

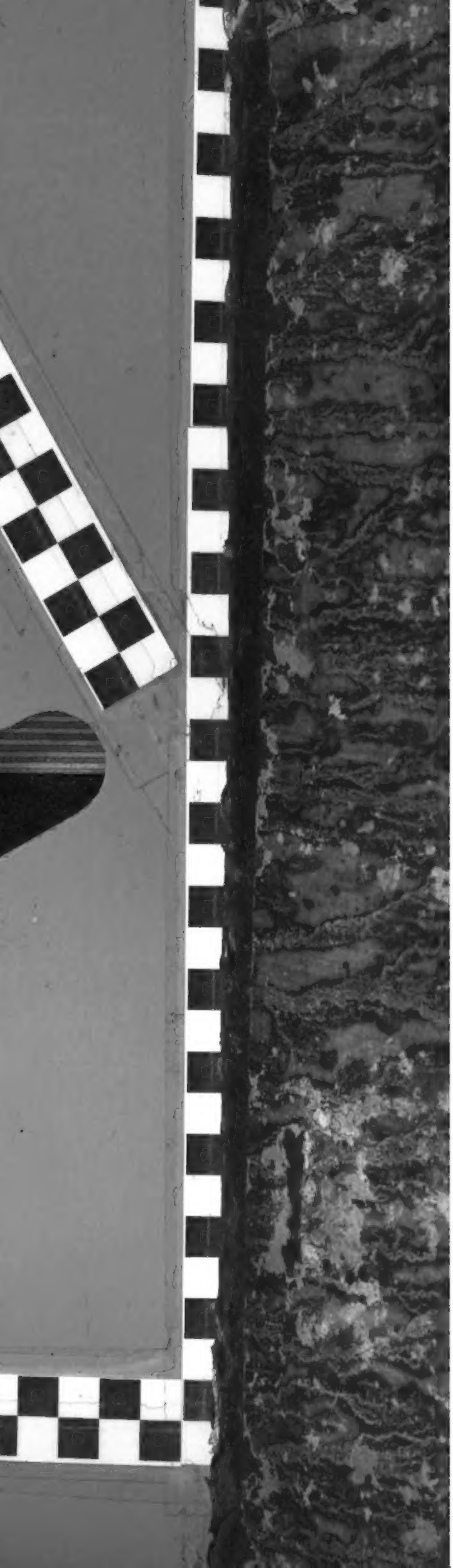
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBL. NAZ.
Vitt. Emanuele III.
RACCOLTA
VILLAROSA
D
104
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Racc. Vill. D. 1041

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΚΩΜΩΔΙΑΙ ΕΝΔΕΚΑ

ΩΝ ΑΙ ΜΕΝ ΕΝΝΕΑ ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ, ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ,
πάνυ ὠφελίμων.

ΑΙ ΔΕ ΔΥΟ, ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ, ΑΠΕΡ ΕΚ πολλῶν τῶν ὑπομνημάτων, καὶ δοκιμωτάτων λεξικῶν, ὑπὸ δὲ μεγίστης ἀκριβείας καὶ πόνου, εἰς τὴν φιλελλήνων χάριν νεωστὶ πρῶτον συνελέχθησαν. σὺν πίνακι ἀφθονωτέρῳ πάντων τῶν ἀξιολόγων, εἰς φῶς ἐξῆλθον.

ARISTOPHANIS COMOEDIAE VNDECIM,

CVM SCHOLIIS ANTIQVIS,

Quæ ſtudio & opera Nobilis viri ODOARDI BISETI *Carlæi ſunt quamplurimis locis accuratè emendata, & perpetuis nouis Scholiis illuſtrata. Ad quæ etiam acceſſerunt eiuſdem in duas poſteriores noui Commentarij: operâ tamen & ſtudio Doctiſſimi viri D. Æmylij Franciſci Porti Cretenſis filij ex* BISETI *autographo exſcripti & in ordinem digeſti. Quæ ad hanc editionem acceſſerunt præterea, pagina 36. demonſtrat.*

AVRELIÆ ALLOBROGVM,
SVMPTIBVS CALDORIANÆ SOCIETATIS.
M. DC. VII.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΠΟΡΤΟΣ

Ο ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΠΟΡΤΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ

τοῖς ἐντευξομένοις εὖ πράττειν.

Οἱ τῶν φιλοτίμων, καὶ σκαιῶν ἀνθρώπων, ὦ φιλέλληνες, ποτὲ μὲν τοὺς ἀλλοτρίους πόνους ἀναιδῶς ὑφαρπάζειν, καὶ παρανόμως σφετερίζεσθαι φιλοῦσιν, ἵνα μνήμης, καὶ δόξης, εἰ δυνατὸν, αἰωνίου τύχωσι. ποτὲ δὲ τοῖς ἑαυτῶν λήροις, καὶ περὶ καπνοῦ λεπτολογίαις σεμνοῖς ἰδίων ἐπαίνων στεφάνοις στεφανοῦν φιλοτιμοῦνται. τοιαύτην δὲ φιλοτιμίαν, καὶ σκαιότητος μωρίαν ἡμεῖς μισοῦντες, τούτους οὐκ ἐθέλομεν μιμεῖσθαι. τοῖς δὲ τῶν σοφῶν, καὶ δικαίων ἀνδρῶν καλοῖς παραδείγμασιν ἀκολουθεῖν, καὶ τὸ οἰκεῖον δικαίως ἑκάστῳ νέμειν προειλόμεθα· καὶ τοῖς ἡμῶν εὐεργέταις τὰς ὀφειλομένας τιμὰς ἀποδιδόναι, καὶ τὰς αὐτῶν εὐεργεσίας πᾶσι φανερὰς ποιεῖν προθύμως ἠξιώσαμεν. Εἰ δὲ ὡς ἡμῶν [illegible] λόγοις πάνυ μὲν ἀληθείας παρρησίαν, οὐδεμίαν δὲ θωπείας ὑποψίαν εὑρήσεις. πολλοί γε, καὶ [illegible] τῶν ἁμαρτημάτων πλῆθος, ἐν Ἀριστοφάνει, καὶ τὰ παλαιὰ εἰς αὐτὸν σχόλια πρότερον ἐλυμαίνετο, καὶ τὴν ἀττικὴν μάλιστα τὴν εὐτραπελίαν, τὴν κομψότητα, τὴν ἡδονὴν, καὶ χάριν ἠφάνιζεν, οὐδεὶς τῶν μετρίως πεπαιδευμένων ἀγνοεῖ. ταῦτα δὲ τοσαύτης διαφθορᾶς κωλύματα τοῖς τοῦ Ἀριστοφάνους δράμασιν [illegible] ἐπιθυμοῦντας ἐπέχουσι, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων τὸ σκοτεινὸν, καὶ δύσγνωστον τοὺς φιλέλληνας ἀπὸ τῶν Ἀριστοφανείων ποιημάτων ἀπέτρεπεν. ἡμῖν δὲ πλεῖστον ἤδη χρόνον ἀμηχανοῦσι, καὶ ποῖ τραπώμεθα ἀποροῦσι, τὸ λοιπὸν παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν λαμπρὸν ἔλαμψε φέγγος, ὅσπερ εὐηγγελίσατο, καὶ τὰς Μούσας φίλτατος ἀνήρ, ΟΔΟΑΡΔΟΣ ΒΙΖΕΤΟΣ ἐπεὶ γὰρ τὴν τοῦ σκότου παχύτητα διεσκέδασε. τίς οὖν ταύτης τῆς ποθεινῆς ὠφελείας ἀνδρὶ τηλικούτῳ χαριστήρια φθονήσει; τίς οὕτω κακοήθης, τίς ἐστι [illegible], ὥστε τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα τοὺς πάντας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐραστὰς εὖ ποιήσαντος ἐγκώμια σιωπᾶν ἐθέλειν; Οὗτος τῇ συντόνῳ εὐτολμίᾳ, καὶ παιδείας ἐπιμελείᾳ τὸν Ἀριστοφάνην ἐκ τῶν ἀρχαίων πλάνων, καὶ κοσμιώτερον ἀνήγαγε. πρὸς δὲ τούτοις καὶ μεγίστῳ παντοίων, καινῶν τε διορθωμάτων πλήθει πλουτίσας ἐκόσμησεν. ἅπερ αὐτοῦ τὴν εὐγένειαν, τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ πολύτροπον ἐπιστήμην ἀγνοοῦντας ὑμνοῦσιν. ἡ γὰρ αὐτοῦ σωφροσύνη, καὶ προβάντος ἐπιείκεια τὴν ἀγαθὴν ἡμετέρας προσηγορίας [illegible] τὰς ἀληθινὰς κατορθωμάτων μακαριότητας ἀνακηρύξεις ἐπέχει. Βέλτιον δὲ τοῖς ἔργοις, ἢ ταῖς κεναῖς ἀκαίροις ἐγκωμίων μακρολογίαις τῶν ἡμῖν εἰρημένων πεῖραν αὐτίκα λαμβάνειν. Εἰ δέ τις καὶ τὴν ἐμὴν μικρὰν συνεισφορὰν ἀποδέξασθαι οἴεται, τοῦτο χαρὰν μοι, καὶ τέρψιν μεγάλην οἴσει, καὶ πρὸς μειζόνων ἐπιχειρήσεων τάχα προτρέψει. περὶ δὲ κωμῳδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν ἐπεὶ πολλοὶ πολλὰ παρέδωκαν, ἃ καὶ νῦν ἔχομεν ἐκτυπωθέντα, διὰ πλειόνων ἐν τῷ παρόντι μηδὲν λεκτέον. ἐκεῖνο μέντοι τῶν κριτικῶν τις ἴσως ἂν εἴποι τοὺς τὰς ἑλληνικὰς κωμῳδίας κατὰ τὴν τῶν Λατίνων παράδοσιν διαιρεῖν ἐπιχειρήσαντας, καινῆς, καὶ παραδόξου διδαχῆς εἰσηγητὰς φαίνεσθαι. καὶ γὰρ οὐ μόνον ἐν δράματος ἑκάστου διαιρέσει, καὶ μέρεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῶν ὀνομάτων δηλώσει παρὰ τὴν τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων γνώμην ἀναμφισβητήτως καινοτομῆσαι δοκοῦσι. ἀλλὰ τούτων κρίσιν τοῖς ἐμπειροτέροις ἐάσω. περὶ δὲ λέξεων, καὶ φωνῶν τινων, αἳ ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους παλαιοῖς χρόνοις πολλάκις ἡμῖν ἀπαντῶσι, καὶ τὸν τῆς ἀναγνώσεως δρόμον διὰ τὴν ἄγαν αὐτῶν ἀσάφειαν σφόδρα κωλύουσι, ἀεὶ σκοπούμενος, ὡς σαφέστατα, καὶ βραχύτατα δυνήσομαι, λέγειν πειράσομαι. τοῦ δὲ πολεμικοῦ τὸ βάρος, καὶ τοῦ κινδύνου τὸ μέγεθος αἰσθάνομαι· καὶ γὰρ εἰς τοῦτον ἀλαζονείας, μᾶλλον δὲ ἀμαθείας προῆλθον, ὡς ὑπ' ἐμοῦ τῶν οὔπω δεδηλωμένων (ὑπ' οὐδενὸς γὰρ οὔτε τῶν πάλαι, οὔτε τῶν νῦν ἀνθρώπων οὐδεμίαν περὶ τούτων μνήμην οἶδα πεποιημένην) ἀκριβεστάτην ἑρμηνείαν [illegible] νομίζειν. ἀλλὰ τῇ συνεχεῖ τῶν φίλων δεήσει, καὶ τῶν κρεισσόνων παρακλήσει συγχωρεῖν [illegible]. εἰ τοίνυν τὸ λαμπρόν τι, καὶ παρακεκινδυνευμένον, ἢ τῆς δόξης ὑποδεέστερον εἴπω, δόξας [illegible] συγγνώμην αἰτοῦμαι. ταῖς δὲ τῶν ἄλλων ἐξηγήσεσι, εἴπερ βεβαιοτέρας, καὶ πιθανωτέρας εὖ κα-

πομένῳ, μετὰ φιλομαθοῦς προθυμίας ἄσμενος ἀκούσω, καὶ τοὺς ἄριστα φρονοῦντας ἐπαινεῖν οὐκ ὀκνήσω. Καιρὸς οὖν ἀκριβῶς ζητεῖν τὰ τῆς εἰσθέσεως, τῆς ἐπεισθέσεως, τῆς ἐκθέσεως, τῆς ἐπεκθέσεως, τῆς παρεκθέσεως, καὶ τῆς ἀποθέσεως σημασίας, ἵνα τούτων ἀλήθειαν, καὶ χρῆσιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εὑρεῖν, καὶ ἰδεῖν δυνηθῶμεν. ταῦτα γὰρ ἡμᾶς οὐκ ὀλίγων, οὐδὲ μικρῶν ἀπορημάτων, καὶ δυσχερειῶν ἀπαλλαχθέντας εὐφρανοῦσι. περὶ δὲ τῶν προβλημάτων, ὧν ἐξήγησιν σαφεστέραν ζητοῦμεν, ἐκ τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν παλαιῶν Ἀριστοφάνους σχολίων ὑπ' ἐμοῦ σπουδαίως ἀναγνωσθέντων, τὰ πιθανῶς ἔχειν φαινόμενα δηλώσω. Τὸ τῆς εἰσθέσεως ὄνομα τοῖς δράμασιν ἐφαρμοσθὲν, καὶ πρώτην εἴσοδον, εἴτε ἀρχὴν σημαίνειν εὑρίσκω. ὥσπερ δὲ ἐν τοῖς πεζοῖς τῶν λόγων ἐστὶν ὅτε πλείω προοίμια ἐν διαφόροις τοῦ αὐτοῦ λόγου χωρίοις διὰ τὰς καινὰς καινῶν πραγμάτων ἐξηγήσεις τίθεται, οὕτω καὶ ἐν τῷ αὐτῷ δράματι πλείους εἰσθέσεις ἐν διαφόροις αὐτοῦ μέρεσι κατ' ἀρχὰς ὡς καινὰ καινῶν μερῶν προοίμια ἐν τοῖς σχολίοις τεθείσας εὑρήσεις. ἀλλαχοῦ δὲ τῷ τῆς εἰσθέσεως ὀνόματι δηλοῦται κοινόν τι κοινῶν ἐπῶν, καὶ στίχων σύστημα, καὶ συνάθροισμα μετὰ τὸ πρῶτον ἐν τῷ αὐτῷ δράματι κείμενον, ὃ τῶν προηγουμένων ἢ συγκατάθεσιν, καὶ βεβαίωσιν, ἢ εἱρμὸν, καὶ συνέχειαν, ἢ ἐπεξήγησιν, ἢ καινοῦ τινος πράγματος ἀρχὴν ἀπόφανσιν ἐπιδείκνυσι. μετὰ δὲ τὴν εἴσθεσιν πολλάκις ἡ ἐπείσθεσις ἐπιφέρεται, ἢ δεύτερόν τι λόγου μέρος τῇ τάξει μόνον (ὡς ἐκ τῆς ἐπιπροσθέσεως, ἐξ ἧς ἡ λέξις σύγκειται) τῆς εἰσθέσεως διαφέρειν σημαίνειν δοκεῖ. μετὰ δὲ τὴν ἐπείσθεσιν ἡ ἔκθεσις, μετὰ τὴν ἔκθεσιν ἡ ἐπέκθεσις, μετὰ τὴν ἐπέκθεσιν ἡ παρέκθεσις, μετὰ δὲ τὴν παρέκθεσιν ἡ ἀπόθεσις τὸ πάντων τέλος δηλοῦσι. τούτων δὲ πάντων οὐδεμίαν ἐξήγησιν, οὐδεμίαν χρήσεως μέθοδον, ἀλλὰ πλείστην σύγχυσιν, καὶ κατάχρησιν ἐν πλείστοις τῶν παλαιῶν σχολίων χωρίοις τὰ γραφόμενα σκοπῶν ἴδοις. καὶ γὰρ ἄλλοτε μὲν ἡ ἔκθεσις τῇ εἰσθέσει ταυτὸ δύνασθαι φαίνεται. ἄλλοτε δὲ ἡ ἔκθεσις τῇ εἰσθέσει ὡς τὸ τέλος τῇ ἀρχῇ ἀντίκειται. καὶ, εἰ τὰ τῶν ἀντιγράφων καλῶς ἔχει, ἡ ἔκθεσις ἀντὶ τῆς εἰσθέσεως λαμβάνεται, οἷον ἡ τῆς διπλῆς ἔκθεσις. ὃ γὰρ τῆς διπλῆς ἔκθεσις καλεῖται, τοῦτο καὶ τῆς διπλῆς εἴσθεσις πολλάκις συνωνύμως ἔοικε κληθῆναι. εἰ μή τις ἴσως ἔκθεσιν ἐνταῦθα ταυτὸ τῇ πραγμάτων τινῶν ἐξηγήσει δηλοῦν εἴποι, πρὸς ὃν φιλονείκως οὐ διαμαχήσομαι. αὐτὴ δὲ τοῦ τέλους ἀναμφιλέκτως καὶ διαρρήδην λαμβάνεται, ὅπου τὸ τοῦ δράματος τέλος, δράματος ἔκθεσις καλεῖται, ἡ ἔκθεσις τοῦ δράματος, τοῦ δράματος ἐπίλογος καλεῖται, τουτέστι τὸ τελευταῖον μέρος, ᾧ τὸ δρᾶμα τελειοῦται. ἐπίλογος μέντοι, καὶ ἔκθεσις, καὶ ἀπόθεσις οὐ μόνον ἐν τῷ τελευταίῳ τοῦ δράματος μέρει, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις ὡς αὐτῶν συμπέρασμα, καὶ τέλος πολλάκις εὑρίσκεται. ὅταν δὲ ἡ ἔκθεσις ἀντὶ τῆς εἰσθέσεως, καὶ ἀρχῆς τινος λαμβάνεται, τότε αὐτῇ ὡς ἀρχῇ, καὶ στρατιώτῃ πρώτην ἔχοντι τάξιν ἡ ἐπέκθεσις οἱονεὶ δευτέρας τάξεως στρατιώτης συλλήπτωρ ἐπιφέρεται ταυτὸ τῷ προηγουμένῳ ποιήσων. καὶ γὰρ ἀμφότερα διάφορον μὲν ὄνομα, καὶ τάξεως ἀξίωμα, δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει, ὡς ἐκ τῆς εἰσθέσεως, καὶ τῆς ἐπεισθέσεως τεκμαίρεσθαι δυνάμεθα. ἐὰν δὲ ἡ τῶν πραγμάτων πραγματεία ἑρμηνείας σαφεστέρας χάριν ἔπη, καὶ στίχους πλείους ἀπαιτῇ ὥστε μακροτέρας ῥήσεως τῷ ποιητῇ δεῖν, ἔπειτα ἡ παρέκθεσις, οἱονεὶ τῶν λεγομένων παρέκτασις, ἢ τοὺς λόγους παρεκτείνει, καὶ μηκύνει. ὅταν δὲ ἡ γνώμη, καὶ τὸ πᾶν τὴν ἑαυτοῦ τελείωσιν ἔχει, τότε δὴ ἡ ἀπόθεσις, ὡς κατάληξις, καὶ πάντων συμπέρασμα τίθεται. σημείωσαι δὲ τὴν ἔκθεσιν, καὶ τὴν διασκευὴν ἐκ παραλλήλου ἐνίοτε λαμβάνεσθαι, ὅπου τὰ λεγόμενα οὕτως ἔχει, διασκευὴ δὲ, καὶ ἔκθεσις τοῦ δράματος τοιάδε. ὥσπερ δὲ λέγεται ἔκθεσις, ἐπέκθεσις, παρέκθεσις, οὕτω καὶ λεκτέον δοκεῖ εἴσθεσις, ἐπείσθεσις, παρείσθεσις. ἀλλὰ τὸ τῆς παρεισθέσεως ὄνομα (ὧν μέμνημαι) οὐκ ἐν χρήσει. πολλάκις δὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα ἐν παλαιοῖς σχολίοις συντετάρακται. καὶ ἄλλα ἀντ' ἄλλων κακῶς γέγραπται. εἰ δὲ ἡ τούτων σύγχυσις, καὶ τὸ ἄδηλον τοὺς ἐμπειροτάτους ταράσσει, τοὺς ἀπειροτέρους πολὺ μᾶλλον ταράξει, καὶ πρὸς πλείστην ἀμηχανίαν ἀπάξει. τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον τέσσαρα τοῦ δράματος ἑκάστου κύρια μέρη, εἴτε οὐσιώδη, εἴτε καὶ οὐκ οὐσιώδη. καὶ γὰρ πρὸς τὴν παροῦσαν πραγματείαν ἡ ταύτης τῆς ἀμφισβητήσεως ἀναζήτησις οὐδὲν ποιεῖ. τὸ δὲ πρῶτον, πρόλογος καλεῖται, τὸ μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ. τὸ δεύτερον, χορικὸν, τὸ τοῦ χοροῦ διδόμενον μέλος. τὸ τρίτον, ἐπεισόδιον, τὸ μεταξὺ δύο χορικῶν μελῶν. τὸ τέταρτον, ἔξοδος, τὸ τοῦ χοροῦ ἐπὶ τῷ τέλει λεγόμενον. ἀλλ' ὅμως οὔτε ἡ εἴσθεσις, οὔτε ἡ ἐπείσθεσις, οὔτε τὰ λοιπὰ ἐν τοῖς τοῦ δράματος μέρεσιν ἐξετασία, μᾶλλον δὲ τάξιν τινὰ, καὶ ποιότητα μέρους ἑκάστου σημαίνει. οὐκ ἀεὶ δὲ ταῦτα πάντα ἐν τῷ αὐτῷ δράματι τίθεται. ὥσπερ γὰρ ἔν τισι τῶν Πινδάρου εἰδῶν στροφαὶ ἄνευ ἀντιστροφῶν, καὶ στροφαὶ, καὶ ἀντιστροφαὶ ἄνευ ἐπῳδῶν εὑρίσκονται, οὕτω καὶ πολλάκις αὖ ἑτέροις μόνον ἐν δράμασιν εἴσθεσιν, ἔκθεσιν, παρέκθεσιν, καὶ ἀπόθεσιν. καὶ τότε κατὰ τὴν τῶν τεττάρων διαίρεσιν ἡ εἴσθεσις τῷ προλόγῳ, ἡ ἔκθεσις τῇ προτάσει, ἡ παρέκθεσις τῇ ἐπιτάσει, ἡ ἀπόθεσις τῇ καταστροφῇ κατ' ἀναλογίαν τινὰ ἰσοδυναμεῖν δοκεῖ. ὅπερ οὐ παντελῶς ἀπίθανον. ἰστέον δὲ καὶ ταύτας τὰς λέξεις οὐ μόνον γενικῶς ἑκάστας ἑκάστοις τοῦ δράματος προειρημένοις μέρεσι χωρὶς διαιρεθείσας ἁρμόζειν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑκάστῳ τῶν τεσσάρων μερῶν, καθάπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις πολλάκις ὁρῶμεν, ἑξῆς τεθείσας εὑρίσκεσθαι. καὶ τοῦτο εὔλογον. ἕκαστα γὰρ τοῦ δράματος μέρη χωρισθέντα τὴν ἰδίαν εἴσθεσιν, καὶ πρώτην εἴσοδον, ὡς τοῦ λόγου ἀρχὴν ἔχει, τὴν ἔκθεσιν, ὡς προχώρησιν, καὶ τὴν γραφομένην

ἐναργ-

ἐνεργείας ἐξήγησιν, τὴν παρέκθεσιν, ὡς τοῦ λόγου παρέκτασιν, καὶ μείζονος σαφηνείας ὑπηρετοῦσαν μόνον, τὴν ἀπόθεσιν δὲ, ὡς τῶν λεγομένων τέλος, εἴτε τῆς ὁλοκλήρου γνώμης ἀποτέλεσμα καὶ πλήρωμα. Ὅταν δὲ ἡ ἐπίθεσις τῇ εἰσθέσει, καὶ ἡ ἐπέκθεσις τῇ ἐκθέσει προστίθεται, ταῦτα τοῦ λόγου παρέκτασιν σημαίνειν φασί. ἐν τούτοις δὲ ἔτι τὰς τῶν ἐπῶν καὶ μέτρων γένη, ὧν τὸ σχῆμα ὁ αὐτὸς, καὶ ὡρισμένος τις ἀριθμὸς ἀεὶ τηρεῖται, ἀνὰ [illegible] τὴν τοῦ ποιητοῦ προαίρεσιν ταῦτα τὰ μέτρα, τὸν ἀριθμὸν, τὴν ποιότητα, καὶ τὰ σχήματα ἐν διαφόροις τοῦ αὐτοῦ δράματος χωρίοις. [illegible] καιμῶρα καταλάβοις ἴσως δὲ καὶ τὰ πάσας τῶν δὲ τῶν λέξεων ὀνόματα, μηδὲν ἄλλοις τάξιν, καὶ συνήθειάν τινα τῶν ἐν ἑκάστοις δράμασι γραφομένων βούλεται σημαίνειν, εἴτε τὸ σύνολον αὐτῶν συνέχας εἴτε ἕκαστα αὐτῶν μέρη σκοποίης. καὶ τοῦτο μὲν τῶν προειρημένων πολὺ βραχύτερον, ἀσαφέστερον, καὶ σαφέστερον φαίνεται, πάσας δὲ δεσταγμοῦ, καὶ ἀντιφάσεως ἀφορμὴν ὑποκαθέλκει. ἀλλ' ἐν τοσαύτῃ τῶν αἰτιῶν τῶν λεξικογράφων σιωπῇ τίς καὶ ἡμᾶς σιωπᾶν θαυμάσειε; εἰ μέντοι ὡς ἐκ τῆς ἀκριβοῦς τῶν παλαιῶν σχολίων ἀναγνώσεως, καὶ ἐπιτηρήσεως ἔχω, ταῦτα πᾶσι προστίθημι, καὶ τούτων ἐξητασμένων, καὶ κρείσσω τοῖς ἐπιεικέσι, καὶ φιλανθρώποις κριταῖς ἑκούσιος ἐπιτρέπω. τὸ δὲ τῶν ἐμοῦ λοχρειοτέρων ἔργα διδάσκοντος μαθητὴς ἀγνώμων ὑπάρχειν οὐκ αἰσχυνοῦμαι. τὸ γὰρ καλὸν εἶναι φιλομαθέστατος.

Ταῦτα μὲν οὖν, ὦ φιλέλληνες, ἅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς Ἀριστοφάνους σχολίοις ἐπιτηρήσας, καὶ σοφοῖς μοῖς οὐκ ἀηδῶς ἀκολουθήσας ἔμαθον, εἰς μέσον προφέρειν, καὶ τοῖς τὰς ἀλλοτρίας φροντίδας οὐκ ἀπαξιοῦσι κοινωνεῖν ἀφθόνως ἠβουλόμην. καὶ γὰρ ἐν πράγμασι χαλεποῖς τὰς ἀναιτίων δὲ χάριν ἐμπείρως ἀρίστην ἀδιάφθορον ἡγοῦμαι. Ἔρρωσθε.

INSIGNI PIETATE, NOBILITATE, ET DOCTRINA ORNATISS. V. D. ODOARDO BISETO, D. de Charlay, D. ſuo plurimùm obſeruando

AEmilius Portus Franciſci Porti Cretenſis F. S. P.

CVM propter facinus ab illis auſum (nobiliſſime Vir) qui turris Babylonicę faſtigium ad ipſos vſque cœlorum vertices moliri ſtatuerant, vt ſui conatus, & audaciæ vix credendæ monumentum poſteritati relinquerent, tanta linguarum varietas olim ſit orta, quarum cognitio generis humani ſocietatem fouet, ac tuetur, nullus ſana mente præditus homines harum diſcendarum ſtudioſos iure damnarit. Sed vt cæteras quarum maximus eſt vſus, ſilentio prætercam, de Gręca tantùm verba faciam. Quis rerum adeò eſt imperitus, quin hanc omnium ſcientiarum quaſi matrem quandam eſſe fateatur? Quamuis autem linguæ Græcę plurimos, optimóſque ſcriptores eſſe conſtet, quos magna cum laude poſſumus imitari, ſi quis tamen Ariſtophanem, vt eximium Attici lepôris exemplar, cæteris anteponat, à veritatis ſcopo fortaſſe non aberrarit. Facundiam enim, & in dicendo ſuauitatem incredibilem habet. Hęc in multorum animis ingens huius authoris ſtudium excitarunt. Hęc Ariſtophani multos amatores conciliarunt. Hęc Iohannem illum Antiochenum, ſummorum Theologorum lumen, qui propter aureum eloquentię flumen, Chryſoſtomi cognomen obtinuit, ad huius poetæ quotidianam lectionem impulerunt, ex qua maximam tum facundiæ, tum vehementię ſuę partem in corripiendis vitiis hauſiſſe fertur. Vt Alexander Homeri poema, ſic etiam pręſtātiſſimus iſte Theologus Ariſtophanem puluillo ſubdere ſolebat, quẽadmodum à viris fide dignis memorię proditum. Quare nihil pręter pietatem ab illis factum videtur, qui nunc, vt iuuentutem Gręcarum literarum ſtudioſam iuuarent, eíque ad Atticę eloquentiæ intelligentiam, ac notitiam aditum faciliorem patefacerent, ampliſſimam grauiſſimorũ errorum in hoc authore per vetuſtatis inuidiam, & hominum incuriam natorum ſegetem pro viribus purgare, & obſcuriſſimos quoſque locos dilucidius explicare ſunt conati. Huius tamen poëtæ ſcripta, vt ſuauiſſimas roſas ſpinis acutiſſimis circumſeptas, prudenter legere debemus. Quic-

Quicquid noſtra literarum ſtudia promouere poteſt,hoc arripiendũ,hoc magna cura ſeruandum. Quicquid ad virtutis amorem nos impellit, hoc ſtrenuè ſectandum. Quicquid verò bonos mores labefactare,& corrumpere videtur,hoc pro virili fugiendum. Quòd ſi quis Ariſtophanem ob multa cùm dicta,tum facta verè flagitioſa, quę priſcum illud dicendi genus comicum redolent,de medio tollendum cenſeat,idem & cęteros omnes tam Gręcos, quàm Latinos ſcriptores eadem de cauſa perdendos eſſe cenſet. Nam, vt Ouidius Triſt. 2. canit,

Ilias ipſa quid eſt niſi turpis adultera,de qua
Inter amatorem pugna,vtrúmque fuit?
Quid prius eſt illic flamma Chryſeidos? aut quæ
Fecerit iratos rapta puella duces?
Aut quid Odyſſea eſt niſi fœmina propter amorem,
Dum vir abeſt,multis vna petita procis?
Quid niſi Mæonides Venerem, Martemq́ ligatos
Narrat in obſcœno corpora prenſa toro?
Vnde niſi indicio magni ſciremus Homeri,
Hoſpitis igne duas incaluiſſe Deas?
Omne genus ſcripti grauitate Tragœdia vincit,
Hæc quoque materiam ſemper amoris habet.

Et paulò poſt,

Eſt & in obſcœnos deflexa Tragœdia riſus,
Multáque præteriti verba pudoris habet.

Hoc vnum exemplum nobis omnium inſtar erit. hinc facilè coniici poteſt quidnam de cęteris ſit ſentiendum, quid iudicandum. An igitur Homerum,qui ſuorum Heroum,quin etiam Deorum furta, mendacia, periuria,rixas,iracundiam, pugnas,vulnera,venereos amores,adulteria, inceſta,& ſcelera,quę ne honeſtè quidem nominari poſſunt, prolixè deſcripſit,abſolues,vtque poetarum principem laurea coronandum cenſebis, Ariſtophanem verò,qui grauius non peccauit, omnib. ſuffragiis damnabis,eiúſque nomini ſempiternam infamię notam inures? Quodnam fuerit hoc iudicium? quod ius? quę lex? O formidabilem Cenſorum ſeueritatem! Quod ſi ne Homero quidem parcas, quis de reliquis poetis,aut oratoribus,aut hiſtoricis manus iſtorum,& ſuffragia vitabit? Actum de omnibus. nullum enim eorum inuenias, quin multa multorum nefaria ſcelera narret: Omnes igitur cum ſuis ſcriptis perdendi, ne ſcelerum ab impiis perpetratorum narratione piorum mores corrumpant. Hûc enim ſpectat tantę ſeueritatis iudicium. Sed quis quęſo medicam artem dãnandã ac abolendã cenſebit,quia non ſolũ de bonis: ſed de malis etiam pharmacis agit,quibus multi mortaliũ perimuntur? Quis rerum nauticarum ſcientiã de medio tollendã dicet, quòd multi ſæpe cũ ipſis nauibus pereant? Quis artes imperatorias vituperabit,quòd ab Imperatoribus, eorũque militibus multa præter ius,& fas ſæpè fiant? Bona, laudationẽ,mala, vituperationẽ merentur. Vſus,non abuſus habenda ratio. Bona à malis,& mala à bonis ſecernenda, & ſua cuique laus, aut vituperatio tribuenda. Homines,quos nulla religionis,quos nulla pietatis, quos nulla Dei cura tangit,vel optimis quibuſque ſcriptis abutuntur. hi referunt τοῖς κακοχύμοις, quibus optimi quiq; cibi nocent: ſed mali culpa non in ciborũ bonitatẽ, verũ in ipſam hominũ κακεξίαν eſt conferenda. Haud tamen vllo modo

probandi qui neglecto numinis diuini cultu totũ vitę tẽpus in profanorũ authorũ ſcriptis aſſiduè voluendis, & attentè legẽdis terunt, ſummáq; voluptatẽ ex horũ lectione capiunt, vt in his quaſi pręcipuã beatitudinis humanę partẽ ponere videãtur. Hoc enim pietati vehementer repugnat. Ea tantũ in his obſeruanda, & decerpenda, quæ ſalua pietate nos iuuare poſſunt. Cętera verò, quę non ſine ſummo flagitio dici, fierive poſſunt, deteſtãda, prorſúſq; damnãda. Verũ ne dubij feramur, ac incerti fluctuemus, ſacroſanctam legis ab ipſo Deo latæ regulã habemus, ad quã omnes animi cogitationes, omnes corporis actiones, omnia verba dirigamus. Quantũ aũt religio, quantũ pietas, quantũ honeſtas patitur, quantũ generis humani ſocietas, vtilitáſque flagitat, profanis authorib. vtamur, ſed omnẽ abuſum ſemper fugiamus. Multa in Ariſtophane valde dãnãda fateor, multa tamẽ in eodẽ magnã laudẽ merentur. omnẽ dictorũ, omnem factorũ impuritatẽ, ac impietatẽ dãno: ſed Atticæ linguæ puritas, elegantia, copia, ſuauitas, in variarũ vocũ aptiſſima cõpoſitione felicitas, multorũ vocabulorũ, rerúmq. ad forũ, ad iudicia, variáſque ſciẽtias ſpectantiũ interpretatio cur à me dãnetur? Hic vitiorũ acerrimus eſt obſeruator, ac reprehenſor. Hic virorũ, hic mulierũ mores, & ingeniũ ſuis colorib. inſignitũ vt penicillo nobis depingit. Quibus in rebus, & quomodo quiſque peccet, quã animaduerſionẽ, quas pœnas pro vitiorũ grauitate promereatur, apertè demõſtrat, & cũ multis aliis in locis paſſim, tũ verò pręcipuè in illis, quas Comici παραβάσεις appellãt, modò ſummos Atheniẽſis Reip Magiſtratus, & vniuerſum populũ, modò ſingulos ciues carpit, obiurgat, officij ſui monet, à vitiis deterret, & ad virtutis ſtudiũ plurib. hortatur. Hæc igitur ipſi laudẽ nõ vulgarẽ cõciliãt Hęc eius comœdias lectione dignas reddũt. Huius ingeniũ, acumẽ, eloquẽtiã, atticiſmos, flores, ſuauitatẽ, & in vitiis acriter caſtigãdis dexteritatẽ ſequamur At quicquid pias aures offendit, moréſque deteriores facit, id omittamus, & vt rẽ nobis pernicioſiſſimã vitemus, ac deteſtemur. Quoniã aũt (nobiliſſ. V.) tuas in hũc authorẽ doctiſſimas emẽdationes, & cõmentationes ex tuæ bibliothecæ theſauris deprõptas mecũ humaniter cõmunicare nõ es grauatus, ego labores alienos impudẽtiùs mihi vẽdicare, & ex alienis ſudorib. vigiliiſq. gloriã captare nolui. In hac poſtrema Ariſtophanis editione, quæ cęteris omnib. lõgè pręſtãtior in lucẽ prodit, tu pulcherrimas quaſque tuæ ſingularis doctrinæ caſtigationes, meditationes, & ornamenta mihi benignè ſuppeditaſti, pro quibus Ariſtophanes ipſe, ſi viuã vocẽ nũc aſſumeret, eas gratias tibi corã ageret, quas viri beneficiorũ acceptorũ nõ immemores illis agere ſolẽt, qui magnis beneficiis eos ornarunt. Quòd ſi quid & ego in hac nouiſſima expeditione cõtra tot grauiſſimorũ errorũ millia, quæ miſerũ Ariſtophanẽ antè dẽſiſſimis tenebrarũ copiis obſeſſũ premebãt, & variis inſultibus vexabãt, tuis auſpiciis, ductúq; feliciter ſuſcepta præſtitiſſe videor, hoc quoque tuũ eſt. Quare quę tua ſunt, & quę tibi debẽtur, ad perpetuã meę erga te obſeruãtię memoriã tibi reddenda, & dedicãda cẽſui Hîc nõ meos: ſed tuos dulciſſimos fœtus agnoſces, quos vt eruditionis tuæ germanam ſobolem alacriter excipies, amplecteris, & amore paterno proſequeris.

Vale Nobiliſſ. Vir, méque tuæ Dignitatis obſeruantiſſimum conſtanter ama.
Datum Lauſannæ Cal. Iunij 1589.

AEMILIVS PORTVS
FR. PORTI CRETENSIS F.
CANDIDO LECTORI S.

EN tibi, candide Lector, αὐτὸς, imò verò (vt Ariſtophanico vocabulo ordiar) αὐτότατος ὁ Ἀριστοφάνης, qui dudum ſub Ariſtophanis nomine delituit: hoc eſt, Ariſtophanis, quæ nunc extant Comœdiæ, multifariam hactenus & mutilatæ, & deformatæ, ſumma diligentia inſtauratæ, & priſtino nitori (quantum fieri potuit) reſtitutæ. Quorum autem opera magnus hic, & propemodum Herculeus labor ad exitum ſatis felicem fuerit perductus, rem, vt habet, ſincerè narrabo. Ante aliquot annos accidit, vt nobilis quidam Gallus qui ſe (ea fuit vincti̇s modeſtia) non fuiſſet paſſus nominari, Lauſanna iter faciens, vt longiùs progrederetur, ibi dies nonnullos ſibi obiter terendos putarit, vt quorundam veterum amicorum precibus, ac votis indulgeret. Eius enim conſpectus, & præſentia cùm ob morum ſuauitatem, ac inſignem vitæ probitatem, tum quia nec ἄμουσος, nec ἀπαίδευτος inter doctos habebatur, omnibus longè gratiſſima erat. Quoniam autem ipſum in primis linguæ Græcæ & amantiſſimum, & ſtudioſiſſimum ab omnibus amicis prædicari intellexeram, ego, qui ſum φιλέλλην, φιλόμουσος καὶ φιλομαθὴς, ſummo deſiderio amicitiæ, atque familiaritatis cum tanto viro contrahendæ flagrare cœpi. Quod non admodum difficile fuit, ſiquidē ambo συμπαθείᾳ quadam affecti bonas literas amore pari proſequebamur. Non multò pòſt, cùm in amici cōmunis ædibus vnà pranderemus, inter familiaria varijs de rebus colloquia, vt eſt moris, ſermo factus eſt de Poetis Græcis. Tunc ille ſummis laudibus Ariſtophanem euehere, tum ob ingenij acumen, & feſtiuitatem, tùm quòd in eo præcipuè linguæ proprietas, & Atticus lepos vbique eluceret. Addebat illius lectione (qua vel maximum illud Theologorum lumen Iohannem Chryſoſtomum olim delectatum ferunt) ſe quoque mirificè delectari, & illius frequenti repetitione multa, quæ in vulgatis exemplaribus deprauata leguntur, emendaſſe. Multa in antiquis ſcholijs aut omiſſa, aut negligentiùs tractata explicaſſe, ac illuſtraſſe. Quin etiam in duas poſtremas Comœdias, quæ ad hoc vſque tempus nudæ in lucem prodierant, iuſtos, & accuratos commentarios ad reliquarum normam iampridem conſtruxiſſe. Horum vt fidem faceret Ariſtophanem à famulo in medium afferri iuſſit, in cuius margine multa manu annotata, multa diuerſis folijs ſeorſum, & paſſim, vt tumultuariè inter legendum ſeſe obtulerant, deſcripta extabant. cùm autem hæc oculis raptim pro temporis exiguitate percurriſſem, ſtatim animaduerti iuuentutem linguæ Græcæ ſtudioſam, non paruam vtilitatem, doctiores verò non leuem voluptatem inde percepturos. Illum igitur oraui vt hæc mihi per otium accuratiùs legenda, ac perpendenda permitteret. At is recuſare, & negare dignam eſſe rem, quæ in hominum conſpectum veniret, quòd hæc, dum eſſet iunior, animi gratia, vtque Ariſtophanem ſibi familiariorem, ac notiorem redderet, ſibi ſoli ceu quoddam Atticæ linguæ penum paraſſet. Scopas eſſe diſſolutas, aliquando fortaſſe meliùs colligandas, ac proinde intra bibliothecæ clauſtra continendas. Multa alia huiuſmodi afferebat. Tandem tamen meæ, & amicorum, qui tum aderant, ſententiæ, precibúſque cedens, Imò, inquit, mi Porte, fac vt lubet,

Quicquid id eſt, hoc tuo arbitrio, & cenſuræ committo. Si ex his leuioribus magis aliquid in commune literatorum commodum putas acceſſurum, tibique tantum ſupereſt otij, vt tua lima expolire, & exornare, atque adeò inchoatum opus abſoluere & velis, & poſſis, eſto, per me licet, in lucem etiam hæc, qualiacunque tandem futura ſunt, emittas, ea tamen lege, vt nomini parcas. Nunc enim ita comparatum videmus hominum ingenium, vt horum plerique habita perſonæ, non rei ipſius ratione, non quid dicatur, aut fiat: ſed à quo dictum, aut factum ſit ſpectantes, beneuoli, aut maleuoli potiùs, quàm ſynceri, & veri ſcriptorum ſint iudices, ac cenſores. Quid multis opus? Accepta ego conditione domum reuerſus operi manum admouere cœpi, diligentiùs ſingula perpendens, & in ordinem redigens. Hoc certè ingenuè fatebor me in his Ariſtophanicis obſeruationibus ſexcentos locos, qui antè aut deprauati, aut minùs perſpicui erant, ſummo cum Iudicio, & incredibili dexteritate, ac felicitate correctos inueniſſe. Si quid tamen hic deeſſe videbatur (vt certè non pauca deerant) id ego pro virili addere, & opus Marte meo perfectius reddere ſum conatus, vt res ipſa fidem apertè faciet. Quamobrem illud auſim non arroganter aſſeuerare nullos, aut perpaucos remanſiſſe intactos, niſi ſi qui fortè Oedipo coniectore indigeant.

Porrò quid in hac editione tibi nunc exhibeatur, accipe. Primùm poetæ textus innumeris in locis fideliter, & religiosè emendatus, quod & in ipſis antiquis ſcholiis accuratè factum comperies. Quicquid tranſpoſitum erat, id in ſuas ſedes denuò reductum. Quicquid omiſſum, aut obſcuriùs declaratum, hoc additum, & dilucidiùs explicatum, & aſteriſco notatum, vt à ſcholiis iam vulgatis diſcerneretur. Interpunctiones ſuo loco non collocatæ, quæ ſenſum plerumque peruertebant, vbique reſtitutæ, omnis vocum κακογραφία *ſublata. Perſonarum interloquentium multis in locis nomina tranſpoſita, & perturbata, in ſuas ſedes reducta. Poſtremæ duæ Comœdiæ ab initio ad finem vſque nouis, ac amplis commentariis illuſtratæ. Qua in re cùm alios multos, tum verò præcipuè Suidam, Heſychium, Euſtathium, Iulium Pollucem, Stephanum* περὶ πόλεων, τὸ μέγα Ἐτυμολογικὸν, *Sophoclis, Aeſchyli, Euripidis græcos commentatores, Strabonem, Athenæum, & Pauſaniam, prout vnuſquiſque aliquid ad rem præſentem dicere videbatur, maxima fide, & diligentia ſumus ſequuti. Quicquid ex horum ſcriptis depromi non potuit, hoc ipſum nos firmiſſimis iudicij coniecturis nixi, ſenſus, & mentis poetæ ratione habita, pro virili ſuppeditauimus. Quoniam verò Comœdiarum partitiones à Latinis receptæ ſub his nominibus, Actus primus, ſcena prima, & deinceps, in nullo græco exemplari reperiuntur: ſed integræ Comœdiæ ſine illa huiuſmodi diſtinctionis nota manifeſta deſcriptæ leguntur, quod maximam obſcuritatem, ac anxietatem lectori parit, operæpretium nos facturos duximus, ſi relictis vocabulis, ne quid peregrini in Græciam inuehere videremur, rem ipſam ſimpliciter aperiremus. Id autem hoc modo commodè fieri poſſe viſum eſt. Ante omnia ſtatim poſt cuiuſque Comœdiæ argumentum collocata eſt accuratior, quàm priùs, perſonarum deſcriptio, idquè eo ordine, quo in ſcenam prodeunt. In toto Comœdiæ contextu, quoties occurrit perſonarum aut mutatio, aut acceſſio, aut quoties noua materia tractari incipit, prima primi verſus vox maiuſculo charactere notatur, & in ipſa fronte ipſorum interlocutorum nomina præfiguntur, vt & à Latinis factitatum videmus. In ſcholiis verò ante vocum interpretationem ponitur breue aliquod argumentum, quod rerum, quæ ibi continentur, ſumma capita declarat, quod maximam poetæ lucem affert, & lectorem ad eius lectionem magis allicit. Sic enim facetiæ, & Attici illi lepores, & ſales, qui priùs in Ariſtophane deliteſcebant, meliùs agnoſcuntur. Illud etiam ſilentio minimè prætereundum, verſus omnes diligenter examinatos, & quos potuimus ſine ſenſus, & conſtructionis iactura, leuiſſima vulgatæ lectionis mutatione facta, ad legis metricæ regulas ſincerè reuocatos: horum enim plurimi*

antè

antè claudicabant, ſyllaba, aut etiam pede integro breuiores, vel longiores: Quod vt plurimum accidiſſe videbatur vel propter articuli neceſſarij, aut particularum indeclinabilium (quales ſunt ἄν, αὖ, γε, & aliæ huiuſmodi) prætermiſſionem, aut propter earundem ſuperfluam additionem. Item propter adiectionem, aut detractionem literæ ν. quæ nominum, & participiorum datiuis pluralibus addi ſolet, vt ἀνδράσιν, pro ἀνδράσι, & contrà, &, τύπτουσιν, pro τύπτουσι, & contrà, & verborum tertijs perſonis pluralis numeri, vt λέγουσιν, pro λέγουσι, & contrà. Hinc fiebat vt metri ſtructura corrũperetur, dum pes ex huiuſmodi ſyllaba & ſequente confectus ſuis temporibus careret, ac in locum Iambi ſuccederet, trochæus aut ſpondæus, aut alius pes metro contrarius, præter ipſius poetæ mentem, qui alioqui metricæ rationis & peritiſſimus, & obſeruantiſſimus ab omnibus cenſetur. Erat & alius frequens error, quem typographorum incuria in ipſum poetæ textum irrepere paſſa fuerat, quum videlicet duarum ſyllabarum verba, vt αἰβοῖ, vt οἴμοι, vt ἰώ, aut μυῦ μυῦ, vt ἰού, ἰού. & ſimilia, quæ ſeparata linea ſcribenda erant, perperam cum ſequenti verſu confundebantur, aut præcedenti annectebantur. In ſtrophis etiam, & antiſtrophis, quæ breuioribus verſibus conſtare ſolent, ſæpe duo verſus in vnum coaluerant, & contrà vnus in duos perperam reſolutus erat. Nonnulla etiam in ipſo poetæ textu ſcholiorum lectionem ſequuti, correximus. Multa etiam, præcipuè verò in extremis Comœdijs ſunt emendata, quæ à variarum dialectorum imperitis hominibus non correcta: ſed deprauata videri potuiſſent. Videndum enim erat, & attentè perpendendum quinam eſſent qui loquebantur. Nam plerunque Theſſalus, aut Lacon, aut Acharnenſis, aut Athenienſis, aut Bœotus, vrbanus, aut ruſticus, doctus, aut indoctus, vir, aut mulier, dominus, aut ſeruus aliquis in ſcenam introducitur, qui pro varia perſonæ, ſexus, fortunæ, regionis, vrbis, locique conditione, vario etiam vtitur ſermone, quod Ariſtophanes conſultò voluit obſeruare, vt vni cuique, quod ſuum eſt, attribueret, atque τὸ πρέπον ſeruaret, & ſi quid præter decorum, & eruditum loquendi genus afferretur, riſum inde captaret, quod Comici ſibi potiſſimum proponunt. In nonnullis etiam Comœdiis argumenta, quæ verſibus conſcripta fuerant, & tamen perpetua linearum ſerie non aliter ac oratio ſoluta legebantur, rurſus diſtincta ſunt, & ad priſtinos legis metricæ numeros reuocata. Idem etiam factum in varijs variorum poetarum verſibus, qui ſparſim in vetuſtis ſcholiis ita erant ſcripti, & confuſi, vt non verſus, at oratio ſoluta viderentur. Item nonnulla hiſtoriæ ex diuerſis authoribus allatæ, & tamen corruptæ, ex ipſis archetypis ſunt reſtitutæ. Hæc ſunt, candide lector, quæ in hac nouiſſima huius poetæ editione præſtitimus. Quòd ſi quis verbis noſtris fidem habere nolit, hanc ſaltem cum cæteris omnibus conferre ne grauetur. Tunc enim longè plura, quàm quæ à nobis ſunt dicta, reapſe reperiet. Interea verò hæc, qualiacunque ſunt, æqui, boníque conſule, & iis, qui tantum laborem vtilitatis publicæ cauſa non ſine graui moleſtia tolerarunt, gratus gratiam habe. Vale.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΗΦΑΙΣΤΙΩΝΟΣ, ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΩΝ ΕΝΝΕΑ ΜΕΤΡΩΝ.

Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον δέχεται κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας, τουτέστι πρώτην, τρίτην, πέμπτην, ἴαμβον, τρίβραχυν, σπονδεῖον, δάκτυλον, ἀνάπαιστον. κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους, τουτέστι δευτέραν, τετάρτην, ἕκτην ἴαμβον, καὶ τρίβραχυν καὶ ἀνάπαιστον. τοῦτον δὲ παρὰ τοῖς κωμικοῖς συνεχῶς. παρὰ δὲ τοῖς ἰαμβοποιοῖς καὶ τραγικοῖς σπανιώτερον. ὅτε μὲν οὖν ἀκατάληκτόν ἐστιν, ἐπὶ τῆς τελευταίας τὸν ἴαμβον δέχεται μόνον. ἢ πυρρίχιον διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. ὅτε δὲ καταληκτικόν, τὸν ἴαμβον παραλήγοντα. ἢ σπανίως τρίβραχυν ὥς τι γίνεσθαι τὴν κατακλεῖδα ἤτοι ἀμφίβραχυν, ἢ βακχεῖον. Τὸ τροχαϊκὸν κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας δέχεται τροχαῖον, τρίβραχυν, ἴαμβον, καὶ δάκτυλον, κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους, τούτους τε καὶ σπονδεῖον, καὶ ἀνάπαιστον. καταληκτικὸν δὲ ὅτε ἐστί, τὸν παραλήγοντα μὲν τροχαῖον δέχεται. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ τρίβραχυν. ἐπεὶ δὲ ὁ βραχυκατάληκτον, οὐ βούλεται τὸν παραλήγοντα τετράχρονον ἔχειν. Τὸ δακτυλικὸν δέχεται δακτύλους καὶ σπονδείους κατὰ πᾶσαν χώραν, πλὴν τῆς τελευταίας. ἐπὶ ταύτης δὲ εἰ μὲν καταληκτικὸν εἴη, δάκτυλον ἕξει, ἢ διὰ τὴν ἀδιαφορίαν κρητικόν. εἰ δὲ καταληκτικόν, τὰ ἀπ᾽ αὐτοῦ μεμειωμένα, ἤτοι συλλαβῇ, ἢ δύο συλλαβαῖς. καὶ τὸ μὲν καλεῖται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. τὸ δέ, καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. τὰ δὲ Αἰολικὰ καλούμενα, τὸν μὲν πρῶτον ἔχει πάντως ἕνα τῶν δισυλλάβων ἀδιαφόρων. ἤτοι σπονδεῖον ἢ ἴαμβον. ἢ τροχαῖον ἢ πυρρίχιον. τοὺς δὲ ἐν μέσῳ δακτύλους πάντας. ἔστι δέ τινα καὶ λογαοιδικὰ καλούμενα δακτυλικά. ἅπερ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις χώραις, δακτύλους ἔχει. τελευταίαν δὲ τροχαϊκὴν συζυγίαν. ἰστέον ὅτι τὰ μὲν ἄνω εἰρημένα, κατὰ συζυγίαν μετρεῖται, τοῦτο δὲ μόνον, κατὰ μονοποδίαν. Τὸ ἀναπαιστικὸν κατὰ πᾶσαν χώραν δέχεται σπονδεῖον, καὶ ἀνάπαιστον. σπανίως δὲ καὶ προκελευσματικόν. παρὰ δὲ τοῖς δραματοποιοῖς, ἴαμβον καὶ δάκτυλον. εἰσὶ δὲ αὐτοῦ αἱ ἀποθέσεις ἕξ, κατὰ συζυγίαν διαιρούμεναι. ὑπερκατάληκτον εἰς δισύλλαβον. ὑπερκαταληκτικὸν εἰς συλλαβήν, ἀκατάληκτον. καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν, βραχυκατάληκτον. ὥσπερ δὲ ἐν τῷ δακτυλικῷ ἦν τι λογαοιδικόν, οὕτω καὶ τοῖς ἀναπαιστικοῖς τὸ εἰς βακχεῖον περαιούμενον. οὗ ἐστιν ἐπισημότατον, τὸ κατὰ τέσσαρας πόδας, ἀντὶ ἔχον τὸν βακχεῖον. ὧν ὁ πρῶτος γίνεται καὶ σπονδεῖος καὶ ἴαμβος.

Τὸ χοριαμβικόν, συντίθεται μὲν καὶ καθαρόν, συντίθεται δὲ καὶ ἐπίμικτον πρὸς τὰς ἰαμβικάς. ὡς ἐπίπαν δέ, ὅτε καταληκτικόν ἐστιν, εἰς τὴν ἰαμβικὴν κατακλεῖδα περαιοῦται. τουτέστιν εἰς ἀμφίβραχυν, ἢ βακχεῖον διὰ τὴν ἀδιαφορίαν. περαιοῦται μὲν γὰρ καὶ εἰς τὴν ἰδίαν τὸν δάκτυλον ἢ κρητικόν. ἀλλὰ τῷ ταῦτα συνηχέστερα εἶναι ἀπρεπέστερά εἰσιν.

Τὸ ἀντισπαστικόν, τὴν μὲν πρώτην συζυγίαν ἔχει ξενομένην κατὰ τὸν πρότερον πόδα, εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ δισυλλάβου σχήματα. τὰς δ᾽ ἐν μέσῳ καθαρὰς ἀντισπαστικάς, τὴν δὲ τελευταίαν ὁπότε ἐστὶν ἀκατάληκτον, ἰαμβικήν. ἐπεὶ δὲ ἀναμίσγεται τοῖς ἰαμβικοῖς, οὐ μόνον τὴν πρώτην συζυγίαν ἔχει, ξενομένην κατὰ τὸν πρότερον πόδα, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς ἰαμβικῆς ἑπομένην. ἔστι δὲ ὅτε καὶ λύεται ὁ πρότερος ποὺς εἰς τρίβραχυν.

Τὸ ἀπὸ μείζονος ἰωνικόν, συντίθεται μὲν καὶ καθαρόν. συντίθεται δὲ καὶ πρὸς τὰς τροχαϊκὰς ἐπίμικτον. ὅτε μέντοι ἀκατάληκτόν ἐστι καθόλου, σπανίως εἰς τὴν ἰωνικὴν περαιοῦται, διὰ τὸ ἀπρεπὲς εἶναι τὴν ἰωνικὴν ἐπὶ τέλους οὖσαν.

Τὸ ἀπ᾽ ἐλάσσονος ἰωνικόν, συντίθεται μὲν καὶ καθαρόν. συντίθεται δὲ καὶ ἐπίμικτον, πρὸς τὰς τροχαϊκὰς διποδίας, οὕτως, ὥς τι τὴν πρὸ τῆς τροχαϊκῆς ἀεὶ γίνεσθαι τετράσημον. τουτέστι τρίτην παιωνικήν. καὶ τὴν τροχαϊκήν, ὅταν προτάττοιτο τῆς ἰωνικῆς, γίνεσθαι ἑπτάσημον τροχαϊκήν. τὴν καλουμένην δευτέραν ἐπίτριτον. ἰστέον ὅτι δέ, ἡ μὲν τρίτη παιωνικὴ συναιρεῖται εἰς παλιμβάκχειον. τῆς δὲ ἐπιφερομένης τροχαϊκῆς ὁ πρότερος λύεται εἰς τρίβραχυν. ἐμπίπτουσι δὲ καὶ οἱ μολοττοὶ ἐπὶ τῶν περιττῶν χωρῶν, ἐν τοῖς ἀπ᾽ ἐλάττονος ἰωνικοῖς. ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπὸ μείζονος ἐπὶ τῶν ἀρτίων. Τὸ δὲ παιωνικόν, εἴδη μὲν ἔχει τρία. τό τε κρητικόν, τὸ βακχειακόν, καὶ τὸ παλιμβακχειακόν.

ὃ καὶ εἰσιτήριον ἐστὶ πρὸς μελοποιΐαν. τὸ δὲ κρητικόν, ἐπιτήδειον. δέχεται δὲ καὶ λύσεις, τὰς εἰς δύο καλουμένους παίωνας, καλεῖται δὲ καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν τῶν ποιητῶν, κρητικόν. Τοσαῦτα περὶ τῶν ἐννέα μέτρων τῶν μονοειδῶν καὶ ὁμοιοειδῶν. παντὸς δὲ μέτρου ἀδιάφορός ἐστιν ἡ τελευταία συλλαβή, ὥστε δύνασθαι εἶναι αὐτὴν καὶ βραχεῖαν καὶ μακράν. καὶ παρ᾽ ὃ μέτρον εἰς τελείαν περατοῦται λέξιν, ὅθεν ἐπίληπτά ἐστι τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα.

Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου.

Ἰστέον ὅτι πάντα τὰ μέτρα πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, κατὰ διποδίαν μετρεῖται καὶ ἄρχεται μέχρι τοῦ ὀκταμέτρου. ἔστι δὴ μονόμετρον τὸ ἔχον πόδας β. δίμετρον τὸ ἔχον πόδας δ. τρίμετρον τὸ ἔχον ς. τετράμετρον τὸ ἔχον η. πεντάμετρον τὸ ἔχον ι. καὶ περαιτέρω οὐ πρόεισι. παντὸς δὲ μέτρου, πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ ἀποθέσεις ἤτοι καταλήξεις εἰσὶ τέσσαρες. βραχυκατάληκτον. καταληκτικόν. ἀκατάληκτον. καὶ ὑπερκατάληκτον. καὶ βραχυκατάληκτον μέν ἐστιν ὡς ἐν παραδείγματι ἐπὶ τοῦ μονομέτρου εἰπεῖν, ὅπερ ποδὸς ὅλου δεῖται πρὸς ἀπαρτισμόν. οἷον, τὸ φεῦ φεῦ. ἢ τὸ ἰὼ ἢ τὸ ἔα. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστι βραχυκατάληκτα διὰ τὸ ἔχειν μὲν τὸν ἕνα πόδα. τοῦ ἑτέρου δὲ λείπεσθαι. καταληκτικὸν δέ, τὸ δεόμενον μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν. οἷον. τὸ ἰώ μοι ἢ τὸ ὤμοι μοι. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστι καταληκτικὰ διὰ τὸ ἔχειν ὅλον πόδα καὶ μίαν συλλαβὴν ἤτοι ἥμισυ ποδός. λείπεσθαι δὲ μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν. ἀκατάληκτον δὲ ὅπερ ἀπηρτισμένους ἔχει τοὺς πόδας. οἷον, τὸ ἰὼ ἰώ. ἢ τὸ ἰὼ ἰὼ ἢ τὸ φεῦ φεῦ ἰώ. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα. διὰ τὸ ἀπηρτισμένους ἔχειν τοὺς πόδας, καὶ μὴ ἐλλιπεῖς ὡς τὰ εἰρημένα. ὑπερκατάληκτον δέ, τὸ ἔχον ἀπηρτισμένους τοὺς πόδας. ἔχον δὲ καὶ συλλαβὴν μίαν πλείονα. εἴρηται δὲ πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, ὅτι τοῦτο μόνον κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται. διὰ τὸ εἶναι τοὺς πόδας τρισυλλάβους. ὅτε μὲν οὖν ἀπηρτισμένους ἔχει τοὺς πόδας, λέγεται ἀκατάληκτον. ὅτε δὲ πλείονα συλλαβὴν ἔχει, λέγεται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. ὅτε δὲ δύο, καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. οὐκ ἔχει γὰρ ἐν τούτῳ χώραν τὸ βραχυκατάληκτον ἢ τὸ ὑπερκατάληκτον, ὡς οἱ μετρικοί φασι. ταῦτα καὶ ἐπὶ διμέτρου καὶ τριμέτρου, καὶ τῶν λοιπῶν συμβαίνει τὰ πάθη.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ σημείων τῆς κοινῆς συλλαβῆς τῶν ἐντὸς κειμένων τοῦ βιβλίου.

Ἐπειδήπερ οἱ πάλαι τὰ περὶ γραμματικῆς συνταξάμενοι, σημεῖά τινα σοφῶς ἐπινοήσαντες παραδεδώκασιν, ἐξ ὧν τήν τε δύναμιν καὶ τὴν ὡς ἂν εἴποι τις ποιότητα τῶν συλλαβῶν καὶ τὴν προσφορὰν διαγινώσκειν ἔχομεν. συλλαβῶν δέ μοι καὶ οὐ στοιχείων εἴρηται, ἐπειδὴ τὰ μὲν στοιχεῖα καθ᾽ αὑτὰ κείμενα, οὐδεμιᾶς τινος μετέχει δυνάμεως. συλληφθέντα δὲ καὶ οἷον ἑνωθέντα πρὸς ἄλληλα καὶ τὰς συλλαβὰς ἀποτελέσαντα, δυνάμεις τέ τινας καὶ ποιότητας ἔχει. ἐπενόησαν δὲ ἄλλα τε σημεῖα, τόνους φημὶ καὶ πνεύματα καὶ τὰ λοιπά. ἃ δὴ καὶ προσῳδίας ὠνόμασαν. ὡς πρὸς τὴν ᾠδὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν τῶν συλλαβῶν συντείνουσας. πρὸς τούτοις δὲ καὶ μακρᾶς μὲν σημεῖον τόδε. -- τῆς δὲ βραχείας τουτὶ ◡ τῆς δὲ κοινῆς οὐδαμῶς. ἐκείνων γὰρ καὶ ὅρους ἔθεντο. ταύτης δὲ οὐ καὶ τὰς αἰτίας αὐτοὶ λέγουσιν. ἐπενοήθη ἐμοί γε τὸ τῆς κοινῆς σημεῖον διὰ τὴν τῶν πολλῶν πλάνην, καὶ οἶμαι καλὸν ἂν δόξαι τοῖς εὖ φρονοῦσιν. ἐπενοήθη δὲ διπλοῦν τὸ σημεῖον. διὰ τὸ διπλῆν τινα καὶ ταύτην ἔχειν τὴν δύναμιν. ὅτε μὲν οὖν ἀντὶ βραχείας ὀφείλει λαμβάνεσθαι, σημεῖον ἐπενοήθη τόδε. L μακρὰ δηλονότι κατ᾽ ἀρχὰς ἄνω βλέποντα τὸ τοῦ ἰῶτα στοιχείου σημεῖον ἔχουσα. ὅτε δ᾽ ἀντὶ μακρᾶς, τὸ ἐναντίως ἐσχηματισμένον τουτὶ ⅂. μακρὰ δηλονότι ἐν τῷ τέλει κάτω νεῦον τὸ τοῦ ἰῶτα σημεῖον ἔχουσα. βέλτιον γὰρ ταῦτα τιθέναι, καὶ διαγινώσκειν ποία ἐστὶν ἡ κοινή, ἢ πλανωμένους τινὰς τὸ ποιεῖν, γράφειν ποιεῖν ἀμαθῶς. καὶ φύσει βραχὺ φωνῆεν ἔχον δὲ ἐπαγόμενα δύο σύμφωνα, ὧν τὸ δεύτερον ἀμετάβολον, ἀεὶ ἀντὶ μακροῦ λαμβάνειν. καὶ τὸ φύσει βραχὺ φωνῆεν ὅταν εἰς μέρος λόγου καταλήξῃ, τὴν μακρὰν ἐπιτιθέντας, ἀντὶ μακροῦ λαμβάνειν. ἄτοπον γὰρ οἶμαι τοῦτό γε. ταῦτα μοι πρὸς τοὺς συνετοὺς εἴρηται. καὶ τῶν μέτρων ἔχοντας πεῖραν. εἰ δέ τινες ὑπ᾽ ἀμαθίας μεμφόμενοι. βραχὺς τούτων λόγος. οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ οἱ πάλαι τὰ κάλλιστ᾽ ἐπινενοηκότες, ταῦτα τοῖς τοιούτοις ἐκδεδώκασιν. ἀλλὰ τοῖς συνετοῖς, βραχὺν λόγον τῶν μὴ συνετῶν ἔχοντες. ὥς που τίς ἔφη ἀείσω ξυνετοῖσι, θύρας δ᾽ ἐπίθεσθε βέβηλοι. ἐγὼ δὲ καὶ ἀδικεῖν ἂν ᾤμην τοὺς συνετούς, εἰ ἃ ἂν ἐπινοήσας σοφόν τι, τοῦτο λήθης βυθοῖς κατακρύψειε. δεδιὼς ἴσως τὴν ἐκ τῶν ἀπαιδεύτων μέμψιν. ἵν᾽ οὖν μὴ καὶ αὐτὸς ἀδικεῖν δόξω τοὺς συνετούς, τὸ ἐπελθόν μοι κατὰ νοῦν τούτοις προσέθηκα. ἔξεστι δ᾽ αὐτοῖς ἰδεῖν, εἰ καλῶς ἔχει ἢ μή. ἐπεὶ καὶ ἅ μοι περὶ τῶν χορικῶν μελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τοῖς δράμασι φερομένων εἰδῶν ἐπινενόηται θείᾳ τινὶ καὶ ἀπορρήτῳ ἐμπνεύσει, πλεῖστα πονησαμένῳ περί τε τούτου καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς μέτρων. καὶ ταῦτ᾽ ἐν τοῖς δράμασιν ἐξετέθη. ὡς ἂν οἱ ἐντυγχάνοντες ἔχοιεν διαγινώσκειν, τάς τε στροφὰς καὶ ἀντιστρόφους τῶν μελῶν καὶ τὰς ἐπῳδούς, καὶ τίνος ἐστὶν εἴδους καὶ μέτρου τῶν κώλων ἕκαστον. καὶ μὴ μάτην τὰ τῶν χορῶν ὁρᾶν μέλη τοῖς ὀφθαλμοῖς,

μηδὲν διὰ τούτων εἰδέναι, ὥσπερ τινὲς μὴ γραμμάτων ἔχοντες πεῖραν, καὶ βιβλίον ἀνὰ χεῖρας ἀράμενοι, βλέπουσι μὲν τύπους γραμμάτων, οὐδὲν δὲ τῶν ἐγκειμένων ἴσασιν.

Ἐκ τῶν Πλατωνίου, περὶ διαφορᾶς κωμῳδιῶν.

Καλὸν ἐπισημήνασθαι τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἡ μὲν ἀρχαία κωμῳδία, ἴδιόν τινα τύπον ἔχει. ἡ δὲ μέση, διάφορός ἐστι πρὸς ταύτην. ἐπὶ τῶν Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος χρόνων, τὰ τῆς δημοκρατίας ἐκράτει παρὰ Ἀθηναίοις, καὶ τὴν ἐξουσίαν σύμπασαν ὁ δῆμος εἶχεν, αὐτὸς αὐτοκράτωρ καὶ κύριος τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ὑπάρχων. τῆς ἰσηγορίας οὖν πᾶσιν ὑπαρχούσης, ἄδειαν οἱ τὰς κωμῳδίας συγγράφοντες εἶχον τοῦ σκώπτειν καὶ στρατηγοὺς καὶ δικαστὰς τοὺς κακῶς δικάζοντας. καὶ τῶν πολιτῶν τινὰς, ἢ φιλαργύρους, ἢ συζῶντας ἀσελγείᾳ. ὁ γὰρ δῆμος ὡς εἶπον, ἐξῄρει τὸν φόβον τῶν κωμῳδούντων, φιλοτίμως τῶν τοὺς τοιούτους βλασφημούντων ἀκούων. ἴσμεν γὰρ ὡς ἀντίκειται φύσει τοῖς πλουσίοις ἐξ ἀρχῆς ὁ δῆμος καὶ τῇ δυσπραγίᾳ αὐτῶν ἥδεται. ἐπὶ τοίνυν τῆς Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος κωμῳδίας, ἀφόρητοί τινες κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων ἦσαν οἱ ποιηταί. λοιπὸν δὲ τῆς δημοκρατίας ὑποχωρούσης ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς Ἀθήνας τυραννούντων, καὶ καθισταμένης ὀλιγαρχίας, καὶ μεταπιπτούσης τῆς ἐξουσίας τοῦ δήμου εἰς ὀλίγους, καὶ κρατυνομένης τῆς ὀλιγαρχίας, ἐνέπιπτε τοῖς ποιηταῖς φόβος. οὐ γὰρ ἦν τινα προφανῶς σκώπτειν, δίκας ἀπαιτούντων τῶν ὑβριζομένων παρὰ τῶν ποιητῶν. ἴσμεν γοῦν τὸν Εὔπολιν, ἐπὶ τῷ διδάξαι τοὺς Βάπτας, ἀποπνιγέντα εἰς τὴν θάλασσαν ὑπ' ἐκείνου, εἰς ὃν καθῆκε τοὺς Βάπτας. καὶ διὰ τοῦτο ὀκνηρότεροι πρὸς τὰ σκώμματα ἐγένοντο, καὶ ἐπέλιπον οἱ χορηγοί. οὐ γὰρ ἔτι προθυμίαν εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ χορηγοὺς τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας χειροτονεῖν. τὸν γοῦν Αἰολοσίκωνα Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, ὃς οὐκ ἔχει τὰ χορικὰ μέλη. τῶν γὰρ χορευτῶν μὴ χειροτονουμένων, καὶ τῶν χορηγῶν οὐκ ἐχόντων τὰς τροφάς, ὑπεξῃρέθη τῆς κωμῳδίας τὰ χορικὰ μέλη, καὶ τῶν ὑποθέσεων ὁ τρόπος μετεβλήθη. σκοποῦ γὰρ ὄντος τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τοῦ σκώπτειν δήμους καὶ δικαστὰς καὶ στρατηγούς, παρεὶς ὁ Ἀριστοφάνης τὸ συνήθως ἀποσκῶψαι διὰ τὸν πολὺν φόβον, Αἴολον τὸ δρᾶμα τὸ γραφὲν τοῖς τραγῳδοῖς ὡς κακῶς ἔχον διασύρει. τοιοῦτος οὖν ἐστιν ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας τύπος, οἷός ἐστιν ὁ Αἰολοσίκων Ἀριστοφάνους, καὶ οἱ Ὀδυσσεῖς Κρατίνου, καὶ πλεῖστα τῶν παλαιῶν δραμάτων, οὔτε χορικὰ οὔτε παραβάσεις ἔχοντα. παράβασις δέ ἐστι τὸ τοιοῦτο. μετὰ τὸ τοὺς ὑποκριτὰς τοῦ πρώτου μέρους πληρωθέντος ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἀναχωρῆσαι, ὡς ἂν τοῦ θεάτρου ἤδη καὶ ὁ δῆμος ἀργῶς καθέζηται, ὁ χορὸς οὐκ ἔχων πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διαλέγεσθαι, ἀπόστροφον ἐποιεῖτο πρὸς τὸν δῆμον. κατὰ δὲ τὴν ἀπόστροφον ἐκείνην, οἱ ποιηταὶ διὰ τοῦ χοροῦ, ἢ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀπελογοῦντο, ἢ περὶ δημοσίων πραγμάτων εἰσηγοῦντο. ἡ δὲ παράβασις ἐπληροῦτο ὑπὸ μελυδρίου καὶ κομματίου καὶ στροφῆς, καὶ ἀντιστρόφου, καὶ ἐπιρρήματος καὶ ἀντεπιρρήματος καὶ ἀναπαίστων. τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα τὰς παραβάσεις, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐδιδάχθη, καθ' ὃν ὁ δῆμος ἐκράτει. τὰ δὲ οὐκ ἔχοντα, τῆς ἐξουσίας λοιπὸν ἀπὸ τοῦ δήμου μεθισταμένης, καὶ τῆς ὀλιγαρχίας κρατούσης. οἱ δὲ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιηταί, καὶ τὰς ὑποθέσεις ἤμειψαν, καὶ τὰ χορικὰ μέλη παρέλιπον, οὐκ ἔχοντες τοὺς χορηγούς, τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας. ὑποθέσεις μὲν γὰρ τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ἦσαν αὗται, τὸ στρατηγοῖς ἐπιτιμᾶν, καὶ δικασταῖς τοῖς οὐκ ὀρθῶς δικάζουσι, καὶ χρήματα συλλέγουσιν ἐξ ἀδικίας τισὶ, καὶ μοχθηρὸν ἐπανῃρημένοις βίον. ἡ δὲ μέση κωμῳδία ἀφῆκε τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις. ἐπὶ δὲ τὸ σκώπτειν ἱστορίας ῥηθείσας ποιητικῶς ἦλθον. ἀκίνδυνον γὰρ τοῦτο, οἷον, διασύρειν Ὅμηρον εἰπόντα τι, ἢ τὰ δεινὰ τῆς τραγῳδίας ποιητῶν. τοιαῦτα δὲ δράματα καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ ἔστιν εὑρεῖν, ἅπερ τελευταῖον ἐδιδάχθη λοιπὸν τῆς ὀλιγαρχίας κρατυνθείσης. οἱ γοῦν Ὀδυσσεῖς Κρατίνου, οὐδενὸς ἐπιτίμησιν ἔχουσι, διασυρμὸν δὲ τῆς Ὀδυσσείας τοῦ Ὁμήρου. τοιαῦται γὰρ αἱ κατὰ τὴν μέσην κωμῳδίαν ὑποθέσεις εἰσίν. οὐδ' ἔτι γάρ τινας τεθέντας ἐν ταῖς κωμῳδίαις τοῖς παλαιοτέροις εἰρημένους, διέσυρον ὡς κακῶς ῥηθέντας. καὶ τὰς παραβάσεις παρῃτήσαντο διὰ τὸ τοὺς χορηγοὺς ἐπιλεῖψαι, χορῶν οὐκ ὄντων. οὐ μὴν δὲ τὰ προσωπεῖα ὁμοιότερως τοῖς ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ κατεσκευασμένοις εἰσῆγον. ἐν μὲν γὰρ τῇ παλαιᾷ εἴκαζον τὰ προσωπεῖα τοῖς κωμῳδουμένοις, ἵνα πρὶν ἢ καὶ τοὺς ὑποκριτὰς εἰπεῖν, ὁ κωμῳδούμενος ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς ὄψεως κατάδηλος ᾖ. ἐν δὲ τῇ μέσῃ καὶ νέᾳ κωμῳδίᾳ, ἐπίτηδες τὰ προσωπεῖα πρὸς τὸ γελοιότερον ἐδημιούργησαν, δεδοικότες τοὺς Μακεδόνας καὶ τοὺς ἐπηρτημένους ἐξ ἐκείνων φόβους. ἵνα δὲ μὴ ἐκ τύχης τινὸς ὁμοιότης προσώπου συμπίπτῃ τινὶ Μακεδόνων ἄρχοντι, καὶ δόξας ὁ ποιητὴς ἐκ προαιρέσεως κωμῳδεῖν, δίκας ὑπόσχῃ. ὁρῶμεν γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐν τοῖς προσώποις τῆς Μενάνδρου κωμῳδίας ὁποίας ἔχει, καὶ ὅπως ἐξεστραμμένον τὸ σῶμα, καὶ οὐδὲ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν.

ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΔΙΑΣ.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ διαφορᾶς χαρακτήρων.

Κρατῖνος ὁ τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ποιητὴς, ἅτε δὴ κατὰ τὰς Ἀρχιλόχου ζηλώσας αὐστηρὸς μὲν τῇ λοιδορίᾳ ἐστίν. οὐ γὰρ ὥσπερ ὁ Ἀριστοφάνης ἐπιτρέχειν τὴν χάριν τοῖς σκώμμασι ποιεῖ τὸ φορτικὸν τῆς ἐπιτιμήσεως διὰ ταύτης ἀναιρῶν, ἀλλ' ἁπλῶς κατὰ τὴν παροιμίαν γυμνῇ τῇ κεφαλῇ τίθησι τὰς βλασφημίας κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων. πολὺ δὲ καὶ τῆς τροπῆς τυγχάνει. εὔστοχος δ' ἐστὶν ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς τῶν δραμάτων καὶ διασκευαῖς, εἶτα προϊὼν καὶ διασπῶν τὰς ὑποθέσεις, οὐκ ἀκολούθως πληροῖ τὰ δράματα. Εὔπολις δὲ εὐφάντατος μὲν εἰς ὑπερβολήν ἐστι κατὰ τὰς ὑποθέσεις. τὰς γὰρ εἰσηγήσεις μεγάλας τῶν δραμάτων ποιεῖται, καὶ ἥνπερ ἐν τῇ παραβάσει φαντασίαν κινοῦσιν οἱ λοιποί, ταύτην ἐκεῖνος ἐν τοῖς δράμασιν ἀναγαγεῖν ἱκανὸς ὢν ἐκ τοῦ ἅδου νομοθετῶν πρόσωπα καὶ δι' αὐτῶν εἰσηγούμενος ἢ περὶ θέσεως νόμων ἢ καταλύσεως. ὥσπερ δὲ ἐστὶν ὑψηλός, οὕτω καὶ ἐπίχαρις, καὶ περὶ τὰ σκώμματα λίαν εὔστοχος. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης τὴν μεσότητα εἴληφε τῶν ἀνδρῶν χαρακτῆρα. οὔτε γὰρ πικρὸς λίαν ἐστὶν, ὥσπερ ὁ Κρατῖνος, οὔτε χαρίεις ὥσπερ ὁ Εὔπολις. ἀλλ' ἔχει καὶ πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας τὸ σφοδρὸν ἐκ τοῦ Κρατίνου, καὶ τὸ τῆς ἐπιτρεχούσης χάριτος Εὐπόλιδος.

Περὶ κωμῳδίας.

Τῆς κωμῳδίας, τὸ μέν ἐστιν ἀρχαῖον, τὸ δὲ νέον, τὸ δὲ μέσον. τῆς δὲ νέας διαφέρει ἡ παλαιὰ κωμῳδία χρόνῳ, διαλέκτῳ, ὕλῃ, μέτρῳ, διασκευῇ. χρόνῳ μὲν, καθὸ ἡ μὲν νέα ἐπὶ Ἀλεξάνδρου. ἡ δὲ παλαιὰ ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν εἶχε τὴν ἀκμήν. διαλέκτῳ δὲ, καθὸ ἡ μὲν νέα τὸ σαφέστερον ἔχει, τῇ νέᾳ κεχρημένη ἀτθίδι, ἡ δὲ παλαιὰ, τὸ δεινὸν καὶ ὑψηλὸν τῆς λέξεως. ἐνίοτε δὲ ἐπιτηδεύει καὶ λέξεις τινάς. ὕλῃ δὲ, καθὸ ἡ μὲν νέα κατὰ τὸ πλεῖστον στρέφεται περὶ τὸ ἰαμβικόν. σπανίως δὲ μέτρον ἕτερον. ἐν δὲ τῇ παλαιᾷ πολυμετρία τὸ σπουδαζόμενον. διασκευῇ δὲ, ὅτι ἐν μὲν τῇ νέᾳ χοροῦ οὐκ ἔδει, ἐν ἐκείνῃ δὲ ἔδει. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ παλαιὰ ἑαυτῆς διαφέρει. καὶ γὰρ οἱ ἐν Ἀττικῇ πρῶτον συστησάμενοι τὸ ἐπιτήδευμα τῆς κωμῳδίας, ἦσαν δὲ οἱ περὶ Σουσαρίωνα, καὶ τὰ πρόσωπα εἰσῆγον ἀτάκτως, καὶ μόνος ἦν γέλως τὸ κατασκευαζόμενον. ἐπιγενόμενος δὲ ὁ Κρατῖνος, κατέστησε μὲν πρῶτον τὰ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ πρόσωπα μέχρι τριῶν. στήσας τὴν ἀταξίαν. καὶ τῷ χαρίεντι τῆς κωμῳδίας, τὸ ὠφέλιμον προσέθηκε, τοὺς κακῶς πράττοντας διαβάλλων, καὶ ὥσπερ δημοσίᾳ μάστιγι τῇ κωμῳδίᾳ κολάζων. ἀλλ' ἔτι μὲν καὶ οὗτος τῆς ἀρχαιότητος μετεῖχε, καὶ ἠρέμα πως τῆς ἀταξίας. ὁ μέντοι γε Ἀριστοφάνης μεθοδεύσας τεχνικώτερον τῶν μεθ' ἑαυτοῦ τὴν κωμῳδίαν ἐνέλαμψεν ἐν ἅπασιν, ἐπίσημος ὀφθεὶς οὕτω. καὶ οὕτω πᾶσαν κωμῳδίαν ἐνίκησε. καὶ γὰρ τὸ τούτου δρᾶμα ὁ Πλοῦτος, νεωτερίζει κατὰ τὸ πλάσμα. τήν τε γὰρ ὑπόθεσιν ὡς ἀληθῆ ἔχει καὶ χοροῦ ἐστέρηται. ὅπερ τῆς νέας ὑπῆρχε κωμῳδίας.

Ἄλλως περὶ κωμῳδίας.

Ὅτι ὁ γέλως τῆς κωμῳδίας ἔκ τε λέξεων καὶ πραγμάτων ἔχει τὴν σύστασιν. ἐκ μὲν τῆς λέξεως, κατὰ τρόπους ἑπτά. πρῶτον καθ' ὁμωνυμίαν. ὡς τὸ διαπορούμενος. οἷον τὸ μέτρον. δεύτερον δὲ κατὰ συνωνυμίαν. ὡς τὸ ἥκω καὶ κατέρχομαι, ταυτὸν γάρ ἐστι. τρίτον κατὰ ἀδολεσχίαν, ὡς ὅταν τις τῷ αὐτῷ ὀνόματι χρῆται. τέταρτον κατὰ παρωνυμίαν, ὅταν τῷ κυρίῳ ἔξωθέν τις ἅπτηται. ὡς τὸ μόμαξ καλοῦμαι Μίδας. πέμπτον κατὰ ὑποκορισμὸν, ὡς τὸ Σωκρατίδιον Εὐριπίδιον. ς. κατ' ἐξαλλαγήν. ὡς τὸ ὦ βδεῦ δέσποτα. ἀντὶ τοῦ ὦ Ζεῦ. ἕβδομον κατὰ σχῆμα λέξεως. τοῦτο γίνεται ἢ φωνῇ ἢ τοῖς ὁμογενέσιν. ἐκ δὲ τῶν πραγμάτων, κατὰ τρόπους δύο. πρῶτον κατ' ἀπάτην, ὡς Στρεψιάδης πεισθεὶς ἀληθεῖς εἶναι τοὺς περὶ ψυχῆς λόγους. δεύτερον κατὰ ὁμοίωσιν. ἡ δὲ ὁμοίωσις εἰς δύο τέμνεται. ἢ εἰς τὸ βέλτιον, ὡς ὁ Ξανθίας εἰς Ἡρακλέα, ἢ εἰς τὸ χεῖρον, ὡς ὁ Διόνυσος εἰς Ξανθίαν.

Ὁ χορὸς ὁ κωμικὸς εἰσήγετο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ τῷ νῦν λεγομένῳ λογείῳ. καὶ ὅτε μὲν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διηγεῖτο, πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφεώρα. ὅτε δὲ ἀπελθόντων τῶν ὑποκριτῶν τοὺς ἀναπαίστους διεξῄει, πρὸς τὸν δῆμον ἀπεστρέφετο. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἦν δὲ τὰ ἰαμβεῖα τετράμετρα. εἶτα τὴν ἀντίστροφον προσᾴδοντες, πάλιν τετράμετρα ἐπέλεγον, ὧν στίχος ἦν δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ις. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ἐπιρρήματα. ἡ δὲ ὅλη πάροδος τοῦ χοροῦ ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν. εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς ἠνάγκαζεν ἐπὶ τὸ μέρος παραβῆναι.

Τῶν τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητῶν ὀνόματα καὶ δράματα.

Θεοπόμπου δράματα	ιζ	Πλάτωνος δράματα	κη
Στράττιδος δράματα	ις	Τηλεκλείδου δράματα	ϛ
Φερεκράτους δράματα	ιη	Φρυνίχου δράματα	ι
Κράτητος δράματα	η		

Ὅτι κατὰ τρόπους δέκα διαφέρει τὸ ἑλληνίζειν τοῦ ἀττικίζειν. κατὰ ἀναλογίαν. παρὰ τὴν ἐτυμολογίαν. παρὰ τὰ σχήματα. παρὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀνομάτων. παρὰ τὴν ἀλληγορίαν. παρὰ τοὺς ἀριθμούς. παρὰ τὰ γένη. παρὰ τὰ πνεύματα. παρὰ τοὺς χρόνους. παρὰ τοὺς τόνους. παρὰ μὲν τὴν ἀναλογίαν καὶ ἐτυμολογίαν, ὅτι οἱ μὲν ἑλληνίζοντες, ταύταις μάλιστα χρῶνται. οἱ δὲ ἀττικίζοντες οὐδ᾽ ὅλως. παρὰ τὰ σχήματα, ἐπεὶ πάλιν ἔθος τοῖς Ἀττικοῖς χρῆσθαι σχήμασι. τοῖς δὲ ἑλληνίζουσιν οὐκ ἔτι. παρὰ δὲ τὸν σχηματισμὸν ἐπειδὴ κατὰ πολλοὺς χρόνους ἐκ τῆς ἑλληνικῆς συνηθείας μετασχηματίζεται τὰ ὀνόματα.

Παρὰ δὲ τοὺς χρόνους, ὅτι συστελλόντων τινὰ τῶν ἑλληνιζόντων, αὐτοὶ ἐκτείνουσι μᾶλλον ἢ συστέλλουσι. παρὰ δὲ τὰ πνεύματα, ἐπεὶ δασύνουσιν ἔνια ψιλούντων, ἢ ψιλοῦσι δασυνόντων. παρὰ δὲ τὰ γένη ἐπειδὴ θηλυκῶς τινα λεγόντων, ἢ οὐδετέρως αὐτοὶ προφέρονται ἢ ἀνάπαλιν ἀρσενικῶς ἢ οὐδετέρως ἐκφέρουσι. παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς ἐπειδὴ ἑνικῶς τινα λεγόντων, πληθυντικῶς λέγουσιν ἢ καὶ ἀνάπαλιν.

Ἀριστοφάνους βίος.

Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιός, πατρὸς μὲν ἦν Φιλίππου, τὸ δὲ γένος Ἀθηναῖος. τὸν δῆμον Κυδαθηναιεύς. Πανδιονίδος φυλῆς, ὃς πρῶτος δοκεῖ τὴν κωμῳδίαν ἔτι πλανωμένην τῇ ἀρχαίᾳ ἀγωγῇ, ἐπὶ τὸ χρησιμώτερον καὶ σεμνότερον μεταγαγεῖν πικρότερον καὶ αἰσχρότερον Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος βλασφημούντων ἢ ἔδει. πρῶτος δὲ καὶ τῆς νέας κωμῳδίας τὸν τρόπον ἐπέδειξεν ἐν τῷ Κωκάλῳ, ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν λαβόμενοι Μένανδρός τε καὶ Φιλήμων, ἐδραματούργησαν. εὐλαβὴς δὲ σφόδρα γενόμενος τὴν ἀρχὴν ἄλλως τε εὐφυής, τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει δράματα. διὸ καὶ ἔσκωπτον αὐτὸν Ἀριστώνυμός τε καὶ Ἀμειψίας, τετράδι λέγοντες αὐτὸν γεγονέναι κατὰ τὴν παροιμίαν ὡς ἄλλοις πονοῦντα. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς ἠγωνίσατο. δια[illegible] δὲ μάλιστα Κλέωνι τῷ δημαγωγῷ, καὶ γράψας κατ᾽ αὐτοῦ τοὺς Ἱππέας, ἐν οἷς διελέγχει αὐτοῦ τὰς κλοπὰς καὶ τὸ τυραννικόν, οὐδενὸς δὲ τῶν σκευοποιῶν τολμήσαντος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ σκευάσαι δι᾽ ὑπερβολὴν φόβου ἅτε δὴ τυραννικοῦ ὄντος, μηδὲ μὴν ὑποκρίνασθαί τινος τολμήσαντος, δι᾽ ἑαυτοῦ Ἀριστοφάνης ὑπεκρίνατο αὐτοῦ τὸ πρόσωπον μίλτῳ χρίσας καὶ αἴτιος αὐτῷ γέγονε ζημίας πέντε ταλάντων, ἃ ἀπὸ τῶν Ἱππέων κατεδικάσθη, ὥς φησιν ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ἐγῷδ᾽ ἐφ᾽ ᾧ γε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδὼν τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσε. διήχθρευσε δὲ αὐτῷ ὁ Ἀριστοφάνης, ἐπειδὴ ξενίας γραφὴν κατ᾽ αὐτοῦ ἔθετο, καὶ ὅτι ἐν δράματι αὐτοῦ Βαβυλωνίοις, διέβαλε τῶν Ἀθηναίων τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς παρόντων ξένων. ὡς ξένον δὲ αὐτὸν ἔλεγε παρ᾽ ὅσον οἱ μὲν αὐτὸν φασὶ Ῥόδιον ἀπὸ Λίνδου. οἱ δὲ Αἰγύπτιον. στοχαζόμενοι ἐκ τοῦ πλεῖστον χρόνον τὰς διατριβὰς αὐτόθι ποιεῖσθαι. ἢ καὶ ὅτι ἐκέκτητο ἐκεῖσε κατά τινας δὲ ὡς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Φίλιππος, Αἰγινήτης. ἀπολυθῆναι δὲ αὐτὸν εἰπόντα ἀστείως ἐκ τῶν Ὁμήρου ταῦτα.

Μήτηρ μέν τ᾽ ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι αὐτὰρ ἔγωγε.
Οὐκ οἶδ᾽ οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

Δεύτερον δὲ καὶ τρίτον συκοφαντηθεὶς ἀπέφυγε, καὶ οὕτω φανερὸς καταστάθεις πολίτης κατεκράτησε τοῦ Κλέωνος. ὅθεν φησὶν αὐτὸς δ᾽ ἐμαυτοῦ ὑπὸ Κλέωνος ἅττ᾽ ἔπαθον, ἐπίσταμαι, δὴ καὶ τὰ ἑξῆς. φασὶ δὲ αὐτὸν εὐδοκιμῆσαι, συκοφάντας καταλύσαντα, οὓς ὠνόμασεν ἠπιάλους ἐν Σφηξίν. ἐν οἷς φησιν· οἳ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον. μάλιστα δὲ ἐπῃνέθη καὶ ἠγαπήθη ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν ἑαυτοῦ δραμάτων ἐσπούδασε δεῖξαι τὴν τῶν Ἀθηναίων πολιτείαν ὡς ἐλευθέρα τέ ἐστι καὶ ὑπ᾽ οὐδενὸς τυράννου δουλαγωγουμένη, ἀλλ᾽ οὐδὲ ὅτι δημοκρατία ἐστὶ καὶ ἐλευθέρως ὢν ὁ δῆμος ἄρχει ἑαυτοῦ, τούτου χάριν ἐπῃνέθη καὶ ἐστεφανώθη θαλλῷ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας, ὃς νενόμισται ἰσότιμος χρυσῷ στεφάνῳ, εἰπὼν ἐκεῖνα ἐν τοῖς Βατράχοις περὶ τῶν ἀτίμων. τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιον πολλὰ τῇ πόλει συμπαραινεῖν.

Ὠνομάσθη δὲ ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐπειδὴ ἔνδοξον τὸ μέτρον τὸ Ἀριστοφάνειον. οὕτω δὲ γέγονεν ἡ φήμη τοῦ ποιητοῦ ὡς καὶ παρὰ Πέρσαις διίκεσθαι, καὶ τὸν βασιλέα Περσῶν πυνθάνεσθαι παρ᾽ ὁποτέροις εἴη ὁ κωμῳδοποιός. φασὶ δὲ καὶ Πλάτωνα Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ βουληθέντι μαθεῖν τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν, πέμψαι τὴν Ἀριστοφάνους ποίησιν, τὴν κατὰ Σωκράτους ἐν Νεφέλαις κατηγορίαν, καὶ συμβουλεῦσαι τὰ δράματα αὐτοῦ ἀσκηθέντα, μαθεῖν αὐτῶν τὴν πολιτείαν. ἦρξατο δὲ καὶ αἴτιος ζήλου τοῖς νέοις κωμικοῖς. λέγω δὲ Φιλήμονι καὶ Μενάνδρῳ. ψηφίσματος γὰρ γενομένου χορηγοῦ ὥστε μὴ ὀνομαστὶ κωμῳδεῖν τινα, καὶ τῶν χορηγῶν οὐκ ἀντεχόντων τὸ χορηγεῖν καὶ παντάπασιν ἐκλελοιπυίας τῆς ὕλης τῶν κωμῳδιῶν διὰ τούτων αὐτῶν, αἴτιον γὰρ κωμῳδίας τὸ σκώπτειν τινάς, ἔγραψε κωμῳδίας τινάς, Κώκαλον ἐν ᾧ εἰσάγει φθορὰν καὶ ἀναγνωρισμόν, καὶ τἆλλα πάντα ἃ ἐζήλωσε Μένανδρος. πάλιν δὲ ἐκλελοιπότος καὶ τοῦ χορηγεῖν, τὸν Πλοῦτον γράψας εἰς τὸ διαναπαύεσθαι τὰ σκηνικὰ πρόσωπα καὶ μετεσκευάσθαι, ἐπιγράφει χοροῦ, φθεγγόμενος ἐν ἐκείνοις, ἃ καὶ ὁρῶμεν τοὺς νέους ἐπιγράφοντας οὕτω ζήλῳ Ἀριστοφάνους. ἐν τούτῳ δὲ τῷ δράματι συνέστησε τῷ πλήθει τὸν υἱὸν Ἀραρότα, καὶ οὕτω μετήλλαξε τὸν βίον, παῖδας καταλιπὼν τρεῖς, Φίλιππον ὁμώνυμον τῷ πάππῳ, καὶ Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα, δι᾽ οὗ καὶ ἐδίδαξε τὸν Πλοῦτον.

Τινὲς δὲ αὐτοῦ φασὶ Φίλιππον καὶ Ἀραρότα, ὧν καὶ αὐτὸς ἐμνήσθη. τὴν γυναῖκα δ' αἰσχύνομαι, τώ τ' οὐ φρονοῦντε παιδίω, ὥς πως αὐτὸς λέγων.

Ἔγραψε δὲ δράματα μδ΄. ὧν ἀντιλέγεται τέσσαρα ὡς οὐκ ὄντα αὐτοῦ. ἔστι δὲ ταῦτα. ποίησις. ναυαγός. νῆσοι. νίοβις. ἃ τινὲς ἔφασαν εἶναι τοῦ Ἀρχίππου.

Ὁ κωμικὸς χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἀνδρῶν κδ΄. καὶ εἰ μὲν ὡς ἀπὸ τῆς πόλεως ἤρχετο ἐπὶ τὸ θέατρον, διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἁψῖδος εἰσῄει. εἰ δὲ ὡς ἀπὸ ἀγροῦ διὰ τῆς δεξιᾶς ἐν τετραγώνῳ σχήματι, ἀφορῶν εἰς τοὺς ὑποκριτάς. ἀναχωρούντων δὲ τῶν ὑποκριτῶν ἑπτάκις ἐστρέφετο ὁ χορὸς προσέχων ἐφ' ἑκάτερα μέρη τοῦ θεάτρου. ἐκαλεῖτο δὲ τῷ γένει τὸ τοιοῦτον ὄνομα τῆς ὀρχήσεως παράβασις ὁμωνύμως τῷ γένει, τὸ τρίτον μακρὸν τὸ καὶ πνῖγος, τὸ τέταρτον στροφὴ ἢ ᾠδή. τὸ πέμπτον ἐπίρρημα. τὸ ἕκτον ἀντίστροφος ἢ ἀντῳδή. τὸ ἕβδομον ἀντεπίρρημα.

Ὑπόκειται Ἀριστοφάνους Καλλίστρατος καὶ Φιλωνίδης, δι' ὧν ἐδίδασκε τὰ δράματα ἑαυτοῦ. διὰ μὲν Φιλωνίδου τὰ δημοτικὰ, διὰ δὲ Καλλιστράτου τὰ ἰδιωτικά.

Πόσα μέρη κωμῳδίας. α΄. πρόλογος τὸ μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ μέρος. β΄. χορικὸν, τὸ τοῦ χοροῦ διδόμενον μέλος. γ΄. ἐπεισόδιον τὸ μεταξὺ δύο χορικῶν μελῶν. δ΄. ἔξοδος τὸ ἐπὶ τέλει λεγόμενον τοῦ χοροῦ. εἴρηται δὲ καὶ πόσα μέρη παραβάσεως τοῦ χορικοῦ.

VITA ARISTOPHANIS A NICODEMO Friſchlino conſcripta.

ARISTOPHANES Poeta Comicus, patre natus fuit Philippo, ciuis Atticus, ex tribu Cydathenienſi, curia Pandionide. Hunc Suidas Rhodium ex oppido Lindo fuiſſe tradit, & iure ciuitatis donatū affirmat: alij (de quibus poſtea dicam) Æginetam fuiſſe dicunt. Primus autem hic veterem Comœdiam, rudem adhuc, & diſperſam collegit, eámque in meliorem atque vtiliorem formam traduxit. Nam Cratinus & Eupolis multò acerbius ac turpius alios inſectati fuerant, quàm decebat. Sed & ipſe Ariſtophanes initio eandem verborum amariciem in ſuis vſurpabat fabulis: quam tamen poſtremis Comœdiis iuſta moderatione adhibita, plurimùm mitigauit. Meminit huius priſcæ libertatis Horatius in ſermonibus, vbi ait:

Eupolis, atque Cratinus, Ariſtophanéſque poeta,
Atque alij, quorum Comœdia priſca virorum eſt:
Si quis erat dignus deſcribi, quòd malus aut fur:
Quòd mœchus foret, aut ſicarius, aut alioqui
Famoſus: multa cum libertate notabant.

Decreto demum promulgato, ne quis actor aut ludio nominatim aliquem in Comœdia perſtringeret, cùm iam hiſtriones ab omni actione deſiſterent, nouæ Comœdię rationem inire cœpit: cuius primum ſpecimen oſtendit in Cocalo, vbi non veras, vt in Equitibus, Nebulis, Ranis, & alibi, ſed fictas perſonas introducit: Interitum ſeu corruptelam & recognitionem. Vnde initiū ſumētes Menander & Philemon, nouam Comœdiam effinxerunt. Ipſe quidē Ariſtophanes in ſcenam non ſtatim venit, quòd natura eſſet timidus, licèt ingenioſus admodū & perquàm induſtrius. Quę autē per initia ſuorum ſtudiorum facere non audebat, ea per hiſtriones & actores ſuos, Calliſtratum & Philonidē perfecit: quorū ille operâ ad populum vtebatur. Caſtigatus ob hoc cōuiciis Ariſtonymi & Amipſiæ, vt ex fabulis eius cognoſcitur, qui illū de veteris prouerbij ſentētia, quarta Luna natū dicebāt, quaſi aliis iuuādis operam daret, ſibi ipſe inutilis: tandē metu depoſito in Scenā prodiit. Et quia ſupra modū infenſus erat Cleoni, tribuno plebis, homini turbulento, & noxio ciui, ſcripſit contra eum, Equites, Comœdiā: in qua reprehendit ipſius furta, peculatus, & crudeliſſima quęque facinora. Sed nemo erat ex Hiſtrionibus, qui perſona Cleonis, vel habitu & larua velare, vel geſtu & voce auderet exprimere, pręter ſummū metū, in quē ille ciues ſua crudelitate perduxerat. Igitur ipſe Ariſtophanes, facie minio illita in Scenā proſiluit, & perſonā Cleonis egit. Quare damnatus ab equitibus, Cleo multā quinque talētûm poetę ſoluere coactus eſt. Hinc illud in Acharnēſibus:

Noui ego, noui meum quod oblectet animum, Quando quinque talenta video, quæ euomuit Cleo. Cauſa huius odij aduerſus Cleonem ab Ariſtophane concepti, non hæc tantùm fuit, quòd turbulentè & raptim ille omnia ageret in Republ. (Nam hanc cauſam cum optimis quibuſque communem poeta habuit) ſed etiam priuata: quòd Cleo ipſum iam olim poſtulaſſet, de iure ciuitatis, quaſi peregrinus eſſet Ariſtophanes, ac ſe nihilominus pro ciue gereret: Tum, quòd in Babylonijs, quadam Comœdia, magiſtratus ſortitò capi ſolitos coram Legatis laceraſſet. Hinc illud in Acharnenſibus: Neque enim Cleo me nunc calumniabitur, quòd in præſentia legatorum malè de ciuitate loquar. Quantum ad crimen prius attinet, non fuit illud de nihilo, quandoquidem patria Poëtæ incerta erat: ſicut initio docuimus. Erant enim Athenis, qui Ariſtophanem dicerent Rhodium, aut Lindium: nonnulli, qui affirmarent Æginetam, ſiue quòd plurimùm ille temporis eo in loco contriuiſſet, ſiue quòd ſuas ibi poſſeſſiones haberet, ſiue quòd pater eius Philippus Ægineta fuiſſe perhiberetur. Abſolutum in iudicio tradunt, cùm iocosè & facetè admodum hos verſus Homericos recitaſſet.

Μήτηρ μέν τ' ἐμὲ φησὶ τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· οὐ γὰρ δή τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Mater me patris huius ait natum eſſe, ſed ipſe
Ignoro: nam nemo ſuum pote noſſe parentem.

Calumnijs iterum atque tertium oppreſſus, vrbe exceſſit; prius tamen Cleone victo, cùm ciuis Atticus manifeſtò eſſet declaratus. Sic enim alibi inquit: *αὐτὸς δ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον, ἐπίσταμαι δι'* &c. Egomet quæ à Cleone ſim perpeſſus, probè noui. In eundem Veſpas compoſuit, de quibus paulò infrà dicemus. Fuit etiam Socrati & Euripidi infenſus; propterea quòd nunquam in theatra veniebat Socrates, niſi cùm Euripides cum nouis Tragœdijs certaret, aut etiam in Piræo contenderet. Nam Socrates amabat Euripidem, tum propter ſapientiam, tum propter carminum virtutem & bonitatem. Aliquando tamen ipſum Alcibiades & Critias, vt Comœdias etiam in theatro ſpectaret, inuitârunt: ac modò non vi eòdem pertraxerunt. Verùm ille non magni Comicos pendebat, ſed vehementer contemnebat: ipſe vir modeſtus, iuſtus, probus & ſapiens, homines mordaces, iniurioſos, & ſani nihil dicentes. Quæ res malè ipſos habuit, & odij aduerſus Socratē prima ſemina in Ariſtophane excitauit. Quare ſibi facilius ab Anyto & Melito Socratis hoſtibus perſuaderi paſſus eſt Ariſtophanes, vt drama aduerſus ipſum meditaretur. Cùm enim Anytus & Melitus Socrati eſſent infenſiſsimi, nec tamē ipſum in crimen vocare auderent, partim metu Athenienſiū, ne in ſe aliquod malū redundaret, ſi falsò detuliſſent hominem, non modò nullius calamitatis in Republ autorem, ſed etiam ciuitatis ornamentum, partim propter amicos & aſſeclas Socratis, qui ſuum præceptorem nunquam deſerturi videbantur. Ideò Ariſtophanem ſubornāt, eique perſuadent, vt in Comœdia Socratem ab ijs malis taxet, quæ plerique de eo ficta norant: Eſſe loquacem, & loquendo efficere, vt malæ cauſæ bonæ videantur: introducere nouos & inuſitatos Deos, cùm neque noſſet interim, neque revereretur Deos: atque hæc ipſa in eos quoque transfundere, quos in Philoſophia inſtitueret. Hoc argumento arrepto, Nebulas conſcripſit Ariſtophanes, & per hiſtriones in feſto Bacchanaliorum, maxima Græcorum multitudine eò confluente, exhibuit. Rei inſolētia & inuſitato in Scenis ſpectaculo Socratis, primùm omnes Athenienſes, cùm nihil minus expectaſſent, obſtupuerunt. Deinde, quoniam natura inuidioſi eſſent, & ad detrectandū optimis quibuſque procliues, iucundum eis viſæ ſunt ſpectaculum iſtæ Nebulæ. Nam actorem, teſte Æliano, plauſu tanto proſequebantur, quanto nunquam antea, eóque clamore victoriam ei decreuerunt, mandâruntque, vt Ariſtophanis nomen non alterius, ſupremum ſcriberetur. Refert idem Ælianus Socratē, cùm præſciuiſſet, ſe in Comœdia taxatum iri, in theatrum ingreſſum eſſe, & opportuno loco conſediſſe. Cùm autem circumferretur in Scena, & crebrò nominaretur, peregrinis, quiſnam eſſet ille Socrates, interrogantibus, ipſum ad dubitationem ex animis peregrinorum tollendam ſurrexiſſe, & per totum drama, congredientibus hiſtrionibus, ſtantē ſpectaſſe, magnóque animo & iſtam Comœdiam, & Athenienſes contempſiſſe. Simili odio adductus Ariſtophanes, Euripidem in alijs omnibus Comœdijs traduxit, præcipuè autem in Ranis, Acharnenſibus, Theſmophoriazuſis, vt conceptam de illo opinionem ex animis hominum euelleret: quando optimus ille & ſapientiſſimus habebatur Tragicus.

Itaque

Atque Ranas confinxit, in quo dramate Bacchum introducit, ſolicitè quærentem in alterum poetam Tragicum, & quòd nullum reperiret, ad inferos deſcendentem, vt Euripidem è campis Elyſijs reducat. Sed cùm Æſchylus & Sophocles, grauitate Tragica ſuperiores Euripide haberi vellent, oritur in ea fabula certamen in quo ab Æſchylo vincitur Euripides. Hac ratione in magnum contemptum perductus fuit Euripides, & reliquis Tragicis longè poſthabitus. Vt autem maius in illum concitaret odium, etiã Theſmophoriazuſas conſcripſit: in qua fabula Euripides à fœminis, ſacra Cereris celebrantibus accuſatur, quòd iniuſto odio mulieres perſequatur, eáſque in ſuis Tragœdijs paſſim traducat. Quibus de cauſis graues ei minãtur pœnas mulieres. Reliquæ Comœdiæ reliquo belli Peloponneſiaci tempore, quo floruit Ariſtophanes, compoſitæ fuerunt. Item pacem anno decimo tertio belli ſcripſit, cùm poſt mortem Cleonis & Braſidæ, qui apud Amphipolin in acie perierant, pax & fœdus quinquaginta annorum inter Athenienſes & Lacedæmonios eſſet factum, quod tamen ſeptem annos non durauit, quemadmodum refert Thucydides lib. 5. ξυγγρ. Acharnenſes poſt mortem Periclis, & cladem Siculam ſcripſit, cuius in eo dramate ſtultam pertinaciam, & inſecuta mala proponit, vt hoc exemplo malos & plebem terreat, ne ſtultis ducibus, qualis fuerit Lamachus, belli ſummam & Reipublicæ ſalutem committant. Quantam verò noxam reipublicæ dederit Lamachus, amiſſo exercitu in Sicilia, docuit exitus, ſtultorũ [illegible] magiſter. Poſt cladem Siculã Aues prodierunt, in qua fabula hortatur Athenienſes, vt Decelæam, quam ille ficto nomine νεφελοκοκκυγίαν vocat, contra Lacedæmonios muniant, priuſquã ab illis occupetur. Cui ſalutari conſilio ſi paruiſſent Athenienſes, in maximum malum non incidiſſent. Veſpæ poſt alteram cladem Siculã ſcriptæ videntur, quam Athenienſibus Chares (quem ille tecto nomine canis, Labetem vocat) ductu ſuo inauſpicato attulit. Periculoſiſsimis autem temporibus, cùm tota Græcia in armis eſſet, Lyſiſtratam compoſuit, in qua mulieres de Rep. & pace deliberant facta coniuratione, quòd ſuis maritis concubitum denegare, & in arcem munitiſſimam ſe tantiſper recipere velint, dum illi pacis negocium ſuſcipiant. Plutum & ſimiles Comœdias ijs demum temporibus commentus eſt, quibus ex interdicto magiſtratus Attici, neminem in Comœdia nominatim carpere licuit. Ac Plutum quidẽ per filium ſuum Ararotem, quem multitudini ipſemet præfecerat. Referunt magnam eſſe laudem conſecutum, quòd calumniatores ſubuertiſſet: alibi eos nominans ἠπιάλους, (febres pituitoſas in Veſpis) οἳ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον: quæ febres noctu parentum interſtrinxerunt gulas, & auos iugularunt. Inprimis verò ob hoc laudatus atque amatus eſt à ciuibus, quòd fabulis ſuis Rempubl. Athenienſium liberam, neque vllius domini tyrannidi ſubiectam eſſe, ſed ne ipſum quidem populum in ſtatu reipublicæ populari, & per ſe libero, ſibimetipſi imperitare voluit. Qua de cauſa oleæ ſacræ ramo coronatus eſt, qui non minoris præmij loco habebatur, quàm corona aurea. Ac proinde in Ranis de inglorijs quibuſdam hoc protulit: τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιον πολλὰ τῇ πόλει ξυμπαραινεῖν: Chorum ſacrum eſſe iuſtum, vt qui multa rectè cõſulat ciuitati. Scripſit præter has Comœdias, quæ extant, alias triginta ſex, quarum nomina leguntur apud Athenæum, in Dipnoſoph. Sunt autem hæ: Ἀγηεὺς, Senectæ expers; Ælianus etiam lib. 12. de Animalibus citat, Anagyrus, Babylonij, Ruſtici, Senectus, Gerytades, Dædalus, Conuiuæ, Danaides, Danai dolia, Dionyſus, Niobe, Hiroes, Centauri, Cocalus, Lemnia, Nebulæ ſecundę, Theſmophoriazuſæ alteræ, Naues onerariæ, Ciconiæ, Pelaſgi, Pythagoræ, Scenæ apprehendentes, Sartagine coquentes, Telmiſſenſes, Coloſtrum, Philonides, Phœniſſæ, & Horæ. Peculiaris ab eo inuentus eſt verſus, qui Ariſtophanius appellatur, etiam à Cicerone memoratus in Bruto. Suidas Tetrametrum & Octometrum ab eo inuentum ſcribit. Eloquentia Attica in illo ſingularis fuit, vt ex ijs, quæ ſuperſunt, Comœdijs colligitur. Itaque Platonem memorant Dionyſio Regi Syracuſano, ſtatum Reipubl. Athenienſis & linguam ex optimo autore perdiſcere cupienti, hunc autorem miſiſſe, hortatúmque eſſe, vt fabulas huius Poetæ diligenter tractaret, ſi quidem Reipublicæ Athenienſis ſtatum perfectè vellet cognoſcere. De Ioanne Chryſoſtomo diſertiſſimo Theologo, ſunt, qui ſcribant, eum ſuæ facundiæ & vehementiæ in taxandis vitijs, præſertim mulierum, partem optimam ex quotidiana lectione Ariſtophanis hauſiſſe, & cùm dormitum iret, libros huius autoris puluillo ſubdere ſolitum, vt olim Homeri poemata Alexander ille Magnus. Certè

adhuc viuus Ariſtophanes tam illuſtre nomen ſuis Comœdijs eſt adeptus, vt fama illius etiam ad Perſas peruenerit: & Rex ipſe Perſarum, facta Poetæ huius mentione, de eo percontatus ſit, quibuſnam cum hominibus iſte Comicus viueret: ſicut ipſe teſtatur in Acharnenſibus. Vrbano & perfaceto eum fuiſſe ingenio, fabulæ oſtendunt, in quibus omnia, pro more veteris Comœdiæ ſalſa, feſtiua, mordacia, maledica: vt quocunque verbo pronunciato, illicò capiatur occaſio ad aliquid ſubſannandum. Eſt enim Ariſtophanes cum riſu mordax, nihil ſine facetijs impingens, cui ex Latinis Horatium ſimilem facit Scaliger lib. 3. de poet. cap. 97. Ego verò Plautum ei non ineptè æquiparãdum iudico, cuius ille locos quamplurimos imitatus eſt; vt ſuo oſtendetur loco. Etſi autem Ælianus nugatorem & ridiculum vocat, quique omninò talis haberi ſtuduerit: & Plutarchus tumidum dicendi genus & Scenæ accommodatum & illiberale, ab eo vſurpatum fuiſſe ſcribit: tamen quia alter Socratis amore, alter Menandri admiratione victus iudicat (ſicuti poſtea commonſtrabitur) ego neutrius iudicio ita ſtandum cenſeo, vt ab eo recedere nefas ſit. Quanti Plato Ariſtophanem fecerit, vel ex ipſo liquet Plutarcho, qui Ariſtophanis ſermonem de amore, à Platone, veluti Comœdiam, in Sympoſio inſertum eſſe ait. Et Cicero primo libro de Legibus Ariſtophanem facetiſsimum veteris Comœdiæ poetam nominat: & eundem plurimum laudat, quòd noui Dij apud eum è ciuitate eijciantur, & publicus Sacerdos imprudentiam conſilio expiatam, metu liberet, audaciam in admittendis religionibus fœdis damnet, atque impiam iudicet. Idem Cicero lib. 12. ad Attic. Epiſtola 4. Ariſtophanem vult, per librarios, ſibi reponi pro Eupolide. Extat in eundem Ariſtophanem Epigramma hoc Græcum.

Βίβλοι Ἀριστοφάνους θεῖος πόνος, αἷσιν Ἀχαρνεὺς
Κισσὸς ἐπὶ χλοερὴν πουλὺς ἔσεισε κόμην.
Ηνὶ δ' ὅσον Διόνυσον ἔχει σελὶς, οἷα δὲ μῦθοι
Ηχεῦσιν, φοβερῶν πληθόμενοι χαρίτων:
Ω καὶ θυμὸν ἄριστε, καὶ Ἑλλάδος ἤθεσιν ἶσε
Κωμικὲ, καὶ στύξας ἄξια, καὶ γελάσας.

Id eſt:

Fabulæ Ariſtophanis, diuinum opus, Attica quarum
In virides venio multa comas hedera.
Quantus ineſt libro Bacchus, quæ perſonat illic
Fabula, acerba licet, plena tamen Charitum.
O & mente ſagax, & moribus optime Graium,
Seu digna irrides Comice ſiue notas.

Athenæus lib. 10. Dipnoſo. cap. 9. Dramata ab Ariſtophane ebrio fuiſſe conſcripta affirmat. Καὶ Ἀλκαῖος δὲ, inquit, ὁ μελοποιὸς, καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς, μεθύοντες ἔγραφον τὰ ποιήματα. Hoc quàm verum ſit, autor huius famæ videat. Mihi nõ fit veriſimile ab ebrio potuiſſe hæc præſtari, quæ pauci ſobrij, etiam ad Cleanthis lucernam lucubrantes, præſtare potuiſſent. Conſtat eum fuiſſe caluum, quando ſuam ipſemet caluitiem in pace non diſsimulauit. Quo tempore mortuus ſit, nondum reperi. Certum eſt adhuc ſuperſtitem fuiſſe, poſt eiectos triginta tyrannos à Thraſybulo, cuius viri ipſe in Pluto & alibi etiam meminit. Sed duos ab eo relictos eſſe filios, referunt, Philippum & Ararotem, quibus Suidas tertium addit, Philaretum, alij etiam Nicoſtratum. Et hæc habui, quæ de vita Ariſtophanis commentari volui. Nunc Plutarchi iudicium de Ariſtophane ſubijciam, & quanti ab illo fiat, ex ipſo auctore deſcribam.

COMPENDIVM EIVS COMPARATIONIS, QVA Plutarchus Ariſtophanem cum Menandro confert.

VNiuerſe, vt dicam, multò præfert Menandrum, ſingulatim autem hæc adijcit: Genus dicendi tumidum & ſcenæ accommodatum, atque illiberale, Ariſtophanem vſurpaſſe, Menandrum, neutiquam. Indoctus enim aliquis, & plebeius illius oratione capitur, doctus offenditur. Loquor de Antithetis, ſimiliter cadentibus, & paronymijs, quibus Menander rarò & cum ratione vtitur, atque accuratè, alter crebrò & intempeſtiuè, ac frigidè. Laudatur enim, inquit, quod ταμίας, quæſtores, ſubmerſit, non quòd eſſent ταμίαι, quæſtores, ſed λαμίαι, ſtryges & lamiæ.

Et: *Hic*

Et: *Hic auram elitiam aut ſycophantiam ſpirat.*
Et: *Ventre viuit, & inteſtinis & membris.*
Et: *Præ riſu ad ridendum perueniam.*
Et: *Quid tibi faciam miſera amphora exoſtraciſata?*
Quia ipſe agreſtibus erat enutritus oleribus.
Et: *Agreſtia vobis, ô mulieres, infert mala,*
Et: *Si crininori meam criſtam excederunt.*
Et: *Fer Gorgonitergum huc vmbonis mihi circulum.*
Di: *Mihi placenta caſeitergum orbem cedo.* Multáque id genus alia. Habet nimirum in apparatu verborum aliquid Tragicum, nec non Comicum, proteruum, pedeſtre, obſcuritatem, communitatem, faſtum, elationem, loquacitatem, nugas, quæ nauſeam cieant. Cúmque dictio eius tantum habeat diſsimilitudinis & inæqualitatis, ne decorum quidem ſingulis generibus, & ſuum accommodauit locum. Verbi gratia: Regi faſtum, Oratori vim dicendi, mulieri ſimplicitatem, pedeſtrem ſermonem plebeio ſiue ocioſo, negocioſo ſuperbum, & inſolentem. Sed veluti ſorte, perſonis vocabula, vt occurrebat vnumquodque attribuit, vt dignoſcere non poſsis filiúſne loquatur, an pater, ruſticus, an deus, auus, an heros. At Menandri ita dolata eſt, itáque inter ſe conſpirat contemperata dictio, vt cùm per tam varios omnis generis motus animorum ducatur, ac omnigenis accommodetur perſonis: vnica tamen videatur, æquabilitatémque præſeruet ſuam in vulgatis vſitatíſque vocabulis. Quòd ſi alicubi res præſtigiarum aliquid ſtrepitúſue requirat, tibicines ſolertes imitatur, qui omnib. tibiæ apertis foraminibus, mox vocem artificioſè in ſuam reſtituunt ſedem. Tametſi autem multi fuerunt præclari opifices, nullus tamen calceum, laruam, aut veſtem fecit, quæ ſimul viro, mulieri, adoleſcenti, ſeni ac vernæ conueniret. At Menander tali eſt ſermone vſus, qui congrueret cuiuis naturæ, ſtatui, ætati, cùm quidem & iuuenis ſe ad eam rem contuliſſet, & in ipſo vigore docendi & ſcribendi fabulas deceſſerit: quando maximè ſcribẽtes incrementa facere ad Elocutionis virtutem Ariſtoteles teſtatur. Si quis verò primas Menandri fabulas cum medijs & vltimis comparet, iudicare poterit, quanta fuiſſet additurus, ſi diutius vixiſſet His addendum & hoc: Comicorum poetarum alios in ſcribendo, populo & multitudini ſe accommodare, alios paucis, non facilè ex omnibus inueniri, qui vtrique generi ſeſe applicuerit. Sed Ariſtophanes neque plebi placere, neque ferri à prudentibus potuit. Nam poeſis eius ſimilis eſt meretricis, quæ ætate iam vltra vigorem progreſſa, matronam imitans, neque fertur à vulgo hominum ob inſolẽtiam: & graues homines impudicitiam eius malitiámque abominantur. Contrà Menãder cum venuſtate quadam vbique ſe gratum aptúmque exhibuit, in theatris, colloquijs, conuiuijs, ſuámque poeſin ita compoſuit, vt eſſet communiſſimus omnium, quæ Græcia tulit, bonorum commentarius: qui legeretur, diſceretur, & certatim ageretur: oſtendítque adeò, quanta res eſſet dexteritas dicendi, vbique vi perſuadendi ineuitabili incedens, omniúmque auditum & intelligentiam Græcæ linguæ ſibi ſubiugans. Cuius enim rei gratia vir rectè inſtitutus venire dignaretur, quàm propter Menandrum? Quando implentur theatra viris eruditionẽ amantibus, quàm cùm Comica oſtẽditur perſona? cui in cõuiuijs iuſtius menſa cedit, locúmque Bacchus dat? Iã ſicut pictores oculis defeſſis, ad floridos & virides ſe auertunt colores, ita Philoſophis laborioſis requies grauium atque continentium meditationum, eſt Menander, tanquam prato pulcrè florenti, & opaco, atque auræ pleno excipiens animum. Item, cùm hoc tempus actores Comœdiarum multos bonóſque vrbs ferat, Menandri Comœdiæ plurimos habent, ſacróſque ſales, tanquam eo natos mari, quod Venerem protulit. Ariſtophanis autem ſales amari & aſperi, acrem & mordentem, adeóque exulcerantem vim habent, vt neſciam vbi ſit illa ab ipſo decantata dexteritas, in verbiſne an perſonis. Quin etiam, quæ imitatus eſt, corrupit, calliditatem facit non ciuilem, ſed malitioſam: ruſticitatem non cautam, ſed fatuam: iocos, non qui rideantur, ſed derideantur: amores non hilares, ſed impudicos. Nulli enim moderato videtur is homo ſuum poema ſcripſiſſe, ſed turpia & libidinoſa intẽperãtibus, maledica & acerba inuidis atq; malignis hominibus.

Defenſio Ariſtophanis contra Plutarchi criminationes.

EX his Plutarchi verbis ſiniſtrum apparet ſummi viri, de ſummo poeta iudicium. In quo refutando, dum aliquid operæ mihi ſumo, tuam, lector amice, æquanimita-

tem efflagito, téquè oro, vt nihil prius contra Ariſtophanem ſtatuas, hac Plutarchi autoritate deceptus, quàm rationes illius probè mecum excutias. Equidem magni iudicij, & multiplicis eruditionis hominem fuiſſe Cheronæum Plutarchum, nemo ſanus dubitat. Nam non modò in omni Græcorum Latinorúmque ſcriptorum hiſtoria verſatum eſſe, ſed etiam Philoſophorum omnium ſcholas perluſtraſſe, & accuratas dicendi ac differẽdi de rebus varijs rationes egregiè eum tenuiſſe, quiuis poteſt intelligere, qui in ſcriptis illius cognoſcendis mediocrem operam poſuit. Ego certè huius viri literaria monumenta tanti facio, vt è maximo optimorum ac præſtantiſsimorum auctorum cumulo, quouis alio potius, quàm hoc auctore carere velim. Nam ita iudico, cæterorum ſcriptorum iacturam, vel vnius Plutarchi operibus reſarciri poſſe. Nihilominus tamen tanti eum non æſtimo, vt, quæ ab illo ſcribuntur, ea cuiquam alteri in præiudicium valere velim. Nam quia in iudicando, & ſententia de alijs ferenda, vt homo, errare, labi, decipi potuit, cautè omninò in ea parte legendus, probandúſque hic auctor eſt. Quàm enim malignè & iniquè de malignitate Herodoti ſcripſerit, id noſtra ætate homines quidam doctiſsimi perbenignè euidentérque demonſtrârunt. Quàm temerè interdum Plutarchus de viris doctiſsimis pronunciet, vel ex vno loco, (vt omittam alios) ſatis intelligi poteſt, vbi ſuam is de Ariſtotelæis Metaphyſicis fert ſententiam: Ἀληθῶς γὰρ (ait in vita Alexandri) ἡ μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματεία πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάθησιν οὐδὲν ἔχουσα χρήσιμον: ὑπόδειγμα τοῖς πεπαιδευμένοις ἀπ' ἀρχῆς γέγραπται. Reuera (inquit) commentarius ille, qui dicitur Metaphyſica, ad docendum vel dicendum nihil habet momenti, eo fine ab initio ſcriptus, vt eſſet modò ſpecimen eruditis. Hoc iudicium tanti viri de ſummo Philoſopho, quàm ſit friuolum, & prorſus nullum, omnes intelligunt, qui adyta Philoſophiæ intrarunt, & Ariſtotelis pręcepta rectè perdidicerunt. Quare neque in hac comparatione duorum Comicorum, neque in alijs ſcriptis, Plutarcho ita aſſentiendum cenſeo, vt, quid ea in ſe veri aut falſi habeant, prius perſcrutari non liceat, quàm fidem ἁπλῶς adhibeamus. Etſi enim non inficias eo, rectè ſenſiſſe de Menandro Plutarchum, quòd eum Ariſtophani præferendum cenſuit (eſt enim tanto ſuperior Ariſtophane Menander, quanto maior eſt Plauto Terentius, licèt alij diuerſum à me ſentiant) quia tamen non ſine contumelia alterius de altero iudicauit, omninò mei officij eſſe puto, vt à falſis criminibus alter vindicetur. Ac initio quidem non nego, genus ſermonis apud Ariſtophanem reperiri φορτικὸν καὶ θυμελικὸν, καὶ βάναυσον, illiberale, ſcenę accommodatum, & ſordidum. Nam multa in Ariſtophanis Comœdia occurrunt verba obſcœna, multa geruntur ſcurrilia, multa dicuntur ſordida. Sed quia tamen iſta non in omnibus Comœdijs, neque in iiſdem ſemper aut crebrò obuia ſunt, propterea non tota accuſanda aut repudianda erat oratio, in qua pleraque dicuntur grauiter, & multa geruntur admodum prudenter. Quinimò hoc ipſo laudat orationem Ariſtophanis Plutarchus, cùm eam ſcenæ accommodatam eſſe dicit. Equidem ſcurrilia, illiberalia, & obſcœna illis tantùm poeta tribuit, qui ſunt tales, vt ſerui nequam, ſenes auari ac ſalaces, vetulæ libidinoſæ, & conſimiles perſonæ, vbi non ſuum, ſed alienum in perſona introducta ingenium poeta delineat. Equidem hac ipſa ætate inuenias homines doctos, qui hac ipſa de cauſa Ariſtophanem Menandro præferent, quòd genus illud ſermonis Ariſtophanici ſit accommodatius ſcenæ, quàm Menandri: & hoc ξενικώτερον illud κωμικώτερον eſſe dicturi ſunt. Nam vetus Comœdia ante Ariſtophanem omninò talis fuit, vt pleraque in ea obſcœnè & ſcurriliter agerentur, ac dicerentur. Vitio igitur temporum illorum potius quàm poetæ hoc, quicquid reprehenſionis eſt, aſcribi debet. Quid? quòd ne ipſe quidem Menander hac culpa vacat? Si enim adeò eſſet pudicus, adeò probus, vt à Plutarcho prædicatur, certè magnam illi faceret iniuriam Plinius, qui Menandrum vocat OMNIS LVXVRIÆ INTERPRETEM. Poſtremò (vt omittam alia) vel finis poetam excuſat. Nam, Cælio Rhodig. teſte, Comœdiæ finis non ferè alius erat Græcis, quàm lætitia, & hilaritas. Quod adeò verum eſt, vt in libris obſeruatum ſit, & teſtis in Nebulis Ariſtophanes, interpretis item accedente calculo, riſus gratia, plerunque ſcorta pudenda graphicè expreſſa, & id genus alia non pauca produci conſueuiſſe: adeò, vt Comicum riſum prouerbij vice vſurpari quandoque compererim. Cum quoniam ineſſet ſæpè morſus aliquis, & principum fœda ſugillatio, Comicorum ſales venenatos dicit Seneca. Hæc Cælius lib. 6. cap. 17. Idem ergo finis noſtro poetæ fuit propoſitus, vt ſpectatores in riſum ſolutos excitaret, & de ſapientibus dictis, atque occultis

dictis in Comœdia conſilijs admoneret, ipſóſque de corrigenda Rep. & emendandis moribus quaſi præpararet. Quid enim vetat & ridentem dicere verum? Certè illis temporibus adeò pruriebant aures populi, vt Cratinum cum ſuo grege loco moueret, propterea quòd nihil obſcœni admiſcuiſſet. Neque enim Comœdias vel audiebant, vel ſpectabant, quæ non obſcœnos haberent iocos: ſicut alibi queritur de hac re ipſemet Ariſtophanes. Quo autem conſilio ipſe obſcœnos homines & ſpurcos in ſcenam introducat: & quo animo dicta illorum velit accipi, idem non obſcurè docet, cùm ait: Σμικρὸν δ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι· τοῖς σοφοῖσι μὲν τῆς σοφῶν μεμνημένοις κρίνειν ἐμέ· τοῖς γελῶσι δ' ἡδέως, διὰ τὸν γέλων κρίνειν ἐμέ. Non enim turpes & obſcœni homines ideò in theatrum producuntur, vt ex illorum turpitudine legibus vetitam voluptatem capiamus, illorúmque ſimiles eſſe ſtudeamus: ſed vt moribus aliorum fœdis & illiberalibus conſpectis, noſtros emendemus, & vitam ad honeſtatem componamus. Enimuerò Ariſtophanem ſua non fefellit expectatio, & quam de ciuibus, iſta ſpectantibus, conceperat opinio. Nam quod multi Oratores grauiſſimis orationibus, multi Philoſophi prolixis diſputationibus apud plebem conſequi non poterant: hoc Ariſtophanes ridiculis ſuis Dramatibus conſequebatur. Quamobrem nihil à Comico alienum fecit, neque culpatur à Plutarcho ex merito, quòd ridicula & obſcœna in ſcena dixit. Sed videamus nunc etiam reliqua, quæ Plutarchus in Ariſtophane vellicat potius, quàm reprehendit. Nam etiam dictionem & verba carpit, quòd videlicet ab Ariſtophane antitheta, ſimiliter cadentia, paronymiæ, & ſimiles figuræ, intempeſtiuè & frigidè adhibeantur. Atque hoc Plutarchus prolatis exemplis quibuſdam confirmare nititur. Primum eſt, quòd Ariſtophanes ταμίας, queſtores, & præfectos ærarij, in aquam demerſos, non ταμίας, ſed λαμίας, hoc eſt, ſtriges (vt Alciatus hanc vocẽ lib. 8. cap. 22. in parergis interpretatur) nominandos cenſet. Paronomaſiam hanc à Plutarcho fruſtrà & iniquè reprehendi, quilibet poteſt intelligere, cui quidem vox Lamia non erit ignota. Lamiam enim fuiſſe reginam Lybicam, ſcribit Diodor. Sicul. lib. 20. quæ obitu filiorum vehementer indignata, aliarum mulierum fœtus è complexibus matrum abripi & contrucidari præcepit. Igitur de ea aliquid dicendum, vt elegans verbi vſus cognoſcatur. Philoſtratus ait, Lamias à quibuſdam laruas appellari & lemures, eſſéque ad amorem & Venerem propenſas, & carnes humanas, maximè formoſorum, eſurientes appetere: quæ cupiditate libidinis eas alliciant, quos poſtea cupiant deuorare. Sed, obſecro te, quomodo elegantiori paronomaſia, magiſque tempeſtiua, potuiſſent ταμίαι, quæſtores iniqui, & peculatores rapaces denotari, quàm ſi dicantur λαμίαι? ſicut enim Lamiæ carnes humanas appetunt, & libidine allectas deuorant: ita Rerumpub. depeculatores homines deuorant: & quos primùm ineſcant, eoſdem pòſt comedunt, dum bona illorum ſudore parta conſumunt. Quid eſt humanum ſanguinem exugere, vt ſtriges faciunt, ſi hoc non eſt? Alterum exemplum eſt de Cleone Sycophanta, cùm Ariſtophanes ait: οὗτος ἤδη κακίας ἢ συκοφαντίας πνεῖ. Hic aut malitiam, aut ſychophantiam ſpirat. Quo iure hæc ὁμοιόπτωτος vellicetur, ego non video. Nam iſte aut vir ſimpliciter malus fuit, aut malo peior, & ſycophãta peſſimus. Et quomodo poſſit eſſe alluſio venuſtior, quàm eſt in nominibus καικίας, & κακίας: quorum hoc venti nomen eſt, illud malitiam ſignificat? Tertium exemplum eſt, quo Paraſitum Ariſtophanes deſcribit his verbis: τῇ γαστρὶ ζῇ, καὶ τοῖς ἐντέροις, καὶ κώλοις. Elegans eſt alluſio in voce κώλοις: ſignificat enim κῶλον, & membrũ externum, vt manum, & pedem: & inteſtinum. Cùm autem homines ad laborandum ſint procreati, vt victum quærant manibus & pedibus: idcirco feſtiuè notat Ariſtophanes paraſitum, quòd in ocio aliorum laboribus fruatur, & ſegnem ventrem, atque inteſtina ſua alieno cibo paſcat: quandoquidem ventre & inteſtinis vtatur, loco membrorum. Quid autẽ in hoc ὁμοιοπτώτῳ reprehẽdẽdum cenſeat Plutarchus, æquè neſcio. Sed nec illud improbandum cenſeo, quod Plutarchus quarto loco perſtringit: cùm quidam apud Ariſtophanem ſic loquitur: ὑπὸ γέλωτος εἰς τὸ γῆρας ἀφίξομαι: præ riſu ad ridẽdum deueniam. Nam ſæpe in hominum vita tot res accidunt ridiculæ, vt vna vix ſatis rideri cœpta, alia ſe offerat. Quintum eſt de Amphora, quam dicit exoſtraciſatam. Atqui vt exul ſuam amphoram, quaſi communi exilio multatam, exulem & exilij ſociam nominet, quid, obſecro, vetat? Sæpe à perſonis in res coniunctas, aptiſſima fit nominum & vocabulorum detorſio. Eſt autem ἐξοστρακίζειν proprium & vſitatum vocabulum, quo certa quædam ſpecies exilij continetur. Nam exulum bona publicabantur:

oſtraciſmo damnatorum non item. His locus & tempus exulandi dabatur: neutrum illis. Sextum profertur ex Teſmophoriazuſis: vbi vna mulierum accuſans Euripidem, inter alia hæc dicit:

> Νῦν οὖν ἁπάσαισιν παραινῶ, καὶ λέγω:
> Τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα, πολλῶν οὕνεκα.
> Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, δρᾷ κακά:
> Ἅτ' ἐν ἀγρίοισι λαχάνοις αὐτὸς τραφείς.
> *Nunc igitur vos cunctas hortor, ac moneo:*
> *Vt hunc virum propter multas cauſas plectatis.*
> *Nam agreſti & truculento modo multa nobis infert mala:*
> *Quippe inter olera agreſtia ipſum enutritus.*

Ἄγρια pro ἀγρίως. Citantur hi verſus à Gellio, lib. 15. ca. 20. vbi nihil in illis deſideratur, quamuis corruptè ibidem legantur. Quid igitur Plutarchus reprehendit? An illam μεταγωγὴν, in voce ἀγρίοις (quæ vox repetitur in ſequenti verſu) tanquam frigidam & intempeſtiuam carpit? At mihi (quod pace tanti viri dixerim) intempeſtiua videtur hæc reprehenſio: & Ariſtophanica μεταγωγὴ, non frigida, ſed calida: non intempeſtiua ſed feſtiua. Cùm enim Euripides inſectatus fuiſſet mulieres, & agreſti feritate illas tractaſſet in ſuis Dramatis: idcirco mulier hæc iudicat eum viciſſim inclementer à fœminis eſſe tractandum. Deinde cauſam addit agreſtis animi & immitis erga fœmineum ſexum, eámque reijcit in illius educationem, quòd agreſtibus oleribus ſit enutritus: quaſi agreſtis victus, agreſtem in illo effeciſſet animum. Nam, vt Gellius refert, mater Euripidis agreſtia olera vendendo, ſibi victum quæſiuit. Poſtremò hoc ipſò ſcommate mulier iſta Euripidem ab inſectatione, & contemptu aliarum mulierum deterrere voluit, dum ei matrem obijcit λαχανοπώλιδα, hoc eſt, olerum venditricem. Nam iſtam genitricis pauperiem, ſuperbo & præfracto homini exprobrare voluit. Nihil ergo hoc in loco video, quod Plutarchus iure poſſit ſugillare, & carpere. Septimum & vltimum exemplũ ex Acharnenſibus adducitur, vbi Dicœopolis circa finem Comœdiæ, Lamachum irridet, poſcentem à famulo armaturam, vt citò ſe expediat contra hoſtes in Sicilia, qui adeſſe nunciabantur. Vbi enim Lamachus nominat arma militaria, & belli ſocia: ibi Dicœopolis contrà arma culinaria & inſtrumenta pacis nominat. Eſtque omninò pulcherrima ibidem parodia, qualis illa Terentiana in Adelphis: vbi, cùm Demea grauiter ac feriò, de filio ſuo, rectè, & ex moribus aliorum inſtituendo dixiſſet:

> *Nihil (inquiens) prætermitto, conſuefacio: denique*
> *Inſpicere, tanquam in ſpeculum vitas omnium*
> *Iubeo: atque ex alijs ſumere exemplum ſibi:*
> *Hoc facito: hoc fugito: hoc laudi eſt: hoc vitio datur.*

Ibi Syrus, nequam ſeruulus, eadem propè verba, παρῳδῶν in iocum vertit: & ad conuiuia, & rem popinariam deflectit: Ipſe prandio interim intentus

> *Conſeruis (inquit) ad eundem illis præcipio modum:*
> *Hoc ſalſum eſt: hoc aduſtum eſt: hoc lautum eſt parum:*
> *Illud rectè: iterum ſic memento: ſedulò*
> *Moneo, quæ poſſum pro mea ſapientia.*
> *Poſtremò, tanquam in ſpeculum, in patinas, Demea,*
> *Inſpicere iubeo: & moneo, quod facto vſus ſiet.*

Eodem planè modo Lamachum irridet Dicœopolis, ijſdem propè verbis reſumptis, & ad rem diſsimilem accommodatis. Quare, cùm Lamachus dicit ad famulum:

> Τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.
> *Loculum mihi effer criſtarum trium.*

Ibi ſubijcit Dicœopolis, alloquens famulum:

> Κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν.
> *Et mihi lancem affer leporinarum carnium.*

Iterum vbi dicit Lamachus ſecum ipſe cogitabundus:

> Ἀλλ' ἦ τειχόβρωτες σοὺ λόφους μου κατέφαγον?
> *Niſi criniuori criſtas meas exederint?*

Ibi iterum ſubijcit Dicœopolis, & ipſe cogitabundus:

Ἀλλ'

Ἀλλ' ἢ πρὸ δείπνου τὴν μιμαίχμην κατέδομαι.
Niſi ante cœnam farcimen ego deuorem.

Quid in penultimo verſu taxet Plutarchus, nulla coniectura aſſequor; niſi καινοφωνίαν fortè: id eſt, obſcuritatem aut nouitatem vocis τριχόβρωτες. At verò nihil hac ipſa voce potuiſſet venuſtius excogitari, cùm ille Lamachum, tanquam pediculoſum militem, notare vellet, qui fruſtrà de criſtis ſuis, & tinearum arroſu eſſet ſolicitus, & ſuos interim capillos à pediculis non præſeruaret. Cùm enim λόφος non tantùm ſignificet criſtam, ſed etiam capitis verticem, poeta talem vocem excogitauit, quæ vtrique ſignificationi poſſit applicari: ſiue igitur per τριχόβρωτας velis intelligi crinium deuoratrices tineas, & vermes, à quibus criſtæ & comæ illarum eroduntur: ſicut Lamachus hanc vocem accipit: ſiue pediculos, qui inertiſſimi illius Ducis capillos exedant: neutrubi ſua verbo venuſtas aberit. Quinimò hac ipſa nouitate verborum ſeſquipedalium Poeta oſtendit militum iactantiam, & voces inflatas: quales etiam ſuis Thraſonibus affingit Plautus, Ariſtophanem in hac re imitatus. Paulò pòſt alij duo ſequuntur verſus: alter Lamachi, alter Dicœopolidis: quos itidem reprehendit Plutarchus:

Λα. *Φέρε δεῦρο Γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.*
Fer huc mihi Gorgonitergum clypei circulum.
Δι. *Κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.*
Mihi placenta caſeitergum da circulum.

Vocem γοργόνωτον fortè à Comico alienam putat Plutarchus. At illa non fuit aliena à Lamacho, homine militaris diſciplinæ, & vanæ virtutis opinione inflato. Nam glorioſi milites, quos poetæ Comici in ſcenam producunt: quia (vt modò dixi) animos præ ſe ferunt elatos, ſublimes, regios, tragicos: ideò conſimilis etiam illis affingenda eſt oratio, vt ſermo ſit character animi, non quidem in poeta, ſed in perſona, quam ille in theatrum producit. Inſpice Terentianum Thraſonem, & videbis quam magnificè ille & pomparicè de ſuis rebus loquatur. Quid? an Plautinus ille Pyrgopolinices non ſatis tumidè loquitur? Ego, inquit, hanc machæram mihi conſolari volo, ne lamentetur, néue animum deſpondeat:

Quia ſe iampridem feriatam geſtitem:
Quæ miſera geſtit fartum facere ex hoſtibus.

Et quod paraſitus ibi ſubijcit adulatus hero ſuo:

Mars haud auſit dicere, neque æquiparare ſuas virtutes ad tuas.

Hoc idem noſter Lamachus, miles glorioſus, de ſe innuit, per hanc vocem γοργόνωτον. Nam Perſeo, cuius clypeo caput Gorgonis fuerat inditum, ſemetipſum obliquè æquiparat. Itaque Dicœopolis, vt faſtum illum derideat, vocem τυρόνωτον in ſua parodia γοργονώτῳ, & placentam clypeo opponit. Vt enim clypeus in tergo aliqua imagine exornatur: ita placenta in tergo obducitur caſeo. De hac tota parodia, quid Iulius Cæſar Scaliger, vir non minoris iudicij, quàm Plutarchus, ſentiat: hoc in lib. 3. cap. 97. de re Poetica teſtatum is fecit. Riſus (inquit Scaliger) frequens etiam ex Parodia: cùm ſeriũ verſum deflectunt in ridiculum. Exempli gratia vnum ponam ex Acharnenſibus. In armorum iudicio apud Æſchylum ille fuit:

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρηΐδων χορῶν.

Ad Anguillam à Thetide tranſtulit Poeta:

Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν.

Similis modus vbi Lamachus petit arma à puero: Dicœopolis, qui bellica irrideret, propter incommoda, & deteſtaretur propter atrocitatem: pacémque iccircò & procuraret, & ſuaderet: contrà totidem verſibus, ac penè verbis, inſtrumenta culinaria petit: illud verò feſtiuiſsimum, cùm detracturus è lancea thecam, iubet puero, vt altrinſecus teneat, quoad educat ipſe. Verùm Dicœopolis imperat puero, vt veru teneat, è quo ipſe turdos eximat. Vides enim facti ſimilitudinem ad vnguem: verùm tantam diſsimilitudinem, quanta videtur inter curam viuendi, & ambitionem moriendi.

¶ ¶ ¶

Cætera per ſe quiſque aut ex illo petat ad imitationem, aut nouas inueniat, quæ alij queant imitari. Hactenus Scaliger. Quòd ſi ergo Plutarchus alia non habuit, quæ in verbis Ariſtophanicis caſtigaret, præter ea, quæ ſuperioribus exemplis commonſtrare voluit: ſanè miror, qua fronte hanc atrocem in illum clauſulam, quaſi correlarium, ſubiungere ſit auſus. Habet nimirum (inquit) in apparatu verborum aliquid Tragicum, non Comicum (cur autem tragicè & magnificè in Comœdia loquatur miles glorioſus Lamachus, & alij quidam, cauſa iam dicta eſt) proteruum, pedeſtre: obſcuritatem, communitatem, faſtum, elationem, loquacitatem, nugas, quæ nauſeam cieant. Bona verba Plutarche. Nam talem eſſe dictionem Ariſtophanis, nunquam probabis. Sequitur altera criminatio, in qua non verba tantùm, ſed etiam verborum compoſitio, & ipſa φράσις ſeu λέξις reprehenditur, tanquam inæqualis, diſformis, varia, & à ſeipſa multùm diſſimilis: hoc eſt, alibi depreſſa & humilis, alibi elata & ſublimis, cùm ex aduerſo Menandri oratio ſimplex, plana, æquabilis, & ſibi per omnia ſit ſimilis. Quod ipſum comparatione quadam petita ab opificibus, illuſtrat. Nam cùm nemo ſutorum tam induſtrius ſit, qui vnum calceum poſſit effingere, omni ſexui & cuiuis ætati accommodum, Menander, Plutarcho auctore, tam conformi ſermone vſus eſt, vt is omni ætati, omni ſtatui, omni ſexui congruat. Hoc quàm verum ſit, non video, niſi tantùm verborum proprietatem, & eorundem connexionem, hoc eſt, ſermonem Grammaticum, hîc intelligi velit. Aliàs enim Comica oratio non eſt eadem ſeruo & hero. Neque enim eodem modo affecti atque animati ſunt ambo, neque eaſdem res in actionibus ambo tractant. Quare intererit multum, Dauúſne loquatur an Heros? Et honeſtæ matronæ ſermo, à meretricis oratione tantum abeſt, quantum à cœlo abeſt terra. Diuerſiſſimus certè eſt ſermo Strepſiadæ à ſermone Phidippidæ, & Socratis oratio ab oratione Lyſiſtratæ, ſi res ſpectes. Eadem nihilominus, & æquabilis oratio, ſi verba & compoſitionem conſideres. Nam quomodo hoc verum ſit de Ariſtophanis Comœdiis, quòd tam diſſimilis loquendi character in illis reperiatur: ego nondum video. Dici quidem à Plutarcho: ſed non probari audio. Quòd ſi parodias Ariſtophanicas notat, quibus ille Tragica dicta, leui immutatione in riſum vertit: tum antè excuſatus eſt à Scaligero Ariſtophanes. Sin Euripides introductus, itémque Æſchylus, poëtæ Tragici, in ſcena dicunt grandiloquentius, eo ipſo poeta decorum ſpectâſſe, non neglexiſſe videtur. Taceo, quòd interdum data opera Tragicam in re ludicra affectat grandiloquentiam, vt vel riſum moueat, vel certè Euripidem, cæteróſque Tragicos ſalsè derideat. Nec diſſimilitudinem φράσεως Ariſtophanicæ arguit, quòd μιμητικῶς ſeu ἀφηγηματικῶς, Homeri, Pindari, & aliorum verſus ſuis admiſcet: præſertim cùm id appoſitiſſimè fecerit Ariſtophanes. Vnum videtur pro Plutarcho facere, quòd odæ in choris, in quibus Dij Deæque inuocantur, aliquid τραγικώτερον ſpirant, quàm reliqua oratio. Sed illam grauitatem requirebat ratio chori, qui canebat ſuas ſtrophas, adhibitis etiam tibiæ modis. Id quod omnes docti nôrunt, & facilè item intelligunt. Sed Menandri ætate nullus erat chori vſus, in noua Comœdia. Id quod exemplis confirmare poſſem, ſi iudicio doctorum diffiderem. Quod autem tertio loco, ex hac altera reprehenſione infert Plutarchus, propter ſermonis iſtam inæqualitatem, ne decorum quidem in perſonis obſeruatum ab Ariſtophane: id perinde verum eſt, vt illud alterum fuit, quod de ſermonis diſſimilitudine obiecit. Regi vult Plutarchus affingi faſtum & ſuperbiam: Oratori vim dicendi: mulieri ſimplicitatem: homini otioſo ſermonem pedeſtrem, ſeu humilem: negotioſo & mercatori arrogantem & inſolentem: atque hæc omnia ab Ariſtophane neglecta eſſe dicit. Primum pro Ariſtophane reſpondeo, non omnibus Regibus affingendum in Comœdia faſtum, cùm multi ſint manſueti, clementes: ſed illis tantùm, qui tales ſunt. Neque verò ὀγκώδης oratio Regem Comicum per omnia decet: ſed tantùm Tragicum: cùm Reges propriè ad Tragœdiam, non ad Comœdiam pertineant. Deinde ſimplicitatem in mulierum orationibus rectè neglexit Ariſtophanes, cùm fœminæ ſua natura non ſint ſimplices: ſed duplices, callidæ & verſutiſſimæ. Quòd verò in Concionatricibus orationes Rhetoricas attribuit fœminis: ſicut etiam in Theſmophoriazuſis & Lyſiſtrata, id ſua quadam ratione facit, tranſmutatis fœminis in viros, & adhibitis in ſcena iuſtis cautelis, vt iure non poſſit ob hanc rem obiurgari. Nam vbi propoſuit ex fœminis facere viros, & imperium ciuium transferre ad mulieres, tanquam hæ multò ſapientiores eſſent illis, ibi ex neceſſitate ipſis etiam viriles orationes affingit.

Quàm

Quàm autem difficile hoc ſit in fœmina conſequi, ipſemet ſatis in fabulæ actione declarat. Vbi verò Ariſtophanes oratori vim dicendi adimit? an, cùm Niciam & Demoſthenem ſeruos facit Cleonis, & quidem iniuſtè ab eo tractatos, & muſſitantes? At hoc ipſum Scenæ Ariſtophanis inſeruiebat, vt oſtenderet oratoribus & prudentibus in Repub. viris dicendi vim, tyrannide Cleonis, non autem Comœdia ſua, intercluſam atque præreptam eſſe. Alias cuicunque dicendi partes in fabula tribuit, eum oratoriè & artificioſiſſimè dicentem facit. Quod exemplis mihi demonſtrare in procliui eſſet, ſi prolixitatem iſtam lectori non ingratam fore iudicarem. Præterea in mercatore & negotioſo homine requirit Plutarchus, vt ei affingatur inſolentia & arrogantia ſermonis: plebeio autem attribuatur humilis oratio. Hoc quidem verum eſt: ſed tantum pro re nata verum. Cur enim Megarenſis mercator, aut Bœotius arroganter & ſuperbè loquatur, qui miſerrima fortuna premitur? Quid? an mercator, cui omnibus Athenienſium Emporijs, & portubus interdictum, in ſcena Attica ſeſe magnificè & ſuperbè oſtentet, vbi ſecum periculo capitis verſari intelligit? Omitto alia, quæ pro Ariſtophane, contra Plutarchi criminationes, fortaſſe non impertinenter afferri in medium poſſent. Vnum tamen ſilentio haudquaquam prætereundum iudico, quod Ariſtophanem ab hac calumnia vel ſolum vendicat. Nam in oratione decora, & cuique perſonæ apta, adeò ſolicitus & curioſus fuit, vt cùm barbaros in Comœdia homines introduceret, ceu ſatrapas Perſicos, Tribalios, & Scythas: Atticæ linguæ nitorem, quo inprimis pollere diximus Ariſtophanem, illis attribuere nefas duxerit. Quare illos aut patrio ſermone loquentes, aut Græcorum ſermonem corrumpentes, & barbarè pronunciantes introducit: ſicut hoc videre eſt in Acharnenſibus, Veſpis, Auibus, Theſmophoriazuſis, & alijs in locis. Venio ad quartam reprehenſionem, in qua finem Comœdiæ ab Ariſtophane fuiſſe impetratum negat, cùm neque plebis imperitæ, neque virorum prudentum applauſu, ſint comprobatæ. Nebulas Æliano, aliiſque doctis diſplicere non miror: ſed propter aliam cauſam diſplicere ſcio, non eam quæ à Plutarcho affertur. Nã & verba, & phraſis, & artificium in ea probari debet ac poteſt: argumentum probari à nemine poteſt: cùm nemo prudens ſit, qui Ariſtophanem in eo modum vindictæ exceſſiſſe neget: quòd cùm à Socrate contemtus eſſet, & Euripidi poſthabitus: fictis criminibus innocentem Socratem in odium populi Athenienſis perducere voluit: impulſu præſertim Anyti & Meliti adductus. Nolim tamen ipſum propterea ab Æliano, & alijs Socratici nominis admiratoribus, prorſus abijci, & tanquam ſceleratum, ac nullius precij poetam è ſcholis Græciæ exterminari. Potuit in hoc male feciſſe Ariſtophanes: at in Cleone, Braſida, Lamacho, Pericle, & alijs reprehendendis potuit benè feciſſe. Quantum verò fauoris & applauſus à plebe reportârit, ei rei corona oleagina, qua donatus fuit, argumento eſt: vt interim de præclara nominis fama, quam poematis ſuis emeruit, nihil dicam. Quanti etiam hunc poetam ipſe Plato, Ariſtoteles, Cicero, Horatius, & illius imitator Plautus fecerit, ex ſupra dictis eſt euidens. Cur igitur vni Plutarcho maiorem habeamus fidem, quàm multis alijs longè doctioribus? Quinta occurrit reprehenſio, quòd ſales Ariſtophanij plus mordeant quàm Menandri, cùm ſint acerbiores & acriores. Equidem non inficior, rem ita eſſe, vt ille dicit. Sed ita ferebat Comœdiæ veteris conſuetudo, vt (quemadmodum ſupra eſt dictum) omnia argumenta eſſent ſalſa, feſtiua, mordacia, maledica, nec quicquam diceretur à quoquam, quod non ad perniciem alicuius accommodaretur. Primus autem Ariſtophanes in vltimis Comœdijs hanc cauillandi profuſam libertatem, & oris amaritiem, Cocalo ſcripto, emendauit, & nouæ Comœdiæ viam Menandro aperuit. Quare non tam Ariſtophanis dicacitati, quàm temporum illorum conſuetudini adſcribendum eſt, quod Plutarchus in ipſo reprehendit. Quid, quòd ſales ijdem omnibus non placent? Nam quæ Philoſophis iucunda & faceta, atque vrbana videntur, ea plebeijs ſuperciliosa & naſuta ſunt, & plerunque pro ſpecie contemptus arripiuntur. Quæ plebi grata & iocularia ſunt, ea doctis viris, & ad grauitatem compoſitis, ſcurrilia videntur. Quare, vt ipſemet Plutarchus fatetur, difficillimum eſt, vtriuſque fauorem conſequi, aut vtrique ſe accommodare. Reſtat vltima cauillatio, qua vituperat Plutarchus Ariſtophanem, quòd callidos fecerit malitioſos, ruſticos fatuos, iocos ſcurriles, qui non riſum, ſed irriſionẽ mereantur denique amatores impudicos. Ad hanc cauillationem reſpõdeo pro Ariſtophane, quòd in hominum vita & animis duplex eſt calliditas: vna ciuilis & tecta, quæ pruden-

tiæ ſpeciem induit: altera malitioſa & aperta: duplex item ruſticitas, quædam ſimplex & ſtulta, nihil habens in ſe vrbani: de qua Ariſtoteles diſputat 4. Nicom. cap. 8. quædam ſatis cauta & prouida, ſed non ſemper. Eodem modo iocos & amores hominum diſtinguere liceat: alij enim ſunt liberales, & hilares: alij ſcurriles & impudici. Prout ergo ſunt perſonæ, quarum mores repræſentare & exagitare volumus, pro eo etiam calliditatem, ruſticitatem, iocos & amores illis affingimus. Erant Athenienſes reuera non ciuiliter illis temporibus, ſed malitioſè callidi & fraudulenti, vt Alcibiades & Cleo: & plurimi inter ciues ſycophantæ. Erant in tota Attica homines fatui, qui Lamacho, imperito & malo homini, ſe ſuámque ſalutem concredebant. Cur igitur Ariſtophanes, qui veras, non fictas (ſicut Menander) perſonas in ſcenam producebat, alios illis & probiores mores affinxiſſet, quàm reuera eis inerant? Nequaquam igitur ſuum poema ſcripſit Ariſtophanes, vt turpia & libidinoſa intemperantibus, maledica & acerba timidis atque malignis hominibus proponeret, eóſque (ſicut Plutarchus innuit) rebus iſtis oblectaret, & in riſum exolueret. Sed voluit Poeta, vt populus Athenienſis, ſua ſuorúmque Magiſtratuum turpitudine, in ſcena, tanquam in ſpeculo conſpecta, malum Reipub. ſtatum emendaret, & ad meliorem frugem, ac ſaniora conſilia animum reuocaret. Etſi enim non deerant, qui hoc ipſum, aut orationibus ſplendidiſsimis, aut Tragœdijs grauiſſimis docerent, & ſuaderent: tamen iſtorum audiendorum, veluti inſuauium, ita vt fit, iamdudum erat Athenienſes pertæſum. Quare Comico riſu Ariſtophanes populum excitandum eſſe putauit, vt ſua vitia probè agnoſceret, eáque poſtmodùm diligenter vitaret. Atque hæc pro Ariſtophanis defenſione dicta ſufficiant, ne nodum in ſcirpo quæſiuiſſe, & in re facili modum exceſſiſſe videamur.

ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

Τὴν κωμῳδίαν εὑρῆσθαί φασιν ὑπὸ Σουσαρίωνος. τὴν δὲ ὀνομασίαν ἔχειν οἱ μὲν ὅτι ἐπὶ τὰς κώμας περιιόντες ᾖδον καὶ ἐπεδείκνυντο μήπω πόλεων οὐσῶν. ἀλλ' ἐν κώμαις οἰκούντων τῶν ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἀντιλέγοντές φασι μὴ κώμας καλεῖσθαι παρ' Ἀθηναίοις, ἀλλὰ δήμους. καὶ κωμῳδίαν αὐτὴν καλοῦσιν ἐπεὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκώμαζον.

Τὴν αὐτὴν δὲ καὶ τρυγῳδίαν φασὶ διὰ τὸ τοῖς εὐδοκιμοῦσιν ἐπὶ τῷ Ληναίῳ γλεῦκος δίδοσθαι ὅπερ ἐκάλουν τρύγα, ἢ ὅτι μήπω προσωπείων εὑρημένων τρυγὶ διαχρίοντες τὰ πρόσωπα ὑπεκρίνοντο. γεγόνασι δὲ μεταβολαὶ κωμῳδίας τρεῖς. καὶ ἡ μὲν ἀρχαία ἡ δὲ νέα. ἡ δὲ μέση. οἱ μὲν οὖν τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταὶ οὐχ ὑποθέσεως ἀληθοῦς, ἀλλὰ παιδιᾶς εὐτραπέλου γενόμενοι ζηλωταί, τοὺς ἀγῶνας ἐποίουν.

Καὶ φέρεται αὐτῆς πάντα τὰ δράματα τξε' σὺν τοῖς ψευδεπιγράφοις. τούτων δέ εἰσιν ἀξιολογώτατοι Ἐπίχαρμος. Μάγνης. Κρατῖνος. Κράτης. Φερεκράτης. Φρύνιχος. Εὔπολις. Ἀριστοφάνης. οὗτος πρῶτος τὴν κωμῳδίαν διερριμμένην ἀνεκτήσατο πολλὰ προσφιλοτεχνήσας. χρόνοις δὲ γέγονε κατὰ τὴν ογ' ὀλυμπιάδα. τῇ δὲ ποιήσει γνωμικὸς καὶ εὑρετικὸς καὶ φιλότεχνος. σώζεται δὲ αὐτοῦ δράματα μ. ὧν ἀντιλέγονται δ. Μάγνης δὲ Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος Ἀθήνησι νίκας ἔσχεν ια'. τῶν δὲ δραμάτων αὐτοῦ οὐδὲν σώζεται. τὰ δὲ ἐπιφερόμενά ἐστιν ἐννέα.

Κρατῖνος Ἀθηναῖος νικᾷ μετὰ τὴν πε' Ὀλυμπιάδα. τελευτᾷ δὲ Λακεδαιμονίων εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβαλόντων τὸ πρῶτον ὥς φησιν Ἀριστοφάνης ὑπερκιάσας. οὐ γὰρ ἐξηνέσχετο ἰδεῖν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων. γέγονε δὲ ποιητικώτατος κατασκευάζων εἰς τὸν Αἰσχύλου χαρακτῆρα. φέρεται δράματα αὐτοῦ κα'.

Κράτης Ἀθηναῖος. τοῦτον ὑποκριτὴν φασι γεγονέναι τὸ πρῶτον. ὃς ἐπιβέβληκε Κρατίνῳ, πάνυ γελοῖος καὶ ἱλαρὸς γενόμενος. καὶ πρῶτος μεθύοντας ἐν κωμῳδίᾳ προήγαγε. τούτου δράματά ἐστιν ἑπτά.

Φερεκράτης Ἀθηναῖος νικᾷ ἐπὶ Θεάτρου γενόμενος. ὁ δὲ ὑποκριτὴς ἐζήλωσε Κράτητα. καὶ αὐτὸς μὲν λοιδορεῖν ἀπέστη. πράγματα δὲ εἰσηγούμενος καινὰ ηὐδοκίμει γενόμενος εὑρετικὸς μύθων. Φρύνιχος [illegible] ἐν Σικελίᾳ.

Εὔπολις Ἀθηναῖος ἐδίδαξεν ἐπὶ ἄρχοντος Ἀπολλοδώρου ἐφ' οὗ καὶ Φρύνιχος γεγονὼς δυνατὸς τῇ λέξει καὶ ζηλῶν Κρατῖνον, πολύ γε λοίδορον καὶ σκαιὸν ἐπιφαίνει. Γέγραπται δὲ αὐτῷ δράματα ιζ'.

Ἀριστοφάνης Φιλίππου Ἀθηναῖος. μακρολογώτατος Ἀθηναίων καὶ εὐφυΐᾳ πάντας ὑπεραίρων. ζῆλον δὲ Εὐριπίδειον τοῖς δὲ μέλεσι λεπτότερος ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοτίμου διὰ Καλλιστράτου. τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς, τοῦτόν φασιν αὐτῷ διδόναι. τὰ δὲ κατ' Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους, Φιλωνίδῃ. διὰ δὲ τούτων νομισθεὶς ἀγαθὸς ποιητὴς, τοὺς λοιποὺς ἐπιχειρόμενος ἐνίκα ἔπειτα τὰ ἴδια ἐδίδου τὰ

δράμα-

δράματα ὄντα τὸν ἀριθμὸν ἐνενήκοντα. τῆς δὲ μέσης κωμῳδίας δύο ποιηταὶ πλάσματος μὲν οὐχ ἥψαντο ποιητικοῦ. διὰ δὲ τῆς συνήθους ἰόντες λαλιᾶς, λογικὰς ἔχουσι τὰς ἀρετάς, ὥστε σπάνιον ποιητικὸν εἶναι χαρακτῆρα παρ' αὐτοῖς. κατασχολοῦνται δὲ πάντες περὶ τὰς ὑποθέσεις. τῆς μὲν οὖν μέσης κωμῳδίας εἰσὶ ποιηταὶ νζ. καὶ τούτων δράματα χιζ. τούτων δέ εἰσιν ἀξιολογώτατοι Ἀντιφάνης καὶ Στέφανος.

Ἀντιφάνης μὲν οὖν Στεφάνου Ἀθηναῖος. καὶ ἤρξατο διδάσκειν μετὰ τὴν ϟη. Ὀλυμπιάδα. καί φασιν αὐτὸν γενέσθαι μὲν τῶν ἀπὸ Θεσσαλίας ἐκ Λαρίσσης, παρεγγραφῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν ὑπὸ Δημοσθένους. γενέσθαι δὲ λέγουσιν αὐτόν, εὐφυέστατον εἰς τὸ γράφειν καὶ δραματοποιεῖν. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Χίῳ καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ εἰς τὰς Ἀθήνας μετηνέχθη. τὴν δὲ κωμῳδίαν αὐτοῦ τινὰς καὶ ὁ Στέφανος ἐδίδαξεν. ἔστι δὲ αὐτοῦ δράματα σξ.

Τῆς δὲ νέας κωμῳδίας γεγόνασι μὲν ποιηταὶ ξδ. ἀξιολογώτατοι δὲ τούτων Φιλήμων. Μένανδρος. Δίφιλος. Φιλιππίδης. Ποσείδιππος. Ἀπολλόδωρος. Φιλήμων μὲν οὖν Δάμωνος Συρακούσιος. μετέσχε δὲ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας. ἐδίδαξε δὲ περὶ τὴν ριγ Ὀλυμπιάδος. σώζεται δὲ αὐτοῦ δράματα ἑπτὰ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα. Μένανδρος δὲ Διοπείθους υἱὸς Ἀθηναῖος. λαμπρὸς καὶ βίῳ καὶ γένει, συνδιατρίψας δὲ τὰ πολλὰ Ἀλέξιδι ὑπὸ τούτου δοκεῖ παιδευθῆναι.

Ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἔφηβος ὢν ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντος. γέγονε δὲ εὐφυέστατος πάνυ. γέγραφε δὲ πέντε δράματα ρέ. τελευτᾷ δὲ ἐν Ἀθήναις ἐτῶν ὑπάρχων νβ. Δίφιλος Σινωπεὺς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐδίδαξε Μενάνδρῳ. τελευτᾷ δὲ ἐν Σμύρνῃ. δράματα δὲ αὐτοῦ ρ.

Περὶ κωμῳδίας.

ΤΟ παλαιὸν οἱ ἐν ταῖς κώμαις ἀδικούμενοι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, νυκτὸς ἀπήρχοντο παρὰ τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἔνθα ὁ ἀδικήσας ἦν. καὶ ἔλεγον ὅτι ἐστί τις ἐνταῦθα ποιῶν εἰς τοὺς γεωργοὺς τάδε. καὶ τοῦτο ποιοῦντες ἐπεχείρουν, λέγοντες καὶ τοὔνομα. μεθ' ἡμέραν δὲ ὁ δράσας ἐξεταζόμενος καὶ οὕτως αἰσχυνόμενος ἐπεστέλλετο τοῦ ἀδικεῖν. ὁρῶντες οὖν οἱ πολῖται τοῦτο χρήσιμον τῇ πόλει καὶ ἀδικίας ἀποτρεπτικόν. ἐκέλευσαν τοὺς ἀδικουμένους ἐπὶ μέσης ἀγορᾶς τοὺς ἀδικήσαντας κωμῳδεῖν. οἱ δὲ δεδιότες αὐτοὺς ὥς τι πλείους παραχρίοντες καὶ τρυγίᾳ, ἐπὶ μέσης ἀγορᾶς τοὺς ἀδικοῦντας ἐκωμῴδουν. ἐπεὶ δὲ μεγάλη ἡ πόλις ηὐξήθη ἐκ τούτου, ποιητὰς ἔταξαν ἐπὶ τούτῳ κωμῳδεῖν οὓς ἂν βούλωνται ἀκωλύτως. ἐπεὶ δὲ ἡ κακία προέκοπτεν, οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἄρχοντες μὴ βουλόμενοι κωμῳδεῖσθαι, τὸ μὲν φανερῶς κωμῳδεῖν ἐκώλυσαν. ἐκέλευσαν δὲ κρύφα, οἷον αἴνιγμα ποδῶν. εἶτα δὴ καὶ τοῦτο ἐκώλυσαν. καὶ πτωχοὺς ἔσκωπτον. εἰς δὲ πλουσίους καὶ ἐνδόξους οὔ. γέγονε δὲ τῆς μὲν πρώτης κωμῳδίας ἄριστος τεχνίτης [illegible] ὁ Ἀριστοφάνης καὶ Εὔπολις. τῆς δὲ δευτέρας Πλάτων. τῆς δὲ τρίτης Μένανδρος. κωμῳδία οὖν ἢ ὅτι οἱ ἀπὸ κωμῶν συναγόμενοι ᾖδον ταῦτα, ἢ ὅτι ἐν καιρῷ κώμου ᾖδον. ἔστι δὲ ταύτην εἰπεῖν καὶ τραγῳδίαν οἱονεὶ τρυγῳδίαν τινὰ οὖσαν. ὅτι τρυγὶ χριόμενοι ἐκωμῴδουν. καὶ τῆς μὲν τραγῳδίας τὸ εἰς ἔλεον κινῆσαι τοὺς ἀκροατάς. τῆς δὲ κωμῳδίας εἰς γέλωτα. διό φασιν ἡ μὲν τραγῳδία λύει τὸν βίον, ἡ δὲ κωμῳδία συνίστησιν.

Θωμᾶ τοῦ Μαγίστρου σύνοψις, τοῦ τε βίου Ἀριστοφάνους, καὶ τῆς τοῦ δράματος ὑποθέσεως.

ΑΡιστοφάνης ὁ κωμῳδοποιός, γένει μὲν ἦν Ἀθηναῖος. πατρὸς δὲ Φιλίππου. τὸν δῆμον Κυδαθηναιεύς. Πανδιονίδος φυλῆς. παῖς δὲ ὢν εὐφυὴς καὶ ἀγχίνους, ἐπὶ τούτοις ἐν νέᾳ κομιδῇ τῇ ἡλικίᾳ εὐδοκίμησεν ἐν κωμῳδίαις, ὡς οὐ μόνον τοὺς κατ' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπεράραι. μᾶλλον δὲ οὐδὲ τοὺς ἐπιγενομένους παρ' ἴσην ὑποβολήν, ἀλλὰ καὶ τούτους μετὰ πολλοῦ τοῦ περιόντος παρῆλθεν. οὐκοῦν εἴποι τις ὕστερον Ἀριστοφάνει παραπλήσιος. διὰ τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς βασκάνοις αὐτοῖς ἀξιοῦται θαύματος. δράματα δὲ τέσσαρα πρὸς τοῖς πεντήκοντα γέγραφεν, ἅπαντα εὐμουσίας καὶ χαρίτων Ἀττικῆς μεστὰ καὶ πείθοντα τοὺς ἀκούοντας θαυμάζειν τε καὶ κροτεῖν. οὕτω δὲ τοῦ τῆς πολιτείας συμφέροντος ἐποιεῖτο λόγον, ὡς εἰ τινὰ τῶν ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τύχης ἴδοι ποτὲ ἀποσχέσθαι τοῦ σκώπτειν, εἰ ἀδικοῦντα ᾔσθετο. ὅθεν τὴν παρρησίαν αὐτοῦ δεδιότες οἱ τοιοῦτοι, μετρίους σφᾶς αὐτοὺς παρεῖχον ἀεί, καὶ τῷ δήμῳ λυσιτελοῦντας. ἔσχε δὲ τρεῖς υἱούς. Φίλιππον. Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα. ἀποθανόντα δέ, ὥς που Πλάτων ἐπαινεῖ, ἐν ἐπιγράμματι ἡρωελεγείῳ.

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται
Ζητοῦσαι ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Ἰστέον ὅτι κωμῳδία ἐκλήθη, ἀπὸ τοῦ ἐν κώμαις ᾄδειν τὰς κωμῳδίας. κώμας δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς στενωπούς. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ κωμάσει τοῦ Διονύσου πρῶτον ἐπινοηθῆναι. τουτέστιν ἢ παρὰ τὸ κῶμος ὄντος. φασὶ γὰρ ὡς πρὸ τοῦ εὑρεθῆναι τοὺς κωμικοὺς ποιητάς, ἀδικούμενοί τινες ὑπό τινων [illegible] ἤρχοντο ἐν νυκτὶ ἐπὶ τοὺς τῶν ἀδικούντων στενωπούς, βοῶντες ὅτι ἐνταῦθα ἀδικία χωρεῖ, καὶ τὰς

καὶ τὰ περὶ τῆς, ὧν ὄντων καὶ νόμων. καὶ τούτων λεγομένων οἱ συνειδότες ἑαυτοῖς ταῦτα συνέφερον ἐκεῖνοι· τὸ τοῦ λοιποῦ· ἐπεὶ οὐκ ἄλλως εἶχον ἰδεῖν, καὶ τῇ πολιτείᾳ συνοίσειν, ἅτε τῆς μὲν ἀδικίας ἐντεῦθεν ἀνασπωμένης ἀναιρουμένης, δικαιοσύνης δὲ ἀντεισαγομένης καὶ τρόπων χρηστῶν, ἐτάχθησαν ἐπὶ τοῦτο οἱ κωμικοὶ ποιηταὶ, ἐν μέρει παιδιᾶς σκώμματά τε τῶν ἀδικούντων, καὶ διδαχὴν ἂν περιῆσαν ἐργαζόμενοι. ἦδον τε δὲ κωμῳδίαν ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς, ἔαρος ὥρᾳ.

De veteri Comœdia eiúſque partibus.

QVÆ alij ſcriptores de origine Comœdiæ, ac inprimis de eius inuentoribus, itémque de diſcrimine inter Comœdiam & Tragœdiam, memoriæ tradiderunt, ea hoc loco ſuperuacanea eſſe duco, neque ex aliorum libris repetenda: cùm nulli hominum ſint ignota, niſi literarum rudi atque imperito. Fuiſſe autem aliam veterem Comœdiam, qualis Ariſtophanica eſt: aliam nouam, qualis Plautina & Terentiana, id in confeſſo eſt apud omnes. Atque hæ ambæ multis inter ſe differunt modis, videlicet tempore, materia, phraſi, metro, & partibus, earúmque diſpoſitione. Tempore quidem, quòd vetus Comœdia maximè viguit temporibus belli Peloponneſiaci, & paulò antè, cùm Theopompus, Pherecrates, Crates, Eupolis, Cratinus, Ariſtophanes, & alij ſuas exhibuerunt populo Comœdias. Noua viguit poſteris temporibus, quibus Menãder, Poſidippus, Diphilus, Apollodorus, & ſimiles ſcriptitârunt: quos apud Latinos imitati ſunt Plautus & Terentius. Materia verò diſcrepant, quòd vetus Comœdia, res veras & geſtas, veráſque perſonas in theatrum producit: noua autem perſonas fingit, ſed in ſpeciem veras, & ad vitæ humanæ ſimilitudinem ac ſpeculum, in quo homines vitam moréſque ſuos contemplentur. Differunt & phraſi. Nam vetus Comœdia dictionem habet grandiorem, & paulò minus æquabilem: Noua, puriorem, æquabiliorem, & elegantiorem, non apud Græcos tantum, ſed etiam apud Latinos. Præterea aliæ ſunt partes veteris Comœdiæ, nempe Actus & Chorus: aliæ nouæ, Argumentum, Prologus, & Actus. Nam Argumentum res noua eſt, noua item res & Prologus eſt: ſicut ex collatione Ariſtophanis cum Plauto apparet. Chorum noua Comœdia prorſus amiſit: ſed quæ de perſona Poetæ in veteri Comœdia agebat Chorus, ea deinde Prologus præſtabat in noua. Diſpoſitione etiam & numero Actuum differunt. Noua enim vltra quintum Actum non producebatur: at vetus plures videtur Actus habuiſſe. Ideóque difficile mihi fuit Ariſtophanicas Comœdias, Latinorum more in actus diſtinguere, & actus ipſos in ſcenas ſubdiſtinguere. Qua in re, ſi quibus non ſatisfacio, ab illis admoneri & doceri cupio. Duas autem partes antiquæ Comœdiæ, quas dixi, Actum & Chorum exemplo Cæſaris Scaligeri, ſic partiri libet, vt Actus contineat in ſe ſpeciarias partes: Protaſin, Epitaſin, Cataſtaſin, & Cataſtrophen, niſi quis Actus ſcenicos, & has partes Comœdiæ, diſpoſitione magis, quàm materia diſcrepare velit. Et quoniam hæ ſingulæ partes pro ſubiectæ materiæ varietate, aut cõtrahi, aut extendi ſolent: ideò plures quàm quatuor, & ferè quinque Actus habet quælibet Comœdia. Nam interdum longior eſt Protaſis, interdum Epitaſis longior: nonnunquam res plures in Cataſtaſin, ſæpius in Cataſtrophen incidunt, ita, vt harum vna duos Actus nonnunquam compleat. Protaſis eſt, in qua proponuntur & ſuſcipiuntur conſilia rei gerendæ. Epitaſis, in quo ſunt conſiliorum progreſſus, & turbæ negociorum creſcunt. Cataſtaſis eſt vigor, ac ſtatus fabulæ, in quo res miſcetur in ea fortunæ tempeſtate, in quam ſubducta eſt. Ibi plerunque mirabiles incidunt controuerſiæ & diſputationes de ſuſcepto negocio. Nam peculiare hoc habet Ariſtophanes, vt in Cataſtaſi totius negocij ſummam in dubium vocet. Cataſtrophe inopinatum conſiliorum, & rerum geſtarum euentum continet: ſiue is lætus ſit, ſiue triſtis, ſiue vtrunque. Hæc pars apud Ariſtophanem aut ſimplex eſt, aut multiplex. Simplicem voco Cataſtrophen, vbi non admiſcentur nouæ perſonæ, quæ prius in theatrum non venerint: ſed exitus tantũ illorum acta manet, qui in ſcenam fuerant producti: vt in Ranis, Equitibus, Acharnenſibus, & alibi. Multiplicem verò, quando idem euentus aliquibus bono, aliquibus malo cedit, & varij vtriuſque generis homines introducuntur, quorum aliqui eodem exitu rerum præteritarum lætantur, aliqui contriſtantur: ſicut in Pluto fit, vbi viſus oculati Pluti nocet ſycophantis, & laſciuientibus vetulis, atque idem prodeſt iuſtis & probis: nocet tamen etiam cultui religionis, & impedit ſtudium virtutis. Atque huiuſmodi

di Cataſtrophæ ſunt in Nubibus, Auibus, Pace, & alijs. Protaſis & Cataſtaſis verſibus vt plurimum conſtant ſenarijs Iambicis. Epitaſis & Cataſtaſis, partim iiſdem, partim ſeptenarijs Trochaicis, ſæpè etiam octonarijs Iambicis, plerunque Cataſtaſis Ariſtophanijs Anapæſticis. Chorus altera pars veteris Comœdiæ, inter actum & actum ſex habet partes ſpeciarias, Commation, Parabaſin, Oden ſeu Strophen, Epirrhema, Antoden, ſeu Antiſtrophen, & Antepirrhema. In Commatio Chorus aut aliquam è perſonis alloquitur, aut abeuntes è proſcenio hiſtriones felici acclamatione proſequitur. Subditur Parabaſis, hoc eſt, Tranſitio chori, in qua mouetur chorus è loco, vbi prius erat: & ad populum conuerſus, dicit aliquid de ſe, de ſuis ſtudijs, de furtis, ineptiiſque aliorum Poetarum. In huius locum ſucceſsit apud Latinos Comicos Prologus.

Hæc Parabaſis non ſemper vno carminis genere conſtat, ſed plerunque Trochaicis ſeptenarijs, aut Anapæſticis. Parabaſin ſequitur Ode, quæ interdum canitur cum conuerſione, id eſt, cum ſtrophe: interdum ſine motu, idque quocunque genere verſiculorum, quales apud Melicos Poetas metimur: aliquando tetrametris Anapæſticis. In hac plerunque chorus precationem ad aliquem Deum, Deámue inſtituit, aut eiuſdem laudes peragit. Finita ſtrophe ad ſpectatores ſeſe denuò conuertit chorus, ibíque de rebus ad vitam communem pertinentibus, & de moribus hominũ agit, aut noui aliquid profitetur: idque Trochaicis aut Anapæſticis lõgioribus, aut etiam Dactylicis. Hoc vocatur Epirrhema, quaſi additamentum chori. Latinè etiam dici poſſet diuerbium. In eo taxantur aut ſinguli ciues nequam, aut mores deprauati vniuerſæ ciuitatis. Poſt epirrhema relegunt veſtigia ſtrophes, motu contrario totidem verſiculis atque numeris, quot qualéſue fuerint in ſtrophe. Quare appellatur Antiſtrophe à motu, Antode à cantu, cãtui reſpondente. Qua expleta conſiſtunt, vt reſpondeant Epirrhemati, tum quietis ſimilitudine, tũ numeris. Hoc Antepirrhema vocatur, in quo chorus itidẽ, vt antea, vel aliquos, vel vniuerſos ciues nequam, & ſceleratos vellicat. Atque his ſex partibus integer & totus completur chorus, qui ferè poſt tranſactam Protaſin, & partem aliquã Epitaſeos introducitur. Alij ſunt chori, qui ferè poſt reliquos Actus interponi ſolẽt, multò breuiores. Nam alioquin vltra modum temporis extenderetur actio. Horum quinque aut ſex enumerat genera Iulius Scaliger, lib. 3. de re poet. cap. 97. Nonnunquam, ait, introducta chori ſtrophe, pauculis verſibus: poſtea interponunt perſonam cum prolixa oratione: poſt quam, ſtrophæ reſpondet chorus per Antiſtrophen. Quartò alterum ſyſtema, priori reſpondens. Habere ergo videtur ſyſtema naturam Epodes Lyricorum. Sed hic eundem eſſe ne putes ἐπῳδὸν & ἐπῳδήν. Nam quemadmodum alibi dictum eſt, προῳδὴ erat ex aliquot verſibus longis, magna ex parte: deinde ſtrophe: tertio loco μεσῳδὴ, reſpondens τῇ προῳδῇ: quartò Antiſtrophe, reſpondens ſtrophæ: poſtremò ἐπῳδὴ, par duab. Odis ſuperioribus. Ἐπῳδὴν tamen & ἐπῳδὸν dictam lego: ſicut & προῳδὴν & προῳδόν: ſed eam tantùm, cui non reſponderet alia Ode, neque in medio, neque in fine. Huic ſubdebatur ſtrophe cum Antiſtrophe: atque his in fine, loco Epodi, ſyſtema. Aliquando ſtrophe. Ex verſiculis aliquot, quibus ſubduntur longi verſiculi, poſt quos Antiſtrophe per omnia par. Eſt etiam modus longè alius, longéque diuerſus. Ponunt enim chori melos, in quo loquitur de re ipſa & perſonis: deinde ſtrophas alias, ſupra alias, vel ſine ſyſtemate vel ſyſtemate interpoſito. Quin etiam poſt ſtrophen ſtatim προῳδήν. Hactenus Scaliger. De mimis ſeu hiſtrionibus vide eiuſdem cap. 10. lib. 1. De diuerſis in choro carminum generibus diligenter admonet Græcus ſcholiaſtes, & noſtra ætate Mycillus. Nos etiam ſuo loco quædam adijciemus. Differt autem chorus ab Acto, duabus potiſsimum rebus: numero perſonarum, & geſtu; ſeu motu, ſiue actione. Nam vltra quatuor perſonas nunquam aut rarò in ſcena decet progredi ad idem colloquium: ſicut Horatius præcipit, quanquam ad nouam, non ad veterem Comœdiam reſpexit Horatius. At chorus 24. conſtat perſonis, quæ ſimul omnes loquuntur, & ſimul omnes modulantur, & tripudiant. Deinde ſimplicior eſt actio hiſtrionis ſeu mimi, quàm chori. Nam chorus in ſcena relictus, non ore tantùm agit, ſed etiam pedibus. Nam ad tibiæ ſonum canit & tripudiat, ita, vt pes ori ac tibiæ reſpondeat. De hoc ſaltationis genere: itẽ de modis ac tibijs, vide Scaligerũ lib. 1. c. 18. 19. & 20. Plura apud eundem de choris Comicis, lib. 7. c. 2. Veſtigiũ aliquod huius choricæ ſaltationis videntur hodie repræſentare chori noſtrarum virginum, quos in vicis triuijs per æſtatem, ſub veſperas agunt. De modis & eorum differentijs, conſulendus erit Plutarchus, in libello de arte Muſica: & Boetius in lib. de eadem arte, & Glareanus in dodecachordo.

ARGVMENTVM IN PLVTVM.

AVaritiam, teterrimam generis humani luem, ac peſtem Rerumpub. ferè omnium poetarum ſcriptis exagitatam, præſenti Comœdia reprehenſurus Ariſtophanes, & verum diuitiarum vſum hominibus commōſtraturus: Chremylum pauperem quendam, ſed bonum & iuſtum, introducit: qui accepto Apollinis Delphici (cum enim de vita filij rectè inſtituenda conſuluerat) oraculo: vt quē primùm ſibi haberet obuium, illius veſtigia ſtudioſè ſequeretur: incidit in quendam cæcum, & ſibi ignotum: & ſicut oraculo fuerat monitus, diligenter eum ſequitur. Chremyli cæcum hominem ſubſequentis præpoſterum morem ſeruus Cario admiratus, herum obiurgat. Sed mox diuino oraculo cognito, vnà cum ipſo Plutum adit, & qui ſit, fateri cogit. Eorum ille vocibus adductus, & qui ſit, & quare cæcutiat, pulchrè exponit: ſimul qualem ſe erga pauperes eſſet geſturus ſi viſum reciperet, facetè commemorat. Qua Pluti voluntate perſpecta, Chremylus conſilium init, de viſu illi reſtituendo: commonſtrata illius potentia, qua Deos omnes, ipſúmque adeò Iouem Plutus exuperet. His verbis Deo perſuadet, vt cæcitatem ſuam pelli, & medicamentis ſanari ſe patiatur. Paulò pòſt Cario ad ſenes Agricolas, ex agro aduocandos, dimittitur, vt & illi diuitiarū, ac Pluti fiant participes, & è dura vita in meliorem perducantur. Eo rus abeunte, Chremylus Plutum ad ſe domum perducit, vt, rebus omnibus illic adornatis, deinceps in fanum Æſculapij deducatur. Qui vbi domum ignotam intrat, Chremylum perfacetè orat, ne aut ſordidorum more in terram defodiatur aut prodigorum ritu meretricibus & aleatoribus proſtituatur. Chremylus mediocrem ſe, ac liberalem fore promittit. Interim è rure cum ſenibus Agricolis reuertitur Cario, iiſque futuræ vitæ ſtatum commemorat, & heri cōſilium, ac Pluti conditionem recitat. Ruſtici ludibrio ſe haberi arbitrati, ſeruo Carioni omnis generis mala ingerunt. Tandem rei veritate cognita, vitam ſibi voluptariam, vt fert agreſtium hominum conſuetudo, ex opibus pollicentur: & mutuis ſeſe ſcommatis & iocis excipiunt. Mox Chremylo obuianti, & ſalutanti, iidem agricolæ omnem operam in Pluti cæcitate arcenda promittunt. Accedit & Blepſidemus, qui repentina Chremyli opulentia alibi cognita, hominem conuenit, & furti inſimulat. Oritur quædam inter ſenes turba, quæ tamen mox iterum ſedatur. Nam Chremyli fœlicitate, qui Plutum ſe domi habere affirmabat, & conſilio eiuſdem, de viſu illi reddendo, probè perſpecto, ſuam quoque in ea re operam Blepſidemus pollicetur. Quibus ita confabulantibus interuenit Penia, (hoc eſt, Paupertas) & grauiter cum ſenibus expoſtulat, quòd Plutum viſui reſtituere, paupertatémque è Græcia eijcere conſtituiſſent: & quidem nullo eiuſdem merito, cùm Paupertas maiora bona hominibus, quàm Plutus per ſuas diuitias largiatur. Senibus hoc perneg antibus, accedit Chorus, & vtroſque admonet, vt ſuam quiſque ſententiam dicat, & eam rationibus probet. In eo congreſſu diſputatur vtrinque acriter: hinc paupertate ſua monſtrante commoda, illinc ſenibus diuitiarum fructus & vtilitates extollentibus. Sed clamore magis, ita vt fit, quàm rationibus victa paupertas, exulatum abit. Senes propoſitum ſuum exequuntur, & Plutum in fanum Æſculapij ſub noctem deducunt. Reuertitur paulò pòſt è templo ſeruus Cario, & primùm Agricolas in Choro expectantes, læto nuncio de Pluti viſu reparato, exhilarat. Eorum applauſu domo excita vxor Chremyli, celeriter procurrit, & Carionem de rebus in templo geſtis interrogat. Ibi varia ille, quæ in fano acciderant, recitat: ſimul ceremonias, quibus Plutus viſum receperit, alius verò quidam Neoclides, cæcior factus ſit, multis ſalibus & iocis admiſtis, heræ ſuæ commemorat. Aduenit mox ipſe Plutus cum ſene Chremylo, & iubare Solis ſalutato, omnibus iuſtis ſuam deinceps opem, auxiliúmque offert. Eundem Chremyli vxor, conſueto ritu, quo noui ſerui excipi ſolebant, domum intrantem excipit, ac læto animo complectitur. Domo egreſſus Cario, heri ſui affluentiam, & copiæ cornu, quod in ædibus ſuis repentè enatum ſit, admodum facetè prædicat. In eum Dicæus, vir Iuſtus, trita cum tunica & calceis incidit: dona iſta gratiarū loco oblaturus Pluto iam oculato, eò quòd beneficio illius iam eſſet ditatus. Vtriuſque colloquio interuenit, cum teſte quodam, perfidus & nequam Sycophanta, qui de ſua miſeria ac fame conqueritur: quandoquidem oculatus Plutus malos iam non reſpiciat: ſed à ſeruo Carione & Dicæo irridetur, ac

quibus

quibus dignus erat, modis afficitur: tandem etiam veſtibus ſuis exuitur, & attritis lacernis induitur, deſertúſque à ſuo, quem adducebat, teſte, miſerrimè multatur. Interim accedit ad oſtium Chremyli quædam anus decrepita, Pluto & ipſa irata. Ná priuſquam ille vidiſſet, ipſa cuidam adoleſcenti placuerat, qui cæco pecuniæ amore adductus, diuitem iſtam amauerat vetulam: nunc autem apertis Pluti oculis, ipſa anus agnita à ſuo deſerebatur marito iuuene. Itaque Iuſtum orat, vt Plutum ad æquitatem redigat, quo ſibi pro datis beneficijs ab adoleſcente digna referatur gratia. Mox ipſe adeſt iuuenis, qui conſpecta amica, ſenectutem & canos ac rugas illius admiratur: vt qui cæcus antea, iſta non viderit. Mirificè illic, tam à ſene, quàm à iuuene miſera anus exagitatur. Ad extremum vir Iuſtus adoleſcentem exhortatur, ne eam deſerat: & cùm vinũ ebiberit, etiam fæces combibat. Dum hæc illic geruntur, aduenit Mercurius, & Carionem è domo ſeuocat, ac ſe deſertum & famelicum eſſe conqueritur, quando omnibus iuſtis & pietatis cultoribus ditatis (erant enim antea pauperes) iam nemo ſit, qui liba aut ſacra ſibi pro diuitijs offerat. Simul Carionem orat, vt hoſpitio Mercurium dignetur, ipſúmque in domum ſuſcipiat. Ille initiò negat: ſed cùm Mercurius ſe ad omnia, etiam infima officia, deſcenſurum promitteret, tandem recipitur, & pecudum inteſtina abluere iubetur. Poſtremus adeſt Iouis ſacerdos, qui & ipſe de fame ſua conqueritur, quod nemo iam ſacrificet, nec templum ingrediatur, niſi alui exonerandæ gratia. Huius vicem miſeratus Cario, Plutum è domo euocat, & in locum Iouis Olympij, vbi publicum erat ciuitatis ærarium, reponit: ſimul anui bonam ſpem de reditu amatoris facit, & cum ea templum Iouis ingreditur. Quos abeuntes omnis Chorus cum cantu proſequitur.

ALIVD.

P *lutum admonet vir pauper viſum recipere,*
L *aborioſos ſimul accerſit agricolas.*
V *bi Blepſidemus acceſſit ſocius: venit*
T *um paupertas: repellitur. Cæco Deo*
V *iſum dat Æſculapius: gaudent boni:*
S *auiunt mali. Pluto etiam cedit Iupiter.*

Η ὑπόθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐστιν αὕτη.

Βουλόμενος Ἀριστοφάνης σκῶψαι Ἀθηναίους ἀδικίᾳ καὶ συκοφαντίᾳ καὶ τοῖς τοιούτοις συνόντας, καὶ διὰ τοῦτο πλουτοῦντας, πλάττει πρεσβύτην τινὰ γεωργὸν Χρεμύλον τοὔνομα, δίκαιον μὲν ὄντα καὶ τὸν τρόπον χρηστὸν. πένητα δὲ ἄλλως, ὃς μετά τινος αὐτοῦ θεράποντος ἐλθὼν εἰς Ἀπόλλωνος, ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ἰδίου παιδὸς, εἰ χρὴ τοῦτον, τὸν τρόπον χρηστὸν ἀμείψαντα, ἀδικίας κἀπιποιεῖσθαι, καὶ ταὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύειν. ἐπειδήπερ οἱ μὲν τοιοῦτοι, ἐπλούτουν. οἱ δὲ τὰ ἀγαθὰ πράττοντες, πένητες ἦσαν καθάπερ αὐτὸς οὗτος ὁ Χρεμύλος. ἔχρησεν οὖν αὐτῷ ὁ θεὸς σαφὲς μὲν οὐδέν. ὅτῳ δὲ ἐξιὼν ἐντύχῃ, τούτῳ ἕπεσθαι. καὶ ὃς γέροντι ἐντυγχάνει τυφλῷ (ἦν δὲ οὗτος ὁ Πλοῦτος) καὶ ἀκολουθεῖ κατὰ τὰς μαντείας μὴ εἰδὼς ὅτι ὁ Πλοῦτός ἐστι. δυσχεραίνων δὲ ἐπὶ τούτῳ καθ᾽ ἑαυτὸν ὁ θεράπων, μόλις αὐτὸν ἐρωτᾷ τίνος ἕνεκα τούτῳ ἀκολουθοῦσι. καὶ ὁ Χρεμύλος λέγει αὐτῷ τὴν μαντείαν. ἔπειτα μανθάνουσι παρ᾽ αὐτοῦ Πλούτου ὅς τις ἐστί. καὶ ὅθεν χάριν τυφλὸς ἐγεγόνει παρὰ τοῦ Διός. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἥσθησάν τε καὶ βουλὴν ἔχον ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν θεραπεύσουσι πήρωσιν. καὶ ἵνα τὰ ἐν μέσῳ παρῶ, τάς τε τοῦ Βλεψιδήμου ἀντιλογίας καὶ τῆς Πενίας αὐτῆς, ἀπήγαγόν τε αὐτὸν ὅτι τάχιστα, καὶ ὑγιᾶ ἐπανήγαγον οἱ γὰρ ἐπλούτησάν τε ἱκανῶς, οὐκ αὐτοὶ μόνοι, ἀλλὰ καὶ οἱ βίου χρηστοῦ [illegible] ἀντεχόμενοι, πένητες ἦσαν. Ἐπιγέγραπται δὲ τὸ δρᾶμα, Πλοῦτος Ἀριστοφάνους.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ.

ΑΛΛΩΣ.

Πρεσβύτης τις Χρεμύλος πένης ὢν τὴν οὐσίαν ἀφικνεῖται εἰς θεοῦ. ἐπερωτᾷ δὲ τὸν θεὸν πῶς ἂν εἰς εὔδηλον ἀβρότερον μετάσχῃ βίου. ποιοῦσι δὲ ἐγγέγονεν ὁ χρησμός. χρῇ γὰρ αὐτῷ ὁ θεὸς ἐξιόντι τοῦ ναοῦ, τούτῳ ἕπεσθαι ᾧ πρώτῳ συντύχῃ· καὶ δὴ τυφλῷ καὶ γέροντι συντυχὼν, εἵπετο πληρῶν τὸν χρησμόν. ἦν δὲ Πλοῦτος οὗτος. ὕστερον δὲ προσδιαλεχθεὶς αὐτῷ, εἰσάγει εἰς Ἀσκληπιοῦ, ἰασόμενος αὐτοῦ τὴν πήρωσιν. καὶ οὕτως πλούσιος γίνεται. ἐφ' ᾧ δυσχεράνασα ἡ Πενία παραγίνεται λοιδορουμένη τοῖς τοῦτο κατορθοῦσι. πρὸς ἣν καὶ διάλογος οὐκ ἀφυὴς γίνεται, συγκρινομένων τὴν φαυλότητα τῆς Πενίας καὶ τὴν τοῦ Πλούτου ἀγαθότητα ὑπὸ Βλεψιδήμου καὶ Χρεμύλου. πολλῶν τε ἄλλων ἐπεισρεόντων, ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ τῆς Ἀθηνᾶς ἀφιερώσαντο Πλούτου ἰνδάλματα. Τὰ μὲν οὖν τῆς ὑποθέσεως τοιαῦτα. Προλογίζει δὲ θεράπων δυσχεραίνων πρὸς τὸν δεσπότην, ὅτι τυφλῷ καὶ γέροντι κατακολουθεῖν οὐκ ἠξίωτο.

Ἑτέρα ὑπόθεσις.

Πρεσβύτης τις Χρεμύλος πένης ὢν καὶ ἔχων υἱὸν, καταγνοὺς ὡς οἱ φαῦλοι τὸ τηνικαῦτα εὖ πράττουσιν, οἱ δὲ χρηστοὶ ἀτυχοῦσιν, ἀφικνεῖται εἰς θεοῦ χρησόμενος, πότερον τὸν παῖδα συμφερόντως ἀναθρέψει, καὶ ὅμοιον ἑαυτῷ τοῖς τρόποις διδάξειεν, ἦν γὰρ αὐτὸς χρηστὸς, ἢ φαῦλον, ὡς τῶν φαύλων τότε εὐπραγούντων. ἐλθὼν οὖν εἰς τὸ μαντεῖον, περὶ μὲν ὧν ἤρετο, οὐδὲν ἤκουσεν. προστάττει δὲ αὐτῷ, ᾧ τινι πρώτῳ ἐξιὼν συντύχῃ ἀκολουθεῖν. καὶ τὰ λοιπὰ ὡσαύτως.

Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ, Νικοχάρους μὲν Λάκωσιν. Ἀριστομένους δὲ Ἀδμήτῳ. Νικοφῶντος δὲ Ἀδώνιδι. Ἀλκαίου δὲ Πασιφάῃ. τελευταίαν δὲ διδάξας τὴν κωμῳδίαν ταύτην ἐπὶ τῷ ἰδίῳ ὀνόματι, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ συστῆσαι Ἀραρότα δι' αὐτῆς τοῖς θεαταῖς βουλόμενος, τὰ ὑπόλοιπα δύο δι' ἐκείνου καθῆκε, Κώκαλον καὶ Αἰολοσίκωνα.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα πεπλασμένα εἰσὶ παρὰ τοῦ ποιητοῦ, Χρεμύλος γὰρ ἀπὸ τοῦ χρέους καὶ τοῦ αἱμύλλω τὸ ἀπατῶ εἴρηται, ὁ ἀπατῶν δηλαδὴ τοὺς χρεωφειλέτας διὰ πενίαν. καὶ τὸ Καρίων ἐξελληνιζόμενον τὸν δοῦλον δηλοῖ. Κᾶρες γὰρ οἱ δοῦλοι. ὅθεν καὶ παροιμία ἐν Καρὸς αἴτῃ, ἤτοι ἐν δούλου τάξει. καὶ τὸ Βλεψίδημος δὲ ἤτοι πτωχὸς ὁ βλέπων ἀεὶ ἅπτε εἰς τὸν δῆμον.

Ἔκθεσις τοῦ δράματος ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι, ὧν τέλος, τι γὰρ αὖ τις πρός σε τἀληθῆ λέγῃ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ὑπόθεσις δι' ἰάμβων.

Μαντεύεται δίκαιος ὢν τις καὶ πένης,
Εἰ μεταβαλὼν, πλούτου τυχεῖν δυνήσεται.
Ἔχρησεν ὁ θεὸς, συνακολουθεῖν ᾧπερ ἂν
Ἀνδρὶ προστύχῃ. Πλοῦτος δ' ὀπταίεται τυφλός.
Γνοὺς δ' αὐτὸν, ἤγαγεν οἴκαδ' ἄλλους δημότας
Καλέσας μετασχεῖν. εἶθ' ὑγιάσαι τὰς κόρας
Ἔσπευδον. εἰς Ἀσκληπιοῦ δ' ἀπῆγεν. ἡ δ'
Ἀφνὼ Πενία διεκώλυσεν.
Ὅμως ἀναβλέψαντος αὐτοῦ, τῶν κακῶν
Οὐδεὶς ἐπλούτει. τῶν δ' ἀγαθῶν ἦν τἀγαθά.

ΤΑ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Καρίων οἰκέτης.
Χρεμύλος δεσπότης.
Πλοῦτος.
Χορὸς ἀγροίκων.
Βλεψίδημος.
Πενία.
Γυνὴ Χρεμύλου.
Δίκαιος ἀνήρ.
Ἕτερος ἀνὴρ ἄδικος.
Συκοφάντης.
Γραῦς ἡ φίλη τοῦ μειρακίου.
Νεανίας.
Ἑρμῆς.
Ἱερεὺς Διός.

PERSONAE DRAMATIS.

Carion ſeruus.
Chremylus dominus.
Plutus.
Chorus ruſticorum.
Blepſidemus.
Paupertas.
Mulier Chremyli.
Iuſtus vir.
Alter iniuſtus vir.
Sycophanta.
Anus.
Iuuenis.
Mercurius.
Sacerdos Iouis.

TYPOGRAPHVS LECTORI.

QVID à nobis in hac editione ſit præſtitum, Lector beneuole, te lectio ipſa docebit: huc tantum adiicere viſum eſt eorum auctorum nomina, quorum acceſſerũt ad vetera ſcholia, commentarij: & quorum ex Doctiſſimorum virorum iudicio interpretationem ſequuti ſumus. Ac primùm quidem Odoardi Biſeti Carlæi perpetua ſunt in vndecim Comœdias ſcholia, diligentia tamen & labore Clariſſimi doctiſsimíque viri D. Æmylij Franciſci Porti Cretenſis filij, ex illius autographo exſcripta & in ordinem digeſta.

Acceſſerunt Caroli Gerardi in Plutum: Q. Septimij Florentini Chriſtiani in Veſpas, Pacem, & Lyſiſtratam: Bourdini in Cereris ſacra operantes commentarij.

Interpretationem porrò ſequuti ſumus Nicodemi Friſchlini, in Plutum, Nubes, Ranas, Equites, & Acharnenſes. Quinti Septimij Florentis Chriſtiani in Veſpas, Pacem & Lyſiſtratam.

Andreæ Diui Iuſtinopolitani in Aues, Concionantes, Cereris ſacra operantes.

Notas porro quaſdam, quarum in ſcholiis aliquando fit mentio, quibus vel Actus, vel Strophæ vel Parabaſes vel Epirrhemata diſtinguuntur, aut vox aliqua notatur impropria, quales ſunt x. >. & ſimiles, non adhibuimus, quòd in hac editione ſatis diligenter vel Actus vel Strophæ diſtinguãtur. Tu igitur noſtris ſtudiis faue, & laboribus vtere, fruere. Vale.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ ἡ πρώτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ΩΣ ἀργαλέον πρᾶγμ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ Θεοί,
Δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.
Ἢν γὰρ τὰ βέλτισθ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ,
Δόξῃ δὲ μὴ δρᾶν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ·
Μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν.
Τοῦ σώματος γὰρ οὐκ ἐᾷ τὸν κύριον

Σχόλια Παλαιά.

ΩΣ ἀργαλέον.] ὁ θεράπων δυσφορεῖ τῷ δεσπότου ἑπομένου τυφλῷ ἀνδρί. τὸ δὲ ὡς, πέπλεκται ἡ διάνοια ἐκ τοῦ θαυμαστικοῦ καὶ σχετλιασμοῦ· τὸ γὰρ ὡς ἐπίρρημα, ἐπαμφοτερίζει. ἡ ἐνταῦθα σύνταξις, ἐπιτατικῶς σχετλιαστικόν. ἀπαυδᾷ δὲ οὐ διὰ τὴν μάχην, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπαχθὲς τῷ δεσπότου. τὸ δὲ ἀργαλέον, χαλεπόν, δύσκολον, δυσχερές. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἄλγος, ἀλγαλέον. καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ λ εἰς ρ. ὡς ποδαλγία ποδαργία. ἢ ἔργον παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τὸ δυσχερές. ἐκ τούτου παράγωγον ἀργαλέον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἵπω αἰπύω.

GERARDVS. Ως ἀργαλέον πρᾶγμα.] Quàm moleſta res eſt. Ab ἄλγος ἀργαλέος deducitur, τοῦ λ, εἰς τὸ ρ, Attica τροπῇ mutato: quomodo illis ποδαργία, pro ποδαλγία, effertur.

Σχόλια. Ω Ζεῦ.] τὸν Δία παρέλαβε κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων θεῶν, ὡς τὸ, Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν. καὶ γὰρ τὸν Ἕκτορα ὀνομάζων, κατ' ἐξοχὴν παρείληφε.

GERARDVS. Ω Ζεῦ. Iouem κατ' ἐξοχὴν, à reliquis Diis ſeparat, quòd non modò Deus ſit, ſed Deorum omnium longè maximus. Tale eſt illud Homericum Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε. Troianos & Hectorem nauibus admouit.

Σχόλια. Δοῦλον γενέσθαι.] χαλεποῦ ὄντος φύσει τοῦ δουλεύειν, χαλεπώτερον γίνεται, ἐὰν καὶ ἀνοήτῳ τις δεσπότῃ ὑπηρετῇ. Παραφρονοῦντος.] ἤγουν μαινομένου, ἐκ τοῦ μηδὲν τὸ δέον ποιεῖν, ἤγουν ἀναιδαίνοντος καὶ μωροῦ, παρὰ τὸ εἰκὸς φρονοῦντος. ἡ γὰρ παρὰ, ἐνταῦθα τὴν ἔξω σχέσιν δηλοῖ.

GERARDVS. Παραφρονοῦντος, Omnis ſeruitus ſuapte natura odioſa eſt, ea verò demũ eſt odioſiſſima, qua qui ſapit cõpellitur ſeruire inſipiẽti. βέλτισθ' βέλτιστα. Poſt apoſtrophẽ articulus ὁ aſpiratus præcedentem tenuem τ in aſpiratam θ, mutauit.

Σχόλια. Λέξας τύχῃ.] περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ λέξῃ. Μὴ δρᾶν ταῦτα.] οἱ γράφοντες ταύτῃ, οὐ καλῶς γράφουσιν. εὕρηται γὰρ ἐν πολλοῖς τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων τὸ ταῦτα. καὶ ἔστι κρεῖττον ἐκείνου.

GERARDVS. λέξας τύχῃ. Ad verbum ſonant, dicens fuerit: periphraſis eſt, pro λέξῃ, dixerit. Eſt τύχῃ indefinitũ 2. ſubiunctiui, quod dat τυγχάνω, verbum anorme. Eiuſdem modi & tẽporis eſt δόξῃ à δοκέω, quod ſub voce actiua paſſiuè ſignificat. Δρᾶν.] δράω verbum eſt ad facta & dicta commune. Hic de verbis dici, & ſignificare λέγειν, id eſt, dicere, verba illa, λέξας τύχῃ apertè innuũt.

ARISTOPHANIS PLVTVS.

ACTVS PRIMI SCENA PRIMA.

Senarij Iambici.

CARIO, CHREMYLVS.

PRoh Iupiter & Dij, quàm dura eſt prouincia,
Si quis hero deſipienti ſeruus ſeruiat.
Nam ſi optima quæq; ſeruus ſuaſerit:
Secus autem hero ſint viſa: ibi neceſſe famulum
Fieri malorum participem cum hero ſuo.
Nam ita iniquè comparatum eſt, vt ſors inuida
Ius corporis, non illi, qui ipſum poſſidet,

BISETVS. Τῷ κεκτημένῳ] τῷ αὐτοῦ κυρίῳ, ὃς αὐτὸν ἐώνηται, καὶ κέκτηται. ὃς αὐτὸν ὠνήσατο, καὶ ἐκτήσατο.

GERARDVS. Κεκτημένῳ. Non ſignificat κεκτημένος qui poſſidetur, vt dictio præ ſe fert, ſed qui poſſidet, ὁ κτησάμενος dominus. Scitum hoc ſatis, paſſiuas voces Atticis ſubinde actiuè vſurpari. Τῶν κακῶν. Articuli ea eſt natura, vt de rebus certis, & de quibus facta prius mentio fuerit, dicatur. Hic cùm generaliter, & ſub incerto de malis & incommodis agatur quę ſeruis contingunt à dominis, meritò τῶν hic abũdarit. Non diſſimili forma nuper dixit τὰ βέλτισθ'. Hoc ait: Quemadmodum dominus meus demens cæcum ſequitur deridiculè, ita & me ſeruum inſano quodam modo cæcum ſequi oportet, & cum ridiculo domino me ſimul deridendum omnibus propinare.

Σχόλια. Μετέχειν ἀνάγκη.] πρὸς τὸ ποιητικόν. Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι. τί γὰρ κακώτερον τοῦ τὰ ἐναντία ἑαυτῷ διαπράττεσθαί τινα, ἐν τῷ μὴ ποιεῖν ἃ βούλεται, καὶ διὰ τὴν ἄλλων ἀφροσύνης ἀνέχεσθαι. Τῶν κακῶν.] τῶν ἀφροσυνῶν ὧν ὁ δεσπότης ἔχει. ἤγουν τῶν πληγῶν, αἳ τοῖς ἀπειθοῦσι τοῖς δεσπόταις ὀφείλονται. εἰώθασι δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὰ ἄρθρα πλεονάζειν. ὥσπερ οὖν ἐν τῷ, τὰ βέλτιστα, περιττὸν ἦν ἀττικῶς τὸ ἄρθρον, οὕτω κἀνταῦθα τὸ τῶν. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ τὸ, ὡς ἐν τῷ τὸ ποιεῖν. τὸ δὲ ταῦτα τὸ δεύτερον, οὐκ ἔστιν ἀντὶ τοῦ ταύτῃ ὡς οἴονταί τινες. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τοῦτο πάλιν ἀττικῶς. Τοῦ σώματος γάρ.] τοῦ αὐτοῦ ἑαυτοῦ τὸν δοῦλον οὐκ ἐᾷ κρατεῖν. μάλιστα γὰρ κύριος τοῦ σώματος ἕκαστος αὐτὸς ἑαυτοῦ.

GERARDVS. Σώματος] pendet à κρατεῖν: ἐᾷ autem ſinit, permittit, eſt à themate ἐάω. Κύριον. Seruus quãlibet abiectus, ab ipſa natura liber eſt, habétq; corporis ſui dominium naturale. Quod autem per ſeruitutem alij homini ſubiiciatur, introductum hoc eſt de iure Gentium, quod iuri aduerſatur naturali. Propterea ſeruum vocat κύριον, id eſt dominum corporis: dominum autem ſerui ἐωνημένον, emptorem, qui ius in ſeruum precio ab homine redemit, non autem, vt ſeruus, gratis à natura accepit. Perfectum Atticum eſt ἐωνημένον ab ὠνέομαι ſub voce paſſiua actiuè, vt κεκτημένος, ſignificãs. Paſſiuũ fuerit hoc modo: ἀνδράποδον ἐκ Σικελίας ἐωνημένον, mancipiũ è Sicilia emptũ

Κρατεῖν ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸν ἐωνημένον,
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ, ταῦτα. τῷ δὲ Λοξίᾳ
Ος θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλά-
του,

A *Sed ei, qui pretio eſt mercatus, conceſſerit.*
Atque hoc ita, vt dixi, me Caſtor ſeſe habet.
De Apolline autem, qui ex tripode ſuo aureo
Ambigua ſolet reſponſa dare quærentibus,

Σχόλια. Κρατεῖν, ἐξουσιάζειν.

Bisetvs. Ο δαίμων.] ἡ τύχη. adde Οὐ μέντοι ἡ φύσις, ἀλλ' ὁ τῶν ἐθνῶν νόμος, καὶ ἡ τύχη τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ἀνθρώποις δούλους ποιεῖ. καὶ γὰρ, ὥς φησιν Αρμενόπουλος, ἐν τῷ τῆς δουλείας ὅρῳ, Δουλεία ἐστὶν ἐθνικοῦ νόμου διατύπωσις, ἐξ ἧς τις ὑποβάλλεται τῇ ἑτέρου δεσποτείᾳ, ὑπεναντίος τοῦ φυσικοῦ νόμου. ἡ γὰρ φύσις ἐλευθέρους πάντας προήγαγεν. ἡ δὲ τῶν πολεμίων ἐπίνοια τὴν δουλείαν ἐφεῦρεν. ὁ γὰρ τῶν πολέμων νόμος κτῆμα τῶν κρατούντων τοὺς νενικημένους εἶναι θέλει.

Gerardvs. Ο δαίμων.] Apud Græcos δαίμων, τύχη εἱμαρμένη, ſic ἐπαμφοτερίζουσι, id eſt, modò in bonã, modò in malã partẽ accipiuntur, vt apud Latinos Fortuna, fatũ, genius; vtro autẽ modo accipiẽda ſint, vel ex cõpoſitione cognoſcas, εὐδαίμων ἀγαθοδαίμων, genius bonus, bona fortuna. Cõtrà κακοδαίμων, δυσδαίμων, geni' malus, aduerſa fortuna. vel ex orationis argumento colligas, vt hîc: nõ dubiũ enim quin δαίμων, fortunã notet iniquã, quæ pro ſuo arbitrio, nõ autẽ Carionis merito, Carionẽ cordatũ hominẽ impudenti Chremylo ſubieciſſe videatur. Adiecit poëta articulum ὁ, quo excellẽtia & maieſtas quædam ſignificatur, vt ſit ὁ δαίμων, fatũ illud ineuitabile, Fortuna illa quæ in rebus humanis bonorum & malorum author cenſetur, ne quis Carioni ſeruitutem exprobret, Diis imputandam & fatis, quibus impellentibus Carion in hoc vitæ genus incidit.

Σχόλια. Τὸν ἐωνημένον] ἀντὶ τοῦ τὸν ὠνησάμενον ἀπὸ τοῦ ὠνοῦμαι. λέγουσι γὰρ διὰ τῆς αὐτῆς φωνῆς τὰς τοῦ ῥήματος κλίσεις. τοῦ δὲ ὀνόματος τὸ πληθυντικὸν οὐκ ἔστιν ὠνησάμενοι. διὸ μεταβαλόντες αὐτὸ ἐπὶ ἑτέραν φωνὴν πριάμενοι λέγουσιν ἀττικοί. ἄλλως. διχῶς εὕρηται τὸ ἐωνημαι καὶ ἐπὶ τοῦ ἠγορακότος, καὶ ἐπὶ τοῦ ἠγορασμένου, καὶ ἐπὶ τοῦ μὲν ἠγορακότος ὡς ἐνταῦθα, ἐπὶ δὲ τοῦ ἠγορασμένου, ὡς παρὰ Σιμωνίδῃ. ἡ γὰρ Λαῒς ἀνδράποδον ἦν Καρικὸν ἐκ Σικελίας ἐωνημένον. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα.] καὶ ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἀποθετικὸν τῆς πρώτης διανοίας.

Gerardvs. Καὶ ταῦτα μὲν δή.] voculæ hæ καὶ μὲν δὴ, ſignificãt, & certè quidem, ſi κατὰ λέξιν reddas. Atticus mos eſt multas particulas ornatus, non neceſſitatis gratia componere. Καὶ ταῦτα. ſ. ἐστι ταῦτα. Et hæc ſanè ſunt hæc, id eſt, prorſus qualia eſſe dixi. Confirmat Carion, quod hactenus muſſitauit, ſimul ad aliud pergit.

Σχόλια. Τῷ δὲ Λοξίᾳ.] Τῷ Απόλλωνι. ἤτοι τῷ λοξὴν ἴαν νέμοντι. λοξὰ γὰρ μαντεύεται ὁ θεός. ἢ τῷ λοξὴν πορείαν ποιουμένῳ. ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι τῷ ἡλίῳ.

Gerardvs. Λοξίας] Apollinis eſt eponymum, illi, vt nonnullis placet, propterea inditum, quòd Apollinis id eſt Solis via ſit λοξὴ, id eſt, obliqua. Nam ab oriente per meridiẽ fertur in occidentẽ via inflexa & curua. Sunt quibus videatur probabilius ideo λοξίαν appellari, quòd eius reſpõſa tortuoſa ferè eſſent, & obſcura. Quale illud fuit Lacedæmoniis datũ, fore ſcilicet vt argẽteo ararent vomere, ſi Pliſtonacta ſuũ regẽ ex alieno ſolo in ſuũ non reducerent. Significabat enim hoc verborũ inuolucro, inutilem agrorum cultum, frugum penuriam, & earum pretium intolerabile futurum: non ſecus quàm ſi in ipſa agricolatione argenteis vterẽtur inſtrumentis. Olim ſanè quod inuolutius & intellectu difficilius innuebant, de eo dicebant,

Ταυτὶ δ' ὅ, τι ἐστιν, οὐδ' ἂν Απόλλων μάθοι, id eſt,
Hæc quid ſibi velint, ne Apollo quidem intelligat.

B Σχόλια. Ος θεσπιῳδεῖ] ἐπεξηγήσατο τῇ φράσει. ἡ δὲ Πυθία ἐπὶ τρίποδος καθημένη χρησμῳδεῖν ἐκαλεῖτο. τὸ δὲ μέρος ἐν ᾧ κάθηται, ὅλμος. ἄλλως, τρίποδι χρῆται ὁ Απόλλων μαντευόμενος διὰ τοὺς τρεῖς καιροὺς τῶν πραγμάτων, ὡς τὸ, Ος ᾔδει, τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα. τινὲς δὲ οὕτω φασὶ κτήσασθαι τὸν Απόλλωνα τὸν τρίποδα, ἁλιεῖς ἐν Μιλήτῳ τινὲς μισθωθέντες ὑφ' ἑτέρων, ἵνα τὸ ἀναφερόμενον ἐκ τοῦ ἀγοράσαντες τὸν βόλον. συμβέβηκε γοῦν ἀντὶ ἰχθύων τρίποδα χρυσοῦν ἀνελκύσαι αὐτοὺς τῷ δικτύῳ. φιλονεικούντων οὖν περὶ αὐτοῦ, οἱ μὲν ἁλιεῖς ὡς ἰχθῦς πεπρακότες, οὐ τρίποδα. οἱ δὲ ἀγοράσαντες ἔλεγον, ὡς πᾶν τὸ ἀνιὸν, καὶ πᾶν ὅτι τύχοι ὠνήσαντο. οὕτως οὖν αὐτῶν φιλονεικούντων, ἔδοξεν ἐρωτῆσαι τὸν Απόλλωνα. ὁ δὲ ἀνεῖλεν αὐτοῖς ταῦτα. Ἔκγονε Μιλήτου τρίποδος πέρι Φοῖβον ἐρωτᾷς. Ος σοφίῃ πάντων πρῶτος, τούτῳ τρίποδα δίς. προσήγαγον οὖν αὐτὸν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς. ἕκαστος δὲ τούτων παρῃτεῖτο σοφὸς εἶναι. διέπεμψαν οὖν, ὡς σοφωτέρῳ πάντων, ἀναθεῖναι αὐτὸν τῷ Απόλλωνι. ὅθεν φασὶν ἐσχηκέναι αὐτὸν τὸν τρίποδα. ἡ δὲ λέξις ἐτυμολογεῖται ἢ παρὰ τὸ θεσπιῳδεῖν, ἢ παρὰ τὸ τὴν θεομάντιν ἐκεῖ τὰς μαντείας ἄγειν. χρυσοῦς δὲ ἐστιν ὁ τρίπους, ὅτι τιμία ἡ ὕλη. καὶ οἱ ᾀδόμενοι χρησμοὶ τίμιοι. καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ Πυθίου τρίποδος διαφόρως ἱστορήμενα, ἐν τοῖς Πινδάρου ὕμνοις εὐκαίρως ἡμῖν διείληπται. ὃν δὲ τρόπον τὸ ἐν Δελφοῖς εὑρέθη μαντεῖον, Διόδωρος ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ τῶν ἱστοριῶν βιβλιοθήκης οὕτω πως φησίν. ὄντος γὰρ χάσματος ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ καθ' ὃν ἦν τὸ ἄδυτον, καὶ περὶ τοῦτον γενομένων αἰγῶν, διὰ τὸ μήπω κατοικεῖσθαι τοὺς Δελφοὺς, ἀεὶ τῷ χάσματι τὴν προσιοῦσαν καὶ προσβλέψασαν αὐτῷ σκιρτᾶν θαυμαστῶς, καὶ προΐεσθαι φωνὴν διάφορον. τὸν δὲ ποιμένα θαυμάσαι καὶ προσελθόντα τῷ χάσματι ταὐτὸ παθεῖν ταῖς αἰξὶ. καὶ προλέγειν τὰ μέλλοντα. τῆς δὲ φήμης διαδοθείσης, πλείους ἀπαντᾶν ἐπὶ τοῦτον τὸν τόπον. καὶ τοὺς πλησιάζοντας ἐνθουσιάζειν. δι' ἃς αἰτίας, νομισθῆναι τῆς γῆς εἶναι τὸ χρηστήριον. καὶ πολλῶν ἀφανιζομένων διὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν προφῆτιν μίαν καταστῆσαι. ταύτῃ δὲ κατασκευασθῆναι μηχανὴν, ἐφ' ἣν, ἀναβαίνουσαν ἀσφαλῶς μαντεύεσθαι. ἔχουσαν τρεῖς βάσεις, ἀφ' ὧν αὐτὴν τρίποδα κληθῆναι. θεσπιῳδεῖν δὲ τὸ ἀρχαῖον παρθένον λέγεται διὰ τὸ ἁγνόν. ὕστερον δὲ, Εχεκράτη τὰς χρησμολογούσας ἐρασθῆναι διὰ τὸ κάλλος, καὶ συναρπάσαντα βιάσασθαι. διὸ νομοθετῆσαι τοὺς Δελφοὺς γυναῖκα πεντήκοντα ἐτῶν παρθενικῇ σκευῇ χρηστηριάζειν καθάπερ ὑπόμνημα τε τῆς παλαιᾶς προφήτιδος.

Gerardvs. Θεσπιῳδεῖ, θέσπια ᾄδει] Res diuinas canit: oracula enim fermè omnia metro ædebãtur. Proditum eſt memoriæ Daphnen Tireſiæ filiam apud Delphos carmine vſque adeo excellenti vaticinatã, vt Homerus ipſe multa ex illius carminibus in ſuum poëma trãſtulerit. Τρίποδος.] Locus oraculorum ſpelũca erat profunda, obliquè ducta (vnde Apollinẽ λοξίαν dici poſſe crediderunt) de qua, efflante numine, aura mittebatur in ſuperna os antri cui tripus imminebat. Erat tripus κρατὴρ μέγας τρεῖς βάσεις καὶ πόδας ἔχων, id eſt, vaſtus crater, & velut lebes tribus pedibus ſubnixus. In tripodem virgo Apollini ſacra conſcendebat: illinc, hauſto diui-

nationis

nationis ſpiritu,oracula ſciſcitantibus reſponſura. Virguncula ὅλμῳ, id eſt, ſedi vaticinantis idcirco præficiebatur,vt puritatis,& innocentiæ ſymbolum eſſet. Cùm autē Echecrates Theſſalus Phœbadem , id eſt , Phœbi ſacerdotem formoſam rapuiſſet,violaſſétque,lege lata ex eo ſancitum eſt,vt holmo præeſſet tantùm quæ quinquagenaria eſſet,quoniam mulieribus id ætatis oblatum vitium facilè cælatur. Demoſthenes oraculorum vanitatem,ſimúlque ſacerdotum libidinem apertè coarguebat, cùm diceret Pythiam φιλιππίζειν, id eſt, cum Philippo facere : à Philippo corruptam eam ſignificans. Χρυσηλάτου,] compoſitum eſt hoc no-

Μέμψιν δικαίαν μέμφομαι τούτων, ὅτι
Ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις,ὥς φασι,σοφὸς,
Μελαγχολῶντ' ἀπέπεμψέ μου τὸν δεσπότην
Ὅστις ἀκολουθεῖ κατόπιν ἀνθρώπου τυφλοῦ,
Τοὐναντίον δρῶν, ἢ προσῆκ' αὐτῷ ποιεῖν.
Οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα.
Οὗτος δ' ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται.
Καὶ ταῦτ' ἀποκρινομένου τὸ παράπαν,οὐδὲ γρύ.

Gerardvs. μέμψιν μέμφομαι,] Attica eſt locutio,Queror querelā hanc iuſtā,id eſt, iuſtè Apollinem hoc nomine accuſo. ἰατρός. Apollinis tres ſunt præcipuæ virtutes , vaticinium, medicina & muſica. Poſtremam,vt ad rem ſuam nihil pertinentem, Carion tacet : reliquarum ſic meminit, vt Chremylo eas magis obfuiſſe ſentiat , quàm profuiſſe. Apollo enim Chremylum animi morbo non liberauit , quem vt inſanum ab ſe miſit. Quid enim ſtultius quàm cæcum ſubſequi ? Vaticinium autem ita Chremylum turbauit , attonitúmque reddidit, vt Carioni eum ſubinde interpellanti ne gry quidem reſpondere poſſe videatur.

Σχόλια. Ὅτι ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις.] τῶν δυοῖν ἀρετῶν τοῦ θεοῦ μέμνηται κατὰ τὸ παρόν. μαντείας τε καὶ τῆς κατὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμης. εὐχαρίστως δὲ τούτων τὴν μνήμην ἐποιήσατο. ἰατρικῆς μὲν,ὅτι ἀνίατον ἔπεμψε τὸν δεσπότην,καὶ τὴν μὲν προσοῦσαν ἐθεράπευσε μελαγχολίαν. μαντείας δὲ διὰ τὸ ἀπροσεχὲς τῆς ἐκεῖθεν ἐξόδου. τριῶν δὲ οὐσῶν τεχνῶν ὧν μετέχει ὁ θεὸς, τῶν μέμνηται μαντείας καὶ ἰατρικῆς. παρῆκε δὲ τὴν μουσικὴν, ὡς ἐπὶ τοῦ παρόντος μὴ χρείαν αὐτῆς ἔχων. ἢ διὰ τοῦ σοφὸς, τὴν μουσικὴν αἰνίττεται. πρὸς τὸ χαρίεν οὖν διαβάλλει τὸν θεὸν, ὅτι τῶν ἄλλων ἰατρὸς ὢν, οὐκ ἰάτρευσεν αὐτόν. ἐξέπεμψε δὲ πρὸς τούτῳ καὶ τῆς προσούσης αὐτῷ συνέσεώς τι καὶ σοφίας ἀπεστέρησεν ἐκταράξας διὰ τῆς μαντείας. τοῦτο οὖν ἐστιν ὃ λέγει, ὅτι διὰ τῶν ἑαυτοῦ ἀρετῶν μᾶλλον ἔβλαψε τὸν δεσπότην, ἤπερ ὠφέλησεν. καὶ διὰ μὲν τῆς μαντείας ἐτάραξεν. διὰ δὲ τῆς ἰατρικῆς, μελαγχολᾶν ἐποίησεν. διὰ δὲ τῆς σοφίας ὅ ἐστιν τῆς φρονήσεως καὶ τὸ φρονεῖν αὐτὸν ἀφείλετο.

Gerardvs. Ὥς φασι,] vt aiunt:hoc modo ferè loquuntur,qui aliquid non ſatis credunt.

Σχόλια. Μελαγχολῶντα.] χολᾷν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ μαίνεσθαι. παρὰ δὲ τοῖς κοινοῖς τὸ θυμοῦσθαι.

Gerardvs. Μελαγχολῶντα.] Melancholia ex humoribus coaleſcit frigidis & ſiccis: quæ aliquando in tantam euadit intemperiem, vt homines ea affecti, prorſum conſternentur,atque à rationali abeāt ſēſu. Quoniā itaque qui atra bile abūdāt,proximi ſunt inſaniæ,hinc fit vt μελαγχολᾷν pro inſanire accipiatur. Κατόπιν] à tergo,po-

A men à χρυσὸς & ἐλαύνω.ergo χρυσηλάτου,χρυσῷ ἐληλασμένου, qui ex auro ducebatur & conficiebatur. Fuerunt Apollinis oracula non ſolùm præſtantiſſimorum artificum operibus celebratiſſima , ſed & conſtructis ingentibus theſauris , in quos ſacræ pecuniæ conferebantur, opulentiſſima. Illuc omnium gentium confluxus fiebat,illuc regum,principum & præpotentum dona mittebantur confertiſſima. Traditum eſt , cùm ex Camilli voto
B ad Apollinem munus eſſet mittendum , implendo autem voto Romæ non ſatis inueniretur auri,Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contuliſſe.

Nō iniuſtā hāc querimoniā habeo : quòd bonus
Cùm ſit medicus,& vates,vt dicunt,bonus:
Herum meum dimiſit à ſe ægerrimum,
Et atra bile percitum : veſtigia
Qui cæci hominis à tergo ſubſequitur videns:
Longéque ſecus facit,quàm facere eum decet.
C Nam qui videmus,alios cæcos ducimus:
Hic,qui videt,cæcum ſequitur:ac me inſuper
Eòdem adigit:reſpondens interim ne gry quidē.

nè,ὄπισθεν.ſic veſtigiis cæci hærēs,vt appareat ſine cæco progredi nō poſſe. Alioqui cæcū procul ſequi poterat, vt eius ducta nō vteretur. Τοὐναντίον] τὸ ἐναντίον, cōtrariū, cōtrà quàm eū deceat. Προσῆκ'] pro προσῆκε,quod pro προσήκει ſæpe accipitur.

Σχόλια. Οἱ γὰρ βλέποντες.] τὸ σύνηθες καὶ μανικὸν
D κατηγορεῖ τοῦ δεσπότου,ἐκ τοῦ παράπαν ἐναντίου. ἡγεῖσθαι γὰρ προσῆκεν,οὐχ ἕπεσθαι τυφλῷ. Ἡγούμεθα.] ἡγούμεθα τὸ προσδοκοῦν πρὸς τὴν ὁδὸν ἀποδιδόμενον δοκεῖ κατὰ τὴν σύνταξιν ἐλλειπῶς ἔχειν. εἰ γὰρ κατὰ τὸ πλῆρες λεχθείη, γενικὴ ἂν καὶ αὐτὸ συνταχθείη.οἷον,ἡγούμεθα τῆς ὁδοῦ. Κἀμὲ προσβιάζεται.] ἤγουν σὺν τῷ ἀκολουθεῖν αὐτὸν τῷ τυφλῷ, κἀμὲ τοῦτο ποιεῖν ἀναγκάζει.

Gerardvs. Κἀμὲ] καὶ ἐμὲ προσβιάζεται.ſ.ἀκολουθεῖν τῷ τυφλῷ,& ita,μετέχειν κακῶν. Καὶ ταῦτα] idq;
E facit,& me ſequi cōpellit:vel ταῦτα pluraliter efferre pro ſingulari τοῦτο. Et omnino reſpōdet mihi hoc Quaſi dicturus videtur aliquid, quod reſponderit Chremyl⁹,ſed facetè & Comicè παρ' ὑπόνοιαν,ſubdit οὐδὲ γρὺ,quæ verba ludūt aliquid certi expectātē. Ἀποκρινομένου] Vndenā hic genitiuus?Reſpicit ne ἀνθρώπου τυφλοῦ?Hoc nō patitur orationis ductus, & ſenſus: potiùs ad Chremylū refert. At cùm dictū ſit,οὗτος δ' ἀκολουθεῖ κἀμὲ προσβιάζεται , ſyntaxis exigit,vt ἀποκρινόμενος dicatur. Erit itaque Geni-
F tiuus abſolutus loco nominatiui poſitus. Τὸ παράπαν. Aduerbiū eſt ex articulo,præpoſitione & nomine cōſtitutū παντελῶς. Οὐδὲ γρὺ, vnguiū ſordes γρὺ vocā:.Ita vocatur & Atticorū numiſma minutiſſimū. Denique ſuilla vox eſt,qualē ædūt,qui pleno ſermone grauātur reſpōdere. Quomodocūque accipias,ſignificat quod eſt minimū. eſtq; οὐδὲ γρὺ ἀποκρίνασθαι,ne tantillum quidem reſpondere.

Σχόλια. Οὐδὲ γρύ.] βραχύ ἐστι δὲ ὄνυχος ῥύπος. τινὲς δὲ παρὰ τὸν γρυλλισμὸν, τουτέστι τὴν φωνὴν τῶν χοίρων. ἢ
G εἶδος μικροῦ νομίσματος.γρὺ γὰρ τὸ μικρὸν καὶ βραχύτατον. ὅθεν καὶ γρύτη,τὰ λεπτὰ σκεύη.καὶ γρυτοπώλης,ὅπερ οὐκ εὕρηται παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ἀλλ' ἀντὶ τούτου, ῥωποπώλης καὶ γρυτάρης.κέχρηται δὲ τῇ λέξει.ἐπιτείνων τὸ σχετικὸν τοῦ ἀποκρίσεως ἀπὸ τοῦ πρὸς τὰς ὄνυχας ῥύπου ὃς μικρὸς καὶ εὐτελὴς ὤν,ἣν δὲ θέλωμεν ἐμφανίσαι τινά, φαμὲν οὐδὲ γρὺ φθέγγεται,ἀντὶ τοῦ,οὐδὲ τὸ τυχόν.οὐδὲ γὰρ ἔχει τινὰ σύστασιν ὁ τοῦ ὄνυχος ῥύπος πλὴν ὅσον ἀπὸ τῆς θέας μόνον δοκεῖν.

Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως σιγήσομαι,
Ἢν μὴ φράσῃς, ὅτι τῷδ᾽ ἀκολουθοῦμέν ποτε,
Ὦ δέσποτ᾽. ἀλλὰ σοὶ παρέξω πράγματα.
Οὐ γάρ με τυπτήσεις, στέφανον ἔχοντά γε.
Χρ. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἀφελὼν τὸν στέφανον ἢν λυπῇς τί με,
Ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς. Καρ. Λῆρος. οὐ γὰρ παύσομαι
Πρὶν ἄν φράσῃς μοι, τίς ποτ᾽ ἐστὶν οὑτοσί.
Εὔνους γὰρ ὤν σοι πυνθάνομαι πάνυ σφόδρα.
Χρ. Ἀλλ᾽ οὐ σε κρύψω. τῶν ἐμῶν γὰρ οἰκετῶν
Πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον.

A *Quare non eſt, vt ſileam nunc diutiùs:*
Niſi tu mihi dixeris here, quid tandem ſiet,
Quòd hunc ſequimur. Aliàs moleſtus ero tibi.
Neque enim me verberabis, qui ſertum gero.
CH. Non per Iouem. ſed ſi moleſtus ſis mihi
In aliqua re, ego detracto ſerto, te flagris
Multabo, vt peius etiã habeas. CA. Nugas agis.
B *Nam ego prius non ceſſabo, quàm tu dixeris*
Hic quis ſiet. Quia enim fidelis ſum tibi,
Ideò tam ſollicitè, quæ ſunt in rem tuam,
Inquiro. CH. Agedum, iam non celabo te amplius.
Nam ex omnibus ſeruis te vti fideliſſimum
Mihi, ſic & furaciſſimum credo omnium.

GERARDVS. Ἐγώ. Carion hactenus mutiuit, nunc incaluit, déque Chremylo quiſnam ſit cæcus extorquere ſeriò contendit. οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως. Hic ὅπως pro ὡς ponitur: ὡς autem idem eſt quod ὅτι, vt ſit quaſi οὐκ ἔστιν ὅτι. Attica periphraſis pro οὐδαμῶς, nullo modo, omnino non. Affine huic eſt quod Latini dicunt, nõ eſt quòd fleas, cũ ſimilibus.

BISETI emendatio. Ὅπως σιγήσομαι] τὸ ὅπως μεταληπτικῶς, ἀντὶ τοῦ ὅτι. ἔστι μὲν γὰρ τὸ ὅπως ἀντὶ τοῦ ὡς. τὸ δὲ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι, ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς σιωπήσω, κατὰ περίφρασιν ἀττικήν. Πράγματα) τὰς ὀχλήσεις φησὶν ἐκ μεταφορᾶς τῶν πολυκτημόνων ἀνθρώπων, ὡς ὄχλον διὰ τούτων ἐχόντων. τὸ δὲ ῥῆμα παρ᾽ ὑπόνοιαν.

GERARDVS. Ποτὲ cum τι ὅτι quod eſt διότι, quamobrẽ tandẽ. ποτὲ vrget, magnúmque loquẽtis indicat affectũ. Πράγματα, modeſtiã. Hoc ſignificato Latini etiam negotium vſurpant: negotiũ faceſſere, moleſtiam ingerere. Sumptum à negotiatoribus, qui multis & grauibus implicati negotiis & curis, perpetuò diſtrahuntur.

E Σχόλια. Οὐ γάρ με τυπτήσεις] ἔθος τὸν εἰς θεοὺς ἀπιόντα στεφανοῦσθαι, καὶ ἀνιόντας δὲ. πρὸς τὸ ἔθος οὖν ἀνακομιζόμενοι ἐκ τοῦ μαντείου ἐστεφανηφόρουν. ἄλλως. ἡ στεφανηφορία τοῖς εἰς θεὸν ἀπιοῦσι δούλοις τε καὶ ἐλευθέροις ἰσοτίμως ἐδίδοτο, οὐ. ἐν πλεονεκτήματος τεκμήριον ἐλευθέροις δωρεῖσθαι. οὐδὲ μὴν δούλοις ὀνειδίζειν τὸ τῆς τύχης ὑποδεές. ὅπαιξε δὲ ἅμα χαριέντως καὶ δυσωπητικῶς ὁ Καρίων. ὡς στέφανον ἔχων παῤῥησιάζεται καὶ τοῦτό φησι. τὸ δὲ τυπτήσεις, ἀττικόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ τυπτῶ ἀχρήστου θέματος.

F GERARDVS. Τυπτήσεις. Attici de barytonis verbis contracta formant, τύπτω τυπτῶ. Ergo τυπτήσεις pro τύψεις. στέφανον. Mos fuit priſcus, vt qui Apollinem conſulerent coronati incederent. Illa autem στεφανηφορία tantam ſeruis concedebat impunitatem, vt à cæde & verberibus eorum, atque adeò ab atrocibus conuiciis dominos abſtinere oporteret. Hinc illa Carionis παῤῥησία, οὐ γάρ με τυπτήσεις. γε, ſaltem: reſtringit hoc verbulo, quod alioquì ſeruo impunè dicendum non G erat. Μὰ Δία. ſupple, τύψω στέφανον ἔχοντα. Quod autem ſubdit, ἀλλ᾽ ἀφελὼν &c. παρὰ προσδοκίαν apponitur. ἀλλά. ſ. τύψω. τι. ſ. κατά, in aliquo vel dicto, vel facto. μᾶλλον. Seruus vim domini ſemper animo fert iniquo: at multo iniquiore ferre ſolet, ſi tum coërcetur, cùm quodam iure propoſitam ſibi putat impunitatem.

Σχόλια. Λῆρος, οὐ γὰρ παύσομαι.] οἱ μὲν ἐμφατικῶς τὸ λῆρος πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ φλυαρολογία,

C νεάσεις. οἱ δὲ εἰς τὸ οὐ γὰρ παύσομαι πρὶν ἂν φράσῃς μοι, εἰς ἐπάκουον αὐτὸ εἶπον. τὸ δὲ λῆρος καθ᾽ ἑαυτό, οὕτως εἶποις. λῆρος καὶ φλύαρος εἶ, ταῦτα λέγων. τινὲς δέ φασιν ἐσχηματισμένως εἰρῆσθαι, ἀντὶ τοῦ λῆρος, ὑγιαίνω μανικός.

GERARDVS. Λῆρος. ſ. ἐστίν, nugæ, verbũ nõ eſt conuiciatorium, φλυαρολογίαν & inania verba monſtrat: friuolæ ſunt, inquit, ac nullius momenti iſtæ minæ, ego improbitate & petulcacia te vincã. οὑτοσί pro οὗτος Atticũ. γὰρ ὤν, propterea quòd enim bono ſum in te animo, diutius ineptire te non ſu-

D ſtineo, proinde rogo te hoc πάνυ σφόδρα etiã atque etiam. Duæ voces idem ſignificãtes ἐκ παραλλήλου componuntur, vt ex geminatis verbis beneuolentiæ & amoris ὑπερβολὴ domino probetur. Aduerbia hæc duo per ſuperlatiuum aduerbium reddas, vehementiſſimè, cupidiſſimè.

Σχόλια. Πάνυ σφόδρα.] ὅτι σύνηθες ἀττικοῖς παράλληλα τιθέναι τὰ ἰσοδυναμοῦντα, δηλοῦται δὲ ἕν τι ἐξ ἀμφοτέρων. οὕτως ἔχει καὶ τό, τυχὸν ἴσως. ἄλλως. εἶπεν ἀμφότερα καὶ τὸ πάνυ καὶ τὸ σφόδρα δηλῶν τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐνοίας. τὸ δὲ πυνθάνομαι, τὸ ἐρωτῶ καὶ τὸ ἀκούω. ὧν τὸ μὲν πρὸς γενικὴν συντάσσεται, τὸ δὲ ἀκούω πρὸς ἀπαρέμφατον ἢ πρὸς αἰτιατικήν.

GERARDVS. Ἀλλά. hoc aduerbio vtimur, quãdo nos victos, aut certè nos aliquid de noſtro iure velle remittere ſignificam', ita ferè ſonat, Agè viciſti.

Σχόλ. Κλεπτίστατον.] τὸ σχῆμα παρ᾽ ὑπόνοιαν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν εὐνούστατον, παίζων κωμικῶς ἅμα καὶ χαριεντιζόμενος διὰ τὸ τῆς κωμῳδίας μεθοδευτικόν. ἅμα δὲ καὶ τοῦ οἰκέτου ποιεῖ ἀποδοχῆς τι τυγχάνοντος, καὶ χλεύης ἐκ τοῦ δεσπότου.

F ἦν γὰρ ἐλπίς, συμφώνως τῷ πρώτῳ λεχθέντι καὶ τὸ δεύτερον, ἢ ἀντὶ τοῦ κερδαλέον καὶ συνετόν. Ὅμηρος, Κλέπτε νόῳ. ἀντὶ τοῦ παραλογίζου. εἰώθαμεν δὲ καὶ ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ κλέπτην τὸν φρόνιμον λέγειν. ἢ μυστηριακώτατον. τὰ γὰρ μυστήρια κρυφίως γίνονται. ἄλλως. δέον οὕτως εἰπεῖν πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ εὐνούστατον, ὁ δὲ παρ᾽ ὑπόνοιαν κλεπτίστατον εἶπεν. ἀεὶ γὰρ οἱ δοῦλοι λάθρα τὰ τῶν δεσποτῶν ὑφαιροῦνται.

G GERARDVS. Κλεπτίστατον. Hoc admodũ facetè dictũ. Cariõ cùm dixiſſet ſe intimũ eſſe Chremyli amicũ, ſperauit vt poſt πιστότατον Chremylus diceret, καὶ εὐνούστατον, beneuolẽtiſſimũ: ſed παρ᾽ ὑπόνοιαν ſubiunxit καὶ κλεπτίστατον, ſummũ furẽ vel maximũ impoſtorem. κλέπτω enim quãdoque eſt παραλογίζομαι, illudo, decipio. Porrò quãquã κλέπτης nõnũquã idẽ eſt quod φρόνιμος, id eſt, prudẽs & tacitus, quiq; nõ quibuslibet ſua cõſilia prodit, ſi hoc

ſi hoc loco etiã ita accipias, iocus tamen ex ambiguis ſilibus nõ caruerit comicis. Θεοσεβὴς,] τοὺς θεοὺς σεβόμενος, cultor religionis, & Deorũ cultus curæ cũ primis erat. Δίκαιος] q ex legũ præſcripto ſic inter ho- A mines verſabatur, vt nemo orã ſibi ex me iniuriam conqueri poſſet. Ego θεοσεβὴς & δίκαιος, diuini iuris atque humani cultor, & ſedulus obſeruator.

Ἐγὼ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ,
Κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἦν. Καρ. Οἶδά τοι.
Χρ. Ἕτεροι δ' ἐπλούτουν, ἱερόσυλοι, ῥήτορες,
Καὶ συκοφάνται, καὶ πονηροί. Καρ. Πείθομαι. B
Χρ. Ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμην ὡς τὸν θεόν·
Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν

Ego cùm vir eſſem iuſtus, integer & pius:
Hactenus in egeſtate, & ſumma penuria,
Ætatem egi, inopem ac miſerã. CA. *Iſthuc ſcio.*
CH. *Alij verò nequã homines, ſcelerati, improbi,*
Sacrilegi, ſycophantæ, rabulæ, interim
Diteſcebant. CA. *Iſthuc credo faciliimè.*
CH. *Interrogaturus igitur, adiui hunc Deum,*
Vt, qui putabam vita ærumnoſa propè

Σχόλια. Καὶ δίκαιος ὢν ἀνήρ.] ἐπειδὴ τῷ θεοσεβεῖ τὸ δίκαιον ἕπεται, γνώρισμα γὰρ αὐτοῦ τοῦτο. ὁ γὰρ θεοσεβὴς ὡς τῷ θεῷ φίλα ταῦτα πράττει.

GERARDVS. Κακῶς.] pro loco aduerbium hoc mutat ſignificatum. Scortator & leno viuunt κακῶς, id eſt libidinoſè & impurè: auarus viuit κακῶς, ſordidè & præparcè: miles loco cedit κακῶς, ignauè: Chremylus inops agebat, id eſt, viuebat κακῶς, exiliter, minimè lautè. Πένης.] ſine fraude vix ingentes parantur opes: ferè per fas & nefas congeruntur. Propterea Plato rectè ſcripſit: Οὐκ εἰσὶν οἱ παμπλούσιοι ἀγαθοί· Admodum diuites boni non ſunt. Οἶδα] noui, & magno meo malo expertus ſum, quàm tenuiter ageres, nam mihi apud te eſuriendum ſæpe fuit. τοι,] vel explet, vel confirmat, vt pro δὴ accipiatur.

Σχόλια. Ἱερόσυλοι. ῥήτορες.] Τινὲς οὐ στίζουσιν εἰς τὸ ἱερόσυλοι. καὶ ῥήτορες γὰρ ὡς φαῦλοι διεβάλλοντο διὰ τοῦτο, ἱερόσυλοι ῥήτορες. Καὶ συκοφάνται.] λοιμοῦ γενομένου ἐν τῇ Ἀττικῇ ὅτι λάθρα τὰς συκᾶς τὰς ἀφιερωμένας τοῖς θεοῖς ἐκαρποῦντο, μετὰ δὲ ταῦτα εὐθηνίας γενομένης, κατηγόρουν τούτων τινὲς, καὶ ἐκεῖθεν συκοφάνται λέγονται. ἄλλως. ἀπείρητο Ἀθήνησι μὴ ἐξάγειν ἐντεῦθεν ἄλλοσέ που σῦκα. βουλομένων οὖν τινῶν ἐξενεγκεῖν, ἰσάριθμοι ἐν ταῖς τῶν φυλῶν ἐξόδοις ἄνδρες παρεῦρηνται. τὸ τούτων ἐξήλεγχον τέχνασμα, ὅθεν ὁ τῶν ἐξάγων λῶν ἐποίουν. ἐκαλοῦντο οὖν συκοφάνται, ὡς τὰ σῦκα φαίνοντες. ἐπεκράτησεν οὖν ἐξ ἐκείνου τοὔνομα πρὸς πάντας τοὺς πανούργους.

GERARDVS. Ἱερόσυλοι,] τῶν ἱερῶν συληταί, rerum ſacrarum compilatores, & deprædatores, qui ne à ſacris quidem manus abſtinent, ſed illis abutuntur, in quæſtum, voluptates, & faſtum conuertentes. Ῥήτορες.] Cùm pleriſque aliis vrbibus, tum verò Athenis ſui quondam fuerunt rhetores, qui dicendo populum admonerent eorum quæ F ex vſu reipubl. putarent, quales fuere Ariſtides, Nicias, Miltiades, Pericles & aliquot alij viri probi, in quos Ariſtophanes non inuehitur, ſed in eos qui ſuum commodum curantes, publicum negligentes, populo plauſibilia magis quàm vtilia ſuadebant. Eos Demoſthenes, ῥήτωρ ipſe, perſtringit his verbis, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν· οἱ δὲ ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι· ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι. ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξηται, id eſt, Quorum nonnulli ex mendicis diuites, alij ex obſcuris & G ignobilibus euaſerunt præclari. Sunt & qui ſibi ædes publicis quibuslibet auguſtiores extruxerunt. Quanto autem reſpubl. facta eſt deterior, tanto horum bona facta ſunt auctiora. Συκοφάνται.] vt glans primus cibus fuit Arcadum, ita ficus cenſetur fuiſſe Athenienſium. In agro Attico cùm ficus in pretio eſſent, lege lata, pœna conſtituta eſt iis, qui ficus exportarent, præ- C mium autem iis qui exportatores obſeruarent, & deferrent. Hi ioco populari συκοφάνται dicti ἀπὸ τοῦ σῦκα φαίνεσθαι, id eſt ex eo quòd ficus proderent. Tranſiit poſteà hoc conuicium ad calumniatores, & eos qui de quamuis puſilla re litem mouerent, & ex aliorum dictis & factis quæſtum aucuparentur. Πονηροί.] Enumeratis aliquot maleficorum hominum ſpeciebus, iam de illis in genere loquens, ſubdit, καὶ πονηροί. Et vt ſemel, inquit, dicam, alij quouis modo fla- D gitioſi.

Σχόλια. Ἐπερησόμενος οὖν.] ἐπερωτήσων τὸν Ἀπόλλωνα. ὡς τὸν θεὸν δὲ, πρὸς τὸν θεόν. τὸ δὲ ἑξῆς ᾠχόμην οὖν πρὸς τὸν θεὸν, ἐπερησόμενος, καὶ ἐρωτήσων, νομίζων τὸν βίον μὲν ἐμοῦ αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἀντικρὺς ἐκτετοξεῦσθαι καὶ κεχωρῆσθαι, ἀπορούμενος δὲ καὶ ἐρωτήσων εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους τὸν υἱὸν, ὅς μοι μόνος τυγχάνει.

GERARDVS. Ἐπερησόμενος,] ab ἐπέρομαι, interrogo. ὡς pro πρὸς Atticè ponitur. Animad- E uerte ad σύγχυσιν, & verborum confuſionem quæ in his verſibus eſt. eam ſic expedias: οὖν itaque, quoniam ſcilicet videbam probitati miſeriam, improbitati verò iunctam eſſe felicitatem, ᾠχόμην ὡς τὸν θεὸν, ἐπερησόμενος, cum interrogaturus, ibam autem non propter me, quoniam ἤδη νομίζων βίον τὸν ἐμὸν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἐκτετοξεῦσθαι. πευσόμενος δὲ, repete ᾠχόμην, ibam verò ſciſcitaturus, εἰ χρὴ τὸν υἱὸν (ὅς τυγχάνει ὤν μοι μόνος) μεταβαλόντα τοὺς τρόπους εἶναι πανοῦργον, F &c.

Σχόλια. Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ.] ἀντὶ, τοῦ ἐμοῦ αὐτοῦ ἀττικῶς. Τοῦ ταλαιπώρου.] τοῦ τλήμονος ἢ τοῦ τετληκότος. ταλαίπωρος δὲ παρὰ τὸ τλῆναι τὸν πῶρον ὅ ἐστι πένθος. ὅτι δὲ πῶρος πένθος ἐστὶ, καὶ Ἀντίμαχός φησι. Πῶρός τοι ἀλόχοισι καὶ οἷς τεκέεσσιν ἔκαστος.

GERARDVS. Ἐμὸν μὲν αὐτοῦ.] Conſtructio Atticorum ad verbum ſonat, vitam meam G ipſius luctuoſi. Communis eſſet βίον ἐμοῦ αὐτοῦ, vitam meam ipſius calamitoſi, quæ latinis auribus non eſt vſquequaque inaudita, etiam ſi hæc nonnullis magis probetur, vitam meam qui ſum miſer. Omnium receptiſſima hæc eſt, vitam meam curis & laboribus confectam.

Ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον.
Τὸν δ' υἱόν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει,
Πευσόμενος εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους,
Εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, ὑγιὲς μηδὲν.
Ὡς τῷ βίῳ τοῦτ' αὐτὸ νομίσας ξυμφέρειν.
Καρ. Τί δῆθ' ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;
Χρ. Πεύσῃ. σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοδί.
Ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιών,
Ἐκέλευε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι.
Πείθειν δ' ἐμαυτῷ ξυνακολουθεῖν οἴκαδε.
Καρ. Καὶ τῷ ξυναντᾷς δῆτα πρώτῳ; Χρ. Τουτῳί.
Καρ. Εἶτ' οὐ ξυνίης τὴν ἐπίνοιαν τοῦ θεοῦ,
Φράζουσαν ὦ σκαιότατέ σοι σαφέστατα,

A *Exhauſtam à me eſſe partem longè maximam:*
Conſulerem eum de filio, quem habeo vnicum:
An illi expediat permutatis moribus,
Eſſe improbo, malè verſuto, ſani nihil:
Nam ad benè viuendū hoc credebā apprimè vtile.
C A. Quid ergo per coronas Phœbus garrijt?
C H. Id audies. apertè enim Deus mihi
Hoc dixit, vt cuicunque primùm occurrerem,
B *Templo egreſſus: eum nullo deſererem loco:*
Animumq́; inducerem, domum vſque perſequi.
C A. Et huic tu primum ergò occurriſti? C H. Huic ſcilicet.
C A. Quid, ſi tu homo ineptiſſime, mētē optimi Dei
Non aſſecutus es? qui apertè hoc conſulit:

Σχόλια. Ἐκτετοξεῦσθαι.] τετελευτῆσθαι, ἀναλῶσθαι, ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοξευόντων, ὅταν τὴν φαρέτραν κενώσωσι.

G E R A R D V S. ἐκτετοξεῦσθαι viribus deſtitutam eſſe, & defectam. Metaphora eſt à ſagittariis ſumpta. Dum viget hominis ætas, hic magnos ambit honores, ille diuitiis inhiat totus: alius ſumma vi incomparabilem affectat eruditionem. At homo cùm ſenio fractum ſe agnoſcit, animum deſpondet, nec eſt cur illa magis perſequatur, quàm ſagittarius in aliquid dirigere arcum cogitet, vbi videt pharetram telis exhauſtam. Ὤν] hoc vnum eſt ex participiis, quæ in oratione Græca quandoque inueniuntur abundare. Πευσόμενος,] participium eſt à πυνθάνομαι, idipſum ſignificat quod ἐπερωτόμενος, itaque κατ' ἐπανάληψιν repetitur.

Σχόλια. Εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, μηδὲν ὑγιές.] ὁ γὰρ ἄδικος καὶ ἅρπαξ, οὐχ ὑγιαίνει τῇ ψυχῇ. ὡς νομίσας τοῦτο αὐτὸ συμφέρειν ἐν τῷ παρόντι βίῳ. ἔστι δὲ τὸ πευσόμενος κατ' ἐπανάληψιν. ἐπειδὴ ἐπερωτόμενος προεῖπεν, ἔθηκε διὰ μέσου τὸ υἱὸν μου, μέχρι τοῦ, βίον.

G E R A R D V S. Πανοῦργον.] Conflata eſt hæc vox à πᾶν & ἔργον, vt dicatur πανοῦργος qui nulla in re non ſit verſatus, cuiuſmodi qui eſt, quoniam aſtutus & vafer eſſe ſolet, fit hinc vt pro fallaci & fraudulēto accipiatur. Ὑγιὲς μηδὲν,] nihil ſani ita vocāt Græci hominem qui deploratis ſit moribus & corruptiſſimis. Sanus, id eſt ſanæ mentis profectò non eſt, ſed egregiè inſanus, qui nullam neque boni, neque honeſti rationem habet, ſed qui probroſum vitæ inſtitutum, & vitiis ſubnixum, ad vitam traducēdam putat idoneū. Μηδὲν] per ἀφαίρεσιν dictū eſt, pro μηδὲ ἕν. Quomodo οὐδὲν legas pro οὐδὲ ἕν. Τοῦτ'] τοῦτο αὐτὸ hoc ipſū, nēpe ſceleſtū eſſe: ξυμφέρειν, συμφέρειν, ξυν, Atticum eſt pro συν. Δῆθ',] δῆτα adverbium cui ἀπαγόρευσις ineſt.

Σχόλια. Ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων.] τραγικώτερον ἀπεφήνατο προσδιαλεγόμενος ὡς φησιν Εὐριπίδην. ὁ δὲ νοῦς, τί ἐφθέγξατο ἐκ τῶν στεφάνων τῆς προφήτιδος. ἐστεφανηφόρει γὰρ ἡ Πυθία. ἐπεὶ οἱ τρίποδες δάφνῃ ἦσαν ἐστεμμένοι. τὸ δὲ ἐκ τῶν στεμμάτων, ἐπεὶ οἱ μαντευόμενοι, ἐγχάρτῳ ἀνακοινώσαντες πρὸς τὸν θεὸν τὰς πεύσεις ἐποιοῦντο χάρτας ἐν πυκτίῳ τὸ κατὰ προαίρεσιν αὐτοῖς κείμενον. στεφάνῳ τε ἀμφιστέψαντες αὐτὸ τῷ μαντιπόλῳ ἐχειροτόνουν. ὁ δὲ ἐντυχὼν σύμφωνον τὴν ἀπόκρισιν τοῖς προτεινομένοις ἐποιεῖτο. οἱ δὲ ὅτι ἐν μέσῳ τῶν στεφάνων καθημένη ἐλέγετο ἡ Πυθία. ἢ ὅτι στεφάνην ἔστεπτο ὁ τρίπους ἐφ' οὗ καθῆστο ἡ Πυθία. καὶ ἄλλως. ἴαχεν ἀσώτως διὰ στεφάνων ἱερῶν. ἄλλως. στέφανοι ἐπὶ τοῦ τρίποδος ἔκειντο, οὓς ἡ Πυθία ἐν τῇ κεφαλῇ φοροῦσα ἐμαντεύετο. ἦν δὲ ἡ Πυθία γυνή τις, ὥς φασιν, ἐγκαθημένη τῷ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ διαιροῦσα τὰ σκέλη πονηρὸν κάτωθεν ἀναδιδόμενον πνεῦμα διὰ τῶν γεννητικῶν ἐδέχετο μορίων, καὶ οὕτω μανίας πληρουμένη, καὶ τὰς τρίχας λύουσα, καὶ ἀφρὸν ἐκ τοῦ στόματος ἀποπέμπουσα, καὶ τἄλλα πάντα ποιοῦσα ὅσα οἱ μαινόμενοι ποιεῖν εἰώθασιν, τὰ τῆς μαντείας, ἢ μᾶλλον μανίας, ἐφθέγγετο ῥήματα. ὁ καὶ δαίμων τὶς ἦν οὕτω καλούμενος Πύθων ἀφ' οὗ ἡ Πύθια παρωνομάζετο. ὁ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων Πύθιος ὀνομαζόμενος, διὰ τὸ τοῖς πυνθανομένοις χρησμοὺς διδόναι περὶ ὧν ἂν βούλοιντο.

G E R A R D V S. ἐκ τῶν στεμμάτων, de coronis, id eſt, de tripode, nam & tripodis locus, & quæ reſpōſa dabat ſacerdos, laureis coronis inſignes erant.

Σχόλια. Πεύσει.] οἱ Ἀττικοὶ τὰ τῶν παθητικῶν χρόνων δεύτερα πρόσωπα, ἀεὶ διὰ διφθόγγου γράφουσιν, ὡς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εὑρήσεις. οὕτως γὰρ εἴπερ τις, τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ χρῆται. ἡ δὲ κοινὴ διάλεκτος μόνον, τὸ βούλει, καὶ ὄψει, καὶ οἴει τὰ ἐνεργητικὰ μὴ ἐν χρήσει εὑροῦσα, τῇ ἀττικῇ ἑπομένη συνηθείᾳ, ἀεὶ διὰ διφθόγγου τὰ τρία ταῦτα ἐκφέρει. ἀπαγορευτικοῦ δὲ ἢ ἀρνητικοῦ μορίου τεθέντος, οἱ ἀττικοὶ οὐχ οὕτω τὰ δεύτερα πρόσωπα ἐκφέρουσιν ὡς εἴρηται, ἀλλ' ὑποτακτικῶς.

G E R A R D V S. Πεύσει] πυνθάνομαι, futurum facit πεύσομαι, cuius ſecunda perſona eſt πεύσῃ & Atticè πεύσει. Τοδί,] hoc quod iā dicturus ſum. Eſt τοδί pro τόδε, quod ipſum eſt τοῦτο. ὅτῳ pro ᾧ, quod eſt, ᾧτινι, quomodo ὅτου pro οὗτινος. ξυναντήσαιμι, à ξυν pro σὺν & ἀντάω occurro, congredior. Indefinitum eſt α, optatiui. πρῶτον aduerbialiter. ἐξιὼν participium ab ἔξειμι, exeo, ſimul atque egreſſus eſſem.

Σχόλια. Μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι.] τὸ μεθίημι ἐνεργητικῶς πρὸς αἰτιατικὴν συντάσσεται ὡς Σωκράτης. μεθῆκε τὸ ξύλον ἐκ τῶν χειρῶν. παθητικῶς δὲ πρὸς γενικὴν ὡς ἐνταῦθα.

G E R A R D V S. Μεθίεσθαι] μεθίεμαι verbum medium à μεθίημι, prætergredior, neglectui habeo. ἔτι poſtea quàm ſemel nactus eſſem. Arguunt hæc omnia Apollinem ſciuiſſe, Plutum omnibus deſpicatui futurum, ac colloquio etiam viſum iri indignum: propterea, inquit, iuſſit vt egomet mihi perſuaderem eum conſequi. Οἴκαδε,] εἰς τὸν οἶκον, Atticum aduerbium. καὶ τῷ pro καὶ τούτῳ hoc profertur contemptim, iſti tam vili & abiectitio homuncioni. ξυναντᾷς, præſens pro præterito ξυνήντησας. δῆτα, ſubſannationem notat, quaſi diceres,

Si Dius

Si Diis placet. τουτῳί, pro τούτῳ, Datiuus Atticus. Sunt qui loco huius legant τῷγε δὴ, huic ſanè. Sed hoc leuius. εἶτ', εἶτα, aduerbium quod obiurganti cõuenit. Ξυνιεὶς] ξυνίημι, intelligo à σὺν & ἵημι cõpoſitum, facit imperfectum ξυνίην, ης. loco cuius vſitatius eſt imperfectum primitiui ξυνίεον, ξυνίεις, & contractè ξυνίουν, ξυνίεις, vel Atticè ει in η mutato ξυνίης. σκαιότατι. Quemadmodum homines ingenio prompto, paratóque conſilio, & ad res ſcitè gerendas idoneos, vocant δεξιοὺς dextros: ita ſtupidos & hebetes, animóque ruſticano vocant σκαιοὺς, id eſt ſiniſtros. Quod ab vſu manuum eſt deſumptum. ἐναργέστατα manifeſtiſſima, & cognitu facillima, vel aduerbium eſto, clariſſimè, apertiſſimè.

Ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον;

Χρ. Τῷ τοῦτο κρίνεις; Καρ. Δηλονότι καὶ τυφλῷ

Γνῶναι δοκεῖ τοῦθ'. ὡς σφόδρ' ἐστὶ συμφέρον

Τὸ μηδὲν ἀσκεῖν ὑγιὲς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ.

Χρ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τουτὶ ῥέπει.

Ἀλλ' εἰς ἕτερόν τι μεῖζον. ἢν δ' ἡμῖν φράσῃ,

Ὅς τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσί, καὶ τοῦ χάριν,

Καὶ τοῦ δεόμενος ἦλθε μετὰ νῷν ἐνθαδί,

Πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν, ὅ, τι νοεῖ.

Καρ. Ἄγε δὴ σὺ, πρότερον σεαυτὸν ὅς τις εἶ, φράσον.

Ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ. Χρ. Λέγειν χρὴ ταχὺ πάνυ.

Vt filium noſtratum moribus imbuas?

CH. *Vnde iſtud coniicis?* CA. *Hoc vel cæcus viderit,*

Quòd maximè conducat, hoc nunc tempore

Nihil quicquam ſani quenquã hominẽ conarier.

CH. *At hoc mihi non fit veriſimile Cario,*

Quòd in iſtam partem propendeat oraculum:

Sed in aliud longè maius. Quòd ſi vir hic

Nobis aperiat, quiſnam ſit, cuius rei

Cauſa, aut qua re indigens, nobiſcũ huc venerit,

Fortè aſſequemur oraculum, quid innuat.

CA. *Age tu, dic hoc primùm mihi, quinã vir ſies:*

Aut poſt minas ſic faciam. CH. *Dicto opus eſt cito.*

GERARDVS. Ἀσκεῖν, poſt φράζων. Quæ mens Apollinis tibi reuelata, iubet te ἀσκεῖν exercere.

Σχόλια. Τὸν ἐπιχώριον τρόπον.] κατὰ τὴν ἐπιχώριον πολιτείαν τῶν Ἀθηναίων. αἰνίττεται δὲ, τὸ τῆς πολιτείας ἄτιμον τε καὶ δυσκίνητον εἰς τὸ ἀσκεῖν.

GERARDVS. Ἐπιχώριον.] Si vereris, inquit, ne ideo tuus filius olim diteſcat, quòd ingenio ſit manſuetiore, & moribus ſimplicioribus, vis ſcire qui diues euadat? fac, quantum in te eſt, vt moribus aſſueſcat vernaculis: nam noſtratibus moribus alibi nuſquam mores ſunt corruptiores, quare & ad opes parandas aptiores. Tuum autem filium noſtris moribus imbuendum, admonet Apollo, dum te ad hunc cæcum mittit, qui typum gerit noſtratium hominum: hi enim diuitiarum, dignitatum & honorum cupiditate nimia excæcati, virtutibus relictis, in vitia feruntur præcipites. τῷ ſcilicet τρόπῳ, quo pacto. δηλονοτιὴ, vt pro ὅτι legimus quandoque ὁτιὴ, ita pro δηλονότι, hîc vides δηλονοτιὴ.

Σχόλια. Καὶ τυφλῷ.] ἤτοι πρὸς τὸν Πλοῦτον αἰνιττόμενος, ἢ τὸν σκαιὸν τῷ νῷ. νοῦς γὰρ ὁρᾷ. καὶ νοῦς ἀκούει. καὶ καθάπερ ὁ τυφλὸς τὴν πορείαν εὐθεῖαν οὐ ποιεῖται, πρὸς τὸ ἁμαρτικόν ἐστι. Καὶ κ' ἀλαός τοι ξεῖνε διακρίνειε τὸ σῆμα. τυφλὸν δὲ οὐχὶ ὀφθαλμοὺς ἀλλὰ τὴν καρδίαν, τουτέστιν ἀνόητον. παροιμία δ' ἐστὶ, τυφλῷ δῆλα ταῦτα μαρτύρια. τὸ δὲ ἑξῆς, ὅτι σφόδρα ἐστὶ τοῦτο συμφέρον, τὸ μηδὲν ὑγιὲς ἀσκεῖν. ἄλλως. παροιμία ἐστὶ τὸ τυφλῷ δῆλον ἐπὶ τῶν πάνυ σαφεστάτων λεγομένη, ταῦτα γὰρ τοῖς τυφλοῖς τοῖς βλέπουσι σαφέστατα σφόδρα. λέγει δὲ ὡς ὁ κελεύσας σε τυφλῷ ἀνδρὶ ἐπακολουθεῖν δῆλόν ἐστι ἐντεῦθεν καθίστασιν, ὡς καὶ τυφλὸς ἂν γνοίη τοῦτο, ὡς οἱ πάντες μετέρχονται, τοῦτο δεῖ καὶ τὸν σὸν υἱὸν μετελθεῖν. ἢ ὅτι ἐπειδὴ οἱ πάντες τὴν ἄδικον πολιτείαν μετέρχονται, εἶπέ σοι ὁ Ἀπόλλων, ὡς ᾧ ἂν ἐντύχοις πάντως τοιοῦτος ἔσται. καὶ ἀκολούθει αὐτῷ, ἤγουν τὴν αὐτὴν αὐτῷ καὶ σὺ μετέρχου ὁδόν.

GERARDVS. Καὶ τυφλῷ. Non de cæco Pluto hæc dicuntur, ſed reſpicit Ariſtophanes ad hyperbolen prouerbialem, qua vti ſolemus, dum dicimus cuipiam qui ingenio ſit obtuſiore, Hoc vel cæco appareat. In qua dicendi formula quod corporis eſt transfertur ad animum. Oculis enim externa tantùm videmus, mentis autem iudicio & ratione cognoſcimus quæ interna ſunt, & ſenſibus non obuia. Γνῶναι τοῦτο,] noſſe hoc, duo hæc verba loco nominatiui ponuntur ante verbum δοκεῖ. idem enim eſt γνῶναι τοῦτο quod γνῶσις τούτου, huiuſce rei cognitio perſpicua eſt etiam cæco, id eſt, bardo & ſtupido. τὸ τοῦτο, id quod ſequitur, nempe ἀσκεῖν, ſectari, & in eo verſari quod ſit μηδὲν ὑγιὲς, alienum à virtute & honeſto. ἐν τῷ νῦν. Articulo τῷ cum aduerbio νῦν, loco adiectiui ponuntur ἐν τῷ νῦν, id eſt, ἐν τῷ παρόντι. τουτὶ Atticè pro τοῦτο. in hunc ſenſum.

BISETVS. Οὐκ ἔσθ' ὅπως] ὁ χρησμὸς οὕτως τοῦτο οὐδαμῶς λέγων, καὶ δηλοῦν θέλει.

Σχόλια. Ῥέπει.] φέρεται, ἀποκλίνει, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ζυγοῦ.

GERARDVS. Ῥέπει] vergit, inclinat. Metaphora ab æquilibrio. τοῦ χάριν, τοῦ δεόμενος· τοῦ pro τινος accipe, & ante χάριν præpoſitionem κατὰ ſubintellige. δεόμενος, cuius rei indigus. Notatur hoc verbo Pluti miſeria & calamitas, quam ipſe de exteriore cultu præ ſe ferebat. μετὰ νῷν, Dualis numerus Atticis amicus: communis lingua μεθ' ἡμῶν dixiſſet. ἐνθαδὶ ἐνθάδε, vt τοδὶ pro τόδε, huc. πυθοίμεθα. Indefinitum β modi optatiui à themate πυνθάνομαι, cum ἂν iuncta hæc vox in modum tranſit potentialem.

Σχόλια. Τὸν χρησμὸν ἡμῶν ὅ, τι νοεῖ.] ἐκ Πλάτωνος τῶν νόμων α. τὸν δὲ νόμον ἡμῶν ὅ, τι νοεῖ ἀεὶ τὰ τοιαῦτα ἐκ τοῦ μὴ ἐξετάζειν δεῖ.

GERARDVS. Τὸν χρησμὸν.] ſcriptoribus Atticis placet hæc caſuum inuerſio. Poſteriori verbo dant caſum verbi prioris. Dialectus communis dixiſſet, πυθοίμεθ' ἂν ὅ, τι ὁ χρησμὸς νοεῖ. Vbi Attica ait πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν, ὅ, τι νοεῖ. Nõ diſcedit ab hoc genere, quod ſubeſt φράζε σαυτὸν ὅστις εἶ, pro φράζε ὅστις αὐτὸς εἶ.

Σχόλια. Ἢ τἀπὶ τούτοις.] τὰ ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ. καὶ γὰρ ἀκούσας ἄνω ἀπειλητικά. λέγει οὖν βέλτιόν σοι ἐστὶν ἐξειπεῖν λόγῳ πεισθέντα ἢ βιασθέντα. ἢ ὡς μὴ λέγοντός σου, βίαιόν τι διαπράξομαι. ἄλλως. Ἢ τἀπὶ τούτοις.] ἤγουν τὰ ἀκόλουθα τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοὺς ἐμφαίνειν. τὰ δὲ ἐπὶ,

πληγαὶ καὶ τραύματα.

GERARDVS. ταπὶ pro ταῦτα, τὰ ea quæ ſunt, ταῦτα, poſt hæc, verba illa, ἀγε δὴ σὺ φράσον, &c. ἀπειλητικὰ ſunt, & minarum plena. Poſt minas autem & verba, verbera ſequi ſolent. Ergo hoc ait: Dices quod abs te petimus, aut verbis perſuaſus, aut verberib⁹ coactus. δρῶ,] præſens eſt pro

A futuro δράσω. Quo tempore Pluto rem prodere neganti, paratius proponitur ſupplicium. Cario quo ægrius tulerat ſequi Plutum, eo nunc in eum prior manus iniicit violentiores.

Σχόλια. λέγειν χρὴ.] τὸ λέγειν, ἐπὶ τῆς προφορικῆς λόγου λέγεται. ἐπὶ τούτε ἐπὶ τῆς ὀνομάζειν καὶ ἐπὶ τοῦ φράζειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ ΣΚΗΝΗ δευτέρα.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἐγὼ μὲν οἰμώζειν λέγω σοι. Καρ. Μανθάνεις,
Ὅς φησιν εἶ; Χρ. Σοὶ λέγει τοῦτ', οὐκ ἐμοί.
Σκαιῶς γὰρ αὐτὸ καὶ χαλεπῶς ἐκπυνθάνει.
Ἀλλ' εἴ τι χαίρεις ἀνδρὸς εὐόρκου τρόποις,
Ἐμοὶ φράσον. Πλ. Κλάειν ἔγωγέ σοι λέγω.
Καρ. Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.
Χρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα χαιρήσεις ἔτι.
Εἰ μὴ φράσεις γὰρ, ἀπό σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς.
Πλ. Ὦ τᾶν ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ. Χρ. Πώμαλα.

ACTVS PRIMI SCENA ſecunda.

B

Senarij Iambici.

PLVTVS, CARIO, CHREMYLVS.

Tibi ego dico, vt malè pereas. CA. *Audis here,*
Quem ſe eſſe dicat? CH. *Hoc tibi dicit, nō mihi.*
Nam ruſticè & inhumaniter eum interrogas.
C *Age verò, ſi quid tibi candidi hominis placent*
Mores: mihi dicito. PL. *Dico tibi, vt malè habeas*
CA. *Habe virū tibi, habe hoc augeriū Apollinis.*
CH. *Ita me Ceres amet: faxo ego ne gaudeas.*
Niſi enim dicas qui ſis, malè te perdam malum.
PL. *Abſcedite à me, obſecro viri.* CH. *Minimè omnium.*

GERARDVS. Οἰμώζειν.] A Carione illata eſt iniuria Pluto, vt qui prior dixerit minaciter, ἢ ταπὶ τούτους δρῶ. Deinde à Chremylo Carionis inſolentiæ aſſentienti, λέγοντι χρὴ dixit, ταχὺ φράσον. Plutus itaque illis pœnitudinem proponit, nam οἰμώζειν λέγω σοι ſignificat, prædico tibi fore vt hoc nomine lugeas: illatam mihi vim non impunè feres. ὅς φησιν. Attici iungunt nominatiuum infinitiuo, vbi communis lingua ponit accuſatiuū, ſic, μανθάνεις ὃν τινά φησιν αὐτὸν εἶναι. σοὶ λέγει. Cæcitas Pluti fecit, vt ambigeretur, vtri malè ominaretur. Propterea imprecationē illius & minas vterque in alterū reiicit. Αὐτοῦ.] genitiuus hic reſpicit præpoſitionem ἐκ, iunctam verbo πυνθάνει, vt ſit, πυνθάνει ἐξ αὐτοῦ, quæris ab eo quis ſit. Dixit autē ἐκπυνθάνει Atticè pro ἐκπυνθάνῃ, vt antea φύσει pro φύσῃ. Ἀλλ'.] Demulcet Plutum ſi fortè blanditiis eliciat, quod minis extorquere non potuerunt. εἴ τι. ſcilicet κατὰ antè τι, aliquo modo. Εὐόρκου] probè & fideliter iurantis, peierare qui nō nouit. Quomodo vitia cohærent vitiis, ita virtutes virtutibus. Quare dum Chremylus vult ſe commendatum ab vna εὐορκίᾳ, id eſt à iuſto iureiurando, ſimul commendandum ſe à reliquis virtutibus ſentit. Pertinet huc quod legere eſt apud Athenienſes, Fidei Deæ templum fuiſſe conſtructum, eámque cum primis numinibus cultā illic fuiſſe. Quapropter quod veriſſimè dictum volebant ſignificare, Attica fide dictum: & virum minimè periurum, Atticam fidem: & probatiſſimum teſtē, Atticum teſtem dicebant, vt mirum iam non ſit, cur huius virtutis potiùs quàm aliarum meminerit.

Σχόλια. Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν.] τὴν κληδόνα τὴν μαντείαν καὶ τὸ σύμβολον. οὕτως ὁ Ῥόδιος Ἀπολλώνιος. μὴ δ' ὄρνις ἀπεπλάγχθη ἀπελαθεὶς. κοινῶς γὰρ πᾶν σύμβολον ἐκφωνήσεις ἢ προτεταμένην, ὄρνιν καλοῦσιν. ὄρνις, φήμη, φθέγμα, πταρμός, καὶ τὰ ὅμοια, ὡς αὐτὸς ἐν ὄρνι-

D σι φησὶν ἄλλως. ἄλλως. τὴν μαντείαν τῆς Ἀπόλλωνος ὄρνιν λέγει. ἐπειδὴ ἄνωθεν οἱ παλαιοὶ, οὐ μόνον διὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ δι' ὀρνίθων ἐμαντεύοντο. καὶ ὅτι οἱ παλαιοὶ πᾶν τὸ ἐπὶ σημείῳ ἢ λαμπρῷ τινὶ παραλαμβανόμενον, ὄρνιν ἐκάλουν ἀπὸ μεταφορᾶς καὶ τὸ μάντευμα καὶ τὸ σύμβολον.

GERARDVS. Δέχου] deridet Chremylū, qui tanti fecerit cæcum, à quo minæ, & inauſpicata verba proficiſcantur in Chremylum ipſum. Habes, inquit, hoſpitem dignum qui beneuolè à te excipiatur. Ὄρνιν.] Priſcorū ſuperſtitio credidit ex
E inſpectis auibus Deorum voluntatem ſciri poſſe. hinc auem pro augurio, omine & ſymbolo accipiunt: vis, ait, noſſe quid velit conſultus Apollo? te οἰμώζειν καὶ κλάειν, hic enim velut ales eius, hoc ipſum tibi apertè canit.

Σχόλια. Μὰ τὴν Δήμητρα. οἱ οὕτως ταύτην εἰς ὅρκον λαμβάνει ὡς γεωργός. ἡ γὰρ Δημήτηρ τῆς γῆς ἔφορος.

GERARDVS. Δήμητρα. Ceres frugum & rei frumentariæ Dea, Græcis Δημήτηρ appellatur, quaſi ἡ γῆ μήτηρ. id eſt terra mater, quòd omnia
F nutriat. Chremylum cultorem terræ, per terram iurare nō dedecet. Χαιρήσεις. nuper vſus eſt cōmuni verbo barytono τῷ χαίρω, Ἀλλ' εἴ τι χαίρεις. hîc vtitur Attico τῷ χαιρέω. Iracundè hoc dicit: Faciam vt tu qui plorare alios iubes, habeas & tu quòd ringaris ac doleas. Φράσεις ſcilicet σαυτὸν ὅστις εἶ. Ἀπό σ' ὀλῶ, Tmeſis pro ἀπολῶ σε κακῶς.

Σχόλια. Ὦ τᾶν.] ὦ ἑταῖρε ὅτι οὐ πρὸς ἕνα μόνον τὸ ὦ τᾶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δύο. καὶ Κρατῖνος ἀρά γε ὦ τᾶν ἐθελήσετε. ἄλλως. ὦ τᾶν, ὦ φίλοι, παλαιοτικῶς τουτέστι. ἢ
G ἀντὶ τοῦ ὦ φίλε, ἢ τὸ μὲν ὦ φίλε, πρὸς μόνον τὸν Χρεμύλον. οὗτος γὰρ αὐτῷ ἠπείλει. τὸ δὲ ἀπαλλάχθητον, πρὸς ἀμφοτέρους. ἐπειδὴ καὶ ἀμφοῖν τούτοιν ἐνώχλουν. ὃ καὶ κρεῖττον. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ ἔστιν ὅτε τοὺς λόγους οὕτω ποιεῖσθαι.

GERARDVS. ὦ τᾶν.] ἔτης, ἔτη, vocatiuū ſingularem

gularem & duālem facit ἴτα cui Atticè ν additur. Vnde fit ἴταν, & pro ὦ ἴταν ὦ τᾶν cōtractè dicitur, ô amici: vox hæc blandientibus ſeruit, propterea per quæſo, amabò, obſecro, vel ſimilia reddi poteſt. ἀπαλλάχθητον, Indef. α, imperatiui à themate ἀπαλλάτ7ομαι, quod eſt ἀπέρχομαι.

A Σχόλια. Πάμπαλα] Οὐδαμῶς. ἔςι ᾗ ἀττικόν. ἔςι γὰρ ἐπίῤῥημα ἀρνήσεως.

Gerardvs. Πάμπαλα] Aduerbio hoc negandi Attici peculiariter vtuntur. Quomodo & pro τούτῳ τυτονὶ dicunt.

Καρ. Καὶ μὴν ὃ λέγω, βέλτιστόν ἐστι δέσποτα.
Ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον κάκιστα τουτονί.
Ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τιν' αὐτὸν, καταλιπὼν
Ἄπειμ' ἵν' ἐκεῖθεν ἐκτραχηλισθῇ πεσών.
Χρ. Ἀλλ' αἶρε ταχέως. Πλ. Μηδαμῶς.
Καρ. Οὔκουν ἐρεῖς;
Πλ. Ἀλλ' ἢν πύθησθέ μ' ὅς τις εἴμ' εὖ οἶδ' ὅτι
Κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε.
Χρ. Νὴ τοὺς θεοὺς ἡμεῖς γ', ἐὰν βούλῃ γε σύ.
Πλ. Μέθεσθέ νῦν μου πρῶτον. Χρ. Ἠνὶ μεθίεμεν.
Πλ. Ἀκούετον δή. δεῖ γὰρ ὡς ἔοικ', ἐμὲ
Λέγειν, ἃ κρύπτειν ἦ παρεσκευασμένος.
Ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος. Χρ. ὦ μιαρώτατε
Ἀνδρῶν ἁπάντων· εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν;

CA. Here, quod mihi factu nūc videtur optimū,
Id eloquar: hunc ego hominem perdam peſſimè.
B *Nā in præcipitiū aliquod eum ducam: atque ibi*
Homine relicto, me ſubducam protinus,
Vt illinc delapſus, collum frangat miſer.
CH. Eia ocyus rape. PL. Nequaquā. CH. Loquere igitur.
PL. Atqui, ſi cognoueritis me, qui vir ſiem,
Sat ſcio, aliquod mihi dabitis malum: neque
Dimittetis. CH. Nos per Deos, ſi tu velis.
PL. Omittite ergo nunc primum. CH. Ecce omittimus.
C *PL. Aduertite nunc (nam quantū video, res eò*
Rediit, vt cogar expromere, quæ ſtatueram
Celare vos) ego ſū Plutus. CH. Hominū omniū,
Qui viuunt, ſordidiſſime, & fœdiſſime,
Tun' Plutū eſſe nos celares? CA. Tūne ſis

Σχόλια. Καὶ μὴν ὃ λέγω.] τινὲς ἐν ἐρωτήσει αὐτὸ λέγουσι τὸ δ' ὅλον. ἀπὸ τοῦ πάμπαλα, ἕως τοῦ ἐκτραχηλισθῇ.

Gerardvs. Ἀναθεὶς,] participium ab ἀνατίθημι, in edito loco ſtatuo. Iunxit accuſatiuo propter motum ſine quo in κρημνὸν perduci non potuit.

Σχόλια. Ἐπὶ κρημνόν τινα] οὕτω τὴν αἰτιατικὴν, ἀντὶ γενικῆς. καὶ ἀντὶ δοτικῆς, ἀττικοὶ λέγουσιν ὡς Θουκυδίδης, εἰ οὖν τι σε τούτων ἀρέσκει πέμπε ἄνδρα πιστὸν ἐπὶ θάλατταν. καὶ Σοφοκλῆς, οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσα σοῦ τεθηγμένη. ἀντὶ τοῦ οὐ γάρ μοι. τὸ δ' ἀναθεὶς ὡς ἐπὶ ἀψύχου. διὰ τὸ τυφλὸν αὐτὸν εἶναι.

Gerardvs. Κἆτα] pro καὶ εἶτα. λιπὼν participium indefiniti β. à λείπω. ἄπειμι præſens pro futuro, quod vix vſus admittit.

Σχόλια. Ἐκτραχηλισθῇ.] τὸν τράχηλον κατακλασθῇ, ἀποσφονδυλισθῇ.

Gerardvs. Ἐκτραχηλισθῇ,] indefinitum α ſubiunctiui ab ἐκτραχηλίζομαι, quod eſt τὸν τράχηλον συγκλῶμαι, ceruicem & collum frango. Πεσὼν] participium à πίπτω anormi. Αἶρε] ſublimem rape, plus vehementiæ ineſt huic verbo, quàm τῷ ἄγε: maiórque mora eſſet, ſi Plutum agi, vel trahi oporteret, ideo iubet eum tolli & abſportari. πύθησθε. Indefinitum β, ſubiunctiui à πυνθάνομαι. μ' ὅς τις εἰμὶ, pro ὅστις ἐγὼ εἰμὶ, ſi cognoueritis me qui ſim, pro, ſi cognoueritis qui ego ſim. Οἶδα,] medium perfectum ab εἴδομαι. κοὐκ] καὶ οὐκ. ἀφήσετε futurum ab ἀφίημι.

Σχόλια. Ἐὰν βούλῃ γε σύ.] τοῦτο διττῶς νοητέον. ἢ τοὺς θεοὺς ἀφήσομεν ἂν βούλῃ γε σὺ εἰπεῖν ὅς τις εἶ. ἢ οὐκ ἀφήσομεν ἐὰν βούλῃ σὺ μὴ εἰπεῖν ὅς τις εἶ.

Gerardvs. Ἡμεῖς] ſ. ἀφήσομεν. Quid eſt autem ἐὰν βούλῃ; Si voles dicere qui ſis, An verò ſi vis vt te abire à nobis ſinamus? Alterum pendet ab altero: ſi nolles dicere, videberis nolle abire, cùm certum ſit te non prius abiturum quàm dixeris qui ſis. Μέθεσθε,] μεθίημι medium verbum facit μεθίεμαι vnde fit indefinitum β μεθέμην, μέ-
D θεσο, hinc imperatiuum μέθου μεθέσθω, μέθεσθον μεθέσθων μέθεσθε &c. πρῶτον antè quam ordiar dicere. Ἠνὶ,] pro ἰδοὺ Attici proferunt ἠνί. Eſt aduerbium demonſtrandi, vnde apparet Latinorum aduerbium, en, deductum. μεθίεμεν. Indefinitum β medium. Iam dimiſimus te, vt liberius dicas. Ὡς ἔοικε] εἴκομαι verbum medium facit perfectum οἶκα, Atticè augmento geminato ἔοικα, vnde fluxit tertia hæc impersonaliter accepta perſona.

E Σχόλια. Ἦ παρεσκευασμένος.] τὸ ἦ ἄνω τοῦ ν ἀντὶ τοῦ ἤμην. οἱ γὰρ ἀττικοὶ τὸ ἦν καὶ ὑπῆρχον ἐγὼ ἦ φασιν οὕτως. ἀπὸ τοῦ εἰμὶ τὸ ὑπάρχω. γίνεται ὁ παρατατικὸς ἦν διὰ διφθόγγου καὶ διαλύσει ἰωνικῇ τῆς ει διφθόγγου εἰς ι καὶ α γίνεται ἔα. ὡς καὶ τὸ ᾔδειν ᾔδεα. καὶ τὸ τιθεῖσι τιθέασι. ὁ χρῆσις ᾗ παρ' Ὁμήρῳ ὡς τὸ οὐ γὰρ ἀεθλεύων ἔα. εἶτα κρατοῦντες τὸ ι καὶ α εἰς η, ἦ φασιν. ὡς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εὑρήσεις.

Gerardvs. Ἦ παρεσκευασμένος] eram me-
F ditatus, ἦ pro ἦν. Ab εἰμὶ imperfectum fuit ἦν, Iones ν expuncto ει in ἔα verterunt, pòſt Attici ἔα in ἦ contraxerunt, qui & ipſi ν adiecto ἦν formarunt. παρεσκευασμένος ſub ſpecie paſſiua actiuè ſignificat. Ἐγὼ γάρ.] hoc γὰρ confirmationem dicti habet. Quoniam enim qui arcanum prodit coactus, ſtudet ſe cogentem ludificari, & mendacio eludere, ea de re Plutus vult hoc ſeriò ab ſe dici, nec vanus à Chremylo cenſeri μιαρώτατε. Chremylus au-
G dito nomine Pluti expalluit, quòd eum offenderit, cuius ope plurimùm indigeat. Crimē verò admiſſum ita diluere parat: Falſum eſſe ſe, externo Pluti habitu, contemptiore nimirum, quàm pro tanto numine. Propterea Deum eſſe adhuc diſſimulat, & quaſi viliſſimus quiſpiam ſit, vocat eum omniū hominum fœdiſſimum. Subdit veri non eſſe ſimile tantum Deum tacendo ita ſe hominibus tractādum committere voluiſſe.

Σχόλια. Ἀνδρῶν ἀπάντων.] στφυλαξάμθμος ποιεῖται τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς ὑπέρθεσιν. ἵνα μὴ θεῶν ὑπερθεὶς, κἀκεῖνος πάθῃ ἀποδείξῃ. ἢ ὅτι ἐν σχήματι ἀνδρὸς ἑώρα ὁ Πλοῦτος. δῶ ἢ ἐννοῆσαι ἢ πλοῦτον, ῥυπῶντα ἢ τεταπεινὸν ὄντα τὸ σχῆμα. Εἶτ' ἐσιγας.] εἰ μὲν οὕτω ἢ συντάξιν τρέψεις, τὸ εἶτα ἀργὸν ἐρεῖς. καθὼς ἐν ταῖς διπλόαις τῶν μετοχῶν ποιεῖν εἰώθαμεν. ὢ μιαρώτατε ἀνδρῶν ἁπάντων ὢν Πλοῦτος, εἶτα ἐσίγας. εἰ ἢ τὸ εἶτα ἐν ἀρχῇ θήσεις, ὡς ἀργὸν νοήσεις. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τοῖς ἢ βαρύτητος σχήμασιν ἐν ἀρχαῖς πολλάκις τιθέναι τὸ, εἶτα. οὕτως, εἶτα ὢ μιαρώτατε ἀνδρῶν ἁπάντων ὢν Πλοῦτος ἐσίγας;

Καρ. Σὺ Πλοῦτος, οὕτως ἀθλίως διακείμενος;
Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες,
Καὶ Ζεῦ. τί φῄς; ἐκεῖνος ὄντως εἶ σύ; Πλ. Ναί.
Χρ. Ἐκεῖνος αὐτός; Πλ. Αὐτότατος. Χρ. Πόθεν οὖν φράσον,
Αὐχμῶν βαδίζεις; Πλ. Ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι.
Ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξ ὅτουπερ ἐγένετο.
Χρ. Τουτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες, κάτειπέ μοι.
Πλ. Ὁ Ζεύς με ταυτ' ἔδρασεν ἀνθρώποις φθονῶν.
Ἐγὼ γὰρ ὢν μειράκιον, ἠπείλησ' ὅτι
Ὡς τοὺς δικαίους καὶ σοφοὺς καὶ κοσμίους

Plutus, qui vſq; adeò nūc ægrè & miſerè habeas?
O Phœbe Apollo, ô Dij indigetes, ô cœlites,
O Iuppiter, quid ais? an verè is es? PL. *Etiam.*
B CH. *Is ipſe?* PL. *Ipſiſſimus.* CH. *Sed undénam cedo*
Tā ſqualidus huc prodis? PL. *E Patrocli domo,*
Qui nunquam lauit, ex quo ætatē inter homines
Agit. CH. *Dic mihi amābo, vnde iſthuc ſit tibi malum.*
PL. *His Iuppiter me multauit malis, ſua*
Bona inuidens hominibus: nā olim puer adhuc
C *Minatus fueram, quòd deſertis improbis,*
Iuſtos, modeſtos, eruditos & probos

Gerardvs. Σὺ πλοῦτος] Amor diuitiarū, & odium paupertatis faciūt vt Carion neque planè affirmet, neque in totū neget Plutū eſſe. Cauſa cur à credendo poſſit auocari, hæc eſt, quòd ſit οὕτως ἀθλίως διακείμενος, id eſt tot modis malè affectus, cultu cōtemptibilis, totus ſitu & ſqualore obductus, & quod omnium eſt indigniſſimum, oculis orbus. ὦ φοῖβε. Hæc probant Carionem percupere, vt verè is Plutus ſit, qui in ſuas venit manus, gaudio itaque geſtiens, ad Deos exclamat, quos ſuæ lætitiæ teſtes facit, fautoréſque ſibi eſſe precatur. In primis Apollinem inuocat, qui Plutum Chremylo indicauit. Quare non ſimpliciter, ſed honorificè, & ſpecioſo titulo illi addito, vocat eū φοῖβον, id eſt, clarum & lucis authorē. Καὶ θεοί.] Quicquid numinum eſt & Deorum generaliter citat: per verbum θεοὶ Deos accipe ſelectos, ſummos & præcipuos, cœleſtes ſemper habitos, & immortales, Deos maiorum gentium, vt vocant. Per δαίμονας verò Deos minorum gentium qui ex hominibus diuinos honores meruerunt, & in numerum Deorum allecti ſunt. Prioris generis fuerunt Iupiter, Apollo, Mars. Poſterioris, Hercules, Æſculapius, Caſtor cum ſimilibus. καὶ Ζεῦ. Honoris gratia ſeorſum meminit Iouis. Subit autē quod omnino fortaſſe non ſit pœnitendum, Carionem audito nomine Pluti metu exanimatum eſſe, expenſóque, quod in Plutum commiſerat, facinore, Deorum opem implorare, & ſummiſſa voce hæc dicere, ὦ φοῖβ' ἄπολλον, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες, καὶ Ζεῦ. Confuſa ſanè hæc Deorum inuocatio timorē arguit, & animum conſternatum. Quod ſi eſt, τί φῄς quod ſequitur, eadem voce profertur quá illa præcedentia, Σὺ Πλοῦτος οὕτως ἀθλίως διακείμενος; habent hæc verba, τί φῄς, admirationem magis quàm interrogationem. ἐκεῖνος ille omnibus notus, apud omnes decantatiſſimus, nulli nō notiſſimus. ὄντως omnino, non ſolùm nomine, ſed & numine atque poteſtate. Ναί.] Affirmatio Latinis etiam accepta, næ.

Σχόλια. Αὐτότατος.] ἡ αὐτότατος ἀντωνυμία σύγκειται κοινικῶς. τὰ γὰρ ἀόριστα τῶν πραγμάτων, ἀντωνυμία... εἰ οὖν ἡ ἀντωνυμία ἐπὶ ὑπέρθεσιν παραλαμβάνεται, κατὰ τὸ ἐπίτασιν ἡ δέχεται εἰς τὰ ἄλλα μέρη. ἄλλως. ἔπαιξεν αὐτότατος ὑπερθετικῶς εἰπών. ἵνα δείξῃ ὡς ἀληθῶς αὐτός ἐστιν. ὥσπερ καὶ τὸ μονώτατος. ἰστέον ἢ ὅτι τὸ μὲν μονώτατος εὕρηται ἐν τοῖς λογοποιοῖς. τὸ ἢ αὐτότατος οὔ.

Gerardvs. Αὐτότατος.] Superlatiuū de pronomine effictum facetè, & comicè, quaſi diceret: Si vſquam vllus eſt Plutus, ego ille ſum. οὖν, itaque, nota eſt certitudinis.
D Βαδίζεις.] Græcis & Latinis βαδίζω & venio ancipitem habent, id eſt progrediundi, vel redeundi, motum.

Σχόλια. Ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι.] οὗτος ἦν τῶν τὸν λακωνικὸν βίον ζηλούντων Ἀθηναίων. πλούσιος μὲν, σφόδρα· ἄλλως δὲ, κακόβιός τις καὶ φιλοχρήματος, καὶ σκνιφὸς κωμῳδεῖται, ὡς ἐν Πελαργοῖς εὕρηται περὶ τούτου, ὅς τις ἕνεκεν τῆς φειδωλίας οὐδ' ἵνα προσίεσθαι οὐκ φυλακῆς ἕνεκα τῶν χρημάτων καὶ γλίσχρος ἦν.

Gerardvs. Πατροκλέους.] Patroclus vir
E Athenienſis prædiues quidem, ſed auarus, oppidò quàm parcus & incultus. Quo nomine cum à ſuis increparetur, aiebat ſe Λακωνικὸν βίον ζηλοῦν. i. Lacedęmoniorum vitam imitari, quorū frugalitas, & vitæ integritas, præ cęteris Græcię partibus, tāta fuit, vt qui ſyncerè & incultè viuerent, Laconicè viuere dicerentur. Patrocli tenacitatem poëta inſectatur, dum ab eo Plutum aridum, pannoſum, & ſitu obductum venire fingit. Ἐλούσατο.] Lauit. Molles viri & luxu diffluentes lauacris, calidis pręſertim, ſubinde ſe committebant, nitoris & elegā-
F tiæ cauſa. Idem faciebant valetudinarij, & laboribus defatigati: refocillandis enim viribus balnea non parum conferunt. Ariſtophanes dum vult ſignificare congeneam, & innatam Patroclo fuiſſe auaritiam, ait eum balneo nō eſſe vſum ex quo tēpore natus eſt, quaſi verò etiam ipſi adhuc infanti ἀλουσία placuerit, & illuuies fœda. Ἐξ ὅτουπερ.] Solue, ἐξ ὅτου περ. ὅτου idem eſt quod οὗ, vt anteà vidimus ὅτῳ pro ᾧ. Περ vocula eſt expletiua. Ergo ἐξ
G οὗ ſcilicet χρόνου. Τουτὶ, τοῦτο.] hoc malum, hanc cęcitatem, & miſerā vitæ conditionem. Ἔπαθες,] Indefinitum β, à πάσχω. πῶς ἔπαθες, quomodo paſſus es, quomodo contigit tibi. ταῦτ', his me affecit malis, hæc mihi mala inflixit.

Σχόλια. Φθονῶν.] φθόνος ... τοῖς φιλοσόφοις, ὃ καὶ ἀλ-

ἐπ' ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς λύπη, ἤτοι ἡ ζηλοτυπία ὡς ἐνταῦθα, παρὰ δὲ τοῖς ῥήτορσιν ἡ μέμψις ὡς Εὐριπίδης. Αποκλείουσι φθόνος γυναῖκας. Εγὼ γὰρ ὢν μειράκιον] τοῦτό φησιν ἵνα τὸ προπετὲς τῆς ῥήσεως ἐπὶ τὴν ἡλικίαν ἀναφέρῃ καὶ ἐπὶ τὸ ἐξημαρτημένον, καὶ δόξῃ συγγνώμην ἔχειν ἡ ἁμαρτία, ὅτι μειράκιον ἠπείλησε. τὸ μὲν ἐπ' ἴσῳ ἁμάρτημα τὸ τοὺς μὲν φαύλους καταλείπειν ὁμολογῆσαι, καταλαβεῖν δὲ τοὺς χρηστούς. πῶς οὖν νοούμενος ὁ Ζεὺς εἰς τὸ ἐναντίον αἴτιον καὶ μᾶλλον βουλόμενος τοὺς ἀγαθοὺς εὖ πράττειν, ἐτύφλωσε τὸν Πλοῦτον εἰπόντα τοῦτο. λεγόμενον δὲ ὅτι εἰ πάντας ἀγαθοῖς, καὶ τοῖς ἀρετὴν ἀσκοῦσι παρείπετο τὸ πλουτεῖν, πάντες ἂν διὰ τὸ πλουτεῖν μετῄεσαν τὴν ἀρετήν· ὁ δὲ Ζεὺς βουλόμενος τοὺς ἀνθρώπους οὐ διά τι χρήσιμον καὶ ἐπωφελὲς τὴν ἀρετὴν μετιέναι, ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν ἀρετήν, τοῖς τοιούτοις ἀσκοῦσι καὶ ἀποτυχίαν χρημάτων, ἐπ' ὅτι δίδωσιν ἐν τῷ βίῳ. ἵνα ἕκαστος ἐφίηται τῆς ἀρετῆς δι' αὐτὴν τὴν ἀρετήν. οὐ μὴν διὰ τὸ ἐλπίζειν ὅτι πάντως διὰ τῆς ἀρετῆς εὐπορήσει χρημάτων. A B

GERARDVS. Μειράκιον.] Tuetur quantum poteſt ſuam innocentiam. Si quid, infit, petulantius olim à me dictum eſt, vel incautius, dignum venia fuit. ignoſcendum enim ætatulæ imbecilliori. Peccaſſe autem me nõ puto, Iouem verò iniquius mecum egiſſe credo, vt qui nullo diſcrimine inter homines me agere velit, non etiam, vti exoptabam, ſolo bonorum hominum commercio frui. Ηπείλησα, inſolentiùs dixi in inuidiã ſceleratorum, indoctorum, & ineptorum. ὡς τοὺς, πρὸς τούς. Βαδιοίμην, βαδίζω, futurum habet commune βαδίσω, Atticum βαδιῶ, vnde eſt medium futurum βαδιοῦμαι, à quo fit optatiuum βαδιοίμην. Ο δέ.] ὁ articulus pro pronomine οὗτος.

Μόνους βαδιοίμην, ὁ δέ μ' ἐποίησε τυφλόν,
Ἵνα μὴ διαγιγνώσκοιμι τούτων μηδένα.
Οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ. C
Χρ. Καὶ μὴν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους,
Καὶ τοὺς δικαίους. Πλ. Ὁμολογῶ σοι. Χρ. Φέρε, τί οὖν
Εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
Φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς; Πλ. Φήμ' ἐγώ.
Χρ. Ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις; Πλ. Πάνυ μὲν οὖν.
Πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου.
Χρ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων. D
Πλ. Ἄφετόν με νῦν· ἴστον γὰρ ἤδη τἀπ' ἐμοῦ.

Adire ſolos vellem: ſed me Iuppiter
Occæcauit, vt horum dignoſcam neminem.
Adeò frugi hominibus hic Deus malè inuidet.
CH. *Atqui ille honorem accipit à iuſtis & bonis*
Solis. PL. *Fateor.* CH. *Age tu, ſi viſum priſtinum*
Recuperes, nunquid fugies iam deinceps malos?
PL. *Ita loquor.* CH. *Ad iuſtos diuertes?* PL. *Scilicet.*
Nã nuſquã ipſos iam longo vidi tẽpore.
CH. *Neq; id mirũ: quãdo ego oculatus eiuſmodi*
Haud vſquam video. PL. *Dimittite nunc me: quæ enim*
Scire ex me voluiſtis, ea tenetis omnia.

Σχόλια. Ο δέ μ' ἐποίησε τυφλόν.] παρῳδεῖται ἐκ τῶν Ἡσιόδου, κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισιν. ἢ ὅτι ἀνόητος ὁ διὰ τῆς ἀρετῆς τὸ πλοῦτον φέρων τοῖς δικαίοις, ἀποχωρεῖν ἐκ πενίας.

GERARDVS. Ἐποίησε τυφλόν,] ſine periphraſi vno verbo dicas ἐτύφλωσε. ἵνα μή, μὴ abundat, cum ſequatur altera negatio in μηδένα. οὕτως, vt ſuæ faueat cauſæ, indignum facinus Iouis repetẽs, in impium ἐπιφώνημα erumpit. neque enim ideo Plutum excæcauit Iupiter, quòd bonis inuideret, ſed hoc conſilio vult virtutem propter ſe amari, non ob aliud. Iam ſi illi demum diuites euaderẽt, qui ſtudioſi eſſent, & virtutem colerent, pleroſque videres qui ideo virtutem amplecterentur, quòd per eam diteſcerent. Quare virtutem, non propter virtutem, ſed propter opulentiam amarent. τοῖσι χρηστοῖσι pro τοῖς χρηστοῖς. καὶ μήν. Bonis bona deberi, non malis, & omnes ſciunt, & ſenarius hic Græcorum teſtatur verſiculus: E F

Ἐσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ ἐσθλὰ καὶ διδοῖ Θεός. id eſt,
Bono certè viro bona etiam largitur Deus.

Quare Chremylus dum Pluto aſſentitur, & eius fauorem ambit, his verbis illatum vult, non ſine malo animo Iouis fieri, quòd à probis Plutum arceat, eos contrà paupertate premi, ac grauia permulta perpeti ſinat.

Σχόλια. Διὰ τοὺς χρηστούς γε.] ἰστέον ὅτι ἡ διὰ πρόθεσις οὐ μόνον γενικῇ συντάσσεται ὅταν δηλοῖ ἐνέργειαν, ἀλλὰ καὶ αἰτιατικῇ, ὡς ἐνταῦθα. εὑρίσκεται δὲ τοῦτο καὶ ἐν πολλοῖς τῶν λογοποιῶν. καὶ μὴν ὅταν δηλοῖ αἰτίαν, αἰτιατικῇ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συντάσσεται. ἀλλὰ καὶ πρὸς γενικὴν εὑρηται σπανίως. Ὁμολογῶ σοι.] συμφωνῶ σοι. ὅμοιά σοι λέγω ἐν τούτῳ. εὑρίσκεται δὲ καὶ πρὸς αἰτιατικήν. G

GERARDVS. Φέρε.] Quoniam impium eſt, nec ſatis tutum de Ioue malè vel ſentire, vel dicere, Chremylus occeptam interrumpit diſputationem, alióque ſe conuertit. Tranſitioni commodiſſima eſt hæc vocula, φέρε, quaſi diceret agè, omiſſis hiſce, aliud tractemus. ἀναβλέψειας, ἀνὰ quod cum βλέπω hic iungitur, aliud nihil eſt quàm πάλιν, quod præcedit. Alterum itaque ἐκ παραλλήλου poſitum cenſeatur. Πρὸ τοῦ,] vno verbo aduerbialiter ponitur pro πρότερον. Quod ſi vocibus diductis legas πρὸ τοῦ, ſubaudies χρόνου, vt cùm dicimus πρὸ μικροῦ, paulò antè. Φήμ',] φημί. Habet hoc verbum non modò conſenſum, ſed & aſſeuerationẽ. βαδίζοις. Ideo hoc addit, quod Plutus aſpernari bonos potuiſſet, quorum gratia viſum amiſiſſet.

Σχόλια. Πολλοῦ γὰρ αὐτούς.] διὰ τὸν ἐπιχώριον τρόπον. ταῦτα γὰρ εἰς τὴν τῶν Ἀθηναίων φησὶ πολιτείαν, ἐπειδὴ εὑρίσκων αὐτοὺς ὡς πονηρούς.

GERARDVS. Ἑώρακα.] Athenienſiũ rempub. & τὸν ἐπιχώριον τρόπον, manifeſtè perſtringit. Perfectum eſt Atticum ἑώρακα ab ὁράω. οὐδ' ἐγώ. ſ. ἑώρακα.

Σχόλια. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν.] οὐδέν φησι παράδοξον εἰ τυφλὸς ὢν οὐχ ἑώρακας.

GERARDVS. Ἄφετον.] ἀφίημι facit indefinitum β imperatiui ἄφες, vnde eſt ſecunda hæc dualis perſona. Ἴστον] pro ἴστετον per ſyncopen ab ἴσημι. Τ' ἀπ' ἐμοῦ, τὰ ἀπὸ ἐμοῦ, rationem rerum mearum, qui ſim, vnde veniam, & cæcitatis meæ cauſam. Μὰ Δία.] μὰ negat, non per Iouem. ſ. ὀμνύομαι. Ἐξόμεθα.] futurum τοῦ ἔχομαι, quod eſt, ita alicui hæreo, vt ab eo reuelli nequeã. Ἐπιλλοτον.] μάλ-

λω, futurus ſum, amat futurum infinitiui reddi ſolent per participium futurum & verbum ſubſtantiuum, hoc modo, μέλλω λέξειν lecturus ſum, μέλλω ἕξειν, habiturus ſum, μέλλετον παρέξειν, facturi eratis.

Χρ. Μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεσθά σου.
Πλ. Οὐκ ἠγόρευον, ὅτι παρέξειν πράγματα
Ἐμέλλετόν μοι; Χρ. Καὶ σύ γ', ἀντιβολῶ, πιθοῦ.
Καὶ μή μ' ἀπολίπῃς, οὐ γὰρ εὑρήσεις ἐμοῦ,
Ζητῶν ἔτ' ἄνδρα τοὺς τρόπους βελτίονα.
Μὰ τὸν Δί'. οὐ γάρ ἐστιν ἄλλος, πλὴν ἐγώ.
Πλ. Ταυτὶ λέγουσι πάντες. ἡνίκ' ἂν δέ μου
Τύχωσ' ἀληθῶς, καὶ γένωνται πλούσιοι,
Ἀτεχνῶς ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ.
Χρ. Ἔχει μὲν οὕτως· εἰσὶ δ' οὐ πάντες κακοί.
Πλ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀπαξάπαντες. Καρ. Οἰμώξει μακρά.
Χρ. Σὺ δ' ὡς ἂν εἰδῇς, ὅσα παρ' ἡμῖν, ἢν μένῃς,
Γενήσετ' ἀγαθά, πρόσεχε τὸν νοῦν, ἵνα πύθῃ.
Οἶμαι γὰρ οἶμαι (ξὺν θεῷ δ' εἰρήσεται)
Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας,

CH. Non per Iouem, ſed te multò nunc auidius
Retinebimus. PL. Annõ ita fore hoc prædixerã,
Quòd eſſetis mihi facturi hîc negotia?
CH. Obſecro, da te mihi, neque deſere me. Virũ
Si quæras, quàm ego ſum, in vita meliorẽ, neque
Tu reperies, neque per Iouẽ alius eſt, quàm ego.
PL. Hoc pollicentur omnes: ſed vbi me ſemel
Adepti fuerint, ditéſq; euaſerint,
Planè à probitate deflectunt ad malitiam.
CH. Ita eſt: veruntamen non omnes ſunt mali.
PL. Imò omnes, per Iouem. CA. Pœnas dabis mihi.
CH. At tu, vt ſcias, quanta accepturus ſis bona:
Si apud nos maneas, animũ adhibe, vt intelli-
Cõfido enim atq; ſpero (modò Deus annuat) (gas
Fore, vt hac ego te cæcitate liberem,

Σχόλια. Καὶ σύ γ' ἀντιβολῶ.] πεποίηται παρὰ τὸ ἄντομαι καὶ βάλλω. ἔχει δὲ τὴν ὁρμὴν πρὸς τὸ, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεσθά σου. τὸ δὲ ἐκ ἠγόρευον, ὥσπερ διὰ μέσου. τὸ δὲ πιθοῦ περισπᾶται. ἔστι γὰρ δεύτερος ἀόριστος. τοῦτον δὲ οἱ Ἀττικοὶ περισπῶσι καὶ χρῶνται ἀκολούθως τῇ διαλέκτῳ. ἡ γὰρ ἀναλογία βαρύνει ὥς φησιν Ἀπολλώνιος.

Gerardus. Ἀντιβολῶ,] alicui me tota vi oppono, vt precibus victum in meam ſententiam traham. παρὰ τὸ ἄντην ποδῶν βάλλεσθαι, vt nonnullis placet, id eſt in genua procumbo, ad alicuius pedes me prouoluo. Quod ſi ἀντιβολῶ ſimpliciter & ſine caſu ponatur, vt hîc, in aduerbium migrat, vt illa Latinorum, obſecrò, orò, cedò, amabò. Πιθοῦ,] thema πείθομαι habet indefinitũ β ἐπιθόμην, vnde eſt imperatiuũ tẽporis eiuſdẽ πιθοῦ, & Atticè accẽtu mutato πιθοῦ, ſiue vt hoc tibi perſuadeã. ἐμοῦ poſt anorme comparatiuum, βελτίονα. τοὺς τρόπους. ſ. κατὰ.

Σχόλια. Μὰ τὸν Δία.] τὸ μὰ τὸν Δία οὐ πρὸς τὸ ὅπισθεν συνάπτεται οὐ μόνον λέγει, ἵν' ᾖ βεβαιωτικὸν τοῦ οὐχ εὑρήσεις, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐπαγόμενον συνάπτεται.

Gerardus. Μὰ τὸν Δία] cõfirmatio eſt hominis vrgentis. ἄλλος. ſ. ἀγαθὸς τοὺς τρόπους. Si Plutus ſtatuit ad bonos ire, in agro autẽ Attico Chremylus ſolus ſit bonus, debet vnius Chremyli conſuetudine, contentus eſſe. Ταυτὶ] Atticum eſt ἀντὶ ταῦτα. Τύχωσι,] indefinitum β ſubiunctiui à themate τυγχάνω, conſequor, adipiſcor. ἀληθῶς, Is nõ dicitur frui Pluto ἀληθῶς, id eſt, verè & perfectè, qui eũ tantũmodo videt, vel cũ eo obiter agit, ſed qui pro ſuo arbitratu multos dies cum eo verſatur.

Σχόλια. Ἀτεχνῶς.] ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς. καθάπαξ. ὅ ἐστιν ἐν λόγῳ ἀληθῶς. τέχνη γὰρ ὁ δόλος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. τὸ δὲ ἄνευ δόλου ἀληθές. ὁ γὰρ τόνος διαστέλλει τὸ σημαινόμενον, πλὴν τῆς τέχνης στέρησιν, καὶ τὸ ἀδιάφορον τοῦ χρήσεως. ἀτεχνῶς οἱονεὶ ἀτενῶς μετ' ἐπιτάσεως. ἄλλως. ἁπλῶς ἄνευ τέχνης. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀθλητῶν τῶν μὴ τέχνῃ νικώντων, ἀλλὰ δυνάμει. ἢ καθάπαξ. ἢ ἀδόλως. ἐὰν δέ τις παρὰ τὴν τέχνην λέγῃ τὶ ἢ μὴ, οὐκ ἔστι περισπωμένως, ἀλλὰ βαρυτόνως. ἀτέχνως ποιεῖς. ἀτέχνως λέγεις. ὁ δὲ νοῦς, κἂν φύσει τις ᾖ χρηστὸς ἐπὶ τὸ χεῖρον μεθίσταται ὑπὸ τῶν χρημάτων. Ὑπερβάλλουσιν.] ὑπερβάλλω καὶ ὑπερβάλλομαι τὸ αὐτὸ, ὡς ποιῶ καὶ ποιοῦμαι. καὶ συντάσσεται πρὸς μὲν τὸ πρόσωπον αἰτιατικῇ, πρὸς δὲ τὸ πρᾶγμα δοτικῇ, οἷον ὑπερβάλλω τὸν δεῖνα λόγῳ. ὑποβάλλω δὲ λόγους ἀντὶ τοῦ ὑποτίθημι. ὅθεν καὶ τὸ ὑποβλήδην παρ' Ὁμήρῳ. καὶ ὑποβάλλω βρέφος ὅθεν καὶ τὸ ὑποβολιμαῖος, καὶ ὑποβάλλομαι παθητικῶς ἀντὶ τοῦ ὑπόκειμαι. καὶ ὑποβάλλεται ἡ θεμέλη τῷ τοίχῳ ἀντὶ τοῦ ὑποτίθεται, καὶ ὑποβάλλεται ὁ χόρτος τῇ στρωμνῇ. προβάλλω τὸ εἰς τοὔμπροσθεν τίθημι, ἀφ' οὗ πρόβολος. προβάλλομαι δὲ μάρτυρα. Τῇ μοχθηρίᾳ.] τῇ κακίᾳ [illegible] τὸ χεῖρον μεθίστανται ὑπὸ τῶν χρημάτων.

Gerardus. Ἀτεχνῶς. τέχνη] Atticis eſt dolus, hinc ἀτεχνῶς, ἄνευ τῆς τέχνης ſine dolo, ergo verè, re vera, vt planè, & id quod res eſt dicam. ὑπερβάλλουσι. ſ. τοὺς ἄλλους. Quondam inopes & boni, vbi ſemel animum ad diuitias appulerunt, fiũt omnium ſceleratiſſimi. ἔχει ſ. πρᾶγμα, ita res habet vt dicis, nempe ex diuitiis omnes fieri deteriores. Sed quomodo hæc conſtãt? Plutus dixit, ταυτὶ λέγουσι πάντες, Pluti confirmans dictum Chremylus dixit, ἔχει μὲν οὕτως. Mox verò ſubdit, quod vtrique aduerſetur, εἰσὶ δ' οὐ πάντες κακοί. Attende, Chremylus cautè aſſentitur Pluto, dũ ait, ἔχει μὲν οὕτως, veretur enim ne quid dicat, quo offenſus Plutus, ſtatim abire paret. Propterea inſinuans ſe in gratiam Pluti, vult verbum πάντες mitius accipi, vt ſit idẽ quod πάμπολλοι, plerique: valde multi quidẽ ſunt, inquit, in quos competat quod dixiſti, non continuò tamen in omnes conferas.

Σχόλια. Ἀλλ' ἀπαξάπαντες.] δύο μέρη τοῦ λόγου τὸ ἀπαξάπαντες, οὐ φησὶ πάντες, ἀλλ' ὁμοῦ πάντες. τὸ γὰρ ἀπαξάπαντες ἐπὶ ἐπιτάσεως λαμβάνεται. ὑφ' ἓν δὲ ταῦτα τὰ ἕν. καὶ προφέρονται ὡς δηλαδὴ, ἀπαξαπλῶς.

Gerardus. Μὰ Δία.] Profert hoc obliquè, & capite obliquato: per auctã ſyllabis dictionem, rei denotat incrementum, nõ ſunt mali omnes, ſed omnes ſimul, omnes ad vnum. Sic dicunt, non eſt μέγας, ſed μέγιστος, atque adeò περιμέγιστος. μακρά.] Quod dominus blanditiis impetrare nequit, ſeruus ferocior (quoniam non immemor quantum antea ipſe cum hero minis profecerit) minis

minis extorquere tentat. Eſt μακρὰ adiectiuum neutrum plurale, ἀττικῶς pro aduerbio poſitum λίαν, πάνυ, multum, diu. hoc ſenſu: dū omnes improbitatis inſimulas, facis quod olim etiā atque etiam te pœniteat. Vide ne hoc nomine pœnas aliquando des grauiſſimas. γενήσεται, aderunt tibi bona. Vt intelligas ergo non cōtinuò omnes malos eſſe, qui diteſcunt, méque in eorum albo eſſe non debere, qui te præſente, improbiores euadunt. τὸν νοῦν, non aurē ſolùm, ſed & mentem dictis meis accommoda, quoniā quod dicturus ſum ego, de nihilo non eſt. Πύθη,] Indefinitū β ſubiunctiui à themate πυνθάνομαι. οἶμαι, geminatum hoc verbum aſſeuerationem habet maiorem. Ξὺν θεῷ εἰρήσεται. Quod iam audies, dicetur cum Deo. i. fauente numine: vt ſanus vſque adeò non ſum, vt auſim polliceri planè in me ſitum eſſe, quod promittam, & me illud ſuſcepturum inuitis Diis.

Σχόλια. Τῆς ὀφθαλμίας.] τῆς πηρώσεως. ἰδίως δὲ, ὀφθαλμίαν τὴν πήρωσιν φασι, διὰ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ μεταπεποίηται, τῆς συμφορᾶς ταύτης σε παύσω, ἧς ἔχεις. ἄλλως. ὀφθαλμία κυρίως ἡ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ νοσήματος τινος γινομένη βλάβη ἥτις καὶ ἰάσιμός ἐστιν, ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τῆς τυφλώσεως παρείληπται. τύφλωσις γάρ ἐστιν ἡ παντελὴς τῆς ὁράσεως στέρησις.

A

Gerardvs. Ὀφθαλμίας.] Eſt hîc μείωσις qua rē extenuat, ὀφθαλμία enim potiùs morbus eſt oculorum ad tempus: cùm autem agatur de cæcitate quæ nullo tempore curatur, ὀφθαλμίαν pro πηρώσεως vel τυφλώσεως poſuit. Quid autē ſi cæcitatem ideo vocat ὀφθαλμίαν, quòd eā exiſtimet curabilē? ποιήσας. verba, hoc modo diſponantur, B οἶμαι ποιήσας βλέψαι, arbitror, & ſpero vbi fecero vt videas, ἐμὲ. ſ. ἀπαλλάξειν σε, me liberaturū te ταύτης τῆς ὀφθαλμίας. Animaduerte nominatiuum ποιήσας cum infinitiuo ἀπαλλάξειν Attica conſtructione iunctum: nam cōmunis ſyntaxis exigeret οἶμαι ποιήσαντα ἀπαλλάξειν. φύσει. Non protinus miſer natura is eſt cenſendus, qui in periculum cadit, ſed qui prudens, ſciens & volēs ipſe ſibi malum acceſſit, aut qui in diſcrimen lapſus, ab eo vt ſtatim expediatur tota vi non adnititur, huiuſmodi ſanè qui eſt, digniſſimus eſt, qui C miſer in miſeria pereat miſerrimè.

Βλέψαι ποιήσας. Πλ. Μηδαμῶς τοῦτ' ἐργάσῃ.
Οὐ βούλομαι γὰρ πάλιν ἀναβλέψαι. Καρ. Τί φῄς;
Ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν ἄθλιος φύσει.
Πλ. Ὁ Ζεὺς μὲν οὖν εἰδὼς τὰ τούτων μῶρ', ἐμ', εἰ
Πύθοιτ' ἂν, ἐκτρίψειε. Χρ. Νῦν δ' οὐ τοῦτο δρᾷ,
Ὅστις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ;
Πλ. Οὐκ οἶδ'. ἐγὼ δ' ἐκεῖνον ὀρρωδῶ πάνυ.
Χρ. Ἄληθες; ὦ δειλότατε πάντων δαιμόνων.
Οἴει γὰρ εἶναι τὴν Διὸς τυραννίδα,

Tibiq́ visum restituam. Pl. *Minimè omnium*
Hoc feceris: nam visum recipere non lubet.
Ch. *Quid ais?* Ca. *Hic homo ingenio est nato ad miseriam.*
Pl. *At Iuppiter, quem veſania horum non latet,*
D *Si hoc reſciſcat, me penitus perduit.* Ch. *Quasi*
Verò hoc ipſum iam non agat, cùm ſcilicet
Te cæcum oberrare, & paſſim impingere ſinit?
Pl. *Id neſcio: ſed ego formido ipſum maximè.*
Ch. *Itane verò, ò meticuloſiſſime omnium?*
Sed cenſen' tu illud imperium magni Iouis,

Σχόλια. Ὁ Ζεὺς μὲν οὖν εἰδώς.] τὰ τούτων τῶν ἀνθρώπων πάντα εἰδώς. ἐπεὶ οὐδὲν αὐτὸν λανθάνει μεταπεποίηται δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῷ δευτέρῳ. τὸ δὲ μῶρα μεταξὺ ἄλλως. εἰ μὲν γράφεται μῶρ' ἐμ' εἰ, οὕτω συντακτέον, ὁ Ζεὺς μὲν εἰδὼς τὰ τούτων μῶρα ἔπη, εἰ πύθοιτο ἐμὲ ἀναβλέψαντα ἐκτρίψειέ με. εἰ δὲ μῶρ' ἔπη, τὸ πύθοιτ' ἂν διχῇ μέσον ἵσταται. τινὲς γὰρ ἂν ταῦτα καὶ οὐδὲν αὐτὸν λάθοιτο. ἐπαινεῖται, οὐδὲ δὲ τοῖς νεωτέροις ἐξυφαίνεται. ἀλλὰ κατὰ τὸν E Εὐστάθιον μῶρος ἀναλογώτερον προπερισπᾶται διὰ τὴν συναίρεσιν. Καὶ γὰρ μῶρος λέγεται αὐτὸ τὸ μὴ ὁρᾶν, οἱονεὶ μύωρος, καὶ τὸν νῦν τυφλὸς ὑπάρχων.

Gerardvs. Ὁ Ζεύς.] Plutus verba hæc ſummiſſè, & auerſa nōnihil facie, profert. Quare perinde ac ſi Chremylum & Carionem nō alloqueretur, tertia perſona vtitur, non ſecunda, τὰ τούτων μῶρα, horum, id eſt, veſtram inſipientiam. At Chremylus in Plutum valde intētus, quæ dicuntur omnia exaudit, ad eáque reſpondet. Μωρα ἔπη,] ſermones tam impios, & vſque adeo inconſulta conſilia. Capit adiectiuum genere neutro pro ſubſtantiuo, τὴν μωρίαν, τὴν μωρολογίαν. εἰ πύθοιτο, ſi intellexerit. Qui poſſūt, quæſo, hæc cōſtare? ὁ Ζεὺς εἰδὼς, εἰ πύθοιτο, Iupiter qui hęc nouit, ſi ea intellexerit. Iupiter omnia videt, omnia audit, omnia intelligit, ſed in multis conniuet: eáque quaſi non audire videtur, quorum tamē vltionem in aliud tempus differt. Hoc adde flagitioſius eſſe, malè loqui, quàm malè ſentire.

Bisetvs. Τὰ τούτων μῶρα] τὴν τούτων μωρίαν, καὶ ἐναντιότητα. τὰ τούτων μῶρα, καὶ σκαιὰ ἔπη. Σουίδας μῶρα, ἄτοπα, παράλογα. μῶρος αὐτὸ τοῖς Ἀττικοῖς προπο-

Gerardvs. Ἐκτρίψειε] fregerit, attriuerit, non eo contentus quòd me excæcarit. οὐ τοῦτο δρᾷ. ὃς σε ἐπιτρίβει, προσπταίοντα. Dū cęci in ceſpites, ligna, lapides offendunt, προσπταίουσι. Dum ſic ingrediuntur, vt vnde profecti ſunt, eodem ſæpe videantur reuerti, περινοστεῖν.

F Σχόλια. Περινοστεῖν ἐᾷ.] κυρίως μὲν ἡ ἀπὸ ἄλλοθεν ἐπὶ τῆς οἴκαδε ἄφιξις. καταχρηστικῶς δὲ ἡ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάβασις καὶ πορεία.

Gerardvs. Οὐκ οἶδα,] Auribus obturatis auertit ſe à Chremylo. Nec volo, inquit, nec debeo, nec audeo huiuſcemodi verba in Iouē cogitare, vel dicere, imò ne audire quidem.

Σχόλια. Ὀρρωδῶ πάνυ.] φοβοῦμαι. ἀπὸ τοῦ ὄρρου ὅ ἐστι μεθόριον τῶν σκελῶν. ὅτι γὰρ φοβούμενον τὸ μόριον καὶ κυρίως μετὰ τὴν τῆς ἀλόγου δέους. ποιεῖται δὲ αὐτὸ τὸ συστέλλειν τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὸ δέος. ἢ αὐτὸ τὸ ἐξέρπειν τὰ τοῦ μέρη τὰ αἰδοῖα κατὰ τὴν τοῦ δέους διάθεσιν. ἢ ὅτι τῶν φοβουμένων ἐκεῖθεν ὁ ὄρρος ἤτοι ὁ πρωκτὸς ἱδροῖ. Ὄρρος δέ ἐστι τὸ ἐπάνω τῆς πυγῆς ὀστοῦν, ἐξ οὗ ἡ οὐρὰ τῶν ζώων φύεται.

G

Gerardvs. Ὀρρωδῶ] ὄρρος, os eſt vnde cauda pendet, pro cauda ipſa capitur. δέω timeo, ὀρρωδέω metuo, formido, propriè de animalibus dicitur caudam propter metum reducentibus.

Σχόλια. Ἀληθες.] ἴσον τῷ ὄντως. ἀξιοῦσι δὲ ὀξύνειν τινὲς, φρόντιζε τοῦτο δηλαδή· ἔστι δὲ ἐπίρρημα θαυμαστικὸν καὶ προπαροξύνεται ἀττικῶς. A

Gerardvs. Ἄληθες,] Aduerbiaſcit adiectiuum neutrum. Atticè autem eſt proparoxytonum, communiter enim oxytonum eſt. Δειλότατε. Quid faciat vehemēs pecuniæ ſtudium! Chremylus ſcit Deos minores ſubiici maioribus: propterea Vulcanum quondam ab Ioue de cœlo in terrā præcipitatum tradunt, & Plutus ipſe ab eodem ſe ait excæcatum, & tamen dum Plutum in ſuam ſententiam pellicit, Iouem aſpernari nō dubitat. Plutúmque vt ignauum, accuſat. πάντων omniū Deorum, quē puto etiam Diis minoribus pauidiorē: cùm tamen inter maiores ſis collocandus. Ἰὰρ] Interrogationi particula hæc ſeruit non inuenuſtè. Τυραννίδα.] Priſcis ſeculis tyrannus rex erat, & tyrannis imperium ſignificabat, vt hîc. Iouem Deorum regem fuiſſe poëtica figmenta canunt: illius arma κεραυνοὺς eſſe tradunt, vnde κεραύνιον & τερπικέραυνον, id eſt, fulminatorem, fulmine gaudētem, quod in fontes contorquet. Quoniam ergo Chremylus ſentit Plutum, metu Iouis illius tanti, B à ſua ſententia alieniorem, Iouis ὑπεροχὴν deſpicienter tractat.

Καὶ τοὺς κεραυνοὺς ἀξίους τριωβόλου,
Ἐὰν γ' ἀναβλέψῃς σὺ, κἂν μικρὸν χρόνον;
Πλ. Ἆ, μὴ λέγ' ὦ πόνηρε ταῦτ'. Χρ. Ἔχ' ἥσυχος.
Ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ
Μεῖζον δυνάμενον. Πλ. Ἐμὲ σύ; Χρ. Νὴ τὸν οὐρανόν. C
Αὐτίκα γὰρ ἄρχει διὰ τίν' ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν;
Καρ. Διὰ τἀργύριον· πλεῖστον γὰρ ἔστ' αὐτῷ. Χρ. Φέρε
Τίς οὖν ὁ παρέχων ἐστὶν αὐτῷ τοῦτ'. Καρ. Ὁδί.
Χρ. Θύουσι δ' αὐτῷ διὰ τίν'; οὐ διὰ τουτονί;
Καρ. Καὶ νὴ Δί', εὔχονταί γε πλουτεῖν ἄντικρυς.
Χρ. Οὐκ οὖν ὅδ' ἐστὶν αἴτιος, καὶ ῥᾳδίως
Παύσειεν, εἰ βούλοιτο, ταῦτ' ἄν. Πλοῦτ. Ὅτι τί δή; D

Et fulmina eius digna vel teruncio:
Si tu oculos recipias, vel modico tempore?
PL. Ab iſta ne dixis, ſcelus. CH. Acquieſce: nam
Ego demonſtrabo, quòd tu plus ipſo Ioue (illicò.
Poßis. PL. Egon? CH. Tu, per cœlum: & nunc
Bonus ille Iuppiter, per quem Dijs imperat?
CA. Per argentum: hoc enim illi abūdè ſuppetit.
CH. Agè, quis Ioui illud argētū largitur? CA. hic.
CH. Per quē Ioui homines ſacrificant? nunquid per hunc?
CA. Omninò: nam huc omnia vota ſacrificantiū
Redeunt: vt ij diteſcant, qui Deum inuocant.
CH. An nō igitur hic autor ſacrorum omniū eſt?
Et, ſi velis hic, facilè iſta omnia deſiuerint? PL. Quamobrem?

Σχόλια. Τοὺς κεραυνούς.] τὰ μέγιστα ἀμυντήρια τοῦ Διός. ἐκ δὲ τούτων, τὴν δύναμιν αὐτοῦ λέγει.

Gerardvs. Τριωβόλου.] Obolus æreum fuit numiſma minutulum, inde dictū quòd obeliſci imaginem præferret. Quoniam verò huius nummi pretium eſt minimum, quod volunt videri viliſſimum & contemptiſſimum, aiunt non eſſe dignum obolo, dyobolo, triobolo, tetrobolo &c. Compoſitio, ο in ω mutat in ſecunda horum nominum ſyllaba. E

Bisetvs. Κεραυνούς.] Ἐτυμολογεῖται κεραυνὸς παρὰ τὸ κέρσαι, ὅ ἐστι φθεῖραι, καὶ τὸ αὔειν, ὅ ἐστι ξηραίνειν, λέγεται. ὁ διὰ τοῦ ξηραίνειν φθείρων, ὁ τῷ καίειν φθείρων. κεραυνῶν δὲ εἴδη πέντε, πρηστήρ, σκηπτὸς, ἀργής, ψολόεις, καὶ ἑλικίας. Σουΐδας δὲ τὸν κεραυνὸν λέγει εἶναι ἔξαψιν σφοδρὰν μετὰ πολλῆς βίας πίπτουσαν ἐπὶ γῆς, νεφῶν ἀντιπεριβαλλομένων, ἢ ῥηγνυμένων. οἱ δὲ λέγουσιν εἶναι συστροφὴν πυρώδους ἀέρος βιαίως καταφερομένου. καὶ τὸν κεραυνὸν μὴ ἀστράπτειν, ἀλλ' ἀπολήγειν. ἐνίοτε δὲ καὶ ἀντὶ τῆς ἀστραπῆς ὁ κεραυνὸς λαμβάνεται. F

Gerardvs. Ἐάν γε.] Nō in totum aſpernatur Iouis fulmen: ait, Iouem ſolere quidē eos fulmine tangere, qui grauiora admittunt facinora, leuiora autem eum negligere, quale fuerit ſi Plutus per aliquot tantùm dies viderit.

Σχόλια. Κἂν μικρὸν χρόνον.] τὸ κἂν δηλοῖ τὸ κἂν εἰ, νῦν δὲ ἐπὶ τῆς συνηθείας ὁ ἀστεῖος ὑπάρχει. Ἆ μὴ λέγ.] ἐπίρρημα ἐπιτιμητικόν. πόνηρε] ἤγουν γεωργὲ ὦ ἄθλιε. ὑπάρχει γὰρ καὶ οὗτος μετατεθειμένου τοῦ τόνου ἀττικῶς. G

Bisetvs. Πόνηρε] πονηρὸς κατά τινας ἐπὶ μὲν τοῦ σώματος προπαροξύνεται καὶ τὸν ἐπίπονον σημαίνει. ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς, ὀξυτονεῖται καὶ τὸν ἄθλιον δηλοῖ.

Gerardvs. Ἆ aduerbium ἐπιτιμητικόν.] Auerſatur, & increpat Chremylum, de quo audire quidquam in contemptum Iouis non ſuſtinet. πόνηρε. Tranſtulit accentum Atticè, nam communiter πονηρὸς ſcribitur. ἔχε, gere te, eſto ἥσυχος, id eſt quietus: vno verbo dicas ἡσύχαζε, contice, de hac re loqui ſuperſede. Μείζω,] maiora, comparatiuum anorme plurale, contractum Atticè à communi μείζονα. ἐμέ; Ex animo autem hoc profertur & diſtinctè. Mene tantillum Deum Ioui anteponas? Σὺ tu qui homuncio tantùm es, & idem ruſticus imperitiſſimus? οὐρανόν. Per Cœlum iurat, quoniam olim Solem, Lunam, Stellas, & Cœlum non modò animalia eſſe, verùm etiam Deos exiſtimarunt, Θεούςque, id eſt Deos dixerunt, ἀπὸ τοῦ θέω curro, quòd perpetuo motu circumagerentur. αὐτίκα γάρ, ſtatim certè, ſcilicet ἀποδείξω. In promptu habeo vnde tibi monſtrem te Ioue ipſo potentiorem: hoc nullo negotio probare poſſum. ἄρχει, præeſt, præficitur aliis Diis: nam appellari conſueuit, πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε, hominum ſator, atque Deorum. διὰ τίνα. τίνα accuſatiuus ſingularis perſonæ rationem habet. Per quem habet imperium? cui debet acceptum ferre ſuum imperium? τἀργύριον, pro τὸ ἀργύριον. Rogauit Chremylus de perſona, Carion reſpondet de re. Per pecuniam, nomine autem pecuniæ omne diuitiarum genus intelligit. Ridet interim, & pro veteris comœdiæ libertate Iouem inſectatur, qui cùm viueret fortunatiſſimus, & hominum longè ditiſſimus, honores diuinos ſibi aſſumpſit, templa ſibi ſacrari iuſſit, & poſteritatem veſana religione adſtrin-

adſtrinxit, nunquã hæc facturus, ſi diuitiis nõ præcelluiſſet. Τίς ὁ παρέχων ἐστί, periphraſis ſolius verbi, τίς παρέχει; τοῦτ', τοῦτο ἀργύρειον. ὁδί. Atticũ pro ὅδε, hic, demonſtrato Pluto. Sic antea dixit τοδί pro τόδε.

Σχόλια. Θύουσι δ' αὐτῷ.] ἅπερ ἐστὶ τὰ δαιμονίως εὐτυχεῖν ἀνθρώποις συμβαίνει, ταῦτα ἐστὶ τοῦ Διὸς μετέρχεσθαι.

GERARDVS. Θύουσι] vt in cœlis Iupiter regnat per Plutum, ita in terris per eundem colitur. Ergo nihil vſquam Iupiter habet, quod Pluto non debeat. εὔχονται πλουτεῖν. Iouem inuocant vt diuites fiant, ſcopus ſacrificantium, opes. Itaque non tam propter Iouem, quàm propter Plutum, & eius largitionem vota ſacrificantium videantur ſuſcepta.

Σχόλια. Αντικρυς.] διὰ ἐναντίας φανερῶς. ὁ δὲ ποιητὴς ἐπιτεταμένως λέγει δίχα τοῦ σ ἀντικρὺ δηλονότι.

GERARDVS. Ἄντικρυς,] manifeſtè: huiuſmodi preces vulgò audiuntur, vt nemo ſit qui diffiteatur, aut id negare audeat. αἴτιος cauſa τῆς θυσίας, & εὐχῶν ſacrificiorum & precum. ταῦτ', ταῦτα, illa ſacrificia & vota. Cum παύσειεν iunge ἄν.

Σχόλια. Ὅτι τί δή.] ἤγουν πῶς ἂν τὸ τιμᾶσθαι τὸν Δία καὶ βασιλεύειν τῶν θεῶν παύσω, ἤγουν πῶς ἄρα ἢ διὰ τίνα τρόπον τοῦτ' ἔλεξας.

GERARDVS. Ὅτι τί δή;] Hactenus Chre-

A mylus & Carion de Ioue diſputarunt Pluto tacente, omnia tamen audiente, tandem verò quadam honoris, & potentiæ ſuæ titillatione tactus, quidnam ſit quod illi de ſe aſſerãt, altiori indagine ſcire cupit, ὅτι τί δή; In ὅτι o abundat: τί interrogat, alterum τι vacat, ſignificat πῶς. Ergo ὅτι τί δή; nihil aliud eſt quàm τί δὴ πῶς. Quî tandem hæc cõſtent quæ dicitis? Iam verò ὁ πλεονάζειν videre eſt in quamplurimis locis, ὅτινα ἔργα, pro τίνα ſolùm, & ὅτισι pro τοῖς. Tale fuit ὅτῳ, quod antea legimus B ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιών. &c. vbi τῷ pro ᾧ vel ᾧ τινι accipitur, τῷ o præpoſitiuo, otioſo manente. Quid autem ſi ὅτι ſimpliciter & ſine interrogatione accipias, pro quoniam, τι itidem abundante, vt cum ironia Plutus aliquid dicere incepiſſet, quod Chremylum & Carionem morderet, eorũque dicta ſubſannaret? Quoniam ſcilicet, inquit, Vlterius autem dicendo ne progrederetur Chremylus impedit: verbum eius interrumpit, alio ſpectans, quàm quò euaſurus erat Plutus. ὅτι οὐδ' εἷς pro οὐδεὶς θύσειεν ἄν, Quoniam nullus mortalium poſthac Ioui oblaturus eſt, non bouem &c. Græcus interpres ὅτι pro πῶς accipit. πῶς ἄρα. i. διὰ τίνα τρόπον, quomodo tu hæc dixiſti? conuenit hæc interpretatio cum priore illa.

Χρ. Ὅτ' οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι,
Οὐ βοῦν ἄν, οὐχὶ ψαιστόν, οὐκ ἄλλ' οὐδέν,
Μὴ βουλομένου σοῦ. Πλ. Πῶς; Χρ. Ὅπως; οὐκ
ἔσθ' ὅπως
Ὠνήσεται δήπουθεν, ἢν σὺ μὴ παρὼν
Αὐτὸς διδῷς τ' ἀργύρειον, ὥστε τοῦ Διὸς
Τὴν δύναμιν, ἢν λυπῇ τι, καταλύσεις μόνος.
Πλ. Τί λέγεις; δι' ἐμὲ θύουσιν αὐτῷ; Χρ. Φήμ'
ἐγώ.
Καὶ νὴ Δί', εἴ τί γ' ἐστὶ λαμπρὸν καὶ καλόν,
Ἢ χαρίεν ἀνθρώποισι, διὰ σὲ γίγνεται.
Ἅπαντα τῷ πλουτεῖν γάρ ἐσθ' ὑπήκοα.

CH. *Quia ne vnus hominum quidem offerat*
Libum deinceps, aut pecudẽ, aut aliud denique,
Si tu prohibeas. PL. *Quomodo?* CH. *Quomodo? quia*
Non erit, vnde quis emat, ad libandũ quippiam,
Niſi tu præſens ei argentum dederis: ita,
Vt vim Iouis (ſi tibi moleſtus ſit forſitan)
Tu ſolus deſtruas. PL. *Quid ais? nũ homines ei*
Per me ſacra faciunt? CH. *Ita dico: & per Iouem*
Si quid præclarũ, aut pulchrũ, aut gratũ denique
Inter homines exiſtit, per te maximè
Exiſtit: nam pecuniæ obediunt omnia.

Σχόλια. Θύσειεν.] ὅτι ἐστὶ τοῦ θυμιάσαι τὸ θύειν ἐστὶ μάλιστα τοῦ βοῦς σφάζειν. ἐστὶ δὲ τοῦ ψαιστοῦ θυμιάσειεν. πέμμα δὲ ψαιστόν, ἄλευρον ἐλαίῳ δεδευμένον. καταχύσματος δὲ καὶ τὸ πόπανον.

GERARDVS. Βοῦν ἄν.] Particula hæc ἄν apud Atticos ſubinde vacat, vel præcedentis verbi rationem habet, οὐ βοῦν ἂν θύσειεν. Ψαιστόν.] Pæſta placentę erant, & liba in ſacrificiis adhiberi ſolita. vocãtur & κάμματα, quæ ſunt folia lauri: propterea autem κάμματα dicebãtur, quòd pæſta foliis lauri tecta apponebantur comedenda.

Σχόλια. Ὅπως; οὐκ ἔσθ' ὅπως.] τὸ πρῶτον ὅπως εἰ μὲν καθ' ὑποστιγμήν, νοεῖς, ἀντὶ τοῦ πῶς νοήσεις. εἰ δὲ κατ' ἀπόφασιν ἀντὶ τοῦ ὅτι.

GERARDVS. Ὅπως.] Ecce & ὅπως pro πῶς, τοῦ ο περιττεύοντος. οὐκ ἔσθ' ὅπως ὠνήσεται, non eſt vt quis emat, nullo modo qui volet ſacrificare emptarus eſt boue. ἢν σὺ μὴ pro ἐὰν μή σύ, niſi. Παρών,] præſens, id eſt, propitius & fauens. αὐτός, ipſe, non alius tuas vices gerens. τι. ſ. κατά in aliquo, vel minimo etiam.

Σχόλια. Καταλύσεις.] καταλύω τὸ ἀφανίζω καὶ δηλόω. ὃ καὶ μεταβαίνει συντασσόμενον μετ' αἰτιατικῆς ὡς κἀνταῦθα. καὶ ὁ Φάλαρις, εἰ βούλεσθε τὸν πρὸς ὑμᾶς καταλῦσαι πόλεμον. καταλύω καὶ τὸ ἀναπαύομαι ἀμεταβάτως, ἀφ' οὗ καὶ κατάλυμα, ἡ ἀνάπαυσις.

Φήμ' ἐγώ.] ὅτι ἀναβιβάζεται ὀξεῖα, πάλιν ὀξεῖα ὀφείλει τίθεσθαι, οὐ μὴν ἀπεστραμμένη. ἄτοπον γὰρ ὥσπερ ἐνταῦθα τὸ φήμ' ἐγώ. καὶ τὸ χρῆσθ' ἔδρασε καὶ τὸ δεῖν' ἄττα. καὶ τὰ τοιαῦτα. ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπεστραμμένη ἐν τινι λέξει κεῖται μονοσυλλάβως, εἰ μὲν πρὸ δύο συλλαβῶν ἐστὶ τόνος, ἐγκλιθῆ. οἷον οὗτοί που σπουδὴν ποιεῖς. οὐκ ἔστι που τὰ πράγματα ἐν τούτῳ. εἰ δὲ πρὸ τριῶν συλλαβῶν ἐστὶν ὁ τόνος, ἄτοπον τὴν ἀπεστραμμένην ἀναβιβάζειν καὶ ὀξεῖαν ποιεῖν. ὡς ἐν τῷ ἕνεκα σοῦ μύθους λέγει. καὶ τοῖς τοιούτοις. χρὴ γὰρ ἀκίνητον τηρεῖν τὴν ἀπεστραμμένην. καὶ μὴ διὰ τὸν πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν ῥυθμόν. ἄτοπά τινα καὶ ἀνάρμοστα πάνυ καινοτομεῖν. ἔνθα δὲ ἀνάγκη τίς ἐστι καὶ οὐκ ἂν ἄλλως ἐχρηρηθείη, οὐ καιρόν ἐστι καινοτομῆσαί τι. οἷον, ἐστὶ τοῦ μέμνηταί μου. καὶ τῶν τοιούτων. ἄνευ δ' ἀνάγκης τοιαῦτα καινοτομεῖν, οὔ μοι δοκεῖ λόγον ἔχειν.

BISETVS. Ἅπαντα τῷ πλουτεῖν] ὅμοιον τούτοις τό,

Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα, κ' ἀΐδου πύλας.
καὶ τὸ Πινδάρου,
Πλοῦτος ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἀληθινὸν ἀνδρὶ φέγγος.
καὶ τὸ Θεόγνιδος,
Πλοῦτε θεῶν κάλλιστε, καὶ ἱμεροέστατε πάντων,
Σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.

GERARDVS. Τῷ πλουτῶν, verbum pro nomine τῷ πλούτῳ diuitiis. In hanc rem extant nō inuenuſti, neque relatu indigni Græcorum verſiculi.
A
Τ' ἀργύριόν ἐστιν αἷμα καὶ ψυχὴ βροτοῖς·
Ὅστις δ' οὐκ ἔχει τοῦτο, μηδ' ἐκτήσατο,
Οὗτος μεταξὺ ζώντων τεθνηκὼς περιπατεῖ. id eſt,

Hominibus velut ſanguis & anima eſt argentum: eo qui deſtituitur, nec ipſum ſibi parauit, is inter viuos mortuus obambulat. ἐσθ' ὑπήκοα, pro ὑπακούουσι, ſubſeruiunt.

Καρ. Ἔγωγέ τοι διὰ σμικρὸν ἀργυρίδιον,
Δοῦλος γεγένημαι, διὰ τὸ μὴ πλουτεῖν ἴσως.
Χρ. Καὶ τάς γ' ἑταίρας φασὶ τὰς Κορινθίας,
B Ὅταν μὲν αὐτάς τις πένης πειρῶν τύχῃ,
Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐὰν δὲ πλούσιος,
Τὸν πρωκτὸν αὐτὰς εὐθὺς ὡς τοῦτον τρέπειν.
Καρ. Καὶ τούς γε παῖδάς φασι ταὐτὸ τοῦτο δρᾶν,
Οὐ τῶν ἐραστῶν, ἀλλὰ τἀργυρίου χάριν.
Χρ. Οὐ τούς γε χρηστούς, ἀλλὰ τοὺς πόρνους· ἐπεὶ
Αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί. Καρ. Τί δαί;
Χρ. Ὁ μὲν ἵππον ἀγαθόν, ὁ δὲ κύνας θηρευτικάς.
C Καρ. Αἰσχυνόμενοι γὰρ ἀργύριον αἰτεῖν ἴσως,
Ὀνόματι περιπέττουσι τὴν μοχθηρίαν.

CA. Ego certè, modico ære emtus, miſerā ſeruio
Hanc ſeruitutem: quia nummatus non eram.
CH. Etiam Corinthiacas aiunt meretriculas,
Si quando pauper eas ſollicitando ambiat,
Nullam rationem eius habere. At ſi quiſpiam
Diues: ſtatim illi facere copiam ſui.
CA. Hoc ipſum aiunt facere pueros tenellulos,
Non propter amatores, ſed quæſtus gratia.
CH. At in hoc non de bonis, ſed de meritoriis
Dici puta: nam frugi argentum haud expetunt.
CA. Quid ergo petūt? CH. Aliu quidē generoſū
Alius verò expetit canes venaticos. (equum,
CA. Fortaſſe dū eos pecuniam expoſcere pudet,
Hoc prætextu ſuam tegunt infamiam.

GERARDVS. Ἔγωγε] idem quod ἐγώ, niſi quod ἔγωγε pronomē Atticum in principio amat poni: ἐγὼ autem communε in principio iuxta & in medio. τοι vel expletiuum ſit, vel pro γὰρ accipitur.

Σχόλια. Διὰ σμικρὸν ἀργυρίδιον.] καλῶς τὸ σμικρόν. οὔτε γὰρ πολυτίμητοι οὔτε ἀξιόπιστοι οἱ δοῦλοι. [illegible] D [illegible]

GERARDVS. Σμικρόν.] Proſteſis pro μικρόν. Superflua videri poteſt hæc dictio, cùm ἀργυρίδιον pecuniolam, id eſt, paruam pecuniam ſignificet. Verùm vel poetico iure diminutiuū pro
E primitiuo vſurpat: vel per duo hæc [illegible], rei & pecuniæ exprimit tenuitatem. Ne quis autem putet hæc ruſticè à ſeruo ſubiici, & leuia grauibus ſtultè immiſceri. Si etenim libertas inæſtimabilis res eſt, an non eſt miranda vis pecuniæ, quæ puſilla etiā, homini libertatē ſeruare, auferréve queat? ἴσως [illegible] τοῖς ἄλλοις, non æquè diues atque alij.
F Seruorum origo à bello eſt, in quo qui capiuntur, ſi redimere ſeſe non poſſunt præ inopia, in ſeruitutem rediguntur.

Σχόλια. Καὶ τάς γ' ἑταίρας.] [illegible] ἐν Κορίνθῳ ἑταῖραι μνημονεύονται. Λαΐς. Κυρήνη. Λέαινα. [illegible] [illegible] ἐν Κορίνθῳ Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν ᾧ πλείους ἢ χιλίας ἑταιρίδας [illegible] τῇ θεῷ, [illegible] τοῖς βουλομένοις, [illegible] ὅθεν τὸ λεγόμενον [illegible] οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς. [illegible] Δημοσθένην ἱστοροῦσι Λαΐδος αὐτὸν μυρίας δραχμὰς αἰτησάσης εἰς μισθὸν παννυχίδος, [illegible] ὠνοῦμαι φάναι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν. [illegible] δὲ Λαΐδος ἐν τοῖς ἑξῆς [illegible] εἰρήσεται.

GERARDVS. Ἑταίρας.] Non modo Iouem, ſed & Venerem ſine Pluto frigere oſtendit: idque nō ex quibuſlibet meretricibus, ſed ex Corinthiis, vt nobilioribus. Corinthus vrbs in Iſthmo collocata fuit, duos habens portus, alterum qui Aſiam, alterum qui Italiam ſpectaret. Corinthij ad pelliciendos vndecunque homines, & vt ex frequētiori hominum concurſu ſuam vrbem opulētiorem D redderent, templum Veneri ſacrarunt, quod puellas Veneri ſacras plus mille capiebat, quæ proſtādo ac vulgò quæſtum faciundo, tandem eò luxus & delitiarum peruenerunt, vt non niſi opulentiſſimos quoſque admitterent: qui enim quod poſcebant, non pendebat, probroſè eiiciebatur. Nemo ferè eſt quin ſciat Demoſthenē Laidem, Corinthiacum celeberrimum ſcortum, adiiſſe, quæ poſteaquam petiuiſſet μυρίας δραχμάς, i. decem millia drachmarum, Demoſthenes magnitudine pretij perculſus, non minus prudenter quàm verecundè illinc ſe ſubducēs, ait, οὐκ ὠνοῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν, id eſt, decies mille drachmis pœnitudinem non emo. πειρῶν τύχῃ, tentans fuerit, pro πειράσῃ tentarit, de ſtupro interpellarit. Atticè πειρῶν pro πειρῶν poſitum eſt.

Σχόλια. Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν.] οὐ μόνον ὅτι οὐ προσδέχονται, ἀλλ' οὐδ' ὁρῶσιν [illegible].

GERARDVS. Τὸν νοῦν.] adeò aſpernātur, adeò non dignātur alloquio, vt ne ad eos quidem animaduertant. Non modò autem Corinthiarum, ſed & omnibus omnium meretricum ingenuis inſitum eſt, vt non gratia aut elegantia amantis moueantur neque rationibus vllis eas meliùs flectas, quàm tinnulis, i. pecunia numerata. Proinde Plautinum illud ſcortillum dicebat: Oculatæ ſunt noſtræ manus, credunt quod vident. πλούσιος repete, πειρῶν τύχῃ.

G Σχόλια. Τὸν πρωκτὸν αὐτάς.] πρὸς τὸ ὑβρίζειν αὐτάς. ἄτοπον δὲ τὴν γυναῖκα τὸ [illegible] [illegible] ἐγχρίειν τῷ πρωκτῷ.

GERARDVS. Πρωκτόν.] podicē, [illegible] intelligit, videtur ſumptū à canib'. αὐτὰς i. αὐτοί, & ὡς pro πρὸς vt antea accipe. Καὶ τούς. Execratur infandos amores & ſpurcos παιδεραστῶν cōcubitus, de quibus, Platone referente, μυρία γ' ἔγωγε ἀνθρώποις ἰδίᾳ καὶ

ἰδίᾳ, καὶ ὅλαις πόλεσι κακά, id eſt, hominibus priuatim, vrbibus verò publicè innumera contigerũt mala. Quoniam libido hæc, vt idem Plato ait, ἐκ προνοίας τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος κλείνει, id eſt, conſulto, atque dedita opera genus humanũ deſtruit. Ab hoc plus quàm prodigioſo coitu, quoniã contra naturam eſt, bruta & expertia rationis animalia abſtinent. Authorem παιδικῶν Ouidius Orpheum ſcribit:

Ille etiam Thracum populis fuit author, amorem
In teneros transferre mares &c.

Sunt qui Thalonem Cretenſem faciãt principem: Hic autem fuerit necne non ſatis certum. Hoc tamen ex Ariſtotele ſcitur, Maſculam Venerem, lege etiam lata, permiſſam in Creta fuiſſe. Ταὐτό. τὸ αὐτό, id ipſum, nempe τὸν πρωκτὸν πρέπειν. τ' ἀργυρίου, τοῦ ἀργυρίου pecuniæ gratia. Propterea Latini ſcorta maſcula vocant pueros meritorios, à merẽdo. i. lucri & quæſtus gratia aliquid faciendo. χρηστούς φασί, inquam, τοὺς χρηστοὺς τοῦτο δρᾶν τοῦ ἀργυρίου χάριν, vocat per ironiam χρηστοὺς pueros faciliores & placidiores, quaſi verò ideo culpabiles non ſint, quòd aliis contenti rebus, ære nõ mereãt.

Σχόλια. Αἰτοῦσιν.] αἰτῶ καὶ αἰτοῦμαι τὸ αὐτό, ὥσπερ ποιῶ καὶ ποιοῦμαι. πλὴν ὅτι τὸ μὲν αἰτεῖν τὸ ἁπλῶς

A ζητεῖν, τὸ δὲ αἰτοῦμαι τὸ μεθ' ἱκεσίας. Τί δαί;] καθάπερ ἐρωτηματικός. διὰ δὲ τὴν ἔκτασιν διαβεβαιοῦται.

Gerardus. Τί δαί;] δαί, loco τοῦ δὲ productionis gratia διαβεβαιοῦται. ὀνόματι. i. αἰτεῖ. ὀνόματι, hoc nomine, huiuſmodi petitione. Peterẽt quidem non illibenter argentum, ſed honeſtiore titulo ſuam cælant infamiam: homine enim liberali & ingenuo dignius eſt, equum, annulum, aut aliquid tale, quàm pecuniam petere.

Σχόλια. Περιπέττουσι.] διὰ τὸ τοῦ πρωκτοῦ κοσμειότης χάριν ὁ αὐτὸς Θεσμοφοριαζούσαις. ὃς ἐπὶ τῶν μαγείρων αὐτοῖς τῶν φορμάτων, ὅταν ἐν τῷ περιπέττειν ἑαυτὰς προσθέντες ὁ περιπέττεσιν αὐτὸ τὸ περικαλύπτουσι τὴν ἀσέλγειαν, μοχθηρίαν δὲ τὴν τοῦ ἀργυρίου ἐπιθυμίαν. ὁ τὴν δ' αἰτίαν τοῦ ἀργυρίου. τὸ δὲ περιπέττειν, εἴτε ἀπὸ τοῦ παρατιθέσματος εἴρηται. ἡ ἀπὸ τῆς ζύμης τὰ ἄλφιτα περιλαμβανόντων, & τινὰς περικαλυπτόντων ἵνα ἐμβάσι γὰρ τὰ καταλιμπανόμενα ἀφ' ἑκάστου ἀλεύρου μιγνύντες ποιοῦσιν ἄρτον. δοκεῖ οὖν ὅτι ἐνθάδε καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι τῷ ἴσῳ εἰς τὴν μοχθηρίαν.

C Gerardus. Περιπέττουσι,] inuoluunt, occultant. Sumptum à piſtoribus fermẽtũ in cõficiẽdo pane ſic cõfundẽtibus, vt nuſquã eſſe appareat. μοχθηρίαν, auaritiã & argẽti cupiditatẽ: vel potius τὴν ἀσέλγειαν turpitudinem & obſcœnam libidinem.

Χρ. Τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σὲ καὶ σοφίσματα
Ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισίν ἐσθ' ηὑρημένα.
Ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν σκυτοτομεῖ καθήμενος.
Ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται.
Ὁ δὲ χρυσοχοεῖ, χρυσίον παρὰ σοῦ λαβών.
Ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε νὴ Δί'. ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ.
Ὁ δὲ κναφεύει τις. ὁ δὲ πλύνει κῴδια.
Ὁ δὲ βυρσοδεψεῖ γ'. ὁ δὲ γε πωλεῖ κρόμμυα.

CH. *Artes item omnes, omnes præſtigiæ & doli,*
Inter homines propter te excogitata ſunt.
Te propter in ſutrina alius corium ſecat:
D *Alius ferrum ducit: alius ligna fabricat:*
Alius, quod à te accepit, aurum liquefacit.
Eſt, qui tui cauſa ſpoliat: qui parietes
Perfodit: alius fullonem agit: hic pelles lauat:
Hic corium tingit: ille cepas venditat:

Σχόλια. Τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σέ.] αἱ μηχαναί. – πολείων κατασκευαί. τέχνας λέγει τὰ τῶν ἀνθρώπων σοφίσματα, οἷον χαλκευτικήν, τεκτονικὴν καὶ ὅσαι ἄλλαι τοιαῦται. τέχνη λέγεται καὶ ἡ μηχανὴ καὶ ὁ δόλος, ἀφ' ἧς καὶ τεχνάζομαι ἀντὶ τοῦ δολιεύομαι καὶ μηχανῶμαι. σοφίσματα δὲ τὰ διὰ λόγων μαθήματα.

Gerardus. Τέχναι.] Ex iis quæ ſequuntur, intelligit artes quibus ineſt μετὰ χειρουργίας καὶ ἐργασία, id eſt, quæ manibus peraguntur, ſordidas artes, & illiberales, quo in genere ſunt, quarum hîc meminit. Καὶ σοφίσματα.] impoſturæ, & fraudes, ô poſitæ, ſiue in artibus ſint, ſiue extra artes. ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἐσθ', Atticè pro ἐν τοῖς ἀνθρώποις εἰσί.

Σχόλια. Ἐσθ' ηὑρημένα.] τὴν σύνταξιν πρὸς τὸ οὐδέτερον πληθυντικὸν ἀπέδωκε. λέγει δὴ τὸ ηὑρημένα πρὸς τὸ σοφίσματα.

Gerardus. Σκυτοτομεῖ.] Confictum verbum à σκῦτος corium, & τέμνω ſcindo. Eos generaliter notat qui ex corio opus faciunt. Latini à ſuendo ſutores appellant. Χαλκεύει.] Si verbi huius genuinam reſpicis ſignificationem, is dicetur χαλκεύειν qui æs tractat, & ex eo aliquid facit. Laxiùs tamen accipi poteſt, pro eo nimirum qui æs, ferrum, plumbum, & alia metalla quæcunque parat. Sic τεκταίνεται hîc eum notat qui ex ligno, lapidibus, aut alia materia cõficit opus, quamuis τέκτων (vnde ductum eſt hoc verbum) à τεύχω facio, & paro deriuetur, ſuaptéq; natura ſignificatio τοῦ τέκτονος tã latè pateat apud Græcos, quàm fabri apud Latinos. Χρυσοχοεῖ,] τὸ χρυσίον χέει, aurũ funE dit, ex auro fuſili opus aliquod facit: quod munus eſt aurificũ. παρὰ σοῦ. Chremylus nõ tribuit ſpeciatim Pluto æs, lignũ, nec lapides, ſed aurũ: quoniã in auro diuitiarũ pars vulgo cenſetur eſſe potiſſima & pulcherrima. Simul Chremylus indicat ſe nõ tã ἐπὶ σκύτη, quod aiũt, quàm ἐπὶ χρυσίον βλέπειν, id eſt, nõ tã ipſi animũ eſſe in coriis, quàm in auro. Λωποδυτεῖ,] vox hæc, ſi non fallor, cõſtituta eſt ex tribus, λώπη veſtis, ὁδὸς via, & δύω τὸ ἐκδύω exuo, vt ſit in via prætereuntes ſpoliare, vicos & vias obſidere, minor vis eſt in hoc quàm in eo qui τοιχωρυχεῖ, i. qui ædium muris & parietibus effoſſis ædes inuadit alienas. Duobus hiſce verbis furta & rapinas omnis generis poëta tangit.

F Bisetus. Λωποδυτεῖ] Εὐστάθιος. λώπη, καὶ λώπιον, τὸ λεπτὸν ὕφασμα κατὰ τὸν τοῦ γραμματικοῦ λόγον, τὸ λῶμα κατ' ἔκτασιν. καὶ λῶπος προσθεὶς συναμφότερος, τὸ ἱμάτιον, ὅθεν τὸ λωπίζειν, τὸ γυμνοῦν. καὶ τὸ ἐκλωπίζειν, τὸ ἐκδύειν. καὶ λωποδύτης, ὁ τὰ ἱμάτια ἀποδύων. ὅθεν τὸ λωποδυτεῖν, τὸ τὰ ἱμάτια ἀποδύειν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι. Σουίδας. λωποδύτης, ὁ τῶν ἱματίων κλέπτης, ἢ ὁ τοὺς νεκροὺς ἐκδύων. λωποδυτεῖν, τὰ ἱμάτια κλέπτειν. ὁ δὲ ποιητὴς τὸ λωποδυτεῖν ὡς περὶ τέχνης παρὰ προσδοκίαν παρῆγε, καὶ γέλωτος χάριν, ὡς καὶ τὸ τοιχωρυχεῖν κωμικῶς εἴρηται.

G Σχολ. Κναφεύει.] ἀττικὸν μὲν τὸ διὰ τοῦ κ. κοινὸν δὲ τὸ διὰ τοῦ γ. οἱ παλαιοὶ δὲ ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ, κνάφος. ἔστι δὲ ἄκανθα ὧδε ἧς τινὲς ξύουσι τὰ ἱμάτια. οἱ δὲ νεώτεροι διὰ τοῦ γ παρὰ τὸ διάψειν. κναφεὺς δὲ παρὰ τὸ κνᾶν, ὃ σημαίνει τὸ ξύειν. Ὅμηρος ἐπὶ δ' ἄξονα κναφος ἐπὶ τὸν κνάφον. καὶ κνῆστι χαλκείῃ. παρὰ τὸ τοῦ φάρους γνάψαι. ἥτις ἐπὶ παρὰ τὸ γάνος τὸ λαμπρόν.

Gerardvs. Κναφεύει.] à κνάω, quod eſt A ξύω,id eſt,rado,fit κναφεύω verbum fullonũ,pãnos & veſtes carduis radẽdo, poliendum. Atticum eſt κναφεύω pro communi γναφεύω. Πλυνεῖ.] Pellium nullus eſt vſus,antè quàm in vaſis ligneis,lapideis, terreis,vel æneis probè macerentur,deinde lauentur. Aliud itaque agit qui πλύνει κώδια, aliud qui

Οὐδ᾽ ἀλοὺς γε μοιχὸς, διὰ σέ που παρατίλλεται.

Πλ. Οἴμοι τάλας,ταυτὶ μ᾽ ἐλάνθανεν πάλαι.

B Χρ. Μέγας δ᾽ ὁ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ;

Καρ. Ἐκκλησία δ᾽ οὐχὶ διὰ τοῦτον γίγνεται;

Χρ. Τί δέ; τὰς τριήρεις οὐ σὺ πληροῖς; εἰπέ μοι.

Καρ. Τὸ δ᾽ ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει;

Σχόλια. Παρατίλλεται.] ἔθος ἦν τ᾽ ἁλόντας μοιχοὺς παρατίλλεσθαι ἵνα δ᾽ ὡς ἀργύριον ποιοῖς λυθῇ, παρατίλλεται οὐδὲ διὰ σέ.] τὰς τρίχας τῶν πρωκτῶν τίλλειν. αὕτη γὰρ ἐγίνετο δίκη τοῖς μοιχοῖς πένησι, παρατιλμοὺς ἢ παρατιλμός. οἱ γὰρ πλούσιοι χρήματα παρέχοντες ἀπελύοντο. παρατίλλεται οὐδ᾽ φησι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι χρήμασι λυτρωθῆναι τὴν ποινήν. δημοσία γὰρ ταῦτα ἐπάσχον.

Gerardvs. Παρατίλλεται.] Olim mœchus adulterij conuictus,pœnam ob flagitium irrogandam ſi diues erat pecunia redimebat,pauper pœnas luebat, quæ παρατιλμὸς vocabatur, ἀπὸ τοῦ παρατίλλεσθαι,i. ab euellendo, quoniam mœchorum nates & pudenda publicè vellebantur. Haud D ſcio vtrum magis mirum,inueniri potuiſſe qui ſtudio pecuniæ rem exercerent adeò ſordidam:rurſum tam miſeros fuiſſe,qui pecuniolæ penuria, tã probroſo cunctis eſſent ſpectaculo. Οἴμοι] aduerbium eſt hominis aliquid indignè ferentis, propterea conuenientiſſimè illi adiungitur nominatiuus τάλας,quo ſignificatur,qui miſer eſt,& aliquid præter meritum paſſus eſt, παρὰ τὸ τλάω, ſuffero, & perpetior. Ταυτί,ταῦτα.hæc ſugerunt me,nec ſciui tantam vim ineſſe mihi.

E Σχόλια. Μέγας δ᾽ ὁ βασιλεύς.] ὁ τῶν Περσῶν λέγει. τοῦτος γὰρ ἔλεγον αὐτὸν διὰ τὸ πλείονι δυνάμει χρῆσθαι περσικῇ. κομᾷ δὲ ἀντὶ, τοῦ ἐπισημαίνεται τῇ ἀξίᾳ τῆς ἀρχῆς. ἀπὸ τῶν μέγα φρονούντων τῇ κόμῃ.

Gerardvs. Μέγας.] Paucula dixit Plutus,ſed eiuſmodi fuerunt,quæ facilè Chremylo & Carioni animum adderent. Propterea quò magis vrgeant,orationibus vtuntur & rationibus vt non paucis, ita nec ſimplicibus, ſed interrogatiuis, & vehementiæ maioris. Magnum regem abſolutè F vocant regem Perſarum. Cùm enim Cyrus Aſſyriæ & Mediæ regna in Perſas tranſtuliſſet, Aſiam debellaſſet (vnde argenti quingenta millia talentorum reportauit, præter craterem Semiramidis, cuius pondus erat quindecim talentorum) vocatus eſt μέγας βασιλεὺς, à quo poſteà Perſarum reges μεγάλους βασιλέας appellari ſe voluerũt. Οὐχὶ] idem quod οὐκ. κομᾷ,effertur & ſuperbit. Ductum eſt ab iis qui ab elegãtiore capillitio, & comptula G coma ſibi placent.

Σχόλια. Ἐκκλησία δέ.] ἵνα πόρον εὕρῃ χρημάτων. ἐκκλησιάζομεν γὰρ ἢ τῶν ἰδίων τι σῶσαι βουλόμενοι,ἢ τῶν ἀλλοτρίων σφετερίσασθαι. διαβάλλει δὲ τὸ ἐπὶ φιλοχρηματίᾳ τῶν Ἀθηναίων τεκμήριον.

Gerardvs. Ἐκκλησία.] Et belli & pacis tempore comitia fiunt, & hominum cœtus lucri gratia:nam volunt vel ſua tueri,& conſeruare, vel aliena vſurpare. Quod autem ſic vrbes & populi concitentur,ingens Pluti numen facit.

A σκυλοτομεῖ.ab vtroque differt qui βυρσοδεψεῖ. hic enim neque coria ſcindit,neque lauat, ſed tingit & pilo nudatis colorem addit: βύρσα corium eſt, δέψω,tingo. κρόμμυα. Species pro genere ponitur. Per cepas itaque,olera & omne genus herbas edules intellige. Ἀλούς,] captus, deprehenſus, ab ἁλίσκομαι verbo anomali.

Hic deprehenſus adulter, vulſuram miſer
Patitur:tuiq́ hac ſtudio fiunt omnia.

Pl. Ah me miſerũ,qui iſthæc ignoraui hactenus.

Ch. Rex ille Perſarũ,annõ ſe effert propter hũc?

Ca. Et cœtus hominũ nũquid fiunt propter hũc?

Ch. Quid? nũ triremes tu non cõples? cedo mihi.

Ca. Coductũ exercitũ in Corintho hic non alit?

C Σχόλια. Τὰς τριήρεις.] οἱ γὰρ εὔποροι τῶν τριηράρχων,πλείονας ναῦς ἔτρεφον. καὶ διὰ τοῦτο ἐπλήρουν τὰς ναῦς.οἱ δὲ πένητες οὐδαμῶς.

Gerardvs. Τριήρεις.] Cùm bellum nauale gerendum erat,τριήραρχοι.i.claſſis & nauium præfecti eligebantur non pauperes,ſed diuites,qui claſſem rebus bello gerendo neceſſariis inſtruerent. εἰπέ μοι. Sic loquimur vbi rem ſignificamus omnibus confeſſam. Dic mihi nũ tu is qui naues communias? hoc innuit,non poſſis negare.

Σχόλια. Τὸ δ᾽ ἐν Κορίνθῳ.] ὡς τῶν Ἀθηναίων δι᾽ ἑαυτῶν μὴ βουλομένων πολεμεῖν πρὸς Κορινθίους διὰ τὴν αἰδὼ αὐτῶν, μισθωσαμένων δὲ ξένους εἰς τὸν πόλεμον καὶ τρεφόντων αὐτούς. τῶν δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς τῶν πολέμων διεπράττοντο.ἄλλως,ὡς ἀεὶ ξενικὸν ἐχόντων Κορινθίων καὶ οὐχ ὡς ἰδίως κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ ἐν δευτέρῳ φέρεσθαι, ὃς ἔσχατος ἦν ἀρχθεὶς ὑπ᾽ αὐτοῦ εἰκός, ὕστερον. εἰ μὴ ὅπερ εἰκὸς ἐκ τοῦ δευτέρου τοῦτο μετελήφθη. ἐπεὶ γὰρ ἐρρῶσθαι ἔχει.ἤδη γὰρ ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος συνέστη τεσσὶν ἢ τέτρασιν ἔτεσι πρότερον τοῦ Ἀντιπάτρου ὑφ᾽ οὗ ἦν ἀρχθεὶς.καὶ τὸ συμμαχικὸν ἐστρατεύετο ἐν Κορίνθῳ. τὸ δὲ Λακεδαιμονικὸν, ἐν Σικυῶνι.ἄλλως.μετὰ τὸν πόλεμον τὸν Πελοποννησιακὸν,αὐτοὶ οἱ σύμμαχοι τῶν Λακεδαιμονίων,ἐκρότουν πόλεμον κατ᾽ αὐτῶν. συνέβαλον δὲ αὐτοῖς Ἀθηναῖοι καὶ ἔχοντες τὴν Κόρινθον ὁρμητήριον. εἰς ἣν ἔπεμψαν ξενικὸν στράτευμα καὶ αὐτοὶ ἔτρεφον αὐτό. τοῦ δὲ στρατεύματος ἦρχεν Ἰφικράτης ὁ στρατηγός. τινὲς δέ φασι Κορινθίους ἀδικουμένους ὑπὸ Λακεδαιμονίων συμμάχους πέμψαι Ἀθηναίους,καὶ ἔτρεφον Κορίνθιοι. φασὶ δὲ αὐτοὺς ὑφορωμένους Ἀθηναίους ξενικὸν τρέφειν συμμαχίας χάριν. ἦν δὲ καταστῆσαι τοὺς ξένους ἐν Κορίνθῳ, Κόνων ὁ Ἀθηναίων στρατηγὸς καθελὼν Λακεδαιμονίους, ὅπως φυλάττοι τὴν ἔφοδον αὐτῶν. ἄλλως. δηλοῖ δὲ ἡ ἱστορία. ἢ ὅτι Κορίνθιοι Λακεδαιμονίους ὑφορώμενοι ᾐτήσαντό τινας τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν αὐτῶν φυλακήν. ἢ Ἀθηναίους ἐφοβοῦντο, ἵνα μὴ ὑπ᾽ αὐτῶν δουλαγωγηθῶσι,καὶ διὰ τοῦτο ξένους τινὰς ἐν Κορίνθῳ ἔτρεφον, ἀσφαλείας ἕνεκα.

Gerardvs. Ἐν Κορίνθῳ.ſ.ὄν,quod eſt,ξενικὸν vocat τοὺς ξένους στρατιώτας peregrinos milites,& accititios.ſi Athenienſes diuitiis non abundarent, vnde nunc apud Corinthum conductitium alerẽt exercitum? Facit Plutus,inquit, vt noſtra negotia diſcriminis plena,ſine periculo & noxa geramus. Obiter Athenienſes mordet vt timidos & ignauos,quo nomine etiam Demoſthenes in eos ſubinde inuehitur,quòd contra morem maiorum ipſi in bel-

in bellum non prodirent, ſed metu periculi exta - A neos mercede conducerent.

Χρ. Ὁ Πάμφιλος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον κλαύσεται;

Καρ. Ὁ Βελονοπώλης δ' οὐχὶ μετὰ τοῦ Παμφίλου;

Χρ. Ἀργύριος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται;

Καρ. Φιλέψιος δ' οὐχ ἕνεκά σου μύθους λέγει;

Χρ. Ἡ ξυμμαχία δ' οὐχὶ διά σε τοῖς Αἰγυπτίοις; B

Καρ. Ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διά σε Φιλωνίδου;

CH. *Non Pamphilus ab iſthoc habet, quod lugeat?*

CA. *Et Belonopoles nónne vnà cum Pamphilo?*

CH. *Nónne Argyrius hunc propter immodeſtè agit?*

CA. *Phileſius nónne tui cauſa fabulas recitat?*

CH. *Non propter te auxilium Ægyptijs datur?*

CA. *An non propter te Laïs amat Philonidem?*

Σχόλ. Ὁ Πάμφιλος δὲ.] ὁ Πάμφιλος οὗτος καὶ ὁ Βελονοπώλης, ἀμφότεροι δανεισταὶ Ἀθήνησιν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν πλουτήσαντες, οὗτοι οὐχὶ κλαύσονται. ὁ Πάμφιλος δὲ δημαγωγὸς ἦν εἰσονεὶ πολιτευόμενος καὶ ἔκλεπτε τὰ τοῦ δήμου, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν Ἀμφιαράῳ. καὶ νὴ Δί' ὁ Πάμφιλόν γε φασὶ κλέπτειν τὰ κοινὰ, ἅμα τε συκοφαντεῖν. οὗτος οὖν ἁλοὺς ἐπὶ κλοπῇ τῶν δημοσίων χρημάτων, ἀθρόως ἐξέπεσε δημευθεὶς, ταύτην δίκην πεπονθώς. τινὲς δὲ τὸν Βελονοπώλην παράσιτόν φασι τοῦ Παμφίλου, δυστυχοῦντος οὖν τοῦ Παμφίλου ἀνάγκη καὶ αὐτὸν συνδυστυχεῖν αὐτῷ.

C

Gerardvs. Πάμφιλος.] Pamphilus Athenienſis fœnerator inſignis rempublicam adminiſtrauerat, qui cum ęrariū expilaſſet, peculatúſque conuictus eſſet, publicata ſunt vniuerſa eius bona. Pamphilo paraſitabatur Belonopola, qui in gratiā Pamphili ſic ſe inſinuauerat, vt Pamphili bona vtriuſque viderentur communia. Si itaque ob irrogatam multam, & amiſſas opes habuit Pamphilus quod lugeret, nō defuit itidem Belonopolæ quod angeretur. Vides Plutum optabilem & hominibus deſideratum, vt propter quem amiſſum, indoleant qui amiſerint. κλαύσεται, futurum medium à themate κλαίω. D

Σχόλια. Ἀργύριος δὲ.] Ἀθηναῖος οὗτος ἐπὶ μαλακίᾳ τοῦτον διαβάλλει, ὡς καὶ πορδὰς ἀφιέναι. καὶ εἰς στρατηγίαν δὲ τὸν Ἀργύριον κωμῳδοῦσι. πέρδεται δὲ, στρηνιᾷ πλουτῶν. E

Bisetvs. Ἀργύριος] τοῦτον ὁ Σουίδας καὶ Ἀγύρριον καὶ Ἀγύρριον καλεῖ. καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις οὗτος Ἀγύρριος ὠνόμασται. Ἀγύρριος γοῦν ὁ προνόμιος πώγων ἔχων.

Gerardvs. Ἀργύριος.] Argyrius Athenienſis vir fuit prædiues, ſed ob eximias opes adeò immodeſtus, & inuerecundus, vt in congreſſu hominum πορδὰς & crepitus infames edere non puderet. Ferè fit, vt credam hinc inoleuiſſe, vt apud Græcos βδεῖν & πέρδειν, accipiantur pro opulentiam oſtentare, vel ſimulare. Quod confirmatur prouerbiolo: Νεκρὸς κεῖται βδέων. id eſt, Mortuus iacet pedens. Hoc vult poëta dictum: Diuitibus licet qualiacunque facere, pauperibus non item. F

Σχόλια. Φιλέψιος.] οὗτος πένης ὢν λέγων ἱστορίας ἐπορίζετο. τερατώδης δὲ καὶ λάλος διαβάλλεται. ὡς ὁ Πλάτων ὁ κωμικός.

Gerardvs. Φιλέψιος.] Philepſium tradūt non modò pauperem fuiſſe, ſed & monſtroſum, præterea linguacem & verboſum: qui tamen fabellis ingeniosè recitandis, totam operam nauabat, vt vel hac ratione vitam faciliùs toleraret. Adeò natura etiam, & quæ nobis ſunt congenea vitia, nos non queunt à ſtudio & amore Pluti reuocare!

Σχόλια. Ἡ ξυμμαχία.] ἐπὶ Ἀμάσιδος Αἰγυπτίων βασιλέως ἐν σιτοδείᾳ ὄντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν πρὸς αὐτὸν αἰτοῦντες σῖτον. καὶ ἔπεμψεν αὐτοῖς ἱκανόν. διὰ τοῦτο Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν τοῖς Αἰγυπτίοις συμμαχίαν ἐκ τοῦ τῶν Περσῶν πολέμου καὶ εἶχον φιλίαν καὶ συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους. ὕστερον μὲν τοι ἦλθον καὶ συνεμάχησαν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς βασιλέως στρατηγοῖς κατὰ τῶν Αἰγυπτίων Ἰφικράτους ἡγουμένου. ἦσαν γὰρ ἄμφω αὐτοῖς φίλοι. διὸ καὶ Ψαμμίτιχος λέγεται πέμψαι πυρῶν μυριάδας τρεῖς. ἄλλως. Ψαμμίτιχος χαλεπῶς Αἰγυπτίων τύραννος ἦν στασιάσαντος, βασιλεῖ ὑπηρετηκυίαις οὐ καταψηφισάμενοι οἱ ἀρχόμενοι πρεσβεύουσι πρὸς Ἀθηναίους διὰ σίτου ἀποπομπῆς ἀμοιβαῖον αἰτοῦντες, καὶ ἀμοίβιμον ἄρχοντα τοῦτον ἐκβαλόντες. ἄλλως. ὅτι Ξέρξης, ὑπ' Αἰγυπτίους ἐστρατεύετο, οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχίαν αὐτοῖς ἀπέστειλαν. ἄλλως. Ἴναρος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἀπέστη τοῦ βασιλέως Ξέρξου μοῖραν τινὰ τῆς Αἰγύπτου, καὶ χρήματα πέμψας τοῖς Ἀθηναίοις ἔλαβε συμμάχους. οἱ τινες καὶ διαπορευθέντες εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἔν τινι τῶν τοῦ Νείλου στομάτων ἀναπλεύσαντες, προσέσχον τοῖς Ἕλλησι. Μεγάβαζος δὲ ὁ τοῦ βασιλέως Περσῶν στρατηγὸς τὸν ποταμὸν διασχίψας, καὶ ἀλλαχόσε τρέψας, εἷλεν ἐκείνους ἐπὶ ξηρᾶς καὶ ἀπέκτεινεν.

Gerardvs. Αἰγυπτίοις.] Athenieſis ager paruum fœcundus eſt, quo fit vt rei frumentariç penuria laboret non rarò. Contrà autem Ægyptus eſt feraciſſima. Contigit vt Athenienſes σιτοδείᾳ premente, miſſis ad Ægyptios legatis, frumentum ab illis peterent, petitúmque abundè reportarent. Illo ipſo tempore Perſæ coniuratis animis de occupanda Ægypto conſultarunt. Protinus rogati Athenienſes Ægyptiis auxilium mittunt: coniunctis ergo vtriuſque gentis viribus, Perſa profligato, ſtetit Ægyptus. Ecce vt regiones etiam ab iniuria tutas Plutus vindicet.

Σχόλια. Ἐρᾷ δὲ Λαΐς.] ὅτι Ἀριστοφάνης οὐ λέγει σύμφωνα κατὰ τοὺς χρόνους. λῃσθῆναι γάρ φασιν αὐτὴν ἐν Σικελίᾳ Πολυχνίου τινὸς ἁλόντος ὑπὸ Νικίου ἐπελθόντος. ὠνηθῆναι δὲ ὑπὸ Κορινθίων τινὸς, καὶ πεμφθῆναι δῶρον τῇ γυναικὶ εἰς Κόρινθον. ἵνα δ' οὖν ἐπὶ Χαβρίου τις ταῦτα γράφε. δῆλον δ' ὅτι οὐ ἐστράτευσαν Ἀθηναῖοι ἐν Σικελίᾳ. ἔστι δὲ ἴσως Λαΐς ἑτέρα, ὥστε ἄλογον διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτὴν ἐπαφρον. ἐμφαίνει δὲ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ ἐν τάχει ἑκατὸν ἔτει ὕστερον διὰ τὸ ἀχθῆναι ἐπὶ Διοκλέους ὡς μηκέτι οὔσης τῆς ὥρας. διὸ καὶ μήτηρ καὶ αὐτῆς ζώσης λέγεται. Φιλωνίδην δὲ οὐ τὸν ποιητήν φησι τὸν ἐν τοῖς Ἀριστοφανείοις ἐγγεγραμμένον δράμασιν. ὡς οἱ περὶ Καλλίστρατον ἐν τῷ ὁμωνυμίᾳ πλανηθέντες. ἀλλὰ παιδὰς ἔχοντα τὸν ἄγροικον καὶ ἀπαίδευτον. κωμῳδεῖται δὲ ὡς ὕπερος καὶ ὡς μέγας τῷ σώματι, καὶ ἠλίθιος. Νικοχάρης Γαλατείᾳ. οὐδ' ἔτ' ἀπαιδευτότερος εἶ Φιλωνίδου τοῦ Μελιτέως.

Bisetvs. Ἀντὶ τοῦ καὶ ἔτι ὑπάρχεις ἀπαιδευτότερος.

τερος. τὸ δὲ ἀδὲ, εὐτελὲς καὶ ποικιλώτερον.) Σχ. Περὶ δὲ τοῦ μεγέθους, Φύλλιός φησιν. ἥτις κάμηλος ἔτεκε τὸν Φιλωνίδην. καὶ Πλάτων δὲ, Λαΐ φησιν οὐχ ὁρᾷς ὅτι Φιλωνίδην συντέτοκεν ἡ μήτηρ, ἀνόητον Μελιτέα, καὶ οὐκ ἔπαθεν οὐδέν. καὶ Θεόπομπος Ἀφροδισίοις. ὄνος μὲν ὀγκᾶθ' ὁ Μελίτου Φιλωνίδης. ὄνῳ μιγείσης μητρὸς ἔβλαστε τῇ πόλει. δόξειε δ' ἂν ἐρασθῆναι τῆς Λαΐδος, ἐκείνης ὑπερορώσης αὐτόν. οὐ γὰρ ἐκείνου ἠράσθη Λαΐς. ὁ Διογένης ὁ φιλόσοφος ἐπιγράφει τῆς ἑλληνικῆς ἀκρασίας τὸ τρόπαιον. Φιλωνίδης ἐν Κορίνθῳ. τούτου δὲ προσεποιεῖτο ἐρᾶν διὰ τὸν πλοῦτον Λαΐς. αὕτη δὲ θυγάτηρ ἦν Επιμάνδρας. ἥ τις ἐξ Υκκάρων τῆς Σικελίας ἦν. (BISETVS. Υκκάρων, ὡς παρ' Ἀθηναίῳ ἐν τῷ τῶν δειπνοσοφιστῶν ιγ.) Ταύτην δὲ Φιλοξένῳ τῷ διθυραμβοποιῷ δέδωκε Διονύσιος ὁ ἐν Σικελίᾳ τύραννος. εἰς Κόρινθον οὖν ἦλθεν ἅμα Φιλοξένῳ, καὶ ἐπίσημος ἐκεῖ ἐγένετο καὶ ἐφιλήθη ὑπὸ πάντων καὶ περιβόητος ἦν ἑταιρεία. λέγουσι δὲ ὅτι ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἀπεδήμησεν εἰς Πέρσας ἐκ Κορίνθου. ἡ δὲ Λαΐς ἐπισημοτέρα γέγονε τῶν μητρὸς ἐν Κορίνθῳ. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὴ ἀπεδήμησεν εἰς Θετταλίαν. ἔνθα Εὐρυλόχου τινὸς ἢ Ἀριστονίκου ἠράσθη. παρ' ᾧ καὶ ἐβίωσε τὸν λοιπὸν χρόνον. αὐτῆς δὲ πολλοὶ τῶν Θετταλῶν ἠράσθησαν, καὶ τὰ ἐρωτικὰ πρόθυρα αὐτῆς οἴνῳ ἔβρεχον. καὶ φασὶν ὅτι ζηλοτυπήσασαι αἱ Θετταλαὶ γυναῖκες, ἐφόνευσαν αὐτὴν ξυλίναις χελώναις τύψασαι ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης, πανηγύρεως οὔσης, ἐν ᾗ ἄνδρες μὴ παρεγίνοντο. διὸ τούτου ἕνεκα λοιμὸς κατέλαβε τὴν Θετταλίαν, ἕως ὕστερον ἱερὸν ἐποίησαν ἀνοσίας Ἀφροδίτης, ἐπειδὴ αἱ γυναῖκες ἐν τῷ ἱερῷ ἀνόσιον τετολμήκασι φόνον.

GERARDVS. Φιλωνίδου.] Philonidem & deformem, & rerum imperitum fuiſſe ex ſequentibus conſtat. κάμηλος, inquit Phyllius, ἔτεκε τὸν Φιλωνίδην· Camelus peperit Philonidem. Nicochares ἀπαιδευτότερος εἶ Φιλωνίδου· Indoctior es Philonide. Theopompus & aſinum, & aſina matre natum cũ ſcripſit. ὄνος μὲν ὀγκᾶθ' ὁ Μελίτου Φιλωνίδης, ὄνῳ μιγείσης μητρὸς ἔβλαστε· Philonides Meliti filius more rudit aſinino, matre cum aſino conſueſcente genitus eſt. Illum quamlibet inelegantem, ineptum & ſtultum, Lais tamen diuitem amauit, aut ſaltem illum amare, ſe ſimulauit. En quanta vis pecuniarum, & Pluti. Hic ſubit quod forſan indignum animaduerſione non fuerit. Athenæus, vbi de Naide ſcorto verba facit, ambigit num hoc in loco pro Lais ſit ſcribendum Nais. Verba illius ſic habent: Μνημονεύει αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ. μήποτε δὲ κἀν τῷ Πλούτῳ (ἐν ᾧ λέγει· Ἐρᾷ δὲ Λαΐς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου) γραπτέον Ναΐς καὶ οὐ Λαΐς. id eſt, Meminit eius etiam Ariſtophanes in Gerytade. Ac neſcio an in Pluto (vbi ait: Nonne propter te Lais amat Philonidem?) ſcribere oporteat Nais, non Lais.

Χρ. Ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος; Καρ. Ἐμπέσοι γέ σοι.
Χρ. Τὰ δὲ πράγματ' οὐχὶ διὰ σὲ πάντα πράττεται;
Μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος
Καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ' ὅτι.
Καρ. Κρατοῦσι γοῦν κἀν τοῖς πολέμοις ἑκάστοτε,
Ἐφ' οἷς ἂν οὗτος ἐπικαθίζηται μόνος.
Πλ. Ἐγὼ τοσαῦτα δυνατός εἰμ' εἷς ὢν ποιεῖν;

CH. At Timothei turrim? CA. Ea te quidem obruat.
CH. Nónne hæc, quæ dico, propter te fiunt omnia?
Tu namque ſolus autor & perfector es
Bonorum, quod ſcias, malorúmque omnium.
CA. Imò etiam in bello plerunque ſolet vincere
Ea pars, in quam hic potiſſimum propenderit.
PL. Egóne vnus hæc efficere tanta ſim potens?

Σχόλια. Ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος.] ἐπεὶ εἰς τοσοῦτον ἤρθη τῆς τύχης, ὥστε καὶ ἐν ὄψει τούτῳ τὴν εὐδαίμονα φαίνεσθαι. κατασκευάσας δὲ πύργον, οὐκ ἀπὸ τύχης ἔφη κατεσκευακέναι, ἀλλ' ἀπ' ἀνδρείας. ὀργισθεῖσα δὲ ἡ τύχη πένητα ἐποίησεν. οὐκ εἴασε δὲ εἰπεῖν διὰ τὸν πλοῦτον ἐγένετο. ἀλλ' ἐπάγει παρ' ὑπόνοιαν. ἄλλως. ὁ Τιμόθεος πλούσιος ἅμα δὲ καὶ ὄλβιος ἀνὴρ στρατηγὸς Ἀθηναίων, τεῖχος οἰκοδομήσας εἰς τοσοῦτον ἤρθη τῆς τύχης, ὡς τὴν εὐδαίμονα ἐν ὄψει φαίνεσθαι τούτῳ. καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν εἰκόσιν ἐποίουν αὐτὸν κοιμώμενον οἱ ζωγράφοι, καὶ τὰς τύχας φερούσας αὐτῷ εἰς δίκτυα πόλεις καὶ πορθοῦντα αὐτάς, αἰνιττόμενοι τὴν εὐδαιμονίαν αὐτοῦ. ὃς ὑψηλὸν πάνυ πύργον ἐποίησεν ὡς πλούσιος.

GERARDVS. Ὁ Τιμοθέου.] Timotheus Athenienſium dux fuit, qui vulgò εὐτυχὴς, id eſt fortunatus eſt appellatus, propterea quòd ad quodcunque bellum miſſus eſſet, facilem inde ac certam victoriam reportaret. Felicitatem eam qui illi inuidebant, victorias Fortunæ magis fauore, quàm prudentia aut conſiliis eius comparatas iactitabant. Quare in illius inuidiam pingebant Fortunam velut piſcantem, & vrbes ad rete cogentẽ, Timotheo interim propè dormiente. Inuidorum maledicentiam ipſe ſic eludebat: Si tantas vrbes capio dormiens, quid putatis facturum me vigilãtem? Extruxit hic mirandę celſitudinis arcem quã cùm ſua, non Fortunæ opera iactaſſet, conſtructã, Fortuna quæ prius in conſpectũ eius ſubinde veniſſe credebatur, ab eo tempore nunquam eſt illi viſa. Licet per Timothei arcem, ædificia quæcunque magnifica intelligere, quæ nemo, citra fauorem Pluti, condat.

Σχόλια. Ἐμπέσοι γέ σοι.] παρ' ὑπόνοιαν τοῦτό φησι. δέον εἰπεῖν θαυμαστὸς καὶ μέγας. ἀλαζονευόμενος δὲ ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ ὁ Τιμόθεος ἔφη μᾶλλον αὐτοῦ εἶναι ἢ τῆς τύχης τὰ πραττόμενα. διὸ καὶ ἠτύχησεν ὕστερον, νεμεσησάσης αὐτῷ τῆς τύχης. πολλοὶ δὲ Τιμόθεοι κωμῳδοῦνται. νῦν δὲ τοῦ στρατηγοῦ μέμνηται.

GERARDVS. Ἐμπέσοι.] Ioculariter, præterque expectationem Chremyli Carion verba hæc interiicit: cùm enim diceret Chremylus, ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος, quis non expectaſſet, aut hoc, aut tale quiddã eſſe addendum: οὐ διὰ Πλοῦτον μέγας καὶ θαυμαστὸς ἐγένετο; Nonne magna & mirabilis authore Pluto condita eſt? Carion verò ſeruili quadam licentia, domino imprecatur, vt turris ea ruens ſuo caſu eum opprimat. Quæ tam ominoſa verba Chremylus pro nihilo ducit, non ſolùm quòd ipſi non liceat coronatum, & ab oraculo vnà ſecum redeũtem ſeruum ferire, ſed quòd ea verba, ſic præter opinionem audientium enuntiata, gratia non vacent, ſintque eiuſmodi quæ Plutum nonnihil faciliorem reddant. Omiſſo igitur ſermone quem de turre Timothei dicere inſtituerat, ne in ſingulis referendis quæ à Pluto fiunt immoretur, omnia generaliter ab illo vno fieri contendit.

Σχόλια. Μονώτατος γὰρ εἶ σύ.] Λυκοῦργος κατὰ Ἀττικισμὸν. λέγεται μονώτατος ἐπίτριμμα τῆς χώρας αὐτοῦ.

GERAR-

GERARDVS. Μονώτατος.] Contra naturam rei finxit hoc ſuperlatiuum, quo Pluti vnius ope, arbitrio, & voluntate, atque ſine commercio numinis vilius cuiuſuis ac quanticunque, omnia fieri apertiùs monſtret. Εὖ ἴσθ' ὅτι.] Hoc bene ſcias, de eo quod dico, nullo prorſus modo hæſites, ſed ipſum tibi ſit perſuaſiſſimum. ἴσθι imperatiuum facit ἴσαθι ἰσάτω, quæ per ſyncopen efferuntur, ἴσθι, ἴστω. Quod ad ὅτι pertinet, ſunt qui abundare credant, quomodo & in ὅτι τί δή, de quo anteà diximus.

Σχόλια. Κρατοῦσι γοῦν.] χρήμασι γὰρ ἐπικτῶνται συμμάχους καὶ περιγίνονται.

A GERARDVS. Κρατοῦσι,] vel milites vel gentes. κἀν, καὶ ἐν, etiam in bellis. quod Demoſthenicũ de bello dictum palam confirmat: δεῖ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. id eſt, pecuniis opus eſt, neque enim ſine illis quidquam facere licet eorum quæ fieri oportet.

Σχόλια. Ἐπικαθίζεται.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ζυγῶν. καθίζεσθαι γὰρ τὸ βαρεῖν λέγεται.

GERARDVS. Ἐπικαθίζεται.] Μεταφορικῶς ab B æquilibrio, in quo id dicitur ἐπικαθίζειν quod propendet, & grauius eſt. δυνατός εἰμι. Periphraſis verbi δύναμαι. εἰς ἄν, vacat ἄν, eo enim expuncto, nihilo ſecius conſtat oratio.

Χρ. Καὶ ναὶ μὰ Δία τούτων γε πολλῷ πλείονα.
Ὥστ' οὐδὲ μεστὸς σοῦ γέγον' οὐδεὶς πώποτε.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐστὶ πάντων πλησμονή:
Ἔρωτος. Καρ. Ἄρτων. Χρ. Μουσικῆς. Καρ. Τραγημάτων.
Χρ. Τιμῆς. Καρ. Πλακουντων. Χρ. Ἀνδραγαθίας. Καρ. Ἰσχάδων.
Χρ. Φιλοτιμίας. Καρ. Μάζης. Χρ. Στρατηγίας. Καρ. Φακῆς.
Χρ. Σοῦ δ' ἐγένετ' οὐδεὶς μεστὸς οὐδεπώποτε.
Ἀλλ' ἢν τάλαντά τις λάβῃ τρισκαίδεκα,
Πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν ἑκκαίδεκα.
Κἂν ταῦτ' ἀνύσηται, τετταράκοντα βούλεται,
Ἤ φησιν, οὐκ εἶναι βιωτὸν αὑτῷ τὸν βίον.
Πλ. Εὖ τοι λέγειν ἔμοιγε φαίνεσθον πάνυ·

CH. Et per Iouem, hiſce multò plura tu potes,
Neque quenquam hominem tui vnquam cepit ſatietas.
Nam aliarum rerum ſatietas eſt omnium:
C *Amoris. CA. Panum. CH. Muſica. CA. Bellariûm.*
CH. Ambitionis. CA. Polenta. CH. Imperij. CA. Lentium.
CH. Tui autem tædio, nemo vnquam affectus eſt.
Nam ſi quis accipiat talenta tredecim,
Auidius contendit parare ſedecim.
Si & hæc confecerit, quadraginta appetit:
D *Aut vitam ſibi pòſt eſſe vitalem negat.*
PL. Videmini profectò mihi benè dicere.

Σχόλια. Ναὶ μὰ Δία.] ὅτι καὶ ἐπὶ κατωμοτικοῦ τὸ μὰ Δία, ὅταν αὐτῷ προστεθῇ τὸ ναί.

GERARDVS. Καὶ ναί.] Iunge καὶ cum πλείονα, & μά, particulam per ſe negatiuam, hic affirmatiuè cape: vim enim eius perdit ναὶ præcedens affirmatiuũ, nihilque aliud eſt ναὶ μὰ Δία quàm ſimplex ναί. Res ergo ita habet, ναὶ μὰ Δία. i. δυνατὸς εἶ ποιεῖν καὶ πολλῷ πλείονα τούτων. ὥστε. itaque: vt intelligas verum eſſe quod de te dicimus, ecce & aliud quo tuam virtutem volumus confirmatam. γέγον' pro γέγονε ſunt, medium præteritum perfectum à γίγνομαι. Iam οὐδεὶς poſt οὐδὲ pro ſimplici οὐ accipitur οὐδεὶς μεστός, niſi quod maior eſt dicti affirmatio, quam auget etiam πω ante ποτέ, nulla omnino vel tantillum etiam ſatietas.

Σχόλια. Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων.] πρὸς τὸ Ὁμηρικόν, πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος. Ἔρωτος.] ὁ δοῦλος λέγει τὰ πρὸς τὴν γαστέρα, πρὸς τὸ θυμῆρες τῆς κωμῳδίας ταῦτα τοῖς ὑπὸ τοῦ δεσπότου λεγομένοις ἀντιτίθησι τὰς λέξεις.

GERARDVS. Ἔρωτος,] conuenit cum hoc, quod Poeta cecinit: Πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος. id eſt, Omnium ſatietas eſt, & ſoporis & amoris. Cum vtroque autem parum conuenire videtur ſenarius quem citat & probat Ariſtoteles: οὐκ ἔστιν ἐραστὴς, ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ. id eſt, Qui non perdurat amando, amicus non eſt. Certè amor cuius G cauſa fuit virtus, nunquam deſinit, ſicut nec virtus. Aliunde qui coaleſcit, nempe vel ex emolumento, vel ex voluptate, facilè cum pereuntibus cauſis perit & ipſe. ἄρτων. Caput artis eſt, aiunt, decere quod quis vel dicat, vel faciat: propterea hîc poeta confingit ingenioſè alia dici à domino, alia à ſeruo. Quæ dominus refert, σπουδαῖα ſunt, id eſt, ſeria & honeſta quæque à virtute aliena non ſunt. Seruus contrà, eorum tantùm meminit, quæ ſint gulæ & ventri amica. Quapropter herus ſic ſua dicere pergit, vt rationem eorum non habeat, quæ ſeruus ſcurriliter, & geſticulatione quadam poſtica intericit. Μουσικῆς.] Nemo exiſtimet Mu- E ſicam hîc accipiendam pro ea parte artium liberalium quæ concentum, & vocum harmoniam docet. Eſt enim muſica à Muſis deducta. Muſæ autẽ Deæ ſunt bonarum artium præſides. Muſica itaque generali ſignificato literas humaniores & liberales diſciplinas comprehendit. Propterea apud Comicos qui negant ſe literas didiciſſe, aiunt ſe non didiciſſe Muſicam. Quare ἄμουσοι vocabantur, & ineruditæ fabulæ, ἀμουσολογίαι. è diuerſo quos dicebant politiorum literarum peritiſſimos, ap- F pellabant μουσικωτάτους.

Σχόλια. Τραγημάτων.] τὰ μετὰ τὴν εὐωχίαν τῇ τραπέζῃ τιθέμενα, καλοῦσι τραγήματα, ὅθεν καὶ παροιμία, ἐκ τραγημάτων τὴν εὐωχίαν. λέγεται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων τὸ μεῖζον θαυμαζόντων.

GERARDVS. Τραγήματα] ſunt, inquit interpres Grecus, τὰ μετὰ τὴν εὐωχίαν τῇ τραπέζῃ τιθέμενα. i. quæ poſt conuiuium menſæ apponuntur. Antiquitus enim conuiuis, ſua vnicuique portio apponebatur, prius quàm cœnaculũ ingrederentur. Poſtea quæ proponebantur, vt amygdala, poma, & id genus aliæ lautitiæ, vocabantur τραγήματα, ἐπιφορήματα, μεταδορπίσματα, ἐπιφορήματα, & ἐπαίκλεια. Latini ſecundas menſas appellãt, & bellaria quòd ſint ἡδύσματα ſuauiora & dulciora. ἀνδραγαθία, ſtudium & voluntas rerum honeſtarũ viriliter, ſtrenuéque peragendarum, vt φιλοτιμία egregij ſunt conatus, & feruens cupiditas honorũ, atque digni-

tatum capeſſendarum, vehemens contentio alicuius honorificè ſuperandi. μάζης. Carion videtur inter edulia delicatiora μάζαν reponere. Id quod ſi eſt, de ea mazæ ſpecie intelligendum, quæ ex farina, ſale, lacte, vel oleo conficiebatur, quandoque etiam ex vino ſubigebatur. Fuit hæc ſpecies non ſolū humanis vſibus dicata, ſed & Diis ipſis ſacra. Sed quid ſi de ſuo more, i. ridicule & facetè, μάζαν & φακῆν inter lautitias collocet? vt dicat mazæ & lētis ſatietatem eſſe, perinde ac ſi diceret, homines eſu raparum & fabarum quandoque ſatiari. Nam maza fuit quæ ex farina, ſale & aqua tātùm fiebat. Proptereà qui hoc cibo victitabant, dicebantur ἀλφιτοπτεῖν, quaſi farina ſola veſci, quomodo qui pane veſcerentur, ἀρτοπτεῖν. Panem autem à maza ſeiūgi ipſemet indicauit, vt quem primo loco poſuerit, pane verò mazam fuiſſe deteriorem, Græcorum prouerbiolo probatur: ἀγαθὴ ἡ μᾶζα μετ' ἄρτον. i. poſt panem maza etiam bona eſt. Memoriæ enim datum eſt in apparatu conuiuiorum mazam primum apponi conſueuiſſe, poſtea panē. Pane autem conſumpto amplius eſurienti ad mazā erat recurrendum. Porrò mazam nō vſquequaque à pane alienam fuiſſe vel hinc credas, quòd nonulli eam interpretētur ϛρυφνὸν ἄρτον, rigidum & auſterum panem. Athenæus certè inamœnum cibū fuiſſe teſtatur his verbis Πεινῶντι γὰρ ἡ μᾶζα τιμιωτέρα χρυσοῦ τε καὶ ἐλέφαντος. i. Maza eſurienti homini charior eſt auro & ebore. Quod ad Lentē attinet, quam mazę ſubiungit, hoc ſcitur, legumen eſſe viliſſimum, aciei oculorum graue, ſtomacho, inteſtinis, neruis, pulmoni & capiti valde noxium, vt le-

A gumine tam inſuaui & incōmodo, minimè mirū ſit aliquem poſſe ſatiari.

Σχόλιον. Φακῆς.] φακός ἐστι ὁ ἐνί φυτος. φακῆ δὲ ἡ ἑψημένη ... δὲ ὥσπερ συκῆ ... ἀλλὰ καὶ τὰ τοιαῦτα. Θεόκριτος, κάλλιον ὦ 'πιμελητὰ φιλάργυρε τὸν φακὸν ἕψειν.

Gerardvs. Οὐδεὶς μεστός.] Quoniā creſcit amor nūmi quantùm ipſa pecunia creſcit. Cùmque rerū ferè omniū cupiditates in ſenectute remittātur, & langueſcant, locupletibus tamen cum ætate

B cōgerēdarū opū magis ac magis creſcit amor. Ταλάντων. Ferunt duo fuiſſe talentorum genera, minus quod libras valebat ſexaginta, & maius, quod octoginta. Quanquam hoc nomen per ſe poſitū. i. ſine diſtinctione maioris & minoris, maximam pecuniæ ſummam notat, vt cū Tantali, & Pelopis talenta dicimus, opes immenſas ſignificantes.

Σχόλιον. Εκκαίδεκα.] οἱ γράφοντες ἑκκαίδεκα καὶ φάσκοντες οὕτω κάλλιον γράφειν, ἐπειδὴ ... ἐστιν ἐξ προθέσεως ἵνα συμφωνῶν ... ἢ φωνῆ, οὐ καλῶς οἶμαι λέ-

C γουσι. καὶ δῆλον ἀπὸ τε τῆς ἐκτὸς καὶ τῆς ἐκ. καὶ ἀπὸ τῆς ἐκτικοῦ λεγομένου πυρετοῦ. οὐ γὰρ μόνον ἐν τῷ προθέσει τὸ ἐξ ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑτέροις, ὡς δηλοῖ τὰ εἰρημένα. τὸ γὰρ ἐκτικὸν, ἐκ τοῦ ἕξεως γίγνεται. καὶ τὸ ἐκτὸς, ἐκ τοῦ ἔξω. καὶ τὸ ἐκ, ἀπὸ τοῦ ἐξ.

Gerardvs. Κἂν προ τῆς ἂν. ταῦτ'. ea ſedecim talenta accumulauerit. ἢ alioqui, ſi non poterit eam ſummam perficere. οὐ βιωτὸν, ἀβίωτον, non putat plenè ſe viuere, ſed languidè victitare, vt vita

D illi videatur & acerba, planèque indigna nomine vitæ. εὖ cum πάνυ iūge, admodum bene, & ex animi mei ſententia: τοι expletiuum eſt.

Πλὴν ἓν μόνον δέδοικα. Χρ. Φράζε τοῦ πέρι.
Πλ. Ὅπως ἐγὼ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατὲ
Ἔχειν με, ταύτης δεσπότης γενήσομαι.
Χρ. Νὴ τὸν Δί'. ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες ὡς
Δειλότατόν ἐσθ' ὁ Πλοῦτος. Πλ. Ἥκιστ', ἀλλά με
Τοιχωρύχος τις διέβαλλ'. εἰσδὺς γάρ ποτε,
Οὐκ εἶχεν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδὲν λαβεῖν,

Hoc præter vnū, quod metuo. CH. Quidnā, cedo?
PL. Vereor, vt hanc potentiam, qua præditum
Me vos eſſe affirmatis, ego vnquam conſequar.
CH. Sanè verò: ſed illud omnes dictitant,
Plutum rē eſſe timidiſſimam. PL. Nihil minus:
E *Sed olim quidam perfoſſor parietum me ita*
Calumniatus eſt: qui cùm in meam domum
Tacitè irrepſiſſet, nihil aſportare potuit,

Σχόλια. Πλὴν ἓν μόνον δέδοικα.] τυφλὸς γὰρ ὢν οὐ δύναμαι ἐπελθεῖν, εἰ καὶ εἶμι ὁ τοιοῦτος δυνάμεως ἐστὶ. δέον οὖν ἐστιν ἀναβλέψαι με καὶ δέδοικα μὴ ἐγὼ ἀμεταβάτως. δηλοῖ δὲ ἕτερον πρὸς αἰτιατικὴν συντασσόμενον.

Gerardvs. Τοῦ πέρι.] Præpoſitio locum mutat: poſtponitur enim ſuo caſui, idcirco accentus etiam locus mutatus eſt. Alioqui dictum eſſet, περὶ τοῦ, vbi τοῦ pro τινος capitur. τὴν δύναμιν. Mutata eſt conſtructio. Accuſatiuus enim pro genitiuo ponitur. Ordo communis ſyntaxeos hic eſſet, δέδοικα ὅπως γενήσομαι δεσπότης ταύτης τῆς δυνάμεως, ἣν ὑμεῖς &c. Hoc fecit vicinia relatiui & antecedentis, quæ non rarò cōtra regulas communes, caſus nanciſcuntur eoſdem. Quid eſt quod ait, vereri ſe ne non eam aſſequatur potentiam, quam ipſi ineſſe dicunt? Nouit ex eorum rationibus quātum poſſit, ſed vim ſuam, maxima ex parte, nullam fore credit, ſi cæcus eſſe pergit: Chremylo autē viſum pollicenti non ſatis fidit. Et quoniam ſuſpectum Iouem habet, non audet apertè dicere, vereor ne non per vos mihi viſus reſtituatur. Plutum autem hoc ſentire, & Chremylum idem intelligere, quæ ſequuntur manifeſtè probāt. Trāſeūter hoc dicē-

dū ὅπως hic ſignificare ὅπως μὴ, vt ne. Quod Latini planè imitantur, dū dicunt, verba hæc, vereor, metuo, timeo & ſimilia, idem efficere, vel cum negatione, vel ſine negatione, vt vereor ne veniat: &, vereor vt veniat.

F Σχόλια. Νὴ τὸν Δί'. ἀλλὰ καὶ λέγουσι] οὐ σὺ μόνος λέγεις σαυτὸν δειλὸν, ἀλλὰ καὶ πάντες. τὸ δὲ εἶπεν ἐπειδὴ ὁ πλοῦτος εἶπεν, ἓν μόνον δέδοικα. τὸ δὲ νὴ Δία, καταφατικῶς ἀντὶ τοῦ ἰσχυρὸς τῆς δυνάμεως.

Gerardvs. Νὴ τὸν Δία.] Verba hæc cum iureiurando affirmationem habēt, hoc ſenſu: Eris per Ioue potētiæ tuæ cōpos, cui melius exercendæ viſus tibi nō defuerit. Poſt illa trāſit ad aliud. ἀλλὰ καὶ. Sed omnes hoc de te etiā dicunt quòd ſis pauidiſſimus, vt nemo eſt quin tibi eas virtutes tribuat,

G ita & ab omnibus hoc tibi vitio datur. Aliter alij accipiūt, vt nimirū hic ſit prima orationis pars imperfecta, quę ſequentia reſpiciat, vnde ſenſum perficit, hoc modo: νὴ τὸν Δία. ſ. οὐ μόνος λέγεις σαυτὸν δειλὸν, id eſt per Iouē tu nō es ſolus, qui te formidoloſū ais, ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες ὡς δειλότατόν ἐστιν ὁ Πλοῦτος. i. ſed per omniū etiā ora circūfertur, Plutū rē eſſe meticuloſiſſimā. Plutū autē tū ſe timidū indicaſſe,

indicaſſe, cum dixit δέδοικα. Porrò quod ait πάντες λέγουσι, tritum notat prouerbium, δειλὸς ὁ Πλοῦτος, timidus Plutus, quo per metonymiam Plutus diuites ſignificat, qui perpetuò metuunt frumentis in agro, mercibus in mari. Rurſum qui ſibi ſemper timent à furibus, calumniatoribus, hoſtibus, quibus omnia circumſpectius ſunt & dicenda & facienda, cùm pauperes interim harum omnium rerum ſecuri in vtramque dormiant aurem. Ariſtophanes ſine metonymia Plutum hîc capit. Verum eſt quod vulgò dici ſolet, Plutus eſt timidiſſimus, vel res timidiſſima: nam δειλότατον genere neutro eo modo dixit, quo Vergilius, Triſte lupus ſtabulis.

Σχόλια. Δειλότατον ἔσθ' ὁ πλοῦτος.] λέγεται περὶ τῶν πλουσίων ὅτι δειλοὶ, διὰ τὸ ἀγωνιᾶν περὶ τῶν χρημάτων. αἰνίττεται δὲ εἰς Εὐριπίδην. ἐκεῖνος γάρ φησιν. δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. ἀναφέρεται δὲ ἐπὶ θεὸν ἀπὸ τῶν χρωμένων κατηγορία. Τοιχωρύχος.] περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν ἀσφάλειαν οἱ πλούσιοι, καί τις C

A τῶν κωμικῶν φησι. τίποτ' ἐπὶ χλωρὸν ἀντιβολῶ τὸ χρυσίον. δέδοικ' ἐπιβουλευόμενοι ὑπὸ πάντων ἀεί. οἱ γὰρ εὔποροι τῷ φόβῳ τοῦ μὴ λησθῆναι τὰ χρήματα, δειλότεροι γίνονται. τὸ ἐπ' ἐκείνων οὖν μετάγουσιν ἐπὶ τὸν πλοῦτον.

Gerardus. Ἥκιστα,] minimè ſum timidus. διέβαλλε, hoc nomine, id eſt, timoris me inſimulauit. εἰς τὴν οἰκίαν, ſubiunge participio εἰσδύς. ἁπαξάπαντα, omnia loca in quibus abditæ erant pecuniæ, theſaurum. Non enim ſatis eſt domum ſubiiſſe, niſi in capſas & ſcrinia penetres, κιμηλιάρχιονque expiles. εἶτα, deinde, poſtea quàm B ſenſit ſe non poſſe in res pretioſiores manus rapaces iniicere. νῦν, nunc quoniam timidus non es. πρόνοιαν, proſpicientiam quæ mihi à natura ineſt: caueo enim quàm poſſum diligētiſſimè ne in perditorum hominum manus deueniam. γένῃ, indefinitum β coniunctiui, à γίγνομαι.

Bisetus. Εἰσδὺς] ταῦτα οὕτω σύνταττε. εἰσδύς γάρ ποτε εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἔσχεν οὐδὲν λαβεῖν. ἀλλ' ὑπερβατόν.

Εὑρὼν ἁπαξάπαντα κατακεκλεισμένα.
Εἶτ' ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν, δειλίαν.
Χρ. Μή νυν μελέτω σοι μηδέν· ὡς ἐὰν γένῃ
Ἀνὴρ πρόθυμος αὐτὸς εἰς τὰ πράγματα,
Βλέποντ' ἀποδείξω σ' ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.
Πλ. Πῶς οὖν δυνήσῃ τοῦτο δρᾶσαι, θνητὸς ὤν;
Χρ. Ἔχω τιν' ἀγαθὴν ἐλπίδ', ἐξ ὧν εἶπέ μοι
D Ὁ Φοῖβος αὐτὸς, Πυθικὴν σείσας δάφνην.
Πλ. Κἀκεῖνος οὖν ξυνοῖδε ταῦτα; Χρ. Φήμ' ἐγώ.
Πλ. Ὁρᾶτε. Χρ. Μὴ φρόντιζε μηδὲν, ὦ ἀγαθέ.
Ἐγὼ γὰρ εὖ τοῦτ' ἴσθι, κἂν δέῃ μ' ἀποθανεῖν,

Propterea, quòd occluſa repperiſſet omnia.
Exinde meam fur ille prouidentiam
Interpretatus eſt falsò formidinem.
CH. *Nihil prorſum cura ſit tibi iam. Nam ſi ego*
Promtum & paratum te hac in re cognouero,
Faxo, vt videas acutiùs vel Lynceo.
PL. *Qui tu hoc perficere poſſis, qui mortalis es?*
CH. *Bonam ſpem concepi ex iis, quæ modò mihi*
Phœbus reſpondit, laurum excutiens Pythicam.
PL. *Etiam ille horum tecū conſcius eſt?* CH. *Ita loquor.*
PL. *Videte.* CH. *Ne ſis ſollicitus. Ego enim, vt*
Illuc ſcias, vel capitis mei periculo (*probè*

Σχόλια. Ἁπαξάπαντα.] ἀντὶ τοῦ τέλειον. τὸ δὲ ἑξῆς, ὥστε εὑρὼν ἁπαξάπαντα κατακεκλεισμένα. Ἀνὴρ πρόθυμος.] ἐὰν προθυμηθῇς καλῶς μετελθεῖν ταῦτα τὰ E πράγματα, αὐτοῖς μὲν δικαίοις συνέσῃ, τοῖς δὲ πονηροῖς μηδαμῶς.

Gerardus. Εἰς τὰ πράγματα,] in facta: ſi facere vis ex animo quod facturum te illic prædixiſti. Rogatus à me antea φέρε, τί οὖν εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς; Reſpondiſti, φήμ' ἐγώ. Amplius roganti mihi, ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις; Dixiſti aſſeueranter, πάνυ μὲν οὖν. Si illa ergo facere ſtat ſententia, de tollenda cæcitate tua nihil dubites.

Σχόλια. Ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.] λυγκεὺς ὡς αὐτὸς ἐν δαναΐσι φησιν, υἱὸς Αἰγύπτου, ἱστορεῖ δ' ἐκεῖ τὰ περὶ ... παρ' ἱστορίαν λέγειν. τοῦτον δὲ ὀξυωπέστατον ἦν, ὡς καὶ δι' ἀλιτής ἰδεῖν καὶ πέτρας δ... ὡς φησι Πίνδαρος. Ἀπολλώνιος δέ φησι περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς, εἰ ἐτεόν γε πέλει κλέος ... καὶ νέρθεν ὑπὸ χθονὸς αὐγάζεσθαι. γεγόνασι δὲ Λυγκεῖς διάφοροι, εἷς παῖς Αἰγύπτου, καὶ ἄλλος Ἀφαρέως παῖς ὁ Λάκων, λέγεται Λυγκεύς. οὗ μέμνηται καὶ Θεόκριτος ἐν τῷ εἰς Διοσκούρους ὕμνῳ.

Τὼ μὲν ἀναρπάξαντε δύω φερέτην Διὸς υἱώ,
Δοιὰς Λευκίπποιο κόρας. δοιὼ δ' ἄρα τώγε
Ἐσσυμένως ἐδίωκον ἀδελφεὼ υἷ' Ἀφαρῆος
Γαμβρὼ μελλογάμω, Λυγκεὺς καὶ ὁ καρτερὸς Ἴδας. ὃς λέγεται πάνυ ὀξυδερκέστατος ὥστε καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ὁρᾶν. οὕτω μὲν μυθολογοῦσι. πρὸς δὲ τὸ πιθανὸν τοῦ λόγου

ἀπιστεῖν), ὅτι πρῶτος οὗτος εὗρε μέταλλα χρυσοῦ καὶ σιδήρου καὶ τῶν ἄλλων. ἐν δὲ τῇ μεταλλεύσει λύχνους μεταφέρων ὑπὸ τὴν γῆν, τοὺς μὲν κατέλειπεν ἐκεῖ. αὐτὸς δὲ ἀνέφερε τὸν χαλκὸν καὶ τὸν σίδηρον καὶ τὰ λοιπά. ἔλεγον οὖν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι Λυγκεὺς καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ὁρᾷ. καὶ κατεδύων, ἀργύριον ἀνέφερε.

Gerardus. Λυγκέως,] Lynceus vir fuit quem auri, argenti, æris, aliorúmque metallorum fodinas in viſceribus terræ abſtruſas, exquiſiuiſſe ferunt. Vnde poeticum illud, & fabuloſum figmētum, Lynceum adeò perſpicaci oculorū acie fuiſſe, vt viſu terram penetraret, quæque apud inferos eſ- F ſent perſpiceret. οὖν, tranſitio eſt: fieri poſſe credit, qui fiat autem non intelligit. δυνήσῃ, Atticum futurum pro δυνήσει. θνητὸς ὤν. Excæcato oculos reſtituere planè diuinum eſt, vиréſque omnes excedit humanas. Quare intempeſtiua non eſt percontatio. ἐξ ὧν. Attica conſtructio, pro ἐξ ἐκείνων ἃ εἶπέ μοι. αὐτὸς, emphaſim habet. Quis enim Apollini ipſi non credat?

Σχόλια. Πυθικὴν σείσας δάφνην.] φασὶν ὡς πλησίον τοῦ τρίποδος δάφνη ἵστατο ἣν ἡ Πυθία ἔσειεν ὁπηνίκα ἐχρησμῴδει. G

Gerardus. Πυθικὴν σείσας δάφνην, dum Pythicam excuteret laurum, id eſt, dum oraculum redderet. Latona à Ioue cōpreſſa Apollinem peperit & Dianam. Quod vbi Iuno Iouis vxor reſciuit, Latonam perſequitur, vt matrem cum liberis peſſimè perdat. Latona Iunonis iram fugiens, partum

ab Chalcide Delphos transferre ſtudet. Fortè dum in via iuxta antrum prætereunt, ingẽs draco, qui illic deliteſcebat, exiluit vim illaturus, niſi Apollo arcu ſtatim correpto, immiſſóque telo ſerpentem confeciſſet. Serpenti nomẽ erat Pytho, vnde Apollo Pythius dictus, & eius ſacerdos Pythia, & adiectiuum hinc Pythicus. Pythicam igitur Laurum accipe Lauream Pythiæ coronam, quam Pythius Apollo reſponſa daturus concutiebat, ſpiritu ex antro, & quod antea dixit, τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου, erumpente. κἀκεῖνος. ἐ ἐκεῖνος, ille etiam Phœbus tecum hoc ſcit, quod iterum ſim per te viſurus. Optaret Plutus, Iouem reformidans, ſibi, Chremylo, & Carioni tantùm hoc cognitum. ὁρᾶτε. Trepidè hoc, videte: dicturus erat neſcio quid amplius, puta, ne fruſtra hoc ſuſceperitis, & hinc Iouem mihi infeſtiorem reddideritis. Sed orationem eius Chremylus interrumpit. ὦ 'γαθέ. Synæreſis Attica, pro ὦ ἀγαθέ, blandimentum eſt in hac voce. κἂν βούλῃ γ' ἐγώ. Sic diſpone, καὶ ἐγώ. ſcil. διαπράξω ταῦτα, ἂν βούλῃ γε. repete πρόθυμός εἰμι εἰς τὰ πράγματα. Ego etiam hoc ſpondeo vitæ meæ periculo. Ridicula cautio, quaſi pl⁹ fidei ſit in ſeruo quàm in domino. χ' ἅτεροι pro καὶ ἕτεροι. κ tenuis mutatur in χ aſpiratam conſonantẽ, propterea quòd ſequitur ε aſpiratum. Differentia quæ datur inter ἕτερος & ἄλλος, vt illud de duobus, hoc de pluribus intelligatur, aliquando, vt hic, cõfunditur. ὅσοις pro οἷς quibus, quòd boni ſint & iuſti.

Αὐτὸς διαπράξω ταῦτα. Καρ. Κἂν βούλῃ γ' ἐγώ.	*Ipſemet hæc conficiam. CA. Et ego tecum, ſi lubet.*
Χρ. Πολλοὶ δ' ἔσονται χ' ἅτεροι νῷν ξύμμαχοι,	*CH. Aderunt etiam alij adiutores plurimi,*
Ὅσοις δικαίοις οὖσιν οὐκ ἦν ἄλφιτα.	*Qui, quòd iuſti ſunt, non habent quod eſitent.*
Πλ. Παπαῖ, πονηρούς γ' εἶπας ἡμῖν ξυμμάχους.	*PL. Papæ, miſeros hos adiutores prædicas.*
Χρ. Οὔκ, ἤν γε πλουτήσωσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν.	*CH. Haudquaquam, ſi modò ij diteſcant denuò.*
Ἀλλ' ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών. Κα. Τί δρῶ, λέγε.	*Sed curre tu curriculo. CA. quid faciam, cedò.*
Χρ. Τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον (εὑρήσεις δ' ἴσως	*CH. Vicinos agricolas accerſe (reperies*
Ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐτοὺς ταλαιπωρουμένους)	*Ipſos fortè in agris, operi intentos ruſtico)*
Ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος ἐνταυθοῖ παρὼν,	*Vt hic præſtò aſſient, & æquam quilibet*
Ἡμῖν μετάσχῃ τοῦδε τοῦ Πλούτου μέρος.	*Eorum partem Pluti nobiſcum auferat.*
Καρ. Καὶ δὴ βαδίζω· τουτοῒ τὸ κρεάδιον,	*CA. Eo: ſed hanc carnem aliquis hinc intrò ferat.*
Τῶν ἔνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβών.	
Χρ. Ἐμοὶ μελήσει τοῦτό γ', ἀλλ' ἀνύσας τρέχε.	*CH. Mihi hæc res curæ erit, tu curre celeriter.*
Σὺ δ', ὦ κράτιστε Πλοῦτε πάντων δαιμόνων,	*At ô Deorum Plute præſtantiſſime,*
Εἴσω μετ' ἐμοῦ δεῦρ' εἴσιθ'. ἡ γὰρ οἰκία	*Nunc tu huc mecum ingredere, quoniã hæc mea eſt domus,*
Αὕτη 'στὶν, ἣν δεῖ χρημάτων σε τήμερον	
Μεστὴν ποιῆσαι, καὶ δικαίως κἀδίκως.	*Quam te hodiè oportet ditare, per fas & nefas.*

Σχόλια. Οὐκ ἦν ἄλφιτα.] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἦν χρήματα. ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἀλφίτων τὴν εὐπορίαν δηλοῖ, ἢ ἀπὸ τοῦ προηγουμένου τὸ ἑπόμενον.

GERARDVS. Οὐκ ἦν,] non ſunt, farinæ. volunt enim ἦν pro εἰσί accipi. ἄλφιτα ſignificat τὸ ἑπόμενον ἀπὸ τοῦ προηγουμένου. id eſt, quod ſequitur ab eo quod præcedit, vt per farinam panis ſignificetur. vel generaliter ad quemcunque victum porrigitur: quibus non eſt quod eſitẽt. Receptũ etiam eſt, nec multũ à ſuperiore differt, vt pars pro toto hac dictione ſignificetur, ſintque ἄλφιτα idem quod περιουσία καὶ χρήματα, res familiaris, facultates & bona. Tale eſt quod Græci dicunt, οὐδὲν πρὸς τ' ἄλφιτα, nihil ad farinas, id eſt, ad opes parandas.

Σχόλια. Παπαὶ πονήρους εἶπας.] τὸ παπαὶ σχετλιαστικὸν ἐνταῦθα. πονήρους δὲ, ἐπιπόνους, ἀτυχεῖς, ἀθλίους. ἢ τοῦ πόνου φροντίζοντας τῶν ἀνθρώπων, ἀπράκτους. ὡς φησὶν πονήρους ἔχει τὰ πράγματα ἡμῖν. σημαίνει γὰρ νῦν τὸ ἐπιπόνους.

GERARDVS. Παπαί.] Aduerbiũ hoc capite agitato proferendum, quo modo rem nobis non ſatis probari innuimus. Πονήρους.] Notant Grammatici verbũ πονηρὸς, ſi de homine miſero & afflicto dicatur, primã acuere πόνηρος. Propterea putant hic legendum πονήρους γ' εἶπας. Si autẽ de improbo & malo, πονηρός. Inuenies tamẽ quãdoque πονηρὸς pro ἀσθενὴς, vt tam latè pateat πονηρὸς quàm κακὸς, & quàm malus apud Latinos. De κακὸς dictum eſt ſuprà. Deinde certũ eſt Atticos communem accentuum formam faſtidire, cum pro λαβὲ dicunt λάβε, & anteà in verbo ἄλωθι, obſcurum non fuit.

Σχόλια. Οὔκ.] ἢν γε πλουτήσωσιν, οἱ ὄντες νῦν πόνηροι καὶ ἐπίπονοι ἅπαξ πλουτήσαντες. Πλουτεῖν ἀμεταβάτως, ἀντὶ τοῦ πλοῦτον ἔχειν, καὶ πλουτεῖν μεταβατικῶς πρὸς αἰτιατικὴν, οἷον πλουτῶ ἀρετὴν, καὶ πλουτῶ μεταβατικῶς πρὸς γενικὴν ὡς παρὰ Λιβανίῳ. πλουτῶ χρημάτων, ὑγείας ἕνεκα τῶν ῥημάτων.

GERARDVS. Οὐκ. ſ. εἰσίν πόνηροι. πάλιν ἐξ ἀρχῆς, turſus à principio, id eſt vt prius. ob probitatem pauperiores ſactos notat.

BISETVS. Ἐξ ἀρχῆς πάλιν] ταῦτα δύο ἐκ παραλλήλου, καὶ συνωνύμως λέγεται.

Σχόλια. Πάλιν] ὡς καὶ πρότερον. Ἀλλ' ἴθι.] τὸ ἴθι ῥῆμα μέν ἐστι μὴ μέλλοντος μετοχικῶς συντάσσεται. οἷον ἴθι ποίησον τόδε. ἐπίρρημα δὲ παρακελευσματικὸν, ὥσπερ τὸ ἄγε, μὴ προστακτικοῦ οἷον ἴθι ποίησον τόδε.

GERARDVS. Ἀλλ'.] excitandi vim habet ἀλλά. ἴθι, imperatiuum ab εἶμι τὸ πορεύομαι. Mirũ autem cur cùm dixerit ἴθι ταχέως, adiecerit δραμὼν, vt Carionem admoneret diligẽtiæ maioris. I citò currens, id eſt, quàm ocyſſimè, curſu perniciſſimo. Eſt δραμὼν participiũ ab anormi verbo τρέχω. In aliis exẽplaribus legas μολὼν, ſignificatu nõ diſſimili. δρῶ, facio, præſenti vtitur pro futuro δράσω

το ῥῆμα, hac te cōmonſtrās ad imperata faciē-da animum ipſi eſſe promptum & vehementem.

Σχόλια. Τοὺς ξυγγέρους.] ξυγγέρους βαρυ-τόνως. συνήθειαν γὰρ, ὡς πάγκαλος. πάνσοφος. ἐπὶ γὰρ τῆς ἐξ ὕδατος ... κεχρῶνται.

Biſetus. Τοὺς ξυγγέρους] ὁ Σουΐδας τῶν μνημονεύει. ἀλλὰ παρ' αὐτῷ ... τὸ παρ' ἄλλοις ἐστὶ ...

Gerardus. Ξυγγέρους.] mei ordinis homines, qui mihi in colendis agris ſocij & æquales fuerunt. ἴσως. Etiam ſi vix vſquam alibi quam in agris reperiuntur, tamen ideo ἴσως addit, quod nunc quandoque, vehementi, ... aduerſa valetudo, vel præſentiam requirunt domeſtica negotia. ἴσον pertinet ad μέρος, æquam portionem. ἡμῶν nobis, pronomen eſt primitiuum pro deriuatiuo τῷ ἡμετέρῳ μέρει, partem ſimilem, & æqualem noſtra, vt Homerus: ... Nunquam donum habeo ſimile tibi, id eſt, ...

C

Σχόλια. Ἡδὺ μεθέξουσι.] ὥσπερ μεταλαμβάνω τοῦτο καὶ τούτου ... οὕτω καὶ τὸ μετέχω διπλῶς συντάσσεται, καὶ ὅτι ... ὅτε δὲ ... τὸ ἔχω ἢ τὸ λαμβάνω. Τοῦτο ... μικρὸν.] ... ἀπὸ τῆς θυσίας ... οἱ γὰρ ἐκ θυσίας ... ἀπὸ τῆς ... ἄλλως, ... λαβεῖν.

Gerardus. Μεθέξουσι.] Indefinitum ſubiunctiui, à μετέχω. Hujus, huius Pluti, id eſt, diuitiarum quas largiturus eſt nobis hic Plutus. Κρεάδιον] diminutiuum eſt à κρέας, ſonat caruncculam, paruam carnis portionem. Moris erat, vt peracto ſacrificio, qui ex eo redibant, portiunculam aliquam victimæ referrent ad domeſticos. τῶν eorum qui ſunt ἔνδοθεν, intus, nam adhuc foris erant. ... in peractiuum ab ... anormi.

ΠΛ. Ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν, νὴ τοὺς θεοὺς,
Εἰς οἰκίαν ἑκάστοτ' ἀλλοτρίαν πάνυ,
Ἀγαθὸν γὰρ ἀπέλαυσ' οὐδὲν αὐτοῦ πώποτε.
Ἢν μὲν γὰρ ὡς φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω,
Εὐθὺς κατώρυξέ με κατὰ τῆς γῆς κάτω.
Κἄν τις προσέλθῃ χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος,
Αἰτῶν λαβεῖν τι μικρὸν ἀργυρίδιον,

E

Pl. Atenim moleſtū eſt mihi, Deos teſtor, domū
Ingredi, alienam præſertim atque incognitam.
Nam nihil vnquā illic habui, quo fruerer, boni.
Si enim mihi contigerit ad ſordidum ingredi:
Continuò ille in terra defoſſum me occulit.
Poſt, vbi probus quiſpiā amicus adierit, opem
Implorans, & pecuniolæ parum exigens:

Biſetus. Αὐτοῦ] αὐτόθι, ἐκεῖ ... τῇ ἀλλοτρίᾳ οἰκίᾳ. Ὅμηρος ...

Σχόλια. Φειδωλὸν] φειδωλός τις ὁ φεύγων τὸ δοῦναι. ... τὸ φείδομαι καὶ τὸ δοῦναι, φειδωλός τις ὤν ...

Gerardus. Φειδωλὸν] compoſita vox eſt à φείδομαι parco fugio recuſo, & δοῦναι dare, quaſi φειδώδης ... mutato δ, in λ, parcus in donando tenax, & auarus. εἰσελθὼν ab εἰσέρχομαι participium. τύχω indefinitum ſubiunctiui à τυγχάνω. ... modis omnibus eſtrimit animum cupidum, ſtatim, vix exceptum humo defodit. ... cum verbo ponit, mox cum nomine repetit, nec hoc contentus, κάτω ſubiungit, hoc modo animum alte fodiendi indefeſſum notans. Denique præterito tempore κατώρυξε vtitur, quo diligentia recondendi mōſtratur, quaſi dictum ve-

A

Σχόλια. Ἐμοὶ μελήσει.] ... φησὶ τὸ κρεάδιον, ... ἀντὶ τοῦ ἄνυε. Σὺ δ' ὦ κράτιστε.] τὸ κράτιστε ... φησὶν, ... ὁ Ζεὺς δι' αὐτὸν βασιλεύει. ἄλλως, παρ' ... τοὺς δὲ λόγους ... ἐν τοῖς ... ἔλεγεν.

Gerardus. Ἄνυσας τρέχε.] perficiēs curre, pro τρέχων ἄνυσον, currēs perfice, curſu expedi quod iuberis, vel ἄνυσον participiū pro nomine ἀνύσιμος expedit⁹ ponatur, vt illi, poſt adeptas carnes, Chremylus dicat, Agè expeditus curre. σὺ δὲ. vide quò ſpectet τὸ δὲ. Chremylus antea dixit Carioni, ἀλλ' ἰθέως μὲν ταχέως δραμών. Nunc poſtea quàm ſatisfecit Carioni, ad Plutum conuerſus ait, σὺ δ' ὦ Πλοῦτε, &c. κράτιστε πάντων δαιμόνων. Deorum omnium potentiſſimum vocat, vt Ioue etiam ipſo ſuperiorem faciat, cuius nomen prudenter ſubticet: ſi enim illius meminiſſet, Plutus metu correptus exhorruiſſet, vixque impetratum eſſet, vt Chremyli ædes ingrederetur. αὐτὸ τοῦτο. Atticorum eliſio pro αὐτὸ ... Quorū eſt & ... pro ...

Σχόλια. Καὶ δικαίως κἀδίκως.] τὸ ἀδίκως ἁπλῶς ... ἐπειδὴ ... οὐ γὰρ ... αὐτῷ ἀδίκως ... ἀλλὰ ... ἄλλως ... τοῦ παντὶ τρόπῳ. οὕτως ...

Gerardus. Καὶ δικαίως κἀδίκως] Quid? conuenirent ne hæc Chremylo? qui ſuam probitate Pluto probaturus, antea dicebat. ... ἐν τοῖς τρόποις βελτίονα. ſimpliciter hæc dicta ſunt, neque tam ex animo, quam ex vulgari dicendi modo. Significant ergo verba hæc ... δικαίως καὶ ἀδίκως, παντὶ τρόπῳ, quacunque ratione, quomodocumque eam implere vtium fuerit. ἑκάστοτε, perpetuò, vt nunquam omnino mihi hæc res bene ceſſerit, nec ſolū mihi ſemper, ſed & πάνυ, grauiter doluit. ἀπέλαυσα, voluptatem cepi, commodum ſenſi, thema eſt ἀπολαύω. αὐτοῦ illic, aduerbium eſt τοπικόν.

F

lit, ſe ſimul accipi, & abſtrudi. Græci huiuſmodi opes vocant, ... ἄπλουτον quaſi opes inopes, quod earum nullus ſit vſus, vt meritò cum pictura conferantur repoſita.

Σχόλια. Κἄν τις προσέλθῃ χρηστός.] ... τῆς φιλαργυρίας ... καὶ τῶν χρηστῶν φίλων.

Gerardus. Χρηστὸς.] φίλος, τι μικρὸν, & ἀργυρίδιον, ſummam tenacitatē apertiſſimè docent. Quibus enim potius dandum, quàm bonis, & amicis? quòd ſi non ita multum, ſaltē modicum, & quantum licet. Ἐξάρνος.] Si verbale nomen fingere libet, eſt negator, niſi quòd ἐξ additum auget negantis affectum. Ipſo verbo vno dicas ἐξαρνεῖται fortiter, & mendacio, & iureiurando ſuas ſordes, atque auaritiā tegens, inficiatur, ... tantum abeſt vt dicat ſe κατώρυξα.

C

Ἔξαρνός ἐστι, μηδ' ἰδεῖν με πώποτε.
Ἢν δ' εἰς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω,
Πόρναισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένος,
Γυμνὸς θύραζ' ἐξέπεσον ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ.
Χρ. Μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε.
Ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πώς εἰμ' ἀεί·
Χαίρω τε γὰρ φειδόμενος (ὡς οὐδεὶς ἀνήρ,)
Πάλιν τ' ἀναλῶν, ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ.
Ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι
Καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον,
Ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ. Πλ. Πείθομαι.
Τί γὰρ ἄν τις οὐχὶ πρὸς σὲ τἀληθῆ λέγοι;

A *Negat ille habere, at ne vidiſſe me quidem*
Ait: ſin ad prodigum hominem diuertero:
Scortis, & aleis obiectus, temporis
Momento, nudus illinc protrudor foràs.
CH. Mediocrem hominem nactus es huc vſque neminem:
At ego tali ingenio ſum præditus ſemper,
Si quiſquam alius, mea comparco: rurſum, vbi opus eſt,
B *Sumptum facio. ſed eamus intrò: nam volo,*
Vt te vxor videat, & gnatus meus vnicus
Quem poſt te, amo maximè. PL. Credo facillimè
CH. Cur enim aliquis, quæ vera, tibi nō indicet?

Σχόλια. Παραπλῆγα.] ἄφρονα, μωρόν, ἀπὸ τῶν κρουμάτων τῶν διαπεπληγμένων τῆς ἐναρμονίου λυρισμοῦ. ἀληθῶς γὰρ ἡ ἀσωτία παραπεπληγμένη ἐστὶ διάνοια.

GERARDVS. Παραπλῆγα.] παραπλήττω ſignificat perperam & inſcitè percutio. Competit hoc verbū propriè in eos, qui fides nulla nec arte, nec iudicio vllo pulſant, proptereáque diſcordes edunt ſonos & obſtreperos. Dicitur μεταφορικῶς de iis qui diſcinctè & profusè. i. non perſonarum, non temporis, non loci adhibita ratione rem ſuam dilapidant & abliguriunt. Horum certè mentem παραπεπληγμένην εἶναι, nemo D ſanus negarit: nam in Lyra quod fides & chordæ ſunt, hoc ſunt in animo, iudicium & ratio. πόρναισι καὶ κύβοισι, πόρναις καὶ κύβοις. Scorta corpus primum exuccum & debile, deinde loculos inanes reddunt. Alea rem quādoque vniuerſam iactui vni, & fortunæ ſolius temerariæ committit arbitrio. παραβεβλημένος temere & inconſiderate expoſitus. παραβεβλημένος eſt à παραβάλλομαι. γυμνός. Plutus ſibi aſſumit, quod prodigis, libidinoſis, & aleatoribus contingit. ἐξέπεσον, præterito E vtitur loco præſētis, vt quàm citò foras emittatur, oſtendat. Ab auaro vix exceptus reconditur, à prodigo vix exceptus eiicitur. Mediū hac in re laudabile.

Σχόλια. Ἐν ἀκαρεῖ.] ἀντὶ τοῦ παρὰ τὸ ἄτμητον τοῦ χρόνου. ὡς καὶ τὸ κείρομαι τριχός, ἀκαρὲς τὸ ἄτμητον. ἄλλως. τῷ ἐλαχίστῳ, ὃ οὐχ οἷόν τε διακόψαι διὰ τὸ βραχύτατον τοῦ χρόνου. πεποίηται δὲ ἀπὸ τῶν μικρῶν τριχῶν τῶν διὰ βραχύτητα μὴ δυναμένων καρῆναι. ἄλλως. ἐ- F πίρρημα τὸ ἀκαρῶς. ἀφ' οὗ τὸ ἀκαρὲς ἐπιρρηματικὸν ὄνομα. ὅπερ δὲ πάσχουσιν ἐκεῖνοι δι' ἀσωτίαν γυμνούμενοι, τοῦτο εἰς ἑαυτὸν ἐπάγαγε.

GERARDVS. Ἐν ἀκαρεῖ.] ἀκαρὲς breue dicitur, volúntque propriè id nominis dici de capillis διὰ βραχύτητα μὴ δυναμένοις καρῆναι, qui breues vſque adeo ſint, vt tonderi nequeāt. Ergo ἄτμητον, id eſt, indiuiſibile & minimum tempus, ἀκαρὲς vocat. ἐλάχιστον.

G Σχόλια. Μετρίου γὰρ ἀνδρός.] τουτέστι ταῦτα πέπονθας, ἐπεὶ οὐδέποτε μετρίου ἀνδρὸς ἔτυχες.

GERARDVS. Μετρίου.] Liberalem antehac non adiiſti, qui in re familiari adminiſtranda modū teneat. Auarus nimis parcit, prodigus non ſatis: qui inter vtrunque medius eſt μέτριος eſt. ἐπέτυχες, indefinitum β ab ἐπιτυγχάνω. τούτου τοῦ τρόπου, his ſum moribus, non pro modico C tempore autem, ſed ἀεί. quoniam oportet virtutem eſſe conſtantem: nec liberalis eſt, qui ſemel & iterum ſe præſtitit liberalem.

Σχόλια. Πῶς εἰμ' ἀεί.] τὸ πῶς, θαυμαστικόν ἐστι. θαυμάζει γὰρ αὐτὸν ὡς ἀεὶ πολὺ σύμμετρον ὄντα. μᾶλλον δὲ λέγει ἀνδρὸς, τοῦ διαμετροῦντος ἑαυτὸν τῷ ζῆν.

GERARDVS. Πῶς,] aduerbium θαυμαστικόν, neſcio quo modo, ſibi ipſi placet, ſeipſum, ſuóſque mores vſque adeò συμμετρίους, demiratur.

D Σχόλια. Φειδόμενος.] ἀρετῆς γὰρ ἐστι τῷ δέοντι καιρῷ ἁρμοζομένως καὶ φείδεσθαι καὶ δαπανᾶν. Ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ.] τὸ ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ κοινῶς λάμβανε, καὶ πρὸς τὸ ἀναλῶν καὶ τὸ φειδόμενος.

GERARD. Τούτου δέῃ.] dictū eſt hoc ἀπὸ κοινοῦ, nam ad vtrumque, quo de agitur pertinet. Quādo id facto opus eſt, vel parcere ſcilicet, vel expendere.

Σχόλια. Ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι.] οὐχ ἵνα ὁ πλοῦτος ἴδῃ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱόν, ἀλλ' ἵνα ἐκεῖνοι τὸν Πλοῦ- E τον ἴδωσιν. οὕτω γὰρ φρόνει. αἴτιον δὲ τὸ πλεονάζειν τοῖς ἄρθροις. Πείθομαι.] χαριέντως τοῦτο. εἶδα γάρ φησιν, ὅτι καὶ τὴν υἱὸν προτιμᾷς τὸν Πλοῦτον.

GERARDVS. Ἰδεῖν σε,] volo te videant, vt de tuo ad nos aduentu gratulabundi, benignè te excipiāt. τὸν υἱὸν τὸν μόνον. Geminatur articulus Atticè, alioqui alter ſuffeciſſet. μετὰ σέ. Indigna pio patre verba, ſi non ſecus ſentit atque dicat, vt cū F Pluto gratiā ineat maiorē, faciliuſque in ſuas ædes pelliciat. Quod intelligēs Plutus, ironicè ait πείθομαι, credo ſcilicet. Si ſeriò enim hæc dicerentur à Chremylo, ab eo ſtatim, vt ab iniquiſſimo, Plutus abiret infenſus.

Σχόλ. Τί γὰρ ἄν τις] ἡ κολακεία αὕτη ἐστί. τί γὰρ ἄν τις πρὸς τὸ ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ. τὸ δὲ πείθομαι διὰ μέσου τῷ Πλούτῳ εἴρηται.

GERARD. Πρὸς σέ.] tibi Deo tā beneuolo, & de me, meiſq; omnib' bene mereri paratiſſimo. G Et hęc verba aſſentationem Chremyli produnt. Diſſertationis quæ hactenus fuit inter Plutum, Chremylum & Carionē hæc ſumma periodus. Plutus ergo Chremyli domū, præeūte Chremylo, ingreditur. Carion ruſticos adit, qui totus præ gaudio geſtiens, aliquantum procul etiam viſos eos, ſequentibus compellat verbis.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΣΚΗΝΗ πρώτη.

Τετράμετροι Ιαμβικοὶ, Καταληκτικοὶ, Δίμετροι, Ανακρεόντειοι, καὶ ἄλλοι τινές.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ω πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ ταυτὸν θύμον φαγόντες
Α'νδρες φίλοι, καὶ δημόται, καὶ τοῦ πονεῖν ἐρασταὶ
Ι'τ' ἐγκονεῖτε, σπεύδεθ', ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν,
Αλλ' ἔς' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ᾗ δεῖ παρόντας ἀμύνειν.
Χο. Οὔκουν ὁρᾷς ὁρμωμένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως,
Ως εἰκός ἐστιν, ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας ἤδη.
Σὺ δ' ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν πρὶν ταῦτα καὶ φράσαι μοι,
Ο'του χάριν γ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκεν ἡμᾶς.

ACTVS SECVNDI SCEna prima.

Octonary Iambici, Catalectici, Dimetri, Anacreontÿ, & alÿ quidam.

Carıo, Chorvs.

O Qui multas cum hero cepas edistis vnà amici
Viri, & populares, & laborum studioſi, venite,
Ite, properate, currite: neque enim vllus eſt mo-
Locus: ſed ipſa ſe offert occaſio rei gerẽdæ: (rādi
Quam vt arripiatis protinus, vi tota anniti oportet. (incitare,
CH. *Atqui vides me promptè iamdudum gradū*
Quātū quidē à nobis fieri eſt æquū, viris labore
Feſsis, & natu grandioribus: ſed tu requiris,
Vt æquis paſsibus tecū curramus: & hoc priuſquā
Nos certos reddas, quare tuus herus nos huc vocâris.

Σχόλια. Ω πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν ὀκτὼ πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα, ἄχρι τοῦ, ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην. ὧν οἱ μὲν μὴ τετράμετροί εἰσι καταληκτικοί. οἱ δὲ, ἐλλείποντες τὸ προβατίον καὶ αἰγίδιον καταβρόχθων μέλη, ἅτε δὲ ἐγνώμενον τοῖς προβατίοις, καὶ ὅπως δὲ κατασπαρθέντα που τέσσαρες ὄντες, δίμετροί εἰσιν ἀκατάληκτοι. καὶ τὸ μὲν τετράμετρον ἱππωνάκτειον καλεῖται, διὰ τὸ καλανόρως αὐτὸν τούτῳ χρήσασθαι. οἷόν ἐστι καὶ τὸ, εἴ μοι γένοιτο παρθένος καλή τε καὶ τέρεινα. τὸ δὲ δίμετρον ἀνακρεόντειον, οἷόν ἐστι τὸ, καὶ μαίνομαι κοὐ μαίνομαι. ἐφ' ἑκάστῳ συστήματι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων, διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἰστέον δὲ ὅτι, ὅτε τίθενται ἐν τοῖς ἀμοιβαίοις τῶν ὑποκριτῶν προσώποις ἐν ἐκθέσει κῶλά τινα μετὰ τὴν περίοδον τῶν στίχων τοῦ αὐτοῦ μέτρου ὄντα, ἢ καὶ ἑτέρου, εὑρεῖται γὰρ καὶ οὕτως, ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς καλεῖται διπλῆ, διὰ τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτων τὸ σημεῖον ἐκτὸς τίθεσθαι τῆς διπλῆς. ὅπερ τελειοῦται ἐν ἐγὼ σχήματι ἔοικε τῆς βάσεως μόνης λιπούσης. μεθ' ἣν, ἡ δὲ ἐχομένη περίοδος ἀεὶ γίνεται, ἀλλὰ σποράδας. ὅτε δὲ οὐ τίθεται κῶλα τοιαῦτα, ἀλλ' ἐν οἷς ἤρξαντο στίχοις, ἐν τούτοις οἱ ὑποκριταὶ παύονται. τὸ τοιοῦτο καλεῖται κορωνὶς, διὰ τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτων, τὸ σημεῖον τῆς κορωνίδος τίθεσθαι, ὅπερ γραμμή τίς ἐστι βραχεῖα, καμπύλην τινα ὑποκάτω ἔχουσα. ἣς ἐξῆς ἀεὶ τίθεται κορωνὶς ἑτέρα χορῷ, ἀποσφραγίζουσα τὰ ῥηθέντα. ἐν δὲ ταῖς στροφαῖς καὶ ἀντιστροφαῖς, καὶ τῷ μεταξὺ τούτων τῶν ὑποκριτῶν ἐπῳδῶν, παράγραφος τίθεται, ὡς Ηφαιστίων φησίν. ἧς τὸ σχῆμα, γραμμή τις ἐστι βραχεῖα, ὥσπερ τινα στιγμὴν ἐν τῷ ἄκρῳ ἔχουσα. ἄλλα δὲ ἐστι τὰ τοιαῦτα σχήματα, καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ κείμενα. μεθ' ὧν ἐστι καὶ ὁ ἀστερίσκος. οὗ τὸ σχῆμα ἀστέρι ἔοικεν. Ηφαιστίων δέ φησιν ὅτι κατὰ τὴν Λεσβίων ποιητῶν ἔκδοσιν ὁ ἀστερίσκος ἐπὶ ἑτερομετρίας ἐτίθετο μόνης. χρώμεθα δέ φησι τῇ κορωνίδι ἐν τοῖς δράμασι κατὰ τρόπους τρεῖς. ἤτοι ὅταν τῶν ὑποκριτῶν εἰσιόντων τινὰ καὶ ἀπαλλαττομένων καταλείπηται ὁ χορός. ἢ ἔμπαλιν. ἢ ὅταν μετάβασις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον γίνεσθαι δοκῇ τῆς σκηνῆς. τὸ δὲ παράγραφον κατὰ πρόσωπα ἀμοιβαῖα, ἔντε τοῖς ἰαμβικοῖς καὶ τοῖς χορικοῖς, μεταξὺ τῆς τε στροφῆς καὶ τῆς ἀντιστροφῆς. ἐὰν μέν τοι ἡ στροφὴ ἐξ ἀμοιβαίων τυγχάνῃ συγκειμένη, ὡς ἐξαρκεῖ πρὸς τὸ δηλῶσαι ὅτι πεπλήρωται ἡ στροφὴ, ἡ παράγραφος, ἐπιφερομένης ἄλλης στροφῆς. ἐπεὶ καὶ ἐφ' ἑκάστῳ κώλῳ οὐ ἐν ὕστερον τίθεται. ἀλλὰ κεῖται καὶ ἡ ἔσω νενευκυῖα διπλῆ. τοῦτο δ' ἐὰν ἀντίστροφος ἐπιφέρηται, ὡς ἐάν γε μεταβολὴ μόνον ἢ στροφῶν, ἡ ἔξω βλέπουσα τίθεται. Ταυτὸν θύμον.] ἀντὶ τοῦ τῆς αὐτῆς πενίας μεταχόντες. θύμον γάρ ἐστιν εἶδος βοτάνης εὐτελοῦς. τινὲς δέ φασιν ὅτι παρῳδεῖται ἐκ τῶν Ησιόδου. οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ. ἀντὶ τοῦ, οὐ δίκαια καὶ εὐτελῆ θέλοντες ἐσθίειν διὰ τὸ μὴ ἐθέλειν ἀδικεῖν. ἅμα δὲ καὶ τὸ τραχὺ τῆς γῆς διαβάλλει. οὐδετέρως δὲ τὸ θύμον λέγεται. καὶ βραχυπαραλήκτως καὶ βαρυτόνως. ἐκτεινόμενον γὰρ καὶ ὀξυνόμενον καὶ ἀρσενικῶς κλινόμενον, δηλοῖ τὴν ψυχήν.

Gerardvs. Πολλά.] ſ. κατὰ, ſæpe, πολλάκις. τῷ δεσπότῃ. ſ. ξυνὸν. ταυτὸν eandem cepam. i. ſimilem & æquè vilem, vulgò ferunt θύμον generis eſſe maſculini, cui ſententiæ Græcus interpres manifeſtè refragatur his verbis: οὐδετέρως δὲ τὸ θύμον λέγεται, καὶ βραχυπαραλήκτως, καὶ βαρυτόνως· ἐκτεινόμενον γὰρ καὶ ὀξυτονούμενον καὶ ἀρσενικῶς κλινόμενον δηλοῖ τὴν ψυχήν. id eſt, Neutro genere τὸ θύμον dicitur, penultima correpta, & barytonè: nam cùm hoc nomen priorem producit, eſt oxytonū & maſculinum, ſignificátque animum. Erroris cauſam dediſſe putes ταυτὸν, quod Atticè pro ταυτὸ ſcriptum eſt, quomodo ἔτυπτεν, ἔβλαψεν pro ἔτυπτε, ἔβλαψε. Interpretantur θύμον cepā, quam eſu non ita commendabilem, atque viſu, medici tradunt: ea tamen agreſtes vitam vtcunque ſuſtinēt: quoniā etenim illi acrimonia ineſt, ad irritādā ὄρεξιν, & edēdi appetitionē plurimum valet. Apud Comicū qui cepe comedit, tenuiter & illotè viuit. Et eādē cepā comederūt, qui pariter inopes fuerūt, qui eiuſdē paupertatis ſocij & participes vixerūt. φίλοι. Rectè hoc, quādoquidē ἰσότης vt aiūt, φιλότητα ἀπεργάζεται. i. æqualitas amicitiæ eſt author. Æquales aūt à Carione notātur, qui vt Chremylus, exiliter & iuſtè viuere maluerunt, quàm opiparè & iniuſtè. δημόται, tribules, ciues, quare quibuſcum magna interceſſit familiaritas, vicinitas enim in propinqua parte amicitiæ putatur. τοῦ πονεῖν ἐρασταί. Periphraſis eſt, φιλόπονοι, φίλεργοι, quos iuuat labore opus facere, non domi deſides & ignauos manere, otij

& inertiæ oſores. τ͂ πονεῖν pro τ͂ πόνῳ.

Σχόλια. Ιτ' ἐγκονεῖτε.] ἀντὶ τ͂ ἐνεργεῖτε, ταχύνατε. ἐπεὶ οἱ ὀρχοῦντες κόνεως πληροῦνται. ἢ ἀπὸ τῶν ἀθλητῶν. ἐν κόνει γὰρ ἐπαίνουν τὸ ἔργον. ἢ ὅτι πρὸ τ͂ τῆς κόνεως ἀφ᾽ ἄθλων νικῶσιν.

Gerardvs. Ιτε] tria verba ponit progreſſionem & accelerationem ſignificantia, vt ea re curſum in illis citatiorem deſiderare ſe mõſtret. Εγκονεῖτε.] Pertinet propriè hoc verbum ad eos qui currendo κόνεως πληροῦνται, i. puluere implẽtur.

Σχόλ. Ο καιρὸς οὐχὶ μέλλειν.] οὐ τ͂ μέλλειν καὶ ἀναβάλλεσθαι καιρός ἐστιν, ἀλλὰ τοῦ σπεύδειν καὶ κόνιν πέμπειν.

Gerardvs. Ο καιρὸς οὐχὶ. ſ. ἐστί.] Tempus nõ eſt procraſtinandi, & in aliud tempus aduentum veſtrum proferendi, ſed tẽpus rei peragendæ eſt, & (vt ad verbum reddam) in ipſo flore, ac gradu ſummo, vt cõmodior opportunitas & maior vobis ſit futura nunquam. ꝙ cum qua occaſione oportet vos ἀμύνειν, congredi, conflictari, arripiẽda vobis eſt & premenda. παρόντας. oportet voſipſos occaſionem oblatam captare, nõ alios qui A eam vobis captent, mittere.

Σχόλ. Πάλαι προθύμως.] σπουδαίως ἐξαιτικῶς. τὸ δὲ πάλαι, οὐ μόνον βραδυτῆτος ἐπίρρημα, ἀλλὰ καὶ ταχυτῆτος.

Gerardvs. Ορμώμενος] poſſis vertere hoc participium in verbum infinitum ὁρμᾶσθαι, geſtire, & promptè facere velle quod ais, nẽpe ire ad te, & properare. Verbi huius ſignificatio, & ſenſũ affectus maior, demonſtrantur ex duobus aduerbiis πάλαι & προθύμως. Quamuis enim πάλαι aliquando tarditatẽ innuat, hîc tamen celeritatis B nota eſt, ſignificátque nulla mora, ſtatim vbi ſumus abs te acciti. ἡμᾶς. Chorus multos capit: ex eis autem vnus omnium nomine loquitur. propterea modò vt vna perſona, modò vt plures verba facit. εἰκὸς, vt par eſt. ſ. ὁρμᾶσθαι.

Σχόλ. Ισως μεθεῖν.] ἐξ ἴσου με τρέχειν. τὸ δὲ λοιπὸν, ἐν ὑπερβατῷ. καὶ σοὶ ἐξῆν εἰπεῖν καὶ ταῦτα πρὶν ὁρᾶσαι μοι.

Gerardvs. Ισως] ex æquo, curſu æquè pernici ac ſi robuſti eſſem⁹ & iuuenes, qualis tu es. ταῦτα καὶ. Anaſtrophe, pro καὶ ταῦτα. ὅτου pro οὗ τινος, C quade re. κέκληκεν, à καλέω anormi verbo manauit.

Καρ. Οὔκουν πάλαι δήπου λέγω; σὺ δ' αὐτὸς οὐκ ἀκούεις.
Ο δεσπότης γάρ φησιν, ὑμᾶς ἡδέως ἅπαντας
Ψυχροῦ βίου καὶ δυσκόλου ζήσειν ἀπαλλαγέντας.
Χο. Εστιν δὲ δὴ τί; καὶ πόθεν τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅ φησιν;
Κα. Εχων ἀφῖκται δεῦρο πρεσβύτην τιν', ὦ πόνηροι,
Ρυπῶντα, κυφὸν, ἄθλιον, ῥυσὸν, μαδῶντα, νωδὸν,
Οἶμαι δὲ νὴ τὸν οὐρανὸν, καὶ ψωλὸν αὐτὸν εἶναι.
Χο. Ω χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν, πῶς φῄς; φράζον μοι.
Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.

CA. Atqui ego iam dudum dixi, ſed tu non aduertis aures,
Quòd Chremylus herus meus dicat, vos deinceps vniuerſos
Hãc auſterã & odioſam vitã, cum alia ſuauiori
Permutaturos, & beatè victuros & delicatè.
CH. Quid hoc negotij eſt? aut vndenám, de quo ille dicit?
D *CA. Modò huc aduenit, ô agricolæ, adducẽs quẽpiam vnà*
Senem gibboſum, ſqualidũ, ærũnoſum, carioſum,
Edẽtulũ, rugoſũ, caluũ, &, vt puto, etiã apellam.
Nam teſtor altũ calum, talis eſſe mihi videtur.
CH. O aureũ mihi nũciũ: quid ais? dic quaſò no-
Nã innuis ipſũ venire cũ pecuniarũ aceruo. (bis:

Σχόλια. Οὐκοῦν πάλαι ὅ ἐστι.] σκώπτει ὁ ἐρμηνεύων τοὺς γέροντας δὲ παίζει μάλιστα εἰπὼν καὶ ἐπαγγέλλεται εἰρηνεύειν διὰ τὸ αὐτῶν τὰ ὦτα γήρᾳ πεπηρῶσθαι. ἐπαγγέλλει οὖν τὴν ἀμυδρὰν τῆς αἰσθήσεως διὰ τὸ γῆρας. ἄλλως. δέον ἔλεξα εἰπεῖν πρὸς τὸ πάλαι, ὁ δὲ λέγω εἶπε, δεικνὺς ὡς οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ πάλαι καὶ νῦν λέγει. παίζων δὲ ὁ θεράπων τὸ τί φησιν. οὐ γὰρ προεῖπεν αὐτοῖς τίνος χάριν αὐτοὺς καλεῖ.

Gerardvs. Οὐκοῦν.] Seruus nebulo irriſurus ſenes ab eodem verbo incipit, quo & illi, ſimul de ſuo & ſeruili more mentitur, dum dudum ſe id dicere ait, cum de ea re antea ne γρῦ quidem. ἡδέως, iunge infinitiuo ζήσειν.

Σχόλια. Ψυχροῦ βίου.] ἤγουν ταλαιπώρου, ἢ ἐπιμεμφόμενος τῷ γήρᾳ, ταῦτά φησιν ἀντὶ τοῦ εὐτελοῦς. τὸ δὲ ἑξῆς, ὑμᾶς ἅπαντας ἀπαλλαγέντας ψυχροῦ καὶ δυσκόλου βίου ζήσειν.

Gerardvs. Ψυχροῦ.] Græcis pariter & Latinis frigidũ dicitur quod deſpicabile eſt, odioſũ & miſerũ, quo in genere ſenilis vita eſt, præſertim quæ opibus deſtituitur. ἀπαλλαγέντας, liberatos, reſpicit ὑμᾶς. Participiũ eſt ab ἀπαλλάττομαι ἐστιν. Qui nomine totius chori loquitur, admirabũdus hęc ait reliquis agricolis. Quid ſibi vult illa vitę metamorphoſis? vnde eſt. i. quid mouit Chremylũ, vt hęc nobis per Carionẽ ſuũ ſignificaret? non enim temerè hoc ab eo eſt factũ. ἀφῖκται perfectũ ab anormi ἀφικνέομαι. Δεῦρο] pro ἐκεῖσε, illuc demõſtratis ædibus Chremyli. τινὰ, nõ quòd neſciat quis ſit: audiuerat enim ab ipſo Pluto, ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος. & de numine Pluti diu cum Chremylo diſputauerat, ſed contẽptim E hoc dicit, vt ex inſperato gaudio, vbi diu ſuſpenſos tenuerit, voluptate eos afficiat maiore.

Σχόλια. Ρυπῶντα.] αὐχμοῦ μεστόν. ἔστι καὶ ῥυπόω, ῶ. καὶ ῥυπάω, ὡς ἐνταῦθα καὶ ῥυπαίνω.

Bisetvs. Κυφόν.] κυρτόν. ῥυσὸν δὲ, ῥυτίδας ἔχοντα. Μαδῶντα.] γράφεται καὶ μυδῶντα, καὶ μαδῶντα. καὶ μυδῶντα μὲν, ἀντὶ τ͂, διυγρὸν ἀποπνέοντα. μαδῶντα δὲ, ἀντὶ τ͂, κόμην μὴ ἔχοντα. φαλακρὸν, καθόλου τρίχας μὴ ἔχοντα. Νωδόν.] ὀδόντας μὴ ἔχοντα, διὰ τὸ γῆρας. οὐ μόνον ἄφωνον. αὐδᾷ γὰρ ὁ Πλοῦτος. Ψωλόν.] ἀσχήμονα κατὰ παρέκτασιν τ͂ μορίου. Ψωλὸς κατὰ Σουίδαν, ὁ λεπτόδερμος, ὀξύθυμος. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ψωλοὶ λέγονται εἶναι, τουτέστι περιτετμημένοι.

F Gerardvs Κυφὸν,] à κύπτω deducũt, ſignificat eũ qui decrepitus adeò eſt, vt rectus ingredi non poſſit, curuus & in terrã propẽſus, Comicus Latinus, vt quibuſdã placet, ſilicerniũ appellat. Ψωλόν. hoc ab aliis vitiis ſeparat, vt riſũ excitet. Præ ſenio nõ ſolũ pilos & dẽtes amiſit, ſed & ψωλεύει.

Σχόλια. Ω χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν.] Αττικὴ ἡ σύνταξις. ἀντὶ τοῦ ὦ πλοῦτον διὰ τῶν ἐπῶν ἀγγείλας, ἢ ἀντὶ τοῦ G ὦ τιμιώτατον εἰπὼν λόγον.

Gerard. Ω χρυσόν.] Si verbũ verbo hęc reddas, dicas, ô aurũ qui nũc aſti verborũ. Attica cõſtructio eſt, qua ꝓ adiectiuo ſubſtãtiuũ ponunt: nã aurũ verborũ vocat aurea verba, ὦ ἄγγελε τ͂ χρυσῶν ἐπῶν, O nũtiũ verborũ aureorũ. πῶς φῄς! Sermo demirãtis. Quã tu nobis rẽ narras, oppidò quàm læta eſt.

Σχόλια.

Σχόλια. Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.] ὡς πολύτεροι σώματα τὴν τοῦ πλούτου ἐν μύθοις οὕτως ἔχειν ἀποχρωμένου. κυρίως δὲ σωρὸς, τὸ ἐκ μικρῶν σωμάτων συναγόμενον πλῆθος, οἷον ὁ τοῦ σίτου σωρός. ἔριφ δὲ θηλυκῶς ἐπὶ τοῦ τάφου, καὶ διὰ τοῦ ὁ μικρά. ἐπὶ δὲ τῶν καρπῶν ἀρσενικῶς διὰ τοῦ ω μεγάλου καλῶς ἐκ τῶν καρπῶν φασιν εἰρηκότες. οἱ γὰρ εὐθύνονται, καὶ πλουτοῦσιν. ὡς γεωργοὶ, ταύτῃ χρῶνται τῷ συμβόλῳ.

Gerardus. Σωρὸν] ruſtica hyperbole, σωρὸς cumulus eſt, & ingens multitudo ſeminum nullo numero aggregatorum. volens ergo ſenex ſignificare confertiſſimam rerum opulentiam, dixit ſenem adductum à Chremylo, ſecum apportaſſe diuitias, quæ neque numero conſtarét, neque pondere, ſed aceruatim, & velut ipſo cumulo congeſtas. ἴχοντα. vnde nouit ſenem illum tam miſerum σωρὸν habere χρημάτων? Non aliũde coniectauit quàm ex eo quod dixit πρεσβύτην eſſe. ille enim erit ſenum genius, vt dũ parta non ſolũm tueri volunt, ſed magis ac magis augere, ſacculóſque inanes implere, fabas arrodát famelici, & quod à Perſio dictum eſt, cepe tunicatum cum ſale mordeat, quoniam inexplebili eorum φιλοπλουτίᾳ nihil poteſt eſſe ſatis. πρεσβυτικῶν. vt ludit lenes Carion. Illi ſperabant σωρὸν χρημάτων, hìc contrà proponit σωρὸν κακῶν, nec quorumlibet malorum, ſed ſenilium. i. maximorum, cuiuſmodi eſſe, ſenarij Græcorum indicant.

Φοβοῦ τὸ γῆρας, οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον. id eſt,

Senectutem time, quandoquidem nõ ſola venit.

Senectutis comitatum ita exprimunt,

Τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι τῶν κακῶν,

Πάντ' ἐστ' ἰδεῖν εἰς τοῦτο καταπεφευγότα. id eſt,

Senectus eſt velut malorum ara & refugium, nam ad eam nullum non genus malorum videre eſt concurrere. ἔγωγε. ſ. δηλῶ. φενακίσας, poſtea quàm nobis impoſueris, & nos vana ſpe lactaris: ſumptũ à nomine φενάκη ſuppoſititia coma, quæ caluos falsò refert crinitos & criſpulos.

Καρ. Πρεσβυτικῶν μὲν οὖν κακῶν ἔγωγ' ἔχοντα σωρόν.

Χρ. Μῶν ἀξιοῖς φενακίσας ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι

Ἀζήμιος, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος;

Καρ. Πάντως γὰρ ἄνθρωποι φύσει τοιοῦτον εἰς τὰ πάντα

Ἡγεῖσθέ μ' εἶναι, κοὐδὲν ἂν νομίζεθ' ὑγιὲς εἰπεῖν;

Χο. Ὡς σεμνὸς οὑπίτριπτος· αἱ κνῆμαι δέ σου βοῶσιν

Ἰοὺ ἰοὺ, τὰς χοίνικας καὶ τὰς πέδας ποθοῦσαι.

Κἀν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν,

CA. *Imò, vt ego arbitror, habet aceruum ſenilium malorum.* (inani

CH. *Ehem! tun impune abiturũ te ſperas, ſi me Spe ludificeſ: præſertim cũ hũc ego geſtẽ ſcipionẽ?*

CA. *Vah: num vos ita me ad omnia naturá eſſe procreatum*

Putatis, vt nihil ſani à me dici iudicetis?

CH. *Vt honeſtus eſt hic verbero: at interim tua crura clamant* (ſunt.

Heu, heu: & cõpedes, & craſſas pedicas expeteſ-

C. In tumulo tibi ſorte obtigit, ius dicẽdi poteſtas:

Σχόλια. Πρεσβυτικῶν μὲν οὖν.] διὰ τὸ τὸ γῆρας εἶναι πάντων τῶν συμπτωμάτων. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ δηλῶ. Φενακίσας.] φενάκη τὸ προκόμιον, ἀπὸ τοῦ φαινομένου κρανίου τὸ ἄκος, χρῆσθαι. ἄλλως δὲ κεφαλῆς τριχῶν πεποιημένης ἄκος. φενάκη δὲ κυρίως ἡ προσθετὴ καὶ ἐπιπλαστὴ κόμη, ἀπὸ τῶν κατεψευσμένων γυναικῶν, καὶ οὕτως ἀπατωσῶν διὰ τὸ ἐπιβάλλειν τῆς κόμης. Ἀζήμιος.] ἀβλαβής. κυρίως δὲ ζημία ἡ τῆς ζωῆς μείωσις. βακτηρία δὲ ἤτοι ἡ τῶν βαθέων ποιῆσαι ῥάβδος ἡ βακτηρία τις ἐστί. οἱονεὶ βάσεως αἰτία. καὶ ἐν πλείοσιν μὲν τῶν α πάντες γὰρ οἱ γέροντες ἐν ταῖς Ἀθήναις βακτηρίας ἐβάσταζον ἢν δὲ προειρηκὼς αὐτοῖς γέρονας εἶναι. ἔχει δὲ ἡ διὰ τὸ ἐπιφόρως αὐτῇ, ἡ διὰ τὸ ἀμύνεσθαι ταύτῃ μὴ δυνάμενος χερσί.

Gerardus. Βακτηρίαν.] ſcipionẽ & baculum ſignificat, quo pedum ſupplebat imbecillitatem: propterea dixit paulò antè, chorum ſenum, ἄνδρας γέροντας eſſe, vel ſi non habuit, ſimul cum dicto de proximo loco arripuit.

Σχόλια. Πάντως γάρ.] ἀληθῶς γὰρ νομίζετέ με ταῦτα. ἄνθρωποι φύσει εἰς ἅπαντα καὶ οὐδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν.

Gerardus. Πάντως,] omnino, irreuocabili ſententia, vt nemo poſſit diuerſum ab eo quod de me nũc ſentitis, perſuadere? φύσει, naturali quodã inſtinctu. Quod cõſilio fit, poteſt homini nõ eſſe cõgeneũ, propterea ad tẽpus eſt, pro loco, tẽpore, perſona, & aliis rebus occurrẽtibus mutatur. Quod natura fit, cõgeneũ eſt, & ipſum aut ægerrimè aut nũquã mutatur. Proinde Naturá, inquit poeta, expellas furca, tamẽ vſque recurret. τοιοῦτον nẽpe φέναχα, impoſtorẽ naturalẽ, propterea ſubdit, εἰς τὰ πάντα. ad omnia, ſine vllo diſcrimine, rerũ, locorũ, tẽporũ, & perſonarũ. κοὐδὲν] pro καὶ οὐδὲν, & nihil. νομίζετ' εἰπεῖν ἄν. Propter ἂν potẽtialẽ particulã, expone εἰπεῖν poſſe loqui. ὡς σεμνός. Qui hoc pronũciat faciẽ auertit à Carione, ſimul digito eũ cõtẽptim oſtẽdit, hoc ſenſu: videtis quátá innocẽtiá & probitatẽ flagitioſus iſte nebulo præ ſe ferat? Οὐπίτριπτος pro ὁ ἐπίτριπτος, ἐπιτρίβειν ἄξιος cõminuẽdus & perdẽd⁹: ſubauditur verbũ ἐστι. κνῆμαι. Cõuertitur nunc ad Carionẽ cui nõ ingrata προσωποποιΐα, hoc dicit. Tibias tuas baculo hoc ſic feriã, vt poſt ictũ clamaturus ſis, heu heu. Eſt ἰοὺ aduerbiũ σχετλιαστικόν, quod geminatum, notat maiorem cruciatum.

Σχόλια. Τὰς χοίνικας καὶ τὰς πέδας.] ἐν τῷ σιδηρῷ καὶ τὸ ξύλινον ἐπάξεχθαι. αἱ γὰρ χοινικίδες, πέδαι λέγονται εἶναι, χοῖνιξ δὲ πᾶν περιφερές. διὸ καὶ τὸ μέτρον χοῖνιξ καλεῖται.

Gerardus. Χοίνικας.] Chœnix lignũ erat rotũdũ, & craſſum, quale eſt quod ſummũ axem currus capit, eo coercebátur ſontiũ & maleficorũ hominũ pedes. Nomini huic ſpeciali, poeta ſubijcit nomẽ generale τὰς πέδας. Sunt enim πέδαι genus omne vinculorũ, quibus pedes cõſtringuntur. Sit ergo in poſteriore ἐπεξήγησις. i. expoſitio prioris: nã chœnicis nõ vna eſt ſignificatio.

Σχόλ. Ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχόν.] ἐπειδὴ Ἀθηναίοις δέκα ἦσαν φυλαί. ἔθος ἦν ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν, δικαστὰς καθίζειν. καὶ ἀπὸ μιᾶς ἑκάστης ἐλάμβανον ἄνδρας πεντήκοντα τοὺς ἐπιτιμητὰς, καὶ πάλιν ἐκ τῶν πέντε τῶν ἐπὶ τοῦ κλήρου λαχόντα ἐποίουν δικάζειν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ κληρωθὲν τὸ γράμμα καὶ τὸ ψήφισμα. ὁ δὲ ἐπὶ ὁ κλῆρος δικαστὴν δικάζειν σὲ καὶ οὐ καλέσειν, ὡς πρὸς δὲ γέροντα παρ' ὑπόνοιαν παίζει. ἄλλως. ἐν ταῖς Ἀθήναις πολλὰ ἦν δικαστήρια. καὶ ἦν τι α', ἐδίκαζον περὶ φονικῶν πραγμάτων. ἦν δὲ περὶ δημοσίων. καὶ ἕκαστον δὲ τούτων, εἶχεν ἦν τι τῶν

A στοιχεῖον εἰδικὸν ὄνομα. δῆλον ὅτι τῶν δικαστηρίων λεγόμενον ἄλφα, ὁμοίως ἄλλο λεγόμενον βῆτα, ἄλλο γάμμα, καὶ ἑξῆς τὸ δ καὶ τὸ ε, καὶ ἕως τοῦ κ. δέκα γὰρ ἦν τὰ δικαστήρια ἐν Ἀθήναις. καὶ πρὸ θυρῶν δὲ ἑκάστου δικαστηρίου ἐγέγραπτο φοινικῷ βάμματι τὸ στοιχεῖον, ᾧ τινι τὸ δικαστήριον ὠνομάζετο. ἔθος δὲ δικασταὶ ἦσαν ἐν Ἀθήναις, ἕκαστος καθ' ἕκαστον δικαστήριον εἶχε δέλτον. τουτέστι πινακίδιον, ἐν ᾧ ἐγγεγραμμένον ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαστηρίου. εἶχε δὲ καὶ ῥάβδον ἅμα τῷ πινακιδίῳ. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ῥάβδῳ ἦν τὸ ὄνομα τοῦ δικαστηρίου ἐγγεγραμμένον. ὅτε οὖν συνέβαινε καιρὸς τοῦ δικάζειν, ἤρχοντο B πάντες οἱ δικασταὶ εἰς τὴν ἀγοράν. κἀκεῖ κλήρους ἔβαλλον. καὶ ὅς τις ἂν κλῆρον ἐκληρώσατο ἔχοντα τὸ α. ἀπήρχετο εἰς τὸ α δικαστήριον. ὁμοίως εἰς τὸ β καὶ τὰ ἐφεξῆς. ἀπήρχετο δὲ καὶ πρῶτον μὲν ἐδείκνυε τῷ κήρυκι τοῦ δικαστηρίου τὸν κλῆρον τοῦ στοιχείου. ὁ δὲ κήρυξ λοιπὸν ἐδίδου αὐτῷ τὸ πινάκιον αὐτοῦ καὶ τὴν ῥάβδον. εἶτα οὕτως ἐδίκαζεν. εἰ δέ τις δικαστὴς εἰσῄει μὴ κληρωθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, διαφόρως ἐζημιοῦτο. ἄλλως. ἔρχεται ἕκαστος εἰς τὸ πινάκιον ἔχων ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ πατρόθεν καὶ τοῦ δήμου. καὶ γράμμα ἕν τι μέχρι τοῦ κ. διὰ τὸ C πάλαι δέκα φυλὰς εἶναι Ἀθήνησι. διῄρηντο γὰρ κατὰ φυλάς. εἶτα οἱ θεσμοθέται κατὰ φυλὴν ἕκαστος, καὶ ὁ δέκατος ὁ γραμματεὺς ἐκλήρουν τὰ γράμματα μέχρι τοῦ κ. καὶ τὰ λαχόντα ἴσα τὸν ἀριθμὸν τοῖς μέλλουσι κληροῦσθαι δικαστηρίοις ὑπηρέτης φέρων ἐτίθει καθ' ἕκαστον δικαστήριον ἕν. εἶτα πάλιν ἀπεκληροῦντο οἱ τὰ εἰληχότα γράμματα ἔχοντες, τίνες δικάσουσι καὶ τίνες οὔ. τοῦτο οὖν ἐστιν ὃ λέγει, ἀμείψας τοῦ γελοίου χάριν. ἀνθυπήλλαξε γὰρ εἰπεῖν ἐν τῇ σορῷ, δέον ἐν τῇ ἡλιαίᾳ. ἐγράφοντο δέ, ὅτι ἐπεὶ ἦν πάντα τὰ δικαστήρια ἐκληροῦντο πάντες γραμματεῖς ἀπὸ τοῦ D α ἕως τοῦ ι. εἶτα τὸ πρῶτον ἀνενεχθὲν ἐπὶ τῷ α προσετίθετο δικαστηρίῳ, ὡς ἂν ἔτυχεν, καὶ οἱ δικάζοντες ἐκληροῦντο εἰς ὃ ἕκαστος λάχῃ δικάσαι. τοῦτο δὲ ἐγίνετο ἵνα μὴ διαφθείρῃ τις τὸ δικαστήριον ἀκρίτως ἐρχομένων τινῶν χωρὶς κλήρου εἰς τὸ δικαστήριον δικάσαι. τὸ δέ, ὁ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσι, τοιοῦτόν ἐστι. τοῖς λαχοῦσι δικάσαι εἰσελθοῦσιν ἑκάστῳ σύμβολον ἐδίδοτο δημόσια παρὰ τῆς ἐπὶ τούτων εἰληχυίας ἀρχῆς, ἵνα ἐξιόντες καὶ τοῦτο προσφέροντες λαμβάνωσι τὸν δικαστικὸν μισθόν. εἰπὼν οὖν σο- E ρόν, ἐπήγαγε Χάρων. δέον δὲ εἰπεῖν ὁ ἄρχων τὸ σύμβολον δίδωσιν, ὅς ἐστιν ὁ μισθὸς ὁ δικαστικός, εἶπεν ὁ Χάρων ὡς γερόντων αὐτῶν καὶ μελλόντων θνῄσκειν. ἄλλως. δέον οὕτως εἰπεῖν ὅτι καιρὸς ἦλθεν ὑμᾶς πλουσίους γενέσθαι, ὑμεῖς δὲ μέλλετε, ὁ δὲ οὐχ οὕτως εἶπεν, ἀλλ' ἠθέλησεν αὐτοὺς σκῶψαι ὡς γέροντας ὄντας καὶ ἐγγὺς τοῦ θανάτου. σκώπτει δὲ οὐ καθαρῶς ἀλλὰ διὰ τὸ ἔθος ὃ Ἀθηναῖοι εἶχον περὶ τὰς δίκας, ἦν δὲ τοιοῦτο. δέκα δικαστήρια ἦσαν παρ' Ἀθηναί- F οις, τὸ μὲν φόνου, τὸ δὲ μοιχείας, τὸ δὲ ἑτέρου τινός. ὄντων δὲ καὶ ι φυλῶν, ἐξελέγοντο ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἕνα ἄνδρα καὶ ἔταττον αὐτοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα δικαστήρια κριτὰς εἶναι. πλὴν ἔγραφον πρότερον τὰ τῶν ἀνδρῶν ὀνόματα, καὶ κλήρου γινομένου, ὁ μὲν εἰς τοῦτο, ὁ δὲ εἰς ἐκεῖνο δικάζειν ἐλάμβανεν. ἐδίδου δὲ ὁ κήρυξ αὐτοῖς ῥάβδον, ἥτις ἦν σύμβολον τοῦ δικάζειν ἵνα ἕκαστος καθ' ἑσπέραν ἀποδιδοὺς τῷ πρυτάνει τὴν ῥάβδον τριώβολον λαμβάνῃ μισθὸν τῆς δικάσεως. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὸ γράμμα σου λαχὸν δικάζειν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ κήρυξ δίδωσί σοι τὸ σύμβολον, ὁ δὲ σκώπτων αὐτοὺς ὡς γέροντας καὶ ἐγγὺς G θανάτου ὄντας φησὶν ἐν τῇ σορῷ καὶ ὁ Χάρων. ἔστι δὲ ἡ σύνταξις σολοικοφανής. λαχόντος γὰρ τοῦ γράμματός σου ὤφειλεν εἰπεῖν. ὁ δὲ εὐθεῖαν ἔθηκεν ἀντὶ γενικῆς, ἀττικῷ ἔθει χρησάμενος. ἔθος γὰρ τοῖς Ἀττικοῖς οὕτω ποιεῖν, ἐπὶ τῶν οὐδετέρων μετοχῶν. ἔστι οὖν ἡ σύνταξις καὶ ἡ διάνοια τούτου αὕτη. λαχόντος τοῦ γράμματός σου δικάζειν σὲ ἐν τῇ σορῷ, ἤγουν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, σὺ οὐ βαδίζεις, ὁ δὲ Χάρων, ἤγουν ὁ κήρυξ δίδωσί σοι τὸ σύμβολον τοῦ κεντεῖν ἴσως, τουτέστι τὴν ῥάβδον. πάνυ δὲ ἀστείως καὶ τὸν κήρυκα Χάρωνα ὠνόμασεν. ὁ γὰρ Χάρων κατὰ ἀναγραμματισμὸν ἄρχων λέγεται.

GERARDVS. Ἐν τῇ σορῷ.] Apud Athenienſes olim duæ curiæ fuerunt. Altera περὶ τῶν φονικῶν, id eſt de capitalibus cauſis pronuntiabat. Sedes huius ἀρειοπάγος. iudices eius qui perpetuũ gerebant magiſtratum, ἀρειοπαγῖται dicebantur. Altera curia iudices habuit annuos, qui τὰ δημόσια tractabant, id eſt, publicas cauſas. Erant à principio quinquaginta numero. Vnde ea curia ἡ τῶν πεντακοσίων βουλὴ, id eſt, quinquagenaria curia vocabatur. Cum autem ſenſiſſent Athenienſes iuriſdictionem in tanto numero iudicum eſſe impeditiorem, viſum eſt ex quinquaginta illis decem tantum quotannis eligere. Rurſus, vnum ex decemuiris illis creandum, qui reliquis nouẽ præeſſet. hic ἄρχων appellabatur, alij πρόεδροι. Electio fiebat ad hunc modum: Decem litteræ ab α vſque ad κ ſigillatim in tabellis expreſſæ in κάδισκον, i. ſitellam vel vrnam confuſe iniiciebantur, vnde ordine eductæ in ſingulos diſtribuebantur. Cui contigiſſet α, ἄρχων erat: reliquis ordo literarum in iudicando ordinem deſignabat locorum. Ductis ſortibus præco virgam dabat iuriſdictionem ſortitis, quo geſtamine inſigniti, & in curiam proficiſcebantur, & de curia abibant, ſymbolum ac iuriſdictionis præmium accepturi. Cariõ ergo ad priſcam illam iuris dicendi formulam ſpectans, grauiter commotus, quòd à ſene illo vocatus eſſet ἐπίτριπτος, duobus hiſce verſibus ſenem inſectatur. Fuerit itaque hæc horum verſuũ lucidior explanatio, Τὸ γράμμα σου λαχὸν νυνὶ δικάζειν, cum tua litera paulò antè ſortita ſit iuriſdictionem (cõfert ſenem cum ſenibus illis iudicibus, quoniam vt illi ῥάβδον, id eſt, virgam geſtabant, ita hic βακτηρίαν, id eſt, ſcipionem & baculum, quo intentato nuper minatus eſt Carioni, Καὶ ταῦτ' ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος) ἐν τῇ σορῷ. Sine ſcommate dixiſſet ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ſed quoniam pauper, & ideo diuitiarũ cupidior ſenex dixerat Carioni, Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα. nunc dedita opera volens ſignificare ſenem eſſe capularem, & morti proximũ, ſyllabam illius vocis variat, próque σωρὸς qui eſt aceruus, reponit σορὸν tumulum ſepulchralem, verbis inter ſe tam affinibus, quàm duo hæc Latina ſunt cumulus & tumulus. Σὺ δ' οὐ βαδίζεις. Tu verò non vadis. ſ. δικάζειν, vel εἰς τὸ δικαστήριον, in forum, qui hîc hæres, & in loco minus tibi iudici congruo, mendacij me damnas, vel illuſoriè εἰς σορὸν in ſepulchrum. Ὁ δὲ Χάρων facetè κατὰ ἀναγραμματισμὸν id eſt, per inuerſionem literarum pro ἄρχων dicit Χάρων, vt hoc verbo clarum ſui ſcommatis prodat intellectum. Charon, inquit, inferorum portitor, & qui per Cocytum & Stygem mortuorum animas ad inferos Deos tranſuehit, iam multos dies te vocat, quò te vnà cum aliis vita functis trãſmittat. Quamuis ergo ſymbolum, id eſt ſignum illuc properandi det tibi, σὺ δ' οὐ βαδίζεις. λαχὸν participiũ ab anomi verbo λαγχάνω Conſtructio eſt Attica, nam nominatiuus abſolutè ponitur pro genitiuo. λαχόντος τοῦ γράμματός σου. δικάζειν, vel ſubaudi σέ. vel verbum loco nominis δίκην poſitum putato.

Σὺ δ'

Digitized by Google

Σὺ δ' οὐ βαδίζεις; ὁ δὲ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσιν.

Χο. Διαῤῥαγείης· ὡς μόθων εἶ, καὶ φύσει κόβαλος,

Ὅστις φενακίζεις. φράσαι δ' οὔπω τέτληκας ἡμῖν,

Ὅτου χάριν μ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκε δεῦρο.

Οἳ πολλὰ μοχθήσαντες, οὐκ οὔσης σχολῆς προθύμως

Δεῦρ' ἤλθομεν, πολλῶν θύμων ῥίζας διεκπερῶντες.

Καρ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ' ἂν κρύψαιμι. τὸν Πλοῦτον γὰρ, ὦ ἄνδρες, ἥκει

Ἄγων ὁ δεσπότης, ὃς ὑμᾶς πλουσίους ποιήσει.

Χο. Ὄντως γὰρ ἔστι πλουσίοις ἅπασιν ἡμῖν εἶναι;

Καρ. Νὴ τοὺς θεοὺς, Μίδαις μὲν οὖν, ἢν ὦτ' ὄνου λάβητε.

Χο. Ὡς ἥδομαι, καὶ τέρπομαι, καὶ βούλομαι χορεῦσαι

Ὑφ' ἡδονῆς· εἴπερ λέγεις ὄντως σὺ ταῦτ' ἀληθῆ.

Καρ. Καὶ μὴν ἐγὼ βουλήσομαι, θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα

A *Tu verò non abis. Atque Charon tibi ſymbolum dat.*

CH. *Rumparis: vt moleſtus es, & ingenio verſipelli,*

Qui nos ita ludere pergis, nec dum protuliſti apertè,

Cuius nam rei cauſa tuus herus nos huc aduocârit:

B *Cùm multis nos laboribus diſtricti & occupati,*

Huc properemus, thymi radices multas tranſeuntes.

CA. *At iam non celabo amplius. Herus intra tecta Plutum*

Adduxit ſecū: qui vos agricolas ditabit omnes.

CH. *An reuerà nos omnes diuites ſumus futuri?*

CA. *Imò Midæ: ſi modò aſininas induatis aures.*

C CH. *Vt lætor, vt delector, vt tripudiare allubeſcit*

Mihi nunc, præ gaudio: ſi vera ſunt, quæ prædicas tu.

CA. *At ego volo Threttanelò Cyclope m imitās, & pedes hoc*

Ὁ δὲ Χάρων τὸ ξύμβολον.] περὶ τῶν διδομένων τοῖς εἰσιοῦσιν εἰς τὸ δικαστήριον συμβόλων, Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ οὕτω γράφει. τοῖς γὰρ δικαστηρίοις χρῶμα ἐπιγέγραπται ἐφ' ἑκάστῳ ἐπὶ τῷ σφηνίσκῳ τῆς εἰσόδου. ὁ δὲ λαβὼν τὴν βακτηρίαν βαδίζει εἰς δικαστήριον τὸ ὁμόχρουν μὲν τῇ βακτηρίᾳ, ἔχον δὲ τὸ αὐτὸ χρῶμα ὅπερ ἐν τῇ βαλάνῳ. ἐπειδὰν δὲ εἰσέλθῃ παραλαμβάνει σύμβολον δημοσίᾳ παρὰ τοῦ εἰληχότος ταύτην τὴν ἀρχήν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ὁ κῆρυξ ἢ ὁ δῆμος, ἀπέλυσεν πρὸς τὴν ὥραν. Μόθων.] εἶδος αἰσχρᾶς καὶ δουλοπρεποῦς ὀρχήσεως. οἱ δὲ Λάκωνες τοὺς παρατρεφομένους τοῖς ἐλευθέροις παῖδας μόθωνας καλοῦσιν. ἄλλως. μόθων, φλύαρος, φορτικὸς, ἄτιμος, αἰσχρός. λέγουσι γὰρ τοὺς Ἀθηναίους γεραιρομένους τοὺς μόθωνας δουλικῇ καὶ ἀγεραίρῳ παρὰ τὰς ἴσας τύχῃ. ὅθεν καὶ ἄτιμοι μόθωνες. ἢ ἀπὸ μόθωνός τινος αἰσχροποιοῦντος καὶ ἀεὶ ἐν τοῖς πότοις ὀρχουμένου. ἀντὶ τοῦ ἀνόητος. ἄλλοι δὲ λέγουσι. δουλοπρεπής, στωμύλος.

GERARDVS. Διαῤῥαγείης, dolore & inuidia crepes medius: compoſita vox eſt à διὰ, & anomalo verbo ῥηγνύω, ſiue ῥήγνυμι. Μόθων] homo fuit garrulus, qui in compotationibus inſcitiſſime ſaltitabat. Lacedæmonii pro verna & ſeruili F ingenio accipiunt, quique ingenuis liberis, comitatus, vel doctrinæ gratia adhibebatur, qualē Terentius fingit Dauum Pamphilo datum. Pro nugone, & ruſticæ cuiuſdam ac odioſæ loquacitatis vitio vſurpatur.

Σχόλια. Κόβαλος.] κόβαλοι δαίμονές εἰσί τινες σκληροὶ περὶ τὸν Διόνυσον ἀπατεῶνες.

BISETVS. Κόβαλος κατὰ τὸν Σουΐδαν, ἀνελεύθερος, πανοῦργος, σκληρὸς, ἀπὸ τῆς κοπίδος, ἢ ὁ κακότεχνος. κόβαλα γὰρ ἐστὶ τὰ κακά. καὶ κοβαλία, ἡ περὶ τὴν πονηρίαν G ἀνθρώπου κολακεία. τοὺς αὐτοὺς καὶ κορυνηφόρους καλεῖ Ἀριστοφάνης. οἱ δὲ κόβαλον, τὴν μετ' ἀπάτης παιδιάν. κοβαλεύειν, τὸ τὰ ἀλλότρια μαθεῖν κατ' ὀλίγον μεταστρέφειν.

GERARDVS Κόβαλος, vafer & veterator. κόβαλα, inquit Suidas, ἐστὶ τὰ κακά. Pro κακότεχνος ponitur, id eſt eo qui arte ſua in perniciem alterius, & damnum vtitur, vnde & κοβαλία dicitur ἡ D προσποίησις μετ' ἀπάτης παιδιά. i. ars ad decipiendum efficta. Carioni hoc nomen videtur ideo obiectare, quòd cùm ſeruus ſit, tamen rei politicæ, & doctrinæ politioris ſe quodammodo peritum eſſe oſtentauit: cum Athenienſium iudicum & Charontis meminit, Chorúque illis verbis tectè momordit. τέτληκας, ſuſtinuiſti, voluiſti, noſtra gratia tantum laboris ſumere, à τλῆμι. Ἡμῖν.] Ariſtophanes videtur de induſtria feciſſe, vt chorus ruſticus accentu ruſtico & inepto E ἡμῖν proferret. Alioqui enim vel ἡμῖν cōmuniter vel ἧμιν, Atticè enuntiaſſet. μ', με pro ἡμᾶς, pronomen eſt παραλειπτικὸν, vnus enim omnium nomine loquitur, propterea verſu proximo numerū mutat, οἱ πολλὰ &c. Πολλὰ, πολύ.] poſteaquàm multum laborauimus. οὐκ οὔσης, deeſt coniunctio, καί. ἤλθομεν ab ἐλεύθω παρῳχημένῳ.

Σχόλια. Πολλῶν θύμων.] τὸ πολλῶν θύμων ῥίζας ἐκπερῶντες τοιοῦτον ἔχει τὸν νοῦν. οἱ τὴν ἀττικὴν οἰκοῦντες πένητες ἐπεὶ μὴ εἶχον τὰς ἐκ τῶν σπερμάτων τροφὰς, F ἀνεπιτήδειος γὰρ ὁ τόπος ἦν εἰς γεωργίαν καὶ λεπρὸς ὤν, ἤσθιον θύμους, ὥς οἱ κοινοὶ βολβοὺς ἢ ἀγριοκρόμμυα φασίν. λέγει γοῦν ὁ χορὸς τῶν πενήτων ὅτι ἡμᾶς πολλὰ κοπιάσαντες, καὶ ταῦτα οὐκ οὔσης ἀδείας ἡμῖν, ἤλθομεν μετὰ προθυμίας ὧδε. Διεκπερῶντες.] ἀντὶ τοῦ περαιοῦντες καὶ παρατρέχοντες ὑπὸ τοῦ ἄγαν σπουδαίους, καὶ αὐτὰς δὲ τὰς τῶν θύμων ῥίζας πολλῶν ὄντων, ἃς ἐξ ἔθους ἐρχόμεθα συλλέγειν.

GERARDVS. Θύμων.] Dictū anteà eſt Athenienſem agrum frugibus ſerendis ineptum G fuiſſe, propterea alia ſemina terræ mandabant, quæ commoda videbantur, allia, cepas & huiuſmodi alia pro genio ſoli. Conqueritur ergo chorus pauperum quòd cū colligendis cepis intentus eſſet, ſtatim vt vocatus eſt à Carione, feſtinus adcurrerit, relictis etiā in agro cepis quàm plu-

ximis. Ideo autem ῥίζας, quia præcipua pars cæparum eſt caput, quod ipſis radicibus hæret. διαπερῶντες, prætereuntes, occeptū opus prætermittentes. Ὦ'νδρες,] pro ὦ ἄνδρες. Attica Synæreſis, qualis eſt & hæc contructio ἥκει ἄγων, venit adducens, pro ἄγει, adducit.

Σχόλια. Ἄγων ὁ δεσπότης] ἄγω τὸ φέρω τὸ ὁδηγῶ. ἄγω νομίζω τὸ θυμῶ καὶ τὸ συντρίβω, ἀφ' οὗ τὸ κατέαξαν ἀντὶ τοῦ συνέτριψαν. Μίδας μὲν οὖν.] Μίδας βασιλεὺς ὢν Φρυγίας πλουσιώτατος, ὦτα ὄνου εἶχε. τοῦτο ὡς παροιμιῶδες ἐλέγετο ἐπὶ τούτου, ἤτοι ὅτι πολλοὺς ὠτακουστὰς εἶχεν, ἢ ὅτι κώμην Φρυγίας κατέσχεν ἥτις ὦτα ὄνου ἐλέγετο. λέγεται δὲ τούτῳ τὸν Πακτωλὸν χρυσὸν ῥεῦσαι. λέγεται δὲ αὐτὸν πάλιν εὔξασθαι ὥστε πάντα γίνεσθαι χρυσὸν ὧν ἂν ἅψαιτο. ἢ ἐπεὶ ὄνος μᾶλλον ἀκούει τῶν ἄλλων ζώων πλὴν μυός. καὶ Μίδας δὲ πολλοὺς ὠτακουστὰς εἶχεν. οἱ δέ φασιν, ὅτι ψέξας ποτὲ τὸν Διόνυσον ὁ Μίδας, μετεβλήθη εἰς ὄνον. ἢ ὅτι ὄνους τοῦ Διονύσου παρελθὼν, ἠδίκησε, διὸ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, ὦτα ὄνου αὐτῷ προσῆψεν. οἱ δὲ, ὅτι ὦτα μεγάλα φύσει εἶχεν. ἄλλως. οὗτος ὁ Μίδας, σφόδρα πλούσιος ἦν. ᾔτησε γὰρ ὥς φασι τοὺς θεοὺς, ὅ, τι ἂν εἰς χεῖρας λάβῃ χρυσὸν γίνεσθαι. καὶ τυχὼν τῆς εὐχῆς, λιμαγχονηθεὶς ἀπέθανεν. ὅσα γὰρ ἐλάμβανεν εἰς τροφὴν εἰς χρυσὸν μετεβάλλετο. μυθεύονται δὲ αὐτὸν καὶ ὦτα ὄνου ἔχειν, ὅτι τὰ τῆς ἀκοῆς αἰσθητήρια μέγιστα εἶχεν, οἷάπερ ὄνος. τὸ δ' ἀληθὲς, ὅτι πολλοὺς εἶχεν ὠτακουστὰς, ὡς πάντ' ἔχειν γινώσκειν, τὰ ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ χώρᾳ λεγόμενά τε καὶ πραττόμενα. τὸ δὲ μὲν οὖν, ἀντὶ τοῦ δή. ἐμφαίνει δὲ ἐντεῦθεν, ὡς οὐχ ἁπλῶς πλουσίους ποιήσει. Μίδας δὲ. οἱονεὶ ὑπερβολικῶς πλουσίους, οἷος ὁ Μίδας.

GERARDVS. Ἔστι] pro ἔξεστι, licet, datur, in nobis ſitum eſt. Μίδας, Phrygię rex fuit, cui inter egregiè diuites primus locus dari ſolet. Proditum eſt literis huic adhuc puero dormiēti formicas grana tritici in os congeſſiſſe, de ea re rogatos augures reſpondiſſe, eum olim ditiſſimum futurum, quod & contigit. tandem verò cū opū deſiderio inexplebili flagraret, petiit à Diis vt quicquid corpore contigiſſet, ſtatim in aurū verteretur, quod illi à Diis conceſſū eſt, ſed ſummo eius malo, nam cibus & potus inter fauces aurū fiebat, quo quoniam ali nō potuit, fame interiit miſerrima. Fabulantur eundem prætuliſſe Pana canentem Phœbo, propter quod iudicium tam ſtolidū Phœbus indignatus, capiti eius aſininas affixit aures. μὲν οὖν, correctio eſt. Quid dixi vos fore πλουσίους, imò verò dico vos futuros Midas, id eſt, πλουσιωτάτους, opulentiſſimos. Καὶ βούλομαι.] Prępone τὸ καὶ verbo χορεῦσαι, incrementū enim habet, volo nō modò apud me, & in animo gaudere, ſed & tripudiare.

Σχόλια. Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα.] ἡ τοῦ Κύκλωπος ἱστορία δήλη. ὅτι ποιμὴν ὢν καὶ λύραν κατέχων, ἡγεῖτο τοῖς αὐτοῦ θρέμμασι, καὶ ὅτι αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ἐτύφλωσεν. ὥσπερ οὖν ἐκεῖνος, οὕτω καὶ οὗτος ἦν πρὸς τοὺς γέροντας, ᾄδων καὶ πορευόμενος μετ' αὐτῶν. ἔστι δὲ τὸ θρεττανελὸ τῆς λύρας ἀπήχημα. καὶ οὐ συνάπτεται πρὸς τὴν σύνταξιν. ἀλλὰ διότι καὶ αὐτὸς ᾖδε, τούτου χάριν ἐνέθηκεν. οἱ δὲ λέγοντες τὸν θρεττανελὸ Κύκλωπα, ἤγουν τὸν ᾄδοντα τὸ θρεττανελὸ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ λω μεγεθύνοντες, ἀμαθεῖς. τοῦτο δὲ ἐκ Κύκλωπος Φιλοξένου ἐστί. πεποίηκε γὰρ οὗτος τὸν Κύκλωπα κιθαρίζοντα. ἄλλως τε καὶ τὸ μέτρον συστέλλειν θέλει τὴν λω συλλαβήν. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν καὶ τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρενσαλεύων, ἔδειξεν ὅτι πρὸς τὴν συγ- αὐτοὺς τῷ ποδὶ ἐπωθεῖν. τὸ δὲ ἑξῆς. καὶ μὴν ἐγὼ βούλομαι ὑμᾶς ἄγειν. διασύρει δὲ Φιλόξενον τὸν τραγικὸν, ὃς εἰσήγαγε κιθαρίζοντα τὸν Πολύφημον. τὸ δὲ θρεττανελὸ, μέλος καὶ κρουμάτιόν ἐστι. τὸ δὲ ἀλλ' εἶα τέκεα θαμὶν ἐπαναβοῶντες, ἐκ τοῦ Κύκλωπος Φιλοξένου ἐστί. Θρεττανελό.] τὸ κιθαρῳδικόν. ἡ γὰρ κιθάρα κρουομένη τοιοῦτο μέλος ποιεῖ. θρεττανελὸ, θρεττανελό. ἄλλως. Φιλόξενον τὸν διθυραμβοποιὸν ἢ τραγῳδοδιδάσκαλον διασύρει. ὃς ἔγραψε τὸν ἔρωτα τοῦ Κύκλωπος τὸν ἐπὶ Γαλατείᾳ. εἶτα τῆς κιθάρας ἦχον μιμούμενος ἐν τῷ συγγράμματι, τοῦτό φησι τὸ ῥῆμα θρεττανελό. ἐκεῖ γὰρ εἰσάγει τὸν Κύκλωπα κιθαρίζοντα τὴν Γαλάτειαν. ἐπεὶ οὖν ἔφη ὁ χορὸς, ἥδομαι καὶ βούλομαι χορεῦσαι, ὁ οἰκέτης φησὶ, καὶ ἐγὼ βουλόμενος χορεύειν. καὶ ἅμα ἀναφωνεῖ τὸ μέλος ἐκεῖνο. Φιλόξενος δὲ ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν Σικελίᾳ ἦν παρὰ Διονυσίῳ. λέγουσι δὲ ὅτι ποτὲ Γαλατείᾳ τινὶ παλλακίδι Διονυσίου προσέβαλε. καὶ μαθὼν Διονύσιος, ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς λατομίαν. φυγὼν δὲ ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Κυθήρων. καὶ ἐκεῖ δρᾶμα τὴν Γαλάτειαν ἐποίησεν ἐν ᾧ εἰσήγαγε τὸν Κύκλωπα ἐρῶντα τῆς Γαλατείας. τοῦτο δὲ αἰνιττόμενος εἰς Διονύσιον. αἰνίττεται γὰρ αὐτὸν τῷ Κύκλωπι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ Διονύσιος οὐκ ὀξυδέρκει.

GERARDVS. Καὶ μὴν.] Sunt hæc nobis altiùs paulo repetenda. Polyphemus Neptuni filius, immanis vir fuit, & proceritatis, fortitudiniſque prodigioſæ, huic in media fronte vnicus erat oculus, & idem orbicularis ac rotundus, vnde κύκλωψ eſt appellatus (κύκλος enim circulus eſt, ὤψ viſus) Amicam habuit hic Galateam, cū qua in Sicilia greges paſcebat. Homerus ſcribit in Odyſſea Vlyſſem naui egreſſum cum aliquot ex ſuis, ad antrum Polyphemi fortè diuertiſſe, vixque eum hominis feritatem euaſiſſe. Multis pòſt ſeculis Dionyſius Siciliæ tyrannus pellicem amauit Galateam, quam cùm Philoxenus poëta Siculus deperiret, Dionyſius riualem eum odioſum in lapicidinas exulem egit. Illinc Philoxenus cùm aufugiſſet, carmen edidit, in quo fingit Dionyſium cum Galatea pecudes paſcere, & inter paſcendum citharam pulſare. Dionyſium autem Cyclopem vocat, non ſolum quòd in amanda Galatea cum Cyclope conueniret Homerico, ſed & eum ridet, quod viſu eſſet hebetiore. Ariſtophanes Philoxeni poeſim taxans, facit vt Carion paſtorem agat, ſenes verò gregem Carionis eſſe fingit, quem pręiens Carion, ac citharam imitans, poſt ſe ridiculè ducit. Θρεττανελό.] Vox hæc factitia eſt, indeclinabilis, per ſe poſita, & præter rationem cō ſtructionis, quæ vtcunque refert extremum lyræ ſonum. Hoc ait Carion. Dum ad Chremylum pergemus, ego ero velut alter Cyclops, vos meū pecus, ego citharam illius imitabor, vos in numerum quaſi ſaltantes, me alacriter ſectabimini. ὡδὶ] pro ὧδε. Hoc dum dicit terram pedibus quatit, ſaltandi formulam illis præſcribens, aut, quod probabilius, nates ſenum tardiorum pede ferit: nam ea parte ceſſantes oues paſtor impellere ſolet, ea de re cunctantioribus illis ait: ἀλλ' εἶα, quæ verba Philoxeni ſunt, nam Ariſtophanes Atticè potius dicturus erat contractè τέκνα, quàm diſiunctè τέκεα. θαμίνα,] aſſiduè, iugiter, & ſine intermiſſione.

Μιμούμενος, καὶ τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρενσαλεύων,
Ὑμᾶς ἄγειν. ἀλλ' εἶα τέκεα θαμίν' ἐπαναβοῶντες

Modo inferens, vos agere: Eia filioli clamitantes

Βληχώμενοι

Βληχώμενοί τε προβατίων,
Αἰγῶν τε κιναβρώντων μέλη,
Ἕπεσθ' ἀπεψωλημένοι, τράγοι δ' ἀκρατιεῖσθε.
Χο. Ημεῖς δέ γ' αὖ ζητήσομεν, Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
Βληχώμενοι, σὲ τουτονὶ πεινῶντα καταλαβόντες,
Πήραν ἔχοντα, λάχανά τ' ἄγρια δροσερὰ, καὶ κραιπαλῶντα,
Ηγούμενον τοῖς προβατίοις,
Εἰκῇ δὲ καταδαρθέντα που, (σφη-
Μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον, ἐκτυφλῶ-
Καρ. Εγὼ δὲ τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,

A *Balate mecum velut oues,*
Et fœtida velut capræ.
Subſequimini, vt hirci, intemperantiùs laſciuientes.
CH. At nos viciſsim, Threttanelo illum quæremus Cyclopem,
Balantes: & vbi famelicum te prēnderimus: gerentem
B *Peram, & olera roſida, & agreſtia, necnon & temulentum,*
Ouibus tuis præcedere.
Aut fortè ſomnum carpere:
Illic ingenti te palo excæcabimus præuſto.
CA. At ego omnibus modis Circen imitabor, quæ venenis

Σχόλια. Βληχώμενοι.] ποιᾷ φωνῇ χρώμενοι. βληχᾶσθαι γὰρ τὸ τὰ πρόβατα ποιᾷ φωνῇ χρῆσθαι. τὸ δὲ ἑξῆς, βληχώμενοι μέλη. κινάβρα δὲ, ἡ δυσωδία τῶν μασχαλῶν. ἢ τῶν αἰγῶν. κιναβρώντων οὖν κακὴν δυσωδίαν ἐχόντων, ἢ τὴν δυσοσμίαν ποιούντων ἐκ τῶν μασχαλῶν. κινάβρα δὲ κυρίως ἡ τῶν κινῶν βρῶσις. κινοβορά τις οὖσα. ἀλλ' ἐκ τῆς τοιαύτης ἔχοι ἂν διὰ τοῦ ψιλοῦ.

GERARDVS. Βληχώμενοι,] balatu referētes μέλη, vocem ouium, & caprarum κιναβρώντων, fœtide olentium. per capras, hircos accipe, quibus κινάβρα, id eſt, virus & graueolentia maior eſt. Rurſus vide vt rationem habet ſenſus non verborum, quando poſt neutrum τέκνα ſubdit ἐπαναβάντες, βληχώμενοι & ἀπεψωλημένοι. Salaciora ſūt hæc, quibus hircorum cum capris coeuntium libidinem explicat. nam, ſi verba aures non offendunt, reddas ἀπεψωλημένοι genitali renudato, & ἀκρατιεῖσθε, intemperantius vos gerite, id eſt, vt Græcus interpres ſentit, μετὰ τὴν συνουσίαν τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου λείχετε, qui hircorum mos eſt.

Σχόλια. Τράγοι δ' ἀκρατιεῖσθε.] τὸ ἑξῆς, τράγοι δ' ἀπεψωλημένοι ἀκρατιεῖσθε. λείπει τὸ ὡς. ὡς τράγοι. τὸ δὲ ἀκρατιεῖσθε, ἀντὶ τοῦ φάγοιτε. ἀκρατισμὸς γὰρ λέγεται τὸ πρωϊνὸν φαγεῖν. ἢ ἀκρατῶς πράσσετε. ἐπειδὴ ἢ μετὰ τὴν συνουσίαν οἱ τράγοι λείχουσι τὰ ἑαυτῶν αἰδοῖα. ἢ λείχετε τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου.

GERARDVS. Τράγοι δ', ὡς ἡμεῖς δέ. Intricatior hæc verborum ſtructura, ſapit ſuam ruſticitatem. Singula ordine digerantur. Αὖ,] contrà, vt par pari referamus. Chorus indignè fert imperiū Carionis. qui ſe cum Cyclope, chorum verò cū ouibus, capris, & fœtidis hircis voluit collatum. Quare cōuitium regerit, perniciemque illi promittit, ſi tale imperium ſuſceperit. Θρεττανελὸ τὸν κύκλωπα. Moris eſt, vt eorum verba ridicule repetamus, quibus illudere paramus. Quod à choro hic factitatum videmus. Poſt ἐκτυφλῶσαι, quod vltimo loco eſt, ſtatue, τὸν κύκλωπα, hoc modo, ἡμεῖς δὲ βληχώμενοι ζητήσομεν ἐκτυφλῶσαι τὸν κύκλωπα, nos poſt multum balatum quæremus, & operam dabimus vt exoculemus cyclopē. Quādo autē id fiet? καταλαβόντες σὲ τουτονὶ &c. Eſt καταλαβόντες participiū à cōpoſito verbo anormi καταλαμβάνω.

Σχόλια. Πήραν ἔχοντα.] καὶ γὰρ παρὰ τῷ Φιλοξένῳ πήραν ἔχων εἰσῆλθε. ταῦτα δέ φησι καὶ τὰ ἑξῆς ὡς καὶ τοῦ τυφλώσαντος αὐτὸν ἐν ποιήματι ὄντος. Καὶ κραιπαλῶντα.] ἀντὶ τοῦ ἐμμελῶς ἀτακτοῦντα, μεθύοντα, ἀπὸ τοῦ τὴν κεφαλὴν σφάλλεσθαι.

BISETVS. Κραιπαλῶντα.] Κραιπάλη καλεῖται ὁ ἐκ πολλῆς οἰνώσεως παλμὸς, ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πάλλειν τοὺς μεθύοντας. Σ. ἄλλως. κραιπάλη οἱονεὶ καραπάλη,
C ἐκ τοῦ κάρα, καὶ τοῦ πάλλειν, τὸ δινεῖν· ὅτι ἡ οἴνωσις τὴν κεφαλὴν τῶν μεθυόντων πάλλει, κινεῖ, καὶ δινεῖ.

GERARDVS. Πήραν.] Ridet Ariſtophanes Philoxenum, qui Polyphemū introduxerit pera & herbis grauatum, cùm apud Homerū nō herbulis, ſed carnibus vixiſſe feratur. Quid enim tātæ moli cum herbis? Chorus ergo mendicitatem obiicit ſeruulo, & ingentem famē, per quā veſci
D cogatur non cultis & ſatiuis herbis, ſed agreſtibus, iiſdémque adhuc rore aſperſis, quaſi ingens fames rorē à ſole deſiccari nō patiatur. Simul alludit ad id quod Homerus ſcribit de Cyclopib⁹:

Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν,
Ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται. id eſt,

Qui neque manibus quidquā plantant, neque agros colūt, ſed quibus omnia nullo ſemine, nulloque aratu producuntur. καὶ κραιπαλῶντα, reſume
E καταλαβόντες. Ebrium fingit futurum Carionem, alludēs ad Polyphemum, cuius antrū cū ſubiiſſet Vlyſſes, vt feroces eius animos vitaret (iam enim aliquot è ſociis ſuis miſerè diſſectos à Polyphemo, & exeſos viderat) potum illi propinauit, ἀκηράσιον, μελιηδέα, θεῖον ποτόν. id eſt, merum, melleum, & dignum Diis poculū, cuique diluēdo aqua opus erat vigecupla. Polyphemum hóc vino grauatum, ſupinè iacētem, atque altè ſter-
F tentem Vlyſſes excæcauit. ἡγούμενον τοῖς προβατίοις, periphraſis, ποιμένα.

Σχόλια. Εἰκῇ.] μάτην. καὶ ὡς ἔτυχεν. ἢ ἀχρείως, ὅθεν καὶ εἰκαῖος ὁ μάταιος. Καταδαρθέντα.] ὡς ἔοικε καταχοιμηθέντα πως ὡς τὸν Κύκλωπα ὃν μιμεῖται. τοῦ δὲ οἰκέτου μνησθέντος τοῦ κύκλωπος, οἱ γέροντες ἐπάγουσιν ἃ ἔπαθε παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως ὁ Κύκλωψ. Ημμένον σφηκίσκον.] ἐπιτελής ἐστιν ἡ λέξις παρὰ τὸ σφῆκα. τὰ γὰρ μικρὰ τῶν ξύλων καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα, σφηκίσκους καλοῦσιν. ἐπεὶ καὶ οἱ σφῆ-
G κες τὴν κοιλίαν ὑποσυνηγμένην ἔχουσιν ἰσχνοὶ ὄντες ὄπισθεν. καὶ τοὺς λαγαροὺς δὲ τοῖς σώμασιν ἀνθρώπους καὶ μὴ προκοιλίους, σφηκώδεις φασίν. ἄλλως. σφηκίσκον, ὠξυμμένον ξύλον. ἐπεὶ καὶ ὁ σφὴξ, ὀξὺς ἐκ τῶν ὄπισθεν. ἐκτυφλῶσαί σέ φησιν ὡς τὸν Κύκλωπα ὃν μιμῇ. ἄλλως. ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς παιγνιωδῶς ἐπιφέρει τὰ τοῦ Φιλοξένου εἰπόντος πήραν βαστάζειν τὸν Κύκλωπα, καὶ λάχανα ἐσθίειν· οὕτω γὰρ πεποίηκε τὸν τοῦ Κύκλωπος ὑποκριτὴν εἰς τὴν σκηνὴν εἰσαγόμενον. ἐμνήσθη δὲ καὶ τοῦ τυφλώσαντος ὡς ὄντος ἐν τῷ ποιήματι. ταῦτα δὲ πάντα διασύρει τὸν Φιλόξενον

ἄσιτιν, ὡς μὴ ἀληθεύοντα. ὁ γὰρ Κύκλωψ, ὥς φησιν Ὅμηρος κρέα ἤσθιε καὶ οὐ λάχανα. εἰ τοίνυν ἤσθιεν ὁ Φιλόξενος, ταῦτα ὁ χορὸς εἰς τὸ μεῖζον ἀναφέρει.

Gerardvs. Εἰκῇ,] nulla ratione habita loci, commodi, vel incommodi, ſiue in via, ſiue extra viam, ſiue ſub tecto, ſiue ſub dio. καταδαρθόντα. A cõpoſito, & heteroclito verbo καταδαρθάνω participiũ. μέγαν. ecce quomodo ſint Carioni oculos effoſſuri. Ἡμμένον] ab ἅπτω themate, τὸ δαίω comburo, accendo. πεπυρωμένον, accenſum, igni induratũ. Σφηκίσκον.] Græcis σφὴξ, veſpa eſt, quæ B quoniam acuminata habet poſteriora, & quæ ſenſim graciteſcũt, hinc fit vt σφηκίσκος pro ſude, & ligno acuto ponatur. Homerus vocat μοχλὸν ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ, repagulum in ſummo acutum.

Σχόλια. Ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην] ἔκθεσις τῆς διπλῆς συστηματικῆς στίχων καὶ κώλων εἴκοσι. εἰσὶ δὲ τοῦ πρώτου συστήματος στίχων καὶ κώλων ἑπτά. τούτων ὁ πρῶτος τετράμετρος ἀκατάληκτος. οἷον τὸ τοῦ Ἀλκαίου. δέξαι με κωμάζοντα δέξαι λίσσομαί σε λίσσομαι. ὁ δεύτερος τετράμετρος καταληκτικὸς ὡς τὰ πρὸ τούτου. ὁ δὲ τρίτος δίμετρος ἀκατάληκτος. ὁ δὲ τέταρτος τετράμετρος καταληκτικὸς ὁμοίως τῷ δευτέρῳ. ὁ δὲ πέμπτος ὁμοίως τῷ τρίτῳ. ὁ ἕκτος A τρίμετρος ἀκατάληκτος. ὁ δὲ ἕβδομος τρίμετρος καταληκτικός. ὡς ἐκεῖνα τοῦ Ἀνακρέοντος. ὁ μὲν θέλων μάχεσθαι. πάρεστι γὰρ μάχεσθαι. ἑφθημιμερῆ δὲ τὰ τοιαῦτα καλεῖται. ὡς τρεῖς ἔχοντα πόδας καὶ συλλαβήν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

Gerardvs. Κίρκην.] Poſt vitatum Polyphemũ Vlyſſes ad Læſtrygonas deflexit, vbi nauibus egreſſus, agit cum ſuis de inuiſenda regione, vt quæ gentes ea loca tenerẽt, quiſque eſſent regionis mores, & ritus, noſcerẽt. Dum regionẽ B luſtrant aliquot ſocij Eurylocho duce ad Circẽ mulierem veneficam, & incantatricem celeberrimam fortè diuerterunt, quos blanditiis introductos, & mollibus lectis exceptos, Circe, pharmaco in eam rẽ mixto, & ab illis cupidè exhauſto, in ſues mutauit, ſic mutatos in haram baculo coegit, glandémque illis propoſuit edendam. Carion ergo ſenes ſuos nouo ſcommate aggreditur, quò tædium itineris iocãdo excutiat. C Circen, inquit, imitatus, vos in ſues cõmutabo, qui ſtercorib' paſti, ac illius cibi ſuauitate capti, præeũtem me, quaſi ſcrophã aliquã, grũniẽtes ſequemini, vt qui cũ ouib' & capris cõferri nõ ſuſtinuiſtis, cũ porcis multò ſpurciorib' hic cõferamini.

Ἢ τοὺς ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου ποτ' ἐν Κορίνθῳ,
Ἔπεισεν, ὡς ὄντας κάπρους,
Μεμαγμένον σκῶρ ἐσθίειν, αὐτὴ δ' ἔματτεν αὐτοῖς,
Μιμήσομαι πάντας τρόπους.
Ὑμεῖς δὲ γρυλλίζοντες ὑπὸ φιληδίας,
Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.
Χο. Οὐκοῦν σε τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,

Ex arte confectũ, ſocios Philonida apud Corinthum
Mutauit in fœdos ſues:
Ipſiſque perſuaſit, vt oletum coctum deuorarent,
D *Quod illa primũ ſubegerat.*
Vos igitur hac voluptate illecti, ite grunnientes
Porcam ſues ſecuti.
CH. *At nos viciſſim te Circen permiſcentem venena,*

Σχόλια. Ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου.] δέον εἰπεῖν Ὀδυσσέως, ὁ δὲ Φιλωνίδου εἶπε. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν ὡς πλούσιον, καὶ παρασίτους ἔχοντα καὶ διὰ τῆς Λαΐδος ἔρωτα ἐν Κορίνθῳ διάγοντα κωμῳδεῖται καὶ ὡς συνόντας αὐτῷ τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ, ὡς κάπρους εἶπε. τὴν δὲ Λαΐδα Κίρκην εἶπε, ἐπεὶ τοὺς ἐραστὰς ἐφαρμάκευεν. ἄλλως. ὥσπερ καὶ Κίρκην φησὶ παίζων τὴν Λαΐδα φαρμάττουσαν τοὺς ἐρῶντας. τροπικῶς δὲ παίζει εἰς ταύτην ἐκεῖθεν ἄγων τὴν ἱστορίαν. δῆλον δὲ ἐκ τῆς περὶ Φιλωνίδου διειλῆφθαι. κάπρους δέ φησι τοὺς ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου, τῷ ἀλόγῳ ἤθει. καὶ ταῦτα δὲ εἰς Φιλωνίδην τὸν Μελιτέα, ὡς οὐ μόνον μέγαν, ἀλλὰ καὶ ἀμαθῆ καὶ ὑώδη καὶ Νικόχαρις ἐν Γαλατείᾳ. ἐπὶ τῷ ἀπαιδευτότερος εἶ Φιλωνίδου τοῦ Μελιτέως. ἄλλως. ἐν τῇ νήσῳ τῶν Λαιστρυγόνων ἡ Κίρκη ἦν, πάντας γυναῖκας παραλαβοῦσα μαγείαις. προσέσχεν οὖν Ὀδυσσεὺς τῇ νήσῳ μετὰ τὸ φυγεῖν τὸν Κύκλωπα, καὶ πέμψας τινὰς τῶν αὐτοῦ ἰδεῖν, τίς ἂν εἴη ἐνταῦθα. ἔρημος γὰρ ἦν ὁ χῶρος, ἐπεὶ ἀπελθόντες οὗτοι καὶ τὴν Κίρκην εὑρόντες χοῖροι ὑπ' αὐτῆς διά τινος ποτοῦ γεγόνασιν, αὐτὸς εἰς τὴν τούτων ἀφίκετο ζήτησιν. ἐντυχὼν οὖν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τῷ Ἑρμῇ, καὶ παρ' αὐτοῦ μαθὼν τὰ περὶ τῶν ἑταίρων, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὸ μῶλυ ὅπερ ἐστὶν ἀντιφάρμακος βοτάνη, τὸν τῆς Κίρκης οἶκον κατέλαβε. ἐπιχειρησάσης οὖν καὶ αὐτῷ τὰ ὅμοια δρᾶσαι, τὸ ξίφος κατ' αὐτῆς ἀνέτεινεν· ὅθεν αὐτὴ φοβηθεῖσα, τούς τε ἑταίρους αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀρχαίαν μορφὴν ἀποκατέστησε καὶ πρὸς μῖξιν αὐτῷ συνελθεῖν ἐπεθύμησεν. ὁ δὲ καὶ ἐμίγη, καὶ παῖδα ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Τηλέγονον, ὑφ' οὗ καὶ ὕστερον κατ' ἄγνοιαν ἀνῃρέθη κέντρῳ τρυγόνος. θέλων οὖν ὁ ποιητὴς σκῶψαι τὸν Φιλωνίδην ὅτι αὐτοῦ ἤρα Λαΐς, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τοὺς ἑταίρους τοῦ Ὀδυσσέως, Φιλωνίδου εἶπεν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῇ νήσῳ τῶν Λαιστρυγόνων, E ἐν Κορίνθῳ εἴρηκεν, ὡς ἐκεῖ τῆς Λαΐδος οἰκούσης.

Gerardvs. Φιλωνίδου.] Dixiſſet vel Εὐρυλόχου, vel Ὀδυσσέως, ſed mordaciter hoc, & dẽtata, quod aiunt, charta agitur. Redit enim ad Philonidem, de quo antea dictum: ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου; nam diues hic agebat Corinthi, cum turba hominum paraſitorum, helluonum, & inſana libidine infamium, quos cum porcis comparat, quomodo Corinthum & Philonidem pro F Circe, & Circes ædibus accipit. Sanè poeticum illud de Circe figmentum, aliud nihil quàm meretrices notat, quæ iuuentutem rebus nequiter diſſipatis, moribus & fama contaminatis ac deploratis, apud bonos viros reddũt probroſam & procul fugiendam. ἔπεισεν. Facit Philonidẽ Circe deteriorem, vt qui ſuorum aſſectatorum mẽtem, formámque mutarit internam, cùm Circen exteriorem formam tantũ mutare potuiſſe cantet Homerus:

G Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλάς, φωνήν τε, δέμας τε,
Καὶ τρίχας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ. i.

Illi capite quidem, voce, corpore, pilóque ſues referebant, at quę prius mens fuerat, illis conſtãter permanſit. σκῶρ. Circe dicitur transformatis abs ſe tantùm obiectaſſe ἄκυλον βάλανον, καρπόν τε κρανείης, id eſt quernas glandes, & coma: Carion autem quò ſenibus maiorem inurat dolorẽ σκῶρ appoſuiſſe

appoſuiſſe ait, vt intelligat non aliud genus cibi ipſis à Carione parandum. μεμυθέμεναι, reduc ad illa, ἐγὼ δὲ τὸν Κύκλωπα. ταῦτα δὲ ſ. κατὰ. Ferè ſingulariter effertur, πάντα τρόπον. χυλλίζοντες, verbum eſt effictum, à voce χῦ, de qua prius egimus. ἐπειδὴ. Olim ἐπειδὴ μητρὶ χοῖροι prouerbiali tropo de iis dicebatur, qui indocti ipſi indoctos ſequebantur, propterea quòd ſus Mineruæ opponitur. Hîc ſimpliciter, & nulla figura Carion ſenibus velut in porcellos transfiguratis, hoc deridiculè ingerit.

Σχόλια. Οὐκοῦν σὲ τὸν Κύκλωπα.] τὸν ἀνόητον εὐήθη πάντα ἐπὶ χοίρων ἔχουσι δὲ ὁμοίως τῷ προβάτων αὐτὸ ὡς καθ᾽ ἕκαστον.

Gerardvs. Σὲ τὸν Κύκλωπα,] te qui Ciclopem eſſe velle dixiſti. μολυνοῦμεν, voles enim nos cogere μεμαθηκόσιν εκαρ ἰδεῖν. τὸν. ſ. υἱόν. Laërtis filium, Vlyſſem, cuius ſocios nos eſſe fingis. τῶν ὄρχεων. Ariſtophanes reſpicit ad ſupplicium Melanthij quod ſcribit Homerus Odyſſ. χ. Penelopen Vlyſsis vxorem (abſente Vlyſſe, & mortuo à pleriſque omnibus credito) proci admodum multi ambiuerunt, donis & precibus ſolicitarunt, cuius conſtantiam dum expugnare nequeunt, bonis interim & rei familiari eius, multa, eadémque grauia attulerunt incommoda. Procis gratificabatur in primis Melanthius caprarius, qui de ſuis gregibus quàm poterat plurima, & maxima illis diripienda ſuppeditabat. Omnium verò malorum quæ Melanthius admiſit, hoc fuit grauiſſimum. Vlyſſes domum reuerſus, mendicum agens, vt quid domi ſuæ ageretur, diſſimulanter exploraret, incidit in Melanthium, qui poſtea quàm cōtumeliis Vlyſſem inceſſiſſet, calce etiam in eum adacta, violenter percuſſit. Tantam eam iniuriam Vlyſſes poſtea ſic vltus eſt.

Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλὴν·
τοῦ δ᾽ ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
τάμνον, μήδεά τ᾽ ἐξέρυσαν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
χεῖράς τ᾽ ἠδὲ πόδας κόπτον. id eſt,

Melanthium autem per veſtibulum & aulā tractum, foras egerunt, nares illi & aures ferro præſciderunt, genitalia vi auulſerunt, quæ cruda canibus obiicerentur deuoranda, manus deinde & pedes amputarunt. Quod Chorus ſimpliciter dicturus erat, nos te in crucem agemus, comicè & facetè dixit, nos te de teſticulis ſuſpendemus.

Καὶ μαγγανεύουσαν μολύνουσάν τε τοὺς ἑταίρους,
λαβόντες ὑπὸ φιλανθίας
τὸν Λαερτίου μιμούμενοι, τῶν ὄρχεων κρεμῶμεν,
μινθώσομέν θ᾽, ὥσπερ τράγου,
τὴν ῥῖνα· σὺ δ᾽ Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς,
ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.
Καρ. Ἀλλ᾽ εἶα νῦν τῶν σκωμμάτων ἀπαλλαγέντες ἤδη

Et præſtigiis ſocios ludificantem, & contaminantem
Prendemus: & præ gaudio,
Vlyſſem imitantes, tibi ſuſpenſo à teſticulis, vt hirco,
Nares linemus ſtercore:
Tum tu, vt Ariſtyllus, riſu modicè diducto, intonabis:
Matrem ſequare porca.
CA. *Age nunc cauillis & iocis omiſſis, vos reddite*

Bisetvs. Μαγγανεύουσαν] μάγγανον, κακουργία τις, μαγγανεία, ἡ γοητεία. ἡ δὲ μαγγανεία τὸ γοητείας εἶδος. [illegible] ὡς καλῶς δηλοῖ. ἐκ δὲ τοῦ μαγγάνου γίνεται τὸ μαγγανεύειν, ἤγουν γοητεύειν.

Σχόλια. Λαβόντες] οὕτω κἀν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων εὑρηται. [illegible] τὸ δὲ ὑπὸ φιλανθίας [illegible] Τῶν ὄρχεων κρεμῶμεν.] ὡς ἐν [illegible] καθὰ καὶ Ὀδυσσεὺς τῷ Κύκλωπι. ὁ δὲ [illegible] Ὀδυσσεὺς [illegible] ὑποχάσκων ὡς [illegible] τὸν Κύκλωπα μετάγουσι εἰς ἐκεῖνος Μελάνθιον ἐκρέμασεν. Κρεμῶμεν] ἀντὶ τοῦ κρεμάσομεν.

Μινθώσομεν] μίνθον οἱ μὲν, τὸ ἡδύοσμον. οἱ δὲ τὴν ὕλην. ὡς κεῖται ἐν τῇ κωμικῇ λέξει. οἱ δὲ εἶδος ἄνθους ἐν τῇ κόπρῳ φυομένου, ᾧ χαίρουσιν οἱ τράγοι. ἢ καὶ ἄλλως, μίνθος λέγεται ἡ κόπρος τῶν αἰγῶν. ἐπειδὰν δὲ οἱ τράγοι ψυγμὸν ἀσθενῶσιν, [illegible] λαμβάνοντες τὴν κόπρον αὐτῶν καὶ χρίουσι αὐτῶν τοὺς μυκτῆρας καὶ οὕτω τῇ δυσωδίᾳ πταρμὸν κινεῖν. τοῦτο δὲ ποιοῦντες λύουσι τὸ πάθος. πταρμοῖς γὰρ θεραπεύειν τὸ πάθος ἐκ τούτου. οὐκ φησιν ὅτι μινθώσομεν. [illegible] ἄλλως κοπρώσομεν. μίνθος γὰρ ἄνθος ἐν τῇ κόπρῳ φυόμενον, ᾧ χαίρουσιν οἱ τράγοι. οἱ δὲ μίνθον φασὶ τὴν ἀνθρωπίνην κόπρον. ἡ χρῶνται [illegible] τῶν τράγων πταρμόν.

Gerardvs. Μινθώσομεν,] τῷ μίνθῳ χρίσομεν, mintho inungemus. Febris, caprarum morbus eſt familiaris, quo dum tabeſcere caprariis videntur, protinus nares earum deliniunt μίνθῳ, id eſt ſtercore caprino, vel hircino, huius enim ſtercoris graueolentia facilè capris ſternutationem elicit, quare maximè ſuo ψυγμοῦ & horrore liberantur.

Σχόλια. Σὺ δ᾽ Ἀρίστυλλος.] ὁ Ἀρίστυλλος αἰσχρὸς καὶ ἐν κωμῳδίᾳ τοῖς ἀναλωτικοῖς [illegible] αὐτοῦ ὡς αἰσχροποιοῦ. λέγεται δὲ τὸ ὡς ὁ Ἀρίστυλλος αἰσχρουργίας κεχηνώς. αἰσχρουργὸν γὰρ αὐτόν φασι ποιητὴν ὡς διὰ τῆς αἰσχρουργίας αὐτοῦ ἀεὶ ἐκεχήνει. τοῦτο οὖν φησιν ὥσπερ ὁ Ἀρίστυλλος κεχηνὼς ἐρεῖς ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι, ἀντὶ τοῦ ἡμεῖ. τοῦτο δὲ παροιμιῶδες εἶναί φασιν. οἱ γὰρ παῖδες τοῦτο εἰώθασι λέγειν, ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι. παροιμιακὸν οὖν [illegible] τῶν ἀπαιδεύτων φασὶ λέγεσθαι.

Gerardvs. Ἀρίστυλλος. ſ. ὡς, vt Ariſtyllus, fuit is poëta obſcœnior, quapropter Ariſtophanes illi rem applicat immundam. Præter animi vitia illi inerat & hoc corporis vitium, inter loquendum ὑποχάσκειν, id eſt, ore non ſatis aperto loquebatur, ſed ſubhiabat, adeò vt ferè tota vox eius per nares prodiens ſtridula eſſet, qualis eſt grunnitus porcorum. Ait itaque Chorus Carioni, tu ita ſuſpenſus & oblitus, ſuilla velut voce inclamans, nobis porcellis tuis dices, ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.

Ὑμεῖς, ἐπ' ἄλλ' εἶδος τρέπε-
σθ'. ἐγὼ δ' ἰὼν ἤδη, λάθρα
Βουλήσομαι, τοῦ δεσπότου
Λαβών τιν' ἄρτον, καὶ κρέας,
Μασσώμενος τὸ λοιπὸν, οὕτω τῷ κόπῳ ξυνεῖ-
ναι.

A *Ad priſtinum formæ decus:*
Ego hinc abibo clanculum,
Et pane carnibúſque hero
Surreptis, vbi probè ſatur
Fuero, huic negotio grauem manum admo-
uebo.

Σχόλια. Ἀλλ' εἶα.] τῆς τρίτης περιόδου στίχοι καὶ κῶλα ἕξ. ὧν τὸ μὲν πρῶτον καὶ τελευταῖον τετράμετρα καταληκτικὰ, τὰ δὲ μεταξὺ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἐπὶ τῷ B τέλει διπλαῖ ἔξω νενεύκασι. ἡ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Ἐγὼ δ' ἰών.] δείκνυσιν ἐντεῦθεν ὡς τοιαῦτα οἱ δοῦλοι ποιεῖν εἰώθασιν. Τῷ κόπῳ] τῇ περὶ τὸν πλοῦτον ἐπιμελείᾳ. ἀπὸ θέματος δὲ τοῦ μασσῶ δευτέρας συζυγίας τὸ μασσόμενος. ὡς κλώμενος.

Gerardvs. Νῦν,] nunc, cõfecta demum via, quandoquidem eò ventum eſt quò tendebamus, ad ædes ſcilicet Chremyli. εἶδος in aliam formam conuertimini: nam antea oues, capras, nautas, & ſues finxerat. τρέπεσθ', τρέπεσθε. ἰών. C Præit Carion, vt hero Chremylo ſenes aduētare, & iam haud procul eſſe nuntiet. λάθρα, clam, & inſcio hero, bellè exprimit ingenium ſeruorum, qui vt lurcones ſunt ita & furaces, poſt λαβὼν ponendum λάθρα. μασσώμενος, à themate μασσάομαι, mando. Dum hoc dicit, guloſe aliquid ſe mandere fingit. οὕτω ſic, nempe ſatiatus, & ventre cibis diſtento. κόπῳ, labori mihi futuro. Plutus enim & Chremylus poſthac multa mihi præſcribent facienda, quæ ventre expleto alacrius obibo, promptiúſque exequar. His dictis Carion ſtatim ſenes deſerit, ad Chremylum præcurrit, ad quem vbi peruenit, & aduentum chori appetere ſignificauit, Chremylus, relicto in ſuis ædibus Pluto, obuiam choro ire contendit, quem exporrecta fronte, ambitioſáque excipit ſalutatione.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.
Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ACTVS II. SCENA II.
Senarij Iambici.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

D Χαίρειν μὲν ὑμᾶς ἐστιν ὦνδρες δημόται,
Ἀρχαῖον ἤδη προσαγορεύειν, καὶ σαπρόν.
Ἀσπάζομαι δ', ὁτιὴ προθύμως ἥκετε,

Chremylvs, Chorvs.

Vt vos iubeam ſaluere, ô populares mei,
Inſipida & obſoleta ſalutatio mihi
Videtur. Itaque ſaluto more vos nouo:

Σχόλια. Χαίρειν μὲν ὑμᾶς.] κορωνὶς ὅτι εἰσίασιν οἱ ὑποκριταί. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ϛγ. ὧν ὁ τελευταῖος. καὶ δὴ βαδίζω. σπεύδει νῦν ὡς τὴν αὐτὸ δρῶ. ὁ δὲ Χρεμύλος ὡς καινισθεὶς τῇ τύχῃ, καινοτέραν προσηγορίαν ἐπινοεῖ. τὸ γὰρ χαίρειν, παλαιόν ἐστι. περὶ δὲ E τοῦ ἐν τῇ συνηθείᾳ χαίρειν, τοῦ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γέγραπται Διονυσίῳ μονόβιβλον περὶ αὐτοῦ. καὶ λέγει μὲν ὑπὸ Κλέωνος πρῶτον αὐτὸ τετάχθαι, γράφοντος πρὸς Ἀθηναίους πῶς εἷλε τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ. Κλέων Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. λέγει δὲ αὐτὸ κεῖσθαι περιττὸν καὶ περὶ τὴν σύνταξιν ἀσύστατον ἐκ δὲ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου φασὶν ἀσύστατον, εἰ μή τις αὐτὸ λάβοι ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ ὡς τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ. Πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιούς. Ἐμφαίνεται ἐντεῦθεν, ὡς οἱ ἐξαίφνης καὶ παρ' ἐλπίδα εὐτυχή- F σαντες, ἕτεροι τοῖς τρόποις γίνονται καὶ πρὸς ὑπεροψίαν χωροῦσι. καὶ γὰρ οὐκ ἔστι τὸ χαίρειν κακόν. ἀλλὰ διότι πένης ὢν προσῆκε πρὸς τοὺς συνήθεις τοῦτο εἰπεῖν, διὰ τοῦτο ἀτιμάζει αὐτὸ, θέλων μετὰ τοῦ βίου καὶ τὰ προσρήματα μεταβαλεῖν. σαπρὸν δὲ τὸ ἔστι πρὸς τὸ ἀρχαῖον.

Gerardvs. Χαίρειν μὲν ὑμᾶς,] id eſt, vos quidem ſaluere. Comprehenſim poſita hæc verba vicem nominatiui gerunt, hoc ſenſu: Si in ſalutandis vobis ego tantùm dixero χαίρετε (qui antea inopi mihi mos erat ſalutandi) exiſtima- G bo nunc ditior factus, me non ſatis pro mea dignitate facere, leuiorique vos excipere ſalutatione. Ἀρχαῖον.] Quod à multo tempore innotuit, & iam vſitatius eſt, vt ineptum, nec ſatis plauſibile reiicitur, quomodo & ingratũ dicitur quod eſt σαπρὸν, id eſt, aridum, exuccum, & inſipidum.

Sentit Chremylus mutato vitæ genere, & ſorte, mutandam quoque ſalutandi formulam. προσαγορεύειν, infinitiuum loco nominis προσαγορεία.

Σχόλια. Ἀσπάζομαι.] ἀσπάζομαί φησιν. ἅτε καινότερον οὐδὲν ἄλλο εὑρεῖν ἔχων εἰπεῖν. εἰπὼν γὰρ μὴ ἐρεῖν χαίρειν, ἀσπάζομαί φησι. Καὶ συντεταγμένως.] καθωπλισμένως μετὰ τάξεως. καὶ σπουδαίως καὶ γοργῶς. καὶ μετὰ συστρατήματός τινος. καταβεβλακευμένως δὲ, ἀντὶ τοῦ βραδέως καὶ τρυφερῶς. βλὰξ γάρ ἐστιν ὁ μαλθακευόμενος ἐν ὑποκειμένῳ τὸ σῶμα. ἢ ὀκνηρῶς, ἢ μεθ' ὑπεροψίας ὁμιλία.

Gerardvs. Ἀσπάζομαι.] Per hoc verbũ ſalutatio notatur officioſior quàm per προσαγορεύω, vel per προσείπω. Nam qui ἀσπάζεται, obuiis vlnis in illius complexum properat, quem ſummo excipit deſiderio. Ὁτιή.] pro ὅτι, τὸ η abundante, vt in δηλονοτιὴ, quo de prius dictum. Συντεταγμένως,] pleno gradu, conſpiranter, verbũ militare, ſumptũ enim eſt ab acie ordinata quæ magno impetu fertur in hoſtem. huic aduerbio contrarium eſt καταβεβλακευμένως remiſsè, lento inceſſu, quomodo ingrediuntur οἱ βλακεύοντες homines in obeundis negotiis cunctabundi & molles, quos lutum, lapillus, vel modicus ceſpes in via remoratur. ὅπως. Subaudire imperatiuum verbum, Atticorum eſt, ὁρᾶτε videte, ποιεῖτε, efficite, vel aliud quoddam ſimile. Καὶ τἆλλα. ſ. κατὰ τὰ. videte vt in cæteris ac ſequentibus aliis rebus, quomodo & fuiſtis in præcedentibus olim. Συμπαραστάται.] Militaris eſt hæc dictio. eſt συμπαραστάτης, auxiliarius miles. & qui opis gratia alicui adſtat. ἔσεσθε. Modus indicatiuus pro optatiuo

ὄντα, vel ἰδιῶται ὄντες, re veráne falſo nomine putent ſe vocatos & de re vulgari. Exemplaria nónulla legunt ὄντες, quod ſi probatur, dices eſſe dictionem περιττὴν, id eſt, otioſam, & ornatus non neceſſitatis gratia adhibitam. τοῦ, illius Dei, de quo facta eſt vobis, à Carione vos acceſſente, mentio. Θάῤῥει,] imperatiuum à θαῤῥέω, confi-

A do, audacior fio. Quoniam Chremylus choro indicauerat ſe nonnihil dubitare cùm dixit ὅπως δ᾽ ἐμοὶ &c. idcirco chorus eum confirmans hoc verbo, iubet vt animo ſit hac in re otioſo, in ſeruando enim Pluto auxiliatorem ſtrenuum ſe futurum, & acerrimum tutatorem.

Καὶ συντεταγμένως, καὶ καταβεβλακευμένως.
B Ὅπως δ᾽ ἐμοὶ καὶ τἆλλα συμπαραστάτῃ
Ἔσεσθε, καὶ σωτῆρες ὄντες τοῦ θεοῦ.
Χο. Θάῤῥει. βλέπειν γὰρ ἀτεχνῶς δόξεις μ᾽ Ἄρη.
Δεινὸν γὰρ εἰ τριωβόλου μὲν οὕνεκα
Ὠστιζόμεσθ᾽ ἑκάστοτ᾽ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,
Αὐτὸν δὲ τὸν Πλοῦτον παρείην τῳ λαβεῖν.
C Χρ. Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Βλεψίδημον τουτονὶ
Προσιόντα. δῆλος δ᾽ ἐστὶν, ὅτι τοῦ πράγματος
Ἀκήκοέν τι, τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει.

Et obuiis vlnis amplector: quòd animis
Tàm propenſis pleno huc aduentatis gradu,
Miniméque remiſſo. Quod nunc reliquum eſt,
date operam,
Vt etiam in cæteris præſto adſitis mihi:
Plutúmque mecum vnà aſſeruetis ſeriò.
CH. *Bono animo es, nam talem me ſociũ ſenties,*
Vt alterum Martem videre te putes.
Si enim in conuentibus propter teruncium
Subinde altercamur: certè indignum fiet,
Ipſum Plutum è manibus cuiquam dimittere.
CH. *Atenim video huc & Blepſidemum accedere:*
Certum eſt ex inceſſu propero, & celeri gradu,
Quòd iam aliquid de iſthoc reſciuit negotio.

Σχόλια. Δόξεις μ᾽ Ἄρη.] ὡς αὐτὸν τὸν Ἄρεα τὸν θεὸν, ἐξ ἐπισύμμαχον δόξεις μὲ φησι τὸν Ἄρεα ὁρᾶν. ἀντὶ τοῦ καταρδωτικὸν καὶ ἀρκτικὸν ἄρεως. καὶ ἀπειλητικῶς φησι βλέψω πρὸς τοὺς βιαζομένους. ἄλλως. παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπηγγελμένων παντὶ σθένει συμπράττειν ἢ συναίρεσθαι ἐπιθυμοῦσι. Εἰ τριωβόλου.] ὅτι οὐχ ἧττον τοῦ δικαστικοῦ ὁμιλεῖν ἀλλὰ κατὰ καιρὸν μαστίζειν. τὸ δὲ λέγει, ὡς τῶν ἐν τούτων δικαστῶν ὄντων.

GERARDVS. Βλέπειν γάρ.] Si κατὰ λέξιν hoc reddere lubet, dices: Palam exiſtimabis me Martem videre, id eſt, dices me illis præditum oculis quales Marti tribuuntur, tetro vultu meo & minaci, animi ardorem, truculentiam, tumultũ & bellum præ me ferã, vt ſola ſpecie, & ipſo vultu quem repræſentabo, quoſcunque abs te facilè ſim propulſaturus. legunt nonnulli pro δόξεις ἄρη, δόξεις ἄρεω, quæ Attica ſunt, nam pro ει Attici ponunt η, próque ἄρης ἄρεος, dicunt ἄρης, ἄρεω. Δεινὸν, ſ. ἂν graue fuerit, & non ferendum. Τριωβόλου,] ob rem nullius pretij, pro re viliſſima & vix triobolo digna.

Σχόλια. Ὠστιζόμεσθ᾽.] ὠθούμεθα. καὶ ἔμαθον ὤστια τὰς θύρας φασὶ παρὰ τὸ ἐξωθεῖν τὸν ἐπερχόμενον. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δὲ οὐδεὶς ἰδίαζεν εἰ μὴ ἐπιλάβοιτο τῆς ἐξουσίας. ὅθεν δὲ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἦλθεν, ἀθρόοι ἦσαν τὸ μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἵνα ἰδιάζῃ δέ, τούτους οὐκ ἦν ἐκκλησιαστὰς λαμβάνειν φανερῶς τι λαμβάνειν ἀπὸ τῆς πόλεως προσιόντας εἰ δημαγωγοῦσι. ὕστερον δὲ ὁ Κλέων ἐποίησεν αὐτὸ τριώβολον. ἀφῆλιξ δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν οὐκ εἰσέρχεται.

BISETVS. Ὠστιζόμεσθα] ὁ Σουίδας οὐ καλῶς ὠστίας τὰ ὤστια παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις καλεῖσθαι λέγει. ὅθεν ὠστιάριος, ὁ περὶ τὰς θύρας καθίζων τοὺς εἰσιέναι βουλομένους ἐκ δὲ τούτου μέλλοντος γίνεται ἀκηκόω. ὠ. οὕτω ἐκ τοῦ ὤσω γίνεται τὸ ὤστιον, ὠ. ὅθεν ὠστίζω καὶ ὠστίζομαι, τὸ ὠθίζω. ὁ αὐτὸς Σουίδας καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ ὄστια τὰς θύρας καλεῖσθαι λέγει. ἀλλ᾽ οἱ Ῥωμαῖοι ὄστια λέγουσιν οὐκ ὄστια, παρὰ τὸ ὄστ᾽ ἄρη, ὁ κατὰ τὴν ἐπιχώριον αὐτῶν διάλεκτον, τὸ ἐν θύραις δηλοῖ, ὅτι τοὺς εἰσιέναι θέλοντας κωλύει.

GERARDVS. Ὠστιζόμεσθα,] pro ὠστιζόμεθα. hoc modo primam perſonam pluralem verborũ
D in μαι priſci Attici proferebât, qui mos Ionibus poſtea fuit familiariſſimus. ὠστίζεσθαι autem, ſiue ὠθίζεσθαι, plebs dicebatur, quando in concilium & conuentum vocata diſcrepabat, altercatione turbulenta conflictabatur: huiuſmodi porrò, id eſt vulgi & plebis miſcellaneæ ἐκκλησία, concio & cõgregatio, σύγκλητος vocabatur, quomodo Cõſulũ cœtus σύγκλητος. Per aphæreſin ᾽κλησία pro ἐκκλησία effertur. αὐτὸν, ipſum Plutum, id eſt, ſoli-
E das opes quales Plutus ſuis largitur. παρείην à πάρειμι ſino & permitto, concedo. τῳ, τινὶ, alicui.

Σχόλια. Βλεψίδημον.] Βλεψίδημος, ὁ πρὸς τὸν δῆμον βλέπων. κἀκ τούτου τὸ πρὸς ζωὴν πορίζεσθαι. ὑπηρέτης γὰρ ἦν τῆς τοῦ δημοσίου ἱεροποιοῦ αὐτοῦ.

GERARDVS. Καὶ Βλεψίδημον,] καὶ prætere, præter vos à me vocatos ecce qui vltro etiã ad nos venit. In hac comœdia tria ſunt ab Ariſtophane conficta nomina βλεψίδημος, χρεμύλος & καρίων. Blepſidemus quaſi ὁ βλέπων εἰς τὸν δῆμον,
F vir pauper qui oculos conuertit & iactat in populum vnde auxilium ſperat: proinde ad Chremylum quondam æqualem ſuum, nunc diuitem factũ inuocatus etiam venit. χρεμύλος ἀπὸ τοῦ χρέους debitum, & αἱμύλλω τὸ ἀπατῶ decipio, quaſi qui præ inopia cogatur ſuos creditores fallere non ſoluendo quod debet. Quod ad Carionem attinet, nulli dubium quin à Caribus nomen ductũ
G ſit, qui ſeruili fuiſſe ingenio dicuntur, parati quiduis malorũ pati mercede propoſita. Propterea Ariſtophanes alibi ait, εἰ δ᾽ οὖλος ἔστι καὶ Καρ. id eſt, Quod ſi ſeruus eſt, & Car. δῆλος ἐστι] manifeſtus eſt, id eſt, apparet: vel neutro genere δῆλόν ἐστι, cõſtat, certum eſt. τοῦ πράγματος, de hoc noſtro negotio, nẽpe de Pluto, & de cõmutata mea ſorte. ἀκήκοε, perfectum Atticũ ab ἀκούω audiuit pro intellexit, coniecturis collegit, quod corporis eſt

animo tribuit, ᾔσθηται, reſciuit, deprehendit. τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει, pro τῇ βαδίσει ταχινῇ, inceſſu propero. Tale eſt, Pateris libamus & auro, pro pateris aureis. &, Chalybem frenóſque momordit. i. Chalybeos frenos. τί ἂν οὖν. Blepſidemus

A hæc ſecum loquitur. Rationem inire nō poteſt, quomodo ille vitæ conditionem mutarit, i. ſe verò in priſtina calamitate permanſerit, præſertim quū amplius diteſcēdi cauſa in neutro maior videatur. τὸ πρᾶγμα hę diuitię quid ſibi volūt?

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ. Σκηνὴ γʹ.

B

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Βισετυς. Ἐνταῦθα εἰσάγεται Βλεψίδημος, ὃς ἀκούσας τὸν Χρεμύλον ἐξαπίνης πεπλουτηκέναι, πρὸς αὐτὸν ἥκει, καὶ ὡς κλέπτου κατηγορεῖ. ἐκ δὲ ταύτης τῆς

C Τί ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' εἴη; πόθεν καὶ τίνι τρόπῳ
Χρεμύλος πεπλούτηκ' ἐξαπίνης; οὐ πείθομαι,
Καίτοι λόγος γ' ἦν, νὴ τὸν Ἡρακλέα, πολὺς,
Ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι τῶν καθημένων.
Ὡς ἐξαπίνης ἀνὴρ γεγένηται πλούσιος.
Ἔστι δέ μοι τοῦτ' αὐτὸ θαυμαστὸν, χ' ὅπως,
Χρηστόν τι πράττων, τοὺς φίλους μεταπέμπεται.
Οὔκουν ἐπιχώριόν τι πρᾶγμ' ἐργάζεται.

D

ACTVS II. SCENA III.

Senarij.

BLEPSIDEMVS, CHREMYLVS.

ὑποψίας καὶ κατηγορίας ταραχή τις μεταξὺ τῶν γερόντων ἐγείρεται. ἧς παυσαμένης ἄμφω οἱ γέροντες καθ' αὑτοὺς διασκοποῦσι πῶς ἂν τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι ποιήσαιντο.

C *QVid hoc rei obſecro? aut vnde & quomodo meus*
Chremylus tam ſubitò ſit diues? non crederem:
Tametſi in tonſtrinis ſermo de hoc re frequens,
Mehercule erat hominum, illic deſidentium:
Quòd ille repentè factus ſit ditiſſimus.
Hoc autem mihi planè nouum & mirum accidit:
Quod fortunatior factus, amicos vocat.
Ne, contra Patria conſuetudinem hoc agit.

D

Σχόλια. Ἐξαπίνης] ἢ ἐξάπινα. γίνεται παρὰ τὸ ἀφανὴς ἄφνα ἢ ἄπινα. Ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι.] διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους ὡς διημερεύοντας ἐπὶ τῶν κουρείων ἀργοὺς, καὶ ἐν τοῖς ἰατρείοις πυνθανομένους τὰς συντυχίας. Κουρεῖα δὲ ἦσαν ἐργαστήρια ἐν οἷς οἱ βουλόμενοι κείρειν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος ἀπιόντες ἐκείροντο, ὅπερ ἐκάλουν τὸ μέτρον. Οὔκουν ἐπιχώριόν τι.] σκώπτει πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἐπιφθόνους. οὐκ ἀκόλουθόν φησι τῇ Ἀθηναίων διαγωγῇ. καὶ ἀλλαχοῦ. ἐπὶ τοῦ προσιόντος γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς βλέπος.

Si hunc locum μὰ τοὺς Θεοὺς, cum illo, de quo antè μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἐξόμεθά του, conferas, videbis particulam, μὰ, modò negandi, modò non negandi vim habere, idque ex ſeipſa, nā poſtpoſita affirmationi vt ναὶ μὰ, vel negationi, vt οὐ μὰ, ſi vel affirmabit, vel negabit, nihil fuerit miri. ἄμεινον, his verbis ſignificatur fortuna in melius commutata, χθὲς autem non tam heri,

E quàm quodcunque tempus præteritum notat: vt ſit idem quod anteà. Qua ratione αὔριον cras, pro poſthac leges, αὔριον ἔσται ἄμεινον, Poſtea nobis melius erit. ὥστε quia ex voto res ceſſerūt. τῶν φίλων. ſ. εἷς, vnus, vel præpoſitionem, ἐκ, quia vnus es meorum amicorum, vnus ex meis amicis, non autem ex eorum genere, quorum οὐδ' ὁ λόγος, οὐδ' ἀριθμὸς, id eſt, nec ratio vlla habetur, nec numerus vllus. ἀληθῶς re vera, non falſo rumore, qualis ferè eſt qui in tonſtrinis

F exceptus in vulgus diſſipatur. οἴομαι. quamuis dixerit ἄμεινον ἢ χθὲς πράττομεν, non tamen continuò effutit rationem ſuarum diuitiarum, ſed perplexa oratione diu eum ludit, οἴομαι, nondum ergo ſum, deinde ἢν θεὸς θέλῃ, necdum ergo voluit. Poſtremò ſi quid habeo diuitiarum, non ſine magno periculo retinere poſſum. Quibus verbis Blepſidemo cogitandum relinquit, opes quas habet, furto, ſacrilegio, aut malis artibus partas eſſe. Ἔτι] pro ἔνεστι, quod agitato capite profertur, & repetitur, quo certior res, & magis ſeria monſtratur. Τις,] hic magnitudinē notat: poſt πῶς, abſidat. οἷος. hæſitanter & cogitabundè hoc effertur, quale: additurus quidpiā videbatur, quale nō tibi credatur, vel nulli vnq̄ ā eſt auditum, vel aliquid huiuſmodi. Quoniā aūt cūctatior eſt Chremylus

GERARDVS. Ἐπὶ τοῖσιν, ἐν τοῖς κουρείοις, in officinis tonſorum in quas loquaciſſimi quique conueniunt, vbi deſidentes otioſis fabulis tēpus fallunt. Propterea Theophraſtus dicebat τὰ κουρεῖα. i. tonſtrinas eſſe ἄοινα συμπόσια, id eſt, ſympoſia & compotationes ſine vino: quòd illic homines loquacitate velut temulenti reddantur. Ἔστι δέ. Prudenter facere creduntur diuites, qui ſuas fortunas celāt, propterea quòd delatoribus & furibus obnoxij eſſe ſoleant, vnde fit vt ne amicorum quidem commercio frui ament. Chremylus cōtrà facit: Plutum nactus, ſtatim amicos accerſit, ſuæ felicitatis & fortunarum ſocios ac participes futuros. Hanc rem vt inſolentem, & cum Athenienſium moribus non cōuenientem Blepſidemus demiratur. χ' pro καὶ, χρηστόν τι. Græcis χρηστὸν πράττειν cui res ex animi ſententia cedunt. εὐτυχῶν, ὁ εὖ καὶ καλῶς πράττων. Contrà cui res infeliciter cedit, κακῶς ſiue κακῶς πράττειν &

G κακοτυχεῖ. οὔκουν nequaquam, οὖν. nam οὖν explet, accentūmque in præcedentem dictionem reijcit. ἀλλ' ἄγε. agè, vt de ſtatu meo certior fias, nec rerum mearum ignarus à me diſcedas. ἐρῶ, præſens pro futuro: iam tibi dico hoc modo cognoſcitur ad dicendum propenſa Chremyli voluntas. Μά.]

mylus, propterea Blepſidemus eũ vrget, ὅ,τι φὴς, A inquit, quod dicis, id eſt, dicere inſtituiſti, λέγε ἀνύσας, dic perficiens, id eſt, perfice occœptum ſermonem.

Χρ. Ἀλλ' οὐδὲν ἀποκρύψας ἐρῶ μὰ τοὺς θεούς.
Ὦ Βλεψίδημ', ἄμεινον ἢ χθὲς πράττομεν·
Ὥστε μετέχειν ἔξεστιν, εἶ γὰρ τῶν φίλων.
Βλεψ. Γέγονας δ' ἀληθῶς, ὡς λέγουσι, πλούσιος;
Χρεμ. Ἔσομαι μὲν οὖν αὐτίκα μάλ', ἢν θεὸς θέλῃ.
B Ἔνι γάρ τις ἔνι κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι.
Βλεψ. Ποῖός τις; Χρεμ. Οἷος. Βλ. Λέγ' ἀνύσας, ὅ,τι φὴς ποτε.
Χρ. Ἢν μὲν κατορθώσωμεν, εὖ πράττειν ἀεί·
Ἢν δὲ σφαλῶμεν, ἐπιτετρίφθαι τὸ παράπαν.
Βλ. Τουτὶ πονηρὸν φαίνεται τὸ φορτίον·
C Καί μ' οὐκ ἀρέσκει. τό, τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν
Οὕτως ὑπερπλουτεῖν, τό τ' αὖ δεδοικέναι·
Πρὸς ἀνδρὸς οὐδὲν ὑγιὲς εἰργασμένου.
Χρεμ. Πῶς δ' οὐδὲν ὑγιές; Βλεψ. Εἴ τι κεκλοφὼς νὴ Δία,
Ἐκεῖθεν ἥκεις, ἀργύριον ἢ χρυσίον
Παρὰ τοῦ θεοῦ· κᾆτ' εἰτ' ἴσως σοι μεταμέλει,
Χρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε· μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὔ.
D Βλ. Παῦσαι φλυαρῶν ὦ 'γάθ'. οἶδα γὰρ σαφῶς.
Χρ. Σὺ μηδὲν εἰς ἔμ' ὑπονόει τοιοῦτο. Βλ. Φεῦ,

CH. Nihil celabo hominem, ſed rem ipſam pro-
O Blepſideme, hodiè multò præclarius, (loquar.
Ac meliùs nobiſcum omnibus agitur, quàm heri.
Cuius ego rei te participem fieri volo.
Nam tu vnus ex amicorum numero es mihi.
BL. Eſne autem verè, vt aiunt, tam diues modò
B *Factus? CH. Ero iã ſtatim, modò Deus annuat.*
Nam facinus tantum non fit ſine periculo.
BL. Quonam periculo? CH. Hoc nimirum. BL.
Dic obſecro.
Et vt occepiſti, ſic tandem perge eloqui.
CH. Si rem pulcrè explicatã dederimus: debine
Perpetuò erimus fortunati, & proſperrimè
Agemus: ſin autem decepti ſpe irrita,
C *Exciderimus, penitiſſimè perimimus. (cet.*
BL. Iſthuc graue omninò apparet: mihi non pla-
Nam & ſic repentè ditari, & hæc interim
Metuere, hominis eſt, qui nihil admiſit boni.
CH. Quomodo nihil boni? BL. Si tu furatus es
Aurum, vel argentum, ex fano hoc Apollinis:
Vnde modò proripis: & nunc facti pœnitet.
CH. Iſthuc Apollo me prohibeat: ego nihil
Quicquam commiſi tale hic vnquã, per Iouem.
D *BL. Deſiſte nugari, bone vir: noui palàm.*
CH. Noli, obſecro, de me ita male ſuſpicarier.

Σχόλια. Λέγ' ἀνύσας.] οἱ λέγοντες τὸ ἀνύσας ἀντὶ τοῦ ἀνύσαι, καὶ τὸ λέξας ἀντὶ τοῦ λέξον οὐ καλῶς λέγουσι. ἔχει δὲ οὕτως. λέγε ὅ,τι φὴς τοῦτο ἀνύσας καὶ τελέσας τοῦτο, τουτέστιν εἰς τέλος καὶ διατέλεσιν ἀγαγὼν τὸν λόγον. Ἐπιτετρίφθαι.] τοῦτό ἐστι φοβούμενος μὴ ἀποτυχὼν ἐγείρῃ τὸν Δία πρὸς ὀργὴν καὶ ἐπιτρίψῃ αὐτούς. Τὸ παράπαν.] ἀντὶ τοῦ παντελῶς κατὰ πάντα τρόπον, ἐξ ὁ- E λοκλήρου. Ἀττικὸν δὲ τὸ καί μ' οὐκ ἀρέσκει ὡς προείρηται.

Gerardus. Εὖ πράττειν,] bene agere, verba hæc loco ſubſtantiui accipiuntur: εὐπραγία, vel εὐτυχία felicitas & rerũ ſucceſſus ſcilicet erit mihi ſemper. Sic ἐπιτετρίφθαι perdi, loco nominis ἐπίτριψις καὶ δυσπραγία, infelicitas, & miſeria ſumma. Hæc eo dicuntur à Chremylo, quòd vereretur ne ſi quod ſperat de Pluto, non conſequetur, ab irato Ioue, ipſe vnà cum choro & reliquis conſortibus peſſimè perdatur. τοῦτ', hoc. hæc tua F ſolicitudo & anxietas quæ præpedit quo minus mecum tutò loquaris, quæ peccanti tibi grande periculum proponit: hoc, inquã, nõ diuitiæ ſunt, vt vulgus exiſtimat, ſed onus miſerum, & quo tu miſere cruciaris. καί μ', με accuſatiuus eſt pro datiuo μοι Atticè poſitus. τό, τε. τὸ, τοῦτο. hoc nempe admodum breui tempore ita diteſcere. τό, τ' αὖ, hoc item, nempe δεδοικέναι, iugiter expaueſcere. hoc ergo vtrunque, ἐστὶ πρὸς ἀνδρὸς, in hominem cadit qui nihil boni operatus ſit. Eſt δεδοικέναι ab G anomo δείδομαι.

Σχόλια. Πρὸς ἀνδρός.] ἡ πρὸς ἐνταῦθα οὔτε περισσὸν ἐστιν ὥσπερ οἴονταί τινες, οὔτε ἀντὶ τοῦ ὑπὸ κεῖται. ἀλλὰ τὸ καθῆκον σημαίνει. ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θρηνεῖν ἐπῳδάς.

Gerardus. Εἰργασμένου ab ἐργάζομαι, qui fecit, faciundum ſuſcepit. πῶς, quo ſenſu ais, repente qui diues factus eſt, & poſtea pauitat, fecit οὐδὲν ὑγιές: Interpretare nobis tuam mentem, & aliquo modo proba. κεκλοφὼς participium Atticum à κλέπτω. ἐκεῖθεν illinc. propinquum aliquod templum oſtendit. παρὰ τοῦ θεοῦ. i. θεῖον ἀργύριον. Verbi gratia, inquit, ſi ſacras ædes ſpoliaſti, & ſacrilegio dicatus es. Cui rei peragẽdæ nox vnica tibi ſatis fuit. κᾆτ' εἶτα, καὶ ἔπειτα. ἴσως, quoniam non aſſeuerat rem ita habere, tantùm exempli cauſa meminit ſacrilegij.

Σχόλια. Ἀποτρόπαιε.] ὡς ἐν ἀρνήσει εἴληφε τὴν τοῦ θεοῦ ἐπίκλησιν.

Gerardvs. Ἄπολλον.] Sacrilegiũ deteſtatur, cuius criminis ne quãdo reus fiat, Apollinẽ implorat, quẽ ἀποτρόπαιον appellat, quo nomine Dij appellãtur, qui ab hominibus diras, mala, & nocumenta ἀποτρέπουσι. i. auertũt & amoliũtur, ἀλεξίκακοι etiã ea de re vocãtur. Quibus opponũtur Dij προστρόπαιοι nocui & infeſti, & παλαμναῖοι. ἐγὼ μὲν οὔ. i. non κέκλοφα, ſeu ὑφείλομαι. παῦσαι, imperatiuũ à παύομαι, cui participiũ φλυαρῶν additũ per infinitiuũ φλυαρεῖν cõmodè redditur. ὦ 'γαθ'. ὦ ἀγαθέ. Ironiã habet, ſimulat enim ſe ſcire, vnde Chremylo ſint opes, vt ipſi, ceu conſcio, Chremylus rẽ omnẽ prõptius retegat. ὑπονόει, ſuſpiceris, excogites. τοιοῦτο, rẽ meis moribꝰ vſque adeò G contrariã vt eſt ſacrilegium, quod in me ingeris.

Σχόλια. Φεῦ.] ἀποδυσπετεῖ ὡς ἀρνουμένου Χρεμύλου τὸ κακούργημα. Ὑγιὲς ἐστιν οὐδενός.] ὅτι οὐδεὶς ὃς δοκεῖ ἔχειν πλεονέκτημα ἀρετῆς, ὑγιῶς ἔχει. εἰς τὸ αὐτό, Πλάτων Φαίδωνι. τοῦ μὲν δὴ θαυμαστὰ σφόδρα, μισεῖν τε τοὺς πάντας ἡγεῖσθαι οὐδενὸς οὐδὲν εἶναι τὸ παράπαν. Ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.] ἐπεὶ τοιαῦτα κατ' ἐμοῦ ὑπονοεῖς.

Gerardvs. Φεῦ,] vox hæc ſubſannationẽ

quandã habet cũ admiratione, οὐδ' ἑνός.] al. ũdas e A videtur hic genitiuus, ſed non caret ſua vi, ſonat quaſi dicas, vt nihil cuiuſquã rei, id eſt, nulla omnino res, vt nihil quidquam. Poſtea quàm hic, quem ego ſemper hactenus probum virum eſſe putaui, fallax eſt, & verſutus, meritò credam nullum amplius virtuti & probitati relictum locũ. Criminibus falſis Bleplidemus conatur eruere

tationem qua diues factus ſit Chremylus, nã videt quo animo ille hæc obiiciat, proptereà æquanimitatem ferat & probra pariter refellit obiecta. Ἥττους τοῦ κέρδους] lucro inferi res quales ſunt, qui per auaritiam vſum pecuniarũ neſciũt. Qui pecuniis cõmode, & vt oportet vtitur, illis imperat, illis eſt ſuperior. Qui vti neſcit, illis ſeruit, & inferior eſt.

Ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός·
Ἀλλ' εἰσὶ τοῦ κέρδους ἅπαντες ἥττονες. B
Χρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ' ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.
Βλ. Ὡς πολὺ μεθέστηχ', ὧν πρότερον εἶχε, τρόπων.
Χρ. Μελαγχολᾷς ὦ 'νθρωπε, νὴ τὸν οὐρανόν.
Βλ. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ βλέμμ' αὐτὸ κατὰ χώραν ἔχει·
Ἀλλ' ἐστὶν ἐπίδηλόν τι πεπανουργηκότι.
Χρ. Σὺ μὲν οἶδ' ὃ κρώζεις. ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος, C
Ζητεῖς μεταλαβεῖν. Βλεψίδ. Μεταλαβεῖν ζητῶ; τίνος;
Χρ. Τὸ δ' ἐστὶν οὐ τοιοῦτον, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.
Βλ. Μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ' ἥρπακας; Χρ. Κακοδαιμονᾷς.
Βλ. Ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἀπεστέρηκας γ' οὐδένα;
Χρεμ. Οὐ δῆτ' ἔγωγ'. Βλεψίδ. Ὦ Ἡράκλεις· φέρε, ποῖ τις οὖν
Τράποιτο; τἀληθὲς γὰρ οὐκ ἐθέλεις φράσαι. D
Χρεμ. Κατηγορεῖς γὰρ, πρὶν μαθεῖν τὸ πρᾶγμά μου.

BL. Deus bone, vt nihil quicquã ſani eſt vſpiã:
Adeòque omnes ad vnum lucro ſeruiunt.
CH. Non tu ſat mihi ſanus viuere per Deum.
BL. Quàm longè à priſtinis receſſit moribus?
CH. Per cœlum, mi vir, atra te bilis agitat.
BL. Sed neque vultum ſatis fixũ habet: & mobiles
Oculi, veteratorium animum palàm arguunt.
CH. Noui iã, quo tu hæc crocites: vt mei ſcilicet
Furti, ſi quod commiſerim, partem auferas.
BL. Ego vt partẽ auferam? cedo cuiuſnam rei?
CH. Hoc non ita eſt: nam ego quod ago, longè aliter ſe habet.
BL. Num tu non es furatus, ſed tantummodò
Rapuiſti? CH. Larua te atque intemperiæ agitant.
BL. At neque quẽquã circumuenisti fraudibus?
CH. Non certè. BL. ô Hercules, quònam ſe quiſpiam
Vertat, ſi tu verum non vis fateri?
CH. Qui tu me damnas, antequam rem noueris.

Σχόλια. Μεθέστηχ' ὧν πρότερον.] πρόσθεν ἦν χρηστὸς ὤν, νῦν πανοῦργος γέγονε. Ἐπίδηλόν τι.] ἀλλ' ἐστι τὸ βλέμμα αὐτῷ ὅμοιον πεπανουργηκότι βλέμματι.

Gerardvs. Μεθέστηχ'] pro μεθέστηκε, perfectum medium à μεθίσταμαι, recedo ab aliqua re. vt antiquos mores procul ablegauit qui nũc tam veterator eſt, quàm olim candidus fuit. ὧν pro οὓς. relatiuum ſequitur caſum antecedentis Attica conſtructione. κατὰ χώραν, in vno loco. vt vultus eſt imago animi, ita oculi ſunt indices. Propterea dicunt animum in oculis habitare, in illiſque peculiarem animi ſedem eſſe, ex oculis enim, mentis vel leuitatem, vel conſtantiam, irã, faſtum, manſuetudinẽ, in ſumma ſic ne an ſic afficiatur poſſe colligi. Obiicit ergo Blepſidem' Chremylo, quod nunc verſutior factus quã olim fuiſſet. non ita vt quòdam placidis ſit oculis, ſed mobilibus, & huc illuc circunſpectantibus, quo vult probatum, mentẽ Chremyli ſic ad alios fallendos verſatilẽ eſſe & ad omne genus impoſturæ excogitandũ accõmodam. ἐπίδηλον. oculus eſt perſimilis veteratori, id eſt proſus qualis ſolet eſſe veteratoris te improbũ manifeſtè notat tuus aſpectus, præ ſe fert neſcio quid, quo te perperã aliquid feciſſe liquido conſtat.

Σχόλια. Οἶδ' ὃ κρώζεις] παροιμία ἐπὶ τῶν ἐργολαβούντων ὡς αἱ κορῶναι. ἀντὶ τοῦ σὺ οἶδα ὃ σὺ θέλεις τοῦ κεκλοφέναι με διαλέγειν. Ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος.] τὸ ὡς ἐστιν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ὅτι ὡς εἰώθασί τινες. οὐ γὰρ ἐστι πρὸς τὸ ζητεῖς, ἀλλὰ πρὸς τὸ κεκλοφότος. ἐστιν ἀντὶ τοῦ καθαρίζειν οὖν πρὸς τὸ κρώζεις, τὸ λοιπὸν λέγει κομματι-

κῶς. Ἀπεστέρηκας.] ἀποστερῶ ἐπὶ τοῦ παρακαταθήκην τινὸς λαβὼν εἰς διαβολὴν χωρήσει, καὶ ἀπὸ ἰδίων δὲ ἀνῇ, καὶ ἔλαβεν.

Gerardvs. Κρώζεις.] verbũ κρώζειν, ſignificat κράζειν ὡς κορώνη ἢ κόραξ, id eſt, vocem edere, qualis eſt cornicũ, vel coruorũ. vbi ad cornices refertur, ſignificat ineptè garrire: cornicari Latini dicunt. Ad coruos ſi referas, eſt prædæ inhiare, Latini crocitare à voce coruorũ cro, cro, cro, vt Græci κρώζειν effinxerunt. Chremylus Blepſidemum cum coruo confert qui in partẽ prædæ venire laborat. ὡς ἐμοῦ. quaſi ego ſim furatus aliquid. τίνος. Genitiuus hic pendet à μεταλαμβάνω, quod genitiuo iungitur, vt ferè fit vbi non totũ, ſed pars tantũm ſignificatur. τόδ'. hoc, hæ opes quas audiſti mihi eſſe, non ſunt vt dicis, nõ ſunt ſcilicet ſacrilegio paratæ. ἔχον. ſ. ἐστι. eſt habens, id eſt, ἔχει. alia ratione diues ſiam quàm dicas. ἥρπακας. Hoc nimis feſtiuè dictum. Dum obiectũ vitium fingit ſe corrigere, alterum ſubiicit. & ingerit quod eſt priori deterius: raptor enim qui rem alienam tollit vi, nocentior eſt fure, qui clàm aufert. Non abludit hinc quod vulgò dicitur in edaciores: Non edis, ſed deuoras. κακοδαιμονᾷς. vt Blepſidemus vitia maiora intendere ſtudet, ita & Chremylus eum grauioribus conuiciis inſectatur. Leue non eſt conuitium, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς. Peius autem eſt, μελαγχολᾷς. Omnium autem teterrimum eſt κακοδαιμονᾷς, id eſt, cacodæmone agitaris. Dixerunt cacodæmones eſſe ſpiritus malos,

tas malos, ab iuſtitia & æquitate alienos, nocere paratos, & qui impias hominum mentes tranſuerſas agere vnicè affectent. ἀλλ' οὐ δῆτα. ſed an non. γ' οὖν, ſaltem, id eſt ſi neque ſacrilegio, neque furto, neque rapina opes tibi paraſti, an non ſaltem fraude aliqua & dolo cuiuſpiam bona tibi quæſiſti? ὤ Ἡράκλεις. Exclamat præ indignatione, quòd mentem Chremyli non aſſequatur, mox quaſi deſponderit animum, ſubdit

A εἴπε, quod eſt, ipſe dic ſi lubet: poſthac certum eſt nihil diuinare. ποῖ. quò, in quam partem quis vertatur, id eſt, quis alias vias promptè diſcedendi comminiſcatur? ipſe enim ſibi in animum inducere nequit, bona Chremyli ex hæreditate aliqua, donatione, aut arte quapiam lucroſa, tantillo tempore facta fuiſſe auctiora. τετράφθαι à τρέπομαι eſt: & τἀληθὲς pro τὸ ἀληθὲς ponitur.

Βλ. Ὦ τᾶν, ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ πάνυ
Ἐθέλω διαπρᾶξαι πρὶν πυθέσθαι τὴν πόλιν,
Τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασι τῶν ῥητόρων.
Χρ. Καὶ μὴν φίλως γ' ἄν μοι δοκῆς, νὴ τοὺς θεούς,
Τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας γε λογίσασθαι δώδεκα.
Βλ. Ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον,
Ἱκετηρίαν ἔχοντα, μετὰ τῶν παιδίων
Καὶ τῆς γυναικός, κοὐ διοίσοντ' ἄντικρυς
Τῶν Ἡρακλειδῶν οὐδ' ὁποιοῦ, τῶν Παμφίλου.

B *Bl. At ego, bone vir, negotium hoc modico tibi*
Sumptu effectum dabo: & priuſquam ciuibus
Innoteſcat, iam rabularum os pecunia
Probè obturabo. CH. *Atqui per Deos, tu mihi*
Talis videre amicus: qui ſi tres minas
Expoſueris, repetiturus ſis duodecim.
Bl. Virum ego mi videre videor, qui ſupplicem
Oliuæ ramum geſtitans, cum liberis
C *Et vxore ad tribunal ſedebit: &*
A Pamphili Heraclidis, ſi quis conferat,
Ne tantillum quidem, vlla in parte differet.

Σχόλια. Ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ.] ὡς πρὸς εὐρηκότα ὁ διάλεξις. χρῆται δὲ τῇ παλιλλογίᾳ, ἀντὶ τοσούτου. Τὸ στόμ' ἐπιβύσας.] τείνεται πρὸς τοὺς ῥήτορας ἐπειδὰν ὦσι τοῖς ἐρμαίοις καλλωπιζομένοις ἐμφορτίζεσθαι κέρμασιν.

Bisetvs. Ἐπιβύσας] Σ. ἐμπλήσας, γεμίσας, ὡς Ὅμηρος, — Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. καὶ ἐπιβύσαντες, ἐπικαλύψαντες, σκεπάσαντες. καὶ βύειν τὸ φράττειν, καὶ καλύπτειν. Κέρμασι] Σ. κέρματα, τὰ λεπτότατα. καὶ κερματίζειν, εἰς λεπτὰ διαιρεῖν. οὕτω τὸ κέρμα λέγεται. καὶ τῶν χρημάτων λεπτότατόν τι μέρος δηλοῖ. μέτρον δὲ χρῆσιν χρημάτων κέρμασιν.

Gerardvs. Τοῦτο,] hoc tuum crimen diluam, qualecunque, ac quantumcunque fuerit, ob idque non traduceris, neque male audies apud ciues. Ad rhetorem enim illum veniam, qui contra te dicturus eſt, & verborum lenocinio tuũ flagitium exaggeraturus eſt, vbi puſillum pecuniæ numerato, non modò ſcelus tuum extenuabit, ſed vbi te innocentiſſimum probarit, aduerſario tuo, atque adeo cunctis ciuibus, æternum imponet ſilentium. Celebre eſt, neque extra rẽ, quod de Demoſthene traditur. Is cùm in concione acriter Mileſiorum legatis reſtitiſſet, ac in poſterum diem cauſa reiecta eſſet, per noctẽ legati eum adiere, magnopere rogantes ne poſtridie contra ſe diceret, quod impetrarunt, tradita illi pecunia quantam petiuerat. Poſtridie ergo venit Demoſthenes in concionem, collo multa lana circumducto, συνάγχην, id eſt, anginã ſe pati fingens, propterea ſpiritibus coartatis, dicere ſe non poſſe innuens. Aderat tum non inſcitus vir, quem ſimulatio non fefellerat, qui exclamauit Demoſthenem non συνάγχην ſed ἀργυράγχην, id eſt non anginam, ſed argentanginam pati, ſilentium eius argento redemptum ſignificans. Πυθέσθαι] à πυνθάνομαι. prius quàm reſciſcat vrbs, id eſt, ciues: ita enim rhetor ſciet crimen arte diſſimulare, vt nemo ciuium crediturus ſit, te illius reum eſſe. φίλως. Quoniam dictum erat ὦ τᾶν. Sentio hanc tuam amicitiã fictam. Si enim mea

cauſa tres libras inſumpſeris, in libris rationum duodecim cõputabis. ὁρῶ. Deterret Chremylum à minis iudiciorum, à calamitate quę ipſi, liberis eius & vxori impendeat: ſi in ius vocatus ab eo, cuius rem occupat, cogetur ob delictum pœnas D dare, ὁρῶ, ita certꝰ ſum de eo quod tibi imminet, vt non dubitem affirmare illud iam me videre. τινα. Eurystheus Herculi viuo infeſtus ſemper fuit, & inimicus ſummus. Mortuo Hercule Heraclidas, id eſt, liberos Herculis, & qui à partibus illius ſteterant, pertinaciſſimè eſt inſectatus: cuius ſæuitiam cùm neque ferre, neque repellere poſſe ſe agnoſcerent, tandem ad Athenienſes opis gratia ſupplices venerunt. Chærephon tra- E gicus poëta horum miſeriã poſtea carmine deſcripſit. Deinde Pãphilꝰ inſignis pictor in Stoa, porticu Athenienſium, mirè expreſſit. Ait ergo Bleptidemus ſe propediem ſimile quiddã viſurũ in Chremylo, vxore, & liberis eius: fore enim breui, vt hi omnes ob ſurreptas opes in ius pertrahantur, corámque ſenatu tam calamitoſi videantur, quàm Heraclidæ quondam fuere. τινα, vnum aliquem: non nominat, quoniam putat F Chremylum ſatis intellecturum, hoc de ſe, & de ſuis dici. Καθεδούμενον,] participium futuri poſterioris à καθέζομαι. Etiamnum obſeruatur, vt rei coram ſenatu ſedeant nudato capite.

Σχόλια. Ἱκετηρίαν ἔχοντα] ἱκετηρία ἐστὶ κλάδος ἐλαίας ἐρίῳ πεπλεγμένος. οἱ γὰρ ἱκετεύοντες ἐλαίας κατεῖχον κλάδον.

Bisetvs. ἱκετηρίαν,] ταύτην τὴν ἱκετηρίαν Σοφοκλῆς ἐν τῷ Οἰδίποδι τυράννῳ, κλάδους ἱκτηρίους, καὶ κλάδους ἱκεσίους καλεῖ. Εὐριπίδης δὲ, θαλλοὺς ἱκτῆρας, καὶ κλάδους G ἱκεσίους. Αἰσχύλος δὲ ἐν Εὐμενίσιν ἡμῖν τὸ τοῦ ἱκέτου σχῆμα καλῶς διὰ τούτων δηλοῖ.

Ἐγὼ μὲν ἕρπω πρὸς πολυστεφῆ μυχόν,
Ὁρῶ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν ἄνδρα θεομυσῆ
Ἕδραν ἔχοντα, προστρόπαιον, αἵματι
Στάζοντα χεῖρας, καὶ νεοσπαδὲς ξίφος,
Ἔχοντ' ἐλαίας θ' ὑψιγέννητον κλάδον,
Λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον
Ἀργῆτι μαλλῷ.

Σχόλια. Τῶν Παμφίλου.] Πάμφιλος ζωγράφος ἦν. ὅς τις τοὺς Ἡρακλείδας ἔγραψεν, ἱκετεύοντας τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον μετὰ τὸν θάνατον Ἡρακλέους, Εὐρυσθέως διώκοντος τοὺς Ἡρακλείδας, διὰ τὸ πρὸς τὸν Ἡρακλέα τὸν ἐκείνων πατέρα ἐμφύλιον μῖσος. ταύτην τὴν ἱστορίαν ἔγραψε Πάμφιλος τραγικός. μετὰ δέ τινας ζωγράφος ἦν, ὃς τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν τύχην χαρακτῆρι ὑφηγήσατο. Καλλίστρατος δὲ καὶ Εὐφρόνιος τραγῳδιῶν ποιητὴν φασὶ καὶ διδάξαι Ἡρακλείδας. τὰ δὲ λίαν ἀπηκριβωμένα ὑπομνήματα, δισταζει, πότερον τραγικὸς ποιητὴς ἢ ζωγράφος, ὃν καθυφεῖσθαι φασὶν Ἀπελλοῦ. περικλυτὸς δὲ ζωγράφος ὁ Ἀπελλῆς. ἐν μὲν ταῖς διδασκαλίαις πρὸ τούτων τῶν χρόνων Πάμφιλος οὐδεὶς φέρεται τραγικὸς γραφῇ μετὰ τοῦτο δ' εἶεν οἱ Ἡρακλεῖδαι καὶ Ἀλκμήνη καὶ Ἡρακλέους θυγάτηρ Ἀθηναίους ἱκετεύοντες Εὐρυσθέα δεδιότες. ἥτις Παμφίλου οὐκ ἔστιν ὥς φασιν ἀλλ' Ἀπολλοδώρου. ὁ δὲ Πάμφιλος ὡς ἔοικε καὶ νεώτερος ἦν Ἀριστοφάνους. ἄλλως. οὗτος τραγῳδοποιός. ἔγραψε δὲ τοὺς Ἡρακλείδας ἱκετηρίας ἔχοντας, ὅτε Εὐρυσθεὺς μετὰ θάνατον Ἡρακλέους τοὺς Ἡρακλείδας ἐδίωξε. καὶ οὗτοι μετὰ τῆς Ἀλκμήνης παρεκάλεσαν τοὺς Ἀθηναίους βοηθῆσαι αὐτοῖς ὅπερ καὶ ἐγένετο. τὰ οὖν συμβάντα αὐτοῖς ζωγράφος τις Πάμφιλος Ἀθηναῖος εἰς τὴν στοὰν τῶν Ἀθηναίων ἔγραψε καὶ αὐτοὺς ἱκετεύοντας. τοῦτο οὖν λέγει, ὅτι οἱ καταδικαζόμενοι μετὰ τῶν παίδων καὶ τῶν γυναικῶν παρακολουθουσῶν λόγοι ὑπεῖχον τὰ ἐγκλήματα. ἄλλως. ὁ Πάμφιλος οὗτος εἷς ἦν τῶν Ἡρακλειδῶν, υἱὸς μὲν Αἰγιμιοῦ, ἀδελφὸς δὲ Δυμάνου καὶ Δωριέως ἀφ' ὧν φυλαὶ ἐν Λακεδαίμονι, Παμφιλεῖς, καὶ Δυμανεῖς καὶ Δωριεῖς, ἀφ' ἧς οἱ Δωριεῖς οἵτινες οἰκοῦντες πρότερον τὴν Πίνδον μίαν οὖσαν τῆς τετραπόλεως, τῆς ὑπ' Εὐβοίᾳ, ἀφικνοῦνται εἰς τὴν μεταξὺ Οἴτης καὶ Παρνασοῦ Δωρίδα ἑξάπολιν οὖσαν. ἔστι δὲ Ἐρινεόν. Κύτινον. Βοιόν. Λίλαιον, Καρφαία, Δρυόπη. ἐκ δὲ τούτων σὺν τοῖς Ἡρακλείδαις ἀναχωροῦσιν ὁμοῦ ἐκ τῆς Ἀττικῆς εἰς Λακεδαίμονα ὥς Πίνδαρός φησι. δηλονότι δὲ Παμφίλου.

Gerardvs. Ἱκετηρίαν,] hiceteria, quæ & hicteria per ſyncopen dicitur, ramus eſt oliuæ, quem geſtabant ſupplices, vnde oliua arbor ſupplex appellari ſolet: ducta vox eſt ab ἱκετεύω, ſupplico. διοίσεται, futurum eſt à διαφέρομαι, quod genitiuum poſcit. Ὁτιοῦν.] quodlibet, quantumuis modicum. τῶν Παμφίλου, qui fuerunt Pamphili, id eſt, quorum hiſtoriam Pamphilus depinxit. τῶν ὑπὸ Παμφίλου γεγραμμένων.

Χρ. Οὐκ, ὦ κακόδαιμον, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς μόνους
Ἔγωγε, καὶ τοὺς δεξιοὺς καὶ σώφρονας
Ἀπαρτὶ πλουτῆσαι ποιήσω. Βλ. Τί σὺ λέγεις;
Οὕτω πάνυ πολλὰ κέκλοφας; Χρ. Οἴμοι τῶν κακῶν,
Ἀπολεῖς. Βλ. Σὺ μὲν οὖν σεαυτόν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Χρ. Οὐ δῆτ'· ἐπεὶ τὸν Πλοῦτον, ὦ μόχθηρε σύ,
Ἔχω. Βλ. Σὺ Πλοῦτον; ὁποῖον; Χρ. Αὐτὸν τὸν θεόν.
Βλ. Καὶ ποῦ 'στιν; Χρ. Ἔνδον. Βλ. Ποῦ; Χρ. Παρ' ἐμοί. Βλ. Παρὰ σοί; Χρ. Πάνυ.
Βλ. Οὐκ ἐς κόρακας; Πλοῦτος παρὰ σοί; Χρ. Νὴ τοὺς θεούς.
Βλ. Λέγεις ἀληθῆ; Χρ. Φημί. Βλ. Πρὸς τῆς Ἑστίας;
Χρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. Βλ. Τὸν θαλάσσιον λέγεις;
Χρ. Εἰ δ' ἔστιν ἕτερός τις, Ποσειδῶν, τὸν ἕτερον.

CH. Nequaquam homo impuriſſime, ſed tantùm bonos
Ego, & gnauos, & frugi reddam diuites.
BL. Quid ais? adeóne multa ſuffuratus es?
CH. Ah enecas. BL. Tuteipſum, vt mihi vidêre. CH. Non
Hercle, quandoquidē ego Plutum ipſum, ô ſcelerum caput,
Domi habeo. BL. Túne Plutum? quem Plutum? CH. Deum.
BL. Vbi is eſt? CH. Intus. BL. Vbi? CH. Apud me. BL. Apud te? CH. Scilicet.
BL. Abi in malam rem: num nam apud te Plutus eſt?
CH. Ita me Dij ament. BL. Veráne hæc? CH. Veriſſima.
BL. Per Veſtam? CH. Per Neptunum. BL. Nū marinum?
CH. Dico: & ſi eſt alter Neptunus, per alterum.

Σχόλια. Οὐκ, ὦ κακόδαιμον.] εἰ γὰρ ὡς φὴς ἐκεκλόφειν, φαῦλος ἦν ἂν τὸν τρόπον. φαῦλος δὲ ὤν, οὐκ ἂν παρέσχον ἄν, ἄλλῳ τινι. νῦν δὲ τοῖς χρηστοῖς προῃρημένος δοῦναι, δῆλον ὅτι ἀγαθός εἰμι. εἰ δὲ ἀγαθός, οὐ κέκλοφα. Ἀπαρτί.] ἀπηρτισμένως. ἐπίρρημα δὲ ἐστὶν ὡς ἀμογητί. σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένον καὶ πλῆρες. κέχρηται αὐτῷ Ἡρόδοτος λέγων. ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί. καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλλοις. φράσον μοι ἀπαρτὶ δή τινα προλαβών. συνωνυμεῖ δὲ ἡ λέξις. ἔσθ' ὅτε γὰρ καὶ χρονικὸν ἐπίρρημα δηλοῖ, ὡς καὶ Καλλίμαχος.

Gerardvs. Κακόδαιμον.] Vir diris, & intemperiis vexate, in cuius animum id demum cadit, quod abominandum eſt, & viris bono genio præditis auerſandum. ἀλλά. Tantum abeſt, aliena rapiā, vt aliis etiā ego bona ſim largitur⁹. μόνους, ſolos bonos (ne putes mihi cōmerciū vllū cum malis fuiſſe) & rebus gerendis idoneos, non ignauos: & modeſtos, ac cordatos, non ſtupidos, & qui nullo iudicio ſua profundūt: homines frugi, ſtudioſos, & virtutis amantes. οἴμοι τῶν κακῶν, ô ſcelera. abhorret à furto. Obtundis me, nec eſt vt te, verba de flagitiis tantis tam præpoſterè facientem diutius ſuſtineā. σεαυτόν. non ego te perdo flagitia tua cōmemorans, ſed tu teipſum deſtruis, qui ea cómittis: furé enim eſſe te credam oportet, cui cū paulò antè pauperrim⁹ eſſes, núc ita ſuppetát opes, vt alios efficere poſſis diuites. ὦ μοχθηρὲ σύ.] Obſeruent pueri σὺ pronomē vocatiuum habere ὦ σύ, aduerſus Grammaticorum regulam. καθολικῶς, inquiunt, αἱ πρωτότυποι ἀντωνυμίαι οὐκ ἔχουσι, id eſt, Pronomina primitiua vocatiuos nó habent. Ὁποῖον.] Indefinita eſt hæc dictio ſuapte natura, hîc autem o abūdat, eſtque ὁποῖον, ποῖον, ὅντινα. Αὐτόν,] notat excellētiam, & certitudinē, illum ipſum magnū Deum nomine Plutū. Ποῦ 'στιν.] ſynęreſis Attica pro ποῦ ἐστιν. οὐκ ἐς κόρακας, an non ad coruos, ſubaudi verbū πορεύσῃ. ἀπελεύσῃ. πέμψῃ. perges, ibis, mitteris, aut aliud quod cōueniat. Quibus Græci precantur exitiū, iubēt eos ad coruos abire, vt ſit, vade ad coruos, faceſſe hinc

ſe hinc inauſpicatò, malè pereas. φθείρου. Huius rei alij aliam aſferunt cauſam. Locum fuiſſe apud Æoles Arnam incolentes, nomine κόρακας, id eſt, corui, in quem locum maleficos relegabant. Alij locum huius nominis in Theſſalia fuiſſe contẽdunt, in quẽ nocentes dabantur præcipites. Sũt qui hoc referant ad volatum coruorum: quoniã enim in deſertis volitare conſueuerunt, voluẽt ad coruos illi eſſe eundum, quẽ intelligunt in extremas ſolitudines publicitus deportandum. Quid ſi coruos pro cruce & patibulo nos accipiamus? nam cùm minamur cuipiã futurũ, vt vitã ſuſpẽdio finiat, dicere ſolemus, Tu coruos in cruce paſces. Quò reſpiciebat Diogenes Cynicus cũ diceret, κρεῖττόν ἐστιν ἐς κόρακας, ἀπελθεῖν, ἢ ἐς κόλακας, id eſt, Satius eſſe ad coruos deuenire, quàm ad aſſẽtatores, propterea quòd corui improbos homines tantùm, & eoſdẽ mortuos inſectantur, adulatores verò bonos deuorant, viuos etiam. ἀλλά. poſt inſigne iuſiurandum, incipit nonnihil fidei habere.

Σχόλια. Πρὸς τῆς Ἑστίας.] ἡ Ἑστία θυγάτηρ ἦν Κρόνου, καθάρχας τῆς οἰκίας εὑροῦσα ἣν οὗτος τὸν οἶκον ἔχειν ... ἵνα τούτους σωζῇ καὶ τὴν οἰκοῦντων ἐπὶ φυλαξ. οὕτω καὶ ἑστίαν Δία καλοῦσιν εἰς ὃν φυλακὴν τῶν οἴκων γράφουσιν.

GERARDVS. Ἑστίας.] Quoniam Chremylus in genere iurauit, νὴ τοὺς Θεούς, ne de obſcurioribus Dijs tantummodo iuraſſe putetur, Blepſidemus in ſpecie eum iurare vult iureiurãdo ſanctiore propoſito, adſtringi ergo eũ vult per Veſtam, Deam apud priſcos in tanta veneratione habitam, vt qui ei ſacra non faceret, ἀνέστιος, quẽ pro impio & iniuſto accipiebãt, diceretur. Græci omnia ſua ſacrificia ab hac auſpicati, in eãdẽ deſinebant. Tantum fuit hoc numẽ, vt Pauſanias dixerit, θύουσι δὲ Ἑστίᾳ μὲν πρώτῃ, δευτέρῳ δὲ Ὀλυμπίῳ Διί, id eſt, Sacrificant Veſtę quidem primùm, Ioui deinde Olympio. Per Veſtam nonnulli Terrã & Cererẽ accipiendam putãt, per quam antè iurauerat Chremylus, Οὔ τοι μὰ τὴν Δήμητρα, propterea ad imaginem terrę templa Veſtæ forma conſtruebatur rotunda. Quapropter Chremylo non ſatis fuit per Veſtã iurare, ſed per Neptunũ iurare viſum eſt, numen tanto potentius Veſta, quanto mare latius eſt & maius terra. Olim cùm è terra mugitus & terribilia audirẽtur tonitrua, horrorẽ metuendũ mortalibus incutientia, rurſus cũ per terræ motus prærupti mõtes in planũ viderentur deuolui, adde & ſubito terræ hiatu totas vrbes & vaſtas terræ partes abſorberi, Neptuno ſacra obibant, quẽ & ἀσφάλιον, id eſt, terrę confirmatorem, & hominum protectorẽ: rurſus γαιήοχον, id eſt, τὴν γῆν ἔχοντα, id eſt, qui terram continebat, appellabant, θαλάσσιον, hoc addidit, ne ſimilitudine vocis fallatur. τὸν ἕτερον, repete νή.

Βλ. Εἶτ' οὐ διαπέμψεις καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους;
Χρ. Οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ. Βλ. Τί φῄς;
Οὔ πω μεταδοῦναι; Χρ. Μὰ Δία. δεῖ γὰρ πρῶτα—
Βλ. Τί;
Χρ. Βλέψαι ποιῆσαι νώ. Βλ. Τίνα βλέψαι; φράσον.
Χρ. Τὸν Πλοῦτον· ὥσπερ πρότερον ἑνί γέ τῳ τρόπῳ.
Βλ. Τυφλὸς γὰρ ὄντως ἐστί; Χρ. Νὴ τὸν οὐρανόν.
Βλ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ', ὡς ἔμ' ἦλθεν οὐδεπώποτε.
Χρ. Ἀλλ' ἢν θεοὶ θέλωσι, νῦν ἀφίξεται.
Βλ. Οὔκουν ἰατρὸν εἰσαγαγεῖν ἐχρῆν τινα;
Χρ. Τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει;

BL. Annòn etiam ad amicos transmittes tuos?
CH. Res nondum eò rediit. BL. Quid ais? an nondum eò
Res rediit, vt Plutus aliò tradatur? CH. Haud
Dũ per Iouẽ, ſed oportet prius. BL. Quid prius?
CH. Viſũ reſtituere. BL. Cui reſtituere? dic age.
CH. Pluto, & talẽ omnino, qualẽ prius habuit.
BL. Vtrũ ille verè cæcus eſt? CH. Ita per Deos.
BL. Non temerè eſt ergo, quòd ad me nunquam venerit.
CH. At iam porrò veniet, Dijs volentibus.
BL. An nõ oportet medicũ aliquẽ huc adducere?
CH. Quis hac in vrbe ſit medicus? vbi medicis

Σχόλια. Καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους.] ὅτι οὐ μεθίστατο ... τὸ Βλεψίδημον. ἀκηκοὼς δὲ ἦλθε. Βλέψαι ποιῆσαι νώ.] ὅτι τὸ νώ ἀντὶ τοῦ αὐτόν. ἢ ἀντὶ τοῦ δεῖ ἡμᾶς ποιῆσαι αὐτὸν βλέψαι.

BISETVS. Νώ] σημείωσαι τὸ νώ ἀντὶ τοῦ νιν, ἤγουν αὐτόν, ὑλλῃ ἰδέᾳ. διὸ καὶ τὰ παλαιὰ σχόλια ἴσως ἐπανορθώσεως δεῖται. τὸ νώ, καὶ τὸ σφώ τινες γράφουσι σὺν τῷ ι, λέγοντες ἐκ τοῦ νῶϊ, καὶ σφῶϊ κατὰ συναίρεσιν γεγονέναι. διὸ καὶ περισπῶνται. οἱ δὲ τὸ νώ, καὶ τὸ σφώ χωρὶς τοῦ ι γράφουσι, καὶ κατ' ἀποκοπὴν ὀξυτονεῖσθαι λέγουσιν. ἀλλ' οἱ ἐκ τοῦ νῶϊ, καὶ σφῶϊ περισπωμένων ταῦτα γίνεσθαι, τὴν περισπωμένην ὤφειλον ἔχειν, ὥσπερ κυκλῶ, κυκλῶ. ... εἰ δὲ ταῦτα γίνεσθαι ἀναλόγως ὀξύνεσθαι. ... τοῖς ... ἀντίστροφον τὴν περισπωμένην, ... τὸ σφῶ, τὸ νῶ, καὶ ἐν τοῖς πλ... ὀφείλει τὸ ω ... προπαροξύτονον. ὡς τὸ Μινωϊ, Ἡρωϊ. ἢ ὀξύτονον, ὡς ἐπὶ τοῦ Τρωϊ, ... οἱ ποιηταὶ ... καὶ πρωϊ ... τὸ πολὺ πλεῖον ἐν τῷ τῆς Ἀμαλθείας κέρατι ... ὁ δὲ νοῦς ἐστὶ. δεῖ γὰρ νώ, τουτέστιν ἡμᾶς ποιῆσαι βλέψαι τὸν Πλοῦτον, ὃς τυφλός ἐστι.

Σχόλ. Οὐκ ἐτός.] οὐκ ἀλόγως ἀλλὰ δικαίως. ἢ ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀληθῶς. ἐπιρρηματικὸν γάρ ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἐτῶς ἀπὸ τοῦ ἐτοῦς συνηρημένου.

GERARDVS. Οὐκ ἔστι.] res nõdũ in hoc ſunt. De tranſmittendo Pluto non eſt cur iam ſoliciti eſſe debeamus ἤ πω. i. τὰ πράγματα οὐκ ἔστιν ἐν τῷ μεταδοῦναι; An nondum res poſtulat vt aliò transferatur Plutus? τί;] Prę ſtudio exequendi id quod prius factum oportet, quàm Plutus traducatur, interrumpit ſermonem Chremyli: nam vno tenore dicturus erat Chremylus, δεῖ γὰρ πρῶτα βλέψαι ποιῆσαι νώ. Oportet enim antea nos efficere vt videat. νώ autem dualis accuſatiuus pro plurali ἡμᾶς Atticè ponitur. ἑνί γέ τῳ τρόπῳ, vno ac perſimili modo ita neque lippus, neque luſcus, neque luſcioſus, in ſumma vt omni oculorum vitio ſublato, non hebetius videat, quàm olim puer videbat. Ἐτός.] Aduerbiũ eſt, ſine cauſa, ab re, ἀλόγως. οὐκ ἐτός, ergo δικαίως, optimo iure. ὡς ἐμὲ πρός με, quod ad me non venerit, quare quòd diues nõ antehac fuerim. Εἰσαγαγεῖν.] Acri-

ſtus eſt poſterior infinitiui. thema εἰσάγω anomme verbũ. Ἤχθην] imperfectum à ἄγομαι, quod ipſum etiam inter ἀποθετικά verba collocant. Attico autem proſchematiſmo ἤχθην pro ἦγε dictum. Sonant ἤχθην εἰσαγαγεῖν, adductum iam oportuit.

Σχόλια. Τίς δ' ἦν' ἰατρός ἐστι. διαπύρει καὶ διαβάλλει τοὺς ἰατροὺς ὡς ἀμαθεῖς καὶ τοὺς δι' ὄντας ὡς μικρολόγους.

Gerardvs. Ἰατρός. In vrbe tanta quantę fuerunt Athenæ, medicum non fuiſſe veri non

A eſt ſimile: ſed pro nullo cenſetur. qui alius eſt, quàm eſſe debet. Duos hic ſimul taxat: medicos Athenienſes, vt qui per imperitiam & inſcitiam digni ſint, qui nullo numeróque locóq; habeantur. Rurſus ciues Athenienſes, vt diſciplinarum, & doctorum hominum contemptores. Nã cùm ita ſint homines, vt premiis & honoribus ad conatus inuitentur egregios, proptereáque vulgò receptũ ſit vt honos artes alere dicatur, qui fieri poteſt, vt illic artes vigeant, vbi nullus arti honos? B δ' ἐνὶ. ſ. ἰατρόν τινα εἶ).

Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς, οὐδὲν ἔστ', οὔθ' ἡ τέχνη.

Βλ. Σκοπῶμεν. Χρ. Ἀλλ' οὐκ ἔστιν. Βλ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ.

Χρ. Μὰ Δί'. ἀλλ' ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην

Ἐγὼ, κατακλίνειν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ

Κράτιστόν ἐστι. Βλ. Πολὺ μὲν οὖν, νὴ τοὺς θεούς.

Μή νυν διάτριβε· ἀλλ' ἄνυε πράττων ἕν γέ τι.

Χρ. Καὶ δὴ βαδίζω. Βλ. Σπεῦδέ νυν. Χρ. Τοῦτ' αὐτὸ δρῶ.

Neque præmium eſt ullum, neque magni ars ipſa fit?

Bl. Videamus. Ch. At non eſt. Bl. Neque videtur mihi.

Ch. Haud vllus eſt, me hercle: ſed, quod dudum ego

C *Apud me penſitabam, id longè erit optimum,*

Vt in templum ducamus Æſculapij.

Bl. Ita per Deos: atque ideo ne moram trahe:

Et, vt aliquid perficias, da operam ſedulò.

Ch. Iſthuc eo. Bl. Propera ocyus. Ch. At hoc ipſum ago.

Σχόλια. Μὰ Δί' ἀλλ' ὅπερ πάλαι.] τὸ ἑξῆς, ἀλλ' οὐκ ἔστι μὰ Δία, ἀλλ' ἐκεῖνο κράτιστόν ἐστιν ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην κατακλῖναι αὐτόν. Σπεῦδέ νυν] τὸ D νυν καθ' ὁμαλισμὸν, ἀναγνωστέον. ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ δέ. ἐγκλίνεται γὰρ ἀεί. καὶ βραχύ ἐστι, φωνήεντος ἐπιφερομένου. ὡς τὸ, σίγα νυν ἑστὼς καὶ μένε ὡς κυρεῖς ἔχων, παρὰ Σοφοκλεῖ. τὸ δὲ γε νῦν τὸ περισπώμενον, ἐπίρρημά ἐστι χρονικὸν καὶ μακρὸν ἀεὶ εὑρίσκεται. διὸ καὶ περισπᾶται.

Gerardvs. Πάλαι,] antequàm etiã huc ad me venires. Κατακλίνειν,] vt collocemus, & reclinare faciamus. Cæcis progredi non audentibus, & valetudinariis nequeuntibus, hoc verbum eſt proprium. Quoniam autem duci non E potuit ſine motu, ſubdit εἰς quæ accuſatiuo iungi debet. Accuſatiuus de more Attico ſupplendus, εἰς ναὸν, in templum, in ædem Æſculapij deductum, illic ſedere faciemus. Ἀσκληπιοῦ. Æſculapius Apollinis, qui idem Sol eſt, fuit filius, ab Apolline artis medicæ inuentore medicinam ſic doctus, vt non modò languidos ſanitati reſtitueret, ſed & mortuos ab inferis reuocaret, id quod Virbio Hippolyto, vel vt alij malũt Glau- F

co Minois filio cõtigiſſe aiunt. Strabo ſcribit in Epidauro templũ Æſculapij fuiſſe ingenti ægrotantium multitudine refertũ, tabellis hinc inde propendentibus, quibus conſtaret, qui, quóque morborum genere curati eſſent. νυν encliticum eſt, & pro δὴ accipitur: nam νῦν circunflexum tẽporale eſt aduerbium. διάτριβε. ſ. τὸν χρόνον, ne tẽpus teras. ἄνυε πράττων, perfice faciens pro perfice. Tale fuit λέγ' ἀνύσας, paulò antè. ἕν τι, rẽ vnam aliquam, vel medicum huc vocato, vel ad Æſculapium ducito. Τοῦτ' αὐτό. De curando Pluto ſummè angor: hoc vnum meditor. Chremylus vix ea fatus, ſubſequente Blepſidemo, domum ſuã ingreditur. Vbi dum de ducendo ad Æſculapium Pluto inter ſe agũt, ecce Penia, paupertatis Dea, Pluto & diuitibus hoſtis maxima, in mediũ prodit, facie arida, & macilenta, ſordido cultu & neglectiſſimo, oculis torue, atq; præ vehemẽti iracũdia ſurſum, deorsũ ſeſe circũagentibus. Chremylus, Blepſidemus, & chorus vnà cũ Pluto iam itineri accincti, in eã incidunt: quos ſimul atque Penia vidit, in hæc verba ſtomachoſior erupit.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΠΕΝΙΑ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

Bisetvs. Ἡ Πενία ἐξαίφνης, καὶ ἀπροσδοκήτως τοῖς γέρουσιν ἐπιφαίνεται ἀγανακτοῦσα, καὶ βαρέως G φέρουσα ὅτι ἐβούλοντο ποιῆσαι τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι, καὶ αὐτοὺς σφόδρα μεμφομένη κακολογεῖ, ὅτι ἑαυτὴν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐκβάλλειν ἀναξίως ἔγνωσαν. καὶ γὰρ ἀποδεικνῦσι τὴν πενίαν πολλῷ πλείω, καὶ μείζω ἀγαθὰ, ἢ τὸν Πλοῦτον τῷ ἰδίῳ πλούτῳ τοῖς ἀνθρώποις παρέχειν. οἱ δὲ γέροντες τοὐναντίον διισχυρίζονται, καὶ αὐτὴν τὴν Πενίαν ὡς πάντων τῶν κακῶν αἰτίαν οὖσαν λοιδορίαις ἀπωθοῦσι.

Ὦ θερμὸν ἔργον, κἀνόσιον καὶ παράνομον,
Τολμῶντε δρᾶν ἀνθρωπαρίω κακοδαίμονε

ACTVS II. SCENA IIII.

Senarij Iambici.

Pavpertas, Chremylvs, Blepsidemvs.

O Facinus audax, impium & nefarium,
Vos facere aggreſſi homunciones peſſimi:

Σχόλια. Ὦ θερμὸν ἔργον] κωμικὴ ἐστὶν ἡ μιμία. οἱ δὲ στίχοι ὡς οἱ προφθάντες ἰαμβικοὶ εἰσὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι

A
[illegible] ἂν τολμήσαιτο, ἔχοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν [illegible] πόλει χορηγίας. Θερμὸν ἔργον.] παράδοξον ἢ [illegible] ἢ τολμηρόν. ἡ πενία δὲ ἐντεῦθεν παρελθοῦσα μάχεται πρὸς Χρεμύλον καὶ Βλεψίδημον.

Gerardvs. Ω] cum vocatiuo ἄνθρωπαρίω vim habet vocandi: at primo loco ab irata Penia positum, indignationem præterea notat. Θερμόν.] Quod Græcis eſt θερμὸν, hoc Latinis eſt calidum. Vtrobique præceps ſignificat, & inconſultum, quódque iunctũ ſibi habet incommodum. Illi enim parum feliciter ſuccedit, qui incogitanter rem tractat calidiorem. Taxat itaque Penia Chremylum & Blepſidemum, quòd non ſatis deliberatè, ſed præcipitantiore conſilio, ac animo adhuc velut efferueſcente, rẽ nouã moliantur, id eſt, quòd ſpreta ſe (cũ qua ſemper antea magna illis conſuetudo interceſſerat) Plutum iam ſequi malint. παράνομον, καὶ ἀνόσιον. Duobus his verbis ἀνόσιον, & παράνομον, diuina ſimul & humana comprehenduntur: facinus Diis, hominibuſque inuiſum. τολμῶντε participiũ duale à τολμάω. κακοδαίμονε inconſultiſſimi, furiis & genio malo perciti, furiata mente homunculi. φεύγετον. quid ita properatis? vt fugere quàm ire magis videamini. Ἡράκλεις. inter Deos quos ἀποτροπαίους appellari diximus, Hercules numeratur: fuit enim monſtrorũ domitor. Peniæ conſpectu, vt oſtento aliquo perterrefactus, Herculis opẽ implorat. Poſſit etiam hoc verbũ ſimpliciter capi, vt aduerbium ſit mirantis. τόλμημα τολμᾶτον. Atticè. Quomodo antea dixit, μέμψιν μέμφομαι οὐδεὶς, [illegible] τετόλμηκα.

B
Quod ſequitur οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος, exponit quid ſit ἀνόσιον καὶ παράνομον. ἀπολώλατον. Perfectum medium Atticum, à themate ἀπόλλω, futuri loco ponitur propter certitudinẽ rei quam illis minatur. ὠχρά. Pallent qui fame tabeſcunt, qui typus in aniculam hanc Peniam macie confectam pulchrè competit. Chremylus autẽ ideo pallere eã putat, quòd bile cõmota ſit, vt quæ exclamarit, ὦ θερμὸν ἔργον &c.

C

Ποῖ ποῖ; τί φεύγετον; οὐ μενεῖτον; Χρ. Ἡράκλεις.

Πε. Ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἐξολῶ κακοὺς κακῶς.

Τόλμημα γὰρ τολμᾶτον οὐκ ἀνασχετόν,

Ἀλλ' οἷον οὐδεὶς ἄλλος οὐδεπώποτε,

Οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος, ὥστ' ἀπολώλατον.

Χρ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὠχρὰ μὲν γὰρ εἶναί μοι δοκεῖς.

D

Βλ. Ἴσως Ἐριννύς ἐστιν ἐκ τραγῳδίας.

Βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν.

Χρ. Ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας. Βλ. Οὐκοῦν κλαύσεται.

Πε. Οἴεσθε δ' εἶναι τίνα με; Χρ. Πανδοκεύτριαν,

Ἢ λεκιθόπωλιν. οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ

Quò, quò? quid fugitis? annón reſtitabitis?

CH. *Proh Hercules.* PA. *ego pol male vos perdã malos.*

Nam facinus auſi eſtis facere intolerabile:

Quale neque vllus Deorum, neque mortalium

Quiſquam antehac auſus fuit vllo ſeculo:

Quapropter ambo periiſtis nunc illico.

CH. *Quæ tu es mulier? nam mihi videre lurid.*

BL. *Fortaſſe Erinnys eſt, aliqua ex Tragœdia:*

Quia vultum præſe fert furialem atque Tragicum.

CH. *At non geſtat faces.* BL. *Ideo pœnas dabit.*

PA. *Quam vos putatis me eſſe?* CH. *Cauponariam,*

Aut venditricem ouorum: aliòqui non ita

E

Σχόλια. Ἴσως Ἐριννύς ἐστι.] [illegible] τὰς Ἐριννύας Αἰσχύλος [illegible] παρεισάγων. ἢ μετὰ λαμπάδων [illegible] ὡς Εὐριπίδης. γοργώπας [illegible] [illegible] ἢ ἄλλως εἰώθασιν οἱ τραγῳδοὶ τὰς Ἐριννύας εἰσφέρειν μετὰ λαμπάδων. καὶ γὰρ τὸ ἀπὸ τρόπου τῶν [illegible], τραγῳδοῖς μᾶλλον ἁρμόττει. Βλέπει γέ τοι.] [illegible] ἢ ἀντὶ τοῦ [illegible] ἢ ἀντὶ τοῦ γάρ. [illegible] δὲ καὶ ἐν πολλοῖς τῶν [illegible] [illegible] Τραγῳδικόν.] [illegible] ἐν ταῖς τραγῳδίαις οἱ ποιηταὶ εἰσάγουσι.

Gerardvs. Ἐριννύς.] Tragœdia cædibus, luctu, & omni miſeriarum genere plena eſt, exitúmque habet miſerabilem. Hic furiæ, tartarea monſtra viſuntur. Græci Ἐριννύας ἀπὸ τῆς ἔριδος, id eſt, a contentione & rixis, vocant. De illis ſic varij poetæ Latini:

F

His triſtia bella
Iræque, inſidiæque, & crimina noxia cordi.
Poſſunt vnanimes armare in prælia fratres.
Atque odiis verſare domos.
Poſſunt verbera tectis,
Funereáſque inferre faces.
Has luctus comitatur euntes.
Et pauor, & terror, trepidóque inſania vultu.
Has penes inſani fremitus, animúſq; profanus:
Error, & vndantes ſpumis furialibus iræ. &c.

Cum tã fœdo, támque horrendo monſtro Blepſidemus Peniam cõfert, quæ videtur omnia ſurſum, deorſum miſcere velle, adeò ſtatim à principio exclamauit, & minacib⁹ in eos vſa eſt verbis. μανικόν. Qui in Tragœdiis furioſè debacchãtur, excandeſcunt, vulnera inferunt vel recipiũt, oculis intuẽtur vſqueadeo acribus vt ſolo aſpectu terrorem ſpectatori incutiant. Hinc μανικὸν βλέπειν & τραγῳδικὸν eſt torue & truculenter oculos conicere. Tale eſt quod antea dixit, βλέπειν ἄρες.

Σχόλια. Ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας.] ἐπειδὴ [illegible] τὸ σχῆμα ἦλθε. καὶ γὰρ ἐν ταῖς τραγῳδίαις μετὰ λαμπάδων εἰσήεσαν αἱ Ἐριννύες. τὸ δὲ γὰρ ἀργὸν ὡς [illegible] τοῦ ἄλλα. Οὐκοῦν κλαύσεται.] ἀντὶ τοῦ οἰμώξεται. ὡς μὴ οὖσα κατὰ φύσιν φοβερά, ἀλλὰ μάτην ἀπατῶσα ἡμᾶς. Πανδοκεύτριαν.] ἀντὶ τοῦ κάπηλιν. ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι πάντας. εἴρηται δὲ κάπηλις, παρὰ τὸ χαχάζειν τὸν πηλόν. πηλὸς δὲ ὁ οἶνος, ὅθεν καὶ ἄμπελος, οἱονεὶ ἔμπηλος οὖσα ἢ ἐν αὐτῇ ἔχουσα τὸν πηλόν. Ἢ λεκιθόπωλιν.] ἀπὸ τοῦ χρυσίζοντος ᾠοῦ. ᾠόπωλιν. λέκιθος δὲ κυρίως τὸ ξανθὸν τοῦ ᾠοῦ,

G

διὰ τὸ [illegible] κεῖσθαι. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀσπρίου, ὃ καλεῖται [illegible]. ὅτι ἐν Πίσῃ τῆς Ἤλιδος [illegible] φύεται, διὰ τὸ ἐοικέναι τῷ χρυσῷ λεκίθῳ ᾠοῦ. [illegible] [illegible] ὠόπωλιν [illegible]. καὶ ἐν Λυσιστράτῃ. νὴ τὸν Δί' ἔγωγ' οὖν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου εἰς τὸ χαλκοῦν ἐμβάλλοντ' ὠμήλυσιν πῖλον, λέκιθον παρὰ γραός.

Gerardvs. Δᾷδας,] contractũ à δαΐδας.

Furiarum eſt terrificum hoc geſtamen: γὰρ autem quod præcedit iunge cum ἀλλ' vt ſit ἀλλὰ γὰρ, atenim. οὔκουν, itaque quoniam non eſt Erinnys, ſed tantum falſa hæc imagine nos ludere & territare conatur, κλαύσεται plorabit, malè multabitur, ſuæque impoſturæ graues pœnas dabit. Poſt hæc verba Chremylus & Bleplidemus ad Peniam ſecuri accedunt. πανδοκεύτρια. Mulier quæ cauponariam exercet, πανδοκεύτρια vocatur παρὰ τὸ πάντας δέχεσθαι quòd in tabernā ſuam diuerſoriam omneis recipiat. Mulierum autem id genus clamoſum eſt, auſterum, & difficile, vt quod oporteat, modò cū ſuis, & domeſticis, modò cum extraneis rixari & contendere. Idcirco Chremylus Peniam πανδοκεύτριαν quādam eam

A interpretatur. λεκιθόπωλιν,] λέκιθος, vitellū oui ſignificat, pro ouo quandoque accipitur, hinc λεκιθόπωλις mulier dicitur, quæ τοὺς λεκίθους πωλεῖ, quæ oua publice vendit, ᾠόπωλις. Alias piſum ſignificat, & legumen quodcunque. Pro ea igitur muliere λεκιθόπωλις ponatur quæ legumina & viliſſima quæque diſtrahit, [illegible]. Eſt & hoc mulierum genus audax ac verboſum, cuius ordinis Peniam eſſe Chremylus ſuſpicatur. Τουτονί] pro τοῦτον, quod & ipſum Atticè ι in finem capit pro τουτονὶ. B Non diſſimile illi ταυτὶ θύμον θαρ[illegible]. ἐνέκραγες indefinitum β. thema. ἐγκράζω. οὐδὲν. ſ. κατὰ, in nullo, nulla in re. δεδράκατον à δράω perfectum. Iam grauiſſima in me feciſtis.

Ἐνέκραγες ἡμῖν, οὐδὲν ἠδικημένη.
Πε. Ἀληθές; οὐ γὰρ δεινότατα δεδράκατον,
Ζητοῦντες ἐκ πάσης με χώρας ἐκβαλεῖν;
Χρεμ. Οὔκουν ὑπόλοιπόν σοι τὸ βάραθρον γίνεται.
Ἀλλ' ἥτις εἶ, λέγειν ἐχρῆν σ' αὐτίκα μάλα.
Πε. Ἣ σφὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην,
Ἀνθ' ὧν ἐμὲ ζητεῖτον ἐνθένδ' ἀφανίσαι.
Βλ. Ἆρ' ἐστὶν ἡ καπηλὶς ἡ 'κ τῶν γειτόνων,
Ἣ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται;
Πε. Πενία μὲν οὖν, ἣ σφῷν ξυνοικῶ πόλλ' ἔτη.
Βλεψ. Ἄναξ Ἄπολλον, καὶ θεοί· ποῖ τις φύγοι;
Χρεμ. Οὗτος, τί δρᾷς, ὦ δειλότατον σὺ θηρίον,

Fueras in nos debacchatura: cùm tibi
Nulla vnquam à nobis illata ſit iniuria.
PA. *Scilicet? annón hæc iniuria grauiſſima:*
C *Quòd cogitatis me eycere omnibus locis?*
CH. *Imò tibi Barathrum eſt reliquum. Sed tu, quæ ſies,*
Age ac dudum nobis te oportet dicere. (ram:
PA. *Quæ vobis promeritas pœnas hodiè infe-*
Quòd me cupitis de medio inſontem tollere.
BL. *Quid ſi hæc foret iſta, de fœdis mulierculis,*
Quæ in hac cauponatur vicinia: & ſuis
D *Cotylis iniquis ſemper imponit mihi? (mos*
PA. *Paupertas ego ſum, paupertas: veſtras do-*
Quæ multos iam annos, vobiſcum ſeruo, & colo:
BL. *O Phœbe Apollo, ô Dij, quò quis profugiat hinc?*
CH. *Heus tu quid agis? ô timidiſſimum animalculum,*

Σχόλια. Τὸ βάραθρον.] χάσμα τι φρεατῶδες καὶ σκοτεινὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ, εἰς ὃ τοὺς κακούργους ἔβαλλον. ἐν δὲ τῷ χάσματι τούτῳ ὑπῆρχον ὄγκινοι, οἱ μὲν ἄνω, οἱ δὲ κάτω. ἐνταῦθα τὸν Φρύγα τὸν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἐνέβαλλον ὡς μεμηνότα. ἐπειδὴ προέλεγεν ὅτι ἔρχεται ἡ μήτηρ εἰς ἐπιζήτησιν τῆς κόρης. ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, ἀκαρπίας ἔπεμψε τῇ χώρᾳ. καὶ γνόντες τὴν αἰτίαν διὰ χρησμῶν, τὸ μὲν χάσμα κατέχωσαν. τὴν δὲ θεὸν ἵλεων ταῖς θυσίαις ἐποίησαν.

Gerardvs. Βάραθρον.] Athenienſium mos fuit, rerum atrocitatem & triſtitiam, molliore nomine lenire, vt cùm δεσμωτήριον, quo nomine ſignificatur locus vinctorum, id eſt, carcer, οἴκημα, i. domum vocabant. Ab ea vrbanitate Chremylus in Peniam malè affectus adeò abeſt, vt non ſolùm velit δεσμωτήριον Peniæ relictum, ſed βάραθρον, qui locus erat Athenis, in mirandā depreſſus altitudinem, in quem deturbabantur, qui immanibus flagitiis, & omni vitę turpitudine infames erant. σφὼ pro ὑμᾶς. Ἀνθ' ὧν.] Supprimitur antecedens ἐκείνων. cuius caſum vſurpat relatiuum Attico more. Plena & communis oratio fuiſſet ἀντὶ ἐκείνων, δι' ὧν. Si ad verbū reddes, ſonant ἀνθ' ὧν, pro quibus. Latini per coniunctionem reddunt. ὅτι, διότι, eò quod, propterea quod.

Σχόλια. Καπηλίς.] Κάπηλις προπαροξυτόνως ἡ τὸν οἶνον πιπράσκουσα. δηλοῖ ἀπὸ τοῦ καπηλεύειν ὅ ἐστι τι- E λοιῶν τὸν πηλὸν ἤτοι τὸν οἶνον, καπηλὶς δὲ ὀξυτόνως ὑποκοριστικῶς, ἡ ταύτης ὑπηρέτις τῆς καπήλιδος. Ἣ ταῖς κοτύλαις.] ἀντὶ τοῦ παραλείπουσά με ταῖς κοτύλαις, ἥτις φησὶ μικρομετροῦσά με βλάπτει. διὰ ταῖς μετὰ φορᾶς τῶν μέτρων ἀπατῶσά με ἢ μὴ ὑδατοῦσα [illegible] ὡς τοῦ Βλεψιδήμου πεπωκότος ἢ δεδωκότος ἀργύριον. κοτύλη δέ ἐστιν εἶδος μέτρου ὃ λέγομεν ἡμεῖς, ἡμίξεστον.

Gerardvs. Καπηλίς.] Κάπηλος ferè dicitur, qui aliquid emit, quod reuendat. Propola vocatur Latinis. Strictius hic accipitur, vt de eo F tantùm dicatur qui vinum vendit: οἰνοπώλης. In Græcorum commentariis dictū reperimus παρὰ τὸ καλοῦν τὸν πηλόν, id eſt à corrumpendo vino, quoniam ſolent caupones bona vina cum deterioribus mixta pauperibus venūdare. Quæ mulier hoc facit, καπηλὶς appellatur. Interpres Græcus nos huius rei admonet, κάπηλις paroxytona dictio eam ſignificat quæ vinum vendit: καπηλὶς autem dictio oxytona vel diminutiui formam quandam habet, vel eius quæ vinum venale ha- G bet ancilla eſt. Quomodocunque accipias, ſcitū eſt, huius generis mulieres, viragines ferè quaſdam eſſe, quæ vt ornatu ſunt inculto, ita moribus ſunt agreſtibus & ſeueris. ἡ 'κ pro ἡ ἐκ. Sic dixit haud multo antè ἐν τῇ 'κκλησίᾳ. κοτύλαις. Menſuræ genus eſt κοτύλη. alio nomine vocant ἡμίξεστον. i. dimidium ſextarium. Latinis hemina nuncupatur. Rhennius Fannius apud Priſcianum:

At cotylas

At cotylas quas (ſi placeat) dixiſſe licebit,
Heminas, recipit geminas ſextarius vnus.
Cõqueritur Blepſidemus, vel quòd minore mẽſura, vel quòd vino corrupto, puta diluto, euaneſcente, vel aceſcẽte deceptus ſit. Poſterius videtur probabilius. Vina enim corrupta homines διαλυμαίνονται, i. perdunt & eorum valetudinem grauiter lædunt. σφῷν pro ὑμῶν, pẽdet hic datiuus à præpoſitione ξυν, quæ cum εἰμὶ iuncta eſt. ἡ εἰναι ξυν ὑμῖν, cuius familiaritate vtimini à multis annis. Ceſſabit tamen Peniæ conſuetudo, vbi hi à Pluto diuitias fuerint conſecuti.

Σχόλια. Ἄναξ Ἄπολλον.] ἰδίως τὸν Ἀπόλλωνα, ἤτοι ὡς ἀλεξίκακον καὶ χρησμοὺς παρέχοντα πρὸς ἀποτροπὴν τῶν δεινῶν, ἢ ὡς πατρῷον θεόν.

GERARDVS. Ἄναξ.] Hoc nomen non minus competit in Deos, quàm in homines, quamquam ſunt qui putent Iouem potius βασιλέα, cæ-

A teros Deos ἄνακτας debere dici. Dignitatis & potentiæ nomina ſunt. In auertendis monſtris, quale hoc videtur Blepſidemo, Apollini prima dignatio & virtus datur, propterea ſolum eum cum titulo honorifico nominat, & ab aliis Diis ſeponit. ποῖ τις φύγῃ, quò quis ſe proripiat, & occultet, qui tam abominandum monſtrum videat? Tertiam perſonam capit pro ſua. i. prima, quoniam hinc vult ſignificatum, nullum omnium hominum eſſe tam conſtantem & for-
B tem, qui Peniam non ſit execratus. ἀλλὰ τί δρᾷς, vel quid fugis ſignificat, vel quid agis. Nam δρᾶν pro φεύγειν capi, compoſitum ἀποδράω manifeſte docet. θηρίον. Feræ hominum conſpectum refugiunt, quo autem ſunt iuniores, eo ſunt & formidoloſiores. Timidiſſimum itaque volens eum ſignificare, diminutiuo eum compellat nomine.

Οὐ περιμενεῖς; ΒΛΕΨ. Ἥκιστα πάντων. ΧΡΕΜ. Οὐ μενεῖς;
Ἀλλ' ἄνδρε δύο γυναῖκα φεύγομεν μίαν;
ΒΛΕΨ. Πενία γάρ ἐστιν, ὦ πόνηρ', ἧς οὐδαμοῦ
Οὐδὲν πέφυκε ζῷον ἐξωλέστερον.
ΧΡ. Στῆθ', ἀντιβολῶ σε, στῆθι. ΒΛΕΨ. Μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὔ.
ΧΡ. Καὶ μὴν λέγω, δεινότατον ἔργον παραπολὺ
Ἔργων ἁπάντων ἐργασόμεθ', εἰ τὸν θεὸν
Ἔρημον ἀπολιπόντε ποι φευξούμεθα,
Τηνδὶ δεδιότε, μηδὲ διαμαχούμεθα.
ΒΛΕΨ. Ποίοισιν ὅπλοις, ἢ δυνάμει πεποιθότε;
Ποῖον γὰρ οὐ θώρακα, ποίαν ἀσπίδα,
Οὐκ ἐνέχυρον τίθησιν ἡ μιαρωτάτη;

C *Non reſtitas? BL. Minimè omnium. CH. Non reſtitas*
Inquam? quid hoc? duóſne viros mulierculam
Vnam fugitare? BL. Quia enim Paupertas ea eſt:
Qua non aliud vſquam animal peſtilentius.
CH. Mane, obſecro, mane. BL. Non maneo, per Iouem.
CH. At tibi ego dico: rem faciemus omnium
D *Turpiſſimam: ſi intus deſerto iſthoc Deo,*
Metu mulierculæ profugiamus aliò:
Neque fortiter eam oppugnemus. BL. Quibus obſecro
Armis, aut qua nam freti virtute, Chremyle?
Nam quas loricas, quos clypeos hæc ſordida
Mulier, non pridem aliis oppoſuit pignori?

Σχόλια. Ἥκιστα πάντων] ὥσπερ φαμὲν μάλιστα πάντων καί ἐστι τὸ μάλιστα ἐπίῤῥημα ὑπερθετικὸν, οὕτω καὶ ἥκιστα πάντων καί ἐστιν ἀπαγόρευσις ὑπερθετική.

GERARDVS. Πάντων] Additamentũ hoc, πάντων, negationem auget. Maiore enim negatione vtitur qui ait ἥκιστα πάντων, quàm ſi ſolum diceret ἥκιστα. Quemadmodum affirmatiuis dicitur μάλιστα πάντων, quàm μάλιστα tantùm. Latini hic dicunt vbique gentium, locorum, terrarũ, vel contrà, nuſquam gentium &c. Ad quam dicendi formam pertinet hæc, iamdudum ætatem. πέφυκε, natum eſt, & à natura æditum, quæ alioqui ſolet nocentiſſima animalia, & venenatiſſima gignere. Ζῷον] Vbi de homine loquentes dicimus. Quod animal hoc? figura dicendi eſt non inelegans, qua quod beſtiarum eſt, homini tribuitur. Quò pertinet hæc oratio. Πενίας οὐδαμοῦ πέφυκε ζῷον ἐξωλέστερον Sic legas. Pater huius bipedum nequiſſimus. Huc accedunt & illa. ὁ τόκος τί θηρίον; Vſura quænam belua eſt? Et, in ſcriptis illius nullum agnoſcas docti hominis veſtigiũ. ἐγὼ μὲν οὔ. ſ. στήσω.

Σχόλια Ἐξωλέστερον.] ἀπὸ τοῦ ἐξώλους ἐξωλέστερον, ἢ μᾶλλον ἐξολέσαι δυνάμενον.

BISETVS. Ἐξωλέστερον] Θέογνις.
Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
Καὶ γήρως πολιοῦ Κύρνε, καὶ ἠπιάλου.
Ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
Ῥιπτεῖν, καὶ πετρῶν Κύρνε κατ' ἠλιβάτων.
E Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν,
Οὔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται &c.

Σχόλια. Παρὰ πολύ.] κατὰ πολὺ, σφόδρα. ὡς παρὰ Θουκυδίδῃ ἐν πρώτῳ. καὶ ἐνίκησαν Κερκυραῖοι παραπολύ. Ἔρημον] ἔρημος κυρίως ἡ μονωθεῖσα τῶν ἐνοικούντων γῆ ἢ παρὰ τὴν ἔραν ὃ σημαίνει τὴν γῆν. Ἀπολιπόντε ποι.] τὸ ποι ἐνταῦθα οὐκ ἔστιν ἐρωτηματικὸν, ἀλλ' ἀόριστον. ἐπὶ μὲν γὰρ κινήσεως μόνον τὸ ποῖ διὰ τῆς ο καὶ ι διφθόγγου γράφεται. διὰ δὲ τῆς ου γραφόμενον καὶ ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως τίθεται. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ πᾶ βῶ, καὶ πᾶ στῶ. παρ' Εὐριπίδῃ. εἰ δέ που καὶ διὰ διφθόγγου εὑρηται
F ἐπὶ στάσεως κατὰ παράχρησίν ἐστιν.

GERARDVS. Παραπολύ.] In cõpoſitis his vocibus παραπολὺ & ἁπάντων ineſt neſcio quid vehementiæ maioris, quam in ſimplicibus πολὺ & πάντων. ἀπολιπόντε participiũ duale. Si poſtea quàm nos deſeruerimus. φευξούμεθα à φεύγομαι.] futurũ eſt anorme pro φευξόμεθα. τηνδὶ pro τήνδε. Et δεδιότε participium à δείδω, per ſyncopen
G pro δεδιεκότι. Μαχούμεθα,] futurum medium à μάχομαι quod inter anormia verba reponitur. πεποιθότες à πείθομαι credo, innitor & fido. γὰρ οὐ, γὰρ interrogat, οὐ abundat.

Σχόλια. Οὐκ ἐνέχυρον] δῆλον ὡς οὐ μόνον ἐνέχυρα φασὶ, ἀλλὰ καὶ ἐνέχυρον. φαίνεται δὲ καὶ ἀπαγορευόμενον εἶναι μὴ θεῖναι τὰ ὅπλα ἐνέχυρα. λέγει οὖν ὅτι αὕτη τῇ ἑαυτῆς βίᾳ ἀναγκάζει καὶ τοὺς νόμους παραβαίνειν τοὺς

διαπίδυσας ὅπλα, ἐνέχυρα μὴ τίθεσθαι. δέον γὰρ εἰπεῖν ὅτι οὐ τιτρώσκει ὡς ἐπὶ τῶν ὄντων ἐν πολέμοις, εἶπεν ἐνέχυρον τίθησιν. εἰκότως δὲ τίθησι καὶ οὐ τέθεικε. δεικνὺς τὸ ἀεὶ οὕτω ταῦτα γίνεσθαι ἐν τοῖς πένησιν. ἀεὶ γὰρ ἀπορoῦντες ἐνέχυρα τιθέασιν.

Gerardus. Τίθησιν] Oratio eſt ἀπροσδόκητος, cùm enim de bello gerẽdo agatur, apparet Blepſidemum fuiſſe dicturũ, ποῖον θώρακα, ποίαν ἀσπίδα οὐ τιτρώσκει, quem thoracem, quod ſcutum non frangit, ac retundit? ridiculè autem, & A præter expectationem dixit, ἐνέχυρον τίθησι, non dat in pignus. i. nos dare facit, mutata verbi ſignificatione, & ab aliquo tranſlata actione. Homerus ita dixit ἀναβήσομεν Χρυσηΐδα conſcendamus, id eſt cõſcẽdere faciamus Chryſeidem. Simul præſenti vtitur τίθησι potius quàm præterito τέθεικε, vt monſtret pauperibus eſſe continuam oppignerandi neceſſitatem. οἶδα cum ὅτι, hoc ordine verborum οἶδα γὰρ ὅτι ὁ θεὸς μόνος &c.

B

Χρεμ. Θάρρει. μόνος γὰρ οὗτος (οἶδ') ὁ θεὸς, ὅτι
Τρόπαιον ἀναστήσαιτο τῶν ταύτης τρόπων.
Πε. Γρύζειν δὲ καὶ τολμᾶτον, ὦ καθάρματε,
Ἐπ' αὐτοφώρῳ δεινὰ δρῶντ' εἰλημμένω;
Χρ. Σὺ δ', ὦ κάκιστ' ἀπολουμένη, τί λοιδορεῖς
Ἡμῖν προσελθοῦσ', οὐδ' ὁτιοῦν ἀδικουμένη;
Πε. Οὐδὲν γὰρ, ὦ πρὸς τῶν θεῶν, νομίζετον
Ἀδικεῖν με, τὸν Πλοῦτον ποιεῖν πειρωμένω
Βλέψαι πάλιν; Χρεμ. Τί οὖν ἀδικοῦμεν τοῦτό σε
Εἰ πᾶσιν ἀνθρώποις πορίζομεν ἀγαθόν.
Πε. Τί δ' ἂν γ' ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύροιθ'; Χρεμ. ὅ, τι;
Σὲ πρῶτον ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος.
Πε. Ἔμ' ἐκβαλόντες; καὶ τί ἂν νομίζετον
Κακὸν ἐργάσασθαι μεῖζον ἀνθρώποις; Χρεμ. ὅ, τι;
Εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, ἐπιλαθοίμεθα.

CH. *Bono animo es: ſolus hic Deus (quod ſat ſcio)*
De moribus huiuſce, tropæum mox eriget.
PA. *Etiamne audetis hiſcere, vos piacula?*
In ipſo deprehenſi facinore peſſimo?
CH. *Quid tu nos, peſſimè perdita, conuitiis*
Aggredere, ne tantillum paſſa iniuriæ?
C PA. *Proh dij immortales, nihilne iniuriæ*
Mihi fieri putatis: ſi Pluto ſuum
Viſum reſtituere tantopere conemini? (minum
CH. *Quam tu hinc accipis iniuriam ſi, quod ho-*
Generi vniuerſo conferat, nos quærimus?
PA. *Quid vos excogitetis, in rẽ hominũ boni?*
CH. *Quid? ſi te primùm eiecerimus è Græcia.*
PA. *Mene eieceritis? at quodnã maius malum,*
Quàm hoc ipſum poſſitis generi hominum dare?
D CH. *Quódnam? ſi hoc ipſum, quod iam facturi ſumus,*
Segnius aggredimur, & incepti obliuiſcimur.

Σχόλ. Τρόπαιον] οἱ παλαιοὶ ἀττικοὶ προπερισπῶσιν. οἱ δὲ νεώτεροι προπαροξύνουσιν. ὡς παρὰ τούτῳ τῷ ποιητῇ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, γυναῖκες ἃς ἀρέξετ' οὐ πολλὴν βοὴν στήσασθε καὶ τρόπαιον; καὶ οἶμαι κατ' ἀναλογίαν τοῦτο μᾶλλον παρὰ σφίσι τοῦτο προφέρεσθαι ὡς ἀπὸ τοῦ τρίτη τὸ τριταῖον καὶ ἀπὸ τοῦ οὐρὰ τὸ οὐραῖον. ἐστὶ δὲ τρόπαιον ὃ ἐν ταῖς νίκαις οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, τοῖχον ἢ λίθον μέγαν ἱστάντες. καὶ γράφοντες ἐν τούτῳ ἃ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἔργα δεδράκασιν. ἐκαλεῖτο δὲ τρόπαιον διὰ τὸ ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν ἐχθρῶν γεγενῆσθαι.

Gerardus. Τρόπαιον, vel vt recentiores ſcribũt. τρόπαιον, trophæum eſt, quod ita dicitur, διὰ τὸ ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν ἐχθρῶν γεγενῆσθαι. i. quod fieret ob hoſtium conuerſionem & fugam. Erat trophæum murus, vel columna lapidea, ligneáve illic erecta, vbi aduerſariorum copiæ debellatæ, acciſæque fuiſsẽt. In trophæis ſcriptum erat quo tempore & die, quo item duce parta fuiſſet victoria, vt rei feliciter geſtæ perpetuum ſeruaretur poſteritati monumentum. ἀναστήσαιτο, erexerit, ab ἀνίσταμαι. τρόπων, de moribus huius. mores, & ingenium pro perſona quandoque accipiuntur, vt vxorẽ his moribus nemo dabit. i. homini his moribus prædito. Quid agas cum his moribus? i. cũ homine cui ſint hi mores? & Qui cum ingeniis conflictatur eiuſmodi. i. cum viris ingenio eiuſmodi. Plutus efficiet repreſſis Peniæ moribus, vt de ea triumphemus, nec coacti inopiã res noſtras poſthac pignori demus. Γρύζειν,] verbum eſt deductum à γρῦ de quo abũde ſuprá. Eſt, vel minimum, os loquendi gratia aperire, mutire.

Σχόλια. Ω καθάρματε.] καθάρματα ἐλέγοντο οἱ ἐπὶ καθάρσει λοιμοῦ τινος, ἢ τινος ἑτέρας νόσου θυόμενοι τοῖς θεοῖς. τουτὶ δὲ τὸ ἔθος καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἐπεκράτησε. λέγεται δὲ καὶ καθαρμός.

Bisetus. Ἐπ' αὐτοφώρῳ.] Σ. ἐπ' αὐτῷ τῷ κλέμματι ἁλούς. οἱ δὲ ἐπαυτοφώρῳ γράφουσιν, ὅπερ ἐπιρρήματος ἀρχαίου δύναμιν ἔχει· καὶ γὰρ οὐ λέγομεν ἐπαυτοφώρως. καὶ οἱ μὲν μετὰ τοῦ ι γράφουσιν, οἱ δὲ χωρὶς τοῦ ι ἐπαυτοφώρω λέγουσι. Μοσχόπουλος. φώρ, ὁ κλέπτης. φώριον, τὸ κλέμμα. φωρῶ, τὸ κλέπτοντα καταλαμβάνω, ἀφ' οὗ τὸ ἐπαυτοφώρῳ, ἤγουν ἐπ' αὐτῇ τῇ κλοπῇ.

E

Gerardus. Καθάρματε.] Priſci moris fuit, homines quoſdã ignobiles & reip. inutiles, publicè alere, qui graſſante peſte, aut alio quopiam morbo grauiore, ad expiationem vrbis, & placãda numina irata, in excelſum locum ducebãtur, F vnde, in modum victimarum redimiti, in mare præcipites iaciebantur, inter deiiciendum autẽ ſolennia hæc ædebantur verba, Περίψημα ἡμῶν γενοῦ, id eſt, Sis pro nobis peripſema, quod eſt piaculum, & vrbis noſtræ victima ſeruatrix exiſtimabant enim, ſi quid in vrbe eſſet, quod Deos offenderet, in capita ſacrorum & deteſtandorum horum hominum recidere. Hoc adiiciendũ, κάθαρμα ſubſtantiuum eſſe, ſignificaréque expia- G tionem, & purgationem, poni autem pro adiectiuo καθαρτήριος ἤτοι φαρμακός, deuot' in luſtrationem, piacularis. Latini ſic ſcelus & perniciẽ pro ſceleſto & pernicioſo accipiũt. ἐπ' αὐτοφώρῳ. A verbo φέρω antiqui fecerũt nomẽ φώρ, fur. Rurſus à nomine φώρ verbum duxerunt, φωράω, quod deprehendo ſignificat, propriè autem in furto,

vnde

vnde eſt compoſitum αὐτόφωρος, & κατάφωρος fur manifeſtus, atque in furto ipſo deprehẽſus. Hæc tamen ad alia transferuntur, vt ſit αὐτόφωρος, qui in aliquo maleficio deprehenditur, ſit in adulterio, homicidio, alióve quouis flagitio. Propterea furem manifeſtarium vocant nõ ſolùm αὐτόφωρον, ſed κλέπτην αὐτόφωρον. Hinc non eſt aliud αὐτόφωρος quàm καταληφθεὶς, εὑρεθεὶς, deprehenſus, inuentus & interceptus. Ab hoc nomine fit aduerbium ἐπαυτοφώρῳ idem ſignificans quod φανερῶς manifeſte. Legas etiam, vt hic, ἐπ' αὐτοφώρῳ diductis dictionibus, cuius generis illa ſunt Latinorum, è diuerſo, in primis, ad poſtremum, quę ſonant, diuersè, primùm, poſtremò. δεινὰ, iniuſta, non toleranda. δρῶντε, facientes, pro infinitiuo δρᾶν, admittere, deſignare, patrare. εἰλημμένω. Duale participium: λαμβάνω præter commune perfectum λέληφα, Atticum facit εἴληφα. Qua de re in noſtris Hebdomadibus. Penia non putat Chremylum & Bleplidemum dignos qui loquãtur, vt qui deprehenſi ſint Plutum eò ducere ad Æſculapium, quò Plutus ſua cæcitate liberetur, quod facinus Penia pro odioſiſſimo habet, & ſceleratiſſimo.

Σχόλια. Τί λοιδορεῖ.] τὸ λοιδοροῦμαι παθητικῶς, δοτικῇ συντάσσεται. ἐνεργητικῶς δὲ αἰτιατικῇ, εἰ καί τινες ἐγνοηκότες λοιδορεῖς ἐνταῦθα γράφουσι τὸ ἡμῖν πρὸς τὸ προσελθοῦσα συνάπτοντες.

GERARDVS. Λοιδορεῖς.] Incertum an datiuus ἡμῖν ad λοιδορεῖς, an ad προσελθοῦσα referatur. Græcus interpres, ad λοιδορεῖς (vel vt ipſe Atticè legit, ad λοιδορεῖ, quod eſt à λοιδορέομαι) putat referẽdum. Id quod ſi probandum, προσελθοῦσα participium vacabit, aut certè conſtructio eſt, quam

A Latini imitantur hoc modo: Siccine me venis iniuria affectum? Cur me venis cæſum? pro ſolis verbis, ſiccine afficis? cur cædis? οὐδ' ἐν. ſ. κατὰ, in nullo, nulla in re. ὦ. hìc vim habet exclamandi. πεπορισμένω, participium à πορίζομαι. τί οὖν; Ante τί, & ante τοῦτο, præpoſitio κατὰ intelligenda, κατὰ τί; in quo, κατὰ τοῦτο, in hac re. i. in reddendo viſu Pluto. εἰ πᾶσιν, ſi communi omnium bono, videntur nõ modo excuſatione, ſed & fauore digni, qui aliquid non ſuo tantùm, ſed publico cõmodo

B moliuntur. ἐξεύροιθ' pro ἐξεύροιτε, quod iunctum cum ἂν vim habet potẽtialem: quid excogitetis. i. excogitare & cõminiſci poſſetis? ὅ, τι, pro ſimplici, τί; Suſpenſum habet auditorem, quòd ſubiũcturus ſit aliquid præter expectationem. Ἑλλάδος.] Ab Hellene Deucalionis filio, Græcia eſt Hellas appellata, & Hellenes, Græci. ἐμέ. Intercipit ſtomachosè verba Chremyli: tùm enim dixit, πρῶτον, de Penia videbatur mala dicturus quàm plu-

C rima. ὅ, τι. & hic proferet παράδοξον aliquid.

Σχόλια. Δρᾶν μέλλοντες.] ἀντὶ τοῦ εἰ μέλλοντες ἐκβαλεῖν σε ἐπιλαθοίμεθα. μέγα κακὸν πράττοιμεν τότε εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, τὸ ἐκβαλεῖν σε, ἐπιλαθοίμεθα. ἄλλως. ἐκ παραδόξου εἴρηκεν. ὥς φησι δράσαιμεν κακὸν ἀντὶ καλόν. ἢ εἰκῇ ἡ ἀπόφασις.

GERARDVS. Μέλλοντες.] Si nos qui facturi ſumus τοῦτο hoc, id eſt, qui eiecturi te hinc ſumus, ἐπιλαθοίμεθα, obliti fuerimus noſtri incœpti: ἐπιλαθοίμεθα ſcilicet δρᾶν τοῦτο.

D Eſt ἐπιλαθοίμεθα optatiui indefinitum β. ab ἐπιλανθάνομαι verbo παραγωγῷ. περὶ τούτου, de hac re, dignáne ſim quæ expellar, & an ex veſtro, atque aliorum vſu fuerit, oculos Pluto reſtitui.

Πε. Καὶ μὴν περὶ τούτου σφῷν ἐθέλω δοῦναι
   λόγον
Τὸ πρῶτον αὐτοῦ· κἂν μὲν ἀποφήνω, μόνην
Ἀγαθῶν ἁπάντων οὖσαν αἰτίαν ἐμὲ
Ὑμῖν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς. εἰ δὲ μὴ,
Ποιεῖτον ἤδη τοῦθ', ὅ, τι γ' ἂν ὑμῖν δοκῇ.
Χρ. Ταυτὶ σὺ τολμᾷς, ὦ μιαρωτάτη, λέγειν;
Πε. Καὶ σύ γε διδάσκου· πάνυ γὰρ οἶμαι ῥᾳ-
   δίως
Ἅπανθ' ἁμαρτάνοντά σ' ἀποδείξειν ἐγώ

PA. Atqui ego rationẽ de hac re vobis reddere
Volo, & demonſtrare hoc loco, quòd ſola ego
E *Vobis bonorum quorumcunque cauſa ſim:*
Neque alius, quàm mei vnius beneficio,
Vos hanc vitam degatis: ſin minus: agite,
Vt vultis: & de me pro libitu ſtatuite.
CH. *Hoccine tu dicere audes impuriſſima?*
PA. Modò tu doceri te ſinas. Confido ego
Perfacile mihi fore, vt commonſtrem, te procul
A via aberrare, ſi tu iuſtos diuites

F

Σχόλια. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ] τὸ αὐτοῦ ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα. ἢ συνάπτε τῷ τούτου, ἵν' ᾖ περὶ αὐτοῦ τούτου, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό.

GERARDVS. Τὸ πρῶτον,] pro πρῶτον, abũdante articulo, primùm antè quàm me proſcribendam eſſe vobis perſuadeatis. Αὐτοῦ,] pronomen eſſe poteſt quod cum τούτου iungatur, ſic, περὶ τούτου αὐτοῦ. Sed præſtat ſit aduerbium loci: hic antè quàm hinc digrediar, ne putetis me multum laboraſſe in exquirendis rationibus, quibus veſtra dicta refellam. Κἂν] καὶ ἐὰν, & ſi. ἀποφήνω, ſubiunctiuum ab ἀποφαίνω.

Σχόλια. Οὖσαν αἰτίαν ἐμέ.] ἰστέον ὅτι ἡ ἐπίληψις ἔλλειψις ὅταν ἐν ἀρχῇ γίνεται ὡς τὸ ὅπως μὴ ποιήσῃς τόδε. τουτέστιν ἔξωθεν τοῦ σιώπα. ἢ ἐν τῷ τέλει ὡς ἔχει τὸ ἐν τούτῳ εἰς. τὸ δὲ μὴ ποιεῖν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα. καὶ κεῖ γὰρ νοεῖται ἔξωθεν τὸ οὐ σχετλιόν; ἢ ἐν τῇ μέσῃ ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ. Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ, λείπει γὰρ τὸ παύσομαι ἢ ἡσυχάσω. καὶ Θουκυδίδης κατ' ἀρχὰς τοῦ τρίτου τῆς συγγραφῆς. καὶ εἰ μὲν συμβῇ ἡ πεῖρα. εἰ δὲ μὴ Μιτυληναίοις εἰπεῖν ναῦς τε παραδοῦναι καὶ τείχη καθελεῖν. τὸ δὲ σχῆμα καλεῖται ἀνανταπόδοτον. ὃ καὶ νῦν Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο. οὐ γὰρ ἀπέδωκε πᾶν σύνταξιν ἐνταῦθα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, κἂν μὲν ἀποφήνω μόνην ἐμὲ ἀγαθῶν οὖσαν αἰτίαν, ἐάσατε. εἰ δὲ μὴ, ποιεῖτον ὅ, τι ἂν ὑμῖν δοκῇ.

GERARDVS. Οὖσαν ἐμέ.] vt ζῶντας, ζῆτε. εἰ δὲ μή. Schema eſt, quod vocant ἀνανταπόδοτον. ſuſpenditur enim & imperfecta relinquitur quæ præcedit oratio. Et ſi, inquit, apertè indicaro

me ſolam eſſe cauſam bonorum quæ vobis ſunt, vóſque per me viuere. ſ. ἐάσατέ με, ſinite me, ne ita deſæuiatis. εἰ δὲ μὴ, alioqui &c. ἅπαντα. ſ. κτ

A in omnibus iis quæ nunc ſentis,& dicis. ἰὼ, vel ad οἴμοι reducitur, vel ante ἀποδείξειν pro ἐμὲ Atticè ponitur.

Εἰ τοὺς δικαίους φῂς ποιήσειν πλουσίους.
Βλ. Ω τύμπανα καὶ κύφωνες, οὐκ ἀρήξετε;
Πε. Οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾶν, πρὶν ἂν μάθῃς.
Βλ. Καὶ τίς δύναιτ' ἂν μὴ βοᾶν, ἰὼ, ἰὼ,
Τοιαῦτ' ἀκούων; Πε. Ο'στις ἐστὶν εὖ φρονῶν.
Χρ. Τί δῆτά σοι τίμημ' ἐπιγράψω τῇ δίκῃ,
Ε'ὰν γ' ἁλῷς. Πε. Ο', τι σοι δοκεῖ. Βλ. Καλῶς λέγεις.
Πε. Τὸ γὰρ αὐτό γ' ἂν ἡττᾶσθε καὶ σφῷ δεῖ παθεῖν.
Βλεψ. Ι'κανοὺς νομίζεις δῆτα θανάτους εἴκοσιν;
Χρ. Ταύτῃ γε. νῷν δὲ δύ' ἀποχρήσουσιν μόνω.
Πε. Οὐκ ἂν φθάνοιτε τοῦτο πράττοντ'. ἢ τί γ' ἂν
Ε'χοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν ἔτι.

Velis efficere. BL. *ô Cyphones, ô tympana,*
Vbi eſtis vos? nihilne mihi ſuccurritis?
PA. *Non æquum eſt clamitare & indignarier,*
Priuſquam, vt res ſeſe habeat, rectè didiceris.
B BL. *Et quis poßit nõ exclamare, heu, heu mihi,*
Si iſta audiat? PA. *Non clamet, qui rectè ſapit.*
CH. *Sin ſuccumbas, quam tibi mulctam irrogauero?*
PA. *Quamcunque lubuerit.* BL. *Rectè ſanè hoc ais.*
PA. *Atenim ſi vos vinceremini, multam mihi*
Eandem dabitis. BL. *Viginti mortes ſatin?*
CH. *Huic ſatis: at nobis ſolæ ſufficiunt duæ.*
C PA. *Cauſam haud poteſtis dicere, quin faciatis hac:*
Aut aliquis habeat, quod iuſtè opponat mihi.

Σχόλια. Ω τύμπανα] ...ὡς οὔσης τῆς πενίας τῶν τοιούτων ἀξίας οὔσης. τύμπανα ξύλα, ἐφ' οἷς ἐτυμπάνιζον, ἐχρῶντο γὰρ ταύτῃ τῇ τιμωρίᾳ. ἢ βάκλα παρὰ τὸ τύπτειν. ἤγουν ξύλα οἷς τύπτονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ τιμωρούμενοι. κύφων δὲ δεσμός ἐστι ξύλινος. ὃν οἱ μὲν D κλοιὸν ὀνομάζουσιν. οἱ δὲ καλιόν. ἔνθεν καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος κύφων. τέτακται δὲ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δυσχερῶν καὶ ὀλεθρίων. καὶ κυφωνισμὸς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν. Αρχίλοχος δὲ, ἀντὶ τοῦ κακὸς καὶ ὀλέθριος. εἴρηται δὲ κύφων παρὰ τὸ τοὺς δεσμίους ἀναγκάζεσθαι κύφειν, διπλῶς ἅμα κολαζομένους, τῇ τε τοῦ τραχήλου πιέσει, καὶ τῷ μηδαμῶς ἀνανεύειν δύνασθαι. ἢ ἄλλως ξύλα ἐστὶν ἐπιτιθέμενα εἰς τοὺς τένοντας τῶν κακοδίκων ἵνα μὴ εὐρώστως ἀνακύψαι. ἢ γὰρ τὸ κεκλιμένον ποιοῦσι κύφειν.

GERARDVS. Τύμπανα,] à τύπτω hoc nomẽ E fit, ſunt ligna quibus ſontes olim cædebantur, vnde eſt τυμπανίζω, fortiter & validè percutio. Κύφωνες] à κύπτω inclino manauit: vincula erant lignea quibus colla maleficorum ſic conſtringebantur, vt caput ſurrigere nõ poſſent. Pœna hæc κυφωνισμὸς appellatur. Ait Bleplidemus Peniam dignam eſſe quæ tympanis & cyphonibus coërceatur. ἀρήξετε. Proſopopœia, non opem feretis? in cruciatum Peniæ non adhibebimini? Μάθῃς,] F ſubiunctiuum à μανθάνω. Ἰού.] oxytonum, aduerbium eſt indignantis, οἴμοι, heu cum exclamatione effertur. Circumflexum ἰοῦ huic eſt cõtrarium, exultantis enim eſt.

Σχόλια. Τί δῆτά σοι τίμημα.] ἐπέβαλλον γὰρ ἐκόντες ζημίαν τοῖς ἁλοῦσιν ἢ χρήματα καταθεῖναι, ἤ τι τοιοῦτον. τῇ δίκῃ δὲ τιμωρίᾳ. ἀδιστον γὰρ τὸ τῆς ἥττης ἦν ἀπρόστιμον, ὁριζόμενον ὑπὸ τῶν κρινομένων. Τῇ δίκῃ.] ἤγουν τῇ κρίσει ἢ τῇ ὀφειλομένῃ σοι τιμωρίᾳ. ἤγουν τί παθεῖν ἢ ὀφειλόμενον ἐστὶ δίκαιον δοῦναί σε ἐὰν ἡττηθῇς, τίνα κόλασιν ὑπόσχῃς. ἔθος δὲ ἦν πάλαι τοῖς δικαζομένοις γράφειν πρὸ τῆς κρίσεως εἰς τιμωρίαν ἡττηθεὶς δοίη, τοῦτο δὲ ἐπιγράφειν, τουτέστιν ἐπὶ τῇ πρώτῃ γραφῇ καὶ τοῦτο γράφειν ὡς καὶ τοιαύτης τιμωρίας ἢ ἐπιτυχεῖν ἀφαιρεῖν ἢ κεφαλῆς.

GERARDVS. Επιγράψω.] Præter pœnam quæ in ſententia iudicis erat aduerſus damnatũ, erat quandoque & altera, quæ à litigantibus ſtatuebatur, quam qui ſtatuebat, dicebatur τίμημα ἐπιγράφειν, ἢ τιθέναι, mulctam irrogare, pœnam D inſcribere, & ſtatuere. Αλῷς,] ἁλίσκω, verbum actiuæ vocis paſſiuam habet ſignificationẽ: quaſi ab ἁλῶμι format indefinitum β, ἥλων ἥλως, vnde fit ſubiunctiuum temporis eiuſdem ἁλῶ, ἁλῷς, quemadmodum fit à δίδωμι δῶ, δῷς.

Σχόλια. Τὸ γὰρ αὐτὸ ἐὰν ἡττᾶσθε,] ἀντὶ τὸ, τὴν αὐτὴν προςτιμίαν. τοῦτο δὲ θέλει εἰπεῖν ὅτι ὅπερ ἐκείνῳ πρόςτιμον ἐὰν ἡττηθῶ, τοῦτο ὁριστέον ὑμῶν ἡττωμένων. Ικανοὺς νομίζεις.] ἀντὶ τοῦ ἀρκοῦντας. ὁ γὰρ ἱκανὸν ὁ ἐπὶ E παρὰ γινόμενος ἀρκεῖ πρὸς τὴν ὁδόν. Αποχρήσουσι.] ἀπόχρη ἐπὶ ἐνεστῶτος ἀντὶ τοῦ ἀρκετόν ἐστι, καὶ ἀποχρῶσα δίκη ἐπὶ θηλυκοῦ, ἀντὶ τοῦ ἀρκεῖν ὑπάρχει, καὶ ἐπὶ μέλλοντος ἀποχρήσει ἀντὶ τοῦ ἀρκετὸν γενήσεται.

GERARDVS. Τὸ γὰρ αὐτὸ. ſ. τίμημα, τὴν αὐτὴν προςτιμίαν. ἡττᾶσθε ab ἡττάομαι ſubiunctiuũ. ταύτῃ, huic Peniæ. ſ. εἴκοσι θάνατοι ἔσονται ἱκανοί. νῷν, dualis datiuus, ἡμῖν. δύ' δύο μόνω, duæ ſolæ mortes. ἀποχρήσουσι Ab ἀπὸ & χρῆμι fit compoſitum ἀπόχρημι, cuius futurum eſt ἀποχρήσω, a theF mate ἀποχράω.

Σχόλια. Τοῦτο πράττοντες.] ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντες. ὡς ἂν φησιν ἀναβάλλεσθε ἀποθανόντες. ἀντὶ τοῦ ταχέως ἀποθανόντες τελευτᾶτε. οὐ γὰρ νικᾶτε, δίκαιοι δίκην ἐστὲ. ἄλλως. ὡς ἂν μὴ φησὶ νικῶντες. ἐὰν δὲ νικήσητε οὐχ ὑπάρχει δίκαιον.

GERARDVS. Τοῦτο πράττοντες, hoc agentes, tam friuola & inania dictitantes. ἢ τί γ'. Ambigua eſt hæc lectio, cum interrogatione conG ſtabit hoc ſenſu: Alioqui enim quid iuris, aut cauſæ quis poſthac aduerſus vos dicat? Sine interrogatione ſic: Alioqui ſanè poſſet quis poſthac ſemper mihi huiuſmodi neſcio quod ius obiectare. Vtrouis modo accipias, alterum ἂν quod cum ἔχοι iungetur, erit δυνητικόν. Alterum verò παραπληρωματικόν.

ΔΡΑΜΑ-

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πέμπτη.

Τετράμετροι Καταληκτικοί, Ἀναπαιστικοί, Ἀριστοφάνειοι.

ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΠΕΝΙΑ.

ACTVS II. SCENA V.

Octonarij Catalectici, Anapæstici, Ariſtophanij.

Chorvs, Chremylvs, Blepsidemvs, Pavpertas.

B

Bisetvs. Τῆς Πενίας, καὶ τῶν γερόντων ἀντιλογίαις ἐνιζόντων ὁ χορὸς ἀμφοτέρους νουθετεῖ καὶ διδάσκει πῶς ἕκαστον δεῖ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι, καὶ λόγοις καὶ πίστεσι βεβαιοῦν, ἐν ταύτῃ τῇ συνόδῳ, καὶ ὅπως τὸ πρᾶγμα διὰ λόγων ἀμφοτέρωθεν ἀνακρίνοιτο. καὶ γὰρ ἡ μὲν Πενία τὰ ἑαυτῆς ἀγαθὰ ἀναριθμεῖ, καὶ πᾶσι συνίστησιν ὑπάρχουσα. οἱ δὲ γέροντες τοὺς τοῦ Πλούτου καρποὺς, ὠφελείας, καὶ ἱδρῶτας εἰς τὸ μεῖζον ἐξαίρουσι.

Ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν ὑμᾶς σοφὸν, ᾧ νικήσετε τηνδὶ,
Ἐν τοῖσι λόγοις ἀντιλέγοντες· μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.
Χρ. Φανερὸν μὲν ἔγωγ' οἶμαι γνῶναι, τοῦτ' εἶναι πᾶσιν ὁμοίως, C
Ὅτι τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων εὖ πράττειν, ἐστὶ δίκαιον·
Τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, τούτων τἀναντία δήπου.
Τοῦτ' οὖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες, μόλις εὕρομεν ὥστε γενέσθαι,
Βούλευμα καλὸν, καὶ γενναῖον, καὶ χρήσιμον εἰς ἅπαν ἔργον. D

Igitur nunc ſeria proferte, & veris rationibus illi
Obſiſtite, quò vincatis: neque quicquam admiſcete iocoſum.
CH. Principiò hoc omnibus ex æquo puto perſpicuum & manifeſtum:
Quòd fas ſit & æquũ, frugi homines rebus gaudere ſecundis,
Prauos ex aduerſo & ſceleratos, fortuna premi iniqua.
Igitur hoc nos perpendentes, aliquando vt fiat, honeſtam
Rationẽ iniimus, generoſam, atquè ad opus hoc perficiundum

Σχόλια. Ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν.] κομμάτιόν ἐστι δύο στίχων, ἢ τριῶν. οὐδέποτε δὲ ὑπερβάλλει εἰς τὸ τέταρτον. τὸ δὲ ἑξῆς, χρὴ λέγειν ὑμᾶς ἀντιλέγοντας. τὸ δὲ μέτρον ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. δέχεται δὲ τὸ ἀναπαιστικὸν κατὰ πάσας χώρας ἀνάπαιστον, σπονδεῖον, καὶ δάκτυλον παρὰ τοῖς δραματοποιοῖς, σπανίως δὲ καὶ προκελευσματικόν. ἄλλως. ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν. εὐθέως ἐστιν ἀμοιβαίας ἐν στίχοις ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, ὧν τελευταῖος, τοὺς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων ἁρπάζειν πρὶν καὶ καταθεῖναι. καλεῖται δὲ τοῦτο τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον, διὰ τὸ κατακόρως αὐτὸν τούτῳ χρήσασθαι, οὐ μὴν εὑρηκέναι πρῶτον. ἐπεὶ καὶ παρὰ Κρατίνῳ καὶ πρὸ τούτου παρ' Ἐπιχάρμῳ καὶ Ἀριστοξένῳ τῷ Σελινουντίῳ Ἐπιχάρμου πρεσβυτέρῳ ὡς Ἡφαιστίων φησὶ τούτῳ τινὰ τῷ μέτρῳ μνημονεύεται γεγραμμένα. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι τῶν συστημάτων παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων διπλῆ ἔξω νενευκυῖα.

Gerardvs. Ἀλλ' ἤδη,] vt tandem modus ſit ridiculis & inſolẽtibus Chremyli, ac Blepſidemi dictis, ſimul vt certò ſciatur, illi ne, an Penia rectius ſentiat, Chorus viris ſuadet, vt nugis relictis, conentur rationibus Peniam refutare. Quod ideo factum vult Comicus, vt interim demonſtret Peniæ ſuam eſſe virtutem, quomodo antea Pluto ſuam eſſe patefecerat. Χρῆν,] pro χρὴ ἦν, Atticè aſciſcitur. Σοφόν. Innuit hoc verbo, quod præceſſit fuiſſe μωρόν.

Σχόλια. Μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.] Πρόσθετε ἐν θαλείᾳ. τὰς δὲ θηλείας ἀναμιμνήσκομένας ὧν ἔλεγεν τίκτειν, ἐνδίδοναι μαλακὸν οὐδέν.

Gerardvs. Μαλακὸν,] molle, & muliebre, ſed quod virile ſit, quod rationibus adeò validis ſubnitatur, vt refelli non poſſit, & ne turpiter à muliere victi, cauſa excidatis. Incipiunt ergo quàm poſſunt ſcitiſſimè cauſam aduerſus Peniam dicere. γνῶναι τοῦτο, hoc noſſe, id eſt, τὸ δὲ τοῦτο γνῶσιν φανερὸν ἐστι. Simili formula loquendi E vſus eſt antea Carion, cum diceret, δυλογοτιὰ καὶ τυφλὸς γνῶναι δοκεῖ τοῦδ' &c. ὁμοίως. æquè iuuenibus pariter ac ſenibus, pauperibus iuxta & diuitibus. τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων, genitiuus pro accuſatiuo τοὺς ἀνθρώπους. Latini hoc imitati dicunt, albi piſcium, pro piſces. ἀθέους. vocant ἀθέους qui nulla religione tenentur, Deorum cõtemptores. Cur autem ſeorſim meminit ἀθέων, cùm verbo generali, τοὺς πονηρούς, comprehenderentur? hoc fortaſſe propter Socratem, quẽ fuiſſe inuiſum Ariſtophani ſequens comœdia quæ F Νεφέλαι inſcribitur, palam arguit. Peſſimè enim apud Athenienſes audiuit, quòd Priſcos, & ciuitatis Deos non colere, iuuentutémque docere non colendos, cenſeretur. Falſiſſimum tamẽ hoc fuiſſe Xenophon ait, qui virum fuiſſe iuſtiſſimũ, & ſapientiſſimum conſtanter aſſerit. Adeò periculoſum eſt viros quamlibet doctos, cordatos & bonos inſano vulgo ſua cõſilia retegere, vt quod ſtatim & peruicaciter damnet, quod non aſſe- G quitur. τούτων, repete τῶν ἀνθρώπων, ex hominibus autem qui mali eſſent, eos, ſcilicet ἐστι δίκαιον τἀναντία πράττειν, contrario ſe habere modo, nempe κακῶς πράττειν. Τἀναντία] aduerbium pro τὰ ἐναντία, lingua communi effertur ſingulariter τοὐναντίον. δήπου particula βεβαιωτική. τῶν

το post ἐςὶν, hac ſerie verborum, ἡμεῖς οὖν ἐπιθυμοῦντες ὥςε τὸ ζητεῖν. Nam ὡς & ὥςε, iuncta infinitiuo paſſim inueniuntur. Quanquam nihil prohibet poſt ἐπιθυμοῦντες poſſe locari. μόλις. Diſputauit enim diu Chremylus cũ Bleſidemo de curando Plutô, & Chremylus ipſe apud ſe prius de ducendo eo ad Æſculapium cogitauerat. Ne quis putet hoc temerè & incogitâter ab ipſis eſſe ſuſceptum.

Σχόλια. Βούλευμα καλόν.] βούλευμα μὲν τὸ ἴδιον. βούλημα δὲ ἡ ἐπιθυμία ἡ γνώμη, καί τοι ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν Σοφοκλείων ἀντιγράφων ἦν τὸ βούλημ᾽ ὡς ἐπ᾽ Ἀργείοις τὸ δ᾽ ἐμὸν λύρη, οὐχὶ βούλευμα. ἐν δὲ τῷ ὥςε ζητεῖν, παρέλκει, ἀπαρεμφατικὸν κεῖται τότε. ὡς καὶ ἐν τῷ εἰδέναι. τὸ δὲ βλέψῃ καὶ μὴ τυφλὸς ὢν ἀτεχνῶς ᾖ, δηλοῖ διὰ τοῦ παραλλήλου ταὐτὸν σημαίνειν. τὸ δὲ βαδιεῖται καὶ φευξεῖται οὐ μόνον ἀσυνήθη οὔτε δωρικά, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ ἀττικά. τὸ δὲ δήπου βεβαιωτικόν. τὸ δ᾽ ὁ τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, διὸ ἐνταῦθα εἴρηται διὰ τὸ ἐναντίον κεῖται δὲ καὶ μετ᾽ ὀλίγα τὸ δὲ τούτων οἱ μὲν ἀρσενικόν, τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων. εἰ δὲ οὐδέτερον, ὧν εὖ πάσχουσιν οἱ χρηστοί. τοὺς δὲ τὰ θεῖα σέβοντας ὡς ἐναντίους τοῖς ἀθέοις ἔθηκε. ἐνταῦθα δὲ τὸ ῥῆμα τὸ σέβοντας, νῦν μὲν λεχθὲν ἐνεργητικῶς. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον τὸ πλεῖον παθητικῶς. τὸ δὲ πάντας χρηστούς, ὅτι οἱ πονηροὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἰδόντες διὰ τοῦτο εὖ πράττοντας, ἐθελήσουσι τὸν πρότερον ἀφέντες βίον μεταπεσεῖν ἐπὶ τὰ ἀμείνω, ἵνα δι᾽ αὐτὸ τοῦτο εὖ πράττωσιν. τί δὲ καί τοι τούτου τις ἂν ἐξεύροι πότ᾽ ἄμεινον, ἀποφατικὸν ἐστὶ σχῆμα δι᾽ ἐρωτήσεως ἀναντιρρήτως βεβαιούμενον. ἐν ᾧ τό, τίς, ταὐτὸν ἐστὶ τῷ οὐδείς. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις πολλαχοῦ φαίνεται. τὸ δὲ ἀνερώτα, ἢ περιττὴν ἔχει τὴν πρόθεσιν ἢ δηλωτικόν ἐστι τοῦ πολλάκις ἐρωτᾶν. ἐνταῦθα δὲ σημαίνει ὅτι ἔθος τοῖς ποιηταῖς ἐν τῷ ἐρωτήσει καθ᾽ ἃς οἴεταί τις ἀντιλογίαν εὑρεῖν ποθεν, παρ᾽ ἑτέρου προσώπου φιλικὸν ἀποκρινόμενον τὸ ἀρέσκον τῷ ἐρωτῶντι. ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁ Βλεψίδημος ποιεῖ. ὅπως γὰρ μὴ πόθεν ἡ Πενία πρὸς τὴν τοῦ Χρεμύλου ἀπαντήσῃ ἐρώτησιν, ἀποκρίνεται αὐτὸς τὸ δοκοῦν τῷ Χρεμύλῳ. ἐν δὲ τῷ κακοδαιμονίαν τ᾽ ἔτι μᾶλλον, ὃ οὐκ ἦν χεῖρον μανίας ἡ κακοδαιμονία εἶναι. ἴσως δὲ ἐπιδιορθωτικῶς αὐτὸ εἴρηται. ὡς τὸν κατὰ βίον ἀξιοῖν, μανία μὲν ἂν ἐοικυῖαν, δυσδαιμονίᾳ δὲ μάλιστα.

Ἤν γὰρ ὁ Πλοῦτος νυνὶ βλέψῃ, καὶ μὴ τυφλὸς ὢν ἀτεχνῶς ᾖ,
Ὡς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων βαδιεῖται, κοὐκ ἀπολείψει.
Τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους φευξεῖται. κᾆτα ποιήσει
Πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας δήπου, τά τε θεῖα σέβοντας.
Καί τοι τούτου τοῖς ἀνθρώποις τίς ἂν ἐξεύροι ποτ᾽ ἄμεινον;
Βλε. Οὔτις, ἐγώ σοι τούτου μάρτυς, μηδὲν ταύτην γ᾽ ἀνερώτα.
Χρ. Ὡς μὲν γὰρ νῦν ἡμῖν ὁ βίος τοῖς ἀνθρώποις διάκειται,
Τίς ἂν οὐχ ἡγοῖτ᾽ εἶναι μανίαν, κακοδαιμονίαν τ᾽ ἔτι μᾶλλον;
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι πονηροί,

Vtilem & aptam: nam ſi Plutus nũc viſum oculóſque receptet,
Neque cæcus oberret: apud frugi tantùm diuertet, eóſque
Nunquam deſeret: at prauos & ſceleratos negliget: atq;
Hinc fiet, vti omnes frugi & amantes pietatis locupletet.
Quo conſilio, cedò quis hominum melius excogitet vllum?
BL. Nemo profectò. nam me tibi teſtem do: ex hac quærere noli.
CH. Etenim ſi hominum vitam, vt nũc eſt, quis ſecum expenderit: annon
Quandam inſaniam, & vt dicam veriùs, extremam reputabit
Eſſe miſeriam? Num hodiè bona pars hominum praua & ſcelerata

Gerardvs. Νυνὶ] Atticum pro νῦν. τυφλὸς ὤν. Cum dixit ἐὰν βλέψῃ, cæcum ſignificauit. cum itaque ſubdit καὶ μὴ τυφλὸς ὢν ἀτεχνῶς ᾖ, idem ἐκ παραλλήλου repetiuit. τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ἀνθρώπους, vt paulo antè χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων. Βαδιεῖται,] futurum Atticum: à βαδίζω enim commune futurum eſt βαδίσω, Atticum βαδιῶ, hinc mediũ βαδιοῦμαι. Φευξεῖται,] anorme futurum à φεύγομαι. πάντας. Si bonos tantum adibit, quoniam hominibus innata eſt lucri, & diuitiarum cupiditas, nõ alia ratione autem diteſcere liceat, quàm vt quis melior fiat, meritò mali, mutatis in diuerſum moribus malis, boni fient, quare & diuites. θεῖα σέβοντας, numina colẽtes, pios, & religioſos: opponit hos τοῖς ἀθέοις. ἐξεύροι. Optatiuum ab ἐξ & εὑρίσκω verbo anormi. οὔτις. Alibi legas, οὐδείς. Dum vidit Bleſidemus Chremylum in Peniá intentum, velléque ſuum conſiliũ de Penia probari (vt quam roget, ſitne conſilium vllum hoc ſuo ſalubrius) ſtatim præoccupat loqui, & ſuo teſtimonio confirmare dictum Chremyli. μηδὲν, in nullo. ſ. κατά. ἀνερώτα, pro ſimplice. ἐρώτα, aut ἀνά iterum, rurſus, poſthac. Ὡς.] Rara eſt huius voculæ hæc ſignificatio. ὡς βίος διάκειται, vt vita nobis hominibus iam eſt conſtituta, vt nunc viuunt homines. Si quis conſiderabit, quæ ſit inter homines, viuendi ratio & conditio. ἡγοῖτο ab ἡγέομαι eſt κακοδαιμονίαν Promptum hinc eſt noſſe κακοδαιμονίαν peius aliquid eſſe, quàm ſit μανία, fortaſſe μανίαν vocat inſaniam, quæ hominibus quãdoque accidit ex vitiato corpore, & humoribus corruptis: malum eſt humanum. At κακοδαιμονίαν intelligit, quòd à malo genio homini infertur. Quaſi diceret, adeò præpoſterè res agi humanas, vt non tam malorum hominũ cõſilio, quàm cacodæmonibus authoribus, & humanas res ſurſum deorſum verſantibus, putet gubernari. Vſqueadeo videre eſt humana omnia in ſtatu eſſe peruerſiſſimo, vt hominum vitam cum cacodæmonum vita, non abs re quis conferat. πολλοί. Ecce in quo humanam conſtituit δυσδαιμονίαν. αὐτά. ſ. τὰ ἀγαθά, ea quæ ipſis ſunt bona. ξυλλεξάμενοι, à ξύν pro σύν, & λέγομαι fit συλλέγομαι colligo, congero.

μετὰ δὲ νῦν.

μετὰ σοῦ. Qui cum Penia viuit, ſic pauper eſt & inops, vt diues, qui cum Pluto agit. Τὰ πλεῖστα.] ſ. κατὰ, vt plurimum, ferè ſemper. Quàm pauciſ-

A ſimos videas bonos, & eoſdem diuites. Συνόντι à σὺν & εἰμὶ, fit σύνειμι, verſor, conuiuo, familiaritate alicuius, & conſuetudine vtor.

Ἀδίκως αὐτὰ ξυλλεξάμενοι. πολλοὶ δ' ὄντες
πάνυ χρηστοὶ,
Πράττουσι κακῶς, καὶ πεινῶσι, μετὰ σοῦ τε τὰ πλεῖ-
στα σύνεισιν.
Οὔκουν εἶναί φημ', εἰ παύσει ταῦτ', ἣν βλέψῃ
ποθ' ὁ Πλοῦτος,
Ὁδὸν, ἣν τιν' ἰὼν, τοῖς ἀνθρώποις ἀγάθ' ἂν μεί-
ζω πορίσειεν.
Πε. Ἀλλ' ὦ πάντων ῥᾷστ' ἀνθρώπων ἀναπει-
σθέντ' οὐχ ὑγιαίνειν,
Δύο πρεσβύτα, ξυνθιασώτα τοῦ ληρεῖν καὶ παραπαί-
ειν.
Εἰ τοῦτο γένοιθ', ὃ ποθεῖθ' ὑμεῖς, οὔ φημ' ἂν λυσι-
τελεῖν σφῷν.
Εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέ τ' ἴσον
ἑαυτὸν,
Οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτε σοφίαν με-
λετῴη
Οὐδεὶς, ἀμφοῖν δ' ὑμῖν τούτοιν ἀφανισθέντοιν,
ἐθελήσει
Τίς χαλκεύειν, ἢ ναυπηγεῖν, ἢ ῥάπτειν, ἢ τροχο-
ποιεῖν,

*Diuitiis per fas atq; nefas, corraſis, affatim abũ-
dat:
Multi autem iuſti & probi inopia atque fame
preſſi, malè vitam (re degunt.
Peragunt: & tecum, Paupertas, nullo non tempo-*
B *Itaq; vnam hanc eſſe viam puto: quam ſi oculis,
eat ille receptis: (luminentis.
Genus humanũ maioribus accumulauerit emo-*
PA. *O homines perfacile, præ aliis, huc illecti, vt
nihil vſquam (nantes:
Sani inceptetis: duo vetuli, deliri atque balluci-
Socij nugarum & fraudum: ſi, quod vos ſumma
cupitis vi,*
C *Contingat: non video, qui nam in rem hoc ve-
ſtram cedere poſſit.
Quoniã ſi Pluto viſus reddatur: ſeq; omnib⁹ ille
Ex æquo diſtribuat: & communis velit omni-
bus eſſe: (libus vlli
Tum neq; doctæ artes, neq; diſciplinæ ex morta-
Fuerint curæ. Deletis autẽ per vos artibus atq;
E vita hominum ſablatis: quis quæſo ferrum fa-
bricabit? (ſtra parabit?*
D *Quis naues cõpinget? quis ſutor erit? quis plau-*

Σχόλια. Οὔκουν εἶναί φημι.] ὁ νοῦς οὔκουν ἀπολύσει ταῦτα ὁ Πλοῦτος ἣν ποτε βλέψῃ, φημὶ εἶναι ὁδὸν ἣν τιν' ἰὼν τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ ἂν μείζω πορίσειεν. κακόμετρος δὲ ἐστί. ἐν ἐνίοις δὲ καὶ ἄμετρος. ὁ δὲ νοῦς δῆλος. οὔκουν εἶναί φημι ὁδὸν ἑτέραν, ἣν βαδίζων τις ἀγαθόν τι τοῖς ἀνθρώποις ἐργάσεται. λέγει δὲ ὅτι δεῖ τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι ποιῆσαι. ἐὰν δέ τις προσθείη τὸ καὶ, γίνεται ἡ φράσις. οὔκουν ἣν βλέψῃ ποτὲ ὁ Πλοῦτος, φημὶ εἶναι ὁδὸν ἣν τινα ἰὼν, παύσει ταῦτα καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ μείζω πορίσειεν. ἄλλως. τὸ οὔκουν, ἀποφαντικὸν ἐστὶν ὅτι ἐὰν βλέψῃ ὁ Πλοῦτος, καὶ φύγῃ τὴν Πενίαν, οὐκέτι κακοῦ αἰτία ἔσται. τὸ δὲ ἑξῆς. οὔκουν εἶναί φημι ὁδὸν ἣν τινα ἰὼν ὁ Πλοῦτος βλέψει ταύτην, καὶ τὰ ἀγαθὰ μείζω πορίσειε τοῖς ἀνθρώποις. ἄλλως. οἱ γράφοντες φημὶ δίχα τοῦ ἄρθρου τοῦ ἣν, στοχάζεσθαι τῶν μέτρων δοκοῦσιν οὐ μάλα ἀκριβῶς. τὸ γὰρ ἑξῆς οὕτως ἔχει. οὔκουν εἶναί φημι ὁδὸν ἥτις παύσει ταῦτα ἣν βαδίζων τις ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις πορίσειεν. ὁδὸν δὲ, ἣν βλέψῃ ποθ' ὁ Πλοῦτος. οἱ πολλοὶ δὲ λαμβάνουσιν ἔξωθεν γὰρ πρὸς τὸ φημί. οὔκουν παύσει ταῦτα ποτὲ ὁ Πλοῦτος ἣν βλέψῃ. φημὶ γὰρ εἶναι ὁδὸν, ἣν τινα ἰὼν ποιήσει τοῖς ἀνθρώποις μείζω ἀγαθά.

Gerardvs. φημὶ,] ita οὔκουν φημὶ ὁδὸν εἶναι ἣ παύσει ταῦτα. Quæſita igitur nobis eſt via, quæ iniquam hanc rerum diſtributionem corrigat & emendet, ἣν τινα ἰὼν, quam ingreſſus Plutus aliquando, ſi videre illi dabitur, multo maiora tum hominibus erant bona, quàm ea quæ nunc ſunt. Ex ea re etenim fiet, vt qui ſunt mali, tum ſint boni, & qui pauperes, tum euadant diuites. Quare omnes erunt & boni & diuites. ἰὼν, participium ab εἶμι, vado. Subaudìtur præpoſitio διὰ. Per quam viam cùm inceſſerit, id eſt, poſtquam oculos receperit. πορίσειεν. Optatiuum Atticum à πορίζω. Ῥᾷστα,] aduerbium ſuperlatiuum poſcit genitiuum ἀνθρώπων, omnium facillimè perſuaſi, & præcipitatis conſiliis eò adducti, vt rem damni & incõmodi plenam moliremini. οὐχ ὑγιαίνειν, non ſanos eſſe, οὐδὲν ὑγιὲς ποιεῖν, nihil vtile, neque frugis bonæ facere. ξυνθιασῶτα.] θίασος congregatio eſt hominum rei diuinæ, maximè vero Bacchi gratia coëuntium. Vergil.

Inſtituit Daphnis thiaſos inducere Baccho.

Hinc ξυνθιασώτης rei diuinę ſocius & particeps. Pro ſocio ſimpliciter accipitur. Τοῦ ληρεῖν pro ſubſtantiuo τοῦ λήρου, nugarum & veſaniæ: falſidicos notat eſſe, & deliros ſenes. Eſt enim παραπαίω, aberro, aliud pro alio capio, hallucinor, ſumptũ ab iis qui perperam fides pulſant. Qui nihil cõmeritos lędit, meritis malũ parcit, verè παραπαίει.

Σχόλια. Εἰ τοῦτο γένοιθ'.] εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειεν πάλιν, διανείμειέ τ' ἴσον ἑαυτὸν πᾶσι δηλονότι, ὡς οἴεται ἡ Πενία τὴν Χρεμύλου γνώμην καὶ τὴν τοῦ Πλούτου, ὅτι πρὸς μόνους τοὺς δικαίους ἥξει.

Gerardvs. διανείμειεν, Atticum optatiuũ à διανέμω. Ἴσον.] ſ. κατὰ, æqualiter, nullo diſcrimine. οὔτε τέχνην. Quæ Chremylus Pluto tribuerat, cũ illi diceret, τέχναι πᾶσαι διὰ σὲ καὶ σοφίσματα ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἐσθ' ηὑρημένα, pugnât prorſus cum iis quæ Penia ſibi vendicat.

Σχόλια. Σοφίαν μελετῴη.] Σοφίαν ἐνταῦθα καλεῖ τὴν περὶ τὰς τέχνας πανουργίαν καὶ μηχανὴν, τέχνην δὲ τὴν μεταχείρισιν αὐτὴν καὶ ἐνέργειαν.

Gerardvs. Μελετῴη. à μελετάω fit optatiuum cõmune μελετάοιμι, cõtractè μελετῷμι. Atticè ιην, in ην verſo μελετῴην, ης, η. ἀμφοῖν, & ὑμῖν datiui ſunt, alter dualis, alter pluralis,

deeſt autem præpoſitio ὑπὸ, ſub ambobus vobis, id eſt, authoritate & arbitratu veſtro. δή, δε, quod eſt δὴ, ſanè. ſ. τούτοιν ἀφανισθέντοιν, genitiui duales quos per ablatiuum abſolutum reddas, his artibus & diſciplinis abolitis. Ναυπηγεῖν,] naues compingere & conficere, hinc ναυπηγὸς conſtruendarum nauium peritus. ſub hoc verbo comprehende quidquid eſt in re nautica:

A vt per ῥάπτειν quæ cōſtāt ſutura. Τροχοποιεῖν] ποιεῖν τροχοὺς, id eſt rotas facere: à parte totum ſignificat, currus, & vehicula quæcunque rotis aguntur. Πλινθουργεῖν] lateres & tegulas facere. Sub hoc continetur ſiglinum quodcunque opus. ἢ γῆς, aut aratris duros terræ campos vbi fregerit, eſt hæc γεωργίας i. agriculturæ periphraſis, per quam arandi notatur difficultas.

Ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ πλινθουργεῖν, ἢ πλύνειν, ἢ σκυτοδεψεῖν,
Ἢ γῆς ἀρότροις ῥήξας δάπεδον, καρπὸν Δηοῦς θερίσασθαι;
Ἢν ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς ὑμῖν τούτων πάντων ἀμελοῦσιν;
Χρ. Λῆρον ληρεῖς. ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ' ὅσα νυνὶ κατέλεξας,
Οἱ θεράποντες μοχθήσουσι. Πε. Πόθεν οὖν ἕξεις θεράποντας;
Χρ. Ὠνησόμεθ' ἀργυρίου δήπου. Πε. Τίς δ' ἔσται πρῶτον ὁ πωλῶν,
Ὅταν ἀργύριον κἀκεῖνος ἔχῃ; Χρ. κερδαίνειν βουλόμενός τις
Ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.
Πε. Ἀλλ' οὐδ' ἔσται πρῶτον ἁπάντων οὐδεὶς, οὐδ' ἀνδραποδιστὴς,
Κατὰ τὸν λόγον, ὃν σὺ λέγεις, δήπου. τίς γὰρ πλουτῶν, ἐθελήσει

B *Quis corium incidet? quis pelles tinget? quis cōteget ædes?*
Quis arabit terram? quis fructus demetet & in horrea condet?
Siquidem vobis ita ſecuris & inertibus eſſe licebit.
CH. *Nugaris, nam hæc quæ modò nobis enumeraſti, omnia ſerui*
Perficient. PA. *Vnde autem tibi ſerui?* CH. *Illos mercabimur.* PA. *At quis*
C *Vendet primùm, cui nō minor argēti vis, quàm tibi prompta?*
CH. *Aliquis lucri cupidus mercator, peregrè è Theſſalia ad nos*
Proficiſcens, à plagiarijs atque propolis mancipiorum.
PA. *At neque plagiarij erunt: ſiquidē tua, quam dicis, ratio ſit:*

D

Σχόλια. Δηοῦς θερίσασθαι.] ἀντὶ τοῦ γεωργοὺς ἐπιμελεῖσθαι. ἤδη τὸ ἔπος τοῦτο τῆς μέσης κωμῳδίας ὄζει. Ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς.] πρὸς τὸ ἀνώτερον. τίς ἐθελήσει τέχνην μεταλθεῖν, ἐὰν ἐξέσται ὑμῖν ἀργοῖς ζῆν τούτων ἀμελοῦσιν. ἄλλως τὸ ἐξῇ ζῆν, πρὸς τὸ ἐθελήσει τίς, ἔχει τὴν δύναμιν. διότι δὲ μεταταῦτα μὲν τίθεται τὴν δὲ τῶν τεχνῶν ἀπαρίθμησιν προέταξε, διὰ τοῦτο ἔοικε τὸ τούτων. οἱ δὲ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τὸ ἢν ἐξῇ λέγοντες, καὶ σιωπηθέντι ἔξωθεν λαμβάνοντες οὐκ ὀρθῶς οἴονται.

E Gerardvs. Θερίσασθαι καρπὸν δηοῦς] pro ſolo θερίσασθαι. vocat ſegetes, fructum Cereris: nam homines quondam glande victitantes, Ceres docuit arare, & fruges eſitare. Ouid.

Prima Ceres vnco glebam dimouit aratro:
Prima dedit fruges, alimentáque mitia terris.

Et à Græcis δηὼ appellari videtur παρὰ τὸ δήω, quod eſt εὑρίσκω, inuenio, quoniam αὕτη ἐφεῦρε τὸν σῖτον. Variatur δηὼ vt λητώ. Ἐξῇ] impersonale F verbum ἔξεστι, licet, habet ſubiunctiuum hoc, ἐξῇ, licuerit.

Σχόλια. Λῆρον ληρεῖς.] ἀντὶ τοῦ κατὰ λῆρον. Ἀττικὴ ἡ φράσις καὶ τὸ σχῆμα. ὡς τὸ μανίαν μαίνῃ. καὶ φυγὴν φεύγεις. καὶ ὅλως ἐφ' ὧν τῷ πράγματι ἐπάγεται τὸ ἀπὸ τοῦ πράγματος ῥῆμα, ὡς τὸ ὕβριν ὑβρίζεις. καὶ φυγὴν φεύγεις.

Gerardvs. Λῆρον ληρεῖς.] Atticum pro ληρεῖς ſolùm: tale fuit τόλμημα τολμᾶτον. πωλῶν vendens, pro πωλητὴς, τίς πρῶτον πωλήσει; quis G lubēs careat ſeruis, quorum opera rē facit? Quod enim quandoque vendantur, compellit inopia, cui tum nullus erit locus.

Σχόλια. Ἔμπορος ἥκων.] ἔμπορος ὁ πραγματευτὴς ἄνθρωπος. κυρίως δὲ ὁ πλέων θάλασσαν παρὰ τὸ πόρος. πόρος δὲ κυρίως ἐπὶ ὑγρῶν λέγεται. καὶ εὔπορος ὁ ἔχων ἀεὶ τὸν ἐπιρρέοντα πλοῦτον ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ὑδατικοῦ πόρου. διαβάλλονται δὲ οἱ Θετταλοὶ, ὡς ἀνδραποδισταὶ καὶ ἄπιστοι. ἀεὶ γὰρ τὰ Θετταλῶν ἄπιστα, ἡ παροιμία φησίν. Εὐριπίδης. πολλοὶ παρῆσαν, ἀλλ' ἄπιστοι Θετταλοί. δῆλον δὲ καὶ ἀπὸ Ἰάσονος ὃς ἠνδραπόδισε τὴν Μήδειαν. ἀνδράποδον δὲ εἴρηται ὁ πεσὼν ὑπὸ ἀνδράσιν. ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου μέρους τῷ ὅλῳ. ὑπόκειται γὰρ ὁ οἰκέτης τῷ δεσπότῃ καθάπερ οἱ πόδες τῷ ὅλῳ σώματι.

Gerardvs. Θετταλίας,] Theſſala gens nō ſolum malè audiuit olim, quòd perfida, quòd E mollis & venefica, ſed & quòd plagiaria eſſet. Seruos enim alienos dolis circunductos, & à ſuis dominis ſubductos, pro ſuis vendebat. Sunt qui dicant eos non modo ſeruos, ſed & liberos homines pro ſeruis in peregrinis & remotioribus locis vendere conſueuiſſe. Propterea poëta obiter eos mordet. παρὰ. ſ. λαβὼν, vel ἐωνημένος quos ipſe acceperit ab andrapodiſtis, qui illic ſunt fre F quentes & permulti.

Σχόλια. Παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.] καὶ αὐτὸς παρὰ ἀνδραποδιστῶν λαβών. εἴρηται δὲ ἀνδραποδιστὴς παρὰ τὸ ἄνδρας ἀποδίδοσθαι, τουτέστι πωλεῖν. ἄλλως. ἀνδραποδιστὴς οὐ μόνον τοὺς ἐλευθέρους δι' ἀπάτης ἀπάγων εἰς δουλείαν, ἀλλὰ καὶ ὁ τοὺς δούλους ἀπὸ τῶν δεσποτῶν ἀποσπῶν εἰς ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν ἀλλαχοῦ καὶ διαπωλῆσαι. διαβάλλονται γοῦν οἱ Θετταλοὶ ὡς οὐ μόνον τούτοις χαίροντες ἀλλὰ καὶ λῃστείαις.

Bisetvs. Ἀνδραποδιστῶν] Εὐστάθιος. ἀνδράG ποδα οἱ δοῦλοι παρὰ τὸ ὑπὸ τοῖς δεσπόταις, ὥσπερ οἱ πόδες τῷ ἄνω σώματι. καὶ αὕτη ἡ κλῆσις τοῖς ὑποζυγίοις μᾶλλον ἂν ἥρμοττεν. ἀνδραποδισταὶ οἱ τὰ ἀνδράποδα πριαζόμενοι τοῖς ἑτέροις. οἱ δὲ λέγουσιν ἀνδραποδιστὰς ὀνομασθῆναι παρὰ τὸ τοὺς ἄνδρας βίᾳ ληφθέντας ποδίζειν. καὶ ποδισθέντας, εἶτα δεθέντας κατὰ τοὺς πόδας ἀπάγειν εἰς δουλείαν. ὅπερ οἱ πολέμιοι μετὰ τὴν νίκην ποιεῖν εἰώθασι.

Gerardvs.

Gerardvs. Ἀνδραποδιστής.] Nomen eſt ductum παρὰ τὸ ἄνδρας ἀποδίδοσθαι, à vendendis hominibus: vel vt alij, παρὰ τὸ ἀνδράποδον & δίδωμι, à tradendis ſeruis. ἀνδράποδον verò dicitur ὁ ποὺς ὁ τῶν ἀνδρῶν pes hominum, quòd quemadmodum pes corpori ſubiicitur, ita & ſeruus domino. οὐ δ' εἴσεται πρῶτον. Tres ponit negationes pro duabus, nullus erit primus, ne andrapodiſta A quidem Theſſalus. Si enim verũ eſt quod antea dixit Chremylus, τὸν Πλοῦτον ποιήσειν πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας. Vbi ſentiãt omnes ſe diuites, ceſſabit quantumlibet auarus homo ἀνδραποδιστὴς eſſe, neque huc veniet κερδαίνειν βουλόμενος, quoniã non ſolùm diues non eſt, qui amplius lucrari cupit, ſed multò etiã minus talis eſt, qui κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, hoc facere audet.

Κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, τοῦτο ποιῆσαι;
Ὥστ' αὐτὸς ἀροῦν ἐπαναγκασθεὶς, καὶ σκάπτειν τἄλλά τε μοχθεῖν,
Ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν. Χρ. Ἐς κεφαλὴν σοί.
Πε. Ἔτι δ' οὐχ ἕξεις οὔτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν· οὐ γὰρ ἔσονται.
Οὔτ' ἐν τάπησιν. τίς γὰρ ὑφαίνειν ἐθελήσει, χρυσίου γ' ὄντος;
Οὔτε μύροισι μυρίσαι στακτοῖς, ὁπόταν νύμφην ἀγάγησθον.
Οὔθ' ἱματίων βαπτῶν δαπάναις κοσμῆσαι ποικιλομόρφων.
Καίτοι τί πλέον πλουτεῖν ἐστι, πάντων τούτων ἀποροῦντας;
Παρ' ἐμοῦ δ' ἔστιν ταῦτ' εὔπορα πάνθ' ὑμῖν, ὧν δεῖσθον. ἐγὼ γὰρ
Τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποιν', ἐπαναγκάζουσα κάθημαι,
Διὰ τὴν χρείαν, καὶ τὴν πενίαν, ζητεῖν ὁπόθεν βίον ἕξει.

Nam quis locuples hoc faciat propoſito diſcrimine vitæ?
B *Itaque tute fodere, arare, & cætera vitæ munia* (*obire*
Cogêris, multóque miſerior, quàm nũc eris. CH. *In caput iſthæc*
Mala tuum recidant. PA. *Sed neque tum in lecto (quia non erit vllus)*
Neque tapetibus es dormiturus: quis enim ſtragula texat,
C *Cui nummorum ſatis eſt? neque item vnguentis olim pretioſis* (*amicti*
Delibuti, neque ſumptuosè tinctis gradiemini
Veſtibus, vbi domum duxeritis ſponſam. Quæ ſi omnia vobis
Deſint: quomodo pro diuitibus cenſebimini atque opulentis?
A me autem illa omnia, quorumcunque modò veſtrum indiget vſus,
D *In promptu vobis adſunt. nam ego opificem, veluti imperioſa*
Domina aſtans, compello: vt rerum vſu & paupertate premente,

Σχόλια. Κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς.] ψυχὴ ἡ λογικὴ καὶ ἡ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις ψυχὴ, καὶ ἡ φύσις ὡς παρ' Εὐριπίδει, ὅς τις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγώς, ἤγουν τῆς ἐμῆς φύσεως. ψυχὴ καὶ ἡ ἐν τοῖς φυτοῖς, καὶ ἁπλῶς ἡ ζωή.

E Gerardvs. τ' ἄλλα] reliquóſque vitę humanæ labores exhaurire coactus. Τρίψεις βίοτον,] teret vitam potius quàm vita fruatur, qui calamitosè & acerbè viuit. Τοῦ νῦν.] quàm nunc, quàm hoc tempore & in eo ſtatu rerum qui nũc eſt, vt non ſit cur rerum nouarum ita ſtudioſus eſſe debeas. Articulus τοῦ cum νῦν pro adiectiuo pręſenti, ponuntur: vitam deges multò miſeriorem, pręſenti, i. quàm ea eſt quam nunc degis. Ἐς κεφαλὴν.] Chremylus bene memor laborũ quos hacten' perpeſſus erat, eos abominatur, & in Peniæ caput retorquet. Verba hæc, ἐς κεφαλὴν σοὶ olim apud ruſticos prouerbiũ fuiſſe, quo imprecabantur vt malum in authorem mali recideret, ex Platone intelligi poteſt. εἰ μὴ, inquit, ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν, εἶπον ἂν, σοὶ εἰς κεφαλὴν, id eſt, ſi ruſticius dictu non eſſet dicere, dicerem, Tibi in caput. ſ. recidat: σοὶ autem pro εἰς τὴν σὴν accipe. Parũ eſt hoc alienum, ab eo quod antea Cariõ de turte Timothei dixit Chremylo ἐμπέσοι γέ σοι. οὐχ ἕξεις, οὐ δυνήσῃ, non licebit tibi.

Σχόλια. Καταδαρθεῖν.] κατακοιμηθῆναι. κυρίως δὲ καταδαρθεῖν, τὸ ἐν δέρμασι κοιμηθῆναι. Μύροισι μυρίσαι στακτοῖς.] τοῖς ὑγροῖς καὶ χυσίμοις, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ξηρῶν.

Gerardvs. Καταδαρθεῖν,] à κατὰ & δαρθάνω verbo anomi. ἔσονται, ſ. κλῖναι. ἐν τάπησιν. Lecti tapetibus ſternuntur, vel ad ornatũ lecti & domus, vel ad frigus arcendum. frigori depellendo aptiores erant qui ἀμφίταπητες & ἀμφίμαλλοι dicebãtur, id eſt, vtrinque hirſuti: calorẽ enim minus fouent ἑτερόμαλλοι, i. altera tantùm facie villoſi. ὑφαίνειν, non ſolùm eſt texere, ſed carminare, & quæcunque quomodocunque artem iuuãt textrinam. στακτοῖς liquidis, & ſtillatim collectis. Sunt enim & ξηρὰ vnguenta, id eſt, fixa & ſicca. Moris fuit vetuſti vt cũ bellariis & corollis vnguenta in ſecundas menſas venirent, quibus pectus vngeretur & caput: nam præter quàm quod F fragrantia & odore grato oblectabant, corpori etiam vtilia erãt. Alia autem aliis rebus, alio tẽpore commodiora. Quæ ex roſa & viola cõficiebantur, quoniam meatus reſtringũt, vapores repercutiunt aſcendentes, propterea, καρηβαρίαν, & capitis grauamina largiùs potis ſedabant. Quæ ex liguſtro & baccare, ſuauem inducebant ſoporem. Sic aliorum erat alius vſus. Legimus Solonẽ & vnguenta & vnguentarios eſſe execratum. Et Spartam neque hos, neque infectores admittere voluiſſe: mollitiẽ enim in his eſſe, quę viros, pręG ſertim bellicoſos, quales ſemper habiti Spartani, minimè deceat. Ἀγάγησθον.] ἄγω indefinitũ β habet ἤγον, Atticum ἤγαγον. vnde eſt medium ἠγαγόμην. quod facit ſubiunctiuum ἀγάγωμαι, à quo hæc dualis perſona.

Σχόλια. Οὐδ' ἱματίων βαπτῶν.] βαπτὰ γὰρ ἱμάτια

φορῶσιν οἱ νυμφίοι, πρὸς τὸ φαίνεσθαι τιμιώτερον οἶμαι τοῦ A βαφῆς. ὡς ἴσασιν οὖν φησι ποικίλα ἱμάτια ἐπὶ τῷ κοσμῆσαι τὴν νύμφην.

Gerardvs. Δαπάναις.] neque poteritis vos ornare ſumptibus veſtium, pro ſumptuoſis veſtibus, τοῖς ἱματίοις δαπανηροῖς, καὶ πολυτελέσι.

Σχόλια. Καί τοι τί πλέον πλουτεῖν.] τίς χρεία ἐστὶ τοῦ πλουτεῖν, ὅτι ἀπορεῖτε, ὧν χρῄζετε.

Gerardvs. Καί τοι.] Iam quod ſi ita res habet: τί, ἐστι. ſ. ἀνθρώποις πλουτεῖν πλέον, quid eſt quod dicamus homines amplius diteſcere ſolito, vbi omnia hæc illis defuerint. Quaſi diceret pauperiores multo futuros, quare non modò vanum eſſe conſilium horum ſenum, ſed & homi-

A nibus longè deterrimum futurum. ἐνδεῖσθαι contractum à ἐνδέεσθαι, thema δέομαι.

Bisetvs. Τὴν χειροτέχνην] Θεόκριτος ἐν τῷ εἰδυλλίῳ,

Ἁ πενία Διόφαντε μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει
Αὕτα τῶ μόχθοιο διδάσκαλος. οὐδὲ γὰρ εὕδειν
Ἀνδράσιν ἐργατίναισι κακαὶ παρέχοντι μέριμναι.
Κἂν ὀλίγον τυκτός τις ἐπιψαύσησι τὸν ὕπνον,
Αἰφνίδιον θορυβεῦσιν ἐφιστάμεναι μελεδῶναι.

B Gerardvs. Κάθημαι] ſedeo, authoritatem hinc ſibi parat: ipſa nihil ago, ſedendo tantùm impero, nec eſt inefficax meum imperium, vt quod vel nolentes cogat. δυναίμην, optatiuum eſt à δύναμαι.

Χρ. Σὺ γὰρ ἂν πορίσαι τί δύναι᾽ ἀγαθὸν, πλὴν φῴδων ἐκ βαλανείου,
Καὶ παιδαρίων ὑποπεινώντων, καὶ γραϊδίων κολοσυρτὸν,
C Φθειρῶν τ᾽ ἀριθμὸν, καὶ κωνώπων καὶ ψυλλῶν οὐδὲ λέγω σοι
Ὑπὸ τοῦ πλήθους, αἳ βομβοῦσαι περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνιῶσιν,
Ἐπεγείρουσαι καὶ φράζουσαι, πεινήσεις ἀλλ᾽ ἐπανίστω.
Πρὸς δέ γε τούτοις, ἀνθ᾽ ἱματίου μὲν ἔχειν ῥάκος, ἀντὶ δὲ κλίνης
D Στιβάδα σχοίνων, κόρεων μεστὴν, ἣ τοὺς εὕδοντας ἐγείρει.
Καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρὸν, ἀντὶ δὲ προσκεφαλαίου
Λίθον εὐμεγέθη πρὸς τῇ κεφαλῇ· σιτεῖσθαι δ᾽ ἀντὶ μὲν ἄρτων
Μαλάχης πτόρθους, ἀντὶ δὲ μάζης, φύλλ᾽ ἰσχνῶν ῥαφανίδων,

Rationem ineat, qua vitam toleret. CH. *Quidnam tu obſecro poſſis*
Praſtare boni cuiquam, prater tubercula balneolorum:
Et puerorum eſurientum & vetularũ voces gemibundas:
Numerum pediculorũ, culicũ & pulicum, (quos iam numerare
Non eſt) qui odioſo bombo ſtridunt hominis tẽpora circùm,
Et ſomnum abigunt, dicentes: ſurge: fames ceruicibus inſtat.
Quid des prætereà, niſi tritam, pro integra veſte, lacernam:
Pro pulchro lecto, cimicibus oppletum, fœdumque grabatum:
Qui homini ſomnum excutiat: pro picturato tegmine putrem
Stoream: pro puluino lapidem: pro pane abſumere maluæ
Gramina: pro maza, raphanorũ foliis exilib⁹ vti:

E

Σχόλια. Πλὴν φῴδων ἐκ βαλανείου.] φλυκταινῶν. ἐκ βαλανείου δὲ, διὰ τὸ τοὺς πένητας ἀποροῦντας ἐνδυμάτων, διὰ τὸ ψῦχος ἐν βαλανείοις καθεύδειν. καὶ ἐκ θέρμης ἢ ἀέρος αὐτοὺς ἐξιόντας παραχρῆμα προσβαλόντας φλυκταίνας ποιεῖν. Ἀπολλόδωρος τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐρυθήματα, ἢ ἐκ ψύχους ἢ τοὺς τύλους καὶ τὰ ἐπικαύματα τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς, ὡς τῶν πενήτων διὰ τὸ αὐτουργεῖν τοῦτο πασχόντων. τὸ δὲ πλὴν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ χωρὶς ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ εἰμὴ πρὸς τὸ κολοσυρτόν. ὅς ἐστιν ἦχος φρυγάνων συρομένων.

F Gerardvs. Φῴδων.] Sunt φῴδες rubentes maculæ cruribus inductæ ex nimia ignis propinquitate, quæ pauperibus maximè inſũt: dũ enim ferè nudi horrent frigore, ad ignẽ accedũt, quàm poſſunt proximè, vnde eas ſibi contrahunt. ἐκ βαλανείου. ſ. participium γιγνομένων, vel aliud ſimile, quæ accedunt, à balneo. Hybernis enim temporibus quibus balneum intrare per pecuniam nõ licebat, ſaltem hoc precibus impetrabant, vt ad G ignem balneo ſubiectũ quandoque accederent, vel prunas inde in ſuas ædes referrẽt: nam qui in balneo ſunt, huiuſmodi ἐρυθήματα non ita ſibi contrahunt. Κολοσυρτόν.] Propriè volunt hoc nomen ſignificare ſonum qui fit ex aridis lignis detractis: ὁ κτύπος ἀπὸ κάλων συρομένων. vocant enim κᾶλα τὰ φρύγανα, ligna exiccata. Per metaphoram notat ſonum quemcũque moleſtum, & auribus

ingratum, qualis eſt vel puerorũ fame tabeſcentium, vel muliercularum ſenio confectarum, ex enim nunquam non gemere, & plangere audiũtur. φθειρῶν enumerat aliquot animalcula inopibus familiaria: illic enim naſcuntur, vbi ſordes, ſitus, & ſquallor. λέγω. ſ. ἀριθμὸν, numerũ tibi nõ dico quantum. Innumera ergo eſſe ait.

Σχόλια. Αἱ βομβοῦσαι.] ἰδίως τὰς ψύλλας ἀφώνους οὔσας, βομβεῖν φησι. κωνώπων γὰρ μᾶλλον τοῦτο ἴδιον. ἐντεῦθεν παραπλανηθέντες τινὲς θηλυκῶς εἰρῆσθαι ὑπέθεντο τὰς κώνωπας, ληροῦσι δὲ, ἀρσενικῶς γὰρ λέγονται, οἱ δὲ Δωριεῖς, ἀρσενικῶς λέγουσι τὸν ψύλλον. θηλυκῶς δέ τινες τὴν κώνωπα κατὰ τοὺς Ἀττικούς. ἠχοῦσαι φησὶν αἱ κώνωπες. καὶ γὰρ ἠχοῦσα περιεπλατο. ἢ περιέπλατο. οὐκ ἔστι δὲ ἀλλὰ πρὸς τὰς ψύλλας ἀποδίδοται. ἰδίως δὲ ἔστι τοῦ ψύλλαν βομβεῖν. οὐ γὰρ προσῆσι φωνήν. κώνωπας δὲ λέγει τὰς ἐμπίδας.

Gerardvs. Βομβοῦσαι] ſonum edentes, βομ, βομ, eſt enim βομβεῖν factitium verbũ, quod neque ad φθειροὺς, neque ad ψύλλας eſt referendũ, vt pote ἀφώνους, ſed ad κώνωπας. quo nomine non modo culices notat, ſed muſcas, & fucos, aliáque eius generis, quæ quoniã lacte & fructibus gaudẽt, idcirco in caſis & domunculis agreſtiũ agminatim volitant βομβοῦντα. Quò autem pertinent hæc, αἱ βομβοῦσαι, cum de pulicibus βόμβος nõ dicatur, neque de pediculis? Habuit rationẽ vocis proximæ,

proximæ, φυλλῶν, quod ad ſyntaxin pertinebat verborum non ad ſenſum orationis. φραζουσα. Proſopopœia. Ἀλλὰ,] dictio hoc aſt̃ ... eſt, quare age. Ἐπανίστω,] Imperatiuum ab ἐπανίσταμαι. Communis perſona eſt ἐπανίσταιο, Ionica ἐπανίστασο, Attica contracta, ἐπανίστω. ἱματίου. Contra id quod Penia dixit, ἀνθ' ἱματίου βαιτῶν &c. Tantum abeſt vt veſtimẽtis induamur precioſe intectis, vt vix etiam centonibus tegamur. Στιβάδα.] Thorus humi iacens, ex lignis & ramis confectus vel paleis & foliis, Græcis vocatur στιβὰς vel στιβάδιον, nonnulli ἀνακλιντήριον appellãt. Stibadis tenuitatem voluit expreſſam, cũ σχοινῶν addidit. i. iuncorum, ex iuncis confectã, ſiue iunceam culcitram, quæ dormientem magis ſtangat, quã reficiat. Κόρεων.] Cimex odore fœtidus eſt, in lectis ferè naſcitur, ex corrupto ligno, vel paleis. Opponit hoc μύροις στακτοῖς quorum meminerat Penia. Addidit autem μεστὴν ὑπερβολικῶς. οἳ ἐγείρουσι, non modò dormitur entes, ſed & iam dormientes, & alto ſopore deterrentes.

BISETVS. Στιβάδα.] Εὐσταθίος. στιβάς, ἡ εὐτελὴς, ἢ ... στρωμνή, παρὰ τὸ στείβω, τὸ καταπατῶ. ... τὴν στιβάδα φύλλων χαμαὶ ... καὶ οὕτω ... καλοῦσι.

Σχόλια. Φορμόν.] φορμὸς πλεκτόν, ἐνταῦθα δὲ τὸ ψιάθιον. Ἀντὶ μὲν ἄρτων.] ... ἄρτος ἢ μᾶζα, μᾶζα ... ἄρτος ... ἡ δὲ μᾶζα ....

BISETVS. Ἄρτος δὲ παρὰ τὸ αἴρειν, τὸ ... ὅθεν ... οἱ τροφαὶ ... τοῦ σώματος ἄρτιον, ... οἱ γὰρ ἄρτοι κυκλότεροι εἰσὶν ... ἄρτοι λέγονται, ... τὸ τοῦ σώματος ἄρτιον, ... τέλειον. Μᾶζα δὲ παρὰ τὸ μάττειν, τὸ φυρᾶν. Σουίδας. μᾶζα, ἄρτος, φύραμα. ... δὲ μᾶζα ἡ τροφὴ ἀπὸ γάλακτος, ἢ σίτου.

GERARDVS. Φορμόν,] nos tegetẽ aut ſtoream vocamus, ſtramineum tegmen. εὐμεγέθη. Duritiem, non vaſtitas lapidis, obſtat dormienti, ſed ruſtico more duritiem à magnitudine metitur. μαλάχης, malua eſt hortenſis & ſatiua quæ quàm agreſtis ſapidior multo eſt & eſui aptior, quanquam vtraque parum admodum ſapida. Inter multas commoditates, præcipuum hoc habet incommodum, quod ſtomacho aduerſetur. Eius autem rationem habet magis ex ſapore, quàm ex occultiore vtilitate.

Σχόλια. Ἰσχνῶν ῥαφανίδων.] ... ῥαφανίδα λέγει, ... ῥάφανον δὲ ἣν ἡμεῖς κράμβην. ... ῥαφανὶς παρὰ τὸ ῥᾳδίως φαίνεσθαι. ... Ἀντὶ δὲ θράνους.] θρᾶνος, ... θρανίτης. ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ θορεῖν ... παρὰ τὸ ... καθῆσθαι. τὸ δὲ στάμνου, ... καταγότος. ... ἔχει ὁ μῦθος ....

A λύσιν ... στάμνου κεφαλὴν λέγει μεταφορικῶς τὸ ἄνω πρὸς τὸ στόμα ... δὲ καὶ πιθάκνης πλευρὰ τὸ ταύτης πλάγιον. εἰ δὲ στάμνου κεφαλὴν λέγει, ... αὐτὸ σύμφωνον τῷ πιθάκνης ... κεφαλῆς γὰρ φόρημα τὸ κρήδεμνον ... ἀπὸ τοῦ στάμνου ἢ τοῦ στάμνου ... λέγεται σταμνίος ... κωμικός. τινὰ δὲ τὴν ἀντιγραφὴν ἀντὶ στάμνου κεράμου γράφεται. Ἀντὶ δὲ μάκτρας.] μάκτρα κατὰ τοὺς παλαιοὺς ... ἐν ᾗ μάττουσι τὰ ἄλευρα, ὅθεν ... γίνεται, παρὰ τὸ μάσσω γὰρ ἡ μάκτρα, ... B ... καὶ ἡ μᾶζα γίνεται, πενίας δὲ ... καὶ ἡ τοιαύτη μάκτρα ἡ ἐκ πιθάκνης ... αὐτῆς ... ἀλλὰ διερρωγυῖαν τὴν πλευρὰν ἐν ᾗ τὸ μάγμα γίνεται ... λέγεται ἡ πιθάκνη ... ὅρα δὲ ἐν τοῖς προεκτεθειμένοις καὶ σχῆμα κάλλους ἐπαναφορικὸν διὰ τῆς ἀντὶ προθέσεως. ... γὰρ τὸ ἀνθ' ἱματίου ἀντὶ τάπητος ἀντὶ προσκεφαλαίου. ἀντὶ ἄρτου ἀντὶ μάζης. ἀντὶ θράνους. ἀντὶ μάκτρας. ἔχει δέ τι καὶ ὑπομονῆς τὸ τοιοῦτον σχῆμα. ... δὲ ὁ Χρεμύλος καὶ πρὸς τὴν ... C ... ἡ Πενία εἶπε καὶ τοὺς τάπητας καὶ τὰ μύρα καὶ τὰ ... ἱμάτια, τὴν ... στιβάδα καὶ τὸν φορμὸν ἀντέθηκε καὶ τοὺς κακῶς ... καὶ τὸ ῥάκος. ... τὰ λοιπὰ ἐπέκεινα εἰς ἐπαύξησιν τῆς τῆς πενίας κακῶν.

GERARDVS. Ἰσχνῶν,] tenuium, graciliũm: Atqui hoc nomine videntur folia commẽdabiliora, quo enim magis ſunt tenuia, eo ſunt teneriora: ſed innuit propter egeſtatem i. ſi non licere D expectare dum folia in iuſtam excreuerint magnitudinem. Ῥαφανίδων. Interpres Græcus ait per quintam declinationẽ ῥαφανίδων. Attice dici pro ῥαφάνων. Olim autẽ ῥάφανον fuiſſe, quod nũc κράμβην. i. braſſicam appellamus. στάμνου. στάμνος vel στάμνιον dicitur ἀμφορεὺς ἐν ᾧ ὁ οἶνος βάλλεται. i. amphora in qua vinum fertur, duo habet latera, vinũ hinc inde continentia, vt cedat ſuper ſtamnum, oportet alterum latus deprimi, alterum leuari, quod ſurſum ſpectat κεφαλὴν appellat, quòd E autẽ addit caput illud fractũ eſſe, notat hinc moleſtiã quã ſentit ſedendo, apertũ enim vas podex ingreditur, quare non quieſcit: nates verò à circunferentia cui inſidẽt, grauiter lędũtur, ea enim nõnihil acuta eſt, aut certe non ſatis obtuſa, quo fit, vt qui ita ſedeat illic diu nõ conſiſtat, niſi ægerrimè. Κατεαγότος.] Participiũ eſt mediũ à κατάγνυμαι. Vide ἄγω in catalogo τῶν ἀνωμάλων. Μάκτρα] παρὰ τὸ μάσσω. i. pinſo dicitur, area eſt in qua panis pinſitur. Ridiculè ait ſe pro mactra vti F latere dolioli, quod rimoſum ſit, & diductum. Si enim rimas agit, vix eſt vt farinã & aquã ſubigẽdo pani contineat. ἐρρωγυῖαν. ῥήσσω, findo, ſcindo, mediũ facit ῥήσσομαι, cuius perfectũ ἔρρηγα, mutat η in ω, vnde ἔρρωγα quod creat participium ἐρρωγὼς ἐρρωγυῖα. πτωχῶν. i. βίον.

Ἀντὶ δὲ θράνους, στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος·
ἀντὶ δὲ μάκτρας,
Πιθάκνης πλευρὰν, ἐρρωγυῖαν καὶ ταύτην; ἆρά γε πολλῶν
Ἀγαθῶν πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀποφαίνω σ' αἴτιον οὖσαν;
(ὑπεκρούσω.
Πε. Σὺ μὲν οὐ τὸν ἐμὸν βίον εἴρηκας, τὸν πτωχῶν δ'

Pro ſede, cadum capite effracto: pro mactra, doliolorum
G *Latera, ipſa etiam diffiſſa? An non quã bona des plurima, monſtro:*
Teq; oſtendo omnibus hominibus cauſam quãdam eſſe bonorum? *(propoſuiſti.*
PA. *Atqui tu non mea, ſed mendicorum mala*

τοχε δὲ πτωχεία πενίας. ὅτι ἡ μὲν πενία, μεμετρημένη τὶν ἔνδειαν, πόνῳ τὰ χρειώδη θηρῶσα. καὶ δὲ τὸ πένεσθαι ὅ ἐστιν ἐνεργεῖν, εἴρηται, καὶ ἐκ τούτου πορίζειν τὰ χρειώδη. ὁ δὲ πτωχὸς, παρὰ τὸ πλείοσιν πτώσσειν πάντας.

GERARDVS. Ὑπεκρούσω,] ſecunda perſona indefiniti prioris medij, ab ὑποκρούομαι, quod A propriè eſt, fides pulſo. ἀδελφὴν, ſororem, coniunctiſſimam, & ſimillimam. οἵπερ ſcilicet φατέ. Exemplaria quædam ita habent, Διονύσιον φαθ' ὅμοιον. Vbi εἶναι ſubaudiendum, & ὅμοιον Atticè, pro ὁμοῖον, effertur.

Χρ. Οὐκοῦν δήπου τῆς πτωχείας πενίαν φαμὲν εἶναι ἀδελφήν.

Πε. Ὑμεῖς γ', οἵπερ καὶ Θρασυβούλῳ Διονύσιον εἶναι ὅμοιον. B

Ἀλλ' οὐχ ὁ ἐμὸς τοῦτο πέπονθε βίος, οὐ μὰ Δί' οὐδέ γε μέλλει.

Πτωχοῦ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἐστι μηδὲν ἔχοντα.

Τοῦ δὲ πένητος, ζῆν φειδόμενον, καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα.

Περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μέντοι μηδ' ἐπιλείπειν. C

Χρ. Ὡς μακαρίτην, ὦ Δάματερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας.

Εἰ φεισάμενος καὶ μοχθήσας, καταλείψει μηδὲ ταφῆναι.

Πε. Σκώπτειν πειρᾷ, καὶ κωμῳδεῖν, τοῦ σπουδάζειν ἀμελήσας.

CH. *Atqui paupertatem mendicitatis dicimus eſſe ſororem.*

PA. *Vos ſanè: qui Dionyſium adæquare ſoletis Thraſybulo.*

Sed mea vita nihil tale experta eſt: neque tale experietur

Vnquam: mendici hæc vita eſt, quam dicis, nihil prorſus habendo

Viuere: ſed pauperis eſt: viuere parcè, rebúſque gerendis

Operam dare: uti nihil habenti, nihil in vita quoque deſit.

CH. *O quàm fœlicem vitam narras pauperis atque beatam:*

Si parcendo atque laborando vix tãtum à morte relinquat,

Vnde ipſus ſepeliri poſſit. PA. *Riſu, ludo atque cauillis,*

Σχόλια. Οἵπερ καὶ Θρασυβούλῳ.] τὰ μὴ ὅμοια φασὶν. ὡς εἴ τις λέγοι Διονύσιον τὸν ἔξωλη τύραννον, ἐοικέναι D Θρασυβούλῳ τῷ Λύκου ἀνδρὶ φιλοπόλιδι καὶ παντὸς κρείττονι λόγου. διά τε τὰς ἐπιφανεῖς αὐτοῦ κατὰ τῶν πολεμίων νίκας, καὶ διότι κατέλυσε τὴν τῶν λ τυραννίδα. οὗτοι γὰρ ἦσαν ἐξ αὐτῶν ἐκπεσὼν, μετὰ ταῦτα Φυλὴν καταλαβὼν, καθεῖλεν αὐτούς. ἄλλως. μήποτε ἀξιωματικὸς καὶ αὐθάδης. ὡς Σωκράτης ἐν τῷ κωνείῳ. Διονύσιος δὲ ὁ μὲν τις φαίνεται μαινόμενος ὁ δὲ ὡς ἔοικεν ἰχθυοπώλης. μήποτε δὲ ἐπὶ τὴν ὄψιν παρασκώπτει ὡς ὁμοιοειδῶν σφόδρα ἀνομοίως, μᾶλλον δὲ ἄν τις ὑπονοήσειεν ἑτέρων Διονύσιον Θρασυβούλου τοῦ Κολυττέως ἀδελφὸν ἐγγεγονέναι συγγενείας εἶναι. καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι φαίνεται σαφέστερον. E κατὰ Δίδυμον. ὡς εἴ τις λέγοι Διονύσιον τὸν ἔξωλη τύραννον ἐοικέναι Θρασυβούλῳ τῷ Λύκου, ἀνδρὶ φιλοπόλιδι καὶ παντὸς κρείττονι λόγου, διότι κατέλυσε τὴν τῶν λ τυραννίδα. ἄλλως. οἱ Λακεδαιμόνιοι κρατήσαντες τῶν Ἀθηναίων ἔταξαν λ τυράννους ἀπὸ τῆς πόλεως ἐν Ἀθήναις διατρίβειν. ὁ οὖν Θρασύβουλος ἐραστὴς ὢν τῆς δημοκρατίας κατέλαβε Φυλὴν τῆς Ἀττικῆς μετά τινων ἄλλων, F μεθ' ὧν κατέλυσε τοὺς λ. Διονύσιος δὲ τύραννος ὠμὸς ἐν Σικελίᾳ. ἄλλως. ὁ μὲν Διονύσιος, ἐμμανής. ὁ δὲ Θρασύβουλος ἄνους. ἢ Διονύσιος, τύραννος. ὁ δὲ Θρασύβουλος ἀτελὴς καὶ πένης πλὴν θρασύς. ἄλλως. ἡ Πενία φησὶν τῷ πρὸς τὸν Χρεμύλον ὅτι τὰ μὴ ὅμοια ὅμοια λέγεις εἶναι, ὥσπερ ἂν εἰ τὸν Σικελίας τύραννον Διονύσιον ὅμοιον εἶναι τῷ Θρασυβούλῳ ἀνδρὶ χρηστῷ καὶ κοσμίῳ.

GERARDVS. Θρασυβούλῳ.] Thraſybulus Athenienſis vir fuit ſupra modum φιλόπολις, & democratiæ Athenieñſis ſtudioſus, qui quinqua- G ginta tyrannos, quos Lacedæmonij victores Athenienſibus victis conſtituerant, de Tyrannide fortiter expulit. Dionyſius contrà, in Sicilia vixit Tyrannus peſtilentiſſimus. Sicque vixit, vt tandem exutus imperio, coactus ſit Corinthi ludum aperire, & pueros literas docere. Quoniam itaque hi fuerunt inter ſe ſtudiis multo diuerſiſſimis, factum eſt, vt qui res longo interuallo inter ſe diſſidentes componerent, Dionyſium Thraſybulo ſimilem exiſtimare dicerẽtur. Οὑμὸς] pro ὁ ἐμός. nam ο & ε in ου contrahuntur. τοῦτο, hoc: eas incommoditates quas pauperibus eſſe dixiſti, mea vita non paſſa eſt. i. ego dum vixi, nunquam ea mala ſuſtinui. Πέπονθε,] perfectum medium ab anormi πάσχω, patior. Latinè nõ infeliciter per contingit redditur. οὐ μὰ Δί'. Tribus negationibus, & iureiurando interpoſito, tẽ aſſeuerãtius negat. μέλλει ſ. πείσεσθαι, paſſura eſt. πτωχοῦ. Statuit diſcrimen inter πένητα καὶ πτωχόν. Mẽdicus viuit cùm nihil ipſe habeat, ſed ex aliis mendicatim accipiat. Propterea dictum volunt πτωχὸν ὡς ἐκπεπτωκότα ἐστὶ καὶ ἐλθόντα ἀπὸ τοῦ πλούτου εἰς ἔνδειαν, id eſt, qui à diuitiis excidit, & lapſus eſt in rerum carentiam, & penuriã. At πένης παρὰ τὸ πένεσθαι, quod eſt ἐνεργεῖν, laboribus & ſudore bona ſibi parare. Mendicus in neceſſitate, perã habet cõfugium vnicum: Pauper, laborem & induſtriam. ἔχοντα. ſ. πτωχόν. Vita mendici eſt, eum nihil habentem viuere. i. vt viuat de alieno tantùm. τοῦ δὲ πένητος. ſ. βίος ἐστὶ, contrà pauperis vita ſic eſt, vt viuat parcendo, habet itaque aliquid pauper: prætereà προσέχοντα. ſ. τὸν νοῦν, animum adiungentem vt velit rebus gerendis animum applicare, Laborem non detrectare.

Σχόλια. Περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ.] περιγίγνεσθαι σημαίνει μὲν καὶ τὸ νικᾶν. σημαίνει δὲ καὶ τὸ περιττεύειν ὡς ἐνταῦθα. Ὡς μακαρίτην ὦ Δάματερ.] ὅτι ἁπλῶς ἐστὶ ἀνοικείως κατεχρήσατο ἀντὶ τοῦ μακάριον. εἰ μὴ ἄρα παίζει εἰς νεκρόβιον. ἄλλως. ὥσπερ εἰώθασιν Ἕλληνες ἐπειδάν τι παράδοξον ἀκούσωσι χειλλιάζειν καὶ βοᾶν Ἡράκλεις. ὦ Ἄπολλον. ὦ Ζεῦ, οὕτω καὶ οὗτος ἀκούσας τῆς Πενίας τοιαῦτα λεγούσης, ὥσπερ χειλλιάζων βοᾷ, ὦ Δάματερ. εἰκότως δὲ πρὸς τὴν γῆν ποιεῖται τὸν λόγον ὡς γεωργός.

GERARDVS. Μηδὲν.] Medius eſt pauper inter

inter diuitem & mendicum: diuiti res familiaris abundat, mendico deficit, pauperi neque abundat, neque deeſt, tantum habe: quod ad vitam ſatis eſt. Μακαρίτης] propriè dici volunt, de eo qui iam ſit mortuus, & ideo beatus, quòd à miſeriis quæ in vita ſunt, liber ſit. Tectè igitur ſignificat vitam mendici, quandam eſſe mortis ſpeciem, & nō aliud eſſe, quàm βίον νεκρὸν, mortuam vitam. Alioqui dixiſſet, μακάριον βίον. Δάματερ. Doricè & ruſticè, pro Δήμητερ. Vrbanius dictum eſſet, ὦ Ζεῦ.

Bisetvs. Καταλιπεῖν μηδ' ἐνταφιάσαι] ὁ πολλοὺς τῶν καλῶν, καὶ ἀγαθῶν, καὶ λαμπρῶν ἀνδρῶν διὰ τὴν ἀκτημοσύνης ἔρημα, καὶ πάλαι, καὶ ἄρτι θάπτεσθαι ...

Gerardvs. Μηδ' ἐνταφιάσαι,] ne ſepeliri quidem. i. μηδὲ τὰ εἰς τὴν ταφὴν ἀναγκαῖα, id eſt, quæ

A exequiis & ſepulturæ ſufficiant. πειρᾷ, conaris, ſecunda perſona à πειράομαι. κωμῳδεῖν.] Vt Tragici eſt luctum ſpectatoribus excitare, ita comici, riſum. Hinc frons comica pro expotrecta & hilari accipitur, & comici ſales & riſus, pro ſuauibus, feſtiuis & iucundis. Præter facetias autem recipit comœdia etiam ſcommata, & mordacia dicteria. Hoc poſterius per verbum σκώπτειν notatur, ſignificat enim ὑβρίζειν. Alterum verò, nempe iocari per κωμῳδεῖν. i. παίζειν. tametſi κωμῳδεῖν

B vtramque habere ſignificationem non me fugit. τ σπουδάζειν, τῶν σπουδαίων. Πλούτου. diximus βελτίονας τ Πλούτου, non meliores Pluto, ſed meliores quàm Plutus præbeat. τὴν γνώμην, ſcilicet, κατά. per ἰδέαν, formam accipe, & corporis habitum. τῷ pro τούτῳ.

Οὐ γιγνώσκων, ὅτι τοῦ Πλούτου παρέχω βελτίονας ἄνδρας

Non ſeriò agis rem: neque perpendis, quòd ego reddo viros, quàm

Καὶ τὴν γνώμην, καὶ τὴν ἰδέαν. παρ' αὐτῷ μὲν γὰρ ποδαλγοῦντες,

C *Plutus, meliores ingenio & ſpecie. Nam apud hunc podagroſi,*

Καὶ γαστρώδεις, καὶ παχύκνημοι, καὶ πίονές εἰσιν ἀσελγῶς.

Ventrioſi, craſſis ſuris, pingues, & ſupra modum obeſi.

Παρ' ἐμοὶ δ' ἰσχνοὶ, καὶ σφηκώδεις, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί.

At apud me graciles atque agiles, & formidandi inimicis.

Χρ. Ὑπὸ τοῦ λιμοῦ γὰρ ἴσως αὐτοῖς τὸ σφηκῶδες σὺ πορίζεις.

CH. *Gracilitatem hanc tu inducis per ieiunia nempè, faméinque.*

Πε. Περὶ σωφροσύνης ἤδη τοίνυν περανῶ σφῷν. κἀναδιδάξω

D PA. *De vita integritate atque modeſtia eorum paucula dicam,*

Σχόλια. Ποδαλγοῦντες.] Τοιοῦτοι γὰρ οἱ πλούσιοι γίνονται ὑπὸ τῆς τρυφῆς, ὅπερ ἀσελγείας καὶ φαυλότητος ἐναλλαγή ἐστι. γράφεται δὲ καὶ ποδαλγοῦντες. ἢ ποδαγρῶντες ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πάθος καὶ ποδάγρα λέγεται ἢ ποδαλγία. Σφηκώδεις] λεπτοὶ κατὰ τὸ μέσον ὡς σφῆκες. ἡ παρωνυμία καὶ τὸ ζῷον πικρόν ἐστι σφόδρα. ἅμα μὲν ὅτι καὶ θερμότερα. ἅμα δὲ ὅτι καὶ ἰσχνότεροι γίνονται οἱ λιμώττοντες, ὡς σφῆκες, ὥσπερ σκληροὶ ἢ λεπτοί. μάλιστα τὰ κατὰ τὴν γαστέρα διὰ τὸ γοργὸν καὶ κίνδυνον. τοιοῦτοι γὰρ οἱ σφῆκες εἰς τὸ μέσον. Τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί.] ὁ γὰρ ταῖς ἀρχαῖς μὴ βαρυνόμενος, ἀλλὰ κούφως ἔχων τὴν σωματικὴν φύσιν καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἀνθίστασθαι δύναται. λυποῦσι δὲ οἱ πένητες διὰ τὸ μὴ συναρκεῖν ἀπορίᾳ ...

Gerardvs. Ποδαγρῶντες] Podagra morbus ferè eſt φιλοδείπνων, & gulonum. Lectum eſt, viros articulari morbo & podagra laborantes, cùm ad menſam reducti fuiſſent frugaliorem, ſuo morbo eſſe liberatos. γαστρώδεις, & ventroſi, & ſura ſaginata homines tardi, & πίονες, id eſt, corpulenti & craſſi, ſuam adipem nulli, quàm crapulæ debent, vbi autem ſi non apud diuites, ἀδηφαγίαν expleas? Ἀσελγῶς,] Σελγοὶ, vt ſcribſit, ἔθνος εὐφροσύνης ... ἐστι, ὅθεν ἀσελγεῖς μὴ σώφρονες, id eſt, Selgi, gens eſt temperatiſſima, hinc aſelges dicti, intemperati. Ergo ἀσελγῶς immoderatè, ſupra modum. Nam ἀσελγὲς vocant prægrande, & ἄνεμον ἀσελγῆ. i. magnum ventum. Σφηκώδεις,] οἱ ἔχοντες λεπτοὶ quibus, vt veſpis, corpus eſt gracile. Ne quis autem putet eos ideo viribus deſtitutos, & imbelles, quòd macie ſint confecti, Penia ſtatim ſubiicit, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροὶ, & hoſtibus moleſti. Primùm conſilio, cùm præpingues illi

nihil aut parum proſpiciant: venter enim eorum oppletus, & exæſtuans animum obruit. Deinde corpore, nam bello gerendo, & hoſti debellando ſunt aptiores, victum hoſtem perſequuntur alacrius, à victore fugiunt expeditius. Proinde Epaminondas Thebanorum dux, cùm vnum a-

E liquem ex ſuis ventrem geſtare videret prominentiorem, ab exercitu iuſſit ſubmouendum, propterea quòd (hæc enim fuit honeſta ſubmouendi illius cauſa) vix tres, quatuórve clypei ventrem eum tegerent, qui impedimento fuiſſet, quo minus ille ſua pudēda videret vnquam. τὸ σφηκῶδες, τὴν κουφότητα, exilitatem. Eſt in his verbis, σκῶμμα, ſed ad quod Penia non videtur aduertere, nam neglecto eo, perſequitur inſtitu-

F tum. Itaque poſtquàm compendioſè de iis dixit, quæ ad corpus pertinent, tranſit ad ea quæ animi ſunt.

Σχόλια. Περὶ σωφροσύνης ἤδη] καταλέξασα τὰ ἀγαθὰ ἃ δι' αὐτὴν ἀνθρώποις γίνονται. νῦν βούλεται ἀποδεῖξαι, ὅτι καὶ σωφροσύνης αἰτία ἐστὶν, ὥσπερ ὁ πλοῦτος τοὐναντίον. αὐτοὺς δὲ ἀναδιδάξω. ἢ γὰρ ὁ ... ἡ γαστρὸς ... ἀνθρώπους ... τοῦ πλούτου γίνεσθαι, καὶ ἀσελγεῖς ... οἱ γὰρ πλεῖστα ἐσθίοντες καὶ

G πρὸς ... εἰσιν. Συμπεραίνεται συλλογιζομένη ἀφ' οὗ καὶ συμπέρασμα ... φιλοσόφοις, τὸ ἐκ τῶν προτάσεων συναγόμενον. τὸ γὰρ κύριον μέρος τοῦ συλλογισμοῦ οὐδέν ἐστιν ἕτερον ἀλλ' ἢ τὸ συμπέρασμα. σύγκειται γὰρ ὁ συλλογισμὸς ἐκ δύο προτάσεων καὶ συμπεράσματος. καὶ ἔστι τὸ συμπέρασμα ἀπόδειξις τοῦ ζητουμένου ἀναντίρρητος. ἡ Πενία γοῦν καταλέξασα τὰ ἀγαθὰ ἃ δι' αὐτὴν ἀνθρώποις γίνεται. νῦν βούλεται ἀποδεῖξαι ὅτι καὶ σωφροσύνης αἰτία ἐστὶν, ὥσπερ ὁ Πλοῦ-

λος ἐναντίον. εἰκότως δὲ εἶπε τὸ ἀναδιδάξω. καὶ γὰρ ὅτι γαστρώδεις ἔλεγε τοὺς ἀνθρώπους ἤγουν ἀσελγεῖς ὑπὸ τοῦ πλούτου ἔλεγε γίνεσθαι. οἱ γὰρ πλεῖστα ἐσθίοντες καὶ εἰς ταῦτα κατάφοροι.

GERARDVS. Περανῶ] futurum à περαίνω,

A abſoluam paucis, ne verboſior videar, & ne loquacitatem nimiam prætendentes, meam cauſam audire nolitis. Ἀναδιδάξω.] Propriè hoc: eſt enim ἀναδιδάσκω contrà quàm quis credat, aliquid doceo & demonſtro. ὑβρίζειν, ἡ ὕβρις.

Ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ' ἐμοῦ. τοῦ πλούτου δ' ἐστὶν ὑβρίζειν.
Χρ. Πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστιν, καὶ τοὺς τοίχους διορύττειν;
Βλ. Νὴ τὸν Δί' εἴ γε δεῖ λαθεῖν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ κόσμιόν ἐστι;
Πε. Σκέψαι τοίνυν γ' ἐν ταῖς πόλεσι τοὺς ῥήτορας. ὡς ὁπόταν μὲν
Ὦσι πένητες, περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν εἰσὶ δίκαιοι.
Πλουτήσαντες δ' ἀπὸ τῶν κοινῶν, παραχρῆμ' ἄδικοι γεγένηνται.
Ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει, καὶ τῷ δήμῳ πολεμοῦσιν.
Χρ. Ἀλλ' οὐ ψεύδει τούτων γ' οὐδὲν καίπερ σφόδρα βάσκανος οὖσα.
Ἀτὰρ οὐχ ἧττόν γ' οὐδὲν κλαύσει. μηδὲν ταύτῃ γε κομήσῃς
Ὁτιὴ ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείθειν ἡμᾶς, ὡς ἔστιν ἀμείνων
Πενία πλούτου. Πε. καὶ σύ γ' ἐλέγξαι μ' οὔπω δύνασαι περὶ τούτου
Ἀλλὰ φλυαρεῖς καὶ πτερυγίζεις. Χρ. καὶ πῶς φεύγουσί σ' ἅπαντες;

Vóſque docebo, quòd apud me ſit laudata modeſtia vitæ:
B *Sed apud Plutum iniuria.* CH. *quaſi modeſti hoc ſiet, aut mediocris,*
Furari, perfodere parietes? BL. *certè: nã latitare*
Si eum oportet, qui admiſit: quomodo non tibi honeſta hæc videantur?
PA. *Quæſo aſpice tantùm vrbis cauſidicos: qui quantiſper egeni*
Sunt, erga populum atque vrbem, ſe præbent æquos faciléſque:
C *Ditati è Republica, omnes confeſtim efficiuntur iniqui:*
Plebique parant inſidias: & populo bellum facere audent.
CH. *Nihil horum mentiris: licet vſque adeò mihi ſis odioſa:*
Pœnam tamen hîc nihilo ſecius dabis: vt ne idcirco tumeſcas,
Quòd nobis pſuadere aggrederis, diuitijs meliorẽ
D *Paupertatem eſſe.* PA. *At tu iſtorum neſcis conuellere quicquam,*
Sed nugas agis & fruſtra alas audes expandere. CH. *qui fit*

Σχόλια. Πάνυ γοῦν.] ἐν εἰρωνείᾳ. ἐπεὶ οἱ πένητες κλέπτουσι διὰ τὴν ἀπορίαν. Πῶς οὐχὶ κόσμιον.] τὸ παραλαθεῖν. τοῦτο δὲ ὁ ἕτερος πρεσβύτης λέγει πειράζων καὶ χλευάζων ἢ ὅτι τὸ παλαιὸν οὐ διεβέβλητο ἡ κλοπὴ εἰ μὴ φωραθεὶς κλέπτης ὑπῆρχεν. ἄλλως. εἴ γε ὁ κλέπτης λανθάνει. ψυχρὸν δὲ τὸ ἐνθύμημα.

GERARDVS. Πάνυ γοῦν.] Ironia eſt, quam Blepſidemus alia excipit ironia dum ſubdit, Νὴ τὸν Δία. αὐτὸν ſ. κλέπτοντα ἢ τοιχωρύχον. τοὺς ῥήτορας, Ecce vt ſuum in rhetores odium neſcit diſſimulare! Iam anteà inſectatus eos erat illic apertiſſimè. ἕτεροι δ' ἐπλούτησαν, ἱερόσυλοι ῥήτορες, καὶ συκοφάνται. Et illic, τὸ ςόμ' ἐπιβύσας κέρμασι τῶν ῥητόρων. περὶ τὸν δῆμον, in cauſis priuatis περὶ τὴν πόλιν, in communi & publica cauſa. τῶν κοινῶν. ſcil. χρημάτων.

Σχόλια. Ἐπιβουλεύουσί τε.] διαβάλλει τοὺς ῥήτορας ὡς δῶρα λαμβάνοντας παρὰ τῶν πολεμίων ἀσύμφορα τῇ πόλει συμβουλεύουσιν, ἵνα δόντες αὐτοῖς τούτους ἀμύνασθαι. Καίπερ σφόδρα.] συναινεῖ διισχυριζόμενος τὸ κατὰ τῶν ῥητόρων πρᾶγμα διαχειρίσει. τὸ δὲ βάσκανος ἁπλῶς ἐπὶ λοιδορίᾳ τιθέασι.

BISETVS. Βάσκανος] ὁ φθονερὸς, ὁ κακοήθης, ὁ συκοφάντης οὕτω καλεῖται. ὅθεν τὸ βασκαίνειν, τὸ φθονεῖν, τὸ ἀχαριστεῖν, τὸ συκοφαντεῖν. καὶ βασκανία, ὁ φθόνος, ἡ ἀχαριστία ἡ κακοήθεια, ἡ συκοφαντία. βασκαίνειν δὲ λέγεται παρὰ τὸ τοῖς φάεσι καίνειν, ὅ ἐστι τοῖς ὀφθαλμοῖς κτείνειν διὰ τοῦ βλέμματος φθείρειν.

GERARDVS. Ἐπιβουλεύουσι,] populum circumueniunt, & bona eius inſidioſa oratione ad ſe trahunt. πολεμοῦσιν, non armis, & aperto Marte dimicant, ſed orationibus, quibus reipublicæ ſtatum perturbant, & vrbem factionibus pro-
E ſcindunt: tunc enim ad dicendum maximè prodeunt, ex communibúſque incommodis vberrima ſibi & ampliſſima comparant cõmoda. ψεύδει Atticum pro ψεύδῃ, & τούτων pro ἐν τούτοις, & οὐδὲν pro ſolo οὐδὲ ἓν, κατ' οὐδέν. nulla in parte in negotio rhetorum.

Σχόλια. Ἀτὰρ οὐχ ἧττον.] ὅμως φησὶν εἰ καὶ ἀληθεύεις μὴ μέγα φρονήσῃς. οὐδὲν γὰρ ἧττον ταῦτα πείσῃ. κομήσῃς δὲ ἀντὶ τοῦ ὑπερηφανήσῃς. παρὰ τοὺς κομήτας. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δέν-
F δρων, ἃ τὴν κόμην ὑψοῦ ἔχουσι. τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ ὑπέρφρονες ὑψοῦ τὴν γνώμην αἴροντες. τὸ δὲ διὰ μέσου εἴρηται, καὶ ἔστι τὸ ὅτι ζητεῖς τὸ πρὸς τὸ κλαύσει.
Καὶ πτερυγίζεις.] κοῦφα καὶ μάταια διαλέγῃ. ἀπὸ τῶν νεοσσῶν, ἃ πειράζουσι μὲν τὰς πτέρυγας, ἵπτασθαι δὲ οὐ δύνανται. οὕτω καὶ σὺ θέλεις μὲν εἰπεῖν καὶ πειράζεις, οὐδὲν δὲ ἀνύεις. ἄλλως. ἀλλὰ φλυαρεῖς διὰ λόγων. τὸ γὰρ πτερὸν ἠχῶδες καὶ θορυβητικόν. ἢ κοῦφα λαλεῖς. ἢ ματαιοπονεῖς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀρνέων τῶν μὴ δυναμένων πέτεσθαι διὰ τὸ βραχὺ τῆς
G ἡλικίας. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ πειράζεις πολλὰς ἀνηνύτους ὁρμάς. καθάπερ καὶ οἱ νεοττοὶ πειράζοντες τὴν πτέρυγα καὶ γυμνάζοντες ἄπρακτον ἔχουσι τὴν τῆς πτήσεως φοράν.

GERARDVS. Κλαύσει] itidem pro κλαύσῃ à κλαίομαι, quanquam κλαίω vſitatius. Scilicet Attici voces paſſiuas pro actiuis amant capere

pere. ταύτῃ ſcilicet αἰτίᾳ vel ὁδῷ, hac via, modo, ratione & cauſa, quoniam ſcilicet aliquid dixeris de rhetoribus, quod volentes credidimus, neque vllo modo tibi in ea re contradiximus. ὅτι reſpicit verbum κλαύσει. τοῦτο, hoc quod ſequitur ὡς ἐστιν ἀμείνων &c. περὶ τούτου, in

A hac diſputatione, vtrum præſtet, diuitiæ ne an paupertas. Πτερυγίζεις.] verbum hoc ad auiculas pertinet, volitare geſtientes, per ætatem verò adhuc inuolucres: per metaphoram ſignificat fruſtra conari, ματαιοπονεῖν καὶ οὐδὲν ἀνύειν. Multa quidem dicis, verum nihil efficis.

Πε. Ὅτι βελτίους αὐτοὺς ποιῶ. σκέψασθαι δ' ἔστι μάλιστα

Ἀπὸ τῶν παίδων· τοὺς γὰρ πατέρας φεύγουσι, φρονοῦντας ἄριστα

Αὐτοῖς. οὕτω διαγιγνώσκειν χαλεπὸν πρᾶγμ' ἐστὶ δίκαιον.

Χρ. Τὸν Δία φήσεις ἆρ' οὐκ ὀρθῶς διαγιγνώσκειν τὸ κράτιστον;

Κἀκεῖνος γὰρ τὸν πλοῦτον ἔχει. ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει.

Πε. Ἀλλ' ὦ Κρονικαῖς γνώμαις ὄντως λημῶντες τὰς φρένας ἄμφω.

Ὁ Ζεὺς δήπου πένεται, καὶ τοῦτο γε ἤδη φανερῶς σε διδάξω.

Εἰ γὰρ ἐπλούτει, πῶς ποιῶν αὐτὸς τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα,

Ἵνα τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας ἀεὶ δι' ἔτους πέμπτου ξυναγείρει,

Ἀνεκήρυττεν τῶν ἀθλητῶν τοὺς νικῶντας, στεφανώσας

Κοτίνου στεφάνῳ, καίτοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν, εἴπερ ἐπλούτει.

Ergo, quòd te omnes fugiunt? PA. *Quia per me fiunt meliores.*

B *Id quod vel de pueris noſſe imprimis promtum eſt: etenim illi*

Patrum auerſantur vultus, ſuadentum ipſis optima quæq;.

Adeo, quid turpe, quid honeſtum diſcernere, res operoſa eſt.

CH. *Ergóne Iouem etiam dices optima non dignoſcere poſſe.* *(offert.*

C *Nam diuitias habet & ille, & eas nobis cœlitus*

PA. *O verè animis Saturniis, & lippis mentibus ambo:*

Etiam Iuppiter ille ipſus inops eſt: quod tibi iam manifeſtò

Demonſtrabo: nam ſi diues erat, cur iuxta Elida quondam

Certamen Olympiacum inſtituens, vt quinto quolibet anno,

D *Omnes illuc Græcos acciret, victores oleaſtro*

Præconis voce coronari voluit? ſi opulentus erat, tum

Auro potius, quàm olea redimire athletam conueniebat.

Σχόλια. Ἀπὸ τῶν παίδων.] δυσχερὲς ἐστι μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἐπεὶ καὶ οἱ παῖδες διὰ τοῦτο μισοῦσι τοὺς πατέρας. Τὸν Δία φήσεις] τὸ μὲν φήσεις λέγεται πρὸς τὴν Πενίαν. τὸ δὲ ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει πρὸς τὸν Βλεψίδημον. ἢ καὶ φήσεις πρὸς τὸν Βλεψίδημον, ἤγουν ἀπαιτεῖ τὸν αὐτῆς λόγον. Ἀλλ' ὦ κρονικαῖς γνώμαις.] ἐν τῷ ἀρχαϊκαῖς μωρίαις ἐσκοτισμένοι τὸ φρονεῖν. σημεῖα δὲ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἀμβλυωπούντων ἥτις εὕρηται καὶ ἐν Νιόβῃ. ἀντὶ δὲ τοῦ γνώμαις, χρᾶσθαι λήμαις. λήμη δέ ἐστι τὸ πεπηγὸς δάκρυον. ὅπερ ἐπικαθεζόμενον βλάπτει τοὺς ὀφθαλμούς. τὸ γὰρ τῶν γερόντων δάκρυον παχὺ ὂν, λήμας μεγάλας ποιεῖ. σημαίνει οὖν τὸ τεθολωμένοι τὰς φρένας, ὥσπερ οἱ τὰς λήμας ἔχοντες τῶν ὀφθαλμῶν ἐμποδίζονται τὰς ὄψεις.

GERARDVS. Φρονοῦντας,] animo & ſecum illis quærentes optima, & ſaluberrima, optimè illis volentes. Quomodo, inquit, filij patres ſuos fugiunt, non ob id quod ſint patres (hoc nomine enim eos potius amplectuntur) ſed quod patres de filiis exigant, quod ipſis bonum eſt. Sic & homines me fugiunt, non odio mei, G ſed virtutis & honeſti quod in me eſt. αὐτοῖς. Exclamat Penia dum perpendit quàm ſit hominibus difficile virtutem ſequi, & amare, cùm filij, propter virtutem, etiam ſuos oderint patres. φήσεις. Verbum hoc non ſolùm ad Peniam referri poteſt, ſed & ad Bleplidemum, vt non ſit in-

terrogatio, ſed ironia: Si mulierculæ, inquit, E huic credis inſanæ, dices Iouem etiam, quid verum & æquum ſit ignorare. Nam eidem Bleplidemo dicuntur, ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει. Vbi ταύτην magno contemptu profertur, iſtam pauperiei & omnium calamitatum authorem, ad nos miſeros homines tranſmittit. τὸν πλοῦτον. Hoc ipſum prædixerat, ἄρχει διὰ τίν' ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν; Cui reſpondit Carion, διὰ τ' ἀργύριον, πλεῖστον γὰρ ἔστ' αὐτῷ. Κρονικαῖς. O viris ſaturniis mentibus. Κρόνος temF porum Deus poëtis fingitur. Vnde κρόνιον Saturnium, id eſt, multorum annorum aliquid dicimus. Iam notius fuerit, antiqua pro ſtultis capi. Plato, ἀρχαιότερος εἶ τοῦ δέοντος, id eſt, antiquior es, id eſt, ſtultior quàm oporteat. Cicero, Negligimus iſta, & nimis antiqua, & ſtulta dicimus. Quin hominem vecordem vocant κρόνον, Saturnum, quemadmodum nugas & deliramenta κρόνους. Nec hinc abeſt quod Plutarchus homines ætate deſipientes vocat κρονολήρους, quaſi Saturni more hebeſcentes. λημῶντες. O viri animo cæcutientes, iudicio corrupto, inſcitia, & ignorantia falſi. Græcis, λήμη humor eſt in oculis craſſus, qualis eſt hominibus ætate affectis. Vnde ſpiſſiores lachrymæ genitæ, ſic oculorum aciem

occupant, vt ſenes λημᾶν, id eſt, cæcutire, & de rebus viſis male iudicare cogant. Ad animum non ineleganter transfertur. ὀλυμπιακόν. Certamen Olympicum ab Hercule inſtitutum ferunt: nomen habet ab vrbe Olympia in quam nobiliſſimi quique Græcorum confluebant, alij tantùm vt variorum certaminum genera viderent, alij vt ſuæ virtutis ſpecimen ederent. Ludi illi & ſpectacula numero multitudinis Olympia dicta ſuntque ab Hercule Ioui patri cõſecrata. πέμπτον. Olympia & quinquẽnalia fuerunt, & per quinque dies celebrari conſueuerũt, quòd quinque fratres eſſent, Hercules, Peonçus, Epimedes, Iaſius, & Ida.

Σχόλια. Κοτίνου στεφάνῳ.] κοτίνου στεφάνῳ στεφανώσας ἀνεκήρυττε τοὺς νικῶντας. οὐ κοτίνῳ δὲ ἐστέφοντο. ἀλλὰ τῷ τῆς καλλιστεφάνου ἐλαίας κλάδῳ ἐστεφανοῦντο. οὐκ ἀκριβῶς οὖν. καλλιστέφανος γὰρ ἡ ἐλαία λέγεται. ταύτης δὲ τὰ φύλλα ἔμπαλιν ταῖς λοιπαῖς ἐλαίαις. ἔξω γὰρ ἀλλ' οὐκ ἐντὸς ἔχει τὰ λευκά. τοῦτο δὲ ἥρμοττεν ἐκφαυλίζοντι, λέγειν κοτίνου. (BISETI emendatio. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ θαυμασίων ἀκουσμάτων οὕτω φησὶ κατὰ λέξιν περὶ αὐτῆς. ἐν τῷ Πανθείῳ ἐστὶν ἐλαία) καλεῖται δὲ καλλιστέφανος. ταύτης δὲ ἔμπαλιν τὰ φύλλα, ταῖς λοιπαῖς ἐλαίαις πέφυκεν. ἀφίησί τε τοὺς πτόρθους ὥσπερ ἡ μύρτος, εἰς τοὺς στεφάνους συμμέτρους. ἀπὸ ταύτης λαβὼν Ἡρακλῆς ἐφύτευσεν Ὀλυμπιάσιν. ἀφ' ἧς οἱ στέφανοι τοῖς ἀθληταῖς δίδονται. ἔστι δὲ αὕτη περὶ τὸν Ἰλισσὸν ποταμὸν, σταδίους ξ τοῦ ποταμοῦ ἀπέχουσα. περιῳκοδόμηται δὲ, καὶ ζημία μεγάλη τῷ θίγοντι αὐτῆς ἐστίν. ἀπὸ ταύτης ἔφερον λαβόντες Ἠλεῖοι τῶν ἀθλητῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ τοὺς στεφάνους. (BISETI emendatio. Τὸ δὲ Πάνθειον παρ' Ἀριστοτέλει ἐστὶν ἔνθα θεῶν πάντων βωμοί, ὥς φησι Παυσανίας Ἠλιακῶν α. οὕτω λέγων, πρὸς αὐτὸ δὴ ἐστὶν ἀγνώστων θεῶν βωμὸς, καὶ μετὰ τοῦτον καθαρσίου Διὸς, καὶ Νίκης. καὶ αὖθις Διὸς ἐπωνυμίαν χθονίου. εἰσὶ δὲ καὶ θεῶν πάντων βωμοί. καὶ μετ' ὀλίγον, καλεῖται δὲ ἐλαία καλλιστέφανος. καὶ τοῖς νικῶσι τὰ ὀλύμπια καθέστηκεν ἀπ' αὐτῆς δίδοσθαι τοὺς στεφάνους.) τῷ δὲ κωμικῷ φασιν ἥρμοττεν ἐκφαυλίζοντι τὸ πρᾶγμα, λέγειν ὡς ἐκ κοτίνου ἐστεφανοῦντο. ὃ δηλοῖ τὴν ἀγριέλαιον. καὶ ἅμα διότι καὶ χρήσιμος αὐτῷ ἡ λέξις ἐν τοῖς ἑξῆς. καταρρητορευθεὶς γὰρ ὁ Χρεμύλος καὶ ἡττηθεὶς ἐρεῖ. ἀλλὰ σ' ὁ Ζεὺς ἐξολέσειε κοτίνου στεφάνῳ στεφανώσας. τουτέστι κότον τινὰ θέμενος περὶ τὴν κεφαλήν. παρήχηται γὰρ ὁ κότινος τῷ κότῳ, δι' οὗ δηλοῦται μεγάλη ὀργή. ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου κοτίνου τοῦ φυτοῦ δηλαδή, καὶ νῆσός κοτινοῦσα

A τὰ Γάδειρα, διὰ τὸ τοιούτοις ἐπευθηνεῖσθαι φυτοῖς. ὡς ὁ περιηγητὴς δηλοῖ. ὡς δὲ καὶ ἕτεροι τόποι ἀπὸ φυτῶν τὴν κλῆσιν ἔχουσι, τεθρύλληται καὶ αὐτό. Μυρρινοῦς γοῦν δῆμος ἐν Ἀττικῇ μυρρίνας ἔχων. ὅθεν αὐτὸς Μυρρινόεις καὶ κατὰ συναίρεσιν Μυρρινοῦς. ὥσπερ ἕτερος Ῥαμνοῦς. ἀπὸ τῶν ἐκεῖ φυομένων ῥάμνων. ὧν οἱ δημόται, Μυρρινούσιος καὶ Ῥαμνούσιος. καὶ ἡ ἐρεικοῦσα λέγεται διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐρείκας. καὶ ἡ ποντικὴ ὁ κεράσους ἀπὸ τῶν φυτῶν τῶν κεράσων κέκληται. καὶ Πιτυοῦσα ἡ Μίλητός ποτε διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν πίτυας ἐκλήθη. οὕτω καὶ τις Πιτυούσιος ἀπὸ τόπου ἑτέρου πολλὰς ἔχοντος πίτυας, ἐξ ὧν ἐκεῖνος καὶ παρωνόμασται. τὸ δὴ αὐτὸ καὶ ἄλλοι τόποι πεπόνθασιν. ἰστέον δὲ ὡς καὶ κρατεῖ παρὰ τοῖς ἀπειροτέροις κότινον στέφανον εἶναι. ἀλλ' αὐτὸς μὲν φυτὸν ὡς ἐρρέθη κλῆσίς ἐστιν. ὁ δὲ κωμικὸς ἐνήλλαξεν ὥσπερ καὶ τοὺς ἐστὶ τὸ μὴ κότινον τὸν τοιοῦτον λέγεσθαι στέφανον, ἀλλ' ἐκ κοτίνου στέφανον. οὕτω δὲ καὶ ταινία οὐχ ἁπλῶς οὕτω στέφανος ἀλλ' ἡ ἐκ ταινίας περιείλησις ἐν τῇ κεφαλῇ. ταινία δὲ, στενόν τι καὶ ἐπιμηκὲς ὕφασμα. κοινότερον δὲ εἰπεῖν φασκία.

BISETUS. Κοτίνου στεφάνῳ] Τὸ τοιοῦτον καλῶς κατὰ τὸ ἐπίγραμμα,

Τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες ἀν' Ἑλλάδα, τέσσαρες ἱροί,
Οἱ δύο μὲν θνητῶν οἱ δύο δ' ἀθανάτων.
Ζηνὸς, Ἀητοΐδαο, Παλαίμονος, Ἀρχεμόροιο.
Ἆθλα δὲ τῶν κότινος, μῆλα, σέλινα, πίτυς.

GERARDUS. Κοτίνῳ.] Brabeũ & præmiũ τῶν ὀλυμπιονικῶν corona erat oleagina. Propterea olea illa dicebatur ἐλαία καλλιστέφανος. Ariſtoteles de olea verba faciẽs, ſcripſit, ἀπὸ ταύτης λαβὼν Ἡρακλῆς ἐφύτευσεν Ὀλυμπιάσιν, ἀφ' ἧς οἱ στέφανοι τοῖς ἀθληταῖς δίδονται id eſt, Hercules acceptam hãc ad Olympiam plantauit, de qua coronę Athletis contexuntur. Pindarus κόσμον ἐλαίας, id eſt, ornamẽtum & coronã oleæ, vocat μνῆμα τῶν ὀλυμπίᾳ κάλλιστον ἀέθλων, id eſt, pulcherrimum monumẽtum olympicorum certaminum. Penia autẽ vt coronã huiuſmodi eleuaret, inuidioſè vocat στέφανον κοτίνου, quo nomine ſignificãt nõ ἐλαίαν, ſed ἀγριέλαιον. i. oleaſtrum, & ſylueſtrem oleam. τούτῳ ſ. τρόπῳ hoc modo, hac ratione δηλοῖ τιμῶν, ad verbum, ipſe ſignificat honorãs, pro ipſe manifeſtũ facit ſe charas habere opes, vt ſubaudias αὐτὸν, & τιμῶν pro τιμᾶν accipias, participium ſcilicet pro infinitiuo, quã cõſtructionem aliquoties antea vidimus. Quanquã nihil prohibet δηλεῖ pro δηλοῦται poni, cùm ſcitum ſit, apud Atticos actiua loco paſſiuorum, & contrà vſurpari.

Χρ. Οὐκοῦν τούτῳ δήπου δηλοῖ τιμῶν τὸν πλοῦτον ἐκεῖνος.
Φειδόμενος γὰρ καὶ βουλόμενος τούτου μηδὲν δαπανᾶσθαι,
Λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, τὸν πλοῦτον ἐᾷ παρ' ἑαυτῷ.

CH. Imò hoc ipſo Iuppiter oſtendit, quanti ipſe æſtimet aurum.
Quia enim parci vult auro, neque temerè profundi: ideo re
Nihili victores illos ornat: diuitias ſibi ſeruat.

Σχόλια. Λήροις ἀναδῶν.] ἐκφαυλίζει τὸν ὀλυμπιακὸν στέφανον, ὡς μὴ σπουδαῖον. λῆρον δέ πως ὄντα καὶ διὰ τὸ ἐκφλυαρεῖσθαι καθά τις ἔφη τῶν παλαιῶν τουτέστι περιφρονεῖσθαι. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ παίζειν φασὶ τὸν κωμικὸν πρὸς ὁμοιότητα ἤχου τοῦ κατά τε τὸν λῆρον τὸν διὰ τοῦ η γραφόμενον καὶ τὸν παρὰ τὸ λείριον ὃ γράφεται μὲν διὰ διφθόγγου κατὰ τὴν ἀρχουσαν, σημαίνει δὲ τὸ ἄνθος, ἀφ' οὗ καὶ φωνὴ λειριόεσσα ἡ ἀνθηρά. καὶ κύριον Ποδαλείριος. οἱονεὶ ἀνθηρόπους ἢ διατρίβων ἰατρικῶς περὶ τὰ λείρια. περὶ οὗ καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι. ἵνα ἐν τῷ λέγειν λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, διχῶς νοεῖν. ἢ ὅτι ἀνθηρῷ στεφάνῳ στέφονται. ὡς διὰ λειρίων τι. ἢ ὅτι λήρῳ τῷ κατὰ φλυαρίαν. τοιοῦτόν τι παίζει

παίζει ἐπὶ κεφαλὴν ἔρεισι. ἔνθα δὲ διὰ τὸ νοεῖν ἡ λέξις ὡς ἐπὶ ὀρνίθος οὕτω λεγομένου. καὶ διὰ διφθόγγου δ᾽ εὑρίσκεται κουρία ὡς ἀπὸ τοῦ κουρᾶ. τί δὲ ἀναδεῖν, τοῦτο ἐστιν ἐνταῦθα τὸ στεφανοῦν. ἐξ οὗ καὶ ἀνάδετος γυμνάσιος κόσμος. ὃς καὶ ἀνάδεσμα λέγεται. ἔχει δὲ ἐναντίον πρὸς τὸ ἀναδεῖν, τὸ ὑποδεῖν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὑπόδημα. τὸ μὲν γὰρ διάδημα ἐπὶ κόσμου βασιλικοῦ τοῦ ἐνδυομένου δι᾽ ὅλου σώματος. Ζητεῖς αὐτὸν περιάψαι] ἴσον ἐστὶ τῷ περιάψαι. λέγεται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἀνάψαι, ὡς παρ᾽ Ὁμήρῳ ἐν τῷ. ἐθέλεις δέ κε μᾶλλον ἀνάψαι. ἔστι δέ τι καὶ ἄλλο σημαινόμενον τοῦ περιάπτειν, ἐξ οὗ τὰ γοητικὰ περίαπτα. δηλοῖ δὲ ἀπαιώρησίν τινα ἡ λέξις. ὅθεν καὶ τὰ ῥηθέντα περίαπτα. ὧν ἀπαιωρουμένων τῷ σώματι ἀρκοῦσιν οἱ φαῦλοι εὖ ἔχειν τοῦ ζῆν δι᾽ αὐτῶν [illegible]

A τῶν, ὡς ἐστὶ μᾶλλον αὐτοὺς ἀπαιωρουμένους τῶν τοιούτων οἷς ἐλπίζουσιν ὑπ᾽ αὐτῶν. ὁ δὲ ἀνελεύθερος ἀνάγκῃ περιτέμνεσθαι τῇ ἀνελευθερότητι. ἔστι δὲ ἅμα τ᾽ ἀρετῶν μέθ᾽ ἄνθρωπος ὁ ἐλεύθερος, ὃς ἀντιθέτως τῷ φειδωλῷ, δαπανᾷ δ᾽ ὄντως. ἀνελεύθερος δέ ὁ μὴ τοιοῦτος. ἀλλὰ κατὰ τοὺς κίμβικας καὶ σμικροὺς διὰ σμικρίας. ὁ δὲ φιλοκερδὴς, εἰς ταυτὸν ἥκει τῷ ἀνελευθέρῳ. ὁμοίως γὰρ τὸν φιλοκερδῆ καὶ σμικρολόγον εἶναι, οὔτ᾽ οὖν ἀνελεύθερον.

Gerardvs. λήροις.] nugis, id eſt, rebus friuolis, & inanibus. ἀναδεῖν, ab ἀναδέω, redimio, circundo. τοὺς νικῶντας, vincentes, capi-
B ta vincentium, totum pro parte. ἐᾷ, ſinit, ſeruat intactum. πρᾶγμα αἴσχιον, turpius facinus ſcilicet, τοῦ πράγματος quàm ſit facinus paupertatis.

Πε. Πολὺ τῆς Πενίας πρᾶγμ᾽ αἴσχιον ζητεῖς αὐτῷ περιάψαι.

Εἰ πλούσιος ὢν, ἀνελεύθερος ἐστ᾽ οὐτοσὶ, καὶ φιλοκερδής.

Χρ. Ἀλλὰ σέ γ᾽ ὁ Ζεὺς ἐξολέσειε, κοτίνῳ στεφάνῳ στεφανώσας.

Πε. Τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾶν ὑμᾶς, ὡς οὐ πάντ᾽ ἔστ᾽ ἀγάθ᾽ ὑμῖν,

Διὰ τὴν πενίαν; Χρ. Παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστιν τοῦτο πυθέσθαι.

Εἴτε τὸ πλουτεῖν, εἴτε τὸ πεινῆν βέλτιον. φησὶ γὰρ αὕτη,

Τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλουτοῦντας, δεῖπνον κατὰ μῆνα προσάγειν.

PA. Si, vt dicis, ita eſt, ſanè tu crimen multò fœdius illi

Affingis, quàm paupertati cuiuis: vt, qui cùm opulentus

C *Sit, adeò ſit ſordidus, atque immenſi lucri ſtudioſus.*

CH. At te Iuppiter eradicet, & oleæ ramo caput ornet.

PA. Hoccine mihi nunc ſit contradicere: quod non omnia vobis

A paupertate bona obtingant? CH. Ex Hecate hoc ſcire licebit,

D *Vtrũ ſatius ſit ditem, quàm inopẽ viuere: Nam ipſamet inquit,*

Opulentos & dites, quouis menſe, ſibi apponere cœnam:

Σχόλια. Ἀλλὰ σέ γ᾽ ὁ Ζεύς.] τοῦτο εἴρηκεν ὁ Χρεμύλος ἐπισυνθεὶς παρὰ τῆς Πενίας. καὶ μὴ δυνάμενος ἀντιλέγειν εἰς ἀράς τὸν λόγον ἔτρεψε. τὸ δὲ κοτίνῳ
E στεφάνῳ στεφανώσας, παρ᾽ ὑπόνοιαν ὡς διττολογεῖται. κεῖται γὰρ καὶ εἰωτικῶς. ἔθος δὲ τῷ κωμικῷ πολλαχοῦ διττολογεῖν ἐπὶ γέλωτι. Τὸ γὰρ ἀντιλέγειν.] ὅτι σχῆμα κεῖται καινὸν ἐλλειπτικὸν ἐνταῦθα τόδε. τὸ γὰρ λέγειν τολμᾶν ὑμᾶς, ὡς οὐ πάντ᾽ ἐστὶ τἀγαθ᾽ ὑμῖν διὰ τὴν πενίαν. λείπει γὰρ σαφῶς ἐνταῦθα. ἔννοιά τις ἀκεραία [illegible] τίς ἂν ἀκούων ἀνάσχοιτο. ἢ, πῶς οὐκ ἂν εἴη φορτικὸν. ὅπως ἂν ἀντιλέγοιτο. ἢ τοιοῦτόν τι. ἵνα λέγῃ ἡ Πενία ὅτι τὸ γὰρ τολμᾶν ὑμᾶς λέγειν ὡς οὐδὲν διὰ ὑμῖν
F τἀγαθὰ, πῶς ἂν εἴη φορτικὸν ἀκούεσθαι καὶ σιωπᾶσθαι. τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς ἐλλείψεως ἐνδεικτικὸν ἂν θυμικοῦ ἤθους καὶ ἐγκαταλειπομένης τῆς τελείας φράσεως διὰ τὸ πολὺ τῆς ὀργῆς. ἄλλως. αὕτη ἡ παρασιωπὴ πρὸς τὸν τοῦ Χρεμύλου λόγον ἐστίν. ὥσπερ τῆς Πενίας αὐτῷ λεγούσης, ὅτι οὐ δεῖ δυσχεραίνειν πρὸς τοὺς ἐμοὺς λόγους. δεινὸν γὰρ τὸ τολμᾶν ὑμᾶς ἀντιλέγειν ἐμοὶ ὡς οὐ πάντ᾽ ἐστὶ τἀγαθὰ ὑμῖν διὰ τὴν πενίαν. ἡ γὰρ ἀντιλογία ὑμῶν εἰς τοῦτο ὑμᾶς τοὺς ἀπαθεῖς λόγους καὶ ἀκούοντας ὤθησεν. ἐπεὶ γὰρ ἐστὶ τὸ λέγειν τὸν Δία φειδωλὸν καὶ τὰ τοιαῦτα [illegible]

Gerardvs. Ἀλλά γε.] Cum vidit Chremylus ſe amplius nihil habere, quo Peniam vinceret, ad maledicentiam, & imprecationes conuertit orationem. Ridiculè repetit verba Peniæ, κοτίνῳ στεφάνῳ στεφανώσας. Mos ſanè familiaris eſt comicorum, riſus gratia, διττολογεῖν. τὸ γάρ. Vbi videt Penia ſenes vſqueadeo peruicaces ſui eſſe contemptores, excandeſcit, propterea oratione vtitur ἐλλειπτικῇ. hoc enim genus orationis maximè conuenit iratis. τὸ pro τοῦτο accipitur, & γὰρ interrogationem notat. Sic perficias orationem, τίς γὰρ ἂν ἀκούων τοῦτο, ἀνάσχοιτο; Quis ſe contineat, qui hæc audiat? vel πῶς γὰρ ἂν τὸ φορτικὸν οὐκ εἴη, Cuinam hoc non videatur graue & permoleſtum? τὸ demonſtrat quod ſubſequitur, nempe ὑμᾶς τολμᾶν ἀντιλέγειν &c.

Σχόλια. Παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστι.] τὴν ἐν ταῖς τριόδοις ἐτίμων τὸ παλαιὸν, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν Σελήνην καὶ Ἄρτεμιν καὶ Ἑκάτην καλεῖσθαι. κατὰ δὲ νουμηνίαν οἱ πλούσιοι, δεῖπνον ἑσπέρας ὡς θυσίας τῇ Ἑκάτῃ προσάγοντες ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἐτίθουν. οἱ δὲ πένητες ἤρχοντο πεινῶντες καὶ ἤσθιον αὐτὰ, καὶ ἔλεγον ὅτι ἡ Ἑκάτη ἔφαγεν αὐτά. λέγει οὖν παρὰ τῆς Ἑκάτης μάθωμεν τίς ἐπισταμένως τί καλὸν, Πενία, ἢ Πλοῦτος. αὕτη γὰρ ἐπίσταται τίνες παρέχουσιν αὐτῇ δεῖπνα. ἄλλως. ἔθος ἦν ἄρτους καὶ ἄλλα τινὰ κατὰ μῆνα
G τιθέναι τῇ Ἑκάτῃ τοὺς πλουσίους. λαμβάνειν δὲ ἐξ αὐτῶν τοὺς πένητας. ἀπὸ τῶν ἱερῶν γὰρ οἱ πτωχοὶ ζῶσι.

Gerardvs. Ἑκάτης.] Moris fuit peruetuſti, vt Luna in triuiis coleretur, illicque potius quàm in biuiis, vel in quadriuiis, quòd

tribus vocaretur nominibus, τριοδῖτις, ἐρημαίη, ἐνοδία. Et quoniam menſes ad curſum Lunæ priſci metiebantur, κατὰ νουμηνίαν, id eſt, nouilunio (qui primus dies menſis erat) in triuiis pro ſacrificio, cœnam diuites Lunæ apparabant; in quem locum irruentes pauperes protinus illatos cibos deuorabant, quos Lunam comediſſe dictitabant. Porrò quamuis ſcitum ſit cœnam illam perparcam fuiſſe, cibique non ita multi (nam Hecatæ cœnam vocant eam, quæ admodum eſt frugalis) tamen Chremylus A vult vt Penia intelligat eam lautam fuiſſe, vt quæ à diuitibus pararetur. Nam eo iure hanc cœnam Chremylus magni facit, quo iure Penia, coronam oleaginam depreſſit, dum κότινον & λόφους appellauit. Πεινῶν,] pro πεινῶν Atticè, vt ζῆν pro ζάειν. Iam verò πεινῆν eſt pauperem eſſe, ſumpto eo quod ſequitur, pro eo quod præcedit: pauper enim qui eſt, ſæpe eſurit. ἔχοντας. ſ. πλοῦτον vel χρήματα, eos quibus res eſt, & facultates ſuppetunt. B

Τοὺς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων ἁρπάζειν πρὶν καταθεῖναι.

Inopes verò & egenos priùs auferre hanc, quàm pene feratur.

Bisetvs. Ἡ Πενία ταῖς βοαῖς, καὶ κακολογίαις (ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαίνει) μᾶλλον ἢ ταῖς πίστεσι βεβαίων λόγων νενικημένη φεύγειν ἀναγκάζεται.

Ἀλλὰ φθείρου καὶ μὴ γρύξῃς,
Ἔτι μηδ᾽ ὁτιοῦν.
Οὐ γὰρ πείσεις, οὐδ᾽ ἢν πείσῃς.
Πε. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ᾽, οἷα λέγει;
Χρ. Παύσωνα κάλει τὸν ξύσσιτον.
Πε. Τί πάθω τλήμων;
Χρεμ. Ἔρρ᾽ ἐς κόρακας θᾶττον ἀφ᾽ ἡμῶν.
Πε. Εἶμι δὲ ποῖ γῆς;
Χρ. Ἐς τὸν κύφων᾽, ἀλλ᾽ οὐ μέλλειν
Χρή σ᾽, ἀλλ᾽ ἀνύειν.

C *Sed pereas, nec verbum muſſes*
Mihi tantillulum.
Nam non vinces, etſi vincas.
PA. O meaſu Argos, cape quæ memoret.
CH. Pauſona voca commenſalem.
PA. Quid agam infelix?
CH. Abi in malam rem, procul à me.
PA. Quo miſera ibo?
D *CH. In Cyphonem: atque haud eſt cunctandum,*
Sed curſitandum.

Σχόλια. Ἀλλὰ φθείρου καὶ μὴ γρύξῃς.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν κε΄. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ΄ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ δ΄, καὶ τὸ πέμπτον ὅμοια. τὸ ϛ΄ ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ἕβδομον ὅμοιον τῷ α΄. τὸ η΄. ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ἔννατον ὅμοιον τῷ α΄. τὸ δέκατον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ια΄ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ιβ΄. ὅμοιον τῷ β΄. τὸ ιγ΄. τὸ ιδ΄. τὸ ιε΄. τὸ ιϛ΄. τὸ ιζ΄. τὸ ιη΄. τὸ ιθ΄. ὅμοια τῷ πρώτῳ. ἤτοι δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ κ΄. ὅμοιον τῷ β΄. ἀναπαιστικὴ βάσις ἤτοι μονόμετρον ὃ καὶ παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ κα΄. καὶ τῆς συστημάτων κατὰ παράδειγμα δίμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν ἤτοι ἑφθημιμερές. ὅμοιον τῷ Κρατίνου ἐν Ὀδυσσεῦσι, σιγὰν νῦν ἅπας ἔχε σιγάν. καλεῖται δὲ καὶ παροιμιακὸν διὰ τὸ πολλὰς παροιμίας τούτῳ πεποιῆσθαι τῷ μέτρῳ. ἄλλως. παροιμία διὰ τῶν ἀκριβῶς εἰδότων τι. Καὶ πάντα λέγοντα τάχα πεύσῃ. Ἡμῖν δ᾽ Ἰθάκη πατρὶς ἐστί. Πλεόμεθα δ᾽ ἀμφ᾽ Ὀδυσσῆ θεῖον. καλεῖται δὲ παροιμιακὸν ὡς Ἡφαιστίων φησί, διὰ τὸ παροιμίας τινὰς ἐν τούτῳ τῷ μέτρῳ εἶναι. οὐκ εἰκότως δέ. εἰσὶ γὰρ παροιμίαι καὶ ἐν ἑξαμέτροις καὶ ἰαμβικαῖς καὶ οὐ τούτου μόνου τοῦ μέτρου. εἶτα δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ τελευταίου κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι ἔξω νενευκυῖαι.

Bisetvs. Ἀλλὰ φθείρου] ἀντὶ τοῦ, μετὰ φθορᾶς ἀπέρχου, ὡς καὶ τὸ, ἔρρ᾽ ἐς κόρακας. ἢ τὸ, τότε νοστήσεις. νεοῦ δὲ φθείρου.

Gerardvs. Φθείρου,] abi in exitium, malè pereas. Id ipſum quod ἐς κόρακας, de quo ſuprà. vulgò qui indignantur, ſolent eos in quos inuehuntur, ad ſatellitium Orci ablegare. μὴ cum ἔτι μηκέτι.

Σχόλια. Καὶ μὴ γρύξῃς.] μὴ φθέγξῃ. κυρίως δὲ γρύζειν ἐπὶ τοὺς μικροὺς χοίρους φωνῆς ἀφίενται.

Οὐδ᾽ ἢν πείσῃς.] ἐν ὑπερβολῇ λέγει ὅτι κἂν πείσῃς οὐχ ἕξεις ἡμᾶς πειθομένους σοι, οὐδ᾽ ἐὰν πιθανῶς διαλεχθεῖσα, πείσεις ἡμᾶς συνθέσθαι σοι καὶ τὸν Πλοῦτον καταλιπεῖν.

Gerardvs. Πείσεις.] Egregia hyperbole, qua ſignificat rem nullo modo ipſi videri poſſe credibilem, aut probabilem. Non perſua- E debis vt relicto Pluto te ſequamur: etiam ſi perſuaſeris, id eſt, omnia dixeris quæ ad perſuadendum habẽt momenti vel plurimum. Ita dici ſolet: Non credam, etiam ſi ipſe videro.

Σχόλια. Ὦ πόλις Ἄργους.] ταῦτά φασιν ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου πεπαρῳδῆσθαι. μετείληπται δὲ ὁ στίχος ἐκ Φοινισσῶν Εὐριπίδου Πολυνείκους λέγοντος. οὐδὲ γὰρ ἀκολούθως καλεῖ ἐν Ἀθήναις οὖσα. διαβάλλει δὲ τοὺς Ἀργείους ὡς πένητας. Παύσωνα κάλει τὸν ξύσ- F σιτον.] σύντροφον καὶ διαιτητήν. ὁ Παύσων δὲ ἐπὶ πενίᾳ κωμῳδεῖται ζωγράφος ὤν. Ἐς τὸν κύφωνα] κύφων ὁ ξύλινος δεσμός. ἐν ᾧ δεσμεύονται οἱ ἐν τῇ φρουρᾷ, ὃν καὶ κυφῶνα ἀπεσπασμένως λέγουσι. τινὲς δὲ κύριον φασὶν ὄνομα τὸν Κύφωνα πτωχοῦ τινος. οἱ δὲ κρημνὸν οὕτω καλούμενον. Ἀλλ᾽ οὐ μέλλειν.] ἀλλ᾽ οὐ χρή σε φησὶ βραδύνειν, ἀλλ᾽ ἐπείγεσθαι εἰς ὄλεθρον. Ἀλλ᾽ ἀνύειν.] ἀνύω τὸ τελειῶ. ἀνύω καὶ τὴν ὁδὸν ἤτοι σπουδαίως βαδίζω.

G Gerardvs. Πόλις,] ô vrbs Argos: vrbem pro ciuibus capit, fidem & opem Argiuorũ implorat. Scilicet cùm Athenis hæc facta ſint, Argos autem in Peloponneſo fuerit, (quæ ab Attico agro lõge diſſita eſt) cur potius Argiuos, quã Athenieſes inuocat? Argiuos pauperes, & Peniæ familiares tectè ſignificat. κλύεθ᾽ Indicatiuum vel Impe-

Imperatiuũ eſſe poteſt. Ideo autẽ pluraliter extulit, quod πόλις collectiuum nomen ſit. Παύσωνα.] Pauſon pictor Athenienſis fuit extremæ inopiæ, quem propterea fingit auxilij gratia, vt commenſalem à Penia vocari. Nota vſqueadeo fuit huius, non dicam paupertas, ſed mendicitas, vt prouerbio dederit locum, Παύσωνος πτωχότερος, Pauſone mendicior. κάλει. Etiam ſi poteſt imperatiuum eſſe, vt κλύετε, tamen meo iudicio indicatiuum eſt, dicuntur enim hæc à Chremylo non Peniæ, ſed Blepſidemo. Iam, eius quem alloquimur, per tertiam quàm per ſecundam perſonam, maior eſt deſpicatio. Ξύναπτον] idem quod σύναπτος eſt, niſi quod illud Atticum, hoc commune. Πάθω] à πάσχω eſt ſubiunctiuum. Quid patiar? quis tandem futurus eſt rerum mearum exitus? Quò me vertam? ἔρρε. ἔρρω & φθείρομαι idem ſignificit. Expreſſior fit verbi ſignificatio cum dicitur, ἔρρ' ἐς κόρακας. Propterea cũ anteà ſine verbo dixit, ἐς κόρακας, hoc verbum ſubaudiendum fuit. Εἶμι.] Penia non habet rationem eorum quæ à Chremylo dicũtur, ſolùm intenta eſt in gemitũ. Quare poſt illa, τί πάθω τλήμων ſubdit, εἶμι δὲ ποῖ γῆς, εἶμι præſens eſt verbum quod quoniam futurum non habet ſatis vſitatum, idcirco futuri loco ponitur. Ποῖ γῆς.] Perinde fuiſſet, ſi genitiuum γῆς omiſiſſet, niſi quod ineſt in hoc dicendi genere affectus quidam maior. Antea Blepſidemus ſic dixit Chremylo, ἥκιστα πάντων. μέλλειν, cunctari, βραδύνειν. Cum hæc dicuntur, Chremylus Peniam aliqua corporis parte prehenſam, propellit, & vrget. ἀνύειν. Magis placet aliis ἀνύτειν, vel Atticè geminato τ ἀνύττειν, ire properè & feſtinanter quò inſtituiſti. μεταπέμψεσθον. poſt hæc verba Penia ſenſim ab his diſcedit. Quo autem longiùs abit, eò altiùs illi verba faciunt abeunti.

ΠΕ. Ἦ μὴν ὑμεῖς γ' ἔτι μ' ἐνταυθοῖ	*PA. Certè illud tempus erit, quo me*
Μεταπέμψεσθον.	*Reuocetis vos.*
ΧΡ. Τότε νοστήσεις· νῦν δὲ φθείρου.	*CH. Redibis tunc: iam perdaris.*
Κρεῖττον γάρ μοι πλουτεῖν ἐστι,	*Nam præſtat nunc ditari me:*
Σὲ δ' ἐᾶν κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλήν.	*Te verò caput deflere tuum.*
ΒΛ. Νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἐθέλω πλουτῶν	*BL. Per Iouem ego nunc volo ditatus*
Εὐωχεῖσθαι μετὰ τῶν παίδων,	D *Potare inter pueros, & cum*
Τῆς τε γυναικός, καὶ λουσάμενος	*Coniuge: dein' poſtquam lauero me,*
Λιπαρὸς χωρῶν ἐκ βαλανείου,	*Benè curata pelle reuerſus,*
Τῶν χειροτεχνῶν,	*Contra artifices*
Καὶ τῆς Πενίας καταπαρδεῖν.	*Et pauperiem vndique pedam.*

Σχόλια. Τότε νοστήσεις.] ὅτε μεταπεμψόμεθα. ἐνθένδε καὶ τοῦτο. Κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλήν.] λείπει τύπτουσαν. ἢ οὐδὲν λείπει. ἀλλὰ κατακλαύσειν ἑαυτῆς τὸ σῶμα καὶ σαυτήν. Ἀττικὸν τὸ σχῆμα.

BISETVS. Εὐωχεῖσθαι] Ἀθήναιος ἐν τῷ π. βιβλίῳ. τὰς δ' εὐωχίας ἐκάλουν οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς, ὅ ἐστι τροφή, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κατὰ ταύτας εὖ ἔχειν. εὐωχεῖσθαι τοίνυν. τὸ καλῶς, καὶ εὖ στεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦτο εὖ ἔχειν. οἱ δὲ τὸ εὐωχεῖσθαι λέγουσιν εἶναι, τὸ εὐφραίνεσθαι ἐν τῇ τραπέζῃ.

GERARDVS. Μακρά.] adiectiuum neutrum plurale pro aduerbio diu, εἰς μακρὰν ἡμέραν, in multos dies. τὴν κεφαλήν. Subaudiunt τύπτουσαν, ferientem præ dolore. Poſſis ſubaudire ξύουσαν ſcalpentem & fricantem. Ij quos pœnitet, quique de mutando inſtituto ſecum agitant, ſolent caput ſcabere, cogitabundi. A vero fortaſſe non abeſt ſi τὴν κεφαλήν per ſynecdochen ponas, plorare tuum caput, id eſt, te, & miſeram tuam conditionem. νὴ Δία ſcilicet κρεῖττον ἐστι πλουτεῖν. confirmat ſententiam Chremyli. λουσάμενος. De more Priſcorum ante menſam & conuiuium balnea ingredientium. Poſt lotionem autem E oleo vngebantur, nam balneorum æſtus poros aperit, in quos ne penetret externus, & frigidior aër, oleum adhibebant, quo non ſolum pori occupabantur, ſed & nerui refocillabantur.

Σχόλια. Τὸ λιπαρός.] ἢ ἀντὶ τοῦ τρυφηλὸς νοητέον. ἢ διότι ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς μετὰ τὸ λελοῦσθαι, ἐλαίῳ δι' ὅλου τοῦ σώματος ἀλείφεσθαι. ἵνα οἱ πόροι ὑπὸ θέρμης ἀνεῳχθέντες, κλεισθῶσιν ὑπὸ τοῦ F ἐλαίου ἐπιπωματικοῦ ὄντος, καὶ μὴ δέξωνται ἀέρα ἔκτοθεν.

GERARDVS. Χειροτεχνῶν.] Meminit eorũm quæ Penia elatior viſa eſt illic dicere, ἐγὼ γὰρ τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποινα, &c. vbi arroganter dixit homines multum ſibi & artificibus, quibus imperitabat debere. καταπαρδεῖν, πέρδειν κατὰ τῶν χειροτεχνῶν, oppedere, & ventris crepitus ædere in opifices, & Peniam, quo non aliud eſt maius ſignum contem- G ptus.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ ἕκτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙ-
ΔΗΜΟΣ.

Bisetus. Τῆς Πενίας ἀπελθούσης οἱ γέροντες τὸ ἐγχειρηθὲν, καὶ δεδογμένον ἤδη τελοῦσι, καὶ τὸν Πλοῦτον ὑπὸ τὴν νύκτα εἰς τὸ Ἀσκληπιοῦ ἀπάγουσιν, ὅπως αὐτὸν ἀναβλέψαι ποιῶσιν.

Αὕτη μὲν ἡμῖν ἡ 'πίτριπτος οἴχεται.
Ἐγὼ δὲ, καὶ σύ γ', ὡς τάχιστα τὸν θεὸν
Ἐγκατακλινοῦντ' ἄγωμεν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
Βλεψ. Καὶ μὴ διατρίβωμέν γε, μὴ πάλιν τις αὖ
Ἐλθὼν διακωλύσῃ τι τῶν προὔργου ποιεῖν.
Χρεμ. Ὦ παῖ Καρίων, τὰ στρώματ' ἐκφέρειν ἐχρῆν·
Αὐτόν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον, ὡς νομίζεται,
Καὶ τἄλλ', ὅσ' ἐστὶν ἔνδον ηὐτρεπισμένα.

ACTVS II. SCENA VI.

Senarij Iambici.

CHREMYLVS, BLEPSI-
DEMVS.

Abit tandem hæc anus ſcelerata: noſtrum erit
Nunc Blepſideme, vt Plutum quàm citiſſimè
In templum deducamus Aeſculapij:
Et, vt illic decumbat, curemus ſedulò.
Bl. Modò ne cunctemur, ne quis fortè denuò
Suo interuentu diſturbet negotium.
Ch. Heus Cario, effer huc ſtragula: & iſtum Deum
Deducito, prout recepti moris eſt,
Et cætera ſimul, quæ domi parata ſunt.

Σχόλια. Αὕτη μὲν ἡμῖν.] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ὀκτώ. ἐπὶ τέλει παράγραφος. καὶ ἑξῆς τὸ χοροῦ. κἀνταῦθα γὰρ χορὸν ἀφεῖλε θεῖναι καὶ διατρῖψαι μικρὸν ἄχρις ἄν τις ἐξ Ἀσκληπιοῦ ἀναστρέψειε τοῦ τὸν Πλοῦτον ἀπαγγέλλων ἀνάβλεψιν.

Bisetus. Ἡ 'πίτριπτος] ἡ ἀξία τοῦ ἐπιτριβῆναι, ἢ ἡ μεγάλα φθεγγομένη. Σ. ἐπίτριπτος, ὁ πονηρὸς, ὁ ἄξιος τοῦ ἐπιτριβῆναι, τουτέστι πληγωθῆναι. ἔτυμ. μέγα.

Gerardus. Ἡμῖν] pro ἀφ' ἡμῶν, vel ἡμῖν nobis, pro voto noſtro, vti exoptabamus. Ἡ 'πίτριπτος,] contractio eſt, pro ἡ ἐπίτριπτος. Eodem modo antea Carion dictus eſt ὁ ὑπίτριπτος. ἐγκατακλινοῦντε, participium futurum, inclinaturi, vt inclinemus, in lectulo collocemus. In templo Æſculapij decumbere oportebat, qui opem illius expectabat.

Σχόλια. Ἄγωμεν εἰς.] ἄγειν τὸ διεξάγειν στράτευμα. ὅθεν καὶ ἀγὸς ποιητικῶς ὁ ἡγεμών. καὶ τὰ αὐτὰ πράγματα ἄγει τις ἤτοι διευθετεῖ. ἄγειν τὸ νομίζειν καὶ ἡγεῖσθαι ὡς παρὰ Σιμωνίδῃ. ἡμέρα μὲν οὖν ἑορτήν τινα ἄγουσι Ἰουδαῖοι παρασκευήν, ἄγειν καὶ τὸ φέρειν ἐπὶ ἐμψύχων, ὡς τὸ ἄγει τὸν υἱὸν εἰς τὸ διδασκαλεῖον. ἄγειν καὶ τὸ συντείνειν, ἀφ' οὗ τὸ κατέαγε καὶ κατεαγὼς, καὶ παρ' ἰατροῖς κάταγμα τὸ τῶν ὀστῶν σύντριμμα. Εἰς Ἀσκληπιοῦ.] τὸ ἐν ἄστει λέγει Ἀσκληπιεῖον. δύο γὰρ ἦσαν, ὁ μὲν ἐν ἄστει, ὁ δὲ ἐν Πειραιεῖ. ἢ ἐν Ἀχάρναις ὥς φασι. Αὐτόν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον.] τοῦτο ὥσπερ διὰ μέσου εἴρηκεν. οὐ γὰρ τὸν Πλοῦτον ἔμελλεν ὁ Καρίων ἀγαγεῖν, ἀλλὰ τὰ στρώματα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα αὐτοῖς εἰς τὴν χρείαν παρεσκεύαστο. τὸ δὲ ὡς νομίζεται ἢ πρὸς τὸ ἐκφέρειν συνάπτει, ἵν' ᾖ ὡς νομίζεται καὶ νόμιμόν ἐστι τοῖς δούλοις ποιεῖν. ἢ πρὸς τὸ ἄγειν, ἵν' ᾖ ὡς νομίζεται ποιεῖν τοὺς ἄγοντας ἀσθενῆ εἰς Ἀσκληπιοῦ. ἢ καὶ τὸ ἄγειν αὐτὸν τὸν Πλοῦτον πρὸς τὸν Καρίωνα, ἤγουν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτον ἐξένεγκε.

Gerardus. Εἰς] ſcilicet ναόν. Sic poſt διατρίβωμεν ſcilicet χρόνον. πάλιν & αὖ ponuntur ἐκ παραλλήλου. διακωλύσῃ ſcilicet ἡμᾶς ποιεῖν τι τῶν aliquid eorum quæ ſunt προὔργου, vel ſolutis vocibus πρὸ ἔργου. Id porro dicitur πρὸ ἔργου, quod ad rem peragendam vtile eſt & neceſſarium. Puta, hic τὸ ἔργον eſt, ἡ τοῦ Πλούτου ἀνάβλεψις, id eſt, viſum Pluto reſtitui. Τὰ δὲ πρὸ ἔργου ſunt, τὰ εἰς ἀνάβλεψιν ἀναγκαῖα, ea quæ ad reponendum viſum prius factu ſunt neceſſaria, vt templum adire Æſculapij, vota illic nuncupare, Pluto locum illic parare, & id genus alia, citra quæ viſum Plutus non recipiat. Ὡς νομίζεται,] vt moris eſt, vt moribus eſt receptum, ſolennia enim quædam erant, & legitima obſeruanda, ea Chremylo & Blepſidemo potius quàm Carioni ſeruo ſunt perficienda. Quomodo contrà, ſeruum magis decet in templum humeris ea portare, quæ ſuſcepto operi erant neceſſaria. Ne quid autem Carion prætermittat, ſubdit, καὶ τἄλλ'. ηὐτρεπισμένα Augmentum Atticum, pro εὐτρεπισμένα. Igitur deducto ad Aeſculapium Pluto, & rebus omnibus neceſſariis in templum à Carione perlatis, actoribus in templo expectantibus dum Plutus viſum receperit, proſcenium remanſiſſet vacuum, niſi chorus è ſcena ſtatim prodiiſſet, qui iocoſis quibuſdam carminibus & facetiis ſpectatores tantiſper retinuiſſet, dum quiſpiam exiret, qui Plutum viſu priſtino donatum nunciaret. Carion ergo de templo egreſſus, vbi Chorum videt, gaudio geſtiens ingenti, illi verba hæc, ædita voce, acclamat.

ΧΟΡΟΥ.

CHORI.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΧΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Τοῦ αὐτοῦ γένους μέλη, μέχρι τοῦ τέλους.

ACTVS III. SCENA I.

CARIO, CHORVS.

Eiuſdem generis verſus vſque [illegible] finem.

BISETVS. Καρίων ἐκ τοῦ ναοῦ ὑπαναχωρήσας τὸ χορὸν τῶν γερόντων, εἰς τὸ τῆς πράξεως τέλος προσδόκων, καλεῖ περὶ τοῦ Πλούτου ἀναβλέψαντος ἀγγελίᾳ εὐφραίνει.

Ὦ πλεῖστα Θησείοις μεμυστιλημένοι,
Γέροντες ἄνδρες, ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις,

O Fortunatos, ô beatos vos ſenes:
Qui Theſeorũ tempore, in ſumma inopia

Σχόλια. Ὦ πλεῖστα Θησείοις.] ἕτερον σύστημα ἁρμόζον τῇ ὑποκριτῇ. εἰσὶ δὲ οἱ πρῶτοι ι στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ὁ δέκατος, ἀντισπαστικὸς τρίμετρος βραχυκατάληκτος, ἐπιμιμ. γινόμενος ἐπὶ τρίτου β. ὁ δωδέκατος ἰαμβικὸς τρίμετρος. οἱ ἑξῆς δύο, ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι βραχυκατάληκτοι τοῦ πρώτου ποδὸς τετρασυλλάβου τουτέστι διτροχαίου. αἱ γὰρ βραχεῖαι κατ' ἀρχὰς συλλαβαί, ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λογίζονται. τὸ δὲ δευτέρου, ἐπιτρίτου δευτέρου. ἐπὶ τοῦ τέλους παράγραφος. σημειωτέον, ὅτι δέον χορὸν διὰ μέσου θεῖναι μέχρις ἐκείνοις ἐς Ἀσκληπιοῦ ἐλθόντες ἀναβλέψειε τὸν Πλοῦτον. ἡ δὲ [illegible] τὸ Καρίωνα εἰσφέρει εὐαγγελίζοντα τοῖς γέρουσι περὶ τῆς τοῦ Πλούτου ἀναβλέψεως. ἐποίησε δὲ τοῦτο εὐλόγως. ἀλλὰ τῷ τε τῆς νέας κωμῳδίας εἴδει [illegible] αἱ παραβάσεις ἐπαύσαντο ὡς προείρηται. καὶ ἅμα δόξαι βουλόμενος, ὡς ἄρα τάχιστα πάνυ ὁ Πλοῦτος ἀνέβλεψεν. Ὦ πλεῖστα Θησείοις μεμυστιλημένοι.] ὁ θεράπων ἔρχεται ἀπαγγέλλων τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαντα. μετὰ δὲ τὸ χαρίσασθαι τὴν δημοκρατίαν τοῖς Ἀθηναίοις τὸν Θησέα λύκος τις συκοφαντήσας, ἐποίησεν ἐξοστρακισθῆναι τὸν ἥρωα. ὁ δὲ παραγενόμενος εἰς Σκῦρον διῆγε παρὰ Λυκομήδει τῷ δυνάστῃ τῆς νήσου. ὃς ζηλοτυπήσας, ἀνεῖλεν αὐτὸν δόλῳ. Ἀθηναῖοι δὲ λιμώξαντες καὶ κελευσθέντες ἐκδικῆσαι τῷ Θησεῖ, τὸν μὲν Λυκομήδην ἀνεῖλον. τὰ δὲ ὀστᾶ μετακομισάμενοι, καὶ Θησεῖον οἰκοδομήσαντες, ἰσοθέους αὐτῷ τιμὰς νέμουσι. διανομαὶ δὲ καὶ εὐωχίαι τοῖς Θησείοις γίγνονται. ταῖς δὲ ὀγδόαις τὰ Θησεῖα ἤγετο. ἑορτὴ δὲ αὐτῷ ἐπετελεῖτο, ἐπειδὴ αὐτὸς συνήγαγε τὴν Ἀττικήν, πρότερον σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκουμένην.

GERARDVS. Πλεῖστα] aduerbium. Mala & incommoda quo ſæpius ad nos recurrunt, eo nobis ſint inuiſiora. Propterea fit, vt ſi qua poſtea continget felicitas, ea ſit multo gratior futura. Θησείοις.] ſ. ἐν. Theſeus Athenienſes diſperſos, & vicatim habitantes nactus, in vnam vrbem coegit, ſtatum vrbis conſtituit, mores & leges ciuitati dedit, cuius rei gratia, poſteri eum vita functum, amplis cumularunt honoribus. Nam quo in loco tumulus eius erat, templum ſacrarunt, templo illi ἀσυλίαν conceſſerunt, id eſt tantum iuris, vt in eo nemo ſupplex auelleretur. Amplius, in eius honorem octauus cuiuſque menſis dies celebrabatur. Diebus illis feſtis (quę Theſea dicebantur) διανομή, largitio fiebat populo, vt eo die non ſolum diuites, ſed & cuiuſcunque generis homines conuiuia agitarent, ſolitóque ſplendidiùs viuerent. Carion hic gratulatur choro, & reliquæ plebi, quæ ſimpliciter & probè vixit, aſſerens futurum poſthac, vt à Pluto ditati, vitam agant liberaliorem.

Σχόλια. Μεμυστιλημένοι,] ἤγουν εὐωχημένοι. ζωμὸν ἀρυσάμενοι. ἄρτοις κοίλοις καὶ μυστρίοις ἱμησάμενοι. ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τοῖς μυστρίοις. οἱονεὶ μυστιλῶντι ὄν. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἑορτῇ πάντες προῖκα ἤσθιον ἀθάραν καὶ ἄλλα τινά. ἄλλως, ὁ κοῖλος ἄρτος μυστίλη καλεῖται, ἤγουν ἀθάρα. ἐν γὰρ τοῖς Θησείοις, ἀθάραν ἤσθιον. ὁ δὲ νοῦς, ὦ πολλὰ ταλαιπωρήσαντες καὶ εἰς οὐδὲν ἑστιαθέντες. νῦν δὲ εὐτυχήσαντες. ἄλλως. τὸ Θησείοις. οἱ μὲν διὰ τῆς ει διφθόγγου γράψαντες τὴν ἑορτὴν τοῦ Θησέως ἐροῦσι. οἱ δὲ η ἀντὶ τοῦ μισθαρνίαις ποιοῦσι. τὸ δὲ μεμυστιλημένοι ἀντὶ τοῦ τεθραμμένοι καὶ ζωμὸν ῥοφήσαντες. μυστιλᾶσθαι γὰρ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, τὸ διὰ μυστίλης (ὅ ἐστιν ἄρτου κοίλου εἰς δοίδυκος) ζωμὸν ἀρύεσθαι. γίνεται δὲ παρὰ τὸ μύστρον ὅ ἐστι τὸ σμικρότατον. ἀλλὰ τὸ μὲν μύστρον διὰ διφθόγγου γράφεται ὡς ἀπὸ τοῦ μύω γινόμενον. καὶ γὰρ ἐκεῖνο διὰ διφθόγγου. τὸ δὲ μυστίλλα διὰ τοῦ ι. οὐδὲν οὖν καινὸν εἰ τὸ μὲν μύστρον διὰ διφθόγγου γράφεται, τοῦτο δὲ διὰ τοῦ ι. ὅπου γε καὶ ἀπὸ τοῦ χείρων χείριστος. ἀρείων ἄριστος τοῦτο γέγονε.

BISETVS. Εὐστάθιος. μυστίλη, κοῖλος ἄρτος. μυστίλλειν, τὸ εἰς μύστρα. ὅ ἐστι μικρότατα διακόπτειν. μυστιλᾶσθαι, τὸ διὰ μυστίλης, ὅ ἐστι κοίλου ἄρτου ζωμὸν ἀρύεσθαι. τινὲς δὲ καὶ μυστίλλη διὰ δυοῖν λλ γράφουσιν, ὅτι μυστίλλειν, καὶ μυστιλλᾶσθαι λέγομεν. καὶ ἐνταῦθα μεμυστιλλημένοι γραπτέον οἴονται, καθάπερ ἐν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων εὕρηται γεγραμμένον.

GERARDVS. Μεμυστιλημένοι.] Panis ſorbitionis gratia excauatus, μυστίλη appellatur. Ab hoc fit μυστιλάω, quod eſt de cauato pane ius exhaurio: præterea panis portiunculas alicui do. Et μυστιλᾶσθαι is dicitur, cui particulæ panis & fruſta dantur. Itaque μεμυστιλημένοι duriter educati, & qui parcè ac tenuiter vixiſtis, puta, pulte, iure, aqua, & vili legumine, quæ vocat ὀλίγιστα ἄλφιτα, minimas farinas, id eſt, victum anguſtiſſimum. Propterea quod, inquit, minimum vobis eſſet, quo viueretis.

Σχόλια. Ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις.] οἱ τοῖς κοίλοις ἄρτοις τοὺς ζωμοὺς ἀρυόμενοι ταχέως κορέννυνται δι' ἔνδειαν ἄρτων. ὀγδόῃ δὲ τὰ Θησεῖα ἦγον. καὶ πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἐπανηγύριζον εἰς τιμὴν τοῦ ἥρωος. σημειοῦνται δὲ ἡ λέξις, λέγω δὲ ἡ μυστίλη, παρὰ τὴν μάσησιν. ἄλλως. οἱ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὄψων ὀλίγον ἄρτον ἀνάλισκον. ἢ τὸν ζωμὸν κολάζοντες καὶ ὑπὸ τούτου κορεννύμενοι. Τί δ'

ἐστιν ὦ βέλτιστε τῶν ϛαυτοῦ φίλων.] ἀντὶ τοῦ παρὰ τοὺς ϛαυτοῦ φίλους. οἷον τῶν ὁμομαστιγιῶν. οἱονεὶ οὐκ ἄλλων τινῶν, ἀλλὰ τῶν ὁμοίων σοι μαστιγιῶν, ἢ πρόσω. οὕτως, ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ τρόπων ἐστίν. ἀντὶ τοῦ τί ἀγαθὸν ἡμῖν ἀγγέλλεις; εἰκὸς γάρ σε καλλίστοις χρώμενον τρόποις, πρὸς τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἀγγελίας ποιεῖσθαι.

GERARDVS. Ὀλιγίστοις] Dictum eſt ὀλίγιστος vt κάκιστος, forma irregulari, ab ὀλίγος. πεπράγατε medium perfectum à πράττομαι. ἄλλοι τε, ſ. ὡς ἄλλοι εὐτυχοῦσι, καὶ μακαρίως πράττουσι. μέτεστι, cum datiuo & genitiuo ſignificat copiam alicuius rei cuipiam eſſe, aut certè participem & ſo-

A cium eſſe. Qui, quomodo vos, ſine cuiuſquam iniuria vixerunt. ὦ βέλτιστε Ironia eſt, ô ſociorum & amicorum tuorum optime, id eſt, ὦ τῶν ὁμοίων σοι μαστιγιῶν κάκιστε, optime eorum qui ſunt tui generis & ordinis, verberonum ſcilicet, ac nebulonum. Quomodo autem optimus latro, ſummus eſt latro: ita optimus verbero, eſt perditiſſimus & nequiſſimus. φαίνει, Atticè pro φαίνῃ. Αὐτὸς, emphaſin habet, ipſe, qui alioqui Deus eſt, quare qui ipſe ex ſeipſo debet feliciſſimus eſſe.

B Hominibus qui dicit, rem feliciter cedere, mirũ non dicit, at Deo ita contingere ſi dicetur, mirũ videatur, cùm illi aliter non ſoleat euenire.

Ὡς δυστυχεῖθ᾽, ὡς μακαρίως πεπράγατε,
Ἄλλοι θ᾽, ὅσοις μέτεστι τοῦ χρηστοῦ τρόπου.
Χο. Τί δ᾽ ἐστὶν, ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ φίλων;
Φαίνει γὰρ ἥκειν ἄγγελος χρηστοῦ τινος.
Καρ. Ὁ δεσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα,
Μᾶλλον δ᾽ ὁ Πλοῦτος αὐτός. ἀντὶ γὰρ τυφλοῦ,
Ἐξωμμάτωται, καὶ λελαμπρύνται κόρας,
Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχών.
Χο. Λέγεις μοι χαρὰν, λέγεις μοι βοάν.

Antehac pane modico, victúque ſordido
Sæpenumerò victitaſtis, ô omnes ſimul
Felices, quotquot hic bonis ſunt moribus.
CH. *Quid eſt, optime tuorum conſodalium?*
Videris enim bonæ rei adeſſe nuncius.
C CA. *Cum hero meo nunc actum eſt optatiſſimè,*
Potiúſque cum Pluto ipſo. Nam cùm is antea
Eſſet cæcus, receptis perſpicacibus
Atque nitentibus oculis, videt iam acerrimè:
Medico in hac re bono vſus, Aeſculapio.
CH. *Magnam ſanè voluptatem mihi nuncias:*
Magno me cogis exclamare gaudio.

Σχόλια. Ἐξωμμάτωται] ἐκ Φινέως Σοφοκλέους ὁ στίχος. ὅρα δὲ πῶς τοῖς σπουδαίοις γελοῖόν τι καταμίξας λανθάνει, εἰπὼν ἐξωμμάτωται καὶ λελαμπρύνται. ἡ δὲ λέξις, ἀντὶ τοῦ ἐπιτεταμένως ὁρᾷ. ἡ γὰρ ἐξ ἐπίτασιν δηλοῖ, ὡς τὸ ἐκ θυμοῦ φιλεῖν. ἢ ἄλλως παίζων, ἐπὶ στερήσεως λέγει. ἄλλως. ὁ ἰσοδυνάμως ἀνέβλεψε καὶ καθαροὺς ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς, ἐξωμμάτωται εἶπε καὶ λελαμπρύνται. παίζων γὰρ ἐναμφοτερίζουσας λέξεις ἔθηκεν. ἐξωμμάτωται γὰρ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐκκέκοπται τοὺς ὀφθαλμοὺς δύναται νοεῖσθαι, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφῃρέθη τὸ κάλυμμα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λελαμπρύνται, καὶ ἀντὶ τοῦ καθαροὺς ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἀντὶ τοῦ λεύκωμα ἐν αὐτοῖς ἔχει. ἔχει δὲ τὸ λελαμπρύνται τρίτον πρόσωπον τῶν ἑνικῶν, ὁμόφωνον τῷ τρίτῳ τῶν πληθυντικῶν. ὡς τὸ ἐξήρανται καὶ κατήχυνται καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἀσκληπιοῦ παιῶνος.] παιὰν μὲν ὕμνος ἐστὶν εἰς Ἀπόλλωνα ἐπὶ παύσει λοιμοῦ ᾀδόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παύσει πολέμου. πολλάκις δὲ καὶ πρὸ ὁρμῆς ᾀδόμενος ἐστίν. καὶ παιανίζειν ῥῆμα ἀπὸ τούτου τὸ παιᾶνα ᾄδειν. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ παύω παυᾶν καὶ παιάν. παιὼν δὲ ὁ καὶ παιήων ὁ ἰατρὸς καὶ θεραπευτὴς τῶν νοσημάτων. καὶ γίνεται ἐκ τοῦ παίω τὸ θεραπεύω παίων καὶ παιάων, ὡς μαχάων, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ α εἰς η παιήων, καὶ αὖθις κατὰ συγκοπὴν παιών.

GERARDVS. Ἐξωμμάτωται.] Ea ferè eſt natura & vis huius particulæ ἐκ vel ἐξ, vt ἐπιστέρησιν, id eſt, priuationem ſignificet, propterea quis prima fronte credat ἐξωμμάτωται ſignificare ἐκκέκοπται τοὺς ὀφθαλμούς, oculis orbatus eſt: &, quod ſimiliima compoſitione Latini dicunt, exoculatus eſt. Sed comico ioco vult hoc verbum ἐπαμφοτερίζειν, & hic ἐξ, ἐπίτασιν, id eſt, intenſionem notare, ſignificaréque ἐπιτεταμένως valdè, ſupra modum oculatus factus eſt, vt cùm dicimus nos aliquem amare ἐκ θυμοῦ ex animo, vt ſit idem ἐξωμμάτωται, quod ὀξύτατα ἀνέβλεψε, viſum recuperauit acutiſſimum. Non diſſimile eſt λελάμ-

D πρυνται, quamuis enim ſignificare poſſit λεύκωμα ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχει, albugine illi caligauerunt oculi, intelligit tamen hoc ſenſu, λαμπροὺς καὶ καθαροὺς ἔχει ὀφθαλμούς, claros, & ab omni macula puros recepit oculos. Dictum eſt λελάμπρυνται pro λελάμπρυνται: ſolent enim tertiam perſonam ſingularem efferre ſimilem tertiæ plurali. Sic dicunt ἐξήρανται, κατήχυνται, pro ἐξήρανται κατήχυνται. Iam κόρας, id eſt, palpebras pro oculis ponit partem nimirum pro toto. Παιῶνος.] volunt παίω

E verbum ſignificare θεραπεύω, curo, vnde ſit παίων καὶ παιάων, vel contractè παιών, medicus, ἰατρὸς καὶ θεραπευτὴς τῶν νοσημάτων, qui morbos & corporis vitia curat. Haud ſcio tamen num ab Apolline medicorum præſide hoc nomen manarit. Dictus eſt enim Apollo Παιὼν παρὰ τὸ παίειν, id eſt, à feriendo, quòd ſagittis Pythonem ſerpentem confoderit. Vnde & hymnus in Apollinem decantatus παιὰν appellatus. Τυχών, nactus, poſtea-

F quàm incidit: à τυγχάνω.

Σχόλια. Λέγεις μοι χαράν.] τινὰ γελᾷ τῶν τραγικῶν. ἀπαγγέλλεις μοι φησὶ χαρᾶς ἄξιον, ὥς τι καὶ βοῆς χαρᾷ νικώμενον λέγεις μοι χαράν. τὸ συστηματίον τοῦτο κῶλον ἐστὶ δ. τὸ α᾽ τρίμετρον βραχυκατάληκτον ἐξ ἀντισπάστου ἐπιτρίτου δευτέρου καὶ δύο συλλαβῶν, ἡμίσεως ποδὸς ὄντων. τὸ β᾽ ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τρίτον καὶ τέταρτον τρίμετρα καταληκτικὰ ἐκ παιᾶνος δύο καὶ συλλαβῶν τεσσάρων λειπουσῶν μιᾷ συλλαβῇ εἰς ἀναπλήρωσιν τελείου ποδός.

G GERARDVS. Χαράν.] ἢ χαρᾶς ἄξιον, aliquid gaudio dignum. Sic βοὰν dignum clamore nuncium. Sapit hic verſus tragœdiam magis quàm comœdiam: neque enim vociferationes comœdia poſcit. Id non omnino eſt diſſimile veri, cùm βοὰν pro βοὴν, & poſtmodum ἀναβοάσομαι pro ἀναβοήσομαι, poſitũ ſit, τῷ α ideo in α mutato, quod

altè

ᾶκε vociferanti α quàm υ magis conueniat, clamoremque magis exprimat. χαίρειν, gaudere. ἐ. χαρὰ, gaudium. βούλησθε ſubiunctiuum à βούλομαι: ἤν τε μή. ſ. βούλησθε. Etiam ſi per totam vitam vix

Καρ. Πάρεστι χαίρειν, ἤν τε βούλησθ', ἤν τε μή.
Χο. Αναβοάσομαι τὸν εὔπαιδα, καὶ
Μέγα βροτοῖσι φέγγος, Ασκληπιόν.

Σχόλια. Αναβοάσομαι] ἐξ Ηλέκτρας Ευριπίδου ἀντίμιμα φησὶ τὸν Ασκληπιὸν μέγα φῶς ὄντα τοῖς ἀνθρώποις. πολλοὶ δὲ παῖδες τοῦ Ασκληπιοῦ. Ποδαλείριος. Μαχάων. Ιασώ. Πανάκεια. Υγεία. ἀναπέπλασται δὲ τὰ ὀνόματα παρὰ τὸ ἰᾶσθαι καὶ πάντα ἀκεῖσθαι, καὶ παρὰ τὸ ὑγείαν πορίζειν. εὔπαιδα δὲ τὸν καλοὺς ἔχοντα παῖδας, ἢ τὸν καλὸν παῖδα. ἐπαμφοτερίζει γὰρ τὰ τῆς χρήσεως ἐπί τε τοῦ καλοῦ παιδὸς καὶ τοῦ καλοὺς παῖδας ἔχοντος ἢ τοῦ καλοῦ πατρὸς παῖδα. ὁ δὲ νοῦς πέπαικται εἰς τραγῳδίαν. ὁ γὰρ ἀρχαϊκὸς τραγικὸς ὡς ἐν Ορέστῃ. ἀναβοάσομαι παλαιὸν Τάνταλον.

BISETVS. Μέγα βροτοῖσι φάνος] Ιατρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. Ομηρος Ilia. λ. τὸ δὲ φάνος ἀντὶ τοῦ φέγγος, σπανιώτερον. ὁ φανὸς δὲ, ὁ πυρσὸς, ἡ δᾷς, ἡ λαμπάς. φανὸς δὲ φαεινὸν, φαιὸν, φανερὸς. φα. φον.

GERARDVS. Εὔπαιδα.] Mirè ambigua eſt hæc vox: exponas enim εὔπαιδα, τὸν καλὸν παῖδα, pulchrum filium Apollinis Æſculapium, vel καλοῦ πατρὸς παῖδα, filium pulchri patris, vel καλοὺς παῖδας ἔχοντα, fortunatum in pulchris liberis ſuſ-

A vnquam licuit vobis ridere, ſed potius frontem caperare, & triſtari, adeo vt vix ridere poſſitis, etiam ſi ridendi cauſæ fuerit vel plurimum, tamē quod narro, iā vobis ridēdi imponet neceſſitatē.

CA. Velitis nolitis, gaudendi tempus eſt.
CH. Laudabo Deum iſtum, filium probi Patris;
Inſigne iubar mortalibus, Aeſculapium.

B cipiendis. Fuit enim Æſculapio proles hęc non incelebris, Podalirius, Machaon, Iaſo, Panacea, & Hygia. φανὸς potius videbatur legendum φανὸν ſplendorem, & claritatem, propterea legunt nonnulli φέγγος. Quid autem ſi φάος legatur? impediat fortaſſe Atticis parum amica diæreſis. Appoſitiuè dixit Æſculapium eſſe hominibus lumen & ornamentum inſigne, vt cuius dono & beneficio erit poſthac hominibus, quo ſpectatiores fient, virtutibus & diuitiis quàm olim facti illuſtriores. Hęc cùm diceret Chorus, vxor

C Chremyli (cui Carion indicaturus eſt, qua ratione Plutus ab Aeſculapio cæcitate eſt liberatus) domo ſua egreditur, excitata voce Carionis exultantis, & quondam pauperum, & proborum omnium inſtantem felicitatem prędicantis. Maſerat illa apud ſe, Plutum, Chremylum & reliquos opperiens, qui inde ad Aeſculapium profecti erāt. Itaq; in ipſo limine domus quæ ſequūtur, ipſa ſibi ipſi, audientib. tamē cūctis loquitur.

D

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΓΥΝΗ, ΚΑΡΙΩΝ.

BISETVS. Η τοῦ Χρεμύλου γυνὴ λαμπρούς τῶν γενομένων τρόπους, καὶ φωναῖς οἴκοθεν κινηθεῖσα προέρχεται, καὶ τῷ Καρίωνι ἀπαντᾷ, καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ ναῷ πυνθάνεται.

Τίς ἡ βοή ποτ' ἐστίν; ἆρα γ' ἀγγελεῖ
Χρηστόν τι; τοῦτο γὰρ ποθοῦσ' ἐγὼ πάλαι,
Ενδον κάθημαι περιμένουσα τουτονί.
Καρ. Ταχέως ταχέως φέρ' οἶνον, ὦ δέσποιν', ἵνα
Καὐτὴ πίῃς. φιλεῖς δὲ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα.
Ως ἀγαθὰ συλλήβδην ἅπαντά σοι φέρω.
Γυ. Καὶ ποῦ 'στι; Καρ. ἐν τοῖς λεγομένοις εἴσῃ τάχα.
Γυ. Πέραινε τοίνυν, ὅ, τι λέγεις ἀνύσας ποτέ.

Σχόλια. Τίς ἡ βοή ποτ' ἐστί.] κορωνὶς εἰσιόντων ὑποκειτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, μεθ' ὧν τελευταῖος. ἐγὼ δ' ἀπαντῆσαι γ' ἐκείνοις βούλομαι. ἐπὶ τέλει ἑκάστου συστήματος, παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει πάντων τῶν στίχων κορωνὶς καὶ ἑξῆς τὸ κομμάτιον τοῦ χοροῦ. καὶ τοῦτο γὰρ χοροῦ τὸ μέρος ὤφειλε θεῖναι ἢ διατρῖψαι μικρὸν, ἄχρις ἂν ὁ Καρίων ἐκείνοις συμμίξῃ. Ταχέως ταχέως φέρ' οἶνον.] ἐοίκασιν ἀπαγγε-

E γελλόμενοι ἀντὶ ἀναπίνειν. ὁ δὲ πάντα ἀκριβῶς, καὶ εὐτραπέλως αὐτῇ ἑξῆς διηγεῖται.

ACTVS III. SCENA II.

MVLIER, CARIO.

QVis clamor iſte? num quis nunciat boni
Mihi quippiam: nam dudum deſideo domi,
Lætum deſiderans nuncium, & hunc ſerululum
Expectans. CA. Vinum fer citò, citò hera,
F *Vt & ipſa bibas: quoniam iſthanc rem ſcio tibi*
Tam gratam & acceptam eſſe, quàm quod maximè.
Sed ô quantum bonorum ad te affero cumulum!
MV. Vbi illa? CA. faxo ex his, quæ iam dicam ſcias.
MV. Quin expedis ergo, quæ dices pauciſſimis.

G λία, ἔθος ἦν πίνειν οἶνον.

GERARDVS. Ταχέως.] geminata hæc dictio animi lęti, & rei bene geſtæ habet ſignificationem. φέρε οἶνον. nuntiis vinum proponi ſolet, vt eo recreati, ſiquid eſt dicendum, melius exponant. καὐτή, etiam ipſa, vt tibi æquè ac mihi pateres. Bibacem heram ſuam apertè notat. πίῃς. Subiunctiuum ab aoristo πίνω ἔπιον à φέρω. partici-

pium, pro infinitiuo δρᾷν, hoc facere, id eſt, πράττειν. συλλήβδην, comprehenſim, in vnum aceruum collecta omnis generis bona. πάντ' ἐστί. ἀγαθὰ εἶναι Attice pro ἐστι, thema εἴδωμαι. περαίνω perfice, finem impone, conclude, ἀπὸ ἄκρας ad extremum deducens quod narratio ἐκ τῶν ποδῶν, vt ſumma & prima hominis pars eſt caput, ita pedes ſunt infima. Proinde caput & pedes pro prima & vltima partibus accipiuntur. Et qui rem totam atque ordine narraturos ſe aiunt, ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας dicturos ſe pollicentur. Contrà qui recurrunt, id eſt, præpoſterè, & inuerſo ordine rem narrant, dicuntur narrare ἐκ τῶν ποδῶν ἐς κεφαλήν. Quod Carion iocularíter facturum ſe ait, ſed non ſine malo quod ſuæ heræ imprecatur. Nam hæc verba, ἐς κεφαλήν σοι, in perniciem alicuius proferuntur, id quod nos antea ſemel atque iterum obſeruauimus. Hunc autem fuiſſe Carionis mentem, verum hoc πράγματα manifeſte docet. Significat enim hæc vox quandoque ἐγκλήματα, id eſt, moleſtia m. Quomodo Latini negotium, dum dicunt, faceſſam tibi negotium. Propterea vxor Chremyli ſentiens ſe hoc verbo ludi, prudenter malum a ſuo capite petit repulſum, dum ſubdit, μὴ δῆτ' ἔμοιγ', &c. μὴ τἀγαθὰ. ἀγαθὰ quidem volo & probo, ſed non πράγματα. ὡς cum τάχιστα. Vbi primum, ſtatim vt. ἄνδρα. Seruiliter Deum vocat ἄνδρα, cùmque ἄθλιον, mouetur enim ex eo quod foris in Pluto apparebat, ex cæcitate, & externa calamitate, quæ interni numinis & virtutis in Pluto latentis maieſtatem teg. bat. vel ſideo ἄνδρα dixit reſpectu Aeſculapij, quem θεὸν vocant, vt potentiorem Deum, & vt à quo Plutus eſſet curandus.

Καρ. Ἄκουε τοίνυν. ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα,
Ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι πάντ' ἐρῶ.
Γυ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγ' ἐς τὴν κεφαλήν. Καρ. μὴ τἀγαθὰ
Ἃ νῦν γεγένηται; Γυ. μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα.
Καρ. Ὡς γὰρ τάχιστ' ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεὸν,
Ἄγοντες ἄνδρα, τότε μὲν ἀθλιώτατον,
Νῦν δ' εἴ τιν' ἄλλον μακάριον κ' εὐδαίμονα,
Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν.
Ἔπειτ' ἐλοῦμεν. Γυ. νὴ Δί' εὐδαίμων ἄρ' ἦν
Ἀνὴρ γέρων ψυχρᾷ θαλάττῃ λούμενος.
Καρ. Ἔπειτα πρὸς τὸ τέμενος ἦμεν τοῦ θεοῦ.

CA. *Auſculta iam igitur: nam totum negocium*
C *Percenſebo ordine tibi: à calce vſque ad caput.*
MV. *Minimè mihi in caput:* CA. *an non ea, quæ modo bona*
Euenerunt: MV. *modo non mihi dent negotium.*
CA. *Igitur ſimulatque perenimus ad hunc Deũ,*
Ducentes Plutum, (tunc quidem miſerrimum,
At nunc beatum & fælicem, vt, ſi quis alius:)
Primo omnium nos ad mare cum perduximus
Et aquis marinis abluimus. MV. *na tum fuit*
D *Beatus ille: frigido lotus mari,*
Homo ſenex. CA. *pòſt i n delubrum Æſculapÿ*
Conceſsimus: & aræ impoſitis ſacrificÿ

Σχόλια. Ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι.] Τὸ μὲν φαινόμενον ἐστι τὸ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐρῶ τὰ πράγματα νοεῖται. ἢ καὶ ἕτερόν τι πάνυ αἰσχρὸν καὶ ἄξιον τῆς δούλων ἀσελγείας καὶ μοχθηρίας ἡ γυνὴ τὰ πράγματα τὰς ἐγκλήσεις ἐνόησε. καὶ διὰ τοῦτο λέγει μὴ δῆτ' ἔμοιγ' ἐς τὴν κεφαλήν. Μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα.] ὅτι ἐπὶ κακοῦ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πράγματα ἐπὶ εὐδαιμονίαν. καὶ Μένανδρος ἢ ἐν γεωργῷ. ἐν πράγμασιν, ἐν μάχαις. ἐν ἤθει ἢ ὅταν ταράσσῃ. Νῦν δ' εἴ τιν' ἄλλον] ἴσον εἴπερ τις ἄλλος εἶναι. εἴπερ τιν' ἄλλον εἶπε πρὸς τὴν ὅπισθεν αἰτιατικήν. Ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν.] ἔθος γὰρ τοῖς ἀρχαίοις ἦν καθαίρειν τοὺς ἀφοσιουμένους. Ὅμηρος. Κ' εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον.

Βισετυς. Ἐπὶ θάλατταν.] Οἱ παλαιοὶ τοὺς νοσοῦντας, καὶ τὰς ἀκαθαρσίας ὕδατι καθαίρειν ἐνόμιζον. Σοφ. Αἰ. Μασ.

Ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
Λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ
Μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλύξωμαι θεᾶς.

Σχόλια. Ἔπειτ' ἐλοῦμεν,] ἀπὸ τοῦ λούω. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλούομεν κατὰ συγκοπήν.

Βισετυς. Ἐλοῦμεν, ἀντὶ τοῦ ἐλούομεν, ὡς καὶ τὸ λούμενος, ἀντὶ τὸ λουόμενος.

Σχόλια. Νὴ Δί' εὐδαίμων.] ἐν εἰρωνείᾳ. ἀντὶ τοῦ κακοδαίμων. τὸ γὰρ εὖ ἀντὶ τοῦ δυσμορεῖν. τὸ ἢ ψυχρᾷ θαλάττῃ διὰ τὸ τὸ φύσει ψυχρὸν τῶν γερόντων. τὸ ἢ ἦμεν ἀντὶ τοῦ ἐπορευόμεθα. διὸ μετὰ τοῦ ἰῶτα ἀπὸ τοῦ εἶμι.

Gerardvs. Εἴ τιν' ἄλλον.] Accuſatiuus pro nominatiuo poſitus eſt: accuſatiuos enim ſpectauit antecedentes & ſubſequentes. Dictum certè oportuit εἴ τις, vel εἴπερ τις ἄλλος. ἐπὶ μακαρίως. κ' εὐδαίμονα pro καὶ εὐδαίμονα. ἐπὶ θάλατταν. Ab antiquis vſque huc manauit hæc opinio, vt mare polluta quæcunque purgaret. Traditur hoc monumentis literarum. Cùm Plato ad Aegyptios ſacerdotes ire ſtatuiſſet, vt Aegyptiæ ſapientiæ (quæ tunc celeberrima erat) placita & dogmata perdiſceret, Euripidem comitem habuit, quem ſacerdotes Aegyptij, vbi intellexiſſent morbo comitiali (ita enim nonnulli credunt) obnoxium, in mare demergi iuſſerunt, qua ex lotione Euripides morbo liberatus, carmen hoc cecinit:

Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά. id eſt,
Mare abluit vniuerſa mortalium mala. Euripidi & Ariſtophani aſſentiuntur & huius temporis homines, qui à rabido cane morſos, putant à rabie fore tutos, modò aliquot dies poſt morſum mari abluantur. ἐλούμεθα imperfectum à λούω. per ſyncopen autem pro ἐλουόμεθα, quomodo & mox dicet λούμενος pro λουόμενος. εὐδαίμων per ironiam, pro κακοδαίμων. ψυχρᾷ. Etiam ſi aqua marina dulcibus aquis calidior eſt, vt quæ ſpiſſior eſt & corpulentior, quare & quæ calorem melius confoueat, proptereaque flammam non æquè promptè extinguat, atque aliæ aquæ, tamen ſuapte natura frigida eſt, frigidior autem cenſenda, ſi ſenibus accommodes: hi enim naturali calore extincto, perpetuo frigore frigeſcũt. ἦμεν, εἶμι vnde eſt εἶμι vado, facit perfectum medium ἦα Atticè ἦα, prima pluralis hinc fit ἤειμεν, quæ per ſyncopen effertur ἦμεν. Poteſt eſſe & preteriti imperfecti ab eodem εἶμι. facit enim ἦν,

ων, ᾶς, ᾶ, in plurali ᾶμεν, Atticè ἦμεν. Πόπανα. Scribunt πόπανα fuiſſe πλακούντια πλατέα, λεπτὰ, καὶ ϛρογγύλα. i. placentulas latas, tenues, & rotundas. Fortaſſe id fuerit quod Homerus οὐλοχύτας ſub-

Ἐπεὶ δὲ βωμῷ πόπανα καὶ προθύματα
Καθωσιώθη, πέλανος Ἡφαίστου φλογὶ,
Κατεκλίνομεν τὸν Πλοῦτον ὥσπερ εἰκὸς ἦν.
Ἡμῶν δ' ἕκαστος στιβάδα παρεκαττύετο.
Γυ. Ἦσαν δέ τινες κἄλλοι δεόμενοι τοῦ θεοῦ;
Καρ. Εἷς μέν γε Νεοκλείδης. ὅς ἐστι μὲν τυφλός.
Κλέπτων δὲ τοὺς βλέποντας ὑπερηκόντισεν.
Ἕτεροί τε πολλοὶ παντοδαπὰ νοσήματα
Ἔχοντες. ὡς δὲ τοὺς λύχνους ἀποσβέσας,
Ἡμῖν παρήγγειλε καθεύδειν τοῦ θεοῦ
Ὁ πρόπολος, εἰπὼν ἤν τις αἴσθηται ψόφου,
Σιγᾶν, ἅπαντες κοσμίως κατεκείμεθα.
Κἀγὼ καθεύδειν οὐκ ἐδυνάμην. ἀλλά με
Ἀθάρης χύτρα τις ἐξέπληττε κειμένη,
Ὀλίγον ἄπωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ γρᾳδίου.
Ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.

Σχόλια. Ἐπεὶ δὲ βωμῷ.] αὕτη ἡ ἀπομυθησις τῆς θυσίας καὶ τῶν ἀπαρχῶν μετὰ τῶν ἐπὶ τῷ βωμῷ τεθέντων. ἄπτεται τοῦ βωμοῦ, ἢ τοῦ κανοῦ, καὶ ἀποφθέγγεται ὅσια, ἢ τότε ἔξεστι τοῖς ἀπὸ τῆς θυσίας ἀδεῶς χρῆσθαι. Καὶ προθύματα.] γράφεται καὶ θυλήματα. σημαίνει δὲ τὰ προκατάργματα ἢ τὰ πρὸ τῆς θυσίας γινόμενα θυμιάματα, ἢ πλακουντια. Καθωσιώθη πέλανος.] τοῖς καθήκουσι νόμοις ἀνιερώθη, καθηγνίσθη ἢ ὁσίως ἀνετέθη, ὑπεδὴ δὲ ὁ πέλανος τῇ Ἡφαίστου φλογὶ καθωσιώθη, τὰ πόπανα καὶ τὰ προθύματα δὲ, τουτέστιν, ἢ τὰς ὥρας περὶ τὸ προθύεσθαι τῶν ἱερείων ἢ κεῖθας ἢ ἐλλαιώματα. δὲ ἐξῆς. ἐπεὶ δὲ βωμῷ προθύματα καθωσιώθη Ἡφαίστου φλογὶ, καὶ πόπανα καὶ πέλανος. ἄλλως. δεῖ εἰπεῖν καὶ πέλανος. ὁ δὲ ἀσυνδέτως πέλανος εἶπεν. ἴσως δὲ ὅτι τὸν μὲν πέλανον ἐν τῷ πυρὶ ἔρριπτον. τὰ δὲ πόπανα καὶ τοὺς πλακοῦντας καὶ τὰ ἄλλα, ἐν μέρει τοῦ βωμοῦ ἐτίθεσαν. ὁ τὸ πέλανος ἑρμηνεία ἐπὶ τοῦ προθύματα οὕτως ἐπεὶ δὲ τῷ βωμῷ καθωσιώθη τὰ πόπανα καὶ τὰ προθύματα καθωσιώθη τῇ φλογὶ τοῦ Ἡφαίστου, ὁ πέλανος λέγω ὁ καὶ κρεῖττον. Παρεκαττύετο.] ἐκ συλλογῆς ἐπεσκεύαζε ἀπὸ τῶν καττυμάτων. καττύματα δὲ λέγονται οἱ μικροὶ ἱμάντες, οἱ ἀπὸ τοῦ κόπρου ἐρριμμένοι. λέγει οὖν ἐκ πολλῶν καὶ μικρῶν τὴν στιβάδα συνηθροίζομεν.

Gerardvs. Προθύματα.] hoc nomen γενικόν eſt, i. generale. Πόπανα verò εἰδικὸν ſpeciale. Sunt enim προθύματα τὰ πρὸ τῆς θυσίας γινόμενα, id eſt, quęcunque ſacrificium pręcedunt, & velut quędam pręludia atque paraſceue ſacrificii: non enim prius accedebatur ad peragendum ſacrificium, quàm permulta circa panem, aquã, ignem, ornamenta ſacrificuli, & id genus alia facta de more eſſent, ſecundum ritum luſtrata, & diſpoſita. Carion tantùm meminit ποπάνων, & πελάνου. quæ ędulia erant: cætera, vt quæ ad gulam nihil faciant negligit. καθωσιώθη. Indefinitum prius à καθοσιόομαι, quod componitur à κατὰ & ὁσιόομαι. Πέλανος. Erant πέλανοι ἄρτοι ἀκάθαρτοι καὶ εὐτελεῖς panes non ſacrati, & viles, fiebant hi ex pepale. πεπάλη δὲ ἐστὶ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου.

A inde appellat: panes qui ex hordeo & ſale confecti ante ſacrificium aris infundebantur. Molam vocant Latini.

Præludijs, & popanis: igni præterea
Vulcanio admotis libis: more ſolito
Decumbere fecimus Plutum: mox quilibet
Noſtrûm, ſedulò adornabat ſibi grabatulum.
B MV. *Erántne & alij, qui peterent opem à Deo?*
CA. *Vnus quidem fuit Neoclides nomine:*
Qui quanquam cæcus eſt, furando quemlibet
Tamen oculatum facilè ſuperat. Alij item
Aderant, cum omnis generis conflictantes malis.
Poſtquam autem ſacrificulus, extinctis lucibus,
Dormire nos: & ſi quis fortè ſibilum
Exaudiret, ſilere iuſſiſſet: ibi, hera,
C *Nos omnes, quàm placidiſſimè decubuimus,*
Ego autem ſomnum capere non poteram: quia
Non procul à capite, neſcio cuius, anicula,
Pulte referta olla ſtabat: quæ nares meas
Feriebat. Ad hanc ego geſtiebam adrepere

id eſt pars ſubtiliſſima, & flos farinæ. Tradunt pelanos ſanctificari conſueuiſſe ἐν τῷ πυρὶ, & (quod ait poeta) ἐν Ἡφαίστου φλογί. popana autem
D & alias placentas ἐν μέρει τοῦ βωμοῦ in aliqua parte altaris. Subaudiendum καὶ ἐπεὶ καθωσιώθη πέλανος. Ἡφαίστου. Vulcanus igni præeſt, per metonymiam pro igni accipitur. παρεκαττύετο. καττύματα vilia ſunt calceorum lora, & quibus calcei ſubligantur. pro vili ſolea quandoque capitur, vnde παρακαττύεσθαι eſt res qualeſcunque, & minimi pretij parare. Hoc verbo Carion ſignificat vnumquemque eorum, qui tum aderant, humi lectulos viliſſimos ſibi ſubſtrauiſſe, & ex multis,
E iiſdémque detritis particulis velut cõſarcinaſſe.

Σχ. Εἷς μέν γε, Νεοκλείδης.] εἰς πολλὰ κωμῳδεῖται. ῥήτορα καὶ τὰ δημόσια κλέπτοντα καὶ ξένον καὶ τὰς ὄψεις λελωβημένον. εἴρηται δὲ καὶ Πελαργοῖς περὶ αὐτοῦ ὅτι ῥήτωρ καὶ συκοφάντης. Ἀθάρης χύτρα τις] ἀθάρα, μόνη ἡ σεμίδαλις. Ἀττικοὶ δὲ διὰ τοῦ η ἀθάρης, Αἰολεῖς ἀθάρας. ἡ δὲ κοινὴ διὰ τοῦ α, ἀθάρας. Ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι. μεγάλως ἢ μανικῶς. ὡς ὄφις τὴν ἱερὰν ὄφιον δηλονότι. ἐφερπύσαι δὲ, βαδίσαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἑρπετῶν. ἐκ τούτου δὲ τὴν ἀπληστίαν κλοπὴν, τὴν ἐπὶ τὴν
F χύτραν δηλοῖ.

Gerardvs. Νεοκλείδης.] Fuit hic rhetor Athenienſis, qui vel hoc vno nomine potuit Ariſtophani inuiſus eſſe, inuiſior autem quòd ærarium expilaſſet, pituita & lippitudine admodũ vexabatur, poeta odioſè cæcum fuiſſe fingit, & ea de cauſa ad Aeſculapium adductum. ὑπερηκόντισεν] ab ὑπὲρ & ἀκοντίζω, quod eſt iaculor: propriè ὑπερακοντίζειν eſt iactu iaculi vincere, tranſumptiuè quocunque modo ſuperare. Ἀποσβέσας, par-
G ticipium à verbo compoſito & anormi ἀποσβεννύω. Πρόπολος.] Quicunque, ac cuiuſcunque ſeruus πρόπολος appellatur, diſcriminis gratia addit τοῦ Θεοῦ, vt ſit ἱερομύστης, ſacrorum pręfectus & antiſtes, qui myſteriis, atque ritibus ſacris pręeſt. αἴσθηται. ſubiunctiuum ab anormi verbo αἰσθάνομαι. σιγᾶν. Illa erat priſcæ religionis inſtitutio,

vt tantiſper dum ſacra ritè peragerentur, ἱεροκήρυξ, id eſt, præco ſacer, iuberet populum linguis fauere, id eſt, tacere, nulla voce mala obſtrepere, ſed in alto ſilentio permanere. Quæ omnia poſſent videri ab hoc naſuto poeta rideri, qui ait ſacerdotem imperaſſe καθεύδειν, & audito etiam ſtrepitu per noctem, σιγᾶν, huc ſpectabat nimirum, vt ipſi commodius liceret, ſacra ſuo more tractare, id eſt, Diis oblata ſuffurari, & deuorare. πάγχυ, ἀχαὶ & ἰχαὶ autem pro δ'. ἀθάρης, genitiuus eſt à nominatiuo ἀθάρη qui conſuetius effertur ἀθάρα. cibus erat quo priſci vtebantur, vſu coquendi panis nondum reperto: conficiebatur ex farina, aqua, melle aut caſeo, immixtis ouis. Quanquam autem Ariſtophanis ętate panis coquebatur, tamen aniculam edentatam puls magis decebat quàm panis. ἐξέπληττε, ab ἐκπλήττω terio, tango. oculos primum puls tetigerat, lampadibus enim adhuc lucentibus Carion pultem prępiderat, ſed magis nares & odoratum: non enim eò ſerpere nititur, vt oculis ſatisfaciat, ſed palato potius. δαιμονίως, ἀναιδῶς: beatum me fore exiſtimabam, ſi nihil ſentiente vetula, ego pultem illi auferrem. ἐφερπύσαι. Verbum hoc ad reptilia pertinet; per metaphoram eſt leniter, & nullo ſtrepitu edito, aliquò ſe proripere. Præpoſitio ἐπὶ ante verbum ἐρπύζω ponitur ἐκ παραλλήλου. nam iam poſita erat ante τὴν ἐφ' τὴν ἐπεθύμουν

Ἔπειτ' ἀναβλέψας ὁρῶ τὸν ἱερέα
Τοὺς φθοῖς ἀφαρπάζοντα καὶ τὰς ἰσχάδας,
Ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς. μετὰ τοῦτο δὲ
Περιῆλθε τοὺς βωμοὺς ἅπαντας ἐν κύκλῳ,
Εἴ που πόπανον εἴη τι καταλελειμμένον.
Ἔπειτα ταῦθ' ἥγιζεν εἰς σάκταν τινά.
Κἀγὼ νομίσας πολλὴν ὁσίαν τοῦ πράγματος,
Ἐπὶ τὴν χύτραν τὴν τῆς ἀθάρης ἀνίσταμαι.
Γυ. Ταλάντατ' ἀνδρῶν, οὐκ ἐδεδοίκεις τὸν
θεόν;
Κα. Νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε μὴ φθάσειέ με,
Ἐπὶ τὴν χύτραν ἐλθὼν ἔχων τὰ στέμματα.
Ὁ γὰρ ἱερεὺς αὐτοῦ με προὐδιδάξατο.
Τὸ γράδιον δ' ὡς ᾔσθετο δή μου τὸν ψόφον,
Τὴν χεῖρ' ὑφῄρει. κᾆτα συρίξας ἐγὼ
Ὀδὰξ ἐλαβόμην ὡς παρείας ὢν ὄφις.
Ἡ δ' εὐθέως τὴν χεῖρα πάλιν ἀνέσπασεν.
Κατέκειτο δ' αὑτὴν ἐντυλίξασ' ἡσυχῇ
Ὑπὸ τοῦ δέους βδέουσα δριμύτερον γαλῆς.
Κἀγὼ τότ' ἤδη τῆς ἀθάρης πολλὴν ἔφλων.

Capite hìc modicè ſublato, video ſacrificum
Liba & nuces, à menſa ſurripere ſacrâ:
Et aras circuire cunctas ordine:
Sicubi fortè popanum relictum eſſet aliquod:
Ibi quicquid inueniebat, id omne ſacculo
Indebat. Ego ratus magnam eſſe in facinore
Hoc ſanctitatem, in ollam pultis erigor.
MV. *Hominum miſerrime, non tu veritus es*
Deum?
CA. *Ita per Deos. ne pultem præriperet mihi*
Cum ſuis corollis: ita enim me ſacrificulus
Eiuſdem prædocuerat. Cæterùm anicula,
Vt ſtrepitum ſenſit, tacitè lectulo manum
Extendit: ego autem ſibilans, anguis velut
Pareus, mordicus arripui: ſed ea manum,
Subitò reduxit, & inuoluta ſtragulo,
Quieta iacuit, pedens interim ex metu,
Quauis fele acerbius. Ego verò tum bonam
Pultis partem abſorpſi. Pòſt demum ventre
iam

Σχόλια. Τοὺς φθοῖς] ἀντὶ μὲν μονοσυλλάβως οἱ φθοῖς, ὁ δὲ Καλλίμαχος φθοίας ἀντὶ τοῦ πλακοῦντας, πέμματα. (BISETVS. Εὐστάθιος. φθοΐς, πέμματά τινα μετὰ σπλάγχνων ἐσθιόμενα· ἀλλαχοῦ δὲ φθοῖς, πλακοῦς ποιὸς ἐκ τυροῦ καὶ μέλιτος συσκευαζόμενος. ἄδηλον δὲ εἰ κλίνεται ἡ λέξις) Ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς.] ἦσαν γὰρ τράπεζαι ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐν αἷς ἐτίθεσαν τὰ ἐπιφερόμενα. Εἰς σάκταν τινά.] γράφεται εἰς σάκκον ὅ ἐστιν εἰς θύλακον. ἀπὸ τοῦ σάττεσθαι. ὁ δὲ εἰσιὼν εἰς τὸν βωμὸν ἥγιζε φησὶν εἰς τὸν σάκκον. ἥγιζε δὲ ἀντὶ τοῦ ἔβαλλεν εἰς δέρματος σακκίον. ὅπερ θύλακον λέγομεν. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἁγίως ἀπετίθετο. παίζει δὲ τοῦτο ὡς ἐπὶ ἱερέων. ἁρπακτικῶς δὲ ὁ σάκτας ὡς εἰ χρήσεις διδάσκουσιν. Κἀγὼ νομίσας πολλὴν ὁσίαν.] ἐπεὶ ὁ μὲν τὰ πρὸς ἀνθρώπους ἂν ἔξεστι θέμεν. δόξας ὅσιον εἶναι τὸ λαμβάνειν τὰ ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἱερεὺς ἐλάμβανεν.

GERARDVS. φθοῖς, φθοΐδες & φθοΐδας contrahi in φθοῖς ſcitur, quod ad ſignificatum attinet, tradunt eſſe πλακουντίου πλατὺ & σφαιροειδές, vt à ποπάνῳ non differat. Ἀφαρπάζοντα, vt in ἐφερπύσαι vacauit ἐπὶ ita in ἀφαρπάζω ἀπό. ſequitur enim ἀπὸ τῆς τραπέζης. Menſas autem fuiſſe in templis oportebat, vt ſuper quas ea deponerentur quæ Diis, vel potiùs (vt poeta rectè ſenſit) ſacrificulis offerebantur. ἰσχάδας, non tantùm nuces, ſed ficus, & omne genus bellariorum quę à pauperibus poſſunt Diis præſentari intellige. ἐν κύκλῳ. Circuitio illa, ſacerdotis auiditatem quandam notat. καταλελειμμένον eſt à καταλείπομαι. ἥγιζεν ab ἁγίζω, ſiue ἁγιάζω ſanctifico, venuſtiſſimè dixit παρ' ὑπόνοιαν, ἥγιζεν εἰς σάκταν, pro ἥγιζεν εἰς τὸν βωμὸν iniecit ſanctè, id eſt, guloſè, & vt famelicum decet. Proinde τινὰ non ineptè quis vertat, amplum, & magnum: vt habeat magnitudinis notationem, vt illic, ἔνι γάρ τις κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι. σάκταν, viſum eſt nonnullis legendum σάκκον, ſed nihil refert, nam σάκκος, σάκτος, & σάκτας παρὰ τὸ σάττεσθαι. i. ab onerando & implendo dicuntur. πολλὴν ὁσίαν. ſ. εἶναι factum illud, i. furtum huiuſmodi, nempe quod in templo fieret, ſanctimoniam quandam habere, & omni reprehenſione vacare, fas mihi & licitum eſſe. τὴν τῆς ἀθάρης. Articulus τὴν Attico more πλεονάζει. Ταλάντατε. ſuperlatiuum à τάλας. ἐδεδοίκεις, pluſquamperfectum medium à δείδω anomali. ἔγωγε. ſ. ἐδεδοίκειν. Rogatus num timuiſſet Dei numen & maieſtatem, reſpondet potiùs ſe timuiſſe illius rapacitatem.

Σχόλια. Μὴ φθάσειέ με] δεδιὼς ἐπὶ τὸν βωμὸν δηλονότι. διαβάλλει δὲ τοὺς θεοὺς ὡς κλέπτοντας καὶ λαιμαργοῦντας. ἱερεὺς-

A ἱερεῦσι [illegible] καὶ αὐτοὺς ἐλθόντας κλέψαι τὴν χύτραν φθά- σαι [illegible] πάνυ καλὸν τὸ [illegible]. τὸ πρᾶγμα [illegible] κρίσεως ἀνίστω [illegible] τῆς ἀθάρας. ἐν τούτῳ δὲ [illegible] [illegible] ἔχωσιν. τὸ δὲ ἔχων τὰ στέμματα λέγει διὰ τὸ γράφειν τὸν Ἀσκλήπιον ἀεὶ στε- φανηφορούμενον ὡς ὑγείας αἴτιον. Τὴν χεῖρ' ὑφῆρει.] ἐκ- [illegible] [illegible] ἐξήνεγκε. καὶ [illegible] ἐξάραντες ἐπιπροτίθεται. Κἀγὼ συνεῖξας ἐγὼ] [illegible] ἀττικοὶ καὶ συνεκτὸς καὶ συνεχῆμα. ἀκόλουθον B δὲ τῷ [illegible] τὸ συνεῖξαι. ἕκαστον γὰρ τῶν ζώων ἰδίαν φωνὴν ἔχει, ὡς αἶγες τὸ μηκάζειν. βόες, τὸ μυκᾶσθαι. κορῶναι [illegible] καὶ τὰ ἄλλα [illegible]. οὕτω καὶ ὄφις τὸ συνεῖξαι. Ὀ- [illegible] ἀντὶ τοῦ ὄφις [illegible] αὐτὴν [illegible]. ἀντὶ [illegible] αὐτήν. Ὡς παρείας ὢν ὄφις.] [illegible] δὲ ὄφεως ὁ [illegible] τὰς παρειάς. φασὶ δὲ αὐτὸν μὴ δάκνειν [illegible] λυπεῖν. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Δημοσθένης [illegible] τοὺς παρείας φάσκων. καὶ Λυκοῦρ- γος [illegible] δὲ τὸ τοιοῦτον [illegible] τὸ δὲ τοιοῦτον εἶδος [illegible] ἐν τοῖς ἱε- ροῖς τοῦ Διονύσου. Ἐφλων.] [illegible]. λέγεται δὲ [illegible] φλᾶν δὲ C [illegible] φλᾶν, τὸ θλᾶν, ὡς φωρᾶν [illegible].

Biset vs. Ἔφλων.] Εὐστάθιος. φλᾶν, ἀντὶ τοῦ θλᾶν Ἀττικῶς, [illegible] φωρᾶν ἀντὶ τοῦ θήρ. φλᾶν δὲ καὶ [illegible] κατὰ τὸν Σουίδαν, ὡς τὸ δῆλον ἐκ τῶν ἑξῆς. [illegible] Ἐν τῇ θυσίᾳ συμπεφυρμένον [illegible].

Gerardvs. Φθάσας] ὁ φθάσω, quod ſua tẽ- pora de φθάω ducit, habet hoc verbum ferè vim anteuertendi & præoccupandi. στέμματα. Deorũ ſimulachra olim corollas geſtabant, quas æditui D

A ſubinde renouabãt, quaſi ea re ſignificatum vel- lent, Deorum virtutem non marceſcere, ſed vi- ridem, i. potentem & efficacem perenniter eſſe. προὐδιδάξατο, pro προεδιδάξατο, compoſitum à πρὸ, & διδάσκομαι, antea docuerat, cũm res menſis Deorum appoſitas, cũm abligurlẽdas auferret. ᾔσθετο, ab anormi αἰσθάνομαι, ſenſit, intellexit. ὑφῄρει ab ὑπὸ, & αἱρέω, tacitè & ſenſim in ollam extẽ- dit, ne quis eã ſurriperet ὀδὰξ aduerb. τοῖς ὀδοῦσι dentibus, mordẽdo. παρείας, ſerpẽtis ſpecies διὰ τὸ B παρειὰς μείζους ἔχειν, dictus, quod maxillas habeat inflatione & maiores, rarò mordet, neq; ferè vn- quam lędit. Propterea Carion ait ſe momordiſ- ſe, vt pareas: nam ſi morſu lęſiſſet vetulam, illa ex clamaſſet, quod factum non videmus, magis er- go terrefecit quàm læſit. κατειλίξατο. ſ. χεῖρ [illegible], à κα- ταλίσσομαι ἐντυλίξαι, vbi manum inuoluiſſet, & lin- teis implicuiſſet, hoc modo ſerpẽtis morſum vitare volens ab ἐντυλίττω. γαλῆς. Dici ſolet, vni- cuique ita innatum eſſe amorem ſui, vt cuique C ſuus etiam crepitus bene oleat, aut certè, vt ab a- lienis excrementis & crepitu, quàm à ſuis quiſ- que vehementius abhorreat: verum felis excre- menta vſque adeo acida ſunt, & fœtida, vt quo niam ipſa graueolentiam illam ferre nequit, ali- quid quærat quo ſuum ſtercus contegat. φολ- λέω ſ. μικρά. [illegible] verbum eſt factitium: ſignificat enim μετὰ ψόφου ἐσθίω, cum flatu & ſibi- lo comedo, qui [illegible] eſt helluonum, & lurcoſè, a- uidiſſiq́ue edentium.

D

Ἐπεὶ ἐπειδὴ μεστὸς ἦν ἀνεπαυόμην.
Γυ. Ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν; Καρ. οὐδέπω.
Μετὰ τοῦτο δ' ἤδη, καὶ γελοῖον δῆτά τι
Ἐποίησα. προσιόντος γὰρ αὐτοῦ, μέγα πάνυ
Ἀπέπαρδον. ἡ γαστὴρ γὰρ ἐπεφύσητό μου.
Γυ. Ἦ πού σε διὰ τοῦτ' εὐθὺς ἐβδελύττετο.
E Καρ. Οὐκ. ἀλλ' Ἰασὼ μέν τις ἀκολουθοῦσ' ἅμα,
Ὑπηρυθρίασε, χ' ἡ Πανάκει' ἀπεστράφη,
Τὴν ῥῖν' ἐπιλαβοῦσ'. οὐ λιβανωτὸν γὰρ βδέω.
Γυ. Αὐτὸς δ' ἐκεῖνος; Καρ. οὐ μὰ Δί', οὐδ' ἐφρόντισεν.
Γυ. Λέγεις ἄγροικον ἄρα σύ γ' εἶναι τὸν θεόν;

Diſtento, me ad quietem compoſitè dedi.
MV. Num verò Deus ille ad vos nõdũ acceſſerat?
CA. Nõdũ: ſed poſtea feci aliud quiddã admodũ
Ridiculum. Nam propius cùm acceſſiſſet Deus,
Mirum in modum pepedi: nam venter meus,
Ex pulte, quam vorâram, nimium intumuerat.
MV. Certè vel ob iſthoc te execraretur Deus.
CA. Minime: ſed Iaſo, quæ ſequebatur patrem,
Erubuit ob crepitum: at Panacea naribus
Compreſſis, ſe auertit. nam ego thus non viſio.
MV. Quid autem ille Deus? CA. nihil penſi ha- buit hercule.
MV. Adeóne ruſticanum hunc ais Deum?

F

Σχόλια. Ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν.] Ἰωνικῶς ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. ἤσκειν εἴρια καλά. ἀντὶ τοῦ ἤσκει. τρίτου γὰρ [illegible] προσώπου. Ἀπέπαρδον.] διὰ τὴν ἀθρόαν τῶν πνευ- μάτων ἐκπέμψιν. ὅθεν καὶ πάρδος. ὁρμητικὸν γὰρ τὸ ζῷον. Ἐπεφύσητό μου] ὑπὸ τῆς ἀθάρης δηλονότι. ποιεῖ γὰρ αὕτη πνεύματα τῇ γαστρί. Ἐβδελύττετο.] ἐμίσησε χα- ριέντως τὸ ἐβδελύττετο πρὸς τὸ ἀπέπαρδον παρὰ τὸ βδέειν. Ἀλλ' Ἰασὼ μέν τις] οὐκ εἶπεν διότι προσῆκε τῷ Ἀ- G σκληπιῷ ἡ Ἰασὼ παρὰ τὴν ἴασιν ὀνομαζομένη. ἀλλὰ καὶ θυγατέρα τοῦ Ἀμφιαράου αὐτὴν εἶπεν ἐν ἐκείνοις. ἀλλ' ὦ θύγατερ ἔλεξα [illegible]. εἰ καὶ τὴν Ἰασὼ Ἀσκλη- πιοῦ θυγατέρα ὥσπερ Ἀμφιαράου, ἄξιον ἀπορεῖν. ἐπεὶ καὶ Ἕρμιππος ἐν τῷ πρώτῳ ἰάμβων τῶν τριμέτρων Ἀσκλη- πιοῦ καὶ Λαμπετίας τῆς Ἡλίου λέγει Μαχάονα καὶ Ποδα- λείριον. καὶ Ἰασὼ καὶ Πανάκειαν καὶ Αἴγλην νεωτάτην. ἄλ- λοι δὲ προστιθέασιν Ἰασίονα καὶ Ἀλεξήνορα. ἔστι δὲ καὶ Ἀμ- φιαράου θυγάτηρ Ἰασώ. Οὐ λιβανωτὸν γὰρ βδέω.] ἄλλο λίβανος καὶ ἄλλο λιβανωτός. λίβανος μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ δένδρον, λιβανωτὸς δὲ ὁ καρπὸς τοῦ λιβάνου. ἔστι δὲ καὶ ὄ- ρος Λίβανος καλούμενον.

Gerard. προσῄειν. εἶμι τὸ πορεύομαι, i. vado habet præt. med. εἶα & Atticè ᾖα. Vnde fit pluſquãperf. ᾔειν, ᾔεις, ᾔει. Tertiæ huic perſonæ ν itidem Atticè additur, & pro ᾔει, ᾔειν dicitur. μέγα pro μεγάλως, nõ cõtentus hac voce ſubiũgit alterã πάνυ, vt ex his cõpoſitis crepitus maior mõſtretur. ἀπέπαρ- δον, ab ἀπὸ & πάρδω, quãquã πέρδω vſitatius. ἐπε- φύσητο, ab ἐπὶ incẽdẽdi particula & φυσάω, intumue rat autẽ propter pultẽ quæ flatuoſa eſt, & in ven- tre multos gignit ventos, vnde magno impetu erumpunt. ἐβδελύττετο. Appoſitũ & in rẽ exqui- ſitum verbum: eſt enim βδελύττεσθαι propriè eum execrari qui βδέει, i. pedit. Ἰασώ. hanc & Pana- ceam Aeſculapij filias fuiſſe paulò antè dixi-

mus. Illa παρὰ τὴν ἴασιν, i. à medela & ſanitate, ſortita eſt nomen: hæc verò παρὰ τὸ πᾶν & ἄκος, i. à curandis omne genus morbis. ἅμα pro σὺν vel ξὺν, vt ſit ξυνακολουθοῦσα χ' ἡ pro καὶ ἡ. λιβανωτόν. Alludit ad thureum illum vaporem qui in ſacris

A acerra penſili ſpargitur. λέγεις: cum interrogatione, quæ increpationem habet: Túne dicere audes Aeſculapium inter agreſtes, & ruſticas ſordes verſari ſolitum, honeſtatis & elegantiæ ignarum?

Καρ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἀλλὰ σκατοφάγον. Γυ. αἰ τάλαν.
Καρ. Μετὰ ταῦτά γ' εὐθὺς ἐγὼ μὲν ἐνεκαλυψάμην
Δείσας. ἐκεῖνος δ' ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα
Σκοπῶν περιῄει πάντα κοσμίως πάνυ.
Ἔπειτα παῖς αὐτῷ λίθινον θυείδιον
Παρέθηκε καὶ δοίδυκα καὶ κιβώτιον.
Γυ. Λίθινον; Καρ. Μὰ Δί' οὐ δῆτ' οὐχὶ τό γε κιβώτιον.
Γυ. Σὺ δὲ πῶς ἑώρας, ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
Ὃς ἐγκεκαλύφθαι φῄς; Καρ. Διὰ τοῦ τριβωνίου.
Ὀπὰς γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας, μὰ τὸν Δία.
Πρῶτον δὲ πάντων τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον
Καταπλαστὸν ἐνεχείρησε τρίβειν, ἐμβαλὼν

CA. Non ruſticanum modò, ſed merdiuorum.
MV. hem ſcelus.
CA. Poſt crepitū ergo Deū veritus, me cooperui.
B *At ille morbos circum explorans, admodum*
Compoſito & magnifico omnia luſtrabat gradu.
Poſtea puer ille mortariolum lapideum
Appoſuit, cum piſtillo, nec non capſulam.
MV. Lapideum? CA. non, non hercle appoſuit capſulam.
MV. Age verò, cùm te fuiſſe opertum dixeris,
Quomodo videre potuiſti hæc, homo perdite?
CA. Per palliolum: nam, per Iouem, foramina
C *Haud pauca habet. ſed Neoclidæ primùm omniū*
Cœpit parare medicamentum vnctorium.

Σχόλια. Ἀλλὰ σκατοφάγον.] ἀναίσθητον. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν παρὰ Βοιωτοῖς βοῶν. οἱ διὰ πολλὴν ἀναισθησίαν σκατὰ ἤσθιον. ἐπιφόνημα ὡς δέον ἢ σκαιὸς γενέσθαι, ἀπὸ τοῦ θυείας τὸ σκώρ. οὐ δῆτ' οὐχὶ τό γε κιβώτιον.] πρὸς τὸ πρῶτον ἀπήντησεν. οὐχὶ γε κιβώτιον. εἰπὼν γὰρ ὅτι κιβώτιον λίθινον ἦν ὥσπερ ἑαυτοῦ λήθην ἐπανορθούμενός φησι, μὰ Δί' οὐκ ἦν λίθινον τὸ κιβώτιον.

GERARDVS. Σκατοφάγον.] Dictum hoc παρ' ὑπόνοιαν. Accuſatus videbatur corrigere velle quod dixerat, μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ſ. λέγω εἶναι ἄγροικον, non certè dico eſſe ruſticanum: ſed deterius crimen illi impingens, ſcatophagum vocat, per hoc ἀναίσθητον, & brutum notans. Competere volunt id verbi propriè in boues Bœotios, & Cyprios, qui oletis & ſtercoribus humanis paſcūtur: quãuis credant eos huiuſmodi excrementa non tam paſtus gratia, quàm vt torminibus liberentur, appetere. Proditum eſt memoriæ, Hippocratem medicum illum ſummum, rei medicæ vſqueadeo fuiſſe ſtudioſum, vt ægrotorum etiam retrimenta guſtarit, quo morbi naturā inde perſentiſceret. Hoc tamen nonnulli Aeſculapio tribuunt, quos inter apparet Ariſtophanem fuiſſe, qui hoc nomen in illum, & in medicos quoſcunq; torquet, quòd in curandis ægrotis lotiū & alia ſordidiora tractent, quo ſane quæſtu dū viuunt, quodammodo σκατοφάγοι dici poſſunt. Compoſita dictio à nomine heteroclito σκὼρ σκατὸς, & ἀρχαίῳ verbo φάγω, vnde eſt indefinitum ἔφαγον. αἰ aduerbium θαυμαστικόν. αἰαῖ eadem forma dictum eſt, qua & πρώην, quo denuper. παῖς vt Latinis puer ad ſeruum porrigitur, ſic Græcis παῖς. Δοίδυκα. Nomen δοίδυξ poteſt ſignificare non ſolùm τριβεῖον, i. piſtillum quo pharmaca tunduntur in mortario, ſed & ἀλετρίβανον, i. coclear quo ea quæ in mortario tuſa ſunt, colliguntur. Verum credibilius eſt de piſtillo dici, propterea quòd coclear potiùs fuerit in κιβωτίῳ, i. arcula quam circumferunt vulnerarii [illegible], in ea enim ſunt linteola, faſciolæ, & inſtrumenta curando vulneri neceſſaria. λίθινον. Carion præpoſuit adiectiuum multis ſubſtantiuis [illegible] primo autem conuenit tantùm, cum duobus aliis, vt aptetur, rerum earum natura non fert. Ridiculè itaque rogat Chremyli vxor generaliter λίθινον; Carion ratus interrogaſſe de θυειδίῳ, reſpondet, μὰ Δία, i. omnino. ſ. παρέθηκε λίθινον. poſtmodum verò abſurditatem ſentiens, & dictum ſuum corrigens, ſubiungit, οὐ δῆτα οὐχὶ non ſanè, non inquam παρέθηκε τὸ κιβώτιον. κάκιστα ἀπολούμενε, peſſimè perdende, maſtigia improbiſſime. Domini iocando ſic ſeruos ſolent compellare: non itaque ſunt hæc verba contumelioſa. ἐγκεκαλύφθαι. ſ. σε, te contectum fuiſſe?

D

Σχόλια. Διὰ τοῦ τριβωνίου.] ἤγουν τοῦ παλαιοῦ καὶ τετριμμένου ἱματίου. τὸ γὰρ τρίβακον ἱμάτιον οὕτω καλοῦσιν Ἀττικοί. ὀπὰς δὲ τὰς τρώγλας. ἔνθα καὶ ὦπες οἱ ὀφθαλμοί. ἀνοίγματα γάρ εἰσι.

E GERARDVS. Ὀπάς.] Si veſti non fuiſſent ὀπαὶ, vix digna fuiſſet, quæ τριβώνιον vocaretur: cum lacera veſtis & detrita dicatur τριβώνιον, παρὰ τὸ τρίβεσθαι. Ea fortaſſe veſtis fuerit, quam à lacerando Latini nuncupant lacernam. πρῶτον. Poſt infirmitates animaduerſas, & mores ægrotorum expenſos (nouerat enim Deus quales cuique eſſent mores) primùm conuertit ſe ad Neoclidem, qui reliquis exemplo eſſet, impios homines Diis odioſos eſſe, nec oportere tales ſe Diis F impunè offerre.

BISETVS. Φάρμακον.] Εὐστάθιος. φάρμακα, τὰ δηλητήρια, παρὰ τὸ φέρειν ἄχος, εἴτε λύπην. καὶ φάρμακα τὰ ἀκεσώδυνα, παρὰ τὸ φέρειν ἄκος, τουτέστιν ἴασιν. καὶ τὰ τῶν ζωγράφων βάμματα, καὶ ἁπλῶς αἱ βαφαὶ φάρμακα λέγεται. Σουίδας δέ φησι φάρμακον εἴρηται παρὰ τὸ φέρειν ἅμα ἄκος. τοῦτο δὲ ἰστέον περὶ τῶν ἐσθλῶν φαρμάκων. ὧν τὰ μὲν, πιστά, τὰ δὲ, χριστά, τὰ δὲ, παστά, εἴτε ἐπίπαστα, τὰ δὲ, κατάπλαστα.

G Σχόλια. Καταπλαστόν.] τῶν φαρμάκων, τὰ μέν ἐστι καταπλαστά. τὰ δὲ, χριστά, τὰ δὲ ποτά. τινὲς δὲ προπαροξύνουσι κατάπλαστα λέγοντες. ἔστιν οὖν παστὸν τὸ πασσόμενον. πλαστὸν τὸ πλαττόμενον. ὃ καὶ καταπλαστὸν λέγεται. πιστὸν τὸ πινόμενον. Ἐνεχείρησεν.] οἱ γράφοντες ἐνεχείρησε τρίβειν διὰ τοῦ ι ἀμαθεῖς. οὐ γὰρ

ὑγιαί-

ἰᾶσθαι ἐθεράπευσεν ὁ Ἀσκληπιός, ἵνα καὶ τῷ Νεοκλείδῃ ἐγχεεῖσθαι αὐτὸν λέγωμεν τρίβειν τὸ φάρμακον, ἀλλ' ἀφιείς κατὰ τὴν [illegible] οὕτως, ἐπεχείρησε πρῶτον τοῦτον τρίβειν τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον καταπλαστόν. καὶ ἔστιν ἡ δ' [illegible] αὕτη πρὸς τὸ τρίβειν [illegible] γὰρ [illegible] ἐκείνῳ [illegible] ἐκεῖνον [illegible].

GERARDVS. Κατάπλαστον.] Pharmacorum quæ medelæ cauſa adhibêtur, alia ſunt πλαστὰ ſiue καταπλαστὰ, quibus in cataplaſmatis & malagmatis vtimur, cuius generis erant quæ Neoclidæ ſunt appoſita. Alia ſunt χριστὰ, quibus illinimus & vngimus. Poſtrema potabilia πιστὰ καὶ ποτὰ vocãtur, potiones appellamus. Ad pharmaca [illegible] καὶ ἄδειψα quod pertinet, quibus fames & ſitis arcetur, in hunc ordinem non redu-cas. Τηνίων. Tenos vna eſt ex Cycladibus inſulis, quam ex hoc loco fuiſſe σκοροδοφόρον, i. alliorum feracem inferunt. à Τῆνος fit adiectiuum Τήνιος. Idcirco autem alliorum ſuccum in oculos conĳcit, quod illorum acrimonia aciem oculorum perſtringat & grauiſſimè vrat. Θυεία. Ecce primitiuum vnde diminutiuum θυείδιον, cuius meminit paulò antè. ὀπόν. Vis illa humecta quæ folia ramis agglutinat ὀπὸς vocatur. Pro lachryma cuiuſuis arboris ponitur. Omnium tamen ſignificationum hæc eſt frequentiſſima, vt ponatur pro radice ſilphĳ. Quæ acceptio pulchrè hic quadrat, vt ex herbis ſolis, potiùs quàm ex herbis & arboribus mixtum ſit pharmacum. De ſilphio poſtea paulo plura.

Σκορόδων κεφαλὰς τρεῖς Τηνίων. ἔπειτ' ἔφλα	*Itaque alliorum Teniorum capita tria*
Ἐν τῇ θυείᾳ συμπαραμιγνύων ὀπὸν,	*Iniecit, eáque in mortariolo contudit:*
Καὶ σχῖνον. εἶτ' ὄξει διέμενος Σφηττίῳ,	*Deinde ſilphium & ſcillam commiſcuit,*
Κατέπλασεν αὐτοῦ τὰ βλέφαρ' ἐκστρέψας ἵνα	*Aceto ſuper omnia conſperſo Sphettio:*
Ὀδυνῷτο μᾶλλον. ὁ δὲ κεκραγὼς καὶ βοῶν,	*Poſt vnguentum hoc Neoclide adiunxit oculis:*
Ἔφευγ' ἀνάξας. ὁ δὲ θεὸς γελάσας ἔφη.	*Et, vt dolor eſſet maior, vertit palpebras.*
Ἐνταῦθα νῦν κάθησο καταπεπλασμένος,	*Ille inclamans, & vi magna exiliens, fugam*
Ἵν' ὑπομνύμενον παύσω σε τῆς ἐκκλησίας.	*Meditabatur: quod Aeſculapius videns,*
ΧΡ. Ὡς φιλόπολίς τις ἐσθ' ὁ δαίμων καὶ σοφός.	*Dicebat ei: ſede hic, ad iſtum vnctus modum*
	Vt ſi tu iureiurando fortè poſtules
	Dilationes cauſarum, ego te liberem.
	MV. *Quã amãs reipublicæ & ſapiẽs eſt hic Deus?*

Σχόλια. Τρεῖς Τηνίων,] ὅτι ἐν τῇ Τήνῳ μιᾷ τῶν Κυκλάδων νήσων σκόροδα καὶ σκόρτιοι [illegible] ἐγίνοντο, ἢ ὅτι ἡ [illegible] σκόροδα φέρει. ἡ Τῆνος δὲ αὕτη [illegible] [illegible] καὶ εὔπολις πόλισι. Τῆνος δὲ αὐτὴ [illegible] [illegible]. Καλλίστρατος δὲ [illegible] [illegible] σκοροδοτέρου [illegible] [illegible]. διὸ καὶ τὸ [illegible] [illegible] οὐ καλῶς ἔχειν δοκεῖ.

BISETVS. Ἔπειτ' ἔφλα] φλᾶν κατὰ τὸν Σ. [illegible], καὶ τύπτειν σημαίνει, ὡς ἐνταῦθα, ἔφλα, ἀντὶ τοῦ συνέτριψε, [illegible] [illegible]. [illegible] ἀντὶ τοῦ θλᾶν ἀττικῶς. [illegible] ἀντὶ τοῦ θλᾶσθαι κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον.

Σχόλια. Καὶ σχῖνον.] σχῖνον νῦν φασὶ τὴν σκίλλαν. [illegible] γὰρ [illegible] [illegible] ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς [illegible] ἐκ τῶν Θεοφράστου [illegible] ἢ σ. [illegible], καὶ σχῖνος [illegible] τὸ σχίζεσθαι καὶ [illegible] αὐτὴ γὰρ ἡ μαστίχη. Ὄξει διέμενος] [illegible] φασί. Σφηττίῳ δὲ [illegible] [illegible], πικροὶ γὰρ οἱ Σφήττιοι καὶ συκοφάνται. ἢ [illegible] [illegible] ὄξος [illegible] Σφηττίοις ἐγίνετο.

GERARDVS. Σχῖνον.] Eſt ſchinus herba inter cæpas connumerata, alio nomine ſcilla dicta, ſucci eſt mordacis & amarulenti, vnde ἀπὸ τοῦ σχίζειν ductam volunt, quòd oculos quaſi profcindat, & in ſe ſua vi lachrymas excutiat. διέμενος, διΐημι à διὰ & ἵημι, effertur quandoque triſyllabum δίημι, vnde eſt διαίνω, quod eſt βρέχω aſpergo, perfundo, hinc ſ[illegible]xit hoc διέμενος. σφηττίῳ. Exiſtimarit aliquis, non minus quondam celebre fuiſſe Sphettiorum acetum, quàm allium fuerit Teniorum. Verùm haud ſcio an, quoniam Sphettis nota inhæſit calumniæ, poeta velit ἀλληγορικῶς ſignificare, eam Neoclida fuiſſe calumniam; quam Sphettis olim fuiſſe tradunt. κεκραγώς, participium perfectum a κράζομαι. ἔφευγε, fugiebat. i. fugere volebat: magis fugiendi animus fuit, quàm re vera fugere potuerit, quò enim fugiſſet, qui bis cæcus propemodum erat? ἀνάξας, ab ἄνω & ἀΐσσω, ἀνάσσω fit, quod eſt impetu facto exurgo, cùm dolore vehementiùs eũ vrgente à grabato proſiluiſſet.

BISETVS. Σφηττίῳ] Ἀθήναιος ἐν τῷ β. τῶν δειπνοσοφιστῶν [illegible]. κάλλιστον δ' ὄξος [illegible] φησὶ Χρύσιππος ὁ φιλόσοφος τό, τε Αἰγύπτιον, καὶ τὸ Κνίδιον. Ἀριστοφάνης δὲ Πλούτῳ φησὶν ὄξει διέμενος σφηττίῳ. Δίδυμος δ' [illegible] τὸ ἰαμβεῖον φησὶν, ἴσως διότι οἱ Σφήττιοι ὀξεῖς, καὶ τὰ ἑξῆς. ἐκ δὲ τούτων τοῦ Ἀθηναίου ῥημάτων εἰκάσειεν ἄν τις [illegible] παλαιὰ [illegible] Διδύμου [illegible].

Σχόλια. Ἵν' ὑπομνύμενον.] ἀντὶ τοῦ ἐκκαλούμενον. ὑπωμοσία δέ ἐστιν [illegible] ὁ βουλόμενος [illegible] ψηφίσματι εἰσφερομένῳ. ἐκκαλοῦνται δὲ εἰς τὸ δικαστήριον πολλάκις. Σαλούστιος δέ φησιν ὡς μέλλοντες εἰς [illegible] [illegible] τοῦ δήμου, πολλάκις ὑπώμνυον τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὸ ποιεῖν, ἵνα συκοφαντῶσιν [illegible]. ἄλλως. ὑπωμοσία ἐστὶν [illegible] αἰτίας δι' ἣν [illegible] τις πρὸς τὴν δίκην. [illegible] καὶ [illegible] συμβάσης ἀρρωστίας καὶ ὑπομνησθείσης ταύτης [illegible], ἀνεβλήθη ὁ ἀγών. οὕτως ὁ Τήλεφος. ὑπωμοσία ἐστὶν ὄνομα δίκης, καθ' ἣν οἱ μέλλοντες [illegible] προφασιζόμενοι, τὴν κυρίαν ἐξέβαλλον, καὶ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐδικάζοντο. τινὲς δὲ ὑπομνύμενον φασὶ τὸ ὀμόσαι μὴ δικάζεσθαι, καὶ [illegible] τοὺς ὅρκους δικάζεσθαι ὕστερον. ἐκκλησίας δὲ ἀντὶ τοῦ [illegible] ἐκκλησίας. [illegible] δὲ φησὶν ὡς τοῦ Νεοκλείδου διὰ κακουργίαν [illegible] ποιοῦντος. ἄλλως. ὑπομνύμενον [illegible] ἀντὶ τοῦ [illegible] τῆς ἐκκλησίας καὶ συκοφαντοῦντα ὑπὲρ τοῦ κερδαίνειν, [illegible]. ἵνα [illegible] οἱ δικασταὶ [illegible] εἰς αὐτὸς [illegible]

ται, ἢ κακουργοῦσι. εἰ γὰρ συνωμόται, ἀλλὰ κακῶς ὤμνυον. ἄλλως. ὑπωμοσία ἐστὶν ἡ δευτέρα κρίσις τῆς δίκης παρεῖσα λεγομένη μετὰ τὴν ἀποκλήρωσιν παρουσίαν. Ως φιλόπολις.] καθὸ τῆς λυμαινομένης τῆς πόλεως ἠμύνατο.

Gerardvs. Υπομνύμενον,] ab ὑπὸ & ὄμνυμαι, cuius origo eſt ὀμνύω anorme verbum, ſignificat hoc verbum aliquo prætextu puta peregrinationis, vel morbi, cauſam in aliud tempus re-

A iicere, qui mos eſt calumniatorum, & ſubterfugientium. Hoc ait Aeſculapius, ſi in concionem venire non potes, vbi tu oraturus eras, liberabo te, & quo minus illic ſis, ſaxo vt omnes intelligant, dignum eſſe te, qui iureiurando dilationẽ poſtules & impetres. φιλόπολις publicæ tranquillitatis amator: qui vrbis ſtatum quietum eſſe cupit, impuris ciuibus exturbatis.

Καρ. Μετὰ τοῦτο τῷ Πλούτωνι παρεκαθέζετο.
Καὶ πρῶτα μὲν δὴ τῆς κεφαλῆς ἐφήψατο.
Ἔπειτα καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβὼν,
Τὰ βλέφαρα περιέψησεν. ἡ Πανάκεια δὲ
Κατεπέτασ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν φοινικίδι,
Καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον. εἶθ' ὁ θεὸς ἐπόππυσεν.
Ἐξηξάτην οὖν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεὼ,
Υπερφυεῖς τὸ μέγεθος. Γυ. ὦ φίλοι θεοί.
Καρ. Τούτω δ' ὑπὸ τὴν φοινικίδ' ὑποδύνθ' ἡσυχῆ,
Τὰ βλέφαρα περιέλειχον, ὥς γέ μοι δοκεῖν.
Καὶ πρίν σε κοτύλας ἐκπιεῖν οἴνου δέκα,

CA. *Digreſſus ab hoc, mox Pluto aſſedit: ac manu*
B *Caput primùm tractare cœpit: poſtea*
Mundo & nitenti palpebras ſudario
Abſterſit: Panacæa autem rubro ſerico
Caput obuelauit, & omnem faciem. Poſt Deus
Signa dedit ſibilo: tum ſerpentes duo
E templo proſiluerunt, magnitudine
Inuſitata conſpicui. MV. *Dij boni.*
CA. *Illi ſub rubrum ſericum, placidè admodum*
C *Subibant, & (quantum ego conijcio) palpebras*
Circum lingebant. Ibi, priuſquam tu decem

Σχόλια. Τῷ Πλούτωνι.] τὸν Πλοῦτον, Πλούτωνα εἶπε παίζων. ἢ ὅτι καὶ Πλούτωνα αὐτὸν ὑποκορεστικῶς ἐκάλεσεν. ὡς Σοφοκλῆς Ινάχῳ. Πλούτωνος δ' ἐπείσοδος. καὶ πάλιν. τοιόνδ' ἐμὸν Πλούτων' ἀμεμφίας χάριν. ἄλλως. τὸν Πλοῦτον οὕτω λέγουσι. καὶ εἰκότως τὸν αὐτὸν τῷ Πλούτωνι τὸν ᾅδην νομίζουσι. καὶ γὰρ Ησίοδός φησιν. εὔχεσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ Δημήτερί θ' ἁγνῇ. ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν. D Ημιτύβιον,] ἀντὶ τοῦ σουδάριον ῥάκος ἡμιτριβές λινοῦν τι, ὅτῳ ἐκμάσσεται. καὶ Σαπφώ. ἡμιτύβιον σταλάσσον. ἢ δίκρωσσον φακιόλιον. Επόππυσεν.] ἐσύριξεν ἵνα οἱ δράκοντες ἐξέλθωσι δηλονότι.

Gerardvs. Πλούτωνι.] Carion ſibi ipſi placens, & ob rem feliciter geſtam exultans, ridiculè diminutiuum finxit, dum Plutum Plutonem vocauit. ἐφήψατο, thema huius indefiniti, ἐφάπτομαι, quod ab ἐπὶ & ἅπτομαι componitur. ἡμιτύβιον, pannus eſt lineus ſemitritus, linteolum. E Pollux legit (ſi modo mendum non ſubeſt) ἡμιτύμβιον, qui idem ait hoc nomen vocari καψιδρώτιον, id ipſumque eſſe, quod σουδάριον dicitur. κατεπέτασε à καταπετάννυμι verbo anormi & compoſito. φοινικίδι. Purpureæ veſtes vocantur ἁλουργίδες, πορφυρίδες, φοινικίδες. volunt tamen φοινικίδα colorem phœniceum magis referre, id eſt, ſanguineum. Propterea Lacedæmonij dicuntur F in bello vſi φοινικίδι, quæ ſanguini quoniam concolor erat, ſi quem vulnerari contingebat, & ſanguinem per veſtem defluere, aſpectus vulnerati, ob coloris ſimilitudinem, facilè fallebatur, nec viſus ſanguinis metum illi incutiebat. Et hoc tempore familiare eſt iis qui ὀφθαλμίᾳ laborant, ſerico rubro, oculos ſubinde purgare. ἐπόππυσε. Factitium verbum eſt ποππύζω, ſignificat enim identidem πὺ, πὺ, πὺ, proferre. Ad equos indomitos demulcendos pertinere volunt, pro G ſibilare, & quouis ſono quodcunque animal pellicere ponitur.

Σχόλια. Ἐξηξάτην οὖν δύο δράκοντες.] κοινῶς μὲν πᾶσι τοῖς ἥρωσι δράκοντες παρετίθεντο. ἐξαιρέτως δὲ τῷ Ασκληπιῷ. δράκοντες δὲ λέγονται ἀπὸ τοῦ δέρκω. ὅ ἐστι βλέπω. ὀξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῶον. ἀνιέρωται δὲ τῷ Ασκληπιῷ, ἐπειδὴ τὸ γῆρας ἀποβάλλει. καὶ ἡ ἰατρικὴ δὲ ἀνατρέπει φύσει τὸ νέον ἐξωθοῦσα τὰ νοσήματα.

Bisetvs. Ἐξηξάτην] ἀπὸ τοῦ ἐξαΐσσειν, ὅ ἐστι μεθ' ὁρμῆς, καὶ βίας φέρεσθαι, καὶ ἄλλεσθαι. ὁ πρότερος ἀόριστος. ἐξήιξα, καὶ κατὰ συναίρεσιν ἐξῆξα, ὅθεν τὸ δυϊκὸν τρίτον πρόσωπον ἐξηξάτην. εἰ δὲ γράψεις ἐξηξάτην ἄνευ τῆς ι ὑπογραφομένης, γίνεται λέξεις ἀπὸ τοῦ ἐξάκω, ἐξήξω, τὸ ἐξέρχομαι.

Gerardvs. Ἐξηξάτην, duale eſt ab ἐξάγομαι. δράκοντε. Serpentes Æſculapio ſacros eſſe omnes quidem ſentiunt, ſed non vno modo, & eadem ratione. Alij quòd ſerpens quotannis reiuueneſcat, & bis ferè in anno, Vere ſcilicet atque autumno λεβηρίδα. i. pellem ſuam à capite vſque ad caudam exuat. Æſculapio autem maximo medico maximè id conuenire, vt qui depulſis hominum morbis, homines quodammodo in iuuentutem & priſtinum ſtatum E reducat. Sunt qui ideo illis preeſſe credant, quòd ſerpentes inter omnia animantium genera, acerrimè intueantur. Vnde & prouerbio homines perſpicaciſſimos, ὄφεως ὄμμα. i. ſerpentis oculum vocant. Et δράκοντες dicuntur ἀπὸ τοῦ δέρκειν. i. à videndo. Denique potius cenſent angues Aeſculapio ſacros, quòd huic animali multa remedia inſint. Quale hoc fuerit, contra omnium ſerpentiũ ictus, quãuis etiã inſanabiles, exta ſerpẽtũ vulneri impoſita auxiliari. Et hoc, Eos qui F viperę iecur coctũ hauſerint, nũquã poſtea feriri à ſerpẽte. ἐκ τοῦ νεώ. Adparet hinc eos qui opis gratia ad Aeſculapiũ veniebãt, nõ in tẽplo, ſed in veſtibulo tẽpli, & porticu decumbere cõſueuiſſe. νεὼ, Atticus genitiuus, communis enim eſſet ναοῦ. τούτω, duale ad δράκοντε refertur, vt ὑποδύντε participium ab ὑποδύομαι ſubeo ὑποδύομαι.

Σχόλια. Ως γέ μοι δοκεῖν.] καλῶς τὸ ἐμοὶ δοκεῖν. οὐ γὰρ ἑώρα αὐτοὺς ἔσω τῆς φοινικίδος ὄντας. Καὶ πρίν σε G κοτύλας] ὡς εἰ ἔλεγεν, πρὶν πτύσαι. κοτύλη δὲ εἶδος μέτρου, ὃ νῦν καλεῖται ἡμιξέστιον. ἄλλως. σκώπτει τὰς γυναῖκας ὡς μεθυούσας. δέον οὖν εἰπεῖν, πρὶν εἰπεῖν σε λόγον ἕνα, εἶπε πρὶν ἐκπιεῖν κοτύλας οἴνου δέκα.

Biset. Κοτύλας] Απολλόδωρος κατὰ τὸν Αθηναῖον λέγει τὴν κοτύλην εἶναι ποτήριόν τι βάθος ὑψηλὸν καὶ ἔγκοιλον. πᾶν δὲ τὸ κοῖλον κοτύλην ἐκάλουν οἱ παλαιοί. καὶ τὰ ἑξῆς.

Gerar-

Gerardvs. ὥς γε.] hoc ideo addit, quòd latentibus ſub phœmeide anguibus, quid illic agerent, planè ſcire non potuit. ἐκπιεῖν. Expectabat mulier dum Carion diceret, πρὶν εἰπεῖν σε λόγον ἕνα, antequã tu verbum vnum efferre poſſes, vel aliquid huiuſmodi. Sed præter expectationem ſubdit, antè quàm tu ꝗtes decem co- A tylas vini. Quo vinoſam admodum eam fuiſſe monſtrat apertiſſimè, vt quę breuiſſimo temporis ſpatio, tantum vini exhaurire poſſet. ἀνειστήκει, ab ἀνὰ & ἱστάω, pręſens eſt, quo tempore promptiſſimam fuiſſe curationem oſtendit, vt per verbum etiam ipſum ſolida ea ſignificatur. Nã ἱστάω eſt ἵσταμαι, διαμένω, conſtãter permaneo & ſto.

Ὁ Πλοῦτος ὦ δέσποιν' ἀνειστήκει βλέπων.
Ἐγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς.
Τὸν δεσπότην τ' ἤγειρον. ὁ θεὸς δ' εὐθέως
Ἠφάνισεν αὑτὸν οἵ τ' ὄφεις, εἰς τὸν νεών.
Οἱ δ' ἐγκατακείμενοι παρ' αὐτῷ πῶς δοκεῖς
Τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην
Ἐγρηγόρεσαν ἕως διέλαμψεν ἡμέρα,
Ἐγὼ δ' ἐπῄνουν τὸν θεὸν πάνυ σφόδρα,
Ὅτι βλέπειν ἐποίησε τὸν πλοῦτον ταχὺ,
Τὸν δὲ Νεοκλείδην μᾶλλον ἐποίησε τυφλόν.
Γυ. Ὅσην ἔχεις τὴν δύναμιν ὦναξ δέσποτα.
Ἀτὰρ φράσον μοι ποῦ 'σθ' ὁ Πλοῦτος. Καρ. ἔρχεται.
Ἀλλ' ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος.
Οἱ γὰρ δίκαιοι πρότερον ὄντες, καὶ βίον
Ἔχοντες ὀλίγον, αὐτὸν ἠσπάζοντο, καὶ
Ἐδεξιοῦνθ' ἅπαντες ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.
Ὅσοι δ' ἐπλούτουν οὐσίαν τ' εἶχον συχνὴν,
Οὐκ ἐκ δικαίου τὸν βίον κεκτημένοι,
Ὀφρῦς συνῆγον, ἐσκυθρώπαζόν θ' ἅμα.
Οἱ δ' ἠκολούθουν κατόπιν, ἐστεφανωμένοι,
Γελῶντες εὐφημοῦντες· ἐκτυπεῖτο δὲ
Ἐμβὰς γερόντων εὐρύθμοις προβήμασιν.
Ἀλλ' εἶ' ἁπαξάπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου
Ὀρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε.
Οὐδεὶς γὰρ ὑμῖν εἰσιοῦσιν ἀγγελεῖ,
Ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ.
Γυ. Νὴ τὴν Ἑκάτην. κἀγὼ γ' ἀναδῆσαι βούλομαι
Εὐαγγέλιά σ' ἐκ κριβανωτῶν ὁρμαθῷ
Τοιαῦτ' ἀπαγγείλαντα. Καρ. μή νυν μέλλ' ἔτι.
Ὡς ἄνδρες ἐγγύς εἰσιν ἤδη τῶν θυρῶν.

Cotylas vini exhaurires, hera, Plutus videns
B *Surrexit. Ego manibus plaudo, herum excito*
Præ lætitia: Deus ſtatim diſparuit:
Et iã ambo ſimul ſerpentes in templum ierãt.
Pluto autem qui adiacebant proximi, virum
Amplexabantur (qui putas?) & relliquam
Noctem omnem erant peruigiles, donec iã dies
Rurſum illuceſceret. Ego verò Deum omnibus
Celebrabam laudibus, quòd Plutum tàm citò
C *Videntem, Neoclidem verò, cæcum virum,*
Feciſſet cæciorem, quàm fuerat priùs.
Mv. *Rex Æſculapi, quam habes potentiam?*
Sed vbinam Plutus eſt, cedò? Ca. *Iam venit huc,*
Mirabili cinctus hominum frequentia. (hera,
Nam qui antea iuſtè & tenuiter vixerant,
Plutum amplexati, porrectis ei dexteris,
Cum gaudio ſanè excipiebant maximo.
Qui verò in lauta atq; bene aucta parte fuerãt
D *Magnáſque opes ſibi inhoneſtè parauerant:*
Frontem corrugabant, & vultu tetrico
Toruè intuebantur: Boni cum gaudio
Sequebantur ponè, coronati, & riſibus
Ac fauſtis lætati acclamationibus.
Quin etiam ſolea ſenum, in numerum ſaltantiũ,
Aptè compoſitis perſtrepebat paſſibus.
Sed agite vos, quotquot adeſtis, cuncti ſimul
Tripudiate, exilite, choros inſtituite.
E *Quia nemo dicet nobis ingredientibus,*
Farinam non ineſſe noſtris ſacculis.
Mv. *Et, per Hecaten, ego coronare te volo*
Rei tam lætæ nuncium, clibanariis
Panibus, & multis, & diſpoſitis ordine.

Σχόλια. Ἠφάνισεν αὐτόν.] ἀφανῆ ἑαυτὸν ἐποίησεν ἐμοῦ συγκροτήσαντος. Τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο.] ἐφιλοφρονοῦντο. κυρίως δὲ ἀσπάζεσθαί ἐστι τὸ περιπλέκεσθαί τινα, ἤγουν τὸ ἄγειν πρὸς ἑαυτὸν τὸν ἕτερον, καὶ περιβάλλειν τὰς χεῖρας ἐν τῷ φιλοφρονεῖσθαι. Πάνυ σφόδρα.] ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ. ἐπῄνουν δὲ τὸ ἐπαινέσαι ἐπὶ τοῦ θεοῦ, κυρίως γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπου. Ὅσην ἔχεις τὴν δύναμιν.] ταῦτα ἡ γυνὴ τοῦ Χρεμύλου θαυμάζουσα τὸν θεόν.

Gerardvs. Ἠφάνισεν] celauit, occultauit, ἀφανῆ καὶ ἄφαντον ἐποίησεν. αὐτὸν pro ἑαυτόν. οἵ τ' ὄφεις. ſcil. ἠφάνισαν αὑτούς. Obiter obſeruandum quamplurimos diſcrimen ſtatuere inter ὄφιν & δράκοντα i. inter ſerpentem & draconem, quòd G ille minor, hic maior ſit differentiámque confirmant hoc prouerbio ὄφις εἰ μὴ φάγῃ ὄφιν, δράκων οὐ γενήσεται. i. ſerpens niſi ſerpentem comederit, draco non fiet. Verùm ea confundi hinc liquet, nam quod nuper dixit δράκοντε, iam ὄφεις dicit. εἰς τὸν νεών. ſub verbo ἠφάνισεν, quod quieté notat, ſubaudiendum verbum motus ὑποστρέψαντες, ἐπανερχόμενοι, recipientes ſe, regreſſi. πῶς δοκεῖς, vel F ſubaudi participium διακειμένους, quomodo cenſes eos fuiſſe affectos? vel quomodo cenſes eos ἐγκατακεῖσθαι iuxta illum fuiſſe, ſe geſſiſſe? Quomodo autem ſe habuerint exponit. ἕως, donec illuxit, non intelligas poſt ortũ diẽ indormiuiſſe, verùm nulla intermiſſione vſque ad auroram vigilaſſe, neq; præ gaudio & alacritate quieſſe potuiſſe. Diem autem expectarunt, quòd lãpadib. extinctis, & Deo inde profecto, tenebrę illic eſſent vt nuſquam progredi liceret. ἐπῄνουν. Rara eſt huiuſmodi acceptio, vt ἐπαινεῖν de Deo dicatur, propriùs enim de homine dici exiſtimatur. ὦναξ pro ὦ ἄναξ. Deeſt καὶ, vel ἄναξ vim habet adiectiui, ἀνάσσων, imperium in homines habens. Deum magis miratur, quàm laudet, nam auara eius mens tota eſt in Pluto, quare poſthabito Æſculapio, nulla item neque mariti, neque reli-

quorum facta mentione, de Pluto ſolicita inquirit. ποῦ δ' pro ποῦ ἐστιν. idem quod ſuprà dixit, ποῦ 'ςιν. ἔρχεται ineptum, & ſeruo dignum reſpōſum. Rogatus de loco, reſpondet de facto. Apud Comicum Latinum idem facit Dauus, interrogatus enim, Quid iſthic tibi negotij eſt? reſpondet. Modò introii. ὅδε. Notanda hic ſignificatio particulę ὅδε, adiectiuo enim poſtpoſita, aduerbii λίαν vim habet. Ergo ὑπερφυὴς ὅδε, eſt ingens, & confecta admodum.

Σχόλια. Εδεξιοῦν τ' ἅπαντες.] ἤγουν ταῖς δεξιαῖς ἠσπάζοντο. Ὅμηρος. δεξιῇ ἠσπάζοντο ἔπεσί τε μειλιχίοισιν. Εν κριβανωτῷ ὁρμαθῷ.] ἐπεὶ ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι οὐκ ἔνι ἔσται αὐτοῖς ἄρτων, ἀλλ' ἐνδεία. διὰ τοῦτο αὐτὴ ἄρτοις αναδῆσαι βούλεται. καὶ στεφανῶσαι κριβανωτῷ δὲ ὁρμαθῷ, ἀντὶ τῶν ἄρτων δεσμῷ, οἱ κριβάνῳ ὠπτημένων. δέον εἰπεῖν στεφάνῳ. κριβάνος δὲ καὶ τὸ κρε καὶ τὸ ἐπιπνος. παίζει δὲ μὴ τὸ ἀδηφάγον αὐτοῦ. γράφεται δὲ καὶ ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῶν. (Bisetvs. Οἱ Αττικοὶ δὲ, καθάπερ Αθήναιος ἐν τῷ γ. τῶν δειπνοσοφ. λέγει διὰ τοῦ ρ στοιχείου καὶ κρίβανον καὶ κριβανίτην λέγουσι. Ηρόδοτος δὲ, κλίβανον ὅθεν ἄρτος κλιβανίτης καὶ κλιβανωτός. κρίβανα δὲ Σωσίβιός φησι λέγεσθαι πλακοῦντάς τινας σχήματι μαστοειδεῖς.

B

Gerardvs. Εδεξιοῦντο.] δεξιοῦσθαι, eſt aliquem per dextram capere, vel illi dextram dare: quæ prehenſatio perhumana eſt, & beneuola. Dextra enim vt fidei, ita & charitatis atq; amoris ſymbolum eſt. Propterea Pythagoras admonens quoslibet in amicitiam non eſſe admittendos dicebat, Μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιὰν, id eſt, dextram non cuiuis eſſe porrigendam. Βίον facultates & ea omnia quæ vitæ degendæ ſunt neceſſaria. ὀφρῦς συνῆγον, ſupercilia cogebant, ringebantur. Supercilium duarum potiſſimùm rerum index eſt, arrogantiæ & iracundiæ. Modeſti homines & placidi frontem & ſupercilia remittunt, quæ faſtuoſi & iracundi contrahunt. Εσκυθρώπαζον; ſæuitiam quandam præ ſe ferebant. Σκυθικὸν ὄμμα εἶχον, vultu Scythico, id eſt, immani & toruo erant. Scythicum vocant quod eſt immite, inamœnum, tetricum & auſterum. Verbo confićto à nota Scytharum feritate. ἐκτυπεῖτε, modum ruſticæ ſaltationis velut depingit: denſior enim ſolea agreſtium, inter ſaltationem, durius terram ferit quàm vrbanorum, in ſaltatorio ludo ſcitè tripudiare doctorū. εὐρύθμοις προβήμασι, numeroſo progreſſu, & cōpoſito, quod fit vbi omnes vno tenore, & concordi ſaltu incedunt. Ne putes autem hęc ironi-

A cè dicta, nam ruſtica ruſticis placent, quemadmodum vrbana vrbanis. ἐξ ἑνὸς λόγου, vno modo, vna ratione & conſenſu, nemine alij contradicente, aut aliqua ratione illi obſiſtente. In vno enim cœtu ſi diuerſę ſunt ſaltationes, probari poteſt illic diuerſas & diſſentientes eſſe voluntates. Vbi in verbis & oratione conſenſus requiritur, Græci non diſſimili loquendi formula dicuntur loqui, dicere, vel concinere ἐξ ἑνὸς στόματος vno ore, quod & μιᾷ φωνῇ, id eſt, vna voce profertur. χορεύετε, Choros celebrate. accipiendus chorus non pro chorea & ſaltatione (hoc enim per ὀρχεῖσθαι notatur) ſed pro hominum cœtu & ęqualium coitione, quæ diebus ferè feſtis & ſolennibus ſolet certis in locis fieri, vbi ludo, riſui, & nugis plurimus eſt locus. εἰσιοῦσιν, participium indefinitum ab εἴσειμι, introëo, εἰσέρχομαι. ἄλφιτα. Apparet verba hęc olim in pauperes iactari conſueuiſſe, quo volebant ſignificare eos extrema pauperie premi. Nam illi cui farina deeſt & panis, multa alia vt deſint neceſſe eſt. Εκάτην. Prædiximus Lunam à diuitibus in triuiis coli conſueuiſſe. Hæc itaque putans ſe in numero diuitum eſſe, per Lunam iurare audet. ἀλλ' ἐγώ. Quoniam Carion dixerat pauperes coronatos Plutū ſequi, faciam ego quoque vt Pluto adſis coronatus, & vt intelligant omnes in noſtris ſaccis farinam eſſe, coronam tibi contexam ex multis panibus: his verbis ſeruum notans tam edacem, quàm ſeruus eam anteà dixerat bibacem. Αναδῆσαι circumligare ſignificat, quæ ſignificatio nō vacaret ioco: hic tamen pro στεφανῶσαι accipit Carion, qui ſubdit, μή νυν μέλλ' ἔτι. ἐν κριβανωτῷ. Sunt κριβανωτοὶ panes clibanarii, id eſt, in clibano cocti. Quod Atticis dicitur κρίβανος, communis lingua effert κλίβανος. Senſus eſt ſi legas ἐν κριβανωτῷ ὁρμαθῷ, in multitudine. i. inter multos & ordine diſpoſitos panes. Gręcum gloſſema aliam nouit lectionem, ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῷ, multis ordinibus panum: vt non ex alia re, quàm ex panibus coronam intelligat concinnandam, nam alia re coronari poteſt, qui in mediis panib. coronatur. θυρῶν. Qui fit vt dicat Plutum prope fores eſſe, cùm ipſe & Chremyli vxor præ foribus eſſent? Quamuis Plutus tum procul adhuc eſſet, & ideo cui Carion ait ſe obuiam iturum, interea dum Chremyli vxor cętera domi curabit, tamen ita dici ſolet, de iis quę poſtmodum futura ſunt, & quæ inſtant. Græci etiam dicunt ἐπὶ ταῖς θύραις εἶναι, in foribus. i. in proximo adeſſe.

Γυ. Φέρε νυν ἰοῦσ' εἴσω, κομίσω καταχύσματα,
Ωσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Καρ. Εγὼ δ' ἀπαντῆσαί γ' ἐκείνοις βούλομαι.

Ca. Modò ne quid cuncteris. Nam præ forib. viri
Nūc adsūt. Mv. *Ego domū ingredior, vt hu noui*
Oculis, quaſi recens emptis, miſſilia afferam. (*uis*
Ca. *Ego verò illis volo obuiam procedere.*

G

Σχ. Φέρε νυν ἰοῦσα.] τοιοῦτον ἔθος παρ' αὐτοῖς. τοὺς γὰρ νεωνήτους δούλους τοὺς πρώτως εἰσιόντας εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ ἁπλῶς ἐφ' ὧν οἰωνίζονται τι ἀγαθὸν ἐθέλοντες εἰς καὶ ἐπὶ τὴν νυμφὴν, περὶ τὴν ἑστίαν τὰ τραγήματα κατέχεον εἰς σημεῖον εὐπορίας. ὡς καὶ Θεόπομπός φησιν ἐν Ηδυχάρει. φέρε σὺ τὰ καταχύσματα ταχέως κατάχει τὴν νυμφίου τοῦ παρεστῶτος καὶ ὁ πλοῦτος ἐν πρώτοις εἰσέρχεται τῷ φωτί. σύγκειται δὲ τὰ καταχύσματα ἀπὸ φοινίκων, καλλύβων, τραγαλίων, ἰσχάδων, καὶ καρύων ἅπερ ἥρπαζον οἱ σύνδουλοι. κυρίως δὲ λέγεται τὸ ἔθος δούλους ἀθρόως ἐπιφερον γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ἑστίαν. καθίζοντες κατὰ τῆς κεφαλῆς κατέχεον κάλλυβα καὶ ἰσχάδας. καὶ φοίνικας. καὶ τραγάλια ἄλλα καὶ τραγήματα. καὶ οἱ σύνδουλοι ταῦτα ἥρπαζον. λέγονται οὖν ταῦτα καταχύσματα. τοὺς οὖν ὀφθαλμοὺς τοῦ πλούτου διὰ τὸ νεωστὶ βλέψαι ὑπὸ Χρεμύλου, ὡς ἐπὶ δούλου νεωνήτου εἰληφώς, τὰ καταχύσματα φησιν. ὥσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς, δέον εἰπεῖν δούλοις ὀφθαλμοῖς εἶπεν, διὰ τὸ ἀναβλέψαι τὸν πλοῦτον.

Gerardvs. Καταχύσματα. Athenienſib. mos fuit,

fuit, vt cũ ſeruus emptus in ædes domini primũ ingrederetur, ante focũ in caput eius effunderẽtur nuces, ficus, & varia tum leguminum, tum fructuum genera, quæ à conſeruis excipiebãtur. Vnde miſſilia eiuſmodi à κζ̃ & χέω καταχύσματα vocabantur. Signum erat copiæ & vbertatis quæ in ea domo erat. Vxor itaque Chremyli, quoniã intelligit Plutũ oculos recuperaſſe, & quaſi nouos ſibi comparaſſe, qui primùm ad ſe veniant, A vult catachyſmata parare, quæ de more effundat in oculos illos, ὥσπερ νεωνήτους, id eſt, quaſi qui ſint nuper empti, & recepti. βούλομαι. Poſt hæc vterque ab altero diſcedit. Chremyli vxor domum ſe recipit: Carion ad Plutum recurrit. Interea chorus cantiuncula ſpectatores remoratur, donec de templo Æſculapij egrediatur Plutus, qui promiſcua hominum caterua ſtipatus, coniectis in cœlum oculis, in hæc verba loquitur.

B

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.
ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.
Τρίμετροι Ιαμβικοί.
ΠΛΟΥΤΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΓΥΝΗ.

C

Bisetvs. Ὁ Πλοῦτος τεθεραπευμένος καὶ αὐτὸς προέρχεται, ὃς τὸν ἥλιον προσκυνήσας πᾶσι τοῖς δικαίοις τὴν αὐτοῦ ἀρωγὴν, καὶ βοήθειαν εἰς τὸ λοιπὸν ἀπαγγέλλει ἀπαρχόμενος.

Καὶ προσκυνῶ γε πρῶτα μὲν τὸν Ηλιον,
Ἔπειτα σεμνῆς Παλλάδος κλεινὸν πέδον,
Χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος, ἥ μ' ἐδέξατο.
Αἰσχύνομαι δὲ τὰς ἐμαυτοῦ ξυμφοράς,
Οἵοις ἄρ' ἀνθρώποις ξυνὼν, ἐλάνθανον·
Τοὺς ἀξίους δὲ τῆς ἐμῆς ὁμιλίας
D Ἔφευγον, εἰδὼς οὐδὲν ὁ τλήμων ἐγώ.
Ὡς οὐδ' ἐκεῖν' ἄρ' οὐδὲ ταῦτ' ὀρθῶς ἔδρων,
Ἀλλ' αὐτὰ πάντα πάλιν ἀναστρέψας ἐγὼ,
Δείξω τὸ λοιπὸν πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι
Ἄκων ἐμαυτὸν τοῖς πονηροῖς ἐνεδίδουν.

Commativm Chori.
ACTVS III. SCENA III.
Senarij.
Plvtvs, Chremylvs, Mvlier.

Primò omnium ſaluto Solis hoc iubar:
Deinde hoc inclytum ſolum almæ Palladis,
Omnémque terram, quæ me excepit, Cecropis.
Mea verò pudet & piget me miſeria.
Nã quibus, obſecro, cũ hominibus imprudẽs fui?
Quàm iniquè, defugi meo conſortio
Digniſſimos? ignarus ego miſerrimus,
Quàm & hic, & illic indecenter egerim?
Verùm relatis in melius his omnibus,
Iam nunc deinceps vniuerſis hominibus
Oſtẽdam, quòd me inuitũ tradiderim improbis.

Σχόλια. Καὶ προσκυνῶ γε.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντος ὑποκριτοῦ. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λέγονται, ὧν ὁ τελευταῖος ἀντὶ σπονδείου ἀναπαιστικὸν δέχεται. κατάρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς. προσκυνεῖ δὲ τὸν ἥλιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, ὡς ἀρπασαμένων τῆς εὐχαρίας ἐφ' ἑκάστου συστήματος ἀκροάσεως καὶ ἐπὶ τοῦ τέλους τῶν στίχων κορωνὶς καὶ ἑξῆς τὸ χορὸν αὖθις. κἀνταῦθα γὰρ χορὸν ἀναλαβεῖν εἰκὸς καὶ διατρῖψαι μικρὸν ἄχρις ἂν οἱ ὑποκριταὶ ἀποστέλλοιεν ὅπως εἰσιόντος τοῦ Πλούτου, πάντα τούτων πρὸς τὸ βέλτιον μεταβάλληται. Χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος.] παίζει πρὸς Ἀθηναίους, φιλεγκωμίους ὄντας. Κέκροψ δὲ Αἰγύπτιος ὢν τὸ γένος, ᾤκησε τὰς Ἀθήνας. ὅθεν οἱ Ἀθηναῖοι Κεκροπίδαι. τινὲς δέ φασιν αὐτὸν καὶ διφυῆ λέγεσθαι. οἱ μὲν ὅτι τὰ ἄνω ἀνδρὸς εἶχε, τὰ δὲ κάτω θηρίου. ἕτεροι δὲ ὅτι νόμους πολλοὺς ἔθηκε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀπὸ ἀγριότητος εἰς ἡμερότητα ἤγαγεν. ἄλλοι δὲ, ὅτι τῶν ἀνδρῶν ὡς ἔτυχε μισγομένων ταῖς γυναιξὶ καὶ ἐκ τούτου μὴ γινωσκομένων τοῦ παιδὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἢ τοῦ πατρὸς ὑπὸ τοῦ παιδὸς, αὐτὸς τοὺς γάμους ἔθετο, ὥστε φανερῶς συγγίνεσθαι αὐταῖς, καὶ μιᾶς τυχεῖν, καὶ χηρεύειν, τὰς δύο φύσεις τοῦ τε πατρὸς, καὶ τῆς μητρὸς τούτῳ χάριν διφυὴς ἐκλήθη.

Gerardvs. Καί.] Quò ſpectat hoc καί; Si cum γε ponas, vim habet confirmãdi. Aut verò credendum quod veriſimile eſt, Plutum, antè quàm de templo egrederetur, alia quædam illic dixiſſe, puta, multas Æſculapio gratias egiſſe, ſibi congratulatum eſſe, Chremylo & Blepſidemo magnam gratiam habuiſſe. Nunc ergo in maiorem lucẽ prodiens, additurus quæ ſequuntur, iis quæ præceſſerant, ait καὶ id eſt præterea. Ηλιον. Sol & Apollo idẽ ſunt: Apollo Æſculapij pater fuit, qui vt Plutus viſum reciperet, author primarius fuit, cùm Chremylo iuſſit, vt eũ ſubſequeretur: ex ea enim re contigit, vt ad Æſculapium deduceretur. Deinde Solem meritò adorat: nã ille eſt fons omnis luminis. Ille vt omnia videt, ita omnes omnia videre facit, corporibus ſuperioribus iuxta & inferioribus ſuũ lumen impartitur. Mos fuit antiquis, præcipuè autem Perſis, Solẽ Deum eſſe credentibus, religionis cauſa orientẽ ſalutare. Quod & ab Elephantis fieri traditũ eſt. Παλλάδος. Athenis ab Neptuno & Pallade conſtructis, quæſitum ab vtro nomen vrbi daretur. Tãdem viſum eſt ab eo eſſe imponendum qui rem ederet hominibus commodiorem. Ille terrã tridente ferit, vnde natus equus ad bellum cõmodus. Hæc terrã haſta percuſſit, hinc orta eſt oliua, arbor pacis typus, & medicaminibus vtiliſſima. A Pallade igitur quæ Ἀθηνᾶ dicitur, Athenæ appellatæ, in quarum agro quoniam Plutus viſum recuperauit, Palladẽ loci eius præſidẽ, & ipſum Athenarũ ſolũ laudat. Κέκροπος. Cecrops genere Ægyptius fuit, qui in Atticã profectus regionẽ, multas vrbes illic conſtruxit, & ab auſteriore vita in manſuetiorem traduxit. Ab eo Athenienſes Cecropidæ nuncupati. Plutus ergo non ſolùm Apollini, Palladi & Athenis, ſed & vniuerſo At-

tico agro ἀναθεῖσαν ſuã fert acceptam, eóque pontine omnibus illis debitorẽ ſe agnoſcit memorem & gratum.

Σχόλια. Αἰσχύνομαι ἢ ταῖς ἐμαυτοῦ ξυμφοραῖς.] τὰ συμβάντα μοι ἐπὶ τῷ αἰσχύνομαι. εἰς γνῶσιν ἢ ἐλθὼν καὶ αἰσθόμενος ἃ ἐποίησα, οὐκ εἶναι ὡς μὴ ἀδίκως ἦν. Οὐδ' ἐκεῖν' ἄρ' οὐδὲ ταῦτα.] οὔτε φεύγων τοὺς ἀγαθοὺς, οὔτε μισθοδοτῶν τοὺς φαύλους. οὔτε τοὺς κακοὺς πλουτίζων, οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς ἀφαιρούμενος τὸ πλοῦτον. Αναστρίψας.] ἱκανὴ γὰρ ἀπόδειξις ἀκουσίου ἁμαρτήματος ἡ διόρθωσις.

GERARDVS. Οἴοις.] Plutus cum circumſpectans improbiſſimos quoſque & flagitioſiſſimos videret opulentos per ſe factos, exclamat, οἴοις, cum qualibus, & quãtum iniquis viris verſatus ſum! ξυνὼν ἐλάνθανον. Eſt ξυνὼν participiũ à ξύνειμι cum aliquo ago. ἐλάνθανον, ab anormi λανθάνω. Notanda cõſtructio, vt λανθάνω per aduerbium imprudenter, vel per nomen imprudẽs, ſiue per imprudentiam exponatur. Participium autem conuertatur in ſuum verbum, quod erit eius temporis & modi cuius erat λανθάνω. Propterea redde ξυνὼν. ξυνῆν verſabar ἐλάνθανον imprudenter. Muta tempus, λανθάνω ξυνὼν, imprudens verſor. Pe. futurum λήσομαι ξυνὼν, imprudenter verſabor. Iam per tempus perfectũ ξυνὼν λέληθα, neſciui me verſatum. εἰδὼς κοὐκ, nihil comperti habens, nullũ diſcrimen faciens. ὁ τλήμων, notationem habet excellẽtiæ: inſignis ego miſer, infelix vt ſupra dixi. ſic pro δέ γε τό οὐδ' ἐκεῖνα, néque illa rectè faciebam, cùm malos ditarem. οὐδὲ ταῦτα neque hæc, cùm inopes eſſe bonos ſinerem. ἔδρων, imperfectũ à δράω. Ἐσείδον.] εἴδομαι creat imperfectum εἰδόμην. ſed vſitatius eſt, quod à primitiuo deſumitur, εἴδω. ἴδεσαν. Vnde fit contractè ἴδεσαν & compoſitè εἰσίδεσαν.

Χρ. Βάλλ' ἐς κόρακας. ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι
Οἱ φαινόμενοι παραχρῆμ' ὅταν πράττῃ τις εὖ.
Νύττουσι γὰρ καὶ φλῶσι τἀντικνήμια,
Ἐνδεικνύμενοι ἕκαστος εὔνοιάν τινα.
Ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε; ποῖος οὐκ ὄχλος
Περιεστεφάνωσεν ἐν ἀγορᾷ πρεσβυτικός;
Γυ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ σὺ καὶ σὺ χαίρετε.
Φέρε νυν, νόμος γάρ ἐστι, τὰ καταχύσματα
Ταυτὶ καταχέω σου λαβοῦσα. Πλ. Μηδαμῶς.
Ἐμοῦ γὰρ εἰσιόντος εἰς τὴν οἰκίαν
Πρώτιστα, καὶ βλέψαντος, οὐδὲν ἐκφέρειν
Πρέπωδές ἐστιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰσφέρειν.
Γυ. Εἶτ' οὐχὶ δέξῃ δῆτα τὰ καταχύσματα;

CH. *Abi in malam rem: quàm moleſtum illud genus*
Amicorum, qui amici exiſtunt protenus,
Sicui ſecundiores eſſe res vident.
Nam & lancinant me: & propè crura infringũt mihi,
Dum quiſque ſuam declarat beneuolentiam.
Nam quis me hodiè in foro non allocutus eſt?
Quæ turba ſenum non illic me circumdedit?
MV. *Optatiſſime vir, & tu, & tu, quã plurimum*
Saluete: Age autem, ſicut patrij moris eſt,
Bellaria hæc accipio, & in caput tuum
Effundo. PL. *Minime. Nam me, qui nunc tuam domum*
Primum ingredior oculatus: nihil efferre, ſed
Potius inferre quidpiam decet. MV. *Quid? an*
Hæc tu miſſilia à me non accepturus es?

Σχόλια. Βάλλ' ἐς κόρακας.] ὁ Χρεμύλος ἀγανακτεῖ, πολλῶν αὐτὸν ἀσπαζομένων καὶ ἐπευχόντων. οἳ τινες πρὸ τοῦ οὐδ' ἑώρων αὐτὸν πένητα ὄντα νυνὶ πλουτοῦντα κολακεύουσιν. ἔστι ἢ τὸ βάλλ' ἐς κόρακας παρ' ὑπόνοιαν παρὰ τὸ δέον ἀντὶ τοῦ βάλλ' ἐς μακαρίαν. ἀεὶ οὐ ἄλλαχοῦ δεδήλωται. δηλοῖ ἢ τὸ ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς φθοράν. τοιοῦτον γάρ τι τὸ ἐς κόρακας. τὸ ἢ παραχρῆμα νῦν ἀντὶ τοῦ κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. καὶ ὡς οἱ τότε παρόντες. ἡ μὲν πρὸ τοῦ πράγματος. διὸ ἑρμηνεύειν ἀνάγκη. ὅταν πράττῃ τις εὖ. ἤγουν ἐν αὐτῇ τῇ εὐπραγίᾳ εὖ πρὸς αὐτούς.

GERARDVS. Βάλλ'.] Chremylus illis ſuccenſet, qui vbi ditiorem eum factum viderunt, obſequioſi ad eum conuolarũt, & beneuoli, qui prius tamen aſpectu etiam eum non fuiſſent dignati: rebus olim afflictis miſerum aſpernabantur, & deſerebant, at eundẽm rebus bene cedentibus, ficto obtundunt obſequiolo. Eſt βάλλε à βάλλω, actiuum pro paſſiuo, βάλλε conijciaris, relegeris, vel ſubauditur accuſatiuus ἑαυτόν. Antea dixit ἔρρε. à comica feſtiuitate non fuerit alienum, quod de Stratonico Athenienſi citharœdo, & muſico celeberrimo, ſcriptum extat: is cum in pſalten, moleſtius neſcio quid obſtrepentem incidiſſet, pro, βάλλ' ἐς κόρακας dixit literula vna per iocũ deprauata, ψάλλ' ἐς κόρακας. χαλεπὸν ſ. πρᾶγμα. φαινόμενοι, rectè viſi, & apparentes, re vera enim φίλοι non ſunt. παραχρῆμα ilico, ſtatim vbi fortunam in melius mutatã olfecerunt, & quaſi in ipſa ſtatus permutatione. Τὰ ἀντικνήμια. κνήμη eſt ſura, oppoſita pars ἀντικνήμιον, id eſt, crus vocatur. Non modò ſequuntur adulatores ſed vt conſpicui ſint magis, offerunt ſeſe, verùm tanta multitudine vt ab illis tantùm non opprimatur. Τίς, admirationem potius habet, quàm interrogationem, quis non? quaſi nemo non: ergo omnes. Sic ποῖος ὢν, quanta nõ turba maxima igitur. ἐν ἀγορᾷ. Ab Æſculapij æde rediẽs domum ſuã, per forũ illi fuit iter. πρεσβυτικός. Grauitas ſenes decet & illis potius honos debetur, quàm ab illis vlli debeatur, ſed hoc præpoſterè fit, vbi ſenex inops iuniori occurrit potetiori. ὦ φίλτατε. Chremylóne marito, an Pluto hęc? Eſt enim ſalutatio hæc prima ex propenſiore animo profecta. Cæterę ſunt perfunctorię. Vidimus anteà hanc mulierem magis de Pluto, quàm de Chremylo ſolicitã, quare credibilius eſt hoc illi, quàm Chremylo dici. & ita ſe habere quæ ſequuntur confirmant. φέρε νῦν. Excitat Plutum ad id quod factura eſt. νόμος. hoc obtendit, ne quid ineptè videatur ſuſcepiſſe. καταχέω. effundo: hoc præſenti tẽpore monſtrat, quàm prõpta fuerit in ſpargendis catachyſmatis. Nã, vt & hoc ſciatur, non modò in ſeruos

in ſerios, ſed & in quoſcunque catachyſmata A iaciebantur, vnde boni aliquid ſperari poterat, vt eſſet eiuſmodi fuſio, velut quoddam bonum omen. Vergilius. Tibi ducitur vxor, ſparge marite nuces. ἐκ. Pendet hic genitiuus à præpoſitione cum verbo iuncta. γέω κτ ἐκ. λαβοῦσα, accipiens de caniſtro, calatho vel ſacculo.

Σχόλια. Ευοῦ γὰρ] πιθανὸς ἵνα μὴ ἐν φανερῷ καὶ ταχέως τρέχη ἡμέρα, διὸ καὶ ἐπιφέρει.

Gerardvs. Πρώτιστα, primùm, per me ſcilicet, ac nullo duce, propterea ſubiungit B ἐπιδὼν, alioqui certum eſt anteà eum illuc ingreſſum, & olim vidiſſe, priùs quàm à Ioue excæcatus eſſet. κατὰ τρόπους, i. κάλλως, aut aliud quiddam tale. ἔπειτα, poſtea quàm domum ingreſſi fuerimus. φόρτον, onus, prementem multitudinem quæ ἀντικνήμια etiam Chremyli paulò antè lædere dicebatur, vel φόρτον accipe, cum Græco interprete, φορτικὸν γέλωτα, riſum effuſum & otioſum, quem ederet ſubſequens hominum colluuies, ſi in Plutum nuces ſpargi videret. διδασκάλῳ Ariſtophanes διδασκάλους vocat comicos quoſdam, ſimul que eos inſectatur, quòd illi C auræ popularis captandæ gratia, antè quàm fabula cepiſſet agi, in coronam ſpectatorum bellaria profundebant. vnde fiebat, vt hinc vulgus illectum, fauore proſequeretur, quod alioqui erat ineptiſſimum. Nolo (inquit Plutus) exemplo huiuſmodi διδασκάλων, proiectis ante tuas ædes catachyſmatis, riſum hic cieri & cachinnos, dum alij ſuper alios corruent, & non ſine inani vociferatione, atque contentione, ob rem nihili, ad manus deueniant. προβαλόντι, reſpicit διδασκάλῳ. ἐπαναγκάζειν cogere, quoniam res ſuapte natura, & per ſe, id eſt, ſi ratio haberetur ſcripti & argumenti, digna potius eſſet quæ exibilaretur, atque exploderetur: quare riſus hic quodammodo eſt coactus. ὡς δέ. Cum mulier dixiſſet, domum referenda eſſe bellaria, in turba, quæ Plutum ſequebatur, aderat vir quidam, non de vicinia Chremyli, ſed ξενικὸς, id eſt, peregrinus & mulieri ignotus, qui vel quòd eſuriret, vel vt riſum excitaret, manibus in tragemata porrectis, aliquam partem auidè ſibi arrepturus fuit, ſi non cauiſſet mulier: ob hoc itaque eum accuſat, & vt helluonem importunum Pluto accuſandum demonſtrat. ἀνίσταλο, exurrexit, corpus promouit, vt bellaria pertingeret. Interea Plutus & Chremylus cum ſuis domum ingrediuntur, reliqua turba ſe ſubducente. Chorus in proſcenio reſtat, qui ſpectatores tripudio & carmine tantiſper erigit, dum Carion domo Chremyli egrediatur, ſummam illius opulentiam cunctis palam facturus.

Πλ. Ενδόν γε παρὰ τὴν ἑστίαν ὥσπερ νόμος. D
Επειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφύγοιμεν ἄν.
Οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ,
Ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις
Προβαλόντ᾽, ἐπὶ τούτοισιν ἐπαναγκάζειν γελᾶν.
Γυ. Εὖ πάνυ λέγεις, ὡς ὅ γε Ξένικος ούτοσὶ,
Ανίσταθ᾽ ὡς ἁρπασόμενος τὰς ἰσχάδας.

Pl. Intus apud focum, vti fieri lex patria iubet.
Sic nanque turba onerosa hac liberabimur.
Neque enim decet Poetam comicum, nuces
Et bellaria proijcere ſpectatoribus:
Vt ſic auram popularem & plauſum captitet.
Mv. Benè admodum dicis. nam hic Peregrinus modo
In me irruebat, quaſi rapturus caricas.

Σχόλια. Παρὰ τὴν ἑστίαν.] πρὸς τὸ ἔθος ὅτι παρὰ τὴν ἑστίαν ἐσταίνου τὰ καταχύσματα. Επειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφύγοιμεν ἄν.] τουτέστι τὸν φορτικὸν γέλωτα ἐπαναγκάσαι. Οὐ γὰρ πρεπῶδες.] ἔμφασις τοῦ ἀρεστοβάτου προσώπου. ὁ δὲ λόγος πρὸς τοὺς ἀλιτίχνους πρὸς διασυρμὸν τὸ διὰ τὸν αὐτῶν ὀβολὸν, ἐπειρῶντο τὸν δῆμον πρὸς ἑαυτοὺς ἐπάγειν. καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ δὲ ἐσημεί- E ωσεν ὅτι ὑπὸ κεῖσθαι παρ᾽ αὐτοῖς κάρυα ἐκ φορμίδος. φαίνεται μέντοι τὸ τοιοῦτον οὐ διὰ τῶν χορηγῶν γίνεσθαι, ἀλλὰ δι᾽ αὐτῶν τῶν διδασκάλων. ὡς Ἐρατοσθένης ἐπισημαίνεται. Ως ὅ γε Ξένικος.] οὗτος πένης ἦν καὶ κωμῳδεῖται ὡς τὰ ὄψα ἁρπάζων. καὶ λίχνος. τινὲς δὲ καὶ στρατηγόν φασιν αὐτόν.

Bisetvs. Ξένικος] ἀνδρὸς ὄνομα κύριον προσπαροξυνόμενον πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου ξενικός.

F

ΧΟΡΟΥ.

Chori.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

Actvs IIII. Scena I.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

Senarij.

ΚΑΡΙΩΝ.

Cario.

Bisetvs. Καρίων ἐκ τῆς οἰκίας ἐξελθὼν τὴν ἀφθονίαν τοῦ διαιτήτου εὐπορίαν, καὶ πάντων ἀφθονίαν μετὰ πλείστης χαρᾶς, καὶ κόμπου πᾶσι διὰ πλειόνων ἐξαγγέλλει.

G

Ως ἡδὺ πράττειν ὦ ᾽νδρες ἔστ᾽ εὐδαιμόνως,
Καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντ᾽ οἴκοθεν.

Qvanta eſt voluptas, ô viri, diteſcere,
Ei præſertim, qui domo nihil extulit:

Σχόλια. Ως ἡδὺ πράττειν ὦ ᾽νδρες] εἴσθεσις συστηματικῶν περιόδων ἐκ στίχων ὁμοίων κβ. ὧν τελευταῖος, ἐν ῷ μόνον ἦν. ἴδ᾽ ὡς ἀκούεις γὰρ τὰ ψευδῆ μοι. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐχρῆν καὶ τὸ μετὰ τὴν περίοδον τοῦ παρόντος συστήματος κομμάτιόν τι θεῖναι χορῷ, ἄχρις ἂν θύσας ὁ Χρεμύλος ἐξέλθοι. ὁ δὲ ἱκανὸν εἶναι τὸν καιρὸν λογισάμενος

ὥστε θῦσαι αὐτῷ. ἐν ὅσῳ τοὺς λόγους τούτους ὁ Καρίων διέξεισιν ἐξάγει εὐθὺς αὐτῷ συντυχεῖν ὡς μηδένα τινὰ τῶν δικαίων. ἄτοπον γὰρ εἶναι ὥσπερ καὶ ἀπρεπὲς ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ ἔντιμον ὁμιλεῖν μετὰ δούλου. ὡς δ' ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων εὕρηται τὸ χρηστὸς ἡδύ, ἡδὺ τὸ εὐτυχεῖν. καὶ μάλιστα δίχα ἀναλωμάτων γενόμενον. Καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντα οἴκοθεν.] οὕτω γὰρ ἡδύ ἐστι πρᾶγμα τὸ πλουτεῖν.

A GERARDVS. Πράττειν cum εὐδαιμόνως, ſonat εὐπράττειν καὶ εὐτυχεῖν, quod eſt, τὸ πλουτεῖν. καὶ ταῦτα. i. ἡδύ ἐστι. maximè verò placet ἐξενεγκόντι ei qui extulit μηδέν. Eſt ἐξενεγκών participium ab ἐκφέρω anormi. Poſsis legere & ἐξενεγκόντα, vt ad infinitiuum πράττειν referas, non ad ἡδύ ἐστι.

Ἡμῖν γὰρ ἀγαθῶν σωρὸς εἰς τὴν οἰκίαν
Ἐπισπέπαικεν οὐδὲν ἠδικηκόσιν.
Οὕτω τὸ πλουτεῖν ἐστὶν ἡδὺ πρᾶγμά τι.
Ἡ μὲν σιπύη, μεστὴ 'στι λευκῶν ἀλφίτων.
Οἱ δ' ἀμφορῆς, οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου.
Ἅπαντα δ' ἡμῖν ἀργυρέου καὶ χρυσίου
Τὰ σκευάρια πλήρη 'στὶν, ὥστε θαυμάσαι.
Τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν. αἱ δὲ λήκυθοι,
Μύρου γέμουσι. τὸ δ' ὑπερῷον, ἰσχάδων.
Ὀξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα,
Χαλκῆ γέγονε. τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπρούς
Τοὺς ἰχθυηροὺς, ἀργυροῦς πάρεσθ' ὁρᾶν.
Ὁ δ' ἰπνὸς ἡμῖν, ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.
Στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν
Χρυσοῖς. ἀποψώμεσθα δ' οὐ λίθοις ἔτι,
Ἀλλὰ σκοροδίοις ὑπὸ τρυφῆς ἑκάστοτε.
Καὶ νῦν ὁ δεσπότης μὲν ἔνδον βουθυτεῖ,
Ὗν καὶ τράγον καὶ κριὸν ἐστεφανωμένος.
Ἐμὲ δ' ἐξέπεμψεν ὁ καπνός. οὐχ οἷός τε γὰρ
Ἔνδον μένειν ἦν. ἔδακνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.

Et opes ſuas parauit ſine diſpendio.
B *Veluti iam nobis accidit quibus omnium*
Bonorum aceruus in domum, quaſi vi irruit:
Nulla cuiuſquam iniuria: ſic ſcilicet
Diteſcere, homini demum ſuaue atque volupe eſt.
Primum area plena eſt triticea ſimilagine:
Vino rubello & fragranti plena amphora:
C *Argento & auro plena ſunt vaſa omnia:*
Ita vt nemo ſatis poſſit admirarier:
Puteus oleo plenus: plenæ ſunt lecythi
Pretioſo vnguento: plenum denique caricis
Summum cænaculum: Vaſa omnia, obbulæ,
Acetabula, fideliæ ſunt area,
Piſcarias autem ſcutellas, antea
D *Putres, videre nunc domi eſt argenteas:*
Culina derepente eſt facta eburnea,
Nos ſerui par impar ludimus aureis
Nummis: iidem aluo exonerata, non lapidibus
Nates detergimus, vt olim, ſed alliis;
Idq́ ſubinde, animi & deliciarum gratia.
At herus meus corona comtus aurea,
Suem, hircum, arietem Diis intus immolat.
E *Me verò fumus huc exire compulit:*
Qui palpebras vſque adeò offendebat meas:
Vt intus durare diutius haud potuerim.

Σχόλια. Ἠδικηκόσιν.] Παίζων πρὸς τὸ φρονεῖν, ὡς τῶν πολλῶν, μάλιστα τῶν Ἀθηναίων, ἐξ ἀδικίας πλουτούντων. τὸ δὲ ἐπεισπέπαικεν, ἀντὶ τοῦ εἰσῆλθε. κυρίως δὲ ἐπὶ στρατείας πολεμίων, διὸ παίζων ἐπήνεγκεν, οὐδὲν ἠδικηκόσιν. Οὕτω τὸ πλουτεῖν ἐστὶν ἡδύ.] ἀδιάστατος ὁ ἴαμβος, ἢ πρὸς τὸ ἄνω. Ἡ μὲν σιπύη.] ἐκ τῆς τῶν ἀναγκαίων εὐπορίας ἤρξατο. σιπύη δὲ ἡ ἀρτοθήκη. ταῦτα δὲ ἐξ Ἰνάχου Σοφοκλέους, ὅτι τοῦ Διὸς εἰσελθόντος, πάντα μεστὰ ἀγαθῶν ἐγένετο. προσέχει δὲ τὰ λευκὰ τῶν ἀλφίτων. Μέλανος ἀνθοσμίου.] μέλανος ἐρυθροῦ. Ὅμηρος, μέλανος οἴνοιο. ἀνθοσμίου δὲ ἡδέος. εὔοσμον ὥσπερ τὰ ἄνθη, ἢ ὡς ἀπὸ τόπου Ἀνθοσμίας. ἢ ὡς ἀπὸ εἴδους ἀμπέλου. ἢ τοῦ ἡδέος [illegible] ἀνθηροῦ. τὸ δὲ χυδαῖον οἶνον [illegible] εἶπεν. Τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν.] [illegible] πρὸς τὴν ἐναντίαν τῆς τύχης μεταβολήν. λήκυθοι δὲ τὰ ἐλαιοδόχα ἀγγεῖα. Ὀξὶς δὲ πᾶσα.] ὀξὶς ἀγγεῖον ὄξους δεκτικόν. λοπὰς δὲ εἶδος ἀγγείου [illegible], εἰς [illegible]. ἰχθυηροὺς δὲ πινακίσκους τοὺς ἐπιτηδείους ἰχθύων χωρῆσαι. Ὁ δ' ἰπνός.] τὸ μαγειρεῖον, ἢ ἡ καπνοδόχη. ἢ ὁ φανὸς ὡς τὸ ἐν τοῖς ἰπνοῖσιν πῦρ.

F GERARDVS. Ἡμῖν & ἠδικηκόσιν datiui ſunt poſt verbum ἐπεισπέπαικεν. Nihil prohibet quominus vertas in genitiuum, hoc modo, ἐπεισπέπαικεν εἰς τὴν οἰκίαν ἡμῶν οὐδὲν ἠδικηκότων. Verbum ἐπεισπέπαικεν componitur ab ἐπί, εἰς & παίω. Militare eſt verbum, per vim irruo, magno impetu aggredior. violentiam verò tollit, cùm ſubiungit οὐδὲν ἠδικηκόσιν, vt notetur hoc verbo ingens vis diuitiarum, domum Chremyli certatim ingreſſarum. μεστή 'στι pro μεστή ἐστι. Vocat farinas albas triticeas: iis enim nullæ farinæ albiores. vel capit id quod præcedit pro eo quod
G ſequitur, albis panibus qui eo ſunt ſuauiores Carioni, quo veſci conſueuerat atrioribus. ἀμφορῆς. ἀμφορεὺς pluralem nominatiuum facit ἀμφορέες contractè, Atticè autem [illegible] mutato, ἀμφορῆς. μέλανος, ruſtico palato vinum nigrum conuenit, quod vt auſterius, ita & generoſius illis exiſtimatur. vel nigrum vocat ἐρυθρὸν rubrum

brum & nigro proximum: commẽdatur hoc nomine à colore, quomodo per ἀνθόσμιον à ſapore, & odore, voce compoſita ab ἄνθος & ὀσμὴ, Homero. i. ſuauiſſimo odore, cuius odor nares tangit amœnius, quàm quiuis flos. κυμβία diminutiuũ nomen, vaſcula noſtra: pauperibus enim qualis antea fuit Chremylus, non eſt ampla, ſed curta ſupellex. ὥστε infinitiuo iungitur, quomodo antea dixit Chremylus, in Peniam. μόλις [illegible] τὸ θρίαμβ. O rerum inſignẽ mutationem, & copiam mirabilem. Oleum tam nobis abundat, quàm olim aqua; & vnguenta, quantumuis pretioſa, non pluris apud nos fiunt, quàm antehac oleum. Propterea poeta Lecythum, vas olearium, tribuit vnguentis. ὑπερῷον. i. [illegible] ὑπερῷον pro ὑπερῷιον contractè & Atticè dicitur, vt πατρῷον pro πατρῷιον. Dictio componitur ab ὑπὲρ, & ᾤον, quod fimbriam ſignificat, & extremitatem. Primam vero huius vocis originem ducunt à nomine [illegible] τὸ ὄϊς ω. atque ideo pro limbo accipi. ὅτι οἱ ἀρχαῖοι [illegible] ἐνέβαλλον τοῖς τῶν ἱματίων [illegible]. i. quòd antiqui aliquid de pellibus ouium extremis veſtibus adiicerent. Hinc factum, vt pro quacunque extremitate ima, ſumma, aut alia quauis accipiatur. Supremum itaque tabulatum, & contignatio ὑπερῷον vocatur, τὸ ὑπερκείμενον οἴκημα. Nonnulli [illegible] vocant οἴκημα. Vnde hoc nomẽ compingunt. λεπάδιον, obbula, quomodo primitiuum λεπὰς obbam ſignificat: poculum eſt ligneum, humile quidem, ſed latum. χαλκᾶ. cur ærea? vel quia pulchra, & ſplendida per hoc innuit: eſt enim χαλκὸς Homero νῶροψ à ſplendore dictus. Deinde quòd metallum hoc rubiginis ſit expers. Poſtremo cõmendabile à fortitudine, vnde & χαλκὸν dictum volunt [illegible] τὴν ἀλκήν. i. à robore & firmitate. aſpiratam verò literam χ præponi ab Dorica proprietate. Illud ſcitum, veteres, præſertim diuites, æneis vſos eſſe poculis, vnde eorum repoſitoria χαλκοθήκας nuncupabant. ἰχθυηροὺς vocat πινάκιους ſcutellas quibus venales piſces à pauperibus circumferuntur. πάρεστ' pro πάρεστιν, quod eſt [illegible] promptum eſt, licet, idem quod ſimple ἔξεστι. Diuites facibus & tædis vtuntur noctu, pauperes laternis corneis. Quod ergo antea cornu tegebat neri ſui laternam, ait in ebur eſſe mutatum. ἐλέφας non modò elephantem animal ſignificat, ſed & ebur, quod ex oſſibus elephantis conficitur: hinc ἐλεφάντινος, eburneus.

Σχόλια. Στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν.] [illegible] ὁ στατὴρ, οἱ οἰκέται [illegible] φησι νομίσμασιν ἀρτιάζομεν. ἤγουν παίζομεν ἄρτια ἢ περιττά. [illegible] καὶ [illegible] τοῦ κατὰ χόνδρου [illegible] ἀρτιάζειν δὲ λέγουσι τὸ ἄρτια ἢ [illegible] ἀπὸ τοῦ ἑταίρου, ἴσως δὲ τὸ σφαιρίζειν [illegible] ζυγὰ ἢ ἄζυγα λέγομεν. Σκορόδοις [illegible].] [illegible] ἀντὶ τῶ [illegible] ἐπειδὴ [illegible] σκόροδα, τοῦτο λέγει. ὅτι ὡς πλουτήσαντες καταφρονοῦμεν τῆς παλαιᾶς διαίτης. μὴ [illegible]

A σκορόδοις λέγει τὴν κεφαλήν. ἔστι δὲ ἀστεῖον ὁμοίως. [illegible] ἄρα [illegible] τι [illegible] ταχὺ [illegible] τὴν [illegible] εἰρημένων. εἴρηται [illegible] σκοροδοποιοῖς, [illegible] τὸ [illegible] σκοροδίοις, τοῖς τῶν σκορόδων [illegible]. λιμοῦ δὲ [illegible] οἱ Ἀθηναῖοι τούτοις ἐχρῶντο. ἄλλως. [illegible] ἁπλῶς τοῦτο. ἀλλ' ἵνα δείξῃ ὅτι τοσαύτῃ μεταβολῇ [illegible] ὥστε ἃ πρότερον ἠσθιόμεν [illegible], ταύταις [illegible] ἀποδυόντες ἀποματτόμεθα. Βουθυτεῖ.] καταχρηστικῶς εἴρηται ἡ βουθυσία, δηλοῖ τὸν ὄγκον τοῦ
B μεγέθους καὶ τὸ [illegible] τῆς θυσίας. [illegible] ἑκατόμβην καλοῦσιν. ἐντελὴς δὲ ἡ θυσία, ἡ ἐξ ὑός. ταύρου, τράγου, καὶ κριοῦ, ἣν καλοῦσι τριττύν. τριττὺς δὲ ἡ παρ' Ἀθηναίοις ἡ ἐξ ὑὸς καὶ κριοῦ καὶ τράγου θυσία. Ἐδάκνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.] [illegible] ὁ δεσπότης [illegible] φέρει τὸν καπνὸν, ὁ δοῦλος δὲ οὔ.

GERARDVS. στατῆρσι.] Stater nummus fuit Atticus aureus & didrachmus. Pollux: ὁ δὲ χρυσοῦς στατὴρ δύο εἶχε δραχμὰς ἀττικάς. i. Stater
C aureus nummus duas drachmas Atticas habebat. ἀρτιάζομεν. Qui ἀρτιάζουσι, talos, nuces, nummos, aut quidpiam aliud in manu concludunt: poſt, pugno colluſori demonſtrato, rogant eum, ſintne in ea manu ἄρτια ἢ περιττά. i. res in numero pari, an vero impari. Si is qui reſpondet rectè coniectauit, obtinuit. qui autem exquirit, excidit: & è diuerſo. ἀπεψώμεσθα pro ἀπεψώμεθα, abundat σ Atticè. λίθοις. Pauperes aluo exonerata qualibet re nates tergent, lapide, tegula, ligno,
D herba, aut alia re quacunque, ad manum quæ eſt. Carion diues factus, adeò allia dedignatur (quæ tamen illi quondam deliciæ fuerant) vt alliis nates purget. idque crebro facere, mira eſt illi voluptas, vt receſſum adire ſæpius intelligatur, ductus voluptate magis quàm neceſſitate. βουθυτεῖ hoc verbũ per ſe ſignificat boues immolo, quod regum propriè eſt. Sacrificium huiuſmodi ἑκατόμβη appellatur. Hic autem quoniam reſpicit
E ὗν, τράγον & κριὸν, tantùm ſignificat macto, niſi quòd hoc verbo apparatus magnificentior demonſtratur. Quemadmodum verò pauperes in ſacrificium molam, popana, & pelanos, ita diuites in legitimum & perfectum ſacrificium Diis mactabant ſuem, hircum & arietem, quæ victima trittys dicebatur. Apud Romanos ex trib. itidem conſtabat ſacrificium, ex ſue, oue, & tauro: hinc conficta illis vox, ſolitaurilia, ἐς τοὺς [illegible]. Hoc de more eſt ſacra facientium. οὐχ οἷός τ' ἦν, non e-
F ram potens, i. οὐκ ἐδυνάμην, non poteram intus manere. Sed perpende non ferendam ſeruuli inſolentiam: dominus fumum fert, quem ſeruus ferre ſe non poſſe ait. Hæc cum iactaret Carion & iam redire domum pararet, ecce ſuperuenit qui antea diues, liberalitate factus erat miſer, poſteà verò quàm Plutus viſum recepit, in diuitem rurſus euaſit. Quoniam autem id ſibi contigiſſe ſcit à Pluto, cũ puero ad Chremylum pergit, non immemorem beneficij, neque ingratum ſe Plu-
G to probaturus. Puerum ergo ſuum vir iuſtus ſic alloquitur.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ δευτέρα.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

ACTVS IV. SCENA II.

IVSTVS, CARIO.

BISETVS. Δίκαιος ἀνὴρ μετὰ τριβωνίου, καὶ παλαιῶν ὑποδημάτων προσέρχεται τὸν Πλοῦτον ζητῶν, ἵνα ταῦτα τὰ χαριστήρια, καὶ λαμπρὰ δῶρα αὐτῷ χαριστήρια διδῷ, ὅτι δι' ἐκεῖνον ἐξαπίνης ἐπλούτει.

Δι. Ἕπου μετ' ἐμοῦ παιδάριον, ἵνα πρὸς τὸν θεὸν
Ἴωμεν. Καρ. ἔα τίς ἔσθ' ὁ προσιὼν οὑτοσί;
Δι. Ἀνὴρ πρότερον μὲν ἄθλιος, νῦν δ' εὐτυχής.
Καρ. Δῆλον ὅτι τῶν χρηστῶν τις ὡς ἔοικας εἶ.
Δι. Μάλιστ'. Καρ. ἔπειτα τοῦ δέει; Δι. πρὸς τὸν θεὸν
Ἥκω. μεγάλων γάρ μοι 'στὶν ἀγαθῶν αἴτιος.
Ἐγὼ γὰρ ἱκανὴν οὐσίαν παρὰ τοῦ πατρὸς
Λαβὼν, ἐπήρκουν τοῖς δεομένοις τῶν φίλων,
Εἶναι νομίζων χρήσιμον πρὸς τὸν βίον.
Καρ. Ἦπου σε ταχέως ἐπέλιπε τὰ χρήματα.
Δι. Κομιδῆ μὲν οὖν. Καρ. οὐκοῦν μετὰ ταῦτ' ἦσθ' ἄθλιος;
Δι. Κομιδῆ μὲν οὖν. κἀγὼ μὲν ᾤμην οὓς τέως
Εὐηργέτησα δεομένους, ἕξειν φίλους
Ὄντως βεβαίους, εἰ δεηθείην ποτέ.
Οἱ δ' ἐξετρέποντο, κοὐκ ἐδόκουν ὁρᾶν μ' ἔτι.

B *Sequere me puer, vt hunc eamus ad Deum.*
CA. Quis iſthic, qui ad nos recta contendit via?
IV. Vir antehac miſer, at nunc beatus illicò.
CA. Apparet te virum bonum eſſe. nam mihi
Talis videre. IV. omninò. CA. quid vis tibi?
IV. Deo
Veſtro mihi conuento opus eſt: Námque ingentiū
Bonorū is autor eſt mihi. Ego enim cùm, à patre
C *Mihi relictam olim, accepiſſem ſubſtantiam,*
Satis amplam: amicos in re dubia opis indigos,
Meis fortunis iuui liberaliter:
Ratus hoc in vita mihi fore apprimè vtile.
CA. Annon tua citò defecit pecunia?
IV. Planiſſimè. CA. annon tu inde factus es miſer?
IV. Videlicet. Nam ego ſpem firmam conceperā,
D *Eos, quos mihi demeruiſſem beneficiis,*
Si quando mala ſors ferret, vt indigerem ego
Ipſe, mihi amicos fore longè certiſſimos.
At illi ſicubi occurrebant in via,
Protenus in aliam deflectebant: vt ſuo
Aſpectu ne quidem dignarentur inopem.

Σχόλια. Ἕπου μετ' ἐμοῦ παιδάριον.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσόδου τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἴαμβοι οἱ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, κζ. ὧν τελευταῖος, χαριστήριά γ' ὡς ἐμὲ δῶρα τῷ θεῷ φέρειν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἕπου μετ' ἐμοῦ.] Πλάτων Μενεξένῳ. ἀλλ' εἰ μὴ πιστεύεις ἀκολούθει μετ' ἐμοῦ. Ἀνὴρ πρότερον μὲν ἄθλιος.] δίκαιος ἀνὴρ πρότερον πενόμενος ᾧ διαλέγεται ἢ ὁ Χρεμύλος ἢ ὁ οἰκέτης.

GERARDVS. Παιδάριον,] non de ſeruulo dici, ſed de puero huius hominis iuſti placet accipi. Si enim de ſeruo diceretur, potius dixiſſet ἕπου μοι, id eſt, ſequere me, quàm μετ' ἐμοῦ, mecū: nam vult pater vt filius ſuus ſentiat à Pluto bona ipſis eſſe, quæ vt vtriuſque erunt communia, ita conſentaneum eſt, vt communibus votis Deo gratos ſe teſtentur. Quod ſi cui magis lubet, vt de ſeruulo dicatur, non magnopere refragabor. vtrumlibet fuerit, inducitur κωφὸν πρόσωπον, id eſt, muta perſona, nam in hac ſcena cæteris loquentibus tacebit. Ideo autem adiicitur, vt intelligatur, quò, egreſſus domo ſua hic iuſtus, ire intendat. τὸν θεόν. Articulus excellentiam notat: magnum illum, & celeberrimum Deum cuius nomen apud omnes innotuit. ἴα. Quemadmodum ἄγε & φέρε de ſuis imperatiuis ἄγε & φέρε aduerbia formant, ſic ab ἐάω fit imperatiuum ἔα, συγχώρησον, id eſt ſine, quod migrat in aduerbium hominis ſe continentis, & ad aliquid conſiderandum ſe componentis. δῆλον ὅτι, hoc in loco hæc verba non explanant, ſed confirmant, certè, dubio procul. ὡς ἔοικας, vt E appares & videris. Si is es, quem præ te fers: nam externæ fronti non ſemper habenda fides. Eſt ἔοικας perfectum medium Atticum de quo ſupra: pro præſenti ponitur. μάλιστα. Minimè erras, probus vir ſum: quod ideo de ſe prædicat, ne à Pluto arceatur. τοῦ δέει; τοῦ pro τίνος, qua re indiges, id eſt, quid te mouet vt huc ad nos venias? Antea dixit τοῦ χρέει καὶ τοῦ δεόμενος ἦλθε. Quid quærens, cuius rei gratia. μετὰ τῶν ἐμῶν. ἱκανὴν οὐσίαν, tantum facultatum, quantum homini libero debet F eſſe ſatis. Ita loquitur qui modeſtus eſt, Arrogans oſtentator ſuas opes cum Crœſi opibus comparaſſet. Eodem & æquè modeſto animo ait ἐπήρκουν. ſic ſubminiſtrabam, vt contentos amicos eſſe oporteret. τῶν φίλων pro τοῖς φίλοις. χρήσιμον. Si vera ſunt quæ ſcribit Plato, ἕκαστος ἡμῶν οὐχ αὑτῷ μόνον γέγονεν. Nemo noſtrum natus eſt ſibi tantùm. Si quæ vulgò audiuntur, ἀναγκαιότερος πυρὸς καὶ ὕδατος ὁ φίλος, Magis neceſſarius eſt amicus, quàm ignis & aqua. Rurſum, oportere G etiam ἄχη τῶν φίλων κοινὰ εἶναι, dolores & incommoda amicorum communia eſſe: quis non ſtudeat amicis ſua impartiri, & ſuppeditare? Et re vera id fieri ita oportet, vere amicis, non autem iis de quibus dici ſolet. Ζεῖ χύτρα, ζῇ φιλία. Feruet olla, viget amicitia. ἦσθ' pro ἦσθα, quod ab Æolibus manauit, qui ſecundis perſonis in α exeuntibus

S a adu-

le adiiciunt, ergo ὧδε eſt τὸ ἄγε. κομιδῆ μὲν οὖν. Ecce vt ſimpliciter, minimè que accuratè loquitur, idem bis dixit, κομιδῆ μὲν οὖν. Qui affectatè loqui voluiſſet, lenocinio exquiſitiore ſuam orationē variaſſet: fucus enim mendacium comitari ſolet. κἀγὼ μὲν. In κἀγώ, καὶ abundat, & μὲν pro δὲ ponitur, ἢ ἐν δέοντι ἔχειν. i. ἰσχυρῶς, pertinaciter, vt proprio etiam periculo parati eſſent, mea cauſa perire. ἐξετρέποντο. Theognis optimo iure eos damnat amicos (ſi modò digni ſunt amicorum nomine) A qui ſunt μέχρι προσηγορίας φίλοι, i. ſalute tenus amici, quid autem de his dicturus erat, qui congreſſu, imò & aſpectu bene meritos de ſe, non dignantur? καὶ κατεγέλων. καὶ, præterea, augmentum habet ingratitudinis. Non ſalutari, non lubenter videri ab amico, videri graue debet, at etiam derideri, omnium eſt grauiſſimum. εὖ οἶδ' ὅτι. Aſſeuerationis formula, qualis eſt in οὐκ οἶδ' ὅτι, quo de ſupra. κομιδῆ μὲν οὖν. Vides perpetuam in dicendo ſimplicitatem? B

Καρ. Καὶ κατεγέλων γ' εὖ οἶδ' ὅτι. Δι. κομιδῆ μὲν
οὖν.
Αὐχμὸς γὰρ ὢν τῶν σκευαρίων μ' ἀπώλεσεν.
Καρ. Ἀλλ' οὐχὶ νυνί. Δι. ἀνθ' ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν
θεὸν
Προσευξόμενος ἥκω δικαίως ἐνθάδε.
Καρ. Τὸ τριβώνιον δὲ τί δύναται πρὸς τῶν θεῶν,
Ὃ φέρει μετὰ σοῦ τὸ παιδάριον τουτί; φράσον. C
Δι. Καὶ τοῦτ' ἀναθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν θεόν.
Καρ. Μῶν οὖν ἐμυήθης δῆτ' ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα;
Δι. Οὔκ. ἀλλ' ἐνεῤῥίγωσ' ἔτη τρισκαίδεκα.
Καρ. Τὰ δ' ἐμβάδια; Δι. καὶ ταῦτα συνεχειμάζετο.
Καρ. Καὶ ταῦτ' ἀναθήσων ἔφερες οὖν; Δι. νὴ τὸν
Δία. D
Καρ. Χαρίεντά γ' ἥκεις δῶρα τῷ θεῷ φέρων.

CA. Etiam irridebant te, ſat ſcio. IV. *planiſſimè.*
Nam ego areſfactus, & exhauſtus, me perdidi.
CA. Sed iam non amplius. IV. *ac proinde nunc Deum hunc*
Accedo, vt illi agam, quas debeo, gratias.
CA. Sed hoc detritum palliolum, quod fert tuus
Puerulus tecum, quid vult ſibi? dic obſecro.
IV. *Pluto huic, ad quem venio, conſecrare animus eſt.*
CA. Númnam hac ea veſtis eſt, qua tu magnis ſacris
Initiatus es? IV. *haudquaquam: ſed in ea frigui*
Annos nunc totos tredecim. CA. *ſed calcei*
Quid ſibi? IV. *& ipſi annos mecum hyemauêre totidem.*
CA. Ergo hos etiam ſacrandos affers? IV. *Per Iouem.*
CA. Speciosa nimirum dona affers huic Deo.

Σχ. Κομιδῆ μὲν οὖν.] ἀντὶ τοῦ παντάπασι μὲν οὖν. Αὐχμὸς γὰρ] τὸ ἑξῆς ἀπώλεσέ με ὁ ὢν αὐχμὸς τῶν σκευαρίων. ἀντὶ τοῦ δηλ. ἁπλῶς δὲ ἐστιν ἀντὶ τοῦ ξηρὸς γενόμενος ὑπὸ πενίας ἀπώλεσε τὰ σκευάρια. ἄλλως. μεταφορικῶς ἀπολέσαι με τὰ σκευάρια ἐκεῖνον. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀπώλεσά με τὰ ὄντα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ σίτου. ὅταν γὰρ αὐχμὸς ἐπέλθῃ, οὐ τῶν σταχύων ἀδρυνομένων, ἀφανίζεται ὁ σῖτος καὶ καταφθείρεται. εἴρηται δὲ περὶ ὑπόνοιαν τῶν πυρῶν καὶ κριθῶν. Τὸ τριβώνιον δὲ.] τὸ παλαιὸν ἱμάτιον. τοῦτο γὰρ ὁ οἰκέτης ἐβάσταζεν. Μῶν οὖν ἐμυήθης.] τὰ πρὸς τῆς Ἐλευσινίων νόμιμα. ἔθος γὰρ ἦν ἐν οἷς τις ἱματίοις μυηθείη, εἰς θεοῦ τινος ταῦτα ἀνατιθέναι, ὥσπερ δηλοῖ καὶ Μελάνθιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. πάτριον δέ ἐστι τοῖς θεοῖς ἀνιεροῦν καὶ τὰς στολὰς τοῖς μύσταις ἐν αἷς τύχοιεν μυηθέντες. μυστήρια δὲ δύο τελεῖται τοῦ ἐνιαυτοῦ Δήμητρι καὶ Κόρῃ τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα. καὶ ἔστι τὰ μικρὰ, ὥσπερ προκάθαρσις καὶ προάγνευσις τῶν μεγάλων. ἄλλως ἐκ τούτων εἰς τὰ ἱμάτια τοῦτό φησιν ἐπιγνωστέον. ἔνιοι δὲ τὰς τοιαύτας στολὰς εἰς τέκνων σπάργανα φυλάττουσι. καθαραὶ δὲ πάνυ ὑπάρχουσιν εἶναι. ἄλλως μεγάλα καὶ μικρὰ μυστήρια ἐτελοῦντο ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς, μὴ ὄντων δὲ πρότερον μικρῶν, ἐλθόντος Ἡρακλέους καὶ θέλοντος μυηθῆναι, ἐπειδὴ νόμος ἦν Ἀθηναίοις μηδένα ξένον μυεῖν, αἰδεσθέντες τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ ὅτι φίλος τῆς πόλεως καὶ υἱὸς τοῦ Διὸς, ἐποίησαν μικρὰ μυστήρια ἵν' οὕτως αὐτὸν μυήσωσι. ἐστὶ δὲ τὰ μὲν μεγάλα τῆς Δήμητρος, τὰ δὲ μικρὰ Περσεφόνης τῆς αὐτοῦ θυγατρός. ὁ δὲ μυηθεὶς, τὸ ἱμάτιον ὃ ἐφόρει ἐν τῇ μυήσει, οὐκ ἀπετίθετο, μέχρις ἂν τελείως ἀφανισθῇ ἢ διαῤῥυῇ. ἐν μὲν πρὸς Ἡρακλέα, τὸ δὲ πρὸς Διός σκεῦος ἐποίησαν. G

GERARD. Αὐχμὸς γὰρ ὤν. i. qua e.n. orta eſt ſiccitas, τῶν σκευαρίων i. vaſculorum. Præter expectatione hoc ſubiuit, credi potuit vt diceret, τῶν πυρῶν, ἢ κριθῶν, tritici vel hordei. Sine humore & imbre ſata, & fruges ad iuſtā nō perueniūt maturitatē, ſed ex maiore ſiccitate naſcitur ſterilitas, & agricolarū calamitas. Per metaphorā ait, poſt ſupellectilē conſumptā in gratiā amicorū, ſe in extremā deueniſſe paupertatē. Vnd. poſtea propemodū periit: nā in rebus aduerſis, perſonati amici amicos deſerūt. ἀλλ' οὐχὶ νυνί. ſ. αὐχμὸς ἀπολεῖ σε. ἀνθ' ὧν. quāobrem: quoniā ſcilicet res mihi iā ſuppetūt. δύναται, quid poteſt, cuius, aut quātę virtutis eſt. Ironię plena ſūt verba Carionis. Cū.n. lacerū ſit palliū, in quē vſū ferri poteſt? πρὸς τῶν θεῶν. Adiurat per Deos, quo ironiā prodat maiorē. φράσον. Hoc dicitur, vt hærenti & perplexo. ἀναθήσων. Quæ donaria in templis ſuſpenduntur, vt ſint poſteritati monumētū diuini alicuius beneficij, ἀναθήματα vocātur. Qui ea dicat & ſuſpēdit, ἀνατιθέναι dicitur. καὶ ante τοῦτο vel abundat, vel affirmat. ἐμυήθης. Apud Eleuſin Atticæ regionis vicum, ſacra fiebant, Eleuſinia dicta, quæ duūm generum erant, μεγάλα καὶ μικρὰ, i. magna & parua. Illa Cereri, hæc Proſerpinæ Cereris filiæ celebrabantur. Parua fuerunt velut προκάθαρσις & κατάχησις quædā, i. luſtratio prima & inſtructio, qua inſtituebantur, qui μεγάλοις ſacris volebant initiari. Moris fuit, vt quam veſtem quis eo tempore geſtaret, quo initiaretur, non priùs eam exueret, quàm longo vſu detrita, geſtari amplius non poſſet. nam tum ferebatur in templum, dicanda illi Deo religionis cuius cādidatus fuiſſet, qui ſacrādā offerebat. Rogat itaq; Cariō num ea veſtis ſit, quam puer portat, quam induerat Iuſtus vir, cùm ſacris Cereris initiaretur, ἐμυήθης, indefinitum eſt à μυέομαι. ἐν αὐτῷ. ſ. τριβωνίῳ. τὰ

H

μεγάλα.ſ.μυστήρια.ἐνεῤῥίγωσα,in ipſo περιβολίῳ ἐῤῥίγωσα, rigui, horrore & frigore penè contabui:à them.ῥιγόω.τὰ δ' ἐμβάδια.ſ.τί δ' ὠνῶ; χαρίεντα.Ironia eſt,vt ἦκεις φέρων periphraſis,pro φέρεις.Poſt hæc Iuſtus vir cum Carione ad Plutum erat in-

A greſſurus,de improuiſo autem aliunde prodiens Sycophanta,eos remoratur,qui deſperatis rebus, lamentabili voce,ſuam calamitatem deflet, grauitérque offenſus,de Pluto, tanti mali authore, conqueritur.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΧΑΡΙΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΣ.

Bisetvs. Ἄπιστος, καὶ πονηρὸς Συκοφάντης μετὰ μάρτυρός τινος ἥκει περὶ τῆς ἑαυτοῦ δυστυχίας, καὶ λιμοῦ σφόδρα μεμφόμενος. ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Καρίωνος,

Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλα δείλαιος.
Καὶ τρισκακοδαίμων, καὶ τετράκις καὶ πεντάκις
Καὶ δωδεκάκις, καὶ μυριάκις. ἰοὺ ἰού.
Οὕτω πολυφόρῳ συγκέκραμαι δαίμονι;
Καρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε. καὶ θεοὶ φίλοι.
Τί ποτ' ἐστὶν ὅ,τι πέπονθεν ἅνθρωπος κακόν;
Συ. Οὐ γὰρ σχέτλια πέπονθα νυνὶ πράγματα,
Ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας
Διὰ τὸν θεὸν τοῦτον, τὸν ἐσόμενον τυφλὸν
Πάλιν αὖθις, ἤνπερ μὴ λίπωσιν αἱ δίκαι;
Δι. Ἐγὼ σχεδὸν τὸ πρᾶγμα γιγνώσκειν δοκῶ.
Προσέρχεται γάρ τις κακῶς πράττων ἀνήρ,
Ἔοικε δ' εἶναι τοῦ πονηροῦ κόμματος.
Καρ. Νὴ Δία καλῶς τοίνυν ποιῶν ἀπόλλυται.
Συ. Ποῦ ποῦ 'σθ' ὁ μόνος ἅπαντας ἡμᾶς πλουσίους
Ὑποσχόμενος οὗτος ποιήσειν εὐθέως,
Εἰ πάλιν ἀναβλέψειεν ἐξ ἀρχῆς; ὁ δὲ
Πολὺ μᾶλλον ἐνίους ἐστὶν ἐξολωλεκώς.
Καρ. Καὶ τίνα δέδρακε δῆτα τοῦτ'; Συ. ἐμὲ τουτονί.
Καρ. Ἦ τῶν πονηρῶν ἦσθα καὶ τοιχωρύχων.
Συ. Μὰ Δί', οὐ μὲν οὖν ἔσθ' ὑγιὲς ὑμῶν οὐδενός,
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔχετέ μου τὰ χρήματα.

ACTVS IV. SCENA III.

B

Sycophanta, Cario, Ivstvs.

καὶ δικαίου ἀνδρὸς καταγελᾶται, καὶ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος, ὃν ἤγαγεν, ἐρημωθεὶς, κάκιστος κάκιστα ζημιοῦται.

HEi mihi miſero, quàm miſerè perij nunc miſer?
C *O ter me miſerè miſerũ, & quater & quinquies,*
Et duodecies, & decies millies: ah, ah
Men' obrui tam multiplici infortunio?
CA. *Proh auerrunce Apollo, & vos Dij boni.*
Quid hoc tandem mali eſt, quod hic homo pertulit?
SY. *An non miſerè perij: qui tantum hodiè mali*
Accepi, rebus amiſsis domi omnibus:
Idque hunc propter Deum? ſed niſi iura omnia
D *Deficiant, cæcitatem ad priſtinam breui*
Iterũ redigetur. Iv. *videor propemodũ, quid hoc*
Rei ſit, proſpicere. Nam qui huc accedit, is
Fortuna premitur iniqua: cæterùm,
Vt mihi videtur, eſt homo peſſimæ notæ.
CA. *Meritò ergò, per Iouem, perierit furcifer.*
SY. *Vbi eſt? vbi ille, qui ſe promiſit hodiè,*
Repentè facturum nos omnes diuites:
E *Modò ei videre liceat, vt antè viderat?*
Nam ille miſeriores quoſdã, quàm fuerant, facit.
CA. *Et quem ille miſeriorem fecit?* SY. *me puta.*
CA. *Quia tu nebulo eras, & perfoſſor parietum.*
SY. *Non per Iouem: ſed veſtrum nemo ſanus eſt.*
Neque eſt, vt meam non habeatis pecuniam.

Σχόλια. Οἴμοι κακοδαίμων.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ρθ. ὧν τελευταῖος ὁ δι' εἰσιόντος ἵνα προσεύξῃ τὸν θεόν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐστὶ ἵξῆς χοροῦ αὖθις. ἰσχύειν γὰρ πάντα θέσθαι χορὸν, εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν ἐντὸς, ἄχρις ἂν τις ἐπέλθῃ ὑποκριτὴς ἕτερος. Οὕτω πολυφόρῳ.] πολλά μοι κακὰ ὑφ' ἕνα καιρὸν ἄγοντι ἢ ποικίλα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ πολὺ ὕδωρ ἐπιδεχομένου οἴνου, ἤγουν ἀκράτου καὶ ἰσχυροῦ πρὸς τὸ κακόν. εἴρηται δὲ, ὅτι πολύφορον μὲν ἔλεγον τὸν πολλὴν κρᾶσιν δεχόμενον. ὀλιγοφόρον δὲ, τὸν ὀλίγην. ἢ μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν πολυκάρπων χωρίων. ἢ πολυανθῶν δένδρων. ἄλλως. συγκέκραμαι. μεταφορικῶς ὡς ἀπὸ οἴνου καὶ ὕδατος τῆς συγκράσεως γινομένης.

Bisetvs. Πολυφόρῳ] πολυφόρος, καὶ ὀλιγοφόρος παροξυτόνως δοκεῖ χαριέστερον, ὡς πυρφόρος, καρποφόρος, καὶ τὰ παραπλήσια.

Gerard. Τρισκακοδαίμων,]de incremento numerorũ vult incremẽtũ notari malorũ. Qui infelices omneis, inquit, mea ſupero infelicitate, tripla, quadrupla, quintupla, duodecupla, & decies millecupla. πολυφόρῳ, vinũ multæ aquæ patiens, &

F quod vocant οἶνον οἰνώδη, i. vinũ vinoſũ, Græci appellant πολυφόρον, quẽadmodũ quod debile eſt, & aquæ impatiens ὀλιγοφόρον. Sycophanta non ineleganti metaphora dicit ſe diuexatũ à dæmone, & genio quopiã malo πολυφόρῳ, qui ipſi multa & varii generis mala inuexit, quibus non aliter vires & bona amiſit, quàm vinũ dilutius ſuã vim amittere ſolet. Id quod vel protrito liquet adagio, ἀπώλεσας τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ, i. Perdidiſti vinũ infuſa aqua. συγκέκραμαι, commixtus ſum, de vi-

G no enim dicitur diluto & tẽperato. Accipitur pro oppreſſus ſum, attritus & ſubuerſus. Dicitur autẽ συγκέκραμαι, pro συγκεκέραμαι per ſyncopen, thema συγκεραννύω, ſeu συγκεράννυμι. Vide κεραννύω, verbum anomæ. φίλοι amici hominibus, qui ab hominibus mala depellitis, triſtia, & calamitoſa amolimini. ἀπολωλεκώς. Participium

Atti-

Atticum ab ἀπόλλω, cõmune eſſet ἀπολωλεκώς. Tale fuit ἀπώλωλα, verbum perfectum ab ἀπόλλομαι pro ἀπώλετο. pro τὰ ἐκ τῆς. i. ἀγαθὰ. ἐκ τῆς οἰκίας, οἰκεῖα, domeſtica, i. domus meæ. τουτονὶ, in hoc pronomine ſubeſt faſtidium & contemptus.

Σχόλια. Ἤνπερ μὴ λίπωσιν αἱ δίκαι] ἀντὶ τοῦ ἐὰν τὸ δικαστήριον μὴ φθαρῇ. σκώπτει δὲ πάλιν, ὡς δῶρον οὐδὲν πλὴν ἐν δίκαις κέρδος. εἶναι τοῦ πονηροῦ κόμματος. [κόμμα, εἰς ὃ φαῦλον τὸ νόμισμα, ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν φαύλου συστήματος, πονηροῦ κόμματος εἶπεν. ἐπειδὴ καὶ περὶ πλούτου λόγος. εἴρηται δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κιβδήλων νομισμάτων, διὰ τὸ, ὀλίγον μὲν ἔχειν χρυσὸν, πλείονα δὲ χαλκόν. ἐπισημαίνεται δὲ τὴν λέξιν σεμνότητος χάριν. ἐπειδὴ μὴ περὶ νομισμάτων τὸ κόμμα εἴρηκεν. ἀττικὸν δὲ τὸ ἐξολωλεκώς.

Gerardus. Πάλιν αὖθις] ἐκ περισσοῦ λέλεκται. altera enim dictio ſuffeciſſet. ἤνπερ ἐὰν, ſi iura non me reliquerint, i. ſi iudices corrupti non fuerint. Eſt λίπωσι à th. λείπω. κόμματος à κόπτω, percutio, cudo, nummus dicitur non bene percuſſus, qui illegitimus eſt & adulterinus. κίβδηλος, ad impoſturam factus. Per metaphoram dicimus mali commatis eſſe, qui moribus eſt improbis. Ideo autem ſicut, quia quemadmodum numiſma ex inſpecta imagine protinus dignoſcitur quale ſit, legitimum an adulterinum, ita ex oris figura ferè ingenium hominis & mores deprehendimus. Euripides,

Ἴσως δ' ἂν ὡς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπων σίεσ,
Τί χρῆμ' ἰδών τις εἰ πέφυκεν εὐγενής. id eſt,

Vbi hominum formam conſideraris, vt plurimum ſanè cognoſcas quiſne ſit indolis generoſæ. καλῶς ποιῶν, rectè agens. Quod rectè ſit, iure ſit. Dum hic κακῶς πράττει, i. præpoſteris vtitur rebus, καλῶς ποιεῖ, pulchrè facit, optimo iure ita illi contingit. Oportet enim bona bonis eſſe, & mala malis. ἐπωχόμενος, participiũ à verbo ἐπιτρχόμαι. ἐκεῖνος. In genere loquitur, nec ſe lubenter nominat expreſſim, vir ſuperbus, & qui falſo titulo probitatem præ ſe fert, vt hoc modo ſimplices in fraudem illiciat, & in exitiũ calumnioſè protrahat. ἐστὶν ἐξολωλεκώς, periphraſis, pro ἐξολώλεκε. τίνα poſt δέδρακε, quod duobus accuſatiuis iungitur. Latini perſonam vertunt vel in datiuum, vel in accuſatiuum cum præpoſitione: cui? vel in quem hæc fecit? i. Quoſnam peius tractauit? τουτονὶ, τοῦτον, pronomen eſt δεικτικόν. Ne longius petas qui de Pluto queratur, habes qui tecum de eo expoſtulet, me hũc ſcilicet ipſum. τῶν πονηρῶν. genitiuus hic ſubauditum habet vel nomen, εἷς, vnus es improborum: vel præpoſitionem ἐκ, vt ſit ἐκ τῶν πονηρῶν, ex improbis es, i. de numero & ordine ſceleſtorum hominum, & qui vi, iniuria, ac violentia ſibi viuendi rationẽ parant. μὰ Δία, negatio cum iureiurando. Repetitur negatio ὑμῶν οὐκ (vel iunctis particulis οὐκ ἔσθ' ὅπως) non eſt, Ioue teſtor, nõ eſt, inquam, ὑγιὲς οὐδ' ἑνὸς ὑμῶν, ſana mẽs in vllo veſtrum: Nemo planè veſtrum, ſanæ mentis eſt. Sonant hęc ad verbum, non eſt ſanum, id eſt, ſanitas & ſanus animus, vllius veſtrum. οὐδ' ἑνός tertiam habet negationem, quæ ſummam ſycophantę importat aſſeuerationem. κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ. Verbum verbo ſic reddes, Nec eſt vt non, id eſt, non fieri poteſt quin. verbo vno dixiſſet, ἦ vel ὄντως, Re vera poſſidetis: ſed longa verborum hęc circuitio, irritati animi ſignificationem habet expreſſiorem.

Καρ. Ὡς θρασὺς, ὦ Δάματερ, εἰσελήλυθεν
Ὁ συκοφάντης. δῆλον ὅτι βουλιμιᾷ.
Συ. Σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως, οὐκ ἂν φθάνοις.
Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γὰρ δεῖ σ' ἐκεῖ στρεβλούμενον
Εἰπεῖν ἃ πεπανούργηκας. Καρ. οἰμώζ' ἄρα σύ.
Δι. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα πολλοῦ γ' ἄξιος
Ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ὁ θεὸς οὗτος, ὅτι
Τοὺς συκοφάντας ἐξολεῖ κακοὺς κακῶς.
Συ. Οἴμοι τάλας. μῶν καὶ σὺ μετέχων καταγελᾷς;
Ἐπεὶ πόθεν θοἰμάτιον εἴληφας τοδί.
Ἐχθὲς δ' ἔχοντ' εἶδόν σ' ἐγὼ τριβώνιον.

CA. Proh magna Ceres, quàm ſeſe infert ferocultũ
Hic Sycophanta? IV. Certum, quòd inedia perit.
SY. Nunquam effugiès hodie, quin te illicò in forum
Ad iudicem rapiam. Nam oportet te, rotæ
Illic reuinctum, & radijs inſertum, tua
Flagitia profiteri. CA. hem tibi: plora tu interim.
IV. Næ per Iouem ſeruatorem, magni hic Deus
A Græcis fieri poſthac debet omnibus:
Quòd etiam ſycophantas male perdit malos.
SY. Heu me miſerum, an tu etiã pro ridiculo tibi
Atque oblectamento me habes? ſed hem, cedò
Vnde hoc tibi pallium tam ſplendidum? Nam heri
Modò, trita te lacerna amictum videram.

Σχ. Ὡς θρασὺς ὦ Δάματερ.] στωμύλος. κατεμωκῶντο [illegible] τὸ ὦ Δάματερ λέγοντες. ὁ δὲ νοῦς, πῶς ἰταμῶς καὶ μέγα φρονῶν κατ' ἡμῶν εἰσελήλυθεν. Ὁ συκοφάντης] [illegible] μοχθηροῖς ἐστι κείμενον, ἴδει γὰρ ὥς τις χρηστὸς ἦν ἢ ὡς τ' ἀνὴρ τὰ σῦκα φαίνειν [illegible] τρόπον. [illegible] μοχθηρὸν ἡδὺ [illegible] πεποίηκε διὰ τὸ [illegible] ἔχει ὁ συκοφάντης οὕτω καλεῖται οἱ [illegible]. ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. τὸ παλαιὸν [illegible] ἐξάγειν ἐκ τῆς Ἀττικῆς τῆς φυτείας ἀρχὰς [illegible] τοὺς [illegible] ἔτι διαφυλάττοντες [illegible] οὕτως ὀνομασθῆναι λέγουσιν ἀπὸ τούτου [illegible] μάτην [illegible] καλοῦσι τὸ [illegible] φαίνειν τὸ [illegible] δηλοῦντος. ὅτι δὲ ἀπὸ τούτων [illegible], ἐκ τοῦ δὲ δῆλον, συκαστάς γὰρ τοὺς φιλεγκλήμονας καὶ συκοβίους. καὶ συκωρούς. καὶ συκολόγους. καὶ φιλοσυκίους καὶ συκοίδας. καὶ συκοπαίδας [illegible] τοῦ πάντας ἐγκλήματα ἐφέλκειν. Βουλιμιᾷ] πάνυ λιμώττει. καὶ πεινῇ λίαν. ἀπὸ τοῦ βου ἐπιρρήματος ὅπερ ἐπιτατικῶς ἐστι δηλωτικὸν ἀντὶ τοῦ λίαν. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ βούπεινα. μεγάλη πεῖνα. καὶ βουγάϊος. καὶ βούγλωσσος. τινὲς δὲ εἶδος νόσου φασὶν, ἐν ᾗ πολλὰ ἐσθίοντες, οὐ πληροῦνται. τῶν γὰρ συκοφαντῶν τοιοῦτος ὁ τρόπος. Γαληνὸς δὲ ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς καθέστηκε δυνάμεως [illegible] τοῦ ἔξωθεν ψύξεως ὁ βούλιμος, ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ πείνης, ἔπειτα δὲ ἔχων αὐτὴν συνοῦσαν.

Gerard. θρασὺς] elato & audaci animo, vt qui

vix dum ingreſſus,& Deum vanitatis, atque impoſturæ,& nos furti accuſet. εἰσελήλυθεν,huc venit,nos adortus eſt,rectà nos adiit. ὢ pro ἐστί,geſtu hoc effertur aſpernabili. βουλιμιᾷ. Ingens & non toleranda fames βουλιμία dicitur, vnde βουλιμιᾷν ſumma laborare inedia. βοῦ,aduerbium eſt intendẽdi,quod ſignificat πάνυ,μεγάλως, & λίαν. λιμὸς fames:vt is dicatur βουλιμιᾷν, qui præ fame totum bouem ſit deuoraturus. Iuſtus culpam iracundiæ in famem ſycophantæ cenſuit reiiciendam. Quod ita acerbè deſæuiat, inquit,hoc fames efficit. Dictum eſt autem vetere prouerbio,Fames & mora bilem in naſum conciunt. Et famelicorum ventrem,latrantem dicunt, & iratum.

Σχόλια. Σὺ μὲν εἰς ἀγοράν.] τοῦτο πρὸς τὸν θεράποντα. τὸ δὲ οὐκ ἂν φθάνοις,ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν τέρας σχοίης τῶν κακῶν. Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ,] τροχός τις ἦν ἐν ᾧ δεσμούμενοι οἱ οἰκέται ἐκολάζοντο. τοῦτο δὲ λέγει ὁ ἄδικος πρὸς τὸν θεράποντα.

Gerardvs. φθάνοις. Sic expones verbum φθάνω,οὐκ ἂν φθάνοις ἰὼν, nunquam efficies quin eas,nulla ratione poteris te expedire, quin à me in ius voceris. Dicuntur hæc Carioni, qui acerbius eum vocauerat πονηρὸν, τοιχωρύχον,& ὑπέρβαρον συκοφάντην. Modeſtius enim multo Iuſtus dixerat eum βουλιμιᾷν. Ecce autem vt ad lites mouendas paratus eſt calumniator. τροχοῦ. Noxij adligabantur rotis, vt radiis rotarum conuulſi,lenta quidem morte, ſed maximo cruciatu illic perimerentur. Peculiarius fuiſſe ſeruis tormentum hoc volunt,quo exiculpebatur, quod illi perperam admiſerant. οἰμώζειν,luge. Ergo iam te tui pœniteat dicti. Minatur illi verbera & luctum. Aut verò contemptus eſt. Quos enim aſpernamur, iubemus eos plorare. Sumptum à Scythis, qui Dario regi nihil aliud reſponderunt,quàm κλαίειν. Σωτῆρα. Ex quamplurimis cognominibus Iouis, vnum fuit cum primis celebre quo Σωτὴρ,id eſt,ſeruator dictus eſt, quod in conuiuiis maximè veteres vſurpabant. Priſci moris fuit,vt cibis appoſitis vinum merum infunderetur, quo ſignificatum volebant, quanta vis eſſet boni dei. Poſtea quàm verò quiſque pro ſuo arbitrio diluiſſet, nomen Iouis Seruatoris præſtabantur,per hoc innuentes, vinum ita eſſe temperatum, vt citra noxam bibi iam poſſet. Primum poculum Ioui ſacrabatur, qui pro loco,& re nomen ſortiebatur. In victoriali conuiuio,calix dicebatur Διὸς ὀλυμπίου. Iouis Olympici. In nuptiali autem, Διὸς ὡραίου γάμου, Iouis tempeſtiuarum nuptiarum authoris. In hac re primus crater Iunoni itidem vt Ioui ſacrabatur. Secundum poculum ἡρώων tribuebatur, heroibus & ſemideis. Tertium poculum τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι ſacrabant,id eſt,Ioui ſoſpitatori propterea quòd crederent potationem huc uſque citra ebrietatem conſiſtere poſſe. Vltra autem quod erat,ad libidinem vergere & intemperiem. Qua ratione tertium craterem vocabant τέλειον, id eſt, perfectum & ſummum,vt in quem bibendi deſineret modus. Quanquam Aſclepiades ad tertium vſque ſcyphum progredi noluerit qui aiebat, primum ad ſitim pertinere,ſecundum ad voluptatem, tertium ad ebrietatem, quartum ad inſaniam. Vide autem, num idcirco Iuſtus vir hic per Iouem Seruatorem ideo iuret, vt recordatio conuiuiorum, in quibus frequens ſycophanta fuerat,& mentionem Iouis Seruatoris audierat, grauius eum offendat,qui nunc miſer, à conſortio hominum,vt execrabilis ſubmouendus eſt. πολλοῦ ἄξιος,multa re dignus eſt,magni fit,multum honoris conſequitur. μετέχων, ſocius iniuriarum. θοιμάτιον,τὸ ἱμάτιον. εἴληφας. Perfectum Atticum ab anomali verbo λαμβάνω.

Δι. Οὐδὲν προτιμῶ σου. φορῶ γὰρ πριάμενος
Τὸν δακτύλιον τονδὶ παρ' Εὐδάμου, δραχμῆς.
Καρ. Ἀλλ' οὐκ ἔνεστι συκοφάντου δήγματος.
Συ. Ἆρ' οὐχ ὕβρις πολλὴ ταῦτ' ἐστί; σκώπτετον,
Ὅτι δὲ ποιεῖτον ἐνθάδ' οὐκ εἰρήκατον.
Οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ' ἐστὸν οὐδενί.

Iv. *Nihili ego te facio. Nam & hunc geſto annulum,*
Drachma redemptum ab Eudamo, ſummo opifice.
CA. *Sed contra ſycophantæ morſum non ineſt*
Remedium. SY. *an non inſignis hæc iniuria*
eſt?
Illuditis quidem:ſed cuius rei gratia
Hic hæretis,nondum dixiſtis mihi.
Neque enim vllius bonæ rei cauſa eſtis hîc.

Σχόλια. Οὐδὲν προτιμῶ σου.] οὐ φροντίζω σου. εἴρηται δὲ τὸ προτιμᾶν ἐπὶ τοῦ λόγον ἔχειν καὶ ἐπιστρέφεσθαι. λέγει οὖν, οὐ φοβοῦμαι σε ἔχων φυσικὸν δακτύλιον. δακτύλιον δὲ τὸν λεγόμενον φαρμακίτην. Εὔπολις Βάπταις μέμνηται. ὁ δ' Εὔδαμος φαρμακοπώλης ἦν ἀμφίβιος ἢ χρυσοπώλης, τετελεσμένους δακτυλίους πωλῶν. φιλόσοφος δὲ ἦν ἐστὶν ὁ Εὔδαμος φυσικοὺς δακτυλίους ποιῶν πρὸς δαίμονα καὶ ὄφεις καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐθεράπευον γὰρ τοὺς ὀφιοδήκτους. μᾶλλον δὲ τὴν ἀρχὴν οὐκ εἶναι ὑπ' ὄφεων δακνομένους. Τὸν δακτύλιον τονδί.] ἀλεξιτήριον τὸ δακτυλίων ἀπ' ἐκείνων κατὰ Καρυστίας ἀποτρεπτικὸν δακτύλιον, ὃν καλοῦσι φαρμακίτην, πρὸς ὃ θεράπευν, κἂν ἔχῃς φαρμακίτην δακτύλιον, ἀλλ' οὐ πρὸς δῆγμα συκοφάντου, ὡς τούτων χείρων ὄντων ἢ θηρίων, πρὸς ἃ ὁ δακτύλιος ποιεῖται. ἀλλ' οὐκ ἰσχύει φησὶν ἐστὶν ὁ δακτύλιος πρὸς τὸ δῆγμα τοῦ συκοφάντου. τοῦτο δὲ ὁ ἕτερος πρεσβύτης λέγει ὁ τὴν πρέσβειαν κομίσας. οὐ γὰρ δύο τοῦ συκοφάντου φλυαροῦσι. λέγει δὲ ὅτι οὐκ ἔστι τις ἐν τῷ δακτυλίῳ ἐπῳδὴ ἢ φάρμακον πρὸς δῆγμα τοῦ συκοφάντου. ἐπεὶ εἰώθασι λέγειν οἱ τὰ τοιαῦτα πωλοῦντες ὅτι χρήσιμεύει τόδε πρὸς τόδε. λέγει οὖν ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἄκος καὶ ἡ ἀντιπάθεια οὐδὲν ἰσχύει πρὸς δῆγμα συκοφάντου. τὸ δὲ δῆγμα, σκληρὰ λέξις ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν εἰρημένη. ἄλλως. μὴ λάθῃς εἰς τὸ δήγματος ἔξωθεν τὸ ἀποτρεπτικὸς, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλ' ἔστιν ἡ γενικὴ πρὸς τὸ δακτύλιος, οὕτως. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὁ δακτύλιος δήγματος συκοφάντου. τουτέστιν, οὐκ ἔχει ἰσχὺν πρὸς τοὺς συκοφάντας, ὥσπερ εἰς τὰ τῶν ὄφεων δήγματα.

Gerardvs. Προτιμῶ] propriè eſt, pluris facio,

pro

pro ſimplici ponitur, facio, curo, κήδομαι. Idem quod dixerat Carion, οἴμωζε ἄρα σύ. Δακτύλιον. In anulis ferendis fatalem quandam, ac velut magicam ineſſe virtutem, antiquitas exiſtimauit, vel ad depellenda incommoda, vel commoda iis conciliãda, qui anulos geſtarent. Gyges Lydorum rex tantæ efficaciæ anulos habuiſſe fertur, vt illis diteſceret, illis gratus & amabilis eſſet, & quocunque libitum erat, iret. Talem habere ſe Iuſtus ait, quem ab Eudamo emerit, qui philoſophus fuit, rerum naturalium peritiſſimus, in hoc genere adeò exercitatus, vt anulos conficeret aduerſus dæmones, veneficia, ferarum morſus, præſertim contra ſerpentes, qui eiuſmodi erant, vt non ſolum homines ὀφιοδήκτους, id eſt, à ſerpentibus iam morſos curarent, ſed & ne morderentur, impedirent, qui propter præſentem remedij præſtantiam φαρμακῖται vocabantur, quemadmodum φυσικοί, propter mutuam rerum naturalium vel συμπάθειαν, id eſt, conſenſum & cognationem, vel ἀντιπάθειαν, id eſt, diſſenſum & repugnantiam. Naturalium enim rerum opportuna applicatio conferebat ad contrahendum, vel expellendum. Id hæc noſſe exiſtè, eius demum eſt, qui naturalium rerum cauſam callet, & vim ſecretiorem. δραχμῆς. Collocatur hæc dictio poſt participium πριάμενος. Drachma tamen capit ſex obolos, vt merè exiguum videri queat pretium rei tam nouæ & ex-

A quiſitæ. At hoc dicit vt iniuriam faciat ſycophantæ, cui iam adeò anguſta res eſt, vt ne drachma quidem ſuperſit huiuſmodi anulis comparandis, cùm contrà, bonis vſqueadeò nihil deſit, vt pretioſiſſima quæque minimo etiam conſtent. δήγματος. Etiam ſi anulus quem geſtas plurimũ n poteſt aduerſus morſum ferarum, tamen aduerſus dentem & calumniam ſycophantæ, inefficax eſt. Nam nemo eſt, quamlibet etiam bonus & æquus, qui ſycophantarum vitet calu-
B mniam. Conſtructio eſt eiuſmodi, οὐκ ἔνεστι, ſcilicet φάρμακον, id eſt, remedium, vel ἐπῳδή, id eſt, incantatio, δήγματος συκοφάντου, aduerſus morſum ſycophantæ. vel οὐκ ἔνεστι, ſcilicet δακτύλιος, non conficitur anulus, δήγματος, ἔχων ἰσχὺν πρὸς τὸ δῆγμα συκοφάντου. σεσώρευται. Non fuit cur illi dicerent, præſertim non roganti, ſed hoc illi graue, quod nihil de illis audiat, vnde cauſam accipiat, qua eos poſſit in ius vocare. Id quod fa-
C cturus erat cùm Carion dixit, ἢ τῶν πονηρῶν ἦσθα, καὶ τοιχωρύχων (Animum enim eius rei iracundæ fuiſſe ſycophantæ, teſtatus ſatis eſt ipſe, cùm dixit, Σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως, οὐκ ἂν φθάνοις) ſed illi non iam aderat teſtis, qui poſtea quaſi aliud agens, eò adrepſit, vbi hi contendebant. At coram teſte cauent Iuſtus & Carion, ne quid inconſultius effutiant, quod ipſis poſtea obfuturum ſit.

D

Καρ. Μὰ τὸν Δί', οὔκουν τοῦ γε σοῦ, σάφ' ἴσθ' ὅτι.

Συ. Ἀπὸ τῶν ἐμῶν γὰρ καὶ μὰ Δία δειπνήσετον.

Δι. Ὡς δὴ 'πὶ τἀληθείᾳ σὺ μετὰ τοῦ μάρτυρος
Διαρραγείης, μηδενός γ' ἐμπλήμενος.

Συ. Ἀρνεῖσθον; ἔνδον ἐστὶν ὦ μιαρωτάτω
Πολὺ χρῆμα τεμαχῶν, καὶ κρεῶν ὠπτημένων.
ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ ὖ.

Καρ. Κακόδαιμον, ὀσφραίνει τι; Δι. τοῦ ψύχους γ' ἴσως,
Ἐπεὶ τοιοῦτόν γ' ἀμπέχεται τριβώνιον.

Συ. Ταῦτ' οὖν ἀνασχετ' ἐστὶν ὦ Ζεῦ καὶ θεοί
Τούτους ὑβρίζειν εἰς ἔμ'; οἴμ' ὡς ἄχθομαι.
Ὅτι χρηστὸς ὢν καὶ φιλόπολις, πάσχω κακῶς.

CA. *Quæ tibi quidem bona ſit, eam propter non adjumus.*

SY. *Vos per Iouem, hodiè de meo cœnabitis.*

IV. *Vtinam, ſi hoc verum eſt, tu cum teſte tuo crepes*
Medius, licet nullo diſtentus ſis cibo.

SY. *Negatis? at intus magna vis eſt piſcium:*
E *Et magna, vt olfacio, aſſarum vis carnium,*
Hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy.

CA. *Et quid odoraris tu ſcelus?* IV. *frigus puto:*
Cùm perforato ſiet amictus pallio.

SY. *Tantámne pati me ab iſtis contumeliam?*
Proh Deûm & hominum fidem: dolore differor:
F *Quòd vir bonus, & patria amans, hæc mala ſuffero.*

Σχόλια. Οὔκουν τοῦ γε σοῦ.] ἀγαθοῦ δηλονότι. Ὡς δὴ 'πὶ τἀληθείᾳ] ἀντὶ τοῦ ἀληθινῶς. Μετὰ τοῦ μάρτυρος.] ἀμφότερα γὰρ ηὔχετο ἵνα αὐτοὺς εἰς δίκην καλέσῃ. ἐπεὶ [illegible] τῷ συκοφάντῃ ἕπεταί τις ὥσπερ μαρτυρῶν. ὡς ἀ[illegible] τοῦ συκοφάντου καὶ μάρτυρα ἵνα εἰς δίκην καλέσηται [illegible] φησι. ὖ ὖ.] [illegible] ψιλῶν τοῦτο [illegible] ὅτι χοιρείων κρεῶν ὀσμῆς ᾔσθετο. ἄλλως. [illegible] G ὀσφραίνεσθαι [illegible] ἐπιστρεφόμενος [illegible] τοῦ ψύχους γ' ἴσως] [illegible] ζῶα [illegible] ψύχους [illegible] ἐστραμμένον).

GERARDVS. τοῦ γε σοῦ.] ſ. ἀγαθοῦ. repete ex [illegible] ἀγαθοῦ τοῦ γε σοῦ. ἄρα pro ἀρὰ, [illegible] τῶν ἐμῶν. ſ. ἀγαθῶν de meis facultatib. furti

eos inſimulat, vt quid contumelioſè illi obiiciãt, ſed Iuſtus prudenter conuitium in riſum vertit. Sic diſrumparis, vt verum eſt quod dicis, nempe nos de tuo cœnaturos. Sic ergo illudit, Si nos de tuo cœnabimus, tu velim, vt rumparis inuidia. Quod ſi non ita continget, meritò mendacij es accuſandus. Vtrouis accidente, omnis & noxa, & culpa in te erit retorquenda. τοῦ μάρτυρος. demõſtrat teſtẽ Sycophantæ, cui tantundẽ mali imprecatur. χρῆμα. Nomen hoc cum genitiuo excellẽtiam quandam notat. χρῆμα φρονήσεως, mirabilis prudentia. Aliquando adiectiuum adiicitur, vt καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα, res pulcherrima &

maxima. Per ſuperlatiuum enim excellentia quę huic dictioni ineſt, ſignificatur. Ergo πολὺ χρῆμα τεμαχῶν, vocat ingentia fruſta piſcium. Non enim aliarum rerum, quàm piſcium τεμάχη, id eſt, pars eſt. Propterea diſcrimen notaturus poeta ſubiungit, καὶ κρεῶν. In aliis rebus à piſce, portio τόμος vel κόμμα potiùs vocetur. Meminit autem piſcium, quòd olim in conuiuiis præcipuus luxus in piſcibus eſſet. ὗ ὗ, his aduerbiis exprimit ſonum eorum, qui ſpiritu per nares ducto, & reducto, nidorem ciborum olfaciunt. ὀσφραίνει.

A Atticum pro ὀσφραίνῃ. τοῦ ψύχους. Subaudi τι vel ὀσμὴν, olfacit, id eſt, ſentit, percipit. Quod narium eſt, ad totum corpus transfert. Verba enim ſenſuum, confundi nouum non eſt, vt videre pro audire. ταῦτα ἀνασχετά, hæc tolerabilia & æquo animo ferenda? ἐπεί vrget, & indignationem habet. Subiungit autem quæ illa ſint quæ non patienter ſufferat, nempe τούτους ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ χρηστός. verba hæc meram ſapiunt συκοφαντίαν, modeſtus enim qui eſt, ſuarum laudum & virtutum B ἐγκωμιαστὴς non eſt.

Δι. Σὺ φιλόπολις καὶ χρηστός; Συ. ὡς οὐδείς ἀνήρ.
Δι. Καὶ μὴν ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναί μοι. Συ. τὸ τί;
Δι. Γεωργὸς εἶ; Συ. μελαγχολᾶν μ' οὕτως οἴει;
Δι. Ἀλλ' ἔμπορος; Συ. ναὶ σκήπτομαί γ' ὅταν τύχω.
Δι. Τί δαί; τέχνην τιν' ἔμαθες; Συ. οὐ μὰ τὸν Δία.
Δι. Πῶς οὖν διέζης, ἢ πόθεν, μηδὲν ποιῶν;
Συ. Τῶν τῆς πόλεώς εἰμ' ἐπιμελητὴς πραγμάτων
Καὶ τῶν ἰδίων πάντων. Δι. σύ; τί μαθών; Συ. βούλομαι.
Δι. Πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε,
Εἴ σοι προσῆκον μηδέν, εἶτ' ἀπεχθάνει;

Iv. *Tu vir bonus, & patriæ amans?* SY. *vt nullus alius.*
Iv. *Quæſo hoc reſponde mihi, quod te rogo.* SY. *quid rogas?*
Iv. *Eſne agricola?* SY. *an ita inſanire me putas?*
Iv. *Sed mercator?* SY. *eũ aſsimulo, ſi res poſtulat.*
C Iv. *Quid ergo? num artem aliquam tenes?* SY. *non per Iouem.*
Iv. *Vnde autem & quomodo victitas, qui nihil agis?*
SY. *Reipub. capeſſo negotia, & omnium*
Rerum priuatarum ſatago. Iv. *tu? qua arte?* SY. *Sic*
Lubet. Iv. *at ſi nihil ad te attinent, & tu interim*
D *Odioſus fias omnibus, trifurcifer,*
Qua fronte te virum bonum eſſe prædicas?

Σχόλια. Φιλόπολις.] τὸ μὲν φιλόπολις κοινόν, ἀττικὸν δὲ τὸ φιλοπατρις. Μελαγχολᾶν μ' οὕτως οἴει,] ὥσπερ οἱ μαινόμενοι τὴν ἐν ταῖς πλήθεσι διατριβὴν καταγινόμενοι ἐν ἐρημίαις φέρονται, διὰ τοῦτο καὶ τὴν τῶν γεωργῶν διατριβὴν μελαγχολίαν ὀνόμασεν ὡς ἐν ἀγροῖς γινομένην. Σκήπτομαι γ' ὅταν τύχω.] τινὲς τῶν πολιτῶν ἡνίκα χρημάτων ἦν εἰσφορὰ πρὸς τὴν πόλιν, τὴν ἐμπορίαν προφασίζοντο, τὴν εἰσφορὰν βουλόμενοι φυγεῖν. ἀζήμιοι γὰρ οὗτοι διεφυλάττοντο ὥς φησιν Εὐφρόνιος, ὡς τὴν πόλιν ὠφελοῦντες πλεῖστα, διὰ τῆς αὐτῶν ἐμπορείας. διὸ καὶ ὁ συκοφάντης λέγει, ὅτι ὅταν γένηταί τις καιρὸς πολέμου, καὶ εἰσφορᾶς, ἔμπορον ἐμαυτὸν ἀποκαλῶ. ἄλλως. ὅταν φησὶν ἀνάγκη γένηται πράγματος, σκήπτομαι ὅτι ἔμπορος εἰμί. προφασίζομαι φησιν, ὅτι πέμπομαι εἰς τὸν πόλεμον. Τῶν τῆς πόλεως εἰμί.] τῶν δημοσίων πραγμάτων φροντιστής, οἷον χορηγίας, τριηραρχίας καὶ τῶν τοιούτων. ἰδίων δέ, τῶν καθ' ἕκαστον οἷον εἰ ἀδικοῖτό τις καὶ δικάζοιτο πρός τινα, αὐτὸς ἐφρόντιζεν. ὅτι δὲ λέγει τῶν ἰδιωτικῶν, καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις. εἰ μὴ γὰρ ἴδιον ἔλαβον εἰς χεῖρας μύθον. Πῶς οὖν ἄν.] ὁ νοῦς. πῶς ἂν εἴης χρηστὸς σύ, ὁ λυπούμενος καὶ ἀγανακτῶν εἰς μηδὲν σοι διαφέρον. Εἴ σοι προσῆκον μηδέν.] εἰ διὰ τῶν πραγμάτων τῶν σοι μηδὲν διαφερόντων ἀπεχθάνῃ τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τὸ ἐπιχειρεῖν ἀλλοτρίοις πράγμασιν. ὁ γὰρ ἀλλοτρίων πραγμάτων μισεῖται.

G Gerardvs. Ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναι] interrogatus reſponde, ita dici conſueuit iis, qui inconſultius, & amplius quàm par eſt loqui ſolent, quod vitium proprium eſt ſycophantarum. τὸ τί, pro ſimplice τί, articulo τὸ vacante. μελαγχολᾶν. Sycophantæ diuites quàm pauperes potius inſectantur, propterea pro inſano ſe haberi vellet, ſi vrbibus relictis, agricolarum ſolitudinem quæreret. σκήπτομαι. Olim quoniam negotiatores reipublicæ plurimùm commodabant, vt qui ab externis regionibus vbi neceſſaria aduehérent, quæ autem in patria ob copiam nimis euileſcebant, ad exteros tranſportarent. Rurſus, ſiquando bellum ingruebat, quoniam reipubl. E cauſa belli commeatum & expenſas ſuppeditabant, his de cauſis viſum priſcis eſt, vt mercatores in bellum non mitterentur. Ait itaque Sycophanta, ſi contingit vt milites conſcribantur, ego fingo me negotiatorem eſſe, vt hoc prætextu fugiam diſcrimina belli. Τύχω, ſi quando è re mea fuerit, ſi aliquid hinc conſequar, & vtilitatem ex eo mihi fore intellexero. Τέχνην τινά, liberalem ſcilicet, aut illiberalem, & ex alterutro F genere, vnam aliquam? Ἔμαθες à μανθάνω. διέζης imperfectum à διαζάω, quòd Atticè amat mutare α in η pro διέζας, vt in infinitiuo διαζῆν pro διαζᾶν. πόθεν, πῶς, quàm lautè aut tenuiter, quàm beatè & iucundè, aut miſerè, & infeliciter? πόθεν, qua induſtria, quibus dolis & commentis. τῶν quæ ſunt τῆς πόλεως reipub. hoc eſt τῶν πολιτικῶν, ἤτοι δημοσιακῶν. εἰμὶ ἐπιμελητὴς, periphraſis τοῦ ἐπιμελοῦμαι ſiue ἐπιμέλειαν ποιοῦμαι. Μαθών, indefiniti β participium à μανθάνομαι. βούλομαι. Reſponſum Sycophanta dignum. Ita volo & audeo, quo iure, quáve iniuria id de me fiat, ne cures. προσῆκον μηδέν. Nominatiui ſunt abſoluti pro genitiuis μηδενὸς σοι προσήκοντος. εἶτα, interim. ἀπεχθάνει, Atticum pro ἀπεχθάνῃ.

Συ. Οὐ

Συ. Οὐ γὰρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μοι πόλιν
Εὐεργετεῖν μ' ὦ κέπφε καθ' ὅσον ἂν σθένω;
Δι. Εὐεργετεῖν οὖν ἐστι τὸ πολυπραγμονεῖν;
Συ. Τὸ μὲν οὖν βοηθεῖν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις,
Καὶ μὴ 'πιτρέπειν πότ' ἤν τις ἐξαμαρτάνῃ.
Δι. Οὔκουν δικαστὰς ἐξεπίτηδες ἡ πόλις
Ἄρχειν καθίστησιν. Συ. κατηγορεῖ δὲ τίς;
Δι. Ὁ βουλόμενος. Συ. οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.
Ὥστ' εἰς ἔμ' ἥκει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.
Δι. Νὴ Δία πονηρόν γ' ἆρα προστάτην ἔχει.
Ἐκεῖνο δ' οὐ βούλοι' ἄν, ἡσυχίαν ἔχων
Ζῆν ἀργός; Συ. ἀλλὰ προβατίου βίον λέγεις.
Εἰ μὴ φανεῖται διατριβή τις τῷ βίῳ.
Δι. Οὐδ' ἂν μεταμάθοις; Συ. οὐδ' ἂν εἰ δοίης γέ μοι
Τὸν πλοῦτον αὐτὸν, καὶ τὸ Βάττου σίλφιον.
Δι. Κατάθου ταχέως θοἰμάτιον. Καρ. οὗτος, σοὶ λέγει.
Δι. Ἔπειθ' ὑπόλυσαι. Καρ. πάντα ταῦτα σοὶ λέγει.
Συ. Καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἔμ' ὑμῶν ἐνθαδὶ,

A SY. *An non decet me benè mereri de mea*
Republica, tu fatue, pro meis viribus?
IV. *Quaſi verò aliena curare, neglectis ſuis,*
Bene ſit mereri de ſua republica.
SY. *Imò eſt, latis opem præſtare legibus:*
Et ſi quis peccet, non impune pe peti.
IV. *At ipſa ciuitas idoneos ſibi*
Conſtituit iudices. SY. *esto. quis autem reos*
B *Deferet?* IV. *is, cui lubet.* SY. *atqui is delator ſum ego.*
Ac proin omnia Reipublicæ negocia.
In me recidunt. IV. *tum, per Iouem, ſibi noxium,*
Et perquam ſceleratum hæc urbs nacta eſt præſidem.
Sed tu non malis, ſine turbis, in ocio
Tranquille viuere? SY. *ouiculæ hæc vita eſt, ita*
Viuere, vt abſque exercitio ætatem tranſigas.
C IV. *Non tu mutabis hunc animum?* SY. *non ſi dares*
Mihi Plutum ipſum, adeóque Batti ſilphium.
IV. *Depone pallium citò.* CA. *heus, tibi dicitur.*
IV. *Et calceos ſolue.* CA. *omnia dicuntur tibi.*
SY. *Age accedat aliquis veſtrûm ad me, ſi lubet.*

Σχόλια. Ὦ κέπφε] ὦ εὐτελέστατε καὶ λάλε. φασὶ γὰρ τὸν κέπφον εὐτελέστατον καὶ λάλον. ὄρνεον γὰρ ἄφρον, ἐπιφιλεῖ ἀφρὸν θαλάττιον ἐσθίειν. τοῦτο βουλόμενοι οἱ τῶν ἁλιέων παῖδες χειρώσασθαι, ῥίπτουσι τὸ πρῶτον πόρρωθεν ἀφρόν. εἶτα ἐγγυτέρω. εἶτα φέρουσι τοῦτο ἐν ταῖς χερσίν. καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν ἀπατῶντες, εὐχερῶς ἀγρεύουσι τοῦτο ἐμπεσὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. εἴληπται οὖν εἰς παροιμίαν, ἐπὶ τῶν ἀλογίστων ἀνδρῶν καὶ ἀνοήτων. καλεῖται δὲ κοινῶς λάρος. Ἐξεπίτηδες] ἐξ ἀνάγκης. ἢ μάτην. οὕτως Ἀττικοί. ἀργῶς καὶ μάτην. κοινότερον δὲ, καὶ τὰς βιαστὰς φυλὰς ἐπιστασίας καὶ λειτουργίας, ἀρχὰς ἔλεγον. καὶ τὸ ἐκλῦσαι, ἄρξαι. γράφεται δὲ καὶ ἐν σχήματι ἐρωτηματικῷ οὐκοῦν. τὸ δὲ ὁ βουλόμενος ἀντὶ τοῦ ὁ ἐπιμελητὰς ὁ κατήγορος ὁ προϊστάμενος.

GERARDVS. Ὦ κέπφε] κέπφος qui & λάρος appellatur, auis eſt circa mare verſans, ſpuma enim marina mirè gaudet, adeo vt cibi illius auiditate facilè capiatur. Primùm ſpuma illi obiicitur ſatis longo ſpatio, poſtea propius, propiúſque, tandem qui ſpumam geſtat, manibus illi exhibet, quam dum inde ſibi capere Larus putat, capitur ipſe. Inſignis vecordia huius auis fecit, vt Cephus & Larus pro ſtulto & ſtupido accipiantur. Nonnunquam pro κέπφος, legitur κέμφος. Latinè dici ſolent Fulica & Gauia. Pompeius fertur aliquando adportaſſe ex Ægypto cephum prodigioſum, quem ob miraculum Romanis oſtendit: erat enim quadrupes, ſed ſic vt pedes poſteriores humanis reſponderent pedibus, priores verò manibus. καθ' ὅσον, quantum, quatenus. πολυπραγμονεῖν eſt rebus ſuis neglectis aliena curare, & illis ita ſe implicare, vt & ſibi & aliis multum negotij atque moleſtiæ exhibeatur. Verbum huic oppoſitum eſt ἀπραγμονεῖν. Tum inquit, fatebor te εὐεργετεῖν, cũ εὐεργετεῖν & πολυπραγμονεῖν ſenſu accipientur eodem. μὲν οὖν, atqui εὐεργετεῖν ἐστὶ τὸ hoc, nempe βοηθεῖν, tutari leges. κειμένοις. vocat leges κειμένους non iacentes, & quæ in deſuetudinem abiuerunt, ſed quæ latæ ſunt, ſancitæ, & propoſitæ. 'πιτρέπειν, ἐπιτρέπειν, noxam remittere. ποτὲ cum μὴ, μήποτε numquam. ἐξεπίτηδες, quod dicitur & ἐπίτηδες. aduerbium eſt, quod prouidè, & ſtudioſè ſignificat, quo modo hic capere licet, tametſi ſunt qui pro ἀργῶς & μάτην accipiant, vt cum interrogatione dicatur. Ergo vrbs magiſtratus ſibi fruſtra conſtituit? ἄρχειν poſt καθίστησιν, reddas per πρὸς τὸ ἄρχειν, vt aliis ciuibus præſint, & ſecundum leges vnicuique ſuum ius tribuant. ἐκεῖνος, ille nobilis delator. Iudicium non conſtat ſolo iudice, opus eſt præterea actore, & reo. Nec viſus eſt reus ſi non erit actor. Quamuis autem liberum cuique ſit accuſare, nemo tamen in vrbe viſitur qui ſæpius accuſet, & reos agat, quàm ego. Sycophantam ſe & calumniatorem eſſe manifeſtè docet, quam rem non vitio, ſed laudi ſibi dandam exiſtimat, quaſi ipſe ſit cuius ope iudicia vigeant, cum tamen id tantùm ſit, quod ſubiungit Iuſtus, προστάτης ſcilicet πονηρός, id eſt, non iuris ſed iniuſtitiæ ſummæ præſes & fautor: idémque eo iniuſtior, quo magis conatur æquitatem ſuis prætendere calumniis. βούλοιο. Subaudiendum comparatiuum μᾶλλον. Vtrum verò non malles ἐκεῖνο, illud quod iam propono, videlicet, ἡσυχίαν ἔχων, quieſcendo, non ita miſerè & te, & tuos ciues vexando. Ocioſum eſſe, malum eſt, probos viros calumniis exagitare, malum grauius eſt, præſtat autem vni quàm duobus obnoxium eſſe malis.

Σχόλια. Προβατίου βίον.] μωροῦ καὶ ἀνοήτου. διὰ τὸ ἀδρανὲς τῆς διοικήσεως τῶν πραγμάτων. ἢ ὅτι τὰ πρόβατα μηδὲν ἐργαζόμενα ζῇ. Διατριβή τις τῷ βίῳ.] ἐπιτήδευμα, ἀσχόλημα. δίαιτα. διαγωγή. πρόφασις. ἀφ' ἧς μέλλομεν περὶ τὰ πράγματα διατρίβειν. Οὐδ' ἂν μεταμάθοις.] ἀντὶ τοῦ ἀναπαύσαιο. κυρίως δὲ μεταμαθεῖν λέγουσι, τὸ μετὰ ταῦτα ἕτερόν τι μαθεῖν ἀφιέμενον τοῦ πρώτου. Καὶ τὸ Βάττου σίλφιον.] Βάττος Κυρήνην ἔκτισεν ἐλθὼν ἀπὸ Θήρας τῆς κατὰ Κρήτην νήσου. ὃν

τιμήσαντες Λίβυες, ἐχαρίσαντο αὐτῷ τὸ κάλλιστον τῶν λαχάνων τὸ σίλφιον καὶ ἐν νομίσματι αὐτὸ ἐχάραξαν, τῇ μὲν βασιλείαν, τῇ δὲ σίλφιον παρὰ τῆς πόλεως δεχόμενον. ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Κυρηναίων πολιτείᾳ. ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν διαφόρους καὶ ἐξόχους τιμὰς δεχομένων. ἄλλως. σίλφιον βοτάνη πολυτίμητος. ἡ δὲ αἰτία τοιαύτη ἐστί. Βάττος ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Λιβύῃ Κυρήνην λεγομένην ἔκτισε κατὰ τὸ δοθὲν αὐτῷ παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος χρησμόν. καὶ οἱ πολῖται οἱ Κυρηναῖοι ἀνταποδοῦναι τῆς εὐεργεσίας βουλόμενοι χαρίσασθαι τῷ βασιλεῖ, ἐποίησαν εἰκόνα, ὥς φασί τινες δακτύλιον, ἐν ᾧ ἡ πόλις αὐτῷ προσφέρει τῷ βασιλεῖ τὸ σίλφιον. καὶ τὸ φύλλον δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ καρπὸς καὶ ὁ κλάδος καὶ ὁ ὀπὸς, καὶ ἁπλῶς τὸ πᾶν αὐτοῦ, πολλῆς τιμῆς ἄξιόν ἐστι. καὶ οἱ Ἀμμωνιῶται δὲ ἔντες Λίβυες εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκαν αὐτοῦ σίλφιον, ὥς φασιν Ἀλεξανδρεῖς.

Gᴇʀᴀʀᴅᴠs. Προβάτιον.] Omnium quadrupedum inertiſſimum eſt προβάτιον, vt ſcribit Ariſtoteles, nam nulla etiam de cauſa quandoque prorepit in deſerta, ac non rarò hybernis menſibus è ſeptis egreditur, quòd ſi à niuibus occupabitur, niſi paſtor compulerit, illinc diſcedere non vult, illic ceſſans peritura, ni paſtor arietem ipſum eò adduceret, quem ouis ſequeretur præeuntem. Vnde factum vt vita & mores ouium dicantur de ſtolidis & imbecillioribus. μεταμαθεῖς à μεταμανθάνειν, quod eſt priore inſtituto relicto, nouum ſectari. αὐτ, ipſum eriam Plutum, quem vos tantopere effertis. Βάττου. Iuxta Cretam inſula eſt, nomine Thera, vnde profectus Battus in Africam venit, vbi Cyrenem vrbem condidit. Huius beneficii memores Afri ſilphium illi ſacrarunt, quod apud eos herba hęc gloriam inter herbas obtineat primam, vt eius caulis, ſuccus, folia, fructus, omnia denique quæ in ſilphio ſunt precioſa ſint, & vtilia. Amplius Batto numiſma percuſſerunt, in cuius altera parte regia facies ſculpta erat, in altera ſilphium, quo donatus à Cyrenæis Battus fuerat. Hinc factum eſt vt Batti ſilphium, pro raro & nouo quopiam honore, vel dono accipiatur. Tali tamen pręmio ſycophanta ait ſe adduci non poſſe, vt à calumniis abſtineat. κατάθου, imperatiuum à κατατίθεμαι, quod eſt onus & rem grauem excutere: quo demonſtrat non qualicunque ſed ampla, & diuite veſte ſycophantam fuiſſe indutum. ἐπὶ τῷ. videtur Sycophanta demiratus, quod Iuſtus manum in veſtem eius iniecerit, exiſtimaſſéque in ſe hoc fieri non debere. προσελθέτω, opis gratia veniat ad me: Nam agnoſcit ſe nudandum ſerio. ὑμῶν dicturus erat τις ὑμῶν aliquis ex vobis: ſed quoniam videt cunctantiores eſſe ſpectatores, & mutuò ſeſe conſpicere & alium alium propellere, rem autem celeritatem deſiderare, præcipitanter ſubdit ὁ βουλόμενος προσελθέτω.

Ὁ βουλόμενος. Καρ. οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.
Συ. Οἴμοι τάλας, ἀποδύομαι μεθ' ἡμέραν.
Καρ. Σὺ γὰρ ἀξιοῖς τἀλλότρια πράττων ἐσθίειν.
Συ. Ὁρᾷς ἃ ποιεῖς; ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Καρ. Ἀλλ' οἴχεται φεύγων ὃν εἶχες μάρτυρα.
Συ. Οἴμοι περιείλημμαι μόνος. Καρ. τουτὶ βοᾷς;
Συ. Οἴμοι μάλ' αὖθις. Καρ. δὸς σύ μοι τὸ τριβώνιον
Ἵν' ἀμφιέσω τὸν συκοφάντην τουτονί.
Δι. Μὴ δῆθ', ἱερὸν γάρ ἐστι τοῦ Πλούτου πάλαι.
Καρ. Ἔπειτα ποῦ κάλλιον ἀνατεθήσεται,
Ἢ περὶ πονηρὸν ἄνδρα καὶ τοιχωρύχον;
Πλοῦτον δὲ κοσμεῖν ἱματίοις σεμνοῖς πρέπει.
Δι. Τοῖς δ' ἐμβαδίοις τί χρήσεταί τις; εἰπέ μοι.
Καρ. Καὶ ταῦτα πρὸς τὸ μέτωπον αὐτίκα δὴ μάλα

CA. Atqui is ſum ego. SY. heu mihi ſpolior interdiu.
CA. Quia enim tu tibi victum ex alienis quæritas
Negotiis, & nihil ad te attinentibus.
SY. Viden' quid agat? nam horum te teſtem mihi voco.
CA. At ille, quem adducebas, arripuit fugam
Teſtis. SY. Væ mihi: ſolus ab his obſideor miſer.
CA. Nunc clamitas? SY. væ mihi iterum. CA. cedo penulam
Mihi tuam, vt illa ſycophantam hunc amiciam.
IV. Minimè, nam hæc Pluto conſecrata eſt penula.
CA. At vbinam obſecro, reponatur decentiùs,
Quàm ſuper hominem nequam, & foſſorem parietum?
Nam Plutum honeſto decet ornari pallio.
IV. Sed calcei in quem cedent vſum? dic mihi.
CA. Eos ego iam volo ad frontem huius viri,

Σχόλια. Οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.] ἐκεῖνός εἰμι ἐγὼ φησὶν ὁ μέλλων σοι προσελθεῖν. ἔστι ὁ θεράπων ἀποσκώπτων λέγει. ἅμα δὲ καὶ μιμεῖται τὰ παρ' αὐτοῦ ἄνω εἰρημένα. ἔν ὅσῳ δὲ λέγει ταῦτα, ἀποδύει. Μεθ' ἡμέραν.] ἀντὶ τοῦ ἐν ἡμέρᾳ. λείπει δὲ τὸ σχῆμα. μεθ' ἡμέραν γάρ φασιν, ἐν ἡμέρᾳ. ἱερὸν γάρ ἐστι.] ἱερὸν λέγουσι πᾶν ἀνατεθειμένον τοῖς θεοῖς.

Gᴇʀᴀʀᴅᴠs. Οὐκοῦν.] Carion inſultat Sycophantæ, dum repetit, quod de ſe glorioſulè paulò antè dixerat. Roganti enim illi κατηγορεῖ δὲ τίς, cùm reſpondiſſet Iuſtus, ὁ βουλόμενος, ſtatim elato animo protulit, οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ. Nunc paria faciens Carion, poſteaquàm ille opem implorans, dixit, προσελθέτω ὁ βουλόμενος, reſpondet: Ego ille ero, qui te adibit: quo animo autem accedet, poſtmodum planum faciet. ἀποδύομαι. At verò à Iuſto iuſtè fit, dum hunc ſpoliat & iuſtiſſimè ſanè, nam oportet, poſthac bonos tantùm ditari, & felices fieri. μεθ' ἡμέραν. Diurna vis grauior eſt, & ab audaciore animo profecta: quare ſupplicio maiore digna, nam minus criminis eſt, qui clàm & noctu violentas manus alicui infert.

Atticè

Atticè autem μεθ' ἡμέραν pro ἐν ἡμέρᾳ dictum volunt. ἀλλότρια πράττων, aliena negotia curans. πολυπραγμονῶν. ſycophantam perpetuò agens. μαρτύρομαι. circumſtanti populo hoc ait, ego vos teſtes cito. ταῦτα περὶ τούτων, de ea quę nunc mihi fit iniuria. ἔρχεται ſcilicet ὁ μάρτυς, quem in accuſatiuum mutauit, vt conueniret cum verbo ἄγεις cui poſtponitur. ἀπείλημμαι, à ἀπολαμβάνομαι. Vide anorme λαμβάνω. μόνος ſine teſtibus: qui aderant enim, teſtimonium dicere contra ſpoliantes recuſabant. vel μόνος, nemine opitulante. τριβώνιον, palliolum intelligit, quod Iuſtus puero ferendum dederat ad Plutum de quo Ca- A rion ſic dixerat, τὸ τριβώνιον δὲ τί δύναται πρὸς τῶν θεῶν; ἀμφιέσω. futurum ab ἀμφιέννυμι, quod pro ἀμφιέω ponitur. Prima huius verbi origo eſt ἕω, τὸ ἐνδύομαι, id eſt induo. μὴ ὄντα ſcilicet δώσω. ἱερόν. ſubſtantiuum eſt, τὸ ἀνάθημα, donum, idcirco ſubdit τοῦ ἀναθήματος), vbi ſuſpendetur aptius. Certè quando vilis, & detrita veſtis, vili homini & inutili accommodatur, omnino illic eſt, quod vulgato fertur adagio, Dignũ patella operculũ. ἐμβάδιον. Vbi palliolo ornatus eſt Sycophãta, rogat Iuſtus, quid de calceis, quos puer geſtauerat B cum palliolo, fiet. Ex iis quæ ſequuntur, conſtat in caput Sycophantę à Carione fuiſſe cõiectos.

Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτῳί. — *Velut à pertica oleaſtrina, ſuſpendere.*

Συ. Ἄπειμι. γιγνώσκω γὰρ ἥττων ὢν πολὺ — ΣΥ. *Abeo. nam video me vobis viribus*

Ὑμῶν. ἐὰν δὲ σύζυγον λάβω τινὰ — *Eſſe imparem: at breui confido, tamen fore,*

Καὶ σύκινον, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον θεὸν — *Vt, conſortem nactus aliquem ficulneum,*

Ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην. — *Ego faxim, iſtum Deum feroculum, hoc die*

C Ὅτι καταλύει περιφανῶς εἷς ὢν μόνος, — *Pœnas dare: quandoquidem ipſe vnus populi ſtatum*

Τὴν δημοκρατίαν, οὔτε τὴν βουλὴν πιθών, — *Dirimit, neque ſenatum, neque plebẽ conſulens.*

Τὴν τῶν πολιτῶν, οὔτε τὴν ἐκκλησίαν.

Δι. Καὶ μὴν ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν τὴν ἐμὴν — IV. *Age nunc quoniam armaturam tu meam geris.*

Ἔχων βαδίζεις, εἰς τὸ βαλανεῖον τρέχε. — *Procurre in balneum: & primam ibi ſedem occupans*

Ἔπειτ' ἐκεῖ κορυφαῖος ἑστηκὼς θέρου. — *Caleſito. Nam eandem ſtationem ego quoque*

Κἀγὼ γὰρ εἶχον τὴν στάσιν ταύτην ποτέ. — D *Olim tenui.* CA. *ſed balneator teſtibus*

Και. Ἀλλ' ὁ βαλανεὺς ἕλξει θύραζ' αὐτὸν, λαβὼν — *Apprehenſum, exturbabit foràs. Nam vbi viderit*

Τῶν ὀρχιπέδων, ἰδὼν γὰρ αὐτὸν, γνώσεται — *Hominẽ ſtatim intelliget, ipſum eſſe mala nota:*

Ὅτ' ἐς ἐκείνου τοῦ πονηροῦ κόμματος. — *Eamus nunc intrò, vt ſalutes tu hunc Deum.*

Νὼ δ' εἰσίωμεν ἵνα προσεύξῃ τὸν θεόν.

Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω.] ὅτι ἐπὶ τῶν κοτίνων καὶ ἄλλων δένδρων πανταχοῦ ἐν τοῖς ἱεροῖς προσεπατταλεύουσι τὰ ἀναθήματα. ἄλλως. εἰώθασι τοῖς δένδροις πάλαι καὶ κρανία προσπατταλεύειν πρὸς ἀποτροπὴν E βασκανίας οἱ γεωργοὶ πρὸς τὸ μὴ ξηραίνεσθαι αὐτά. ἄλλως. ἔθος ἦν τοὺς θηρῶντάς τινα ἄγραν, μέρος τι τοῦ θηρευθέντος κεφαλὴν ἢ πόδα προσηλοῦν πασσάλῳ ἐπί τινος δένδρου εἰς αὐτὴν τὴν ὕλην, πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος. Καὶ σύκινον.] ἴσον, καὶ ἀσθενέστατον. τὸ γὰρ ξύλον τῆς συκῆς ἀσθενὲς καὶ χαῦνον. ὅθεν καὶ συκίνη ἐπικουρία ἀντὶ τοῦ ἀσθενὴς καὶ ἀνωφελής. ἢ σύκινον τὸν συκοφάντην κεκαλυμμένως λέγει ἀπὸ τῆς συκῆς σχηματίσας τὸ ὄνομα. Οὔτε τὴν βουλὴν πιθών.] ἀντὶ τοῦ πείσας. ἃ γὰρ ἂν τῇ βουλῇ δόξῃ, ταῦτα ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρεται. F καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου. τὰ ὑπὸ τοῦ δήμου ψηφιζόμενα ὑπὸ τῆς βουλῆς κυροῦται. Ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν.] ἀντὶ τοῦ ἐπειδὴ ἔχεις κατ' ἐμὲ ὅτι ἤμην πένης. λόγους δὲ συκοφάντου μιμεῖται. Κορυφαῖος.] ἔπειτα περιΐστασο περὶ τὸ πῦρ, ὥσπερ χορὸς ἐν τοῖς βαλανείοις. ἐν ἐξέδρᾳ δὲ ξένον χορεύειν ἐν τῷ ἀστικῷ χορῷ. [illegible] παίζειν, ἐν δὲ τῷ Λυναίῳ ἐξῆν. ἐπεὶ καὶ μέτοικοι ἐχορήγουν. κορυφαῖος δὲ ὁ ἐν βουλῇ πρῶτος. τὸ δὲ θέρου. ἀντὶ τοῦ θερμαίνεσθε. ὥσπερ ἀνδρείας ἐπὶ κεφαλήν. Ἀλλ' ὁ G βαλανεὺς] λέγουσιν ὅτι οἱ πολλοὶ ἐλαττοῦσι τὸν ἀέρα τῶν λουτρῶν, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸν ἕλκοντες. Τοῦ πονηροῦ κόμματος.] ὡς ἐπὶ νομίσματος εἶπεν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νομισμάτων τῶν φαύλως διακεκομμένων.

GERARDVS. κοτίνῳ] In templis perticæ erant, de quibus donaria pendebant. Perticæ autem, quoniam nullo diſcrimine ex arboribus ſumebantur, ſpeciem pro genere capit, cum ait προσπατταλεύσω κοτίνῳ τουτῳί, agam in hanc perticam oleaſtrinam, id eſt, in hunc nebulonem, & virum calumniatorem, quem ego poſſim non immeritò cum ligno & ſtipite conferre. Diis quæ offeruntur, ipſi non portant, ſed in ligna quædam reiiciuntur, hic autem, velut ridiculus aliquis Deus, feret ipſe, perticæ loco, quæ ſacrata ipſi ſunt, calceos & palliolum videlicet. ἥττων, comparatiuum anorme, à poſitiuo μικρὸς, eſt autem ὢν participium pro infinitiuo εἶναι cui addetur accuſatiuus, ἥττονα ὄντα. σύζυγον. Hoc nomen de bobus propriè dicitur, qui ſub idem iugum mittuntur, nomine à σὺν & ζυγὸς conflato. Per metaphoram pro æquali, ſocio, pro homine qui moribus ſit ſimilibus, eiuſdem ſortis & conditionis. Apud Græcos verſiculus extat prouerbialis,

Ἐγώ τε, καὶ σὺ ταὐτὸν ἕλκομεν ζυγόν. id eſt,

Ego & tu idem trahimus iugum. Pro eo quod eſt, pari ſtudio, ac ſimili contentione, commune peragimus negotium. λάβω. Subiunctiuum à themate λαμβάνω. σύκινον. Exponit poëta conditionem Sycophantæ, dum vocat eius æquales ficulnos homines, id eſt, vanos, & nullius pretij homines. Sumptum hoc à ficu, quæ arbor eſt fragilis, & ad res propemodum omnes, inutilis, præterea cuius fumus acerrimus fit, & moleſtiſſimus. Quamobrem homines ξύλου συκίνου, id eſt, ligni ficulni, pro eo accipiuntur, quod

antea dixit, πονηρῶ κόμματος. Bene eſt autem, quod Sycophanta poteſt ſibi ſycophantas adiungi,& improbos, vt cui non liceat cum bonis congruere. Quando enim fiat, vt qui bonus vir ſit, bonum & inſontem accuſet? ἰσχυρὸν, potentem: interim tamen Pluti potentiam notat ſibi eſſe inuiſam, vt per quam ad extremam ſentiat ſe redactum pauperiem. Proinde contemptim & inuidioſè addit τοῦτον. ποιόσω, iiſdem verbis Penia vſa eſt anteà aduerſus Chremylum, rogantem quænam ea tandem eſſet. εἷς ἂν μόνος. B Certum eſt ἂν participum vacare, & μόνος idem quod εἷς eſſe, ideo autem additum, vt culpam violatæ democratiæ in hunc vnum conferat expreſsius. Eſt hæc inſignis calumnia, ait Plutum velle μονοκρατίαν & tyrannidem introducere, δημοκρατίαν verò velle ſupprimere. Eſt μονοκρατία vbi vnus imperat, δημοκρατία, vbi vniuerſus populus. Quædam monocratia erit, ſi Plutus vnus diuites reddat Athenienſes, vel pauperes. Id quod fieri, ſycophanta manifeſtiſſimo experitur C argumento. Qua ex re calumniandi occaſionem ſibi arripit, vt Plutum ad populum deferat, tanquam δημοκρατίας hoſtem, quam ſcit Athenienſibus ſemper multò optatiſſimam. In democratia hæc obſeruantur, ὅσα τῇ βουλῇ ἔδοξε, ταῦτα ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρεται. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, τὰ ὑπὸ τοῦ δήμου ψηφισθέντα, ὑπὸ τῆς βουλῆς κυροῦται. id eſt, Quæ conſilio, &, vt ſic dicam, ſenatui Athenienſi, viſa erant, ea ad populum referebantur, & è diuerſo, quæ populus decreuerat, conſilij authoritate D confirmabatur, vt hæc duo βουλὴ & ἐκκλησία, rempublicam. Athenienſium vniuerſam moderarentur. Quare qui hæc euertenda cenſuiſſet, ſimul cenſendus erat, vniuerſam euertere velle rempublicam, & democratici ſtatus authoritatem. πανοπλίαν. hoc nomine comprehenditur vniuerſus armorum apparatus, omnia ſimul arma, intelligit ridiculè ſuum palliolum & calceos E

A quibus quondam vſus erat aduerſus rigorem hyemis, non ſecus quàm ſuis armis aduerſus hoſtem miles ſolet: illis autem ſycophanta exutus ab Iuſto, à Carione eſt antea ornatus. βαλανεῖον. Dictum ſuprà eſt balneum brumali tempore locum ſuffugij iis fuiſſe, qui præ inopia domi ſuæ ignem extruere nequirent. Quem locum ſycophantæ eſſe expetendum ideo putat, quod nudus penè ſit. Propterea cùm nidorem culinæ ſuæ olfacere ſe antea ſimularet, Carioni roganti κακόδαιμον ὀσφραίνει τί; reſpondit Iuſtus, τῷ ψύχους γ' ἴσως, ἐπεὶ τοιοῦτόν ἀμπίσχεται τριβώνιον. κορυφαῖος, princeps & primarius, à κορυφὴ dictus, qui vertex eſt, & ſumma capitis pars, ἔνδοξος & ἔξοχος. ἰσχνῶς, perfectum medium ab ἰσχνόομαι. θέρου, imperatiuum verbum à θέρομαι. στάσιν. Verbum eſt militare, quo locus notatur, quem miles defendendum ſuſcipit. Reſpicit ad πανοπλίαν, vt perduret in metaphora. ποτέ. cùm pauper eſſem vt tu. Sed hoc tam debet gratum eſſe Iuſto, quòd illic ob probitatem eſſet, quàm ſycophantæ ingratum, quòd ob improbitatem futurus illic ſit. ἐκείνου, illius, & notiſſimi commatis. Iam enim apud omnes percrebruit, eos tantùm pauperes eſſe, qui mali ſint. προσεύξῃ. Ea ſanè gratia Iuſtus dixerat ſe huc conceſsiſſe,

> Ἀνθ' ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν
> Προσευξόμενος ἥκω δικαίως ἐνθάδε.

Ergo Carione & Iuſto domum Chremyli ingreſsis, Sycophanta diſparuit. Chorus in proſcenio canit, cui ſuperuenit anus libidinis indomitæ, Plutum quæritans, vt apud eum expoſtulet, de iuuene amatore, à quo ipſa paulò antè fuerit relicta. Diſceſsionis cauſa diuitiæ fuerunt, quas ſpecioſus adoleſcens ideo nactus eſt, quòd probus, & indolis bonæ eſſet, nam paupertate coactus, aniculæ amore captum ſe eſſe prius ſimulabat: reuera enim à putidis meretriculæ moribus alieniſsimus erat.

ΧΟΡΟΥ.
ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,
Σκηνὴ τετάρτη.

ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ. F

BISETVS. Πάρεστιν ἤδη ὁ νεανίας, ὃν ἡ γραῦς ἐφίλει, ὃς τὴν φιλίαν ἰδὼν, αὐτὸς, καὶ ὁ Χρεμύλος ποικίλοις, καὶ πικροῖς σκώμμασιν ἐπεχόμενοι καταγελῶσι.

Γρ. Ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες, ἐπὶ τὴν οἰκίαν
Ἀφίγμεθ' ὄντως τοῦ νέου τούτου θεοῦ,
Ἢ τῆς ὁδοῦ τὸ παράπαν ἡμαρτήκαμεν.
Χο. Ἀλλ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὰς τὰς θύρας ἀφιγμένη
Ὦ μειρακίσκη. πυνθάνει γὰρ ὡραϊκῶς.
Γρ. Φέρε νῦν ἐγὼ τῶν ἔνδοθεν καλέσω τινά;

CHORI.
ACTVS IIII. SCENA IIII.

ANVS, CHORVS, CHREMYLVS.

Dicite mihi optimi ſenes, an ad domum
Eamus huc rectà, noui iſtius Dei:
An verò aberrauerimus à tota via.
CHO. *At ſcito ad ipſum te perueniſſe oſtium,*
Mea adoleſcentula: nam oportunè interrogas.
G AN. *Quid ſi nunc aliquem huc à domo euocem foràs?*

Σχόλια. Ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι πδ΄. ὁ τελευταῖος, στέφανόν γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἄλλως. ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες. γραῦς ἐστί τις, ἥτις ἐρῶσα ἐμισθώσατο νεανίσκον δίκαιον, ἐπὶ τῷ γαμεῖν αὐτήν. οὗτος δὲ πλουτήσας νῦν ὡς δίκαιος, εἴασεν αὐτήν. διὸ καὶ καταβοᾷ τοῦ Πλούτου. Ὦ μειρακίσκη.] προσπαίζουσι τῇ πρεσβύτιδι οἱ γέροντες. ἡ μειρακίσκη μὲν, διὰ τὸ τεθρυμμένον τῆς ὡραϊσμοῦ. ὡραϊκῶς δὲ ἢ εὐπρεπῶς, ἢ κατὰ καιρόν.

GERARDVS

GERARDVS. γέροντες. Chorus in hac Comœdia ex viris ſenibus conſtituebatur. Id quod antea vidimus, cùm ipſe à Carione ad Chremylum vocatus dixit. Οὐκοῦν ὁρᾷς ὡρμημένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως, ὡς εἰκός ἐστιν ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας ἤδη. ἀφίγμεθα perfectum ab ἀφικνέομαι anomi. ὄντως omnino, abſque hallucinatione. Anus coniectauit Plutum illic eſſe, quòd Chorus in honorem Pluti illic aliquid cecinisſet. Tùm autem, ſicut nec aliàs, quòd Chorus cecinerit nõ extat. τοπαράπαν, prorſus. Non aberrat à via τὸ ἁμαρτάνει qui quò tendebat eò peruenit, etiam ſi magno viæ diſpendio eò peruenerit: aberrat autem τοπαράπαν, qui ab eo quò tendit, in diuerſum vadit. ἡμαρτήκαμεν. Thema eſt ἁμαρτάνω, quod ſua tempora ducit ab ἁμαρτέω. ἴσθι ἀφι- A μένη, ſcias te veniſſe. participium loco infinitiui ponitur, ἴσθι σε ἀφῖχθαι. μειρακίσκη. Non eſt obſcura deriſio cùm vetula, nomine iuuenculæ ſalutatur. Eo autem ipſo quòd de Pluto conqueritur, ſuæ improbitatis non dubiam fidem facit. πευσθεῖσα pro πευσθῆναι. ὡραιῶς. Tempus peragendæ rei commodiſſimum, ὥρα dicitur, vnde eſt ὡραιῶς opportunè, κατὰ καιρόν. Si citius rogaſſes, nõdum perueneras: ſi ſerius, prætcrieras. τῶν ἔνδοθεν. τῶν ἔνδον ὄντων, eorum qui ſunt intus. hoc idcirco ro- B gat, quoniã veretur ne Pluto fiat importuna, & ne repẽtino ingreſſu magis Plutũ in ſe prouocet, quã eũ ſibi cõciliet. Poſt hęc verba, Iuſtus, qui antea cũ Carione ingreſſus erat, domo egreſſus, in anũ hãc incidit, cuius querelã excipit, nec minus feſtiuè ludit, quã paulò antè ſycophantã luſerat.

Χρ. Μὴ δῆτ', ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἐξελήλυθα. — *CH. Nihil opus eſt, cùm illinc primùm egrediar ego:*

C

Ἀλλ' ὅτι μάλιστ' ἐλήλυθας, λέγειν ἐχρῆν. — *Sed quid tu huc venias, dicendum prius eſt tibi.*

Γρ. Πέπονθα δεινὰ καὶ παράνομ' ὦ φίλτατε. — *AN. Graues & inauditas patior iniurias.*

Ἀφ' οὗ γὰρ ὁ θεὸς οὗτος ἤρξατο βλέπειν, — *Nam ex quo Deus iſte videre accæpit, vitam ego*

Ἀβίωτον εἶναί μοι πεποίηκε τὸν βίον. — *Miſerrimam ago, vitaque indignam nomine.*

Χρ. Τί δ' ἐστὶν, ἦπου καὶ σὺ συκοφάντρια — D *CH. Quid hoc eſt? num & tu fortè ſycophantria*

Ἐν ταῖς γυναιξὶν ἦσθα; Γρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ. — *Inter mulieres fuiſti? AN. ego non, per Iouem.*

Χρ. Ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι; — *CH. Sed an non ſortibus ductis per literas*

Γρ. Σκώπτεις. ἐγὼ δὲ κατακέκνισμαι δειλάκρα. — *Potaſti? AN. ah ludibrio habes me, quæ peſsimo*

E

Σχόλια. Τί δ' ἐστὶν, ἦπου καὶ σὺ συκοφάντρια.] ἐπειδὴ εἶδε τοὺς πονηροὺς τῶν ἀνδρῶν ἀτυχήσαντας βλέψαντος τοῦ Πλούτου φησίν. ἆρα καὶ σὺ ἐν ταῖς γυναιξὶ πονηρὰ εἶ. ὥσπερ δὲ πανδοκεύτρια, οὕτω καὶ συκοφάντρια. Ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες.] παρ' ὑπόνοιαν, ἀντὶ τοῦ ἐδίκαζες. ὅτι δὲ κατὰ γράμματα ἐκληροῦντο, προείρηται. ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ ἐθελουσίους τοὺς πρὸ τούτου ἔτι ἀρξαμένους, φησὶ γὰρ ὁ Φιλόχορος, ἐπὶ Γλαυκίππου, καὶ ἡ βουλὴ κατὰ γράμμα τότε πρῶτον ἐκαθέζετο. καὶ ἔτι νῦν ὀμνύουσιν ἀπ' ἐκείνου καθεδεῖσθαι ἐν τῷ γραμματείῳ ᾧ ἂν λάχωσι. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑτέρου ἐστὶν ἑρμηνεῦσαι. Ἀθηναῖοι γὰρ ἀπὸ τῶν φυλῶν ἐποίουν τοὺς δικαστὰς κατὰ τὰ γράμματα. οἷον ἡ πρώτη τὸ α εἶχε σημεῖον, καὶ ἡ δευτέρα τὸ β καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοίως ἕως τοῦ κ. δέκα γὰρ ἦσαν φυλαὶ, οἷαι ἐγράφοντο δικασταί. ὁ οὖν λαχὼν τὸ α πρῶτος ἐδίκαζε, καὶ ἄλλοι ὁμοίως. ἐν τῷ γράμματι οὖν ἔπινεν, ὡς ἐπὶ τῶν ῥητόρων. οἱ γὰρ λαχόντες μόνον ῥητορεύουσι. λέγει οὖν ὅτι, ἆρα ἐκλήρωσας σου ὡς ἐπῆλθεν. ἄλλως. ἐκληροῦντο γὰρ πρὸς τὸ γράμμα καὶ οὕτως ἐδίκαζον. τάχα οὖν σύ φησι F λαχοῦσα οὐκ ἐδίκαζες, ἔπινες δὲ, παίζων πρὸς τὸ τῶν γυναικῶν φίλοινον ἐρωτηματικῶς οἷον ἐπειδὴ δὲ καὶ γέροντές εἰσιν οἱ δικάζοντες, διὰ τοῦτο πρὸς τὴν γραῦν, ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι. G

GERARDVS. ἐξελήλυθα] perfectum medium Atticum ab ἐξέρχομαι anormi, temporum habet communionem cum ἐλεύθω. αὐτὸς, ego ipſe nunc primùm ex ædibus prodeo, quare fides mihi, vt ſi cui alij, maximè eſt habenda. ὅτι pro διότι, vel τίνος ἕνεκα. ἀφ' οὗ. ſ. χρόνου. ἀβίωτον βίον, vitam nomine vitæ indignam, ingratam, vt iam mihi ſit ſatius mori, quàm diutius ita miſerè victitare. καὶ σύ. Iuſtus qui antè quàm domum Chremyli ingrederetur, ſycophantam deluſum ab ædibus Chremyli ſubmouerat, quærit, num anus hæc inter mulieres idem factitarit, quod ſycophanta inter viros facere ſolebat. συκοφάντρια, calumniatrix, συκοφάντρια & πανδοκεύτρια ſimili forma finguntur. λαχοῦσα. Alludit ad priſcam illam iuris dicundi formulam, cuius illic meminimus, vbi Carion ludificabatur Chorum, ἐν τῷ σοροῦ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν &c. Ordo enim literarum in vrnam coniectarum, & inde reductarum indicandi locum ſortientibus præſcribebat. Hoc ait, Si non es calumniatrix, an non ſaltem es egregia quædam potrix? Potuit hoc accidiſſe, vt ſortitione facta, inter te & tuas compotrices, litera bibendi locum tibi dederit poſtremum. proinde tu fortaſſe turbatior nunc es, quòd exiccatis poculis, quod bibas nihil ſit relictum. κατακέκνισμαι, amoris vi oppreſſa ſum. Sed quoniam κνισμὸς, id eſt, libido, multarum rerum poteſt ſignificare deſiderium,

nunquam autem crediturus fuerat Iuſtus anum vſqueadeo effœtam amoribus adhuc indulgere puellaribus, percontatur de quo κνισμοῦ intelligat, eiúſque rei audiendæ cupidus rogat, vt id demum quid ſit properè dicat.

Χρ. Οὐκοῦν ἐρεῖς ἀνύσασα τὸν κνισμὸν τίνα;
Γρ. Ἄκουέ νυν. ἦν μοί τι μειράκιον φίλον,
Πενιχρὸν μὲν, ἄλλως δ' εὐπρόσωπον καὶ καλὸν,
Καὶ χρηστόν. εἰ γάρ του δεηθείην ἐγὼ,
Ἅπαντ' ἐποίει κοσμίως μοι καὶ καλῶς.
Ἐγὼ δ' ἐκείνῳ πάντα ταῦθ' ὑπηρέτουν.
Χρ. Τί δ' ἦν ὅ, τι σου μάλιστ' ἐδεῖθ' ἑκάστοτε.
Γρ. Οὐ πολλά. καὶ γὰρ ἐκνομίως μ' ᾐσχύνετο.
Ἀλλ' ἀργυρίου δραχμὰς ἂν ᾔτησ' εἴκοσιν
Εἰς ἱμάτιόν γ'. ὀκτὼ δ' ἂν εἰς ὑποδήματα.
Καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον
Ἐκέλευσεν ἂν, τῇ μητρί τε θοἰμάτιον.
Πυρῶν τ' ἂν ἐδεήθη μεδίμνων τεττάρων.
Χρ Οὐ πολλὰ τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω ταῦτά γε
Εἴρηκας. ἀλλὰ δῆλον, ὅτι σ' ᾐσχύνετο.
Γρ. Καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητίας
Αἰτεῖν μ' ἔφασκεν. ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα.
Ἵνα τοὐμὸν ἱμάτιον φορῶν μεμνῇτό μου.
Χρ. Λέγεις ἐρῶντ' ἄνθρωπον ἐκνομιώτατα.
Γρ. Ἀλλ' οὐχὶ νυνί γ' ὁ βδελυρὸς τὸν νοῦν ἔχει,
Τὸν αὐτὸν ἀλλὰ πολὺ μεθέστηκεν πάνυ.
Ἐμοῦ γὰρ αὐτῷ τὸν πλακοῦντα τουτονὶ,
Καὶ τἄλλα τἀπὶ τοῦ πίνακος τραγήματα
Ἐπόντα πεμψάσης, ὑπειπούσης θ' ὅτι
Εἰς ἑσπέραν ἥξοιμι. Χρ. τί σ' ἔδρασ', εἰπέ μοι.

Amore deperij. CH. *qui hic amor? perge eloqui.*
AN. *Auſculta. erat hic quidam adoleſcens carus mihi*
Pauper quidem, ſed honeſto vultu: tum probus
B *Et integer. nam omnia quibus indigebam ego,*
Ea perbelle, atque egregiè præſtabat mihi:
Ego viciſſim illi ſuppeditabam hæc omnia.
CH. *Quid ergo erat, quod à te peteret maximè?*
AN. *Non multa, nam reuerebatur me impendiò:*
Aliàs erat, vt viginti drachmas poſceret,
Emendo pallio: aliàs octo, calceis
Parandis: erat etiam, vt veſtem ſororibus
C *Et matri ſuæ pallam emi vellet: erat denique,*
Dum frumenti opus illi eſſet modiis quatuor.
CH. *Hæc ſanè non dixiſti multa, me herculè:*
Nam apparet, quod te reuerebatur admodum.
AN. *Et hæc aiebat ille non ſe poſcere,*
Vt copiam ſibi facerem aliquam mei:
Sed beneuolentiæ atque amoris gratia:
Vt pallio meo amictus, meminiſſet mei.
D CH. *Narras hominem tui amantem, pluſquàm impendiò.*
AN. *Sed nunc ſceleſtus eundem in me animum non habet:*
Suúmque amorem longè hinc aliò tranſtulit.
Nam modò cùm illi placentam hanc mitterem, & alia
Quædam catino aptè impoſita bellaria:
Et dicerem me inuiſuram ipſum veſperi:
E CH. *Quid egit ille? dic quæſo.* AN. *& meam, quam ei*

Σχόλια. Τὸν κνισμὸν τίνα.] ἀντὶ τοῦ κατακνισμόν. ἐπιτηδές δὲ κατηρῶ[illegible] σκώπτει τὴν γραῦν. ἄλλως. κνισμὸς δὲ κυρίως ὁ πρὸς τὴν μῖξιν [illegible] καὶ σύρμος. [illegible] οὐκ [illegible]ισμαι, ἀντὶ τοῦ ὑπ' ἔρωτος πάσχω. Ἐκνομίως.] ἀντὶ τοῦ ὑπερφυῶς, ὑπερβαλλόντως. μεγάλως. κυρίως δὲ τὸ ὑπὲρ τὸ νενομισμένον. Οὐχ ἕνεκεν μισητίας.] πορνείας. οἱονεὶ μισητίας. [illegible] τὸ μίσηθαι. καὶ ἐν τούτοις μισητίαν φησὶ τὸ εἰς τὰς συνουσίας εὐεπίφορον. οὐχ ἕνεκά φησι τοῦ ὑπηρετεῖν μου τῇ ἀσελγείᾳ. Τουτονί.] εἰκότως ἐστὶ τουτονί. ἔφερε γὰρ ἐν ταῖς χερσὶν δεῖ τὸ πέμψαι μὲν αὐτὴν ἐκείνῳ, μὴ δέξασθαι δὲ αὐτὸν, ἀλλ' ἀποπέμψαι πάλιν αὐτῇ.

GERARDVS. ἦν.] fuit: non amplius itaque ipſi eſſe innuit, vnde illi tam vehemens querimoniarum cauſa. χρηστὸν, rerum mearum ſtudioſus. Multis nominibus probat amabilem fuiſ- G ſe, propterea grauius ipſi eſſe nunc eo carendum. του, τινός, reſpicit potius χρηστὸν quàm εὐπρόσωπον & καλόν. δεηθείην. Indefinitum α optatiui, ab anomi δέομαι. κοσμίως, opponitur τῷ ἀτάκτως præpoſterè, inordinatè: & καλῶς τῷ κακῶς malè, vt fit ab iis qui non ex animo, ſed coactè, & perfunctoriè opus faciunt, atque ea de re ab inuiſo ſe vtcunque expediunt negotio. ταῦτα. Vox hæc indicat anum in animo habuiſſe ordine ac ſigillatim referre, quæ ſufficere adoleſcenti ſolebat. Iuſtus autem occeptam interrupit narratio- F nem. Vel de induſtria, & vt comico ſeruiret riſui, dum ταῦτα protulit, totam ſe demonſtrauit, hoc modo ſignificans ſe liberam ſui copiam adoleſcenti facere conſueuiſſe. Quò reſpiciés Iuſtus ſubdit τί δ' ἦν, ex omnibus illis rebus, & corporis tui partibus, quænam illa erat, qua potiſſimum indigebat quotidie? αἰδοῖα notans. ἐδεῖθ', ἐδέετο, ab eodem δέομαι, de quo nuper. οὐ πολλά. ſ. ἦν. Iuſto de re, & ſubſtantia interroganti, anus reſpondet de quantitate: fingit ſe non intellexiſſe quorſum ſpectarent verba Iuſti, ſed in memoria habere, quæ adoleſcenti ſuppeditabat, ea autem pauca fuiſſe. ᾐσχύνετο, pro αἰδεῖτο. Verecundè gerebat ſe erga me, obſeruabat me, & ita verebatur, vt præ pudore multa petere non auderet. Vide autem facetum Ariſtophanis ingenium, vſurpat verbum hoc in ſignificatione ambigua, quando-

quandoquidem poteſt ſignificare idem quod αἰσχύνω, vitium & ſtuprum offero. ἔπραττε cum ἂν iunctum in modum potentialem, neque tam exprimit quod fecit adoleſcens, quàm quod facere potuit. Aut ἂν reſolue per ſolet, αἰτεῖν εἰωθε, petere ſolebat. εἰς ἱμάτιον, in veſtem εἰς τὴν τ ἱματίου ὠνὴν, vel εἰς τὸ ἀγοράσαι ἱμάτιον. ἀνταιτεῖ δ᾽ ἄν, repetere ſolebat. χιτώνιον diminutiuo vtitur, rei vilitatem, & precii tenuitatem ſignificans. Quod ſibi veſtem & calceos peteret, cogebat neceſſitas: quod matri, & ſorori, charitas, & genuina quædam probitas: quod vilia, & pauca, verecundia animi ſimplicitas, in ſumma, delirans anus modis omnibus adoleſcentem probat inculpabilem. ἐδεῖτο. Quando hoc verbum de maioribus erga minores dicitur, imperium ſignificat: quando contra, vt hic, preces. μεδίμνων, Medimnus Attica menſura ſex modios (vulgus boſſellas vocat) capiebat. ἀπόλλω, accuſatiuus pro ἀπόλλωνα, ν expuncto, ο & α in ω contrahuntur. ἀλλ᾽ ὅμως, Et hoc ridicule in anum torquetur, ἀλλὰ veruntamen, id eſt, etiam ſi iſthæc modica fuerint, certum tamen eſt, quod ille tua conſuetudine inde vtebatur. Sed ad hunc ſenſum anus non animaduertens, dum crimen à ſe propulſare nititur, maiorem ſuæ libidinis ſuſpicionem relinquit. θύμοι. Τὸ ἐμὸν, meum, meis pecuniis emptum. μεμνῆσθαι. Si veſte non conſpecta, memoria euaneſcebat aniculæ, oportuit eius amorem parum fixè animo adoleſcentis inſediſſe. ἐκνόμως. Anus nuper cum dixit ἐκνομίως, intellexit ἐκνομίως ſenſit ab ἐκ & νομίζω compoſitum, vt eſſet, ἐξω πάσης νομίσεως, incredibili et ſupra quàm credi poſſit. Iuſtus diuerſius accipit aduerbium ἐκνομιώτατα, vt deducatur ab ἐκ & νόμος, ſit que enormiſſime, omnibus & honeſti, & amoris legibus reclamantibus. Quid enim abſurdius, quam ſi formoſus deformem, pauper diuitem, iuuenis amauerit vetulam? Præter veras amoris leges amauit, qui τὴν φιλίαν ἰσότητα εἶναι, id eſt, amicitiam æqualitatem eſſe, ignorauit. ὁ βδελυρός. Articulus ὁ præponitur adiectiuo in αὔξησιν: nimis ſceleratus ille. Maior hic affectus arguit anum fuiſſe libidinoſiorem, & animi impotentioris. πολὺ πάνυ. Iunctæ dictiones eiuſdem ſignificati, impetui ſeruiunt anili. Vehementem hanc animi affectionem non incommodè per ſuperlatiuum exprimas, ſceleratiſſimus ille à me nunc eſt alieniſſimus. πεποτὶ. illam ipſam offert placentam, quam ad adoleſcentem miſerat, vt intelligatur eam non fuiſſe indignam quæ reciperetur; quare adoleſcentis ingratitudinem animaduerſione grauiori eſſe digniſſimam, talia ſecum reputat delipiens anus. τἄλλα, τὰ ἐπί. Cum autem ἐπὶ ſequatur in ἐπόντα participio ab ἐπὶ & εἰμὶ compoſito, neceſſe eſt alterum abundare, eſſeque id quod ſæpe contingit, compoſitum pro ſimplice acceptum, ἐπόντα pro ὄντα. περιφάνως καὶ ὑπεσπούδασας reſpiciunt genitiuum ἐμοῦ. Tradunt in ὑπεσπούδασας ὑπὸ expoſitionem ὑπὸ ἀντὶ τ πρὸ accipiente [illegible] , cùm prædixiſſem [illegible] me ſub veſperam ad eum venturam. Nihil vetat [illegible] ſignificet poſt, & vltimi loci quandam habeat rationem. Anus primùm cogitauit de dono mittendo, deinde placentam & bellaria cenſuit mittenda potiſsimum: illa ordine diſpoſita tradidit deferenda, poſt illa omnia dixit [illegible] τὸ ἑσπέρας. Quoniam hoc tantum [illegible] ſuperfuiſſe [illegible], vt anus diceret ſe protinus ad adoleſcentem conuolaſſe, amoris impatientia in amplexus [illegible] ruiſſe, Iuſtus cupidiſsimè hoc [illegible] geſtiens, vt ſpectatori eſſet vnde magis rideret, his verbis, τὸ ἑσπέρας, εἰπέ μοι, anum excitat, vt promptius & liberius quod in animo habet proferat.

Γρ. Αὐτά τε προσέπεμψεν ἡμῖν τουτονί,
Ἐφ᾽ ᾧτ᾽ ἐκεῖσε μηδέποτέ μ᾽ ἐλθεῖν ἔτι.
Καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις, εἶπεν ἀποπέμπων, ὅτι
Πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.
Χρ. Δῆλον, ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν.

Dederam placentam ad nos remiſit: innuens
Vt ne poſthac ad eum vadam amplius: & mihi hæc
Remittens, inſuper hoc dicterium addidit,
Quòd tunc olim fortes fuerint Mileſii.
CH. Adoleſcentem hunc ingenio haud eſſe malo arbitror,

Σχόλια. Αὐτά τε προσέπεμψεν.] εἶδος πλακοῦντος γαλακτώδους. οὐ μόνον ὅτι οὐκ ἐδέξατο τὰ δῶρα, ἀλλὰ καὶ προσέπεμψε μεθ᾽ ὕβρεως [illegible] ἐκεῖσε ταῦτα. Πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.] τινές φασιν, ὅτι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ἰσχυροὶ ἦσαν οἱ Μιλήσιοι, καὶ ὅτου προσετίθεντο, τούτοις ἐνίκων. Πολυκράτης γοῦν ὁ Σάμιος συμμαχεῖν πρός τινα πόλεμον, ἠβούλετο λαβεῖν αὐτοὺς εἰς συμμαχίαν. καὶ εἰς τὸ μαντεῖον ἔπεμψεν ἐρωτήσων περὶ τούτου. ὁ δὲ θεὸς ἔχρησε, πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. ὅλως δὲ τῆς παροιμίας ταύτης Δήμων οὕτω μέμνηται, [illegible] τῶν Καρῶν περὶ τῆς πολίτου πρὸς τοὺς Αμβρακιώτας [illegible], ἀλκιμωτάτους ὄντας τῶν ἐν πολέμῳ [illegible] συμμάχους, οἱ μὲν τοὺς Μιλησίους [illegible] ἀποκαλεῖν, καὶ γὰρ [illegible] μάλιστα τῶν [illegible]. [illegible] Κάρας τὴν χώραν. οἱ δὲ [illegible] πρὸς τοὺς Πέρσας [illegible] τούτων ἀρχὴν μεγίστην γεγονέναι φάσκοντες, καὶ πάντων ἀλκιμωτάτους εἶναι, κρατοῦντας τῆς Ασίας. [illegible] τοὺς Καρῶν ἐρωτῆσαι τὸν Απόλλωνα. τ δὲ θεὸν ἀποκρίνασθαι, πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. τ δὲ χρησμοῦ διαδοθέντος εἰς τὰς Ασιατίδας πόλεις, οἱ μὲν Μιλήσιοι τὴν προσφυῆ αἰτιασάμενοι [illegible] ὑπὸ τ [illegible] τοῖς Καρσὶ [illegible] καὶ τοῖς Πέρσαις [illegible]. γὰρ ὃν πάντες [illegible] τ δὲ χρησμὸν διὰ τ ἀλήθειαν εἰς παροιμίαν ἐλθεῖν ἄλλως. ἰσχυροὶ ποτ᾽ ἦσαν οἱ Μιλήσιοι ὡς Αναρείων [illegible] Κάρας ὑπὸ Δαρείου τ Ὑστάσπου, τ τε λαβεῖν τ χρησμὸν. [illegible] οἱ προσλαβόντες συμμάχους Μιλησίους. ὁ δὲ τοῦ τ [illegible] τοιοῦτος. ἀντὶ τ πάλαι [illegible] ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν πρότερον μὲν εὐδαιμονούντων, νῦν δὲ ἀτυχούντων.

GERARDVS. Ἀμυτα.] Eſt ἄμης πλακοῦς γαλακτώδης, i. placenta ex lacte confecta: ſapidior, quàm ſi ex aqua & farina temperaretur. Vult placentam quæ ipſi miſſa eſt ab adoleſcente intelligi non fuiſſe vulgarem. Ἔτι, ineſt vis huius voculæ, ſignificat prætereà, i. præter noſtram, prçter quàm quòd meam mihi remiſit, à ſe quoque aliam mihi miſit. ἀποπέμψαντα τὸν πλακοῦντά μοι, ἄμητά τε τὸν αὐτοῦ προσεπέμψεν. τουτονί, exhibet placentam ab iuuene datam. ἐφ' ᾧτε aduerbialiter pro ἵνα ponitur: poteſt diductis partibus etiam dici ἐφ' ᾧ, cum μὴ iunctum ſignificat vt ne. ἐφ' ᾧ autem vt ὥστε infinitiuum amat, ἐφ' ᾧ μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι, vt nunquam omnino ad eum irem, ſed via ad illum eſſet in totum poſthac mihi pręcluſa. Καὶ πρὸς, Atticis particula πρὸς quandoque videtur abūdare, quomodo hic eſſe putes, niſi pro πλεῖον capias καὶ ἐπὶ τούτοις πλεῖον, his etiam amplius. Præter miſſam ſuam placentam, & meam remiſſam, ingenti arrogantia ductus, & nimio mei contemptu, καὶ πρὸς ἔτ' εἰπεῖν, vel iunctim, προσεπεῖν, ἀποπέμψαντ' ἔτι. Subinde ἔτι ſic à Græcis vſurpatur, vt eo dempto, ſenſus nihilo ſecius conſtet. Μιλήσιοι. Mileſii belli gloria diu floruerunt, poſt delitiis fracti, & in mollitiem conuerſi, imbelles facti ſunt, & effœminati. Polycrates Samiorum rex bellum geſturus oraculum conſuluit, num ſibi vtile eſſet Mileſios accerſere ſocios, cui oraculum reſpondit, Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. qui verſiculus poſtea cœpit dici de iis qui deteriores facti, deſierunt id eſſe quod antea erant, & præſtare poſſe quod antea præſtabant. Feſtiuiſſimè Iuuenis hoc in vetulam torquet, non ſolùm quòd eam iam faſtidiat opibus exhauſtam, quam quondam emolumenti gratia coluerat prædiuitem, verùm hoc verſu ſignificat anum quondam fuiſſe iuuenculam ſpecioſam, & ad vſum Veneris aptiſſimam, nunc vero ob ſenium ad amorem eſſe ineptam, neque ſatis ſtrenuam & idoneam. fœdiſſimum ſane eſt, & nimis indecorum vetulam laſciuire, & inſana libidine præter ætatem prurire.

Ἐπειδὴ πλουτεῖ, οὐκ ἔθ' ἥδεται φακῇ.
Πρότερον δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντα κατήσθιεν.
Γρ. Καὶ μὴν πρὸ τοῦ γ' ὁσημέραι, νὴ τὼ θεώ,
Ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν ἀεὶ τὴν ἐμήν.
Χρ. Ἐπ' ἐκφοράν. Γρ. Μὰ Δί', ἀλλὰ τῆς φωνῆς μόνον
Ἐρῶν ἀκοῦσαι. Χρ. Τοῦ λαβεῖν μὲν οὖν χάριν.
Γρ. Καὶ νὴ Δί', εἰ λυπουμένην γ' αἴσθοιτό με,
Νιττάριον ἂν καὶ Βάτιον ὑπεκορίζετο.
Χρ. Ἔπειτ' ἴσως ᾔτησεν ἄν σ' ὑποδήματα.
Γρ. Μυστηρίοις δὲ τοῖς μεγάλοις ὀχουμένην
Ἐπὶ τῆς ἁμάξης, ὅτι προσέβλεψέν μέ τις,
Ἐτυπτόμην διὰ τοῦθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.
Οὕτω σφόδρα ζηλότυπος ὁ νεανίσκος ἦν.
Χρ. Μόνος γὰρ ἥδεθ' ὡς ἔοικεν ἐσθίων.
Γρ. Καὶ τάς γε χεῖρας παγκάλους ἔχειν μ' ἔφη.
Χρ. Ὁπότε προτείνοιέν γε δραχμὰς εἴκοσιν.
Γρ. Ὄζειν τε τῆς χροιᾶς ἔφασκεν ἡδύ μου.

Quòd ditior nunc factus lentem negligit:
Ante cibum quemlibet præ inopia deuorans.
AN. *Atqui antehac, Deos teſtor, quotidiè*
Ad oſtium meum accedebat. CH. *quippiam*
Exportandi cauſa. AN. *non ſane per Iouem,*
Sed tantùm vocis audiendæ gratia.
CH. *Per quam, puto, aliquid à te acciperet muneris.*
AN. *Et per Iouem, ſicubi me triſtem cerneret,*
Nitarion appellabat; aut Batium ſuum.
CH. *Poſteaquàm fortè à te petiiſſet calceos.*
AN. *Cùm aliquando ad magna illa Cereris ſacra veheret*
Curru: & fortè quis in me conieciſſet oculos:
Ego propter vnum illum intuitum, tota die
Ab ipſo vapulaui: tanta erat in eo
Me propter æmulatio. CH. *Solus enim tuis*
Cupiebat veſci ac perfrui bonis. AN. *manus*
Prætereà aiebat eſſe mihi pulcherrimas.
CH. *Cùm ſcilicet porrigerent viginti drachmas.*
AN. *Cutim aiebat redolere mihi ſuauiſſimè.*

Σχόλια. Ἥδεται φακῇ.] ἀνόστως παρεικάζει φακῇ τὴν γραῦν, διότι τὸ τῆς ὀστρέου χαῦνον. τοιαῦται γὰρ καὶ αἱ γραῖες. ἢ διὰ τὸ ἐσθίειν φακὴν τὰς γραῦς ὡς πτωχοὺς οὔσας. Νιττάριον ἂν καὶ Βάτιον.] Σύμμαχός φησι, Νίτταρος πολὺς ἐπὶ μαλακίᾳ, ὀνειδιζόμενος ἐν τοῖς ἑξῆς δράμασι καὶ Βάτος. καὶ τὰς μικρὰς δὲ θηλείας, Βατύλους ἔλεγον. καὶ Θεοπόμπου δρᾶμα ἐπὶ Βατύλῃ. τινὲς δὲ νιττάριον καὶ βάτιον ἄνθη φυτῶν. θέλει οὖν εἰπεῖν ὅτι ὡς ἄνθη με εἶχε. Δίδυμος δέ φησιν ὑποκορίσματα πρὸς γυναῖκας. νιττάριον δὲ, νεόττιον, οἱονεὶ κοράσιον. ἄλλως. φιλοφρονητικὴ ἡ προσφώνησις. βάταλον δὲ τὴν ἕδραν παρὰ καὶ τὸ βάτιον. τὸ δὲ οὕτως ἀληθῶς ἀναγνώσεσιν, ἀνόητον. ἢ δύναται βάτον ἀντὶ τοῦ τρυφερὸν καὶ μαλακόν, οἷος ὁ βάτος τὸ ἰχθύδιον. Μυστηρίοις τοῖς μεγάλοις.] ἐπεὶ ἔστι καὶ μικρὰ μυστήρια γινόμενα δι' Ἡρακλέα. Ἡρακλῆς γὰρ ἐπιστὰς, ἠξίου μυηθῆναι. ἔθος δὲ ἦν τοῖς Ἀθηναίοις ξένον μὴ μυεῖν. μὴ βουλόμενοι δὲ λῦσαι τὸ ἔθος μικρὰ ἐποίησαν, τὸν εὐεργέτην Ἡρακλέα, ἐπενόησαν μυστήρια εὐμικρότερα. Ὀχουμένην.] ἰσχυρῶς ποιητικῶς τὸ ἅρμα τὸ ἐκ τῆς ἁμάξης κατεσκευασμένον καὶ ὑπὸ τῶν ἵππων κινούμενον καὶ ὀχούμενον, καὶ ὀχοῦμαι, τὸ ἐπὶ ἅρματος τοιούτου φέρομαι. Ἐπὶ τῆς ἁμάξης.] αἱ γὰρ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες ἐπὶ ἁμαξῶν ὀχούμεναι εἰς τὰ μεγάλα Ἐλευσίνια ἀπήρχοντο. ὡς ἐπὶ ἁμαξῶν οὖν ὀχούμεναι αὐτῶν ἐπὰν εἰς Ἐλευσίνια βαδίζωσιν εἰς τὰ μεγάλα μυστήρια, καὶ λοιδοροῦσιν ἀλλήλαις ἐν τῇ ὁδῷ τοῦτο ἐποίουν. ἔθος γὰρ ἦν αὐταῖς τοῦτο.

GERARD. Φακῇ.] Lens tenuium eſt, & pauperũ cibus, quæ tamen faſtidio eſſe ſolet, vbi lautior cõtigit fortuna & vberior. Iuuenis prius inops aniculę morẽ gerebat, eius amorẽ boni cõſulebat, iam

iam diues factus eam aſpernatur, ea neglecta iuuenculam amplexari mauult, nec mirum profectò. Quis enim tam vecors, qui velit οἴνου παρόντος, quod aiunt, ὄξος πιεῖν, id eſt, vino præſente acetum bibere. ὁσημέραι, aduerbium quod compoſitum videtur ἀπὸ τῆς ὅσης ἡμέρας. Significat πάντοτε, hoc quod ſequitur, ἀεί. νὴ τὼ θεώ. Duali numero τὼ θεώ, iuramentum muliebre, non virile eſſe volunt: virorum enim hoc potiùs eſſe, μὰ τοὺς θεούς. ἐπὶ ἐκφοράν, ad exportationem, vt efferer in ſepulchrum. non tam propter te, quàm propter tua te quotidie adibat. μὰ Δία. Per Iouem non eo animo veniebat. Perſuaderi non poteſt anus, quin gratia & amore ſui, ab adoleſcente inuiſeretur. Proinde, etiam ſi ſunt veriſſima quæ poſtea Iuſtus dicet, tamen anus dum nimium ſibi placebit, & ſuæ libidini ſeruire ſtudebit, quæ à Iuſto dicentur non audiet. τὸ λαβεῖν, τῶν λημμάτων χάριν, quæſtus & lucri gratia. Plurimum illi placebat hæc tua vox, Hæc cape, Hinc abiens hoc tecum affer, His ego te dono: cum ſimilibus orationibus miſero adoleſcenti quidpiam largientibus. εὖ θεῖτο. O ſpatium ab amore ei ἐπιθέρομαι. νιττάριον. Apud comicos νίταρις mollem ſignificat & delicatum. βάτος quoque ἐγδύσιον, id eſt, pluſculum eſt. Pro τρυφερῷ & μαλακῷ itidem ponitur, vnde Cαλούλους vocant fœminas puſilli & prætenuis corporis. à nitaro & bato diminutiua finxit, nitarium & batium. quæ ſonant velut, mea delicatula, mollicula, tenella amica. Amatoribus ſanè attentantibus propria admodum ſunt. ὑποκορίζεσθαι, mi paſſercule, mea animula, meum ſuauiolum, meum corculum, mei ocelli, & ſimilia. Propterea verbum addit huic rei congruum, nam ὑποκορίζεσθαι eſt ſuaui & blando nomine appellare. Compoſitum videtur ab ὑπὸ diminutionis vim habente, & κόρη puellam, vt ſit κοράσιον ſiue κορίσκιον, id eſt, puellulam vocitare. ἔπειτα poſt huiuſmodi blanditias. Quod nunc dicitur, à Iuſto, ſic effertur, vt ſpectatores reſpiciat, interim autem anum digito, vel manu monſtret. ἐπὶ τῆς ἁμάξης. Quanquam ὀχεῖσθαι fere de vehiculo dicatur, tamen aliquando generaliter accipitur, vt qualemcunque comprehendat vecturam, ſiue ea nauigio, ſiue equo, ſiue curru conſtet. Eam ob rem non contentus poeta dixiſſe ὀχουμένην, adiecit ἐπὶ τῆς ἁμάξης. ἐτυπτόμην, cædebar. Si ad eum accedere volebam, inquit, ille obtendens manum, ac me à ſe ſubmouens, nouum amaſium mihi obiiciebat. Nam qui verè amant, & zelotypia laborant, nullum in partem amoris admittunt. Leuiter pulſatam intellige, quoniam dum amicus amicam cædit, amaritudo abeſt. Quod fictè, neque ex animo fiebat, anus ridicula ſeriò fieri exiſtimauit. ἥδιστ' ἐσθίειν pro ἐσθίειν, ea demum illi ſumma erat voluptas, ſi ſolus tua comederet. Quæ vna cauſa erat, cur alios omneis abs te cuperet ſubſtractos. χροιᾶς. Attica conſtructione genitiuum pro accuſatiuo poſuit, hoc modo, φάσκων τῆς χροιᾶς μου ὄζειν ἡδύ. Iam cum χροιὰ color ſit, coloris autem nullus ſit odor, colorem pro colorata cute poſuit. ἡδὺ pro aduerbio ἡδέως.

Χρ. Εἰ Θάσιον ἐνέχεις, εἰκότως γε νὴ Δία.
Γρ. Τὸ βλέμμα θ' ὡς ἔχοιμι μαλακὸν καὶ καλόν.
Χρ. Οὐ σκαιὸς ἦν ἅνθρωπος. ἀλλ' ἠπίστατο,
Γραὸς καπρώσης τἀφόδια κατεσθίειν.
Γρ. Ταῦτ' οὖν ὁ θεὸς ὦ φίλ' ἄνερ, οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ,
Φάσκων βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις ἀεί.
Χρ. Τί γὰρ ποιήσει φράζε, καὶ πεπράξεται.
Γρ. Ἀναγκάσαι δίκαιόν ἐστι νὴ Δία.
Τὸν εὖ παθόνθ' ὑπ' ἐμοῦ, πάλιν μ' ἀντευποιεῖν.

CH. Credo, ſi Thaſium fortè infuderas merum.
AN. Oculos mihi venuſtos dicebat & illices.
CH. Næ homo ille haud inſcitus fuit: qui anicula
Subantis edere nouerat viaticum.
AN. Igitur, mi vir, nouus hic Deus non rectè agit:
Qui iniuriam paſſis, opem laturum ait.
CH. Quid igitur faciat, dic: & iam ſtatim hoc erit.
AN. Aequum eſt, vt adoleſcentem hunc, de quo tam bene
Sum merita, viciſſim de me benè mererier

Σχόλια. Εἰ Θάσιον ἐνέχεις.] ἐπεὶ ἐν Θάσῳ οἶνος εὐώδης ἐγίνετο καὶ ἐριθμῆς Διονύσου. διαφέρει γὰρ ὁ Θάσιος οἶνος. ἐνέχεις δὲ ἀντὶ τοῦ ἐνίοτας. Γραὸς καπρώσης τἀφόδια.] ἐρωτικῶς. μαχλώσης. ὀργώσης πρὸς συνουσίας. τὰ ἀναλώματα. τὰ ὑπάρχοντα. ἐφόδια ἐς Θηλυκῶς. ἡ ἐπίλυσις τινός. ἐφόδιον δὲ οὐδέτερως. τὰ ἐφόδια πληθυντικῶς. τὰ ἐν τῇ ὁδῷ συνεχῶς γινόμενα ἀναλώματα. νῦν δὲ ἁπλῶς λέγει τὰ ἀναλώματα. Φάσκων βοηθεῖν.] καίπερ ὁμολογῶν βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, τοὐναντίον ποιεῖ, ἐκείνου τοῦ ἀδικοῦντος με ποιεῖ πλουτεῖν ἐπειδὴ τοῖς δικαίοις ὡς ἀδικουμένοις προσετέθη.

Gerardvs. Θάσιον. Θάσιον. Thaſus inſula eſt iuxta Thraciam, vbi vinum naſcitur laudatiſſimum, quod a ſoli nobilitate Thaſium vocatur. Negat Iuſtus fragrantiam vllam fuiſſe à meretrice putidula, potiùs verò odorem illum ſuauem prodiiſſe ab odoratiſſimo vino quod amatori bibendum proponebat. ὡς ἔχοιμι, repete ἔφασκε. καπρώσης, à nomine κάπρος fit verbum καπρᾶν, quod de porcis porcam appetentibus dicitur. Latini ab his nominibus, ſus, caper, hircus, formant ſubare, capriſſare, & hirciſſare, quæ ſignificant libidine ardere, & dementius laſciuire. τἀφόδια. τὰ ἐφόδια, quæ propriè ſunt τὰ ἐν τῇ ὁδῷ γινόμενα ἀναλώματα, viatica, id eſt, commeatus in viam comparatus. Simpliciter hic accipitur pro bonis & facultatibus. ταῦτα, ſupprimitur præpoſitio διά. φάσκων, qui anteà dicebat, non quod à Pluto audierit ipſa, ſed hoc à Pluto fuiſſe dictum rumor paſſim increbuerat.

ἀδικουμένης, quaſi verò ipſa ſit affecta iniuria, quòd ab adoleſcente formoſo fuiſſet amata. τιμωρήσεται. Paulò pòſt futuro vtitur, quo monſtret in reprimendis iniuriis Plutum vindicem eſſe acerrimum & promptiſſimum. τῷ παθόντι. πάσχω anomne verbum eſt, & per ſe paſſiuum, id eſt, quod voce actiua paſſionem ſignificat, idcirco A illi ſubiungit præpoſitionem cũ genitiuo, haud aliter quàm ſi participium eſſet paſſiuum. Oppoſitæ ſunt ſignificationis τῷ πάσχειν & τῷ ποιεῖν. Qui beneficium recipit ab aliquo, τῷ πάσχει, qui in alium prior confert, τῷ ποιεῖ, nam ſi rependit, ἀντιποιεῖ.

Η μηδ' ὁτιοῦν δίκαιον ἀγαθόν ἐσ' ἔχειν.
Χρ. Οὐκοῦν καθ' ἑκάστην ἀπεδίδου τὴν νύκτα σοι;
Γρ. Ἀλλ' οὐδέποτέ με ζῶσαν ἀπολείψειν ἔφη.
Χρ. Ὀρθῶς γε. νῦν δέ γ' οὐκ ἔτι ζῆν σ' οἴεται.
Γρ. Ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄλγους κατατέτηκ', ὦ φίλτατε.
Χρ. Οὐκ. ἀλλὰ κατασέσηπας, ὥς γέ μοι δοκεῖς.
Γρ. Διὰ δακτυλίου μὲν οὖν ἔμεγ' ἂν διελκύσαις.
Χρ. Εἰ τυγχάνει γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλία.
Γρ. Καὶ μὴν τὸ μειράκιον τουτὶ προσέρχεται.
Οὗπερ πάλαι κατηγοροῦσα τυγχάνω.
Ἔοικε δ' ἐπὶ κῶμον βαδίζειν. Χρ. φαίνεται.
Στέφανόν γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται.

Compellat: aut ne particulam minutulam
B *Facultatum mearum habere eum ſinat.*
CH. *An non rependit tibi quauis nocte meritum?*
AN. *At pollicebatur, quòd me, quantiſper viuerem,*
Nunquam vellet deſerere. CH. *rectè iſthuc quidem:*
Verùm is non cenſet te amplius ſuperſtitem.
C AN. *Ego certè præ mærore iam liquefacta ſum.*
CH. *Imò putrefacta, vt mihi videre tu quidem.*
AN. *Sanè per medium me pertraxeris annulum.*
CH. *Siquidem is fortè eſſet cribri circulus.*
AN. *Sed eccum ipſum adoleſcentem, de quo conqueror:*
Mihi videtur iturus ad aliquod conuiuium.
D CH. *Apparet: nam coronam geſtat, & facem.*

Σχόλια. Η μηδ' ὁτιοῦν δίκαιον.] ἢ δίκαιόν ἐστι μηδ' ὁτιοῦν ἀγαθὸν ἔχειν τὸν νεανίσκον. Ἀλλὰ κατασέσηπας. ὑπὸ τοῦ γήρως καὶ τοῦ χρόνου. γελοίου δὲ χάριν, οὐ κατατέτηκας εἶπεν, ἀλλὰ κατασέσηπας. Ων τηλία.] κοσκίνου κύκλος ἢ σανὶς πλατεῖα ἐφ' ἧς ἄλφιτα πωλοῦσιν. ἐν δὲ τῷ ὑπομνήματι οὕτως. τοῦτο τί ἐστιν οὐκ οἶδα. ὅτι δὲ συμβάλλεται ἐν Μαρικᾷ Εὐπόλιδος, οἶδα. κἀκεῖ γὰρ τὴν Ὑπερβόλου μητέρα τηλίᾳ εἰκάζει τῇ πλατείᾳ σανίδι. τινὲς δὲ τηλίαν ξύλον φασὶ πλατὺ, εἰς ὃ οἱ ἀρτοκόποι τοὺς ἄρτους ἐπιξηραίνουσιν. ἄλλοι δὲ τηλίαν τὸ τοῦ καπνοδόχης στόμα ὅ ἐστι περιφερές. φησὶν οὖν ὅτι διὰ δακτυλίου ἑλκυσθείης, ἐὰν ᾖ ὁ δακτύλιος τηλία. τοῦτο δὲ ὡς παχείας οὔσης. καὶ μὴν δι' ὠμαθυμίας διὰ δακτυλίου ἑλκυσθῆναι, ἀλλὰ διὰ τηλίας. ἄλλως. τηλία ἔχει μέν τοι καθ' ἑαυτὸ ἄπορον. ἐὰν δὲ τὸ ἐν Μαρικᾷ προστεθῇ ἔνθα εἰς τηλίαν φησὶ τὰ τοῦ Ὑπερβόλου ὀστᾶ ἐμβεβλῆσθαι, ἀπορώτερον ἔσται. ζητητέον οὖν. τηλία μὲν γάρ ἐστιν, ἡ ἀπεστρογγυλωμένη σανίς. ἐὰν δὲ τρυπηθῇ, ἀψὶς γίνεται. λέγει οὖν ὅτι εἰ μὴ ὁ δακτύλιος τοσοῦτον ἔχει τρύπημα, ὡς δοκεῖ εἶναι ἐν τηλίᾳ τὸ τρύπημα. ἄλλως. τηλία σανὶς ἡ λεγομένη κάρδοπος. τηλία δὲ ἡ στηλία. ὥσπερ τὸ σήμερον τήμερον. καὶ ὁ ἦν καὶ ἰδίως ἐκαλεῖτο τηλία περίφραγμα σανίδων ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐν ᾧ ἄλφιτα ἐπιπράσκοντο. καὶ ὀρτυγοτρόφοι τοὺς ὄρτυγας συνέβαλλον ἐν τούτῳ. Καὶ μὴν τὸ μειράκιον.] πρόσεισιν ὁ παῖς στεφάνους κομίζων τῷ Πλούτῳ διὰ τὸ πεπλουτηκέναι.

GERARDVS. Μηδ' ὁτιοῦν.] Si ad δίκαιον refers, ſonat, nulla prorſus ratione par eſt. Si ad ἀγαθὸν, ne minutulam portionem bonorum meorum habere eum æquum eſt. καθ' ἑκάστην τὴν νύκτα, nocturnos tangit concubitus, à quibus anum nullis noctibus temperaſſe ait, quo nomine ſalaciſſimam eam fuiſſe perdocet. ἀπεδίδου. i. χάριν vel τὸ ὀφειλόμενον. ὀρθῶς, illudit luſtus anui, quam ſignificat adeo multis annis eſſe grauatam, vt adoleſcenti credibile meritò fuerit, iampridem eam è viuis exceſſiſſe. κατατέτηκα, perfectum medium à κατατήκομαι. emarcui, extenuata ſum, gracilis & macilenta effecta. οὐχ. Videtur primùm innuere vetulam non eſſe dolore maceratam, ſed maioris riſus gratia, præter expectationem ſubdit, οὐ μόνον κατατέτηκας, ἀλλὰ κατασέσηπας, pręnimio ſenio putris es, tota ſanioſa, rancidula, ſitu & carie obducta. hoc particip. eſt à med. κατασήπομαι. δακτυλίου. Qui morbo, triſtitia, ſtudio, aut alia quauis re, arefacti ſupramodum gracileſcunt, per anulum tranſire, vel trahi poſſe dicuntur. ὢν cum τυγχάνει abundat. τηλία eſt cribri circunferentia. κατηγοροῦσα τυγχάνω, ſum accuſans, pro κατηγορῶ. Κῶμον. Fuit Comus comeſſationũ, ebrietatis, & intemperantiæ Deus, quem iuuentus olim colere ſe exiſtimabat, dum ante fores amicarum noctu cum facibus & muſicis inſtrumentis ſaltabant, nonnunquam etiam perpoti foribus effractis in ædes irrumpebant. Quod adoleſcẽtem facere velle, & neq; ecla ſe, illum aliã ãbire, interpretatur ſuſpicax anus, cũ tamẽ Pluto ſacrificaturus accedat & de more coronatus, facẽ illi adferat. φαίνεται. Auget aniculæ ſuſpicionẽ, & per ſe plus ſatis inſaniẽtẽ, amplius etiã inſtigat.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ πεμπτή.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΝΕΑΝΙΑΣ, ΓΡΑΥΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Bisetus. Πάρεστιν ἤδη ὁ νεανίας, ὃν ἡ γραῦς ἐφίλει ὡς τὴν φίλην ἰδὼν, αὐτός, καὶ ὁ Χρεμύλος φοιτ... κίλοις, καὶ πικροῖς σκώμμασιν ἐνδιατριβόμενοι καταγελῶσι.

Ἀσπάζομαι. Γρ. τί φησιν; Νε. ἀρχαία φίλη

Πολιὰ γεγένησαι ταχύ γε νὴ τὸν οὐρανόν.

Γρ. Τάλαιν' ἐγώ, τῆς ὕβρεως ἧς ὑβρίζομαι.

Χρ. Ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἑωρακέναι.

Γρ. Ποίου χρόνου ταλαίταθ', ὃς παρ' ἐμοὶ χθὲς ἦν.

Χρ. Τοὐναντίον πέπονθε τοῖς πολλοῖς ἄρα.

Μεθύων γάρ, ὡς ἔοικεν, ὀξύτερον βλέπει.

Γρ. Οὔκ. ἀλλ' ἀκόλαστός ἐστιν ἀεὶ τοὺς τρόπους.

Νε. Ὦ Ποντοπόσειδον καὶ θεοὶ πρεσβυτικοί,

Ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ῥυτίδων ὅσας ἔχει;

Γρ. ἆ. ἆ.

Τὴν δᾷδα μή μοι πρόσφερ'. Χρ. εὖ μέντοι λέγει.

Ἐὰν γὰρ αὐτὴν εἷς μόνος σπινθὴρ λάβῃ,

ACTVS IV. SCENA V.

Senarij.

Ivvenis, Anvs, Chremylvs.

Iubeo ſaluere. An. *quid ait?* Iv. *amica mea vetus*

Celeriter ſanè incanuiſti, per Iouem.

An. *Me miseram, hánccine me contumeliam pati?*

Ch. *Opinor, quòd te iamdiu non viderit.*

An. *Hem quàm diu credis? qui modò apud me heri fuit.*

Ch. *Tùm ſanè huic homini longè aliter vſu venit,*

Quàm cæteris: nam quantò hic eſt temulentior,

Tantò, vt mihi videtur, perſpicit acutiùs.

An. *Minimè. ſed ſemper hu moribus eſt perditis.*

Iv. *O rex maris Neptune, ô ſeniores Dei:*

Quot hæc vetula in fronte ſenili rugas habet?

An. *Ah, ah, facem mihi ne admoueas.* Ch. *benè commonet.*

Nam ſi vnica inciderit ſcintilla, tàm citò

Σχόλια. Ἀσπάζομαι.] ὡς διὰ χρόνου αὐτὴν ἀσπαζόμενός φησι. μεθύων δὲ οὐ λέγει χαῖρε. ἡ δὲ διὰ τὸ ἄτοπον ἐκ μέσου τῆς προσρήσεως ὡς ἐν ἔρωτι, τί φησιν. ἀσπάζομαι. κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι πεντήκοντα ἕξ, ὧν τελευταῖος, ὥσπερ λοιπὰς τῷ μεγαλείῳ προστίχεται. μετὰ δὲ τὸν δέκατον στίχον κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. ἔστι δὲ βραχυκατάληκτον ὡς εἴρηται, τὸ λειπόμενον ὅλῳ ποδὶ ἐς πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς συζυγίας τῶν ποδῶν. ἢ τῆς μονομέτρου τυχὸν ἢ τῆς διμέτρου. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. καὶ ἑξῆς τὸ χοροῦ αὖθις. ἔχρῆν γὰρ καὶ τὸν θεῖναι χοροῦ εἰσιόντος ἐντὸς τῶν ὑποκριτῶν. ἄχρις ἄν τις ἕτερος εἰσέλθῃ ὑποκριτής. Μεθύων γὰρ ὡς ἔοικεν ὀξύτερον βλέπει.] οἱ γὰρ μεθύοντες οὐχ ὁρῶσι. παίζει οὖν ὅτι ὀξέως ἐθεάσατο τὰς πολιὰς αὐτῆς ὁ νέος, ἀμαυρουμένης ὀφθαλμῶν τῶν ἐν τῇ μέθῃ. μεθύων δὲ ἔφη, ἐπειδὴ ἐπὶ κῶμον ἀπιὼν ὥς φησι. τοὐναντίον δὲ εἶπε τοῖς ἄλλοις πέπονθεν, ἐπειδὴ νήφων οὐκ ἔγνω, ἀλλὰ μεθύων γνῶναι.

Gerardvs. Τί φησιν.] Dedignatur iuuenem alloquio, vel pudore vel dolore. ἀρχαία. Non quam à multo iam tempore amaui, numquam enim te amaui, ſed παλαιὰ annoſa, ſenio confecta. Quid autem ſi ἀρχαίαν interpreteris μωρὰν ſtultam, inſipidam & delirantem? φίλη. Ironia eſt. ταχὺ, dum hoc profert admonet facem capiti vetulæ, vt de capillitio eius caneſcente certius pronuntiet. Quod ait ταχὺ, non vult ex eo intelligi, caniciem illam eſſe præproperam, prætérque ætatis rationem accidiſſe, verùm quoniam negligenter caput compſit, canos prodit, quos dum iuueni placere ſtuduit, anxiè occuluit. τῆς ὕβρεως, ſcilicet ἕνεκα. Duplex affectus hic ſubeſſe videtur: τάλαιναν ſe ait, id eſt, infelicem, miſeram, & modis acceptam indignis ab adoleſcente, qui ſe deſeruit. Ab eodem autem indignioribus acceptam modis, vt qui ipſi, alioqui miſeriori, conuicia ingerat odioſiſſima. Hoc ſenſu ſi accipis, exaudienda ſunt aduerbia, οἴμοι τάλαινα ἐγώ. φεῦ τῆς ὕβρεως, Atticum σχῆμα eſt, ὕβρεως ὑβρίζομαι, vt μέμψιν μέμφεσθαι. πολλοῦ. Colligit hoc, quod dixerit Iuuenis ἀρχαία φίλη, deinde, πολιὰ γεγένησαι. ἑωρακέναι. Atticum ineſt augmentum ab ὁράω, commune eſſet ὡρακέναι. ταλαίτατε. Sentit ſe etiam ab hoc rideri, propterea etiam in hunc deſæuit. τοῖς πολλοῖς. Ad verbum, contrarium aliis pro eo quod eſt, contrà quàm vulgò euenire conſueuit. Cùm enim compertum ſit, vinolentorum oculos ignea quadam vi ſcintillantes, retuſiores fieri, & hebetiores, tamen hic, quem egregiè potum dixiſti Comо, & comeſſationi operam dare, potuit tuos etiam canos internoſcere. Vel ideo hoc di-

cit, vt dicatur iuuenis id vidiſſe ebrius, quod antè non viderat ſobrius: nam nunc primùm videtur deprehendere hanc eſſe vetulam, & canam.

Σχόλια. Ὦ ποντοπόσειδον.] ὦ πόντιε Πόσειδον. θεοὶ δὲ πρεσβυτικοὶ οἱ τοῖς πρεσβύταις ἰσάριθμοι θεοί. ἐπειδὴ καὶ ὁ Ποσειδῶν τῶν πρεσβυτέρων θεῶν. καὶ οὐχ ὁμοίως ἐστὶ Διονύσῳ ἢ Ἀπόλλωνι. τὸ δὲ Ποντοπόσειδον ἀπὸ τοῦ πόντου. ὦ μέγιστε Πόσειδον. καὶ Σώφρων γάρ φησι, πόντος ἀγαθῶν. πλῆθος καὶ μέγεθος θέλων σημᾶναι ἄλλως. ἐπεὶ γραῦς ἐστιν, ὡς τοῦ ὅρκου τούτου πρεσβυτῶν ὄντος. ἢ οὐ πάντως, ἀλλ᾽ ἐν παιδιᾷ μετ᾽ ἐκπλήξεως φέρεται καὶ μεγάλης τινὸς ἐμφάσεως χρῆσθαι τούτῳ. ἆ ἆ.] ὡς τοῦ νεανίσκου προσφέροντος τὴν δᾷδα αὐτῇ, τοῦτο λέγει. ἔστι δὲ ἐπίρρημα ἐκπλήξεως καὶ κελεύσεως.

GERARDVS. Ποντοπόσειδον.] ὦ τοῦ πόντου θεὸς Πόσειδον. O Neptune maris Deus, & præ-

A fecte ſumme. Neptune marine. Admonet Græcus interpres πόντον quandoque idem ſignificare quod μέγεθος, amplitudo, vnde lectum eſſe, Πόντος ἀγαθῶν pro πλῆθος, abundantia, & copia bonorum, hinc Ποντοπόσειδον ſonare, potentiſſime Neptune, ditiſſime. Scitum eſt apud vetuſtiſſimos, Solem, Lunam, Stellas, Terram & Cœlum Deos ſolos fuiſſe putatos. Poſt illos Deos peruetuſtes fuiſſe Neptunum, Plutonem, & Iouem, hos enim τὸ πᾶν, id eſt, quicquid ſub cœlo

B eſt, inter ſe diſtribuiſſe. Quoniam itaque res ipſi eſt cum anu, Deum inuocat Neptunum, & alios ſeniles deos, vt quibus curæ maiori ſoleant, vel quodammodo debeant ſenes eſſe. τῶν ῥυτίδων, pro ὅλας τὰς ῥυτίδας ἔχει. Iſta effert face ardente admota faciei aniculæ. ἆ ἆ, aduerbium conſternatæ mulieris, & ignem à facie ſua repellentis.

Ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην καύσεται.
C Νε. Βούλει διὰ χρόνου πρός με παῖσαι; Γρ. ποῖ τάλαν;
Νε. Αὐτοῦ λαβοῦσα κάρυα. Γρ. παιδιὰν τίνα;
Νε. Πόσους ἔχεις ὀδόντας. Χρ. ἀλλὰ γνώσομαι
Κἀγωγ᾽. ἔχει γὰρ τρεῖς ἴσως ἢ τέτταρας.
Νε. Ἀπότισον. ἕνα γὰρ γόμφιον μόνον φορεῖ.
Γρ. Ταλαίτατ᾽ ἀνδρῶν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς,
D Πλυνόν με ποιῶν ἐν τοσούτοις ἀνδράσιν.
Νε. Ὄναιο μὲν γ᾽ ἂν εἴ τις ἐκπλυνεῖ σε.
Χρ. Οὐ δῆτ᾽, ἐπεὶ μὲν νῦν καπηλικῶς ἔχει.
Εἰ δ᾽ ἐκπλυνεῖται τοῦτο τὸ ψιμύθιον,
Ὄψει κατάδηλα τοῦ προσώπου γε τὰ ῥάκη.
Γρ. Γέρων ἀνὴρ ὤν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.
Νε. Πειρᾷ μὲν οὖν ἴσως σε καὶ τῶν τιτθίων
Ἐφάπτεταί σου λανθάνειν δοκῶν ἐμέ.
E Γρ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἐμοῦ γ᾽, ὦ βδελυρὲ σύ.
Χρ. Μὰ τὴν Ἑκάτην οὐ δῆτα· μαινοίμην γὰρ ἄν.
Ἀλλ᾽ ὦ νεανίσκ᾽ οὐκ ἐῶ τὴν μείρακα
Μισεῖν σε ταύτην. Νε. ἀλλ᾽ ἔγωγ᾽ ὑπερφιλῶ.
Χρ. Καὶ μὴν κατηγορεῖ γέ σου. Νε. τί κατηγορεῖ;
F Χρ. Εἶναί σ᾽ ὑβριστήν φησι καὶ λέγειν ὅτι,
Πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.
Νε. Ἐγὼ περὶ ταύτης οὐ μαχοῦμαί σοι. Χρ. τὸ τί;
Νε. Αἰσχυνόμενος τὴν ἡλικίαν τὴν σήν, ἐπεὶ
Οὐκ ἄν ποτ᾽ ἄλλῳ τοῦτ᾽ ἐπέτρεπον ποιεῖν.
Νῦν δ᾽ ἄπιθι χαίρων, συλλαβὼν τὴν μείρακα.
G Χρ. Οἶδ᾽ οἶδα τὸν νοῦν. οὐκέτ᾽ ἀξιοῖς ἴσως

Cremabitur, quàm areſactus ramus oleæ.
C IV. *Age vin' tu mecum luſitare diutule?*
AN. *Vbinam, homo miſer?* IV. *hîc ſcilicet: vbi tamen nuces*
Tu acceperis. AN. *quid? quem ludum?* IV. *quot ſint tibi*
Dentes. CH. *lubet & mihi hoc diuinando aſſequi:*
Tres habet opinor, aut fortaſſe quatuor.
D IV. *Solue nuces. nam molarem habet tantùm vnicum.*
AN. *Satin' ſanus es, homo infortunatiſſime?*
Qui, præſentibus adeò multis, ex me labrum
Facis: in quo ſordes & maledicta tua eluas.
IV. *Ex re tua ſit, ſi quis te probè eluat.*
CH. *Minimè ex re ſit: quia nunc fucata eſt hæc anus.*
E *Quòd ſi ceruſſa hæc eluatur, tum palàm*
Videas faciem eius detritam atque flaccidam.
AN. *Tu pro ætate tua, non videre mihi ſatis*
Sapere. IV. *Procat te forſan, & mammas tuas*
Contrectat, inſcio me: credens ſe tibi
Amatorem fore. AN. *non per Venerem, tu ſcelus.*
CH. *Non per Hecaten, non ſanè: aliâs periſſimè*
F *Inſanirem. ſed heus tu adoleſcens, nunquam ego*
Committam, vt iſthanc oderis iuuenculam.
IV. *Ego verò eã deperio.* CH. *& te accuſat tamẽ.*
IV. *Qua de re accuſat?* CH. *de tuis contumeliis.*
Nam ait obiectaſſe te ſibi hoc dicterium.
Quòd nunc olim fortes fuerint Mileſii.
IV. *Ego de hac puella tecum non contendero.*
CH. *Cur ita?* IV. *nam veneror & colo ætatem tuã:*
G *Alioqui nulli cuiquã hominũ hoc permitterem.*
Quare abeas, habeas, valeas cũ hac iuuencula.
CH. *Noui noui iam, quid animi habeas: forſitan*

Σχόλια. Ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην.] εἰρεσιώνη στέμμα ἐστὶ πρὸ τῶν πυλῶν ἀνειλημμένον πλακουντικοῖς τισὶ κολύροις καὶ ἄλλοις τισὶ τοιουτοτρόποις τοῖς τε ὡραίοις καρποῖς, καὶ ἐλαίῳ διακεκραμένα. λιμοῦ γὰρ ἐν σκήψαντος, ἀνεῖλεν ὁ θεὸς τὰς εἰρεσιώνας πρὸ τῶν θυρῶν κρεμάσαι. εἰρεσιώνη δὲ θαλλὸς ἐλαίας ἢ δάφνης ἐξ ἐρίων καὶ θαλλοῦ συμπεπλεγμένος, ἔχων ἄρτον ἐξηρτημένον καὶ κοτύλην. ἔστι δὲ μέτρον ὃ νῦν καλοῦμεν ἡμίξεστον. καὶ σῦκα καὶ πάντα τὰ ἀγαθά. Ταύτην δὲ τὴν εἰρεσιώνην πρὸ τῶν οἰκημά-

ἐκρέματον ἐπὶ τῶν θυρῶν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ κατ' ἔτος ἤλλαττον. A ᾄδουσι δὲ παῖδες ἀμφιθαλεῖς ἀμφ' αὐτὴν ταῦτα λέγοντες.

Εἰρεσιώνη σῦκα φέρει καὶ πίονας ἄρτους,
Καὶ μέλι ἐν κοτύλῃ, καὶ ἔλαιον ἀποψήσασθαι.
Καὶ κύλικ' εὔζωρον, ὡς ἂν μεθύουσα καθεύδῃ.

ἄλλως. κλάδος ἐστὶν ἐλαίας ἐρίοις πεπλεγμένος. ἐξήρτηνται δὲ αὐτοῦ τὰ ὡραῖα πάντα. ἱστᾶσι δὲ αὐτὸν πρὸ τῶν θυρῶν κατὰ τὸ παλαιὸν χρηστήριον. οἱ μὲν γάρ φασιν, ὡς λιμοῦ πάλαι τὴν γῆν κατέχοντος, ὁ θεὸς εἶπε προηροσίαν ὑπὲρ ἁπάντων θῦσαι θυσίαν Ἀθηναίους. οὗ ἕνεκα χαριστήρια πανταχόθεν ἔπεμψαν Ἀθηναίοις τῶν καρπῶν τὰς ἀπαρχάς. B ἄλλως. Πυανεψίοις καὶ Θαργηλίοις ἑορτὴν θύουσιν Ἀθηναῖοι. φέρουσι δὲ οἱ παῖδες τὰ προκατειλημμένα ἀκρόδρυα. καὶ ταῦτα πρὸ τῶν θυρῶν κρεμῶσι. κατά τι δὲ χρηστήριον πρὸς ἀποτροπὴν λιμοῦ ταῦτα ἐποίουν.

GERARDVS. Εἰρεσιώνην.] Cum olim peſtis per vniuerſum Athenienſem agrum graſſaretur, conſultum oraculum reſpōdit, luem illam ceſſaturam, vbi Athenieſes vouiſſent, ſuos pueros quotannis antè ædes ereſionem in honorem Apollinis collocaturos. Erat εἰρεσιώνη, ramus C oleaginus, lana obuolutus, de quo omnis generis fructus circumpendebant. Iam ramus ille cùm ſapte natura incendi facilè poſſit, quo tempore excinditur, poſt annum aëri & ſoli expoſitus, qui non ſtatim conflagret? Καύσεται.] ſ. ὁ ἀνὴρ. eſt futurum à καίομαι, quod hic actiuè ſonat, eam cremabit.

Σχολια. Ποῦ ταῦτα.] τὸ ποῦ σκωπτικόν. δηλοῖ γὰρ ἀσελγείας τόπον ζητούσης.

BISETVS. Αὐτοῦ] αὐτόθι, ἐκεῖ, ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ. D

Σχολια. Παιδιάν τινα.] οὕτως εἶπεν, ἐπεὶ βραχυκατάληκτος ἐξέχοντας ἐπὶ τῆς παιγνίας. Πόσους ἔχεις ὀδόντας.] δέον εἰπεῖν κάρυα, εἶπεν ὀδόντας ὡς πρὸς γραῦν. τοῦτο παρὰ προσδοκίαν εἶπε κωμῳδῶν αὐτὴν ὡς ἄνευ γραῶν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν πόσα ἐν χερσὶν ἔχω ὥσπερ εἰώθασι λέγειν τὸ ἄρτια ἢ περιττὰ παίζοντες. ἄλλως. πόσους ὀδόντας ἔχεις ἀντὶ τοῦ πόσα ἔχεις κάρυα. παιδιὰ γάρ ἐστι τοιαύτη. δραξάμενός τις καρύων καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐρωτᾷ, πόσα. καὶ ἐὰν ἐπιτύχῃ λαμβάνει ὅσα ἔχει ἐν τῇ χειρί. ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ κατὰ τὴν ἀπόκρισιν, ἀποτίνει ὅσα ἂν ὁ ἐρωτῶν τυχὼν ἔχῃ. Πλυνόν με ποιῶν.] ὑβρίζεις με. πλυνὸς δὲ ἐξύβρισε τὸ ἄγειν αὐτό. παρόξυνε. ὡς δὲ τὸ πλυνόμενον. Καπηλικῶς ἔχει.] πανούργως ἐπεὶ οἱ κάπηλοι χρίειν καὶ ἀνακαινοῦν τὰ ἱμάτια εἰώθασι. καὶ τὸν οἶνον δὲ νοθεύοντα συμμίσγουσιν αὐτὸν ὑπερέξ. ἄλλως. καπηλικῶς ἢ ἐψιμμυθιωμένως ἔχει καὶ οὐ τὴν κατὰ φύσιν χροιάν, ἀλλὰ νόθον καὶ ξένην. Τὸ τί.] ὅτι οἱ χαλεπαίνοντες τὸ πυνθάνεσθαι οὕτως λέγουσι τὸ τί. F

GERARDVS. Ποῖ.] Anus iniuriam vltura, non tam quęrit locum vbi cum iuuene ludat, quàm in quo eum cædat, aut certè animi ſui indignationem pro voto euomat. At iuuenis quaſi de loco ludendi illa ſeriò rogarit, ſubdit, αὐτοῦ, ſimul genus ludi ridiculæ anui præſcribit. Riſu maiore digna fuerit anus, ſi de luſu Venereo ſenſiſſe intelligetur. Ouidius, Lude, ſed occultè. κάρυα. Quoniam anus ſenium à ſe quantum poteſt arcere laborat, ad puerilem luſum eā prouocat, G qui quomodo nucib' peragatur, antea diximus, vbi quid ἀρτιάζειν ſignificet, expoſuimus. παιδιάν τινα; Quàm ingratum ludum mihi proponis? qui puerorū de more, nuces etiā repetere me vis. Sed quaſi illa percontata ſit, quonam potiſſimū genere ludi, qui nucibus conſtet, luſuri ſint, cōſultò iuuenis ait, Quęremus quot habeas in ore dētes, cum dicere debuiſſet, in manu quot habeas nuces. hoc ſcommate edentulam anū eſſe apertè indicat. κἀγώ, ego quoque quemadmodū & tu, hoc diuinando aſſequi poſſim. πλυνόν με ποιῶν, lotam me faciens, periphraſis, pro πλύνων με, lauans me. Significat verbum hoc ἐξονειδίζειν, καὶ λοιδορεῖν, probris inceſſere, ſugillare, dedecore & conuicijs afficere. Significationem huiuſmodi traductam volunt, ab iis qui ludibrij cauſa aliquē B conſpergunt aqua. Ludibrium autem eo cenſetur atrocius, quo pluribus fit præſentibus. ὄναιο ἄν. Vtile ſit tibi, in vſum & commodum tuum vertatur, hoc bono fruaris ſi te quis lauerit. Optatiuum ab ὄνομαι, τὸ ἀπολαύω. Capit hîc πλύνειν in ſignificatu primario. Non putes me propterea ineptire, ſi te præſentibus hiſce lauero, nam non poteſt non eſſe tibi ex vſu, ſi quis te, adeò fœdam & ſqualidam, eluerit. καπηλικῶς ἔχει. In ſuperioribus dictū eſt, καπηλίδας mulieres, cauC ponarias eſſe, quę vina bona deteriori mixta pro natiuo vēdunt. Καπηλικῶς ἔχειν, eſt ita ſe in aliqua re gerere, vt ſolent in ſua arte καπηλίδες, nēpe cum fraude & impoſtura. Quomodo habere ſe ait ceruſſatam hanc vetulam, quæ vitia cutis artificioſe ſuperinducto colore diſſimulat, vt nihil hic ſit καπηλικῶς, quàm ἐψιμμυθιωμένως fucatè ſe habere, id eſt, fucatam eſſe. ἐκπλυνεῖται. futurum medium vtramque ſignificationem recipere poteſt. Si fucum ablu erit, vel ſi fucus abluetur. D ὄψει, Attica forma, quomodo nunc dixit βούλει, quæ ita vſu recepta ſunt, vt βούλῃ, & ὄψῃ vſus non admittat. ῥάκη, panni ſunt viles, & detriti. conuiciose autem aniculæ rugoſam, & flacceſcentem cum centculis & longo vſu attritis pannis confert. γέρων ὤν. longo vitæ vſu, & multarū rerum perit a, ſenes prudentiores eſſe debent, & meliores at tu contumelioſus es, qui me fucatam eſſe dicis, & vir peſſimus, qui me iniuria ab hoc affectam, & multis probris afflictam, nouis E etiam inſectaris. πειρᾷ σε, tentat te, procatur, cū ſenex ſit, & ob ætatem ad amores inutilis, hinc fortaſſe ais eum non eſſe ſanum. λανθάνειν ἐμέ, me hoc ignorare, me inſcio credens ſe amatorē tibi fore. ἀφροδίτην. Meretricis eſt, & libidinoſæ mulieris, per Venerem iurare, ſed iuſiurandum hoc in anu tam eſt ridiculū, quàm oportet eam ab amoribus eſſe alienam. Iuſtus diues factus per F Hecaten (quæ à diuitibus colebatur) tempeſtiuius iurat. μαινοίμην inſanus eſſem, ſi ſenex ego iuuenculam hanc mihi adiungere pararem. Propterea ſubdit adoleſcens non impedio quo minus ames hanc puellam. οὐ μάχομαι. Inter procos & riuales, amicarum gratia, pugna ſæpe cooritur. Quod ſi eſt vt tu hanc ames, ego de ea tecū non contendero, vt quæ tuæ potius quàm meæ conueniat ætati. Τό, τί. pro ſolo τί, articulus τὸ abundat. Τοῦτ' οὖν τὸ ποιεῖν, hoc facere, eam ſibi haG bere. ἄπιθι, imperatiuum ab ἄπειμι, vade χαίρων, nulla inuidia, cum bona venia, ſic vt nemo te cū hac muliercula conſueſcere impediat. οἶδ' οἶδα. Verbum hoc effertur vt à cogitabundo, ideóque geminatur, vt innuat vix tandem conſilium adoleſcentis deprehendiſſe, quo motus videatur non illibenter hanc à ſe dimittere.

Εἶναι μετ' αὐτῆς. Γρ. Ὁ δ' ἐπιτρέψων ἐστὶ τίς;
Νε. Οὐκ ἂν διαλεχθείην διεσπεκλωμένῃ
Ὑπὸ μυρίων ἐτῶν γε καὶ τρισχιλίων.
Χρ. Ὅμως δ' ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους
Πίνειν, συνεκποτέ' ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα.
Νε. Ἀλλ' ἔστι κομιδῇ τρὺξ παλαιὰ καὶ σαπρά.
Χρ. Οὐκοῦν τρύγοιπος ταῦτα πάντ' ἰάσεται.
Νε. Ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω. τῷ θεῷ γὰρ βούλομαι
Ἐλθὼν ἀναθεῖναι τοὺς στεφάνους τούσδ' οὓς ἔχω.
Γρ. Ἐγὼ δέ γ' αὐτῷ καὶ φράσαι τι βούλομαι.
Νε. Ἐγὼ δέ γ' οὐκ εἴσειμι. Χρ. Θάρρει. μὴ φοβοῦ.
Οὐ γὰρ βιάσεται. Νε. Πάνυ καλῶς τοίνυν λέγεις.
Ἱκανὸν γὰρ αὐτὴν πρότερον ὑπεπίττουν χρόνον.
Γρ. Βάδιζ'. ἐγὼ δέ σου κατόπιν εἰσέρχομαι.
Χρ. Ὡς εὐτόνως ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ γρᾴδιον,
Ὥσπερ λεπὰς τῷ μειρακίῳ προσίσχεται.

A *Te conſuetudinis cum hac vetula pœnitet.*
AN. *Quis erit, qui hoc permittat, cum alio vt potius ſiem,*
Quàm tecum? IV. *Verba iam non cōmutauerim*
Cum anu: quæ ab annis decies mille propemodū,
Et ter mille ſubagitata ſit. CH. *Veruntamen.*
Quia vinum bibere tibi non ingratum fuit:
Etiam fecem ſimul ebibendum tibi ſcias.
B IV. *Sed iſta fex inueterauit ſupra modum.*
CH. *Qualus igitur huic malo poterit mederier.*
IV. *I mecum intrò nam quando huc adueni, volo*
Haſce corollas Deo ſacrare, quas gero.
AN. *Habeo & ego nunc, illi quod dictum velim.*
IV. *Iam non ingredior.* CH. *Bono animo es: nihil time,*
Vim tibi non faciet. IV. *Scitè loqueris admodū:*
C *Quoniam antehac ſatis obleui iſthoc dolium.*
AN. *Ingredere: at ego è veſtigio te ſubſequor.*
CH. *Deus bone, quam pertinaciter hæc anicula*
Huic iuueni adhæret, non ſecus ac lapidi oſtreū.

Σχόλια. Ὁ δ' ἐπιτρέψων.] ἀντὶ τοῦ τίς αὐτὸν ἐᾷ ἀναχωρῆσαι. ἢ αὐτὸς ὁ Χρεμύλος ὅτι οὐ συγχωρεῖ σοι ἐᾶσαι αὐτήν. ἐρωτᾶται δὲ τὸ ὁ δ' ἐπιτρέψων τοῦ νεανίσκου. ἵν' ἤ τις μὴ ἐπιτρέψῃ συνεῖναι αὐτῇ. εἶτα ὡς παραιτούμενος ἐπιφέρει ὅτι οὐκ ἂν αὐτῇ διαλεχθείην διεσπεκλωμένῃ, ἤγουν ἐξηρημένῃ γαμηθείσῃ ἐν τῇ συνουσίᾳ καταπεπατημένῃ. ἢ ἀχρήστῳ πρὸς συνουσίαν διὰ τὸ γῆρας. σπεκλοῦν γὰρ τὸ συνουσιάζειν παρὰ τὸ ἐκλύειν. σπέκλωμα γὰρ ὁ ἦχος τῆς συνουσίας. ἢ διαλελυμένῃ κυρίως ὡς ἐπὶ γωνίαν τῶν πλακιτῶν, εἶτα διαλυθέντων ἐν χρόνῳ. ἢ ὑπεσπλαγχνισμένῃ καταδιεσπεκλωμένῃ, πρὸς συνουσίαν ἀχρήστῳ γενομένῃ καὶ ταλαιπωρημένῃ. ἢ ὑπὸ πολλῶν ἐν συνουσίᾳ τετριμμένῃ. τὸ δὲ σπεκλοῦν, ἐπὶ τοῦ συνουσιάζειν τέθεικεν, οὐχ ὡς προηγουμένως τοῦτο σημαῖνον, ἀλλ' ὅμοιον πολλοῖς συμβολικοῖς ὀνοματοποιοῦντες. καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν τὸ ὑπερβῆμον ἵσταται.

GERARDVS. Ὁ δ' ἐστὶ δὲ τίς ὁ ἐπιτρέψων.] Eſtne quiſquam qui hoc permittat? Pro prima perſona ſic, Egóne permittam vt cum alio potius quàm tecum ſim? διεσπεκλωμένη, διασπεκλοῦσθαι eſt corrumpi, pollui, vitiari, & contaminari, propriè autem ἐν τῇ συνουσίᾳ, & coitu nefario, illegitimóque, dicturus propterea erat ὑπὸ μυρίων ἀνδρῶν, ſed longæuitatem illi exprobrans, & ætatem aniculæ ad coitum intempeſtiuam, dixit, ὑπὸ μυρίων ἐτῶν. Quod autem minorem numerum poſtpoſuit maiori (ſunt enim τὰ μύρια ἔτη decem millia annorum τὰ δὲ τρισχίλια, tria millia) vt ab homine perturbato, & indignato cenſendum eſt eſſe pronunciatum.

Σχόλια. Ὑπὸ μυρίων ἐτῶν.] δέον εἰπεῖν ἀνδρῶν, ἐτῶν εἶπε, σκώπτων αὐτὴν ὡς γραῦν.

BISETVS. Ὑπὸ μυρίων] καὶ τοῦτο παρὰ προσδοκίαν γέλωτος χάριν εἴρηται. τὸ δὲ συνεκποτέα ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα, ἀττικώτερον, ἀντὶ τοῦ, δεῖ σε καὶ αὐτὴν τὴν τρύγα συνεκπίνειν. ὁ δὲ νοῦς ἐστιν. ἐπειδὴ ταύτῃ τῇ γυναικὶ νεωτέρᾳ οὔσῃ ἐχρήσω, νῦν καὶ παλαιᾷ οὔσῃ δεῖ σε χρῆσθαι. τοῦτο δὲ μεταφορικῶς, καὶ ἀλληγορικῶς ἐξηνέχθη. διὰ γὰρ τοῦ οἴνου, τὸ τῆς ἡλικίας κάλλος, καὶ ἄνθος, διὰ δὲ τῆς τρυγὸς, τὸ ἀσθενὲς καὶ σαπρὸν νοεῖται.

GERARDVS. Καὶ τὸν οἶνον.] Hoc ſignificat. Quæ quondam ætate florenti tibi placuit, nunc grandis natu diſplicere tibi non debet, faſtidire iam non debes anum rugoſam, qua quondā fruitus es iuniore, & formoſiore. συνεκποτέον, aduerbium poſitionis, à συνεκ, & πίνω conflatum.

D Σχόλια. Καὶ τὴν τρύγα σοι.] πολλάκις καὶ τὸν νέον οἶνον τρύγα ἐκάλουν. νῦν δὲ οὐχ οὕτως ἀλλ' ὡς ἡμεῖς τὸ ὑπόστάθμην. Οὐκοῦν τρύγοιπος.] ὁ ὑλιστὴρ ὁ σάκκος. πρὸς ἃ οὖν εἶπεν ὁ νεανίσκος, ἀπήντησεν ὁ γέρων. Οὐ γὰρ βιάσεται.] ὃ ποιοῦσιν οἱ ἄνδρες, τοῦτο ἐπὶ τῆς γραὸς φησί. οὐ γὰρ βιάσεταί σε ἡ γραῦς. Ὑπεπίττουν χρόνον.] ἐπὶ ἀσελγείας, ἀντὶ τοῦ κατεφίλουν. πιττοῦν δέ ἐστι κυρίως, τὸ τὰς πλατείας ναῦς πίσσῃ χρίειν. ἔνθεν οὖν μετήνεγκε τὴν λέξιν. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκίνουν, συνῆλθον. Ὥσπερ λεπάς.] λεπὰς κογχύλιον ἐοικὸς ταῖς πέτραις. ὅτ' αὐταῖς προσφύηται, δυσαποσπάστως ἔχει, ὥστε ἐάν τις αὐτὴν βουληθείη λαβεῖν, εὐεπίφορος δέ ἐστιν εἰς τὸ λεπὰς ὁ Ἀριστοφάνης. παρ' ὑπόνοιαν δέ, ὥσπερ λεπὰς τῷ μειρακίῳ. λεπὰς δέ ἐστιν εἶδος ὀστρέου.

GERARDVS. Παλαιά.] anum eſſe fatetur, ſed eiuſmodi quæ non nunc primùm incipiat anus eſſe, verùm quæ iampridem deſierit iuuenis eſſe, & indigna planè quæ à quoquam amari vel poſſit, vel debeat. Τρύγοιπος. ἀπὸ τῆς τρυγὸς, καὶ τοῦ πάσχειν, id eſt à fece & retinere fit nomen τρύγοιπος vas vimineum per quod muſtum de torculari fluens tranſmittitur, denſius autem ſi quid eſt, ab eodem retinetur. Vt cum fece anum hanc contulit, ita iocularitur adoleſcentem cum trygœpo confert. Tu, inquit, ſi quid erit in anu, vnde commodū capere poſſis, cape & boni conſule, cætera quæ minus placebunt, abiice. Opertè ſignificat adoleſcentem poſſe querimonias, & luctum vetulæ ſedare, ſi cum ea redire in gratiam volet, & eam, vt prius, amore complecti. εἴσιθι. Poſtpoſitis de vetula nugis, rogat Iuſtum, vt domum regreſſus, locum ſibi monſtret, in quo Plutus colatur. βιάσεται Verbum hoc ferè & conuenienter de viris pudicitiam puellæ, vel mulieris expugnantibus dicitur: iocosè autem anui adaptauit, quæ iuuenem vſqueadeo miſerè deperit, vt ipſi ab ea vis potius metuenda ſit, quàm contrà. ἱκανὸν pro ἱκανῶς. ὑπεπίττουν ab ὑπὸ & πιττόω,

pico,

pico, id eſt, pice coniungo. Vina violẽtiora qua- lia præſertim ſunt recentia, βιάζονται, quãdo per rimulas doliorum impetu, & magna vi erumpunt: propterea qui timent ne qua parte vinum effluat, diligenter dolia ſua picare ſolent. Ergo quoniam Iuſtus dixit de anu, οὐ βιάζεται, iuuenis ſignificatione verbi ad vinum tranſlata, ait, vis huius mulierculę aduerſus me nihil poterit, cum antea de me ſedulò picata fuerit. Sentit ſe anteà cum anu rem ſæpiſſimè habuiſſe, proinde nihil ſibi ab illa timendum eſſe. In his altius rimandis ingenioſiores nos eſſe non oportet. βάδιζε. Dum anus hoc dixit, ſimul iuuenis domũ Chremyli ingreſſus eſt, eo autem vix ingreſſo, anus

A ſimul ingrediẽns hoc dixit, ἐγὼ δέ σου &c. Iuſtus autem non ſine riſu ſubdit ὡς λεπάς. λεπὰς, piſcis eſt de genere oſtreorum, qui vbi ſemel lapidi adhæſerit, ab eo reuellitur non niſi ægerrimé. Adoleſcente & anu intromiſſis, Iuſto ſubducto, & finita chori cantiuncula, Mercurius de Pluto & ipſe queſturus, quòd vniuerſa Deorum ſacrificia numen Pluti antiquaret, ad ædes Chremyli accedit, qui foribus potentiſſimè ictis, illinc ſubitò reuolat, vt nemine comparente, fo- B res reſeranti diuinitùs tactæ viderentur. Carion ergo domo egreſſus, huc illuc proſpiciens, dum neminem videt qui pulſarit, ſecum ipſe in hæc verba loquutur.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

C

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΚΑΡΙΩΝ, ΕΡΜΗΣ.

Bisetvs. Νῦν Ἑρμῆς ἥκει, ὃς τὸν Καρίωνα οἴκοθεν ἐκκαλεῖ, καὶ μετὰ πολλῆς βαρύτητος καὶ ἀγανακτήσεως αὐτῷ δηλοῖ ἑαυτὸν ὑπὸ πάντων οἰωθέντα, καὶ δεομ... τοῦ λιμοῦ κακωθέντα, ὅτι οὐδεὶς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἔτι θυσίας ποιεῖν, ἢ σπονδὰς, καὶ προσφορὰς προσφέρειν ἐθέλει.

Καρ. Τίς ἔσθ' ὁ κόπτων τὴν θύραν; τουτὶ τί ἦν;
D Οὐδεὶς ἔοικεν. ἀλλὰ δῆτα τὸ θύριον
Φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾷ. Ερ. Σέ τοι σέ τοι
Λέγω Καρίων, ἀνάμεινον. Καρ. οὗτος, εἰπέ μοι,
Σὺ τὴν θύραν ἔκοπτες οὑτωσὶ σφόδρα;
Ερ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἔμελλον. εἶτ' ἀνέῳξάς με φθάσας.
Αλλ' ἐκκάλει τὸν δεσπότην τρέχων ταχύ.
Επειτα τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία.
E Επειτα τοὺς θεράποντας. εἶτα τὴν κύνα.
Επειτα σαυτόν. εἶτα τὴν ὗν. Καρ. Εἰπέ μοι
Τί δ' ἐστιν. Ερ. Ο Ζεὺς, ὦ πόνηρε, βούλεται
Ες ταυτὸν ὑμᾶς συγκυκήσας τρύβλιον,
Απαξάπαντας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν.
Καρ. Η γλῶττα τῷ κήρυκι τούτων τέμνεται.
Ατὰρ διὰ τί γε ταῦτ' ἐπιβουλεύει ποιεῖν
Ημᾶς; Ερ. ὁτιὴ δεινότατα πάντων πραγμάτων
F Εἴργασθ'. ἀφ' οὗ γὰρ ἤρξατ' ἐξ ἀρχῆς βλέπειν
Ο Πλοῦτος, οὐδεὶς οὐ λιβανωτὸν, οὐ δάφνην,
Οὐ ψαιστὸν, οὐχ ἱερεῖον, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἓν,
Ημῖν ἐπιθύει τοῖς θεοῖς. Καρ. Μὰ Δί'. οὐδέ γε
Θύσει. κακῶς γὰρ ἐπεμελεῖσθ' ἡμῶν τότε.
Ερ. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων μοι θεῶν ἧττον μέλει.

ACTVS V. SCENA I.

Senarij Iambici.

CARIO MERCVRIVS.

Qvis nãm à me pepulit tam grauiter fores? quid hoc?
D *Nemo vſpiam apparet: mirum ni ianua*
Suapte ſponte crepuit. ME. *Tibi dico, heus tibi*
Cario, mane, mane inquam. CA. *Ehodum tu, cedo mihi:*
An tu tam vaſto impetu arietaſti has fores?
ME. *Non per Iouem: ſed niſi tu reſerando mihi*
Prauertiſſes, iam iam volebam inuadere.
Verùm curriculo curre, tuúmque huc euoca
Herum ocyus, & heram, & communes liberos,
E *Et omnes ſeruos: & canem: & teipſum: & ſuem*
Denique. CA. *Quid eſt? dic illicò.* ME. *Summus Iuppiter*
Vos omnes in eodem permixtos culeo,
Profundum in barathrum decreuit demergere.
CA. *Ob linguę tali nuncio præciditur.*
Sed cur iam dira in nos meditatur Iuppiter?
ME. *Quia facinus admiſiſtis longè peſſimum,*
F *Nam ex quo Plutus videre cœpit: deſinunt*
Homines thus, laurum, panem, libum, victimã,
Breuiter, quodcũque aliud, Diis ſacrare. CA. *nec*
Sacrabunt vnquam per Iouem: quoniã ante hac
Male conſuluiſtis nobis. ME. *De reliquis Deis*
Minus anxiè laboro: ſed quantũ ad me attinet,

Σχόλια. Τίς ἔσθ' ὁ κόπτων.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὀκτώ. ἐν τοῖς ἀναπαίστοις, οἱ εὐθέως δεχόμενοι ἀνάπαιστοι ... τοὺς τελευταίους. Τουτὶ τί ἦν.] ὁ Ἑρμῆς ἔκοψε. καὶ ἐξελθὼν ὁ Καρίων οὐδένα εὗρε. τὸ θύρετρον καὶ οὐ θύρειον. τὰ γὰρ εἰς ον, ... ἀπὸ βραχέος ἀρχόμενα προπαροξύνονται ... θύρετρον. ... (Bisetvs. Κλαυσιᾷ, ὥς φησιν Εὐστάθιος, λέγεται θύρα, ἀντὶ τοῦ ὑποτρίζειν, τροπικῶς ἀπὸ τῶν νεογιλῶν σκυλακίων. καὶ Σουίδας, κλαυσιᾷν ἀντὶ τοῦ αὐτομάτως ἠχεῖν, ἑρμηνεύει.) Η G γλῶττα τῷ κήρυκι.] διχῶς νοεῖται. ἡ γλῶττα τῶν θυομένων, τῷ Ἑρμῇ δίδοται. ἐπειδὴ τῶν θυομένων δεσπότης ἐστίν. ἢ τῶν καταρωμένων ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀρχή. Καλλίστρατος δὲ τῶν θυομένων φησὶ τὰς γλώσσας τοῖς κήρυξιν ἀπονέμεσθαι. διὸ καὶ τὴν παροιμίαν ποιεῖν τῷ Ἑρμῇ τεμνομένας αὐτάς. καὶ τοῦτο δὲ πρὸς τὸν Ἑρμῆν λέγει ... Διόφαντο-

λακεδαίμονι δὲ αὐτὸν φασιν. ὅτι τῶν ἱερείων ἡ γλῶττα τοῦ Ἑρμῆ διδόσθαι ἐν ταῖς δημοτελέσι θυσίαις. ἄλλως. ἑρμηνευτικῶς ἀντὶ λέγει, κατὰ συλλήψιν. καὶ ἡμεῖς ἀδίκως αὐτοῦ θυόμεθα τὰς γλώσσας. Ὅμηρος δὲ, ἐν πυρὶ βάλλε γλώττας. πρὸς δὲ τὸ λεγόμενον ἐπαίζεν ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι, ὅτι τὰς γλώσσας Ἑρμῇ ἔθυον ὡς τῷ λέγειν ἐφόρῳ. διὸ καὶ ὁ κωμικὸς δυσθυμ... τινα τῷ Ἑρμοῦ εἰπόντες ἐξονειδίζει λέγων ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τούτων τέμνεται. ὅτι ἡ ὁμοίων καὶ τοῦ εἰς μοῖραν αἱ γλῶτται θύονται τῷ τὰ τοιαῦτα κηρύσσοντι. οὕτως Εὐστάθιος Οδ. γ. Ἀθηναῖος δὲ εἶπεν, ὅτι αἱ γλῶσσαι τέμνονται τῷ Ἑρμῇ διὰ τὴν ἑρμηνείαν, καὶ ὅτι ἐπιθέντες οἱ παλαιοὶ ἀπὸ τῶν ἑσπερινῶν ἀναλύοντες, πρὸς ἱερεῖ καὶ ὅτι τὰς τελευταίας σπονδὰς ἐποιοῦντο τῷ Ἑρμῇ καὶ οὐχ ὡς οἱ ὕστερον Διῒ τελείῳ. ὁ αὐτὸς γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης ἐστί.

BISETVS. Ἡ γλῶττα] ἴσως τοῦτο ἀμφιβολίαν ἔχει. καὶ γὰρ ἁπλῶς οὕτω λαμβάνεσθαι δύναται, ὡς ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ὁρῶμεν. δύναται δὲ καὶ κωμικῶς, καὶ σκωπτικῶς ἀντὶ κατάρας νοεῖσθαι, ἵνα ὁ νοῦς ᾖ, οὐκ εἴη, ἀλλ' ἡ γλῶττα τῷ ταῦτα τὰ κακὰ ἡμῖν ἀπαγγείλαντι τετμήσθω. ὅταν γάρ τις κακὴν ἀγγελίαν ἡμῖν φέρει, εἰώθαμεν αὐτῷ καταρώμενοι τοιαῦτα λέγειν, ἀπόλοιο ὅτι τὴν κακὴν ἀγγελίαν ἡμῖν εἰσήνεγκας καὶ, ἡ γλῶττα τῷ ταῦτα πρῶτον ἀπαγγείλαντι τεμνέσθω. οὐδεὶς γὰρ τὰς ἑαυτοῦ ἡδονὰς ταράττεσθαι θέλει οὐδ' εἰς κακὴν ἀγγελίαν ἀκούειν ἐπιθυμεῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν κακὴν ἀγγελίαν, καὶ αὐτὸν τὸν ἄγγελον τῶν κακῶν μισεῖ, καὶ ἀποστρέφεται.

GERARDVS. Τίς ἔσθ' ὁ κόπτων] pro τίς κόπτει τετὶ, τοῦτε, hæc pulſatio vnde eſt? putat miraculum eſſe, quod cum nuſquã videat qui fores tetigerit. ἀλλὰ δῆτα. Sed certè hæc porta vltro inſonuit. Subeſt hic negatio, & perinde eſt ac ſi dicat, fieri non poteſt quin ab aliquo pulſata ſit. φθεγξάμενον reſonans, κλαυσιᾷ lugubrẽ quẽdam tactum exprimit, & modo quodam inſolito, diſtinctam interuallo, ſed vehementem. κλαυσιάω enim à κλαίω, id eſt fleo formatum eſt. Voluit Mercurius nouitate tactus domeſticos omnes attentiores reddi vt dicturo illi fides promptior & maior haberetur. σέ τοι. Carion cum neminem ante fores vidiſſet, de recipiendo ſe cogitauit. Mercurius autem quaſi tũ primùm eò accederet, illi de via acclamat, σέ τοι σέ τοι λέγω. Eſt σὲ accuſatiuus Atticè pro datiuo σοι poſitus. τοι explet. Geminatus autem caſus ſeriam rem promittit. ἔμελλον ſcilicet κόψειν τὰ, ſed interim φθάσας με, anteuertens, & antè quã pulſarem, ἀνέῳξας, aperuiſti. Atticum perfectũ eſt ab anormi ἀνοίγω. κυνὶ. Quorſum attinet & canem, & ſue vocari? his verbis demonſtrat vniuerſam Chremyli familiam Ioui eſſe inuiſiſſimam. Iouem in vlciſcẽda ſua iniuria, etiam in bruta fore immiſericordẽ. Oportuit autẽ vt ſimul eſſent præmonendi, qui ſimul erant perdẽdi. καὶ σαυτόν. Atqui nemo ſeipſum vocat. Hoc ait. Non illis modò periculum imminet, ſed & tibi, propterea quod tu illis dices, tibi quoque idem dictum putato. Ridiculè inter canem & ſuem collocat Carionem, quaſi

A in ordine animalium rationis expertium ſit cõnumerandus, ἀντιβολῶ. Carion blanditur Mercurio vt hoc quid ſit, omniũ primus reſciſcat. Ferè ſanè ita comparatum videmus, vt ingeniis ſeruorũ inſita ſit vanitas, quare & curioſitas. ὁ Ζεύς. Hinc reddit attentum: ὦ πόνηρε, hinc ſolicitum. συγκυκήσας, vbi ſumma pernicie perdẽdos vos cõſtaderit, ita vt de hac tota, nihil poſtea reliqui ſit futurum. Sumptum eſt à coquis diuerſas carnes minutatim conciſas, & in eadem ſartagi-

B ne commixtas ſigentibus. ἡ γλῶττα. Lingua victimarum quondam Mercurio debebatur, διὰ τὴν ἑρμηνείαν, i. propter beneficium interpretationis quod per plectrum linguæ fit. Quò reſpexit Carion dum dixit, τούτων horum omnium noſtrum, quos mactandos propedie dixiſti lingua tua fuerit. Melius credas ita dictum. Quoniã præco ante ſacrificium admonebat populũ vt linguis fauerent. i. conticẽrent, lingua victimarum præconi dari ſolebat. Ideirco ait ἡ γλῶττα τούτων. ſ. θυο-

C μένων. In vtraque interpretatione genitiuus τούτων reſpicit nomen γλῶττα. Sed venuſtiſſimum fuerit, & veriſimilliniũ, ſi τούτων exponas horum malorum, vt ſubiiciatur τῷ κήρυκι. Nam quemadmodum moris fuit læta nuntiãtibus mercedem dare, quod εὐαγγέλιον vocabant, ita æquum cenſet Carion, vt Mercurio tam infauſta nuntianti lingua incidatur. εἰργασθε, perfectũ ab ἐργάζομαι. ἀφ' οὗ. ſ. χρόνου. Quod addit, ἤρξατο ἐξ ἀρχῆς, incepit à principio, demonſtrat efficaciſſimã fuiſſe Plu-

D ti diuinitatem, vt quæ aliorum Deorum numen repentina quadã vi reprimere potuerit. Succurrãt quæ Chremylus prædixerat Pluto adhuc cæco: ἡγοῦμαι, ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ μείζω δυνάμενον Et paulò pòſt, Οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι, οὐ βοῦν ἂν, οὐχὶ ψαιστὸν, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἓν, μὴ βουλομένου σοῦ λιβανωτόν. Thus in ſuffitum Deorum, vt Lauream in ſerta & coronas Deorum & ſacra facientium. ψαιστὸν placentas & panes ſacerdotũ

E gulæ maximè debita fuiſſe teſtatus eſt antea ſacrificus Æſculapij. ἱερεῖον animalia vocat immolari ſolita, quæ ferè erant, ſus, hircus, aries, & boues nonnunquam. ἐπεμελεῖσθε ἡμῶν, ſoliciti fuiſtis de nobis κακῶς, nullo modo, τότε, tũ ſcilicet cùm affatim vobis omnia eſſent, & nullius indigeretis. τῶν μὲν ἄλλων. Non eſt incelebris Græcorum ſententia:

Φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλέον οὐδεὶς οὐδένα, id eſt,

F Nemo quenquam magis ſeipſo diligit. Quam cum hoc comico Græco Latinus confirmauit comicus:

Verum, inquit, illud verbum eſt, vulgò quod dici ſolet,

Omnes ſibi eſſe meliùs malle quàm alteri.

Mercurius ergo poſtpoſitis aliorum Deorũ cõmodis, ſtudioſius ſuum agit negotium. κατατέτριμμαι καὶ ἐπιτέτριμμαι. thema autos perfecti eſt ἐπιτρίβομαι.

G

Ἐγὼ δ' ἀπόλωλα κἀπιτέτριμμαι. Καρ. σωφρονεῖς.	*Fame confectus perij.* CA. *Nunc demum ſapis.*
Ερ. Πρότερον γὰρ εἶχον μὲν παρὰ ταῖς καπηλίσιν	ME. *Antè quidem à cauponarijs mulierculis*
Πάντ' ἀγαθ' ἕωθεν εὐθὺς, οἰνοῦτταν, μέλι,	*Omnia bona habebam, in ipſo etiam diluculo:*
Ἰσχάδας, ὅσ' εἰκός ἐστιν Ἑρμῆν ἐσθίειν.	*Maſſam, mel caricas, & quocunque genere*
	Cibi Mercurium veſci decet: at nunc fame

Νυνὶ δὲ πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.

Καρ. Οὐκοῦν δικαίως, ὅς τις ἐποίεις ζημίαν

Ἐνίοτε, τοιαῦτ' ἀγαθ' ἔχων. Ερ. Οἴμοι τάλας.

Οἴμοι πλακοῦντος τοῦ 'ν τετράδι πεπεμμένου.

Καρ. Ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα καὶ μάτην καλεῖς.

Ερ. Οἴμοι δὲ κωλῆς ἣν ἐγὼ κατήσθιον.

A *Contabeſcens, porrectis requieſco pedibus,*

CA. Nec immeritò, vt qui damno multabas eos,

A quibus iſta bona acceperas. ME. Hei, hei mihi:

Vbi nunc placenta, quæ mihi quarto quolibet

Die cuiuſuis menſis pinſebatur. CA. Ah

Deſideras abſentem: & fruſtra illam vocas.

B *ME. Heu victimarum armos, quos comedebam antehac.*

Σχόλ. Σωφρονεῖς.] ἀντὶ τοῦ μόλις ἐπεστράφης. ἢ καλῶς ἢ ἀληθῆ λέγεις. Οἰνοῦτταν.] οὕτω τὴν οἴνῳ πεφυραμένην μᾶζαν. τινὲς δὲ οἰνοῦτταν, εἶδος πλακοῦντος μετ' οἴνου καὶ μέλιτος γινόμενον. Αναβάδην.] ἀντὶ τοῦ κάθημαι πεινῶν, ἄνω φησὶν ἔχω τοὺς πόδας κοιμώμενος. οἱ γὰρ δρόμωνες τοὺς πόδας ἄνω ἔσχον πρὸς τὸ μὴ βαρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ δρόμου. Οὐκοῦν δικαίως ὅς τις ἐποίεις ζημίαν.] ἀντὶ τοῦ ἐποίεις ζημιοῦσθαι τοὺς ταῦτα τὰ ἀγαθά σοι παρέχοντας. ὁ γὰρ Ερμῆς, τοιαῦτα ποιεῖ. καὶ ὁ Αἴσωπος γὰρ ἐν τοῖς μύθοις τὰ αὐτὰ λέγει. Τοῦ 'ν τετράδι πεπεμμένου.] ἡ τετρὰς ἐνομίζετο Ερμοῦ, καὶ καθ' ἕκαστον μῆνα ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπετίθεντο τῷ Ερμῇ. ἔξω γὰρ τῆς ἑορτῆς, ἱεραί τινες τοῦ μηνὸς ἡμέραι νομίζονται Αθήνησι, θεοῖς τισὶν. οἷον, νουμηνία καὶ ἑβδόμη, Απόλλωνι. τετρὰς, Ερμῇ. καὶ ὀγδόη Θησεῖ. Ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα καὶ μάτην καλεῖς.] Ηρακλῆς πλέων μετὰ τῆς Αργοῦς εἰς Κόλχους σὺν Ιάσονι ἐν Κίῳ τῇ νήσῳ ἐξελθὼν καὶ πέμψας τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ Υλλαν ὕδωρ ἀντλῆσαι, ἀπελιμπάνετο αὐτοῦ. τοῦ δὲ ὑπὸ νυμφῶν ἁρπαθέντος, Ηρακλῆς πολλῷ χρόνον ἐζήτει. ὕστερον δὲ ὑπό τινος ἀθείας φωνῆς ἤκουσε, ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα καὶ μάτην καλεῖς. ἐλήφθη οὖν τοῦτο εἰς παροιμίαν ἐπὶ τῶν μάτην προσδοκώντων.

Bisetvs. Ποθεῖς] ποθεῖν κατὰ τὸν Εὐστάθιον μάλιστα λέγεται περὶ τῶν ἀπόντων. τὸ δὲ ἐρᾶν, περὶ τῶν παρόντων. καὶ τῶν ἐν ὄψει ὄντων.

Gerardvs. Καπηλίσιν.] Mercurius furtis & furibus præeſſe credebatur, quare à mulierculis cauponariam exercentibus colebatur, vt eius fauore, ipſæ aliis commodiùs imponerent. σωφρονεῖς. Sine interrogatione ſignificat, Sapis, qui priuati, quàm alieni commodi magis meminiſti. Cum interrogatione hunc habet ſenſum, Tu qui quondam nos aſpernabaris, nunc rebus tuis acciſis, & afflictis, ſapis? οἰνοῦτταν. Ductum eſt hoc verbum ἀπὸ τοῦ οἴνου, eſt enim ſpecies mazę quæ ex vino ſubigebatur. Atqui, inquies, Dij humanis non veſcuntur cibis. Res ita habet, neque hîc fuit Mercurius, ſed Mercurij ſacrificulus, qui ſpecie Mercurij ſuæ rei diligenter inſeruit. Quæ Mercurio offerebantur, à ſacerdote ablata comedebantur. Haud ſcio eo tempore vtrum maius fuerit, ſacrificorúm ne impoſtura, an popelli ſtupor & ignauia. Illi quæ edebant, Deos comediſſe aiebant, populus vanitati illorum credebat, qui etiam exiſtimat perſonatum hunc Mercurium, verum eſſe Mercuriũ, qui relicto cœlo, & cœleſtibus Diis in conſortiũ & familiã Chremyli iam aſciſci percupiat. Tale quiddam fieri ab Æſculapij ſacrifico vidimus. ἀναβάδην, aduerbiũ quod ſignificat ἄνω τοὺς πόδας ἔχων, ſublatis, & in altum porrectis pedibus otiũ ago, ſupinus ſum: ſupinitatem pro negligentia & torpore accipiunt. Mirum videri vult, quòd ipſe qui Deorum nuntius eſt, & qui antea nulla intermiſſione, dum variè à Diis ablegaretur, vix vnquam quieſceret, nunc per otium ſupinus & ignauus quieſcat, &, quod eum peius habet, πεινῶν famelicus langueat. δικαίως ſcilicet ἀναπαύῃ πεινῶν. Hæc quæ narras, optimo iure tibi contingunt. Quoniam cauponariæ illæ tua ope fretæ, & tuo fauore innixæ, liberiùs furari pergebãt, aliquando deprehenſæ grauiter multabantur. Quod ſi eas probè curaſſes, pœnas ſuæ impoſturę non dediſſent. Non ab re igitur illæ nunc te deſerunt, abs te prius damnosè deſertæ quæ fuerũt. οἴμοι τάλας. Animaduertenda conſtructio τοῦ οἴμοι, nominatiuo primùm iungitur, deinde multis genitiuis deſiderium notantibus earum rerũ quas olim Mercurius habuerat, iam verò habere ipſi non liceat. τοῦ 'ν, τοῦ ἐν. τετράδι. Diximus antea ὀγδόην, id eſt octauum cuiuſque menſis diē fuiſſe Theſeo ſacratum, hic intelligendum Mercurio τετράδα, id eſt quartum diem cuiuſque menſis dicatum fuiſſe. Vnde eſt non diſſimile veri etiamnum obſeruari, vt cuiuſque hebdomadis quartus dies, Mercurij dies vocitetur. πεπεμμένου participium eſt à πέπτομαι. ποθεῖς. Hylas Theodamantis filius eximia fuit pulchritudine, is cũ fortè aquatum iuiſſet, à nymphis ob egregiam formam raptus eſt. Hercules adoleſcentem eum deperibat, propterea longiorem eius ceſſationẽ miratus, Polyphemum miſit, qui cũ nomen Hylæ ſæpius, at nequicquam mirabili vociferatione inclamaſſet, audita tandem vox hæc, Ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα, καὶ μάτην καλεῖς. Hinc verſiculus cœpit dici de iis qui rem abſentem, & quæ haberi nequit, deſiderant, interim autem votis nihil proficiunt.

Σχόλια. Οἴμοι δὲ κωλῆς.] τοῦ κώληκος λεγομένου. κῶλα δὲ τὰ ἐμπρόσθια μέρη τῶν ἱερείων. ἔστι δὲ ἱερὸν Ερμοῦ, ὁ βραχίων τῶν ἀλόγων ζώων. ἄλλως. τὰ ἐμπρόσθια μέρη τῶν ἱερείων, τὰς ἀγκύλας ὀστώδεις. περιέβαλλον οὖν ὡς ὀστέα τοῖς θεοῖς προσφέροντες.

Bisetvs. Οἴμοι δὲ κωλῆς.] κωλῆς, παρὰ τῷ Σουίδᾳ, ἀντὶ τοῦ κώληκος, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις εὕρομεν, γέγραπται κωλῆνος. Αθήναιος δὲ ἐν τῷ τῶν δειπνοσοφ. θ. κωλῆνα δὲ λέγουσι, καὶ κωλῆν. Εὔπολις αὐτόλυκος. σκέλη δὲ, καὶ κωλῆνας εὐθὺ τοῦ ῥόθου. ἀπὸ δὲ τοῦ κωλέα, συνῃρημένον ἐστὶν, ὡς συκέα, συκῆ. λεοντέα, λεοντῆ. κωλέα, κωλῆ. καὶ τούτου τοῦ Αριστοφανείου στίχου ἐκεῖ μνήμη ποιεῖται. Εὐστάθιος. κωλῆ, σωματικόν τι μόριον παρὰ τὸ κῶλον. κῶλα δὲ, τὰ μέλη, καὶ ἰδίως οἱ πόδες. ἐκ δὲ τοῦ

κωλῆ συνήρτηται, ὡς ἐν τῷ συνάγω, συνῶ.

Gerardvs. Κωλῆς.] Per quintam declinationem κώληξ oſſa ſignificat, per ſecundam κωλῆ partes anteriores victimę quibus ineſt plus oſſium, quàm carnis & pinguedinis, cuiuſmodi ſunt caput & pedes. Græcus interpres putat κωλῆς ἀντὶ τοῦ κώληκος dictum, vt conqueratur Mercurius, quòd ipſi iam nihil præter oſſa carnibus nudata apponantur rodenda. Non autem intelligendum de quibuslibet oſſibus, ſed de iis quę in priore parte victimę erãt, & illi vnà cum carne proferri ſolebant.

Καρ. Ἀσκωλίαζ᾽ ἐνταῦθα πρὸς τὴν αἰθρίαν.
Ερ. Σπλάγχνων τε θερμῶν, ὧν ἐγὼ κατήσθιον.
Καρ. Ὀδύνη σε πρὸς τὰ σπλάγχν᾽ ἔοικ᾽ ἐπιςρέφειν.
Ερ. Οἴμοι δὲ κύλικος, ἴσον ἴσῳ κεκραμένης.
Καρ. Ταύτην ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις;
Ερ. Ἆρ᾽ ὠφελήσαις ἄν τι τὸν σαυτοῦ φίλον;
Καρ. Εἴ του δέει γ᾽ ὧν δυνατός εἰμί σ᾽ ὠφελεῖν.
Ερ. Εἴ μοι πορίσας ἄρτον τιν᾽ εὖ πεπεμμένον,
Δοίης καταφαγεῖν καὶ κρέας νεανικὸν,
Ὧν θύεθ᾽ ὑμεῖς ἔνδον. Καρ. Ἀλλ᾽ οὐκ ἐκφορά.
Ερ. Καὶ μὴν ὁπότε τι σκευάριον τοῦ δεσπότου
Ὑφείλου, ἐγώ σε λανθάνειν ἐποίουν ἀεί.
Καρ. Ἐφ᾽ ᾧτε μετέχειν αὐτὸς ὦ τοιχωρύχε.
Ἧκεν γὰρ ἄν σοι ναστὸς εὖ πεπεμμένος.
Ερ. Ἔπειτα τοῦτόν γ᾽ αὐτὸς ἂν κατήσθιες.

CA. Nunc ſub dio, per vtres ſalta vno pede.
ME. Heu calida viſcera, ego quæ comedebã antea.
CA. Dolore inteſtinorum te credo affici.
ME. Heu calicem aqua æquali dilutũ, quẽ bibi.
CA. Hunc ſi inbibas, tu hinc nunquam meditêris fugam?
ME. Nihilne, tui amantiſsimum, me tu iuuas?
CA. Si modo quicquã erit, in quo iuuare te queã.
ME. Imò modo vnũ aliquẽ panẽ mihi porrigas,
Benè confectum: & carnẽ des comedendã mihi
Teneram, ex his, quas intus ſacrificatis Deo.
CA. At iſthæc efferri domo haudquaquam licet.
ME. At tu cùm vaſculũ aliquod ſurriperes hero,
Faciebam ego, ne quis te in furto deprehenderet.
CA. Hoc ideo faciebas, perfoſſor parietum,
Quòd ſperares, te furti participem fore.
Nam panis mellitus eò cedebat tibi.
ME. Sed eum panem tute ipſe edebas poſtea.

Σχόλια. Ἀσκωλίαζ᾽ ἐνταῦθα.] ἑορτὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἦγον τὰ ἀσκώλια, ἐν ᾗ ἥλλοντο ἐπ᾽ ἀσκοῖς αἰγείοις, εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. δοκεῖ δὲ ἐχθρὸν εἶναι ἀμπέλῳ τὸ ζῶον. ἀμέλει καὶ ἐπίγραμμα φέρεται τῆς ἀμπέλου πρὸς τὴν αἶγα, οὕτω λέγον. κἤν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω, ὅσσον ἐπισπεῖσαί σοι τράγε θυομένῳ. ἀσκωλίαζε δὲ ἀντὶ τοῦ ἅλλου. κυρίως δὲ ἀσκωλιάζειν ἔλεγον, τὸ ἐπὶ τῶν ἀσκῶν ἅλλεσθαι, ἕνεκα τοῦ γέλωτα ποιεῖν. ἐν μέσῳ δὲ τοῦ θεάτρου ἐτίθεντο ἀσκοὺς πεφυσημένους, καὶ ἀληλιμμένους. εἰς οὓς ἐναλλόμενοι, ὠλίσθαινον καθάπερ Εὔβουλός φησι. καὶ πρός γε τοῦτο ἀσκὸν εἰς μέσον καταθέντες, εἰσάλλεσθε, καὶ καγχάζετε ἐπὶ τοῖς καταῤῥέουσιν. οὕτω καὶ Δίδυμος. ἄλλως. ἀσκωλιάζειν ἔλεγον, τὸ ἐνάλλεσθαι τοῖς ἀσκοῖς, ἢ τὸ ἐπὶ ἑνὸς ποδὸς ἅλλεσθαι. ἄλλως. ἀσκώλια ἑορτὴ Διονύσου. ἀσκὸν γὰρ οἴνου πληρουμένης ἑνὶ ποδὶ τοῦτον ἐπάδων. καὶ ὁ [illegible], ἆθλον εἶχε τὸν οἶνον. Ὀδύνη σε πρὸς τὰ σπλάγχνα. ἐπεὶ γὰρ πνεῦμα δι᾽ ἐντέρων ὑποδύη, τὸ τοιοῦτον γίνεται. δέον πνεῦμα εἰπεῖν ὀδύνην εἶπεν. πρὸς τὰ σπλάγχνα δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ κωλῇ καὶ τοῖς σπλάγχνοις. Ἴσον ἴσῳ κεκραμένης.] οἴνου καὶ ὕδατος. ζωρότερον γὰρ τὸ τοιοῦτο κρᾶμα. παίζει δὲ πρὸς τοὺς καπήλους. ζητεῖται δὲ διά τι τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς δίδοται ἄκρατος σπονδή. τῷ δὲ Ἑρμῇ κεκραμένη. καὶ φαμὲν, ὅτι καὶ τῶν ζώντων καὶ τῶν τετελευτηκότων ἄρχει, καὶ παρ᾽ ἀμφοτέρων τιμὰς ἔχεται.

Gerardvs. Ἀσκωλίαζε.] ἀσκοὶ vtres ſunt, vnde feſta quædam Bacchi dicta ſunt ἀσκώλια, quaſi vtralia. Scitum eſt capram viti eſſe inimicã, proinde in feſtis Bacchi capra immolari conſueuit, de pellibus autem caprinis vtres conficiebãtur, qui vino pleni, & vncti in medio theatro collocabantur, vt altero pede innixi iuuenes in eos exſilirent, faciebat autem vtrium volubilitas, vt ferè omnes laberentur, nec ſuper vtrem conſiſterent, vnde ſpectatoribus ridendi erat non modica occaſio. Quod ſi quis fortè conſtitiſſet, & vtrem; & vinum præmij loco reportabat, hinc ἀσκωλιάζειν, propriè eſt τοῖς ἀσκοῖς ἐνάλλεσθαι in vtres inſilire. Simpliciter tamen dixit ἀσκωλίαζε pro ἅλλου ſali. Porrò gratia non caret, quod eſurientem inuitet ad ſaltum, nam bene pranſis & ſaturis ſaltus minimè conuenit. Σπλάγχνων, ſcilicet οἴμοι, & ὧν pro ἃ conſtructione Attica intellige, ſequitur enim caſum antecedentis. πρὸς τὰ σπλάγχνα. Tuus dolor non in capite eſt, vbi graues curæ ſunt, ſed videtur te ad inteſtina conuertere, non enim tãtopere te mouet hominum erga Deos impietas, quàm ſtomachi tui latrantis, & inteſtinorũ tuorum inanitas, nam de eſurie & tua fame, tota tua diſputatio eſt. ἴσον ἴσῳ, par pari, id eſt, æquali mixtura temperatum, ex æquo moderatum, vt tantum eſſet aquæ, quantum & vini. Rogant cur aliis Diis vinum merum detur, Mercurio autem dilutum. Quoniam, aiunt, ius obtinet in viuos & mortuos, nam & ad hos & ad illos Iupiter Mercurium mittere ſolet. Hoc figmento fortaſſe monentur, qui magni momenti legationes obeunt, vt à temulẽtia & ebrietate prorſus abſint. Verba hæc ἴσον ἴσῳ abſolutè ponuntur, & præter rationem legitimæ conſtructionis. Participium autem κεκραμένης vnde ſit ſcies ex anomi verbo κεράννυμι.

Σχόλια. Ταύτην ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις.] οὐκ ἂν πέρας σχοίης τῶν κακῶν, οὐκ ἂν ἀπαλλάξαιο.

Bisetvs. Ταύτην ἐπιπιὼν] τοῦτό φησι καλῶς οὐ πρὸς τὴν κύλικα ἀναφέρουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὀρφὴν τοῦ Καρίωνος, ὃς τὸν Ἑρμῆν [illegible] ἀμφιλόγως ταῦτα λέγει, ὥσπερ τοὺς [illegible]. ταύτην τὴν ὀργὴν ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις; βέλτιον γὰρ μετ᾽ ἐρωτήσεως ταῦτα ἀναφέρειν [illegible] δὲ τὸ εἰκὸς ὁ ἐθελουργὸς Καρίων τὸ σκῆλος ἄγει, καὶ ἅμα πέρδεται,

ἔπι, ταῦτα λέγει.

Gerardus. Ταύτην] ſcilicet κύλικα ἐκπιών, participium indefinitũ ab ἐκπίνω, vbi hoc poculum ebiberis. Carion dum hoc ait, ſimul Mercurio calicem vini meracioris porrigit. φθάνεις, non properabis, ἀποτρέχων, pro ἀποτρέχειν recurrere eò vnde huc veniſti. Satius duces hic hęrere, quàm illic vbi antea fuiſti diutius languere. Mercurius itaque, auidè epoto vino, Carionem amice interpellat, rogátque vt ſe in ordinem eorum, qui cum Pluto agunt, cooptet.

Σχόλια. Τὸν ἑαυτοῦ φίλον.] τοῦτο λέγει, ἢ διότι καὶ αὐτὸς δοῦλος ἐστι, καὶ ὑπηρέτης ἦν τῶν θεῶν ὥσπερ ἐκεῖνος χρειώδης, ἢ διὰ τὰς βοηθείας, ἃς πρότερον εἶπε. εἰώθαμεν γὰρ οἱ ἄνθρωποι ὅταν εἴς τινα ἐλπίζωμεν, τούτοις πρὸς τούτοις πλησιάζειν, ἀφ' οὗ ἂν ἡμῖν ἔσται ὠφέλεια. Ἀλλ' οὐκ ἔκφορα.] ὡς ἐνίαις θυσίαις λεγομένοις ταῦτα. καὶ χρῶνται ἀπὸ τοῦ κατ' οὐδέτερον πληθυντικόν, ἀλλ' ἑνικῶς τὸ θηλυκόν. ὡς Θεόπομπος ἔστω δραχμῶν εἴκοσι. ἀλλ' οὐκ ἔκφορα. καὶ εἰ μὲν οὐδέτερον εἴη πληθυντικόν, προπαροξύνουσιν. εἰ δὲ θηλυκόν, ὀξύνουσιν.

Bisetus. Ναστὸς] Σουίδας. ναστὸς ἀρτοειδὴς, πλακοῦς, ἢ θερμὸς ἄρτος μετ' ἐλαίου. Εὐστάθιος δέ φησι. ναστὸς, ἄρτος ἐπιθετικῶς. ὁ πυκνὸς, καὶ πεπιλημένος. καὶ ναστὸς προσηγορικῶς εἶδός ἐστιν ἄρτου πεπιλημένου. καὶ ναστὸς, πλακοῦς ἔχων ἔνδον καρυκείας, παρὰ τὸ ναίω, ὃ σημαίνει.

Gerardus. Τί.] ſcil. κατά. φίλον. Vnde coaluit inter hos amicitia? An ex æqualitate officiorum? vterque enim Deorum miniſter eſt. Vel hoc, efficit fames, & neceſſitas, quæ inferiorem alioqui, vtilitatis gratia cogit amicum vocare. ἀ repete verbum ὑφειλόμην, id eſt, iunero, τῶν pro τινὰς. & δίω Atticè pro δέω accipe, vt ſic habeat lectio, ὑφειλόμην σοι, εἰ γέ τινος δέοι. Iam ὧν relatiuum eſt, quod capit caſum antecedentis taciti ἐκείνων. Alioqui pro ὧν dictum eſſet καθ' ἃ, in quibus. εἰ μοι. Et hic ſubaudiendum: ὑφειλόμην ἄρτον. ſecretionem facit panum: non enim petit ſacerdos ſecundarium panem aut cibarium, ſed

A τὸν πεπεμμένον, bene piſtum, πεπτικὸν, concoctionis facilioris, primarium, qui materia præſtet, & artificio. νεανικόν. Quomodo Mercurius nuper ſibi panem poſcebat τὸν πεπεμμένον, optimum ſignificans, ita nunc petit carnem ſibi dari νεανικὸν, quod nomen interpreteris teneriuſculam: iuniorũ enim caro tenerior eſt. Vel carnis portionem ſignificat ingẽtem & permagnam, quẽadmodum meatus inſignes vocant πόρους νεανικούς. Simillimũ autẽ veri eſt, carnẽ νεανικὴν vocari B precipuã, preſtãtiorẽ: nã quod cæteris præpollet, νεανικὸν vocãt. Sũptũ ab ætate iuuenili, quę ætatibus aliis, virili nempe & ſenili, viribus longè præcellit. ὧν genitiuus pro accuſatiuo ἅ. Subauditur autem in hoc caſu antecedens, hoc modo, ὧν εἶχες κρέας τῶν ζώων, vel ἱερείων, ἃ θύετε ὑμεῖς. ἔκφορα adiectiuum eſſe accentus indicat, ſubſtantiuum enim quando eſt, oxytonum eſt. Ea quæ petis non ſunt ἔκφορα. quaſi dicas exportabilia: C Quæ Laribus Diis & penatibus ſacrificabantur, religioſum erat foras emittere. Propterea Plutus vxori Chremyli catachyſmata ſparſuræ ante ædes, dixit: ἔνδον γε παρὰ τὴν ἑστίαν, ὥσπερ νόμος. ὑφείλου, indefinitum β. ab ὑφαιρέομαι anormi verbo. λανθάνειν, latere ignorari. ἔφερε, idem quod ἰέναι, de quo ſupra, iungitur infinitiuo, cui hic loco accuſatiui præponit nominatiuum αὐτός. ἐχώρει, veniebat, accedebat, dabatur. ναστός. Inter panes qui in ſacrificiis olim Diis proferebantur, naſtus D fuit: ferè ex melle & vuis paſſis conficiebatur, aliiſque aromatis. Qui pauperiores erant, ex oleo tantùm faciebant. ἐπεσθίω. Obiicit Mercurius Carioni, quòd non ſemper ipſi dederit naſtum nomine Mercurii piſtum, ſed comederit ipſe qui Mercurio daturum ſe vouerat, id quod fiebat, cùm Carion ante oblatum Mercurio naſtum, reus fiebat furti. Qua conditione autem Carion daturum ſe diceret, quæ ſequuntur docent, nimirum ſi impune furaretur. Si furtum E bene cedebat Carioni, Mercurio ſacrabatur naſtus ſin minus, Carion in naſtum ſæuiebat.

Καρ. Οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί,
Ὁπότε τι ληφθείην πανουργήσας ἐγώ.
Ερ. Μὴ μνησικακήσῃς, εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες.
Ἀλλ' οὖν σύνοικον πρὸς θεῶν δέξασθέ με.
Καρ. Ἔπειτ' ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς ἐνθάδε μενεῖς;
Ερ. Τὰ γὰρ παρ' ὑμῖν ἐστι βελτίω πολύ.
Καρ. Τί δέ; γ' αὐτομολεῖν ἀστεῖον εἶναί σοι δοκεῖ;
Ερ. Πατρὶς γάρ ἐστι πᾶσ' ἵν' ἂν πράττῃ τις εὖ.
Καρ. Τί δῆτ' ἂν εἴης ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ὤν;
Ερ. Παρὰ τὴν θύραν στροφαῖον ἱδρύσασθέ με.

Ca. Rectè, neque enim tu eorundem mecum verberum
Fiebas particeps: ſicubi deprehenderer,
Aliquod committens flagitium. Me. Ah ne memineris
F *Iniuriarum, quæſo: qui nunc Phylã habes: (ſecro.*
Sed me adſcribe potiùs in veſtrum gregem ob-
Ca. Quid! Nũ tu Diis relictis hîc nobiſcũ eris?
Me. Ero: nam vobiſcum multò agitur fœlicius.
Ca. Sed profugere ab illis non abſurdum putas?
Me. Patria illic ſua cuique eſt, vbicunque homini bene eſt.
Ca. At ſi hîc ſis, cui nobis poteris eſſe vſui?
Me. Foribus his verſandis nunc me præponite.
G

Σχόλια. Οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγάς.] οὐ μόνον μετέχω τοῦδε, ἀλλὰ καὶ μετέχω τοῦ ἀφαιρεῖν. καὶ εὕροις ἐν τούτῳ, οὐ μόνον παρὰ ποιηταῖς, ἀλλὰ καὶ λογογράφοις. Εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες.] ὅτι μετὰ τὸ καταλαβεῖν τοὺς μετὰ Θρασυβούλου, Φυλὴν καταλαβόντας καὶ νικήσαντας ἐν Πειραιεῖ τοὺς τριάκοντα, ψηφίσασθαι ἔδοξε μὴ μνησικακεῖν ἀλλήλοις καθάπαξ τοὺς πολίτας. ἀλλὰ ταῦτα γε οὔπω ἐπέπρακτο, οὐδὲ τὸ ἐπὶ τριάκοντα ἤδη ἦν. ἀλλὰ καὶ ὡς Φιλόχορος, πέμπτῳ ἔτει ὕστερον μάχεται μετὰ Θρασυβούλου γενομένου ἃ Κριτίας ἐν Πειραιεῖ τελευτᾷ. τοῦτο οὖν. ἔοικέ τις ἐκ τοῦ δευτέρου Πλούτου μετενηνοχὼς ἐνθάδε, ὀλιγωρῆσαι τῆς ἀλογίας ταύτης. ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς ὕστερον ἐνθεῖναι ἀπὸ τῶν συνθηκῶν τῶν Ἀθηναίων γενομένων πρὸς τοὺς

καταλαβόντας. Φυλὴν δέ, τὸν δῆμον, ἀφ' οὗ Φυλάσιος. ἄλλως. ὁ Θρασύβουλος βουλόμενος καταλῦσαι τοὺς λ. καταλαβὼν Φυλὴν τόπον τινά, κἀκεῖθεν συμμάχους λαβών, κατέλυσε. καὶ ἐπεὶ ἀλαζονικὸν ἐφθέγξατο, ἤκουσε μὴ μνησικακῆσαι, καὶ ἐγένετο παροιμιακόν. Φυλὴ δέ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. καὶ οἱ ἐνοικοῦντες, Φυλάσιοι. τὸ δὲ εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες, ἀντὶ τοῦ εἰ ἐπλούτησας. εἰ μέγας γέγονας, Φυλὴν καταλαβόμενος καὶ τοὺς λ τυράννους μεταχειρισάμενος. Φυλὴ γὰρ τόπος οὕτω καλούμενος. ἀεὶ δὲ Θρασυβούλου ὁρᾶται διὰ τὸ ἐπαιρεσθαι ὅτι ἐκεῖ ἐφόνευσε τοὺς λ τυράννους.

Gerardvs. Εμοὶ, poſt τὰς ἴσας, æquales mihi, pro τὰς ἴσας ταῖς ἐμαῖς πληγαῖς, æquales meis plagis. Si communia tibi mecum fuiſſent verbera, fuiſſet & communis naſtus. Verùm quia ſolus cædebar, ſolus naſto fruebar. λαφθείην. Indefinitum α, Optatiui. thema eſt anorme verbum λαμβάνω. μνησικακήσῃς. Verbum hoc μνησικακεῖν ſonat, meminiſſe malorum & iniuriæ præteritæ. Vt altius res repetatur, ſcire oportet Athenienſes aliquando cum Lacedæmoniis bellum geſſiſſe acerrimum, in quo Athenienſibus victis, Lacedæmonij ſtatim triginta viros Athenas miſerunt, qui ſummum ius & in vrbem, & in ciues obtinerent. Hi poſtmodum inſolentiores facti, atque in tyrannidem conuerſi, quorundam ciuium bona publicabant, illos profligabant, alios denique pro ſua libidine crudeliter etiam occidebant. Fuit per id tempus Athenis Thraſybulus vir ingenio admodum ſublimi & generoſo, qui tyrannidem exoſus, clàm ſelectorum militum manu comparata, ſe in Phylam recipit (erat Phyla locus in Attico agro) vbi de expellendis ab vrbe Lacedæmoniis ſeriò cum ſuis agit. Id ſubodorati Lacedæmonij, aduerſus Thraſybulum bellum inſtaurant, magno impetu eum adoriuntur, nec ſine magno ſuo malo congrediuntur, quo enim res Athenienſium fuerat deploratior, eo victoria quam tum de Lacedæmoniis reportarunt fuit glorioſior. Profligatis Lacedæmoniis Thraſybulus plebiſcitũ interpoſuit, in quod Ciues iurarunt. Plebiſcito hoc cauebatur, Ne cuiquam Athenienſium liceret in poſterum, rerum antè malè actarum memoriã refricare. Sed præterita mala obliuione ſempiterna (ἀμνηστίαν vocant) delerẽtur. Mercurius ergo Carioni ait, Si Phylam occupaſti, id eſt, ſi diues euaſiſti, & fortunam nactus es ſplendidiorem, μὴ μνησικακήσῃς, id eſt, ne quid eorum malorum quæ antea paſſus es, in tuam mentem reuoces, ſed veteris illius Athenienſiũ ἀμνηστίας memor, omnia mihi benignè condones, & ignoſcas. τὰ παρ' ὑμῖν, ea quæ apud vos ſunt, res veſtræ, ſtatus & conditio veſtra. Subaudiendum autem eſt μενῶ manebo. βέλτιον, Atticum & anorme comparatiuum, pro βελτίονα. αὐτομολεῖν, ex te ipſo, nemine imperante, vel te cogente, tranſfugere, ac velut hoſpite inſalutato diſcedere? πατρίς. Socrates dictum Mercurij confirmauit, dum interrogatus cuias eſſet, reſpondit, κοσμικός, id eſt, mundanus, innuens nulli debere patriam præſcribi certam, nam vbicunque commodè viuitur & feliciter, illic patria eſt: vbi ſecus contingit, exilium. Circũfertur apud Græcos verſiculus eiuſdem prorſus argumenti, τοῖς γὰρ καλῶς πράττουσι πᾶσα γῆ πατρίς. id eſt, Quæuis terra illis patria eſt, quibuſcunq; bene agitur.

Καρ. Στροφαῖον; ἀλλ' οὐκ ἔργον ἐστ' οὐδὲν στροφῶν.	CA. *Foribus verſandis? nihil hic opus verſutiis.*
Ερ. Ἀλλ' ἐμπολαῖον. Καρ. Ἀλλὰ πλουτοῦμεν. τί οὖν	ME. *At mercatorem me ſtatuite.* CA. *At diuites*
Ἑρμῆν παλιγκάπηλον ἡμᾶς δεῖ τρέφειν;	*Cùm ſimus antè: cur Mercurium ſordidum*
Ερ. Ἀλλὰ δόλιον τοίνυν. Καρ. δόλιον; ἥκιστά γε.	*Propolam alamus?* ME. *At vultiſne callidum?*
Οὐ γὰρ δόλου νῦν ἔργον, ἀλλ' ἁπλῶν τρόπων.	CA. *Hic callidis nihil opus eſt, ſed candidis.*

Σχόλια. Στροφαῖον.] ἐπὶ ἀποτροπῇ τῶν ἄλλων κλεπτῶν. στροφαῖος, παρὰ τὸ στρέφεσθαι καὶ πανουργεῖν. λέγεται δὲ ὁ Ἑρμῆς, στροφαῖος. ἐμπολαῖος. κερδῷος. δόλιος. ἡγεμόνιος. ἐναγώνιος. διάκτορος. ἄλλως. στροφαῖον, ἐπεὶ στροφαὶ λέγονται καὶ οἱ συμπεπλεγμένοι καὶ δολεροὶ λόγοι. στροφαῖον δὲ ἐκάλουν, ἱδρυμένον παρὰ τῇ θύρᾳ τὸν δαίμονα. ἅμα δὲ παρὰ τὸ στρέφειν τὰ πράγματα. οἱ δὲ τὸ τοιοῦτο ποιοῦντες, πανοῦργοι. ἐπωνυμία δὲ τοῦτο Ἑρμοῦ, παρὰ τὸ ταῖς θύραις ἱδρύεσθαι ἐπὶ φυλακῇ τῶν ἄλλων κλεπτῶν. οὗτοι γὰρ ὄπισθεν τῶν θυρῶν εἰώθασι καὶ ἀναδύεσθαι, καὶ ὅλως πανουργεύεσθαι. Ἀλλ' ἐμπολαῖον.] πραγματευτὴν ἢ ἀγοραῖον. καὶ τῆς καπηλείας προεστῶτα. παλιγκάπηλοι δὲ λέγονται, οἱ τὰ αὐτὰ πωλοῦντες καὶ ἀγοράζοντες. πέντε δέ εἰσιν αἱ διαφοραὶ τῶν πωλούντων. αὐτοπώλης. κάπηλος. ἔμπορος. παλιγκάπηλος. μεταβολεύς. καὶ ἔστιν αὐτοπώλης μέν, ὁ ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ πωλῶν τὴν ἑαυτοῦ πρόσοδον. κάπηλος δέ, ὁ ἀγοράζων ἀπὸ τοῦ αὐτοπώλου, καὶ πωλῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐν ᾗ ἠγόρασεν. ἔμπορος ὁ ἀγοράζων καὶ ἐπὶ ξένης πωλῶν. ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτοπώλου ἢ ἀπὸ τοῦ καπήλου. παλιγκάπηλος, ὁ ἀπὸ τοῦ ἐμπόρου ἀγοράζων καὶ πωλῶν. μεταβολεύς, ὁ κατὰ τὴν κοτύλην πωλῶν, ὥσπερ οἱ νῦν λεγόμενοι κάπηλοι. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ συνεχῶς μεταβάλλειν. καὶ αὗται μέν εἰσιν αἱ σημασίαι κυρίως τῶν πωλούντων. καταχρηστικῶς δὲ πᾶς πωλῶν, κάπηλος λέγεται.

Gerardvs. Στροφαῖον.] vertigo & volutio στροφὴ dicitur, vnde στροφαῖος Mercurij ἐπώνυμον. Quoniam enim fures interdiu poſt oſtium latitare ſolent, donec per occaſionem aliò ſe conferant, ad arcẽdos illinc fures, poſt oſtium iuxta cardines Mercurij ſtatua erigebatur, aut certè figura eius depingebatur. Hoc itaque primũ munus eſt, quo ſe functurum in ædibus Chremyli pollicetur, obſeruabit ne quis poſt fores deliteſcat. στροφῶν. Apparet genitiuum eſſe à nominatiuo στροφή, vt ſit, nihil nobis opus his reuolutionibus, neque lucrum, neque damnum ab oſtij conuerſionibus expectamus, quare neque te στροφαίῳ nobis opus eſt. ἐμπολαῖον. Mercurius olim creditus, eſt mercatoribus & negotiatoribus præeſſe, & ſuo fauore illorum rem augere: vnde ἐμπολαῖος vocabatur παρὰ τὸ ἐμπολᾶν

λῶν negotiari, & ex mercimonia quæſtum facere. Si me in numerum domeſticorum allegeris, faciam mea induſtria & negotiatione vt breui Chremylus in viram euadat opulentiſſimũ. παλιγκάπηλον. Propriè κάπηλος, vini venditor eſt, vt καπηλὶς venditrix. παλιγκάπηλος, eſt qui à venditore vini vinum emit, quod reuẽdat. Mercurius iactitabat ſe ἐμπολαῖον fore, ſignificans quarumcumque rerum commercium exercere ſe poſſe. Carion negociationem eius eleuans, vocat eum παλιγκάπηλον, innuens eum tantùmodo vinum reuendere poſſe, vnde venditori lucrum accedit perexiguum, quare non eſſe cur Chremylus iam ditiſſimus, παλιγκάπηλον ſordidũ vel hili faciat. δόλιον. impoſtoribus, præſtigiatoribus, vafritie & ingenio ſubtiliore præditis viris, Mercurium adeſſe vetuſtas exiſtimauit. Conatur ergo Mercurius propter verſutias ſui animi, in familiaritatem Chremyli ſe inſinuare. Qua vna re non aliam eſſe Pluto inuiſiorem ex præcedentibus ſcitur. Aut, quod magis credendum, δόλος eſt & ἀγαθὸς & κακὸς, quomodo & Latinis dolus bonus, & dolus malus. Prior prudentiam ſignat, & ſocordiam habet oppoſitam: hoc ſignificato δόλιον ſe vocat Mercurius, faciam, vt in rebus gerẽdis cauti ſitis, & prouidi. Mercurius de dolo malo intelligit, qui ſimplicitati & morum candori opponitur.

Ερ. Ἀλλ' ἡγεμόνιον. Κα. ἀλλ' ὁ θεὸς ἤδη βλέπει.
Ὥσθ' ἡγεμόνος οὐδὲν δεησόμεσθ' ἔτι.
Ερ. Ἐναγώνιος τοίνυν γ' ἔσομαι. καὶ τί ἔτ' ἐρεῖς;
Πλούτῳ γάρ ἐστι τοῦτο συμφορώτατον,
Ποιεῖν ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς.
Καρ. Ὡς ἀγαθόν ἐστ' ἐπωνυμίας πολλὰς ἔχειν,
Οὗτος γὰρ ἐξηύρηκεν αὑτῷ βιότιον.
Οὐκ ἐτὸς ἅπαντες οἱ δικάζοντες θαμὰ
Σπούδουσιν ἐν πολλοῖς γεγράφθαι γράμμασιν.
Ερ. Οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰσίω; Καρ. Καὶ πλῦνέ γε
Αὐτὸς προσελθὼν πρὸς τὸ φρέαρ τὰς κοιλίας,
Ἵν' εὐθέως διακονικὸς εἶναι δοκῇς.

ME. At ductorem? CA. Neque ductore eſt nobis opus.
Nã Plutus nunc videt. ME. Igitur certaminum
C *Procurator ero: quid dices mihi amplius?*
Etenim Pluto huic res eſt multo vtiliſſima,
Edere certamina vel Muſica, vel Gymnica.
CA. Quàm bonum homini eſt, habere multa agnomina
Nam iſte etiam hac ratione ſibi parauit victum:
Nec temerè eſt, quòd noſtros videmus iudices
D *Affectare, vt multis induantur literis,*
Et per ſortem occupent varia putealia.
ME. Nunquid igitur ob ea, quæ dixi, ingredior domum?
CA. Imo, ſed exta victimarum fer ad aquas
Putei, & laua: vt ſic, quàm officioſus ſis, probes.

Σχόλια. Ἀλλ' ἡγεμόνιον.] κατὰ ἡγεμόνα οἱ Ἀθηναῖοι ἡγεμόνιον Ἑρμῆν ἱδρύσαντο ... τοῖς τυφλοῖς τοὺς βλέποντας ἡγεῖσθαι ... τοῦ Πλούτου, ... βλέπει, ... Οὗτος γὰρ ἐξηύρηκεν.] ... οἱ δικάζοντες, ἵνα ἐὰν ἀποτύχωσιν ... εἰς ἄλλο δικαστήριον ... Οὐκ ἐτὸς ἅπαντες] ... σπουδάζουσι πολλὰ ... ἵνα ἐὰν ἀποτύχωσιν ... εἰς ἄλλο δικαστήριον ... τῶν γραμμάτων καὶ τῶν δικαστηρίων ... ἵνα ἐὰν ἀπολειφθῶσιν ... ἐν τῷ ἄλλῳ δικάζωσι ... καὶ ... τὸ δικαστήριον. Γεγράφθαι] ... ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ... ἐν ἄλλῳ δικαστηρίῳ ... τὸ ... [illegible]

E in honorem Deorum in theatris ludi æderentur, quos ἀγῶνας vocabant, ad quos ſpectandos quoniam populus vndique confluebat, ingens emolumentum τοῖς ἀγωνοθέταις, i. iis qui certamina conſtituebant parabatur. Cenſet itaque Mercurius certamina in gratiam Pluti proponenda; hinc enim Pluto & Chremylo lucrum acceſſurum immodicum. Id quod ſi faciundum arbitrabuntur, pollicetur Mercurius ſe ἐναγώνιον fore, id eſt, eum qui ſolicitè, ſummáque diligentia curaturus ſit, vt ἀγωνισταί, id eſt, certatores, &

F actores partium, vnuſquiſque ſuarum meminerint: adeò vt in eiuſmodi ludis ſpectator nihil quidquam ſit deſideraturus. τί ἔτι. Quæ alia functio eſt (quælibet etiã illa fuerit abiecta) quam ego non ſubeam, modò in veſtrum admittar cõſortium? μουσικούς. Theatricorum artificum apud Græcos duo fuere potiſſimum genera. Prioris ordinis erant qui à ſcenis & tabernaculis, quibus in theatro vtebantur, σκηνικοὶ dicebantur. In his erant ὑποκριταί, i. alienæ perſonę ſimulatores,

G vt comœdi, & tragœdi, actores fabularum. Rurſus θυμελικοί, χειρονόμοι, & ὀρχησταί. Sub thymelicis cõprehẽdebãtur citharistæ, qui citharã pulſabãt, & citharœdi qui fidibus citharæ accinebãt. fidicines Latini eos vocãt. Chironomi geſticulatores erãt qui manuũ inprimis & pedũ geſtũ, flexũ & motũ probè formabãt: cauebãt enim ne cor-

GERARDVS. Ἡγεμόνιον.] Mercurius dictus eſt ἐνόδιος, dux & index viarum. Qua ratione ἐνόδιος dicebatur, quòd in viis eſſet. Proclides Ἑρμῆν τρικέφαλον. i. Mercurium tricipitem in triuiis poſuit. In ſingulis autem capitibus inſcriptio erat, quæ præmonſtrabat quò vnaquæque via duceret. Porrò quoniam nulli magis quam cæcis neceſſarius eſt Mercurius ἡγεμόνιος, ideo eius operam reiicit, quod viſum receperit Plutus, nec vllo duce ipſi iam ſit opus. ὥσθ' ἡγεμόνος pro δυνάμεθα. ἐναγώνιος. Moris antiquiſſimi erat, vt

A poris ſtatus indecorus eſſet, ne pedes inſcitè proferrētur, ne à reliqua corporis parte, caput, oculique diſſiderent. Orcheſtę ſaltatores erant. Antiquæ ſaltationis tres fuerūt ſpecies, πυῤῥίχη, κόρδαξ, & σίκιννις. Pyrrhichā Pyrrhus docuit: ſaltatio erat armatorū, ideirco ὄρχησις ἐνοπλία vocata eſt. Cordax obſcœna erat ſaltatio, & quæ cum ruſticitate quadam iunctam habebat laſciuiā. Sicinnis inuſitatior fuit, & ſatyrica ſaltatio exiſtimata. Ad hæc obeunda muſicis opus erat inſtrumētis, ea de rē ἀγῶνες μουσικοὶ vocabātur. Appellantur B & Dionyſiaci ludi, propterea quòd Dionyſio. i. Baccho dicati eſſent. Alterum genus ἀγώνων dictum eſt γυμνικὸν, quòd qui ſe in illis exercerent, γυμνοὶ, id eſt, nudi eſſent. Hoc quintuplex fuit. certantium nomina hęc ſunt, πύκται, δισκόβολοι, ἁλτικοὶ, δρομεῖς καὶ παλαισταί. Vno & generali nomine ἀθληταὶ vocabantur. Pyctæ τῇ πυγμῇ, id eſt, cæſtu ſe exercebant. Cęſtus dictus eſt à cædēdo, erat autem lorum è corio crudo confectum, cui maſſa plumbea inſita erat: hoc cæſtu manus C Pyctarum armabantur, vt ictum aduerſarij minus ſentirent, & eū grauius ferirent. fuit πυγμαχία hæc, diſcriminis plena, nec niſi à fortiſſimis viris tentata. Latini Pyctas, à pugnis Pugiles vocarunt. Diſcoboli à δίσκος & βάλλω dicti. Diſcus erat lapis rotundus, & pertuſus, quem tota vi in ſublime iactabant. Haltici dicuntur ab ἅλλομαι ſalio: hi ſaltu contendebant. In ſaltu halteribus vtebantur. Erant ἁλτῆρες maſſulę, & pilę plūbeæ, D quibus vtraque manu ſe librabant vt certius aſſilirent. Dromei curſu certabant, nomēnque pro modo curſus ſortiebantur. Qui ſtadium percurrebant σταδιοδρόμοι vocabantur. Qui poſtquā ad metam peruenerant eò recurrebant, vnde primùm inierant curſum διαυλοδρόμοι. nam δίαυλος duplum eſt curriculum. Sic δολιχοδρόμοι, appellabantur, qui longiſſimo curſu certabāt. Curſus enim qui lōgiſſimè profertur δόλιχος δρόμος dicitur. Denique palęſtræ erant qui & palęſtritæ, & E palęſtrici nuncupantur, Luctatores vocantur à Latinis. Hi ceromate. i. oleo cerato vncti, puluere aſpergebantur, vt corpora illorum ceromate, & ſudore lubrica, mutuas prehenſiones admitterent. Sed ἀεὶ τῶν μουσικῶν τε καὶ γυμνικῶν ἀγώνων pro loco ſatis. πολυτροπίας. Varios titulos, varias artes & functiones, vt ſi quid erit, quod per vnam aſſequi nequeas, per aliam liceat. Quomodo cōtigit Mercurio, qui quāuis στροφαῖος eſſet, ἐμπολαῖος, δόλιος & ἡγεμόνιος, tamē omnibus hiſce nominibus nihil proficere ſe cùm videret, ἐναγώνιον fore ſe cùm dixit, tandem hac via quodāmodo extorſit à Carione vt admitteretur. Qui iſte alioqui viliſſimus. Dicuntur hęc ſpectatoribus, interim Mercurius vt contemptibilis, & faſtidiendus digito obliquè monſtratur. ἐξεύρηκεν, perfectū hoc tempus manauit ab ἐξ & aoriſti verbo εὑρίσκω. βιότιον, diminutiuū eſt: paruā vitā, paruulū victū, vt qui tantūmodo cū miniſtris ſacrorū certaminū poſthac victitabit. σπουδάζουσι, feſtināt, irrequietē ambiunt, ſumma ope nitūtur. γράμματι. Antea dictū eſt Athenis morē fuiſſe, vt iudices ſortibus ęligerentur, ſortē autē per literas fieri. Tāgit hîc auarū & ambitioſum quorundā Athenienſiū ingeniū, qui nè iudiciorū prorſus expertes viuant, vbicunque ſortitio fit, illic ſortiantur, vt ſi fortè ex aliquo loco excludantur, ſaltē in alio quopiā obtineant. γεγράφθαι pro ὀνομάζεσθαι nominari & iudicē declarari accipe, & γράμματι pro κληρώσει ſortitione. εἴσειμι cōpoſitū eſt ab εἰς & εἶμι vado, pro εἶμι quandoque, vt hîc ponitur, ... mutato, receptius eſt εἴσειμι, vtrūque tēpore præſenti ponitur, loco futuri non ſatis vſitati. ... Hic domū Chremyli Carion ingreditur, quem ſubuerecundè ſequitur Mercurius. Illis ingreſſis, chorus nonnihil tripudiat, interea ſacerdos Iouis extat, qui de Pluto conqueritur eadem de cauſa, de qua paulò antè queſtus erat Mercurius. Poſtmodum fit, vt ſimul ſacerdos percontari de Chremylo incipiat, & Carion domo Chremyli exeat, vt miſeri ſacerdotis, quæ iam ſequitur, excipiat querimoniam.

KOMMATION XOPOY.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

Bibetus. Τελευταῖος ὁ τοῦ Διὸς ἱερεὺς προσέρχεται, ὃς καὶ αὐτὸς ἀεὶ τῆς ἑαυτοῦ δυστυχίας, καὶ λιμοῦ πολλὰ μεμφόμενος λέγει. ἀλλὰ Καρίων τοῦτον οἰκτεί- F ρων οἴκοι μετὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐξαπίνης πλουτησάντων, καὶ εὐτυχούντων μένειν ἐᾷ.

Τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στι Χρεμύλος μοι σαφῶς;

Καρ. Τί δ' ἐστὶν ὦ βέλτιστε; Ιερ. Τί γὰρ ἀλλ' ἢ κακῶς;

Ἀφ' οὗ γὰρ ὁ Πλοῦτος οὗτος ἤρξατο βλέπειν,

Ἀπόλωλ' ὑπὸ λιμοῦ. καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω.

Καὶ ταῦτα τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός.

Καρ. Ἡ δ' αἰτία τίς ἐστιν ὦ πρὸς τῶν θεῶν;

Ιερ. Θύειν ἔτ' οὐδεὶς ἀξιοῖ. Καρ. Τίνος οὕνεκα;

Ιερ. Ὅτι πάντες εἰσὶ πλούσιοι. καίτοι τότε

COMMATIVM CHORI.

ACTVS V. SCENA II.

SACERDOS IOVIS, CARIO.

QVis mihi certò indicet, vbinam Chremylus habet? *Vſit, niſi malè?*

CA. *Quid eſt, bone vir?* SA. *Quid enim aliud*

Nam ex quo Plutus videre cœpit: ego fame

Perij: neque, quod edam, quicquā reliquū habeo:

G *Quanquam ſacerdos ſoſpitatoris Iouis.*

CA. *At quæ nā huius rei cauſa eſt, dic obſecro?*

SA. *Nemo hominum vult quicquam ſacrificare amplius.*

CA. *Quamobrem?* SA. *Quia hunc adeò omnes ſunt diuites:*

Ὅτ᾽ εἶχον οὐδὲν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος,
Ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθεὶς. ὁ δέ τις ἂν
Δίκην ἀποφυγών. ὁ δ᾽ ἂν ἐκαλλιερεῖτό τις,
Κἀμὲ μετεκάλει τὸν ἱερέα. νῦν δ᾽ οὐδὲ εἷς
Θύει τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδ᾽ εἰσέρχεται.
Πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μύριοι.
Καρ. Οὐκοῦν τὰ νομιζόμενα σὺ τούτων λαμβάνεις;
Ιερ. Τὸν οὖν Δία τὸν σωτῆρα καὐτός μοι δοκῶ
Χαίρειν ἐάσας, ἐνθάδ᾽ αὐτοῦ καταμένειν.
Καρ. Θάρρει. καλῶς ἔσται γὰρ ἢν θεὸς θέλῃ.
Ὁ Ζεὺς ὁ σωτὴρ γὰρ πάρεστιν ἐνθάδε,
Αὐτόματος ἥκων. Ιερ. Πάντ᾽ ἀγαθὰ τοίνυν λέγεις.
Καρ. Ἱδρυσόμεσθ᾽ οὖν αὐτίκ᾽. ἀλλὰ περίμενε
Τὸν Πλοῦτον οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,

A *At olim nihil cùm haberent: ibi alius quidem*
Quòd ſaluus atque incolumis rediſſet domum
Peregrè aduenſens mercator, pinguem victimã
Ioui immolabat: alius, quòd cauſam in foro
Tenuiſſet, abſolutus iudicum ſententiis:
Alius, magnificè ſacra facturus, etiam
Sacerdotem conuiuam accerſebat ſibi.
Nunc autem ne vnus eſt quidem, qui ſacrificet,
B *Vel tantillum: nullus qui templum adeat Iouis,*
Niſi turba hominũ quadã innumerabilis. quæ eò
Secedit à via, cacandi gratia.
CA. *Cur non ab his legitimã partem tibi capis?*
SA. *Nunc igitur & ipſe, meo valedicturus Ioui,*
Statui hic apud vos ætatem agere in poſterum.
CA. *Bono animo es. Nã, Deo volẽte, benè omnia*
Habebunt: quandoquidem tuus ille Iuppiter
C *Seruator hic eſt, quo ſponte aduenit ſua.*
SA. *Benè hercle nuncias.* CA. *parumper ſuſtine.*
Nam Plutum eòdem collocabimus, vbi erat
Prius repoſitus Iuppiter: vt ærarium

Σχόλια. Τίς ἂν φράσειε] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. οἱ δὲ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λζ. ὧν τελευταῖος τῆς γραὸς ἐπιτελῆς ἴσασιν αἱ χύτραι, ἑξῆς δὲ τούτων καὶ τελευταῖοι παντὸς τοῦ δράματος στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ β. ἑξῆς δ᾽ αὖ τούτων, ἡ κορωνίς, ἢ καὶ τὸ δρᾶμα περατοῦται. D Τοῦ σωτῆρος.] ἐν ἄστει σωτῆρα Δία τιμῶσιν, ἔνθα καὶ σωτῆρος Διὸς ἐστὶν ἱερόν. τὸν αὐτὸν δὲ ἔνιοι καὶ ἐλευθέριον φασι. Ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς.] ἀντὶ τοῦ, τὰ τῆς θυσίας ἐπετέλει. ἢ ἐξιλεοῦτο τὸ θεῖον ἐπὶ τοῖς μέλλουσι. μετεκάλει δ᾽ οὖν τὸν ἱερέα, ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐστὶ, τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας, τὸν ἱερέα λαμβάνειν. Οὐκοῦν τὰ νομιζόμενα.] τῶν ἀφοδευμάτων. παίζων δὲ τοῦτο, E δέον εἰπεῖν, τὸ δέρμα καὶ τὰς κωλᾶς. ἐπειδὴ ὁ νόμος ἦν τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας τὸν ἱερέα λαμβάνειν. ἄλλως. τὰ ἔθιμα τῶν παρεχομένων τοῖς ἱερεῦσι δέρματα καὶ κῶλα. φησὶν οὖν, ὅτι ἐκ τῆς κόπρου τὰ νομιζόμενα λαμβάνεις τὰ ἔθη σκώπτων.

GERARDVS. Βέλτιστε,] ſuperlatiuum irregulare, ô vir optime, ironia ſubeſt: nam ſcit malum eſſe, poſtea quàm illi res malè cedunt. ἄλλο ſcilicet εἴη, fuerit. ἢ κακῶς, quàm malè. Aduerbium eſt pro nomine κακόν. F Per aduerbia dictum eſſet, πῶς γὰρ ἢ κακῶς; Rogatus autem per nomen, debuit reſpondere itidem per nomina τί ἄλλο ἢ κακόν; οὐκ ἔχω, non poſſum: ideo autem non poteſt, quòd non habeat. καὶ ταῦτα, idque, præſertim verò & quod maximè mirandum, cùm ſim ſacerdos Iouis Soteris, quem conueniebat inter omneis Deorum ſacrificos quæſtum facere vberrimum. ὦ πρὸς τῶν θεῶν. Si ὦ tollis, lectio integra eſt: Si G apponis, ſubaudi, vel σὺ, vel οὗτος, heus tu. πάντες. hyperbole, pro maxima parte. Soli enim boni diuites erant, qui ſua bona Pluto ferebant accepta. Improbi ſuis diuitiis ſpoliati, conſueta peragere ſacrificia non poterant. ἥκων, veniens ad me ex inſtituta negotiatione, ἔθυσεν ἄν, immolaſſet, ἱερεῖον, victimam non vulgarem, ſed τι, magnam & excellentem aliquam. τι enim quandoque præſtantiam notare antea vidimus. σωθεὶς, indefinitum α, à σώζομαι, à piratis, prædonibus & naufragio, à graſſatoribus & viarum obſeſſoribus liberatus. ὁ δέ τις, vnus item alius, ſcilicet ἔθυσεν ἂν ἱερεῖόν τι, δίκην ἀποφυγὼν, qui reus factus ei non intentatum declinauit, & euaſit. Eſt ἀποφυγὼν participium indefiniti β, ab aoriſti ἀπέφυγον. ἐκαλλιερεῖτο, etiam nulla cauſa externa eum impellente, præclarum ſacrificium in honorem Iouis paraſſet. Plus eſt καλλιερεῖσθαι quàm θύειν. eſt enim καλλιερεῖν, καλῶς τὰ ἱερὰ ποιεῖν, ſplendidè & magnificè ſacra facere. μετεκάλει, vocabat in ſuas ædes, vbi dum de ſacrificio ritè peragendo tractaremus, lauto interim conuiuio excipiebar. τὸ παράπαν, ſatis dictum eſſet, νῦν δ᾽ οὐδὲ εἷς θύει, niſi ex amiſſo lucro commotior animus hoc adiiciundum putaſſet τὸ παράπαν οὐδέν. εἰσέρχεται, ſcilicet εἰς τὸν τοῦ Διὸς ναόν. ἀποπατησόμενοι cacaturi, & ventrem exoneraturi. Non potuit ſacerdos contemptiùs loqui de Iouis ſui templo, quàm dum conferendum cum Latrina & publico ſeceſſu exiſtimauit. γε, ſaltem: hoc addit religiosè, ne mentitus videatur. πλεῖν. Attici pro πλεῖον dicunt πλεῖν plus. ἀττικώτερον autem dictum hîc volunt πλεῖν pro πλείους plures. Sed Atticis conſuetum nonnihil eſt, aduerbia pro nominibus vſurpare. ἢ μύριοι, quàm decies mille: numerus eſt certus, pro incerto, & maximo. νομιζόμενα. Moris erat, vt quæ in ſacrificium adhiberi non poſſent, quòd nullius vſus eſſent, vt pellis victimæ, & alia huiuſcemodi reiicula, ſacerdotes ſuo quodam iure acciperent, proinde ſacerdotem ludens ait, par fuiſſe, vt de excrementis quæ in Iouis templo ponerentur, ipſe de more partem aliquam ſibi auferret. τὰ νομιζόμενα, ſcilicet μέρη. Genitiuus autem τούτων habet ſubauditum geni-

tiuum ὑποπετομένων, vel præpoſitionem ἐκ, vt A ſit, ἐκ τούτων ὑποπετομένων τὸ ἔθιμα λαμβάνεις. Sacerdos ad ea quæ Carion dixit, parùm attentus (magis enim propter ſpectatorem, quàm propter ſacerdotem hoc interiectum eſt) pergit dicere quod incœperat. κἀυτὸς, καὶ αὐτὸς, & ego cenſeo. Aut καὶ hic abundat, aut ego quoque, quemadmodum aiunt Mercurium feciſſe, volo, vbi Ioui vale dixero, & eius negotium curare deſiero. Χαίρειν. Quando ſignificamus nos de aliqua re non laborare, ad nos quæ B nihil attineat, dicere ſolemus, χαιρέτω, valeat. ἐνθάδε αὐτοί, ἐκ παραλλήλου ponuntur. θάρρει. Antea cùm Carion ingreſſus eſt domum Chremyli cum Mercuri , audiuit Chremylum in animo habere, deducere Plutum in arcem Palladis, quam prius occupabat Iupiter Soter, vt ab auguſtiore eo loco gloria maior Pluto eſſet, tam anguſtas enim Chremyli ædes tanto numini non conuenire. Iam ergo Carion nactus ſacerdotem Iouis, qui Ioue relicto optet Plu- C to adiungi, cupidè eum retinet: magnum enim cunctis erit ex hac re indicium, Plutum ipſo Ioue eſſe potentiorem. ὁ Ζεὺς. De quo Deo intelligit? De nullo ſpeciatim: ratio tantùm loquendi eſt, quam boni ominis cauſa, de re futura verba facientes, vulgò vſurpare ſolent. Propterea quandoque pluraliter etiam effertur. ἢν οἱ θεοί γ' ἐθέλωσιν. Siquidem Diis ita viſum fuerit. αὐτόματος nomen eſt, vltroneus, ſpontaneus pro aduerbio αὐτομάτως vltrò, ſpontaneè. Compoſita dictio pleriſque videtur ab αὐτὸς & ab ἀχρήστῳ verbo μάομαι, excitor, promptus ſum. Sonat ergo αὐτόματος ἀφ' ἑαυτοῦ προθυμούμενος, à ſeipſo inductus vt veniret, nemine eum vocante, ἄκλητος non vocatus, quomodo irrumpunt in præpotentum ædes, qui tenuioris ſunt fortunæ. πάντα. Omnium bonorum cumulus mihi in eo eſt, quod ais. Quid eſt enim quod poſthac Iupiter mihi ſuccenſeat, ad vos quod diuerterim, ſi ille tantus idem prior fecit? ἱδρυσόμεθα, Attica forma, pro ἱδρυσόμεθα. ἐδέξατο. Carion multa ſecum in animo voluit, quibus efficiat, vt aliquando ceſſet verbis fouere, & retinere hunc ſacerdotem: propterea rogat vt dum rem occœptam tractabit, ipſe interea quod fiet, æquanimiter ferat. οὖπερ, pro ſolo οὗ, quod ipſum pro ὅπου, vbi, quo in loco, accipitur. ὁ. ſ. Ζεύς.

Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ. — *Palladis in munito loco cuſtodiat.*
Ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο δᾷδας ἡμμένας — *Age faces accenſas aliquis huc proferat.*
Ἵν' ἔχων προηγῇ τῷ θεῷ σύ. Ιερ. Πάνυ μὲν οὖν D — *Tu eas geſtabis & Pluto praibis. SA. & Lubens: nam hac omnia faciunda cenſeo.*
Δρᾶν ταῦτα χρή. Καρ. Τὸν Πλοῦτον ἔξω τις καλεῖ. — CA. *Plutum aliquis huc foras ex adibus euocet.*

Σχόλια. Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων.] ὀπίσω τοῦ νεὼ διπλοῦς τοῖχος τῆς καλουμένης πολιάδος Ἀθηνᾶς, ἔχων θύραν, ὅπου ἦν θησαυροφυλάκιον. ἐπειδὴ τὰ χρήματα ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ ἀπέκειτο. μέρος δέ ἐστι τῆς E ἀκροπόλεως ἔνθα ἦν ταμιεῖον, ὄπισθεν τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ναοῦ. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὡς μέλλοντες προσιέναι τὸν Πλοῦτον. Ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο.] ὅτι ὁ Λυκόφρων ὡς ὁ Ἐρατοσθένης φησίν, ᾠήθη πρῶτον τοῦτον δᾷδας ἐπεισάγειν. πεποίηκε δὲ καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις αὐτό. ἀλλὰ γὰρ Στράττις πρὸ ἀμφοτέρων τούτων τοὺς πολεμοὺς [illegible] εἰς φυλλίον ἀναφέρει τὸ πρᾶγμα. ὑμεῖς τε πάντες ἔξιτ' [illegible] τὸ πύθιον ὅσοι περ ἐστὶ μὴ λαβόντες λαμπάδας. μὴ δὲ ἄλλο μηδὲν ἐχόμενον φυλλίον. Ἵν' ἔχων προηγῇ τῷ θεῷ.] τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνέφερον τὰ χρή- F ματα. κἀνταῦθα ἐφυλάττοντο καθὰ καὶ Θουκυδίδης φησὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ οὕτως. ὑπαρχόντων δὲ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἀεί τε ἀργυρίου ἐπισήμου, ἑξακισχιλίων ταλάντων. τὰ γὰρ πλεῖστα τριακοσίων ἀποδέοντα μύρια ἐγένετο. ἀφ' ὧν τε τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως ἐς τε τἄλλα οἰκοδομήματα, καὶ ἐς Ποτίδαιαν ἐπανηλώθη.

GERARDVS. Ὀπισθόδομον.] Athenis poſt templum Palladis, locus erat munitiſſimus, quẽ vocant ὀπισθόδομον, quod eſſet δόμος ὄπισθεν τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ναοῦ. Arcem fuiſſe ferunt, in cuius medio G Athenienſe ærarium recondebatur, proinde θησαυροφυλάκιον dicebatur. Illius loci cuſtos perpetuus erat Iupiter Soter, illicque religioſiſſimè colebatur. Hi ſtatuunt, Ioue illinc depoſito, Plutum in eius locum ſubſtituere. Τῆς θεοῦ. Atticum eſt, voces maſculinas in fœmininas transferre: τῆς θεᾶς ſcilicet Παλλάδος, vel Ἀθηνᾶς. Simpliciter autem & abſolutè θεὰ apud Athenienſes Pallas vocatur: fuit enim illa ciuitatis Athenienſiũ præſes, adeò propitia, vt eorũ δυσβουλίαν. i. incogitãtiam, ſtulta & incõſulta cõſilia, benè vertere crederetur. ἀλλ' ἐκδότω. Cariõ iã occupatiorẽ ſe mõſtrat in inſtruenda põpa, cũ qua deducendus eſt Plutus. πάνυ μὲν οὖν ſcilicet δᾷδας ἔχων προηγήσομαι. Τις καλεῖ. Poſſis cum interrogatione legere. Quis vocat, id eſt, vocare vult Plutum? Sed per imperatiuum ait, κάλει, voca. viſus eſt Cariõ vni alicui ex iis qui aderant, iniungere, vt Plutum euocaret, verùm aliò ſpectans, nec ſatis otij habens, ſubdit tertiam, & eam indefinitam perſonam τις vnus aliquis veſtrum ſcilicet καλείτω. Non abludit hinc Plautinum illud, Aperite aliquis oſtium. Neque quod dixit antea Sycophanta, Καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἐμ' ὑμῶν ἐνθαδί, ὁ βουλόμενος.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ γʹ.

Τρίμετροι καὶ Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

ΓΡΑΥΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Bisetus. Κρείων τὴν γραῦν περὶ τῆς τοῦ νεανίσκου, τοῦ ἐρωμένου πρὸς αὐτὴν ἐπαναχωρήσεως ἀγαθὴν ἐλπίδα ἔχειν κελεύει, καὶ μετ' αὐτῆς εἰς τὸν τοῦ Διὸς ναὸν εἰσέρχεται.

Γρ. Ἐγὼ δὲ τί ποιῶ; Καρ. τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν
Ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε
Σεμνῶς. ἔχουσα δ' ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.
Γρ. Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον; Καρ. πάντα σοι πεπράξεται.
Ἥξει γὰρ ὁ νεανίσκος ὡς σ' εἰς ἑσπέραν.
Γρ. Ἀλλ' εἴ γε μέντοι νὴ Δί', ἐγγυᾷ σύ μοι
Ἥξειν ἐκεῖνον ὡς ἔμ', οἴσω τὰς χύτρας.
Καρ. Καὶ μὴν πολὺ τῶν ἄλλων χυτρῶν τἀναντία
Αὗται ποιοῦσι. ταῖς μὲν ἄλλαις γὰρ χύτραις,
Ἡ γραῦς ἔπεστ' ἀνωτάτω. ταύτης δὲ νῦν
Τῆς γραὸς, ἐπιπολῆς ἔπεισιν αἱ χύτραι.

ACTVS V. SCENA III.

Senarij & Anapæſtici Ariſtophanij.

B

ANVS, CARIO, CHORVS.

Ego verò quid agam? CA. *ollas iſtas, quibus Deum*
In arce collocari conuenit, accipe:
C *Et eas capiti impoſitas defer honeſto gradu.*
Nam alioqui verſicoloribus ades veſtibus.
AN. *Sed quid de iis, quorum cauſa huc adueneram?*
CA. *Omnia nunc fient illicò, ex ſententia.*
Nam adoleſcens ad te rurſum ibit ſub veſperam.
AN. *Atqui ſi tu mihi fidem dederis, veſperi*
D *Eum ad me rediturum: ollas deferam edepol.*
CA. *Enimuerò longè diuerſum hæ ollæ ab aliis*
Faciunt ollis. in aliis ſpuma candida
In ſummo eſſe ſolet: in his autem anicula
Ollis, cana ſubeſt ſpuma: ollæ ſummum tenent.

Σχόλια. Τὰς χύτρας αἷς τὸν θεόν.] ἔθος γὰρ ἦν, ἐν ταῖς ἱδρύσεσι τῶν ἀγαλμάτων, ὁσπρίων ἑψημένων χύτρας περιφορεῖσθαι ὑπὸ γυναικῶν ποικίλως ἠμφιεσμένων, καὶ τούτων ἀπήρχοντο χαριστήρια τοῖς θεοῖς ἀπονέμοντες. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.] ἐπειδὴ, ὁπότε μέλλοιεν βωμοὺς ἀφιδρύειν ἢ ἄγαλμα θεῶν, ἕψοντες ὄσπρια ἀπήρχοντο τούτων τοῖς ἀφιδρυμένοις χαριστήρια ἀπονέμοντες τῆς πρώτης διαίτης. ὅθεν καὶ ἐν ταῖς Δαναΐσι. Μαρτύρομαι δ' ὁ Ζηνὸς Ἑρκίου χύτρας. Παρ' αἷς ὁ βωμὸς οὗτος ἱδρύθη ποτέ. Αὐτὴ ποικίλα.] λείπει τὸ ἱμάτια. ἐπεὶ ποικίλα ἱμάτια ἔχουσα σεμνῶς ἦλθες. πορφυροῖς γὰρ καὶ ποικίλοις ἱματίοις ἐπόμπευον. δεῖ δὲ ὑπονοεῖν ὅτι ἡ γραῦς ἐβιάζετο καὶ συνεισῆλθε τῷ νεανίσκῳ, καὶ ὅτι ἡ γραῦς ποικίλα ἦλθεν ἔχουσα ἱμάτια. Ἡ γραῦς ἔπεστ' ἀνωτάτω.] ἐν τῷ ὑπερζεῖν τὰ μαγειρευόμενα ὄσπρια. γραῦς γὰρ καλεῖται ὁ ἀφρὸς ὁ ἀνωτάτω, ἢ τὸ πεπηγμένον ἐλαιῶδες τοῦ ζωμοῦ. ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀθάρης. τὸ δὲ ὡς ἔτι τοίνυν καὶ τὰ ἐφεξῆς ἐκ τοῦ ποιητοῦ διὰ τοῦ χοροῦ.

Gerardvs. Ἐγὼ δέ.] Anus hæc expoſtulatura de iuuene quem deamabat, Chremyli domum anteà ingreſſa, cùm re infectâ videt Plutum exire, & omnes iam ad pompam accingi, de recuperando amico ſpem nullam ipſi relinqui, lamentabili voce exclamat, ἐγὼ δὲ τί ποιῶ; Ego autem quæ tam atroci iniuria ſum affecta, quid E faciam? quò me vertam? Carion ridiculè eius verba excipit, & quaſi illa roget, quidnam in ea pompa factura ſit, cùm præſertim omnes rei alicui gerendæ intenti ſint, ait, τὰς χύτρας, &c. τὰς χύτρας. Moris erat tum in dicandis aris, & cuiuſpiam Dei ſtatua ſacranda, vt mulier adeſſet, veſtibus compta varij coloris (eò fortaſſe res ſpectabat, vt colorum varietas variam ſignificaret hominum alacritatem, & multiplicem numinis poteſtatem.) F Præterea vt muliercula ad eum modum veſtita, ollas ſecum ferret leguminibus coctis plenas, quæ primitiæ eſſent, & noui Dei libamina prima. αἷς, ſcilicet σοί. λαβοῦσα, vbi acceperis, acceptas. σεμνῶς, grauiter & reuerenter, neque hoc ſcommate caret: quo enim magis ſe componet anus ad grauitatem, eo, vel Diis ipſis riſum ciebit maiorem. αὐτή. Vltro, nemine te admonente vt ποικίλα geſtares, G etiam ſi peropus erat, vt in exornanda ſic muliere, laborandum nobis fuiſſet. Ea autem induerat, non vt Deo ita placeret, ſed vt amatum adoleſcentem in amorem ſui ita pelliceret. ποικίλα poſt ἔχουσα. ſ. ἱμάτια. ὧν δ'. Imperfecta eſt oratio, ſubaudiendum quid tandem futurum? aut aliud huiuſmodi. Carion ſatis intelligens mentem aniculæ, verba illi obtruncauit in ore,

omniaque illi promitteret ſecunda, veritus ne ea de geſtandis ollis ſententiam mutet. παραχρῆμα, paulò poſt futurum rem notat, breuiter futuram. Et hinc animum recipiet anus. ὡς σε, πρὸς σέ. adeò captus erit amore tui. Antea enim anus dicebat ſe ituram ad adoleſcentem, nunc contrà fit. εἰς ἑσπέραν. Eo animo profert hoc Carion, vt velit intellectum ad anum iuuenem iturum nunquam. νὴ Δία. Virile magis quàm muliebre iuſiurandum, ſonat quaſi diceret, Per Deum, (B) quod ex animo & aſſeueratione ſumma profertur. Vide autem, quæſo, in re indecenti, quo affirmatius vetula iurat, hoc ſtolidiorem ſe, & magis ridiculam præſtat. οἴσω, futurum eſt ab anormi φέρω. καὶ μὴν. Ollis vetulæ capiti impoſitis, Carion ad ſpectatorem conuerſus, & digito ollas oſtentans, hoc ait, αὗται, ſ. χύτραι. ἡ γραῦς ἐπάνω. De nomine ὁμωνύμῳ & varias res ſignificanti, ſumitur hic iocandi occaſio. γραῦς enim quandoque ſpumam notat, quæ feruente olla (C)

(A) ſupernatat, quomodo accipiendum vult, dum ait, ἡ γραῦς ἐπιπολῆς ἐπάνω. Quandoque autem & ferè ſemper, anum ſignificat, quo ſenſu per metaphoram anum hanc vocat ſpumam, ſordes, id eſt, ſordidam, immundam, & ab omnibus reiiciendam, conculcandámque. ἐπιπολῆς quod & ἐξ ἐπιπολῆς dicitur, ſignificat ἐπάνω, ſupra, in ſummo, genitiuum amat. Ergo, Carionis præſertim diligentia, compoſitis omnibus, ſacerdos cum faculis, anus cum ollis, Chremylus cum (B) aliquot aliis, honorificè, ſolennique adhibita pompa, Plutum in ἐπιδόσιμον τοῦ Θεοῦ deducere parant, quos dum continua ſerie chorus progredi videt, populo finem actionum expectanti, quod ſequitur ait.

Bisetvs. Γραῦς.] Εὐςάθιος. γραῦς, παρὰ τὸ γράω, γρῶ, ὃ ἐστιν ἐσθίω, καὶ φθείρω, λέγεται. ἡ γραῖα μὲν κοινῶς. γραῦς δὲ ἀττικῶς λέγεται. καὶ τὸ ἐν χύτραις ἐπαφρίζον, καὶ τὸ ἐπάνω τοῦ γάλακτος, καὶ τοῦ μέλιτος, γραῦς λέγεται ὁμωνύμως. (C)

ΧΟΡΟΣ.

Chorvs.

Bisetvs. Ὁ χορὸς τοὺς πρὸς τὸν ναὸν μετὰ πομπῆς πορευομένους ὁρῶν, ὡς ἔτι μελλήσας εἰς τοὔπισθεν ἀναχωρεῖν, καὶ αὐτοῖς ᾄδων ἕπεται, καὶ οὕτω τῷ δράματι τέλος ἐπιτίθησι.

Χρ. Οὐκ ἔτι τοίνυν γ' εἰκὸς μέλλειν οὐδ' ἡμᾶς,
ἀλλ' ἀναχωρεῖν
Εἰς τοὔπισθεν. δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ᾄδοντας (D)
ἕπεσθαι.

Ch. *Nihil eſt igitur, quòd nos hic cunctemur: ſed*
ponè ſequentes
Abeamus: oportet enim horum nota ſequi ve-
ſtigia cantu.

Gerardvs. Τοίνυν,] itaque, quoniam videlicet omnes hinc abeunt. οὐκ εἰκὸς, ſ. ἐστί. οὐδ' ἡμᾶς, neque nos qui hucuſque inſeruiuimus Comœdiæ, dum poſt alios alii prodirent actores. εἰς τοὔπισθεν. εἰς τὸ ὄπισθεν, retro. Dum Chorus hęc dicit, oculos in ſpectatores intendit, à tergo Plutum & reliquam pompam incedentem habet, quos non priùs ſubſequetur, (E) quàm εἰς τοὔπισθεν conuertatur. τούτων. Dixiſſet ἕπεσθαι τούτοις, ſed κατόπιν cum genitiuo adiecit, vt doceret Chorum ſimul, continuóque tractu, cum aliis abire debere. ᾄδοντας. Ad chorum enim χορεύειν, pertinet, καὶ ᾄδειν, & comica lege exitus Comœdiæ lætus eſſe debet.

ΤΕΛΟΣ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΝΕΦΕΛΩΝ

ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ.

Τὸ δρᾶμα τὸ τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκράτους γέγραπται τοῦ φιλοσόφου ἐπίτηδες, ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τοὺς νέους Ἀθήνησι, τῶν κωμικῶν πρὸς τοὺς φιλοσόφους ἐχόντων τινὰ ἀντιλογίαν. οὐχ ὥς τινες, δι' Ἀρχέλαον τὸν Μακεδόνων βασιλέα ὅτι προσύκειεν αὐτὸν Ἀριστοφάνους. Ὁ χορὸς δὲ ὁ κωμικὸς εἰσήρχετο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, τῷ νῦν λεγομένῳ λογείῳ, ὅτε μὲν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διελέγετο, εἰς τὴν σκηνὴν ἑώρα· ὅτε δὲ ἀπελθόντων τῶν ὑποκριτῶν καὶ τοὺς ἀναπαίστους διεξῄει, καὶ πρὸς τὸν δῆμον ἀπεστρέφετο. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἦν δὲ τὰ ἰαμβεῖα τῆς ἀμοιβαίας εἴτε τὴν αὐτὴν στροφὴν ἀποδόντες, πάλιν τὸ ἀμοιβαῖον ἀντίλογον ἴσων εἶχεν. ἦν δὲ περὶ τὸ πλεῖστον ις΄. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ἐπιρρήματα. ἡ δὲ ὅλη πάροδος τοῦ χοροῦ, ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν. ἦν μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος, ὃς ἡμᾶς ἠνάγκαζε λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι. ἄλλως. Φασὶ τὸν Ἀριστοφάνην γράψαι τὰς Νεφέλας, ἀναγκασθέντα ὑπὸ Ἀνύτου καὶ Μελίτου, ἵνα προδιασκέψωνται, ποῖοί τινες εἶεν Ἀθηναῖοι, ἀκούοντες κατὰ Σωκράτους. ηὐλαβοῦντο γὰρ ὅτι πολλοὺς εἶχεν ἐραστάς, καὶ μάλιστα τοὺς περὶ Ἀλκιβιάδην. οἳ ἐπὶ τοῦ δράματος τούτου μηδὲ νικῆσαι ἐποίησαν τὸν ποιητήν. ὁ δὲ πρόλογός ἐστι τῶν Νεφελῶν, ἁρμοδιώτατα καὶ δεξιώτατα συγκείμενος. πρεσβύτης γάρ ἐστιν ἄγροικος, ἀχθόμενος παιδὶ ἀστικοῦ φρονήματος γέμοντι, καὶ τὴν ἀγροικίαν εἰς πολυτέλειαν ἀπολελαυκότι· ἦν γὰρ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία, ὅθεν ἦν τὸ πρὸς μητρὸς γένος, ἐξ ἀρχῆς ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν, καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπιάσι, τὰς δὲ Πυθοῖ, ἐνίας δὲ Ἰσθμοῖ, καὶ Νεμέᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις ἀγῶσιν. εὐδοκιμοῦντος οὖν ὁ νεανίσκος, ἀπέκλινε πρὸς τὸ ἦθος, τῶν πρὸς μητρὸς προγόνων. ἄλλως. Πρεσβύτης Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπονούμενος, διὰ τὴν ἱπποτροφίαν τοῦ παιδός, δεῖται τούτου φοιτήσαντος ὡς Σωκράτη, μαθεῖν τὸν ἥττονα λόγον. μὴ πειθομένου δὲ τοῦ μειρακίου, αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνειν, μαθητάς τε Σωκράτους ἐκκαλέσας τινὰ διαλέγεται. ἐκκλεισθείσης δὲ τῆς διατριβῆς, οἵ τε μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι, αὐχμηροὶ συνορῶνται, καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐπὶ κρεμάθρας αἰωρούμενος καὶ ἀποσκοπῶν τὰ μετέωρα θεωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖ παραλαβὼν τὸν πρεσβύτην, καὶ τοὺς νομιζομένους παρ' αὐτῷ θεοὺς Ἀέρα, προσέτι δὲ Αἰθέρα καὶ Νεφέλας, κατακαλεῖται. πρὸς δὲ τὴν εὐχὴν, εἰσέρχονται Νεφέλαι, ἐν σχήματι χοροῦ. καὶ φυσιολογήσαντος οὐκ ἀπιθάνως τοῦ Σωκράτους, καταστᾶσαι πρὸς τοὺς θεατὰς περὶ πλειόνων διαλέγονται. μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ μὲν πρεσβύτης διδασκόμενος ἐν τῷ φανερῷ τινὰ τῶν μαθημάτων γελωτοποιεῖ, καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀμαθίαν ἐκ τοῦ φροντιστηρίου ἐκβάλλεται, διάγων πρὸς βίαν τὸν υἱόν, συνίστησι τῷ Σωκράτει. τούτου δὲ ἐξάγοντος αὐτῷ ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον, διαγωνισθεὶς ὁ ἄδικος πρὸς τὸν δίκαιον λόγον, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ ἄδικος λόγος, ἐκδιδάσκει. κομισάμενος δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐκπεπονημένον, ἐπηρεάζει τοῖς χρήσταις, καὶ ὡς κατωρθωκότα εὐωχεῖ παραλαβών. γενομένης δὲ περὶ τὴν εὐωχίαν ἀντιλογίας, πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδός, βοὴν ἵστησι, καὶ προσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδός, ὅτι δίκαιον τοὺς πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν ἀντιτύπτεσθαι, ἀπαλγῶν διὰ τὴν πρὸς τὸν υἱὸν σύγκρισιν ὁ γέρων, κατασκάπτει καὶ ἐμπιμπρησι τὸ φροντιστήριον τῶν Σωκρατικῶν. Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν πάνυ δυνατῶς πεποιημένων. ἄλλως διὰ στίχων.

Πατὴρ τὸν υἱὸν σωκρατίζειν προτρέπεται.
Καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ψυχρολογίας διατριβῆ
Ἱκανῇ, λόγων ἀπότοια πρὸς τειωάντιον.
Χορὸν δὲ νεφελῶν ὡς ἐπωφελῆ λέγων.
Καὶ τὴν ἀσέβειαν Σωκράτους διεξιών.
Ἀλλαὶ θ' ὑπ' ἀνδρὸς κατηγορεῖαι παρεῖ.
Καὶ τὸν μαθητὴν εἰς παραλοίας ἐκτίσεις.
Εἶτ' ἐμπυρισμὸς τῆς σχολῆς τοῦ Σωκράτους.

Τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο τῆς ὅλης ποιήσεως κάλλιστον εἶναί φασι, καὶ τεχνικώτατον. Αἱ πρῶται Νεφέλαι ἐδιδάχθησαν ἐν ἄστει, ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου, ὅτε Κρατῖνος μὲν ἐνίκα Πυτίνῃ, Ἀμειψίας δὲ Κόννῳ. διόπερ Ἀριστοφάνης ἀπορριφεὶς παραλόγως, ᾠήθη δεῖν ἀναδιδάξας τὰς δευτέρας καταμέμφεσθαι τὸ θέατρον. ἀτυχῶν δὲ πολὺ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα, οὐκέτι τὴν διασκευὴν εἰσήγαγεν. αἱ δὲ δεύτεραι Νεφέλαι, ἐπὶ Ἀμεινίου ἄρχοντος. τοῦτο δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ προτέρῳ. διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους, ὡς ἂν δὴ ἀναδιδάξαι μὲν αὐτὸ τοῦ ποιητοῦ προθυμηθέντος. οὐκέτι δὲ τοῦτο δι' ἣν ποτε αἰτίαν ποιήσαντος. καθόλου μὲν οὖν σχεδὸν παρὰ πᾶν μέρος γεγενημένη διόρθωσις. τὰ μὲν γὰρ περιῄρηται, τὰ δὲ πέπλεκται, καὶ ἐν τῇ τάξει, καὶ ἐν τῇ τῶν προσώπων διαλλαγῇ μετεσχημάτισται. ἃ δὲ ὁλοσχερῆ τῆς διασκευῆς, ταῦτα ὄντα τετύχηκεν, αὐτίκα ἡ παράβασις τοῦ χοροῦ ἤμειπται, καὶ ὅπου ὁ δίκαιος λόγος πρὸς τὸν

ἔφησεν ἐγελᾶτο, καὶ ἐπελάττου, οὗ δήπου κεῖται ἡ διατριβὴ Σωκράτους.

Τὴν μὲν κωμῳδίαν καθῆκε κατὰ Σωκράτους, ὡς τοιαῦτα νομίζοντος, καὶ Νεφέλας καὶ Ἀέρα, καὶ τί γὰρ ἀλλ' ἢ ξένους εἰσάγοντος δαίμονας. χορῷ δ' ἐχρήσατο Νεφελῶν πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρὸς κατηγορίαν, διὰ τοῦτο οὕτως ἐπεγράφη. διτταὶ δὲ φέρονται Νεφέλαι. οἱ δὲ κατηγορήσαντες Σωκράτους, Μέλιτος καὶ Ἄνυτος.

ἄλλως. Θωμᾶ τοῦ Μαγίστρου.

Ἄνυτος καὶ Μέλιτος Σωκράτει τῷ Σωφρονίσκου βασκήναντες, καὶ αὐτὸν μὴ δυνάμενοι ἄλλως βλάψαι, ἀργύριον ἱκανὸν Ἀριστοφάνει δεδώκασιν, ἵνα δρᾶμα κατ' αὐτοῦ συνθῆται. καὶ ὃς πεισθεὶς, γέροντά τινα Στρεψιάδην καλούμενον ἐπλάσατο ὑπὸ χρεῶν πιεζόμενον, ἃ δὴ ἀνήλωσε περὶ τὴν τοῦ παιδὸς Φειδιππίδου ἱπποτροφίαν. οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων, μὴ ἔχων ὁ Στρεψιάδης τί ποιήσει περὶ τὰ χρέα, βουλεύεται προσαγαγεῖν τῷ Σωκράτει τὸν τούτου παῖδα, ἵνα παρ' αὐτοῦ τὸν ἄδικον μάθῃ λόγον, καὶ οὕτω τοὺς δανειστὰς ἀποκρούσηται. Φειδιππίδης μὲν οὖν πολλὰ δεηθέντος τοῦ πατρὸς, προσελθεῖν οὐκ ἐπείσθη. ἀποτυχὼν δὲ ὁ πρεσβύτης τῆς ἐπ' ἐκείνου ἐλπίδος, καὶ οὐκ ἔχων ὅ τι καὶ γένηται, εἰς δεύτερον εἶδε πλοῦν· οὐδὲν γὰρ τῆς ἡλικίας φροντίσας, οὐδ' ἐνθυμηθεὶς εἴ ποτ' ἄτοπος δόξειεν ἀνὴρ γέρων οὐδὲ μανθάνειν, καθάπερ κομιδῇ νέος, ἀρχόμενος, ἀλλ' εἰς ἓν ἀφεωρακὼς μόνον ἐκεῖνο, ἐὰν ἄρα πῶς τε γένηται τοὺς δανειστὰς διὰ πειθοῦς ἀποστερῆσαι τὰ χρήματα, αὐτὸς πρόσεισι τῷ Σωκράτει. οὐκ ἔχων δὲ ὑπηρετοῦντα τῇ νοήσει τὸν νοῦν, ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν οἷος ἐμάνθανεν, οἷος καὶ πρὶν τῆς παιδείας ἐφάνη, αὐτὸς μὲν ἀπέγνω παιδεύεσθαι· προσελθὼν δὲ τῷ παιδὶ καὶ αὖθις πολλαῖς πεποίηκε ταῖς δεήσεσιν ἵνα τῷ Σωκράτει ὁμιλητὴς γενήσεται. ὃ δὴ καὶ γέγονε καὶ μεμάθηκε. συνίσταται δὲ τὸ δρᾶμα ἐκ χοροῦ Νεφελῶν. ἔχει δὲ κατηγορίαν τοῦ Σωκράτους ὅτι οὐ συνήθεις θεοὺς ἀφεὶς καινὰ ἐνόμιζε δαιμόνια, Ἀέρα, Νεφέλας καὶ τὰ τοιαῦτα.

OCCASIO FABVLÆ, QVÆ INSCRIBITVR NVBES.

EX FRISCHLINO.

QVoniam Ariſtophanes hac Comœdia Socratem inſectatur: nos Occaſionem Fabulæ ex Æliano referemus, apud quem lib. 2. Var. hiſtoriæ Cap. 13 copioſe & eleganter omnia, quæ huc pertinent, deſcribuntur. Anytus, inquit, cauſas & vias quærebat contra Socratem propter ea quæ ſuprà diximus. Metuebat verò Athenienſes, & illorum voluntatem ſuſpectam habebat: quemadmodum accepturi eſſent hominis accuſationem. Nam celebre nomen Socratis erat, tum propter alia, tum potiſſimum, quod in Sophiſtas vehementer inueheretur: in quibus nihil ſanum inerat: & qui neque ſciebant, neque docebant quicquam operæpretium. Ab his igitur initium petere & periculum facere cœpit, quam in partem accepturi eſſent accuſationem Socratis Athenienſes. Nam ſtatim eum in crimen vocare, non arbitrabatur eſſe conſultum: partim ob ea, quæ expoſui: partim, ne Socratis amici & aſſeclæ exaſperatos, contra accuſatorem, iudicum animos in ſuas partes abſtraherent, & ſic in ſe aliquod malum redundaret. vt qui falsò detuliſſet hominem, non ſolùm nullius calamitatis in Repub. autorem: verùm etiam ex diuerſo, ciuitatis Athenienſium ornamentum. Quid ergò excogitat? Ariſtophanem Poetam Comicum, nugatorem: qui & ridiculus erat, & talis haberi ſtudebat: ſubornat & perſuadet, vt in Comœdia Socratem ab iis, quæ plerique de eo conficta norant, malis taxaret atque inceſſeret. Eſſe loquacem, & dicendo efficere, vt malæ cauſæ bonæ videantur: introducere nouos & inuſitatos Dæmones: cum neque noſſet interim, neque reuerenter haberet Deos, atque hæc ipſa quoque in eos, qui eius opera vterentur, transfundere, & eis in falſam opinionem inducere. Ariſtophanes, arrepto argumento, admodum ſtrenuè riſum interpoſuit, & metrorum feſtiuitatem: optimum Græcorum, aduerſus quem diceret, materiam ſibi faciens. Non enim illi Cleon erat in Dramate propoſitus: non ſuggillabat Lacedæmonios, aut Thebanos aut ipſum Periclem: ſed virum Diis omnibus, præſertim Apollini, charum. Proinde rei inſolentia, & inuſitato in Scena ſpectaculo Socratis: primùm omnes Athenienſes, cum nihil minus expectaſſent, obſtupuerunt. Deinde, quoniam naturâ inuidioſi erant Athenienſes, & ad optimis quibuſque detrectandum procliues: non ſolum illis, qui in adminiſtratione Repub. & magiſtratibus excellerent: verùm etiam qui vel doctrina literarum, vel vitæ grauitate præfulgerent: iucundum eis iu-

dicium

Mirum viſa ſunt illæ Nebulæ, & actorem plauſu tanto proſequebantur: quanto nunquam anteà, & clamore victoriam ei decreuerunt: mandarúntque iudicibus, vt Ariſtophanis nomen, non alterius, ſcriberent. Atque Drama fuit eiuſmodi. Socrates verò rarò veniebat in theatra: niſi quando Euripides Tragicus Poeta cum nouis Tragœdiis certaret: tum enim accedere ſolebat. Et tunc quoque cum Euripides in Piræo contenderet, eò deſcendebat. Nam amabat hominem tum propter ſapientiam, tum propter carminum virtutem & bonitatem. Aliquando tamen ipſum Alcibiades filius Cliniæ, & Critias filius Calleſchri, vt Comœdias etiam in Theatro audiret, inuitarunt: & tantùm non coëgerunt. Verum ille non magni Comicos pendebat: ſed egregiè contemnebat (vt vir modeſtus, iuſtus, probus & ſapiens) homines mendaces, iniurioſos & ſani nihil dicentes: quod ipſos male habuit. Atque etiam hæc erant Ariſtophanis Comœdiæ ſeminaria: non ſolùm ea, quæ Anytus & Melitus ſuggeſſerant. Haud etiam vero diſſimile eſt, Ariſtophanem magna pecunia ex hac re locupletatum fuiſſe. Nam, cùm illi cuperent & omnino feſtinarent, Socratem calumniis & conuitiis proſcindere: ipſe verò pauper & ſcelerosus eſſet: quid abſurdum ſequatur, ſi ſtatuamus eum argentum ob rem inhoneſtam, & maleficioſam cepiſſe? Sed de his ipſe ſibi conſcius eſt. Conſecutum eſt igitur Drama magnam gloriam. Etenim illud Cratini tum maximè verum erat: Theatrum male ſana corda habebat: & quoniam Bacchanaliorum feſtum celebrabatur, magna multitudo Græcorum eò ſpectandi cupiditate, confluxerat. Cùm ergo circumferretur in ſcena Socrates & crebrò nominaretur (non mirum, ſi etiã viſus in hiſtrionum perſonis, nam figulos etiam pulchrè eum perſæpe expreſſiſſe conſtat) Peregrini, quis ille, qui in Comœdia traduceretur, eſſet, neſcientes: ſuſurrum & murmur excitabant: atque quiſnam eſſet ille Socrates, interrogabant. Quod cùm animaduertiſſet ille (etenim non fortè fortuna aderat: ſed ſciens ſe in Comœdia taxandum: ſedebátque in opportuno loco Theatri) ad tollendam dubitationem ex animis peregrinorum ſurrexit, & per totum Drama, congredientibus hiſtrionibus, ſtans cernebatur. Adeò Socrates & iſtam Comœdiam & Athenienſes nihili fecit.

Hactenus Ælianus, cuius integram narrationem huic libro inſerere voluimus, propterea quòd ea huic Comœdiæ non parum lucis afferat. Sed nos iſta iam neque confirmare neque confutare inſtituimus: hanc rem in alium locum reiicientes. Qui plura volunt in promptu habere pro defenſione Socratis: hi legant Apologiam Socratis apud Platonem & Xenophontem, item Plutarchi lib. De Genio Socratis: & Appuleium de Deo Socratis. Nos ad argumentum fabulæ accedimus, quod tale eſt.

ARGVMENTVM FABVLAE.

INTRODVCIT Poeta quendam Strepſiadem, noctu diúque ſemetipſum torquentem, propter debita & æs alienum, à fœneratoribus acceptum: in quod pater ſe cauſa filij, cui equos emerat, temerè coniecerit. Nam inſtante iam nouilunio, quo debita exigebantur, noctem iſte inſomnem habet. Quare accenſa lucerna, ſumtus & debita ſecum ſupputat: filium, qui equos & currus ſomniabat, è lecto excitat: orát, vt Philoſophos, Socratem & Chærephontem adeat, & ab illis Sophiſticam perſuadendi artem addiſcat. Sic enim fore, vt creditoribus imponat: & quòd pater nihil cuiquam debeat, illis perſuadeat. At Phidippides (hoc enim nomen filio) rei equeſtris amore adductus, Philoſophicum pallorem deteſtatur, patríque morem gerere recuſat, & conditionem reſpuit. Quare, ſenex, omni ſpe, quam de filio conceperat, abiecta, ipſemet Socratem adire, & mentiendi artem, nulla ætatis ratione habita, perdiſcere conſtituit. Non longè progreſſus, ad oſtium Academiæ ſeu Lycei peruenit, atque hoc pulſat & Socratem quærit. Diſcipulus domo egrediens, cognita aduentus cauſa, exponit ſeni quædam arcana Socratis: ſed ridicula: vt ſunt, de dimenſione ſaltus pulicum, de culicibus, ore ne an podice ſonum edant, & ſimilibus. Quas ſubtilitates homo ruſticus primùm admiratur: deinde in Scholam introducitur: vbi conſpicatus fortè globum cœleſtem & terreſtrem affabrè factum: nonnulla de ſitu Vrbium & Inſularum, déque erudito puluere ridiculè docetur. Ibidem in calatho conſiſtentem Socratem, quaſi à terra ſubmotum: & in ſublimiori loco cœlum contemplantem, ſalutat: cauſam aduentus exponit: doceri cupit: mercedem ſanctè per Iouem promittit. Ille Iouis audito nomine, negat eſſe Iouem: & præter Nubes, nulla reſtare vſquam numina. Mox homi-

ne ruſtico, ſacris Philoſophicis initiato, Nebulas inuocat: vt hæ ſibi in Strepſiade informando, opem ferant. Introgreſſis, muliebri ſpecie, in Theatrum Nubibus, docet Socrates: illas eſſe Sophiſtarum Deas: eaſdem tonare & fulgurare. Hac de cauſa etiam à Strepſiade adorantur: eique omnem operam pollicentur Nubes. Quare iterum rogat Socratem Strepſiades, vt Sophiſticam ſe doceat: promittit omnem diligentiam cum laborum & plagarum tolerantia coniunctam: dummodo rabula fiat: & à debitis liberetur. Annuit Socrates, & homini ſuam operam promittit: exploratis tamen prius ingenij viribus, facultate Memoriæ & dono facundiæ. Poſtea introductum in ſcamno collocat, & quæ facere eum velit, paucis admonet. Illis è proſcenio digreſſis, Nubium Chorus de Ariſtophanicis Comœdiis & de hac cumprimis, ad ſpectatores verba facit: Poetam laudat: alios Comicos reprehendit. Hinc orationem ad Deos conuertit: & Iouem, Neptunum, Solémque inuocat. Mox iterum ad ſpectatores conuerſus, Athenienſes accuſat: quòd Nubibus ſacra non faciant, & ingrati ſint pro Cleone, à ſe tempeſtatibus interemto. Hinc Apollinem, Dianam, Mineruam & Bacchum Chorus adorat. Poſtremò rurſus quædam in ciuibus vituperat. Redit interim in Scenam cum Strepſiade Socrates, & de Hominis hebeti ingenio conqueritur: ſimul varia ex ipſo interrogat. At ille rogatus de cepis, ſemper reſpondet de allus: ac nihil penè in ore habet, quàm λόγον ἥττονα καὶ κρείττονα: hoc eſt, quemadmodum cauſa inferior, dicendo fieri poſſit ſuperior: ſicut hæc nomina interpretatur Cicero in Bruto. Socrates hominem agreſti ingenio præditum, monet, artem Grammaticam primò illi diſcendam, vt poſſit maſculinum diſcernere à fœminino. Ibi iocoſa & lepida, de Nominum quorundam generibus oboritur diſputatio, ſed inutilis & ocioſa. Tandem ſcamno inſidere & ſecum meditari iubetur ruſticus. Sed vexatus à cimicibus, Socratem rogat, vt celeriter rem expediat, cuius ipſe gratia aduenerat. Ille mollitiem hominis incuſat, & animum nunc huc, nunc illuc diuidere, adeóque in omnes partes rapere iubet, vt inde viam inueniat, qua ſuos debitores defraudet. Quare operto capite, ruſticus ſenex, mirabiles technas excogitat, quibus fœneratores poſſit in fraudem inducere. Sed cùm ętatis vitio nimium eſſet obliuioſus, nec firmiter præcepta Socratis retinere poſſet: ſuadente Nubium choro, filium accerſitum abit, vt ipſe Sophiſticam in ſchola Socratis addiſcat. Ægrè hunc illò pertractum, & precibus miniſque adactum, vix tandem adducit: fortè iurantem per Iouem, caſtigat: narrat Socratis ſubtilitates, & vitam ſordidam: ad extremum Socrati eundem commendat, & bona ſpe vtrinque accepta, recedit. Tum duo viri accedunt, vna cum Nubium choro: alter Dicæus, id eſt, iuſtus: alter Adicus, id eſt, iniuſtus, qui mutuis conuitiis & calumniis dignè & indignè ſe perſequuntur. Choro litem & altercationem ſedante, & ferente leges diſputationis, ambo iuuenem aggrediuntur, non aliter atque Herculem illum Prodicium, Virtus & Voluptas. Prior ſententiam dicit Iuſtus, & mores antiquitatis bonos ac frugales commendat: ſimul Phidippidem exhortatur, vt relicto Adico & Nubibus, ſe conſequatur. Huic magnis clamoribus ſe opponit Adicus, & vitæ voluptariæ commodis monſtratis, Temperantiæ verò & aliarum virtutum incommodis, Iuueni perſuadet, vt ſuæ inſiſtat vię: ſimúlque pluribus conuitiis Dicæum è ſchola profligat. Strepſiadę oranti & inſtanti, denuò Socrates fidem & diligentiam, optatúmque ſtudiorum euentum pollicetur. Chorus verò ſpectatorum æquanimitatem expetit, pro qua fœcũdas illi pluuias pollicetur. Vexatus interim ſumma creditorum, in quos inciderat, importunitate & minis, Strepſiades: redit ad Socratem, ſperans filium ſuum aliquid in arte Sophiſtica iam profeciſſe. Idque vbi cognouit, vehementer lætatur, & filium iam doctiorem ſalutat, ipſúmque præſtigiarum ſuarum ſpecimen aliquod exhibentem, ſummoperè admiratur. Adueniunt ibi duo creditores, fœnus ab illo poſtulaturi, Paſias & Amynias, vterque cum teſte. Sed vtrunque eludit Strepſiades: alterum, quòd artem Grammaticam nõ didiciſſet, nec Maſculinum à Fœminino poſſet diſcernere: eáque de cauſa nihil ei deberi affirmat. Alterum verò, quòd, cùm meteororum ſit ignarus, nihil ipſe debeat pro mutuo exigere. Sic vtrunque à ſua domo remouet. Ipſe cum filio inſtituit conuiuium. Interim Chorus malum, quod ſtatim euenit, Strepſiadæ prædicit: quòd cùm veterator ſit, etiam dignum ſuis fraudibus accepturus ſit ſtipendium. Subitus ergo tumultus oritur, in quo verberatus à filio Phidippide pater, iniuriam queritur ſpectatoribus. Sed filius, Sophiſticam edoctus, iuſtè à ſe verberatum eſſe patrem oſtendit, propterea quòd ipſe in conuiuio Simonidem & Æſchylum laudaſſet: Euripidem verò reprehendiſſet. Patre

paterna

paterna obiiciente beneficia filio,& ingratitudinem iſtam exprobrante , Phidippides copioſis verborum præſtigiis probare conatur,contra legis edictum parentes iuſtè à filiis verberari,& inſuper matri quoque verbera minatur. Quibus rebus commotus atque irritatus Strepſiades,damnatis Nubibus,& Socratis Sophiſmatis, ſeruum ſuum adhortatur , vt arrepto ligone ſcholam Socratis diruat : ſimul ipſe etiam accenſis facibus eandem incendit,ac diripit.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

N *actus magiſtrum Socratem cum Nubibus*
V *anam Sophiſticam aggreditur vir ſenex,*
B *attologiis ſua ſoluturus debita.*
E *xin,vbi nil proficit,adducit filium.*
I *s iam Sophiſta factus,edit ſpecimina:*
S *ed,verberatus ab hoc pater euertit ſcholam.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ. — *PERSONAE DRAmatis.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	*PERSONAE DRAmatis.*
Στρεψιάδης.	Strepſiades, Senex ruſticus.
Φειδιππίδης.	Phidippides, Adoleſcens.
Θεράπων Στρεψιάδου.	Famulus Strepſiadis.
Μαθητὴς Σωκράτους.	Diſcipulus Socratis.
Σωκράτης.	Socrates.
Χορὸς Νεφελῶν.	Chorus Nubium.
Δίκαιος λόγος.	IuſtusSermo.
Ἄδικος λόγος.	Iniuſtus Sermo.
Δανειστὴς Πασίας.	Paſias,Daniſta.
Δανειστὴς Ἀμυνίας.	Amynias,Daniſta.
Μάρτυς.	Teſtis.
Χαιρεφῶν.	Chærepho.

Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος ἄρχεται ἐκ συστηματικῆς περιόδου. καὶ ἑξῆς ἐκ προσώπων ἀμοιβαίων. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στθ. ὧν προστίθεται ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος, κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. Ἐν εἰσθέσει κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. καὶ μετὰ τὸ διακοσιοστὸν εἰκοστόν, ἕτερον κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον καταληκτικόν. τελευταῖος δὲ πάντων τούτων, ἐστὶ καταπαιστόμαχος γὰρ παρ' ἄλλην γλυκώμαι. ἐπὶ ταῖς διαθέσεσι τῆς συστηματικῆς παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει πάντων τῶν στίχων κορωνίς.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

Ἰοὺ ἰού.
Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν, ὅσον
Ἀπέραντον; οὐδέποθ' ἡμέρα γενήσεται; C
Καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἤκουσ' ἐγώ.
Οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν, ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.
Ἀπόλοιο δῆτ' ὦ πόλεμε πολλῶν οὕνεκα.
Ὅτ' οὐδὲ κολάσ' ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.
Ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
Ἐγείρεται τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ πέρδεται D
Ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.

ARISTOPHANIS NVBES.

ACTVS I. SCENA prima.

B

Trimetri Iambici.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, PVER.

Heu, eheu:
Proh Iuppiter Rex, quàm infinitum hoc noctis eſt?
Nunquàm ne luceſcet hodie? atqui dudum ego
Galli audiui cantum: & adhuc ſtertunt ſerui.
Sed non licebat antehac ita ſtertere.
Malè pereas ô Bellum, tum propter alia
Multa mala: tum quòd mihi pulſare ſeruulos
Per te non licet. At enim neque bonus hic meus
Adoleſcens hac nocte è ſomno expergiſcitur:
Sed pedit, inuolutus quinque ſtragulis.
Age, ſi placet, in lecto pergamus ſtertere.

Σχόλια. Ἰοὺ ἰού.] σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. διὰ τὸ ἐγρηγορέναι καὶ ἀγρυπνεῖν, δυσφορῶν ἀναβοᾷ. συμβαίνει γὰρ τοῖς ἀγρυπνοῦσι, μάλιστα μεγάλας τὰς νύκτας νομίζειν. ἠγρύπνει δὲ ὁ Στρεψιάδης μὴ δυνάμενος ὑπνώττειν ὑπὸ τῆς τῶν χρεῶν φροντίδος. τὸ δὲ προοίμιον σχετλιαστικὸν ἐκ τοῦ πράγματος. E Βασιλεῦ.] οὐκ ἀργῶς χρὴ τοῦτο νομίζειν τὸν ποιητὴν εἰρηκέναι. ἔχεται γὰρ ἱστορίας τοιαύτης. τοῖς Ἀθηναίοις πυθόχρηστος ἐγένετο καταλῦσαι μὲν τὰς βασιλείας. προστάξαι δὲ, Δία βασιλέα, ὥστε τὸ λεχθὲν, τῆς ἱστορίας ταύτης ἔχεσθαι χρὴ νομίζειν. Τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν.] τὸ μέγεθος. τὸ ἔκταμα. ἔθος δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ἐπαγωγῇ χρῆσθαι. οἷον, ἵππος σπάνιόν τι χρῆμα. καὶ γυνὴ, σπάνιόν τι χρῆμα. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. Ἀπέρατον.] μέγα. οὗ πέρας οὐκ ἔστιν. οἱ δὲ ἀπέραντον μετὰ τοῦ ν γράφοντες, ἁμαρτάνουσι. F ζητεῖται δὲ πῶς τὰς νύκτας μεγάλας λέγει. Διονυσιακοῦ γὰρ ὄντος τοῦ δράματος, οὐκ ἦσαν ἀληθεῖς τὰς νύκτας ἀνάγκη, διὰ τὸ τοῦ ἔτους καιροῦ ἐπιπίπτειν τὰ Διονύσια. πλὴν εἰ μὴ τούτῳ μεγάλαι καταφαίνονται, διὰ τὸ φροντίζειν ὅπερ πάσχειν συμβαίνει τοὺς ἀγρυπνοῦντας. παρεπιγραφὴ δὲ, συγκεκαλυμμένος καθεύδων ὑποτίθεται, ἐξανακαλυψάμενος καὶ ἔξω τὴν κεφαλὴν ποιήσας τοῦ περιβλήματος. Οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν.] οὕτως Ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ. οἰκέτας δὲ νῦν οὐ τοὺς θεράποντας μόνον λέγει, ἀλλὰ πάντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν. καθεύδουσιν οὖν πάντες, ὡς τῶν G ἄλλων μὲν ἀμεριμνούντων, αὐτοῦ δὲ φροντίζοντος. διὰ τοῦτο, καὶ τὸ ῥέγκουσιν ἐπήγαγεν. ἵνα μᾶλλον αὐτοὺς δείξῃ πάσης ὄντας ἔξω φροντίδος. τῶν γὰρ βαθέως καθευδόντων, ἴδιον τὸ ῥέγκειν. Ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.] ἀλλ' οὐκ ἂν πρότερον. ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ φησὶν ἐξέπεμπον αὐτοὺς ἐργαζομένους, ὡς ὑπὸ τῆς περὶ γεωργίαν ἀσχολίας μὴ ἀνέτως μηδὲ οὕτω βαθέως δύνασθαι καθεύδειν. Ἀπόλοιο δῆτ' ὦ πόλεμε.] φασὶν ὡς Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίοις ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχήσειν μέλλοντες, προεῖπον τοῖς δούλοις, ὡς εἴτις αὐτῶν συμπαρατάξεται τῇ ναυμαχίᾳ, τιμῆς εἰς τὸ λοιπὸν ἀπολαύσειεν. βοηθησάντων οὖν τῶν δούλων, Λακεδαιμονίους ἐνίκησαν. καὶ ταῦτα μέν τινες φάσκουσι. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει. Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις πόλεμος ἦν. οὐκ ἤθελον οὖν Ἀθηναῖοι τοὺς δούλους κολάζειν ἐπὶ πλεῖστον, δεδιότες μὴ πρὸς Λακεδαιμονίους αὐτομολήσωσι. τὸ δὲ ὅτι, ποτὲ μὲν μόνον χρόνον δηλοῖ, ποτὲ δὲ, καὶ χρόνον καὶ αἰτίαν, ὡς ἐστὶ κἀνταῦθα. Ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσί.] νῦν, οὐκ ἐπαινῶν αὐτὸν χρηστὸν φησὶν, ἀλλ' ἐν εἰρωνείᾳ. πῶς γὰρ δύναται θαυμάζειν, ὃν ἐπὶ ῥᾳθυμίᾳ μέμφεται. Ἐν πέντε σισύραις.] στρωμνὰ περιβλήματα παχέα τὰ καλούμενα ἐμφερῆ σύραις. ἔστι δὲ φαῦλα καὶ μικρὰ περιβλήματα. Ἐγκεκορδυλημένος.] ἐγκεκρυμμένος. κορδύλην γὰρ οἱ Κύπριοι λέγουσι τὸ περιείλημα τῆς κεφαλῆς. παρεπιγραφή. ποιήσας γὰρ ἀσχήμονα τὴν ὄψιν καὶ τὸ σχῆμα τοῦ νεανίσκου μιμησάμενος ὥσπερ ἐκεῖνος ἐκάθευδεν. ἀποστραφεὶς καὶ αὐτὸς, πειρᾶται δὴ ἤθειν καθεύδειν, ἐγκρύψας τὴν κεφαλὴν τοῖς περιειλήμασιν.

BISETVS. Ἐγκεκορδυλημένος] Σουίδας. κορδύλη, πᾶν τὸ ἐξέχον, καὶ συνεστραμμένον, καὶ ὁ περὶ τὸν ὦμον δεσμός. καὶ παροιμία, κορδύλης οὐκ ἄξιος.

Σχόλια. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμεν.] ἱστέον ὅτι λήγοντος τοῦ χειμῶνος, ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, γίνεται τὰ Διονύσια. ὥστε διὰ τὸ κρύος αὐτοὺς εἰκὸς καθεύδειν, τοιούτῳ σχήματι τὴν κεφαλὴν περιβεβλημένους. ὥστε καὶ πέντε περιβόλαια περιβεβλῆσθαι τὸν υἱόν.

Ἀλλ'

Ἀλλ' οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν, δακνόμενος A
Ὑπὸ τῆς δαπάνης. καὶ τῆς φάτνης. καὶ τῶν χρεῶν,
Διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ, κόμην ἔχων,
Ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται.
Ὀνειροπολεῖθ' ἵππους. ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι,
Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας. B
Οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν. ἅπτε παῖ λύχνον,
Κἄκφερε τὸ γραμματεῖον, ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν,
Ὁπόσοις ὀφείλω, καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους.
Φέρ' ἴδω τί ὀφείλω. δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
Τοῦ, δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ! τί ἐχρησάμην; C
Ὅτ' ἐπριάμην τὸν Κοππατίαν. οἴμοι τάλας.

At non queo miser ego ſomnum capere oculis:
Ita me impenſe, & praſepe & debita lancinant,
Hunc propter filium. Sed ille comam interim
Alit, equitat, aurigatur, atque inſuper equos
In ſomno ſomniat: dum ego pereo miſer.
Nam video Lunam iam adducere vigeſimas,
Et vſuras procedere. Puer, heus, cape
Lucernam, & profer huc tabulas, vt mox ſciam,
Quibus, & quot debeam, & vſuras vt ſuppatem.
Sine videam, quid debeam. Duodecim
Minas Paſiæ: hui, duodecim Minas Paſiæ!
At in quem vſum? cùm Coppatiam emerem: hei mihi!

Σχόλια. Ἀλλ' οὐ δύναμαι.] ἀλλ' οὐκ ἔπεισί μοι ὕπνος. εὐθὺς δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἐπάγει τοῦ μὴ δύνασθαι καθεύδειν. Δείλαιος.] ἄθλιος, κακοδαίμων. Δακνόμενος. ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν τῆς ἱπποτροφίας ἀναλωμάτων. δοκεῖ γὰρ δαπανηρὸν εἶναι, ἵππους τρέφειν. ὅπερ καὶ τῇ λακωνικῇ προσέζευκται κατάρᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐν κατάρας ἔθεντο μέρει. τὸ δὲ δακνόμενος ἔλαβεν, ἀπὸ τοῦ αὐτὸν κατακνίζεσθαι ὑπὸ τῶν χρεωστημάτων καὶ τῶν ὀφειλημάτων. τὸ δὲ χρεῶν νῦν περισσόν. δηλοῖ γὰρ τῶν ὀφλημάτων. εἴρηκε δὲ ἀπὸ τῶν κορίων, δαπάνην δὲ τουτέστι τὰ δέρματα τοῦ χόρτου, ἵνα ἑξῆς καὶ ἀκολούθως τῇ φάτνῃ λέγειν δοκῇ. Ὁ δὲ κόμην ἔχων.] ἐκόμων γὰρ οἱ περὶ ἱππικὴν ἔχοντες, καὶ τοῖς ἵπποις. Μὴ φθονεῖθ' ἡμῖν κομῶσι μηδ' ἀπεστλεγγισμένοις. Ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται.] νῦν μὲν ἐπὶ κέλητος, νῦν δὲ ἐπὶ ξυνωρίδος ἅρματος ὀχούμενος ἄνω καὶ κάτω βακχεύει. ξυνωρὶς δὲ, τὸ μὴ τετράορον ἅρμα, ἀλλ' ἐκ δυοῖν ἵππων συνεστώς. ὃ νῦν δίφρον καλοῦμεν. τὸ δὲ ἱππάζεσθαι, οὐχ ἁπλῶς χρείαν περὶ ἱππικὴν ἔχειν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ ἑνὸς ἵππου ὀχεῖσθαι καὶ οὕτως ἱππεύεσθαι, ὃ νῦν κέλητα καλοῦσιν. Ὀνειροπολεῖθ' ἵππους. καὶ τοῖς ὀνείροις ἵππους περινοεῖ. τουτέστιν οὕτω προσέστηκε τῷ πράγματι, καὶ οὕτω περὶ ἵππους ἐσπούδακεν, ὥστε καὶ καθεύδων τὰ ὀνείρατα περὶ ἵππων ὁρᾷ. τὸ ὀνειροπολεῖν δὲ καὶ ὀνειρώττειν ταύτῃ διενήνοχεν. ὅτι τὸ μὲν ὀνειροπολεῖν, ἐπὶ τῶν ἐνύπνιον ὁρώντων. τὸ δὲ ὀνειρώττειν, ἐπὶ τῶν νυκτὸς αὐτομάτως ἀφιέντων γόνον. ὅπερ τοῖς ἐρῶσιν ἐκ τόπους συμβαίνει, δόξασι τοῖς παιδικοῖς συνεῖναι. Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας.] ἤγουν μετὰ εἰκάδα ὁ μὴν καὶ προσεγγίζει τῷ τελευταίῳ, καὶ τῶν δανείων οἱ τόκοι αὐξάνονται, ἢ ὅτι εἰ μὴ πρότερον ἀπαιτεῖ ὑπῆρχον. οἱ Ἀττικοὶ δὲ τὰς εἰκάδας πληθυντικῶς λέγουσιν. ἄλλως. ἐπεὶ ἡ σελήνη ἐν ἡμέραις εἰκοσιεννέα τελεῖται. τὰ δὲ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐγγὺς, ἐδίδοντο δὲ ἐν τῷ τέλει τοῦ σεληνιακοῦ οἱ τόκοι. διὰ τοῦτο εἰκάδας εἶπεν. ἢ τὸ εἰκάδας μὴ νόει διὰ μόνα τὰ εἴκοσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐφεξῆς. τούτου γὰρ ἕνεκα, πληθυντικῶς εἴρηται. Ἅπτε παῖ λύχνον.] ταῦτα πάντα παρεγγυᾷ ἤδη ἐστί. δεῖ γὰρ τὸν οἰκέτην τὰ προσταχθέντα ποιῆσαι, ἅψασθαι τὸν λύχνον, καὶ δοῦναι τὸ βιβλίον, ἐπειδὴ καθορᾶν ἐν τῷ αὐτῷ. καὶ οὕτω λέγειν τοὺς δανειστάς. Δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.] τῶν ὡς ἐκ ἱπποτροφίας καὶ διαπορθησάντων τὴν οὐσίαν παρεισάγει. χαριέντως δὲ τούτου νῦν μνημονεύει. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς διὰ ἱπποτροφίαν δοκεῖ δυστυχεῖν. Τοῦ δώδεκα μνᾶς.] τὸ περιγκύκλημα ἐφίστησιν, ὡς διαπορεῖν τοῦ δανείου τὴν αἰτίαν. εἶτα ἀναμνησθεὶς, τὰ ἑξῆς ἐπάγει. τὸ, δώδεκα, μὴ λάβῃς εἰς τὸ τοῦ, ἔξωθεν τὸ ἕνεκα ὡς οἴονταί τινες. ἀλλ' ἔστιν ἡ τοιαύτη γενικὴ πρὸς τὸ μνᾶς. Τὸν κοππατίαν.] κοππατίας ἵππους ἐκάλουν, οἷς ἐγκεχάρακτο τὸ κ στοιχεῖον. ὡς σαμφόρας, τοὺς ἐγκεχαραγμένους τὸ σ. τὸ γὰρ σ καὶ τὸ ν χαρασσόμενον, σὰν ἔλεγον. αἱ δὲ χαράξεις αὗται καὶ μέχρι τοῦ νῦν σώζονται ἐπὶ τοῖς ἵπποις. συνεζευγμένου γὰρ τοῦ κ καὶ σ, τὸ σχῆμα τοῦ ϛ ἀριθμοῦ δύναται νοεῖσθαι, οὐ προηγεῖται τὸ κ. καὶ παρὰ γραμματικοῖς, οὕτω διδάσκεται. καλεῖται κόππα, ἐνενήκοντα. τινὲς δὲ κοππατίαν ἐξηγήσαντο, τὸν κόπτοντα καὶ κοιλαίνοντα ταῖς ὁπλαῖς τὸ ἔδαφος, οὐδὲν ὄντως ὑποτιθέμενοι. οὐ γὰρ βουκεφάλους ἵππους καλοῦμεν, διὰ τὸ μορφὴν τοιαύτην αὐτοὺς ἔχειν, ἀλλὰ διὰ τὸ οὕτως ἐγκεχαράχθαι, ὡς ὁ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ὁ ἵππος ἦν, ὃς τελευτήσαντος τοῦ Βουκεφάλου, Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισεν, ἐντάφιον αὐτῷ τὴν ἀρίστην χαριζόμενος πόλιν.

BISETVS. Ἃ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ σχολιαστοῦ εἴρηται, μεγάλην ἔχει ἀσάφειαν. ἵνα δὲ ταῦτα φανερώτερα εἴη, αὐτὰ τὰ τῶν παλαιῶν σημείων χαράγματα σαφέστερον ἐνδεικτέα. ἐν δὲ τούτοις τρία παρατηρητέα. ἓν μὲν, τὸ τοῦ χάραγμα τοῦ ϛ, ὃ καλῶς ἔχειν ἐστί. ὄντων γὰρ πλειόνων τούτου τοῦ γράμματος χαραγμάτων, ἐκεῖνο ἔδει ἐκλέγειν, ὅπερ μάλιστα προσήκει, ἤγουν ϛ. Δεύτερον δὲ, τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐνενήκοντα δηλονότι σημεῖον, ὅπερ ἄνω κεῖται μετὰ τὸ γράμμα κατὰ τὴν τῶν παλαιοτέρων κοινὴν χρῆσιν οὕτω δηλουμένην ϛι, προηγεῖσθαι δεῖν οὕτω, ιϛ. ὥστε σχηματίζεσθαι τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅπερ ὁ σχολιαστὴς φησὶν ἐκ τοῦ κ καὶ τοῦ ς συγκεῖσθαι. εἰ γὰρ τοῦτον τὸν διπλοῦν χαρακτῆρα ιϛ προσεχῶς ἐξετάσῃς, εὑρήσεις καὶ τοῦ κ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐνενήκοντα σχηματισμόν. τοῦ μὲν κ, εἰ συνεζευγμένως γράψῃς Κ. τοῦ δὲ ἀριθμοῦ, εἰ διαιρετικῶς, οὕτω, ιϛ. ἀλλὰ τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅπερ ὅμοιον τῷ ι, οὐ προηγεῖσθαι, ἀλλὰ μετατίθεσθαι ἔνθεν κατὰ τὴν τῆς κοινῆς ἀριθμήσεως

χρῆσιν, οὕτω, ϛ ι. τρίτον δὲ, ταῦτα τὰ ῥήματα, καὶ καλεῖται κόππα, ἐννενήκοντα, οὐκ ἔστιν αὐτὰ τοῦ σχολιαστοῦ ῥήματα, ἀλλὰ ἐκ τῶν γραμματικῶν, οὓς οὕτω διδάσκειν φησί. καὶ ταύτην τὴν λέξιν (Καὶ) κακῶς γεγράφθαι, ἀντὶ τοῦ σημείου, Κ, ὅπερ ἐνεχαράσσετο τοῖς ἵπποις, ἐκ τοῦ Κ καὶ ϛ συνεζευγμένων, ὡς προείρηται. τοῦτο γὰρ τὸ σημεῖον αἱ γλῶσσαι ἐδίδασκον καλεῖσθαι διχῶς, κόππα δηλονότι, καὶ ἐννενήκοντα. οὕτως οὖν χαρακτῆρα ἐν τοῖς προτέροις σχολίοις. συνεζευγμένου γὰρ τοῦ κ καὶ τοῦ ϛ, τὸ σχῆμα τοῦ ϟ ἐννενήκοντα ἀριθμοῦ δηλοῦ-

A ται νοεῖσθαι, οὗ πρώτη ἐστὶ τὸ Κ. καὶ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς οὕτω διδάσκεται, καλεῖται κόππα, καὶ ἐννενήκοντα. καὶ ταῦτα μὲν κατὰ στοχασμὸν ἐκ πιθανοῦ τοῖς φιλομούσοις τεθεωρημένα χάριν εἰρήσθω. ἀλλὰ πολλῷ σαφέστερον, καὶ ἁπλούστερον οἱ παρεὶς ταύτας τὰς ἐκ ἀταγκαίας λεπτολογίας, τὸν ἵππον τὸν κοππατίαν καλεῖσθαι λέξεως, ὃς τὸ κόππα, τουτέστι Κ. χαρακτῆρα ἔχει. καὶ ὡσαύτως τὸν σαμφόραν ὃς φέρει τὸ στοιχεῖον σ. ὃ δωρικῶς σὰν λέγεται, καὶ τούτου ὁ μείζων χαρακτὴρ διπλοῦν ἔχει σχῆμα. τὸ μὲν, Σ. τὸ δὲ, σ.

B

Εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

Vtinam prius eſſet à me huic exculptus oculus.

Φει. Φίλων ἀδικεῖς. ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον.

PHI. *Philon, iniquè agis: mane in tua Orbita.*

Στ. Τοῦτ' ἐστι τοῦτο τὸ κακὸν, ὅ μ' ἀπολώλεκεν.

ST. *Hoc illud eſt malum, quod me male perdidit.*

Ονειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.

Nam dormiens etiam rem equeſtrem animo agitat.

Φει. Πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια.

PH. *Quot curſibus peragitur decurſorium?*

Στ. Ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους.

C ST. *Me tu quidem multis exagitas curſibus patrem.*

Ἀτὰρ τί χρέος ἔβα με μετὰ τὸν Πασίαν;

Sed, quodnam debitum reſtat poſt Paſiam?

Τρεῖς μναῖ διφρίσκου, καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.

Minæ tres pro ſella curuli, & pro rotis,

Amyniæ.

Φει. Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.

PH. *Equum prouolutio, ac domum reduc.*

Στρ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν.

ST. *At tu prouoluiſti me, bone vir, è meis*

Σχόλια. Εἴθ' ἐξεκόπην.] ἔπαιξε τὸ ἐξεκόπην περὶ τὸν κοππατίαν. φησὶ δὲ ὄφελον πρὶν πελασθῆναι τὸν ἵππον, τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκόφθαι, πατάξας αὐτὸν λίθῳ. Φίλων ἀδικεῖς,] ὁ νεανίσκος Φειδιππίδης τοῦτο καθεύδων ὑποφθέγγεται, ὥς τινα συνηνιοχοῦντα μεμφόμενος. ὅτι δέον αὐτὸν ἐλαύνειν μὴ ὑποσκελίζοντα, μὴ δὲ ὑποτέμνοντα τὰς τῶν ἵππων ὁδοὺς, ὡς ἀνεπικωλύτως θέοιεν, ὁ δὲ ὑποθέει καὶ ἐμποδίζει προλαμβανόμενος τὸν ἵππον τὸν ἐκείνου δρόμον. δεῖγμα δὲ τῆς περὶ τὴν ἱππικὴν αὐτοῦ σπουδῆς, τὸ φροντίζειν καὶ καθεύδοντα περὶ τούτων. τὸ δὲ Φίλων οἱ μὲν φασιν ἀναρμόστως καθ' ὕπνον εἰρῆσθαι τὸν νεανίσκον, ἀντὶ τοῦ ὦ φίλε. οἱ δὲ κύριον ἡνιόχου.

BISETVS. Ονειροπολεῖ] Εὐστάθιος. ὀνειροπόλος, ὁ περὶ τοὺς ὀνείρους πολούμενος, καὶ ἢ ἐξ ὧν αὐτὸς βλέπει, ἢ ἐξ ὧν ἄλλοι, κρίνων. ὄνειρος δὲ παρὰ τὸ ὂν εἴρειν, τουτέστι λέγειν τὸ ἀληθές. ὄνειρος ἀρσενικῶς, καὶ ὄνειρον οὐδετέρως, τὸ ἀληθὲς ἐνύπνιον.

Σχόλια. Πόσους δρόμους.] ὀνειρώττων εἶπε πόσους δρόμους. εἰς δὲ δρόμος ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ καμπτῆρος. οἱ δὲ ἡνίοχοι, καθωπλισμένοι ἤλαυνον. τοῦτο δὲ εὗρεν ὁ Θησεύς. Πολεμιστήρια.] κατά τινας, ἀγὼν Ἀθήνησιν ἱππικοῦ δρόμου. ἕνα δὲ δρόμον ἐκεῖ τρέχουσιν. ὥστε τὰ ἁμιλλητήρια, πληθυντικῶς εἶπεν ὁ υἱὸς σφαλλόμενος ἐκ τοῦ ὀνειροπολεῖν. πολεμιστήρια καλοῦνται καὶ τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ. ταῦτα δὲ ἐξεῦρεν ὁ Θησεύς. ἁμιλλητήρια δὲ τὰ ἀγωνίσματα. ἄλλως. δέον εἰπεῖν πόσους δρόμους ἐλαύνει τὰ ἁμιλλητήρια, ἀντὶ τοῦ πόσοι δρόμοι εἰσὶ τῆς ἁμίλλης, ὁ δὲ ὅτε καθ' ὕπνους τοῦτ' ἔλεγε, πολεμιστήρια εἶπεν. ὁ γὰρ νοῦς, τῶν ὀργάνων ἀργούντων τῷ ὕπνῳ εἰκῆ φέρεται. Ἀτὰρ τί.] τί δὴ μετὰ ταῦτα ὄφλημά με κατέλαβεν. Εὐριπίδης, τί χρέος ἔβα δῶμα. Τρεῖς μναῖ διφρίσκου.] δίφρος καλεῖται τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ οἱ ἡνίοχοι ἐφεστῶτες ἐλαύνουσιν. ὑποκοριστικῶς δὲ εἶπε τοὺς διφρίσκους. διὰ τὸ μικροὺς εἶναι καὶ κούφους τοῖς ἀγωνιζομένοις πρὸς τοὺς ἀγωνιστικούς.

D BISETVS. Διφρίσκου] Εὐστάθιος. δίφρος, ὁ τοῦ ἅρματος κορυφαῖος τόπος, ἐφ' οὗ ἵσταντο, ὅ, τε παραβάτης καὶ ὁ ἡνίοχος. ἀπὸ δὲ μέρους, καὶ τὸ ὅλον ἅρμα. ἔστι καὶ δίφρος, εἶδος θρόνου εὐτελοῦς ὁμωνύμως τῷ τοῦ ἅρματος δίφρῳ. καὶ εὐτελέστερόν ἐστι θρόνου, καὶ κλισμοῦ δοκεῖ σημαίνεσθαι ὁ δίφρος. λέγεται δὲ καὶ δίφρος, καὶ δίφρα κατὰ γένους μετασχηματισμόν. δίφρος δὲ παρὰ τὸ δυσφόρον λέγεται, τροπῇ τοῦ υ εἰς ι.

Σχ. Καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.] καὶ περὶ τῶν ὑπὲρ ἵππους πραθέντων. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς σφηξί. νῦν δὲ οὐκ ἐκεῖνο καθαπτόμενος μνημονεύει αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν ἄρχοντα διασύρειν βουλόμενος τῇ ἐκείνου προσηγορίᾳ ἐχρήσατο. τότε γὰρ

E ἦρχεν Ἀμυνίας Προνάπους υἱός. ἐκεῖνον οὖν ἀποσκῶψαι θελήσας, παρέτρεψε τὸ ι εἰς τὸ υ, καὶ παρεγραμμάτισε γελοίως. ἐπεὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ὁ νόμος, φανερῶς ἐκώλυε τὸν ἄρχοντα κωμῳδεῖν. Ἀμυνίαν δὲ αὐτὸν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ Ἀμεινίαν. Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας.] καὶ τοῦτο ὀνειροπολούμενος ὁ νεανίσκος λέγει. ἐξαλίσας δὲ, ἀνακυλισθῆναι ποιήσας. καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ τιθέντες ἑαυτοὺς οἱ ἵπποι τοῦτο ποιοῦσιν, ἀλινδήθραν ἐκάλουν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς βατράχοις ὁ αὐτὸς ποιητής. ἀλινδήθρας τε καὶ τὰ κυλίσματα.

F BISETVS. Ἐξαλίσας.] Εὐστάθιος. ἐξαλίσαι, ἤγουν κυλισθῆναι ποιῆσαι. ἀπὸ τοῦ ἀλίζω θέματος. ἀλίζεται δὲ, τὸ ἐν κόνει κυλισθῆναι, ἢ κόνει φυρασθῆναι, ὅθεν ἵππον ἐξαλίσαι, τὸ κυλισθῆναι ποιῆσαι. ἀλλαχοῦ δὲ παρὰ τὸ κυλίω, ἀποβολῇ τοῦ κ, καὶ τροπῇ τοῦ υ εἰς α γίνεται αλίω, ὅθεν τὸ ἐξαλίσαι παρ' Ἀριστοφάνει. ὁ αὐτὸς, ἀλινδήθρα, ἡ κονίστρα, παρὰ τὸ ἀλινδῶ, ὃ παρὰ τὸ κυλινδῶ, ὃ ἐκ τοῦ κυλίω.

Σχ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλικας.] κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ ε. Ἀττικῶς. οὕτω ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων εὕρηται γραφόμενον.

G BISETVS. Ἐξήλικας.] μεταφορικῶς δὲ τοῦτο εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἐξήλακας, τουτέστι διὰ τὴν σὴν ἱπποτροφίαν, καὶ δαπάνας τῶν ἐμῶν κτημάτων ἐμὲ ἀπεστέρησας. τὸ δὲ μέλ', ὡς φησὶν Εὐστάθιος, ἀντὶ τοῦ μέλεε, κατ' ἀποβολὴν τῶν δύο ε, μέτρου χάριν. μέλεος δὲ, μάταιος, ἄθλιος, ταλαίπωρος, δυστυχής. ὁ μὲν ποιητὴς ἐπὶ τοῦ ματαίου ἐκδέχεται τὸ μέλεος, ὅθεν μέλεον ἀκοντίζειν,

τό τε

τὸ τοῦ σκοποῦ ἁμαρτάνειν. Ἰλιάδος π.
— ἔγχεϊ μὲν γὰρ

A Ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεος δ᾽ ἠκόντισαν ἄμφω.
οἱ δὲ σφαιρικοὶ ἀπὸ τοῦ σιατροῦ. Σ.

Ὅτι καὶ δίκας ὤφληκα. χ᾽ ἅτεροι τόκου
Ἐνεχυράσεσθαί φασιν. Φει. ἐτεὸν ὦ πάτερ
Τί δυσκολαίνεις, καὶ στρέφει τὴν νύχθ᾽ ὅλην;
Στ. Δάκνει με δήμαρχός τις ἐκ τῶν στρωμάτων.
Φει. Ἔασον ὦ δαιμόνιε καταδαρθεῖν τί με.
Στ. Σὺ δ᾽ οὖν κάθευδε· τὰ δὲ χρέα ταῦτ᾽ ἴσθ᾽ ὅτι
Εἰς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται.
Φεῦ. εἴθ᾽ ὤφελ᾽ ἡ προμνήστρι᾽ ἀπολέσθαι κακῶς,
Ἥτις με γῆμ᾽ ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα.
Ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος,
Εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος,
Βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.
Ἔπειτ᾽ ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους

Bonis: quando etiam multas pendere debui:
Et alij pro vſura minitantur pignora
Seſe capturos. PH. *Quid tu adeo moroſus es*
Pater, & tota nocte teipſum torques miſer?
ST. *Mordet me prætor quidam, & è lecto fugat.*
B PH. *Sinas me, miſer homo, dormire aliquantulum.*
ST. *Age dormias: at ſcito, quòd iſthæc debita*
Omnia redundabunt dein in caput tuum.
Vtinam malè pereat iſthæc Pronuba peſſima,
Quæ me impulit, vt matrem olim duxerim tuam.
Nam ruri agebam vitam priùs ſuauiſſimam,
C *Squalentem, incomtam, humi proiectam temerè, apum*
Refertam copia, & fracibus, & pecudibus.
Poſt vxorem duxi hanc Megaclis, ex ano

Ὅτι καὶ δίκας ὤφληκα.] ἤγουν καὶ δίκας προσώφληκα. ἀντὶ καὶ δίκας προσώφληκα. ἐπίτασις δὲ χρῆται ταύτῃ, ὅτι πρὸς τῷ ζημιωθῆναι εἰς τὴν ἱπποτροφίαν, καὶ εἰς δίκας ἐμπέπτωκεν. ἐπιτείνει γοῦν τὸ κακόν, ὅτι πρὸς τῷ ζημιοῦσθαι, μετὰ καὶ δίκας ὀφείλω. καὶ γὰρ οὐ τὸ δανείου χρέος ἀλλὰ τὸ τόκου ἐνεχυράσασθαι ἀπειλοῦσιν. Χ᾽ ἅτεροι τόκου.] ἀντὶ τοῦ καὶ ἄλλοι, ἀπὸ κοινοῦ ἔστι. λείπει ἡ ὑπὲρ. καὶ ἕτεροι ὑπὲρ τόκου ἐνέχυρα παρ᾽ ἐμοῦ λήψεσθαί φασι, μᾶλλον δὲ τὴν ἔγκλησιν δείκνυσι τὴν κατ᾽ αὐτοῦ. ὥς φησι τοῦ χρέους ἐνεχυράσειν αὐτὸν ἀπειλεῖν. Ἐτεὸν ὦ πάτερ.] τοῦτο οὐκέτι ὀνειρώττων φησὶν, ἀλλ᾽ ἐγερθεὶς λέγει, ἑωρακὼς τὸν πατέρα ὀδυρόμενον. Τί δυσκολαίνεις καὶ στρέφει.] τὸ περιστρέφει συνήθως συμβαίνει δὲ τοῖς ἀγρυπνοῦσι τοῦτο πάσχειν, τὸ δ᾽ ἐκάστοτε ῥιπτεῖν ἑαυτοὺς καὶ μεταβάλλειν. Δάκνει με δήμαρχός τις.] παίζων τὸν κόριν οὕτω καλεῖ. οἱ δὲ δήμαρχοι οὗτοι τὰς ἀπογραφὰς ἐποιοῦντο τῶν ἐν ἑκάστῳ δήμῳ χωρίων. καὶ τὰ ληξιαρχικὰ γραμματεῖα παρ᾽ αὐτοῖς ἦν. συνῆγον τοὺς δημότας ὅτε δέοι. καὶ ἐνέχυρα αὐτοῖς ἐπεδίδοσαν καὶ ἠνεχυρίαζον. Ἀριστοτέλης δὲ περὶ Κλεισθένους φησί. κατέστησε καὶ δημάρχους τὴν αὐτὴν ἔχοντας ἐπιμέλειαν. τοῖς πρότερον ναυκλάροις. καὶ γὰρ τοὺς δήμους αὐτῶν ναυκλαρίας ἐποίησεν οἱ πρότερον, ναύκλαροι εἴτε ὑπὸ Σόλωνος κατασταθέντες εἴτε καὶ πρῶτον. οὗτοι δὲ τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων ἐκόσμουν, Κλεισθένους καταστήσαντος ἀντὶ ναυκλάρων. ἔστι δὲ δήμαρχος ὁ τὴν ἐν τῷ δήμῳ ἀρχὴν ἄρχων. καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Ἀλεξανδρεὺς τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντάς φησι. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς οὕτω φησὶ καὶ δημάρχους οἱ περὶ Σόλωνα κατέστησαν ἐν πολλῇ σπουδῇ, ἵνα οἱ κατὰ δῆμον ἄρχοντες διδῶσι καὶ λαμβάνωσι τὰ δίκαια παρ᾽ ἀλλήλων. ἔδει οὖν τὸν δήμαρχον ἀπαγαγεῖν εἰς τοὺς οἴκους τοὺς ἐνεχυραζομένους. παίζει δὲ, ὡς εἰ ἔλεγε κόρεις ἢ ψύλλα. ὠνόμασε δὲ ποιητικῶς οἱ δήμαρχοι, ὅτι ἔθος ἦν ἐνεχυράζειν τοὺς ἀγνώμονας τῶν χρεωστῶν. τοῦτο δὲ οὐκέτι καθεύδων, ἀλλ᾽ ἐγερθεὶς λέγει. Καταδαρθεῖν, οἱ Ἀττικοὶ προφέρουσι καταδαρθεῖν. κυρίως δὲ τὸ ἐπὶ δέρματος κοιμᾶσθαι. ταῦτα εἰπὼν ὁ νεανίσκος, συγκαλυψάμενος καὶ στραφεὶς, πάλιν κοιμᾶται.

Bisetus. Φεῦ.] τὸ φεῦ θαυμαστικόν ἐστι, καὶ

D σχετλιαστικὸν ὡς ἐπιτετραμμένον νοητέον. εἶτα τὸ, εἴθ᾽ ὤφελε, δεῖ ἐπιφέρειν. τὸ δὲ εἴθε, καὶ ὤφελε, συνωνύμως τίθεται.

Σχόλια. Εἴθ᾽ ὤφελ᾽ ἡ.] τὸ ὤφελε τινὲς ἐπιρρηματικῶς δέχονται ὡς τὸ ὤφελε μηδ᾽ ἐγένετο θοὰς νῆας. καὶ τὸ Εὐριπίδου ἐν Μηδείᾳ κατ᾽ ἀρχὰς τοῦ δράματος. ἐν τῷ παραλλήλῳ τὸ σχῆμα τοῦ πρεσβύτου συνεχέστερον ἀπευχομένου τῇ προμνηστρίᾳ. ὁ δὲ ποιητὴς ῥῆμα αὐτὸ οἶδε. αἴθ᾽ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσάμενος. καὶ μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Αἰακίδαο τὸ δὲ εἴθ᾽, ἰδίως. Ἡ προμνήστρι᾽ ἀπολέσθαι.] ἡ προξενήσασα τὸν γάμον. προμνήστρια καλεῖται ἡ νῦν προξενήτρια. Γῆμ᾽ ἐπῆρε.] κυρίως τὸ ἀνέγκλησεν. ἐκούφισεν ἐπαγγελλομένη προῖκα μεγάλην εἰσοίσειν τὴν γυναῖκα. καταχρηστικῶς δὲ ἀνέπεισεν.

E Bisetus. Γῆμαι] γῆμαι ὡς Εὐστάθιός φησι λέγεται ὁ ἀνήρ. γήμασθαι δὲ ἡ γυνή. Εὐριπίδης δὲ καὶ τὸ γήμασθαι περὶ ἀνδρὸς λέγει. γαμῆσαι δὲ, τὸ γυναῖκα λαβεῖν. γαμίσαι δὲ, τὸ γυναῖκα δοῦναι. Ἄγροικος.] ἄγροικος προπαροξυτόνως, ὁ κατ᾽ ἀγρὸν διατριβόμενος ἀγροῖκος δὲ προπερισπωμένως, ὁ ἀπαίδευτος.

F Σχόλια. Εὐρωτιῶν.] ἀντὶ τοῦ ἱδρῶν. ἑρμηνεύει δὲ τοῦτο διὰ τοῦ, εἰκῇ κείμενος. εὐρωτιῶσι γὰρ τὰ εἰκῇ κείμενα, ὥσπερ νοτίδος αὐτοῖς ἐγγενομένης καὶ σηπεδόνος. καὶ εὐρὼς ὁ σκώληξ, ὁ ἐπὶ τοῖς ἀμελῶς κειμένοις ἱδρὼς προσιζάνει. τουτέστι, νοτίς. τοιοῦτος δὲ ὁ τῶν ἀγροίκων βίος. ὁ γὰρ αὐτῶν οἶκος πυρῶν καὶ δερμάτων μεστὸς ὢν, οὐδὲ μίαν ἔχει τῶν τοιούτων πραγμάτων εὐθετίαν. ἀλλ᾽ ἄλλο ἀλλαχῆ κεῖται ὡς ἔτυχε. τὸ δὲ ἀκόρητος, ἀκαλλώπιστος. κορεῖν γὰρ καλλωπίζειν ὅθεν καὶ νεωκόρος. Καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.] στέμφυλα κυρίως λέγεται, τὰ ἀποπιέσματα τῶν ἐλαιῶν. πιέσματα δὲ τὰ ἐκ τῶν σταφυλῶν ἀποπιεζόμενα. εὑρίσκεται δὲ καὶ

G ἀνάπαλιν τὰ στέμφυλα ἐπὶ τῶν σταφυλῶν. καὶ τὰ πιέσματα ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν. Τοῦ Μεγακλέους.] ἐδιπλασίασε τὸ ὄνομα εἰρωνευόμενος. τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν δὲ οὗτοί εἰσι γένους αὐτὸς ὁ διαβαλλόμενος δοῦλος ὁ πρῶτος οὖν Μεγακλῆς. Κλειτοῦς ἦν υἱὸς, ἢ τις ἦν ὑπερβαίνων γένει καὶ πλούτῳ, ἦν δὲ ἐξ Ἐρετρίας. διὸ καὶ κομψεύεσθαι τὸ μέγα φρονεῖν, παρ᾽ Ἐρετριεῦσιν.

Ἀδελφιδῆν ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεος.
Σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
Ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, συγκατεκλινόμην ἐγὼ
Ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων, περιουσίας.
Ἡ δ' αὖ, μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων.
Δαπάνης. λαφυγμοῦ. Κωλιάδος. Γενετυλλίδος.
Οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
Ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ
Πρόφασιν, ἔφασκον. ὦ γύναι λίαν σπαθᾷς.
Θε. Ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ.
Στ. Οἴμοι τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον.
Δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάῃς. Θε. διὰ τί δὴ κλαύσομαι.
Στ. Ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων.
Μετὰ ταῦθ' ὅπως νῷν ἐγένεθ' υἱὸς, οὑτοσί,

A Sorore neptem rusticus ego ex urbe ſcilicet:
Magnificam, ſumtuoſam, delicatulam.
Vbi hanc duxiſſem, uno accumbebam lectulo,
Ego quidem oleus fecem, ficum, lanas, opes.
Illa autem unguentum, crocum, obſcœna baſia,
Et ſumtum, & crapulam, & Venerem, & genium ſuum.
B Non iam dicam, quod ocioſa ipſa fuerit:
Quippe in texendo erat opera ſua prodiga.
At ego illi palliolum hoc, prætextus nomine,
Commonſtrans, dicebam, tu nimium texis hic.
FA. Here, oleum nobis in lucerna deficit.
ST. Ehem, cur tu igitur tam bibulum indideras lychnum?
Age, accede huc, ut eiules. FA. cur eiulem?
ST. Quia craſſius oleo immiſiſti ellychnium.
C Poſt ubi mihique, & uxori meæ bonæ

Σχ. Ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεος.] ὡς ἀρχῆς τῇ αὐξήσει τοῦ ἐγκλήματος. οὐ γὰρ ὀνειδίζει βουλόμενος ἑαυτὸν ἄγροικον καλεῖ, ἀνόητον γὰρ καὶ ἄγροικον πανταχοῦ διαβάλλειν ἑαυτόν, ἀλλὰ πρῶτον μὲν λελυθότως, διὰ τοῦτο τῆς εὐπορίας δείκνυσι τῆς ἑαυτοῦ. οὐ γὰρ ἂν εἰ μὴ πάνυ ἦν πλούσιος, ἐνυμφεύσατο ἂν αὐτῷ ἡ γυνή, καὶ τῇ δόξῃ αἰσχύνεται τοῦ γένους καὶ τῇ ἐν ἄστει διατριβῇ. δόξαν γὰρ εἰώθασιν οἱ ἄνδρες ἔχειν οὐχ ἥττω τῶν γυναικῶν. ὁ δὲ τῇ ἀντιθέσει καὶ τὸ ἐπιστατοῦν φύσει αὐτὸν ἄγροικον εἶναι. τὴν δὲ γυναῖκα πολιτικήν. θαυμαστὸν γὰρ οὐδέν, εἰ ἄνθρωπον ἰδιοπραγμονα καὶ μέτριον τοὺς τρόπους τῇ ἐπὶ τῆς ἀγροικίας διαίτῃ, γυναικὶ ὑπέταξε πολιτικὸν καὶ κατάδουλον. Σεμνήν.] οὐ τὴν σώφρονα. οὐ γὰρ ἐπαινεῖ αὐτήν ἀλαζόνα καὶ ὑπέρογκον καὶ ἀκραῖς τρίβεσι. τρυφῶσαν δὲ ἱματίοις καὶ τῇ ἄλλῃ δαπάνῃ. Ἐγκεκοισυρωμένην.] περιττῶς κεκοσμημένην. ἢ ἔθνος ἡ Κοισυρόπολις ὀνομάζεται πάνυ αἰσχρὸν καὶ μιαρόν. ἢ τὰ τῆς Κοισύρας φρονοῦσαν. ἔστι δὲ Ἐρετριακὸν τὸ ὄνομα. αὕτη δὲ εἰς τρυφὴν διαβάλλεται. αὕτη δὲ ἐγαμήθη Πεισιστράτῳ ἐπιχειρήσαντι τυραννεῖν. Ὄζων τρυγός.] τοῦ οἴνου. ἢ τῆς ὑποστάθμης. τρασιὰ δὲ λέγεται ὁ τόπος ἔνθα ψύχεται τὰ σῦκα καὶ ταρχεύεται. ἢ ταρσός. τρία δὲ ἀντὶ τῶν αὐτῶν. τρυγὸς, τρασιᾶς. ἀντὶ τῶν σύκων. καὶ ἐρίων περιουσίας. καὶ τὰ ἐκείνης δέ. ἐλεγκτικὸν δὲ τὸ τοιοῦτον σχῆμα. Ἐρίων περιουσίας.] ἀντὶ τοῦ πλούτου. τοιοῦτος δὲ ὁ γεωργικὸς βίος. ἀπὸ δὲ τοῦ καθόλου, ἐπὶ τὰ κατὰ μέρος ἦλθε. καθόλου γὰρ ἐν τοῖς ἐπάνω εἰπὼν τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ἑαυτοῦ, βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις, καὶ στεμφύλοις, πάλιν καταμερίζει αὐτά. ἀπὸ μὲν γὰρ τῶν προβάτων, τὰ ἔρια. ἀπὸ δὲ τῶν στεμφύλων, τρὺξ καὶ οἶνος. ἀπὸ δὲ τρασιᾶς, τὰ σῦκα. Καταγλωττισμάτων.] αἰσχρῶν φιλημάτων περιεργότερον, ἢ εἶδος αἰσχροῦ φιλήματος τὸ καταγλώττισμα. κυρίως δὲ καταγλώττισμα, ὅταν ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας ὁ ἀνὴρ τὴν γλῶτταν αὐτοῦ, τῷ τῆς γυναικὸς ἐμβάλλῃ στόματι. Λαφυγμοῦ.] τοῦ περὶ τὰ ἐδέσματα πολυτελείας. τουτέστιν ἀσωτίας. λαφυγμὸν γὰρ λέγει τὸ ἀπλήστως ἐσθίειν. Εὔπολις ἐν Κόλαξι. Λαφύσσεται λαφυγμὸν ἀνδρεῖον πάνυ. Ὅμηρος ἔγκατα πάντα λαφύσσει. ἔστι γὰρ λάπτω καὶ λαφύσσω, τὸ ῥοφῶ, κυρίως ἐπὶ κυνῶν καὶ χοίρων. ὅθεν παράγεται καὶ ὁ λαφυγμός. εἰκότως δὲ ταῦτα καταλέγει, δεικνὺς ὅτι αἱ εὐγενεῖς γυναῖκες τοιαῦτα πράττουσιν ὑπὸ τῆς ἄγαν τρυφῆς. Κωλιάδος.] οἱ μὲν Κωλιάδα τὴν θεὸν καλοῦσι νεανίου Ἀττικοῦ ἀποδράντος ἀπὸ λῃστῶν, συμμαχίᾳ τῆς θεοῦ, καὶ οὕτως αὐτὴν ὀνομάσαντος, καθάπερ αὐτὸς δεθεὶς τῶν κώλων ἀπελύθη ὑπὸ γυναικός. οἱ δὲ θυγατρὸς τῆς ἀρχηγέτου δι' ἔρωτα. οἱ δέ, τόπον ἐοικότα κώλοις ἀνδρὸς ἔνθα ἡ θεὸς τιμᾶται. ἐκεῖ δὲ Ἴωνος θύοντος, κόρακα ἁρπάσαι κωλῆν καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ἀποθέσθαι, ὅθεν οὕτως ὠνομάσθη. ἄλλως. Κωλιὰς ναός ἐστιν Ἀφροδίτης οὕτω καλούμενος ἀπό τινος νεανίσκου Ἀττικοῦ ἁλόντος ὑπὸ τυράννων καὶ δεθέντος τὰ κῶλα. εἶτα ἐρασθείσης αὐτοῦ τῆς θυγατρὸς τοῦ τυράννου καὶ λυσάσης, ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας, χαριστήριον τῇ Ἀφροδίτῃ ναὸν ἱδρύσατο Κωλιάδος, διὰ τὸ τὰ κῶλα λελύσθαι.

BISETVS. Τυρρηνοὶ δὲ ὡς κακοῦργοι, καὶ λῃσταὶ διεβάλλοντο. οὗτοι νῦν Τοῦσκοι καλοῦνται. σημείωσαι δὲ ἐν τοῖς παλαιοῖς χειλίοις κακῶς γεγράφθαι τυράννων, καὶ τυράννῳ, ἀντὶ τοῦ Τυρρηνῶν, καὶ Τυρρηνοῦ, ὅπερ ἐκ τοῦ Σουΐδα φανερὸν ἐν τῇ Κωλιάδος φωνῇ.

Σχ. Γενετυλλίδος.] Γενετυλλὶς ἡ γενέσεως ἔφορος Ἀφροδίτη. Οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.] πρὸς τὸ ἀργὸς, ἐσπάθα, καὶ τοῦτο εἰρωνευόμενος. περὶ γυναικὸς δὲ λέγει, ἀντὶ τοῦ κατεσπάλιζε. κατώρθωσε δὲ διὰ τοῦ τὸ ὡς ἀργὸς ἦν. Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάτων κέχρηνται λέξεσιν ὡς ἐν τούτῳ καὶ παρ' Ὁμήρῳ κλυτὸς Ἱπποδάμεια. καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἑκάβῃ. τὸ δ' αὖ λίαν παρειμένος ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος. σπαθᾶν δέ, τὸ ἀφειδῶς καταναλίσκειν. καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσιν εἴρηται πολλάκις. εἰκότως δὲ νῦν τῇ λέξει χρῆται ἐπὶ γυναικός. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ὑφαινομένων ἱματίων σπαθᾶν, τὸ ἄγαν κρούειν τὴν κρόκην. δύναται μὲν οὖν τὸ σπαθᾶν, ἐπ' ἀμφοτέρων νοεῖσθαι. ὅτι δὲ νῦν ἐπὶ τοῦ πολλοῦ παρείληπται, δῆλον ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου. ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ πρόφασιν ἔφασκον, ὦ γύναι λίαν σπαθᾷς. τοῦτο δὲ ἐπεκοίνου αὐτοῦ ὄν, τό τε ἀναλοῦν καὶ τὸ ὑφαίνειν. Λίαν σπαθᾷς.] ἐργάζῃ. εἰρωνικῶς καὶ τοῦτο. δεικνὺς γὰρ αὐτῇ τὸ ἱμάτιον διερρωγός, ἔλεγε τοῦτο αὐτῇ. Πότην ἧπτες.] πότης Ἀττικῶς ὁ ταχέως ἀναλίσκων λύχνος.

G BISET. Κλάῃς.] Σ. κλαίειν, θρηνεῖν. οἱ δὲ Ἀττικοὶ κλάειν. Εὐστάθιος. κλαίω, παρὰ τὸ κλῶ, ὡς ἐκ τοῦ ῥῶ, ῥαίω, ὁ μέλλων κλαύσω, τροπῇ τοῦ ι εἰς υ.

Σχ. Θρυαλλίδων.] ἀπὸ τοῦ θρύου τὸ παλαιὸν τὰ ἐλλύχνια. τὰ γὰρ παχέα ἐλλύχνια πολὺ ἔλαιον δαπανῶσι. Μετὰ ταῦθ' ὅπως.] μετὰ τὸ ἐπιτιμῆσαι τῷ οἰκέτῃ ἐπὶ τὸ διήγημα πάλιν ἀναστρέφει τοῦ γάμου. οὐ μὴν συναπτέον πάντα τὸν στίχον, ἀλλ' ἀναπαυστέον μέχρι τοῦ υἱός. εἶτα διαστέλλοντα, χρὴ μεθ' ὑποκρίσεως ἐπάγειν οὑτοσί, ὡς ἀχθομένου αὐτοῦ τῇ γενέσει.

Ἐμοὶ

Ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τἀγαθῇ,
Περὶ τοὐνόματος δὴ 'ντεῦθεν ἐλοιδορούμεθα.
Ἡ μὲν γὰρ ἵππον προσετίθει πρὸς τοὔνομα,
Ξάνθιππον, ἢ Χάριππον, ἢ Καλλιππίδην.
Ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου 'τιθέμην Φειδωνίδην.
Τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ', εἶτα τῷ χρόνῳ
Κοινῇ ξυνέβημεν, κἀθέμεθα Φειδιππίδην.
Τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ' ἐκορίζετο.
Ὅταν σὺ, μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
Ὥσπερ Μεγακλέης ξυστίδ' ἔχων. ἐγὼ δ' ἔφην,
Ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως,
Ὥσπερ ὁ πατήρ σου διφθέραν ἐνημμένος.
Ἀλλ' οὐκ ἐπείθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις.
Ἀλλ' ἵππερόν μου κατέχει τῶν χρημάτων.
Νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων ὁδοῦ
Μίαν ηὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ.
Ἣν, ἢν ἀναπείσω τουτονὶ, σωθήσομαι.
Ἀλλ' ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
Πῶς δῆτ' ἂν ἥδιστ' αὐτὸν ἐπεγείραιμι; πῶς;
Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον. Φει. Τί ὦ πάτερ.

A *Hic natus eſt filius: altercati ſumus*
Primò omnium de imponendo illi nomine:
Mater quidem ab equo nomen indebat, vocans
Xanthippum, vel Charippum, vel Callippidem:
Ego verò ab avo dicebam ipſum Phidonidem.
Diu cùm diſſenſiſſemus: tandem temporis
Progreſſu inter nos convenimus, & filio
Nomen dantes, vocavimus Phidippidem.
Atque hunc, manu prehendens mater, filium,
B *Occœpit abblandiri ei, quando, inquiens,*
Tu grandiuſculus fueris, age currum agas
Ad urbem, veſte ſuccinctus curuli, uti
Megacles. at ego contrà illi dicebam, ubi
Grandior eris, capellas agito è Phelleo,
Pelliceam amictus penulam, ut & pater tuus.
Sed ipſe monitis nihil obtemperat meis:
Et morbum equeſtrem offundit meis pecuniis.
C *Itaque nunc totam hanc noctem cogito de via:*
Unámque reperi commodiſſimam omnium,
Supra modum: quam ſi hunc perſuaſerò, illicò
Salvus ſum: ſed prius excitare ipſum volo.
At quomodo illum quàm leniſſimè excitem?
Phidippide, Phidippidule. PH. *Quid eſt? pater.*

Σχολ. Τἠγαθῇ.] καὶ τοῦτο εἰρωνευόμενος λέγει. οὐ γὰρ ἀγαθὴν αὐτὴν παρίστησι σπαταλῶσαν, ὥστε ὑπὸ τῆς φιλονεικίας καὶ εἰς λοιδορίαν ἐκτραπῆναι. Ξάνθιππον.] ὁ Ξάνθιππος Περικλέους ἦν πατήρ. ὃς ἦν τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν γένους. ἐσεμνύνετο δὲ τὸ γυναικεῖον θεῖον Μεγακλεῖ, τῷ ποτε νικήσαντι Ὀλύμπια. καὶ δι' ἱπποτροφίαν κατελθόντι ἐκ τῆς φυγῆς. ἐδίωξε γὰρ αὐτὸν ὁ Πεισίστρατος. ὃν καὶ μετεπέμψατο παραχωρήσαντα αὐτῷ τὸ τῆς νίκης κήρυγμα. Καλλίας δὲ ὁ δᾳδοῦχος, προσελθὼν ἐν τῇ ἱερᾷ στολῇ κατὰ Περσῶν ἐν Μαραθῶνι καὶ ἀριστεύσας κατὰ βαρβάρων, καὶ τρίτος ὀλύμπια νικήσας ἅρματι, τὸν υἱὸν Ἱππόνικον ὠνόμασε. λέγεται δὲ τοῦτον νικῆσαι μάλιστα, αἰχμαλώτου τινὸς ἐν τῇ μάχῃ τῶν βαρβάρων, προσελθόντος αὐτῷ καὶ μηνύσαντος θησαυρόν. καὶ αὐτὸν ὕστερον ἀπέκτεινεν ὁ Καλλίας. Ξάνθιππος μὲν οὖν ἐγένετο Περικλέους πατήρ. οὐδὲν δὲ νῦν πρὸς αὐτὸν ἐπισημαίνει τὸ λεγόμενον. πλὴν εἰ μὴ ἄρα διὰ Κοισύραν ἦν ἐρώμενος, ἥνπερ οὖσαν μητέρα γενέσθαι τοῦ Μεγακλέους, τὸ ὄνομα τὸ Ξανθίππου εἰλήφει. παρῳδεῖται δὲ τὸ Περικλέους Μεγακλέους. ὡς αἰδούμενος ἀμφότερα δηλοῦν. ὁ ἐσμὸς γὰρ καὶ αἱ στάσεις τῆς κωμῳδίας σκώμματα.

BISETUS. Φειδωνίδην] ὁ Στρεψιάδης τοῦτο λέγει, ἵνα τὸν υἱὸν καὶ αὐτῷ τῷ ὀνόματι, καὶ τῷ πράγματι φειδωλὸν ἔχῃ. ἐφοβεῖτο γὰρ τὸ τοῦ ἵππου ὄνομα, διὰ τὰς τῆς ἱπποτροφίας δαπάνας.

Σχ. Κοινῇ ξυνέβημεν.] ἀντὶ τοῦ ὡμονοήσαμεν. ὅτι καὶ ἀμφοτέροις ἡμῖν ἔδοξε τοῦτο. ἢ διότι ἀφ' ἑκατέρου τῶν γονέων τῷ ὀνόματι προσετέθη μέρος. Ἐκορίζετο.] ἐκολάκευεν οἷα τοῖς παιδίοις συμβαίνει τοῖς μικροῖς.

BISETUS. Ἐκορίζετο] ὑποκοριστικῶς διελάλει. ὑποκορίζεσθαι δὲ, τὸ τοῖς παισὶ πρὸς ψυχαγωγίαν λέγειν τινὰ κολακείας ὀνόματα, οἷον μετ' ὀλίγον, Φειδιππίδιον. καὶ τὰ τοιαῦτα.

Σχ. Ξυστίδ' ἔχων.] ξυστίδα προσαγορεύουσιν, ἤγουν πορφυρίδα. καὶ γὰρ μέχρι νῦν οἱ ἐλαύνοντες ἀθληταὶ, τοιούτῳ κοσμηθέντες σχήματι καὶ ἅρματος ἐπιβάντες, διὰ μέσης πομπεύουσι τῆς πόλεως. ᾧ καὶ οἱ βασιλεῖς χρῶνται. ἄλλως. ξυστὶς λέγεται τὸ κροκωτὸν ἱμάτιον. ὃ οἱ ἡνίοχοι φοροῦσι μέχρι νῦν πομπεύοντες. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ οἱ τραγικοὶ βασιλεῖς. Ἐκ τοῦ Φελλέως.] τόπος οὕτω καλούμενος ἐν Ἀττικῇ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρὰ τὸν Διόνυσον ἐστί τις ἑορτὴ τοῖς Ἀθηναίοις Φαλλὸς καλουμένη. ἣ τις τῶν Διονυσίων ἄρχεται. Λουκιανὸς δὲ ἐν τῷ περὶ τῆς Συρίης θεοῦ φαλλοὺς φησὶν Ἕλληνες τῷ Διονύσῳ ἐγείρουσιν, ἐπὶ τῶν καὶ τοιόνδε τι φέρουσιν. ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, καλεῖται δὲ τάδε νευρόσπαστα. καὶ παρὰ ταῦτα δὲ, ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ Συρίης θεοῦ νεὼ φαλλοὶ ἑστᾶσιν οὓς Διόνυσος ἐστήσατο. ἄλλως. τόπος τῆς Ἀττικῆς οὕτω καλούμενος. ἐκ τούτου δὲ φελλέας λέγουσι Ἀττικοί, τοὺς πετρώδεις λίθους. αἱ δὲ αἶγες, πρὸς τὰ τραχύτερα διώκουσι. Διφθέραν ἐνημμένος.] ἐνδεδυμένος. ποιμενικὸν δὲ περιβόλαιον ἡ διφθέρα. Ἀττικοὶ δὲ λέγουσιν ἣν νῦν [illegible] καλοῦμεν. ἔστι δὲ ἐκ δέρματος.

BISETUS. Ἐνημμένος] παρὰ τὸ ἐνάπτεσθαι, τὸ ἐνδύεσθαι, καὶ περιβάλλεσθαι. Σ. ἐνημμένος, περιβεβλημένος. Τὴν τοῦ ταύρου διφθέραν ἐνημμένος ὁ Ἡρακλῆς.

F Σχ. Ἀλλ' ἵππερόν μου κατέχει.] ἔπαιξε παρὰ τὸν ἴκτερον. νόσημα δὲ ὁ ἴκτερος. ὃς περιχεῖται ταῖς ὄψεσι τῶν νοσούντων. διὸ καὶ τὸ κατέχει κατὰ λόγον ἐπήγαγεν. οὕτω δὲ καὶ τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ ἐπιβεβλῆσθαί φησιν ἵππερον ἀντὶ ἱππικὸν ἔρωτα. νόσον ἱππικὴν, διὰ τὸ πολλὰ δαπανᾶν. Τῶν χρημάτων.] εὕρηται τοῦτο καὶ ῥημάτων. ὅπερ οὕτως ἔχοι. ἀλλὰ κατέχει τῶν ῥημάτων ἐμοῦ ἱππικὸν ἔρωτα. τουτέστιν ἐμοῦ, ὡς οὐδὲν δεῖ δαπανᾶν ἀφειδῶς λέγοντος, λῆρον ἡγησάμενος τοὺς λόγους, ἀντετίθη αὐτοῖς ὡς ἐραστὴς ἐστὶν ἵππων, καὶ οὐδέποτε τούτου ἂν ἀποσταίη. Φειδιππίδιον.] τὸ ὑποκορίζεσθαι, φιλούντων ἔθος. κολακεύων δὲ νῦν τὸν υἱὸν καὶ προσποιεῖται φιλεῖν, ἵνα ἑτοιμότερον αὐτὸν πρὸς τὴν ἀξίωσιν ἑαυτοῦ πείθεσθαι παρασκευάσῃ.

Στρ. Κύσόν με καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.
Φει. Ἰδού, τί ἐστιν. Στρ. εἰπέ μοι φιλεῖς ἐμέ;
Φει. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.
Στρ. Μή μοί γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν ἵππιον.
Οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν.
Ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς
Ὦ παῖ, πιθοῦ. Φει. Τί οὖν πίθωμαι δῆτά σοι.
Στρ. Ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους.
Καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἃν ἐγὼ παραινέσω.
Φει. Λέγε δὴ τί κελεύεις. Στρ. Καὶ τί, πείσει; Φει. Πείσομαι
Νὴ τὸν Διόνυσον. Στρ. Δεῦρό νυν γ' ἀπόβλεπε.
Ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τῳκίδιον;
Φει. Ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεὸν ὦ πάτερ.
Στρ. Ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
Ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
Λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἔστι πνιγεύς.
Κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.
Οὗτοι διδάσκουσ' ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
Λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια κἄδικα.

A ST. *Exoſculare me, & tuam cedò dexteram.*
PH. *Ehe, quid eſt?* ST. *Dic mihi, mi fili, vtrum me ames?*
PH. *Ita per Neptunum equeſtrem.* ST. *Ne hũc, ne nomines,*
Deum equeſtrem. Nam hic malorum fons eſt omnium:
Sed, ſi me amas, mi fili: age mihi
Obtempera. PH. *Quid ergò obtemperem tibi?*
B ST. *Mores tuos immuta quàm celerrimè:*
Et ego quæ te iuſſero, in his morem geras mihi.
PH. *Quid ergo iubes? cedò.* ST. *An morem geres?* PH. *Geram,*
Per Bacchum. ST. *Age nunc, acccede huc fili, & proſpice.*
Viden' oſtiolum illud, & hãc ædiculã proximã?
PH. *Video: ſed quidnã eſt, mi pater, iſthoc ædiũ?*
C ST. *Eſt animarum ſapientum conciliabulum:*
In quo viri habitant, qui de Cœlo diſputant,
Et hominibus perſuadent, quòd furnus ſiet,
Nóſque ambiat: & quod nos carbones ſimus. Hi
Docent, ſi modò quis argentũ illis det, hominem
Orantem cauſas, æquum & iniquum vincere.

Σχ. Κύσόν με καὶ τὴν χεῖρα δός.] πρὸς τὸ Ὁμηρικόν. χεῖρας τ' ἀλλήλων λαβέτην καὶ πιστώσαντο. οἷον καὶ πρόσπτυξαι καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν. ἔθος δ' ἐπὶ πίστει καὶ συνθήκαις βεβαίαις, τὰς δεξιὰς διδόναι ἀλλήλοις. Ἰδού τί ἐστιν.] τὸ αἰτηθὲν παρὰ τοῦ πρεσβύτου ποιῶν ὁ νεανίσκος, τὴν δεξιὰν ὤρεξεν αὐτῷ. καὶ δῆλον ὅτι παρεπιγραφὴ τὸ εἶδος. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονί.] ἄγαλμα δείξας, ὤμνυσιν ἢ ἄλλο τι ὀχυρικόν. ἢ ἀγαλματικὸν ἐπιθὸς. κυρίως δὲ νῦν ὁ νεανίσκος ὄμνυσι τὸν Ποσειδῶνα, θεὸν ἱππικὸν ὄντα ἅτε καὶ αὐτὸς περὶ ἵππους ἐσπουδακώς. τουτονὶ δέ, τῷ κοινῷ τῶν ἀνθρώπων ἔθει χρώμενον αὐτὸν δεικνύειν εἰρηκέναι. εἰώθασι γὰρ ὀμνύντες λέγειν μὰ τοῦτον τὸν θεόν, μὰ τοῦτον τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλοι δὲ ἀφίδρυμα ἔχοντα Ποσειδῶνος. διὰ τοῦτο καὶ ὁ πρεσβύτης τοῦ ὅρκου ἀκολούθως ἄχθεται. Μή μοί γε.] μὴ εἴπῃς μοί φησι τὸν ἵππιον. οὐ γὰρ ἀνέχομαι τὸ τῶν ἵππων ἀκούειν ὄνομα, δι' οὓς ἀπολώλεκεν τὰ χρήματα. Ἔκστρεψον.] ἀντὶ τοῦ μετάβαλε ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥυπουμένων ἱματίων καὶ ἐκστρεφομένων. ἐκστρέψαι δὲ ἱμάτιον, τὸ ἀλλάξαι τὸ πρὸς τὸ ἔσω μέρος, ἔξω. ἄλλαξον οὖν φησι τοὺς τρόπους σου καὶ μετάβαλε μεταφορικῶς. τὸ γὰρ ὡς τάχιστα, κυρίως ἐπὶ ἁρματηλάτου. ταχινὰ γὰρ τὰ ἅρματα.

BISETVS. ἃν ἐγώ.] ἀντὶ τοῦ ἃ ἐγὼ παραινέσω σοι.

Σχ. Νὴ τὸν Διόνυσον.] ἐπειδὴ ἐπετρέπετο τὸν Ποσειδῶνα ὀμνύναι, μεταβαλὼν, τὸν Διόνυσον ὀμνύει. Καὶ τῳκίδιον.] τὸ οἰκίδιον ὑποκοριστικῶς. σημειωτέον δὲ, καὶ τοῖς ὀνόμασιν αὐτοῖς τὸ εὐτελὲς τῆς φιλοσοφίας εἰς πάντα δεικνύς. τὸ δὲ δεῦρο, νῦν οὐ τοπικόν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐλθέ. ἢ ἄγε δὲ δεῖξον αὐτόν, ἐπὶ τὴν Σωκράτους οἰκίαν.

BISETVS. Τὸ θύριον, καὶ τῳκίδιον.] ἓν διὰ δυοῖν. ἀντὶ τοῦ, τὸ θύριον τοῦτο τοῦ οἰκιδίου.

Σχ. Ψυχῶν σοφῶν.] ἤγουν, ἀνδρῶν φιλοσόφων. τοῦτο δὲ ἐπ' ἀμφοτέρων δύναται νοεῖσθαι. ἔστι γὰρ ἀμφίβολον καὶ ἄδηλον, πότερον τὰς ψυχὰς αὐτὰς λέγει σοφὰς ἢ τοὺς ἄνδρας σοφούς. ταῖς δὲ ψυχαῖς ἐκείνων, ἔστι τὸ φροντιστήριον. ἐὰν μὲν γὰρ ψυχῶν σοφῶν τῇ ἐστὶ φροντιστήριον ἐκδέχηται τὸ αὐτὰς εἶναι τὰς ψυχὰς σοφάς. ἐὰν δὲ ψυχῶν, σοφῶν, ἀνθρώπων λέγει. δύναται δὲ καὶ σκώπτειν διὰ τούτου τὸν περὶ ψυχῆς Σωκράτους λόγον. καὶ ἀσαφῶς ἐπιτηδείως εἰρηκέναι, ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ὁριζόμενος περὶ ψυχῆς, ἀσαφῶς ἔδοξε λέγειν. καὶ ὥς τινες νομίζουσιν ἀποκαλύπτειν αὐτοῦ τὴν ἰδίαν ἀθανασίαν καὶ τὴν οὐσίαν Σωκράτους ποιούμενος, ἃ δὲ περὶ ψυχῆς ὥρισε, ταῦτα. ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος. τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον. τὸ δ' ἄλλο κινοῦν, καὶ ὑπὸ ἄλλου κινούμενον, παῦλαν ἔχει κινήσεως καὶ ζωῆς. Φροντιστήριον.] οἷον εἰ, βουλευτήριον. ἢ σύνοδός τις καὶ θᾶκος παῦλαν ἔχων σοφῶν. θᾶκος δὲ καλεῖται, ὁ τόπος αὐτὸς ἔνθα πολλοὶ συνέρχονται σκεψόμενοι. φροντισταὶ δὲ ἐκαλοῦντο, οἱ περὶ τὸν Σωκράτη διὰ τὸ φροντίζειν ἐλλόγως. καὶ διὰ τοῦτο μηδ' ἐπαύοντο παντάπασι τῆς φροντίδος. Ὡς ἔστι πνιγεύς.] πνιγεύς, ἡ τῶν ἀνθράκων κάμινος. διὸ ἐπιλέγει, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες διὰ τὸ ὑπὸ ἡλίου θερμαίνεσθαι. κυρίως δὲ πνιγεύς, ἔνθα οἱ ἄνθρακες ἔχονται καὶ πνίγονται. ταῦτα δὲ πρότερος Κράτης ἐν Πανόπταις δράματι περὶ Ἱππῶνος τοῦ φιλοσόφου κωμῳδῶν αὐτὸν λέγει, ἀφ' οὗ στοχαζόμενοί τινές φασιν, ὅτι μηδ' ἐκ τῆς ἔχθρας χάριν Ἀριστοφάνης ἦκεν ἐπὶ τὴν τῶν νεφελῶν ποίησιν. ὅς γε μήτε ἴδιόν τι μήτε ἁρμόττον, ἀλλὰ μὴ δὲ πρὸς ἓν ἔγκλημα ἦλθε Σωκράτους. δύο γὰρ κατ' αὐτοῦ ταῦτα προσθεὶς ἐγκλήματα, τὸ περὶ οὐρανοῦ ὅτι ἐστὶ πνιγεύς. καὶ ἴσως ἱκανὸς ἐστι τὸν ἥττω λόγον διδάσκειν καὶ τὸν κρείττονα, τὸ μὲν, κοινὸν τῶν φιλοσόφων ἁπάντων ἐστὶν ἔγκλημα. φαίνεται δὲ καὶ ἐπὶ τούτων ὁ Σωκράτης ἀπολογησάμενος σαφῶς. τὸ δὲ τῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ τὸ σύνολον ἐπὶ κοινοῖ φιλοσοφίᾳ. οὐ γὰρ τοῦτο ἐπαγγέλλονται οἱ φιλόσοφοι, δεινοὺς ποιήσειν λέγειν. ἀλλ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτο μᾶλλον τῆς ῥητορικῆς. ὥστ' ἀμφοτέροις τοὺς φιλοσόφους καθαρεύειν. εἰ δ' ἔτι ἀλλότριον εἰς αὐτὸν συνέταξε δρᾶμα, δι' ἔχθραν νομίζουσιν αὐτὸν πεποιηκέναι, οὐκ ὀρθῶς οἴονται. πρῶτον μὲν γὰρ Δίφιλος εἰς Βοΐδαν τὸν φιλόσοφον ἀλλότριον συνέταξε ποίημα διὸ καὶ εἰς δυσκλείαν ἐρρυπαίνετο φιλόσοφος, οὐ διὰ τοῦτο δὲ ἐχθρὸς ἦν. ἔπειτα Εὔπολις ἐν ἐνίοις, ἐν οἷς ἐμνήσθη Σωκράτους,

A μᾶλλον ὁ Ἀριστοφάνης ἐν ὅλαις ταῖς νεφέλαις αὐτοῦ καθάψατο. οὐδὲν δὲ χεῖρον ὑπομνησθῆναι τῶν Εὐπόλιδος. δεξάμενος δὲ Σωκράτης τὴν ἐπίδειξιν Στησιχόρου οἰνοχόην ἔκλεψεν. ἔδει δὲ ἦν ὁρᾶν τὸν φιλόσοφον, τὸ ἐν φανερῷ μάλιστα σκεύος καταλείπομενον κλέπτοντα καὶ ὑφαιρούμενον. Οὗτοι διδάσκουσιν ἀργύριον ἤν τις διδῷ.] καὶ τοῦτο ψεῦδος, διαβολῆς χάριν, οὐδεὶς γὰρ μισθὸν ἐτέλει Σωκράτει. ἐπεὶ ἐκεῖνος ἔφασκε, μηδὲν εἰδέναι, διόπερ καὶ ὑπὸ Πυθίας σοφὸς ἐκρίθη. τοῦτο γὰρ αὐτὸ πρῶτον ἐνόμιζεν εἶναι σοφὸν, τὸ γνωρίζειν ὅτι μηδὲν οἶδε. πῶς οὖν ἂν μισθὸν ἐπράττετο παρὰ τῶν συνόντων, ὁ λέγων περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐδὲν οἶδα.

Φει. Εἰσὶ δὲ τίνες. Στ. Οὐκ οἶδ᾽ ἀκριβῶς τοὔνομα.
Μεριμνοφροντισταὶ, καλοί τε κἀγαθοί.
B Φει. Αἰβοῖ. πονηροί γ᾽ οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας.
Τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις.
Ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.
Στ. ἢ ἤ, σιώπα. μηδὲν εἴπῃς νήπιον.
Ἀλλ᾽ εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
Τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.
Φει. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον εἰ δοίης γέ μοι
C Τοὺς φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.
Στ. Ἴθ᾽ ἀντιβολῶ σ᾽ ὦ φίλτατ᾽ ἀνθρώπων ἐμοὶ,
Ἐλθὼν διδάσκου. Φει. Καὶ τί σοι μαθήσομαι;
Στ. Εἶναι παρ᾽ αὐτοῖς φασὶν ἄμφω τὼ λόγω.
Τὸν κρείττον᾽ ὅς τίς ἐστι, καὶ τὸν ἥττονα.
Τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
Νικᾶν λέγοντά φασι τἀδικώτερα.
D Ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
Ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σὲ τοῦτον τῶν χρεῶν,
Οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ᾽ ἂν ὀβολὸν οὐδενί.
Φει. Οὐκ ἂν πιθοίμην. οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
Τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα διακεκναισμένος.

PH. Quinam illi? ST. *Nomen haud noui exactè: boni,*
Et qui ærumnis conflictantur quàm plurimis.
B PH. *Au, au: miseri isti, scio, quos dicis, pallidi,*
Diſcalceati, iactabundi Philoſophi:
Quorum genius eſt Socrates & Cherepho.
ST. *St, ſt. tace: ne ſtolidum quiddam effutias.*
Sed ſi patris tu rebus conſultum cupis:
Age, ſito mihi vnus ex iſtorum hominum grege:
Et equeſtrē omitte rem. PH. *Nō ſane, mi pater,*
Per Liberum: etiamſi Phaſianos mihi dares,
C *Quos educat in vinariis Leogoras.*
ST. *Obſecro te, mi fili, hominū mihi chariſſime:*
Veni, & doceri te ſine. PH. *Quid docear, pater?*
ST. *Aiunt penes illos eſſe ſermonum duo*
Genera: vnum ſuperius, & inferius alterum.
Et ex his alterum ſermonem, qui ſiet
Inferior, vincere perorando iniquiſſima.
Quodſi ego iniuſtum hunc ſermonem addiſcas mihi,
D *Quæcunque tua cauſa conflaui debita,*
Horum ne obolum quidem cuiquam ego perſoluero.
PH. *Nō ſanè obtemperauero: neque enim equites*
Poſſim aſpicere, ipſe colore pallidus, & macer.

Σχόλια. Ἀλαζόνας.] ἰδίως τοὺς ψεύστας ἀλαζόνας. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς φιλοσόφους, ἀλαζόνας καλεῖ. ἐπεὶ λέγειν ἐπαγγέλλονται, περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. ἢ ὅτι σεμνὰ ἔχοντες ἤθη, ἀλαζόνες δοκοῦσιν. ὠχριῶντες δὲ καὶ ἀνυπόδητοι, ἐπεὶ μόνης ἀρετῆς φροντίζοντες καὶ οὐ τρυφῆς, διάκεινται ἀνιέρως. πόνηροι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπίπονοι. ἄθλιοι. Καὶ Χαιρεφῶν.] ἑταῖρος Σωκράτους ὁ Χαιρεφῶν. ὃς ἐκαλεῖτο καὶ νυκτερὶς, διὰ τὸ μέλας εἶναι καὶ ἰσχνόφωνος. Μηδὲν εἴπῃς νήπιον.] μηδὲν εὔηθες μηδὲ μειρακιῶδες, οὐδ᾽ ἀνόητον εἴπῃς. ἀπὸ τοῦ μηδὲ τὰ νήπια παιδία εἰδέναι τι. Ἀλλ᾽ εἴ τι κήδει] ἤγουν φροντίζεις. πατρῴων δ᾽ ἀλφίτων, ἀντὶ τοῦ τῶν χρημάτων ἢ τῆς πατρῴας οὐσίας. τὸ δὲ σχασάμενος, ἀντὶ τοῦ καταπαύσας. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀποσχιζομένων καὶ διαχεομένων ὑδάτων. ἄλλως. καταλύσας, καταπαύσας. ἀποστὰς τούτου. ὡς διαστεῖλαι καὶ χέαι τὸ ὕδωρ τῇ κάτῃ ἐρετμῷ. καὶ Πίνδαρος ὤτων ὄνημαι σχάσαι. καὶ Εὐριπίδης. σχάσον δὲ δεινὸν ὄμμα. ἄλλως. στῆσας καταπαύσας. σχάσαι γὰρ τὸν κωπηλατοῦντα στῆσαι τὴν κώπην. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον.] εὐλόγως τὸν Διόνυσον ὄμνυσι. τούτῳ γὰρ ἐπετελεῖτο τὰ Διονύσια. εἰς ἠγωνίζοντο οἵ τε τῆς τραγῳδίας καὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί. Τοὺς φασιανούς.] οἱ μὲν ἵππους, οἱ δὲ ὄρνεα, ἔνιοι δ᾽ ἵππους χάραγμα ἔχοντας φασιανοῦ ὡς ἀλεκτρυόνος. καὶ εἴπερ ἐστὶ τοῦτο μὴ κατεψευσμένον, οἰκεῖον ἂν εἴη τῷ τοῦ νεανίσκου σπουδῇ. οἱ δὲ περὶ Ἀρχίλοχον, ὀρνίθων γένος. οἱ δὲ ὅτι Φᾶσις ποταμὸς ἐπὶ Σκυθίας. ὅπου καλοὶ ἵπποι γίνονται. Λεωγόρας δὲ E τρυφερός τις, ὁ Ἀνδοκίδου πατήρ. Πλάτων περιαλγεῖ. ὅθεν Μόρυχέ τε, νῦν γὰρ οὐδαίμων ἔφυς καὶ κλαυσίτης. ἢ ψῆττα καὶ Λεωγόρας, οἳ ζῆτε τερπνὸν οὐδὲν ἐνθυμούμενοι. Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ β. ὡς καὶ διὰ Μυῤῥίνην ἐτέρπαντα χρήματα ἀποβέβληκε φασιν. οἱ δὲ ἔχοντας τῷ μηρῷ ἐγκεχαραγμένον φασιανόν. Λεωγόρας δὲ, ὄνομα κύριον ἑνὸς τῶν Ἀθήνησι πολιτευσαμένων τότε. πατὴρ δὲ ἐστὶν Ἀνδοκίδου τοῦ ῥήτορος. ἄδηλον δὲ εἰ καὶ ὄρνεα ἔτρεφεν ὁ Λεωγόρας. μέμνηται δὲ αὐτοῦ ὡς ἱπποτρόφου. Ἀθήναιος. καὶ τὸ ἐν νεφέλαις δὲ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ἐγὼ ἀκούω καὶ οὐκ ἐπὶ ἵππων ὡς οἱ πολλοὶ, τοὺς φασιανοὺς οὓς F τρέφει Λεωγόρας. δύναται γὰρ ὁ Λεωγόρας καὶ ἵππους τρέφειν, καὶ ὄρνεις φασιανούς. κωμῳδεῖται γὰρ ὁ Λεωγόρας ὡς γαστρίμαργος, ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Περιαλγεῖ. Ἴθ᾽ ἀντιβολῶ.] πορεύου νῦν δὲ πείσθητί μοι. τὸ δὲ ἀντιβολῶ, παρακαλῶ Ἀττικῶς. Καὶ τί σοι μαθήσομαι.] οὐ γὰρ ἑαυτῷ ἔμελλε μαθεῖν, ἤγουν δι᾽ οἰκεῖον θέλημα, ἢ ὠφέλειαν, ἀλλὰ διὰ τὸ τοῦ πατρός. διὸ τὸ σοι λέγει. ἤγουν τί μαθήσομαι ὑπὲρ σοῦ. Ἄμφω τὼ λόγω.] δυϊκῶς εἶπεν. φησὶ δὲ ἀμφοτέρους τοὺς λόγους τοὺς περὶ Σωκράτην ἐκπαιδεύεσθαι ἱκανῶς. Τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν.] τὸν δίκαιον G νικᾶν. ὡς ἀγνοῶν δὲ τὸν δίκαιον εἶπε τὸν ἕτερον. ἐβούλετο γὰρ ἀδικίαν μανθάνειν. Τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα.] οὐ γὰρ ἐχ ὑπομείναιμι ὀφθῆναι ὑπὸ τῶν ἱππέων ὠχρὸς καὶ διεφθαρμένος. ἐκόμων γὰρ οἱ ἱππεῖς. οἱ δὲ φιλόσοφοι κάτω κείρονται. διακεκναισμένος δὲ, ἠμαυρωμένος. αἰσχρός. καὶ διεφθαρμένος γενόμενος. οἱ γὰρ ἱππεῖς ἐν γυμνασίοις καὶ

παλαίστραις διέτριβον. οὐ φησὶν αὐτοὺς ἐχθρὸς ὡς οἱ περὶ τὸν Σωκράτη. καὶ ἀνυπόδυτος καὶ ῥυπῶν. οἱ γὰρ ἱππεῖς, εὔχροι καὶ εὐυπόδετοι ἦσαν καὶ ἐν γυμνασίοις ἐξεταζόμενοι. καὶ ἐν τοῖς ἱππεῦσί φησι. μὴ φθονεῖτε ἡμῖν κομῶσι μηδ' ἀπεστλεγγισμένοις, τουτέστι λιπῶσι. τοῦτο οὖν ὁ

A νεανίσκος δεδοικέναι φησὶ τὸ ἀπεχθέσθαι τοῖς περὶ τὴν ἱππικὴν ἔχουσιν, εἰ καταλιπὼν τὸ κοσμεῖν τὸ σῶμα καὶ μετιέναι τὰ τῶν ἱππέων ἐπιτηδεύματα, τὰ τῶν φιλοσόφων μετέλθοι. ὡς ἱππαζόμενον δὲ καὶ τοῦτον, μετὰ τῶν ἱππέων φησὶ τὰ ἔθη.

Στ. Οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα τῶν γ' ἐμῶν ἔδει.
Οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας.
Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.
Φει. Ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
Ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.

ST. Ergo neque de meo pòſt comedes, eccerè,
Neque tu,neque iugalis,neque Sāphoras tuus.
Sed è domo ad coruos te nunc ſtatim exigam.
B *PH. At ſine equo non patietur me Megacles, meus*
Auunculus:eo intrò:poſthac te negligam.

Σχόλια. Οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα.] εἰκότως τὴν Δήμητρα ὄμνυσιν, ἐπεὶ περὶ τροφῶν ὁ λόγος ἐστί. τούτων γὰρ ἡ θεὸς εὑρετίς. Οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας.] ζύγιοι ἵπποι καλοῦνται, οἱ ὑποβαλλόμενοι τῷ τοῦ ἅρματος ζυγῷ, τουτέστιν ὁ μέσος δεξιὸς, καὶ ὁ μέσος ἀριστερός. σαμφόραι δὲ, οἱ σίγμα ἔχοντες περὶ τὸν μηρὸν, καὶ διὰ τοῦ μ καὶ π γράφεται. Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας.]

C ἀλλ' ἐκβαλῶ σε καὶ διώξω σε τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς. ταχύτερον δὲ αὐτῷ διαλέγεται καὶ ἀπειλητικώτερον, τὴν ἐλπίδα τοῦ πείσειν αὐτὸν ἀπολωλεκώς. Ἀλλ' οὐ περιόψεταί με.] εἰκὸς γὰρ ἦν καὶ τοῦτον σεμνυνόμενον ἐπὶ ταῖς τρισὶ νίκαις τοῦ πατρὸς, ἠδέσθαι τὸν νεανίσκον ὁρῶντα μετερχόμενον τὰ φροντιστικὰ ἐπιτηδεύματα.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΘΗΤΗΣ Η ΠΑΙΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ACTVS I. SCENA II.

Senarij Iambici.

STREPSIADES, DISCIPVLVS SEV PVER SOCRATIS.

D

BISETVS. Στρεψιάδης τὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ παιδὸς πρότερον συλληφθείσας ἀποβαλὼν, αὐτὸς πρὸς τὸν Σωκράτην φοιτᾶν, τήν τε τοῦ ψεύδεσθαι, καὶ φενακίζειν τέχνην, οὐδένα λόγον τῆς ἡλικίας παρασχηματιζούσης ποιούμενος, μανθάνειν ἔγνω.

Στ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι
Ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσι θεοῖς, διδάξομαι,
Αὐτὸς βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
Πῶς οὖν γέρων ὢν, κἀπιλήσμων, καὶ βραδὺς,
Λόγων ἀκριβῶν σκινδαλμοὺς μαθήσομαι;
Ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι;
Ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.
Μα. Βάλλ' ἐς κόρακας, τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

EGo verò,etſi cecidi,non iacebo tamen:
Sed inuocatis Dijs,in ludum ipſemet
Me conferam,& hanc artem doceri me ſinam.
E *At cùm ſim obliuioſus,& tardus ſenex:*
Quomodo ſubtiliores diſcam literas?
Eundum eſt.nam quid hac re ſollicitor miſer?
Cur ceſſo pulſare oſtium?Puer heus,puer.
D. I. Abi in malam rem: quiſnam pepulit has fores?

Σχόλια. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι.] ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι ἀθυμήσω διότι μὴ πέπεικα τὸν υἱόν. οὐδὲ τέλεον ἀποστήσομαι τῆς γνώμης τῆς προκειμένης. δηλονότι, οὐ παραδώσω ἐμαυτὸν ταῖς λύπαις.

BISETVS. Τούτῳ δὲ τῷ εἴρηκε παροιμιακῶς ἂν χρήσαιτό τις, εἴ τις δυστυχήματί τινι περιπεσὼν τὰ ἀπαλλαχθήσεσθαι ἐλπίζει. ἢ ὅταν τις εἰς ἁμαρτίαν τινὰ κατολισθήσας, μεταμεληθεὶς ἔπειτα, ἐν αὐτῇ διαμένειν οὐκ ἐθέλει.

Σχόλια. Διδάξομαι] νῦν μὲν, παθητικὸν ἀποδεκτέον. διδάξομαι δὲ τὸν υἱὸν φιλοσοφεῖν κυριώτερον, ἢ διδάξω. διδάξω μὲν γὰρ, ὁ φιλόσοφος διδάσκαλος ἐρεῖ. διδάξομαι δὲ ὁ πατήρ. καὶ πᾶς ὁ παρ' ἑτέρου διδάσκων ἕτερον μανθάνειν. δύναται οὖν καὶ νῦν εἶναι τὸ αὐτὸ. ἐν' τὸ νοούμενον, ἐπεὶ οὐ τὸν υἱὸν, ἐμαυτὸν διδάξομαί φησιν, ἅτε βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον. τὸ δὲ ἐμαυτὸν λείπει τῷ μέτρῳ ἐπιτρέποντος. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ διδασκάλῳ παραδώσω. ἐπεὶ μέσον τὸ διδάξομαι, πρὸς ἄμφω τὰς ἐνεργείας χωρεῖ.

BISETVS. Ἄλλως. Διδάξομαι, ἀντὶ τοῦ, μαθήσομαι. πῶς, τοῖς θεοῖς εὐξάμενος, καὶ αὐτὸς βαδίζων εἰς τὸ

F φροντιστήριον. διδάσκεσθαι, μανθάνειν. ἡ διδαχὴ δὲ πρὸ τῆς μαθήσεως εἶναι φιλεῖ. τὸ δὲ διδάξομαι ἡ ἐπεξήγησις ἔπειτα μαθήσομαι.

Σχόλια. Πῶς οὖν γέρων ὤν.] ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λογίζεται ἐν τῷ ἀπιέναι. τὸ δὲ βραδὺς, οὐκ ἐπὶ τὸ τοῦ σώματος κινήσεως παρείληφεν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀγχίνους εἶναι. ἄνωθεν δὲ τὰ τῆς διανοίας δηλοῦν θέλει. Λόγων ἀκριβῶν σκινδαλμούς.] λόγων ἰσχνῶν λεπτολογίας. λεπτὰ γὰρ καὶ ἰσχνὰ τὰ τῶν λόγων ζητήματα. σκινδαλμὸς δὲ, λεπτολογίας ἀπὸ τῆς σχίσεως τῶν καλάμων. ἐξήγησις δὲ καὶ ἐπεξεργασία τῶν ἀκριβῶν οἱ σκινδαλμοί. ἰδίως γὰρ σκινδαλμὸς καλοῦμεν, τὰ λεπτότατα τῶν ξύλων, καὶ τὰ τῶν καλάμων ξύσματα. τοῦτο δὲ ἐπὶ τῆς εὐθείας, ὀξύνεται. ἐπὶ δὲ τῶν πλαγίων παροξύνεται.

G

BISETVS. Σκινδαλμός.] παρὰ τῷ Σουίδᾳ γέγραπται σκινδάλαμοι. καὶ ἴσως ἐνταῦθα σκινδαλάμους γραπτέον. ἀλλὰ πῶς τοῦτο τὸ ὄνομα ἐν τῇ εὐθείᾳ μὲν ὀξύνεται, ἐπὶ δὲ τῶν πλαγίων προπαροξύνεται, ἄδηλον. καὶ τὰ παλαιὰ σχόλια ἐπανόρθωσιν ἀπαιτεῖν δοκεῖ. Ἰτητέον] ἰτέον, πορευτέον. Σ.

Σχόλια.

Σχόλια. Τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι.] διὰ τί ταῦτ' ἔχων κατὰ νοῦν, στρέφομαι καὶ σπουδάζομαι. στράγξ δέ ἐστιν, ὁ διὰ λεπτοτάτης ὀπῆς χολῇ κατιὼν σταλαγμός.

Bisetus. Ἄλλως.] στραγγεύομαι κατὰ τὸν Σουίδαν, μεταφορικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀναβάλλομαι, διατρίβω, παρέλκω, μέλλω, ἀναδύομαι.

Σχόλια. Ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν.] ἀλλ' οὐκ ἔχομαι τῆς ἐγχειρήσεως. τοῦτο δὲ παρεκκύκλημα. δεῖ γὰρ αὐτὸν ἐλθεῖν καὶ κόψαι τὴν θύραν Σωκράτους. παρατηρητέον δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς ἔξωθεν κρουόντων, κόπτειν λέγουσιν. ἐπὶ δὲ τῆς ἔσωθεν ψοφεῖν. ἱκανῶς δὲ διέστειλε Μένανδρος. ἐπὶ μὲν τοῦ ἔξω, κόψω τὴν θύραν εἰπών. ἐπὶ δὲ τοῦ ἔσω, ἐψόφηκε τὴν θύραν ἐξιών. Βάλλ' ἐς κόρακας.] ἄπιθι ἐς κόρακας. ἔστι δὲ παροιμία ἐπὶ κατάρας λεγομένη, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀπώλειαν καὶ εἰς φθοράν. Βοιωτοῖς γὰρ ἀναστᾶσιν ὑπὸ Θρακῶν ἐλαυνομένοις, εἶπεν ὁ θεὸς ἐκεῖ κατοικεῖν, ἔνθα ἂν ἴδωσι λευκοὺς κόρακας. οἱ δ' ἐν Θετταλίᾳ περὶ τὸν Παγασι-

A τικὸν κόλπον ἐνοικοῦντες εἶδον πλανωμένους τοὺς τοῦ ἡλίου ἱεροὺς κόρακας, οὓς παῖδες ἀφῆκαν γυψώσαντες ὑπὸ μέθης. καὶ τελεῖσθαι τὸν χρησμὸν φήσαντες, ἐνταῦθα κατῴκησαν. οἱ δὲ ἐκ τοῦ ξένου λέγεσθαι τὴν παροιμίαν. ἐν γὰρ τοῖς ἀρχαιοτέροις τόποις, ἐπιτηρεῖ τὰ πληρώματα. Ζηνόδοτος δὲ ὁ τὰς Ταρραίου καὶ Διδύμου παροιμίας ἐπιτεμών, Βοιωτοῖς φησὶν Ἄρνην ποτὲ οἰκοῦσι προείρητο ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐκπεσεῖσθαι λευκῶν κοράκων φανέντων. νεανίσκοι δέ ποτε μεθυσθέντες, καὶ συλλαβόντες κόρακας, γυψώσαντες ἀφῆκαν πέτεσθαι. ἰδόντες δὲ οἱ Βοιωτοί, ἐταράχθησαν, ὡς τῆς μαντείας λαβούσης τὸ τέλος, καὶ φοβηθέντες οἱ νεανίσκοι,
B τὸν θόρυβον φυγόντες, ᾤκησάν τινα τόπον, ὃν ἐκάλεσαν κόρακας. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐκβαλόντες τοὺς Βοιωτοὺς οἱ Αἰολεῖς, ἔσχον τὴν Ἄρνην οἰκεῖν αὐτοί. καὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας μεθιστᾶσιν εἰς τοὺς κόρακας καλουμένους.

Bisetus. Τὸ δὲ βάλλ' εἰς κόρακας, ἐλλειπτικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ σαυτὸν ἐς κόρακας βάλλε.

Στρ. Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.
Μα. Ἀμαθής γε νὴ Δί' ὅς τις οὑτωσὶ σφόδρα
Ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας.
Καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξηυρημένην.
Στρ. Σύγγνωθί μοι. τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
Ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.
Μα. Ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.
Στρ. Λέγε νυν ἐμοὶ θαρρῶν. ἐγὼ γὰρ οὑτοσί,
Ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.
Μα. Λέξω. νομίσαι δὲ σε ταῦτα χρὴ μυστήρια.
Ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης,
Ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας.

SI. Phidonis gnatus Strepſiades Cicynnius.
C *DI. Ineptus per Iouem: qui tàm grauiter fores*
Calcibus impetiuiſti, nihil conſiderans.
Nam cogitationem quandam animo meo
Conceptam, abortire aſſultu facis tuo.
SI. Ignoſce mihi: nam procul huc aduenio ex agro.
Sed age, tu dic mihi, quid illud ſit rei,
Quod feci abortire nimio aſſultu meo?
D *DI. Non licet hoc, niſi ſolis diſcipulis proloqui.*
ST. Loquere audacter: nam & ego in hunc literarium
Aduenio ludum, diſcipulus vt iam ſiem.
DI. Dicam: ſed oportet habere hæc pro myſteriis.
Modò Chærophontem interrogabat Socrates,
E *Quot aliquis pulex ſaltaret pedes ſuos.*

Σχόλια. Κικυννόθεν.] ἀπὸ δήμου τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς, Κικύννα. ἔνθα ἄγεται καὶ τὰ Ἀπολλώνεια. Ἀμαθής γε νὴ Δία.] ἰδιώτης καὶ ἀπαίδευτος. Ἀπεριμερίμνως.] ἀμαθῶς καὶ ἀπείρως καὶ ἀνεπιστημόνως. τὸ δὲ λελάκτικας, σφοδρότητος καὶ βίας σημαντικόν. διόπερ καὶ τὴν μέμψιν ἐπήγαγεν, οὐ τὸ κροῦσαι καὶ τὸ προσελθεῖν αἰτιώμενος. οὐ γὰρ πρὸς φιλοσόφου τὸ τοῖς δεομένοις μὴ παρέχειν τοῦ συνεῖναι ἐξουσίαν. τὸν δὲ τρόπον μεμφόμενος, ὅτι βιαιοτέρως ἔπαισε τὴν θύραν, ὡς διαταραχθῆναι τοὺς φιλοσοφοῦντας. Ἐξήμβλωκας.] ἐξέτρωσας. ἐξέβαλες. ἐξαμβλῶσαι δὲ ἰδίως, ἐπὶ τῶν γυναικῶν λέγεται ἀπὸ τῆς τεκτονικῆς θάτερον ἢ κατὰ τὸν τῆς ὠδῖνος καὶ τῆς κυοφορίας νόμον, καὶ φάρμακον ἀμβλίσκειν τὰς γυναῖκας ποιοῦν. ἰδίως δὲ νῦν ἐπὶ φιλοσόφων τὴν φροντίδα. ἐπεὶ καὶ μαιευτικὴν φροντιστὰς ἐκάλουν αὐτούς, ὡς προεῖπον. τοῦ δὲ Σωκράτους λέγοντος ὅτι τέχνην ἔχει τὴν μαιευτικήν, καὶ διὰ ταύτης ποιοῦντος νέους ἀποτίκτειν τὰ νοήματα ἐν τῇ ἑαυτῶν ψυχῇ, τοῦτον νῦν κωμῳδεῖ Ἀριστοφάνης διὰ τοῦ ἐξήμβλωκας. Τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.] ἀντὶ τοῦ, ἐν τοῖς ἀγροῖς. πρὸς τὸ σχῆμα, ὅτι ἀπὸ χρῶνται πόρρω τῆς πόλεως. ἄδηλον δὲ πότερον λέγει. πόρρω τῶν ἀγροίκων αὐτὸς κατοικεῖν, ἢ τοῖς μακρὰν καὶ πολὺ τῆς πόλεως ἀπέχουσι λέγεται γὰρ αὐτὸ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ. τηλοῦ γὰρ οἶκον, βιοτὴν ἐξιδρυσάμην. Ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσι λέγειν.)

ἀλλ' οὐ δυνατόν. δηλονότι ἐπὶ διασυρμοῦ καὶ διαβολῆς ταῦτα παρεισάγει λέγοντα τὸν θυρωρόν. ἀλλότριον γὰρ τῶν φιλοσόφων τὸ βασκαίνειν καὶ φθονεῖν. Ἀνήρετ' ἄρτι.) ἐπύθετο. ἠρώτησεν. ἄρτι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐξ ὑπογυίου ἵνα αὐτοσχεδιάζειν δοκῶσι. διαβάλλει δὲ τοὺς φιλοσόφους ὡς εὐτελῆ ζητοῦντας. διὸ καὶ ταῦτα γελοίου χάριν λέγεται καὶ διὰ γελοίων τὴν Σωκράτους παρίστησιν ἀνερεύνησιν. Χαιρε-
F φῶντα.] τῶν πάνυ γνωρίμων Σωκράτους ὁ Χαιρεφῶν. οὐδὲν δὲ αὐτοῦ διασώζεται τῶν συγγραμμάτων. δοκεῖ δὲ γενέσθαι περίθερμος καὶ σφόδρα ἐχθρεύσας τῷ ἀδελφῷ. καὶ φησὶ Ξενοφῶν Σωκράτην ξυνάγοντα αὐτούς, λέγειν ὡς οὐδ' ἂν ὀφθαλμὸς ὠφέλιμος εἴη, εἰ μὴ συμφωνοῖεν. οὐδὲ χειρῶν οὐδὲ ποδῶν. δήμου δὲ ἦν ὁ Χαιρεφῶν Σφήττιος. τούτῳ καὶ ἡ Πυθία δοκεῖ τὸν περὶ τοῦ Σωκράτους χρησμὸν εἰπεῖν,

Σοφὸς Σοφοκλῆς. σοφώτερος δ' Εὐριπίδης.
Ἀνδρῶν δὲ πάντων, Σωκράτης σοφώτατος.

G Τοῦτον τὸν χρησμὸν ὁμολογοῦντες τῇ κατὰ φιλοσόφων, ψεύδεσθαί φασι τὴν Πυθίαν. τοὺς γὰρ φυσικοὺς χρησμούς, ἑξαμέτρους εἶναι. καὶ ἔστι δὲ παρὰ κωμικῶν τινί. τῷ συγκεχωρῆσθαι τοῦ χρησμοῦ δύναται. ὅτι δὲ καὶ ἄλλοι διὰ τριμέτρων πλείους χρησμοί, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πεζῷ λόγῳ λεχθέντες τῇ Πυθίᾳ, τὸ μὲν καὶ ἐπ' ἐμοῦ μέχρι καὶ νῦν κεχρηκέναι τὸ Πύθιον οὕτω, παρέσται λέγειν, ἀλλὰ τῶν ἀρχαίων περὶ ἀδύσματος ἕνεκα χεῖρον οὐδὲν μνημονεῦσαι. τοῦτο μὲν γὰρ ἐπὶ τῷ φέρεται

ἔστι χρησμὸς ἐξενεχθεὶς ὑπὸ τῆς Πυθίας. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ λευκαῖς κόραις. ἐν Αἴτνῃ δὲ Γοννατᾶ Ἀπόλλωνος ὁ δοθεὶς Πέλοπι αἰτοῦντος αὐτὸν ἀνάθημα τοῦ θεοῦ τῆς ἅρπας τῆς χρυσῆς ἕτερα παρέχοντα κειμήλια. ἔστι δὲ οὕτως. Ὃ βούλομαι δός μοι· δίδου δὲ ὃ μὴ θέλω. φέρει δὲ τὸν χρησμὸν τοῦτον Ἀντικλείδης ἐν τοῖς νόστοις. καὶ ἑτέρους πλείστους ἄν τις ἔχοι λέγειν τοιούτῳ ἐξενεχθέντας μέτρῳ.

Ψύλλας ὁπόσους ἅλλοιτο.] ψύλλαν μὲν ἀττικῶς. ὃν ἡμεῖς ψύλλον καλοῦμεν. τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτο. τὸ πήδημα τῆς ψύλλης διαμετρῆσαι τοῖς αὐτῆς τῆς ψύλλης ποσὶν, ὁπόσους τούτους πηδήσειε. δῆλον δὲ, ὅτι ταῦτα φησὶ διασύρειν βουλόμενος τὰ τῶν φιλοσόφων ζητήματα, ὡς ἰσχνὰ, καὶ λόγου μηδενὸς ἐχόμενα. διὸ καὶ τὰ ἑξῆς, γελοίου χάριν αὐτῷ λέλεκται.

Δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρὺν,
Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σωκράτους ἀφήλλατο,
Στ. Πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε; Μα. Δεξιώτατα.
Κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν,
Ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε.
Κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν Περσικαί.
Ταύτας ὑπολύσας, ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.
Στ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.
Μα. Τί δῆτ' ἂν, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
Φρόντισμα; Στ. Ποῖον; ἀντιβολῶ κάτειπέ μοι.
Μα. Ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος,
Ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας
Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.
Στ. Τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;
Μα. Ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
Στενόν. διὰ λεπτοῦ δ' ὄντος αὐτοῦ τὴν πνοὴν
Βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου.
Ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον,
Τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.
Στ. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
Ὦ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
Ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν, ἀποφύγοι δίκην,
Ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.
Μα. Πρώην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
Ὑπ' ἀσκαλαβώτου. Στ. τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.

Nam fortè Charephontis admomorderat
B *Supercilium, atque inde inſiluerat in caput*
Socratis. ST. *Et quomodo iſthuc menſus eſt ſenex?*
DI. *Dexterrimè: nam ceram liquefecit, & ei*
Duos immerſit capti pulicis pedes:
Refrigerato calceamenta annata ſunt:
Quibus detractis ſpacium rei dimenſus eſt.
ST. *Proh Iuppiter, quæ hæc animorum eſt ſubtilitas?*
C DI. *Quid verò, ſi alterum Socratis hîc audias*
Commentum? ST. *Quodnam illud? dic obſecrò mihi.*
DI. *Interrogabat ipſum Charepho ille Sphettius,*
Vtrum ſtatueret culices ore ſonum edere,
An podice. ST. *Et quid ille reſpondit homini,*
De culice? DI. *Aiebat inteſtinum eſſe culicis*
D *Anguſtum, quod cùm ſit prætenue, ſpiritum*
Quodam impetu rectà perrumpere podicem.
Inde adiacere inteſtino quiddam cauum,
Et vi flatus actum ſonare podicem. (ba eſt?
ST. *Ergò, quantum intelligo, culicum podex, tu-*
Beatum, qui illud inteſtinum repperit.
Næ facile iudicium effugiat aliquis reus:
Quiſquis culicis inteſtinum dignouerit.
E DI. *Pridem etiam alio commento ſpoliatus fuit*
A fele. ST. *quo pacto? dic mihi.* DI. *cũ inquireret*

Σχόλια. Τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρὺν.] ἰστέον ὅτι αὐτοπροσώπως εἰσῆγον τοὺς κωμῳδουμένους. καὶ ὅτι γελοίου χάριν παρείληφε τοῦτο. αὐτίκα γοῦν οὐδὲ ἄλλου τινὸς ἐμνημόνευσε μέρους τοῦ σώματος, ἢ τοῦ ἐν ἑκατέρῳ γελοίου. ὁ μὲν γὰρ μεγάλας εἶχε τὰς ὀφρῦς ὁ Χαιρεφῶν. ὁ δὲ φαλακρὸς ἦν ὁ Σωκράτης. Τὼ πόδε.] δυϊκὸν τὼ πόδε, ἐπὶ τῆς ψύλλης κακῶς. λέγεται γὰρ ἓξ ἔχειν πόδας. ψυγείσῃ δὲ ἀντὶ τοῦ θανούσῃ. Περσικαί.] εἶδος ὑποδήματος αἱ Περσικαὶ, ὡς καὶ Ἡρόδοτος. ἐπεὶ καὶ δένδρου ὄνομά ἐστι Περσική, διὸ καὶ περιέφυσαν εἶπεν ὡς ἐπὶ δένδρου. ἔστι μὲν γὰρ καὶ δένδρον. ἔστι δὲ καὶ ὑποδημάτων εἶδος γυναικείων. διὸ ἐπιφέρει, ὑπολύσας. διὰ δὲ τὸ δένδρον, παίζων περιέφυσαν εἶπεν. Ταύτας ὑπολύσας] ἀδύνατον. οὔτε γὰρ ὑπόδημα δύναται φορέσαι ψύλλα, οὔτε ὑπολύσασθαι, οὔτε μετρῆσαι τῷ προσπλασθέντι κηρῷ τοῖς ποσὶ τὸ διάστημα τοῦ ὑποδήματος. ἀλλ' ἀδύνατον ἀδυνάτῳ ἐπήγαγεν. οὔτε γὰρ τὰ ὑποδήματα ἐκ κηροῦ φῦναι φύσιν ἔχει, οὔτε τῶν τῆς ψύλλης ποδῶν ταῦτα δυνατὸν ἦν ἐξελεῖν καὶ διαμετρῆσαι τῷ τοῖς ποσὶν αὐτῆς προσπλασθέντι κηρῷ τὸ διάστημα τοῦ ὑποδήματος. Σφήττιος ἀπὸ δήμου τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Ὁπότερα τὴν γνώμην.] ἀντὶ τοῦ πῶς διανοεῖται καὶ διαλογίζεται περὶ τῶν ἐμπίδων. τὸ δὲ ὁπότερα ἀντὶ τοῦ ποτέρως. ἐμπίδας δὲ, ὡς ἡμεῖς κώνωπας καλοῦμεν. οἱ δὲ, εἶδος κώνωπος περιττότερον ζώνην (vel, ζωὴν) ἔχοντος. Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν.] ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦ στόματος φθέγγεσθαι καὶ βοᾶν, ἢ διὰ τοῦ ὀρροπυγίου. τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ζώων, τροφὴν μὲν λαμβάνει στόματι. φθέγγεται δὲ αὐτῷ οὐκέτι. καὶ γάρ ἐστιν ἐκ τῶν τεττίγων τοῦτο καὶ τῶν ἀκελάδων ἰδεῖν. ἃ καὶ οὕτω προσηγορεύθησαν, ἐπεὶ ἐν αὐτοῖς τὸ κέλαδον ἔχουσιν. οὕτω γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ζῶα πάντα διὰ τοῦ στήθους τὴν φωνὴν προΐεται. εἰ γὰρ τοῦτο λάβοιο, καὶ οὔτε φθέγξαιτο τὸ ἀκέλαδον, οὔτε ὁ μουσικὸς καὶ λαλὸς τέττιξ ἔτι προΐοι φωνήν. τῆς αὐτῆς γὰρ καὶ ὁ τέττιξ ἐστὶ φύσεως. καὶ τὰ τοιαῦτα ζῶα, καλεῖται μὲν παρά τισι βομβύκια. καλεῖται δὲ καὶ ἔντομα, ὅτι κατὰ τὴν ῥάχιν ἐκτέτμηται. ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐπὶ τῶν σφηκῶν καὶ κανθάρων καὶ ἀκελάδων, καὶ τῶν τεττίγων μάλιστα. διὸ καὶ φθέγγεσθαι ἀξιοῦσιν αὐτά. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός.] τοιαύτη γάρ. κατὰ μὲν ἀνώτατον καὶ πρὸς τὸ ἄκρον κοίλη ἡ σάλπιγξ. τὰ κάτω δὲ, στενή. διὸ καὶ ὀξὺ ᾄδει. Τοῦ διεντερεύματος.] τοῦ ἐρωτήματος τοῦ διὰ τοῦ ἐντέρου. τοῦ ἐπινοήματος ἢ τῆς λύσεως τοῦ μαθήματος τοῦ περὶ τοῦ ἐντέρου καὶ ἐμπίδος. ἐπειδὴ δὲ περὶ τῆς τῆς ἐμπίδος ἐντέρου λέγει, ἔπαιξε παρὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Σωκράτους λόγον τὸν περὶ τῆς ἐμπίδος ἐντέρου. Γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη] ἀντὶ ἐστερήθη, ἐμποδισθεὶς ὑπὸ ἀσκαλαβώτου ὁ Σωκράτης. λέγεται δὲ καὶ ἀσκαλαβώτης καὶ γαλεώτης.

BISETVS. Ἀσκαλαβώτου] περὶ τούτων οὕτως ὁ Σουίδας.

σωΐδας. ἀντιλαβόντος δὲ γαλεώτης, ὃ ζωΰφιον ἐοικὸς σαύρᾳ, ἐν τοῖς τοίχοις τῶν οἰκημάτων ἀνέρπον. ἀλλ' A ἑκάτερον ἐνταῦθα οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ αὐτὸ γαλῆν, τουτέστιν αἴλουρον.

Μα. Ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς,
Καὶ τὰς περιφορὰς, εἶτ' ἄνω κεχηνότος,
Ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.
Στ. Ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.
Μα. Ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.
B Στ. Εἶεν. τί οὖν πρὸς τἄλφιτ' ἐπαλαμήσατο;
Μα. Κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
Κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβὼν,
Ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο.
Στ. Τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;
C Ἄνοιγ' ἄνοιγ' ἀνύσας τὸ φροντιστήριον,
Καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτη.
Μαθητιῶ γὰρ, ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.
Ὦ Ἡράκλεις, ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;
Μα. Τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι;

Lunæ vias & ambitus: & intuens
Cælum ore hiaret: forte è tecto deſuper
Felis cacauit nocturnus. ST. *Gaudeo equidem,*
Quòd felis percacauit iſtum Socratem.
DI. *Heri nobis nihil cœna fuit ſub veſperam.*
ST. *Eſto, ſed quidnam iſte ad farinas repperit?*
DI. *In menſa ſparſit exilem cinerem: & veru*
Incuruato, mox apprehendit circinum,
Et pallium è palæſtra furtim ſuſtulit.
ST. *Quid ergo Thaletem illum miremur amplius?*
Aperi, aperi ludum hunc mihi literarium:
Et Socratem mihi monſtra quàm citiſſimè:
Nam diſcere geſtio. Quin aperis oſtium?
Proh Hercules, cuiuſmodi hæ ſunt beſtiæ?
DI. *Quid mirare? cui ſimiles eſſe videntur hi?*

Σχόλια. Ἀπὸ τῆς ὀροφῆς.] καὶ ἀρσενικῶς ὁ ὄροφος καὶ θηλυκῶς ἡ ὀροφή. ὡς τὸ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ πτερά. καὶ ἐν Λυσιστράτῃ καὶ ἐν Σφηξὶν ὀροφὴν θήσω. Ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν.] λελαθότως σκώπτει τὸν τῶν φιλοσόφων βίον, ὡς ἄδειπνον καὶ ταλαίπωρον, διὰ τὸ εἰς αὔξησιν καὶ τῆς χειρὸς συντεχνεῖσθαι. εἶτα μέχρι τῆς ἑσπέρας ἀναμένοντες φαγεῖν, οὐδὲ τότε παρεσκευασμένον οὐδὲν εἶχον.

D

BISETUS. Ἐπαλαμήσατο] ἐτεχνήσατο, ἐμηχανήσατο. παλαμᾶσθαι κυρίως τὸ διὰ τῆς παλάμης, ὅ ἐστι χειρῶν τι ποιεῖσθαι. μεταφορικῶς δὲ τὸ τεχνᾶσθαι, καὶ μηχανᾶσθαι δηλοῖ.

E

Σχόλια. Λεπτὴν τέφραν.] ἰσχνὴν σποδόν. οὐχ ἁπλῶς δὲ τὸ λεπτὴν προσέθηκε πρὸς τὴν ὁμοίωσιν τῶν ἀλφίτων καὶ τὰ παραπλήσια. ἰσχνὴν δὲ τέφραν, τὴν ἐκ τῶν κεκαυμένων ξύλων κόνιν. ὁ μὲν τεχνικὸς δὲ τὸ λεπτὴν προσέθηκε πρὸς τὸ ταύτην δεῖξαι παραπλήσιον τοῖς ἀλφίτοις. Κάμψας.] καμπύλον ποιήσας, ὥσπερ ἐγκρίνων εἶδος. ὀρθοὶ γὰρ οἱ ὀβελίσκοι καὶ οἱ ... αὐτὸ ἑτέρως ... ὀβελίσκον ἐποίησεν. ἀλλ' ἐπεὶ οὐδὲ σῶμα ἦν οὐδὲν, πρὸς τὸ ὀβελίσκου δεῖσθαι. πρὸς δὲ τὸ λαθεῖν, καὶ ἁρπάσαι τι καὶ κατασχεῖν τὸ ... τοῦτον ἦν χρήσιμον. ἐπεὶ δὲ μᾶλλον εἰπεῖν ὅτι ὑφείλετο ὀρθὸν ὄντα φησὶ τὸν ὀβελίσκον ἔκαμψεν ἵνα δι' αὐτοῦ δυνηθῇ κλέψαι τὸ ἱμάτιον. τοιαῦτα γὰρ εἰσὶ ἀλιευτικὰ μηχανήματα, ἵνα ῥᾳδίως πόρρωθεν ἁρπάσωσιν ὃ βούλονται. Εἶτα διαβήτην λαβών.] ὄργανον ἐστὶ διαβήτης, πολλαῖς εὔχρηστον τέχναις, τῇ ... παρεσκευασμένον. τοῦτο τὸ ἓν ἐντιθέντες μέρος καὶ τὸ ἕτερον περιάγοντες καὶ γράφοντες τὸ ὑποκείμενον, τὸ ἴσον τηροῦσι διάστημα τοῦ κύκλου ἐκ τοῦ κέντρου.

F

G Ἐκ τῆς παλαίστρας.] ὅμοιον τῷ ὑπὸ Εὐπόλιδος ῥηθέντι περὶ Σωκράτους. Στησίχορου πρὸς τὴν λύραν οἰνοχόην ἔκλεψεν. ἐμφαίνει δὲ διὰ τούτου ὅτι παίδων ἤρα ὁ Σωκράτης. ἐν ταῖς παλαίστραις γὰρ τὰ πολλὰ ἐξητάζοντο ἵνα αὐτοὺς ἴδῃ. Ὑφείλετο.] τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν ἐπήγαγεν. ἔδει γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν μετέβαλεν αὐτὸν εἰς τὰ ἄλφιτα. ἄλλως. δέον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν καὶ ... τινας προσέχοντας ... ἐπενοήσατο καὶ σχήματά τινα ἐπενόησεν, εἰς ἃ πάντων ἡμῶν ὁ νοῦς καθάπερ κεχηνὼς τροφῆς ..., ἐπήνεγκεν ὅτι ἀπὸ τῆς παλαίστρας ἔλαβε τὸ ἱμάτιον. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς περὶ τὰς παλαίστρας τῶν παίδων ἕνεκα διατρίβοντα. ἐκεῖ γὰρ ἐφοίτα ὡς γυμνοὺς τοὺς παῖδας ὁρῶν. ἄλλως. ἐπειδὴ οἱ τὰ γεωμετρικὰ θεωρήματα διδάσκοντες διαβήταις γράφουσι ταῦτα, φησὶν ὅτι ὀβελίσκον κάμψας καὶ διαβήτου σχῆμα διαλαβὼν πάντας πρὸς αὐτὸν ἐπαγόμενος, ὑφεῖλε τὸ ἱμάτιον. Τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν.] οὗτος ἐγένετο τῶν ἑπτὰ σοφῶν εἷς Μιλήσιος. ὃς πρῶτος τὰ περὶ οὐρανὸν ἐξεῦρε. παρατηρητέον δὲ, ὅτι ἀπ' εὐθείας τῆς ὁ Θαλῆς ὡς Ἑρμῆς, Ἑρμῆν Θαλῆν. καὶ Ἑρμέας, ὡς Θαλέας. διχῶς δὲ τοὔνομα ἐκφωνητέον. βαρύτονον μὲν, Θάλης ὡς Χρέμης, οὗ ἡ γενικὴ, Θάλητος ὡς Χρέμητος, Θάλητι Θάλητα. ὡς τὸ Θάλητα χρημάτων ἐλεύθερον. οἱ δὲ καὶ περισπωμένως Θαλῆς, ὡς Ἑρμῆς. καὶ Θαλοῦ, ὡς Ἑρμοῦ. ἄλλως. ὁ Θαλῆς οὗτος Μιλήσιος ἦν, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, οὗτος ἄκρος μηχανικὸς ἦν. στρατεύσαντος γὰρ Κροίσου πρὸς Κῦρον, καὶ μὴ δυναμένης τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ διαβῆναι τὸν Ἅλυν ποταμὸν μέγιστον ὄντα, τοιόνδε τι μηχανᾶται. ἄνω τῆς στρατιᾶς ἰὼν τέμνει τὸν ποταμὸν ἑτέρωσε ῥεῖν. οὐ πάντα, ἀλλὰ τὸ ῥεῖθρον αὐτοῦ σχισθὲν, τὸ μὲν εἰς τὴν ἀρχαίαν πορείαν ἐχώρει. θάτερον δὲ ὑπ' ἀγκάλης εἶχε τὴν στρατιάν. καὶ οὕτως ἐπεραιώθησαν. ἐποίησε δὲ τὴν ὡς δύο τομὴν, ἵνα καὶ ἐπανιόντες περαιωθῶσιν. Μαθητιῶ] ἀντὶ τοῦ μαθεῖν ἐπιθυμῶ. Ὦ Ἡράκλεις.] ὑπενόησε γὰρ τὸ προσαχθὲν ὁ φιλόσοφος, καὶ ἀνέῳξε τὰς θύρας. ὁ δὲ εἰσελθὼν καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ὠχροὺς καθημένους, ὡς ἀνθρώπων μορφὰς μὲν ἔχοντας, τεθαύμακε μὲν διὰ ὄψεις διὰ τὴν ὠχρότητα ἔχοντας. ὁρᾷ δὲ ὡς φιλοσόφους κεκμηκότας στραφέντος τοῦ ἐγκυκλήματος.

Στρ. Τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι τοῖς Λακωνικοῖς. A
Ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιί;
Μα. Ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς. Στρ. Βολβοὺς ἄρα
Ζητοῦσι; μή νυν τουτό γε φροντίζετε.
Ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί.
Τί γὰρ οἵδε δρῶσιν, οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες; B
Μα. Οὗτοι δ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν τάρταρον.
Στρ. Τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;
Μα. Αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
Ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ 'κεῖνος ἡμῖν ἐπιτύχῃ.
Στρ. Μήπω γε, μήπω γ'. ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα C
Αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.
Μα. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
Ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν γ' ἐστὶ χρόνον.
Στρ. Πρὸς τῶν θεῶν τί γὰρ τάδ' ἐστὶν εἰπέ μοι.
Μα. Ἀστρονομία μὲν αὑτηί. Στρ. τουτὶ δὲ τί;
Μα. Γεωμετρία. Στρ. τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;
Μα. Γῆν ἀναμετρεῖσθαι. Στρ. Πότερα τὴν κληρουχικήν; D
Μα. Οὔκ. ἀλλὰ τὴν σύμπασαν. Στρ. Ἀστεῖον λέγεις.

ST. Lacedæmoniis ſimiles, captiuis è Pylo.
Sed terram cur ita intuentur cernui?
DI. Hi quæritant ea, quæ ſunt terra. ST. *Quæritant*
Igitur bulbos. At pueri, huius rei ne ſatagite.
Ego enim noui melius, vbi ſint magni & boni.
Sed hi quid agunt obſtipo proni vertice?
DI. Erebum iſti inquirũt, & quæ ſubſunt Tartaro.
ST. At podex illorum cur ita ſurſum aſpicit?
DI. Addiſcit vltrò contemplari ſydera.
Sed ingredimini, ne is fortè in nos incidat.
ST. Minimè, minimè inquam: ſed maneant hic, vt meum
Cum ipſis communicem quoddam negocium.
DI. At ipſis intolerabile prorſus eſt, diu
Morari in aere. ST. *Per Deum te quæſo, dic*
Mihi, quid hæc ſint? DI. *Aſtronomia hæc eſt.* ST. *ſed quid hoc?*
DI. Geometria. ST. *ſed quam ad rem ſiet hoc vtile?*
DI. Ad metiendum terram. ST. *Eam nè, quæ datur*
Sortito? DI. *Non, ſed ad vniuerſam.* ST. *Lepidè ais.*

Σχόλια. Τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι.] Πύλος, χωρίον τῆς Λακωνικῆς. ἔνθα Κλέων στρατηγήσας, ἔλαβεν αἰχμαλώτους προκατασχόντος τὸν πόλεμον Δημοσθένους καὶ Νικίου. εἰκὸς οὖν τούτους καὶ διὰ τὸν αἰχμαλωτισμοῦ φόβον καὶ διὰ τὸ πολλὰς μὲν ἡμέρας πεπολιορκῆσθαι ἐν ἐρήμῃ νήσῳ καὶ ἀφ' ἧς οὐδὲ ἐν τῶν ἐπιτηδείων ἦν λαβεῖν, πολλῷ δὲ καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν συγκλεισθῆναι χρόνῳ δεδεμένους ἐν ξύλῳ, ὠχρούς τε καὶ ἰσχνούς, καὶ δυσειδεῖς γεγονέναι. ἰστέον δὲ ὅτι τρεῖς ἐπωνυμίας εἶχε τότε. Πύλος. Κορυφάσιον. Σφακτηρία. ἄλλως. Πύλος, νῆσος πλησίον Πελοποννήσου. ταύτην ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ [illegible] προκαταλαβὼν ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, φρούριον ᾠκοδόμησεν. ὅθεν ἐξορμώμενος, τὴν παραλίαν ἐδῄου τῆς Λακωνικῆς, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὖν καταλῦσαι τὸ φρούριον θέλοντες ἐπέπλευσαν τῇ νήσῳ. καὶ παραταξάμενοι, ἄνδρας [illegible] ἐντὸς τοῦ φρουρίου κατέλιπον. Ἀθηναῖοι οὖν ἔπεμψαν πολλήν τινα στρατιὰν κατὰ τῶν ἀνδρῶν τούτων μετὰ Κλέωνος στρατηγοῦ. ἐλθὼν οὖν ὁ Κλέων, μετὰ τῆς στρατιᾶς, καὶ πλεῖστον χρόνον τούτους πολιορκήσας, ὕστερον παρεστήσατο καὶ αἰχμαλώτους λαβὼν, Ἀθήναζε ἤγαγεν. οἱ, διά τε τὸν πολὺν λιμὸν ὃν ὑπέστησαν διὰ τῆς πολιορκίας, καὶ διὰ τὸ κατακλεισθῆναι Ἀθήνησιν εἰς εἱρκτὴν, πάνυ ὠχροὶ ἦσαν. Ἀτὰρ τί ποτε.] διὰ τί ἄρα. εἰσελθὼν δὲ, ἐπὶ συνουσίᾳ κατέλαβε τοὺς περὶ Σωκράτην καθημένους. ἅτε φροντίζοντας περὶ τῆς ἐμπίδος. καὶ συγκεκυφότας εἰς γῆν. Βολβούς.] τὰ λεγόμενα ὕδνα. ἅ τινα τὴν γῆν σκάπτοντες εὑρίσκουσιν οἱ ἄνθρωποι. Ἐγὼ γὰρ οἶδ'.] ὡς ἀγροικός φησιν εἰδέναι τῶν περὶ Σωκράτην ἀκριβέστερον, ἔνθα οἱ βολβοὶ φύονται. Οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες.] τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν ἄγαν φροντίζοντων. καὶ περὶ τὴν διάνοιαν ἐχόντων σχήματα. Ὅμηρος. στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας. Ἐρεβοδιφῶσιν.] τὰ ὑπὸ ἔρεβος διφῶσι. τουτέστι τὰ ὑπὸ γῆν ζητοῦσι. ἐρευνῶσιν ἐξετάζουσι. τάρταρος δὲ ἐστὶν ὁ ὑπὸ γῆν κατώτατος τόπος. Τί δῆθ' ὁ πρωκτός.] ἴσως ἐγέλασεν τοῦτο εἰληφὼς διὰ τῆς ἐμπίδος. ἐπεὶ κατεσκεύασε διὰ τοῦ πρωκτοῦ ᾄδειν ἔλεγον. ἀστρονομεῖν διδάσκεσθαι λέγει. ἀνάγκη γὰρ συγκεκυφότων αὐτῶν καὶ εἰς γῆν ὁρώντων, ἄνω τὸν πρωκτὸν βλέπειν. Ἀλλ' εἴσιθ' ἵνα μὴ 'κεῖνος.] κατὰ τὸ σιωπώμενον ἄλλων ἐξεληλυθότων ἐκ τοῦ φροντιστηρίου, τοῖς φιλοσόφοις φησίν, ὅτι εἴσιτε ἀντὶ τοῦ εἰσέλθετε ἵνα μὴ ὁ Σωκράτης εὕρῃ ἡμᾶς ἐνταῦθα διατρίβοντας. τὸ δ' ἐκεῖνος, κατ' ἐξοχήν. ἄλλως. τὸ ἐκεῖνος τὸ αὐτός, ἀντὶ ὀνομάτων παραλαμβάνουσι. καὶ Ὅμηρος παρεισάγει τὴν Θέτιν λέγουσαν, τόττη μ' ἐκεῖνος ἀνώγει μέγας θεός. καὶ παρὰ Πυθαγορείοις τὸ αὐτὸς ἔφα, τουτέστιν ὁ Πυθαγόρας. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς αὐτός. ἤγουν ὁ Σωκράτης. E F

Bisetus. Ἐπιμεινάντων] ἀντὶ τοῦ ἐπιμενέτωσαν. τοῦτο δὲ Ἀττικόν.

Σχόλια. Πρὸς τῶν θεῶν τί ταῦτα.] εἰσελθὼν ὁ πρεσβύτης ὁρᾷ τὰ τῶν φιλοσόφων σκεύη. ἄβακα ἢ σφαῖραν, ἢ ζωγραφίαν καὶ ἐρωτᾷ τί ἐστι. τουτὶ δὲ τί. διαγράμματά τινα καὶ πίνακας δείκνυσιν ἀστρονομικῶν καὶ γεωμετρικῶν. Πότερα τὴν κληρουχικήν.] ὡς ἄγροικος ταῦτά φησι. τὴν κληρουχικὴν τὴν ὑπὸ κλήρου διδομένην τῶν πολιτῶν. ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνοντες πόλιν πολεμίαν, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐκβάλλοντες, κλήρῳ τὴν γῆν αὐτοῖς διένεμον. ἢ κληρουχικὴν ἐνταῦθα λέγει τὴν γεωργικήν. κληροῦχοι γὰρ οἱ γεωργοί, διὰ τὸ τοὺς Αἰγυπτίους κλήρῳ μερίζειν τὴν αὐτῶν γεωργίαν. G

Τί γὰρ

Τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον.
Μα. Αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;
Αἵδε μὲν Ἀθῆναι. Στ. τί σὺ λέγεις; οὐ πείθομαι,
Ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.
Μα. Ὡς τοῦτ' ἀληθῶς, Ἀττικὸν τὸ χωρίον.
Στ. Καὶ ποῦ Κικυννεῖς εἰσὶν οὑμοὶ δημόται;
Μα. Ἐνταῦθ' ἔνεισιν. ἡ δέ γ' Εὔβοι' ὡς ὁρᾷς
Ἡδὶ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.
Στ. Οἶδ'. ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.
Ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων ποῦ 'στιν; Μα. Ὅπου 'στιν; αὑτηί.
Στ. Ὡς ἐγγὺς ἡμῶν. τοῦτο πάνυ φροντίζετε,
Ταύτην ἀφ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόρρω πάνυ.
Μα. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε νὴ Δί'. Στ. Οἰμώξεσθ' ἄρα.
Φέρε τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;
Μα. Αὐτός. Στ. τίς αὐτός; Μα. Σωκράτης. Στ. Σώκρατες.
Ἴθ' οὗτος ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα.
Μα. Αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον. οὐ γάρ μοι σχολή.

A *Nam hoc commentum populare eſt, & perquam utile.*
DI. *Hic uniuerſa terra eſt ambitus: viden?*
Hæ ſunt Athenæ. ST. *Quid ais? non credo: quia*
Hic nuſquam video conſidentes iudices.
DI. *Atqui veriſſimum hoc eſt Atticum ſolum.*
B ST. *Et ubi ſunt populares mei Cicynnij?*
DI. *Hic inſunt. Hæc Eubœa eſt, ut tumet vides:*
Ea admodum eſt diſtracta in longitudinem.
ST. *Scio, nam à Pericle & nobis distracta eſt malè.*
Sed ubinam Lacedæmon ſita 'ſt? DI. *Iſthic ſita 'ſt.*
ST. *Vt prope nos adiacet: at vos huc incumbite,*
C *Vt illam à nobis ducatis longiſſimè.*
DI. *Sed, per Iouem, fieri nequit.* ST. *Ergò flebitis.*
Age verò, quiſnam hic eſt, qui Calatho inſiſtit huic?
DI. *Ipſe 'ſt.* ST. *Quis ipſe?* DI. *Socrates.* ST. *Hem Socrates?*
D *Abi tu & alto clamore illum huc mihi voca.*
DI. *Tute ipſe voca: nam mihi nunc non eſt ocium.*

Σχόλια. Τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικόν.] οἴεται γὰρ πρὸς γεωμετρίαν εἶναι τὸ ἀξίωσιν, ἢ τοιοῦτόν τι δημοφιλὲς μάθημα τῷ δήμῳ συμφέρον. Αἵδε μὲν Ἀθῆναι.] χωρογραφίαν δεικνύουσιν αὐτῷ τὰς πόλεις ἐνθένδε τῆς γῆς, οἱ μοι δημόται, [illegible] E καθ' ἐρώτησιν [illegible] ἐν ἀποφάσει [illegible] τὸ ἑξῆς, ὡς τοῦτ' ἀληθῶς ἐν ἐρωτήσει. ὡς τοῦτό σοι δοκεῖ Ἀττικὸν χωρίον, ἐν ᾧ καθήμενοι δικάζουσιν. Ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ.] κατηγορεῖ Ἀθηναίων ἐνταῦθα, ὡς [illegible] δικαστὰς [illegible], καὶ τοῦ στρατεύειν ἀμελούντων. τοῦτο δὲ καὶ Δημοσθένους ἐστὶν ὅτι ποιεῖ. Ἡ δὲ] αὕτη ἡ [illegible]. Τὸ δὲ παρατέταται μακρὰ διὰ τὸ σχῆμα [illegible] ἐπιμήκης τῆς θέσεως. διὸ καὶ Μάκρις ἐκαλεῖτο [illegible] δὲ ἡ Μάκρις αὐτὴ διὰ [illegible] καὶ ὁ ποιητὴς αὐτῆς Μακρεύς. [illegible] F καὶ [illegible], [illegible] δὲ διὰ τὸ [illegible] Μάκρις, καὶ τῶν Κυκλάδων μία ἡ Ἴκαρος. ἀφ' ἧς τὸ [illegible] καὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος. Ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη.] [illegible] πλείονα φόρον παρέχουσα [illegible] καὶ [illegible] Ἀθηναῖοι κρατήσαντες αὐτῆς. πρὸς τὸν χρόνον δὲ [illegible] τὸ σχῆμα τῆς λέξεως [illegible] τοῦ φιλοσόφου. ἐπολιόρκησαν δὲ αὐτὴν Ἀθηναῖοι μετὰ Περικλέους. [illegible] Χαλκιδέας. καὶ Ἐρετριέας [illegible] G [illegible] Περικλέους δὲ στρατηγοῦντος [illegible] φησι Φιλόχορος. καὶ τὴν μὲν ἄλλην [illegible] κατέσχον Ἀθηναῖοι. Περικλῆς γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τοὺς Ἀθηναίους ἐποίησεν ἐν πολέμῳ νικήσας τοὺς Ἀβαντας. διὸ παρετάθη τοῖς φόροις καὶ ἐπεφορτίσθη.

ὡς τῶν Ἀθηναίων ἐπιτεινάντων τοὺς φόρους αὐτῇ. ἄλλως. τοῦτό φησιν ὁ Στρεψιάδης οὐ νοήσας τὸ παρὰ τοῦ μαθητοῦ λεχθὲν τὸ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ, [illegible] ὁ μὲν γὰρ τοῦτο εἴρηκεν, ὅτι μακρὰ καὶ ἐπιμήκης E ἡ Εὔβοια. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ [illegible] τοῦτο φόρου ἐξέλαβε. παραστρατηγὸς γὰρ Περικλῆς τὴν Εὔβοιαν ἐξέτεινε τοὺς αὐτῆς πόρους [illegible]. ταῦτα ἔδοξε τῷ Στρεψιάδῃ νοεῖν τὸ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ. καὶ διὰ τοῦτό φησιν, οἶδα. ὑπὸ γὰρ ἡμῶν καὶ Περικλέους παρετάθη. Τοῦτο πάνυ φροντίζετε.] τοῦτο λέγει, ὅτι [illegible] Ἀθηναῖοι. [illegible] μέγα. ἀντὶ τοῦ [illegible]. τὸ δὲ φροντίζετε, ἀντὶ τοῦ μεταβουλεύεσθε. ἐγγὺς ἡμῶν, διὰ τοῦτό φησι διὰ τὸ ἐν χωρογραφίᾳ [illegible] παρεῖναι. ἐπεὶ [illegible] εἰσὶν αὐτοῖς [illegible]. Φέρε τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς F κρεμάθρας.] ἀντὶ τοῦ ὑπό. Ἀττικὴ δὲ ἡ σύνταξις. κατὰ δὲ διάνοιαν [illegible] προστακτικόν, σημαίνει πλεονάκις τὸ φέρε. νῦν μὲν οὖν τὸ ἄγε δηλοῖ. ἐν ἄλλοις δὲ σημαίνει ἄλλοτι, ὥσπερ Δημοσθένης. φέρε ἂν ἡμᾶς ἀπαιτήσωσιν οἱ Ἕλληνες ὃν νῦν παρήκαμεν καιρόν. ἐνταῦθα γὰρ βούλεται λέγειν. ὅτι ὑπερεθέμεθα. κρεμάθρα δὲ λέγεται, διὰ τὸ μετέωρον εἶναι αὐτὴν κρεμαμένην. ἐστὶ δὲ σκεῦος εἰς ὃ τὰ περιττεύοντα ὄψα εἰώθαμεν ἀποτίθεσθαι. ἄλλως. παρεγκύκλημα. δεῖ γὰρ κρεμᾶσθαι τὸν Σωκράτην ἐπὶ κρεμαστῆς καθήμενον. G καὶ τοῦτον εἰσελθόντα καὶ θεασάμενον αὐτόν, οὕτω πυθέσθαι. κρεμαστὴ δὲ λέγεται, διὰ τὸ οὕτως αὐτὴν [illegible] μετέωρον εἶναι κρεμαμένην. γελοίου δὲ χάριν, ἐν τῷ τοιούτῳ περιάγουσιν αὐτὸν σχήματι. Αὐτός.] τιμῶν τὸν διδάσκαλον [illegible] τὸ ὄνομα. Ἀναβόησον.] τῷ μαθητῇ λέγει ὁ Στρεψιάδης καὶ τοῦτο. [illegible] ἀκουσέ μου, αὐτὸς σὺ βόησον.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ γʹ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Bisetus. Ὁ Στρεψιάδης τὸν Σωκράτην καλεῖ, τῆς ἑαυτοῦ παρουσίας αἰτίαν αὐτῷ δηλοῖ, τὴν τῆς μαθήσεως ἐπιθυμίαν, καὶ μισθὸν ὑπισχνεῖται.

Στρ. Ὦ Σώκρατες.

Ὦ Σωκρατίδιον. Σω. τί με καλεῖς ὦ 'φήμερε. B

Στρ. Πρῶτον μὲν ὅ, τι δρᾷς ἀντιβολῶ κάτειπέ μοι.

Σω. Ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.

Στρ. Ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς.

Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ. Σω. Οὐ γὰρ ἄν ποτε

Ἐξηῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα. C

Εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα, καὶ τὴν φροντίδα

Λεπτὴν καταμίξας ἐς τὸν ὅμοιον ἀέρα.

Εἰ δ' ὢν χαμαὶ, τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν,

Οὐκ ἄν ποθ' ηὗρον. οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ

Ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος

Πάσχει δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.

Στρ. Τί φῄς; ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' εἰς τὰ κάρδαμα; D

Ἴθι νυν κατάβηθ' ὦ Σωκρατίδιον ὡς ἐμὲ,

Ἵνα μ' ἐκδιδάξῃς ὧν περ οὕνεκ' ἐλήλυθα.

ACTVS I. SCENA III.

STREPSIADES, SOCRATES.

ST. Hem Socrates.

Hem Socratiſce. SO. Quem vocas tu, qui in diem es?

ST. Quaſo te, dic hoc primum mihi, quid rei geras.

SO. In aere incedo, & Solem ſic intuor.

ST. Deinde ex alto calatho deſpectas Deos:

Nequaquam verò è terra. SO. At enim nunquã ego prius

Sublimiora inueſtigaui, vt decet,

Niſi ſuſpenſa foret animi intelligentia,

Et cogitatio tenuis in aerem

Conſimilem permiſta. At ſi humi conſiſterem,

Et, quæ ſupra, deorſum contemplarer, nihil

Vnquam ſubtile reperirem. Etenim vi ſua

Tellus humorem noticiæ ad ſe detrahit:

Quod idem ſolet accidere, vt aiunt, naſturtio.

ST. Quid ais? noticia humorem ad naſturtia trahit?

Agè nunc, deſcende ad me ocyus, mi Socrates:

Vt ea me doceas, quorum adueni gratia.

Σχόλια. Τί με καλεῖς ὦ 'φήμερε.] ἀντὶ τοῦ ὦ θνητὲ, ὦ ἐφήμερα φρονῶν. καὶ ὑπερφρονῶν τὰ τῶν ἀνθρώπων. ἄλλως. ὦ ἄνθρωπε. ἐλέγετο δὲ ὁ Σωκράτης τὴν ὄψιν Σειληνῷ παρεμφαίνειν. σιμός τε γὰρ καὶ φαλακρὸς ἦν. περιέθηκεν οὖν αὐτῷ ἐπὶ τῆς παρὰ Πινδάρῳ Σειληνοῦ φωνῆς. ὁ γάρ τοι Πίνδαρος διαλεγόμενον παράγων τὸν Σειληνὸν τῷ Ὀλυμπίῳ, τοιούτους αὐτῷ περιέθηκε λόγους. ὦ τάλας ἐφήμερε, νήπιε βάζεις χρήματά μοι διακομπέων. ἅμα δὲ ὡς ὑπερφρονοῦντος τοῦ Σωκράτους τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ἐν θεοῖς ὄντος αὐτοῦ διότι μετεωρολέσχης ἦν, οὕτως ἐφήμερον ἐποίησεν αὐτὸν καλοῦντα τὸν γέροντα. Ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.] ἀντὶ τοῦ περιεργάζομαι τὸν ἥλιον, τοῦτο ὅ, τι ὁ δρόμος ἐπιβαίνει τοῦ ἀέρος διὰ τοῦτο γὰρ καὶ μετέωρον αὐτὸν ἐποίησε καθήμενον. ἔγκειται δὲ ἅμα καὶ τὸ τοῖς πολλοῖς ἀσεβὲς διὰ τῆς λέξεως. ἴσον γὰρ τῷ καταφρονῶ. ἄλλως. ὅτι περιφρονῶ εἶπε καὶ οὐ περισκοπῶ ἢ ἐπειδὴ τὸ περιφρονῶ, διπλασιάζει αὐτὸν ἐπὶ καὶ ἀντὶ τοῦ περισκοπῶ, καὶ ἀντὶ τοῦ περιφρονῶ, ἀμφότερα εἰς τὴν Σωκράτους νοῦν. ὅτι τὸ ἀέρα καὶ ἥλιον καὶ νεφέλας καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐφρόντιζε καὶ ἐφιλοσόφει. καὶ ὅτι ἀθέως ἑαυτὸν ἡγεῖτο, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν μόνον τὸν ἥλιον. ὁ Στρεψιάδης δὲ, ἀντὶ τοῦ καταφρονῶ μόνον ἐνόησεν. Ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ.] Ἀττικῶς τὰ ἐξ οἰσύων πλέγματα ταρροὶ καλεῖται. τοὺς γὰρ καλάθους τοὺς γεωργικοὺς, ταλάρους καλοῦσι. νῦν δὲ τὴν κρεμάθραν οὕτως ἐκάλεσεν, ἐφ' ἧς ὁ Σωκράτης ἐκρέματο. ἄλλως. ταρρός. μετέωρόν τι ξύλον ἐφ' ᾧ ἀλεκτοροειδὲς κοιμῶνται. ἔφη δὲ ὑπερφρονεῖς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν περισκοπεῖς καὶ περισκοπεῖς. ἵνα διαβάλῃ τὴν Σωκράτους ὑπερφρονοῦντα τῶν θεῶν. Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ.] ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς ἦν δυνατὸν ἄνθρωπον ὄντα διαγνῶναι τὰ θεῖα. Ἐξηῦρον ὀρθῶς.] ἀκριβῶς. Τὰ μετέωρα.] τὰ ὑψηλὰ καὶ οὐράνια. περὶ τούτων γὰρ τοῖς φιλοσόφοις τὰ ζητήματα. ἀπὸ τῆς γῆς δηλαδὴ ἐπιβεβηκώς. ψυχρὰ δὲ ἡ αἰτία, ἣν ὁ Σωκράτης λέγει. Λεπτὴν καταμίξας εἰς τὸν ὅμοιον ἀέρα.] ἀπολογεῖται πρὸς τὴν ἐρώτησιν τοῦ γέροντος ὁ Σωκράτης, λέγων τὴν αἰτίαν δι' ἣν κρεμάμενος, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς φησὶ περιθεῖν τὰ μετέωρα πράγματα. ὅμοιον δὲ εἶπε τὸν ἀέρα ἀντὶ τοῦ ὁμοιολεπτομερῆ. ψυχρὰν δὲ καὶ ματαίαν αὐτῷ πεποίηκε παρέχοντα λύσιν. Οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ.] ἀντὶ τοῦ καὶ γὰρ Ἀττικῶς. Καλλίμαχος. ἀκούσατ' Ἱππώνακτος. οὐ γὰρ ἀλλ' ἥκω. ἀντὶ τοῦ καὶ γὰρ ἥκω. Τὴν ἰκμάδα.] τουτέστι τὸ νοητικὸν καὶ γονιμώτατον (ἄλλως, γνωριστικὸν) τῆς ψυχῆς. φασὶ γὰρ οἱ φιλόσοφοι καὶ περὶ τὴν κρᾶσιν τῶν ἀέρων τὸ ὀξύτερον, ἢ τὸ ἀραιότερον ἐπιβάλλειν τοῖς θείοις. διαπαίζει δὲ τὰ φιλοσόφων ἡ κωμῳδία. λόγος γὰρ παρ' ἐκείνοις, ὡς οὕτως ἐπισπᾶται εἰς ἑαυτὴν τὰς ὑποκειμένας οὐσίας ἡ γῆ. τὸ δὲ πάσχειν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν πασχόντων τι λέγεται. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ποιούντων. καὶ γὰρ οἱ ποιοῦντες, τρόπον τινὰ καὶ αὐτοὶ πάσχουσι πάθος αὐτὸ τὸ ποιεῖν. τὰ οὖν κάρδαμα τὴν τῶν περικειμένων αὐτοῖς βοτανῶν ὑγρότητα εἰς ἑαυτὰ ἕλκοντα, ξηρὰς αὐτὰς καταλείπει. καὶ ἔστι τοῦτο αὐτῶν πάθος. Καὶ τὰ κάρδαμα.] εἶδος βοτάνης ἀρχὴν παρὰ Πέρσαις. νῦν δὲ, τὴν Σισύμβριον λέγει. ταῦτα δὲ τῶν περὶ αὐτὰ φυομένων λαχάνων τὴν δύναμιν ἐπισπᾶται, καὶ πᾶν τὸ ἐν ἐκείνοις ὑγρὸν ἐπισπώμενον, αἴτιον τοῦ ξηραίνεσθαι καθίσταται. Ἡ φροντὶς ἕλκει.] δέον εἰπεῖν. ἡ γῆ ἕλκει τὰ κάρδαμα. ὁ δὲ ὡς ἰδιώτης συνέχει τὴν φράσιν. καὶ ἀσαφὲς ἐποίησε τὸ δηλούμενον. τοῦτο δὲ πρὸς τὴν τοῦ Στρεψιάδου ἀμαθίαν ἐπιτηδείως ὁ ποιητὴς ἐποίησεν ἀδιανόητον.

E

F

G

Σω. Ἦλθες

Σω. Ἦλθες δὲ κατὰ τί; Στρ. Βουλόμενος μαθεῖν λέγειν,
Ὑπὸ γὰρ τόκων, χρήστων τε δυσκολωτάτων,
Ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.
Σω. Πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;
Στρ. Νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππικὴ, δεινὴ φαγεῖν.
Ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
Τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ' ὅντιν' ἂν
Πράττῃ μ', ὀμοῦμαί σοι καταθήσειν τοὺς θεούς.
Σω. Ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ. πρῶτον γὰρ θεοὶ
Ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι. Στρ. Τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ
Σιδαρέοισιν ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;
Σω. Βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς,
Ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς; Στρ. Νὴ Δί', εἴπερ ἔστι γε.
Σω. Καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς Νεφέλαισιν εἰς λόγους,

A SO. *Cuius tu igitur aduenisti gratia?* ST. *Volo*
Dicendi artem diſcere: nam ab vſuris malis
Et vſurariis quàm difficillimis
Agor, feror, & bona mea miſerè oppignero.
SO. *At obaratus cùm eſſes: teipſum quomodo*
B *Ignoraſti?* ST. *Morbus equeſtris me perdidit,*
In deuorando vehemens. Sed tu me alterum
Condocefacito è magnis ſermonibus tuis,
Qui debita non reddit: mercedem me dare,
Quamcunque pactus fueris, obteſtor Deos.
SO. *Quoſnam Deos teſtaris? nam primùm Dei*
C *Nobis non ſunt recepto more.* ST. *Quomodo*
Iuratis igitur? an per nummos ferreos,
Sicut Bizantij? SO. *Vin' tu res cœlicas*
Clarè perdiſcere: & quales ſint cognoſcere?
ST. *Volo equidem, per Iouem: ſi tales ſunt modò.*
SO. *Etiam cum Nubibus in colloquio congredi,*

Σχόλια. Ἦλθες δὲ κατὰ τί.] ἐντεῦθεν κατέρχεται κατά τι συνωνύμως. φθάσαντι δὲ αὐτῷ λέλεκται ἐν σερμῷ καὶ ὡς ἀκηκόει τοῦ αὐτοῦ μνημονεύειν Ἀριστοφάνης. Ὑπὸ γὰρ τόκων.] ὅτι χρήστας Ἀριστοφάνης τοὺς δανειστὰς λέγει. ἡ μὲν γὰρ συνήθεια, τοὺς χρεωφειλέτας, χρήστας καλεῖ. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν δανειστὰς χρήστας λέγουσι. τοὺς δὲ ὀφειλέτας, χρεωφειλέτας καὶ χρεώστας. Φωκυλίδης ἐν μὲν τοῖς αὐτοῦ ποιήμασι κατὰ τὴν συνήθειαν, τοὺς χρεωφειλέτας χρήστας καλεῖ, λέγων οὕτως. χρήστης κακοῦ γείτονος ἀνδρὸς φεύγε. μή σ' αἰτήσῃ διδοὺς οὐδὲ χαίρειν ἀπαιτῶν. ἐν ἐκείνῳ μέν τοι ἀντὶ τοῦ δανειστὰς λαμβάνεται. καὶ ἔσται χρήστας πικρὸς γενόμενος ἀνδρὶ ἐνόντι. Τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.] τουτέστιν ἐνεχυράζων ἀφαιροῦμαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν. ἱμάτια καὶ σκεύη καὶ ἄλλα. Πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες.] ὡς ὑπὸ νοσήματος τινὸς οὕτως εἰσήγαγε τὸν λόγον. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τῇ συνηθείᾳ πυνθανόμενοι τῶν καμνόντων λέγειν, πόθεν δὲ συνέβη γενέσθαι τὴν νόσον. διὸ κἀκεῖνος ἑξῆς λέγει, νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππική. ἐκ ποίας δέ τινος φησὶν αἰτίας, ἔλαθες σεαυτὸν, πολλοῖς ὑπόχρεων δανείοις. Νόσος μ' ἐπέτριψεν.] ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς νόσος, καὶ τὸ ἵππους τρέφειν. δαπανηρὸν γὰρ καὶ οὐκ ἔχον τοὺς καρποὺς ἀξίους τοῦ ἀναλώματος. Ἐπέτριψε δ' ἀντὶ ἐξέτριψε καὶ κατεδαπάνησε. Δεινὴ φαγεῖν.] καταναλῶσαι. δεινή. δαπανηρά. ἅμα δ' ὅτι τὰ δυνατώτατα τῶν σιτίων νόσων πρόξενα γίνεται. Ὀμοῦμαί σοι.] ἀντὶ τοῦ, ἐν συνθῶμαι μισθόν σοι τελεῖν, ὀμνύω σοι. θεοὺς τοῦτόν σοι δώσειν. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἵνα διαβάλλῃ αὐτόν.

BISETVS. Ἀμφιβολία δὲ, ὡς καὶ διὰ τούτων σύνταξις ἔστι. καὶ γὰρ ταῦτα δύναται λαμβάνεσθαι ὡς ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ἔχομεν, ἢ οὕτως, ὀμοῦμαί τοὺς θεοὺς ἐμὲ καταθήσειν σοι μισθὸν, ὅντινα πράττῃ με, ἀντὶ ἀπαιτήσῃς ἂν ἐμέ.

Σχόλια. Ποίους θεούς.] ταῦτα ἴσως ἀνέτιθεσαν διὰ τὴν ὑπόληψιν πρὸς τὴν διαβολὴν τοῦ Σωκράτους, ἣν τινες διέβαλλον αὐτὸν ὡς ἀσεβῆ. λέγοντες περὶ τὸ θεῖον ἀμαθῆ εἶναι, καὶ τὸν ἀλεκτρυόνα καὶ τὴν πλάτανον. καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ὡς ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι Ξενοφῶν ἱστορεῖ λέγων οὕτως. πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις ἔπεισαν Ἀθηναίους οἱ γραψάμενοι Σωκράτην ὡς ἄξιος εἴη θανάτου τῇ πόλει. εἶτ' ὑποβὰς ὀλίγον, ἀδικεῖ γάρ φησι Σωκράτης τοὺς νέους διαφθείρων, καὶ ξένα δαιμόνια εἰσάγων. ἤτοι οὖν εἰς τέλειον ἀναιρουμένου αὐτοῦ θεοὺς, τῷ λόγῳ ἐνδείκνυται. ἢ ὡς πολυπραγμονοῦντος ποῖον ὁμόσαι γένος θεῶν γεγονέναι. πρῶτον μὲν, τοὺς κατὰ Ὀφίωνα καὶ Εὐρυνόμην, δεύτερον δὲ τοὺς κατὰ Κρόνον καὶ Ῥέαν. οὕς τινας Ὅμηρος οὐρανίωνας. τρίτον δὲ Δία τὴν ἀρχὴν καταλύσαντας τὴν ἐκείνων, οὓς ὀλυμπίους καλοῦμεν. ἄλλως. τοῦτό φησιν, ἐπεὶ ἐκεῖνος ὁ γέρων ἀσυνάρτητως εἶπεν, ὡς νομίσματα αὐτῷ καταθήσειν τοὺς θεοὺς, ἅμα ἐπιφέρει, τὸ ποίους ὀμεῖ σὺ θεούς. οὐχ ὡς ἄλλοις αὐτὸς χρώμενος θεοῖς, ἀλλ' ὅτι ὤμοσεν ὡς νόμισμα καταθήσειν τοὺς θεούς.

BISETVS. Πρῶτον γὰρ θεοί.] καὶ τοῦτο ἀμφίβολον. καὶ γὰρ ταῦτα τούτοις ἴσα νομίζει. πρῶτον γὰρ οὔ τινας θεοὺς ἔχομεν νόμισμα. τουτέστιν οὐδένα θεὸν σέβομεν ὄντα νόμισμα. ἢ, οὐδένα θεὸν ἔχομεν, ὃς νόμισμα ἐστι, καὶ νόμισμα καλοῖτο. ἢ καὶ οὕτως. ἡμεῖς γὰρ κατὰ τὸ ἡμέτερον νόμισμα, καὶ ἔθος, οὐδένα θεὸν ἔχομεν, οὐδένα θεὸν νομίζομεν ἐκείνων, οὓς ἡ πόλις νομίζει, καὶ σέβει. τὸ δὲ ἡμῖν συνεκδοχικῶς ἐτέθη, ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ τῷ Σωκράτει, ἢ καὶ τὸ ἡμῖν ἁπλῶς νοητέον, ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ τῷ Σωκράτει, καὶ τοῖς ἐμοῦ μαθηταῖς.

Σχόλια. Σιδαρέοισιν.] τοῦ νομίσματος σημαίνοντος δύο, τό τε νόμιμον ἔθος καὶ τὸ τύπωμα τοῦ τετυπωμένου χαλκοῦ ἢ χρυσοῦ ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ ὁ Στρεψιάδης ἐδέξατο. καὶ ὁ πρὸς τὸ ὑπὸ Σωκράτους ῥηθὲν ἀπελεύτησεν. ἀλλ' ἔμιξεν ἀμφότερα. ἔδοξε γὰρ εἰπεῖν τίσιν ὄμνυτε θεοῖς. ἢ τίσι χρῆσθε νομίσματι. λεπτοῖς δὲ νομίσμασι φαίνονται κεχρῆσθαι Βυζάντιοι. διὸ καὶ δωρεῖται ὡς εἴποιεν ἄν τινες καὶ κατὰ πολυμάθειαν διαιρεῖζουσιν. Πλάτων Πεισάνδρῳ. χαλεπῶς ἂν οἰκήσαιμεν ἐν Βυζαντίοις. ὅπου σιδαρέοισι νομίσμασι

χρῶνται. ἄλλως. ἐπειδὴ ὅκει τὸ τῶν Βυζαντίων νόμισμα, ἐλάχιστον εἶναι πάντων καὶ φαυλότατον, ἀλλὰ σιδηροῦν ὑπάρχον. ἢ ὅτι ἐκεῖ μάλιστα ἦν, ἐν ᾧ ὤμνυον. Βούλει τὰ θεῖα πράγματ'.] οὐχ ὡς θεοὺς ἡγούμενος τοὺς παρὰ τοῖς ἄλλοις νομιζομένους τὰ θεῖα λέγει οὕτως, ἀλλ' ὅτι τὰ ἀξιοθέατα καὶ ὄντως μεγάλα καὶ τίμια.

Ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν; Στρ. Μάλιστά γε.
Σω. Κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.
Στρ. Ἰδοὺ κάθημαι. Σω. Τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
Τὸν στέφανον. Στρ. Ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι Σώκρατες.
Ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.
Σω. Οὔκ, ἀλλὰ πάντα ταῦτα τοὺς τελουμένους
Ἡμεῖς ποιοῦμεν. Στρ. Εἶτα δὴ τί κερδανῶ;
Σω. Λέγειν γενήσει τρίμμα, κρόταλον, παιπάλη.
Ἀλλ' ἔχ' ἀτρέμας. Στρ. Μὰ τὸν Δί' οὐ ψεύσει γέ με,
Καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι.

Noſtris Deabus? ST. *Imò maximè volo.*
SO. *Agè, conſide hoc in lecto diſcubitorio.*
ST. *En conſideo.* SO. *Hanc coronam à me primum accipe.*
ST. *Quorſum coronam? væ mihi Socrates: modò*
Ne ſacrificetis me, tanquam Athamanta alterum.
SO. *Non, ſed quos initiamus, illis omnia*
Iſthæc facimus. ST. *Sed lucri quid nam hinc aufero?*
SO. *Fies in dicendo tritus, crepitaculum,*
Pollen: quieſce modò. ST. *Non fallis per Iouem:*
Nam ſi ita conſpergar, mox redigar in pollinem.

Σχόλια. Δαίμοσιν.] ὡς εἰ ἔλεγε τοῖς καπνοῖς. ταῖς σκιαῖς ταῖς ἡμετέραις θεαῖς. τὰ γὰρ μηδενὸς ἄξια καπνοὺς καὶ σκιὰς καὶ νεφέλας ὀνομάζομεν. Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ, καπνοὺς ἀποφαίνει καὶ σκιάς. ἁρμοζόντως δὲ τῶν φιλοσόφων ἐπιγράφει ταύτας εἶναι θεάς, ἐπειδὴ ὡς ἔφημεν, περὶ τὰ οὐράνια μᾶλλον ἐπτόηνται. Σκίμποδα.] τὸν κράβατον σκίμποδα λέγουσιν Ἀττικοί. οἱ δέ φασι σκιμπόδιον. ἰδίως δὲ λέγουσι τὸ χωλὸν κραβάτιον. σκιμπάζειν γὰρ τὸ χωλαίνειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς εἴρηται, παρὰ τὸ σκαμβοὺς ἔχειν τοὺς πόδας.

BISETVS. Ἐνταῦθα δέ φησι Σουίδας ἱερὸν σκίμποδα λέγεσθαι, ἢ τὴν τῶν φιλοσόφων καθέδραν, ἢ κράββατον. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τὸ σκιμπόδιον ἰδίως λέγεται τὸ χωλοκράββατον μιᾷ λέξει καλούμενον.

Σχόλια. Τουτονὶ τοίνυν λαβὲ.] καὶ τοῦτο παρεπιχαρές. καὶ γὰρ τὸν Σωκράτη περιθεῖναι δεῖ τὸν στέφανον αὐτῷ, κἀκεῖνον λαβεῖν. Ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ'.] Ἀθάμας ἐκ Νεφέλης δύο παῖδας ἔσχεν. Φρίξον καὶ Ἕλλην. ἀφεὶς οὖν τὴν Νεφέλην θεὰν οὖσαν, θνητῇ γυναικὶ ἐμίγη. ζηλοτυπήσασα οὖν ἡ Νεφέλη, ἀπέπτη εἰς οὐρανόν, καὶ τὴν τοῦ ἀνδρὸς χώραν αὐχμῷ ἐκόλαζε. πέπομφεν οὖν θεωροὺς εἰς Ἀπόλλωνα Ἀθάμας, ἐρέσθαι περὶ τοῦ αὐχμοῦ. ἡ οὖν τούτου γυνὴ θέλουσα Φρίξον καὶ Ἕλλην ἀπολωλέναι, πέπεικε διὰ δώρων τοὺς θεωροὺς εἰπεῖν Ἀθάμαντι, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως παύσασθαι τὸν αὐχμὸν ἐχρησεν ἡ Πυθία, εἰ μὴ τοὺς τῆς Νεφέλης θύσειε παῖδας. ἀκούσας οὖν Ἀθάμας, μεταπέμπεται τοὺς παῖδας ἐκ τῶν ποιμνίων. ὁ δὲ οὖν κριὸς ἀνθρωπίνῃ χρησάμενος φωνῇ, λέγει Φρίξῳ καὶ Ἕλλῃ τὰ περὶ τῆς σφαγῆς. φευγόντων οὖν τούτων μετὰ τοῦ κριοῦ, ἡ μὲν Ἕλλη ἐν τῷ περαιοῦσθαι τὸν ἐν Ἀβύδῳ πορθμόν, ἀποπνίγη συσχεθεῖσα ἀπὸ τοῦ κριοῦ. ὅθεν καὶ ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος κέκληται. Φρίξος δὲ ὑποχούμενος τῷ κριῷ εἰς τὴν τῶν Κόλχων γῆν περισώζεται. ἔνθα καὶ τὸν κριόν, ὃς ὑπὸ τῶν θεῶν χρυσόμαλλος γέγονε, θύει τῷ Ἄρει ἢ τῷ Ἑρμῇ. καὶ κατοικήσας αὐτόθι, τοὔνομα καταλέλοιπε τῷ τόπῳ. ἐκ τούτου γὰρ ἡ Φρυγία οὕτως ἐκλήθη. Ἀθάμαντα δὲ ἡ Νεφέλη δίκην αὐτῇ δώσειν διὰ τοὺς παῖδας πεποίηκε, προσαχθεὶς οὖν στεφανηφορῶν ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς σφαγησόμενος, ὑπὸ Ἡρακλέους σώζεται. οὕτω γὰρ Σοφοκλῆς ἐν δράματι πεποίηκεν. ἄλλως. ἐν Ἀθάμαντι Σοφοκλέους, ὑπόκειται Ἀθάμας στεφανηφορῶν ὥσπερ ἱερεῖον δίκας εἰσπραττόμενος παρὰ Φρίξου. ἄλλως. τοῦτο πρὸς τὸν ἕτερον Ἀθάμαντα Σοφοκλέους ἀποτεινόμενος λέγει. ὁ γάρ τοι Σοφοκλῆς πεποίηκε τὸν Ἀθάμαντα ἐστεφανωμένον καὶ παρεστῶτα τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς σφαγιασθησόμενον. μέλλοντα δὲ ἀποσφάττεσθαι αὐτόν, παραγενόμενον Ἡρακλέα τοῦ θανάτου ῥυσάμενον λέγοντα ὡς σώζοιτο ὁ Φρίξος, δι' ὃν ἔμελλεν ἐκεῖνος τεθνήξεσθαι. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ πρεσβύτης ἐστέφθαι ὥσπερ παρὰ δέγματι τῷ κατ' ἐκεῖνον χρώμενος, δεδοικέναι φησὶν ἐκείνου παραπλήσια. Τοὺς τελουμένους.] τοὺς μυουμένους. ἐνδόξοις δὲ μυστηρίοις παραβάλλει τὰ τῶν φιλοσόφων μαθήματα, ἵνα ἔτι μᾶλλον πείθῃ προσέχειν τὸν γέροντα, ὡς θειοτέρῳ τῷ πράγματι. Λέγειν γενήσει τρίμμα.] ἱκανὸς καὶ δεινὸς ἔσῃ λέγειν. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, ὡς ἰταμοῦ καὶ ἀναισχύντου ῥήτορος καθαπτόμενος Αἰσχίνου, περίτριμμα ἀγορᾶς αὐτὸν καλεῖ. τρίμμα δὲ τετριμμένος ἐν λόγοις. κρόταλος δέ, εὔγλωττος. εὔστομος. ἡ μεταφορὰ ἐκ τοῦ κροτάλου. ταῦτα δὲ λέγων λίθους συγκρούει ἄνωθεν αὐτοῦ. τρίμμα οὖν εἶπε, διὰ τὸ τρίβεσθαι τοὺς λίθους. κρόταλον δέ, διὰ τὸ κρούεσθαι αὐτούς. παιπάλη δέ, διὰ τὴν τραχύτητα. ἐπεὶ παιπαλα καλοῦμεν τὰ δύσβατα. ἄλλως. ταῦτα λέγων ἅμα ὁ Σωκράτης εἰς τὰ θύματα παρατρίβων ὀρεινοὺς λίθους καὶ κρούων πρὸς ἀλλήλους, συναγαγὼν τὰ ἀπὸ τούτων ψηγματα, βάλλει τὸν πρεσβύτην, καθάπερ τὰ ἱερεῖα ταῖς οὐλαῖς θύοντες. καὶ διὰ τοῦτο παίζει τοῖς ὀνόμασι. τρίμμα μὲν τὴν ἀπὸ τούτων ἐκπίπτουσαν λεπτότητα. καλοῦμεν δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς κακεντρεχεῖς καὶ μὴ ἁπλοῦς, τρίμματα καὶ πολυτρίμματα καὶ πολυκρότους, καὶ κρόταλα. ὅθεν καὶ τὸν πρῶτον στίχον Ὀδυσσείας, οὕτως ἀξιοῦσι γράφειν τινές, ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύκροτον.

BISETVS. Οὕτω καὶ ὁ ἐν τοῖς πράγμασι τετριμμένος, καὶ τούτων ἔμπειρος, τρίμμα καλεῖται.

Σχόλια.

Σχόλια. Κρόταλον.] κυρίως ὁ σχιζόμενος κάλαμος, ὁ κατασκευαζόμενος ἐπιτηδὲς ὥστε ἠχεῖν ὅτε τις αὐτὸν δονοίη τῇ χειρὶ, καθάπερ κρότον ἀποτελῶν. τρανὸς οὖν ἔστι φησὶ, καὶ τὴν φωνὴν διηρθρωμένος, καθάπερ κρόταλον. Ἐχ' ἀτρέμας.] μένε ἐφ' ἡσυχίας. βαλλόμενος γὰρ ὁ πρεσβύτης τῇ παιπάλῃ ἀποσείεται, διὸ παρακελεύεται αὐτῷ μένειν. παιπάλη δὲ κυρίως τὸ λεπτομερὲς τοῦ ἀλεύρου. Οὐ ψεύσει γέ με.] τουτέστιν ἀπατήσεις. ὅτι μεγάλα ἐπαγγέλλεται Σωκράτης ψεύδεται. πληρωθεὶς A γάρ φησι τούτων, λέγων δὲ ἢ τῶν τριμμάτων τῶν λίθων καὶ τῆς λατύπης ἣν ἐφαμεν παιπάλην καλεῖσθαι, γενήσομαι παιπάλη. ἄλλως. τῇ χιόνι παττόμενος, ἐὰν ἔλθωσιν αἱ Νεφέλαι. λέγεται δὲ παιπάλη, τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. ἀφ' οὗ παλύνειν τὸ λευκαίνειν. ὡς τὸ πολλὰς δὲ χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας. ἐπεὶ οὖν ἐκεῖνος εἶπε γενήσῃ τρίμμα κρόταλον παιπάλη, αὐτὸς ἔπαιξε παρὰ τὴν παιπάλην, τουτέστι τὸ ἄλευρον εἰπὼν καταπαττόμενος.

B

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ ιϛ.

CONGERIES DVODECIM VERSVVM PER INCIſionem.

Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

Anapæſtici Ariſtophanij.

BISETVS. Σωκράτης τὰς Νεφέλας ἐπικαλεῖ, ἵνα τὴν ἑαυτοῦ θείαν ἀρετὴν ἐκφαίνη φέρουσι, C καὶ παροῦσιν εὐμενεῖς τὸν Στρεψιάδην διδάξοντι.

Εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην, καὶ τῆς εὐχῆς ὑπακούειν.
Ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' ἀὴρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
Λαμπρός τ' αἰθὴρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι, D
Ἄρθητε, φάνητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φροντιστῇ μετέωροι.
Στ. Μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ περιπτύξωμαι: μὴ καταβρεχθῶ.
Τὸ δὲ μηδὲ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα.
Σω. Ἔλθετε δῆτ' ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷδ' εἰς ἐπίδειξιν. E

SO. *Fauiſſe decet lingua vetulum, precibúſque attendere mentem.*
O rex, immenſe aer, qui terram pendentem vndique cingis:
O rutile æther: o veneranda Nubes, quæ fulmina vento
Mittitis: attollimini & contemplanti mihi adeſte coruſca.
ST. *Nondum, nondum: priuſquàm ego veſtes complicuero, ne madefiam.*
Sed me miſerum: qui non modò domo huc aduenio benè tectus.
SO. *Age, adeſte citò Nubes, & vos prabete huic conſpiciendas:*

Σχόλια. Εὐφημεῖν χρή.] ἡ συστηματικὴ αὕτη ἀμοιβαία τοῦ ὕμνου εὔθετός ἐστιν, ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ιβ. ὧν τελευταῖος, ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι. καλεῖται δὲ τὸ μέτρον τοῦτο Ἀριστοφάνειον ὡς εἴπομεν. τὰ τοιαῦτα δὲ εἴδη καλεῖται ἑτερόστροφα. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως παράγραφος. ἄλλως. εὐφημεῖν χρή. ταῦτα πρὸς τὸν Στρεψιάδην. παρακελεύεται γὰρ αὐτῷ σιωπᾶν καὶ εὐφημεῖν, ἕως εὔξηται, καὶ μηδὲν βλάσφημον εἰπεῖν. Ἀμέτρητ' ἀήρ.] ἀκατάληπτε καὶ ἀναρίθμητε. τὸν δὲ ἀέρα προσεύχεται. ἐπεὶ αἱ νεφέλαι τούτου. μιμικοῖς φιλοσόφων λόγοις, ἀέρα βούλεται εἶναι τὸ πᾶν εἰ καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ψυχὴν ἀέρα καὶ πνεῦμα ὠνόμαζεν. Ὃς ἔχεις.] ὃς περιείληφας τὴν γῆν καὶ βαστάζεις. δόξα γάρ τις ἐθρυλλεῖτο τῶν φυσικῶν, ὅτι πλατεῖα οὖσα ἡ γῆ, ὀχεῖται ἐν τῷ ἀέρι. Λαμπρός τ' αἰθήρ.] ἰδίως τὸ τοῦ ἡλίου φῶς αἰθὴρ καλεῖται. ἀπὸ τοῦ αἴθειν ὅ ἐστι πυροῦν. θερμὸς γὰρ ὁ ἥλιος καὶ διάπυρος. διόπερ εὐκαίρως ὁ ποιητὴς τῷ ἐπιθέτῳ ἐχρήσατο, αἰθέρα λαμπρὸν εἰπών. Σεμναί τε θεαί.] οὐχ οὕτω λέγει τὰς νεφέλας σεμνὰς ὡς τὰς Ἐριννύας. ἃς εὐφημιζόμενοι πάντως ἂν ὀνομάσειε λέγειν Εὐμενίδας αὐτὰς καὶ σεμνὰς θεὰς προσηγόρευσαν. τὸ γὰρ ἀνεκαλὲς, σεμνὸν νενόμισται. Βροντησικέραυνοι.] ἀλλήλων γὰρ προσερχομένων τῶν νεφελῶν πῦρ ἐξάπτεται ἐκ τῆς πυκνῆς ἐκτρίψεως. ἰδίως δὲ καὶ σαφῶς, τῷ συνθέτῳ τούτῳ κέχρηται. δοκοῦσι γάρ πως αἱ Νεφέλαι προσδεικνύναι καὶ προσημαίνειν ἡμῖν, τούς τε ὄμβρους καὶ τὰς χαλάζας τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι βροντᾷ ἢ ἀστράπτει ἢ ὅτι σκηπτοὺς ἐπιπέμπει. ἐκ τῶν Νεφελῶν φησι τὴν ἀστραπὴν F καὶ βροντὴν συγκρουομένας ἀποπέμπειν. Ἄρθητε.] φυσικώτερον ἐχρήσατο τούτῳ τῷ λόγῳ. ἄρθητε εἰπών. οἱονεὶ, ἐπάρθητε. φασὶ γὰρ τὰς Νεφέλας εἰς ὕψος αἴρεσθαι κατ' ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς, ἢ τῆς θαλάσσης. Τῷ φροντιστῇ.] δεικνύεται καὶ ἐπὶ τοῦ Σωκράτους καὶ ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου νοεῖσθαι. ἐπὶ μὲν τοῦ Σωκράτους ἵνα ὁ παρακαλῶν αὐτῷ φανῶσι τὰς Νεφέλας. ἐπὶ δὲ τοῦ γέροντος, ὡς ἤδη συγκαταριθμουμένου αὐτοῦ τοῦ Σωκράτους τῷ τῶν φιλοσόφων συλλόγῳ. Μήπω μήπω γε.] ἐπαναδίπλωσις καλεῖται τὸ τοιοῦτον σχῆμα, τὸ δὶς τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι G χρῆσθαι ἐμφατικῶς. ἔστι δὲ παρεντεθέν. διπλασιάσας γὰρ τὸ ἱμάτιον περιβαλέσθαι φησὶν αὐτὸ θέλειν ὑπὲρ τοῦ σκεπασθῆναι καὶ ἧττον αὐτὸν καθυγραίνεσθαι τὸ ὑπὸ τοῦ ὕδατος. ἡ γὰρ ἀρχὴ τῶν Διονυσίων χειμῶνος ἄγεται. Τὸ δὲ μὴ κυνῆν.] περικεφαλαίαν. ἀγροῖκον φόρημα. οὕτω δὲ ἐκλήθη, ἐπειδὴ πρῶτον ἀπὸ κυνείων δερμάτων ἦν. Ἔχοντα.] οὐ μωρὸν δηλονότι, ἐκ ἀνάπαλιν, ἀλλ' ἀστεῖος γὰρ εἴρηται.

Εἴτ᾽ ἐπ᾽ ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε.

Εἴτ᾽ Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε νύμφαις.

Εἴτ᾽ ἄρα Νείλου προχοαῖς, ὑδάτων χρυσέαις ἀρύεσθε προχόοισιν.

Η Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ᾽ ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος.

Επακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.

A Seu vos in Olympi vertice niuali ſacróque ſedetis:

Siue Oceani patris in hortis inſtituitis arte choream:

Siue ad Nili oſtia lympham nunc hauritis aqualibus aureis:

Siue Paludem Mæotin, ſiue Mimanta niuoſum habitatis:

B Audite preces, & placatæ ſacris, hæc ſacra probate.

Σχ. Χιονοβλήτοισι κάθησθε.] ἀντιπαρατίθεται Ομήρῳ λέγοντι, οὔλυμπον δ᾽ ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἔμμεναι. χιονόβλητα γὰρ τὰ ὑψηλὰ τῶν ὀρῶν. πληροῦνται τε καὶ διὰ παντὸς τὴν χιόνα πέφυκεν. εἰώθασι δὲ καὶ τὰ νέφη τούτοις ἐπικαθῆσθαι. Εἴτ᾽ Ὠκεανοῦ πατρός.] καὶ τοῦτο φυσικόν φησιν ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ πάντα τὸν ἀέρα τὴν νοτίαν τὴν ἰκμάδα καὶ τὸν ὑετὸν τούτοις ἐπιχορηγεῖν. Νύμφαις] λείπει ἡ σύν. ἤγουν, σὺν ταῖς νύμφαις. Προχοαῖς] λείπει ἡ ἐπί. ἤγουν ἐπὶ ταῖς προχοαῖς τοῦ Νείλου. πρόχουσιν δὲ ἀγγείοις. Η Μαιῶτιν λίμνην.] περὶ ταύτης Ηρόδοτος μαρτυρεῖ, λίμνην εἶναι Σκυθίας. ἀπὸ τῶν ποταμῶν δὲ ἀρύονται ὕδωρ εἰς χοῦσιν. διὰ δὲ τὸ ἄδηλον, ἐκ διαφόρων τόπων καλεῖ αὐτὰς ἵνα πιστευθῇ. Νιφόεντα Μίμαντος.] τὸν ἀεὶ νιφόμενον. ὄρος Θρᾴκης ὁ Μίμας. καὶ Ομηρος. Παρ᾽ ἠνεμόεντα Μίμαντα. Χαρεῖσαι.] εὐφρανθεῖσαι. χαίρεται δὲ φανεῖσαι.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

ACTVS I. SCENA quarta.

D

ΧΟΡΟΣ Η ΝΕΦΕΛΑΙ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

CHORVS SEV NVBES, SOCRATES, STREPSIADES.

Χο. Αέναοι Νεφέλαι
Αρθῶμεν φανεραί.
Δροσερὰν φύσιν εὐάγητον.
Πατρὸς ἀπ᾽ Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
Υψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἐπὶ
Δενδροκόμους, ἵνα

CH. Perpetuæ Nebulæ
Tollamur liquidæ,
Madidâ ſimul & coruſca
Vi, patre ab Oceano, horriſono patre,
E Celſorum ſuper ardua montium:
Et iuga frondea:

Σχόλια. Αέναοι Νεφέλαι.] ἡ ἐπεισόδιος αὕτη στροφὴ καὶ ᾠδὴ τοῦ χοροῦ κώλων ἐστὶ ιϛ, ὧν τὰ πρῶτα δύο, δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. ἃ καλεῖται ἀρχιλόχεια ὡς Ηφαιστίων φησί, διὰ τὸ τὸν Αρχίλοχον τούτοις χρήσασθαι ἐν ἐπῳδοῖς. ὡς τὸ ἐν δὲ βατουσιάδης. ἔχει δὲ τὸ πενθημιμερὲς ὡς εἴρηται πόδας δύο καὶ συλλαβήν. τὸ γ ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται ὡς εἴρηται, παροιμιακόν. ἔχει δὲ πόδας γ καὶ συλλαβὴν ὡς εἴρηται. τὸ δ δακτυλικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον. ὃ καλεῖται καὶ αὐτὸ Αρχιλόχειον. καὶ τούτῳ γὰρ οὕτως ἐν ἐπῳδοῖς ἐχρήσατο ὡς Ηφαιστίων φησί. τετράμετρον δὲ εἴρηται, διότι κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά. τὸ ε, ὅμοιον. τὸ ϛ δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. τὸ η. τὸ θ. καὶ τὸ ι. ὅμοια. τὸ ια, ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ιβ, ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ ιγ, δακτυλικὸν τρίμετρον κατὰ μονοποδίαν. τὸ ιδ, ὅμοιον τῷ δ. τὸ ιε, ὅμοιον τῷ ιϛ, τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν. ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. ὃ καλεῖται ὡς εἴρηται παροιμιακόν. ἔστι γὰρ κοινὴ συλλαβὴ τὸ πω, διὰ τὸ ἔχειν ἔμπροσθεν φωνῆεν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. ἄλλως. ἀέναοι Νεφέλαι. μετὰ τὴν τοῦ Σωκράτους εὐχὴν αἱ Νεφέλαι παρακελεύονται ἑαυταῖς πεισθῆναι τῇ ἐπικλήσει καὶ συναθροισθῆναι καὶ οὕτως ἐπιφανῆναι τῷ Σωκράτει. ἐκ τούτων δὲ ὁ χορὸς συνέστηκεν αὐτῷ. διόπερ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἔχει τὸ δράμα Νεφέλαι. ἅτε ἐξ ἀέρος καὶ πνεύματος οὐσία παχυνομένη σωματοειδής. ἀέναοι δὲ, αἱ διὰ παντὸς νάουσαι. ὡς ἀέναος ποταμός, ὁ ἀδιαλείπτως ῥέων. τοῦ δὲ χοροῦ τὰς ἑκατέρωθεν λέγουσι περιόδους, οὔσας ιϛ κώλων. τῶν δὲ ὑπομεσῶν μέσων ὄντων ἐκ στίχων ζ ἀναπαίστων τετραμέτρων καταληκτικῶν. καλῶς δὲ εἶπεν ἀέναοι. εἰσὶ γὰρ ὑδάτων μητέρες. ἀρθῶμεν δὲ, ἀναπηδήσωμεν. Φύσιν εὐάγητον.] πανταχοῦ φερομένην. ἢ λαμπράν. Ωκεανοῦ βαρυαχέος.] ἀκολούθως τοῖς ὑπὸ τοῦ Σωκράτους εἰρημένοις. εἴτ᾽ Ωκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις. ἀλλ᾽ ὁ μὲν διὰ τὸ ἄδηλον, ἐκ διαφόρων αὐτὰς τόπων καὶ πηγῶν καλεῖ. ἵν᾽ οὕτως τῆς ἀληθείας τυχεῖν δυνηθῇ. αἱ δὲ, ἅτε τῆς ἑαυτῶν φύσεως γινώσκουσαι τὸ ἀκριβὲς, εὐθὺς διώρισαν καὶ πόθεν αὐτὰς ἀρθῆναι δεήσει. ἄλλως. βαρυαχέος, τοῦ μέγα ἠχοῦντος. οἱ γὰρ βαρεῖς ποταμοὶ ῥέοντες, μέγαν ἦχον ἀποτελοῦσι.

F

G

Τηλε-

Τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα,
Καρπούς τ' ἀρδομέναν θ' ἱερὰν χθόνα,
Καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα,
Καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον.
Ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀκάματον σελαγεῖται,
Μαρμαρέαισιν ἐν αὐγαῖς.
Ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
Ἀθανάταις ἰδέαις ἐπιδώμεθα
Τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

A *Vt ſpeculas videamus ibi eminus,*
Fructúſque, atque ſacram & madidam hanc humum,
Et volucrum vaga murmura fluminum,
Pontúmque horribili ſtreperum ſono.
Nam ætheris iſte oculus
Sine fine coruſcat,
Cum iubare irradianti.
B *Sed pulſa imbrifera nebula procul,*
Aetherea ſpeculemur imagine,
Et claro lumine terram.

Σχόλια. Ἵνα τηλεφανεῖς.] ὅθεν ἀφ' ὧν ἐστιν ἰδεῖν τὰ πόρρω. ταῖς γὰρ εἰς ὕψος οὔσαις καὶ τὰ μακρὰ καταφανῆ. τὸ δὲ ἵνα, ἀντὶ τοῦ ὅπου. ἢ τὸ ἵνα ἀφορώμεθα ἐστιν, ἀντὶ τοῦ ὅθεν. κέχρηται δὲ ἐπιρρήματι τῷ ἐν τόπῳ ἀντὶ τοῦ ἐκ τόπου. Σελαγεῖται.] ἀντὶ τοῦ καταλάμπεται. ἔοικε δὲ λέγειν τὸν ἥλιον. ἐπεὶ γὰρ οἱ τραγικοὶ εἰώθασιν ὀφθαλμὸν ὀνομάζειν αὐτόν, τοιαύτη δόξα ἐστὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις C ὄμμα αἰθέρος καλεῖν τὸν ἥλιον. Ἀθανάταις ἰδέαις.] ἐπεὶ καὶ γυναικοειδεῖς εἰσιέναι μέλλουσι τοῦτο λέγουσιν. ἀποσκευαζόμεναι τὴν εἶδος. ὡς ὅμοιαι μὲν τοῖς ἄλλοις θεοῖς οὖσαι. ἀποκρυπτόμεναι δὲ νέφους, ἵνα φυσιν ἄλλως ἀθανάτης ἰδέας κεῖται. καὶ ἔστιν ἑνικὸν ἐν πληθυντικῷ ἀντὶ τούτου. μέλλει δὲ τὰς Νεφέλας γυναικομόρφους εἰσάγειν ἐσθῆτι ποικίλῃ χρωμένας ἵνα τὰ τῶν οὐρανίων φυλάξωσι σχήματα. τὸ δὲ ἐπιδώμεθα, ἀντὶ τοῦ ἐπιφανῶμεν, ἐπισκεψώμεθα. ἵνα γυναῖκας εἰσαγάγῃ τὰς τοῦ χοροῦ ἐπιδώμεθα ἢ σκεψώμεθα.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ ζ.

ΣΩ. Ὦ μέγα σεμναὶ Νεφέλαι φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
Ἤσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου;
ΣΤ. Καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυτίμητοι, καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
Πρὸς τὰς βροντάς. οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι.
Κεἰ θέμις ἐστὶ νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ θέμις ἐστί, χεσείω.
ΣΩ. Οὐ μὴ σκώψῃς, μηδὲ ποιήσῃς, ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι.
Ἀλλ' εὐφήμει. μέγα γάρ τι θεῶν κινεῖται σμῆνος ἀοιδαῖς.

CONGERIES SEPTEM VERSVVM PER INCIſionem.

D

SO. *O Veneranda Nubes, manifeſtò audiſtis vota precantis.*
Senſiſtin' tu vocem diuinam, cum tonitru reboante?
ST. *Et veneror vos, Nubes ſanctæ, voléque oppedere veſtris*
E *Tonitrubus. Adeò ipſa horreo trepidus, attonitúſque pauesco.*
Et iam nunc, ſeu fas ſiue nefas ſiet, uſque cacaturio ager.
SO. *Ne quæſo, illudas: neu facias, quod facibus ora peruncti:*
Sed voce faue: nam grande Dearum examen carmine gaudet.
F

Σχόλια. Ὦ μέγα σεμναί.] τὸ μεσαῖον τοῦτο ἀμοιβαῖον σύστημα ἐκ στίχων ἐστὶν ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ζ, ὡς ἐρρέθη. λέγεται δὲ τοῦτο σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερές, ὡς Ἡφαιστίων φησίν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἤσθου φωνῆς.] ἐν ταῖς κωμῳδίαις τισὶ τὰ καλούμενα ἠχεῖα ὧν ὁ κτύπος σχηματίζεται εἰς βροντῆς ἀπήχησιν. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ σκηνῇ μηχάνημά τι ὃ καλεῖται βροντεῖον, ἀμφορεὺς μεστὸς ψηφίδων ἀντιβαλλομένων εἰς χαλκοῦν λέβητα. Καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυτίμητοι.] ἀντὶ τοῦ περισκελοῦ, ἢ καταπέπληγμαι. δεῖ δὲ καὶ τοῖς τούτου σχήμασιν ἐνδείκνυσθαι τὸ δεδιέναι, ὡς ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῶν Νεφελῶν ἐκπεπληγμένον. σέβεται δὲ ὡς σεβασμίας ὑπὸ θεῶν καὶ τιμωμένας, ἢ προσκυνῶν δὲ ὅθεν ταῦτα λέγει. Ἀνταποπαρδεῖν.] ἀντὶ τοῦ ἀντιπαταγῆσαι καὶ ἀντηχῆσαι. περὶ δὲ τὴν βροντὴν ἴσα ἀξιῶν, ὁμοιῶν αὐτῇ τῆς πορδῆς τὸν ἦχον. Πρὸς τὰς βροντάς.] μηχανή ἐστιν, ὃ καλεῖται βροντεῖον ὑπὸ τὴν σκηνήν. ὃ ἦν ἀμφορεύς, ἔχων ψηφῖδας θαλασσίας. ἦν δὲ λέβης χαλκοῦς, εἰς ὃν αἱ ψῆφοι κατήρχοντο, καὶ κυλιόμεναι ἦχον ἀπετέλουν. Τετρεμαίνω.] τρέμω παραγώγως. ἐπίτηδες δὲ ἐξέτεινε τὴν λέξιν τεραστευόμενος. G Κεἰ θέμις ἐστί.] καὶ εἰ εὐσεβές ἐστι καὶ ὅσιον καὶ εἰ μὴ εὐσεβές, ὡς ὑπὸ τοῦ φόβου προειλημμένος καὶ μὴ δυνάμενος ἑαυτὸν ἀνασχεῖν ἔτι. ὁ γὰρ ἐπιστάμενος ὅτι μὴ δέοντα ποιεῖ, εἶτα τοῦτο οὐδὲν ἧττον ποιῶν, ὑπὸ μείζονος ἀνάγκης ἐξαγόμενος εἰς τὸ παρανομεῖν δείκνυσιν ἑαυτόν. Οὐ μὴ σκώψῃς.] τοῦτο ὁμοῦ μὲν ὁ Σωκράτης ὡς περιφρονῶν τὰ ἀνθρώπινα πιστῶς λέγει, καὶ τοὺς τῆς κωμῳδίας ποιητὰς ἡγούμενος ἀβλαβεῖς. ὁμοῦ δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτὸς μὲν ὤν, τοὺς δὲ ἄλλους κωμῳδοσκά-

φων ἀτεχνήτων, ὡς καταλιπόντων μὲν τὴν ποίησιν, τοῦ δὲ σκώπτειν ἐχομένων. Οἱ τρυγοδαίμονες.] οἱ ποιηταί. ἐπεὶ τὴν τρύγα χριόμενοι ἵνα μὴ γνώριμοι γένωνται, οὕτω τὰ αὐτῶν ᾖδον ποιήματα κατὰ τὰς ὁδοὺς ἁμάξης ἐπικαθήμενοι. διὸ καὶ παροιμία, ὡς ἐξ ἁμάξης λαλεῖ. ἤγουν ἀναισχύντως ὑβρίζει. τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ κωμικοὶ ποιηταί. ἄλλως. οἱ κωμικοὶ παρὰ τὸ κακοδαίμονες. ἐπεὶ πολλοὶ A τῇ αἰσχροποιίᾳ ἐχρῶντο. κακοδαίμονες δὲ, παρέντες ἀφέμενοι τῶν θείων, περὶ τὸ σκώπτειν τρέπονται. Σμήνεσιν ἀοιδαῖς.] κυρίως μὲν τὸ σύστημα τῶν μελισσῶν. Ὅμηρος δὲ κέχρηται τῇ τροπῇ ἐπὶ τῆς λαλιᾶς ἐπαινῶν τὸν Νέστορα. τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. ὅπερ ἐστὶν ἑσμός τουτέστι σμήνεσι τῶν Ἀριστοφάνους ᾠδῶν.

B

ΑΝΤΩΔΗ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΣ ΚΩΛΩΝ ιϛ.

ΧΟ. Παρθένοι ὀμβροφόροι
Ἔλθωμεν λιπαρὰν
Χθόνα Παλλάδος, εὔανδρον γᾶν
Κέκροπος ὀψόμεναι πολυήρατον
Οὗ σέβας ἀρρήτων ἱερῶν, ἵνα
Μυστοδόκος δόμος
Ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται.
Οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα.
Ναοί θ' ὑψηρεφεῖς, καὶ ἀγάλματα.
Καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται,
Εὐστέφανοί τε θεῶν
Θυσίαι, θαλίαι τε,

CHORVS SEV NVBES.

Imbriferæ dominæ,
Viſamus grauida
Loca Palladis, illuſtrem oram
Cecropis, & decus orbis amabile:
C *Hic vbi ſacrorum nitor inclytus*
Tectáque myſtica,
Luce ſacra, populo celebri patent.
Hic, vbi cælicolis ſua munera
Templáque marmorea, & ſtatuæ ſacræ,
Diuorúmque aditus venerabiles:
Hic vbi ſacra Deûm
Bene comta, diéſque
D

Σχόλια. Παρθένοι ὀμβροφόροι.] ἡ ἀντῳδὴ αὕτη τοῦ χοροῦ κώλων ἐστὶν ὁμοίων τῇ ᾠδῇ ἑκκαίδεκα. ὧν ὁ τελευταῖος καὶ μόνος ἀντιβρόμιος αὐλεῖν. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ. ἡ μὲν κατ' ἀρχὰς τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. καὶ ἀμφότεραι ἔξω νενεύκασι. δηλοῦσαι ὅτι τέλος ἔχει τὰ ἀποδιδόμενα. τινὲς δὲ εἰς τὸ παρθένοι στίζουσι, τὸ παλίμβολον τῶν Νεφελῶν παριστάντες. ἄμεινον δὲ εἰς τὸ ὀμβροφόροι στίζειν. ἄλλως. τοῦτο εὐχ ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον. οὐδ' ὡς ἐπίθετον τῶν Νεφελῶν τὸ ὀμβροφόροι νῦν ἐκληπτέον. ἀλλ' ὡς αὐτὸ καθ' αὐτὸ πρᾶγμα δηλοῦν. ἢ καὶ ἄμεινον μὲν ἂν ἦν ὑποστίζειν εἰς τὸ παρθένοι. συζευγνῦσαι δὲ τὸ ὀμβροφόροι τῷ ἐπιφερομένῳ ἐν ῷ νοούμενον, ἔλθωμεν ἐπὶ τὴν Ἀθηναίων γῆν ὄμβρου γέμουσαι. καὶ γὰρ ἐν ἀμφοτέροις ἡ ἔννοια σώζεται δηλονότι, ἀλλ' εὐφημότερόν ἐστιν ὥσπερ προειρήκαμεν. αἱ Νεφέλαι παρακελευόμεναι φασίν. ὅλαι ὀμβρίας πληρωθεῖσαι. τῇ τῶν Ἀθηναίων ἐπιστεύσωμεν πόλει. ἡ δὲ τοιαύτη διαστολὴ ὑπεναντία τοῖς ἄνω γενομένοις προειρημένοις ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, ὡς χρὴ τὰς Νεφέλας τελεταῖς εὐδίας εἶναι. δι' ὧν ἔφη. ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον. ἐκεῖνο δὲ πρὸς τὸ ἀντιθετικόν. ὅτι τὸ συμβαῖνον περὶ τὰς Νεφέλας αἰνιττόμενος ὁ ποιητής, παλίμβολον ἵνα καὶ παλίντροπον ἐποίησε τὴν γνώμην αὐτῶν ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς εὐδίαν χωρεῖν καὶ πάλιν ἐξ εὐδίας χειμάζειν πεφύκασι. Λιπαρὰν χθόνα.] λιπαρὰς Ἀθήνας εἰκότως καλοῦσι. μάλιστα μὲν καὶ διὰ τὸ σφόδρα πλουτεῖν τὴν πόλιν, ἔπειτα δὲ ἔτι καὶ διὰ τὴν τῶν ἡμέρων τροφῶν εὕρεσιν. παρ' οἷς ἔτι καὶ νῦν, τὸ λιπαρὸν τῆς ἐλαίας συνδείκνυται. ἄλλως. λιπαρὰν εὐθαλῆ. G τῷ πᾶσι κομῶσαν. Πίνδαρος. λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα κλειναὶ Ἀθῆναι. (γράφεται, Ἀθᾶναι) εὔανδρον δὲ τὴν ὑπ' ἀρίστων ἀνδρῶν παροικουμένην, πολυήρατον δὲ πᾶσιν ἐράσμιον. Οὗ σέβας.] ὅπου σεβάσμιά ἐστι καὶ ἄρρητα μυστήρια. ὅτι δὲ λίαν ἐσπούδαζον περὶ τὰ μυστήρια, δῆλον ἐκ τοῦ ψηφίσματος Μεγαρέων.

ἄλλως. εἰκότως πρὸ πάντων σεμνολογοῦσι τὰ Ἐλευσίνια. κοινωνίαν γὰρ ἔχουσι πρὸς τὰς θεὰς ὅσον ἐκ τοῦ τοῦ ἔτους φορᾶς καὶ τῆς τῶν καρπῶν αὐξήσεως. αὗται δὲ ἐστὶ τὸν Ἴακχον ἐχόρευσαν ταῖς θεαῖς Νεφέλαις μυστικῶς. ὡς Ἡρόδοτος. φασὶ γὰρ ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ, πολὺ λειπομένου τοῦ Ἑλληνικοῦ πλήθους τῶν νεῶν τῶν Περσικῶν, συμμαχῆσαι Ἀθηναίοις τὰς θεάς, μέγιστον τῆς E συμμαχίας ἐπιδεικνυμένας καὶ ἐναργέστατον τεκμήριον. μελλόντων γὰρ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων εἰς χεῖρας ἥξειν, πρῶτον μὲν πλεῖστον ὅσον κονιορτόν, αἰρόμενον ἀπὸ Ἐλευσῖνος ἐπὶ τὴν συμβολὴν, παντὶ τῷ στρατῷ δῆλον γενέσθαι. εἶτα τοῦτον εἰς οὐρανὸν ἀνιέντα καὶ νέφος γενόμενον διὰ τὸ τοῦ στρατοπέδου χειμοῦντα, τὸν Ἴακχον βοᾶν. μυστικὰς δὲ ὁ λόγος ὅπερ τὰ ἀπόρρητα μυστήρια. λίαν γὰρ αὐτοῖς τὸ μὴ ἐξαγγέλλεσθαι ταῦτα ἐσπουδάζετο. Μυστοδόκος δόμος.] τὴν Ἐλευσῖνα λέγει. μυστικὸς καὶ ἱερός. τοὺς μύστας ἐπιδεχόμενος. ἔνθα τὰ Δήμητρος F καὶ Κόρης ἐπιτελεῖται μυστήρια. Ἐν τελεταῖς ἁγίαις.] ἐν τελεσιουργίαις ἁγιωτάταις τουτέστι μυστηρίοις. εἰκότως δὲ τὰς Νεφέλας πεποίηκας πρῶτον σεμνολογούσας περὶ τῶν μυστηρίων. ἐπεὶ ἔχουσί τινα πρός τε τὰς θεὰς αὐτὰς καὶ τοὺς διὰ ταύτας καρποὺς τελουμένους οἰκειότητα. ἐκ γὰρ Νεφελῶν τὸ ὕειν. ἀδύνατον δὲ καρποὺς ἄνευ ὄμβρων γεωργεῖν, πῶς οὐκ οἰκεῖος ὁ περὶ τῶν θεῶν τῶν Νεφελῶν λόγος. Οὐρανίοις τε θεοῖς] πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν καταχθονίων. ἐπεὶ ἡ Δημήτηρ καὶ Κόρη, τὸ οὐρανίοις τε θεοῖς ἐπήγαγεν ὑπερβαλλόντως εὐσεβῆ βουλόμενος ἀποδεῖξαι τὴν πόλιν. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πόλεις ἑνὶ κέχρηνται θεῷ. G αἱ δὲ Ἀθῆναι πάντας ἀδιαφόρως τοὺς θεοὺς τιμῶσι. Καὶ πρόσοδοι.] θρησκεῖαι περὶ τοὺς βωμοὺς πρόσοδοι τοῖς θεοῖς καὶ προσελεύσεις. Εὐστέφανοί τε.] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. (γράφεται νηὸν ἔρεψα. Ιλ. α.) αὗται γάρ εἰσιν αἱ εὐστέφανοι θυσίαι κοσμεῖν μὲν καὶ στεφανοῦν τοὺς ναούς. πληροῦν δὲ τοὺς βωμοὺς

μυδείρων καὶ θυμιαμάτων. ἢ ὅτι στεφανηφοροῦντες τὰς θυσίας ἐτέλουν. Θαλίαι.] εὐδαιμονίαι, εὐθηνίαι, ἀκμαί, εὐφροσύναι, πανηγύρεις.

Bisetus. Θαλίαι.] Εὐστάθιος. θάλεια προπαροξυτόνως δηλαδὴ ἐπίθετον, καὶ ὄνομα Μούσης τινός, καὶ Νηρηΐδος. θαλία παροξυτόνως διὰ τοῦ ι, ἡ εὐωχία, παρὰ τὸ θάλλειν. Ἀθήναιος δὲ ἐν τῷ β. τῶν δειπνοσοφιστῶν ταῦτα λέγει. Σέλευκος δέ φησι τὸ παλαιὸν ἐν

A ἔθος οὔτ' οἶνον ἐπὶ πλεῖον, οὔτ' ἄλλην ἡδυπάθειαν προσφέρεσθαι μὴ θεῶν ἕνεκα τοῦτο δρῶντας. διὸ καὶ θοίνας, καὶ θαλίας, καὶ μέθας ὠνόμαζον. τὰς μὲν, ὅτι διὰ τοὺς θεοὺς οἰνοῦσθαι δεῖν ὑπελάμβανον. τὰς δὲ, ὅτι θεῶν χάριν ἠλίζοντο, καὶ συνῄεσαν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ δαῖτα θάλειαν. τὸ δὲ μεθύειν φησὶν Ἀριστοτέλης, τὸ μετὰ τὸ θύειν αὐτῷ χρῆσθαι.

B

Πανοδαποῖσιν ἐν ὥραις.
Ηρι τ' ἐπερχομένῳ, Βρομία χάρις,
Εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
Κἀ μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.
Στ. Πρὸς τοῦ Διὸς ἀντιβολῶ σε φράσον τίνες εἴσ' ὦ Σώκρατες αὗται
Αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνόν; μῶν ἡρῷναί τινές εἰσιν;
Σω. Ἥκιστ', ἀλλ' οὐράνιαι Νεφέλαι μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς,
Αἵπερ γνώμην καὶ διάλεξιν, καὶ νοῦν ἡμῖν παρέχουσιν,
Καὶ τερατείαν καὶ περίλεξιν, καὶ κροῦσιν καὶ κατάληψιν.
Στ. Ταῦτ' ἄρ' ἀκούσασ' αὐτῶν τὸ φθέγμ' ἡ ψυχή μου πεπότηται.
Καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ, καὶ περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν.
Καὶ γνωμιδίῳ γνώμην νύξασ' ἑτέρῳ λόγῳ ἀντιλογῆσαι.
Ὥστ' εἴ πως ἔστιν ἰδεῖν αὐτὰς ἤδη φανερῶς ἐπιθυμῶ.

Tempore feſtus in omni:
Vere nouo Bromij Charites Dei,
Frondicomique chori certamina,
Et ſuaui tibia cantu.
ST. *Per ſummum ego te oro Iouem: dicas mihi, quæ ſunt, Socrates, iſtæ?*
Quæ adeò grauiter dixerunt? Vtrum ſunt Heroides aliæ?
C SO. *Minimè, ſed Nubes cœleſtes, magna viris numina pigris:*
Quæ ſenſum & mentem nobis ſuppeditant, viréſque loquendi,
Nugandi, circumſcribendi, apprehendendi, animóſque mouendi.
ST. *Certè meus hic animus, quàm primùm audiuit verba loquentum,*
D *In pectus continuò emicuit: & iam ſubtilia rerum*
Euoluere geſtit, iam nugari de fumo incipit: & iam
Sententiolam vnam alia conuellit: iam verbis alterum
Contradicit. Itaque nunc earum, vbi vbi ſint, aueo ora tueri.

Σχόλια. Παντοδαποῖς ἐν ὥραις.] διονυσιακῶς. πανταχοῦ, διὰ τὸ θρησκεύειν πάντας θεοὺς καὶ πανηγυρίζειν εἰωθέναι διαπαντὸς καὶ διονυσιακῶς. Ἠρί τ' ἐπερχομένῳ.] τὴν παροῦσαν ἑορτὴν λέγει. τουτέστι τὰ Διονύσια. ἀρχομένου γὰρ τοῦ ἔαρος, ἄρχεται ἡ πανήγυρις. Βρομία δὲ χάρις οἱ Διονυσιακοὶ ἀγῶνες, ἐν οἷς αἱ ἅμιλλαι τῶν χορῶν. Εὐκελάδων τε χορῶν.] προσπαίζουσι γὰρ τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς. ἐπιτήδειον δὲ προσηγορούμενος τοὺς κυκλίους χορούς. εὐκελάδων δὲ τῶν εὐμούσων καὶ ἡδέων χορῶν. ἐρεθίσματα δὲ ἤγουν ἅμιλλαι ἢ ὄργανα μουσικά. τοῖς γὰρ Διονυσίοις τοὺς κυκλικοὺς χοροὺς ἵστασαν. καὶ ἠγωνίζοντο οἱ κωμικοὶ καὶ οἱ τραγικοὶ ποιηταί, ἀναγορεύοντες τὰ ὑπ' αὐτῶν αὐτοῖς πεποιημένα δράματα. Πρὸς τοῦ Διός.] ἐκ θέσεως διπλῆς ἀμοιβαίας καθόλου. ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, ρκδ. ὧν τελευταῖος διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοσμοῦντας τὸν γάμον, ὅς μ' ἐπέτριψεν. καλεῖται δὲ τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον ὡς εἴρηται. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Τοῦτο τὸ σεμνόν.] λεληθότως φησὶν ἑαυτοῦ ὑπαινιττόμενος τὸ σεμνὸν εἶναι λέγων τὸ μέλος. ἔστι γὰρ τοῦτο ἀληθές. ὁ δὲ ἔπαινος ἐπὶ τὰς Νεφέλας τρέπων οὐκ οἴεται φορτικὸς εἶναι. Μῶν ἡρῷναι.] ἡ ἀττικὴ συνήθεια τὸ ἡρῷναι, ὡς ἡ θεός ἡ θεία. κατὰ δὲ τὸ ἀρχαῖον καὶ σύνηθες αὐτοῦ, ἐνθάδε τετρασυλλάβως προήνεγκε τὸ ἡρῷναι. Ἀνδράσιν ἀργοῖς.] τοῖς φιλοσόφοις. διασύρει δὲ αὐτοὺς πάλιν. ὠφέλιμοι φησὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀπράκτως. οἱ γὰρ ἀργοὶ οἱ σχολάζουσιν εἰς

E τὰς Νεφέλας. Αἵπερ γνώμην.] αἵτινες σύνεσιν καὶ φρόνησιν ὡς τὰ δέοντα νοεῖν. καὶ διάλεξιν λόγων ἐμπειρίαν, ὥστε τὰ νοηθέντα φράζειν δύνασθαι. Νοῦν.] σύνεσιν. Τερατείαν.] ψευδολογίαν. Περίλεξιν.] περιλογίαν, περίφρασιν. Κροῦσιν.] ἀπάτην, δοκιμασίαν. παραλογισμόν. κατάληψιν. εὕρεσιν. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ διεξοδικώτερον ἑρμηνευτέον ἂν εἴη πάλιν ἐπαναλαβόντας. διάλεξιν τοίνυν λόγων ἐμπειρίαν ὡς ἔφαμεν. ὥστε τὰ νοηθέντα δύνασθαι ἑρμηνεύειν. διαφέρει δὲ διάλεκτος καὶ διάλεξις. διάλεκτος μὲν γάρ ἐστι φωνῆς χαρακτὴρ ἐθνικός. διάλεξις δὲ τῆς συνήθους φωνῆς ἐπὶ τὸ σεμνότερον ἐκτροπὴ καὶ ἐπὶ τὸ ἀγχονικώτερον. τερατείαν δὲ, τερατολογεῖν καὶ ἀπίθανα διηγεῖσθαι. καὶ λέγειν πράγματα ὑπὲρ ἐκεῖνα τῶν ἀνθρωπίνων. περίλεξιν δὲ περιττῶς ἢ περιέργως περιτείνεσθαι διὰ λόγων καὶ δύνασθαι ἑρμηνεύειν τὸ νοηθέν. ὅπερ ἐστὶ λοιπὸν ἔργον τῆς ἕξεως τοῦ λόγου. δείκνυσι δὲ ἐξ ὅσων συνίσταται ῥητορική. δεῖ γὰρ νοεῖν, εἶθ' ἑρμηνεύειν ὅπερ ἐστὶ λοιπὸν ἔργον τῆς ἕξεως τοῦ λόγου. ἢ τὸν παραλογισμὸν καὶ τὴν ἀπάτην. τὸ συναρπάζειν τὸν ἀκούοντα. ἢ δοκιμασίαν. ὑπεὶ τὰ ὄστρακα κροτούμενα δοκιμάζεται. κατάληψιν. τὴν γνῶσιν αἴσθησιν καὶ τὴν τέχνην. οὕτω γὰρ ὁριζόμεθα τὴν τέχνην. ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων. καὶ τὰ ἑξῆς. κατάληψιν δὲ εἰώθασιν οἱ μουσικοὶ λέγειν, ἐπειδὰν πλήξαντες τοῖς δακτύλοις ἢ τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς καταλάβωσι καὶ ἀποτείνωσι τὸν φθόγγον. Πεπότηται.] ἀνέπτη

καὶ ἀνακυκλοῦσθαι. καὶ μετέωρα φροντίζειν ἤδη. Καὶ περὶ καπνοῦ.] ἀντὶ τοῦ περὶ μηδενὸς καὶ κενῶν πραγμάτων. κενὸς γὰρ καὶ ἀμυδρὸς καὶ ἀσθενὴς ὁ καπνός. παρὰ τὸ μικρὰ περιλεσχεῖν δι' ὃ στενολεσχεῖν εἴληπται καὶ τὸ μηδέν. A καὶ τοῦτο δὲ τὸ λεπτολογεῖν διασυρμοῦ λέγει χάριν: ὡς ἴχνια τῶν φιλοσόφων ζητούντων ζητήματα. ἢ ποικίλα καὶ λεπτὰ διεξέρχεσθαι ὡς εἰς στενὸν κομιδῇ τοὺς διαλεγομένους καθιστᾶν μὴ ἔχοντας ὅ,τι ἀπολογήσωνται.

ΣΩ. Βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ'. ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
Ἡσυχῇ αὐτάς. ΣΤ. φέρε ποῦ; δεῖξον. ΣΩ. χωροῦσ' αὗται πάνυ πολλαί,
Διὰ τῶν κοίλων καὶ τῶν δασέων αὗται πλάγιαι. ΣΤ. τί τὸ χρῆμα,
Ὡς οὐ καθορῶ; ΣΩ. παρὰ τὴν εἴσοδον. ΣΤ. ἤδη νῦν μόλις ὁρῶ
ΣΩ. Νῦν γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτὰς εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις.
ΣΤΡ. Νὴ Δί' ἔγωγ' ὦ πολυτίμητοι. πάντα γὰρ ἤδη κατέχουσι.
ΣΩ. Ταύτας μέντοι σὺ θεὰς οὔσας, οὐκ ᾔδεις; οὐδ' ἐνόμιζες;
ΣΤΡ. Μὰ Δί' ἀλλ' ὁμίχλην καὶ δρόσον αὐτὰς ἡγούμην καὶ σκιὰν εἶναι.
ΣΩ. Οὐ γὰρ μὰ Δί' οἶσθ' ὁτιὴ πλείστους αὗται βόσκουσι σοφιστάς,
Θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας,

SO. Huc reſpice verſus Parnetem: hic ipſas deſcendere cerno
Sat placidè. ST. *Age ubi? commonſtra.* SO. *magno ſanè huc agmine tendunt,* B
Per loca caua denſaq́; ſed ipſæ obliquæ. ST. *quidnam rei hoc ſit,*
Quòd nuſquam video? SO. *iuxta ingreſſum.* ST. *vix eas cerno etiamnum.*
SO. *At nunc iam cernis, niſi cucurbitam in ipſis oculis male lippis.*
ST. *Video per Iouem ego, ô veneranda: námque opplent omnia Nubes.*
C SO. *An verò Deas tu haſce ignorabas, nec ſtatuebas?*
ST. *Non equidem: ſed credebam nebulam & rorem umbrámque nigrantem.*
SO. *Ergo ignoraſti, hæ quòd multos paſcúntque fouéntque ſophiſtas:*
Vates augury, acres medicos, digiti gnauos mulocomios,

D

Σχόλια. Βλέπε νυν.] καθ' ὑπερβατόν. βλέπε νῦν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθα ἡσύχως. ὁρῶ γὰρ ἤδη κατιούσας αὐτάς. Πάρνης δὲ ὄρος τῆς Ἀττικῆς. τοῦτο καὶ ἀρσενικῶς λέγεται ὡς τό. ἐς κόρακας ἤξω φέρων τὸ δῶρο τὸν Πάρνηθα ὅλον. καὶ θηλυκῶς ὡς ἐνταῦθα. εἰκότως δὲ εἶπε πρὸς τὴν Πάρνηθα κατέρχεσθαι αὐτάς. πᾶσαι γὰρ αἱ τῶν ὀρέων κορυφαὶ διὰ τὸ ὕψος ἀεὶ συννεφεῖς φαίνονται. Χωροῦσ' αὗται.] τὸ χωροῦσι καθ' αὑτὸ ἀναγνωστέον. εἶτα ὡς τοῦ πρεσβύτου οὐχ ὁρᾶν λέγοντος προστίθησι πλέον ἐκτείνων τὴν προφορὰν τοῦ λόγου, τὸ αὗται πάνυ πολλαί. εἶτα ὡς οὐδὲ οὕτως ὁρῶντος. πρὸς πλείονα γνῶσιν προστίθησι καὶ τόπον, τὴν δὲ τῶν λεγομένων ἐνάργειαν τῷ τῶν ὑποκρινομένων σχήματι δείκνυσι. δείκνυσι δὲ αὐτῷ ὄρος ἐν τῷ θεάτρῳ τὴν Πάρνηθα, ἐξ οὗ κατέρχονται. Εἰ μὴ λημᾷς.] τῶν Νεφελῶν πλησίον οὐσῶν. ἐκεῖνος μὲν δι' οὕτως ὁρᾶν, τὸ τὸ νῦν προστίθησιν, ἵν' ᾖ τὸ νοούμενον οὕτως. νῦν αὐτὰς ὁρᾷς εἰ μὴ λήμας ἔχεις ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μεγάλας ὡς κολοκύντας. λήμη δέ ἐστι τὸ πεπηγὸς δάκρυον. ἴδιον δὲ σημεῖον ἐν λήμαις, ὁ δὲ κολοκύνταις εἶπε δηλοῦν τὴν ὑπερβολὴν τῆς λημώτητος. λείπει δὲ ἡ ἐν, ἵν' ᾖ ἐν κολοκύνταις, ὡς τὸ νοσεῖν ἐν φροντίσι. ἀπεικάζουσι δὲ οἱ νοσοῦντες ἔξωθεν ὁμοίας. οὐκ ὀρθῶς γὰρ ἐοίκασι λέγειν. ὁ δὲ Λουκιανὸς ἐν τῷ πρὸς ἀπαίδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον ἐκ [illegible] κύτραις λημῶντες. Νὴ Δί' ἔγωγε] ἔξωθεν ὑπακούεται τὸ ὁρῶ ὡς ἀληθῶς. ἑώρα γὰρ πλησίον οὐσῶν. Σοφιστὰς] ἐν ἄλλοις τοὺς πεπαιδευμένους. νῦν δὲ τοὺς μετεωρολέσχας λέγει. καὶ πάντας τοὺς ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν ὁρμωμένους. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν ὅπου μηδὲ τοὺς αὐλητὰς οὕτως ἀγορεύειν ὤκνησαν. Πλάτων γὰρ ὁ κωμικὸς ἐν δράμασι σοφισταῖς, καὶ τὸν Ὀπουντίων αὐλητὴν Βακχυλίδην, εἰς τοὺς ὁμοίους κατέταξε τῶν σοφιστῶν. κατεχρῶντο δὲ νῦν πάσης ἐπιστήμης, περιέλαβε τὸ ὄνομα τῶν σοφιστῶν. Σοφισταὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ ἀπατεῶνες, καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ ὅσοι τῶν φιλοσόφων ῥητορικῶς ἔγραψαν. ἰδίως δὲ σοφιστὰς τοὺς διδασκάλους τότε. ὡς τοὺς ἄλλους σοφίζοντας. Θουριομάντεις.] ἀπὸ τοῦ γενικοῦ ἐχώρησεν ἐπὶ τὸ κατ' εἶδος. εἰπὼν γὰρ ὅτι πάντας αἱ Νεφέλαι τρέφουσι τοὺς σοφιστάς, ἐπήγαγε τίνας καὶ τίνας. Θουριομάντεις δέ, οὐ τοὺς ἀπὸ Θουρίου μάντεις, ἀλλὰ τοὺς εἰς Θούριον πεμφθέντας, ἐπὶ τὸ κτίσαι αὐτήν. ἐπέμφθησαν δὲ δέκα ἄνδρες. ὧν καὶ Λάμπων ἦν ὁ μάντις, ὃν ἐξηγητὴν ἐκάλουν. ἦν δὲ καὶ τῶν πολιτευομένων πολλάκις. λόγους δὲ συνεχῶς εἰσάγειν ἐφαίνετο περὶ τῆς εἰς Θούριον ἀποικίας. ἁλούσης γὰρ Συβάρεως Θούριοι ἐκλήθησαν ἀπὸ Κρήνης Θουρίας. ὕστερον δὲ Ἀπίας. λέγεται καὶ Θούριον. ὡς ἐν τῷ Ἡροδότου ἐπιγράμματι.

Ἡρόδοτον Λύξεω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα,
Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίης πρύτανιν.
Δωριέων πάτρης βλαστόντ' ἄπο. τῶν γὰρ ἄπλητον
Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν, Θούριον ἔσχε πάτρην. F

τὸ ἐθνικὸν ὁμωνύμως Θούριοι καὶ Θουριακοί. καὶ Θουρῖνος οἶνος ὡς Στράβων. Παυσανίας δὲ ἀνθεκτὴν αὐτὴν καλεῖ. ἄλλως. πολλῶν γενομένων μαντειῶν ἐπὶ τῆς εἰς Θουρίαν ἀποικίας, τούτους δὲ ἔφη τρέφεσθαι ἐκ τῶν Νεφελῶν, ὡς διὰ τῶν οἰωνῶν τῶν ἐν τῷ ἀέρι μαντευομένους, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ νέφη ἀποβλέποντας. Ἰατροτέχνας.] καὶ ἰατροὶ περὶ ἀέρων καὶ ὑδάτων συνέγραψαν. ὕδατα δὲ εἰσὶ καὶ αἱ Νεφέλαι. σύνταγμα δέ ἐστιν Ἱπποκράτους περὶ ἀέρων τόπων καὶ ὑδάτων. Σφραγιδονυχαργοκομήτας.] τοὺς κόμῃ καὶ σφραγῖσι δακτυλίοις τὰς χεῖρας κοσμουμένους μέχρι τῶν ὀνύχων, ὡς ὑπὸ τῶν δακτυλίων σκέπεσθαι. τῶν ὀνύχων ἐπιμελουμένους καὶ ὁσημέραι ξύοντας αὐτούς, ὑπὲρ τοῦ ἐκλαμπρύνειν ἄγαν. ὃ πάσχουσιν οἱ τῷ καλλωπίζεσθαι σχολάζοντες μόνον.

Κυκλίων

Κυκλίων τε χορῶν ᾀσματοκάμπτας, ἄνδρας μετεωροφένακας,
Οὐδὲν δρῶντας, βόσκουσ' ἀργοὺς ὅτι ταύτας μουσοποιοῦσιν.
ΣΤ. Ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν ὑγρᾶν Νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμάν.
Πλοκάμους θ' ἑκατογκεφάλα Τυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας.
Εἶτ' ἀερίας διερὰς γαμψοὺς οἰωνοὺς ἀερονηχεῖς.
Ὄμβρους θ' ὑδάτων δροσερᾶν Νεφελᾶν. εἶτ' ἀντ' αὐτῶν κατέπινον
Κεστρᾶν τεμάχη μεγαλᾶν ἀγαθᾶν, κρέα τ' ὀρνίθεια κιχηλᾶν.

A Cyclicarum chorearum & cantus flexores, & sublimia ſi qui
Perſcrutantur, quibus auditorum animis imponere poſſint.
Paſcunt & inertes & nihil agentes: quia ab his celebrantur.
ST. Ergò hæc finxerunt, madidarum nebularum verſicolorum
B Immanē͂q́ impulſū, cirróſq́ ſtridētéſq; pcellæ,
Incenticipites typhones: tū volucres aëre nantes,
Vdas, aërias, uncas: liquidiſq́ ortos Nubibus imbres.
Pro his illi fruſtà biberunt, mugilum turdorumq́ ſalinam.

Σχόλια. Κυκλίων τε.] αἰνίττεται εἰς τοὺς περὶ Κινησίαν καὶ Φιλόξενον καὶ Κλεομένην. καὶ τούτους εἶναι τῶν σοφιστῶν βούλεται διθυραμβοποιοὺς χρηματίζοντας. τῶν γὰρ κυκλίων χορῶν εἰσὶν οὗτοι διδάσκαλοι. ᾀσματοκάμπτας δὲ, ὅτι διὰ τὸ ἐν ἁρμονίᾳ [illegible] τὰ συγγράμματα, καμπὰς ἔχουσι πλείονας, ὡς μουσικοὶ καλοῦσι στροφὰς καὶ ἀντιστρόφους καὶ ἐπῳδούς. διὸ καὶ ἐν [illegible] τὰ χορικά. ἄλλως. οἱ παλαιοὶ διαφθορὰν μουσικῆς [illegible] τοὺς διθυραμβοποιούς. καὶ προελθὼν αὐτῶν [illegible] λέγων. εἰ δέ τις αὐτῶν [illegible] κάμψειέ τινα καμπὴν, οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρύνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους, ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς ὡς τὰς μούσας ἀφανίζων. Καλλίμαχος δὲ πρὸς αὐτοὺς [illegible] οὕτω περὶ αὐτῶν [illegible]. Ἀσματοκάμπτας.] οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ χοροῖς καὶ αὐλοῖς καὶ λύραις τὰ ποιήματα ᾖδον. καὶ νῦν μὲν οἱ [illegible] χορευταὶ ἐνταυθοῖ τὰς μεταβάσεις καὶ τὰς καμπὰς ἐποιοῦντο, νῦν δὲ ἐνταυθοῖ, ἀκολουθοῦντες τῷ ᾄσματι. λέγει οὖν τοὺς τοιούτους ποιητὰς ᾀσματοκάμπτας. Μετεωροφένακας.] τοὺς διὰ τῶν μετεώρων ἀπατῶντας. φενακίζειν γὰρ ἐστὶ τὸ ἀπατᾶν. περὶ δὲ τῶν φιλοσόφων λέγει. Μουσοποιοῦσιν.] ποιητικῇ ὑμνοῦσι. Ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν.] [illegible] μιμεῖται δὲ τοὺς διθυράμβους. τὸ δὲ στρεπταιγλᾶν, εἰς τὸ διεστραμμένον αὐτῶν. τὴν ἐμφαινομένην τῆς αἴγλης τοῦ ἡλίου [illegible]. Νεφέλης γὰρ ἐπιτιθείσης τῷ ἡλίῳ, [illegible] τὰς ἀκτῖνας [illegible]. ταῦτα δὲ εἰς Φιλόξενον τὸν διθυραμβοποιόν. τὸ γὰρ στρεπταιγλᾶν αὐτός ἐστιν. ἐπεὶ οὖν συνθέτοις καὶ πολυσυλλάβοις οἱ διθυραμβοποιοὶ χρῶνται λέξεσιν, κατὰ τὸν ἐκείνων ζῆλον καὶ αὐτὸς τοιαύταις χρῆται. [illegible] ἐστι δὲ [illegible] τὸ ὑγρᾶν Νεφελᾶν καὶ στρεπταιγλᾶν [illegible] πρός τι [illegible] ἐν τοῖς ποιήμασιν [illegible]. οἱ δὲ πρὸς τὸ δάϊον ὁρμάν [illegible] αὐτὸ δὲ καὶ περὶ τῶν δροσερᾶν Νεφελᾶν. οἱ δὲ στρεπταιγλᾶν πρὸς τὸ ὑγρᾶν Νεφελᾶν.

ἄλλως. Σουίδας δὲ ἔχει στρεπταίγλαν [illegible] ὀνομάτων σύνθεσις [illegible] αὐτῶν ἑρμηνεύων. τοῦτό φησι. Φιλόξενος ὁ διθυραμβοποιός [illegible] συνθέτοις, καὶ πολυσυλλάβοις οἱ διθυραμβοποιοὶ χρῶνται λέξεσι, κατὰ τὸν ἐκείνων ζῆλον καὶ αὐτὸς τοιαύταις χρῆται. δηλοῖ οὖν [illegible] ἐν τοῖς συνθέτοις. στρεπταίγλαν δὲ, τὴν στρέφουσαν τὴν αἴγλην [illegible]. δάϊον δὲ [illegible] τὴν δάϊον ὁρμὴν, τουτέστι βαρεῖαν, φοβεράν. δάϊος, καὶ δήϊος κατὰ τροπὴν [illegible] τὸ δαΐω, τὸ καίω, κόπτω, κακῶ. δήϊος, ὁ καυστικός, ὁ πολεμικός, ὁ ὁρμητικός. Ἑκατογκεφάλα Τυφῶ.] Εὐστάθιος. Τυφὼν, δαίμων τις γηγενὴς ἑκατογκέφαλος πλαττόμενος, ὃς ἀντίπαλος τῷ Διῒ Ἥρας βουλῇ ὑπὸ τῆς γῆς ἀναδοθεὶς, καὶ καταπεραυνωθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς τῇ Σικελικῇ Αἴτνῃ ὑποβληθῆναι μυθεύεται, ὅθεν ἀναδίδοσθαι τὰ ἐκεῖ πυρὰ, καὶ εἰς θερμὸν [illegible] πνεῦμα ἄλλως ὁρίζεται ὁ Τυφὼν, ὅθεν καὶ παρὰ τὸ τύφειν, τὸ καίειν λέγεται. τὸ δὲ περὶ τῶν κεφαλῶν μυθολόγημα ὑπαγορεύει τὸν Τυφῶνα, ἀρχικόν τινα, καὶ πολυίστορα ἄνθρωπον γενέσθαι. Ἀρσόντες [illegible] βασιλείας μιμνηται τοῦ Τυφῶνος, λέγεται δὲ καὶ Τυφὼν, καὶ Τυφῶς, κατὰ τὸν [illegible], καὶ Τυφάων, καὶ Τυφωεύς, καὶ ἐκ τοῦ Τυφάων, τὸ Τυφῶν κέκραται, καὶ τοῦτο μόνον (σημειοῦται καὶ πρὸς τοῦτο λέγεται, Ποσειδῶν Ποσειδῶνος) τῶν εἰς ων [illegible], διὰ τοῦ ντ, οὐ κλίνεται. καὶ Τυφῶς διὰ τοῦ ς, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφεται. Ἡσίοδος Θεογονία.

Ὁπλότατον τέκε παῖδα Τυφωέα γαῖα πελώρη
Ταρτάρου ἐν φιλότητι, διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Οὗ χεῖρες μὲν ἔασιν ἐπ' ἰσχύϊ, ἔργματ' ἔχουσαι,
Καὶ πόδες ἀκάματοι κρατεροῦ θεοῦ. ἐκ δέ οἱ ὤμων
Ἦν ἑκατὸν κεφαλαὶ ὄφιος, δεινοῖο δράκοντος, καὶ τὰ ἑξῆς.

Τινὲς δὲ ἐν τῇ κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας χώρᾳ πλάττουσι γεγονέναι τὰ κατὰ τὸν Τυφῶνα. οἱ δὲ, ἐν τῇ Κιλικίᾳ, καὶ ἄλλοι ἀλλαχοῦ, ὧν τινες καὶ δράκοντα γεγονέναι τὸν Τυφῶνα μυθεύουσιν, εἶτα εἰς ποταμὸν μεταβληθῆναι. ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ Τυφῶν, ἢ Τυφῶς, ἡ πρώτη συλλαβὴ ἐκτείνεται. ἐν δὲ τῷ Τυφωεὺς, βραχύνεται. ἑκατογκεφάλα δὲ δωρικὴ γενικὴ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἑκατογκεφάλας, ὃς καὶ ἑκατογκέφαλος, οὐ λέγεται. [illegible] δὲ ἐν τισι τῶν ἀντιγράφων γέγραπται ἑκατοντακέφαλα.

Σχόλια. Πρημαινούσας τε θυέλλας.] τουτέστι συστροφὰς ἀνέμων. πρημαινούσας δὲ ἀντὶ τοῦ μαινομένας καὶ λάβρως φυσώσας. πρῆσαι γὰρ τὸ φυσῆσαι. Γαμψοὺς οἰωνούς.] ἤτοι τὰς καμπύλας καὶ πλαγίας Νεφέλας. ἢ τὰς ὀρνίθων ὄψιν εἰκασμένας. γαμψοὺς γὰρ ἐκάλουν τοὺς ὄρνιθας. αὐτίκα γοῦν καὶ αὐτὸς τοὺς γαμψοὺς οἰωνοὺς ἐπήγαγεν. Ὅμηρος. οἰωνοῖσί τε πᾶσι. Ἀερονηχεῖς] τὰς ἐν τῷ ἀέρι νηχομένας. παρόσον ἐν αὐτῷ [illegible] τὰ ὄρνεα. ἢ δὲ [illegible] ὀρνέων [illegible] αἱ Νεφέλαι. ταῦτα δὲ πάντα ἐκ τῶν ποιητῶν εἰσιν ἄλλο ἄλλη γράψαντες. καὶ τὸ μὲν τοῦτο τὸ δὲ ἐκεῖνο. Εἶτ' ἀντ' αὐτῶν.] τουτέστιν ἀντὶ τούτων ὧν ἐποίουν εἰς τὰς Νεφέλας, διὰ τοῦτο ἤσθιον τὰς κεστρέας καὶ τὰ ὀρνίθεια κρέα. Κεστρᾶν τεμάχη.] ἰστέον ὅτι οὐχ οἱ αὐτοὶ τοῖς κεστρεῦσιν ἰχθύσιν αἱ κεστρεῖαι. ἄλλοι μὲν γὰρ τὰς μυραίνας ἀξιοῦσι καλεῖν. οἱ δὲ, ἄλλο τι διάφορον ἰχθύων γένος. νῦν μέντοι κεστρεῖς καλοῦμεν τοὺς κεφάλους.

Τεμάχη μεγάλων ἀγαθῶν.] τουτέστι τεμάχη καὶ λαμπρῶν. ἐπὶ ἰχθύων τὸ τέμαχος. καὶ ἐπὶ πλακοῦντος. ἐπὶ δὲ κρεῶν ἐκτέτι. ἐξαίρετον δὲ μεμούμενος τοὺς διθυράμβους. τὸ δὲ ὅλον τείνει πρός τε τοὺς παρὰ τοῖς χορηγοῖς ἑστιωμένους καὶ πρὸς τοὺς ἐν πρυτανείῳ ἀεὶ δειπνοῦντας. Κρέα τ' ὀρνίθεια.] κατὰ χρηστικῶς ἐπὶ ὀρνίθων κρέα εἶπεν, τούτων δὲ

A] μέμνηται τῶν ᾐκασμένων Νεφέλαις ὑδάτων καὶ ὀρνίθων. ταῦτα δέ φησιν ἐπεὶ ἐν Πρυτανείῳ τινὲς αὐτῶν ἐσιτοῦντο καὶ τῶν χρησμολόγων καὶ τῶν μάντεων. βέλτιον μέν τοι ὑφ' ἓν ἀναγινώσκειν κρέα τ' ὀρνίθεια. ἵνα ὁ ποιητὴς μνημονεύῃ τῶν τῆς Νεφέλαις προσφκειωμένων τῶν τε ὀνύχων καὶ τῶν πτιλῶν.

Σω. Διὰ μέν τοι τάσδ' οὐχὶ δικαίως; Στρ. λέξον δή μοι τί παθοῦσαι,

B Εἴπερ Νεφέλαι γ' εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν.

Οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ' εἰσὶ τοιαῦται. Σω. φέρε ποῖαι γάρ τινές εἰσιν;

Στρ. Οὐκ οἶδα σαφῶς. εἴξασιν οὖν ἐρίοισι πεπταμένοισιν.

Κοὐχὶ γυναιξὶ μὰ Δί' οὐδ' ὁτιοῦν. αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.

C Σω. Ἀπόκριναί νυν ἅττ' ἄν σ' ἔρωμαι. Στρ. λέγε ταχέως ὅ,τι βούλει.

Σω. Ἤδη πότ' ἀναβλέψας εἶδες Νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν;

Ἢ παρδάλει, ἢ λύκῳ, ἢ ταύρῳ; Στρ. νὴ Δί' ἔγωγ'. εἶτα τί τοῦτο;

Σω. Γίνονται πάνθ' ὅ,τι ἂν βούλωνται. κἂν μὲν ἴδωσι κομήτην

D Ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων οἷόνπερ τὸν Ξενοφάντου.

Σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ, Κενταύροις εἴκασαν αὐτάς.

Στρ. Τί γὰρ ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;

Σω. Ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ, λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

SO. *Has certè propter, nunquid merito?* ST. *cedò quid Nubibus iſtis*

Acciderit ſi modo vera ſunt Nubes) quòd conſimiles ſunt

Mulierum: nam nubes non ſunt tales. SO. *quales igitur ſunt?*

ST. *Neſcio certùm: at ſimiles floccis volitantibus eſſe videntur*

Nubes: haud mulieribus, ne tantillum: hæ naſuta etiam ſunt.

SO. *Reſponde nunc mihi, quod te rogo.* ST. *quidnam eſt? dic ocyus, ehem.*

SO. *Nunquam tu ſuſpiciens, vidiſti Centauro ſimilem, aut cui*

Pardo, aut tauro, aut lupo etiam æqualem nubem? ST. *imò per Olympum.*

Sed quid tum poſtea? SO. *Nubes fiunt omnia, quæ lubet eſſe.*

Quòd ſi videant comtum aliquem ex hirſutis iſtis, Xenophanta

Similẽ gnato: rident illius inſaniã, & ora ferocũ

Centauri aſſumunt. ST. *ſed vbi peculatorem fortè Simonem*

Conſpicere datur, quid agunt tum Nubes? SO. *vt morem ingeniúmque (luporum.*

Hominis demõſtrent, illicet aſſimulãt rapida ora

E

Σχόλια. Διὰ μέν τοι τάσδ' οὐχὶ δικαίως.] οὐ δικαίως φησὶν ἠξιοῦτο τῆς τιμῆς καὶ τῶν δείπνων, διὰ ταύτας τὰς Νεφέλας ὑπ' αὐτῶν γραφόμενα. οὐδὲν γὰρ ἀξιόλογον ἐποίουν.

Bisetvs. Εἴξασι] ἐοίκασι, ἐοίκασι. παρὰ τὸ εἴκω, τὸ ὅμοιος τυγχάνω.

Σχόλια. Φέρε ποῖαι γάρ τινες.] δείκνυσιν ἐνταῦθα ὁ Σωκράτης ὡς ἐν ὅσῳ τις βλέπει τὰς Νεφέλας τοῦτο τὸ σχῆμα ἐχούσας, μεταστραφεὶς ἀλλοίας ὁρᾷ. Αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.] εἰσεληλύθασιν οἱ χορευταὶ προσωπεῖα περικείμενοι μεγάλας ἔχοντα ῥῖνας, γελοῖα καὶ ἀσχήμονα. διόπερ φησὶν εἰκὸς αὐτὰς μὴ ἐοικέναι διὰ τὸ μὴ Νεφελῶν ἀλλὰ γυναικῶν ὄψεις ἔχειν. ὁ τὴν ἀγνωσίαν αὐτῷ παρέσχε. δῆλον οὖν ὅτι ὁπόσα ἐν τοῖς ἄνω λέλεκται χορικά, ὡς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὄντος λέλεκται. τοῦ χοροῦ δὲ ἔξω ἑστῶτος καὶ κρυπτομένου, ἡ φωνὴ μόνη τοῖς ἔνδον ἐξηκούετο. οὐ γὰρ ἠδύναντο ἐντὸς εἶναι τῆς σκηνῆς αἱ μὲν κατὰ πᾶσαν μηδέ πω. προειρήκαμεν δὲ τῶν Νεφελῶν εἶναι. Κενταύρῳ ὁμοίαν.] τὸ συμβαῖνον γίνεσθαι περὶ τὰς Νεφέλας διηγεῖται. πολλάκις γάρ εἰσι νέφη παρομοιούμενα ζώοις ἢ φυτοῖς ἢ ἀνθρωποειδῆ γενόμενα, ἢ ἄλλην τινὰ τοιαύτης ὄψεως ἀποπέμποντα εἰκόνα. φησὶν οὖν οὐ χρή σε θαυμάζειν εἰ αἱ Νεφέλαι γυναικῶν ἔχουσι μορφάς. καὶ γὰρ ἐν τῷ οὐρανῷ πολλὰς ἔχουσιν εἰκόνας. τούτων δὲ ἐμνημόνευσεν, ἐκείνων ἕνεκα μόνον, δι' ὧν λοιδορῆσαί τινας τῶν πολιτευομένων βούλεται. Κομήτην.] Κλεῶνα λέγει ὡς ἦν ἐπὶ κόμῃ σκωπτόμενος. ἀγρίους, διὰ καὶ καλοποιοῦντας ἐκάλουν τοὺς τὰς ἀπαγορευμένας πράξεις ποιοῦντας. τοὺς παιδεραστάς. Ἱερώνυμον δὲ λέγει τὸν διθυραμβοποιόν. ὃς Ξενοφάντου μὲν ἦν παῖς, περὶ παιδίας δὲ ἐπτόητο. λάσιον δὲ εἶχε τὸ σῶμα. ἐπειδὴ οὖν καὶ οἱ Ἱπποκένταυροι λάσιον εἶχον τοῦ σώματος τὸ τῶν ἵππων μέρος, ὥστε καὶ ὁ πρὸς τοὺς Λαπίθας πόλεμος δι' ἀκρασίαν ἔρωτος αὐτοῖς συνέστη, εὐλόγως τῶν ἐρωμανῶν τινα θεωμένας, ἐξομοιοῦν αὑτὰς τῇ τῶν Κενταύρων ἰδέᾳ τὰς Νεφέλας προσάγαγεν. Τί γὰρ ἢν ἅρπαγα.] οὗτος κωμῳδεῖται παρὰ Ἀριστοφάνει ὡς χρημοφιλέστης. τίνι φησὶν αἱ Νεφέλαι ἑαυτὰς ἂν εἰκάσειαν, ἐὰν ἀφομοιώσασθαι θελήσωσιν ἑαυτὰς Σίμωνι, διαρπάζοντι καὶ νοσφιζομένῳ τὰ κοινά. ἐπιφανὴς δὲ ὁ Σίμων ἦν καὶ τῶν ἐν πολιτείᾳ διαπρεπόντων τότε. καὶ πάντως τῶν δημοσίων τι ἐνοσφίζετο χρημάτων. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Εὔπολις ἐπὶ οἷς αὐτοῖς διαβάλλων αὐτὸν ἐγκλήμασιν οὕτως. ἐξ Ἡρακλείας ἀργύριον ὑφείλετο, κωμῳδεῖται δὲ νῦν, ἐν ᾧ ἡ παιδί(?) ἁρπάζων, ἢ ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι, εἰς εὐθύνας ἀγαγόντες ἂν κατεδίκασαν. (Bisetvs. γέγραπται. τί δ' ἢν ἅρπαγα.)

F

G

Στρ.

ΣΤ. Ταῦτ' ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι, A
Ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγένοντο.
ΣΩ. Καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.
ΣΤ. Χαίρετε τοίνυν γ' ὦ δέσποιναι· καὶ νῦν εἴπερ τινὶ κἄλλῳ,
Οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνὴν, ὦ παμβασίλειαι. B

ST. Hoc illud erat, quod viſo heri Cleonymo, inermi & fugitiuo,
Cùm timidiſſimum eum aſpicerent: ceruorum ſpeciem aſſimulârunt.
SO. Et nunc, quia viderunt Cliſthenem, ideò facta ſunt mulieres.
ST. Saluete ergo ô Dominæ, ô reginæ ſaluete omni potentes:
Et ſi cui vnquam alij, mihi cælos ferientem rumpite vocem.

Σχόλια. Κλεώνυμον.] τοῦτον ὡς δειλὸν καὶ ἐπὶ τῷ ἐν παρατάξει ῥίψαντα τὴν ἀσπίδα, εἴτε ἄλλοι κωμῳδοὶ διαβάλλουσι πάντες. καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶν ὁ αὐτός, ὡς δειλὸς δὲ ἐν πολλοῖς κωμῳδεῖται. τὸ δὲ ἐχθὲς προσέθηκεν, ὡς ἐπὸ χθὲς τοῦ Κλεωνύμου ῥιψάσπιδος γεγενημένου, τοῦ καιροῦ χειμῶνος τῆς αἰσχύνης τοῦ δεδοικότος. πλείονα γὰρ τῷ συμφερόντι τὰ πτώματα ἔχει τὰ ὑπόγυα. Καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη.] καὶ νῦν φησι διὰ τὸν Κλεισθένη ἐγένοντο γυναῖκες. οὗτος δὲ ἐπὶ κιναιδίᾳ διαβάλλεται. τοῦτον δὲ ὡς γυναικιζόμενον καὶ Ἀριστοφάνης διαβάλλει μᾶλλον, ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος ἐν Πυλαίᾳ λέγων οὕτως. ἄπρεπες ἔχων γένει' αὐτὸς ἐνεσκεύασθαι, γυναικὸς εἶναι Κλεισθένη κυβεύων ἐν τῇ τοῦ κάλλους ἀκμῇ. τοῦτον ἰδοῦσαι φησὶν αἱ Νεφέλαι, εἰς γυναῖκας μετεμόρφωσαν ἑαυτάς. C

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ ϛʹ.

ΧΟ. Χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα παλαιογενὲς, θηρατὰ λόγων φιλομούσων. D
Σύ τε λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ, φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅ, τι χρῄζεις.
Οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν.
Πλὴν ἢ Προδίκῳ, τῷ μὲν σοφίας, καὶ γνώμης οὕνεκα. σοὶ δὲ,
Ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς, καὶ τὠφθαλμὼ παραβάλλεις, E
Κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει. κἀφ' ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.

CONGERIES SEX VERSVVM PER INCISIONEM.

CH. Salue nunc olim nate ſenex, ô ſermonum ſapientum
Venator: tuque ſacerdos nugarum ſubtilium, ehodum
Dic, quid nos deinde velis: neque enim cuiquam alteri in vrbe hac (ramus,
Rerum cæleſtium ind(a)gatori, morem ita ritè ge-
Niſi fortè Prodico: huic, propter conſilium & doctum ingenium eius:
Tibi verò, quod elatè hic incedis, circumfersq́ oculos: & ſeuero es.
Diſcalceatus mala multa pateris, & in nos ore

Σχ. Χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα.] νῦν οὐχ ὡς σεμνόν τινα πρεσβύτερον διὰ τὸν χρόνον, ἀλλ' ἀνόητον, τοὺς γὰρ εὐήθεις ἀρχαίους καὶ παλαιοὺς, πρεσβύτας ἔλεγον. Θηρατά.] ἀντὶ τοῦ ἰχνευτὰ λόγων ἢ ζηλωτὰ ἢ μετιὼν λόγους. Ὅτι χρῄζεις.] ὅτι ἐκάλεσε Σωκράτης. λέγουσι, τὸ δὲ λεπτοτάτων λήρων, ἀντὶ τοῦ σκολιωτάτων, καὶ δυσπαρακολουθήτων λόγων. Πλὴν ἢ Προδίκῳ.] οὗτος ἀκολουθίαν ἔχει τοῦ λόγου. πλὴν ἢ Προδίκῳ καὶ σοὶ. δὲ ἄλλως τὸ λόγον ἐσχημάτισε τὸ μὲν σοὶ κατ' ἀρχὰς ἐν εἰπὼν ἐνταῦθα δὲ ἐπενεγκών. μέμνηται δὲ νῦν τοῦ Προδίκου διὰ τοῦτο ὅτι μᾶλλον ἴσως δόξαν εἶχε παρὰ πάντων, ὡς ὑπὲρ πάντας ἐν τῇ σοφίᾳ. σοφιστὴς δὲ ἦν ὁ Πρόδικος Χῖος τὸ γένος. ἤκμασε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Σωκράτης. πρῶτος δὲ διὰ τὴν συνθετικὴν ῥητορικὴν ἐπιδείξεις ἐποιήσατο. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ. καὶ Ξενοφῶν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι. μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς. τὸ ἄνθρωπον τοῦτον ἢ βιβλίον διέφθειρεν ἢ Πρόδικος ἢ τῶν ἀδολεσχῶν εἷς γέ τις. διαβάλλει δὲ αὐτὸν καὶ ἐν Ὄρνισιν. αὐτὸ παρ' ἐμοῦ Προδίκῳ κλάειν εἴπητε τὸ λοιπόν. διὸ ὅτε δὲ ἦν ἐπὶ ἀδολεσχίᾳ Κοθόρνῳ, ὡς τῆς τριάκοντα τυραννίδος συμμετέχει. Κοθόρνος δὲ ἐκαλεῖτο, ἐπεὶ καὶ τοῖς τριάκοντα συνέπραττε, καὶ πλάττει τὸν Ἡρακλέα τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ κακίᾳ συντυγχάνοντα, καὶ καλουσῶν ἑκατέρων ἐπὶ τὰ ἤθη αὐτῶν, προκλῖναι τὴν ἀρετὴν τὸν Ἡρακλέα. καὶ τοὺς ἐκείνης ἱδρῶτας προκρῖναι τῆς προσκαίρου τῆς κακίας ἡδονῆς. ἄλλως. ἐπικαθαιρέσει Σωκράτους τὸν Πρόδικον νῦν μέγαν ἀποφαίνει διαφερόντως. ἦν δὲ σοφιστὴς καὶ μετεωρολόγος. ἐπὶ κιναιδίᾳ δὲ διεβάλλετο. Βρενθύει.] ἀποσεμνύνεις σεαυτὸν ἐν τῷ σχήματι καὶ ταυρηδὸν ὁρᾷς. F

Bɪsᴇᴛᴠs. Βρενθύει.] Εὐστάθιος. βρενθύεσθαι, καταθρυπτᾶν ἀλαζονικῶς. ὅθεν ὁ βρένθος, ὃ τὴν ἀλαζονείαν δηλοῖ.

Σχόλια. Καὶ τὠφθαλμώ.] ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σημαίνει τὴν ὄψιν ἔχεις. εἰσὶ γὰρ ἄνθρωποι τινὲς τοιοῦτοι σεμνοὶ μὲν φαίνεσθαι, οὐ κατὰ τὴν ὄψιν δὲ ἔχοντες καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα. οὕτω δὲ ἐβάδιζε Σωκράτης καὶ Πλάτων. ἄλλως. σεμνὸς ὢν καὶ μέγα φρονεῖς. οἱ γὰρ ἐπὶ δόξῃ ὄντες αὐτοῖς, σοβαρῶς πεφύκασι βαδίζειν. ὡς τοῦ μὲν Προδίκου ὄντος σοφοῦ. τοῦ δὲ Σωκράτους κενὴν μόνον ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν καρπουμένου. G

Στρ. Ὦ γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν, καὶ σεμνὸν, καὶ τερατῶδες.

Σω. Αὗται γάρ τοι μόναι εἰσὶ θεαί· τἄλλα δὲ πάντ' ἐστὶ φλύαρος.

Στρ. Ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν, φέρε, πρὸς τῆς γῆς, οὑλύμπιος οὐ θεός ἐστιν;

Σω. Ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις, οὐδ' ἐστὶ Ζεύς. Στρ. τί λέγεις σύ;

Ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων.

Σω. Αὗται δήπου, μεγάλοις δὲ σημείοις ἐγώ σ' αὐτὸ διδάξω.

Φέρε. ποῦ γὰρ πώποτ' ἄνευ Νεφελῶν ὕοντ' ἤδη τεθέασαι;

Καί τοι χρῆν, αἰθρίας ὕειν αὐτόν, ταύτας δ' ἀποδημεῖν.

Στρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω, τούτῳ γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας.

Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.

Ἀλλ' ὅστις ὁ βροντῶν ἐστι, φράσον· τοῦτό με ποιεῖ τετρεμαίνειν.

Σω. Αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι. Στρ. τῷ τρόπῳ, ὦ πάντα σὺ τολμῶν;

Σω. Ὅταν ἐμπλησθῶσ' ὕδατος πολλοῦ, κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι,

Κᾆτα κρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι

Εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι, ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.

Στρ. Ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτὰς, οὐχ ὁ Ζεὺς, ὥστε φέρεσθαι;

Σω. Ἥκιστ', ἀλλ' αἰθέριος Δῖνος. Στρ. Δῖνος; τουτί μ' ἐλελήθει,

Ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.

Ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς μ' ἐδίδαξας.

Σω. Οὐκ ἤκουσάς μου; τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ

Ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;

A ST. *O tellus, quæ vox hæc? quàm ſacra? quàm grauis & prodigioſa?*

SO. *Sanè hæ ſolæ ſunt Deæ amicæ nobis: alia omnia, nugæ.*

ST. *At Iuppiter Olympius, age dic per terram, an non Deus ipſe eſt?*

SO. *Quinam Iuppiter? oh, ne nugeris, non eſt Iuppiter vllus.*

B ST. *Quid ais? quis pluit ergo? hoc expedias ante omnia nobis.*

SO. *Hæ ſcilicet: id quod multis ego te ſignis ritè docebo.*

Age dic, vbi tu Iouem vnquam vidiſti ſine Nube pluentem?

At oportebat eum, his amotis, cæli pluere axe ſereno.

C ST. *Ita per Phœbum: huic tu rationi bene iā nunc applicuiſti.*

Nam ego Iouem antehac cenſebam per magnum aliquod meiere cribrum.

Verùm age, dic mihi, quis tonat? etenim hoc mihi terrorem incutit agrè.

SO. *Hæ quippe tonant, cùm prouoluuntur.* ST. *homo audaciſsime: qui dum?*

SO. *Vbi repletæ fuerint multa aqua, & impulſa, vt vi cieantur,*

D *Et poſtea ſuſpenſæ, plenæ imbri, vti neceſſe, inde graues, &*

Collapſæ in ſe inuicem: ibi rumpuntur demum, eduntq́ fragorem.

ST. *Sed quiſnam eſt, qui impellit eas, annon Iuppiter, vt cieantur?*

SO. *Minimè, ſed turbo ætherius.* ST. *turbo? hoc verò me antè latebat.*

E *An non eſt Iuppiter? an nunc habet imperium pro Ioue turbo?*

Sed tu me nondum de tonitru atque fragore illo docuiſti.

SO. *Non percepiſti me? dico, ſi aquis Nubes fortè redundent,*

Collapſas in ſe inuicem, & addenſatas, dare ab axe fragorem.

F

Σχόλια. Καί τοι χρῆν] ἀντὶ τοῦ, καί τοι ἐχρῆν. αἰθρίας οὔσης ὕειν αὐτόν. εἰ τὸ βρέχειν ἦν φησὶν ἐν τῇ τοῦ Διὸς ἐξουσίᾳ, καὶ μὴ τῶν Νεφελῶν ἦν τοῦτο τὸ ἔργον, ἐχρῆν αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν ὕειν ἄνευ Νεφελῶν. ἄλλως. δοκεῖ τῆς κατὰ Μύσκελλον ἱστορίας ἔχεσθαι τὸ λεχθέν. Μυσκέλλῳ γάρ φασι χρησμὸν δοθῆναι κτίζειν πόλιν, ὅπου ἂν αὐτὸς ἐξ αἰθρίας ὑετὸν λάβῃ. ὁ δὲ, ᾤετο οὐκ ἄν ποτε ὑπ' αὐτοῦ κτισθήσεσθαι πόλιν διὰ τὸ ἀδύνατον τοῦ χρησμοῦ. παραγενομένου δ' αὐτοῦ περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἀμηχανοῦντος περὶ τὴν κτίσιν, παρακαθίζουσαν τὴν παλλακίδα δακρύειν ἐπ' αὐτῷ ὀδυρομένην. καὶ τέλος εἰληφέναι τὸ χρηστήριον· διὸ καὶ εὐθὺς ἔκτισε τὴν πόλιν. Τετρεμαίνειν.] κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν ἀντὶ τοῦ φρίττειν καὶ δεδιέναι, τὸ γὰρ τρέμειν καὶ πάλλεσθαι τὸ σῶμα τῶν ἄγαν εὐλαβουμένων. Κρημνάμεναι.] κρημνάμεναι ἐκ τοῦ ἀέρος. ἢ ἐπικρημνάμεναι ἀλλήλαις καὶ ἐπιβαρούμεναι. περισσὸν δὲ τὸ κατα. Παταγοῦσιν.] ἠχοῦσιν. Ὅμηρος, Πάταγος δὲ διὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων. Αἰθέριος δῖνος.] καὶ τοῦτο ἐθρυλλεῖτο παρὰ τοῖς φυσικοῖς. τουτέστι δίνησις ἡ αἰθερία. ταῦτα δὲ ἐκ τῶν Ἀναξαγορείων λαμβάνει. Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.] ἐντεῦθεν ἔλαβεν ἐκ τοῦ Διός. ὥσπερ εἰ ἔλεγε μὴ βασιλεύειν τὸν Δία, ἀλλὰ Δῖνον. οὐχ ὅτι τὴν δίνησιν ὑποβάλλει, ἐκ τούτου Δῖνος εἶπεν, ἀλλὰ κεραμεοῦν ἐστὶ βαθὺ ποτήριον ὁ καλεῖται Δῖνος, ὅπερ ἄνω εὐρύτερον ὂν, κάτω εἰς ὀξὺ λήγει. τὸ γὰρ γελοῖον ἐκ τούτου εἰς τὴν τοῦ Δίνος παρείληφε [illegible].

G

Στρ. Φέ-

A Στρ. Φέρε τουτὶ τῷ χρὴ πιστεύειν; Σω. ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω.
Ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς, εἶτ' ἐταράχθης
Τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύγησεν;
Στρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι καὶ τετάρακται.
B Χ' ὥσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ. καὶ δεινὰ κέκραγεν.
Ἀτρέμας πρῶτον παππὰξ. κἄπειτ' ἐπάγει παπαππὰξ.
Χ' ὅταν χέζω κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππὰξ ὥσπερ ἐκεῖναι.
Σω. Σκέψαι τοίνυν γ' ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα πέπορδας.
C Τὸν δ' ἀέρα τόνδ' ὄντ' ἀπέραντον, πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα βροντᾶν.
Ταῦτ' ἄρα καὶ τὠνόματ' ἀλλήλοιν, βροντὴ καὶ πορδὴ ὁμοίω.
Στρ. Ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρεται λάμπων πυρί. τοῦτο δίδαξον.
Καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει.
Τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.
D Σω. Καὶ πῶς ὦ μῶρε σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων καὶ βεκκεσέληνε,
Εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους πῶς δῆτ' οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν,

ST. Cedò, quomodo poſſim hoc credere? SO. ego hoc in teipſo exinde docebo.
Nónne in Panathenaicis vbi iam iure oppletus tibi venter
Fuerit, túque illum commôris, ſubitum murmur ſonat intus?
ST. Ita, per Phœbum: illicet horrendam intonat, exoritúrque tumultus:
Et inſculum, vti tonitru, ſtrepit intus: tum fragor editur ingens:
Primò ſenſim, Pappax, mox inde infert ſonitum, Papappax:
Et quando caco, tùm demum papapappax intonat, vt & illa.
SO. Iam tu igitur coniice, ſi è tantillo tam grande pepederis aluo,
Qui non fiet æquum, hunc immenſum aera, & ipſum grande tonare?
Atque hinc crepitus & tonitrus nomina ſono æquantur eodem.
ST. Sed quæſo, unde ignitum iſtud fulmen decidit? hoc doceas me.
Nam feriens nos & frigore percellit, & amburit: & aquis
Iuppiter hoc ipſum in periuros, celſa iaculatur ab arce.
SO. Et quomodo tu fatue, & Lunatice, qui Saturnia oles, ſi
Periuros fulmine plectit) quomodo non etiam ille Simonem

Σχόλια. Ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω.] εἰς τὸ σαυτοῦ τελείαν στιγμὴν, ἵνα ᾖ σύνθετον ἐπεὶ καὶ ἀμετάβατον γίνεται, ἐφ' ἣν λέγουσι. Ζωμοῦ Παναθηναίοις.] ἐν τοῖς E Παναθηναίοις αἱ Ἀττικαὶ τοῖς Ἀθηναίοις πόλεις ἔπεμπον βοῦς, ὅθεν ἡ δαψίλεια τῶν κρεῶν. ἄλλως. ἤδη ποτ' ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἐκόρεσας σου ζωμοῦ τὴν γαστέρα. τὰ δὲ Παναθήναια ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις ἐστὶ μεγίστη παρὰ πάσας ἄγεται. ἐπεὶ οὖν ἐν τοῖς Παναθηναίοις πᾶσαι πόλεις αἱ ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν ἀποικισθεῖσαι βοῦν θυσόμενον ἔπεμπον, συνέβαινεν ἄδειαν εἶναι τῶν κρεῶν ὥστε πληροῦσθαι πάντας καὶ παρὰ τὸ δέον ἐσθίοντας, διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν κρεῶν.

F BISETVS. Παναθηναίοις] Σ. Παναθήναια Ἀθήνησιν ἑορτὴ ἐπὶ τῷ ὑπὸ Θησέως γενομένῳ συνοικισμῷ. πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ Ἐριχθονίου τοῦ Ἡφαίστου, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς. ὕστερον δὲ ὑπὸ Θησέως συναγαγόντος τοὺς δήμους εἰς ἄστυ. ἄγεται δὲ ὁ ἀγὼν διὰ πέντε ἐτῶν. καὶ ἀγωνίζεται παῖς Ἰσθμια, ἐν πρεσβύτερος ἢ ἀγένειος, καὶ ἀνήρ. τῷ δὲ νικῶντι δίδοται ἆθλον, ἔλαιον ἀμφιφορεῦσι. καὶ ὁ νικῶν στεφανοῦται ἐλαίᾳ πλεκτῇ. διττὰ δὲ τὰ Παναθήναια ἤγετο Ἀθήνῃσι. τὰ μὲν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τὰ δὲ, διὰ πενταετηρίδος, ἃ καὶ μεγάλα ἐκάλουν.

G Σχόλια. Εἶτ' ἐταράχθης.] εἶτα συνέβη κινηθῆναι καὶ διαταραχθῆναι τὴν γαστέρα. Καὶ κλόνος ἐξαίφνης.] καὶ στρόφος τις καὶ εἰλιγξ αὐτῇ συνέσεισε. διεκορκορύγησε δέ ἐστι τὸ ἤχησε· κορκορυγεῖν γάρ ἐστι τὸ τὴν γαστέρα λαλεῖν μόνον. ἐμιμήσατο τῇ φωνῇ τῶν ἐντέρων τὸν ἦχον. Ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα] τὸ τυννουτονὶ ποσὸν δηλοῖ συνάγαγών δὲ τοὺς δακτύλους ἐρεῖ, τυννὸν γὰρ τὸ μικρόν. ὅτε δὲ ἔλαβεν ὁμολογοῦντα τὸν πρεσβύτην, τότε προσάγειν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ τῇ συγκρίσει. καί φησι, θαυμάζεις εἰ βροντῶσιν αἱ Νεφέλαι πάντα κατέχουσαι τὸν οὐρανὸν, ὅτι ἀπὸ μικρᾶς οὕτω τῆς σῆς οὔσης κοιλίας τοσοῦτος ἦχος ἀπὸ τῶν πορδῶν γίνεται. Τὠνόματ' ἀλλήλοιν] διὰ τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα ἀλλήλοις ἐστὶ δοκεῖ προσφερῆ καὶ ὅμοια τῆς βροντῆς καὶ τῆς πορδῆς. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ ὁμοιοκατάληκτον. Καὶ καταφρύγει.] λέγεται γὰρ ὅτι πολλάκις ὁ κεραυνὸς ἁψάμενος, οὐκ ἀναιρεῖ, ἀλλὰ περιφλέγει μόνον. ἄλλως, καταφρύγει, καταίθει. περιφλύει δὲ περικαίει ἐπιπολῆς. τὸ δὲ ζῶντας, τινὲς ἀντὶ τοῦ πλουσίους ἤκουσαν. Κρονίων ὄζων.] τῆς ἀρχαϊκῆς εὐηθείας ὀζωδῶς. ἔστι δὲ Κρόνια παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἑορτὴ. τὰ παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενα Σατουρνάλια, ἢ Ἀπατούρια. Βεκκεσέληνε.] Ψαμμήτιχος ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων κοσμοκράτωρ γεγονὼς, ἠθέλησε γνῶναι τοὺς ἀρχαιοτέρους τῶν ἀνθρώπων. καὶ τροφόν τινα γλωττοτομήσας ἀπέκλεισε μετὰ βρέφους. αὐξηθέντος οὖν καὶ βοῶντος βεκ, ἤκουσε καὶ ἔγνω ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἀρχαιότεροι ἦσαν οἱ Παφλαγόνες. παρ' αὐτοῖς δὲ ὁ ἄρτος βεκ λέγεται. συνέθετο δὲ ἴσως τὴν λέξιν βεκκεσέληνε. ἐπεὶ καὶ οἱ Ἀρκάδες προσέληνοι ἐλέγοντο. Ἀπολλώνιος Ἀρκάδες οἱ καὶ πρόσθε σεληναίης ὑδέονται. τοῦτο δὲ τοῦ πως οἱ περὶ τὸν Ἀσίκαλλον τὸν Ταῤῥαῖον καὶ Σοφόκλειον καὶ Θέωνα ἑρμηνεύοντες τάδε φασίν. οἱ Ἀρκάδες δοκοῦσι πρὸ τῆς σελήνης γεγονέναι ὡς καὶ Εὔδοξος ἐν τῇ περιόδῳ. Θεόδωρος δὲ ἐν τῇ εἰκοστῇ δευτέρᾳ, ὀλίγῳ πρότερόν φησι τοῦ πρὸς γίγαντας πολέμου Ἡρακλέους τὴν σελήνην φανῆναι. καὶ Ἀρισταῖος ὁ Χῖος ἐν

τοὺς Θέωρον. καὶ Διονύσιος ὁ Χαλκιδεὺς ἐν πρώτῳ κτίσεως. καὶ ἔθνος φησὶν Ἀρκάδας, σελήνης εἶναι. Μνασέας δὲ φησὶ Προσέληνον Ἀρκάδων βασιλεῦσαι. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῇ Τεγεατῶν πολιτείᾳ φησὶν ὅτι Βάρβαροι τὴν Ἀρκαδίαν ᾤκησαν. οἵ τινες ἐξεβλήθησαν ὑπὸ τῶν νῦν Ἀρκάδων πρὸ τοῦ ἐπιτεῖλαι τὴν σελήνην. διὸ καὶ προσωνομάσθησαν Προσέληνοι. Δοῦρις δὲ ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῶν Μακεδονικῶν Ἀρκάδα φησὶν ἀφ' οὗ ἡ Ἀρκαδία καλεῖται, Ὀρχομενίου υἱόν. διὸ καὶ ποταμὸν τῆς Ἀρκαδίας Ὀρχομενόν. τινὲς δέ φασιν Ἐνδυμίωνα εὑρηκέναι τὰς περιόδους τῆς σελήνης. ὅθεν καὶ Προσεληναίους τοὺς Ἀρκάδας κληθῆναι. ἔνιοι δὲ ὑπὸ Τυφῶνος. ὑπὸ δὲ Ἄτλαντος καὶ Πυθαγόρας εἴρηκεν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀρχαῖε καὶ μωρέ. τοὺς γὰρ μωροὺς ἀρχαίους ἐκάλουν ἀπὸ τῆς ἱστορίας. τοὺς Ἀρκάδας κατὰ τοὺς πρὸ σελήνης χρόνους, ἐν τοῖς ἐρήμοις διάγειν ἢ ὑπὸ τῆς ὕλαις καὶ ἐν τῶν δασυτάτων A σπηλαίων χερσῶν διαζῆν. φιλονεικησάντων δέ ποτε Ἀρκάδων καὶ τῶν Φρυγῶν καὶ Περσῶν περὶ τοῦ ἀρχαιοτέρους καὶ εἰς κρίσιν ἐλθόντων, Ψαμμήτιχος ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου λαβὼν δύο ἀρτίτοκα παιδία, ἔν τινι ἀποκλείστῳ τόπῳ καὶ αἶγας ἐποίησε ταῦτα θηλάζειν. ἄλλοι δέ φασιν οὐκ αἶγας, ἀλλὰ τὰς ἑαυτῶν μητέρας, ἀποτεμομένας τὰς αὐτῶν γλώσσας ἵνα μὴ δυνάμεναι διδάσκειν ὁμιλοῦσιν ἀλλήλαις τὰ παιδία. ἐπεὶ δὲ μετὰ τινὰ χρόνον ἐκέλευσε εἰσιόντα ἄνδρα εἰσελθεῖν πρὸς αὐτά. εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ προσεπήδησαν τὰ παιδία λέγοντα B βεκ. ἔστι δὲ τοῦτο Φρυγιστί, ἄρτος. ἐκ τούτου Φρύγες ἐφάνησαν ἀρχαιότεροι. ἀπὸ ἱστορίας οὖν εἴρηται ἡ λέξις. ἔστι δὲ παρ' Ἡροδότῳ ἔνθα περὶ Ψαμμητίχου φησί. δύο δὲ εἰπεῖν προσέληνοι, τὸ βεκκεσέληνε, ὅπερ ἐστὶ κατὰ Φρύγας ἄρτος. ἐπεὶ σεληνιάζοντο καὶ ἀπόπληκτοι.

Οὐδὲ Κλεώνυμον, οὐδὲ Θέωρον· καίτοι σφόδρα γ'
εἴσ' ἐπίορκοι.
Ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει, καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνέων.
Καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας. τί μαθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς ἐπιορκεῖ.
Στ. Οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ εὖ λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστι δῆθ' ὁ κεραυνός;
Σω. Ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλεισθῇ,
Ἔνδοθεν αὐτὰς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ. κἄπειθ' ὑπ' ἀνάγκης
Ῥήξας αὐτὰς ἔξω φέρεται σοβαρὸς, διὰ τὴν πυκνότητα.
Ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης, αὐτὸς ἑαυτὸν κατακαίων.
Στ. Νὴ Δί'. ἐγὼ γοῦν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτί ποτε Διασίοισιν.
Ὀπτῶν γαστέρα τοῖς συγγενέσιν, κᾆτ' οὐκ ἔσχων ἀμελήσας.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφυσᾶτ', εἶτ' ἐξαίφνης διαλακήσασα πρὸς αὐτὼ
Τώφθαλμώ μου προσετίλησε, καὶ κατέκαυσεν τὸ πρόσωπον.

Atque Theorum, atque Cleonymum eodem sacro percutit igni:
C *Quandoquidem supra modum & illi periuri: sed in ædem*
Ipse suam furit, & concutit, aut excelsa cacumina Suni,
Aut rigidas quercus, quid ab his patitur? numnam peierat ilex?
ST. *Ego neſcio, nam mihi videre tu non malè dicere: ſed quid*
D *Ipſum eſt fulmē?* SO. *quādo ventus in ipſas ſublatus, ibique*
Incluſus fuerit: tūc ipſas, ceu veſicā, inflat: & aliâ
Vi, nubē perrūpit: & extra violento cum impetu fertur,
Propter craſſitiem, atque à ſtridore & vi ſeſemet aduriț.
ST. *Per Iouem. Equidem ego iſthuc inſcitè in Diali feſto, aliquando*
E *Expertus ſum: cùm ventriculum aſſarem agnatis: negligensq́;*
Cultro non aperirem, vt ſpiritus exiret: ibi ille repente
Fuit inflatus, mediúsque crepans, oculos mihi polluit ambos
Et ſtercore cōmaculauit: faciémque mihi ferme adusſit.

Σχόλια. Σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι.] οὗτοι οὓς εἶπεν, ὡς ἐπίορκοι καὶ ὡς ἀλλήλους κακοὶ κωμῳδοῦνται. Καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνέων.] χάσμα ἐστὶν ἐκ στίχου τοῦ ἀλλοτρίου ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἐν τῷ περὶ ἐμμελείας. οὔτε γὰρ ὁ Ζεὺς κωμῳδεῖσθαι δοκεῖ, ἀλλ' Ὅμηρος, καὶ ὁ στίχος Ὁμήρειος. Τὰς δρῦς γε τὰς μεγάλας.] ἀπὸ τοῖς ὑψηλοῖς καὶ τοῖς δένδροις ἐμπίπτει ὁ κεραυνός. σημειωτέον δὲ ὅτι Πελοποννήσιοι ἀρσενικῶς λέγουσι τοὺς δρῦς. Οὐκ οἶδ' ἀτάρ.] ἐπισυγχωρήθη ὑπὸ τῶν Σωκράτους λόγων. Ξηρός.] ἴδιος καὶ θερμὸς καὶ μηδεμίαν ὑγρασίαν ἔχων. φησὶ δὲ ὅτι ἄνεμος ἐμπεσὼν τῇ Νεφέλῃ, καὶ ὑπό τινος ἀνάγκης ἐλαυνόμενος, σφοδρότερον πνεύσας καὶ διαρρήξας ἀπορρήγνυσιν ἐξ αὐτῶν τὸν κεραυνόν.

BISETVS. Ξηρὸς] Τὸ ἐπίθετον ξηρὸς ἐν ἀρχῇ τούτῳ τῷ Ἀριστοφάνους στίχῳ ἐστὶν ὀφείλει, ὡς ἐκ τῶν τῆς σχολίας τοῦ ἐμπεσόντος δηλοῦται, ὥσπερ ἐν ἄλλαις τῶν παλαιῶν F ἀντιγράφων ἄλλως οὕτως ἔχει.

Σχόλια. Κατακλεισθῇ.] ἀντὶ τοῦ στενοχωρηθῇ, συγχυθῇ, καὶ μείζων καὶ σφοδρότερον πνεύσῃ. ἐντεῦθεν δὲ δῆλον ὡς πυκνότατόν ἐστι τὸ τῶν νεφῶν σῶμα. εἰ γὰρ ἦν ἀραιὸν, διεφορεῖτ' ἂν ὁ ἄνεμος κατ' ὀλίγον. Ὥσπερ κύστιν.] τὴν κοιλίαν. τὴν φύσαν. εἴρηται δὲ φύσα ἀφ' οὗ φυσᾶν πέφυκε, κύστις δὲ κοιλίας διενήνοχε. τὸ μὲν γὰρ τῆς ὑγρᾶς περιττώσεως δεκτικὸν μόριον, ὀνομάζεται κύστις. τὸ δὲ τῆς ξηρᾶς, κοιλία. ὡς Ἀριστοτέλης περὶ ζώων ἱστορίας. ῥήξας δὲ διασπάσας, διαχωρίσας. G Διασίοισιν.] Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίου Διὸς, μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος φθίνοντος. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ἀχαρνεὺς διακρίνει τὰ Διάσια ἀπὸ τῆς τοῦ Μειλιχίου Διὸς ἑορτῆς, ὀνομασθῆναι λέγων. ὡς δέ τινες ἀπὸ τοῦ φυγεῖν αὐτοὺς τῇ εὐχῇ τὰς ἄτας. ἄλλως. ἑορτὴ Διὸς τὰ Διάσια Ἀθήνησιν. ἐν ᾗ πανδημεὶ ἔξω τείχους θύοντες, ἑορτάζουσιν.

Κάτ' οὐκ ἔχων.] οὐκ ἔχαζον. Ἀττικῶς εἴληπται. οὐκ ἐχάλασε. οὐκ ἔχαζε ποιοῦσι δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ διαῤῥαγῇ. ἄλλως. οὐκ ἔχαζον. εἰώθασι δὲ κεντεῖν καὶ χίζειν, διὸ ἐν χαρεζόμενοι τῷ πνεύματι. ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ χάω χῶ. ἐξ οὗ τὸ χάζω, ὡς ἀπὸ τοῦ χλοῦ χλοάζω καὶ χνοῦ χνοάζω. Ἡ δ' ἄρ' A ἐφύσατο.] ἀγνοοῦντα ἐπεισφερόμενον τῶν ἀρτύσεων. διελάκησε δὲ διαῤῥαγεῖσα. λακὶς γὰρ τὸ σχίσμα. Προσεπίλησε.] προσεῤῥάντισεν. εἰκότως δὲ τὸ προσεπίλησε χέζεται ὡς ἐπὶ κοιλίας.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ η.

B

Σω. Ὦ τῆς μεγάλης σοφίας ἐπιθυμήσας ἄνθρωπε παρ' ἡμῶν.
Ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γενήσει,
Εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν
Ἐν τῇ ψυχῇ. καὶ μὴ κάμνεις, μήθ' ἑστὼς, μήτε βαδίζων. C
Μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν. μήτ' ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς.
Οἴνου τ' ἀπέχει καὶ γυμνασίων, καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων.
Καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα.
Νικᾶν, πράττων καὶ βουλεύων, καὶ τῇ γλώττῃ πολεμίζων.
Στ. Ἀλλ' οὕνεκά γε ψυχῆς στεῤῥᾶς, δυσκολοκοίτου τε μερίμνης, D
Καὶ φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς καὶ θυμβρεπιδείπνου,
Ἀμέλει θαῤῥῶν, ἕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν.
Σω. Ἄλλο τι δῆτ' οὐ νομιεῖς εἶναι θεὸν οὐδένα πλὴν ἅπερ ἡμεῖς.
Τὸ Χάος τουτὶ καὶ τὰς νεφέλας καὶ τὴν γλῶτταν. τρία ταυτί. E
Στ. Οὐδ' ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις οὐδ' ἂν ἀπαντῶν
Οὐδ' ἂν θύσαιμ' οὐδ' ἂν σπείσαιμ' οὐδ' ἐπιθείην λιβανωτόν.
Χο. Λέγε νυν ἡμῖν, ὅ,τι σοι δρῶμεν θαῤῥῶν. ὡς οὐκ ἀτυχήσεις
Ἡμᾶς τιμῶν καὶ θαυμάζων καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι. F
Στ. Ὦ δέσποιναι. δέομαι τοίνυν γ' ὑμῶν, τουτὶ πάνυ μικρόν,
Τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.
Χο. Ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν. ὥστε τὸ λοιπόν γ' ἀπὸ τουδὶ

SYSTEMA PER INCISIONEM VERSVVM OCTO.

SO. O præclara ſapientiæ amator: eam qui quæris apud nos:
Quàm tu inter Athenienſes felix poſthac eris atque beatus,
Si memor es & indagator: & ærumnæ patientia cordi
Tuo ineſt: neque fatigaris vel ſtando multùm, vel eundo:
Neque doles algens: neque prandere appetis: atque inſuper omni
Vino abſtines, atque exercitijs, & nugis alijs: &
Optimum id eſſe omnino ducis, quod conueniens viro honeſto
Vincere agendo, conſultando, bellando fulmine linguæ.
ST. *At ego pro duro animo, pro ſomnifuga cura inuenienda,*
Pro parco, & vitam diſcrucianti ventre, & non niſi thymbram
Comedente, (bono ſis tantum animo) me incudem tibi dare poſſim.
SO. *Ergo iam nihil aliud eſſe Deum credes: numina præter*
Hæc noſtra, Chaos, Nubes & Linguam: tria primordia rerum.
ST. *Imò alijs Dijs ne loquar ego quidem: licet offerar ipſis*
Obuiam: neque ſacrificem: neque libem: neque thus ingeram in aras.
CH. *Agè nunc, dic nobis audacter, quid vis tibi nos faciamus?*
Nam ſi colere nos, atque admirari, tum induſtrium eſſe
Ita pergas: nūquā fortuna poſthac vteris iniqua.
ST. *O domina, oro vos igitur, rem non magnam: nempe, uti Græcos*
Alios omnes dicēdo cētū ſtadijs vincere poſſim.
CH. *Sanè hoc erit à nobis: ut ab hoc iam deinceps tempore nemo*

Σχόλια. Μήτε ῥιγῶν.] ἐν γὰρ μόνῳ τῷ τρίβωνι ἐχείμαζον οἱ φιλόσοφοι μηδὲν ἐσθίοντες. Οἴνου τ' ἀπέχει.] G τὸ αὐτὸ καὶ εἶπε Σωκράτης. ἀλλὰ πίνειν μὲν αὐτόν φασι πλεῖστον. νήφειν δὲ καὶ τὰ συνήθη πράττειν. Ἀνοήτων.] τῶν ἀφροδισίων. ἀπὸ τῆς αὐτῆς λαγνείας. τὸ γὰρ ἀνοηταίνειν, μωραίνειν δὲ τὸ ἀφροδισιάζειν ἔλεγον.

BISETVS. Ἀνοήτων] Εὐριπίδης ἐν Τρῳάσι.
Τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς,
Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς.

Σχόλια. Τῇ γλώττῃ πολεμίζων.] τῇ γλώττῃ πολεμοῦσι τοὺς ἐναντίους οἱ ῥήτορες. ἐν τούτοις δὲ δείκνυσι τῶν τριῶν, ὡς ἐστὶν ἄριστος ἐν ἀνθρώποις, ὃς ἔστι πράξει καὶ βουλῇ καὶ λόγῳ τοὺς ἄλλους νικᾷ. τὸ δὲ δυσκολοκοίτου δυσκόλως κοίτης τυχούσης. τρυσιβίου δὲ, κεκολασμένης καὶ κακοπονούσης τὸν βίον. Θυμβρεπιδείπνου.] θύμβρα εἶδος λαχάνου. ἀφ' οὗ δηλοῖ ὅτι λάχανα μόνον ἤσθιεν εὐτελῆ. ἐν δὲ

τὸ λαχάνιν τύπτει καλούμενον τὸ εὐτελῶς καὶ φειδωλῶς ζῶντα θυμβρεπίδειπνον. Ἐπιχαλκεύειν.] παιδωνείαν οἰονεὶ ἄμμον. Τὸ Χάος τουτί] Χάος λέγει τὸν ἀέρα, παρὰ τὸ κεχύσθαι. ἐτίμων δὲ καὶ τὴν γλῶτταν καὶ ἔσχον τὴν A περιλογίαν. Οὐδ᾽ ἂν διαλεχθείην.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ προσείποιμι. Οὐκ ἀτυχήσεις.] οὐκ ἀποτεύξῃ. ἀντὶ τοῦ τεύξῃ ὧν ἐθέλεις. δεξιὸς δὲ ἀντὶ τοῦ πεπαιδευμένος.

Ἐν τῷ δήμῳ γνώμας μεγάλας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.
Στ. Μή μοι λέγε γε γνώμας μεγάλας. οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ,
Ἀλλ᾽ ὅσ᾽ ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι, καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.
Χο. Τεύξει τοίνυν γ᾽ ὧν ἱμείρεις. οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.
Ἀλλὰ σεαυτὸν θαρρῶν παράδος τοῖς ἡμετέροις προπόλοισιν.
Στ. Δράσω τοῦθ᾽ ὑμῖν πιστεύσας. ἡ γὰρ ἀνάγκη (με πιέζει.
Διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας, καὶ τὸν γάμον ὅς μ᾽ ἐπέτριψεν.

Magnas ſententias in populo plures queas vincere, quàm tu.
SI. *Nihil dicatis de magnis ſententijs: neque enim expeto noſſe:*
B *Sed quantum ad me, facite, ut ius invertam, perdimque Daniſtas.*
CH. *Sanè perfacile voti compos eris: neque enim ardua poſcis.*
Sed bono es animo, & noſtris teipſum informandum trade miniſtris. (torquet,
ST. *Iſthuc faciam, vobis fretus: quia me penuria*
Propter equos Coppatias, & coniugium, quod me male perdit.

C

Σχόλια. Γνώμας μεγάλας.] δημηγορίας. Στρεψοδικῆσαι.] στρέψαι τὰς δίκας. πρὸς ταύτην δὲ τὴν λέξιν καὶ τὸ ὄνομα πεποίηται τῷ γέροντι Στρεψιάδης. τὸ δὲ τοὺς χρήστας διολισθεῖν. τοὺς δανειστὰς ἐκφυγεῖν. Προπόλοισι] προσφυξι καὶ θεράπουσι. λέγει δὲ τοῖς φιλοσόφοις. πιέζει δὲ, στενοχωρεῖ, ἀναγκάζει. Τοὺς Κοππατίας] μετὰ τοῦ χαράγματος καὶ τοὺς ἐκκεκοφότας αὐτοῦ τὴν οὐσίαν δηλοῖ. Ος μ᾽ ἐπέτριψεν.] ὃς αἴτιός μοι πάντων τῶν συμβάντων κακῶν, ἢ δι᾽ ὃν ἐδυστύχησα.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ D

Σκηνὴ πεμπτή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ ΜΟΝΟΣ.

ACTVS I. SCENA V.

STREPSIADES SOLVS.

BISETVS. Στρεψιάδης ἑαυτὸν ταῖς Νεφέλαις, καὶ τῷ Σωκράτει παραδίδωσιν διδασκαλίας, καὶ μαθήσεως χάριν ἐπιδίδωσι.

Νῦν οὖν χρήσθων ἀτεχνῶς ὅτι βούλονται.
Τουτὶ τό γ᾽ ἐμὸν σῶμ᾽ αὐτοῖσι
Παρέχω τύπτειν. πεινῆν. διψῆν.
Αὐχμεῖν. ῥιγοῦν. ἀσκὸν δέρειν.
Εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι,
Τοῖς ἀνθρώποις τ᾽ εἶναι δόξω,
Θρασύς. εὔγλωττος. τολμηρός. ἴτης.
Βδελυρός. ψευδῶν συγκολλητής.
Εὑρησιεπής. περίτριμμα δικῶν.
Κύρβις. κρόταλον. κίναδος. τρύμη.

NVnc ergò utantur me, uti libitum eſt:
Ego meum hoc corpus præbebo,
Ad percutiendum, eſuriendum,
E *Sitiendum, ſqualeſcendum, etiam*
Algendum & pellem excoriandum:
Dummodò debita ſic effugiam.
Neque me commoneat, ſi me homines
Dicant audacem, linguacem,
Petulantem præcipitem, impurum,
Nugarum confabricatorem,
Fictorem verborum, rabulam,
Crepitaculum & aſtutam vulpem,

F

Σχόλια. Νῦν οὖν χρήσθων.] ἡ ἔκθεσις τῆς διπλῆς κώλων ἐστὶν ὁμοίων ἀναπαιστικῶν ιε. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ δὲ ἑξῆς δίμετρα ἀκατάληκτα, πλὴν τῶν δύο ἑκάτου καὶ ἐνδεκάτου, ἀναπαιστικῶν βάσεων παρατελεύτων καλουμένων, καὶ τοῦ τελευταίου ἑφθημιμεροῦς ὄντος, καὶ παροιμιακοῦ ὡς εἴρηται καλουμένου. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. Χρήσθων] κατὰ δυϊκὴν προφορὰν ὡς δυϊκὸν ἔχον τὸν σχηματισμόν. πληθυντικῶς δὲ νῦν λέλεκται χρήσθωσαν. ἀττικὴ δὲ ἡ τοιαύτη σύνταξις. ἐπὶ ποιούντων ἐκεῖνοι, ἀντὶ τοῦ ποιείτωσαν. φρονούντων, ἀντὶ τοῦ φρονείτωσαν, ὡς καὶ ἐνταῦθα νῦν φησι, τὴν ἐξουσίαν αὐτοῖς παραδίδωμι τοῦ ἐμαυτοῦ σώματος. Τύπτειν.] ὑπὲρ τοῦ πιστεύεσθαι ἐμμένειν αὐτὸν τοῖς ὑποκειμένοις, προστίθησι πλέον ἢ ἐκεῖνοι προστάξαι. ὁ γὰρ τὸ μεῖζον ἐπαγγελλόμενος ὑπομένειν, πῶς οὐκ ἂν τὸ ἧττον ἐνέγκοι ῥᾳδίως. Ἀσκὸν δέρειν.] ἀντὶ τοῦ τὸ σῶμα ἐκδέρειν, εἰ δέοι καταφρονήσειν ἐκδερομένου τοῦ σώματος. Ἴτης.] ἰταμός. ἀναιδής. καὶ διὰ αὐτῶν χωρῶν τῶν πραγμάτων. Βδελυρός.] καὶ τὸν πόρνον οὕτως ἐκάλουν. ὡς ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου Αἰσχίνης. καὶ τὸν μισθοῦ ἄξιον. καὶ τὸ μισθοῦ βδελύττεσθαι. ἢ τὸν ἀνελεύθερον. τὸ δὲ ψευδῶν συγκολλητής, ἀντὶ τοῦ ψευδοπλάστης. Κύρβις.] G ἡ σανὶς ἔνθα ἦσαν οἱ νόμοι γεγραμμένοι. λέγει οὖν, εἰ ταῦτα ἄλλα δόξαιμι τοῖς πολλοῖς καὶ ἔμπειρος εἶναι τῶν νόμων καὶ τῶν λόγων, οὐδ᾽ ἕως ἂν ὑπομείναιμι πᾶν ὁτιοῦν παθεῖν. ἄλλως, κύρβις ὁ περίεργος. ὃν οὐκ ἔστι λαβεῖν. ἢ μνήμων. καὶ γὰρ αἱ κύρβεις πρὸς μνήμην εἰργάζοντο. Ἀπολλόδωρος δέ φησι πᾶσαν δημοσίαν γραφὴν καὶ νόμους κύρβεις καλεῖσθαι. ὅτι οἱ ἀρχαῖοι λίθους ἱστάντες, τὰ δόξαντα ἀνέγραφον, τις, ὡς μὲν ἀπὸ τῆς στάσεως στήλας, κύρβεις δὲ ἀπὸ τοῦ εἰς ὕψος

-φος ἀναβάσεως, ὕστερον δὲ τὰ ξύλα λελευκωμένα γεγράφοντες, ὁμοίως ἐκάλεσαν. κύρβεις οὖν ἡ περιέχουσα τὰς ἱερὰς γραφὰς στήλη. ἢ ὡς Ἐρατοσθένης φησὶν ἄξων Ἀθήνησιν οὕτω καλούμενος, ἐν ᾧ οἱ νόμοι περιέχονται. Πλούταρχος δὲ ἐν τῷ Σόλωνος βίῳ περὶ αὐτοῦ λέγων, ἰσχυρὸν δέ φησι τοὺς νόμους πᾶσιν εἰς ἑκατὸν ἔδωκεν ἐνιαυτούς. καὶ ἐγκατεγράφησαν εἰς ξυλίνους ἄξονας ἐν πλαισίοις περιέχουσι στρεφομένους. ὧν ἔτι καθ' ἡμᾶς ἐν Πρυτανείῳ λείψανά τινα διεσώζετο. καὶ προσηγορεύθησαν ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ κύρβεις. καὶ Κρατῖνος ὁ κωμικός, εἴρηκέ που πρὸς τοῦ Σόλωνος καὶ Δράκοντος. οἷσι νῦν φρύγουσιν ἤδη τὰς κάγχρυς τοῖς κύρβεσιν. ἔνιοι δέ φασιν ἰδίως ἐν οἷς ἱερὰ καὶ θυσίαι περιέχονται κύρβεις. ἄξονας δὲ, τοὺς ἄλλους (A) ὀνομάζεσθαι. Κρόταλον.] εὔστομος καὶ εὔγλωττος ὡς τὸ κρόταλα λάλος. Κίναδος.] εἶδός τι θηρίου. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου. τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τοῦτο, θρυπτικὸν ἐστιν. οἱ δὲ, πᾶν μὲν θηρίον κίναδος ἀξιοῦσι καλεῖσθαι, ἰδίως δὲ τὴν ἀλώπεκα. καὶ Σοφοκλῆς (ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ) ἢ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξῆρέ μ' ὅπου. κακοῦργος οὖν φησιν ὡς ἀλώπηξ. τινὲς δὲ, κίναδος ζῷον μικρὸν τὸ αἰδοῖον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. Τρύμη.] ὁ περιτετριμμένος ἐν τοῖς πράγμασιν, ὃν ἡμεῖς τρίπανον καλοῦμεν. τρύμα καὶ τρῆμα τὴν ὀπὴν φασι. θέλει οὖν εἰπεῖν λεπτολόγος καὶ εὔστομος ὡς τρύπανον. τρύμη οὖν, τρύπανον ὡς πάντων περιγινόμενον, ἢ τριὸς καὶ ταλαίπωρος. (B) ἢ τριμαλιά.

Μάσθλης. εἴρων. γλοιός. ἀλαζών.
Κέντρων. μιαρός.
Στρόφις. ἀργαλέος. ματιολοιχός.
Ταῦτ' εἴ με λέγουσιν ἀπαντῶντες,
Δρώντων ἀτεχνῶς ὅ, τι χρήζουσι.
Κεὶ βούλονται νὴ τὴν Δήμη-
τρ' ἐκ μοῦ χορδὴν
Τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

Veteratorem, malitioſum,
Simulatorem, iactabundum,
Lubricum item, centonem, atque hominem
Spurcum & fœdum,
Verſutum, difficilem, friuolum.
C *His ſi me criminibus lacerent*
Occurſantes: faciant, vt lubet.
Et ſi voluerint, per Cererem,
Ex me chordam
Illi apponunto magiſtris.

Σχόλια. Μάσθλης.] ἰδίως καλεῖται ὁ ἱμάς ὁ κατειργασμένος καὶ ἁπαλός. μάσθλης οὖν ὁ πολυτίμητος καὶ μηδὲν κίβδηλον μηδὲ σταθερὸν γινώσκων. ἀλλ' ἄλλο μὲν νοῶν, ἄλλο δὲ ποιῶν, οἱονεὶ τοὺς τρόπους ἔκλυτος. μάσθλης οὖν ὁ μεμαλαγμένος λῶρος. λέγει οὖν τὸν ὀλισθηρὸν καὶ διαβατικόν. Εἴρων.] πάντα παίζων ὑποκριτὴς εἰρωνευόμενος. Γλοιός.] τὸ αὐτὸ δηλοῖ τῷ μάσθλης. εἴληπται δὲ ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς βαλανείοις ἐλαίου πεπηγότος. ὅπερ τοὺς ἐπιλαμβανομένους διολισθαίνειν πέφυκε. τοιοῦτος οὖν ὁ πρεσβύτης εὔχεται γενέσθαι τοὺς τρόπους, ἵνα διολισθαίνειν καὶ φεύγειν δύνηται τοὺς δανειστάς. καὶ μέχρι δὲ τοῦ δεῦρο τοὺς τῇ γνώμῃ σκάζοντας, καὶ μηδὲν σταθερὸν φρονοῦντας, ἀλλὰ ἄλλα μὲν ἐπαγγελλομένους, ἄλλα δὲ πράττοντας. διὰ τὸ τῆς γνώμης ὀλισθηρὸν καὶ ἄπιστον, γλοιοὺς καλοῦμεν. ἢ γλοιὸς λέγεται ὁ ῥύπος τοῦ ἐλαίου. λέγει οὖν τὸν ῥυπαρὸν τοὺς τρόπους. ἄλλως. γλοιὸς, ἐπὶ τοῦ ῥυπαροῦ καὶ μικροῦ καὶ μικρολόγου παραλαμβάνεται. καὶ γὰρ ὁ ῥυπαρὸς διὰ τὴν ὄκνησιν συνάγει τοῦ γλοιοῦ. ἐπὶ δὲ τὸ ἦθος μετενεχθὲν τὸν μοχθηρὸν δηλοῖ καὶ (D) ὀλισθηρὸν καὶ εὐμετάβολον. Κέντρων.] φανερὸς κλέπτης, ὅτι βάσανοι, ὁμοίως αὐτοῖς κέντρα προσφέρουσιν. ἢ κέντρων, τουτέστι χαλεπὸς καὶ δεκτός. καθὸ καὶ τοὺς ὑπόχους κεντροτύπους καλοῦμεν τοὺς τοῖς κέντροις τύπτοντας. κέντρων δὲ ἐστὶ τὸ ἐπιρραπτόμενον τοῖς ὄνοις ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων συρραφὲν σακκίον καὶ ἐπίσαγμα τῶν ὄνων. ἄλλως. οἱ ἐκ τῶν ἄλλων συνηθροισμένοι ἐπὶ τοιαῦτά τινα τοῖς ὑποζυγίοις ῥαπτούμενα καλοῦνται κέντρωνες. οἱ δὲ τὸν λοίδορον ἀκούουσιν. οἱονεὶ κεντροτύπος ὁ μεμαστιγωμένος καὶ δεκτός. Στρόφις.] ἀπὸ τοῦ στρόφιγγος ἡ μεταφορὰ διὰ εὔστροφος καὶ εὐκίνητος ἐν τοῖς πράγμασι. λέγεται δὲ στρόφιγξ καὶ τοῖς σωλῆσιν ἐμβαλλόμενον, ὡς τὸ τοῦ ὕδατος ἐπέχειν ὅτε τις θελήσει καὶ αὖ πάλιν ἀνιέναι φοράν. (E) Ματιολοιχός.] ἤτοι ὁ χρυσομέτρης. μάτιον γὰρ εἶδος μέτρου. ἢ ὁ φειδωλὸς καὶ σμικρολόγος. ἢ ὁ μυκτηριστής. ὀξύνει δὲ Ἡρωδιανός. ἢ μάταιον τὸ ἐλάχιστον. ἤτοι τὸν μάταια βουλευόμενον καὶ λογιζόμενον.

Bisetvs. Δρώντων] δρώντων, καὶ παραθέντων Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ, δράτωσαν, παραθέτωσαν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS I. SCENA VI.

F

Socrates, Strepsiades, Chorvs.

Σω. Λῆμα μὲν πάρεστι τῷδε
Οὐκ ἄτολμον, ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δὲ ὡς
Ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ,

Huic adeſt virile pectus
Non iners, ſed impigrum. at tu iam dehinc
Scito, quòd hæc capiens,

Σχόλια. Λῆμα μὲν πάρεστι.] ἐπέκθεσις τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας, ἐκ κώλων κ. ὧν τὸ πρῶτον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον τροχαϊκὸν τετράμετρον καταληκτικόν. τὸ τρίτον δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ τέταρτον ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ πέμπτον τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ὃ καλεῖται Φερεκράτειον ἀτελές. τὸ ἕκτον ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ἕβδομον, ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ὄγδοον, ὅμοιον. τὸ ἔνατον ἰαμβικὸν πενθημιμερές, ὃ προῦχον καλεῖται. (G) τὸ δέκατον ὅμοιον τῷ τρίτῳ. τὸ ἑνδέκατον ὅμοιον τῷ ἑκτῷ. τὸ δωδέκατον τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ τρισκαιδέκατον ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον ὅμοιον τῷ ἐνάτῳ. τὸ πεντεκαιδέκατον δακτυλικὸν ἑφθημιμερές, ὃ Ἀλκμάνειον καλεῖται. τὸ ἑκκαιδέκατον ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. τὸ ἑπτακαιδέκατον ὅμοιον τῷ τρίτῳ. τὸ ὀκτωκαιδέκατον, ὅμοιον τῷ ἐνάτῳ. τὸ ἐννεακαιδέκατον ὁ-

...τέλειον ὀνομάζεται, δακτυλικὴ βάσις. τὸ εἰκοστὸν, A ὅμοιον τῷ πεντηκοστῷ ὀκτώ.

Κλέος οὐρανόμηκες
Ἐν βροτοῖσιν ἕξεις.
Στ. Τί πείσομαι;
Σω. Τὸν πάντα χρόνον μετ' ἐμοῦ,
Ζηλωτότατον βίον ἀν-
θρώπων διάξεις.
Στ. Ἆρά γε τοῦτ' ἄρ' ἐγὼ
B Ποτ' ὄψομαι;
Σω. Ὥστε γέ σου πολλοὺς
Ἐπὶ ταῖσι θύραις
Ἀεὶ καθῆσθαι,
Βουλομένους ἀνακοινοῦσθαί
Τε καὶ ἐς λόγον ἐλθεῖν
Πράγματα κἀντιγραφὰς
Πολλῶν ταλάντων
C Ἄξια σῇ φρενὶ
Συμβουλευσομένους μετὰ σοῦ.
Χο. Ἀλλ' ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην, ὅ,τι περ μέλλεις προδιδάσκειν
Καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ, καὶ τῆς γνώμης ἀποπειρῶ.
Σω. Ἄγε δὴ κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον.
Ἵν' αὐτὸν εἰδὼς ὅστις ἐστὶ μηχανὰς
D Ἤδη 'πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προσφέρω.
Στρ. Τί δέ, τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ πρὸς τῶν θεῶν;
Σω. Οὔκ. ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι,
Εἰ μνημονικὸς εἶ. Στ. Δύο τρόπω νὴ τὸν Δία.
Εἰ μέν γ' ὀφείλεταί μοι μνήμων πάνυ.
Ἐὰν δ' ὀφείλω, σχέτλιος ἐπιλήσμων πάνυ.
Σω. Ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;
E Στ. Λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ', ἀποστερεῖν δ' ἔνι.
Σω. Πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν; Στ. Ἀμέλει καλῶς.
Σω. Ἄγε νῦν ὅπως ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν
Περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει.
Στ. Τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;
F Σω. Ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος.
Δέδοικά τ' ὦ πρεσβῦτα. μὴ πληγῶν δέῃ.
Φέρ' ἴδω τί δρᾷς, ἤν τίς σε τύπτῃ. Στ. Τύπτομαι.
Κᾆπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον, ἐπιμαρτύρομαι.
Εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν, δικάζομαι.

Decus vſque ad Olympum
Proferes in orbe.
ST. *Quid hinc feram?*
SO. *Quid? tempore iam reliquo*
Vitam ſpecioſiſſimam ages
Mecum beatus.
ST. *Quando erit hoc igitur*
Vt aſpiciam?
SO. *Tum tuas multos*
Faciam ante fores
Semper ſedere:
Qui tua conſilia exquirant,
Cupiántque loqui ad te:
Dignáque mox pretio
Reſcripta tecum,
Atque negocia
Tractent, ex animo vſque tuo.
CH. *Eia, aggredere hunc vetulum, quæ conſtituiſti iam antè, docere:*
Animum ipſius prætenta, & vires explora ingenij eius.
SO. *Age tu, dic primùm hoc mihi, qui ſint mores tui?*
Vt illis cognitis, cuiuſmodi ſient,
Nouas in te admoueam nunc machinas meas.
ST. *Quid ergò: vtrum tu expugnare hic me cogitas?*
SO. *Nō, ſed pauca ex te interrogare volo. valen'*
Memoria? ST. *Ita per Iouem: & gemino ſanè modo.*
Nam ſi mihi quis debet: memor ſum ſcilicet:
Sin ego cui debeo: obliuioſus ſum nimis.
SO. *Sed nullàne vis dicendi tibi naturâ ineſt?*
ST. *Vis dicendi haud ineſt, ſed vis ſpoliandi ineſt.*
SO. *Quomodo igitur poteris diſcere?* ST. *Quietus es.*
SO. *Vide ſis, vt ſi quid de rebus ſublimibus*
Propoſuero doctum, tu iſthuc ſurripias ſtatim.
ST. *Quid? vtrúmne ego doctrinam arripiam, quaſi canis?*
SO. *Homo hic ineptus, & rudis eſt, & barbarus.*
Metuo tibi, ſenex, ne flagris egeas. age
Si quis te verberat, quid pateris? ST. *Verbera.*
Sed vbi me paulum continui, teſtes cito:
Rurſum acquieſcens paulum, mox in ius voco.

Σχόλια. Οὐρανόμηκες.] μέγιστον παρὰ τὸ ἐπουράνιον κλέος εἶπε. πάλιν δὲ ὡς φιλόσοφος ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὴν λέξιν παρήγαγε, διὰ τὸ διδάσκειν τὰ οὐράνια. Πράγματα κἀντιγραφὰς.] οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰς δίκας πάσας, πράγματα κἀντιγραφὰς διὰ τὰς ἀντιθέσεις καὶ λύσεις τῶν ἐπιφερομένων. τὸ δὲ ἑξῆς ἀνακοινοῦσθαι τὰ πράγματα καὶ τὰς ἀντιγραφάς. Ἄξια σῇ φρενί.] τὰ ἄξια πράγματα σοῦ τῇ σῇ φρενὶ βουλευσομένους. Ἀλλ' ἐγχείρει.] ἐν ἐκθέσει δίστιχον ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικόν, εἰώθασι G γὰρ μετὰ τὰς τοιαύτας περιόδους ἐπάγειν δίστιχον. ἐπὶ τοῦ τέλους τῶν ἐπεκθέσεως, δύο συνήθως διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. τοῦ δὲ διστιχίας παράγραφος. καλεῖται δὲ ταῦτα πολυσχημάτιστα, διὰ τὸ διάφορα ἔχειν τὰ μέτρα. τὰ δ' ἐφεξῆς λϛ ἰαμβικά ἐστιν ἀκατάληκτα τρίμετρα. ὧν τελευταῖον, χώρει τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ.] ἐντεῦθεν παρίστησι τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν. τὸ γὰρ μηχανὰς οὐχ ὡς ὁ Σωκράτης εἶπεν οὕτω καὶ αὐτὸς ἐνόησεν. ἀλλ' εἰς τειχομαχικὰ ὄργανα. ἐξε-

ἐνόησε

σιτοδεις δὲ ὁ ποιητὴς ταύτην τὴν λέξιν ἐξέθηκεν. Αποστερεῖν δ' ἔτι.] πρὸς ὁμοιοκατάληκτον. καὶ πρὸς τὸ αὐτοῦ γέρον βούλευμα. τοῦτο γὰρ αὐτοῦ σχεδιάζεται τὸ ἀποστερεῖν τοὺς δανειστάς. Αμέλει] παρέλκει, ἀττικὴ δὲ ἡ φράσις. ἀν-

A τὶ τοῦ μὴ ἀθύμει. Υφαρπάσει.] ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου, ἀντὶ τοῦ ὑφαρπάσῃ. ἔπαιξε δὲ διὰ τοῦ ὑφαρπάσαι αἰνιττόμενος τὴν κωμικὴν φιλοσοφίαν. ἴσως δὲ κἀκεῖνος ἐκ τῶν κωμικῶν φιλοσόφων ἔλαβε τὸ κωμῳδεῖν.

Σω. Ἴθι νυν κατάθου θοἰμάτιον. Στ. Ἠδίκηκά τι;

Σω. Οὔκ. ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.

Στ. Ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰσέρχομαι. B

Σω. Κατάθου. τί ληρεῖς; Στ. Εἰπὲ δή νυν μοι τοδί.

Ἢν ἐπιμελὴς ὦ καὶ προθύμως μανθάνω,

Τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;

Σω. Οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.

Στ. Οἴμοι κακοδαίμων, ἡμιθνὴς γενήσομαι;

Σω. Οὐ μὴ λαλήσεις. ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοί, C

Ἀνύσας τί, δευρὶ θᾶττον. Στ. Ἐς τὼ χεῖρέ νυν

Δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον. ὡς δέδοικ' ἐγώ,

Εἴσω καταβαίνων ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.

Σω. Χώρει. τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν.

So. Agè nunc, veſtem depone. St. Quid feci mali?

So. Nihil: ſed nudos ingredi leges iubent.

St. Atqui ego non ingredior, vt hinc auferam aliquid.

So. Depone, quid nugaris? St. Dic hoc iam mihi,

Si diligens fuero, atque cupidè didicero:

Cuinam ſimilis ex diſcipulis tuis ero?

So. Nihil ab ingenio Charephontis differes.

St. Va mihi miſero: nam fiam ſemimortuus.

So. Non fies, ne dixis: ſed ſequere me ocyus,

Vt perficias aliquid, propera. St. In manum prius

Des mellitam placentam. Vah, vt mihi metuo,

Intrans, non ſecus ac ſi antrum adeam Trophonij.

So. Perge, quid hic ita circumſpectas iuxta oſtium?

D

Σχόλια. Ἴθι νυν κατάθου.] ὅπερ ἐποίουν ἐπὶ τῶν μυουμένων τὰ μυστήρια. ἀποδύεσθαι δὲ αὐτὸν βούλεται τὴν ἐσθῆτα, ὡς μέλλων δὲ ἐκεῖνος τύπτεσθαι, φησὶν ἠδίκηκά τι; ὁ δὲ τερατευόμενος ὡς ἐπὶ τῶν μυουμένων γυμνὸν εἰσάγει αὐτόν. Ἀλλ' οὐχὶ φωράσων.] ἔθος ἦν τοὺς εἰσιόντας εἰς οἰκίαν τινὸς ἐπὶ τῷ ἐρευνῆσαι, γυμνοὺς εἰσιέναι, ἵνα μή τι ὑπὸ τὰ ἱμάτια κρύψαντες λάθωσιν, ἢ ἵνα μὴ ὑπὸ ἔχθρας λάθωσιν ὑποβαλόντες τὸ ζητούμενον. καὶ ζημίας αἴτιοι τῷ ἀγνοοῦντι. οἱ γοῦν μέλλοντες εἰσιέναι ἵνα ἐπιθεάσωνται χρήματα τὰ δημόσια, ἢ κατ' ἔρευναν, γυμνοὶ εἰσῄεσαν ἵνα μή τι ἀποκρύψωνται. Ἡμιθνὴς γενήσομαι.] ἐπεὶ ἰσχνὸς καὶ ὠχρὸς τὴν ἰδέαν ὁ Χαιρεφῶν, ἅτε φιλοσοφίᾳ συνεστηκώς, παρὸ ἐκαλεῖτο νυκτερὶς καὶ πύξινος. Μελιτοῦτταν.] μᾶζαν τῷ μέλιτι δεδευμένην. ἔφερον δὲ ὡς ἐδόμενοι τοῖς ὄφεσιν. Ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.] ὁ Τροφώνιος ἐγένετο λιθοξόος ἄριστος. ὃς κατεσκεύασεν ἱερὸν ἐν τῇ Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας ὑπὸ γῆν ὃ καλεῖται Τροφωνίου. ἐκεῖ οὖν οἱ μυούμενοι καθίζονται ἐπὶ τοῦ στόματος γυμνοί, καὶ ἁρπάζονται ὑπό τινων πνευμάτων καὶ φέρονται ὑπὸ τὴν γῆν. ἐπειδὴ δὲ ἀπαντῶσι δαίμονες καὶ ὄφεις καὶ ἄλλα τινὰ ἑρπετά, βαστάζουσι πλακοῦντά τινα καὶ ῥίπτουσιν ἐπὶ τὰ ἐντυγχάνοντα. καὶ μετὰ τὴν μύησιν, δι' ἄλλου στόματος ἀναφέρονται. ἄλλως. οὕτως ὁ Χάραξ. Ἀγαμήδης ἄρχων Στυμφήλου τῆς Ἀρκαδίας ἔγημεν Ἐπικάστην. ᾧ παῖς ἦν Τροφώνιος σκότιος. οὗτοι τοὺς τότε ὑπερβάλλοντες πάντας εὐτεχνίᾳ, τόν τε ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος ναὸν ἠργολάβησαν. ἐν Ἤλιδι δὲ θησαυρὸν χρυσοῦν κατεσκεύασαν Αὐγείᾳ. οἱ καταλείψαντες ἁρμὸν λίθου, νύκτας εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων ἅμα Κερκυόνι, ὃς ἦν γνήσιος Ἀγαμήδους καὶ Ἐπικάστης υἱός. ὡς δὲ ἠπόρει λίαν Αὐγείας, ἐπιδημήσαντα Δαίδαλον ἔπειθε κατὰ φυγὴν Μίνωος. ἐλιτάνευσεν ἐξιχνεῦσαι τὸν φῶρα. ὁ δὲ παγίδας ἔστησεν. αἷς περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Τροφώνιος δὲ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τεμὼν πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι, ἅμα Κερκυόνι φεύγει εἰς τὸν Ὀρχομενόν. Αὐγείου δὲ κατὰ κέλευσιν Δαιδάλου ὑπὲρ τὴν τῶν αἱμάτων ἔκλυσιν ἐπιδιώκοντος, καταφεύγουσιν ὁ μὲν Κερκυὼν εἰς Ἀθήνας ὡς Καλλίμαχος. Ὅς ποτ' ἔφυγε μὲν Ἀρκαδίαν, ἡμῖν δ' ἐκ κακὸς πάροικος ἐγένετο. ὁ δὲ ἕτερος εἰς Λεβάδειαν τῆς Βοιωτίας, οὗ καταγύγιον ποιησάμενος οἴκησιν, διετέλει. τελευτήσαντι δὲ αὐτῷ μαντεῖον ἀτρεκὲς ἐφάνη αὐτόθι. καὶ θύουσιν αὐτῷ ὡς θεῷ. περιέλιπε δὲ υἱὸν Ἀλκάνδρον. ἄλλως. Ἐν μὲν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις οὕτως εὗρον. πρῶτον μὲν ὅτι οἱ περὶ Ἀγαμήδην υἱοὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἐπικάστης. οἱ δὲ Διὸς καὶ Ἰοκάστης. οἱ δὲ Ἐργίνου. εἶτα ὡς Δαίδαλος μὲν τὸ τεχνίον ἐποίησεν, αὐτοὶ κλέψαντες ἑάλωσαν. καὶ τῷ ἑτέρῳ φεύγοντι διεχάνη ἡ γῆ, καὶ ἐδέξατο περὶ Λεβάδειαν. ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ θεὸς Τροφώνιον τιμᾶν. οἱ δὲ ἀγνοοῦντες ὅπου εἴη τὸ μνῆμα, σμήνει μελισσῶν προσέτυχον ἐξ ὑπορρώγος τινος ἀνιοῦσῶν. καὶ στοχασάμενοι τὸν τόπον ἐκέλευσαν ἐκεῖσε δεῖν τινα κατελθεῖν θεασόμενον. ὃς εὗρεν δύο δράκοντας, προσήγαγε μελιτούττας καὶ οὐκ ἠδικήθη. ἐξ οὗ τὸ ἔθος ἐγένετο οἱ δὲ θυόμενοι χρηστηριασθῆναι, ἁγνεύοντες ἐσθῆσι καὶ στολῇ κεκοσμημένοι θεοπρεπεῖ, κατίασι λόγχας ἔχοντες πρὸς τὸ βάλλειν τοὺς ὄφεις καὶ μὴ ἀδικηθῆναι ὑπ' αὐτῶν καὶ πολλοὶ μὲν αὐθημερὸν ἐπέμφθησαν, οἱ δὲ διὰ πλειόνων. ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις, οὕτως. Ὁ Τροφώνιος ἀνὴρ ἦν πάνυ φιλόδοξος. ποιήσας οὖν ἐν Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας ὑπόγειον οἴκημα εἰσελθὼν ἐμαντεύετο. καὶ λιμαγχονηθεὶς ἀπέθανεν. ἐγκατέλιπον δ' ἐδαιμόνιόν τι τὰς μαντείας ἐτέλει. εἰσήρχοντο οὖν ἐντὸς οἱ χρησόμενοι ἔχοντες ἐν ταῖς χερσὶ πόπανα, ἵνα τοῖς ἐκεῖ φιλοχωροῦσιν ὄφεσι διδόντες μηδὲν ὑπ' αὐτῶν δυσχερὲς πάθωσιν. ὁ δὲ εἰσιὼν ἐκεῖσε λοιπὸν οὐκ ἔτι ἐγέλα διὰ τὴν τῶν ὄφεων ἔκπληξιν. ὅθεν καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀγελάστων καὶ σκυθρωπῶν, ἐς Τροφωνίου μεμάντευται. Τί κυπτάζεις ἔχων.] ἀττικῶς περιττεύει τὸ ἔχων. τὸ δὲ κυπτάζεις, στρογγεύῃ, διατρίβεις. Περὶ τὴν θύραν.] βραδέως διακείμενος εἰς τὸ εἰσιέναι δι' αὐτῆς.

A

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΚΩΛΩΝ η.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων τῆς ἀνδρείας
Εἵνεκα ταύτης.
Εὐτυχία γένοιτ' ἀν-
θρώπῳ ὅτι προήκων
Ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας,
Νεωτέροις τὴν φύσιν αὐτοῦ
Πράγμασι χρωτίζεται
Καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.

CHORVS.

I Pede fauſto, propter robur
Magnanimum iſtud
Proſperitas viro adſit,
Quod ſpacium ſenectæ
Emeritæ cùm tetigit:
B Tamen negocijs animum ſuum,
Vt iuuenis, applicat,
Et ſapientiam auget.

Σχόλια. Ἀλλ' ἴθι χαίρων.] τοῦτο διὰ τὸ εἰσάγεσθαι τὸν χορὸν ἐξιόντων τῶν ὑποκειμένων, ὀνομάζεται κορωνίς. διὰ δὲ τὸ προτίθεσθαι τῆς παραβάσεως κατὰ τὸ ἔθος, ὀνομάζεται κομμάτιον. κώλων ὀκτώ. ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ἢ χοριαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον μεμιγμένον διὰ σπονδείου. τὸ δεύτερον ἀναπαιστικὸν μονόμετρον. τὸ τρίτον καὶ τὸ ἑξῆς καὶ ἕβδομον καὶ τὸ μετ' αὐτό, χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ εἰς ἀμφίβραχυν περαιούμενα ἢ βακχεῖον διὰ τὸ ἀδιάφορον, Ἀριστοφάνεια δὲ αὐτὰ καλούμενα. τὸ πέμπτον, χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἕκτον ἀπὸ ἰαμβικῆς βάσεως εἰς χοριαμβικὴν ὑπερκατάληκτον.

C

BISETVS. Αὐτοῦ] ἢ αὐτοῦ χαρίεν, ἵνα τοῦτο πρὸς τὴν Στρεψιάδην ἀναφέροιτο. ἢ αὐτοῦ ἐπιρρηματικῶς λαμβάνειν, ἀντὶ τοῦ αὐτόθι, ἐν τῷ φροντιστηρίῳ.

Σχόλια. Χρωτίζεται] ἀντὶ τοῦ χρωματίζεται. αὐτὸς δὲ ὁ χρωματισμὸς εἰς πρόσωπον γίνεται. αὐτὸς γὰρ κατὰ τοῦ ἐχρωματίζετο διὰ τὸ ἐπήγαγε τὴν αὐτοῦ φύσιν. ἵν' ᾖ ὅλον καὶ μέρος. διὰ μὲν τοῦ χρωματίζεται νοουμένου τοῦ ὅλου. διὰ δὲ τοῦ τὴν αὐτοῦ φύσιν, τοῦ μέρους.

BISETVS. Χρωτίζεται] Σ. πλησιάζει. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν μουσικῶν.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΚΩΛΩΝ μα.

D

TRANSITVS CHORI.

Τροχαϊκοὶ Καταληκτικοί.

Ὦ θεώμενοι κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως
Τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον τὸν ἐκθρέψαντά με.
Οὕτω νικήσαιμ' ἔγωγε καὶ νομιζοίμην σοφός,
Ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιούς,
Καὶ ταύτην σοφώτατ' ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν,

Trochaici Catalectici.

O Spectatores, ego ad vos loquar, quæ vera ſunt,
Liberè per Dionyſum, qui me eduxit paruulum.
Sic ego vincam & æſtimer ſapiens, vt vos æſtimo
E Spectatores candidos eſſe, & hanc Comœdiam
Præ alijs, quas ſcripſi, omnibus, ducere ſapientiſſimam.

Σχόλια. Ὦ θεώμενοι.] ἡ παράβασις δοκεῖ μὲν ἐκ τοῦ χοροῦ λέγεσθαι. εἰσάγει δὲ τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ὁ ποιητής. παράβασις δέ ἐστιν ὅταν ἐκ τῆς προτέρας στάσεως ὁ χορὸς μεταβὰς, ἀπαγγέλλῃ πρὸς τὸν δῆμον ἀφορῶν. εἴδη δὲ παραβάσεων ἑπτά. ἁπλᾶ μὲν τρία. κατὰ δὲ σχέσιν τέσσαρα. τὰ μὲν οὖν ἁπλᾶ ἐστὶ ταῦτα, κομμάτιον. παράβασις ὁμωνύμως ἣ καὶ ἀνάπαιστος καλεῖται, ἐπεὶ πολλάκις ἐν ταύτῃ τῷ ἀναπαίστῳ χρῆται. πνῖγος ὃ καὶ μακρόν. τὰ δὲ κατὰ σχέσιν, στροφή. ἀντίστροφος. ἐπίρρημα. ἀντεπίρρημα. συμπεπλήρωσι γὰρ ἀλλήλοις τὸ κατὰ μέτρον καὶ τὰ κῶλα. ἡ γὰρ στροφὴ ἔχει ὁμοίαν ἑαυτῇ τὴν ἀντίστροφον. καὶ τὸ ἐπίρρημα, ὡσαύτως τὸ ἀντεπίρρημα. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ ᾠδὴν καὶ ἀντῳδήν. ἔχουσι γὰρ καὶ ταῦτα σχέσιν πρὸς ἄλληλα. ἡ μὲν οὖν παράβασις ἡ ἐκ τούτων συγκειμένη τελεία ἐστί. εἰσὶ δὲ καὶ ἀτελεῖς παραβάσεις. ἑπτὰ δὴ ὄντων τῶν τῆς παραβάσεως μερῶν, ἐφ' ἕκαστον τῶν ἀπολελυμένων τρισσῶν, τίθεται ἡ παράγραφος. κάτωθεν δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μέλους καὶ τοῦ ἐπιρρήματος, ἂν μηδὲν ἀποδίδωται. ἐὰν δὲ ᾖ τὰ συνακολουθοῦντα τότε ἀντίστροφον τοῦ μέλους καὶ τὸ ἀντεπίρρημα, ἐπὶ τοῦ ἐπιρρήματος τίθεται ἡ ἔσω νενευκυῖα διπλῆ, ὑπὲρ τοῦ δηλῶσαι ὅτι ἐστὶ τὰ ἀνταποδιδόμενα. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀντεπιρρήματος ἡ ἔξω νενευκυῖα. ἐν δὲ τοῖς ἀποδιδομένοις πάλιν, ἐφ' ἑκάστης στροφῆς παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῇ τελευταίᾳ κορωνὶς διπλαῖ. ἡ μὲν κατάρχας. ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι μὲν αἱ ἔξω νενευκυῖαι, δηλοῦσαι ἡμῖν ὅτι ἀνταποδίδοται. τὸ δὲ μέτρον αὐτῆς αἴτιον Εὐπολίδειον καλούμενον στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μέχρι τελευταίας ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε. τὸ δὲ τροχαϊκὸν μέτρον, κατὰ πόδα μὲν χώραν δέχεται τροχαίου καὶ σπονδείου πλὴν τῆς παρατελευτῆς μὴ ὄντος τοῦ μέτρου χωλοῦ. καὶ κατὰ μὲν τὰς περιττὰς τέσσαρας χώρας καὶ δάκτυλον εἰ τύχοι. τὰς δὲ ἀρτίας τὰς μὲν ἑτέρας ἀνάπαιστον καὶ ὅλην ἐγχωρεῖ τὴν χώραν. ἰδίως δὲ τὴν τελευταίαν ἐν τούτοις ἰαμβικὴν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐχρῆν δὲ τὴν λέξιν ἀπὸ τοῦ χωρικοῦ ἄρχεσθαι. ἐχρήσατο γὰρ μετοχῇ ἀντὶ ὀνόματος. Νὴ τὸν Διόνυσον.] ἐπειδὴ Διονυσίοις παρῆλθε τὸ δρᾶμα καὶ ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς ἀγῶσι τὰ δράματα ἤγετο καὶ ἐδιδάσκετο. Οὕτω νικήσαιμ' ἔγωγε.] ἀπὸ ἡ εἰσθέσις εἰς τὴν παράβασιν. εὐχὴ αὐτὴ δέ ἐστιν οὐδὲ τοῦ αὐτοῦ μέτρου τῆς ἐν ταῖς Νεφέλαις πρώταις, ἀλλ' ὡς ὀλίγῳ πρότερον εἴρηται τοῦ καλουμένου Εὐπολιδείου.

F

G

Πρῶτος

Πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
Ἔργον πλεῖστον. εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορτικῶν
Ἡττηθεὶς οὐκ ἄξιος ὤν. ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι
Τοῖς σοφοῖς, ὧν οὕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπραγματευόμην.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ὑμῶν ποθ' ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς.
Ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν
Χ' ὁ σώφρων τε χ' ὡ καταπύγων, ἄριστ' ἠκουσάτην,
Κἀγώ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πω μοι τεκεῖν,
Ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
Ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως, κἀπαιδεύσατε,
Ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῶν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.
Νῦν οὖν Ἠλέκτραν κατ' ἐκείνην ἥδ' ἡ κωμῳδία
Ζητοῦσ' ἦλθεν ἤν που 'πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς.
Γνώσεται γὰρ ἤνπερ ἴδῃ, τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
Ὡς δὲ σώφρων ἐστὶ φύσει, σκέψασθ'. ἥτις πρῶτα μὲν
Οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύτινον καθειμένον.
Ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχύ. τοῖς παιδίοις ἵν' ᾖ γέλως.

A Vtque vos primùm rogaui, vti guſtetis hanc, mihi
Quæ multum fecit negoti. Poſt ſeceſsi à viris
Victus ſordidis indignè: quod nunc vobis queror,
Qui hic adeſtis ſapientes, & quorum hæc ego gratia
B Commentatus ſum: non vt vos volens prodam bonos.
Ex quo enim hic apud viros, quibus eſt ſuaue dicere,
Et apud quos Cinædus & Caſtus optimè audiunt:
Et ego (nanque adhuc eram virgo, nec licebat mihi
C Parere) expoſui fœtum: quem quæpiam alia ſuſtulit.
Vos autem educaſtis ingenuè, atque inſtituiſtis probè:
Ex hoc fida apud vos ſunt ſententiæ teſtimonia.
Nunc ergo ſecūdum Electram illam iſthæc Comœdia
Quæritans venit, ſi fortè in ſpectatores bonos
D Incidat: (nam cincinnum ſi videat fratris, ſtatim
Agnoſcet) ſed quàm ſit hæc caſta, vos cognoſcite.
Primùm non venit aliquid conſuens coriacium,
Rubrum, humile, à ſummo denſum: vt ſit pueris riſui: neque

E

Σχόλια. Ἀναγεῦσ' ὑμᾶς.] διατάξαι τὸ δρᾶμα. ὡς ἐπὶ βρώματος δὲ εἶπεν. Ὑπ' ἀνδρῶν.] τῶν κριτῶν τοῦτο ἐπὶ τῶν προτέρων νεφελῶν. Ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι.] ἐπεὶ οὐ Κρατῖνος ἀλλ' Ἀμειψίας δεύτερος ὤφθη. Οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν.] εἰς τὸ ἐμὲ ἐπιδείκνυσθαι ἡδύ ἐστιν ἢ ἐλλογίμοις. Χ' ὁ σώφρων] τὸ πρῶτον δρᾶμα γράψας ὁ ποιητὴς ἐξέθηκε τοὺς Δαιταλεῖς, ἐν ᾧ σώφρον μειράκιον εἰσάγει καὶ ἕτερον ἀκόλαστον. εὐδοκίμησε δὲ σφόδρα ἐν τούτῳ τῷ δράματι. Ἄριστ' ἠκουσάτην.] ἀντὶ τοῦ ηὐδοκιμησάτην. οὐ γὰρ τότε ἐνίκησεν. ἐπεὶ δεύτερος ἐκρίθη ἐν τῷ δράματι. διόπερ, ἔστι μὲν αὐτὸ πρῶτον τῶν δραμάτων. ὑπὸ δὲ εὐθὺς οὐ δι' ἑαυτοῦ ἐπεδείξατο αὐτό. Κοὐκ ἐξῆν πω μοι.] οὔπω ἐπέτρεπον ἐμαυτῷ τὸ λέγειν δημοσίᾳ διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας. οὐ γὰρ πρῶτον δι' ἑαυτοῦ καθίει τὰ δράματα ὁ ποιητὴς εὐλαβούμενος. ἀπὸ δὲ τῶν ἱππέων ἤρξατο εἰσιέναι. νόμος δὲ ἦν μὴ εἰσελθεῖν τινα εἰπεῖν μὴ ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἔτη γεγονότα. ὡς δέ τινες τριάκοντα. Ἐξέθηκα.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λάθρα τικτουσῶν καὶ φοβουμένων γνωσθῆναι γυναικῶν. καὶ διὰ τοῦτο ἔξω ῥιπτουσῶν τὰ βρέφη, ἵν' ἰδόντες τινὲς ἀνέλωνται. Εὐριπίδης. δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος. λέγει οὖν Ἀριστοφάνης ὡς ἐπειδὴ παρθένος ὢν ταύτην τὴν κωμῳδίαν ἔτεκον, ὥσπερ τι βρέφος ἔξω ἔρριψα. Παῖς δ' ἑτέρα.] Κλεωνίδης καὶ Καλλίστρατος. οὐ γὰρ δι' ἑαυτοῦ ἐδίδαξε τοὺς Δαιταλεῖς πρῶτον αὐτοῦ δρᾶμα. τὸ ἀνείλετο λαβοῦσα ἢ ἐκ παραλλήλου ὡς τὸ ἀγνεύσας ἐκάθηρεν, ἢ τὸ μὲν λαβοῦσα, διὰ τὴν ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τῶν χειρῶν ἄρσιν. τὸ δὲ ἀνείλετο διὰ τὴν ἀναδοχὴν καὶ εἰσποίησιν. Πιστὰ παρ' ὑμῖν.] ἤγουν μεγάλη πίστις ἐστί μοι πρὸς ὑμᾶς καὶ πληροφορία. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν τὰς φιλίας δι' ὅρκων ποιούντων. Νῦν οὖν Ἠλέκτραν.] Αἰσχύλος ἐποίησε δρᾶμα Χοηφόρους. ἐν ᾧ Ἠλέκτρα παραγενομένη εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρός, ἐκ τοῦ πλοκάμου τὸν ἀδελφὸν ἐγνώρισεν. αὕτη φησὶν ἡ κωμῳδία ἀδελφὴ οὖσα τῆς πρώτης, ὡς ἐν ταῖς Χοηφόροις Αἰσχύλου Ἠλέκτρα ἐκ τοῦ πλοκάμου τὸν ἀδελφὸν ἐπιγνοῦσα καὶ παραγενομένη πρὸς τὸν τάφον ὅπως αὐτὸν γνωρίσῃ ἦλθεν, εἰς ζήτησιν ἦλθε τῶν τότε θεατῶν. ἐπιγνώσεται γὰρ ἐάν τι ξύμβολον ἴδῃ ἐκείνων. Ἡ Χρυσόθεμις ἀπελθοῦσα θῦσαι τῷ πατρί, καὶ τὸν Ὀρέστου πλόκαμον ἐνταῦθα εὑροῦσα, εἶπε τοῦτο τῇ Ἠλέκτρᾳ. ἡ δὲ ἀπελθοῦσα ἐγνώρισεν αὐτὸν ὄντα Ὀρέστου. εἰ καὶ Σοφοκλῆς τοῦτο οὐ λέγει. λέγει οὖν ὁ ποιητὴς ὅτι εἰ ἐπαινεθήσεται παρ' ὑμῶν ἡ νῦν κωμῳδία, γνώσεται ὅτι ὑμεῖς ἐστὲ οἱ καὶ τὴν πάλαι αὐτῆς ἀδελφὴν ἐπαινέσαντες. Τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.] ὅ ἐστι σύμβολον καὶ ἔπαινον ἐκείνων ἐπιγνώσεται ἐὰν ἴδῃ. Οὐδὲν ἦλθε.] παρέλκει τὸ δὲ ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. ἀλλ' ἐν ἔτισεν. θέλει δὲ εἰπεῖν οὐκ ἦλθε συνήθως. Σκύτινον.] διεζωσμένοι γὰρ δερμάτινα αἰδοῖα οἱ κωμικοὶ εἰσήεσαν τοῦ γέλωτος χάριν. θέλει δὲ εἰπεῖν οὐ τοὺς φορτικοὺς χαρακτηρίζουσα. Ἐρυθρόν.] ἢ ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου ἢ ἐξ ἄκρου παχύ. ταῦτα γὰρ οἱ κωμικοὶ ἐφόρουν διὰ γέλωτα.

F G

O

Οὐδ᾽ ἔσκωψε τοὺς φαλακροὺς, οὐδὲ κόρδαχ᾽ A
εἵλκυσεν.
Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη τῇ βακτηρίᾳ
Τύπτει τὸν παρόντ᾽ ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα.
Οὐδ᾽ εἰσῆξε δᾷδας ἔχουσ᾽ οὐδ᾽ ἰοὺ ἰοὺ βοᾷ.
Ἀλλ᾽ αὐτῇ καὶ τοῖς ἔπεσι πιστεύουσ᾽ ἐλήλυθεν.
Κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς, οὐ κομῶ. B
Οὐδ᾽ ὑμᾶς ζητῶ ᾽ξαπατᾶν δὶς καὶ τρὶς ταὔτ᾽ εἰσάγων.
Ἀλλ᾽ ἀεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων σοφίζομαι,
Οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας καὶ πάσας δεξιάς.
Ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων᾽ ἔπαισ᾽ ἐς τὴν γαστέρα.
Κοὐκ ἐτόλμησ᾽ αὖθις ἐπεμπηδῆσαί γ᾽ αὐτῷ κειμένῳ. C
Οὗτοι δ᾽ ὡς ἅπαξ παρέδωκεν λαβὴν Ὑπέρβολος,
Τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ᾽ ἀεὶ, καὶ τὴν μητέρα.
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν,
Ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους ἱππέας κακὸς κακῶς. D
Προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην, τοῦ κόρδακος οὕνεκα.

A *Inſectata caluos eſt, nec ſaltauit cordacem:*
Neque ſenex, qui metra canit, præſentem baculo ferit,
Amotis è conſpectu maledictis mordacibus:
Neque tædiferam introduxit: ſed neque heu heu clamitat:
Sed ſibiipſa & verſibus fidens, in ſcenam venit.
B *Atqui ego vir tantus, Poëta tantus nihil ſuperbio:*
Neque vos quærito fallere, bis terque introducendo eadem:
Sed nouas ſubin' formas infero, arguté & cate
A me inuentas, nihil inter ſe ſimiles: omnes probas:
Qui etiam magnum illum Cleonem, in ventrem olim percuſſi,
C *Neque demum inſultaui ipſi tacenti. Verùm hi comici*
Nouitij, vt ſemel dedit anſam ad ſcribendum Hyperbolus,
Miſerum iſtum ſemper proculcant, & matrem eius ſimul.
Eupolis quidem Maricam primùm in ſcenam protulit,
D *Noſtróſque* EQVITES *in alium habitum malè commutauit malus,*
Addiditque anum ebriam ad deſaltandum Cordacem:

Σχόλια. Τοὺς φαλακρούς.] εὔπολις ἔσκωψε τοὺς φαλακροὺς, τοῦτο δὲ ἐδωρήσατο. Οὐ κόρδαχ᾽ εἵλκυσε] τρία εἴδη ὀρχήσεως. ἐμμέλεια μὲν, τραγική. σίκιννις σατυρική. κόρδαξ κωμική, ἥτις αἰσχρῶς κινεῖ τὴν ὀσφύν. Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων.] ὡς Εὔπολις ἐν τοῖς Προσπαλτίοις. ἢ ὡς εἰς τοῦτο τὸ μέρος συντείνοντι εἰς τὸν Ἕρμιππον. οἱ δὲ Στρεψιάδην τὸν ὑποκείμενον. Τύπτει τὸν παρόντ᾽ ἀφανίζων.] καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοῦ γέλωτα χάριν τοὺς ἐγγὺς ἑστῶτας ἔτυπτε τῇ βακτηρίᾳ. τὸ δὲ ἀφανίζων. ὅ ἐστιν ἐκ τοῦ ἀποπέμπειν καὶ ἀποφυγεῖν τὰ σκώμματα, δι᾽ ὧν ἔδει σωφρονίζειν τοὺς κακῶς πράττοντας, ἐκτὸς ἑαυτοῦ ποιῶν τὰ πονηρὰ σκώμματα. ἢ τὸ ἀφανίζων, ἀντὶ τοῦ ἀφανῆ ποιῶν. τουτέστι συγκαλύπτων τῷ γέλωτι τὰς εἰκῇ διεσκευασμένας αὐτῷ κωμῳδίας καὶ εὐτελῶς πεπλασμένας. ἰστέον δὲ ὅτι πάντα ὅσα ἂν λέγῃ, εἰς ἑαυτὸν τείνει. τοὺς μὲν γὰρ φάλητας εἰσήγαγεν ἐν τῇ Λυσιστράτῃ. E F τὸν δὲ κόρδακα ἐν τοῖς Σφηξί. τοὺς δὲ φαλακροὺς, ἐν Εἰρήνῃ. τὸν δὲ πρεσβύτην ἐν Ὄρνισι. τὰς δὲ δᾷδας καὶ τὸ ἰοὺ ἰοὺ ἐν Νεφέλαις τοσαύτας. Οὐδ᾽ εἰσῆξε δᾷδας.] οὐκ ἔστι δῆλος τίνι παρονειδίζει. ἀλλ᾽ ἴσως ἑαυτῷ. ἐπεὶ πεποίηκεν ἐν τῷ τέλει τοῦ δράματος καιομένην τὴν διατριβὴν Σωκράτους, καὶ τινας τῶν φιλοσόφων λέγοντας ἰοὺ ἰού. ἐν δὲ ταῖς πρώταις Νεφέλαις, τοῦτο οὐ πεποίηκε. φωνήσει δὲ αὐτὸ μετὰ λόγου. οὗτοι δὲ ἀκαίρως. Ἀλλ᾽ αὐτῇ.] τῇ ἐπινοίᾳ τῆς ὑποθέσεως καὶ οἰκονομίᾳ καὶ τῇ χάριτι τῶν ἐπῶν θαῤῥοῦσα. Οὐ G κομῶ] οὐ σεμνύνομαι. χαριέντως δὲ λέγει ἐπεὶ φαλακρὸς ἦν. Δὶς καὶ τρίς.] καίτοι καὶ αὐτὸ δεύτερον εἰσήχθη, ἀλλ᾽ ἴσως διαφόρως. δοκοῦσι δὲ καὶ οἱ ἄλλοι κωμικοὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων, τὰ αὐτὰ εἰσάγειν δράματα.

BISETVS. Ταὔτ᾽ εἰσάγων] οὕτω χαριέστερον, τ᾽ αὔτ᾽ εἰσάγων, ἀντὶ τοῦ, τὰ αὐτά, ἢ, ταῦτ᾽, ἀντὶ τοῦ ταυτά.

Σχολ. Ὃς μέγιστον ὄντα.] ὥσπερ ζῶντος αὐτοῦ διαλέγεται ἐν Σφηξὶ Κλέωνα τὸν λάρον. καὶ Ἀνδρομέδαν δέ φησιν αὐτόν, ἐπὶ Ἀλκαίῳ τεθνάναι δύο ὕστερον. Ἵππαρχος E δέ φησιν ἀφ᾽ οὗ αἱ πρῶται Νεφέλαι ἐδιδάχθησαν. πῶς οὖν δείκνυται ὁ τοῦ Μαρικᾶ μεμνημένος ἐδιδάχθη μὲν πρὸ τῶν Νεφελῶν ὡς καὶ νῦν αὐτός φησιν. ἐπεὶ δὲ ὁ Εὔπολις ὡς τεθνηκότος Κλέωνος μέμνηται. ἢ ἐπεὶ οὐ φέρονται αἱ διδασκαλίαι τῶν δύο Νεφελῶν, οὐδὲν δυνάμεθα διαχωρίσαι εἰ Εὔπολις ἔπλαττε τὸ Κλέωνος τελευτὴν ἐν Μαρικᾷ. Ἔπαισ᾽ ἐς τὴν γαστέρα.] ἔτυψα. ἐγράψα γὰρ κατ᾽ αὐτοῦ τοὺς ἱππέας. ἔτυψα ἐν τοῖς ἱππεῦσιν. ἀντὶ τοῦ ἠρίσθην τῇ πρώτῃ κωμῳδίᾳ. Κολετρῶσ᾽ ἀεί.] κατὰ τὸ κόλα τύπτουσιν. ἢ καταπατοῦσιν. ἀπὸ τῶν ἐλαίας παιόντων. ἢ τὸ ἐλαίνῳ ξύλῳ τῇ F κοιλίᾳ καὶ τύπτειν εἰς τὴν γαστέρα. κόλον γὰρ τὸ παχὺ ἔντερον. δῆλον δὲ ὅτι πρῶτος ὁ Μαρικᾶς ἐδιδάχθη τῶν δευτέρων Νεφελῶν. Ἐρατοσθένης δέ φησι Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένον, ὅτι πρότερον καθεῖται. λανθάνει δ᾽ αὐτόν φησιν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθείσαις οὐδὲν τοιοῦτον εἴρηκεν ἐν δὲ ταῖς ὕστερον διασκευασθείσαις εἰ λέγεται, οὐδὲν ἄτοπον. αἱ διδασκαλίαι δὲ δῆλον ὅτι τὰς διδαχθείσας φέρουσι. πῶς δ᾽ οὐ συνεῖδεν ὅτι καὶ ἐν G τῷ Μαρικᾷ προτετελευτήκει Κλέων. ἐν δὲ ταῖς Νεφέλαις λέγεται εἰς τὸν θεοῖς ἐχθρὸν τὸν βυρσοδέψην. Εὔπολις δὲ ἐν τοῖς Βάπταις τοὐναντίον φησιν, ὅτι συνεποίησεν Ἀριστοφάνης τοὺς Ἱππέας. λέγει δὲ τὴν τελευταίαν παράβασιν. φησὶ δὲ κἀκείνους τοὺς Ἱππέας συνεποίησα τῷ φαλακρῷ τούτῳ δωρησάμενος. Κλέων ἀπεθανάσκει ὑπὸ Ἀμφιπόλει, πρὸ τούτου δὲ

Εὔπολις μὲν οὖν πρώτιστος τὸν Μαρικᾶν παρείλκυσεν. ... ἐπεὶ δὲ Ἵππαρχος ἐν ταῖς Νεφέλαις εἰσήχθη ... ὁ μὲν ὕστερον ἔτεσι τεθνάναι τὰς τῶν Νεφελῶν διδασκαλίας. εἰκότως οὖν ὡς ἔτι περιόντι τῷ Κλέωνι λοιδορεῖται ὁ Ἀριστοφάνης, οὐ μόνον ἐν τοῖς προειρημένοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπὶ Κλέωνα τὸν λάρον δ' εἰρωνεύεται.

Βisetus. Κολετρᾶν] Σ. κολετρῶσι, κατὰ κῶλον πατοῦσι. διὰ τοῦ ω. εἰσὶ δὲ οἱ τὸ κῶλον, καὶ τὸ κόλον ... νομίζουσιν. ὅθεν τὴν νόσον καὶ κωλικὴν, καὶ κοιλίαν καλοῦσιν. ἀλλ' οὐ καλῶς. τὸ γὰρ κῶλον τοῦ κόλου διαφέρει. κόλον γὰρ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους λέγεται ἡ τροφὴ, ὅθεν ὁ δύσκολος, τουτέστι δυσάρεστος, καὶ στενός. ὅθεν καὶ κοιλία, ἡ τὴν τροφὴν δεχομένη. καὶ κόλον τὸ ... τὸ μάταιον, τὸ κολοβόν. Ὅμηρος, „Πᾶλ' αὐτὰς ἐν χειρὶ κόλον δόρυ, τουτέστι κολοβόν, κεκολοβωμένον. Εὐ-

στάθιος. κόλον ἡ τροφὴ, κόλον, τὸ μέγα, ἢ τὸ κολοβόν, καὶ μὴ ἔχον ὀλέτητα. κόλος βοῦς, ὁ κεκολοβωμένος τὰ κέρατα. κόλον δόρυ, τὸ κεκολοβωμένον τὴν αἰχμὴν, καὶ ἐκ τοῦ κόλον, καὶ βοῦς, γίνεται τὸ κολοβός. ὅθεν καὶ τὸ κολοβοῦν ὃ καὶ κολούειν λέγεται. τὸ δὲ κῶλον, τὸ μέρος σημαίνει καὶ κῶλον, τὸ μονώτερον, καὶ παχὺ τοῦ σώματος ἔντερον, ὅθεν ἡ διάθεσις κωλική. καὶ τὸ τοῦ λόγου πεζοῦ μέρος τί. καὶ παρὰ τοῖς λυρικοῖς, τοῖς κωμικοῖς, καὶ τοῖς τραγικοῖς, τὰ κῶλα μέρος τοῦ ποιήματος αὐτῶν. περὶ τούτων δὲ ὁ Ἡφαιστίων ἀκριβέστερον πολλὰ παραδέδωκεν. ἀλλαχοῦ δὲ ἄλλας τοῦ κώλου σημασίας.

Σχόλια. Καὶ τὴν μητέρα.] τὴν Ὑπερβόλου. τὴν δοκοῦσαν ἐν ταῖς ἀρτοπώλισι. πολλὰ κατ' αὐτῆς εἶπεν Ἕρμιππος. Εκστρέψας.] πάντα τὰ ἡμῶν φησιν ἔλαβεν.

Ἣν Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.
Εἶθ' Ἕρμιππος αὖθις πεποίηκεν εἰς Ὑπέρβολον.
Ἄλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Ὑπέρβολον,
Τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.
Ὅστις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω.
Ἢν δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
Ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.

Qualem olim introduxit Phrynichus, deuoratam à belua,
Maris. Exinde nouam rurſus fecit Hermippus in Hyperbolum:
Et nunc cæteri ſimul omnes ingruunt in Hyperbolum:
Imitantes meam de anguillis ſat notam imaginem.
His quicunque applaudit, is ne delectetur meis.
Sin voluptatem aliquam ex me meiſque inuentis percipitis:
Reliquum in tempus rectè vos ſapere indicauero.

Σχόλια. Ἣν Φρύνιχος.] φέρεται ὑπόθεσις Φρυνίχου. μήποτε οὖν ἐκείνην φράζων ὡς γραῦν ἐκκειμένην τῷ κήτει. καὶ ἴσως ἐν Ὑπερβόλῳ ἂν λέγοι αὐτὸς, ὅτι τὸ κῆτος ἤσθιεν. ἄλλως. εἰσῆγε γραῦν Φρύνιχος ἀπὸ κήτους ἐσθιομένην κατὰ μίμησιν Ἀνδρομέδας διὰ γέλωτα τοῦ θεατοῦ. ἦν δὲ καὶ αὐτὸς κωμῳδίας ποιητής. Εἶθ' Ἕρμιππος] Ἕρμιππος δὲ δρᾶμα ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον. ἔοικε δὲ τὸ πλείστας ἀρτοπώλιδας λεχθὲν, κατ' αὐτῆς σημαίνεσθαι.

Βisetus. Τὰς εἰκοὺς] ἐν τοῖς πρότερον ἀντιγράφοις τὸ εἰκὼς κακῶς μετὰ ... ἐγράφετο. ἀλλὰ γράφειν εἰκοὺς, ὡς λεγοὺς ἐν τῇ αἰτιατικῇ πληθυντικῇ κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας. εἰκὼ δὲ, ὁμοίως, εἰκοῦς, καὶ εἰκὼν, εἰκόνας ταύτας. Εὐριπίδης Μηδείᾳ, Ἄψυχον εἰκὼ προσβλέπουσα σώματος.

Σχόλια. Τῶν ἐγχέλεων.] ἀντὶ τοῦ λέξεων εἰπεῖν, ἐγχέλεων ἔφη παρὰ τὸ ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν εἰρημένον τῶν ἐγχέλεων. ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πεπόνθασι, τὸ δὲ διὰ παραβολῆς εἰκάζειν τῆς πόλεως τὰ πράγματα ἐξ αὐτοῦ φησιν εἰληφέναι τοὺς ἄλλους ὁ Ἀριστοφάνης. Τούτοισι γελᾷ. ὅτι εἴ τις ἐκείνοις τέρπεται καὶ ἡδέως ἀκούει, τοῖς ἐμοῖς μὴ προσίτω. Εὖ φρονεῖν.] παρ' ὑπόνοιαν. δέον γὰρ εἰπεῖν ἐλεύσεσθε, ἐπήνεγκεν ὅτι φρόνιμοι δόξετε καὶ εὖνοι καὶ εὐφρονοῦντές μοι. διὸ ἐπισημαίνεται τὴν λέξιν ὁ ... τὸ χ.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

Χο. Ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον, ἐς χορὸν
Πρῶτα μέγαν κικλήσκω.

Strophe, Conversio Chorj.

Principiò Iouem Optimum
Maximum, ad hunc chorum inuoco,
Cælicolum potentem,

Σχόλια. Ὑψιμέδοντα μὲν.] τοῦτο ᾠδὴ καὶ στροφὴ ὀνομάζεται, διὰ τὸ στροφήν τινα ποιεῖσθαι τὸν χορὸν ἀπὸ τοῦ πρὸς τοὺς θεατὰς ὁρᾶν καὶ ἰέναι εἰς ἕτερον ἀφορῶντα μέρος. ἔστι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς θεοὺς ἡ ᾠδή. ἔστι δὲ ἡ παροῦσα στροφὴ κώλων ιβ. ὧν τὸ πρῶτον χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐπιμεμιγμένον διιάμβῳ. τὸ β ὅμοιον. τὸ τρίτον δίμετρον καταληκτικὸν, ἐπιμεμιγμένον βακχείῳ. ὃ καλεῖται ἰθυ-

μιμερές. τὸ τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον τῷ πρώτῳ ὅμοια. τὸ ἕκτον τετράμετρον ἐκ διιάμβου χοριαμβικοῦ καὶ βακχείου, τὸ ἕβδομον δακτυλικὸν τετράμετρον. τὸ ὄγδοον δακτυλικὸν πεντάμετρον. τὸ ἔνατον δίμετρον ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου καὶ χοριάμβου. τὸ δέκατον ὅμοιον ἐκ διιάμβου καὶ χοριάμβου. ἢ δακτυλικὸν ἐφθημιμερὲς τῆς εἰς ἀντὶ μακρᾶς λογαοιδικόν. τὸ ἑνδέκατον ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τὸ καλούμενον Γλυκώνειον ἐκ διτροχαίου καὶ διιάμβου ὡς ἔχει τὸ Γλύκωνος. κόσμος ... ὁ μαινόλης Κύπριδος θάλλος ἄλλως. τὸ δωδέκατον ἀντισπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν τὸ καλούμενον Φερε- A κράτειον ἐφθημιμερὲς ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου καὶ βακχείου ὡς ἔχει τὸ Φερεκράτους. Ἄνδρες πρόσχετε τὸν νοῦν Ἐξευρήματι καινῷ, συμπτύκτοις ἀναπαίστοις. κεκώλισται δὲ ταῦτα πολυσχημάτιστα διὰ τὸ διάφορα ἐσχηκέναι μέτρα. ἐπὶ τῷ τέλει ἀστερίσκος, καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. ἄλλως τὸν Δία ἐπικαλοῦνται ὃν οἱ φιλόσοφοι εἶναι οὐκ ἔφασκον ἀλλὰ ταύτας εἶναι τὸ πᾶν διεβεβαιοῦντο. εἰκότως οὖν καὶ διὰ τούτων σκώπτει τοὺς φιλοσόφους. ὃν γὰρ εἶναι οὐκ ἐδόξαζον, αἱ νομιζόμεναι ὑπ' αὐτῶν νεφέλαι τοῦτον ἐπικαλοῦνται.

Τόν τε μεγασθενῆ τριαί-
νης ταμίαν, γῆς τε καὶ ἁλ-
μυρᾶς θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν.
Καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέ-
ρ' Αἰθέρα σεμνότατον βιοθρέμμονα πάντων.
Τόν θ' ἱππονώμαν, ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσιν κατέχει
Γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς
Ἐν θνητοῖσί τε δαίμων.

Et validum tridente Deum,
Qui pelagus ſalſipotens,
Grauiſque terræ vada cæca quaſſat,
Eximiúmque patrem celeberrimi
Nominis æthera, vitæ hominum omniparente:
C *Illúmque equorum domito-*
Rem, qui humum illuſtrat radiis:
Ipſe magnus apud Deos,
Numen terricoliſque.

Σχόλια. Τόν τε μεγασθενῆ.] ὅτι ἔθος τοῖς ποιηταῖς ἀπὸ Διὸς ἄρχεσθαι. μετὰ δὲ τὸν Ποσειδῶνα ὑμνεῖ. καὶ αὕτη δὲ ἡ Ὁμηρικὴ τάξιν τῆς ἡλικίας δηλοῖ.

Bisetus. Τριαίνης ταμίαν] περίφρασις τοῦ Ποσειδῶνος. Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ.
Θαλασσίαν δὲ γῆς τινάκτειραν νόσον
Τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος σκεδᾷ.
μοχλευτὴν δὲ λέγει, ὅτι καὶ σεισίχθων, καὶ ἐνοσίχθων, καὶ ἐννοσίγαιος ὁ αὐτὸς καλεῖται, παρὰ τὸ ἐνόθειν, τὸ σείειν, καὶ κινεῖν τὴν γῆν.

Σχόλια. Γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς.] δοκεῖ γὰρ Ποσειδῶν, οὐ τὴν θάλασσαν κινεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν. ἔχει δὲ καὶ D κοινωνίαν πρὸς αὐτὰς ὡς δεξαμένων ὑγρᾶς οὐσίας. εἰκότως οὖν τῶν θεῶν τούτων ἐπεμνήσθη. τοῦ μὲν Διός, ὅτι γενάρχης. τοῦ δὲ Ποσειδῶνος ὅτι τῶν ὑγρῶν δεσπότης. Αἰθέρος δέ, ὅτι πατήρ, Ἡλίου δέ, ἐπεὶ διάπυρος ὤν, τὴν ἰκμάδα ἀναπεμπόμενος ἐργάζεται νεφέλην. Αἰθέρα.] ἀντὶ τοῦ ἀέρα. ὁ γὰρ αἰθὴρ διάπυρος ὤν, ἀνέφελός ἐστι. καὶ ἐκ τοῦ βιοθρέμμονος δῆλον ὅτι ἀὴρ οὐχὶ αἰθήρ. ἢ ἐπειδὴ τὰ ζῶα ἐν τῷ ἀέρι ἔχει τὴν ζωήν. βιοθρέμμονα δέ, ἐπειδὴ ἀρδεύει τὴν γῆν. Τόν θ' ἱππονώμαν.] τὸν ἥλιον τὸν ἐλαύνοντα καὶ νωμῶντα τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ἵππους ἡνιοχοῦντα. ἐξ αὐτοῦ δὲ δοκοῦσι συνεστάναι. διάπυρος γὰρ ὤν, ἕλκει εἰς ἑαυτὸν τὴν τῆς θαλάσσης ὑγρότητα. ἐξ ἧς αἱ νεφέλαι.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ κ.

E

Τροχαϊκοὶ τετράμετροι Καταληκτικοί.

Χο. Ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσ-
έχετε.
Ἠδικημέναι γὰρ ὑμῖν μεμφόμεσθ' ἐναντίον.
Πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις τὴν πό-
λιν,
Δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε,
Αἵ τινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξο-
δος
Μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν ἢ ψακάζο-
μεν.
Εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγό-
να
Ἡνίχ' ᾑρεῖσθε στρατηγόν, τὰς ὀφρῦς συνήγο-
μεν,

ADDITAMENTUM.

Trochaici Octonarij Catalectici.

O Sapientiſsimi Spectatores, huc aduertite,
Quoniam affectæ iniuriâ, contra vos hanc
querimoniam
Inſtituimus: nam cùm nos præ cæteris Diis om-
nibus,
F *Vrbem hanc plurimùm locupletemus: vos nobis*
ex Deis
Solis, neque ſacrificatis, neque libatis: quæ plu-
rimùm *(exitus*
Conſeruamus vos. Nam ſi quando comitiorum
Non ſit commodus, tum aut tonamus, aut plu-
niam damus. *(riariam,*
Equidem Dijs infeſtum Paphlagona illum co-
Quando exercitus ducem creaſtis, nos ſupercilia

G

Σχόλια. Ὦ σοφώτατοι θεαταί.] τοῦτο ἐπίρρημα ὀνομάζεται, διὰ τὸ ἐπιρρέειν αὖθις τὸν χορὸν πρὸς τοὺς θεατάς. καὶ χρηστά τινα συμβουλεύειν αὐτοῖς. ἢ σκώπτειν τοὺς πονηρούς. ἔστι δὲ ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ὀκτὼ τελευταῖος. διὰ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει συνοίσεται. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα, δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν.

Μηδενὶ ξὺν νῷ.] σὺν μηδεμιᾷ κρίσει. μετ' οὐδενὸς νοῦ. ἀλλ' ἀσυμφόρως καὶ ἀκαίρως μετὰ μηδενὸς λογισμοῦ. διὰ προσποιητῆς. ἐκ τῶν πρώτων δὲ Νεφελῶν ἐστὶ ταῦτα. τεθνεὼς γὰρ ἦν νῦν ὁ Κλέων. Τὰς ὀφρῦς συνήγομεν.] συνωφρυώμεθα. ἐποιήσαμεν. καὶ ἐγαληνιάσαμεν. ἢ ἐσκυθρωπάσαμεν. ἄλλως. ἐπεὶ ὁ Κλέων τοιοῦτος. ἔστι δὲ ἀντιτύπως ὅτι πάντας μιμοῦνται.

Κἆτα

A Κἀποιοῦμεν δεινά. Βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς.
Ἡ Σελήνη δ' ἐξέλειπε τὰς ὁδούς. ὁ δ' Ἥλιος
Τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως συνελκύσας,
Οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσοι Κλέων,
B Ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
Τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι. ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς
Ἅττ' ἂν ὑμεῖς ἐξαμάρτητ', ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν.
Ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει, ῥᾳδίως διδάξομεν.
C Ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς
Εἶτα φιμώσητε τούτου τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
Αὖθις ἐς τ' ἀρχαῖον, ὑμῖν εἴ τι κἀξημάρτετε,
Ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ξυνοίσεται.

Contraximus, & horrendum fecimus; crepitúque igneum
Tonitru cum corusco fulgure: Lunáque deseruit vias:
Et Sol contracto ſtatim in ſeſe lucernæ ellychnio,
Nolens lucere vobis: ſi Cleonem exercitus
Legeretis ducem: & vos legiſtis tamen. Hoc eſt, quod ferunt
Stulta conſilia huic ineſſe ciuitati: ſed tamen
Ea, quæ vos peccatis, in melius Deam conuertere.
Quomodo autem hoc profuturum ſit, facilè docebimus:
Si Cleonem Larum illum furti damnatum, atque ambitus:
Capiatis, gulámque ligno interſtringatis, tunc ad ſtatum
Priſtinum redibunt omnia, & ſi quid fuit antehac,
Peccatum à vobis, id in melius cedet Reipublicæ.

Σχόλια. Βροντὴ δ' ἐρράγη.] παρῴδηται ἐκ Τεύκρου Σοφοκλέους. οὐρανοῦ δ' ἄπο ἤστραψε, βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς. Ἡ Σελήνη δ' ἐξέλειπε.] ἐπειδὴ ἔκλειψις ἐγένετο Σελήνης τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Στρατοκλέους ἄρχοντος. Τὴν θρυαλλίδα] τὴν ἀκτῖνα εἰς ἑαυτὸν συστείλας. ἀπὸ τοῦ λύχνου δὲ ἡ μεταφορά. οὐχ ὡς τοῦ ἡλίου ἐκλείψαντος ἀλλ' ὡς ἀπειλοῦντος ἐκλείψειν εἰ στρατηγήσει Κλέων. παρ' Ὁμήρῳ. Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω. ἡλίου δὲ ἐγένετο κατά τινα τύχην ἔκλειψις Κλέωνος χειροτονουμένου. Δυσβουλίαν.] τὴν οὐκ ὀρθὴν βουλήν. ἀποτυχόντα φασὶ Ποσειδῶνα τῆς χώρας, τὸ κακῶς βουλεύεσθαι ἐπεύξασθαι αὐτοῖς. τὴν δὲ Ἀθηνᾶν προσθεῖναι τὸ κακῶς βουλευσαμένους μὲν ἀποβαίνειν δὲ καλῶς. καὶ ὡς τοῦτο λεγόμενον ἐπιχώριον. Εὔπολις. Ὦ πόλις πόλις. ὡς εὐτυχὴς μᾶλλον ἢ καλῶς φρονεῖς. ἄλλως. φασὶν ὅτι Ποσειδῶν ἡττηθεὶς τῇ Ἀθηνᾷ δυσβουλίαν ἐπέβαλεν Ἀθηναίοις. Ἀθηνᾶ δὲ τὰ βουλευόμενα καλῶς μεταβάλλειν. Ἅττ' ἂν ὑμεῖς] ὅτι Ἀθηναῖοι κακῶς ἐβουλεύοντο, δι' ὑπερβάλλουσαν εὐτυχίαν εἰς τὸ χρήσιμον ἀπέβαινε καὶ εἰς τὸ καλόν. αἰνιττόμενοι δὲ εἰς Ἀθηνᾶν. Τὸν λάρον] ὅτι ὁ λάρος τοιοῦτος. καὶ ἐν Ἱππεῦσι. λάρος κεχηνὼς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν. ταῦτα δὲ
D ἀπὸ τῶν προτέρων Νεφελῶν. τότε γὰρ ἔζη ὁ Κλέων. ἐπεὶ δὲ τούτων τέθνηκε. καὶ γὰρ Εὔπολις μετὰ θάνατον Κλέωνος, τὸν Μαρικᾶν ἐποίησε. καὶ μὴν ὡς μετὰ θάνατον Κλέωνος φαίνεται γεγραφὼς τὸ δρᾶμα, ὅπου γε τοῦ Μαρικᾶ Εὐπόλιδος μέμνηται. ὃ ἐδιδάχθη κατ' Ὑπερβόλου μετὰ τὸν Κλέωνος θάνατον. ταῦτα δὲ ὡς ἔτι ζῶντος Κλέωνος λέγεται. δῆλον οὖν ὅτι κατὰ πολλοὺς τοὺς χρόνους διεσκεύασε τὸ δρᾶμα. καὶ ταῦτα μὲν οὐ πολλῷ ὕστερον. ἐν οἷς δὲ Εὐπόλιδος μέμνηται καὶ τῆς εἰς Ὑπέρβολον κωμῳδίας πολλῶν.
E BISETVS. Τὸν λάρον] Λάρος κεχηνώς, κατὰ Σουίδαν λέγεται ἐπὶ τῶν ἁρπακτικῶν, καὶ κλεπτῶν. ἐπεὶ καὶ ὁ λάρος ὄρνεον ἐστὶν ἁρπακτικόν, καὶ ἀδδηφάγον. Εὐστάθιος. οἱ παλαιοὶ τοὺς λάρους εἰκάζονται διὰ τὴν κατὰ λιχνείαν ὁμοιότητα πρὸς τὸ ὄρνεον. καὶ πᾶς εὐήθης λάρος λέγεται σκωπτικῶς. λαρὸς δὲ ὀξυτόνως, ὁ ἡδὺς πρὸς διαστολὴν τοῦ λάρος προσηγορικοῦ. καὶ μακρὰν ἔχει τὴν λα συλλαβήν. Ὅμηρος,
Νύσσῃ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
F λαρὸν δὲ τὸ ἄγαν ἀρηρὸς τῇ ψυχῇ (ἢ τὸ ἄγαν ἀρηρός, ὃ πιθανώτερον) παρὰ τὸ λα ἐπιτατικόν, καὶ τὸ ἄρω, ὃ ἐστιν ἁρμόζω. κρᾶσις τῶν δύο αα εἰς α μακρόν.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιϛ.

ANTISTROPHE. OPPOSITA CONVERSIO CHORI.

Χο. Ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ

Huc ades, ô Apollo Rex

G

Σχόλια. Ἀμφί μοι ἄναξ.] ἡ ἀντῳδὴ αὕτη καὶ ἀντιστροφή, ὁμοία ἐστὶ τῇ ᾠδῇ ἢ στροφῇ κατά τε τὰ κῶλα καὶ τὰ μέτρα. μιμεῖται δὲ τῶν διθυράμβων τὰ προοίμια. συνεχῶς γὰρ χρῶνται ταύτῃ τῇ λέξει. διὸ καὶ ἀμφιανακτας αὐτοὺς ἐκάλουν. ἔστι δὲ Τερπάνδρου. ἀμφί μοι ἄνακτα ἑκατηβόλον. λείπει δὲ τὸ ᾄσω, ἢ τὸ χόρευσον, ἤ τι τοιοῦτον. καὶ τὸ προοιμιάζεσθαι δὲ ἀμφιανακτίζειν ἔλεγον. ἐνταῦθα δὲ μετὰ τὸν ἥλιον ἀναμιμνήσκει τὸν Ἀπόλλωνα. ὅτι δὲ ὁ αὐτός ἐστιν ἥλιος καὶ Ἀπόλλων, δῆλον. τὸ δὲ αὖτε, ἀντὶ τοῦ πάλιν. ὥσπερ γὰρ ἀναλαμβάνων πρὸς τὸ ἄνω λέγει ἀντίστροφον. ἔθος γὰρ ἐν τοῖς χοροῖς γίνεσθαι τὰς στροφὰς καὶ τὰς ἀντιστρόφους

καὶ ἐπῳδὲς, ἅ τινες καλοῦσιν ἐπιῤῥήματα. καὶ ἐνταῦθα A οὖν τὴν ἀντίστροφον ἐπήγαγεν ὁ ποιητὴς, ὥσπερ ἀναστρέφων ἐπὶ τὸ ἐξαρχῆς μέλος, ὅθεν περ ἐξετράπη εἰς τὸ ἐπίῤῥημα. ἀρξάμενος γὰρ ὑμνεῖν τοὺς θεοὺς καὶ προηγούμενος μέχρι τῆς ὅλης, ἐπήγαγε τὴν ἐκτροπὴν, τουτέστι τὸ ἐπίῤῥημα. διὸ τῶν σοφώτατοι θεαταί. οὔτε γὰρ ἡ διάνοια τοῖς προειρημένοις ἀκόλουθος, οὔτε τὸ μέτρον τοῦ λόγου. πάλιν οὖν ἐπαναστρέφων ἐπὶ τὸν ὕμνον τῶν θεῶν χρῆται ἐπαναστροφῇ. εἰ γοῦν τις τὰ ἐν μέσῳ ἅπαντα ἀφελὼν ἐπὶ ταῦτα ἔλθῃ, οὔτε ὁ λόγος οὔτε ὁ νοῦς ἐπιζητήσειεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ ἀκολουθία οὕτω φυλάττοιτο. Τόν θ' B ἱππονώμαν ὃς ὑπερλαμπρεῖς ἀκτῖσι, καὶ ἑξῆς. Ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ.] φησὶν οὖν ἀλλὰ τοῦ πάλιν ὦ Ἄπολλον ἔξομαι καὶ τὸν σὸν ἐπαίνων. οὐ μὴν ἁπλῶς ἐπὶ τὴν ἀντίστροφον ἐλθὼν θεοῦ τινὸς ἐμνημόνευσεν. ἀλλὰ μετὰ τὸν ἥλιον εὐθὺς τὸν Ἀπόλλωνα. ἐπεί τινες τὸν ἥλιον τὸν αὐτὸν εἶναί φασι τῷ Ἀπόλλωνι. ὅτι δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ὁ ποιητὴς κατακολουθῶν, μετὰ τὸν ἥλιον ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνος ἔρχεται ὕμνον, φανερὸν ποιεῖ αὐτὸς λέγων. ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ. τουτέστι πάλιν. οὐδαμοῦ γὰρ νῦν τοῦ Ἀπόλλωνος μέμνηται. τί οὖν ἔδει μνημονεῦσαι τοῦ αὖτε, εἰ μὴ τῆς προειρημένης διανοίας εἴχετο. τὸ δὲ μέτρον ἀντωδὴ ἡ καὶ ἀντιστροφή. ἔστι δὲ τὸ μέτρον καὶ ἡ ποσότης ὅμοια τῇ στροφῇ. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐπίῤῥημα καὶ τὸ ἀντεπίῤῥημα.

Δήλιε, Κυνθίαν ἔχων,
Ὑψικέρατα πέτραν,
Ἥ τ' Ἐφέσου μάκαιρα πάγ-
χρυσον ἔχεις οἶκον, ἐν ᾧ
Κόραι σε Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν.
Ἥ τ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεὸς C
Αἰγίδος ἡνίοχος, πολιοῦχος Ἀθάνα:
Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων
Πέτραν, σὺν πεύκαις σελαγεῖ,
Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων,
Κωμαστὴς Διόνυσος.

Delie, Cynthiam tenens,
Altiiugum cacumen:
Quæq; Epheſi beata habes
Ex ſolido tecta domus
Obryzo: ubi Lydæ nurus te honorant.
Túque ſoli indigena ô Dea Cecropia:
Ægida, quæ quatis, urbipotens Minerua: &
Parnaſii tu ſcopuli
Rector, qui ignitis facibus
Inter Thyadas emines
Comeſſator Iacche.

Σχόλια. Κυνθίαν ἔχων.] περιφραστικῶς τὴν Κύνθον. ἔστι δὲ ὄρος Δήλου ἡ Κύνθος. τὸ δὲ ὑψικέρατα πέτραν, ἐπῳδός ἐστι. τὸ αὐτὸ δὲ μέτρον τῷ μέλει τῷ πρώτῳ. D καὶ ἑξῆς οὕτως. ἔστι δὲ παράγωγος ἀντὶ τοῦ ὑψηλήν. μετὰ πλεονασμὸς δὲ ἐστιν ἀντὶ τοῦ ὑψικέρατον. Ἥ τ' Ἐφέσου.] μετὰ τὸν ἥλιον εὐθὺς ἡ Ἄρτεμις ἧς ἡ Ἔφεσος. πάγχρυσον δὲ οἶκον λέγει, τὸν πολυτελέστατον ναόν. ὃς ἦν εἰς τῶν ἑπτὰ θεαμάτων. Ἐν ᾧ κόραι.] ἔνθα σε αἱ παρθένοι Λυδῶν τιμῶσιν ὦ Ἄρτεμις, ὅτι τῆς Λυδίας τὸ παλαιὸν ἡ Ἔφεσος. Σὺν πεύκαις.] μετὰ δᾳδῶν. παρὰ τὸ Εὐριπίδειον. Διόνυσος ὃς πεύκαισι καὶ νεβρῶν δοραῖς καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασὸν κάτα πηδᾷ χορεύων σὺν παρθένοις. Σελαγεῖ.] μετὰ λαμπάδων καὶ πυρὸς χορεύει. διὰ E πυρὸς γὰρ ὁ θεός. καὶ ὁ Ζεὺς διὰ πυρὸς τῇ Σεμέλῃ συνῆλθεν. οὐ γὰρ ἀργῶς παρέλαβεν ὁ ποιητής. Βάκχαις Δελφίσι.] ταῖς τὴν Δελφικὴν χώραν κατοικούσαις. κἀκεῖ γὰρ ἐτιμᾶτο ὁ Διόνυσος. Κωμαστής.] ὅτι καὶ μεθύοντες βακχεύονται καὶ ὥσπερ ἐκμαίνονται.

Bisetvs. Κωμαστής.] Εὐστάθιος. κῶμος, ὁ ἐν συμποσίῳ κάρος, δι' οὗ καταφέρεταί τις εἰς κῶμα, ὃ ἐστιν ὕπνον. ὅθεν κωμάζειν, καὶ ἐγκωμάζειν, τὸ κατὰ τοὺς μεθύοντας ἐπέρχεσθαι αὐθάδ' ἑστέρου. ἀλλαχοῦ δὲ κῶμος, καὶ κωμάζειν παρὰ τὸ κῶ, τὸ κεῖμαι, λέγονται. Σουίδας. κωμαστὴς, ὁ τρυφῶν μετ' ᾠδῆς ἀσελγῶς. καὶ κῶμοι, ᾠδαὶ, ὀρχήσεις μετὰ μέθης.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ Κ.

Τροχαϊκοὶ Τετράμετροι Καταληκτικοί.

Χο. Ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
Ἡ Σελήνη συντυχοῦσ' ἡμῖν, ἐπέστειλε φράσαι.
Πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι, καὶ τοῖς ξυμμάχοις. F
Εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε. δεινὰ γὰρ πεπονθέναι,
Ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς.
Πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς εἰς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον, ἢ δραχμήν·
Ὥστε καὶ λέγειν ἅπαντας, ἐξιόντας ἑσπέρας·
Μὴ πρίῃ παῖ δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς Σεληναίης καλόν. G

Oppositvm Additamentvm.

Octonarij Catalectici.

Quando nos huc instructi fuimus via contendere:
Luna in occurſu nobis obuia mandauit, dicere
Primum Athenienſibus ſalutem, & ſocius omnibus:
Poſtea ſe iraſci dixit: propter graues iniurias
Pro beneficiis, quæ non ore iactat: ſed re ipſa cõprobet.
Primùm ſingulis menſibus, ad tædas non minus drachma
Præſtat: ut nunc omnes dicant exeũtes veſpere,
Ne facem emas puer: nam Lunæ lumen eſt præfulgidum.

Σχόλια. Ἡνίχ' ἡμεῖς.] τὸ ἀντεπίῤῥημα τοῦτο, ὅμοιόν ἐστι τῷ ἐπιῤῥήματι. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ στίχων ἐστὶ τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν εἴκοσι. ἐνταῦθα μὲν τὸ ἐπὶ τῶν τεττάρων χώρας ἴαμβος ἐξέλιπεν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Πρῶτα μὲν χαίρειν.] τὸν Κλέωνά φασιν ἀπὸ τῆς Πύλου καὶ Σφακτηρίας τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιστεῖ-

ἐπιστολαῖς, χαίρειν προστιθέναι, ὥσπερ γέγονεν ἐν χρήσει. Πλάτων μὲν τοι ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπιστολῶν τὸ εὖ πράττειν προὐτίθει. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι τὸ ὑγιαίνειν. καὶ τό γε τριπλοῦν τρίγωνον, τὸ δι' ἀλλήλων τὸ πεντάγραμμον ᾧ

A συμβόλῳ πρὸς τοὺς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγεία πρὸς αὐτῶν ὀνομάζετο. ἄλλως. ἀρχαῖον ἦν ἔθος προτάσσειν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς χαίρειν. οὐ γὰρ ὥς τινες Κλέων πρῶτος ἐπέστειλεν Ἀθηναίοις ἐκ Σφακτηρίας.

Ἄλλα τ' εὖ δρᾶν φησιν ὑμᾶς, κοὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας
Οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπᾶν.
Ὥστ' ἀπειλεῖν φησιν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε,
Ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου, κἀπίωσιν οἴκαδε,
Τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες, κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.
Κᾆθ', ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε.
Πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν,
Ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν, ἢ τὸν Μέμνον', ἢ τὸν Σαρπηδόνα,
Σπένδεθ' ὑμεῖς, καὶ γελᾶτ', ἀνθ' ὧν λαχὼν Ὑπέρβολος
Τῆτες ἱερομνημονεῖν, κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
Τὸν στέφανον ἀφῃρέθη. μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται
Κατὰ σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέρας.

Alia vos haud facere dicit: at nullos recte dies
Tranſigere: ſed hic ſurſum atque deorſum confundere omnia.
B *Ac proinde ſibi minari ait Deos ſubinde, cùm*
Fruſtrantur conuiuio, & domum redeunt, feſti ſui
Compotes non redditi, iuxta dierum idoneam
Rationem: Sed & cùm ſatrificare oportet, vos reos
Quæſtioni accipitis, & iudicia exercetis fori.
C *Sæpè autem cùm nos Deæ ieiunamus ieiunium:*
Quando nimirum lugemus Memnona, aut Sarpedonem,
Ibi vos libatis vel etiam ridetis, quòd Hyperbolus,
Hoc anno deſignatus ſcriba ſacrorum, à nobis fuit
D *Iterum priuatus corona: nam ſic citiùs ſcierit,*
Quòd dies vitæ ipſum oporteat ad Lunam traducere.

Σχόλια. Ἄλλα τ' εὖ δρᾶν.] καὶ εἰς ἄλλα φησὶν ἡμᾶς εὐεργετεῖν. οὐ παρατηρεῖν δὲ ὑμᾶς ἀκριβῶς τὰς κατὰ σελήνην ἡμέρας. Κυδοιδοπᾶν.] συνταράττειν. γίνεται δὲ ἐξ ἑκατέρου. ἐὰν μὲν διὰ τοῦ κ, παρὰ τὸ κυκᾶν. ἐὰν δὲ διὰ τοῦ δ, παρὰ τὸν κυδοιμόν.

Bisetus. Κυδοιδοπᾶν] Σ. κυδοιμός, ὁ τάραχος, ὁ θόρυβος. κυδοιμεῖν, θορυβεῖν. τῇ αὐτῇ λέξει καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ ὁ ποιητὴς ἐχρήσατο.

Σχόλια. Ψευσθῶσιν.] ἀποτύχωσιν ἢ μὴ δέξωνται τὰς θυσίας εὐτάκτως. Κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.] διὰ γὰρ τὸ πλανᾶσθαι τὴν τάξιν τῶν ἡμερῶν, ὑπερβαίνειν τὰς θυσίας καὶ τὰς ἑορτὰς ἀνάγκη. Ἀπαστίαν.] ἀγευστίαν παρὰ τὸ πάσασθαι. Μέμνονα] Μέμνων δὲ καὶ Σαρπηδὼν υἱοὶ ὄντες Διός, ἀποθανόντες ἐν Τροίᾳ οὕτω παρὰ θεοῖς ἐτιμήθησαν τοῦ πατρὸς νομοθετήσαντος, ὡς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπέθανον ἐν πένθει καὶ νηστείᾳ τοὺς θεοὺς διάγειν κατ' ἔτος. Λαχὼν Ὑπέρβολος] εἰς τὴν σύνοδον τῶν Ἀμφικτυόνων πεμφθεῖσαν εἰς τὴν Πυλαίαν κατὰ πόλιν δ' ἔπεμπον τοὺς θύσοντας. καὶ συνεδρεύσοντας. καὶ ἦσαν οἱ πεμπόμενοι Πυλαγόραι καὶ Ἱερομνήμονες. λέγουσι δὲ ὅτι Πυλάδης πρῶτος ἐκεῖθεν

ἐπὶ τῷ Κλυταιμνήστρας φόνῳ καθαρθῆναι αὐτοῦ τοιοῦτον ἐχῶν τὸν τόπον. ἀπῄεσαν δὲ εἰς Δελφοὺς ἐπισκοποῦντες τὴν ἀναλισκομένην ἐν ταῖς θυσίαις. Ἱερομνήμονας ἔπεμπον εἰς Πυλαίαν καὶ Πυλαγόρας. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις. ἀγαθὰ μεγάλα τῇ πόλει ἥκειν φέροντάς φασι
E τοὺς Πυλαγόρας καὶ τὸν Ἱερομνήμονα. καὶ εἰσὶν οὗτοι ἱερεῖς γραμματεῖς. μνήμονας γὰρ τούτους ἐκάλουν. φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ἦσαν ὁδαίων.

Bisetus. Ἦσαν ὁδαίων] γραπτέον ἦεν ὁδαίων. ἢ, ἦεν ὁδαίων, ἤγουν τῶν ἐφοδίων μνήμων, ἐπίσκοπος, καὶ ἔφορος ἐτύγχανεν.

Σχόλια. Τῆτες.] ἐν τῷδε τῷ ἔτει. οἱ δὲ Δωριεῖς τατὶς φασίν. ὅθεν τατίους πυροὺς τοὺς μὴ τελεσφορουμένους. ἀλλὰ πρὸ ὥρας θεριζομένους. Τῆτες ἱερομνη-
F μονεῖν.] ἐξέπεμπον γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς Δελφοὺς Ἱερομνήμονας, οἱ πρὸ Πυλαγόρου προειστήκεσαν τῶν ἱερῶν τοῦ θεοῦ. οὐδεὶς δ' ἱστόρησε κατ' ἐκεῖνον τὸν ἐνιαυτὸν Ἱερομνήμονα εἶναι τὸν Ὑπέρβολον. οὐδέπω γὰρ διέπρεπε Κλέωνος ἔτι ζῶντος. Μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται.] τέως γὰρ μαθήσεται ὅτι καλῶς δεῖ ζῆν αὐτὸν ὡς πρότερον καὶ ὡς ἀνάξιος ἦν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

G

ACTVS II. SCENA I.

Senarij Iambici.

SOCRATES, STREPSIADES.

Bisetus. Εἰσθέσεις διπλῆς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιγ.

Μὰ τὴν Ἀναπνοὴν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα,
Οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα,
Οὐδ' ἄπορον, οὐδὲ σκαιὸν, οὐδ' ἐπιλήσμονα.
Ὅς τις σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων,
Ταῦτ' ἐπιλέλησται πρὶν μαθεῖν. ὅμως γε μὴν
Αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
Ποῦ Στρεψιάδης; ἔξει τὸν ἀσκάντην λαβών.
Στρ. Ἀλλ' οὐκ ἐῶσί μ' ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.
Σω. Ἀνύσας τι, κατάθου, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν. Στρ. ἰδού.
Σω. Ἄγε δὴ τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν,
Ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ' οὐδέν; εἰπέ μοι.
Πότερα περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν.
Στρ. Περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ'. ἔναγχος γάρ ποτε
Ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ.
Σω. Οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ'. ἀλλ' ὅ,τι κάλλιστον μέτρον
Ἡγεῖ πότερον, τὸ τρίμετρον. ἢ τὸ τετράμετρον;
Στρ. Ἐγὼ μὲν, οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου.
Σω. Οὐδὲν λέγεις ὦ 'νθρωπε. Στρ. περίδου νῦν ἐμοί.

A Per halitum, per Chaos atrum, per aëra:
Nunquam vidi ego quenquam ita ingenio agreſti & hebeti:
Ita perplexum atque obliuioſum: velut hic eſt
Strepſiades: qui etiam nugamenta lenicula,
Et ludicra, quæ diſcit, prius obliuiſcitur,
Quàm didicerit. Sed euocabo ipſum forâs,
Huc in claram lucem. Vbinam Strepſiades? age
B Exi & grabatum vnà effer huc tecum illicet.
ST. At cimices non ſinunt efferre me. SO. ocyus
Propera, & depone, & aduerte animum ſedulo.
ST. Eccum me. SO. age tu, quid vis nunc primùm diſcere,
Quod antea nunquam didiceris? cedo mihi:
C Vtrum de menſuris, aut verſibus, aut Rythmis?
ST. De menſuris equidem. Nam nuper admodũ
Pollintor emunxit me duobus Congijs.
SO. Non hoc te rogo, ſed quodnam metrum iudices
Pulcerrimum: utrum Trimetrum, an verò Tetrametrum?
ST. Ego nullum melius eſſe iudico metrum,
D Quàm eſt ſemiſextarius. SO. nihil dicis, mi homo.

Σχόλια. Μὰ τὴν ἀναπνοὴν,] ἀποχωρήσαντος τοῦ χοροῦ, εἰσίασιν αὖθις οἱ ὑποκριταί. Ἔστι οὖν ἡ παροῦσα εἴσθεσις τῆς διπλῆς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων, ογ'. ὧν τελευταῖος εἶναι δοκεῖ τοῖς κόρισι δώσου τήμερον. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Δυσφορεῖ δὲ Σωκράτης ἐπὶ τῇ τοῦ Στρεψιάδου ἀμαθίᾳ. ἐντεῦθεν δέ φασι τὸν Ἀριστοφάνην χαριζόμενον τοῖς περὶ Ἄνυτον καὶ Μέλιτον γεγραφέναι τὸ δρᾶμα διαβάλλοντα εἰς ἀσέβειαν τὸν Σωκράτη διὰ τῆς πολυμαθίας. καὶ τοὺς φιλοσόφους ἀπλοϊκοὺς διαβάλλειν. ἐπεὶ καὶ οὗτοι προεῖπε μὴ ἡγεῖσθαι θεοὺς, πλὴν τὸ χάος καὶ τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὸν ἀέρα. Σκαιόν.] σκαιοὺς τοὺς ἀμαθεῖς καὶ δυσπαρακολουθήτους ἔλεγον, ἢ τοὺς μωροὺς ἀπὸ τῆς σκαιᾶς. Σκαλαθυρμάτι' ἄττα.] σκαλεύματα σμικρὰ καὶ λεπτὰ παντάπασι νοήματα καὶ μαθήματα σκαριφήματα. ἔγκειται δὲ καὶ τὸ ἄθυρμα. οἱονεὶ παίγνια καὶ οὐδὲν ἀξιόπιστα. ἐκ τούτου δὲ διαβάλλει Σωκράτη, ὡς εὐτελῆ εἴη ἃ διδάσκει, καὶ οὐδενὸς ἄξια λόγου. Ἔξει.] ἀντὶ τοῦ ἔξελθε. ἔστιν εἶω τὸ πορεύομαι. οὗ παράγωγον εἶμι. ὁ παρατατικὸς εἶον. εἶες. εἶε. καὶ ὥσπερ ἐν τοῖς εἰς ω τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ ὁριστικοῦ παρατατικοῦ, δεύτερόν ἐστι προστακτικὸν, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰς μι σχηματίζουσιν οἱ Αἰολεῖς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι. ὡς ἵστη μετὰ κῦμα. ἀντὶ τοῦ ἵσταθι. Ἀριστοφάνης. καὶ τοὺς κοφίνους ἅπαντας ἐμπίμπλη σιτίων. ἀντὶ τοῦ ἐμπίμπλαθι. οὕτως οὖν καὶ ἐκ τοῦ ει τρίτου προσώπου τοῦ ὁριστικοῦ παρατατικοῦ ἐν συνθέσει ἔξει προστακτικόν. ἢ ἀπὸ τοῦ εἶω. οὗ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἴον. ἴες. ἴε. καὶ μετὰ τῆς ἐξ ἔξιε καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ συναίρεσιν ἔξει. ὡσαύτως καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν προθέσεων μέτει καὶ δίει. πλὴν τοῦ πάρει καὶ σύνει. ἐνταῦθα γὰρ αἱ προθέσεις τὸ εἶ ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις συνοικειάζονται. Τὸν ἀσκάντην.] σκιμπόδιον. δίφρου τι εἶδος ἢ τὸν κράββατον. Πότερα περὶ μέτρων.] καλῶς διέστησεν. οὐ γὰρ εἴ τι μέτρον ἐστὶν, ἤδη καὶ ἔπος. εἴ τι δὲ ἔπος, ἤδη πάντως καὶ ῥυθμὸς καὶ μέτρον. σημειωτέον δ' ὅτι καὶ ταῦτα τῶν κυκλικῶν μαθημάτων. διαφέρει δὲ μέτρον καὶ ῥυθμός. καὶ ὅτι πατὴρ μέτρου ῥυθμός. καὶ ὅτι ἀρχαία ἡ τῶν μέτρων καὶ ῥυθμῶν διδασκαλία. Περὶ τῶν μέτρων.] λείπει τὸ θέλω μαθεῖν. διαβολὴ δὲ τὸ πᾶν. ὅτι τὰ μὴ οἰκεῖα τῇ τέχνῃ ἐπαγγέλλεται διδάσκειν. οὔτε γὰρ ποιητής ἐστιν οὔτε κωμικός. ὡς ἄγροικος δὲ πρεσβύτης ὑπεκρίνατο περὶ τῶν γεωργικῶν δεξάμενος. Ἀλφιταμοιβοῦ.] τοῦ ἀντικαταλλάσσοντος καὶ πιπράσκοντος ἄλφιτα. ἢ τοῦ ἀμείβοντος ἀντὶ ἀργυρίου ἄλφιτα. οὕτω καὶ ἀργυραμοιβοὶ, οἱ ἀντὶ ἀργυρίου κέρματα ἀμείβοντες. Παρεκόπην.] ἐζημιώθην. ἀντὶ τοῦ ἐπλάνησέ με τῇ μέτρων ποσότητι δύο χοίνικας. Κάλλιστον μέτρον.] διαβάλλει Σωκράτη. οὐ γὰρ ποιητικὴν ἢ μουσικὴν ἐπηγγέλλετο διδάσκειν. ὁ δὲ τὰ προσόντα μὴ λέγων, χαριζόμενος δὲ τὰ μὴ προσόντα ἀμφοτέρων ἐκεῖνος ἀποστερεῖται, ὁ τοὺς λόγους ἀμφοτέρων ἀποφαίνων ἀλλοτρίους καὶ ἀπείρους. Ἡμιεκτέου.] τοῦ τετραχοινίκου. ὁ γὰρ μέδιμνος χοίνικας ἔχει μη. τούτων τὸ ἕκτον ὀκτώ. τὸ ἥμισυ τοῦ ἕκτου τουτέστι τῶν ὀκτὼ, τὰ τέσσαρα ὃ καλεῖται τετράμετρον. ὁ οὖν ἡμίεκτος τέσσαρας ἔχει χοίνικας. ἔπαιξε δὲ πάλιν εἰπὼν, οὐδὲν κάλλιον ἡγοῦμαι ἡμιεκτέου μέτρου τουτέστι τεσσάρων χοινίκων. τούτου οὖν τὸ ἕκτον ἐστὶν ὀκτὼ χοίνικες. τὸ δὲ ἡμίεκτον τουτέστι τὸ δωδέκατον τῶν ὀκτὼ πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα χοίνικες τέσσαρες. παρατηρητέον δὲ ὅτι διὰ τοῦ ε δεῖ γράφειν ἡμιεκτέου. οὐ κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν διὰ διφθόγγου, ἡμιεκταίου. Περίδου νῦν ἐμοί.] ἀντὶ τοῦ συνθήκας ποίησον. παρὰ τὸ

Ομν-

θυμενόν. διὸ περὶ τῶν τριῶν τεττάρων ἐρωτῶμεν. γίνεται δὲ οὕτω. δίδωμι δώσω, σημαίνει ὁ μέλλων δίδοσον. ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔδων μέσος ἐδόμην ἔδοτο καὶ ἀποβολῇ τοῦ σ ἔδου καὶ δοῦ. καὶ τὸ προστακτικὸν δοῦ καὶ πρόδου. καὶ Ὅμηρος ἀλλὰ σὺ μέν μοι δὸς. ὡς ἄγροικος δὲ πάλιν ὁ πρεσβύτης ἀποκρίνεται. ὁ μὲν γὰρ περὶ τῶν ποιημάτων ἔλεγε μέτρον. ὁ δὲ ὡς ἐπὶ τῶν γεωργικῶν ἐδέξατο.

Bisetus. Πρόδου δὲ δύναται καὶ παρὰ τὸ προδίδοσθαι παραγεγονέναι. δίδωμι. ὁ β. ἀόριστος μέσος ἐδόμην ἔδου ἔδοτο, καὶ ἰωνικῶς ἔδοο, κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ, καὶ κατ' ἀττικὴν κρᾶσιν, ἔδου. τὸ προστακτικὸν, δοῦ, δόσθω, καὶ μετὰ τῆς προθέσεως, πρόδου. ὁ καὶ βέλτιον. εὐστάθιος. προδίδωμι τὸ σύγχρημα θέσθαι, ἢ συμφωνῆσαι προστικός. ἀποδίδοσθαι δὲ, τὸ μάρτυρας παρέχειν. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ προδίδοσθαι, τὸ συνθέσθαι, καὶ σύγχρημα θέσθαι, παρὰ τὸ διδόναι, ὃ ἐστι δεσμεῖσθαι τὴν συνθήκην τοὺς οὕτω συμφωνοῦντας ἐν ἑαυτοῖς.

Αὐτίκα μάλ' ἢ τετράποδες προσαμαθεῖν, εἰ λίθος ἐν τῷ

—ἐμαθον προσδιδάξομαι αὐτό.

ἀντὶ τοῦ, ὅπερ ἐμαυτὸν διδάσκω. συμπεραίνει δὲ τὸ προσαμαθεῖν καὶ παρὰ τὸ προσεύμαθον κατὰ κρᾶσιν δύνασθαι παραγεγονέναι, καὶ παρὰ τὸ προσδίδωμι, τὸ δὲ προσδέομαι, παρὰ τὸ προσδέχομαι.

Εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.

Σω. Ἐς κόρακας, ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυσμαθής.

Ταχύ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.

Στρ. Τί δέ μ' ὠφελήσουσ' οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;

Σω. Πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν συνουσίᾳ,

Ἐπαΐειν θ' ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν,

Κατ' ἐνόπλιον, χ' ὁποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον.

Στρ. Κατὰ δάκτυλον; νὴ τὸν Δί' ἀλλ' οἶδ'. Σω. Εἰπὲ δή.

Στρ. Τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουὶ τοῦ δακτύλου;

Πρὸ τοῦ μὲν ἔτ' ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, οὑτοσί.

Σω. Ἀγρεῖος εἶ, καὶ σκαιός. Στρ. Οὐ γὰρ, ὦζυρέ,

Τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν. Σω. Τί δαί;

Στρ. Ἐκεῖν' ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.

Σωκρ. Ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτου μανθάνειν,

Τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄρρενα.

Στρ. Ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τἄρρεν', εἰ μὴ μαίνομαι.

ST. *Depone pignus, an tetrametron non ſiet*

Dimidium ſemiſextarij. SO. *abs hinc in malam crucem:*

Quàm tu ingenio agreſti es? quàm porrò indocilis es?

Sed fortè citius addiſcere poßis Rythmos?

ST. *Quid ad farinam proderunt mihi Rythmi?*

SO. *Primò quidem in conuictu vt ſis bellatulus:*

Deinde, vt poßis intelligere, qui modus

Saltationi armatæ competat optimè,

Qui rurſum ad Dactylum quadret quàm maximè.

ST. *Ad Dactylum? ſanè hoc noui.* SO. *dic, quomodo?*

ST. *Quis enim alius ſit digitus, quàm iſthic, quem vides?*

Nam Dactylus hic erat, cùm ego adhuc eſſem puer.

SO. *Nullius pretij homo, & perquàm ſiniſter es.*

ST. *At ego nihil horũ quicquam cupio diſcere.*

SO. *Quid igitur?* ST. *illud, illud verbum iniurium.*

SO. *Sed oportet te alia priùs, quàm iſthuc, prædiſcere:*

Quæ maſculini generis ſint animalia.

ST. *At noui ego, quod ſit maſculum, ni inſanio.*

Σχόλια. Εἰ μὴ τετράμετρον.] πρὸς τὸ τετράμετρον ἀπήντησεν. τὸ ἡμιεκτέον μέτρον ἐστὶ τέσσαρα, ὡς πλειστάκις ἴσως τῶν δὲ νῦν ἐστὶ. Ταχὺ δ' ἄν.] ἐν εἰρωνείᾳ. λέγει δὲ ἐκ τὸ κιθαρίζειν. ταχὺ δ' ἂν εὐηθὴς φύσιν αἰσθάνεσθαι καὶ μεταλαμβάνειν τὸ κιθαρίζειν. Κομψόν.] ἀντὶ τοῦ πιθανὸν καὶ εὔχαριν ἐν συνόδῳ καὶ τῇ πρὸς ἑτέρους κοινωνίᾳ πιθανὸν καὶ ἀστεῖον φαίνεσθαι τοῖς συνοῦσιν. Κατ' ἐνόπλιον.] εἶδος ῥυθμοῦ πρὸς ὃν ὠρχοῦντο σείοντες τὰ ὅπλα. ἔστι δὲ ὁ ἐν ἡμιολίῳ. ἡ γὰρ μακρὰ πρὸς τὰς δύο βραχείας ἴσον τι ἔχει ῥυθμὸν ἐκ τετραποδίας ἀναπαιστικὸν, ὃς δέχεται πάντας τοὺς δισυλλάβους πόδας. οἱ δὲ ἐνόπλιον τὸν ἀμφίμακρον. ὃς καὶ κρητικὸς καλεῖται ἀπὸ τοῦ εἰς τοὺς Κουρῆτας ἀναγομένου μέλους. τούτῳ γὰρ τῷ μέτρῳ προσωρχοῦντο σείοντες τὰ ὅπλα. καλεῖται δὲ ἐνόπλιον κατὰ δάκτυλον ᾧ χρῶνται ζῶντες τινές. ἴσως δὲ λείπει τὸ, οἱ αὐληταί. Κατ' ἐνόπλιος ὁ μετὰ δύο δακτύλους ἔχων σπονδεῖον κατὰ τὸ πάλιν καὶ πάλιν. οἷον, Ὡς φάτο δακρυχέων τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ. λέγοιτο δ' ἂν ἴσως κατ' ἐνόπλιον, διὰ τὸ πρέπειν μὲν ῥυθμὸν τοιοῦτον, καὶ τοῖς ἄλλοις κινουμένοις μετὰ συντονίας. ἐπὶ πλέον δὲ τοῖς μεθ' ὅπλων σεμνῶς ἐν δυσὶ καὶ πυρριχίζουσι. Κατὰ δάκτυλον.] ἀριθμητικόν τι μέτρον. ἐστὶ δὲ ῥυθμὸς, κρούματος εἶδος κατὰ δάκτυλον. ᾧ χρῶνται οἱ αὐληταί. ὁ κατὰ δάκτυλον ῥυθμός ἐστιν ὁ ἐν ἴσῳ λόγος. ὁ δὲ ἐνόπλιος καὶ προσοδιακὸς καλούμενος ἐστὶ τινων, σύγκειται ἐκ σπονδείου καὶ πυρριχίου καὶ τροχαίου καὶ ἰάμβου. συνεμπίπτει δὲ ἐστὶν ἥτοι τετραποδίᾳ ἀναπαιστικῇ, ἢ βάσει δυσὶν ἀναπαιστικῇ καὶ ἰωνικῇ. Τίς ἄλλος.] τὴν παρατροπὴν ἐστὶ μεταξὺ τοῖν δυοῖν, ὡς ἐν τοῖς πλείστοις σχεδὸν φέρεται. ὁ πρότερος Σωκράτους. τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουὶ τοῦ δακτύλου. καὶ τάχα εἴη λέγων τῷ γέροντι ἕτερόν τινα εἶναι δάκτυλον νομίζεις ἢ τοῦτον, δεικνὺς αὐτῷ ἕνα τῶν δακτύλων τῶν αὐτοῦ. ὅτε γὰρ περὶ ῥυθμῶν οὐ περὶ τούτου τοῦ δακτύλου φησὶν, ἀλλὰ περὶ ἑτέρου. ὡς γὰρ ἄγροικος καὶ ἐπὶ ἱερῶν οὐδὲν ἧττον δείξειν τὸν μέσον δάκτυλον ἀσελγαινόμενος. ἐὰν δὲ προαιρεῖται,

ἀμφότεροι ἔσονται τῷ γέροντι πεπαιδευμένως εἰρημένοι. ἄλλως. διασύρει τὸ μέτρον δάκτυλον αἰσχρῶς, ὡς δῆς φύσιν ὡς ἔστιν ἄλλως ἀλλὰ τοῦτο τοῦ δακτύλου. καὶ γὰρ παιδὸς μοι ὄντι πάλαι ὁ αὐτὸς ἦν. καὶ νῦν δὲ γεγηρακότι.

Κριός. τράγος. ταῦρος. κύων. ἀλεκτρυών.
Σωκρ. Ὁρᾷς ἃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν καλεῖς
Ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτὸ καὶ τὸν ἄρρενα.
Στρ. Πῶς δή φέρε; Σω. πῶς; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.
Στρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;
Σω. Ἀλεκτρύαιναν. τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.
Στρ. Ἀλεκτρύαιναν; εὖ γε νὴ τὸν ἀέρα.
Ὥστ' ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου,
Διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.
Σω. Ἰδοὺ μάλ' αὖθις τοῦθ' ἕτερον. τὴν κάρδοπον.
Ἄρρενα καλεῖς θήλειαν οὖσαν. Στρ. τῷ τρόπῳ
Ἄρρενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον; Σω. μάλιστά γε.
* Ὥσπερ γε καὶ Κλεώνυμον. Στρ. πῶς δὴ φράσον.
Σω. Ταὐτὸ δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.
Στρ. Ἀλλ' ὦ 'γαθ' οὐδ' ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ
Ἀλλ' ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ γ' ἀνεμάττετο.
Ἀτὰρ τὸ λοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν; Σω. ὅπως;
Τὴν καρδόπην, ὥσπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.
Στρ. Τὴν καρδόπην θήλειαν, ὀρθότερον λέγεις;
Ἐκεῖνο δ' ἦν ἄν, καρδόπη, Κλεωνύμη.
Σω. Ἔτι δέ γε περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ.
Ἅττ' ἄρρεν' ἐστίν, ἅττα δ' αὐτῶν θήλεα.
Στρ. Ἀλλ' οἶδ' ἔγωγ' ἃ θήλε' ἐστίν. Σω. εἰπὲ δή.
Στρ. Λύσιλλα. Φίλιννα. Κλειταγόρα. Δημητρία.
Σω. Ἄρρενα δὲ ποῖα τῶν ὀνομάτων; Στρ. μυρία.
Φιλόξενος. Μελησίας. Ἀμυνίας.
Σω. Ἀλλ' ὦ πόνηρε ταῦτά γ' ἔστ' οὐκ ἄρρενα.

Aries, taurus, hircus, canis & gallus. SO. *viden'*
Obſecro, quid agri acciderit tibi? nam fœminam
Maremq; uno galli nomine tu appellitas.
ST. *Dic, quomodo?* SO. *Quomodo? gallus & gallus itidem.*
B ST. *Ita per Neptunum: ſed quomodo me oportuit*
Hæc nominare? SO. *Gallinam, & gallum alterum.*
ST. *Gallinam? ita eſt per aëra. Et pro hoc unico*
Documento ego farina conſpergam omnem tibi
Nunc Cardopum, ſeu mactram tuam piſtoriam.
SO. *Ecce autem iterum peccas: cùm dicis Cardopum:*
C *Marémque facis, quæ ſit fœmina.* ST. *quomodo marem*
Voco Cardopum? SO. *videlicet, ut Cleonymum*
Marem vocas. ST. *dic, quomodo?* SO. *quia Cardopus*
Idem tibi valet, prorſum, quod Cleonymus.
ST. *Atqui, bone vir, Cleonymo haud eſt Cardopus:*
D *Vt qui farinam ſubigit in mortario.*
Sed quomodo poſthac nominari oportet hac?
SO. *Quomodo? dic Cardopam: ceu dicis, Soſtratam.*
ST. *An verò rectius vocas hanc Cardopam?*
At illud erat dicere Cardopa, Cleonyma.
SO. *Præterea oportet te etiam diſcere nomina,*
Quæ maſculina, quæque fœminina ſint.
E ST. *At noui ego, quæ ſint fœminina.* SO. *dic, age.*
ST. *Lyſilla, Philinna, Cletagora, Demetria.*
SO. *Sed quænam maſculina ſunt?* ST. *innumeracta:*
Philoxenus, Mileſias, Amynias.
SO. *Miſerum te: non ſunt maſculina hæc nomina.*

F

Σχόλια. Κύων. ἀλεκτρυών.] ἔπαιξε τὸ ἀλεκτρυόνας ὡς τετράποσι καταριθμήσας. καὶ ταῦτα δὲ γελοίου χάριν παρείληπται. ἢ καὶ πρὸς τὴν ἀηθότητα Σωκράτους ὅτι κατ' αὐτῶν ὄμνυσιν. Ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτό.] οὐκ ἂν ἄλλως λέγοιτο τοῦτο, εἰ μὴ ἐν ἔθει ἦν τότε καὶ τὴν θήλειαν ἀλεκτρυόνα λέγειν. σαφὲς δὲ γίνεται ἐν Ἀμφιαράῳ. γυναί τι ψοφεῖ σάν ἐστιν. ἡ ἀλεκτρυὼν τὴν κύλικα καταβέβληκεν. οἰμώζουσά γε. καὶ ἐν τῷ Πλάτωνος Δαιδάλῳ. ἐνίοτε πολλαὶ τῶν ἀλεκτρυόνων καὶ ὑπηνέμια τίκτουσιν ᾠὰ πολλάκις. ὁ δὲ παῖς ἔνδον τὰς ἀλεκτρυόνας ἔσθει. οἱ Ἀττικοὶ δὲ οὕτω καὶ τὰς θηλείας ἐκάλουν, καὶ Θεόπομπος, λέγουσι δ' αὐτὴν καὶ ἀλεκτρύαιναν. Νὴ τὸν Ἀέρα.] μιμεῖται καὶ αὐτὸς τοὺς φιλοσόφους, καὶ κατὰ τοῦ ἀέρος ὄμνυσιν. Ὥσπερ καὶ Κλεώνυμον.] σύ φησι τὴν κάρδοπον καλεῖς ἀρσενικῶς δέον θηλυκῶς, ὥσπερ Κλεώνυμον ἄρρενα καλοῦσί τινες, οὐδὲν διαφέροντα τῇ αἰσχύνῃ τῶν γυναικῶν. Ταὐτὸ δύναταί σοι.] ἀντὶ τὸ αὐτὸ γένος, σημαίνει δὲ τὴν κατάληξιν. ὅτι δύναταί σοι ὁμοιοκατάληκτον εἶναι. ἅμα δὲ καὶ ὡς γυναικώδη σκώπτει τὸν Κλεώνυμον, καὶ ὡς ἀδηφάγον διασύρει τῶν ἀλφίτων δεικνὺς λέγων ὅμοιον. τῶν πολιτευομένων δὲ εἷς ἦν. καὶ ὡς γυναικιζόμενον αὐτὸν οἱ ποιηταὶ διαβάλλουσιν. Ἀλλ' ἐν θυείᾳ.] ἀδηφαγίας ὑπερβολή. ὡς πένητα δὲ καὶ ἀδηφάγον διαβάλλει αὐτόν, καὶ ἀπορούμενον μάκτρας. μάκτρα δὲ ἡ θυεία. ἡ δὲ καρδόπη, μεγάλη. ἀδηφαγίας δὲ ἔχει διαβολὴν κατὰ τοῦ Κλεωνύμου. τρόπον γὰρ μάκτρας ἐνδεὴς ὁ Κλεώνυμος. Τὴν Σωστράτην] πάλιν ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς σκώπτει τὸν Σώστρατον Σωστράτην εἰπών, διότι λίαν ἀσελγὴς ἦν καὶ θηλυδρίας. Καρδόπη Κλεωνύμη.] τὸν ἤδη ὡς κίναιδον διασύρει, ἐπεὶ μὴ ψιλὰ σὺν καὶ δειλός. ἐν ἐρωτήσει δὲ ὁ λόγος καὶ λείπει τὸ ὡς. ἵν' ᾖ ἐκεῖνο δ' ἦν ὀρθῶς, ὡς Καρδόπη καὶ Κλεωνύμη λέγειν. ὅμοιον δὲ ἦν τὸ λέγειν Καρδόπην ὡς Κλεωνύμην.

Στρ. Οὐκ

A
Στ. Οὐκ ἄῤῥεν ὑμῖν ἐστι. Σω. οὐδαμῶς γ' ἐπεὶ
Πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;
Στρ. Ὅπως ἄν; ὡδὶ, δεῦρο δεῦρ' Ἀμυνία.
Σω. Ὁρᾷς; γυναῖκα δὴ τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς.
Στ. Οὔκουν δικαίως ἥτις οὐ στρατεύεται.
Ἀτὰρ τί ταῦθ' ἃ πάντες ἴσμεν μανθάνω;
B
Σω. Οὐδὲν μὰ Δί'. ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρί. Στρ. τί δρῶ;
Σω. Ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων.
Στ. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω σ' ἐνθάδ'. ἀλλ' εἴπερ γε χρὴ
Χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.
Σω. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. Στ. κακοδαίμων ἐγὼ
C
Οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερα.
Σω. Φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει,
Πάντα τρόπον τε σαυτὸν
Στρόβει πυκνώσας.
Ταχὺ δ' ὅταν γ' εἰς ἄπορον πέσῃς,
Ἐς ἄλλο πήδα νόημα φρενί.
Ὕπνος δ' ἀπέστω γλυκύθυμος ὀμμάτων.
Στ. Ἰατταταῖ. ἰατταταῖ.
D
Σω. Τί πάσχεις; τί κάμνεις;
Στ. Ἀπόλλυμαι δείλαιος, ἐκ τοῦ σκίμποδος.
Δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι.
Καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσι.
Καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσι.
Καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσι.
Καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσι.

ST. Non ſunt hæc vobis maſculina? SO. nentiquam:
Nam ſi tu in Amyniam incidas, quomodo vocas?
ST. Hoc ſcilicet modo: age huc, huc ades Amynia.
SO. Videſne? Amyniam vocas tu fœminam.
ST. Meritò: vt qui protectis armis non militat.
Sed quorſum hæc diſco: nota quæ ſunt omnibus?
SO. Nequaquam, per Iouem: ſed age, accumbe. ST. quid agam?
SO. In curam aliquam tuarum rerum incumbito.
ST. At obſecro, ne in hoc lecto: ſed ſi ita opus eſt,
Sinito me humi iacentem aliquid meditarier.
SO. At præter hæc non ſunt alia loca. ST. miſerum
Me, quas hodie pœnas exoluam cimicibus.
SO. Excogita & diſpice quid:
Teq́ue met ipſum in omnes
Conuerte partes:
Et ſicubi in rem dubiam incides,
Ibi tuam mentem abarce aliò:
Sed ſomnus hic abſit ab oculis tuis.
ST. Eheu, hei proh dolor, hei mihi.
SO. Quid eſt? quid mali fers?
ST. Pereo miſer. nam prorepentes è thoro
Me Cimicenſes ciues infeſtant admodum,
Et coſtas morſu diſcerpunt:
Et vitam è membris exugunt:
Et teſtes ipſos euellunt:
Et totum perfodiunt anum:

E
Σχόλια. Γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν.] πρὸς τὴν κατάληξιν τοῦ ὀνόματος ἔπαιξε. καὶ εἰς διαβολὴν τοῦ ἀνδρός. ἐνταῦθα μὲν εἰς δειλίαν μόνον καὶ μαλακίαν. Κράτης δὲ ἐν Διῤῥίφοις ὡς ἀλαζόνα καὶ κόλακα καὶ συκοφάντην. Εὔπολις δὲ ὡς παρὰ πρεσβεύτην. ὅπερ καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ φαίνεται. Κατακλινείς.] τοῦτο κοινόν. τὸ γὰρ κατακλιθείς, Ἀττικόν. Ἰωνικῶς δὲ κατακλινθείς. Ἐκφρόντισόν τι.] ἀντὶ τοῦ σκέψαι καὶ διασκέψαι περὶ τῶν ἰδίων σοι συμφερόντων πραγμάτων. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω.] παρεπιγραφή. ποιήσει γὰρ τὸ προσταχθέν. εἶτα κατασβρωθείς, ἀρνήσεται. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα.] εἰ μὴ ἐπὶ τοῦ ἀσκάντου σκέψῃ. τοῦτό φησι πάντως δέδοκται. ἵνα ἀνίημί σε ἐλόντα ποιῆσαί τι. Τήμερα.] ὡς ἐν Ὁλκάσιν. ἰὼ Λακεδαῖμον. τί ἄρα πείσῃ τήμερα ὁ σημερινός. καὶ ἔστι τεταγμένως ἐπὶ σώματος. τὸ δὲ τήμερον ἐπὶ χρόνου λέγεται. Φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει.] ἐκάθισεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἀσκάντου. τὸ δὲ δὴ ἰσοδυναμεῖ τῷ νῦν. ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἀμοιβαία ἐκ στίχων καὶ κώλων δύο πρὸς τοῖς εἴκοσιν. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἐκ διιάμβου καὶ χοριάμβου. τὸ δεύτερον δίμετρον ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου, τὸ τρίτον ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ τέταρτον ἐκ διιάμβου καὶ χοριάμβου τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ πέμπτον ἐκ διιάμβου καὶ τροχαίου ταυτοπαθές. τὸ ἕκτον τρίμετρον ἐκ διιάμβου καὶ κατὰ τὸ μέσον διτροχαίου. τὸ ἕβδομον, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ὄγδοον δίμετρον ἀντισπαστικὸν βραχυκατάληκτον ἢ ἐκ δυοῖν βακχείοιν ἀκατάληκτον, τὰ ἑξῆς δύο ἰαμβικὰ τρίμετρα. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἀναπαιστικὰ δίμετρα καταληκτικὰ εἰς διασυλλαβὴν πλὴν τοῦ πεντεκαιδεκάτου μονομέτρου ὄντος. ὁμοίως καὶ τοῦ ἑπτακαιδεκάτου καὶ εἰκοστοῦ πρώτου. ἀναπαιστικαὶ γὰρ βάσεις. καὶ τοῦ τελευταίου ἀναπαιστικοῦ μὲν ὄντος ἑφθημιμεροῦς. παροιμιακοῦ δὲ ὡς πολλάκις εἴρηται καλουμένου. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πολυσχημάτιστα. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ὡς ἐν τοῖς προφθᾶσιν. ἰστέον δὲ ὅτι τὰς ἐκθέσεις τῶν διπλῶν οὐκ ἀεὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ μέτρου ἐκφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ δι' ἑτέρων. ἔστι δ' ὅτε καὶ διὰ διαφέρων ὡς κἀνταῦθα.
F
Πάντα τρόπον.] τουτέστιν ἐπὶ πολλὰ τὴν διάνοιαν σου στρέφε. Στρόβει,] ἀνακύκλει καὶ δοκίμαζε περιφέρων τῇδε κἀκεῖσε ἐπὶ πολλά. πυκνόντι καὶ συνετῶς ποιήσας καὶ φρόνιμον σκεψάμενος. Εἰς ἄπορον πέσῃς.] ἐπειδὰν δέ φησιν εἴς τι ἀπορον πέσῃς, ταχὺ ἐπ' ἄλλο νόημα φρενὸς πήδα. ἄπορον δὲ, οὗ πέρας καὶ λύσιν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. καθάπτεται δὲ τοῦ Σωκράτους ὡς καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ζητήσεων οὕτω ποιοῦντος. ὅταν γὰρ στενοχωρῆται καὶ ἀπορῇ, μεθίσταται εἰς ἕτερον. ὁ γὰρ ὑποτιθέμενος ἄλλῳ, δηλονότι αὐτὸς ἐν πείρᾳ γενόμενος τῶν ὅλων λέγειν, ὑποτίθεται.
G
Ἰατταταῖ.] καταπονούμενος ὑπὸ τῶν κόρεων στενάζει ὁ Στρεψιάδης. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. κατακλιθεὶς γὰρ καὶ μὴ δυνάμενος ὑπενεγκεῖν, παρακαλεῖ. Οἱ Κορίνθιοι,] ἴσως αὐτοῖς ἐπέκειντο κατ' ἐκεῖνο καιροῦ οἱ Κορίνθιοι. παρονομάζει δὲ παίζων ἅμα μὲν πρὸς τὸ κόρεων, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸν πόλεμον, ὅτι ἐχθροὶ ἦσαν Ἀθηναίων οἱ Κορίνθιοι. Ψυχὴν ἐκπίνουσιν.] ἰστέον ὅτι

τρεῖς ψυχάς φασι, τὴν αὐξητικὴν, ἥτις ἐστὶ κοινὴ τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀλόγων ζώων καὶ τῶν φυτῶν, τὸ αἷμα ὅπερ ἐστὶ μόνον τῶν ζώων, καὶ τὴν λογικὴν, ἥτις ἐστὶ μόνον τῶν ἀνθρώπων.

Καί μ' ἀπολοῦσι. Σω. μὴ νυνὶ βαρέως ἄλγει λίαν.
Στρ. Καὶ πῶς ὅτε μου
Φροῦδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιά.
Φρούδη δ' ἡ ψυχή. φρούδη δ' ἐμβάς.
Καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς,
Φρουρᾶς ᾄδων
Ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.
Σωκρ. Οὗτος τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις; Στρ. ἐγώ.
Νὴ τὸν Ποσειδῶ. Σωκρ. καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;
Στρ. Ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μου τι περιλειφθήσεται.
Σω. Ἀπολεῖ κάκιστ'. Στρ. ἀλλ' ὦ 'γάθ' ἀπόλωλ' ἀρτίως.
Σω. Οὐ μαλθακιστέ' ἀλλὰ περικαλυπτέα.
Ἐξευρετέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικός.
Κἀπαιόλημ'. Στρ. οἴμοι. τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
Ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητίδα;
Σωκρ. Φέρε νυν, ἀθρήσω πρῶτον ὅ, τι δρᾷ τουτονί.
Οὗτος καθεύδεις; Στρ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Σω. Ἔχεις τί; Στρ. μὰ Δί' οὐδὲν ἔγωγ'. Σω. οὐδὲν πάνυ;
Στρ. Οὐδέν γε πλὴν ἢ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.

Et me perdunt. SO. *ne nimis acerbè iſthuc feras.*
ST. *At quomodo? cùm*
Nulla pecunia, color nullus,
Nec vita in me ſit quicquam: nullum
B *Calceamentum: inſuper excubiarum ſim ſatur,*
Propè nullus fio, miſerq́.
SO. *Heus tu, quid agis? nil commentaris?* ST. *Egon'? ita*
Per Neptunum. SO. *quid ergo commentatus es?*
ST. *An aliquid in me reliquum ſiet à cimicibus.* C
SO. *Malè pereas.* ST. *at, ô bone vir, iam antè perij.*
SO. *Non decet ita mollem eſſe, ſed obnubenda facies:*
Et inquirenda apta ad fraudem ſententia,
Et impoſtura. ST. *vah quis inijcis mihi*
Nunc ex agninis pellibus ſententiam,
Ad fraudandos cimices aptam. SO. *ſine videam*
D *Primùm, quid hic agat: heus dormis?* ST. *non, per Iouem.*
SO. *Habes aliquid?* ST. *nihil equidem.* SO. *an prorſus nihil?*
ST. *Nihil prorſus habeo, niſi penem in dextera.*

Σχόλια. Φρούδη δ' ἐμβάς.] μέχρι τοῦ εὐτελοῦς κτήματος. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ ὑπολελύσθαι τὰς ἐμβάδας ὅτι ἀπεδύετο μέλλων εἰσιέναι εἰς τὸ φροντιστήριον. ἄλλως. οὐκ εἶπεν ὄπισθεν, ὅτι τὰς ἐμβάδας ὑπελύσατο ὁ Στρεψιάδης, ὅτε εἰσῄει τὸ ὑπὲρ γῆν ἐκεῖνο φροντιστήριον, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἐξεδύσατο τὸ ἱμάτιον. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἦν γεγονὸς μὲν τότε παρῆκε, νῦν δὲ λέγει τουτέστι τὸ ὑπολύσασθαι τὰς ἐμβάδας. ὁ δὲ ἐκεῖ εἶπεν ἤγουν τὸ ἀποδύσασθαι τὸ ἱμάτιον, νῦν οὐ λέγει. Φρουρᾶς ᾄδων.] οἱ φρουροῦντες ἐν τῷ πολέμῳ διὰ τὸ παραμυθεῖσθαι αὐτῶν τὴν ἀγρυπνίαν ᾖδον. καὶ οὕτως ἦν λεγόμενον ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων φρουρᾶς ᾄδειν. ἄλλως. τὸ φρουρᾶς ᾄδειν παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων καὶ φροντιζόντων πάνυ λεγομένη. οἱ γὰρ ἐπιταχθέντες ἐν νυκτὶ τὰ φυλακὴν ᾄδουσιν, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ ὕπνου καταμαλθακισθέντες ἐκλίπωσι ὃ φυλάσσουσιν. εἰκότως δ' ἐνταῦθα ἡ παροιμία ἐλήφθη. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐν τῇ κλίνῃ κείμενος οὐκ ἐκοιμᾶτο ἀλλ' ἐφρόντιζεν. ἀστείως δὲ πάνυ καὶ τὸ φροῦδος εἴρηκεν ὁ ποιητὴς ἐκ τῶν δύο λέξεων συνθήκης τῶν φρουρᾶς καὶ τοῦ ᾄδων σχηματίσας αὐτό. ἄλλως. ἐκ τοῦ παρεπομένου τοῖς φρουροῖς. εἰώθασι γὰρ ἑαυτοῖς ᾄδειν ἀποσοβοῦντες τὸν ὕπνον. φρουρᾶς ᾄδων οὖν διαγρυπνῶν τὴν φρουράν. πρὸς δὲ τὴν λέξιν τὴν φροῦδος τοῦτο συνῴκησε. διαφέρει δὲ ἡ γραφή. φρουρὰς ᾄδων ἀντὶ τοῦ συνεχῶς ᾄδων φρουράς. τὸ δὲ φρουρᾶς ᾄδων, ἀντὶ τοῦ φυλάττων. ἐπεὶ φύλακες ἦσαν τῶν φροντιστηρίων θυρῶν.

BISETVS. Φρουρᾶς ᾄδων] εἰ καλῶς ἔχει τὸ τῆς γραφῆς, ἔλλειψις ἂν εἴη τοῦ ἕνεκα. ᾄδων φρουρᾶς ἕνεκα, δηλονότι πρὸς τὸ τὸν ὕπνον ἀποσοβεῖν. καὶ λέξεις εἰσὶ συνηθῶς γινόμεναι. εἰ δὲ γράψῃς φρουράς, εἴη αἰτιατικὴ πληθυντική. ᾄδειν δὲ φρουρᾶς ταυτὸν τῷ φρουρᾶς ἕνεκα ᾄδειν, ἵνα τὸν ὕπνον ἀπωθῶμεν. Ὀλίγου φροῦδος] ἔλλειψις τοῦ δέω. γεγένημαι φροῦδος ὀλίγου δέω, ἀντὶ τοῦ σχεδὸν γεγένημαι φροῦδος. ἀλλὰ τοῦτο ἀσχημονέστερον, καὶ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὕτω λαλοῦμεν, μικροῦ ἐδέησα γενέσθαι φροῦδος. ὀλίγου ἐδέησα ἀποθανεῖν, ἀντὶ τοῦ παρὰ μικρόν, εἴτε σχεδὸν ἀπέθανον.

Σχόλια. Ἀπόλωλ' ἀρτίως.] ὑπὸ τῶν κόρεων δηλονότι. ἐπεὶ Σωκράτης εἶπεν ἀπολεῖ, ὃ ἐστι μέλλεις ἀπολέσθαι, αὐτὸς λέγει, ὅτι ἀπόλωλ' ἤδη. Περικαλυπτέα.] δεῖ σέ φησι καλύψασθαι καὶ σκέψασθαι, ἐπεὶ οἱ εἰς τινὸς τὰς ὀφθαλμούς, ἀποπλανῶνται τὴν γνώμην. Κἀπαιόλημα] ἀπαιόλημα γίνεται ἀπὸ τοῦ αἰόλλω, ὃ δηλοῖ τὸ ταχέως καὶ δίκην ἀέλλης κινῶ, ἀφ' οὗ Ὅμηρος αἰολοπώλους τοὺς Φρύγας καλεῖ, ἤγουν ταχυΐππους ἢ ποικίλως ἐπταξευμένους. Ἀρνακίδων.] ἀρνακὶς λέγεται, τὸ τοῦ ἀρνὸς κώδιον. ἔπαιξε δὲ πρὸς τὸ ἀρνεῖσθαι. δέον εἰπεῖν τίς ἄν μοι περιβάλοι ἐξ ἀρνακίδων στερρὰν. ἔπαιξεν ὀνομάσας ἀπὸ τῶν ἀρνῶν τὸ ἀρνεῖσθαι τοὺς δανειστάς, τὸ ἐξ ἀρνακίδων. τὸ δὲ ἀποστερητίδα, ἅμα μὲν καὶ πρὸς τὸ ἀπὸ τοῦ ἀποστερεῖν. ἅμα δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ περιβόλαιον. Ἔχεις τι.] ὅπερ προεῖπεν αὐτῷ ἀναρτῆσαι τὴν φροντίδα, ὡς ἐπὶ ὀρνιθοθήρου, εἴτε τὸ ἔχεις, ὡς τὸ τῶν ἀγρευόντων ἤτοι ὄρνιν ἢ ἰχθύν, ἔστι τὸ ἔχεις τι. ἀναρτῆσαι γὰρ αὐτῷ ἐκέλευσε τὴν διάνοιαν καὶ τὴν φροντίδα.

A ... ἄλλως. χαριέντως τὸ ἔχεις τι. ἐπὶ τῆς αἰσχρουργίας λέξεως. τοῖς γὰρ ἀλιεῦσιν ἢ ὀρνιθαγρευταῖς, οὕτω φασίν. ἔχεις τι. Ἢ τὸ πέος] κωμῳδεῖ ... δεῖ γὰρ αὐτὸν καθίζοντα ἔχειν τὸ αἰδοῖον. καὶ μιμεῖται τὸν δερμύλλοντα ἑαυτόν.

Σω. Οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;
Στρ. Περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον ὦ Σώκρατες.
Σω. Αὐτὸς ὅ, τι βούλει πρῶτος ἐξευρὼν, λέγε.
Στρ. Ἀκήκοας μυριάκις ἁγὼ βούλομαι.
Περὶ τῶν τόκων ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.
Σω. Ἴθι νυν, καλύπτου. καὶ σχάσας τὴν φροντίδα
Λεπτὴν κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
Ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν. Στ. οἴμοι τάλας.
Σω. Ἔχ' ἀτρέμα. κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων,
Ἀφεὶς ἄπελθε. κᾆτα τὴν γνώμην πάλιν
Κίνησον αὖθις αὐτὸ καὶ ζυγώθρισον.
Στ. Ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον. Σω. τί ὦ γέρον;
Στ. Ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.
Σω. Ἐπίδειξον αὐτήν. Στ. εἰπὲ δή νυν μοι. Σω. τὸ τί;
Στ. Γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλὴν,
Καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην. εἶτα δὴ
Αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
Ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων.
Σω. Τί δῆτα τοῦτ' ἂν ὠφελήσειέ σ'; Στ. ὅτι,
Εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,

SO. *Nihilne coopertus iam commentaberis?*
Qua de re? dic, obſecro, mihi, mi Socrates.
SO. *Dic tu ipſe, quid primùm perſcrutari velis?*
ST. *Decies millies iam audiſti, quid velim:*
B *De uſuris: ne quid reddam cuiquam.* SO. *Age dum tege*
Faciem, & ſubtilem cogitationem apud
Te cohibe, & res minutatim circumſpice:
Appoſitè diuidendo & contemplando eas.
ST. *Hei mihi miſero.* SO. *quietus eſto, & ſicubi*
In cogitatione aliqua haſitaueris,
Omitte, & ab ea diſcede: ac mentem dein
Rurſum commoue, & idem repete pòſt ſedulò.
C ST. *Hem Socratiſce cariſſime.* SO. *ſenex, quid eſt?*
ST. *Habeo commentum, quo uſuras fraudauero.*
SO. *Commonſtra.* ST. *age, dic hoc primum.* SO. *quid dicam tibi?*
ST. *Si Theſſalicam mihi quandam emam veneficam,*
Et noctè Lunam ipſam deripiam cælitus,
Atque in rotundum loculum concludam, velut
D *Speculum: ac poſtea ſic aſſeruans cuſtodiam.*
SO. *Quid verò hoc commodauerit tibi?* ST. *quia*
Si Luna nuſquam terræ oriatur amplius:

Σχόλια. Τί φροντιεῖς.] φροντίζω τὸ φροντίδα ἔχω κοινῶς μὲν γενικῇ συντάσσεται, ἀττικῶς δὲ μετ' αἰτιατικῆς, ὡς ἐνταῦθα. ἢ ἐν τῷ σολοικῶς ζητεῖ τις, μὴ τὸ φροντίζετε. Αὐτὸς ὅτι βούλει.] διαβάλλει αὐτὸν ὡς μὴ παρέχοντα εὕρημα τοῖς μαθηταῖς. Σχάσας. καταστάσας. στήσας. ἀτρεμήσας. καὶ Πίνδαρος, κώπαν σχάσον, ἀντὶ τοῦ ἀτρεμήσας. E ἔνιοι δὲ σχάσας, ἀντὶ τοῦ ἁπλώσας. Λεπτήν.] ἀκριβῆ. ἴσθι καὶ λεπτολόγος ἐρευνᾶ. διαιρῶν ἀκριβῶς καὶ ἐπιμελῶς κατασμικρίζων περὶ οὗ τὴν σκέψιν ποιῇ. ἀναπτύσσων δοκιμάζων, καὶ διακρίνων τὰ πράγματα. τὸ διαιρεῖν αὐτῶν ποιοῦν, ἄλλως. ὡς ἐπὶ τῶν μίμων ἐσχήματο. ὥσπερ ἔλεγε κατὰ κεφάλαιον ἐξετάζων. Διαιρῶν καὶ σκοπῶν.] ὁ γὰρ σκεπτόμενος, οὕτω διαιρεῖ τὴν βουλήν. ὅτι εἰ τόδε ποιήσω, τόδε ἀπαντήσει. καὶ εἰ τόδε, τόδε. Ἔχ' ἀτρέμα.] ἐφ' ἡσυχίας μένε. ὡς αὐτοῦ κινουμένου διὰ τοὺς κόρεις. ἄλλως. F ἰστέον ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πάντα τὰ ἑνικά τε καὶ πληθυντικὰ, τρίτα πρόσωπα τῶν ῥημάτων καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων δοτικὰς τῶν πληθυντικῶν συμφώνου καὶ φωνήεντος ἐπιφερομένου μετὰ τοῦ ν γράφουσιν, ὡς ἔστι σαφῶς συμβαλεῖν τοῖς πάλαι βίβλοις πεποιημέναις ἐντυγχάνοντα βίβλοις. οἱ δὲ Ἴωνες δίχα τοῦ ν. τούτοις οὖν καὶ ἀμφοτέροις οἱ ποιηταὶ παρακολουθοῦντες καὶ δὴ καὶ τῇ ἀνάγκῃ τοῦ μέτρου ἑπόμενοι, πολλάκις συμφώνου μὲν ἐπιφερομένου μετὰ τοῦ ν γράφουσι. πολλάκις δὲ καὶ φωνήεντος ἐπιφερομένου δίχα τοῦ ν. τοιοῦτον δέ τι τῇ τοῦ μέτρου ἀνάγκῃ G καὶ ἐν τοῖς εἰς ν καὶ εἰς σ λήγουσιν ἐπιρρήμασι ποιεῖν εἰώθασιν, οἷον τὸ πρόσθεν, νέρθεν, ἔνερθεν, τὸ οὕτως αὖθις. πολλάκις εὐθὺς ταχὺς ἀτρέμας καὶ τοῖς ὁμοίοις. τοῦτο δὴ οὕτως ἔχον εὑρήσεις, ἀκριβῶς σκοπῶν. Ἀφεὶς] ἄπελθε ἐάσας τὸ ἀπορούμενον. ἔπειτα πάλιν ἀνακοινοῦ καὶ οἷον ἀνοίγειν ἀποπειρῶ. τὸ γὰρ ἀναζυγοῦν ἐστι τὸ ἔξωθεν ἀνοίγειν τὴν θύραν. ἔνιοι δὲ ζυγώθρισον. συνάρμοσον. σύμπλεξον. κίνησον δὲ αὖθις. ἀντὶ τοῦ καὶ β καὶ γ ἐπίστησον. περὶ τῆς αὐτῆς ζυγοστάτησον. ἴσωσον. Κίνησον αὖθις.] ὑποτίθεται πῶς δεῖ φροντίζειν καὶ τίνα τρόπον. φησὶ γὰρ ἐὰν ὑποστέλλῃς, ἔτι μὴ ἐμμελῶς. ἀλλὰ E πολλάκις αὐτὸ μετελθὲ καὶ οὕτως ὡς ἐν συμφορήσας τὴν ἀρίστην γνώμην ἐλθῇ. Ζυγώθρισον.] ἀπὸ τοῦ ζυγὸς γίνεται καὶ τοῦ ἀθρεῖζω τὸ ἀποδοκιμάζω, ζυγοαθρίσον καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ε, καὶ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ α εἰς ω μέγα ζυγώθρισον. Ὦ Σωκρατίδιον,] ἐνθυμηθεὶς ἐξανίσταται βοῶν. Γυναῖκα φαρμακίδ'.] ὡς νῦν τὰς φαρμακίδας Θετταλὰς καλοῦσι. διαβάλλονται γὰρ οἱ Θετταλοὶ ὡς γόητες. καὶ μέχρι δὲ νῦν φαρμακίδες παρ' ἡμῖν αἱ Θετταλαὶ καλοῦνται. φασὶ δὲ ὅτι Μήδεια φυγοῦσα, κίστην ἐξέβαλε φαρμάκων ἐκεῖ καὶ ἀνέφυσαν. τὸ δὲ Θετταλὴν Ἀττικοὶ βαρυνοῦσιν οἱ F κατὰ Μένανδρον, ὡς δαμάλην. Λοφεῖον στρογγύλον.] τὴν τοῦ κατόπτρου θήκην. ἢ τὴν θήκην τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας. περιφερὴς δὲ αὕτη. Ὥσπερ κάτοπτρον.] ὁ γὰρ τῆς σελήνης κύκλος στρογγυλοειδὴς, καθάπερ καὶ τὰ ἔσοπτρα. καὶ φασί τινες περὶ τὰ τοιαῦτα δεινὰς, ὅτι κατάγειν τὴν θεόν. ἔστι δὲ καὶ Πυθαγόρου παίγνιον διὰ τοῦ τοιούτου κατόπτρου προσηλοῦν τῆς σελήνης ὥστε, εἴ τις ἔσοπτρον ἐπιγράψειεν αἵματι ἃ βούλεται, καὶ προσστήσας ἑτέρῳ, σταίη κατόπιν αὐτοῦ δεικνὺς πρὸς τὴν σελήνην τὰ γράμματα κἀκεῖνος ἀτενίσειεν ὁ πλησίον εἰς τὸν τῆς σελήνης κύκλον, G ἀναγνοίη πάντα τὰ ἐν τῷ κατόπτρῳ γεγραμμένα ὡς ἐπὶ τῆς σελήνης γεγραμμένα. Μηκέτ' ἀνατέλλοι.] πρὸς τὸ προειρημένον ὑπ' αὐτοῦ. ὁρῶν ἀγνοοῦσαν τὴν σελήνην εἰκάζεις. τελουμένης γὰρ σελήνης οἱ τόκοι ἐδίδοντο. εἰ γοῦν μὴ ἀνατέλλοι πῶς ἂν οἱ δανεισταὶ γνόντες τὸν μῆνα τελούμενον ἀπαιτήσωσι τοὺς τόκους.

Οὐκ ἂν γ' ἀποδοίην οὐδὲ τόκους. Σω. τιὴ τί δή;
Στρ. Ὁτιὴ κατὰ μῆνα γ' ἀργύριον δανείζεται.
Σω. Εὖ γ'. ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δεξιόν.
Εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη,
Ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας, εἰπέ μοι.
Στρ. Ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ'. ἀτὰρ ζητητέον.
Σω. Μή νυν περὶ σαυτὸν εἶλλε τὴν γνώμην ἀεί.
Ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα,
Λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.
Στρ. Εὕρηκ' ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην.
Ὥστ' αὐτὸν ὁμολογεῖν σ' ἐμοί. Σω. ποίαν τινά;
Στρ. Ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον.
Ταύτην ἑόρακας, τὴν καλήν, τὴν διαφανῆ,
Ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι; Σω. τὴν ὕαλον λέγεις;
Στρ. Ἔγωγε. Σω. φέρε, τί δῆτ' ἄν; Στρ. εἰ ταύτην λαβὼν
Ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεύς,
Ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον,
Τὰ γράμματ' ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης.
Σω. Σοφῶς γε νὴ τὰς Χάριτας. Στρ. οἴμ' ὡς ἥδομαι.
Ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.
Σω. Ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον. Στρ. τὸ τί;
Σω. Ὅπως ἀποστρέψαις ἂν ἀντιδικῶν δίκην.

A *Nulli perſoluam uſuras.* SO. *quid ita? mi ſenex.*
ST. *Quia argentum ſecundum menſem fænerat.*
SO. *Euge: ſed ego tibi proponam aliud quippiam,*
Et aque callidum. Si ſcribatur tibi
Dica quinque talentorum, quomodo tu obliteres
Eam, cedo mihi? ST. *quomodo? modum neſcio,*
Sed inueſtigandus tamen. SO. *ſed ne tu ita*
B *Animum intra teipſum ſemper verſato ſenex:*
Sed cogitationem, uti vinctum compede.
Quodam Scarabeum, ſurſum laxa in aërem.
ST. *Ehem, obliterationem repperi*
Dica pulcerrimam, ut tamen fateberis.
SO. *Qualem, obſecro?* ST. *vidiſtin' apud vnguentarios,*
Et aliptas, lapidem illum pulcrum, & pellucidũ,
Vnde ignem accendunt? SO. *num vitrum dicis?*
C ST. *utique*
SO. *Quid cum illo ages?* ST. *ſi ſcriba mihi ſcribat dicam:*
Ego procul ſtans, ad hunc modum, ad Solem, vitro
Delenero literas intenta mihi dica.
SO. *Sapienter, ita me Gratia ament.* ST. *oh geſtio,*
D *Dicam quinque talentorum eſſe expunctã mihi.*
SO. *Age vero & hoc celerius arripe.* ST. *quid id eſt?*
SO. *Quo pacto litem effugias aduerſarij.*

Σχόλια. Τιὴ τί δή.] παράλληλα. καὶ παρ' Ὁμήρῳ. τίη τί δ' ἢ λείπουσα ἀείσει. Ἀργύριον.] οὕτως ἡ γραφὴ ἀργυρίων παρὰ Φρυνίχῳ κεῖται. ὅτι οἱ κωμικοὶ πληθυντικῶς φασίν. οἱ δὲ ῥήτορες ἑνικῶς καὶ σώφρων πληθυντικῶς ἀργυρίων εἴρηκεν. Προβαλῶ.] προθήσω, εἰς ὃ δεῖ σε μηχανὴν εὑρεῖν. Εἴ σοι γράφοιτο.] εἰ κατηγοροίη πέντε σε δικαιωμένων ζημιῶσαι τάλαντα. Ἀττικῶς δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ ἓ ἐφύλαξε. ἄλλως. ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ δανείσαντες εἰσερχόμενοι ἔλεγον ὡς ὁ δεῖνα αὐτοῖς ὀφείλει, εἶτα ὁ τοῦ δικαστηρίου γραμματεὺς ἔγραφεν τοῦτο, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ὀφείλων ἀπαιτούμενος ἀπέτιε τὸ δάνειον. Εἶλε τὴν γνώμην.] εἰλῶ τὸ στρέφω παρὰ κοινοῖς περισπωμένως, εἴλλω δὲ βαρυτόνως παρὰ τοῖς ποιηταῖς. Μηλολόνθην.] οὕτω γράφουσιν οἱ ἀκριβέστεροι. τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ζωΰφιόν ἐστι χρυσίζον κανθάρῳ ὅμοιον. ὃ λαμβάνοντες οἱ παῖδες ἀποδεσμοῦσι λίνῳ καὶ ἐκπετάννυουσιν. ἄλλως. τὸ χρυσοκάνθαρον. οὕτως οὖν φησι δῆσόν σου τὴν γνώμην, ἵν' ὅταν ἀρπάσῃς ἐκ τοῦ ἀέρος τὴν γνώμην, πάλιν ἐπισπάσῃ αὐτήν. Τοῖσι φαρμακοπώλαις.] φαρμακοπῶλαι κυρίως οἱ τὰ φάρμακα πιπράσκοντες τά γε λυσιτελοῦντα καὶ τὰ θανάσιμα. παρὰ τοῖς παλαιοῖς δὲ καὶ οἱ τοὺς τιμαλφεῖς τουτέστι πολυτίμους λίθους πιπράσκοντες φαρμακοπῶλαι ἐλέγοντο. οὐδεὶς γὰρ τῶν τοιούτων λίθων ὃς οὐκ ἔχει χαμοτέραν δύναμιν. Τὴν ὕαλον λέγεις.] κατασκεύασμά ἐστιν ὕαλου τροχοειδὲς παχύ, εἰς τοῦτο τεχνασθέν. ὅπερ ἐλαίῳ χρίοντες καὶ θερμαίνοντες, προσάγουσι θρυαλλίδα. καὶ οὕτως ἅπτουσι. τοῦτο οὖν φησιν εἰ ὑφάψαιμι διὰ τῆς ὑάλου, καὶ προσάγοιμι τῇ δέλτῳ τὸ πῦρ τῇ τοῦ γραμματέως, ἀφανίσαιμι τὰ γράμματα τῆς δίκης. ὅτι δὲ ὕαλος θηλυκῶς καὶ διὰ τοῦ ᾱ. διὸ τὸ χ. Ὅμηρος δὲ οὐκ οἶδε τὸ ὄνομα ἀλλὰ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις ἤλεκτρος μέν ἐστιν, ὕαλος δὲ οὔ. ἄλλως. ὕαλον ἡμεῖς μὲν ἀρτίως τὸ ἐκ βοτάνης τινὸς κεκαυμένης καὶ διὰ πυρὸς τηκόμενον εἰς κατασκευὴν ἀγγείων τινῶν λεγόμενον. οἱ παλαιοὶ δὲ τὸν διαφανῆ λίθον αὐτὸν ἰδιωτικῶς λεγόμενον κρύον, ἐοικότα δὲ ὑάλῳ. Νὴ τὰς Χάριτας.] οὐχ ἁπλῶς ὄμνυσι κατὰ τῶν Χαρίτων. ὄπισθεν γὰρ τῆς Ἀθηνᾶς ἦσαν γλυφεῖσαι αἱ Χάριτες ἐν τῷ τοίχῳ, ἃς ἐλέγετο ὁ Σωκράτης γλύψαι. τὸ γὰρ πρῶτον λιθογλύφος ἦν τὴν τέχνην. αἰνίττεται οὖν αὐτὸ τοῦ Σωκράτους εἰς τὴν πρώτην τέχνην. ἄλλως. τῷ μὲν φαινομένῳ ἀρεσκόμενος Σωκράτης δείκνυται τῷ τοῦ Στρεψιάδου νοήματι, καὶ ὄμνυσι τὰς Χάριτας ὅτι σοφῶς τοῦτο τὸ νόημα ἐπενόησε τὸ τῆς τοῦ χάρτου ἐμπρήσεως. Χαρίτων γὰρ ἔργα καὶ δῶρα, σοφία. ἐσχηματισμένως δὲ τοῦ Σωκράτους καθάπτεται ὁ ποιητὴς ὁ κωμῳδῶν τοῦτον ὡς λιθοξόον. Σωφρονίσκου γὰρ λιθοξόου ὢν υἱὸς Σωκράτης καὶ τῆς λαξευτικῆς μετεῖχε τέχνης καὶ ἀνδριάντας λιθίνους ἐλάξευε. καὶ ἀγάλματα δὲ τῶν τριῶν Χαρίτων εἰργάσατο Πειθοῦς Ἀγλαΐας καὶ Θαλείας. καὶ ἦσαν ὄπισθεν τῆς Ἀθηνᾶς ἐγγεγλυμμένα τῷ τοίχῳ. Οἴμ' ὡς ἥδομαι.] τὸ οἴμοι καὶ ὤμοι, ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνης κείμενον εὕρηται. ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπης. καὶ ἐπ' εὐφροσύνης μὲν ὡς ἐνταῦθα οἴμ' ὡς ἥδομαι. καὶ ὤμοι σοφίας ἐμπειρίας. ἐπὶ δὲ λύπης ὡς τὸ οἴμοι τάλας. καὶ οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἀπόλωλα δείλαιος. καὶ ὤμοι μανίας τῆς σῆς πάλαι ὥς τε. Διαγέγραπται.] κατέξυσται, ἀνῄρηται, ἀπὸ τῆς τοῦ γραμματέως δέλτου ὅπου αἱ δίκαι ἀνεγράφοντο, καὶ αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν δικῶν. Ἀντιδικῶν.] κατηγορῶν καὶ ἐναντιούμενος. τοῖς γὰρ γραψαμένοις καὶ μὴ ἀποδιώξασιν ἐπεβάλλετο χρηματικὴ ζημία. καὶ εἰ μὴ κατὰ τὸ ὡρισμένον ἐξέτισεν ὑπερήμερος γινόμενος ἐξέτισε τετραπλοῦν. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες τίσαι, κατείργνυντο εἰς τὸ δεσμωτήριον. πολλοὶ δὲ τοῦτο πεπόνθασιν ὡς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος.

Μέλλων

Μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων.
Στ. Φαυλότατα καὶ ῥᾷστ'. Σω. εἰπὲ δή. Στ. καὶ δὴ λέγω.
Εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
Πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ' ἀπαγξαίμην τρέχων.
Σω. Οὐδὲν λέγεις. Στ. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ' ἐπεὶ
Οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰσάξει δίκην.
Σω. Ὑθλεῖς. ἄπερρ' οὐκ ἂν διδάξαιμί σ' ἔτι.
Στ. Ὁτιπτί ναὶ πρὸς τῶν θεῶν ὦ Σώκρατες.
Σω. Ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύ γ' ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς.
Ἐπεὶ τί δή γε πρῶτον ἐδιδάσκου. λέγε.
Στ. Φέρ' ἴδω τί μέντοι πρῶτον ἦν. τί πρῶτον ἦν;
Τίς ἦν ἐν ᾗ ματτόμεθα μέντοι τἄλφιτα;
Οἴμοι τίς ἦν; Σω. οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ
Ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;
Στ. Οἴμοι. τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
Ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι, μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
Ἀλλ' ὦ Νεφέλαι, χρηστόν τι συμβουλεύσατε.
Χο. Ἡμεῖς μὲν ὦ πρεσβῦτα συμβουλεύομεν,
Εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος,
Πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.
Στ. Ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός.
Ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. τί ἐγὼ πάθω;
Χο. Σὺ δ' ἐπιτρέπεις; Στ. εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ.
Κἄστ' ἐκ γυναικῶν ὑψιπτέρων τῆς Κοισύρας.
Ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν. ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
Ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον.

A *Iam damnandus, nullis in promtu teſtibus.*
ST. *Leuiſſimè & facilimè.* SO. *dic, quomodo?*
ST. *Dicam equidem, ſi inſtante actione vna adhuc,*
Priuſquàm mea citetur, ego me ſtrangulem.
SO. *Nihil dicis.* ST. *imò per Deos: nam mortuo*
Mihi quis obſecrò litem velit intendere?
SO. *Nugas agis: apage hinc, non ego te docuero*
B *Amplius.* ST. *at quamobrem, per Deos: mi Socrates.*
SO. *Quia tu obliuiſceris tam citò quæ didiceras:*
Age enim, dic mihi, quid primò diſcebas ſenex?
ST. *Quid primum? ſine videam: quid erat? quid primum erat?*
At quæ illa, in qua farinas hic ſubegimus?
Væ mihi, quænam illa erat? SO. *non tu hinc is in malam*
C *Crucem, homo ſtultiſſime, atque obliuioſiſſime?*
ST. *Hei mihi, quid agam miſer? nam niſi perdidicerim*
Verſare volubilem linguam: ego perij, occidi.
Nubes date conſilium mihi aliquod vtile.
CH. *Si filius tibi eſt benè educatus, hunc*
Vt mittas pro te in ludum literarium,
Hoc nos tibi ſubminiſtramus nunc conſili.
D ST. *At eſt mihi filius frugi & perquàm bonus.*
Sed diſcere tamen non vult. ah, quid fero mali?
CH. *An verò tu hoc ei permittis?* ST. *corpore*
Benè eſt habito, & viget: & eſt ex mulieribus
Alatis natus, de familia Cœſyræ.
Sed accedo illum, vt tentem, ſi renuat mihi:
Non eſt, vt eum non abdicem & extrudam domo.
Tu me interim pauliſper hic operire: eo.

E

BISETVS. Ὑθλεῖς] ὕθλος, ὁ λῆρος, ἡ φλυαρία, ὑθλοῦ, ληροῦ, φλυαροῦ.

Σχολ. Τίς ἦν ἐν ᾗ.] ὡς ἐπιλανθανόμενος. θέλει δὲ εἰπεῖν τὴν κάρδοπον. Ἐπιλησμότατον.] ἔδει εἰπεῖν ἐπιλησμονέστατον. ἡ λέξις ἀπὸ ἐπιλήσμων. φησὶ δὲ Κρατῖνος ἐπιλήσμοσι. Γλωττοστροφεῖν] τὴν γλῶτταν στρέφειν διὰ τὰς ἀντιθέσεις καὶ ἀποκρίσεις. Εὐσωματεῖ.] ἐκ τοῦ ἐναντίου συγκατατίθεται. δέον γὰρ ἂν μανθάνειν τοιοῦτον ὑγιαίνοντα. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο λέγει ὅτι φοβοῦμαι αὐτόν. Ὑψιπτέρων.] ἀντὶ τοῦ εὐγενῶν. ἀπὸ τῶν ὀρνέων. ἢ κούφων ὧν ὁ λογισμὸς ἵπταται. φρονούντων τὰ Κοισύρας. ἀντὶ τοῦ μεγάλα φρονούντων. ὑψιπτέρων δὲ τῶν εὐγενῶν. ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν ὀρνέων. ἢ τῶν μετεώρων καὶ ὑπερηφάνων. ἢ ἐπιρρεμβόντων. ὡς δραπέτας δὲ αὐτὰς διαβάλλει. ἀσύμβολοι δέ φασιν. ὅτι καὶ ταχέως μεταβαλλόμεναι ἐπιθυμίαις ἥττους ἁλίσκονται. Ἀτὰρ μέτειμι.] ἀντὶ τοῦ μετελεύσομαι. μεταχειριοῦμαι ὅπως δυνηθῶ πεῖσαι αὐτόν.

F

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ί.

Χο. Ἆρ' αἰσθάνει πλεῖστα
Δι' ἡμᾶς ἀγαθ' αὐτίχ'
Ἕξων μόνας θεῶν;
Ὡς ἕτοιμος ὅδ' ἐστὶν

CHORVS.

Equidem auferes multa
Deinceps commoda per nos,
Solas Deas. Vt hic
Promptus eſt & alacris

G

Σχόλια. Ἆρ' αἰσθάνει.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μεσῳδικὴ κώλων διαφόρων ί. τούτων τὸ μὲν πρῶτον δίμετρον ἀντισπαστικὸν ἐκ διτροχαίου καὶ παλιμβακχείου. τὸ β. ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ γ ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ δὲ δίμετρον ἐκ διτροχαίου καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ πέμπτον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἀδιαφόρου τῆς τελευταίας οὔσης. τὸ ἕκτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἕβδομον ἐκ χοριάμβου καὶ διιάμβου δίμετρον. τὸ ὄγδοον χοριαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἔνατον ὅμοιον τῷ ἕκτῳ ἐχούσης ἀνάπαιστον τῆς ἀρχούσης. τὸ δέκατον χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν. εἶτ' οὖν ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου.

Πάντα δρᾶν ὅσ' ἂν κελεύῃς.
Σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου,
Καὶ φανερῶς ἐπηρμένου,
Γνοὺς, ἀπολάψεις ὅ,τι πλεῖστον δύνασαι,
Ταχέως. φιλεῖ γάρ πως τὰ τοι-
αῦθ' ἑτέρως τρέπεσθαι.

A *Omnia expedire iuſſa.*
At tu virum attonitum qui habes,
Et manifeſtè concitum,
Excoriabis citò, quantum poteris.
Quia res ſolent huiuſmodi
Sæpè aliò euenire.

Σχόλια. Ἐκπεπληγμένου.] ἀντὶ τοῦ ἐπαινοῦντος. λείπει δὲ τὸ σε. οἱονεὶ ἐκπλήττου καὶ μέγα φρονοῦντος. Ἐπηρμένου.] γνοὺς ἀπολάψεις. οἱ λέγοντες γνοὺς ἀντὶ τοῦ αἴσθησιν λαβὼν, ἵνα συντάσσωσι τὴν γενικὴν, οὐ καλῶς λέγουσιν. ἔστι γὰρ αὕτη ἡ γενικὴ πρὸς τὸ ἀπολάψεις, οὕτω, σὺ δὲ ἀπολάψεις, ἀντὶ τοῦ ἀποκερδανεῖς ταχέως ὅ,τι πλεῖστον δύνασαι ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου καὶ φανερῶς ἐπηρμένου. εἶτα ὕστερον ἐπάξεις τὸ γνοὺς, ἀντὶ τοῦ οὕτως ἔχοντα αὐτὸν νοήσας. ἔστι δὲ ἀπολάψεις ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ, δείκνυται γὰρ ἐκ τῆς κατασκευῆς ὅτι τοῦτο αἱ Νεφέλαι αὐτῷ ἐπιτάττουσι. B Ἀπολάψεις.] ἀπολαύσεις. ἐκ δὲ ὡς τοῖς πολλοῖς ἀπολάψεις, ἐκπίῃ. ἀπὸ τῶν κυνῶν ἡ μεταφορὰ τῶν τὰ λάπτοντα πίνει. καταστρέφεται δὲ εἰς τὸ ἀποκερδανεῖς ἢ ἀφαρπάσεις. ἀπὸ τοῦ λάπτω. Ὅμηρος, λάψαντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσι μέλαν ὕδωρ. Φιλεῖ γάρ πως.] ἔθος ἔχει. συμβαίνει γὰρ ἄλλως ἀποβαίνειν ἢ προσδοκᾷ τις. ἀντὶ τοῦ εὐμετάβλητοί εἰσιν οἱ ἐξ ἐπιθυμίας ἀλόγου τινὶ συμβαλόντες. εὐμετάβλητοι γὰρ αἱ τῶν τοιούτων ἀνδρῶν γνῶμαι.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ,

Τρίμετροι.

ACTVS III. SCENA I.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES, SOCRATES.

Senarij.

Βισετυς. Στρεψιάδης τὸ μὲν, δηλονότι, τὸ δὲ, ἀπειλαῖς ἤδη πεισθέντα πρὸς τὸν Σωκράτην ἄ- D γει, καὶ αὐτὸν αὐτῷ συστήσας καὶ ἐπιτρέψας ἀφείδων.

Στρ. Οὔτοι μὰ τὴν Ὁμίχλην ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.
Ἀλλ' ἔσθι' ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας.
Φει. Ὦ δαιμόνιε. τί χρῆμα πάσχεις ὦ πάτερ;
Οὐκ εὖ φρονεῖς μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον.
Στρ. Ἰδού γ' ἰδοὺ, Δί' Οὐλύμπιον. τῆς μωρίας.
Τὸν Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί.
Φει. Τί δὲ τοῦτ' ἐγέλασας ἐτεόν. Στρ. ἐνθυμούμενος,
Ὅτι παιδάριον εἶ, καὶ φρονεῖς ἀρχαϊκά.
Ὅμως γε μὴν πρόσελθ', ἵν' εἰδῇς πλείονα.
Καί σοι φράσω πρᾶγμ', ὃ σὺ μαθὼν, ἀνὴρ ἔσει.
Ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξῃς μηδένα.
Φει. Ἰδοὺ τί ἐστιν; Στρ. ὤμοσας νυνὶ Δία;

HEic non manebis iam: non: ita me nebulæ ament.
Age hinc, Megaclis columnas deuoratum abi.
PH. *Miſerum te: quidnam tibi mali accidit pater?*
E *Non tu rectè ſapis, per Olympium Iouem.*
ST. *Ecce autem, ecce Iouem Olympium, quæ inſania*
Te iſthac ætate credere, eſſe aliquem Iouem?
PH. *Quid tu iſthoc rides, quod verum eſt?* ST. *quia video*
Te eſſe puerum, & ſapere ſenum deliria.
Sed age, accede tamen, vt plura ex me ſcias:
Nam ea tibi dicam, quæ ſi diſcas, vir eris.
F *Tu verò hoc ipſum vt quenquam doceas, caue.*
PH. *Eho, quid eſt?* ST. *Iuraſtin' modò nūc Iouē?*

Σχόλια. Οὔτοι μὰ τὴν Ὁμίχλην.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι οε. ὧν τελευταῖος πρὸς πάντα δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς, καὶ ἑξῆς τοῦ χοροῦ. ὤφειλε γὰρ κατὰ τοῦτο θεῖναι χορὸν, ἄχρις ἂν οἱ λόγοι ἐξέλθωσι. Κίονας.] ὡς ἅπαντα καταφαγόντος τοῦ Μεγακλέους ὡς εἰ ἔλεγε τὸν πλοῦτον. ἐμφαίνει δὲ διὰ τούτων ὡς οὐδὲν αὐτῷ καταλείπεται εἰ μὴ ἡ αὐλὴ Μεγακλέους. λέγει δὲ ὅτι πάντα κατηναλωκὼς, καταλείποιτο τοὺς λίθους τῆς οἰκίας, αἰνίττεται οὖν εἰς τὴν ἀσωτίαν τοῦ υἱοῦ. ὅτι πάντα κατηνάλωσεν αὐτῷ, καὶ οὐδὲν ἔτι ὑπολείπεται. ἄλλως. ἐντεῦθεν δῆλον ὅτι ἐν κίοσιν ἵστατο ὁ οἶκος αὐτοῦ. δείκνυται δὲ ὅτι μόνοι οὗτοι ὑπελείφθησαν αὐτῷ τῶν ἄλλων καταναλωθέντων παρ' αὐτοῦ. Οὐκ εὖ φρονεῖς.] ἄγε καὶ αὐτὸς ἐπιτιμᾶται ἐπὶ τούτοις ἀπὸ Σωκράτους. ταῦτα δὲ πειρᾶται τὸν υἱὸν διδάσκειν. καταγελᾷ δὲ αὐτοῦ ὡς μὴ ὄντος μήτε Δία ὀμνύντος μήτε νομίζοντος. τοῦ δὲ διὰ τὸ α ἐκτείνεσθαί φησι Σύμμαχος Ἀττικῶς. οὐδ' ἔτι δὲ τὸ χ. Τηλικουτονί.] τὴν τελείαν ἔχοντα τὴν ἡλικίαν καὶ ὀφείλοντα πάντα εἰδέναι. Ἀρχαϊκά.] G μωρά. εὐήθη. λῆρα. Ἀρχαῖοι οἱ μωροὶ ἐκαλοῦντο ἀπὸ τῶν ἐπὶ τοῦ Κρόνου ἐκείνων ἀρχαίων καὶ σφόδρα μωρῶν ἀνδρῶν. Ὅπως δὲ τοῦτο.] ὡς ἐπὶ τῶν φρονούντων διδασκάλων. ὡς καὶ αὐτὸς παρηγγέλθη. νομίζει δὲ ταῦτα καὶ μυστήρια. ἄλλως. τηρεῖ τὰς παραινέσεις ἃς παρῄνεσεν αὐτῷ πρότερον μαθητὴς Σωκράτους. Ἰδοὺ τί ἐστι.] πλησιάσας αὐτῷ φησὶ τὸ ἰδού.

Φει. Ἔγωγ'. Στρ. ὁρᾷς οὖν ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν; A
Οὐκ ἔστιν ὦ Φειδιππίδη Ζεύς. Φει. ἀλλὰ τίς;
Στρ. Δῖνος βασιλεύει τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
Φει. Αἰβοῖ. τί ληρεῖς; Στρ. ἴσθι τοῦθ' οὕτως ἔχον.
Φει. Τίς φησι ταῦτα; Στρ. Σωκράτης ὁ Μήλιος,
Καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.
Φει. Σὺ δ' εἰς τοσοῦτο τῶν μανιῶν ἐλήλυθας,
Ὥστ' ἀνδράσι πείθει χολῶσιν; Στρ. εὐστόμει, B
Καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς
Καὶ νοῦν ἔχοντας. ὧν ὑπὸ τῆς φειδωλίας,
Ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' οὐδ' ἠλείψατο.
Οὐδ' εἰς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος. σὺ δὲ
Ὥσπερ τεθνεῶτος καταλόει μου τὸν βίον.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν, ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.
Φι. Τί δ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν.
Στ. Ἀληθες. ὅσαπερ ἔστ' ἐν ἀνθρώποις σοφά. C
Γνώσει δὲ σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
Ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον.
Φι. Οἴμοι. τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός.
Πότερον παρανοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἕλω;
Ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω; D
Στρ. Φέρ' ἴδω. σὺ τουτονὶ τίνα νομίζεις; εἰπέ μοι.
Φι. Ἀλεκτρυόνα. Στρ. καλῶς γε. ταυτηνὶ δὲ τί;
Φι. Ἀλεκτρυόν'. Στρ. Ἄμφω ταὐτό; καταγέλαστος εἶ.
Μή νυν τὸ λοιπόν. ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
Ἀλεκτρύαιναν. τουτονὶ δ' ἀλέκτορα. E
Φι. Ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιὰ

PH. Equidem. ST. vides ergo, quàm bonum ſit diſcere?
Ah mi Phidippide, non, non eſt Iuppiter:
PH. Quis ergo alius? ST. turbo imperat expulſo Ioue.
PH. Papa, quas tu nugas agis? ST. atqui iſthuc ſcias
Ita ſe habere. PH. quis hoc dicit? ST. noſter Socrates
Et Chærepho, qui nouit paſſus pulicum.
PH. Quid? an tu eò progreſſus es veſaniæ:
Vt credas hominibus, atra bile percitis?
ST. Bona verba: ne maledicas tàm ſapientibus
Et mente præditis viris: qui vitam ita
Parcè exigunt, vt nemo illorum vnquam ſiet
Attonſus, nemo lotus vnquam in balneo,
Nemo vnguento delibutus. Tu autem meam
Mihi vitam prodigis, ac ſi ego eſſem mortuus:
Sed age, ac dudũ ſequere hac, & pro me diſcito.
PH. Et quid boni aut frugi apud illos diſcat aliquis?
ST. Imo omnia, quæ inter homines callidæ
Redoleat ſapientiam, teq́; ipſum primulum
Noſces, quàm ineptus ſis, & quam craſſi ingenij.
Sed age, operire me hic paulíſper. PH. hei mihi,
Quid agam: quando ita meus delirat pater. vtrũ
In ius vocabo & conuincam delirij?
An libitinariis bilem hanc faciam palàm.
ST. Sine videam: quid tu hoc exiſtimas? cedo.
PH. Gallum. ST. quid vero hoc? PH. itidem Gallum. ST. vtrum
Ambo hæc pro eodem habes? næ tu ridiculus es.
Caue, poſt hac ita dixeris: ſed hanc quidem
Gallinam. hunc verò gallum nominaueris.
PH. Gallinam? an tu hæc tàm docta, huc ingreſſus modò

Σχόλια. Αἰβοῖ.] γελῶν λέγει τὸ αἰβοῖ. ἔστι γὰρ ἐπίρρημα σχετλιαστικόν. Ὁ Μήλιος.] πρὸς ἱστορίαν. Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Σωκράτης. ἀλλ' ἐπεὶ Διαγόρας Μήλιος ὢν διεβάλλετο ὡς θεομάχος, καὶ τὸν Σωκράτη δὲ ὡς ἄθεον διαβάλλει, διὰ τοῦτο Μήλιον αὐτὸν ἔφη. ἄλλως. ὁ Μήλιος ἀντὶ τοῦ ὁ ἀσεβής. Ἀριστογόρου γὰρ τοῦ Μηλίου μαθητὴς ὁ Σωκράτης. διεβέβλητο δὲ ἐπειδὴ οἱ Μήλιοι ἀπὸ Διαγόρου ἐς χρήματα παρακείμενοι ὑπὸ στρατευθεὶς, εἰς ἀσέβειαν ἐτράπη, ἢ διότι Μήλιοι ἐπολέμησαν Ἀθηναίοις. οἱ δὲ ἐπειδὴ τοῖς Ἀριστογόρας διθυραμβοποιὸς ἐξωρχήσατο τὰ Ἐλευσίνια. οἱ δὲ Μήλιον τὸν καταπραΰνοντα τῇ διδαχῇ τὰς ψυχὰς τῶν Μηλίων. οἱ δὲ τὸν κομῶντα τὸν δασύν. ἄλλως. ὁ Μήλιος τοῦ ἐξηδίξετο τὰς τῶν εἰσιόντων ψυχὰς ὀξυνόντα πρὶν εἰσελθεῖν ἠγριωμένας ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων θηρίων. Μῆλα γὰρ τὰ θρέμματα. οἱ δὲ εἰς τὸ δασὺ καὶ αὐχμηρὸν τοῦ σώματος. οἱ δὲ περιέλαβον οὕτω. Διαγόρας ὁ Μήλιος ἐς τὸ πρότερον ἦν θεοσεβὴς, παρακαταθήκην ὑπό τινος ἀποστερηθεὶς, ἐπὶ τὸ ἄθεον ἐξέδραμεν ἐφ' ᾧ οἱ Ἀθηναῖοι ἀγανακτήσαντες, τὴν Μῆλον ἐκάκωσαν. ἄλλως. Διαγόρας γέγονέ τις βλάσφημος εἰς τὸ θεῖον Μήλιος. ὅν ποτέ φασιν ἐν πανδοχείῳ εὑρεθέντα, καὶ μὴ εὑρόντα ξύλα, ἀλλ' ἄγαλμα Ἡρακλέους, ἄγε εἰπεῖν ὦ Ἡράκλεις δωδέκατον ἡμῖν ἐπιτέλει ἆθλον καὶ ἕψησον τὴν φακῆν. Ὑπὸ τῆς φειδωλίας.] ὡς κομῶντας διαβάλλει τοὺς φιλοσόφους. ταῦτα δὲ ἐποίουν οἱ φιλόσοφοι διὰ καρτερίαν. ὁ δέ φησιν ὅτι οὐ διὰ ἀρετὴν ἐποίουν ἀλλὰ διὰ σμικρολογίαν. ἃ γοῦν ὑπ' ἐγκρατείας ἐποίουν οὗτοι, ἐπὶ ὑπὸ φειδωλίας φησίν. ἅμα δὲ δοκῶν ἐπαινεῖν, ψέγει. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν καρτερίας, εἶπε φειδωλίας. Καταλούει μου.] ἐντρυφᾷς. καταναλίσκεις τὴν οὐσίαν. τὸ δὲ καταλούει καταναλίσκεις εἰς λουτρά. ἤδη γὰρ ὥσπερ τεθνεῶτός μου καταλούει. ἀντὶ τοῦ, δαψιλῶς ἀναλίσκεις μου τὸν βίον. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐκχεομένων ὑδάτων ἐν τοῖς βαλανείοις ἢ λουτροῖς. ἀρχὴ τοῦ βαλανείου διὰ τρυφὴν οὐ σχολάσεις ὥσπερ μετὰ τὴν ἐκκομιδὴν τοῦ νεκροῦ λούεσθαι τοὺς κατ' οἶκον καθαρμοῦ χάριν. Ἀληθες.] ἐὰν μὲν προπαροξυτόνως, αὐτὸ τὸ ἀληθὲς λέγει, ἐὰν δὲ ὀξυτόνως τὸ πρᾶγμα δηλοῖ τὸ μετέχον τῆς ἀληθείας. Οἴμοι τί δράσω.] πρὸς τὸν πατέρα διαλέγομαι. καὶ δείξας αὐτὸν μαινόμενον οὕτω τὴν μανίαν παύσω. Παρανοίας.] ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσαγαγὼν κατηγορήσω ὡς παραφρονοῦντος. Σοροπηγοῖς.] τουτέστι τοῖς ποιοῦσι σοροὺς τοῖς νεκροῖς. γελοιάζει δὲ τὸν πατέρα ὡς πρεσβύτην καὶ γειτνιῶντα τῷ θανάτῳ. ἄλλως. τοῖς σοροπηγοῖς τοῖς τὰς σοροὺς τῶν ἀποθνησκόντων ποιοῦσι. τουτέστιν ἄλλην ἴασιν οὐχ ἕξει ἢ τὸν θάνατον. καὶ δέον αὐτῷ πρὸς τὸ θανεῖν τὰ ἐπιτήδεια κατασκευάζειν.

Εἴσω παρελθὼν ἄρτι τοὺς γηγενεῖς;
Στρ. Χ' ἄτερά γε πόλλ'· ἀλλ' ὅτι μάθοιμ' ἑκάστοτε,
Επελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν.
Φει. Διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοἰμάτιον ἀπώλεσας;
Στρ. Ἀλλ' οὐκ ἀπολώλεκ', ἀλλὰ καταπεφρόντικα.
Φει. Τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας, ὦ 'νόητε σύ.
Στρ. Ὥσπερ Περικλέης, εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
Ἀλλ' ἴθι βάδιζ', ἴωμεν. εἶτα τῷ πατρὶ
Πειθόμενος ἐξάμαρτε. κἀγώ τοι ποτὲ
Οἶδ' ἑξέτει σοι τραυλίσαντι πειθόμενος,
Ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον ἡλιαστικὸν,
Τούτου πριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα·
Φει. Ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσει.
Στρ. Εὖ γ' ὅτι ἐπείσθης. δεῦρο δεῦρ' ὦ Σώκρατες
Ἔξελθ'· ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονὶ.
Ἄκοντ' ἀναπείσας. Σω. νηπύτιος γάρ ἐστ' ἔτι,
Καὶ τῶν κρεμαθρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθαδί.
Φει. Αὐτὸς σὺ τρίβων εἴης ἂν, εἰ κρέμαιό γε.
Στρ. Οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ.
Σω. Ἰδοὺ κρέμαιό γ' ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο
Καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν.
Πῶς ἂν μάθοι ποθ' οὗτος ἀπόφυξιν δίκης.
Ἢ κλῆσιν, ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν.
Καίτοι ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος.

A Didiciſti ab hiſce terræ filijs, pater?
ST. Imò & alia plura, ſed quod annis obſitus
Eſſem, ſtatim obliuiſcebar, quæ didiceram.
PH. Etiam propterea veſtem amiſiſti, pater?
ST. Imò non amiſi, ſed in ſtudiis artium
Et literarum impendi. PH. ſed tuos calceos
Quò contuliſti tu fatue? ST. in Rempubl.
Atque neceſſarium vſum, vt Pericles, perdidi.
B Sed abi, perge, unà eamus, & tu, dum patri
Sis obſequens, pecca. nam & ego olim, dum tibi
Adhuc ſexenni & balbutienti ſum obſequens,
Ploſtellum emi tibi, in feſto Dialium,
Obolo, quem primum pro mercede acceperam,
Quod Heliæo interfuiſſem iudicio.
PH. Næ, tu iſtuc cum malo tuo olim ſenties.
ST. Bene eſt, quòd mihi pares. Age huc, huc Socrates
C Exi: nam hunc adduco tibi filium meum:
Cui vel nolenti perſuaſi. SO. quippe fatuus
Eſt, neque adhuc noſtris aſſueuit panarijs
Hic penſilibus. PH. tute illis aſſueſcas, ubi
Suſpenſus fueris. ST. apage hinc in malam crucem.
Tun' ita magiſtro maledicas, homo impudens?
SO. Ecce huc, ubi ſuſpenſus fueris, quàm friuolè
D Effutijt, labiis diſtortis? quomodo hic
Diſcat vitare litem, aut aduerſarium
Citare, vel relaxare animos iudicum
Verbis, ad perſuadendum ſatis idoneis?

Σχόλια. Τοὺς γηγενεῖς] διὰ τὸ ὠχροὺς καὶ νεκρώδεις εἶναι, ἢ ἀσεβεῖς καὶ θεομάχους διὰ τοὺς γίγαντας. Καταπεφρόντικα.] εἰς τοὺς φροντιστὰς ἀνάλωσα. ὡς τὸ ἔλεγε καταπεφρόντικα. ἢ εἰς τὴν παίδευσιν κατεδαπάνηκα.

BISETUS. ὦ 'νόητε σύ.] ὦ ἀνόητε, ὦ ἄφρον.

Σχόλια. Ὥσπερ Περικλέης.] Περικλῆς πολλῶν ὄντων χρημάτων ἐν τῇ ἀκροπόλει, εἰς τὸν πόλεμον τὰ πλεῖστα ἀνάλωσε. φασὶ δὲ ὅτι καὶ λογισμοὺς διδοὺς, τάλαντα εἴκοσιν ἁπλῶς εἶπεν εἰς τὸ δέον ἀνηλωκέναι. φησὶ δὲ Ἔφορος ὅτι μετὰ ταῦτα μαθόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, Κλεανδρίδην μὲν ἐδήμευσαν, Πλειστοάνακτα δὲ ιε' ταλάντοις ἐζημίωσαν, ὑπολαβόντες δωροδοκήσαντας αὐτοὺς διὰ τὸ φείσασθαι τῆς λοιπῆς Ἀθηναίων γῆς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Περικλέα, μὴ θελήσαντα γυμνῶς εἰπεῖν ὅτι δέδωκα τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσι τὸ ἐνδεές. ἄλλως. Περικλῆς Ἀθηναίων στρατηγὸς χρήματα τῆς δημοσίας λαβὼν εἰς κατασκευάσαι ὁλόχρυσον ἄγαλμα τῇ Ἀθηνᾷ, ἐλεφάντινον ποιήσας, τὰ πολλὰ ἐσφετερίσατο συμποιησάμενος μετὰ Φειδίου τοῦ πλάστου. ἐπεὶ δὲ κατακρινόμενος ὡς πλεῖστα ἀναλώσας ἠρωτᾶτο ποῦ ἀνηλώθη, ὑπὸ μεγαλονοίας ἔλεγεν εἰς τὸ δέον ἀνήλωσα. ἄλλως. Περικλῆς τοῖς Ἐφόροις Λακεδαιμονίων Κλεάνδρῳ καὶ Πλειστοάνακτι χρήματα δέδωκεν ὑπὲρ προδόσεως, καὶ τούτων ἀπαιτούμενος ὑπὸ τῆς πόλεως λόγον, οὐκ ἀξιῶν ἑαυτόν τε καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους καταισχῦναι, ἔλεγεν εἰς τὸ δέον ἀνήλωσα. τοῦτο δὲ γνόντες Λακεδαιμόνιοι τὸν μὲν Κλεανδρίδην ἐφόνευσαν, τὸν δὲ Πλειστοάνακτα δεκαπέντε ταλάντοις ἐζημίωσαν, οἰηθέντες αὐτοὺς διὰ τὸ φείσασθαι τῆς λοιπῆς Ἀθηναίων γῆς δωροδοκήσαντας, ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναχωρῆσαι.

Εἶτα τῷ πατρί.] ἀντὶ τοῦ ἔχεις ἀπολογίαν ὅτι τῷ πατρὶ πειθόμενος ἐξήμαρτες, ὠφελήθητι καὶ ἁμάρτανε δι' ἐμέ. Τραυλίσαντι] ψελλίσαντι. ἀντὶ τοῦ ἄσημον ἀφιέντι φωνήν. ἡλιαστικὸν δὲ ἀντὶ τοῦ δικαστικόν. ἡλιαία δὲ τὸ δικαστήριον
E διὰ τὸ ὑπαίθριον εἶναι καὶ τῷ ἡλίῳ βάλλεσθαι. οὐχ ἴσταντο δὲ τῶν δικαστικῶν ὁ μισθός. Διασίοις.] ἑορτὴ τοῦ Διός. ἁμαξὶς δὲ τὸ μικρὸν ἁμάξιον ἢ πλακοῦντος εἶδος. Ἦ μὴν σὺ τούτοις.] προαναφωνεῖ αὐτῷ ἃ μέλλει ποιήσειν, ἀντὶ τοῦ λυπηθήσῃ ποτὲ ἂν μάθῃ. τοῦτο δὲ λέγει πεισθεὶς τῷ πατρί. διὸ καὶ ὁ πατὴρ ἐπιφέρει εὖ γ' ὅτι ἐπείσθης. Νηπύτιος γάρ.] ἀντὶ τοῦ νήπιος. ἐπιτηδεύει δὲ τὸ ὄνομα ὁ Σωκράτης ἵνα καταπλήξῃ τὸν νεώτερον οὐκ εἰσελθόντα. ἀλλ' αὐτὸς, ἐκ τῶν κρεμαστῶν δηλονότι
F τετριμμένος εἴης ἂν κρεμάμενος. λέγει δὲ τῶν ὀργάνων τῶν ἀστρονομικῶν καὶ γεωμετρικῶν. κρεμάθρα γὰρ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ χρῶνται, ἐπεὶ αὐτὸς ἐπὶ κρεμάθρας ἦν. Ἰδοὺ κρέμαιό γε.] διασύρων ὁ Σωκράτης τῇ φωνῇ ἑαυτὸν μιμούμενος ὅτι κακῶς τῷ στόματι εἶπε τὸ κρέμαιό γε. Καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν.] τῇ φωνῇ μιμούμενος ὁ Σωκράτης φησὶ διακεχηνὼς τοῖς χείλεσι. Κλῆσιν.] τὴν μαρτυρίαν. χαύνωσιν δὲ λύσιν τῶν δικῶν. καὶ ἔστι ἀπάτη τὰ κοινὰ ῥήματα ἀναπείθοντα τοὺς ἀκούοντας. ἄλλως. χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν. ὅταν τοῦ ἀντιδίκου προ-
G βάλλοντος λόγους πιθανούς, εἰς τοὐναντίον τις αὐτοὺς μεταστρέψῃ καὶ χαύνους καὶ ἀσθενεῖς ποιήσῃ διὰ τῶν λόγων αὐτοῦ ἀναπείσας τοὺς δικαστὰς ὡς ἀληθῆ λέγει. Καίτοι ταλάντου.] ἐξήτησέν τι αὐτοὶ οἱ διδάσκαλοι λέγοντες. ἐλάττους δὲ τούτου οὐ λαμβάνειν ἐπὶ τούτῳ τῷ ἀναγνώσματι. καὶ ἐπαγγέλλονται προτιμᾶσθαι τῶν κοινῶν μαθημάτων ὅσοι φρονοῦσι μάλιστα.

Στρ. Ἀμέλει, δίδασκε. θυμόσοφός ἐστι φύσει.
Εὐθύς γέ τοι παιδάριον ὂν τυννουτονί,
Ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας, ναῦς τ' ἔγλυφεν.
Ἀμαξίδας δὲ σκυτίνας εἰργάζετο.
Κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει. πῶς δοκεῖς;
Ὅπως δ' ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται
Τὸν κρείττον' ὅστις ἐστὶ καὶ τὸν ἥττονα,
Ἐὰν δὲ μή, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.
Σω. Αὐτὸς μαθήσεται παρ' αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
Στρ. Ἐγὼ δ' ἀπέσομαι. τοῦτο δ' οὖν μέμνησ' ὅπως
Πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.

A ST. *Ne ſis ſollicitus,ſed doce:ingenioſus eſt*
Suapte natura:nam tantillus cùm adhuc
Puer eſſet:ædificabat hic intus caſas,
Naues ſculpebat,& ploſtella ſcortea
Fingebat:etiam ranas faciebat ſibi
E punicorum malorum putamine.
Quid tu cenſes? etiam illos ſermones duos
Superiorem atque inferiorem illum poſſe diſcernere?
B *Sin minùs ambos, ſaltem inferiorem, omni modo.*
SO. *Agè, ipſemet ab ipſis diſcat ſermonibus.*
ST. *Abeo hinc:tu fili memineris,vt ad omnia*
Quæ iuſta ſint,poſsis mihi contradicere.

Σχόλια. Θυμόσοφός ἐστι.] ἐκ φύσεως ἔχει σοφίαν. ἐκ τοῦ ἰδίου θυμοῦ σοφός, καὶ οὐκ ἐκ μαθήσεως. Σιδίων] ἐκ τῶν λεπύρων τῶν ῥοιῶν, ἐκ μὲν τῶν δερμάτων τροχοὺς καὶ ἁμάξια, ὅταν δὲ καταφάγωσι τὰ ἐντός, ἐκ τῶν λεπύρων βατράχους γλύφουσιν. εἶτα τὸ πῶς δοκεῖς θαυμάζων προφέρεται καθ' ἑαυτόν. βούλεται δὲ αὐτὸν ὡς ἐκ παιδὸς ἀποδεῖξαι εὐφυᾶ, καὶ γλύφειν ἀγωνίως δυνάμενον.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

Ἀναπαιστικοὶ δίμετροι.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS III. SCENA II.

Anapæſtici Quaternarij.

D IVSTVS, INIVSTVS, CHORVS.

BISETVS. Μετὰ τοῦ τῶν Νεφελῶν Χοροῦ δύο ἄνδρες προσέρχονται, ὧν ὁ μὲν, Δίκαιος λόγος, ὁ δὲ, Ἄδικος λόγος ἐκαλεῖτο, οὗτοι ῥητά τε καὶ ἄρρητα λέγοντες, καὶ μακρολογοῦντες ἀλλήλους λοιδοροῦσι, καὶ συκοφαντοῦσι.

Δι. Χώρει δευρὶ, δεῖξον σαυτὸν
Τοῖσι θεαταῖς καίπερ θρασὺς ὤν.
Αδ. Ἴθ' ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλον
Σ' ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.
Δι. Ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν; ἀδ. λόγος. δι. ἥττων γ' ὤν.
Αδ. Ἀλλά σε νικῶ, τὸν ἐμοῦ κρείττω
Φάσκοντ' εἶναι. δι. τί σοφὸν ποιῶν;
Αδ. Γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.
Δι. Ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
Τοὺς ἀνοήτους. ἀδ. οὐκ, ἀλλὰ σοφούς.
Δι. Ἀπολῶ σε κακῶς. ἀδ. εἰπὲ τί ποιῶν.
Δι. Τὰ δίκαια λέγων. ἀδ. ἀλλ' ἀνατρέψω
Ταῦτ' ἀντιλέγων. οὐδὲ γὰρ εἶναι
Πάνυ φημὶ δίκην. δι. οὐκ εἶναι φῄς;
Αδ. Φέρε γὰρ ποῦ 'στι; δι. παρὰ τοῖσι θεοῖς.
Αδ. Πῶς δῆτα δίκης οὔσης, ὁ Ζεὺς
Οὐκ ἀπόλωλε τὸν πατέρ' αὑτοῦ
Δήσας; δι. αἰβοῖ. τουτὶ καὶ δὴ

EXi huc:& teipſum commonſtra
Spectatoribus,audax ſis licet.
IN. *Apage hinc,quò lubet:ego enim ſando*
E *Te hic in populo perdam potius.*
IV. *Tune me perdas? quis homo es?* IN. *Sermo.*
IV. *At me inferior.* IN. *Sed te vincam:*
Etiamſi tu ſuperiorem
Te iactes. IV. *quo ingenio fretus?*
IN. *Noua commenta inueniam.* IV. *iſta vigent*
Apud hos ſtultos. IN. *minimè,ſed apud*
Sapientes. IV. *ego malè te perdam.*
F IN. *Quidnam acturus?* IV. *quæ ſunt iuſta,*
Dicturus, IN. *at euertam hæc contra-*
dicendo : nam nihil eſſe aio
Ius. IV. *quid? num ius nihil eſſe inquis?*
IN. *Agè, dic tu, vbi ius eſt?* IV. *Apud Diuos.*
IN. *At ſi illic eſt: quomodo Iuppiter,*
Conſtrictum ab patrem, non peſſimè
Periit? IV. *ahem, eò procedit*

G

Σχόλια. Χώρει δευρί.] δεῖξον σεαυτόν. ἁπλῆ κορωνὶς ἀποχωρησάντων τῶν ὑποκριτῶν. μέλος δὲ τοῦ χοροῦ οὐ κεῖται. ἀλλὰ γέγραπται μὲν ἐν μέσῳ ὁ χορὸς καὶ εἴρηται εἰς θέσιν ἀναπαιστικοῦ τῶν ὑποκριτῶν. καὶ διὰ τὰ πρόσωπα οὐ τελείας ἔχει τὰς συζυγίας. ὑπόκεινται δὲ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐν πλεκτοῖς οἰκίσκοις οἱ λόγοι δίκην ὀρνίθων διαμαχόμενοι. τοῦ δὲ χοροῦ τὸ πρόσωπον ἐκλέλοιπεν. ἀποχωρεῖ δὲ ἐφίσταται χοροῦ. ὁ δὲ κρείττων λόγος καὶ ὁ ἥττων διαλέγονται. ἄλλως. χώρει δευρί. εἴσθεσις ἁπλῆς κατὰ σχῆμα δικωλικὸν ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν. μα. ὧν τὸ κη. τὸ λε. καὶ τὸ λθ. μονόμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ λοιπὰ πάντα δίμετρα ἀκατάληκτα. τῶν δύο προσώπων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δίμετρον κῶλον ἀποτελούντων ὧν τὸ τελευταῖον ἐλλείπει τῆς χειρὸς ἐπιβαλλούσης ἀρθμιμερές. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ κα. κῶλον τετράβραχυν

ἔχει ἤτοι προκελευσματικὸν τὸν πρῶτον πόδα ἀντὶ ἀναπαίστου. διῄρηται γὰρ ἡ μακρὰ τοῦ ἀναπαίστου εἰς δύο βραχείας. ὡς ἐν τῷ ἰάμβῳ καὶ τῷ τροχαίῳ καὶ τῶν λοιπῶν τετρασυλλάβων ποδῶν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ιθ'

A ὅποι χρῄζεις.] τοῦτο ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. ἴθ' ὅποι χρῄζεις, οὐκ ἀπολοῦμαι τῆς Ἑλένης οὕνεκα. Γνώμας καινάς.] ὡς παροργιζόμενον τοῦ δικαίου πρὸς Ἀθηναίους. διὸ καὶ μωροὺς αὐτοὺς εἶπεν.

Χωρεῖ τὸ κακόν. δότε μοι λεκάνην.
ἀδ. Τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος.
Δι. Καταπύγων εἶ κἀναίσχυντος.
ἀδ. Ῥόδα μ' εἴρηκας. Δι. καὶ βωμολόχος.
ἀδ. Κρίνεσι στεφανοῖς. Δι. καὶ πατραλοίας.
ἀδ. Χρυσῷ πάττων μ' οὐ γινώσκεις.
Δι. Οὐ δῆτα πρὸ τοῦ γ'. ἀλλὰ μολίβδῳ.
ἀδ. Νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί.
Δι. Θρασὺς εἶ πολλοῦ. ἀδ. σὺ δέ γ' ἀρχαῖος.
Δι. Διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν
Οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων.
Γνωσθήσει πότ' Ἀθηναίοισιν,
Οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.
Αδ. Αὐχμεῖς αἰσχρῶς. Δι. σὺ δέ γ' εὖ πράττεις,
Καίτοι πρότερόν γ' ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,
Εὐριπίδου.
Γνώμας τρώγων Πανδελετείους.
Αδ. Ὤμοι σοφίας, ἧς ἐμνήσθης.
Δι. ὤμοι μανίας τῆς σῆς πόλεώς θ'
Ἥτις σε τρέφει,
Λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.
Αδ. Οὐχὶ διδάξεις τοῦτον Κρόνος ὤν;
Δι. Εἴπερ γ' αὐτὸν σωθῆναι χρή,
Καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.
Αδ. Δεῦρ' ἴθι. τοῦτον δ' ἔα μαίνεσθαι.
Δι. Κλαύσει. τὴν χεῖρ' ἐπιβάλλεις;

Hocce malum? date mihi vos peluim.
IN. *Capularis es, inſanúſque ſenex.*
IV. *At tu impurus es, atque cinadus.*
IN. *Dicis mihi roſas.* IV. *Scurra es tu.*
IN. *Sertis me ornas.* IV. *occidiſti*
B *Patrem & matrem.* IN. *non intelligis,*
Quòd me auro conſpergis neſcius.
IV. *Sed non ante hac: verùm plumbo.*
IN. *At nunc mihi ſunt ornamento.*
IV. *Nimium audax es.* IN. *Sed tu nimium*
Stolidus. IV. *propter*
Te nemo adoleſcentum in ludum
Venit: agnoſcent aliquando te
C *Cives, quàm tu ſtultè eos doceas.*
IN. *Squalles turpiter.* IV. *at tu ſplendes:*
Licet antehac mendicares, &
Miſerum perhiberes te Telephum
Eſſe Euripidis:
Qui Pandeliti dicta creparet.
IN. *O ſapientiam, de qua loqueris.*
IV. *O ſtultitiam urbis, quæ te alit hic,*
D *Corrumpentem*
Mores adoleſcentum. IN. *non tu*
Saturne docebis iuuenem iſtum?
IV. *Siquidem conſeruari ipſum opus eſt:*
Non garrulitate exerceri.
IN. *Huc age, ſine hunc inſanire.*
IV. *Va tibi: tune injicias huic manum?*

Σχόλια. Δότε μοι λεκάνην.] ἵνα τὴν χολὴν ἐμέσω. ὡς ναυτιῶν ὑπὸ τῆς ἐκείνου ψυχρίας. ἢ ἵνα ἐμέσω. χολὴν γάρ μοι ἐπιπλέει διὰ τὰ αὐτοῦ ῥήματα. Ῥόδα μ' εἴρηκας.] ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ τὰ ὑπὸ σοῦ εἰρημένα ῥόδα ἐστί. Βωμολόχος.] ἀστεῖος. παρὰ τοὺς λοχῶντας τὰ ἐν τοῖς βωμοῖς ἐπιθέμενα θύματα ἢ τοὺς θύοντας ἵνα αἰτήσαντες λάβωσί τι. βωμολοχία δὲ κυρίως ἡ περὶ τὰ ἐν παιδιᾷ ἤθη, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν δευτέρῳ Ἠθικῶν ὑπερβολή. βωμολόχοι τινὲς ἐν τοῖς βωμοῖς ἐρχόμενοι καὶ ἀντὶ τοῦ τὸ θεῖον εὐχαῖς ἐξιλεοῦν πολλοῖς τισι λόγοις χρώμενοι καὶ ματαίοις. Κρίνεσι.] ὡς ἀπὸ τοῦ κρίνει κατὰ μεταπλασμόν. Πρὸ τοῦ γ'.] πρὸ τοῦ χρυσοῦ μολίβδῳ. ἀτιμία ἐστὶ καινὴ μᾶλλον τῶν κακῶν ἀνθρώπων. διὸ καὶ ἐκεῖνος ἐπιφέρει νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί. Διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν.] τὸ αὐτὸ δὲν πάντα εἶναι φασὶ τὸν τέλειος λόγον. οὐ θέλει γάρ φησι τὰ μειράκια διὰ τὴν σὴν συνήθειαν φοιτᾶν ὡς μαθησόμενα τὰ χρήσιμα μαθήματα. Τήλεφος εἶναι.] διαβάλλει Εὐριπίδην ὡς πτωχὸν εἰσηγοῦντα τὸν Τήλεφον. τοῦτον γὰρ Εὐριπίδης ὡς πτωχὸν εἰσήγαγε. περὶ οὗ καὶ κωμῳδεῖται.

E ἄλλως. ὁ Τήλεφος βασιλεὺς ἦν Μυσίας, ὃν πλανηθέντων εἰς Τροίαν ἀπερχομένων καὶ τῶν Ἑλλήνων διαμάχοντων τὴν αὐτοῦ γῆν, ἀντὶ τῆς Τροίας Ἀχιλλεὺς ἔτρωσε. καὶ πάλιν ἀπορουμένου τοῦ θεραπεύοντος, τῆς Πυθίας ὁ τρώσας ἰάσεται ἀνειπούσης παραγενόμενον εἰς Θετταλίαν τῷ χρησμῷ πεισθεὶς, θεραπείας ἠξίωσε. δυστυχήσαντα δὲ ὕστερον πεποίηκεν Εὐριπίδης ἐν δράματι πήραν ἔχοντα καὶ προσαιτοῦντα. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἄρτους καθαροὺς ἢ ξηροὺς τρώγων, Πανδελετείους γνώμας εἶπε, διαβάλλων αὐτὸν κατ' ἄμφω. καὶ ὡς ἄτιμον καὶ ὡς πανοῦργον. F ἐπὶ γὰρ πανουργίᾳ διεβέβητο ὁ Πανδέλετος. συκοφάντης δὲ ἦν καὶ φιλόδικος γράφων ψήφων ψηφίσματα. Πανδελετείους οὖν οὕτως εἶπεν ἀντὶ ἄρτων πανουργίαν σιτούμενος. μέμνηται τοῦ Πανδελέτου καὶ Κρατῖνος Χείρωσιν. ἔστι καὶ ψήφισμα τὰ ἔχει ψ. διαβάλλει δὲ τοὺς ῥήτορας ὡς ἐκ τῶν πτωχῶν πλουτοῦντας. Λυμαινόμενον.] ἀντὶ τοῦ ἐνυβρίζοντα. οὕτω δὲ αὐτοῖς συνήθεις οὐχὶ τὰ μειράκια λυμαινόμενον. πρὸς ὃ καὶ τὸ χ. Κρόνος.] ἀρχαῖος, λῆρος.

BISETVS. Ὁ Χορὸς τὴν τῶν ἀντιλογούντων μάχην παύει, καὶ τῆς ἀντιλογίας νόμους αὐτοῖς τάττει.

Χο. Παύσασθε μάχης, καὶ λοιδορίας.
Ἀλλ' ἐπίδειξαι σύ τε, τοὺς προτέρους
Ἅττ' ἐδίδασκες, σύ τε τὴν καινὴν
Παίδευσιν, ὅπως ἂν ἀκούσας σφῷν

G CH. *Mittite rixas & conuitia,*
Et tu, quæ olim docuiſti illos
Priſcos, demonſtra: tu autem nouam
Diſciplinam in medium profer.
Vt, ubi hic vos audierit contra-

Σχόλια. Παύσασθε μάχης.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς συστηματικῆ. εἰς δύο περιόδους διῃρημένη ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαίστ-

ἀναπαιστικῶν κ. ὧν τῆς πρώτης περιόδου κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα ί. καὶ ἐν εἰσθέσει ἕτερα δύο ὅμοια δίμετρα ἀκατάληκτα. τῆς δὲ δευτέρας περιόδου κῶλα ὀκτώ. ὧν τὸ πρῶτον μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὰ ἑξῆς ἓξ δί- A μετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ τελευταῖον ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται παροιμιακόν. ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ πρώτου συστήματος παράγραφος. ἐπὶ δὲ τοῦ β δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

Αντιλεγόντοιν κρείνας φοιτᾷ.
Δι. Δρᾶν τοῦτ' ἐθέλω. Αδι. κἄγωγ' ἐθέλω.
Χο. Φέρε τίς λέξει πρότερος ὑμῶν;
Αδι. Τούτῳ δώσω.
Κᾆτ' ἐκ τούτων ὧν ἂν λέξῃ,
Ῥηματίοισι καινοῖς αὐτὸν
Καὶ διανοίαις κατατοξεύσω,
Τὸ τελευταῖον δ' ἢν ἀναγρύξῃ,
Τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὠφθαλμὼ
Κεντούμενος ὥσπερ ὑπ' ἀνθρηνῶν
Ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται.

dicentes, arbitrio facto,
In ludum eat alterius veſtium.
IV. Faciam hac ſanè ego. IN. faciam hoc ego idem.
B CH. Sed vter veſtrum hic dicet?
IN. Iſti cedam:
Et quæ ille locutus prior fuerit:
Ea verbis & ſententiis nouis
Proſternam, & ferro traiiciam:
Poſtremò ſi hiſcere contrà velit,
Omnem faciem, atque ambos oculos
Eliſus, velut à crabronibus,
Per ſententias ipſe peribit.

C

Σχόλια. Κρείνας φοιτᾷ.] ἀντὶ τοῦ φοιτήσει. ἐὰν δὲ ἡ φοιτᾷ ἀπαρέμφατος, λείπει πείσω. ὡς τὸ τὸν παῖδα φοιτήσω τοῖς ἄλλοις ἱματίοις. Υπ' ἀνθρηνῶν.] οὕτως οἱ ποιηταὶ τὰς μελίσσας σύνηθες. ὁ δὲ Αριστοτέλης συγχεῖ τῇ μελίσσῃ τὴν ἀνθρήνην φησί. κοινότερον δὲ ἐπὶ τῶν μελισσῶν τὰς ἀνθρήνας λέγουσιν. ἔστι δὲ εἶδος μελίσσης ὅμοιον σφηκί.

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

CHORVS.

Χο. Νῦν δείξετον τὼ πισύνω
Τοῖς περιδεξίοισι
Λόγοισι, καὶ φροντίσι καὶ
Γνωμοτύποις μερίμναις,
Οπότερος γ' αὐτοῖν λέγων
Αμείνων φανήσεται.
Νῦν γὰρ ἅπας ἐνθάδε κίνδυνος
Ανεῖται σοφίας.
Ης πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις
Εστιν ἀγὼν μέγιστος.
Αλλ' ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρηστοῖς στεφανώσας
Ῥῆξον φωνὴν ᾗτινι χαίρεις, καὶ τὴν σαυτοῦ φύσιν εἰπέ.

D Nunc vos duo freti animis,
Nunc ſpecimen date ore
Diſerto, animo ſollicito,
Mæſtificâque cura:
Veſtrûm vter hic appareat
Loquendo diſertior.
Liberum enim hic omne periculum,
In arte ſtudiis:
E De quibus eſt hodie meis
Maxima rixa amicis.
At tu, qui moribus olim egregiis maiores decoraſti:
Age, vocem, qua gaudes, rumpe, ingeniique oſtende vigorem.

Σχόλια. Νῦν δείξετον.] εἴσθεσις μέλους χοροῦ προῳδικὴ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον τὸ ὦ καλλίπυργον σοφίαν, ἐκ κώλων χοριαμβικῶν διαφόρως πεπλεγμένων ι. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου καὶ χοριάμβου. τὸ β ἐκ χοριάμβου καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ γ ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου. τὸ δ ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου. τὸ ε, ἀντίστροφος τῷ πρώτῳ, ἐκ χοριάμβου καὶ ἐπιτρίτου τρίτου. τὸ ϛ ἐξ ἀντισπαστικοῦ καὶ κρητικοῦ εἴτ' οὖν ἀμφιμάκρου. τὸ ζ δίμετρον χοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ η δύο ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἰάμβου, διὰ τὸ ἔχειν τὸν ὅλον πόδα τὸν τετρασύλλαβον καὶ τὸ ἥμισυ αὐτὸ τὰς δύο συλλαβάς, ἡμιόλιον καλούμενον. τὸ ἔνατον ἐκ χοριάμβου καὶ διϊάμβου. τὸ δέκατον ἐκ χοριάμβου καὶ ἀμφιβράχεος. Ανεῖται.] κεῖται. δέδοται. νῦν προκεῖται ἡμῖν ὑπὲρ ἁπάσης τῆς σοφίας κίνδυνος, εἶτα περὶ τῆς ἀστεῖας καταλέλειπται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.
Αναπαιστικοὶ Αριστοφάνειοι.
ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

G

ACTVS III. SCENA III.
Anapæſtici Ariſtophanij.
IVSTVS, INIVSTVS, CHORVS.

Βισετυς. Ο δίκαιος, καὶ ὁ ἄδικος λόγος, ὁ μὲν, ἐκεῖθεν, ὁ δὲ, ἐντεῦθεν πρὸς τὸν Στρεψιάδου παῖδα, ὡς ἄλλως ἡ πρὸς τὸν κλεινὸν Ηρακλέα πάλαι ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἡδονὴ, ὁρμῶνται. καὶ ὁ δίκαιος λόγος πρότερος λέγει, καὶ

τὸν φειδιππίδην τῷ ἀδίκῳ λόγῳ, καὶ ταῖς Νεφέλαις ἱερῶσθαι πολλὰ φράζει κελεύων, καὶ πρὸς ἑαυτὸν τρέπεται. τοὐναντίον δὲ ὁ ἄδικος τὰς τοῦ βίου ἡδονὰς αὐτῷ συνιστάνει, A καὶ πρὸς ἑαυτὸν μεταβαίνειν, καὶ τὰς τῆς ἀδικίας ὠφελείας διώκειν πείθει.

Δι. Λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς διέκειτο,
Ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη 'νενόμιστο.
Πρῶτον μὲν ἔδει παιδὸς φωνὴν γρύξαντος μηδὲν ἀκοῦσαι.
Εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως εἰς κιθαριστοῦ,
Τοὺς κωμήτας γυμνοὺς ἀθρόους, κἂν κριμνώδη κατανείφοι.
Εἶτ' αὖ προμαθεῖν ᾆσμ' ἐδίδασκε, τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας.
Ἢ Παλλάδα περσέπολιν δεινάν. ἢ τηλέπορόν τι βόαμα.
Ἐντειναμένους τὴν ἁρμονίαν ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.
Εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ' ἢ κάμψειέ τινα καμπὴν,
Οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρύνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους
Ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς, ὡς τὰς μούσας ἀφανίζων.
Ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας, τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι
Τοὺς παῖδας, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές.
Εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις ἀνισταμένους συμψῆσαι καὶ προνοῆσαι
Εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖς τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν γε.
Ἠλείψατο δ' ἂν τοὐμφαλοῦ οὐδεὶς παῖς ὑπένερθε τότ' ἂν, ὥστε
Τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς, ὥσπερ μήλοισιν ἐπήνθει.
Οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν πρὸς τὸν ἐραστὴν
Αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐβάδιζεν.

IV. Dicam igitur de diſciplina veterum, qualis fuerit, cùm
Ego iuſta loquendo florerem, atque modeſtia legibus eſſet
Sancita: ibi nefas primùm, aliquem puero auſcultare loquenti:
B *Deinde in via oportebat recto ipſos ire gradu ad Cytharaedum,*
Vicatim nudos, confertos: etiamſi ningeret atri
Modios furfuris. Ibi carmen diſcere docebat Citharœdus,
Non compreſſantes femora: & vel de Pallade, Dea metuenda,
C *Vaſtatrice urbium: vel clamorem, alium longéque vagantem*
Concentum intendere: ita ut patres iam nunc olim inſtituiſſent.
Sin autem ſcurriliter aliquis caneret, aut flecteret ore
Infractam vocem, qualem noſtri, difficilem undique flexum
Edunt, imitati Phrynim: continuò flagris male caſus
D *Tergúmque dolatus, pœnam dabat: ut qui Muſas aboleret.*
In ludo autem reſidentes, pueri obijciebāt femur intus,
Ne quid monſtrarent turpe ſui his, qui extrinſecus aſpiciebant.
Tum, quando iterum conſurrexiſſent, omnem rurſus arenam
Conuerrebant: ne pubis veſtigium amanti remaneret.
E *Nullus tum puer infra umbilicum ungebatur: ſed ibidem*
Ros & lanugo pubetenus efflorеſcebat, ut agnis.
Nullus vocem ſubigebat molliculam aduerſus amantem.
Nec ſeipſum quiſquam oculorum obtutu, incedens, proſtituebat.

Σχόλια. Λέξω τοίνυν] ἔκθεσις διπλῆς περιοδικῆς ἀμοιβαίας μονοστροφικῆς ἐφ' ἓν, διὰ τὸ εἰς μῆκος ἐκτείνεσθαι τὴν περίοδον ἐν στίχοις ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μζ. ὧν τελευταῖος ἥρως ἐν ἀρχῇ χαίρων ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ. τοῦτο δὲ τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον καλεῖται. ἐπεὶ εὐδοκίμησε λέγων, ὡς ὅτε ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν καὶ σωφροσύνη νενόμιστο. (ἀντὶ τοῦ ἐνενόμιστο) τοῦτ' οὖν ἄγαν Ἀριστοφάνης ὑπερεῖχε το, ὡς εὖ πεποιημένον. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Εἰς κιθαριστοῦ.] G οὕτως ἀττικοί. ἐσπούδαζον γὰρ περὶ τὴν κιθάραν οἱ Ἀθηναῖοι τότε μανθάνειν μὴ φροντίζοντες τοῦ καλύπτεσθαι. Κωμήτας,] τουτέστι κωμήτας τοὺς ἐκ τῆς αὐτῆς ἀμφόδου καὶ τόπου ἔλεγον. Κριμνώδη.] ἀντὶ τοῦ παχεῖαν σύστασιν ἔχοντα παρὰ τοὺς κρίμνους. οὗτοι γὰρ παχύτεροι τῶν ἀλεύρων. κρίμνος γὰρ εἶδος ἀλεύρου. Τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας.] ἀντὶ τοῦ ἀνειμένως ἑστῶτας πρὸς τὸ μὴ θλίβειν

F τὸ μέσον ἐκθλίβοντας τὰ αἰδοῖα ἐν τῷ συνέχειν τοὺς μηρούς. Παλλάδα.] εἰδῶν ᾀσμάτων ἀμφότερα τὸ Παλλάδα περσέπολιν θεάν, καὶ τὸ τηλέπορόν τι βόαμα. τὸ μὲν οὖν πρότερον Λαμπροκλέους εἶναί φασιν Ἀθηναίου τοῦ Μίδωνος υἱοῦ. ἔχει δὲ οὕτως. Παλλάδα περσέπολιν κλήζω πολεμαδόκον ἁγνὰν παῖδα Διὸς μεγάλου δαμάσιππον. τὸ δὲ τηλέπορόν τι βόαμα μὴ εὑρίσκεσθαι ἔτι φασίν. ἐν γὰρ ἀποσπάσματι εὑρεῖν Ἀριστοφάνη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ. τινὲς δέ φασιν αὐτὸ Κυδίδου Ἑρμιονέως τηλέπορόν τι βόαμα λύρας ἄλλως. οὕτως Ἐρατοσθένης. Φρύνιχος αὐτῆς τούτου τοῦ ᾄσματος μέμνηται ὡς Λαμπροκλέους ὄντος τοῦ Μίδωνος υἱοῦ ἢ μαθητοῦ. ἔχει δὲ οὕτως. Παλλάδα περσέπολιν δεινὰν θεὸν ἐγρεκύδοιμον ποτικλήζω πολεμαδόκον ἁγνὰν παῖδα Διὸς μεγάλου δαμάσιππον. καὶ κατὰ Λαμπροκλέα ἀπέθετο κατὰ λέξιν. τὸ δὲ Τηλέπορον βόαμα Κυδίδου τοῦ Ἑρμιονέως κιθαρῳδοῦ ἢ ἀπό τινος τῶν ᾀσμάτων. Τηλέπορόν τι βόαμα λύρας. Τὴν ἁρμονίαν.] τὴν κιθάραν, ὡς

μαι, ὡς σώζοντες ἴσως τῆς παλαιᾶς ἁρμονίας ἐκ ἀνειμένης ὡς οἱ νέοι ἐπενόησαν. A

Bisetus. Βωμολοχεύσαιτο δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἀγοραῖον, ἢ εὐτελές τι εἴποι ἢ εἴτις κεκλασμένῃ τῇ φωνῇ τὴν ᾠδὴν προσποιήσαιτο, οἵας νῦν τὰς κατὰ Φρύνιν, καὶ τὰ ἑξῆς. Σ.

Σχόλια. Κάμψειεν.] ἀντὶ τοῦ εἰ κακοηθεύσαιτο, κεκλασμένῃ τῇ φωνῇ τὴν ᾠδὴν ἀνενέγκοιτο. ἤγουν καταισχύνων τὸ μαλθακὸν τῆς φωνῆς. Κατὰ Φρύνιν.] ὁ Φρύνις κιθαρῳδὸς Μιτυληναῖος. οὗτος δὲ δοκεῖ πρῶτος παρ' Ἀθηναίοις κιθαρῳδικῇ νικῆσαι Παναθήναια ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος. ἦν δὲ Ἀριστοκλείτου μαθητής. ὁ δὲ Ἀριστόκλειτος τὸ γένος ἦν ἀπὸ Τερπάνδρου, ἤκμασε δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι κατὰ τὰ Μηδικά. παραλαβὼν δὲ τὸν Φρύνιν αὐλῳδοῦντα, κιθαρίζειν ἐδίδαξεν. ὁ δὲ Ἴστρος Ἱέρωνος αὐτόν φησι μάγειρον ὄντα σὺν ἄλλοις δοθῆναι τῷ Ἀριστοκλείτῳ. ταῦτα δὲ σχεδιάζειν ἔοικεν. εἰ γὰρ ἦν γεγονὼς δοῦλος καὶ μάγειρος Ἱέρωνος, οὐκ ἂν ἀπέκρυψαν οἱ κωμικοὶ πολλάκις αὐτοῦ μεμνημένοι, ἐφ' οἷς ἐκαινούργησε κλάσας τὴν ᾠδὴν παρὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, ὡς Ἀριστοφάνης φησὶ καὶ Ἀριστοκράτης, καθὸ πρῶτος τὴν ἁρμονίαν ἔκλασεν ἐπὶ τὸ μαλθακώτερον. ἦν δὲ γνώις καὶ ψυχρός. Πολλάς] πληγὰς δηλονότι. Ἐν παιδοτρίβου.] εἰς τὸν τόπον ὅπου γυμνάζονται καὶ διατρίβουσιν οἱ παῖδες. Προβαλέσθαι.] τουτέστιν εὐκοσμίως καθεσθῆναι, ὡς μηδὲν τοῖς ἔξωθεν ἀποδεῖξαι ἄκοσμον. Συμψῆσαι.] ἀντὶ τοῦ συγχέαι τὴν κόνιν ὡς μὴ σημεῖον ἢ τύπον ἀπολείπεσθαι ταῖς καθέδραις. ἐν γὰρ ψάμμῳ λεπτοτάτῃ ἐγυμνάζοντο. κατέψων δὲ τὸν τόπον ὅπου ἐκαθέζοντο, ἵνα μὴ σημεῖον τῆς ἥβης ἑαυτῶν καταλείψειαν τοῖς ἐρασταῖς. περιγίνοντο γὰρ ὥστε γυμνοὺς ὁρᾶν τοὺς ἐρωμένους.

B

Bisetus. Ὥσπερ μήλοισιν] Εὐστάθιος. μῆλα κυρίως τὰ πρόβατα λέγονται διὰ τὸ μαλλόν, καὶ ὁμωνύμως πάντες οἱ καρποί. νῦν οὖν τινες τὰ ποιητικὰ μῆλα καλεῖν νομίζουσι τοὺς καρπούς, ὡς οἱ Ῥωμαῖοι καὶ μῆλα ἄλλα πόμα κατὰ τὴν ἐπιχώριον γλῶτταν καλοῦσι. καὶ γὰρ ταῦτα πρωὶ δρόσον, καὶ χνοῦν τινα ἔχουσι πρὶν τὸν ἥλιον ἀνατέλλειν, ἢ ὑπό τινος συλλέγεσθαι. τότε γὰρ μεταχειριζόμενα, καὶ τὴν δρόσον, καὶ τὸν χνοῦν ἀποβάλλουσιν. αὕτη δ' εἰκὸς καλλίστη, καὶ καλλίστην ὑποτύπωσιν ἔχει. ἀλλ' ἁπλούστερος, ἴσως καὶ πιθανώτερος ἂν ὁ νοῦς εἴη εἰ μῆλα ἐνταῦθα σημαίνειν λέγοις τὰς γνάθους, τὰς παρειάς, τὰς γένυς. οὕτω γὰρ καλεῖσθαι ὁ Πολυδεύκης φησί, παρὰ τὸ ἀνθεῖν ἐν ὥρᾳ. λέγει δὲ τοῖς αἰδοίοισιν, ὥσπερ μήλοισιν. ἐπεὶ ἀμφοτέρωθι αἱ πρῶται τρίχες ἅμα φύεσθαι φιλοῦσι. σημειοῦται δὲ καὶ τοὺς μαστοὺς τοὺς γυναικείους μῆλα καλεῖσθαι, καθάπερ ὁ Σνίδας λέγει. τοῦτο δὲ κατά τινα ὁμοιότητα τῶν τε μήλων, καὶ τῶν μαστῶν. C

Οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος
Οὐδ' ἄννηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν, οὐδὲ σέλινον.
Οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ. D
Ἀδ. Ἀρχαῖά γε. καὶ Διιπολιώδη. καὶ τεττίγων ἀνάμεστα.
Καὶ Κηκείδου καὶ Βουφονίων. Δι. ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα,
Ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους, ἡμὴ παίδευσις ἔθρεψεν.
Σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι. E
Ὥστε μ' ἀπάγχεσθ' ὅταν ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δέον αὐτοὺς,

Nulli raphano veſci licitum in cœna: nulli vel anethum,
Vel apium, herbas ſeniorum, fas præripere: obſonia nulli
Edere, aut deliciari, neque pedes alternare licebat.
IN. *Priſca hæc ſunt, & Iouialia & annis obſita, plena cicadis,*
Nugæ Cecidæ & Buphoniorum. IV. *atque hæc ſcilicet illa,*
Quibus in Marathone viros pugnaces mea doctrina fidéſque (mentis
Produxit: tu verò noſtros homines illicò tegu-
Innolui perdoces: ut ego ſuffocer, ſicubi oportet
Illos ſaltare chorum in Panathenæis: clypeumq; uti peni

Σχόλια. Κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος.] ὡς θερμὸν καὶ διεγερτικὸν πρὸς τὰ ἀφροδίσια, παρῃτοῦντο ταῦτα. κεφάλαιον δὲ τὸ πρὸς τοῖς φύλλοις καυλῶδες. οὐκ ἔτυμον δὲ κατὰ μῆκος ὡς νῦν, ἀλλὰ κατὰ κύκλον φησὶ διὰ τὴν κεφαλήν. Κιχλίζειν.] ἀντὶ τοῦ λιπαρὰς ὄρτυγας τρώγειν. κίχλας ἐσθίειν. ἢ ἀτάκτως γελᾶν καὶ ἀμέτρως. Τεττίγων ἀνάμεστα.] ἀρχαῖον τὸ τοὺς τέττιγας ἀναπλέκειν. τουτέστι τοὺς κρωβάνους. (τοὺς κρωβύλους.) ἄλλως. οἱ ἀρχαιότατοι τῶν Ἀθηναίων τέττιγας χρυσοῦς ἐν τοῖς τῶν τριχῶν πλέγμασιν εἶχον, διότι οἱ τέττιγες μουσικοὶ ὄντες, ἀνάκεινται τῷ Ἀπόλλωνι, ὃς ἦν πατρῷος τῇ πόλει. τὰ δὲ Διιπόλεια τῶν ἀρχαιοτάτων ἑορτῶν. τὰ καὶ Διάσια. τοὺς δὲ τέττιγας παρέλαβεν, ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ κατὰ τὴν ἀναπλοκὴν τῶν τριχῶν χρυσοῖς ἐχρῶντο τέττιξι τεκμήριον ὅτι αὐτόχθονες ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι ὡς οἱ τέττιγες, καὶ Θουκυδίδης. καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων οὐ πολὺς χρόνος ἐπειδὴ χιτῶνάς τε λινοῦς ἐπαύσαντο φοροῦντες καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωβύλον ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. F G

Bisetus. Κρωβύλος δὲ κατὰ τὸν Σνίδαν, πλέγμα τριχῶν εἰς ὀξὺ λῆγον. ἐκαλεῖτο δὲ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν οὕτω. κόρυμβος δὲ, ἐπὶ τῶν γυναικῶν. σκορπίος δὲ ἐπὶ παίδων. οὕτω καὶ ἐν τοῖς τοῦ Θουκυδίδου σχολίοις παραδίδοται.

Σχόλια. Κηκείδου.] ἀρχαῖος διθυραμβοποιός. οὗ μέμνηται Κρατῖνος ἐν Πανόπταις. τὰ δὲ Βουφόνια παλαιὰ ἑορτή. ἥν φασιν ἄγεσθαι μετὰ τὰ μυστήρια. ὅτε καὶ βοῦν θύουσιν εἰς ὑπόμνησιν τοῦ πρώτου φονευθέντος βοὸς ἐν ἀκροπόλει ἁψαμένου τοῦ πελάνου τῇ ἑορτῇ Διιπολίων. ἄλλως. ἑορτὴ Ἀθηναίων πάνυ ἀρχαία. ἐν γὰρ τοῖς Διιπολείοις φασὶ βοῦν τὸ πόπανον καταφαγεῖν τὸ παρεσκευασμένον πρὸς τὴν θυσίαν. Θαύλωνα δέ τινα ὡς εἶχε πελέκει ἀποκτεῖναι τὸν βοῦν. καθὰ καὶ Ἀνδροτίων μέμνηται διὰ τῆς τετάρτης. Μαραθωνομάχους.] τοὺς ἐν Μαραθῶνι τροπωσαμένους τὴν Δαρείου στρατιάν, ἣν Δάτις ὁ τούτου στρατηγὸς ἦγαγεν εἶναι περὶ πεντήκοντα μυριάδας. τὸ δὲ ἐντετυλίχθαι, τὸ ἐναντίον γυμνοῦσθαι. οὐκ ἐγκεκαλύφθαι. Ὀρχεῖσθαι.] ὠρχοῦντο γὰρ ἐν ὅπλοις ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ παῖδες. διὰ δὲ τὸ ἀπρεπὲς φησι προέχοντες τῶν αἰδοίων τὴν ἀσπίδα. ὡσανεὶ τούτων ἐν τῇ πομπῇ ἀσπιδοφορούντων διὰ τὸ ἐπικαλύπτεσθαι τὴν αἰσχύνην. ηὔξησε δὲ τὴν διαβολὴν εἰς τὴν ἀσπίδα τῆς θεοῦ.

Τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων, ἀμελῇ τῆς Τριτογενείας. A

Πρὸς ταῦτ᾽ ὦ μειράκιον, θαρρῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ.

Κἀπιστήσει μισεῖν ἀγοράν. καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι.

Καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι. κἂν σκώπτῃ τίς σε φλέγεσθαι.

Καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. B

Καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας κακουργεῖν· ἄλλο τε μηδὲν

Αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅτι τῆς αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ᾽ ἀναπλήσειν.

Μηδ᾽ εἰς ὀρχηστρίδος εἰσιέναι· ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα κεχηνὼς,

Μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀποθραυσθῇς. C

Μηδ᾽ ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδέν. μηδ᾽ Ἰαπετὸν καλέσαντα

Μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.

Αδ. Εἰ ταῦθ᾽ ὦ μειράκιον πείσῃ τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον,

Τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσι βλιτομάμμαν. D

Δι. Ἀλλ᾽ οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις,

Οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ᾽, οἷάπερ οἱ νῦν,

Οὐδ᾽ ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου.

Ἀλλ᾽ εἰς Ἀκαδημίαν κατιὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις E

Prætendēdo, negliges ſaltationem. Proin᾽ ô adoleſcens

Bono animo es, méque tibi elige ſermonē multò potiorem.

Etenim ſic diſces odiſſe forum: & balnea nunquam intrare,

Suffundique pudore ob turpia: tum ſi quis crimine lædat,

Exardere: & ſenioribus aſſurgere, quando ingrediuntur.

Neque malè facere parentibus, & nihil vſquam admittere turpe:

Adeóque pudoris viuum exemplum in te dare: ſed neque lectum

Intrabis ſaltatricis, ne, dum iſtis inhias, meretrix te

Malo petat: & exinde bona de fama tu excutiaris.

Neque patri reſponſabis quicquam: neque vetulum, Iapetúmque

Dices, nec ſenium exprobrabis ei, qui te educit alumnum.

IN. *At tu ſi huic morigerêre, adoleſcens: tum ſanè, per Iacchum*

Similis eris Hippocratis filiis ſtupidis: bardúmque vocabunt.

IV. *Imò nitidus verſaberis in ludis, & floridus vſque:*

Nec proſtitues nugaciſſima verba foro: qualia noſtri:

Neque trahêre in ius, propter miſero litigioſo malignum

Paruúmque negotiolum: ſed enim in Academia ſub oliuis

Σχόλια. Τριτογενείας.] εἶδος ὀρχήσεως ἣ καλεῖται ἐνόπλιος. διὰ δὲ τὸ εἰς Ἀθηνᾶν ταύτην τελεῖσθαι Τριτογένεια κέκληται. τριτὼ γὰρ ἡ κεφαλὴ παρ᾽ Αἰολεῦσιν. ἐγεννήθη δὲ Ἀθηνᾶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός. ἐτέλουν δὲ ταύτην τὴν ὄρχησιν, οἱ πρότερον μὲν ὡπλισμένοι καὶ τὴν ἀσπίδα ἐν πλαγίῳ φέροντες. οἱ ὕστερον δὲ, ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν ἔφερον. σημειωτέον δέ φασι τὴν σύνταξιν. πρῶτον γὰρ πληθυντικῶς εἰπὼν εἰς ἑνικὸν ἀπέδωκεν.

B I S E T V S. Ἐπεὶ γὰρ τὸ προέχων ἑνικὸν εὐθείας πτώσεως, πρὸς τὸ αὐτοὺς πληθυντικὸν τῆς αἰτιατικῆς συνάπτεται, ἀντὶ τοῦ, αὐτοὺς προέχοντας. ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἀνακόλουθον καλῶς διορθοῦσθαι δύναται εἰ ἀντὶ τοῦ προέχων, προέχειν γράφοις, ὑπακουομένου ῥήματος ὁρῶ. οὕτως, ὅταν δέον ὀρχεῖσθαι, ὁρῶ αὐτοὺς προέχειν ἀσπίδα. καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ ταῦτα καλῶς ἐκ τοῦ προηγουμένου ῥήματος, διδάσκεις, ἀρτᾶται. διδάσκεις προέχειν. τοῦτο μὴ ἀπίθανον. κωλῆ δὲ ἐνταῦθα τὸ αἰδοῖον σημαίνει.

Σχόλια. Ἀμελῇ] ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων, ἀμελεῖ τᾶς Τριτογενείας εὕρηται.

B I S E T V S. Κἀπιστήσει] καὶ ἐπιστήσει, μαθήσει. παρὰ τὸ ἐπίστασθαι, ὁ μέλλων, ἐπιστήσομαι. τὸ δὲ δεύτερον πρόσωπον διὰ τῆς διφθόγγου ει κατὰ τοὺς παλαιούς. κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους διὰ τοῦ η διφθόγγου γράφεται. ἐπίστασθαι δὲ, τὸ γινώσκειν, καὶ μανθάνειν. ὅθεν ἐπιστήμη, καὶ ἐπιστήμων.

Σχόλια. Μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ.] ἀντὶ τοῦ μὴ περὶ γνώμην τῶν σῶν γονέων, ὅπερ μέλλει μολύνειν τῆς αἰδοῦς.

Ὅτι τῆς αἰδοῦς] ὅπερ μέλλεις τῆς αἰδοῦς τὰ ἀγάλματα πληρώσειν. γράφεται δὲ καὶ ἀφανίζειν. Μήλῳ βληθείς.] ἀντὶ τοῦ ἔρωτι. μηλοβολεῖν γὰρ ἔλεγον τὸ εἰς ἀφροδίσια δελεάζειν. ἐπεὶ καὶ τὸ μῆλον Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερόν.

B I S E T V S. Θεόκριτος εἰδ. γ.

Ἱππομένης ὅκα δὴ τὰν παρθένον ἤθελε γᾶμαι
Μᾶλ᾽ ἐν χερσὶν ἑλὼν δρόμον ἄνυεν. ἁ δ᾽ Ἀταλάντα
Ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἅλατ᾽ ἔρωτα.

καὶ εἰδ. ϛ.

Βάλλει τοι Πολύφαμε τὸ ποίμνιον ἁ Γαλάτεια F
Μάλοισιν, δυσέρωτα τὸν αἰπόλον ἄνδρα καλεῦσα.

Σχόλια. Τοῖς Ἱπποκράτους.] οὗτοί εἰσι Τελέσιππος. Δημοφῶν. Περικλῆς. διαβαλλόμενοι εἰς ὑωδίαν. καὶ Εὔπολίς φησιν ἐν Δήμοις. Ἱπποκράτους τε παῖδες ἐμβόλιμοί τινες, βληχητὰ τέκνα καὶ οὐδαμῶς τοῦ τρόπου. Βλιτομάμμαν] μωρόν, τὸ γὰρ βλίτον μωρὸν εἶναι δοκεῖ λάχανον. εἰκότως δὲ οὕτω καλοῦσι καὶ οὐ καλέσουσι πρὸς τὸ εἴξεις. διότι μὲν γὰρ ἅπαξ ἔμελλεν ὅμοια ποιῆσαι εἴξεις εἶπε. διότι δὲ μετὰ τὴν ὁμοίωσιν οὕτως ἀεὶ ἔμελλε καλεῖσθαι, καλοῦσιν εἴρηκε. Τριβολεκτράπελα.] ἐκ τοῦ τριβόλου καὶ ἐκτράπελος σύγκειται. ἀντὶ τοῦ σκληρὰ καὶ ἀπαίδευτα καὶ ἀπόβλητα καὶ ἀνώμαλα. G

B I S E T V S. Τριβολεκτράπελ᾽] Σουίδας ταύτην τὴν λέξιν ἐκ τοῦ τριβόλου, καὶ ἐκτραπέλου συγκεῖσθαι λέγει. τρίβολος δὲ, εἶδος κακίστης βοτάνης.

Σχόλια. Γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου.] ἐκ τοῦ γλί-

σχρου καὶ

χρου καὶ ἀντιλογίας ἀπειρημένου τοῦ καὶ διανοεῖσθαι ἐπιτρέψαι. Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν.] ἐνταῦθα γὰρ διέτριβον οἱ φιλόσοφοι. ἦν γὰρ καὶ γυμνάσιον ἀπὸ Ἀκαδήμου τινὸς καταλείψαντος τὴν κτῆσιν ἑαυτοῦ πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ τόπου. περὶ αὐτὸν δὲ ἦσαν αἱ ὄντως ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς θεοῦ, αἳ καλοῦνται μορίαι. ἐξ ὧν τὸ ἔλαιον τῶν Παναθηναίων. τὸν δὲ στέφανον τοῦ καλάμου προσέθηκεν ὡς ἁπλούστερον ὄντα καὶ ἀπειρόκαλον ἢ ὅτι αὐτοῦ ἐστέφοντο οἱ Διόσκουροι. Ὑπὸ ταῖς μορίαις.] αἱ ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Μορίαι ἐκαλοῦντο. λέγουσι γὰρ ὅτι Ἁλιρρόθιος ὁ παῖς Ποσειδῶνος ἠθέλησεν ἐκκόψαι αὐτάς, διὰ τὸ τῆς ἐλαίας εὑρεθείσης, κριθῆναι τῆς Ἀθηνᾶς τὴν πόλιν. ὁ δὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν καὶ ταύ- A της ἀποτυχὼν, ἔπληξεν ἑαυτὸν καὶ ἀπέθανε. καὶ διὰ τοῦτο μορίαι ἐλαῖαι ἐκλήθησαν. ἢ διὰ τὸ πάντα ἄνθρωπον κεκτημένον ἐλαίας ἀναγκάζεσθαι μέρος τι παρέχειν εἰς τὰ Παναθήναια. κέραμον γὰρ ἐλαίου ἐλάμβανον οἱ νικῶντες. ἐπεφύτευτο δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ δένδρον. ἔθος δὲ ἦν τοῖς ἀσκουμένοις, ἀλειψαμένοις ἐν τῷ ἡλίῳ, τρέχειν. ἄλλως. ἡττηθεὶς τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Ποσειδῶν ἐπὶ τῇ τῆς ἐλαίας ἐπιδείξει, ἔπεμψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἁλιρρόθιον ταύτην τεμοῦντα. ὁ δὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν, ταύτης μὲν ἠστόχησε. τὸν δὲ πόδα αὐτοῦ πλήξας ἐτελεύτησε. B καὶ οὕτω μορία ἡ ἐλαία ἐκλήθη, ὡς μόρου παρεκτική. ἦν δὲ ἡ Ἀκαδημία χωρίον τι ἐν Ἀθήναις ἐλαίαις καὶ ἄλλοις τισὶ δένδρεσι κατάσκιον.

Στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου.	*Sacris ſpatiaberis, inter coæquales, calamo redimitus*
Μίλακος ὄζων καὶ ἀπραγμοσύνης καὶ λεύκης φυλλοβολούσης	*Milacémque redolebis, & ocium & indita populna capillis*
Ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ.	C *Folia, Vere nouo gaudens, cùm platanus vlmuſque ſuſurrant.*
Ἢν ταῦτα ποιῇς ἁγὼ φράζω,	*Quòd ſi hæc facias ego quæ dico:*
Καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν,	*Animúmque his aduortas dictis:*
Ἕξεις ἀεὶ στῆθος λιπαρόν.	*Pectus habebis ſemper nitidum,*
Χροιὰν λαμπράν. ὤμους μεγάλους.	*Vultum lucentem, humeros magnos,*
Γλῶτταν βαιάν. πυγὴν μεγάλην.	*Exilem linguam, anum grandem,*
Πόσθην μικράν. ἢν δ' ἅπερ οἱ νῦν,	*Penem exiguum. At ſi eadem, quæ alij*
Ἐπιτηδεύῃς, πρῶτα μὲν ἕξεις	*Faciunt, facias: ſemper habebis*
Χροιὰν ὠχράν. ὤμους μικρούς.	D *Vultum pallentem, humeros paruos,*
Στῆθος λεπτόν. γλῶτταν μεγάλην.	*Pectus gracile, ingentem linguam,*
Πυγὴν μικράν. κωλῆν μεγάλην.	*Penem magnum, paruúmque anum*
Ψήφισμα μακρόν. καί σ' ἀναπείσει,	*Et longum decretum: quod tibi*
Τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν, καλὸν ἡγεῖσθαι,	*Perſuadebit, vt omne id honeſtum*
Τὸ καλὸν δ' αἰσχρόν. καὶ πρὸς τούτοις	*Ducas, quicquid erit turpe: & ad hæc*
Τῆς Ἀντιμάχου	*Fœdo Antimachi*
Καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.	*Itidem opplebere flagitio.*

E

Σχόλια. Καλάμῳ λευκῷ.] λιτὸς γὰρ καὶ ἀπερίεργος ὁ τοιοῦτος στέφανος. ἦν δὲ τῶν Διοσκούρων ἴδιον στεφανοῦσθαι καλάμῳ. Μίλακος.] εἶδος βοτάνης. παρέμιξε τὸ ἀπραγμοσύνης. ἀπραγμοσύνη δὲ φυτὸν ὡς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς ἐν Ἀκαδημίᾳ φυόμενον. ἡ λεύκη δὲ ὁμοία πλατάνῳ. ἄλλως. ἀπραγμοσύνη εἶδος ἄνθους. διὰ ... εὐωδίας ὄζων καὶ ἀσφαλείας. ἢ ἀπραγμοσύνης, ἀντὶ τοῦ πολυπραγμοσύνης. τὸ δὲ ψιθυρίζει, ἀντὶ τοῦ ἀνέμου πνέοντος μαλακοῦ καὶ ἠρέμα διὰ τῶν φύλλων εἰσιόντος, ὥσπερ προσλαλεῖ τὰ δένδρα, ὅπερ ψιθυρίζειν λέγεται. F καὶ Θεόκριτος. ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα.

BISETVS. Πλάτανος πτελέα.] εἰ τὸ πτελέα ἄνευ ὑπογεγραμμένου γράφεις, ἀσύνδετον ἔσται, ἀντὶ τοῦ, ἡ πλάτανος, καὶ ἡ πτελέα. εἰ δὲ πτελέᾳ διὰ τῆς διφθόγγου, ταῦτα λείπεις οὕτως, ἡ πλάτανος τῇ πτελέᾳ ἠρέμα προσλαλεῖ. τοῦτο δὲ ποιητικῶς εἴρηται, καὶ τὸ ἐαρινὸν χαρακτηρίζεται. Ψιθυρίζειν δὲ, παρὰ τὸ ψίειν, ὅ ἐστι λεπτύνειν ἐν ταῖς θύραις, ἤγουν ἐν ταῖς ἀκοαῖς, καὶ ἠρέμα, εἰς τὸ οὖς διαλέγεσθαι. λέγεται καὶ ἐπὶ G τῶν δένδρων, ὅταν πνέοντος ἀνέμου μαλακοῦ τὰ φύλλα σείεται, καὶ μακρὸν καὶ γλυκὺν ἦχον ποιεῖ. Θεόκριτος εἰδ. α. Ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἁ πίτυς αἰπόλε τήνα ἁ ποτὶ ταῖς παγαῖσι μελίσδεται. ἀλλαχοῦ δὲ ψιθυρίζειν, τὸ διαβάλλειν δηλοῖ. καὶ λόγος ψίθυρος, ὁ διάφορος, ἡ διαβολή. Σοφοκ. Αἴαντι μαστιγ. Τοιοὺς δὲ λόγους ψιθύρους πλάσσων.

Σχόλια. Ἢν ταῦτα ποιῇς.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν δεκαπέντε. ὧν τὰ μὲν ιγ' δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον μονόμετρον ὃ παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ τελευταῖον ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται παροιμιακὸν ὡς εἴρηται. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος τοῦ κώλου ἔξω νενευκυῖαι. Γλῶτταν βαιάν.] σωφροσύνης σύμβολον. διὰ τὸ μὴ φλυαρολογεῖν. τὸ δὲ πυγὴν μεγάλην, ἢ γέλωτος χάριν. ἢ διὰ τὴν τροφὴν ἕξεις πυγὴν μεγάλην. πόσθη δὲ τὸ μόριον τοῦ ἀνδρός. αἰνίττεται δὲ εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Χροιὰν ὠχράν.] διὰ τὴν ἀταξίαν. Ὤμους μικρούς.] γράφεται καὶ λεπτοὺς καὶ λευκούς. οἷοι τῶν ἀγυμνάστων καὶ ἀργῶν.

BISETVS. Κωλῆν μεγάλην] τουτέστιν αἰδοῖον. τοῦτο δὲ ἐπιφέρει ὁ ποιητὴς ἀντιπαρατιθεὶς τῷ προειρημένῳ, πόσθην μικράν.

Σχόλια. Ψήφισμα μακρόν.] τὸ ἐκ πολυλογίας συγκείμενον. ἀντὶ τοῦ μεγάλῳ ψηφίσματι γράψεις. Τῆς Ἀντιμάχου.] εἰσὶ ε'. ὡς κίναιδος καὶ εὔμορφος καὶ θηλυμανὴς κωμῳδεῖται. δεύτερος ὁ ἐπὶ ποιητείᾳ κωμῳδούμενος. τρίτος ὁ ψακὰς λεγόμενος. τέταρτος ὁ πρασιζίτης οὗ μέμνηται Εὔπολις ἐν δήμοις. πέμπτος ἱστοριογράφος. τάχα δὲ αὐτός ἐστι τῷ εὐμόρφῳ.

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

Χο. Ὦ καλλίπυργον σοφίαν
Κλεινοτάτην τ' ἐπασκῶν,
Ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις
Σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
Εὐδαίμονες δ' ἄρ' ἦσαν οἱ
Τότε ζῶντες, ἡνίκ' ἦς
Τῶν προτέρων. πρὸς οὖν τάδ' ὦ κομψοπρεπῆ μοῦσαν ἔχων.
Δεῖ σε λέγειν τι καινόν, ὡς
Εὐδοκίμηκεν ἀνήρ.
Δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτόν,
Εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ καὶ μὴ γέλωτ' ὀφλήσεις.
Ἀδ. Καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπνιγόμην τὰ σπλάγχνα, κἀπεθύμουν
Ἅπαντα ταῦτ' ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.
Ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην
Ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
Καὶ τοῖσι νόμοις καὶ ταῖς δίκαις τἀναντί' ἀντιλέξαι.
Καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ' ἄξιον στατήρων,
Αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους, ἔπειτα νικᾶν.
Σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν ᾗ πέποιθεν ὡς ἐλέγξω,
Ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν.
Καίτοι τίνα γνώμην ἔχων ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;
Δι. Ὁτιὴ κάκιστόν ἐστι, καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.
Ἀδ. Ἐπίσχες. εὐθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.
Καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄριστον
Ψυχὴν νομίζεις, εἰπέ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;
Δι. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω.

CHORVS. STROPHA SVPERIORI OPPOSITA.

O Qui decorem recolis,
Et ſapientiam altam:
Quàm ſuauis eſt ore tuo
Flóſque lepórque vocum?
B *O quàm beati, qui tum erant*
Superſtites, cùm tu eras
Alterius vir æui. Agè tu, qui habes
Sonos magnificos,
Nunc aliquid noui afferas.
Nam bene ſe dedit hic:
Sed conſilijs acutis tibi opus eſt aduerſus ipſum:
Siquidem virum vis vincere, nec obnoxius eſſe riſui.
C IN. *Atqui mihi iamdudum præfocantur viſcera, volenti*
Et expetenti hæc omnia contrarijs turbare dictis.
Ego enim inferior ſermo, ideo fui vocatus,
A dicendi magiſtris: quòd primus ego excogitârim
Et iuri & legibus contradicere: & iſthuc ſtaterum
D *Decem millibus eſt condignū: quòd, qui ad cauſam forenſem*
Sermones eligit inferiores, is conuincat hoſtem.
Sed agè tu, obſerua disciplinā qua fretus triumphat
Meus aduerſarius: & vide, quo pacto illum refellam,
E *Qui balneas calidas ſe permiſſurum tibi negauit.*
Et quæſo, quonam tu animo balneas calidas reprehendis?
IV. *Quia noxiæ ſunt & hominem faciunt remiſſum.*
IN. *Subſiſte: nam ſtatim nunc in medium te teneo prehenſum,*
F *Vt elabi non poſſis: agè enim, dic mihi, quem virum tu*
Ex illis qui Ioue ſunt nati, credis fortiſſimū eſſe:
Et plurimos exantlaſſe animo indefeſſo labores?
IV. *Ego ſanè neminem eſſe iudico Hercule fortiorem.*

Σχόλια. Ὦ καλλίπυργον.] ἑτέρα εἴσθεσις μέλους χοροῦ μεσῳδικὴ ἀντίστροφος ὁμοία τῇ προρρηθείσῃ στροφῇ. ἐκ κώλων χοριαμβικῶν ἐπιμεμιγμένων. ὡς τὰ τῆς στροφῆς καθ' ἕκαστον ἐχόντων. δέκα. πλὴν τοῦ πέμπτου ἐξ ἐπιτρίτου καὶ διιάμβου συγκειμένου καὶ τοῦ ἑβδόμου ἐκ χοριάμβου ἰάμβου, καὶ ἀντισπάστου. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. G Καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπνιγόμην.] εἴσθεσις ἑτέρας διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μθ. ὧν τελευταῖος. ἐξ τίνα γνώμην λέξειν τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι. τὸ δὲ μέτρον Ἱππωνάκτειον. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Ἐγὼ γὰρ ἥττων.] ὅτι ποιεῖ αὐτοὺς ἡττηθῆναι. ἢ ὅτι τὰ ἥττονα λέγω ἐπὶ τὸ παίζειν ἡττᾶσθαι. Καὶ τοῦτο.] τὸ τινὰ λαβόντα δίκην τῷ ἀδίκῳ λόγῳ νικᾶν. τὸ δὲ σκέψαι, πρὸς τὸν Φειδιππίδην. Κάκιστόν ἐστι.] ἐκλύει γὰρ καὶ χαυνοῖ τὰ σώματα. δειλότατον δὲ εἶπεν. ἐκλύει γάρ.

ἐπιλαβὼν γάρ. Μέσον ἔχω.] λαβών σε ἄφυκτον ἔχω· εὐθὺς μέσον λαβών. ἡ μεταφορὰ δὲ ἀπὸ τῶν παλαιστῶν A λαμβανομένων εἰς τὸ μέσον καὶ ἀπειλημμένων. τὸ δὲ εὐθὺς ἀντὶ τοῦ ἐν ἀρχῇ.

Ἀδ. Ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λουτρά;
Καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν. Δι. ταῦτ' ἐστὶ ταῦτ' ἐκεῖνα
Ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλουμένων
Πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας. B
Ἀδ. Εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις. ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
Εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
Τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἂν, οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
Ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν, ἣν ὁδὶ μὲν C
Οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν. ἐγὼ δέ φημι.
Καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι. δύο κακὼ μεγίστω.
Ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν, τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
Ἀγαθόν τι γενόμενον φράσον, καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών. D
Δι. Πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν.
Ἀδ. Μάχαιραν; ἀστεῖόν γε κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
Ὑπέρβολος δ' οὐκ ἐκ λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλὰ
Εἴληφε διὰ πονηρίαν, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ μάχαιραν. E
Δι. Καὶ τὴν Θέτιν δ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

IN. Et vbi tu vnquam frigida vidiſti balneà Herculanea?
Et quis erat Hercule fortior? IV. nimirum hæc illa ſunt, quæ
Cùm adoleſcentes quotidie in ore habeant, balnea repleta
Sunt hodie: ſed vacua palaſtra. IN. vituperas deinde
Hanc verſandi in foro conſuetudinem: ego verò laudo.
Nam ſi mala eſſet, nunquam feciſſet ſapiēs Poëta Homerus
Oratorem ex Neſtore, neque è ſapientibus vniuerſis.
Hinc tranſeo ad linguam, quam negat hic eſſe exercitandam
Adoleſcentibus: ego verò aio: tum rurſus iſthic inquit,
Quòd oporteat frugi eſſe adoleſcentem: duo maxima damna.
Nam cui tu vnquam boni aliquid vidiſti in vita obuenire,
Quòd ſobrius & frugi fuiſſet? dic, & me refuta.
IV. Permultis. nam Peleus iſta de cauſa accepit enſem.
IN. Enſem? bellum profectò accepit miſer homo ille lucrum.
Hyperbolus certè an non ex lychnis, plusquàm talenta
Aliquot parauit, malitia ſua fretus, non machæra?
IV. Equidem Thetim propterea ſibi duxit, quòd caſtus eſſet.

Σχόλια. Ἡράκλεια λουτρά.] Ἴβυκός φησι τὸν Ἥφαιστον κατὰ δωρεὰν ἀναδοῦναι Ἡρακλεῖ λουτρὰ θερμῶν ὑδάτων. ἐξ οὗ τὰ θερμὰ τινές φασιν Ἡράκλεια γίνεσθαι. οἱ δέ φασιν ὅτι τῷ Ἡρακλεῖ μογήσαντι ἡ Ἀθηνᾶ θερμὰ λουτρὰ ἐποίησεν ὡς Πείσανδρος. τὰ δ' ἐν Θερμοπύλαις θερμὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ποίει θερμὰ λουτρὰ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης. F Ἃ τῶν νεανίσκων.] ὡς ταῦτα ἀγυμνάστων τῶν νεανίσκων λαλουμένων, τῶν εὐήθων δηλονότι. Ὁ γοῦν Πηλεύς.] ὅτε ἀφῆκεν αὐτὸν Ἄκαστος μεταξὺ θηρίων, οἱ θεοὶ δεδώκασιν αὐτῷ ξίφος πρὸς ἄμυναν τῶν θηρίων. τινὲς δὲ ἐπὶ τοῦ Πηλίου ἀγῶνι φασὶ τὸν Πηλέα λαβεῖν διὰ σωφροσύνην ἡφαιστότευκτον μάχαιραν. ἄλλως. ὁ Πηλεὺς ἐγένετο σωφρονέστατος. καὶ ποτε Ἱππολύτης τῆς γυναικὸς Ἀκάστου ἐρασθείσης αὐτοῦ, καὶ μὴ δυνηθείσης πεῖσαι, ἀλλὰ διαβολῇ χρησαμένης ὡς ἄρα ἐπεχείρησε βιάσασθαι αὐτήν, ὁ Ἄκαστος μαθών, καὶ λαβὼν G αὐτὸν εἰς ἐρημίαν καὶ τῶν ὅπλων γυμνώσας, ἀφῆκεν αὐτὸν καὶ ἀνεχώρησεν εἰπών. εἰ δίκαιος εἶ σωθήσῃ. ὡς δὲ ἔμελλεν ὑπὸ θηρίων διαφθείρεσθαι οἱ θεοὶ μάχαιραν αὐτῷ ἐχαρίσαντο ἡφαιστότευκτον διὰ Ἑρμοῦ. καὶ οὕτως ἔφυγε τὸν κίνδυνον. ἄλλως. Πηλεὺς Φῶκον τὸν ἀδελφὸν κατὰ παιδιὰν σὺν Τελαμῶνι δολοφονήσας φεύγει εἰς Φθίαν πρὸς Εὔρυτον τὸν Ἄκτορος, ὑφ' οὗ καὶ καθαίρεται. ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὴν θήραν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου ἐλθών, Εὐρύτῳ ἐντυγχάνει καὶ κτείνει τοῦτον ἄκων. πάλιν οὖν ὁ Πηλεὺς ἐκ Φθίας φυγὼν ἐς Ἰωλκὸν πρὸς Ἄκαστον ἀφικνεῖται, καὶ καθαίρεται ὑπ' αὐτοῦ. Ἀστυδάμεια δὲ ἡ Ἀκάστου γυνὴ ἐρασθεῖσα Πηλέως καὶ μὴ πείσασα αὐτὸν διὰ σωφροσύνην συνελθεῖν αὐτῇ, καταψεύδεται αὐτοῦ πρὸς Ἄκαστον ὡς ἀποπειραθέντος αὐτῆς. ὁ δὲ, κτεῖναι μὲν ὃν ἐκάθηρεν, οὐκ ἐβουλήθη, ἄγει δὲ αὐτὸν εἰς θήραν εἰς τὸ Πήλιον. ἀποκοιμηθέντα δὲ αὐτὸν Ἄκαστος καταλιπών, καὶ τὴν μάχαιραν ὑπὸ τὴν κόπρον τῶν βοῶν κρύψας ὑποστρέφεται. ὁ δὲ ἐξαναστὰς καὶ μὴ εὑρὼν τὴν μάχαιραν ἔμελλεν ἀπόλλυσθαι καταληφθεὶς ὑπὸ τῶν Κενταύρων. σώζεται δὲ ὑπὸ Χείρωνος. ὃς καὶ τὴν μάχαιραν ἐκζητήσας δίδωσιν αὐτῷ. Ὑπέρβολος.] οὗτος λυχνοποιὸς ὤν, πάνυ πανοῦργος ἦν. οὐ γὰρ χαλκῷ μόνον ἐχρῆτο πρὸς τὴν τῶν λύχνων κατασκευήν, ἀλλὰ καὶ μόλιβδον ἐνετίθει ἵνα πολὺ βάρος ἔχοντες πλείονος ἄξιοι ὦσι. καὶ οὕτως ἠπάτα τοὺς ὠνουμένους.

Α.Δ. Κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν ᾤχετ'· οὐ γὰρ ἦν ὑβριστής. A
Οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασι, τὴν νύκτα παννυχίζειν.
Γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει. σὺ δ' εἶ κρόνιππος.
Σκέψαι γὰρ ὦ μειράκιον ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
Ἅνεστιν, ἡδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι. B
Παίδων. γυναικῶν. κοττάβων. ὄψων. πότων. κιχλισμῶν.
Καί τοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς;
Εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.
Ἥμαρτες. ἠράσθης. ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ' ἐλήφθης; C
Ἀπόλωλας. ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλῶν
Χρῶ τῇ φύσει. σκίρτα. γέλα. νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.
Μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλούς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτόν,
Ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας. εἶτ' εἰς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν. D
Κἀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν.
Καί τοι σὺ θνητὸς ὤν, θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;
Δι. Τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ γε πειθόμενός σοι, τέφρᾳ τε τιλθῇ;
Ἕξει τίνα γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι; E
Α.Δ. Ἢν δ' εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;
Δι. Τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;

A IN. *At illa relicto Peleo diſceſſit: quòd proteruus*
Non eſſet, neque ſuauis per totam noctem in lecto. At uxor
Viri coitu gaudet: tu verò ætate deſipis. Nam
Videſis, mi adoleſcens, & perpende omnia, quæ in illa
Caſta inſunt vita: & quantis te voluptatibus eàdem B
Sis priuaturus: liberis, mulieribus, atque ludis,
Et cottabis, obſoniis, conuiuiis, cachinnis.
Quibus omnibus ſi orbèris: quid proſit tibi caſta vita.
Sed bene nũc tranſeo hinc ad naturæ neceſſitatẽ.
Peccaſti, amaſti, adulteraſti: ſi ſis deprehenſus,
Iam periiſti illicò. neque enim eloquentia vales, sed
C *Si mecum verſari optas, natura vtere, lude, ride,*
Nihil pro turpi ducito. Nam ſi fueris adulter
Comprehenſus, ea contra aduerſarium tuum loqueris:
Quibus demonſtres te nullam iniuriã cuiquam intuliſſe.
Sed & culpam in Iouem reiicies: quòd iſtẽ amore victus
D *Inierit fœminas: & quomodo tu, qui homuncio ſis,*
Plus poſſis, quàm Deus, qui ſumma cæli templa fulcit?
IV. *Quid autem, ſi tibi obſequendo vulſuram patiatur,*
Et raphano in anum immiſſo, pœnas exoluat: ciniſque
E *In loca vulſa inſpergatur: quas tum rationes habebit,*
Quibus probet, ſibi nõ eſſe ampliatũ podice? dic.
IN. *Quid tum, etſi lato ſit podice? quid nam mali ſit?*
IV. *At quid atrocius hoc vnquam poſſit perpeti?*

Σχόλια. Κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτόν.] φασὶν ὅτι τοὺς γινομένους παῖδας ἐκ τοῦ Πηλέως ἡ Θέτις λαμβάνουσα ἐθέλγε τὸ θνητὸν αὐτῶν σῶμα, βουλομένη αὐτοὺς F ἀθανάτους ποιεῖν. καὶ πολλοὺς ἔκαυσε. καὶ τὸν Ἀχιλλέα οὖν τεκοῦσα, ἐπέθηκεν εἰς τὸ πῦρ. καὶ γνοὺς ὁ Πηλεὺς ἐβόησεν. ἡ δὲ λυπηθεῖσα ἐχωρίσθη. ἄλλως. ἡ Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος ἐνέβαλλε τοὺς ἐκ Πηλέως γινομένους, γνῶναι βουλομένη εἰ θνητοί εἰσιν. ἑτέρους δὲ εἰς πῦρ ὡς Ἀπολλώνιός φησι. καὶ δὴ πολλῶν διαφθαρέντων, ἀγανακτῆσαι τὸν Πηλέα καὶ κωλῦσαι τὸν Ἀχιλλέα ἐμβληθῆναι εἰς λέβητα. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς φησὶν ὑπὸ Πηλέως λοιδορηθεῖσαν τὴν Θέτιν καταλιπεῖν αὐτόν. Στάφυλος δὲ ἐν τῷ περὶ Θεσσαλίας φησὶ Χείρωνα σοφὸν ὄντα καὶ ἀστρονομίας ἔμπειρον βουλόμενον τὸν Πηλέα ἔνδοξον G γενέσθαι, μεταπέμψαι τὴν Ἄκτορος θυγατέρα τοῦ Μυρμιδόνος, καὶ λόγους διασπεῖραι ὅτι μέλλει γαμεῖν τὴν Θέτιν Πηλεὺς Διὸς διδόντος αὐτῷ. οἱ δὲ θεοὶ μετ' ὄμβρου καὶ χειμῶνος ἥξουσιν. ταῦτα σημειώσας παρετήρει τὸν χρόνον ἐν ᾧ ὕδατα πολλὰ καὶ πνεύματα ἐξαίσια, καὶ δίδωσι Πηλεῖ Φιλομήλαν. καὶ οὕτως διεκράτησεν ἡ φήμη. Σιναμωρουμένη] ἀνδρεῖ συνουσιάζουσα πρὸς μῖξιν. σινάμωρος δὲ ὁ μεμωρουμένος. σῖνος δὲ τὸ αἰδοῖον. ὅθεν καὶ σιλλωός. σινάμωρον οὖν τὸ πορνικόν. Κρόνιππος δὲ ὁ μέγας λῆρος καλεῖται λαμβανομένου τοῦ ἵππου.

BISETVS. Σιναμωρουμένη] τῆσδε τῆς λέξεως ἡ ἐτυμολογία τοιάδε τις εἶναι δοκεῖ. σῖνος τὸ αἰδοῖον. μορεῖσθαι δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον, τὸ μερίζεσθαι, καὶ διελεῖν. ὅθεν σιναμορέω, οἱονεὶ τῷ σίνῳ μερίζω, καὶ διαιρῶ, τὸ τῆς γυναικὸς διαμερίζω, ὅπερ ἐν τῇ συνουσίᾳ ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ποιεῖσθαι φαίνεται. καὶ γυνὴ σιναμορουμένη λέγεσθαι δύναται ἡ μίξεως χάριν τὸν ἄνδρα φέρουσα, τουτέστιν αὐτῷ μιγνυμένη. ἐξ ὧν δῆλον τὴν λέξιν διὰ τοῦ ο μᾶλλον, ἢ διὰ τοῦ ω μεγάλου γραπτέον.

Σχόλια. Κοττάβων,] ἐν συμποσίῳ παίγνιον. ἦν δὲ τοιοῦτον. ἐτίθεσαν λεκάνην καὶ τὸ λείψανον τοῦ πόματος ἐνέβαλον. καὶ κτύπον μέγαν ἀπετέλουν καὶ ἐν τούτοις. Ἀδύνατος γὰρ] οὐ γὰρ δυνατὸς εἶ λόγους

εἰπεῖν

νικῆσαι αὐτοὺς ἐναντίον. Ην ῥαφανιδωθῇ.] οὕτω γὰρ τοὺς ἁλόντας μοιχοὺς ᾐκίζοντο. ῥαφανίδας λαμβάνοντες καθίεσαν εἰς τοὺς πρωκτοὺς τούτων. καὶ παρατίλλοντες αὐτοὺς, τέφραν θερμὴν ἐπίπασσον ἐπ᾽ αὐτοὺς ἱκανὰς ἐργαζόμενοι. Τίνα γνώμην.] ἀντὶ τοῦ ποίαν ἕξει γνώμην μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι. Ην δ᾽ εὐρύπρωκτος.] ἔκθεσις τῆς A διπλῆς ἀμοιβαίας. ἧς προτίθενται στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι τέσσαρες. τὰ δὲ λοιπὰ κῶλά εἰσιν ἰαμβικὰ ιε΄ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ μὲν τὸ ζ΄ καὶ ια΄ τρίμετρα καὶ τὸ ι΄ πενθημιμερές. τὸ ιε΄ καὶ ιζ΄ μονόμετρα. τὸ δὲ τελευταῖον ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα, ἡ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

Αδ. Τί δῆτ᾽ ἐρεῖς ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;
Δι. Σιγήσομαι. τί δ᾽ ἄλλο; Αδ. φέρε δή μοι B
φράσον
Συνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;
Δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. Αδ. πείθομαι.
Τί δαί; τραγῳδοῦσ᾽ ἐκ τίνων;
Δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. Αδ. εὖ λέγεις.
Καὶ δημηγοροῦσ᾽ ἐκ τίνων,
Δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. Αδ. ἆρα δῆ-
τ᾽ ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
Καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι πλείους σκόπει. C
Δι. Καὶ δὴ σκοπῶ. Αδ. τί δῆθ᾽ ὁρᾷς;
Δι. Πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεούς,
Τοὺς εὐρυπρώκτους.
Καὶ τουτονὶ γοῦν οἶδ᾽ ἐγὼ κἀκεινονί.
Καὶ τὸν κομήτην τουτονί.
Αδ. Τί δῆτ᾽ ἐρεῖς;
Δι. Ἡττήμεθ᾽ ὦ κινούμενοι, D
Πρὸς τῶν θεῶν δέξασθέ μου
Θοἰμάτιον, ὡς
Ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.

IN. *Quid verò dices, ſi ego te iam vicero?*
IV. *Tacebo: quid ergo?* IN. *age, dic mihi, quod te rogo.*
Vnde aduocati, aut ex quibus?
IV. *Ex hominibus ampli podicis,*
IN. *Conſentio. ſed unde Tragici?*
IV. *Ex hominibus ampli podicis.*
IN. *Rectè. Sed unde præſides*
Et ciuitatis ſunt duces?
IV. *Ex hominibus ampli podicis.*
IN. *Quàm ergò nihil dicas, viden?*
Et ſpectatorum utri ſint plures, diſpice.
IV. *Sanè diſpicio.* IN. *& quid vides?*
IV. *Quamplurimos, ita me Deus*
Amet, ampli podicis
Et hunc noui talem, atque illum, atque hunc è-
pitulum.
IN. *Quid nunc ais?*
IV. *Vincor manifeſtè: obſecro vos,*
Cinædi, pallium meum
Accipite, uti
Hinc perfugiam citò ad vos.

Σχόλιον. Ην τοῦτο.] λείπει ἡ εἰς. ἵνα ᾖ εἰς τοῦτο. δύο προθέσεων ἐλλείψεις. ἀντὶ τοῦ εἰς τοῦτο νικηθῇς ὑπ᾽ ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κακὸν εὐρύπρωκτον εἶναι. Τραγῳδοῦσιν.] εἰς Φρύνιχον φασὶν αὐτὸν ἀποτείνειν τὸν τραγικὸν χορευτήν. ἐπεὶ διεβάλλετο ἐπὶ μαλακίᾳ διὰ ποικιλίαν σχημάτων. Ω κινούμενοι.] τοῦτο ἄδηλον πότερον ὁ κρείττων λόγος φησὶν ὁμολογῶν ἡττῆσθαι, ἢ νεανίσκος ὁ τῶν λόγων κριτής, ὃ καὶ μᾶλλον φαίνεται ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ κρείττων λόγος αὐτὸν συναχθεὶς παραδοθέντι μανθάνειν τοῦ ἑτέρου. E

Bisetus. Ω κινούμενοι] κινούμενοι δὲ, τουτέστι κίναιδοι. κινεῖν γὰρ τὸ φθείρειν, καὶ τὸ βινεῖν.

Σχόλιον. Θοἰμάτιον.] ἵνα ἐξ ἑτοίμου καὶ εὐχερῶς χωρήσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ μὴ ἐμποδίζοιτο τῷ δρόμῳ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ τετάρτη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ. F

Σω. Τί δῆτα; πότερον τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν
Βούλει τὸν υἱὸν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν.
Στ. Δίδασκε, καὶ κόλαζε, καὶ μέμνησ᾽ ὅπως G

ACTVS III. SCENA IV.

SOCRATES, STREPSIADES, PHIDIPPIDES, CHORVS.

QVid igitur? vis' tu hunc filium compellere
Prehenſum, an vis, ut ego doceam illum dicere?
ST. *Doce, caſtiga, & ut exacuas atque inſtruas*

Σχόλιον. Τί δῆτα πότερον.] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ὀκτώ. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ. ἔχει δὲ τὸ δεύτερον κῶλον τὸν δεύτερον πόδα τρίβραχυν ἕνεκα τοῦ χορείου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

Εὖ μοι στομώσεις αὐτόν. ἐπὶ μὲν θάτερα,
Οἵαν δικιδίοις. τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον
Στόμωσον, οἵαν ἐς τὰ μείζω πράγματα.
Σω. Ἀμέλει. κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.
Φει. Ὠχρὸν μὲν οὖν οἶμαι, καὶ κακοδαίμονα.
Χο. Χωρεῖτε νῦν. οἶμαι δέ σοι
Σοὶ ταῦτα μεταμελήσειν.

A *Probè, memento: & alteram buccam quidem*
Ad lenicula obtinenda litigia: alteram
Exacue, vt maiora obtineat negocia.
SO. *Quieſce: reduces hunc impoſtorem probum.*
PH. *Imò pallidum opinor, ſophiſtámque miſerum.*
CH. *I nunc: credo affore illud*
B *Iam tempus, vbi pigebit.*

Σχόλια. Στομώσεις.] ὀξύνεις ἢ εὔστομον ποιήσεις. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μαχαιρῶν. Ἐπὶ θάτερα.] τὸ μὲν ἕτερον μέρος τῆς γνάθου. Οἵαν δικιδίοις.] τουτέστι δυνατὴν καὶ ἔμπειρον δικῶν. ὑποκοριστικῶς δὲ τὸ δικιδίοις.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ. στίχοι ιϛ.

ADDITAMENTVM.

Bisetus. Ὁ χορὸς τὴν τῶν θεατῶν εὔνοιαν προβάλλει, καὶ εὐφημίαν αἰτεῖ, ἀνθ' ὧν γονιμωτάτους ὑετοὺς C αὐτοῖς ὑπισχνεῖται.

ΧΟ. Τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
Ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ὑμῖν φράσαι.
Πρῶτα μὲν γὰρ ἢν νεοῦν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγρούς,
Ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
Εἶτα τὸν καρπὸν τεκούσας ἀμπέλους φυλάξομεν,
Ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν, μήτ' ἄγαν γ' ἐπομβρίαν.
Ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς, θνητὸς ὤν, οὔσας θεάς,
Προσεχέτω τὸν νοῦν πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακά,
Λαμβάνων, οὔτ' οἶνον, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου.
Ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλᾶαι βλαστάνωσ', αἵ τ' ἄμπελοι
Ἀποκεκόψονται, τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.
Ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν, καὶ τοῦ τέγους
Τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις συντρίψομεν.
Κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς ἢ τῶν ξυγγενῶν ἢ τῶν φίλων,
Ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν. ὥστ' ἴσως βουλήσεται
Κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον, ἢ κρῖναι κακῶς.

CHORVS. *Iudices quid lucri ſint reportaturi, ſi huic Choro*
Ex his, quæ ſunt iuſta, commodent, aggredimur dicere.
Primùm ſi renouare agros volueritis iuſto tempore.
Nos primis vobis pluemus, poſtea verò cæteris.
D *Inde frugiparas cuſtodiemus vites: vt neque*
Siccitas æſtus, neque humentes pluuiæ nimium premant.
Sin quis nos contempſerit, Deas nos, ipſe homuncio:
Is animaduertat, quid à nobis paſſurus ſit mali:
Nam neque vinũ accipiet, nec aliud quicquam è fundo ſuo.
E *Quando enim oleæ germinabunt, & vites ac pampini*
Amputabuntur, fundis huiuſmodi quaſſabimus.
Sin videbimus lateres fingentem, pluemus ilicet:
Et rotunda grandine tecti comminuemus tegulas.
F *Tum ſi nuptias vel ipſe, vel ex cognatis quiſpiam*
Vel amicus celebrabit, nocte pluemus tota, vt forſitan
Malit eſſe in Ægypto, quàm iudicare perperàm.

Σχόλια. Τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν.] κἀνταῦθα παράβασίς ἐστιν. ἔχει δὲ οὐ πάντα τὰ μέρη τῆς παραβάσεως, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐπίρρημα τῆς παραβάσεως. ἐν ᾧ ἔθος ἦν χρηστὰ συμβουλεύειν τῇ πόλει, ἢ σκώπτειν τοὺς πονηρούς. τίθενται γὰρ οὐ μόνον τέλειαι παραβάσεις, ἀλλὰ καὶ μέρη τινὰ G αὐτῶν. ἔστι δὲ τὸ παρὸν ἐπίρρημα ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ιϛ. ὧν τελευταῖος κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον ἢ κρῖναι κακῶς. αἰτιατικὴ δὲ ἀντὶ εὐθείας. ἀντὶ τοῦ οἱ κριταί. Ὅμηρος, μητέρα δ' εἴ τοι θυμὸς ἐποτρύνει γαμέεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἡ μήτηρ. Ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων.] συναγωνίζονται καὶ συλλαμβάνονταί τι κατὰ τὸ δίκαιον. ἵνα δὲ μὴ χάριτι δοκῇ νικᾶν καὶ τὴν ψῆφον φέρειν, ἀλλὰ ταῖς ἀληθείαις, προστίθησι τοῦτο. Τεκούσας.] χαριέντως εἶπε τεκούσας καὶ φυλάξαι ἐπὶ τῆς βλαστήσεως τῆς ἀμπέλου. λίαν γάρ ἐστιν εὐχερὲς τὸ αὐχμὸν πιέζειν ἀντὶ τοῦ ξηρασίαν καταπονεῖν ἀφανίζειν. Σφενδόναις.] ὅτι ἡ χάλαζα ὡς λίθος ἐστίν. ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν λίθων καὶ τῶν σφενδονῶν. θέλει δὲ τὴν χιόνα εἰπεῖν ὡς ἀκύρως δὲ τὸ παιόμεθα ἡνίκ' ἂν ἀνθούντων τῶν καρπῶν ἡ χιὼν γίνηται. Τὴν νύκτα] ὅτι ἀνάγκη ἐστὶ μετελθεῖν τὴν νύμφην. Ἐν Αἰγύπτῳ.]

στῳ.] ποιεῖ μὲν ὕειν δ' ἐκεῖ αὐτόθεν ὡς Ἡρόδοτος. ὅθεν οὐδὲ θαλάσσῃ τυχεῖν ἔνθα μὴ βλαβήσεται ἐκ τῶν Νεφελῶν, ὡς πορρωτάτω τῆς πατρίδος, ἢ ὡς ἐπὶ κεφαλὰς ἀναγκάζεται. ἐλέγετο γὰρ ληστεύειν ὁ Αἰγύπτιος. Αἰσχύλος. A δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι. καὶ Θεόκριτος ἐν Ἀδωνιαζούσαις. οὐδεὶς κακοεργὸς δαλεῖται τὸν ἰόντα παρέρπων Αἰγυπτιστί. καὶ αἰγυπτιάζειν τὸ ὕπουλα πράττειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ,

Τρίμετροι.

B

ACTVS IIII. SCENA prima.

Strepsiades;

Senarij.

Bisetus. Στρεψιάδης μεγίστην τῶν δανειστῶν, οἷς ὀφείλει, ἀνάγκην, συνεχεῖ ἀπαιτήσει, καὶ δεινοῖς ἀπειλαῖς πιεσθεὶς πρὸς τὸν Σωκράτην ἐπανέρχεται, καὶ τὸν υἱὸν ἤδη ἐμπειρότερον ἀσπάζεται, καὶ αὐτὸν τὸν διδάσκαλον, καὶ γοητείας πεῖράν τινα ἐπιδείξας διδάσκαλον θαυμάζει, τὴν τῆς ἀπάτης τέχνην ἐπαινεῖ τὸν υἱόν, καὶ αὐτὸν μακαρίζει, ὅτι τοῦτον τὸν χρόνον, ὃν ὁ παῖς ἔμαθε, πάντων τῶν πρότερον κακῶν ἀπαλλαχθήσεται. C

Στ. Πέμπτη. τετράς. τρίτη μετὰ ταύτην δευτέρα.
Εἶθ' ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
Δέδοικα καὶ πέφρικα καὶ βδελύττομαι.
Εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε καὶ νέα.
Πᾶς γάρ τις ὀμνύς, οἷς ὀφείλων τυγχάνω,
Θείς μοι πρυτανεῖ' ἀπολεῖν με φησὶ κἀξολεῖν.
Ἐμοῦ μέτριά τε καὶ δίκαι' αἰτουμένου.
Ὦ δαιμόνιε τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
Τὸ δ' ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες, οὔ φασί ποτε
Οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με,
Ὡς ἄδικός εἰμι. καὶ δικάσεσθαί φασί μοι.
Νῦν οὖν δικαζέσθων. ὀλίγον γάρ μοι μέλει.
Εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
Τάχα δ' εἴσομαι, κόψας τὸ φροντιστήριον.
Παῖ ἠμί, παῖ, παῖ.

En quinta, quarta, tertia, ſecunda: & quem ego
Ex omnibus diebus timeo maximè,
Planeq́ʒ horreo & abominor, mox imminet
Vetus & noua; menſium dies triceſima:
Nam omnes, quibus ego aliquid argenti debeo,
D Depoſita in iudicio pecunia, mihi
Minantur ac iurant, quòd funditus velint
Me perdere, & omnibus bonis euertere.
Ego quidem, quod iuſtum eſt & æquum poſtulo.
Ah mi vir, iſthoc argentum nunc temporis
Ne à me accipias: hoc differas: & terminum
Solutionis proroges: illud mihi
E Prorſus remittas. nunquam verò, illi inquiunt,
Hoc ſe modo quicquam à me accepturos: neque
Conſentiunt: ſed multis contumelijs
Me afficiunt, quòd ſim iniquus: inſuper mihi
Minantur, quòd velint me in ius hinc rapere. Age
Rapiant. quid ad me? nihil equidem curo: modò
F Artem benè dicendi meus iam didicerit
Phidippides. Sed mox ſciam: vbi hoc pulſauero
Ludi oſtium. heus puer, tibi dico, heus puer.

Σχόλια. Πέμπτη.] κορωνὶς εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. ἡ ἔκθεσις πρὸς τοὺς τετραμέτρους. ἔστι γὰρ τὰ ἑξῆς ἰαμβικὰ τρίμετρα κγ. ἐξέρχεται δὲ ὁ Στρεψιάδης ἀριθμῶν τὰς ἡμέρας. οὕτω δὲ ἠρίθμουν Ἀθηναῖοι. τὰς μὲν ἀπὸ νουμηνίας ὁμοίως ἡμῖν, λέγοντες πρώτη ἱσταμένου, δευτέρα ἱσταμένου, μέχρι τῶν δέκα. μεθ' ἣν πρώτην ἐπὶ δέκα. εἶτα δευτέραν ἐπὶ δέκα. καὶ ἑξῆς ἄχρι εἰκοστῆς. ἡ αὐτὴ δὲ καὶ εἰκάς. μεθ' ἣν ἐνδεκάτην φθίνοντος, ἢ δεκάτην. ἢ ἐνάτην, ἢ ὀγδόην ὡς ἔτυχεν ἔχων ὁ μήν. καὶ ἑξῆς ἀναλογίαν ἄχρι δευτέρας. οὕτω γὰρ Ἀθηναῖοι ἠρίθμουν οὐ G προστιθέντες. ἀλλ' ἀφαιροῦντες καὶ ἀναλύοντες μέχρι τριακάδος, Σόλωνος ἡγησαμένου πρὸς τὰ τῆς σελήνης φῶτα οὕτω μετρούμενα. μετὰ δὲ δευτέραν ἀκτέον ἕνην, τουτέστι τὴν τελευταίαν τοῦ μηνὸς ἡμέραν. ἄλλως. πέμπτη, τετράς. οὐ προσέθηκε τὸ φθίνοντος. οὕτω γάρ φασιν Ἀθηναῖοι μετροῦσιν. ἀπὸ πρώτης ἕως δευτέρας προστιθέασι τὸ ἱσταμένου. ἀπὸ τρεισκαιδεκάτης ἕως ἐννεακαιδεκάτης, τὸ ἐπὶ δέκα. εἶτα ἡ μεγάλη εἰκάς. ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης ἕως εἰκοστῆς ἐνάτης τὸ φθίνοντος. τὴν δὲ τριακοστὴν ἕνην τε καὶ νέαν. ἐπεὶ μετέχει τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου

τοῦτο. ταύτῃ καὶ Δημητριάδας προσηγόρευσαν. τὴν οὖν εἰκοστὴν δευτέραν, ἐκάλουν ἐνάτην φθίνοντος. τὴν εἰκοστὴν τρίτην, ὀγδόην. τὴν εἰκοστὴν τετάρτην, ζ. τὴν εἰκοστὴν πέμπτην ϛ. τὴν εἰκοστὴν ἕκτην ε. τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην δ. τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην γ. τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην β. εἶτα τὴν τριακοστὴν ἕνην τε καὶ νέαν. ἐν ᾗ τόκοι ἀπῃτοῦντο. ἐπεὶ ἐν αὐτῇ συντελεῖται ὁ μὴν καὶ ἀρχὴν ἔχει τοῦ ἑτέρου μηνὸς καὶ σελήνης. ὥστε ἡ μὲν εἰκοστὴ ἐνάτη παρ' αὐτοῖς πέμπτη ἀκούει. ἡ δὲ εἰκοστὴ ἑβδόμη, τετάρτη λέγεται. Ενη καὶ νέα] ἡ νουμηνία. οὕτω παρ' Ἀθηναίοις ἡ παρ' ἡμῖν τριακάς. διότι συμβαίνει ἐν αὐτῇ καταλήγειν τὴν σελήνην καὶ γεννᾶσθαι. τότε δὲ τοὺς μὴ ταχέως ἀποδιδόντας τοὺς τόκους ἢ τὰ δάνεια, ἀπῄτουν εἰς ὑπερόρους. διὸ λυπεῖσθαί φησιν ὡς ὁρῶν ἐνισταμένην ἕνην καὶ νέαν. ἡ δέ ἐστιν ἡ καλουμένη εἰκὰς φθίνοντος ἔνη καὶ νέα ἡ νουμηνία διὰ μὲν οὖν τὸ παρελθεῖν τὸν μῆνα ἔνη. διὰ δὲ τὴν ἀρχὴν, νέα. ἄλλως. ἡ καλουμένη νουμηνία διὰ τὸ τὸν μὲν παρελθόντος μηνὸς εἶναι τέλος. ἀρχὴν δὲ τοῦ ἐνισταμένου. τὰς δὲ τριάκοντα ἡμέρας τῆς σελήνης. εἰς τρεῖς δεκάδας Ἀθηναῖοι διαιροῦσι. καὶ τὴν μὲν πρώτην ὡς ἡμεῖς ἀπαριθμοῦνται. τὴν δὲ δευτέραν οὕτως. πρώτη ἐπὶ δέκα. δευτέρα ἐπὶ δέκα. ἄχρι τῆς θ. τὴν γὰρ εἰκάδα οὕτω καλοῦσι. τὴν δὲ εἰκάδα πρώτην, ὑστέραν δεκάδα. ἐπὶ τὴν μετ' αὐτὴν θ φθίνοντος. ἕως α φθίνοντος, ἥ τις ἐστὶν κθ. τὴν δὲ τριακάδα ἕνην τε καὶ νέαν φασί. Θεῖς μοι πρυτανεῖα] τὰς γὰρ δεκάδας τοῦ χρέους καταβάλλοντες τὰ πρυτανεῖα οὕτω εἰσῆγον τοὺς χρεωστοῦντας. πρυτανεῖα δὲ τὰ νῦν καλούμενα παρὰ Ῥωμαίοις σπόρτουλα. μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Ἰσοκράτης ἐν τῇ πρὸς Καλλίμαχον παραγραφῇ. ἔστι δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς τὰ πρυτανεῖα. ἦν δὲ ἀργύριόν τι, ὅπερ κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι ἀμφότεροι, καὶ ὁ φεύγων καὶ ὁ διώκων. ἄλλως. δίκας. ἐκ ταγάς. αὗται γὰρ εἰς τὸ πρυτανεῖον συνήγοντο. τὰ δὲ ἦν δημόσιόν τι θησαυροφυλάκιον. Ολίγον γάρ μοι μέλει.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀλίγον φροντίζω λοιπὸν τῶν δανειστῶν, διὰ τὸ μεμαθηκέναι δηλαδὴ τὸν υἱὸν τὸν ἥττω λόγον, ᾧ περιεγένετο τῶν δίκαια λεγόντων.

Biset. Τὸ φροντιστήριον] τὴν τοῦ φροντιστηρίου θύραν. Ημί] φημί, λέγω. νῦν προσφωνητικόν ἐστι μόνον. ἀλλαχοῦ δὲ σαφηνείας ἕνεκα παραλαμβάνεται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Σω. Στρεψιάδην ἀσπάζομαι.
Στρ. Κἄγωγέ σ', ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ.
Χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.
Καί μοι τὸν υἱὸν εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον
Ἐκεῖνον, εἴφ', ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες.
Σω. Μεμάθηκεν. Στρ. εὖ γ' ὦ παμβασίλει' Ἀπαιόλη.
Σω. Ὥστ' ἀποφύγοις ἂν ἥντιν' ἂν βούλῃ δίκην.
Στρ. Κεἰ μάρτυρες παρῆσαν ὅτ' ἐδανειζόμην;
Σω. Πολλῷ γε μᾶλλον κἂν παρῶσι χίλιοι.
Στρ. Βοάσομ' ἄρα ταὶ ὑπέρτονον
Βοάν. ἰὼ κλάετ' ὦ ὀβολοστάται,
Αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων,
Οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι.
Οἷος ἐμοὶ τρέφεται
Τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς.

ACTVS IV. SCENA II.

SOCRATES, STREPSIADES.

IVbeo Strepſiadem ſaluere. ST. & ego Socratem.
Age, hunc tu primum cape farinæ culeum:
Nam venerari me ſic magiſtrum condecet.
Sed, dic quæſo iam mihi de filio meo,
An ſermonem illum à te introductum didicerit.
SO. Didicit vtique. ST. Euge: ô fraudem, reginam omnium.
SO. Effugere nunc poteris, quamcunque dicam velis.
ST. Etiam cùm teſtes affuerint mihi, fœnori
Argentum accipienti? SO. imò ſi mille fuerint.
ST. Exclamabo ergo altiſſimè.
Iô, lô, væ vobis nummularii:
Pereatis & vos, & veſtra tabularia,
Et vſura vſurarum. Nam nullo amplius
Me vos affeceritis malo.
O mihi, quanta domo
Hac alitur ſoboles?

Σχόλια. Πρῶτον λαβέ.] θύλακον ἀλφίτων δίδωσιν αὐτῷ. καὶ γὰρ ἄνω εἶπε διαλφιτώσειν κύκλῳ τὴν καρδόπον. Επιθαυμάζειν.] θαυμαστοῦ τιμᾶν καὶ δωρεῖσθαι.

Bisetus. Εἴφ' ὅν.] ἀντὶ τοῦ ἐκεῖνον εἰπὲ, εἰς ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες τὸν υἱόν μου. ἢ, ὃν σὺ ἀρτίως εἰσήγαγες, καὶ ἐδίδαξας.

Σχόλια. Αρτίως.] διαφέρει τὸ ἄρτι τοῦ ἀρτίως παρὰ Ἀττικοῖς. ἄρτι μὲν γὰρ ἀντὶ τοῦ νῦν. ἀρτίως δὲ πρὸ ὀλίγου. Απαιόλη.] πέπλακεν ὄνομα δαίμονος σωματοποιήσας αὐτὴν παρὰ τὸ ἀπαιολᾶν καὶ κινεῖν καὶ στερεῖν. ἢ τινὰ τοιαύτην ὡς ἂν εἴποι τις ὦ ἀδικία. Ἀριστοφάνης δὲ ἐξενεγκεῖν φησι τὴν ἐσχάτην ἀπαιόλην. τὸ δὲ ὥστε πρὸς τὸ μεμάθηκε. τὸ γὰρ ὦ παμβασίλεια, διὰ μέσου. Βοάσομ' ἄρα.] διπλῆ ἡ εἴσθεσις εἰς μέλος ἀμοιβαῖον. τῶν ἑπτακαιδεκάκωλος. τὸ μὲν πρῶτον, ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως. τῶν ἄρα δύο βραχειῶν ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λογιζομένων. καὶ τροχαϊκοῦ πενθημιμεροῦς. τὸ δεύτερον ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκοῦ ἑφθημιμεροῦς, τὰ δὲ ἑξῆς δύο ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα, μεθ' ἃ δακτυλικὰ πενθημιμερῆ τρία. τὸ ὄγδοον ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χοριάμβου δίμετρον. τὸ ἔνατον ἐξ ἐπιτρίτων τρίτων δίμετρον

τρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δέκατον ἐκ διτροχαίου ἀντισπαστικοῦ εἴτε ἐπιτρίτου τετάρτου καὶ διϊάμβου. τὰ ἑξῆς δύο χοριαμβικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα. τὸ τρισκαιδέκατον, ἐκ χοριάμβου καὶ σπονδείου. τὸ ιδ, σπονδειακὸν ταυτοποδία. τὸ ιε, ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ ἰάμβου. τὸ ις, ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιζ, δακτυλικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιη, ὁμοιοκατάληκτα. τὰ ἑξῆς δῆλα, ζητητέον δὲ ὅμως πάντων ἀκριβέστερον. ἄλλως. παρὰ τὰ ἐκ Πηλέως Εὐριπίδου. ἐπιφέρει γὰρ ἐπὶ πύλαισιν ὅστις ἐν δόμοις. καὶ Φρύνιχος Σατύροις. Βοάσομαι γὰρ ἄρα τὸν ὑπέρτονον βοάν. χοριαμβικῇ περιπλοκῇ εἴρηται καὶ A διαλέκτῳ Δωρίδι. ὑπέρτονον δὲ μεγάλην ὑπέρεχον. φησὶ δὲ ὅτι ὁ παῖς ἐπανῆκε δεδιδαγμένος, μέγιστον ὑπὸ χαρᾶς ἐκβοήσομαι.

Bisetus. ὀβολοστάται] Ὀβολοστατεῖν, τὸ δανείζειν. Λυσίας, οὐδ' ἂν οἱ πολλοὶ ἐλάττονα τόκον λογίσαιντο σοι, ὅθεν οὗτοι ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους προσάγονται. ἔλεγον δὲ τοὺς ὀβολοστάτας, τοὺς δανειστὰς ὡς Ὑπερίδης καὶ ἡ κωμῳδία. Σ. Τἀρχαῖα] τὰ τῶν χρεῶν κεφάλαια. καὶ οὕτως ἐκεῖ γραπτέον. Ἀρχεῖα γὰρ διὰ τῆς ει διφθόγγου, τὰ χαρτοφυλάκια, ἔνθα τὰ δημόσια χάρται ἀπόκεινται. B

Ἀμφήκει γλώττῃ	*Perplexa lingua*
Λάμπων. πρόβολος ἐμός.	*Fulgens: columen meum,*
Σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς πημονή.	*Custos domûs, atrox inimicis,*
Λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν.	*Qui grauibus curis eripuit patrem.*
Ὃν κάλεσον τρέχων,	*Tu propere euoca*
Ἔνδοθεν ὡς ἐμέ.	*E domo ad os patris.*
Ὦ τέκνον, ὦ παῖ, παῖ.	C *O gnate mi: ô fili.*
Ἔξελθ' οἴκων.	*Exi tecto, an-*
Ἄϊε σοῦ πατρός.	*dique patrem tuum.*
Σω. Ὅδ' ἐκεῖνος ἀνήρ.	SO. *Et hic ille vir eſt.*
Στ. Ὦ φίλος, ὦ φίλος.	ST. *O Soboles mea.*
Σω. Ἄπιθι σὺ λαβών.	SO. *Abi, & accipe eum.*

Σχόλια. Ἀμφήκει γλώττῃ.] ὡς ἐπὶ εὐθείας τῆς ἀμφήκης. ἀκόλουθον δὲ τὸ εὖ μοι στομώσεις αὐτὸν, ἐπὶ μὲν θάτερα οἵαν δικιδίοις.

Bisetus. Πρόβολος ἐμός.] ἤγουν ἐμοῦ προβαλλόμενος, προστάτης, τεῖχος, ἀσφάλεια. Σωτὴρ δόμοις] ὡς αὐτὸς ὁ Στρεψιάδης φησί. καὶ γὰρ ὡς Εὐριπίδης λέγει ἐν Ἰφιγενείᾳ ἐν Ταύροις,

Στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες.

D ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον

Θθόρος γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες.

Σχόλια. Λυσανίας.] λύων τὰς τοῦ πατρὸς ἀνίας. ἐκτεταμένως δὲ προσενεκτέον τὴν πρώτην καὶ τὴν τρίτην συλλαβήν. πρὸς δὲ τὴν ὀνοματοποιΐαν τοῦ Σοφοκλέα μυκτηρίζει λέγοντα. Ζεῦ ἄνοτος ἄγοιτο Νικομάχου. καὶ Παυσανίαν. καὶ Ἀτρείδας.

E

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ τρίτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ACTVS IIII. SCENA tertia.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

Στ. Ἰὼ, ἰὼ τέκνον.	F *IO, iô, fili.*
Ἰοῦ, ἰοῦ.	*Iu, iu*
Ὡς ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροιὰν ἰδών.	*Vt lætor, cùm primum colorem hunc intuor*
Νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς	*Tuum. nam mihi videris ad negandum ita,*
Κἀντιλογικὸς, καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον	*Et contradicendum instructus: & in te palam*
Ἀτεχνῶς ἐπανθεῖ. τὸ, τί λέγεις σύ, καὶ δοκεῖν	*Illud populare verbum effulget: quid tu ais?*
Ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι, καὶ κακουργοῦντ' οἶδ' ὅτι.	*Quid eſt? vt alicui videare pati iniuriam,*
	G *Quam tu infers alteri: & damnum accipere aut malum.*
	Quod tu das alteri: planè hoc ſcio, quòd probè
Ἐπὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν Ἀττικὸν βλέπος.	*Poſsis: nam ipſo è vultu aſpectus micat Atticus.*

Σχόλια. Χροιάν.] ὡς ἐκ τοῦ ἀσκήτως ἀχριάσαντες. οἱ Ἀττικοὶ δὲ παροξύνουσι τὴν χροιάν. Ἰδεῖν εἶ.] λείπει ἡ εἰς, ἵν' ᾖ εἰς τὸ ἰδεῖν. ἐξαρνητικὸς δὲ, ἀρνούμενος δυνάμενος. Ἀτεχνῶς.] ἄγαν ἀκριβῶς. ἐπανθεῖ δὲ, πλεονάζει, ἀκμάζει. Τί λέγεις σύ.] περὶ τὴν συνήθειαν καὶ φησὶ χώρᾳ ἐχρήσατο. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τῷ τῶν

ἐναντίαν διὰ λέξεων λέγειν, τί λέγεις σύ. ὅτε γὰρ τοὺς ἐναντίους καταπλῆξαι βουλόμεθα, τῇ τοιαύτῃ φωνῇ χρώμεθα, οἷά τι αἰσχρὸν ποιοῦντες. πρὸς Ἀθηναίους ἀντὶ τοῦ ἐμβλέπειν ἔλεγον τί λέγεις σύ. Βλέπος.] ἀντὶ τοῦ πανοῦργον τὸ βλέμμα. τὸ δὲ χ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῆς λέξεως. τοὺς μὲν γὰρ Ἀττικοὺς ἐπὶ ἀναιδείᾳ διέβαλλον. τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐπὶ ἀναιδείᾳ καὶ τοὺς ἱκανοὺς περὶ λέγειν.

Νῦν οὖν ὅπως σώσῃς μ', ἐπεὶ κἀπώλεσας.

Φειδιππ. Φοβεῖ δὲ δὴ τί; Στ. τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.

Φειδιππ. Ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τις ἡμέρα;

Στρεψ. Εἰς ἥν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖά φασί μοι.

Φειδιππ. Ἀπολοῦσ' ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες, οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
Μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.

Στρεψ. Οὐκ ἂν γένοιτο; Φειδιππ. πῶς γάρ, εἰ μή περ γ' ἅμα
Αὐτὴ γένοιτο γραῦς τε καὶ νέα γυνή;

Στρεψ. Καὶ μὴν νενόμισταί γ'. Φειδιππ. οὐ γάρ, οἶμαι, τὸν νόμον
Ἴσασιν ὀρθῶς, ὅ, τι νοεῖ; Στρεψ. νοεῖ δὲ τί;

Φειδιππ. Ὁ Σόλων ὁ παλαιός, ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.

Στρεψ. Τουτὶ μὲν οὐδέπω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν.

Φειδιππ. Ἐκεῖνος οὖν τὴν κλῆσιν εἰς δύ' ἡμέρας
Ἔθηκεν, εἴς τε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
Ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.

Στρεψ. Ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηκεν; Φειδιππ. ἵν' ὦ μέλε
Παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ
Πρότερον, ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες. εἰ δὲ μή,

Nunc ergo vt me, quem perdideras, ſerues, vide.

PH. *Quid tu ergo times pater?* ST. *diem veterem & nouam*

PH. *Quid? quaſi verò vna dies vetus ſit & noua?*

ST. *Certè hac ſe depoſituros in foro, mihi*
Minantur fœneratores pecuniam.

PH. *Peribunt, ſi deponent: neque enim illud poteſt*
Fieri, vna dies vt ſit biduum. ST. *quid? non poteſt?*

PH. *Quomodo? Niſi fortè vna mulier ſimul fiet*
Anus & iuuenis. ST. *at lege ſic cautum eſt.* PH. *at hi,*
Quid lex velit, non rectè intelligunt. ST. *cedò,*
Quid ergo vult? PH. *Solôn ille antiquus, fuit*
Naturâ amans populi. ST. *hoc nihil ad veterem & nouam.*

PH. *Atqui is citationem poſuit in duos*
Dies: in veterem ſcilicet & nouam diem:
Vt depoſitiones primo fierent die:
Calendis nimirum menſis cuiuslibet.

ST. *Cur autem veterem appoſuit?* PH. *ideo, fatue homo,*
Vt poſtulati prius vno die in forum,
Cùm apparuiſſent, vltrò abirent: ſin minus,

Σχόλια. Ἕνη γάρ ἐστιν.] ἀντιλέγει τῷ ὁμολογουμένῳ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμέρα μία ἕνη καὶ νέα, ἀλλὰ δύο. ὅτι οὐ δύναται τὰς δύο ἡμέρας μίαν γενέσθαι. καὶ δεικνύουσιν ὅτι οὐ τῆς μιᾶς ἡμέρας ἐστὶ τὰ ὀνόματα. ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς λ ἕνη. τὸ δὲ τῆς νουμηνίας, ἡ νέα. ἄλλως. παίζει ἐν τῇ ἐρωτήσει. ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τις ἡμέρα. ὥσπερ καὶ εἰς τὸ ἀλεκτρύαινα καὶ ἀλεκτρυών. ἡ αὐτὴ γάρ ἐστιν ἕνη καὶ νέα. ἡ γὰρ τοῦ μηνὸς πρώτη ἀρχή τι ἐστι τῶν ἐπιλοίπων καὶ νέα. ἐκ ταύτης γὰρ τὰ τῆς σελήνης χωρεῖ πρὸς αὔξησιν. Πλούταρχος περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανείζεσθαι. τὴν δὲ τράπεζαν ἡ καλὴ Αὐλὶς ἢ Τένεδος ἀντικοσμήσει τοῖς κεραμέοις καθαρωτέροις οὖσι τῶν ἀργυρῶν. οὐκ ὄζει τόκου βαρὺ καὶ δυσχερὲς ὥσπερ ἰοῦ καθ' ἡμέραν ἐπιρρυπαίνοντος τὴν πολυτέλειαν. οὐδὲ ἀναμνήσει τῶν καλανδῶν καὶ τῆς νουμηνίας. ἣν ἱερωτάτην ἡμερῶν οὖσαν ἀποφράδα ποιοῦσιν οἱ δανεισταὶ καὶ στύγιον. Ἀπολοῦντ' ἄρ'.] ζημιωθήσονται ἅπερ ἀναλώσουσι. σοφίζεται δὲ ὅτι οὐ δύναται εἶναί τις ἡμέρα ἡ αὐτὴ ἕνη καὶ νέα. Γραῦς τε καὶ νέα.] διὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα τῆς γυναικὸς ἔθηκε, διὰ τὸ τὴν ἕνην ἀρχαίαν καὶ παλαιὰν καὶ ὥσπερ τέλος τοῦ ὄπισθεν μηνὸς ἡγεῖσθαι. νέαν δὲ τὴν τριακοστὴν πρώτην ἀφ' ἧς ὁ μὴν ἄρχεται. Ὁ Σόλων ὁ παλαιός.] ἀρχὴ αὕτη τῆς τοῦ νόμου διηγήσεως. διασύρονται δὲ τοὺς ῥήτορας, οἳ τὰ μὲν ὀνόματα τῶν νομοθετῶν ἴσασιν. οὐ μέντοι τοὺς νόμους. Τουτὶ μέν.] ὡς ἀνεχόμενος ὁ Στρεψιάδης ἀκοῦσαι πάντα τὰ λόγου, ἐκ περικοπῆς τοῦ τὸ φάναι τὸ οὐδὲν ἐστι τοῦτο πρὸς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. Τὴν κλῆσιν.] τὴν ἐπὶ τὰς δίκας εἰσαγωγήν. καλοῦνται γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια. Εἰς δύ' ἡμέρας.] ἐγχειρεῖ λέγειν ὅτι οὐκ ἔστι μία ἡμέρα ἕνη καὶ νέα, ἀλλ' ὅτι δύο. ἕνη μὲν ἡ λ. νέα δὲ ἡ νουμηνία. τὰς οὖν κλήσεις τῶν δικῶν τῇ λ φασὶ γενέσθαι ὅπως ὁ κληθεὶς εἰς τὴν δίκην, ἔχῃ τὴν τριακοστὴν ὅλην εἰς τὸ σκέψασθαι περὶ αὐτῆς καὶ μὴ ἀποτομίᾳ ζημιωθῆναι, ὥς τι καλεῖσθαι καὶ τὰ πρυτανεῖα θεῖναι ἐν τῷ δήμῳ. οὐ χεῖρον δὲ καὶ τὸ παρὰ Πλουτάρχῳ περὶ Σόλωνος παραθέσθαι. συνιδὼν γάρ φησι τοῦ μηνὸς τὴν ἀνωμαλίαν καὶ τὴν κίνησιν τῆς σελήνης οὔτε δυομένῳ τῷ ἡλίῳ πάντως οὔτε ἀνίσχοντι συμφερομένην, ἀλλὰ πολλάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ καταλαμβάνουσαν καὶ παρερχομένην τὸν ἥλιον. αὐτὴν μὲν ἔταξε ταύτην ἕνην καὶ νέαν καλεῖσθαι. τὸ μὲν πρὸ συνόδου μόριον αὐτῆς, τῷ παυομένῳ μηνί, τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη τῷ ἀρχομένῳ προσήκειν ἡγούμενος πρῶτος ὡς ἔοικεν ὀρθῶς ἀκούσας Ὁμήρου λέγοντος. τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο. τὴν δ' ἐφεξῆς ἡμέραν νουμηνίαν ἐκάλεσεν. τὰς ἀπ' εἰκάδος οὐ προστιθεὶς ἀλλ' ἀφαιρῶν καὶ ἀναλύων ὥσπερ τὰ φῶτα τῆς σελήνης ἑώρα μέχρι τριακάδος ἠρίθμησεν. Ἵν' αἱ θέσεις.] αἱ δίκαι καὶ αἱ μεταβολαὶ τῶν πρυτανείων. ὥσπερ μισθὸς ἦν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς δίκης. ἄλλως. θέσεις τὰ δικαστήρια.

κασθεῖα. διὰ τὸ τοὺς δικαζομένους δραχμὴν τῷ δημοσίῳ διδόναι. Ἵν' ὦ μέλε.] ἵνα φησὶ παρόντες οἱ ἐνεγόμενοι εἰ σύνοιδεν ἑαυτοῖς ἀδικοῦσι καὶ ὀφείλουσι, τοῦ δικάζεσθαι ἀπαλλάττοιντο, διαλυσάμενοι πρὸς τοὺς δανειστὰς, διὰ τῆς τῶν τόκων ἀποδόσεως. εἰ δὲ μὴ οἰκείᾳ ἀποδοῖεν γνώμῃ, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου λυποῖντο. ὡς σκέ-

A ψιν οὖν αὐτοῖς φησιν ἐδίδοτο ἡ τριακοστή. ἄλλως. ἵνα πρὸ μιᾶς ἡμέρας πράξαντες οἱ κατηγορούμενοι διαλυθῶσιν. εἰ δὲ μὴ, τῇ νουμηνίᾳ δικάζοιντο. εἰς σκέψιν οὖν αὐτοῖς ἡ τριακοστὴ συνεχωρεῖτο, ἵνα παρόντες τῇ κλήσει σύνοιδεν τὰς ἡμέρας ἐν αἷς μετὰ τῶν ἐχθρῶν δικάζοιντο,

Εὐθὺς ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.
Στρεψ. Πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ,
Ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἔνῃ τε καὶ νέᾳ;
Φειδ. Ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν,
Ἵν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο.
Διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.
Στ. Εὖγ' ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ' ἀβέλτεροι,
Ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν, ὄντες λίθοι,
Ἀριθμὸς, πρόβατ' ἄλλως, ἀμφορῆς νενησμένοι.
Ὥστ' εἰς ἐμαυτὸν, καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ,
Ἐπ' εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
Μάκαρ ὦ Στρεψίαδες,
Αὐτός τ' ἔφυς ὡς σοφός;
Χ' οἷον τὸν υἱὸν ἐκτρέφεις;
Φήσουσι δή μ' οἱ φίλοι,
Χ' οἱ δημόται ζηλοῦντες.
Ἡνίκ' ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
Ἀλλ' εἰσαγαγών σε βούλομαι
Πρῶτον ἑστιᾶσαι.

Ii ſtatim ab aurora diei poſteri,
B *Calendis ipſis vexarentur poſtmodum.*
ST. *Cur ergo magiſtratus non capiunt Sportulam*
Calendis, ſed die vetere & noua?
Cur vno prauertunt die? PH. *certè illi idem*
Faciunt quod prægustatores facere ſolent.
Nam vt ſportulas præripiant quàm celerrimè,
Iccirco nummos prægustant vno die.
C ST. *O vos miſeri, quid ſtolidi deſidetis hic?*
Nos noſtram rem facimus, qui rectè ſapimus: at
Vos eſtis candices, lapides, numerus, ouis.
Vos amphora vino expleta. Quare mihi
Ob res ſecundas accinendum carmen eſt,
Quo & filium & meas fortunas prædicem.
Bene habes Strepſiades:
D *Namque vt ſapiens vir es?*
Et qualem habes hunc filium?
Dicent amici mihi,
Et æmulantes ciues:
Quando tu perorauerís in foro.
Sed iam introductum te volo
Recreare menſa.

Σχόλια. Ὑπανιῷντο.] ἀντὶ τοῦ μετὰ βίας ἀπαιτοῖντο. ἔθος γὰρ ἦν καταβάλλειν τῇ νουμηνίᾳ. Ἔνῃ τε καὶ νέᾳ.] ἀποδεικτικὸς ὁ τόπος, ὅτι ἔνη καὶ νέα λέγεται ἡ τριακάς. ἀντιδιέσταλται γὰρ πρὸς νουμηνίαν. ἀρχαὶ δὲ οἱ ἄρχοντες. πρυτανεῖα δὲ τὰ διδόμενα ἀπὸ τῶν δικαζομένων τῷ δημοσίῳ ἀργύρια. Ὅπερ οἱ προτένθαι.] οὐκέτι γὰρ δίδοται αὐτοῖς ἡ σκέψις ἡ πρὸ μιᾶς. ἀλλ' εὐθὺς ἐπὶ τὸ καταβάλλειν ὁρμῶσιν. εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἀποσκεπτομένους τῇ ἐν δεσίμῳ τριακοστῇ, καταβάλλειν χθὲς δίκης τὸ χρέος, καὶ μηκέτι τούτους λαμβάνειν τὰ πρυτανεῖα. διὰ τοῦτο τοίνυν προέλαβον τὴν προθεσμίαν ἀπὸ τοῦ ἐπιθυμητικῶς ἔχειν ὑπὸ τοῦ κερδαίνειν ἑλκόμενοι. προτένθαι δὲ οἱ προλαμβάνοντες καὶ προεσθίοντες τὰ ὄψα πρὶν εἰς ἀγορὰν κομισθῆναι, καὶ μεταπιπράσκοντες πλείονος. οἱ νῦν μεταβόλοι καλούμενοι, ἢ λίχνοι, ἢ ἀκρατεῖς. Ὑφελοίατο] λάβοιεν. οὐκέτι γὰρ δίδοται αὐτοῖς ἡ σκέψις ἡ πρὸ μιᾶς, ἀλλ' εὐθὺς ἐπὶ τὸ καταλαβεῖν ὁρμῶσι. Προὐτένθευσαν.] προελιμβεύσαντο, προελιχνεύσαντο. προὐθέσμευσαν ἡμέραν μίαν. προέλαβον τὴν προθεσμίαν ὑπὸ τοῦ ἐπιθυμητικῶς ἔχειν τοῦ κέρδους.

BISETVS. Εὖγ' ὦ κακοδαίμονες.] ταῦτα περὶ τῶν δανειστῶν νοητέον, οὓς καὶ μὴ παρόντας ὁ Στρεψιάδης ἐγκαλλόμενος καὶ τῇ τοῦ υἱοῦ σοφιστικῇ τέχνῃ πεποιθὼς, κωμαστικῶς οὕτω προσφωνεῖ. εὖγε, καλῶς, ὄντως. λέγεται καὶ ἐπὶ εἰρωνείας πολλάκις. Σ. Τί κάθησθ' ἀβέλτεροι] αὐτοὶ εἰ ὁ Στρεψιάδης πρὸς αὐτοὺς τοὺς δανειστὰς, ἢ

E πρὸς τοὺς θεατὰς ἐπιστραφεὶς, ὡς παρὰ τῷ Σουίδᾳ γέγραπται, ταῦτα ἐπιφέρει.

Σχόλια. Ἀβέλτεροι.] ἀνόητοι. βέλτερος γὰρ ὁ φρόνιμος. ἢ ἀπαίδευτοι. πρὸς δὲ τοὺς δανειστὰς ποιεῖται τὸν λόγον. διὰ γὰρ τοῦ μωροῦ δοκιμάζεται ὁ φρόνιμος.

BISETVS. Ἡμέτερα κέρδεα τῶν σοφῶν] ταῦτα διὰ παρενθέσεως γραπτέον δοκεῖ. ἄδηλον δὲ, ὡς προείρηται, πρὸς τίνας λέγεται. εἰ μὲν γὰρ πρὸς τοὺς δανειστὰς, ὁ Στρεψιάδης αὐτὸν, καὶ τὸν Φειδιππίδην σοφοὺς εἶναι νομίζων, ὡς εἰκὸς ἐστι τοὺς τοῦ Σωκράτους μαθητὰς, τοὺς δα-

F νειστὰς ὡς ἀμαθεῖς, καὶ ἀπαιδεύτους, καὶ ῥᾳδίως διὰ τοῦτο παραλογίζεσθαι, καὶ ἀπατᾶσθαι δυναμένους εὐτελίζει, καὶ φλαυρίζει. εἰ δὲ πρὸς τοὺς θεατὰς, ὃ καὶ πιθανώτερον, διὰ τοῦ ῥήματος κάθησθε. τούτους ὡς ἀργοὺς, καὶ ἀργίας ἐραστὰς χαριέντως σκώπτει. ἡμέτερα δὲ κέρδεα τῶν σοφῶν, ἤγουν ἡμῶν, οἱ σοφοὶ τυγχάνομεν ὄντες. Ὄντες λίθοι] τουτέστιν ἠλίθιοι. ἀναίσθητοι. μεταφορικῶς. Ἀριθμός] παροιμιακῶς. ὅμοιον τούτῳ τὸ,

--ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης.

G Πρόβατα] στικτέον οὕτως. ὄντες λίθοι, ἀριθμὸς, πρόβατα. Ἄλλως ἀμφορῆς νενασμένοι] Σουίδας. κέραμοι ματαίως σεσωρευμένοι. ἄλλως. κατὰ τὸν Εὐστάθιον, τὰ μάτην, καὶ μὴ κατὰ γνώμην συμβάντα, ἄλλως ἀναβεβηκέναι λέγονται. ὑπακουομένου τοῦ, ἢ ὡς ἤλπιζέ τις. Νᾶσαι, τὸ σωρεῦσαι. Εὐστάθιος. νῆσαι, καὶ νήσασθαι, τὸ σωρεῦσαι, καὶ φορτίσαι. ἀπὸ τοῦ νηέω, ῶ. θέματος, ὃ καὶ νῶ, νήσω κοινότερον λέγεται. καὶ νήθω, παρὰ τὸ νῶ, τὸ σωρεύω, ὁ-

θην τὸ νένασμαι καὶ νένασμαι κατὰ τροπὴν τοῦ ν εἰς σ. ἀλλὰ βέλτιον ἴσως εἰ τὸ νενασμένοι λαμβάνοιτο ἀντὶ τοῦ πεπληρωμένοι, ὥσπερ ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις αἱ τράπεζαι ἐπινενασμέναι ἁπάντων ἀγαθῶν λέγονται, τουτέστι πεπληρωμέναι. ἐν σελίδι 504. καὶ ταῦτα, ἀμφορῆς ἄλλως νενασμένοι, παροιμιακῶς δύναται λέγεσθαι περὶ ἀνθρώπων, οὓς ἀχρήστους νομίζομεν, καὶ παρ' οὐδὲν ἡγούμεθα.

Σχόλια. Μάκαρ Στρεψίαδες.] Στρεψιάδη μὲν ἡ κλητική. ἀλλ' ἵνα παίξῃ εἰς τὸ ὄνομα διέστρεψε τὴν κλητικὴν καὶ ὡς ἀρχαϊκὸς ἐποίησεν. ἔκθεσις δὲ τῆς διπλῆς περιόδου, εἰς μέλος μονοστροφικὸν τῶν ὑποκειμένων ὀκτάκωλος. ὧν τὸ πρῶτον, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον καταληκτικόν. οἱ δὲ βούλονται ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ δεύτερον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἑφθημιμερὲς ἀντὶ ἰωνικοῦ ἔχον ἐπίτριτον. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τέταρτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τινὲς δὲ ταῦτα τὰ τρία ἀπὸ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς κατακλείουσι. τὸ πέμπτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ϛ ἰωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ διτροχαίου καὶ ἐπιτρίτου καὶ κρητικοῦ. οἱ δὲ βούλονται τροχαϊκὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἴαμβον κατὰ τὴν τετάρτην χώραν, ὡς ἐπὶ τῆς παραβάσεως ἐδηλώθη. ἢ τὸ μὲν πέμπτον ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δὲ ἕκτον ἐξ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς, καὶ δοχμίου συζυγίας συνῆψε τῇ λέξει καὶ ἑτέραν διαίρεσιν τὴν εἰς ἰαμβικὸν τρίμετρον ὥσπερ καταληκτικὸν καὶ δόχμιον. τὸ ἕβδομον ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ καὶ διτροχαίου. ἢ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ η ἰωνικὸν ἡμιόλιον ἐκ διτροχαίου καὶ σπονδείου ἢ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πολυσχημάτιστα κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΠΑΣΙΑΣ Ο ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

Τρίμετροι.

Εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι;
Οὐδέποτέ γ'. ἀλλὰ κρεῖττον ἦν εὐθὺς τότε
Ἀπερυθριάσαι γε μᾶλλον, ἢ σχεῖν πράγματα.
Ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' οὕνεκα νυνὶ χρημάτων
Ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι
Ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
Ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ
Ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην. Στρ. τίς οὑτοσί;
Πασ. Ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. Στρεψ. μαρτύρομαι,
Ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας, τοῦ χρήματος;
Πασ. Τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες, ὠνούμενος

ACTVS IV. SCENA

quarta.

Pasias Daniſta, Strepſiades, Teſtis.

Senarij.

ITáne tandem fas ſit hominem ſua perdere?
Minimè omnium: ſed depoſuiſſe iam ſtatim
Satius erat multò, quàm tot moleſtiis
Affici. Equidem mea cauſa pecuniæ,
Nunc detraho, vt in ius debitorem mihi voces,
Vtq́ ex amico inimicum ego iam mihi comparem:
Nunquam tamen patriæ mea fuero probro.
Quoad vixero, ſed vocabo Strepſiadem. ST. quis hic?
PA. Heus tu, vetus & noua appetiit iam dies.
ST. Ego teſtor vos, quòd dixerit duas dies.
Sed cuiuſnam pecuniæ cauſa? cedò.
PA. Propter duodecim minas, quas fœnore

Σχόλια. Εἶτ' ἄνδρα] κορωνὶς ὁμοία τῇ ἐκθέσει. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μα΄. ὧν τελευταῖος ἐστὶν κάλλιστος εὐηθικῶς τὴν καρδίαν σου. ἐπὶ τῷ Ἠλιε κορωνίς. ἔρχεται δὲ δανειστὴς τοῦ Στρεψιάδου Πασίας ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ μάρτυρα, πρὸς ὃν διαλέγεται. προϊέναι δὲ ἀντὶ τοῦ προδιδόναι καὶ κιχρᾶν. ἐγκαλεῖ δὲ ἐπὶ τῷ μὴ κεκομίσθαι ὅπερ ἐδάνεισε τὸ χρήματα. φησὶν οὖν οὐ χρὴ ῥᾳδίως ἄλλοις προϊέναι τὰ ἑαυτοῦ χρήματα. ἐμφατικῇ δὲ λέξει ἐχρήσατο, εἰπὼν μὴ διδόναι. ὁ γὰρ δῶρον λαβὼν τάχα τὴν χάριν οἶδε τῷ δεδωκότι. ἀλλ' οὔτε δανεῖσαι. ὁ γὰρ δανείζων, ἐπὶ μείζονι ὠφελείᾳ δίδωσί τινι. ἀλλὰ προϊέναι ἐμφατικῶς, ἀντὶ τοῦ ῥιπτεῖν καὶ ἀποβάλλεσθαι καὶ σκορπίζειν. Ἀπερυθριάσαι γε μᾶλλον.] ἀντὶ τοῦ ἀρνησάμενον μὴ χρῆσαι. ἢ χρήσαντα πράγματα ἔχειν. ἀναισχυντῆσαι εἰπόντα μὴ ἔχειν.

BISETVS. Κλητεύσοντα] τουτέστι μαρτυρήσοντα, ὅτι καλῶ αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον. Σ.

Σχόλια. Ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.] εἰς δίκας ἥκειν δηλονότι, ὑπερβατὸν δέ, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην, εἰς ἕνην τε καὶ νέαν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ καλοῦμαι. Τοῦ χρήματος.] λείπει χάριν ἢ περί. Ἀττικῶς ἕνεκα. τοῦ χρήματος δὲ τοῦ πράγματος ἐρωτηματικῶς. εἶτα ἀποκρίνεται ὁ δανειστὴς τῶν δώδεκα μνῶν καὶ τὰ ἑξῆς.

Τὸν

Τὸν ψαρὸν ἵππον. Στρεψ. ἵππον; οὐκ ἀκούετε;
Ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν;
Πα. Καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεοὺς
Τὸ χρέος. Στρεψ. μὰ Δί', οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο
Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον.
Πασ. Νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;
Στρ. Τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;
Πα. Καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεούς,
Ἵν' ἂν κελεύσω 'γώ σε; Στρεψ. τοὺς ποίους θεούς;
Πασ. Τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ. Στρεψ. νὴ Δία,
Κἂν προσκαταθείην γ', ὥστ' ὀμόσαι, τριώβολον.
Πασ. Ἀπόλοιο τοίνυν, ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.
Στρεψ. Ἁλσὶ διασμηχθεὶς, ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.
Πασ. Οἴμ', ὡς καταγελᾷς. Στρεψ. ἓξ χοᾶς χωρήσεται.
Πασ. Οὔτοι μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν, καὶ τοὺς θεούς,
Ἐμοῦ καταπροΐξει. Στρεψ. θαυμασίως ἥσθην θεοῖς,
Καὶ Ζεὺς γέλοιος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.
Πασ. Ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.
Ἀλλ' εἴτ' ἀποδώσεις μοι τὰ χρήματ' εἴτε μή,

A *Capiebas, cùm gnato maronem emeres equum.*
ST. *Equum? auditis? an non vos omnes propalam*
Nouiſtis, quòd equeſtrem ego rem prorſus oderim?
PA. *Et per Iouem te redditurum debitum*
Omnes iurabas tum Deos. ST. *ita per Iouem*
B *Sed inexpugnabilem illum dicendi modum*
Tunc meus adhuc ignorabat Phidippides.
PA. *Num tu ideo debitum negare cogitas?*
ST. *Nam, quem alium fructum diſciplinæ huius auferam?*
PA. *Etiámne hæc audebis negare per Deos,*
Si te iuſſero? ST. *per quos Deos? cedò.* PA. *per Iouem,*
C *Per Mercurium, per Neptunum.* ST. *ſic, per Iouem.*
Et ni iurem, deponam etiam triobolum.
PA. *Male pereas ob ſummam hanc impudentiam*
ST. *Sale ſi quis perfricet iſthunc, ſaluum fecerit.*
PA. *Vah, numquid irrides?* ST. *ſex capiet congios.*
D PA. *Ita me magnus amet Iuppiter, & Dij cæteri:*
Haud impunè feres, quòd mihi ſic illuſeris.
ST. *Ego verò mirificè delector Dijs tuis,*
Et iuratus Iuppiter his, qui rectè ſciunt,
Deridiculo atque oblectamento eſt. PA. *ne tu homo,*
E *Pro his dictis omnibus pœnam aliquando dabis.*
Sed age, vtrum redditurus ſis pecuniam.

Σχόλια. Τὸν ψαρόν.] τὸν ταχὺν, ἀπὸ τοῦ ψαίρειν. ὅθεν καὶ ὁ ψαρός. ἢ τὸ χρῶμα τοιοῦτον. Τὸν ἀκατάβλητον.] τὸν ἀήττητον, τὸν μηδέποτε καταβαλλόμενον. πρὸ δὲ τοῦ μὰ τὸν Δία, τὸ οὐ λειπτέον ἔξωθεν οὕτως. καὶ ὤμνυον, οὐ γὰρ ἠπίστατο μὰ τὸν Δία ὁ Φειδιππίδης καὶ τὰ ἑξῆς. Προσκαταθείην ἀντὶ τοῦ ζημιωθείην ἂν τρεῖς ὀβολοὺς ἵνα ἐπιτρέψῃς μοι ὀμόσαι τοὺς θεούς. οὕτω καταφρονῶ τοῦ ὅρκου. ἐπεὶ γὰρ ὥς φασιν οὐκ εἰσί. τὸ δὲ ἑξῆς καὶ προσκαταθείην ἂν τριώβολον ὥστε ὀμόσαι νὴ Δία. Διασμηχθείς.] οἱ σμηχόμενοι ἁλσὶ βελτίονες γίνονται ἅμα. καὶ ὅτι τοὺς παραφρονοῦντας ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ διέβρεχον. καὶ ἀφρονοῦντα. ὡς παχύδερμον δὲ αὐτὸν χλευάζει. τὰ γὰρ παχέα ἀπό τινος τῶν δερμάτων ἁλσὶ μαλαττόμενα εὐρύτερα γίνονται, ὡς πλεῖον χωρεῖν μέτρον. ὄναιτο δὲ διὰ τὸ βάρος τοῦ δέρματος οἱ ἀποκαθαρθεὶς τὴν παχύτητα [illegible] ἀπὸ τῶν [illegible]. ταῦτα δὲ λέγει ὡσπερεὶ ἀγγεῖον χαλκοῦν βαστάζων ὡς ἐπ' ἀγγείου ἢ ἀσκοῦ. τινὲς δὲ ὡς ἐπὶ οἴνου. οἱ γὰρ ἀρχόμενοι ἅλας οὐ τρίβονται. ἄλλως τὴν μεταφορὰν εἴληφεν ἀπὸ τῶν κεραμέων καὶ τοῦ οἴνου. οἷς ἅλας βάλλονται ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐξίστασθαι, νῦν δὲ ὀξίζειν εὐχερῶς. ἢ ἐπεὶ τοὺς ἀπὸ μέθης καὶ παραφρονοῦντας ἀποβρέχειν εἰώθαμεν ἐλαίῳ ἁλσὶ μεμιγμένῳ. ὡς οὖν τοῦ δανειστοῦ μὴ καθεστηκότως ἀλλὰ καὶ παραφρονοῦντος ὡς ἐπὶ ὁμολογουμένοις ἔξαρνος ἐστιν, οὕτω τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο. φησὶν οὖν ὡς τάχα τυχόντα ἀπὸ ὠφεληθείη διαβρεχθεὶς ἁλσίν. Ἓξ χοᾶς.] πάλιν χλευάζει ὡς ἐπὶ ἀμφορέως ἢ οἴνου. ἢ πρὸς τὸ ἀνωτέρω. ἂν σμηχθῇ τέλειον χωρήσει ὥσπερ λήκυθος ἢ ἀσκὸς ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. πλεῖον γὰρ χωρεῖ τῶν ἐμπεπηρακότων ἀποβεβυσμένων. χοεὺς δέ ἐστιν εἶδος μέτρου, ᾧ μετροῦσι τὸν οἶνον. ὃ καὶ κλίνεται χοέως ὡς Πηλέως ὡς καὶ ἐν Ἱππεῦσί φησιν. ἀλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἴνου χοᾶ. ἐνταῦθα δὲ τὸ χοᾶς εἰρημένον παρεσπᾶται ἐκ τοῦ χοεύς ἐστι κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν. χοῦς γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν, ὡς ἱππῆς. εἰ δὲ βαρύνεται, ἐξ ἑτέρας ἐστὶν εὐθείας ἥτις ἐστὶν ἡ χοῦς θηλυκῶς καὶ κλίνεται τῆς χοός. Καταπροΐξει.] καταφρονήσεις. παρὰ τὴν προῖκα δωρεὰν ἤγουν χαρισῇ μοι. Ἥσθην.] παρεπιγραφή. γελῶν γὰρ τοῦτό φησιν. ἐκκαγχάζει γὰρ τῆς παρασήμου ὀμόσας ἀκούσας καὶ τοῦ Διός, γέλωτα τὸν ἐκείνου τιθέμενος ὅρκον. ταῦτα δέ φασιν ἐπεὶ δεδίδακται μήτε τὸν Δία μήτε τοὺς ἄλλους εἶναι θεούς, ἀλλ' ἢ τὰς Νεφέλας καὶ τὸν Δῖνον ὡς ἔφησεν ὁ Σωκράτης. Τοῖς εἰδόσιν.] ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ τῷ εἰδότι. ἢ τοῖς ἐπισταμένοις καὶ εἰδόσιν ὅτι ὁ Ζεὺς οὐδείς ἐστι. διὸ καὶ γέλωτος ποιητικὸς ὁ Ζεὺς ὁ [illegible]σι.

Ἀπόπεμψον ἀποκρινάμενος. Στρ. ἔχε νῦν ἥσυχος.
Ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί σοι σαφῶς.
Πα. Τί σοι δοκεῖ δράσειν; Μαρ. ἀποδώσειν σοι δοκεῖ.
Στρεψ. Ποῦ 'σθ' οὗτος ἁπαιτῶν με τἀργύριον; λέγε,
Τουτὶ τί ἐστι; Πασ. τοῦθ' ὅ τι ἐστί; κάρδοπος.
Στρεψ. Ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον τοιοῦτος ὤν;
Οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ὀβολὸν οὐδενί,
Ὅστις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.
Πασ. Οὐκ ἆρ' ἀποδώσεις; Στρ. οὐχ ὅσον γέ μ' εἰδέναι.
Οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον ἀπολιταργιεῖς
Ἀπὸ τῆς θύρας; Πασ. ἄπειμι· καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι
Θήσω πρυτανεῖ', ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.
Στρεψ. Προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα.
Καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν,
Ὁτιὴ 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον.

An non, responde, ac dimitte me. ST. *habe animum bonum.*
Iam enim statim respondebo dilucidè.
PA. *Quid facturus videtur tibi?* TE *pecuniam*
Videtur esse redditurus debitam.
ST. *Vbi ille 'st, qui argentum à me postulat: cedò,*
Quid hoc est? PA. *id quod 'st, cardopus, aut alveus.*
ST. *Túne argentum à me deinceps postules*
Qui tam rudis es? at ego obolum non redduim
Illi, qui Cardopum dicit pro Cardopa.
PA. *Quid? an non reddes?* ST. *non, quod ego quidem sciam,*
Sed non tu desistis, atque isthinc te amoves
A foribus? PA. *abeo: verùm tu hoc scias interim,*
Quòd deponam nummos, aut non vivam ego, hodie.
ST. *At hoc argentum perdes cum duodecim*
Minis: quanquam ego nolim te hoc multari malo,
Quòd Cardopam stultè appellâris Cardopum.

Σχόλια. Ἀποδώσειν σοι] τινὲς τοῦτο τοῦ κλητῆρος εἶναι λέγουσιν. ἢ εἰσελθόντος τοῦ Στρεψιάδου ὁ δανειστὴς φασὶ πρὸς τὸν μάρτυρα. Τουτὶ τί ἐστι.] εἰσελθὼν ὁ Στρεψιάδης προῆλθε πάλιν τῆς οἰκίας, σφραγίδιον ἢ μαγίδιον ἐξαγαγών. ἀνερωτᾷ οὖν αὐτὸν καὶ πυνθάνεται ὅτι ποτὲ αὐτὸ προσαγορεύοι. ὁ δὲ συνήθως φησὶν ἀρσενικῶς, κάρδοπος. ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τοῦ Σωκράτους καρδόπην αὐτὸ δεδίδακται λέγειν, ἵνα ὡς ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον ἀπὸ τούτου ἀποδείξῃ τοῦ δανειστοῦ, οὕτω φησίν. Οὐχ ὅσον γέ μ' εἰδέναι.] ἀντὶ τοῦ ὡς νομίζω ἐν ὅσῳ ἐν ἐμαυτοῦ εἰμι, καὶ οἶδά τι. Ἀπολιταργιεῖς] λιταργισμὸς ἐκάλουν τὰ σκιρτήματα, ἀποδραμῇ, ἀποσκιρτήσεις. καταλείψῃ ἀπὸ τῆς θύρας. ἤτοι ἐστὶν ἡ λιτή. ἢ ἀπὸ τοῦ ἀργοῦ, ὃ δηλοῖ τὸ ταχὺ, καὶ τὸ λιτεῖν. ὡς ταχέως οὖν φησιν ἀποδραμῇ. Θήσω πρυτανεῖα] λείπει χρήματα. ἐν γὰρ τοῖς πρυτανείοις ἐτίθεσαν τὰς τῶν ἀδίκων χάρας εὐηθικαὶ δὲ ἀπαιδεύτως. Προσαποβαλεῖς.] ἀντὶ τοῦ ζημιωθήσῃ καὶ τὰ πρυτανεῖα πρὸς τὰς δώδεκα μνᾶς ὃ ἐστὶ τὸ ἱ τοῦ ἐπιμίσθιος τῆς δίκης. ὅπερ καλεῖται συνωνύμως παρακαταβολή.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΑΜΥΝΙΑΣ Ο ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

Τρίμετροι.

ACTVS IV. SCENA quinta.

AMYNIAS DANISTA, STREPSIADES, TESTIS.

Senarij.

Βισέτ. Προσέρχεται Ἀμυνίας ἕτερος δανειστὴς μετὰ μάρτυρος, ἀλλὰ καὶ τοῦτον Στρεψιάδης καταγελᾷ, φενακίζει, καὶ πόρρω τῆς οἰκίας μεθ' ὕβρεως, καὶ ἐπαρισμοῦ ἀποστέλλει.

ΑΜ. Ἰὼ μοί μοι.
Σῤ. ἔα,
Τίς οὑτοσί ποτ' ἔσθ' ὁ θρηνῶν; ἦ τί που
Τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο.

AM. HEu me miserum, hei mihi. ST. *hem*
Quis hic est, qui sic eiulat? fortasse quis
Genius poetæ vocem edidit.

Σχόλια. Ἰώ μοί μοι.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μγ. ὧν προτίθεται κῶλα δύο. τὸ πρῶτον ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. ὁ δὲ τελευταῖος τούτων. αὐτοῖς τροχαῖος ἐστὶ καὶ ξυνωνεῖσιν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τῶν Καρκίνου.] παρ᾽ ὑπόνοιαν εἶπεν ἀντὶ τοῦ παίδων. ἐπεὶ τραγικῶς ἀνεφώνησε τὸ ἰώ μοί μοι. Καρκίνου δὲ παῖδες, Ξενοκλῆς, Ξενότιμος καὶ Δημότιμος καὶ οἱ μὲν χορευταί. Ξενοκλῆς δὲ τραγῳδίας ποιητής. ὡς βέβαιον δὲ ἔχων τὸ νικᾶν, κατεφρονεῖτο αὐτοῦ. ἄλλως, φασὶν ὡς ὁ Καρκίνος οὗτος ποιητὴς ὢν τραγικὸς, εἰσῆγάγε τινὰς τῶν θεῶν ἔν τινι δράματι ὀδυρομένους.

Αμ. Τί

Αμ. Τί δαὶ ὅστις εἰμὶ, τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι;
Ανὴρ κακοδαίμων. Στρ. κατὰ σεαυτὸν νῦν ἕπου.
Αμ. Ω σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχη θραυσάντυγες
Ιππων ἐμῶν, ὦ Παλλὰς, ὥς μ' ἀπώλεσας.
Στρεψ. Τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν;
Αμ. Μὴ σκῶπτέ μ' ὦ τᾶν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
Τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον, ἅ 'λαβεν,
Αλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.
Στρεψ. Τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ'. Αμ. ἃ 'δανείσατο.
Στρ. Κακῶς ἄρ' ὄντως εἶχες, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Αμ. Ιπποις γ' ἐλαύνων ἐξέπεσον, νὴ τοὺς θεούς.
Στρεψ. Τί δῆτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;
Αμ. Ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;
Στρ. Οὐκ ἔσθ', ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις. Αμ. τί δαί;
Στρ. Τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.
Αμ. Σὺ δὲ νὴ τὸν Ἑρμῆν προσκεκλήσεσθαί γέ μοι,
Εἰ μὴ ἀποδώσεις τἀργύριον. Στρ. κάτειπέ νυν,
Πότερα νομίζεις καινὸν αἰεὶ τὸν Δία
Υειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν Ἥλιον
Ελκειν κάτωθεν ταυτὸ τοῦθ' ὕδωρ πάλιν;
Αμ. Οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδέ μοι μέλει.
Στρ. Πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,
Εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;
Αμ. Αλλ' εἰ σπανίζεις τἀργυρίου, μοι τὸν τόκον
Απόδος γε. Στρ. τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;
Αμ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢ κατὰ μῆνα, καὶ καθ' ἡμέραν,
Πλέον πλέον τἀργύριον αἰεὶ γίγνεται,
Υπορρέοντος τοῦ χρόνου; Στρ. καλῶς λέγεις.

A AM. *Quid? vultis ſcire, ego qui ſiem? Ego ſum homo miſer.*
ST. *In te hoc dictum puta.* AM. *ô genium duriſſimum,*
O Sortes, quæ mihi rotas & equos perdidiſtis.
O Pallas, quàm tu comminuiſti me malè.
ST. *Quid verò Tlepolemus unquam tibi intulit*
Mali? AM. *Ne tu illudas mihi, mi vir: ſed tuum*
Iubeto potiùs filium, ut pecuniam
B *Reddat mihi, quam accepit: præſertim cùm ego*
Iam ante malis conflicter tot infortunijs.
ST. *Quænam illa pecunia?* AM. *quam ille accepit mutuo.*
ST. *Male igitur tecum agitur, ut videre quidem mihi.*
AM. *Ita per Deos: nam equos cùm agitarem, decidi.*
C ST. *Nugæ: ut qui potius decidiſti ab aſino.*
AM. *Nugor ego; cùm recipere volo pecuniam?*
ST. *Profectò tu ſanus non es.* AM. *quid ita? cedo:*
Nam tu mihi vidère emoto eſſe cerebro.
AM. *At tu, niſi argentum mihi reddis debitum,*
In ius vocaberis per Mercurium, illico.
ST. *Age dic mihi, cenſen' tu Iouem ſubinde aquam*
D *Recentem per pluuiam demittere: an iubar*
Solis ſurſum ex imo loco attrahere hanc aquam?
AM. *Neſcio ſanè, neque hoc ſcire admodum expeto.*
ST. *Quomodo tu igitur dignus es, argentum ut recipias,*
Si nihil addidiciſti rerum ſubtilium?
E AM. *Age ſi argenti laboras nunc penuria,*
Solue uſuram. ST. *uſuram? quid hoc animantis eſt?*
AM. *Quid enim aliud, niſi quòd per menſem & per diem*
Subinde magis ac magè creſcit pecunia,
Senſim labente tempore? ST. *dicis largiter.*

F

Σχόλια. Ω σκληρὲ δαῖμον.] τοῦτο Ξενοκλέους ἀπὸ Τληπολέμου. διὸ καὶ ἐπιφέρει, τί δαί σε Τληπόλεμος. ὅτι δὲ Ξενοκλέους τοῦ Καρκίνου ἐμνήσθη, καὶ τὰ αὐτοῦ τραγῳδεῖ, εἰρηκώς, ὦ σκληρὲ δαῖμον. τοῦτο δέ ἐστι διὰ τὸ ἄνω εἰρηκέναι ὁμοίως καὶ ἀνὴρ κακοδαίμων. Εὐφρόνιος δέ φησι τὸ, ὦ Παλλὰς ὥς μ' ἀπώλεσας, Ξενοκλέους εἶναι, ἐκ τοῦ Λικυμνίου λεγόμενον ὑπὸ Αλκμήνης, τοῦ Λικυμνίου ὑπὸ τοῦ Τληπολέμου ἀνῃρημένου. διὸ καὶ ἐπιφέρει αὐτοῖς τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν. καὶ τὸ G χρήματα τυγχάνει παραποιηθέν. ἄλλοι δὲ, τραγικὸν ἀπομνημονεύεσθαι τοῦ Τληπολέμου, σιωπηρῶς ὑποκρινόμενον Σοφοκλέους. ὅτι ταῦτα οἱ δανεισταὶ χρῶνται. διὰ γὰρ ἱπποτροφίαν ἐπτώχευσεν. Κακῶς ἄρ' εἶχες] διὰ τὸ ἄνω εἰρῆσθαι ἰσομοίως καὶ ἀνὴρ κακοδαίμων. Ιπποις γ' ἐλαύνων.] καὶ τοῦτο ἐκ παρῳδίας. ἅμα δὲ καὶ αὐτὸς ἱπποτροφῶν ἐδυσπράγησεν. Ωσπερ ἀπ' ὄνου] ἐπὶ τῶν ἀλόγως πραττόντων ἡ παροιμία. καὶ οὐ δυναμένων ὄνοις χρῆσθαι μήτε γε δὴ ἵπποις. ὁ μέντοι Πλάτων ἐν τρίτῳ νόμων τὴν τοιαύτην παροιμίαν ἀπὸ τοῦ λέγειν οὕτως. ἡμῖν καθάπερ ἀχάλινον κεκτημένοις τὸ στόμα βίᾳ ὑπὸ τοῦ λόγου φερομένοις κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπὸ τοῦ πεσεῖν. ἢ ἔπαιξε πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον. ἔδει δὲ εἰπεῖν ἀπὸ τοῦ ἵππου, εἶπεν ἀπ' ὄνου. ἄλλως. γράφεται καὶ ἀπὸ ὄνου καὶ ἀπὸ νοῦ. κεῖται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ ὄνου. φασὶ γὰρ ὅτι δύο τινὲς περιτυχόντες ὄνῳ ἐν ἐρημίᾳ, φιλονεικοῦντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τοῦ τίς αὐτὸν λήψεται, ἔλαθον αὐτοὺς ἀμφότεροι ἀπολέσαντες αὐτόν. τούτων γὰρ μαχομένων ἀνεχώρησε τὸ ζῶον. Προσκεκλήσεσθαι] ἀντὶ τοῦ διὰ μαρτύρων ἀπαχθήσεσθαι. εἰς τὸ δικαστήριον κληθήσεσθαι. κατὰ κοινοῦ δὲ τὸ δοκεῖς. Καινὸν αἰεὶ τὸν Δία] νέον ὕδωρ ὕειν νομίζεις φησίν, ἢ πάλιν ἀντισπᾶσθαι ὁμοίως αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Τί θηρίον.] τινὲς τὸ θηρίον πρὸς τὴν δανειστικὴν λέγουσιν εἰρῆσθαι. ἀντὶ τοῦ τί θηρίον τί ἐστιν ὁ τόκος, ἐπεὶ τῷ ὀνόματι φαμὲν ἐπὶ θηρίου τὸ τόκου.

Πρᾶγμ', ὃ τοῦτον ποιήσει
Τὸν σοφιστὴν, ὧν πανουργεῖν
Ἤρξατ', ἐξαίφνης τι κακὸν λαβεῖν.
Οἶμαι γὰρ αὐτίκ' εὑρήσειν ὅπερ
Πάλαι ποτ' ἐζήτει,
Εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ,
Γνώμας τ' ἐναντίας λέγειν
Τοῖσι δικαίοις,
Ὥστε νικᾶν ἅπαντας
Οἷσπερ ἂν ξυγγένηται,
Κἂν λέγῃ παμπόνηρα.
Ἴσως ἴσως βουλήσεται
Κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

A Apparet qui hunc ſophiſtam
Protulit, nam ex quo vafra verſa
Cœpit vſurpare, malum ſibi
Accerſet: & mox reperiet, puto,
Quod antè quærebat:
Vt gnatum haberet callidum;
Qui legibus contraria
Dicere poßit:
B Et vincere vniuerſos
Cum quibus conuerſetur;
Quamlibet praua dicat.
Erit iam, erit, cùm filium
Optabis eſſe mutum.

Σχόλια. Τὸν σοφιστὴν.] τὸν φιλόσοφον. τὸν παῖδα ἢ τὸν γέροντα ἀπὸ τοῦ σοφίζεσθαι. Ἴσως ἴσως.] εὔξεται περὶ αὐτοῦ ἀδικούμενος καὶ δεινὰ πάσχων τέλεον ἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

Ἰοὺ ἰού.
Ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς, καὶ δημόται,
Ἀμυνάθετέ μοι, τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
Οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς γνάθου.
Ὦ μιαρὲ τύπτεις τὸν πατέρα; Φειδιππ. φήμ' ὦ πάτερ.
Στρ. Ὁρᾶθ' ὁμολογοῦντ', ὅτι με τύπτει; Φει. καὶ μάλα.
Στρεψ. Ὦ μιαρὲ, καὶ πατραλοία, καὶ τοιχωρύχε.
Φειδιππ. Αὖθίς με ταυτὰ ταῦτα, καὶ πλείω λέγε.
Ἆρ' οἶσθ', ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκούων δὴ κακά.
Στρ. Ὦ λακκόπρωκτε. Φειδιππ. πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.
Στρ. Τὸν πατέρα τύπτεις; Φειδιππ. κἀποφανῶ γε, νὴ Δία,
Ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον. Στρ. ὦ μιαρώτατε,
Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;

ACTVS V. SCENA prima.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES. D

Trimetri Iambici.

Eheu, eheu:
O populares, cognati, vicini & accolæ,
Ferte mihi opem omnibus modis qui vapulo.
Væ mihi miſero: væ capiti, væ genis meis:
E Sceleſte, patrem tún' verberas? PH. equidem pater.
ST. Ecce reum confitentem, quòd me verberet.
PH. Imò. ST. ſcelerate, parricida, parietum
Perfoſſor. PH. repete hæc obſecro, & plura ingere.
Nam quòd ſcias maledicta audire geſtio.
F ST. Cinæde. PH. perge, nam conſpergis me roſis.
ST. Tún' verberas patrem? PH. meritò: nam per Iouem
Tibi ego oſtendam, quòd iure verberauerim.
ST. Hominum impuriſsime, quomodo iure quis patrem

G

Σχόλια. Ἰοὺ ἰού.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κγ. ὧν προτίθεται καὶ ἓν ἰαμβικὸν μονόμετρον. ὁ δὲ τελευταῖος τούτων, καὶ μὴν ὅτι τὰ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι. ἐπὶ τῷ φιλεῖ κορωνὶς κέχρηται. δὲ προαναφωνήσει τὸ ἰοὺ ἰού. τινὲς δὲ ἁπλοῦν τὸ ἰού φασιν. σχετλιάζων δὲ ἔξεισιν ὁ πρεσβύτης ὡς ὑπὸ τοῦ παιδὸς τετυμμένος. δῆλον δὲ ὅτι πάντα ταῦτα διαπέπλασται αὐτῷ τῆς πρὸς Σωκράτη διαβολῆς χάριν, δεικνύμενος διὰ τούτων φιλοτιμούμενος ὅτι μηδὲν χρηστὸν διδάσκει τοὺς νέους. ἀλλὰ τοὐναντίον πονηρούς, ὥστε καὶ εἰς τοὺς γεγεννηκότας τοιούτους γίνεσθαι, καθίστησι.

Φει. Ἔγωγ' ἀποδείξω, καὶ σε νικήσω λέγων.
Στρ. Τουτὶ σὺ νικήσεις; Φειδιππ. πολύ γε καὶ ῥᾳδίως.
Ἑλοῦ δ' ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.
Στρ. Ποίοιν λόγοιν; Φειδιππ. τὸν κρείττον' ἢ τὸν ἥττονα;
Στρεψ. Ἐδιδαξάμην μέντοι σε, νὴ Δί', ὦ μέλε,
Τοῖσι δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
Μέλλεις ἀναπείσειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν,
Τὸν πατέρα τύπτεσθ' ἐστὶν ὑπὸ τῶν υἱέων.
Φει. Ἀλλ' οἴομαι μέντοι σ' ἀναπείσειν, ὥστε γε
Οὐδ' αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.
Στρ. Καὶ μὴν ὅ,τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.

A *Verberet?* PH. *ego oſtendam & conuincam te ſtatim.*
ST. *Tun' hoc euinces?* PH. *& quidem facillimè.*
Elige nunc, utrum duobus ex ſermonibus
Velis me adhibere. ST. *quibus ſermonibus? cedò.*
PH. *Inferiorem, an ſuperiorem?* ST. *equidem per Iouem.*
Te, fatue homo, veris docui contradicere:
B *Si tu hoc probaueris, quod pulchrum æquúmque ſit,*
Patrem pulſari à filiis. PH. *at opinor, hoc*
Ita perſuaſurum eſſe tibi. vt ſi tu audias,
Nihil quicquam poßis mihi contradicere.
ST. *Age, volo audire, quidnam dicturus ſies.*

Σχόλια. Ἐδιδαξάμην.] παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. λέγονται δὲ εἶναι μεσότυποι Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἐξεπαίδευσα δι' ἑτέρου. τὸ γὰρ ἐδίδαξα δι' ἑαυτοῦ.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ΧΟΡΟΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

Σὸν ἔργον ὦ πρεσβῦτα φροντίζειν, ὅπῃ
Τὸν ἄνδρα κρατήσεις,
Ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ 'πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
Οὕτως ἀκόλαστος.
Ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται. δῆλόν γέ τοι
Τὸ λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου.
Ἀλλ' ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἤρξαθ' ἡ μάχη γενέσθαι,
Ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χορόν, πάντως δὲ τοῦτο δράσεις.

ACTVS V. SCENA ſecunda.

CHORVS, STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

D *TVam nunc eſt ſenex proſpicere, quomodo*
Virum cohibere
Poßis: niſi enim hic ingenio fideret ſuo:
Non tam petulans ſit,
Sed eſt, in quo inſoleſcat, & fortis animi
Eſt euidens virtus.
Nunc ex quo primùm cœperit hæc concertatio moueri,
E *Oportet dicere huic gregi: & hoc tibi omnino erit agendum.*

Σχ. Σὸν ἔργον] εἴσθεσις χορικῆς στροφῆς μὲν λέγον ἔχουσα. διὰ τὸ ἔχειν καὶ ἀντίστροφον τὸ εἶναι γε τῶν νεωτέρων. ἧς οὐδὲν διενήνοχε. προσοδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι καὶ προσᾴδεσθαι τῆς διπλῆς. ἡ διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς ἐπῳδικὴν τριάδα ἡ τετράκωλον ἐξ, ὧν τὰ μὲν περιττὰ ὅμοια τοῖς ἀναλύ- ρω, τὰ δὲ ἄρτια ἰωνικὰ, ἡμιόλια διὰ τὸ ἔχειν πρὸς τῷ ὅλῳ καὶ ἥμισυ τοῦ ἰωνικοῦ καλούμενα, ἀδιαφοροῦντα τὴν πρώτην συλλαβήν. τὸ μέντοι τελευταῖον ὃ καὶ ἐπῳδὸς ὡς ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ᾠδῆς τιθέμενον λέγεται, ἀντ' ἰωνικοῦ ἐπίτριτον ἔχει. ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί, ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς. ἔθος γάρ ἐστι προτιθέναι τῆς διπλῆς διστιχίαν μετὰ τὴν περίοδον τῆς κορωνίδος ἢ τῆς ᾠδῆς. Πρὸς χορόν.] πρὸς ἐμέ. οὕτως ἔλεγον πρὸς χορὸν λέγειν ὅταν τῆς ὑποκρίσεως διατιθεμένην τὴν ῥῆσιν ὁ χορὸς ὀρχῆται. διὸ καὶ ἐλέγοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς τοιούτοις τὰ τετράμετρα ἢ τὰ ἀναπαιστικὰ ἢ τὰ ἰαμβικά. διὰ τὸ ῥᾳδίως F ἐμπίπτειν ἐν τούτοις τὸν τοιοῦτον ῥυθμόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. καὶ διπλῆ ἔξω νενευκυῖα.

Βισετ. Φειδιππίδης τοὺς τῆς σοφιστικῆς φιλοσοφισμοὺς καλῶς μαθὼν τὸν πατέρα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ δικαίως τυφθέντα δείκνυσι.

Στρ. Καὶ μὴν ὅθεν γε τὸ πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι,
Ἐγὼ φράσω, 'πειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ', ὥσπερ ἴστε.
Πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ 'κέλευσα
Ἆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη.

ST. *Igitur dicam, unde primùm mutuò conuitiari*
Nos cœperimus, nam poſtquam conuinaremur domi intus,
G *Vt ſcitis; ego primò lyram ſumſi, gnatumq́; iuſſi*
Carmẽ Simonidis canere de ariete, quomodo ſit

Σχ. Καὶ μὴν ὅθεν γε] κορωνὶς καὶ στίχοι ὅμοιοι τῇ διστιχίᾳ λγ. ὧν τελευταῖος ἐξέφερον ἂν καὶ προϋχόμενον. οὐ δὲ μεσοῦν ἀπαίτων. μεθ' ὃν τρία κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. καὶ στίχος ὅμοιος τοῖς ἄνω. Λύραν λαβόντα.] ἐν τοῖς συμποσίοις κύκλῳ τοῖς ἐστεμμένοις ὁ ἑστιάτωρ διδοὺς λύραν ἐκέλευσεν ᾄδειν ᾠδήν. Ἆσαι Σιμωνίδου.] τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ Ἐπινίκιον. ἐπέξαθ' ὁ κριὸς οὐκ ἀεικέως. ἦν δὲ παλαιστὴς Αἰγινήτης. ἄλλως. τῇ πρὸς τὸ ζῷον κοινωνίᾳ τῆς λέξεως συνέπλεξε τὰς κοινωνίας ὁ ποιητὴς λέγων. ἐπέξαθ' ὁ κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς δένδρον ἀγλαὸν Διὸς τέμενος. φαίνεται δὲ εὐδοκιμῶν καὶ διαφανὴς εἶναι. τὸ δὲ ἐπέχθη καὶ διὰ τοῦ ψιλοῦ ἀπὸ τοῦ πέκω, καὶ διφθόγγου γράφεται.

Ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν,
Ἄδειν τε πίνονθ' ὡσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ' ἀλοῦσαν.
Φει. Οὐ γὰρ τότ' εὐθὺς χρῆν σέ γ' ἄρα τύπτεσθαι καὶ πατεῖσθαι,
Ἄδειν κελεύονθ' ὡσπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;
Στ. Τοιαῦτα μέντοι καὶ τότ' ἔλεγεν ἔνδον, οἷάπερ νῦν.
Καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ' εἶναι κακὸν ποιητήν.
Κἀγὼ μόλις μὲν ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον.
Ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα,
Τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι. κᾆθ' οὗτος εὐθὺς εἶπεν.
Ἐγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς,
Ψόφου πλέων. ἀσύστατον. στόμφακα. κρημνοποιόν.
Κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;
Ὅμως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν, ἔφην, σὺ δ' ἀλλὰ τούτων
Λέξον τι τῶν νεωτέρων, ἅττ' ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
Ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' ἐξ Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν' ὡς ἐκίνει
Ἀδελφὸς, ὦ 'λεξίκακε, τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.
Ἐγὼ δέ τ' οὐκ ἠνεσχόμην ἀλλ' εὐθὺς ἐξαράττω
Πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι. κᾆτ' ἐντεῦθεν οἷον εἰκὸς,
Ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειζόμεσθ'. εἶθ' οὗτος ἐπαναπηδᾷ.
Κἄπειτ' ἔφλα με. κἀσπόδει. κἄπνιγε. κἀπέτριβεν.
Φει. Οὔκουν δικαίως, ὅς τις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς,
Σοφώτατον. Στ. Σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον, ὦ τί σ' εἴπω;
Ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. Φει. νὴ τὸν Δί' ἐνδίκως γάρ.
Στ. Καὶ πῶς δικαίως; ὅστις ὦ 'ναίσχυντέ σ' ἐξέθρεψα,

A Detonſus:at hic continuo ſubiecit, quòd ſit vetuſtum
Et ſtultum pulſare cytharam & cantare inter bibendum:
Velut mulierem, quæ molis hordea. PH. an non te ſtatim hanc ob
Cauſam deuerberari oportuit, dariq́; peſſum:
Quòd continuantem modulari velles, tanquam
B cicadam?
ST. Eadem hæc intus perinde dixit, vt hic repetit:& tum
Etiam Simonidem dicebat eſſe malum poëtam.
Hic ego vix me continui: ſed tamen primò repreſſi:
Poſtea iuſſi ipſum myrteo ramo ornatũ, referre
Carmen aliquod Æſchyli:ſed ille reſpondit ſta-
C tim mihi:
Ego, inquit, Æſchylum præcipuũ iudico è poëtis,
Streperum, incompoſitum, inſuauem, confragoſum, quomodo vos
Putatis cor meum intus pulſaſſe hæc verba? & tamen meum
Animum remordens, dicebam: quin tu ergo aliquod recentium
Poëtarum modulare carmẽ: vbi ſapientia hæret:
D Ibi ille ex Euripide longam accinuit orationem:
Quomodo frater (proh auerrunce Iuppiter) ſororem
Vterinã inceſtârit: ego hic me diu nõ cõtinebam:
Sed confeſtim inceſſo maledictis multis, & nefandis.
Pòſt, vt fieri ſolet, altercando dedimus verba verbis.
E Hic verò inſultat mihi, tundit, cædit, iugulat, teritque.
PH. Meritò certè: vt qui non laudas Euripidem, poëtam
Nunc ſapientiſſimum. ST. illum ſapientiſſimum? oh, quid inquam?
Sed rurſus vapulabo. PH. per Iouem, & profectò iure.
F ST. Quo pacto? qui te homo impudens, olim paruum educaui:

Σχόλια. Ἀρχαῖον] μωρόν. παραιτοῦνται γὰρ οἱ φιλόσοφοι κιθαρίζειν ἐν τῷ πίνειν. κάχρυς δὲ ἀντὶ τῆς κριθὰς πεφρυγμένας. ᾄδουσι δὲ αἱ ἀλήθουσαι ὑπὲρ τῆς παραμυθίας τοῦ καμάτου. Ὡσπερεὶ κάχρυς.] καθάπερ τινὰ γυναῖκα κριθὰς ἀλοῦσαν. διαβάλλει δὲ λεληθότως τὸ τῶν γυναικῶν ἦθος. αἳ ἐργάζονται πίνουσαι καὶ ἕτερόν τι διαπραττόμεναι. Ὡσπερεὶ τέττιγας.] παρετοίμως τὸ ᾄδειν καὶ φησὶν ὅτι τὸ ᾄδειν φλυαρεῖν ὡς τέττιγας καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ ὡς γυναῖκας ᾄδειν ἀλετρευούσας. Ἀλλὰ μυρρίνην.] μυρρίνης γὰρ κλάδον κατέχοντες ᾖδον τὰ Αἰσχύλου. ὥσπερ τὰ Ὁμήρου μετὰ δάφνης. παρὰ τὰ Αἰσχύλου. οὐκ ἐκεῖ ἄνθεα λεγόμενα. ἄλλως. Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ μουσικῆς. ἐπεὶ δὲ κοινόν τι πάθος ἀεὶ φαίνεται συνακολουθοῦν τοῖς διορχουμένοις, εἴτι μετὰ μέλους, εἴτε ἄνευ μέλους ἔχοντα τι τῇ χειρὶ ποιοῦντες τὴν ἀφήγησιν. εἴτε γὰρ ᾄδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις ᾠδαὶ παλαιᾶς τινος παρὰ δ' ὅπως κλῶνα δάφνης ἢ μυρρίνης λαβόντες ᾄδουσιν. Ἀσύστατον.] ὁ συνεστῶτα οὐδὲ πυκνὸν ἐν τῇ ποιήσει. ἀλλ' ἀραιὸν καὶ κομπώδη. τὰ γὰρ ῥήματα τὰ Αἰσχύλου φαντασίαν μὲν ἔχει. βαρυνόμενα δὲ οὐδεμίαν ἔχει πραγματείαν. ἀσύστατα γάρ. ἀσύστατον δὲ τὸ ἀδιάθετον. ἐπιβάτας συνιστάντα τοὺς μύθους. Στόμφακα.] σκληρὸν κατὰ τὸ στόμα καὶ τὸν ὄμφακα. ἢ τραχύν. κρημνοποιὸν δέ. μεγάλας λέξεις ποιοῦντα.

G

Bisetus. Στόμφακα] Σ. στόμφακα, τραχύν, ἢ κομπαστήν. καὶ στομφάζει, ἀλαζονεύεται. σύνθετος ἡ λέξις ἐκ τοῦ στόματος καὶ τοῦ ὄμφακος. ἵν' ᾖ λέγειν, στόμφακας ἔχων ἐν τῷ στόματι τοὺς μύθους. λέγει δὲ περὶ τοῦ Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ.

Σχόλια. Τὰ σοφὰ ταῦτα.] ἢ ἀντὶ τοῦ ἴσον ὑπεναντίον. ἢ δέον εἰπεῖν, εἴπερ εἰσὶν οἱ σοφοὶ οὗτοι ποιηταί, ὁ δὲ πρὸς

οὐδ' ἕτερον ἔγραψεν, ὥσπερ καὶ ἐν Βατράχοις ποιεῖ λέγων. ἐκεῖνοι μὲν ἐπὶ ἕτερ' ἐστὶ μειρακύλλια τραγῳδίας ποιοῦντα. Ὡς ἐκίνει ἀδελφός.] τὴν Κανάκην ὁ Μακαρεύς. τὸ δὲ ἀλεξίκακε διὰ μέσου ἀναπεφώνηται. σημειοῦται δὲ τὸ Εὐριπίδου Αἴολον. ἐκεῖ γὰρ τὰς ἀδελφὰς γαμοῦσιν ἀδελφοί. ὡς καὶ Ἡρακλέος δὲ τὸ ἀλεξίκακε. γέγραπται δὲ δρᾶμα Εὐριπίδου Αἴολος λεγόμενον. ἐν ᾧ παράγεται Μακαρέα τὸν A παῖδα Αἰόλου φθείροντα Κανάκην τὴν ἀδελφήν. ἐπειδὴ δὲ ἔξεστι Ἀθηναίοις ἔξεστι γαμεῖν τὰς ἐκ πατέρων ἀδελφάς, εἰς αὔξησιν τοῦ ἀδικήματος προσέθηκε τὴν ὁμομητρίαν. εἶτα εὐφυῶς ἐσχετλίασεν ἐπάγων τὸν ἀλεξίκακον. τουτέστιν ἀποτρόπαιε ὦ τὰ δεινὰ ἀπείργων. ἴδιον γὰρ Ἡρακλέους τὸ ἐπίθετον. Ἐξαράττω.] κρούω αὐτόν. λοιδορῶ, πλήσσω πολλοῖς κακοῖς.

Αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅ, τι νοοίης,
Εἰ μέν γε βρῦν εἴπης, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον,
Μαμμᾶν δ' ἂν αἰτήσαντος ἧκόν σοι φέρων ἄρτον,
Κακκᾶν δ' ἂν οὐκ ἔφθης φράσαι, κἀγὼ λαβὼν θύραζε
Ἐξέφερον ἂν, καὶ προὐσχόμην σε. σὺ δέ με νῦν ἀπάγχων
Βοῶντα, καὶ κεκραγόθ', ὅτι
Χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
Ἔξω γ' ἐνεγκεῖν, ὦ μιαρὲ,
Θύραζέ μ', ἀλλ' ἀποπνιγόμενος αὐτοῦ ποίησα κακκᾶν.

Et cùm tu adhuc balbutires, quidnam velles, videbam:
B *Nam ſi bryn diceres: ego aduertens potum exhibebam:*
Si mammam poſceres, ego panem curriculò afferebam:
Priuſquam diceres cacan, ego te acceptum efferebam,
Et ante me tenebam. Nunc tu me ingulas viciſſim.
C *Et clamitantem: quòd nimis*
Cacaturirem, me forâs
Efferre non ſiuiſti, homo
Impure: ſed dum ingulor, feci iſthic memet cacare.

Σχόλια. Τραυλίζοντος.] ψελλίζοντος καὶ μηδὲν ἔναρθρον λαλοῦντος.

Bisetus. Εἰ μέν γε βρῦν] διχῶς τινὲς λέγουσιν οὐ βρῦν, ἀλλὰ βρῦ καὶ λεκτέον, καὶ γραπτέον, κατὰ τὴν τῶν παιδίων λαλούντων μίμησιν, ἃ τὸ πίνειν διὰ τῆς φωνῆς βρῦ σημαίνει. τὸ γὰρ ρ χαλεπώτατον αὐτοῖς προφέρειν.

Σχόλια. Πιεῖν ἐπέσχον.] οὐ μόνον ἐπεῖχον τὸ κωλύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ δίδωμι. Μαμμᾶν.] ἄσημος φωνὴ τῶν παιδίων λαλούντων.

D Bisetus. Οὐκ ἂν ἔφθης φράσαι] σημείωσαι παλαιῶς τὸ φθάνω φράσαι, καὶ φθάνω φράσας συνωνύμως λέγεσθαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ι.

Χο. Οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
Πηδᾶν, ὅ, τι λέξει.
Εἰ γὰρ τοιαῦτά γ' οὗτος ἐξειργασμένος,
Λαλῶν ἀναπείσει,
Τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμεν ἂν,
Ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου.
Σὸν ἔργον ὦ καινῶν κινητὰ καὶ μοχλευτὰ,
Πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξης λέγειν δίκαια.

CHORVS.

E *Credo ego adoleſcentum exilire pectora,*
Quidnam puer iſthic
Dicturus ſit. nam ſi fando perſuaſerit,
Vt, quæ ipſe patrauit,
Alij agant: ita tenuem ſenum cutem, vt ciceris
Non eſt, capiemus.
Tuum ergo eſt, qui nouas rationes tecum excogitâſti,
Perſuaſionem exquirere, vt videâre iuſta fari.

Bisetus. Τὰς καρδίας πηδᾶν] τουτέστιν ἐπιφέρειν προσδοκᾶν, καὶ ἀναμένειν.

Σχόλια. Λάβοιμεν ἄν.] οὕτως ἀφανισθήσεται πληγαῖς ὡς νομίζειν ἡμᾶς καὶ τοῦ δέρματος ἐρεβίνθου λεπτότερον αὐτοὺς ἔχειν.

F

Bisetus. Φειδιππίδης διὰ πλειόνων σοφισμάτων δεῖξαι πειρᾶται τοὺς γονεῖς ὑπὸ τῶν υἱῶν δικαίως τύπτεσθαι, καὶ πρὸς τούτοις τῇ μητρὶ πληγὰς ἀπειλεῖ. Ἀνθ' ὧν Στρεψιάδης κινηθεὶς, καὶ ἐρεθισθεὶς ἀποδοκιμάζει τὰς Νεφέλας, καὶ τὰ Σωκράτους σοφίσματα, τὸν παῖδα τὴν Σωκράτους οἰκίαν ἐμπιπράναι κελεύει.

Φει. Ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασιν καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
Καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι.
Ἐγὼ γὰρ ὅτε μὲν ἱππικῇ μόνῃ τὸν νοῦν προσεῖχον,
Οὐδ' ἂν τρί' εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷός τ' ἦν, πρὶν ἐξαμαρτεῖν.
Νυνὶ δ' ἐπειδή μ' οὑτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτὸς,

PH. *Quàm ſuaue, nouis & præclaris rebus aliquem ſtudere.*
G *Et conſtitutas leges poſſe domi contemtim habere.*
Nam demens ego, cùm ad equeſtrem duntaxat rem animum applicarem,
Tria verba non potui profarier, vt non lingua præceps
Impingeret: at nunc, poſtquam hic à re equeſtri me remouit:

Γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξυνείμι καὶ μερίμναις,
Οἶμαι διδάξειν, ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν.
Στρ. Ἵππευε τοίνυν, νὴ Δί', ὡς ἐμοί γε κρεῖττόν ἐστιν
Ἵππων τρέφειν τέθριππον, ἢ τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι.
Φει. Ἐκεῖσε δ', ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου, μέτειμι,
Καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί γε τουτί, παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;
Στρ. Ἔγωγέ σ', εὐνοῶν τε καὶ κηδόμενος. Φει. εἰπὲ δή μοι,
Οὐ κἀμὲ σοὶ δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως,
Τύπτειν τ'; ἐπειδήπερ τοῦτ' ἔστ' εὐνοεῖν, τὸ τύπτειν;
Πῶς γὰρ τὸ μὲν σὸν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
Τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
Κλάουσι παῖδες, πατέρα δ' οὐ κλάειν δοκεῖς; Στρ. τίη δή;
Φει. Φήσεις νομίζεσθαι σὺ παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι;
Ἐγὼ δέ γ' ἀντείποιμ' ἄν, ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες.
Εἰκὸς δὲ μάλιστα τοὺς γέροντας, ἢ τοὺς νέους, τι κλάειν,
Ὅσωπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.
Στρ. Ἀλλ' οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν.
Φειδ. Οὔκουν ἀνὴρ ὁ τὸν νόμον θεὶς τοῦτον ἦν τὸ πρῶτον,
Ὥσπερ σὺ κἀγώ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;
Ἧττόν τι δῆτ' ἔξεστι κἀμοί, καινὸν αὖ τὸ λοιπὸν
Θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσι, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν.
Ὅσας δὲ πληγὰς εἴχομεν πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι,

A *Et ego ſententiis, ac ſubtilibus aſſueſco verbis:*
Puto me docturum, quòd fas ſit, patrem multare flagris.
ST. *Imò equita, per Iouem. Nam multò ſatius eſt mihi*
Equum alere quadriiugalem, quàm comminui vapulantem.
PH. *Ego illuc, unde mihi ſermonem abrupiſti, reuertar.*
B *Et primùm hoc ex te interrogabo: an nõ tu verberabas*
Olim me puerum? ST. *maximè: quia tibi bene volebam,*
Et curam tui agebam. PH. *cedò nunc mihi: an non eſt perinde*
Æquum, vt & ego tibi bene velim, & te verberem benignè:
C *Siquidem bene velle idem quod verberare eſt? Nam quo iure*
Tuum corpus ſit liberum loris, meum non itẽ ſit?
Equidem & ego natus ſum liber: num lacrumẽt filij, non
Lacrumet etiam pater? ST. *quamobrem?* PH. *num tu lege dices*
Cautum eſſe, vt pueri ſolùm vapulent? at ego tibi iſthuc
D *Obiecerim, quod vulgus dicit, bis pueri ſenes ſunt.*
Tum præterea ſenes flere æquius eſt, quàm nos puellos,
Quantò minùs ipſis peccare licet, quàm nobis. ST. *at iſthuc*
Nulla ſancitum eſt lege, vt patrem ferre iſthæc ſit æquum.
E PH. *An non vir ille, qui primum hanc legẽ ſanxiſſe fertur,*
Itidem homo fuit, qualis ego & tu ſumus: & qui oratione
Legem perſuaſit antiquis? quare non liceat ergo
Et mihi nouam ſancire legem filijs, vt illi
Suos feriãt patres? nã verbera quæcunq; nobis
Illata ſunt, priuſquã lex daretur ea: omnia ipſis

Σχόλια. Ὡς ἡδὺ καινοῖς.] εἴσθεσις ἑτέρας διπλῆς ἀμοιβαίας ἐν στίχοις ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μιᾶς ὧν τελευταῖος, Πῶς μῆτερ ὥσπερ καὶ σὲ τύπτω. τί δῆτα φῄς σύ. ὁ μέν τοι ἑπτακαιδέκατος, τρίμετρος ἰαμβικός ἐστιν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Κλάουσι παῖδες.] ἐκ τοῦ Ἀλκήστιδος Εὐριπίδου. χαίρεις ὁρῶν φῶς. πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς.

BISETVS. Στρ. τίη δή] ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ὁρώμενον τὸν ιζ. στίχον εἶναι τρίμετρον ἰαμβικόν, διὸ ταῦτα. Στρ. τίη δή, ἴσως πλεονάζει. καὶ ἐν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων ταῦτα οὐ γέγραπται, ἃ παρὰ τὸ μέτρον τοῦ τετραμέτρου ἰαμβικοῦ γράφεται.

Σχόλια. Δὶς παῖδες οἱ γέροντες] παῖδές τε γὰρ πάλαι ἀρχαῖοι ἦσαν ἄφρονες. καὶ νῦν ὑπὸ τοῦ τῶν ἐτῶν πλήθους παρατραπέντος αὐτοῖς τοῦ λογισμοῦ, παῖδές εἰσι τῷ νῷ πάλιν ληροῦντες. καὶ Σοφοκλῆς Πηλεῖ. Πηλέα τὸν Αἰάκειον

F οἰκουρὸς μόνη γέροντα ἀναπαιδεύω. πάλιν γὰρ αὖθις παῖς ὁ γηράσκων ἀνήρ. καὶ Θεόπομπος. δὶς παῖδες οἱ γέροντες ὀρθῷ τῷ λόγῳ. καὶ Πλάτων. ἄρ' ὡς ἔοικε δὶς γένοιτ' ἂν παῖς γέρων. καὶ Ἀντιφῶν, γηροτροφία γὰρ προσέοικε παιδοτροφίᾳ. Ὅσωπερ.] οἱ παῖδες ἐξαμαρτάνοντες συγγνώμης μᾶλλον ἄξιοι διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας. τὸ δὲ ἧττον ἀντὶ τοῦ μηδ' ὅλως. Οὔκουν ἀνήρ.] ἐν ἠθικῇ ἐρωτήσει. Ἧττόν τι δῆτ' ἔξεστι κἀμοί.] ἀντὶ τοῦ κἀμοὶ οὐδὲν ἧττον ἔξεστι τοῦ παλαιοῦ νομοθέτου. παρέχει δέ τινα τῶν νεωτέρων κατὰ λέξιν οὕτως. ἀποροῦσι πάντες
G ἐνταῦθα περὶ τοῦ ἧττον. τὸ δὲ ὡς οἶμαι τοιοῦτόν ἐστιν. εἰπὼν γάρ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιοὺς ἐπήγαγεν ἧττον. δέον εἰπεῖν ὡς εἰ καὶ ἔπειθεν, ἀλλ' ἧττον ἢ ἐγὼ αὐτὸς πείθω. ἐπειδὴ δὲ τὰ δίκαια καὶ τὰ μὴ λέγων, ὁμοίως νικῶ. οἱ δὲ τὸ ἧττον, πρὸς τὸ τί δῆτα συνάπτοντες, ψυχροί τινές εἰσιν. ἢ τὸ ἧττον μὴ πρός τι συνάπτε. ἀλλὰ μόνον λέγε κατ'

ἐρώτησιν. οὔπω μὴν ἐπεὶ ὁ θεὶς τὸν νόμον τοῦτον ὡς σὺ καὶ ἐγώ· καὶ λέγων ἐπειδὴ τοὺς παλαιούς. ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς τοῦτο οὕτως ἔχει. ὃ ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ τὸ A ἧττον πρὸς τὸ ἔπειθε συνόψαμεν, οὕτω καὶ πρὸς τὸ λέγων συναπτέον οὕτω. καὶ λέγων ἧττον ἢ ἐλαττον ἢ ἐγὼ νῦν, ἐπειδὴ τοὺς παλαιούς.

Ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
Σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας, καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτί,
Ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται, καίτοι διαφέρουσ' οὐδὲν
Ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλὴν ὅτι ψηφίσματ' οὐ γράφουσι.
Στρ. Τί δῆτ', ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,
Οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον, κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;
Φει. Οὐ ταυτὸν ὦ τᾶν ἐστιν, οὐδ' ἂν Σωκράτει δοκοίη.
Στρ. Πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ', εἰ δὲ μή, σαυτόν ποτ' αἰτιάσει.
Φει. Καὶ πῶς; Στρ. ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιος εἴμ' ἐγὼ κολάζειν,
Σὺ δ', ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν. Φειδ. ἢν δὲ μὴ γένηται,
Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξει.
Στρ. Ἐμοὶ μὲν ὦνδρες ἥλικες δοκεῖ λέγειν δίκαια.
Κἀμοί γε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεική.
Κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐστ', ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.
Φειδ. Σκέψαι δὲ χ' ἀτέραν ἔτι γνώμην. Στρ. ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.
Φειδ. Καὶ μὴν ἴσως γ' οὐκ ἀχθέσει παθὼν, ἃ νῦν πέπονθας.
Στρ. Πῶς δή; δίδαξον γάρ, τί δή μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις;
Φειδ. Τὴν μητέρ', ὥσπερ καί σε, τυπτήσω. Στρ. τί δῆτα φὴς σύ;
Τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.
Φειδ. Τί δ' ἢν ἔχων τὸν ἥττω
Λόγον σε νικήσω λέγων,
Τὴν μητέρ' ὡς τύπτειν χρεών;
Στρ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢν ταυτὶ ποιῇς,
Οὐδέν σε κωλύσει, σεαυτὸν ἐμβαλεῖν
Ἐς τὸ βάραθρον μετὰ Σωκράτους,
Καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω;

Remittimus, & condonamus, vt impunè ceciderint nos.
Et quæſo, gallos & alias pecudes ſaltem intuere,
B Quomodo reluctentur patribus. atqui nulla re illi
A nobis differunt niſi quod decreta non faciunt.
ST. cur
Ergo, quandoquidem gallos imitâre per omnia: non &
Fimum comedis, & pertica inſidens dormis?
PH. pater mi,
Non eſt idem: neque Socrates hoc pro eodem
C probârit.
ST. Igitur ne pulſes: ſin minùs, olim accuſabis teipſum.
PH. At quomodo? ST. quia mihi meum in te ius eſt verberandi
Te, ſibi tuum ius erit in filium: ſi quis naſcetur
Tibi. PH. at ſi non naſcatur: tum neque à me flebitur: tu
Verò morieris ore hianti. ST. certè, vos amici
D Senes, videtur mihi, quod iuſtum eſt dicere: &, quod æquum 'ſt,
Concedere hiſce. nam niſi nos ſenes, quod iuſtum & æquum 'ſt,
Faciam: decet omnino nos vapulare & eiulare.
PH. Agè verò & alteram hanc rationem perpende. ST. intereo.
PH. Imò hæc, quæ modò perpeſſus eras, fortè non
E feres moleſtè.
ST. Quidum? agè doce, quid hac re mihi ſis cõmodi daturus.
PH. Matrem perinde, vt te pulſabo. ST. quid dicis ſcelestè?
At maius hoc illo eſt malum.
PH. Quid ſi inferiore iam nunc
Sermone te vincam, & probem
Opus eſſe, vt matrem verberem?
F ST. Quid obſtet autem, ſi probes
Tu, quo minus teipſum cum Socrate tuo,
Et ſermone inferiore mox
Præcipites in Barathrum.

Σχόλια. Συγκεκόφθαι.] τυφθῆναι ἡμᾶς, κατακοπῆναι ταῖς μάστιξι.

BISETVS. Τὰ βοτὰ] τὰ βοσκήματα. κατὰ πάντων δὲ χερσαίων, καὶ πτηνῶν, καὶ ἐνύδρων, καὶ ἐγγείων ζώων λέγεται, παρὰ τὸ βόσκεσθαι. Ἡσύχιος.

Σχόλια. Πλὴν ὅτι ψηφίσματα.] ἀντὶ τοῦ δικαστήρια οὐκ ἄγουσιν. εἰς δὲ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων αἰνίττεται. Σωκράτει δοκοίη.] ἀπορήσας λύσεως ἐπὶ τὴν τοῦ Σωκράτους δόκησιν ἀνάγει πιστοτέραν οὖσαν. τὰ δὲ πρόσωπα οὕτως. ἀπὸ τοῦ οὐ ταυτὸν ἕως τοῦ οὐ ταῦτα τοῦ νέου ἐστίν. τὸ δὲ τοῦ πρεσβύτου τὸ πρὸς ταῦτα τουτέστι διὰ τοῦτο νῦν παρὰ τῶν G ἀλεκτρυόνων ἔστιν. τὸ δὲ πῶς τοῦ Φειδιππίδου λέγοντος. ἐν δέ τισιν ὁ νέος τὸν οὐ ταυτὸν καὶ ἑξῆς στίχον εὕρηται λέγων. τὰ δ' ἑξῆς μέχρι τοῦ ἢν δὲ μὴ γένηται. σαυτὸν αἰτιάσει.] τὸ πῶς ἐμαυτὸν αἰτιάσομαι. ἔξεστι γάρ μοι τύπτειν σε. ὥσπερ καὶ σοὶ ἐὰν ἔχῃς υἱόν. Ἐμοὶ μέν.] τοὺς τρεῖς τοὺς ἑξῆς ὁ πρεσβύτης πρὸς τοὺς θεατὰς ἐπιεικῆ δὲ, ὅμοια πρέποντα κατὰ τὸ πρέπον καὶ ἀκόλουθον. συγχωρεῖν τοῖς ἐπιεικέσι, συγχωρεῖν αὐτοῖς. Τοῦθ' ἕτερον αὖ.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ἰαμβικῶν ὀκτώ. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β δίμετρον καταληκτικόν, ἤτοι ἑφθημιμερές. τὰ ἑξῆς τρία ὅμοια τῷ πρώτῳ, τὸ ϛ τρίμετρον ἀκατάληκ

ἀκατάληκτον. τὸ ἕβδομον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τελευταῖον, τῷ πρώτῳ ὅμοιον. ἄλλως. διπλῆ καὶ μέλος ἀμοιβαῖον οὗ ἀρχὴ τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον. τέλος δὲ, καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω. ἔστι δὲ ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα τρία. καὶ τὸ πρῶτον ἰαμβικὸν τετρά- A μετρον καταληκτικόν. τινὲς δὲ διαιροῦσι τοῦτο εἰς δύο. ἐπειδὴ καὶ τὰ πρόσωπα κεχωρισμένα εἰσί. καὶ γίνεται μονῳδικὰ τρία ἑκατέρωθεν ἔχοντα κῶλα. τινὲς δὲ τὸ μέσον τετράκωλον.

Ταυτὶ δι' ὑμᾶς ὦ Νεφέλαι πέπονθ' ἐγώ,
Ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.
Χο. Αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,
Στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.
Στρεψ. Τί δῆτα ταῦτά γ' οὔμοι τότ' ἠγορεύετε,
Ἀλλ' ἄνδρ' ἄγροικον καὶ γέροντ' ἐπήρετε.
Χο. Ἀεὶ ποιοῦμεν ταῦθ' ἑκάστοθ', ὅτ' ἄν τινα
Γνῶμεν πονηρῶν ὄντ' ἐραστὴν πραγμάτων.
Ἕως αὐτὸν ἐμβάλλωμεν ἐς κακὸν,
Ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.
Στ. Οἴμοι, πονηρά γ' ὦ Νεφέλαι, δίκαια δέ.
Οὐ γάρ μ' ἐχρῆν τὰ χρήμαθ', ἃ 'δανεισάμην,
Ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως, ὦ φίλτατε,
Τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν καὶ Σωκράτην
Ἀπολεῖς, μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθ', οἳ σὲ κἄμ' ἐξηπάτων.
Φειδ. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.
Στ. Ναὶ ναὶ, καταιδέσθητι πατρῷον Δία.
Φειδ. Ἰδού γε Δία πατρῷον, ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστι; Στρεψ. ἔστιν. Φειδιπ. οὐκ ἔστ', ἐπεὶ
Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
Στρ. Οὐκ ἐξελήλακ', ἀλλ' ἐγὼ τοῦτ' ᾠόμην,
Διὰ τουτονὶ τὸν Δῖνον. οἴμοι δείλαιος,
Ὅτι καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.
Φει. Ἐνταῦθα σαυτῷ παράφρονει, καὶ φληνάφα.

O Nubes, hæc ego veſtri cauſa fero mala:
Dum vobis omnia mea mando negocia.
CH. *At horum tute malorum tibimet auctor es:*
B *Quando tuum animum ad res applicuiſti malas.*
ST. *Cur hæc mihi tum non dicebatis? quòd hominem*
Me circumueniebatis ruſticum & ſenem?
CH. *Iſthæc ſemper nos facere conſueuimus: vbi*
Aliquem videmus operam dare rebus malis:
Vt eum in aliquod magnum coniiciamus malum:
C *Donec is addiſcat patrios re[ver]eri Deos.*
ST. *Hei mihi, Nubes, mala quidem iſthæc, ſed iuſta ſunt.*
Non enim oportebat, fœnori quod ſumſeram,
Argentum, defraudando me interuertere.
Age, mi fili: age nunc mecum adeſdum celeriter:
Vt Chærephōtem illum ſceleroſum & Socratem
D *Perdas: qui & te, & me ludificârunt hactenus.*
PH. *Ego verò magiſtros haudquaquam affecero aliqua*
Iniuria. ST. *imò reuerere patrium Iouem.*
PH. *Ecce autem patrium Iouem: vt delirus es.*
Nam quis ſit Iuppiter? ST. *imò eſt.* PH. *non eſt Iuppiter:*
Quandoquidē nunc turbo imperat, expulſo Ioue.
E ST. *Non eſt expulſus: ſed ego rebar hoc ita*
Ob iſthunc Turbinem Deum, hei miſero mihi,
Quod etiam te arbitratus ſum ollarem Deum.
PH. *Hic tu tibiipſe nugare, atque deſipe.*

Σχόλια. Ταυτὶ δι' ὑμᾶς.] ἐν ἐκθέσει ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι μα΄. ὧν τελευταῖος εἰσὶ παίωνι ἀντισπάστῳ σὺν ἀλαζόνες. εἶτα ἀναφώνημα τὸ ἰοὺ ἰού. καὶ πάλιν ἴαμβοι ις΄. καὶ τελευταῖον τοῦ δράματος ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικόν. ἐφ' ᾧ κορωνὶς ἐπεὶ καὶ τὸ δρᾶμα ἀποπεραίζεται. Ὦ φίλτατε.] λείπει τὸ υἱὲ ἢ παῖ. τοῦτο γὰρ ὑπηχεῖται. πρὸς τὸν υἱὸν μετιέναι. Πατρῷον Δία] πατρῷος Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων ἐν Ἀθήναις τιμῶνται. ὁ Ζεὺς μὲν μετὰ τὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἢ ὡς ἕτεροι μετὰ τὴν ἐν Κρήτῃ ἀνατροφὴν, ὅτε πρῶτον ταῖς Ἀθήναις ἐπέστη καὶ ἐφάνη τοῖς πατράσιν αὐτῶν. οἱ τινὲς ταύτῃ τῇ προσηγορίᾳ τετιμήκασιν αὐτόν. Ἀπόλλων δὲ ὅτι Ἐρεχθέως θυγατέρα ἔγημε τὴν Κρέουσαν ἐξ ἧς γίνεται ὁ Ἴων. ὡς πρόγονον οὖν αὐτὸν ἐτίμων καὶ οἱ ἄρχοντες ὅτε ἐχειροτονοῦντο. ἐπεὶ γὰρ τοῦ μὴ F εἰδέναι ξένους αὐτοὺς ἐνόμιζον. ἄλλως. οὕτω τιμᾶται παρ' Ἀθηναίοις Ζεὺς πατρῷος καὶ Ἀπόλλων. διὰ τὸ πρώτους ὑποδέξασθαι τὼ θεὼ εἰς τὴν χώραν. καὶ θυσίας συντελέσαι κατὰ ὀρθὰ τρία. καὶ ὅμως καὶ συγγενείας μόνους Ἑλλήνων. Ἰδού γε Δία.] ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἐπελάβετο αὐτοῦ ἀνωτέρω. ἐκ τούτων καὶ αὐτὸς πειρᾶται τοῦ πατρὸς λαμβάνεσθαι. Διὰ τουτονὶ τὸν Δῖνον] ὡς ἀγάλματος Δίνου ὄντος ἐν τῇ διατριβῇ Σωκράτους ὀστρακίνου. Χυτρεοῦν.] τὸ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ μηχάνημα ὀστράκινον περιφερὲς ὡς χύτραν ὠνοματοποίησεν. καὶ ὄνομα αὐτῷ ἔθετο χυτρεοῦν. τουτέστι μάταιον εὐτελῆ. χύτρας ἄξιον. ὡς ὀστρακίνου ἀγάλματος ὄντος πρὸ τῆς διατριβῆς.

BISETVS. Φληνάφα] Σ. φλήναφος, μωρολόγος. G φληναφία, μωρολογία. φληναφεῖν, μωρολογεῖν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ Σκηνὴ τρίτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ ΜΟΝΟΣ.

ACTVS V. SCENA III.

STREPSIADES SOLVS.

Στρ. Οἴμοι παρανοίας ὡς ἐμαινόμην ἄρα,
Ὅτ' ἐξέβαλον καὶ τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτη.
Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς θύμαινέ μοι,
Μηδέ μ' ἐπιτρίψῃς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε
Ἐμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ.
Καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ' αὐτοὺς γραφὴν
Διωκάθω γραψάμενος, εἴθ' ὅ,τι σοι δοκεῖ.
Ὀρθῶς παραινεῖς, οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιπράναι τὴν οἰκίαν
Τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο δεῦρ' ὦ Ξανθία,
Κλίμακα λαβὼν, ἔξελθε, καὶ σμινύην φέρων,
Κἄπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον,
Ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν,
Τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην.
Ἐμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην,
Κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην
Ἐμοὶ ποιήσω, κἂν σφόδρ' ὦσ' ἀλαζόνες.

Me miſerum & ſtupidum: quantum inſanini modo:
Quòd Socrati credens, abieci omnes Deos?
O Mercuri cariſſime ne ſuccenſeas
Mihi: neu me perdas: ſed veniam da mihi:
Quod garrulitate mea deſipui: & da tuum
Mihi conſilium: an his litem intendam, aut quod tibi
Videbitur. Rectè mones, quòd non ſinis
Litem nectere: ſed hanc nugatorum domum
Iubes incendere quàm celerrimè. agè, huc agè
Adeſdum Xanthia, ſcalam & raſtrum forâs
Effer, ſcholam conſcende, tectum perfode:
Donec domum omnem in ipſos inycias: perge, ſi
Herum tuum amas. at mihi facem quis afferat
Ardentem: ego faxim pœnas dent mihi hodie,
Quamlibet elato animo valde ſuperbiant.

Σχόλια. Ὅτ' ἐξέβαλον.] ταῦτα εἰς διαβολὴν Σωκράτους, ἐκβαλόντος τὰ δαιμόνια. Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ. τοῦτο οἱ πλέονται πρὸς τὸν Ἑρμῆν ἔλεγεν ὅτε ἁλισκόμενοι ἐκολάζοντο, αἰτούμενοι αὐτὸν ἐλθεῖν αὐτοῖς εἰς βοήθειαν ... γὰρ διὰ τὸ μὴ τεθυκέναι αὐτῷ ὡς ἐφόρῳ ... ὄντι, εἰς ταῦτα περιπεσεῖν τὰ δεινά. Παρανοήσαντος.] ἀντὶ τοῦ ἀνοητεύσαντος παρὰ τὸ πρέπον καὶ πεισθέντος. ἀδολεσχία δὲ ἡ τῶν ἀνδρῶν ὁμιλία.

Bisetvs. Ἀδολεσχία] Σ. ἀδολεσχία, ἀκαιρία, φλυαρία, συνήθεια. Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι τὸ α. ἀδολεσχία δὲ παρὰ τῷ γραφεῖ, ἡ συνεχὴς μελέτη, καὶ ἀδολεσχήσω, ἀντὶ τοῦ διηνεκῶς μελετήσω. ἀδόλεσχος δὲ, καὶ ἀδολέσχης, ὁ ἀδολεσχῶν, ὁ τῇ ἀδολεσχίᾳ χρώμενος. ταῦτα δὲ παρὰ τὸ ἄδος, ὃ τὸν κόρον, καὶ πλησμονὴν σημαίνει, καὶ τὴν λέσχην. λέσχας δὲ ἐκάλουν δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς οἱ σχολὴν ἄγοντες ἐκαθέζοντο. Ὅμηρος,
Οὐκ ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ που ἐς λέσχην;
Κλεάνθης δέ φησιν ἀπονενεμῆσθαι Ἀπόλλωνι τὰς λέσχας. ἐξέδραις δὲ ὁμοίας γίνεσθαι. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ἀπόλλωνα παρ' ἐνίοις Λεσχηνόριον ἐπικαλεῖσθαι. λεσχ. ἡ πολλὴ ὁμιλία, φλυαρία. τὸ δὲ παλαιὸν αἱ καθέδραι, καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς εἰώθεσαν ἀθροιζόμενοι φιλοσοφεῖν, λέσχαι ἐκαλοῦντο. Κλίμακα λαβὼν] Σ. κλῖμαξ, ἡ κοινῶς σκάλα. σμινύη δὲ, σκαφεῖον, δίκελλα, ἀξίνη. Τί γὰρ μαθὼν] χαριέστερον ἴσως, μαθόντε ὑβρίζετον; ἢ ἀνακόλουθον ὁ Στρεψιάδης ἄγροικος, καὶ ἀπαίδευτος, καὶ ὀργισθεὶς ποιεῖ. ἡ δὲ τούτων ἔννοια, αὕτη. τίς δ' ὑμᾶς ἐδίδαξεν οὕτως εἰς τοὺς θεοὺς ὑβρίζειν; ἐκ τίνων ταύτην τὴν ἀσέβειαν ἐμάθετε; τὸ δὲ δυϊκὸν ἐχρήσατο, ὅτι πρὸς δύο ὁ λόγος ποιεῖται, τὸν Σωκράτην δηλονότι καὶ τὸν Χαιρεφῶντα. πολλάκις δὲ παρὰ τούτῳ τῷ ποιητῇ ταύτην τῆς μετοχῆς, μαθὼν, χρῆσιν εὑρήσεις, ὅπερ ἐλέγχου τινὸς σχῆμα ἔχει, καὶ ἐπιτιμήσιν, καὶ ἀπαιδευσίας ὀνειδισμὸν σημαίνει. ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσι,
Τί μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;
καὶ ἐν Σφηξὶ,
Τί δαὶ μαθὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς;
καὶ ἐν Λυσιστράτῃ,
Σὺ δ' ἐδὴ τί μαθὼν ἐκ ἀποθνήσκεις;
Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπὲ ἑνικὸν πολλάκις ἂν εὕροις μετὰ πληθυντικοῦ. ὡς ἐν Ὄρνισιν,
Εἰπέ μοι τί μέλλετε; καὶ ἐν Σφηξὶν, „ Εἰπέ μοι τί μέλλομεν; καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσιν, „ Εἰπέ μοι ὦ δημόται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΜΑΘΗΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ACTVS V. SCENA IIII.

Discipvlvs, Strepsiades, Socrates, Chaerephon.

Senarij Iambici.

Bisetvs. Σωκράτους μαθητὴς, Σωκράτης αὐτὸς, καὶ Χαιρεφῶν τὸν τῆς οἰκίας, καὶ τοῦ φροντιστηρίου ἐμπρησμὸν βαρέως φέροντες ἀγανακτοῦσι, καὶ τοῖς αὐτουργοῖς μέμφονται.

Μα. Ἰού, ἰού,
Στρ. Σὸν ἔργον, ὦ δὰς, ἱέναι πολλὴν φλόγα.
Μα. Ἄνθρωπε τί ποιεῖς; Στρ. ὅ, τι ποιῶ, τί ἄλλο γ' ἢ
Διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας.

DI. *Eheu, eheu:* ST. *Tuū eſt, ô fax, flammam immittere quam plurimam.*
DI. *Quid agis homo?* ST. *id quod ago: quid enim aliud, niſi*
Quod argutè diſputo cū trabibus huius domus?

Ma. Οἴμοι,

Μα. Οἴμοι, τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;
Στ. Ἐκεῖνος, ὅπερ θοιμάτιον εἰλήφατε.
Μα. Ἀπολεῖς, ἀπολεῖς. Στ. τοῦτ' αὐτὸ γὰρ καὶ βέλομαι.
Ἢν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας,
Ἢ 'γὼ πεσών πως ἐκτραχηλισθῶ πρότερον.
Σω. Οὗτος τί ποιεῖς ἐτεὸν, οὑπὶ τῦ τέγους;
Στ. Ἀεροβατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν Ἥλιον.
Σω. Οἴμοι τάλας, δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.
Στ. Τί γὰρ μαθὼν ὑβρίζετον γ' εἰς τοὺς θεούς;
Χαι. Ἐγὼ δὲ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι
Στ. Καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθε τὴν ἕδραν.
Δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν οὕνεκα.
Μάλιστα δ' εἰδὼς, τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.

DI. *Hei mihi, quis incendit noſtram domum?*
ST. *Is, cuius vos cepiſtis veſtem.* DI. *malè peri.*
Perdes nos. ST. *hoc ipſum volo: modò hic ligo*
Non perdat ſpes, à me conceptas: néue ego
Collum frangam, atque è tecto praceps decidam.
SO. *Heus tu, quid agis verò ſupra tectum? cede.*
ST. *In aëre incedo, & Solem ſic contuor.*
SO. *Heu me miſerum, miſer ego iamiam ſtrangulor.*
ST. *Cur ergo Deos afficitis contumelia?*
CHAE. *O me infelicem: qui flamma exanimor miſer.*
ST. *Et Lunæ ſpeculati eſtis ſedem deſuper.*
Age, tunde, iace, feri, cauſas ob plurimas:
Tum præcipuè ob hanc: quòd Deos iniuria,
Et horrenda affecerunt contumelia.

Σχόλια. Τῆς σελήνης τὴν ἕδραν.] ἀντὶ τοῦ τὰς κινήσεις τῆς σελήνης. ἕδραν δὲ εἶπεν εἰς τὸ αἰσχρὸν ἀποτείνων τὸν λόγον, τὴν ἐπιφοράν. ἐπὶ τίνος ὀχεῖται καὶ διὰ τί καὶ πῶς μῶμον. Δίωκε.] ὡς τῶν φιλοσόφων φευγόντων διὰ τὸ πῦρ. τὸ δὲ ὡς ἠδίκουν, γράφεται καὶ οὓς ἠδίκουν.

ΧΟΡΟΣ.

CHORVS.

BISETVS. Ὁ χορὸς τῷ δράματι τέλος ἐπιτίθησιν.

Χο. Ἡγεῖσθ' ἔξω, κεχόρευται γὰρ μετρίως τό γε τήμερον ἡμῖν.

CHO. *Exite: quoniam hodie nobis mediocriter hoc pede ſaltum eſt.*

Σχόλια. Τό γε τήμερον.] ἀντὶ τοῦ τήμερον ἀρκετῶς ἔχει ἡ ἡμέρα. ὡς ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ δὲ ὁ λόγος. τέλος.

ΤΕΛΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ.

FINIS NVBIVM.

ΘΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ, ΒΑΤΡΑΧΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ Εὐριπίδου πόθῳ ληφθεὶς, καὶ οὐχ οἷός τ' ὢν ἄλλως θεραπεῦσαι τὸν ἔρωτα, εἰς ᾅδου κατελθεῖν ἠβουλήθη, ὅπως ἐκεῖ τούτῳ ἐντύχῃ. ἐπεὶ δὲ τῆς ὁδοῦ ἄπειρος ἦν, ἔγνω δεῖν ὡς Ἡρακλέα πρότερον ἐλθεῖν. ἐκεῖνος γὰρ πάλαι κελεύσαντος Εὐρυσθέως, Κέρβερον χάριν εἰς ᾅδου κατῄει. ἐλθὼν δὲ καὶ πυθόμενος περὶ τῆς ὁδοῦ, ἤκουσε παρ' αὐτοῦ ὅπως ἄρα δεῖ κατελθεῖν, χαριεντισαμένου πρὸς αὐτὸν πρότερον. Διόνυσος δὲ καὶ πρὶν ἀπαντῆσαι πρὸς Ἡρακλέα, κατ' αὐτὸν ἐσκευάσθη, λεοντῆν ἐνδεδυμένος καὶ ῥόπαλον φέρων. ἐπειδὴ ἤκουσε παρ' Ἡρακλέους περὶ τῆς ὁδοῦ, μεθ' ἑαυτοῦ δοῦλόν τινα ἔχων Ξανθίαν, ἐχώρει πρὸς ᾅδην. καὶ πρῶτον μὲν ἐντυγχάνει τῇ Ἀχερουσίᾳ λίμνῃ. καὶ ὁρᾷ ἐν αὐτῇ τὸν Χάροντα μετὰ σκάφους, δι' οὗ τοὺς τεθνεῶτας εἰς ᾅδου ἐπέρα. καὶ ὁ μὲν Ξανθίας οὐκ ἐπέβη τοῦ σκάφους, διὰ τὸ μὴ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχῆσαι μάχην, πεζῇ δὲ περιῄει τὴν λίμνην. Διόνυσος δὲ ἐπιβὰς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ βατράχων ἀκούσας μέλη παρὰ τὸν πλοῦν, διαπεραιοῦται, καὶ αὖθις Ξανθίᾳ συγγίνεται. καὶ σὺν αὐτῷ πάλιν ἁψάμενος τῆς ὁδοῦ, περὶ οἷς ἂν Ἡρακλῆς αὐτῷ προειρήκει, δυσχερῆ τινα θεάμεθα, καὶ τοὺς μύστας παρ' αὐτὰς τὰς πύλας τοῦ ᾅδου χορεύοντας. εἶτα ὡς Ἡρακλῆς εἰσελθὼν, καὶ μεταξὺ πολλῶν τούτῳ συμβαινόντων, παραγίνεται πρὸς Πλούτωνα, οὐχ ἵν' Εὐριπίδην ἀναγάγῃ, ἀλλ' ἵν' ἀγωνισαμένων Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ὅστις τούτων ἄριστος τὰ εἰς τέχνην φανείη, τοῦτον αὐτὸς εἰληφὼς ἀνενέγκῃ πρὸς βίον. τούτου δὲ γενομένου καὶ κρείττονος ἀναφανέντος Αἰσχύλου, Διόνυσος τοῦτον λαβὼν, ἀνῆλθε.

Τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ καὶ φιλοπόνως πάνυ πεποιημένων. ἐδιδάχθη δὲ ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος τοῦ μετὰ Ἀντιγένην. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, καθ' ἣν διαλλάττει τοὺς ἐντίμους τοῖς ἀτίμοις, καὶ τοὺς πολίτας τοῖς φυγάσιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη ὥς φησι Δικαίαρχος.

ΑΛΛΩΣ.

Διόνυσός ἐστι μετὰ θεράποντος Ξανθίου δι' Εὐριπίδου πόθον, εἰς ᾅδην κατιών. ἔχει δὲ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον, πρὸς τὸ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἔκπληξιν παρέχειν. ἐλθὼν δὲ ὡς τὸν Ἡρακλέα πρότερον ἵνα ἐξετάσῃ τὰ κατὰ τὰς ὁδοὺς, δι' ὧν καὶ αὐτὸς ὅτε ἐποίησε τὴν πορείαν πρὸς τὸν Κέρβερον ᾤχετο, καὶ ὀλίγα περὶ τῶν τραγικῶν διαλεχθεὶς, ὁρμᾷ πρὸς τὸ προκείμενον. ἐπεὶ δὲ πρὸς τῇ Ἀχερουσίᾳ λίμνῃ γίνεται, ὁ μὲν Ξανθίας διὰ τὸ μὴ συννεναυμαχηκέναι εἰς τὴν περὶ Ἀργινούσας ναυμαχίαν, ὑπὸ τοῦ Χάρωνος οὐκ ἀναληφθεὶς, πεζῇ τὴν λίμνην κύκλῳ διέρχεται. ὁ δὲ Διόνυσος δοὺς διώβολον περᾷ, προσπαίζων ἅμα τοῖς κατὰ τὸν πόρον ᾄδουσι βατράχοις καὶ γελωτοποιῶν. μετὰ ταῦτα ἐν ᾅδου, τῶν πραγμάτων ἤδη χειριζομένων· οἵ τε μύσται χορεύοντες ἐν τῷ προφανεῖ καὶ τὸν Ἴακχον ᾄδοντες ἐν χοροῦ σχήματι καθορῶνται. ὅ τε Διόνυσος μετὰ τοῦ θεράποντος, εἰς ταυτὸν ἔρχεται τούτοις. τῶν δὲ προηδικημένων ὑπὸ Ἡρακλέους προσπλεκομένων τῷ Διονύσῳ διὰ τὴν ἐκ τῆς σκευῆς ἄγνοιαν, μέχρι μέν τινος οὐκ ἀγελοίως χειμάζονται. εἶτα μέντοι γε πρὸς Πλούτωνα καὶ τὴν Περσέφασσαν παρελθόντες, ἀλεωρῆς τυγχάνουσιν. ἐν τούτῳ δὲ, ὁ μὲν τῶν μυστῶν χορὸς, περὶ τοῦ τὴν πολιτείαν ἐξισάσαι καὶ τοὺς ἀτίμους ἐντίμους ποιῆσαι, χάτερον τινῶν, πρὸς τὴν Ἀθηναίων διαλέγεται πόλιν. τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ δράματος, μονόκωλον, ἄλλως δὲ τερπνὴν καὶ φιλόλογον λαμβάνει σύστασιν. παρεισάγεται γὰρ Αἰσχύλος Εὐριπίδῃ περὶ τῆς τραγῳδίας διαλεγόμενος. τὸ μὲν ἔμπροσθεν, Αἰσχύλου τὸ πρωτεῖον παρὰ τῷ ᾅδῃ ἔχοντος καὶ τοῦ τραγῳδικοῦ θρόνου. τότε δὲ Εὐριπίδου τῆς τιμῆς ἀντιποιησαμένου. συστήσαντος δὲ τοῦ Πλούτωνος τὸν Διόνυσον αὐτοῖς ἀκροατὴν, ἑκάτερος αὐτῶν λόγους ποιεῖται πολλούς. καὶ τέλος πάντα ἔλεγχον καὶ πᾶσαν βάσανον οὐκ ἀπιθάνως ἑκατέρου κατὰ τοῦ θατέρου ποιήσεως προσαγαγόντος, κρίνας παρὰ προσδοκίαν Διόνυσος Αἰσχύλον νικᾶν, ἔχων αὐτὸν ὡς τοὺς ζῶντας ἀνέρχεται. Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν εὖ καὶ φιλοπόνως πάνυ πεποιημένων. ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος τοῦ μετὰ Ἀντιγένην, ἐπὶ Ληναίῳ. Φιλωνίδης ἐπεγράφη καὶ ἐνίκα. Φρύνιχος δεύτερος, Μούσαις. Πλάτων τρίτος Κλεοφῶντι. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη ὥς φησι Δικαίαρχος. οὐ δεδήλωται μὲν ὅπου ἐστὶν ἡ σκηνή. εὐλογώτατον δὲ ἐν Θήβαις. καὶ γὰρ ὁ Διόνυσος ἐκεῖθεν. καὶ πρὸς τὸν Ἡρακλέα ἀφικνεῖται Θηβαῖον ὄντα.

Σκοπὸς τοῦ παρόντος δράματος.

Ὁ παρὼν ποιητὴς ὡς ἐν τῷ δράματι Πλούτου τῷ τότε τῶν Ἀθηναίων ἄρχοντι ὅστις δήποτε χαριζόμενος τότε τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι φησὶ καὶ πλουτῆσαι τοὺς ἀγαθούς. τῶν Νεφελῶν δὲ τὸ δρᾶμα τῷ φαινομένῳ γράψας κατὰ Σωκράτους, κατὰ παντὸς συνετάξατο φιλοσόφου μεταρσιολόγου καὶ φυσικοῦ. Σωκράτης γὰρ μετερχόμενος τὴν ἠθικὴν φιλοσοφίαν κατεγέλα μεταρσιολογίας, καὶ φυσικῆς ὡς γράφει Ξενοφῶν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι. θεολογίας δὲ ὡς ἀκαταλήπτου πάντη ἀπει-

ἀπείχετο. ὡς οὖν τὸ δρᾶμα τοῦ Πλούτου ὑπὲρ τοῦ τότε ἄρχοντος Ἀθηνῶν ἀσυμφανῶς ξυνετάξατο, κατὰ παντὸς δὲ φιλοσόφου μεταρσιολέσχου καὶ ψευδοτύπου τὸ δρᾶμα τῶν Νεφελῶν, οὕτω καὶ τήνδε τὴν κωμῳδίαν τῶν βατράχων κατὰ ὑποψύχρου καὶ ὑποξύλου, καὶ ἀφυοῦς καὶ ἀτεχνότατα γράφοντος. τὸν μαινόμενον δὲ οὐ συνιέντος αὐτὸν ὄντα βάρβαρον. οἰομένου δὲ μὴ μόνον ἰσοῦσθαι ἀλλὰ καὶ τὰ κρείττονα φέρεσθαι τῶν ἀληθείων αὐθρώπων. ὡς τὸν ὑπὲρ φύσιν Ὁμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε σάτυρος. Ἡσιόδῳ δὲ Κέρκωψ. ἢ τὸ πλέον εἰπεῖν, Εὔρυτος μὲν τοξικῇ, Μαρσύας δὲ μουσικῇ τῷ Ἀπόλλωνι. Σειρῆνες δὲ μούσαις καὶ Θάμυρις ὁ μαινόμενος. ἢ ὡς Αἰγύπτιος Σῶφις, καὶ ὁ Θετταλὸς Σαλμωνεὺς ταῖς οὐρανίαις αἰπταζοῦντες βρονταῖς καὶ τοῖς κεραυνοῖς δῆθεν ἀντιπαίς αστράπτοντες. κατὰ τοιούτου παντὸς μὴ συνιέντος αὐτὸν, ἐξομνυμένου δὲ φιλεταῖς ἀλογίστοις καθάρμασι δίκην βατράχων βοῶσι θορυβωδέστατα, τὸ τοιοῦτον ὁ ποιητὴς δρᾶμα ἐξέθετο. διασκευὴ δὲ καὶ ἔκθεσις τοιάδε τοῦ δράματος. Πλάττεται τῷ ποιητῇ δυσφορῶν ὁ Διόνυσος διὰ τὸ ἐν τοῖς Διονυσίοις μὴ εἶναι τραγικὸν ἢ κωμικὸν δεξιὸν ποιητήν. ὅθεν καὶ βουληθεὶς κατιέναι εἰς ᾅδου ὡς Εὐριπίδην ἐκεῖθεν ἀνάξειν, ἐπὶ Διονυσιακοῖς τοῖς κοθόρνοις, καὶ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον ἔχων τρόπῳ τοῦ Ἡρακλέους μετὰ Ξανθίου οἰκέτου ὄνῳ ἐποχουμένου, τοῖς ὤμοις δὲ ἀνάφορον φέροντος, ὃ ἀλλακτὸν δημοδιστέρως καλεῖται, εἰς Θήβας ἢ Τίρυνθα πόλιν τοῦ Ἄργους, ἀφικνεῖται πρὸς Ἡρακλέα, ὁδοὺς τὰς εἰς ᾅδου χρήζων μαθεῖν ἐξαιρέτως καὶ πανδοχεῖα καὶ ἐκτροπὰς ἅτε τοῦ Ἡρακλέους εἰς ᾅδου πρὶν κατελθόντος ἐπ᾽ ἀναγωγῇ τοῦ Κερβέρου. εἰ καὶ δυσὶ γλυκαῖς προσγλυκύτερος ἦν Ἡρακλέους ὁ Διόνυσος. παρ᾽ οὗ μαθὼν ὅσων ἔχρῃζεν ἀπάρχεται τῆς πορείας. περὶ τὴν λίμνην δὲ προφθακὼς τὴν Ἀχερουσίαν, αὐτὸς μὲν ὁ Διόνυσος δυσὶν ὀβολοῖς περαιοῦται τῷ Χάρωνι. Ξανθίας δ᾽ αὖθ᾽ ὥσπερ τῇ περὶ Ἀργινούσας οὐκ ἐναυμάχησε ναυμαχίᾳ, τῷ Χάρωνι μὴ ἀναληφθεὶς, πεζῇ τὴν λίμνην κύκλῳ περιπορεύεται. καὶ τί δεῖ λεπτολογεῖν τὰ περὶ τοῦ συγγράμματος τέλος; Διόνυσος ξενίζεται Περσεφόνῃ καὶ Πλούτωνι καὶ κρίσιν ποιησάμενος ποιητῶν, Εὐριπίδου καὶ Αἰσχύλου, καὶ ἄριστον τῷ ὄντι Αἰσχύλον νομίσας καὶ παρὰ προσδοκίαν τοῦτον λαβὼν ἀλλ᾽ οὐκ Εὐριπίδην αὖθις ἐς τοὺς ζῶντας ἀνέρχεται.

ΒΑΤΡΑΧΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ
διὰ στίχων.

Μαθὼν παρ᾽ Ἡρακλέους Διόνυσος τὴν ὁδὸν,
Πρὸς τοὺς κατοιχομένους πορεύεται· λαβὼν
Τὸ δέρμα καὶ τὴν σκυτάλην. ἀνάγειν θέλων
Εὐριπίδην λίμνην δὲ διέβαινε κάτω.
Καὶ τῶν βατράχων ἀντικρὺ εὔφημος χορός.
Ἔπειτα μυστῶν ἀνδοχή. πλεῖστον δ᾽ ἰδὼν,
Ὡς Ἡρακλεῖ προσέκοπτε διὰ τὸν κέρβερον.
Ὡς δ᾽ ἀνεφάνη, τίθεται τραγῳδίας ἀγών.
Καὶ δὴ στεφανοῦταί γ᾽ Αἰσχύλος. τοῦτον δ᾽ ἄγει
Διόνυσος εἰς φῶς. οὐ μὰ Δία γ᾽ Εὐριπίδην.

OCCASIO RANARVM.

OCCISO *ab Athenienſibus Socrate, Euripides exhibuit populo Tragœdiam: in qua Palamedē iniuſtè occiſum à Græcis introducebat. Sed quia pleraque in ea Tragœdia ſic gerebantur, vt cædem Socratis non Palamedis referrent: magnam conflauit Euripides Ariſtophani inuidiam. Hanc vt declinaret Poëta Comicus, Ranas conſcripſit: in qua Comœdia ſicut in alijs ferè omnibus Comœdiis, laudibus Euripidis detrahit: illi aliàs blandiloquum verborum lenocinium, & ſophiſticum dicendi genus, atque inanem orationis pompam, aliàs rerum ipſarum, quas tractat, neſcio quam abſurditatem & ineptitudinem, non citra odij ſuſpicionem, obyciens. Nam veriſſimum eſt, quod apud Heſiodum dicitur:*

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.

Vt autem vulgi & ſapientum, qui Euripidem admirabantur, odium deuitet: Bacchum introducit, qui nullum in terris bonum Poëtam, præſertim Tragicum, exiſtere conqueſtus inferos adire ſtatuit: vt Euripidem in vitam inde reducat. Sed eò cùm perueniſſet, Æſchylum cum Euripide, de ingenij & ſapientiæ gloria, non modò concertantem, ſed etiam aduerſarium ſuum longè ſuperantem inuenit. Quare, quod præter expectationem ipſi euenerat, relicto Euripide, Æſchylum ſecum ab inferis reducit. Eſt autem huius fabulæ argumentum tale.

ARGVMENTVM.

BAcchvs deſiderio boni poëtæ adductus, inferos adire cõſtituit: vt illinc re-
ducat Euripidẽ. Quare cũ ſeruo Xanthia iter ingreditur: geſtãte ſeruo hume-
ris impoſita ſtragula,& interim equitãte aſinũ, vnde riſus materia capitur. Pri-
mò autẽ ad oſtiũ Herculis deueniũt, vt eum de via ad inferos eũdi cõſulãt. Ille
Bacchũ Herculeo amictũ habitu conſpicatus, facetè irridet. Cognito autẽ profectionis
cõſilio, varias Baccho vias aperit, quibus peruenire poſſet ad inferos. Sed cùm nulla ea-
rũ placeret Baccho, aliã mõſtrat, qua per Stygiã paludẽ ductu Charõtis ſit trãſeundum.
Digreſſi ab Hercule, fortè incidunt in mortuũ, qui ad ſepulturã efferebatur. Ab hoc pe-
tũt, vt Xanthiã onere liberet,& ſtragula ſecũ ad inferos deportet. Sed quia de mercede
nõ poſſũt cõuenire inter ſe, Bacchus à mortuis repellitur. Interim cõmodè ad ripã Cha-
rõtis accedũt. A quo Bacchus in nauẽ ſuſcipitur: ſed Xanthias, quòd nauali prælio apud
Arginuſas nõ interfuiſſet, paludẽ circũire cogitur. Trãſmittẽti Baccho Ranae in loco
occulto, Stygię paludis, coaxatu ſuo accinũt. Vbi traiecit paludẽ Bacchus, celeriter Xan-
thiã ad ſe recipit. Occurrũt ipſis varia mõſtra,& Proteo mutabilior Empuſa. Ibi toto ani
mo externatur Bacchus, ac vix tãdẽ ſerui, in Elyſiũ proſpiciẽtis, oratione cõfirmatur. Ad
extremũ, in locũ beatorũ perueniunt: vbi Chorus initiatorũ tibiis & vocibus Bacchum
laudat,& Bacchanalia celebrat: tædáſq; ardẽtes, pro more Atheniẽſiũ, in manibʼ geſtat.
Idẽ in duas mox partes, ſeu dimidios choros, diuiſus: ex vna parte homines impios, ru-
des, ſcurras, ſeditioſos, proditores, auaros,& ſimilis farinę, à ſacris remouet: ex altera hy-
mnos canit, quibus Cereris & Bacchi laudes peragũtur. Ab eodẽ ſemichoro Archidemʼ
traducitur, itémq; Cliſthenes & Seuinus notãtur. Poſtremò Bacchus accedit,& Chorũ
de Plutonis regia, vbi ea ſit, interrogat. Qua mõſtrata, Chorus ex vtraq; parte lætatur ac
tripudiat: ipſe oſtiũ leniter pulſat: prodit ibi Æacus, qui cõſpecta Claua ac Leonina, Her
culẽ adeſſe arbitratur, qui iã olim Cerberũ abſtuliſſet. Itaq; graui ira cõmotus, Gorgones
& Harpyas vocatũ abit, vt ipſum cõſtringãt. Trepidãte illic Baccho,& totis animis cõ-
ſternato, ſeruus Xãthias paulò cõfidẽtior, habitũ cũ illo permutat. Aduenit de improuiſo
famula Proſerpinæ, quæ Herculẽ ad lautiſſimũ epulũ, ab hera inſtructum, inuitat. Eã fe-
licitatẽ ſeruo inuidẽs Bacchus, ſe prius cũ illo iocatũ affirmat: ipſúmq; reſumpto ſeruili
habitu, Herculeũ amictũ cogit deponere. Sed priuſquàm in regiã Plutonis ingrediun-
tur, duæ cauponæ, Pãdoceutria & Plathana, nouũ Baccho terrorẽ iniiciunt. Ratæ enim
eũ eſſe Herculẽ, de voracitate illius & furtis queritantur: ſimulq; viro extrema mala, ac
quæuis ſupplicia cõminãtur. Ibi denuò periclitãs Bacchus, ſeruũ orat, exorátque, vt per-
mutato ſecũ habitu, ſeſe Herculẽ eſſe ſimulet. Redit interim cũ Lorariis ſuis in Scenam
Æacus:& Xãthiã pro Hercule, Cerberi raptore cõſtringit, vt de illo ſupplicium ſumat.
Negat Xãthias ſe ad Inferos vnquã deſcẽdiſſe:& vt fidẽ ſibi cõciliet, ſeruũ ſuũ (qui tam
erat Bacchus) eũ ſe ſimulãs vincire & torquere iubet. Sed is, quòd ſibi à quęſtione me-
tueret, Deũ ſe eſſe profitetur,& Bacchũ quidẽ Iouis filiũ. Xanthias, vt herũ confundat,
Æaco ſuadet, vt in vtriuſq; diuinitatẽ inquirat:& alternis ictibʼ vtrũq; verberet: tũ, quẽ
dolere videat, eũ pro Deo nõ habeat. Inſtituto hoc examine, cùm vterq; plagas inflictas
cõſtãter ferret, Bacchus quidẽ vt Deus ἀπαθὴς: Xanthias verò, vt ſeruus, cuius tergũ pla-
gis occalluerat: tãdẽ omiſſa hac inquirendi ratione, ambos in regiã Plutonis introducit:
vt illic examinẽtur. Illis digreſſis, Chorus partim in ſceleratos, vt Cleophõtẽ & Cligẽ-
nẽ, inuehitur: partim de ſuo officio & cõmoda ratione gubernãdi Rẽpub. diſſerit. Paulò
poſt progreditur ex regia Plutonis famulus, cũ Xãthia, Bacchi famulo. Hi ſeruorũ more,
heris abſentibus obtrectãt:& virtutes ſuas narrat. Orto autẽ in regia tumultu, famulus
Plutonis Xãthiæ exponit ambitionẽ Euripidis: quòd ſceleratorũ ſuffragiis adiutus pri-
mas tenere,& Æſchylo ac Sophocli palmã tragicã eripere conetur. Tũ, quæ mox inter
vtrũq; altercatio futura ſit, paucis cõmemorat. Reuerſis in domũ Plutonis famulis, Cho
rus de eadẽ altercatione præſagit, Æſchyli iracũdiã & grãdiloquẽtiã, Euripidis verò gar
rulitatẽ perſtringẽs. Mox adeſt ipſe Euripides, qui occupata ſede Æſchyli, grauiter poẽ-
tã veterẽ criminatur. Exiſtũt vtrinq; cõuitia, quæ vix tãdẽ à Baccho ſedãtur: vtroque in
placidũ colloquiũ cõſentiẽte. Habitis vndiquaque precibus, prolixa inſtituitur cõcer-
tatio,& poëtarũ inter ſe cõtentio: in qua primùm Euripides Æſchylũ reprehẽdit, quòd
in Achille & Niobe, perſonas προσχηματικὰς mutas introduxerit,& ſpectatorẽ ſuſpen-
derit, ideóque deceperit. Tum quòd noua verba & animalia, vt ἱππαλεκτρυόνας & τραγε-
λάφους effinxerit. Præterea, quòd ipſe doctos, Æſchylus verò indoctos diſcipulos
poſt ſe reliquerit. Denique quòd ſua poëmata Reipubl. profuerint, Æſchyli ob-
fuerint. Qua accuſatione Chorus permotus, Æſchylum hortatur, vt placidè, &

ſine ira, cõtra Euripidẽ ſe tueatur. Itaq; ille primo omniũ, quod vltimo loco ſibi obiectũ fuerat, eruditè diluit, & ſuas Tragœdias pluſquàm Euripidis profuiſſe, ex eo demõſtrat, quòd ſua ætate viri bellicoſi fuerint, qui Perſas vicerint. Euripidis verò tẽpeſtate, homines turbulenti, Cleones & Alcibiades, qui pacem publicam ciuibus & patriæ eripuerint. Deinde verbis ſuis grandibus, loquacitatem Euripidis opponit, & neglectum decori, quòd ſeruo & hero eandem tribuerit orationem: vnde morum facta ſit diſſolutio. Tandem Chorus accedit, & poëtas diſceptantes locum mutare, atque aliò ſecedere iubet: tum noua & vetera depromere mandat. Quibus ita conſtitutis, Euripides, Æſchyli Prologos examinat, eúmque ταυτολογίας accuſat. Cuius ille vicißim Prologos, præmiſſa ſuorum defenſione, mirificè exagitat, omnes ſibi conformes eſſe demõſtrans: vt quibus penè omnibus τὸ ληκύθιον ἀπώλεσεν accommodari poßit. Hinc à Prologis ad Choros transeunt: quos, vt perperam ab Æſchylo factos, Euripides demonſtret, ipſe ex diuerſis eiuſdem Tragœdiis varia carmina ridiculè cõſuit: quibus odioſas repetitiones annectit. Sed eandem illi & parẽ gratiam, idque maiori cum venuſtate reponit Æſchylus. Baccho autem vtrunque hortante, vt à certamine, & odioſa altercatione deſiſtant, petit Æſchylus vtriuſque verba & metra appendi ſtatera atque librari. In eo examine Æſchyli verba ſua grauitate, Euripidæis longè præponderant. Ad poſtremum Pluto accedit, & Bacchum de vtroque Poëta ſententiam pronũciare iubet: vt qui melior ei videatur, eum ſecum deducat. Sed quia difficile erat, alterũ alteri præferre: ideo Bacchus nouas vtrique quæſtiones proponit. Et primùm de Alcibiade quid ſentiant, vtrumque iubet dicere. Deinde de Repub. rectè inſtituẽda quærit: vt ciuitas ſalua, & beati ſint ciues. Vbi cùm ambo grauiter dixiſſent, Bacchus fruſtrà indignãte Euripide, Æſchylum ſibi eligit: quibus abituris, Pluto epulũ prius exhibet. Hac re animaduerſa, Chorus ſapientiam laudibus effert, eiuſque vtilitates propoſito Æſchyli exemplo cõmemorat. Pluto abeunti Æſchylo valedicit, & quid Athenis eum efficere velit, paucis exponit. Cui ille viciſſim Sophoclem commẽdat: vt reiecto Euripide, ſuum ipſe interea locum teneat. Accedit & Chorus, qui abeuntes læto carmine proſequitur.

ARGVMENTVM
ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

R *educere optans ad ſuperos vatem bonum,*
A *dit inferos Bacchus: ranæ ſtygis accinunt,*
N *emo re ſed Elyſio certat cum Euripide*
Æ *ſchylus: eoque victo mox reducitur.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	*PERSONAE DRAmatis.*
Ξανθίας.	Xanthias.
Διόνυσος.	Bacchus.
Ἡρακλῆς.	Hercules.
Νεκρός.	Mortuus.
Χάρων.	Charon.
Χορὸς βατράχων.	Chorus Ranarum.
Ἱερεύς.	Sacerdos.
Χορὸς Μυστῶν.	Chorus initiatorum.
Αἰακος.	Æacus.
Θεράπαινα Περσεφόνης.	Famula Proſerpinæ.
Πανδοκεύτρια.	Pandoceutria.
Πλαθάνη, ἑτέρα θεράπαινα.	Plathana, altera famula.
Οἰκέτης Πλούτωνος.	Famulus Plutonis.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Αἰσχύλος.	Æſchylus.
Πλούτων.	Pluto.

Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος διπλῆ ἐξ ἀμοιβαίων προσώπων ἄρχεται. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι σζ. ὧν τελευταῖος, βατράχων κύκνων θαυμαστὰ χαλινάλλα δή.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Εἴπω τι τῶν εἰωθότων ὦ δέσποτα,
Ἐφ' οἷς ἀεὶ γελῶσιν οἱ θεώμενοι;
Δι. Νὴ τὸν Δί', ὅ,τι βούλει γε, πλὴν πιέζομαι,
Τοῦτο δὲ φύλαξαι. πάνυ γάρ ἐστ' ἤδη χολή.
Ξανθ. Μηδ' ἕτερον ἀστεῖόν τι; Διόν. πλήν γ', ὡς θλίβομαι.
Ξανθ. Τί δαί, τὸ πάνυ γέλοιον εἴπω; Διον. νὴ Δία.
Θαρρῶν γ', ἐκεῖνο μόνον ὅπως μὴ 'ρεῖς. Ξαν. τὸ τί;
Διον. Μεταβαλλόμενος τἀνάφορον, ὅτι χεζητιᾷς.
Ξανθ. Μηδ' ὅτι τοσοῦτον ἄχθος ἐπ' ἐμαυτῷ φέρων,
Εἰ μὴ καθαιρήσει τις, ἀποπαρδήσομαι.
Δι. Μὴ δῆθ', ἱκετεύω, πλήν γ' ὅταν μέλλω 'ξεμεῖν.
Ξανθ. Τί δῆτ' ἔδει με ταῦτα τὰ σκεύη φέρειν;
Εἴπερ ποιήσω μηδὲν, ὧνπερ Φρύνιχος
Εἴωθε ποιεῖν, καὶ Λύκις, κ' Ἀμειψίας,
Σκεύη φέρουσ' ἑκάστοτ' ἐν κωμῳδίᾳ;
Δι. Μὴ νῦν ποιήσῃς, ὡς ἐγὼ θεώμενος,
Ὅταν τι τούτων τῶν σοφισμάτων ἴδω,

ARISTOPHANIS RANÆ.

ACTVS I. SCENA I.

XANTHIAS, BACCHVS.

B *Loquar ne here vſitata, & quorum gratia*
Riſum ſubinde edere ſpectatores ſolent?
BA. *Imò vt lubet: modò ne iſtud proferas, premor.*
XA. *At neque aliud quiddam vrbanum?* BA. *modò ne vt premor,*
C *Caue iſthoc.* XA. *Quid igitur? an nō eloquar, quod maximè*
Sit ridiculum? BA. *Imò loquere audacter per (Iouem:*
Illud duntaxat ne mihi, quæſo dixeris.
XA. *Quid illud?* BA. *nempe, ne ſportam dum fers ſuper*
Humerum, & crebrò reijcis ex uno in alterum,
Dicas cacaturire te. XA. *at neque hoc loquar,*
D *Quòd tantū onus ferā: vt, niſi me quis hamina*
Eo iam ſubleuet, crepitum emittere velim.
BA. *Nequaquam id aies, niſi cùm ego vomere (gula:*
cœpero.
XA. *At quorſum oportebat me ferre hæc ſtra-*
Si nihil eorum fecero, quæ Phrynichus,
Lycis, atque Amipſias ijs facere ſolent,
Quos fingunt vaſa geſtare in comœdiis.
BA. *Caue hoc faxis, nā quoties ego huiuſmodi*
E *Lenociniorum, & præſtigiarum quidpiam*

Σχόλια. Εἴπω τι τῶν εἰωθότων.] ἀντὶ τοῦ τῶν εἰθισμένων. μετοχὴ ἀντὶ τοῦ ὀνόματος. καὶ Ὅμηρος. τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος, ἀντὶ τοῦ πινυτός. ὁ Ξανθίας δὲ ἐπὶ ὄνου εἰσάγεται καθεζόμενος ἔχων ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνάφορον, ὅπου ἦν τὰ στρώματα γελοῖον χάριν. διὸ καὶ ἀστεῖόν τι λέξαι βουλόμενος ὑπὸ Διονύσου κωλύεται. εὐθὺς δὲ ἐν τῇ εἰσβολῇ διαβάλλει τούς τε κωμῳδοὺς ὡς γελοίοις χρωμένους καὶ ἐκτρέποντας τοὺς θεατὰς ἀπὸ τῆς ἀκριβείας. Νὴ Δί' ὅτι βούλει γε.] ἰδίως αὐτὸ, τὸ εἰς ταῦτα ὀλισθαίνειν ὡς καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις θεράπων φησὶν ὡς διάγει τοῦτο τοῦτος, οὐ δύναμαι σκεύη φέρειν τοιαῦτα, καὶ τὸν ὦμον θλίβομαι. ἐνταῦθα δὲ φησὶν ὅτι οὐ δύναμαι ἀνέχεσθαι τοῦ θλίβεσθαι [illegible].

F BISETVS. Πλὴν πιέζομαι] ὁ νοῦς οὗτος. εἰπὲ ὅ,τι βούλει. ἀλλὰ τοῦτο μόνον μὴ λέξῃς, σὺ πιέζεσθαι καὶ βαρύνεσθαι καὶ θλίβεσθαι τῷ βάρει τῶν σκευῶν, ἃ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρεις.

G Σχόλια. Πάνυ γάρ ἐστ' ἤδη χολή] ἀντὶ τοῦ πολύ. τὸ δὲ πολὺ κἂν ᾖ γλυκύ, πονηρόν ἐστιν. ἄλλως: αὐτὸ λέγει ναυτίαν, διὰ τὸ πολλὴν γίνεσθαι τὴν παιδιὰν ταύτην. συνεχῶς γὰρ αἰσχύνει τοὺς τὰ τοιαῦτα λέγοντας. Γέλοιον.] γελοῖος, γελαῖον δὲ καινόν. ἀ δὲ σημαντικὰ αὐτή.

BISETVS. Μὴ 'ρεῖς] μὴ ἐρεῖς, μὴ λέξεις, φύλαξαι μὴ λέγῃς.

Σχόλια. Μεταβαλλόμενος] μεταφέρων ἀπὸ τοῦ ὤμου εἰς ὦμον. τἀνάφορον δὲ ξύλον ἀμφίκοιλον ἐν ᾧ τὰ φορτία ἐξαρτήσαντες οἱ ἐργάται βαστάζουσι. Μηδ' ὅτι τοσοῦτον.] μὴ οὕτω ποιήσαιμι καὶ τὸ ἄχθος τοσοῦτον φέρων. Ἀποπαρδήσομαι] ὡς τὸ αὐτὸ κατατείνουσιν εἰς δυσθυμίαν [illegible]. Πλήν γ' ὅταν μέλλω 'ξεμεῖν.] οἷον, εἰ ὅλως λέγεις, τότε φησὶ λέγε ἂν θέλῃς ἐπιτηρήσας, ὅτε μέλλω ἐξεμεῖν. ῥᾷστα γὰρ ἐξεμέσαιμι ἐὰν εἴπῃς. Φρύνιχος.] Δίδυμός φησιν, ὅτι νῦν Φρυνίχου τοῦ κωμικοῦ μέμνηται, ὡς παρ' ἑκάστα ἐν ταῖς κωμῳδίαις φορτικευομένου. ἔστι δὲ πατρὸς Εὐνομίδου, κωμῳδεῖται δὲ ὡς ξένος, καὶ ἐπὶ φαυλότητι ποιημάτων, καὶ ὡς ἀλλότρια λέγων καὶ ὡς κακόμετρα. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι τρεῖς Φρύνιχοι. Φρύνιχος δὲ ὁ κωμικὸς οὐδὲν τούτων ἐποίησεν ἐν τοῖς σωζομένοις ἑαυτοῦ. εἰκὸς δὲ ἐν τοῖς ἀπολωλόσιν εἶναι αὐτοῦ τοιοῦτό τι. Λύκις.] κωμῳδίας ποιητής. ὡς ψυχρὸς κωμῳδεῖται. λέγει δὲ αὐτὸν καὶ Λύκον. οὐ μὴν φέρεται. ὁ δὲ νοῦς· εἴπερ ποιήσω μηδὲν ὧν οὗτοι εἰώθασι ποιεῖν τοῖς σκευοφοροῦσιν. ἵνα τὸ φέρουσι σημαίνῃ πλῆσιν διπλῆν. ἡ δὲ γραφὴ τριχῶς. ἡ γράφεται σκευοφοροῦσιν. ἢ σκεύη φέρουσιν ἢ σκευοφοροῦσιν. ἀντὶ τοῦ σκευοφόρους ἄνδρας ποιοῦσιν. ἔστι δὲ βεβιασμένος ὁ λόγος, εἴπερ ποιήσω μηδὲν ὧν οὗτοι ποιοῦσι σκευοφοροῦντας εἰσάγοντες μετὰ πολλῶν. λείπει οὖν τὸ, ὧν εἰώθασιν οὗτοι ποιεῖν τοῖς σκευοφόροις.

Πλὴν

Πλεῖν ἢ 'νιαυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι.

Ξαν. Ὦ τρισκακοδαίμων, ἄρ' ὁ τράχηλος οὑτοσὶ

Ὅτι θλίβεται μὲν, τὸ δὲ γελοῖον οὐκ ἐρεῖ;

Δι. Εἶτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ καὶ πολλὴ τρυφή;

Ὅτ' ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος, υἱὸς Σταμνίου,

Αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ, τοῦτον δ' ὀχῶ,

Ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδ' ἄχθος φέροι;

Ξαν. Οὐ γὰρ φέρω 'γώ; Δι. πῶς φέρεις γὰρ, ὅς γ' ὀχεῖ;

Ξαν. Φέρων γε ταυτί. Δι. τίνα τρόπον; Ξανθ. βαρέως πάνυ.

Δι. Οὔκουν τὸ βάρος τοῦθ' ὃ σὺ φέρεις, οὖνος φέρει;

Ξαν. Οὐ δῆθ', ὅ γ' ἔχω 'γὼ καὶ φέρω, μὰ τὸν Δί' οὔ.

Δι. Πῶς γὰρ φέρεις, ὅς γ' αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου φέρει;

Ξανθ. Οὐκ οἶδ'. ὁ δ' ὦμος οὑτοσὶ πιέζεται.

Δι. Σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τὸν ὄνον οὐ φῂς σ' ὠφελεῖν,

Ἐν τῷ μέρει σὺ τὸν ὄνον ἀράμενος φέρε.

Ξαν. Οἴμοι κακοδαίμων. τί γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐναυμάχουν;

Ἦ τἄν σε κωκύειν ἂν ἐκέλευον μακρά.

Δι. Κατάβα πανοῦργε. καὶ γὰρ ἐγγὺς τῆς θύρας

Ἤδη βαδίζων εἰμὶ τῆσδ', οἷ πρῶτά με

Ἔδει τραπέσθαι. παιδίον. παῖ, ἠμὶ παῖ.

A *Video: plus quàm anno ſenior effectus abeo.*

XA. *O ter miſerè miſeram ceruicem iſthanc meam:*

Quæ tantum affligitur, & ioci nihil proferet?

BA. *Non contumelia hæc eſt, & mollicies mera?*

Ego, qui Bacchus ſum, patre ortus Stamnio,

Pedes ingredior & laſſor: atque iſthunc vebo,

B *Ne defatigetur, neu quid oneris ferat.*

XA. *An non fero onus?* BA. *quomodo feras qui ipſe veheris?*

XA. *Fero certè hoc.* BA. *quomodo?* XA. *valdè ægrè & duriter.*

BA. *An non iſtud onus, quod tu fers, aſinus gerit?*

C XA. *Minimè, ut quod ego fero atque habeo: non per Iouem.*

BA. *Quomodo fers obſecro: qui ferris ab alio?*

XA. *Neſcio ſanè. Sed hic humerus affligitur.*

BA. *Age ſi nihil prodeſſe tibi dicis aſinum,*

Eum tu humeris impone, & ſublatum gere.

XA. *Heu me miſerum, cur non nauali prælio*

Interfui? certè ego te iam ad fletus here

D *Dudum impuliſſem.* BA. *agedum deſcende verbero.*

Nam nunc prope oſtium via peruenimus:

Quò primùm oportebat gradum conuertere.

Heus, heus: puer heus: puer tibi dico, puer.

Σχόλια. Πλεῖν ἢ 'νιαυτῷ.] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.

BISETVS. Καὶ ἐν Ἡσιόδῳ, ὠμοὶ γῆρας θῆκε. διὰ τὴν ἄθλιον οὖν γηράσκειν, φασὶν, ὅταν τι τούτων τῶν σωμάτων ἴδω, καὶ πλεῖν ἢ ἐνιαυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι. τὸ δὲ πλεῖν ἐκ τοῦ πλέον κατὰ συγκοπὴν γίνεται, ἢ κατὰ κρᾶσιν Ἀττικὴν, ὥς τινες οἴονται.

Σχόλια. Ἄρ' ὁ τράχηλος οὑτοσί.] ὁ Ξανθίας ἀχθόμενος ἐφ' ᾧ βαστάζει φορτίῳ λέγει. Υἱὸς Σταμνίου] δέον εἰπεῖν υἱὸς Διὸς, υἱὸς Σταμνίου εἶπε παρ' ὑπόνοιαν. ἐπεὶ ὁ οἶνος ἐν σταμνίῳ βάλλεται. ὁ δὲ Διόνυσος οἶνος ἀλληγορεῖται. Σταμνία δὲ καὶ στάμνους, τοὺς ἀμφορεῖς τοῦ οἴνου φασίν. ἔπαιξεν οὖν, ἐπεὶ ὁ κέραμος ἐν ἑαυτῷ βαστάζει τὸν οἶνον καὶ φέρει. Τοῦτον δ' ὀχῶ.] ὀχεῖσθαι ποιῶ. ἐπὶ ὄνου γὰρ ἦν καθεζόμενος. νοεῖται δέ τι καὶ αἰσχρόν. ἀντὶ τοῦ ἐπιβαίνω αὐτόν.

BISETVS. Οὖνος.] ὁ ὄνος. κρᾶσις Ἀττική.

Σχόλια. Οὐ δῆθ' ὅ γ' ἔχω 'γὼ καὶ φέρω.] ἐπάνω γὰρ τοῦ ὄνου καθεζόμενος ὁ οἰκέτης, ἐβάσταζε τὸ ἀνάφορον. τινὲς δὲ εἰς τὸ φέρω δύο στιγμὰς ποιοῦσιν, ἀφαιροῦντες τοῦ μὰ τὸν Δί' οὔ, τὴν μίαν στιγμήν. Πιέζεται.] κατατέτριπται ὅμως καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὸ πιέζομαι. Ἐν τῷ μέρει σὺ τὸν ὄνον.] ἀντὶ τοῦ κατά τι μέρος. ἢ ἐν τῷ ἴσῳ μέρει κατὰ τὴν ἀμοιβὴν βάσταζε τὸν ὄνον. Τί γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐναυμάχουν.] πρὸς τοὺς χρόνους. ὅτι τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Ἀντιγένους, ὅτε περὶ Ἀργινούσας ἐνίκων ναυμαχίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχούντων δούλων. προκακωθέντες ἄλλαις ναυμαχίαις, οὓς ἠλευθέρωσαν. πρὸς τοῦτο οὖν χαριεντιζόμενος λέγει, ὅτι εἴπερ ἐναυμάχησεν κἂν ἀφείθη ἐλεύθερος. ὥστε οἰμώζειν ἂν ἔλεγόν σε. αἱ δὲ Ἀργινοῦσαι, πόλις τῆς Αἰολίδος, ἀντικρὺς δὲ Λέσβου κειμένη καὶ Μαλέας καλουμένης ἄκρας. Κατάβα πανοῦργε.] ἰδιωτικῶς, ὅτι κατάβα φησί. πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς, ὅτε κατάβηθι λέγεται μάλιστα. τὸ δὲ πανοῦργε, ἡμεῖς μὲν μετριώτερον φαμὲν, Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ σφοδρᾶς ἀτιμίας.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΗΡΑΚΛΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

ACTVS I. SCENA secunda.

HERCVLES, BACCHVS, XANTHIAS.

Bisetus. Διόνυσος καὶ Ξανθίας πρὸς τὴν Ἡρακλέους οἰκίαν ἐλθόντες τὴν θύραν πατάσσουσιν, ὅπως A τὴν πρὸς Ἅδου συντομωτάτην, καὶ ἀσφαλεστάτην ὁδὸν ἐκ τούτου σαφῶς ἐκμάθωσιν.

Ἡρ. Τίς τὴν θύραν ἐπάταξεν; ὡς κενταυρικῶς
Ἐνήλαθ', ὅστις, εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
Δι. Ὁ παῖς. Ξαν. τί ἔστι; Διόν. οὐκ ἐνεθυμήθης; Ξα. τὸ τί;
Δι. Ὡς σφόδρα μ' ἔδεισε. Ξανθ. νὴ Δία, μὴ μαίνοιό γε.
Ἡρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα δύναμαι μὴ γελᾶν,
Καί τοι δάκνω γ' ἐμαυτὸν, ἀλλ' ὅμως γελῶ.
Δι. Ὦ δαιμόνιε πρόσελθε· δέομαι γάρ τί σου.
Ἡρ. Ἀλλ' οὐχ οἷός τ' εἰμ' ἀποσοβῆσαι τὸν γέλων,
Ὁρῶν λεοντῆν ἐπὶ κροκωτῷ κειμένην.
Τίς ὁ νοῦς; τί κόθορνος καὶ ῥόπαλον ξυνηλθέτην;
Ποῖ γῆς ἀπεδήμεις; Δι. ἐπεβάτευον Κλεισθένει.
Ἡρ. Κἀναυμάχησας; Δι. καὶ κατεδύσαμέν γε ναῦς
Τῶν πολεμίων, ἢ δώδεκ', ἢ τρεισκαίδεκα.
Ἡρ. Σφώ; νὴ τὸν Ἀπόλλω. κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην.
Δι. Καὶ δῆτ' ἐπὶ τῆς νεὼς ἀναγινώσκοντί μοι
Τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς ἐμαυτὸν, ἐξαίφνης πόθος
Τὴν καρδίαν ἐπάταξε. πῶς οἴει σφόδρα;
Ἡρ. Πόθος; πόσος τις; Δι. μικρὸς, ἡλίκος Μόλων.

HE. Quis ostium pulsauit? quàm centauricè
Insiluit, quisquis est, ehem, dic mihi, quid est?
BA. Puer. XA. quid est? BA. non animaduertisti hoc? quid hoc?
B BA. Quomodo me extimuerit? XA. ne delira obsecro.
HE. Non possum non ridere per sacra Cereris:
Nam etsi premordeo memet, rideo tamen.
BA. Bone vir, accede, nam tua opera mihi opus est.
HE. Non possum continere risum: quando ita
Leoninam croceto inductam conspicor.
C Quid hoc animi? quid clauis cum cothurno erat
Commercij? quò terrarum tendis? BA. Clisthenem
Inscendi. HE. & nauali certasti prælio?
BA. Imò aliquot naues hostium depressimus,
Duodecim, ni fallor: aut fortè tredecim.
D HE. Vos? sic per Phœbum: & ego expergiscebar dein.
BA. Equidem legenti tum in naui Andromedam, mihi
Subitus quidam Cupido perculit meum
Animum: quàm tu putas vehementer, mi Hercules?
HER. Cupido? quantúsnam? BA. exiguus, ut est Malo.

E

Σχόλια. Ὡς κενταυρικῶς.] πρῶτον μὲν ἕως τούτου ὑπακούειν Διονύσῳ λέγει ὁ Ἡρακλῆς ἐνήλαθ' ὅστις. εἶτα τὴν ὄψιν καταπλαγεὶς, τὸ μὲν ἀκόλουθον, ὡς ἀνεπλήρωσεν, εἰπεῖν ὅστις ἐστίν. ἀλλὰ θαυμάζει ἐπηρώτησε τίς εἴη. κενταυρικῶς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀκόσμως καὶ ὑβριστικῶς, ὅτι καὶ οἱ κένταυροι, ὑβρισταί. καὶ τοῦτο εἶδεν Ἡρακλῆς ἐν τῇ πρὸς αὐτοὺς μάχῃ. Ἐχεζόμην, ἀντὶ τοῦ μαλακῶς. εἰρωνεύεται γὰρ Ἡρακλῆς. ὁ γὰρ Διόνυσος, μαλακὸς καὶ τρυφερός. Ὁ παῖς.] ὁ Διόνυσος φησὶ πρὸς τὸν Ξανθίαν. καὶ λέγει μειρακευόμενος ὡς δείσαντος αὐτὸν τοῦ Ἡρακλέους. καθόλου γὰρ τοιοῦτον εἰσάγουσι τὸν Διόνυσον καυχηματίαν. Μὴ μαίνοιό γε.] Δίδυμος. ἀντὶ τοῦ μὴ μανείης. πιθανώτερον δὲ, ἀντὶ τοῦ ὑπέλαβες σε μανῆναι ὁ Ἡρακλῆς, ἢ οὕτως μὴ μανείης οὕτως, ὡς ὑπολαβεῖν σε τὸν Ἡρακλέα φοβηθῆναι. Ἐπὶ κροκωτῷ.] Διονυσιακὸν φόρημα. κροκωτὴν ἐφόρει λεοντῆν. ἵνα ᾖ, ὡς Ἡρακλῆς. Ἡρακλέους γὰρ φόρημα ἡ λεοντῆ. κροκωτὴν δὲ, ἵνα ᾖ φοβερός. ἡ κροκωτὴ γυναικεῖον ἐν πλείοσιν ἐνδύματι. Κόθορνος.] ὅτι ὁ κόθορνος, εἰς ἀμφοτέρους τοὺς πόδας ἁρμόζει. ἔνθεν καὶ Θηραμένης κόθορνος ἐλέγετο. ὅτι τοῖς καιροῖς καθομιλεῖν δύναται. οἱ δὲ, ὅτι ἀνδράσι καὶ γυναιξὶν ἁρμόττει. ὁ δὲ Ξενοφῶν ἐν Ἑλληνικοῖς. ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν ἁρμόζειν αὐτόν φησιν. ἐκπλήττεται δὲ ὁ Ἡρακλῆς ὁρῶν τὴν ἄτοπον ταύτην σκευὴν, καὶ ὅτι τὰ ἄμικτα ἔμιξεν. ὁ μὲν γὰρ κροκωτὸς καὶ ὁ κόθορνος γυναικεῖα ἐστιν. ἡ δὲ λεοντῆ καὶ τὸ ῥόπαλον, ἀνδρεῖα. Ἐπεβάτευον Κλεισθένει.] λέγεται γὰρ καὶ ἐπιβῆναι τὸ ἐπιβαίνειν. καὶ ἐπὶ συνουσίας κατὰ μεταφορὰν τῶν ἀλόγων ζώων, ἃ ἐπιβαίνοντα συνουσιάζει. Κλεισθένης δὲ ὁ Σιβυρτίου, ἐπ' αἰσχρότητι κωμῳδεῖται ὡς δὲ λεῖος τὸ σῶμα. διὸ καὶ ἐπὶ τειχ[illegible] εἰκάζει αὐτόν. κωμῳδεῦσι δὲ αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ παγχάλεν. ἐμφαίνει δὲ [illegible] κατὰ στρατείαν [illegible] μετὰ Κλεισθένους ἀν F ἐστρατευμένην. καὶ τὸ ἐπιβατεύειν ἐκείνῳ, κακεμφάτως. ἐστρατήγησε δὲ [illegible] καὶ ἐνίκησεν αὐτός. Σφὼ νὴ τὸν Ἀπόλλω.] θαυμάζων καὶ ἀπιστῶν λέγει ὁ Ἡρακλῆς. τινὲς δὲ εἰς τὸν Ἀπόλλω δύο στίζουσι. καὶ εἰς τὸ ἐξηγρόμην.

Bisetus. Ἄλλοι δὲ τὰ πρότερα γράφουσιν οὕτως. Ἡρ. Σφώ; Διο. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. Ἡρ. Κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην. τὸ δὲ ἐξηγρόμην, ἀντὶ τοῦ ἐξηγειρόμην. ἐγείρω, ἐγείρομαι, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἔγρομαι, καὶ ἠγρόμην ἐν G τῷ παρατατικῷ.

Σχόλια. Κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην.] σκώπτει τὸν Διόνυσον καὶ ὡς φησιν ἀνέστην ἐξ ὀνείρου. δηλῶν ὅτι ὄναρ ταῦτα ἔπραξεν. οἱ δέ φασιν ὡς ὁ Διόνυσος ταῦτα λέγει. κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην. ὡς τῶν ἐπιτηδὲς ψευδομένων. ἐπιλέγοντος τὸ, καθ' ὃ δηλοῦται ὅτι ἐνυπνίῳ ἔοικε τὸ λεγόμενον. οἱ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ προσνέμουσι τοῦτο. οἱ δὲ τῷ Ξανθίᾳ. καὶ τὸ νὴ τὸν Ἀπόλλω τῷ Διονύσῳ μόνον γὰρ τὸ σφὼ λέγειν τὸν Ἡρακλέα. Τὴν Ἀνδρομέδαν.] δρᾶμα μὲν

ἄλλο

ἀλλ' ὅτι πρὸ ἀλλήλων ἠθέλησε καὶ κεκλῆσθαι. Τὴν Φο-ρύλας. Φοινικῶν. Αὐλητικὴ γὰρ ἀνδρεία ἐν δόμῳ ἔ-σω ἐργάζεται. διὰ τὸ συκοφαντικὰ τὸν τοιοῦτον. Μι-κρὸς ἡλίκος Μόλων.] παίζει. ἔστι γὰρ μεγαλόσωμος ὁ Μόλων. Δίδυμος δέ φασιν ὅτι δύο Μόλωνές εἰσιν, ὁ ὑπο-κριτὴς, καὶ ὁ λωποδύτης, καὶ μᾶλλον λωποδύτην λέ-γει, ὅς ἐστι μικρὸς τὸ σῶμα. Τιμαχίδας δὲ, τὸν ὑποκρι-τὴν λέγεσθαι Μόλωνα. ἄλλως χαρίεται μακρός. ἵνα ὁ Κροτωνιάτης τοῦτο· ἀνὴρ μεγάλῳ σώματι κατὰ τὸ φύ-σεως κατεσκευασμένος ὡς τοῖς ὁρῶσι παρέχειν ἔκπληξιν. Ἐ-γένοντο δὲ αὐτῷ ἓξ ἐν Ὀλυμπίᾳ πάλης νῖκαι, μία δὲ ἐν παισὶν ἐξ αὐτῶν. Πυθοῖ δὲ ἐν ἀνδράσιν ἓξ καὶ μία ἐν παισὶν. ἀφίκετο δὲ καὶ ἕβδομον παλαίσων ἐς Ὀλυμπίαν, ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐγένετο οἷός τε καταπαλαῖσαι Τιμασίθεον πολίτην τε ὄντα αὐτῷ καὶ ἡλικίᾳ νέον. λέγεται δὲ καὶ ὡς κομίσειεν αὐτὸς αὑτοῦ τὸν ἀνδριάντα ἐς Ἄλτιν. λέγεται δὲ καὶ αὐτῷ καὶ τὸ ἐπὶ τῇ ῥοιᾷ καὶ ἐπὶ τῷ δίσκῳ. ῥοιὰν μὲν δὴ οὕτως εἶχε βιαζομένῳ, ὥστε αὐτὸς λυμήνασθαι πιέζων. ἑ-στηκὼς δὲ ἐπὶ ἀληλιμμένῳ τῷ δίσκῳ γέλωτα ἐποιεῖτο τοὺς ἐμπίπτοντάς τι καὶ ὠθοῦντας ἀπὸ τοῦ δίσκου. ἀποθα-νεῖν δὲ ὑπὸ θηρίων φασὶν αὐτόν. ἐπιτυχεῖν γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι αὐαινομένῳ ξύλῳ. σφῆνας δὲ ἐγκειμένους διέσταλε τὸ ξύλον. ὁ δὲ ὑπὸ φρονήματος ὁ Μίλων, καθίησι τὰς χεῖρας ἐς τὸ ξύλον. ὀλισθαίνουσί τε δὴ οἱ σφῆνες. καὶ ἐχόμενος ὑπὸ τοῦ ξύλου λύκοις ἐγένετο εὕρημα, μάλι-στα δὲ πως τὸ θηρίον τοῦτο ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι πολύ τε νέμεται καὶ ἄφθονον. ταῦτα δέ φησι κατὰ λέξιν Παυσανίας ἐν δευτέρῳ Ἠλείων.

Βισετυς. Locus ex Pauſania] Ἐγένοντο δὲ τῷ Μίλωνι ἓξ μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ πάλης νῖκαι, μία ἐν παι-σὶν ἐξ αὐτῶν. Πυθοῖ δὲ, ἐν τε ἀνδράσιν ἓξ, καὶ μία ἐν τοῖς παισίν. ἀφίκετο δὲ καὶ ἕβδομον παλαίσων ἐς Ὀλυμ-πίαν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐγένετο οἷός τε καταπαλαῖσαι Τιμό-θεον πολίτην τε ὄντα αὐτῷ, καὶ ἡλικίᾳ νέον, πρὸς δὲ καὶ ἐγγὺς οὐκ ἐθέλοντα ἵστασθαι. λέγεται δὲ ὡς ἐκόμι-A σεν αὐτὸς αὑτοῦ τὸν ἀνδριάντα ἐς τὴν Ἄλτιν ὁ Μί-λων. λέγεται δὲ ἐς αὐτὸν καὶ τὸ ἐπὶ τῇ ῥοιᾷ, καὶ τῷ ἐπὶ τῷ δίσκῳ. ῥοιὰν μὲν δὴ οὕτω κατέχειν, ὡς μήτε ἄλλῳ πα-ρεῖναι βιαζομένῳ, μήτε αὐτὸς λυμήνασθαι πιέζων. ἑστη-κὼς δὲ ἐπὶ ἀληλιμμένῳ τῷ δίσκῳ, γέλωτα ἐποιεῖτο τοὺς ἐμπίπτοντάς τι, καὶ ὠθοῦντας ἀπὸ τοῦ δίσκου. πα-ρείχετο δὲ καὶ ἄλλα τοιάδε ἐς ἐπίδειξιν. περιέδει τῷ μετώ-πῳ χορδὴν, κατὰ ταινίαν δὲ ἢ στέφανον περιδεῖται, ὁ στέφα-νον, κατέχων δὲ ἐντὸς χειλέων τὸ ἆσθμα, καὶ ἐμπιπλὰς αἵματος τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ φλέβας διέρρηγνυεν ὑπὸ ἰ-B σχύος τῶν φλεβῶν τὴν χορδήν. λέγεται δὲ καὶ ὡς τῆς δε-ξιᾶς χειρὸς τὸ μὲν ἐς τὸν ἀγκῶνα ἀπὸ τοῦ ὤμου παρ' αὐτὴν καθίει τὴν πλευράν. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος ἔτεινεν ἐς εὐθὺ τῶν δακτύλων. τὸ μὲν αὐτῶν ἀνεστραμμένον τὸν ἀντί-χειρα ἐς τὸ ἄνω. τῶν λοιπῶν δὲ ἀλλήλοις ἐπικειμένων κατὰ στοῖχον, τὸν ἐλάχιστον τῶν δακτύλων κάτω γινόμενον οὐκ ἀπεκίνησεν ἄν τις βιαζόμενος. ἀποθανεῖν δὲ ὑπὸ θη-ρίων φασὶν αὐτόν. ἐπιτυχεῖν γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι αὐαινομένῳ ξύλῳ. σφῆνας δὲ ἐγκειμένους διίστασθαι τὸ ξύ-C λον. ὁ δὲ ὑπὸ φρονήματος ὁ Μίλων καθίησι τὰς χεῖρας ἐς τὸ ξύλον. ὀλισθαίνουσί τε δὴ οἱ σφῆνες, καὶ ἐχόμενος ὁ Μίλων ὑπὸ τοῦ ξύλου, λύκοις ἐγένετο εὕρημα. μάλιστα δέ πως τὸ θηρίον τοῦτο ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι πολύ τε νέ-μεται, καὶ ἄφθονον. ταῦτα δέ φησι Παυσανίας κατὰ λέξιν ἐν β. Ἠλείων. Τούτου δὲ τοῦ Μίλωνος τοῦ παλαιστοῦ καὶ ὁ Θεό-κριτος εἰδ. δ. μέμνηται.

Βατ. Ὠὑτὸς δ' ἐς τίν' ἄφαντος ὁ βουκόλος ᾤχετο χώ-ραν;

Κορ. Οὐκ ἄκουσας; ἄγεν νιν ἐπ' Ἀλφεὸν ᾤχετο Μί-λων.

D

καὶ

Βατ. Πείσει τοι Μίλων καὶ τὼς λύκως αὐτίκα λυσ-σῆν.

Κορ. Ταὶ δαμάλαι δ' αὐτὸν μυκώμεναι ἄδε πο-θεῦντι.

Ηρ. Γυναικός; Δι. οὐ δῆτ'. Ηρακλ. ἀλλὰ παιδός; Δι. οὐδαμῶς.

Ηρ. Ἀλλ' ἀνδρός; Δι. ἀπαπαῖ. Ηρακλ. ξυνεγένου Κλεισθένει;

Δι. Μὴ σκῶπτέ μ', ὦ 'δελφ', οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔχω κακῶς.

Τοιοῦτος ἵμερός με διαλυμαίνεται.

Ηρ. Ποῖός τις, ὦ 'δελφίδιον; Δι. Οὐκ ἔχω φράσαι.

Ὅμως γε μέντοι σοι δι' αἰνιγμῶν ἐρῶ.

Ἤδη ποτ' ἐπεθύμησας ἐξαίφνης ἔτνους;

Ηρ. Ἔτνους; βαβαιάξ, μυριάκις ἐν τῷ βίῳ.

Δι. Ἆρ' ἐκδιδάσκω τὸ σαφὲς, ἢ 'τέρᾳ φράσω;

Ηρ. Μὴ δῆτα περὶ ἔτνους γε· πάνυ γὰρ μανθάνω.

HE. *Num mulieris?* BA. *haudquaquam.* HE. *ſed pueri.* BA. *neutiquam.*

E HE. *Sed viri.* BA. *atat.* HE. *num ergo tu fellaſti Cliſthenem?*

BA. *Ne ludifices me frater: enimuerò malè*

Habeo, quandoquidem me tanta cupiditas tenet.

HE. *Quaenam cupiditas, mi fratercule?* BA. *non queo*

Dicere: ſed dicam tibi per aenigmata tamen.

F *Vnquámne tu repentè petiiſti fabae*

Pultem? HE. *fabae pultem? hui, plus decies millies*

In vita. BA. *quid? clarè hoc dico, an aliud loquar?*

HE. *Nihil de fabis, nam ſatis iſthac intelligo.*

Σχόλια. Γυναικός. οὐ δῆτα.] τινὲς ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἀναβάσει ποιοῦσι. τινὲς δέ φασιν ὅλον τὸν Ἡρακλέα λέ-γειν, λέγει ζητοῦντα τίνος ἠράσθη Διόνυσος. τοῦ δὲ Διονύσου εἰ-πόντος τὸ ἀπαπαῖ, ὁ Ἡρακλῆς ὑποπτεύει, ἀνδρὸς ἐρα-σθῆναι Κλεισθένους τὸν Διόνυσον. Ἀπαπαί.] χαρίεται ἐπιτάσει διὰ τοῦτο οὐ καταθεμένου τοῦ Διονύσου, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐπήνεγκε, μὴ τοῦ Κλεισθένους, διὰ τὸ συνε-βάτευεν Κλεισθένει. Οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς.] ἀντὶ τοῦ καὶ γὰρ ἀλλὰ παρέλκει Ἀττικῶς. ἀντὶ τοῦ ἔχω G γὰρ κακῶς. Ἔτνους.] ὀσπρίου πιστικοῦ. ὡς ἀδηφάγον δὲ τὸν Ἡρακλέα κωμῳδοῦσι. τὸ δὲ ἔτνος εἶδος ἀθάρας. οἱ δὲ ἀνδρεῖοι καὶ πρὸς τὰς μάχας θαυμαστοὶ ἔτνος ἐσθίου-σιν ὡς συντελοῦν αὐτοῖς πλεῖστα ὡς οἱ περὶ ταῦτα δεινοὶ λέγουσιν. Ἑτέρᾳ φράσω.] διδάσκω σε ὡς ἐρῶ. ὑποβα-λών σοι τὸν ἔρωτα τοῦ ἔτνους. ἢ ἄλλῳ τινὶ ὑποδείγματι φράσω. ἔστι δὲ ἡμιστίχιον ἐξ Εὐριπίδου.

Δι. Τοιουτοσὶ τοίνυν με δαρδάπτει πόθος
Εὐριπίδου, καὶ ταῦτα τοῦ τεθνηκότος.
Κοὐδείς γέ μ' ἂν πείσειεν ἀνθρώπων, τὸ μὴ οὐκ
Ἐλθεῖν ἐπ' ἐκεῖνον. Ηρ. πότερον, εἰς Ἅδου κάτω;
Δι. Καὶ νὴ Δί' εἴ τι γ' ἐστὶν ἔτι κατωτέρω.
Ηρ. Τί βουλόμενος; Δι. δέομαι ποιητοῦ δεξιοῦ.
Οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες, κακοί.
Ηρακλ. Τί δ' οὐκ Ἰοφῶν ζῇ; Δι. τοῦτο γάρ τοι καὶ μόνον
Ἔτ' ἐστὶ λοιπὸν ἀγαθόν; εἰ καὶ τοῦτ' ἄρα.
Οὐ γὰρ σάφ' οἶδ', οὐδ' αὐτὸ τοῦθ' ὅπως ἔχει.
Ηρ. Εἶτ' οὐχὶ Σοφοκλέα πρότερον ὄντ' Εὐριπίδου
Μέλλεις ἀναγαγεῖν, εἴπερ ἐκεῖθεν δεῖ σ' ἄγειν;
Δι. Οὔ, πρίν γ' ἂν Ἰοφῶντ' ἀπολαβὼν αὐτὸν μόνον,
Ἄνευ Σοφοκλέους, ὅ, τι ποιεῖ κωδωνίσω.
Κἄλλως. ὁ μὲν γ' Εὐριπίδης πανοῦργος ὢν,
Καὶ ξυναποδρᾶναι δεῦρ' ἐπιχειρήσειέ μοι.
Ὁ δ' εὔκολος μὲν ἐνθάδ', εὔκολος δ' ἐκεῖ.
Ηρακλ. Ἀγάθων δὲ ποῦ 'στιν. Δι. ἀπολιπών μ' ἀποίχεται,
Ἀγαθὸς ποιητὴς, καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις.

A BA. *Tantus me amor videndi Euripidem tenet:*
Quamuis iam mortuus ſit: vt nemo mihi
Hominum perſuaſerit, vt ne conueniam hunc eum.
HE. *An obſecro tu ergo deſcendes ad inferos?*
BA. *Et per Iouem ſi eſt quicquam inferius inferius.*
HE. *Quid illic acturus?* BA. *poeta opus eſt mihi*
B *Bono. nam tales nuſquam ſunt hic amplius,*
Qui verò ſunt, mali ſunt. HE. *quid au? an Iophon*
Non viuit amplius. BA. *ſolùm hoc nobis boni.*
Adhuc ſupereſt: ſi modò ſupereſt hoc tempore.
Neque enim ſat noui, quomodo res habeat cum eo.
C HE. *Cur verò non potius Sophoclem, quàm Euripidem*
Reducturus: ſi quis omninò reducendus eſt?
BA. *Non, niſi priùs ſeduxero Iophonem à patre*
Sophocle: & quidnam rei gerat, explorauero.
Aliàs enim, vt verſutus eſt, Euripides
Iſthinc vnà mecum aufugere huc tentauerit.
D *Nam Sophocles tàm ſimplex illic eſt, quàm hic erat.*
HE. *Vbi verò eſt Agatho?* BAC. *reliquit me, & abijt,*
Bonus Poëta, & amicis optatiſſimus.

Σχόλια. Καὶ ταῦτα τοῦ τεθνηκότος.] τινὲς βούλονται ἓν πρόσωπον λέγειν ὅλον. τινὲς δὲ διαιρίζουσι τὸ τοῦ τεθνηκότος, ὡς τοῦ Ἡρακλέους λέγοντος αὐτό. οὕτω δὲ καὶ αἱ διδασκαλίαι φέρουσι. τελευτήσαντος Εὐριπίδου, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, δεδιδαχέναι ὁμωνύμως ἐν ἄστει. Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Αὐλίδι. Ἀλκμαίωνα Βάκχας.

BISETVS. Εἰς Ἅδου.] Εὐστάθιος. Ἀΐς, Ἀΐδος, ὁ τόπος σκοτεινὸς ὑπὸ γῆν, ἀφανὴς, ὁ φωτιζόμενος ψυχαῖς. διὸ καὶ Ἀΐδης λέγεται ὁ αὐτὸς. καὶ Ἀϊδωνεύς. ὡς δέ τινές φασι, καὶ Ἀΐδης κατὰ συναίρεσιν τοῦ Ἀΐδης. εἰς τοῦτο δὲ ἐναντιοῦται τὸ πνεῦμα. ὤφειλε γὰρ εἰ ἀπὸ τοῦ Ἀΐδης ὁ Ἅδης γέγονε συναιρεθεὶς, ψιλοῦσθαι καὶ αὐτὸς καθὰ καὶ ὁ Ἀΐδης. ἀλλὰ δασύνεσθαί φασιν Ἀττικῶς. ἔχει δὲ διὰ τὴν ἄθροισιν ἐν αὐτῷ τῶν ψυχῶν. καὶ γὰρ οἱ Ἀττικοὶ τὸ α ἀθροιστικὸν δασύνειν εἰώθασιν, ὡς ἐν τῷ ἅμα, ἅλις, ἅπας. οἱ δὲ γράφουσιν Ἅδης δασυνόμενοι χωρὶς τοῦ ι. παρὰ τὸ ἥδω, τὸ εὐφραίνω, κατ' ἀντίφρασιν, ὅτι τῷ θανάτῳ, καὶ τῷ Ἅδῃ οὐδεὶς ἥδεται, καὶ χαίρει. ἢ τοίνυν Ἅδης, οὕτω γραπτέον, ἢ ἄδης ψιλούμενον, καὶ μετὰ τοῦ ι ὑπογραφομένου, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ αἴδης, ἄδης, παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ἰδεῖν, τὸ ὁρᾶν. ὁ γὰρ τοιοῦτος ὁ τόπος σκοτεινὸς ὑπάρχει.

Σχόλια. Οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ' εἰσίν.] Εὐριπίδου ἐξ Οἰνέως. σὺ δ' ὧδ' ἔρημος ξυμμάχων ἀπόλλυσαι. οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες, κακοί. Τί δ' οὐκ Ἰοφῶν.] Ἰοφῶν υἱὸς ἦν Σοφοκλέους ἐκ Νικοστράτης. ὃς ἐδόκησεν παρέχειν, ὅτι τοῖς τοῦ πατρὸς ἐχρῆτο ποιήμασιν ὡς οἰκείοις. εἰσήγαγε δέ ποτε Σοφοκλῆς ἐν δράματι τὸν Ἰοφῶντα φθονοῦντα, καὶ πρὸς τοὺς φράτορας ἐγκαλοῦντα τῷ πατρὶ ὡς ὑπὸ γήρως παραφρονοῦντι. οἱ δὲ τῷ Ἰοφῶντι ἐπετιμήσαντο. Σάτυρος δέ φησιν αὐτὸν εἰπεῖν. εἰ μὲν εἰμὶ Σοφοκλῆς, οὐ παραφρονῶ, εἰ δὲ παραφρονῶ Σοφοκλῆς οὐκ εἰμί. καὶ τότε τὸν Οἰδίποδα παραγνῶναι. οὐ μόνον δὲ Χοιρίλῳ καὶ τοῖς περὶ Αἰσχύλον καὶ Εὐριπίδην, ἀλλὰ καὶ Ἰοφῶντι συνηγωνίσατο τῷ υἱῷ. Τοῦτο γὰρ μόνον ἔτ' ἐστὶν ἀγαθόν.] ἠγωνίσατο γὰρ καὶ ἐνίκησε λαμπρῶς ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. διὸ ἀμφιβάλλει, μήποτε τοῦ Σοφοκλέους εἴη. Ὅπως ἔχει.] εἴτε αὐτοῦ δηλονότι τὰ ποιήματα εἴτε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Σοφοκλέους. τοιαύτη γὰρ περὶ αὐτοῦ τοὺς πολλοὺς δόξα κατεῖχε. πρότερον δὲ, τῇ ἡλικίᾳ ἢ τιμιώτερον. ἦν γὰρ ὁ Σοφοκλῆς Αἰσχύλου μὲν ἔτεσιν ἑπτὰ νεώτερος Εὐριπίδου δὲ κδ. Οὔ, πρίν γ' ἂν Ἰοφῶντα.] κωμῳδεῖται γὰρ Ἰοφῶν ὁ υἱὸς Σοφοκλέους, ὡς τὰ τοῦ πατρὸς λέγων. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τὸ τοῦ πατρὸς τραγῳδίαις ἐπιγράφεσθαι κωμῳδεῖται, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καὶ ψυχρὸς, καὶ μακρὸς εἶναι. τὸ δὲ κωδωνίσω, ὅτι τινὰ τῶν ὀρνέων δοκιμάζεται τῷ τοῦ κώδωνος ψόφῳ. καὶ τοὺς ἵππους οὕτω ἐδοκίμαζον εἰ ψοφώδεις εἶεν, ἢ εἰ θόρυβον ὑπομένειν δύναιντο, μή πως ἐν πολέμῳ εἰς κίνδυνον ὑπ' αὐτῶν ἐμβληθεῖεν, καὶ τοὺς ὄρτυγας. τινὲς δὲ ἀπὸ τῶν ἀγγείων τῶν κεράμων. ἐπεὶ οὕτω δοκιμάζουσι διακρούοντες. τινὲς δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν νομισμάτων. τινὲς δὲ ἀπὸ τῶν φυλακῶν. Δημήτριος γάρ φησιν ὅτι κατὰ τὰς φυλακὰς οἱ ἐγχειροῦντες κώδωσι διεσήμαινον, ὅπως ἂν φθέγγωνται. βέλτιον δὲ τὸ ἐπὶ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀγγείων. τὰ δὲ ἄλλα ἐσχεδίασται. Εὔκολος.] ἁπλοϊκὸς καὶ ἐλευθέριος. τοιοῦτος δὲ ὁ Σοφοκλῆς. Ἀγάθων δὲ.] οὗτος τραγικὸς ποιητὴς ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο. Ποθεινὸς τοῖς φίλοις.] τοῖς σοφοῖς.

ὀρθῶς, ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀγάθων κωμῳδοῦσιν ὡς τοῦ Σωκράτους διδασκάλου, ἀγαθὸς τὸν τρόπον καὶ τὴν τράπεζαν λαμπρός. καὶ A φασὶν ὅτι Πλάτωνος συμπόσιον ἐν ἑστιάσει αὐτοῦ γέγραπται, πολλῶν ἅμα φιλοσόφων σὺν αὐτῷ κατακλιθέντων.

Ηρ. Ποῖ γῆς ὁ τλήμων; Δι. ἐς μακάρων εὐωχίαν.
Ηρακλ. Ὁ δὲ Ξενοκλῆς; Δι. ἐξόλοιτο νὴ Δία.
Ηρακλ. Πυθάγγελος δέ; Ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ᾽ οὐδεὶς λόγος,
B Ἐπιτριβομένου τὸν ὦμον οὑτωσὶ σφόδρα;
Ηρακλ. Οὔκουν ἕτερ᾽ ἔστ᾽ ἐνταῦθα μειρακύλλια,
Τραγῳδίας ποιοῦντα, πλεῖν ἢ μύρια,
Εὐριπίδου πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα.
Δι. Ἐπιφυλλίδες ταῦτ᾽ ἐστὶ, καὶ στωμύλματα
Χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης,
C Ἃ φροῦδα θᾶττον, ἢν μόνον χορὸν λάβῃ,
Ἅπαξ προσουρήσαντα τῇ τραγῳδίᾳ.
Γόνιμον δὲ ποιητὴν ἂν οὐχ εὕροις ἔτι
Ζητῶν ἄν, ὅστις ῥῆμα γενναῖον λάκοι.
Ηρ. Πῶς γόνιμον; Δι. ὡδὶ γόνιμον, ὅστις φθέγξεται,
Τοιουτονί τι παρακεκινδυνευμένον.
Αἰθέρα, Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα,
D Ἢ φρένα μὲν οὐκ ἐθέλουσαν ὀμόσαι καθ᾽ ἱερῶν.
Γλῶτταν δ᾽ ἐπιορκήσασαν ἰδίᾳ τῆς φρενός.
Ηρ. Σὲ δὲ ταῦτ᾽ ἀρέσκει; Δι. καὶ μάλα πλεῖν ἢ μαίνομαι.
Ηρακλ. Ἦ μὴν κόβαλά γ᾽ ἐστὶν, ὡς καὶ σοὶ δοκεῖ.

HE. Quò abijs miſer? BA. ad beatorum conuiuium.
HE. Vbi Xenocles? BA. pereat Xenocles, per Iouem.
HE. Pythangelus verò? XA. num de me nulla fit
Mentio: cuius humerus tanta mole premitur?
HE. An non alij hic ſunt, qui ſcribunt Tragœdias:
Puellorum pluſquàm decem puto millia:
Qui vltra ſtadium Euripidem garrulitate ſuperant?
BA. Reiyculi hi ſunt racemuli, & loquaculi:
Hirundinum muſæa: artis poëticæ
Corruptores: ſtatim euanidi, vbi vnum chorum
Adepti ſunt; qui placeat in Tragœdia.
Sed natiuum Poëtam haud vllum reperies,
Vbicunque inquires: qui boni quid proferat,
Et generoſam aliquam depromat ſententiam.
HE. Quomodo natiuum? BA. ſic natiuum: qui canat
Aliquid, graui coniunctum cum periculo:
Vt æthera domum Iouis, & temporis pedem:
Aut mentem iuraſſe quidem inuitam per ſacra:
Sed linguam peieraſſe ſeorſim à mente. HER. num
Ergo hæc tibi placent? BA. Imò placent ſupra modum.
HE. Certè hæc verſuta ſunt: vt tu etiam indicas.

Σχόλια. Ἐς μακάρων εὐωχίαν.] ἢ ὡς περὶ τετελευτηκότος λέγει, ὡσαντὶ περὶ τὰς μακάρων νήσους. ἢ ὅτι Ἀρχελάῳ τῷ βασιλεῖ μέχρι τελευτῆς μετ᾽ ἄλλων πολλῶν συνῆν ἐν Μακεδονίᾳ. καὶ μακάρων εὐωχίαν ἔφη τὴν ἐν βασιλείοις. τοῦτο δὲ παρ᾽ ὑπόνοιαν. Ξενοκλῆς.] υἱὸς Καρκίνου Ξενοκλῆς, κωμῳδεῖται ὡς ἄξεστος ἐν τῇ ποιήσει καὶ ἄλλως ὀρεστός. ἀδελφοὶ δὲ αὐτοῦ, Ξενόκλειτος καὶ Ξενότιμος. εἰσὶ δὲ ὥς φασι δύο Ξενοκλεῖς τραγῳδοὶ γεγονότες. τρίτος δὲ ἐπὶ τούτοις ὁμώνυμος πολιτικός. φαύλου μὲν πατρός. τοῦ δὲ δήμου Χολαργεύς. Πυθάγγελος δέ.] τραγῳδίας ποιητὴς μοχθηρὸς, καὶ ἄσημος. ὁ Ξανθίας δὲ ὑπονοήσας Πυθαγγέλου φησὶν ὅτι οὐ φροντίζετέ μου καὶ ταῦτα Πυθαγγέλου μνημονεύοντες. καλῶς δὲ καὶ πικρῶς ἔδειξεν ὡς δοῦλος τὸ προκείμενον. Λαλίστερα.] πολυλογώτερα. εἰς τοῦτο γὰρ Εὐριπίδης ἐκωμῳδεῖτο. Ἐπιφυλλίδες.] τὰ ἐπικείμενα τοῖς μεγάλοις βότρυσι βοτρύδια. Καλλίστρατος δὲ, τὰ καθ᾽ ἑαυτὰ μικρὰ. κέκληνται δὲ οὕτως, διὰ τὸ τοῖς φύλλοις καλύπτεσθαι. ἢ τὰ πρὸς αὐτοῖς τοῖς φύλλοις. ἄλλως. ἐπιφυλλίδες εἰσὶ τὰ ἐν τοῖς βότρυσιν ἐν ἀρχῇ περιττώματα. οἱ δέ φασι τὰ ἐν κορυφαῖς τῶν κλημάτων. ταῦτα γὰρ οὐχ ὑποκάτω τῶν φύλλων ὡς οἱ βότρυες ἀλλ᾽ ὑπεράνω φύονται. δείκνυσι δὲ ἐντεῦθεν ὡς οὐδὲν περὶ λόγους εἰσί. Χελιδόνων μουσεῖα.] παρὰ τὰ ἐν Ἀλκμαίωνι Εὐριπίδου. πολὺς δ᾽ ἀνῆρπτο κισσὸς εὐφυὴς κλάδος, χελιδόνων μουσεῖα. ἀντὶ τοῦ βάρβαρα καὶ ἀσύνετα. καὶ γὰρ παροιμία ἐπὶ τῶν E βαρβάρων καὶ πολυλόγων καὶ ἐπαχθῶν ἐστι τεταγμένη. τοιοῦτον γὰρ τὸ χελιδόνων γένος. πλεῖον δὲ διὰ τὸ πολὺ τῆς ᾠδῆς ἀνιῶν τοὺς ἀκούοντας ἢ διὰ τὸ μέλος εὐφραῖνον. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς οὗ περιβρέμεται Θρῃκία χελιδών. Ἃ φροῦδα.] ἀφανῆ ὑπὸ τῆς χαρᾶς. Ἢν μόνον.] ἢν οὕτως ὥσπερ ἂν ἅπαξ τοὺς προστάτας, ἐπαινέτας σχοῖεν τῶν δραμάτων. Προσουρήσαντα.] εὐθυδρομήσαντα, εὐδοκιμήσαντα. ἐν τραγῳδίας δράματι ἐπαινεθέντα. Γόνιμον δὲ ποιητήν.] φυσικότητα καὶ τὴν ἐνθεαστικὴν, ἢ γεννητικόν. Παρακεκινδυνευμένον.] ὑψηλὸν βλάσφημον παράδοξον, ἀσυνήθες. F Αἰθέρα Διός.] ἐξ Ἀλεξάνδρας Εὐριπίδου. καὶ χρόνου προβαίνει πόδα. καὶ ἐκ Μελανίππης Σοφοκλέους, ὄμνυμι δ᾽ ἱερὸν Αἰθέρα, οἴκησιν Διός. Γλῶτταν δ᾽ ἐπιορκήσασαν.] ταῦτα ἐξ Ἱππολύτου Εὐριπίδου. ἡ γλῶσσ᾽ ὀμώμοχ᾽ ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. Σὲ δὲ ταῦτ᾽ ἀρέσκει.] ἀντὶ τοῦ σοὶ Ἀττικῶς. σημειωτέον τοίνυν ὅτι οἱ Ἀττικοὶ κέχρηνται τῷ τοιούτῳ σχηματισμῷ, καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις, καταφρονοῦμαι καὶ Θήβας ὅδε. Μάλα πλεῖν ἢ μαίνομαι.] Ἀττικοὶ μᾶλλον ἢ μαίνομαι. οἱ μὲν φασὶν ἐκλείπουσιν. οἱ δὲ, συστέλλουσι. μεταλαμβάνεται δὲ εἰς τὸ μὲν οὖν. ἢ οὐκ. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον. ἡ γὰρ μὴ ἀπαγόρευσις παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἀντὶ τοῦ οὐ ἀρνήσεως παραλαμβάνεται. ἄλλως. ἀλλὰ πλεῖον ἢ μαίνομαι ἐπ᾽ αὐτοῖς. τουτέστιν, ὑπερβαλλόντως μοι ἀρέσκει. Κόβαλα.] κακοῦργα καὶ ἀνελεύθερα. Δίδυμος. κατεστωμυλμένα, ἀπατητικά. καὶ κακοβούλους κοβάλλους.

Δι. Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν· ἔχεις γὰρ οἰκίαν.

Ηρακλ. Καὶ μὴν ἀτεχνῶς γε παμπόνηρα φαίνεται.

Δι. Δειπνεῖν με δίδασκε. Ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ᾽ οὐδεὶς λόγος;

Δι. Ἀλλ᾽ ὧνπερ οὕνεκα τήνδε τὴν σκευὴν φέρων

Ἦλθον, κατὰ σὴν μίμησιν, ἵνα μοι τοὺς ξένους

Τοὺς σοὺς φράσειας, εἰ δεοίμην, οἷσι σὺ

Ἐχρῶ τόθ᾽, ἡνίκ᾽ ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον,

Τούτους φράσον μοι, λιμένας, ἀρτοπώλια,

Πορνεῖ᾽, ἀναπαύλας, ἐκτροπάς, κρήνας, ὁδούς,

Πόλεις, διαίτας, πανδοκευτρίας, ὅπου

Κόρεις ὀλίγιστοι. Ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ᾽ οὐδεὶς λόγος;

Ηρ. Ὦ σχέτλιε, τολμήσεις γὰρ ἰέναι καὶ σύ γε;

Δι. Μηδὲν ἔτι πρὸς ταῦτ᾽, ἀλλὰ φράζε τῶν ὁδῶν,

Ὅπῃ τάχιστ᾽ ἀφίξομ᾽ εἰς ᾅδου κάτω.

Καὶ μήτε θερμὴν, μήτ᾽ ἄγαν ψυχρὰν φράσῃς.

Ηρακλ. Φέρε δὴ τίν᾽ αὐτῶν σοι φράσω πρώτην; τίνα;

Μία μὲν γάρ ἐστιν ἀπὸ κάλω καὶ θρανίου,

Κρεμάσαντι σαυτόν. Δι. παῦε. πνιγηρὰν λέγεις.

Ηρακλ. Ἀλλ᾽ ἔστιν ἀτραπὸς σύντομος τετριμμένη,

Ἡ διὰ θυείας. Δι. ἆρα κώνειον λέγεις;

Ηρακλ. Μάλιστά γε. Δι. ψυχράν γε καὶ δυσχείμερον.

Εὐθὺς γὰρ ἀποπήγνυσι τἀντικνήμια.

A BA. *Ne tu habites meum animum: nam propriam habes domum.*

HE. *Atenim prorſus videntur hæc mihi mala.*

BA. *Doce me cœnare.* XA. *an nulla mei fit mentio?*

BA. *Nunc cur iſto apparatu huc venerim, tuum*

Hac re ſecutus exemplum, paucis loquar,

Nempe, vt mihi, ſi opus ſit, monſtres hoſpites

B *Tuos, quibus tu vtebaris, cùm ad Cerberum*

Deſcenderes. Velim ergo dicas ordine,

Portus, popinas, diuerſoria, ganeas,

Deflexiones, fontes, vrbes, itinera,

Victus, cauponas, in quibus pauciſſimi

Sint cimices. XA. *ecquando mei fit mentio?*

HE. *Miſerum te: vis etiam tu illo deſcendere?*

C BA. *Mitte hæc: neque addas quicquam: ſed viam doce,*

Quibus citiſſimè perueniam ad inferos.

Sed neque nimis calidam docebis, neque nimis

Gelidam. HE. *quam ergo vis primam ex illis eloquar?*

Quámnam? equidem vna eſt à reſti, & ſcabello tibi:

Vt teipſum ſuſpendas. BA. *ſuffocatoria hæc*

D *Via eſt, & nimium feruida: deſine, haud placet.*

HE. *At eſt alia compendioſior, & magis*

Trita illò, per mortarium. BA. *an cicutam ais?*

HE. *Omninò.* BA. *at hæc nimis hyberna eſt, & frigida.*

Nam homini citò ſolet congelare tibias.

Σχόλια. Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει.] καὶ τοῦτο παρὰ τὸ ἐν Ἀνδρομάχῃ, μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν, ἱκανὸς γὰρ ὁ ἀρκέσω.

Bisetus. Ταῦτα δὲ παροιμιακῶς κατὰ τρόπον τινὰ, καὶ ἀλληγορικῶς λεκτέον δοκεῖ. Εἰπόντος γὰρ τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τὸν Διόνυσον

Ἡ μὴν κάβαλλά γ᾽ ἐστὶν, ὡς καί σοι δοκεῖ.

Ἀποκρίνεται ὁ Διόνυσος, Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν. ὥσπερ ἂν εἰ ἔλεγεν αὐτῷ, μὴ τοὺς τῆς ἐμῆς διανοίας μυχοὺς εἰσδῦναι, καὶ ἀνασπερᾶν ἐθέλῃς. ὥστε περὶ τῶν ἐμῶν λογισμῶν καὶ νοημάτων κρίνειν, καὶ γνώμην ἀποφαίνεσθαι. πῶς γὰρ οἶδας εἰ ταῦτ᾽ ἐμοὶ οὕτω δοκεῖ; ἀπιθάνως δὲ καὶ ταῦτα περὶ τῶν πολυπραγμόνων ἀνθρώπων νοεῖσθαι δύναιτο. καὶ τούτοις καλῶς ἁρμόττει τὸ Ὁμηρικὸν Ιλ. Ζ.

Ἀλλ᾽ εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε.

Σχόλια. Καὶ μὴν ἀτεχνῶς γε] ἀντὶ τοῦ ὅλως, καὶ συνόλως. καί ἐστιν οἷον ἀδόλως. τέχνας γὰρ ἔλεγον, οἷον τοὺς δόλους. ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ τεχνήεντες ἔχευαν. Δειπνεῖν με δίδασκε.] τοῦτο γὰρ ἐπίσταμαι ἐκεῖνο δ᾽ οὐ· ταῦτα με θαρσεῖν δίδασκε. καὶ μὴ κεῖνα τραγῳδίας. ὅτι ἀδηφάγος ὁ Ἡρακλῆς.

G Bisetus. Ἀρτοπώλια] ἀρτοπωλεῖον, τὸ μαγκιπεῖον, ἐν ᾧ οἱ ἄρτοι γίνονται. ἀρτοπώλιον δὲ, ὁ τόπος, ἔνθα οἱ ἄρτοι πιπράσκονται. Σ. Πορνεῖα] τόπους ἔνθα αἱ πόρναι διάγουσι. Σ.

Σχόλια. Κρήνας.] γράφεται κρημνούς. ἐκτροπαὶ δὲ ἀπονεύσεις τῶν ὁδῶν, ὅπου τις ἐκτραπῆναι δύναται. διὰ τὸ ἀποτρέπεσθαι τῆς ὁδοῦ καὶ κρύπτεσθαι, ὅταν ταραχή τις γίνηται

τῶν νεκρῶν. ὅτι δὲ οἱ ὁδοιποροῦντες ἐπάνω τῆς γῆς εὑρίσκουσι καθ᾽ ὁδὸν, ταῦτα καὶ αὐτὸς οἰόμενος καὶ ὑπὸ γῆν εἶναι, ἐρωτᾷ περὶ τούτων. Μήτε θερμήν.] μήτε ὅπου ἐστὶ καῦμα, μήτε δυσχείμερον ὁδὸν εἴπῃς. Θρανίου.] θράνους καὶ θρανίτια τινὰ δίφρεια καὶ ὑποπόδια ἔλεγον. καὶ ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ δὲ θρῆνυς. ἐφ᾽ ὧν οἱ ἀπαγχόμενοι, ἀρτῶσι ἑαυτοὺς ἀπολακτίζοντες αὐτά. τοῦ δὲ κάλω ἡ εὐθεῖα κάλως.

Bisetus. Θρανίου] Σ. θράνιον, θράνος, καὶ θράνια, ταπεινά τινα δίφρεια, καὶ ὑποπόδια λέγονται, καὶ ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ θρῆνυς. Εὐστάθιος δὲ, θράνος, καὶ θράνιον, ἡ τῶν ἐρεσσόντων καθέδρα. καὶ θρανίτης, ὁ κωπηλάτης, παρὰ τὸ θρῆνυν ὃ δηλοῖ τὸ ὑποπόδιον. τοῦ δὲ κάλω ἡ εὐθεῖα κάλως. Διὰ δὲ τούτων, ἀπὸ κάλω, ὁ ποιητὴς τοῦ ὅπερ Εὐριπίδης ἐν Ἑλένῃ βρόχον αἰχόνιον ὀνομάζει. ἀλλ᾽ ὥσπερ ὁ αὐτὸς λέγει,

Ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι,

Κἂν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὲς νομίζεται.

Σχόλια. Πνιγηρὰν λέγεις] καυματώδη. ἅμα μὲν ὅτι θερμὴν, ἅμα δὲ ὅτι πνίγει τῷ σχοινίῳ τὸ χοινίον. καὶ τὸ θρανίον. Σύντομος.] ὅτι οὐ μόνον ἐπίτομον λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ σύντομον. τετριμμένην δὲ, ἅμα μὲν ὡς ἐπὶ ὁδοῦ καταπεπατημένης. ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ τρίβεσθαι τὸ κώνειον. Ψυχράν γε καὶ δυσχείμερον] καὶ ὡς ἐπὶ ὁδοῦ ψυχρᾶς, καὶ ὅτι κατὰ ψύξιν φονεύει τὸ κώνειον. πήγνυσι δὲ, ὥστε τἀντικνήμια, ἀπὸ τῶν ποδῶν γὰρ ὁ θάνατος ἄρχεται, πρῶτον αὐτοὺς καταψύχων. ὡς τοῦ ζωτικοῦ αἵματος περὶ τὴν καρδίαν συστελλομένου.

Ηρ. Βού-

Ηρακλ. Βούλει ταχεῖαν καὶ κατάντη σοι φράσω;

Δι. Νὴ τὸν Δί᾽, ὡς ὄντος γε μὴ βαδιστικοῦ.

Ηρακλ. Καθέρπυσόν νυν ἐς Κεραμεικόν. Δι. κᾆτα τί;

Ηρακλ. Αναβὰς ἐπὶ τὸν πύργον τὸν ὑψηλόν. Δι. τί δρῶ;

Ηρακλ. Ἀφιεμένην τὴν λαμπάδ᾽ ἐντεῦθεν θεῶ,
Κἄπειτ᾽, ἐπειδὰν φῶσιν οἱ θεώμενοι
Εἶναι, τόθ᾽ εἶναι καὶ σὺ σαυτόν. Δι. ποῖ; Ηρα. κάτω.

Δι. Ἀλλ᾽ ἀπολέσαιμ᾽ ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύω,
Οὐκ ἂν βαδίσαιμι τὴν ὁδὸν ταύτην. Ηρακλ. τί δαί;

Δι. Ἥνπερ σὺ τότε κατῆλθες. Ηρακλ. ἀλλ᾽ ὁ πλοῦς πολύς.
Εὐθὺς γὰρ ἐπὶ λίμνην μεγάλην ἥξεις πάνυ
Ἄβυσσον. Δι. εἶτα πῶς γε περαιωθήσομαι;

Ηρ. Ἐν πλοιαρίῳ τυννουτωί σ᾽ ἀνὴρ γέρων
Ναύτης διάξει, δύ᾽ ὀβολὼ μισθὸν λαβών.

Δι. Φεῦ, ὡς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τὼ δύ᾽ ὀβολώ,
Πῶς ἠλθέτην κἀκεῖσε; Ηρ. Θησεὺς ἤγαγε.

A HE. *Vin' ergo celerem & præcipitem dicam tibi?*

BA. *Ita per Iouem: cùm ad itinera non ſim idoneus:*
Et tædium viæ perferre non queam.

HE. *Perrepta hinc in Ceramicum.* BA. *quid tum poſtea?*

HE. *Inſcende turrim illic excelſam.* BA. *quid ibi agam?*

B HE. *Demiſſam illic facem deſpecta, & poſtea*
Cùm decurſores iuſſerint demittere
Facem: tum & tu præcipitem te demittito.

BA. *Quónam?* HE. *deorſum.* BA. *ſed perdiderò ſic duas*
Cerebri membranas. ſa. è haud inero hanc viam.

C HE. *Quam igitur?* BA. *eandem, quam tu iniſti iam antea.*

HE *Sed longa eſt nauigatio: Venies enim*
Ad longè maximam, adeoq́; profundiſsimam
Paludem. BA. *quomodo eam tranſmittam?* HE. *portitor*
Quidam ſenex te in nauicula tantillula
Traijciet, acceptis à te, nauli vice,
Duobus tantùm obolis. BA. *eheu, quantum duo*

D *Iſti oboli vbique poſſunt? Verùm, dic mihi,*
Quomodo eò peruenerint? HE. *Theſeo duce.*

Σχόλια. Κατάντη.] οὕτως Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ κατωφερῆ. εὐκολώτεραι γὰρ καὶ ταχύτεραι αἱ τοιαῦται ὁδοί. Ἀφιεμένην τὴν λαμπάδα.] τοὺς λαμπαδιστὰς ἀγῶνας. λαμπαδοδρομίαι δὲ γίνονται τρεῖς ἐν τῷ Κεραμεικῷ. Ἀθηνᾶς. Ἡφαίστου. Προμηθέως. Κεραμεικὸς δὲ τόπος Ἀθήνησιν ὅπου συντελοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι κατ' ἐνιαυτὸν λαμπαδοῦχον ἀγῶνα. πρὸς δὲ τῷ τόπῳ τούτῳ πύργον τινὰ ὑπάρχειν φασίν, ἐφ' ὃν σὺ βελτίων αὐτὸν ἀναβάντα, θεωρεῖν τὴν λαμπάδα καὶ ὅταν οἱ πρῶτοι λαμπαδίζοντες ἀφεθῶσι, καὶ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πύργου ἀφεῖναι ἑαυτὸν κάτω. Εἶναι τόθ' εἶναι.] ἀντὶ τοῦ ἀφεῖναι τοὺς δρομεῖς. τινὲς γράφουσιν εἶτε ἀντὶ τοῦ ἀφίετε. οἱ δρομεῖς δηλονότι. τοῦτο δὲ γνωριμώτερον ἔχει τὸν νοῦν. ἐπειδὰν οἱ θεώμενοι εἴπωσιν ἀφίετε δηλονότι οἱ τρέχοντες, καὶ σὺ σαυτόν. χαρίζεται δὲ ἐν πολλοῖς ἐστι. ἀντὶ τοῦ εἶτε. μήποτε τὸ δεύτερον ἐστι. τὸ ἕξ καὶ σὺ σαυτὸν ἁμαρτανομένου τοῦ πρώτου. λέγοι δ' ἄν τις, καὶ τοῦτο λόγον ἔχειν ὡς τῶν θεωμένων ἐπικελευόντων τὸ σημεῖον ἀφιέντι κατὰ τὸ ἀρχαῖον σχῆμα. οὕτως ἐστὶ ἄλλως ὅτι ἐν τῇ ἀφέσει τῆς λαμπάδος σημεῖον ἦν τοῖς μέλλουσι δραμεῖν ὡς δεῖ τοῦ δρόμου κατάρξασθαι. ἦν δὲ τοῦτο πρὸ τοῦ εὑρεθῆναι παρὰ Τυρσηνοῖς τὴν σάλπιγγα.

Bisetus. Εἶναι τόθ' εἶναι] τουτέστιν ὅταν οἱ θεαταὶ λέξωσιν ἂν τοῖς δρομεῦσιν ἀφεῖναι ἑαυτοὺς πρὸς τὸ τοῦ δρόμου κατάρξασθαι, τότε καὶ σὺ εἶναι, ἤγουν ἐς, ἄφες, κάθες σαυτόν. αἱ δὲ παραλήψεις τῶν ἀπαρεμφάτων ἀντὶ προστακτικῶν, Ἰώνων εἰσίν, Ὅμηρος Ιλ. Β.

Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν. ἀντὶ τοῦ, ἀγόρευε.

Σχ. Ἀλλ' ἀπολέσαιμ' ἂν ἐγκεφάλου.] ὁ ἐγκέφαλος τῶν ἀνθρώπων ἔχει ὑφ' ἑαυτοῦ ὑμένας ἐοικότας τοῖς τῆς συκῆς φύλλοις. καὶ Ἀρίσταρχος, ὅτι πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ ἐγκεφάλου. ἔστι γὰρ ὥσπερ θρία δύο συγκείμενα. θρία δὲ τὰ τῆς συκῆς φύλλα. καὶ τὰ θρία δὲ οὕτως ἐσκευάζετο. λέγεται δὲ ἀπὸ τοῦ κατειλεῖσθαι τοῖς τῆς συκῆς φύλλοις. οἱ δὲ σκευασία ἐστὶ στέαρ μέλι, ᾠά, σεμίδαλις. εἰώθασι δὲ καὶ τὸν ἐγκέφαλον ὀπτᾶν κατειλήσαντες τοῖς τῆς συκῆς φύλλοις, ἢ μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ θρίου κατασκευῆς. ἢ καὶ μόνον πρὸς ὃ παρέθηκε τὸ θρίον. Ἄβυσσος] ἦν οὐδὲ βυθὸς δύναται χωρῆσαι. Ἴωνες δὲ τὸν βυθὸν, βύσσον λέγουσι.

Bisetus. Ἄβυσσον] Εὐστάθιος. ἄβυσσος, παρὰ τὸ α ἐπιτατικὸν καὶ τὸ βυσσόν. ὃ τὸν βυθὸν δηλοῖ.

Σχ. Τυννουτωί σε.] συνάγων τοὺς δακτύλους καὶ τὴν παλάμην κοιλάνας φησὶν ἀντὶ τοῦ μικρῷ. ὁμοίως δὲ καὶ τυτθὸν τὸ νήπιον. ἀντὶ τοῦ τιτθόν. τὸ ἔτι παρὰ ταῖς τιτθίοις καθεστηκός. φοβεῖ δὲ αὐτὸν, ἐπὶ ἐνδείας σμικρυνῶν τὸ πλοῖον. Δύ' ὀβολὼ μισθὸν λαβών.] οὐχ ὡς τοῦτο λαμβάνοντος, ἀλλὰ πρὸς τὸν δικαστικὸν μισθὸν ὅτε δύο ὀβολοὶ ἦν. ἅμα οὖν διὰ τὸ λεγόμενον, ὅτι τοῖς νεκροῖς ἐπὶ τοῦ στόματος βάλλουσι δύο ὀβολούς. καὶ ὅτι τὸ δικαστικὸν μισθάριον, δύο ὀβολοὶ ἦσαν. ἐπιφέρεται γοῦν ὡς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τὼ δύο ὀβολώ. ὕστερον δὲ ἦν τριώβολον, τοῦτο τῶν στρατηγῶν κολακείας χάριν προστιθέντων. ἐπὶ δὲ Ἀριστοφάνους καὶ δραχμὴν ἦν λαβεῖν.

G Bisetus. Φεῦ.] τινὲς μέτρου χάριν τὸ φεῦ νομίζουσιν ἐκβλητέον. διὸ καὶ τὰ παλαιὰ σχόλια τοῦτο παραλιπεῖν δοκεῖ.

Σχόλια. Θησεὺς ἤγαγε.] ὅτε κατῆλθε μετὰ Πειρίθου εἰς Αἴδου, ἁρπάσαι βουλομένου τὴν κόρην τῆς Δήμητρος Περσεφόνην. ἢ διὰ τὸ θηρεύειν τὸν Χάρωνα διαπορθμεύοντα.

A Μετὰ ταῦτ' ὄφεις καὶ θηρί' ὄψει μυρία
Δεινότατα. Δι. μή μ' ἔκπληττε, μηδὲ δειμάτου.
Οὐ γάρ μ' ἀποτρέψεις. Ηρ. εἶτα βόρβορον πολὺν,
Καὶ σκῶρ ἀείνων. ἐν δὲ τούτῳ κειμένους,
Εἴ που ξένον τις ἠδίκησε πώποτε.
Ἢ παῖδα κινῶν τἀργύριον ὑφείλετο.
B Ἢ μητέρ' ἠλοίησεν, ἢ πατρὸς γνάθον
Ἐπάταξεν, ἢ 'πίορκον ὤμοσεν,
Ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο.
Δι. Νὴ τοὺς θεοὺς ἐχρῆν γε πρὸς τούτοισι, καὶ
Τὴν πυρρίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου.
Ηρ. Ἐντεῦθεν αὐλῶν τίς σε περίεισι πνοή.
Ὄψει τε φῶς κάλλιστον, ὥσπερ ἐνθάδε,
C Καὶ μυρρινῶνας, καὶ θιάσους εὐδαίμονας
Ἀνδρῶν, γυναικῶν, καὶ κρότον χειρῶν πολύν.
Δι. Οὗτοι δὲ δὴ τίνες εἰσίν; Ηρ. οἱ μεμυημένοι.
Ξανθ. Νὴ τὸν Δί' ἐγὼ γ' οὖν ὄνος ἄγων μυστήρια.
Ἀτὰρ οὐ καθέξω ταῦτα τὸν πλείω χρόνον.
Ηρακλ. Οἵ σοι φράσουσ' ἁπαξάπανθ', ὧν ἂν δέῃ.
D Οὗτοι γὰρ ἐγγύτατα παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν
Ἐπὶ ταῖσι τοῦ Πλούτωνος οἰκοῦσι θύραις.
Καὶ χαῖρε πόλλ' ὦ 'δελφέ. Δι. νὴ Δία καὶ σύ γε
Ὑγίαινε.

A *Sed & poſthac videbis angues, & feras*
Innumeras, atque horrendas. BA. *noli mihi metum*
Fruſtrà inycere; neque enim me deterrebis hic.
HE. *Tum verò cœnum & ſtercus deſuper innatans:*
In quo iacent ſcelerati: vt cùm quis hoſpitem
Iniuria affecerit: aut puerum quempiam
B *Subagitatum pecunia fraudauerit:*
Aut matrem pulſarit ſuam: aut colaphum patri
Infregerit: aut periurium commiſerit:
Aut verbulum vnum tranſcripſerit è Morſimo.
BA. *Et per Deos addere oportebat hoc quoque,*
Si Pyrrichen quis didicerit Cineſiæ.
C HE. *Exinde tibiarum te cinget ſonus:*
Lucémque aſpicies, vt & hic, lucidiſsimam,
Et myrteta, & ſaltationes mulierum,
Virorúmque beatorum, plauſuq́ manuum.
BA. *At quinam hi ſunt homines?* HE. *initiati ſacris.*
XA. *Tùm, per Iouem, ego ſum aſinus portans myſteria:*
Sed non feram hanc oneris molem diutius.
D HE. *Illi tibi omnia exponent, quorum indiges.*
Nam proximè viam, quæ ad Plutonis fores
Perducit, Iſti habitant, & nunc multum vale,
Mi frater. BA. *& tu per Iouem, ſemper vale.*

Σχόλια. Καὶ σκῶρ ἀείνων.] τινές φασι τὸ σκῶρ πρῶτον κεχρῆσθαι Στράττιν ἐν Ἀταλάντῳ δράματι. ψεῦδος δέ. πολλοῖς γὰρ ὕστερον τῶν Βατράχων ὁ Ἀτάλαντος Στράττιδος δεδίδακται.

E BISETVS. Σκῶρ ἀεὶ νῶν] Σκῶρ ἀπόπατημα, κόπρος. καὶ ἔστιν ἑτερόκλιτον. ἡ γὰρ γενική, σκατός. Σ. [Ἀεὶ νῶν] τουτέστι νάον, ἀπὸ ῥέον. κατὰ συναίρεσιν νάον, νῶν, ὡς τὸ βοάων, βοῶν.

Σχόλια. Ἢ Μορσίμου.] τραγῳδίας ἦν οὗτος ποιητής. καὶ ψυχρός. ἔστι δὲ Φιλοκλέους υἱός. ἦν δὲ ὀφθαλμῶν ἰατρὸς ἀγαθός. ἦν δὲ καὶ σμικρός. υἱὸν δὲ ἔσχεν Ἀμφιδάμαντα. Τὴν Κινησίου.] Κινησίας διθυραμβοποιός. ὃς ἐποιήσατο πυρρίχην. ἢ ὅτι ἐν τοῖς χοροῖς πολλῇ κινήσει ἐχρήσατο. F τινὲς δὲ οὐ γράφουσι τὸν νὴ τοὺς θεοὺς στίχον. ἀλλ' ἀφαιροῦσι. καὶ οὕτω τὸ ἑξῆς γράφουσιν. ἢ πυρρίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου. διὸ καὶ Ἀριστοφάνης παρατίθησιν ἀντίσιγμα καὶ τὸ σίγμα. ἄλλως. ὁ Κινησίας ἐπραγματεύσατο κατὰ τῶν κωμικῶν, ὡς εἶεν ἀχορήγητοι. ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα ὀκνηρός, καὶ κατεσκελετευκώς. δοκεῖ δὲ καὶ κατησχημονηκέναι τοῦ τῆς Ἑκάτης ἀγάλματος. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν. ἢ κατατίλας τῶν Ἑκαταίων, κυκλίοισι χοροῖσιν ὑπᾴδων. ἦν δὲ Θηβαῖος, μελοποιὸς κάκιστος, ὃς ἐν τοῖς χοροῖς ἐχρῆτο πολλῇ κινήσει. Οἱ μεμυημένοι.] λόγος γὰρ ἐκράτει παρ' Ἀθηναίοις ὡς ὁ τὰ μυστήρια διδαχθεὶς, μετὰ τὴν ἐνθένδε τελευτὴν θείας ἠξιοῦτο τιμῆς. διὸ καὶ πάντες πρὸς τὴν μύησιν ἔσπευδον. Ὄνος ἄγων μυστήρια.] τοῖς μυστηρίοις ἐξ ἄστεος εἰς Ἐλευσῖνα, διὰ τῶν ὄνων φέρουσι τὰ εἰς τὴν χρείαν. ὅθεν ἡ παροιμία διὰ τὸ κακοπαθεῖν μάλιστα τοὺς ὄνους ἀχθοφοροῦντας. ὡς ἂν οὖν ὅμοιόν τι πάσχων διὰ τὸ πιέζεσθαι τῷ ἐπικειμένῳ ἄχθει, τὴν παροιμίαν μίγνυσιν. Ἀτὰρ οὐ καθέξω.] ἅμα τῷ λόγῳ ῥίπτει τὰ σκεύη, ἵνα ὕστερον φαίνηται γελοιότερος, κελευόμενος ἄραι τὰ σκεύη. λέγει γοῦν, πρὶν ἢ καταθέσθαι εἰπόντος, σὺ δὲ τὰ στρώματα αὖθις λάμβανε,

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΝΕΚΡΟΣ.

ACTVS I. SCENA III.

BACCHVS, XANTHIAS, MORTVVS.

Δι. Σὺ δὲ τὰ στρώματ' αὖθις λάμβανε.
Ξαν. Πρὶν καὶ καταθέσθαι; Δι. καὶ ταχέως μέντοι πάνυ.
Ξανθ. Μὴ δῆτ' ἱκετεύω σ', ἀλλὰ μίσθωσαί τινα
Τῶν ἐκφερομένων, ὅς τις ἐπὶ τοῦτ' ἔρχεται.
Δι. Ἐὰν δὲ μὴ 'ὕρω; Ξαν. τότε μ' ἄγειν. Δι. καλῶς λέγεις.
Καὶ γάρ τινες ἐκφέρουσι τουτονὶ νεκρόν.

A BA. Tu verò Xanthia recipe iſthæc ſtragula.
XA. Et antequam vix deponam? BA. recipe ocyus.
XA. Haudquaquam: ſed te obſecro, vt hîc aliquem ex mortuis
Mercede conducas: qui huic ſuccedat oneri.
BA. Sin verò nullum reperiam? XA. tunc me adigito.
B BA. Rectè mones: nam aliqui iam mortuum efferunt.

Σχόλια. Ἐὰν δὲ μὴ ὕρω.] ἀντὶ τοῦ ἐὰν δὲ μὴ εὕρω. γράφεται δὲ καί, ἂν δὲ μὴ ἔχω, ἤγουν, ἐὰν δὲ μὴ ἔχω ἀργύριον, ἵνα λείπῃ τὸ ἀργύριον.

Bisetus. Ὁ Διόνυσος, καὶ Ξανθίας ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἤδη ἀποχωρήσαντες, νεκρῷ τινι πρὸς τάφον ἐκφερομένῳ κατὰ τύχην ἐντυγχάνουσι, καὶ ἐρωτῶσιν εἰ τὰς σκευάς, ἃς ὁ Ξανθίας ἔφερεν εἰς ᾅδου φέρειν ἐθέλει. αὐτὸς δὲ τοῦ μισθοῦ τῆς σκευοφορίας συμφωνεῖν οὐ δυνάμενοι, τοῦτον μὲν ἐῶσιν, ὁ δὲ Ξανθίας τὰς σκευὰς [illegible] C τοῦ φορτίου γογγύζων, καὶ ἀμέμπτως φέρει. διὸ καὶ ὑπὸ δεσπότου ἐπαινεῖται.

Οὗτος, σὲ λέγω μέντοι, σὲ τὸν τεθνηκότα
Ἄνθρωπε, βούλει σκευάρι' εἰς ᾅδου φέρειν;
Νε. Πόσ' ἄττα; Δι. ταυτί. Νε. δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς;
Δι. Μὰ Δί', ἀλλ' ἔλαττον. Νε. ὑπάγεθ' ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ.
Δι. Ἀνάμεινον ὦ δαιμόνι', ἐὰν ξυμβῶ τί σοι.
Νε. Εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμάς, μὴ διαλέγου.
Δι. Λάβ' ἐννέ' ὀβολούς. Νε. ἀναβιοίην νῦν πάλιν.
Ξαν. Ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος, οὐκ οἰμώξεται;
Ἐγὼ βαδιοῦμαι. Δι. χρηστὸς εἶ, καὶ γεννάδας.
Χωρῶμεν ἐπὶ τὸ πλοῖον.

Heus tu; tibi dico: tibi inquam mortuo.
Vin' tu homo res noſtras tecum ferre ad inferos?
MO. Quas res? BA. haſce. MO. ſiquidem antè mercedem dabis,
D Duas drachmas. BA. non per Iouem, ſed dabo minus.
MO. Decedite hinc vos à via. BA. mane miſer:
An poſſim tecum pro mercede paciſcier.
MO. Niſi dederis duas drachmas, ne diſputes.
BA. Cape nouem obolos. MO. reuiuiſcam, ſi accepero.
E XA. Quàm honeſtus hic nequam? an non pœnas iam dabit?
Ego ibo. BA. vir generoſus es & perbonus:
Pergamus ad nauem.

Σχόλια. Πόσ' ἄττα.] ἀντὶ τοῦ πόσα σκεύη ἔχετε. γελοίως δὲ βαστάζεσθαί φησιν, ἀληθῶς δὲ ἐρεῖ. ἡ δραχμὴ δὲ, ἓξ ὀβολῶν. δώδεκα οὖν ὀβολοὺς αἰτεῖ. Ὑπάγεθ' ὑμεῖς] ἀντὶ τοῦ ἀναχωρεῖτε. ἀποστρέφεται δὲ αὐτοὺς ὁ νεκρός, μὴ βουλόμενος σκευοφορεῖν. διὰ τὸ ἐλάχιστον εἶναι τὸν μισθόν. τὸ δὲ ὑπάγετε ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ, ὁ νεκρός φησι πρὸς τοὺς νεκροφόρους. Ἐὰν ξυμβῶ τί σοι.] ἐὰν ξυμβῶ σοι. γράφεται δὲ καὶ ἵνα. ἵνα ξυμφωνήσω σοι. ἔλεγον δὲ τὸ ἵνα ἀντὶ τοῦ καί. Ὅμηρος ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε. Ἀναβιοίην νῦν.] ὀχλούμενος ὑπ' αὐτῶν τοῦτο λέγει. ἐν ἤθει δὲ, ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡμῖν δεῖ ἀπολοίμην. οἱ δὲ, ὅτι [illegible] F λεπὸν τὸ ζῆν ἦν, ὥστε ἄμεινον εἶναι τὸ τεθνάναι. εἰς κατάραν οὖν λαμβάνει τὸ ἀναζῆσαι ἐν Ἀθηναίοις. κατηγορίαν δὲ ἔχει οὐ τὴν τυχοῦσαν. ἤγουν ἐπεὶ ἁπλῶς ὁ ἀνθρώπινος βίος μοχθηρός, τοῦτο λέγει. ἢ ὅτι τότε Ἀθηναίων δυστυχούντων, οἱ ἀπολλύμενοι ἐμακαρίζοντο.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ τετάρτη.

ΧΑΡΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

ACTVS I. SCENA quarta.

G CHARON, BACCHVS, XANTHIAS.

Bisetus. Διόνυσος, καὶ Ξανθίας πρὸς τὴν λίμνην ἐλθόντες, ἐν ᾗ Χάρων ὁ τῶν τεθνηκότων πορθμεὺς ἦν, ἀσπάζονται τὸν Χάρωνα, ὁ δὲ τὸν μὲν Διόνυσον εἰς τὴν σκάφην ὑποδέχεται. τὸν δὲ Ξανθίαν, ὅτι δοῦλος ἐτύγχανε τὴν [illegible] κρεῶν ναυμαχίαν οὐ ναυμαχήσας, εἰσδέχεσθαι οὐκ ἐθέλει, ἀλλὰ τὴν λίμνην δρόμῳ περιτρέχειν κελεύει.

Μετὰ ταῦτ' ὄφεις καὶ θηρί' ὄψει μυρία
Δεινότατα. Δι. μή μ' ἔκπληττε, μηδὲ δειμάτου.
Οὐ γάρ μ' ἀποτρέψεις. Ηρα. εἶτα βόρβορον πολὺν,
Καὶ σκῶρ ἀείνων. ἐν δὲ τούτῳ κειμένους,
Εἴ που ξένον τις ἠδίκησε πώποτε.
Ἢ παῖδα κινῶν τἀργύριον ὑφείλετο.
Ἢ μητέρ' ἠλόησεν, ἢ πατρὸς γνάθον
Ἐπάταξεν, ἢ 'πίορκον ὅρκον ὤμοσεν,
Ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο.
Δι. Νὴ τοὺς θεοὺς ἐχρῆν γε πρὸς τούτοισι, καὶ
Τὴν πυῤῥίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου.
Ηρ. Ἐντεῦθεν αὐλῶν τίς σε περίεισιν πνοή.
Ὄψει τε φῶς κάλλιστον, ὥσπερ ἐνθάδε,
Καὶ μυῤῥινῶνας, καὶ θιάσους εὐδαίμονας
Ἀνδρῶν, γυναικῶν, καὶ κρότον χειρῶν πολύν.
Δι. Οὗτοι δὲ δὴ τίνες εἰσίν; Ηρα. οἱ μεμυημένοι.
Ξανθ. Νὴ τὸν Δί' ἐγὼ γ' οὖν ὄνος ἄγων μυστήρια.
Ἀτὰρ οὐ καθέξω ταῦτα τὸν πλείω χρόνον.
Ηρακλ. Οἵ σοι φράσουσ' ἁπαξάπανθ', ὧν ἂν δέει.
Οὗτοι γὰρ ἐγγύτατα παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν
Ἐπὶ ταῖσι τοῦ Πλούτωνος οἰκοῦσι θύραις.
Καὶ χαῖρε πόλλ' ὦ 'δελφέ. Δι. νὴ Δία καὶ σύ γε
Ὑγίαινε.

A Sed & poſthac videbis angues, & feras
Innumeras, atque horrendas. BA. noli mihi metum
Fruſtrà inyicere; neque enim me deterrebis hic.
HE. Tum verò cœnum & ſtercus deſuper innatans:
In quo iacent ſcelerati: vt cùm quis hoſpitem
Iniuria affecerit: aut puerum quempiam
B Subagitatum pecunia fraudauerit:
Aut matrem pulſarit ſuam: aut colaphum patri
Infregerit: aut periurium commiſerit:
Aut verbulum vnum tranſcripſerit è Morſimo.
BA. Et per Deos addere oportebat hoc quoque,
Si Pyrrichen quis didicerit Cineſiæ.
C HE. Exinde tibiarum te cinget ſonus:
Lucémque aſpicies, vt & hic, lucidiſſimam,
Et myrteta, & ſaltationes mulierum,
Virorúmque beatorum, plauſusq́; manuum.
BA. At quinam hi ſunt homines? HE. initiati ſacris.
XA. Tùm, per Iouem, ego ſum aſinus portans myſteria:
Sed non feram hanc oneris molem diutius.
D HE. Illi tibi omnia exponent, quorum indiges.
Nam proximè viam, quæ ad Plutonis fores
Perducit, iſti habitant, & nunc multum vale,
Mi frater. BA. & tu per Iouem, ſemper vale.

Σχόλια. Καὶ σκῶρ ἀείνων.] τινές φασι τὸ σκῶρ πρῶτον κεχρῆσθαι Στράττιν ἐν Ἀταλάντῳ δράματι. ψεῦδος δέ. πολλοῖς γὰρ ὕστερον τῶν Βατράχων ὁ Ἀτάλαντος Στράττιδος δεδίδακται.

E BISETVS. Σκῶρ ἀεὶ νῶν] Σκῶρ ἀποπάτημα, κόπρος. καὶ ἔστιν ἑτερόκλιτον. ἡ γὰρ γενικὴ, σκατός. Σ. [Ἀεὶ νῶν] τουτέστιν ἀέναον, ἀεὶ ῥέον. κατὰ συναίρεσιν νάον, νῶν, ὡς τὸ βοάων, βοῶν.

Σχόλια. Ἢ Μορσίμου.] τραγῳδίας ἦν οὗτος ποιητής. καὶ ψυχρός. ἔστι δὲ Φιλοκλέους υἱός. ἦν δὲ ὀφθαλμῶν ἰατρὸς ἀγαθός. ἦν δὲ καὶ σμικρός. υἱὸν δὲ ἔχει Ἀμφιδάμαντα. Τὴν Κινησίου.] Κινησίας διθυραμβοποιός. ὃς ἐποιήσατο Πυῤῥίχην. ἢ ὅτι ἐν τοῖς χοροῖς πολλῇ κινήσει ἐχρήσατο. τινὲς δὲ οὐ γράφουσι τό, νὴ τοὺς θεοὺς στίχον. ἀλλ' ἀφαιροῦσι. καὶ οὕτω τὸ ἑξῆς γράφουσιν. ἢ πυῤῥίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου. διὸ καὶ Ἀριστοφάνης παρατίθησιν ἀντίσιγμα καὶ τὸ σίγμα. ἄλλως. ὁ Κινησίας ἐπραγματεύσατο κατὰ τῶν κωμικῶν, ὡς εἶεν ἀχορήγητοι. ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα ὀκνηρὸς, καὶ κατεσκελετευκώς. δοκεῖ δὲ καὶ κατησχημονηκέναι τοῦ τῆς Ἑκάτης ἀγάλματος. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν. ἢ κατατίλας τῶν Ἑκαταίων, κυκλίοισι χοροῖσιν ὑπᾴδων. ἦν δὲ Θηβαῖος, μελοποιὸς κάκιστος, ὃς ἐν τοῖς χοροῖς ἐχρῆτο πολλῇ κινήσει. Οἱ μεμυημένοι.] λόγος γὰρ ἐκράτει παρ' Ἀθηναίοις ὡς ὁ τὰ μυστήρια διδαχθεὶς, μετὰ τὴν ἐνθένδε τελευτὴν θείας ἠξιοῦτο τιμῆς. διὸ καὶ πάντες πρὸς τὴν μύησιν ἔσπευδον. Ὄνος ἄγων μυστήρια.] τοῖς μυστηρίοις ἐξ ἄστεος εἰς Ἐλευσῖνα, διὰ τῶν ὄνων φέρουσι τὰ εἰς τὴν χρείαν. ὅθεν ἡ παροιμία διὰ τὸ κακοπαθεῖν μάλιστα τοὺς ὄνους ἀχθοφοροῦντας. ὡς ἂν οὖν ὅμοιόν τι πάσχων διὰ τὸ πιέζεσθαι τῷ ἀλλοκοτωδεστέρῳ ἄχθει, τὴν παροιμίαν μίγνυσιν. Ἀτὰρ οὐ καθέξω.] ἅμα τῷ λόγῳ ῥίπτει τὰ σκεύη, ἵνα ὕστερον φαίνηται γελοιότερος, κελευόμενος ἄραι τὰ σκεύη. λέγει γοῦν, πρὶν ἢ καταθέσθαι εἰπόντος, σὺ δὲ τὰ στρώματα αὖθις λάμβανε,

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΝΕΚΡΟΣ

G ACTVS I. SCENA III.

BACCHVS, XANTHIAS, MORTVVS.

Δι. Σὺ δὲ τὰ στρώματ' αὖθις λάμβανε.

Ξαν. Πρὶν καὶ καταθέσθαι; Δι. καὶ ταχέως μέντοι πάνυ.

Ξανθ. Μὴ δῆτ' ἱκετεύω σ', ἀλλὰ μίσθωσαί τινα

Τῶν ἐκφερομένων, ὅς τις ἐπὶ τοῦτ' ἔρχεται.

Δι. Ἐὰν δὲ μὴ 'ὕρω; Ξαν. τότε μ' ἄγειν. Δι. καλῶς λέγεις. B

Καὶ γάρ τινες ἐκφέρουσι τουτονὶ νεκρόν.

A BA. Tu verò Xanthia recipe iſthæc ſtragula.

XA. Et antequam vix deponam? BA. recipe ocyus.

XA. Haudquaquam: ſed te obſecro, vt hic aliquem ex mortuis

Mercede conducas: qui huic ſuccedat oneri.

BA. Sin verò nullum reperiam? XA. tunc me adigito.

BA. Recte mones: nam aliqui iam mortuum efferunt.

Σχόλια. Ἐὰν δὲ μὴ ὕρω.] ἀντὶ τοῦ ἐὰν δὲ μὴ εὕρω. χαρίεν δὲ καὶ, ἂν δὲ μὴ ἔχω. ἔχουσι. ἐὰν δὲ μὴ ἔχω ἀργύριον, ἵνα λείπῃ τὸ ἀργύριον.

Bisetus. Ὁ Διόνυσος, καὶ Ξανθίας ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἤδη ἀποχωρήσαντες, νεκρῷ πρὸς τὸν τάφον ἐκφερομένῳ κατὰ τύχην ἐντυγχάνουσι, καὶ ἐρωτῶσιν εἰ τὰς σκευὰς, ἃς ὁ Ξανθίας ἔφερεν εἰς ᾅδου φέρειν ἐθέλει. C διὰ τοῦ μισθοῦ τῆς σκευοφορίας συμφωνοῦσι δ' ἀμφότεροι, τοῦτον μὲν ἐάσιν, ὁ δὲ Ξανθίας τὰς σκευὰς [illegible] πρότου φορτίον ἀμέμπτως φέρει. διὸ καὶ ὑπὸ δεσπότου ἐπαινεῖται.

Οὗτος, σοὶ λέγω μέντοι, σὲ τὸν τεθνηκότα

Ἄνθρωπε, βούλει σκευάρι' εἰς ᾅδου φέρειν;

Νε. Πόσ' ἄττα; Δι. ταυτί. Νε. δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς;

Δι. Μὰ Δί', ἀλλ' ἔλαττον. Νε. ὑπάγεθ' ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ. D

Δι. Ἀνάμεινον ὦ δαιμόνι', ἐὰν ξυμβῶ τί σοι.

Νε. Εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμὰς, μὴ διαλέγου.

Δι. Λάβ' ἐννέ' ὀβολούς. Νε. ἀναβιοίην νῦν πάλιν.

Ξαν. Ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος, οὐκ οἰμώξεται; E

Ἐγὼ βαδιοῦμαι. Δι. χρηστὸς εἶ καὶ γεννάδας.

Χωρῶμεν ἐπὶ τὸ πλοῖον.

Heus tu; tibi dico: tibi inquam mortuo.

Vin' tu homo res noſtras tecum ferre ad inferos?

MO. Quas res? BA. haſce. MO. ſiquidem antè mercedem dabis,

Duas drachmas. BA. non per Iouem, ſed dabo minus.

MO. Decedite hinc vos à via. BA. mane miſer:

An poſſim tecum pro mercede pa[illegible]iſcier.

MO. Niſi dederis duas drachmas, ne diſputes.

BA. Cape nouem obolos. MO. reuiuiſcam, ſi accepero.

XA. Quàm honeſtus hic nequam? an non pœnas iam dabit?

Ego ibo. BA. vir generoſus es & perbonus.

Pergamus ad nauem.

Σχόλια. Πόσ' ἄττα.] ἀντὶ τοῦ πόσα σκεύη ἔχετε. γελοίως δὲ βαστάζομενος φησιν, ἀθρόως δ' ἐρεῖ. ἡ δραχμὴ δὲ, ἓξ ὀβολῶν. δώδεκα οὖν ὀβολοὺς αἰτεῖ. Ὑπάγεθ' ὑμεῖς] ἀντὶ τοῦ ἀναχωρεῖτε. ἀποστρέφεται δὲ αὐτοὺς ὁ νεκρὸς, μὴ βουλόμενος σκευοφορεῖν διὰ τὸ ἐλάχιστον εἶναι τὸν μισθόν. τὸ δὲ ὑπάγετε ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ, ὁ νεκρὸς φησι πρὸς τοὺς νεκροφόρους. Ἐὰν ξυμβῶ τί σοι.] ἐὰν ξυμβῶ σοι. γράφεται δὲ καὶ ἵνα ἵνα ξυμφωνήσω σοι. ἔλεγον δὲ τὸ ἵνα ἀντὶ τοῦ καί. Ὅμηρος ἵνα μὴ ῥέξωμεν ὧδε. Ἀναβιοίην νῦν.] ὀχλούμενος ὑπ' αὐτῶν τοῦτο λέγει. ἐν ὅσῳ δὲ, ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡμῖν ἐστὶν ἀπολοίμην. εἰ δὲ, ὅτι χαλεπὸν τὸ ζῆν ἦν, ὥστε ἄμεινον εἶναι τὸ τεθνάναι. εἰς κατάραν οὖν λαμβάνει τὸ ἀναζῆσαι ἐν Ἀθηναίοις. καὶ γὰρ οὐκ εἶχεν δὲ ἔχει οὐ τὴν τυχοῦσαν. ἢ γοῦν ἐπεὶ ἁπλῶς ὁ ἀνθρώπινος βίος μοχθηρός, τοῦτο λέγει. ἢ ὅτι τότε Ἀθηναίων δυστυχούντων, οἱ ἀπαλλαγέντες ἐμακαρίζοντο. F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

G

ACTVS I. SCENA quarta.

ΧΑΡΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

CHARON, BACCHVS, XANTHIAS.

Bisetus. Διόνυσος, καὶ Ξανθίας πρὸς τὴν λίμνην ἐλθόντες, ἐν ᾗ Χάρων ὁ τῶν τεθνηκότων πορθμεὺς ἦν, ἀσπάζονται τὸν Χάρωνα, ὁ δὲ τὸν μὲν Διόνυσον εἰς τὴν σκάφην ὑποδέχεται. τὸν δὲ Ξανθίαν, ὅτι δοῦλος ἐτύγχανε τὴν περὶ Ἀργινούσας ναυμαχίαν οὐ ναυμαχήσας, εἰσδέχεσθαι οὐκ ἐθέλει, ἀλλὰ τὴν λίμνην διαδραμεῖν περιέχειν κελεύει.

A

Χα. Ὠ ὄπ, παραβαλοῦ. Δι. Τουτὶ τί ἐστι; Ξανθ. τοῦτο λίμνη, νὴ Δία

Αὕτη 'στὶν, ἣν ἔφραζε. καὶ πλοῖόν γ' ὁρῶ.

Νὴ τὸν Ποσειδῶ, κἄστι γ' ὁ Χάρων οὑτοσί.

Δι. Χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων.

Χά. Τίς εἰς ἀναπαύλας ἐκ κακῶν καὶ πραγμάτων;

B

Τίς εἰς τὸ Λήθης πεδίον; ἢ 'ς ὄνου πόκας;

Ἢ 'ς Κερβερίους; ἢ 'ς κόρακας; ἢ 'πὶ Ταίναρον;

Δι. Ἐγώ. Χά. ταχέως ἔμβαινε. Δι. ποῦ σχήσειν δοκεῖς;

Ἐς κόρακας ὄντως; Χά. ναὶ μὰ Δία σοῦ γ' εἵνεκα.

Ἔμβαινε δή. Δι. παῖ δεῦρο. Χά. δοῦλον οὐκ ἄγω,

C

Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν.

Ξανθ. Μὰ τὸν Δί' οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔτυχον ὀφθαλμιῶν.

Χά. Οὔκουν περιθρέξει δῆτα τὴν λίμνην τρέχων.

Ξα. Ποῦ δῆτ' ἀναμενῶ; Χά. παρὰ τὸν Αὑαίνου λίθον,

A

CH. Op, accede ad ſcapham. BA. Quid hoc eſt? XA. hæc palus illa eſt here, per Iouem:

De qua dicebat Hercules: & hic ratem

Video per Neptunum: atque hic eſt nauita Charon.

BA. Salue Charon: ſalue Charon: ſalue Charon.

B

CH. Quis in requiem hùc è miſeriis & malis venit?

Nunquis in obliuionis campos, ad aſini

Lanam, aut ad Cerberios, aut ad coruos venit?

Aut huc ad Tanarum accedit? BA. ego. CH. at citò

Ingredere. BA. ſed quò curſum diriges?

An ad coruos? CH. per Iouem, vel tui gratia.

Ingredere tantùm. BA. puer heus. CH. ſeruum non veho.

C

Niſi qui nauali interfuerit prælio:

Et fortiter pro carnibus rem geſſerit.

XA. Ego non, per Iouem: quia lippus tunc eram.

BA. Atqui paludem tu circuibis curſitans.

XA. Vbi ego te operiar? CH. ad lapidem Auani: hic vbi

D

Σχόλια. Ὠ ὄπ. παραβαλοῦ.] κελευστικὸν ἐπίφθεγμα τὸ ὢ ὄπ. τὸ δὲ παραβαλοῦ, ἀντὶ τοῦ ὅρμισον τῇ γῇ τὴν ναῦν. ἐν τῇ νηὶ δὲ ὁ Χάρων λέγει. Τοῦτο λίμνη νὴ Δία.] τοῦτο οἱ μὲν τὸν Διόνυσόν φασι λέγειν, οἱ δὲ τὸν Ξανθίαν. ἐνταῦθα δὲ τοῦ πλοίου ὀφθέντος ἠλλοιώθη ἡ σκηνὴ [illegible] τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην τὸν τόπον, ἐπὶ τοῦ λογείου. ἢ ἐπὶ τῆς ὀρχήστρας. μυθεύεται δὲ ἐν ᾅδου. Χαῖρ' ὦ Χάρων.] Δημήτριός φησιν Ἀχαιοῦ ὅλον εἶναι. λέγουσι δ' αὐτοὶ τὸ τρίς. Χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων. ἢ τῇ σφοδρᾷ θυμικῇ [illegible] πιθανὸν ἐποίησεν, τρεῖς τοῦτο λέξαντας, ὥσπερ ἰδόντας τὸν Χάρωνα. Διόνυσον, Ξανθίαν, καὶ τὸν Νεκρόν. δεῖ γὰρ ὑπονοεῖσθαι αὐτὸν [illegible] συνεμβαίνειν αὐτοῖς. Τίς εἰς ἀναπαύλας.] εἰς ἀναπαύσεις γὰρ ἐκ κοσμικῶν ὀχλήσεων χωροῦσιν οἱ [illegible]. Τίς εἰς τὸ Λήθης πεδίον.] τοῦτο κηρύσσει ὁ Χάρων. ὡς τόπους δὲ καταλέγει. οὕτω γὰρ κηρύσσειν εἰώθασιν οἱ τὰς ναῦς ἔχοντες ὅτι πρὸς ἑτέραν ἀποπλεύσειν μέλλουσι χώραν. ὡς ἂν ἀκούσαντες οἱ ἐκεῖθεν ἀποδημοῦντες τούτους μισθώσαιντο. κατὰ τὸ ἄνω οὖν ἔθος καὶ τὰ ἐν ᾅδου σχηματίζει. Λήθης δὲ πεδίον, χωρίον διατετύπωκεν ἐν ᾅδου ὡς καὶ τὸν Αὑαίνου λίθον ἔπλασεν ἀπὸ τοῦ αὐαίνεσθαι τοὺς νεκροὺς καὶ ἀλίβαντας εἶναι. ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου καὶ τὸ ἀδιάλειπτον τῶν καθ' ᾅδου δηλοῖ. τὸ ἢ 'ς ὄνου πόκας. ἀδύνατον γὰρ πόκας ἀποκείρασθαι τῶν ὄνων. φαίνεται δὲ καὶ παροιμιῶδες εἶναι ὄνου πόκον, τὸ ἄχρηστον. οὐδὲ γὰρ αἱ τοῦ ὄνου πόκες χρηματίζουσιν. ἡ παροιμία δὲ λέγεται, ἐπὶ τῶν ἀνηνύτων καὶ ἀνηνύστων, παρόσον τὸν ὄνον οὔτε πέξαι τις δύναται οὔτε κεῖραι. λέγεται δὲ καὶ ὄνου κείρεις ἐπὶ τῶν ἀδυνάτοις ἐπιχειρούντων. ἐν ᾧ τρόπῳ φαμὲν καὶ τὸ χύτραν ποικίλλεις καὶ κόπρον ἀναθυμιᾷς. ἀνύπαρκτα δὲ καὶ τὰ ἐν ᾅδου. διὰ τοῦτο οὖν ὄνου πόκας ἀνέπλασε πεπαικτικῶς. Ἢ 'ς Κερβερίους.] τινὲς καὶ παρ' Ὁμήρῳ γράφουσιν. ἐνθάδε Κερβερίων ἀντὶ τοῦ Κιμμερίων. ἢ μᾶλλον τοὺς Κιμμερίους φασί. παίζει δὲ παρὰ τὸν Κέρβερον. Ἐς κόρακας.] παίζει ἐν τῷ εἰπεῖν ἐς κόρακας. Ἀθήνησι γὰρ τόπος ἦν οὕτω καλούμενος, οὐχὶ ἐν ᾅδου. ἢ τοῦτο λέγει ἐπεὶ καὶ οἱ ἐκεῖσε ῥιπτόμενοι εἰς ἀπώλειαν ἤρχοντο. Ναὶ μὰ Δία σοῦ γ' εἵνεκα.] παρόσον οὕτως εἰώθασι λέγειν οἱ ναῦται ὡς χαριζόμενοι τοῖς ἐπιβάταις. Εἰ μὴ νεναυμάχηκε.] τὴν περὶ Ἀργινούσας φησὶ ναυμαχίαν. ἦσαν γὰρ οἱ δοῦλοι τότε ναυμαχήσαντες, περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἢ περὶ τῶν ἰδίων κρεῶν τουτέστι σωμάτων. φησὶν οὖν, διὰ οὐ περὶ χρημάτων καὶ πατρίδος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἰδίου σώματος. κρέας γὰρ τὸ σῶμα. φέρεται δὲ καὶ ἄλλη γραφή. τὴν περὶ τῶν νεκρῶν. ἵν' ᾖ ἂν λέγων, περὶ τῆς ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίας. ἐν ᾗ ἐνίκων μὲν οἱ Ἀθηναῖοι. τοὺς δὲ νεκροὺς ἐκωλύθησαν ἀνελέσθαι ὑπὸ χειμῶνος. ἐξ οὗ καὶ τῶν δέκα στρατηγῶν ἀπώλοντο καταδικασθέντες, οἱ ὑπομείναντες ἕξ. ἐπεὶ οὖν συνεναυμάχουν καὶ οἱ δοῦλοι, τοῦτό τι λέξει, δοῦλον οὐκ ἄγω εἰ μὴ ἀνῄρηκε τοὺς ἐκ τῆς θαλάσσης νεκρούς. οὐκ ἔχει δὲ νοῦν τὸ λεγόμενον. ναυμαχίας γὰρ οὐδεμιᾶς ἔδει πρὸς τὴν ἀναίρεσιν. χειμῶνι δὲ ἐκωλύθησαν. διά τι δὲ τὸν δοῦλον μόνον ἐκώλυσεν. ἀλλ' οὐχὶ καὶ τῶν ἐλευθέρων, εἴ τις μὴ ἀνῄρηται τοὺς νεκρούς. πάρεισι γὰρ τὸν Διόνυσον. ὃ εἴη ἂν λέγων νεκροὺς τοὺς Ἀθηναίους, διὰ τὸ ἐσχάτως τότε πρᾶξαι. ὅτι δὲ καὶ κρέας τὸ σῶμα, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν χρήσει. τοιοῦτος ὤν, ἄρξεις τοῦ [illegible] τῶν κρεῶν [illegible] εἰ μὴ νεναυμάχηκε περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἑαυτοῦ. ὡς πολλοὶ μὲν τῶν Ἀθηναίων ἐν περιστάσει γενόμενοι, καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἀγωνιζόμενοι προσλαβεῖν τοὺς δούλους καὶ ὕστερον ἐλευθερίας ἀξιῶσαι. Οὔκουν περιθρέξει.] περικυκλεύσῃ. ὁ Χάρων πρὸς τὸν δοῦλον. ἀντὶ τοῦ οὐ λαμβάνω σε. ἀντὶ δὲ τοῦ τρέχων, γράφεται καὶ κύκλῳ. Παρὰ τὸν Αὑαίνου λίθον.] ἀπὸ τοῦ αὐαίνεσθαι τοὺς νεκροὺς εἶναι ὡς ὄντες τινὸς ἐν ᾅδου τοῦ λεγομένου λίθου. φασὶ δὲ Αὑαίνου λίθον τινὰ λέγεσθαι Ἀθήνησι. παρ' ὃν οἱ νέοι ἀπὸ τοῦ Αὑαίνου παρήχθη, ἐπεὶ οἱ πολλοὶ χρόνον περιμείναντές τινας. εἰώθασι λέγειν, [illegible] φυλλάσσομεν τοῦτο [illegible]. ἀναπλάττει δὲ τοῦτο, ἀπὸ τοῦ τοὺς νεκροὺς ξηροὺς εἶναι καὶ ἀλίβαντας. ἀμφίβολον δὲ, πότερον ἀπὸ τοῦ εἰς ος εὐθείας, ἢ ἀπὸ τοῦ εἰς ης. ἄλλως. τὸ μὲν φαινόμενον λίθος ἦν αὐαίνης καλούμενος. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει. παρὰ τὸν λίθον αὐαίνης καὶ ξηραίνει ὅπου ξηραίνονται οἱ νεκροί.

Ἐπὶ

Ἐπὶ ταῖς ἀναπαύλαις. μανθάνεις; Ξανθ. πάνυ
μανθάνω.
Οἴμοι κακοδαίμων, τῷ ξυνέτυχον ἐξιών;
Χα. Κάθιζ' ἐπὶ κώπην. εἴ τις ἐπιπλεῖ, σπευδέτω.
Οὗτος, τί ποιεῖς; Δι. ὅτι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ἵζω 'πὶ κώπην, οἷπερ ἐκέλευσάς με σύ;
Χα. Οὔκουν καθεδεῖ δῆτ' ἐνθαδὶ γάστρων; Δι. ἰδού.
Χα. Οὔκουν προβαλεῖ τὼ χεῖρε κἀκτενεῖς; Δι. ἰδού.
Χα. Οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ἀλλ' ἀντιβὰς,
Ἐλᾷς προθύμως. Δι. κᾆτα πῶς δυνήσομαι
Ἄπειρος, ἀθαλάττωτος, ἀσαλαμίνιος
Ὢν, εἶτ' ἐλαύνειν; Χα. ῥᾷστ'. ἀκούσει γὰρ μέλη
Κάλλιστ', ἐπειδὰν ἐμβάλῃς ἅπαξ. Δι. τίνων;
Χα. Βατράχων, κύκνων θαυμαστά. Δι. κατακέλευε δή.
Χα. Ὠόπ ὄπ, ὠόπ ὄπ.

A Sunt diuerſoria: intellexti? XA. intelligo.
Ah me miſerum, cuinam occurri egreſſus homini?
CH. Sede ad remum, quòd ſi quis praeterea velit
Adnauigare, ut ocyus huc properet. Sed heus
Tu, quidnam agis? BA. quid ago? quid enim aliud, niſi
B Quòd ibi ſedeo, ubi me ſedere iuſſeras?
CH. Non igitur huc ſedebis tu, venter popa? BA. en.
CH. Non proijcies manus, atque extendes ita? BA. en.
CH. Non nugas quaeſo ne agito: dum remum tenes:
Sed ſtrenuè renitendo iam nauim age.
C BA. At quomodo poſſim, rei qui nauticae
Rudis, neque expertus mare, nec Salaminius
Sum, nauigare? CH. facillimè, quia audies
Lepidiſſimos cantus, ubi remum ſemel
Tantùm inieceris aquae. BA. quos cantus obſecro?
CH. Ranarum, velut olorum. BA. age celeuſma incita.
CH. Oop, op. oop, op.

D

Σχόλια. Τῷ ξυνέτυχον.] ἀντὶ τοῦ τίνι οἰωνῷ ξυνέτυχον, ἐξιὼν τῆς οἰκίας. δυνατὸν δὲ τοῦτο καὶ ὁ Διόνυσος καὶ ὁ Ξανθίας λέγειν. Κάθιζ' ἐπὶ κώπην.] τοῦτο ἀκούσας ὁ Διόνυσος ἐπάνω τῆς κώπης ἐκάθισε. Γάστρων.] γαστρίμαργε. εἰσάγουσι γὰρ τὸν Διόνυσον προγάστορα καὶ εἰδαλέον ἀπὸ τῆς ἀργίας καὶ οἰνοφλυγίας. Μὴ φλυαρήσεις ἔχων.] καὶ Πλάτων Εὐθυδήμῳ. ὅτι ἔχων φλυαρεῖς καὶ ἀρχαιότερος εἶ τοῦ δέοντος. Ἀθαλάττωτος.] θέλει εἰπεῖν, ὅτι μὴ ναυτικός. ἀθαλάττωτος δὲ καὶ ἀσαλαμίνιος, ταυτόν ἐστιν. ἢ διὰ τὴν περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίαν τὴν κατὰ Ξέρξου, ἢ ὅτι ἡ μὲν ἑτέρα τῶν ὑπηρετίδων νεῶν, Σαλαμινία ἐκαλεῖτο. ἡ δὲ ἑτέρα Πάραλος. Ὠόπ ὄπ, ὠόπ ὄπ.] εὐθέως μέλος χοροῦ μονοστροφικόν. ἐν ᾧ προτίθεται τὸ τοιοῦτον κῶλον δακτυλικὸν ὂν δίμετρον ἀκατάληκτον. κατὰ γὰρ μονῳδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά. τὰ δὲ τοῦ χοροῦ κῶλά εἰσι ιβ. ὧν τὸ πρῶτον καὶ β τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ τὸ πρῶτον ἔχοντα πόδα τετράβραχυν ἤτοι χορεῖον. εἰ δὲ βούλει παιωνικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ διϊάμβου. τὰ ἑξῆς δύο χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ. τὸ πέμπτον τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ ς μονόμετρον ἢ ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ζ δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος. τὸ η χοριαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ μὲν πρῶτον ποδὸς πεντασυλλάβου τῆς πρώτης μακρᾶς εἰς δύο βραχείας διαλυομένης ἐκ χορείου καὶ ἰάμβου, ὅθεν ἴσως καὶ χοριαμβικὸν ἐκλήθη. τοῦ δὲ δευτέρου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος. τοῦ δὲ τρίτου διϊάμβου. τὸ ἔνατον χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἑξῆς ὅμοιον. τὸ προτελευταῖον τρίμετρον ἀκατάληκτον ὃ καλεῖται προσοδιακὸν, διὰ τὸ τὸν πρῶτον ἔχειν πόδα ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος. τὸ τελευταῖον ὡς τὸ πρῶτον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. τὸ δὲ ὠόπ ἐλατικὸν ἐπίφθεγμα. ναυτικῶς οὖν κελεύων ταῦτά φησι.

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΧΟΡΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΧΑΡΩΝ.

ACTVS I. SCENA quinta.

CHORVS RANARVM, BACCHVS, CHARON.

G

BISETVS. Τὴν Διονύσου τὴν συγίαν λίμνην διαπερῶντι ὁ τῶν Βατράχων χορὸς μετὰ χαρᾶς ὑπαντᾷ, καὶ τῇ ἑαυτοῦ κοάξει τὸν Διόνυσον ὑμνεῖ.

Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

Brekekekex, coax, coax:
Brekekekex, coax, coax.

Λιμναῖα κρηνῶν τέκνα,
Ξύναυλον ὕμνων βοὰν
Φθεγξώμεθ', εὔγηρυν ἐμὰν ἀοιδάν,
κοὰξ, κοάξ.
Ἣν ἀμφὶ Νυσήϊον Διὸς
Διόνυσον ἐν Λίμναισιν ἰαχήσαμεν.
Ἡνίχ' ὁ κραιπαλόκωμος
Τοῖς ἱεροῖσι χύτροισι,
Χωρεῖ κατ' ἐμὸν τέμενος λαῶν ὄχλος.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

A *Aquæ paludoſa ſtirps,*
Laudum modos conſonos
Dicamus hîc concentibus canoris,
Coax, coax.
Quis ante Nyſcium Iouis
Dionyſum, apud Limnas memorauimus:
Ebria cùm populorum
Turba frequentibus ollis,
B *Sacrum nemus in meum procederet.*
Brekekekex, coax, coax.

Σχόλια. Λιμναῖα κρηνῶν τέκνα.] λιμνῶν καὶ κρηνῶν ὀφείλων εἰπεῖν οὕτως εἶπεν Ἀττικῶς. ταῦτα δὲ καλεῖται παρηγορήματα. (Bisetus. Γραπτέον παρακορηγήματα ὡς ἐκ τοῦ Πολυδεύκους δῆλον. καὶ γὰρ ἐν τῷ δ΄. βιβλίῳ κεφ. ιε. οὕτω λέγει, εἰ δὲ τέταρτος ὑποκριτής τι παραφθέγξαιτο, τοῦτο παρακορήγημα ἐκαλεῖτο.) ἐπεὶ οὐχ ὁρῶνται ἐν τῷ θεάτρῳ οἱ βάτραχοι οὐδὲ ὁ χορός. ἀλλ' ἔσωθεν μιμοῦνται τοὺς βατράχους. ὁ δὲ χορὸς, ἐκ τῶν εὐσεβῶν (Bisetus. τῶν μυστῶν.) ἐλλείπει δὲ ὁ καὶ ἵν' ᾖ λιμνῶν καὶ κρηνῶν τέκνα. καὶ γὰρ ἐν κρήναις γίνονται καὶ εὑρίσκονται βάτραχοι. Ἐμὰν ἀοιδάν.] τὸ ἡμέτερον μέλος. ἢ ὃν εἰώθαμεν ὕμνον ἡμεῖς προφέρειν. Διὸς Διόνυσον ἐν λίμναις.] λείπει παῖδα. ἀπὸ τῶν ἑαυτῶν δὲ λιμνῶν μεταφέρουσιν ἐπὶ τὸν ἐν Λίμναις Διόνυσον λεγόμενον. Λίμναι δὲ χωρίον τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾧ Διονύσου ἱερόν. Καλλίμαχος. Λιμναίῳ δὲ χοροστάδας ἦγον ἑορτάς. Νύσιος δὲ ὁ Διόνυσος τοῖς Ἰνδοῖς ὀνομάζεται. ἀπὸ τῆς ἐν Ἰνδοῖς νύσης. οὐ μόνον δὲ Ἰνδοῖς ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς πρὸς ἀκτῖνα ἔθνεσιν. ὥς φησι Φιλόστρατος ἐν τῷ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως βίῳ. κραιπαλόκωμος δὲ, κατὰ μετωνυμίαν ὁ κατὰ μέθην γινόμενος ὕμνος.

Bisetus. Κραιπαλόκωμος] ἀλλ' ἐν τῷ κραιπαλόκωμος ἐπιθετικῶς ληπτέον, καὶ πρὸς τὸ ὄχλος συναπτέον. ὄχλος δὲ κραιπαλόκωμος, ὁ οἴνου, κραιπάλης, καὶ κώμου ἐμπλήρης, ὁ μετὰ τὴν μέθην κωμάζων ὄχλος.

Σχόλια. Τοῖς ἱεροῖσι Χύτροισι.] Χύτροι ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις γινομένη τῷ Διονύσῳ. ἄγεται δὲ παρὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, ἣν καὶ Θεόπομπος ἐκτίθεται γράφων
C οὕτω. διασωθέντας οὖν τοὺς ἀνθρώπους ᾗ περ ἐθάρρησαν ἡμέρᾳ, τῷ ταύτης ὀνόματι προσαγορεῦσαι καὶ τὴν ἑορτὴν ἅπασαν. ἔπειτα θύειν αὐτοῖς ἔθος τῶν μὲν Ὀλυμπίων θεῶν, οὐδενὶ τὸ παράπαν. Ἑρμῇ δὲ χθονίῳ. καὶ τῆς χύτρας ἣν ἕψουσι πάντες κατὰ τὴν πόλιν, οὐδεὶς γεύεται τῶν ἱερέων. τοῦτο δὲ ποιοῦσι τῇ ἡμέρᾳ, καὶ τοὺς τότε παραγενομένους ὑπὲρ τῶν θανόντων ἱλάσασθαι τὸν Ἑρμῆν. ἤγοντο δὲ ἀγῶνες αὐτόθι, οἱ Χύτρινοι καλούμενοι, καθά φησι Φιλόχορος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἀτθίδων. Ἐμὸν τέμενος.] λέγουσι τὸ ἐν λίμναις τοῦ Διονύσου ἱερόν. πρὸς δὲ τὴν
D ὁμωνυμίαν, ὅτι ἐν Λίμναις εἰσὶν οἱ βάτραχοι. Λίμναι δὲ καὶ τὸ ἱερόν. ἐφεξῆς δὲ σύστημα καὶ περίοδος ἀμοιβαία ἑπτάκωλος ἰαμβικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων, πλὴν τοῦ κώλου ὃ κεῖται ὡς ἐφυμνίῳ ὁμοίου τῷ πρώτῳ τοῦ μέλους αὐτῶν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

Bisetus. Σύστημα κώλων ἰαμβικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων ζ.

Δι. Ἐγὼ δὲ πἀλγεῖν ἄρχομαι
Τὸν ὄρρον, ὦ κοὰξ, κοάξ.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ὑμῖν δ' ἴσως οὐδὲν μέλει.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ἀλλ' ἐξόλοισθ' αὐτῷ κοάξ.
Οὐδὲν γάρ ἐστ' ἀλλ', ἢ κοάξ.

E Ba. *At podicem meum dolor*
Nunc occupat, coax, coax.
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
Ba. *Sed vos nihil ſortè afficit.*
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
Ba. *At occidatis cum hoc coax.*
Nil eſt enim, præter coax.

Σχόλια. Ἐγὼ δὲ πἀλγεῖν ἄρχομαι.] ὁ Διόνυσος λέγει δυσπαθῶν ἐπὶ τῷ κωπηλατεῖν. ὄρρον δὲ, τὸν καλούμενον ταῦρον. μέρος δέ ἐστι τῆς πυγῆς. Ἡρωδιανὸς δὲ καὶ τῷ λόγῳ καὶ κατὰ τὴν διάλεκτον βαρέως. Ὦ κοὰξ, κοάξ.] διὰ τὸ συνεχὲς αὐτῶν ἐπίφθεγμα, παίζων λέγει. ὄρρον δὲ, τὸν λεγόμενον ταῦ-
F ρον, τὸ μεταξὺ τῶν διδύμων. Καλλίστρατος, τὴν ὀσφῦν, καὶ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν. Δίδυμος τὴν τράμιν. οὐχ ὥς τινες τὸ ἰσχίον. ἔνθεν καὶ τὸ ὀρρωδεῖν, τὸν ὄρρον ἱδροῦν. Ὅμηρος. ἴδιον ὡς ἐνόντα. τοῦτο γὰρ πάσχουσιν οἱ φοβούμενοι. Ἀλλ' ἐξόλοισθ' αὐτῷ κοάξ.] σὺν αὐτῷ τῷ κοάξ. Ὅμηρος, αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἀνδράσιν.

Bisetus. Εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων διαφόρων ὀκτώ.

G

Χο. Εἰκότως ἔγωγ', ὦ πολλὰ πράττων.
Ἐμὲ γὰρ ἔστερξαν εὔλυροί τε Μοῦσαι,

CH. *At qui non immeritò ô curioſe,*
Quia me amârunt & aureæ Camœnæ, &

Σχ. Εἰκότως.] εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων διαφόρων ὀκτώ. ὧν τὸ α΄ τροχαϊκὸν τρίμετρον βραχυ-

βραχυκατάληκτον. τὸ β ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον τοῦ πρώτου ποδὸς παίωνος τετάρτου. τῶν δὲ ἑξῆς διτροχαίων. τὸ γ χοριαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας. τὸ δ δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ διτροχαίου. τὸ ε χοριαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ ἰαμβικῶν συζυγιῶν, ἤτοι διϊάμβων. τὸ ς δίμετρον ἀκατάληκτον ἔχον ἄμφω τὼ πόδε ἑξασυλλάβω. τὸ ζ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τελευταῖον δῆλον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἄλλως. εἰκότως ἔγωγ' ὦ πολλὰ. εἰκότως, οὐδὲν ἄλλο λεγόμενον, ἢ κοάξ. αὐτὸ γὰρ πράττομεν. ἢ εἰκότως ἀλγεῖς τὸν ὄρρον. πολυπραγμονεῖς γάρ. Ὦ πολλὰ πράττων.] ὦ πολυπραγμονῶν. ἢ ὅτι οὐχὶ κατὰ ἡσυχίαν ἀλγεῖ, ἀλλὰ χλευάζει αὐτοὺς, ἢ ὅτι καὶ εἰς ᾅδου ὑπέμεινεν ἐλθεῖν, ὦ ὁ πολλὰ περιεργαζόμενε.

Καὶ κεροβάτας Πὰν,
Ὁ καλαμόφθογγα παίζων.
Προσεπιτέρπεται δ' ὁ φορμικτὰς Ἀπόλλων,
Ἕνεκα δόνακος, ὃν ὑπολύριον
Ἔνυδρον ἐν λίμναις τρέφω.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

Corniger ipſus Pan:
Calamum ita inflare doctus.
Sed & Apollinem afficis concentus iſte:
Quòd ego calamum alo, lyricinibus
Idoneum, in paludibus.
Brekekekex, coax, coax.

Σχόλια. Καὶ κεροβάτας.] εἰς τὰ κράτη τῶν ὀρῶν βαίνων, ἢ ὁ ἐπὶ κέρατος βαίνων ἢ ὅτι ὁ Πὰν χηλὰς ἔχειν δοκεῖ τράγου. διὸ καὶ αἰγιβάτην καὶ τραγοβάμονα λέγουσι. Δίδυμος δέ φησιν. ἢ ὅτι κέρατα ἔχει, ἢ ὅτι κεροβάτης. τὴν βάσιν ἔχων κερατίνην. ὥσπερ ἱστορεῖται τὰ κάτω τράγου ἔχειν. ὥστε ἀπὸ τοῦ ποδὸς ὢν κεροβάτης. Καλαμόφθογγα.] ἐξ οὗ ἡ σύριγξ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι καλάμῳ ἀντὶ κερατίου ἐχρῶντο Σοφοκλῆς Αἰχμαλωτίσιν. ὑφηρέθη τὸν κάλαμος ὥσπερ λύρας. ἢ ἴδιον μὲν τὸ κέρας. ἀναφέρει δὲ τῷ ὀνόματι, ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν χρῆσιν καὶ χορδὰς λέγομεν ἔτι νῦν τὰς ἐκ τῶν νεύρων ὅτι τὸ παλαιὸν ἐντεῖναι ἦσαν. ἢ ἐπεὶ σύριγγι ἥδεται ὁ Πὰν ἢ τις ἐπὶ ἐκ καλάμων. δόνακος δὲ, τοῦ λεπτοκαλάμου, μέλος ἀποτελοῦντος τῇ τοῦ ἀνέμου συγκρούσει. ἐν εἰσθέσει δὲ κῶλα πέντε. ὧν τὰ τρία ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τέταρτον δῆλον. τὸ πέμπτον χοριαμβικὸν τρίμετρον ἐξ ἐπιτρίτων βραχυκατάληκτον. φλυκταίνας δὲ τὰ τῶν χειρῶν ἐπαναστήματα ἀπὸ τοῦ κωπηλατεῖν. λέπει δὲ ἐν ταῖς χερσί.

Bisetus. Εἴσθεσις κώλων διαφόρων πέντε.

Δι. Ἐγὼ δὲ φλυκταίνας γ' ἔχω,
Χὠ πρωκτὸς ἰδίει πάλαι,
Κᾆτ' αὐτίκ' ἐγκύψας ἐρεῖ
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ,
Ἀλλ' ὦ φιλῳδὸν γένος παύσασθε.

Ba. At nunc ego habeo puſtulas:
Sudátque mihi dudum culus,
Et mox ſonabit pendulus:
Brekekekex, coax, coax.
Ehò canorum genus deſiſte.

Bisetus. Εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ κώλων διαφόρων δέκα.

Χο. Μᾶλλον μὲν οὖν φθεγξόμεσθ', εἰ δή
Ἡλίοις ἐν ἀμέραισιν (ποτ'
Ἡλάμεσθα διὰ κυπείρου,
Καὶ φλέω χαίροντες ᾠδῆς
Πολυκολύμβοισι μέλεσιν.
Ἢ Διὸς φεύγοντες ὄμβρον,
Ἔνυδρον ἐν βυθῷ χορείαν
Αἰόλαν ἐφθεγξάμεσθα
Πομφολυγοπαφλάσμασι.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

Ch. At nos canemus mage nunc: ſi benè
Vnquam apricis in diebus,
Tranſiliuimus cyperum
Et phleum, ſonantes voce
Bene natatos numeros.
Aut cum imbrem Iouis canentes,
Choream aquoſam in imo
Mirè luſimus profundo,
Vorticum orientum ſono.
Brekekekex, coax, coax.

Σχόλια. Μᾶλλον μὲν οὖν.] εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων διαφόρων δέκα. ὧν τὸ πρῶτον χοριαμβικὸν τρίμετρον ἐξ ἐπιτρίτων καὶ κρητικοῦ. τὸ δεύτερον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τρίτον ὅμοιον τῷ τρίτῳ ποδὶ τετραβράχεος ἢ χορείου. τὸ τέταρτον ὅμοιον καθαρὸν τὸ πέμπτον ἐπιχοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ χοριάμβου. τὸ ἕκτον ὅμοιον πεντασυλλάβῳ τῷ δευτέρῳ ποδί. τὸ ἕβδομον ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον τὰ ἑξῆς δύο τῷ δευτέρῳ πίθωνι ὅμοια. τὸ τελευταῖον δῆλον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Εἰ δή ποτ' εὐηλίοις.] ὅτι ἐν τῷ χειμῶνι φοβούμενοι ὑποδύονται καὶ ἀποσιωπῶσιν. ἐν δὲ τῷ θέρει ἄφοβοί εἰσιν. Ἡλάμεσθα.] ἐπηδήσαμεν. ὡρμήσαμεν. κύπειρος δὲ εἶδος βοτάνης. Καὶ φλέω.] φλέως λοχμῶδες φυτὸν, οὗ μνημονεύει Θεόφραστος. πρόδηλον ὅτι ποτάμιός ἐστι βοτάνη ὡς βούτομον. διὸ καὶ τὸ κύπειρον προσέθηκεν, ὡς καὶ Θεόκριτος. ἔνθεν βούτομον ὀξὺ, βαθεῖαν δ' ἐτάμοντο κύπειρον. μέμνηται αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ. πόθεν ἂν λάβοιμι βούτομα τὸ πρῶτον φλέων. τὸ δὲ ἡλίῳ λάμποντος καὶ θαυμαστῆς οὔσης αἰθρίας τὸ τῶν βατράχων γένος ἄνω καὶ κάτω πρὸς τὰς λίμνας χωρεῖ, καὶ πρὸς τὴν γῆν ἔσθ' ὅτε ἐκφέρεται ἐπὶ κυπείρῳ καὶ φλέῳ καὶ τῶν τοιούτων βοτανῶν ἐφαλλόμενον. Ἢ Διὸς ὄμβρον φεύγοντες.] τὸν ἥλιον καὶ τὴν αἴθραν διώκουσιν οἱ βάτραχοι. τὸν δὲ ὄμβρον φεύγουσιν. ἴσως ἐπεὶ τῶν χειμάρρων ποταμῶν πληρουμένων ἐκ τοῦ Διὸς ὄμβρου παρασύρονται. Ἔνυδρον ἐν βυθῷ χορείαν.] τὴν ἔνυδρον χορείαν εἶπε. καὶ φθέγγονται μὲν ἐν τῷ βυθῷ. ἀλλ' ἀνέκραγον. ἁπλούστερον δὲ εἴρηται. Πομφολυγοπαφλά-

σμασιν.] ἐν φύσαις ῥηγνυμέναις καὶ ἦχόν τινα ἀποτελούσαις. ἢ ἐν ταῖς δίναις τῶν ὑδάτων. πομφόλυγες γὰρ αἱ φλυκταινίδες εἶναι. τὸ δὲ ἑξῆς φησιν ἐπειδὴ τῶν ἐξ ὑετοῦ στα- A γόνων πιπτουσῶν ἐν τῷ πηγαίῳ ἢ λιμναίῳ ὕδατι πομφόλυγες ἤτοι φύσαι πως ἐγείρονται, αὐτίκα διαφθειρόμεναι ἦχον ἀποτελοῦσί τινα.

Bisetvs. Ἔκθεσις ἀμοιβαία τῶν μελῶν, ἡ τρισὶ διαιρεῖται περιόδοις. ἡ δὲ πρώτη ἔχει κῶλα πέντε.

Δι. Τουτὶ παρ' ὑμῶν λαμβάνω.
Χο. Δεινά γ' ἄρα πεισόμεσθα.
Δι. Δεινότερα δ' ἔγωγ' ἐλαύνων,
Εἰ διαῤῥαγήσομαι.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Οἰμώζετ'· οὐ γάρ μοι μέλει.
Χο. Ἀλλὰ μὴν κεκραξόμεσθά
γ' ὁπόσον ἡ φάρυγξ ἂν ἡμῶν
Χανδάνῃ δι' ἡμέρας,
Βρεκεκεκὲξ κοὰξ, κοάξ.
Δι. Τούτῳ γὰρ οὐ νικήσετε.
Χο. Οὐδὲ μὴν ἡμᾶς σὺ πάντως.
Δι. Οὐδὲ μὴν ὑμεῖς γε δή με
Οὐδέποτε, κεκράξομαι γὰρ,
Κἄν με δῇ δι' ἡμέρας,
Ἕως ἂν ὑμῶν ἐπικρατήσω τῷ κοάξ.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ἔμελλον ἄρα παύσειν ποθ' ὑμᾶς τοῦ κοάξ.
Χα. Ὦ παῦε παῦε, παραβαλοῦ τῷ κωπίῳ.
Ἔκβαιν', ἀπόδος τὸν ναῦλον. Δι. ἔχε δὴ τὼ 'βολώ.

BA. *Iſthuc à vobis aufero.*
CH. *Ergo mala ſufferemus.*
B BA. *Imò ego mala ſufferam, ſi*
Rumpar vſque remigans.
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
BA. *Perite: nil cura eſt mihi.*
CH. *At clamabimus ſonando,*
Vtique quantum ſuſtinebit
Noſtra faux totos dies,
Brekekekex, coax, coax.
BA. *At hoc me non ſuperabitis.*
C CH. *Sed neque tu nos vniuerſos.*
BA. *Hoc vos vſque me vincitis.*
Vociferabor, etſi totos
Me dies oporteat
Clamare: donec iſtud reprimam coax.
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
BA. *Eram vel tãdem veſtrũ inhibiturus coax.*
CH. *Quieſce nunc, quieſce: & remum proÿce:*
D *Egredere, & ſolue naulum.* BA. *en obolos cape duos.*

Σχόλια. Τουτὶ παρ' ὑμῶν.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἔκθεσις τῶν μελῶν τρισὶ διαιρεῖται περιόδοις. καὶ εἰσὶ τῆς μὲν πρώτης περιόδου κῶλα πέντε, ὧν τὸ μὲν πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον, καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ δεύτερον τροχαϊκὸν δίμετρον ὅμοιον. τὸ τρίτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ τετράβραχυν ἔχοντος ἢ χορεῖον. τὸ δ᾽ ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ τελευταῖον δῆλον. τὸ δὲ ἑξῆς, τὸ λέγειν βρεκεκεκὲξ, παρ' ὑμῶν ἔμαθον. Δεινά γ' ἄρα πεισόμεσθα.] τὰ δεινὰ μὲν ἂν ἐκ τῆς βοῆς ἣν ἐπὶ τούτοις παρατεινόμεθα, ἐφ' ὅσον οἷοί τε ὦμεν. Οἰμώζετ' οὐ γάρ μοι μέλει.] τῆς δευτέρας περιόδου τὰ κῶλα ὁμοίως πέντε τοῖς ἄνω καθ' ἕκαστον ὁμοίως ἔχοντα. ὁ μὲν τοι πρῶτος τῆς τρίτης κώλου πούς τετράβραχύς ἐστι. δεῖ δὲ νοεῖν ὡς οἱ βάτραχοι ὑπὸ σκηνὴν εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ φανερῷ. ἡ μὲν τοι φωνὴ αὐτῶν ἐξακούεται ὥσπερ καὶ αὐτοὶ κατὰ λίμνην ἠχοῦσιν ἐπεὶ οὖν διαλελοίπασι καὶ χορὸς ἐγένετο, διὰ τοῦτο τὸν λόγον ἐποίησεν ὁ Διόνυσος λέγων, ἔμελλον ἄρα ὑμᾶς παύσειν. θηλυκῶς δὲ τὴν φάρυγγα λέγει. Οὐ νικήσετε.] τῆς τρίτης περιόδου τὰ κῶλα ὀκτώ. ὧν τὰ μὲν E πέντε ὅμοια πάντως τοῖς ἄνω πλὴν τῆς τετάρτης τῆς δευτέρου ποδὸς τετράβραχυν ἔχοντος. τὸ δὲ ἕκτον καὶ ὄγδοον ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ γὰρ ἕβδομον δῆλον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἔμελλον ἄρα.] σιωπῶσι λοιπὸν οἱ βάτραχοι καὶ ἕτερος εἰσέρχεται χορὸς ὡς προσώπων τῶν μυστῶν. ὃς ἐπεισάγεται. Ὦ παῦε παῦε.] κορωνὶς ἀμοιβαία εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μγ᾽. ὧν τελευταῖος, ἀλλ' ἠρεμεῖ πλήξαντες ἀκροασόμεθα. μετὰ δὲ τὸ μθ᾽ κῶλον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς τὸ, αὐλεῖ τις ἔνδον. ὃ κατὰ παρεπιγραφὴν φασὶ κεῖσθαι. ὡς καὶ ἑξῆς τὸ διαύλιον προσαυλεῖ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀπόδος τὸν ναῦλον.] Καλλίστρατος ὅτι τὸν ναῦλον ἀρσενικῶς, ἀλλ' οὐχὶ τὸ ναῦλον εἰώθασι λέγειν. διασώζεται δὲ καὶ ἔν τισιν ἡ γραφή. καὶ ὅτι παρὰ τοῖς νεωτέροις καὶ ὁ ναῦλος ἡμῖν τῆς νεὼς ὀφείλεται. οὐ μόνον δὲ ἀρσενικῶς ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς δυσὶ λέγεται, ναῦλος καὶ ναῦλον. Ἔχε δή.] ἀντὶ τοῦ κράτει. ἐν ᾧ δὴ λοιπὸν τὰ πράγματα. F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.
ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΙΕΡΕΥΣ.

ACTVS I. SCENA VI.
Bacchvs, Xanthias, Sacerdos.

Bisetvs. Διόνυσος τῆς πορείας λίμνην ὑπὸ τοῦ Χάρωνος διαπεραιωθεὶς, ποικίλοις, καὶ δεινοῖς ἐν ᾅδου θηρίοις ἐντυχὼν ἐκπλήττεται, καὶ τοῖς Ξανθίου λόγοις G σχολῇ, καὶ μόγις θαῤῥυνθεὶς, εἰς τοὺς τῶν μακάρων χώρους μετὰ δούλου τέλος ἀφικνεῖται.

Ὦ Ξανθίας, ποῦ Ξανθίας; ἢ Ξανθίας;
Ξα. Ἰαῦ. Δι. βάδιζε δεῦρο. Ξα. χαῖρ' ὦ δέσποτα.

HEm Xanthia, vbinam Xanthia? ehò Xanthia?
(... unus ſies here.
XA. *Hau.* BAC. *accede huc Xanthia.* XA. *ſal-*

Bisetvs.

Bisetus. Ἢ Ξανθίας.] τινὲς τὸ ἢ ἀντὶ τοῦ ἔχει ἴσθι. τοῦ χρηστήριον νομίζουσιν. ἀλλὰ τὸ ἢ νῦν ἔχει καλῶς, εἰ τὸ ῥῆμα πάρεστιν ὑπακούοις οὕτως, ἢ πάρεστιν ὁ Ξανθίας; ποῦ ἐστιν; ἢ πάρεστι; Εὐστάθιος τὸ ἢ μετὰ ψιλῆς, καὶ περισπωμένως, ἀντὶ τοῦ ἆρα, τοῦ κατ' ἐρώτησιν προσφερομένου. Σοφοκλῆς ἐν Ἠλέκτρᾳ, ἢ μόνας ὦ τάλαινα; καὶ Πλάτων ἐν τῷ περὶ πολιτείας πρώτῳ, ἢ καὶ φρόνιμοί σοι δοκοῦσιν εἶναι, καὶ ἀγαθοὶ οἱ ἄδικοι;

Σχόλια. Ἰαῦ.] μίμημά ἐστι συριγμοῦ.

Bisetus. Ἰαῦ.] φωνὴ τοῦ ὑπολαμβάνοντος, ἢ ποιὸς ἦχος ὑλαγμοῦ.

Δι. Τί δῆτα τἀνταυθοῖ; Ξα. σκότος καὶ βόρβορος.
Δι. Κατεῖδες οὖν που τοὺς πατραλοίας αὐτόθι,
Καὶ τοὺς ἐπιόρκους, οὓς ἔλεγεν ἡμῖν; Ξα. σὺ δ' οὔ;
Δι. Νὴ τὸν Ποσειδῶ 'γωγε, καὶ νυνί γ' ὁρῶ.
Ἄγε δὴ τί δρῶμεν; Ξα. προϊέναι βέλτιστα νῷν,
Ὡς οὗτος ὁ τόπος ἐστὶν, οὗ τὰ θηρία,
Τὰ δείν' ἔφασκ' ἐκεῖνος. Δι. ὡς οἰμώξεται.
Ἠλαζονεύεθ', ἵνα φοβηθείην ἐγὼ,
Εἰδώς με μάχιμον ὄντα φιλοτιμούμενος.
Οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρόν ἐσθ', ὡς Ἡρακλῆς.
Ἐγὼ δέ γ' εὐξαίμην ἂν ἐντυχεῖν τινὶ,
Λαβεῖν τ' ἀγώνισμ', ἄξιόν τι τῆς ὁδοῦ.
Ξα. Νὴ τὸν Δία, καὶ μὴν αἰσθάνομαι ψόφου τινός.
Δι. Ποῦ, ποῦ 'στ'; Ξα. ὄπισθεν. Δι. ἐξόπισθε νῦν ἴθι.
Ξα. Ἀλλ' ἔστιν ἐν τῷ πρόσθε. Δι. πρόσθε νῦν ἴθι.
Ξα. Καὶ μὴν ὁρῶ νὴ τὸν Δία θηρίον μέγα.
Δι. Ποῖόν τι; Ξα. δεινὸν, παντοδαπὸν γοῦν γίνεται.
Τοτὲ μὲν βοῦς, νυνὶ δ' ὀρεὺς, τοτὲ δ' αὖ γυνὴ,
Ὡραιοτάτη τις. Δι. ποῦ 'στι; φέρ' ἐπ' αὐτὴν ἴω.
Ξα. Ἀλλ' οὐκέτ' αὖ γυνή 'στιν, ἀλλ' ἤδη κύων.
Δι. Ἔμπουσα τοίνυν γ' ἐστί. Ξα. πυρὶ γοῦν λάμπεται
Ἅπαν τὸ πρόσωπον, καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει.
Δι. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ βολίτινον θάτερον.
Ξα. Σάφ' ἴσθι. Δι. ποῖ δῆτ' ἂν τραποίμην; Ξα. ποῖ δ' ἐγώ;

BA. Quid iſthic eſt? XA. tenebræ & cænum.
BA. non proſpicis
Alicubi parricidas, & periuros, de quibus
B *Ad me locutus eſt? XA. non tu vides here?*
BA. Ita per Neptunum, & iam nunc video propalàm.
Ecquid nunc agimus? XA. optimum erit nos progredi:
An hic locus ille ſit: vbi iſtæ horrendæ feræ,
De quibus aiebat Hercules. BA. miſerum Herculem,
C *Qui hæc mentiebatur, vti mihi incuteret metum:*
Quem noverat pugnacem, vir mei æmulus.
Nihil enim tàm ſuperbum & tumidum, atque Hercules.
At ego nunc cuperem alicui occurrere beſtiæ,
Et præmium accipere, quod dignum hac ſit via.
XA. Ita per Iouem: & certè ego ſtrepitum aliquem audio.
D *BA. Vbinam, vbi? XA. ponè. BA. ponè igitur recede iam.*
XA. At antè nunc eſt. BA. antè igitur procede iam.
XA. Et per Iouem video prægrandem beluam.
BA. Qualem? XA. horribilem: quæ in omnes ſe variat modos:
Nam modò fit bos, modò mulus, rurſum fœmina
E *Quædam ſpecioſiſſima. BA. vbi ea eſt? ego inibo eam.*
XA. At iam non amplius eſt mulier, ſed fit canis.
BA. Erit ergo quoddam ſpectrum. XA. igni tota facies
Refulget, & crus alterum eſt illi aeneum.
BA. Ita per Neptunum, & ſtercoreum crus alterum.
F *XA. Vide ſis. BA. quò me vertam? XA. quò verò me ego?*

Σχόλια. Καὶ νυνί γ' ὁρῶ.] τοὺς ἐν τῷ θεάτρῳ ἐπιόρκους ὁρᾶν φησιν. Ἠλαζονεύετο.] ἐψεύδετο. Μένανδρος. ἀλλ' ἀλαζὼν καὶ θεοῖσιν ἐχθρός. Οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον.] πρὸς τὰ ἐκ Φιλοκτήτου Εὐριπίδου. οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον ὡς ἀνὴρ ἔφυ.

Bisetus. Γαῦρον] Γαῦρος Σ. στερρὸς, μέγας, ἀλκιμος, ἀλαζὼν, πλακτὸν. καὶ γαυριᾶν, ἀγάλλεσθαι, ἐπαίρεσθαι, θρασύνεσθαι. Ἡσύχιος δὲ, γαῦρος, αὐθάδης, σεμνὸς, μεγαλοπρεπὴς, ὁ μετέωρος. γαυριᾶν, χαίρειν, ἀγάλλεσθαι, ἀλαζονεύεσθαι, ἐπαίρεσθαι.

Σχόλια. Ἀγώνισμα.] ἄθλου κατόρθωσιν ἀξίαν. Ἐξόπισθε νῦν ἴθι.] ὡς φοβούμενος ὁ Διόνυσος ταῦτα λέγει. ἄθεν δὲ αἰσθάνεται τοῦ ψόφου, ἐπεὶ ἔθεν αὐτὸν ἄγει ὁ προσάλλει. Φέρ' ἐπ' αὐτὴν ἴω.] ὡς καταφερὴς τοῦ Διονύσου ἐπιτηδείως. Ἔμπουσα τοίνυν.] φάντασμα δαιμονιῶδες ὑπὸ Ἑκάτης ἐπιπεμπόμενον καὶ φαινόμενον τοῖς δυστυχοῦσιν. δοκεῖ πολλὰς μορφὰς ἀλλάσσειν. καὶ οἱ μὲν φασιν αὐτὴν μονόποδα εἶναι. καὶ ἐτυμολογοῦσιν οἱονεὶ ἐνίποδα διὰ τὸ ἑνὶ ποδὶ κεχρῆσθαι. οἱ δὲ ὅτι ἐξηλλάττετο τὴν μορφήν. δοκεῖ δὲ ἐν ταῖς μεσημβρίαις φαντάζεσθαι, ὅταν τοῖς κατοιχομένοις ἐναγίζουσιν. ἔνιοι δὲ αὐτὴν τὴν Ἑκάτην. ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς. χθονίας Ἑκάτης σπεῖρα ὄφεων ἐξελισσομένη. εἶτα ἐπιφέρει. τί καλοῦσι τὴν Ἔμπουσαν. Καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει.] τῷ χαλκῷ προσέθηκε τὸ βολίτινον ἐπίτηδες. ἔνιοι δὲ ὄνου σκέλος λέγουσι. διὸ καὶ ὀνοκώλην τινες καλεῖσθαι ἐνόμισαν, τὸ δὲ

ὅλον φησὶ Κράτης ἐοικέ τι εἶναι φάντασμα παντοδαπὸν γινόμενον. βολίτινον δὲ ὅμοιον. βόλιτος γὰρ κυρίως τῶν βοῶν ἀποπάτημα. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ βόλβιτος.

Δι. Ἱερεῦ διαφύλαξόν μ', ἵν' ὦ σοι ξυμπότης.
Ιε. Ἀπολούμεθ', ὦ 'ναξ Ἡράκλεις. Δι. οὐ, μὴ καλῇς
Μ' ὦνθρωφ', ἱκετεύω, μηδὲ κατερῇς τοὔνομα.
Ιε. Διόνυσε τοίνυν. Δι. τοῦτο δέ γ' ἧττον θατέρου.
Ξα. Ἴθ', ᾗπερ ἔρχει; δεῦρο δεῦρ' ὦ δέσποτα.
Δι. Τί δ' ἔστι; Ξα. θάρρει, πάντα τἀγαθὰ πεπράγαμεν.
Ἔξεστι δ', ὥσπερ Ἡγέλοχος, ἡμῖν λέγειν,
Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ.
Ἥμπουσα φρούδη. Δι. κατόμοσον. Ξα. νὴ Δία.
Δι. Καὖθις κατόμοσον. Ξα. νὴ Δί'. Δι. ὄμοσον. Ξα. νὴ Δία.
Δι. Οἴμοι τάλας, ὡς ὠχρίασ', αὐτὴν ἰδών.
Ὁδὶ δὲ δείσας ὑπερεπυρρίασέ μου.
Οἴ μοι, πόθεν μοι ταυτὶ τὰ κακὰ προσέπεσε;
Τίν' αἰτιάσωμαι θεῶν μ' ἀπολλύναι;
Ξα. Αἰθέρα, Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα.
Δι. Αὐλεῖ τις ἔνδον.
Οὗτος. Ξα. τί ἔστιν; Δι. οὐ κατήκουσας; Ξα. τίνος;
Δι. Αὐλῶν πνοῆς. Ξα. ἔγωγε, καὶ δᾴδων γέ με
Αὔρα τις εἰσέπνευσε μυστικωτάτη.
Ἀλλ' ἠρεμεὶ πτήξαντες ἀκροασώμεθα.

BA. Sacerdos ſerua me, vt ſim compotor tibi.
SA. Perimus, ô rex Hercules. BA. ne tu, ne ita
Me, obſecro, voces: neu nomen apertè proferas.
SA. Bacchum ergo dicam. BA. hoc multò minus illo altero.
B *XA. Age, quò tu abis? huc huc adeſdum, here ilicet.*
BA. Quid eſt? XA. bono animo es: nam benè nobiſcum agitur: &
Idem nobis, quod Hegelocho, dicere licet:
E fluctibus ſerenitatem conſpicor.
Diſparuit ſpectrum. BA. iura mihi. XA. per Iouem.
BA. Iura iterũ. XA. per Iouem. BA. iura equidem. XA. per Iouem.
C *BA. Hei mihi miſero, vt hoc ſpectro viſo expallui.*
Sed hic meticuloſus Sacerdos pluſquàm ego
Expalluit, heu, hei, vnde hæc mihi mala ingruunt?
Quemnám Deorum perdidiſſe me querar?
XA. Æthera, Iouis cubile, aut temporis pedem.
BA. Cantat quis intus.
D *Heus, heus. XA. quid eſt? BA. non exaudiſti? XA. quidnam here?*
BA. Sonum tibiæ. XA. equidem: & tedarum me inſuper
Afflauit aura quædam valdè myſtica.
Sed age, quieti occulto auſcultemus loco.

Σχόλια. Ἱερεῦ διαφύλαξον.] κατὰ τὰς θέας προεδρείᾳ ἐτετίμητο ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, πρὸς ὃν κατὰ συνήθειαν καλεῖ ὁ Διόνυσος τὸν ἱερέα. ἄλλως. ὡς ἤδη γὰρ ὢν τῶν μεμυημένων κατὰ τὴν σκευὴν γινόμενος. οἱ δέ φασιν ἀδύνατον εἶναι νομίζειν ἀκολουθεῖν αὐτοῖς ἱερέα. μὴ γὰρ ἐμφαίνεσθαι. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχειν. οἱ μεγάλοις κακοῖς περιπίπτοντες πρὸς ἱερέας ἐρχόμενοι ἱκέτευον αὐτοὺς εὐχὰς ὑπὲρ αὐτῶν ποιεῖσθαι εἰς ἀπαλλαγὴν κατὰ ταύτην μίμησιν ἐκείνων καὶ τοῦτο νῦν λέγει. ἔχειν δέ φασι καὶ λόγον, ἐπεί τινος τὸν στίχον ποιητοῦ νῦν καταστρεφόμενον. Ἡράκλεις.] εἶχε γὰρ σχῆμα Ἡρακλέους ὁ Διόνυσος. ἢ καὶ ὡς ἀλεξίκακον Ἡρακλέα καλεῖ. Μ' ὦνθρωπε] πρὸς τὸ συνηθὲς τῆς ἀρχῆς τοῦ δευτέρου στίχου, διότι ἀπὸ συναλοιφῆς ἄρχεται. εὐλαβεῖται δὲ καταφανὴς γενέσθαι ὁ Διόνυσος. Τοῦτο δέ γ' ἧττον θατέρου.] πιθανῶς τὸ τοῦ δειλοῦ ἦθος, τὸ μηδαμῶς θέλειν φανερὸν γενέσθαι. θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι τοῦτο χεῖρον τοῦ πρώτου. Ἴθ' ᾗπερ ἔρχει.] τοῦτο ἔμφασιν παρέχει, ὡς προερχομένου αὐτοῦ πρότερον, ὄπισθεν τοῦ ἱερέως ὄντος.

Bisetus. Ἧπερ] Εὐστάθιος. ἢ ἀντὶ τοῦ ὅπου μετὰ προσγραφῆς τοῦ ι, ὁμοίως τῷ πῇ, καὶ τῷ ὅπῃ. ἢ δὲ αἰτία τοῦ ἰσχύειν τοῦ ι. διὸ κἀνταῦθα ᾗπερ γραπτέον δοκεῖ.

Σχόλια. Ἡγέλοχος.] τραγῳδίας ὑποκριτὴς, ὃς καὶ ἐν τῷ Εὐριπίδου, προσπταίσαντος αὐτοῦ τοῦ πνεύματος ἐν τῷδε τῷ στίχῳ. ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ. εἰς φθόνους ὀφθῆναι συνελόντα τὴν συναλοιφήν. τοῦτον δὲ, καὶ ὡς ἀτερπῆ τὴν φωνὴν, Πλάτων σκώπτει, καὶ Στράττις. ποῖ ποῖ πρὸς θεῶν ποῖ ποῖ γαλῆν. γαληνὰ ἐγὼ δὲ ὁμοίως σε γαλῆν λέγειν ὁρῶ. καὶ Σαννυρίων δὲ ἐν Δανάῃ. τίς ἂν γενόμενος εἰς ὀπὴν γενοίμην φεῦ. εἰ γενοίμην γαλῆ. ἀλλ' Ἡγέλοχός με μηνύσειεν ὁ τραγικός. ἀνακράγοι τ' ἂν εὐθὺς εἰσιδών. ἐκ κυμάτων αὖ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ. ἔστι δὲ παροιμία ἐπὶ τῶν διαφυγόντων τὰ λυπηρά. οἱ δὲ λέγοντες ποιητὴν εἶναι τὸν Ἡγέλοχον ἀγνοοῦσι τοῦτο συνεχῶς χρωμένην τῷ ἔπει. καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν αὐτοσχεδίως συντιθέντων, ἐκ ἀνέχεται τερατεύεσθαι.

Bisetus. Γαλήνη κατὰ τὸν Εὐστάθιον λέγεται εὐκυμία. γαλήνη δὲ εὐκυμία, ὅταν ἐν μεγάλῳ κλύδωνι παύσηται ὁ ἄνεμος. πρὸς διαστολὴν τῆς ἁπλῶς γαλήνης, καθ' ἣν τελείως τὰ κύματα ἐστρωται. ὅθεν γαλήνην ὁρῶ μεταφορικῶς, τουτέστι νῦν τὰ πράγματα ἡμῖν καλῶς ἔχει. καὶ γὰρ ἐκ τῶν κυμάτων ἐταράττομεν. ἅπερ ἡμᾶς ἐφόβει. ἀλλὰ νῦν τὸ γαλήνην ὁρῶ, ἀμφιβολίαν ἔχει. δύναται γὰρ νοεῖσθαι καὶ αὐτὸ τὸ ζῷον, ὃ γαλῆν καλοῦσιν, οὗπερ ἡ ἀπάντησις τοῖς ἀνθρώποις ἀηδὴς καὶ κακοῦ τινος σημεῖον εἶναι ἐνομίζετο. Ἐπίτηδες τοίνυν ὁ Ξανθίας ταύτῃ τῇ ἀμφιβολίᾳ κέχρηται, ἵνα τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην μᾶλλον φοβοίη. εἴη δὲ κατά τινας συναλοιφὴ, ἢ, ὃ καὶ βέλτιον καὶ πιθανώτερον, γαλῆν γραπτέον, κατ' ἀποκοπήν. ἀντὶ τοῦ γαλήνην. ἢ καὶ γαλῆν γραπτέον περισπωμένως κατὰ κρᾶσιν, ἐκ τοῦ γαλέην. ἐν δὲ τούτων τῶν ὀνομάτων προφορᾷ ἡ διαφορὰ τῆς σημασίας, οὐ ῥᾳδίως διαστέλλεσθαι, καὶ διαγινώσκεσθαι δύναται.

Σχόλια. Ὁδὶ δὲ δείσας.] ὁ τοῦ Διονύσου ἱερεύς. πυρρὸς γὰρ ἦν κατὰ φύσιν. παρ' ὑπόνοιαν δὲ τὸ ἐπυρρίασε, πρὸς τὸ ὠχρίασεν. Ἀρίσταρχος δὲ ἐφ' ἑαυτοῦ φησι λέγειν τὸν Ξανθίαν. καὶ γὰρ διότι πυρρὸς, οὕτως ἐπικαλεῖσθαι. καθάπερ

τῆς Πυῤῥίχας καὶ Σμικρίνης. ὁ δὲ Ἴξιον, ἐπὶ τοὺς τὰς κα-θημένας ξανθὸν τὸ χρῶμα ἔχοντας, ἐν ἔθει γὰρ ἦν, δια-σκώπτειν τοὺς ἀκρωμένους. ὡς καὶ Πλάτων ἐν παιδαρίῳ φησί. Εὔπολις δὲ τὸν τοῦ Διονύσου ἱερέα, νομίζοντες αἰγί-πυρον εἶναι, ἀντὶ τοῦ πυῤῥόν. τὸ γὰρ ἄνθος ἔχειν φησὶ ἀκ-τεινῶς, ἱκανῶς ἐρυθρόν. Αὐλεῖ τις ἔνδον.] παρεπιγρα-φή. σημειοῦται γὰρ ὅτι ἔνδοθέν τις ηὔλησε μὴ ὁρώμενος τοῖς θεαταῖς. Αὔρα τίς.] μακροκατάληκτον. τὰ γὰρ εἰς ρα εἰ μὲν μονοφθόγγῳ παραλήγοι μακροκατάληκτα. πά-ρα. εἰ δὲ διφθόγγῳ, βραχυκατάληκτα. πλὴν τῆς, αὔρα καὶ Φαίδρα παρ' Εὐριπίδῃ. φαίδρος γὰρ τὸ δὴ ὁ προτιμώ-σω καλόν. ἀπορουσι τινὲς ἐνταῦθα πῶς ὁ θέρμη ὀδὰς ὄντων. ἀλλὰ αὔρα. καὶ φαμὲν ὅτι τὸ λέγει δ' εαυτοὺς ὅτι καὶ ᾄδοντες οἱ μύσται ἔφερον, καὶ δᾳδὸς πνοή τις ἐξ αὐτῶν ἐφέρε-το. Μυστικώτατα.] τῶν ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίων. τινὲς δὲ ὡς τὸ μυστικώτατον δύο ποιοῦσιν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ ἑβδόμη.

ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

BISETUS. Ὁ τῶν Μυστῶν χορὸς αὐλοῖς, καὶ λαμπραῖς φωναῖς τὸν Βάκχον ὑμνεῖ, καὶ αὐτοῦ τὰ ὄργια τελεῖ.

Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.
Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.
Ξα. Τοῦτ' ἔς' ἐκεῖνο δέσποθ', οἱ μεμυημένοι
Ἐνταῦθά που παίζουσιν οὓς ἔφραζε νῷν.
Ἄδουσι οὖν τὸν Ἴακχον, ὅνπερ Διαγόρας.
Δι. Κἀμοὶ δοκοῦσιν. ἡσυχίαν τοίνυν γ' ἄγειν,
Βέλτιστόν ἐστιν ὡς ἂν εἰδῶμεν σαφῶς.
Χο. Ἴακχ' ὦ πολυτιμήτοις
Ἕδραις ἐνθάδε ναίων,
Ἴακχ' ὦ Ἴακχε,
Ἐλθὲ τόνδ' ἀνὰ λειμῶνα χορεύσων,
Ὁσίους ἐς θιασώτας.
Πολύκαρπον μὲν τινάσσων
Ἀμφὶ κρατὶ σῷ βρύοντα
Στέφανον μύρτων.
Θρασεῖ δ' ἐγκατακρούων
Ποδὶ τὰν ἀκόλαστον
Φιλοπαίγμονα τιμάν,
Χαρίτων πλεῖστον ἔχουσαν
Μέρος, ἁγνὴν, ἱερὰν,
Ὁσίοις μύσταις χορείαν.

ACTVS I. SCENA VII.

CHORVS, XANTHIAS, BACCHVS.

Iacche, ô Iacche:
Iacche, ô Iacche.
XA. Hoc illud eſt here: hic initiati fuerit,
De quibus agebat Hercules, ludos agunt.
Nam Iacchum cantu celebrant, more Diagoræ.
BA. Et mihi videntur. Optimum eſt, adeſſe cum
Silentio, vt cognoſcam, quid ſit rei.
CH. Iacche, ô pretioſas qui
Sedes hic habitas, ô
Iacche, ô Iacche,
Huc ades, nemore hoc, ritè futurus
Thyaſi dux venerandi:
Qua te florentem corollam,
Fronte qua tua niteſcit,
Folijs myrti:
Leui poplite ſalta
Hilarem, petulantem,
Lepidam, iocularem,
Charitum flore refertam,
Facilem, ſacrificam,
Paribus myſtis choream.

Σχόλια. Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.] ἡ πάροδος τῆς ᾠδῆς ταύ-της τοῦ τῶν μυστῶν χοροῦ κώλων ἐστὶν ἀντισπαστικῶν δύο διμέτρων βραχυκαταλήκτων. ἑξῆς δὲ τούτων σύστημα ἀ-μοιβαῖον ἐκ στίχων ἰάμβων τριμέτρων ἀκαταλήκτων πέντε.

BISETUS. Ἴακχε] Εὐστάθιος. Ἴακχος ὁ ἐπὶ τῷ Διονύσῳ ἦχος, παρὰ τὸ ἰάχειν. καὶ Ἴακχος, αὐτὸς ὁ Διό-νυσος ὁμωνύμως.

Σχόλια. Ὅνπερ Διαγόρας.] Διαγόρας μελῶν ποιη-τὴς ἄθεος, ὃς καὶ καινὰ δαιμόνια εἰσηγεῖτο. καὶ ὁ μὲν Ἀρί-σταρχος, Διαγόρου νῦν μνημονεύειν φησὶ τὰς θεὰς, οὐχ ὡς ᾄδοντος αὐτὰ, ἀλλ' ἐν εἰρωνείᾳ κειμένου τοῦ λέξει. ἀντὶ τοῦ χλευάζοντος ἐξορχησαμένου. ἀνακινεῖ οὖν τοὺς Ἀθηναίους ὁ κωμικὸς, ὅθεν καὶ Ἀθηναῖοι ὡς χλευάζοντος τὰς θεὰς κα-τεψηφισμένοι ἀπεκήρυξαν τῷ μὲν ἀναιρήσοντι, ἀργυρίου τάλαντον, τῷ δὲ ζῶντα κομίσαντι, δύο. ἔπεισαν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους. ὡς ἱστορεῖ Κρατερὸς ἐν τῇ συνα-γωγῇ τῶν ψηφισμάτων. ἦν δὲ Τηλεκλύτου παῖς. Μή-λιος τὸ γένος. τοῖς χρόνοις κατὰ Σιμωνίδην καὶ Πίνδαρον. οἱ δὲ τὸ δι' ἀγορᾶς ἐμπιπτοῦσιν, ὡς Ἀπολλόδωρος ὁ Ταρσεὺς καὶ Φερεκράτης. ἄλλως. διθυραμβοποιὸς ὁ Διαγόρας ποιη-τὰς συνεχῶς Ἴακχε Ἴακχε ᾄδοντα. ἡ κωμικὸς διθυραμβι-κὰ τουτέστι Διονυσιακὰ δράματα ποιῶν. Ἴακχ' ὦ πολυ-τιμήτοις.] ᾠδὴ καὶ στροφὴ κώλων τεσσαρεσκαίδεκα. ὧν τὸ πρῶτον ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὃ καλεῖται γλυκώνειον. τὸ δεύτερον δίμετρον καταληκτικὸν ἢ ἐξ ἀν-τισπάστου καὶ βακχείου. τὸ τρίτον ὅμοιον ὁποτέρῳ οὖν τῶν ἐν τῇ παρόδῳ. τὸ τέταρτον ἐκ διτροχαίου ἀντισπαστικοῦ καὶ βακχείου Ἀλκαϊκόν φασι καλούμενον. τὸ πέμπτον ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἀνακλώμενον καθ' Ἡφαιστίωνα καλούμενον ἀντ' ἰωνικῶν παίωνα τρίτον καὶ ἐπίτριτον δεύτερον ἔχον. τὰ ἑξῆς δύο τὸν αὐτὸν τρόπον. τὸ δὲ ὄγδοον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος πενθημιμερές. τὸ ἔνατον ἐξ ἀντι-σπάστου καὶ βακχείου δίμετρον ἢ ἑφθημιμερές. τὰ ἑξῆς δύο ἰωνικὰ ἐκ παιώνων τρίτων καταληκτικὰ ἢ ἐκ παίωνος καὶ εἰς ὃν συναιρεῖται βακχεῖος. τὸ δωδέκατον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον καθαρόν. τὸ τρισκαιδέκατον καθαρὸν μὲν, καταληκτικὸν δέ. τὸ τελευταῖον ὡς τὸ δωδέκατον, ἐπιμεμιγμένον μὲν τῷ ἐπιτρίτῳ δευτέρῳ ἢ διτρο-χαίῳ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἑξῆς δὲ τετραστιχία ἰαμβικὴ παραγράφοις τερματιζομένη. μεθ' ἣν αὐτῷ ἡ καὶ ἀντιστροφὴ παραπλησίως καθ' ἕκα-

φει χεδὸν ἐν τῇ ποσότητι καὶ ποιότητι τῶν κώλων, ἔχουσα τῇ στροφῇ. μεθ' ἣν πρὸ τέλους δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. ἄλλως. Ἴακχ' ὦ πολυτιμήτοις.] μία τῶν μυστηρίων ᾠδαῖς ἐστιν, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξᾴδουσι. πολυτιμήτοις δὲ ἐν ἕδραις, καθὸ συνίδρυται τῇ Δήμητρι ὁ Διόνυσος. εἰσὶ δὲ οἳ ὥσπερ φασὶν αὐτὸν Περσεφόνης εἶναι. οἱ δὲ, τῇ Δήμητρι συγγενέσθαι. ἄλλοι δὲ ἕτερον Διόνυσον εἶναι τὸν Ἴακχον. οἱ δὲ τὸν αὐτόν. οἱ δέ φασι πολυτιμήτοις ἐν ἕδραις, καθὸ φιλοτιμότεροί εἰσιν ἐν ᾅδου οἱ μεμυημένοι, ὡς σαφὲς ποιεῖ ἐν Εἰρήνῃ. δεῖ γὰρ μυηθῆναί με, πρὶν τεθνηκέναι. Ἀνὰ λειμῶνα χορεύσων.] ἐν τῷ λειμῶνι τὰς χορείας ἐποιοῦντο, διὰ τὰ ἄνθη, χορεύοντες ἐν τῷ προφανεῖ ἐν χορῷ σχήματι.

Βισετυς. Θιασώτας] Σουίδας τούτων μέμνηται, καὶ ταῦτα οὕτως ἑρμηνεύει. θίασος, ὁ ἱερὸς χορὸς καὶ θιασώτης, ὁ χορευτής. ἀπὸ τοῦ θεῶν. ὅ ἐστι θύειν. ὁ δὲ χορὸς ἀπὸ τῶν συνελεύσεως. θεῖν γὰρ τὸ τρέχειν. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιᾶν, ὅθεν θιασῶται κυρίως οἱ περὶ τὸν Διόνυσον. ὁ αὐτός. θίασος τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τέλει, καὶ τιμῇ θεοῦ. οὕτω Δημοσθένης, καὶ Ξενοφῶν. Ἴσαν δὲ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀθροίσμασι τὸ τέλει τοιοῦτο. θιασῶται δὲ ἐκαλοῦντο οἱ κοινωνοῦντες τῶν θιάσων. Ἀθηναῖος δὲ ἐν τῷ Η. τῶν Δειπνοσοφιστῶν. περὶ τούτων ταῦτα λέγει. Ἔρανοι δέ εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰς ἀγαὶ, ἀπὸ τοῦ συνέρανεῖν, καὶ συμφέρειν ἕκαστος. καλεῖται δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἔρανος, καὶ θίασος, καὶ οἱ συνιόντες, ἐρανισταὶ, καὶ συνθιασῶται. καλεῖται δὲ καὶ ὁ τῷ Διονύσῳ παρεπόμενος ὄχλος, θίασος, ὡς Εὐριπίδης φησίν, „ Ὁρῶ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν. τοὺς μέντοι θιάσους ἀπὸ θεῶν προσηγόρευον. καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς οἱ Λάκωνες σιοὺς φασι.

Σχόλια. Στέφανον μύρτων.] μυρσίνης στεφάνῳ ἐστεφανοῦντο οἱ μεμυημένοι. οὐχ ὥς τινες νομίζουσι κισσίνῳ. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ τὰς θεσμοθέτας φησὶ διὰ τὸ μυρσίνης στέφεσθαι. ὅτι οἰκείως ἔχει πρὸς τὸ οὖς ἡ θεός. καὶ ὅτι τοῖς χθονίοις ἀνιέρωτο. Ἀκόλαστον.] μανιώδη. βακχικήν. ὅσιαν οὐ γὰρ δὴ αἰσχρὰν καὶ ἄσελγη. τὸ δὲ ἐγκατακρούων πρὸς τὸ ὁσίοις μύσταις.

Βισετυς. Τριστοιχία ἰαμβικὴ παραγράφῳ τερματιζομένη.

Ξαν. Ὦ πότνια πολυτίμητε Δήμητρος κόρη,	ΧΑ. O veneranda Cereris filia Proſerpina:
Ὡς ἡδύ μοι προσέπνευσε χοιρείων κρεῶν.	Quàm ſuauis odor ſuillarum me afflat carnium?
Δι. Οὔκουν ἀτρέμ' ἕξεις, ἤν τι καὶ χορδῆς λάβῃς.	BA. Igitur acquieſcas: dum aliquid inteſtini auferas.

Σχόλια. Χοιρείων κρεῶν.] παρόσον χοῖροι τῇ Δήμητρι καὶ τῷ Διονύσῳ ἐθύοντο ὡς λυμαντικοὶ τῶν θεοῖν δωρημάτων. εἰκότως δὲ ἐν ᾅδῃ αὐτὸν ἐπιβοᾶται τὴν Περσεφόνην. Χορδῆς λάβῃς.] ἡ εἴλησις ἡ τῶν ἐντέρων, ἔστι χορδή. ἣν εἰλητὴν καλοῦμεν ἡμεῖς.

Βισετυς. Ἀντῳδὴ, καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ιδ.

Χο. Ἔγειρε φλογέας λαμπάδας. ἐν χερσὶ γὰρ ἥκεις	CH. Faces flammineas tolle. Venis namque manu ligna quaſſans Iacche:
Τινάσσων Ἴακχε,	
Νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ.	Feſti noctiuagi lucifer alta
Φλογὶ φέγγεται δὲ λειμών,	Face, campus at refulget:
Γόνυ πάλλεται γερόντων,	Genu ſenum mouetur:
Ἀποσείονται δὲ λύπας	Dolor omnis hinc fugatur:
Χρονίους τ' ἐτῶν,	Seniumque iner-
Παλαιοὺς τ' ἐνιαυτοὺς,	tis aui remouetur
Ἱερᾶς ὑπὸ τιμῆς.	Ab honore ſacrato.
Σὺ δὲ λαμπάδι φλέγων,	Age qui facem tenes,
Προβάδην ἔξαγε πάνθηρον, ἕλειον δάπεδον,	Praei: & hanc inſtituentum Choreas duc iuuenum,
Χοροποιὸν, μάκαρ ἥβαν.	Rigua hæc in loca, pubem.

Σχόλια. Ἔγειρε φλογέας.] τὸ ἑξῆς. ἔγειρε φλογέας λαμπάδας ἐν χερσὶ τινάσσων ἥκεις νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ. Φωσφόρος ἀστήρ.] τὸ μυστηριακὸν πῦρ, φωσφόρον λέγουσι. λέγει δὲ ἐπεὶ τὴν νύκτα λέγουσι αἰνιγματωδῶς, διὰ τὸ λαθεῖν τοὺς ἀμυήτους. ἢ ὅτι ἐν νυκτὶ ἄγεται τὰ μυστήρια. ἀξιοῦσι δέ τινες αὐτὴν τὴν λαμπάδα φωσφόρον ἀστέρα λέγεσθαι. ὁ δὲ λόγος, κολοβός ἐστιν εἰ μὴ τὸ τινάσσων ἀντὶ τοῦ τιναξάμενος λαμβάνεται. ἐν δέ τισιν ἐλλέλειπτο τὸ τινάσσων. Ἴακχ' ὦ Ἴακχε ἀναλόγως τῇ στροφῇ γράφουσι καὶ τὸ γερόντων εἰς τὸ ἔγειρε συνάπτουσιν. ἥκεις γὰρ κατὰ ἀναστροφὴν νύκτωρ δὲ ἐτελεῖτο τὰ μυστήρια. ὧν τῆς τελετῆς οὐ μόνον χορευτὴς ἀλλὰ καὶ ἔξαρχος ἦν ὁ Διόνυσος. καὶ μὲν δὴ Διονύσου ἐν Ἐλευσῖνι ἱερόν ἐστι καὶ ἐν Διονυσίοις ἐτελεῖτο τὰ μυστήρια. Φέγγεται δὲ λειμών.] λειμὼν γὰρ ἀνάκειται τοῖς μύσταις. δηλοῖ δὲ καὶ Σοφοκλῆς. Χρονίους τ' ἐτῶν.] εἰ μὲν οὕτω γράφεται ἰωνικόν ἐστι πενθημιμερὲς ἐκ παίωνος τρίτου ἀναλόγως τῷ ἐν τῇ στροφῇ ὀγδόῳ. εἰ δὲ χρόνους τ' ἐτῶν ὡς ἐν τοῖς πλείοσιν, ἰαμβικὴ ταὐτοποδία. λέγει δὲ ὅτι διὰ τὴν χαρὰν νεάζουσιν οἱ γέροντες. ἡ δὲ δύναμις ἐν γόνασι. καὶ Ὅμηρος. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. Πάνθηρον ἕλειον.] προσληπτέον τὸ εἰς. ἔξαγε εἰς τὸ πάνθηρον καὶ ἕλειον δάπεδον. πάνθηρον δὲ παντοδαπῶν θηρίων δεκτικόν. τινὲς δὲ ἀναγινώσκουσιν ἐπ' ἀνθηρόν.

Βισετυς. Πάνθηρον] βέλτιον ἐπ' ἀνθηρὸν γράφειν. καὶ

[illegible] Α φέρε.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ.

SEMICHORION.

Bisetus. Οἱ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ιδ.

Ημι. Εὐφημεῖν χρὴ κἀξίστασθαι τοῖς ἡμετέροισι χοροῖσιν,
Ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων, ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύει,
Ἢ γενναίων ὄργια μουσῶν μήτ' εἶδε μήτ' ἐχόρευσε,
Μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη,
Ἢ βωμολόχοις ἔπεσι χαίρει, μὴ 'ν καιρῷ τοῦτο ποιοῦσιν.
Ἢ στάσιν ἐχθρὰν μὴ καταλύει, μηδ' εὔκολός ἐστι πολίταις.
Ἀλλ' ἀνεγείρει, καὶ ῥιπίζει, κερδῶν ἰδίων ἐπιθυμῶν.
Ἢ τῆς πόλεως χειμαζομένης ἄρχων καταδωροδοκεῖται,
Ἢ προδίδωσι φρούριον, ἢ ναῦς, ἢ τἀπόρρητ' ἀποπέμπει
Ἐξ Αἰγίνης, Θωρυκίων ὤν, εἰκοστολόγος, κακοδαίμων,

SEM. Lingua fauiſſe decet, noſtriſque choris decedere: quiſquis
Horum inſcius eſt ſermonum, aut mentem habet impuram, aut generoſa
Muſarum orgia neque didicit vnquam, neque ſaltu celebrauit:
Neque item Bacchanali feſto taurivori voce Cratini
Initiatus fuit: aut verbis gaudet ſcurrilibus, & quæ
Non fiunt apto in tempore: quique hoſtilem ſeditionem
Non ſedat, neque facilem ſe erga ciues præbet, ſed vt auram
Agitat excitos: proprij illum ſtimulante Cupidine lucri.
Aut qui perturbatæ vrbi imperitās ſordida munera capiat:
Aut præſidium, aut naues prodit: & ex Ægina vetitas res
Dimittis, ſicut Thorycio: vigeſimarū miſer ille

Σχόλια. Εὐφημεῖν χρή.] ἐπὶ τοῦτον τὸν χρόνον λέγει Ἀρίσταρχος μεμετρῆσθαι εἰς μέρη κατὰ ἀναπαιστικά, ἀλλὰ δὲ ἀμείβεσθαι τὸν χρόνον. καὶ τί ἄρα συνεῖδεν ὁ Ἀρίσταρχος. δηλοῦται δὲ καὶ σύζυγον εἶναι τὸ λεγόμενον, πολλαχοῦ δὲ μεμετρῆσθαι καὶ εἰς διχορείαν τὸ λοιπόν. ὥστε εἰς ιβ διὰ μεμετρῆσθαι. ἄλλως. εὐφημεῖν χρή. στροφὴ καὶ ἔκθεσις χοροῦ ἐπιρρηματική. ἔθος γὰρ ἐν τῷ ἐπιρρήματι χρηστὰ συμβουλεύειν τῇ πόλει, ἢ ἐλέγχειν τοὺς πονηρευομένους. ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ιδ. ἐπὶ τελευταῖος καὶ παννυχίδας τὰς ἡμετέρας αἳ τῇδε πρέπουσιν ἑορτῇ. ἐπὶ τῷ τέλει [illegible]. ὁ δὲ λόγος ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ, καίτοι [illegible] εἶναι χοροῦ. ἰστέον δὲ ὅτι εἰ καὶ διὰ τοὺς ἐν ᾅδου μύστας φαίνεται λέγειν, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ διὰ τοὺς ἐν Ἐλευσῖνι. ἐνταῦθα καὶ ὑφίσταται ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος.

Bisetus. Μήτε Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου] τὰ παλαιὰ γράφεται οὕτω, κρατίστον ὡς ἐν τῷ Σουΐδᾳ καλῶς ἔχει ἐν τῇ λέξει τῇ ταυροφάγος. Ταυροφάγον, τὸν Διόνυσον ὁ Σοφοκλῆς ἐν Τυροῖ καλεῖ. ἀντὶ τοῦ ὅτι τοῖς τὸν διθύραμβον νικήσασι βοῦς ἐδίδοτο. ἢ τὸν ὠμηστὴν ἀφ' οὗ καὶ ἐπὶ τοῦ Κρατίνου μετήνεγκε τὸ ὄνομα Ἀριστοφάνης.
Ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων, ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύοι,
Ἢ γενναίων ὄργια Μουσῶν μήτ' εἶδε πω, μήτ' ἐχόρευσε.
Μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη.
Τοὺς περὶ Ἀρίσταρχον οἰομένους ὅτι ταῦρος ἦν αὐτοῖς τὸ ἔπαθλον, φασὶ ψεύδεσθαι. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ Σοφοκλέους ἐκ Τυροῦς. Διονύσου τοῦ ταυροφάγου. καὶ ὅτι φίλοινος ἦν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίθετον τοῦ Διονύσου αὐτῷ πεποιήκασιν. οἱ δὲ ἔτι περιεργότερον τὸν λόγον ἀποδιδόασι, μὴ τὰ Κρατίνου, ἤτις βακχεία ἐτελέσθη, ὃ ἐστι τοῦ μοσχοφάγου Διονύσου. ἢ τολμηρὸν, ἀπὸ τῶν Βακχῶν. τολμηροὺς γὰρ τοὺς Ἀθηναίους εὕρισκεν ἐν τοῖς δράμασι.

Σχόλια. Μήτε Κρατίνου.] τοὺς περὶ Ἀρίσταρχον οἰόμενος ὅτι ταῦρος ἦν αὐτοῖς τὸ ἔπαθλον. εἴρηται δὲ παρὰ Σοφοκλέους ἐκ Τυροῦς, Διονύσου τοῦ ταυροφάγου. ἢ ὅτι φίλοινος ἦν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίθετον αὐτῷ τοῦ Διονύσου ἐπιτεθείκασιν. οἱ δὲ ἔτι περιεργότερον ὅλον τὸν λόγον ἀποδιδόασι. μήτε Κρατίνου βακχεῖ' ἐτελέσθη, ὅ ἐστι τοῦ μοσχοφάγου Διονύσου. ἢ τολμηρὰ ἀπὸ τῶν Βακχῶν. τολμηροὺς γὰρ τοὺς Ἀθηναίους εὕρισκεν ἐν τοῖς δράμασι. τινὲς δὲ τοῦ ταύρου ἔπαθλον λαμβάνοντος. ἢ τοῦ λαιμάργου. Βωμολόχοις δὲ τοῖς πρὸς χάριν λέγουσι καὶ πρὸς κολακείαν. ἀπὸ δὲ τῶν λοχώντων περὶ τοὺς βωμοὺς καὶ βουλομένων τι λαβεῖν [illegible] ἡ λέξις. οὗτοι γὰρ ἀπὸ τῶν βωμῶν πολλὰ λιπαροῦσι, κολακεύοντες λαβεῖν τι παρὰ τῶν θυόντων. Ἢ προδίδωσι φρούριον.] πρὸς τοὺς ποιήσαντας τοὺς Φερεκράτους Πέρσας. τὰ γὰρ ἀπόρρητα ἤκουσιν, ὡς νῦν ἡμῖν ἔθος. [illegible] καὶ ἐντεῦθεν λοιδορεῖται τῷ Θωρυκίωνι, ἢ αὐτὸς ἔδει, μὴ οἶδεν. ἀπόρρητα δὲ ἔλεγον τὰ ἀπειρημένα ἐξάγεσθαι. ἐν γοῦν τούτοις ἀποφέρει ἀσκώματα. καὶ λίνα. καὶ πίτταν. δῆλον ὅτι οὐδὲν ἔδει ἀποπέμπειν τούτων ἐξ Αἰγίνης, ὧν Θωρυκίων τὰ ἀπόρρητα Ἀθήνηθεν ἀποπέμπει, ὅτι οὐδὲ πρὸς τοὺς Πελοποννησίους ἦν ὁ πόλεμος, ἀπόρρητα τὰ πρὸς ναυτηγίαν ἐξάγειν. ἤτοι δὲ ὁ Θωρυκίων ἐξ Αἰγίνης ὤν, ἢ εἰς Αἴγιναν ἐξάγων. καθὸ δὴ κοινὸν ἐμπόριον ἡ Αἴγινα. οὗτος δὲ ταξίαρχος ἦν ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς τῶν Ἀθηναίων. ὃ δὲ Πίσαν ἔπεμψε τοῖς ἐν Λεπάλοις ἐς τὸ ἀνάψαι τὴν αὐτῶν πόλιν. ὅθεν γνωσθεὶς, ἐκωμῳδεῖτο ἐπὶ προδοσίᾳ. τινὲς δὲ Θορυκίων γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν Θορυκίων μιμούμενος. Εἰκοστολόγος.] τὰ εἰκοστὰ ἐν τῇ πόλει συνάγων.

Ασκώματα, καὶ λίνα, καὶ πίτταν διαπέμπων εἰς Επίδαυρον.
Η χρήματα ταῖς τῶν ἀντιπάλων ναυσὶ παρέχειν τινὰ πείθει.
Η κατατιλᾷ τῶν Εκαταίων, κυκλίοισι χοροῖσιν ὑπᾴδων.
Η τοὺς μισθοὺς τῶν ποιητῶν ῥήτωρ ὢν, εἶτ᾽ ἀποτρώγει (sic)
Κωμῳδηθεὶς ἐν ταῖς πατρίοις τελεταῖς ταῖς τοῦ Διονύσου.
Τούτοις ἀπαυδῶ, καὖθις ἀπαυδῶ, καὖθις μάλ᾽ ἀπαυδῶ
Εξίστασθαι μύσταισι χοροῖς. ὑμεῖς δ᾽ ἀνεγείρετε μολπὴν,
Καὶ παννυχίδας τὰς ἡμετέρας, αἳ τῇδε πρέπουσιν ἑορτῇ.
Ημ. Χώρει δὴ νῦν πᾶς ἀνδρείως
Εἰς τοὺς εὐανθεῖς κόλπους
Λειμώνων, ἐγκρούων,
Καὶ σκώπτων, καὶ παίζων,
Καὶ χλευάζων. ἠρίστηται
Δ᾽ ἐξαρκούντως. ἀλλ᾽ ἔμβα
Χ᾽ ὅπως αἴρεις τὴν σώτειραν γενναίως
Τῇ φωνῇ μολπάζων.
Η τὴν χώραν σώζειν φήσ᾽ εἰς τὰς ὥρας,
Κἂν Θωρυκίων μὴ βούληται.
Χο. Αγε νῦν ἑτέραν ὕμνων ἰδέαν τὴν καρποφόρον βασίλειαν
Δήμητρα θεὰν ἐπικοσμοῦντες ζαθέαις μολπαῖς κελαδεῖτε.

A Collector: clam miſſis in Epidaurum loris pice, linis.
Aut, qui argentum dare nauibus hoſtiũ aliquem impellit amicum:
Aut, qui concacat Hecatæa, choris ſuccinens orbicularis. (Poëta:
Aut, Rhetor cùm ſit, mercedem deuorat ipſe
Et poſt traducitur in ſcena feſtis patris Dionyſi.
B Atque his ego denuntio, & iterũ ac rurſum edico, iubeoque
Ex hoc abſcedere choro. Vos autem contollite cantum,
Noſtráſque lucubrationes, quæ feſto huic ſunt cõuenientes.
SEM. Tendas nunc ſanè vnuſquiſque,
Hos in florentes campos
C Pratorum ſubſultans,
Et ridens, & ludens,
Et ſubſannans. Sat nunc pranſum eſt.
Tu verò pubes ſalta:
Voſeruatricem Dinam clarè extollat,
Decantans applauſu:
Vrbem quæ ſe ſemper tutari dicit:
Etſi Thorycion hoc nolit.
D CH. Age nunc alio genere hymnorum, Cererẽ frugum genitricem,
Magnam exornate Deam, diuinis carminibus celebrantes.

Σχόλια. Ασκώματα.] εἰς διφθέρας γὰρ τὰς ἑαυτοῦ διατοίας κρύψας ἔπεμπε τοῖς πολεμίοις ἐν τῇ Λακωνικῇ. ἄσκωμα δὲ δερμάτιόν τι, ᾧ ἐν ταῖς τριήρεσι χρῶνται, καθ᾽ ὃ ἡ κώπη βάλλεται. Επίδαυρον] πόλιν Λακωνικήν. Η χρήματα.] Κῦρος γὰρ Λυσάνδρῳ ἔπεμψε χρήματα τότε εἰς πόλεμον δανείσας χάριν. Η κατατιλᾷ.] ἤγουν ἀσεβῶς διάκειται περὶ τὰ τῆς Εκάτης ἀγάλματα, ὅτι κατουρεῖ ταῦτα. Κινησίας δὲ τοῦτο πεποίηκε.

BISETVS. Κατατιλᾷ] Σ. κατετίλησε γὰρ τῶν Εκάτης μυστηρίων. τοῦτο δὲ εἰς Κινησίαν τὸν διθυραμβοποιὸν ἀποσκώπτει. οὗτος γὰρ ἄδων κατετίλησε τῆς Εκάτης. ὁ ὅτι ἐπεισήνεγκε δρᾶμα, ἐγκατετίλησαν αὐτῷ.

Σχόλια. Η τοὺς μισθούς.] ὡς ὑφελόμενοι τὰ τῆς βουλῆς αὐτοῖς παρέχειν. λέγει δὲ διὰ τὸν Αρχῖνον. Τούτοισιν ἀπαυδῶ.] παρὰ τὴν ἱεροφάντου καὶ δᾳδούχου

E πρόρρησιν, τὴν ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ. Χώρει νῦν.] εἴσθεσις ἑτέρου μέλους μονοστροφικοῦ διαιρεθέντος τοῦ χοροῦ ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν ζ. ὧν τὰ μὲν ἄκρα καὶ τὸ δ. καὶ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ β καὶ ς ἑφθημιμερῆ. τὸ γ καὶ τὸ ε δίμετρα βραχυκατάληκτα. τὰ δὲ λοιπὰ τρίμετρα καταληκτικὰ εἰς συλλαβήν. ἑξῆς δὲ στίχοι δύο ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὡς ἐξ ἑτέρας στροφῆς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐντεῦθεν δὲ Αρίσταρχος ὑπονοεῖ μὴ ὅλα τοῦ χοροῦ εἶναι τὰ πρῶτα. τοῦτο δὲ οὐκ ἀξιόπιστον. πολλάκις γὰρ ἀλλήλοις οὕτω παρακελεύονται οἱ κατὰ τὸν χορόν. Εγκρούων.] βαίνων εὐρύθμως ἢ ἀντὶ τοῦ ἐμβάλλων. Ηρίστηται.] ἄριστον γεγένηται τὰ τῆς τελετῆς. ἔμβα δὲ ἀντὶ τοῦ χόρευε. Αἴρεις τὴν σώτειραν.] ὑψώσεις τοῖς ἐπαίνοις. ἔστι γὰρ Αθήνησι σώτειρα λεγομένη, ᾗ καὶ θύουσιν.

F

BISETVS. Εἴσθεσις ἑτέρου μέλους μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων ι. μεθ᾽ ἃ ὡς ἐκ στροφῆς ἑτέρας κῶλα δ.

Ημ. Δήμητερ ἁγνῶν ὀργίων
Ανασσα συμπαραστάτει,
Καὶ σῶζε τὸν σαυτῆς χορόν.
Καί μ᾽ ἀσφαλῶς πανήμερον
Παῖσαί τε καὶ χορεῦσαι.
Καὶ πολλὰ μὲν γέλοιά μ᾽ εἰπεῖν, πολλὰ δὲ σπουδαῖα καὶ
Τῆς σῆς ἑορτῆς ἀξίως
Παίσαντα καὶ σκώψαντα, νικήσαντα ταινιοῦσθαι.

SEM. Ceres pudica, quæ orgia
Regis, huc ades nobis Dea:
Chorúmque conſerua tuum:
Tutóque perdium ſine
Saltaréque & iocari:
Et multa riſu dicere
G Condigna: multa ſeria,
Tuóque feſto congrua,
Ludentem & irridentem alios,
Victrice fronde cingi.

Σχ. Δήμητερ.] εἴσθεσις ἑτέρου μέλους μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων ἰαμβικῶν δέκα. ὧν τὸ πέμπτον ἐστὶ τὸ δ᾽ ἕκαστον ἑφθημι-

περὶ Ἀνακρέοντα. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ὧν τελευταῖον. κόλατα ταινιοῦσθαι. ἑξῆς δὲ ὡς ἐξ ἑτέρας στροφῆς κῶλα τέσσαρα. ὧν τὸ πρῶτον καὶ τὸ τρίτον ἰαμβικά. τὸ μὲν τρίμετρον. τὸ δ' ἄλλο δίμετρον. τὰ δ' ἄλλα τὰ τροχαϊκὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα ἰθυφαλλικὰ καλούμενα Ἀρχιλόχεια. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Παῖσαι.] ὅπερ ἡμεῖς παῖξαι. ταινιοῦσθαι. στεφανοῦσθαι. ταινία γὰρ ῥάμμα τοῦ στεφάνου.

Χο. Ἀγ' εἶα νῦν γε καὶ τὸν ὡραῖον θεὸν
Παρακαλεῖτε δεῦρο
Ὠδαῖσι, τὸν ξυνέμπορον
Τῆσδε τῆς χορείας.

CH. Age eia, nunc & iſtum feſtiuum Deum
Modulatu vocate
Veſtro: ſodalem ludicræ
Inclytum choreæ.

Σχόλια. Τὸν ὡραῖον.] τὸν κατὰ καιρὸν φαινόμενον Διόνυσον· ἐπεὶ τὸν καιρὸν τοῦ ἔαρος τὰς ἑορτὰς αὐτῷ ἦγον καὶ τὰ κωμικὰ δράματα ἐν ταύταις εἰσήγετο.

BISETVS. Εἴσθεσις ἑτέρου μέλους διαιρεθέντος αὖθις τοῦ χοροῦ, ἐκ κώλων ιή.

Ημ. ΙΑκχε πολυτίμητε μέλος ἑορτῆς
Ἥδιστον εὑρὼν, δεῦρο συνακολούθει
Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς
Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με.
Σὺ γὰρ κατεσχίσω μὲν ἐπὶ γέλωτι
Κἀπ' εὐτελείᾳ, τόνδε
Τὸν σανδαλίσκον καὶ τὸ ῥάκος.
Κἀξεῦρες ὥστ' ἀζημίους
Παίζειν τε καὶ χορεύειν.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με.
Καὶ γὰρ παραβλέψας τι μειρακίσκης
Νῦν δὴ κατεῖδον καὶ μάλ' εὐπροσώπου
Συμπαιστρίας, χιτωνίου
Παραῤῥαγέντος, τιτθίον προκύψαν.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ, συμπρόπεμπέ με.
Ξανθ. Ἐγὼ δ' ἀεί πως φιλακόλουθός εἰμι, καὶ
μετ' αὐτῆς
Παίζων χορεύειν βούλομαι. Δι. κἄγωγε πρός.

SEM. IAcche venerande: ô hilaris in hoc die
Cantus repertor, huc agè, comitare
Nos ad Deam, & dic, quomodo
Multum viæ conficias ſine labore.
Iacche, chori amator, conſequare me.
Tu diſcidiſti enim propter cachinnum,
Et parſimoniam, iſtum
Tam ſordidum tritúmque amictum:
Vt abſque damno luſibus
Vacemus & choreis.
Iacche, chori amator, conſequare me:
Nam conſpicatus hic aliquam puellam
Modò iam vidi, & valde quidem elegantem
Conſortem: & è velamine
Sciſſo eminentes aſpexi papillas:
Iacche, chori amator, conſequare me.
XA. Ego verò lubens vos conſequar: nam cum
lepida hac puella
Colludere, & ſaltare volo. BA. volo ego itidē.

Σχόλια. Ἴακχε.] εἴσθεσις ἑτέρου μέλους διαιρεθέντος αὖθις τοῦ χοροῦ, ἐκ κώλων ὀκτωκαίδεκα. ὧν τὰ μὲν ά β δ́ ς́ ιβ́ ιγ́ ιέ. τρίμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ γ́ ή θ́ ιά. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ ιά ις́. καὶ τὸ τελευταῖον τρίμετρον ἀκατάληκτα. τὰ ζ́ καὶ ί ἑφθημιμερῆ. τὸ δὲ ιζ́. τετράμετρον καταληκτικόν, ἐν ταῖς ὑποθέσεσι τῶν συστημάτων παράγραφος. Συνακολούθει.] τοῦτο ἐπειδὴ εἰς Ἐλευσῖνα ὁδεύουσιν ἀπὸ τοῦ Κεραμεικοῦ προπέμποντες τὸν Διόνυσον. τὸ δὲ ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις. ἀντὶ τοῦ μετ' ἡμῶν ῥᾳδίαν πάνυ τὴν ὁδὸν ποιήσεις. ἢ ὅτι ἐν τοῖς πόνοις διατρίβων εἰ φανείης ἡμῖν ἐξαίφνης ἐπικαλουμένοις, ἐνταῦθα, δείξεις τὰς ὁδοὺς ἄνευ πόνου τοῖς θεοῖς ποιεῖσθαι. πάντα γὰρ αὐτοῖς εὔπετῆ. Σὺ γὰρ κατεσχίσω.] ἵνα τῷ διὰ σὲ κατεσχίσθη. εἴρηται γὰρ ὁ αὐτὸς Ἴακχος τῷ Διονύσῳ κατά τινας· τῷ δὲ Διονύσῳ αἱ κωμῳδίαι ἀνάκεινται. ἔοικε δὲ παρεμφαίνειν ὅτι ἤδη λιτῶς ἐχορηγεῖτο τοῖς ποιηταῖς. ἐπὶ γοῦν τοῦ Καλλίου τούτου φησὶν Ἀριστοτέλης ὅτι σύνδυο ἔδοξε χορηγεῖν τὰ Διονύσια τοῖς τραγῳδοῖς καὶ κωμῳδοῖς. ὥστε ἦν τις καὶ περὶ τὸν Ληναϊκὸν συστολὴ χρόνῳ. δι' οὗ πολλοὶ ὕστερον καθάπερ τὰς χορηγίας περιεῖλε Κινησίας. Καὶ τὸ ῥάκος.] ἔτι δ' οὖν εἰ ὡς ταῦτα, τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχειν. ῥάκος δὲ οἱ μὲν τὸ τριβώνιον, οἱ δὲ τὸ προσωπεῖον, ὅτι ῥάκεσι κατακολλᾶται. Καὶ μετ' αὐτῆς.] τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω τὸ, συμπαιστρίας μετ' αὐτῆς τῆς συμπαιστρίας δηλονότι. Κἄγωγε πρός.] τοῦτό τινες Διονύσου φασὶ μεταξὺ παρεμβαλόντος λέγειν.

BISETVS. Στροφὴ κώλων ιέ.

Χο. ΒΟύλεσθε δῆτα κοινῇ
Σκώψωμεν Ἀρχέδημον;
Ὃς ἑπτέτης ὢν, οὐκ ἔφυσε φράτερας.
Νυνὶ δὲ δημαγωγεῖ

CH. VVltis ne, nos vt vnà
Taxemus Archidemum?
Qui ſeptennis nondum tribules edidit.
Nunc mortuis in vrbe,

Σχόλ. Βούλεσθε δῆτα.] στροφὴ καὶ εἴσθεσις χοροῦ ἐπιῤῥηματικὴ ἐκ κώλων πεντεκαίδεκα ἰαμβικῶν ἑφθημιμερῶν. πλὴν τοῦ γ́ ς́ θ́ ιβ́. καὶ τελευταίου τριμέτρων ἀκαταλήκτων. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τὸ δὲ πρὸς λαγνείαν ἐπιῤῥεπὲς ἀμφοτέρων σκώπτει, τοῦ τε Διονύσου καὶ τοῦ δούλου. τοῦτό φησιν. ὁ δὲ Ἀρχέδημος ὡς ξένος παρ' αὐτῷ κωμῳδεῖται. νόμος γὰρ ἦν τοὺς ἐξ ἀλλοδαπῆς Ἀθήνησι καταμένειν ἐθέλοντας, εἰς πολίτας ἐνταῦθα χρόνον ὀλίγον διατρίψαντας ἐγγράφεσθαι. ὅπερ Ἀρχέδημος οὐκ ἐποίησε. δέον οὖν ἑπτὰ ἔτεσι ἐμπολιτογραφηθῆναι, ὥστε τοὺς πολίτας ὥσπερ συγγενεῖς ἔχειν οὐκ ἔφυσεν ἑπτέτης. ἑξῆς δὲ ταύτης τῆς στροφῆς ἐν εἰσθέσει σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον ἐκ κώλων θ́ ἀναλόγως τῇ στροφῇ κείμενον. ὧν τὸ τελευταῖον παραγράφῳ σημειοῦται. Οὐκ ἔφυσε φράτορας.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν

ὡς ἔφυσεν ὀδόντας, ἵνα ὡς ξένον διαβάλλῃ. ἡ δὲ παροιμία ἐπὶ τῶν τοὺς ὀδόντας ὡς ἔφυσεν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὀδόντας, συγγενεῖς εἶπεν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παιδίων οἵτινες ὄντες περὶ τὰ ἑπτὰ ἔτη, ἔχουσι πάντας τοὺς ὀδόντας. λέγει οὖν, ὅτι χρονίσας ἐν ταῖς Ἀθήναις, οὐκ ἐδυνήθη ἀναγραφῆναι εἰς τοὺς πολίτας. ἔστι δὲ ὡς ξένος κωμῳδεῖται. καὶ Εὔπολις Βάπταις. ἐπιχώριος δὲ ἔστι καὶ ξένος ἀπὸ χθονός.

Εν τοῖς ἄνω νεκροῖσι.
Κἄστι τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας.
Τὸν Κλεισθένη δ' ἀκούω
Εν ταῖς ταφαῖσι, πρωκτὸν
Τίλλειν ἑαυτοῦ, καὶ σπαράττειν τὰς γνάθους.
Κἀκόπτετ' ἐγκεκυφώς.
Κἀκλαιε, κἀνεκράγει
Σεβῖνον ὅς τις ἐστὶ Ἀναφλύστιος.
Καὶ Καλλίαν γέ φασι
Τοῦτον τὸν Ἱπποβίνου,
Κύσθῳ λεοντῆν ναυμαχεῖν ἐνημμένον.

Remp. adminiſtrat:
Et principatum nequitiæ illic obtinet.
Et fama Cliſthenem fert,
Anum ſibi in ſepulcris
Conuellere, & genas depiles reddere.
Præciſus hic ſupinus,
Plorabat & vocabat
Sebinum: quiſquis ille eſt tandem Anaphlyſtius.
Tum Calliam, Cinædi
Gnatum, ferunt, amictum
Cunni leonina fuiſſe in prælio.

Σχόλια. Εν τοῖς ἄνω νεκροῖς.] οὐχ ὡς Ἀπολλώνιος πρὸς τὴν ἐξήγησιν τὴν εἰμὴ ναυμαχῆσαι τὴν περὶ τῶν τριῶν, ὅτι διὰ τὴν κακοπραγίαν, νεκροὺς τοὺς Ἀθηναίους λέγει. ψυχρὸν γάρ. ἀλλὰ πιθανῶς οἱ κάτω τοὺς ζῶντας, ἄνω νεκρούς φασιν. ἢ ὅτι κατὰ τετελευτήκασιν ἐν τοῖς κακοῖς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν. ἄλλως, νεκροὺς τοὺς Ἀθηναίους λέγει ἢ διότι τὸ ἀρχαῖον φρόνημα ἀποβεβλήκασιν. ἢ διότι οἱ ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωποι εἰ καὶ ζῶσιν, ἀλλὰ τοῖς τοῦ βίου ματαίοις ἐγκυλινδούμενοι ὅμοιοι τῶν τεθνηκότων πάσχουσι ζῶντες κολαζόμενοι. ἢ διότι πολλοῖς κακοῖς ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν καταπιεζόμενοι, ἀναισθήτως ἔχουσιν ὡς νεκροί· αὐτοὺς ἀτιμωρήτως ἐῶντες. χαριεντίζεται δὲ ὁ ὑπὸ τῶν νεκρῶν τοὺς ζῶντας καλεῖσθαι νεκρούς. Τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δημαγωγίας ἢ πολιτείας μοχθηρίας εἶπεν χρειώδως πρὸς τὰ κακὰ αὐτῶν. Τὸν Κλεισθένη.] διαβάλλει τὸν Κλεισθένη ὡς φαῦλον βίον, καὶ πρὸς τὸν Σεβῖνον πορνευόμενον. διὸ καὶ δεινοπαθοῦντά φησιν ἐπὶ τῇ τούτου τελευτῇ. Εν ταῖς ταφαῖσι.] ταφαί, ὅπου οἱ ἐνδόξως τετελευτηκότες ἐθάπτοντο δημοσίᾳ. ἄλλως. τοῖς κατὰ τὸν πόλεμον ἀποθανοῦσι, δημοσίᾳ ταφὰς προετίθεσαν. τὸ οὖν τίλλειν τὰς τρίχας καὶ κόπτεσθαι, ἅμα μὲν ὡς ἐπὶ τετελευτηκότι, ἀναισχύντως. ἅμα δὲ εἰς μαλακίαν. καὶ τὸ κόπτεσθαι κακεμφάτως. Σεβῖνον, ὅς τις ἐστὶν Ἀναφλύστιος.] ὀνοματοποιεῖ τοῦτο, ὡς πρὸς τὴν μαλακίαν Κλεισθένους πρὸς τὸ αἰσχρόν. πιθανῶς δὲ τὸ ὅς τις, ἐμφαίνει, ὡς τοῦ ὑπὸ ἑνὸς μόνου περαινομένου. πέπλασται δὲ αὐτῷ ὥσπερ ὁ Σεβῖνος, οὕτω καὶ ὁ Ἀναφλύστιος. ἀναφλᾶν γὰρ ἔλεγον τὸ μαλάσσειν τὸ αἰδοῖον. καὶ Σεβῖνος ἴσως παρὰ τὸ βινεῖν. ἔστι δὲ καὶ Σεβῖνος ὀνομασμένος παρὰ Πλάτωνι ποιητῇ. ἔστι δὲ καὶ δῆμος Ἀττικῆς Ἀναφλύστιος. Τοῦτον τὸν Ἱπποβίνου.] παρεγραμμάτισε διὰ τὴν ἀσέλγειαν παρὰ τὸ Ἱππονίκου εἰς πορνικόν. τὸ δὲ ἵππος πολλαχοῦ, ἐπὶ τοῦ μεγάλου λαμβάνουσιν. ἱππόπορνε. κωμῳδεῖται δὲ καὶ ὁ Καλλίας, ὡς ἀναλώσας τὴν πατρῴαν οὐσίαν. καὶ μάλιστα ἐπὶ γυναιξὶ μεμηνώς. ἢ τοῦ κτηνοβάτου.

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἑπταπόδων θ'.

Δι. Ἔχοιτ' ἂν οὖν φράσαι νῷν
Πλούτων ὅπου 'νθάδ' οἰκεῖ;
Ξένω γάρ ἐσμεν, ἀρτίως ἀφιγμένω.
Χο. Μηδὲν μακρὰν ἀπέλθῃς,
Μηδ' αὖθις ἐπανέρῃ με.
Ἀλλ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὴν τὴν θύραν ἀφιγμένος.
Δι. Αἴροις ἂν αὖθις, ὦ παῖ, τὰ στρώματα.
Ξα. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα;
Ἀλλ' ἢ Διὸς Κόρινθος ἐν τοῖς στρώμασι.

BA. SCitin' monſtrare nobis,
Vbi Plutus hic moretur?
Nam peregrini ſumus: & modò huc aduenimus.
CH. Ne longiùs recedas,
Neu denuò roges me:
Sed ipſum te ſcito attigiſſe hic oſtium.
BA. Age puer iterum tu hæc ſuſtolle ſtragula.
XA. Quid hoc rei ſit obſecro?
Niſi, quod Iouis Corinthus in ipſis ſtragulis?

Σχόλια. Ἀλλ' ἢ Διὸς Κόρινθος] παροιμία ἐπὶ τῶν τὰ αὐτὰ συνεχῶς λεγόντων. τῶν Μεγαρέων ἀποστάντων Κορινθίων, ἀπεσταλμένος κῆρυξ πολλάκις λέγων, ὅτι οὐκ ἀνέξεται ὁ μὲν ὁ τοῦ Διὸς Κόρινθος. ἐπέμενέ τε οὖν αὐτὸ λέγων. οἱ δὲ Μεγαρεῖς συγχυθέντες καὶ εἰς ὀργὴν προαχθέντες ἔλεγον, παῖε παῖε τὸν Διὸς Κόρινθον. τουτέστι τὸν κήρυκα. καὶ παροιμία ἐλέχθη ἐπὶ ταυτολογούντων ἀεὶ καὶ τὰ αὐτὰ πραττόντων. ὁ δὲ Διὸς Κόρινθος παῖς Διὸς βασιλεὺς Κορίνθου. Μεγαρεῖς δὲ ὑποτελεῖς ἦσαν Κορινθίοις. Μεγαρέας φασὶ Κορινθίων ἀποίκους, πολλὰ τοῖς Κορινθίοις κατ' ἰσχὺν τῆς πόλεως ὑπείκειν. ἀλλά τε γὰρ πλεῖστα τοὺς Κορινθίους προστάττειν, καὶ τῶν Βακχιαδῶν ἔστις τελευτήσειε, διώκειν δὲ αὐτοὶ τὴν πόλιν, εἰς οὖν Μεγαρέων ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐλθόντας εἰς Κόρινθον συγκηδεύειν τὸν νεκρὸν τῶν Βακχιαδῶν. ὡς δὲ ὕβρεως οὐδὲν ἀπέλειπον οἱ Κορίνθιοι, τὰ δὲ τῶν Μεγαρέων ἔρρωτο καὶ πρὸς ἐλπίδας τοῦ μηδὲν παθεῖν ἀποστάντας αὐτούς, ἀλλ' ἀφεῖναι, πέμπουσι δὴ πρέσβεις οἱ Κορίνθιοι, κατηγορήσοντας Μεγαρέων. οἱ προσελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἄλλα τε πολλὰ διεξῆλθον, καὶ τέλος, δικαίως στενάξοι ὁ Διὸς Κόρινθος, εἰ μὴ λάβοι δίκην παρ' αὐτῶν. ἐφ' οἷς παροργισθέντες οἱ Μεγαρεῖς, τοὺς πρέσβεις λίθοις ἔβαλον. καὶ κατὰ μικρὸν ἐπιβοηθησάντων τινῶν τοῖς Κορινθίοις, ἐν μάχῃ γενναίως νικήσαντες, συγχύσει τῶν Κορινθίων ἀποφυγόντων ἐπιτιθέμενοι κλαίοντες ἅμα παίειν τὸν Διὸς Κόρινθον ἐκέλευσαν. ὅθεν φησὶν ὁ Δήμων ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῶν ἀγανακτούντων καὶ δεινῶς ἀπαλλαττόντων, τὴν παροιμίαν τετάχθαι.

BISETVS.

A

BISETVS. Εἴθεσις ἑτέρου μέλους ἐν κύκλῳ ἥ.

ΧΟ. Χωρεῖτε νῦν ἱερὸν ἀνὰ κύκλον θεᾶς,
Ἀνθοφόρον ἀν' ἄλσος
Παίζοντες, οἷς μετουσία
Θεοφιλοῦς ἑορτῆς.
ΔΙ. Ἐγὼ δὲ σὺν ταῖσι κόραις
Εἶμι καὶ γυναιξὶν,
Οὗ παννυχίζουσι θεᾷ,
Φέγγος ἱερὸν οἴσων.

CH. *Nunc ite in orbem ſacrũ legifera Dea:*
Et nemore in amœno
Saltate: quis conſortium eſt
Deicola diei.
BA. Ego verò cum virginibus
Ibo fœminiſque:
Vbi noctem Dea pervigilant:
B *Praferámque facem illis.*

Σχόλια. Χωρεῖτε νῦν.] εἴθεσις ἑτέρου μέλους στροφικοῦ διαιρεθέντος αὖθις τοῦ χοροῦ, καὶ τοῦ μὲν τὴν στροφὴν ᾄδοντος, τοῦ δὲ τὴν ἀντιστροφήν. καὶ εἰσὶ τῆς μὲν στροφῆς τὰ κῶλα ὀκτώ. τὸ πρῶτον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον καταληκτικὸν τοῦ δευτέρου ποδὸς ἑξασυλλάβου ὄντος. καὶ τελευταῖον παιωνικὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἐκ παίωνος πρώτου ἢ τετάρτου καὶ βακχείου ἢ ἀμφιβράχεος. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ πέμπτον καὶ ἕβδομον ἐπιχοριαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ἐκ διιάμβου ἢ ἐπιτρίτου τρίτου καὶ χοριάμβου. τὸ ἕκτον, τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τῆς δὲ στροφῆς τὰ κῶλα ἕξ. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοιαῦτα. ὧν τὰ πρῶτα ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δεύτερα καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ. τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς τετράχρονον ἔχει τὸν δεύτερον πόδα. ἔνθα καὶ ἀντὶ τοῦ ἱλαρὸν ἱερὸν γράφεται. τὰ τέταρτα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος δίμετρα καταληκτικὰ ἐκ παίωνος δευτέρου ἢ κρητικοῦ ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὰ πέμπτα καὶ τὰ ἕ. ὁμοίως. τὰ ἕβδομα τῆς ἀντιστροφῆς ἀντ' ἰωνικῶν, ἔχει παίωνας δευτέρους. τὰ τελευταῖα ἰωνικὰ ἡμιόλια ἤτοι δίμετρα βραχυκατάληκτα. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς καὶ τῆς στροφῆς
C παράγραφος. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. ἄλλως. χωρεῖτε νῦν. δυνάνται πάντες οἱ κατὰ τὸν χορὸν, ἀλλήλοις παρακελεύεσθαι, καὶ μὴ ὡς ἀμοιβαῖα διαιρεῖσθαι. ἀλλὰ τοῦτο εἰς οὐδὲν φαίνοιτο ἂν οἰκονομούμενος.

BISETVS. Στροφὴ κώλων ϛ'.

ΧΟ. Χωρῶμεν ἐς πολυρρόδους
Λειμῶνας ἀνθεμώδεις,
Τὸν ἡμέτερον τρόπον
Τὸν καλλιχορώτατον
Παίζοντες, ὃν ὄλβιαι
Μοῖραι ξυνάγουσι.

CH. *Eamus hac in florida,*
D *Herbis referta prata:*
Et nunc ſolito pede
Iſthunc lepidum chorum
Agamus: amica quem
Huc fata reducunt.

Σχόλια. Τὸν ἡμέτερον.] ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸν ἡμέτερον τρόπον ὡς ἔθος ἔχομεν παίζοντες.

BISETVS. Ἀντιστροφὴ κώλων ϛ'.

Μόνοις γὰρ ἡμῖν ἥλιος,
Καὶ φέγγος ἱλαρὸν ἐστιν,
Ὅσοι μεμυήμεθ', εὐσεβῆ τε διήγομεν
Τρόπον, περί τε ξένους,
Καὶ τοὺς ἰδιώτας.

E *Nobis enim Sol fulgidus,*
Solis & hilaris eſt lux:
Sacris qui initiamur, &
Piam benè degimus
Vitam, erga & incolas,
Erga & peregrinos.

Σχόλια. Ὅσοι μεμυήμεθ.] ἐμυσταγωγήθημεν. μυστήρια δὲ ἐκλήθη, παρὰ τὸ τοὺς ἀκούοντας, μύειν τὸ στόμα, καὶ μηδενὶ ταῦτα ἐξηγεῖσθαι. μύειν δὲ ἐστὶ τὸ κλείειν τὸ στόμα. Καὶ τοὺς ἰδιώτας.] ἀντὶ τοὺς ἰδίους. τοὺς πολίτας. ἀντίστραπται δὲ τοῦτο τὸ ἴδιον ἀντὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ. καὶ οὕτω πολλάκις εἴρηται κατὰ παραγωγήν. σημειω-
F τέον ὅτι καὶ ἰδιώτης λέγεται, ὁ πρὸς δῆμος ἴδιος καὶ ὁ ἀμαθής.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.
ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΑΙΑΚΟΣ.

ACTVS II. SCENA I.
BACCHVS, XANTHIAS, ÆACVS.

BISETVS. Ὁ Διόνυσος πρὸς τὸ τοῦ Πλούτωνος βασίλειον ἐλθὼν, τὴν αὐτοῦ θύραν ἐλαφρῶς κόπτει. Αἰακὸς δὲ τὸν τῆς θύρας κοφθείσης ἦχον αἰσθόμενος πρὸς
G αὐτὴν ὁρμᾶται, ὅπως γιγνώσκῃ ὅστις ἂν εἴη ὁ ταύτην κόψας, καὶ τὸ ῥόπαλον, καὶ τὴν λεοντῆν ἰδὼν, τὸν Ἡρακλέα παρεῖναι νομίζων, τὰς γοργόνας, τὰς ἐρινύας προσκαλέσων τρέχει, ἵνα τοῦτον ἁρπάσωσι, καὶ συνδήσωσι.

Ἄγε δὴ τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω; τίνα;
Πῶς ἐνθάδ' ἄρα κόπτουσιν οἱ 'πιχώριοι;

AGè quomodo oſtium pulſabo? quomodo?
Aut quo pacto pulſant huius loci incolæ?

Σχόλια. Ἄγε δή.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ὧν τελευταῖος ἐμοῦ δεηθεὶς ἂν οἱ θεὸς θέλει. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.

Ξα. Οὐ μὴ διατρίψῃς, ἀλλὰ γεύσῃ τῆς θύ- A
ρας,
Καθ' Ἡρακλέα τὸ σχῆμα, καὶ τὸ λῆμ' ἔχων.
Δι. Παῖ, παῖ. Αἰα. τίς οὗτος; Δι. Ἡρακλῆς ὁ καρ-
τερός.
Αἰα. Ὦ βδελυρὲ, κἀναίσχυντε, καὶ τολμηρὲ
σὺ,
Καὶ μιαρὲ καὶ παμμίαρε, καὶ μιαρώτατε,
Ὃς τὸν κύν' ἡμῶν ἐξελάσας τὸν Κέρβερον, B
Ἀπῇξας ἄγχων, κἀποδρὰς ᾤχου λαβὼν,
Ὃν ἐγὼ 'φύλαττον. ἀλλὰ νῦν ἔχει μέσος,
Τοία Στυγός σε μελανοκάρδιος πέτρα,
Ἀχερόντιός τε σκόπελος αἱματοσταγὴς,
Φρουροῦσι, Κωκυτοῦ τε περίδρομοι κύνες,
Ἔχιδνά θ' ἑκατογκέφαλος, ἣ τὰ σπλάγχνα
σου
Διασπαράξει, πλευμόνων τ' ἀνθάψεται
Ταρτησία Μύραινα, τὼ νεφρὼ δέ σου, C
Αὐτοῖσιν ἐντέροισιν ἡματωμένω,
Διασπάσονται Γοργόνες Τιθράσιαι.
Ἐφ' ἃς ἐγὼ δρομαῖον ὁρμήσω πόδα.
Ξα. Οὗτος, τί δέδρακας; Δι. ἐγκέχοδα, κάλει
θεόν.
Ξα. Ὦ καταγέλαστ', οὔκουν ἀναστήσῃ ταχὺ,
Πρίν τινά σ' ἰδεῖν ἀλλότριον; Δι. ἀλλ' ὡρα-
κιῶ,
Ἀλλ', οἶσε πρὸς τὴν καρδίαν μου σπογγιάν. D
Ξα. Ἰδοὺ λαβέ. Διον. πρόσθου, ποῦ 'στιν; Ξανθ.
ὦ χρυσοῖ θεοὶ,
Ἐνταῦθ' ἔχεις τὴν καρδίαν; Δι. δείσασα γὰρ
Εἰς τὴν κάτω μου κοιλίαν καθείρπυσεν.
Ξα. Ὦ δειλότατε θεῶν σὺ κἀνθρώπων! Δι. ἐγώς

XA. Caue, ne conteras, ſed fac periculum:
Quippe & figuram habes, & ipſum animum
Herculis,
BA. Heus, heus puer. ÆA. quis hic? BA. vali-
dus ille Hercules.
ÆA. O te ſceleſtum, ô impudentem, ô perfidum,
O fœdum hominem, ô perquàm fœdum, ô fœdiſ-
ſimum:
Qui quondam Cerberum abegiſti noſtrum ca-
nem:
Et obtorto collo hinc abduxiſti fuga
Dilapſus: ego quem aſſeruabam. At nunc furci-
fer
Medius teneris: nam Stygis te atrox petra,
Et ſanguine manantes ſcopuli Acherontij,
Comminuent: & Cocyti circùm canes
Et belua centiceps: quæ etiam viſcera tua
Diſcerpet: murena item Tarteſſia
Pulmones tibi laniabunt: & renes tuos
Ipſis cruentatos viſceribus, diſtrahent
Tithraſiæ Gorgones: ad quas curſum incito.
XA. Eho. quid egiſti? BA. cacaui, voca Deum.
XA. Homo ridicule: annon reſurges illicò,
Priuſquàm te alius videat. BA. animus deficit.
Age ad cor applica in ſpongiam mihi.
XA. Eccam tibi. BA. applica, vbi eſt? XA. ô
aurei Dei,
Hic ne cor habes tuum? BA. quoniam mihi præ
metu
In anum deſcendit. XA. hominum timidiſsime
Iuxtà & Deorum. BA. egon'? quomodo timi-
dus ſiem,

Σχόλια. Ἀλλὰ νῦν ἔχει μέσος.] ἀντὶ τοῦ μέσον εἰλή-
φθης. τοῦτο δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀθλητῶν. τὸ ἔχει δὲ, οὕτως E
Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἔχῃ ἀπὸ τοῦ ἔχομαι δευτέρου προσώπου.
Μελανοκάρδιος.] διὰ τῆς λέξεως τὸ φοβερὸν εἶπε μελανο-
κάρδιος πέτρα. οὐ γὰρ ἔχει καρδίαν ἡ πέτρα. ἐκ μεταφο-
ρᾶς τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων οὓς διὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτοῖς
ἀγριότητα μελανοκαρδίους φασί. καὶ τὰ μὲν ἑαυτῷ πλάτ-
των λέγει. τὰ δὲ ἐξ Εὐριπίδου πρὸς φόβον Διονύσου. Πε-
ρίδρομοι.] οἱ πανταχοῦ διωκόμενοι περιτρέχοντες. λέ-
γει δὲ τὰς Ἐριννῦς. Ἔχιδνά θ' ἑκατογκέφαλος.] ὁ τό-
πος ἐστὶ παρὰ τὰ ἐν Θησεῖ Εὐριπίδου. κάρα τε γάρ σου
συγχέω κόμαις ὁμοῦ. ῥανῶ τε δ' ἐγκέφαλον. ὀμμάτων δ'
ἄπο, αἱμοσταγεῖς πρηστῆρες ῥεύσονται κάτω.

Bɪsᴇᴛᴠs. Ἑκατογκέφαλος] ἑκατοντακέφαλος
χαριέστερον δοκεῖ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄνω προσεδηλώσαμεν.

Σχόλια. Ταρτησία Μύραινα.] Μύραινα, δαίμων F
φοβερά, παρὰ τὸ μύρεσθαι. παρὰ τὰ ἐν Θησεῖ Εὐριπίδου.
Ταρτησίαν δὲ εἶπε πρὸς τὸ ἐκπληκτικώτερον διὰ τὸ ἐκ-
τεθρυλημένον. λέγουσι δὲ Ταρτησίαν γαλῆν, ἀντὶ τοῦ με-
γάλην. ὁ δὲ Ταρτησὸς Ἰβηρικὴ πόλις περὶ τὴν ἄφριον
λίμνην. Μύραινα δὲ ἰχθῦς θαλάσσιος. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν
ἔχιδναν, Μύραιναν εἶπε. τὸ γὰρ συγγενὲς, ὅτι πλησίον εἶπε G
τούτοις. ἔστι δὲ τὰ ἐν Θησεῖ πεποιημένα Εὐριπίδῃ. ἐπεὶ
γὰρ τοιοῦτός ἐστι σπουδάζων ὁ Εὐριπίδης, οἷος ἐνταῦθα
παίζων. Γοργόνες Τιθράσιαι.] ἀπὸ δήμου τῆς Ἀτ-
τικῆς πονηροῦ. ἢ ἐκεῖ δὲ τοῦτο εἶπεν. ἀλλ' ἐοίκασι τὸν
δῆμον διαβάλλειν τοῦτον, ὡς κακοπράγμονα. εἰσὶ δὲ
αὗται ἀπὸ Τιθράντος τοῦ Πανδίονος παιδὸς ὠνομασ-
μαι. εἰς δὲ τὴν Αἰγηΐδα φυλὴν κατατετάχαται. ἄλ-
λως. Τιθράσιος τόπος τῆς Λιβύης, ἔνθα αἱ Γοργόνες
διέτριβον. Οὗτος, τί δέδρακας.] ἰδὼν ὁ Ξανθίας διὰ
τὸν φόβον ἀποπατήσαντα τὸν Διόνυσόν φησιν, οὗτος, τί δέ-
δρακας. τὸ δὲ κάλει θεόν, τινὲς οὕτω ἀπεδέξαντο.
ἐν τοῖς Ληναϊκοῖς ἀγῶσι τοῦ Διονύσου ὁ δᾳδοῦχος κα-
τέχων λαμπάδα, λέγει καλεῖτε θεόν. καὶ οἱ ὑπακούον-
τες βοῶσι. Σεμελήϊ' Ἴακχε πλουτοδότα. ἢ πρὸς τὸ ἐν
ταῖς θυσίαις ἐπιλεγόμενον. ἐπειδὰν γὰρ σπονδοποιή-
σωνται, ὡς ἐκκέχυται, λέγεται κάλει θεόν. πρὸς ὃ ἐξεί-
λεκται εἰς τοῦτο. ἄλλως. κάλει θεόν. πρὸς βοήθειαν
κάλει θεόν. οὐ γὰρ Διόνυσος θεὸς ἦν, ὅτι εἶπεν αὐτῷ κά-
λει θεόν. τοῦτο γὰρ ἐν κωμῳδίᾳ πέπλασται. ἄλλως. εἰώ-
θασιν οἱ μεγάλοις κακοῖς περιπίπτοντες θεὸν ἐπικαλεῖ-
σθαι πρὸς ἀρωγὴν θυσίας τινὸς ὑπισχνούμενοι. δείκνυσι δὲ
ἐντεῦθεν, ὡς ὁ Διόνυσος οὐκ ἔστι θεὸς ὡς ἐν κωμῳδίᾳ παί-
ζων. τὸ δὲ ἐγκέχοδα ἀπὸ τοῦ χέζω μέσος παρακείμενος.
Ἀλλ' ὡρακιῶ.] ὠχριῶ φροντίζω. ὥρα ἡ φροντίς. ἐκ δὲ
φροντίδων, ἐκλύεταί τις. ὡρακιᾶσαι δὲ λέγεται τὸ ὑπὸ
φόβου ὠχριᾶσαι ἀπὸ τοῦ τὴν ὥραν ἀμείβειν. τοῦτο δὲ Σο-
φοκλῆς εἶπεν ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ, τὸ ὠχριᾶσθαι θλι-
βομένης τῆς καρδίας. τοῦτο δὲ πολλοῖς γίνεται.

Bɪsᴇᴛᴠs. Ὡρακιῶ] Εὐσταθίος. ὡρακιᾶν, τὸ φροντίζειν,
παρὰ τὴν ὥραν. ὃ δηλοῖ τὴν φροντίδα, λέγεται. ὥρα, τὸ κάλλος,
καὶ ὁ καιρὸς, παρὰ τοῖς μὲν Ἀττικοῖς δασύνεται. ἄλλως δὲ ψι-
λοῦται ὁμοίως τῷ ὥρα, ὃ δηλοῖ τὴν φροντίδα, διὸ καὶ τὸ ὡρα-
κιᾶν ψιλοῦται.

Σχόλια. Ποῦ 'στιν.] ὁ Διόνυσος φοβούμενος λέγει, ποῦ ἐστιν ἡ καρδία μου. Ἐνταῦθ' ἔχεις τὴν καρδίαν.] ἔνθα μου τὴν χεῖρα προσήγαγες, ἤγουν περὶ τὸ πρωκτόν. A λαμβάνει γὰρ ὁ Διόνυσος τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου καὶ προστίθησιν τῷ πρωκτῷ. ὁ δὲ τίθησι τὸν σπόγγον εἰς τὸ αἰδοῖον αὐτοῦ γελῶντες χάριν.

Πῶς δειλός, ὅς τις σπογγιὰν ᾔτησά σε;
Οὐκοῦν ἕτερός γ' ἂν ταῦτ' εἰργάσατ' ἀνήρ. Ξανθ. ἀλλὰ τί;
Δι. Κατέκειτ' ἂν ὀσφραινόμενος, εἴπερ δειλὸς ἦν.
Ἐγὼ δ' ἀνέστην, καὶ προσέτ' ἀπεψησάμην.
Ξανθ. Ἀνδρεῖά γ' ὦ Πόσειδον. Δι. οἶμαι νὴ Δία.
Σὺ δ' οὐκ ἔδεισας τὸν ψόφον τῶν ῥημάτων,
Καὶ τὰς ἀπειλάς; Ξανθ. οὐ μὰ Δί', οὐδ' ἐφρόντισα.
Δι. Ἴθι νυν, ἐπειδὴ ληματιᾷς, κἀνδρεῖος εἶ,
Σὺ μὲν γενοῦ 'γώ, τὸ ῥόπαλον τουτὶ λαβών,
Καὶ τὴν λεοντῆν, εἴπερ ἀφοβόσπλαγχνος εἶ.
Ἐγὼ δ' ἔσομαί σοι σκευοφόρος ἐν τῷ μέρει.
Ξανθ. Φέρε δὴ ταχέως αὔτ'. οὐ γὰρ, ἀλλὰ πειστέον.
Καὶ βλέψον εἰς τὸν Ἡρακλειοξανθίαν,
Εἰ δειλὸς ἔσομαι, καὶ κατὰ σὲ τὸ λῆμ' ἔχων.
Δι. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀληθῶς οὐκ Μελίτης μαστιγίας.
Φέρε νυν, ἐγὼ τὰ στρώματ' αἴρωμαι ταδί.

Qui ſpongiam petiui? nunquam alius idem
Feciſſet. XA. *quid igitur?* BA. *hic accubuiſſet v-tique,*
Et olfeciſſet, an meticuloſus ſiem:
B *At ego ſurrexi inſuper, atque abſterſi nates.*
XA. *Animoſè, per Neptunum.* BA. *ita opinor, per Iouem:*
An tu ſtrepitum verborum, atque has graues minas
Non extimuiſti? XA. *non: neque huius æſtimo.*
BA. *Age nunc, quoniam ita ſuperbis, & animo-ſus es:*
Sis tu, quod ego ſum, & hanc clauam ſumas
C *tibi,*
Et hãc Leoninam; ſiquidem tàm impauidus es:
Ego verò in hac re baiulus tibi nunc ero.
XA. *Cedò ea mihi celeriter: non auſim, ſed meo*
Mos eſt gerendus hero. Nunc tu, ad me reſpice,
Herculeum Xanthiam, an timidus fuero; & tui
Similem habuero animum? BA. *non per Iouem: Sed ex*
D *Melite eris maſtigia, age tollam hæc ſtragula.*

Σχόλια. Πῶς δειλός.] δειλός εἰμι ἐγὼ ὅτι ᾔτησά σε σπογγιάν. θαυμάζων δὲ τοῦτο λέγει ὁ Διόνυσος ἑαυτόν, ὅτι οὐκ ἂν ἄλλος ᾔτησέ σε ὦ Ξανθία σπόγγον, ἀλλ' ἐπιάσατο ἄν. τοῦ γὰρ δειλοῦ τὸ συσπᾶν οἰκεῖον, οὐ τὸ λαλεῖν. τὸ δὲ ἐγὼ ἢ μόνον κατ' ἐρώτησιν, ἢ καθ' ὁμαλισμὸν μέχρι τοῦ δειλός. Ὀσφραινόμενος.] οἱ γὰρ ὑπὸ φόβου ἐκλυόμενοι ὀσφραίνονται τὸν σπόγγον σπαίουσιν. ὁ δὲ πόνος αὐτοῖς ἐκ καρδίας γίνεται. Ἀπεψησάμην.] κατεμαξάμην. ἀπὸ ψῆν λέγουσι, τὸ ἐκμάσσειν, καὶ ἐν Πλούτῳ. ἀποψώμεθα δ' οὐ λίθοις. Ἴθι νυν.] τὸ ἴθι ἀντὶ τοῦ ἄγε, συνωνυμοῦμεν γὰρ τὸ δεῦρο. ὃ σημαίνει καὶ τὸ ἄγε. Ληματιᾷς.] λῆμά ἐστι τὸ φρόνημα. ληματιᾷς οὖν μέγα φρονεῖς. γράφεται οὖν καὶ ληματίας χωρὶς τοῦ ι. ἀντὶ μεγαλόφρων καὶ ἰσχυρός. Ἀφοβόσπλαγχνος.] ἄφοβος. ἐπειδήπερ ὁ φόβος ὥς φασιν ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἐστὶν. ἢ ὅτι ἡ καρδία ἐν τοῖς σπλάγχνοις. περὶ ἣν ὁ φόβος γίνεται. Φέρε δὴ ταχέως.] οὐδαμῶς φησιν ὀφείλεις λέγειν. ἀλλὰ καὶ διδόναι ἵνα σοι πιστεύσω, ὅτι ἀληθῶς ἐπαγγέλλῃ διδόναι μοι αὐτά. Εἰς τὸν Ἡρακλειοξανθίαν.] αὐτὸς Ξανθίας ἐκαλεῖτο. προσλαβὼν δὲ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέους εἶχε. συμμιγνὺς οὖν τὰ δύο ὁμοῦ, εἶπεν Ἡρακλειοξανθίαν. Οὐκ Μελίτης μαστιγίας.] ἀντὶ τοῦ ἐκ Μελίτης Ἡρακλῆς. ὁ γὰρ Μελίτη δῆμος τῆς Ἀθηνᾶς, ἐν ᾧ ἐμυήθη Ἡρακλῆς τὰ μικρὰ μυστήρια. ἔστι δὲ ἐκεῖ καὶ Ἡρακλέους ἱερόν. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Μελίτης νύμφης, ᾗ ἐμίγη ὁ Ἡρακλῆς. μαστιγίας δὲ ὡς πρὸς δοῦλον. πρὸς δὲ τὴν ὑπόνοιαν σκώπτει, ὅτι ἐν Μελίτῃ ἐστὶν ἐπιφανέστατον Ἡρακλέους ἱερὸν ἀλεξικάκου. ὁ δὲ Ξανθίας ἀντιμετείληφε τὴν Ἡρακλέους σκευήν. τὸ δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἄγαλμα ἔργον Ἐλάδου τοῦ Ἀργείου, τοῦ διδασκάλου Φειδίου. ἡ δὲ ἵδρυσις ἐγένετο κατὰ τὸν μέγαν λοιμόν. ὅθεν καὶ ἐπαύσατο ἡ νόσος, πολλῶν ἀνθρώπων ἀπολλυμένων. Ἀπολλώνιος δὲ οὐ καλῶς ὑπονενοῆσθαί φησι, τὸ κωμικὸν εἰδέναι τινα. ἴσως δὲ ὅτι ἦρχε, διὰ τοῦτο οὐκ ὠνομάσθη. ἢ ὀλίγον πρότερον εἰρῆσθαι. Καλλίας γὰρ ὁ Ἱππονίκου, ἐν Μελίτῃ ᾤκει. παρεικάζει δὲ αὐτὸν ἅμα τῷ Ἡρακλεῖ. ἅμα χλευάζων διὰ τὸ λεοντῆν ἐν ταῖς μάχαις χρῆσθαι. ὡς ἐν τοῖς ὀπίσω εἰρήσεται λεοντῆν ναυμαχεῖν ἐνημμένον. ἐπεὶ εἶχε οὕτως ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα ἀνέφερε, τί μᾶλλον εἶπε τὸ ἐκ Μελίτης, καὶ μὴ ἐξ ἄλλου δήμου. πανταχοῦ γὰρ Ἡρακλέα ἐπιφανῆ. συνήθεις τε οὐχ οὕτω λέγειν ἐπὶ θεῶν, οὐκ Μελίτης. ἀλλ' ὁ ἐν Μελίτῃ. ὡς καὶ Ζεὺς ἐν Ὀλυμπίᾳ. ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων, ἐκ Μελίτης. ἐξ Ἰοῦς. ἐκ Κολωνοῦ. πῶς δὲ καὶ παλαιότερον ἦν Ἀριστοφάνους τὸ ἄγαλμα, εἰ ἀκμάζοντος τοῦ λοιμοῦ ἱδρύθη. σχεδὸν γὰρ μειρακίσκος ὢν ἥπτετο τῶν ἀγώνων.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Τρίμετροι.

ACTVS II. SCENA ſecunda.

FAMVLA PROSERPINAE, BACCHVS, XANTHIAS.

Trimetri.

BISETVS. Ἡ τῆς Περσεφόνης θεράπαινα τὸν Διόνυσον, ὃν ἐκ τοῦ ῥοπάλου καὶ τῆς λεοντῆς Ἡρακλέα εἶναι ᾤετο, A πρὸς εὐωχίαν ὑπὸ τῆς δεσποίνης ἤδη παρεσκευασμένην ἐξαπίνης προσκαλεῖσθαι ὁρμᾶται.

Θε. Ὦ φίλταθ' ἥκεις Ἡράκλεις; δεῦρ' εἴσιθι.
Ἡ γὰρ θεός, σ' ὡς ἐπύθεθ' ἥκοντ', εὐθέως
Ἔπεττεν ἄρτους. ἧψε κατερεικτῶν χύτρας
Ἔτνους δύ' ἢ τρεῖς. βοῦν ἀπηνθράκιζ' ὅλον,
Πλακοῦντας ὤπτα, κολλάβους. ἀλλ' εἴσιθι.
Ξανθ. Κάλλιστ', ἐπαινῶ. Θε. μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μή σ' ἐγὼ
Περιόψομαι ἀπελθόντ'. ἐπεί τοι καὶ κρέα
Ἀνέβραττεν ὀρνίθεια, καὶ τραγήματα
Ἔφρυγε, κῷνον ἀνεκεράννυ γλυκύτατον.
Ἀλλ' εἴσιθ' ἅμ' ἐμοί. Ξανθ. πάνυ καλῶς. Δι. ληρεῖς ἔχων.
Οὐ γάρ σ' ἀφήσω. Θε. καὶ γὰρ αὐλητρίς γέ σοι
Ἤδ' ἔνδον ἔσθ' ὡραιοτάτη, κὠρχηστρίδες,
Ἕτεραι δύ' ἢ τρεῖς. Ξανθ. πῶς λέγεις ὀρχηστρίδες;
Θε. Ἡβυλλιῶσαι, κἄρτι παρατετιλμέναι.
Ἀλλ' εἴσιθ', ὡς ὁ μάγειρος ἤδη τὰ τεμάχη
Ἤμελλ' ἀφαιρεῖν, χἠ τράπεζ' εἰσῄρετο.
Ξανθ. Ἴθι νυν, φράσον πρώτιστα ταῖς αὐλητρίσι,
Ταῖς ἔνδον οὔσαις, αὐτὸς ὡς εἰσέρχομαι.
Ὁ παῖς, ἀκολούθει δεῦρο, τὰ σκεύη φέρων.
Δι. Ἐπίσχες οὗτος. οὔ τι που σπουδὴν ποιεῖς
Ὁτιή σε παίζων, Ἡρακλέα γ' ἐσκεύασα;
Οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ὦ Ξανθία,
Ἀλλ' ἀράμενος γ' οἴσεις πάλιν τὰ στρώματα.
Ξανθ. Τί δ' ἐστίν; οὐ δήπου μ' ἀφελέσθαι διανοεῖ
Ἃ δέδωκας αὐτός; Δι. οὐ τάχ'. ἀλλ' ἤδη ποιῶ.
Κατάθου τὸ δέρμα. Ξανθ. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Καὶ τοῖς θεοῖσιν ἐπιτρέπω. Δι. ποίοις θεοῖς;
Τὸ δὲ προσδοκῆσαί σ' οὐκ ἀνόητον καὶ κενόν,
Ὡς δοῦλος ὢν, καὶ θνητὸς Ἀλκμήνης ἔσει;
Ξανθ. Ἀμέλει. καλῶς ἔχ' αὔτ'. ἴσως γάρ τοι ποτὲ
Ἐμοῦ δεηθείης ἄν, εἰ θεὸς θέλοι.

FA. *Venistin' Hercules optatiſsime? age, age*
Intra. nam Dea poſtquàm hoc reſciuit, ſtatim
Panes ſubegit, ſumptiſq; ollis, ex fabis
Freſis duas aut tres pultes coxit: bouem
B *Aſſauit integrum: placentas torruit*
Quadrangulas, recentes: age, modò intrò abi.
XA. *Facio tibi gratiam.* FA. *non ego te, ita me bonus*
Apollo amet, hinc abire ſinam: quandoquidem hera
Etiam carnes pullorum elixauit tibi,
Frixitq; tragemata: & vinum diluit
C *Dulciſsimum: age unà mecum ingredere.* XA. *Gratia eſt.*
BA. *Nugas agis: neque enim ego te ingredi ſinam.*
FA. *Sed & tibicina intus eſt pulcerrima,*
Et ſaltatrices, & duæ meretriculæ,
Aut tres. XA. *quas tu ſaltatrices dicis mihi?*
FA. *Pubeſcentes, & vellicatas hîc modò.*
Sed abi intrò. nam cocus tomacula nunc erat
D *Detracturus foco, & menſa illata ſit.* XA. *age*
Dic tu tibicinis, me ingreſſurum ſtatim.
Puer heus, ſequere me huc, & fer tecum ſtragula.
BAC. *Siſte gradum, an tu conuertas iſtud ſeriam*
In rem: ioco quòd ex te fecerim Herculem?
Abſit ne ineptias, mi ſerue Xanthia:
Sed tolle tu & fer iſta tecum ſtragula.
E XA. *Quid hoc rei? an rurſum mihi adimere cogitas,*
Quæ tute dederas? BA. *non cogito: ſed hoc iam ago.*
Depone pellem. XA. *herum te teſtens mihi cito:*
Et rem Deis committo. BA. *quibus Deis, cedò?*
Hoccine te ſperare auſum vanum & ſtupidum hominem,
Qui ſeruus & mortalis cùm ſis, nunc Iouis
F *Et Alcmenæ dicâre?* XA. *ne cures: benè*
Hoc iam habet: egebis me breui: vbi Deus volet.

Σχόλια. Κατερεικτῶν χύτρας.] τῶν καταπεκομμένων ὀσπρίων. λέγει δὲ τὰ σχιζόμενα ὄσπρια τοὺς κυάμους, τὰ ἐρεικόμενα. καὶ τὴν ἐρείκην δέ, ἐντεῦθεν ὁμολογοῦσί τινες. Ἔτνους.] ὃ νῦν φάβα οἱ ἰδιῶται καὶ οἱ ἄγροικοι, τὸ διαλελυμένον ὑπὸ τῆς ἑψήσεως καὶ τῆς τορύνης. τορύνη δὲ ὁ ζωμοτρόπους. ἄλλως Πρῶτον εἰπὼν καθολικῶς κατερεικτῶν ἤτοι κατεσχισμένων ὀσπρίων, ἐπεὶ οὐδὲν ἄλλο τῶν ὀσπρίων σχίζεται ἀλλ' ἢ τοὺς κυάμους, ὅταν ἔτνος ποιῆσαι θέλωμεν, ἐπήγαγε, τὸ ἔτνους. ἔχαιρε γὰρ τούτῳ πάνυ ὁ Ἡρακλῆς. ἢ τὸ ἔτνους, ἑρμηνεία τοῦ κατερεικτῶν. Κολλάβους.] τοὺς ἄρτους λέγει, τοὺς ἐοικότας G τὴν πλάσιν τοῖς κολλάβοις τῆς κιθάρας. οἱ δὲ εἶδος πλακοῦντος τετραγώνου. ἢ ἄρτου μικροῦ. παρὰ τὸ ἐκ μεγάλου κολλυβίζεσθαι. ἄλλως. ἄρτοι νέοι ἐκ νεοπύρων. καὶ οἱ λάσταυροι ὑπὸ Σικυωνίων λέγονται. καὶ ἡ νευρὰ τοῦ ὀργάνου. Πάνυ καλῶς.] παραιτούμενοι οἱ παλαιοί, ἔλεγον κάλλιστ' ἐπαινῶ. καὶ ἐπῄνεσα. νῦν οὖν παραιτούμενος εἰσιέναι φησὶν ὁ θεράπων ἀντὶ τοῦ ἔασον. Ληρεῖς ἔχων.] τοῦτο λέγει κρατῶν αὐτὸν ὁ Διόνυσος, καὶ μὴ συγχωρῶν εἰσελθεῖν ἅμα τῇ θεραπαίνῃ τῆς Περσεφόνης. περιττὸν δὲ τὸ ἔχων. Καὶ γὰρ αὐλητρίς.] αὕτη ἡ κατασκευὴ πρὸς τὸ ἀλλ' εἴσιθ' ἅμ' ἐμοί. Ἡβυλλιῶσαι.] ἡβῶσαι, καὶ αἰσχρῶς τιλλου-

τίλλουσι τὰ αἰδοῖον. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀκμάζουσαι. Ἄρτι παρατετιλμέναι.] ἐκ τούτου δείκνυται ὅτι παρέτιλλον, καὶ εἰσιοῦσαι ἐξέδερον ἢ ἔτυπτον τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. οὕτω γὰρ πάλαι ἐψίλουν. τὰ δ᾽ ὀσφύαλες τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὡς παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ. αἱ γυναῖκες τὸ δ᾽ ὀσφύαλιν φράγνυνται. τίλλουσι δὲ τὰς τρίχας αἱ νεόνυμφοι. ἢ ἀποσπασμέναι τὰς ἐπανθούσας τῷ προσώπῳ τρίχας. καὶ τὰς τῶν ὀφρύων. πρέπον γάρ ἐστι τοῦτο τὸ ξυρεῖν. Τεμάχη.] τὰ κόμματα τῶν ἰχθύων. Ἀφαιρεῖν.] κόπτειν. ἢ διαιρεῖν. ἢ κλέπτειν. Εἰσφρεῖ.] ἀντὶ τοῦ εἰσφέρει. Ἐπίσχες.] κρατεῖ τὸν Ξανθίαν ὁ Διόνυσος. τὸ δὲ οὕτω σὺ ἢ ἀντὶ τοῦ ἄρα, ἢ πρὸς

A τὸ οὕτω πως εἰκτέον. τὸ δὲ λοιπὸν κατ᾽ ἐρώτησιν λέγε. οὕτω πως ἢ ὅσιον οὐδαμῶς. σπουδὴν ποιεῖς, ἢ ὅσιον ἀληθὲς τὸ τῆς ὑπομνήσεως ὅτι σε παίζων Ἡρακλέα ἐσκεύασα. Ἀρα φησὶ νομίζεις σαυτὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐπεὶ ἐκεῖνος παίζων σχῆμα περιέθηκεν ἐσθῆτι τοῦ Ἡρακλέους, ἀλλὰ τὴν λεοντῆν καὶ τὸ ῥόπαλον. Οὐ δήπου μ᾽ ἀφελέσθαι διανοεῖ.] ἀντὶ τοῦ ὄντως διανοῇ, ὥστε ἀφελέσθαι με ταῦτα. ἢ γὰρ ὡς ἄρνησις, συγκαταθέσεως δηλοῖ. Αὐτός.] αὐτὸς τὸ ὁ δεσπότης τὸ περὶ αὐτῶν τῷ Διονύσῳ λέγει. Οὐ τάχ᾽ ἀλλ᾽ ἤδη ποιῶ.] οὐ δ᾽ ὅπως φησὶ διανοοῦμαι, ἀλλ᾽ ἤδη ταῦτα ἀφαιροῦμαι, εἰ τῆς
B ἐσθῆτος.

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ. — CHORVS, BACCHVS.

Bisetus. Ὠδὴ, καὶ στροφὴ κώλων ί.

C

Χο. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστι
Νοῦν ἔχοντος καὶ φρένας, καὶ
Πολλὰ περιπεπλευκότος,
Μετακυλινδεῖν αὑτὸν ἀεὶ
Πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον
Μᾶλλον, ἢ γεγραμμένην
Εἰκόν᾽ ἑστάναι, λαβόνθ᾽ ἓν
Σχῆμα. τὸ δὲ μεταστρέφεσθαι
Πρὸς τὸ μαλθακώτερον,
Δεξιοῦ πρὸς ἀνδρός ἐστι, καὶ φύσει Θηραμένους.

CH. *Hoc viri eſt ſagacioris,*
Et cati, atque verſipellis,
Multum aquæ cui tranſitum,
Vt ſeſe ſubinde flectat
Ad parietem fortunatum
Sæpius, quàm imaginis
In modum ſtet picta, amictus
Vnica figura. at iſto
Pacto ſemet vertere
D
Ad meliorem ſortem, dextri eſt, & planè Theramenis.

Σχόλια. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστιν.] ἔκθεσις μέλους χοροῦ περιῳδικὴ στροφικὴ κώλων ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον, τὸ «ἀλλ᾽ ἐγώ»... ἐστιν. ἐκ κώλων τροχαϊκῶν ί. ὧν τὰ γ΄ ϛ΄ ή. δίμετρα καταληκτικά. ἡ τ΄ ἑφθημιμερὴς Εὐριπίδειος. τὰ δὲ λοιπὰ ἀκατάληκτα. πλὴν τοῦ τελευταίου τετραμέτρου ὄντος καταληκτικοῦ. ἑξῆς δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἀναλόγως τῇ στροφῇ τὸ τε ποσότατον καὶ ποιότατον τῶν κώλων. ἐπὶ τῷ τέλει ἑκατέρου παράγραφος καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἁπλῆ διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. ταῦτα δὲ λέγει ὁ χορὸς διὰ τὸν Διόνυσον. ἐπειδὴ γὰρ ὅτι ἐξεδύθη τὰς τοῦ Αἰακοῦ ἀπειλὰς, τὸν Ξανθίαν ἐποίησεν ὡς δεσπότην, ἑαυτὸν δὲ δοῦλον. ὅτε δὲ ὁ θεράπων ἀπήγγειλε τῷ Ξανθίᾳ ὅτι ἡ κόρη δεῖπνον καὶ ὄψα ἐποίησε, δεσπότην πάλιν ἑαυτὸν ποιεῖ τὸν δὲ Ξανθίαν δοῦλον. ἀποδέχεται δὲ τὸν Διόνυσον ὁ χορὸς ὡς μὴ μένοντα τοῖς αὐτοῖς. Μετακυλινδεῖν.] ὅμοιον τῷ ἐν Ἀλκμαίωνι Εὐριπίδου. σὺ γάρ ποτ᾽ εἶπες Σθένελον εὐτυχῆ χωροῦντα τοῖχον, τῆς δίκης ἀποστερεῖν. παροιμία δέ ἐστι πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον ῥέπειν, ἐπὶ τῶν πρὸς τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἀεὶ στρεφομένων. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν τῆς νεώς, ὅταν θατέρῳ μέρει αὐτοῖς κατακλυζομένων, πρὸς τὸ ἕτερον οὗτοι μεθίστανται. Γεγραμμένην.] ἀντὶ τοῦ μηδὲν ἀνύοντα. ὅτι ἀκίνητον τὸ ἐπιγεγραμμένον τῇ εἰκόνι. Θηραμένους.] οὗτος τῶν τὰ πολιτικὰ πραττόντων. σκώπτει δὲ αὐτὸν ὡς εὐμετάβολον ὄντα καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἁρμόζοντα. οὗτος δὲ γέγονεν ὁ Θηραμένης διδάσκαλος Ἰσοκράτους. στρατηγὸς δὲ καὶ ὑποκριτὴς, εὐμετάβλητος. Ἅγνωνος παῖς. Στειριεὺς τὸν δῆμον. τούτῳ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα πεπραγμένα. δύο δὲ τὰ μέγιστα καὶ φαυλότατα. ὅ τε τῶν ἐν Ἀργινούσαις στρατηγῶν ἀγωγὴ, ἣν αὐτὸς συνεστήσατο μετὰ Καλλιξένου. καὶ ἡ τῶν λ΄ ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου μετάστασις. τοιγάρτοι, τὸ τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως, ἐπαξίας τῆς τελευτῆς ἔτυχεν. ὑπὸ γὰρ αὐτῶν τῶν λ΄ ἀνῃρέθη Κριτίου πείσαντος αὐτόν. ἔνιοι δέ φασι καὶ καταφυγόντα αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑστίαν ἀποσπασθῆναι. τοῦτον διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ ἤθους, κόθορνον ἐκάλουν. ἐπεὶ ἑκατέρᾳ στάσει τῶν πολιτευομένων ἑαυτὸν προσετίθει, καθομιλῶν τοῖς καιροῖς, καὶ τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ πιστοῦ προτιθείς. ἐπεὶ καὶ ὁ κόθορνος ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ πρὸς τὰς ὑποδύσεις ἁρμόζει. δοκεῖ καὶ οὗτος καὶ ταῦτα τὰ περὶ ἐπιψηφίσασθαι ἐπὶ ζημίᾳ, ἢ δεσμεύεσθαι ἐν τῷ ξύλῳ, ἢ πιεῖν κώνειον, ἢ ἐκφυγεῖν. δοκεῖ δὲ ἀπὸ Κέω τῆς νήσου εἶναι. καὶ εἰς τοῦτο ὡς μὴ γνήσιος πολίτης λέγεται. οὐκ ἦν δὲ γνήσιος ἀλλὰ ποιητὸς υἱὸς τοῦ Ἅγνωνος. ὁ Θουκυδίδης δὲ αὐτὸν ἐν πρώτῳ ἐπαινεῖ. ἄλλως. ὁ Θηραμένης οὗτος ἀνὴρ πανοῦργος ἦν, καὶ πρὸς τοὺς καιροὺς μεταβαλλόμενος. Χῖοι γὰρ καὶ Κεῖοι πόλεμον εἶχον πρὸς ἀλλήλους. ὅτε οὖν παρὰ Χίοις ἦν, Χῖον ἑαυτὸν ἐκάλει. ὅτε δὲ παρὰ Κείοις, Κεῖον. τῇ δὲ ἀληθείᾳ Χῖος ἦν.

G

Bisetus. Σύστημα κατὰ περικοπὴν κώλων ί.

Δι. Οὐ γὰρ ἂν γέλοιον ἦν, εἰ
Ξανθίας μὲν δοῦλος ὢν, ἐν

BA. *An non ridiculum hoc erat, ſi*
Xanthia hic, meus miniſter,

Στρώμασι Μιλησίοις·
Ανατετραμμένος, κινῶν ὀρ-
χηστρίδ', εἶτ' ᾔτησεν ἀμίδ'· ἐ-
γὼ δὲ πρὸς τοῦτον βλέπων,
Τοὐρεβίνθου δραττόμην, οὗ-
τος δ' ἅτ' ὢν αὐτὸς πανοῦργος,
Εἶδε, κᾆτ' ἐκ τῆς γνάθου
Πὺξ πατάξας μοὐξέκοψε τοὺς χοροὺς τοὺς προσ-
θίους.

A *In toris Mileſiis*
Inuolutus, ſubagitaret
Saltatricem, & poſceret me
Matulam, & hæc ego videns,
Mentulam prehenderem: ille
Conſpicatus hoc vafer, mox
E genis, eri granem.
Pugnum impingens, excalpat mihi hos anterio-
res choros.
B

Σχόλια. Εν στρώμασι Μιλησίοις.] ἐν γὰρ Μιλήτῳ καλὴ ἡ τῶν στρωμάτων ἐργασία. καὶ τὰ Μιλήσια στρώματα, ποικίλα, καὶ ἁπαλὰ γίνεται καὶ διάφορα. ὡς τρυφὴν δὲ οἱ Μιλήσιοι διαβάλλονται, καὶ εἰς τὸ στολῆς πολυτελές. ἐσθῆτές τ' ἐκεῖ κατεσκευάζοντο ποικίλαι καὶ τάπητες, ὡς καὶ Θεόπομπος. πορφύριοι δὲ τάπητες ἄνω μαλακώτεροι ὕπνε, ἃ Μίλητος ἐρεῖ χεῖο τὰς Σαμίας κατεβόσκων. ἀμίδα δὲ τὴν οὐρητρίδα τὸ οὐρηρὸν ἀγγεῖον. Εγὼ δὲ πρὸς τοῦτον.] ὁρῶν γὰρ ὁ Διόνυσος τῇ ὀρχηστρίδι συνόντα C τὸν Ξανθίαν, καὶ ὥσπερ ἐρεθιζόμενος καὶ δρασσόμενος τοῦ αἰδοίου φησὶν, ἀντὶ τοῦ ἱμάντος. ὁ δὲ Ξανθίας ἅτε καὶ αὐτὸς ταῦτα ποιῶν ἐπιτάττων ἦν. Τοῦ ῥεβίνθου τοῦ αἰδοίου.] τὸ δὲ ὅλον ὡς ταῦτα τοῦ Ξανθίου ποιοῦντος, ἐπειδὰν διακονῇ τῷ Διονύσῳ, καὶ διὰ τοῦτο διηγοῦντες ἂν αὐτὰ εἰ ἀνὰ μέρος ἐποίει ὁ Διόνυσος. Τοὺς χοροὺς τοὺς προσθίους.] ἀντὶ τοῦ τοὺς ὀδόντας εἶπεν, τοὺς χοροὺς εἶπε. Διόνυσος γάρ ἐστιν ὁ τῶν χορῶν προστάτης. τὸ δὲ ὅλον πρὸς τὴν ὑπόνοιαν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

ACTVS II. SCENA quarta.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ, ΠΛΑΘΑΝΗ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

D PANDOCEVTRIA, PLATHANA, XANTHIAS, BACCHVS.

Bisetus. Πανδοκεύτρια, καὶ Πλαθάνη τὸν Διόνυσον ἐκ τοῦ σχήματος Ηρακλέα εἶναι ἐγνωσάμεναι, περὶ τῆς αὐτοῦ λαιμαργίας, καὶ κλεμμάτων πολλὰ διηγοῦνται, καὶ τὴν αὐτοῦ παρουσίαν βαρέως φέρουσι.

Πα. ΠΛαθάνη, Πλαθάνη, δεῦρ' ἐλθ'· ὁ πανοῦρ-
γος οὑτοσὶ,
Ος εἰς τὸ πανδοκεῖον εἰσελθών ποτε,
Εκκαίδεκ' ἄρτους κατέφαγ' ἡμῶν. Πλα. νὴ Δία
Εκεῖνος αὐτὸς δῆτα. Ξαν. κακὸν ἥκει τινί.
Πα. Καὶ κρέα γε πρὸς τούτοισιν ἀνάβραστ' εἴκο-
σιν,
Ανημιωβολιαῖα. Ξα. δώσει τις δίκην.
Πα. Καὶ τὰ σκόροδα τὰ πολλά. Δι. ληρεῖς ὦ
γύναι,
Κοὐκ οἶσθ' ὅ, τι λέγεις. Πλα. οὐ μὲν οὐ με προσε-
δόκας
Ὁτιὴ κοθόρνους εἶχες, ἀναγνῶναί σ' ἔτι;
Πα. Τί δαὶ; τὸ πολὺ τάριχος οὐκ εἴρηκά πω,
Μὰ Δί', οὐδὲ τὸν τυρόν γε τὸν χλωρὸν τάλας.
Ὃν οὗτος αὐτοῖσι τοῖς ταλάροις κατήσθιε.
Κᾆπειτ', ἐπειδὴ τ' ἀργύριον ἐπραττόμην,
Εβλεψεν εἰς ἐμὲ δριμὺ, κἀμυκᾶτό γε

P A. PLathana, Plathana: huc aduenit verſi-
pellis hic,
Qui olim tabernam ingreſſus diuerſoriam,
E *Comedit ſedecim panes noſtros.* PL. *per Iouem*
Is ipſe eſt. XA. *aliquid imminet cuidam hic*
mali.
P A. *Et elixatas carnes viginti inſuper,*
Haudquaquam ſemiobolares. XA. *aliquis luet*
Pœnam. PA. *& multa allia.* BA. *mulier nugas*
agis:
Neque ſcis, quid garrias. PL. *quia cothurnos*
F *geris*
Scilicet: ideo agnituram te non amplius
Sperabas. P A. *quid? nondum elocuta ſum tibi*
Tot ſalſamenta: non recentem caſeum,
Quem cum caniſtro deuorauit improbus.
Poſt, vbi ab illo argentum exegiſſem ſymboli
Loco, toruum intuitus me eſt, atque emugijt.

G

Σχόλια. Πλαθάνη, Πλαθάνη.] κορωνὶς ὁμοία εἰσιόντων τῶν ὑποκειτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μά, ὧν τελευταῖος, δέχομαι τὸν ὅρκον κἀπὶ τούτοις λαμβάνω. Πανδοκεύτρια δὲ πρὸς Πλαθάνην θεράπαιναν τοῦτο λέγει. εἰσάγει δὲ Ηρακλέα νῦν βεβρωκότα τι. ἀνημιωβολιαῖα δὲ ἀντὶ τοῦ ἕκαστον αὐτῶν, ἥμισυ ὀβολοῦ ἴσον. ἄξιον ἡμιωβολιαῖον. ἢ ὠμὰ ὄντα κατὰ τὸ ἥμισυ. ἄλλως. ὅτι ἰδίως ἀπὸ τοῦ ἀνημιωβολίου πεποίηται. ἀπὸ δὲ συντάξεως, ὄνομα γίνεται καλὸς καὶ ἀγαθὸς, καλοκαγαθία. θεοῖς ἐχθρὸς, θεοεχθρία, ἀνημιωβόλιον, ἀνημιωβολιαῖα. δηλοῖ δὲ ἡμιωβόλου ἄξια. ἐπισημειοῦνται δὲ τὴν λέξιν ἴδιον τὸ χ. Ανάβραστα δὲ,] ζεστὰ ἑψημένα.

Bisetus. Ανημιωβολιαῖα] ἀντὶ τοῦ, ἕκαστον αὐτῶν

...ἑκάστης ὀβολοῦ ἄξιον, ἤτοι ἡμιωβόλιον. Σ.

Σχόλια. Ληρεῖς ὦ γύναι.] ὡς δ' εἶπεν Ηρακλῆς σκορόδων γευσάμενος. διὸ πρὸς ταύτην φησὶ ληρεῖς. Οὐ μὴ προσεδόκας.] οὐ προσεδόκας με γνῶναί σε. ἐπεὶ δὲ

A κόθορνον εἶχεν· ὁ γὰρ κόθορνος τοῦ Διονύσου ἐστὶν, ἡ δὲ λεοντῆ τοῦ Ηρακλέους. Τὸ τάριχος.] οὕτως ἔλεγον Ἀττικοί, καὶ ὁ τάριχος. ἐνταῦθα δέ φησιν ἐπεὶ τὸ τάριχος. Αὐτοῖς τοῖς ταλάροις.] ἤτοι ἐν τοῖς μικροῖς καλαθίσκοις.

Ξανθ. Τούτου γὰρ τοὔργον. οὗτος ὁ τρόπος πανταχοῦ.
Πα. Καὶ τὸ ξίφος γ' ἐσπᾶτο, μαίνεσθαι δοκῶν.
B Νὴ Δία, τάλαινα. Πλα. νὼ δὲ δείσασαί γέ πως,
Επὶ τὴν κατήλιφ' εὐθὺς ἀνεπηδήσαμεν.
Ὁ δ' ᾤχετ' ἐξάξας γε, τὰς ψιάθους λαβών.
Ξανθ. Καὶ τοῦτο τούτου τοὔργον. Πλα. ἀλλ' ἐχρῆν τι δρᾶν;
Πα. Ἴθι δὴ κάλεσον τὸν προστάτην Κλέωνά μοι.
Σὺ δ' ἔμοιγ' ἐάνπερ ἐπιτύχῃς, Ὑπέρβολον,
C Ἵν' αὐτὸν ἐπιτρίψωμεν. Πλα. ὦ μιαρὰ φάρυγξ,
Ὡς ἡδέως ἄν σου λίθῳ τοὺς γομφίους
Κόπτοιμ' ἄν, οἷς μου κατέφαγες τὰ φορτία.
Πα. Ἐγὼ δέ γ' εἰς τὸ βάραθρον ἐμβάλοιμί σε.
Πλα. Ἐγὼ δὲ τὸν λάρυγγ' ἂν ἐκτέμοιμί σου,
Δρέπανον λαβοῦσ', ᾧ τὰς κόλικας κατέσπασας.
Γ Ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τὸν Κλέων', ὃς αὐτοῦ τήμερον
Ἐκπηνιεῖται ταῦτα προσκαλούμενος.

XA. *Hoc hominis eſt ſtudium, hi mores videlicet.*
PA. *Ah miſera, etiam gladium ſtringebat, quaſi furens,*
Per Iouem. PL. *at ibi nos ambæ miſeræ, & pauidæ metu*
Sublimem ſcalam celeriter conſcendimus,
Ipſe autem abijt cum ſtoreis, quas furtim abſtulit.
XA. *Et hic mos eſt hominis.* PL. *ſed quid facto opus erat?*
PA. *Age tu voca Cleonem huc, urbis præſidem:*
Tu verò Hyperbolum accerſas: ſi quà incides,
Vt illum conteramus. PL. *ô fauces improbiſſimas*
Vt geſtio dentes tibi labefactare lapide:
Quibus tu deuoraſti meum peculium.
PA. *At ego te in barathrum præcipitem dare geſtio.*
PL. *At ego guttur tibi falce exciderem lubens,*
Quo panes deglutiſti ſuccinericeos.
Sed eo ad Cleonem, ut is ex ipſo euoluat hodie,
In ius vocato, quæ comedit, omnia.

Σχόλια. Οὗτος ὁ τρόπος πανταχοῦ.] τὸ φεύγειν καὶ μὴ διδόναι φησὶ τὸν μισθόν. τοῦτο δὲ ὁ Ξανθίας ὑπαίρων κατὰ τοῦ Διονύσου πρὸς γυναῖκας. Μαίνεσθαι δοκῶν.] καὶ παρ' Εὐριπίδῃ μαινόμενος ὡς Ηρακλῆς. καὶ σπῶν τὸ ξίφος. πρὸς τοῦτο οὖν παίζει. Κατήλιφα.] τὴν μεσόδμην. ἢ τὴν κλίμακα. Τὰς ψιάθους,] ἤδη καὶ τὰ στρώματα τοῦ πανδοκείου. ἐν δὲ τῷ Καλλιστράτου γέγραπται τοὺς ψιάθους. καὶ ὅτι σεσημείωται τοῦτο. ὅτι ἀρσενικῶς εἶπε. τὸ δὲ, ἀλλ' ἐχρῆν τι δρᾶν δεινῶς· καὶ ἡ γυνὴ λέγει ἀντὶ τοῦ τιμωρήσασθαι. Τὸν προστάτην Κλέωνα] ἦν γὰρ ἀποθανὼν τότε. τὰ δὲ δράματα καθ' ἅδου νῦν. Κλέωνα δὲ τὸν βυρσοδέψην, εἰς ὃν γέγραφε τοὺς Ἱππέας. Ὑπέρβολος δὲ εἰς ὃν καὶ Εὔπολις ἔγραψε τὸν Μαρικᾶν. ἀπώλετο δὲ περὶ

τὴν Σάμον, πολεμούντων αὐτοῦ τῶν Σαμίων. Ἐάνπερ ἐπιτύχῃς.] ὡς καὶ τοῦ Ὑπερβόλου τεθνηκότος. παρατηρητέον δὲ ὅτι σαφῶς ἐν τῷ θεάτρῳ διαλέγονται. Φορτία] ψωμούς. κρέα. τυροὺς καὶ τἄλλα. τινὲς δὲ ἤκουσαν τὰ κόπρια φορτικῶς. Κόλικας.] ἢ ἄλλαντας. ἢ ἔντερα. τὸ δὲ ᾧ, οὐ πρὸς τὸ δρέπανον, ἀλλὰ πρὸς τὸν λάρυγγα. κατέσπασας δὲ κατεβρόχθισας.
E Ἐκπηνιεῖται.] ἀφαιρήσει ἡμῶν, ἀφελκύσει. ἀπὸ τῶν τὴν κρόκην μηρυομένων εἰς πηνία. ἄλλως. ἐξελκύσει ἀπὸ τοῦ πηνίου Ὅμηρος. πηνίον ἐξέλκουσα. ἢ ἐξάξει. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς κατὰ μικρὸν ἐκ τοῦ σκώληκος ἐξαγομένης πηνίσεως. οἱ δὲ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφονται. μετὰ τιμωρίας ἀπαιτήσει. Προσκαλούμενος.] ἐγκαλῶν. εἰς δίκας ὑπάγων. ἕλκων. κατηγορῶν αὐτοῦ.

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ.

Τρίμετροι.

G

Δι. Κάκιστ' ἀπολοίμην, Ξανθίαν εἰ μὴ φιλῶ.

ACTVS II. SCENA quinta.

BACCHVS, XANTHIAS, CHORVS.

Senarij.

BA. *Perij niſi tractem amicè ſeruum Xanthiam.*

Σχόλια. Κάκιστ' ἀπολοίμην.] ἐνταῦθα φοβούμενος ὁ Διόνυσος, ὑποκρίνεται φιλίαν πρὸς Ξανθίαν ἵνα πάλιν

Ηρακλῆς γένηται καὶ αὐτὸς Ξανθίας κελευσθεὶς ὑπὸ Διονύσου.

Ξανθ. Οἶδ᾽ οἶδα τὸν νοῦν. παῦε παῦε τοῦ λό- A
γου.
Οὐκ ἂν γενοίμην Ἡρακλῆς ἄν. Δι. μηδαμῶς,
Ὦ Ξανθίδιον. Ξανθ. καὶ πῶς ἂν, Ἀλκμήνης
ἐγὼ
Υἱὸς γενοίμην, δοῦλος ἅμα καὶ θνητὸς ὤν;
Δι. Οἶδ᾽ οἶδ᾽ ὅτι θυμοῖ, καὶ δικαίως αὐτὸ
δρᾷς.
Κἂν εἴ με τύπτοις, οὐκ ἂν ἀντείποιμί σοι. B
Ἀλλ᾽ ἤν σε τοῦ λοιποῦ ποτ᾽ ἀφέλωμαι χρόνου,
Πρόρριζος αὐτός, ἡ γυνή, τὰ παιδία,
Κάκιστ᾽ ἀπολοίμην, κ᾽ Ἀρχέδημος ὁ γλά-
μων.
Ξανθ. Δέχομαι τὸν ὅρκον, κἀπὶ τούτοις λαμ-
βάνω.

XA. *Noui, noui animum tuum: deſiſte iam lo-*
qui.
Nolim ego iam eſſe Hercules. BA. *minimè iſt-*
huc dixeris,
Mi Xantiſce. XA. *at quomodo ego Alcmenæ*
ſim filius,
Homo ſeruus, & ſimul mortalis? BA. *ſcio ſcio,*
Quòd iraſcaris mihi, neque fortè iniuria.
At verberes me licet, ego non tibi obloquar.
Nam ſi poſthac vllo vnquam tempore te deſe-
ram,
Tum & ego, & uxor, liberiq́, & lippiens
Ille Archedemus pereamus radicitus.
XA. *Accipio iuſiurandum: ac proin' veſtem in-*
duo.

Σχόλια. Καὶ πῶς ἂν Ἀλκμήνης.] ἅπερ πρὸς αὐτὸν ὁ Διόνυσος πρότερον ἔλεγε, ταῦτα λέγει καὶ αὐτὸς C ἀντιρωνευόμενος καὶ παίζων. Γλάμων] ὁ ἔχων λήμας. ὁ ἀκάθαρτος. παρόσον ἐρωμένος φασὶν ἦν Διονύσου. Καλλίστρατός φησιν ὅτι οὕτως ἐκαλεῖτο Γλάμων, ὡς Χάρων. ἄλλοι δὲ ὑπὸ τῆς λήμης τὰ καὶ δίυγρον τοὺς ὀφθαλμούς. Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσιν ἐπί τινων ὀρνέων, τοὺς γλαμύρους καταφορβάν.

BISETVS. Ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ι.

Χο. Νῦν σὸν ἔργον ἐστ᾽, ἐπειδὴ
Τὴν στολὴν εἴληφας, ἥνπερ
Εἶχες ἐξ ἀρχῆς, πάλιν
Ἀνανεάζειν σαυτὸν αἰεὶ
Καὶ βλέπειν αὖθις τὸ δεινόν,
Τοῦ θεοῦ μεμνημένον
Ὥπερ εἰκάζεις σεαυτόν.
Εἰ δὲ παραληρῶν ἁλώσει,
Κἀκβαλεῖς τι μαλθακόν,
Αὖθις αἴρεσθαί σ᾽ ἀνάγκη ᾽σται πάλιν τὰ στρώματα.

CH. *NVnc tuum eſt, quia induiſti*
Hanc ſtolam, qua fueras antè
D *Cinctus, rurſus ab initio*
Iuuenilem exhibere mentem:
Et toruum tueri; & vſque
Meminiſſe illius Dei:
Cui tu aſſimulaſti teipſum.
Sin per inſipientiam de-
Prendâre, & agas molliùs:
Rurſum oportebit recipere te ſtoreas & ſtragula.

E

Σχόλια. Νῦν σὸν ἔργον.] εἴσθεσις μελῶν χοροῦ περιοδικὴ καὶ ἀντίστροφος ὁμοία τῇ προῤῥηθείσῃ. καὶ τὸ σύστημα τοῖς αὐτοῖς τῶν ἐν τῇ στροφῇ κατά τε ποσότητα καὶ ποιότητα κώλοις συγκείμενον ἔχουσα. ἐς ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τοῦ δὲ συστήματος δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. τὸ δὲ ἑξῆς, νῦν σὸν ἔργον ἐστὶ πάλιν ἀνανεάζειν.

BISETVS. Νῦν σὸν] τινὲς ταῦτα τοῦ χοροῦ εἶναί φασι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναφέρουσι, ὅπερ ἐκ τῆς τοῦ Ξανθίου ἀποκρίσεως δῆλον. διὸ τὸ τοῦ χοροῦ τῶν μυστῶν πρόσωπον ἐνταῦθα δεῖ παραγράφειν.

Σχόλια. Παραληρῶν.] ἀγεννές τι ποιῶν, καὶ οὐ τῆς Ἡρακλέους σκευῆς ἄξιον.

F

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν κώλων ι.

Ξα. Οὐ κακῶς ὦνδρες παραινεῖτ᾽,
Ἀλλὰ κἀυτὸς τυγχάνω ταῦ-
τ᾽ ἄρτι συννοούμενος.
Ὅτι μὲν οὖν ἢν χρηστὸν ᾖ τι,
Ταῦτ᾽ ἀφαιρεῖσθαι πάλιν πει-
ράσεταί μ᾽, εὖ οἶδ᾽ ὅτι.
Ἀλλ᾽ ὅμως ἐγὼ παρέξω
Ἐμαυτὸν ἀνδρεῖον τὸ λῆμα,
Καὶ βλέποντ᾽ ὀρίγανον.
Δεῖν δ᾽ ἔοικεν, ὡς ἀκούω τῆς θύρας καὶ δὴ ψό-
φον.

XA. *NOn ſiniſtrè commonetis,*
O amici, namque idipſum
Animus mihi præſagijt.
Atqui vbi appetet boni quid:
Rurſum auferre veſtem hanc ille
Attentabit, ſat ſcio.
G *Sed virum tamen præbebo*
Memet, atque animi potentem,
Ac tuentem origanum:
Et certè hoc facto opus eſt, quantum ianuæ ſtre-
pitum audio.

Σχόλια: Ὀρίγανον.] δριμύ. τοιοῦτον γὰρ τὸ φυτόν.

ΔΡΑ-

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ ἕκτη.

ΑΙΑΚΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

Βισετυς. Αἰακὸς νῦν εἰσάγεται προσερχόμενος μετὰ τοῦ Διτύλου καὶ Σκεβλύου, καὶ Παρδόκα, καὶ τὸν Ξανθίαν ἀντὶ τοῦ Ηρακλέους τοῦ κυνοκλόπου συλλαμβάνεσθαι, καὶ δοῦναι δίκην κελεύει.

Αια. Ξυνδεῖτε ταχέως τουτονὶ, τὸν κυνοκλόπον,
Ἵνα δῷ δίκην ἀνύετον. Δι. ἥκει τῳ κακόν.
Ξανθ. Οὐκ ἐς κόρακας μὴ πρόσιτον. Αι. εἶεν, καὶ μάχει;
Ο Διτύλας, χὠ Σκεβλύας, χὠ Παρδόκας
Χωρεῖτε δευρὶ καὶ μάχεσθε τουτῳί.
Δι. Εἶτ' οὐχὶ δεινὰ τοῦτα, τύπτειν τουτονὶ,
Κλέπτοντα πρὸς τἀλλότρια; Ξανθ. μάλλ' ὑπερφυᾶ.
Αι. Σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. Ξανθ. καὶ μὴν, νὴ Δία,
Εἰ πώποτ' ἦλθον δεῦρ', ἐθέλω τεθνηκέναι,
Η 'κλεψα τῶν σῶν ἄξιόν τι καὶ τριχός.
Καί σοι ποιήσω πρᾶγμα γενναῖον πάνυ.
Βασάνιζε γὰρ τὸν παῖδα τουτονὶ λαβὼν,
Κἄν ποτέ μ' ἕλῃς ἀδικοῦντ', ἀπόκτεινόν μ' ἄγων.
Αι. Καὶ πῶς βασανίζω; Ξανθ. πάντα τρόπον, ἐν κλίμακι
Δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων,
Στρεβλῶν, ἔτι τε τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων,
Πλίνθους ἐπιτιθεὶς, πάντα τἄλλα, πλὴν πράσῳ X.
Μὴ τύπτε τοῦτον, μηδὲ γητείῳ νέῳ.

ACTVS II. SCENA ſexta.

ÆACVS, BACCHVS, XANTHIAS.

B

Senarij Iambici.

ÆA. *Conſtringite ocyus furem iſtum Cerberi,*
Vt pœnas det nobis. BA. *malum huic nunc imminet.*
C XA. *Ite in malam rem: ne accedite.* ÆA. *quid? furcifer,*
An etiam reſtitas? heus vos lorarij,
Tu Detyla, tu Sceblia, tu Pardoca:
Adeſte huc, & cum iſthoc homine confligite.
BA. *Non hoc indignum eſt, qui furto aliena abripit,*
Vt reuerberet? XA. *indignum eſt here, ſupra modum.*
D ÆA. *Imò flagitioſum eſt, & turpe.* XA. *at per Iouem,*
Si ego pedem prius vnquam huc tuli, mori volo:
Aut ſi quid abſtuli, quod dignum ſit pilo.
Cuius rei argumentum tibi clarum dabo.
Hic ſeruus eſt, iſthunc abduce, quære rem:
Quòd ſi me iniuſtum reperias, occidito.
ÆA. *At quomodo rem quæram ex ipſo?* XA. *omni modo.*
E *Scalæ alliga, ſuſpende, loris perdoma,*
Cæde, rape, torque, naribus acetum ingere,
Lateres admoue, & omnia tenta: ſolummodo
Ne porro, neu recenti gethyo feri

Σχόλια. Ξυνδεῖτε ταχέως.] κορωνὶς αὖθις ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ξε. ὧν τελευταῖος πρότερον ποιοῦσι πρίν με τὰς πληγὰς λαβεῖν. ὁ ξ. μέν τοι ἰαμβικὸς ἑφθημιμερής. εἶτα κῶλον ἀντισπαστικὸν ἐξ ἐπιτρίτου πρώτου ἡμιόλιον. μεθ' ὃ μονόμετρον ὑπερκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου. καὶ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος ἡμιόλιον. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει πάντων κορωνίς. κυνοκλόπον δὲ, τὸν κλέψαντα τὸν Κέρβερον κύνα. Ἥκει τῳ κακόν.] ὁ Διόνυσος τοῦτο λέγει ὅτι περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ Ξανθίας ἀνωτέρω. ἀμέλει δώσει δίκην. ἡσυχῇ δὲ ταῦτα λέγει. Μὴ πρόσιτον.] ἀντὶ τοῦ οὐ κυρίως τὸ πρόσιτον προκαλεῖται. δύναται δὲ ἄλλως μὲν λέγειν τὸ πρόσιτον ἑπομένοις αὐτῷ. ἄλλους δὲ ἔτι καλεῖν. ὧν καὶ τὰ ὀνόματα εἴρηκεν ὡς δούλων, ἢ τοξοτῶν βαρβάρων. τινὲς δέ φασιν, ἐκ τοῦ, εἶεν καὶ μάχῃ, τὸ πρόσωπον τοῦ Πλούτωνος ἐξελθόντα λέγειν, ἕως τοῦ κλέπτοντα τἀλλότρια. τὸ δὲ μᾶλλον ὑπερφυᾶ τὸν Διόνυσον λέγειν. εἶτα πάλιν τὸ πρόσωπον τοῦ Πλούτωνος. σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. ἔνιοι δέ φασι, πάντα αὐτὰ λέγειν τὸν Πλούτωνα, ἀγανακτοῦντα ἐπὶ τῷ τύπτεσθαι τοὺς ἀκολούθους ὑπὸ Ξανθίου. ἀπὸ τοῦ εἶεν καὶ μάχῃ ἕως τοῦ σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. Εἶτ' οὐχὶ δεινά.] εἶτ' οὐχὶ δεινὰ κλέπτοντα τοῦτον τὰ ἀλλότρια προστετύπτεσθαι. Μάλ' ὑπερφυᾶ.] Τιμαχίδας, βραχέως ὀξέως προφέρεσθαι ἀπιθάνως. συναλοιφῆς οὔσης, ἐκ τοῦ μὴ, καὶ ἄλλα. ὅτι γὰρ τῷ μὴ πολλαχῇ ἀντὶ τοῦ οὐ χρῶνται, πολλάκις εἴρηται. Βασάνιζε γὰρ τὸν παῖδα.] λέγεται βασανίζειν καὶ τὸ χρυσὸν πρὸς λίθον ἀνακρίνειν, ἀπὸ τῆς βασάνου λίθου. Ἐν κλίμακι δήσας.] τὸ ἐν πρὸς τὸ δήσας, ἐνδήσας κλίμακι. ἀντὶ τοῦ εἰς κλίμακα δήσας. Ὅμηρος. κάππεσον ἐν Λήμνῳ. ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν Λῆμνον. Πλὴν πράσῳ μὴ τύπτε τοῦτον.] ἐπεὶ οἱ ἐλεύθεροι πρὸ τούτου ἐδέροντο πράσοις καὶ σκορόδοις. τὸ δὲ Χ, πρὸς ὅλον τὸ τύπτειν. οἱ δὲ ὅτι διορίσαι πράσον ἀπὸ τοῦ γητείου. τινὲς γὰρ οἴονται εἶναι τὸ τοῦ πράσου φύλλον. δύναται μὲν οὖν ἐν ἤθει ταῦτα ὡς χαλεπὰ προσθεὶς ἐπιφέρειν. πλὴν μὴ τούτοις αὐτὸν τύπτε, ἅπερ ἐστὶν ἐλαφρότατα. δύναται δὲ καὶ ἄντικρυς βασάνιζε παντελῶς αὐτὸν, μὴ ἐν παιδιᾷ, μηδὲ ὡς τοὺς ἐλευθέρους παῖδας, τῷ ἐκκαυλήματι τοῦ πράσου τύπτουσιν, ἢ τῷ γηθυλλίῳ,

F

G

X

Αἰ. Δίκαιος ὁ λόγος. κἄν τι πηρώσω γέ σοι
Τὸν παῖδα τύπτων, τἀργύριόν σοι κείσεται;
Ξανθ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγ'. οὕτω δὲ βασάνιζ' ἀπαγαγών,
Αἰ. Αὐτοῦ μὲν οὖν. ἵνα σοι κατ' ὀφθαλμοὺς λέγῃ.
Κατάθου σὺ τὰ σκεύη ταχέως, χὤπως ἐρεῖς
Ἐνταῦθα μηδὲν ψεῦδος. Δι. ἀγορεύω τινὶ,
Ἐμὲ μὴ βασανίζειν ἀθάνατον ὄντ'. εἰ δὲ μὴ,
Αὐτὸς σὺ σαυτὸν αἰτιῶ. Αἰ. λέγεις δὲ τί;
Δι. Ἀθάνατος εἶναί φημι Διόνυσος Διός,
Τοῦτον δὲ δοῦλον. Αἰ. ταῦτ' ἀκούεις; Ξαν. φήμ' ἐγώ.
Καὶ πολύ γε μᾶλλόν ἐστι μαστιγωτέος.
Εἴπερ θεὸς γάρ ἐστιν, οὐκ αἰσθήσεται.
Δι. Τί δῆτ', ἐπειδὴ καὶ σὺ φὴς εἶναι θεός,
Οὐ καὶ σὺ τύπτει τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί;
Ξανθ. Δίκαιος ὁ λόγος. χὠπότερον ἂν νῷν ἴδοις
Κλαύσαντα πρότερον, ἢ προτιμήσαντά τι
Τυπτόμενον, εἶναι τοῦτον ἡγοῦ μὴ θεόν.
Αἰ. Οὐκ ἔστ' ὅπως οὐκ εἶ σὺ γεννάδας ἀνήρ.
Χωρεῖς γὰρ εἰς τὸ δίκαιον. ἀποδύεσθε δή.
Ξανθ. Πῶς οὖν βασανιεῖς νὼ δικαίως; Αἰ. ῥᾳδίως.
Πληγὴν παρὰ πληγὴν ἑκάτερον. Ξανθ. καλῶς λέγεις.
Ἰδού, σκόπει γ', ἤν με παρακινήσαντ' ἴδῃς.
Αἰ. Ἤδη 'πάταξά σ'. Ξανθ. οὐ μὰ Δί'. Αἰ. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τονδὶ καὶ πατάξω. Δι. πηνίκα;
Αἰ. Καὶ δὴ 'πάταξα. Δι. κᾆτα πῶς οὐκ ἔπταρον;
Αἰ. Οὐκ οἶδα. τουδὶ δ' αὖθις ἀποπειράσομαι.
Ξανθ. Οὔκουν ἀνύσεις; ἰατταταῖ. Αἰ. τί τἀτταταῖ;
Μῶν ὠδυνήθης; Ξα. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἐφρόντισα,

A ÆA. *Recte mones. ſed ſi mutilauero tibi*
Seruum verberibus, an pretium reddendum erit?
XA. *Minimè. ſed abduce, & ſic illum examina.*
ÆA. *Imò hoc ipſo loco, vt in faciem dicat tibi.*
Age tu, vaſa hac depone ſtatim: ſed ne quod hic
Mendacium mihi proferas. BA. *at ego tibi,*
B *Edico, ne me torqueas, qui ſum Deus.*
Sin minus, accuſa tu ipſe teipſum. ÆA. *quid ais?*
BA. *Dico me Dionyſum eſſe filium Iouis,*
Hunc verò ſeruum. ÆA. *Audin' tu iſta?* XA. *haud equidem nego,*
Et proinde verberandus eſt atrocius.
Si enim Deus eſt, nihil plagarum ſentiet.
BA. *Cur ergo non & tu mecum vapulas,*
C *Quandoquidem & tute affirmas eſſe te Deum?*
XA. *Recte monet. age tu, vtrum noſtrum videris*
Prius plorare, aut magni pendere verbera,
Dum vapulat, hunc tu ne deinceps habeas pro Deo.
ÆA. *Non eſt, vt te non generoſum virum autumem,*
D *Quoniam in ius concedis: agite veſtes ponite.*
XA. *Quomodo nos iure torquebis?* ÆA. *facillimè.*
Plagas alternatim incutiam. XA. *pulcerrimè.*
Eccum, an videas mouere me indecentius.
ÆA. *Nunquid percuſſi te?* XA. *non, per Iouem.* ÆA. *neque*
Tu mihi vidère: age hunc adibo, atque feriam.
BA. *Quando?* ÆA. *nunquid te tetigi?* BA. *at*
E *cur non ſternui?*
ÆA. *Neſcio. ſed de hoc iterum faciam periculum.*
XA. *Cur non properas? eheu eheu.* ÆA. *quid hoc rei eſt,*
Eheu, eheu? nunnam dolet? XA. *nō per Iouem,*

Σχόλια. Κἄν τι πηρώσω.] ἐὰν βλάψω μέρος τοῦ σώματος τοῦ παιδὸς τύπτων, τὴν τιμὴν λήψῃ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγε.] ὅτι ἄνευ τιμῆς οὐδὲν θέλω ὑπὲρ αὐτοῦ. τινὲς δὲ μὴ δῆτ' ἐμέ γε, τοῦτον δὲ βασάνιζ' ἀπαγαγών αὐτοῦ μὲν οὖν. εἶναι δὲ καὶ ὅλον τοῦ Ξανθίου. Κατάθου.] ἀπειλῶν τῷ Διονύσῳ ταῦτά φησι.

Bisetvs. Χὤπως ἐρεῖς] ὑπακουστέον ὅρα, ἢ σκόπει.

Σχόλια. Μηδὲν ψεῦδος.] ὁ γὰρ τόπος οὐ δέχεται ψεῦδος ὅπου βάσανος κεῖσαι. τὸ δὲ ἀγορεύω ἐν ὀργῇ λέγεται. Ταῦτ' ἀκούεις.] ὁ παρὰ τοῦ Πλούτωνος τοῦτό φησι Ξανθίᾳ, ἀντὶ τοῦ ὄντως εἶ δοῦλος. Οὐ καὶ σὺ τύπτει.] τύπτει δευτέρου προσώπου. Ἀττικῶς. τινές φασι τοῦ Ξανθίου ὅλον εἶναι. τινὲς δὲ τοῦ Διονύσου, πρὸς τὸν Ξανθίαν. θεὸς γὰρ ὁ Ἡρακλῆς, ὃν ὁ Ξανθίας ἐμιμεῖτο. Ἢ προτιμήσαντά τι.] φροντίσαντα τῶν πληγῶν, κατὰ τοὺς Ἀθηναίους ἐπιστραφέντα, τοῦ δακρῦσαι ἢ ἀνοιμῶξαι ἕ-

F νεκα. Παρακινήσαντα.] κινηθέντα. σαλευθέντα. ὀστρακωθέντα τοῦ καθεστηκότος, ἢ αἰσθανθέντα, παρ' ὃν ὁ αἰσθανόμενος μάστιγος κινεῖται. Ἤδη 'πάταξά σ'.] πιθανὸν τὸν Ξανθίαν πρῶτον τύπτεσθαι. οὕτω γὰρ, καὶ τὸ, οὐ μὰ Δί' ἀλλ' ἐφρόντισα, ὅτ' οὐχ Ἡρακλέα τὸν Διομέδοντος. τινὲς μὲν ὅτι Ξανθίας, εἰς αὐτὸν γὰρ ἐλεύσεται, ὡς ἄντι δὴ Ἡρακλέα τέως εἶναι. τινὲς δὲ ὅτι Διόνυσος ἔχει δὲ καὶ τοῦτο λόγον, ὅτι θεράπων νέος ἐστὶν ὁ Διόνυσος, καὶ πρῶτος τύπτεται, προσποιεῖται γοῦν ὁ ἕτερος μὴ αἰσθάνεσθαι λέγων, οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖς. Πηνίκα.] μὴ αἰσθανόμενος καὶ αὐτὸς ὁ Διόνυσος λέγει, πότε με ἔτυψας. Κᾆτα πῶς οὐκ ἔπταρον.] οὐκ ᾐσθόμην. ὁ γὰρ πταρμός, κεφαλῆς αἴσθησίς ἐστιν. ἐπεὶ οἱ θίγοντες τοῦ μυκτῆρος λεπτῷ κάρφει, πταρνυνται. ἢ ἐσφαίροντο προσενεγκόντες. οὕτω φησὶν ἡ ψαύουσά μου ἡ πληγὴ, ὃν τρόπον ἅπτεται κάρφος μυκτῆρος. Οὔκουν ἀνύσεις.] οὐ σπεύδεις, αὐτὸς ὁ μαστιγούμενος ἐπιπλέων τῷ τύπτοντι.

Ὁπόθ'

Οὐδ' Ἡράκλεια τἀν Διομείοις γίνεται.
Αι. Ἄνθρωπος ἱερός. δεῦρο πάλιν βαδιστέον.
Δι. Ἰοὺ ἰού. Αι. τί ἐστι; Δι. ἱππέας γ' ὁρῶ.
Αι. Τί δῆτα κλάεις; Δι. κρομμύων ὀσφραίνομαι.
Αι. Ἐπεὶ προτιμᾷς γ' οὐδέν; Δι. οὐδέν μοι μέλει.
Αι. Βαδιστέον γ' ἄρ' ἐστὶν ἐπὶ τονδὶ πάλιν.
Ξανθ. Οἴμοι. Αι. τί ἐστι; Ξανθ. τὴν ἄκανθαν ἔξελε.
Αι. Τί τὸ πρᾶγμα τουτί; δεῦρο πάλιν βαδιστέον.
Δι. Ἄπολλον, ὅς που Δῆλον ἢ Πυθῶν' ἔχεις.
Ξανθ. Ἤλγησεν, οὐκ ἤκουσας; Δι. οὐκ ἔγωγ', ἐπεὶ
Ἴαμβον Ἱππώνακτος ἀνεμιμνησκόμην.
Ξανθ. Οὐδὲν ποιεῖς γάρ, ἀλλὰ τὰς λαγόνας σπόδει.
Αι. Μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἤδη πάρεχε τὴν γαστέρα.
Δι. Πόσειδον. Ξα. ἤλγησέ τις.
Δι. Ὃς Αἰγαίου πρῶνας, ἢ γλαυκᾶς μέδεις
Ἁλὸς ἐν βένθεσιν.
Αι. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα δύναμαί πω μαθεῖν
Ὁπότερος ὑμῶν ἐστὶ θεός. ἀλλ' εἴσιτον.
Ὁ δεσπότης γὰρ αὐτὸς ὑμᾶς γνώσεται,
Χἠ Φερσέφαττ', ἅτ' ὄντε κἀκείνω θεώ.
Δι. Ὀρθῶς λέγεις. ἐβουλόμην δ' ἂν τοῦτό σοι
Πρότερον ποιῆσαι, πρὶν μὲ τὰς πληγὰς λαβεῖν.

A Sed cogitabam, quando in Diomea tribu
Heraclea fierent. ÆA. homo religioſus eſt,
Et perquàm ſacer: ad hunc revertendum eſt mihi.
BA. Heu, hei. ÆA. quid eſt? BA. equites venire conſpicor.
ÆA. Cur ergo ploras? BA. quia cepas olfactito.
ÆA. An nihil aliud hic curas? BA. prorſus iam nihil.
B ÆA. Redeundum mihi igitur rurſus ad hunc eſt virum.
XA. Hei mihi. ÆA. quid eſt? XA. Spinam hanc quæſo eximas mihi.
ÆA. Quid hoc rei? rurſus hic mihi adeundum eſt.
BA. O Phœbe Apollo, qui Delum aut Pythonem habes.
C XA. Indoluit: non audiſti? BA. non ſanè, quia
Iambi Hipponactis reminiſcor cuiuſpiam.
XA. Nihil ſic promoves: age peſſunda latus.
ÆA. Non per Iovem ſed heus tu, ventrem porrige.
BA. Neptune. XA. iam dolet viro.
BA. Qui colli Ægeo, aut undis imperas maris,
Cava ſubter unda.
D ÆA. Ita me Ceres amet, uter veſtrûm ſit Deus
Dignoſcere haud poſſum. Sed agite ingredimini
Nam herus ipſemet vos, & hera mea Proſerpina
Melius cognoſcent, cùm ſint ipſi etiam Dei.
BA. Rectè dicis, quanquam hoc feciſſe te prius
Vellem, quàm ego tot pertuliſſem verbera.

Σχόλια. Τἀν Διομείοις.] δῆμος τῆς Αἰγεΐδος φυλῆς, ἀπὸ Διόμου ἐρωμένου τοῦ Ἡρακλέους. ἔστι δὲ Ἡράκλειον αὐτόθι. [illegible] ὅτι Διομεῖς Ἡρακλῆς ἐγένετο.
E Bisetus. Τἀν Διομείοις.] [illegible] Στέφανος. [illegible] ὁ δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς ὁ δημότης, Διομιεύς.
Σχόλια. Ἄνθρωπος ἱερός.] [illegible] αὐτὸ τοῦτο [illegible] μυστηρίων. [illegible] γὰρ θείας [illegible] μέμνηται. Ἱππέας ὁρῶ.] [illegible] γελοίως. Κρομμύων ὀσφραίνομαι.] [illegible] γὰρ σημαίνει τὸ δακρύειν ἀκουσίως τοῖς ὀσφραινομένοις κρομμύων. [illegible] οὐδέν.] [illegible] ἐπιστρέφει. [illegible] τὸ αὐτὸ πρόσωπον λέγεται ὅλον. Τὴν ἄκανθαν ἔξελε.] [illegible] τὴν πτέρναν [illegible]. Τί τὸ πρᾶγμα τουτί.] ὡς δυσχερῶς ἔχων τὸ λεγέσθαι [illegible]. Ἄπολλον ὅς που.] [illegible] αἰσθόμενος ὁ Διόνυσος. οἱ γὰρ ἀλγοῦντες τοὺς θεοὺς ἀνακαλοῦνται. Ἴαμβον Ἱππώνακτος.] [illegible] Ἀνανίας [illegible] Κλάρον [illegible] Πυθῶνας [illegible]. F Τὰς λαγόνας σπόδει.] [illegible] ἀντὶ τοῦ [illegible]. Ὃς Αἰγαίου πρῶνας.] [illegible] Σοφοκλέους ἐκ Λαοκόωντος Πόσειδον ὃς Αἰγαίου μέδεις πρῶνας, ἢ γλαυκᾶς μέδεις [illegible] ἐφ' ὑψηλαῖς σπιλάδεσσι στόμασι.

ΧΟΡΟΣ.

Χο. Μοῦσα χορῶν ἱερῶν ἐπίβηθι καὶ
Ἔλθ' ἐπὶ τέρψιν ἀοιδᾶς ἐμᾶς,
Τὸν πολὺν ὀψομένη λαῶν ὄχλον,
Οὗ σοφίαι μυρίαι κάθηνται,

Chorvs, strophe.

CH. Muſa, chorū dein aggredere inclytū,
Et fac amabile carmen meum,
Innumeramq́ hominum turbam aſpice,
G Qua ſapientia denſa fulget,

Σχόλια. Μοῦσα χορῶν ἱερῶν.] [illegible] ἀλλ' οὐκ ἔχει πάντα τὰ μέρη τῆς παραβάσεως ἀλλὰ μόνα τὰ τέσσαρα. τὴν ᾠδὴν, τὸ ἐπίρρημα, τὴν ἀντῳδὴν, τὸ ἀντεπίρρημα. [illegible] ἐκ κώλων πολυσχηματίστων ιβ. ὧν τὸ πρῶτον τετράμετρον βραχυκατάληκτον ἀσυνάρτητον [illegible] ἀναπαιστικὸν καλούμενον. ἢ δακτυλικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον ἀναπαιστικὸν δίμετρον καταληκτικόν. τὸ τρίτον ὅμοιον τρίμετρον ἀκατάληκτον. [illegible] τὴν τελευταίαν χώραν τὸ μὲν ᾠδῆς ἀμφίβραχυς, τὸ δὲ

ἀντῳδῆς κρητικοῦ κειμένου. τὸ τέταρτον χοριαμβικὸν τοῦ δευτέρου ποδὸς ὄντος διτροχαίου τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ε΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ϛ΄ δίμετρον ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χοριάμβου ἀκατάληκτον. τὸ δὲ τῆς ἀντῳδῆς ἐκ διϊάμβου καὶ διτροχαίου. τὸ ἕβδομον δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ η΄ χοριαμβικὸν ἡμιόλιον συνίζησιν ἔχον εἰς τὸ Θρῃκία δὲ

A τὸ ἡμιόλιον δὲ τὸ τῆς ἀντῳδῆς ἐκ διτροχαίου. τὸ ἔνατον ὅμοιον τῷ πέμπτῳ καὶ τὸ ι΄. τὸ ια΄ μονόμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ιβ΄ τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἰθυφαλλικόν. ἡ δὲ ἀντῳδὴ ἰσόμετρος. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν ᾠδῆς παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. τῆς δὲ ἀντῳδῆς δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

Φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος, ἐφ' οὗ
Δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις,
Δεινὸν ἐπιβρέμεται
Θρῃκία χελιδὼν
Ἐπὶ βάρβαρον ἑζομένη πέταλον.
Κελαδεῖ δ' ἐπίκλαυτον ἀηδόνιον
Νόμον, ὡς ἀπολεῖται,
Κἂν ἴσαι γένωνται.

B *Cleophonte magè ambitioſa ſuo:*
Cuius ſtrepero ore grauis
Infremit horriſonum
Thracia hirundo melos,
Folio reſidens male barbarico:
Reſonatq́; uti luſcinia heu miſerum, hoc:
Quòd ſit periturus.
Quamuis paria ſint vota.

C

Σχόλια. Κλεοφῶντος.] Κλεοφῶν στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, καὶ εἰς τοῦτον τὸ δημαγωγὸν δρᾶμα φέρεται Πλάτωνος, καὶ ἐπιγράφεται ὁμωνύμως αὐτῷ Κλεοφῶν. τοῦτον κωμῳδεῖ, ὡς ξένον καὶ ἀμαθῆ, καὶ φλύαρον καὶ δυσγενῆ. Θρᾷσσα γὰρ αὐτοῦ ἐλέγετο. ἀντεποιεῖτο δὲ τῶν πρωτείων τῆς πόλεως. Θρῃκία χελιδών.] ἵνα διαβάλλῃ αὐτὸν ὡς βάρβαρον. κωμῳδεῖται γὰρ ὡς υἱὸς Θρᾴσσης. ἔστι δὲ οὗτος ὁ καλούμενος Κλεοφῶν ὁ λυροποιός. καὶ Πλάτων ἐν Κλεοφῶντι δράματι, βαρβαρίζουσαν πρὸς αὐτὸν πεποίηκε τὴν μητέρα. καὶ αὐτὴ δὲ Θρᾷσσα ἐλέγετο. χελιδὼν δὲ ἀπαίδευτος. ἀηδόνιον δὲ ὅμοιον, παρόσον ἡ ἀηδὼν τὸν ἑαυτῆς υἱὸν Ἴτυν θρηνεῖ. καὶ τοῦτον ἐπὶ ... αὐτὸν ᾄδειν λέγει συνειδότα ἑαυτῷ δεινότατα περὶ τὴν πόλιν πεπανουργηκότι. Κἂν ἴσαι γένωνται.] αἱ ψῆφοι δηλονότι αἱ λευκαὶ καὶ αἱ μέλαιναι ὑπερβολικῶς δὲ εἴρηκεν. ἐὰν γὰρ ἴσαι γένωνται αἱ ψῆφοι ἀπολύεται ὁ κατηγορούμενος. πρὸς τὸ ἔθος δὲ ὅτι φεύγων ἀπολύεται ἴσων τῶν ψήφων ἐνεχθεισῶν. ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν Ὀρέστην γενομένου. Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Ταύροις. ἐξέσωσά σε καὶ πρὶν γ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας κρίνασ' Ὀρέστα.

D

BISETVS. Κἂν ἴσαι γένωνται] Ἄλλως. ἡ τῶν ψήφων ἰσότης, ἣν ἰσοψηφίαν καλοῦμεν, τοὺς κατηγορουμένους, καὶ φεύγοντας ἀπολύει. τὰ δ' Εὐριπίδου οὕτως ἔχει,

Γνώμης δικαίας, οὕνεκ' ἐξέσωσά σε,
Καὶ πρίν γ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας
Κρίνασ', Ὀρέστα, καὶ νομισμ' εἰς ταυτό γε
Νικᾶν, ἰσήρεις ὅστις ἂν ψήφους λάβῃ.

καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης περὶ τῆς ἰσοψηφίας ταῦτα λέγει,

Ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκη
Ψῆφοι τεθεῖσαι. καὶ
Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται
Νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.

E

ΕΠΙΡΡΗΜΑ.

EPIRRHEMA.

BISETVS. Παράβασις, ἡ ἐπίρρημα ἐκ στίχων κ.

ΗΜ. Τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι χρηστὰ τῇ πόλει
Ξυμπαραινεῖν, καὶ διδάσκειν. πρῶτον οὖν ἡμῖν δοκεῖ,
Ἐξισῶσαι τοὺς πολίτας, κἀφελεῖν τὰ δείματα.
Κεἴ τις ἥμαρτε σφαλείς τι, Φρυνίχου παλαίσμασιν
Ἐγγενέσθαι φημὶ χρῆναι τοῖς ὀλισθοῦσι τότε.
Αἰτίαν ἐκθεῖσι, λῦσαι τὰς πρότερον ἁμαρτίας.

F

SEM. *AEquum eſt, vt ſacer chorus Reipub. bene conſulat,*
Et quæ vtilia ſunt, dicat. Principio ergo nobis bonum
Hoc videtur, exæquare ciues: atque illis metum
Demere: Nam ſi quis labendo errârit, more Phrynichi,
Hunc oportet in numerum prolapſorum referre; vbi
Cauſas afferunt erroris, ibi criminis abſoluere.

G

Σχόλια. Τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι.] τὸ τοιοῦτο, παράβασις καλεῖται ὅτι περὶ ἔλεγον ἐπιστρέφοντες πρὸς τοὺς θεωμένους. ἔστι δὲ ὁ τρόπος ὅταν καταλιπὼν τὰ ἑξῆς τοῦ δράματος ὁ ποιητὴς συμβουλεύῃ τοῖς θεωμένοις, ἢ ἄλλο τι ἐκτὸς λέγῃ τῆς ὑποθέσεως. σύγκειται δὲ ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν κ. ὧν τελευταῖος ὕστερον χρόνῳ τότ' αὖθις εὖ φρονεῖν οὐ δόξομεν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. Ἐξισῶσαι τοὺς πολίτας.] τουτέστιν ἐντίμους ποιῆσαι τοὺς ἀτιμωθέντας. τοιαύτη γὰρ κατάστασις ἐνειστήκει, καθ' ἣν ἐφυγαδεύθησάν τινες τῶν πολιτῶν καὶ ἄτιμοι ἐγένοντο. ἄλλως. ἴσως ἐκ τῶν, περὶ τῶν δέκα λέγει στρατηγῶν, ὅτι, κἄν τις ἥμαρτε σφαλεὶς ἀπολογησάσθω καταληφθείς. δείματα δὲ τὰς ἀτιμίας λέγει τοὺς φόβους ἀφελεῖν

ἀφιλεῖν ὑπὸ τῶν φοβουμένων. τὸ δὲ Φρυνίχου παλαίσμασιν, ἐπεὶ τραγικὸς Φρύνιχος Ἀνταίῳ δράματι, περὶ παλαισμάτων πολλὰ διεξῆλθεν, ὡς ἀπόκειται. ἔθος δὲ ἔχουσιν οἱ κωμικοὶ κωμῳδεῖν τοὺς τραγικούς, ὅταν πολλάκις καὶ συνεχῶς χρῶνται τοῖς αὐτοῖς. ἄλλως. στρα-

A τηγοῦντος αὐτοῦ ἡττήθησαν Ἀθηναῖοι, καὶ πολλοὶ αὐτοῦ προσεκρούσαντο ὡς προδόντι τὸν πόλεμον. τινὲς δὲ τοῦτον κωμικὸν ποιητὴν λέγουσιν ὃς κινουμένους τοὺς χορὰς εἰσῆγε καὶ παλαίοντας. ἐγένετο δὲ στρατηγὸς ἐφ᾽ οὗ πολλοὶ ἥμαρτον τῶν τραγικῶν καὶ ἄτιμοι ἐγένοντο.

Εἶτ᾽ ἄτιμόν φημι χρῆναι μηδέν᾽ εἶν᾽ ἐν τῇ πόλει.
Καὶ γὰρ αἰσχρόν ἐστι τοὺς μὲν ναυμαχήσαντας μίαν
Καὶ Πλαταιᾶς εὐθὺς εἶναι, κἀντὶ δούλων δεσπότας.
Κοὐδὲ ταῦτ᾽ ἔγωγ᾽ ἔχοιμ᾽ ἂν μὴ οὐ καλῶς φάσκειν ἔχειν.
Ἀλλ᾽ ἐπαινῶ. μόνα γὰρ αὐτὰ νοῦν ἔχοντ᾽ ἐδράσατε.
Πρὸς δὲ τούτοις εἰκὸς ὑμᾶς, οἳ μεθ᾽ ὑμῶν πολλὰ δὴ
Χοἰ πατέρες ἐναυμάχησαν, καὶ προσήκουσιν γένει,
Τὴν μίαν ταύτην παρεῖναι ξυμφορὰν, αἰτουμένοις.
Ἀλλὰ τῆς ὀργῆς ἀνέντες ὦ σοφώτατοι φύσει,
Πάντας ἀνθρώπους ἑκόντες ξυγγενεῖς κτησώμεθα,
Κἀπιτίμους, καὶ πολίτας, ὅς τις ἂν ξυνναυμαχῇ.
Εἰ δὲ ταῦτ᾽ ὀγκωσόμεσθα, κἀποσεμνυνούμεθα,
Τὴν πόλιν καὶ ταῦτ᾽ ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις,
Ὑστέρῳ χρόνῳ ποτ᾽ αὖθις εὖ φρονεῖν οὐ δόξομεν.

Deinde, neminem, honore qui caret, eſſe volo in Republica.
B *Nam turpe eſt, qui prælio nauali interfuerunt ſemel,*
Hos ſtatim Platæenſes & pro ſeruis ceteris heros.
Ego certe non poſſum dicere hoc ſe habere ſat probè.
Collaudo tamen: nãq; hoc ſolùm feciſtis prouide.
Præterea æquum eſt his, qui vnà vobiſcum ſæpe, vt & patres
C *Et genere propinqui, commiſerunt nauale prælium,*
Hanc vnam noxam remittere, & quidem petentibus.
Quòd ſi iram repreſſerimus, viri ò natura prouidi:
Multos homines cognatos vltrò iam poßidebimus,
Et prætores & ciues, quicunque adeſſe prælio
D *Nauali voluerint. Sin his ſpretis nos ſuperbiùs*
Efferemus, qui vrbem, & hæc habemus in vlnis fluctuum:
Poſtero tempore rurſum benè ſapere non videbimur.

Σχ. Εἶτ᾽ ἄτιμον φημὶ χρῆναι.] ἕως τοῦ κἀντὶ δούλων δεσπότας ἐπεὶ τοὺς συνναυμαχήσαντας δούλους ἐλευθέρους ἐποίησαν. καὶ Πλαταιᾶς δὲ εἶναι, ὡς τῶν Πλαταιέων δοθέντων ἐλευθέρους, τοὺς συνναυμαχήσαντας περὶ Σαλαμῖνα. Καὶ Πλαταιᾶς.] ἀντὶ τοῦ Πλαταιεῖς. τοὺς συνναυμαχήσαντας δούλους, Ἑλλάνικός φησιν ἐλευθερωθῆναι καὶ ἐγγραφέντας ὡς Πλαταιεῖς συμπολιτεύσασθαι αὐτοῖς. Καλλίστρατος δὲ φησιν οὐ συνεχῶς [illegible] ἀλλὰ διάλεκτον ἰδίαν σημαίνουσαν τὸ δεῖον εἶναι. ἢ ὁμοίως πῃ ἐσώζοντο τοῖς ἐν Πλαταιαῖς τὸ Ξέρξου νενικηκόσι πεζόν. Χοἰ πατέρες ἐναυμάχησαν.] ἴσως περὶ τῶν δὲ λέγει στρατηγῶν τῶν περὶ Ἀργινούσας ναυμαχησάντων, τῶν σωθέντων ἐκ τῶν ἐκεῖ. κατεδικάσθησαν γὰρ αὐτοὶ ὅτι οὐκ ἀνείλοντο τοὺς νεκρούς. οἱ μὲν ἐξ [illegible] ἁπαντες, θανάτῳ ἐκολάσθησαν. οἱ δὲ λοιποὶ διέφυγον. ὡς Ἀριστοφάνης μεταπαλεῖσθαί φησι καὶ ὅτι ἐ-

κυς ἐστι. ἡ δὲ Ἀργινοῦσα κώμη ἐστὶ τῆς Αἰολίδος. συμβαλόντες γὰρ ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίους. καὶ νικήσαντες, ἐπανῆλθον. ἐν δὲ τῇ ὁδῷ χειμῶνι περιπεσόντες, πολλοὶ
E τεθνήκασιν αὐτῶν. καὶ τούτους ἐάσαντες οἱ στρατηγοὶ, ἐπανῆλθον οἴκοι. καὶ οἱ μὲν ἐξ ἐκολάσθησαν οἱ δὲ δύο, διέφυγον. ἴσως δὲ καὶ ἐν τῷ εἴτις ἥμαρτε Φρυνίχου παλαίσμασι περὶ τῶν τετρακοσίων εἰρηκεν] καὶ εἴτις ἥμαρτε σφαλεὶς, ἀπολογήσασθαι καταπλαγεὶς. Εἰ δὲ ταῦτ᾽ ὀγκωσόμεθ᾽] ἐὰν δὲ ὡς μεγάλα ἁμαρτήματα, μὴ θελήσωμεν ἀνεῖναι τοῖς συμμαχήσασιν ὑπερφρονήσαντες, ἀλλὰ ξενωθῶμεν, μεγάλα αὐχήσαντες. Κυμάτων ἐν ἀγκάλαις.] Δίδυμός φησι παρὰ τὸ Αἰσχύλου ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις. θέλει δὲ εἰπεῖν, καὶ ταῦτα ὄντες ἐν πολλοῖς
F κινδύνοις. ἐνέστηκε γὰρ ὁ Δεκελεικὸς πόλεμος. Ὑστέρῳ χρόνῳ] ὅτι βλαβησόμεθα τῷ πολέμῳ.

ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Εἰ δ᾽ ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος,
Ἢ τρόπον ὅστις ἔτ᾽ οἰμώξεται,
Οὐ πολὺν οὐδ᾽ ὁ πίθηκος οὗτος ὁ
Νῦν ἐνοχλῶν, Κλειγένης ὁ μικρὸς,

ANTISTROPHE.

Quòd ſi ego vitã hominũ & ſtudia hic queo
Cernere: qui citò pœnas dabunt:
G *Simius hic mihi balneator,*
Durus homo: Cligenes puſillus;

Σχ. Εἰ δ᾽ ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν.] τοῦτο Ἰωνικόν ἐστιν ἐκ Φοινίκης. ἢ καὶ Οἰνέως εἰ δ᾽ ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, πολύτης. θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι εἰ δύναμαι κρίνειν, οἰμώξεται δέξεται

μωρηθεὶς ἂν ὀφείλει. οὐδ᾽ ὁ πίθηκος, συνέσει τὸ χρόνος. Ὁ μικρός] τῷ σώματι δηλονότι. φαίνεται γὰρ ὁ Κλειγένης περὶ τὰ πολιτικὰ καὶ τῶν πλουσίων μέρος. ξένος δὲ καὶ βάρβαρος ἐστί.

Ὁ πονηρότατος βαλανεὺς, ὁπόσοι
Κρατοῦσι κυκησιτέφρου,
Ψευδολίτρου τε κονίας,
Καὶ Κιμωλίας γῆς
Χρόνον ἐνδιατρίψει. ἰδὼν δὲ τάδ', οὐκ
Εἰρηνικὸς ἔσθ', ἵνα μή ποτε κἀ-
ποδυθῇ μεθύων, ἄ-
νευ ξύλου βαδίζων.

A *Scelestior omnibus ipſe aliis,*
Quicunque lauant cinerem;
Lixiniumq́ parant
E nitro atque creta:
Modicum teret hic tempus. Sed & hoc
Quia ſcit, paci haud ſtudet, ut ne aliquan-
Do ebrius ſpolietur,
Ambulans ſine ligno.

Σχόλια. Ὁπόσοι κρατοῦσι.] δέον εἰπεῖν ὅσοι κρατοῦσι γῆς, οὐκ εἶπεν. ἀλλ' ἐπιλύεται, ὅσα παρέχονται βαλανεῖς λουομένοις σμήγματα.

Bisetus. Κυκησιτέφρου.] Σ. κυκησιτέφρου, ταρασσούσης τὴν τέφραν. τῆς κυκώσης τέφραν μεμιγμένην τῷ νίτρῳ. ἡ δὲ γῆ ἡ Κιμωλία λευκή.

Σχόλια. Καὶ Κιμωλίας γῆς.] μία τῶν Κυκλάδων νήσων αὕτη. ἡ Κιμωλία νιτροποιὸς γῆ ἐξ ἧς τὸ νίτρον. ἡ τῶν

B ἐρυθρῶν τῆς ἰωνίας ἀκριβέστερον, φέρων ἄμμον συνετήν. τῆς οὖν Κλειγένην, ἐν τοιούτῳ ἤδη λέγει. ὥσπερ εἰ ἔλεγε, πονηρότατός ἐστι πάσης τῆς γῆς, ὁπόσης οἱ βαλανεῖς κρατοῦσι, Κιμωλίας καὶ τέφρας, καὶ τοιαύτης λοιπῆς. Οὐκ εἰρηνικός.] οὐχ ἥσυχος. ἀλλ' ἀεὶ ἔνοπλος. εἰδὼς δὲ φησι τάδε, προσποιεῖτο πρόφασιν καὶ μανίαν, εἰδὼς ὅτι μισοῦνται ὑπὸ τῶν πολιτῶν. διὸ καὶ βακτηρίαν ἔχων ἀεὶ ἦν, δι' ἧς ἠμύνετο τοὺς ἐπερχομένους αὐτῷ.

C

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ
ἐκ στίχων κ.

Πολλάκις γ' ἡμῖν ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονθέναι
Ταὐτὸ, ἔς τε τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς,
Εἴς τε τἀρχαῖον νόμισμα, καὶ τὸ καινὸν χρυσίον.
Οὔτε γὰρ τούτοισιν οὖσιν οὐ κεκιβδηλευμένοις,
Ἀλλὰ καλλίστοις ἁπάντων ὡς δοκεῖ νομισμάτων,
Καὶ μόνοις ὀρθῶς κοπεῖσι, καὶ κεκωδωνισμένοις,
Ἔν τε τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ,
Χρώμεθ' οὐδὲν, ἀλλὰ τούτοις τοῖς πονηροῖς χαλκίοις,
Χθές τε καὶ πρώην κοπεῖσι τῷ κακίστῳ κόμματι.
Τῶν πολιτῶν θ' οὓς μὲν ἴσμεν εὐγενεῖς καὶ σώφρονας
Ἄνδρας ὄντας καὶ δικαίους, καὶ καλούς τε κἀγαθοὺς
Καὶ τραφέντας ἐν παλαίστραις, καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ,
Προσηλώμεθα. τοῖς δὲ χαλκοῖς, καὶ ξένοις, καὶ Πυρρίαις,
Καὶ πονηροῖς κἀκ πονηρῶν, εἰς ἅπαντα χρώμεθα,
Ὑστάτοις ἀφιγμένοισιν, οἷσιν ἡ πόλις πρὸ τοῦ
Οὐδὲ φαρμακοῖσιν εἰκῇ ῥᾳδίως ἐχρήσατ' ἄν.
Ἀλλὰ καὶ νῦν ὦ 'νόητοι μεταβαλόντες τοὺς τρόπους,
Χρῆσθε τοῖς χρηστοῖσιν αὖθις, καὶ κατορθώσασι γὰρ
Εὔλογον, κἄν τι σφαλῆτ' ἐξ ἀξίου γοῦν τοῦ ξύλου
Ἤν τι καὶ πάσχητε, πάσχειν τοῖς σοφοῖς δοκήσετε.

ANTEPIRRHEMA
verſ. 20.

Sæpe nobis viſa eſt hæc Reſp. æquis ac bonis
Ciuibus uti eodem, quo nummis veteribus & nouis,
D *Vtitur modo. Neque enim hos, qui plumbei non ſunt, ſed hos,*
Qui ſunt omnium optimi, negligit hæc noſtra ciuitas.
Nam ſolis probè cuſis, probeq́ tinnientibus,
Nunc paſſim locorum, & apud Græcos, apudq́ Barbaros
Omnino non utitur: ſed improbis & ferreis,
Qui nuper & heri ſunt procuſi, nota quã peſſima;
E *Iiſdem & ciuiũ, quos ſcimus ingenuos & ſobrios,*
Et viros iuſtos, & honeſtos, & frugi, & per quàm probos,
In palæſtra exercitatos, in choris, in Muſica,
Hos expellimus: ferreis autem & peregrinis, & malis
Et malo genere natis, ſeruisq́ ad omnia vtimur:
F *Qui quidem poſtremò aduenerunt: quibus antehac ciuitas*
Ne quidem uſa fuiſſet temerè ac facilè pro unguentariis.
At nunc ſaltem, ô ſtolidi, mores hos mutate perditos,
Et bonis vtimini denuò viris facientibus
Namq́ officiũ, etſi quid peccetis forte, excuſabile
G *Erit: à ligno enim pulcro etſi quid patiamini: tamen*
Non inhoneſta pati ſapientib. videbimini viris.

Σχόλια. Πολλάκις ἡμῖν ἔδοξε.] τὸ ἀντεπίρρημα ὅμοιον κατὰ πάντα τῷ ἐπιρρήματι, ἐκ στίχων κ τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν συγκείμενον, ὧν ὁ τελευταῖος ἦν τι καὶ πάσχητε, πάσχειν τοῖς σοφοῖς δοκήσετε. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆν ἔξω νενευκυῖαν. τὸ δὲ ἑξῆς, τὸ αὐτὸ πέπονθεν ἡ πόλις εἰς τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνδρῶν

τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰς τὸ ἀρχαῖον νόμισμα. ὥσπερ γὰρ τῷ παλαιῷ νομίσματι οὐ χρώμεθα καλῷ ὄντι, ἀλλὰ τῷ καινῷ κακῷ ὄντι, οὕτω καὶ τοῖς ἀρχαίοις ἀνθρώποις οὐ χρώμεθα καλοῖς οὖσι. τοῖς δὲ νῦν στρατηγοῖς κακοῖς οὖσι συγχρώμεθα. Εἴς τε τἀρχαῖον νόμισμα.] τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Ἀντιγένους. ἀλλὰ νικᾷ φησι χρυσοῦν νόμισμα κοπῆναι. καὶ Φιλόχορος ὁμοίως, τὸ ἐκ τῶν χρυσῶν νικῶν. Οὐ κεκιβδηλευμένοις.] ἀντὶ οὐ κακούργοις, οὐ κεκαπηλευμένοις. ἀλλὰ καθαροῖς. τοῖς παλαιοῖς δηλονότι ἀνδράσι. Κεκωδωνισμένοις.] δεδοκιμασμένοις. ἐκλελεγμένοις ἀκριβῶς. Τοῖς πονηροῖς χαλκίοις.] τοῖς χαλκοῖς κτίσμασι. τοῖς ἀδοκίμοις. καὶ μεμιγμένοις χαλκῷ ὡς ἐπὶ νομισμάτων. χαλκία δὲ ὡς χρυσία ἔλεγον τὰ χήματα, χαλκᾶ σκεύη. νῦν δὲ ὡς κακὸν νόμισμα τὸ χρυσοῦν οὕτως εἶπεν. δύναται δὲ καὶ τὸ χαλκοῦν λέγειν. ἐπὶ γὰρ Καλλίου, χαλκοῦν νόμισμα ἐκόπη. Χθές τε καὶ πρώην.] ἀντὶ τοῦ καινοῖς. ὡς ἐπὶ νομίσματος δὲ τῷ κόμματι. Προυσελοῦμεν.] προπηλακίζομεν. ἐλαυνόμεθα. ἐκβαλλόμεθα. Καὶ Πυῤῥίαις.] ἀντὶ τοῦ δούλοις. ὄνομα γὰρ δούλου, ὁ Πυῤῥίας ἀπό τινος δούλου Πυῤῥίου. ὡς καὶ Ξανθίας ἀπὸ Ξανθίου τινός. ἂν ὁ μὲν πυῤῥὸς ἦν τὴν κόμην. ὁ δὲ, ξανθός. Φαρμακοῖσι δὲ τοῖς λεγομένοις καθάρμασιν. Ἐξ ἀξίου γοῦν τοῦ ξύλου.] παρὰ τὴν παροιμίαν ἐξ ἀξίου γοῦν τοῦ ξύλου κἂν ἀπάγξασθαι. ἐπὶ τῶν ἐθελόντων σεμνῶς δυστυχεῖν. θέλει οὖν λέγειν, ὅτι βέλτιόν ἐστι χρῆσθαι τοῖς γενναίοις στρατηγοῖς καὶ δεδοκιμασμένοις, ἢ τοῖς φαύλοις. κἂν γὰρ δέῃ παθεῖν, κρεῖττον ἀπ᾽ ἀγαθοῦ ἢ φαύλου πάσχειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

ΑΙΑΚΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

ΒΙΣΕΤΥΣ. Αἰακὸς Πλούτωνος οἰκέτης ἐκ τοῦ βασιλείου μετὰ Ξανθίου εἰς τὸ προσκήνιον προέρχεται. Οὗτος δουλικῶς τῶν δεσποτῶν ἀπόντων κατηγορεῖ, τὰς δ᾽ αὐτῶν καλὰς πράξεις, καὶ ἀνδραγαθήματα διηγεῖται.

Αἰα. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, γεννάδας ἀνὴρ
Ὁ δεσπότης σου. Ξαν. πῶς γὰρ οὐχὶ γεννάδας
Ὅστις γε πίνειν οἶδε καὶ βινεῖν μόνον;
Αἰα. Τὸ δὲ μὴ πατάξαι σ᾽ ἐξελέγξαντ᾽ αὔτικρυς
Ὅτι δοῦλος ὢν, ἔφασκες εἶναι δεσπότης;
Ξαν. Ὤμωζε μέντ᾽ ἄν. Αἰα. τοῦτο μέντοι δουλικὸν
Εὐθὺς πεποίηκας, ὅπερ ἐγὼ χαίρω ποιῶν.
Ξαν. Χαίρεις, ἱκετεύω; Αἰα. μάλα γ᾽ ἐποπτεύειν δοκῶ,
Ὅταν καταράσωμαι λάθρα τῷ δεσπότῃ.
Ξαν. Τί δὲ, τονθορύζων ἡνίκ᾽ ἂν πληγὰς λαβὼν
Πολλὰς ἀπίῃς θύραζε; Αἰα. καὶ τοῦθ᾽ ἥδομαι.
Ξαν. Τί δὲ πολλὰ πράττων; Αἰα. ὡς μὰ Δί᾽ οὐδὲν οἶδ᾽ ἐγώ.
Ξαν. Ὁμόγνιε Ζεῦ. καὶ παρακούων δεσποτῶν
Ὅταν λαλῶσι; Αἰα. μάλα γε πλεῖν ἢ μαίνομαι.
Ξαν. Τί δὲ τοῖς θύραζε ταῦτα καταλαλῶν; Αἰα. ἐγώ

ACTVS III. SCENA I.

ÆACVS, XANTHIAS.

ÆA. NÆper Iouem ſeruatorem, vir nobilis
Tuus eſt herus. XAN. quomodo enim non ſit (nobilis,
Qui ſcortari, & potare nouit vnicè?
ÆA. Non autem illum refelliſſe palam te, & flagris
Mulctaſſe: quòd ſeruus cùm eſſes, te diceres
Herum? XAN. male pereas maſtigia. ÆA. iam illicò
Hoc ſerui facinus feciſti, quod ego, cùm ago,
Lætor. XA. lætaris ne obſecro? ÆA. prætor aliquis
Mihi videor, cùm diris clàm deuoueo herum.
XAN. Etiámne, cùm multis ab hero acceptis flagris,
Forâs exis obmurmurans? ÆA. lætor vtique.
XAN. Etiámne cùm es curioſus? ÆA. nil ſcio per Iouem.
XA. Cognate Iupiter, etiam cùm audire te
Diſſimulas, quando heri loquuntur? ÆA. admodum.
Plus quàm inſanus. XA. etiam cùm audita eliminas?
ÆA. Vtique per Iouem: & id cùm ago, ſic lætus geſtio:

Σχόλια. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα.] Αἰακὸς ὁ Πλούτωνος οἰκέτης πρὸς τὸν τοῦ Διονύσου Ξανθίαν. περαίνεται δὲ εἰσιόντων αὐτῶν εἰς τὴν ὑποκειμένην. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιϛ. ὧν τελευταῖος [illegible]. καὶ αὐτὰ καθ᾽ αὑτὸν γίνεται. Βινεῖν.] συνουσιάζειν. γαμεῖν. ὅτι οἱ κωμῳδοῦντες τὴν ἡδονὴν, τὸ συνουσιάζειν, ἀρχὰς εἶχον τοῦ ζῆν. ἄλλοι δὲ παρὰ τὸ βινεῖν διδάσκουσιν. Ἐξελέγξαντ᾽ ἄντικρυς,] γράφεται ἐξελεγχθέντα. λείπει δὲ τὸ θαυμάζω ἢ τοιοῦτόν τι. Οἴμωζε μέντ᾽ ἄν.] ἀντὶ τοῦ ᾤμωζε, τουτέστιν ἔκλαιεν. ἔθος γὰρ εἶπον αὐτῷ, οἴμωζε [illegible]. Τοῦτο μέντοι δουλικόν.] τὸ λοιδορεῖν τὸν δεσπότην ἀπόντα. Μάλ᾽ ἐποπτεύειν δοκῶ.] Σύμμαχος οὕτως αὐτῇ τῇ λέξει φαίνεται συγχεῖν λέξιν. εὐφημοῦντες τὴν τῶν μυστηρίων ἐποπτείαν. οἱ δὲ τὰ μυστήρια παραλαμβάνοντες, μύσται καλοῦνται. οἱ δὲ παραλαβόντες αὐτὰ, τῷ αὖθις ἐνιαυτῷ ἐφορῶσι τὰ μυστήρια καὶ ἐποπτεύουσι. καὶ ἐποπτεύοντες χαίρουσιν ἐπὶ τῷ πολλὰ πράττειν. ὁ δὲ νοῦς, ὅταν φησὶ λάθρα καταράσωμαι τῷ δεσπότῃ, λίαν οὕτως ἥδομαι, ὡς δοκεῖν μυστήρια ἐποπτεύειν καὶ ἑορτάζειν. τὸ δὲ μάλα αὐτὸν, ἀντὶ τοῦ ἐπ᾽ ἄλλα. οἱ ὁ τρόπῳ λέγομεν. οὐχ ὅτι ἥδομαι, ἀλλ᾽ ὑπερήδομαι. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη γραφὴ μάλ᾽ ἐποπτεύειν δοκῶ. ἔτι δὲ καὶ μάλ᾽ ἐποπτεύειν μοι δοκῶ.

τονθορύζων δὲ, ψιθυρίζων. ἠρέμα γογγύζων. ἢ λάθρα φθεγγόμενος. ὑποτρίμων τὰ χείλη κινῶν. τὸ δὲ πολλὰ πράττων, ἢ ἀντὶ τοῦ χαίρεις τονθορύζων ἡνίκα πολλὰ μοχθεῖς κελεύοντος τοῦ δεσπότου νοητέον. ἢ οὕτω, τὸ δὲ χαίρεις πολλὰ πράττων, ἤγουν πάσχων ἢ μοχθῶν. ἵν' ᾖ ὁ τοῦ Αἰακοῦ λόγος κατ' εἰρωνείαν. ἢ τοῦ οἰκέτου λέγοντος οὕτω χαίρω ὡς μὰ τὸν Δία οὐδ' ἂν ἄλλο οἶδα. εἰς ὃ

A χαίρω λέγω. Ομόγνιε Ζεῦ.] τὴν ὁμοιότητα θαυμάζων λέγει. δηλ. ὦ ὁμοιότατος. τὰ δὲ περιακούων, οὐχ ὡς ἡ λέξις εἴωθα μὲν λέγειν, καταφρονῶν τῶν λεγομένων, περὶ τῶν δεσποτῶν. ἀλλ' ἴσως τὸ λάθρα ἐπακροώμενος. ἔνθεν καὶ ὠτακουστὰς οἱ Ἀττικοί φασι. τὸ δὲ πλεῖν ἢ μαίνομαι, ἀντὶ τοῦ ἐξανίσταμαι ἑαυτοῦ ἐκ τῆς ἀξίας.

Μὰ Δί', ἀλλ' ὅταν δρῶ τοῦτο, κἀκμιαίνομαι.
Ξαν. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιὰν,
Καὶ δὸς κύσαι καὐτὸς κύσον, καί μοι φράσον
Πρὸς Διὸς, ὅς ἡμῖν ἐστὶν ὁμομαστιγίας,
Τίς οὗτος οὔνδον ἐστὶ θόρυβος, χ' ἡ βοὴ
Χὠ λοιδορισμός; Αἰ. Αἰσχύλου κ' Εὐριπίδου.
Ξα. Ἆ. Αἰ. πρᾶγμα γὰρ κεκίνηται μέγα
Ἐν τοῖς νεκροῖσι, καὶ στάσις πολλὴ πάνυ.
Ξαν. Ἐκ τοῦ; Αἰακ. νόμος τις ἐνθάδ' ἐστὶ κείμενος,
Ἀπὸ τῶν τεχνῶν, ὅσαι μεγάλαι καὶ δεξιαὶ,
Τὸν ἄριστον ὄντα τῶν ἑαυτοῦ συντέχνων,
Σίτησιν αὐτὸν ἐν Πρυτανείῳ λαμβάνειν.
Θρόνον τε, τοῦ Πλούτωνος ἑξῆς. Ξαν. μανθάνω.
Αἰα. Ἕως ἀφίκοιτο τὴν τέχνην σοφώτερος
Ἕτερός τις αὐτοῦ. τότε δὲ παραχωρεῖν ἔδει.
Ξαν. Τί δῆτα τουτὶ τεθορύβηκεν Αἰσχύλον;
Αἰα. Ἐκεῖνος εἶχε τὸν τραγῳδικὸν θρόνον,
Ὡς ὢν κράτιστος τὴν τέχνην. Ξανθ. νυνὶ δὲ τίς;
Αἰα. Ὅτε δὴ κατῆλθεν Εὐριπίδης, ἐπεδείκνυτο
Τοῖς λωποδύταις καὶ τοῖσι βαλαντιοτόμοις
Καὶ τοῖσι πατραλοίαισι καὶ τοιχωρύχοις,
Ὅπερ ἔστ' ἐν ᾅδου πλῆθος. οἱ δ' ἀκροώμενοι
Τῶν ἀντιλογιῶν, καὶ λυγισμῶν, καὶ στροφῶν,
Ὑπερεμάνησαν, κἀνόμισαν σοφώτατον.
Κἄπειτ' ἐπαρθεὶς, ἀντελάβετο τοῦ θρόνου,
Ἵν' Αἰσχύλος καθῆστο. Ξαν. κοὐκ ἐβάλλετο;
Αἰα. Μὰ Δί', ἀλλ' ὁ δῆμος ἀνεβόα κρίσιν ποιεῖν
Ὁπότερος εἴη τὴν τέχνην σοφώτερος.

Vt qui Venere ſeſe potitum ſomniat.
B *XA. O Phœbe Apollo, cedò mihi dexteram tuã:*
Vt oſculer, & ipſe oſculare: & dic mihi,
Per verberonem illum, ſocium noſtrum, Iouem,
Quis hic intus tumultus? quis clamor oritur?
Quanám iurgatio? ÆA. Æſchyli atque Euripidis.
XA. Hem. ÆA. quippe magnus nuper motus extitit:
Et nimium dira ſeditio, hic apud inferos.
C *XA. At vnde? ÆA. lex quædam hic lata eſt, vt qui optimè*
Calleret aliquam, ex magnis atque induſtriis
Artibus, & in eadem aliis longè excelleret:
Is victum in Prytaneo capiat, atque ſolio
Plutonis deinceps inſideat. XA. intelligo.
ÆA. Donec quis adueniat alius, qui doctius
Illam artem calleat: & tum cedere opus erit.
D *XA. Quamobrem verò iſthuc turbauit Æſchylum?*
ÆA. Prior ille habebat Tragicam ſedem, vt qui optimus
In ea eſſet arte. XA. quis autem nunc primas habet?
ÆA. Poſtquam huc Euripides deſcendit, illicò
Oſtenſus eſt crumenarum inciſoribus,
Prædonibus, parietum perfoſſoribus,
E *Et parricidis, quorum hic infinitus eſt*
Numerus. Illi vbi perceperunt cantus, ſtrophas,
Contradictiones: ſuprà quàm dici queat
Furentes, indicarunt ſapientiſſimum
Euripidem: atque ille elatus ſedem Æſchyli
Prehendit. XA. an non inde deturbatus eſt?
ÆA. Non ſanè: ſed populus iudicio cenſuit
Rem committendam, vter artis ſit peritior.

Σχόλια. Κἀκμιαίνομαι.] οὕτως ἔλεγον τὸ ἀποσπερματίζειν ὡς οἱ ὀνειρώττοντες. τοῦτο οὖν φησιν ὅτι ἥδομαι ὥσπερ ἀποσπερματίζων. Ὁμομαστιγίας.] ὥσπερ φαμὲν ἑταιρεῖος Ζεὺς καὶ ὁμόγνιος καὶ ἱκέσιος καὶ ὅσα τοιαῦτα, οὕτω καὶ δούλιος ὁ τῶν δούλων ἔφορος. ἐπεὶ δὲ οἱ δοῦλοι μαστίζειν ὑπόκειται καὶ πληγαῖς, διὰ τοῦτο ὁμομαστιγίας εἶπεν. ἢ ὀνόμασεν εἰπεῖν ὡς ἡμᾶς νῦν εἰσὶ, παίζων παρ' ὑπόνοιαν εἶπεν ὁμομαστιγίας. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὁ ὁμόγνιος, ὡς ὁμοπάτριος ἢ ὁμάδελφος. λέγει οὖν ὁμόδουλος. στικτέον δὲ ἐπὶ τῷ ὁμομαστιγίας. μέλλων γὰρ αὐτῷ συνθάνεσθαι περί τινος [illegible] ἀκούσας ἔνδον γενομένου θορύβου περὶ οὗ καὶ ἑξῆς πυνθάνεται. οὐ γὰρ ὁρκίζει αὐτὸν κατὰ τοῦ Διὸς ἵνα εἴπῃ αὐτῷ περὶ τοῦ ἔνδον θορύβου. διώρισται δὲ συνάπτεται καὶ ἀπὸ τοῦ καί μοι φράσον μέχρι τοῦ χὠ λοιδορισμός. Νόμος τις ἐνθάδ' ἐστί.] νόμος ἦν ἐν τῷ ᾅδῃ, τὸν βελτίονα ἄνδρα τῶν ἑαυτοῦ συντέχνων, ἐγγὺς τοῦ

F Πλούτωνος καθίζεσθαι. Σίτησιν αὐτόν.] ταῦτα μεταφέρει ἀπὸ τῶν ἐν Ἀττικῇ ἐθῶν εἰς τὰ καθ' ᾅδου. Τοῦ Πλούτωνος ἑξῆς.] ἀντὶ τοῦ ἐγγὺς τοῦ θρόνου τοῦ Πλούτωνος. Βαλαντιοτόμοις.] τοῖς τὰ βαλάντια τέμνουσιν ἃ ἐν ταῖς ζώναις ἀπηωρημένα φέρουσιν ἄνθρωποι. Τῶν ἀντιλογιῶν.] παρίστησιν αὐτοῦ τὸ περὶ τοὺς λόγους ἰσχυρόν. καὶ ἐν ἄλλοις, στρέψιμον σε τὴν τέχνην Εὐριπίδης. Λυγισμῶν.] γναφθέντων καμπτῶν τουτέστι παραλελεισμένων. τὸ δὲ κάμπτειν, ἅμα μὲν πρὸς τὰ μέλη. ἅμα δὲ πρὸς τὸ ἐξελίττειν καὶ ἀναδύεσθαι.
G Ὅμηρος. δίδυμοι μόγεσι λύγοισι. Δίδυμος δὲ λυγισμῶν, ἀπὸ τῶν συνδέσεων τὰ λύγα. Ὑπερεμάνησαν.] ἀντὶ τοῦ λίαν ἐχάρησαν. τούτων γὰρ οἱ τοιοῦτοι ὀρέγονται, ἵν' ὑποφωραθῶσι κλέπτοντες διὰ τούτων τὰς κεκραγυίας φωνάς. διαβάλλει δὲ Εὐριπίδην ἐνταῦθα ὡς λίαν πονηρὸν καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν τοῖς δράμασιν ἐπιτηδεύοντα. Οὐκ ἐβάλλετο.] λίθοις δηλονότι. οὕτως ἐλιθοβολεῖτο φησὶ ποιήσας.

Ξαν. Ὦ τὸν πανοῦργον; Αἰα. νὴ Δί' οὐράνιον γ' ὅσον.
Ξαν. Μετ' Αἰσχύλου δ' οὐκ ἦσαν ἕτεροι ξύμμαχοι;
Αἰα. Ὀλίγον τὸ χρηστόν ἐστιν ὥσπερ ἐνθάδε.
Ξαν. Τί δῆθ' ὁ Πλούτων δρᾶν παρασκευάζεται;
Αἰα. Ἀγῶνα ποιεῖν αὐτίκα μάλα καὶ κρίσιν.
Κἄλεγχον αὐτοῖν τῆς τέχνης. Ξαν. κἄπειτα, πῶς
Οὐ καὶ Σοφοκλέης ἀντελάβετο τοῦ θρόνου;
Αἰα. Μὰ Δί' οὐκ ἐκεῖνος. ἀλλ' ἔκυσε μὲν Αἰσχύλον
Ὅτε δὴ κατῆλθε, κἀνέβαλε τὴν δεξιάν.
Κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου.
Νυνὶ δ' ἔμελλεν ὡς ἔφη Κλειδημίδης,
Ἔφεδρος καθεδεῖσθαι. κἂν μὲν Αἰσχύλος κρατῇ,
Ἕξειν κατὰ χώραν. εἰ δὲ μὴ, περὶ τῆς τέχνης
Διαγωνιεῖσθ' ἔφασκε πρός γ' Εὐριπίδην.
Ξαν. Τί χρῆμ' ἄρ' ἔσται; Αἰα. νὴ Δί' ὀλίγον ὕστερον,
Κἀνταῦθα δὴ τὰ δεινὰ κινηθήσεται.
Καὶ γὰρ ταλάντῳ μουσικὴ σταθμήσεται.
Ξαν. Τί δὲ, μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν;
Αἰα. Καὶ κανόνας ἐξοίσουσι, καὶ πήχεις ἐπῶν.
Καὶ πλαίσια ξύμπηκτα πλινθεύσουσί γε.
Καὶ διαμέτρους. καὶ σφῆνας. ὁ γὰρ Εὐριπίδης
Κατ' ἔπος βασανιεῖν φησι τὰς τραγῳδίας.
Ξαν. Ἦ που βαρέως οἶμαι τὸν Αἰσχύλον φέρειν.
Αἰα. Ἔβλεψε γοῦν ταυρηδὸν ἐγκύψας κάτω.
Ξαν. Κρινεῖ δὲ δὴ τίς ταῦτα; Αἰα. τοῦτ' ἦν δύσκολον.
Σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ἀπορίαν εὑρισκέτην.
Οὔτε γὰρ Ἀθηναίοισι συνέβαινεν Αἰσχύλος.
Ξαν. Πολλοὺς ἴσως ἐνόμιζε τοὺς τοιχωρύχους.
Αἰα. Λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο, τοῦ γνῶναι πέρι
Φύσεις ποιητῶν. εἶτα τῷ σῷ δεσπότῃ
Ἐπέτρεψαν, ὁτιὴ τῆς τέχνης ἔμπειρος ἦν.
Ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ὅταν γ' οἱ δεσπόται
Ἐσπουδάκωσι, κλαύμαθ' ἡμῖν γίγνεται.

A *XA. Hominem verſutum. ÆA. ita, per ſummum Iouem admodum.*
XA. Sed nulli erant commilitones cũ Æſchylo?
ÆA. Pauci quippe boni ſunt: ſicut & hoc in loco.
XA. Quid Pluto adornat? ÆA. certamen Poëticum
Inſtituit: vt eruditè contendant, & ſua
Quiſque artis ſpecimen edat. XA. ſed, cur non eam
B *Sedẽ occupauit Sophocles, proximus Æſchylo?*
ÆA. Non hercule. Sed Æſchylum ille oſculatus eſt,
Quando huc deuenit, & iniecit ei dexteram:
Ille tamen vltrò cedebat Sophocli locum:
Nunc quidẽ aderit, vt mihi retulit Clidemides,
Spectator aſſeſſor: & ſi vincat Æſchylus,
Nihil tentaturus, ſin minus, pro gloria
C *Artis certaturum aiebat, cum Euripide.*
XA. Quid ergo erit negotij? ÆA. paulò poſt grauis
Mehercle tractabitur hic controuerſia:
Nam Muſica ars in trutina examinabitur.
XA. Quid? an illi ponderabunt hic Tragœdias?
ÆA. Cubitos & regulas deproment carminũ,
Et quadrata ita ſtruent, vt coëant: & quaſi
D *Coagmententur: item diametros extruent*
Et cuneos: quoniam Euripides ſe dictitat
Ad numerum contorquere ſuas Tragœdias.
XA. Certè hoc ego grauiter ferre arbitror Æſchylum.
ÆA. Ideo humũ contuens, taurinis videt oculis.
XA. Quis autem erit arbiter? ÆA. difficile iſtuc erat.
Nam ſapientum virorum magna eſt inopia,
E *Neque enim obtingebat Æſchylus Athenienſibus.*
XA. Fortaſſe multos perfoſſores parietum
Cenſebat ex iis. ÆA. imò illos friuolos,
Et ineptos eſſe ducebat, qui Poëtica
Dignoſcerent ingenia: ac proin' hero tuo
Rem commiſerunt, quòd & ipſe artem calleat.
Sed ingrediamur, vt ſi fortè noſtri heri
Properauerint, nobis verbera parata ſint.

Σχόλια. Οὐράνιον γ' ὅσον.] ἀντὶ τοῦ πολύ. καὶ μεγάλως ἐθαύμασεν. Ὀλίγον τὸ χρηστόν ἐστι.] δείκνυσιν ὡς πρὸς τὸ θέατρον. αἰνίττεται δὲ τὰ ἐνθάδε τοῖς ἐκεῖ. νεκρῶν γὰρ οὐ καθ' ᾅδου φησίν. Κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου.] Καλλίστρατος. οὐχ ὡς παραδεδωκότος Αἰσχύλου τὸν θρόνον, ἀλλ' ὡς παραδεδεγμένου αὐτὸν καὶ ὑποκεχωρηκότος. Κλειδημίδης.] Καλλίστρατος, ὅτι ἴσως Σοφοκλέους υἱὸς ἦν. Ἀπολλώνιος δὲ, ὅτι Σοφοκλέους ὑποκριτής. τοῦτο δὲ πόθεν, σκέψασθαι. διαβάλλει δὲ τὸν Κλειδημίδην ὡς ψευδόμενον. τινὲς δὲ τὸ νυνὶ δ' ἔμελλεν τῷ Κλειδημίδῃ φασὶν εἰρῆσθαι. ἔφεδρος δὲ ὁ μὴ κληρωθεὶς ἐν τοῖς ἀγῶσιν εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι τοῖς νικῶσιν. καὶ Σοφοκλῆς. καὶ μεταφορικῶς ἀήττητος Αἴας ξυνέστη ἔφεδρος. ἤγουν ἔσχατος ὡς ἔφεδρος ἐλήφθη νῦν ὁ Αἴας εἰς κακόν. Ἕξειν κατὰ χώραν.] ἀντὶ τοῦ ἐάσειν οὕτως, ὡς εὗρεν Αἰσχύλον καθεζόμενον. Μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν.] μεῖον λέγουσι. τοὺς ὑπὲρ τῶν υἱῶν εἰς τὰ ἀπατούρια εἰσαγομένων πατέρας εἰς

F φράτορας διὰ τὸ ἐπιφωνεῖν τοὺς φράτορας ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἱερείου, μεῖον, μεῖον. ὅτι δὲ ἵστατο, Ἀριστοφάνης ἐν δράμασι δεδήλωκε. τοῦτο δὲ κέκληται κούρειον, ἀπὸ τῆς κουρᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐθύετο. μεῖον δὲ διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. ἐπὶ ἡμισείᾳ τι τοῖς ἧττον εἰσάγουσιν ἀπεδίδοντο, καθάπερ αὐτός φησιν Ἀριστοφάνης. ἀλλ' εὔχομαι ἰσωθεὶς ἐλκύσαι τὸν σφαγμὸν, ἵνα μή με προσπράττωσι χρήματα οἱ φράτορες. μειαγωγὸς δὲ ἐλέγετο, ὁ προσάγων τὸ ἱερεῖον. ὅτι μεῖον τὸ ἱερεῖον ἔλεγον, τὸ παρεστηκὸς ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς φράτορας ἐκφερομένων. μεῖον δὲ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ συμ-
G βαίνοντος· ἔδει γὰρ αὐτὸ ἔλαττον ἔχειν σταθμοῦ τινος ἀπὸ τοῦ ὡρισμένου διὰ τοὺς φιλοδοξοῦντας. οἱ δὲ φράτορες ἵνα μείζονα νέμωνται μεῖον ἀεὶ ἐπεφώνουν οἱ ἑστῶτες ἰσχυρῶς, διὰ τοῦ μεῖόν ἐστιν. ἄλλως. ἐάν τις εἰσάγῃ εἰς τοὺς ἰδίους φράτορας υἱὸν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενον, παρέστα αὐτοῖς ἐπὶ ὡρισμένου σταθμοῦ ἱερεῖον, πρὸς ὃν ἔδει προσάγειν. καὶ ἐὰν ἔξω μεῖον παραγαγεῖν. ὅτε δὲ ἐτέθη τὸ ἱερεῖον ὡς τὸ ζυ-

γόνυ ... οὕτως ἐβόων, μεῖον, μεῖον τοῦτο. δῆλον ὅτι ἔλαττόν ἐστι. παρὰ τὸ σουλέγειν καὶ μειαγωγεῖν τὴν τραγῳδίαν, τουτέστι πρὸς τὸν ζυγὸν προσάξουσι καὶ στήσουσιν. ἄλλως. ἐπειδὴ εἰώθασι προσφέρειν οἱ εἰς τοὺς φράτορας γραφόμενοι, πρόβατον. οἱ δὲ ἱστάμενοι, ἔλεγον, μεῖον, μεῖον. καὶ τὸν εἰσάγοντα μειαγωγὸν ἐκάλουν. Καὶ κανόνας.] κυρίως τὸ ἐπάνω τῆς τρυτάνης ὄν, καὶ εἰς ἰσότητα φαίνων ἄγων. Καὶ πλαίσια.] τὰ τῶν ξύλων τετράγωνα. πλαίσιον γὰρ πλινθίον τετράγωνον. Αφθόνιος. καὶ τὸ σχῆμα πλαίσιον τυγχάνει τοῦ μηχανήματος. διάμετρος δὲ ἡ ἐν τῷ κύκλῳ κέντρον τέμνουσα μέσον γραμμή. διαβήτης. σταφύλη. ὅπερ ἐστὶν ὄνομα παρὰ τοῖς ἀρχιτέκτοσιν ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου τιθέμενον. Ομηρος. σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας. οὐδὲν δὲ ἄλλ' ἐστὶ πλίνθια καὶ βάθρα. ἢ διὰ τούτων δεικνύειν ὅτι πανταχῶς ἐξετασθήσονται.

BISETVS. Τὸ περὶ τῆς σταφύλης παράδειγμα ἐν A τοῖς παλαιοῖς σχολίοις οὐ καλῶς ἔχειν δοκεῖ. καὶ γὰρ οὕτως Ὅμηρος Ιλ. Β.

Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας. ἀντὶ τοῦ ἴσας.

Σχόλια. Ταυρηδόν.] τοιοῦτος γὰρ τῷ σχήματι ὀργιζόμενος Αἰσχύλος. Οὔτε γὰρ Αθηναίοισιν.] ὡς φαύλων περὶ τὰς ἀποκρίσεις ὄντων, οὐκ ἐστοίχησεν. Τοὺς τοιχωρύχους.] τοὺς προσέχοντας Εὐριπίδῃ πονηρούς. Λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο.] ἀντὶ τοῦ τοὺς B ἄλλους. Αθηναίους μὲν πάντας ἡγεῖτο πονηρούς, διὰ τὸ τοὺς πλείστους ἀπὸ μὴ ἐπιτρέψαι αὐτοῖς τὴν κρίσιν. τοὺς δὲ ἄλλους ἀνθρώπους, λῆρον ἡγεῖτο πρὸς τοιαύτην ἐξέτασιν. Ως ὅταν γ' οἱ δεσπόται.] ὅταν γὰρ οἱ δεσπόται σπουδάζωσι θᾶττόν τι ἀπαρτισθῆναι, ἐπιπλήττουσι τοὺς δούλους, ἵνα θᾶττον ἐνεργῶσιν.

ΧΟΡΟΣ.

Χο. Ἦ που δεινὸν ἐριβρεμέτας
Χόλον ἔνδοθεν ἕξει.
Ἡνίκ' ἂν ὀξυλάλου περίδῃ
Θήγοντος ὀδόντας
Ἀντιτέχνου. τότε δὴ
Μανίας ὑπὸ δεινῆς,
Ὄμματα στροβήσεται.
Ἔσται δ' ὑψιλόφων τε λόγων
Κορυθαίολα νείκη,
Σχινδαλάμων τε παραξόνια,
Σμιλεύματά τ' ἔργων,
Φωτὸς ἀμυνομένου,
Φρενοτέκτονος ἀνδρός.
Ῥήμαθ' ἱπποβάμονα.
Φρίξας δ' αὐτοκόμου λοφιᾶς
Λασιαύχενα χαίταν,
Δεινὸν ἐπισκύνιον ξυνάγων,
Βρυχώμενος ἥσει,
Ῥήματα γομφοπαγῆ
Πινακηδὸν ἀποσπῶν
Γηγενεῖ φυσήματι.
Ἔνθεν δὴ στοματουργὸς ἐπῶν

CHORVS.

C
CH. Magna iſthic homo grandiloquus
Agitabitur ira:
Viderit vt ſtrepitum Tragici,
Dentes acuentis
Æmuli ibi Furijs
Simul actus & Oeſtro,
Lumina huc & huc aget.
D Verborum ſed enim grauium,
Pugna aſpera ſurget,
Nugarúmque rota ſtrepera, &
Subtilia rerum
Segmina doctis hominis,
Sua verba tuentis:
Verba ſeſquipedalia.
Tum ſetam quatiens rigidam
Ceruice ſupina,
E Grande ſupercilium trahet, &
Rugitibus edet,
Contabulata ſuis
Modulamina clauis:
Flans Gygantis halitum.
Inde & vocum opifex leuium,

Σχόλια. Ἦ που δεινὸν ἐριβρεμέτας.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις μέλους χορικοῦ μονοστροφικοῦ τέσσαρας περιόδους ὁμοίας ἔχοντα. τὰ κῶλα δὲ ἑκάστης περιόδου εἰσὶν ἑπτὰ ἰσόμετρα. ὧν τὰ μὲν πρῶτα καὶ τρίτα καὶ πέμπτα δακτυλικά. ἀλλὰ τὰ μὲν ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ πέμπτα πενθημιμερῆ. τὰ δεύτερα καὶ τέταρτα καὶ ἕκτα ἀναπαιστικὰ ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ ἕβδομα τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ Εὐριπίδεια. μετροῦνται μέν τοι καὶ κατὰ δύο δακτυλικοὺς ἑξαμέτρους καὶ ἕνα πεντάμετρον καὶ ἕνα τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικόν. Ἦ που δεινὸν ἐριβρεμέτας.] ὁ Αἰσχύλος πρὸς τὸ βροντῶδες τῶν ἐπῶν αὐτοῦ καὶ κομπῶδες. διὰ ὅτι ἤρξατο εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ Προμηθέως,

Χθονὸς μὲν εἰς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,
Σκύθην ἐς οἶμον ἄβατον εἰς ἐρημίαν.
Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολάς,
Ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο τόνδε πρὸς πέτραις
Ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι.
Ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις.
F καὶ πάλιν
Ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
Στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως.

Θήγοντος ὀδόντας.] ἀπὸ μεταφορᾶς εἶπε τῶν χοίρων οἳ ὅταν εἰς μάχην [illegible] τοῦτο ποιοῦσι. στροβήσεται δὲ ἀντὶ τοῦ στραφήσεται. Ὑψιλόφων τε λόγων.] τῶν τοῦ Αἰσχύλου, διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς ποιήσεως, μεγάλων. γέγραπται ἐς ... ἀμφοτέρους Εὐριπίδου καὶ Αἰσχύλου. Σχινδαλάμων τε παραξόνια.] σχινδαλμοὺς ἐκάλουν τὸ περὶ τὸν φλοιὸν τῶν ξύλων ... κινδυνώδη καὶ G παράξονα ... λεπτολογήματα, καὶ ἀπὸ ... τοῦ Εὐριπίδου, τοῦτο ... κινδυνεῦον. ἄλλως. παραξόνια κινδυνώδη. ἀπὸ ... μέρος τοῦτο κινδυνεύει σμιλευόμενα ... σμίλης. ἀντὶ τοῦ διανοήματα, ἐνθυμήματα. Φρενοτέκτονος.] τοῦ ἐκ τῆς αὐτοῦ φρενὸς τεκταινομένου καὶ συντεθέντος Αἰσχύλου.

Αἰσχύλου. ταῦτα δὲ λέγει ἐπειδὴ τοιούτοις ὀνόμασιν Αἰσχύλος ἐπαίχθη κτύπου ἀποτελοῦσι. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως ἀμυνομένου τουτέστι τοῦ Εὐριπίδου ἀμυνομένου καὶ ἱπποβάμονα ῥήματα τοῦ φρενοτέκτονος ἀνδρὸς τουτέστι τοῦ Αἰσχύλου. Φρίξας δ' αὐτοκόμου.] ὡσεὶ εἶπεν ὀργισθεὶς, ὥσπερ σῦς, τὰν δὲ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται. εἰς ἓν δὲ συνήγαγεν ὁμοῦ ἀμφοτέρας τὰς Ὁμηρικὰς εἰκόνας, τοῦτο ἐπὶ τοῦ λέοντος ἐν τῷ λασιαύχενα χαίταν καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ συός. Ἐπισκύνιον συνάγων.] Ὅμηρος. πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται ὄσσε καλύπτων. τὸ περὶ τὰς ὀφρῦς δέρμα. κατὰ μετάθεσιν τοῦ λ εἰς ν. σκύλος γὰρ λέγεται τὸ δέρμα. ἔνθα καὶ σκυλοδέψης ὡς βυρσοδέψης. τὸ ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν A μέρος. ἤτοι δέρμα, τὸ συνοφρύωμα τοῦ μετώπου. ὅθεν καὶ σκύζεσθαι τὸ ὀργίζεσθαι. διὰ τὸ ἐνδιάθετον γίνεσθαι τοῦτο τὸ μέρος τοῖς ὀργιζομένοις. καὶ ἐπισκύζειν τὸ χαλεπαίνειν, ἀπὸ τοῦ τὸ ἐπισκύνιον καθέλκειν τοὺς χαλεπαίνοντας. Γομφοπαγῆ.] ἀκριβέστατα πολυσχιδῆ τε, σκληρὰ καὶ ἦχον ποιοῦντα, ὥσπερ αἱ κατάρφωμέναι σανίδες. Πινακηδὸν ἀποσπῶν.] ἀποσπῶν τὰ ῥήματα ὥσπερ πίνακας ἀπὸ πλοίων. οὐχ ὡς Εὐριπίδης σμικρὰ λεπτά. πινακίδες δὲ αἱ μεγάλαι σανίδες τῶν πλοίων. διέλυε σανίδας τῶν ὀχυρῶς ἀπεσφηνωμένων ἐν τρικυμίᾳ. B Γηγενεῖ φυσήματι.] μεγάλῳ ὥστε σεισμοὺς ποιεῖν. ἀρχαία γὰρ ὑπόνοια τὸ, ὑπὸ πνευμάτων κατεχομένην σείεσθαι τὴν γῆν.

Βασανίστρια λίσπη,
Γλῶσσ' ἀνελισσομένη, φθονεροὺς
Κινοῦσα χαλινοὺς,
Ῥήματα δαιομένη,
Καταλεπτολογήσει,
Πλευμόνων πολὺν πόνον.

Numerumq́ retortrix
Lingua volubilis, inuidia
C *Motura lupatum:*
Dum ſua verba ſecat,
Tenui ore ſonabit,
Magnum anhelitus onus.

Σχόλια. Λίσπη.] ἡ τόνῳ ὡς κίστη. Ἀπολλώνιος δὲ ὀξύνει, ὡς ψιλή. λίσπη δὲ ἡ ἐκτετριμμένη καὶ λεία. οὕτω γὰρ λέγονται οἱ τοιοῦτοι ἀστράγαλοι ἀφ' οὗ καὶ οἱ λίσποι τὰ ἰσχία. Καλλίστρατος δὲ, θηρείδιον λεπτὸν σφόδρα. ἀφ' οὗ καὶ οἱ τὰ ἰσχία λεπτοὶ, λίσποι λέγονται. ἄλλως λίαν ἐκτετριμμένη καὶ ὀλισθηρὰ ἡ γλῶσσα. διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις εὐαπόφευκτον. ἄλλως. λίσπας καλοῦσι τοὺς ὑφ' ἡμῶν καλουμένους, στρυφνοὺς ἀστραγάλους. οἱ τοιοῦτοι δὲ, δυστρεπτοί εἰσιν ἐν τῷ παίζειν. λέγει δὲ τὴν Εὐριπίδου. πρὸς δὲ τὸ ἱπποβάμονα καὶ τὰ λοιπὰ τὸ κινοῦσα χαλινοὺς εἶπε. φθονεροὺς δὲ ὡς φθονουμένου τοῦ Εὐριπίδου ἐπὶ σοφίᾳ. δαιομένη δὲ διαμερίζουσα, διαιροῦσα, κατατέμνουσα τὰ Αἰσχύλου ῥήματα. καταλεπτολογήσει δὲ, τὴν τοῦ Αἰσχύλου λεπτολογίαν λεπτῶς βασανίσει ὁ Εὐριπίδης. Πλευμόνων πολὺν πόνον.] τὰ γὰρ τοιαῦτα ῥήματα μετὰ πολλοῦ ἐξέρχονται D πόνου.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Τρίμετροι.

ACTVS III. SCENA II.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

Senarij.

E

Βισετυς. Εὐριπίδης, καὶ Αἰσχύλος παρόντος Διονύσου περὶ τῶν πρωτείων φιλοτιμοῦς, καὶ ἐριστικῶς διὰ πλειόνων ἐρίζουσι. καὶ τέλος ὑπ' ἀντὶ μέλλει παύονται, καὶ περὶ ὁμιλίας, καὶ ἀντιλογίας φίλης σύμβασιν ποιοῦνται.

Εὐ. Οὐκ ἂν μεθείμην τοῦ θρόνου, μὴ νουθέτει.
Κρείττων γὰρ εἶναί φημι τούτου τὴν τέχνην.
Δι. Αἰσχύλε τί σιγᾷς; αἰσθάνει γὰρ τοῦ λόγου.
Εὐ. Ἀποσεμνυνεῖται πρῶτον, ἅπερ ἑκάστοτε
Ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐτερατεύετο.
Δι. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγε.
Εὐ. Ἐγᾦδα τοῦτον, καὶ διέσκεμμαι πάλαι,
Ἄνθρωπον ἀγριοποιὸν, αὐθαδόστομον,
Ἔχοντ' ἀχάλινον, ἀκρατὲς, ἀπύλωτον στόμα.
Ἀπεριλάλητον, κομποφακελορρήμονα.

Ev. *Sedem haud reliquerim, ne moneas me modò.*
F *Nam doctiorem me eſſe dico hoc Æſchylo.*
BAC. Æſchyle mi, quid taces? nam verba hæc percipis.
Ev. primùm magnificè ſe geret, quòd undique
Verborum monſtra loquatur in Tragœdijs.
BAC. Mire opifex, ne loquare nimiùm grandia.
Ev. Noui ego, qui vir ſiet: & dudum comperi
Hominem, feros reddentem alios, ore improbo,
G *Effreni, incontinenti, ianua*
Egente, futilem, ampulloſis turgidum

Σχόλια. Οὐκ ἂν μεθείμην.] γράφεται καὶ μεθείμην. κορωνὶς δὲ εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι με. ὧν τελευταῖος, ὑμεῖς δὲ ταῖς μούσαις τὸ μέλος ἐπάξατε. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Αἰσθάνει γὰρ τοῦ λόγου.] ὃν λέγει, ὡς οὐ παραχωρήσει σοι τοῦ θρόνου, φάσκων εἶναί σου κρείττων. Ἀποσεμνυνεῖται.] ἀντὶ τοῦ ἀπονοεῖται σιωπῶν. ὑπεραφανεῖ πάλιν ὅπερ ἐποίει ζῶν. σεμνότητος γὰρ ἕνεκα ἐπὶ πολὺ ἐσιώπα Αἰσχύλος, ἐν ταῖς

θιάτροις εἰσιών. Ἀγχιστροπεῖν.] ἀγρίους εἰσάγοντα καὶ ὠμοὺς τοὺς ἥρωας. Ἀπύλωτον στόμα.] Φρυνίχος, ἀθύρωτον. οἱ δὲ γραμματικοὶ, ἀπύλωτον, ἀντὶ τοῦ ἀνεῳγμένον καὶ πύλην μὴ ἔχον. μὴ χαλιναγωγούμενον μηδὲ κρατούμενον.

A Ἀπεριλάλητον.] δηλονότι, οὐκ εἰδότα λαλεῖν. κομποφακελορρήμονα δὲ βαρυρρήμονα σκληρὰ καὶ συνδεδεμένα ἔπη λέγοντα. φάκελοι γὰρ τὰ βαρέα καὶ συνδεδεμένα φορτία τῶν ξύλων.

Αἰ. Ἀληθες, ὦ παῖ τῆς ἀρουραίας θεοῦ,
Σὺ δή με ταῦτ' ὦ στωμυλιοσυλλεκτάδη,
Καὶ πτωχοποιὲ, καὶ ῥακιοσυρραπτάδη.
Ἀλλ' οὔ τι χαίρων ταῦτ' ἐρεῖς. Διόνυσος. παῦε Αἰσχύλε,
Καὶ μὴ πρὸς ὀργὴν σπλάγχνα θερμήνῃς κότῳ.
Αἰ. Οὐ δῆτα, πρίν γ' ἂν τοῦτον ἀποφήνω σαφῶς
Τὸν χωλοποιὸν, οἷος ὢν θρασύνεται.
Δι. Ἄρν' ἄρνα μέλαιναν παῖδες ἐξενέγκατε.
Τυφὼς γὰρ ἐκβαίνειν παρασκευάζεται.
Αἰ. Ὦ Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας,
Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.
Δι. Ἐπίσχες οὗτος, ὦ πολυτίμητ' Αἰσχύλε,
Ἀπὸ τῶν χαλαζῶν, ὦ πόνηρ' Εὐριπίδη,
Ἄπαγε σεαυτὸν ἐκποδὼν, εἰ σωφρονεῖς,
Ἵνα μὴ κεφαλαίῳ τὸν κρόταφόν σου ῥήματι,
Θενὼν ὑπ' ὀργῆς, ἐκχέῃ τὸν Τήλεφον.
Σὺ δὲ μὴ πρὸς ὀργὴν Αἰσχύλ', ἀλλὰ πρᾳόνως
Ἔλεγχ' ἐλέγχοις, λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρέπει
Ἄνδρας ποιητὰς, ὥσπερ ἀρτοπώλιδας.
Σὺ δ' εὐθὺς, ὥσπερ πρῖνος ἐμπρησθεὶς, βοᾷς.
Εὐ. Ἕτοιμός εἰμ' ἔγωγε, κοὐκ ἀναδύομαι
Δάκνειν (δάκνεσθαι πρότερος εἰ τούτῳ δοκεῖ)
Τἄπη, τὰ μέλη, τὰ νεῦρα τῆς τραγῳδίας,
Καὶ νὴ Δία, τὸν Πηλέα τε, καὶ τὸν Αἴολον,

Verbis? ÆS. *ita eſt, mi fili ruralis Dea:*
Tu equidem, tu blateramentorum inanium
Collector, tu fabricator mendicantium,
B *Tu pannoſorum hominum conſutor, hæc mihi*
Obycis: at faxo ego iam nunc, haud vt rideas.
BA. *Pauſa Æſchyle, nec ad iram accendas viſcera.*
ÆS. *Minimè, priuſquàm hunc commonſtrauero palàm*
Claudorum hominum fabrum, quàm ſit feroculus.
C BA. *Agnum huc, agnum efferte pueri nigrum ocyus,*
Nam turbo verborum teſtat prorumpere.
ÆS. *O tu, qui Creticas facis monœdias,*
Et nuptias in artes infers nefarias.
BA. *Quæſo abſtine, mi præſtantiſſime Æſchyle,*
A vocum grandinibus: tu miſer Euripides,
Hinc temet amoue è conſpectu, ſi ſapis:
D *Ne iratus duriori verbo tibi caput*
Feriat, & fracto cranio effundat Telephum.
Tu verò Æſchyle, ne iracunde, ſed leniter,
Refelle obiecta. non enim bonos decet
Poëtas, ceu piſtorum uxores, inuicem
Conuitiari. tu velut ilex clamitas,
Quæ igni crepitat. EVRIP. *nulla in me mora, neque abnuo*
E *Mordere (ſiquidem huic priori morderi lubet)*
Numeros, modos & neruos in Tragœdia:
Et per Iouem, Pelea meum, & meum Æolum,

Σχόλια. Ἀληθες ὦ παῖ.] ἐν ἐρωτήσει, ἀντὶ ὄντως δὴ σύ. ὅτι δὲ λαχανοπώλιδος υἱὸς ἦν ὁ Εὐριπίδης, Ἀλέξανδρός φησιν. εἴρηται δὲ ὁ στίχος πρὸς τὸν Εὐριπίδην. ἄληθες ὦ παῖ τῆς θαλασσίας θεοῦ. βαρυτονητέον δὲ τὸ ἄληθες. ἀρουραίας δὲ διότι τὰ λάχανα ἐκ τῆς γῆς φύεται. Πτωχοποιέ.] ὁ τὸν Τήλεφον τὸν βασιλέα Μυσῶν πτωχὸν ποιήσας. στωμυλιοσυλλεκτάδη δὲ ὁ πολυλογίας συνάγων. ῥακιοσυρραπτάδη δὲ, ὁ τὰ ῥάκη συρράπτων καὶ ἐνδύων τοὺς βασιλεῖς. ἢ ὁ τὰ τῶν ἄλλων ποιητῶν συλλέγων καὶ οἰκεῖα ἑαυτοῦ λογιζόμενος.

BISETVS. Στωμυλιοσυλλεκτάδη] Σ. στωμύλα ῥήματα συλλέγων.

Σχόλια. Σπλάγχνα θερμήνῃς.] θυμὸς γάρ ἐστι ζέσις τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος, δι' ὄρεξιν ἀντιλυπήσεως κινουμένου. ἡ ὀργὴ ἐναρχομένη. κότος δὲ ὀργὴ ἐπιτηροῦσα. μῆνις δὲ ὀργὴ εἰς πολὺ χρόνον ἀποτιθεμένη. χόλος δὲ ὀργὴ διοιδοῦσα. ὀργὴ δὲ ἐπιθυμία τιμωρίας τοῦ ἠδικηκέναι δοκοῦντος. ἢ λύπη μεθ' ὑπολήψεως τοῦ ὀλιγωρεῖσθαι. Τὸν χωλοποιόν.] διὰ τοὺς τρεῖς. Βελλεροφόντην. Φιλοκτήτην. Τήλεφον. Ἄρν' ἄρνα μέλαιναν.] ὡς τοιαύτας γινομένας θυσίας τῷ Τυφῶνι. ἐν τῷ λῆξαι τὰς καταιγίδας. Τυφὼς γὰρ ἐκβαίνειν] ἀντὶ τοῦ ἀθρόως ἐκβαίνειν μέλλει. τὰς δὲ καταιγιδώδεις ἀνέμους, τυφῶς καλοῦσι. τούτῳ εἰώθασι μέλανα ἄρνα σφαγιάζειν, ὅπως λήξῃ τὸ πνεῦμα. εἰς τὸν Αἰσχύλον δὲ τοῦτο. Ὦ κρητικὰς μόν.] ἐν γὰρ τοῖς Κρησὶν, Ἴκαρον μονῳδοῦντα εἰσήγαγεν. ἢ εἰ μὲν εἰς τὴν Ἰκάρου μονῳδίαν ἐν τοῖς Κρησί θρασύτερον γὰρ δοκεῖ ἐστι τὸ πρόσωπον. Ἀπολλώνιος δὲ ὅτι δύναται καὶ εἰς τὴν Αερόπην, ἣν ἐν ταῖς Κρήσσαις εἰρῆσθαι. ἣν εἰσήγαγε πορνεύουσαν. οἶμαι δὲ διὰ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ. Τιμαχίδας δὲ, διὰ τὴν ἐν τοῖς Κρησὶ μίξιν Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον. ἄλλως. ἐκ τῶν ἐν τῷ Αἰόλῳ Κανάκης καὶ Μακαρέως ἢ ὥς τινες Δανάης καὶ Μεγαρέως τῶν ἀδελφῶν. οὐκ ὄκνει γὰρ τοῖς παλαιοῖς πάνυ ὅπαγες εἶναι ταῖς ἀδελφαῖς μίγνυσθαι. ἢ ὅτι ἡ Φαίδρα τὸ πάθος ἰδρυματευρισκε Κρῆσσα ἦν. καὶ γάμους ἀνοσίους λέγει διὰ τὸ αὐτὴν ἐρασθῆναι μὲν Ἱππολύτου. ὃν ὁ Θησεὺς ἐξ Ἱππολύτης ἔσχε μιᾶς τῶν Ἀμαζόνων. μὴ δυνηθεῖσαν δὲ τελέσαι τὸν ἔρωτα διὰ τὴν Ἱππολύτου σωφροσύνην αἰσχύνῃ χρήσασθαι. Ἵνα μὴ κεφαλαίῳ.] ἀντὶ τοῦ ἀθρόῳ. ἢ ἐν κεφαλαίοις, κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδος. οὐδ' ἐλέσθαι δεόντως αὐτὸ ἐξῆν, κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδος.

BISETVS. Κεφαλαίῳ] ὁ νοῦς ὅδε. μὴ τὸν σὸν κρόταφον ῥήματι ὡς κεφαλαίῳ ῥαφανίδος, ἤγουν μεγάλῳ, τῷ κεφαλαίῳ τῆς ῥαφανίδος δίκην, ὑπ' ὀργῆς θενὼν, καὶ τύπτων ἐκχέῃ τὸν Τήλεφον. τουτέστι σὲ νεκρὸν, καὶ τὸ σοῦ δρᾶμα κακὸν, καὶ ἀποδυτέον εἶναι δείξῃ.

Σχόλια.

Σχόλια. Ἐκχέω τὸν Τήλεφον.] οὕτως ἔφη τὸν ἐγκέφαλον. ἰδιαίτατα δὲ τὸν Τήλεφον κωμῳδεῖ.

A Ὥσπερ πρῖνος.] ὅτι ὁ πρῖνος κατακαιόμενος ψόφον ποιεῖ.

Καὶ τὸν Μελέαγρον, κἄτι μάλα τὸν Τήλεφον.

Δι. Σὺ δὲ δὴ τί βούλει ποιεῖν; λέγ' Αἰσχύλε.

Αι. Ἐβουλόμην μὲν οὐκ ἐρίζειν ἐνθάδε.

Οὐκ ἐξ ἴσου γάρ ἐστιν ἀγὼν νῷν. Δι. τί;

Αι. Ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκέ μοι.

Τούτῳ δὲ συντέθνηκεν, ὥσθ' ἕξει λέγειν.

Ὅμως ἐπειδή σοι δοκεῖ, δρᾶν ταῦτα χρή.

Δι. Ἴθι νυν λιβανωτὸν δεῦρό τις, καὶ πῦρ δότω,

Ὅπως ἂν εὔξωμαι πρὸ τῶν σοφισμάτων,

Ἀγῶνα κρῖναι τόνδε μουσικώτατα.

Ὑμεῖς δὲ ταῖς μούσαις τι μέλος ὑπᾴσατε.

Et hunc Meleagrum, adeoque ipſum etiam Telephum.

BA. Quid verò tu? quid vis facere? cedo, Æſchyle.

ÆS. Ego hic quidem nolim certare Tragœdijs.

Nam iniquum inter nos certamen erit. BA. cur ita?

ÆS. Quoniam ars Poëtica mecum haud eſt emortua;

Cum hoc vnà mortua: ſicut ipſe fatebitur.

Verùm ſi tibi placet, faciendum eſt quod iubes.

BA. Age nunc thus proferat, & ignem det quiſpiam?

Ego pro ſagaci iudicio faciam preces:

Vt aptè diſcernam certamen Muſicum.

Vos autem Muſis carmen accinite aliquod.

Σχόλια. Κἄτι μάλα τὸν Τήλεφον.] ἀστεῖον λέγει. ὃ ἐκωμῴδησε Τήλεφον, εἰς μέσον φέρε. Ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκεν.] ἐπεὶ τὰ Αἰσχύλου ἐψηφίσαντο διδάσκειν. κωμῳδεῖ δὲ τοῦτο ἔφη. τὸν γὰρ δύνατον, καὶ μετὰ θάνατον ᾄδοι τὰ ποιήματα. Τούτῳ δὲ συντέθνηκε] συναποθανοῦσα πάρεστιν ἐνθάδε ἐν τῷ ᾅδῃ, καὶ ἕξει αὐτὴν σύμμαχον. Ὑμεῖς δὲ ταῖς μούσαις] πρὸς τὸν χορὸν, τῷ προσῴσατε ὡς ἐπιχαρμός τις ἄν.

ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Κορωνίς, καὶ εἴσθεσις ᾠδικὴ ἐκ κώλων ιγ'.

Χο. Διὸς ἐννέα παρθένοι, ἁγναὶ

Μοῦσαι, λεπτολόγους

Ξυνετὰς φρένας αἳ καθορᾶτε

Ἀνδρῶν γνωμοτύπων,

Ὅταν εἰς ἔριν ὀξυμερίμνοις

Ἔλθωσι, στρεβλοῖσι

Τε παλαίσμασιν ἀντιλογοῦντες,

Ἔλθετ' ἐποψόμεναι,

Δύναμιν δεινοτάτοιν στομάτοιν,

Πορίσασθαι ῥήματα,

Παραπρίσματ' ἐπῶν. νῦν γὰρ ἀγὼν

Σοφίας ὁ μέγας,

Χωρεῖ πρὸς ἔργον ἤδη.

CHORVS.

CH. SOboles Iouis eia nonina

Muſæ, quæ aſpicitis

Animos hominum ſapientium

Doctos atque catos:

Vbi litem inient, ſibi acutè

Inuentis luctandi

Rationibus oppoſituri

Arma: ibi adeſte Deæ,

Vt vim nobilis eloquij

Videatis: & ſcobem

Numerorum date. iam concita lis

Sapientiæ capit

Vires opúſque ſurgit.

Σχόλια. Διὸς ἐννέα.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις ἐπῳδικὴ διὰ τὸ μετὰ τὴν κορωνίδα τίθεσθαι, ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν μὲν διμέτρων ἰθυφαλλικῶν κατὰ τὰς περιττὰς χώρας. κατὰ δὲ τὰς ἀρτίας ἀντισπαστικῶν ἡμιολίων ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου καὶ τῆς συλλαβῆς πλείω τῆς περισσοτέρας. ἐπὶ τῷ κορωνίς. ἔστι δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὁ ἑκατὸν τελευταῖος ὀρθῶς μὴ ἐλέγχεται ἂν ἀπίωμαι λόγων. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Γνωμοτύπων.] τῶν τὰς οἰκείας γνώμας διὰ τῶν λόγων τυπούντων. ἢ τῶν τύπους αὐτὰς τοῖς ὕστερον καταλιμπανόντων. ἢ τῶν ταῖς γνώμαις ἀλλήλους τυπτόντων. Ὀξυμερίμνοις.] ταῖς μὲν συντόμως ὑπεισελθούσαις, καὶ ἀγαθοῖς. Ῥήματα καὶ παραπρίσματα.] τὰ μὲν ῥήματα πρὸς τὸν Αἰσχύλον. τὰ δὲ παραπρίσματα πρὸς τὸν Εὐριπίδην λεπτολογοῦντα.

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων ι.

Δι. Εὔχεσθε δὴ καὶ σφώ τι, πρὶν τἄπη λέγειν.

Αι. Δήμητερ, ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα,

Εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων.

Διόν. Ἐπίθες λαβὼν δὴ καὶ σὺ λιβανωτόν. Ευρ. καλῶς.

BA. PRecamini verò & vos, priuſquam carmina

Dicatis. ÆS. ô Ceres, quæ meum animũ

Paſcis, fac arcanis vt ſim dignus tuis.

BA. Cape & tu aliquid thuris, & impone. EV. perplacet.

Σχόλια. Δήμητερ ἡ θρέψασα] παρόσον Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον ὁ Αἰσχύλος ἦν. ἢ ὅτι ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις ἐτελεῖτο τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου. ἔστι δὲ τοῦτο ἔπος Αἰσχύλου.

BISET. Εἶναί με] δηλονότι δὸς, ἃ εὔχομαι ὑπακουσάτω. Σχ. Καλῶς.] ὅτι καὶ νῦν τὸ καλῶς, ἐπὶ παραιτήσει. ἀποστρεφόμενος δὲ καὶ παραιτούμενος ὁ Εὐριπίδης λέγει τὸ καλῶς.

Ετεροι γάρ εἰσιν οἶσιν εὔχομαι θεοῖς.
Δι. Ἴδιοί τινές σοι, κόμμα καινόν; Ευ. καὶ μάλα.
Δι. Ἴθι νυν προσεύχου τοῖσιν ἰδιώταις θεοῖς.
Ευ. Αἰθὴρ ἐμὸν βόσκημα, καὶ γλώσσης στρόφιγξ,
Καὶ ξύνεσις, καὶ μυκτῆρες ὀσφραντήριοι,
Ορθῶς μ' ἐλέγχειν, ὧν ἂν ἅπτωμαι λόγων.

Σχόλια. Ετεροι γάρ εἰσιν οἶσιν εὔχομαι.] ἅτε δὴ Σωκρατικὸς ὤν, καινὰ δαιμόνια ἔπλασεν. Τοῖσιν ἰδιώταις θεοῖς.] τινὲς ἐν τῷ θεοῖς δύο τιθέασιν, ἵνα ἓν ᾖ τὸ ἴδιοί τινές σοι κόμμα καινόν. Αἰθὴρ ἐμὸν βόσκημα.] ὡς Σωκράτης ἐν Νεφέλαις, μὰ τὴν ἀναπνοήν, μὰ τὸ χάος, μὰ τὸν

A *Quoniam diuerſi ſunt, quos ego veneror, Dei.*
BA. An proprij tibi ſũt, & noua notæ? EV. admo-
BA. Age ergo precare peculiares hos Deos. (dũ
EV. Æther meũ pabulũ, & hæc lingua volubilis,
Et tu ſolertia, narẽſque olfactorij,
Date, vt, quos aggredior, ſermones arguam.

αἰθέρα. χαρακτηρίζει δὲ Εὐριπίδην εὐπίφορον ὄντα ἐπὶ τῷ αἰθέρα ὀνομάζειν. στρόφιγξ δέ, ἀπὸ τοῦ στρέφειν αὐτὸν καὶ πανουργεύεσθαι. μυκτῆρες δὲ ὀσφραντήριοι, ὡς συντελούντων τῶν μυκτήρων εἰς τὴν φωνήν.

B

ΧΟΡΟΣ.

Bisetvs Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις χοροῦ προῳδική [illegible]

Χο. ΚΑὶ μὴν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν
Παρὰ σοφοῖν ἀνδροῖν ἀκοῦσαι
Τινὰ λόγων ἐμμέλειαν,
Ἔπιτε δαΐαν ὁδόν.
Γλῶσσα μὲν γὰρ ἠγρίωται,
Λῆμα δ' οὐκ ἄτολμον ἀμφοῖν,
Οὐδ' ἀκίνητοι φρένες.
Προσδοκᾶν οὖν εἰκός ἐστι
Τὸν μέν, ἀστεῖόν τι λέξειν,
Καὶ κατερρινημένον.
Τὸν δ' ἀνασπῶντ' αὐτοπρέμνοις
Τοῖς λόγοισιν ἐμπεσόντα
Συσκεδᾶν πολ-
λὰς ἀλινδήθρας ἐπῶν.

Σχόλια. Καὶ μὴν ἡμεῖς.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ προῳδική. ὅτι προτίθεται τῆς διπλῆς ἐκ κώλων τεσσάρων ἐστί. ὧν τὸ μὲν α' β' ἑπτὰ [illegible] μέτρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ ἄλλα ἐφθημιμερῆ [illegible] μονόμετρα ἀκατάληκτα [illegible] ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Λόγων ἐμμέλειαν.] ὅτι [illegible] τὴν εὐρυθμίαν. κυρίως δὲ ἡ μετὰ μέλους [illegible] οἱ δέ, ἡ πρὸς τὰς ῥήσεις [illegible]. Δαΐαν ὁδόν.] [illegible] ἔμπειρον ἀπὸ τοῦ δαῆναι. [illegible] ἔμπειρον. ἢ ἀντὶ τοῦ φιλόνεικον. Προσδοκᾶν οὖν.] ἔθος τοῖς ποιηταῖς προλέγειν ἃ εἰς τὸ ἑξῆς λέγειν μέλλουσι.

CHORVS.

ἐκ κώλων ἐστί.

CH. *ET nos ſanè cupimus quandam, ex*
Hominibus doctis loquendi
Capere concinnitatem,
Et aliquam ſcientiam:
C *Lingua enim noſtra eſt agreſtis:*
Sed vis mentis firma vtrique,
Nec ratio pigri ingenĩ.
Ergo fas, vt expectemus
Alterum feſtiua quadam
Perpolitáque: alterum
Magno hiatu proloquentem
Verba, ab imo corde tracta: &
D *Spargentem ore,*
Inuolucra verborum.

κἀνταῦθα οὖν [illegible] τοῦτο ποιεῖ. Κατερρινημένον.] ἐξεσμένον. ῥίνη γάρ, ἐργαλεῖον τεκτονικόν, ᾧ ῥινοῦσιν. ἢ εὐτελές. ὅτι ἐξευτελιζόμεθα τῇ ῥινί.

Bisetvs. Κατερρινημένον] [illegible] κατερρινημένον, [illegible] τὸ τῇ ῥίνῃ ξέειν, [illegible] κατερρινημένον, [illegible] τῇ ῥινὶ εὐτελίζειν, [illegible] μυκτηρίζειν.

E Σχόλια. Αὐτοπρέμνοις.] συντόνοις. προρρίζοις. ἢ μεγάλοις. Αλινδήθρας.] συνεξετάσεις. στροφάς. λεπτολογίας. πλοκὰς τοῦ Εὐριπίδου.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Δι. ΑΛλ' ὡς τάχιστα χρὴ λέγειν, οὕτω δ', ὅπως ἐρεῖτον
Ἀστεῖα, καὶ μήτ' εἰκόνας, μήθ' οἷ' ἂν ἄλλος εἴποι.
Ευ. Καὶ μὴν ἐμαυτὸν μέν γε τὴν ποίησιν οἷός εἰμι,
Εν τοῖσιν ὑστάτοις φράσω, τοῦτον δὲ πρῶτ' ἐξελέγξω,
Ως ἦν ἀλαζὼν καὶ φέναξ, οἵοις τε τοὺς θεατὰς
Εξηπάτα, μώρους λαβὼν παρὰ Φρυνίχῳ τραφέντας,
Πρώτιστα μὲν γὰρ ἕνα τινὰ καθῖσεν ἐγκαλύψας,
Αχιλλέα τιν', ἢ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνύς

Σχόλ. Αλλ' ὡς τάχιστα.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν ἱππωνακτείων τετραμέτρων καταληκτικῶν [illegible]. ὧν τελευταῖος [illegible] τῶν κακῶν ὦ Χῖος ἀλλὰ Κεῖος. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Παρὰ Φρυνίχῳ τραφέντας.] ἀπατηλὸς γὰρ ὡς ἀφελὴς [illegible] ὁ Φρύνι-

BA. AT nũc celeriter oportet dicere: & ita vt proferatis
F *Feſtiua, non figuras, neq; dicta ab alijs Poëtis.*
EV. De me quidẽ quãt⁹ Poëta ſim, quãq; erudit⁹,
Dicã poſtremò: nũc autẽ primo loco hũc reprehẽdam: *(& quot*
Vt ſciatis quàm ſit arrogãs, quantuſq; impoſtor:
Modis ſpectatores fefellerit: in ſcenam theatri
Productis fatuis: quos neſcio quis Phrynichus educârat.
G *Ac initio vnũ quẽpiã cõſtituit inuolutũ, (lãs:*
Achillẽ quẽdã, aut Nioben: faciẽ neutiquã reue-

χος. νῦν δὲ Φρύνιχον λέγουσι τὸν τραγῳδίας ποιητήν. ἕτερον δὲ ἐπαινοῦσι εἰς τὴν μελοποιίαν. νῦν δὲ ὡς ἀφελοῦς ὄντος αὐτοῦ μνημονεύει ὁ Ἀριστοφάνης. ἦν δὲ πρὸ Αἰσχύλου. Εγκαλύψας.] ὡς αὐτοῦ εἰσφέροντος ἐν δράμασι τινὰ κεκαλυμμένον. ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ καθήμενος [illegible] ἀποκρινόμενος,

παρ

περὶ Αἰσχύλου ἐν δράματι ἐπιγραφομένῳ, Φρυξὶν, ἢ Ἕκτορος λύτρεις. οὐδὲν γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς φθέγγεται. ἄλλως. εἰκὸς τὸν ἐν τοῖς Φρυξὶν Ἀχιλλέα, ἢ Ἕκτορος λύτροις, ἢ τὸν ἐν Μυρμιδόσιν, ὃς μέχρι τριῶν ἡμερῶν οὐδὲν φθέγγεται.

Bisetvs. Νιόβην] εἰς ταύτην Ἀγαθίας ὁ σχο-

A λαστικὸς τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα ἔγραψεν.
Ὁ τύμβος οὗτος ἔνδον οὐκ ἔχει νέκυν.
Ὁ νεκρὸς οὗτος ἐκτὸς οὐκ ἔχει τάφον.
Ἀλλ' αὐτὸς αὐτοῦ νεκρός ἐστι, καὶ τάφος.

Πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.
Δι. Μὰ τὸν Δί', οὐ δῆθ'. Εὐ. ὁ δὲ χορός γ' ἤρειδεν ὁρμαθοὺς ἂν
B Μελῶν ἐφεξῆς, τέτταρας ξυνεχῶς ἂν, οἱ δ' ἐσίγων.
Δι. Ἐγὼ δ' ἔχαιρον τῇ σιωπῇ, καί με τοῦτ' ἔτερπεν
Οὐχ ἧττον, ἢ νῦν οἱ λαλοῦντες. Εὐ. ἠλίθιος γὰρ ἦσθα,
Σάφ' ἴσθι. Διόν. κἀμαυτῷ δοκῶ, τί δὲ ταῦτ' ἔδρασ' ὁ δεῖνα;
C Εὐ. Ὑπ' ἀλαζονείας, ἵν' ὁ θεατὴς προσδοκῶν καθῇτο,
Ὁπόθ' ἡ Νιόβη φθέγξαιτο· τὸ δρᾶμα δ' ἂν διῄει.
Δι. Ὦ παμπόνηρος, οἷ' ἄρ' ἐφενακιζόμην ὑπ' αὐτοῦ;
Τί σκορδινᾷ, καὶ δυσφορεῖς; Εὐ. ὅτ' αὐτὸν ἐξελέγχω.
D Κἄπειτ', ἐπειδὴ ταῦτα ληρήσειε, καὶ τὸ δρᾶμα
Ἤδη μεσοίη, ῥήματ' ἂν βόεια δώδεκ' εἶπεν,
Ὀφρῦς ἔχοντα καὶ λόφους, δείν' ἄττα μορμορωπά,
Ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις. Αἰσχυλ. οἴμοι τάλας. Διόν. σιώπα.
Εὐ. Σαφὲς δ' ἂν εἶπεν οὐδὲ ἕν. Διόν. μὴ πρίε τοὺς ὀδόντας.
E Εὐ. Ἀλλ' ἢ Σκαμάνδρους, ἢ τάφρους, ἢ 'π' ἀσπίδων ἐπόντας
Γρυπαιέτους, χαλκηλάτους, καὶ ῥήμαθ' ἱππόκρημνα,
Ἃ ξυμβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον ἦν. Διόν. νὴ τοὺς θεοὺς ἐγὼ γοῦν
Ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα,
F Τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν, τίς ἐστιν ὄρνις.
Αἰσχύλ. Σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν, ὦ 'μαθέστατ', ἐνεγέγραπτο.

Speciem quandam Tragœdiæ: tantillum haud muſsitantes.
BA. Non eſt ita per Iouem. Ev. at Chorus interea pronunciaſſet
Continuè quatuor ordines verſuum: at ipſi tacebant.
BA. At ego voluptatem ex illo ſilentio hauriebam:
Neque id me oblectabat minùs, quàm ſi qui hodie loquuntur.
Ev. Quia tu ſtolidus eras: ſat noſti. BA. & mihimet videor ipſi
Sed cur hoc ille fecit? Ev. nempe ex arrogantia, vt ſic
Suſpenderet ſpectatorem attentum: quando in theatro
Niobe loqueretur: interim totus tranſiret actus.
BA. Hominem improbum: quàm turpiter ergo deceptus ſum ab illo?
Quid pandiculare tu? quid? Evr. quòd eum cauillor:
Deinde verò vbi fuiſſet nugatus hæc, & actus
Propè tranſiiſſet: verba duodecim bubula elocutus
Eſt, quæ criſtas haberent, & ſupercilia terrifica,
Laruata, ſpectatoribus ignota. Æs. hei mihi. BA. tace tu.
Ev. Nihil prorſum dixit perſpicuè. BA. ah noli ſerrare dentes.
Ev. Sed aut ſcamandros, aut foſſas, aut ſcutis imminentes
Gryphaquilas, ære ductas: voces ſcopulûm inſtar, nec vlli
Coniectu faciles. BA. per Deos, ego iam diu (fatendum hoc)
Noctes duxi aliquot inſomnes propter gallum Poëta
Staturoſum: dum cogito mecum, qualis nam hic ſit ales.
Æs. Pro ſigno in nauibus, homo fatue, depingi ſolebat.

Σχόλια. Οὐδὲ τουτί.] εἰκὸς αὐτὸν ἀποδεικνύοντα τῷ δακτύλῳ δεικνύειν τὸ οὐδὲ τουτί. τὸ δ' εἰσῆγεν, ὁ Ἀχιλλεύς φασι καὶ ἡ Νιόβη. Καί με τοῦτ' ἔτερπε.] μᾶλλον τῇ σιωπῇ ἐτερπόμην ἢ τοῖς νῦν λαλοῦσι. πολλοὶ δὲ ἐν αὐτῷ λαλοῦσιν. Ὁ δεῖνα.] ὅτι ἐπιδείξεως. δείκνυσι γὰρ τὸν Αἰσχύλον παρόντα. Διῄει.] ἀνύσας εἰς τὸ τέλος ἂν ἦλθεν. Ὦ παμπόνηρος.] ἢ ἐγὼ ἢ αὐτὸς νόει. καὶ πρὸς μὲν τὸν Διόνυσον ὁ παμπόνηρος ἐγὼ ὁ εἰς πάντα πονηρευόμενος καὶ πάντα ἐξετάζων, οἷα ἐφενακιζόμην ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ. πρὸς δὲ τὸν Αἰσχύλον τείνει εἰς τὸ παμπόνηρος, καὶ τὸ ὦ ἀντὶ τοῦ φεῦ. ὁ παμπόνηρος ὑπάρχει αὐτός, ταῦτα πονηρευόμενος εἰς ἀπάτην τῶν θεατῶν. Τί σκορ-
G δινᾷ.] οὕτως ἔλεγον τὸ παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν, σκορδινᾶσθαι. τινὲς δὲ περὶ τοὺς ἐγειρομένους ἐξ ὕπνου, ὅταν χασμώδεις ὄντες ἐκτείνωσι τὰ μέλη, ὅπερ συμβαίνει καὶ περὶ τοὺς ἄλλως πως βαστάζομένους, καὶ διαστρεφομένους τὰ μέλη. Βόεια.] μεγάλα καὶ κτύπον πολὺν ἔχοντα, ὑψηλὰ καὶ ὑπερήφανα μορμορωπά. καταπληκτικά, φοβερά· ἐκ μεταφορᾶς τῆς Μορμοῦς τῆς τὰ βρέφη φοβούσης. Ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις] ἀπὸ τοῦ ἀγνῶτος. οὐ γὰρ παρασχηματίζεται ἀπὸ τοῦ ἀγνὼς, εἰς οὐδέτερον γένος. ὥς φησιν Ἡρωδιανός. Ἢ Σκαμάνδρους.] χαρακτηριστικὸν καὶ τοῦτο ὅτι πολλοὺς Αἰσχύλος ἐν τοῖς ποταμοὺς καὶ ὄρη λέγων. Γρυπαιέτους.]

ἐπίσημα ἀσπίδος ἀλλόκοτα. εἰώθασι γὰρ ζωγραφεῖν εἰς τὰς ἀσπίδας ἀετούς. ζητεῖται δὲ τὸ μᾶλλον σαφέστερον. εἰς τὸ, ὃ 'π' ἀσπίδων ἐπόνησας, ἢ τοῖς ἄνω. ἢ τοὺς χρυσαετούς. Ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ.] παρὰ τὰ ἐξ Ἱππολύτου. ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ. Ἱππαλεκτρυόνα.] γράφεται κολεκτρυόνα ὡς γένος τι λάβης Περσικὸν ἀσπίδ

A ὅμοιον. ἄλλως. ἱππαλεκτρυὼν εἰ καὶ τοῖς φιλοσόφοις ἀπηγόρευται μὴ εἶναι, ἀλλ' ἔστι τῇ ἀληθείᾳ ζῷον θαλάσσιον, ὃν καί τις τῶν καθ' ἡμᾶς ἱερέων κατὰ τύχην ἐξιόντα ἀποκτονὼς καὶ πᾶσι νεκρὸν δείξας, ἐνέγραψεν ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ καὶ τῇ ἀσπίδι, ὡς ἂν καὶ τοῖς μὴ εἰδόσιν ὁ ἆθλος κηρύττοιτο. τινὲς δὲ τὸ ἵππος ἐπὶ τοῦ μεγάλου.

Δι. Ἐγὼ δὲ τὸν Φιλοξένου γ' ᾤμην Ἔρυξιν εἶναι.
Εὐριπ. Εἶτ' ἐν τραγῳδίαις ἐχρῆν κἀλεκτρυόνα ποιῆσαι;
Αἰ. Σὺ δ', ὦ θεοῖσιν ἐχθρὲ, ποῖ' ἄττ' ἐστὶν, ἄττ' ἐποίεις;
Εὐ. Οὐχ ἱππαλεκτρυόνας μὰ Δί', οὐδὲ τραγελάφους, ἅπερ σὺ,
Ἃν τοῖσι παραπετάσμασι τοῖς Μηδικοῖς γράφουσιν,
Ἀλλ' ὡς παρέλαβον τὴν τέχνην παρὰ σοῦ, τὸ πρῶτον μὲν εὐθὺς
Οἰδοῦσαν ὑπὸ κομπασμάτων, καὶ ῥημάτων ἐπαχθῶν,
Ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον,
Ἐπυλλίοις, καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοισι μικροῖς
Χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων, ἀπ' ἠθῶν.
Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς.
Εἶτ' οὐκ ἐλήρουν, ὅ, τι τύχοιμ', οὐδ' ἐμπεσὼν, ἔφυρον,
Ἀλλ' οὑξιὼν πρώτιστα μέν μοι, τὸ γένος εἶπεν εὐθὺς
Τοῦ δράματος. Αἰσχ. κρεῖττον γὰρ ἦν σοι, νὴ Δί', ἢ τὸ σαυτοῦ.
Εὐριπ. Ἔπειτ' ἀπὸ τῶν πρώτων ἐπῶν, οὐδὲν παρῆκ' ἂν ἀργὸν,
Ἀλλ' ἔλεγεν ἡ γυνή τέ μοι, χὠ δοῦλος, οὐδὲν ἧττον,
Χὠ δεσπότης, χἠ παρθένος, χἠ γραῦς ἄν. Αἰσχ. εἶτα δῆτα
Οὐκ ἀποθανεῖν σε ταῦτ' ἐχρῆν τολμῶντα; Εὐ. μὰ τὸν Ἀπόλλω.
Δημοκρατικὸν γὰρ αὔτ' ἔδρων. Διόν. τουτὶ μὲν ἔασον ὦ τᾶν.
Οὐ σοὶ γάρ ἐστι περίπατος κάλλιστα περί γε τούτου.
Εὐριπ. Ἔπειτα τουτουσὶ λαλεῖν ἐδίδαξα. Αἰ. φημὶ κἀγὼ,
Ὡς πρὶν διδάξαι γ' ὤφελες μέσος διαρραγῆναι.

BA. Et ego Philoxeni gnatum putabam Erixin eſſe.
B *Ev. An verò gallos in Tragœdijs fingere decebat?*
Æs. At tu Deis inuiſe homo, qualia ſunt, quacunque fingis?
Ev. Certè non ſunt ſtatureſigalli, nō capricerui,
Cuiuſmodi sūt tibi, quæ in aulæis pingūtur. atqui
Vt primùm hanc artem à te accepi, iam tum inflatam ac tumentem
C *Vocum ampullis, & pondere verborum nimis grauatam:*
Ibi attenuaui primùm, & pondera detraxi: & quibuſdam
Conciſis diſputationibus, & verbis minutis,
Tum paruis betis, ſuccū blaterametorū, ab arte,
Morúmque doctrina inſperſi: pòſt intriui Monœdijs,
Immiſto Cteſephonte: nec praué nugabar in re
D *Quauis: nec permiſcebam omnia, quibuſcunque incidiſſem.*
Qui primus in ſcenam veniebat, is ſtatim inſequentis
Genus exponebat fabulæ. Æs. quia melius erat, hercle, (pinor.
Audire fabulæ genus tibi, quàm genus tuum, o-
Ev. Deinde à primo verſu nihil prætermittebam otioſum:
E *Nam & mulier, & ſeruus loquebantur mihi perinde,*
Vt herus, vt virgo, vt anus. Æs. at obſecro, an non fuerat æquum
Te mortem obire, qui iſtuc auderes? Ev. non per Lyceum
Apollinem. Nam hæc faciebam populariter. BA. age, omitte
F *Iſthuc: neq; enim pulcra tibi diſputatio de ea re.*
Ev. Præterea & hos omnes loqui docui. Æs. hoc idem & ego dico.
Atque vtinam priùs medius rupiſſes, quàm hos illos doceres.

Σχόλια. Ἔρυξιν.] οὗτος γὰρ ὡς ἄμορφος καὶ ἀηδὴς διεβάλλετο. Παραπετάσμασι.] ταῖς σκηναῖς. τοῖς Περσικοῖς βήλοις, ἢ βηλοθύροις. Ἐπυλλίοις] ἀντὶ τοῦ λογίοις μικροῖς. ὡς δὲ βρέφος βρεφύλλιον καὶ εἶδος εἰδύλλιον, οὕτω καὶ ἔπος ἐπύλλιον. Περιπάτοις.] εἰώθασι γὰρ οἱ καλούμενοι περιπατεῖν, ἢ ἀντὶ τοῦ διατριβῶν. ὡς ἐπὶ ἀσθενοῦντος δὲ διαιτωμένου ἐκ μεταφορᾶς τῶν λεπτυνομένων σωμάτων διὰ τῆς καθάρσεως. Μικροῖς.] γράφεται λευκοῖς. Χυλὸν διδούς.] οὐκ ἀπὸ πλυσάνης, ἀλλ' ἀπὸ ἠθῶν ἀνδρῶν καὶ βιβλίων. γράφεται δὲ καὶ ἀπηθῶν ἀντὶ τοῦ ἐκλεγόμενος.

μονῳδίαις δὲ, γυμνάσμασι μονῳδικοῖς.

G BISETVS. Ἀπηθῶν] τοῦτο μεταφορικῶς εἴρηται. καὶ Εὐστάθιος εἰς τὸ Ξ. τῆς Ὀδυσσείας τοῦτον τοῦ Ἀριστοφάνους τόπον αἰνίττεσθαι δοκεῖ, λέγων οὕτω, διηθεῖν μὲν τὸ διυλίζειν, ὅπερ ἀπηθεῖν λέγει ὁ κωμικός. ὅθεν καὶ ἠθμὸς ὁ διυλιστήρ. βέλτιον οὖν ἐνταῦθα γράφειν ἀπηθῶν, ἢ ἀπ' ἠθῶν διῃρημένως, ὡς ἔν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων. ἀπηθεῖν δὲ, διηθεῖν, καὶ διυλίζειν, ταυτόν.

Σχόλια. Κηφισοφῶντα.] ὅτι ἰδίως δοῦλος ὢν συμπονεῖ αὐτῷ ὁ Κηφισοφῶν καὶ μάλιστα τὰ μέλη. ἐν χάρ συνῆν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κωμῳδοῦσιν. ἕτερος δέ ἐστι Κηφισοφῶν, ὁ καὶ τὸ ψήφισμα εἰσενεγκὼν, ὑπὲρ τοῦ εἰρχθῆναι τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως. Ἢ τὸ σιωπᾶν.] ὅτι δυσγενὴς ὁ Εὐριπίδης. ἰσοῦν δὲ τῶν ἰαμβείων. ἔτι γὰρ καὶ αὐτὰ καλοῦσιν. Ἀργόν.] ὥσπερ σὺ τὴν Νιόβην καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἐποίησας μηδὲν λέγοντας. Ἡ γυνή τέ μοι χὠ δοῦλος.] ἀντὶ τοῦ τὰ αὐτά. καὶ εἰς τοῦτο δὲ κωμῳδεῖται ὁ Εὐριπίδης, ὅτι διαφόροις τοῖς προσώποις ἀνοικείους λόγους περιτίθησιν. Ταῦτα] τὸ τοὺς δού- A λους τοῖς δεσπόταις ἰσοτίμους ποιεῖν. Δημοκρατικόν.] τὰ περὶ δημοκρατίας καὶ ἰσότητος. φησὶν οὖν πρὸς ταῦτα ὁ Διόνυσος. ἔασον. ἐμοὶ γάρ ἐστι μᾶλλον ἐμπεριπατῆσαι περὶ τούτου ἢ σοί. παρόντος εἰρήνης καὶ ἡσυχίας ὁ θεὸς αἴτιος. ἔασον οὖν ὦ τᾶν. ὀρθῶς γάρ σου κατηγορεῖ ἐπὶ τῇ πάντων ἀδολεσχίᾳ ὁ Αἰσχύλος, καὶ οὐκ ἂν ἔχοις ἐμπεριπατῆσαι ὑποδεῖξαι σεαυτὸν ἐπὶ τούτῳ. ἄλλως. οὐ δεῖ σέ φησι ζητεῖν ὅπως ἂν ἀποδείξῃς ὡς κάλλιστα τοῦτο ἐποίεις. οὐ γὰρ καλὸν ἐξῆν τοὺς δούλους τοῖς δεσπόταις παρρησιάζεσθαι. περίπατος δὲ διατριβή.

B

Εὐρ. Λεπτῶν τε κανόνων εἰσβολὰς, ἐπῶν τε γωνιασμοὺς
Νοεῖν, ὁρᾶν, ξυνιέναι, στρέφειν, ἐρᾶν, τεχνάζειν,
Καχυποτοπεῖσθαι, περινοεῖν ἅπαντα. Αἰσχ. φημὶ κἀγώ.
Εὐρ. Οἰκεῖα πράγματ' εἰσάγων, οἷς χρώμεθ', οἷς ξύνεσμεν,
(Ἐξ ὧν γ' ἂν ἐξηλεγχόμην. ξυνειδότες γὰρ οὗτοι,
Ἤλεγχον ἄν μου τὴν τέχνην) ἀλλ' οὐκ ἐκομπολάκουν,
Ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας, οὐδ' ἐξέπληττον αὐτοὺς,
Κύκνους ποιῶν καὶ Μέμνονας, κωδωνοφαλαροπώλους.
Γνώσει δὲ τοὺς τούτου τε, κἀμοῦ γ' ἑκατέρου μαθητάς.
Τούτου μὲν οὖν Φορμίσιος, Μεγαίνετός θ' ὁ μάνης,
Σαλπιγγολογχυπηνάδαι, σαρκασμοπιτυοκάμπται,
Οὑμοὶ δὲ, Κλειτοφῶν τε, καὶ Θηραμένης ὁ κομψός.
Διόνυ. Θηραμένης; σοφός γ' ἀνὴρ καὶ δεινὸς εἰς τὰ πάντα,
Ὃς ἢν κακοῖς που περιπέσῃ καὶ πλησίον παραστῇ,
Πέπτωκεν ἔξω τῶν κακῶν, οὐ Χῖος ἀλλὰ Κῖος.

Ev. Subtiliúmque regularum ingreſſus, anguloſque
Contiguos verſuũ intelligere, ſapere, peruidere,
Agere verſutè, amare, dolos meditari, ſuſpicari
Quiduis mali: omnia comminiſcier. Æs. hoc idem & ego dico.
Ev. Vernaculas res introduxi, quibus hic immoramur,
C *Et quibus hîc vtimur (ob quas etiam reprehenſus fuiſſem:*
Nam hi, qui huius rei ſunt conſcij, reprehendiſſent meam artem)
Sed neque quicquam dixi in Tragœdia pompaticè: quod
Populum à prudentia abſtraheret: neque perterrefaciebam,
D *Effingẽs Memnonas, cygnóſque noliphare polas.*
Dignoſces verò etiam diſcipulos vtriuſque noſtrûm,
Huius quidẽ Phormiſius, Meganetúſque ſeruus,
Tubhaſtibarbiformidandi, Erucoſanniones.
Mei verò ſunt Clitipho, & Theramenes comtus
BA. Theramenes? vir prudens ſanè, & ad omnia verſipellis
E *Qui ſicubi in malos inciderit, propéque aſtiterit vſquam:*
Non Chius à malis, ſed Cius potiùs euolauit.

Σχόλια. Γωνιασμούς.] πλαγιασμούς. ἀπάτας. Καχυποτοπεῖσθαι] ἀντὶ τοῦ κακὰ ὑποτοπεῖν ἐάν τις εἰς αὐτὸν τεχνάσηται. Οὐκ ἐκομπολάκουν] κενοὺς οὐκ ἐποίουν ψόφους. οὐκ ἔλεγον κομπώδη ὡς Αἰσχύλος. Ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας.] οὐ τὴν σωφροσύνην αὐτῶν ἀφελόμην. ἀπὸ τοῦ φρονεῖν καὶ συνιέναι τὸ λεγόμενον ἀποσπάσας αὐτούς. Κύκνους.] ὅτι δύο Κύκνοι ἐγένοντο, ὁ μὲν Ἄρεος υἱὸς ὁ ὑφ' Ἡρακλέους φονευθεὶς ὡς ἐν τῇ ἀσπίδι Ἡσίοδος. ὁ δὲ Ποσειδῶνος ὁ ὑπ' Ἀχιλλέως, ὡς καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ. Κωδωνοφαλαροπώλους. Ἀπολλώνιός φησιν, ὅτι παρῆγε στρατιώτας καὶ κώδωνάς τινας. κώδωνας ἐν τοῖς φαλάροις καὶ χαλινοῖς τῶν ἵππων ἔχοντας. Φορμίσιος] Δίδυμός φησιν, ὅτι Φορμίσιος. δριστικὸς ἦν καὶ τὴν κόμην τρέφων, καὶ φοβερὸς δοκῶν εἶναι· διὸ καὶ Αἰσχύλου μαθητὴν φησὶν αὐτὸν εἶναι. δασὺς δὲ ἦν, καὶ καθίει τὸν πώγωνα. κωμῳδεῖται δὲ καὶ εἰς δωροδοκίαν. Μεγαίνετός θ' ὁ μάνης.] ὁ Μεγαίνετος, ὅτι οὐ πάντως βάρβαρος ἀλλ' ἀναίσθητος καὶ οὐκ ἀστεῖος. αὐθάδης δὲ ἦν καὶ τῶν στρατηγησάντων ἐστὶ καὶ θρασύς. τινὲς δὲ δούλων ὀνόματα. Σαλπιγγολογχυπηνάδαι.] σάλπιγγας καὶ λόγχας καὶ ὑπήνας ἔχοντες. τοῦτο δὲ εἰς τὸν Φορμίσιον ἀποτείνει. Σαρκασμοπιτυοκάμπται.] ὡς σαρκάζοντας μὲν καὶ προσποιουμένους τὰ πολεμικά. οὐχ ἀληθῶς δὲ τοιούτους. ἰσχύος δὲ ἐπιμελουμένους. διὸ καὶ τὸν Μεγαίνετον μάνην εἶπεν. οὐ πάντως βάρβαρον. ἀλλ' ἀναίσθητον καὶ μανικόν. ἐπιτήδες δὲ ἐχρήσατο τοῖς συνθέτοις, διὰ τὸ Αἰσχύλου ἦθος.

F Bisetvs. Οὑμοί.] οἱ ἐμοί. βέλτιον δὲ ἴσως γράφειν οὐ μοί.

Σχόλια. Θηραμένης.] ὡς ἀστεῖος καὶ πιθανός. Κλειτοφῶν δὲ ὡς ἀργὸς ἐκωμῳδεῖτο. νῦν δὲ ὡς πανοῦργον καὶ παλίμβολον βούλεται τοῦτον ἀποδεικνύναι. καὶ παραπλήσιον Θηραμένει. Οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κῖος.] ὅτι δοκεῖ προσγεγράφθαι τῇ πολιτείᾳ, ἀγνῶτες αὐτὸν [illegible] ὡς Εὔπολις [illegible]. Ἀρίσταρχος δὲ, ὡς γεγραμμένου Κῷος ἐξηγεῖται. ὅτι πρὸς τὸ Κῷος εἰσήγαγε τὸ Χῖος. τὸν γὰρ ἀντίστροφον τῷ Χίῳ λέγεσθαι. τοῦτο οὖν φησιν, ὅτι οὐδέποτε κακοβολεῖ ὁ Θηραμένης ὡς ἐν ἀστραγάλοις, ἀλλ' ἐπιτυγχάνει. ἐπιπλήττει δὲ αὐτῷ ὁ Δημήτριος, ὡς τελέως ἀγνοοῦντι ὅτι Κῖος ἦν. [illegible] δὲ ὅμως καὶ αὐτὸς, ὅτι οὐδὲν ἧττον [illegible] τὴν ὑπόνοιαν [illegible], ἀντὶ τοῦ Κῷος Κῖος. Δίδυμος δέ φησι ὅτι δοκεῖ [illegible] καὶ τῆς παροιμίας μεμνῆσθαι. οὐ Χῖος ἀλλὰ Κῖος. παρὰ τὸ

G

ποικίλος τις ἂν καὶ ἀριστερὸς, καθωμίλει τοὺς χρη-ρούς, πρὸς τὸ κρεῖττον μέρος ἀεὶ διδοὺς ἑαυτὸν. μέθος ὁ ἐλλείπει). καὶ κόθορνος. Λουκιανὸς Ἔρωσιν, ὡς καὶ ἐ-

A γων ἂν εὐξαίμην ὥσπερ ἦν ἐν δυνατῷ ἤδη Θηραμένης ἐκεῖνος ὁ κόθορνος, ἵν' ἄμφω νενικηκότες ἐξίοιτε βαδίζοιτε.

BISETVS. Εἴθεσις τῆς διπλῆς εἰς δύο περιόδους διῃρημένη ἐκ κώλων κα'. καὶ τῆς πρώτης περιόδου εἰσὶ κῶλα θ'.

Εὐ. ΤΟιαῦτα μέντοι 'γὼ φρονεῖν
Τούτοισιν εἰσηγησάμην,
Λογισμὸν ἐνθεὶς τῇ τέχνῃ,
Καὶ σκέψιν, ὥστ' ἤδη νοεῖν
Ἅπαντα, καὶ διειδέναι
Τά τ' ἄλλα, καὶ τὰς οἰκίας
Οἰκεῖν ἄμεινον, ἢ πρὸ τοῦ,
Κἀνασκοπεῖν, πῶς τοῦτ' ἔχει;
Ποῦ μοι τοδί; τίς τοῦτ' ἔλαβε;

Ev. EGo ſeruulis prudentiam
Nunc indidi atque induſtriam
Peritiámque: vt omnia
B Diſpicere, & noſſe poſſient,
Et tum alia, tum domeſtica
Nunc adminiſtrare meliùs,
Et cogitare: quomodo
Hoc habet? vbi hoc? quis abſtulit?

Σχόλ. Τοιαῦτα μέντοι 'γὼ φρονεῖν.] τὸ πλῆρες τοιαῦτα μέντοι ἐγώ. εἴθεσις τῆς διπλῆς εἰς δύο περιόδους διῃρημένη ἐκ κώλων ἰαμβικῶν διμέτρων ἀκαταληκτικῶν καὶ. εἰσὶ δὲ τῆς μὲν πρώτης περιόδου κῶλα θ. τῆς δευτέρας κῶλα δυοκαίδεκα. ὧν τὰ ἴσα ιβ. καταληκτικά εἰσιν. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν πρώτης περιόδου παράγραφος. τῆς δὲ δευτέρας δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι ἔξω νενευκυῖαι. Καὶ τὰς οἰκίας.] προσέχειν τῇ οἰκίᾳ καὶ μηκέτι πολεμεῖν.

C

BISETVS. Δευτέρας περιόδου κῶλα ιβ.

Δι. ΝΗ τοὺς θεοὺς, νῦν γοῦν Ἀθη-
Ναίων ἅπας τις εἰσιὼν,
Κέκραγε πρὸς τοὺς οἰκέτας,
Ζητεῖ τε, ποῦ 'στιν ἡ χύτρα;
Τίς τὴν κεφαλὴν ἀπεδήδοκε
Τῆς μαινίδος; τὸ τρύβλιον
Τὸ περυσινὸν τέθνηκέ μοι.
Ποῦ τὸ σκόροδον τὸ χθεσινόν;
Τίς τῆς ἐλάας παρέτραγε;
Τέως δ' ἀβελτερώτεροι
Κεχηνότες μαμμάκυθοι
Καὶ Μελιτίδαι καθῆντο.

BA. ITa per Deos: & iam proin'
Vt quilibet intrat in domum:
Proclamat ad ſeruos ſuos,
Rogatque, vbi eſt fidelia?
Quis deuorauit hic caput
Menæ? catinus proximo
D Anno emptus interijt? vbi
Eſt allium heſternum? cedò.
Oleam quis hanc deglutiit?
Sic ſtultiores redditi
Nunc deſident, & ore hiant
Mammacythi & Melitidæ.

Σχόλ. Ποῦ 'στιν ἡ χύτρα;] ταῦτα πάντα μικροπρεπείας δείγματα. Τέθνηκέ μοι.] ἀντὶ τοῦ κέκλασται ἀπόλωλε. πρὸς τὰς λέξεις Εὐριπίδου. Τῆς ἐλάας.] μέχρι καὶ τῆς εὐτελείας ἐραυνῶσιν. ἐλάα δὲ ὁ καρπὸς τῆς ἐλαίας. καταχρηστικῶς δὲ θάτερον ἀντὶ θατέρου λαμβάνεται. Μαμμάκυθοι.] Ἀρίσταρχος μέν φησιν ἀνοήτους τοιούτους, πῶς ἂν Δημήτριός φησιν, εἰ μὴ σύνηθες αὐτοῖς τὸ ὄνομα. οὗ καὶ δρᾶμα

E ἔλεγεν οὕτως ἐπιγεγραμμένον Μαμμάκυθος. ὅ τινες Πλάτωνος λέγουσιν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ μαμμόθρεπτοι. Δίδυμος, ὅτι μαμμάκυθος καὶ Μελιτίδης ἐπὶ μωρίᾳ διεβάλλοντο, καθάπερ καὶ ὁ Βουταλίων καὶ ὁ Κόροιβος. μή ποτε δὲ κατ' ἰδίαν οὐκ εἶεν μαμμάκυθοι διὰ τὸν στίχον. Μελιτίδην δὲ τὸν εὐήθη. παρὰ τὸ μέλι. ἢ καὶ γέγονέ τις οὕτω μωρός. τοῦ δὲ Μελιτίδου καὶ Κοροίβου καὶ Λουκιανὸς Ἔρωσι μέμνηται.

BISETVS. Κορωνὶς, καὶ εἴθεσις χοροῦ ἐπῳδική, καὶ προῳδὴ ἐκ κώλων ιγ'. καὶ ἐν ἐκθέσει δύο στίχοι ἀναπαιστικοὶ, τετράμετροι καταληκτικοί.

Χο. ΤἌδε μὲν λεύσσεις φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Σὺ δὲ τί φέρε πρὸς ταῦτα λέξεις; μόνον ὅπως
Μή σ' ὁ θυμὸς ἁρπάσας,
Ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαῶν,
Δεινὰ γὰρ κατηγόρηκεν.
Ἀλλ' ὅπως, ὦ γεννάδα,
Μὴ πρὸς ὀργὴν ἀντιλέξεις,
Ἀλλὰ συστείλας, ἄκροισι
Χρώμενος τοῖς ἱστίοισιν,
Εἶτα μᾶλλον μᾶλλον ἄξεις,
Καὶ φυλάξεις, ἡνίκ' ἂν τὸ
Πνεῦμα λεῖον,
Καὶ καθεστηκὸς λάβῃς.
Ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ,
Καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον, θαρρῶν τὸν κρουνὸν ἀφίει.

Ch. AGe, tun' iſthæc inclyte Achilles
Videbis? at quid ad hæc dices? ſolùm modò
Ne ira te male impulſum,
F Extra oleas raptet, caueбis.
Namque acerba dixit in te.
Sed caue vir inclyte,
Ne quid iratus loquare.
Proin' contractis ab alto
Nauiga velis, ratémque
Promoue, magis, magiſque:
Atque vbi vento ſecundo
G Aura conſtans
Flabit, hic time tibi.
Iamq; age, qui primus Græcorum extruxiſti grandia verba, ſonorum.
Et Muſam exornaſti tragicam, torrentem emitte

Σχόλ. Τάδε μὲν λεύσσεις φαίδιμ'.] κορωνὶς καὶ εἴθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μὴ τὴν διπλῆν κεῖσθαι. προῳδικὴ δὲ

A διὰ δὲ ... τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας διπλῆς ἐκ κώλων ιγ΄. ὧν τὸ α΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β΄ ἰαμβικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον· τὰ γ΄ ς΄ ιγ΄, τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ λοιπὰ ἀκατάληκτα καὶ δίμετρα πλὴν τοῦ μονομέτρου παρατελεύτου. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί, ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς διπλῆς ἀμοιβαίας εἰσθέσεως ἑβδομήκοντα κώλοις, ὧν τελευταῖον, ἡ μεσθόδιας τῶν ξυνάντων καὶ βάσεις τινὰ λωποδυτοῦσι. ἐπὶ τῷ τέλει τῶν μὲν προῳδικῆς κορωνίς, τῶν δὲ τετραμέτρων διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. πρὸς τὸν Αἰσχύλον δὲ ὁ χορὸς ἀπὸ τῶν αὐτῶν. ἔστι δὲ ἀρχὴ αὐτὰ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. τοῦτο δὲ παρὰ τὴν ὑπόνοιαν. Ἐκτὸς οἴσει.] ἀντὶ τοῦ ἐκτὸς τῶν συντεθειμένων λόγων. ἐμφαίνει δέ τι συνεσμένον λέγειν. καὶ μάλιστα, ἐπ' ἄκρου ἱπποδρόμου, ἐλαῖαι ἦσαν, καθ' ἃς ἐξεφέροντο οἱ ὑποπίπτοντες κατὰ τὸν δρόμον. θέλει δὲ εἰπεῖν ἐκτὸς τῶν προκειμένων. ἄλλως εἶπεν ὁ Διόνυσος, τὰς τῆς ἐλαίας παρεισάγων, παρὰ τὸ περιτρέψει παίζων ὁ χορὸς τοῦτό φησι. μή σ' ὁ θυμὸς ἁρπάσας ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαιῶν. ἄλλως. ἐν τῷ τέλει τοῦ τόπου οὗ ἐτελεῖτο ὁ δρόμος ἐλαῖαι στιχηδὸν ἵστανται οὖσαι καλάντημα τοῦ δρόμου καὶ οὐδεὶς ἐπέκεινα τούτων ἐχώρει. ὅς τις οὖν παρὰ τοῦ δέοντος ἔπραξέ τι, ἔλεγον ὡς ἐκτὸς τῶν ἐλαιῶν φέρεται. μετενήνεκται δὲ εἰς παροιμίαν. Χρώμενος τοῖς ἱστίοις.] λείπει ὁ καί. ἔστι γὰρ καὶ ἄκροισι χρώμενος. τοῦτο δὲ εἴρηκεν ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων. οἳ ὅταν πνεῦμα B σφοδρὸν ἐμπνεύσῃ συστέλλουσι τὰ ἱστία. ἵνα μὴ τῇ βιαίᾳ τούτου φορᾷ ἀνατραπείη τὸ σκάφος. χαλῶντες δὲ ἤδη κατὰ μικρὸν ἄγουσι τὴν ναῦν εἰς τὸ πρόσω τοῦ πλοῦ. ἄκροισι δὲ τοῖς ἐν ἄκρῳ δεχομένοις τὸ πνεῦμα καὶ μὴ κατὰ τὸ μέσον. Πυργώσας.] αὐξήσας καὶ μεγάλα εἰπών. Τραγικὸν λῆρον.] παρ' ὑπόνοιαν ἀντὶ τοῦ τέχνην. τραγικὸν δὲ, ὅτι ἀλλήλους διαβάλλουσι κωμικοὶ καὶ τραγικοί.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

BISETVS. Εἰσθέσεις ἀμοιβαία διπλῆς ἐκ στίχων ο΄.

Αἰσ. Θυμοῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ, καί μου τὰ σπλάγχν' ἀγανακτεῖ,
Εἰ πρὸς τοῦτον δεῖ μ' ἀντιλέγειν. ἵνα μὴ φάσκῃ δ' ἀπορεῖν με,
Ἀπόκριναί μοι. τίνος οὕνεκα χρὴ θαυμάζειν ἄνδρα ποιητήν;
Εὐ. Δεξιότητος, καὶ νουθεσίας, ὅτι βελτίους τε ποιοῦμεν
Τοὺς ἀνθρώπους ἐν ταῖς πόλεσι. Αἰσ. τοῦτ' οὖν εἰ μὴ πεποίηκας,
Ἀλλ' ἐκ χρηστῶν, καὶ γενναίων μοχθηροτάτους ἀπέδειξας,
Τί παθεῖν φήσεις ἄξιος εἶναι; Δι. τεθνάναι, μὴ τοῦτον ἐρώτα.
Αἰσ. Σκέψαι τοίνυν γ' οἵους αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ παρεδέξατο πρῶτον,
Εἰ γενναίους, καὶ τετραπήχεις, καὶ μὴ διαδρασιπολίτας,
Μήτ' ἀγοραίους, μήτε κοβάλους, ὥσπερ νῦν, μηδὲ πανούργους.
Ἀλλὰ πνέοντας δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λευκολόφους τρυφαλείας,
Καὶ πήληκας, καὶ κνημῖδας, καὶ θυμοὺς ἑπταβοείους.
Εὐ. Καὶ δὴ χωρεῖ τουτὶ τὸ κακόν. Δι. κρανοποιῶν αὖ μ' ἐπιτρίψει.

ACTVS IIII. SCENA ſecunda.

ÆSCHYLVS, EVRIPIDES, BACCHVS.

Anapæſtici Ariſtophanij.

ÆS. *Excandeſco equidem, ob talem congreſſum: & mea viſcera bile*
Ferment: quod oportet me cum iſto contendere: nam metuo, me
Dicat, me pendere animi: quaſi dubitem de munere palmæ.
Heus, reſponde: cur me decet admirari, quæſo, Poëtam?
E *EV. Propter dexteritatem ingenij, & doctrinam, qua meliores*
Efficim' ciues in Rep. ÆS. age ergo, niſi tu iſthæc
Studuiſti, ėq; bonis & frugi feciſti improbiores:
Quo ſupplicio dignum te dicis? BA. morte: iſthunc rogitare
F *Noli. ÆS. vide ſis ergo, quales primùm à me acceperis ipſos,*
Generoſoſne, & cubitorum quatuor: atque haud ſuffugientes
Munia publica, non errones, neque maleficos, neque vafros
Quales nunc ſunt: ſed ſpirantes haſtam, galeaſq; decorum,
Et criſtas, atque ocreas, animóſque virorum ſeptibouinos.
G *EV. Atqui hic illud malum erumpit. BA. ſi criſtas hic iterum aptet,*

Σχόλια. Ἐκ χρηστῶν καὶ γενναίων.] ἀντὶ τοῦ ἀπὸ καλῶν κακοὺς ἐποίησας. μοχθηροὺς δὲ ἀντὶ τοῦ αἰσχροτέρους.

Τεθνάναι, μὴ τοῦτον ἐρώτα.] οὐδὲ τοῦτο συκοφαντικὸν ὅτι ἐμφανῶς λέγει τεθνάναι. ἴσως γὰρ πρὸς τὸ γελοῖον ἐπιτη-

δεῖται. γελοῖος ἐμοῦ χάριν εἶπεν. ἤδη γὰρ ἀπέθανε. βραχυκατάληκτον δ' ἐστί. Διαδρασιπολίτας.] ἀντὶ τοῦ δειλούς. ἀποδιδράσκοντας τὴν πολιτείαν. Κοβάλους.] ἐκ παραλλήλου κοβάλους καὶ πανούργους. Επ- A ταβοείους.] ἀντὶ τοῦ μεγάλους. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἀσπίδος Αἴαντος. Κρανοπηληξ.] κράνη καὶ λόφους ἐπιγουῦμενος ἀφανεῖ με τῷ πατάγῳ τῶν ὀνομάτων.

Εὐ. Καὶ σὺ τί δὴ δράσας, αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;
Δι. Αἰσχύλε λέξον, μηδ' αὐθαδῶς σεμνυνόμενος χαλέπαινε. B
Αἰ. Δρᾶμα ποιήσας Ἄρεως μεστόν. Εὐ. ποῖον; Αἰ. τοὺς ἑπτ' ἐπὶ Θήβας·
Ὃ θεασάμενος πᾶς ἄν τις ἀνὴρ ἠράσθη δάϊος εἶναι.
Δι. Τουτὶ μέν σοι κακὸν εἴργασται. Θηβαίους γὰρ πεποίηκας
Ἀνδρειοτέρους εἰς τὸν πόλεμον· καὶ τούτου γ' οὕνεκα τύπτου.
Αἰ. Ἀλλ' ὑμῖν αὔτ' ἐξῆν ἀσκεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦτ' ἐτράπεσθε. C
Εἶτα διδάξας τοὺς Πέρσας, μετὰ τοῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐδίδαξα
Νικᾶν ἀεὶ τοὺς ἀντιπάλους, κοσμήσας ἔργον ἄριστον.
Δι. Ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἤκουσα περὶ Δαρείου τεθνεῶτος.
Ὁ χορὸς δ' εὐθὺς τὼ χεῖρ' ὡδὶ ξυγκρούσας, εἶπεν, ἰαυοῖ. D
Αἰ. Ταῦτα γὰρ ἄνδρας χρὴ ποιητὰς ἀσκεῖν. σκέψαι γὰρ ἀπ' ἀρχῆς
Ὡς ὠφέλιμοι τῶν ποιητῶν οἱ γενναῖοι γεγένηνται;
Ὀρφεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε, φόνων τ' ἀπέχεσθαι;
Μουσαῖος δ' ἐξακέσεις τε νόσων, καὶ χρησμούς. Ἡσίοδος δὲ E

Me attriueris. EV. At tu quo pacto ipſos tam fortes potuiſti
Efficere? BA. Æſchyle dic: & grauitate tua ne difficilis ſis.
ÆS. Cùm plenum Martis opus feciſſem. EV. quódnam. ÆS. ſeptem ad Thebas.
Nam quiſquis ſpectator fuerat, optabat belligerari.
EV. Sanè hoc abs te malè factum eſt, nam Thebanos hac ratione
Feciſti alacriores ad pugnam: ideoq́; hic vapula, homo audax.
ÆS. Atqui hæc tractare eadem licuit vobis: ſed vos aliorſum
Vertiſtis animum. Sed & exhibitis Perſis, magna cupido
Hoſtem ſuperandi animis iniecta eſt; me pulcrum opus operante.
BA. Ego certè lætatus ſum, vbi Darium audiui occubuiſſe,
Et Chorus etiam manibus comploſis exclamauit, iópæ.
ÆS. Quippe Poëtas iſthæc tractare decet: atque age, vide ſis, quàm
Magno emolumento fuerint generoſi omni tempore vates.
Equidem Orpheus ritus me docuit, & cædibus abſtinuiſſe,
Muſæus remedia morborum atque oracula prodidit: agri

Σχόλια. Τοὺς ἑπτ' ἐπὶ Θήβας.] οἱ Πέρσαι πρότερον δεδιδαγμένοι εἰσίν, εἶτα οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. νῦν δὲ τὸ ὕστερον προτέρως εἶπε. πλὴν οὐδὲ τῷ ποιητῇ ἐγκλητέον. οὐ γάρ ἐστιν ἀκρίβωσις τὸ τοιοῦτον, οὐδὲ τοῖς ἀπελέγχουσιν αὐτόν. Θηβαίους γὰρ πεποίηκας.] δῆλον ὡς οὐ φίλων ὄντων τοῖς Ἀθηναίοις τῶν Θηβαίων, ἀλλὰ διαφερομένων. Ἀλλ' ὑμῖν αὔτ' ἐξῆν.] ὑμῖν ἐξῆν Ἀθηναίοις, μιμεῖσθαι, καὶ ἀσκεῖν τὰ πολεμικά. F

BISETVS. Αὔτ' ἐξῆν] αὐτὰ τὰ πολεμικὰ ἀσκεῖν ἐξῆν.

Σχόλια. Οὐκ ἐπὶ τοῦτο.] ἀλλ' εἰς ἐγκλήσεις καὶ δικορραφίας. κατηγορεῖ δὲ Ἀθηναίων ἐντεῦθεν. Τοὺς Πέρσας.] Αἰσχύλου δρᾶμα οὕτω καλούμενον. τὸ δὲ εἶτα, καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, οὐ θέλουσιν ἀκούειν πρὸς τὰς διδασκαλίας. ἀλλ' ἐν ἴσῳ τῷ μετὰ τοῦτο ἐδίδαξα καὶ τὸ ἕτερον. Ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἤκουσα.] ἐν τοῖς φερομένοις Αἰσχύλου Πέρσαις, οὔτε Δαρείου θάνατος ἀπαγγέλλεται, οὔτε ὁ χορὸς τὰς χεῖρας συγκρούσας λέγει ἰαυοῖ. ὅ ἐστιν ἐπιφώνημα πρὸς τὸν Διόνυσον λεγόμενον χαρᾶς ἐπελθούσης. ἀλλὰ τὰ μὲν πράγματα ὑπόκειται ἐν Σούσοις. καὶ περίφοβός ἐστιν ἡ μήτηρ Ξέρξου ἐξ ὀνείρου τινός. χορὸς δὲ Περσῶν γερόντων διαλεγόμενος πρὸς αὐτήν. εἶτα ἄγγελος ἀπαγγέλλει τὴν περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίαν καὶ τὴν G Ξέρξου φυγήν. Χαίρεις δέ φησι τὸ Δαρείου, ἀντὶ τοῦ Ξέρξου. σύνηθες γὰρ τοῖς ποιηταῖς ἐπὶ τῶν υἱῶν τοῖς τῶν πατέρων ὀνόμασι χρῆσθαι. πρὸς ὃν ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐν τῷ δράματι λέγεται, Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ βλέπει φάος. Ἡρόδικος δέ φησι δεῖν γεγονέναι τὸν θάνατον, καὶ τὴν τραγῳδίαν ταύτην περιέχειν τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην. δοκοῦσι δὲ οὗτοι οἱ Πέρσαι ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου δεδιδάχθαι ἐν Συρακούσαις, σπουδάσαντος Ἱέρωνος, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης ἐν γ. περὶ κωμῳδιῶν. ἄλλως. Δίδυμος ὅτι οὐ περιέχουσι θάνατον Δαρείου οἱ Πέρσαι τὸ δρᾶμα. διό τινες, διττὰς θέσεις, τουτέστι διδασκαλίας τῶν Περσῶν φασι, καὶ τὴν μίαν μὴ φέρεσθαι. τινὲς δὲ γράφουσι Δαρείου τοῦ Ξέρξου. οἱ δὲ ὅτι τοῖς κυρίοις, ἀντὶ πατρωνυμικῶν κέχρηνται. καὶ ὅτι ὁ Ξέρξης. οἱ δὲ, ὅτι εἴδωλον Δαρείου φθέγγεται, ὡς τεθνηκότος δηλονότι. Ὀρφεὺς γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν.] ὅτι πολλὴ δόξα κατεῖχε περὶ Ὀρφέως, ὡς τελετὰς συντάξαι. Μουσαῖος δὲ] τὸν Μουσαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπου Φιλόχορός φησιν. οὗτος δὲ παραλύσεις καὶ τελετὰς καὶ καθαρμοὺς συντέθεικεν. ὁ δὲ Σοφοκλῆς χρησμολόγον αὐτόν φησι. φέρεται δὲ καὶ ἐπιτάφιον οὕτως ἔχον. Εὐμόλπου φίλον υἱὸν ἔχει τὸ Φαληρικὸν οὖδας, Μουσαῖον, φθίμενον σῶμ' ὑπὸ τῷδε τάφῳ. ἐν τούτοις δὲ καὶ θεραπείας νοσημάτων καταδεῖξαι λέγεται. Ἡσίοδος δέ.] ὡς πρώτου Ἡσιόδου μέμνηται.

Γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὥρας, ἀρότους. ὁ δὲ θεῖος Ὅμηρος
Ἀπὸ τοῦ τιμὴν καὶ κλέος ἔσχε, πλὴν τοῦδ' ὅτι χρήστ' ἐδίδαξε,
Τάξεις, ἀρετάς, ὁπλίσεις ἀνδρῶν; Δι. καὶ μὴν οὐ Παντακλέα γε
Ἐδίδαξεν ὅμως τὸν σκαιότατον. πρώην γοῦν, ἡνίκ' ἔπεμπεν,
Τὸ κράνος πρῶτον περιδησάμενος τὸν λόφον ἤμελλ' ἐπιδήσειν.
Αἰ. Ἀλλ' ἄλλους τοι πολλοὺς ἀγαθούς, ὧν ἦν καὶ Λάμαχος ἥρως.
Ὅθεν ἡ 'μὴ φρὴν ἀπομαξαμένη, πολλὰς ἀρετὰς ἐποίησε
Πατρόκλων, Τεύκρων, θυμολεόντων, ἵν' ἐπαίροιμ' ἄνδρα πολίτην
Ἀντεκτείνειν αὑτὸν τούτοις, ὁπόταν σάλπιγγος ἀκούσῃ.
Ἀλλ' οὐ μὰ Δί', οὐ Φαίδρας ἐποίουν πόρνας, οὐδὲ Σθενεβοίας.
Οὐδ' οἶδ', εἰς ἥν τιν' ἂν ἐρῶσαν πώποτ' ἐποίησα γυναῖκα.
Ευρ. Μὰ Δί'. οὐ γὰρ ἐπῆν τῆς Ἀφροδίτης οὐδέν σοι. Αἰσ. μηδέ γ' ἐπείη,
Ἀλλ' ἐπί σοί τοι καὶ τοῖς σοῖσι πολλὴ πολλοῦ 'πικαθῖτο.
Ὥς τε γε καὐτόν σε κατ' οὖν ἔβαλεν. Δι. νὴ τὸν Δία τοῦτό γέ τοι δή.
Ἃ γὰρ ἐς τὰς ἀλλοτρίας ἐποίεις, αὐτὸς τούτοισιν ἐπλήγης.
Ευρ. Καὶ τί βλάπτουσ', ὦ σχέτλι' ἀνδρῶν, τὴν πόλιν αἱ 'μαὶ Σθενέβοιαι;
Αἰ. Ὅτι γενναίας καὶ γενναίων ἀνδρῶν ἀλόχους ἀνέπεισας
Κώνεια πίνειν, αἰσχυνθείσας διὰ τοὺς σοὺς Βελλεροφόντας.
Ευρ. Πότερον δ' οὐκ ὄντα λόγον τοῦτον περὶ τῆς Φαίδρας ξυνέθηκα;
Αἰ. Μὰ Δί', ἀλλ' ὄντ'. ἀλλ' ἀποκρύπτειν χρὴ τὸ πονηρὸν τόν γε ποιητήν,
Καὶ μὴ παράγειν, μὴ δὲ διδάσκειν. τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν
Ἐστὶ διδάσκαλος, ὅστις φράζει, τοῖς δ' ἡβῶσι ποιηταί.
Πάνυ δὴ δεῖ χρηστὰ λέγειν ἡμᾶς. Ευρ. ἢν οὖν σὺ λέγῃς Λυκαβηττούς,

A Cultum Heſiodus ſationum, & meſſis tempora. Diuus Homerus,
Vnde eſt gloriam adeptus, honoremq́, niſi quod pulcra doceret:
Acies, virtutes, arma virûm? BA. ſed ſtolidum Pantaclem Homerus
Tamen artem haud docuit: qui cùm galeam capiti induceret amens,
B Priùs illam circumuinxit, quàm conum circundaret altum.
Æs. Alios alij multos fortes: quorum è grege & Lamachus heros:
Vnde ſubacta hac mens mea, virtutes effinxit Patroclorum,
Teucrorum, Thymaleontum, vt ciues hoc pacto extimularem,
Vt & ipſi horum ſimiles fierent, ſonitu ſtridente tubarum,
C Non autem Phadras produxi meretrices, non Sthenobaas:
Nec ſcio, an vllam vnquam fœminam amantem duxerim in ora tuentum.
EV. Non per Iouem: neque enim tibi quicquam inerat Veneris. Æs. neque ineſſe
Mihi velim: ſed tibi tuisq́; Venus inſit quàm plurima per me:
D Vt quæ etiam te peſſundedit, improbe homo. BA. ita eſt, per Iouem, vt inquis.
Nam quicquid finxiſti de aliis, hoc in te tute luiſti.
EV. Et quid noxæ pariant vrbi, tu ardelio, meæ Sthenobæa?
Æs. Quia viros ingenuos, vxoresq́; ingenuas docuiſti
E Potare cicutam, dum tuos reuerentur Bellerophontes.
EV. Quid? egon' primus de Phædra ſcripſi hæc quaſi noua, ô Æſchyle? dic dum.
Æs. Imò trita: ſed hæc quæ ſunt mala, decet occultare Poëtam,
Non producere, non condocefacere: nam puerũ ſolet aqua
F Dictare magiſter: adultis inſtillant præcepta Poëtæ.
Omninò igitur decet vtiliter nos loqui. EV. an ergo Lycabetos

Σχόλια. Χρήστ' ἐδίδαξε.] τινὲς συναλοιφὴν λέγουσι. χρηστὰ δὲ ἀντὶ τοῦ χρήσιμα. Καὶ μὴν οὐ Παντακλέα.] διαβάλλει τὸν Παντακλέα ὡς ἀμαθῆ ἐν τῷ ὁπλίζεσθαι. μέμνηται δὲ τούτου καὶ Εὔπολις ἐν χρυσῷ γένει. Παντακλέης σκαιός. Τὸ κράνος πρῶτον περιδησάμενος] δέον ἐπιδήσαντα τὸν λόφον πρῶτον, τὸ κράνος περιθέσθαι. καὶ Ὅμηρος ἐμφαίνει τοῦτο. κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκε. δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευε. Λάμαχος ἥρως.] ὁ Λάμαχος ἄριστος ἦν τὰ πολεμικά. ἦν δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων Αἰσχύλου καὶ Ἀριστοφάνους G στρατηγὸς Ἀθηναίων. μέμνηται δὲ τούτου καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ὅθεν δὲ ἦγον ἐκ τοῦ Ὁμήρου. Ἀντεκτείνειν.] ἀνταποδιδόναι. ὁμοιοῦν ἑαυτόν. Οὐ Φαίδρας.] δρᾶμα Εὐριπίδου. Σθενέβοια δέ, ἣν Ὅμηρος Ἄντειαν, ἥτις ἠράσθη τοῦ Βελλεροφόντου, οὗ μὴ ὑπακούοντος κατεψεύσατο πρὸς τὸν ἴδιον ἄνδρα Προῖτον ὡς βιαζομένη. καὶ ὃς ἔπεμψε τοῦτον εἰς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ ἀναιρεθησόμενον. ἐλθόντος οὖν ἐκεῖσε Βελλεροφόντου καὶ καθαροῦ φανέντος μὴ φέρουσα τὴν αἰσχύνην ἡ Σθενέβοια, κώνειον ἐχρήσατο.

Bisetus. Οὐδὲ Σθενοβοίας.] τοῦδε τὸν μῦθον Ὅμηρος ἐν τῇ Ζ τῆς Ἰλιάδος διεξέρχεται.

Σχόλια. Ὡς τὸ κατ' αὐτόν σε.] ἵνα διαβάλῃ τὴν γυναῖκα τοῦ Εὐριπίδου. τὸ δὲ α´ γὰρ εἰς τὰς ἀλλοτρίας ἐποίεις, ἁπλῶς νοητέον. ἢ ὅτι τὰς τῶν ἄλλων μοιχεύων γυναῖκας καὶ αὐτὸς ὑφ' ἑτέρων ταῦτα πέπονθας. ἢ ἃ ἐποίεις περὶ τὰς ἑτέρας, λέγω δὴ Φαίδραν καὶ Σθενέβοιαν μοιχευομένας A αὐτὰς λέγων, τούτοις ἐπλήγης. ἀντὶ τοῦ καὶ αὐτὸς τὴν γυναῖκα μεμοίχευσαι. Κώνεια πίνειν.] ὅτι πληθυντικῶς εἶπε κώνεια, ἕνεκα τοῦ πολλὰς εἶναι. ἦν δὲ καὶ ἑνικῶς εἰπεῖν. Τάχα μέν τοι μᾶλλον, πρὸς τὸ περὶ γυναικῶν ἱστορούμενον. πολλαὶ γὰρ τὴν Σθενέβοιαν μιμησάμεναι κώνειον ἐτελεύτησαν. Τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν.] ὁ γὰρ διδάσκαλος τοῖς μικροῖς. ὁ δὲ ποιητὴς, τοῖς ἡβῶσι.

Καὶ Παρνασσῶν ἡμῖν μεγέθη, τοῦτ' ἐστὶ τὸ χρηστὰ διδάσκειν;
Ὃν χρὴ φράζειν ἀνθρωπείως; Αἰσχ. ἀλλ' ὦ κακόδαιμον ἀνάγκη
Μεγάλων γνωμῶν καὶ διανοιῶν, ἴσα καὶ τὰ ῥήματα τίκτειν.
Κἄλλως εἰκὸς τοὺς ἡμιθέους τοῖς ῥήμασι μείζοσι χρῆσθαι.
Καὶ γὰρ τοῖς ἱματίοις ἡμῶν χρῶνται πολὺ σεμνοτέροισιν,
Ἁ 'μοῦ χρηστῶς καταδείξαντος διελυμήνω σύ. Ευ. τί δράσας;
Αἰσχ. Πρῶτον μὲν τοὺς βασιλεύοντας, ῥάκι' ἀμπίσχων, ἵν' ἐλεεινοὶ
Τοῖς ἀνθρώποις φαίνοιντ' εἶναι. Ευ. τοῦτ' οὖν ἔβλαψα τί δράσας;
Αἰσχ. Οὔκουν ἐθέλει γε τριηραρχεῖν πλουτῶν οὐδεὶς διὰ ταῦτα.
Ἀλλ' ἐν ῥακίοις περιειλόμενος, κλάει, καὶ φησὶ πένεσθαι.
Δι. Νὴ τὴν Δήμητρα, χιτῶνά γ' ἔχων οὔλων ἐρίων ὑπένερθε.
Κἂν ταῦτα λέγων ἐξαπατήσῃ, παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψεν.
Αἰσχ. Εἶτ' αὖ λαλιὰν ἐπιτηδεῦσαι καὶ στωμυλίαν ἐδίδαξας.
Ἣ 'ξεκένωσε τάς τε παλαίστρας, καὶ τὰς πυγὰς ἐνέτριψε,
Τῶν μειρακίων στωμυλλομένων, καὶ τοὺς παράλους ἀνέπεισεν
Ἀνταγορεύειν τοῖς ἄρχουσι, καίτοι τότε γ', ἡνίκ' ἐγὼ 'ζων,
Οὐκ ἠπίσταντ' ἀλλ' ἢ μᾶζαν καλέσαι, καὶ ῥυππαπαῖ εἰπεῖν.
Δι. Νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ προσπαρδεῖν γ' ἐς τὸ στόμα τῷ θαλάμακι,
Καὶ μινθῶσαι τὸν ξύσσιτον, κἀκβὰς, τινὰ λωποδυτῆσαι.

B *Et Parnaſſos cùm tu memoras, hoc ſit bona & æqua docere:*
Quem humana loqui conuenit? Æs. at tu infelix, omnino neceſſe eſt,
Vt ponderibus ſententiarum paria ſint lumina vocum,
Et aliàs ſemideos æquum eſt verbis grandioribus uti.
C *Nam & habitu illi utuntur, quàm nos, multò venerabiliori.*
Quæ cùm tibi pulcrè præmonſtraſſem, tu fœdaſti. EV. age quidnam
Feci? Æs. primò indutos panno lacero producere reges
Nõ erubuiſti, vt hominib. illorũ miſerabilis eſſet
Aſpectus. EV. quid nam hæc te nocuit? aut quidnam feci cedo. Æs. nemo
D *Opulentus iam vult exinde triremibus impendere ſumptus:*
Sed pannis obſitus eiulat, & ſeipſummet dicit egere.
BA. Ita per Cererem. Nam tunicam ſubtus habet e vellere molli:
Et licet hæc prætexat, tamen ad piſces deflexit ocellos.
E *Æs. Præterea & garrulitatem, & inanem verborum docuiſti*
Strepitum; qui & ludos perdidit, & pro more nates puerorum,
Garrire addiſcentum, afflixit: tum etiam nautis male ſuaſit
Oggannire magiſtris. At ego cùm viuerem adhuc, nihil horum
F *Sciebant aliud, niſi maſſam poſcere, vel rhyppapæ ore ſonare.*
BA. Ita per Phœbum: inferiori remigi in os oppedere, merda (liare.
Fœdare ſodalem, & egreſſus aliquẽ veſtitu ſpo-

Σχόλια. Καὶ Παρνασσῶν.] ὄρος Φωκίδος. διὰ ῥήματα παραπλήσια ὄρεσιν. ἢ τὸ Λυκαβηττοὺς καὶ Παρνασσῶν μεγέθη Αἰσχύλος ἐν τινι τῶν αὐτοῦ πεποίηκε δραμάτων. ἔστι δὲ Λυκαβηττὸς ὄρος Ἀθηναίων. Γνωμῶν καὶ διανοιῶν.] σημειωτέον, ὅτι πρὸς ἑνικὴν ἔταξε τὸ ἴσα. Ἁ 'μοῦ χρηστῶς.] τὸ λέγειν τοὺς ἥρωας μείζω ῥήματα καὶ πρὸς τὰς μεγίστας διανοίας καὶ τοὺς λόγους τοιούτους προάγειν. Ῥάκι' ἀμπίσχων.] διὰ Οἰνέα καὶ Τήλεφον καὶ τοὺς ἄλλους. Περιειλόμενος.] συστραφεὶς ἢ περιειληθείς. εἴλλειν γὰρ τὸ συνέχειν.

Bisetus. Περιειλόμενος] Εὐστάθιος εἴλλειν ταυτὸ ὅπερ εἰλεῖν ὃ ἐστι συστρέφειν. ὅθεν ἰλλὰς, δεσ. ὁ συνεστραμμένος δεσμός. ἴσως δὲ καὶ τοῦτο χαριέστερον περιειλλόμενος. G ἢ τὸ περιειλόμενος, παρὰ τὸ περιειλεῖν. τὸ γὰρ περιείλλειν βαρύτονον, ἄχρηστον. εἰ δὲ τὸ εἴλειν ἐν χρήσει τὸ περιειλόμενος καλῶς ἕξει.

Σχόλια. Οὔλων ἐρίων.] ὁ Διόνυσός φησιν, ὅτι ἐνδεδυμένος ἔνδοθεν ἐρέων χιτῶνα. περιείληται γὰρ ῥάκη προσποιούμενος εἶναι πένης.

Bisetus. Οὔλων ἐρίων] ἢ τῶν ἁπαλῶν, ἢ τῶν

σύνω-

συνεστραμμένως. αὐτῷ ἢ οὖλον θρὶξ, παρὰ τὸ εἴλειν, ἤ εἰλεῖν, τὸ συστρέφειν. Σ. οὖλος, ὁ συνεστραμμένας ἔχων τὰς τρίχας. Ὅμηρος περὶ Ὀδυσσέως.

Γυρὸς ἐν ὤμοισι, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος.

ἢ οὖλον, μαλακὸν, ἁπαλὸν, συνεστραμμένον τῇ θριξί.

Σχόλια. Παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψε] παρὰ τὰ ἰχθυοπώλια. τὸ δὲ τοιοῦτον, Ἀττικόν. Εὔπολις. περιῆλθον ἐς τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα. φησὶν οὖν, ὅτι ἀναφαίνεται περὶ τὰ ἰχθυοπωλεῖα ἀγοραστικῶν. ἀντὶ τοῦ [illegible]. Στωμυλίαν] σκώμματα. κολακείαν. πανουργίαν. Τῶν μειρακίων στωμυλλομένων.] ἄπειροι ὄντες ἐκκλησίας. φησὶν οὖν ὑπὸ Εὐριπίδου γραφέντας ἐπὶ τὸ λέγειν ὁρμῆσαι, καὶ διὰ [illegible] ἐν τῇ ἀγορᾷ πολλοὺς ἀπέστησεν τοὺς ἐραστάς. Παράλους δὲ σημαίνει τοὺς ναυτικοὺς· Πάραλος γὰρ καὶ Σαλαμινία, τριήρεις ὑπη-

A

ρετικαί. κοινῶς δὲ παράλους, τοὺς ἐν τῇ τριήρει ναύτας. οὐ γὰρ ἴδιόν τι λέγοι ἂν περὶ τῆς Παράλου τριήρους νεώς. ἄτιμοι δὲ οὗτοι ἦσαν. Ῥυππαπαῖ.] ἐπίφθεγμα ναυτικὸν, παρασκευαστικὸν, ἢ παρακελευσματικὸν κωπηλασίας. Τῷ θαλάμακι] τῷ κωπηλατοῦντι ἐν τῷ κάτω μέρει τῆς τριήρους. οἱ δὲ θαλαμακες ὀλίγον ἐλάμβανον μισθὸν, διὰ τὸ κολοβαῖς χρῆσθαι κώπαις παρὰ τὰς ἄλλας τρεῖς τάξεις τῶν ἐρετῶν, ὅτι μᾶλλον ἐγγύς εἰσι τοῦ ὕδατος. ἦσαν δὲ τρεῖς τάξεις τῶν ἐρετῶν. καὶ ἡ μὲν κάτω

B

θαλαμῖται [illegible], ἡ δὲ ἄνω, θρανῖται. θρανίτης δὲ ὁ πρὸς τὴν πρύμναν. ζυγίτης ὁ μέσος. θαλαμίτης ὁ πρὸς πρῷραν. καὶ θαλαμία ὀπὴ, δι' ἧς ἐξέρχεται ἡ κώπη. δεῖ οὖν παρὰ τὸ συνηθέστερον περδεῖν. Μινθῶσαι.] δυσφρᾶναι. [illegible] μιᾶναι. μίνθη δὲ, τὸ παρ' ἡμῖν ἡδύοσμος. οἱ δὲ τὸ θύμον ἢ κόπρον αἰγῶν.

Νῦν δ' ἀντιλέγει, κοὐκέτ' ἐλαύνει,
Καὶ πλεῖ δευρὶ καὖθις ἐκεῖσε.
ΑΙ. Ποίων δὲ κακῶν οὐκ αἴτιός ἐστ';
Οὐ προαγωγοὺς κατέδειξ' οὗτος;
Καὶ τικτούσας ἐν τοῖς ἱεροῖς,
Καὶ μιγνυμένας τοῖσιν ἀδελφοῖς,
Καὶ φασκούσας οὐ ζῆν τὸ ζῆν,
Κᾆτ' ἐκ τούτων ἡ πόλις ἡμῶν
Ὑπὸ γραμματέων ἀνεμεστώθη,
Καὶ βωμολόχων δημοπιθήκων,
Ἐξαπατώντων τὸν δῆμον ἀεί·
Λαμπάδα δ' οὐδεὶς οἷός τε φέρειν,
Ὑπ' ἀγυμνασίας ἔτι νυνί.

At iam obloquitur quiuis: nemo
Remigat aut nauem huc illuc agit.
C *ÆS. Cuius ſceleris non hic reus eſt?*
Non lenones introduxit,
Et parturientes in fanis
Et concubitu fratrum miſtas:
Et vitam dicentes mortem?
Non propterea impleta vrbs noſtra
Tot ſcribis, ſcurris & ſimiis
Plebis, qui decipiunt populum.
At ferre facem nemo hic hominum
D *Scit, præ ruditate, etiamnum.*

Σχόλια. Νῦν δ' ἀντιλέγει.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς εἰς δύο περιόδους διῃρημένης ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν κγ. ὧν τὰ μὲν πρῶτα δύο κῶλα δίμετρα ὄντα ἀκατάληκτα τῷ διπλῇ συνάπτεται. τῆς δὲ πρώτης περιόδου εἰσὶ κῶλα ια΄. ἀκατάληκτα, πλὴν τοῦ τελευταίου ἐφθημιμερούς. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῆς β΄ ἔχει. τὸ μέντοι παρατέλευτον ἀναπαιστικὰ ἐστὶ βάσις. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν πρώτης περιόδου παράγραφος. τῆς δὲ β΄ δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Καὶ τικτούσας.] ἔγραψε γὰρ τὴν Αὔγην ὠδίνουσαν ἐν ἱερῷ. Τοῖσιν ἀδελφοῖς] ὡς αἱ τοῦ Αἰόλου θυγατέρες. Καὶ φασκούσας οὐ ζῆν] ὅτι παρὰ τὰ ἐν Φρίξῳ Εὐριπίδου. τίς δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν. τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν. ἀλλ' ὀλίγοι ἐστὶ Φρύξες. οὗτοι δὲ, ὡς παρὰ γυναικὸς αὐτὸ λέγει εἰρημένον. ἰδεῖν οὖν χρὴ, μήποτε τὸ αὐτὸ τοιοῦ

παρ' Εὐριπίδῃ γυνὴ λέγει. καὶ μήποτε τὸ ὑπὸ τῆς τροφοῦ ἐν Ἱππολύτῳ λεγόμενον. ἀλλ' ὅτι τούτου φίλτερον ἄλλο σκότος ἀμπίσχον κρύπτει νεφέλαις. καὶ τὰ ἑξῆς. Ἀνεμεστώθη.] ἀνεπληρώθη. τῶν γραμματέων βουλομένων καὶ μὴ στρατεύεσθαι. ἢ καὶ ὡς πολυπραγμοσύνῃ τοὺς γραμματεῖς διαβάλλει. ὅλως δὲ γραμματεῖς συκοφαντῶν. ἄλλως ὅτι ἀφέντες τὰ ἀναγκαῖα πράγματα φορολόγοι γεγόνασι. οἱ δὲ μανθάνοντες τοὺς λόγους,
E
κέρδους ἕνεκα τούτοις εἵποντο. δημοπιθήκους δὲ τοὺς πανούργους περὶ τὸν δῆμον ὡς τὸ ζῷον ὁ πίθηκος. ἢ τοὺς τὸν δῆμον κολακεύοντας καὶ πείθοντας. Λαμπάδα δ' οὐδείς.] ἔθος γὰρ λαμπαδουχεῖν ἐν Ἡφαιστείοις, καὶ Παναθηναίοις. ἐν Ἀθήναις δὲ ἦν γυμνάσιον, ἐν ᾧ ἐλαμπαδηφόρουν γυμναζόντες. ὁ τῆς λαμπάδος δὲ ἀγὼν, τρεῖς τοῦ Ἀθήνησιν ἤγετο. Προμήθεια. Ἡφαίστεια. Παναθήναια.

F

Δευτέρας περιόδου κῶλα ι.

ΔΙ. Μὰ Δί' οὐ δῆτ', ὥστ' ἀπεφαυάνθην,
Παναθηναίοισι γελῶν, ὅτε δὴ
Βραδύς ἄνθρωπός τις ἔθει κύψας,
Λευκὸς, πίων, ὑπολειπόμενος,
Καὶ δεινὰ ποιῶν. κᾆθ' οἱ κεραμῆς,
Ἐν ταῖσι πύλαις, παίουσ' αὐτοῦ
Γαστέρα, πλευρὰς, λαγόνας, πυγήν.
Ὁ δὲ τυπτόμενος ταῖσι πλατείαις
Ὑποπερδόμενος,
Φυσῶν τὴν λαμπάδ' ἔφευγε.

BA. *Non equidem, nam riſu proximus*
Panathenaicis propè diſſolui,
Quando quiſpiam homo tardigradus,
Incuruus, obeſus, candénſque,
Ponè relictus, & ægrè affectus.
G *Dein' figuli in foribus feriebant*
Ventrem, ilia, nates & latera.
Percuſſus homo, in vicis paſſim
Pedendo, facem
Extinxit: & inde aufugit.

Σχόλια. Ἀπεφαυάνθην.] ἐξηράνθην.

BISETVS. Ἀπεφαυάνθην] αὖος, τὸ ξηρὸς,

τὸ λάμπω, τὸ φαίνω, πάλαι παρά τισιν ἦν ἀσυνήθη. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ αὔω, τὸ ξηραίνω, δασύνεται. αὔω δὲ, τὸ λάμπω, καὶ τὸ φωνῶ, ψιλοῦται πρὸς διαστολήν. ἐκ δὲ τοῦ αὔω δασυνομένου γίνεται τὸ αὐαίνω. καὶ τῆς δασείας εἰς φ τραπείσης, φαυαίνω. ὅθεν τὸ ἀποφαυαίνω, τὸ ἀποξηραίνω. εὑρίσκεται μέντοι καὶ φαύω, ἀντὶ τοῦ πληρῶ. Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ,

λεῦσσ' ἐξαύστας Ἄρης
Ἔφαυσε λαίφη τ' ἐς γῆς μέγας σθένων.

τὸ γὰρ ἔφαυσε ἀντὶ τοῦ ἐπάνω ἐδέθμευσε, καὶ εὐπαιδεύτων ἀνδρῶν ἑρμηνευόντων ἔπλησεν, ἐνέπλησεν, ἀνεπλήρωσεν. ὅμως δὲ οὐκ ἄτοπον ἂν εἴη εἰ λέξεις παρὰ τὸ φαῶ, φαῦ, κατ' αἰολικὴν προσθέσιν τοῦ υ φαύω γίνεσθαι. ὅθεν τὸ φαυαίνω, καὶ ἀποφαυαίνω. ὅπερ νῦν σημαίνει οὕτω ξηραίνειν, ὥστε κτείνειν. οἱ γὰρ Αἰολεῖς ἐν πολλοῖς τῶν ὀνομάτων τὸ υ προστιθέναι εἰώθασιν, ὡς ἐν τοῖς εὔαυλος, οὖρος, οὖλος, ἀντὶ τοῦ ἄκαλος, ὄρος, ὅλος. ὅτι δὲ πάλαι τὸ αὔω ὁ ξηραίνω ἦν ἀσυνήθη, δῆλον ἐκ τῶν συνθέτων ἄφαυον, ἄφαυον, ὥσπερ ὁ ποιητὴς ἐχρήσατο ἐν τῇ Εἰρήνῃ καὶ ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις. καὶ τῷ ἀφαυαίνω ἐν τῷ αὐτῷ δράματι.

Σχόλια. Καθ' οἱ Κεραμῆς.] οἱ τὸν Κεραμεικὸν οἰκοῦντες. δῆμος δὲ Ἀθηναίων. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἀγὼν ἤγετο. καὶ ἐν Πλούτῳ αἱ τῶν λαμπάδων φοραί τε καὶ πλείστων αἰτίαι τοῖς ὑστάτοις πλατειῶν. τοῦτο δέ φησιν Εὐφρόνιος, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀγῶνος τῆς λαμπάδος, καὶ τοὺς ὑστάτους τρέχοντας ἀπὸ τῶν ἀγοραίων τύπτεσθαι πλατείαις ὑπὸ τῶν νεανίσκων χερσί. καὶ λέγονται αἱ τοιαῦται Κεραμεικαὶ πληγαί. ἐμφαίνεται δὲ ἀπὸ τούτων, ὅτι παρὰ τοῖς Κεραμεικοῖς τοῦτο μάλιστα γίνεται. πύλαις δὲ τῆς εἰσόδοις τοῦ ἀγῶνος. Ταῖς πλατείαις.] ταῖς πλατείαις χερσί δηλονότι. ἢ μὴ συστρέψειν. οὐ οὕτω λεγομένης Κεραμεικῆς πληγαῖς τε καὶ πλατείαις.

ΧΟΡΟΣ. — CHORVS.

Στροφὴ κώλων ι'.

Χο. Μέγα τὸ πρᾶγμα, πολὺ τὸ νεῖκος, ἁδρὸς ὁ πόλεμος ἔρχεται.
Χαλεπὸν οὖν ἔργον διαιρεῖν, ὅταν ὁ μὲν τείνῃ βιαίως,
Ὁ δ' ἐπαναστρέφειν δύνηται, κἀπερείδεσθαι τορῶς.
Ἀλλὰ μὴ 'ν ταὐτῷ κάθησθον.
Ἐσβολαὶ γάρ εἰσι πολλαὶ, χἄτεραι σοφισμάτων,
Ὅ,τι περ οὖν ἔχετον ἐρίζειν
Λέγετον, ἔπιτον, ἀνὰ δ' ἄρατον,
Τά τε παλαιὰ, καὶ τὰ καινά.
Κἀποκινδυνεύετον λεπτόν τι καὶ σοφὸν λέγειν.

CH. Magna res, vehemens certamen, ingens bellum hic ingruit.
Difficile eſt dijudicare.
Cum alter intendat vehementer:
Alter & refellere, & ſua rectè tutari queat:
Sed ne eodem perſiſtatis.
Multæ captionum ſunt viæ, ſunt multa ſophiſmata.
Quicquid ergò habetis, omne id
Dicite propalam & dilucidè:
Tam quæ ſunt noua, quàm quæ priſca.
Et tentate quippiam ſubtile, catúmque dicere.

Σχόλια. Μέγα τὸ πρᾶγμα.] ἡ παροῦσα στροφὴ καὶ ἀντιστροφὴ, κώλων ἐστὶν ἑκατέρα δέκα ἐπιμεμιγμένων τῷ βραχεῖ. ὧν τὰ α' δ' ς' ι' τροχαϊκὰ τετράμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ μέν τοι ζ' τῆς στροφῆς ἀναπαιστικὸν πενθημιμερὲς καὶ τὸ ἑξῆς δίμετρον βραχυκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς, παράγραφος. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. Μὴ 'ν ταὐτῷ κάθησθον.] μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ λόγῳ καὶ τρόπῳ τὰς ἀντιλογίας ποιεῖσθε. Ἐσβολαί.] ἀφορμαί. ἀρχαί. φιλονεικίαι. εἴσοδοι. Κἀποκινδυνεύετον.] ἀποκινδυνεύοντες λέγεται. τουτέστι τολμῶντες.

Ἀντιστροφὴ κώλων ι'.

Εἰ δὲ τοῦτο καταφοβεῖσθον, μή τις ἀμαθία προσῇ,
Τοῖς θεωμένοισιν, ὡς τὰ
Λεπτὰ μὴ γνῶναι λεγόντοιν,
Μηδὲν ὀρρωδεῖτε τοῦθ'· ὡς οὐκέτ' οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Ἐστρατευμένοι γάρ εἰσι.
Βιβλίον τ' ἔχων ἕκαστος μανθάνει τὰ δεξιά.
Αἱ φύσεις δ' ἄλλως κράτισται.
Νῦν δὲ καὶ παρηκόνηνται.
Μηδὲν οὖν δείσητον, ἀλλὰ
Πάντ' ἐπέξιτον, θεατῶν γ' οὕνεχ', ὡς ὄντων σοφῶν.

Sin autē timetis, ne qua inſit rerum imperitia
Spectatoribus, qui acuta
Non queant cognoſcere iſta:
Nolite hoc pauere: quoniam hoc non ita ſe habet amplius.
Milites enim fuerunt:
Sed librū iā quiſq; habet, diſcitq; res lōgè optimas.
Natura aliàs ſunt potentes:
At nunc maximè exacuta.
Quare nil timete: verùm
Omnia, ꝑpter hos doctos ſpectatores, percurrite.

Σχόλια. Οὐκ ἔθ' οὕτω.] ὡς τῶν Ἀθηναίων πρότερον οὐχ ὁμοίως γεγυμνασμένων ἐν τοῖς ποιητικοῖς σοφισμοῖς.

Τὰ

Τὰ δεξιά.] δεξιοὺς νομίζουσι τοὺς ἐστρατευμένους καὶ ἐπαίνου ἀξίους. τοὺς δὲ διαδιδράσκοντας στρατείας, φιλοδόνους εἶναι καὶ συκοφάντας. ἢ τὸ ἐναντίον ἵνα ἢ πάντες οἱ ἀμαθεῖς, ἔξω ἐστρατευμένοι εἰσίν. Αἱ φύσεις δ' ἄλλως.] ἐν εἰρωνείᾳ λέγει. Περιπεπλεγμένοι.] συμπεπλεγμένοι εἰσὶν οἱ θεαταί δηλονότι. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ξιφῶν. ἅπερ ἀκούσαντες εἰς μάχην ἔρχονται οἱ ἄνθρωποι. ἐπαινεῖ δὲ νῦν ὁ Ἀριστοφάνης τοὺς θεατάς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Κορωνὶς ἑτέρα, ἐκ στίχων ἰαμβικῶν ρλϛ.

Εὐ. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτοὺς τοὺς προλόγους σου τρέψομαι,
Ὅπως τὸ πρῶτον τῆς τραγῳδίας μέρος,
Πρώτιστον αὐτοῦ βασανιῶ τοῦ δεξιοῦ.
Ἀσαφὴς γὰρ ἦν ἐν τῇ φράσει τῶν πραγμάτων.
Δι. Καὶ ποῖον αὐτοῦ βασανιεῖς; Εὐριπ. πολλοὺς πάνυ.
Πρῶτον δέ μοι τὸν ἐξ Ὀρεστείας λέγε.
Δι. Ἄγε δὴ σιώπα πᾶς ἀνήρ. λέγ' Αἰσχύλε.
Αἰ. Ἑρμῆ χθόνιε, πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη
Σωτὴρ γενοῦ μοι, σύμμαχός τ' αἰτουμένῳ.
Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε, καὶ κατέρχομαι.
Δι. Τούτων ἔχεις ψέγειν τί; Εὐρι. πλεῖν ἢ δώδεκα.
Δι. Ἀλλ' οὐδὲ πάντα ταῦτά γ' ἔστ', ἀλλ' ἢ τρία.
Εὐ. Ἔχει δ' ἕκαστον εἴκοσί γ' ἁμαρτίας.
Δι. Αἰσχύλε παραινῶ σοι, σιωπᾶν, εἰ δὲ μή,
Πρὸς τρισὶν ἰαμβείοισι προσοφείλων φανεῖ.
Αἰσχ. Ἐγὼ σιωπῶ τῷδέ γ'; Δι. ἂν πείθῃ γ' ἐμοί.
Εὐ. Εὐθὺς γὰρ ἡμάρτηκεν, οὐράνιόν γ' ὅσον;
Αἰσχ. Ὁρᾷς, ὅτι ληρεῖς; Δι. ἀλλ' ὀλίγον γέ μοι μέλει.
Αἰσχ. Πῶς φής μ' ἁμαρτεῖν; Εὐρι. αὖθις ἐξ ἀρχῆς λέγε.
Αἰ. Ἑρμῆ χθόνιε πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη.

ACTVS V. SCENA prima.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

EV. *Igitur ad prologos me iam conuerto tuos,*
Tanquam primam partem cuiuſque Tragœdiæ,
Examinabo hunc primum, quid habeat boni,
Nam obſcurus eſt in verbis & rebus ſimul.
BA. *Quem tu prologum examinabis?* EV. *plurimos.*
Age recita mihi tu prologum Oreſtiæ.
BA. *Tacete nunc omnes: recita tu mi Æſchyle.*
ÆS. *Terrene Mercuri, imperia obſeruans patris,*
Serua me, & adiutor petenti adſis mihi:
Nam venio & deſcendo modò in hanc terram redux.
BA. *Habéſne, quod cauillère?* EV. *vltra duodecim.*
BA. *At hæc omnia non ſunt duodecim, ſed tria.*
EV. *At vnumquodque viginti vitia habet.*
BA. *Æſchyle, ego te moneo, vti taceas: ſin minùs,*
Hos præter Iambos tres, reus eris plurium.
ÆS. *Huic ne vt ego taceam?* BA. *ſiquidem tu me audire vis.*
EV. *Quippe initiò ſtatim peccauit, proh Deum*
Quantopere! ÆS. *viden' quod nugeris?* BA. *mihi cura eſt parum.*
ÆS. *Quomodo peccare dicis?* EV. *repete ab initio.*
ÆS. *Terrene Mercuri, imperia inſpectās patris.*

Σχόλια. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτούς.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρλϛ. ὧν τελευταῖος μελοποιῶν ὄντα καὶ ποιοῦντα ταῦτ' ἀεί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τοῦ δεξιοῦ.] ἀντὶ τοῦ ἐπιδεξίου. ἐν εἰρωνείᾳ δὲ τὸ φησί. Ἐξ Ὀρεστείας.] τετραλογίαν φέρουσι τὴν Ὀρεστείαν αἱ διδασκαλίαι. Ἀγαμέμνονα. Χοηφόρους. Εὐμενίδας Πρωτέα σατυρικόν. Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος τριλογίαν λέγουσι χωρὶς τῶν σατυρικῶν. Πατρῷ' ἐποπτεύων.] τὸ πατρῷα κεκίνηκε τὴν ἀμφιβολίαν. ἤτοι γὰρ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς Ὀρέστης φησίν, ἢ τὰ καθ' ἑαυτὸν λέγει πατρῷα κράτη τοῦ Ἑρμοῦ, καθ' ὃ καὶ χθόνιος ὁ Ἑρμῆς ὁ ἐκ πατρὸς ἔχων τὰς ἐν τῷ κόσμῳ βασιλείας ἐπιτηρῶν. δῆλον δὲ ἀπὸ τοῦ πατρόθεν, πατρῷα εἶναι πρὸς τὸ κράτη. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ πατρόθεν τοῦτο κέκτηται γέρας. Σωτὴρ γενοῦ μοι.] ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀγῶνος ὃν ἀγωνίζομαι θέλων τιμωρῆσαι τῷ πατρί. Ἀλλ' ἢ τρία.] ἔξωθεν προσληπτέον τὸ ἔπη ἢ ἰαμβεῖα. Προσοφείλων.] χρεωστῶν αὐτοῦ καὶ ἑτέρας μέμψεις πρὸς τῇ προτέρᾳ ἢ τιμωρηθήσῃ. Ὁρᾷς ὅτι ληρεῖς.] ὁ Αἰσχύλος πρὸς τὸν Διόνυσον, ὡς ἀπατώμενον ὑπὸ Εὐριπίδου. διὸ ἐπιφέρει Διόνυσος ὀλίγον γέ μοι μέλει. Ἀλλ' ὀλίγον γέ μοι.] οὐ μέλει μοι ὑβρίζεσθαι. ἀλλὰ καταφρονῶ σου, οὐ φροντίζω φησὶ κἂν λέγῃς ὅτι ἡμάρτηκας.

Ευρ. Οὐκοῦν Ὀρέστης τοῦτ' ἐπὶ τῷ τύμβῳ λέγει
Τοῦ πατρὸς τεθνεῶτος. Αἰσχ. οὐκ ἄλλως λέγω.
Ευριπ. Πότερ' οὖν τὸν Ἑρμῆν, ὡς ὁ πατὴρ ἀπώλετο
Αὐτοῦ, βιαίως ἐκ γυναικείας χερὸς,
Δόλοις λαθραίοις, ταῦτ' ἐποπτεύειν ἔφη;
Αι. Οὐ δῆτ' ἐκεῖνον, ἀλλὰ τὸν Ἐριούνιον,
Ἑρμῆν χθόνιον προσεῖπε, κἀδήλου λέγων,
Ὅτι πατρῷον τοῦτο κέκτηται γέρας.
Ευριπ. Ἔτι μεῖζον ἐξήμαρτες, ἢ 'γὼ βουλόμην.
Εἰ γὰρ πατρῷον τὸ χθόνιον ἔχει γέρας.
Δι. Οὕτω γ' ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος.
Αι. Διόνυσε πίνεις οἶνον οὐκ ἀνθοσμίαν.
Δι. Λέγ' ἕτερον αὐτῷ. σὺ δ' ἐπιτήρει τὸ βλάβος.
Αι. Σωτὴρ γενοῦ μοι σύμμαχός τ' αἰτουμένῳ.
Ἥκω γὰρ ἐς γῆν τήνδε, καὶ κατέρχομαι.
Ευριπ. Δὶς ταὐτὸν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰσχύλος.
Δι. Πῶς δίς; Ευριπ. σκόπει τὸ ῥῆμ', ἐγὼ δέ σοι φράσω.
Ἥκω γὰρ ἐς γῆν φησι, καὶ κατέρχομαι.
Ἥκειν δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ κατέρχομαι.
Δι. Νὴ τὸν Δί', ὥσπερ γ' εἴ τις εἴποι γείτονι,
Χρῆσον σὺ μάκτραν, εἰ δὲ βούλει κάρδοπον.
Αι. Οὐ δῆτα τοῦτό γ', ὦ κατεστωμυλμένε,
Ἄνθρωπε ταὐτη 'στ' ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.
Ευριπ. Πῶς δή; δίδαξον γάρ με καθ' ὅτι δὴ λέγεις.

A *EV. An non Oreſtes hæc dicit, tumulo inſidens*
Patris demortui? Æs. haud aliter. EV. vtrum ne ait
Mercurium ibi inſpectare, quomodo pater
Violenta morte, clanculum & dolo malo
Occiſus fuerit à Clytemneſtra manu?
Æs. Nequaquam hunc Mercurium, ſed illum Eriunium
B *Terrenum alloquitur: & hoc declarat inquiens,*
Quòd hoc paternum adeptus ſit munus. EV. ſed hoc
Multò plus iam peccaſti, quàm volebam ego:
Siquidem paternum munus, terrenum obtinet.
BA. *At ſic tumulorum ſuffoſſor eſſet à patre.*
Æs. *Dionyſe florem vini veteris haud bibis.*
BA. *Dic aliud illi: tu verò obſerua malum.*
Æs. *Serua me, & adiutor petenti ſis mihi,*
C *Nam venio & deſcendo modo, in hanc terram redux.*
EV. Bis idem nobis ſapiens hic dixit Æſchylus.
BA. *Quomodo bis? EV. obſerua verbum: ego dicam tibi.*
Nam venio, & deſcendo modò in hanc terram, ait: Idem
Venire eſt in terram, quod eſt deſcendere.
D BA. *Ita per Iouem: ac ſi quis vicino dixerit:*
Da mihi mactram, aut ſi lubet, arcam panariam.
Æs. *Minimè, tu blaterator nugaciſſime:*
Nam hæc non ſunt eadem, ſed diuerſa maximè.
EV. Quomodo? doce me, vt, quid dicas, intelligam.

Σχόλια. Οὐ δῆτ' ἐκεῖνον.] τὸν δόλιον δηλονότι, ἀλλὰ τὸν Ἐριούνιον. πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἐριουνίας. ὅτι οὐκ ὀρθῶς. Ἀρίσταρχος δέ φησι τὴν ἐξήγησιν τοῦ στίχου τὴν πρὸ ἕρμαν(?), κατὰ τὸ ποιηθῆναι ἣν ὁ Εὐριπίδης εἶπε. τὰ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κράτη ἐποπτεύων. ὃς κρατηθεὶς ὑπὸ τῆς ... Αἴγισθον ἀπώλετο.

BISETVS. Τὸν Ἐριούνιον] Εὐστάθιος. Ἐριούνιος Ἑρμῆς, ὁ λίαν ὠφελῶν. παρὰ τὸ ἐρι ἐπιτατικὸν, καὶ τὸ ὀνῶ, τὸ ὠφελῶ. ὁ δὲ χθόνιος παρὰ τὴν ἔραν, εἴτε γῆν. σημειωτέον δὲ ὅτι Ἐριουνίης μὲν παρ' ἑτέροις, Ἐριούνιος δὲ παρ' Ὁμήρῳ λέγεται. χθόνιος δὲ Ἑρμῆς, ἢ ὁ καταχθόνιος, εἴτε κατὰ τὴν χθόνα στρεφόμενος, ὡς θεῶν ἄγγελος ἵνα τὰς αὐτῶν ἐντολὰς τοῖς ἀνθρώποις ἀγγείλῃ, διὸ καὶ διάκτορος, καὶ διακτόρος καὶ κῆρυξ θεῶν καλεῖται. ἢ καὶ χθόνιος, ὁ καταχθόνιος, ἤγουν ὁ κατὰ τῆς χθονὸς, εἰς Ἅδην τὰς τῶν θανόντων ψυχὰς προπέμπων. διὸ καὶ ψυχοπομπὸς λέγεται. οὐ μόνον δὲ τὰς ψυχὰς εἰς Ἅδην κατάγειν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖθεν πρὸς τὸ φῶς ἀνάγειν νομίζεται. Ὅμηρος Οδ. Ω.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστήρων. ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
καὶ τὰ ἑξῆς.

Σχόλια. Τοῦτο κέκτηται.] τὸ εἶναι χθόνιον ὡς νῦν ὁ πατήρ. ἢ τὸ ἐποπτεύειν τὰ καταχθόνια. Οὕτω γ' ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος.] ἀντὶ τυμβωρύχου πατρός. ἐπεὶ ὁ

E χθόνιος λέγεται μὲν καὶ ὁ γηΐνος, λέγεται δὲ καὶ ὁ ὑπὸ γῆν. τὰ δ' ὑπὸ γῆν οἱ κλέπται ζητοῦσι. τοῦτο δὲ ὁ Διόνυσος λέγει, ὑποτεμνόμενος τὸν Εὐριπίδου λόγον, διὰ τὸ ὑπερασπίζειν, ὡς Ἀρίσταρχός φησιν. οὕτω γὰρ εἰκότως Αἰσχύλος ἐπήγαγε, Διόνυσε πίνεις οἶνον οὐκ ἀνθοσμίαν. Διόνυσε πίνεις οἶνον.] ἀντὶ κραιπαλᾷς ἱκανῶς καὶ ληρεῖς, σαπρὸν οἶνον πιὼν, ἀλλ' οὐχ ἡδὺν, οὐδὲ ἁπαλόν. ἀντὶ μεθύεις. ἵνα μὴ κατ' ἐρώτησιν λέγῃ, ἀλλ' ἐν ἀποφάσει. ἀνθοσμίας δὲ ὁ εὐώδης, ἐγκειμένου τοῦ ἄνθους καὶ τῆς ὀσμῆς. καὶ γίνεται παρώνυμον ἀνθόσμιος καὶ ἀνθοσμίας. ἢ οὕτως, οὐκ ἀποδέχῃ ἀκριβῶς, ... ἀπρεπῶς. Σὺ δ' ἐπιτήρει τὸ βλάβος.] τὸ βλάψαι αὐτὸν τῇ κατὰ ... ἡ τὸ ἁμάρτημα. Μάκτραν, εἰ δὲ βούλει κάρδοπον.] εἴρηται ἐν τοῖς πρόσθεν, ὅτι τοῦτο ἀρχαιότερόν ἐστι τὸ τὰς μεταλήψεις τῶν λέξεων τῶν ἰσοδυναμούντων ἐπιτιθέναι. Πλάτων ποιητάς. ὁρᾶτε τὸ ... ὑπὲρ ... ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ, Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς ἔκ τε κονίης. Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης ἔκ θ' αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ. καὶ τὸ μηκέτι παῖδε φίλω πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον, πρὸς Ἕκτορα καὶ Αἴαντα μονομαχοῦντας ὑπὸ τοῦ Ἰδαίου κήρυκος εἰρημένον. καὶ τὸ, Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε ἤρτυον. καὶ τὸ, Βάσκ' ἴθι οὖλε Ὄνειρε. καὶ Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα.

BISETVS. Ταὐτη 'στ', ἀλλ' ἑτέρως.] ἔν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων γέγραπται. ταὔτ' ἔστ' ἀλλ' ἄριστ' ἐπῶν ἔχον. ἀλλὰ βέλτιον καὶ τοῦτο, καὶ τοῦ μέτρου χάριν οὕτω γράφειν, Ταὐτη γ' ἐστὶν, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.

Αἰσχ. Ἐλθεῖν μὲν ἐς γῆν ἔσθ' ὅτῳ μετῇ πάτρας.
Χωρὶς γὰρ ἄλλης συμφορᾶς ἐλήλυθε.
Φεύγων δ' ἀνὴρ, ἥκει τε καὶ κατέρχεται.
Δι. Εὖ νὴ τὸν Ἀπόλλω. τί σὺ λέγεις Εὐριπίδη;
Εὐ. Οὔ φημι τὸν Ὀρέστην κατελθεῖν οἴκαδε.
Λάθρᾳ γὰρ ἦλθεν, οὐ πιθὼν τοὺς κυρίους.
Δι. Εὖ νὴ τὸν Ἑρμῆν, ὅτι λέγεις δ', οὐ μανθάνω.
Εὐ. Πέραινε τοίνυν ἕτερον. Δι. ἴθι πέραινε σὺ
Αἰσχύλ' ἀνύσας. σὺ δ' ἐς τὸ κακὸν ἀπόβλεπε.
Αἰσχ. Τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ τῷδε γε κηρύσσω πατρὶ
Κλύειν ἀκοῦσαι. Εὐ. τοῦθ' ἕτερον αὖθις λέγει,
Κλύειν ἀκοῦσαι, ταυτὸν ὂν σαφέστατα.
Δι. Τεθνηκόσι γὰρ ἔλεγεν, ὦ μοχθηρὲ σύ.
Οἷς οὐδὲ τρὶς λέγοντες ἐξικνούμεθα.
Αἰσχ. Σὺ δὲ πῶς ἐποίεις τοὺς προλόγους; Εὐ. ἐγὼ φράσω,
Κἄν που δὶς εἴπω ταυτὸν, ἢ στοιβὴν ἴδῃς
Ἐνοῦσαν, ἔξω τοῦ λόγου, καταπτύσον.
Δι. Ἴθι δὴ λέγ'. οὐ γάρ μοὔστιν. ἀλλ' ἀκουστέα,
Τῶν σῶν προλόγων τῆς ὀρθότητος τῶν ἐπῶν.
Εὐ. Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ.
Αἰσχ. Μὰ τὸν Δί', οὐ δῆτ', ἀλλὰ κακοδαίμων φύσει,
Ὅν τινά γε πρὶν μὲν ἢ φῦναι Ἀπόλλων ἔφη,
Ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα πρὶν καὶ γεγονέναι,
Πῶς οὗτος ἦν τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ;
Εὐριπ. Εἶτ' ἐγένετ' αὖθις ἀθλιώτατος βροτῶν.
Αἰσχ. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ', οὐ μὲν οὖν ἐπαύσατο.
Πῶς γάρ; ὅτε δὴ πρῶτον μὲν αὐτὸν γενόμενον
Χειμῶνος ὄντος ἐξέθεσαν ἐν ὀστράκῳ,
Ἵνα μὴ 'κτραφεὶς, γένοιτο τοῦ πατρὸς φονεύς.

A Æs. Venire in terram eſt, cùm quis patria particeps
Redditur. Etenim abſque clade domum reuertitur.
At exul in patriam venit poſtliminio.
BA. Benè per Phœbum quid ad hæc dicis, tu Euripides?
EV. Non dico Oreſtem reuenire hoc loco domum.
B Quoniam clanculum, & inconſultis dominis redit.
BA. Belle. ſed ego, quid dicas non intelligo.
EV. Tranſi nunc ad aliud. BA. age tranſi tu Æſchyle,
Et propera: tu verò obſerua, vbi vitium ſiet.
Æs. Sepulcri in ora iſthæc renuncio patri,
Vt audiat & auſcultet. EV. hoc nunc alterum:
C Audire enim & auſcultare prorſus ſunt idem.
BA. Quia mortuis loquebatur, fatue, quibus
Si ter dicamus, vix exaudimur tamen.
Æs. Quomodo verò tu faciebas prologos? EV. ego
Dicam. ſicubi bis idem dixero, & ſi videris
Tantillum ineſſe extra propoſitum, deſpue.
BA. Dic tu. nam meum hoc non eſt: ſed carminum
D Tuorum, in prologis, audiendus mihi nitor.
EV. Erat Oedipus vir primò feliciſſimus.
Æs. Non per Iouem, ſed omnium miſerrimus;
De quo prædixerat Apollinis oraculum:
Priuſquàm natus fuit, occiſurum patrem.
Quomodo igitur hic initio vir felix fuit?
EV. Poſtea hominum repentè fuit miſerrimus.
E Æs. Non per Iouem: nam haud vnquam miſer eſſe deſiit.
Quomodo enim? cùm primùm recens ipſum editum
In teſta expoſuerint, inſtanti frigore,
Ne enutritus, fieret interfector patris.

Σχόλια. Ἐλθεῖν μὲν ἐς γῆν.] ἐλθεῖν μὲν εἰς τὴν πόλιν, ὅταν μετῇ τινὶ τῆς πατρίδος. ὅταν δὲ ἐκ φυγάδος ἔλθῃ, τότε καὶ κατέρχεται. ἰδίως γὰρ ἐπὶ τῶν φυγάδων χρῶνται τῷ κατέρχεται. Οὐ πιθών.] διὰ τὸ ι γραπτέον καὶ ὀξυτονητέον τὸ πιθών. ἵνα ᾖ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος. τοῦτο δὲ ὅτι οἱ τὰς διώξεις ποιοῦντες, οἱ αὐτοὶ τοὺς ὑπομείναντας ἐπανάγουσι. Σὺ δ' ἐς τὸ κακόν.] ἀντὶ τοῦ παρατήρει τὸ κακῶς λεγόμενον. τὸ δὲ τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ, τὰ ἑξῆς τοῦ λόγου. Ἐξικνούμεθα.] ἀκουόμεθα, εἰσακουσθῆναι δυνάμεθα. Κἄν που δὶς εἴπω ταυτόν.] κἄν τι ἐλάχιστον ῥῆμα ἢ περιττὸν εὕρῃς καὶ παρέλκον ἐν τῷ λόγῳ ἀπὸ τῆς στοιβῆς τῶν φορτίων. Ἦν Οἰδίπους] ἐξ F
G Ἀντιγόνης Εὐριπίδου. ἔστι δὲ ἀρχὴ τοῦ δράματος. Ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα.] παρὰ τὰ Εὐριπίδου ἐν Φοινίσσαις εἰρημένα περὶ Οἰδίποδος καὶ Λαΐου.

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.
Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς.

καὶ ὁ χρησμὸς δὲ οὕτως ἔχει,

Λαΐε Λαβδακίδη παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς,
Δώσω τοι φίλον υἱόν, ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστί.
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας.
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὁ δ' ηὔξατο σοὶ τάδε πάντα.

Πρὶν καὶ γεγονέναι.] ἢ τὸ φῦναι καὶ γεγονέναι ἐκ παραλλήλου ἐστὶν, ἢ σύναπτε τὸ φῦναι πρὸς τὸ ἔφη. τὸ δὲ γεγονέναι πρὸς τὸ ἀποκτενεῖν. εἰ δέ τις οὕτως ὡς μὴ τὸ γεννηθῆναι καὶ εἰς ἀνδρὸς ἡλικίαν ἐλθεῖν τοῦτον ἀπέκτεινεν, ἐροῦμεν ὅτι ἐξ οὗ ἐσπάρη μετὰ τὸ εἰρημένον ἦν ὁ Λάϊος. τὸ δὲ ἐπαύσατο οὐκ ἐπὶ τοῦ ἀεὶ δυστυχοῦντος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πρόσθεν μὲν εὐδαιμονοῦντος, ὕστερον δὲ προσκεκρουκότος τῇ τύχῃ. Χειμῶνος ὄντος] τοῦτο ἔχει διασκευὴν παρ' αὐτοῦ, τὸ χειμῶνος ὄντος. τὸ δὲ ἐν ὀστράκῳ, ἐπειδὴ ἐν χύτραις ἐξετίθεντο τὰ παιδία, διὸ καὶ χυτρίζειν ἔλεγον. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐρρῶν τοῦ σημαίνοντος τὸ μετὰ φθορᾶς ἐλθεῖν.

BISETVS. Χειμῶνος] Εὐριπίδης ἐν τῷ τῶν φοι-

Εἶθ' ὡς Πόλυβον ἤῤῥησεν οἰδῶν τὼ πόδε.
Ἔπειτα γραῦν ἔγημεν, αὐτὸς ὢν νέος,
Καὶ πρός γε τούτοις, τὴν ἑαυτοῦ μητέρα.
Εἶτ' ἐξετύφλωσεν αὑτόν. Δι. εὐδαίμων ἄρ' ἦν,
Εἰ κἀστρατήγησέ γε μετ' Ἐρασινίδου,
Εὐρ. Ληρεῖς. ἐγὼ δὲ τοὺς προλόγους καλῶς ποιῶ.
Αἰσχ. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί', οὐ κατ' ἔπος γέ σου κνίσω
Τὸ ῥῆμ' ἕκαστον, ἀλλὰ σὺν τοῖσιν θεοῖς,
Ἀπὸ ληκυθίου σου τοὺς προλόγους διαφθερῶ.
Εὐρ. Ἀπὸ ληκυθίου σὺ τοὺς ἐμούς; Αἰσχ. ἑνὸς μόνου.
Ποιεῖς γὰρ οὕτως, ὥστ' ἐναρμόττειν ἅπαν
Καὶ κῳδάριον, καὶ ληκύθιον, καὶ θυλάκιον,
Ἐν τοῖς ἰαμβείοισι. δείξω δ' αὐτίκα.
Εὐρ. Ἰδού, σὺ δείξεις; Αἰσχ. φημί. Δι. καὶ δὴ χρὴ λέγειν.
Εὐρ. Αἴγυπτος, ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος,
Ξὺν παισὶ πεντήκοντα, ναυτίλῳ πλάτῃ
Ἄργος κατασχών. Αἰσχ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Τουτὶ τί ἦν τὸ ληκύθιον; οὐ κλαύσεται;
Λέγ' ἕτερον αὐτῷ πρόλογον, ἵνα καὶ γνῶ πάλιν.
Εὐ. Διόνυσος, ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
Καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασσὸν κάτα
Πηδᾷ χορεύων. Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Οἴμοι πεπλήγμεθ' αὖθις ὑπὸ τοῦ ληκύθου.
Εὐρ. Ἀλλ' οὐδὲν ἔσται πρᾶγμα. πρὸς γὰρ τουτονὶ
Τὸν πρόλογον οὐχ ἕξει προσάψαι λήκυθον.
Οὐκ ἔστιν, ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
Ἢ γὰρ πεφυκὼς ἐσθλὸς οὐκ ἔχει βίον,
Ἢ δυσγενὴς ὤν. Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Εὐριπίδη. Εὐρ. τί ἐστιν; Δι. ὑφέσθαι μοι δοκεῖς.
Τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτο πνευσεῖται πολύ.

A *Poſt ad Polybum proſerpſit, vtrumque pedem tumens:*
Præterea anum duxit, iuuenis ipſe admodum,
Et genitricem quidem ſuam: ſe denique
Ipſum excæcauit. BA. *at beatus ille erat*
Si militaſſet cum infelici Eraſinide.
EV. Nugaris: equidem prologos ego rectè paro.
ÆS. Non ſanè: neque ego vellicabo hîc ſingula
B *Verbotenus, ſed propitijs Deis, tuos*
Prologos vna ſubuertam forma carminis:
Quam à parua ampulla Lecythion appellitant.
EV. Túne meos prologos Lecytheo? ÆS. & ſolo quidem.
Nam ita prologos facis, vt cuiuis voci applicem
Pelliculam, vel culeolum, vel Lecythion
In Iambicis: atque hoc nunc oſtendam illicò.
C *EV. Túne hoc oſtendes? ÆS. ita loquor.* BA. *dicere opus eſt.*
EV. Ægyptus, vt fama huius rei percrebuit,
Cum liberis quinquaginta, rate nautica
Argos prehendens. ÆS. Lecythulum deperdidit.
BA. *Quod hoc erat Lecythium? non pœnas dabis?*
Dic alium ei prologum, vt cognoſcam denuò.
D *EV. Dionyſus, haſta & hinnulorum pellibus*
Qui cinctus, in piceis, iugum Parnaſſeum
Saltu pererrat. ÆS. Lecythulum deperdidit.
BA. *Hei mihi, iterum percußi ſumus à Lecytho.*
EV. Nihil intereſt, nam ad hunc, quem recitabo prologum
Non poterit rurſus applicare Lecythum,
Nemo eſt ab omni parte felix: ſi bonus
Et nobilis ſit, non habet victum tamen:
E *Ignobilis ſit. ÆS. Lecythulum deperdidit.*
BA. *Euripides. EV. quid eſt?* BA. *videris cedere.*
Nam hic Lecythulus magnos emittet ſpiritus.

Σχόλια. Μετ' Ἐρασινίδου.] ἐκ τῶν περὶ Ἀργινούσας στρατηγησάντων δυστυχής. ἀπέθανε δὲ δημοσίᾳ, αὐτός τε καὶ οἱ ὑπομείναντες. Θράσυλλος, Περικλῆς, Ἀριστοκράτης, Διομέδων, ὥς φησι Φιλόχορος. Δημήτριος δέ φησι περιττότερόν τι γενέσθαι τῷ Ἐρασινίδῃ, τὸ καὶ κλοπῆς κατηγορηθῆναι τῶν περὶ Ἑλλήσποντον χρημάτων.

BISETVS. Ἀπὸ ληκυθίου σου.] ὁ λήκυθος πρωτότυπον τοῦ ληκύθιον, ὅπερ ὑποκοριστικόν, καὶ παράγωγον λήκυθος δὲ, καὶ ληκύθιον ἐστιν ὅτε ταὐτὸ κατὰ τὴν σημασίαν. δηλοῖ δὲ κυρίως τὸ λύχνιον, καὶ ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον, παρὰ τὸ ἔλαιον κεύθειν. μεταφορικῶς δὲ λήκυθον καλοῦσι τὰς ξυγγραφὰς, καὶ ἀκριβολογίας, ἃς τῇ ληκύθῳ χρώμενοι νυκτὸς ποιοῦμεν. καὶ ἐνίοτε τὴν μεγαλοῤῥημοσύνην καὶ τὸν ψόφον. ὅθεν τὸ ληκυθίζειν, τὸ ἀκριβῶς τι γράφειν. ἢ μεγαλοῤῥημονεῖν, καὶ ψοφώδη λαλεῖν. ἐνταῦθα τοίνυν ὁ Αἰσχύλος τῷ Εὐριπίδῃ ἀπειλεῖ τοὺς ἐκείνου προλόγους τοὺς ἄγαν ὀγκώδεις ὑφ' αὐτοῦ ῥᾳδίως διαφθαρῆναι. Ἄλλως. ἐκ τῶν τοῦ ποιητοῦ ῥημάτων ὡς ἀτόπως εἰκάσωμεν τοὺς Αἰσχύλου πρὸς Εὐριπίδην λόγους οὕτω νοῆσαι δυνάμεθα, ὡς εἰ λέγοι, ἐγώ σε τοῖς ἰδίοις σου ὅπλοις, ἤγουν ἐκ τῶν σῶν ταπεινῶν, καὶ σχεδὸν προλόγων λεπτολογίαις, ἢ φλυαρίαις διαφθερῶ.

F Σχ. Ποιεῖς γὰρ οὕτως.] οὕτως γὰρ τοὺς λόγους ποιεῖς, ὡς πάντα προσδέχεσθαι. ὅτι μικροπρεπὲς τὸ κῳδάριον. οὐχ οὕτω δὲ θυλάκιον. ἀλλ' ἐάν τις ποιήσῃ θυλάκιον, ἐγχωρεῖ. Αἴγυπτος ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος. Ἀρχελάου αὕτη ἐστὶν ἡ ἀρχὴ, ὥς τινες ψευδῶς. οὐ γὰρ φέρεται νῦν Εὐριπίδου λόγος οὐδεὶς τοιοῦτος, οὐ γάρ ἐστι φησὶν Ἀρίσταρχος τοῦ Ἀρχελάου, εἰ μὴ αὐτὸς μετέθηκεν ὕστερον, ὁ δὲ Ἀριστοφάνης τὸ ἐξ ἀρχῆς κείμενον εἶπε. Διόνυσος ὃς.] Ὑψιπύλης ἡ ἀρχή. καθαπτὸς δὲ ἀντὶ τοῦ πυρφόρος. φαιδρὸς διὰ τὰς δᾷδας. ἄλλως. καθαπτός. Τιμαχίδας. ὡς ταρακτός, καθειμένος. τὸ δὲ, ἑτέρως λεγόμενον, δηλοῖ τὸ δὲ καθάπτεσθαι. Πηδᾷ χορεύων.] προσήρτησε τὸ ληκύθιον ἀπώλεσεν. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ ἰάμβου, παρθένοις σὺν Δελφίσιν. Ἢ δυσγενὴς ὤν.] τὸ λοιπὸν τοῦ ἰάμβου, πλουσίαν ἀροῖ πλάκα. ἐκ Σθενεβοίας δὲ ἡ ἀρχή. διαβάλλει δὲ τὴν ὁμοειδίαν τῶν εἰσβολῶν τῶν δραμάτων. Ὑφέσθαι δέ.] ὑποχωρῆσαι. εἶξαι. ὑποχαλάσαι. ἐνδοῦναι.

G

Εὐ. Οὐδ'

Εὐρ. Οὐδ' ἂν μὰ τὴν Δήμητρα, φροντίσαιμί γε,
Νυνὶ γὰρ αὐτοῦ τοῦτό γ' ἐκκεκόψεται.
Αἰ. Ἴθι δὴ λέγ' ἕτερον, κἀπέχου τῆς ληκύθου.
Εὐρ. Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπὼν
Ἀγήνορος παῖς. Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, ἀποπρίω τὴν λήκυθον,
Ἵνα μὴ διακναίσῃ τοὺς προλόγους ἡμῶν. Εὐρ. τὸ τί.
Ἐγὼ πρίωμαι τῷδ'. Δι. ἐὰν πείθῃ γ' ἐμοί,
Εὐ. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ πολλοὺς προλόγους ἕξω λέγειν,
Ἵν' οὗτος οὐχ ἕξει προσάψαι λήκυθον.
Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις. Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Ὁρᾷς, προσῆψεν αὖθις αὖ τὴν λήκυθον,
Ἀλλ' ὦγάθ' ἔτι καὶ νῦν ἀπόδος πάσῃ τέχνῃ.
Λήψει γὰρ ὀβολοῦ, πάνυ καλήν γε κἀγαθήν.
Εὐρ. Μὰ τὸν Δί' οὔπω γ'. ἔτι γὰρ εἰσί μοι συχνοί.
Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς. Αἰσχ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Εὐ. Ἔασον εἰπεῖν πρῶθ' ὅλον με τὸν στίχον.
Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν.

A *EV. Non curo quicquam, ita me maxime Ceres amet.*
Nam nunc adeò excutietur hic illi è manu.
ÆS. Age tu dic alium, & benecaueas à Lecythe.
EV. Sidonio quondam rex Cadmus egressus solo,
Agenore satus. ÆS. Lecythulum deperdidit.
B *BA. Hominum miserrime, quaeso eme istam Lecythum:*
Ne prologos nobis defricet. EV. quid: egóne emam
Hanc Lecythum? BA. si me audias. EV. minimè omnium.
Nam multò plures potero recitare prologos,
Vbi ille suam nequis applicare Lecythum.
C *Pisam profectus Tantali natus Pelops,*
Veloce curru. ÆS. Lecythulum deperdidit.
BA. Vides? iterum ille accommodauit Lecythum.
Age mi vir Æschyle, vende hanc omni modo:
Namque vno obolo emes aliam tibi pulcram & probam.
EV. Non per Iouem: quia adhuc mihi sunt quàm plurimi:
D *Oeneus ab agro. ÆS. Lecythulum deperdidit.*
EV. Sine me prius versiculum totum absoluere.
Oeneus ab agro colligens spicam vberem,

Σχόλια. Κἀπέχου.] τουτέστι σιώπα μὴ τοιοῦτόν τι εἴπῃς, ὡς προσαφθῆναι τούτῳ δύνασθαι λήκυθον. Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ.] Σιδὼν πόλις ἐστὶ Φοινίκης. ἔστι δὲ τοῦ β Φρίξου Εὐριπίδου ἡ ἀρχή. τὸ λοιπὸν δὲ τοῦ στίχου. ἥκει ἐς Θήβας πέδον. οὐ χεῖρον δ' ἂν εἴη καὶ τὸν Κάδμῳ δοθέντα χρησμὸν ὥσπερ τι ἐπεισόδιον εἰσενεγκεῖν οὕτως ἔχοντα.

Φράζεο δή μοι μῦθον Ἀγήνορος ἔκγονε Κάδμε.
Ἠοῦς ἐγρόμενος προλιπὼν ἴθι Πυθὼ δῖαν.
Ἠθάδ' ἔχων ἐσθῆτα καὶ αἰγανέην μετὰ χερσί.
Τὴν διά τε Φλεγυῶν καὶ Φωκίδος, εὖτ' ἂν ἵκηαι,
Βουκόλον ἀδ βόας κρεοτρόφους Πελάγοντος.
Ἐνθάδε προσπελάσας ξυλλάμβανε θεσιῶν ἱέμενον.
Ἥτιν δὴ νώτοισι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔχουσαν.
Λευκὸν σῆμ' ἑκάτερθε περίπλοκον ἠΰτε μήνης.
Τήνδε σὺ ἡγεμόνα σχὲς ἀτριβέος κελεύθου.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει.
Ἔνθα κέ τοι πρώτιστα βοὸς κέρας ἀγραύλοιο.
Ἤν τε κλίνῃ τε πέδῳ γόνυ πεσόντι,
Καὶ τότε τὴν μὲν ἔπειτα μελαμφύλλῳ χθονὶ ῥέζειν
Ἁγνῶς ἢ καθαρῶς. γαίῃ δ' ὅταν ἱερὰ ῥέξῃς,
Ὄχθῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ κτίζειν πόλιν εὐρυάγυιαν,
Δεινὸν ἐνυαλίου πέμψας φύλακ' Ἄϊδος εἴσω.
Καὶ σύ γ' ἐπ' ἀνθρώπους ὄνομα κλυτὸς ἔσσεαι αὖθις,
Ἀθανάτων λεχέων ἀντήσας, ὄλβιε Κάδμε.

Ἀποπρίω τὴν λήκυθον.] ἤτοι πρὸς Εὐριπίδην ὁ λόγος. ἔστι ἀγόρασον παρὰ Αἰσχύλου τὴν λήκυθον. ἢ πρὸς Αἰσχύλον, ὥστε πωλῆσαι. ἐστὶ ἐπὶ τῆν ὤνησαι αὐτὴν καὶ ἀπόδοσθαι ἀντὶ τοῦ ἀπολωλυίας. τὸ δὲ πρίω ἐν ἴσῳ τῷ ὤνησαι. ἀλλ' ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν Εὐριπίδης, ἐγὼ πρίωμαι τῷδε, ὥστε μεταία ἡ παρατήρησις τοῦ Συμμάχου. Ἐγὼ πρίωμαι τῷδε.] ἀντὶ τοῦ ἀγοράσω τὴν λήκυθον καὶ ἀποδόσω τὴν ἀπολωλυῖαν. δῆλον γίγνεται ὅτι τὸ ἀποπρίω, ἀντὶ τοῦ ἐξώνησαι. λέγει δὲ τοῦτο ἐπεὶ συνεχῶς ἐκεῖνος, ληκύθιον ἀπώλεσεν. τὸ δὲ πρίωμαι, ἴσον τῷ ὠνήσωμαι. Θοαῖσιν ἵπποις.] τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ ἰάμβου, Οἰνομάου γαμεῖ κόρην. Ἰφιγενείας δὲ τῆς ἐν Ταύροις ἡ ἀρχὴ αὕτη. Ἀπόδος πάσῃ τέχνῃ.] ληκύθιον αὐτοῦ ἀπόδος ἀντὶ τοῦ ἀπολεσθείσης. ἐπιλέγει δὲ λήψει ὀβολοῦ πάνυ καλήν. διὰ τούτων δὲ ὁ Διόνυσος ἐμφαίνει, ὡς ἐπεὶ ἐν τοῖς προλόγοις προστιθέναι ἀποδίδοται ἡ λήκυθος, ὥσπερ δ' οὕτως αὐτὴν ὀφείλειν Αἰσχύλῳ. οὐκοῦν ἀγοράσας ταύτην ἀπόδος αὐτῷ. Οἰνεύς ποτ' ἐκ γῆς.] ἔστι μὲν ἐκ Μελεάγρου μετὰ ἱκανὰ τῆς ἀρχῆς. ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ δράματος. Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίας χθονός. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ στίχου. ἵνα ἔθυσεν Ἀρτέμιδι. Οἰνεὺς δὲ τῆς αὐτοῦ γῆς εὐφορίας ἀπαρχὰς πᾶσι θεοῖς θύσας, Ἀρτέμιδι οὐκ ἔθυσεν. ὅθεν ὀργισθεῖσα σῦν μέγαν κατὰ τῆς χώρας αὐτοῦ ἀφῆκεν, ἵνα ταύτην λυμαίνηται. ἐπὶ τοῦτον τὸν κάπρον τοὺς ἀρίστους ἐκ τῆς Ἑλλάδος πάντας συνεκάλεσεν, καὶ τῷ κρατήσαντι τὸ θῆρα τὴν δορὰν δώσειν ἀριστεῖον ὑπέσχετο. συνελθούσης δὲ μετὰ τῶν ἀριστέων καὶ Ἀταλάντης τῆς Σχοινέως, κοινῇ τὸν κάπρον διεχείρισαν ἅπαντες. ἐπεὶ δὲ τὸ δέρας τῇ Ἀταλάντῃ πρώτῃ τὸν κάπρον τοξευσάσῃ ὁ Μελέαγρος χαριζόμενος ἔδωκε, καὶ οἱ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖοι, ἀγανακτοῦντες εἰ τὰ ἀριστεῖα γυνὴ λήψεται, τὸ δέρας μὲν Ἀταλάντης ἀφείλοντο, ὑπὸ δὲ Μελεάγρου ἐφονεύθησαν. ὀλίγον ὕστερον καὶ αὐτὸς τῆς μητρὸς ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει τῶν ἀδελφῶν λυπηθείσης καὶ ἀναψάσης τὸν μοιρῶν δαλόν, ἀποθανόντος.

E F G

Θύων ἀπαρχάς. ΑΙ. Ληκύθιον ἀπώλεσε;
ΔΙ. Μεταξὺ θύων, καὶ τίς αὔθ' ὑφείλετο;
ΕΥΡ. Ἔα αὐτόν ὦ τᾶν· πρὸς τοδὶ γὰρ εἰπάτω,
Ζεὺς ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο.
ΔΙ. Ἀπολεῖ σ'· ἐρεῖ γὰρ ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτ' ἐπὶ τοῖς προλόγοισί σου,
Ὥσπερ τὰ σῦκ' ἐπὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖς ἔφυ.
Ἀλλ' ἐς τὰ μέλη πρὸς τῶν θεῶν αὐτοῦ τρέπου.
ΕΥΡ. Καὶ μὴν ἔχω γ', ὡς αὐτὸν ἀποδείξω κακὸν
Μελοποιὸν ὄντα, καὶ ποιοῦντα ταῦτ' ἀεί.

A Deoq; ſacrans. ÆS. Lecythulum deperdidit.
BA. Inter ſacrandum? & quiſnam ſuffuratus eſt?
EV. Mitte ipſum, mi vir: atque ad hoc dicat, ſine.
Iuppiter, vt aiunt, veritatis gratia.
BA. Perdit te: dicet enim Lecythulum perdidit.
Nam Lecythulus perinde ineſt prologis tuis,
B Sicut oculis fici imminent. verùm age,
Confer te, obſecro, ad carmina eius & choros.
EV. Equidem habeo, quo demonſtrem, ipſum perperam
Feciſſe choros, atque ſubinde eadem repetere.

Σχόλια. Πρὸς τοδὶ γὰρ εἰπάτω.] ὡς ὃ μέλλω λέγειν. εἰπάτω τὸ ληκύθιον. ἀκόλουθον τῶν μὲν εἶπε προστακτικοῦ, τὸ τρίτον εἰπάτω, ὡς λεγέτω. τῶν δὲ ἄλλων, εἰπάτω, ὡς γράφον γραφάτω. Ζεὺς ὡς λέλεκται.] Μελανίππης τῆς σοφῆς ἡ ἀρχή. Ἐρεῖ γὰρ ληκύθιον ἀπώλεσεν.] πεποίηκε τὸν Διόνυσον, ὥσπερ ὑφαρπάζοντα τὸν λόγον. Ὥσπερ τὰ σῦκα.] σῦκα λέγει, τὰ σαρκώματα, ἢ ἕλκος γινόμενον ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, σῦκον καλούμενον. ἄλλως. C τὰ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν συκώματα λεγόμενα, σῦκα ἔφυ. σῦκον εἶδος παθήματος ἀεὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐν ἄλλῳ τινὶ μέρει τοῦ σώματος φυόμενον. ὅ φασιν ἰδιωτικῶς συκάμινον. Τρέπου.] τοῦτο ἢ πρὸς τὸν Αἰσχύλον διὰ Εὐριπίδην ἢ πρὸς Εὐριπίδην διὰ Αἰσχύλον, εἰ καὶ Εὐριπίδης τὸν λόγον προήρπασε. τὸ δὲ ταῦτ' ἀεί, ἀντὶ τὸ ταυτά. διὰ δὲ τὴν συναλοιφὴν ἀναβιβάζεται ὁ τόνος, οὐδ' ἐν δὲ περισπᾶν ὡς ἐν τῷ Πλούτῳ εἴρηται.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ί.

D

Χο. Τί ποτε πρᾶγμα γενήσεται;
Φροντίζειν γὰρ ἔγωγ' ἔχω,
Τίν' ἄρα μέμψιν γ' ἐποίσει
Ἀνδρὶ τῷ πολὺ πλεῖστα δὴ,
Καὶ κάλλιστα μέλη ποιήσαντι τῶν ἔτι νυνὶ ὄντων.
Θαυμάζω γὰρ ἔγωγ', ὅπῃ
Μέμψαιτό ποτε τοῦτον
Τὸν βακχεῖον ἄνακτα;
Καὶ δέδοιχ' ὑπὲρ αὐτοῦ

CHORVS.

CH. Agite, quid rei hoc erit?
Nam nunc mecum ego cogito:
Quid in eo vate poſſit
Iure carpere, qui opſima
Fecit carmina præ omnibus.
Quotquot hoc ſuperant æuo.
Miror, qua ratione eum
E Criminarier auſit,
Bacchaum mihi regem.
Non nihil metuo illi.

Σχόλια. Τί ποτε πρᾶγμα.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ ἑπτακαιδεκακώλου. διὰ τὸ κεῖσθαι μετὰ τὴν κορωνίδα. ἐνίστε δὲ καὶ μετὰ τὴν διπλῆν ὡς πολλάκις εἴρηται. ἐκ κώλων ἀντισπαστικῶν ἐπιμεμιγμένων ἐπιτρίτοις καὶ διϊάμβοις καὶ διτροχαίοις δέκα. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ πεντασυλλάβου ἀντισπάστου ὃ καλεῖται γλυκώνειον. τὸ δεύτερον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ διϊάμβου ὅμοιον. τὸ τρίτον τοῦ πρώτου ποδὸς πεντασυλλάβου καταληκτικόν. τὸ τέταρτον ἐκ διτροχαίου καὶ ἐπιτρίτου τρίτου ἀκατάληκτον. τὸ ε ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ἕκτον ἐκ διτροχαίου καὶ ἐπιτρίτου πρώτου. τὸ ἕβδομον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ η καταληκτικὸν ἐκ διτροχαίου καὶ βακχείου ἢ ἀμφιβράχεος. τὸ θ ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ι ὅμοιον τῷ ἑβδόμῳ. ἑξῆς δὲ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι γ. ἑξῆς δὲ τίθεται κῶλον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ διαύλιον προσαυλεῖ, ὅπερ κατὰ παρατιθέμενον χωρὶς τίθεται, ὥσπερ καὶ τὸ αὐλεῖ F τις ἔνδον καὶ ἄλλα πολλά. φασὶ δὲ διαύλιον λέγεσθαι ὅτε ἀνησυχίας πάντων γενομένων μόνος ὁ αὐλητὴς ᾄδει. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς, κορωνίς. τοῦ δὲ συστήματος παράγραφος. Τὸν βακχεῖον ἄνακτα.] τὸν Αἰσχύλον διὰ τὸ ἄριστον μελοποιόν. ἢ ὥσπερ ἐκβακχεύοντα ἐν τῇ ποιήσει. ὁ γὰρ Εὐριπίδης ἔρχεται ἐπὶ τὰ μέλη αὐτοῦ.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Ἀνάκρισις τῶν χορῶν.

ACTVS V. SCENA ſecunda.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

Examen Chororum.

Σύστη

Σύστημα Α κώλων γ.

Ευ. Πάνυ γε μέλη θαυμαστὰ δείξει δὴ τάχα.
Εἰς ἓν γὰρ αὐτοῦ πάντα τὰ μέλη ξυντεμῶ.
Δι. Καὶ μὴν λογιοῦμαι ταῦτα, τὴν ψῆφον λαβών.

Ευ. *Miranda certè carmina monstrabis tibi:*
Nam ego in vnum contraham omnia eius carmina.
BA. At ego rationem inibo ſumptis calculis.

Σχόλ. Εἰς ἓν γὰρ αὐτοῦ πάντα.] εἰς τὸ αὐτὸ τέλος περατούμενα πάντα. ἐπεὶ κλίνας εἶπεν, ἀπολήκυθίσω τοὺς προλόγους. εἶτα ἀποφθερῶ. Καὶ μὴν λογιοῦμαι.] ἀπαριθμήσω. ψηφίσω. ἐπεὶ προεῖπεν Εὐριπίδης εἰς ἓν συνάγω B λαμβάνομαι αὐτοῦ πάντα τὰ μέλη. Ερωτηθεὶς δὲ, τὴν ψηφιστικὴν τινὰς γράφειν, τὴν ψῆφον λαβών, ἵνα καὶ τὰ συντελούμενα δράματα, ὃν εἰς τὸ συντάττειν τὸ πτοιεῖν, δοκῇ μὴ στοιχειοῦσθαι.

ᾨδὴ κώλων ι.

Ευ. Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ, τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων,
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;
Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον
Τίομεν γένος οἱ περὶ λίμναν,
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

Ευ. *Phthiota Achilles, vbi Lethiferū quid inaudis:*
C *Cur non adhibes bona fulcra labori?*
Patrem Mercurium
Iſtius colit accola ripa.
Tu non adhibes bona fulcra labori.

Σχόλια. Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ.] Τοῦτο ἀπὸ τῶν πρεσβειῶν πρὸς Ἀχιλλέα Αἰσχύλος πεποίηκεν. ἔστι δὲ ἐκ Μυρμιδόνων. προφέρει δὲ Εὐριπίδης εἰς γέλωτα ἄλλα ἐξ ἄλλων δράματα συναγαγών. διὸ καὶ εἴσω μίαν ἁρμονίαν ἐχόντων. ἵνα γὰρ τὰ μὴ ξυνετὰ ζητητέον. ἀνδροδάϊκτον δὲ τὴν ἀνδρῶν φόνον ποιοῦσαν. τὰ δὲ τοιαῦτα εἴδη μονόστιχα ἀλλοιόστροφα ὡς Ἡφαιστίων φησίν. οὐ πάντως διαιρεῖται. ἢ καὶ πρόσωπον ἀμοιβαῖον, ἡ χορὸς πρὸς ὑποκείμενον ἀποκεῖσιν. ἔστι δὲ τῆς μὲν ᾠδῆς ταύτης τὰ κῶλα ἀναπαιστικά, ἐὰν τὸ πρῶτον τετράμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν, ὃ καλεῖται Αἰολικόν. ἔχει τὸ ἴαμβον ἔχειν τὸν πρῶτον πόδα. τὸ δεύτερον δὲ τὸ ἑξῆς δίμετρα ὑπερκατάληκτα. τὸ γ΄ πενθημιμερές. τὸ δ΄ ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται ᾀσσέριται παροιμιακόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τὸ δὲ συστήματος τὰ κῶλα ὅμοια ι. πλὴν τοῦ τετάρτου τῆς δευτέρου τῆς D ᾠδῆς ὁμοίου, ἑφθημιμερῆ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, τῆς δὲ ἑξῆς ᾠδῆς τὰ κῶλα ἐξ. τὸ πρῶτον δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β΄ ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ γ΄ τὸ ε΄ ὡς τὸ β΄ τῆς ἄνω ᾠδῆς. τὸ τέταρτον δακτυλικὸν τετράμετρον. ἔστι δὲ κῶλον ἐκ χορῶν εἰσάγον ἐν Ἀγαμέμνονι δράματι Αἰσχύλου. τὸ ε΄ ὅμοιον δίμετρον. ἔστι δὲ ἡμιτελὲς ἐνταῦθα. τὸ γὰρ τέλειον ἐστὶν αἴσιον ἀνδρῶν. ἐκ τελείων. ὅπερ ἑφθημιμερὲς ἐστιν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἑξῆς δὲ σύστημα καὶ περίοδον αἰσυμ. περὶ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ἐξ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ὁ μὲν τοι ἑξῆς στίχος ἐν τισιν οὐ κεῖται. ἔστι δὲ ἐν διπύροις. Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον.] ἐκ τῶν Αἰσχύλου Ψυχαγωγῶν. προφέρει δὲ καὶ ἐφεξῆς τὰ αὐτὰ μέλη αὐτοῦ. ἀλλ' ὡς ἔτυχεν ἄλλα E ἀλλαχόθεν. τὸ δ' ἐπιλέγει τὸ ἰὴ κόπον κυρίως ὁμοίως τῷ στίχῳ ἐν τοῦ Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ.

Σύστημα κώλων ι.

Δι. Δύο σοι κόπω Αἰσχύλε τούτω.
Ευ. Κύδιστ' Ἀχαιῶν, Ἀτρέως
Πολυκοίρανε μάνθανέ μου παῖ.
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
Δι. Τρίτος Αἰσχύλε σοι κόπος οὗτος.

BA. *Duo ſunt tibi nempe labores.*
Ευ. *Præclare Achiuorum, Atrei*
Domine, hæc mea percipe fili,
Tu non adhibes bona fulcra labori.
F BA. *Labor, Aiſchyle, tertius hic eſt.*

Σχόλια. Κύδιστ' Ἀχαιῶν.] Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος, ἐπισκέψασθε πόθεν εἰσί. Τιμαχίδας δὲ ἐκ Τηλέφου Αἰσχύλου. Ἀσκληπιάδης δὲ ἐξ Ἰφιγενείας.

ᾨδὴ κώλων ς΄.

Ευ. Εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι
Δόμον Ἀρτέμιδος πέλας οἴγειν,
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
Κύριός εἰμι θροεῖν ὅδιον κράτος
Αἴσιον ἀνδρῶν.
Ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

Ευ. *Heu mellarij adeſte bonis*
G *Animis, aperite Dianæ.*
Tu non adhibes bona fulcra labori.
Poſſum ego deſtruere imperia auſpice
Condita fato.
Tu non adhibes bona fulcra labori.

Σχόλια. Εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι.] οἱ ἀξιώματα τὰ τῆς πόλεως. ἢ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει. Ἰὴ κόπον.] τινὲς ἀξιοῦσι δὲ ἐν ψιλοῦ. ὅταν μὴ ᾖ ἐν ὕμνῳ. ἀεὶ γὰρ δασύνεται. ὡς ἐφυμνίῳ δὲ κέχρηται ἰὴ κόπον οὐ πελάθεις. Ὅμοιον

πρώτος.] ἐν τοῖς πλείστοις ἀμπον, Ασκληπιάδης τὸ ἄσιον. ἔστι δὲ ἐξ Αγαμέμνονος Αἰσχύλου. βουβωνιῶ δὲ, φλεγ- A μαίνω τοὺς βουβῶνας.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ς'.

Δι. Ω Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν κόπων ὅσον;
Εγὼ μὲν οὖν ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι,
Υπὸ τῶν κόπων γὰρ τὼ νεφρὼ βουβωνιῶ.
Εὐ. Μὴ, πρίν γ' ἀκούσῃς χἀτέραν στάσιν μελῶν,
Εκ τῶν κιθαρῳδικῶν νόμων εἰργασμένην.
Αἰ. Ἴθι δὴ πέραινε, καὶ κόπον μὴ προστίθει.

BA. Proh Iuppiter, quid hoc laboris? quid rei?
Ego hinc me conferam curriculo in balneum,
B *Nam ex ſordibus, dolores inguinis ſentio.*
Ev. Nolis prinſquàm alteram ſtationem carminum
Percipias, compoſitam è Citharœdicis modis.
Æs. Age, perduc ad finem: ſed ſordes ne adyce.

Σχόλια. Στάσιν μελῶν.] στάσιμον μέλος, ὃ ᾄδουσιν ἑστῶτες ἀθρόοι οἱ χορευταί. Εκ τῶν κιθαρῳδικῶν νόμων.] Τι- μαχίδας γράφει, ὡς τῷ ὀρθίῳ νόμῳ κεχρημένου τοῦ Αἰσχύλου καὶ ἀνατεταγμένως.

C Ωδὴ κώλων ιδ'.

Εὐ. Οπως Αχαιῶν
Δίθρονον κράτος Ελλάδος ἥβας
Τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ·
Σφίγγα δυσαμεριᾶν
Πρύτανιν κύνα πέμπει
Τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ.
Ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι
D Θούριος ὄρνις,
Τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ.
Κυρεῖν παρασχὼν,
Ἰταμαῖς κυσὶν ἀεροφοίτοις,
Τὸ φλαττοφλαττόθρατ.
Τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι,
Τὸ φλαττοφλαττόθρατ.

Ev. VT nunc Achiuum
Biſidum imperium, Argolidis vim,
To Phlattothrattophlattothrat:
Sphingémque triſtificam
Dominúmque canem det.
To Phlattothrattophlattothrat:
Cum saculo & valida manu.
Bellicus ales,
To Phlattothrattophlattothrat:
Prædam vt feroces
Aquilæ ſuper aëra ferrent:
To Phlattophlattothrat.
Quod incline erat Aiaci,
To Phlattophlattothrat.

Σχόλ. Οπως Αχαιῶν.] ᾠδὴ κώλων ιδ'. ὧν τὸ πρῶτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β' ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ δ' δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ ε' φερεκράτειον. τὸ ζ' τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ η' δίμετρον. τὸ ι' ὅμοιον τῷ α'. τὸ ια' ὅμοιον τῷ β'. τὸ ιβ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐπὶ μεμιγμένον διτροχαίῳ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τὸ δ' ἐφύμνιον δίμετρον ἰαμβικὸν ἀκατάληκτον. Εὐριπίδης δὲ E ὁμοίως τὰ Αἰσχύλου χορικὰ μέλη διασπαράττων λέγει ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλων δραμάτων. τοῦτο μὲν τοι ἐξ Αγαμέμνονος. δίθρονον δὲ κράτος αὐτόν τε καὶ τὸν Μενέλαον ἥβαν δὲ τὴν νεότητα. ἔστι δὲ ἀναπόδοτον. Τὸ φλαττοθραττοφλατ.] τοῦτο λέγει χλευάζων ὡς ἀσυμπτωτοποιοῦντα. τινὲς δὲ σημειοῦνται αὐτό. ὅτι διορθωτὴς τινὲς, παρέλκον τὰς τοιαύτας ἐν τοῖς μέλεσι προσθέσεις. Σφίγγα δὲ δυσαμεριᾶν.] τὴν ἐπὶ κακοῦ χρόνου Θηβαίοις φανεῖσαν. πρύτανιν θανάτου. ταῦτα δ' ἐκ Σφιγγὸς Αἰσχύλου. θούριος δὲ ὄρνις ἡ πολεμοῦσα Θηβαίους τύχη. τὸ δὲ ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι ἐξ Αγαμέμνονος ἐκ τῆς οἰωνοσκοπίας τοῦ κυνὸς εἶναι φασίν. ἐπειδὴ δὲ οἱ τῆς σφιγγὸς πόδες λεοντώδεις ἦσαν, ὁ δὲ τοῦ λέοντος ὄνυξ δίκην ὀρατὸς πλήττει, F διὰ τοῦτο δόρατι εἶπεν. Ἰταμαῖς κυσί.] τοῖς ἀετοῖς, ταῦτα δὲ ὡς ἐλατὴν παρέλαθε. Τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι.] Τιμαχίδας φησὶ τοῦτο ἐν Θρῄσσαις μὴ γεγράφθαι. Απολλώνιος δέ φησιν ἐκ Θρησσῶν αὐτὸ εἶναι.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ιγ'.

Δι. Τί τὸ φλαττόθρατ; τοῦτ' ἐστὶν ἐκ Μαραθῶνος; ἢ
Πόθεν συνέλεξας ἱμονιοστρόφου μέλη;
G Αἰ. Αλλ' οὖν ἐγὼ μὲν ἐς τὸ καλὸν ἐκ τοῦ καλοῦ
Ἤνεγκον αὔθ', ἵνα μὴ τὸν αὐτὸν Φρυνίχῳ
Λειμῶνα Μουσῶν ἱερὸν ὀφθείην δρέπων.
Οὗτος δ' ἀπὸ πάντων μὲν φέρει πορνιδίων

BA. QVid eſt phlattothrat? vtrum ex ſolo Marathonio?
Aut vnde hoc collegiſti aquatorum melos?
Æs. At ego ex bono traduxi hac in aliud bonũ:
Ne idem & vnum pratũ Muſarũ cũ Phrynicho
Viderer decerpere. Sed hic Euripides
Ab omnibus meretriculis ſumpſit modos

Σχόλια. Τί τὸ φλαττόθρατ.] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιγ'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Εκ Μαραθῶνος.] ἐπεὶ ὁ φλέως ἄνθος ἐν Μαραθῶνι ὃν οἱ ἰδιῶται φλόμον. διὰ τὸ ἔχειν ἐν ἀρχῇ παρόμοιον τῷ φλέῳ τὸ φλαττο. ὡς ἐν Μαραθῶνι οὖν τοῦ φλέω πολλοῦ ὄντος, ἑλώδης γὰρ ὁ τόπος. Ἱμονιοστρόφου.]

Ἱμονιοστρόφου.] τῶν χοινιοστρόφων μελῶν. ἃ αὐλοῖς ἄνδρες ὕδατα ἀρυόμενοι ᾄδουσιν. ἱμονιὰ γὰρ καλεῖται, τὸ τῶν ἀντλημάτων σχοινίον, ἥτις ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐν τοῖς φρέασιν ἀποκεῖται. καὶ τὸ ᾆσμα ὃ ᾄδουσιν οἱ ἀντλοῦντες, ἱμαῖον. Καλλίμαχος. ἀείδει καί που τις ἀνὴρ ὑδατηγὸς ἱμαῖον.

Bisetus. Ἱμονιοστρόφου] Σ. ἱμᾶν, καὶ ἱμῶν, ἀντλεῖν, ἀνέλκειν, ἀνασπᾶν. ἱμονιὰ δὲ καλεῖται τὸ ἀντλητήριον τῶν φρεάτων, καὶ ἱμονιᾶν ἀποπατεῖν, ἀντὶ τοῦ μακρὰ χέζειν, ἀπὸ τοῦ σχοινίου, δι' οὗ τὰ ὕδατα ἀρύονται. ὃ καλοῦσιν ἱμονίαν. ἱμαῖον δὲ τὸ τῶν ἀντλητῶν ᾆσμα.

Σχόλιον. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν ἐς τὸ καλὸν μετήνεγκα] ἐκ γὰρ τοῦ κιθαρῳδικοῦ καλοῦ ὄντος, εἰς τὸ τραγῳδικὸν μετήνεγκα. ἵνα μὴ εἰς ταυτὰ τοῖς ὑπὸ Φρυνίχου μέλεσι προσφερόμενος ἐμπέσω. ἀπὸ δὲ ἴσου δὲ πάντες τοῖς μέλεσι τὸν Φρύνιχον ἐπιλυγχάνοντα τοῖς κιθαρῳδικοῖς. Ηνέγκα.] διχῶς ἔλεγον. ἤνεγκον μὲν, ἀπὸ τοῦ ἐνέγκω. ἤνεγκα δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνέγκαι. Ἵνα μὴ τὸν αὐτὸν Φρυνίχῳ.] ἵνα μὴ τὰ αὐτὰ τῷ Φρυνίχῳ μελοποιῶ. ἦν δὲ καὶ οὗτος ἐν τοῖς μέλεσι Φρύνιχος. ὁ δὲ λόγος, ἐκ τῶν κιθαρῳδικῶν εἰς τὰ τραγικὰ ἔγωγε μετήνεγκα. τοῦτο γὰρ καὶ Εὐριπίδης προτείνει.

Σκολιῶν Μελίτου καὶ Καρικῶν αὐλημάτων,
Θρήνων, χορειῶν. τάχα δὲ δηλωθήσεται.
Ενεγκάτω τις τὸ λύριον. καί τοι τί δεῖ
Λύρας ἐπὶ τούτων; ποῦ 'στιν ἡ τοῖς ὀστράκοις
Αὕτη κροτοῦσα; δεῦρο Μοῦσ' Εὐριπίδου,
Πρὸς ἥνπερ ἐπιτήδεια ταῦτ' ᾄδειν μέλη.
Διόν. Αὕτη ποθ' ἡ Μοῦσ' οὐκ ἐλεσβίαζεν, οὔ.

Obliquos Meliti, Caricaq́ tibia
In funere & Choreis. Quod nunc illicò
Ei demonſtrabitur. Lyram quis afferat.
Sed quid opus eſt Lyra ad hanc rem? ubi illa teſtulis
Crepitans? age huc adeſdum Muſa Euripidis:
Ad quam hi modi cantari ſunt idonei.
BA. Hac certè Muſa nunquam ante in Lesbo fuit.

Σχόλια. Σκολιῶν] μελῶν τινῶν ἐν συμποσίοις γινομένων. σκολιὰ λέγονται, τὰ παροίνια ᾄσματα. Τιμοκρέων δὲ ὁ Ῥόδιος ἐποποιὸς τοιοῦτον ἔγραψε σκολιὸν κατὰ τοῦ Πλούτου οὗ ἡ ἀρχή,

Ὤφελες ὦ τυφλὲ Πλοῦτε
Μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν Ἠπείρῳ
Φανήμεναι.
Ἀλλὰ Τάρταρόν τε ναίειν, κ' Ἀχέροντα
Διὰ σὲ γὰρ πάντ' ἐν ἀνθρώποις κακά.

τούτοις ἔοικε τὰ ὑπὸ Περικλέους αἰνιχθέντα. ἔγραψε γὰρ ψήφισμα κατ' ἐχθρὸν ὁ Περικλῆς. Μεγαρέας μήτ' ἀγορᾶς, μήτε θαλάττης, μήτ' Ἠπείρου μετέχειν. ὅμοια τιθεὶς σκολιὰ τοῖς Τιμοκρέοντος. καὶ αὖθις, νόμους ἐτίθει, ὥσπερ σκολιὰ γεγραμμένους. ἄλλως. σκολιὸν ἡ παροίνιος ᾠδή. ὡς μὲν Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ Μουσικῶν ἀγώνων, ὅτι τρία γένη ἦν ᾠδῶν τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ᾀδόμενον καθ' ἕνα ἑξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνετωτάτων ὡς ἔτυχε τῇ τάξει ὃ δὴ καλεῖται σκολιόν. ὡς δὲ Ἀριστόξενος καὶ Φύλλις ὁ μουσικὸς ὅτι ἐν τοῖς γάμοις περὶ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τιθέντες παρὰ μέρος ἑξῆς μυρρίνας ἔχοντες ᾖδον γνώμας καὶ ἐρωτικὰ σύντονα. ἡ δὲ περίοδος σκολιὰ ἐγίνετο, διὰ τὴν θέσιν τῶν κλινῶν σκολιόν. ὑπόμνημα ἔγραψε Τυραννίων περὶ τοῦ σκολιοῦ μέτρου. ὁ προσήχθη αὐτῷ ὑπὸ Γαΐου Καίσαρος. σκολιὸν τὸ ῥᾴδιον κατ' ἀντίφρασιν, μέλος τι ὀλιγόστιχον. τὰ δὲ Καρικὰ αὐλήματα, καὶ μέλη θρηνώδη ἐστίν. ἡ Καρικῶν βαρβαρικῶν. δουλικῶν.

Bisetus. Σκολιῶν] σκόλιον, μέλος τινα προτρεπτικῶς οὕτω λεγόμενα. καὶ προπαροξυτόνως τοὔνομα πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. οὕτω δὲ λέγεται διὰ τὸ μὴ κατ' εὐθὺ μέλπεσθαι, ἀλλὰ σκολιῶς. Εὐστάθιος.

Σχόλια. Μελίτου.] προείρηται ὅτι τραγικὸς ποιητὴς ὁ Μέλιτος. ἐστὶ δέ ἐστιν ὁ Σωκράτην γραψάμενος. κωμῳδεῖται δὲ καὶ ὡς ψυχρὸς ἐν τῇ ποιήσει. καὶ ὡς πονηρὸς τὸν τρόπον. χορειῶν δὲ μικροπρεπῶν καὶ οἷα ἐν τοῖς χοροῖς ᾄδουσι. λύριον δὲ τὴν μικρὰν λύραν ὥστε ψάλαι τὰ Εὐριπίδου. Η τοῖς ὀστράκοις.] ἀντὶ λύρας ὄστρακα τινὲς λαμβάνοντες, ἦχον μὲν ἀπετέλουν, πάνυ δὲ ἄσημον. διαβάλλει δὲ Εὐριπίδην ὡς κακὸν μελοποιόν. ἄλλως, ὅτι φαίνονταί τινες ἀγοραῖοι κρούοντες τοῖς ὀστράκοις, καὶ προσᾴδοντες τοῖς κρούμασι τοῖς διὰ τούτων. λέγεται δὲ εἰς τὴν Ὑψιπύλην ταῦτα. ἢ καθόλου τὴν μοῦσαν αὐτοῦ. ἐπιλέγει γὰρ, δεῦρο μοῦσα Εὐριπίδου. Δίδυμος δὲ προστίθησιν ὅτι εἰώθασιν ἀντὶ λύρας κογχύλια καὶ ὀστράκια κρούοντες, εὐρύθμως τινὰ ἦχον ἀποτελεῖν τοῖς ὀρχουμένοις. Αὕτη ποθ' ἡ μοῦσα.] ἐν ἐρωτήσει λέγει. αὕτη οὐκ αἰσχροποιεῖ. καὶ ἐν Σφηξὶν ἐπὶ τῆς αὐλητρίδος. μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας. λεσβιάζειν δὲ τὸ παρανόμως πλησιάζειν καὶ μολύνειν τὸ στόμα. διέβαλλοντο γὰρ ἐπὶ αἰσχρότητι οἱ Λέσβιοι. καὶ ἐν τῷ εἰς Φερεκράτην ἀναφερομένῳ. ὁ αὐτὸς δέ τις γυναῖκας ἐντὰ Λεσβίδας. καλόν τὸ δῶρον, ἐπτ' ἔχων λαικαστρίας.

Bisetus. Διάφορα κόμματα ἐκ διαφόρων Εὐριπίδου δραμάτων ὑπ' Αἰσχύλου τιθέμενα. καὶ οὐδὲν μέλος κατὰ τὸ ἑξῆς ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἀπρόσκοπα, καὶ ἀσύναρτα. διὰ δὴ τούτων ἁπάντων ὁ Εὐριπίδης ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου διαβάλλεται, καὶ καταγελᾶται.

Αἰ. Ἀλκυόνες αἳ παρ' ἀενάοις θαλάσσης
Κύμασι στωμύλλετε,
Τέγγουσαι νοτεραῖς πτερῶν,
Ῥανίσι χρόα δροσιζόμεναι,
Αἵ θ' ὑπωρόφιοι κατὰ γωνίας
Εἱειειειειλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες,

Æs. Halcyones, ore quæ ſtrepitis ſonoro, in
Fluctibus marinis,
Tingentes leue guttulis
Corpus, rore madens liquido.
Vóſque ſub tecto habitantes in angulis,
Quæ e e e e e euoluitis digitis, aranea,

Σχόλια. Ἀλκυόνες.] παρατραγῳδεῖ τὰ Εὐριπίδου μέλη, ὡς ἐκλελυμένα. αἱ ἀλκυόνες δὲ ἐν ταῖς τῆς θαλάσσης ὕδατος καθίενται. τὰ αὐτῶν ᾠὰ ἐν τῷ βυθῷ χειμῶνα θερμαίνουσι. καθ' ὃν δὲ καιρὸν τοῦτο ποιοῦσιν ἀλκυονίδες αὗται αἱ ἡμέραι καλοῦνται. καὶ ἔστιν ἐν αὐταῖς μεγίστη ἡσυχία ἀνέμων τε καὶ κυμάτων. οἱ δέ φασιν ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς θαλάσσης ἐπὶ τῆς ψάμμου τοῦτο ποιεῖν. Κύμασι στωμύλλετε.] διὰ τοῦ στωμύλλετε, πάλιν εἰς αὐτὸν παί-

ζοιάξ ἄλλων ἢ καὶ ἄλλων Εὐριπίδου δραμάτων κόμματα τίθησι. καὶ νῦν ἐν κῶ τῷ ἑξῆς λέγει μέλος. ἔστι δὲ τὸ προκείμενον ἐξ Ἰφιγενείας τῆς ἐν Αὐλίδι. Τέγγουσαι τοτεράς.] τὸ ἑξῆς. νοτίαις ῥανίσι πτερῶν χρόα δροσιζόμεναι.

Bisetus Ὑπωρόφιοι] ὑπὸ τὴν αὐτὴν οἰκίαν περιειλημμένοι, συγγενεῖς. Σ. ὑπωρόφιος δὲ ἐκ τοῦ ὑπὸ, καὶ ὄροφος, ἡ ὀροφή. διὸ καὶ κατά τινας διὰ τοῦ ο γραπτέον. εἰ μὲν λέγοις ἐκ διυοῖν ο ο ὡς ω κατὰ κρᾶσιν γίνεσθαι, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ γραφῇ τὸ ἕτερον ο ἐκβληθήσεται ἐν τῇ συνθέσει, καὶ ὑπωρόφιος γραφθήσεται.

Σχόλια. Εἱειειειει.] ἡ ἐπέκτασις τοῦ εἱλίσσετε κατὰ μίμησιν εἴρηται τῆς μελοποιΐας. Φάλαγγες] αἱ λεγόμεναι καματηραί. ἀράχνιόν τι ἡ φάλαγξ. λέγουσι δὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων φάλαγγας. ὅπερ νῦν μᾶλλον λέγει.

Ἰστότονα πηνίσματα καὶ
Κερκίδος ἀοιδοῦ μελέτας,
Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς
Πρῴραις κυανεμβόλοις
Μαντεῖα καὶ σταδίους,
Οἰνάνθας γάνος ἀμπέλου,
Βότρυος ἕλικα παυσίπονον
Περίβαλλ' ὦ τέκνον ὠλένας.
Ὁρᾷς τὸν πόδα τοῦτον; Δι. ὁρῶ.
Αἰ. Τί δαί; τοῦτον ὁρᾷς; Δι. ὁρῶ.
Αἰ. Τοιαυτὶ μέντοι σὺ ποιῶν,
Τολμᾷς τἀμὰ μέλη ψέγειν,
Ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον
Κυρήνης μελοποιῶν;
Τὰ μὲν μέλη σου ταῦτα βούλομαι δ' ἔτι
Τὸν τῶν μονῳδιῶν διεξελθεῖν τρόπον.
Ὦ νυκτὸς κελαινοφαὴς
Ὄρφνα, τίνα μοι δύστηνον
Ὄνειρον πέμπεις ἐξ ἀφανοῦς,
Ἀΐδα πρόπολον,
Ψυχὰν ἄψυχον ἔχοντα,
Μελαίνας νυκτὸς παῖδα,
Φρικώδη δεινὰν ὄψιν.
Μελανονεκυείμονα,
Φόνια φόνια δερκόμενον,
Μεγάλους ὄνυχας ἔχοντα;
Ἀλλά μοι ἀμφίπολοι λύχνον ἅψατε,
Κάλπισί τ' ἐκ ποταμῶν δρόσον ἄρατε,
Θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὡς ἂν θεῖον ὄνειρον ἀποκλύσω.
Ἰὼ πόντιε δαῖμον,
Τοῦτ' ἐκεῖν'. ἰὼ ξύνοικοι,
Τάδε τέρατα θεάσασθε.
Τὸν ἀλεκτρυόνα μου ξυναρπάσασα, φρούδη Γλύκη.

B *Licia, atelásque, & cercidis*
Rancidi Poëtæ cures:
Vbi cantu gaudens Delphinus
Proris quatiebat mare ſecantibus,
Oracula & ſtadia,
Gemmas, lætitiam vitis,
Racemi capreolum, onus leuantem.
Agè me amplectere, mi puer.
Pedem hunc túne vides? BA. *video.*
C *Æs. Quid hunc? annè vides?* BA. *video.*
Æs. Hos cùm modos tu ſuccinas,
Audes meos reprehendere:
Qui per duodecim techuas
Cyrenes modularis.
Et hi modi nempe tui. nunc etiam volo
Monœdiarum rationem perquirere.
O noctem nigram tenebris,
D *Quàm tu miſerum affers ſomnum*
Mihi, hunc ex obſcuris caliginibus
Erebi ſeruulum:
Inanime pectus habentem,
Nefariæ noctis prolem,
Atrocem vultu: amictum
Nigro necire dimiculis:
Trucia, trucia tuentem:
Magnos vngues habentem.
E *Ferte facem celeres famulæ mihi:*
Situla aquam è liquido date flumine:
Calfacite vndas.
Hæc vt ſomnia fontibus abluam,
Iò Pontice Diue
Hoc mihi illud: ô ſodales,
Hæc prodigia, quæſo, videte.
Rapuit mihi gallum Glyce, nec
F *Vſpiam apparet hic.*

Σχόλια. Ἰστότονα.] τοὺς ἱστοὺς οὓς ἐν τῷ ἀέρι αἱ ἀράχναι ὑφαίνουσι. λάμβανε δὲ ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὰς μελέτας τὸ εἱλίσσετε οὕτω καὶ εἱλίσσετε μελέτας κερκίδος ἀοιδοῦ. τουτέστιν ὥσπερ αἱ ὑφάντριαι διὰ τῶν κερκίδων γυναῖκες ἐν τῷ ὑφαίνειν ᾄδουσιν, οὕτω καὶ ὑμεῖς ὦ ἀράχναι. πηνίσματα δὲ ὑφάσματα. τὸ δὲ κερκίδος ἐκ Μελεάγρου Εὐριπίδου. τὸ δὲ ἵν' ὁ φίλαυλος, ἐξ Ἠλέκτρας. φίλαυλος δὲ ὁ τοὺς αὐλοὺς καὶ τὰ μέλη ποιῶν. αἰνίττεται δ' ἴσως εἰς τὸν Ἀρίονος μῦθον. κυανεμβόλοις δὲ ταῖς ἐν τῷ μέλανι βυθῷ χωρούσαις. Οἰνάνθας.] παρὰ τὰ ἐξ Ὑψιπύλης Εὐριπίδου. οἰνάνθα φέρει τὸν ἱερὸν βότρυν. ἡ πρώτη δὲ ἔκφυσις τῆς ἀμπέλου οἰνάνθη λέγεται. καὶ τὸ περίβαλλ' ὦ τέκνον ἐξ Ὑψιπύλης.

Bisetus. Βότρυος ἕλικα παυσίπονον] τοῦτο καλῶς. Πανύασις Ἁλικαρνασσεύς,

Οἶνος μὲν γὰρ πυρὶ ἴσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ,
Ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν ἀοιδῆς.
Ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἱερὸν μέρος, ἀγλαΐης τε,
Ἐν δὲ χοροιτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος.

καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις,

Ὁ δ' ἦλθ' ἐπὶ τἀντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος.
Βότρυος ὑγρὸν πῶμ' ηὗρε, κεἰσηνέγκατο
G Θνητοῖς ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς.
Ὕπνον τε λήθην τῶν καθ' ἡμέραν κακῶν
Δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον κακῶν.

Σχόλια. Ὁρᾷς τὸν πόδα τοῦτον.] ὡς καὶ τοιαῦτα ἀμφίβολα ἐν τοῖς μέλεσιν ἐπιτηδεύοντος Εὐριπίδου. καὶ ταῦ-

τα δὲ

τὰ δὲ ἑαυτοῦ προςτίθησιν ἀναμεμιγμένος Εὐριπίδην, ὡς ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ ἐπιτηδεύοντα. πόδα δὲ τὸν ῥυθμὸν ἢ τὸ μέλος ἀπὸ μέρους. Κυρήνης μελοποιῶν.] Κυρήνη ἑταίρα τις ἐπίσημος δωδεκαμήχανος ἐπικαλουμένη, διὰ τὸ τοσαῦτα σχήματα ἐν τῇ συνουσίᾳ ποιεῖν. ἔστι δὲ αὐτὸ τὸ ἐξ Ὑψιπύλης Εὐριπίδου. ἀντὶ τὸ δωδεκαμήχανον ἄνθρωπον. ἐκ δὲ τῆς λέξεως ἀντὶ τὸ δωδεκαμήχανον Κυρήνης, ἤγουν ἀντὶ τὰς ιβ΄ ἐκείνης αἰσχρὰς μηχανάς, δείκνυσιν αὐτὸν πάνυ φαυλότατον. Ὦ νυκτὸς κελαινοφαής.] φασὶν ὡς πάντα ταῦτα τὰ ἔπη ἔκ τινος δράματός ἐστιν Εὐριπίδου. Ἀσκληπιάδης, αὐτὰ τὰ ἐξ Ἑκάβης Εὐριπίδου ἐν μεμψόσιν δηλονότι. ὕτω γὰρ αὐτὰ ἔγκειται ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ. τί ποτ' αἴρομ' ἔννυχος. ὑπερισσὸν δὲ ὑπερβάλλον. ψυχὴν δὲ ὡς φαινόμενον. ἄψυχον δὲ ὡς ἄυλον καὶ εὐθέως οἰχόμενον. νυκτὸς δὲ παῖδα ἐνταῦθα εἴρηκε, καὶ τοι ἐν Ἑκάβῃ μελανοπτερύγων ὀνείρων αὐτὴν τὴν γῆν μητέρα. μελανονεκυείμονα δὲ μέλανα καὶ νεκρι-

A καὶ ἱμάτια φοροῦντα ὡς θανάτου σημαντικόν. μεγάλους ὄνυχας ἔχοντα ὡς πάνυ τὰς ψυχὰς σπαράττοντα.

Bisetus. Νυκτὸς παῖδα] Τὰ δὲ τοῦ Εὐριπίδου ἐν Ἑκάβῃ οὕτως ἔχει,

Ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ,
Τί ποτ' αἴρομ' ἔννυχος οὕτω
Δείμασι, φάσμασιν; ὦ πότνια χθὼν
Μελανοπτερύγων μᾶτερ ὀνείρων.

B Σχόλια. Ἀλλά μοι ἀμφίπολοι.] Ἀπολλώνιος παρὰ τὰ ἐκ τῶν Εὐμενίδων. Ὄνειρον ἀποκλύσατε.] ἀποψῆσαι. ὅπερ εἰώθασι ποιεῖν ἐν τοῖς ὀνείροις. τοῦτο δὲ μιμεῖται ὁ Αἰσχύλος, παρ' οὗ ἀποδιοπομπεῖσθαι εἰώθει τὰς χαλεπωτάτας τῶν ὀνείρων. ἀσυνάρτητα δὲ ταῦτα καὶ ἀσυνάρτητα σχεδὸν τοῖς ἑξῆς πᾶσι. τὸ δὲ ὄναρ ὃ εἶδε τοιοῦτον εἶναι δοκεῖ. ὡς γυνή τις ἐκ γειτόνων ἰδία αὐτῷ, Γλύκη καλουμένη, τὸν ἀλεκτρυόνα αὐτῆς ἁρπάσασα ᾤχετο. ἐπικαλεῖται δὲ τὸν Ποσειδῶνα ὡς πλησίον τῆς θαλάσσης ἰδοῦσα τὸν ὄνειρον.

Νύμφαι ὀρεσίγονοι
Ὦ μανία ξύλλαβε.
Ἐγὼ δ' ἁ τάλαινα προσέχουσ' ἔτυχον,
Ἐμαυτῆς ἔργοισιν,
Λίνου μεστὸν ἄτρακτον,
Εἱειειειλίσσουσα χεροῖν,
Κλωστῆρα ποιοῦσ', ὅπως κνεφαῖος
Ἐς τὴν ἀγορὰν φέρουσ' ἀποδοίμαν.
Ὁ δ' ἀνέπτατ' ἀνέπτατ' ἐς αἰθέρα
Κουφοτάταις πτερύγων ἀκμαῖς,
Ἐμοὶ δ' ἄχε' ἄχεα κατέλιπεν.
Δάκρυα δάκρυά τ' ἀπ' ὀμμάτων,
Ἔβαλον ἔβαλον ἁ τλάμων.
Ἀλλ' ὦ Κρῆτες, Ἴδης τέκνα,
Τὰ τόξα λαβόντες, ἐπαμύνατε,
Τὰ κῶλά τ' ἀμπάλλετε κυκλούμενοι
Τὴν οἰκίαν. ἅμα δὲ
Δίκτυννα παῖς Ἄρτεμις
Καλά, τὰς κυνίσκας
Ἔχουσ' ἐλθέτω διὰ δόμων
Πανταχῇ. σὺ δ' ὦ Διὸς
Διπύρους ἀνέχουσα λαμπάδας,
Ὀξυτάταιν χεροῖν Ἑκάτα
Παράφηνον εἰς Γλύκης, ὅπως
Εἰσελθοῦσα φωράσω.
Δι. Παύσασθον ἤδη τῶν μελῶν.
Αἰ. Κἀμοί γ' ἅλις.
Ἐπὶ τὸν σταθμὸν γὰρ ἀγαγεῖν βούλομαι,
Ὅσπερ γ' ἐλέγξει ποίησιν νῷν μόνος,

C *Nymphæ montigenæ:*
O rabies occupa.
Ego autem miſſella propriis operam
Mecum impendo rebus:
Plenum ſtamine fuſum
Ece euoluens manibus.
Nectoglomus: clanculúmque vendo
Pòſt in foro, atris ſepta tenebris:
D *At ille volitabat, volitabat ad æthera*
Remigio alarum leui:
Mihi mala, mala reliquit.
Lacryma, lacryma de palpebris
Cecidit, cecidit infelix.
Verùm ô Cretes, Idæ proles,
Sumptis iaculis, mala repellite:
Et membra concutite: & circumdate
E *Domum. ſimul etiam*
Dictynna virgo, Dea
Elegans, catellas
Agens, peruagetur domos
Vndique. At ô Iouis
Duplices faculas manu tenens
Perquam agili, triceps Hecate.
Oſtende te in Glycæ domo:
Vt ingreſſa in furto prehendam.
F *BA.* Plures omittite iam modos.
Æs. Et mihi ſatis.
Nunc ad ſtateram volo virum hunc deducere.
Nam ſola hac vtriuſque oſtendet Poëticam,

Σχόλια. Νύμφαι ὀρεσίγονοι.] ἐκ τῶν Ξαντριῶν Εὐριπίδου, φησὶν Ἀσκληπιάδης. εὗρε δὲ Ἀθήνησιν ἔν τισι τῶν ἐκδιθυράμβων, νύμφαι ὀρεσσιγόνοι θεαῖσιν ἀγείρω Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶ βιοδώροις. ἔοικε δὲ τὸ ὅλον ἐπιτηδεύειν ἀνυπόστατα. ἄλλως οὐδὲ παρ' Αἰσχύλῳ ταῦτα ἥρμοζε λαμβάνεσθαι. τὸ δὲ μανία ξύλλαβε τοιοῦτον λέγει διὰ τὸ ἄτοπον ὀνειρον εὔχεται μανίας τυχεῖν, ἵνα μηδενὸς τῶν αἰσθάνοιτο. τὸ δέ, ἐγὼ δ' ἁ τλάμων, πρὸς τὸ φροῦδος Γλύκη. ἔχει τὴν ἀκολουθίαν. κνεφαῖος δὲ ἑωθινή. κνέφας γὰρ τὸ λυκόφως. Εἰς ἀγορὰν φέρουσα.] πάλιν ἐπὶ πενίαν καὶ μικροπρέπειαν αὐτὸν κωμῳδεῖ. δηλοῖ δὲ καὶ

G ὅτι ἐν τοῖς μέλεσι δὶς τὰ τοιαῦτα λέγει Εὐριπίδης, ἀνέπτατ' ἀνέπτατο, καὶ τὰ λοιπά. Ἀλλ' ὦ Κρῆτες Ἴδης.] οὐ μόνον ἐν Τροίᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν Κρήτῃ, Ἴδη ἐστίν, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν, ἐπεὶ δὲ ἐν Κρήτῃ ἦν ἡ τοῦτο λέγουσα, διὰ τοῦτο λέγει Ἴδης τέκνα τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε. Δίκτυνναν δὲ λέγει τὴν Ἄρτεμιν διὰ ταῦτα. ἐπειδὴ τῶν κυνηγετῶν ἐστὶ τὸ δίκτυα φέρειν. ἔφορος δὲ κυνηγίας ἡ Ἄρτεμις. φασὶ δὲ ὅτι νύμφη τις Βριτόμαρτις καλουμένη θηρεύουσα ποτὲ δικτύοις τισὶ κατὰ τύχην ἐνέπεσε. καὶ ὑπὸ Ἀρτέμιδος ῥυσθεῖσα, Δικτύννης Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἱδρύσατο. Ἑκάτην δὲ καὶ Ἄρτεμιν οἱ μὲν τὴν αὐτὴν φασιν. οἱ δὲ ἄλ-

λον καὶ ἄλλων. ὡς κρίνεσθαι. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐκ Κρητῶν Εὐριπίδου.

Bisetus. Τὰ κῶλά τ' ἀμπάλλετε] τὰ ἄρκυας, τὰ δίκτυα. κατὰ συνεκδοχήν. κῶλον γὰρ, μέρος τῶν ἀρκύων, ὥς φησι Πολυδεύκης ἐκ Ξενοφῶντος οὕτω γράφων. A ὅθεν καὶ Ξενοφῶν τοῖς μὲν ἐνοδίοις παρὰ τὰς ἄρκυς κῶλον ἓν, ὃ καλεῖται ὄνος, προστίθησιν. Ἀμπάλλετε δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀναπάλλετε.

Σχόλια. Κονίστας] τὰς κυνὰς, ὡς φιάλας καὶ φιαλίσκας. ἀπύρους δὲ ἀντὶ τοῦ ἁπλᾶς.

Τὸ γὰρ βάρος νὼ βασανιεῖ τῶν ῥημάτων.
Δι. Ἴτε δεῦρό νυν, εἴπερ γε δεῖ καὶ τοῦτό με
Ἀνδρῶν ποιητῶν τυροπωλῆσαι τὴν τέχνην.

Et vtrinque verborum librabit pondera.
BA. Agite huc adeste: nam Poëtarum ars mihi
B Ad libram erit vendenda, tanquam caſei.

Σχόλια. Τὸ γὰρ βάρος] τινές φασιν, ἀπὸ τῶν ἐνθάδε τὸν Αἰσχύλον λέγειν. τὰ δὲ ἑξῆς τὸν Διόνυσον. Τυροπωλῆσαι.] πρὸς γὰρ τὸν σταθμὸν ἐπωλεῖτο ὁ τυρός.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις μέλους χοροῦ στροφικὴν ἐκ κώλων ί.

Χο. Ἐπίπονοί γ' οἱ δεξιοί.
Τόδε γὰρ ἕτερον αὖ τέρας
Νεοχμὸν, ἀτοπίας πλέων,
Ὃ τίς ἂν ἐπενόησεν ἄλλος;
Μὰ τὸν, ἐγὼ μὲν οὐδ' ἂν εἴ τις
Ἔλεγέ μοι τῶν ἐπιτυχόντων
Ἐπειθόμην, ἀλλ' ᾠόμην ἂν
Αὐτὸν αὐτὰ ληρεῖν.

CH. Viri operoſi, qui cati:
Equidem opus hoc planè nouum,
C Et prodigioſum, & abſurdum.
Nam quis vnquam hoc cogitauit?
Teſtor hunc, ſi quis mihi antè
Tale quid dixiſſet, illi haud
Fidem dediſſem, ſed putaſſem
Illum afferre nugas.

Σχόλια. Ἐπίπονοί γ' οἱ δεξιοί.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις μέλους χοροῦ στροφικὴ διὰ τὸ προτίθεσθαι τὰς κορωνίδας ἐκ κώλων τροχαϊκῶν ἑφθημιμερῶν χορείοις καὶ ἰάμβοις ί. D ὧν τὸ γ' ἑφθημιμερὲς τὰ δ' ἄλλα δίμετρα ἀκατάληκτα πλὴν τοῦ τελευταίου ἰθυφαλλικοῦ ὄντος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Μὰ τόν.] ἐλλειπτικῶς ὀμνύει, καὶ οὕτως ἔθος ἐπὶ τοῖς ἀρχαίοις, ἐνίοτε μὴ προστιθέναι τὸν θεὸν εὐλαβείας χάριν. εἰώθασι δὲ τοῖς τοιούτοις ὅρκοις χρῆσθαι, ἐπευφημιζόμενοι ὥστε εἰπεῖν μὲν μὰ τὸν, ὄνομα δὲ μηκέτι προσθεῖναι. καὶ Πλάτωνα δὲ τῷ τοιούτῳ κεχρῆσθαι. λέγει δὲ, ὡς οὐκ ἂν ἐπειθόμην, εἰ ἔλεγέ μοι ἐπὶ τοῦ πράγματος τυχόντων. τὸ δὲ ἐπιτυχόντων, ἀντὶ τοῦ συνελθόντων. ἢ ἐπὶ ἀντὶ τῆς ὑπό.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.
ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

E

ACTVS V. SCENA III.
BACCHVS, ÆSCHYLVS, EVRIPIDES.

Bisetus. Διόνυσος, Αἰσχύλου τε καὶ Εὐριπίδου αἰτούντος, τοὺς ἀμφοτέρους λόγους, καὶ μέτρα ἐπὶ τὸν σταθμὸν λέγεσθαι κελεύει, ἵνα γιγνώσκῃ, καὶ ἀποφαίνηται ὁποτέρου τὰ ἔπη βαρύτερα, καὶ τιμιώτερα εἴη.

Κορωνὶς ἑτέρα ἐκ στίχων ιέ.

Δι. Ἴθι νυν παρίστασθον παρὰ τὼ πλάστιγγ'. F
Αἰ. Ἰδού.
Δι. Καὶ λαβομένω, τὸ ῥῆμ' ἑκάτερος εἴπατον,
Καὶ μὴ μεθῆσθον, πρὶν ἂν ἐγὼ σφῷν κοκκύσω.
Αἰ. Ἐχόμεθα. Δι. Τοὔπος νυν λέγετον εἰς τὸν σταθμόν.
Εὐ. Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος.

BA. Age, nunc aſtate ad lances. ÆS. eccum me tibi.
BA. Et apprendentes quiſque verbum proferat,
Neque è manu mittatis priuſquam clamitē (hoc
Cuculi more. ÆS. tenemus. BA. nūc recitet quiſque
Verſum, ad ſaterā, aut verbū proferat aliquod.
EV. O ſi ratis non peruolaſſet Argo aquis.

Σχόλια. Ἴθι νυν παρίστασθον.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιέ. ὧν τελευταῖος. νὴ τὸν Δί' οὐ γὰρ ἄχθομαι τῷ πράγματι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Παρὰ τὼ πλάστιγγ'] παρὰ τοῖς λεγομένοις ζυγίοις. τὸ δὲ σχῆμα ἀττικόν. ὡς τὼ χεῖρε, τὼ πόδε, καὶ νὴ τὼ θεώ. πλάστιγξ δὲ τὸ κατηρτημένον τοῦ ζυγοῦ μέρος, ᾧ ἐπιτίθεται τὰ G ζυγά. Κοκκύσω.] συρίσω. εἰώθαμεν δὲ οὕτω δηλοῦν ἀλεκτρυόνος βοήν. τὸ δὲ εἴθ' ὤφελε, ἀρχὴ τοῦ Μηδείας δράματος Εὐριπίδου.

Bisetus. Κόκκυ] Εὐστάθιος. ἐπίρρημα, παρὰ τὸ κοκκύζειν. τὸ κατὰ κόκκυγα ᾄδειν. κοκκύζειν δὲ κυρίως λέγεται ὁ κόκκυξ τὸ ὄρνεον κατὰ λέξεως ὀνοματοποιΐαν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀλεκτρυόνων, ἀντὶ τοῦ ᾄδειν.

Αἰ. Στρο-

A Αἰ. Σπερχειὲ ποταμὲ, βουνόμοι τ' ἐπιστροφαί.
Διόνυ. Κόκκυ μεθεῖτε, καὶ πολύγε κατωτέρω
Χωρεῖ τὸ τοῦδε. Ευ. καὶ τί ποτ' ἐστὶ τ' αἴτιον;
Δι. Ὅτ' εἰσέθηκε ποταμὸν ἐριοπωλικῶς
Υγρὸν ποιήσας, τοὔπος, ὥσπερ τἄρια.
Σὺ δ' εἰσέθηκας τοὔπος ἐπτερωμένον.
Ευ. Ἀλλ' ἕτερον εἰπάτω τι, κἀντιστησάτω.
B Δι. Λάβεσθε τοίνυν αὖθις. Ευριπ. ἢν ἰδού. Δι. λέγε.
Ευριπ. Οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο, πλὴν λόγος.
Αἰ. Μόνος θεῶν γὰρ θάνατος, οὐ δώρων ἐρᾷ.
Διόνυ. Μεθεῖτε, μεθεῖτε, καὶ τὸ τοῦδέ γ' αὖ ῥέπει.
Θάνατον γὰρ εἰσέθηκε βαρύτατον κακῶν.
C Ευριπ. Ἐγὼ δὲ πειθώ γ', ἔπος ἄριστ' εἰρημένον.
Διόνυ. Πειθὼ δὲ κοῦφόν ἐστι, καὶ νοῦν οὐκ ἔχον
Ἀλλ' ἕτερον αὖ ζήτει τι τῶν βαρυστάθμων,
Ὅτι σοι καθέλξει καρτερόν τι καὶ μέγα.
Ευριπ. Φέρε ποῦ τοιοῦτο δῆτα μοὐστί; ποῦ φράσω;
Διόνυ. Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.
D Λέγοιτ' ἄν, ὡς αὕτη 'στὶ λοιπὴ σφῷν στάσις.
Ευριπ. Σιδηροβριθές τ' ἔλαβε δεξιᾷ ξύλον.
Αἰ. Ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα, καὶ νεκρῷ νεκρός.
Διόνυ. Ἐξηπάτηκεν αὖ σε καὶ νῦν. Ευριπ. τῷ τρόπῳ;
E Δι. Δύ' ἅρματ' εἰσέθηκε καὶ νεκρὼ δύω,
Οὓς οὐκ ἂν ἄραιντ' οὐδ' ἑκατὸν Αἰγύπτιοι.
Αἰ. Καὶ μηκέτ' ἔμοιγε κατ' ἔπος, ἀλλ' ἐς τὸν σταθμὸν
Αὐτὸς, τὰ παιδία, χ' ἡ γυνὴ Κηφισοφῶν,
Ἐμβὰς καθήσθω, ξυλλαβὼν τὰ βιβλία,
Ἐγὼ δὲ δύ' ἔπη τῶν ἐμῶν ἐρῶ μόνα.

Æs. Sperchie fluuie, paſcuique vortices.
BA. Cucu: ſtateram mittite: multò preſſior
Lanx Æſchyli, quàm altera. Ev. quæ cauſa obſecro?
BA. Quia fluuium impoſuit: & carmen propemodum
Humectauit perinde, vt qui lanam ſolent
Humectare, priuſquàm in foro diuendiderint:
Tu verò verbum impoſuiſti volatile.
Ev. Age aliud dicat, & contra me proferat.
BA. Prendite rurſum ſtateram. Ev. ecllam. BA. iam proferas.
Ev. Non eſt fanum Suadæ, niſi bona oratio.
Æs. Mors eſt Deus ſola, haud capit data munera.
BA. Dimittite, mittite: iterum inclinat Æſchyli:
Nam mortem impoſuit, malum grauiſſimum.
Ev. At ego Suadæ verbum impoſui, dictum optimè.
BA. Res lenicula eſt ſuadela, & mentem non habet,
Diſquire aliud, & quod ſit ponderoſius,
Et quod lancem plus deprimat, ac validiùs.
Evr. Sine videam, vbi ſit tale. vbi dicam eſſe, obſecro?
BA. Duas Achilles teſſeras & quatuor
Iecit: pergite: nam res in vno hoc cardine eſt.
Evr. Lignum graue ferro, comprehendit dextera.
Æs. Nam currui currum, atque funus funeri.
BA. Iterum dolo te circumuenit. Ev. & quomodo?
BA. Currus duos, duóſque iniecit mortuos:
Quos ægrè centum ſuſtollant Ægyptij.
Æs. Ne ponderentur iam voces: ſed liberi
Et vxor, & Cephiſopho, & ipſus & libri
Nunc inſideant lanci. ego tantùm duo proferam
Verba è meis.---

Σχόλια. Βουνόμοι.] ὑπὸ βοῶν καταινεμόμεναι. ἔστι δὲ, ἐκ Φιλοκτήτου Αἰσχύλου. Ἐριοπωλικῶς.] ὡς οἱ τὰ ἔρια πωλοῦντες βρέχουσιν αὐτὰ ἵνα βαρύνωσιν ἐν τῷ σταθμῷ. τὸ δὲ οὐκ ἔστι πειθοῦς, ἐξ Ἀντιγόνης Εὐριπίδου. τὴν δὲ πειθὼ χρῆμα νοῦν οὐκ ἔχον φησίν. ὅτι τὸ πείθειν ποιεῖν ἵνα τὸ στρεφὴ λέγων ἐστὶ παράγουσα τοὺς ἀκούοντας καὶ οὐκ ἀληθὴς ὑπάρχει. τὸ δ' ἑξῆς ἐκ Νιόβης Αἰσχύλου. Βέβληκ' Ἀχιλλεύς.] Ἀρίσταρχός φησιν ἀδιανοήτως τοῦτο προφέρεσθαι. ὡς Εὐριπίδου πεποιηκότος κυβεύοντας ἐν τῷ Τηλέφῳ οὐκ ἐκεῖνο. μή ποτ' οὖν ἐκεῖθεν ἦν. μᾶλλον δὲ, ἐχλεύαζεν ὡς ἂν εἴη Ἀριστοφάνης. οὐδὲ γὰρ τὸν Εὐριπίδην, τοῦτο προφερόμενον, ἀλλὰ τὸν Διόνυσον χλευάζοντα. τινὲς δὲ ὅτι ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἦν ὁ τόπος. εἰ δὲ ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι. F ἐμφαίνει δὲ καὶ Εὔπολις τοῦτο εἰδώς. ἀποφθαρεὶς δὲ δύο κύβω καὶ τέτταρα. τοῦτο δὲ Διόνυσος ἀποβάλλει αὐτὸ χλευάζων. ἄλλως. ἐκ Μυρμιδόνων. πεποίηκε γὰρ αὐτοὺς κυβεύοντας. ἔθος δὲ τοῖς κυβεύουσιν οὕτω λέγειν. β δ' γ ε. τοῦτο δὲ λέγει ὁ Διόνυσος δηλονότι ὡς Αἰσχύλος νενίκηκε. τὸ δὲ σιδηροβριθὲς, ἐκ Μελεάγρου. τὸ δὲ ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα ἐκ Γλαύκου Ποτνιέως Αἰσχύλου. τὸ δὲ ἐξηπάτηκεν ἔστιν ἐκ μεταφορᾶς τῶν παλαιστῶν. ἐκεῖνοι γὰρ ἀπατῶντες τοὺς ἀντιπάλους νικῶσιν. Ἑκατὸν Αἰγύπτιοι.] πανταχοῦ τῶν Αἰγυπτίων ὡς ἀχθοφόρων μέμνηται. Κηφισοφῶν.] καὶ G διὰ τούτου δηλοῖ πάλιν, ὅτι ἔστι τὸ συμπαμφότερον. ὡς Κηφισοφῶν συμποιεῖ τὰ δράματα. καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἶχεν. ἄλλως. οὐχ ὡς μόνον συμποιοῦντος αὐτῷ τοῦ Κηφισοφῶντος τὰ δράματα, ἀλλ' ὡς συνόντος αὐτοῦ τῇ γυναικί. οἱ δὲ γράφοντες χὠ Κηφισοφῶν, τὸ δ' ἀξιοῦντες ἀνάπαισιν τὸ τελευταῖον πέρα, σκεπάσθω ὡς εἰ προσβαλὼν συστέλλεται.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ Σκηνὴ τετάρτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΠΛΟΥΤΩΝ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Bisetvs. Πλούτων προσέρχεται, καὶ τὸν Διόνυσον περὶ ἑκατέρου ποιητοῦ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι κελεύει, ὥστε τὸν μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἐξ ᾅδου ἀνάγειν, ὃν κρείττω εἶναι νομίζοι.

B

Δι. Ἄνδρες φίλοι, κἀγὼ μὲν αὐτοὺς οὐ κρινῶ,
Οὐ γὰρ δι᾽ ἔχθρας οὐδετέρῳ γενήσομαι.
Τὸν μὲν γὰρ ἡγοῦμαι σοφὸν, τῷ δ᾽ ἥδομαι.
Πλου. Οὐδὲν ἄρα πράξεις, ὧνπερ ἦλθες οὕνεκα.
Δι. Ἐὰν δὲ κρίνω; Πλου. τὸν ἕτερον λαβὼν ἄπει,
C Ὁπότερον ἂν κρίνῃς, ἵν᾽ ἔλθῃς μὴ μάτην.
Δι. Εὐδαιμονοίης. φέρε δὴ πύθεσθέ μου ταδί,
Ἐγὼ κατῆλθον ἐπὶ ποιητήν. Αἰσχύ. τοῦ χάριν;
Δι. Ἵν᾽ ἡ πόλις σωθεῖσα τοὺς χοροὺς ἄγῃ,
Ὁπότερος ἂν οὖν τῇ πόλει παραινέσειν
Μέλλει τι χρηστὸν, τοῦτον ἄξειν μοι δοκῶ,
D Πρῶτον μὲν οὖν περὶ Ἀλκιβιάδου τίν᾽ ἔχετον
Γνώμην ἑκάτερος; ἡ πόλις γὰρ δυστοκεῖ.
Αἰ. Ἔχει δὲ περὶ αὐτοῦ τίνα γνώμην; Διόνυ. τίνα;
Ποθεῖ μὲν, ἐχθαίρει δὲ, βούλεται δ᾽ ἔχειν.
Ἀλλ᾽ ὅ,τι νοεῖτον, εἴπατον τούτου πέρι.
Ευ. Μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν
Βραδὺς πέφυκε, μεγάλα δὲ βλάπτειν ταχὺς,
E Καὶ πόριμον αὑτῷ, τῇ πόλει δ᾽ ἀμήχανον.
Δι. Εὖγ᾽ ὦ Πόσειδον. σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις;
Αἰ. Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν,

ACTVS V. SCENA IIII.

Bacchvs, Plvto, Æschylvs, Evripides.

BA. Amici ego hic ſententiam
Inter eos non feram, nam neutrius odio lubens
Memet onerem: alterum ſapientem indico:
Voluptatem non paruam capio ex altero.
PL. Nihil ergo efficies, quorum iuiſti huc gratia.
BA. Sin iudicem? PL. tunc alterum elige, atque abi
Quem tu præpoſueris: ne fruſtra huc veneris.
BA. Di tibi benè velint. agite vos, audite me:
Ego huc veni propter Poëtam. ÆS. Cur? cedo.
BA. Vt ciuitas choros agendo ſalua ſit,
Vter ergo veſtrûm conſilia Reipub.
Daturus eſt vtilia: hunc abducere volo.
Primùm de Alcibiade, quæ nam ſententia
Alterutri eſt? Nam male perit noſtra ciuitas.
ÆS. Quid autem de illo ſentit ciuitas? BA. quid? Hoc:
Cupit quidem, ſed odit tamen, & habere vult.
Sed quid vos de illo ſentiatis, dicite.
EV. Ciuem hunc ego odi, qui in ſeruanda patria
Fit tardus, in lædenda eadem fit celer:
Sat commodus ſibi, ciuitati incommodus.
BA. Euge, ô Neptune, & quæ tua eſt ſententia?
ÆS. Catulum Leonis alere in vrbe non decet,

Σχόλια. Τὸν μὲν γὰρ ἡγοῦμαι σοφόν.] σοφὸν μὲν, Εὐριπίδην λέγει. ἥδεται δὲ τῷ Αἰσχύλῳ. οὕτως Ἀρίσταρχος. ἄλλοι δὲ τὸ ἐναντίον καὶ ἑκατέρῳ συνηγορεῖν, καὶ μάλιστα, ὅτι ἥδεται Εὐριπίδῃ καὶ ὡς ἐν ἀρχῇ προείρηκεν. F Οὐδὲν ἄρα πράξεις.] Ἀπολλώνιος τοῦ Πλούτωνος εἶναί φησι τοῦτο, καὶ γίνεται πρόσωπα ἐν τῇ σκηνῇ δ΄. τινὲς δὲ τοῦ χοροῦ. Τοῦ χάριν.] ὡς ἔστιν ἄλλου προσώπου τὸ τοῦ χάριν. ἀλλ᾽ ὁ Διόνυσος ἑαυτῷ ἀνθυποφέρει. Πρῶτον μὲν οὖν περὶ Ἀλκιβιάδου.] περὶ τῆς δευτέρας λέγει αὐτοῦ ἀποχωρήσεως ἣν ἑκὼν ἔφυγε. κατελθὼν μὲν ἐπὶ Ἀντιγένους, πρὸ ἐνιαυτοῦ τῶν βατράχων. διὰ δὲ τὸ πιστεῦσαι Ἀντιόχῳ τῷ κυβερνήτῃ τὸ ναυτικὸν, καὶ ἡττηθῆναι ὑπὸ Λυσάνδρου δυσχερανθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων. ἀνδρῶν δὲ διαφέρεται πρὸς Ξενοφῶντα περὶ τῆς καθόδου. G Καλλίστρατος δέ φησιν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ καιρὸς, καθ᾽ ὃν ἑκὼν ἔφυγεν ὁ Ἀλκιβιάδης. ὁ δὲ Ἀρίσταρχός φησι, καθ᾽ ὃν ἐκπεσὼν ἐν Λακεδαίμονι διατρίβων ἔπεισε Λακεδαιμονίους Ἀθηναίους Δεκέλειαν ἐπιτειχίσαι. τελέως δὲ παίζουσι. λέγει οὖν, περὶ τῆς δευτέρας ἀποχωρήσεως ἣν ἑκὼν ἔφυγε. γεγόνασι δὲ Ἀλκιβιάδαι τέσσαρες. δυστοκεῖ δὲ λέγει ἀντὶ τοῦ ἀγανακτεῖ καὶ κακῶς πάσχει ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δυστοκουσῶν γυναικῶν. ἢ δυστοκεῖ λέγει ἀντὶ τοῦ κακὰ γεννήματα προάγει. Ἀλκιβιάδης γὰρ φύσει Ἀθηναῖος ὢν ἔφυγε μὲν καὶ πρόσθεν διά τινα αἰτίαν ἐκ πόλεως. κατελθὼν δὲ ὕστερον καὶ ναύαρχος κατασταθεὶς ἐπίστευσε τὸ ναυτικὸν Ἀντιόχῳ. οὗ καὶ ὑπὸ Λυσάνδρου ἡττηθέντος, φοβηθεὶς Ἀλκιβιάδης μεταχωρεῖ πρὸς Λακεδαιμονίους, οὓς καὶ πείθει Ἀθηναίοις ἐπιτειχίσαι Δεκέλειαν. ἡ δὲ Δεκέλεια χώρα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἧς τειχισθείσης μέγας ἦν κίνδυνος Ἀθηναίοις μὴ δυναμένοις ἐξελθεῖν. Ποθεῖ μὲν, ἐχθαίρει δέ.] παρὰ τὰ ἐκ τῶν Ἴωνος Φρουρῶν. ὅπου ἡ Ἑλένη πρὸς τὸν Ὀδυσσέα φησί. σιγᾷ μὲν, ἐχθαίρει δέ, βούλεται γε μήν. ὁ δὲ λόγος, ποθεῖ μὲν ὡς δραστήριον, διὰ τὰς νίκας. ἐχθαίρει δὲ ὡς τυραννικὸν ἢ ὡς εἰς Λακεδαιμονίους χωρήσαντα. Μισῶ πολίτην.] αὕτη Εὐριπίδου ἡ γνώμη, μὴ καταδέχεσθαι καθάπαξ Ἀλκιβιάδην. χαρακτηρίζει δὲ αὐτὸν ἅμα. ταῦτα δέ φησιν Εὐριπίδης περὶ Ἀλκιβιάδου ὡς ὄντος αὐτοῦ τοιούτου. βραδέως μὲν ὠφελοῦντος τὴν πατρίδα, ταχέως δὲ βλάπτοντος.

Bisetus. Πόριμον αὐτῷ] τὸν ἑαυτῷ πολλοὺς πόρους, καὶ μηχανὰς εὑρίσκειν, καὶ πορίζειν, τῇ δὲ πόλει οὐδένα πόρον, οὐδεμίαν μηχανὴν πορίζο-
A ντα, δυνάμενον. ἢ τὸν δυνάμενον μὲν διὰ πολλῶν πόρων, καὶ μηχανῶν ἑαυτὸν ὠφελεῖν, τὴν δὲ πόλιν, οὔτε θέλοντα, οὔτε δυνάμενον ὠφελεῖν.

Μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν.
Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.
Διον. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, δυσκρίτως γ' ἔχω.
Ὁ μὲν σοφῶς γὰρ εἶπεν, ὁ δ' ἕτερος σαφῶς.
Ἀλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον,
Περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν;
Εὐ. Εἴ τις πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ,
Αἴροιεν αὖραι πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα.
Δι. Γελοῖον ἂν φαίνοιτο, νοῦν δ' ἔχει τινά.
Εὐ. Εἰ ναυμαχοῖεν, κᾆτ' ἔχοντες ὀξίδας
Ῥαίνοιεν ἐς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων.
Ἐγὼ μὲν οἶδα, καὶ θέλω φράζειν. Δι. λέγε.
Εὐ. Ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα πίσθ' ἡγώμεθα,
Τὰ δ' ὄντ' ἄπιστα πιστά. Δι. πῶς; οὐ μανθάνω.
Ἀμαθέστερόν πως εἰπὲ, καὶ σαφέστερον.
Εὐ. Εἰ τῶν πολιτῶν, οἷσι νῦν πιστεύομεν,
Τούτοις ἀπιστήσαιμεν, οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
Τούτοισι χρησαίμεσθ', ἴσως σωθεῖμεν ἄν.
Εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς
Τἀναντία πράττοντες οὐ σωζοίμεθ' ἄν;
Διον. Εὖ γ' ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις,
Ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες, ἢ Κηφισοφῶν.
Εὐ. Ἐγὼ μόνος, τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.
Διόνυ. Τί δαὶ λέγεις σύ; Αἰσχύλ. τὴν πόλιν νῦν μοι φράσον

Sed maximè ipſum ne Leonem nutrias:
Sin alueris aliquem, obſecunda moribus.
BA. Ego, per Iouem ſeruatorem ægrè iudico:
Nam luculenter ille, prudenter hic ait.
Sed adhuc vnam quiſque recitet ſententiam:
B Quænam ſalutis ſpes eſt de Republica?
Ev. Si quis Cleocritum applicet, pro alis, Cineſia:
Vtrumque venti mox in mare ſuſtollerent.
BA. Hoc ridiculum quidem: at rationem tamen habet.
Ev. Si qui nauale facturi ſunt prælium,
Acetabula teneant, & loculos hoſtium
C Conſpergant: ego noui, & dicam. BA. Dic obſecro.
Ev. Si fida quæ ſunt, pro infidis habeamus: &
Quæ infida ſunt, pro fidis. BAC. non intelligo,
Rudius hoc dicas, & aliquantò planius.
Ev. Si ciuibus, quibus iam nimium fidimus,
Poſt diffidemus: & quibus non vtimur,
Illis vtamur: erimus ſalui forſitan.
D Nam ſi nunc propter iſtam cauſam affligimur,
Quomodo contraria agentes non ſeruabimur?
BAC. Euge, ô Palamedes: ô ingenium perſpicax:
Tune ipſus hæc inueniſti, an Cephiſophon?
Ev. Ego ſolus inueni: ſed acetabula Cephiſophon.
BA. Quid autem tu dicis? Æs. primùm hoc
E memora mihi:

Σχόλια. Μάλιστα μὲν λέοντα.] μάλιστα μὲν μὴ ἀνατρέφειν φρόνημα ἔχοντα, ἐὰν δὲ ἀνατρέφῃ μὴ ἐρεθίζειν, ἀλλὰ τιθασσεύειν. ὥστε ὁ μὲν Εὐριπίδης συμβεβούλευκε μὴ δέχεσθαι. ὁ δὲ Αἰσχύλος, τοιαύτην τινὰ διάνοιαν. ἢ μὴ καταδέξασθαι, ἢ καταδεξαμένους, προσφέρειν. ἔν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον, παράγραφος τίθεται. ὥστε εἶναι τὸ μὲν πρῶτον ὁμολογουμένως Αἰσχύλου. τὸ δὲ ἑξῆς ἄδηλον τίνος. ἢ γὰρ Εὐριπίδης δίς ἐστιν ἀποφηνάμενος. ἢ ὁ Διόνυσος αἰτιᾶται ἐκείνου αὐτὸς ἢ λέγων. καὶ ταῦτα ἐπεξεργαζόμενος τὸ παρ' Αἰσχύλῳ λεγόμενον. ἢ ὁ χορός. ἐν τισὶ δὲ ἑνός ἐστι τὰ τρία. τοῦ Αἰσχύλου. πρῶτον μὲν, ἀποφατικῶς λέγοντος. τὰ δὲ ἑξῆς δύο, μαλακώτερον ὑποτιθεμένου. Εἴ τις
F πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ.] ὁ Κινησίας λεπτὸς ἦν. ὁ δὲ Κλεόκριτος μοχθηρός. φησὶν οὖν ὅτι εἴ τις αὐτῷ πτερῶν Κλεοκρίτῳ Κινησίαν περιβάλλοι, ὥστε φέρεσθαι μετεώρους, συμβαίη δὲ αὐτοὺς ὀλέσθαι αὐροφορήτους γενομένους. ἄλλως ὄντας πτερώσας. ὡς λεπτὸς σφόδρα ὢν κωμῳδεῖται. καὶ ὡς ξένος, καὶ ὡς πόλ. ἀξ. ἐμνήσθη δὲ καὶ τοῦ Κινησίου ὡς τούτου καὶ τοῦ Κλεοκρίτου ὁμοφρονούντων. ἀθετεῖ δὲ τοὺς πέντε ἐφεξῆς στίχους. ἕως τοῦ, ῥαίνοιεν εἰς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων. Ἀρίσταρχος. ὅτι φορτικώτεροί εἰσι καὶ εὐτελεῖς διὰ τοῦτο ὑποπτεύονται. Ἀπολλώνιος δὲ οὐ διὰ τοῦτο ἀλλ' ὅτι οὐ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἔχουσί τι. ἐρωμένων δὲ αὐτῶν ἑκατέρας μίαν γνώμην λέγει. Κατέχοντες ὀξίδας.] ὀξίβα-
G φους κατέχοντες, ῥαίνοιεν ὄξει τοὺς πολεμίους. ὀξίδες δὲ, κεράμια μικρά. ἢ εἶδος λοπάδες. ταῦτα δὲ ἠθετημένα μετρίως ἄν τις νομίσειεν ἐνδιεσκευάσθαι. καὶ γάρ ἐστι φορτικά. τὰ δὲ ἑξῆς κείμενα, πρέποντα καὶ τῷ ποιητῇ καὶ τῇ ὑποθέσει. ὅταν φησὶν οὓς νῦν ἔχομεν παρεωραμένους καὶ δοκοῦμεν ἐχθροὺς τῆς πόλεως, τούτους ἐπανάγωμεν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα, καὶ πιστοὺς νομίσωμεν. οἷς δὲ νῦν χρώμεθα ὡς πιστοῖς, τούτους ἀπίστους καὶ φθορέας τῆς πόλεως ἡγώμεθα, σωθείη ἡ πόλις. τοῦτο δὲ λέγει διότι τοὺς καλοὺς καὶ λυσιτελοῦντας ἄνδρας τῇ πόλει ἀφέντες, ὡς καὶ ὑποσθεν ἐν τῇ παραβάσει ἔφη, μοχθηροῖς καὶ φαύλοις ἐχρῶντο πρὸς τὰ κοινά. Ἀμαθέστερόν πως εἰπέ.] ἀγροικότερον καὶ παχύτερον ἀπαιδευτότερον. ἢ κοινότερον. παρὰ τὴν παροιμίαν σοφώτερόν μοι κἀμαθέστερον φράσον. Εὖ γ' ὦ Παλάμηδες.] πρὸς τὸν Εὐριπίδην. ὅτι εἰκὸς ἦν Παλαμήδους ἀναπλάσασθαι ταῦτα. ἢ ἐπειδὴ ὁ Παλαμήδης μηχανικὸς καὶ ἐφευρετὴς ἦν. εὗρε δὲ καὶ οὗτος μηχανὴν σωτηρίας τῇ πόλει, διὰ τοῦτο Παλαμήδην τοῦτον καλεῖ. Ταυτὶ πότερ' αὐτός.] συναθετεῖται τοῖς ἄνω καὶ ταῦτα. μόνον γὰρ, ἀκριβεῖ τὴν ἐκείνων ἀθέτησιν. ἐν δὲ φαίνεται τὰ μὲν πρότερα, Αἰσχύλος λέγων. τὰ δὲ ἑξῆς Εὐριπίδης. Τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.] Τιμόθεος, πρόφασιν ἦν λαχανοπώλιδος φησι τὸν Εὐριπίδην διὰ τὰς ὀξίδας.

Πόθεν, τίσι χρῆται; πότερα τοῖς χρηστοῖς; Διον. πόθεν;

Μισεῖ κάκιστα. Αἰ. τοῖς πονηροῖς δ' ἥδεται;

Δι. Οὐ δῆτ' ἐκείνη γ', ἀλλὰ χρῆται πρὸς βίαν.

Αἰ. Πῶς οὖν τις ἂν σώσειε τοιαύτην πόλιν,

Ἡ μήτε χλαῖνα, μήτε σισύρα ξυμφέρει.

Δι. Εὕρισκε νὴ Δί', εἴπερ ἀναδύσει πάλιν.

Αἰ. Ἐκεῖ φράσαιμ' ἄν, ἐνθαδὶ δ' οὐ βούλομαι.

Δι. Μὴ δῆτα σύ γ', ἀλλ' ἐνθένδ' ἀνίει τἀγαθά.

Αἰ. Τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι τὴν τῶν πολεμίων

Εἶναι σφετέραν, τὴν δὲ σφετέραν τῶν πολεμίων,

Πόρον δὲ τὰς ναῦς, ἀπορίαν δὲ τὸν πόρον.

Δι. Εὖ, πλήν γ' ὁ δικαστὴς αὐτὰ καταπίνει μόνος.

Πλυ. Κρίνοις ἄν; Δι. αὕτη σφῷν κρίσις γενήσεται,

Αἱρήσομαι γὰρ ὅνπερ ἡ ψυχὴ θέλει.

Εὐ. Μεμνημένος νυν τῶν θεῶν, οὓς ὤμοσας,

Ἦ μὴν ἀπάξειν μ' οἴκαδ', αἱροῦ τοὺς φίλους.

Διον. Ἡ γλῶττ' ὀμώμοκ', Αἰσχύλον δ' αἱρήσομαι.

Εὐ. Τί δέδρακας ὦ μιαρώτατ' ἀνθρώπων; Δι. ἐγώ;

Ἔκρινα νικᾶν Αἰσχύλον, τιὴ γὰρ οὔ;

Εὐ. Αἴσχιστον ἔργον μ' εἰργασμένος προσβλέπεις.

Δι. Τί δ' αἰσχρόν, ἢν μὴ τοῖς θεωμένοις δοκῇ;

Εὐ. Ὦ σχέτλιε, περιόψει με δὴ τεθνηκότα;

Δι. Τίς οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,

Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν, καὶ τὸ καθεύδειν κῴδιον;

Πλ. Χωρεῖτε τοίνυν ὦ Διόνυσ' εἴσω. Δι. τί δαί;

Πλυ. Ἵνα ξενίσω σφώ, πρίν γ' ἀπελθεῖν. Δι. εὖ λέγεις

Νὴ τὸν Δί'. οὐ γὰρ ἄχθομαι τῷ πράγματι.

Quibus vtitur Respub. viris? num bonis?

BA. At vnde? peſſimè odit. Æs. at gaudet malis?

BA. Minimè, ſed illis ad vim faciẽdam vtitur.

Æs. Quomodo igitur talem vrbem ſeruet quiſpiam?

Cui neque Lana, neq́ ſagalum rectè congruit?

BA. Quaeſo reperi aliquid, an emergat denuò.

Æs. Illic memorem, hic non eſt integrum proloqui:

BA. Minimè, ſed hic dimitte, quae cenſes bona.

Æs. Quando hoſtiũ terrã habituri ſunt pro ſua:

Suam pro hoſtili: naues, pro recta via:

Viam terreſtrem pro re dubia & perdita.

BA. Benè, niſi quòd ea iudex ſolus deuorat.

PL. Feras ſententiam. BA. hanc relinquam vos penes.

Ego enim eligam, quicunq; animo arridet meo.

EV. Memor igitur eſto Deorũ, quos iuraueras:

Hinc abducturum me domum: elige me tibi.

BA. Lingua mea iurauit: ego mihi eligam Æſchylum. (BA. egón?

EV. Sceleſtiſsime hominum, quid nam feciſti?

Victorem iudico Æſchylum eſſe, quippeni?

EV. Turpiſsimè me aduerſus egiſti aſpicis?

BA. Cur turpe, ſi ſecus ſpectator iudicet?

EV. O ſcelus, an deſpicies etiam me mortuum?

BA. Ecquis ſcit, anne viuere noſtrum ſit mori:

Spirare, ſit coenare: dormire ſit ouis

Vellus? PL. agè, ite intrò, Dionyſe. BA. quamobrem? cedo.

PL. Vt excipiam vos hoſpitio meo, antequam

Abeatis. BA. benè mones: ego non agrè fero.

Σχόλ. Πόθεν.] ἐρωτηματικῶς ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. πρὸς βίαν δὲ πρὸς ἀνάγκην, ἐπειδὴ τούτους ὁ καιρὸς ἠνάγκασεν. Ἡ μήτε σισύρα.] χλαίνης εἶδος εὐτελές. ἔστι δὲ ἐξωμὶς ἢ ἁπλοῒς ἤ τι τοιοῦτον. καὶ ἀλλαχοῦ. χειμῶνος ὄντος περὶ τὰς σισύρας ἀφείλετο. τινὲς δὲ ἱμάτιον τραχὺ περιβόλαιον ἀγροικικόν. ... παλαιόν, ἢ χιτὼν δερμάτινος. βούλεται δὲ λέγειν πόλιν τε τοιαύτην εἶναι γενέσθαι, ὁποίους ἀνδρὸς ἀγροίκου ... ὅς οὔτε ... τὴν σισύραν ἐκδύσῃ. ὁ δὲ νοῦς. μήτε χρηστὸς μήτε φαῦλος ἢ ... πολίτης συμφέρει. πρὸς δὲ τὴν διαφοράν. ἐν τισὶ καὶ σισύρα σισύρνα, ἐκ τρίτου τὸ αὐτό, πλὴν ὅτι ἡ μὲν σισύρα, ... ἐκ δερμάτων αἰγείων. ἡ δὲ χλαῖνα ἀπὸ ἐρίων. Εἴπερ ἀναδύσει. ἐπανελθὼν ἐκ τῆς δυστυχίας ὡς ἐκ βυθοῦ. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν κολυμβώντων. Ἐκεῖ φράσαιμ' ἄν.] ἐν τῷ βίῳ. ἐπιθυμῶν δὲ ἀναβιῶναι τοῦτο λέγει. Ἀλλ' ἐνθένδ' ἀνίει τἀγαθά.] ἀντὶ τοῦ ἀνάπεμπε. παρὰ τὴν παροιμίαν, ἐκεῖ μὲν ἔσπευδε, δεῦρ' ἀνίει τἀγαθά. Τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι.] τὴν Περικλέους γνώμην λέγει. εἰ τὴν μὲν Ἀττικὴν ὡς πολεμίαν ἐάσωσι τέμνεσθαι ἢ καὶ οὐ τέμνειν, τὴν δὲ Λακωνικὴν περιπλεύσωσιν. ἄλλως. ἐπὶ τῆς Περικλέους φέρεται γνώμης. ὃς συνεβούλευσε περιπλεῖν τὴν πολεμίαν. μὴ μάχεσθαι δὲ τεμνομένης τῆς Ἀττικῆς. ἄλλως. τοιαύτην γνώμην καὶ Περικλῆς συνεβούλευσεν Ἀθηναίοις Λακεδαιμονίων εἰσβαλόντων εἰς τὴν Ἀττικήν, μέγα βοῶν ἀπὸ τοῦ βήματος. ὡς οὐκ ἂν ἄλλως εἴη τοῖς πράγμασι σωτηρία, εἰ μὴ τὸ κατὰ γῆν μάχεσθαι τούτοις ἀφέντες περιπλευσόμεθα Λακεδαιμονίων πλήθει τῶν. Πόρον δὲ τὰς ναῦς.] καὶ τοῦτο κατὰ τὴν Περικλέους γνώμην. ὃς ἐκέλευσεν Ἀθηναίοις, ἐμβαλόντων Λακεδαιμονίων εἰς τὴν Ἀττικήν, μὴ ἐπεξιέναι, ἀλλ' ἔσω τείχους μένειν. αὐτοὺς δὲ διὰ τῶν πλοίων ἐπιέναι τῇ Λακωνικῇ. τὸν οὖν κατὰ γῆν πόρον, ἀπορίαν ἡγεῖσθαι. τὸν δὲ διὰ θαλάσσης τοῦτον ἡγεῖσθαι πόρον. ἢ καὶ οὕτως. ἵνα μὲν πόρον ἡγεῖσθαι χρημάτων, τὸ ναῦς ὡς πλείστας ἔχειν. τὸν δὲ ἄλλον πόρον, ὅς ἂν ἔξω τῆς γῆς ᾖ, τοῦτον ἀπορίαν νομίζειν. ἔστι δὲ τὰ θεωρικά, ἢ δικαστικά, ἢ ἐκκλησιαστικά. συμβουλεύει οὖν πάντα τὰ εἰς ταῦτα γινόμενα δαπανήματα, ταῖς ναυσὶν ἀφορίσαι. πρὸς ταύτην δὲ τὴν ἔννοιαν, καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἀκολουθεῖ. φησὶ γὰρ ὁ Διόνυσος. Πλήν γ' ὁ δικαστὴς αὐτὰ καταπίνει μόνος.] ὡς πολλῶν ὄντων τῶν δαπανωμένων εἰς τὸν δικαστικὸν μισθόν. τοῦτο δὲ παρ' ὑπόνοιαν εἴρηται. μέλλει γὰρ κατὰ τὸ φαινόμενον ὅτι ἐγὼ μόνος ὁ δικάζων ὑμῖν κατὰ νοῦν ταῦτα λαμβάνω δὲ ἀποδέχομαι. τῇ δὲ ἀληθείᾳ κατηγορίαν Ἀθηναίων ἐμφαίνει. ὡς διαρρηγνυμένων τῷ μισθῷ πολλοὺς περὶ τὰς δίκας διδόντων. τὸ δὲ κρίνοις ἄν, τινὲς τὸν Πλούτωνα λέγειν ἀξιοῦσιν. αἱροῦ δὲ τοὺς φίλους. ἀντὶ τοῦ ἐμὲ λάβε. Ἡ γλῶττ' ὀμώμοκε.] παρὰ τὰ ἐξ Ἱππολύτου. ἡ γλῶττ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. Τί δ' αἰσχρὸν ἢν μή.] παρὰ τὰ ἐξ Αἰόλου Εὐριπίδου. τί δ' αἰσχρὸν ἢν μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκῇ. Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν.] παρὰ τὰ ἐκ Φρίξου Εὐριπίδου. τὸ δὲ κῴδιον προσέθηκεν ἐπεὶ ἐν ... καθεύδει ἔθος. ἄλλως. τοῦτο ἐξ Ἱππολύτου δράματος. τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν, τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν. ἐπτοίου δὲ τὸ κατθανεῖν.

καθαρῶν. Ἀριστοφάνης δέ φησι τὸ σοφὸν ἐν δ' ἑαυτῶν καὶ τὸ καθαρὸν ἐν κώλοις. πεποίηκε δὲ τοῦτο ἐπειδὴ ὁ Διόνυ- A σος οὐδὲν ἕτερον ἠγάπα ἢ δ' ἑαυτῶν καὶ καθαρὸν ἐν μελανοῖς χρώμασιν οἷά ἐστι τὰ ἐν κώλοις.

ΧΟΡΟΣ.

Chorvs.

Bisetvs. Ὁ χορὸς περὶ σοφίας, καὶ συνέσεως ἐπαίνους ποιεῖ, καὶ τὰς τούτων τῆς ἀρετῆς ὠφελείας καλῶν Αἰσχύλου παράδειγμα προτιθεὶς δηλοῖ.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις χοροῦ B τροχαϊκὴ ἐκ κώλων ιη.

Χο. Μακάριός γ' ἀνὴρ ἔχων
Ξύνεσιν ἠκριβωμένην.
Πάρα δὲ πολλοῖσι μανθάνειν.
Ὅδε γὰρ εὖ φρονεῖν δοκήσας,
Πάλιν ἄπεισιν οἴκαδ' αὖθις,
Ἐπ' ἀγαθῷ μὲν τοῖς πολίταις,
Ἐπ' ἀγαθῷ δὲ τοῖς ἑαυτοῦ
Ξυγγενέσι τε καὶ φίλοις,
Διὰ τὸ ξυνετὸς εἶναι.
Χαρίεν οὖν μὴ Σωκράτει
Παρακαθήμενον λαλεῖν.
Ἀποβαλόντα μουσικὴν,
Τά τε μέγιστα παραλιπόντα
Τῆς τραγῳδικῆς τέχνης.
Τὸ δ' ἐπὶ σεμνοῖσι λόγοις,
Καὶ σκαριφισμοῖσι λήρων
Διατριβὴν ἀργὸν ποιεῖσθαι
Παραφρονοῦντος ἀνδρός.

Ch. *Homo beatus ille, qui*
Bene animum politum habet.
Datur enim multis diſcere.
Equidem hic Æſchylus repertus
Sapere, nunc domum redibit,
Homo ſuaq; ciuitati,
Homo ſuiſque dein propinquis
C *Vtilis, atque amiculis:*
Cùm adeo ſapiat aqua.
Itaque pulcrum eſt, Socrate
Procul omiſſo, haud diſcere
Garrulitatem, & Muſicam
Reijcere artu Tragica.
Tumida verò proloqui:
Magnificéque nugando
D *Terere tempus otioſum,*
Hominis imperiti eſt.

Σχόλια. Μακάριος.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ τροχαϊκὴ διὰ τὸ μὴ πλὴν κορωνίδα κεῖσθαι ἐκ κώλων τροχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων χορείοις καὶ ἰάμβοις καὶ ἀναπαίστοις διμέτρων ἰσῶν τὰ μὲν α β γ ἡ ἰ ια ιβ ιδ ιε. καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ Εὐριπίδεια ἢ ληκύθια. τὰ δ' ἄλλα ἀκατάληκτα πλὴν τοῦ θ. καὶ τελευταῖον βραχυκατάληκτον ἰθυφαλλικόν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. λέγει δὲ τὸ πρᾶγμα ἐν ᾧ μακάριον πρᾶγμα. φίλους δὲ νῦν ὡς καὶ ἡμεῖς. πολλαχοῦ δὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ ἀναγκαίους. Χαρίεν οὖν.] ὅτι νῦν πρὸς Σωκράτην ἑταιρείαν δηλοῖ. Παναίτιος δὲ ὅλα ταῦτα περὶ ἑτέρου Σωκράτους φησὶ λέγεσθαι, τοῦ περὶ σκευὰς φλυαροῦ, ὡς Εὐριπίδης. ἄλλως. τὸν Σωκράτη ἐνταῦθα κατηγορεῖ ζῶν γὰρ ἔτι ὡς πολυλόγος κατηγορεῖτο, ὅτι πολλοὺς λόγους ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ τραπέζαις διεξήρχετο περὶ φιλοσοφίας. λέγει οὖν ὅτι καλὸν ἐστι, μὴ μετ' αὐτοῦ τινα διάγειν ἀφέντα τοὺς ποιητὰς τοιούτους ὄντας ὡς καὶ μετὰ θάνατον ἀναβιῶναι αὖθις δύνασθαι. ὃ νῦν Αἰσχύλος ἔτυχε. Καὶ σκαριφισμοῖς.] συντεθειμένοις καὶ συνετοῖς. παρέθετο ἀναιδείως οἱ φιλόσοφοι διὰ τὸ τῶν σκαριφισμοῖς καὶ λεπτολογίαις. σκιαγραφίαις. E σκιαγραφοῦσι γὰρ τὸ τοὺς ζωγράφους ὑποτυποῦσθαι πρῶτον τοὺς γραφομένους. καὶ σκαριφᾶσθαι ἐπὶ τῷ ὑποσυρμένους τι ποιεῖν καὶ μὴ κατὰ τὴν προσήκουσαν ἀκρίβειαν σκιαγραφεῖν. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ φιλόσοφοι λόγοι ὥσπερ σκιαὶ καὶ αἰνίγματα. διὰ τὸ ἀτρανὲς αὐτῶν καὶ λεπτόν. ἴσως δὲ ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ σκάριφος. ἤγουν τὸ κάρφος καὶ ὀρύγανον, μᾶλλον δὲ ἡ γραφίς. Παραφρονοῦντος ἀνδρός.] λείπει τὸ ἐστίν. ὡς καὶ τὸ Ὁμηρικὸν, εἴδ' ἤδη τεθνᾶσι. καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισι. λείπει γὰρ κἀνταῦθα τὸ ἐστί.

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ πέμπτη.
ΠΛΟΥΤΩΝ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS V. SCENA V.
Plvto, Æschylvs, Chorvs.

Bisetvs. Πλούτων Αἰσχύλῳ ἐξ ᾅδου ἀναχωροῦντι χαίρειν λέγει, καὶ τί ὑπ' αὐτοῦ Ἀθηναίους ποιεῖσθαι ἐθέλει, διὰ βραχέων διδάσκει. Πάλιν δὲ καὶ ὁ G Αἰσχύλος τὸν Σοφοκλέα τῷ Πλούτωνι σύνεις ἄνει, ὅπως τὸν ἑαυτοῦ θρόνον, διὰ τὸ σοφίᾳ δεύτερον κεκτῆσθαι, βεβαίως τηρήσῃ Εὐριπίδου ἐκεῖθεν ἀπελαθέντος.

Ἔκθεσις τοῦ δράματος, ἣ καὶ ἐπίλογος καλοῦνται, ἐκ κώλων κα.

Πλυ. Ἄγε δὴ χαίρων Αἰσχύλε χώρει,
Καὶ σῶζε πόλιν τὴν ἡμετέραν
Γνώμαις ἀγαθαῖς, καὶ παίδευε
Τοὺς ἀνοήτους (πολλοὶ δ' εἰσί)
Καὶ δὸς τουτὶ Κλεοφῶντι φέρων,
Καὶ τουτοισὶ τοῖσι ποριςαῖς
Μύρμηκί θ' ὁμοῦ καὶ Νικομάχῳ,
Τόδε δ' Ἀρχενόμῳ,
Καὶ φράζ' αὐτοῖς, ταχέως ἥκειν
Ὡς ἐμὲ δευρὶ, καὶ μὴ μέλλειν.
Κἂν μὴ ταχέως ἥκωσι,
Νὴ τὸν Ἀπόλλω στίξας αὐτοὺς,
Καὶ συμποδίσας,
Μετ' Ἀδειμάντου τοῦ Λευκολόφου,
Κατὰ γῆς ταχέως ἀποπέμψω.
Αἰ. Ταῦτα ποιήσω. σὺ δὲ τὸν θᾶκον
Τὸν ἐμὸν παράδος Σοφοκλεῖ τηρεῖν
Καὶ σώζειν, ἢν ἄρ' ἐγώ ποτε
Δεῦρ' ἀφίκωμαι. τοῦτον γὰρ ἐγὼ
Σοφίᾳ κρίνω δεύτερον εἶναι,
Μέμνησο δ', ὅπως ὁ πανοῦργος ἀνὴρ,
Καὶ ψευδολόγος, καὶ βωμολόχος,
Μηδέποτ' εἰς τὸν θᾶκον τὸν ἐμὸν,
Μηδ' ἄκων ἐγκαθεδεῖται.
Πλυ. Φαίνετε τοίνυν ὑμεῖς τούτῳ
Λαμπάδας ἱερὰς, χἄμα προπέμπετε,
Τοῖς τούτου τοῦτον μέλεσι,
Καὶ μολπαῖς κελαδοῦντες.

A Pl. Agè verò, Æſchyle, læto pede abi,
Et ſerua noſtram Rempublicam
Præceptis vtilibus: ciues
Stolidos, quorum multi ſunt, doce.
Cleophonti autem iſthuc fer munus:
Et publicanis hiſce vrbis,
Myrmeci putà, & Nicomacho,
Atque Archenomo:
Et dic illis, vt citò veniant
B Huc ad me, ſublata omni mora.
Ni celeriter huc aduenian,
Ita me Phœbus amet, cadam ipſos:
Et quadrupedes
Conſtringam: & Adimanto iunctos,
Sub terræ viſcera demittam.
Æs. Effecta hæc dabo: ſed tu ſedem
Committe meam Sophocli, vt ſeruet,
C Et tueatur, ſi fortè huc ego
Redeam, nam ego ſua hunc ſapientia,
A me eſſe ſecundum, iam ſtatuo.
Memineris verò, ne vafer hic,
Et vaniloquus ſcurra, homo futilis,
Vnquam interea ſedem iſthanc meam,
Inuitus licet, obſideat.
Pl. Præferte facem, & prælucete
D Huic, & honeſtè illum deducite:
Vatémque ſuis Carminibus,
Et cantu celebrate.

Σχόλια. Ἄγε δὴ χαίρων.] ἔκθεσις τοῦ δράματος ὃ καὶ ἐπίλογος καλεῖται, ἐκ κώλων διμέτρων ἀναπαιστικῶν κη. ὧν τὰ ς καὶ ιε καὶ κζ ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ λοιπὰ ἀκατάληκτα, πλὴν τοῦ η καὶ ιγ μονομέτρων. ἐφ' ἑκάστης περιόδου τέλει τοῦ συστήματος παράγραφος. Τὴν ἡμετέραν.] πάντως γὰρ οἱ θεοὶ αὐτὴν φιλοῦμεν διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐσέβειαν. Καὶ δὸς τουτὶ Κλεοφῶντι.] ἴσως τι σχοινίον δίδωσιν αὐτῷ ὁ Πλούτων, πρὸς ἀγχόνην. ὅτι τοιοῦτο σύμβολον θανάτου. ὡς ξένος δὲ ὁ Κλεοφῶν κωμῳδεῖται. ἢ ὅτι γέρων ὢν ἔμελλε μετ' ὀλίγον τεθνήξεσθαι. ἢ ὡς ἀγχόνης ἄξια ἔπραττε. Καὶ τούτοις τοῖσι ποριςαῖς] τοῖς φορολόγοις τούτους λέγει, τοὺς περὶ πόρου χρημάτων εἰσηγουμένους. εἴη δ' ἂν σχοινίον, ὃ ἐπιδίδωσιν αὐτοῖς. Μύρμηκί θ' ὁμοῦ.] ὀνόματα κύρια. ἐπὶ πονηρίᾳ δὲ οὗτοι ἐκωμῳδοῦντο. οὐ πάντως δὲ ὁ Μύρμηξ τῶν ποριςῶν ἐστὶν ἀλλὰ δὴ οἴονται ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς. οὐδὲ γὰρ ὁ Νικόμαχος. ἀλλὰ ἤτοι ἐπίτροπος ἐκεῖνος, ἢ ὁ πολίτης περὶ ὧν προείρηται. τί δ' ἂν εἴη διδοὺς τάχα βρόχους πρὸς ἀγχόνην ἤ τι τοιοῦτον. Συμποδίσας οἱ συνδήσας τοὺς πόδας. Τοῦ Λευκολόφου.] εἴη ἂν οὗτος ὁ τοῦ Λευκολοφίδου, οὗ καὶ Πλάτων μέμνηται ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ. ἦν γὰρ, τῶν περὶ τοὺς καιροὺς τούτους στρατηγησάντων. ἡγεῖτο δὲ τοῦ μέρους τοῦ ναυτικοῦ. τάχα δ' ἂν οὗτος εἴη, ὃν καὶ παραγραμμένον λέγουσιν, οἰκεῖον γὰρ αὐτῷ, τὸ στίξας αὐτούς. ἀντὶ τοῦ στιγματίας καὶ μαστιγίας. ἦν γὰρ ξένος. ἄλλως. στρατηγὸς ἦν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ Εὔπολις μέμνηται ἐν πόλεσιν οὕτω περὶ τοῦ Ἀδειμάντου. ὡς ἀργαλέον δῆτ' ἐστὶ πάσχειν. τὸ ἐμὲ τοῦ Λευκολόφου παῖδα. Ἢν ἄρ' ἐγώ ποτε.] ἀπαγορεύει ὡς οὐκ ἔτι πάλιν εἰς φῶς ἀφίξεται. Μηδ' ἄκων.] δεῖ μὴ δὲ εἴ τινες ἄκοντα τοῦτον λαβόντες καθίζειν ἐθελήσουσι. Φαίνετε.] πρὸς τὸν χορόν. ἀντὶ τοῦ ἀνάπτετε οἱ μύσται.

ΧΟΡΟΣ.

CHORVS.

Ἡ τελευταία τοῦ δράματος ἔκθεσις ἐκ στίχων ς'.

Χο. Πρῶτα μὲν εὐοδίαν ἀγαθὴν ἀπιόντι ποιητῇ
Ἐς φάος ὀρνυμένῳ δότε δαίμονες οἱ κατὰ γαίας,
Τῇ τε πόλει μεγάλων ἀγαθῶν ἀγαθὰς ἐπινοίας,

BA. Principiò facilémque viam, & bona ſigna Poëta,
G Dum redit ad ſuperos, date vos piæ numina terræ:
Noſtráque conſilijs defendite mœnia veſtris,

Σχόλια. Πρῶτα μὲν εὐοδίαν.] ἡ τελευταία ἔκθεσις τοῦ δράματος, ἐκ στίχων ἐπὶ δακτυλικῶν ς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ᾗ καὶ τὸ δρᾶμα ἀποπερατοῦται. εὐοδίαν δὲ εὐκολίαν περὶ τὴν ὁδόν. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ Αἰσχύλου. εὐοδίαν μὲν πρῶτα, ἀπὸ στόματος χέομεν.

Πάγχυ

Πάγχυ γὰρ ἐκ μεγάλων ἀχέων παυσαίμεθ' ἂν οὕτως,
Ἀργαλέων τ' ἐν ὅπλοις ξυνόδων. Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω,
Κἄλλος ὁ βουλόμενος τούτων πατρίοις ἐν ἀρούραις.

A *Sic equidem innumeris vexabimur undique damnis,*
Et ſtrepitu armiſono: Cleophon ſua praelia tractet,
Et male quiſquis amat, patrio ſuper orbe, tumultus.

Σχόλια. Παυσαίμεθ' ἄν.] τὸ παυσαίμεθα εἶπεν ὁ χορὸς διότι τῷ μὲν δοκεῖν, ἐν ᾅδου ἦν. τὸ δ' ἀληθὲς Ἀθήνησιν ἔνθα ἐτελεῖτο τὸ δρᾶμα. ξυνόδων δὲ, συμπλοκῶν ἃς ἡ πόλις νυνὶ πάσχει. Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω.] παρόσον ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ μετὰ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίαν, Λακεδαιμονίων βουλομένων ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι, ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἑκάτεροι, καὶ εἰρήνην ἄγειν ἐπὶ τοῦ Καλλίου, Κλεοφῶν ἔπεισε τὸν δῆμον μὴ προσδέξασθαι, ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεθύων καὶ θώ-

B ρακα ἐνδεδυκὼς, οὐ φάσκων ἐπιτρέψειν, ἐὰν μὴ πάσας ἀφῶσι τὰς πόλεις οἱ Λακεδαιμόνιοι. δοκεῖ δὲ ὁ Κλεοφῶν, ὡς ξένος κωμῳδεῖσθαι καὶ βάρβαρος. οὗ καὶ ἄνω ἐμνήσθη εἰπὼν φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος ἐφ' οὗ χείλεσιν ἀμφιλάλοις δεινὸν ἐπιβρέμεται Θρῃκία χελιδών. μαχέσθω οὖν φησὶ Κλεοφῶν καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι τούτῳ ὅμοιοί εἰσιν, ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν, καὶ μὴ ἐν τῇ Ἀθηνᾷ κινείτωσαν πολέμους. οὐ γάρ ἐστιν αὐτῷ πατρὶς αὕτη. Πατρίοις ἐν ἀρούραις.] ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀρούραις. κωμῳδεῖ δὲ ἑαυτοὺς ὡς ξένους.

ΤΕΛΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ.

FINIS RANARVM.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΠΠΕΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ.

Τὸ δρᾶμα τοῦτο ποιεῖται εἰς Κλέωνα, τὸν Ἀθηναίων δημαγωγόν. ὑπόκειται δὲ ὡς Παφλαγὼν νεώνητος δουλεύων τῷ δήμῳ, καὶ περιεπόμενος παρ' αὐτῷ περιττότερον. ἐπιτιθεμένων δὲ αὐτῷ δυοῖν τοῖν ὁμοδούλοιν, καὶ κατά τινα λόγια πονηρία διάσημον ἀλλαντοπώλην ἀγοραῖόν τε ἐπαγόντοιν ὡς ἐπιτροπεύσῃ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναίων ἱππεῖς συλλαβόντες, ἐν χοροῦ σχήματι παραφαίνονται. ὑφ' ὧν περιπληκτιζόμενος ὁ Κλέων ἀγανακτεῖ. καὶ διενεχθεὶς ἱκανῶς περί τε αἰωρεῖσθαι τῶν ἐναντιουμένων, σφᾶς ὡς συνομωμοκότας κατὰ τῆς πόλεως πρὸς τὴν βουλὴν ἵεται. διώξαντος δὲ καὶ τοῦ Ἀλλαντοπώλου κατὰ πόδας οἱ ἱππεῖς, περί τε τοῦ ποιητοῦ τινὰ καὶ τῶν προγόνων, ἔτι δὲ καὶ τῶν κινδυνευόντων σφίσιν ἐπὶ ταῖς μάχαις, πρὸς τοὺς πολίτας ἀδροτέρως διαλέγονται. ὅ, τε Ἀλλαντοπώλης παραγεγενημένος ἐν βουλῇ μάλα γελοίως κατὰ τοῦ Κλέωνος καὶ λοιδορούμενος αὖθις αὐτῷ προστρέχεται. ἐκκαλεσαμένου δὲ τοῦ Κλέωνος τὸν δῆμον, προσελθὼν αὐτῶν, διαφερομένων ἀκροᾶται. λογίων δὲ πολλῶν γινομένων κατὰ τοῦ Κλέωνος, τοῦ ἀγοραίου μάλ' εὐτυχῶς τοῖς ἐπινοήμασι καὶ ταῖς θωπείαις, καὶ προσέτι ταῖς ἐκ τῶν λογίων ὑπερβολαῖς κρατοῦντος, κατὰ μικρὸν ὁ δῆμος τοῖς λόγοις συνεφέλκεται. δείσαντος δὲ τοῦ Κλέωνος κἀπὶ τὸ ψωμίζειν τὸν δῆμον ὁρμήσαντος ἀντιψωμίζειν ἅτερος ἐγχειρεῖ. καὶ τέλος τοῦ δήμου τὴν ἑκατέρου σίπυην συνιέντος, εἶτα τῆς μὲν κενῆς, τῆς δὲ τοῦ Κλέωνος μεστῆς εὑρεθείσης, ἐλεγχθεὶς αὐτὸς, ὥσπερ περιφανὴς τὰ τοῦ δήμου κλέπτων ἐκβάλλεται τῆς ἐπιτροπείας. μετὰ ταῦτα δὲ τοῦ Ἀλλαντοπώλου τὸν δῆμον ἀφεψήσαντος, εἶτα νεώτερον ἐξ αὐτῆς εἰς τοὐμφανὲς γεγονότα προσαγαγόντος Κλέων περικείμενος τὴν ἀγοραίου θατέραν σκευὴν ἐπὶ παραδειγματισμοῦ διὰ μέσης πόλεως ἀλλαντοπωλῶν ἀνὰ μέρος καὶ τῇ τέχνῃ χρησόμενος πέμπεται, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῷ Ἀλλαντοπώλῃ παραδίδοται. Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν ἄγαν καλῶς πεποιημένων. ἄλλως. Ὁ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς τὸ καθελεῖν Κλέωνα. οὗτος γὰρ βυρσοπώλης ὢν ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων ἐκ προφάσεως τοιαύτης. Ἀθηναῖοι πόλιν Πύλον λεγομένην Σφακτηρίαν, ἐπολιόρκουν διὰ Δημοσθένους στρατηγοῦ καὶ Νικίου. ὧν στρατηγῶν χρονισάντων, ἐδυσχέραινον οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ εἰς ἐκκλησίαν συνῆλθον τῶν αὐτῶν καὶ ἀδημονούντων, Κλέων τις βυρσοπώλης ἀναστὰς, ὑπέσχετο δεσμίους φέρειν τοὺς ἐναντίους, εἴσω εἴκοσιν ἡμερῶν, εἰ στρατηγὸς αἱρεθείη, ὅπερ καὶ γέγονε, κατὰ τὰς ὑποσχέσεις οὖν ἐστρατήγει, νικῶν τὴν πόλιν. ἐφ' οἷς μὴ ἐνεγκὼν Ἀριστοφάνης καθίησι τὸ τῶν ἱππέων δρᾶμα δι' αὐτόν. ἐπεὶ τῶν σκευοποιῶν οὐδεὶς ἐπλάσατο τὸ τοῦ Κλέωνος πρόσωπον διὰ φόβον. καὶ τὰ μὲν πρῶτα κρύπτει φοβούμενος. εἶτα προφανῶς αὐτὸ ἀνεδίδαξε τὸ δρᾶμα. Ἔοικεν ὁ προλογίζων εἶναι Δημοσθένης ὃς ἐκεκμήκει περὶ τὴν Πύλον πολιορκίαν. ἀφῃρέθη δὲ τὴν στρατηγίαν ὑπὸ Κλέωνος ὑποσχομένου ποτὲ τοῖς Ἀθηναίοις, παραστήσασθαι τὴν Πύ-

λευτῆσαι κ' ἡμερῶν. ὃ καὶ κατώρθωσε· διὰ τὸ πλεῖστα τῆς ἁλώσεως προσποιεῖσθαι Δημοσθένει. ἔοικε δὲ ὡς ἐπὶ οἰκίας δεσποτικῆς ποιεῖσθαι τὸν λόγον. εἴη δ' ἂν δεσπότης ὁ δῆμος. οἰκία ἡ πόλις. οἰκέται δὲ δύο τοῦ δήμου προλογίζουσι, κακῶς πάσχοντες ὑπὸ Κλέωνος. ὁ δὲ χορὸς ἐκ τῶν ἱππέων ἐστὶν, οἳ καὶ ἐζημίωσαν τὸν Κλέωνα πέντε ταλάντοις, ἐπὶ δωροδοκίᾳ ἁλόντα. λέγουσι δὲ τῶν οἰκετῶν, τὸν μὲν εἶναι Δημοσθένην, τὸν δὲ Νικίαν. ἵνα ὦσι δημηγόροι οἱ δύο.

Ἄλλως, διὰ στίχων, Ἀριστοφάνους τοῦ γραμματικοῦ.

Παρεῖγέ τινα Κλέωνα τὸν καλούμενον
Παφλαγόνα, καὶ ἔτι βυρσοπώλην, πικρότατα
Κατεσθίοντά πως τὰ κοινὰ χρήματα
Κἀν τοῖς λογισμοῖς διαφοροῦντ' ἐρρωμένως,
Ἀλλαντοπώλην, δ' ἰδίως σπατοφάγον
Πεισθέντα τ' ἐλπίδι ἐλθεῖν συνιππεῦσι ποι
Τοῖς ἐν χορῷ παροῦσι τῇ τῶν πραγμάτων
Ἀρχῇ. Κλέωνος τ' ἐν μέσῳ κατηγορεῖ.
Ἐγένετο τοῦτ'. ἐξέπεσεν ὁ Κλέων παγκάκως
Ὁ δὲ σκατοφάγος ἔτυχε προεδρίας καλῆς.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ Στρατοκλέους ἄρχοντος δημοσίᾳ εἰς Λήναια δι' αὐτοῦ Ἀριστοφάνους. πρῶτος ἐνίκα. δεύτερος Κρατῖνος Σατύροις. τρίτος Ἀριστομένης, Ὀλοφύρεσις. Ἰστέον ὅτι εἰς δ' μέρη διῄρητο ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων εἰς πεντακοσιομεδίμνους, εἰς ἱππέας, εἰς ζευγίτας, καὶ εἰς θῆτας.

OCCASIO FABVLÆ.

EX FRISCLINO.

ATHENIENSES, ducibus Demoſthene & Nicia, inſulam quandam Pylum, vel vt alij, vrbem, alio nomine Sphacteriam dictam, obſidebant, anno belli Peloponneſiaci ſeptimo: vt refert Thucyd. lib. 4. In ea Lacedæmonij præſidium habebant, ad quod noctu ſubintrantes, commeatum, & alia neceſſaria clàm importabant. Cùm autem obſidio in longum tempus extraheretur: & obſidentes foris plus difficultatis & inopiæ paterentur, quàm obſeſſi: mittunt legatos Athenas: inter quos fuit & Nicias, alter Ducum: qui iuberet vel paciſci cum Lacedæmonijs (id quod Lacedæmonij ab Athenienſibus poſtularant: ſed Cleone diſſuadente non impetrârant) vel ſubſidium aliquod, aut cibaria mittere: alioquin obſidionem diſſolutum iri. Hoc cùm graue Athenienſibus videretur, & multi in Cleonem eam culpam transferrent: qui anteà interceſſiſſet, quò minus in iſtas conditiones cum Lacedæmoniis itum eſſet: ibi Cleo in concilio ſurgens, omnem hanc moram & culpam in duces retorquebat, iactitans ſe intra vigeſimum diem, ſi dux ſit, capturum fuiſſe Pylon. Paratus igitur ſe abdicare imperio Nicias, Cleoni cedit. Atque hic, quòd Niciam ſimulare rem crederet, ſe initiò promptum oſtendebat, ad ſuſcipiendum imperium. Sed vbi vidit rem ſeriò agi, mox tergiuerſari cœpit. Itaque inſtante ſimul Nicia, ſimul aliis Athenienſibus, compulſus imperium ſuſcipit: atque ad exercitus proficiſcitur. Cæterùm vt ferè fit, quòd fortuna meliori indigniores vtuntur: poſtquàm iam in itinere eſſet Cleo, interim Demoſthenes, cum exercitu, ad inſulam appulit: & accenſa fortè ibi ſylua, quæ Athenienſibus fuerat aduerſa, in ſpem expugnãdæ inſulæ peruenit. Vt ergo illam inuaderet, omnia apparabat, & tumultuaria auxilia è proximis locis contrahebat. Interea Cleon cum exercitu ſuperuenit, & mox ambo coniunctis viribus inuadunt obſeſſos, atque in deditionem eos accipiunt. Quæ res poſtea Cleoni tantam autoritatem apud plebem creauit (quia promiſſa fides ſeruata erat, & ipſe hanc victoriam, non caſu aut fortuna, ſed virtute & conſilio, adeptus vulgò credebatur) vt penè vnus & ſolus Rempubl. deinceps teneret: omniaq́ pro ſuo arbitrio raptim atque turbatè ageret. Solent enim homines, quos ex humili magna ad faſtigia rerum euexit, quando voluit fortuna iocari, rebus ſecundioribus efferri, & modum, qui in re qualibet optimum

num eſt condimentum, excedere. His de cauſis cæteri Principes, ſuperbè & importunè ab illo facta, ſubinde inuidia grauabant: præſertim Nicias & Demoſthenes, quibus ille belli gloriam, & victoriæ laudem præripuerat. Quam quidem inuidiam etiam hoc auxit, quòd humili loco eſſet natus: quippe ex patre coriario, ipſe etiam coriarius: tum, quia pacem cum Lacedæmoniis inire diſſuaſiſſet: & magnis vociferationibus, legatos Lacedæmoniorum è ſenatu expuliſſet. Accedebant & alia flagitia: quòd peculator eſſet Reipub. quòd munerum captator: quòd adulator plebis. Hinc occaſionem ſumpſit Ariſtophanes, vt Cleonem per ſcenas traduceret: & malum ciuem eſſe oſtenderet. Tametſi etiam priuata fuit cauſa Ariſtophani aduerſus Cleonem: nempe, quòd ξενίας, id eſt, peregrinitatis, ab eo fuerat accuſatus.

ARGVMENTVM IN EQVITES.

COMOEDIA hac exagitaturus Cleonem Poëta, introducit Niciam & Demoſthenem, duces Athenienſes, ſeruili habitu, & miſera ſpecie veſtitos, qui de ſuis ærumnis & ſeruitute queritantur, & conſilium de arripienda fuga ineunt. Sed quia hoc non ſatis tutum videbatur, idcirco alia via rem aggrediuntur, & primùm ſpectatoribus ingenium ac mores cuiuſdam Paphlagonis, ſeu vociferatoris (hoc enim nomine Cleo notabatur) recitant, & flagitia in Rempublicam domi & foris perpetrata exponunt. Deinde vinum ſibi afferri iubet Demoſthenes, vt illo hauſto, bonum conſilium reperiat. Nicias demum ingreſſus herum Cleonem dormientem reperit, & vinum ſubductum effert. Eo accepto, & ſomno Cleonis cognito, Demoſthenes iterum ad herum intrare iubet Niciam, & tabulas, in quibus arcana illius continebantur, proferre. Inſpectis autem & lectis tabulis, oraculum deprehenditur, de Cleonis interitu, & de ſucceſſione Allantopolæ ſeu fartoris cuiuſdam, qui alio nomine dicebatur Agoracritus. Illis oraculum examinantibus, commodum ipſe Allantopola interuenit, cui ſpem conſequendi imperij duo ſerui faciunt: partim, quòd ipſe vir malus & audax eſſet (nam tales digni imperio tum habebantur) partim, quod oraculum Reipublicæ adminiſtrationem ei deferret. Ei rei vt fidem maiorem faciant, oraculum ex tabula recitant, & quibus eum moribus præditum eſſe velint, lepidè perſtringunt. Interim è crapuloſo ſomno expergefactus Cleo, cùm ſeruorum ſuorum furtum animaduertiſſet, celeriter procurrit, & ſeruis tanquam coniuratis & ſeditioſis extrema mala comminatur. Fugit Agoracritus: ſed Chorus equitum accedit, & animum illi ad opprimendum Cleonem adiicit. Qui mox confirmatus, Cleonem, fruſtra auxilium Senatus implorantem, verberibus multat. Cùm verò multis querelis, & magno clamore ſublato, Cleo ſe defenderet, equitéſque accuſaret: Allantopola ſuum quoque clamorem contrà attollit. Exoritur grauis inter Cleonem & Agoracritum contentio. Nam mutuis ſe criminibus & calumniis proſcindunt, & extremam internecionem ſibi inuicem minantur. Chorus turbulenti Cleonis audaciam & peculatum execratus, Allantopolam exhortatur, vt productum Cleonem teneat, ac manifeſtorum ſcelerum coram populo reum agat. Qua voce incitatus Allantopola Agoracritus, primùm Cleoni, qui tarditatem linguæ, & ruditatem ei obiiciebat, opponit ipſius loquacitatem & clamores. Deinde Cleonis vitia ſibi ineſſe fingit, & falsè hominem reprehendit. Tũ vterque alteri, verbis quibuſdam, ex ſua arte petitis, necem interminatur. Qua re animaduerſa, Chorus Allantopolam admiratur: cùm fieri non poſſe exiſtimaſſet, vt ſumma Cleonis dicacitas à quoquam ſuperaretur. Hac oratione equitum denuò confirmatus Allantopola, Cleonem acriter inuadit: & alia multa crimina & flagitia illi obiicit. Sed Cleo nemini impudentia ceſſurum ſe affirmat. Cui reſpondet Agoracritus, & furem, & hominem perfidum, & ſcortatorem, & fellatorem ſeu Pathicum eſſe docet. Itaque noua oritur altercatio, & multis vtrimque conuiciis prolatis, Cleo rurſum ab Allantopola verberatur. Tandem graui ita percitus, in Prytanæum abit, vt coniuratores illic, coram Senatu Athenienſi accuſet. Sed Allantopola relictis in theatro inteſtinis & cultro fartorio: ita monente Choro: celeriter ſubſequitur, vt ſe contra Cleo-

nis calumnias defendat. Illis digreſſis, Chorus primùm abeunti Agoracrito felicitatem precatur, deinde in Strophis & Antiſtrophis Neptunum ac Mineruam pro felici ſucceſſu inuocat: in Epirrhematis autem & Antepirrhematis varia ac multa Athenienſium vitia carpit, comprimis, quòd boni Poëtæ, malorum hoſtes, in populi contemptu eſſent. Præterea res ac virtutes maiorum extollit, & his ſuæ ætatis hominum vitia opponit. Poſtremò Equitum virtutem tam in præliis naualibus, quàm terreſtribus, cum ſumma frugalitate coniunctam commendat. Reuerſus ex ſenatu Allantopola, rem illic contra Cleonis accuſationem proſperè geſtam Equitibus exponit, & orationem à ſe habitam recitat, in qua Cleonis morem exprimens, Senatum impudenter reprehendit, populo ſpem pacis, & rerum omnium copiam promittit: fœdus Lacedæmoniorum diſſuadet, ac totius chori applauſum conſequitur. Illo ſic perorante, mox adeſt & ipſe Cleo, qui aduerſario ſuo graues minas ingerit, ſed falsè ab eodem eluditur. Paulò pòſt vterque ad plebem prouocat. Vbi hæc vtriuſque beneuolentiam cognoſcit, & res pro patria geſtas intelligit, conſtituit de ambobus paulò diligentius inquirere. Chorus Allantopolam, vt circumſpectus ſit, præmonet. Iactitante ibi Cleone ſua in Remp. beneficia & merita, reſpondet Agoracritus, non eſſe viri liberalis, aliis eripere, quod alteri largiatur. Simul obiicit Cleoni furta & rapinas, perturbationes pacis, & alia ſcelera. Cui accuſationi etiam Chorus Equitum adſtipulatur: qui Cleonem ſeditionis arguit, quòd clypeis & armis in templo ſuſpenſis anſas reliquiſſet: quòd perturbata Republ. bona ciuium compilaſſet, vt aquam turbare ſolent, qui anguillas captant: quòd homo eſſet auarus & ſordidus: quod denique etiam libidinoſus & perquàm ſuperbus. Quibus omnibus plebs, tanquàm conſcia, lubens aſſentitur, & Cleonem deteſtatur. Ille aduerſario trierarchiam comminatur: ſed chorus ſilentium ei mandat. Victus ergo modis omnibus Cleo, magiſtratum deponere & anulum iubetur reddere. Vbi cùm nihil ſupereſſet præſidij, oracula ſe allaturum ait, quibus ſuam auctoritatem tueatur. Idipſum effecturum ſe promittit Allantopola. Cæterùm horum oraculorum auctores fuerant: Bacis, qui pro Cleone: & Glanis, qui pro Allantopola faciebat. Prior oraculum ſuum recitat Cleo, poſterior Allantopola, idque alternatis vicibus. Sed ea ita comparata erant, vt facilè intelligeretur, Cleonem imperio ſubmouendum, & in locum eius Allantopolam ſubrogandum. Cùm ergo & hac via nihil profeciſſet Cleo, ad vltimum remedium confugit: ac populum ineſcare conſtituit. Quod idem etiam Allantopola attentat. Digreſſis ambobus, Chorus Equitum cum populo expoſtulat, quòd ſui tam impotens ſit: vt etiam ineſcari ſe patiatur. Sed is ſe ſatis cautum ac circumſpectum fore promittit. Mox reuerſi in ſcenam Cleo & Agoracritus, propoſitis vtrinque dapibus, certatim plebis fauorem mercari conantur. In quo turpi aucupio cùm neuter alteri cederet: tandem Allantopola plebem hortatur, vt ciſtas vtriuſque patefaciat: & cuius vacuam deprehendat, eum probum & beneuolum: cuius verò plenam inueniat, eum pro depeculatore & hoſte Reipub. habeat. Hoc conſilio approbato, cùm vacua Allantopolæ, plena autem Cleonis ciſta reperiretur: de omni dignitatis gradu Cleo deiicitur. Populus ſe Allantopolæ, qui Agoracritum ſe eſſe profitebatur, officiosè commendat. Abeunte cum populo Allantopola, Chorus equitum, in Stropha & Antiſtropha, laudatis Equitibus, diuitias & paupertatem deprecatur, & Cleonymi ſordes deteſtatur: in Epirrhemate verò & Antepirrhemate ſceleratos & flagitioſos: vt, Arignotum & Ariphradem inſectatur: itémque Hyperbolum & Nauphantem, ſed picturatè, ſub perſona triremium. Interim cum populo in theatrum redit Agoracritus & multò iam formoſiorem, & quaſi recoctum populum Athenienſem oſtendit Equitibus. Simul veterem illi cæcitatem & ſtultitiam demonſtrat, quòd ſe Rhetorum præſtigiis decipi, & Sophiſtarum technis circumueniri paſſus eſſet. Quòd ne deinceps eueniat, duo ſcorta adducit, quæ fœdera Athenienſium cum Lacedæmoniis repræſentabant, eáque apud Cleonem prius latitaſſe, nunc verò in lucem reddita affirmat. Hiſce plebs ad ſe receptis, Agoracrito ſummam rerum committit, Cleonem verò cum farciminibus & inteſtinis negociatum amandat.

ARGV-

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

E rat olim Athenis ſeruiens populo Cleon,
Q uem Agoracritus quidam, & equites agunt reum.
V t cauſa vtrinque eſt dicta, vincitur Cleon.
I gitur ineſcando vt rurſum captet ſenem:
T ecte alter inſpicere arculam ſecum iubet.
E a plena furti inuenta Cleonem deprimit,
S ummá rerum mox potitur Agoracritus.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.

Δημοσθένης.
Νικίας.
Ἀγοράκριτος ὁ καὶ Ἀλλαντοπώλης,
Κλέων.
Χορὸς ἱππέων.
Δῆμος.

PERSONAE DRAMATIS.

Demoſthenes.
Nicias.
Agoracritus, qui Allantopola.
Cleo, vrbis prætor.
Chorus Equitum.
Populus Atticus.

Εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος, ὃ δὴ ἐξ ἀμοιβαίων προσώπων ἄρχεται. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἑκατὸν ἐνενήκοντα ἕξ. ὧν τελευταῖος καὶ ποικίλως πως καὶ σαφῶς ᾐνιγμένος. μεθ' οὓς καθ' ὑποβολὴν ἔπικοι, τουτέστι δακτυλικοὶ ἑξάμετροι πέντε. ἑξῆς δὲ πάλιν ἐν εἰσθέσει ἰαμβικοὶ ὅμοιοι μ. ἐν ἐκθέσει δὲ τούτων στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ πέντε. ὧν τελευταῖος ἀλλ' ἀμείνου καὶ δίκαια καὶ τρόπον αὐτὸ ποιοῦ. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τοῦ τελευταίου στίχου κορωνίς.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΙΠΠΕΙΣ.

ARISTOPHANIS EQVITES.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί. B

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΝΙΚΙΑΣ.

Bisetvs. Δημοσθένης, καὶ Νικίας Ἀθηναίων στρατηγοὶ δουλικὸν ἔχοντες σχῆμα διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀπρεπῆ δουλείαν, καὶ δι' ἐσχάτας κακοπαθείας ἀγανακτοῦντες μέμφονται, καὶ περὶ τῆς φυγῆς, καὶ αὐτομολίας βουλεύονται, ὅπως τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαχθεῖεν.

Ἰατταταιὰξ τῶν κακῶν ἰατταταί.
Κακῶς Παφλαγόνα τὸν νεώνητον κακὸν C
Αὐταῖσι βουλαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
Ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν,
Πληγὰς ἀεὶ προστρίβεται τοῖς οἰκέταις.
Νι. Κάκιστα δῆθ', οὗτός γε πρῶτος Παφλαγόνων,
Αὐταῖς διαβολαῖς. Δη. ὦ κακόδαιμον, πῶς ἔχεις; D
Νι. Κακῶς, καθάπερ σύ. Δη. δεῦρό νυν πρόσελθ', ἵνα
Ξυναυλίαν κλαύσωμεν, Οὐλύμπου νόμον.
Μυ μῦ, μυ μῦ, μυ μῦ, μυ μῦ, μυ μῦ, μυ μῦ.
Τί κινυρόμεσθ' ἄλλως; οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινὰ
Σωτηρίαν νῷν, ἀλλὰ μὴ κλάειν ἔτι;
Νι. Τίς οὖν γένοιτ' ἄν; λέγε σύ. Δη. σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,
Ἵνα μὴ μάχωμαι. Νι. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ. E
Ἀλλ' εἰπὲ θαρρῶν, εἶτα κἀγώ σοι φράσω.

Demosthenes, Nicias.

Attataax, quid mali hoc? iattata.
Vt illum Paphlagonem, nouitium, Dii malum
Male perduint, cum eius consiliis peſſimis.
Nam ex quo ſceleſtus in ædes noſtras irruit,
Plagas aſsiduè infligit nobis ſeruulis.
Ni. Ah peſſime pereat hic primus Paphlagonum,
Suis ipſius cum calumniis. De. miſer
Homo, quomodo habes? Ni. male, ſicut & tu. De. age huc ades.
Quaſi concentum lamentemur, Olympi modum,
Mymy, mymy, mymy, mymy, mymy, mymy.
Sed quid lamentamur fruſtra? annon erat æquius
Salutem nobis quærere: non flere amplius?
Ni. Quámnam ſalutem? aut vnde? cedo. De. cedo tu prior,
Ne contradicam. Ni. non per Apollinem: at mihi
Tu dic audacter: & ego poſt dicam tibi.

Σχόλια. Ἰατταταιάξ.] σχετλιασμὸν δηλοῖ αὐτό τε τοῦτο καὶ τὸ ἑξῆς. ἔοικε δὲ ὁ πρόλογος ἴσως εἶναι Δημοσθένης ὁ προκαμὼν ἐν Πύλῳ, διὰ τοῦτο. ἄλλως. σχετλιαστικὸν τὸ ῥῆμα. παρεπιγράφεται ἡ λέξις ἐπὶ τὰ τοιαῦτα. ἀλλὰ καὶ γίνεται τοῖς σχήμασιν. ἔστι δὲ εἷς τῶν προειρημένων δύο οἰκετῶν ἀποδυρόμενος τὸν ἕτερον. Παφλαγόνα.] τὸν Κλέωνα ὡς δημοτικὸν οἰκέτην. Παφλαγόνα δέ, οὐ τῷ γένει, ἀλλ' ὅτι ἐπαφλάζεν ἐν ἐκκλησίᾳ. νεώνητον δὲ τὸν νεωστὶ καταξιωθέντα τῆς ἀρχῆς. Παφλαγόνα δὲ τὸν Κλέωνα διὰ τὸ τῆς φωνῆς ἀπηχὲς ἀπὸ τοῦ παφλάζειν ὠνόμασεν. ἔφη γὰρ ὅτι ξένος ὢν ἐπολιτεύσατο, ὑποδείξας αὐτὸν ὡς ξένον καὶ βάρβαρον. Τὸν νεώνητον.] τὸν νεωστὶ ἠγορασμένον. ἐπεὶ μὴ ἐκ γένους ἦν Ἀθηναῖος, ἀλλὰ νεωστὶ προσεληλυθὼς τῇ πόλει [illegible] διὰ τοῦτον ὅτι καὶ τῶν Ἀθηναίων καθάπτεται. ὅτι δέοι αὐτοὺς πιστεύειν τοῖς γνησίοις καὶ πολλὰ τὴν πόλιν εὐεργετήσασιν. οἱ δὲ μᾶλλον ἐτίμων τὸν Κλέωνα. τοῖς νεωνήτοις γὰρ καὶ τῶν οἰκετῶν μᾶλλον πιστεύουσι, τοῖς οἴκοι γεννηθεῖσι καὶ τραφεῖσιν, ἢ οὓς ἂν κτήσωνται παρ' ἑτέρων. ἄλλως. ὅτι νεωστὶ τῇ δημαγωγίᾳ προσῆλθε. τὸ δὲ ἑξῆς, κακὸν κακῶς ἀπολέσειαν οἱ θεοὶ τὸν Παφλαγόνα τὸν νεώνητον. Αὐταῖσι βουλαῖς.] Ἀττικὸν τὸ σχῆμα, καὶ ἡ σύνταξις τοῦ λέγειν, ὡς εἰ λέγοιμεν, αὐτοῖς ὅπλοις, αὐτοῖς ἵπποις. λείπει δὲ ἡ σὺν πρόθεσις. Εἰσήρρησεν.] ἀντὶ τοῦ εἰσῆλθεν, εἰσεπήδησεν, ὡς βίᾳ καὶ ἀναιδῶς τῇ πολιτείᾳ προσελθόντος. Ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις. ἐν ἐνίοις δὲ ἀντιγράφοις εἰσεφρήσεν γράφεται. δηλώσεις τῆς λέξεως τὸ ἐπεπήδησεν, ἔτι δὲ καὶ τὸ μετὰ ὁρμῆς εἰσελθεῖν. Πρῶτος Παφλαγόνων.] ὡς πάντων μὲν ὄντων πονηρῶν, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ Κλέωνος. Αὐταῖσι διαβολαῖς.] ὅμοιον καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα, τῷ αὐταῖσι βουλαῖς. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπεὶ διέβαλεν Κλέων τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς καὶ προσεφέρετο τῷ δήμῳ, εἰς ἑαυτὸν βλέπειν τοὺς [illegible] ἐποίησε. Ξυναυλίαν.] ξυναυλία καλεῖται ὅταν δύο αὐλῶσι τὸ αὐτὸ λέγουσιν. ὁ δὲ Ὄλυμπος μουσικὸς ἦν Μαρσύου μαθητής. ἔγραψε δὲ αὐλητικοὺς καὶ θρηνητικοὺς νόμους. ἄλλως. ξυναυλία λέγεται ὅταν κιθάρα καὶ αὐλὸς συμφωνῇ. νόμοι δὲ καλοῦνται, οἱ εἰς θεοὺς ὕμνοι. Ὄλυμπος δὲ μαθητὴς γέγονε Μαρσύου περὶ τὴν αὐλητικὴν ἱστορίαν, καὶ αὐτὸς δυστυχίας διὰ μουσικήν. καθάπερ οὖν Ὄλυμπος εὗρε τὸ συναυλεῖν, καὶ ἡμεῖς ὅμοια. καὶ ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς φω-

νῆς

νῦς, ὀδυρόμεθα. μεμψόμεθα οὖν τὴν συναυλίαν ὀλύμπου. Μῦ μῦ.] τοῦτο ὁμοφωνοῦσιν ἀμφότεροι μύζοντες. τοῦτο δὲ ὡς θρηνητικόν. ἔστι δὲ ἴαμβος ἔχων τὸ μὲν πρῶτον βραχύ, τὸ δὲ δεύτερον μακρόν. Τί κινυρόμεθα.] τί δακρύομεν, καὶ ὀδυρόμεθα εἰς κενὸν καὶ ἀνωφελές.

Bisetus. Κινυρόμεθα.] Εὐστάθιος. κινύρεσθαι, τὸ ὑποκλαίειν. κυρίως δὲ κινύρεσθαι, τὸ κινύρᾳ χρώμενον μέλπειν ἐπὶ τοῖς νεκροῖς ᾠδάς. κινύρα δὲ παρὰ τοῖς Σιδωνίοις ὄργανον μουσικόν, ἡ κιθάρα παρὰ τὸ κινεῖν τὰ νεῦρα.

Σχόλια. Οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινα.] ἡμεῖς δὲ ἀπαλλαγέντες τοῦ δακρύειν, βουλευσόμεθα τίνα τρόπον ἀπαλλαγησόμεθα τῶν τοῦ Κλέωνος κακῶν. αὐτὸς γὰρ μέλλει τὴν τοῦ ἀποδρᾶναι γνώμην εἰσηγεῖσθαι. ζητεῖν δὲ πολυπραγμονεῖν καὶ σκοπεῖν. Τίς οὖν γένοιτ' ἂν λέγε σύ.] τίς οὖν ἀφορμὴ γένοιτο λέγε σύ. πρὸς τὴν ἐπερώτησιν τοῦ ἑτέρου, ὁ ἕτερος πάλιν ἀνταπεκρίνατο. ἑκάτερος δὲ εὐλαβῶς εἶχε τοῦ εἰπεῖν διὰ τὸ φοβεῖσθαι δῆθεν τὸν Κλέωνα, καθ' οὗ συνετίθεσαν τὴν ἐπιβουλήν. φιλονεικοῦσιν οὖν τίς πρῶτος εἴπῃ. Σὺ μὲν οὖν λέγε.] ἀντὶ τοῦ σὺ εἰπέ. ἵνα εἰπόντος σου, μὴ μαχέσωμαί σοι, μηδὲ ἀντιλέξω. ἢ οὕτως. σὺ λέγε, ἵνα μὴ εἴπω πρῶτος, καὶ φθονῶν ἀντείπῃς, κἀγώ σοι μάχωμαι.

ΔΗΜΟΣΘ. Πῶς ἂν σύ μοι λέξειας, ἅμ' ἐμὲ χρὴ λέγειν.
ΝΙΚ. Ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε, πῶς ἂν οὖν ποτε
Εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευριπικῶς;
ΔΗΜΟΣΘ. Μή μοί γε μή μοι, μὴ διασκανδικίσῃς,
Ἀλλ' εὑρέ τιν' ἀπόκινον ἀπὸ τοῦ δεσπότου.
ΝΙΚ. Λέγε δὴ μόλωμεν ξυνεχὲς ὡδὶ ξυλλαβών.
ΔΗ. Καὶ δὴ λέγω, μόλωμεν. ΝΙ. ἐξόπισθέ νυν
Αὐτὸ φάθι τοῦ μόλωμεν. ΔΗΜ. αὐτό. ΝΙΚ. πάνυ καλῶς.
Ὥσπερ δεφόμενος νῦν ἀτρέμα πρῶτον λέγε,
Τὸ μόλωμεν, εἶτα δ' αὐτὸ κατεπάγων πυκνόν.
ΔΗΜΟΣΘ. Μόλωμεν αὐτό. μόλωμεν, αὐτομολῶμεν. ΝΙ. ἤν
Οὐχ ἡδύ; ΔΗ. νὴ Δία, πλήν γε περὶ τῷ δέρματι
Δέδοικα τουτονὶ τὸν οἰωνόν. ΝΙ. τί δαί;
ΔΗ. Ὁτιὴ τὸ δέρμα τῶν δεφομένων ἀπέρχεται.

DE. Eadem tu dicas mihi, quæ me vis dicere.
NI. At nulla ineſt mihi confidentia: quomodo
Igitur hoc Euripidicè, & ſat comtè eloquar?
DE. Ne mihi, ne (inquam) iſthuc: ne quem ſcandicem mihi
Hic vendites: ſed inueni viam fugæ
C Ab hero. NI. dic ergo hanc continenter voculam,
Fugiamus. DE. age, dico: fugiamus. NI. nunc item
Poſt fugiamus dic trans. DE. trans. NI. rectè admodum
Nunc, vt pudenda vellicantes aſſolent,
Remiſſe primùm dic, fugiamus, poſtea
D Illud trans infer, & repete creberrimè.
DE. Fugiamus trans, fugiamus, transfugiamus. NI. an
Non ſuaue hoc? DE. per Iouem: niſi, quòd præputio
Nunc metuo, propter hoc augurium. NI. cur ita?
DE. Nam vellicantibus abſcedit præputium.

Σχόλια. Ἃ μὲ χρὴ λέγειν.] ἃ τινά με χρή φησιν εἰπεῖν. εἴθε περὶ τούτων ἤκουσα παρὰ σοῦ λεχθέντων. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ φοβεῖσθαι λέγειν. ἔστι δὲ παρὰ τὸ ἐν Ἱππολύτῳ Εὐριπίδου ὑπὸ τῆς Φαίδρας πρὸς τὴν τροφὸν εἰρημένον οὕτως ἀποκεκριμένην. οὐ μάντις εἰμὶ τἀφανῆ γνῶναι σαφῶς. Ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε.] ἀντὶ τοῦ τὸ θαρσαλέον. οὐδὲ τὸ τυχὸν ἔχω φησὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. θρέττε δὲ βαρβαρίζει, ἀντὶ τοῦ θαρρεῖν. παρὰ τὸ θρασὺ καὶ ἀνδρεῖον. οὐκ ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὃ σὺ διανοῇ ἠρνήσατο δέ, ἵνα εἰς ἀνάγκην τὸν ἕτερον καταστήσῃ, πρὸς τὸ συντίθεσθαι τι καὶ συμβουλεῦσαι. τὸ δὲ πῶς ἂν οὖν ποτε, ἀντὶ τοῦ οὐ θαρρῶ φησιν εἰπεῖν, οὐδὲ τυχόν. βαρβαρίζει δὲ ὡς δοῦλος. Κομψευριπιδικῶς.] ἀντὶ τοῦ εὐριπιδικῶς, καὶ δεινῶς, ἤτοι πανούργως. κομψοὶ δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐλέγοντο οἱ πανοῦργοι. φησὶν οὖν πῶς ἄν τις εἴποι περιεσταλμένως καὶ λεληθότως, οἱονεὶ μὴ φανερῶς. Μὴ διασκανδικίσῃς.] διευριπιδίσῃς. ἡ γὰρ μήτηρ Εὐριπίδου, σκάνδικας ἐπίπρασκεν. ὃ ἔστιν ἄγρια λάχανα. ἄλλως. μὴ ἀποδειλιάσῃς. μὴ μεταμελήσῃς. σκώπτει δὲ τὸν Εὐριπίδην, ὡς λαχανοπώλιδος υἱόν. σκάνδιξ γὰρ, εἶδος λαχάνου. Ἀπόκινον.] φυγὴν. ἀποχώρησιν. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀρχήσεως θεατρικῆς. οἱ δὲ μέλος, καὶ ὁ ἐκ συνοικισμός. Λέγε δὴ μόλωμεν.] τινὲς τὸ μόλωμεν προσθεῖναι φασί, προσαπτεῖ δέ, ὑποτίθεται φεύγειν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτομολήσωμεν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, αὐτὸς παραιτούμενος λέγειν. αὐτομολῆσαι δέ ἐστι τὸ προδοῦναι τοὺς ἰδίους καὶ ἑαυτὸν καὶ ἀπελθεῖν πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐπὶ συμμαχίᾳ. Ἐξόπισθέ νυν] κατόπιν. τουτέστι πρόσθες τῷ μόλωμεν, τοῦ αὐτό. εἶτα πάλιν τοῦ μόλωμεν τὸ αὐτό. βούλεται δὲ λέγειν, αὐτομολήσωμεν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. αἰνιγματωδῶς δὲ μετὰ διασταγμοῦ λέγει, ποιῶν ἐκεῖνον συνάπτειν τὰς λοιπὰς αὐτοῦ συλλαβάς. τὸ δὲ φάθι ἀπὸ τοῦ φημὶ φήσω. ἔφην. φὰς φάντος. φάθι. ὅπερ ὁ μὲν Ἀπολλώνιος ὀξύνει. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς βαρύνει. παραλόγως γὰρ ὀξύνεται. Ὥσπερ δεφόμενος.] ἀντὶ τοῦ ἀποδέρων τὸ αἰδοῖον. οἱ γὰρ ἁπτόμενοι τοῦ αἰδοίου, οὐχ ὡς ἤρξαντο, ἀλλὰ σπουδαιότερον κινοῦσιν ἐκπυρούμενοι τῇ συνεχείᾳ τῆς κινήσεως, πρὸς τῇ τῆς γονῆς ἐκχύσει. τοῦτο οὖν λέγει ὅτι πρῶτον κατὰ μικρόν, εἶτα συνεχῶς λέγε. Αὐτό. μόλωμεν. αὐτομολῶμεν.] ὡς ἐπιλαμβανόμενος αὐτοῦ τοῦτο λέγει. αὐτομολεῖν δέ, τὸ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀπελθεῖν. Ἢν οὐχ ἡδύ.] ἰδοὺ ἐρωτηματικόν. λέγει δὲ οὐκ ἔστιν ἡδὺ τὸ αὐτομολῶμεν; ἔθος δὲ ἦν καὶ τὸ πρὸς τοὺς πολεμίους φεύγειν, εἰ πάσχοιέν τι κακὸν ὑπὸ τοῦ δεσπότου. τὸ δὲ φεύγειν, αὐτομολεῖν λέγουσιν Ἀθηναῖοι. ἄλλως. ὁ τὴν γνώμην λέγων ἐφίστησι τῷ λόγῳ αἰσθανόμενος τοῦ ῥήματος, ὡς ἐξηπατημένος καὶ παρακεκρυμμένος εἰπεῖν τὸ αὐτομολήσωμεν. ἄλλως. μὴ οὐ καλόν. οὐ πρὸς ἡδονὴν ἀποσημαίνει τὴν συμβουλήν. τὸν οἰωνὸν δὲ τὸ σημεῖον. Ὁτιὴ τὸ δέρμα.] ὅτι ὥσπερ τῶν δεφομένων τὸ δέρμα ἀπέρχεται, οὕτω καὶ τῶν αὐτομολούντων. Τῶν δεφομένων.] τῶν ἀποδερομένων τὸ αἰδοῖον, ὑποχωρεῖ ὄπισθεν. μή πως οὖν καὶ ἡμᾶς νικῶντες οἱ Ἀθηναῖοι φυγόντας κρατήσωσι καὶ ἀποδείρωσι.

Νι. Κράτιστα τοίνυν τῶν παρόντων ἐστὶ νῷν,
Θεῶν ἰόντε προσπεσεῖν του πρὸς βρέτας.
Δημοσθ. Ποῖον βρετέτας; ἐτεὸν ἡγεῖ γὰρ θεούς;
Νικ. Ἔγωγε. Δημοσθ. ποίῳ χρώμενος τεκμηρίῳ;
Νικ. Ὁτιὴ θεοῖσιν ἐχθρός εἰμ' οὐκ εἰκότως.
Δημοσθ. Εὖ προσβιβάζεις μ'. Νικ. ἀλλ' ἑτέρᾳ πῃ σκεπτέον.
Δη. Βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσι φράσω;
Νι. Οὐ χεῖρον. ἓν δ' αὐτοὺς παραιτησώμεθα,
Ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισιν ποιεῖν,
Ἢν τοῖς ἔπεσι χαίρωσι καὶ τοῖς πράγμασι.

A NI. *Optimum igitur facto eſt nobis præſentibus,*
Apud Deorum ſimulacra alibi procumbere.
DE. *Quænam ſimulacra? an eſſe tu ſtatuis Deos?*
NI. *Immò.* DE. *ſed quonam argumento hoc edoctus es?*
NI. *Quia enim Diis inuiſus ſum ultrà, quàm decet.*
DE. *Facile hoc mihi perſuades.* NI. *Igitur alia via*
B *Ineunda erit.* DE. *vin' tu, ut rem ſpectatoribus*
Exponam? NI. *non abs re fuerit. ſed unum eos*
Rogabimus: ut nobis manifeſtum frontibus
Faxint, an dicta & facta læti comprobent.

Σχόλια. Πρὸς βρέτας.] ἄγαλμα θεῶν. προσπεσεῖν δὲ, ἱκέτας καθίσαι. ἢ γὰρ φυγεῖν πρὸς βρέτας, πρὸς ἱερὸν, πρὸς τέμενος. ἢ πρὸς ἕδος. ἢ πρὸς ἄγαλμα θεῶν. βρέτας δὲ, εἴρηται ἀπὸ τοῦ βροτῷ ἐοικέναι αὐτό. Βρετέτας.] ἐν παραλοιπῇ, παίζων. οὐ μόνον δὲ τῇ γλώττῃ προσέπαιζε τῇ παρονομασίᾳ τοῦ βρέτας, ἀλλὰ καὶ φησὶν ὅτι εἰ μὴ ἦσαν θεοὶ, οὐκ ἂν ἤμην θεοῖς ἐχθρός. Ετεὸν ἡγεῖ γὰρ θεούς.] ἀληθῶς οὕτω πεπίστευκας καὶ ὑπολαμβάνεις εἶναι θεούς; τεκμήριον δὲ παράδειγμα, μαρτύριον. προσβιβάζεις δὲ πείθεις, παραινεῖς ἢ στοχάζῃ. Ἀλλ' ἑτέρᾳ πῃ.] C ἀλλ' ἑτέρῳ τρόπῳ δεῖ σκέψασθαι. γράφεται δὲ καὶ πῆ. ἔστι δὲ ἄμεινον. Παραιτησώμεθα.] δεητικῶς ἡ φράσις. ἔστι γὰρ αἰτησώμεθα. παρακαλέσωμεν. πλεονάζουσι γὰρ καὶ ἐλλείπουσι ταῖς προθέσεσιν Ἀττικοί. Ἐπίδηλον ἡμῖν] διασημαίνειν φησὶν ἡμῖν διὰ τῶν προσώπων εἰ χαίρουσι τοῖς λεγομένοις. ἐκ γὰρ τοῦ προσώπου δηλοῦται ἡ τῆς ψυχῆς διάθεσις. Ἢν τοῖς ἔπεσι χαίρωσιν,] ἔπεσι τοῖς ποιήμασιν, ἢ τοῖς λεγομένοις, ἢ τοῖς ἰάμβοις. πᾶν γὰρ ἔπος μέτρον καλοῦσι. πράγμασι δὲ τοῖς ποιήμασι τοῖς λεγομένοις.

D

BISETVS. Δημοσθένης πρὸς τοὺς θεατὰς στραφεὶς τὴν φύσιν τοῦ δήμου, τρόπους, [illegible], τὴν τέχνην, καὶ τὰς βουλὰς Κλέωνος, ὃν Παφλαγόνα καλεῖ, διὰ πλειόνων ἀκριβῶς διηγεῖται. [illegible] μονονοὺ πρὸ ὀμμάτων τίθησιν. εἶτα [illegible] πρὸς αὐτοὺς φείσασθαι κελεύει, ἵνα τὸ δὲ πιστὸν, χρηστόν τι ἐκλώσηται.

Δη. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. νῷν γάρ ἐστι δεσπότης
Ἄγροικος ὀργὴν, κυαμοτρὼξ, ἀκράχολος,
Δῆμος Πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον,
Ὑπόκωφον. οὗτος τῇ προτέρᾳ νουμηνίᾳ
E Ἐπρίατο δοῦλον, βυρσοδέψην Παφλαγόνα,
Πανουργότατον, καὶ διαβολώτατόν τινα.

DE. *Dicam igitur. Eſt herus nobis ira ferox,*
Eſor fabarum, bilioſus, vir tribu
Pyncenſis: moroſum difficiléque ſenium,
Surdaſtrum: qui ſuperiori nouilunio
Emit Paphlegona conſeruum coriarium:
Hominem vaferrimum, delatorem improbum,

Σχόλια. Νῷν γάρ ἐστι δεσπότης.] ὥσπερ τινὰ οἰκίαν κατασκευάζει τὴν πόλιν. δεσπότην δέ φησι τὸν δῆμον, οἰκέτας δὲ τοὺς προχειριζομένους ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ ἐν τῇ τῶν κοινῶν ἐπιμελείᾳ. ὑπηρέται γάρ τινες εἶναι δοκοῦσι τοῦ δήμου οἱ ἄρχοντες οἱ τῶν κοινῶν προεστάμενοι. Ἄγροικος ὀργήν.] [illegible] ἑκάτερον δηλοῦν. καὶ κυρίως [illegible] καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου. ἄγριος καὶ σκληρὸς, καὶ ἄπειρος καὶ F τραχύς. ἢ ἀφιλής. ἀκράχολος δὲ, ὁ ἄκρως εἰς ὀργὴν πρόχειρος.

BISETVS. Ἀκράχολος] ὁ ἀκράχολος ὑπὸ Θεοκρίτου εἰδυλ. ε. καλῶς χαρακτηρίζεται,

Καί οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ ῥινὶ κάθηται.

Σχόλια. Κυαμοτρώξ.] δικαστικός. κυάμους ἐσθίων. κυάμοις δὲ ἐχρῶντο οἱ δικασταὶ, διὰ τὸ μὴ καθεύδειν. ἢ ἀντὶ ψήφων. ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ σ. κυαμοτρώς(?), ὁ κυάμοις δικάζων. ὁ [illegible]. τούτοις γὰρ ἐχρῶντο ἀντὶ ψήφων. ἄλλως, G τρεφόμενος ἀπὸ τῶν κυάμων. ἐπεὶ ἀντὶ ψήφων, κυάμοις ἐχρῶντο ἐν τῇ χειροτονίαις τῶν ἀρχόντων καὶ τῆς ἐκκλησίας. ὡς οὖν τῶν ψηφιζομένων ἀργύριον λαμβανόντων καὶ χειροτονούντων τοὺς διδόντας πλέον, οὕτως ὠνόμασε τὸν δῆμον τὸν ἀπὸ τῶν κυάμων τρεφόμενον. Πυκνίτης.] τόπος Ἀθήνησιν ἔνθα ἔστιν ὅτε ἐκκλησίαζον οἱ Ἀθηναῖοι. πνὺξ γὰρ τόπος ἐν Ἀθήναις ἔνθα ἡ ἐκκλησία συνεκροτεῖτο. τὸν δῆμον δὲ ὥσπερ πολίτην τοῦ πυκνὸς εἶπε. πνὺξ δὲ λέγεται παρὰ τὸ πυκνοῦσθαι ἐκεῖ τοὺς βουλευτάς, ἢ ἀπὸ τοῦ πεπυκνῶσθαι ταῖς καθέδραις. δύσκολος δὲ δυσάρεστος. Δύσκολον γερόντιον.] δυσάρεστον. πρεσβύτερον. αἰνίττεται δὲ διὰ τούτου ὁ ποιητὴς [illegible] οἱ Ἀθηναῖοι ὑποκωφοῦσιν [illegible] πᾶσιν [illegible], ἀλλὰ προσποιοῦνται μὴ ἀκούειν τῶν λεγομένων. Τῇ προτέρᾳ νουμηνίᾳ.] τῇ παρελθούσῃ. [illegible] ἵνα δείξῃ τὸν Κλέωνα οὐ πάλαι τῆς πολιτείας [illegible]. ἐν δὲ ταῖς νουμηνίαις οἱ δοῦλοι ἐπωλοῦντο καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐχειροτονοῦντο. Βυρσοδέψην Παφλαγόνα.] ἐπειδὴ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Κλεώνυμος ἐργαστήριον εἶχε δούλων βυρσοδεψῶν. [illegible] τούτους ἐν τῷ ἀποβρέχειν τὰ δέρματα, καὶ πλεῖστον ἐν ταῖς [illegible] αὐτὰ εἰς τὸ φάρμακον ἵνα [illegible], ἀπὸ τῆς ὀσμῆς τοῦ τε ὕδατος καὶ τῶν δερμάτων [illegible]. ἄλλως τε καὶ τὴν εὐτέλειαν [illegible] τοῦ Κλέωνος, ἀφ' οἵας τύχης ὁρμώμενος ἐπρώτευσε τῶν Ἀθηναίων. ἐπεὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Κλεώνυμος ἐργαστήριον εἶχε δούλων βυρσοδεψῶν.

BISETVS. Θουκυδίδης ἐν τῷ γ. τὸν τοῦ Κλέωνος πατέρα Κλεαίνετον καλεῖ.

Οὗτος

Οὗτος καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους,
Ὁ βυρσοπαφλαγὼν, ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην,
Ἤκαλλ᾽, ἐθώπευ᾽, ἐκολάκευ᾽, ἐξηπάτα,
Κοσκυλματίοις ἄκροισι, τοιαυτὶ λέγων.
Ὦ δῆμε, λοῦσαι πρῶτον ἐκδικάσας μίαν,
Ἔνθου, ῥόφησον, ἔντραγ᾽, ἔχε τριώβολον.
Βούλει παραθῶ σοι δόρπον; εἶτ᾽ ἀναρπάσας
Ὅ, τι ἄν τις ἡμῶν σκευάσῃ, τῷ δεσπότῃ
Παφλαγὼν κεχάρισται τοῦτο. καὶ πρῴην γ᾽ ἐμοῦ
Μᾶζαν μεμαχότος ἐν Πύλῳ Λακωνικὴν,
Πανουργότατά πως περιδραμὼν ὑφαρπάσας,
Αὐτὸς παρέθηκε τὴν ὑπ᾽ ἐμοῦ μεμαγμένην.
Ἡμᾶς δ᾽ ἀπελαύνει, κοὐκ ἐᾷ τὸν δεσπότην
Ἄλλον θεραπεύειν, ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων
Δειπνοῦντος ἑστὼς, ἀποσοβεῖ τοὺς ῥήτορας.
Ἄδει δὲ χρησμοὺς, εἶθ᾽ ὁ γέρων σιβυλλιᾷ.

A *Is cùm ſenis mores haberet cognitos,*
Coriarius Paphlago cœpit hero ſubditus
Eſſe, illi adulari, morem gerere: vndique
Aſſentari: tum inſuper in fraudem ducere,
Summis coriorum praſegminibus, & hæc loqui:
O popule Athenienſis, nunc primùm laua:
Poſtquam vnum iudicâſti diem: cibum cape,
B *Sorbe vinum, comede, habe tibi triobulum.*
Vin cœnam apponam tibi? pòſt nobis omnia
Abripuit, quæ noſtrûm aliquis hero parauerat:
Et gratiam ab illo iniit. Nam cùm ego in Pylo
Maſſam aliquam pinſuiſſem mihi Laconicam:
Homo aſtutiſſimè circumiuit, clanculum
Surripuit, & à me piſtam appoſuit pro ſua,
Nos autem dimouet: nec alium ſinit herum
C *Obſeruare, manuq; tenens ſcuticam loream*
Stat, & à populo cœnante abarcet Rhetoras.
Canit item oracula: planeq; Sibyllaturit.

Σχόλια. Οὗτος καταγνούς.] θεωρήσας. περιελθὼν κατά. ἢ καταμαθὼν καὶ εἰδόμενος. πρὸς ἔμφασιν δὲ πλείονα εἶναι τοῦ μαθεῖν. διωρίσθαι δέ φασι, τὸ καταγνῶναι καὶ ἐπιγνῶναι ταύτῃ. ὅτι τὸ μὲν καταγνῶναι, ἰδίως ἐπὶ διαβολῇ καὶ πονηρίᾳ λέγουσιν οἱ παλαιοί. τὸ δὲ ἐπιγνῶναι, ἐπὶ τοῦ γνωρίσαι. γνῶναι δὲ χωρὶς τῆς προθέσεως, τὸ μαθεῖν. καταγνοὺς οὖν, ἤγουν καταμαθὼν καὶ εἰδόμενος. Ὁ βυρσοπαφλαγών.] συνέμιξε τὸ γένος καὶ τὴν τέχνην, ἵνα τὸ πλέον ὀνειδίσῃ, προσθήκης ἑκατέρου γινομένου θατέρου. Ἤκαλλεν.] αἰκάλλειν ἐστὶ τὸ, τὰ κυνία τοῖς ὠσὶ καὶ τῇ οὐρᾷ σαίνειν τοὺς ἠθάδας. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλεκτρυόνων. κάλλαια γὰρ καλεῖται τούτων τὰ γένεια. πολλαὶ δὲ αἱ λέξεις, ἀλλὰ τὸ σημαινόμενον ἕν. ἐκολάκευε γάρ. Κοσκυλματίοις.] τοῖς περικεκομμένοις καὶ ἀπορριφεῖσι δέρμασι. βούλεται δὲ λέγειν, λογαρίοις αἱμύλοις. τὸ δὲ πᾶν αὐτοῦ νόημα, ὅτι λόγοις ἐξηπάτα τὸν δῆμον, δοκοῦσι μὲν ὠφέλειάν τινα ἔχειν, βλάπτουσι δὲ τὰ μέγιστα. ἄλλως. κοσκύλματα καλοῦνται τὰ περιττὰ, τὰ περιτεμνόμενα ἀπὸ τῶν κατ[τ]υμάτων. κοσκυματίοις οὖν λέγει, εὐτελέσι ῥήμασιν ἢ πράγμασιν. Ἐκδικάσας μίαν.] δικάσας. ὥσπερ ἔλεγε γυμνασθείς. τοιαῦτα δὲ εἰώθασι τοῖς τρυφῶσιν οἱ κόλακες λέγειν. τοῦτό φησι κολακεύων ἔλεγε τὸν δῆμον. λοῦσαι δὲ ἡμέραν ἐν ἢ μίαν ἡμέραν ἴσως ἐδίκασεν. Ἔνθου.] ἐπὶ ψωμοῦ καὶ τοῦ ὀψαρίου οὕτω λεκτέον, καὶ ὅλως τοῦ φαγεῖν. Ἔντραγε.] οὕτω τὸ ἀκρατίζειν. καὶ Μένανδρος, ἀλλ᾽ ἐὰν ἐντράγῃς εἶπεν. ὁ γὰρ οἰκέτης ἐστὶ, βαρύτερον τὴν πρὸς τοὺς δεσπότας εἶναι ποιούμενος τρυφὴν, παρασκευάζων ὅτι τοιαῦτα ἀποστέλλεται ἐκ ἐπὶ δεῖπνον ἀλλ᾽ ἀκρατισμόν. Ἔχε τριώβολον.] τὸν δικαστικὸν μισθόν. ἐπεὶ τριώβολον ἐλάμβανον. Μᾶζαν μεμαχότος.] τὰ πεφυραμένα ἄλευρα μαλάξαντος, καὶ ἀρτοποιήσαντος. ὡς ἐπὶ τροφῆς δὲ τὸ κατόρθωμα τὸ ἐν Πύλῳ εἶπεν. ἄλλως. τοῦτο ἀφ᾽ ἱστορίας τίθεται ἧς μέμνηται καὶ Θουκυδίδης. ἔχει δὲ οὕτως. Δημοσθένης στρατηγὸς Ἀθηναίων, ἀποσταλεὶς εἰς Σικελίαν διὰ τὸν αὐτόθι πόλεμον, παραπλέων τὴν Πύλον καὶ τὴν Σφακτηρίαν δυνάμει προλαβὼν, τετρακοσίους εἷλε φησὶν αἰχμαλώτους. καὶ ἐδήλωσεν Ἀθηναίοις, τί βούλονται περὶ τούτων γενέσθαι. ἄλλων δὲ ἄλλα λεγόντων, Κλέων ἀναστὰς ἀπηγγείλατο ἡμερῶν ἀριθμὸν προσθεὶς, εἴσω ἐκείνων ἄξειν αὐτοὺς, ὡς γέλωτα πολὺν κατ᾽ αὐτὴν γενέσθαι. ἀγαγὼν δὲ αὐτοὺς, ὡς ἰδίαν πρᾶξιν κατορθώσας ἐπισεμνύνετο. ἄλλως. ἐν τῇ Πύλῳ. τόπος δέ ἐστι τῆς Λακωνικῆς στενὸς, εἴργων καὶ ἀποχωρίζων τὰς ἀπὸ τῆς

D Θετταλίας καὶ Λακεδαιμονίας εἰσβολάς. ἔνθα Λεωνίδας πρότερον τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, ἅμα καὶ Σπαρτιατῶν ἀντιστὰς Ξέρξῃ τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ, καὶ πολλοὺς τῶν Περσῶν ἀποκτείνας ἀριστεύων ἐτελεύτησε, κυκλωθεὶς ἐκ προδοσίας. Ἐπιάλτου τινὸς δείξαντος τοῖς Πέρσαις διὰ τῶν ὀρῶν ὁδόν. ἐνταῦθα οὖν ὁ Δημοσθένης ἀποβάσιν ποιησάμενος σὺν ὀλίγοις, ἐξετείχισε τὸ χωρίον, καὶ κατέστησε φρούριον. βοηθησάντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, διὰ τάχους Βρασίδου στρατηγοῦντος, αὐτός τε ὁ

E Βρασίδας ἀπέβαλε τὴν ἀσπίδα, καὶ πολλοὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἀπέθανον ἐν τῇ μάχῃ. ἔνιοι δὲ καταφυγόντες κατασπευδόμενοι, εἰς τὴν κατ᾽ ἀντικρὺ νησίδα τὴν Σφακτηρίαν. καὶ αὐτὸς ὁ Δημοσθένης μετεπέμψατο ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἂν πλείονι δυνάμει χρησάμενος, τοὺς ἄνδρας ἐκπολιορκοίη. ὁ γοῦν Κλέων γνοὺς ὅτι ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ λιμοῦ καὶ δίψους, οὐχ οἷοί τε εἶναι πλείοσιν ἀντέχειν ἡμέραις, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἤγγελλον οἱ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ἀφικνούμενοι, παρελθὼν εἰς τὸν δῆμον, εἰ λάβοι δύναμιν ὡς αἰτεῖ Δημοσθένης, ὑπηγγείλατο ἐντὸς κ ἡμερῶν

F παραστήσειν τοὺς πολιορκουμένους. καὶ οὕτω διαπλεύσας, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους λαβὼν, ἔδοξεν αὐτοῖς κατορθοῦν τὸ τοῦ Δημοσθένους ὁ Κλέων. ἐπειράθη γὰρ ὑφαρπάσαι τὸ τέλος τῶν ἐκείνου πόνων. Μεμαγμένην.] παρεσκευασμένην καὶ ἐν ἑτοίμῳ γενομένην. Ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων.] ῥυτῆρα. ἱμάντα. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ βυρσοδέψην εἶναι τὸν Κλέωνα, ἐναλλάξας ἓν στοιχεῖον ἐργασάμενος. ἔδει γὰρ εἰπεῖν μυρρίνην ἔχων ἀποσοβεῖ τὰς μυίας, ταύτῃ γὰρ ἐστεφανοῦντο οἱ στρατηγοί, βυρσίνην εἶπεν ἔχων ἀποσοβεῖ τοὺς

G ῥήτορας, ὡς πρὸς βυρσοδέψην. Εἶθ᾽ ὁ γέρων σιβυλλιᾷ.] περὶ τὸν χρόνον τοῦτον τὸν παρακμάζοντα, εἰκότως πολλὰ τοιαῦτα γίνεσθαι. γέρων δὲ ὁ δεσπότης, ἤγουν ὁ δῆμος. σιβυλλιᾷ δὲ, χρησμῶν ἐρᾷ καὶ ἐπιθυμεῖ. ἢ παραληρεῖ ὡς ἡ Σίβυλλα μακροβίως ἢ τοῖς χρησμοῖς ἥδεται ἢ ἀπατᾶται μαντικῶς ἔχει χρησμοὺς φαντάζεται. χρησμολόγος γὰρ Ἐρυθραία ἦν ἡ Σίβυλλα, ἢ μέγα φρονεῖ καὶ ἐπαίρεται.

Ο δ' αὖθ' ὡς ὁρᾷ μεμακκοακότα,
Τέχνην πεποίηται. τοὺς γὰρ ἔνδον ἄντικρυς
Ψευδῆ διαβάλλει. κᾆτα μαστιγούμεθα
Ἡμεῖς. Παφλαγὼν δὲ περιθέων τοὺς οἰκέτας,
Αἰτεῖ, περιέτρει, δωροδοκεῖ, λέγων τάδε·
Ὁρᾶτε τὸν Ὕλαν δι' ἐμὲ μαστιγούμενον;
Εἰ μή μ' ἀναπείσετ', ἀποθανεῖσθε σήμερον.
Ἡμεῖς δὲ δίδομεν. εἰ δὲ μή, πατούμενοι
Ὑπὸ τοῦ γέροντος, ὀκταπλάσιον χέζομεν.
Νῦν οὖν ἀνύσαντες φροντίσωμεν, ὦ 'γαθέ,
Ποίαν ὁδὸν νὼ τρεπτέον, καὶ πρὸς τίνα.
Νι. Κράτιστ' ἐκείνην, τὴν μόλωμεν, ὦ 'γαθέ.
Δη. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε τὸν Παφλαγόν' οὐδὲν λαθεῖν,
Ἐφορᾷ γὰρ αὐτὸς πάντ'. ἔχει γὰρ τὸ σκέλος,
Τὸ μὲν ἐν Πύλῳ, τὸ δ' ἕτερον ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος,
Ὁ πρωκτὸς ἐστὶν αὐτόχρημ' ἐν Χαόσιν.
Τὼ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς. ὁ νοῦς δ' ἐν Κλωπιδῶν.
Νι. Κράτιστον οὖν νῷν ἀποθανεῖν. ἀλλὰ σκόπει,
Ὅπως ἂν ἀποθάνοιμεν ἀνδρικώτατα.
Δη. Πῶς δῆτα; πῶς γένοιτ' ἂν ἀνδρικώτατα;
Νι. Βέλτιστον ἡμῖν αἷμα ταύρειον πιεῖν.
Ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρετώτερος.

A *Vbi ille illum inſanientem conſpicit,*
Dolum inuenit: nam quotquot eramus in domo,
Falsò calumniatur. Ibi tum nos flagris
Afficimur: Paphlago circumcurſitans petit
Seruos, exterret, munera captat, clamitat:
Videtis Hylam flagris à me malè domitum?
Niſi me placaueritis, moriemini hodie.
B *Nos verò illi damus: ſin minus, ab improbo*
Sene hoc peſſundati, cacamus octuplum:
Nunc ergo, mi vir, diſpiciamus celeriter,
Quánam via inſiſtendum, & ad quémnam virum.
NI. *Illam de fugiendo, quam dixeram.*
DE. *Sed vt Paphlagonem res lateat, fieri haud poteſt,*
C *Ipſus enim diſpicit omnia. Nam pedem alterum*
Habet in Pylo fixum, alterum tenet in foro.
Et cùm tam latis ingrediatur paſſibus:
Podex reapſe illi eſt Hiantiæ, manus
Vtraque Petiliæ, mens in Clepidum tribu.
NI. *Ergo optimum, vt moriamur: ſed age, tu vide:*
Vt, ſi moriendum eſt, moriamur fortiſſimè.
D DE. *Dic: quomodo? quomodo hoc fiat fortiſſimè?*
NI. *Erit optimum bibere taurinum ſanguinem.*
Nam mors Themiſtoclis optatiſſima omnium.

Σχόλια. Μεμακκοακότα.] τὸ Μακκοῦν φρονοῦντα. ἀνοηταίνοντα. Μακκὼ γὰρ καὶ Λαμὼ ἠλιθίους εἶναι. τουτέστι βαρέως νοοῦντα. παραφρονοῦντα. ληροῦντα. γέγονε παρὰ τὸ μάταια κοεῖν, ὅ ἐστι νοεῖν, ὅθεν θυοσκόος, ὁ περὶ τὰ θύη τὸ κοεῖν. ὃ σημαίνει τὸ νοεῖν. Ἄντικρυς] προδήλως, ἀνελογουμένως, ηὔξησε δὲ τὴν ἀναίδειαν, διὰ τὸ φανερῶς καταψεύδεσθαι. ἄλλως. φανερῶς, δεῖγμα γὰρ τῆς ἀναισχυντίας τὸ φανερῶς ψεύδεσθαι. Δωροδοκεῖ.] δῶρα λαμβάνει καὶ διασείει. τίθεται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τοῦ διδόντος.
E
BISETVS. Δωροδοκεῖ] παρὰ τὸ δῶρον δέχεσθαι τὸ δὲ χεὶς κ ἰωνικῶς ἀντ[illegible].

Σχόλια. Εἰ μή μ' ἀναπείσετε.] ἀντὶ τοῦ ἀναπείσετε χρήμασι. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς δωροδοκούμενον καὶ προδιδόντα τὴν πόλιν. ἄλλως. εἰ μὴ πιστὸν ποιήσετε. τουτέστιν εἰ μὴ μισθόν τινά μοι δῶτε. Ὀκταπλάσιον χέζομεν] F πολλῷ πλείονα. ἢ τὸ νοούμενον, ὅτι μικροῖς λήμμασιν ἀποδίδονται τῆς πόλεως τὰ πράγματα, ἀφ' ὧν αἱ βλάβαι μείζονες ἢ ἴσως ἂν γίνονται τῇ πόλει. Κράτιστ' ἐκείνην.] ἄμεινον ἐπὶ τὸ αὐτομολήσωμεν. τουτέστι χωρῆσαι πρὸς τοὺς ἐναντίους.

BISETVS. Αὐτόχρημα.] Σ. πάνυ ἀληθῶς, ἀψευδῶς.

Σχόλια. Ἐν Χάοσι.] Ἠπειρωτικὸν ἔθνος οἱ Χάονες. παρέλαβε δὲ τὸ ὄνομα ἵνα τὸ κεχηνέναι δηλώσῃ. Χάονες γὰρ δῆμος τῶν G Θεσπρωτῶν. ἢ βάρβαρον ἔθνος. ἄλλως. οἱ μὲν τῆς Ἠπείρου. οἱ δὲ τῆς Θρᾴκης τοὺς Χάονας. ἀεὶ δὲ τοὺς εὐρυπρώκτους διασύρει. διὰ τὸ χαίνειν τὸν πρωκτόν. Τὼ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς.] ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τὸ πρᾶγμα λέγει. ὡς ἐν Αἰτωλίᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ αἰτεῖν. τὸ δ' ἐν Κλωπιδῶν, ἐναλλαγὴ πάλιν στοιχείου, τοῦ ρ εἰς τὸ λ. Κρωπίδαι γὰρ δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. ἐπαίζεν οὖν παρὰ τὸ κλέπτειν. Ὁ Θεμιστοκλέους.] Θεμιστοκλῆς ὁ καταναυμαχήσας ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ τοὺς βαρβάρους, εἶθ' ὕστερον φυγαδευθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐπὶ προδοσίας αἰτίᾳ ψευδεῖ, καταφυγὼν πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν Ξέρξου παῖδα, καὶ τιμηθεὶς τὰ μέγιστα παρ' E αὐτοῦ, ὡς καὶ τρεῖς πόλεις εἰς ὄψον καὶ ἄρτον λαβεῖν, Μαγνησίαν, Μυοῦντα, Λάμψακον, ὑπεσχέσθαι αὐτῷ καταδουλώσασθαι τὴν Ἑλλάδα, δύναμιν εἰ λάβοι. παραγενόμενος δὲ ἅμα τῷ στρατηγῷ εἰς Μαγνησίαν, καὶ καταγνοὺς ἑαυτοῦ, εἰ οἱ δι' αὐτὸν σωθέντες Ἕλληνες, εἶτα δουλεύσουσι βαρβάροις, προφάσει χρησάμενος ὡς θυσίαν ἐπιτελέσαι βούλοιτο, καὶ ἱερουργῆσαι τῇ Λευκόφρυνι Ἀρτέμιδι καλουμένῃ, ταύρῳ ὑποθεὶς τὴν φιάλην, καὶ ὑποδεξάμενος τὸ αἷμα, καὶ χανδὸν πιὼν ἐτελεύτησεν εὐθέως. οἱ δέ φασιν, ὅτι συνιδὼν ὁ Θεμιστοκλῆς ὅτι οὐκ οἷός τε ἦν διαπράξασθαι τῷ βασιλεῖ, ἃ περ ὑπεσχέσθαι, οὕτως ἐπὶ τὸν τοῦ θανάτου αἱρεσιν παρεγένετο. F τοῦτον οὖν τὸν τρόπον, βέλτιον εἶναί φασι καὶ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, κατὰ ζῆλον τοῦ Θεμιστοκλέους. διαβάλλει δὲ τοὺς Ἀθηναίους ὡς κακοὺς περὶ τοὺς εὐεργέτας. ἄλλως. μετὰ τὴν Ξέρξου φυγὴν Λακεδαιμόνιοι προδοσίας κρίναντες καὶ φονεύουσι Παυσανίαν τὸν ἴδιον βασιλέα Κλεομβρότου καὶ Ἀλκαθέας υἱόν. εἰκότως δὲ διακείμενοι πρὸς Θεμιστοκλέα διὰ τὸν τειχισμὸν τῆς Ἀττικῆς, μετεστείλαντο αὐτὸν εἰς κρίσιν, φάσκοντες Παυσανίαν ὁμολογηκέναι καὶ αὐτὸν κοινωνεῖν ἐν τῇ προδοσίᾳ. Ἀθηναῖοι δὲ βουλόμενοι ἀποστέλλειν αὐτόν, φυγὼν ἧκε πρὸς Ἀρτα- G ξέρξην, καὶ Μηδικὴν φωνὴν μαθὼν, ἐδίδαξεν αὐτὸν πῶς ἔσωσε τὸν πατέρα Ξέρξην μὴ συγχωρήσας τοῖς Ἕλλησι διαλῦσαι τὰ ἐπὶ Σηστοῦ καὶ Ἀβύδου διαζεύγματα. ἐφ' οἷς εὐχαριστήσας ὁ βασιλεὺς, δωρεῖται αὐτῷ τρεῖς πόλεις, Μαγνησίαν εἰς σῖτον, Λάμψακον εἰς οἶνον, Μυοῦντα εἰς ὄψον. ὡς δὲ Κλεάνθης, καὶ Περκώτην εἰς στρωμνήν, καὶ Παλαίσκηψιν, εἰς στολήν. στρατιὰν δὲ λαβὼν

αὐτοῦ

αὐτὸ ὑπὸ πορθήσειν τὴν Ἑλλάδα, περὶ τὴν Ἰωνίαν ἐν Μαγνησίᾳ γενόμενος, θύων ὡς εἴρηται ἄνω τελευτᾷ. καὶ μετὰ θάνατον, τὸν μισθὸν βάρβαρον ἐνδεικνύμενος τρόπον. λοιμώξαντων δὲ Ἀθηναίων, ὁ θεὸς εἶπε μετάγειν τὰ ὀστᾶ Θεμιστοκλέους. Μαγνήτων δὲ μὴ συγχωρούντων, ᾐτήσαντο ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέραις ἐναγίσαι τῷ τάφῳ. καὶ ἀνορύξαντες τὸ χωρίον, λάθρα κομίζοντο ἀνορύξαντες τὰ ὀστᾶ. σύμμαχος δὲ φησὶ ψεύδεσθαι περὶ Θεμιστοκλέους. οὔτε γὰρ Ἡρόδοτος οὔτε Θουκυδίδης ἱστορεῖ. ἔστι γοῦν ἀπὸ Σοφοκλέους Ἑλένης. ἐμοὶ δὲ λῷστον αἷμα ταύρου γ' ἐκπιεῖν, καὶ μὴ 'πὶ πλείω τῶνδ' ἔχειν δυσφημίας. τινὲς δέ φασιν ὅτι Σοφοκλῆς περὶ Θεμιστοκλέους τοῦτό φησι. ψεύδονται δέ, οὐ γὰρ ἐστι πιθανόν.

Δημ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος.	DE. Non per Iouem: ſed fortunæ bonæ merum
Ἴσως γὰρ ἂν χρηστόν τι βουλευσαίμεθα.	B Meracum: an ſic conſultemus aliquid utile.
Νι. Ἰδού γ' ἄκρατον. περὶ ποτοῦ γοῦν ἐστί σοι;	Ni. Vide meracum: ergone de potu agitur tibi?
Πῶς δ' ἂν μεθύων χρηστόν τι βουλεύσαιτ' ἀνήρ;	At quid queat ebrius conſultare utile?
Δη. Ἄληθες οὗτος; κρουνοχυτρολήραιον εἶ.	DE. Certè omnino utile, tu homo nugaciſſime.
Οἶνον σὺ τολμᾷς εἰς ἐπίνοιαν λοιδορεῖν;	Quid? túne vinum audes calumniarier:
Οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι πρακτικώτερον;	Quaſi ad conſultandum nihil afferat boni?
Ὁρᾷς; ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι, τότε	An vino aliquid reperias ad agendum aptius?
Πλουτοῦσι, διαπράττουσι, νικῶσι δίκας,	Viden' quando bibunt vinum homines, ibi admodum
Εὐδαιμονοῦσιν, ὠφελοῦσι τοὺς φίλους.	C Diteſcunt, cauſis vincunt, lites obtinent,
Ἀλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἴνου χοᾶ,	Beati fiunt, & iam amicis commodant.
Τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν.	Age effer huc mihi vini veteris congium,
Νι. Οἴμοι τί ποθ' ἡμᾶς ἐργάσει τῷ σῷ ποτῷ;	Vt irrigem mentem, & dicam aliquid utile.
Δη. Ἀγάθ'. ἀλλ' ἔνεγκ'. ἐγὼ δὲ κατακλινήσομαι.	Ni. Hei mihi, quid acturus es hic cum potu tuo?
Ἢν γὰρ μεθυσθῶ, πάντα ταυτὶ καταπάσω,	DE. Bene agam: effer tu modò, ego decumbam paululum:
Βουλευματίων, καὶ γνωμιδίων, καὶ νοϊδίων.	Nam inebriatus, ſpargam undique ratiunculas,
	D Sententiolas, & conſultatiunculas.

Σχόλια. Ἀγαθοῦ δαίμονος] αἰρομένης τῆς τραπέζης μετὰ τὸ δεῖπνον, ἄκρατον περιεφέρετο, καὶ ἐκαλεῖτο ἡ κρᾶσις ἀγαθοῦ δαίμονος. ἄλλως. τὸ πρῶτον ποτήριον ἀγαθοῦ δαίμονος ἔπινον. εὐφημοῦσι δὲ τὸν Διόνυσον, ὡς πάτριον θεόν. ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ Διονύσου ἑορτῇ, τουτέστι τοῖς Διονυσίοις, ἠγωνίζοντο οἱ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί.

E Bisetus. Πῶς δ' ἂν μεθύων.] τοῦτο μέντοι πάλαι ἐποίουν οἱ Πέρσαι, ὡς Ἡρόδοτος λέγει. καὶ γὰρ ἐν τῇ Κλειοῖ ταῦτα περὶ τούτων γράφει. Μεθυσκόμενοι δὲ εἰώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιότατα τῶν πρηγμάτων, τὸ δ' ἂν ἅδῃ σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύωνται. καὶ ἢν μὲν ἅδῃ καὶ νήφουσι, χρέωνται αὐτῷ. ἢν δὲ μὴ ἅδῃ, μετιεῖσι. τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

F Σχόλια. Ἄληθες οὗτος.] προπαροξυτόνως ἀναγνωστέον, αὕτη γὰρ χρῆσις τῶν Ἀττικῶν. ὅτε σημαίνει τὸ ἀληθές. ὅτε δὲ ὀξύνεται τὸ ὄνομα.

Bisetus. Τὸ πρᾶγμα δηλοῖ τὸ τῆς ἀληθείας μετέχον. οὕτω γὰρ χρῶνται πρὸς τὴν τῆς γνώμης ἀποκλήρωσιν. τοῦτο δὲ δῆλον ἐν ταῖς Νεφέλαις.

Σχόλια. Κρουνοχυτρολήραιον.] ἀντὶ τοῦ φλύαρος εἶ. κρουνός, τὸ χύδην καὶ ἀκρίτως καὶ ἀθρόως ῥέον. λῆρον δὲ τὸ μάταιον. συνέθηκεν οὖν ἐκ τοῦ κρουνοῦ καὶ ληρεῖν, καὶ τοῦ χύτρας ἀναισθήτη οὔσης ἵνα τὸ ὅλον δηλώσῃ τὸ ἀναίσθητον καὶ ἀνόητον καὶ ἐπιτηδολόγον. Οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι.] Ὁμηρικὸν τὸ νόημα. ἀνδρὶ δὲ κεκμηκότι μένος μέγα οἶνος ἀέξει. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς Πέρσας τοῦτον τὸν τρόπον βουλεύεσθαι φασιν. εἰ μὲν οὖν εἴσηγήσατό τινες νήφοντες, βουλεύεσθαί τι περὶ τούτων ἐν μέθῃ καὶ κυροῦν. νήφοντες δὲ, ἐπικυροῦν. φησὶν οὖν Ἡρόδοτος μέλλοντας τοὺς Πέρσας βουλεύεσθαι μεθύειν. Ὁρᾷς ὅταν πίνωσι.] ὅρα τὸν Ἀριστοφάνην. ἀρχόμενος γὰρ σκώμματος, μεθύσκεσθαι, ἵνα μὴ νήφων διελέγχῃ κωμῳδῶν μεγάλους ἄνδρας. Οἴνου χοᾶ.] χοῦς μέτρον Ἀττικὸν χωροῦν κοτύλας ή. ἔστι δὲ καὶ ἑορτὴ Ἀθήνησι. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. Ὀρέστης δὲ τὸν τῆς μητρὸς ἀνελὼν φόνον ἧκεν εἰς Ἀθήνας παρὰ τὸν Πανδίονα συγγενῆ καθεστηκότα, ὃς ἔτυχε τότε βασιλεύων τῶν Ἀθηναίων, καὶ αὐτὸς κατέλαβεν εὐωχίαν τινὰ δημοτελῆ ποιουμένων. ὅθεν ἐν σπονδῶν παρέχειν ψαύειν τὸν Ὀρέστην αἰδούμενος, κοινωνῆσαι δὲ ποτοῦ καὶ τραπέζης ἀσεβὲς ἡγησάμενος μὴ καθαρθέντος αὐτοῦ τῶν φόνων, ὡς ἂν μὴ ἀπὸ κρατῆρος πίνοιεν, ἑκάστῳ τῶν κεκλημένων παρέθηκε χοῦν. Καταπάσω.] πληρώσω. Καὶ νοϊδίων.] λεπτῶν καὶ μεμερισμένων. ὑπὸ γὰρ ὑποκορισμοῦ εἴρηκεν. ἄλλως. διανοημάτων. παρῆκται ἀπὸ τοῦ πληθυντικοῦ τοῦ νοῦ, τὸ νοΐδιον ὑποκοριστικόν. τινὲς δὲ οἰκειδισμὸν καὶ λοιδορεῖν ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ τῆς μέθης κακῶς.

G Bisetus. Νικίας οἴκοθεν ἐπανελθὼν οἶνον φέρει. τοῦ Δημοσθένους παραλαβόντος, καὶ τοῦ Κλέωνος καθεύδοντος καὶ ῥέγχοντος μέθην μαθὼν, τὸν Νικίαν πρὸς τὸ δεσπότην πάλιν χωρεῖν κελεύει ὅπως κλέπτῃ τὰς βίβλους, καὶ τὰ λόγια, ἐν οἷς τὰ κρύφια, καὶ λαθραῖα αὐτοῦ βουλεύματα ἦσαν γεγραμμένα. Νικίας τὸ προσταχθὲν ταχέως, καὶ ἐπιδεξίως ποιεῖ, καὶ πρὸς Δημοσθένην ἐπαναστρέψας τὸ κλέμμα προφέρει, καὶ πᾶσι δηλοῖ τὸν χρησμὸν οἴκοι κλαπέντα περὶ τινὸς Ἀλλαντοπώλου, ὃς τὸν Κλέωνα διαφθείρας, καὶ ἀπολείας τῆς πόλεως προστατήσει.

Νι. Ὦ Σ δύστυχῶς, ὅτ' οὐκ ἐλήφθην ἔνδοθεν,	Ni. Quàm proſperè euenit, quòd intus non fui

Κλέπτων ἐ͂ οἶνον. Δημ. εἰπέ μοι, Παφλαγὼν τί A
δρᾷ;

Νι. Ἐπίπαστα λείξας δημιόπρατ᾽ ὁ βάσκανος,

Ῥέγκει μεθύων ἐν τοῖσι βύρσαις, ὕπτιος.

Δη. Ἴθι νυν, ἄκρατον ἐγκατάξόν μοι πολύν.

Νι. Σπονδὴν λαβὲ δὴ, καὶ σπεῖσον ἀγαθοῦ δαίμονος,

Ἕλχ᾽, ἕλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.

B Δη. Ὦ δαῖμον ἀγαθὲ, σὸν τὸ βούλευμ᾽, οὐκ ἐμόν.

Νι. Εἴπ᾽, ἀντιβολῶ, τί ἐστί; Δη. τοὺς χρησμοὺς ταχὺ

Κλέψας ἔνεγκε τοῦ Παφλαγόνος ἔνδοθεν,

Ἕως καθεύδει. Νι. ταῦτ᾽ ἀτὰρ τοῦ δαίμονος;

Δέδοιχ᾽ ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος.

Δη. Φέρε νυν ἐγὼ 'μαυτῷ προσαγάγω τὸν χοᾶ. C

Τὸν νοῦν ἵν᾽ ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν.

Νι. Ὡς μεγάλ᾽ ὁ Παφλαγὼν πέρδεται, καὶ ῥέγκεται.

Ὥστ᾽ ἔλαθον αὐτὸν, τὸν ἱερὸν χρησμὸν λαβὼν,

Ὅνπερ μάλιστ᾽ ἐφύλαττεν. Δη. ὦ σοφώτατε

Φέρ᾽ αὐτὸν, ἵν᾽ ἀναγνῶ. σὺ δ᾽ ἔγχεον πιεῖν

Ἀνύσας τι. φέρ᾽, ἴδω τί ἄρ᾽ ἔνεστιν αὐτόθι.

D Ὦ λόγια. δός σύ μοι τὸ ποτήριον ταχύ.

Νι. Ἰδού, τί φησιν ὁ χρησμός; Δη. ἑτέραν ἔγχεον.

Νι. Ἐν τοῖς λογίοις ἔνεστιν, ἑτέραν ἔγχεον;

Δη. Ὦ Βάκι. Νι. τί ἐστι; Δη. δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

Deprehenſus in furto. DE. *quid agit Paphlago? cedò.*

NI. Vbi præſtigiator publicata cibaria

Liguriuit, ſtertit ſupinus in corio.

DE. Age nunc meracum cum ſtrepitu infundas mihi.

NI. Cape hoc libamen, & liba genio bono,

Trahe, trahe quaſo, libamen Pramnij Dei.

B *DE. O bone Geni, tuum eſt conſilium hoc, non meum.*

NI. Dic obſecro: quid eſt? DE. i, aufer Paphlagonis

Oracula furtim, dum intus dormiat. NI. haccine

Vult Genius? vereor ne Genio potiar malo.

DE. Age, nunc ego mihi ipſi admouebo congium,

C *Vt irrigem mentem, & dicam aliquid vtile.*

NI. Quàm valde pedit & ſtertit nequam iſte Paphlago?

Nam non ſenſit, cùm ſurriperem ipſi oracula:

Quæ tamen aſſeruabat plurimum. DE. amice optime

Cedò hoc oraculum, vt legam: tu, quod bibam,

Infunde: propera: ſine videam quid inſit hic.

D *O quæ oracula? da poculum mihi ocyus.*

NI. En tibi, quid ait oraculum? DE. infunde alterum.

NI. Oraculóne inſcriptum eſt hoc, infunde alterum?

DE. O Baci. NI. quid eſt? DE. da poculum mihi quam celerrimè.

Σχόλια. Ἐπίπαστα λείξας.] τὰ ἐπιπαττόμενα τοῖς ἄρτοις ἄλευρα. ἔστι δὲ, ἣν ἀθάραν ἔλεγον. καὶ τὸ πίασινον ἕψημα. τὰ δὲ ἀλφιτα δημόσια πεπράσκε(ται). ἔθος δὲ εἶχον ποιεῖν πλακοῦντας ἢ ἄρτους καὶ ἐπιπάττειν τινὰ καρυκεύματα ἁλμυρά. καὶ διὰ τοῦτο ἔφη τὰ ἐπίπαστα. Δημιόπρατ᾽ ὁ βάσκανος.] τὰ δημοσίᾳ πιπρασκόμενα. ἐκ δημεύσεως καὶ τῶν δημευομένων διὰ Κλέωνα θυσιῶν. ἢ δημόπρατα ἔλειξεν ὡς ἐκ δημοσίου πράγματα αὐτοῦ κλέψαντος. ἄλλως. τὰ τὸν δῆμον ἐξωνούμενα. τῷ γὰρ λέγειν τῷ δήμῳ κεχαρισμένα, ὠνεῖτο τοῖς τοιούτοις λόγοις τὴν παρ᾽ αὐτοῦ εὔνοιαν. Ῥέγκει.] διὰ τὸ κ. συμβαίνει δὲ μάλιστα τοῦτο πάσχειν τοὺς μεθύοντας. ἢ τοὺς ὑπτίους ἀνακειμένους. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσεν ἐν τῇ ἑξῆς λέξει, εἰπών. ἐν ταῖς βύρσαις ὕπτιος, ῥέγκει νῦν ἀντὶ τοῦ ποιοῦ ἦχον ἀποτελεῖ τῇ ῥινί. Ἐγκατάξον.] ἔγχεε. ἐγκένωσον λέγε(ται) δὲ, ἐπὶ τῶν ἀθρόως πινόντων. οἱ δὲ ἐπὶ θορύβου τάττουσι τοῦτο παρὰ τὴν καταχύσιν. ἤγουν μετὰ ψόφου ἔγχεον. Τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.] τὴν σπαστικήν. ἤτοι ἀπὸ γῆς Πραμνίας ἀμπέλου. ἢ ἀπὸ τοῦ πραΰνειν τὸ μένος ἢ διὰ τὸ πολυχρόνιον παραμένειν. ἢ ἐν Πραμνίᾳ πέτρᾳ γινομένην. ἢ πρὸς τὴν Θρᾴκην. δέον δὲ εἰπεῖν τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ ἀγαθοῦ, εἶπε Πραμνίου. ἐπεὶ ὁ Πράμνιος οἶνος πολυτιμητός ἐστιν. ἢ παρὰ τὸ ἐμμένειν καὶ μὴ ἱστάναι τὸν πίνοντα.

Bisetvs. Τοῦ Πραμνίου.] Ἀθηναῖος ἐν τῷ α. τῶν δειπνοσοφ. Γίνεται δὲ ἐν Ἰκάρῳ, φησὶν Ἐπαρχίδης, ὁ Πράμνιος. ἔστι δὲ οὗτος γένος τι οἴνου. καὶ ἔστιν οὔτε γλυ- E κύς, οὔτε παχύς, ἀλλ᾽ αὐστηρὸς, καὶ σκληρὸς, καὶ δύναμιν ἔχων διαφέρουσαν, οἷῳ Ἀριστοφάνης, οὐχ ἥδεσθαι Ἀθηναίους φησὶ λέγων,

Τὸν Ἀθηναίων δῆμον οὔτε ποιηταῖς
Ἥδεσθαι σκληροῖς, καὶ ἀστεμφέσιν, οὔτε
Πραμνίοις σκληροῖσιν οἴνοις, συνάγουσι
Τὰς ὀφρῦς τε, καὶ τὴν κοιλίαν, ἀλλ᾽
Ἀνθοσμίᾳ, καὶ πέπονι νεκταροσταγεῖ.

Εἶναι γὰρ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος Πράμνιον πέτραν, καὶ παρ᾽ F αὐτῇ ὄρος μέγα, ἀφ᾽ οὗ τὸν Πράμνιον οἶνον, ὃν καὶ φαρμακίτην τινὰς καλεῖν.

Σχόλια. Ὦ δαῖμον] ὡς ἐμπνευσθεὶς καὶ πεπεικὼς τοῦτό φησι. Δέδοιχ᾽ ὅπως.] δέδοικα φησὶ μὴ διὰ τὸν δαίμονα τὸν ἀγαθὸν, τύχω τοῦ κακοδαίμονος. Φέρε νυν ἐγὼ 'μαυτῷ.] μόνος γενόμενος καὶ μηκέτι κωλυόμενος ὑφ᾽ ἑτέρου, ἀδεέστερον πίνει, ἕως ἐκεῖνος ἐκφέρει τοὺς χρησμούς. Ἄρδω.] ποτίσω. τοῦτο δὲ ἐκ τῶν φυτῶν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ φυτ. Πέρδε(ται).] ὁμοιοκαταληκτεῖ εἶπε τῷ ῥέγ(κε)ται. οὐ γάρ ἐστι δόκιμον οὕτω λέγειν. ἀνύσας δὲ διαπραξάμενος ταχέως. Τὸν ἱερὸν χρησμόν] δύο χρησμῶν δοθέντων τῷ Κλέωνι. ὡς φυλάττοντες δὲ τοῦτον μάλιστα ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐκπυστον αὐτὸν γενέσθαι. τοῦτο οὖν λέγει. ὡς καὶ ἄλλους αὐτοῦ ἔχοντος. Φέρ᾽ ἴδω.] καταμάθω. καὶ κατανοήσω καὶ ἐπισκέψωμαι, ὥστε γέγραπτ(αι), ἢ τί ποτε ὁ χρησμὸς λέγει. αὐτόθι δὲ, τουτέστιν ἐν τῷ βιβλίῳ. ἢ ἐν τῷ χρησμῷ. Ὦ λόγια.] μαντεύματα. θαυμάζει δὲ τὸν χρησμὸν, ἀναγνούς. ἰδοὺ δὲ, ἀντὶ τοῦ λάμβανε, κράτει. Ὦ Βάκι.] τρεῖς Βάκιδες ἐγένοντο. ἐκ τῶν Ἀττικὸς καὶ μάντις. ὁ δὲ Λοκρός. ὁ δὲ Βοιωτός.

Νι. Παλ-

Νι. Πολλοῦ γ' ὁ Βάκις ἐχρῆτο τοῦ ποτηρίου.
Δημοσθ. Ὦ μιαρὲ Παφλαγὼν, ταῦτ' ἄρ' ἐφυλάττου πάλαι,
Τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμὸν ὀρρωδῶν. Νι. τί δαί;
Δημοσθ. Ἐνταῦθ' ἔνεστιν, αὐτὸς ὡς ἀπόλλυται.
Νι. Καὶ πῶς; Δημοσ. ὅπως, ὁ χρησμὸς ἄντικρυς λέγει,
Ὡς πρῶτα μὲν στυππειοπώλης γίνεται,
Ὃς πρῶτος ἕξει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.
Νι. Εἷς οὑτοσὶ πώλης. τί τοὐντεῦθεν; λέγε.
Δημοσθ. Μετὰ τοῦτον αὖθις προβατοπώλης δεύτερος.
Νι. Δύο τώδε πώλα, καὶ τί τοῦτον χρὴ παθεῖν;
Δημοσθ. Κρατεῖν, ἕως ἕτερος ἀνὴρ βδελυρώτερος
Αὐτοῦ γένοιτο, μετὰ δὲ ταῦτ' ἀπόλλυται.
Ἐπιγίνεται γὰρ βυρσοπώλης Παφλαγὼν,
Ἅρπαξ, κεκράκτης, Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.
Νι. Τὸν προβατοπώλην ἦν ἄρ' ἀπολέσθαι χρεὼν
Ὑπὸ βυρσοπώλου; Δημοσθ. νὴ Δί'. Νι. οἴμοι δείλαιος.
Πόθεν οὖν ἂν ἔτι γένοιτο πώλης εἷς μόνος;
Δη. Ἔτ' ἐστὶν εἷς, ὑπέρφυᾶ τέχνην ἔχων.
Νι. Εἰπὲ, ἀντιβολῶ, τίς ἐστιν; Δημοσθ. εἴπω; Νι. νὴ Δία.
Δη. Ἀλλαντοπώλης ἔσθ', ὁ τοῦτον ἐξολῶν.
Νι. Ἀλλαντοπώλης; ὦ Πόσειδον, τῆς τέχνης;
Φέρε, ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν;
Δημοσθ. Ζητῶμεν αὐτόν. Νι. ἀλλ' ὁδὶ προσέρχεται,
Ὥσπερ κατὰ θεῖον, εἰς ἀγοράν. Δημοσθ. ὦ μακάριε
Ἀλλαντοπῶλα, δεῦρο δεῦρ' ὦ φίλτατε.
Ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῷν φανείς.

A Nɪ. Multo potu iſthic ſanè Bacis vſus eſt.
Dᴇ. Scelestе Paphlago hæccine ſeruabas tam diu?
Metuens tuum de te ipſo oraculum? Nɪ. quid eſt?
Dᴇ. Ineſt huic chartæ: quonam pacto ipſe pereat.
Nɪ. Et quomodo? Dᴇ. Modum explicat hoc oraculum
B Manifeſtè: quòd primò ſtuppatum venditor
Hic adminiſtraturus ſit Rempublicam.
Nɪ. Vnus hic eſt venditor: quid deinde ſit? cedò.
Dᴇ. Poſt hunc erit ſecundus ouium venditor.
Nɪ. Duo iam ſunt venditores: & quid alterum
Hunc pati opus eſt? DE. quid? tantiſper dominarier
C Donec alius ſuccedat ipſo nequior.
Sed poſthac interit: nam corij venditor
Iſte Paphlago ſuccedit in illius locum,
Homo rapax, vociferator, os Cyclobori habens.
Nɪ. Erat ergo ita in fatis, vt ouium venditor
A venditore corij tolleretur è
Medio? DE. na, per Iouem. Nɪ. hei mihi miſero, vnde adhuc
Vel vnus tantùm, pòſt exiſtat venditor?
D DE. Immò, eſt vnus ſupra modum inſtructus dolis.
Nɪ. Dic, obſecro, quis eſt? DE. dicámne? Nɪ. per Iouem.
DE. Iſtum qui perdet, venditor eſt farciminum.
Nɪ. Fartórne? proh Neptune, quæ hæc fallacia?
Cedò, vbinam iſtum inueniemus commodè virum?
E DE. Quæramus ipſum. Nɪ. eccum ipſo in tempore, in forum
Huc aduenit, quaſi fato quodã. DE. euge optime
Fartor adeſdum: huc ades, vir optatiſſime:
Seruator ades nobis, Reique publicæ.

Σχόλια. Πολλοῦ γ' ὁ Βάκις ἐχρῆτο.] ἀντὶ τοῦ πολλὰ ἔπινεν. Ὀρρωδῶν.] φοβούμενος. εὐλαβούμενος. ἀπὸ τοῦ τὸν ὄῤῥον τὸν δειλὸν ἰδίειν. τὸ ἑξῆς. ταῦτ' ὀρρωδῶν, ἐφυλάττου πάλαι τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμόν. ἄντικρυς δὲ φανερῶς διαῤῥήδην. Στυππειοπώλης.] ὁ τὰ στυππεῖα πωλῶν. τουτέστι κανναβινα λινᾶ. δηλοῖ δὲ τὸν Εὐκράτη καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ πολιτείαν. ὃς στύππαξ ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ στυππειοπώλης εἶναι, ὡς καὶ ἐν ἑτέροις. ἕξει δὲ ἀντὶ τοῦ καθέξει. διοικήσει καὶ διαχειριεῖται. Πώλης.] παρὰ τὸ τέλος τοῦ ὀνόματος παίζει. Προβατοπώλης.] τὸν Καλλίαν λέγει. καὶ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ. τινὲς δὲ, ὅτι Λυσικλέα λέγει. ὃς προβατοπώλης ἐλέγετο. Δύο τώδε πώλα.] ἔπαιξε τοῖς ὀνόμασι. παρὰ γὰρ τὸ ἀποδίδοσθαι καὶ πωλεῖν τοὺς πολιτευομένους τὰ τῆς πόλεως πράγματα. κρατεῖν δὲ ἄρχειν καὶ διέπειν τὰ πολιτικά. δέον δὲ εἰπεῖν στρατηγὸς, Παφλαγὼν εἶπε. Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.] Κυκλοβόρος ποταμὸς τῶν Ἀθηναίων, οὐκ ἀεὶ, οὐδὲ διὰ παντὸς ῥέων, ἀλλὰ χειμάῤῥους. φησὶν οὖν τραχεῖαν φωνὴν ἔχων καθάπερ ὁ ποταμὸς ἐπειδὰν ῥέῃ. ἢ ἀπὸ τοῦ τρεφομένου ἐκ τοῦ κύκλου. ὁ δὲ κύκλος Ἀθήνησιν ἐστὶν, καθάπερ Μάκελλος, ἐκ τῆς κατασκευῆς, τὴν προσηγορίαν λαβών. ἔνθα δὴ πιπράσκεται χυτρὶς κρεῶν, τὰ ἄλλα ὤνια. ἐξαιρέτως δὲ οἱ ἰχθύες. οὕτω τὸν Κλέωνα δεικνύμενον μέγα, καὶ φοβερὸν ὄντα, χρηματίζεται παρὰ τῶν πιπρασκόντων, ἵνα μὴ ἀπεργάζοιτο αὐτούς. καὶ ἴσως ὁμηρικώτερον ὠνόμασεν. ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος δημοβόρον φησὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. λέγων δημοβόρος βασιλεὺς ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις. ἄλλως. ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς χειμάῤῥους ὁ Κυκλοβόρος. ὑπὸ Ἀθηναίων χωσθείς. τὴν κακοφωνίαν οὖν τοῦ Κλέωνος, εἴκασε τῷ ἤχῳ τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἀλλαχοῦ, φωνὴν δ' ἐγὼ τοῦ Κυκλοβόρου κατέχειν. ἔνιοι δὲ τόπος Κυκλοβόρος, ἐν ᾧ τὰ ὤνια ἐπωλοῦντο ἃ ἐφεδρεύζετο ὁ Κλέων. Πόθεν ἂν οὖν ἔτι γένοιτο.] ἔχων ἐν τῷ τέλει τὸ ὄνομα τὸ πώλης. διαβάλλει δὲ τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἀγοραίους καὶ βαναύσους καθιστάντας τοὺς δημαγωγούς. Ὑπερφυᾶ.] ὑπερβάλλουσαν. θαυμαστὴν καὶ λαμπράν. ἐξαίρει δὲ νῦν αὐτοῦ τὴν τέχνην, ἵνα μᾶλλον ἐνδείξῃ φανερῶς αὐτοῦ τὸ τέχνης λίαν εὐτελές. ἐξολῶν δὲ ἐκβαλεῖν μέλλων τῆς πολιτείας τὸν Κλέωνα. ἀλλαντοπώλην δὲ τὸν Ἀγοράκριτον λέγει οὕτως ἀνὴρ πεπλασμένον κατὰ κωμικὴν παιδιάν. Ὥσπερ κατὰ θεῖον εἰς

ἀγοράν.] ἐπὶ τῶν ἐξαίφνης γινομένων τουτέστιν εὐημέρως ἐπιφαινομένων, κατὰ θεὸν ἔλεγον. ἐπεὶ καὶ ὁ ἀλλαντοπώλης αἰφνίδιον βουλόμενος, μὴ προσδοκήσαντι δὲ ἐπεφάνη αὐτοῖς. ἄλλως. κατὰ θεοῦ πρόνοιαν. τὰς δὲ ἐξαίφνης φαινομένας, οὕτως ἔλεγον κατὰ θεὸν ἀφθεῖ. ὁ ἐστι κατὰ πρόνοιαν θεοῦ. Ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλ.] ἵνα φασὶν ἐκ τῆς παρόδου ἐπὶ τὸ λόγιον ἀναβῇ. διὰ τί οὖν ἐκ τῆς παρόδου. τοῦτο γὰρ ὡς ἀναγκαῖον. λεκτέον οὖν ὅτι ἀναβαίνειν ἐλέγετο τὸ ἐπὶ τὸ λογεῖον εἰσιέναι. ὃ καὶ πρόσκειται. λέγεται γὰρ καταβαίνειν, τὸ ἀπαλλάττεσθαι ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ ἔθους. τοῦτο δὲ οἱ μὲν Κλέωνι μέν, οἱ δὲ Ὑπερβόλῳ, οἱ δὲ φασὶν Εὐβούλῳ τῶν. ὡς ἐν θυμέλῃ δὲ τὸ ἀνίβαινε.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ B

Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, Ο ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΝΙΚΙΑΣ.

Bisetvs. Ἀγοράκριτος προσέρχεται, ὅνπερ οἱ δύο δοῦλοι τὸν περὶ αὐτοῦ δοθέντα χρησμὸν δηλοῦσι, καὶ καλὴν δυναστείας ἐλπίδα παρέχουσι. C

Αλ. Τί ἐστι; τί με καλεῖτε; Δη. δεῦρ' ἔλθ', ἵνα πύθῃ,
Ὡς εὐτυχὴς εἶ, καὶ μεγάλως εὐδαιμονεῖς.
Νι. Ἴθι δὴ κάθελ' αὐτοῦ τοὐλεόν, καὶ τοῦ θεοῦ
Τὸν χρησμὸν ἀναδίδαξον αὐτόν, ὡς ἔχει.
Ἐγὼ δ' ἰὼν προσκέψομαι τὸν Παφλαγόνα.
Δημοσθ. Ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί, D
Ἔπειτα τὴν γῆν πρόσκυσον, καὶ τοὺς θεούς.
Αλ. Ἰδού· τί ἐστι; Δημοσθ. ὦ μακάρι', ὦ πλούσιε,
Ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὔριον δ' ὑπέρμεγας,
Ὦ τῶν Ἀθηναίων ταγὲ τῶν εὐδαιμόνων.
Αλ. Τί μ' ὦγάθ' οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας,
Πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς; E
Δη. Ὦ μῶρε, ποίας κοιλίας, δευρὶ βλέπε,
Τὰς στίχας ὁρᾷς γε τῶνδε τῶν λαῶν; Αλλαν. ὁρῶ.
Δη. Τούτων ἁπάντων αὐτὸς ἀρχέλας ἔσει,
Καὶ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τῶν λιμένων, καὶ τῆς πυκνός,
Βουλὴν πατήσεις, καὶ στρατηγοὺς κλαστάσεις,

ACTVS I. SCENA II.

Senarij Iambici.

Agoracritvs, qvi et Allantopola, Demosthenes, Nicias.

Ag. *Quid eſt? quid me vocatis?* De. *age huc, vt audias*
Quàm vir beatus ſis, & quàm proſperè habeas.
Ni. *Aufer tu menſam ei fartoriam: & Dei*
Quale ſit oraculum, & quid velit, ipſum edoce.
Ego ibo, & interuiſam, quid agat Paphlago.
De. *Age, tu depone primùm hæc vaſa humi: dein*
Pronus adora Tellurem, & patrios Deos.
Ag. *Eccum: quid eſt?* De. *ô te fœlicem, ô diuitem,*
O qui, hodie nullus cùm ſis, cras maximus eris.
O dux Athenienſium felicium.
Ag. *Cur non ſinis me abluere hos ventriculos, & hæc*
Farcimina vendere, quid me habes deſpectui?
De. *Quos ventriculos, tu ſtulte? huc ad me reſpice.*
Viden' hos populi ordines? Ag. *video ſanè.* De. *omnium*
Tu horum dux & princeps eris, fori, pnycis,
Et portuum: ſenatum calcabis: duces
Confringes: vincies, vinctos cuſtodies:

F

Σχόλια. Τί με καλεῖτε.] ὁ Ἀγοράκριτος τουτέστιν ὁ Ἀλλαντοπώλης ταῦτα λέγει. εἰσάγεται δὲ εἰς τὸ θέατρον, γελοίαν χρείαν ἔντερα καὶ κοιλίας καὶ μαγειρικὴν τράπεζαν φέρων. Τοὐλεόν.] τὸ τραπέζιον, ἐν ᾧ ἦσαν οἱ ἀλλᾶντες. ἐλεοὶ γὰρ λέγονται αἱ μαγειρικαὶ τράπεζαι. καὶ Ὅμηρος. ἐν ἐλεοῖσιν ἔθηκεν. Προσκέψομαι] ἐπισκοπήσομαι φασιν εἰσελθὼν, καὶ κατανοήσω τί ποιεῖ ὁ Παφλαγών. Τὰ σκεύη] τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἔφερε τοὺς ἀλλᾶντας. Ἰδού.] πεποίηκεν ὁ προσετάχθη. παρεπιγραφὴ δὲ καλεῖται τὰ τοιαῦτα πάντα. ἀμοιβαῖα δέ ἐστι ταῦτα τοῦ ἀλλαντοπώλου καὶ ἑνὸς τῶν οἰκετῶν. Ταγέ.] ἀρχηγέ. ἡγεμών. καὶ Ὅμηρος. ταγοὶ ἅμμι μολόντων. Τὰς κοιλίας.] Ὅμηρος διὰ παντὸς γαστέρας καλεῖ τὰς κοιλίας. Ἀλλὰ καταγελᾷς.] ἀλλὰ χλευάζεις με καὶ γέλωτα τίθεσαι. δέον δὲ ἀεὶ [illegible] ποιεῖν, ἀπὸ τῆς πολιτείας ἀνάξιον, ὃ τὸν ἀλλαντοπώλην διαβάλλειν βουλόμενος, ἀλλ' ὅμως καὶ τῶν Ἀθηναίων καθαπτόμενος, οἱ τοιούτων ἀνέχονται πολιτῶν. καὶ διαβάλλων τὸν Κλέωνα, ὅτι αὐτὸς ὢν ἐκεῖνος ἦν εὐτελής, καὶ ὑπὸ τοιούτου τῆς πολιτείας ἐκβληθήσεται. Τὰς στίχας ὁρᾷς] τὸ πλῆθος. τὰς τάξεις. τὸ θέατρον δὲ αὐτῷ δεικνὺς ταῦτά φησιν. Ἀρχέλας] ἄρχων λαοῦ. ἡγεμών. ἔξαρχος. δηλοῖ [illegible] ἐπαίξε δὲ τῷ ὀνόματι. φησὶ γὰρ ἄρξεις τοῦ λαοῦ. Πυκνός.] τῆς ἐκκλησίας. μεταθετέον τὴν σύνταξιν. εἰ γὰρ πυκνός ἐστιν, ἔδει πυκνός. νῦν δὲ πυκνός. Βουλὴν πατήσεις.] διαπαίξεις. καταπατήσεις. ἢ ἀντὶ τοῦ καταφρονήσεις τοῦ βουλευτηρίου. Κλαστάσεις.] οἱ μὲν κλαύσεσθαι ποιήσεις καὶ διακόψεις, οἱ δὲ κραυγάσεις. εἴληπται δὲ κλάσεις, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τεμνομένων κλημάτων. ἄλλως. ἐκ ῥιζῶν ἀνατρέψεις. ἔνθεν κλαστήσεις τὸ δρέπανον, ᾧ κλαδεύουσι καὶ ξύλα καὶ κλήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις. G

Δήσεις.

Δίοις, φυλάξεις, ἐν Πρυτανείῳ λαικάσεις.
Αλ. Ἐγώ; Δη. σὺ μέντοι, κοὐδέπω γε πάνθ' ὁρᾷς,
Ἀλλ' ἐπανάβηθι κἀπὶ τὐλεὸν τοδί,
Καὶ κάτιδε τὰς νήσους ἁπάσας ἐν κύκλῳ.
Αλ. Καθορῶ. Δη. τί δαί; τἀμπόρια, καὶ τὰς ὁλκάδας;
Αλ. Ἔγωγε. Δη. πῶς οὖν οὐ μεγάλως εὐδαιμονεῖς;
Ἔτι νῦν τὸν ὀφθαλμὸν παράβαλλ' εἰς Καρίαν
Τὸν δεξιόν, τὸν δ' ἕτερον εἰς Καρχηδόνα.
Αλ. Εὐδαιμονήσω γ', εἰ διαστραφήσομαι;
Δημοσθ. Οὔκ, ἀλλὰ διὰ σοῦ ταῦτα πάντα πέρναται.
Γίγνει γάρ, ὡς ὁ χρησμὸς οὑτοσὶ λέγει,
Ἀνὴρ μέγιστος. Αλ. εἰπέ μοι καὶ πῶς ἐγὼ
Ἀλλαντοπώλης ὢν, ἀνὴρ γενήσομαι.
Δη. Δι' αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ γίγνει μέγας,
Ὁτιὴ πονηρὸς κἀξ ἀγορᾶς εἶ, καὶ θρασύς.
Αλ. Οὐκ ἀξιῶ 'γὼ 'μαυτὸν ἰσχύειν μέγα.
Δημοσθ. Οἴμοι, τί ποτ' ἔστ', ὅτι σαυτὸν οὐ φῂς ἄξιον;
Ξυνειδέναι τί μοι δοκεῖς σαυτῷ καλόν;
Μῶν ἐκ καλῶν εἶ κἀγαθῶν; Αλλαν. μὰ τοὺς θεούς
Εἰμ' ἐκ πονηρῶν γ'. Δημοσθ. ὦ μακάριε τῆς τύχης,
Οἷον πέπονθας ἀγαθὸν εἰς τὰ πράγματα;
Αλ. Ἀλλ' ὦγάθ', οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι,
Πλὴν γραμμάτων, καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.
Δημοσθ. Τουτί σε μόνον ἔβλαψεν, ὅτι κακὰ κακῶς,
Ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ
Ἔτ' ἐστὶν ἀνδρός, οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους,
Ἀλλ' εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν. ἀλλὰ μὴ παρῇς,
Ἅ σοι διδόασ' ἐν τοῖς λογίοισιν οἱ θεοί.
Αλ. Πῶς δῆτα φήσ' ὁ χρησμός; Δημοσθ. εὖ νὴ τοὺς θεούς,

A In Prytanæo ſcortum accubabis molliter.
AG. Egon'? DE. tute ergo: necdum vidiſti omnia:
Verùm conſcende menſam iſtam fartoriam,
Et inſulas circumcirca omnes diſpice.
AG. Video. DE. quid? emporia, & naves onerarias?
AG. Video. DE. quomodo igitur non habeas optimè?
B Nunc oculum dextrum detorque hinc in Cariam,
Siniſtrum verò iſthanc verſus Carthaginem.
AG. An fortunatus ero, ſi oculos diſtorſero?
DE. Non, ſed per te vendentur iſthæc omnia.
Fies enim, ſicut vult hoc oraculum,
Vir maximus. AG. dic obſecro, quo pacto ego,
Qui fartor ſum, vir poſſim fieri maximus?
C DE. At propter hoc ipſum fies vir maximus,
Quòd malus es, & audax, vnúſque è foro.
AG. Ego memet indignum indico, qui ſim potens.
DE. Eheu, quid hoc rei, quòd te indignum eſſe ais?
Videre mihi aliquid conſcire tibi boni.
Vtrum è bonis ac probis? AG. non per Deos,
D Ego ſum malorum vnus. DE. felicem te virum,
Quantum igitur adiumenti ad agendas res habes?
AG. At ego, vir bone, nullam artem didici Muſicam,
Præterquàm literas, & malè quidem has malas.
E DE. Et hoc nocuit tibi vnicè, quòd malè malas.
Nam nihil ad doctos pertinet Reſpublica,
Nihil ad probos, ſed ad impuratos & rudes.
Modò ne ſpernas, quæ Dij dant tibi in oraculis.
AG. Quid igitur ait oraculum? DE. bene per Deos.

Σχόλια. Ἐν Πρυτανείῳ] Πρυτανεῖον οἰκίσκος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἔνθα σιτοῦνται δημοσίᾳ οἱ τῆς τοιαύτης τιμῆς παρ' αὐτοῖς τυχόντες. περισπούδαστον δὲ ἦν τῆς δωρεᾶς τυχεῖν. ἐπὶ γὰρ μεγάλοις κατορθώμασι, τῆς τοιαύτης ἀπεδίδοσαν χάριν. Λαικάσεις.] δέον εἰπεῖν σιτήσεις, ἢ ἐν Πρυτανείῳ ἀριστήσεις, παρ' ὑπόνοιαν οὖν εἶπεν ὡς ἐν κωμῳδίᾳ, ἀντὶ τοῦ πορνεύσεις. ὅθεν καὶ λαικάστρια ἡ πόρνη.

BISETVS. Λαικάσεις] λαικάζειν, ὥς φησιν Εὐστάθιος, τὸ πορνεύειν, παρὰ τὸ λα ἐπιτατικόν, καὶ τὸ κάζειν, τὸ κοσμεῖν. ὅθεν λαικάστρια, ἡ πόρνη, διὰ τὸν περιττότερον κόσμον, καὶ καλλωπισμὸν πρὸς τὸ ἐφέλκειν τοὺς ἐραστάς.

Σχόλια. Ἐν κύκλῳ.] ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος καὶ αὐτὸς ὠνόμασε. βουλόμενος δηλῶσαι τὰς κυκλάδας νήσους κύκλῳ κειμένας. φησὶν οὖν περίβλεπε, καὶ γὰρ τούτων ἄρξεις. ὁλκάδας δὲ τὰς ναῦς ἀπὸ τοῦ ἕλκειν. Καρχηδόνα.] παίζει

F πρὸς τὸ ἐνταῦθα κἀκεῖσε ὁρᾶν. ἡ μὲν γὰρ Καρία, πρὸς ἕω. ἡ δὲ πρὸς δύσιν, ἡ Καρχηδὼν ἡ λεγομένη Καρταγένα λέγει δὲ τὴν δύσιν. διαστραφήσομαι δὲ στρεβλωθήσομαι τοὺς ὀφθαλμούς. ἐπεὶ εἶπε στραφῆθι. Πέρναται.] πιπράσκεται. δέον εἰπεῖν διοικεῖται, ὁ δὲ εἶπε πέρναται πικρῶς. τουτέστι πιπράσκεσθαι. Κἀξ ἀγορᾶς εἶ.] πάλιν διὰ τούτο δεικνύναι βούλεται, ὅτι ὑπὸ τῶν πονηροτάτων διοικεῖται τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα. καὶ ὅτι μάλιστα εὐδοκιμοῦσιν οἱ τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς ὥσπερ καὶ ὁ Κλέων. Οὐκ ἀξιῶ.] οὐχ ὑπολαμβάνω. ὡς ἄξιον κρείνω. Οἷον πέπονθας ἀγα-
G θόν.] ὑπάρχεις. οἷον πλεονέκτημα ἔχεις. γράφεται καὶ ὅσον. Οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι] ὅτι μουσικὴν τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν φησί. γράμματα δὲ τὰ πρῶτα στοιχεῖα. δεῖ δὲ τοὺς διερχομένους διὰ γραμμάτων παιδεύεσθαι. ἡ γὰρ παιδεία τοὺς ἀτόπους ἐκτρίβει λογισμούς. Πλὴν γραμμάτων.] οἱ γὰρ ἀξιώματος ἀντιποιούμενοι τὴν ἐγκύκλιον μάλιστα ἐπαιδεύοντο παιδείαν. ἡ δὲ ἐγκύκλιος παιδεία,

διὰ πάσης χωρεῖ καὶ παιδεύσεως, καὶ ῥυθμοῦ παντὸς καὶ κιθαρίσματος. ταύτην παιδευθῆναι τὸν Θηβαῖον Ἐπαμινώνδαν καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας. Καὶ ταῦτα μέν τοι κακὰ κακῶς.] παροιμιῶδές ἐστι καὶ κακὰ κακῶς. ὅτι τὸ σύνολόν φησιν ἐπίστασθαι γράμματα τοῦτό γε πρὸς τὴν πολιτείαν ἐστὶν ἀνωφελές. ἀποτείνεται δὲ πρὸς τοὺς πολιτευομένους πάλιν διὰ τούτων. ὡς ἀμαθῶν ὄντων, καὶ τυχόντων ἀνθρώπων πολιτευομένων. καὶ διὰ τοῦτο ῥᾳδίως χειρουμένων ἐπὶ τὴν ἀδικίαν, ὡς τῆς παιδεί-

A ας ἱκανῶς καθιστώσης, ἀποσμῆξαι καὶ ἀπελάσαι τῆς ψυχῆς τοὺς πονηροὺς λογισμούς. διὰ τὴν συνήθειαν δὲ τὸ κακὰ κακῶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ κακῶς ἐπίστασθαι. Τουτί σε μόνον ἔβλαψεν.] ἢ γὰρ ἂν ἀμείνων ἦσθα μηδὲ τὴν ἀρχὴν πειραθεὶς τῶν γραμμάτων. Ἡ δημαγωγία γάρ.] ἡ τῶν δημαγωγῶν ἀρχή φησιν, οὐκέτι τοῖς σοφοῖς οὐδὲ τοῖς ἀξιολόγοις ἐγχειρίζεται. Ἀλλὰ μὴ παρῇς.] μὴ ὑπερίδῃς. μὴ ἀπώσῃ. μὴ διαφύγῃ σε τοιοῦτον καιρὸν προξενοῦντα.

B

Καὶ ποικίλως πως, καὶ σαφῶς ᾐνιγμένος.
Ἀλλ' ὁπόταν μάρψῃ βυρσαίετος ἀγκυλοχείλης,
Γαμφηλῇσι δράκοντα κοάλεμον αἱματοπώτην,
Δὴ τότε Παφλαγόνων μὲν ἀπόλλυται ἡ σκοροδάλμη.
Κοιλιοπώλῃσι δὲ θεὸς μέγα κῦδος ὀπάζει,
Αἴκεν μὴ πωλεῖν ἀλλᾶντας μᾶλλον ἕλωνται.
Αλ. Πῶς οὖν πρὸς ἐμὲ ταῦτ' ἐστὶν, ἀναδίδασκέ με.
Δημοσθ. Βυρσαίετος μὲν ὁ Παφλαγὼν ἐσθ' οὑτοσί.
Αλ. Τί δ' ἀγκυλοχείλης ἐστίν. Δη. αὐτό που λέγει,
Ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶν ἁρπάζων φέρει.
Αλ. Ὁ δράκων δὲ πρὸς τί; Δη. τοῦτο περιφανέστατον.
Ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρὸν, ἀλλᾶς τ' αὖ μακρόν.
Εἶθ' αἱματοπώτης ἐστὶν ὅ, τ' ἀλλᾶς, χὠ δράκων.
Τὸν οὖν δράκοντά φησι τὸν βυρσαίετον,
Ἤδη κρατήσειν, αἴκε μὴ θαλφθῇ λόγοις.
Αλ. Τὰ μὲν λόγι' αἰκάλλει με, θαυμάζω δ' ὅπως
Τὸν δῆμον οἷός τ' εἴμ' ἐπιτροπεύειν ἐγώ.
Δη. Φαυλότατον ἔργον. ταῦθ' ἅπερ ποιεῖς, ποίει,
Τάραττε, καὶ χόρδευ' ὁμοῦ τὰ πράγματα
Ἅπαντα, καὶ τὸν δῆμον ἀεὶ προσποιοῦ,

Nam veris & perſpicuis ambagibus editum eſt:
Verùm vbi roſtro ales rapiet Coriarius vnco,
Sanguinis hauſtorem crudi, ſtupidúmque Draconem.
Tunc & Paphlagonum muria alliata peribit:
Et Deus ingentem fartoribus addet honorem:
C *Si modò non populo farcimina vendere malint.*
AG. *Quid hæc ad me attinent? age edoce, vt ſciam.*
DE. *Ales quidem coriarius eſt hic Paphlago.*
AG. *Quid vncus roſtro?* DE. *idem: quia vncis vnguibus*
Aufert rapitque. AG. *ſed quid draco?* DE. *manifeſtum id eſt.*
D *Draco eſt oblongum quiddam: & farcimen itidem*
Oblongum: ut ſanguibibus & potulus, & Draco eſt.
Dicit igitur à Dracone aquilam coriariam
Superatum iri: niſi is ſe ineſcari ſinat.
AG. *Oraculum quidem hoc abblanditur mihi.*
Sed hoc miror, qui ego poſsim præeſſe populo.
E DE. *Nullo negotio: nam ea, quæ nunc agis, age:*
Inuolue res omnes, perturba omnia,
Quiduis ſimula apud plebem, blandiendo ei,

Σχόλια. Ἠνιγμένος.] μετὰ αἰνίγματος λελεγμένος. οὐκ αὐτόθεν φανερὸν ἔχων τὸν νοῦν. τοῦτο δὲ παρόσον οἱ χρησμοὶ λοξῶς ἐκφέρονται ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. ἄλλως. μετὰ αἰνίγματος, ἄλλα μὲν λέγων, ἄλλα δὲ δηλῶν. Ἀλλ' ὁπόταν μάρψῃ.] αὕτη ἀρχή ἐστι τοῦ χρησμοῦ. ὁρᾷς ὅτι ἐμπεπλεγμένος τοῖς λόγοις. ἀσάφειαν γὰρ κατὰ ἑρμηνείαν ἐργάζεται. Βυρσαίετος,] τὸν Κλέωνα λέγει. πολλάκις γὰρ προειρήκαμεν, ὅτι διαβάλλει τὸν Κλέωνα. συνέθηκε δὲ τὴν λέξιν, ἀπὸ τῆς βύρσης καὶ τοῦ αἰετοῦ. ἅμα δὲ ὡς βυρσοδέψην κωμῳδῶν τὸν Κλέωνα καὶ ὡς κλέπτην καὶ ἅρπαγα τῶν κοινῶν. ἁρπακτικὸν γάρ ἐστι τὸ ζῶον ὁ αἰετός. τὸ δὲ ἀγκυλοχείλης, ἐπίθετον τοῦ αἰετοῦ ὁ ἐπικαμπεῖς τὰς χηλὰς ἔχων. ἐπὶ δὲ Κλέωνος, τὰς χεῖρας ἀγκύλας ἔχων πρὸς τὸ κλέπτειν, καὶ ἁρπάζειν. διὰ τοῦτο αἰετῷ αὐτὸν ἀπείκασε. Γαμφηλῇσι.] σιαγόσι. δράκοντα τὸν ἀλλᾶντα. κοάλεμον τὸν κωλύοντα καὶ παύοντα τὰ κακά. ὅτι καὶ αὐτὸς ἔμελλε παύσειν τὸν Κλέωνα. Κοάλεμον.] τὸν ἀσφαλέστατον οὕτως εἶπεν. εἴκασται δὲ τῇ λέξει τό, τε ἠλεὸν καὶ τὸ κοεῖν, ὅ ἐστι νοεῖν. τὸν οὖν ἀνόητα καὶ μάταια νοοῦντα κοάλεμον εἶπεν.

BISETVS. Κοάλεμον] Εὐστάθιος. ἐκ τοῦ ἀλῶ τὸ πλανῶ παράγεται ἡ ἄλη, ἡ πλάνη. ὅθεν ἠλεός, ὁ μάταιος. οὗ ἡ κλητικὴ ἠλεέ, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἠλέ. καὶ τὸ ἠλέματος, καὶ τὸ ἐν κωμῳδίᾳ, κοάλεμος, ἤγουν ἐν τῷ κοεῖν, ἤτοι νοεῖν ἀλώμενος, τουτέστιν εὐήθης.

F Σχόλια. Αἱματοπώτην.] καὶ τοῦτο οἰκείως ἐπὶ τοῦ δράκοντος. αἱματοποτεῖ γὰρ τὸ ζῶον. καὶ ἐπὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου. τὰ γὰρ ἔντερα καὶ τοὺς ἀλλᾶντας μετὰ αἵματος καὶ σεμιδάλεως ἢ ἀλφίτων φυρῶσιν οἱ ἀλλαντοπῶλαι. αἱματοπώτην οὖν τὸν αἷμα καταναλίσκοντα, καὶ ὥσπερ ἐκροφοῦντα. Σκοροδάλμη.] ἡ μίξις τοῦ σκορόδου καὶ τῆς ἅλμης, τὸ μετὰ τῆς ἅλμης τρίμμα τῶν σκορόδων. οἷον ἡ δριμύτης. εἶπε δὲ Παφλαγόνων, διὰ τὸν Κλέωνα, ἐπειδὴ Παφλαγὼν ἦν. Βυρσαίετος.] ἀμφιβόλως ἐξενήνεκται κατὰ τὴν φράσιν. δύο δὲ αἴτια εἰς ταυτὰ παραλαμβανόμενα ἀμφιβολίαν
G ἐργάζονται. εἴρηται δὲ παρὰ τὴν βύρσαν καὶ τὸ ἁρπάζειν. Εἶθ' αἱματοπώτης.] παρόσον εἰώθασι τοὺς ἀλλᾶντας μετὰ αἵματος φυρᾶν. Αἴκε μὴ θαλφθῇ] καταπλαγῇ ταῖς λοιδορίαις, τουτέστιν ἐὰν μὴ εἴξῃ μηδὲ παραχωρήσῃ λοιδορούμενος. ἄλλως. ἀπατηθῇ καταπλήξας τὰς λοιδορίας Κλέωνος. αἰκάλλει δὲ θωπεύει. χαρίζεται κα-

λεῖ με

λεῖ με ἀντὶ τοῦ κινεῖ, προτρέπει τε. Ἐπιτροπεύειν δὲ ἄρχειν. διοικεῖν. φαυλότατον δὲ, εὐτελές. βραχύ. ἁπλοῦν. Τάραττε.] παρῳδίας τρόπον. παρῳδεῖ γὰρ τὸν ἴαμβον ἐξ Ἡρακλειδῶν Εὐριπίδου. μεταφορικῶς δὲ τοῖς ὀνόμασι χρῆται ἐπὶ τῆς πολιτείας, καὶ τῇ τοῦ ἀλλαντοπώλου τέχνῃ. τάραττέ φησι καὶ συμφόρει τὰ πράγματα. Χόρδευε.] τὰ ἔντερα τῶν τετραπόδων, χορδὰς καλοῦσι. καὶ τοῦτο οὖν,

A ἀπὸ τῆς τέχνης τοῦ ἀλλαντοπώλου εἴρηκεν. ὥσπερ γάρ φησι γεμίζεις καὶ πληροῖς τὰ ἔντερα πάντα τοῦ φυράματος, οὕτως χόρδευε καὶ τὰ πολιτικά. ἄλλως. τὸ χορδεύειν. χορδὴ γάρ ἐστι τὸ λεπτὸν ἔντερον. ἐμφαίνεται πλήκεις οἱ μάγειροι. διαβάλλει δὲ πάλιν τοὺς στρατηγοὺς ταράττοντας καὶ χορδεύοντας, τουτέστιν εἰς πλοκὰς ἐμβάλλοντας τὴν πόλιν.

Ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς.
Τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
Φωνὴ μιαρὰ, γέγονας κακὸς, ἀγοραῖος εἶ,
Ἔχεις ἅπαντα πρὸς τὴν πολιτείαν, ἃ δεῖ,
Χρησμοί τε συμβαίνουσι καὶ τὸ Πυθικόν.
Ἀλλὰ στεφανοῦ καὶ σπένδε τῷ Κοαλέμῳ,
Χὤπως ἀμυνεῖ τὸν ἄνδρα. Αλ. καὶ τίς ξύμμαχος
Γενήσεταί μοι; καὶ γὰρ οἵ τε πλούσιοι
Δεδίασιν αὐτὸν, ὅ, τε πένης βδύλλει λεώς.
Δημοσθ. Ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι,
Μισοῦντες αὐτὸν, οἳ βοηθήσουσί σοι,
Καὶ τῶν πολιτῶν οἱ καλοί τε κἀγαθοὶ,
Καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιός.
Κἀγὼ μετ' αὐτῶν, χὠ θεὸς ξυλλήψεται,
Καὶ μὴ δέδιθ', οὐ γάρ ἐστιν ἐξῃκασμένος.
Ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελε
Τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι. πάντως γε μὴν
Γνωσθήσεται, τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν.
Νι. Οἴμοι κακοδαίμων, ὁ Παφλαγὼν ἐξέρχεται.

B *Et verbulis demulcendo coquinarijs.*
Inſunt tibi alia multa, quæ ad populum valent
Conciliandum, vox fœda, ingenium improbum:
Tum rerum item peritus es forenſium.
Habes omnia, quibus indiget Reſpub.
Et bellè Pythicum conuenit oraculum.
Sed age indue coronam, & liba Coalemo:
C *Hunc ut hominem oppugnes. AG. & quis erit mihi*
Adiutor? nam opulenti metuunt iſtum virum:
Et pauperes eum extimeſcunt admodum.
DE. At mille ſunt equites, viri per quàm boni.
Qui oderunt ipſum, hi tibi promtam ferent opē.
Nec non & ciuium quotquot frugi ac boni:
Tum ſpectatorum quiſquis vir probus.
D *Et ego unà cum ipſis, & opem Deus ipſe afferet.*
Modo ne metuas: nam qui repræſentatur hic,
Non eſt ipſius: quia præ metu, nemo voluit.
Ex hiſtrionibus illum exprimere: ſed tamen
Facile agnoſcetur. Nam theatrum induſtriū eſt.
NI. Hei mihi miſero, forâs egreditur Paphlago.

Σχόλια. Ὑπογλυκαίνων.] ἡδύσμασι χρώμενος καὶ ἀρτύμασι. λόγοις κολακευτικοῖς καὶ γλυκέσι. Ἔχεις ἅπαντα.] σύμφωνά σοι ἔχεις. καὶ ἁρμόζεις εἰς ἅπαντα. πάλιν δὲ ἐνταῦθα αὐτῶν καθάπτεται τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν πολιτευομένων. ὡς τοῖς μὲν τοιούτοις ἰσχυριζόντων τὰ δημόσια. τῶν δὲ πολιτευομένων οὕτω πεφυκότων. Τῷ Κοαλέμῳ.] ἀντὶ τοῦ ἠλιθίῳ. ἀναπλάττει δὲ αὐτὴν ὡς δαίμονα. τοῦτο δὲ παρῳδεῖ ἐκ τῆς τραγῳδίας. ἀνέπλασε δέ τινα δαίμονα ἀπὸ τῶν προειρημένων κωμικῶς. τουτέστιν ἀπατητικῷ καὶ ἀνοήτῳ δαίμονι. ἢ τῷ κωλύοντι τὸν ἄνεμον καὶ παίοντι δαίμονι. ἢ τῷ ἀλλαντοπώλῃ. Βδύλλει.] καταπέπληκται. βδελύττεται. τουτέστι μισεῖ. Ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι] οἱ ἱππεῖς ἐπέθεντο αὐτῷ. ἐπειδὴ τε ἦν εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς αὐτοὺς ἐδίδαξεν. ἱππεῖς οὖν, τὸ ἐπίθετον. ἐν τῷ πλάττειν. ἀφ' ὧν ὁ χορὸς σύγκειται τῷ δράματι. ὅθεν καὶ τὴν ἐπιγραφὴν πεποίηται. Μι-

E σοῦντες αὐτόν.] Θεόπομπος ἐν δεκάτῳ Φιλιππικῶν φησὶν, ὅτι οἱ ἱππεῖς ἐμίσουν αὐτὸν. προπηλακισθεὶς γὰρ ὑπ' αὐτῶν, καὶ παροξυνθεὶς ἐπέθετο τῇ πολιτείᾳ, καὶ διετέλεσεν εἰς αὐτοὺς κακὰ μηχανώμενος. κατηγόρησε γὰρ αὐτῶν ὡς λειποστρατούντων. διὰ τοῦτο οὖν ἐμιμήθη Ἀριστοφάνης. Ὅς τις ἐστὶ δεξιός.] ἀγαθός. εὔνους ἡμῖν. ἀπεχθόμενος διὰ τὴν τοῦ Κλέωνος πονηρίαν. Ἐξῃκασμένος.] πεπλασμένος πρὸς ὁμοιότητα. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς κωμικοῖς ὅμοια τὰ προσωπεῖα ποιεῖν τοῖς κωμῳδουμένοις ἵνα φανεροὶ ὦσιν ἐπ' αὐτῶν, καὶ δεδιέναι τοῖς ὑποκριταῖς. ἄλλως. οὐκ F εἶχεν αὐτοῦ προσωπεῖον διὰ τὸ δεδοικέναι τοὺς σκευοποιοὺς καὶ μὴ θέλειν μήτε πλάττειν μήτε σχηματίζειν τὴν ὄψιν τοῦ Κλέωνος. λέγει οὖν ὅτι μηδενὸς ὑποστάντος αὐτὸν ἀπεικάσασθαι, αὐτὸς ὁ Ἀριστοφάνης μιλτώσας ἑαυτὸν ὑπεκρίνατο, ἢ τῇ τρυγίᾳ χρίσας ἑαυτόν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

G ACTVS I. SCENA III.

Τρίμετροι ἰαμβικοὶ, καὶ τετράμετροι τροχαϊκοὶ καταληκτικοὶ, καὶ ἄλλοι.

Senarij Iambici, & Septenarij Trochaici Catalectici, & alij.

ΚΛΕΩΝ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

CLEO, DEMOSTHENES, CHORVS.

Bisetus. Κλέων ἐξ ὕπνου ἐγερθεὶς τὸ κλέμμα τῶν δούλων αἰσθάνεται, καὶ τὸ ἔγχωμα τῶν ἀσεβῶν αὐ-

A τοῖς ἀπειλεῖ.

ΚΛ. Οὔτοι μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς χαιρήσετον,
Ὅτι 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.
Τουτὶ τί δρᾷ τὸ Χαλκιδικὸν ποτήριον;
Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.
Ἀπολεῖσθον, ἀποθανεῖσθον ὦ μιαρωτάτω.

CL. *At nō gaudebitis per duodecim Deos:*
Quòd dudum coniurastis in plebem: quid hoc
Agit Chalcidicum poculum? non est, uti
Non ad defectionem impellatis poplum
Chalcidicum, pereatis: moriamini, improbi.

B

Σχόλια. Μὰ τοὺς δώδεκα θεούς.] Τὸ Κλέων λέγει ἰδὼν ὁμιλοῦντας, ὃ μὴ εἶδως περί τι ὁμιλοῦσι, συνωμότας καλεῖ, ὥσπερ ὡς οὖν κατὰ τοῦ Κλέωνος ἐκφέρονται, ὡς τοιοῦτα αὐτοῦ συκοφαντοῦντος ἀπὸ μικρῶν καὶ εὐτελῶν προφάσεων. χαιρήσετον δὲ χαίροντες ἀπαλλαχθήσεσθον. Ξυνόμνυτον.] ξυνωμοσίαν ἐποιεῖσθε, τουτέστιν ὅρκους καὶ πίστεις ἀλλήλοις δίδοτε ἵνα συκοφαντήσητε κατὰ τοῦ δήμου. Τὸ χαλκιδικὸν ποτήριον.] ἔγνω μὲν ὅτι ὁ θεράπων ἔπινεν καὶ ἔχει ἐπὶ χεῖρας τὸ ποτήριον. ἰδὼν οὖν ὁ Κλέων, πρόφασιν καὶ τοῦτο κέχρηται τῆς συκοφαντίας. καὶ τὸ ποτήριον εὐθέως ὡς Χαλκιδικόν. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν ὡς καὶ ἐπὶ τοῖς τυχοῦσι μεγάλα μεμφόμενον. οἱ δὲ Χαλκιδεῖς εἰσὶ μὲν ἐπὶ τῆς Εὐβοίας ἄποικοι Ἀθηναίων, εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ Θρᾴκης οἱ Χαλκιδεῖς, ἄποικοι ὄντες ἀπὸ τῆς Εὐβοίας. πολλὰ δὲ ἦν τότε χωρία τῆς Θρᾴκης ὑπακούοντα τοῖς Ἀθηναίοις. περὶ ὧν νῦν λέγει. καὶ γὰρ ἐπὶ Θρᾴκης Χαλκιδεῖς ἦσαν ὑπήκοοι τῶν Ἀθηναίων. φησὶν οὖν ὅτι τὸ ποτήριον τοῦτο Χαλκιδικόν ἐστι. καὶ πόθεν ὑμεῖς αὐτὸ ἔχετε, εἰ μὴ δῶρον ὑμῖν ἐδόθη ἵνα ἀποστῶσιν. ἔλαβε δὲ τὴν πρόφασιν ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν Χαλκιδέων. διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀποστῆναι αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων. ἀπέστειλαν δὲ ἀπὸ Ἀθηναίων Χαλκιδεῦσιν ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος. Χαλκιδέας ἀφίστατον.] πόλις Εὐβοίας. ἄποικοι Ἀθηναίων. ἐχρῶντο δὲ τοῖς ὀστρακίνοις εἰς τὰ συμπόσια. ὡς ἀεὶ ὄντος τοῦ Κλέωνος δι' ἐλάχιστον τι κατηγοροῦντος. χωρίζετε οὖν φησὶ Χαλκιδέας ἀπὸ τῆς τῶν Ἀθηναίων συμμαχίας.

C

Bisetus. Ἀγοράκριτος Κλέωνα πόρρωθεν ἰδὼν, ὑπὸ φόβου φεύγει. τοῦτον Δημοσθένης μάτην ἐπέχειν πειρᾶται. Οὐ μετὰ πολὺν δὲ χρόνον ὑπὸ τοῦ τῶν ἱππέων χοροῦ θαρραλεώτερος ποιηθεὶς τὸν Κλέωνα τὴν τῆς βουλῆς βοήθειαν λαμπραῖς φωναῖς μάταιως ἐπιβοῶντα παίει, καὶ τύπτει.

ΔΗ. Οὗτος, τί φεύγεις, οὐ μενεῖς ὦ γεννάδα
Ἀλλαντοπῶλα; μὴ προδῷς τὰ πράγματα.
Ἄνδρες ἱππῆς παραγένεσθε, νῦν ὁ καιρὸς, ὦ Σίμων,
Ὦ Παναίτι', οὐκ ἐλᾶτε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας;
Ἄνδρες ἐγγύς, ἀλλ' ἀμύνου, κἀπαναστρέφου πάλιν.
Ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν, ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.
Ἀλλ' ἀμύνου καὶ δίωκε, καὶ τροπὴν αὐτοῦ ποιοῦ.

D DE. *Heus tu quid fugis? hem fartor, non manebis hic?*
At quæso te fartor, ne prodas negocium.
Viri equites adeste, nunc appetit occaſio: ô Simo,
O Panæti, cur non ad ſiniſtrum cornu flectitis?
Hûc propè adeſte viri. tu dimica & revertere ocyus.
E *Puluis manifeſtè excitatur, ut unà ipſis properantibus.*
Agè propugna, perſequere: in fugā ipſum ac dudum conice.

Σχόλια. Ὦ γεννάδα.] τοῦτο ὁ θεράπων πρὸς τὸν Ἀγοράκριτον. ἔντισι δὲ οἱ δύο στίχοι οὐκ ἔγκεινται. Ἄνδρες ἱππεῖς.] ὡς συκοφαντούμενοι, ἐπικαλοῦνται εἰς βοήθειαν τοὺς ἱππέας. ἵππαρχοι δὲ ὁ Σίμων καὶ ὁ Παναίτιος. Πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας.] ὡς ἐπὶ τάξεως φησίν. ὁ δὲ Παναίτιος ὡς μέγας τῶν ἱππέων κωμῳδεῖται. τινὲς δὲ τὸ μὲν ἄνδρες ἱππεῖς ἀλλαντοπώλην λέγειν. ἄλλοι δὲ τὸ ἄνδρες ἐγγύς, τὸν θεράποντα. Κἀπαναστρέφου.] ὡς τοῦ ἀλλαντοπώλου πεφευγότος, εἶπεν ἀναστρέφου. Ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.] τὸ ὁμοῦ λέγουσιν Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ὡς καὶ ἐν Εἰρήνῃ. καὶ μὴν ὁμοῦ 'στιν ἤδη.

F

Bisetus. Τοῦ χοροῦ ἀπὸ τῶν ἱππέων συμπληρουμένου πάροδος, καὶ ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων λζ.

ΧΟ. Παῖε παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον,
Καὶ τελώνην, καὶ φάραγγα, καὶ χάρυβδιν ἁρπαγῆς,
Καὶ πανοῦργον, καὶ πανοῦργον. πολλάκις γὰρ αὔτ' ἐρῶ.
Καὶ γὰρ οὗτος ἦν πανοῦργος πολλάκις τῆς ἡμέρας.
Ἀλλὰ παῖε καὶ δίωκε, καὶ τάραττε, καὶ κύκα,

CH. *Cæde cæde verſipellem, copiarum equeſtrium*
Hoſtem, publicanum, barathrúmque & rapinæ gurgitem:
G *Verſipellem, verſipellem (ſæpe hoc repetendum puto:*
Nam ſæpe hic erat uno verſutus die) feri, feri,

Σχόλιον. Παῖε παῖε.] ἐντεῦθεν ἡ πάροδος γίνεται τοῦ χοροῦ ἀπὸ τῶν ἱππέων συμπληρουμένου. οἱ τινες ἐπικαλουμένου ἀκούσαντες τοῦ θεράποντος, εὐθέως ἀφικνοῦνται βοηθοῦντες αὐτῷ. Ταραξιππόστρατον δὲ καλοῦσι

A λοῦσαι τὸν Κλέωνα. τουτέστι τὸν ταράξαντα τὸ πλῆθος τὸ ἱππικόν. τοῦτο δὲ εἶπεν ἵνα δόξωσιν εἰκότως αὐτῷ χαλεπαίνειν καὶ αὐτοὶ, καὶ πολεμοῦν. ἢ ἵνα τὸν Κλέωνα δείξῃ διὰ πάντων λυμαινόμενον τὴν πόλιν. διαφθείροντα μὲν τὸ ἱππικὸν, σφετεριζόμενον δὲ τοὺς φόρους. εἴθεσις δὲ τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας ἑτέρων εἰσιόντων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι, τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λζ. ὧν τελευταῖος, ὁ τέμαχος οὗ Περικλῆς ἐν ἠξιώθη πώποτε ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι ἀρχαίοις. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Καὶ τελώνην.] διαβάλλεται τὸ τοῦ τελώνου ὄνομα, ὡς καὶ τοῦ Κλέωνος ὄντος τελώνου, καὶ ὑπὲρ τὸ τέλος τελωνοῦντος. φάραγξ δὲ, τὸ ἀπόσχισμα τῆς γῆς ὃ τὸ παρεμπίπτον ὕδωρ πίνει. τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὸ κακόφωνον αὐτοῦ. χάρυβδιν δὲ ἁρπαγῆς, ὡς πᾶν ὁτιοῦν ἁρπάζοντα. Φάραγγα.] τὸ τῆς γῆς βάραθρον. ὃ ἐὰν εἰς αὐτὸ ὕδωρ ἐμπέσῃ, ἀφανὲς ποιεῖ. εἰς ἄδηλον γὰρ τὸ ὕδωρ καταναλίσκεται. τοῦτο δὲ, διὰ τὸ κακόφωνον τοῦ Κλέωνος. καὶ τὸ κράζειν ὡς ἐπὶ τῶν πετρῶν τὰ κύματα.

B

Καὶ βδελύττου. καὶ γὰρ ἡμεῖς, κἀπικείμενος βόα,
Εὐλαβοῦ δὲ, μὴ ᾿κφύγῃ σε, καὶ γὰρ οἶδε τὰς ὁδοὺς,
Ἅσπερ Εὐκράτης ἔφευγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων.

Perſequere ipſum, exterre, conturba, auerſatus nos enim.
Immine illi, clamita: caue, ne effugiat: Nam vias
Nouit, quibus effugit Eucrates rectà ſub furfures.

Σχόλια. Κἀπικείμενος.] ἀντὶ τοῦ τύπτων αὐτόν. διὰ δὲ Κλέωνα τοῦτο πάλιν λέγει. ἐπειδὴ κεκράκτης ἦν. Οἶδε τὰς ὁδούς.] ἐπίσταται φησὶ τὰς καταδύσεις Εὐκράτης τὰς ἐπὶ τὰ κυρήβια. κυρήβια δὲ εἰσὶ τὰ πίτυρα καὶ ἄχυρα τῶν πυρῶν ἢ κριθῶν. μυλῶνας δὲ εἶχεν ὁ Εὐκράτης, εἰκότως εἶχε καὶ κυρήβια. ἀναμιμνήσκει οὖν εὐχερῶς αὐτὸν, ὡς C μυλωνάρχην, καὶ ὡς πρὸ αὐτοῦ πολιτευσάμενον καὶ πεφευγότα. τινὲς δὲ, ὅτι ἦν μύλων ἀρχή. Κυρηβίων.] ἔνθα αἱ κάγχρυς φρύγονται. κάγχρυς δὲ εἰσὶν αἱ λελεπισμέναι κριθαὶ, ἀφ᾿ ὧν ἡ πτισάνη. σκώπτει δὲ καὶ τὸν Εὐκράτην ὡς τοιαύτην τέχνην ἔχοντα. ἐν ἄλλοις γοῦν φανερωτέρως φησὶ καὶ σὺ κυρηβιοπῶλα Εὐκράτης στύπαξ.

Bisetvs. Κλέων ὑπὸ τοῦ Ἀγορακρίτου τυπτόμενος τοὺς γέροντας ἡλιαστὰς ἑαυτῷ βοηθῆσοντας ἐπικαλεῖ. οὗτοι δὲ αὐτὸν διὰ τὰς αὐτοῦ πανουργίας, καὶ διὰ τὰς ἀδικίας δικαίως τύπτεσθαι, καὶ ζημιοῦσθαι λέγουσι, καὶ οὐδένα αὐτοῦ παρομένου λόγον ποιοῦνται, ἀλλ᾿ αὐτῷ ἐγγελῶσι.

D

Κλ. Ὦ γέροντες ἡλιασταὶ, φράτορες τριωβόλου,
Οὓς ἐγὼ βόσκω, κεκραγὼς καὶ δίκαια κἄδικα,
Παραβοηθεῖθ᾿, ὡς ὑπ᾿ ἀνδρῶν τύπτομαι ξυνωμοτῶν.
Χο. Ἐν δίκῃ γ᾿, ἐπεὶ τὰ κοινὰ, πρὶν λαχεῖν, κατεσθίεις,
E Κἀποσυκάζεις πιέζων τοὺς ὑπευθύνους σκοπῶν,
Ὅστις αὐτῶν ὠμός ἐστιν, ἢ πέπων, ἢ μὴ πέπων.
Κἄν τιν᾿ αὐτῶν γνῷς ἀπράγμον᾿ ὄντα καὶ κεχηνότα,
Καταγαγὼν ἐκ Χερρονήσου διαβαλὼν ἀγκυρίσας,
Εἶτ᾿ ἀποστρέψας τὸν ὦμον, αὐτὸν ἐνεκολάβησας.
F Καὶ σκοπεῖς γε, τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν,

Cl. *O trioboli vos contribules, iudices ſenes,*
Quos ego paſco, æqua & iniqua clamitans, opem mihi
Ferte, ſubuenite mihi, qui à coniuratis verberor.
Ch. *Meritò: quia Rēpub. priùs deuoras, quàm accipis:*
Et ficulneus cùm ſis, quoſcunque reos vides, premis,
Quicunque illorum eſt crudus, ſeu ſit pepo, ſiue non pepo.
Tum ſi noras ſimplicem & oſcitantem ex ipſis quempiam,
Hunc tu è Cherroneſo eductum, & oppreſſum calumnijs,
Supplantâſti, & auerſo humero deglutiuiſti: ſed &
Ciues obſeruas, qui ſimplices ſunt, quique diuites

Σχόλια. Ὦ γέροντες ἡλιασταί.] τοῦτο ὁ Κλέων λέγει. καὶ αὐτὸς ἐπικαλούμενος τοὺς δικαστὰς εἰς βοήθειαν. Ἡλιαία γὰρ μέγιστον δικαστήριον Ἀθήνησιν. οἱ δὲ δικασταὶ ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν ἐτρέφοντο, τριώβολον λαμβάνοντες μισθὸν δικαστικὸν μετὰ τὸ εἶναι. ὡς δημαγωγὸς οὖν ἐπικαλεῖται οὓς ἔτρεφε, συγγενεῖς δὲ εἶπε τριωβόλου, ὅτι προσωκειωμένοι καὶ προσπεφυκότες τῷ τριωβόλῳ. καὶ γὰρ τοὺς συγγενεῖς φράτορας καλοῦσιν. εἰσὶ δὲ οἱ τῆς αὐτῆς φατρίας μετέχοντες. ὅτι πατρῶοί τινες. ὁ γοῦν Ὅμηρος αὐτὴν πάτραν λέγει. νῦν μὲν γ᾿ ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος ἠδ᾿ ἴα πάτρη. καὶ κατὰ ἀναφορὰν πάτρα καλεῖται. μεταπέπτωκε δὲ τὰ στοιχεῖα, καθάπερ ἐπὶ τοῦ δὲ ὁ φράτριος Ζεὺς καὶ ὁ πάτριος. τὸ δὲ τριώβολον ἡμιδραχμόν ἐστιν. Ἡλιαία δὲ καλεῖται, διὰ τὸ ὑπαίθριον αὐτὸ εἶναι, καὶ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ καθέζεσθαι τοὺς συνελθόντας δικαστάς. Οὓς ἐγὼ βόσκω.] πικρῶς ὡς θρέμμασιν αὐτοῖς κέχρηται ἀλέξεις. βόσκειν γὰρ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων τίθεται. τὸ δὲ δίκαια κἄδικα, ὅτι ἐκ δικαίου. Ξυνωμοτῶν.] ξυνωμοσίαν πεποιημένων. τουτέστι πίστεις δι᾿ ὅρκων διδόντων αὐτοῖς, καὶ συνθήκας κατ᾿ ἐμοῦ πεποιηκότων. ἄλλως. προδοτῶν τοῦ δήμου. τῶν συνομνυόντων ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ δήμου. Πρὶν λαχεῖν.] πρὶν χειροτονηθῆναι. πρὶν κληρωθῆναι. πρὸ διανομῆς φησιν, ἁρπάζεις. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς δείπνοις ἁρπαζόντων πρὸ διανομῆς.

Κἀποσυκάζεις.] συκοφαντεῖς. ἐχρήσατο δὲ τῷ ὀνόματι, ἀφ' οὗ καὶ συκοφάντης κέκληται. τὸ γὰρ παλαιὸν τίμια μάλα τοῖς Ἀθηναίοις τὰ σῦκα ἦν. καὶ οὕτως διεκλάπη κλέπτων ἐκολάζετο. φαίνειν δὲ ἔλεγον τὸ κατηγορεῖν. ἄλλως. συκάζειν τὸ ἀποθλίβειν τὰ σῦκα, εἰ ὠμὰ ἢ πέπειρα. καλῶς οὖν ἐπήνεγκε τὸ ἀποπιέζων, ἐπεὶ ἀποθλίβει τοὺς συκοφαντουμένους, καὶ πιέζει προσδοκῶν. Τοὺς ὑπευθύνους σκοπῶν.] διαλογιζόμενος. καὶ ὁρῶν καὶ πολυπραγμονῶν. ὠμὸς δὲ σκληρός. δυσκαταμάχητος. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν πένης, ἢ πλούσιος ἐπέμεινε τῇ μεταφορᾷ ὡς ἐπὶ σύκων. τὸ δὲ πέπον ἢ μὴ πέπον, ἀντὶ τοῦ ἁπαλὸς, ῥᾳδίως διαπεισθῆναι δυνάμενος. μεταφορικῶς δὲ ἀπὸ τοῦ συκάζειν τούτοις τοῖς ὀνόμασι κέχρηται. ὠμὰ δὲ τὰ μηδέπω πεπανθέντα ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν καρπῶν, ἐκ μὲν τῶν πεπανθέντων ἔστι δρέψασθαι καὶ φαγεῖν. ἐκ δὲ τῶν ἀώρων καὶ ὠμῶν οὐκέτι. οὕτω φησὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων ὁ Κλέων διελογίζετο, καὶ διέκρινε τίς ἐπιτήδειος διαπεισθῆναι, καὶ τίς σκληρὸς καὶ δυσκαταμάχητος. ὑπευθύνους δὲ, τοὺς μηδέπω λογισμὸν παρεσχημένους μηδὲ εὐθύνας τῆς ἀρχῆς ἧς ἐπεστάτουν. Ἀπράγμονα.] ἐπιεικῆ καὶ μέτριον τοὺς τρόπους. οὐ φιλοπράγμονα. Ἐκ Χερρονήσου.] Χερρόνησος τῆς Θρᾴκης χωρίον καὶ πόλις, ὑποτελὴς τῶν Ἀθηναίων εὔφορος εἰς πυροῦ γεωργίαν. ὅθεν καὶ ἐσιταγώγουν οἱ Ἀθηναῖοι. ὡς ἰδιοπραγμόνων δὲ, καὶ ἰδιωτῶν ὄντων τῶν Χερρονησιτῶν καὶ διαφυγεῖν δυναμένων ῥᾳδίως, μάλιστα δὲ τοῦ Κλέωνος ἐπηρεάζοντος αὐτοὺς τότε ἐμνήσθη. ὅθεν ὡς ἐπὶ ἀγροίκων καὶ τῶν καταγαγῶν ἐχρήσατο. σημαντικῶς ὥσπερ ἀπ' ἀγροῦ τινος μετακαλουμένων καὶ καθηκόντων εἰς πόλιν. ἄλλως. ὡς καταγαγόντες αὐτοὺς συμμάχους εἰς Ἀθήνας, καὶ συκοφαντοῦντος καὶ ἀργυριζομένου. Ἀγκυρίσας.] ὑποσκελίσας. καταξας. μεταλαβόμενος ἀπὸ τῇ ἀγκύλῃ καταλαβών. ὅπερ ἐστὶν ἀκοντίου εἶδος. ἢ καταπαλαίσας. παλαιστρικὰ γάρ εἰσι ταῦτα. καὶ τὸ διαβαλὼν καὶ τὸ ἀγκυρίσας. καὶ ἀγκύρισμα εἶδος παλαίσματος. καὶ σκεῦος ἀγκυλωτὸν σύκων. Ἐνεκολάβησας.] ἄκολος, ψωμὸς, ὅθεν τὸ ἐνεκολάβησας. ἀντὶ τοῦ κατέπιες. τὸ δὲ ὅλον καταπαλαίσας αὐτὸν ἐπεισελθὼν, καὶ διαστρέψας, ἀργυρίζεται. τὴν βίαν δὲ ἣν ἔχει κατὰ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς πάλης ἐδήλωσε. Καὶ σκοπεῖς γε τῶν πολιτῶν.] διακρίνεις καὶ ἀναζητεῖς. ὁ δὲ νοῦς αὐτῷ πᾶς τοῦτο λέγειν βούλεται. ὅτι οὐ τῷ προειρημένῳ ἐπηρεάζει τρόπῳ. ἀλλ' εἴ τις καὶ τοιοῦτό τι ποιεῖ, ἀναζητεῖ καὶ διακρίνει τίς ἐστι τῶν πολιτῶν ἀμνοκῶν. ὅ ἐστι προβατώδης. τουτέστι μωρὸς καὶ εὐήθης. τὰ γὰρ πρόβατα ἐπὶ εὐηθείᾳ διαβάλλεται.

Πλούσιος, καὶ μὴ πονηρὸς, καὶ τρέμων τὰ πράγματα.	*Atque haud improbi, & qui maximè abhorrēt à negociis.*
Κλ. Ξυνεπίκεισθ' ὑμεῖς, ἐγὼ δ', ὦνδρες, δι' ὑμᾶς τύπτομαι,	*CL. Vos vnà in me inſurgitis, ego verò propter vos vapulo,*
Ὅτι λέγειν γνώμην ἔμελλον, ὡς δίκαιον ἐν πόλει	D *Qui ſententiam dicturus fueram, quòd iuſtum ſit hac*
Ἑστάναι μνημεῖον ὑμῶν ἐστὶν, ἀνδρείας χάριν.	*Erigere in vrbe monumentum veſtri, ob fortitudinem.*
Χο. Ὡς δ' ἀλαζὼν, ὡς δὲ μάσθλης, εἶδες, οἷ' ὑπέρχεται,	*CH. Hominem verberonem & arrogantem: videſis, quomodo*
Ὥσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς ἐκκοβαλικεύεται.	*Se inſinuet: quaſi qui ſenibus nobis os penitus ſublinat.*
Ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ, ταυτηὶ πεπλήξεται,	E *At ſi iſthoc modo vincat, eodem mox verberabitur:*
Ἢν δ' ὑπεκκλίνῃ γε δευρὶ, πρὸς σκέλος κυρηβάσει.	*Sin huc declinauerit, crus impinget ſaniſſimè.*
Κλ. Ὦ πόλις καὶ δῆμ', ὑφ' οἵων θηρίων γαστρίζομαι;	*CL. O vrbs, ô plebs, à quibus ventrem percutior feris?*
Χο. Καὶ κέκραγας, ὥσπερ ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφεις;	*CH. Etiam clamitas: vrbem qui noſtram ſemper deſtruis?*

Σχόλια. Καὶ τρέμων τὰ πράγματα.] εὐλαβούμενος καταστῆναι εἰς πράγματα. πολλοὶ γὰρ οὐ διὰ δειλίαν ἀλλ' ἦθος καὶ τρόπον ἐπιεικῆ, αἱροῦνται ζημιωθῆναι μᾶλλον, ἢ χωρῆσαι διὰ δίκης. καὶ τοὺς τοιούτους ἐπιλεγόμενος φησὶν ὁ Κλέων, καταστῆσαι εἰς φόβον τοῦ παρέξειν πράγματα ἐπηρεάζειν ῥᾳδίως. Ὡς δ' ἀλαζών.] ἀλαζὼν, ὁ μείζονα τῆς ἑαυτοῦ ἀξίας κομπάζων καὶ φρονῶν. μάσθλης δὲ κυρίως, ἱμὰς μεμαλαγμένος καὶ ἁπαλός. καὶ τρυφερός. καλῶς οὖν ἐπὶ τοῦ Κλέωνος τῷ ὀνόματι κέχρηται, ὁμοῦ καὶ τὸ τοῦ τρόπου ὕπουλον καὶ τὸ λαγαρὸν αὐτοῦ δεικνὺς, καὶ σκώπτων ὡς βυρσέα. ἀφ' ὧν οἱ ἱμάντες γίγνονται κατεργασθέντες τοιοῦτοι. μάσθλης οὖν ὁ μεμαλαγμένος ἐν πονηρίᾳ. Εἶδες οἷ' ὑπέρχεται.] ὡς ὑπάγεται τὸν δῆμον ὑποτρέχων. καὶ κολακεύει. καὶ καταπραΰνει ἀπάγων τὴν ὀργὴν ἅπασαν τὴν πρὸς αὐτούς. Ὥσπερεὶ γέροντας.] ὥσπερ φησὶ τοὺς γέροντας δικαστὰς ἐκπανουργῆσαι, οὕτω καὶ ἡμᾶς ἐπιχειρεῖ ἀπατᾶν. κόβαλα γὰρ καλοῦσι τὰ πανουργήματα. Ἐκκοβαλικεύεται.] ἀπατᾷ. παραλογίζεται. ληστεύει. κόβαλοι γὰρ οἱ λησταί. τοὺς αὐτοὺς καὶ κορυνηφόρους καλοῦσιν. οἱ δὲ, κόβαλον τὴν μετ' ἀπάτης παιδιάν. Ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ.] τῇ πανουργίᾳ λέγει. ὅτι ἐν τῇ πανουργίᾳ νικήσει. αὐτῇ τῇ πανουργίᾳ πεισθήσεται. ἄλλως. τὰς χεῖρας δείκνυσιν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιστῶν. διὸ φασὶ καὶ τὸ κυρηβάσει. Κυρηβάσει.] κυρηβασία λέγεται ἡ διὰ τῶν κεράτων μάχη. ὅπερ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις γίνεται. τοῦτο οὖν δηλοῖ ὅτι ἡ μάχη ἢ πλήξει. κυρηβάσεις γὰρ λέγονται αἱ πλήξεις τῶν τράγων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ταῖς κεφαλαῖς διαμάχονται. ἄλλως. πρὸς τὸ σκέλος μάχεται. ἢ διαπτήσσεται. γαστρίζομαι δὲ ἐντεῦθεν, ὡς πληγεὶς τῷ σκέλει. εἰς τὴν γαστέρα τύπτομαι. παρεπιγράφη δὲ. συγκέκυφε γὰρ καὶ ὑπὸ τῶν διωκόντων τύπτεται. καταστρέφεις δὲ, δουλοῖς. τρέψομαι δὲ, εἰς φυγὴν τρέψω. πλεῖόν σου βοῶν νικήσω. ὑπερβαλοῦμαι.

Bisetus. Κλέων, καὶ Ἀγορακρίτος μεγάλαις βοαῖς ἀλλήλων κατηγοροῦντες, ἀλλήλους λοιδοροῦσιν, ἀλλήλοις πληγάς, τραύματα, φόνους, ἀπώλειαν ἀπειλοῦσι.

Αλ. Ἀλλ᾽ ἐγώ σε τῇ βοῇ ταύτῃ γε πρῶτον τρέψομαι.
Χο. Ἀλλ᾽ ἐὰν μὲν τοῖς γε νικᾷς τῇ βοῇ, τήνελλος εἶ.
Ην δ᾽ ἀναιδείᾳ παρέλθῃς; ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.
Κλ. Τουτονὶ τὸν ἄνδρ᾽ ἐγὼ δείκνυμι, καὶ φήμ᾽ ἐξάγειν,
Ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα.
Αλ. Ναὶ μὰ Δία, κἄγωγε τοῦτον ὅτι κενῇ τῇ κοιλίᾳ
Εἰσδραμὼν ἐς τὸ Πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκθεῖ πλέᾳ.
Δη. Νὴ Δί᾽ ἐξάγων γε τἀπόρρηθ᾽, ἅμ᾽ ἄρτον, καὶ κρέας,
Καὶ τέμαχος, οὗ Περικλέης οὐκ ἠξιώθη πώποτε.

AG. Ego vero te, cum hoc clamore, primus conyciam in fugam.
CH. At si illum vincas clamore, triumphũ duces Muſicum:
Sin ſuperes ipſum impudentia: nobis placenta erit.
CL. Hunc ego virum dico, & demonſtro, clam triremibus
Peloponneſiorum efferre iuſcula & cibaria.
AG. Ita per Iouem: & ego dico, quòd hic ventre vacuo ſolet
Ingredi Prytaneum: poſt autem pleno rurſum egredi.
DE. Per Iouem. Nam cum pane atque carne, inde arcana extulit,
Et fruſta, quibus neque Pericles dignus indicatus eſt.

Σχόλια. Τήνελλος εἶ.] τήνελλος ἁρμονία λύρας, ἣν ἐποίουν ὑπερακοντίσης αὐτὸν, μουσικώτατος εἶ. ἄλλως. νικηφόρος. τήνελλος γὰρ χρηματίσον ἐπινίκιον. Ην δ᾽ ἀναιδείᾳ] κἂν ἐν τῇ ἀναιδείᾳ φησὶν ὑπ᾽ αὐτοῦ τῇ βοῇ. περιγένῃ δὲ ἐν ἀναιδείᾳ, οὐδὲν ἧττον ἡμετέρα ἡ νίκη. πυραμοῦς δέ, εἶδος πλακοῦντος. ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ καὶ πυρῶν πεφρυγμένων. ὡς καὶ σησαμοῦς τὸ διὰ σησάμων. ταῦτα γὰρ ἐτίθεσαν ἆθλα τοῖς διαγρυπνηταῖς. εἰώθασι γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις ἁμιλλᾶσθαι περὶ ἀγρυπνίας, καὶ ὁ διαγρυπνήσας μέχρι τῆς ἕω, ἐλάμβανε τὸν πυραμοῦντα. Εγὼ δείκνυμι.] ἐνδείκνυμι. καὶ φαίνω. ἐνδεικνύναι γὰρ ἔλεγον τὸ καταγγέλλειν τινὰ κακουργοῦντα περὶ τὰ κοινά. Ζωμεύματα.] τὰ τῶν νεῶν χρείαν. λέγεται γὰρ ξύλα καὶ πρὸς καὶ πίσσα. ἄλλως. τὰ λεγόμενα ὑποζώματα. εἰσὶ γὰρ ξύλα τῶν νεῶν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὑποζώματα, εἶπεν ὡς πρὸς μάγειρον παίζων ζωμεύματα, ὡς ἀρτύσεως ἔμπειρον καὶ ζωμευμάτων. ἀπείρητο δὲ ἀπὸ Ἀθηναίων ἐξάγειν ξύλα, καὶ πίτταν. εἶχον δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι τριήρεις. Εκθεῖ πλέα.] ἐξέρχεται καὶ πορεύεται μεστὴ καὶ γεμούσῃ. τουτέστιν ἐξεισιν ἐκ τῆς πολιτείας γενόμενος πλούσιος. εἰσδραμὼν δὲ ἀντὶ τοῦ εἰσελθὼν τῇ πολιτείᾳ. ἐμφαντικῇ δὲ λέξει κέχρηται ἵνα δείξῃ αὐτὸν ἐμπεπηδηκότα βιαίως καὶ ἀναισχύντως τῇ πολιτείᾳ. Πρυτανεῖον δὲ ὁ τόπος Ἀθήνησιν οὗ τὰς δημοσίας σιτήσεις ἐποιοῦντο. τιμὴ δὲ ἦν μεγίστη τοῖς δημοσίᾳ σιτουμένοις εἶναι. ταῦτα δὲ εἶπεν ὅτι πένης ὢν ἐκ τῶν κοινῶν πεπλούτηκε, καὶ ὅτι ἀναξίως ἔχει τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως. Νὴ Δία ἐξαγαγών γε τὰ ἀπόρρητα.] ἐπειδὴ ὁ Κλέων εἶπεν ἀπόρρητα, καὶ αὐτὸς εἶπε κρέας καὶ ἄρτον. λέγει οὖν, ὅτι ἀναξίως ἔτυχεν ὁ Κλέων, οὗ Περικλῆς οὐκ ἔτυχε τῶν Ἀθηναίων μὴ παρεχόντων. καί τοι ὑπὸ μεγαλοφροσύνης τοῦ ἀνδρὸς παραιτουμένου, ἢ ὅτι ἐξοστρακισθεὶς, οὐκ ἔτυχε τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως, ἢ ὅτι διὰ τοῦτο εἶπε κρέας καὶ ἄρτον ἐπειδὴ οὐκ ἐξῆν τὰ θυόμενα Δημήτρι καὶ Περσεφόνῃ, ἔξω ἀφιέναι. ὡς γοῦν αὐτὰ ἐκφέροντος, κατηγορεῖ. Καὶ τέμαχος.] ἰχθύν. ἰδίως δὲ τεμαχίσας ἰχθῦς, τοὺς μεγάλους καὶ κατακοπτομένους.

Bisetus. Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις κώλων ιθ᾽.

Κλ. Ἀποθανεῖσθον αὐτίκα μάλα.
Αλ. Τριπλάσιον κεκράξομαί σου.
Κλ. Καταβοήσομαι βοῶν σε.
Αλ. Κατακεκράξομαί σου κράζων.
Κλ. Διαβαλῶ σ᾽, ἐὰν στρατηγῇς.
Αλ. Κυνοκοπήσω σου τὸ νῶτον.
Κλ. Περιελῶ σ᾽ ἀλαζονείας.

CL. Male omnes illicò peribitis.
AG. Ego triplò plus clamitabo.
CL. Ego magis clamabo, clamans.
AG. Ego magis ſtrepam ſtrependo.
CL. Ducem ego te calumniabor.
AG. Tibi dolabo terga flagris.
CL. Tibi ſuperbiam hanc reuellam.

Σχόλια. Ἀποθανεῖσθον.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις περιοδικὴ κώλων ιθ. ὧν τὰ μὲν αἱ ἀμοιβαῖαι τῶν ὑποκειτῶν δίμετρα. τὰ γὰρ τέσσαρα ἐναλλὰξ ἀκατάληκτα. καὶ μετὰ τοῦτο εἰσὶ δίστιχα τετράμετρα καταληκτικά. αὐτίκα δὲ μάλα εὐθὺς παραχρῆμα. Ἀττικὴ δὲ ἡ σύνταξις. κεκράξομαι δὲ, τοῦ κεκράγμου περιέσομαι. ἀντὶ τοῦ νικήσω. Κυνοκοπήσω σου.] τυπτήσω σε, καθάπερ κύνα. τοῦτο δὲ ὡς μάγειρος λέγει. ἔστι γὰρ κύων ἰχθῦς ποιός. ἅμα δὲ καὶ κυνείῳ σε δέρματι παίσω. ἔστι γὰρ τραχύτατον. Περιελῶ σ᾽ ἀλαζονείας.] ἀποδύσω σε καὶ παύσω τῶν ἀλαζονευμάτων. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἱμαντόντων. παύσω καὶ περικόψω τῆς ἀλαζονείας. περιελάσω. νικήσω.

Bisetus. Περιελῶ σ᾽ ἀλαζονείας] γέγραπται καὶ περιελάσω. εἰ περιελῶ γράψῃς, εἴη ἂν ἀντὶ τοῦ περιαιρήσω, παρὰ τὸ ἀόριστον περιεῖλον, οὗ ὁ μέλλων περιελῶ ἐν χρήσει παρὰ πολλοῖς, ὡς τὸ ἐξελῶ. Εὐριπίδης ἐν Ἑλένῃ.

Ελθὼν δ᾽ εἰς οἴκους ἐξελῶ κόσμον τεκρῶ,
Καί σ᾽ ἐκ κενώσει χερσὶ γῆς ἀποστελῶ.

περιαιρεῖν γὰρ λέγονται καὶ οἱ τέκτονες τὸ τῶν ξύλων περιττόν.

τὸν, ἵνα καλὸν ἔργον ἀποδείξωσι. λέγεται καὶ τὸ περὶ τῶν περιτεμνόντων τὸν φλοιὸν, ἢ τοὺς κλάδους τῶν δένδρων. καὶ οἱ βυρσοδέψαι, καὶ οἱ σκυτοτόμοι περιαιροῦσι τὰς βύρσας, καὶ περιτέμνουσι τὰ δέρματα, ἵνα τὸ περιττὸν, καὶ ἀνωφελὲς ἅπαν ἀφέλωσιν. εἰ δὲ περιελάσω

A γράψῃς, ἡ μεταφορὰ εἴη ἂν ἀπὸ τῶν ἐριζόντων. λέγεται δὲ περιαιρεῖν τινος ἀλαζονείαν, καὶ περιαιρεῖν τινα ἀλαζονείας. ἀμφίβολον δὲ πότερον νῦν τὰς σὰς ἀλαζονείας ἐστὶν ἀντὶ τοῦ τῆς σου ἀλαζονείας, ἢ τὰς σου ἀλαζονείας, ἢ σὲ τῆς ἀλαζονείας.

Αλ. Ὑποτεμοῦμαι τὰς ὁδούς σου.
Κλ. Βλέψον εἰς ἔμ᾽ ἀσκαρδάμυκτος.
Αλ. Ἐν ἀγορᾷ κἀγὼ τέθραμμαι.
Κλ. Διαφορήσω σ᾽, εἴ τι γρύζεις.
Αλ. Κοπροφορήσω σ᾽, εἰ λαλήσεις.
Κλ. Ὁμολογῶ κλέπτειν, σὺ δ᾽ οὐχί;
Αλ. Νὴ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀγοραῖον,
Κἀπιορκῶ γε βλεπόντων.
Κλ. Ἀλλότρια τοίνυν σοφίζει,
Καί σε φανῶ τοῖς Πρυτάνεσιν.
Ἀδεκατεύτους τῶν θεῶν ἱερὰς ἔχοντα κοιλίας.

AG. *Ego vias tibi obſtruam omnes.*
CL. *Reſpice huc ad me inconniuenter.*
B AG. *Et ego ſum in foro educatus.*
CL. *Male peribis, ſi quid hiſcas.*
AG. *Male linère, ſi loquaris.*
CL. *Fateor eſſe furem: an & tu?*
AG. *Næ per Mercurium forenſem,*
Peiero, viſus licet ſim.
CL. *Ergo tu alienas ſapis res,*
At referam ego Prytanibus,
C *Non decimatos te Deûm ſacros*
Poſſidere ventriculos.

Σχόλια. Ὑποτεμοῦμαι τὰς ὁδούς σου.] ἀντὶ τοῦ σε προλήγειν. προλήψομαι. νικήσω. τοῦτο ὡς πρὸς βυρσοδέψην. ὑποτέμνεται γὰρ τὰ δέρματα. ἵνα παχέα φαίνηται. διαφέρει γὰρ τὸ τέμνειν τοῦ ὑποτέμνειν. ὅταν γὰρ ὑποτέμνῃ, παχύτερον φαίνεται. ἀσθενέστερον δέ ἐστι. τέμνειν δὲ, τὸ ὀρθὴν ποιεῖσθαι τὴν τομήν. τὸ γὰρ ἀνώμαλον τῆς τομῆς, παχύτητος δόξαν ἐργάζεται. Ἀσκαρδάμυκτος.] μὴ μύσας τοὺς ὀφθαλμούς. σκαρδαμύττειν γὰρ, τὸ σκαίρειν καὶ μύειν τοὺς ὀφθαλμούς. τὸ πυκνῶς βλεφαρίζειν, ὃ καὶ ἰλλωπτεῖν λέγεται ἢ ἰλλωπίζειν. ἀσκαρδαμυκτεῖν δὲ προστεθέντος τοῦ α, τὸ ἀτενὲς βλέπειν τὸν ἥλιον. φησὶν οὖν, ὅτι ἀτενὲς εἰς ἐμὲ βλέψον ὡς ἐν τούτῳ καταπληξόμενος τὸν ἀλλαντοπώλην. Διαφορήσω σ᾽ εἴ τι γρύζεις.] ἔπαιξε παρὰ τὸ διαφορεῖν. κυρίως δὲ ὡς ἐπὶ μαγείρου καὶ ἀλλαντοποιοῦ κέχρηται. ἄλλως. διασπαράξω. διολέσω. σχίσω. ἐκφορήσω. ἄλλως τε, καὶ ὡς ἀρχῆς ὡς τῇ λέξει ἐπὶ μαγείρου καὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου. ἤδη γὰρ τὰ ἔγκατα πλύνοντες, ἐξ ἀνάγκης τῆς ἀπ᾽ αὐτῶν πληροῦνται κόπρου. παρατηρητέον δὲ, ὅτι ἐν πᾶσιν ἀμείβεσθαι τοῖς ἴσοις πειρᾶται τὸν Κλέωνα. Κοπροφορήσω,] κόπρου σε πληρώσω. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ διαφορήσω σε. οἱ μάγειροι γὰρ τὰ ἔγκατα πλύνοντες, ἀναγκαίως πληροῦνται κόπρου. ἄλλως. τὴν κόπρον ἐκφορήσω τύπτων σε. ἢ ὡς βυρσοδέψην. ὅτι κόπρῳ τὰς βύρσας ἐθεράπευεν. Ὁμολογῶ κλέπτειν.] τοῦτο ἐν εἰρωνείᾳ λέγει. ὡς ἂν εἰ ἔλεγε, σώφρων εἰμὶ καὶ πεπαιδευμένος. ὁ δὲ αὐχεῖ ἐπὶ τῷ κλέπτειν ἃ κλέπτει, ὀμνύων μὴ κεκλοφέναι. ὅ ἐστιν ὑπερβολὴ ἐπιορκίας. Νὴ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀγοραῖον.] παρασημειοῦται ἐπὶ τοῦ θεοῦ. ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ ἵδρυται Ἑρμοῦ ἀγοραίου ἄγαλμα. πλεονεκτεῖν δὲ αὐτὸν πειρᾶται μὴ μόνον κλέπτων, ἀλλὰ καὶ διαρρήδην ἐπιορκῶν. οἷον, ὀμνύω ἐπὶ ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα. ἀμφότεροι δὲ ἁμιλλῶνται τίς ἐστιν αὐτῶν χείρων. Κἀπιορκῶ γε βλεπόντων.] οἷον ὁρώντων ὅτι κλέπτων ὀμνύω ὅτι οὐκ ἔκλεψα. τοῦτο δὲ προσέθηκεν ὁ Ἀγοράκριτος, ὅτι πλεονεκτεῖ ἐκεῖνον, καὶ μᾶλλον πονηρὸς εἶναι δοκεῖ, εἰ οὐ κλέπτει μόνον, ἀλλὰ καὶ φανερῶς ἐπιορκεῖ. Σοφίζει.] τεχνάζῃ. σοφίας γὰρ ἔλεγον τὰς τέχνας. τὰ ἀλλότρια λέγεις φησίν. ἐμὰ ἐστὶ ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα. ὡς εἰ ἔλεγε τὰ ἐμὰ τοίνυν κλέπτεις. φανῶ δὲ φανερώσω, κατηγορήσω. Ἀδεκατεύτους τῶν θεῶν] μὴ δεδωκότα ἀπ᾽ αὐτῶν τὴν δεκάτην μοῖραν τοῖς θεοῖς. ἔθος δὲ εἶχον τὰς δεκάτας τῶν θυομένων τοῖς Πρυτάνεσιν οἱ μάγειροι διδόναι. δέον δὲ εἰπεῖν ἀδεκατεύτους ἔχοντα οὐσίαν, ὁ δὲ ἀντὶ οὐσίας, κοιλίας ἐπήνεγκεν ὡς ἀλλαντοπώλῃ.

Κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ ἐκ κώλων θ΄.

Χο. Ὦ μιαρὲ καὶ βδελυρὲ,
Καὶ κεκράκτα, τοῦ σοῦ θράσους
Πᾶσα μὲν γῆ πλέα,
Πᾶσα δ᾽ ἐκκλησία,
Καὶ τέλη καὶ γραφαὶ,
Καὶ δικαστήρι᾽, ὦ
Βορβοροτάραξι, καὶ
Τὴν πόλιν ἅπασαν ἡμῶν ἀνατετυρβακώς.

F CH. *O nebulo, digne odio:*
O clamator: audacia
Hac tua omnes plagæ,
Concio omnis, tabu-
Læ atque portoria,
Et tribunalia
Plena ſunt: ô fimo
Qui male coinquinas
G *Omnia, & urbem eruis:*

Σχόλια. Ὦ μιαρὲ καὶ βδελυρέ.] κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ διὰ τὸ τίθεσθαι μετὰ τὴν διπλῆν. ἐκ κώλων παιωνικῶν ἐπιμεμιγμένων κρητικοῖς καὶ βακχείοις ἐννέα. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον ὃ καλεῖται δίρρυθμον. τὸ δεύτερον τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τοῦ πρώτου ποδὸς κρητικοῦ. τοῦ δὲ δευτέρου βακχείου. τὰ ἑξῆς τέσσαρα ὅμοια τῷ πρώτῳ ἐκ κρητικῶν. τὰ δὲ τούτων ἑξῆς τρία ὅμοια τοῦ δευτέρου παρὰ τὸ κρητικοῦ, ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἑξῆς δὲ ἐν εἰσθέσει σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον ἐκ στίχων ὁμοίων. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Καὶ τέλη καὶ γραφαί.] τὰ τελώνια καὶ ἀρχαί. τελώνης γὰρ ἦν, καὶ ἐμίσθου τὰ τέλη, τουτέστι τὰ τάγματα.

Ὦ βορ-

Ω βορβοροτάραξι.] ταραχωδέστατε. ταράττων ἡμῶν τὴν πόλιν ὡς βόρβορον. θορύβου πληρώσας τὴν πόλιν καὶ A βορβόρου. Ανατετυρβακώς.] ἀναταράξας. τυρβάζειν δὲ κυρίως λέγεται, τὸ πηλὸν ταράξαι.

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ι.

Ὅστις ἡμῶν τὰς Ἀθήνας ἐκκεκώφηκας βοῶν,
Κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν τοὺς φόρους θυννοσκοπῶν.
ΚΛ. Οἶδ᾽ ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ᾽, ὅθεν πάλαι καττύεται. B
ΑΛ. Εἰ δὲ μὴ σύ γ᾽ οἶσθα κάττυμ᾽, οὐδ᾽ ἐγὼ χορδεύματα,
Ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοὸς,
Τοῖς ἀγροίκοισι πανούργως, ὥστε φαίνεσθαι παχὺ,
Καὶ πρὶν ἡμέραν φορῆσαι, μεῖζον ἦν δυοῖν δοχμαῖν. C
ΔΗ. Καὶ νὴ Δία, κἀμὲ τοῦτ᾽ ἔδρασε ταὐτὸν, ὥστε καταγέλων
Πάμπολυν τοῖς δημόταισι καὶ τοῖς φίλοις παρασχέθειν.
Πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.

Qui noſtras Athenas obtudiſti tot clamoribus,
Quaſi piſcator, è ſpecula procul o... nans portoria.
CL. Noui ego, unde iſthæc conſuta ſint iamdudum omnia.
AG. Niſi tu ſutelas noſti, neque ego inteſtina nouero.
Quippe tu vendebas diſſectum corium mali bouis
Agricolis aſtutè. Nam cùm appareret ſpiſſum & ſolidum:
Antequam vnum eſſet diem calcatum, vltra palmos duos
Extenuabatur. DE. ſanè hoc modo & mecum egit per Iouem,
Magnum vt nuper amicis ciuibúſque riſum mouerim.
Nam priuſquàm in Pergaſis eſſem, natabam in calceis.

D

Σχόλια. Ἐκκεκώφηκας.] βοῆς πληρώσας τὰς ἀκοάς.

BISETVS. Ἐκκεκώφηκας] τὰς Ἀθήνας κωφὰς ταῖς σου βοαῖς ἐποίησας. ταῖς σου κραυγαῖς τὰς τῶν πολλῶν ἀκοὰς κωφὰς ἐποίησας.

Σχόλια. Κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν.] ἐπειδὴ οἱ θυννοσκόποι ἐπὶ ὕψους ἱστάμενοι, τὴν κατασκοπὴν τῶν εἰσιόντων θύννων εἰς τὰ δίκτυα ποιοῦνται, φησὶν ὅτι καθάπερ τοὺς θυννοσκόπους εἰσιόντες εἰς τὸ δίκτυον οὐ λανθάνουσιν οἱ θύννοι, οὕτως οὐ λανθάνουσι τὸν Κλέωνα, τῆς πόλεως ἐπιβαίνοντες οἱ τοὺς φόρους φέροντες. προσαρπάζει οὖν, ἴδιον τὴν πόλιν τὰ ἑαυτῆς λαμβάνειν. ὀνειδίζει οὖν αὐτῷ, ὅτι τὰ δημόσια νοσφίζεται χρήματα. ἅμα δὲ καὶ εἰς ἰχθυοφαγίαν διαβάλλει. ἀπὸ μεταφορᾶς δὲ τῶν ἁλιέων τοῦτο εἶπε τῶν ἀγρευόντων τοὺς θύννους. Καττύεται.] συντίθεται καὶ ῥάπτεται κατ᾽ ἐμοῦ. ἀστείως δὲ τῇ λέξει κέχρηται ὡς βυρσοδέψης ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων. Χορδεύματα.] ἐξῆς καὶ οὗτος ὡς μάγειρος ἀπεκρίνατο. χορδεύματα καὶ χορδαὶ καλοῦνται τὰ ἔντερα. Μοχθηροῦ βοός.] θανασίμου ἢ ἀσθενοῦς, ἰσχνοῦ καὶ λεπτοσώμου. καὶ τοῦτο δὲ, ὡς βυρσοδέψου σκώπτει. Τοῖς ἀγροίκοισι πανούργως.] εἰς ὑποδήματα τοῖς αὐτοῖς. καὶ ὡς τὰς βύρσας τέμνων. καττύματα δὲ τὰ ἄκρα δέρματα καὶ εἰς μικρὰ τετμημένα, ἃ προστίθενται τοῖς σανδαλίοις. τοῦτο δὲ ἔοικεν εἰς πρὸς σκυτέα. Δυοῖν δοχμαῖν.] παίζων καὶ αὐτὸς, παλαιστὰς ἐξέτεινε. δοχμὴ γὰρ ἡ παλαιστή. ἄλλως. δύο παλαιστάς. ἐκτεινόμενα γὰρ τὰ ἰσχνὰ τῶν δερμάτων, εἰς πλάτος αὔξεται. Κἀμὲ τοῦτ᾽ ἔδρασε.] τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡμᾶς ἐξηπάτηκεν, ὥστε καταγελάστους γενέσθαι. E Τοῖς δημόταισι.] διαβολὴ τῶν Ἀθηναίων, εἰ καὶ δοῦλος παρ᾽ αὐτοῖς ὁ δῆμος ἀπαγγέλλεται. Περγασῆσιν.] ὄνομα δήμου. Ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.] ἐκολύμβων. ἐσωχόμην ἐν τοῖς ὑποδήμασιν. ἐμβάδες δὲ ἑρμήνευται ἀπὸ τοῦ ἐμβαίνειν αὐτοῖς. ἐκτεινομένων γὰρ καὶ πλατυνομένων εὐχερῶς τῶν δερμάτων, ἐκολύμβων ἐν αὐταῖς, ὡς τῶν μηκέτι ἡρμοσμένων τοῖς ποσὶ τῶν φορούντων αὐτὰ ἔτι.

F

BISETVS. Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις χοροῦ περιοδικὴ ἐκ κώλων, καὶ στίχων πολυσχηματίστων ιβ.

ΧΟ. Ἆρα δῆτ᾽ οὐκ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐδήλους ἀναίδειαν, ἥπερ μόνη
Προστατεῖ τῶν ῥητόρων;

CH. Nonne primò ſtatim
Impudentiam tuam exercuiſti, quæ vnica
Omnium eſt dux rhetorum?

Σχόλια. Ἆρα δῆτ᾽ οὐκ ἀπ᾽ ἀρχῆς.] ὁ λόγος πρὸς τὸν ἀλλαντοπώλην. κορωνὶς δὲ καὶ εἴσθεσις χοροῦ προσφδικὴ διὰ τὸ ἀεὶ προστίθεσθαι τῆς διπλῆς. ἐκ κώλων καὶ στίχων πολυσχηματίστων δώδεκα. ὧν τὰ πρῶτα τρία παιωνικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἃ καλεῖται κρητικὰ δίρρυθμα. τὸ δὲ δ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον ἢ λεκύθιον. G τὰ δὲ ε ς θ ι τετράμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ ζ η δακτυλικὰ τετράμετρα. τὰ δὲ τελευταῖα δύο ἰαμβικὰ τετράμετρα καταληκτικὰ, ὅμοια τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Προστατεῖ.] προέστηκε, καθηγεῖται τῶν ῥητόρων ὡς ἀναιδῶν.

Ἦ σὺ πιστεύων, ἀμέλγεις τῶν ξένων τοὺς καρπίμους,
Πρῶτος ὤν, ὁ δ᾽ Ἱπποδάμου λείβεται θεώμενος.
Ἀλλ᾽ ἐφάνη γὰρ ἀνὴρ ἕτερος πολὺ
Σοῦ μιαρώτερος, ὥστε με χαίρειν,
Ὅς σε παύσει, καὶ πάρεισι, δῆλός ἐστιν αὐτόθεν,
Ἐν πανουργίᾳ τε, καὶ θράσει, καὶ κοβαλικεύμασιν.
Ἀλλ᾽ ὦ τραφεὶς, ὅθεν περ εἰσὶν ἄνδρες, οἵπερ εἰσί,
Νῦν δεῖξον, ὡς οὐδὲν λέγει, τὸ σωφρόνως τεθράφθαι.

A Hæc tu fretus, fructuosos decerpis nunc hoſpites,
Cùm ſis prætor. Hippodami verò filius, tuam
Inſolentiam videns ferè liqueſcit lacrymis.
Verùm equidem modò vir ſceleratior
Te, ſubitò exoriens, reficit me,
Qui te compeſcet, & adeſt: & hic præclarus autor eſt
In dolis, audacia, atque in aſſentationibus.
B Age tu, qui illic nutritus es, unde viri ſunt, qui quidem ſunt,
Nunc oſtende, ut pro nihilo hic ducat, eſſe probè educatum.

Σχόλια. Ἦ σύ.] τοῦτο πρὸς τὸν Κλέωνα. ἀμέλγεις δὲ, λαμβάνεις τὰ αὐτῶν πράγματα. τοῦτο δὲ παρὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν εἴρηται.

Bisetus. Ἀμέλγεις] Ἀμέλγειν κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἐκ τοῦ ἀμέργειν γίνεται κατὰ τροπὴν τοῦ ρ εἰς λ. ἀμέργειν δὲ, τὸ ἀποτίλλειν καὶ καρπολογεῖν. λέγεται καὶ μέργειν, ὅθεν καὶ τὸ ἀμέργειν προστιθέντος τοῦ α ἐπιτατικοῦ.

C Σχόλια. Τοὺς καρπίμους.] τοὺς εὐπόρους τῶν ξένων διαβάλλεις. τοὺς πλουσίους καὶ εὐποροῦντας. ἀμέλγεις δὲ ἀπορεῖν, ἀπαιτήσας, τρυγᾷς καὶ καρπίζῃ. ἰδίως δὲ ἀμέλγειν λέγεται, τὸ παρὰ τὸν προσήκοντα καιρὸν τοὺς καρποὺς ἀποσπᾶν, ὥσπερ οἱ ἀλεῖπται ποιοῦσιν. Ὁ δ᾽ Ἱπποδάμου] οὗτος ἐν Πειραιεῖ κατῴκει, καὶ οἰκίαν εἶχεν, ἥνπερ ἀνῆκε δημοσίαν εἶναι. καὶ πρῶτος αὐτὸς τὸν Πειραιᾶ κατὰ τὰ Μηδικὰ ἐτείχισεν. ἦν δὲ Ἀθηναίοις τίμιος. πικρὸς οὖν λέγει. ὅτι σὺ μὲν ἀνάξιος ὤν, στρατηγεῖς, καὶ ἀπὸ πάντων κερδαίνεις. ὁ δὲ εὐνούστατος ὢν τῇ πόλει καταλείβεται τὸ δάκρυον ἀναξίως ὁρῶν σε τὰ τῆς πόλεως καρπούμενον. λυπεῖται φησὶν ὁ Ἀρχεπτόλεμος. ἦν γὰρ πολλὰ ὠφέλησεν τὴν πόλιν. καί οἱ μὲν αὐτὸν φασὶ Θούριον. οἱ δὲ, Μιλήσιον. Κλέωνος δὲ ἐχθρὸς ἦν. λείβεται δὲ ὁ ὀφθαλμός. ἄλλως. Ἱππόδαμος μόνος λείβεται καὶ ἐκτήκεται. διαβάλλει τὸ γὰρ ἐπὶ πολυφαγίᾳ ὁ Ἱππόδαμος. ὡς οὖν τοῦ Κλέωνος ὄντος γαστριμάργου, παρευδοκιμουμένου δὲ ὑπὸ Ἱπποδάμου, κέχρηται τῇ συγκρίσει χρησιμώτατα. ὁμοῦ γὰρ καὶ τὸν Ἱππόδαμον καὶ τὸν Κλέωνα διαβάλλει. Ἀνὴρ ἕτερος.] ὁ ἀλλαντοπώλης. Ὅς σε παύσει.] καταπαύσει σε. παρευδοκιμήσει. πάρεστιν ἐγγὺς οὗτος καὶ πλησίον καὶ οὐκ εἰς μακράν. ἄλλως. ὑπερβαλεῖ σε. παραδραμεῖται, νικήσει σε. ὡς Ὅμηρος, ἐπεί σ᾽ ὀΐω παραλύσεσθαι οὐδέ με πείσεις. Κοβαλικεύμασιν.] τῇ κολακείᾳ καὶ πρὸς χάριν δημηγορεῖν. ἐπεὶ καὶ ὁ Κλέων ἐνδόκιμος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις εὐδοκιμεῖν, διὰ τὸ πρὸς οὓς ὁμιλεῖ καὶ χάριν δημηγορεῖν καὶ ὅλως δι᾽ ὧν φησι παρευδοκιμήσειν τοῦτον, τὸν Παφλαγόνα, διὰ τούτων διαβάλλει τὸν Κλέωνα, δεικνὺς ὅτι τὰ τοιαῦτα πάντα πρότερον αὐτῷ, δι᾽ ὧν ἤρθη μέγας. Ἀλλ᾽ ὦ τραφείς.] τοιαύτης ἀνατροφῆς μεταλαχὼν. τουτέστι πονηρᾶς καὶ κακῆς. ὅθεν οἱ ἀνατραφέντες ἄνδρες οἱ ἔξαρχοι καὶ πρωτεύοντες. οἱ ἀνδρεῖοι ὁμηρικῶς.

D Bisetus. Οὐδὲν λέγει τὸ σωφρόνως] ὁ νοῦς οὗτος. δεῖξον ὡς τὸ τὴν σωφροσύνην ἀσκεῖν, καὶ σωφρόνως ζῆν, οὐδὲν λέγειν, καὶ δηλοῦται βούλεται. τουτέστιν ὡς ἡ σωφροσύνη τοὺς σώφρονας οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον βλάπτει.

Σχόλια. Τὸ σωφρόνως τεθράφθαι.] τὸ ἐπιεικῶς, καὶ εὐφυῶς ἀνατραφῆναι. τὸν ἀλλαντοπώλην δὲ βουλόμενος διαβάλλειν, ὃ ἀπαιτεῖ αὐτὸν πονηρὸν εἶναι. ἀλλὰ λελήθως δι᾽ ἂν περὶ τούτου λέγει, ὀνειδίζει τοὺς ἄλλους πολίτας ὡς ἀπὸ τῶν τοιούτων ἐπιμελείας ἐπιτηδευμάτων καὶ εὐδοκιμοῦντας.

E

Bisetus. Εἴθησις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων λβ´.

Αλ. Καὶ μὴν ἀκούσαθ᾽, οἷός ἐστιν οὑτοσὶ πολίτης.
Κλ. Οὐκ αὖ μ᾽ ἐάσεις; Αλ. μὰ Δί᾽, ἐπεὶ κἀγὼ πονηρός εἰμι.
Ἀλλ᾽ αὐτὸ, περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν, πρῶτα διαμαχοῦμαι.
Χο. Ἐὰν δὲ μὴ ταύτῃ γ᾽ ὑπείκῃ, λέγ᾽ ὅτι κἀκ πονηρῶν.
Κλ. Οὐκ αὖ μ᾽ ἐάσεις; Αλ. οὐ μὰ Δία. Κλ. ναὶ μὰ Δία. Αλ. μὰ τὸν Ποσειδῶ.
Κλ. Οἴμοι, διαρραγήσομαι. Αλ. καὶ μὴν ἐγώ σ᾽ οὐ παρήσω.

AG. Enimuerò audite, hic qualis ſit ciuis, quàm modeſtus.
CL. Non tu ſines me? AG. non hercle, quando & ego vir malus ſum.
At de hoc ipſe primùm pugnabo, uter prior loquatur.
F CH. Si tibi nolit cedere, dic tu, quòd & ipſe vir malus ſis.
CL. Non tu me iam ſines? AG. non, per Iouem. CL. imò per Iouem. AG. non,
Per Neptunum. CL. hei mihi, diſrumpar. AG. ego certè haud te ſinam iſthuc.

Σχόλια. Καὶ μὴν ἀκούσαθ᾽ οἷος.] εἴθησις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν λβ´. ὧν τελευταῖος· μὰ τὸν Ποσειδῶ. κἀμὲ γὰρ ἦν περ γε τοῦτον ὅλως. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆν ἔξω νενευκυῖα. ἑξῆς δὲ τούτων ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ι´. πλὴν τοῦ παρατελεύτου μονομέτρου ὄντος. καὶ τοῦ τελευταίου διμέτρου καταληκτικοῦ. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆν ἔξω νενευκυῖα. Οὐκ αὖ μ᾽ ἐάσεις.] ἐκ τοῦ περιφερῆς, οὐ συγχωρήσεις μοι. ὁ δὲ Κλέων ἐστὶν ὁ λέγων πρὸς τὸν ἀλλαντοπώλην. ἐπιστομίζει γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνος βουλόμενος λέγειν. G Οὐ παρήσω.] οὐ παραχωρήσω. πρὸς δὲ τὸ οὐκ ἐάσεις, οὐ παρήσω εἰπεῖν πρότερον δηλονότι. ἀμφιβόλως δὲ εἶπε. λέγων γὰρ ὡς ἂν πρῶτον λέγειν ἐπιτρέψαιμι σε. ἔδοξεν εὐφημότερον ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ὑπ᾽ ἐκείνου ῥηθὲν διαρραγήσομαι. διόπερ ἑξῆς ὁ χορὸς ἐπαινεῖ τὸν πάρος πρὸς τὴν θεῶν διαρραγῆναι.

Χο. Πάρες πρὸς τῶν θεῶν αὐτὸν διαρραγῆναι.
Κλ. Τῷ καὶ πεποιθὼς, ἀξιοῖς ἐμοῦ λέγειν ἐναντία;
Αλ. Ὅτι λέγειν οἷός τε κἀγὼ, καὶ καρυκοποιεῖν.
Κλ. Ἰδοὺ λέγειν. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσπεσόν σοι,
Ὠμοσπάρακτον παραλαβὼν, μεταχειρίσαιο χρηστῶς.
Αλλ. Ἀλλ' οἶσθ' ὅ μοι πεπονθέναι δοκεῖς, ὅπερ τὸ πλῆθος.
Εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ, κατὰ ξένου μετοίκου,
Τὴν νύκτα θρυλλῶν, καὶ λαλῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς σεαυτῷ,
Ὕδωρ τε πίνων, κἀπιδεικνὺς, τοὺς φίλους τ' ἀνιῶν,
Ὤου δυνατὸς εἶναι λέγειν. ὦ μῶρε τῆς ἀνοίας.
Αλλ. Τί δαὶ σὺ πίνων τὴν πόλιν πεποίηκας, ὥστε νυνὶ
Ὑπὸ σοῦ μονωτάτου κατεγλωττισμένην σιωπᾶν;
Κλ. Ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν'; ὅστις εὐθὺς
Θυννεῖα θερμὰ καταφαγὼν, κᾆτ' ἐπιπιὼν ἀκράτου
Οἴνου χοᾶ, κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς;
Αλλ. Ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν.

A CH. Sine, obſecrò, ipſum: vt diſrumpatur. CL. tu quânam arte fretus,
Audeas mihi contradicere? AG. quia dicendi peritus
Sum, & condimenta noui condire optima. CL. tuni peritus
Dicendi? pulcrè igitur, ſi quod negocium inuolutum
B Tibi incidat, tu acceptum perquàm commodè explicabis.
Sed ſcin' quid accidiſſe tibi putem? quod imperitis.
Si controuerſiolam benè dixeras contra inquilinum,
Noctem ſuſurrando, & tecum in viis demurmurando:
C Aquam bibendo: & deferendo & affligendo amicos:
Ibi te diſertum credebas. ô ſtulte, quae haec fatuitas?
AG. Tu verò quidnam feciſti bibendo ciuitatem,
Quae garrulitate tua turbata cogitur tacere?
CL. Tún' quenquam hominem oppoſueris mihi? qui ſimul ac deuorâro
D Thynni offam calidam, & vini congium ebibero meraci,
Omnes calumniabor in Pylo duces. AG. ego autem
Simulac omaſum bubulum, & ventrem comedero ſuillum,

Σχόλια. Πάρες.] τοῦ Κλέωνος εἰπόντος διαρραγήσομαι, καὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου εἰρηκότος οὐ παρήσω, ὁ χορὸς πρὸς τὸ εἰρημένον φησὶν ὅτι πάρες αὐτὸν διαρραγῆναι. Τῷ καὶ πεποιθώς.] τίνι τεθαρρηκὼς ἀξιοῖς φιλονεικεῖν ἐμοὶ καὶ διαλέγεσθαι. Ὅτι ἢ λέγειν οἷός τ' ἐγώ.] κἀγὼ δεινός εἰμι, καὶ ἱκανὸς εἰπεῖν. Καρυκοποιεῖν.] κοσμεῖν ποικιλίᾳ τινὶ ῥημάτων τὸν λόγον. πλαγίως δὲ τῇ λέξει ὡς μάγειρος ἐχρήσατο. καρυκεύματα γὰρ καὶ ἡδύσματά εἰσι τὰ ἀρτύματα. καὶ καρύκη, κοιλία ἣν νῦν μονθυλευτὴν καλοῦσιν. Ἰδοὺ λέγειν.] ἐγχλευάζει αὐτὸν ὅτι δύναμαι λέγειν λέγοντα. τῇ δὲ τοῦ σχήματος ἐμφάσει, τὸν διασυρμὸν ἔδειξεν. φησὶ γὰρ, ἀφόρητόν ἐστιν εἰ καὶ σὺ ῥήτωρ εἶ. Ὠμοσπάρακτον.] ἀστείως καὶ οὕτως ὡς πρὸς μάγειρον. ὁ δὲ νοῦς αὐτοῦ τοῦτο βούλεται. εἰ πρᾶγμα φησὶ σκολιὸν προσπέσοι, ὡς ἂν πολὺ κατορθώσειας. οὐδὲ διευθύνεις. ὠμοσπάρακτον δὲ, δυνάμενον σπαράξαι τὸν λέγοντα. ἄλλως. ἀδιόρθωτον καταλαβὼν καὶ ὠμόν. ὡς πρὸς μάγειρον δὲ τὸ ὠμοσπάρακτον. ἢ τὸ νεοσπάρακτον. χρηστῶς δὲ, ἀντὶ τοῦ καλῶς. ὠφελίμως συμφερόντως. ἐπέμεινε δὲ τῇ σκοπῇ καὶ τῷ ἀστεϊσμῷ, ὡς πρὸς μάγειρον. χρηστὸν γὰρ ἔδεσμα λέγομεν τὸ εὖ ἠρτυμένον. Ἀλλ' οἶσθ' ὅπερ πέπονθας] ἀλλὰ γινώσκω ὃ πέπονθας. ἢ οἶδα τὸ ὑπάρχον σοι. ἀλλά μοι δοκεῖ συνειδέναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν εἰς τοσοῦτον θράσος προελήλυθας. Εὖ κατὰ ξένου.] οἱ γὰρ κατὰ ξένου λέγοντες, εὐκόλως λέγουσιν. ὡς κατὰ ξένων καὶ οὐ πολιτῶν δημηγοροῦντες. Τὴν νύκτα θρυλλῶν.] οἱ γὰρ μὴ ἔμπειροι τοῦ δημηγορεῖν, ἐὰν διδαχθῶσιν ἀπὸ πράγματος, μὴ ἔχοντες ἀπὸ

E φύσεως τὸ λέγειν ἀσκοῦνται καὶ ἰδίως διηγοῦνται καὶ γρηγοροῦσι διὰ τῆς νυκτὸς καὶ ὕδωρ πίνουσιν. Ὕδωρ τε πίνων.] τουτέστι ταλαιπωρῶν. καὶ μετὰ πολλῶν καμάτων καὶ πόνων συντιθέναι τὸν λόγον. δεινώσας δὲ διὰ τούτων πάντων βούλεται, τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ τῶν λόγων καὶ τὴν ἀπορίαν. ἄλλως. ἀγρυπνῶν καὶ φροντίζων καὶ τῇ νυκτὶ μελετῶν καὶ σκεπτόμενος τὴν δίκην. τουτέστι ταλαιπωρῶν καὶ μετὰ πολλοῦ καμάτου συντιθέναι τὴν δίκην. Κἀπιδεικνύς.] τουτέστι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς λανθάνοντας ξένους ποιῶν. Τοὺς φίλους τ' ἀνιῶν.] λυπῶν φίλους. πρὸς γὰρ φίλους καὶ [illegible] F δημότας, ὅτι τοὺς μὲν φίλους ἱκανός ἐστι βλάπτειν καὶ κακοποιεῖν. πρὸς δὲ τοὺς ἀλλοτρίους καὶ ξένους ἐξασθενεῖ. Τῆς ἀνοίας.] τῆς μωρίας. τῆς ἠλιθιότητος. καὶ ἐξαπατῶντας φησὶ διότι κατὰ μετοίκου πολίτης ἀπολαύειν χαρὰν καὶ ἐλπίζεις διὰ τοῦτο δύνασθαι καὶ δημηγορεῖν. μετοίκους δὲ ἐκάλουν, τοὺς ἀφ' ἑτέρας πόλεως μεταβαίνοντας εἰς ἑτέραν καὶ οἰκοῦντας. Κατεγλωττισμένην.] πλήρη γεγενημένην τῶν σῶν λόγων. ἀποτετμημένην. ταραττομένην καταλελαλημένην τοῦ σοὶ μόνῳ προσέχειν τὸν νοῦν. εἰώθασι δὲ τοῦτο λέγουσι, μὴ ἔχειν λέγειν καὶ αὐτοὶ ἀρχαίοις καὶ νεωτέροις.

G Bisetvs. Γραπτέον δὲ ἴσως κατεγεγλωττισμένην κατὰ τοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας, εἰ μὴ κατεγλωττισμένην κατὰ συγκοπὴν εὐφωνίας χάριν εἰρῆσθαι λέγοις.

Σχόλια. Ἀντέθηκας.] ἔστησας ἐξ ἐναντίας καὶ ἀντέταξας. Κασαλβάσω.] λοιδορήσω. ἔστι δὲ ὄνομα ἑταίρας.

δὲ εἴρηκεν ὑπὸ τοῦ Διαγόρα λοιδορηθεῖσαν. πρὸς δὲ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καταλαβάσω ὁ στρατηγὸς ἀντέθηκεν, καὶ Νικίαν ταράξω. Νικίας δὲ στρατηγὸς Ἀθηναίων. ἄλλως. καταλαβάδες ἑταῖραι εἰσὶν, αἱ ἀεὶ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων ἑστῶσαι, ἐπὶ μισθῷ παρέχουσι τοῖς βουλομένοις. καταλαβάδες δὲ εἴρηνται, ἀφ' οὗ ποιοῦσι. καλοῦσι μὲν γὰρ ὡς ἔχουσαι τοὺς ἐραστάς. βοῶσι δὲ τοὺς ὄντας, ἵνα ἄλλους λάβωσιν. ἐπεὶ οὖν ἰταμῶς καὶ ἀναιδῶς καὶ ὁ Κλέων ἀλλοτρίοις ἐπεπήδησεν εἰκῇ, καὶ τῆς ἐπὶ τοῖς κατορθώμασι δόξης αὐτοὺς ἀφείλετο, καὶ αἱ ἑταῖραι δὲ ἀναίσχυντοι καὶ ἀναιδεῖς, ἐπεὶ ἐπιπηδῶσι τοῖς ἐρασταῖς, εἰκότως ὁ ποιητὴς τῇ λέξει ταύτῃ κέχρηται. Ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον.] τὰ μηρυκάζοντα τῶν ζώων, τρεῖς κοιλίας ἔχει. κεκρύφαλον. ἤνυστρον. ἐχῖνον. μηρυκάζει δὲ, ὅταν μὴ τροφῆς ἀπηλλαγμένης, ἀναπεμπάζει τὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ τροφὴν, καὶ κινεῖται τὸ στόμα. ὥσπερ αἲξ καὶ πρόβατον καὶ κάμηλος. εἰκότως δὲ ὡς μάγειρος τούτοις ἠμείψατο τὸν Κλέωνα.

Καταβροχθίσας, κἆτ' ἐκπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνιπτος

Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω.

Χο. Τὰ μὲν ἄλλα μ' ἤρεσας λέγων, ἓν δ' οὐ προσίεταί με

Τῶν πραγμάτων. ὁτιὴ μόνος τὸν ζωμὸν ἐκροφήσεις.

Ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν, Μιλησίους κλονήσεις.

Ἀλλ. Ἀλλὰ σχελίδας ἐδηδοκὼς, ὠνήσομαι μέταλλα.

Κλ. Ἐγὼ δ' ἐπεισπηδῶν γε τὴν βουλὴν βίᾳ κυκήσω.

Ἀλλ. Ἐγὼ δὲ κινήσω γέ σου τὸν πρωκτὸν ἀντὶ φύσκης.

Κλ. Ἐγὼ δέ τ' ἐξέλξω σε τῇ πυγῇ θύραζε κύβδα.

Χο. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, κἀμέ γοῦν, ἥνπερ τοῦτον ἕλκῃς.

Et illotis manibus epotauero ius eſculentum:

Guttur præcidam cauſidicis, & Niciam commouebo.

CH. *Quæ dicis, omnia placent: hoc vnum mihi non probatur:*

Quòd ſolus exſorpturus es ius illud eſculentum.

At non Mileſios mouebis ſi vores labraces.

AG. *At lateribus voratis, etiam mercabor metalla.*

CL. *Ego verò inſultans, vi conturbabo hunc omnem ſenatum.*

AG. *Ego verò pro faliſco podicem tuum mouebo.*

CL. *Ego verò natibus te extraham foràs, capite inclinato.*

CH. *Et me vnà per Neptunum: ſiquidem hunc protrahes, ſcelestè.*

Σχόλια. Καταβροχθίσας.] ῥοφήσας. καταπιών. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀθρόως καὶ ἀπλήστως ῥοφούντων. Ἀναπόνιπτος.] μὴ νιψάμενος μηδὲ πλύνας τὰς χεῖρας. ἀλλ' ἀκάθαρτος, ἵνα τὸ ῥυπαρὸν αὐτοῦ μᾶλλον ἐνδείξῃ τὸν τρόπον. παρατηρητέον δὲ ὅτι τοῖς ἴσοις ἀμείβεσθαι φιλονεικεῖ τὸν Κλέωνα. τῷ μὲν οὖν θυννείῳ ἤνυστρον καὶ κοιλίαν ἀντιτιθείς. τῷ δὲ θερμῷ, τὸ ἀναπόνιπτος. τῷ δὲ οἴνῳ τὸν ζωμόν. Λαρυγγιῶ.] καταβοήσομαι φησὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων. ἢ τὴν φάρυγγα ἐκτεμῶ. τουτέστι καταστιγάσω τοὺς ῥήτορας. τμηθείσης γὰρ τῆς φάρυγγος, οὐχ οἷόν τε τὴν φωνὴν προΐεσθαι. παρατηρητέον δὲ ὅτι ὥσπερ ὁ Κλέων ἐπηύχετο καταβάσειν τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς, καὶ οὗτος ἐκαυχᾶτο τῷ λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας. Καὶ Νικίαν ταράξω.] φοβήσω. δυσώνητος δὲ ὁ Νικίας. ἐμφαίνει δὲ, ὅτι καὶ αὐτὸς τῶν εὐδοκιμούντων ἦν στρατηγός. καὶ ὁ υἱὸς Στράτιππος. ἐμνημόνευσε δὲ τοῦ Νικίου Δημοσθένης, ἦν δὲ Νικηράτου παῖς. Ἀλλ' οὐ λάβρακας.] λάβραξ εἶδος ἰχθύος. ἀφ' οὗ ποιεῖται τὴν προσωνυμίαν. κέχηνέ τε γὰρ ἀεὶ τὸ στόμα καὶ ἀθρόως καὶ λάβρως τὸ δέλεαρ καταπίνει. ὅθεν καὶ εὐχερῶς ἁλίσκεται. ἐπεὶ οὖν ὁ μὲν Κλέων ἔφησε θυννίους θερμοὺς καταπιεῖν, ὁ δὲ ἀλλαντοπώλης ἀπὸ τῆς αὐτοῦ τέχνης ὁρμώμενος, τὸ ἤνυστρον καὶ τὴν κοιλίαν. καὶ τὸν ζωμὸν ἀντιθῆναι, ὁ χορὸς μέμφεται ὡς εἰκὸς ἀμειψάμενον τοῦ ἀλλαντοπώλου τὸν Κλέωνα. λέγων ὡς ἐχρῆν αὐτὸν ἀντιτεθεικέναι τῷ θυννίῳ λάβρακα. ἰσοτέρα γὰρ αὕτη πρὸς τὸ θυννίον τοῦ ἠνύστρου καὶ ἂν αὐτὸς εἶπεν, ἀπαντήσας ἂν ἦν. ἄλλως. βέλτιόν φησιν εἶναι λάβρακας καταφαγόντα, τοὺς Μιλησίους κλονεῖν ἀλλὰ μὴ Νικίαν ταράσσειν. ὅπερ ἠπείλησεν ὁ ἀλλαντοπώλης. ἐν Μιλήτῳ δὲ τῆς Ἀσίας, μέγιστοι οἱ λάβρακες, διὰ τὴν ἐπισπείρουσαν λίμνην εἰς τὴν θάλασσαν. χαίροντες γὰρ οἱ ἰχθύες τῷ γλυκεῖ ὕδατι εἰς τὴν λίμνην ἐκ τῆς θαλάσσης ἀνατρέχουσι, καὶ οὕτω πληθύνουσι παρὰ τοῖς Μιλησίοις. Μιλησίους δὲ εἶπεν, ὡς τοῦ Κλέωνος τοὺς Μιλησίους ταράσσοντος καὶ ἐπηρεάζοντος. Σχελίδας] βοὸς πλευρά. ἢ ἁπλῶς τὰ πλευρικὰ ὡς Αἰσχύλος. Ὠνήσομαι μέταλλα] ὠνήσομαι μέταλλα ἀργυρίου καὶ χρυσίου. ὡς τὸ προσόδους ἔχειν τὴν πόλιν. ἦν δὲ μέταλλα Ἀθήνησιν ἐν Λαυρείῳ. Κυκήσω.] συνταράξω ἐπεισπεσών. τὸ βίαιον δὲ αὐτοῦ διὰ τῆς λέξεως ἐδήλωσεν. Φύσκης.] φύσκη ἔντερόν ἐστι παχύ. εἰς ὃ ἐμβάλλεται ἄλευρα καὶ κρέα καὶ μάσσουσιν. ἐξ οὗ γίνεται ὁ ἀλλᾶς. ὡς ἀλλαντοπώλης δὲ τῆς φύσκης ἐμνημόνευσε. Κύβδα] κύπτοντα. διὰ δὲ τοῦ σχήματος τὴν αἰσχύνην δείκνυσιν ἑαυτοῦ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ.] καὶ ἐμὲ τὸν θεράποντα ἕλκε, ἐὰν τὸν ἀλλαντοπώλην ἕλκῃς. ἄλλως. ὁ χορός ἐστιν ὁ λέγων. χρησίμως δὲ ἐπέχρισται τῇ συνδρομῇ. μὴ τοῦτον μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς τὸν αὐτὸν ἕξεις τρόπον.

Bisetus. Σύστημα κώλων ιέ, περὶ οὗ ὅρα τὰ ἐν τοῖς σχολίοις.

Κλ. Οἶόν σε δήσω τῷ ξύλῳ.

Αλ. Διώξομαί σε δειλίας.

CL. *Solum alligabo te palo.*

AG. *Timiditatis agam te reum.*

Κλ. Η

Κλ. Ἡ βύρσα σου θρανεύσεται.
Ἀλλ. Δερῶ σε θύλακον κλοπῆς,
Κλ. Διαπατταλευθήσει χαμαί.
Ἀλλ. Περικόμματ' ἐκ σοῦ σκευάσω.
Κλ. Τὰς βλεφαρίδας σου παρατιλῶ.
Ἀλλ. Τὸν πρηγορεῶνα σου ἐκτεμῶ.
Δη. Καὶ νὴ Δί' ἐμβαλόντες αὐτῷ πάτταλον μαγειρικῶς
Εἰς τὸ στόμ', εἶτα γ' ἔνδοθεν
Τὴν γλῶτταν ἐξείραντες αὐτοῦ, σκεψόμεσθ' εὖ κἀνδρικῶς
Κεχηνότος,
Τὸν πρωκτὸν, εἰ χαλαζᾷ.

A CL. Cutis tua dilatabitur.
AG. Laniabo te furti ſaccum.
CL. Diſtentus affigêre humi.
AG. Ex te fsciam præſegmina,
CL. Circùm tibi vellam palpebras.
AG. Strumam tibi exſcindam illicò.
DE. Et per Iouem, ritu coqui
B Immittite illi ſtipitem
In os, deinde linguam ei
Extrahite: tum videbimus
Hiante eo,
Podéxne grandinoſus.

Σχόλια. Οἶεν σε δήσω.] μόνον ἵνα ᾖ λίγων. τῶν μὲν ἄλλων σου σύμμοτον, καίπερ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτῶν φείσωμαι, σὲ δὲ μόνον δήσω τῷ ξύλῳ. εἶδος δὲ δεσμωτηρίου τὸ ξύλον. ἣν ποδοκάκην λέγουσι καὶ ποδοστράβην. διώξομαι δὲ κατηγορήσω σου δειλίας. ἀγῶνα ἐνστήσωμαι κατὰ σοῦ. Θρανεύσεται.] ἐκταθήσεται. θράνος γὰρ ὑποπόδιον. ὅπου τὰ δέρματα ἐκτείνεται. πάλιν δὲ ὡς βυρσοπώλης τοῦτο λέγει. ἄλλως. ξαίνειν ἔλεγον τὸ τύπτειν, καὶ ξαίνεσθαι τὸ πάσχειν. φησὶν οὖν ἡ βύρσα σου τυπτομένη διαφθαρήσεται. ἰδίως δὲ ὡς βυρσεὺς τῇ ἀπειλῇ ταύτῃ κέχρηται. καὶ γὰρ τὰς βύρσας ξύλοις τύπτειν εἰώθασιν ἵνα ἁπαλαὶ ὦσιν. ἔνιοι δὲ ἵνα διαλάβωσι εὐχερῶς τοῦ φαρμάκου. Δερῶ σε θύλακον.] ἐκδερῶ σε. τὸ γὰρ ἐκδέρειν μᾶλλον τῶν μαγείρων ἔχειν. ἐκδερῶ σε φησὶν ὥστε ἀπὸ τοῦ σώματός σου, θύλακον ποιῆσαι εἰς ὑποδοχὴν κλέμματος. Διαπατταλευθήσει.] ἐκταθήσῃ χαμαί. τὰς γὰρ βύρσας ἐκτείνοντες ἐπὶ τῆς γῆς ἵνα μὴ συνάγοιντο, καὶ συστέλλοιντο ἐκ τῆς τοῦ ἡλίου καύσεως, κατὰ ἄκρα παττάλοις καταπηγνύοντες, ἐκτείνουσιν. ἄλλως. χαμαὶ ἐπὶ τῶν παττάλων ἐξέδερον τὰ δέρματα. Περικόμματ' ἐκ σοῦ.] περικόμματα τὰ ἐκ τῶν μαγείρων περιαιρούμενα τῶν κρεῶν. ὁ δὲ βούλεται λέγειν τοιοῦτόν ἐστι. τουτέστι κατὰ μέρος συγκόψω τὸ σῶμα. ὡς μάγειρος δὲ λέγει. Τὰς βλεφαρίδας.] πρεπτικὸν ἔχει τὸ σχῆμα. ἐπὶ γὰρ τὰς ὄψεις τοῦ ἀλλαντοπώλου ἐπιβαλὼν τὰς χεῖρας ἐκτίλλει. τῶν γὰρ βυρσέων ἐστὶν ἔργον τῶν δερμάτων ἀπομαδίζειν τὰς τρίχας. ἢ ὅτι πρὸς τὸ ῥάπτειν τριχῶν δέονται. Τὸν πρηγορεῶνα.] τὸν λεγόμενον γαργαρεῶνα. παρατηρητέον δὲ ἐν πᾶσι τοῖς ἀντιθέτοις, ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς τέχνης ἑκάτερος αὐτῶν τοῖς ὀνόμασι χρῆται καὶ ταῖς λέξεσιν. ὥσπερ γὰρ τῶν βυρσέων τὸ καθαίρειν καὶ μαδίζειν τῶν δερμάτων τὰς τρίχας, οὕτω καὶ τῶν μαγείρων τὸ τέμνειν καὶ σφάζειν εἰς τὸν λαιμὸν τὰ θρέμματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν ὀρνίθων φάρυγξ, ἐν ᾗ ἀγείρεται ἡ τροφή. Μαγειρικῶς.] εἰώθασι γὰρ οἱ μάγειροι παττάλοις τὰ τῶν χοίρων ἀνοίγοντες στόματα κατασκοπεῖν εἰ χαλαζῶσι. χάλαζα δὲ πάθος τῶν χοίρων. ἄλλως. οἱ μάγειροι μετὰ τὸ ἀποσφάξαι τὰ θρέμματα, εἰώθασι κρεμᾶν αὐτὰ ἐκ τοῦ παττάλου καὶ οὕτως ἐκδέρειν. συνάγειν δὲ εἰώθε τὰ θρέμματα τὸ στόμα. κατὰ ταῦτα οὖν φησι, χρὴ πάτταλον ἐμβαλεῖν εἰς τὸ στόμα καὶ διανοῖξαι πρὸς τὸ ἐξείραι τὴν γλῶτταν. ἐξείραντες δὲ αὐτήν, ἑλκύσαντες ἀνασπάσαντες. Σκεψόμεσθα.] ἐπιγνωσόμεθα. ἀνδρικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ ἀνεπικωλύτως. ἅτε τῆς γλώττης προεξειρημένης καὶ μὴ ἐμποδιζούσης τὴν θέαν. Χαλαζᾷ.] ἤτοι εἰ χαλαρός ἐστι. καὶ εἰ χαλαζᾷ ἐκεῖ. νόσημα δὲ τοῦτο τῶν θρεμμάτων. ὅπερ ζώντων μὲν λανθάνει. ἀποθανόντων δὲ καὶ τεμνομένων φανερὸν γίνεται. ταῖς σαρξὶ δὲ αὐτῶν ἀναμέμικται καὶ ἐμπέφυκεν ἡ χάλαζα.

BISETVS. Κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ προῳδικὴ ἐκ κώλων ζ. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο.

Χο. Ἦν ἄρα πυρός γ' ἕτερα θερμότερα,
Καὶ λόγων ἐν πόλει
Τῶν ἀναιδῶν ἀναιδέστεροι.
Καὶ τὸ πρᾶγμ' οὐκ ἦν φλαῦρον ὧδ'.
Ἀλλ' ἔπιθι καὶ στρόβει,
Μηδὲν ὀλίγον ποίει.
Νῦν γὰρ ἔχεται μέσος.
Ὡς ἂν νυνὶ μαλάξῃς αὐτὸν ἐν τῇ προσβολῇ,
Δειλὸν εὑρήσεις. ἐγὼ γὰρ τοὺς τρόπους ἐπίσταμαι.

CH. FErvidius ergo aliud igne erat hic.
Vulgi item vocibus
Vox erat quæpiam obſcænior:
F Et hæc erat res haud mala.
At tu in hominem irrue:
Tunde, modicum nihil
Fac: medium enim tenes.
Hunc ſi tu in primo aditu molliorem feceris: dein
Timidum reperies: nam noui ego mores huius viri.

G

Σχόλια. Ἦν ἄρα πυρός.] διπλῆ καὶ ἐν εἰσθέσει, εἴσοδος τοῦ χοροῦ παιωνικὴ ἑπτάκωλος ἔχουσα τελευταῖον ἀριθμὸν, πρῶτον δεύτερον. τὰ δὲ λοιπὰ δίρρυθμα. ἄλλως. κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ προῳδικὴ ἐκ κώλων παιωνικῶν ἐπιμεμιγμένων κρητικοῖς ἑπτά. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. τὸ δεύτερον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ κρητικῶν ἤτοι ἀμφιμάκρων. τὸ γ ὅμοιον τῷ πρώτῳ ἐκ κρητικῶν. τὸ τέταρτον ὅμοιον. τὸ ε ὅμοιον τῷ δευτέρῳ ἐκ παίωνος καὶ κρητικοῦ ὡς καὶ τὰ ἑξῆς δύο. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτι-

κοί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἑξῆς δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ὁμοίων ἕξ. τὰ ἑξῆς τρία κῶλα τοῦ χοροῦ τροχαϊκά. ὧν τὰ μὲν δύο δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ μὲν κατὰ τὴν τετάρτην, τὸ δὲ κατὰ τὴν τρίτην ἴαμβον ἔχοντα. τὸ δὲ λοιπὸν καταληκτικὸν ἑφθημιμερές. οἱ ἑξῆς τούτων δύο στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τῶν δὲ ἑξῆς τοῦ χοροῦ ε κώλων τὰ μὲν α β δακτυλικὰ τετράμετρα, τὰ δὲ γ δ. τροχαϊκὰ τετράμετρα καταληκτικά. τὸ δὲ τέταρτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ πέμπτον ὅμοιον ἐκ διτροχαίου διιάμβου. ἑξῆς δὲ τούτων ἐν ἐκθέσει στίχοι δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. ἄλλως. ἀπὸ ἐνδόξου, σύγκεισιν ὑπειλήφαμεν σφόδρα. τί γὰρ γένοιτο πυρὸς ἐκπυρότερον καὶ σφοδρότερον, ὅπουγε τὴν Κλέωνος ἀναίδειαν τις ἂν ὑπερακοντίσοι ταυτικῶν. μὴ διὰ τὴν τοῦ ἀπηνθέντος ἐπιείκειαν, ἀλλὰ δι᾽ ὑπερβάλλουσαν ἑαυτοῦ πονηρίαν τὴν νίκην ἀποφέρεσθαι δοκεῖ. ὅθεν δὲ τὴν νίκην θαυμάζει τοῦ νενικηκότος, τούτου τοῦ ἡττηθέντος θαυμάζει τὴν ἀνδρείαν. οὐ γὰρ τοῦ ἀλλαντοπώλου τοσοῦτον ὅσον τὸν Κλέωνα πονηρὸν ὄντα βούλεται δεῖξαι. Οὐκ οὖν φλαῦρον.] ἀντὶ οὐ φαῦλον ἐκ ἄχρηστον οὐδὲ πονηρὸν ἐστι τὸ πρᾶγμα. οὐδὲ ἀνόητον. εὐφραίνεται γὰρ ἐπεὶ παρευδοκιμούμενον ὁρᾷ τὸν Κλέωνα ὁ χορός. Αλλ᾽ ἔπειθι.] ἐπίερχου δὲ καὶ ἐπίκεισο, καὶ μὴ ἀνῇς. ταῦτα δὲ τῷ Αλλαντοπώλῃ φησὶν ὁ χορὸς, ἡδόμενος ὅτι πρόσκειται τῷ Κλέωνι ἡττωμένῳ. Καὶ στρόβει.] στροβεὺς ἐργαλεῖον κναφικόν. φησὶν οὖν, περίαγε αὐτὸν καὶ στρέφε. τοῦτο γὰρ καὶ τοῦ ἐργαλείου τὸ ἔργον. Μηδὲν ὀλίγον ποίει.] γράφεται μηδὲν ἔλαττον ποίει. φησὶν οὖν, πάντα μεγάλα κατ᾽ αὐτοῦ ποίει καὶ μηδὲν εὐτελές. Νῦν γὰρ ἔχεται μέσος.] νῦν γὰρ τὸ κατ᾽ αὐτοῦ μέσος αὔξεται. καταπεπάλαισται φησιν. ἡ μεταφορὰ, ἀπὸ τῶν παλαιόντων τῶν τοὺς ἀντιπάλους μέσους λαβομένων. καὶ ἐκ τοῦ κρείττονος γενομένου. Ως ἂν νῦν μαλάξῃς.] ἐὰν ἐν τῇ ἀρχῇ καταγωνίσῃ καὶ ἀσθενῆ ποιήσῃς.

Bisetvs. Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ϛ´. μεθ᾽ οὓς τρία κῶλα τοῦ χοροῦ. εἶτα δύο στίχοι. καὶ ἄλλοι ἓξ τοῦ χοροῦ διάφοροι.

Αλ. Αλλ᾽ ὅμως τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον,
Κᾆτ᾽ ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι, τἀλλότριον ἀμῶν θέρος.
Νῦν δὲ τοὺς στάχυς ἐκείνους, οὓς ἐκεῖθεν ἤγαγεν,
Ἐν ξύλῳ δήσας ἀφαύει, κἀποδόσθαι βούλεται.
Κλ. Οὐ δέδοιχ᾽ ὑμᾶς, ἕως ἂν ζῇ τὸ βουλευτήριον.
Καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοᾷ καθήμενον.
Χο. Ως δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται,
Κοὐ μεθίστησι τοῦ χρώματος
Τοῦ παρεστηκότος.
Κλ. Εἴ σε μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν Κρατίνου κῴδιον,

Ag. *At qui cùm talis fuerit per omnem vitam, poſt tamen*
Fortis eſſe viſus eſt, alienam meſſem demetens.
Nunc autem ſpicas, quas illinc attulit, palo alligat.
Arefacit, & populo vult rependere. Cl. *nil ego curo vos:*
Quantiſper quidem hoc ſuperſtes eſt in vrbe ſenaculum.
Et populi perſona ſurda ac muta ſtultè desidet.
Ch. *Quàm impudentem gerit ſe undique:*
Nec colorem, qui adeſt, improbo
Mutat in vultu homo!
Cl. *Niſi te odi, fiam vna de Cratini ouillis pellibus,*

Σχόλια. Αλλότριον ἀμῶν θέρος.] τουτέστι τοὺς ἀλλοτρίους καμάτους καὶ πόνους, ὥσπερ γεωργῶν καὶ καρπούμενος. αἰνίττεται δὲ πρὸς τὴν Πύλον. καὶ ὅτι μετὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς πολλὰς ταλαιπωρίας ἃς ὑπέμεινε Δημοσθένης πολιορκῶν τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ. μηδὲν ὁ Κλέων πονήσας, ἀλλ᾽ ὕστερον ἐφ᾽ ἕτοιμα ἐλθὼν, τὴν νίκην τὴν ἐκείνου σφετερισάμενος, αὐτὸς ἐπεγράφη τῷ κατορθώματι. ὡς εἴ τις ἀγρόνομον ἀνὴρ ἐπ᾽ αὐτοῦ ἀμητοῦ τὸν ἄλλον ἐκβαλὼν τὸν σπείραντα γεωργὸν καὶ προπεπονηκότα, τοὺς καρποὺς ἀξιοῖ σφετερίζεσθαι. Νῦν δὲ τοὺς στάχυς] ἑξῆς ἀπὸ τοῦ ἀμητοῦ. ὀνομάσει τοὺς στάχυς. ἀντὶ τῶν αἰχμαλώτων οὓς ζῶντας ἔξειν Λακεδαιμονίων κατεπαγγειλάμενος ὁ Κλέων τοῖς Αθηναίοις ἐμπροθέσμως ἤγαγεν. φησὶν οὖν τοὺς ἄνδρας ἐκείνους οὓς δήσας ἤγαγεν, ἀφεῖναι νῦν καὶ ἀπολῦσαι διανοεῖται. Αποδόσθαι.] πωλῆσαι. τουτέστι λύτρα παρ᾽ αὐτῶν λαβεῖν. Μακκοᾷ] ἀνοηταίνει. ἐν ἤθει ἐστίν. ἔφαμεν δὲ ὅτι ἡ Μακκὼ, ἐνεὰ ἦν. Κρατίνου κῴδιον.] κῴδιόν ἐστι τὸ ἅμα τοῖς ἐρίοις δέρμα σκευαζόμενον. ὡς ἐνουρητὴν δὲ καὶ μέθυσον διαβάλλει τὸν Κρατῖνον. ὁ δὲ Κρατῖνος καὶ αὐτὸς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητὴς, πρεσβύτερος Αριστοφάνους, τῶν ἄγαν εὐδοκίμων. γενοίμην οὖν φησιν εἰς τὴν οἰκίαν Κρατίνου κῴδιον, ὥστε μου κατουρεῖν ἐκεῖνον εἰ μή σε μισῶ. ὅπερ μοι δοκεῖ παροξυνθεὶς ἐκεῖνος, καίτοι τοῦ ἀγωνίζεσθαι ἀποστὰς καὶ συγγράφειν, πάλιν γράφει δρᾶμα τὴν πυτίνην. εἰς αὐτόν τε καὶ μέθην. οἰκονομίᾳ τε κεχρημένον τοιαύτῃ. τὴν κωμῳδίαν ὁ Κρατῖνος ἔπλασε αὐτοῦ εἶναι γυναῖκα, καὶ ἀφίστασθαι τοῦ συνοικεσίου τοῦ σὺν αὐτῷ θέλειν, καὶ κακώσεως αὐτῷ δίκην λαγχάνειν. φίλους δὲ παρατυχόντας τοῦ Κρατίνου δεῖσθαι μηδὲν προπετὲς ποιῆσαι καὶ τῆς ἔχθρας ἀνερωτᾶν τὴν αἰτίαν. τὴν δὲ, μέμφεσθαι αὐτῷ ὅτι μὴ κωμῳδοίη μηκέτι, σχολάζοι δὲ τῇ μέθῃ. μηδὲν δὲ χεῖρον πολυμαθίας εἶχεν αὐτὰ, τὰ ἐπὶ τάδε τῶν ἰάμβων ἐκλέξαντα, θεῖναι ταῦτα,

Αλλ᾽ ἐπαναστρέψαι βούλομαι εἰς τὸν λόγον
Πρότερον. ἐκεῖνος πρὸς ἑτέραν γυναῖκα ἔχων
Τὸν νοῦν, κακὰς εἶπεν πρὸς ἑτέραν, ἀλλ᾽ ἅμα μὲν
Τὸ γῆρας. ἅμα δέ μοι δοκεῖ οὐδὲ πώποτ᾽ αὐτὸ
Πρότερον. καὶ τὰ ἑξῆς.

(Bisetvs. Σημειοῦται δὲ ταῦτα διὰ τὴν πρεσ-

A τι τῆς ὀλιγαλύρου γνώμης, ἀσαφέστερον εἰρῆσθαι, καὶ δ. στίχον ἐν τῇ ἕκτῃ χώρᾳ σπονδεῖον ἀντὶ ἰάμβου παρὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον ἔχειν. αἱ δὲ τῶν καινῶν εἶποι, βέλτιον ἴσως κακὰ ἂν εἴποι.) ἄλλως. κωμῳδίας ποιητὰς πολλοὺ οἷον πίνειν ὡς καὶ ἐνυρεῖν. ἐγχοίμην φησὶν ἐν τῷ Κρατίνου κώδιον. ἵνα κατασκήνωμαι ἐνυρεθεὶς αὐτοῦ.

Καὶ διδασκοίμην προσᾴδειν Μορσίμου τραγῳδίαν.
Χο. Ὦ περὶ πάντ' ἐπὶ πᾶσί τε πράγμασι
Δωροδόκοισιν ἐπ' ἄνθεσιν ἵζων,
B Εἴθε φαύλως, ὥσπερ εὗρες, ἐκβάλοις τὴν ἔνθεσιν.
Ἄσαιμι γὰρ τότ' ἂν μόνον, Πῖνε, πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς,
Τὸν Ἰουλίου τ' ἂν οἴομαι γέροντα Πυρροπίπην,
Ἰηπαιῶνα, καὶ Παιῶνα δή, καὶ Βακχέβακχον ᾆσαι.

Et docear Tragœdiam cantare ſtulti Morſimi.
CH. O ſuper omnia, rebus in omnibus,
Donipetas reſidens ſuper herbas:
Vtinam bucceam, male inuentam, mox eÿcias male.
Tunc enim cantem ſolùm, bibe, bibe, cum calamitatibus.
Seneműq; Pyrrhopipem, tunc credam, impubere poſitum,
Et Bacchebacchum læto cantu, & Paána modulari.

Σχόλια. Μορσίμου.] Μόρσιμος, Φιλοκλέους τοῦ ποιητοῦ υἱός, τραγῳδίας ποιητὴς ψυχρός. ἐστὶ δὲ καὶ ἰατρός. ὡς δὲ μοχθηρῶν ὄντων αὐτοῦ τῶν ποιημάτων ἐν ἀρᾶς ἔθηκε μέρει. Ὦ περὶ πάντ' ἐπὶ πᾶσιν.] ὦ ἐπὶ πάσῃ προσόδῳ ἐξεταζόμενοι καὶ κακίᾳ μεταφορικῶς δὲ εἴληφε τὸ νόημα ἀπὸ τῶν μελισσῶν. ὃ γὰρ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. ὥσπερ αἱ μέλισσαι φασὶ πᾶν ἄνθος δρέπτονται, οὕτω καὶ σὺ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων οὐδὲν λανθάνει, ὥστε μὴ καὶ ἀπὸ σοῦ λαμβάνεσθαι αὐτὸ καὶ προδιδόναι. Εἴθε φαύλως.] εἴθε ἐκ τοῦ ῥᾴστου. καὶ οὕτως εὐχερῶς. ἐπεὶ μηδ' ἐλπίσας εἰς τοῦτο δόξης προελθεῖν. ὁ Κλέων ἔδοξεν οὐδ' οἰκεῖον ἐκ τῶν περὶ Πύλον κατορθωμάτων. Ὥσπερ εὗρες.] ὥσπερ ἐπέτυχες. ἐναργές δὲ τῇ λέξει τῷ εὗρες κέχρηται. τὸ μὲν γὰρ καμάτῳ καὶ πόνῳ περιγενέσθαι τινος, τῆς τοῦ καμόντος γνώμης καὶ προαιρέσεως ὅλον χρὴ ἔχει. τὸ δὲ εὑρεῖν ἁπλῶς, τῆς παρατυχούσης τύχης, οὐ τῆς αὐτοῦ τοῦ εὑρόντος γνώμης τὸ ἔργον. ὡς οὐκ ἐκ προνοίας τοῦ Κλέωνος κατορθώσαντος ἃ διεπράξατο ἀλλ' ἁπλῶς εὑρόντος εὕρημα. Τὴν ἔνθεσιν.] τὴν τροφήν, τὴν ἐν Πρυτανείῳ δοθεῖσαν αὐτῷ. ἔνθεσις γὰρ ὁ ἄκολος ὁ ψωμός. Ἄσαιμι.] τότε γάρ φησιν ἐπάσαιμι ἂν τὸ Σιμωνίδου μέλος πῖνε πῖνε ἐν τῇ συμφοραῖς. ἐκ τοῦ Σιμωνίδου δὲ τοῦτο τέτριπται. τὸ δὲ συμφοραῖς, ἐπ' ἐσθλοῖς. τῶν μέσων γὰρ ἡ συμφορά. Τὸν Ἰουλίου γέροντα.] ὡς παιδεραστὴς ἐστὶν ὁ πρεσβύτης διαβάλλεται. ἐκ ἀρχῆς δὲ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς προσέθηκεν. διαβολὴν γὰρ ἐπὶ τοὺς νεωτέρους ἔχοντες τοῦ πράγματος, μείζονα τὴν αἰσχύνην ἐποίησεν ἀπ' αὐτοῦ ὑπὲρ γέροντι ὄντι ἀσελγαίνειν καὶ τὰ τοιαῦτα ὑβρίζειν πρόσεστι. παιδοφίλην δὲ τὸν περὶ τὰ ὄντα διαχειριζόμενοι καὶ ἀναπείθοντα τὰ μειράκια. τοῦτον δὲ ὁ Κρατῖνος πυρροπίπην λέγει, τουτέστι, τὸν φύλακα τοῦ σίτου, ὡς εἰς τὸ Πρυτανεῖον παρέχοντα ἄρτους.

D Biset. Πυρροπίπην.] Σουΐδας. πυρροπίπης ὁ Κλέων. διεβάλλετο γὰρ ὡς παιδεραστὴς ἢ διὰ τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν. πυρὸς γὰρ ὁ σῖτος. Εὐστάθιος. πυρροπίπης, ὁ καὶ πυροπίπης, παρὰ τὸ ὀπιπτεύειν, σιτοπιπτεύειν, ὅ ἐστιν ἐπιτηρεῖν τοὺς πυρούς, λέγεται. καθολικώτερον δὲ ἐπὶ τοῦ παιδοφίλας ὄνομα, ὡς καὶ παρθενοπίπης τὸ γυναικομανής.

E Σχόλια. Βακχέβακχον ᾆσαι.] εὐφημοῦσι τὸν Διόνυσον καὶ ὑμνοῦσι. Βάκχον δὲ οὐ τὸν Διόνυσον ἐκάλουν μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς τελοῦντας τὰ ὄργια Βάκχους ἐκάλουν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς κλάδους οὓς οἱ μύσται φέρουσι. μέμνηται δὲ Ξενοφάνης ἐν Σίλλοις, οὕτως. ἑστᾶσι δ' ἐλάται πυκινὸν περὶ δῶμα. ἔστι δὲ καὶ στεφάνης εἶδος, ὡς Νίκανδρος ἐν τῷ περὶ τῶν Γλωσσῶν ἱστορεῖ. φησὶ γὰρ οὕτως. βάκχοισι κεφαλὰς περιανθέσιν ἐστέψαντο. τὸ δὲ παιῶνα δὴ γράφεται παιωνίζει. ἢ ἀθέντα ἐν παιῶνα ᾆσαι. τοῦτο μὲν τοι ὁ στίχος ἐκ ἀπαιτεῖ.

Bisetvs. Διπλῆ, καὶ στίχοι λϛ' ὅμοιοι τοῖς ἄνω λβ' στίχοις.

F Κλ. Οὔτοι μ' ὑπερβαλεῖσθ' ἀναιδίᾳ, μὰ τὸν Ποσειδῶ
Ἢ μή ποτ' ἀγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι παραγενοίμην.
Αλ. Ἔγωγε νὴ τοὺς κονδύλους, οὓς πολλὰ δὴ 'πὶ πολλοῖς
Ἠνεσχόμην ἐκ παιδίου, μαχαιρίδων τε πληγάς,
G Ὑπερβαλεῖσθαί σ' οἴομαι τούτοισιν, ἢ μάτην γ' ἂν
Ἀπὸ μαγδαλιᾶς σιτούμενος τοσοῦτος ἐκτραφείην.
Κλ. Ἀπὸ μαγδαλιᾶς, ὥσπερ κύων, ὦ παμπόνηρε; πῶς ἂν

CL. Ita me Neptunus amet, nunquam impudentia potiores
Eritis: aut ego nunquam extis interſim Iouis forenſis.
AG. Per pugnos, quos ſæpenumerò complures à puellis
Accepi, per plagas gladioli illatas mihi frequenter:
Ego me ſuperaturum te confido impudentia: aut jam
Fruſtra videbor tam bene paſtus magdalia ſagina.
CL. Dape magdalia, tamquam canis, ſceleſte, ſic, quomodo ergo

Σχόλια. Οὔτοι μ' ὑπερβαλεῖσθ' ἀναιδείᾳ] διπλῆ καὶ στίχοι ὅμοιοι τοῖς ἄνω λβ. ὧν τελευταῖος ἀτὰρ οὖν ἥδιον

λάβοι τοὺς τε ξηρίους πασίλεις, ἐφ' ᾧ ἀπειλῇ ἔξω νενευκότα. ὑπερβαλεῖσθε δὲ νικήσετε. ἐκ μεταφορᾶς τῶν τρεχόντων. Η μή ποτ' ἀγοραίου.] ἀγοραῖος Ζεὺς ἵδρυται ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Εγωγε νὴ τοὺς κονδύλους.] ὁ ἀλλαντοπώλης ἐστὶν ὁ λέγων. ἀποτείνεται δὲ πρὸς τὸν Κλέωνα καὶ φησὶν ὅτι οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνος τὴν δόξαν ῥᾳδίως εὗρε, τὸν αὐτὸν καὶ αὐτὸς εὐδοκίμησε τρόπον. ἀλλὰ πολλὰ παθὼν καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑποστὰς καὶ κατορθώσας τὸ πολέμων πλείονας. αἰνιττόμενος τὰ περὶ Ακαρνᾶνα καὶ Αἰτωλίαν καθ' ἃ εὐδοκίμησε, στρατηγήσας φθάσας.

A ἄλλως. ἀποτείνεται πρὸς τὸν Κλέωνα ὁ ἀλλαντοπώλης. ὅτι ἐκεῖνος μὲν εὐκόλως ἐστρατήγησεν. αὐτὸς δὲ πολλὰ κακοπαθήσας καὶ τυπτηθεὶς ἐν τῷ μαγειρείῳ. Από μαγδαλιᾶς.] ἀπὸ εὐτελοῦς τροφῆς ὁρμώμενος. μαγδαλιὰ γὰρ τὰ τῶν ἀλφίτων ἀποβλήματα. ἄλλως. ἡ τῶν κυνῶν τροφή. ἥτις ἦν στὰις καὶ λίπος. οὕτω καὶ ὁ ποιητὴς εἶπεν. αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ. μετὰ γὰρ τὸ δεῖπνον, τὸ στὰις ἀπεμάττοντο καὶ τὸ λίπος, καὶ τοῖς κυσὶν ἐπέρριπτον. ἄλλως. τὸ στὰις, ὃ ἀπομάττονται οἱ μάγειροι, ὅπερ ἐκάλουν χειρόμακτρον. ὃ μετὰ τὴν ἐργασίαν, ἐπερρίπτουν τοῖς κυσίν.

B

Κυνὸς βορᾷ σιτούμενος, μάχει σὺ κυνοκεφάλῳ;

Tu, qui canis eſca victitas, canicipiti repugnas?

Αλ. Καὶ νὴ Δί' ἄλλα γ' ἐστί μου κόβαλα παιδὸς ὄντος.

AG. At per Iouem etiam in me puero verſutiæ fuerunt.

Εξηπάτων γὰρ τοὺς μαγείρους, ἐπιλέγων τοιαυτί.

Coquos enim fefelli, ſic doloſè ad eos locutus:

C Σκέψασθε παῖδες, οὐχ ὁρᾶθ' ὥρα νέα, χελιδών.

Spectate pueri: non videtis ver: noua adeſt hirundo:

Οἱ δ' ἔβλεπον. κἀγὼ 'ν τοσούτῳ τῶν κρεῶν ἔκλεπτον.

Illi videbant. interim ego carnes furtim auferebam.

Χο. Ω δεξιώτατον κρέας, ὡς σοφῶς γε προὐνοήσω.

CH. O commodam carnem, vt lepidam dolum tu excogitaſti:

Ωσπερ ἀκαλήφας ἐσθίων, πρὸ χελιδόνων ὑφήρπαζες.

Quaſi qui vrticas comedens, ante hirundines carnem auferebas.

D Αλλ. Καὶ ταῦτα δρῶν ἐλάνθανόν γ'. εἰ δ' οὖν ἴδοι τις αὐτῶν,

AG. Et hæc cùm admiſiſſem, latebam ſin vidiſſet horum

Αποκρυπτόμενος εἰς τὰ κοχώνα, τοὺς θεοὺς ἀπώμνυον.

Aliquis: occultaſſem ſub femore, Deóſque peierauiſſem.

Ωστ' εἶπ' ἀνὴρ τῶν ῥητόρων ἰδών με τοῦτο δρῶντα,

Hoc cùm animaduertiſſet me quiſpiam feciſſe Rhetor:

Οὐκ ἔσθ', ὅπως ὁ παῖς ὅδε, οὐ τὸν δῆμον ἐπιτροπεύσει.

Dicebat, non eſt, vt puer hic vrbem non adminiſtret.

E

Σχόλια. Κυνοκεφάλῳ.] ἑαυτὸν ὁ Κλέων λέγει κυνοκέφαλον. δεινὸν καὶ ἀναίσχυντον. ὁποῖος ἦν ὁ παρ' Ησιόδῳ Γηρυονεύς. χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικέφαλον Γηρυονῆα. ἄλλως. τῷ κυνὸς κεφαλὴν ἔχοντι, τουτέστιν, ἐμοὶ τῷ Κλέωνι. ἀφ' ἧς δὲ προσείρηκε τροφῆς, κυνοκέφαλον αὐτὸν εἶπεν, ἐπεὶ ἰταμὸν καὶ ἀναιδὲς καὶ ἁρπακτικόν. ὥστε καὶ τὸ ζῷον, τοιοῦτον. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι, πῶς οἷόν τε φησὶν εἰ κυνὸς τροφὴν ἐσθίων, τῷ ὁμογνωμονεῖ καὶ ὁμοτρόπῳ μάχεσθαι διανοῇ. λέγει δὲ κυνὶ ἐπὶ πονηρῷ καὶ βιαίῳ. κόβαλα δὲ, σοφίσματα πανουργεύματα. κλέμματα. καὶ καβαλεία ἡ προσποίητος μετὰ ἀπάτης παιδιά. καὶ κόβαλος ὁ ταύτῃ χρώμενος. ἔοικε δὲ συνώνυμον τῷ βωμολόχῳ. Φιλόχορος ἐν Ατθίδος. οὐ γὰρ ὡς ἔνιοι λέγουσι βωμολόχον τινὰ καὶ κόβαλον νομιστέον τὸν Διόνυσον. Αριστοτέλης δὲ ἐν δευτέρῳ ζῴων ἱστορίας τὸν Ωτόν φησι κόβαλον καὶ μιμητὴν ὄντα, αὐτορχούμενον ἁλίσκεσθαι. Νέα χελιδών.] παροιμιῶδες. ὁλόκληρος δέ ἐστι παροιμία τὸ λεγόμενον. ἔστιν ἔαρος ἀρχή. δοκεῖ γάρ πως ἅμα τῷ ἔαρι φαίνεσθαι χελιδών. Οἱ δ' ἔβλεπον.] ἑώρων. ὑπὸ τῆς περιεργίας ἐξαγόμενοι τὰ παιδία. τῇ θέᾳ τὸν νοῦν προσεῖχον, πότε χελιδὼν παραγένηται. κἀκεῖνον περὶ τοῦτο ἐπτοημένων, ῥᾷστον αὐτὸς εἶχε τὸ κλέπτειν. Ω δεξιώτατον κρέας.] ὦ κάλλιστον καὶ σοφώτατον κρέας διὰ τὸ κάλλιστον κεκλοφέναι, καὶ ὥσπερ δεξιᾷ χειρὶ ὑφηρῆσθαι. ἀντὶ ὦ σοφώτατε ἄνθρωπε. Ωσπερ ἀκαλήφας.] βοτάνης εἶδος, αἳ παρὰ τοῖς πολλοῖς κνίδαι καλοῦνται. ἐμνημόνευσε δὲ τῶν ἀκαλήφων, διὰ τὴν δριμύτητα τοῦ ἀλλαντοπώλου καὶ τὴν ἀγχίνοιαν, ὅτι κλοπῆς ἐξεῦρε τρόπον. δριμεῖα γὰρ ἡ βοτάνη, καὶ τοὺς θιγόντας κνᾶσθαι ποιεῖ. εἶπε δὲ πρὸ χελιδόνων, ἐπειδὴ μετὰ τὴν χελιδόνα ἄβρωτοι αἱ κνίδαι. ἄλλως. ἀκαλήφη εἶδος μυίας. ὡς Αριστοτέλης. ἐν τῷ χειμῶνι δὲ ἐδώδιμοι εἰσίν, ἐν δὲ τῷ θέρει ἀπόλλυνται. ἄλλως. λάχανόν ἐστιν ἄγριον. καλεῖται δὲ καὶ θαλασσία ἀκαλήφη, ἣ προσπελασθεῖσα τῷ χρωτὶ, κνισμὸν ποιεῖ. ἐοίκασι δὲ τῇ ὥρᾳ τῇ πρὸ τοῦ ἔαρος χρῆσθαι. ἄλλως. ἀκαλήφη. κνίδη. καὶ ἡ χερσαία καὶ ἡ

F θαλασσία. ἥτις ἐστὶ κογχύλιόν τι. Φερεκράτης Αὐτομόλοις. τὴν Δήμητρ' ἀνιαρὸν ἦν τὸ κακῶς ᾄδοντος ἀκούειν. βουλοίμην γὰρ κἂν ἀκαλήφαις τὸν ὅλον χρόνον ἐστεφανῶσθαι. τὰς δὲ θαλασσίας καὶ Αριστοτέλης ἀκαλήφας ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ζῴων, καὶ Θεόφραστος ἐν ἑβδόμῳ φυτικῶν. Εἰς τὰ κοχώνα.] κοχώνη τόπος ὑπὸ τὸ αἰδοῖον καὶ τῶν μηρῶν καὶ τῆς κοτύλης καὶ τῶν ἰσχίων. μέμνηται δὲ τῆς κοχώνης, καὶ ἐν σκευαῖς καταλαμβανούσαις. ἀλλὰ συσπᾶσθαι δεῖ τὰς κοχώνας. αἱ αὐταὶ δὲ καὶ

G πύγαια καὶ προχῶναι παρ' Αρχίππῳ καλοῦνται. οὐδετέρως δὲ ἔστι τὰ κόχωνα. Επιτροπεύσει.] προστήσεται. προστατήσει. ἐκ ἀργοῦ δὲ ἐστὶν ἔνδοξον πρόσωπον τὴν τοιαύτην ἀνοῖγαι κρίσιν. οὐ γὰρ ἰδίως φησὶ τινὰ εἰρηκέναι, ἀλλὰ ῥήτορα, καὶ προϊδεῖν καὶ συνιέναι πλεῖον τῶν ἄλλων δυνάμενον. διὰ δὲ τούτων λεληθότως φασὶν ὅτι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπίορκοι.

Χο. Εὖ

Χο. Εὖγ' ἐξυνέβαλεν αὔτ', ἀτὰρ δῆλόν γ', ἀφ' οὗ ξυνίησιν.

Ὅτι 'πιώρκεις θ' ἡρπακώς, καὶ κρέας ὁ πρωκτὸς εἶχεν.

Κλ. Ἐγώ σε παύσω τοῦ θράσους. οἶμαι δὲ μᾶλλον ἄμφω.

Ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη, καὶ μέγας καθιείς,

Ὁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν, καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ. B

Αλ. Ἐγὼ δὲ συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας, εἶτ' ἀφήσω

Κατὰ κῦμ' ἐμαυτὸν οὔριον, κλάειν σε μακρὰ κελεύων.

Δημ. Κἄγωγ', ἐάν τι παραχαλᾷ, τὴν ἀντλίαν φυλάξω.

Κλ. Οὔτοι, μὰ τὴν Δήμητρα, καταπροίξει, τάλαντα πολλὰ C

Κλέψας Ἀθηναίων. Χο. ἄθρει, καὶ τοῦ ποδὸς παρίει.

Ὡς οὗτος ἤδη κακίας, καὶ συκοφαντίας πνεῖ.

Κλ. Σὲ δ' ἐκ Ποτιδαίας ἔχοντ' εὖ οἶδα δέκα τάλαντα.

Αλ. Τί δῆτα; βούλει τῶν ταλάντων ἓν λαβὼν σιωπᾶν; D

Χο. Ἀνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι, τοὺς δὲ θείους παρίει.

CH. Euge, ut probè hoc coniectauit? nam manifeſtum vnde nôrit:

Cùm peieraſſes tu, & carnem ablatam celaret anus.

CL. *Ego hanc audaciam compeſcam, & vos, ni fallor, ambos.*

Nam ex eo tibi huc iam lucidus, rapidaq́ immiſſus aura,

Terram ſimul & mare conturbo, quoquò impellor, furenter.

AG. Ego verò contraham farcimina, & in flu-ctus meipſum

Vento ſecundo demittam: & te longum flere iubebo.

DE. Et ego ſentinam aſſeruabo, ſi quæ funes remittent.

CL. *Non tu, ſic me Ceres amet, fruſtra me irriſeris, qui*

Talenta multa furatus es Reip. CH. *vide & relaxa*

Pedem: nam malitias hic ſpirat, ſycophantiáſque.

CL. *Ego te decem talenta è Potidæa iam habere noui.*

AG. *Quid? vin' tu vnum accipere talentum à me, & poſteà tacere?*

CH. *Homo iſte lubens acceperit: elaxa iam rudentes.*

Σχόλια. Εὖγε ξυνέβαλεν.] ἀπ' αὐτῶν τῶν πραττομένων φανερόν ἐστι τὸ ἀποβαινόμενον. Ὅτι 'πιώρκεις.] πάλιν κατὰ τῶν πολιτευομένων καθάπτεται, ὡς ἐξ ἐπιορκίας καὶ κλοπῆς συνεστηκότων καὶ τοιούτων ἐθῶν. διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἀλλαντοπώλην διαπρέπειν ἐν τῇ πολιτείᾳ ὁ ῥήτωρ εἴρηκεν. Ὁ πρωκτὸς εἶχεν.] ἤτοι τὴν μοχθηρίαν αὐτοῦ καὶ ῥυπαρίαν, καὶ τούτῳ δείκνυσι τῷ τρόπῳ, καὶ ὅτι κατέκρυπτε κλέπτων ἐν τῷ πρωκτῷ κρέα, καὶ ταῦτα πάλιν αὐτὸς ἤσθιεν. ἢ διαβάλλειν εἰς ἀσέλγειαν αὐτὸν θέλει, ὡς δὴ παρ' ἡλικίαν τὰ τῶν γυναικῶν παθόντα. Καθιείς.] παρασκευασμένος. καθιέναι δὲ κυρίως τὸ χαλᾶν τὰ τῶν νεῶν ἱστία. ταῦτα δὲ προσφόρως εἴρηκεν ὁ Κλέων. ἦν γὰρ σφοδρὸς ἐν τοῖς λόγοις. καθιεὶς οὖν, ἀντὶ τοῦ καθιέμενος πνέων. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀνέμων. Καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ.] πάλιν ἐπὶ τοῦ μηχανησάμενος καὶ πάντα κινήσας ἐπιβουλῆς τρόπον. δι' ὧν δὴ ἀπειλεῖ ἀδύνατα καὶ μείζονα, δι' αὐτῶν δηλοῖ τὴν σπουδὴν τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' αὐτοῦ. εἰκῇ δὲ ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε μάτην. τουτέστιν ἐπ' οὐδενὶ ἀναγκαίῳ καὶ σπουδαίῳ πράγματι, φανερὰν καὶ ἐν τούτῳ ποιῶν τὴν ἑαυτοῦ ἐξουσίαν, ἣν κατὰ τῆς πόλεως εὐτυχεῖ, εἰ ἐπ' αὐτῷ καθέστηκε τὸν δῆμον κινεῖν καὶ παροξύνειν καθ' ὧν βούλεται, καὶ ταῦτα ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἢ λόγῳ. Ἐγὼ συστείλας.] καὶ τοῦτο παραπεγραφή (?). ὃ γὰρ εἶπε καὶ ποιεῖ. τουτέστιν ὁ κατέθετο τῶν ἀλλάντων ἐπὶ θάλασσαν ἐπιὼν, τοῦτο πάλιν ἀναιρούμενος τῆς θυμέλης ἐξάγει. Κατὰ κῦμ' ἐμαυτόν.] ἀπὸ τῶν ἀφιέντων ἑαυτοὺς κατὰ κῦμα φέρεσθαι. Κλάειν σε μακρὰ κελεύων.] τὸ μὲν εἶδος ἀρχαῖον Ἀττικὸν τῆς συνηθείας. ὡς μακρὰ χαίρειν τοῖς λέγω καὶ οἰμώζειν μακρά. τὸ δὲ λεγόμενον, πρόδηλον. φησὶ γὰρ ὑπὸ τοῦ φροντίδας τῶν ἀπειλῶν ἀντιλυποῦμαι ἢ καταλείψω σε ἐπὶ τὸ κλαίειν. ἵνα δὲ δόξῃ καὶ φιλονεικεῖν καὶ διαλοιδορεῖσθαι πρὸς αὐτόν. εἰώθασι γὰρ οἱ βελτίονες καὶ τῶν λοιδορειῶν ὑπερφρονεῖν τῶν ἡττόνων. Κἄγωγ' ἄν τι παραχαλᾷ.] ἑξῆς καὶ οὗτος τῆς ἀντλίας ἐμνημόνευσεν, ἵνα καὶ αὐτὸς ἴδιον ἀπὸ τῆς θαλάσσης δοκῇ ἀστεΐζεσθαι, ὥσπερ καὶ ὁ ἀλλαντοπώλης. ἀντλία δὲ λέγεται, τόπος τις τοῦ πλοίου εἰς ὃν τὸ ὕδωρ σωρεύεται εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀλλαχοῦ. οὐ γὰρ ἔθ' οἷός τ' εἰμ' ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας. ἀντὶ τοῦ ἀντέχειν καὶ ὑπεργίνεσθαι τοῦ πράγματος. λέγει δὲ ὅτι φυλάξω, ἐάν τις τῆς ἀντλίας εἰσδέχηται. ἰστέον δὲ ὅτι ἱστάμενον καὶ χρονίζον τὸ ὕδωρ, κάκιστον ὄδωδεν. τί ποτε οὖν βούλεται τῷ ποιητῇ ζητητέον τὸ ἀπειλεῖν τοῦτον παραφυλάξειν τὴν ἀντλίαν. πλὴν εἰ μὴ τοὺς προειπόντας ὡς καὶ αὐτοὺς ψυχρολογήσαντας σκώπτειν θέλει. διὰ τοῦτο ἀδύνατα εἴρηκεν. οὔτε γὰρ ἦν τῷ Κλέωνι δυνατὸν ἀνθρώπῳ γε ὄντι, κινῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν. οὔτε τῷ ἀλλαντοπώλῃ ῥίψαι καὶ διασκευάσαι κατὰ κυμάτων ἑαυτόν. καὶ τοῦτο ἄνετον (?) καὶ γελοῖον, ὁ ἐπὶ τῇ ἀντλίᾳ τῆς φρουρᾶς πόνος. ἄλλως. διὰ τὸ ῥηθέντος παρὰ τοῦ Κλέωνος λόγου, ὅτι συνταράξει τὴν θάλασσαν, καὶ οὗτος ἀνολούθησεν (?) εἰπών. Καταπροίξει.] οὐ προῖκά μου καταφρονήσεις. τουτέστι δωρεάν μοι ἐγχανῇ. καταγελάσεις μου χωρὶς ζημίας. προῖκα γὰρ ἔλεγον τὴν ζημίαν. καὶ ἀλλαχοῦ. οὔτοι μὰ τὼ θεὼ σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτί. ἡ πρὸ δὲ ἀντὶ τοῦ παρά. προϊκτέσθαι. Ἴωνες δὲ ἀπὸ τοῦ ἵξεσθαι ὅ ἐστι δωρεάν τινα λαβεῖν. Ἡρόδοτος. οὐ γὰρ δὴ ἐμέ γε ὧδε λωβησάμενος καταπροίξεται. Ἀρχίλοχος. οὐ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροίξεται. Ἡρωδιανὸς δὲ ἐν ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἵκω φησί. καὶ Ἀρχίλοχος. προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. Καὶ τοῦ ποδὸς παρίει.] μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν πλεόντων ἐχρήσατο, ἐπειδὰν γὰρ πλείων ἄνεμος ἐμπέσῃ τοῖς πλέουσι συστέλλουσι, καὶ παραιροῦσι τῶν ἱστίων τὰ πολλά. ὁ τὸ μὲν ἓν μέρος τοῦ ἱστίου.

τὸ δεύτερον, ἀναστέλλεται δέ, ἂν μὴ χρεία ᾖ, καὶ ὁ καιρὸς ἐπαιτῇ. πόδας δὲ καλοῦσιν οἱ ναῦται, τοὺς παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη κάλως ἀπὸ τοῦ ἐρεισμοῦ τῆς ὀθόνης. φησὶν οὖν ἀσφαλέστερον λεπτὸν διαλέγου καὶ πρᾶον. τουτέστι μὴ πολλῇ χρῶ ἀθυρογλωττίᾳ. ἀλλὰ πεφεισμένως διαλέγου τῷ Κλέωνι. παροξυνόμενος γὰρ σφόδρα. Κακίας καὶ συκοφαντίας.] ἐπειδὴ ψευδῆ κατηγορεῖν ἐτόλμησεν ὁ Κλέων αὐτοῦ, φάσκων αὐτὸν σφετερίζεσθαι τῆς πόλεως τάλαντα πολλά. καὶ ἵνα ἄν ποτε συγχωρήσειεν προῖκα τῷ αὐτῷ, διὰ τοῦτο οὕτω φησὶν αὐτὸν καὶ συκοφαντίας πνεῖν. ὃ χρὴ στοχάζεσθαι τὸν ἀλλαντοπώλην. ἑξῆς δέ, ἀπὸ τῶν ἀνέμων τῷ πνεῖν καὶ συκοφαντίας κέχρηται. ἄλλως. ὄνομα ἀνέμου ὁ Καικίας, ὃν δὲ αὐτὸν καὶ Νότον καλοῦσί τινες ἀκολούθως δὲ εἶπε διὰ τὸ προειρηκέναι τοῦ ποδός. ἅμα δὲ πρὸς τὴν συκοφαντίαν καὶ κακίαν αὐτοῦ τὰ ὀνόματα πλάττει. ἔστι δὲ, ὅτε πνεῖ, τὰ νέφη εἰς ἑαυτὸν ἕλκει. ὡς τὸ κακὰ ἐφ' ἑαυτὸν ἕλκων ὡς ὁ καικίας νέφος. Ποτιδαίας.] ἔπαιξε τῷ ὀνόματι, ἵνα ἀκολούθως ἀπὸ τῆς θαλάττης καὶ τῶν ἀνέμων, ἀποκεῖσθαι καὶ αὐτὸς δοκῇ. ἡ δὲ Ποτίδαια, πόλις ἐστὶ πρὸς τῷ ἰσθμῷ τῆς Παλλήνης καλουμένης. Κορινθίων μὲν ἄποικος. Ἀθηναίων δὲ σύμμαχοι, καὶ φόρους ἐτέλει. ἣν ἀποστᾶσαν πολιορκήσαντες οἱ Ἀθηναῖοι πολιορκίᾳ μακρᾷ ὡς καὶ ἐφ' ὧν αὐτῶν γεύσασθαι κατεναγκάσαι, παρέλαβον, καὶ ἐξανδραποδίσαντες τὴν πόλιν. ἀπὸ ταύτης φησὶ τῆς πόλεως κεκλοφέναι δέκα τάλαντα τὸν Κλέωνα. καὶ τούτῳ φιλονεικῶν αὐτὸν ἀμείβεσθαι τοῖς ἴσοις, ἐπεὶ πρότερος ἐκεῖνος ἔφησεν αὐτὸν σφετερίζεσθαι τῆς πόλεως τάλαντα πολλά. Δέκα τάλαντα.] χρησίμως μετὰ τὸν τόπον καὶ τὸν ἀριθμὸν εἶπεν, ἵνα ὁ λόγος αὐτῷ πίστεως ἔχεσθαι δοκῇ, καὶ μὴ μάτην, ἀλλ' ὡς ἀπὸ τῆς τοῦ Κλέωνος διαβολῆς λελέχθαι χρέαν. πίστεως γὰρ παρέχει δεῖγμα, τὸ κατηγοροῦντα μὴ ψιλοῖς χρῆσθαι ῥήμασιν, ἀλλὰ καὶ ἀριθμὸν προβάλλεσθαι καὶ τόπον. Βούλει τῶν ταλάντων.] δεῖ νοῆσαι τὸν Κλέωνα ἐπὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ὑπαγγελίᾳ τοῦ ταλάντου πεισθέντα ἐνδοῦναι. πρὸς ὃ φησὶν ὁ ἕτερος, τὸ πνεῦμα ἔλαττον γίνεται. Θρίους.] οἱ ἔχατοι κάλως οὓς ἐκφόρους καλοῦσιν οἱ ναῦται. οὓς ὅταν ἐνδιδῷ τὸ πνεῦμα, πρώτους ἐκ πρῴρας χαλῶσι. καὶ ἐπειδὴ ἀκολούθως ἐλέγετο εἶπε. διὰ τὸ προεῖπον τοῦ παιδὸς παρεῖς. φησὶν οὖν ὁ Κλέων πάντων ἂν ὑφείδοιτο ἕνεκεν λήμματος.

BISETUS. Ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ιϛ'.

Αλ. Τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίγνεται.
Κλ. Φεύξει γραφὰς ἑκατονταλάντους τέτταρας.
Αλ. Σὺ δ' ἀστρατείας γ' εἴκοσι,
Κλοπῆς δὲ πλεῖν ἢ χιλίας.
Κλ. Ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σέ φημι γεγονέναι τῶν τῆς θεοῦ.
Αλ. Τὸν πάππον εἶναί φημί σου
Τῶν δορυφόρων. Κλ. ποίων φράσον;
Αλ. Τῶν Βυρσίνης τῆς Ἱππίου.
Κλ. Κόβαλος εἶ. Αλ. πανοῦργος εἶ.
Χο. Παῖ' ἀνδρικῶς. Κλ. ἰοὺ ἰού.
Τύπτουσί μ' οἱ ξυνωμόται.
Χο. Παῖ' αὐτὸν ἀνδρικώτατα,
Γάστριζε καὶ τοῖς ἐντέροις,
Καὶ τοῖς κόλοις,
Χὤπως κολᾷ τὸν ἄνδρα.

AG. Ventus remittit pluſculum,
CL. Talentûm quadringentûm poſtulaberis.
AG. Tu bis decem, ut qui proditi Exercitus reus, inſuper Plus mille, quòd furti es reus.
CL. De ſacrilegis mihi vnus es, Qui arcem prof anârunt Deæ.
AG. Vnus ſatellitum fuit Auus tuus. CL. quorum? cedò.
AG. Ex Byrſina grata Hippiæ.
CL. Impoſtor es. AG. verſutus es.
CH. Audacter verbera. CL. hei mihi: Coniurati me verberant.
CH. Feri feri validiſſimè, Contunde ventrem cum ilijs, Et cum cibis, Vt comprimas virum iſtum.

Σχόλια. Τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίνεται.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ἰαμβικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων, πλὴν τοῦ δευτέρου τριμέτρου, καὶ τοῦ πρὸς τῷ τέλει μονομέτρου, καὶ τῶν τελευταίων ἰσθμημμερῶν ὄντος. ἑξῆς δὲ τούτων τετράμετροι τέσσαρες καταληκτικοί, ἐν ἐπῳδῷ ταῖς ἑξῆς κείμενοι. μεθ' οὓς τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν ἐκθέσεως δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου. ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. τοῦ δὲ συστήματος κορωνίς. ἄλλως. τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίνεται. ἐπέμεινε τῇ τροπῇ τῶν ὀνομάτων. ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν. ὅτι ἐπιεικέστερος ἔσται καὶ πρᾳότερος. λοιπὸν γὰρ ἐπειδὴ φθάσας εἶπεν κακίας καὶ συκοφαντίας αὐτὸν πνεῖν, διὰ τοῦτο πάλιν οἰκείως ἔλαττον ἔφησεν αὐτὸν γίγνεσθαι τὸ πνεῦμα. Φεύξει γραφάς.] διώκειν καὶ φεύγειν ἔλεγον, ἐπὶ τῶν κατηγόρων καὶ τῶν ἀπολογουμένων. ἐδίωκον μὲν γὰρ οἱ κατήγοροι. ἔφευγον δὲ οἱ κατηγορούμενοι. φησὶν οὖν ὅτι κατηγορηθήσῃ δίκας δέκα. Ἐκ τῶν ἀλιτηρίων.] τῶν μετεχόντων τοῦ Κυλωνείου ἄγους ὅπερ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν δοκεῖ γενέσθαι ἀσέβημα. ἐπειδήπερ οἱ συγκατακλεισθέντες τῷ Κύλωνι ἐν τῇ Ἀκροπόλει, εἰς τὴν κρίσιν κατέφυγον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐκ τοῦ ἕδους τῆς θεοῦ ἐξάψαντες τὴν ἱκετηρίαν. οὓς διαρρηξαντες λίθοις αὐτοὺς ἔβαλλον οἱ Ἀθηναῖοι. ἀλιτηρίων δέ, ἀντὶ τοῦ ἐναγῶν. Ἀλιτηρίων.] τῶν ἁμαρτησάντων εἰς Ἀθηνᾶν. Κύλων γὰρ Ἀθηναῖος ἀνήρ, Μεγαρέα γυναῖκα γήμας Θεαγένους γυναῖκα, θέλων τυραννεῖν, ἔλαβε χρησμὸν τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ τοῦ Διὸς ἐπιθέσθαι τῇ πόλει. ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ ἐπιθέμενος, νομίζων ταύτην εἶναι μεγάλην ἑορτήν, δύναμιν λαβὼν παρὰ Θεαγένους, μὴ γνοὺς ὅτι τὰ Διάσια ἦν ἡ μεγάλη ἑορτή, ἐπελθὼν τῇ Ἀκροπόλει ἁλίσκεται. ἐλήφθη δὲ συλῶν τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Κύλων φεύγει. τοὺς δὲ ἄλλους φονεύουσί τινας δὲ καὶ ἱκέτας ἐκ τῶν βωμῶν ἀποσπάσαντες ἀπέκτειναν. τοὺς οὖν ἁμαρτάνοντας εἰς τοὺς ἱκέτας, ἀλιτηρίους ἔφασκον. οὓς καὶ ἐξέβαλον τῆς πόλεως ὅτι ἐκ τῶν ἀρχαίων νόμων παρέβησαν τοὺς ἱκέτας φονεύσαντες. ἄλλως. Κύλων τὴν ἀκρόπολιν κατέλαβεν ἐπὶ τυραννίδι. καὶ ἐλήφθη ποτὲ συλῶν τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς. καὶ ὑπὸ Ἀθηναίων ἐκλείσθη. καὶ οὕτως ἐκεῖνος εὑρὼν καιρόν, φυγῇ ἐχρήσατο. καὶ οἱ φίλοι, ἔφυγον εἰς τοὺς βωμοὺς τῶν θεῶν, οὓς οὗτοι ἀποσπάσαντες ἀπέκτειναν. ὅθεν ἀλιτήριοι ἐκλήθησαν. ἐκλήθησαν δ' ἐντεῦθεν οἱ ἀλιτήριοι. λιμὸς κατέλαβέ ποτε τοὺς

Ἀθη-

Ἀθηναίους. καὶ οἱ πένητες τὰ τῶν ἀλοιώντων ἄλευρα διήρπαζον. ἀπὸ γοῦν ἐκείνων καταχρηστικῶς τοὺς πονηροὺς ἀλιτηρίους ἐκάλουν. παρέτεινε δὲ τὸ ὄνομα καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ βίας τι ποιούντων, ἀπὸ τῆς συνοδείας τῆς κατὰ τὸν αἰτωλικὸν πόλεμον γινομένης. ἔστι δὲ καὶ παρὰ τὸ ἀλιτεῖν, ὅ ἐστιν ἁμαρτάνειν. λαμβάνεται δὲ τὸ ἀλιτήριον καὶ ἀντὶ τοῦ ἀσχημονούντων καὶ ἀποτυχόντων. Τοῦ Βυρσίνης.] ἔπαιξε παρὰ τὸ βύρσα δέψειν εἶναι τὸν Κλέωνα. καὶ παρὰ τὸ τυράννου ὄνομα τοῦ Ἱππίου. εἴπερ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἱππίου περιεργότερον ἐχρήσατο. δῆλον μὲν γὰρ καὶ ἐκ τῶν προειρημένων οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἀπὸ τούτων, ὅτι μὴ αὐτὸς ὁ Ἱππίας κατέστησε τὴν τυραννίδα, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς ἅμα τοῖς ἀδελφοῖς παρέλαβε τοῦ Πεισιστράτου. οὐ πάντως ἂν ἐμνημόνευσεν, εἰ μὴ χρησιμώτερον τὸ ὄνομα τοῦ Ἱππίου πρὸς τὸ συνάψαι τῇ Βυρσίνῃ κατεφαίνετο. ἵνα ἄδηλον ᾖ, διαβάλλοντος τοῦ Κλέωνος αὐτοὺς ὡς τῶν ἀλιτηρίων γεγονέναι, τῶν ἐπιβουλευσάντων

A τῇ πόλει καὶ τοῖς τυράννοις συναραμένων. ἄλλως. Πεισιστράτου γυνὴ γέγονεν ἡ Μυρρίνη, Ἱππίου καὶ Ἱππάρχου μήτηρ. Βυρσίνην οὖν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ Μυρρίνην. ὡς βυρσοπώλην πάλιν κωμῳδεῖ τὸν Κλέωνα. τοῦτον ὁ Πεισίστρατος ὁπότε κατήγαγεν εἰς Ἀθήνας, ἔφασκεν Ἀθηνᾶν εἶναι βουλόμενος τυραννεῖν. Κόβαλος εἶ.] προειρήκαμεν ὅτι τοὺς μετὰ ξύλου λῃστάς, οὕτως ἐκάλουν οἱ παλαιοί. Ἰού.] τοῦτο παρεπιγραφή. τυπτόμενος γὰρ ἀποκρίνεται. Ξυνωμόται.] οἱ ἀνταράται. οἱ προδόται. οἱ τὰ αὐτὰ κατ' ἐμοῦ συνθέμενοι φρονεῖν. Παῖ αὐ-

B τόν.] ἰστέον ὅτι ὁ χορὸς ταῦτα τῷ ἀλλαντοπώλῃ παρακελεύεται. ἀστείως δὲ διὰ τὴν ἐκείνου τέχνην εἰς τὰ ἔντερα καὶ τὸ κόλον αὐτὸν τύπτειν κελεύει. μάλιστα γὰρ ἡ τῶν ἀλλαντοπωλῶν ἐκ τούτων συνέστηκε τέχνη. Κόλαζε τὸν ἄνδρα.] κολούσεις καὶ παύσεις καὶ ταπεινώσεις. ἀπὸ δὲ τοῦ κόλου καὶ ἐντέρων, τὴν λέξιν ἐποίησεν. ἴσως δὲ καὶ αὐτὸν λύπτουσιν.

BISETVS. Σύστημα C στίχων δ.

Χο. Ὦ γεννικώτατον κρέας, ψυχήν τε ἄριστε πάντων,	CH. O Generoſiſſimum corpus, animóque præpotenti
Καὶ τῇ πόλει σωτὴρ φανεὶς, ἡμῖν τε τοῖς πολίταις,	Vir optime, ſeruator tum ciuium, tum ciuitatis.
Ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ' ὑπῆλθες ἐν λόγοισιν.	Quàm captioſis verbis huius viri animum ſubiiſti?
Πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμεν οὕτως, ὥσπερ ἡδόμεσθα;	D Quomodo te prædicemus ita, vt volumus animo lubenti?

Σχόλια. Ὦ γεννικώτατον.] ἰσχυρότατον. παίζων κρέας αὐτὸν λέγει. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἰσχυρῶν κρεῶν ἃ ἐν κατεργάζεται φυσεῖ. Ὡς εὖ.] ἐπιτηδείως αὐτὸν καὶ ἐπιβούλως διὰ τῶν λόγων ἐνίκησας τῶν σῶν.

BISETVS. Σύστημα στίχων λζ.

Κλ. ΤΑυτὶ μὰ τὴν Δήμητρά μ' οὐκ ἐλάνθανε	E CL. HOc ita geri negocium, me neutiquam Latebat: ſed ſciebam hæc iampridem omnia
Τεκταινόμενα τὰ πράγματ', ἀλλ' ἠπιστάμην	Compacta clauis, & conglutinata iam.
Γομφούμενά γε τὰ πάντα καὶ κολλώμενα.	CH. Eheu, nihil tu loqueris è plauſtrario.
Χο. Οἴμοι, σὺ δ' οὐδὲν ἐξ ἁμαξουργοῦ λέγεις.	AG. Atqui haud latet me, quid in Argolide feceris:
Αλλ. Οὔκουν μ' ἐν Ἄργει οἷα πράττεις λανθάνει.	Equidem Arginos amicos prætendis: at ibi
Πρόφασιν μὲν Ἀργείους φίλους ἡμῖν ποιεῖ.	F Priuatim cum Lacedæmoniis conuentum agis.
Ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίνεται,	

Σχόλια. Ἀλλ' ἠπιστάμην.] ὑψηλὸς ὢν καὶ μεγαλόφωνος ὁ Κλέων, πολυτρόποις λόγοις κέχρηται. Γομφούμενα.] σφηνούμενα. γόμφοι γὰρ, οἱ σφῆνες οἱ συνείροντες τὰς σανίδας καὶ συνορμοῦντες καὶ συνέχοντες.

BISET. Γομφούμενα.] Γόμφος, ὁ ἧλος ᾧ αἱ σανίδες συνείρονται. μεταφορικῶς δὲ τὸ στερεὸν, καὶ ἀμετάβολον, ὅθεν καὶ τὸ γομφοῦν τὸ στερεοῦν, καὶ κυροῦν. Αἰσχύλος ἐν Ἱκέτισι,

Ψῆφος κέκρανται μήποτ' ἐκδοῦναι βίᾳ
Στόλον γυναικῶν τῶν δ' ἐφήλωται τορῶς
Γόμφος διαμπὰξ ὡς μένειν ἀραρότως.

Σχόλια. Ἐξ ἁμαξουργοῦ.] ἁμαξουργοὺς Ἀττικοὶ τοὺς ἀγγειοπηγούς. οἱ δὲ ἀγγειοπηγοὶ, τεκτόνων. οἱ τὰς ἁμάξας τεκταίνουσι καὶ πάντων τῶν ἀγγείων ξύλων εἰσὶν ἐργάται. ἐπεὶ δὲ ὁ Κλέων τεκτονικοῖς ὀνόμασι πᾶσιν ἐχρήσατο, τεκταινόμενα εἰπὼν καὶ γομφούμενα, ὁ δὲ ἀλλαντοπώλης οὐκ ἀπὸ τεκτονικῆς ἀπαντᾷ, ὁ χορὸς ὥσπερ δεδοικὼς μὴ ἔπος ἀντενέγκηται τοῦ Κλέωνος, καὶ ἀσχάλλει καὶ δυσφορεῖ, ὅτι οὐδὲν ἀντέδειξε τοιοῦτον ῥῆμα.

BISETVS. Ἁμαξουργοῦ.] Εὐστάθιος, ἅμαξα, παρὰ τὸ ἄγειν τὰ ἀμώμενα, ἤγουν θεριζόμενα, ἢ καὶ ψιλοῦται. ἢ παρὰ τὸ ἅμα, καὶ τὸ ἄξων, καὶ οὕτω δασύνεται Ἀττικῶς. Ἰωνικῶς δὲ ψιλοῦται.

Σχόλια. Οὔκουν μ' ἐν Ἄργει.] παρὰ τὸν πόλεμον τὸν G Πελοποννησιακόν. καί τοι πρότερον ἐχθροὶ ὄντες τοῖς Ἀργείοις οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἀπέχθειαν, ἔδοξαν αὐτοῖς γενέσθαι φίλοι. φησὶν οὖν ὅτι Κλέων ἐπιλαβὴ τῆς πόλεως τὴν Ἀργείων φιλίαν προξενῶν, οὐ λανθάνει με πεπεῖσθαι πρὸς τοὺς Ἀργείους πείθων τὴν πόλιν παρρησίαν εἰς τὸ συγγενέσθαι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἑαυτῷ περιποιούμενος.

Καὶ ταῦτ' ἐφ' οἷσπερ ἐστὶ συμφυσώμενα,
Ἐγᾦδ'. ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται.
Χο. Εὖγ' εὖγε, χάλκευ' ἀντὶ τῶν κολλωμένων.
Αλλ. Καὶ ξυγκροτοῦσιν ἄνδρες αὔτ' ἐκεῖθεν αὖ.
Καὶ ταῦτά μ' οὔτ' ἀργύριον, οὔτε χρυσίον
Διδοὺς ἀναπείσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους,
Ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.
Κλ. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ' εἰς βουλὴν ἰὼν,
Ὑμῶν ἁπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ,
Καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς ἐπὶ τῇ πόλει,
Καὶ πάνθ', ἃ Μήδοις καὶ Βασιλεῖ ξυνόμνυτε,
Καὶ τἀκ Βοιωτῶν ταῦτα συντυρούμενα.
Αλλ. Πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὤνιος;
Κλ. Ἐγώ σε, νὴ τὸν Ἡρακλέα, παραστορῶ.
Χο. Ἄγε δὴ σὺ τίνα νοῦν, ἢ τίνα ψυχὴν ἔχεις,
Νυνὶ διδάξεις, εἴπερ ἀπέκρυψας τότε
Ἐς τὰς κοχώνας τὸ κρέας, ὡς αὐτὸς λέγεις,
Θεύσει γὰρ ᾄξας ἐς τὸ βουλευτήριον,
Ὡς οὗτος εἰσπεσὼν, ἐκεῖσε διαβαλεῖ
Ἡμᾶς ἅπαντας, καὶ κραγὸν κεκράξεται.
Αλλ. Ἀλλ' εἶμι. πρῶτον δ', ὡς ἔχω, τὰς κοιλίας,
Καὶ τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι.
Χο. Ἔχε νυν, ἄλειψον τὸν τράχηλον τουτῳί.
Ἵν' ἐξολισθάνειν δύνῃ τὰς διαβολάς.
Αλλ. Ἀλλ' εὖ λέγεις, καὶ παιδοτριβικῶς ταυταγί.
Χο. Ἔχε νυν, ἐπέγκαψον λαβὼν ταδί. Αλλ. τί δαί;
Χο. Ἵν' ἄμεινον ὦ τᾶν ἐσκοροδισμένος μάχῃ,
Καὶ σπεῦδε ταχέως. Αλλ. ταῦτα δρῶ. Χο. μέμνησό νυν
Δάκνειν, διαβάλλειν, τοὺς λόφους κατεσθίειν,
Χὤπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγὼν, ἥξεις πάλιν.

A *Ego noui, quorum cauſa hæc conflentur modò.*
Nam propter captiuos fabricantur omnia.
CH. *Euge, euge, tu pro glutinando fabrica.*
AG. *Certè hæc inter ſe homines illic rurſus agitant,*
Neque tu, ſi aurum atque argentum des, neque
Si tu amicos ad me mittas, mihi perſuaſeris:
Vt hæc Athenienſibus non produim.
B CL. *Ego hæc nunc illicò in ſenatum deferam,*
Et coniurationis vos reos agam:
Prodam nocturna in vrbe conuenticula:
Et quæ Regi & Medis iuraſtis omnia.
Et quæ coagulaſtis Bæotijs.
AG. *Quanti venditur apud Bæotos caſeus?*
CL. *Ego differam te nebulonem, mehercule.*
CH. *Age, nunc tu illi demonſtra, quo ſis præditus*
Animo, qua mente: ſiquidem occuluiſti catè
C *In fæmoribus carnem, velut aiebas modò.*
Nam celeriter procurres hinc in curiam,
Quoniam incidens hic, ibi calumniabitur
Nos omnes, & vehementer vociferabitur.
AG. *Abeo. Sed prius hos ventriculos, quos attuli,*
Et cultros huc deponam laniatorios.
CH. *Sine, collum prius inungas iſto plaſmate,*
D *Vt eludere poſsis viri calumnias.*
AG. *Bene hæc mones, & vt ludimagiſtrum decet.*
CH. *Age, hoc cape nunc, & deuora.* AG. *quamobrem? cedò.*
CH. *Vt plenus allijs reſiſtas fortiùs.*
Propera ac dudum. AG. *iſthuc ago.* CH. *memineris nunc probè.*
Mordere, calumniari, criſtas comedere.
E *Tum paleis deuoratis vt redeas, face.*

Σχόλια. Καὶ ταῦτ' ἐφ' οἷσπερ ἐστὶ συμφυσώμενα.] κατασκευαζόμενα. ἐπὶ τίνι συμπνέουσι καὶ ὁμοφωνοῦσιν ὅ, τε Κλέων καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, φησὶν αὐτὸς εἰδέναι. ἐπεὶ δὲ ὁ Κλέων τεκτονικοῖς τισὶν ὀνόμασιν ἐχρήσατο, πάλιν οὗτος χρῆται χαλκευτικοῖς. φυσώμενα δὲ εἶπεν διὰ τὰς φύσας τὰς χαλκευτικάς. τὸ δὲ χαλκεύεται ὡς πρὸς τὰς φύσας εἶπεν. ἔστι δὲ ὅμοιον τῷ τεκταίνεται. ταῦτα ἐν ᾧ φησι πράττεται τῷ Κλέωνι, ὅπως οἱ ἄνδρες τῶν δεσμῶν ἐκλυθῶσιν. Τοῖς δεδεμένοις.] τουτέστι τοῖς τετρακοσίοις τῶν Λακεδαιμονίων οὓς ἀπὸ Πύλου καὶ Σφακτηρίας ἤγαγεν οὓς εἶπεν ἀποδοῦναι βούλεσθαι τὸν Κλέωνα. Εὖγ' εὖγε.] ὑπερεπαινεῖ πάλιν ὁ χορὸς ἐνταῦθα τὸν ἀλλαντοπώλην, ὅτι ἀντὶ τῶν τεκτονικῶν ῥημάτων αὐτὸς χαλκευτικὰ φθέγγεται. Καὶ ξυγκροτοῦσι.] συνέχουσι καὶ συμπράττουσι. καὶ οὐδ' ἵνα καιρὸν παραλείπωσι τοῦ πείθειν τὸν Κλέωνα τοῖς δεδεμένοις δοῦναι σωτηρίας ἀφορμήν. ἄλλως. ἐπιμένει τῇ μεταφορᾷ τῇ ἀπὸ τῶν χαλκέων. ἀντὶ τοῦ συμπράττουσιν. Οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.] ἡ σύνταξις Ἀττική. λέγει δὲ ὅτι εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. Τὰς ξυνωμοσίας.] τὰς ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ δήμου ἐν ὅρκοις συνόδους. Τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινάς.] ὅτι νύκτωρ ὄντες, κατὰ τῆς πόλεως ἐβουλεύεσθε. Καὶ βασιλεῖ ξυνόμνυτε.] φθάσας ὁ ἀλλαντοπώλης, διέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ βλάβῃ τῆς πόλεως Ἀργείοις καὶ Λακεδαιμονίοις ξυνιέναι. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κλέων ὡς τοῖς τῶν Περσῶν βασιλεῖ προδιδόντας αὐτοὺς τὰ τῆς πόλεως αἰτιᾶται πράγματα. Ξυνόμνυτε.] συμπράττετε, καὶ κοινοῦσθε. καλῶς διὰ τῆς διαβολῆς ἐξαπατᾶται τῆς δι' αὐτῶν, ξυνωμότας αὐτοὺς τῷ Περσῶν βασιλεῖ λέγων γεγονέναι. ἵνα ὥσπερ ἔθος δείξῃ τοῦτο καὶ βεβαιώσηται καὶ τὴν τούτου ξυνωμοσίαν προστίθησι. Συντυρούμενα.] συμπηγνύμενα. καὶ ὅτι παρὰ Βοιωτοῖς πολὺς τυρός. Ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς.] ἔπαιξε τοῦτο πρὸς τὸ συντυρούμενα πρὸς τὴν μεταφοράν. τὸ δὲ ὅλον πρὸς τοὺς ῥήτορας ὡς τὸ πλῆθος καταπληττομένους τῇ αὐτῶν ἀκυρολογίᾳ. Παραστορῶ.] ἐκτενῶ. ἅμα δὲ καὶ ἀπὸ τῶν βυρσῶν. ἀκολούθως δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἐμνήσθη ἐπεὶ Θηβαῖων ἴδιος ὁ θεὸς οὗτος λέγεται. τῆς δὲ Βοιωτίας αἱ Θῆβαι πόλις. Ἄγε δὴ σύ.] τὸ μὲν Κλέωνος τῆς θυμέλης ἐξελθόντος προσωπεῖον, τὴν βουλὴν δηθεν κινῆσαι κατ' αὐτῶν εἰδέναι τὸν Νικίαν, τῷ ἀλλαντοπώλῃ παρακελεύονται γενναίως ἀντιστῆναι πρὸς αὐτόν. νῦν γάρ φησιν ἀντιστὰς πρὸς τὸν Κλέωνα, ἔργῳ δείξεις, ἐὰν εἰ γενναῖον ἢ πανοῦργον ἐν τῷ πρώτῳ πέπρακται εἶναι. Θεύσει γὰρ ᾄξας.] δραμὼν ὁρμήσας εἰσελθών. καὶ Ὅμηρος. ἔμελλε θεύσεσθαι. ᾄξας δὲ ἀντὶ τοῦ ἀΐξας εἰσελθών. Κραγὸν κεκράξεται.] Ἀρίσταρχος ὀξυτόνως ἀντὶ τοῦ κραυγαστικῶς. καὶ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἀττικῇ προσῳδίᾳ.

Ἔχε νυν. ἄλειψον.] ὅταρ διδοῦσιν αὐτῷ ἀλείφεσθαι, ἵνα A εὐχερῶς ὀλισθαίνειν δύνηται καὶ δυσάλωτος ᾖ τῷ ἀνταγωνιστῇ. οἱ ἀργοὶ δὲ τὸ λίπος παραλαμβάνουσι διὰ τὸ ἀλλαντοπώλην αὐτὸν εἶναι. εἰώθασι γὰρ αὐτοὶ τὰ λίπη καταπέμποντες, βάλλειν εἰς τὸ φύραμα, καὶ οὕτω πληροῦν τοὺς βούλους. Τὰς διαβολάς.] δέον εἰπεῖν τὰς λαβὰς ὡς ἐπὶ πάλης, τὰς διαβολὰς εἶπεν ἃς ἔμελλε διαβάλλειν ὁ Κλέων. Παιδοτριβικῶς] ἐπειδὴ ἀνέτρεψεν αὐτὸν τῷ λίπει, παιδοτρίβην καλεῖ. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀλειπτικῶς. παιδοτρίβαι γὰρ καλοῦνται, οἱ ἀλείφονται καὶ παρεματισαί. B Ἐπίγκαψον.] κάψον ὀλίγα γε ταδί. καὶ τοῦτο παρὰ τὴν γραφή. σκόροδον γὰρ αὐτῷ προσφέρει. ὃ φασὶ δ' ὑὶν κατάφαγε ἐστι.

Bisetvs. Ἐπίγκαψον] Κάπτειν τὸ χανδὸν ἐσθίειν.

Σχόλια. Ἐσκοροδισμένος μάχῃ] μεμελέτηκεν ἀπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. ὅταν γὰρ εἰς μάχην συμβάλλωσιν αὐτούς, σκόροδα διδόασιν αὐτοῖς, ἵνα θερμότεροι ὦσιν ἐν τῇ μάχῃ. ἄλλως. κατάφαγε τὰ σκόροδα, ἵνα ὀξύτερος γενόμενος καὶ σκορόδοις τραφείς, ζῇς ὡς οἱ ἀλεκτρυόνες. κάλλαια δὲ τοὺς πώγωνας τῶν ἀλεκτρυόνων. Ἥξεις πάλιν.] λεληθότως σκώπτει τὸν Κλέωνα δι' ὧν ἐκείνῳ παρακελεύεσθαι δοκεῖ. μάλιστα γὰρ περὶ τοὺς Ἀθηναίους τοῦ συμφέρειν ἐκεῖνος τοὺς ἄλλους διαβάλλων τὸν δημαγωγῶν. ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος λέγων περὶ αὐτοῦ ἔφησε. κάκιστα δ' οὗτος γε πρῶτος Παφλαγόνων αὐτίκα διαβολαῖς.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων καὶ πράξειας
Κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν, καί σε φυλάττοι
Ζεὺς ἀγοραῖος, καὶ νικήσας,
Αὖθις ἐκεῖθεν πάλιν ὡς ἡμᾶς
Ἔλθοις στεφάνοις κατάπαστος.
Ὑμεῖς δ' ἡμῖν προσέχετε τὸν νοῦν,
Τοῖς ἀναπαίστοις, ὦ παντοίας
Ἤδη μούσης πειραθέντες καθ' ἑαυτούς.

Commativm Chori.

C CH. *I Pede fauſto, & peragas hanc rem*
Ex animi ſententia: Iuppiter
Agoraeus te ſeruet: victor
Illinc ad nos iterum redeas,
Victrice corona redimitus.
At vos animum aduertite noſtris
Anapaeſtis, quicunque omnimodae
Experti in vobis eſtis carmina Muſae.

D

Σχόλια. Ἀλλ' ἴθι χαίρων.] κορωνίς. εἰσελθόντων γὰρ τῶν ὑποκριτῶν, εἶτα καταληφθεὶς ὁ χορός, λέγει περίοδον ἀναπαιστικήν. τὴν μὲν προσωματικὴν τῶν ἑτέρων τῶν ὑποκριτῶν οὖσαν δεκάμετρον πεντάκωλον, ὑφ' ὃ διπλῆ κατὰ τὴν δευτερεύουσαν, κομμάτιον. ἄρχεται γὰρ τῆς καλουμένης τελείας παραβάσεως. ἑπτάμετρα δέ εἰσι. τὸ δὲ κομμάτιον, τετράμετρον ἄλλως. τὸ διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι ἔοικεν εἶναι ἔκθεσις τῆς διπλῆς. διὸ καὶ τὸ παρατέλευτον ἔχει κῶλον ὅπερ ἔθος ἐν τῇ ἐκθέσει τίθεσθαι. διὰ δὲ τὸ προτίθεσθαι τῆς παραβάσεως, κομμάτιον χοροῦ ὀνομάζεσθαι ὡς εἴρηται. ἔθος γάρ ἐστι προτίθεσθαι τῆς παραβάσεως κομμάτιον ἐστὶν ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν πλὴν τοῦ παρατελεύτου, ὅπερ μονόμετρον καὶ τοῦ πέμπτου καὶ τελευταίου, ἅπερ ἐφθημιμερῆ δίμετρα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ Σοφοκλέους ἐξ Ἰολάου.

Bisetvs. Ἐπεὶ τὰ παλαιὰ σχόλια μεγίστην ἔχει σύγχυσιν, καὶ ἀσάφειαν ἐν τῇ τούτων τῶν μέτρων δηλώσει. ἀλλὰ τούτων ἀκριβεστέραν ζήτησιν τοῖς τῶν μέτρων ἐμπειροτέροις ἐατέον. ἢ γὰρ τὰ σχόλια, ἢ τὰ τοῦ ποιητοῦ μέτρα ἐπανορθῶσαι ἀναγκαῖον δοκοῦσιν, ἣν οὐ ῥᾴδιον αὐτίκα παραλιπεῖν, διὰ τὸ ἄδηλον τῶν ἐν τοῖς σχολίοις λεγομένων, καὶ διὰ τὸ ἐξαφορον αὐτῶν τῶν μέτρων. ὁ μέντοι νοῦς ὁλόκληρος, καὶ φανερὸς ὑπάρχει.

Σχόλια. Ζεὺς ἀγοραῖος] ὡς Ζεὺς ξένιος. ἢ μὲν ἴχιος ἢ φίλιος, οὕτως ἀγοραῖος. οἰκείως δὲ τῷ διὰ τὴν ἀλλαντοπώλην ἀγοραῖον εἶπεν. Καλάμαστος.] καλάμιστος. πλήρης πεποικιλμένος. Ὑμεῖς δ' ἡμῖν.] ἐντεῦθεν παράβασις γίνεται. καὶ ἔστι τοῦτο, τὸ καλούμενον κομμάτιον. μεθ' ὃ οἱ ἀνάπαιστοι, ἔπειτα τὸ μακρόν. μετὰ ταῦτα, στροφή. ἔπειτα τὸ ἐπίρρημα. ἑξῆς δὲ ἡ ἀντιστροφὴ καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ ἀντεπίρρημα. παντοίας δὲ ἐπαυτοδαποῦς ποικίλως μεμουσωμένοι ἀκροαταί, καὶ πάσης παιδεύσεως καὶ μέτρου ἀκροασάμενοι.

F

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΧΟΡΟΥ.

Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

Εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
Ἠνάγκαζεν, ἔπη λέξοντας γ' ἐς τὸ θέατρον G
παραβῆναι.

Transitvs Chori.

Anapaeſtici Ariſtophanij.

SI quis veterum ſcriptorum, Comicus autor nos voluiſſet
Iſthaec carmina recitare, atque in veſtrum prodire theatrum:

Σχόλια. Εἰ μέν τις ἀνήρ.] ἀναπαιστικὴ διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς αὐτὴν τὴν παράβασιν ἀναπαιστικοὶ στίχοι καταληκτικοὶ τετράμετροι, λ', ὧν τελευταῖος ἀριθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον. παραπέμψατ' ἐφ' ἕνδεκα κώπαις. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλα ἀναπαιστικὰ τέτταρα ὧν τὰ μὲν δύο δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ τρίτον μονόμετρον ὃ καὶ

παρὰ τέλευτον ὀνομάζεται. τὸ δὲ τέταρτον δίμετρον καταληκτικόν. ἐφ' ὃ παράγραφος. ὁ δὲ λόγος ἐκ τοῦ χοροῦ παρὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τὸν λόγον ποιούμενος. Ἐπη λέξοντας.] ὅτι καὶ τὰ ἄλλα μέτρα ἔπη λέγονται. Παραβῆναι] τῇ παραβάσει χρήσασθαι. λέγεται δὲ παράβασις, ἤτοι ἐπεὶ ἀπήρτηται τῆς ἄλλης ὑποθέσεως, ἢ ἐπεὶ παραβαίνει ὁ χορὸς τὸν τόπον. BISETVS. ἱστᾶσι μὲν γὰρ κατὰ στοιχεῖον οἱ πρὸς τὴν ὀρχήστραν ἀποβλέποντες. ὅταν δὲ παραβῶσιν ἐφεξῆς ἑστῶτες, καὶ πρὸς τοὺς θεατὰς ἀποβλέποντες, τὸν λόγον ποιοῦνται, εἶτα διελθόντες τὴν καλουμένην παράβασιν ἐστρέφοντο πάλιν εἰς τὴν προτέραν στάσιν. δῆλον δὲ ποιοῦσιν αὐτοὶ οἱ ποιηταὶ τὸ στρέφεσθαι σημαίνοντες, καὶ τὸ παραβαίνειν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω κατὰ τὸν Σουίδαν ἐν τῷ χορείῳ.

Οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχε τούτου. νῦν δ' ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητής.	B Haud facilè impetraſſet: nunc noſter dignus amore Poëta eſt:
Ὅτι τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ, τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια.	Quòd eoſdem nobiſcum odit: & audet, quæ ſunt iuſta, profari.
Καὶ γενναίως πρὸς τὸν Τυφῶ χωρεῖ, καὶ τὴν ἐριώλην.	Et fortis animo vento venit aduerſum, rapidaque procellæ:
Ἃ δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησὶ πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας,	Quia verò multos veſtrûm ſe adeuntes, mirarier inquit,
Καὶ βασανίζειν, ὡς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν.	Et quærere, cur non ipſe chorum à ſe iamdudum exigat ipſo:
Ἡμᾶς ὑμῖν ἐκέλευσε φράσαι περὶ τούτου. φησὶ γὰρ ἀνὴρ	C De his nos voluit loquier vobis. Nam dicit Comicus iſte
Οὐχ ὑπ' ἀνοίας τοῦτο πεπονθὼς διατρίβειν, ἀλλὰ νομίζων	Quòd nulla è ſtultitia iſthoc egerit antehac: ſed quia veram
Κωμῳδοδιδασκαλίαν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον ἁπάντων.	Artem tractandi Comica difficillimum indicet eſſe:
Πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτὴν, ὀλίγοις χαρίσασθαι.	(Nam cùm multi illam tentaſſent, paucis ea gratificata eſt.)
Ὑμᾶς τε πάλαι διαγινώσκων ἐπετείους τὴν φύσιν ὄντας.	D Et quia iamdudum norat vos eſſe homines vnius anni,
Καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν ἅμα τῷ γήρᾳ προδιδόντας.	Veteréſque poëtas à vobis cano cum vertice prodi.
Τοῦτο μὲν εἰδὼς ἅπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις.	Et quia ſcibat, quid Magnes iam canis venientibus eſſet
Ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τρόπαια.	Expertus: qui cùm de aliis poetis, arte chori ſuperatis,
Πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς καὶ ψάλλων, καὶ πτερυγίζων,	Statuiſſet multa tropæa, canendo vobis, geſticulando.
Καὶ λυδίζων, καὶ ψηνίζων, καὶ βαπτόμενος βατραχείοις,	E Lydos imitando, glabrando faciem atque dolore linendo:
Οὐκ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ τελευτῶν, ἐπὶ γήρως (οὐ γὰρ ἐφ' ἥβης)	Non ſat fecit tamen, effætúſque ſenex, (neque enim iuuenis vir)
Ἐξεβλήθη πρεσβύτης ὤν, ὅτι τοῦ σκώπτειν ἀπελείφθη.	Leco motus fuit: eò quòd ſcurrilibus abſtinuiſſet.

Σχόλια. Οὐκ ἂν φαύλως] οὐκ ἂν εὐχερῶς, οὐδ' ἄνευ καμάτου καὶ πόνου. Ἄξιος ἐσθ' ὁ ποιητής.] λέγει ὅτι ἄξιός ἐστιν ὁ ποιητὴς καὶ τῆς παρὰ τῶν θεωμένων εὐνοίας. ὅτι τὴν πρὸς Κλέωνα ἔχθραν ἐπανείλετο, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς ἡγεῖται, οὓς ἡμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι. Καὶ γενναίως πρὸς τὸν Τυφῶ] ὁ Τυφὼς γῆς μὲν ἐστὶν υἱός. ἴσχυσε δὲ τοσοῦτον, ὡς μὴ ἀνθρώποις μόνοις δοκεῖν φοβερὸς εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς. καὶ εἰς ἀλόγων ζώων ἰδέας μετέβαλλον τὰς μορφὰς διὰ τὸν ἐκείνου φόβον. Τὴν ἐριώλην.] Τυφὼς, ἀνέμου συστροφὴ ἢ πυρός. τὸν Κλέωνα δὲ λέγει. ἐριώλη δὲ ἀναθυμιάσεως συστροφὴ, πρὶν ἐμπυρωθῆναι τὸν ἀέρα. καὶ ἡ μεγάλη δὲ πνοὴ οὕτως. ἔμπαλιν δὲ εἰπὼν, ηὔξησεν ἂν μᾶλλον καὶ δεξιώτερον εἶπεν. ἡ γὰρ ἐριώλη, πνοὴ σφοδρά. ἀλλ' ὅγε Τυφὼς, μεῖζόν τι πνεῦμα καὶ κακωτικόν. ἔδει οὖν πρῶτον ἐριώλην, εἶτα Τυφῶ. καὶ εἶχεν ἂν μείζω τὴν ἔμφασιν. Διατρίβειν.] τὸ ὑπερτίθεσθαι καὶ μέλλειν αὐτούς. Πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων.] μετελθόντων ἐπιτηδευσάντων. ἀπὸ τοῦ πειρᾶν ἐσχημάτισε. πειρᾶν δὲ, τὸ προσβάλλειν τῇ γυναικὶ περὶ ἀφροδίτης. τροπῇ οὖν κέχρηται ὡς ἐπὶ γυναικός. διὸ καὶ τὸ, χαρίσασθαι ἐπήνεγκε. σημαίνει οὖν σπανίως ἐπιτυχεῖν τινὰς καὶ ὀλίγους κατορθῶσαι παντάπασιν. Ἐπετείους.] ἀντὶ τοῦ ἐκ πολλοῦ καταγινώσκων τὸν ἡμέτερον τρόπον. ἀπὸ τῶν οἰωνῶν δὲ μετῆκται τῶν μὴ μονίμων ὄντων, ἀλλὰ φερομένων τῇ πτήσει. τουτέστιν εὐμεταβλήτους ὀλιγόρους. μὴ διαμένοντας ἐν τοῖς αὐτοῖς. ἀλλ' ἀψικόρους.

BISETVS. Ἐπέτειον.] τὸ ἀπὸ νέου ἔτους. ἐπέτος γὰρ δὴ λέγειν τὸν ἐνεστῶτα χρόνον, οὐχὶ διὰ τοῦ φ, ἀλλὰ διὰ τοῦ π. ὡς φησι Πίνδαρος. καὶ ἐπέτειος, ὁ κατ' ἔτος γινόμενος. Σουίδας ἐν τῇ τοῦ δε τοῦ τόπου ἑρμηνείᾳ.

Σχόλια.

Σχόλια. Καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν.] διὰ τὸ καινοῖς χαίροντας αἰεὶ τῶν ποιητῶν, καὶ μὴ τοῖς ἀρχαίοις. ἢ εἰς τὴν θυμέλην παριοῦσι πρῶτον. Προδιδόντας.] ἐπὶ γήρως ὑμᾶς καταλείποντας. Μάγνης δὲ ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής. Τῶν ἀντιπάλων.] κατὰ τῶν ἀνταγωνιστῶν. φησὶ δὲ ὅτι εὐδοκιμῶν ὁ Μάγνης, πολλὰς νίκας ἀπηνέγκατο κατὰ τῶν δι' ἐναντίας. ἐπὶ δέ, ἀφιεὶς παρερχόμενος. Ψάλλων.] τοὺς βαρβιτίδας τάχα ὡς εἴποι ὁ λόγος. τοὺς βαρβιτιστὰς ἂν λέγοι. δρᾶμα δέ ἐστι τοῦ Μάγνητος. ἡ δὲ βάρβιτος εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ. πτερυγίζων δὲ ὅτι καὶ ὄρνιθας ἐποίησε δρᾶμα. ἔγραψε δὲ καὶ Λυδοὺς καὶ ψῆνας καὶ βατράχους. ἔστι δὲ χρώματος εἶδος τὸ βατράχειον. ἀπὸ τούτου καὶ βατραχὶς ἱμάτιον. ἐχρίοντο δὲ τῷ A βατραχείῳ τὰ πρόσωπα, πρὶν ἐπινοηθῆναι καὶ τὰ προσωπεῖα. τὸ πτερυγίζειν δὲ εἶπε, ὡς πρὸς τοὺς ψῆνας ἀναφέρων.

Bisetus. Εὐστάθιος. ψάλλειν, τὸ δι' ὀργάνου μουσικοῦ μέλπειν. καὶ ψάλλεσθαι, τὸ ψάλλοντας ἀκροᾶσθαι. ψάλλων δὲ εἶπεν Ἀριστοφάνης περὶ τοῦ Μάγνητος, ὅτι δρᾶμα ἐποίησε Βαρβιτίδας, ἢ Βαρβιτιστὰς κατά τινας, παρὰ τὴν βάρβιτον, ὅ ἐστιν εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ, ὅθεν τὸ βαρβιτίζειν, τὸ τὴν βάρβιτον κρούειν, καὶ ψάλλειν. ὅτι δὲ καὶ δράματα Ὄρνιθας, Λυδοὺς, B ψῆνας, καὶ βατράχους ἐποίησε. διὰ τοῦτο ἔλεξε πτερυγίζων, λυδίζων, ψηνίζων, καὶ βαπτόμενος βατραχείοις, παίζων πρὸς τὸ βατράχειον, ὅ ἐστιν εἶδος χρώματος.

Εἶτα Κρατίνου μεμνημένος, ὃς πολλῷ ῥεύσας ποτ' ἐπαίνῳ,
Διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων ἔρρει, καὶ τῆς στάσεως παρασύρων,
Ἐφόρει τὰς δρῦς, καὶ τὰς πλατάνους, καὶ τοὺς ἐχθροὺς προθελύμνους,
Ἆσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ, πλὴν Δωροῖ συκοπέδιλε,
Καὶ, Τέκτονες εὐπαλάμων ὕμνων. οὕτως ἤνθησεν ἐκεῖνος.
Νυνὶ δ' ὑμεῖς αὐτὸν ὁρῶντες παραληροῦντ' οὐκ ἐλεεῖτε.
Ἐκπιπτουσῶν τῶν ἠλέκτρων, καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος,
Τῶν θ' ἁρμονιῶν διαχασκουσῶν, ἀλλὰ γέρων ὢν περιέρρει,
Ὥσπερ Κοννᾶς, στέφανον μὲν ἔχων αὖον, δίψῃ δ' ἀπολωλώς,
Ὃν χρῆν διὰ τὰς προτέρας νίκας πίνειν ἐν τῷ Πρυτανείῳ,
Καὶ μὴ ληρεῖν, ἀλλὰ θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ.

Deinde Cratini memor eſt, qui quondam multa laudis abundans,
Per apertos campos fluitabat, & à propria ſede reuulſas
C *Rapiebat quercus, platanos, atque omnes radicitus hoſtes.*
Nihil autem in Sympoſio ille canebat, niſi, ficulnea Doro,
Aut hoc, Hymnorum pulcrorum artifices. Sic floruit ille.
Sed nihil eius vos nunc miſeret, quem delirare videtis:
D *Cùm de ſponda exciderint electra, neque corda amplius inſit:*
Et commiſſura hiſcant, ſed cùm vetulus eſſet, fluitabat,
Vt Connas, qui cùm ſiccum geſtaret ſertum, ſiti obiit
Quem certè propter tot palmas bibere aequum erat in Prytaneo:
E *Neque nugas agere, ſed unctum ſpectare apud almum Dionyſum:*

Σχόλια. Ὃς πολλῷ ῥεύσας.] οἱ γὰρ λάβρως ποταμοὶ ῥέοντες τὸ αὐτῶν τῆς γῆς παρασύρουσι μέρος δι' ἧς ῥέουσι. τουτέστιν εὐδοκιμήσας πολλάκις. καὶ Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. τότε τοίνυν τυφῶνος πολλοῦ ῥέοντος καθ' ὑμῶν. δοκεῖ δέ μοι Ἀριστοφάνης ἀφ' ὧν εἶπε Κρατῖνος περὶ αὑτοῦ μεγαληγορῶν, ἀπὸ τούτων καὶ αὐτὸς τὴν τροπὴν εἰληφέναι. ὁ γὰρ Κρατῖνος οὕτω πως ἑαυτὸν ἐπῄνεσεν ἐν τῇ Πυτίνῃ.
Ἄναξ Ἄπολλον τῶν ἐπῶν τῶν ῥευμάτων
Καναχοῦσι πηγαί· δωδεκάκρουνον στόμα
Ἰλισσὸς ἐν φάρυγι. τί ἂν εἴποιμί σοι;
Εἰ μὴ γὰρ ἐπιβύσει τις αὐτοῦ τὸ στόμα,
Ἅπαντα ταῦτα κατακλύσει ποιήμασιν.
ἴσως οὖν χάριν τούτων καὶ Ἀριστοφάνης περὶ τοῦ Κρατίνου ταῦτα λέγει, ἢ τὸ ῥεύσας εἶπε συνέπειαν πρὸς τὸ ἐνυρεῖν τοῦ Κρατίνου. Διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων.] ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς φράσεως. ἔνιοι δὲ διὰ τῶν ἀφύων γράφουσι. πρὸς πάντα δὲ αὐτὸς ἐσπούδαζεν ἀντιτιθέναι τὰ ὑπὸ Κρατίνου εἰρημένα. ὥσπερ κἀκεῖνος ποταμῷ παρέβαλεν ἑαυτὸν ἀθρόως ῥέοντι. ἀρχὴν τεθεῖσας τὰς πηγάς. ὥσπερ λάβρως ῥέοντος ὕδατος ἐστὶν ἔργον, ἦχον ἀποτελεῖν καὶ ψόφον καὶ τὰ λοιπὰ ὡς εἴρηκεν. διὰ τοῦτο καὶ Ἀριστοφάνης ὡς ἐπὶ ποταμοῦ ἐχρήσατο τῇ τροπῇ. ἄλλως τὸ ἐπὶ τῆς φράσεως ἄκομψον καὶ ἀπλοϊκὸν τοῦ Κρατίνου ἀλληγορεῖσθαί φασι τὸ ἀφελὲς. καὶ δὲ F νῦν ἀντὶ τοῦ ὑγιὲς καὶ ὁλόκληρον. ἢ τὸ μέγα καὶ ἀνεμπόδιστον ἢ ἀφελῶς ἁπλῶς. ὅθεν τὰ ἐπιστόλια ἀφελῶς γράφειν. καὶ ἀφελὴς γυνὴ ἡ ἀπόνηρος καὶ δασύπυγος ὡς τό, μεστὸν τοῦ ἀφελοῦς, μεστὸν τοῦ σώφρονα λέγει. δύναται δὲ καὶ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἐπὶ τῆς φράσεως. στάσεις δέ, τὰ ἀναχώματα τῶν ποταμῶν. Καὶ τῆς στάσεως παρασύρων.] ὡς διὰ τὸ γῆρας καὶ τὴν πολυποσίαν, σαλεύοντος καὶ τρέμοντος τοῦ Κρατίνου τὴν βάσιν. ἐφόρει δὲ κατέβαλλε τοὺς ἀνταγωνιζομένους πρὸς αὐτὸν ὑψηλοὺς ὄντας. τοὺς ἐχθροὺς δέ, τοὺς περὶ τὸν Καλλίαν αἰνίττεται. Προθελύμνους.] προρρίζους. εἰώθασι γὰρ οἱ ποταμοὶ τὰ ἐπὶ τῶν ὄχθαις ὄντα δένδρα ἐπειδὰν καταναλώσωσι παρασύροντες καὶ παρατέμνοντες τὴν γῆν, τὰς ῥίζας τέμνειν, ὡς τοῦ Κρατίνου συμψηφοῦ G νικῶντος τοὺς ἀνταγωνιστάς. Ἆσαι δ' οὐκ ἦν.] πάλιν ὡς μέθυσον αὐτὸν διαβάλλει τὸν Κρατῖνον. οὐκ ἦν γὰρ ἑτέραν φησὶν ἐν τοῖς συμποσίοις ᾠδὴν ποιήσασθαί τινα, προκαταλαμβάνοντος αὐτὰ τοῦ Κρατίνου. Δωροῖ συκοπέδιλε.] Κρατίνου μέλους ἀρχή. σκώπτων δέ τινα ἐκεῖνος δωροδόκον καὶ συκοφάντην τοῦτο εἶπεν. Τέκτονες εὐπαλάμων.] τέκτονες πάντες οἱ τεχνῖται. καὶ τοῦτο δέ, ἐν τῶν Εὐμενίδων Κρατίνου. εὐπαλάμων δέ, εὐδεξιοχειρισθέντων ἢ εὐμηχανημάτων. Παραληροῦντα.] διαπορούντα καὶ ἀγνωμονοῦντα. ταῦτα ἀκούσας ὁ Κρατῖνος, ἔγραψε τὴν Πυτίνην, δεικνὺς

ὅτι οὐκ ἐλήρησεν ἐν οἷς κακῶς λέγει τὸν Ἀριστοφάνην ὡς τὰ Εὐπόλιδος λέγοντα. Ἐκπεπληκὼς τῶν ἠλέκτρων.] ἰδίως τὰ ταῖς κλίναις ἐπιβαλλόμενα, οὕτως ἐκάλουν ἤλεκτρα. μεταφορὰ οὖν εἴληπται ἀπὸ τῶν κλινῶν. αἱ γὰρ ἀρχαῖαι κλῖναι τοὺς πόδας εἶχον ἠσφαλισμένους ἄνθραξι καὶ ἠλέκτροις, ὥσπερ νῦν ἀργύρῳ ἢ κασσιτέρῳ. διόπερ βαρυτόνως ἀναγνωστέον ἀπὸ τοῦ αἱ ἤλεκτροι τῶν ἠλέκτρων. Καὶ τοῦ τόνου ἔτ' ἐνόντος.] ἀκολούθως μετὰ τὴν κλίνην ἐμνημόνευσε τοῦ τόνου. τόνος γὰρ, τὰ τῶν κραββάτων σχοινία. τροπικῶς δὲ δηλοῖ τὴν τῆς φωνῆς τάσιν. Τῶν θ' ἁρμονιῶν.] ἁρμονίας λέγει, τὰ συμπεπηγμένα τῶν κραββάτων μέρη. ἐπέμεινε δὲ τῇ τροπῇ. καὶ γὰρ ἁρμονίαν λέγομεν, τὴν τῶν ποιημάτων σύνθεσιν. Διαχασκουσῶν] διαχαινουσῶν. διεσχισμένων καὶ μὴ ἐχουσῶν εὐέπειαν. Ὥσπερ Κοννᾶς.] ὁ Κοννᾶς αὐλητὴς ἦν καὶ μέθυσος. ὃς εἰς συμπόσια παρήει συνεχῶς ἐπὶ μισθῷ, ὅστις ὀλυμπιονίκης γενόμενος καὶ πολλάκις στεφανωθεὶς, πενιχρὸς ἦν μηδὲν ἔχων ἀλλ' ἢ τὸν κότινον. ἐφ' οὗ Κρατῖνος φησίν.

Ἐλθὲ καὶ σῇ γαστρὶ δίδου χαίρειν ὄφρα σε λιμὸς
Ἐχθαίρῃ. Κοννᾶς δὲ πολυστέφανος νικήσει.

λέγει δὲ αὐτὸν τοσαῦτα νικήσαντα μηδέπω τετιμῆσθαι. ἡ δὲ παροιμία. στέφανον μὲν ἔχων, δίψει δ' ἀπολωλώς. καὶ πάλιν.

Δελφὸς ἀνὴρ, στέφανον μὲν ἔχων δίψει δ' ἀπολωλώς.

Πρὸς τὸν Κρατῖνον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι μέθυσός ἐστιν. Ἐν τῷ Πρυτανείῳ.] ἔχεται καὶ τοῦτο τῆς ἐννοίας τῆς προειρημένης. σιτεῖσθαι γὰρ ἔλεγον ἐν τῷ Πρυτανείῳ, οὐχὶ πίνειν. παρὰ τῷ Διονύσῳ δὲ ἀντὶ ἐν τῷ θεάτρῳ.

Οἵας δὲ Κράτης ὀργὰς ὑμῶν ἠνέσχετο καὶ στυφελισμούς;	*Quas verò Crates iras veſtras, & quot conuitia paſſus?*
Ὃς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν,	*Qui paruo ſumtu vos aſſueſcebat dimittere prãſos,*
Ἀπὸ κραμβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας.	*Et ſententias perquam vrbanas, dulci pinſebat in ore.*
Χ' οὗτος μέντοι μόνος ἀντήρκει, τοτὲ μὲν πίπτων, τοτὲ δ' οὐχί.	*Hic ſolus ad obſiſtendum ſufficiebat: ſæpe cadens, &*
Ταῦτ' ὀρρωδῶν διέτριβεν ἀεί, καὶ πρὸς τούτοισιν ἔφασκεν,	*Sæpe iterum ſtans. Hæc metuens noſter ceſſauit: quia dicit:*
Ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλίοις ἐπιχειρεῖν,	*Remigem oportere antè eſſe aliquem: quàm clauum in puppe tenere:*
Κᾆτ' ἐντεῦθεν πρωρατεῦσαι, καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι,	*Ac poſtea demum proretam agere, atque obſeruare Aquilones,*
Κᾆτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ. τούτων οὕνεκα πάντων,	*Ac deinde gubernare ipſum ſeipſo. Pro quibus omnibus: vt quod*
Ὅτι σωφρονικῶς, κοὐκ ἀνοήτως ἐσπηδήσας ἐφλυάρει,	*Prudenter, non ſtolidè nugatus venerit in medium: vos*
Αἴρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον, παραπέμψατ' ἐφ' ἕνδεκα κώπαις.	*Tollite remorum ſonitum: & ad vndenos tranſmittite remos.*

Σχόλια. Οἵας δὲ Κράτης ὀργάς.] οὗτος κωμῳδίας ἦν ποιητής. ὃς πρῶτος ὑπεκρίνατο Κρατίνου. καὶ αὐτὸς ποιητὴς ὕστερον ἐγένετο. καὶ ἐξωνεῖτο τοὺς θεατὰς καὶ τὴν τούτων εὔνοιαν. ἄλλως. τραγικὸς ποιητὴς, ὀλιγόστιχα ποιήματα γράψας. στυφελισμοὺς δὲ ὀργὰς λοιδορίας. ὕβρεις. μέμψεις. καὶ ἐν μυθικοῖς ὅτι στυφελῶν ἀπὸ πετρῶν ἐστρακόντα νῶτα καὶ ἀγκύλα γυῖα κάθηται. Ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης.] σμικρὰ ἐποίει καὶ ἔτερπε τοὺς ἀκροατάς. γράφων ἰδέα. ἀριστίζων δὲ τρέφων ἄριστον κατασκευάζων. Ἀπὸ κραμβοτάτου.] ἡδυτάτου ξηροτάτου. ἔπαιξε δὲ ἀπὸ τοῦ τῶν λαχάνων ἐπινοίας. αὐτοσχέδιος γὰρ ἦν πάντα τὰ δράματα. ἢ διὰ τὸ καπυρόν. ἄλλως. ἀπὸ τοῦ χρηστοτάτου. ἔπαιξε δὲ τῷ κραμβοτάτου, ἀπὸ τοῦ λαχάνου κράμβης οὕτω καλουμένης. παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς κοράμβλη διὰ τὸ τὰς κόρας βλάπτειν. φασὶ γὰρ αὐτὴν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Λυκούργου. ἡνίκα γὰρ ὁ Διόνυσος τοῦτον εὐλαβηθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν ἔδυ ὑπὸ τῆς ἀμπέλου δεσμευθέντα δάκρυον ἐπαφηκέναι. κἀκ τοῦ δακρύου τὴν κράμβην. καὶ διὰ τοῦτο ἀντιπαθῶς ἔχειν ἀλλήλοις τὴν κράμβην καὶ τὴν ἄμπελον. πιστοῦνται δὲ τὸν μῦθον τοῦτον γεωργῶν παῖδες. εἰ γάρ τις φασὶ τὴν ῥίζαν αὐτῆς ἐξάψαι ἐν ἀμπέλῳ, οὐκ ἂν αὐτὴ καρπὸν ἐνέγκοι. ὅθεν καὶ πρώτη ἐν συμποσίῳ δίδοται. καὶ οἱ Αἰγύπτιοι πρὸ τῶν ἄλλων ἐδεσμάτων ἑφθὰς κράμβας ἤσθιον διὰ τὸ μὴ μεθύσκεσθαι οἴνῳ. βέλτιον δὲ κράμβῳ λέγοντ' ἀντὶ τοῦ καρῷ ἀντιβαίνοντα. χαριέντως δὲ ὁ ποιητὴς ἀντὶ τοῦ χρηστοτάτου, κραμβοτάτου εἴρηκεν. ἵνα τὸ ἀπὸ μικρᾶς δαπάνης καὶ τὸ ἀριστίζω, ἀκόλουθον τῷ ἑξῆς λέγειν δοκῇ. μάττων δὲ, σκευαζόμενος, κατασκευάζων. ἐφυσείστικων. ἀντήρκει δὲ ἀντεῖχε. Τοτὲ μὲν πίπτων, τοτὲ δ' οὐχί.] ἀνὰ μέρος εὐδοκιμῶν, ἔσθ' ὅτε δὲ ἡττώμενος. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὡς οὐκ ἀεὶ εὐδοκιμοῦντος. Ἐρέτην χρῆναι.] κωπηλάτην μὴ ἐπιχειρεῖν φησὶ κυβερνᾶν, εἰ μὴ ἐν πείρᾳ γένηται τοιαύτῃ. ἄλλως. μὴ πρὶν κυβερνᾶν. οὐ γὰρ οἷόν τε κυβερνᾶν, μὴ πρότερον ἐν πολλῇ πείρᾳ γενόμενον ἀποδημίας καὶ τῶν ναυτικῶν, καὶ τοὺς ἀνέμους προϊδεῖν τίνες μέλλουσι πνεῖν καὶ προγνῶναι. εἶθ' οὕτω κυβερνᾶν. ἐντεῦθεν δέ τινες τῶν τῆς παρ' ἡμῖν θρησκείας ἱεροφαντῶν δαιμονίως μετηρμήνευσαν τό, ἐπαινῶ τὸν νηίτην νόμον, ὃς τὴν κώπην πρότερον ἐγχειρίσας τῷ νέῳ κυβερνήτῃ καὶ πιστώσας τὰ ἔμπροσθεν, αὖθις ἐπὶ τῶν οἰάκων καθίζει μετὰ τὴν πολλὴν τυφθεῖσαν θάλασσαν, καὶ τὴν τῶν ἀνέμων διάσκεψιν. Ὅτι σωφρονικῶς.] μετὰ λογισμοῦ καὶ σκέψεως. καὶ οὐκ ἀνοήτως. οὐδὲ ἐκ τοῦ προχείρου. Αἴρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον.] ῥόθιον τὸ κῦμα ἀπὸ τοῦ ταχέως ῥεῖν, ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων μετενήνεκται. ὅταν συνεχῶς ὑπὸ πολλῶν ἐρετῶν, ἐπὶ πλέον προέρχηται ἡ ναῦς εἰς τὸ πρόσθεν. ἀξιοῖ οὖν τὸν νοῦν ἔπαινον, μέχρι πολλοῦ παραπέμψαι. Ἕνδεκα κώπαις.] κέλευσμα ναυτικὸν λέγει εἶναι ἐφ' ἕνδεκα κωπηλασίαις ἐκτεινομέναις. ἐπέμεινε δὲ τῇ τροπῇ. ἄλλως. Ἑταιρεῖαν παραδέχεσθαι ἐφ' ἕνδεκα κώπαις ἑξῆς ἀπὸ τῶν ναυτικῶν.

ναυτικῶν. τουτέστιν ἀπὸ τοῦ κυβερνᾶν καὶ τοῦ ῥόθου τὸ ἐφ' ἕνδεκα κώπαις ἐπιβάλλειν. ἢ ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι τῶν

A ναυτικῶν ἐπιστήμονες ἦσαν.

Bisetus. Ἔκθεσις κώλων δ.

Θόρυβον χρηστὸν ληναΐτην,
Ἵν' ὁ ποιητὴς ἀπίῃ χαίρων,
Κατὰ νοῦν πράξας,
Φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.

Strepitum vtibilem Lenaiten:
Vt ipoëta hic abeat latus,
Votis compos,
Vultu fulgénſque ſereno.

B

Σχόλια. Ληναΐτην.] ἑορτὴ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Λήναια. ἔστι δὲ εἰς Διόνυσον. ἐν ᾗ μέχρι νῦν ἀγωνίζονται ποιηταὶ συγγράφοντές τινα ᾄσματα τοῦ γελασθῆναι χάριν. ὅπερ ὁ Δημοσθένης εἶπεν ἐξ ἁμάξης. ἐπὶ ἁμαξῶν γὰρ οἱ ᾄδοντες καθήμενοι λέγουσι καὶ ᾄδουσι τὰ ποιήματα. Φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.] ἱλαρὸς φαιδρὸς τὸ μέτωπον. ἢ διὰ τὸ φαλακρὸν εἶναι τὸν Ἀριστοφάνην.

C

ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιδ.

Τροχαϊκοὶ δίμετροι.

Ἵππι' ἄναξ, Πόσειδον, ᾧ
χαλκοκρότων ἵππων κτύπος,
Καὶ χρεμετισμὸς ἁνδάνει,
Καὶ κυανέμβολοι θοαὶ
Μισθοφόροι τριήρεις,
Μειρακίων θ' ἅμιλλα λαμ-
πρυνομένων ἐν ἅρμασιν,
Καὶ βαρυδαιμονούντων.
Δεῦρ' ἔλθ' ἐς χορὸν ὦ χρυσοτρίαιν', ὦ
Δελφίνων μεδέων Σουνιάρατε.
Ὦ Γεραίστιε παῖ Κρόνου,
Φορμίωνί τε φίλτατ', ἐκ
Τῶν ἄλλων τε θεῶν Ἀθη-
ναίοις πρὸς τὸ παρεστός.

STROPHE.
verſ. 14.

Trochaici Dimetri.

Rex maris ô equeſter, ô
Cui fremitus placent equûm,
Et creperi frenûm lupi:
Roſtráque acuta nauium,
D *Aera foris merentum,*
Et iuuenes, Olympico
Qui renitent certamine
Sorte grauati iniqua.
Huc huc, qui trifida cuſpide Phocis
Imperas ſua quam Sunia adorant:
O Gereſtie, magne Rex,
Phormioni amice: tu
E *Præ diuis alijs, Athe-*
Narum vrbi bonus adſis.

Σχόλια. Ἵππι' ἄναξ Πόσειδον.] ἐκ ἀρχῆς τῷ Ποσειδῶνι τὴν ἐπίθεσιν ἔθηκε τοῦτο. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἱππέων. ἀποτεινόμενος οὖν βουλόμενος ἐπιτήδευμα τὸ αὐτοῦ, οὕτω τὸν Ποσειδῶ προσεῖπε. τουτέστιν ἱππικέ. Εἰς τὸ αὐτὸ διπλῆ εἴσω ἐπάγεται ἐπιρρηματικὴ συζυγία. ὡς μέλη καὶ ἐπιρρήματα. εἰσὶ κώλων ιδ. ὧν τὰ μὲν ὀκτὼ χοριαμβικὰ ἰαμβικὴν ἔχοντα ἐπιμέρειαν, μέρεσιν ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὴν ὡς ἐν τῷ ἑ καὶ ἡ. τῶν δ' ἑξῆς ἀντισπαστικῶν τὰ μὲν θ καὶ ι τρίμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. Γλυκώνεια. ἐκ διτροχαίου καὶ ἰάμβου πλὴν τοῦ τελευταίου ἑφθημιμερής. ὃ καλεῖται Φερεκράτειον ὑφ' ὃ παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. διπλῆν ἔχει αὐτὰ πόδα. τοῖς αὐτοῖς δὲ καὶ ἡ ἀντιστροφὴ σύγκειται. ἐφ' ἧς τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου. ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Χαλκοκρότων.] χαλκοπόδων. τουτέστι τὰς ὁπλὰς ἰσχυρὰς ἐχόντων. συμβαίνει γὰρ ἠχεῖν τὴν γῆν καὶ κτυπεῖν ἐπικρουομένην τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων. Κυανέμβολοι.] ἤτοι αἱ τοὺς ἐμβόλους ἔχουσαι κυανῷ βεβαμμένους, ὡς μιλτοπάρῃοι, αἱ μεμελτωμέναι. ἢ αἱ τέμνουσαι τὴν θάλασσαν. κυανὸν γὰρ τὸ ταύτης ὕδωρ. Μισθοφόροι τριήρεις.] αἱ τοὺς ἐπὶ μισθῷ στρατευομένους ἄγουσαι. Λαμπρυνομένων.] ἀντὶ τοῦ καυχωμένων, καὶ νικώντων ἐν τοῖς ἅρμασι. Βαρυδαιμονούντων.] ὅτι ἄθλιοι ἦσαν οἱ ἱπποτροφοῦντες καταναλίσκοντες αὐτῶν τὴν οὐσίαν. Ὦ χρυσοτρίαινε] περιφραστικῶς τῆς θαλάττης βασιλεῦ. Σουνιάρατε δὲ ὁ ἐν τῷ Σουνίῳ ἀρώμενος καὶ εὐχόμενος. Σούνιον δὲ ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς.

F

Bisetus. Χρυσοτρίαινε,] τουτέστι χρυσῆν τρίαιναν ἔχων. ἔστι δὲ τοῦ Ποσειδῶνος ἐπίθετον, ὡς τὸ Σουνιάρατε. τρίαιναν δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν Ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ, εἰς ποτάμιον, εἰς θαλάσσιον, καὶ εἰς λιμναῖον.

Σχόλια. Γεραίστιε.] Γεραιστὸς ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας, τῇ μὲν Κρημνίτην ἔχον, τῇ δὲ Λίχαιον. ἱερὰ δὲ ἐστι τοῦ Ποσειδῶνος, ἔνθα ὁ Εὔριπος. Φορμίωνί τε φίλτατε.] προσφιλέστατε τῷ Φορμίωνι. τὸν μᾶλλον δὲ αἰνίττεται, ὅτι καὶ ὁ Ποσειδῶν τῶν Ἀθηναίων ἀντεποιεῖτο, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ ἤριζε. στρατηγὸς δὲ Ἀθηναίων ναυτικώτατος ὁ Φορμίων. καὶ πολλάκις εὐτυχήσας ἐν ναυμαχίαις καὶ ἐν τῇ

G

πρὸς Λακεδαιμονίους μάχῃ κατορθώσας ιζ. ναῦς διέφθειρεν. ἐκ τῶν ἄλλων τε θεῶν. ἐκ τῶν ἄλλων θεῶν σὺ μόνος. δεῦρο ἐλθὲ Ἀθηναίοις πρὸς τὸ παρεστός, τουτέστι πρὸς τὰ παρόντα καὶ ἐνεστῶτα πράγματα. ἐπεὶ νικῶσι Ἀθηναῖοι Φορμίωνος στρατηγοῦντος περὶ ναυμαχίαν λαμπρὰν μεγάλως.

A

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ις.

Τροχαϊκοὶ, Τετράμετροι, Καταληκτικοί.

Εὐλογῆσαι βουλόμεσθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτι
Ἄνδρες ἦσαν τῆσδε τῆς γῆς ἄξιοι, καὶ τοῦ πέπλου, B
Οἵτινες πεζαῖς μάχαισιν, ἔν τε ναυφράκτῳ στρατῷ
Πανταχοῦ νικῶντες ἀεὶ, τήνδ᾽ ἐκόσμησαν πόλιν.
Κοὐδεὶς οὐδεπώποτ᾽ αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ἰδὼν
Ἠρίθμησεν. ἀλλ᾽ ὁ θυμὸς εὐθὺς ἦν ἀμυνίας.
Εἰ δέ που πέσοιεν ἐς τὸν ὦμον ἐν μάχῃ τινὶ,
Ταῦτ᾽ ἀπεψήσαντ᾽ ἂν, εἶτ᾽ ἠρνοῦντο μὴ πεπτωκέναι, C
Ἀλλὰ διεπάλαιον αὖθις. καὶ στρατηγὸς οὐδ᾽ ἂν εἷς
Τῶν πρὸ τοῦ, σίτησιν ᾔτησ᾽ ἐρόμενος Κλεαίνετον.
Νῦν δ᾽ ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι, καὶ τὰ σιτία,
Οὐ μαχεῖσθαί φασιν. ἡμεῖς δ᾽ ἀξιοῦμεν τῇ πόλει D
Προῖκα γενναίως ἀμύνειν, καὶ θεοῖς ἐγχωρίοις.
Καὶ πρὸς, οὐκ αἰτοῦμεν οὐδὲν, πλὴν τοσουτονὶ μόνον,
Ἤν ποτ᾽ εἰρήνη γένηται, καὶ πόνων παυσώμεθα,
Μὴ φθονεῖθ᾽ ἡμῖν κομῶσι, μηδ᾽ ἀπεστλεγγισμένοις.

EPIRRHEMA
verſ. 16.

Trochaici, Septenarij, Catalectici.

Prædicare volumus maiores noſtros: quoniam viri
Fuerant & terra hac, & feſtino peplo digniſſimi,
Qui mari & terra viriliter conſeruerunt manus
Cum hoſte, ſemper victores, vbique hunc decorantes locum,
Neque quiſquam illorum cõſpectũ hoſtium vnquam copijs
Ceſſauit: ſed animus defenſor eis inerat illicò.
Si fortè in pugna caderent in humerum, tũ hanc rem protinus
Abſtergebant: pòſt cecidiſſe ſe negabant firmiter.
Mox iterum in pugnam redibant: neque quiſquam veterum ducum
Poſtulabat publicum victum, orato Cleaneto. At
Nunc, niſi vbique primas teneant, vnà cum cibarijs,
Se pugnaturos negant. Nos verò æquum eſſe ducimus,
Gratis, & patriæ, & Dîs indigenis opitularier.
Hic nihil amplius requirimus, præterquàm hoc vnicum:
Si quando pax reſtituatur, & à bello ſit ocium:
Ne nobis inuideatis bene comis & terſis viris.

E

Σχόλια. Εὐλογῆσαι βουλόμεσθα.] Τὸ ἐπίρρημα, στίχων ἐστὶν ις, τετραμέτρων τροχαϊκῶν καταληκτικῶν, ὃ φιλεῖ Ἀρίσταρχος. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. διπλῇ δ᾽ ἄμφω περατοῦνται. ἀλλὰ τὸ μὲν τῇ ἔσω διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. τὸ δὲ τῇ ἔξω. εὐλογῆσαι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπαινέσαι. ὑμνῆσαι. ἐγκωμιάσαι. Ἄξιοι καὶ τοῦ πέπλου.] ἴδια παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις πέπλος τὸ ἄρμενον τῆς Παναθηναϊκῆς νεὼς ἦν, οἱ Ἀθηναῖοι κατασκευάζουσι διὰ τετραετηρίδος, ἧς καὶ τὴν πομπὴν ἀπὸ τοῦ κεραμεικοῦ ποιοῦσι μέχρι τοῦ Ἐλευσινίου. πέπλον δὲ καλοῦσι τὸ ἄρμενον διὰ τὸ ἀραιὸν αὐτὸ εἶναι. ἄλλως. καὶ τοῦ πέπλου. οὗ ἐνέγραπτο Ἐγκέλαδος ὃν ἀνεῖλεν ἡ Ἀθηνᾶ. ἦν δὲ εἷς τῶν Γιγάντων. ἐπεσκευάζετο οὖν ὁ πέπλος καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτὸν, καὶ ἐπομπεύετο ἐν τοῖς Παναθηναίοις. ἄλλως. νικήσαντες πέπλον ἐποίησαν τῇ Ἀθηνᾷ καὶ ἐνέθεντο τοὺς ἀριστέας ἐν αὐτῷ. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. ἢ Παλλάδος ἐν πόλει τᾶς καλλιδίφρου Ἀθαναίας ἐν κροκέῳ πέπλῳ ζεύξομαι ἅρματι πώλους. Ναυφράκτῳ στρατῷ.] τῷ συμπεφραγμένῳ καὶ συντεταγμένῳ ναυτικῷ. F

BISETVS. Πανταχοῦ νικῶντες ἀεί.] Αἰσχύλος ἐν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. G
Ἔστ᾽ ἄρ᾽ Ἀθηνῶν ἔστ᾽ ἀπόρθητος πόλις.
Ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.

Σχόλια. Ἠρίθμησεν.] ἀπεδειλίασεν. μεθ᾽ ἡσυχίας ἔσχεν. Ἀμυνίας.] ἕτοιμος πρὸς τὸ ἀμύνασθαι, ὡς ἐπὶ τῶν ἐν πάλῃ ἀγωνιζομένων. Εἰ δέ που πέσοιεν.] ἡττηθεῖεν. ἤτοι ἐν ἔχοντες ἀπέλθοιεν. ἄλλως. εἶδος παλαίσματος ὅ τινες ψευδόπτωμα καλοῦσιν. ἐπιμένει δὲ τῇ τροπῇ. καὶ γὰρ τῶν παλαιόντων οἱ εἰς τὸν ὦμον πεσόντες, ἐξαναστάντες εὐθέως ἀποψῶσι τὴν κόνιν, ἵνα μὴ ἴχνος ἔχοιεν μηδὲ ἔλεγχον τοῦ πτώματος. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. ὅτι οἱ πρόγονοι εἰ καὶ ἡττηθεῖεν ἐν μάχῃ, πάλιν αὐτοὶ τὴν ἧτταν ἀνεκαλοῦντο ταχέως καὶ τοῖς νενικηκόσιν ἡττηθεῖσιν ἐκ δευτέρου, πλέον τῆς προτέρας νίκης οὐδὲν ἦν. Ἀπεψήσαντ᾽ ἄν.] ἀπεμάξαντο ὡς οἱ παλαίοντες. ἵνα μηδὲν ἴχνος ἔχοιεν τοῦ πτώματος. διεπάλαιον δὲ, ἀνεπάλαιον. ἀνεμάχοντο. Τῶν πρὸ τοῦ, σίτησιν.] σίτησιν λέγει τὴν ἐν Πρυτανείῳ τράπεζαν, τουτέστι δημοσίᾳ τρέφεσθαι, οὐδεὶς ἂν τῶν παλαιῶν ἠξίωσεν, ὡς τῶν κατ᾽ αὐτὸν στρατηγῶν τὸ τοιοῦτον, καὶ ὡς ἐπὶ μισθῷ ὑφισταμένων κατορθῶσαι τι τῇ πόλει. ἄλλως. στρατηγῶν Ἀθηναίων τῶν πρότερον οὐδεὶς πρὸ τοῦ πολέμου σίτησιν ᾔτησεν, ἂν μὴ ὁ δῆμος χειροτονῆται. νῦν δὲ ἐὰν μὴ τιμῶνται προεδρίαις καὶ σιτίοις, ἀγανακτοῦσιν. [illegible] οὐ γὰρ ἔστι σίτησιν, ἐὰν μὴ γένωνται πρόεδροι καὶ τιμὰς ἀξιωθῶσιν, οὐ μαχήσεσθαί φασι. Κλεαίνετον.] οὗτος ὁ Κλεαίνετος φαίνεται κατεδηδοκὼς τὴν οὐσίαν καὶ ἡδυπαθήσας. οἱ δὲ, ὅτι οὗτος ἔγραψε ψήφισμα μὴ δεῖν δοθῆναι τοῖς στρατηγοῖς σίτησιν. σπανίως δὲ μέμνηται τοῦ Κλεαινέτου καὶ σχεδὸν ἐνταῦθα μόνον. στοχάζονται οὖν τινες ὅτι οὗτος ἂν εἴη ὁ τὴν σίτησιν περιποιήσας τῷ Κλέωνι.

BISETVS. Κλεαίνετον] τοῦτον τὸν Κλεαίνετον Θουκυδίδης

κοὐδὲ πατέρα Κλέωνος εἶναι λέγει.

Σχόλια. Ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι.] τιμῆς καὶ ἔδρας τρόπος. ἐξῆν δὲ τοῖς τιμῆς ταύτης τυχοῦσι, καὶ ἐν βουλευτηρίῳ καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν θεάτροις καὶ ἐν ἄλλῳ παντὶ συλλόγῳ τοὺς προλαμβάνοντας εἴ τινες ἦσαν ἐξεγείραντας αὐτοὺς εἰς τὸν ἐκείνων τόπον καθίζειν. προεδρία δὲ τὸ ὄνομα, ἀπὸ τοῦ τὴν πρώτην αὐτοὺς ἕδραν ἔχειν. ἄλλως. ἐὰν μὴ προεδρίας φησὶ τοιαύτης τύχωσί τινος, ἀπειλοῦσι μὴ μάχεσθαι διὰ τοῦτον καθαπτόμενος ὁμοῦ τε καὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν στρατηγῶν. τῶν μὲν Ἀθηναίων, ὡς ἀναξίοις διαδιδόντων τὰς τιμὰς καὶ τὰς δωρεάς, εἰ πρίν τι δρᾶσαι τὴν πόλιν ἀγαθόν, ταῦτα διδόασιν αὐτοῖς. τῶν δὲ στρατηγῶν, ὡς τιμωμένων πρὶν τῶν κατορθωμάτων, καὶ τῶν ἤδη τιμῆς τετυχηκότων τὴν δόξαν ἀφαιρουμένων εἰ φαίνοιντο δωρεὰν λαβόντες ἐπ' ἀνδραγαθήμασι. Καὶ τὰ σιτία.] οἱ ἐπὶ στρατείαν ἐξιόντες χρόνου τινός, ἐπήγοντο σιτία. οὗτοι δέ φησιν οἱ νέοι, ἐὰν μὴ προεδρίας τινὸς τιμῆς ἀξιωθῶσιν, οὐκ ἐξίασιν ἐπὶ πόλεμον. σιτία γοῦν ἐστι, τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν. Κομῶσι.] τρυφῶσι, πλουτοῦσι. τὸ γὰρ κομᾶν ἐπὶ τῆς τρυφῆς λέγεται καὶ γαυριᾶν, καὶ μέγα φρονεῖν. ἄλλως τε καὶ τὸ θριξὶ κομᾶν εἰς τιμὴν συγκεχώρηται αὐτοῖς. Ἀπεστλεγγισμένοις.] κεκαρμένοις. Κινίας γὰρ καὶ Φαῖος εἰσηγήσαντο μηδένα στλεγγίσαι τοὺς νέους, νόμον γράψαντες μηκέτι ἁβροδιαίτους εἶναι, ὃν τρόπον τὸ πάλαι, μηδὲ κομᾶν. ἢ ἀπεξεσμένοις καὶ ὑποστίλβουσιν ἀπὸ ἀλείμματος. Ἀππίων δὲ ἀκούει στλεγγίδας τὰς σταγόνας τοῦ ἐλαίου. ἀπεστλεγγισμένοις, ἀντὶ τοῦ ἐγκεκαθαρμένοις, λελουμένοις. στλεγγὶς γὰρ ἡ ξύστρα, καὶ στλεγγιζόμενος ἀποξυόμενος, καὶ ἀλλαχοῦ γῆρα. εἰ πᾶσ' ἀρείοις ἀκολουθεῖν δεῖ σφαῖραν καὶ στλεγγίδ' ἔχοντα. [illegible] οὐδὲ γὰρ αὐτὴ στλεγγίς, οὐδὲ λήκυθος. καλεῖται στλεγγὶς καὶ χρυσοῦν ἔλασμα τὸ περὶ τῇ κεφαλῇ τῶν γυναικῶν. ἡ δὲ στλεγγὶς τῶν πρὸς ἄλλο τι, οὐ γὰρ πρὸς τὸ ἀποξύεσθαι ἄν τις αὐτῇ χρήσαιτο μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ὕδωρ ἀρύσασθαι. ἀπεστλεγγισμένοις οὖν ἀπεξεσμένοις, ἢ ἐλαίῳ ἀληλιμμένοις.

A B C

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιδ΄.

Τροχαϊκοὶ δίμετροι.

Ὦ πολιοῦχε Παλλάς, ὦ
Τῆς ἱερωτάτης ἁπα-
σῶν πολέμῳ τε καὶ ποι-
ταῖς, δυνάμει θ' ὑπερφερού-
σης μεδέουσα χώρας,
Δεῦρ' ἀφικοῦ λαβοῦσα τὴν
Ἐν στρατιαῖς τε καὶ μάχαις
Ἡμετέραν ξυνεργὸν
Νίκην, ἣ χορικῶν ἐστιν ἑταίρα,
Τοῖς τ' ἐχθροῖσι μεθ' ἡμῶν στασιάζει,
Νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι. δεῖ
Γὰρ τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε πά-
σῃ τέχνῃ πορίσαι σε νί-
κην, εἴπερ ποτε, καὶ νῦν.

ANTODE, ET ANTISTROPHE
verſ. 14.

Trochaici Dimetri.

D

CAſta Minerua, quæ omnium
Hanc celeberrimam urbium
Marte poëticáque habes:
Et valida potentia
Huic dominâris ora.
Huc ades, & ſimul fer huc,
Inq; acie, inq; prælio
Auxilij ſodalem
Palmam: grata Chori quæ comes huius,
Nobiſcum aggreditur bello inimicos.

E

Eia huc, huc ades: his enim
Palma præmia, ſi prius
Vnquam, nunc etiam, viris
Te concedere oportet.

Σχόλια. Ὦ πολιοῦχε Παλλάς.] ἡ τὴν πόλιν κατειληφυῖα καὶ περιέχουσα. ἐπεὶ καὶ ἄρχει τῆς πόλεως. ἔφορος γὰρ αὐτῆς ἡ θεός. καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς πολέμοις ἀρετὴν διὰ τούτων ἐδήλωσεν αὐτῆς. ὁ δὲ νοῦς. ὦ τῆς ἁπασῶν ὑπερφερούσης καὶ ὑπερβαλλούσης χώρας μεδέουσα καὶ βασιλεύουσα ἐν δυνάμει καὶ ποιηταῖς. ἐπικαλεῖται δὲ τὴν θεὸν μετὰ τῆς νίκης εὐχόμενος παραστῆναι τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ. ὁμοῦ δὲ καὶ τὴν ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς πολέμοις ἀρετὴν διὰ τούτων ἐδήλωσε. ξυνεργὸν δὲ συμπράκτορα, σύμμαχον. Ἡ χορικῶν ἐστιν ἑταίρα.] ἡ τοῖς χοροῖς ἐστι προσφιλὴς καὶ συνήθης. οἱ γὰρ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταὶ καὶ τραγικοί, χοροὺς ἵστασαν, οἳ τὰ χορικὰ ὑπεκρίνοντο καὶ ᾖδον μέλη. συνειστήκει δὲ ὁ χορὸς ὁ μὲν κωμικὸς ἐξ ἀνδρῶν κδ΄ καὶ γυναικῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ ἐκ παίδων κδ΄, ὡς καὶ περὶ ἀπαιτεῖσθαι ἐν ὄρνισιν. ἄρρενας μὲν ὄρνις ιβ΄, θηλείας δὲ τοσαύτας. ὁ δὲ τραγικὸς ιε΄, ὡς Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἡμιχόρια ἵστανται οὗτοι ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις χοροῖς, εἰ μὲν ἐξ ἀνδρῶν εἴη καὶ γυναικῶν ὁ χορός, ἐπλεονέκτει τὸ τῶν ἀνδρῶν μέρος καὶ ἦσαν ιγ΄, αἱ δὲ γυναῖκες ἕνδεκα. οἱ δὲ παίδων εἴη καὶ γυναικῶν, αἱ μὲν γυναῖκες τρεισκαίδεκα ἦσαν, οἱ δὲ παῖδες ἕνδεκα. εἰ δὲ πρεσβυτῶν καὶ νέων, τοὺς πρεσβύτας πλεονεκτεῖν δεῖν φασίν. ἄλλως. χορικῶν τῶν κωμικῶν καὶ τραγικῶν. ἡ γὰρ ἐνίκων ἢ ἡττῶντο οἱ ἀγωνιζόμενοι. Τοῖς τ' ἐχθροῖσι.] τοῖς ἀντιπάλοις, τοῖς ἀνταγωνισταῖς. στασιάζειν δὲ ἀντὶ τοῦ πρὸς φιλονεικίαν διαφέρεται.

F G

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ις΄.

Τροχαϊκοί, Τετράμετροι, Καταληκτικοί.

ANTEPIRRHEMA
verſ. 16.

Septenarij, Trochaici, Catalectici.

Ἃ ξυνίσμεν, τοῖσιν ἵπποις βουλόμεσθ' ἐπαινέσαι. A
Ἄξιοι δ' εἴσ' εὐλογεῖσθαι, πολλὰ γὰρ δὴ πράγματα
Ξυνδιήνεγκαν μεθ' ἡμῶν, ἐσβολάς τε καὶ μάχας.
Ἀλλὰ τἀν τῇ γῇ μὲν αὐτῶν, οὐκ ἄγαν θαυμάζομεν,
Ὡς ὅτ' εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς, B
Πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ καὶ σκόροδα, καὶ κρόμμυα,
Εἶτα τὰς κώπας λαβόντες, ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοί,
Ἐμβαλόντες ἀνεβρύαξαν, ἱππαπαῖ, τίς ἐμβαλεῖ;
Ληπτέον μᾶλλον, τί δρῶμεν; οὐκ ἐλᾷς ὦ σαμφόρα;
Ἐξεπήδων τ' εἰς Κόρινθον, εἶτα δ' οἱ νεώτεροι
Ταῖς ὁπλαῖς ὤρυττον εὐνὰς, καὶ μετῄεσαν στρώματα. C
Ἤσθιον δὲ τοὺς παγούρους, ἀντὶ πόας Μηδικῆς,
Εἴ τις ἐξέρποι θύραζε, κἀκ βυθοῦ θηρώμενοι.
Ὥστ' ἔφη Θέωρος, εἰπεῖν καρκίνον Κορίνθιον,
Δεινά γ' ὦ Πόσειδον, εἰ μήτ' ἐν βυθῷ δυνήσομαι,
Μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας. D

Prædicare item volumus de equis, quæ pulcra nouimus.
Digni enim ſunt, quos celebremus: nam nobiſcum plurima
Pertulerunt, incurſus, irruptiones, prælia,
In terra quidem non valde admiramur eos: atque vbi
In naues, quis traijci ſolent, inſiluerunt: ibi
Militaria pocula ementes: & cæpas & allia.
Poſtea acceptis remis, vt & nos, impulêre aquas,
Hinnieruntque Hippapæ, quis remigabit? cùm potius
Sumendum, quid agimus? cur non agitas currum Samphora?
Exiluêre etiam in Corinthũ: & iuniores poſtea
Vngulis cubilia perfodêre, relictis ſtragulis:
Comedebant autẽ in naui cancros, pro gramine Medico:
Siqui erepſerant, etiam in cauernis piſcati intimis
Vnde apud Theorum ſic loquitur cancer Corinthius:
Occidi ô Neptune, ſi neque in cauernis poſtea
Effugere potero hos equites, neque in terra, neque in mari.

Σχόλια. Ἃ ξυνίσμεν.] ὅτι καὶ αὐτοὶ παρακολουθήσαντες γινώσκομεν. ἐπεὶ δὲ ἀλλοτρία τῶν ἱππέων θύσεως μέλλει περὶ αὐτῶν λέγειν, ἵνα θεραπεύσῃ τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀπίθανον, ὥσπερ αὐτοῖς συνέγνω, ταῦτα φησὶ περὶ αὐτῶν ἐρεῖν. Τοῖσιν ἵπποις.] ἵνα μὴ ἔσπῃ τοῖς ἱππεῦσι καὶ δόξῃ χαρίζεσθαι τῷ χορῷ, ἀλλ' ἵνα διὰ τῶν ἵππων ἐπαινέσῃ αὐτούς.

Bisetus. Τοῖσιν ἵπποις] οὕτω δὲ λέγει, ὅτι κατὰ τὸν Εὐριπίδην ἐν Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι,
Αἰνούμενοι γὰρ οἱ ἀγαθοὶ, τρόπον τινὰ
Μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἐὰν αἰνῶσ' ἄγαν.

Σχόλια. Ἐσβολάς.] τὰς ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων χώραν ἐκάλουν εἰσβολάς. ἱππαγωγοὺς δὲ τὰς ἵππους καὶ ἄνδρας ἀγούσας ναῦς. Κώθωνας.] εἶδος ποτηρίων ἃ ἐλάμβανον οἱ στρατιῶται. τοὺς ἱππέας δὲ ἐπαινεῖν βουλόμενος ταῦτά φησιν. ἄλογον γὰρ καὶ ἀλόγοις ζώοις λογισμὸν περιτιθέναι. τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐπαινεῖ, ἐπεὶ ἤπειρῶται ὄντες, ἀντεποιήσαντο τῆς θαλάττης. καὶ ὡς ἀπέτυχον τῆς προσδοκίας. διὰ δὲ τῶν σκορόδων καὶ κρομμύων, τὴν εὐτέλειαν δείκνυσι τῶν τε ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν σιτίων. ὅτι εὐτελῆ οἱ στρατιῶται ἔφερον. ἄλλως. κώθων εἶδος ἐκπώματος ὀστράκινον. ἢ εἶδος ποτηρίου Λακωνικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ. ἐπειδὴ μεμετρημένον ὕδωρ ἐλάμβανον οἱ ναῦται, κώθωνας εἶχον. Ἀττικιστὸς. ἔφερε δὲ δᾶδα συγκεκομμένην καὶ θεῖον ἐν κώθωσι. καὶ κωθωνίσαι τὸ μεθύσαι. ὡς τὸ ἐρῶν δὲ καὶ κωθωνιζόμενος ἀφ' ἡμέρας.

Bisetus. Κώθωνας.] Ἀθήναιος ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ τῶν δειπνοσοφιστῶν τούτων μέμνηται. Κώθων, φησὶ, λακωνικὸν ποτήριον, οὗ μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Κύρου παιδείας. καὶ μετ' ὀλίγον. Κώθων, λακωνικὸν ἔκπωμα χρησιμώτατον εἰς στρατείαν, καὶ εὐφορώτατον ἐν γυλιῷ. καὶ τὰ ἑξῆς. μνημονεύει τούτου καὶ Ἀρχίλοχος ἐν ἐλεγείοις ὡς ποτηρίου ὄντος.
Ἀλλ' ἄγε σὺν κώθωνι θοῆς διὰ σέλματα νηὸς
Φοίτα, καὶ κοίλων πώματ' ἄφελκε κάδων.
Ἄγρει δ' οἶνον ἐρυθρὸν ἀπὸ τρυγός. οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς
Νήφειν ἐν φυλακῇ τῇδε δυνησόμεθα.

Σχόλια. Τίς ἐμβαλεῖ.] ἰδίως τὸ κρούσαι ναυσὶν, ἐμβαλεῖν λέγουσι. φησὶν οὖν, τίς ὁ τολμήσας τοῖς ἱππόταις ἐξ ἐναντίας στῆναι. κυρίως μὲν τὸ ἐμβαλεῖν τὸ τῇ κώπῃ κροῦσαι, νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ τοῖς ἵπποις συμβαλεῖν. τὸ δὲ ἱππαπαὶ, ἔπαιξε παρὰ τὸ ῥυππαπαὶ, εἰρηκὼς ὡς ἐπὶ ἵππων. ἔστι δὲ τὸ ῥυππαπαὶ ἐπιφώνημα ναυτικόν. ἢ ψόφου ἐπὶ μίμημα ἀπὸ τῶν κωπῶν ἀποτελεσθέν. ἀνεβρύαξαν δὲ, ἀνεθορύβησαν, ἀνέκραξαν ὡς ἐλᾷς δὲ νῦν ἐρέττεις, οὐ κωπηλατεῖς. Ὦ σαμφόρα.] ἰδίως καλοῦνται σαμφόραι ἵπποι ἐγκεχαραγμένοι. τὸ γὰρ σ. σημεῖον, οἱ Δωριεῖς τὸ σὰμ λέγουσιν. Ἐξεπήδων.] κυρίως τὸ ἐξεπήδων, ἐπὶ ἵππων. φησὶ δὲ ἐξώρμων. ἐνεργεῖ δὲ λέξει κέχρηται δεικνὺς αὐτῶν τὴν προθυμίαν. παγούρους δὲ τοὺς παρ' ἡμῖν καράβους. Ἀντὶ πόας Μηδικῆς.] τοῦ παρ' ἡμῖν χόρτου. λέγεται δὲ πόα Μηδικὴ, ἀρίστη καὶ καλλίστη καὶ ἐπιτηδειοτάτη ἵπποις. ἣν αὐτὴ δὲ, τρίφυλλος λέγεται. ὅτι Μῆδοι ἐχθροὶ Ἀθηναίων καὶ ἡ τῶν Μήδων χώρα ἔφυδρος οὖσα χόρτον πολὺν ἐκφέρει. ἑκάστη δὲ βοτάνη πόα λέγεται. ἡ δὲ σμήχουσα, πόα λέγεται παρὰ Δημοσθένει καὶ Λυσίᾳ. ἄλλως. ἀντὶ λόχου Μηδικοῦ. ἐδόκει γὰρ ἡ Μηδικὴ χώρα Μηδείας τε οὖσα καὶ κάθυγρος εὔφορος εἶναι εἰς τὰς τῶν κτηνῶν τροφάς. ἐπεὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἔθος ἦν Μήδων κρατεῖν. Εἴ τις ἐξέρποι.] εἴ τις προκύψειε μόνον, ἐπιμένει δὲ τῇ τροπῇ πλέον τι περὶ τῶν Ἀθηναίων φιλοτιμούμενος. οὐ γὰρ τοὺς προϊόντας φησὶ διέφθειρον συλλαμβάνοντες. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τοῖς αὐτοῖς ὄντας τοῖς βυθοῖς. ταῦτα δὲ πάντα, πρὸς τὴν ἐμπειρίαν αὐτῶν ἀποτεινόμενος τῶν περὶ τὰ ναυτικά. Θέωρος.] ὁ ποιητὴς Θέωρος ἔφθη εἰπεῖν τινὰ Καρκίνον Κορίνθιον ταῦτα. ἀποδέχεται δὲ αὐτοὺς πίνοντας ἕνεκα τοῦ νικῆσαι μόνον. ὁ Θέωρος ἔγραψε Καρκίνον λέγοντα πρὸς τὸν Ποσειδῶ καὶ ἀποδυσπετοῦντα. προσκρούει εἰς τινα Καρκίνον. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τοὺς ἱπ-

τοὺς ἱππέας καὶ οὐχ ἵππους. ὡς μοιχὸς δὲ κωμῳδεῖται ὁ Θέωρος καὶ ἰχθυοφάγος καὶ πονηρός. περὶ Κόρινθον συνδιέτριβεν, ἴσως διὰ τὰς ἐκεῖ πόρνας. ἦν δὲ καὶ κόλαξ. ταῦτα συλλέγει, ἴσως κολακεύων τοὺς ἱππέας. Δέσποτ' ὦ Πόσειδον.] δοκοῦσι καὶ οἱ Κορίνθιοι μάλιστα σέβειν Ποσειδῶνα διὰ τὸν Ἰσθμόν. ὅτι καὶ γυμνικὸν ἀγῶνα τὰ Ἴσ- A θμια ἐπιτελοῦσι τῷ τε Παλαίμονι καὶ τῷ Ποσειδῶνι. ἄλλως. ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν ἐπὶ Κόρινθον, καὶ περὶ Κεγχρέας ἐνίκησαν Νικίου στρατηγοῦντος τοῦ Νικηράτου, σὺν ἱππεῦσι καὶ ὁπλίταις καὶ ναυσί. Μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ.] ὡς τῶν Ἀθηναίων οὐ κατὰ θάλατταν μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ γῆν ἐν τοῖς πολέμοις κρατούντων.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ πρώτη. B

Τρίμετροι, καὶ ἄλλοι μικτοί.

ΧΟΡΟΣ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, Η ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ.

ACTVS II. SCENA I.

Senarij & alij miſti.

CHORVS, AGORACRITVS.

BISETVS. Χορὸς τὸν Ἀλλαντοπώλην ἰδὼν πάλιν ἐλθόντα σῶν, καὶ χαίροντα, πᾶν τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸν ἠγωνισμένον ἀγῶνα, καὶ τὴν νίκην ἀπὸ Κλέωνος ἀπενε- C χθεῖσαν ἑαυτῷ φανερῶς αὐτὸν διηγεῖσθαι κελεύει. ἰδὼν δὲ περὶ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας, καὶ λαμπρᾶς νίκης ἡδονήν, ἣν χαρὰν ἔχοι, διαρρήδην λέγει.

BISETVS. Σύστημα στίχων ί.

Χο. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε
Ὅσην ἀπὼν παρέσχες ἡμῖν φροντίδα;
Καὶ νῦν ἐπειδὴ σῶς ἐλήλυθας πάλιν,
Ἄγγειλον ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ' ἠγωνίσω.
Αλ. Τί δ' ἄλλο γ', εἰ μὴ Νικόβουλος ἐγενόμην; D

CH. *Hominum chariſsime, & iuuenum fortiſsime,*
Quantam iniecisti nobis ſolicitudinem,
Dum abes: At nũc, quãdo ſaluus huc reuerteris,
Expone, quomodo tuam cauſam obtinueris.
AG. *Quomodo enim aliter, niſi quòd victor fui in foro?*

Σχόλια. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν.] ἔτι τοῦ χοροῦ ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ε' τοῦ ὑποκριτοῦ προερχομένου. ἄλλως. ὦ φίλτατε. ὁ χορὸς πρὸς τὸν ἀλλαντοπώλην ἥκοντα ἀπὸ τῆς βουλῆς καὶ καταγωνισάμενον Κλέωνα. Φροντίδα.] ἀγωνίαν καὶ μέριμναν καὶ φόβον. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. εἰς δέος κατέστησας ἡμᾶς, μὴ παρευδοκιμηθῇς πρὸς τοῦ Κλέωνος. Νικόβουλος.] ἤγουν φησὶ τὴν νίκην ἀπενεγκάμενος. ἀστείως δὲ κέχρηται τῷ συνθέτῳ. καὶ τὰ ὀνόματα συνέπλεξεν ἄμφω. ἐν τῇ βουλῇ γὰρ τὴν φιλονεικίαν ἐποιήσατο προσκαλεσαμένου τοῦ Κλέωνος. καὶ οἱ βουλευταὶ τὴν νίκην προὔκριναν αὐτῷ.

BISETVS. Στροφὴ E κώλων ή.

Χο. Νῦν ἄρ' ἄξιόν γε πᾶσίν ἐστιν ὀλολύξαι.
Ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι τῶν λόγων
Εἰργασμένε, εἴθ' ἐπέλ-
θοις ἅπαντά μοι σαφῶς,
Ὡς ἐγώ μοι δοκῶ,
Κἂν μακρὰν ὁδὸν διελθεῖν, ὥστ' ἀκοῦσαι.
Πρὸς τάδ' ὦ βέλτιστε θαρρήσας λέγ', ὡς ἅπαντες ἡδόμεθά σοι. F

CH. *Nunc ergo nos omnes iugiter exclamare par eſt.*
O bona loquendo, meliora faciendo qui
Adſtas: vtinam dilucidè
Omnia explices mihi.
Namq; ego longum iter
Ingredi velim, dummodo te audire poſsim.
Dic agè, ô amice audacter: nos vt omnes
Gratulemur hic tibi.

Σχόλια. Νῦν ἄρ' ἄξιον] διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς περίοδον τοῦ χοροῦ προῳδικὴ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντιστροφὴν τὸ πάντα δὴ πέπραχας ὁμοίαν καθ' ἕκαστον ἑαυτῇ. ἔστι δὲ ὀκτάκωλος. ἧς τὸ α', τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. μᾶλλον δὲ τετράμετρον βραχυκατάληκτον τοῦ ς' ποδὸς τετραχρόνου. τὸ β', ἐν εἰσθέσει παιωνικὸν τετράρρυθμον ἢ τετράμετρον καθαρὸν καταληκτι- G κόν. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν εἰσθέσει. τὸ γ', παιωνικὸν δίρρυθμον, ἤτοι δίμετρον καταληκτικὸν ἀντὶ παίωνος ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἔχον. τὸ δ', τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. τὸ ε', παιωνικὸν δίρρυθμον ἀκατάληκτον ἐκ κρητικῶν. τὸ ς', τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ', ὅμοιον καὶ τὸ η', τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι ἔξω νενευκυῖαι. ὀλολύξαι δὲ εὔξασθαι καὶ εὐφημῆσαι. Εἴθ' ἐπέλθοις.] εἴθε ἐπέλθοις μοι διελθὼν καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ πραχθέντα σοι καὶ γεγενημένα. Κἂν μακρὰν ὁδόν.] καὶ ἀποδημίαν στείλασθαί μοι δοκῶ, ὥστε μαθεῖν τὰ πεπραγμένα. θέλω φησὶ καὶ μακρὰν ὁδὸν διελθεῖν, ἵνα μάθω, πῶς ἐνίκησας τὸν Κλέωνα. Ὡς ἅπαντες ἡδόμεθά σοι.] ὡς ἐπὶ τῇ σῇ εὐφραινόμεθα νίκῃ καὶ χαίρομεν. λείπει δὲ ἡ ἐπί. ἵν' ᾖ ἐπὶ σοί. ἢ οὕτω, ἵνα ᾖ συνηδόμεθά σοι.

Τρίμετροι. A Senarij.

Bisetvs. Περιοδικὴ, μονοστροφικὴ, καὶ διηγηματικὴ ἔκθεσις ἐκ στίχων νθʹ.

Ἀλ. Καὶ μὴν ἀκοῦσαί γ' ἄξιον τῶν πραγμάτων.
Εὐθὺς γὰρ αὐτοῦ κατόπιν ἐνθένδ' ἵμην.
Ὁ δ' ἄρ' ἔνδον ἐλασίβροντ' ἀναρρηγνὺς ἔπη,
Τερατευόμενος ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων,
Κρημνοὺς ἐρείδων, καὶ ξυνωμότας λέγων.
Πιθανώτατα δ' ἡ βουλή γ' ἅπασ' ἀκροωμένη,
B
Ἐγένετ' ὑπ' αὐτοῦ ψευδατραφάξυος πλέα,
Κἄβλεψε νᾶπυ, καὶ τὰ μέτωπ' ἀνέσπασε.
Κἀγωγ' ὅτε δὴ 'γνων ἐνδεχομένην τοὺς λόγους,
Καὶ τοῖσι φενακισμοῖσιν ἐξαπατωμένην,
Ἄγε δὴ Σκίταλοι, καὶ Φένακες, ἦν δ' ἐγώ,
Βερέσχεθοί τε, καὶ κόβαλοι, καὶ μόθωνες,
C
Ἀγορά τ', ἐν ᾗ παῖς ὢν ἐπαιδεύθην ἐγώ,
Νῦν μοι θράσος, καὶ γλῶσσαν εὔπορον δότε,

Ag. Equidem operæpretium eſt, rem ipſam cognoſcere.
Námque illicet ipſum à tergo conſequebar hinc.
At ille vocum rumpere fulmina in foro,
Et contra equites invectus multa proloqui
Portenta verborum, & lingua præcipitia
Eiaculari, vos coniuratos criminans.
Vbi, quæ veriſimillima, ſenatus audijt,
Completus ab illo eſt Atraphaxios mendacijs:
Et torua tuens, vti qui ſinapi victitant,
Frontem ſeueram corrugabat. Tunc ego,
Poſtquàm cognoui ſermones admittier,
Et decipi ſenatum iſtis fallacijs:
Agite, dicebam, impoſtores, viri improbi,
Fatui, ſcurræ, ſeruili præditi indole:
Et tu forum, in quo inſtitutus ſum paruulus,
Ferte expeditam linguam, ferte audaciam,

Σχόλια. Καὶ μήν.] ἡ περιοδικὴ αὕτη, καὶ μονοστροφικὴ ἔκθεσις τοῦ ὑποκριτοῦ διηγηματικὴ ἐστιν, ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων νθ. ὧν τελευταῖος ὀβολοῦ κορείαννοις ἀναλαβὼν ἐλήλυθα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. κατόπιν δὲ ὄπισθεν ἢ μετ' αὐτὸν ἐπορευόμην. τὸ δὲ ἐλασίβροντα παρὰ τὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς Πινδάρου. ἀναρρηγνὺς δὲ ἀποσπῶν, μετὰ σφοδρότητος λέγων. τουτέστι πλάττων καὶ κατασκευάζων καὶ συντιθείς. ἔχεται δὲ καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐμφάσεως μείζονος. ἄλλως, ὥσπερ ὑπὸ βροντῆς ἐλαυνόμενα. τουτέστι μεγαληγορῶν καὶ ὑπερόγκοις χρώμενος ῥήμασι, γέμουσι ψόφου. ἤτοι δὲ τὴν φωνὴν σκώπτει τοῦ Κλέωνος ὅτι ταχεῖα· ἢ ὅτι, ἢ ὡς ταχεῖαν πρὸς τὴν ἀπειλὴν, ἣν ἐπανατείνει ὁ Κλέων εἰπὼν συνταράξειν τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ὑπ' αὐτοῦ. τό τε γὰρ τὴν γῆν κινεῖν καὶ ταράσσειν καὶ τοὺς τῆς θαλάττης βυθοὺς, ἔργον τοῦ Διὸς ὡς καὶ τὸ βροντᾶν. προπαροξυτόνως δὲ ἀναγνωστέον ἐλασίβροντα.

D

Bisetvs. Ἵμην] ἐπορευόμην, παρὰ τὸ ἵεμαι, ἵεσαι, ἵεται. τὸ πορεύομαι. ὅπερ οὕτω σχηματίζεται, ἴω, τὸ πορεύομαι, καὶ προσλήψει τοῦ ι εἴω, καὶ τοῦ ι ψιλοῦται ὅθεν κατ' ἀποβολὴν τοῦ ε, ἴω, καὶ ἀττικῶς περισπώμενον ἰῶ, ἰῶ, ὅθεν ἵημι. καὶ ἵεμαι ὁ παρατατικὸς ἱέμην, ἵεσο, ἵετο. οἱ δὲ οὕτως, ἔω, ἴω, ἰέω, ἰῶ, ἵημι ἵεμαι.

E

Σχόλια. Τερατευόμενος.] ψευδόμενος καὶ μηδὲν ἀληθὲς μηδὲ ὑγιὲς λέγων. Ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων.] ὥσπερ καὶ ἔπεμπε κατὰ τῶν ἱππέων. ἔφαμεν δὲ, ὅτι συνέστηκεν ὁ χορὸς ἐκ τῶν ἱππέων. εἰς τρία γὰρ μέρη τὸ παλαιὸν τῶν Ἀθηναίων διῄρητο ὁ δῆμος. εἰς τοὺς πεντακοσιομεδίμνους καλουμένους, οὓς διὰ τὸ γεωργεῖν τοσαῦτα μέτρα, οὕτως ὠνόμαζον. καὶ τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς θῆτας. οἱ μὲν οὖν πεντακοσιομέδιμνοι, ἦσαν εὔποροι. οἱ δὲ ἱππεῖς, ἧττον μὲν πεντακοσιομεδίμνων, μέχρι δὲ τῶν τριακοσίων μέτρων. ἱππεῖς δὲ αὐτοὺς ὠνόμαζον, διὰ τὸ δυνατοὺς εἶναι τότε αὐτοῖς χρεία γένηται ἵππων, ἕκαστος αὐτῶν τρέφειν. ἦσαν δὲ τὸ μὲν πρότερον κατὰ τὸν ἀριθμόν. οὗτοι δὲ μετὰ ταῦτα τῆς πόλεως πληθυνθείσης, ἐγένοντο διακόσιοι πρὸς τοῖς χιλίοις. ὅθεν καὶ τὰς θυσίας ἃς αὐτοὶ ἔπεμπον ἐν ταῖς πομπαῖς, ἐκάλουν ἱππάδας. ἐξῆν δὲ αὐτοῖς καὶ κομᾶν. ἡ δὲ τρίτη τάξις, ἦσαν οἱ θῆτες παρ' αὐτοῖς. οἷς οὐδὲ ἄρχειν ἐφεῖτο, ἢ δικάζειν καὶ ἐκκλησιάζειν μόνον, εἴτε ἐκ τε τοῦ δικαστικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἐτρέφοντο. Κρημνοὺς ἐρείδων.] ἐπιπέμπων καὶ ἀκοντίζων. τουτέστιν ἐγκλήματα ὑπέρογκα καὶ διαβολὰς χαλεπωτάτας ῥίπτων καὶ λιθοβολῶν κατὰ τῶν ἱππέων. ἀπὸ δὲ τοῦ ἐλασίβροντα καὶ

F

G

τοῦτο εἴληφε τὸ ῥῆμα ἐχόμενον τῆς ἔγκης τῶν προειρημένων. κρημνοὶ δέ εἰσι τὰ μέρη τὰ ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἀποσπώμενα. καὶ τὴν ὄχθην δὲ κρημνὸν λέγουσιν, ἐπειδὴ πάντα τὰ ὑψηλὰ κρημνοί. Πιθανώτατα.] ἐγγὺς πίστεως καὶ ἀληθείας ἐσχηματισμένα πλάττων, ἐπιφέρων αὐτοῖς ἐγκλήματα. Ψευδατραφάξυος.] πλήρης ψευσμάτων. ἀτράφαξυς δὲ, εἶδος λαχάνου, ὃ ταχέως εἰς μέγεθος αὔξεται. ἐπεὶ οὖν ὁ Κλέων ψευδῆ κατὰ τῶν ἱππέων κατηγόρησε, καὶ ἡ βουλὴ πεισθῆναι ἐδόκει, ψευδατραφάξυος εἶπε πλέαν τὴν βουλὴν γεγονέναι, διαβάλλων μὲν ὡς ψεύστην τὸν Κλέωνα, τῆς δὲ βουλῆς καθαπτόμενος, ὡς τοῖς ψευδομένοις καὶ διαβάλλουσι πειθομένοις εὐχερῶς καὶ ῥᾳδίως, ὥσπερ καὶ τὸ λάχανον αὔξεται. Κἄβλεψε νᾶπυ.] καὶ ἀνέβλεψε δριμὺ καὶ ὀργίλον. ἀπὸ τοῦ ψευδατραφάξυος, ἐξ οὗ εἶπε τὸ νᾶπυ. λαχάνου γὰρ καὶ τοῦτο εἶδος. ἔστι δὲ δριμὺ τὴν φύσιν. ἀφ' οὗ σπέρματος τὸ νῦν λεγόμενον σίναπι γίνεται. νᾶπυ γὰρ τὸ σίναπι λέγεται. Καὶ τὰ μέτωπ' ἀνέσπασε.] συνέστειλε τὰς ὀφρῦς. καὶ τοῦτο δὲ δεῖγμα ὀργῆς.

Bisetvs. Κἄγωγ' ὅτε δὴ 'γνων] τὸ πλῆρες καὶ ἐγὼ δὲ ὅτε δὴ ἔγνων.

Σχόλια. Φενακισμοῖσιν.] ἀπατήμασι. φενάκη γάρ ἐστιν ἡ προσθετὴ κόμη. Ἄγε δὴ Σκίταλοι.] ὠνοματοποίησε δαίμονας τινὰς ἀναπλάσας ἀναιδεῖς. ὡς ὄντας γὰρ θεοὺς ἐπὶ χλεύῃ ἀσυνέτως προφέρεται τὰ ὀνόματα λέγων ὡς θεῶν. ἄλλως. ὡς προτρεπόμενος καὶ ἐπιθαρσύνων αὐτὸς εἰς ἀναίδειαν καὶ εὐτολμίαν ἀνέπλασε θεοὺς ἐπὶ χλεύῃ. οἷς ηὔξατο ἀρξάμενος τοῦ λέγειν. Σκίταλοι μὲν οὖν, οἱ εὐτελεῖς καὶ πονηροί. ἦν γὰρ σκίτων κναφεύς τις καὶ εὐτελὴς ἐπὶ πονηρίᾳ κωμῳδούμενος. βερέσχεθοι δὲ, οἱ ἀνόητοι. πέπλασται δὲ ἡ λέξις. κόβαλοι δὲ, οἱ ἀνόητα νοοῦντες καὶ ποιοῦντες. μόθων δὲ, ὁ εὐτελής. μόθωνας γὰρ ἐκάλουν οἱ Λάκωνες, τοὺς παρεπομένους τοῖς ἐλευθέροις. ἔστι δὲ καὶ γένος ὀρχήσεως. ἄλλως. πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν ὡς ὄντας θεοὺς ἐπὶ χλεύῃ προφέρεται. ὥσπερ δαίμονας πλάσας ἀνθρώπων πονηρῶν καὶ παρέδρους, τούτους ἐπεκαλεῖτο θεούς. καὶ εἰς δὲ αὐτῶν ἠρμήνευσε τὰ ὀνόματα. Ἦν δ' ἐγώ.] ἔφην δ' ἐγώ. ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις καὶ ἡ σύνταξις. μάλιστα δὲ αὐτῇ συνεχῶς κέχρηται καὶ κατακόρως ὁ Πλάτων. καὶ ἦ δ' ὅς ἀντὶ τοῦ ἔφη ἐκεῖνος.

Biset. Καὶ μόθωνες] ἴσως μέτρου χάριν γραπτέον οὕτω, Βερέσχεθοί τε, καὶ Μόθωνες, καὶ κόβαλοι.

Σχόλ. Ἀγορά τ' ἐν ᾗ παῖς ὤν.] τά τε ἄλλα φησὶ παρεκελευόμην. καὶ τῆς ἀνατροφῆς ἀνεμιμνησκόμην, ὅτι ἐν

-τῆς γλῶττας περιφέρειαν καὶ τὰ ἐκ παιδὸς ἐπικαλούμενα ἐπι- A Ἰνδούμαλα συλλαβόντες μοι εἰς τὸν αἰῶνα πρὸς Κλέωνα

Φωνὴν τ' ἀναιδῆ. ταῦτα φροντίζοντί μοι,
Ἐκ δεξιᾶς ἀπέπαρδε καταπύγων ἀνήρ.
Κἀγὼ προσέκυσα, κᾆτα τῷ πρωκτῷ θέ-
νων,
Τὴν κιγκλίδ' ἐξήραξα, κἀναχανὼν μέγα
Ἀνέκραγον, ὦ βουλὴ, λόγους ἀγαθοὺς φέ-
ρων,
Εὐαγγελίσασθαι πρῶτος ὑμῖν βούλομαι.
Ἐξ οὗ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατερράγη,
Οὐ πώποτ' ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας.
Τῶν δ' εὐθέως τὰ πρόσωπα διεγαλήνισεν,
Εἶτ' ἐστεφάνουν μ' εὐαγγέλια, κἀγὼ 'φρα-
σα
Αὐτοῖς ἀπόρρητον, ποιησάμενος ταχὺ,
Ἵνα τὰς ἀφύας ὠνοῖντο πολλὰς τοὐβολοῦ,
Τῶν δημιουργῶν ξυλλαβεῖν τὰ τρύβλια.
Οἱ δ' ἀνεκρότησαν, καὶ πρὸς ἔμ' ἐκεχήνε-
σαν.
Ὁ δ' ὑπονοήσας ὁ Παφλαγὼν, εἰδὼς ἄ-
ρα
Οἷς ἥδεθ' ἡ βουλὴ μάλιστα ῥήμασι,
Γνώμην ἔλεξεν, ἄνδρες ἤδη μοι δοκεῖ,
Ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελμέ-
ναις,
Εὐαγγέλια θύειν, ἑκατὸν βοῦς, τῇ θεῷ.
Ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον ἡ βουλὴ πάλιν.

Os afferte impudens. Cogitanti iſthæc mi-
bi,
Cinædus à dextra pepêdit illicò:
Et ego adoraui, & cancellarum ianuam
Natibus pulſaui, effregique: & quàm maxi-
mo
Hiatu exclamaui: ô ſenatus fero bona
B *Verba: & lætum volo vobis dicere nun-*
cium.
Ex quo bellum abruptum nobis, haud vnquam
ego
Precioſiores vidi apuas. Tum protenus
Senatorum vultus ſerenos conſpicor:
Et illi ob lætum me coronant nuncium.
Dixi autem pleraque illis occultè: & ſtatim
C *Effeci, vt multas apuas vno obolo emerent,*
Et opificum patellas comprehenderent.
Illi autem applauſere, intuiti aperto ore me:
Hic ſuſpectum me habebat Paphlago: & quia
Videbat, quæ ſenatui potiſſimùm
Grata oratio, mox protulit ſententiam:
Viri Athenienſes, nunc videtur mihi bonas
Ob ærumnas, quæ nunciata ſunt mihi,
D *Deæ immolandam Hecatomben, lætum nun-*
cium.
Rurſum ſenatus ei tunc annuit. Et ego

Σχόλια. Φροντίζοντί μοι] εὐχομένῳ καὶ μεριμνῶντι. Ἀπέπαρδεν] οὕτως Ἀττικοὶ τὸ πορδὴν ἀφεῖναι. παρεῖλε δὲ τοῦτο γέλωτος χάριν. καταπύγων δὲ εὐρύπρωκτος. Προσέκυσα] προσεκύνησα ὥσπερ σημείου τινὸς δοθέντος, ἴστε μέντοι ὅτι γέλωτος χάριν προσείληφε ταῦτα. Τὴν κιγκλίδ' ἐξήραξα.] τὴν θύραν τοῦ κάγκελου τοῦ δικαστηρίου. ἰδίως δὲ τὰς διπλᾶς θύρας, οὕτω κλητέον. ἅς τινας δικλίδας φασὶν, ἡ κιγκλὶς ἰδίως ἡ ὀπὴ, δι' ἧς ἡ κλεὶς πέμπεται. Ἐξήραξα] ἀνέωξα. ὁ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. θαρσήσας φησὶ τῷ δοθέντι σημείῳ, διάρας τὸ στόμα καὶ τὴν ἀγωνίαν ἀποβαλὼν, ὥσπερ τὸ στόμ' ἀνοίξας ἀνέκραγον. εὐαγγελίσασθαι δὲ εὐαγγέλια λέγειν Ἀττικῶς. πόλεμος δὲ ὁ Πελοποννησιακὸς δηλονότι. κατερράγη δὲ ἀντὶ τοῦ συνέπεσεν. Ἀφύας.] εἶδος λεπτῶν ἰχθύων ἄγαν· αἷς ὁ πηλὸς γένεσίς ἐστι πάνυ ἰλυώδης ὅταν συστῇ καὶ γένηται μέλας, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ εἰς ζῶα μεταβάλλεται τὰ πολλά. οὐδὲν δὲ δέονται τροφῆς ἀπόχρη γε μὴν ἀλλήλας περιλιχμᾶσθαι. ἄχρα δὲ αὐτῶν εἰμὶ τὰ λεπτά. εἰς δὲ ἄλλων ἰχθύων θήραν κεῖσθαι. συμβαίνει δὲ τὴν ἀφύην τάχιστα ἕψεσθαι ὅθεν καὶ παροιμία ἀφύη ἐς πῦρ, ἐπὶ τῶν τέλος ὀξὺ λαμβανόντων. ἑνικῶς δὲ ἔστιν ἐν Ταγηνισταῖς εἶπεν ἀφύη. ἐν ἄλλοις δὲ ἀεὶ πληθυντικῶς τὰς ἀφύας λέγεται δὲ καὶ ἀφρὸς διὰ τὴν λευκότητα ἐστι δὲ ἡ τῶν πολλῶν λεγομένη ἐγχραυλις. καὶ ἰχθύων τιμὴ τὸ ἐλαχιστ. ἐπειδὰν αὐτῷ ἕψονται καὶ ἀφύας Φαληρικὰς μεγάλας Φαληρεὺς δὲ λιμὴν τῆς Ἀττικῆς. ἔστι δὲ γένη πλεῖστα ἡ μὲν ἀφρῖτις λεγομένη. ἥτις οὐ γίνεται ἀπὸ γόνου, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐπιπολάζοντος τῇ θαλάσσῃ ἀφροῦ καὶ πηλοῦ ἰλυώδους ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη. ἑτέρα δέ ἐστιν ἡ λεγομένη κωβῖτις. ἣ γίνεται ἐκ τῶν μικρῶν καὶ ψάμμῳ τῶν ἐν τῇ ἄμμῳ φερομένων κωβιῶν. ἐξ αὐτῆς δὲ ἕτεραι αἱ ἐγκρασίχολοι καλοῦνται. καὶ ἄλλη ἥτις ἐστὶ γόνος μαινίδων. καὶ ἄλλη ἐκ τῆς μεμβράδος. καὶ ἄλλη ἐκ τῶν μικρῶν κεστρέων. ἔστι δὲ προηγουμένη ἡ ἀφρῖτις. σφόδρα δὲ καὶ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις σπουδάζεται. Ἀξιωτέρας.] εὐωνοτέρας τῆς ἀξίας τιμῆς ἄξιον παρ' Ἀττικοῖς τὸ εὔωνον. Διεγαλήνισεν.] προσηνῆ καὶ πρᾶα, καὶ ἥμερα ἐγένοντο. τουτέστιν ἐκ τῆς ὀργῆς μετέβαλε καὶ μετηλλάγη. ἀπὸ δὲ τῶν ἀφύων κυρίως τὸ διεγαλήνισεν ἐχρήσατο. ὅτε ἐμπείρως οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τῆς ναυτικῆς. σκώπτει δὲ αὐτοὺς, ὡς μικροῖς δελεαζομένους λήμμασιν. Ἐστεφάνουν μ' εὐαγγέλια.] τοὺς γὰρ εὐαγγελιζομένους τι ἀγαθὸν, στεφάνοις ἐτίμων.

Βisετvs. Ἐστεφάνουν] τινὲς εὐαγγελίᾳ χαπλοῦν νομίζουσιν. ἀλλ' εἰ μὲν χάριτας εὐαγγέλια, ἔλλειψις ἔσται τῆς διὰ προθέσεως, διὰ τὰ εὐαγγέλια, διὰ τὴν καλὴν καὶ ἀγαθὴν ἀγγελίαν. εἰ δὲ εὐαγγελίᾳ, ἔσται δοτικῇ ἀπὸ τῆς εὐθείας εὐαγγελία.

F Σχόλια. Ἀπόρρητον.] τὸ ἐν μυστηρίῳ λεγόμενον. διὰ τὸ κεκρυμμένον καὶ ἄγνωστον αὐτοῖς ὑποθέμενος, ἵν' ἔχοιεν καὶ τοῦ ἀγοράσειν. Τῶν δημιουργῶν.] τῶν σκευοποιῶν, τῶν κεραμέων. δημιουργοὺς δὲ ἐκάλουν καὶ τὰς νῦν καλουμένας ὑπὸ ὑμῶν. τουτέστι τὰς παρεστώσας τῇ νύμφῃ γυναῖκας ὅθεν ἐστὶ καὶ Μενάνδρῳ δημιουργός. κοινῶς δὲ ἔλεγον δημιουργοὺς τοὺς τὰ δημόσια ἐργαζομένους ποτὲ δὲ καὶ τοὺς ἀρχιτέκτονας. ὡς ἐν εἰρήνῃ. καὶ δημιουργικῶς, ἀντὶ τοῦ τεχνικῶς. τρύβλια δὲ, τὰ ὀξύβαφα. Ἀνεκρότησαν] ἥσθησάν τε καὶ ἐκρότησαν. δείγματα δὲ χαρᾶς. ἐκεχήνεσαν δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔβλεπον ἢ ἐμοὶ προσεῖχον ὑπονοήσας δὲ, ὑποπτεύσας ἢ κατανοήσας τότε καὶ προϊδών. Ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖς.] ἐπὶ ἀγαθοῖς πράγμασι. μέσον δὲ ὄνομα, ἡ συμφορά. δηλοῖ γὰρ καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν, ἐκ τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιφερομένου. ὥσπερ οὖν καὶ νῦν προσθεὶς ἐπ' ἀγαθαῖσιν, ἀφῆκεν ἐπὶ τοῦ πονηροῦ τεθεῖσθαι.

Κἀγὼ γ', ὅτι δὴ 'γνων, τοῖς βολίτοις ἡττημένος,
Διακοσίαισι βουσὶν ὑπερηκόντισα.
Τῇ δ' Ἀγροτέρᾳ κατὰ χιλίων παρῄνεσα,
Εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων εἰσαύριον,
Αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ' ἑκατὸν τοὐβολοῦ.
Ἐκαραδόκησεν εἰς ἔμ' ἡ βουλὴ πάλιν.
Ὁ δὲ ταῦτ' ἀκούσας, ἐκπλαγεὶς ἐφληνάφα.
Κᾆθ' εἷλκον αὐτὸν οἱ Πρυτάνεις χοἰ τοξόται.
Οἱ δ' ἐθορύβουν περὶ τῶν ἀφύων, ἑστηκότες,
Ὁ δ' ἠντιβόλει γ' αὐτοὺς, ὀλίγον μεῖναι χρόνον,
Ἵν' ἅτθ' ὁ κῆρυξ οὑκ Λακεδαίμονος λέγει,
Πύθησθ'. ἀφῖκται γὰρ περὶ σπονδῶν λέγων.
Οἱ δ' ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον,
Νυνὶ περὶ σπονδῶν; ἐπειδή γ' ὦ μέλε
Ἤσθοντο τὰς ἀφύας παρ' ἡμῖν ἀξίας;
Οὐ δεόμεθα σπονδῶν, ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
Ἐκεκράγεσάν τε τοὺς Πρυτάνεις ἀπιέναι,
Εἶθ' ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους πανταχοῦ.
Ἐγὼ δὲ τὰ κορίανν' ἐπριάμην ὑποδραμὼν,
Ἅπαντα, τά, τε γήτει', ὅσ' ἦν ἐν τῇ ἀγορᾷ.
Ἔπειτα ταῖς ἀφύαις ἐδίδουν ἡδύσματα,
Ἀποροῦσιν αὐτοῖς προῖκα κἀχαριζόμην.
Οἱ δ' ὑπερεπῄνουν ὑπερεπύππαζόν τέ με.
Ἅπαντες οὕτως, ὥστε τὴν βουλὴν ὅλην
Ὀβολοῦ κοριάννοις ἀναλαβὼν ἐλήλυθα.

A *Cùm me viderem bubulo victum ſtercore,*
Ducentis bobus ſuperaui centum boues.
Dianæ item præcepi mille circiter
Capellas, in diem vouère craſtinum.
Si centum Trichides vno obolo veneant.
Hîc iterum ad me ſenatus reflexit oculos.
Ille bis auditis, toto externatus animo
Nugas capit agere. At pòſt vrbis præſides,
B *Et cum his lorarij protraxerunt eum:*
Et circum apuas tumultuabantur, propè
Stantes: tum Paphlago orabat, vt pauxilluli
Moram temporis ibi facerent: vt quid rei
Præco Lacedæmone afferat, cognoſcerent.
Nam pacis firmandæ cauſſa hûc aduenerat.
Illi omnes vno ore reclamabant: iámne de
Fœderibus? de pace, homo miſer? quando audiunt
C *Hoſtes: quòd apuæ apud nos vilis ſunt pretij.*
Non indigemus fœdere: bellum ſerpito.
Mox ipſos præſides iuſsère abſcedere,
Ipſi omnes cancellos tranſilière vndique.
Ego verò emebam coriandrum, circa omnia
Loca curſitans, & allia quæcunque in foro:
Atque apuis ſua condimenta inſuper dabam,
D *Et gratis gratificabar indigentibus.*
Illi me ſummis efferebant laudibus,
Verbiſque demulcebant quàm blandiſſimis,
Omnes adeò, vt totum ſenatum mihi, oboli
Vnius coriandris nunc conciliauerim.

Σχόλια. Τοῖς βολίτοις ἡττημένος.] ταῖς τῶν βοῶν ἐπαγγελίαις ὅτι ἐγίνων ἡττηθείς. βολίτοις δὲ τοῖς ἀπελέθοις. βόλιτοι γὰρ οἱ ἀπέλεθοι τῶν βοῶν. ἄλλως. τοῖς βοϊδίοις. ἡ τοῦ βοὸς κοιλία, βόλιτον ἔχει. λέγει δὲ φαύλοις ὑποθέσεσιν, ἐν αὐταῖς ἡττώμενος. Ἀττικοὶ δὲ οὕτω λέγουσι χωρὶς τοῦ β, ὅπερ ἡμεῖς βόλβιτον λέγομεν. βολίτοις δὲ ὅτι περὶ βοῶν ὁ λόγος. καὶ παροιμία βολίτου δίκην, πρὸς τοὺς ἐπὶ μικροῖς δίκας ὑπέχοντας· ὁ γὰρ Σόλωνος νόμος καὶ τοὺς βόλιτον ὑφελομένους κολάζει. ὑπερηκόντισα δὲ ἐνίκησα ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοῖς ἀκοντίοις νικώντων. Τῇ δ' Ἀγροτέρᾳ.] τῇ Ἀρτέμιδι. ἰδίως γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι σέβουσι καὶ τιμῶσι τὴν Ἀγροτέραν Ἄρτεμιν. ἄλλως. ἐξ ἱστορίας Καλλίμαχος ὁ Πολέμαρχος, λέγεται εὔξασθαι τῇ Ἀρτέμιδι, τοσαύτας βοῦς θύσειν, ὅσους ἂν φονεύσῃ βαρβάρους ἐν Μαραθῶνι. ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ οἱ ἐφονεύθησαν, μὴ δυνάμενος τοσαύτας βοῦς θύσαι, ἔθυσε χιμαίρας. παρῄνεσα δὲ, συνεβούλευσα, εἰσηγησάμην Ἀθηναίοις. Αἱ τριχίδες.] εἶδος ἰχθύων, ἃς θρίσσας καλοῦμεν. καὶ ἀλλαχοῦ. ἔβουτο τὴν νύχθ' ὅλην τριχίδων πεπλησμένος. Ἐκαραδόκησεν.] ἀντὶ τοῦ ἀπέβλεψεν. ἢ ἐμοὶ προσέθηκε τὴν κεφαλὴν μετεωρίσαντες. παρὰ τὸ ἀμπεχὸν καὶ τ' ἀρείονα δοκοῦεν. ἐφληνάφα δὲ ἐφλυάρει. ἐξ ὑπέλιξ. Κᾆθ' εἷλκον αὐτόν.] εἶτα εἷλκον αὐτὸν, καὶ ἐξώθουν τῆς βουλῆς. Οἱ Πρυτάνεις.] οἱ προεστῶτες τῆς στάσεως. ἢ τῶν δήμου ἄρχοντες ὑπηρέται. Ἵν' ἅτθ' ὁ κῆρυξ.] ταῦτα εἰς τὴν ἀπάτην τοῦ Κλέωνος τὴν εἰς τὸν δῆμον. ἐξ ἱστορίας δὲ τοῦτο. Λακεδαιμονίους γὰρ περὶ εἰρήνης πρεσβευομένους, οὐκ ἐδέξαντο Κλέωνος κωλύσαντος. Ἐξ ἑνὸς στόματος.] ὁμοθυμαδὸν καὶ μιᾷ φωνῇ. Ὦ μέλε.] πρόσφθεγμα Ἀττικὸν, ἀντὶ τοῦ ὦ κάκιστε. ἢ κακοδαιμονέστατε. ἢ οἰκτρότατε. παρέλκει δὲ τὸ ὦ μέλε. ἀξίας δὲ, εὐώνους. Ὁ πόλεμος ἑρπέτω.] χωρείτω καὶ ἐρρέτω, τουτέστι χαιρέτω· οὐδεμίαν φροντίδα τοῦ πολέμου ποιοῦμεν. Ὑπερεπήδων.] καὶ εὐθὺς ὑπερήλλοντο καὶ ὑπερεπήδων. τουτέστι δρομαῖοι ὑπήγοντο. διὰ δὲ τῆς σπουδῆς τὴν λιχνείαν ἐνδείκνυσιν αὐτῶν. Τοὺς δρυφάκτους.] τὰ νῦν ταυλώματα καλούμενα. τὰ τῶν οἰκοδομημάτων ἐξέχοντα ξύλα. ἢ τὰ κάγκελα. δρυόφρακτές τις ὤν. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι πᾶν δένδρον δρῦν ἐκάλουν. ὥσπερ καὶ ἀκρόδρυα τὰ ἄκρα τῶν δένδρων. τουτέστιν ὁ ἐκ δρυῶν φραγμός.

BISETVS. Τὰ κορίαννα] κορίαννον, εἶδος βοτάνης τὸ νῦν κολίανδρον.

Σχόλια. Γήτεια] εἶδος λαχάνου ἀγρίου, παρεοικὸς τοῖς λευκοῖς πράσοις. καὶ τὸ ἥδυσμα εἰς τὸ ἀμπελόπρασον. Ἐδίδουν ἡδύσματα.] ἀρτύματα φησὶν αὐτοῖς ἐχαριζόμην. οἰκείως δὲ ὡς μάγειρος ἐδίδουν τὰ ἀρτύματα. Ὑπερεπῄνουν.] γράφεται καὶ ὑπερεπλήσαντό με καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἐθαύμαζον τὴν ἐμήν. διασύρει δὲ αὐτοὺς ὡς μικροθαυμάστους καὶ ταχέως ἀπατωμένους ὀλίγῳ λήμματι. Ὑπερεπύππαζον.] πύππαξ ἐπεφώνουν, ὃ ἡμεῖς ποππύζειν λέγομεν. Ἀναλαβών.] συναρπάσας. κουφίσας. μετεωρίσας. τουτέστιν εἰς ἐμαυτὸν τῇ εὐνοίᾳ ποιήσας ῥέπειν. ἱκανῶς δὲ κωμῳδεῖ τοὺς Ἀθηναίους.

ANTI-

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων η.

Πάντα δὴ πέπραχας, οἷα χρὴ τὸν εὐτυχοῦντα.
Εὗρε δ' ὁ πανοῦργος ἕτερον, πολὺ πανουργίαις
Μείζοσι κεκασμένον,
Καὶ δόλοισι ποικίλοις,
Ῥήμασί θ' αἱμύλοις.
B Ἀλλ' ὅπως ἀγωνιεῖ φρόντιζε τὰ πίλοιπ' ἄριστα. ξυμμάχους δ' ἡμᾶς ἔχων εὔνους, ἐπίστασαι πάλαι.

Σχόλια. Ὁ πανοῦργος.] ὁ Κλέων τὸν ἀλλαντοπώλην. κεκασμένον δὲ κεκοσμημένον. ποικίλοις δὲ πολλοῖς καὶ διαφόροις. αἱμύλοις δὲ τοῖς προσηνέσι καὶ ἐπαγωγοῖς ἢ ἀπατητικοῖς.

ANTISTROPHE

verſ. 8.

Cho. Omnia effeciſti, quæ facere auſpicatò oportet:
Repperitq́ verſutus alium verſutiorem,
Pluribúſque præditum,
Et dolis, & vocibus,
Valdè blandulis.
Sed quomodo pugnam depugnes, cogita quàm
Optimè. tu quidem nos ſocios habebis
Dudum promptos, quod ſcias.

Βισετυς. Διπλῆ καὶ εἰσθέσεις ἐκ στίχων ξ΄.

C Αλ. Καὶ μὴν ὁ Παφλαγὼν οὑτοσὶ προσέρχεται,
Ὠθῶν κολόκυμα, καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν,
Ὡς δὴ καταπιόμενός με, Μορμὼ τοῦ θράσους.

AG. At enim video huc ipſum adnolitare
Paphlagonem:
Monet fluctus, perturbat, miſcet omnia:
Quaſi deuoraturus me, larua audacia.

Σχόλια. Καὶ μὴν ὁ Παφλαγών.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς ἰάμβους τριμέτρους ἀκαταλήκτους ξ΄. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Κολόκυμα] τὸ κολοβὸν κῦμα. ὅπερ τυφλὸν διὰ τὸ μὴ καχλάζειν λέγουσιν ἢ τὸ κυλιόν τε ἐπιφέρον. ὑψηλὸν κῦμα καὶ μέγα ἀπὸ τῆς κορυφοῦσθαι κυλιόμενον. τοῦτο δὲ ὡς πρὸς ἄνεμον. ἄλλως. ὅπερ τινὲς κωφὸν καλοῦσι τὸ D μὴ ἠχοῦν μηδὲ καχλάζον. πρὸς τὴν προειρημένην δὲ ἀπειλὴν ὑπὸ τοῦ Κλέωνος ὅτι τὴν γῆν ταράξει καὶ τὴν θάλατταν, ὑποτείνεται διασύρων αὐτόν, ὅτι μηδὲν ἔπραξεν ἃν ἠπείλησεν, ἀλλ' ἧττον ἔχων ἀπῆλθε τοῦ Ἀγορακρίτου. Ὡς δὴ καταπιόμενός με.] ὡς ἐπικαλύψων με τῷ κύματι, αἰσχρῶς μέλλων καταπιεῖν. Μορμὼ τοῦ θράσους.] τὸ μορμολυκεῖον, ἣν λέγουσι Λαμίαν. μορμολύκεια δὲ ἔλεγον τὰ φοβερά. λείπει δὲ τὸ ὡς. ὡς Μορμώ. ἢ ἐπιρρηματικῶς ἐξενήνεκται. ὡς εἰ ἔλεγε φεῦ τοῦ θράσους.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

E ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ.

Κλ. Εἰ μή σ' ἀπολέσαιμ', εἴ τι τῆς αὐτῆς ἐμοὶ
Ψευδῶν ἐνείη, διαπέσοιμι πανταχῇ.
Αλ. Ἥσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπίαις,
Ἀπεπυδάρισα μόθωνα, περιεκόκκυσα.
Κλ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ', ἐὰν μή σ' ἐκφάγω
Ἐκ τῆσδε τῆς γῆς, οὐδέποτε βιώσομαι.

ACTVS II. SCENA II.

Senarij Iambici.

CLEO, AGORACRITVS, POPVLVS.

CL. *Niſi te perdā: ſi quid modò ineſt mēdacij*
Veteris, malè omnibus modis inter- [*cidā.*]
AG. Minis oblectatus ſū, & fumidas tuas
Iactantias riſi, ſaltaui turpiter
Circumq́ coccyſaui. CL. niſi ego te exedam
Ex hac terra, non viuam: ita me Ceres amet.

Σχόλια. Εἰ μή σ' ἀπολέσαιμι.] ἀντὶ τοῦ διαμαρτήσαιμι φησὶ τῆς ἐλπίδος, εἰ σε μὴ ἀπολέσαιμι, εἴ τι τῆς ἰδίας ὑπόκειται ψευσμάτων ἐνεῖναι ἢ ψευδόμενος καὶ ἀθυμίας γνώμης, ἵνα δείξῃ αὐτὸν ὁ ἀλλαντοπώλης παρευδοκιμεῖν. ἄλλως. εἴ τι τῆς ἐνόντων μοι ψευδῶν σώζεται, εἰ μὴ ἀπολώλεκα τὸ ψεῦδος διαμάρτοιμι καὶ διαπέσοιμι πανταχῇ. εἰ μή σε ἐξ ἀνθρώπων ποιήσαιμι. διαπέσοιμι. ἵνα μηκέτι ἔχω συκοφαντεῖν. Ἥσθην ἀπειλαῖς.] εὐφράνθην ταῖς ἀπειλαῖς. τινὲς γράφουσι ἐν ταῖς ἀπειλαῖς καὶ παρ' οὐδὲν αὐτὰς τίθεμαι. Ψολοκομπίαις.] αἰθαλοκομπίαις, μεγαλοδοξίαις. ψευδολογίαις. μεγαλαυχίαις καπνοῖς. ἀπὸ δὲ τῆς προειρημένης ἐπαίρειν ἀπὸ τῆς βροντᾶν καὶ ταράττειν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν, καὶ κεραυνοὺς ἐρείδειν. ἃ μόνου τοῦ Διός ἐστιν ἔργα. ἐκ τῆς τοιούτων οὖν ἡ προτίμησις διὰ τὸ κεραυνῷ χρῆσθαι δ' οὖν. τῶν γὰρ κεραυνῶν οἱ μὲν καταιβάται, οἱ δὲ ψολόεντες, οἱ δὲ ἀργῆτες καλοῦνται. ὡς Ὅμηρος ὀνόματι. Ἀπεπυδάρισα.] πυδαρίζειν ἐπὶ τῆς ἀλλεσθαι. πτοεῖν

F πυδαρίζειν καὶ πυδαρίζειν. ὡς ὄνομα καὶ ὄνυμα Αἰολικῶς. ἢ πυδαρίζειν παρὰ τῆς ποδὸς καὶ προτὶ πυδαρίζειν. ὡς γνόφος καὶ δνόφος. ἀπλῶς δὲ τὸ λακτίζειν. ὡς τὸ ἀπεπυδάρισα μόθωνα. περιεκόκκυσα παρὰ τὰς ᾠδάς. Μόθωνα.] τὸν εὐρωνικὸν καὶ δόλιον. καὶ πανουργίαν προσφερόμενον τινί. ἄλλως. μόθων φορτικὸν ὀρχήσεως εἶδος. ἔλεγον δὲ τοὺς φορτικοὺς μόθωνας. Περιεκόκκυσα.] περικορδακίσας εἶπε. εἶδος ὀρχήσεως. τινὲς δὲ τὸ μὲν ἀπεπυδάρισα, ἀπήλλαξα. ἄλλοι δὲ, ἀπεσκίρτησα καὶ ὠρχησάμην. τὸ δὲ περιεκόκκυσα, περιεφλύαρησα, καὶ ὑπερεῖδον καὶ κατεφρόνησα. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα.] πάτριος τῆς Ἀθηναίων ἡ Δημήτηρ. διὰ τὸ ξεναθῆναι παρὰ Κελεοῦ, καὶ ζῆναι τῆς πλάνης εὑροῦσαν τὴν κόρην G ἐκ τῆς ἐπιδημίου τῆς ἐκείνου, καὶ τῆς φιλοφροσύνης, καὶ τῆς ξενίας ἀμοιβὴν ἀποδοῦναι τὰς ἡμέρους αὐτοῖς τροφάς, καὶ ἅρμα δρακόντων, ἐφ' ᾧτε ἐπὶ τὸ ἅσας διασπεῖραι τὴν οἰκουμένην. Ἐκφάγω.] ἐὰν μή σε καταναλώσω ἢ ἐκβάλω ἐκ ταύτης τῆς γῆς καὶ διώξω. τὸ δὲ ἐκφάγω εἶπε διὰ καὶ τῆς Δήμητρος ὅρκου.

Αλ. Ην μὴ 'κφύγῃς, ἐγὼ δέ σ' ἐὰν μή γ' ἐκπίω,
Κἀπιρροφήσας, αὐτὸς ἐπιδιαρραγῶ.
Κλ. Απολῶ σε, νὴ τὴν προεδρίαν τὴν ἐκ Πύλου.
Αλ. Ιδοὺ προεδρίαν. οἷον ὄψομαί σ' ἐγὼ,
Ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον.
Κλ. Εν τῷ ξύλῳ δήσω σε, νὴ τὸν οὐρανόν.
Αλ. Ως ὀξύθυμος. φέρε τί σοι δῶ καταφαγεῖν;
Επὶ τῷ φάγοις ἥδιστ' ἄν, ἐπὶ βαλλαντίῳ;
Κλ. Εξαρπάσομαί σου τοῖς ὄνυξι τἄντερα.
Αλ. Αποννυχιῶ σου τἀν Πρυτανείῳ σιτία.
Κλ. Ελξω σε πρὸς τὸν δῆμον, ἵνα δῷς μοι δίκην.
Αλ. Κἀγὼ δέ σ' ἕλξω, καὶ διαβαλῶ πλείονα.
Κλ. Αλλ' ὦ πόνηρε, σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται.
Εγὼ δ' ἐκείνου καταγελῶ γ', ὅσον θέλω.
Αλ. Ως σφόδρα σὺ τὸν δῆμον σεαυτοῦ νενόμικας;
Κλ. Επίσταμαι γὰρ αὐτὸν, οἷς ψωμίζεται.
Αλ. Καθάπερ αἱ τίτθαι γε σιτίζεις κακῶς,
Μασώμενος γὰρ, τῷ μὲν ὀλίγον ἐντιθεῖς,
Αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας.
Κλ. Καὶ νὴ Δί' ὑπό γε δεξιότητος τῆς ἐμῆς,
Δύναμαι ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρὺν καὶ στενόν.
Αλ. Χὠ πρωκτὸς οὑμὸς, τουτοὶ σοφίζεται.
Κλ. Οὐκ ὦγάθ' ἐν βουλῇ με δόξεις καθυβρίσαι.
Ιωμεν εἰς τὸν δῆμον. Αλ. οὐδὲν κωλύει.
Ιδοὺ βάδιζε, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

A *AG. At niſi tu me exedas, ego verò te ebibam,*
Exorbeámque: medius diſrumpar. CL. *ego te,*
Per primum accubitum meum è Pylo, perdam ilicet.
AG. Ecce autem primum accubitum: ô quem te ego mox virum
Ex primo accubitu conſpiciam imo ſubſellio?
CL. *Palo alligabo te, per cœlum & cœlites.*
B AG. *Quàm præceps animi. agè, quid dem comedendum tibi,*
Quod oblectet te maximè? vtrum marſupium?
CL. *Eripiam tibi ego inteſtina meis vnguibus.*
AG. Ego vnguibus euellam in Prytaneo tibi cibum.
CL. *Ad populum te traham, vt pœnam des mihi.*
AG. *Traham & ego te: & calumniabor pluribus.*
C CL. *At tibi nebuloni nemo hominum adhibet fidem.*
Ego verò ludos populum faciam, prout volo.
AG. *Quàm pulcrè tu populum tuum eſſe iudicas?*
CL. *Quippe ego noui, quibus ineſcetur ferculis.*
AG. Nutricum more tu populum paſcis malè:
D *Quia vbi præmanderis, in os paullum ipſi ingeris,*
Tu verò triplo plus, quàm alumnus deuoras.
CL. *Ego, per Iouem, mea poſſum ſollertia*
Populum anguſtum latumq́ iuxtà reddere.
AG. Meus hoc idem anus pernouit optimè.
CL. *Non tu in ſenatu iam videberis mihi*
Illudere. Eamus ad populum. AG. *nihil moror,*
Perge modò. nam nihil impedimenti obuiã eſt.
E

Σχόλια. Εκπίω.] ἑξῆς πρὸς τὸ ὑπ' ἐκείνου ῥηθὲν ἀποκρίνεται. τῷ ἐκφαγεῖν ἀντιτιθεὶς τὸ ἐκπιεῖν. ὡς γὰρ ἡ Δημήτηρ τὰς τροφὰς, οὕτως, καὶ Διόνυσος Ἰκαρίῳ φιλοξενίας ἔδωκε δῶρον, ὅτι φιλοφρόνως αὐτὸν ὑπεδέξατο, τὴν ὕβριν φυγόντα τοῦ Πένθεως. Κἀπιρροφήσας.] πλέον τι προσέθηκεν ὑπερβολῇ τῆς ἀπειλῆς. τῷ ἐκπίω ἐπενεγκὼν τὸ ἐπιρροφήσας. Οἷον ὄψομαί σ' ἐγώ.] ἀντὶ τοῦ οἷος. Ὅμηρος, οἷον ἀναΐξας ἀφαροίχεται. ἀντὶ τοῦ οἷος. ὁ δὲ νοῦς. οἷον ὄψομαί σε ἀπὸ τῆς τιμῆς ἄτιμον γενόμενον. ἀπειλεῖ δὲ αὐτῷ, ὡς ἀφαιρησόμενος αὐτὸν τὴν προεδρίαν. τοῦτο δὲ, ὡς ἀεὶ τοῦ Κλέωνος θρυλλοῦντος τὰ περὶ Πύλον καὶ Σφακτηρίαν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους. Επὶ τῷ φάγοις ἂν ἥδιστα.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὑπ' ἰχθύσι φάγοις ἂν ἀντὶ μετ' ἰχθύων. ἢ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐπὶ τραπέζῃ πικροῖς εἶπεν ἐπὶ βαλλαντίῳ. ἵνα διαβάλῃ ὡς κλέπτην καὶ τὴν δημοσίαν ἁρπάγα. ἐν τῷ ξύλῳ δὲ ἐν τῇ ποδοκάκῃ ὡς εἴρηται. Εξαρπάσομαί σου.] ἐξοίσω, διασπαράξω τοῖς ὄνυξιν. ἀπὸ τοῦ χρησμοῦ δὲ ἔπαιξε. βυρσαίετον γὰρ ἐκεῖ προσεῖπε τὸν Κλέωνα. ὁ δὲ αἰετὸς, τοῖς ὄνυξιν ἐστὶν ἄλκιμος. Αποννυχιῶ σου.] πάλιν ὡς πρὸς τὸ μαγειρικὸν ἀπέσκωψε. διασπαράξας γάρ φησιν. ἐξελῶ σου τὰ ἔντερα. Τἀν Πρυτανείῳ σιτία.] ἀφαιρήσομαί σου φησὶ τὴν σίτησιν. ἀποφράξω. ἀποκλείσω. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀνυχιζομένων. Ελξω ■ πρὸς τὸν δῆμον.] ἐπλήσθη γὰρ ἐν τῇ βουλῇ. παρεσιγράφη δέ. ποιεῖ γὰρ ὅπερ εἴρηκεν καὶ ἅμα τῷ λόγῳ εἷλκεν αὐτόν. Καὶ διαβαλῶ γε.] ἔφαμεν πολλάκις ὅτι τὸ διαβάλλειν μάλιστα ἴσχυεν ὁ Κλέων. εἰπὼν δὲ ὅτι σοῦ πλείονα διαβαλῶ, τὸ κἀκεῖνον, εἰ καὶ ἧττον, ὅμως γοῦν διαβάλλειν ἐνεδείξατο. Καταγελῶ γ' ὅσον θέλω.] πᾶσαν ἔχω τοῦ πείθειν ἐξουσίαν, καὶ ὥσπερ ἐντρυφῶ τῷ δήμῳ. Σεαυτοῦ νενόμικας.] οἰκείως ἔχειν πρὸς σὲ ὑπολαμβάνεις. Οἷς ψωμίζεται.] οἷς ἀπατᾶται, οἷς χαίρει. τὸ δὲ ψωμίζεσθαι ἐπὶ τῶν μικρῶν παιδίων λέγεται. ἃ ὑπόκειται τῇ τῶν διδόντων ἐξουσίᾳ. Καθάπερ αἱ τίτθαι.] τίτθας καλοῦμεν τὰς τιτθίοις καὶ τῷ γάλακτι τρεφούσας τὰ παιδία. ἔγγυθεν οὖν ἀπὸ τοῦ ψωμίζειν ἀπήνεγκε τὸ λέγειν, ὅτι κατὰ τὰς τίτθας καὶ σὺ τὸν δῆμον κακῶς τρέφεις. τίτθας οὖν τὰς τροφούς. τὰς μάμμας. ὡς τό, ὅσα δὲ ἀργίᾳ μεμαθήκασι καὶ ῥᾳθυμίᾳ διέφθαρται μειράκια, ταῖς τίτθαις ἀπομύττειν καὶ ταῖς γυναιξὶ λύειν ἀπετύψατε, καὶ θρυλλούμενα περὶ ταύτας, στωμύλλεσθαι καὶ λαλεῖν περὶ κρόκης καὶ στημόνων ἰσασιν.

F G

Βιsετυs. Αἱ τίτθαι] Εὐστάθιος. τίτθη βαρυτόνως, ἡ τιτθὴ ὀξυτόνως ἡ τοὺς τιτθοὺς, ἤγουν μαστοὺς παρέχουσα τοῖς βρέφεσι. καὶ τιτθὸς, καὶ τιτθίον ἐκ τοῦ θῶ τὸ θηλάζω λέγονται ἢ ἀπὸ τοῦ τιθῶ, ὃ ἐστι τίθημι, διὰ τὸ ἐντίθεσθαι τοῖς τῶν βρεφῶν στόμασι τοὺς μαστούς.

Σχόλια.

A Σχόλια. Μασώμενος γάρ.] ἐσθίων ὁ διαμασώμενος. ἔοικεν δὲ τῇ ὁμοιότητι τὴν ῥᾳδιουργίαν ἐπεξηγούμενος τῶν τροφῶν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. αὗται γὰρ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πάσας τὰς τροφὰς δι' ὁλοκλήρου τὰ παιδία ἐσθίειν, λαμβάνουσαι καὶ διαμασώμεναι, οὕτω μετὰ τὸ συντρίψασθαι τὰ ἐδέσματα ἐξαιροῦσαι τοῦ ἰδίου στόματος, ἐντιθέασι τοῖς τῶν παιδίων. εἶτα συμβαίνει τὰς ἀγνώμονας, ὀλίγα μὲν διδόναι τοῖς παιδίοις. αὐτὰς δὲ κατεσθίειν τὰ πλείονα. κατὰ τὰς τίτθας οὖν φησιν ὁ Κλέων ὀλίγα τῷ δήμῳ χαριζόμενος, αὐτὸς πλείω κερδαίνει καὶ λαμβάνει.

B BISETVS. Εντιθεῖς.] πρὸς τὸ ἔτυμον τῶν τιτθῶν ὁρῶν ὁ ποιητὴς λέγει, ὀλίγον ἐντιθεῖς.

Σχόλια. Κατέσπακας.] ἰδίως ἐπὶ τῶν θηλαζόντων βρεφῶν κατασπᾶν λέγουσι καὶ ἐφέλκειν τὸ γάλα. τῷ ὀνόματι οὖν ἀπὸ τῶν προειρημένων ἐχρήσατο. λέγει οὖν ὅτι τὸ πλεῖον κερδαίνεις αὐτοὺς καὶ κατεσθίεις. εὕρηται δὲ καὶ στενὸν, πλούσιον καὶ πίνοντα. Σοφίζεται.] τεχνάζεται. ποιεῖ. τουτέστι ποτὲ μὲν πλατύνεται, ποτὲ δὲ συστέλλεται. ἰστέον δὲ ὅτι γελοίου χάριν παρέλαβε τοῦτο. ἐπὶ δὲ τῶν καθυβρισθείσῃ, τινὲς τιθέασι δύο διπλᾶς. Ιωμεν εἰς τὸν δῆμον.] εἰς τὸ βουλευτήριον. ἔδοξε γὰρ αὐτὸς παρευδοκιμεῖν ἐν τῇ βουλῇ. οὐ καταφρονήσας οὖν μοι φησὶν ἐπὶ τῶν δημοτῶν ὥσπερ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. Μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.] μηδὲν ἡμᾶς ὑπισχέτω, μηδὲν ἐμποδὼν ἔστω.

Κλ. Ω δῆμε, δεῦρ' ἔξελθε, νὴ Δί', ὦ πάτερ.
Αλλ. Εξελθε δῆτ' ὦ δημίδιον φίλτατον.
Δημ. Τίνες οἱ βοῶντες; οὐκ ἄπιτ' ἀπὸ τῆς θύρας;
C Τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε.
Κλ. Εξελθ', ἵν' εἰδῇς, οἷά περ γ' ὑβρίζομαι.
Δη. Τίς ὦ Παφλαγὼν ἀδικεῖ σε; Κλ. διὰ σὲ τύπτομαι.
Υπὸ τουτουῒ, καὶ τῶν νεανίσκων. Δη. τί ἤ;
Κλ. Οτι ἢ φιλῶ σ', ὦ δῆμ', ἐραστής τ' εἰμὶ σός.
D Δημ. Σὺ δ' εἶ τίς ἐτεόν; Αλλ. ἀντεραστὴς τουτουΐ.
Ερῶν πάλαι σου, βουλόμενός τε σ' εὖ ποιεῖν,
Αλλοι τε πολλοὶ, καὶ καλοί τε κἀγαθοί.
Αλλ' οὐχ οἷοί τ' ἐσμὲν διὰ τουτονί. σὺ γὰρ
Ομοιος εἶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐρωμένοις.
Τοὺς μὲν καλούς τε κἀγαθοὺς οὐ προσδέχει,
E Σαυτὸν δὲ λυχνοπώλαισι καὶ νευρορράφοις,
Καὶ σκυτοτόμοις, καὶ βυρσοπώλαισιν δίδως.
Κλ. Εὖ γὰρ ποιῶ τὸν δῆμον. Αλλ. εἰπέ νυν τί δρῶν;
Κλ. Οτι τὸν στρατηγὸν ὑποδραμὼν τὸν ἐκ Πύλου,
Πλεύσας ἐκεῖσε, τοὺς Λάκωνας ἤγαγον.

CL. Exi huc, exi ô popule, exi obſecro mi pater.
AG. Age, exi, exi ô popelle, mi cariſſime.
PO. Qui clamitant? non hinc abitis ab oſtio?
Olea ramum mihi conuelliſtis peſſimi.
CL. Quæſo exi, vt videas, quas patiar iniurias.
PO. Quiſnam, Paphlago, te afficit iniuria? CL. tui
Cauſa vapulo ab hoc & hiſce iuuenibus. PO. cedo,
Quamobrem? CL. quia te colo & amator ſum tuus.
POP. Tu verò quis es obſecro? AG. riualis ſum viri
Huius. Nam & ego te iamdudum amo, voloq́ tibi
Benefacere: vt & alij multi boni ac probi.
Sed nihil per hunc valemus, nihilque poſſumus.
Nam tu ſimilis es pueris, qui amari ſolent.
Bonos probosq́ ab amore tui tu reſpuis,
Teq́ lucernariis & reſtionibus,
Et calceariis, atque coriarijs,
Ipſummet proſtituis. CL. quia plebem plurimis
Afficio beneficijs. AG. quo pacto? dic mihi.
CL. Quoniam præuerti exercitus ducem in Pylo,
Et nauigans illò, Laconas expuli.

F Σχόλια. Ω δῆμε δεῦρ' ἔξελθε.] ὁ Κλέων ἐστὶν ὁ λέγων, διὰ δὲ τὸ οἰκειότατος τῶν ὀνομάτων τὸν δῆμον κολακεύειν, καὶ προσεταιρίζεται τὸ πάτερ προσφωνῶν αὐτόν. ἵνα καὶ αὐτὸς ὡς ἀεὶ παιδὸς φρονῇ, εἶτα ὁ ἀλλαντοπώλης ἔξελθε δῆτα ὦ δημίδιον φίλτατον, καὶ αὐτὸς ἀντικολακεύων φησί. Τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε.] κλάδος ἐλαίας ἐρίοις περιπεπλεγμένοις ἀναδεδεμένοις ἐξήρτητο δὲ αὐτῇ ὡραῖα πάντα ἀκρόδρυα. πρὸ δὲ τῶν θυρῶν ἱστᾶσιν αὐτὴν εἰσέτι καὶ νῦν. ποιοῦσι δὲ τοῦτο κατὰ παλαιόν τι χρηστήριον. οἱ μὲν γάρ φασιν, ὅτι λιμοῦ, οἱ δὲ, ὅτι καὶ λοιμοῦ τὴν πᾶσαν καταλαβόντος οἰκουμένην, χρωμένων τίνα ἂν τρόπον παύσαιτο τὸ δεινὸν, τὴν λύσιν ταύτην ὁ Πύθιος ἐμαντεύσατο. εἰ προηρόσιον ὑπὲρ ἁπάντων Ἀθηναίων θύσειαν. θυσάντων οὖν τῶν Ἀθηναίων τὸ δεινὸν ἐπαύσατο. καὶ οὕτως ὥσπερ χαριστήριον οἱ πανταχόθεν τοῖς Ἀθηναίοις ἐξέπεμπον τῶν καρπῶν ἁπάντων τὰς ἀπαρχάς. ὅτι δὲ καὶ Ἄβαριν φασὶ τὸν ὑπερβόρειον ἐλθόντα θεωρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, Ἀπόλλωνι θητεῦσαι, καὶ οὕτω συγγράψαι τοὺς χρησμοὺς τοὺς νῦν προσαγορευομένους Βάκιδας. τινὲς δὲ τὸν Θησέα φασὶ καθ' ὃν καιρὸν εἰς Κρήτην ἔπλει προσχόντα Δήλῳ διὰ χειμῶνα, εὔξασθαι τῷ Ἀπόλλωνι καταστέψειν κλάδους ἐλαίας ὅταν ἐπανέλθῃ τὸν Μινώταυρον ἀποκτείνας καὶ θυσιάσειν. καὶ τὴν ἱκετηρίαν ταύτην καταστέψαντα ἑψῆσαι
G χύτραν ἀθάρας καὶ ἔτνους. καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι, διὸ καὶ Πυανέψια δοκεῖ λέγεσθαι τὰ κυαμόψια. τὸ γὰρ πρότερον τοὺς κυάμους, πυάνους ἐκάλουν. ἦγον δὲ αὐτὸ ὅτε ἐπὶ τῇ ἀποτροπῇ λοιμοῦ ᾖδον οἱ παῖδες. ὅθεν εἰσέτι καὶ νῦν ἐπειδὰν ἀνιστῶσι τὸν κλάδον, λέγουσι ταῦτα.

Εἰρεσιώνη σῦκα φέρει καὶ πίονας ἄρτους.
Καὶ μέλι ἐν κοτύλῃ, καὶ ἔλαιον ἀναψήσασθαι.
Καὶ κύλικ' εὔζωρον, ὡς ἂν μεθύουσα καθεύδῃ.

μὲν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔξω τῆς ἀγορᾶς τιθέασι παρ' αὐτὰς τὰς θύρας. Κράτης δὲ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησι θυσιῶν, ἀφορίας ποτὲ κατασχούσης τὴν πόλιν, θαλλόν φησι καταστέψαντας ἐρίοις ἱκετηρίαν ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι. ἄλλως. Πυανεψίοις καὶ Θαργηλίοις ἡλίῳ καὶ ὥραις ἑορτάζουσιν Ἀθηναῖοι. φέρουσι δὲ οἱ παῖδες, τούς τε θαλλοὺς ἐρίοις περιειλημμένους, ὅθεν Εἰρεσιώνη λέγονται, καὶ τούτους πρὸ τῶν θυρῶν κρεμῶσιν. ἐξήρτηντο δὲ τῶν θαλλῶν αἱ ὧραι. τὸ δὲ κατεσπαράξατε εἶπεν ἐπὶ ἀλλήλους ὤθουν. Σὺ δ' εἴ τις.] τῷ ἀλλαντοπώλῃ λέγει. Ἀλλ' οὐχ οἷοί τ' ἐσμέν.] ἀλλ' οὐ δυνά- A μεθα προσελθεῖν οὐδ' οὖ ποιεῖν, κωλυόμενοί φησιν ὑπὸ τοῦ Κλέωνος. Λυχνοπώλησιν.] διὰ Ὑπέρβολον. καὶ αὐτὸς γὰρ δημαγωγὸς ἦν λυχνοποιὸς ὤν. νευρορράφοις δέ φησι, διὰ τὸ προβατοπώλην Λυσικλέα. Καὶ σκυτοτόμοις.] Κλέωνι καὶ Λυσικλεῖ. ἐνειδίζει δὲ πάλιν Κλέωνι, ἀφ' οἵας τέχνης ἄγει καὶ φέρει τὴν πόλιν. Δίδως.] παρέχεις. ὁ πιστεύεις σεαυτόν. Ὑποδραμὼν τὸ ἐκ Πύλου.] καταδραμὼν τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς. ὅτι συνεχῶς μέμνηται τοῦ ἐν Πύλῳ κατορθώματος. ἄλλως. ὑφαρπάσας διὰ τὴν νίκην τὴν ἐν Πύλῳ. ἐν σχήματι δὲ εἶπεν, ἀντὶ B τοὺς στρατηγούς.

ΑΛΛ. Ἐγὼ δὲ περιπατῶν γ' ἀπ' ἐργαστηρείου,	*AG. Ego verò ab officina prodeambulans,*
Ἑψοντος ἑτέρου τὴν χύτραν ὑφειλόμην.	*Quam coxerat alius, ollam furtim ſuſtuli.*
ΚΛ. Καὶ μὴν ποιήσας αὐτίκα μάλ' ἐκκλησίαν,	*CL. Obſecro te, mi popule, conuentum age illico:*
Ὦ Δῆμ', ἵν' εἰδῇς, ὁπότερος νῷν ἐστί σοι	*Vt videas, noſtrum vter ſit beneuolentior*
Εὐνούστερος, διάκρινον, ἵν' ἐκεῖνον φιλῇς.	*Tibi, age, dijudica, vt illum ames. AG. Dijudica*
ΑΛΛ. Ναὶ ναὶ διάκρινον δῆτα, πλὴν μὴ 'ν τῇ Πυκνί. C	*Sanè: modo ne in Pnyce. PO. atqui non alio in loco.*
ΔΗ. Οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ,	
ΑΛΛ' εἰς τὸ πρόσθε χρὴ 'μ' παρεῖν' εἰς τὴν Πύκνα.	*Nam & antehac oportebat adeſſe in Pnyce.*
ΑΛΛ. Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ὁ γὰρ γέρων	*AG. Hei mihi miſero, perij. Nam iſthic ſenex*
Οἴκοι μέν, ἀνδρῶν ἐστὶ δεξιώτατος.	*Domi ſapit optimè: ſed quando in hac petra*
Ὅταν δ' ἐπὶ ταυτησὶ κάθηται τῆς πέτρας,	*Conſidet, haud aliter hiat, atque pueri ſolent,*
Κέχηνεν, ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσχάδας.	*Cùm ficos, laqueo appenſos, patulo ore capiunt.*

D

Σχόλια. Ἀπ' ἐργαστηρείου.] ἵνα μηδὲ ἐν τούτοις ἀπολείπεσθαι δοκῇ τοῦ Κλέωνος ὁ ἀλλαντοπώλης, ἔδοξέ πως ὅμοιον ἐξευρηκέναι πρᾶγμα τοῖς ἐκείνου πεπραγμένοις. οὐ γὰρ Κλέων φησὶ μόνος, ἀλλοτρίαν νίκην ὑφήρπασεν, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἐκ τῆς πόλεως μέσης ἔκ τινος ἐργαστηρείου φησὶ χύτραν ὑφειλόμην. ἄλλου κατασκευάσαντος ἑαυτῷ τροφήν, ὡς ἐκεῖνος τὸ ἀλλότριον κατόρθωμα ἴδιον ἐποιήσατο. Διάκρινον.] σύγκρινον. ἵν' ἀντεξέτασιν ποιῶν, ὁπότερός σοι μᾶλλον εὔνους. Μὴ 'ν τῇ Πυκνί.] ὡς ἂν ἐν τῇ E συνόδῳ ἀνιστάμενος τοῦ δήμου. ἡ δὲ Πνὺξ τόπος ἐστίν, ἐν ᾧ τὸ παλαιὸν ἐκκλησίαζον. Ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθ' ἐχρῆν παρεῖναι.] εἰς τὴν αὔριον χρὴ παρεῖναι ἅπαντας καὶ συνελθεῖν. γέροντα δὲ πάλιν εἶπεν, ὅτι ἀρχαῖος ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος. δεξιώτατος δὲ φιλανθρωπότατος, προσηνέστατος, ἀγαθός. τῆς πέτρας δὲ τῆς Πυκνός. ὀρεινὴ γὰρ ἦν ὡς ἔοικεν.

BISETVS. Τὸ πρόσθε.] Σημείωσαι δὲ τὸ πρόσθε ἀντὶ τοῦ εἰς αὔριον, οὐ μόνον σπάνιον ἐστί, ἀλλὰ καὶ σπανιώτατον. καὶ γὰρ ὅτε τὸ πρόσθε χρονικῶς λαμβάνεται, F σημαίνει τὸ πρὸ ὀλίγου, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐγγύς, καὶ πρόσθε μὲν ἐστὶ λέγονται τὰ προεληλυθότα μέν, καὶ ἱστορούμενα, ὄπισθεν δὲ τὰ μέλλοντα. ὅτι μέντοι ἡ αὔριον ἐγγὺς ἡμῶν ἐστί, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ποιητὴς οὕτω τούτῳ κέχρηται.

Σχόλια. Ἐμποδίζων ἰσχάδας.] σῦκα. ὥσπερ φασὶν οἱ τὰς ἰσχάδας ἐσθίοντες ἀντιποδίζουσι καὶ λάβρως αὐτὰς ἐσθίουσι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ δῆμος, ἐπειδὰν ἐν τῇ Πνυκὶ καθεσθῇ, κατακέχηνε καὶ δημεύει. καὶ ὥσπερ οἱ τὰς ἰσχάδας ἐσθίοντες οὐκ ἂν μεταδοῖεν εὐχερῶς τινί, οὕτως οὐδὲ ὁ δῆμος ἐκεῖσε δικάζων, οὐκ ἂν φιλανθρωπεύσαιτο ῥᾳδίως. ἄλλως. ἐπεὶ εἰώθει τὰ παιδία παίζοντα, ἀναβάλλειν τὰς ἰσχάδας, ἢ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν δέχεσθαι. Ἀρίσταρχος τὸ ἐμποδίζων, ἀντὶ τοῦ μασώμενος, ἢ ἐμφορούμενος. ἔνιοι δέ, ἀπὸ τοῦ σῦκα λαμβάνοντα χάσκειν. εἰ δὲ παιδιάν τινα. ἄλλως Σύμμαχος οὕτως. ἀπὸ τῶν μελισσῶν ἡ μεταφορά. εἰώθασι γὰρ οἱ μελισσουργοὶ ἰσχάδας συγκεκομμένας ῥίπτειν ταῖς μελίσσαις, ἐπὰν διὰ κρύος ἢ χειμῶνα, ἐξιέναι κωλυθῶσιν ἐκ τῶν σμηνῶν, ἵνα ἔνδοθεν ἐσθίωσι. κεχήνασι δὲ οἱ μασώμενοι. Ἀρίσταρχος δὲ ὅτι μασώμενοι τὰς ἰσχάδας ταῖς μελίτταις τρίβουσιν ἢ τοῖς παισὶ τρίβουσιν. ἄλλως. ἐπεὶ οἱ παῖδες προστιθέντες τῷ σύκῳ βρόχον, εἰώθασιν ἐσθίειν ἐπιθυμοῦντες τῶν σύκων. εἶτα ὑπὸ τοῦ πάνυ γλίχεσθαι κεχήνασιν. ἢ οὕτως ὅτι εἰώθει τὰ παιδία παίζοντα ἄνω ῥίπτειν τὰς ἰσχάδας ἢ τὰς τῶν βοτρύων ῥᾶγας καὶ τῷ στόματι αὐτὰς κατασείσας δέχεσθαι χαίροντα. ἢ ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς συκῆς σῦκα διὰ καλάμου ἀποσπῶντα, κεχηνότα ταῦτα ὑποδέχεται τῷ στόματι.

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ξή.

STROPHE.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ Σκηνὴ τρίτη.

ΧΟΡΟΣ, ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ.

ACTVS II. SCENA tertia.

CHORVS, CLEO, AGORACRITVS, POPVLVS.

BISE-

Βισετυs. Ὁ Χορὸς τὸν Ἀγοράκριτον Α θαῤῥεῖν κελεύει.

Χο. Νῦν δεῖ σε πάντα δὴ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ,
Καὶ λῆμα θούριον φορεῖν, καὶ λόγους ἀφύκτους.
Ὅτοισι τόνδ' ὑπερβαλεῖ. ποικίλος γὰρ ἁνήρ,
Κἀκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμηχάνους πορίζων. B
Πρὸς ταῦθ', ὅπως ἔσει πολὺς καὶ λαμπρὸς ἐς τὸν ἄνδρα.
Ἀλλὰ φυλάττου, καὶ πρὶν ἐκεῖνον προσκεῖσθαί σοι, πρότερος σὺ
Τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου, καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου.

Ch. Nunc omnem à temetipſo oportet immittere rudentem:
Animumq́ praeſentem huc adferre, & argumenta tecum
Inuicta, quibus hoſtem ſuperes: quoniam vir verſipellis
Eſt, qui è vijs incertis certas nouis comminiſci.
Quapropter copioſus, & elegans contra virum eſto.
Verùm obſerua, prinſquàm te ille aggrediatur, tu prior ipſo
Delphinas vt ſuſtollas, & lembum vt habeas paratum.

Σχόλια. Νῦν δεῖ σε.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ, ἀνῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μετὰ τὴν κορωνίδα κεῖσθαι. μεσῳδικὴ δὲ διὰ τὸ ἑξῆς ἐπάγεσθαι ἑτέραν διπλῆν ἐκ στίχων πέντε. ὧν οἱ μὲν τρεῖς ἀσυνάρτητοι, ἐξ ἰαμβικοῦ διμέτρου ἀκαταλήκτου τοῦ καλουμένου Ἀνακρεοντίου καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ τοῦ καλουμένου Ἀρχιλοχείου. καλεῖται δὲ ταῦτα ἀσυνάρτητα Εὐριπίδεια. εἰσὶ γὰρ ὅμοια τῷ Εὐριπίδου ἔπος ἵν' ἰχ' ἱππότης ἐξέλαμψεν ἀστήρ. οἱ δὲ ἑξῆς δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. εἶτα ἐν ἐκθέσει ἐπὶ τὸ ἔσθιμον. διπλῆ ἀνάπαιστος τετράμετρος καταληκτικὴ ἐφ' ὃ παράγραφος διπλῆ. καὶ ἑξῆς στίχοι ὅμοιοι ξζ. ἐφ' ὧν τῷ τέλει κορωνίς. Κάλων.] παροιμία. πάντα δὴ κάλων κινεῖν. εἴληπται δὲ ἐπὶ τῶν πάσῃ προθυμίᾳ χρωμένων. παρῆκται δὲ ἀπὸ τῶν πλεόντων καὶ χειμαζομένων, καὶ τὰ σχοινία ῥιπτόντων σὺν ταῖς ἀγκύραις ἐπὶ θάλασσαν, ὥστε τοῦ κλύδωνος ῥύεσθαι τὸ πλοῖον. ὁμοία δὲ τῇ πάντα λίθον κίνει. τοῦ γὰρ Μαρδονίου ἡττηθέντος ἐν Πλαταιαῖς, φήμη κατέσχεν ὡς ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῆς σκηνῆς θησαυρὸν κατορύξας ἀπολελοίποι. πριάμενος οὖν Πολυκράτης ὁ Ἀθηναῖος τὸν τόπον πολλῷ χρόνῳ ἐζήτει. ὡς δὲ οὐδὲν ἐπέραινε, πέμψας εἰς Δελφοὺς ἐπηρώτα πῶς ἂν εὕροι. τὸν δὲ Ἀπόλλωνα ἀποκρίνασθαί φασι πάντα λίθον κίνει. καὶ ἐν ἐπιγράμματι Καλλιμάχου τὸ τορευτὸν ἔπος τόδε. δὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ οὗ ὑπὲρ τοὺς μουσέων πάντας ἔσεισε κάλως. φησὶν οὖν πάντα κίνει πράγματα. καὶ πάντα μηχανῶ κατὰ τοῦ Κλέωνος, ἵνα αὐτοῦ περιγένῃ. κάλων δὲ τὸ σχοινίον. τροπικῶς δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ λέγει. ἀπλοῦν σε δεῖ τὰ ἄρμενα, ὅ ἐστι πάντα κινεῖν ὑπὲρ τοῦ περιγενέσθαι αὐτόν. θούριον δὲ λῆμα. ὁρμητικόν. ταχύ. πνευματικόν. πολεμικώτατον. καὶ C θούριος Αἴας. θούριος Ἄρης. ποικίλος δὲ ὁ ἐπὶ πολλὰ τὴν γνώμην ἄγων. Κἀκ τῶν ἀμηχάνων.] ἐκ τῶν ἀπόρων εὐπόρους ἀφορμάς. καὶ εὐαφόρμους. καὶ εὐσχήμονας. λόγων εὐπορίας. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐν Προμηθεῖ Αἰσχύλου. δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρους. Πρὸς ταῦθ' ὅπως ἔσει] διὰ ταῦτα φρόντιζε ὅπως ἐπεξελεύσῃ καὶ λαμπρὸς δόξῃς εἶναι πλήρης λόγων καὶ φρονήματος. ἀλλὰ φυλάσσου καὶ ἐπιτήρει. Τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου] δελφὶς ὄργανον ναυτικόν. μετεωρίζου δὲ, ὅ ἐστιν εἰς ὕψος αἶρε. ἐπεὶ καὶ τῶν θαλασσίων δελφίνων πηδήματα μετέωρα μέμνηται δὲ καὶ D Θουκυδίδης. ἄλλως. δελφὶς ἐξάρτημα τῶν νεῶν. ἀγκυρώματα. ἄλλως. σιδηροῦν κατασκεύασμα ἢ μολιβδινον εἰς δελφῖνα ἐσχηματισμένον. τοῦτο δὲ ἐκ τῆς κεραίας τοῦ ἱστοῦ αἱ ναυμαχοῦσαι ἠφίεσαν εἰς τὰς τῶν πολεμίων, καὶ κατέδυον τὰς. δηλοῦται δὲ ὑπὸ Φερεκράτους ἐν τοῖς ἄγχεις, ὅταν λέγῃ. ὁ δὲ δὴ δελφίς, ἐστι μολιβδοῦς. δελφινοφόρος τὸ κέρδος διακόψει τοὔδαφος αὐτῶν ἐμπίπτων καὶ καταδύων. καὶ Θουκυδίδης δελφινοφόρον εἴρηκε τὴν ναῦν ἐξαρτῆσθαι, τὴν ἐξηρτημένην ἔχουσαν δελφῖνα τοιοῦτον. ἐν γὰρ τῇ ἑβδόμῃ ἔπειτα φησὶν αὐτοὺς αἱ κεραῖαι ὑπὲρ τῶν εἴσπλων αἱ ἀπὸ τῶν ὁλκάδων δελφινοφόροι ἠρτημέναι ἐκώλυον. δελφίνιον δὲ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Ἀθήνησιν οὕτω καλούμενον. ἔνθα καὶ τὸ ἐν Δελφινίῳ δικαστήριον. καὶ E χωρίον ἐν Χίῳ. Τὴν ἄκατον παραβάλλου.] ἑτοίμην ποίει ὡς εἴ τις κινδυνεύων ἐκ τοῦ ἀνέμου αὐτὴν ἐμβησόμενος.

Βισετυs. Τὴν ἄκατον καλεῖ πλοίου τι εἶδος. καὶ οἱ μὲν ἀρσενικῶς, οἱ δὲ θηλυκῶς προφέρουσιν. ὅθεν τὸ ὑποκοριστικὸν, ἀκάτιον. ἀλλαχοῦ δὲ ἡ ἄκατος ποτήριόν τι πλοιοειδὲς σημαίνει.

F

Βισετυs. Κλέων, καὶ Ἀγοράκριτος ἐκ ὑποβολῆς, καὶ ἐναλλὰξ τὰς ἑαυτῶν εἰς τὴν πόλιν εὐεργεσίας διηγοῦνται, καὶ ἀλλήλους λοιδοροῦσι.

Κλ. Τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίᾳ, τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ,
Εὔχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγένημαι G
Βέλτιστος ἀνὴρ, μετὰ Λυσικλέα, καὶ Κύνναν, καὶ Σαλαβάκχαν,
Ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας, δειπνεῖν ἐν τῷ Πρυτανείῳ.

Cl. Principiò Deam ego Mineruam, conſeruatricem iſtius vrbis
Veneror atque oro: ſi ego de ciuibus optima ſum meritus, poſt
Lyſiclem, & Cynnam, ac Salabaccham meretrices: vt nihil aequi
Aut boni agendo, nihilominus in Prytaneo prandia ſumam.

Εἰ δέ σε μισῶ, καὶ μὴ περὶ σοῦ μάχομαι, μόνος ἀντιβεβληκώς,
Ἀπολοίμην, καὶ διαπρισθείην, διατμηθείην τε λέπαδνα.
ΑΛΛ. Κἄγωγ', ὦ Δῆμ', εἰ μή σε φιλῶ, καὶ μὴ στέργω, κατατμηθεὶς
Ἑψοίμην ἐν περικομματίοις. καὶ μὴ τούτοισι πέποιθας,
Ἐπὶ ταυτησὶ κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ.
Καὶ τῇ κρεάγρᾳ τῶν ὀρχιπέδων ἑλκοίμην ἐς Κεραμεικόν.
ΚΛ. Καὶ πῶς ἂν ἐμοῦ μᾶλλόν σε φιλῶν, ὦ Δῆμε, γένοιτο πολίτης,
Ὃς πρῶτα μὲν ἡνίκ' ἐβούλευόν σοι, χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα
Ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν, τοὺς δ' ἄγχων, τοὺς δὲ μεταιτῶν.
Οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἰ σοὶ χαριζοίμην.
ΑΛΛ. Τοῦτο μέν, ὦ Δῆμ', οὐδὲν σεμνόν. κἀγὼ γὰρ τοῦτό σε δράσω.
Ἁρπάζων γὰρ τοὺς ἄρτους, σοὶ τοὺς ἀλλοτρίους παραθήσω.
Ὡς δ' οὐχὶ φιλεῖ σ', οὐδ' ἔστ' εὔνους, τοῦτ' αὐτό σε πρῶτα διδάξω.
Ἀλλ' ἢ διὰ τοῦτ' αὔθ' ὁτιή σου τῆς ἀνθρακιᾶς ἀπολαύει.

A *Sin autem te exodi, & iam ſolus collato pede tecum*
Non congrediar: diſperεam, diſtendar, diſſcindar in habenas.
AG. Et ego mi popule, niſi te diligo & amo: diſſecer hic in
Fruſta, & coquar in minutali: ac niſi tu mihi credis amice,
■ *Super his vaſis iam conterar in offa cum caſeo: & unca*
Forcipe correptis teſticulis, hinc protrahar in Ceramicum.
CL. Et quomodo ſit alius ciuis, qui te plus diligat unum,
Quàm ego: qui, cùm primùm tibi conſulerem, oſtendi plurimùm opimi
C *Argenti: alios torquendo, alios ſtrangulando, ab aliјs repetendo:*
Nulli ex priuatis parcendo: dummodo tibi gratificarer.
AG. Hoc ſanè, mi popule, nil habet in ſe laudabile. Namq;
Eadem iſthaec & ego tibi praeſtabo: nam panes aliunde
D *Subreptos, apponam tibi. Sed quòd nec amet te hic, neque fidus*
Tibi ſit, hoc primùm oſtendam: niſi quia tuis prunis perfruitur: Nam

Σχόλια. Βέλτιστος ἀνήρ.] εὔνους, ἄριστος. ἐντεῦθεν δοκεῖ μοι καὶ Δημοσθένης ὠφεληθείς, τὸ προοίμιον εἰληφέναι ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου λόγῳ. φησὶ γὰρ οὕτω. πρῶτον μὲν ὦ Ἀθηναῖοι τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει. Μετὰ Λυσικλέα.] Λυσικλῆς ὡς προβατοκάπηλος διαβάλλεται. Κύννα δὲ καὶ Σαλαβάκχα, τῶν θαυμαζομένων ἑταιρειδῶν. Μηδὲν δράσας.] μηδὲν σπουδαῖον διαπραξάμενος. ἄλλως. μηδὲν διαπραξάμενος ἔργον σπουδαῖον καὶ μέγα. φησὶ γάρ, ὅτι ἐπὶ μεγάλοις κατορθώμασι, τὴν τιμὴν Ἀθηναῖοι παρεῖχον τοῖς ἀγαθόν τι εὐεργετήσασιν αὐτούς. νῦν οὖν σκώπτει τὸν Κλέωνα, δι' ὧν αὐτὸν ὁμολογοῦντα ποιεῖ, ὅτι μηδὲν διαπραξάμενος τοιοῦτον ἔργον, τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως μετέχειν. Ἀντιβεβληκώς.] ἀντὶ τοῦ πρὸς βίαν ἀγωνιζόμενος. εἴρηται δέ, ἀπὸ τῶν τοὺς ἵππους ἐλαυνόντων. ἢ τῶν τούτους ταῖς ἡνίαις ἑλκόντων. ἄλλως. ἀνθιστάμενος τοῖς ἀδικεῖν σε προαιρουμένοις. διαπρισθείην εἰς μέρη λωροτομηθείην. Λέπαδνα.] οἱ στηθιαῖοι λῶροι ἢ οἱ μασχαλιστῆρες τῶν ἵππων. τοῦτο δέ, ὡς βυρσοπώλης εἶπεν. ἄλλως. λεπτότατα καὶ εἰς πολλὰ μέρη διῃρημένα. ἀπὸ δὲ τοῦ τεμνομένου χείλους τῇ μεταφορᾷ τῶν ὀνομάτων ἐχρήσατο, παίζων ὁμοῦ καὶ εἰς τὴν τέχνην τοῦ Κλέωνος διὰ τὰς κατατεμνομένας βύρσας. λείπει δὲ ἡ εἰς. ἵν' ᾖ εἰς λέπαδνα. Εἰ μή σε φιλῶ.] ἔπαιξε κατὰ τοιούτοις ὀνόμασι διὰ τὸ μάγειρον αὐτὸν εἶναι. πειρᾶται δὲ εἷς ἕκαστος αὐτῶν, μᾶλλον φανῆναι τὸν δῆμον φιλῶν, ἵν' εὔνοιαν ἑαυτῷ κατασκευάσῃ. Ἑψοίμην ἐν περικομματίοις.] τοῖς περιαιρέμασι τῶν κρεῶν. ἑψηθείην οὖν σὺν αὐτοῖς περικόμμασι. Κεἰ μὴ τούτοισιν.] εἰ μὴ τούτοις ἀρκῇ τοῖς ῥήμασιν, καὶ εἰ μὴ πιστεύεις φησὶ τούτῳ μου τῷ ὅρκῳ, ὀμοῦμαί σοι καὶ ἕτερον ὅρκον μείζονα. ἐπὶ ταυτησὶ δὲ εἶπε, τὴν τράπεζαν δεικνὺς τὴν μαγειρικήν. Κατακνησθείην] καταξεσθείην εἰς λεπτὰ μέρη, καὶ ἀναλωθείην. καὶ τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς τέχνης παρείληπται. τὸ αὐτὸ μυττωτῷ δὲ εἶπε, παίζων ἴσως πρὸς τὸ Ὁμηρικόν. ἔστι δὲ ὑπότριμμα διὰ σκορόδου. κατασκευάζεται δὲ ἀπὸ τυροῦ καὶ σκορόδου καὶ ᾠοῦ, καὶ ἐλαίου καὶ πράσων. Κρεάγρα.] εἶδος ἐργαλείου μαγειρικοῦ χειρὶ παρόμοιον, μόνον ἐγκεκαμμένους τοὺς δακτύλους, ἀντὶ τοῦ ζέοντα διὰ τὸ τὰς χεῖρας μὴ καίεσθαι. κρεάγρα δὲ εἴρηται, ἀπὸ τοῦ τὰ κρέα ἐπὶ τοῖς λέβησιν ἀγρεύειν καὶ ἀνασπᾶν. Ὀρχιπέδων.] τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ἀφ' ἱστορίας, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν κόλασιν προσαγόντων τῶν Ἀθηναίων. Εἰς Κεραμεικόν.] τόπος Ἀθηναίων οἱ Κεραμεικοί. θεῶν τὰ ἀγάλματα ἐκεῖσε ἱδρυμένα. ἄλλως. ὁ δῆμος Ἀττικῆς. δύο δὲ οἱ Κεραμεικοὶ Ἀθήνησιν. ὁ μὲν ἔνδον τῆς πόλεως. ὁ δὲ ἔξω. ἔνθα καὶ τοὺς ἐν πολέμῳ τελευτήσαντας ἔθαπτον δημοσίᾳ. καὶ τοὺς ἐπιταφίους ἔλεγον. εἰσὶ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν στῆλαι ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ τεθαμμένοις ἔχουσαι ἐπιγραφὰς ποῦ ἕκαστος τέθαπται. ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ ἵσταντο καὶ προεστήκεσαν αἱ πόρναι. Τοὺς δ' ἄγχων.] δηλοῖ διὰ τούτων τῶν ὀνομάτων τὸ βίαιον τῆς ἀπαιτήσεως, εἴπερ ἐδύνατο πεῖσαι τοὺς Ἀθηναίους μὴ εἶναι περὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν πολιτικῶν χρημάτων βαρεῖς. Μεταιτῶν.] τοὺς μὴ ὀφείλοντας δηλοῖ. ἐπλήρωσε δὲ ἐποίησε διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως τὸ ῥῆμα, εἰπών, ὅτι τοὺς μὲν μετὰ βίας εἰσέπραττε τῶν χρεωστουμένων, τοὺς δὲ μὴ ὀφείλοντας μετῄτει. Οὐ φροντίζων.] τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν. ἐν δευτέρῳ τὴν πρὸς τοὺς ἰδιώτας ἀπέχθειαν ἐποιούμην, ἕνεκα τοῦ ἀποθεραπεῦσαι τὴν πόλιν. Ἄρτους ἀλλοτρίους.] τοὺς βιαίως ἀφαιρουμένους. σκώπτει δὲ τὸν Κλέωνα, ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων φιλοτιμού-

τιμού-

τιμούμενον. ἀπὸ δὲ τῆς αὐτοῦ τέχνης ὁρμώμενος, πάλιν τοῦ ἀλλαντοπώλου μέμνηται.

BISETVS. Διὰ τοῦτ' αὔθ' ὅτι.] διὰ τοῦτο αὐτὸ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ο, ὁ λόγος εἰς τὴν προηγουμένην συλλαβὴν ἀνέλκεται.

Σχόλια. Τῆς ἀνθρακιᾶς.] ὅτι τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπολαύει. χρησιμεύει γὰρ ἡ ἀνθρακιὰ τῷ χειμῶνι. καὶ τοὺς ἔχοντας, οἱ ἄλλοι περιμαθεῖν βουλόμενοι ὑπὸ ταῦτα.

Σὲ γὰρ, ὃς Μήδοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας ἐν Μαραθῶνι,
Καὶ νικήσας, ἡμῖν μεγάλως ἐγγλωττοτυπεῖν παρέδωκας,
Ἐπὶ ταῖς πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως.
Οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω. ἀλλ' ἐπαναίρου,
Κᾆτα καθίζου μαλακῶς, ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι.
Δημ. Ἄνθρωπε τίς εἶ; μῶν ἔγγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνων;
Τοῦτό γε σοὔργον ἀληθῶς γενναῖον, καὶ φιλόδημον.
Κλ. Ὡς ἀπὸ μικρῶν εὔνους αὐτῷ θωπευματίων γεγένησαι;
Ἀλλ. Καὶ σὺ γὰρ αὐτὸν πολὺ μικροτέροις τούτων δελεάσμασιν εἷλες.
Κλ. Καὶ μὴν εἴ πού τις ἀνὴρ ἐφάνη τῷ δήμῳ μᾶλλον ἀμύνων,
Ἢ μᾶλλον ἐμοῦ σε φιλῶν, ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι.
Ἀλ. Καὶ πῶς σὺ φιλεῖς, ὃς τοῦτον ὁρῶν οἰκοῦντ' ἐν ταῖς πιθάκναισι,
Καὶ γυπαρίοις, καὶ πυργιδίοις, ἔτος ὄγδοον, οὐκ ἐλεαίρεις.

Te, qui cum Medis pugnauiſti pro patria, in Marathone,
Et qui hoste ſuperato, feciſti, vt nos iam noſtra crepemus
B *Magnificè: te, inquam, in petra hac non ſic reſpicit ille ſedentem:*
Sicut ego, qui hunc fero puluinum tibi: ſurge popule, ſurge,
Et molliter hic reſide: vt ne atteras clunes in Salamine.
PO. Quinam es, mi vir? an vnus de iſtis cognatis Harmodij es tu?
C *Nam reuera hoc facinus præclarum eſt, ac valde populare.*
CL. Quàm beneuolus ob modicum blandimentum tu factus es illi?
AG. At tu populum ineſcaſti antehac multò lenioribus eſcis.
CL. Imò ſi quiſquam alius ſit populi, quàm ego, ſtudioſior, aut qui
D *Te plus, quàm ego, amet: caput auſim & vitam pro hac laude paciſci.*
AG. Quomodo ames tu populum: quem caua dolia inhabitare vides, &
Turriculas atque cauernas: tamen octo annis nil misereris:

Σχόλια. Διεξιφίσω.] ἐπολέμησας πρὸς τοὺς Μήδους. τοῖς ξίφεσι κατ' αὐτῶν χρώμενος. Ἐν Μαραθῶνι.] τόπος τῆς Ἀττικῆς εἰς ὃν ἀφωρμήσαντο Δάτις καὶ Ἀρταφέρνης, Μηδικοὶ στρατηγοὶ πεμφθέντες ὑπὸ Δαρείου βασιλέως καταδουλώσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ἔνθα συμβαλόντες αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι Μιλτιάδου στρατηγοῦντος, μόνων Πλαταιέων συμμαχησάντων αὐτοῖς χιλίοις ἀνδράσιν εἰς ἐξισωθῆναι τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν τῇ Περσῶν, τοῖς Ἕλλησι τῆς ἐλευθερίας αἴτιοι κατέστησαν, μόνοι ἐξ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων τὸ πρῶτον τῶν Περσῶν διαφθείραντες. Ἐγγλωττοτυπεῖν.] τὴν γλῶσσαν ψοφεῖν τὰ κατορθώματα. στωμυλολογεῖν τὰ ἐκείνου καὶ ἀεὶ ἐπὶ γλώττης ἔχειν. Ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω.] παρεπιγραφή. δείκνυσι γὰρ αὐτῷ προσκεφάλαιον. ὅ φησι τῷ δήμῳ κατεσκεύασεν ἵνα μὴ ἐπὶ ψιλοῖς τοῖς βάθροις ἐπικαθέζηται. ἀπαρχῆς τὴν περὶ τὸν δῆμον εὔνοιαν δεικνύς. Ἀλλ' ἐπαναίρου.] ἐπανίστασο καὶ ὑπεγείρου, ἵνα ὑποθῶ τῷ καθίσματι τὸ προσκεφάλαιον. Ἵνα μὴ τρίβῃς.] ἵνα μὴ ἐκτρίψῃς μηδὲ διαφθείρῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι καμοῦσαν πυγὴν ἐν ναυμαχίᾳ. ἀντὶ δὲ Μαραθῶνος, Σαλαμῖνος μέμνηται, ὅτι ναυμαχίᾳ Περσῶν περιεγένοντο. ἐν Μαραθῶνι δὲ πεζομαχίᾳ. κεῖται δὲ ἡ Σαλαμὶς, ὀλίγον πρὸ τῆς Σαλαμῖνος πόλεως, ἱερὰ Δήμητρος καὶ κόρης. πλήρης οὖσα κατορθωμάτων Ἑλληνικῶν. καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ, πολλὰς τῶν Περσῶν Ἀθηναῖοι κατεναυμάχησαν τριήρεις ὀλίγῳ ἀριθμῷ, Θεμιστοκλέους στρατηγοῦντος. ἔνθα καὶ πέτρα Εἰρεσία οὕτω καλουμένη, ὥσπερ διὰ τὸ ὄνομα τρόπαιον οὖσα τῆς Ἀττικῆς. ἔστι δὲ καὶ Ἀγέλαστος πέτρα καλουμένη παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. ὅτι καθίσαι φασὶ Θησέα μέλλοντα καταβαίνειν εἰς ᾅδου. ὅθεν καὶ λοιδόρημα τῇ πέτρᾳ. ἢ ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισεν ἡ Δημήτηρ κλαίουσα, ὅταν ἐζήτει τὴν κόρην. ἐρασθεὶς γὰρ Περσεφόνης ὁ Πλούτων ἥρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νύκτας τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήρχετο. μαθοῦσα δὲ παρὰ Ἑρμιονέων ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἥρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς κατέλιπεν οὐρανόν. καὶ εἰκασθεῖσα γυναικὶ ἧκεν εἰς Ἐλευσῖνα, ἔνθα ἐπὶ πέτραν ἐκάθισεν τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν Ἀγέλαστον. Μῶν ἔγγονος.] μὴ τὸ γένος φησὶ κατάγεις ἀπὸ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. ὁ δὲ δῆμός ἐστιν ὁ θαυμάζων τὸν ἀλλαντοπώλην ἐπὶ τῇ φιλοτιμίᾳ τῶν καθισμάτων. εἰς Ἁρμόδιον δὲ καὶ Ἀριστογείτονα τὸ γένος ἀνήνεγκεν αὐτοῦ, ἐπεὶ καὶ ὅτι εὐνοίας πολλάκις ἀπήνεγκαν τὸ δόξαν, ἐπιθέμενοι τοῖς τυράννοις, καὶ τὸν Ἱππίαν διαχειρισάμενοι, ὡς φθάσαντες προείρηται. τοῦτο γέγονε πρῶτον ἐπιδείκνυσι τὴν εἰς τὴν πόλιν εὔνοιαν. Ὡς ἀπὸ σμικρῶν.] ἀπὸ βραχέων καὶ τῶν τυχόντων παντάπασι δελεάσμασιν ἀπάταις. ἰδίως δὲ δέλεαρ καλοῦσι, τὴν τοῖς ἰχθύσιν ὑποβαλλομένην τροφὴν εἰς ἀπάτην τὸ ἀγκιστρεῦσαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐκείνων φησίν. εἷλες δὲ ἤγουν ὑποχείριον ἐποίησας. Περιδόσθαι.] συνθήκην θέσθαι. καὶ ἀλλαχοῦ. περίδου καὶ ἰσχίως αὐτὴν γενοῦ. καὶ αὖθις. εἰ βούλει περίδου μοι περὶ θυμέτιδος ἀλῶν. τουτέστι συνθήκας ποιησώμεθα. καὶ Ὅμηρος, δεῦρό γε νῦν τρίποδος περιδώμεθα. Ἐν ταῖς πιθάκναις.] ὑποκοριστικῶς μικροῖς πίθοις. πιθοκοίταις. ἐρήμοις τόποις ὅτι διὰ τὸν πόλεμον οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῶν ἀγρῶν

εἰσερχόμενοι, ἐν ταῖς πιθάκναις ᾤκουν ἐν τοῖς σπηλαίοις τῇ σπάνει τῶν οἰκημάτων. οἱ δὲ παλαιοὶ φιδάκνην λέγουσι. Γυπαρίοις.] εἶδος ὀρνέου γῦπες. ἔπαιξε δὲ τὸ ὄνομα διὰ τὸ ἐπιφερόμενον. ἔοικε γάρ πως παρόμοια τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶναι γυπαρίοις καὶ πυργιδίοις. ἢ διὰ τὸ τοὺς ὄρνεις τούτους μάλιστα τοῖς πύργοις ἐπικαθῆσθαι, καὶ τοῖς τείχεσιν εἰς οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἐκάθηντο διὰ τὸν πόλεμον φρουροῦντες τὴν πόλιν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἐν φωλεοῖς καὶ καλιαῖς καὶ στενοῖς χωρίοις. Κρατῖνος δέ φησιν, ὅτι πᾶσαν στενὴν κατάδυσιν οὕτως ὠνόμαζον. Ἔτος ὄγ- A δοον.] τοσαῦτα γὰρ ἔτη εἶχον πολεμοῦντες. Οὐκ ἐλεαίρεις.] οὐ κατοικτείρεις. δείκνυσι δὲ διὰ τούτων, ὅτι ὁ κωλύων παύσασθαι τὸν πόλεμόν ἐστιν ὁ Κλέων. ὅπερ οὖν καὶ Θουκυδίδης ἱστορεῖ διὰ τούτων. ἐπεὶ καὶ ἡ ἐν Ἀμφιπόλει ἧττα τοῖς Ἀθηναίοις ἐγένετο. καὶ τεθνήκει Κλέων τε καὶ Βρασίδας, οἵπερ ἀμφότεροι ἠναντιοῦντο τῇ εἰρήνῃ. ὁ μὲν, διὰ τὸ εὐτυχεῖν τε καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολέμου. ὁ δὲ γενομένης εὐτυχίας καταφανέστερός τε νομίζων εἶναι κακουργῶν καὶ ἀπιστότερος διαβάλλων.

B

Ἀλλὰ καθείρξας αὐτὸν βλίττεις. Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος
Τὴν εἰρήνην ἐξεσκέδασας, τὰς πρεσβείας τ' ἀπελαύνεις,
Ἐκ τῆς πόλεως ῥαθαπυγίζων, αἳ τὰς σπονδὰς προκαλοῦνται.
C Κλ. Ἵνα γ' Ἑλλήνων ἄρξῃ πάντων. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς λογίοισιν,
Ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ πεντώβολον ἡλιάσασθαι,
Ἢν ἀναμείνῃ. πάντως δ' αὐτὸν θρέψω 'γὼ καὶ θεραπεύσω,
Ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς, ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει.
D Αλλ. Οὐχ ἵνα γ' ἄρξῃ, μὰ Δί', Ἀρκαδίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
Σὺ μὲν ἁρπάσῃς καὶ δωροδοκῇς παρὰ τῶν πόλεων, ὁ δὲ δῆμος
Ὑπὸ τοῦ πολέμου, καὶ τῆς ὁμίχλης, ἃ πανουργεῖς, μὴ καθορᾷ σου,
Ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης ἅμα, καὶ χρείας, καὶ μισθοῦ πρὸς σὲ κεχήνῃ.
E Εἰ δέ ποτ' εἰς ἀγρὸν οὗτος ἀπελθὼν εἰρηναῖος διατρίψῃ,
Καὶ χῖδρα φαγὼν ἀναθαρρήσῃ, καὶ στεμφύλων εἰς λόγον ἔλθῃ.
Γνώσεται οἵων ἀγαθῶν αὐτὸν τῇ μισθοφορᾷ παρέκοπτες.

Sed eum, vt conſtrictum emulges. quid? cùm dux bellicus vrbs
Pacem offerret: tu diſieciſti: & legatos repuliſti:
Pedibusq́ exploſiſti: qui hortabantur nos fœdera inire.
CL. Nempe vt Græcis omnibus imperitares, feci: quia diuûm
Reſponſa hoc promittunt, quòd populus hic in media Arcadia olim (belli
Pro quinq; obolis ſit iudicium dictaturus: mala
Si forti animo toleret, ſed ego omnino populum alamq́, colamq́:
Et per fas atque neſas inueniam, vnde triobolum habeat ipſe.
AG. Non, ita me Deus amet, hoc tu proſpicis, vt populus dominetur (captes,
Arcadiæ: ſed magis, vt tu diripias, & munera
Populus autem præ bello & tenebris non videat, quid agas, tu
Aſtute homo: ſed præ inopia, & mercede ad te ſpectet hianti
Ore. vbi verò in agrum hic digreſſus, pacificè degerit æuum,
Seq́ leguminibus recreârit, fraciumq́ acceſſerit eſus.
Tum denique comperiet, qualia tu bona præciderit illi,
Propter militiæ ſtipendia: mox torum, & ore ſeuerus

Σχόλια. Βλίττεις.] ἀμέλγεις. βλίττειν ἐστὶ τὸ ἀφαιρεῖν τὸ μέλι ἀπὸ τῶν κηρίων. καὶ πειράζειν καὶ τὸ ψηλαφᾶν. ἢ τὸ δαπανίζειν τὰ κηρία τῶν μελισσῶν θλίβειν. Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος.] παρ' ἱστορίαν τοῦ Ἀρχεπτολέμου ἐμνημόνευσεν. ὄγδοον γὰρ ἔτος ἔχοντος τοῦ πολέμου τούτου, ἔτι ζῶντος τοῦ Κλέωνος, ἐνιαύσιον ἐποιήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἐκεχειρίαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι, πρεσβείας πέμψαντες πρὸς ἀλλήλους. οὐ μὴν Ἀρχεπτολέμου πρεσβεύοντός τινος. ἀλλὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἦν πρεσβευτής, Ταῦρος. Ἐχετιμίδης. Ἀθήναιος. Περικλείδας. Αἰνείας. Συμφαμίδας Ἀριστοδήμου. Σικυωνίων δὲ, Δαμότιμος Ναυκράτου. Μενεκράτης Ἀμφιδώρου. Ἐπιδαυρίων δὲ, Ἀμφίας. Ἀθηναίων δὲ στρατηγοί, Νικίας ὁ Νικηράτου. Αὐτοκλῆς Τολμαίου. ἐγένετο δὲ πόλεμος ἐπὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη. καὶ οὕτως ἡ πρεσβεία τοῦ Κλέωνος ζῶντος, ἡ εἰρήνη μετ' ἐνιαυτὸν ἐγένετο. εἰκὸς οὖν Ἀρχεπτολέμου μνημονεῦσαι, ἵνα μᾶλλον ἔξαρχον ἐπιδείξῃ τοῦ πολέμου τὸν Κλέωνα καὶ Ἀρχεπτολέμου εἰρήνην F διδόντος. ἐξεσκέδασας δὲ ἀντὶ τοῦ διετάραξας. δείκνυσιν οὖν ὅτι οὗτος ἦν αἴτιος τούτου. Ῥαθαπυγίζων.] τῇ πυγῇ ῥόθον ποιῶν. τουτέστι πυγὴν τῇ χειρὶ παίων ἢ τῷ ποδὶ τύπτων. ἄλλως. λάθρα τύπτων κατὰ τῆς πυγῆς τῇ πλατείᾳ χειρὶ καὶ πλατεῖ τῷ ποδί. τῇ πυγῇ ῥόθον ποιῶν. γελοίου δὲ χάριν τούτῳ ἐχρήσατο. Προκαλοῦνται.] παρέχουσιν. εὐτρεπίζουσιν. εὐχαρῶς δὲ τῷ προκαλοῦνται ἐχρήσατο, ἵνα μᾶλλον τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπιδιαζομένους τῆς εἰρήνης δείξῃ καὶ ἐπιθυμοῦντας. Ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ.] νικήσαντα τοὺς Πελοποννησίους, δικάσαι μέχρις Ἀρκαδίας, λαμβάνοντα μισθὸν, G πεντώβολον ἀλλ' οὐ τριώβολον. Ἢν ἀναμείνῃ.] ἐὰν ὑπομένῃ καὶ πολεμῶν μὴ ἀποστῇ. Εὖ καὶ μιαρῶς.] ἀλλήλοις ἐναντία. εἰ γὰρ εὖ, πῶς μιαρῶς; εἰ δὲ μιαρῶς, πῶς εὖ; πλὴν εἰμὶ τοῦτο λέγει. ὅτι ἀνενδεῶς τὸ τριώβολον αὐτὸν φροντίσω καὶ ποιήσω λαμβάνειν. ὁ δὲ ἐξεργαζόμενος, οὔτε εἰ ἀπὸ δικαίου, οὔτε εἰ ἀπὸ ἀδίκου πορισθήσεται τὰ πράγματα. πιθανῶς δὲ προσφέρει τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Κλέω-

τῶν Κλέωνος, περὶ τῶν ἐνεστηκότων καὶ μελλόντων. Ὑπὸ τοῦ A πολέμου καὶ τῆς ὁμίχλης.] ὑπὸ τῶν περιεστώτων κακῶν, καὶ τῶν τοῦ πολέμου δυσχερῶν συνεχόμενος μὴ ἐλέγχῃ σου τὰ πανουργήματα. ὁμίχλη δὲ, ἐπὶ τοῦ λιθολογουμένου ἀέρος, καὶ μὴ διαυγοῦς μηδὲ λαμπροῦ, τάσσεται. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, ὅτι οὐ τῷ δήμῳ φίλα φρονῶν, πείθεις αὐτὸν Ἀρκάσι πολεμεῖν, ἀλλ' ἵνα περὶ τὸν πόλεμον ἀσχολούμενος, μὴ περιεργάζηται τὰ σὰ πανουργήματα, εἰς σὲ κεχήνῃ, εἰς σὲ ἀποβλέπῃ καὶ πειθαρχῇ. Χίδρα.] τινὲς ἄγρια λάχανα. οἱ δὲ τὰ ὄσπρεα ἢ τὰ ἐξ ὀσπρείων ἄλευρα ἢ κρίμνα ἢ στάχυες νεογνοί. κυρίως δὲ, τὰ ἀπὸ χλωρᾶς κριθῆς κατασκευάσματα ὡς σεμίδαλις ἑψητά. χίδρα δὲ εἴρηται παρὰ τὸ χεῖσθαι. ἀναθαρρήσῃ δὲ θαρσαλεώτερος γένηται.

Bisetus. Χίδρα.] Σ. Χίδρα, τὰ εἰς τὴν χεῖρα λεπτυνόμενα ἀπὸ τῶν ἀσταχύων σίτου, καὶ κριθῆς.

χίδρον, τὸ ἀπὸ τῆς ἰλύμου γινόμενον ὀψώνιον. ἔδεσμα περὶ Καρίαν ἤτοι τὸ ἀπὸ χλωρῶν κριθῶν. εἰ δὲ εὖ σε ... δὲ τοῦτο δηλοῖ τὴν εὐπορίαν.

Σχόλια. Στεμφύλων εἰς λόγον ἔλθῃ.] καὶ προσομιλήσει τοῖς στεμφύλοις, ἢ πλησιάσει. στέμφυλα δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὰ τῶν ἐλαιῶν ἀποπιέσματα. περιττώματα δὲ τὰ τῶν ἀμπέλων. Παρεκόπτου] παρήρει ἐλυμαίνου. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παρακοπτόντων τὰ τίμια ὄρνεα. ἰδίως δὲ τὸν μισθὸν τῶν στρατιωτῶν οἱ περὶ αὐτοὺς μισθοφορὰς ἐκάλουν. φησὶν οὖν ὅτι τοῦ πολέμου ἀπαλλαγέντες, ἐπι- B γνώσονται τὴν βλάβην, ἣν διὰ τῆς μισθοφορᾶς αὐτοὺς ἔβλαπτες, πολλὰ αὐτοὺς ἀγαθὰ παραιρούμενος, ὧν ἀπολαύειν ἠδύναντο εἰρήνην ἄγοντες. ἄγροικος δὲ ὀργῆς ἤγουν τραχὺς δὲ, ψῆφον ἰχνεύων, καταδικάσαι προθυμούμενος.

Εἶθ' ἥξει σοι δριμὺς ἄγροικος, κᾆτά σου τὴν ψῆφον ἰχνεύων.

Ἃ σὺ γιγνώσκων, τόνδ' ἐξαπατᾷς καὶ ὀνειροπολεῖς περὶ σαυτοῦ. C

Κλ. Οὔκουν δεινὸν, ταυτί σε λέγειν δῆτ' ἔς ἐμὲ, καὶ διαβάλλειν,

Πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον, πεποιηκότα πλείονα χρηστὰ,

Νὴ τὴν Δήμητρα, Θεμιστοκλέους πολλῷ περὶ τὴν πόλιν ἤδη.

Αλλ. Ὦ πόλις Ἄργους κλύεθ' οἷα λέγει; σὺ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζεις; D

Ὃς ἐποίησε τὴν πόλιν ἡμῶν μεστὴν, εὑρὼν ἐπιχειλῆ.

Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν,

Ἀφελών τ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἰχθῦς καινοὺς παρέθηκε;

Σὺ δ' Ἀθηναίους ἐζήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι, E

Διατειχίζων καὶ χρησμῳδῶν ὁ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζων.

Κἀκεῖνος μὲν φεύγει τὴν γῆν, σὺ δ' Ἀχιλλείων ἀπομάττει.

Κλ. Οὔκουν ταυτὶ δεινὸν ἀκούειν ὦ Δῆμ' ἐστί μ' ὑπὸ τούτου,

Ὅτι σε φιλῶ. Δη. παῦ' οὗτος, καὶ μὴ σπέρβολλε πονηρά. F

Πολλοῦ δὲ πολύν με χρόνον καὶ νῦν ἐλελήθεις ἐγκρυφιάζων.

Ad te veniet, & calculum iniquè aduerſus te feret atrum.

Quæ cùm tu ſcias: populum decipis, & de te ſomnia captas.

CL. *Annon hoc graue, tam dura aduerſus me conuitia, totq;*

Crimina proferri ad populum? beneficia plura locaui

In Rempub. ita me amet Dea, quàm præclara Themiſtoclis arma.

AG. *O vrbs Argi, auditis quid dicat? túne Themiſtocli, opinor,*

Te æquipares: qui quam vacuam reperit, plenam reddidit urbem:

Et Piræum inſuper adiecit, piſcesq; nouos epulanti

Appoſuit: de antiquis nihil ademit: tu verò indigenas nos

Extenuas, dirimendo muros, recitando oracula: qui te

Audes ipſi æquiparare Themiſtocli, tu furcifer amens.

Patriam ille quidem fugit: tu verò Achilleis veſceris ordeis

CL. *Annon graue mihi, audire hæc, mi popule, ex iſto nebulone:*

Propterea, quòd amo te? POP. *taceſis, nec mala conuitia faxis:*

Sat longo tempore iam, ex occulto tu mihi verba dediſti.

Σχόλια. Ὀνειροπολεῖς.] περιχαρὴς, καὶ παραλογίζῃ καὶ παραπλανᾷς. καὶ ὀνειροπολεῖς, ὀνείρους ὁρῶν. τὸ δὲ ὦ πόλις Ἄργους ἀπὸ Τηλέφου Εὐριπίδου. τὸ δὲ κλύεθ' οἷα λέγει, ἀπὸ Μηδείας. τὸ δὲ σὺ δεικτικῶς.

Bisetus. Θεμιστοκλέους πολλῷ] πολλῷ πλείονα χρηστὰ, ἤτοι ἀγαθὰ πεποιηκότα, πλείονα λέγω τοῦ Θεμιστοκλέους. G

Σχόλια. Ἐπιχειλῆ.] τουτέστι χείλη μὴ ἔχουσαν. αἰνίττεται δὲ διὰ τούτων τὴν ἱστορίαν Θεμιστοκλέους ὅτι τὴν πόλιν ἐτείχισε. καὶ αὐτὴν παρὰ γνώμην τῶν Πελοποννησίων ἀπατήσας αὐτούς. φασὶ γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων μαθόντων ἐκτειχίζειν τὰς Ἀθήνας καὶ μὴ ἐπιτρεπόντων, κατασοφίσασθαι τὸν Θεμιστοκλέα ἐπὶ τῷ δεῖξαι τοῖς Λακεδαιμονίοις ὅτι ἐπὶ τῷ κοινῷ τῆς Ἑλλάδος συμφέροντι τειχίζειν τὴν πόλιν. χειροτονηθεὶς δὲ πρεσβευτὴς, τοῖς μὲν Ἀθηναίοις ἔδωκεν ἐντολὰς τειχίζειν πάσῃ σπουδῇ τὴν πόλιν, μὴ φειδομένους, μήτε ἰδίου μήτε δημοσίου τινὸς οἰκοδομήματος. τοῖς δὲ πρεσβευταῖς προσέταξε, βράδιον ἐλθεῖν εἰς τὴν Λακεδαίμονα. αὐτὸς δὲ ἀφικόμενος ἐκεῖσε καὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἀξιούντων αὐτὸν εἰς τὸ κοινὸν παρεῖναι, καὶ λέγειν ὧν χρῄζων ἀφῖκται, τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν παρουσίαν ὑπερετίθετο τῶν πρέσβεων. μὴ γὰρ ἀσφαλὲς ὑπάρχειν αὐτῷ κοινὰς ἐντολὰς λαβόντι, μόνον ἀποπληρῶσαι τὴν πρεσβείαν.

καὶ ἤχαλλεν ὅτι μὴ που παρεγένοντο. ὡς δὲ χρόνος ἱκανὸς διεγένετο, καὶ πρέσβεις παρῆσαν, ἤδη δὲ τοῦ τείχους ἱκανῶς προκεχωρηκότες τοῖς Λακεδαιμονίοις ἤγγελτο ὅτι τετειχισμέναι λοιπὸν εἶεν Ἀθῆναι. παρελθὼν ἔπεισεν αὐτοὺς μὴ ταχέως πιστεύειν τοῖς βουλομένοις εἰς ἔχθραν καταστῆσαι τὴν πόλιν. ἀλλ' ἐπιλεξαμένους αὐτῶν ἄνδρας τοὺς εὐνοίᾳ καὶ πίστει διαφέροντας, ἐπόπτας ἐκπέμψαι. μέχρι δὲ τῆς ἐκείνων παρουσίας, ὁμηρον αὐτὸν κατέχειν. ἐγγελλέσθω δὲ ἐν τούτῳ τετελέσθαι ὀλίγῳ χρόνῳ ἐμποιεῖν. πεισθέντων οὖν Λακεδαιμονίων καὶ τοὺς μάλιστα διαφέροντας εὐνοίᾳ καὶ πίστει τῶν πολιτῶν πεμψάντων, λάθρα τοῖς Ἀθηναίοις προσέταξε μὴ πρότερον τοὺς Λακεδαιμονίων ἄνδρας ὀπίσω πάλιν ἐλθεῖν ἐᾶσαι, πρὶν αὐτόν τε καὶ τοὺς συμπρέσβεις ἀπολύσωσι Πελοποννήσιοι. ἔστιν οὖν τὸ νόημα ὑπερβατόν. ὁ γὰρ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. ὅς τις ἐποίησε μεστὴν καὶ ὀψοφάγον ἡμῶν τὴν πόλιν ἀτείχιστον οὖσαν. ἄλλως. ἐπιχειλῆ. ὁλόκληρον. ἐπιχειλὲς γὰρ μέτρον λέγεται τὸ καὶ μὴ πλῆρες, ἀλλ' ἀπομεμυσμένον. αἰνίττεται δὲ, ὅτι αὐτὸς τὴν πόλιν ἐτείχισε. Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστῶν.] καὶ πρὸς τούτοις ἄριστα τῇ πόλει ἐχούσῃ. ἔπαιξε δὲ τῷ ἀριστῶσιν πρὸς τὰ ἐπιφερόμενα. Τὸν Πειραιᾶ.] καὶ τὸν Πειραιᾶ γὰρ ἐτείχισεν. ὃς ἀπέχει τῆς πόλεως σταδίους λ. παρὰ θάλατταν ὤν. ἔπαιξε τῷ ἀριστῶσι πρὸς τὰ ἐπιφερόμενα. πρὸς ὃ ἐπεὶ καὶ τοὺς ἰχθῦς προσέθηκεν. Προσέμαξε.] προσέθηκε, προσεκόλλησεν. μάττειν γὰρ λέγεται τὸ ἀναμιγνύναι καὶ φυρᾶν καὶ εἰς ἓν συνάγειν. ἑξῆς οὖν τὸ μάττειν προσμέμαχε, διὰ τὸ προσειρῆσθαι ἀριστῶσιν. αἰνίττεται δὲ διὰ τούτων τὰ μακρὰ τείχη παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καλούμενα. μακρὰ δὲ ἐλέγοντο, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς πόλεως διήκειν μέχρι τοῦ Πειραιῶς. ἄλλως. ἐμφαίνει ὅτι ὁ Πειραιεὺς τῶν Ἀθηναίων παρὰ τῇ θαλάττῃ κείμενος, ἀπὸ πέντε τῆς πόλεως σημείων. Ἰχθῦς καινούς.] οἷον ἐκ τοῦ Πειραιῶς ἐποίησεν αὐτὴν ἰχθύας ἔχειν. τὸν γὰρ Πειραιᾶ Θεμιστοκλῆς προσέβαλλε τῇ πόλει. τὸ δὲ παρέθηκε, προσέθηκε, προσεκόλλησε τὰ μακρὰ τείχη. Μικροπολίτας.] διὰ τὴν ἐν τοῦ πολέμου στενοχωρίαν τῶν ἀναλωμάτων καὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἀπάτην. Διατειχίζων.] συστέλλων τὰ τείχη. διὰ γὰρ τὸν πόλεμον καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς φρουροῖς ἀναλώματα, καὶ τὴν ἀνδρῶν ἀπάτην συνέστειλαν τὰ τείχη. Κἀκεῖνος μὲν φεύγει.] ἐξωστράκισε γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα ὁ δῆμος. Σὺ δ' ἀχιλλείων.] σὺ δὲ τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως μετέχεις. ἐκαλοῦντο γὰρ ἀχίλλειαί τινες κριθαὶ ὡς εὐγενεῖς αὗται. Μὴ σκέρβολλε. μὴ λοιδόρει. δηλοῖ δὲ καὶ κερτομεῖν. κεῖται δὲ νῦν ἡ λέξις, ἀντὶ τοῦ μὴ ποίκιλλε. καὶ Καλλίμαχος. σκέρβολα μυθήσαντο.

Bisetus. Σκέρβολλε.] Εὐστάθιος. σκερβόλλειν, εἰς κέαρ βάλλειν, ἀποβολῇ τοῦ ἐ. τοῦ ἐς προθέσεως.

Σχόλια. Ἐγκρυφιάζων.] ἐμφωλεύων καὶ ἀποκρύπτων. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. ἐλάνθανες με ῥᾳδιουργῶν περὶ τὴν πόλιν. ἀπὸ δὲ τῆς ἐγκρυφίου ἄρτου μετήνεγκεν. οἷον λανθάνων καὶ ἐγκρύπτων σεαυτόν.

Bisetus. Διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον κώλων ιϛ.

ΑΛΛ. Μιαρώτατος, ὦ δημακίδιον, καὶ πλεῖστα πανοῦργα δεδρακώς,
Ὁπόταν χασμᾷ, καὶ τοὺς καυλοὺς
Τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων,
Καταβροχθίζει, κἀμφοῖν χεροῖν
Μυστιλᾷ τῶν δημοσίων.
ΚΛ. Οὐ χαιρήσεις, ἀλλά σε κλέπτονθ' αἱρήσω 'γὼ τρεῖς μυριάδας.
ΑΛΛ. Τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίζεις,
Μιαρώτατος ὢν περὶ τὸν δῆμον
Τὸν Ἀθηναίων; καί σ' ἀποδείξω
Νὴ τὴν Δήμητρ', ἢ μὴ ζῴην,
Δωροδοκήσαντ' ἐκ Μιτυλήνης πλεῖν ἢ μνᾶς τετταράκοντα.

AG. *Nequiſsimus homo eſt, mi Popule: & qui astutè plurima fecit,*
Quando oſcitat, & repetundarum
Caules defringit, & abſorbet,
Manibusq́; ambabus Reipub.
Bona peculatur, & exugit.
CL. *Non ridebis. nam ego te furti*
Reum agam, propter tres Myriades.
AG. *Quid turbas das? quid ſtrepitas?*
Qui peſsimus es erga populum
Atticum: ego te conuincam, ita me
Dea amet, aut non viuam, quòd plus,
Quàm quadraginta minis, corruptus fueris, è Mytilene.

Σχόλια. Μιαρώτατος.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον ἀναπαιστικὴν, δωδεκάκωλον. ὧν τὰ πρῶτον καὶ τελευταῖον τετράμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Ὁπόταν χασμᾷ.] ὁπότε μετεωροφορεῖς, οἷον περὶ ἄλλα τὴν διάνοιαν ἔχεις. Τῶν εὐθυνῶν.] τῶν δικαίων παραλογισμῶν οἱ γὰρ χειρίσαντές τι τῶν κοινῶν, καὶ διοικήσαντες, τῶν ἀνηλωμένων χρημάτων εὐθύνας καὶ λογισμοὺς ἐδίδοσαν. Ἐκκαυλίζων.] ἀπὸ τῶν τὰ λάχανα ἀποκλώντων τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο. οἷον ἀνασπῶν καὶ ἀναιρῶν ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστι. μισθὸν λαμβάνων παρὰ τῶν διοικούντων τὰ κοινὰ, ἐκκόπτει αὐτῶν τὰς δίκας, ἵνα μὴ ὁ δῆμος εὐθύνας λαμβάνειν παρ' αὐτῶν δύνηται. Καταβροχθίζει.] καταπίνει ἀμφοτέραις ταῖς χερσί. τουτέστιν ἀπλήστως καὶ λάβρως καὶ ἀφειδῶς. Μυστιλᾶται.] κατατρώγει. ἰδίως δὲ παρὰ τοῖς Αττικοῖς μύστιλαν ἐκάλουν τὸν ἄρτον τὸν τοῖς κυσὶ παραβαλλόμενον καὶ ἀλλαχοῦ μεμυστιλημένας, ἀντὶ τοῦ κατετρηγασμένας ἤδη καὶ ἑτοίμους. τουτέστι μεμασημένας. ἄλλως. μυστίλη ὁ κοῖλος ἄρτος, ᾧ δύναταί τις καὶ ζωμὸν ἀρύσασθαι. Αἱρήσω.] φθερῶ. διελέγξω. ἔλαβε δὲ τὸ αἱρήσω ἀπὸ τοῦ χαιρήσω. ἄλλως. κλοπῆς συγκατηγορήσεως. καταδίκης αἴτιός σοι γενήσομαι νικήσας σε. Τί θαλαττοκοπεῖς.] ἐθαλαττοκράτουν γάρ οἱ Ἀθηναῖοι. ὡς τοῦ Κλέωνος συνεχῶς προφερομένου τὴν κατὰ θάλατταν δυναστείαν. πλατυγίζειν δὲ κυρίως, τὸ ἐπιτιθέναι πλαταγώνιον τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ καὶ παίειν τῇ δεξιᾷ καὶ ἦχον ἀποτελεῖν.

ἄλλως

ἄλλως. τί ἐπράττε; ἔλαβε δὲ τὴν χρῆσιν τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τῆς θαλάσσης. ὅταν γὰρ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων ταραχθῇ, τὰ κύματα ἀλλήλοις συγκρούουσιν. Πλατυγίζεις.] ἔμφασιν μεγαλοῤῥημοσύνης δείγματα καὶ φλυαρίας καὶ ἀλαζονείας. ἀπὸ δὲ τοῦ πλατυτέρου μέρους τῆς κώπης ὃ τῇ θαλάσσῃ μᾶλλον προστρίβεται, καὶ τούτῳ τὸ ὕδωρ τῇ εἰρεσίᾳ ἀπεργάζεται κτύπον, ἡ μεταφορά. ἀκολούθως δὲ τοῖς θαλαττοκοπεῖς, ἐπήγαγε τὸ πλατυγίζεις. Δωροδοκήσαντα.] οὕτως ὡς δωροδοκήσαντα ὁ Κλέων ἐκ Μιτυληναίων. δωροδοκεῖν δὲ οὐ μόνον ἐπὶ τὸ δῶρα διδόναι καὶ ἀναπείθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ λαμβάνειν. πόλις δὲ Λέσβου τῆς νήσου Μιτυλήνη. φίλοι μὲν Ἀθηναίων καὶ σύμμαχοι. ὕστερον δὲ νεωτερίσαντες καὶ ἀποστάντες, κατέστρεψαν μὲν πάλιν οἱ Ἀθηναῖοι Χάρητος στρατηγοῦντος, συμβουλεύσαντος δὲ Κλέωνος, ἐψηφίσαντο παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἡβηδὸν ἀποκτεῖναι Μιτυληναίων, ἐξανδραποδίσασθαι δὲ τὴν πόλιν. καὶ ναῦν ἐξέπεμψαν εὐθὺς ἀγγέλλουσαν τὰ βεβουλευμένα τῷ Χάρητι. τῇ δευτεραίᾳ δὲ μετανοοῦντας αἰδουμένους ἐπὶ τοῖς γνωσθεῖσι Διόδοτος, ὅς καὶ αὐτὸς ἦν τῶν πολιτευομένων τότε, συνηγμένους διὰ τῆς ἐκκλησίας, καὶ οὐδὲν ἀντιλέγοντος τοῦ Κλέωνος, καὶ παρακελευομένου ἀπεξελθεῖν δόξασιν ἐμμένειν, παρελθὼν μετέγνωκεναι τοὺς Ἀθηναίους ἔπεισεν. ἦσαν γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς τὰ Μιτυληναίων φρονοῦντες, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνδρες Μιτυληναῖοι κατά τινα πρεσβείαν ἐφεστηκότες πείθουσι διὰ τάχους ἑτέραν πέμψαι τριήρη, ἀπαγορεύουσαν τῷ Χάρητι μηδὲν διαπράξασθαι τῶν πρότερον ἐπεσταλμένων. τοὺς δὲ ναύτας τῆς δευτέρας τριήρους τῇ τε ἄλλῃ παρακελεύσει καὶ δῶρον ὑποσχέσει, ἐπείγεσθαι πάσῃ σπουδῇ περὶ τὸν πλοῦν χρήσασθαι προθύμως ὡς ἂν τὴν προτέραν τριήρη φθάσειεν. οἱ δὲ, ἅτε καὶ ἐπὶ χρηστὸν πλέοντες πρᾶγμα, καὶ τῆς παρὰ ... ἡδονῆς ... ξαντες, τοσαύτῃ περὶ τὴν εἰρεσίαν ἐχρήσαντο σπουδῇ, ὥστε ... ἔφθη καταπλεύσασα ἡ προτέρα ναῦς, καὶ ὁ Χάρης λαβὼν τὰ γράμματα, καὶ ἐκείνην ἐπικαταπλεῦσαι ἐκέλευσε. παρὰ τοῦτον κινδύνου ἡ Μιτυλήνη ἦλθεν. ἀπὸ ταύτης οὖν φασιν αὐτὸν ἐπιδείξειν τὸ ἀργύριον εἰληφότα. ἀληθῶς δὲ πάλιν αὐτὸν εἰς ὠμότητα διαβάλλων τὸν τρόπον. οὐ γὰρ φέρεται λαβὼν πλέον ἢ μνᾶς μ. παρὰ τῶν Μιτυληναίων ὁ Κλέων μισθόν. πιθανῶς δὲ ἔπλασατο αὐτὸν εἰληφέναι. ἐπεὶ ἐκεῖνός φησιν αὐτὸν ἀμείβεσθαι τοῖς ἴσοις.

Bisetus. Θουκυδίδης ἐν τῷ γ. τῆς ἑαυτοῦ ξυγγραφῆς ταῦτα περὶ τούτων σαφέστερον λέγει. Καὶ τριήρη εὐθὺς ἄλλην ἀπέστελλον κατὰ σπουδὴν, ὅπως μὴ φθασάσης τῆς δευτέρας εὕρωσι διεφθαρμένην τὴν πόλιν. προεῖχε δὲ ἡμέρᾳ καὶ νυκτί. παρασκευασάντων δὲ τῶν Μιτυληναίων πρέσβεων τῇ νηῒ οἶνον καὶ ἄλφιτα καὶ μεγάλα ὑποσχομένων εἰ φθάσαιεν, ἐγένετο σπουδὴ τοῦ πλοῦ τοιαύτη. ὥστε ἤσθιόν θ' ἅμα ἐλαύνοντες, οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἄλφιτα πεφυρμένα, καὶ οἱ μὲν ὕπνον ᾑροῦντο κατὰ μέρος. οἱ δὲ ἤλαυνον. κατὰ τύχην δὲ πνεύματος οὐδενὸς ἐναντιωθέντος καὶ τῆς μὲν προτέρας νεὼς οὐ σπουδῇ πλεούσης ἐπὶ πρᾶγμα ἀλλόκοτον, ταύτης δὲ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπειγομένης, ἡ μὲν ἔφθασε τοσοῦτον, ὅσον Πάχητα ἀνεγνωκέναι τὸ ψήφισμα, καὶ μέλλειν δράσειν τὰ δεδογμένα. ἡ δὲ ὑστέρα αὐτῆς ἐπικατάγεται, καὶ διεκώλυσε μὴ διαφθαρῆναι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ στίχων ιϛ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

Τετράμετροι Ιαμβικοὶ Καταληκτικοί.

Ταυτὰ πρόσωπα.

Bisetus. Ὁ Χορὸς τοῦ Ἀγορακρίτου ἐπαινεῖ, καὶ τῆς εὐγλωττίας ζηλοῖ, ὅτι πάντων ἄριστα τοῦ Κλέωνος κατηγόρησε, καὶ πρὸς τὸ μὴ μεθεῖναι τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ διώκειν μεθ' ὑπομονῆς αὐτὸν διώκειν, αὐτοῦ ἐπιχειρεῖν, καὶ πιέζειν, ἕως καταργάσηται, προτρέπει.

Χο. Ὦ Πᾶσιν ἀνθρώποις φανεὶς μέγιστον ὠφέλημα,
Ζηλῶ σε τῆς εὐγλωττίας, εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσεις,
Μέγιστος Ἑλλήνων ἔσει, καὶ νῦν μόνος καθέξεις
Τἀν τῇ πόλει, τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν,
Ἧ πολλὰ χρήματ' ἐργάσει, σείων τε καὶ ταράττων.

ANTISTROPHE.

ACTVS II. SCENA quarta.

Octonarij Iambici Catalectici.

Eædem Perſonæ.

CH. *O Qui omnibus nobis ſummo hodie adiumento fuiſti,*
Laudo te ob hanc eloquentiam. Nam ſi ita pergas, eris dehinc
Græcorum maximus, & ſolus Rempubl. capeſſes:
Et imperium in ſocios habebis, armatus tridente,
Quo multam conficies pecuniam, perterritando;

Σχόλια. Πᾶσιν ἀνθρώποις.] διπλῆ, καὶ εἴσθεσις ἡ κατ' ἰδὸν τοῖς ἀναπαίστοις εἰς ἰαμβικὰ τετράμετρα καταληκτικὰ ἰσοστατοῦντα ιϛ. ἐπὶ τῆς ἀποθέσει παρὰ χοροῦ. ἐπὶ δὲ τῷ ἄκρῳ τῆς τελευταίας διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. τινὲς δὲ τὰ ἑπτὰ πρῶτα κῶλα ὡς ἀντιστροφὴν ἐλάβοσαν. Εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσεις.] εἰ γὰρ εἰς τέλος ἐνστησάμενος αὐτῷ παραμείνῃς πρὸς τὴν χαρὰν τὴν κατηγορίας. ἢ γὰρ οὕτω κατηγορίᾳ χρήσῃ. Τῶν συμμάχων τ' ἄρξεις] ἔπαιξε παρὰ τὸ θαλασσοκρατεῖν τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ναυτικοὺς ἔχειν ἐπιτελεῖς φόρους. Ἐργάσει.] συνάξεις. τὸ δὲ σείων, ἀπὸ τῆς διασείειν καὶ ἀναγκάζειν

A Καὶ μὴ μεθῇς τὸν ἄνδρ᾽, ἐπειδή σοι λαβὴν δέδωκεν.
Κατεργάσει γὰρ ῥᾳδίως, πλευρὰς ἔχων τοιαύτας.
Κλ. Οὐκ ὦ 'γαθοὶ ταῦτ᾽ ἐστί πω ταύτῃ, μὰ τὸν Ποσειδῶ.
Ἐμοὶ γάρ ἐστ᾽ εἰργασμένον τοιοῦτον ἔργον, ὥστε
Ἀπαξάπαντας τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐπιστομίζειν,
B Ἕως ἂν ᾖ τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου τι λοιπόν.
Αλλ. Ἐπίσχες ἐν ταῖς ἀσπίσι. λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.
Οὐ γάρ σ᾽ ἐχρῆν, εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον, ἐκ προνοίας
Ταύτας ἐᾶν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.
Ἀλλ᾽ ἐστὶ τοῦτ᾽ ὦ δῆμε μηχάνημ᾽, ἵν᾽ ἢν σὺ βούλῃ
C Τὸν ἄνδρα κολάσαι τουτονί, σοὶ τοῦτο μὴ 'γγένηται.
Ὁρᾷς γὰρ αὐτῷ στῖφος οἷόν ἐστι βυρσοπωλῶν
Νεανιῶν. τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι
Καὶ τυροπῶλαι. τοῦτο δ᾽ εἰς ἓν ἐστι συγκεκυφός.
D Ὥστ᾽ εἰ σὺ βριμήσαιο, καὶ βλέψειας ὀστρακίνδα,
Νύκτωρ καθαρπάσαντες ἂν τὰς ἀσπίδας, θέοντες
Τὰς εἰσβολὰς τῶν ἀλφίτων ἂν καταλάβοιεν ἡμῶν.

A *Et commonendo: modo ne dimittas hominem, tibi anſam*
Qui præbuit: facilè ad nihilum rediges: compage tanta
Laterum qui polles. CL. *ô populares, hæc non ita ſe habent, non*
Per Neptunum. Nam tale ego facinus feci, vt meorum
B *Inimicorum omnium os facillimè obturare poſſim,*
Donec aliquid ſcutorum fuerit è Pylo ſuperſtes.
AG. *Reprime te in ſcutis, quia tu anſam tumultui præbuiſti.*
Neque enim oportebat te (ſiquidem amas populum) ſcuta cum ipſis
Loris, ex compoſito, in templis ſuſpendere. Sed viri huius,
C *O popule, commentum hoc eſt: vt ſi tu velis in illum*
Animaduertere, non liceat tibi. Vides enim cateruam
Iuuenum coriariorum illi præſtò eſſe: tum propolæ
Mellis circùm habitant, atq; caſeorum: qui omnes in vnum
D *Conſpirant: vt ſi tu fremas, & videas oſtraciſmum,*
Illi clàm è templis ſcuta corripiant noctu: impetumq́;
Faciant in frumentorum cameras, auferantq́; noſtra.

Σχόλια. Λαβήν.] ἀφορμήν. λῆμμα ὡς παλαιστής. Κατεργάσει γάρ.] νικήσεις περιέσῃ αὐτοῦ. Πλευρὰς ἔχων.] σῶμα ἔχων ἰσχυρὸν καὶ στερρότητα. τουτέστιν ἰσχύν ἔχων τοιαύτην. Οὐκ ὦ 'γαθοί.] οὐ ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ὡς ὑμεῖς φατὲ καὶ προσδοκᾶτε. Μὰ τὸν Ποσειδῶ.] ὅτι περὶ τελείας ἀκύρας εἰπόντων τῶν ἱππέων καὶ σείων καὶ ταράττων, τὸν Ποσειδῶνα ὄμνυσιν. Ἐπιστομίζειν.] καταστέλλειν. ἐπὶ στόμα ἔχειν τῶν κατ᾽ ἐμοῦ λέγων καὶ διαβάλλων, ἢ φανεὶς ἐᾶν παραιτεῖσθαι. Τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου.] πάλιν ὁ Κλέων τὸ περὶ Πύλον θρυλλεῖ καὶ Σφακτηρίαν. καὶ τὰ τῶν αἰχμαλώτων. ἔθος δ᾽ ἦν, τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων ὅπλα ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνατιθέναι. ἕως οὖν φησιν ἀνάκειται ἀπὸ Πύλου καὶ Σφακτηρίας ὅπλα ἅπερ ἀνέθηκα τοῖς θεοῖς νικήσας, οὐδεὶς τῶν ἐχθρῶν τολμήσει κατ᾽ ἐμοῦ λέγειν. Λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.] κατὰ σεαυτοῦ. ἀντὶ ἀφορμὴν κατὰ σοῦ κατηγορίας. ἀπὸ δὲ τῶν ἀσπίδων τὴν λαβὴν εἶπεν. Αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξι.] σὺν αὐτοῖς ὀχάνοις. πόρπαξ ἐν ᾧ τὴν ἀσπίδα κατέχουσιν ὃ καλεῖται ὄχανον. περιφερὴς δ᾽ οὖσα ἡ ἀσπὶς ἐκινεῖτο κυκλικῶς διὰ τὸν πόρπακα. ἀνετίθεσαν δὲ τὰ ἐκ τῶν πολεμίων ὅπλα, ἄνευ τῶν ὀχάνων, ἵνα μὴ ἑτοίμως ἔχωσιν αὐτοῖς χρῆσθαι. μηχάνημα δὲ στρατήγημα, πανούργημα. Στῖφος.] σύστημα, τάξις στρατιωτική. ἡ φάλαγξ. συστροφή. πλῆθος συστάσεων. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ Κλέων, ἵνα ἔχῃ φησὶ συνεργούμενον αὐτῷ πρὸς τὴν πολιτείαν. Συγκεκυφός.] συνειλεγμένον. ἀντὶ τοῦ ὁμονοοῦσιν ἑαυτοῖς καὶ συμπνέουσιν. ἄλλως. ὁμονοοῦσι ἀντὶ τοῦ συννεύοντες αὐτοὶ συμπνέουσι. Βριμήσαιο] ὀργισθείης. βριμᾶσθαι γὰρ τὸ ὀργίζεσθαι καὶ ἀπειλεῖν. παρά δέ τισι καὶ τὸ ἦχον ἀποτελεῖν. εἰς τὸ ὑπὸ γὰρ τὸ πολλαῖς μύλαις βριμωμέναις ὁ τῆς μιᾶς ψόφος ῥᾳδίως ἐλανθάνετο. Ὀστρακίνδα.] ἐστὶ μὲν ὄνομα παιδιᾶς. θέλει δὲ εἰπεῖν, θελήσεις αὐτὸν ἐξοστρακισθῆναι. ὁ δὲ τρόπος τοιοῦτος τοῦ ἐξοστρακισμοῦ. προεχειροτόνει ὁ δῆμος ὄστρακον εἰσφέρειν. καὶ ὅταν δόξῃ, ἐφράττετο σανίσιν ἡ ἀγορά, καὶ κατελείποντο εἴσοδοι δέκα, δι᾽ ὧν εἰσιόντες κατὰ φυλὰς ἐτίθεσαν ὄστρακον, ἐπιστρέφοντες τὴν ἐπιγραφήν. ἐπεστάτουν δὲ, οἵ τε θ᾽ ἄρχοντες, καὶ ἡ βουλή. ἀριθμηθέντων δὲ, ὅτῳ πλεῖστα γένοιτο καὶ μὴ ἐλάττω ἑξακισχιλίων, τοῦτον ἔδει ἐν δέκα ἡμέραις μεταστῆναι τῆς πόλεως. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἑξακισχίλια, οὐ μεθίστατο. οὐ μόνον δὲ Ἀθηναῖοι ὠστρακοφόρουν, ἀλλὰ καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μιλήσιοι, καὶ Μεγαρεῖς. σχεδὸν δὲ, οἱ χαριέστατοι πάντες, ὠστρακίσθησαν. Ἀριστείδης. Κίμων, τῇ ἀδελφῇ Ἐλπινίκῃ συγκοιμηθεὶς καὶ διαβληθεὶς πρὸς τοὺς πολίτας. Θεμιστοκλῆς. Θουκυδίδης. Ἀλκιβιάδης. μέχρι δὲ Ὑπερβόλου ὀστρακισμὸς προελθὼν, ἐπ᾽ αὐτοῦ κατελύθη, μὴ ὑπακούσαντος τοῦ νόμου διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν γεγενημένην τοῖς Ἀθηναίων πράγμασιν ὕστερον. παροξύνει δὲ διὰ τὸ ὀστρακίνδα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἐπὶ παιδιᾶς τασσόμενα. διαφέρει δὲ φυγῆς ὀστρακισμός. ὅτι τῶν μὲν φυγῇ ἁλόντων αἱ οὐσίαι δημεύονται. τῶν δὲ ὀστρακισμῷ ἀποστάντων οὐκ ἀφαιρεῖται τὰ χρήματα ὁ δῆμος. καὶ τοῖς μὲν χρόνος ἐνδείκνυται καὶ τόπος. οἱ δὲ φεύγοντες οὐδέτερον τούτων ἔχουσιν. οἱ κακονούστατοι δὲ τῷ δήμῳ δοκοῦντες ἐξωστρακίζοντο καὶ κατεδικάζοντο. ὀστράκοις γὰρ ἐγράφετο τὸ ὄνομα τοῦ φευγομένου. Εἰσβολάς.] τὰ σιτοφυλάκια. τὰς ἀποθήκας καταλάβοιεν φάσκοντες. ἢ εἰσβολὰς ὡσεὶ ἔλεγε τῆς χώρας. εἰσβολὰς δὲ ἔλεγον τοὺς τόπους δι᾽ ὧν εἰσέβαλλον οἱ πολέμιοι.

Δη. Οἴ-

Δημ. Οἴμοι τάλας. ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πονηρὲ,
Ὅσον με παρεκόπτου χρόνον, τοιαῦτα κρουσιδημῶν.
Κλ. Ὦ δαιμόνιε μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι. μηδ' οἰηθῇς
Ἐμοῦ ποθ' εὑρήσειν φίλον βελτίον', ὅστις εἷς ὢν
Ἔπαυσα τοὺς συνωμότας. κἄμ' οὐ λέληθεν οὐδὲν
Ἐν τῇ πόλει συνιστάμενον. ἀλλ' εὐθέως κέκραγα.
Αλλ. Ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
Ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν.
Ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
Αἱροῦσι. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἣν τὴν πόλιν ταράττῃς.
Ἓν δ' εἰπέ μοι τουτί. σκύτη τοσαῦτα πωλῶν
Ἔδωκας ἤδη τουτῳὶ καττύματος παρὰ σαυτοῦ
Ταῖς ἐμβάσι φάσκων φιλεῖν. Δημ. οὐ δῆτα μὰ τὸν Ἀπόλλω,
Αλλ. Ἔγνωκας οὖν δῆτ' αὐτὸν οἷός ἐστιν; ἀλλ' ἐγώ σοι,
Ζεῦγος πριάμενος ἐμβάδων, τουτὶ φορεῖν δίδωμι.
Δημ. Κρίνω σ' ὅσων γ' ἐγᾦδα περὶ τὸν δῆμον ὄντ' ἄριστον.
Εὐνούστατόν τε τῇ πόλει, καὶ τοῖσι δακτύλοισιν.
Κλ. Οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐμβάδας τοσουτονὶ δύνασθαι,
Ἐμοῦ δὲ μὴ μνείαν ἔχειν ὅσων πέπονθας, ὅστις
Ἔπαυσα τοὺς κινουμένους, τὸν Γρύττον ἐξαλείψας;
Αλλ. Οὔκουν σε δῆτα ταῦτα δεινόν ἐστι πρωκτοτηρεῖν.
Παῦσαί τε τοὺς κινουμένους, κοὐκ ἔσθ' ὅπως ἐκείνους

A PO. *Væ miſero mihi: num clypei lora habent? ô tu ſceleſte*
Quanto me tempore fraudaſti, ludificando popellum.
CL. *Iſtud ne dixis infelix, neu te putes amicum*
Inuenturum, qui melior ſit, quàm ego. Nam ego cùm vnus eſſem:
B *Coniuratos ſolus compeſcui: neque me latebat*
Quicquam, quod in vrbe clàm fieret, nam clamaui repentè.
AG. *Idem accidit tibi, quod his, qui anguillas aucupantur*
Vbi tranquillus eſt lacus, nil piſcium reportant.
C *At ſi lutum ſtagni ſurſum commôrint & deorſum,*
Ibi capiunt demum: ſic & tu capis, vbi priùs ciuitatem
Perturbas. Age verò, vnum hoc dicas mihi: cùm venditares
Tantum corij, dediſtin' vnquam ſponte tua, huic popello
Corrigiam vnam, ad ſuendos calceos, tuo ex amore?
D PO. *Non ſanè, non, per Apollinem.* AG. *noras ergo vir iſte*
Quinam eſſet, at ego tibi emam, & dabo par iſthoc calceorum.
PO. *Ego, quantum video, te bene velle populo arbitror, & vrbi*
Amicum te eſſe, & digitis quoque meis. CL. *an non graue hoc ſit,*
E *Quòd calcei tantùm valent: mei autem nulla reſtat*
In te memoria, à quo tanta accepiſti bona. Nam ego olim
Sedaui ſubagitatos, & Gryttum extinxi cynædum.
AG. *Annon graue hoc Cynædorum nates inſpicere & omnes*
F *Sedare pathicos. Neque ſanè eſt, vt non ſedâris illos*

Σχόλια. Ἔχουσι γὰρ πόρπακας.] ὡς δέον τὰς ἀνατιθεμένας ἀσπίδας μὴ ἔχειν πόρπακας, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐξεῖναι τοῖς ἐπιχειροῦσι κατὰ τοῦ δήμου ἐξ ἑτοίμου χρῆσθαι ταῖς ἀσπίσι. Κρουσιδημῶν.] ἀντὶ τοῦ κρούων τῇ βουλῇ. λυμαινόμενος τὸν δῆμον ἀπατῶν, καὶ παρακρουόμενος τῇ βοῇ. ἔστι γὰρ παρακρουσόμενον, μέτρον. ὃ λέγεται ἐπὶ τῶν τοῖς μέτροις παραλογιζομένων. καὶ παρακρούσασθαι, ἀνατρέψαι. καὶ παράκρουσιν ἐξαπάτην ἐμπαιγμόν. Ἐν τῇ πόλει ξυνιστάμενον.] οὐδὲν τῶν κατὰ τῆς πόλεως λογιζομένων καὶ ὁμοῦ ἱσταμένων. Καταστῇ.] κατάστασιν λάβῃ. ἐν εὐδίᾳ ᾖ. ἐπεὶ αἱ ἐγχέλεις μὴ δυνάμεναι εὔχεσθαι, ἐν τῇ ἰλύϊ εἰσίν. οἱ οὖν θηρεύοντες τὸ ὕδωρ ταράττοντες ἀγρεύουσι τὰς ἐγχέλεις. Ζεῦγος πριάμενος.] πλείονα εὔνοιαν ἔδειξεν, ὅτι καὶ πριάμενος ἔδωκεν. ὁ δὲ ἔχων προῖκα, οὐδ' ἔδωκεν. οὐδ' ἔτι χρήσιμον ἔχει, τῇ πόλει χαρίζεται. Τοῖσι δακτύλοισι.] πρὸς τὸ μὴ πταίειν διὰ τὰς ἐμβάδας. ἅμα δὲ καὶ τοῖς δακτύλοις τῶν χειρῶν, διὰ τὸ μὴ κλέπτειν. G Τὸν Γρύττον ἐξαλείψας.] οἱ μὲν ἀντὶ τοῦ τὸ λοιπὸν τῆς πορνείας ἐξαλείψας. παρὰ τὸ ἐν τοῖς ὄνυξι ῥύπον ὃν λέγουσι γρῦ. οἱ δὲ, Γρύττον τινὰ ἐπὶ κιναιδίᾳ διαβάλλουσι. τῶν ἐπὶ μαλακίᾳ γὰρ διαβαλλομένων ὁ Γρύττος, ἄλλως ὑγρόν τινα καὶ κατάξηρον. ὃς διὰ τὴν πολλὴν ὑγρότητα, ἐν ἑταιρείοις διετέλει, ὃ δὲ Κλέων δημαγωγῶν, θάνατον αὐτῷ ἐπέθηκε τὴν ζημίαν. Πρωκτοτηρεῖν.] πρωκτὸν ἐπιτηρεῖν τῶν πορνευομένων.

Οὐχὶ φθονῶν ἔπαυσας, ἵνα μὴ ῥήτορες γένωνται.
Τουτονὶ δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικουτονί,
Οὐπώποτ' ἀμφιμάσχαλον τὸν δῆμον ἠξίωσας,
Χειμῶνος ὄντος, ἀλλ' ἐγώ σοι τουτονὶ δίδωμι.
Δημ. Τοιουτονὶ Θεμιστοκλῆς οὐπώποτ' ἐπενόησεν,
Καίτοι σοφὸν κἀκεῖν' ὁ Πειραιεύς· ἔμοιγε μέντοι
Οὐ μεῖζον εἶναι φαίνετ' ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.
Κλ. Οἴμοι τάλας, οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.
Ἀλλ. Οὐκ, ἀλλ' ὅπερ πίνων ἀνὴρ πέπονθ' ὅταν χεσείῃ;
Τοῖσι τρόποις τοῖς σοῖσιν, ὥσπερ βλαυτίοισι, χρῶμαι.
Κλ. Ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖς με θωπείαις. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν
Προσαμφιῶ τοδί· σὺ δ' οἴμωζ', ὦ πόνηρε. Δημ. αἰβοῖ.
Οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ, βύρσης κάκιστον ὄζων;
Ἀλλ. Καὶ τοῦτ' ἐπίτηδές σε περιήμπεσχ', ἵνα σ' ἀποπνίξῃ.
Καὶ πρότερον ἐπεβούλευσέ σοι. τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκεῖνον,
Τοῦ σιλφίου τὸν ἄξιον γενόμενον; Δημ. οἶδα μέντοι.
Ἀλλ. Ἐπίτηδες οὗτος αὐτὸν ἔσπευσ' ἄξιον γενέσθαι,
Ἵν' ἐσθίοιτ' ὠνούμενοι, κἄπειτ' ἐν Ἡλιαίᾳ
Βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί.
Δη. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ πρὸς ἐμὲ τοῦτ' ἔλεγ' ἀνὴρ κόπρειος.
Ἀλλ. Οὐ γὰρ τόθ' ὑμεῖς βδεόμενοι δήπου 'γένεσθε πυρροί;
Καὶ νὴ Δί' ἦν γε τοῦτο Πυρράνδρου τὸ μηχάνημα.

Ex inuidia, metuens eos oratores futuros.
Sed cùm nudum videres hunc tantillulum popellum,
Ne quidem humerali veste dignum cenſuiſti,
Etiam durante hyeme: at ego tibi dono pallium iſtuc.
PO. Ne tale ne quidem Themiſtocles dare cogitauit:
Quamuis hac etiam in parte ſapiens, Piraeenſis iſte:
Mihi tamen hac tunica nil maius inuentum videtur.
CL. Ah me miſerum, quibus circumagis me modis doloſis?
AG. Minime: ed idem facio, quod poti, qui aluo vrgente ſurgunt.
Nam vt illi alienis ſoleis, ita tuis moribus ego vtor.
CL. At non ſuperabis me, palpum obtrudendo: Nam ego popellum
Hac induam tunica. at tu male diſpereas verbero. PO. ehem,
Non tu hinc abis in rem malam, qui corium oles malignè?
AG. Sanè haud ineptè tibi circumdedit, vt te ſtrangulet. Nam
Et antehac tibi inſidias ſtruxit, ſcis caulem, opinor,
Iſtum Laſerpitij, paruo venalem factum? PO. ego noui.
AG. Non abs re voluit illum tam vili venire nuper
Pretio: vt qui emitis, comedatis: ac pòſt in foro ſedentes
Pedatis iudices: & voſmet inuicem enecetis.
PO. Ita per Neptunum. Hoc dixit idem ad me quidam ſtercoroſus.
AG. Nunquámne verò pedendo ſuffuſi eſtis rubore?
Nam per Iouem, Pyrrhandri quoque commentum fuerat iſthuc.

Σχόλια. Ἵνα μὴ ῥήτορες.] ἀπείργετο γὰρ τοὺς τοιούτους ἀγορεύειν. διαβάλλει δὲ τοὺς ῥήτορας ὡς τοιούτους. Ἀμφιμάσχαλον.] χειρίδωτοῦ ἱματίου. οἱ δὲ, δουλικοῦ. ἄλλως, μικροῦ χιτωνίσκου. ἦν δὲ ὁ ἑτερομάσχαλος ὁ τῶν ἐργατῶν οὐ τὴν μίαν μασχάλην ἔρραπτον. ἄλλως, ἑκατέρωθεν ἔχοντος χειρίδας οὐ μακράς. ἀλλ' ἕως τῶν μασχαλῶν. Ἀλλ' ἐγώ σοι] παρεπιγραφή. δίδωσι γὰρ αὐτῷ χιτῶνα. Οὐ μεῖζον εἶναι φαίνεται.] ὅτι σοφίας δόξαν ἀπηνέγκατο ὁ Θεμιστοκλῆς, σαφηνίσας Ἀθηναίοις τὸν δοθέντα χρησμόν. τεῖχος τριτογενεῖ ξύλινον δίδωσι εὐρύοπα Ζεύς. ἄλλων δὲ ἄλλα λεγόντων Θεμιστοκλῆς ἔφη, τὰς τριήρεις λέγειν ξύλινον τεῖχος. καὶ τὸν Πειραιᾶ δὲ τειχίσας ὡς εἴρηται καὶ τὰ μακρὰ τείχη ποιήσας [illegible] διήκοντα ἀπὸ τῆς πόλεως μέχρι τοῦ Πειραιῶς, ἐπὶ πλεῖον ἔδοξε σοφός. Πιθηκισμοῖς.] ἀπάταις καὶ κολακεύμασιν. ἄλλως, μιμήμασιν. ὡς καὶ αὐτοῦ ταῦτα πεποιηκότος. Περιελαύνεις.] γράφεται περιελαύνεις. Ὅταν χεσείῃ.] οἱ ἀνιστάμενοι διὰ τὴν συμπτωσίαν πρὸς τὸ ἀποπατῆσαι, πολλάκις τοῖς ἀλλοτρίοις ὑποδήμασιν, ἤτοι σπεύδοντες, ἢ καὶ ἀγνοοῦντες ὑπὸ μέθης ἐξέρχονται.

Βλαυτίοισι] Σ. βλαύτη, εἶδος ὑποδήματος. καὶ βλαυτίοις, σανδαλίοις. ἐκ δὲ τῆς βλαύτης, τὸ ὑποκοριστικὸν τὸ βλαυτίον γίνεται.

Σχόλια. Προσαμφιῶ τοδί.] πρὸς οἷς ἔχει ἐνδύσω. παρεπιγραφὴ δέ. δίδωσι γὰρ ὁ Κλέων αὐτῷ χιτῶνα. Βύρσης κάκιστον] ἀηδισθεὶς ὁ δῆμος καὶ μυσαττόμενος τὴν ὀσμὴν τῆς βυρσοδεψίας, ταῦτά φησι. Τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκεῖνον.] τὴν ῥίζαν τοῦ σιλφίου. σίλφιον δὲ ῥίζα κατά τινας ἡδύοσμος ἐν Λιβύῃ γεννωμένη ἀρτυτικὴ καὶ θεραπευτική. καλλίστη δὲ ἡ Κυρηναϊκή. ὅτι τῷ ὀπῷ καὶ τῇ ῥίζῃ καὶ τῷ καυλῷ τοῦ σιλφίου ἐχρῶντο. ἄλλως, φυτεῖον ἐστὶ κάκοσμον. Ἀρισταῖος δὲ ὁ Ἀπόλλωνος καὶ Κυρήνης, πρῶτος τὴν ἐργασίαν τοῦ σιλφίου ἐξεῦρεν ὥσπερ καὶ τοῦ μέλιτος. Τὸν ἄξιον γενόμενον.] ὅτι καὶ νῦν εὔωνον καὶ ὀλίγης τιμῆς πιπρασκόμενον,

Οἶδα

Οἶδα μέν τοι.] ὅτι καὶ τοῦ ἰχθοῦ καὶ τῆς ἰξῦς καὶ τοῦ καυλοῦ τοῦ πλοίου ἐχρῶντο. Οἱ δικασταί.] οἱ ἡλιασταί. τὸ μέγα δὲ δικαστήριον ἐν τῇ Ἀττικῇ, Ἡλιαία. καὶ οἱ δικασταὶ Ἡλιασταί. Κόπριος ἀνήρ.] Σ. ὡς ἀπὸ δήμου. λέγει δὲ τὸν κοπρολόγον. ἢ κοπρουρός, παρὰ τὴν κόπρον. Ἄλλως. Κύπρος, νῆσος τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν τὸ ἐθνικὸν Κύπριος. παίζει δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ τῇ λέξει ὀνο- A μάζων. Πυρράνδρου.] ἀπὸ τοῦ πυρρίου ἔπαιξε τὸ ὄνομα. ἦν δὲ οὗτος ὁ Πύρρανδρος πονηρὸς καὶ συκοφάντης. βωμολοχεύμασι δὲ κολακεύμασιν ἢ ἀπάταις. βωμολόχοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ τοὺς βωμοὺς λοχῶντες καὶ κρυφίως ὑπολαθόμενοι, ἐπὶ τῷ ἁρπάζειν τὰ ἐπιτιθέμενα θύματα. τοῦτο δὴ ἡμῖν πλεονάκις ἴσως τοῦ δέοντος εἴρηται. θεὸν δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἀκουστέον.

Κλ. Οἵοισί μ' ὦ πόνηρε βωμολοχεύμασι παράττεις; B
Αλ. Ἡ γὰρ θεός μ' ἐκέλευσε νικῆσαί σ' ἀλαζονείᾳ.
Κλ. Ἀλλ' οὐ με νικήσεις. ἐγὼ γάρ φημί σοι παρέξειν,
Ὦ δῆμε μηδὲν δρῶντι, μισθοῦ τρύβλιον ῥοφῆσαι.
Αλ. Ἐγὼ δὲ κυλίχνιόν τί σοι, καὶ φάρμακον δίδωμι,
Τἀν τοῖσιν ἀντικνημίοισιν ἑλκύδρια περιαλείφειν. C
Κλ. Ἐγὼ δὲ τὰς πολιάς γέ σου 'κλέγων, νέον ποιήσω.
Αλ. Ἰδοὺ δέχου κέρκον λαγὼ, τὠφθαλμιδίω περιψῆν.
Κλ. Ἀπομυξάμενος, ὦ δῆμ', ἐμοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀπόψω.

CL. Ab quibus insultas mihi ſcurrilitatibus ſceleste?
AG. Dea Pallas certè iuſſit, vt te vincam vanitate.
CL. Non vinces. Ego enim affirmo tibi, mi popule, me daturum
Etiam ocioſo, vt ollam mercedis ſorbere poſſis.
AG. At ego do iam tibi pyxidem, cum vnguento, vt tibiarum
Vlcera circùm vngas. CL. *at ego canos mihi eligens capillos,*
Iuuenem te faciam. AG. *hem cape ſis leporis hanc caudam, atque ocellos*
Abſterge. CL. *ô popule, vbi ego emunxi, tu in caput abſterge meum.*

Σχόλια. Μισθοῦ τρύβλιον.] ὀξύβαφον. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὀστρεῖον, ἢ ἄλλου τινὸς προσθαγίου, μισθοῦ εἶπε διὰ τὸ δικαστικὸν μισθόν. Κυλίχνιον.] ἔκπωμα, ὃ νῦν λέγουσι πυξίδιον. ἔχουσι δὲ οἱ ἰατροὶ τὰ πυξίδια ἐν οἷς προσβάλλουσι τὰ τραύματα. Κέρκον.] τὴν οὐράν. ἁπαλὸν δὲ καὶ τρυφερὸν τὸ τοῦ λαγῶ ἔριον. ὥστε ἀντὶ σπόγγου χρῆσθαι διὰ τὸ ἁπαλὸν εἶναι, ὥστε τὰς λήμας περιψῆν. D
BISETVS. Λαγῶ] ἴσως λαγῷ χρηστέον. Εὐστάθιος. λαγὼς, λαγῶ. ἀττικῶς. λαγὸς δὲ. λαγοῦ κοινῶς. κατὰ τὴν ἀρχαίαν χρῆσιν. ἀλλαχοῦ δὲ ἰωνικῶς μὲν διὰ τοῦ ω μεγάλου. λαγὸς δὲ κοινῶς διὰ τοῦ ο μικροῦ παρὰ τὸ λάω, τὸ βλέπω. E
Σχόλια. Περιψῆν.] ἀντὶ τοῦ καταμάσσειν. ἀποσπογγίζειν. φιλονεικεῖ δὲ ἕκαστος ὑπερβαλεῖν τὰς δωρεάς.
BISETVS. Ἀπομυξάμενος] Εὐστάθιος. ἀπομύξαι τινὰ, τὸ ἐξαπατῆσαι ὡς σύνηθες, ὃς ἐκ τοῦ μύξης καταρρέειν χαρακτηρίζεται. ὁ αὐτὸς. ἀπομύξασθαι, τὸ τὴν μύξαν ἐκμάσσειν. μύξα δὲ, τὸ ἐκ μυκτήρων καταρρέον περίττωμα. ὅθεν καὶ ὁ μυκτήρ, καὶ μύξα λύχνου ὁμωνύμως, τὸ τοῦ ἐλλυχνίου περίττωμα, ὃ καὶ μύκης ὁμωνύμως τῷ ἐκ γῆς φυομένῳ λέγεται.

Δίμετροι Ιαμβικοί.

BISETVS. Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις εἰς ἀμοιβαῖον μέλος κώλων λ'.

Αλ. Ἐμοῦ μὲν οὖν, ἐμοῦ μὲν οὖν.
Κλ. Ἐγώ σε ποιήσω τριηραρχεῖν, ἀναλίσκοντα τῶν
Σαυτοῦ, παλαιὰν ναῦν ἔχοντ', εἰς ἣν ἀναλῶν οὐκ ἐφέξεις, οὐδὲ ναυπηγούμενος.
Διαμηχανήσομαί θ', ὅπως
Ἂν ἱστίον σαπρὸν λάβῃς.
Χο. Ἀνὴρ παφλάζει, παῦε, παῦ'
Ὑπερζέων, ὑφελκτέον
Τῶν δαλῶν, ἀπαρυστέον
Τε τῶν ἀπειλῶν ταυτηνί.
Κλ. Δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην.

Dimetri Iambici.

AG. *IMò in meum caput, in meum.*
CL. *Ego faxo, vt inſtructam tuis*
F *Habeas triremem impendiis:*
Nauémque veterem compares:
In qua reficienda haud queas
Perferre ſumtus: poſtea
Excogitabo, vt putridum
In naui velum ſurrigas.
CH. *Homo hic furenti ira aſtuat:*
Seda feruorem, ſeda, & foco
G *Ligna aufer: & cohibeas minas.*
CL. *Pœnam dabis pulcrè mihi,*

Σχόλια. Ἐμοῦ μὲν οὖν.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς ἀμοιβαῖον μέλος τῶν ἰαμβικῶν κώλων τριάκοντα διμέτρων ἀκαταλήκτων πλὴν τοῦ παρατελεύτου μονομέτρου συνήθως καὶ τοῦ τελευταίου ἑφθημιμεροῦς. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Τριηραρχεῖν.] ἀπειλεῖ λειτουργίαν αὐτῷ. λειτουργία γὰρ παρὰ Ἀθηναίοις. δαπανηρὸν δὲ τὸ τριηραρχεῖν. ἔδει γὰρ τὴν τριήρη, πάντα ἔχειν πρὸς τὸν πόλεμον εὐπρεπῆ ἅπερ παρασκευάζειν, ὁ τὴν λειτουργίαν ταύτην προβληθείς. ἄλλως. ἐπειδὴ οἱ στρατηγοὶ εἴ τινα ἔχοιεν ἐχθρὸν

εἰς τεμαραγίαν ἐνέβαλλον, ὅπως ἂν ὁ βίος αὐτοῖς ἀναλίσκοιτο. εἰ δέ τινι ὑπερβαλλόντως ἀπεχθάνοιντο, παλαιὰς ναῦς αὐτοῖς ἐδίδοσαν, ὅπως ἂν οἴκοθεν χρήματα ἀντ' αὐτῶν καθεσκευάσωσι, καὶ πάντῃ ἄποροι γίγνοιντο. ἐκφίξεις δὲ ἀντὶ τοῦ ἐκ παύσῃ. διαμηχανήσομαι δὲ διαπράξομαι. Ἀνὴρ παφλάζει.] ἐπειδὴ ἑώρα τὸν Κλέωνα παραγόντα καὶ παφλάζοντα τῷ λόγῳ, τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο τοῦ χαλκείου ἐν τῷ πυρὶ κειμένου. ἐπειδὰν γὰρ ἴδωμεν τοῦτο ὑπερζέον, τῶν ὑποκειμένων ξύλων ὑφαιροῦμεν καὶ τοῦ ὕδατος, ἵνα μὴ ὑπερχυθέντος τοῦ ὕδατος τὸ πῦρ σβεσθῇ. χαριέντως δὲ ὡς μαγείρῳ. ἄλλως. ἐντεῦθεν μέχρι τὸ κῶλον, διαιρεῖται A B

τοῖς προσώποις. εἰσὶ δὲ κῶλα ιγ΄. ὅμοιον τὸ ὅλον πεντάμετρον. τὸ δὲ τελευταῖον ἑτέραν ἔχει διαίρεσιν, τὸ εἰς τρίμετρον καταληκτικόν. ἄλλως. βράττει καὶ ταράττεται. πεποίηται παρὰ τὸ παφλα. τὸ δὲ ἑξῆς ἀνὴρ παφλάζει ὑπερζέων. Τῶν ξύλων.] ἐν τοῖς πλείοσι τῶν δᾳδῶν. ἴδε εἰ δὲ ἐκ τῶν κρεῶν. ἔστι γὰρ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἑψόντων. οἵτινες ὅταν παφλάζῃ, τῶν ὑποκειμένων ξύλων ἀφαιροῦσι καὶ τῶν κρεῶν. Ἀπαρυστέον.] ἀφαιρετέον. τῶν ἀπειλῶν δὲ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τοῦ ζέματος. ἐπειδὴ τῶν ὑπερζεόντων ἀφαρύονται, ἵνα μή τι ἀποχέηται. μαγειρικῶς δὲ ταῦτα. Ταυτί.] ἴσως κρεάγραν ἔδειξεν ὡς μαγείρῳ.

Ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς.
Ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους
Σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῇς.
Αλ. Ἐγὼ δ' ἀπειλήσω μὲν οὐ-
δέν, εὔχομαι δέ σοι ταδί.
Τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων
Ἐφεστάναι σίζον. σὺ δὲ
Γνώμην ἐρεῖν μέλλοντα περὶ
Μιλησίων καὶ κερδανεῖν,
Τάλαντον ἢν κατεργάσῃ,
Σπεύδειν ὅπως τῶν τευθίδων
Ἐμπλήμενος, φθαίης ἔτ' εἰς
Ἐκκλησίαν ἐλθεῖν. ἔπει-
τα πρὶν φαγεῖν, ἀνὴρ μεθή-
κοι, καὶ σὺ τὸ τάλαντον λαβεῖν
Βουλόμενος ἐ-
σθίων ἀποπνιγείης.
Χο. Εὖ νὴ γε τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω,
Καὶ τὴν Δήμητρα.
Δη. Καί μοι δοκεῖ, καὶ τἆλλα γ' εἶναι καταφανῶς
Ἀγαθὸς πολίτης, οἷος οὐδείς πω χρόνου
Ἀνὴρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τοῦ ὀβολοῦ.
Σὺ δ' ὦ Παφλαγὼν φάσκων φιλεῖν μ' ἐσκορό-
δισας.
Καὶ νῦν ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὡς οὐκ ἔτι
Ἐμοὶ ταμιεύσεις. Κλ. ἔχε, τοσοῦτον δ' ἴσθ' ὅ-
τι,
Εἰ μή μ' ἐάσεις ἐπιτροπεύειν, ἕτερος αὖ
Ἐμοῦ πανουργότερός τις ἀναφανήσεται.
Δη. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ δακτύλιος ἔσθ' οὗτοσὶ
Οὑμός, τὸ γοῦν σημεῖον ἕτερον φαίνεται,
Ἀλλ' ἢ οὐ καθορῶ. Αλ. φέρ' ἴδω τί σοι σημεῖον ἦν.

Oppreſſus ærumnis malis
Nam ego faxo, vt inter diuites
Relatus argentum luas.
AG. Ego nihil tibi comminor:
Sed iſtud imprecor, vt tua
Sartago ſtridat piſcibus.
C *Tu verò, de Mileſiis*
Cùm proferes ſententiam
Lucri cupidus: talentum vbi
Paraueris: antè piſcibus
Repletus: ad cœtum properes.
Sed te, priuſquàm veſcier
Occœperis, vir quiſpiam
Perturbet, & talentum ibi
D *Tu capere vo-*
Lens, cibo hoc ſtranguleris.
CH. Belle, per Apollinem, Iouémque
Atque almam matrem.
PO. Et mihi palam videtur, etiam cætera
Bonus eſſe ciuis: qualis vix vllus fuit
Vnquam ex multis, qui digni ſunt teruncio.
Tu verò Paphlago, dum ais, quòd me diligas,
Moleſtus es mihi allius, quæ fœdè oles.
E *Et nunc agè redde mihi annulum. Neque enim amplius*
Quæſturam in vrbe geres. CL. habe: ſed hoc ſcias,
Si non ſines me rem curare publicam,
Alium fore, me longè verſutiorem præſidem.
PO. Fieri nequit, meus vt ſit iſthic anulus:
Quoniam aliud apparet ſignum, me niſi oculi
F *Fallunt. AG. ſine videam, quod ſignum ſit tibi.*

Σχόλια. Ἰπούμενος.] θλιβόμενος ταῖς συντελείαις τῶν ἀπαιτήσεων, πολλὰ εἰσφέρειν ἀναγκαζόμενος πιεζόμενος.

BISETVS. Ἰπούμενος] Εὐστάθιος. ἶπες, θηρίδια ποιὰ κέρασι καὶ ξύλοις ἐμφυόμενα. παρὰ τὸ ἴπτειν, τὸ φθείρειν. καὶ ἶπος δὲ ἴσως ἡ παγὶς τῶν μυῶν, παρὰ τὸ ἰπούω, ὅ ἐστι βλάπτειν. ἐνταῦθα τίνων χρανλίον ἰπούμενος, ἤγουν βλαπτόμενος.

G Σχόλια. Σπεύσω σε.] σπεύσω εἰς σὲ καὶ σπουδάσω. ἐπειδὴ οἱ στρατηγοί, ἐχθρούς τινας ἔχοντες πένητας, ἐνέγραφον τῷ πρώτῳ τῶν πλουσίων τάγματι. ὅπως μὴ ἀρκοῦντες πρὸς τὰς μεγάλας ζημίας, ἄποροι γένωνται. εὔχομαι δὲ καταρῶμαι. τάγηνον δὲ τήγανον. τευθὶς δὲ εἶδος ἰχθύος εὐτελοῦς. σίζον δὲ ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦν. Μιλησίων.] ὡς ἐντεῦθεν δωροδοκοῦντος. μέτοικοι δὲ Ἀθηναίων οἱ Μιλήσιοι. Ἢν κατεργάσῃ.] ἐὰν διαπράξῃς ἅπερ αὐτοῖς ἐπηγγείλω, μεθήκοι δὲ μέτελθοι, καλῶν σε δηλονότι. Εὖγε νὴ τὸν Δία.] διπλῆ καὶ τοῦ χοροῦ ἐπεισθέσει, ὧν τὸ πρῶτον ἐκ τροχαϊκῆς βάσεως καὶ ἀναπαιστικῆς. καὶ ἑφθημιμερὲς τὸ ἰωνικὸν ἀπὸ μὲν τετραμέτρου καταληκτικόν. ἀτακτότερον δὲ ἔχει τὴν τροχαϊκὴν βάσιν ἐπιπλάσιμον. τὸ δὲ β΄ πενθημιμερὲς κοινὸν δακτυλικὸν καὶ ἀναπαιστικόν, ἐπὶ τοῦδε διαλελυμένως τῶν σπονδείων. ἔστι δὲ πολλὰ καὶ παρ' Εὐπόλιδι σεσημειωμένα. Καί μοι δοκεῖ.] κορωνὶς ἑτέρως εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λ΄. ὧν τελευταῖος. ἰδοὺ ἰδού. νὴ τὸν Δί' οὐδὲν καλόν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀγαθὸς πολίτης] ὁ Ἀλλαντοπώλης δηλονότι δοκεῖ μοι φησὶν καλὸς εἶναι πολίτης, οἷος οὐδεὶς ἄλλος γένοιτο ἂν ἐν παντὶ χρόνῳ. Πολλοῖς τοῦ ὀβολοῦ.]

ϐολῶ.] τοῖς εὐνόοις τοῖς Ἀθηναίοις. οὕτω γὰρ λέγεται ἐπὶ A τῶν πολλῶν τοῦ ὀβολοῦ πωλουμένων. Ἐσκορόδισας.] αὐθάδως, καὶ ἐπικράνας. ἢ ὅτι εἴμυξας. ἢ κλαῦσαι πεποίηκας. ἢ ἀπὸ τῶν τὰ σκόροδα τελούντων. Ἐμοὶ ταμιεύσεις] ὡς οὐκέτι ἐπιμελήσῃ τῶν ἐμῶν χρημάτων, ἀλλ' ὁ ταμίας μοι ἔσῃ. τουτέστι διοικήσεις τὰ πρυτανεῖα. Ἐμοῦ πανουργότερος.] ἑαυτὸν διαβάλλει ὁ Κλέων, ὅπερ ᾧ ψόγον ἐπιφέρειν βουλόμενος, ὁ δακτύλιος δὲ ἐν τροφῇ τῆς ἀρχῆς ὄντα σημεῖον.

Δη. Δημοῦ βοείω θεῖον ἐξωπτημένον.
Αλ. Οὐ τοῦτό γ' ἐστὶν οὐ τὸ θεῖον. Δη. ἀλλὰ τί;
Αλ. Λάρος κεχηνὼς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν. B
Δη. Αἰβοῖ τάλας. Αλ. τί ἐστιν; Δη. ἀπόφερ' ἐκποδών,
Οὐ τὸν ἐμὸν εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Κλεωνύμου.
Παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβὼν, ταμίευέ μοι.
Κλ. Μὴ δῆτα πω γ' ὦ δέσποτ', ἀντιβολῶ σ' ἐγὼ,
Πρὶν ἄν γε τῶν χρησμῶν ἀκούσῃς τῶν ἐμῶν.
Αλ. Καὶ τῶν ἐμῶν νυν. Κλ. ἀλλ' ἐὰν τούτῳ πιθῇ, C
Μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε. Αλ. κἂν γε τουτῳί,
Ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου.
Κλ. Ἀλλ' οἵ γ' ἐμοὶ λέγουσιν, ὡς ἄρξαι σε δεῖ
Χώρας ἁπάσης, ἐστεφανωμένον ῥόδοις.
Αλ. Οἱ 'μοὶ δέ γ' αὖ λέγουσιν, ὡς ἁλουργίδα D
Ἔχων κατάπαστον, καὶ στεφάνην, ἐφ' ἅρματος
Χρυσοῦ διώξεις Σμικύθην, καὶ κύριον.
Κλ. Καὶ μὴν ἔνεγκ' αὐτοὺς ἰὼν, ἵν' οὑτοσὶ
Αὐτῶν ἀκούσῃ. Αλ. πάνυ γε. Δη. καὶ σὺ δὴ φέρε.
Κλ. Ἰδού. Αλ. ἰδού. Δη. νὴ τὸν Δί' οὐδὲν κωλύει.
E

PO. Bubulæ adipis aſſatum folium ficulneum.
AG. Non hoc ficulneum eſt folium. PO. quid ergo ineſt?
AG. Larus inhians prædæ, qui è petra verba dat
Pro concione. PO. Hei me miſerum. AG. quid res eſt? cedò.
PO. Procul aufer. neque enim meum habet, ſed Cleonymi.
Tu verò hunc à me habe, & quæſturam ſuſcipe.
CL. Iſtuc ne faxis, mi Domine, quæſo: antequàm
Audiveris, qualia mihi ſint oracula.
AG. Et qualia mihi ſint. CL. at ſi huic obtemperes,
Peculatorem oportet te fieri. AG. & ſi huic,
Herniosum te fieri oportet vſque ad caput.
CL. Atqui mea dicunt oracula, quòd oporteat
Te imperio totius terræ potirier,
Roſis coronatum. AG. mea viciſſim mihi
Dicunt quòd tu trabeatus, & ſerto micans
In aureo curru inſequeris Smicytham,
Et Dominum. CL. quin abis, & huc affers tua
Oracula, vt populus illa audiat. AG. admodum.
PO. Et tu feras tua. CL. ecce in promtu ſunt mihi.
AG. Ecce & mea. PO. Per Iouem, iam nihil eſt in mora.

Σχόλια. Δημοῦ βοείω.] παρὰ τὸν δῆμον ἐποίησε δημὸν ὀξυτόνως. ἐπειδὴ τῷ θρίῳ περιβάλλοντες τὸ λίπος, ὤπτων. θρῖον δὲ, τὸ τῆς συκῆς φύλλον. ὀλίγον οὖν δεῖ τῷ τόνῳ παρεγκλίνειν τὸ ὄνομα. λέγει δὲ καὶ ταῦτα. ἐπειδὴ ὡς ἀναίσθητον διαβάλλει τὸν δῆμον. ἄλλως. λίπους βοείου. ταῦτα δὲ εἰς ἀναισθησίαν τοῦ δήμου, καὶ ἐν Σφηξὶν, ἔστι βόειον δημόν. θρῖον δὲ σκεύασμά τι μετὰ ἐγκεφάλου γινόμενον.

BISETVS. Δημοῦ] Δῆμος προσαγορευόμενος, τὸ F πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, τὸ πολιτικὸν κατάστημα. ὅθεν τὸ δημοκρατεῖσθαι. δημὸς δὲ ὀξυτόνως, ἡ κνίσσα, ἐπίπλους, τουτέστι τὸ λίπος.

Σχόλια. Θεῖον.] χόνδρος ἢ ὄρυζα ἕψεται. ἢ σεμίδαλις ἀρτισμένως. εἶτα ἀποχεῖται τὸ ὕδωρ, καὶ φυρᾶται τὸ ἑψημένον μετὰ ἁπαλοῦ τυροῦ καὶ ᾠῶν ὀλίγων. εἶτα περιλαμβάνεται φύλλοις συκίνοις ὅλως, καὶ περιπλέκεται καννάβει ἢ παπύρῳ, ἢ λίνῳ. καὶ καθίεται εἰς ζωμὸν κρεῶν ἑψημένων, ἄχρι τοῦ λαβεῖν ἱκανὴν ἕψησιν. εἶτα ἐξαιρεῖται ἐκ τῶν ἄλλων περιαιρεθέντων, καὶ εἰς λοπάδα νέαν ζέοντος μέλιτος ἐμβάλλεται καὶ ἕψεται. στρεφόμενον δὲ, ὅτε ἱκανῶς ἔχον καὶ ξανθὸν γίνεται. ἐξαιρεθὲν παρατίθεται μέλιτος G περιχυθέντος, ἢ ἀπὸ τοῦ ἑψηθῆναι, ἢ ἀπὸ τοῦ ἄλλου. θρῖον δὲ καλεῖται, ἀπὸ τῶν φύλλων τῆς συκῆς ἐν οἷς ταῦτα καλύπτεται. ἄλλως. θρῖα τὰ φύλλα τῆς συκῆς. καὶ θρῖον ἐπισκεύασμά τι παρ' Ἀθηναίοις, ὃ περιλαμβάνει ὕειον στέαρ καὶ

ἐρίφειον. καὶ σεμίδαλιν καὶ γάλα. καὶ λεκυθώδης ὠμὸν πρὸς τὸ πήγνυσθαι καὶ οὕτως εἰς φύλλα συκῆς ἐμβαλλόμενον, ἥδιστον ἀποτελεῖ βρῶμα. οὕτω Δίδυμος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἄλλη τις σκευασία θρῖον. ἐγκέφαλος μετὰ γάρου καὶ τυροῦ σκευαζόμενος καὶ ἐλαιούμενος ἐν φύλλοις συκῆς καὶ ὀπτώμενος. ἐπεὶ ἐπὶ φύλλων τὰ τοιαῦτα βαλλόμενα βαστάζονται. περὶ δὲ θρίων καὶ ἐν Βατράχοις εἴρηται ἐν τῷ, ἀλλ' ἀπολοίμην ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύο. Λάρος κεχηνώς.] τὸν Κλέωνα λέγει παρὰ τὸ ἁρπακτικόν. ἀπὸ τούτου δὲ ὡς κλέπτην τὸν Κλέωνα διαβάλλει. καὶ ὁ λάρος γὰρ ζῷόν ἐστιν ἀδηφάγον. ποῦ δὲ πέτραν, διὰ τὸ βῆμα τὸ ἐν τῇ πνυκί. Κλεωνύμου.] ὡς δαπανηρὸν καὶ ἐν τρυφῇ ζῶντα κωμῳδεῖ καὶ διαβάλλει τὸν Κλεώνυμον καὶ ἅρπαγα. ἐνταῦθα γὰρ λάρος, ἐπενήνοχε τὸν Κλεωνύμου. Παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβών.] δακτύλιον ἄλλον δίδωσι. καὶ ἔστι παρεπιγραφή. Μολγὸν γενέσθαι.] φασὶ νῦν, μολγὸν ἀντὶ τοῦ τυφλόν. Ἡρόδοτος δὲ ἱστορεῖ τούτους ἐπάνω τῆς Σκυθίας εἶναι. ἄλλως. πάντα παρὰ τὸ ἀμέλγεσθαι καὶ ζημιοῦσθαι. ἄλλως Σύμμαχος. ἔοικε χρησμός τις εἶναι. ἐν γὰρ τοῖς γεωργοῖς, οὕτως ἔχει. ὅτῳ δοκεῖ τοῦτο δεῖν μάλιστα τῇ πόλει. ἐμοὶ μὲν ἐπὶ τὸν μολγὸν εἶναι οὐκ ἀκήκοας. Ἐρατοσθένης, μολγὸν καὶ ἀμολγὸν τὸ αὐτόν. ἀμολγοὺς δὲ παρὰ τούτοις φασὶ λέγεσθαι τοὺς ἀμέλγοντας τὰ κοινά. Ἡσίοδος δὲ, μᾶζά τ' ἀμολγαίη. οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀκμαῖον. παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς, μόλγης ὁ μοχθηρὸς ὥσπερ γόης. οὕτω Σωκράτης. ἄλλως. μολγόν τι-

νος μὲν, γλαυκόν. οἱ δὲ, τὸ βραδύ. τῶν ἀμολγὸν τὸ κλέπτειν τῶν δημοσίων. μολγοὺς γὰρ ἔλεγον, τοὺς ἐξαμέλγοντας καὶ κλέπτοντας τὰ κοινά. Ψωλὸν γενέσθαι.] ψωλὸς ὁ λεπτοδέρμος ὀξυντικός. καὶ ἀκρόψωλος, ὁ ἐπὶ βραχὺ τοιοῦτος. ἢ ὁ ἀχόμενος κατὰ παρέκτασιν τοῦ μορίου. ἐνταῦθα δὴ ἰδίως ἐπὶ τῶν μέχρι πολλοῦ διεσκυλμένων. καὶ δὲ Διφίλῳ ἐν τοῖς ἐναγισμασι παρεπεποίηται ἄχρι τοῦ λάρυγγος. Μέχρι τοῦ μυρρίνου.] μέχρι τῆς κεφαλῆς. ἐπειδὴ οἱ ἄρχοντες μυρρίνῃ ἐστεφανοῦντο. ἢ ἀπὸ τοῦ σκολύφθαι τὸ αἰδοῖον εἰς τέλος καὶ ὁλόκληρον. μύρτον δὲ πεποικιλμένον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Ἀλουργίδα.] πορφυρᾶν χλανίδα. ἐπειδὴ τὸ ῥόδον πορφυροῦν. τὸ στρατῷ τῶν ῥόδων τὴν ἀλουργίδα ἐπήνεγκεν. Χρυσοῦ διάζεις.] τὸ διάζεις ἔχοντι λόγον πρὸς τὰ προ-

A κείμενα, ἐπήνεγκε παρὰ τὴν φωνὴν, τὸ διάζεις Σμικύθην καὶ Κύριον. ὥσπερ ἐν ταῖς σανίσιν τῶν ἐγκλημάτων κηρύττειν εἰώθασιν, ἐπειδὰν γυναικὶ ἐπιφέρηται ἔγκλημα. οὕτω γὰρ προσκαλεῖσθαι εἰώθασιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. ἡ δεῖνα καὶ ὁ κύριος, τουτέστιν ὁ ἀνήρ. ἅμα οὖν ὡς γυναικώδη τὸν Σμικύθην κωμῳδεῖ, καὶ ἔχοντα κύριον ὡς αἱ θήλειαι. ὁ δὲ Σμικύθης, Θρακῶν βασιλεύς. Κύριον δὲ, ἀντὶ τοῦ Κύρου τοῦ Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως ὃς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τῆς Λυδίας πεμφθεὶς ἐστρατήγει, Λακεδαιμονίοις προθυμούμενος εἰς πόλεμον, τὰ πρὸς Ἀθηναίους ἐχορήγησε χρήματα. ἄλλως. τὸν Σμικύθην κωμῳδεῖ ὡς κίναιδον. Κύριον δὲ λέγει τὸν ἄνδρα. οὕτω γὰρ ἐπεγράφοντο ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Ἀσπασία καὶ Κύριος. τουτέστιν ὁ Περικλῆς.

B

ΧΟΡΟΣ.

CHORVS.

C *Choriambici, Glyconij.*

Στροφὴ κώλων κδ΄.

Χο. Ἥδιστον φάος ἡμέρας
Ἔσται τοῖσι παροῦσι, καὶ
Τοῖσιν ἀφικνουμένοισιν,
Ἢν Κλέων ἀπόληται.
Καίτοι πρεσβυτέρων τινῶν,
Οἵων ἀργαλεωτάτων,
Ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν,
Ἤκουσ' ἀντιλεγόντων,
Ὡς εἰ μὴ 'γένεθ' οὗτος ἐν
Τῇ πόλει μέγας, οὐκ ἂν ἤ-
στην σκεύει δύω χρησίμω,
Δοῖδυξ, οὐδὲ τορύνη.
Ἀλλὰ καὶ τόδ' ἔγωγε θαυ-
μάζω τῆς ὑομουσίας
Αὐτοῦ. φασὶ γὰρ αὐτὸν οἱ
Παῖδες, οἳ ξυνεφοίτων,
Τὴν Δωριστὶ μόνην ἂν ἁρ-
μόττεσθαι θαμὰ τὴν λύραν,
Ἄλλην δ' οὐκ ἐθέλειν μαθεῖν,
Κᾆτα τὸν κιθαριστὴν
Ὀργισθέντ' ἀπάγειν κελεύ-
ειν, ὡς ἁρμονίαν ὁ παῖς
Οὗτος οὐ δύναται μαθεῖν,
Ἢν μὴ δωροδοκιστί.

Ch. *Præſto lux erit optima*
Nobis, qui modò viuimus:
Quique olim venient, Cleo
Si perdatur iniquus.
Quamquam in Digmate litium
D *Moroſos aliquos ſenes*
Audiui mihi dicere
Contrà: ni Cleo nobis
Iſthic afforet, haud fore
Vaſa vrbi duo commoda,
Piſtillum & rudicellam.
Verùm miror & hoc ego,
Quanám hæc Muſa ſuilla ſit
Huius. Nam pueros ferunt,
E *Qui condiſcipuli ſunt:*
Solùm carmina Dorica
Plectro aptaſſe lyræ: neque
Vllam diſcere, præter hanc,
Tum iratum Cytharœdum
Iuſſurum, à ſe abeat: quia
Iſthic nullam aliam puer
F *Poſſit diſcere Muſicam:*
Ni, quæ Dorica tinnit.

Σχόλιον. Ἥδιστον φάος.] κορωνίς. εἰσιᾶσι γὰρ ὑποκριταί. καὶ ἐν εἰσθέσει τοῦ χοροῦ, ἐξὰς μονοστροφικὴ τετράκωλος. ὧν αἱ περίοδοι ἐκ τεσσάρων γλυκωνείων ποτὲ μὲν ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου, ποτὲ δὲ διτροχαίου. ἐν δὲ τῷ γ καὶ χοριάμβου, καὶ διιάμβου καὶ τοῦ Φερεκρατείου. συνῆπται δὲ τῇ λέξει καὶ μόνον διαιρεῖται τὸ Φερεκράτειον. ἑφθημιμερὲς δέ ἐστιν ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου, ἢ διτροχαίου καὶ βακχείου συγκείμενον. παράγραφοι δὲ, ἁπλοῖ μὲν ε. ἡ δὲ ς καὶ μετὰ κορωνίδος. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ Εὐριπίδου. Τοῖσιν ἀφικνουμένοις. ἢ τοῖς μετὰ ταῦτα ἐσομένοις. ἢ καὶ τοῖς ἐπιδημοῦσι τῶν ξένων, ἵν' ἐπιδείξῃ τὸν Κλέωνα κἂν τούτῳ πονηρὸν, ὅτι μηδὲ τούτων φείδεται, ἀλλ' ἐπίσης ἅπαντας συκοφαντεῖ.

Bisetvs. Ἢν Κλέων] καὶ γὰρ αἱ πόλεις οὐδὲν αἴτιαι κακῶν, διὰ τοὺς κακῶς κυβερνῶντας κακῶς ἀκούουσι κατὰ τὸν Εὐριπίδην, ὃς ἐν Ἱκέτισιν οὕτω λέγει,
Τούς τ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν
Ἤχθαιρ'. ἐπεί τοι κοὐδὲν αἰτία πόλις,
Κακῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν.
Οὐδὲν οὖν ἥδιον τῇ πόλει συμβαίνειν δύναται τοῦ τῶν κακῶν θανάτου, καὶ ὀλέθρου.

G Σχόλιον. Ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν.] Σύμμαχος. σκέψασθε τί δή ποτε εἶπε τὸ δεῖγμα τῶν δικῶν. παρεῖται γὰρ φησιν. εἰ μὴ τὸ δεῖγμα τόπος ἐστὶν ἐν Πειραιεῖ, ἔνθα πολλοὶ συνήεσαν ξένοι καὶ πολῖται, καὶ ἐλογοποίουν. τὸ δὲ τῶν δικῶν προσέθηκεν, ἵνα διαβάλλῃ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων. ἄλλως. ἐν τῷ Πειραιεῖ ὅπου δικάζουσιν. ἐπεὶ ἐκεῖ οἱ ἔμποροι τὰ δείγματα τῶν πωλουμένων ἐτίθεσαν. ἅμα δὲ ἔσκωψε τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων. Δοῖδυξ.] παροιμία

δοῖδυξ

ὁ σίδυξ αὔξει ἐπὶ τῶν λίαν μικρῶν. ἢ ἐπὶ τῶν αὐξανομένων φησὶν ὁ Χρύσιππος. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μικρῶν μενόντων εἴρηται ἡ παροιμία. ὁ γὰρ σίδυξ, μικρός ἐστι καὶ στρογγύλος. ταῦτα δὲ ὡς πρὸς Κλέωνα παίζει. τορύνη δὲ τὸ κινητήριον τῆς χύτρας. πανταχοῦ δὲ ἐκτείνεται εἰ καὶ παρ' Εὐπόλιδι. τορύνην τινὰς δὴ ξίφος ὑπεζωσμένος. καὶ αὖθις. καὶ τὰς ἐπιδόντες τορύνας. τῆς ὑομουσίας δὲ τῆς χοιρωδείας, τῆς ἀπαιδευσίας. καὶ ὑηνία ἡ μωρία. ὡς ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. ἵνα μὴ γένηται Θετταλῶς ὑηνεία. τινὲς δὲ ὑηνείαν τὴν ἐκ τῶν χοίρων δυσωδίαν φασὶν εἴπερ διαφόροις ἰδίσμασι χρώμενοι δυσώδη ἀποπατοῦσι καὶ εἰς βόρβορον διαλύονται. A

Οἱ ξυμφοιτῶντες.] οἱ συμμαθόντες. Τὴν δωριστί.] τὸ ὀνόματι παίζει διὰ τὸ δωροδοκεῖν. ἐπιδιαβάλλει οὖν αὐτὸν ὡς κλέπτην καὶ δωροδοκούμενον. δώριος δὲ οὕτω καλεῖται μία τῶν ἁρμονιῶν, ὡς καὶ λύδιος καὶ φρύγιος καὶ βοιώτιος. ἄλλως. οὐδεμίαν ἁρμονίαν ἄλλην θέλει μαθεῖν, μόνην δὲ τὴν τοῦ δωροδοκεῖν ἐπώνυμον. Ὡς ἁρμονίαν.] ἁρμονίαν οἱ μουσικοὶ καλοῦσι, τὸ εὖ καὶ ἐπιστημόνως ἐντείνειν τὰς νευρὰς ἐν τοῖς κρούμασι τῶν ᾀσμάτων. ἐν ἤθει οὖν ταῦτά φησιν ὅτι Κλέων ἑτέραν μουσικὴν οὐ μετεχειρίζετο, οὐδὲ μανθάνειν ἐβούλετο. ταύτης δὲ μόνης μετεποιεῖτο τῆς Δωρίου διὰ τὴν αὐτοῦ δωροδοκίαν, καὶ ἔμπειρος ἦν. B

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι, Ἰαμβικοί.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Κορωνὶς ἐκ στίχων ἐνενήκοντα ἕξ. ὧν προτίθενται στίχοι ιε'.

Κλ. Ἰδού, θέασαι, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.
Αλ. Οἴμ' ὡς χεζητιῶ, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.
Δη. Ταυτὶ τί ἐστι; Κλ. λόγια. Δη. πάντ'; Κλ. ἐθαύμασας;
Καὶ νὴ Δί', ἔτι γ' ἐμοῦ 'στι κιβωτὸς πλέα.
Αλ. Ἐμοὶ δ' ὑπερῷον, καὶ ξυνοικία δύο.
Δη. Φέρ' ἴδω, τίνος γάρ εἰσιν οἱ χρησμοί ποτε;
Κλ. Οὑμοὶ μέν εἰσι Βάκιδος. Δη. οἱ δὲ σοὶ τίνος;
Αλ. Γλάνιδος, ἀδελφοῦ τοῦ Βάκιδος γεραιτέρου.
Δη. Εἰσὶ δὲ περὶ τοῦ; Κλ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ Πύλου,
Περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων.
Δη. Οἱ σοὶ περὶ τοῦ; Αλ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ φακῆς,
Περὶ Λακεδαιμονίων, περὶ σκόμβρων νέων,
Περὶ τῶν μετρούντων τἄλφιτ' ἐν ἀγορᾷ κακῶς,
Περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων,
Τὸ πέος αὖ οὗτοσὶ δάκοι.
Δη. Ἄγε νυν ὅπως αὐτούς ἀναγνώσεσθέ μοι,
Καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ 'κεῖνον, ᾧπερ ἥδομαι,
Ὡς ἐν νεφέλῃσιν αἰετὸς γενήσομαι.

ACTVS III. SCENA I.

Senarij Iambici.

C CLEO, AGORACRITVS FARTOR, POPVLVS, CHORVS.

CL. *EN videſis oracula mea: nec fero omnia.*
AG. *Hei, quàm cacaturio, nec ego effero omnia.*
PO. *Quid hæc ſunt?* CL. *oracula.* PO. *num omnia?* CL. *miraris hæc?*
D *Et, per Iouem, mihi adhuc referta arca eſt domi.*
AG. *Et mihi cœnaculum, & duo domicilia.*
PO. *Sine videam: cuius ſunt hæc oracula?*
CL. *Mea quidem Bacidis ſunt.* PO. *cuius ſunt tua?*
AG. *Glanidis, qui Bacidis frater maior fuit.*
PO. *De quo loquuntur?* CL. *de hiſce Athenis, de Pylo,*
E *De te, de me, déque omnibus negocijs.*
PO. *Quæ de re tua dicunt?* AG. *de Athenis, de viris*
Lacedæmoniis, de lentibus, de piſcibus
Nouis: de his qui male metiuntur in foro
Frumenta, de te, de me, rebúſque omnibus.
Hoc mentulam momorderit.
PO. *Age nunc mihi recitate iſthæc oracula,*
Et illud de me, quo delector plurimùm:
F *Vt aquila fiam in nubibus videlicet.*

Σχόλια. Ἰδοὺ θέασαι.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ καὶ δακτυλικοὶ ἐνενήκοντα ἕξ. ὧν προτίθενται στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιε'. τὸ γὰρ ιϛ'. δίμετρόν ἐστιν ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. περὶ δὲ τῶν ἑξῆς ἐν ἑκάστῃ περιόδῳ εἰρήσεται. ὁ δὲ Κλέων ἔξεισιν ἐπὶ τῶν μεταφρένων ἀγγεῖον φέρων πεπληρωμένον χρησμῶν. καὶ λέγει ὅτι τοσοῦτον ἄχθος βαστάζων, οὐχ ὡς ἅπαντας ἐξάγειν ἠδυνήθην τοὺς χρησμούς. καὶ ὁ ἕτερος, ὁμοίως τὸ αὐτὸ ποιεῖ. τοῦτο γὰρ ἐπηγγελμένοι εἰσῆλθον ἐξοίσειν τοὺς χρησμοὺς οὓς ἔχουσι περὶ τοῦ δήμου. Ξυνοικία δύο.] δύο πῶς ἐπήγαγε τὰ ξυνοικία. λέγονται δὲ ξυνοικίαι, αἱ μικραὶ οἰκίαι. καὶ ἀποστάσεις, οὐ συνοικοῦντες φαμέν. Γλάνιδος.] ἔπαιξε πρὸς τὴν παράλλαξιν τὸν Βάκιν καὶ τὸν Γλάνιν εἰπών. ἔστι δὲ εἶδος G ἰχθύος ὁ γλάνις. γεραιτέρου δὲ σεμνοτέρου. Περὶ σκόμβρων] εἶδος ἰχθύων οἱ σκόμβροι, παρόμοιοι τοῖς μικροῖς θυννίοις. νέων δὲ, νεωστὶ παρεσκευασμένων. ἔπαιξε δὲ, ὡς μάγειρος. Πέος δάκοι.] ἐνταῦθα οὐ τὸ συνήθες, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τῆς νυμφίου. καὶ αὖθις. τίς τὸ πέος ἀποτετρίοκεν. καὶ ἐν Νεφέλαις. τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ. Ὡς ἐν νεφέλῃσιν αἰετός.] ἐγένετο χρησμὸς τοῖς Ἀθηναίοις περὶ τοῦ δήμου αὐτῶν λεγόμενος.

Εὔδαιμον πτολίεθρον Ἀθηναίης ἀγελείης.
Πολλὰ ἰδὸν καὶ πολλὰ παθὸν καὶ πολλὰ μογῆσαν.
Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι ἤματα πάντα.

ὅτι βασιλεὺς μέγας ὑπερέξεις ἁπάντων ὥσπερ αἰετὸς τῶν ὀρνέων. τούτου δὲ τοῦ χρησμοῦ, οὐ μόνον ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν Ὄρνισι καὶ Δαιταλεῦσι μέμνηται.

Κλ. Ἄκουε δή νυν, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί. A
Φράζευ Ἐρεχθείδη λογίων ὁδὸν, ἥν σοι Ἀπόλλων
Ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων,
Σώζεσθαί σ' ἐκέλευσ' ἱερὸν κύνα καρχαρόδοντα,
Ὃς πρόσθεν δάκνων, καὶ ὑπὲρ σοῦ δεινὰ κεκραγὼς,
Σοὶ μισθὸν ποριεῖ, κἂν μὴ δρᾷ ταῦτ', ἀπολεῖται.
Πολλοὶ γὰρ μίσει σφε κατακρώζουσι κολοιοί. B
Δη. Ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐγὼ οὐκ οἶδ', ὅ,τι λέγει,
Τί γάρ ἐστ' Ἐρεχθεῖ, καὶ κολοιοῖς, καὶ κυνί;
Κλ. Ἐγὼ μέν εἰμ' ὁ κύων, πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω,
Σοὶ δ' εἶπε σώζεσθαί μ' ὁ Φοῖβος τὸν κύνα.
Αλ. Οὐ τοῦτό φησ' ὁ χρησμὸς, ἀλλ' ὁ κύων ὁδὶ,
Ὥσπερ θύρας σου τῶν λογίων παρεσθίει,
Ἐμοὶ γάρ ἐστ' ὀρθῶς περὶ τούτου τοῦ κυνός. C
Δη. Λέγε δή, ἐγὼ δὲ πρῶτα λήψομαι λίθον,
Ἵνα μή μ' ὁ χρησμὸς ὁ περὶ τοῦ κυνὸς δάκῃ.
Αλ. Φράζευ Ἐρεχθείδη κύνα Κέρβερον ἀνδραποδιστὴν,
Ὃς κέρκῳ σαίνων ὁπόταν δειπνῆς ἐπιτηρῶν,
Ἐξέδεταί σου τοὖψον, ὅταν σύ που ἄλλοσε χάσκῃς,
Ἐς φοιτῶν δ' ἐς τοὐπτάνιον λήσει σε κυνηδὸν, D
Νύκτωρ τὰς λοπάδας, καὶ τὰς νήσους διαλείχων.
Δη. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, πολύ γ' ἄμεινον ὦ Γλάνι.
Κλ. Ὦ τᾶν, ἄκουσον, εἶτα διάκρινον τότε.
Ἔστι γυνὴ, τέξει δὲ λέονθ' ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις.
Ὃς περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωψι μαχεῖται,
Ὥστε περὶ σκυμνοῖσι βεβηκὼς, ὃν σὺ φυλάξαι,
Τεῖχος ποιήσας ξύλινον, πύργοις τε σιδηροῖς.
Δη. Ταῦτ' οἶσθ' ὅ,τι λέγει; Αλ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ. E
Κλ. Ἔφρασεν ὁ θεός σοι σαφῶς σώζειν ἐμέ.
Ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τοῦ λέοντος εἰμί σοι.

A Cl. Igitur auſculta, & adbibe animum mihi tuum.
Aſpice Erechtide, quæ ſint oracula Phœbi,
Hac tibi de tripode ex adytis penetralibus effert:
Te ſeruare iubet ferratis dentibus acrem
Ille canem, qui te allatrans, mordénſque viciſſim,
Mercedem reddet: ni fecerit iſta, peribit.
B Multæ odio cornices cornicantur in illum.
Po. Ita me Ceres amet: ut, quid dicat, neſcio.
Quid enim ſit Erechteo & cornicibus, & cani?
Cl. Ego quidem ſum canis. Nam pro te latro ego.
Te verò Apollo hortatur, ut ſerues canem.
Ag. Non iſthuc iubet oraculum, ſed hic canis
Non aliter rodit oracula, quàm oſtia tua.
C Nam de hoc cane meum canit apertè oraculum.
Po. Dic obſecro, ego interim lapidem prehendam manu,
Ne me iſthuc de cane oraculum malè mordeat.
Ag. Aſpice Erechtide, quis Cerberus iſte nefandus,
Aſſentans cauda, quoties cœna imminet hora:
Sudorem vorat ille tuum, te hiſcente aliorſum:
D Et latitans intrat, catuli de more, culinam,
Atque ollas noctu lambit, terráſque mari alto.
Po. Per Neptunum: melius dixiſti, tu Glani.
Cl. Amice, audi prius, poſt demum iudica.
Eſt mulier, quæ iſthac partu dabit urbe leonem,
Qui culicum auxilio, populum defendet, & armis
Pro catulis pugnans, hunc tu ſeruare memento,
Aerata turri, atque abiegni pariete muri.
E Po. Noſtine, quid dicat? Ag. ego non, per Apollinem.
Cl. Hoc vult Deus manifeſtè: ut ſerues me tibi.
Ego enim loco leonis ſum tibi propalam.

Σχόλια. Ἄκουε δή νυν.] ὁ πρῶτος στίχος ἐνταῦθα ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. οἱ δὲ ἑξῆς ς. δακτυλικοὶ ἑξάμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἐριτίμων ἀπὸ τριπόδων] ἐφ' ὧν ἐκαθέζετο ἡ πρόμαντις. ἐριτίμων δὲ, πάνυ τιμίων. τὸ γὰρ ἐρι, ἐπίρρημά ἐστιν ἐπιτάσεως. ὡς τὸ ἐριβώλακα καὶ ἐρικυδέα, τὴν μεγάλως ἔνδοξον. περὶ δὲ τοῦ ἐν Δελφοῖς τρίποδος εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐν τοῖς εἰς τὸν πλοῦτον λεχθέντων, οὐ χεῖρον ἐστὶ τὰ παρὰ Πλουτάρχῳ ἱστορηθέντα περὶ Σόλωνος, κἀνταῦθα παραθέσθαι. τοὺς μὲν γὰρ ἁλιεῖς Κῴους τὸν τὸν βόλον πριαμένους, ἐκ Μιλήτου ξένους ὑπάρξαι φασίν. τὸν δ' ἀναφανέντα χρυσοῦν τρίποδα, Ἑλένην πλέουσαν ἐκ Τροίας αὐτόθι καταβαλεῖν χρησμοῦ τινος ἀναμνησθεῖσαν παλαιοῦ. γενομένης δὲ τοῖς ξένοις ἄχρι πολέμου διαφορᾶς τὴν Πυθίαν ἀνελεῖν τῷ σοφωτάτῳ τὸν τρίποδα ἀποδοῦναι, ὅθεν πρῶτον μὲν πρὸς Θάλητα ἀποσταλῆναι, εἶτα πρὸς Βίαντα, τοῦ Θάλεω σοφώτερον αὐτὸν ἀποφήναντος. ἀπ' ἐκείνου δ' αὖθις εἰς ἕτερον ἀναπεμπόμενον, τέλος εἰς Θήβας ἐκ Μιλήτου κομισθέντα τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι. κατὰ δὲ Θεόφραστον τῷ ἐν Δελφοῖς καθιερῶσθαι. εἰς ὃν δὲ ὕστατον ἐπέμφθη, τινὲς μὲν Θαλῆν, τινὲς δὲ Βίαντα, εἰσὶ δ' οἳ καὶ Σόλωνα ἱστορήκασι. σώζεσθαι δὲ, σώζειν ἐστὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι. Καρχαρόδοντα.] τραχεῖς ὀδόντας ἔχοντα. καρχαρόδοντα δὲ ὅσα στρογγύλους καὶ ἐναλλάσσοντας τοὺς ὀδόντας ἔχουσι. λέων, κύων, πάρδαλις, ἀετίδες. καὶ ἰχθύων γένος ἃ σαρκοφάγα εἰσί. Κἂν μὴ δρᾷ ταῦτα.] κἂν μὴ ποιήσῃ ταῦτα ὁ κύων ἀπολεῖται. Κατακράζουσι.] καταθορυβοῦσιν. ἰδίως δὲ νῦν ἐπὶ ὀρνέων τὸ κρώζειν ἀντὶ τοῦ κράζειν. ἄλλως. οἱ ἄλλοι ῥήτορες κράζουσι καὶ θορυβοῦσι. Ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρα] οἱ ἑξῆς τῶν εἰρημένων οὗτοι στίχοι ἰαμβικοί εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἐννέα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. πρὸ σοῦ δὲ ἀπύω ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ σοῦ ὑλακτῶ. Ὥσπερ θύρας σου] οἱ γὰρ ἀποκλειόμενοι κύνες, τὰς θύρας περιεσθίουσι, βουλόμενοι ἑαυτοῖς ποιῆσαι ἔξοδον. ὁ χρησμὸς δ' ὁ περὶ τοῦ κυνὸς ἀντὶ τοῦ ὁ ἐν τῷ χρησμῷ κύων. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι ἑ δακτυλικοὶ ἐφ' ὧν τῷ τέλει παράγραφος. Ἀνδραποδιστὴν] σωματέμπορον, τοὺς ἐλευθέρους καταδουλούμενον. Ὃς κέρκῳ σαίνων] τῇ οὐρᾷ σαίνων ἀεὶ ὑποτρέχων καὶ κολακεύων. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὴν παροιμίαν, σαίνεις δ' ἄκυλα καὶ κύων λαιθάργος εἶ. ἐπὶ τῶν ὑποκρινομένων

περιεληφθέντων δ' ἤδη αὐτοῖς, ὡς συμβαλεῖν αὐτοὺς τῷ λέγειν. ἐξ. δύναται δὲ, ἐκεῖ ἐγενετο. τοῦ φον δὲ, τὸ δρᾶμα. ἄλλως δ' ἰχάσατε, ἀντὶ τοῦ περὶ ἄλλα τὴν διάνοιαν ἔχης.

Bisetvs. Τύφει] τοῦ ἔφον.

Σχόλια. Ες τὸ πλάνιον.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὸ Πρυτανεῖον εἰπεῖν, εἶπεν εἰς τὸ πλάνιον, τουτέστι τὸ μαγειρεῖον.

Bisetvs. Τὸ πλάνιον] τὸ πλάνιον, τὸ μαγειρεῖον, ἐν ᾧ τὰ ὄψα ὀπτῶνται.

Σχόλ. Νύκτωρ τὰς λοπάδας.] ὅτι τοὺς φόρους τῶν νήσων καὶ τῶν πόλεων ἀφήρπαζεν. ὡς κύνες οἱ εἰς τὰ μαγειρεῖα εἰσιόντες, περιλείχουσι τὰς λοπάδας καὶ τὰς χύτρας, οὕτω καὶ ὁ Κλέων ἐάν τι τοῖς νησιώταις περιλειφθῇ καὶ τοῦτο λαμβάνει. ἄλλως. ἔπαιξε πρὸς τὸ γινόμενον ὑπὸ τῶν κυνῶν. οἱ γὰρ ἁρπάσαντές τι, ἐνδύουσιν εἰς τοὺς ἡσυχίαν ἔχοντας τόπους ἀναχωρήσαντες, ἐμφορῆσθαι. Καὶ τὰς νήσους διαλείχων.] ὅτι ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τὰς χύτρας, παρ' ὑπόνοιαν εἶπε τὰς νήσους, τουτέστι τοὺς τῆς πόλεως πόρους διαρπάζων καὶ τοὺς νησιώτας διασείων. Νὴ τὸν Ποσειδῶ.] πρὸς τὸν

A ἀλλαντοπώλην ὁ λόγος. τῶν δ' ἑξῆς τούτων ἐξ στίχων, ὁ μὲν α' ἰαμβικοί. οἱ δὲ λοιποὶ τέσσαρες δακτυλικοὶ ἐπὶ τῷ τέλει περιάγχεσθαι. Καίωμι.] τοῖς ἑτέροις ἡγούμενοις μάλιστα λέγει. Περὶ σκύμνοις.] ὡς λέων ὑπὲρ σκύμνων. Τεῖχος ποιήσας ξύλινον.] τὰς ναῦς φησι. μετῴκησαν δὲ τότε εἰς Σαλαμῖνα. ἐπὶ δὲ ὁ χρησμὸς ἐπιόντος τοῦ βαρβάρου ἐδόθη. γενομένου δὲ αὐτοῦ, καὶ ὑπολαμβάνων ξύλινον τεῖχος τὴν πόλιν τειχίσας, Θεμιστοκλῆς ὁ στρατηγὸς τούτους τὸν χρησμὸν εἶπε τεῖχος τὰς ναῦς λέγειν. ἔστι δὲ χρησμός.

B Τεῖχος τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς.
Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει.
Μηδὲ σύ γ' ἱπποσύνην μίμνειν καὶ πεζὸν ἰόντα
Νῶτον ἐπιστρέψας, ἔτι γάρ ποτε κἀντίος ἔσσῃ.
Ω θείη Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν.
Ἤπου σκιδναμένης Δημήτερος ἢ συνιούσης.

Πύργους σιδηροῦς.] τὰ ὅπλα λέγει. Ταῦτ' ἴσθ' ὅτι.] ἐν ἐκθέσει ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ι. ἐφ' ὧν τῷ τέλει περιάγχεσθαι.

Δη. Καὶ πῶς μ' ἐλελήθεις Ἀντιλέων γεγενημένος;
Αλ. Ἓν οὐκ ἀνεδίδασκέν σε τῶν λογίων ἑκών,
Ὃ μόνον σιδηροῦν τεῖχός ἐστι, καὶ ξύλινον,
Ἐν ᾧ σε σώζειν τόνδ' ἐκέλευσ' ὁ Λοξίας.
Δη. Πῶς δῆτα τοῦτ' ἔφραζεν ὁ θεός; Αλ. τουτονὶ
Δῆσαί σ' ἐκέλευε πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ.
Δη. Ταυτὶ τελεῖσθαι τὰ λόγι' ἤδη μοι δοκεῖ.
Κλ. Μὴ πείθου. φθονεραὶ γὰρ ἐπικρώζουσι κορῶναι.
Ἀλλ' ἱέρακα φίλει, μεμνημένος ἐν φρεσὶν, ὅς σοι
Ἤγαγε συνδήσας Λακεδαιμονίων κορακίνους.
Αλ. Τοῦτό γέ τοι Παφλαγὼν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς,
Κεκροπίδη κακόβουλε, τί τοῦθ' ἡγεῖ μέγα τοὔργον;
Καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη.
Ἀλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιτο, χέσαιτο γὰρ, εἰ μαχέσαιτο.
Κλ. Ἀλλὰ τόδε φράσαι, πρὸ Πύλου Πύλον ἥν σοι ἔφραζεν,
Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο. Δη. τί τοῦτο λέγει πρὸ Πύλοιο;

C Po. *Et quomodo me latuiſti, qui quaſi leo eram?*
Ag. *Vnum te celat aſtutè ex oraculo,*
Qui ligneus & ferreus murus ſiet:
In quo te Apollo ſeruare illum iuſſerit.
Po. *Quomodo igitur hoc dixit Deus?* Ag. *li-*
gare te
Iubet virum hunc in ligno quinque foraminum.
Po. *Iubet profectò hac exequier oracula.*
D Cl. *Ne morem gere. cornices malè cornicantur*
inique: *(vinctos,*
Accipitrem ſed ama, memor, vt Lacedæmone
Duxerit ille tibi Coracinos vndique piſces.
Ag. *Hæc equidem ſubiit Paphlago diſcrimina*
potus,
Cecropide demẽs, an magnũ opus eſſe putas hoc?
Fert onus & mulier, quod ei indit fortè maritus
E *Nec pugnat. nam turpe cacet, ſi ferre recuſet.*
Cl. *Hoc perpende, Pylum ſiquam ante Pylum*
tibi dixit,
Eſt Pylus ante Pylum. Po. *ſibi quid vult ante*
Pylum iſthuc?

Σχόλια. Ἀντιλέων.] ἐπὶ πονηρὸς κωμῳδεῖται καὶ πολυπράγμων, προσφρήνει δὲ ὁ Κλέων ἀντὶ τοῦ λέοντος αὐτοῦ φύλαξ.

Bisetvs. Ἀντιλέων] ὅτι ὁ Κλέων ἔλεξεν ἑαυτὸν ἀντὶ τοῦ λέοντος κατὰ τὸν χρησμὸν εἶναι τῇ πόλει, ὁ δῆμος F παίζων, καὶ διαβάλλων τὸν Κλέωνα τοῦτο λέγει, καὶ ἐν τῷ ἀντὶ προθέσεως, καὶ τοῦ λέων, ὄνομα κύριον πονηροῦ ἀνδρὸς δηλοῖ, ὃν Κλέωνα πρότερον εἶναι ἡγεῖτο.

Σχόλια. Σιδηροῦν.] τεῖχος ἐστὶ καὶ ξύλινον. ἀντὶ τοῦ ξύλινον σιδηροῦν. οὕτω τὸ ἑξῆς. σώζειν δὲ, φυλάττειν, τελέθειν δὲ φησι τὰ λόγια ὡς αὐτὸν δεσμεύσαι βουλόμενος. Πεντεσυρίγγῳ.] πέντε ὀπὰς ἔχοντι δι' ὧν οἱ τε πόδες καὶ αἱ χεῖρες καὶ ὁ τράχηλος ἐνεβάλλετο. Μὴ πείθου.] οἱ ἑξῆς οὗτοι στίχοι δακτυλικοὶ εἰσὶ δέκα. ὧν ἐπὶ τῷ τέλει περιάγχεσθαι. κορώνας δέ φησι τοὺς ἰχθῦς. ἱέρακα, κο- G ρακῖνος δὲ εἶδος ἰχθύος. ἔπαιξε δὲ ἀντὶ τοῦ κόρους.

Bisetvs. Ἐπικρώζουσι] ὅμοιόν τι καὶ παρὰ Πινδάρῳ Ὀλυμπίων ᾠδῇ β.

Κόρακες ὡς ,, ἄκραντα γαρύετον ,, Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον.

Σχόλια. Συνδήσας Λακεδαιμονίων.] πάλιν τὴν ἀναφορὰν ποιεῖται ἐπὶ τὴν Πύλον καὶ τὴν Σφακτηρίαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους τοὺς τ. οὓς ἔλαβε Δημοσθένης ἐπὶ Σικελίαν ἀπιών. ἤγαγε δὲ Κλέων. Παρεκινδύνευσε] πέρας γὰρ ὑπέσχετο τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Κλέων κατορθώσειν τὸν ἐν τῇ Πύλῳ πόλεμον ἕως ἡμερῶν κ. καὶ θαυμάσαντες πάντες, ἔλεγον αὐτὸν μαίνεσθαι. καὶ Θουκυδίδης δέ φησιν, ὅτι τῇ ὑπονοίᾳ τοῦ ὑποσχέσεως, ἐθαύμαζον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἐγέλων. Κεκροπίδη.] ἀπὸ Κέκροπος τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ γένους ἀπεδίδου. Καί κε γυνὴ φέροι.] ἡ ἱστορία τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει, ὅτι διεφέροντο περὶ τῆς ἀριστείας, ὅ, τε Αἴας καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, ὥς φησιν ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκώς. τὸν Νέστορα δὲ συμβουλεῦσαι τοῖς Ἕλλησι, πέμψαι τινὰς ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Τρώων, ὠτακουστήσοντας περὶ τῆς ἀνδρείας τῶν προειρημένων ἡρώων. τοὺς δὲ πεμφθέντας ἀκοῦσαι παρθένων διαφερομένων πρὸς ἀλλήλας. ὧν τὴν μὲν λέγειν, ὁ Αἴας πολὺ κρείττων ἐστὶ τοῦ Ὀδυσσέως διερχομένην οὕτως.

Αἴας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε δηιοτῆτος
Ἥρω Πηλείδην, οὐδ' ἤθελε δῖος Ὀδυσσεύς.

τὴν δ' ἑτέραν ἀντειπεῖν Ἀθηνᾶς προνοίᾳ.

Πῶς ἐπεφωνήσω. πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες
Ψεῦδος.

τοῦτο δὲ ἦν ἀδέξιος Δημοσθένους τοῦ Κλέωνος τὸ κατόρθωμα, ἄλλως. τοῦτο κατὰ τοῦ κύκλου ἀφείλκυσαν.

λέγεται δὲ ἀπὸ τῶν Τρωάδων κρινουσῶν τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Ὀδυσσέα. λέγεται δὲ, ὅτι οὐ τὸ Αἴαντος ἔργον ἀλλὰ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως. ταῦτα δὲ λέγει, διὰ τὰ ἐν Πύλῳ, ἃ Δημοσθένης μὲν προὐνόησεν. ὁ δὲ ἰδιοποιήσατο. Πρὸ Πύλου

A Πύλου] πρὸς τὴν κατάληξιν ἔπαιξεν ὅτι ἀεὶ προσκαρής ἐστι περὶ Πύλου λέγων. Ἐστὶ Πύλος.] τοῦτο χρησμός. ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο. Πύλος γε μὲν ἐστι καὶ ἄλλη.

Αλ. Τὰς πυέλους φησὶ κατάληψεσθ' ἐν βαλανείῳ.
Δη. Ἐγὼ δ' ἄλουτος τήμερον γενήσομαι.
Αλ. Αὐτὸς γὰρ ἡμῶν τὰς πυέλους ἀφήρπασεν.
Ἀλλ' οὑτοσὶ γάρ ἐστι περὶ τοῦ ναυτικοῦ,
Ὁ χρησμὸς, ᾧ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν πάνυ.
Δη. Προσέχω, σὺ δ' ἀναγίνωσκε τοῖς ναύταισί μου,
Ὅπως ὁ μισθὸς πρῶτον ἀποδοθήσεται.
Αλ. Αἰγείδη, φράσσαι κυναλώπεκα, μή σε δολώσῃ,
Λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν κερδὼ πολύϊδριν,
Οἶσθ' ὅτι τοῦτό τι ἐστί; Δη. Φιλόστρατος, ἡ κυναλώπηξ.
Αλ. Οὐ τοῦτό φησιν, ἀλλὰ ναῦς ἑκάστοτε
Αἰτεῖ ταχείας, ἀργυρολόγους οὑτοσί,
Ταύτας ἀπαυδᾷ μὴ διδόναι σ' ὁ Λοξίας.
Δη. Πῶς δὴ τριήρης ἐστὶ κυναλώπηξ; Αλ. ὅπως,
Ὅτι ἡ τριήρης ἐστὶ χὠ κύων, ταχύ.
Δη. Πῶς οὖν ἀλώπηξ προσετέθη πρὸς τῷ κυνί.
Αλ. Ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ᾔκασεν,
Ὁτιὴ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς χωρίοις.
Δη. Εἶεν.
Τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;
Αλ. Ἐγὼ πορίω καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.
Ἀλλ' ἔτι τόνδ' ἐπάκουσον, ὅν εἶπέ σοι ἐξαλέασθαι,
Χρησμὸν Λητοΐδης Κυλλήνην, μή σε δολώσῃ.
Δη. Ποίαν Κυλλήνην; Αλ. τὴν τούτου χεῖρ' ἐποίησε
Κυλλήνην, ὀρθῶς ὅτι ἡ φήσ' ἔμβαλε κυλλῇ.
Κλ. Οὐκ ὀρθῶς φράζεις, τὴν Κυλλήνην γὰρ ὁ Φοῖβος

AG. Se ſuſſuratum dicit per balnea pelues.
Po. Igitur illoto viuendum erit hodie mihi.
AG. Quia enim labra & pelues hic nobis abſtulit.
B At hoc de claſſe datum eſt oraculum mihi:
In quo percipiendo, animum opus eſt aduertere.
Po. Aduerto ſanè: tu recita nautis meis:
Vt illis primò numeretur ſtipendium.
AG. Ægide, caueas caninulpem, ne male fallat,
Aſtutam, celerem, mordentem ponè, doloſam.
Noſti hoc, quale ſit? Po. iſte Philoſtratus eſt, caninulpes.
AG. Non hoc vult, ſed naues vbique poſtulat
C Celeres, & quaſtuarias, oraculum:
Eas te dare vetat hic Apollo Delphicus.
Po. Quomodo triremis ſit caninulpes? AG. hoc modo:
Quia triremis etiam fortaſſis eſt canis.
Po. At quomodo vulpes apponitur ad canem?
AG. Vulpeculis Deus aſſimilauit milites:
Quoniam botros comedunt in his regionibus.
D Po. Eſto: at merces vnde iſtis danda vulpibus?
AG. Ego mercedem trium dierum porrigam.
Verùm etiã hac capias oracula, quæ tibi dixit,
Cyllenam vt caueas, (ne te deludat) Apollo.
Po. Qualem Cyllenam? AG. dextram nempe huius Apollo
Innuit, & rectè: quoniam clauda indidit, inquit.
E Cl. Nõ rectè dicis: Cyllena hac Phœbus Apollo

Σχόλια. Τὰς πυέλους.] τὰς ἐμβάσεις. πύελος γὰρ ὄρυγμα. ἐμβατή, ἔνθα ἀπολούονται. ἀντὶ τοῦ τὴν ἐν Πύλῳ πρᾶξιν Δημοσθένους. Ὁ μισθὸς ἀποδοθήσεται.] ὡς τοῦ Κλέωνος ἀποστεροῦντος. ἐν ἐκθέσει δὲ ἴαμβοι ἕξ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐποίησε δὲ τῷ ὀνόματι, διὰ τὸ συνεχῶς τῆς πόλεως μεμνῆσθαι τὸν Κλέωνα. Αἰγείδη φράσαι.] ἐν ἐκθέσει ἐπικοὶ τρεῖς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἀπὸ δὲ τῶν ζώων διαβάλλει τὸν Κλέωνα, ὡς αἰνιγματώδη καὶ πανοῦργον. Μή σε δολώσῃ.] μή σε δόλῳ ἀπατήσῃ. Λαίθαργον.] λαίθαργοι κύνες λέγονται, οἱ λαθραίως προσιόντες καὶ δάκνοντες. πολύϊδριν δὲ, ὅτι πολυπειρόταται αἱ ἀλώπεκες. ἡ παροιμία. πόλλ' οἶδ' ἀλώπηξ, ἀλλ' ἐχῖνος ἓν μέγα. παρὰ δὲ τὴν παροιμίαν ἔπαιξε. ταχύπουν ἐπειδὴ καὶ κύων λαίθαργος εἶ. κερδὼ δὲ ἡ ἀλώπηξ παρὰ τὴν κερδοσύνην, τουτέστι τὴν πανουργίαν. ὡς Εἰδοθέα, Εἰδώ, καὶ Ὑψιπύλη, Ὑψώ. Φιλόστρατος κυναλώπηξ.] οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ Φιλόστρατος. λέγει δὲ αὐτὸν καὶ πορνοβοσκὸν καὶ καλλωπιστήν. Οὐ τοῦτό φησιν.] οἱ ἑξῆς οὗτοι στίχοι ἰαμβικοί εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὀκτώ. ἑξῆς δὲ κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. λείπεται γὰρ ὅλος ποδὸς πρὸς τὴν συζυγίαν. καὶ ἑξῆς αὖ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι δύο. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἀλλὰ ναῦς ἑκάστοτε.] τὰς ἐπὶ τὸ ... ἀπὸ τῶν νήσων ἀναπράττεσθαι τοὺς φόρους. οἱ δὲ ἐκπεμπόμενοι πολλὰ ἐκέρδαινον. Ταχείας ἀργυρολόγους.] πολεμίας. τὰς συλλεγούσας ἀργύριον. καὶ λήμματα αὐτῷ ποιούσας. ἐλέγοντο δὲ, παράλοι καὶ σαλαμινίαι. Ἀλωπεκίοισιν.] ὁμοίωσε φησὶν ἀλώπηξιν αὐτούς. τοῦτο δὲ φησι, παρ' ὅσον περιπλέοντες οἱ ναῦται ἐξορμῶσιν. ἐπειδὰν ἐπειδὰν πορεύωσιν ἀμπέλους πορθοῦσι, τοὺς βότρυας διαρπάζοντες.

Κισετυς. Εἶεν.] τὸ ἰαμβικὸν, μονόμετρον, βραχυκατάληκτον κῶλον τὸ ἐν τοῖς σχολίοις λεγόμενον. καὶ χωρὶς ὑπογραπτέον οὕτω,
Εἶεν.
F Τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;

Σχόλια. Τούτοις ὁ μισθός.] αἰνίττεται διὰ τούτων περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων, ὅτι χρὴ μᾶλλον τοῖς στρατευομένοις αὐτὰ διδόναι. Καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.] εἰώθασιν εἰς τὸν πόλεμον ἐξιόντες οἱ στρατιῶται λαμβάνειν τροφὴν ἡμερῶν τριῶν. Ἀλλ' ἔτι.] ἐν ἐκθέσει ἐπικὰ ἑκκαίδεκα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ κορωνὶς ὡς εἴρηται. Κυλλήνην μή σε.] Κυλλήνη πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίας, διότι καὶ ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι δηλονότι ἀπὸ τῶν ἑξῆς ἵνα παρονομάσῃ τὴν κυλλὴν χεῖρα, εἰς δωροδοκίαν καὶ διασεισμὸν διαβάλλων τὸν Κλέωνα. οἱ γὰρ διασείοντές τινας καὶ δωροδοκοῦντες, κοιλαίνουσι τὴν χεῖρα, καὶ ὑποβάλλοντες ὑπὸ τὸ ἱμάτιον αἰτοῦσι. Τὴν τούτου χεῖρ.] ἐκ μεταφορᾶς τῶν παιδίων, τῶν αἰτούντων καὶ κοιλαινόντων τὰς χεῖρας, ἠρξατο. Ἔμβαλε κυλλῇ.] οἱ μάγειροι ἐπειδὰν πλάττωσί τι, λέγουσιν, ἔμβαλε τῇ λαιᾷ.

Ἐς τὴν χεῖρ' ὀρθῶς ἠνίξατο τὴν Διοπείθους.
Ἀλλά γε ἐστι μοι χρησμὸς περὶ σοῦ πτερυγωτός,
Αἰετὸς ὡς γίνει. καὶ πάσης γῆς βασιλεύσεις.
Ἀλ. Καὶ γὰρ ἐμοὶ καὶ γῆς, καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς γε θαλάσσης
Χὤτι γ' ἐν Ἐκβατάνοις δικάσεις, λείχων ἐπίπαστα.
Κλ. Ἀλλ' ἐγὼ εἶδον ὄναρ, καί μοι δοκεῖ ἡ θεὸς αὐτὴ,
Τοῦ δήμου καταχεῖν ἀρυταίνῃ πλουθυγίειαν.
Ἀλ. Νὴ Δία κἀγὼ γὰρ ἐγὼ καί μοι δόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
Ἐκ πόλεως ἐλθεῖν, καὶ γλαῦξ αὐτῇ 'πικαθῆσθαι.
Εἶτα καταντλεῖν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ,
Ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ, κατὰ τούτου δὲ σκοροδάλμην.

A Ad dextram alluſit claudam Diopithis, opinor
Verùm eſt aligerum oraclum de te mihi factum,
Quòd Iouis ales eris: tota & dominaberis orbi.
AG. Et mihi, quòd fies terra & rubri aequoris, olim
Arbiter Ecbatanis vbi ſalſa cibaria lambas.
CL. Vidi ego per ſomnum, mihi Diua apparuit ipſa (membra.
B In populum hunc & opes, & ſana infundere
AG. Vidi & ego certè, mihi Diua apparuit ipſa,
His exire locis, & noctua deſuper vbi
Sidere: tum in capita è ſacra profundere pelui,
Ambroſiam in populum, ſed in hunc muriam alliatam.

Σχόλια. Τὴν Διοπείθους.] ἐσείετο τὰς χεῖρας. ἦν γὰρ κυλλὸς ὁ Διοπείθης, τουτέστι πεπηρωμένος. κυλλοὺς δὲ Ἀττικοὶ καλοῦσιν ἐπὶ ποδῶν καὶ χειρῶν ὁμοίως. καὶ χωλοὺς τοὺς χεῖρα πεπηρωμένους. Εὖ τοῖς. ὅτι χωλὸς ἦν τὴν χεῖρα σφόδρα κατὰ καιρὸν δὲ διαβάλλει αὐτὸν ὡς κλέπτην. ἦν δὲ καὶ Νικίου ἑταῖρος. Πτερυγωτός.] πρὸς τὸν αἰετὸν ἐχρήσατο τῷ πτερυγωτῷ. χρησμὸς γὰρ ἐξηνέχθη τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ἄρα δεῖ αὐτοὺς τοσοῦτον διενεγκεῖν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ὅσον αἰετὸς τῶν πτηνῶν. Ἐν Ἐκβατάνοις.] ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ. Σοῦσα γὰρ καὶ Ἐκβάτανα, τῆς Περσίδος χώρας πόλεις. ὧν ἐν μὲν τῇ ἑτέρᾳ ἐχείμαζεν ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας. ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ ἐθέριζεν. ἄρξεις οὖν φησιν οὐχ Ἑλλήνων μόνον, ἀλλὰ καὶ βαρβάρων. Λείχων ἐπίπαστα.] ἐνταῦθα δι' ἐνεστῶτος. ἐν δὲ τοῖς προφθάσασι λείξας εἶπε δι' ἀορίστου. ἐν οἷς καὶ αὐτοῦ ἐπίπαστα διετίθεντο. πλακοῦσι γὰρ ἐπέπασσον ἁλμυρὰ, καὶ ἐκ τούτου ἠναγκάζοντο πίνειν πολλά. Τοῦ δήμου καταχεῖν] ὅτι τὸ καταχεῖν, οὐ πάντως ἐπὶ ὑγρῶν. ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμβροσίαν ἐπιφέρει ὅ ἐστι ξηρόν. ἀρύταινα δὲ χαλκοῦν σκεῦος, ᾧ τὸ ἔλαιον ἐγχέουσιν εἰς λύχνους. Πλουθυγίειαν.] ἴσως αἰνίττεται τοὺς δοθέντας Μυσκέλλῳ καὶ Ἀρχίᾳ, τῷ μὲν Κρότωνα, τῷ δὲ Συρακούσας κτίζειν μέλλουσι καὶ φήμην ἀγαθὴν λαβεῖν αἰτουμένοις, οὕτως ἔχοντας χρησμούς.

Χώρας καὶ πόλεως οἰκήτορα λαὸν ἔχοντες
Ἤλθετ' ἐρησόμενοι Φοῖβον τίνα γαῖαν ἵκησθε.
C Ἀλλ' ἄγε δὴ φράζεσθ' ἀγαθοῦ πότερόν κεν ἕλοισθε
Πλοῦτον ἔχειν κτεάνων ἢ τερπνοτάτην ὑγίειαν.

ὁ μὲν οὖν Μύσκελλος ὑγίειαν εἵλετο, Ἀρχίας πλοῦτον ἑλόμενος. ὅθεν φασὶ Κροτωνιᾶται μὲν ὑγιεινότεροι καὶ ἡ πόλις αὐτῶν ἀθλητῶν πολλῶν καὶ ἀγαθῶν μήτηρ ἐγένετο. καὶ τὸ Κρότωνος δὲ ὑγιέστερος ὁ γεωγράφος φησὶν ἐντεῦθεν εἰρῆσθαι, ὡς τῶν Κροτωνιατῶν εὐρώστων ὄντων. ἡ δὲ Συρακουσίων πόλις παμπλούσιος ἐγένετο. ὧν καὶ ἡ δεκάτη ὡς πάνυ πολλὴ παροιμιάζεται. ὧν οὖν ἑκάτερος τοῖς συγχρησθεῖσιν ἐστὶ τῶν οἰκιστῶν εἰς εὐδαιμονίαν ὧν ἔμελλον οἰκίζειν πόλεων D ἀποχρῶν ἔδοξεν, ὅμως δὴ ταῦτα τὴν θεὸν ὁ ἀλλαντοπώλης ὀνειρώττει τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων χαριζόμενος, τοῦ Ἀρχίου πλοῦτον καὶ τὴν Μυσκέλλου ὑγίειαν εἰς ἓν συναγαγὼν καὶ πλουθυγίειαν συνθέμενος. Ἐκ πόλεως ἐλθεῖν.] ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. γλαὺξ δὲ ἱερὸν ὄρνεον Ἀθηνᾶς ἐπιχωριάζον ἐν Λαυρείῳ τῆς Ἀττικῆς ὅπου γίνονται χρυσᾶ μέταλλα. ταύτης ἡ πτῆσις εἰς νίκης σύμβολον ἐλογίζετο. ὅθεν καὶ παροιμία γλαῦκας εἰς Ἀθήνας. γλαῦκες Λαυρειωτικαί, καὶ γλαὺξ ἵπταται. ἐνετετύπωτο δὲ τῷ Ἀττικῷ χρυσῷ νομίσματι. Ἀρυβάλλῳ.] πλεκτόν τι βαλλάντιον. ὅπερ ἑλκόμενον E κλείεται καὶ ἀνοίγεται. παρὰ τὸ ἀρύειν καὶ βάλλειν. χεῖσθαι δὲ λέγεται οὐ μόνον τὰ ὑγρὰ, ἀλλὰ καὶ στερεὰ, ὃ καὶ νῦν ἐπὶ ἀμβροσίας ἔταξεν.

B i s f t. Ἔκθεσις κορωνίδος ἐκ στίχων ιδ'. ὧν προτίθεται κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον, τὸ, Ἰοὺ, ἰού.

Δη. Ἰοὺ ἰοὺ, οὐκ ἦν ἄρ' οὐδεὶς τοῦ Γλάνιδος σοφώτε-
Ἐγὼ μὲν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτονὶ (ρος.
Γεροντογωγεῖν κἀναπαιδεύειν πάλιν.
Κλ. Μήπω γ' ἱκετεύω σ', ἀλλ' ἀνάμεινον, ὡς ἐγὼ
Κριθάς ποριῶ σοι καὶ βίον καθ' ἡμέραν.
Δη. Οὐκ ἀνέχομαι κριθῶν ἀκούων, πολλάκις
Ἐξηπατήθην ὑπό τε σοῦ καὶ Θουφάνους.
Κλ. Ἀλλ' ἄλφιτ' ἤδη σοι ποριῶ 'σκευασμένα.
Ἀλ. Ἐγὼ δὲ μαζίσκας γε διαμεμαγμένας,
Καὶ τοὔψον ὀπτὸν, μηδὲν ἄλλ' εἰ μὴ 'σθιε.
Δη. Ἀνύσατε νυν, ὅ, τι περ ποιήσετ', ὡς ἐγὼ
Ὁπότερος ἂν σφῷν εὖ με μᾶλλον ἂν ποιῇ,
Τούτῳ παραδώσω τῆς Πυκνὸς τὰς ἡνίας.
Ἀλ. Τρέχοιμ' ἂν ἤδη πρότερος. Κλ. οὐ δῆτ', ἀλλ' ἐγώ.

PO. Hei, hei: nemo fuit hoc Glanide ſapiētior
Ego certè memetipſum cōmendo tibi,
Vt me inſtituas ſenem, atque erudias denuo.
CL. Ne facias obſecro: ſed hic morare, dum
F Frumenta, victúmque diurnum tibi largiar.
PO. Non ſuſtineo: cùm de frumentis audio.
Nam ſæpe deceptus ſum à te, atq; à Theophane.
CL. At ego paratas tibi farinas iam dabo.
AG. Ego verò maceratas offas tibi dabo,
Piſceſq; aſſos: nec aliud eſt, niſi comedere.
PO. Properate nūc perficere, quod vultis: vt ego
Illi quem beneficentiorem videro,
G Habenas, & moderamen committam Pnycis.
AG. Ego te curſu peruertam. CL. minimè, ſed ego te.

Σχόλια. Ἰοὺ ἰού.] ἔκθεσις τῆς κορωνίδος ἐκ στίχων ἰαμβικῶν, ὧν προτίθεται τὸ παρὸν κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. οἱ δέ εἰσι τρίμετροι ιδ'. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς κορωνίδος ἐξίασιν τῶν ὑποκριτῶν. Γεροντογωγεῖν.] ἔπαιξε παρὰ τὸ παιδαγωγεῖν. τοῦτο δὲ λέγει ὁ δῆμος, ὡς τοῦ Κλέωνος καταγνωσθέντος. ὅλον δὲ τὸ ἰαμβικὸν παρῴδησεν ἀπὸ τοῦ Πηλέως Σοφοκλέους. ὃ δ' ἔτι καὶ ἐν Νεφέλαις παρέθηκεν, ἐν τῷ, δὶς παῖδες οἱ γέροντες.

A

Καὶ Θουφάνους.] ὡς κόλακα κωμῳδεῖ τοῦτον καὶ ἀνα-πτοῦσα. καὶ τῷ Κλέωνι συνόντα διὰ κολακείαν. ἦν δὲ ὑπογραμματεύς. διημαρτημένως δὲ προφυρμένως.

Bisetus. Θουφάνους] ἀντὶ τοῦ Θουφάνους κατὰ κρᾶσιν ἀττικήν.

Σχόλια. Καὶ τοὖψον δωλεῖν.] καὶ τὸ ὄψον. δουλεύων δὲ τὸ ἰχθύδιον. τὸ δὲ ἑξῆς μόνον τῷ δήμῳ ὑμῶν χολάξ. τοιαύτην γὰρ ἐγώ σοι ἀφθονίαν παρέξω. Αὔξατε νῦν.] ἔργῳ πληρώσατε καὶ μὴ λόγοις μόνοις ἐπαγγέλλεσθε. Τὰς ἡνίας.] τροπικῶς ἀπὸ τῶν ἁρμάτων. τὰς γὰρ ἡνίας ἡνιοχοῦσιν οἱ ἵπποι. καὶ οἱ δῆμοι διὰ τὸ πολιτευομένων. Τρέχοιμ' ἂν ἤδη.] ἐντεῦθεν ἀπὸ τὰς ἡνίας τὸ τρέχοιμ' ἐπήγαγεν. διαβάλλει δὲ πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἥττονας κέρδους.

B

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ACTVS III. SCENA II.

ΧΟΡΟΣ, ΔΗΜΟΣ.

Chorvs, Popvlvs.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

Strophe.

Bisetus. Κλέωνος καὶ Ἀγορακρίτου ἀπελθόντων ἐπ' ἐκεῖνον χορὸς τῷ δήμῳ δικαίαν μέμψιν μέμφεται, ὅτι αὐτοῦ κατηγορεῖ ὅτι διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκράτειαν, καὶ ὑπὸ θωπείας ἑαυτὸν ὑπὸ τῶν πονηρῶν ἀεὶ θωπεύεσθαι καὶ ἀπατᾶσθαι ἐᾷ. ὁ δὲ δῆμος ἀπολογεῖται ἑαυτὸν τὸ λοιπὸν πολλῷ φρονιμώτερον ἐπιδείξῃ.

C

Χο. Ὦ Δῆμε καλήν γ' ἔχεις
Ἀρχήν, ὅτε πάντες ἄν-
θρωποι δεδίασί σ', ὥσ-
περ ἄνδρα τύραννον.
Ἀλλ' εὐπαράγωγος εἶ,
Θωπευόμενός τε χαί-
ρεις, κἀξαπατώμενος,
Πρὸς τόν τε λέγοντ' ἀεὶ
Κέχηνας, ὁ νοῦς δέ σου
Παρὼν ἀποδημεῖ.

CH. O Imperium qui habes
Pulcrum: te homines pople
Cuncti metuunt, velut
Virum urbe tyrannum hac.
At tu facile potes
Falli, facile capi,
Palpúmque sinis tibi
Obtrudier, ore hians,

D

Cum quis loquitur, procul
Sed corpore abeſt mens.

Σχόλια. Ὦ δῆμε.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις καὶ μέλος μονοστροφικὸν ἀμοιβαῖον περιόδων τεσσάρων, ἐν ἀρχῇ τοῦ χοροῦ ἐν εἰσθέσει. δεκάκωλοι δὲ εἰσιν αἱ περίοδοι. ἰαμβικὸν δὲ, ἀπὸ μείζονος τὸ μέτρον ἀντὶ μὲν ὅτι ἰθυφαλλικὸν δὲ ὑπὸ ἡμιόλια τὸ τέταρτον καὶ τὸ δέκατον. εὑρηται δὲ κατὰ τὴν τρίτην χώραν καὶ παίων ἀντ' ἰάμβου. ἐν δὲ τισι καὶ διεσχέχαιος. ἐπ' ἑκάστης περιόδου παράγραφος. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς τετάρτης παράγραφος καὶ κορωνίς.

E

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ κώλων ι.

Systema Primvm.

Δη. Νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις
Ὑμῶν, ὅτε μ' οὐ φρονεῖν
Νομίζετ', ἐγὼ δ' ἑκὼν
Ταῦτ' ἠλιθιάζω.
Αὐτός τε γὰρ ἥδομαι
Βρύλλων, τὸ καθ' ἡμέραν,
Κλέπτοντά τε βούλομαι
Τρέφειν ἕνα προστάτην.
Τοῦτον δ', ὅταν ᾖ πλέως,
Ἄρας ἐπάταξα.

PO. Nil mentis ineſt comis
Veſtris, quia dicitis
Me deſipere: atqui ego
Sic deſipio vltrò.
Ipſi volupe eſt mihi
Deludier indies,

F

Furémque lubet deim
Præfectum alere vnicum: At
Plenum volo poſtea,
Suſpendere quaſſum.

Σχόλια. Νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις.] ἀντὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ὑμῶν. ὅτι ἀκόμαν οἱ ἱππεῖς. ἐγκέφαλος οὐκ ἔστιν ὑμῖν. οὐδέ ἐστι φρενήρεις.

Bisetus. Νοῦς οὐκ ἔνι] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔνεστιν. ὁ

G

γὰρ ὄχλος ἰσχυρὸν μὲν, καὶ σθένος ἔχει, νοῦν δ' οὐκ ἔχει.

Σχόλια. Ταῦθ' ἠλιθιάζω.] ἀναισθητῶ. προσποιοῦμαι ἠλίθιος εἶναι, ἀναίσθητοι γὰρ οἱ λίθοι. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνοηταίνω. Βρύλλων.] ἐξαπατώμενος ὑποπίνων καὶ μεθύων. Σύμμαχος δὲ ὑποπίνων ἐκ μιμήσεως τῆς τῶν παίδων φωνῆς.

Bisetus. Σουίδας τούτων μνημονεύων, τὸ βρύλλων ἑρμηνεύει, ὑποπίνων.

Σχόλια. Προστάτην.] τὸν προϊστάμενον τοῦ δήμου, τουτέστι δημαγωγόν. Ὅταν ᾖ πλέως.] φανερὸς, ἀντὶ τοῦ πλήρης. τουτέστιν, ὅταν αὐξηθῇ δοκῇ καὶ μέγας ᾖ. Ἄρας ἐπάταξα.] κατέβαλον. ἐκ μεγάλου καὶ λαμπροῦ ταπεινὸν ἐποίησα. τουτέστιν ἐάσας πλουτῆσαι, ὕστερον πένητα ἐποίησα.

ANTI-

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

ANTISTROPHE.

Χο. Οὕτω μὲν αὖ εὖ ποιεῖς
Εἴ σοι πυκνότης ἔνε-
στ' ἐν τῷ τρόπῳ, ὡς λέγεις,
Τούτῳ πάνυ πολλή.
Εἰ τούσδ' ἐπίτηδες ὥσ-
περ δημοσίους τρέφεις
Ἐν τῇ Πνυκί. κᾆθ' ὅταν
Μή σοι τύχῃ ὄψον ὄν,
Τούτων ὃς ἂν ᾖ παχὺς
Θύσας, ἐπιδειπνεῖς.

CH. *Sic tu benefeceris,*
Si in te ſapientia
Inſit, velut ipſe ais,
Hoc plurima pacto.
Et ſi hos vti publicos,
B *Summo ſtudio in Pnyce*
Alas, ubi poſt tibi
Opſonia non erunt,
Ex pinguibus his ſacrans
V num, bene cœnes.

Σχόλια. Εἴ σοι πυκνότης ἔνεστι.] σύνεσις. φρόνησις. εἰ συνεχῶς καὶ περὶ πάντας οὕτω φρονεῖς. Ὥσπερ δημοσίους] λέγει βοῦς ἢ ταύρους. ἢ ἀλλ' ὅτι τοιοῦτον θῦμα. C δημοσίους δὲ τοὺς λεγομένους φαρμακούς, οἵπερ καθαίρουσι τὰς πόλεις τῷ ἑαυτῶν φόνῳ. ἢ τοὺς δημοσίᾳ καὶ ὑπὸ τῆς πόλεως τρεφομένους. ἔτρεφον γάρ τινας Ἀθηναῖοι λίαν ἀγεννεῖς καὶ ἀχρήστους. καὶ ἐν καιρῷ συμφορᾶς τινος ἐπελθούσης τῇ πόλει, λοιμοῦ λέγω ἢ τοιούτου τινός, ἔθυον τούτους ἕνεκα τοῦ καθαρθῆναι τοῦ μιάσματος. οὓς καὶ ἐπωνόμαζον καθάρματα. καὶ ἐν Βατράχοις οὐδὲ φαρμακοῖσιν εἰκῇ ῥᾳδίως ἐχρήσατ' ἄν. Ὅταν μή σοι τύχῃ.] προσωπικῶς ὅταν μή σε τυχὸν πόρος χρημάτων ᾖ. Ὃς ἂν ᾖ παχύς.] πιότατος. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χοίρων. ἐπιδειπνεῖς δὲ δημεύεις αὐτῶν τὰς οὐσίας. παρέλκει δὲ ἡ ἐπί. ἢ παρὰ τὸ εἰκός. κάλλιον δὲ ἐπὶ τῷ θῦσαι δειπνεῖς.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΕΡΟΝ κώλων ι.

D

SYSTEMA ALTERVM.

Δη. Σκέψασθε δή μ', εἰ σοφῶς
Αὐτοὺς περιέρχομαι,
Τοὺς οἰομένους φρονεῖν,
Κἀμ' ἐξαπατύλλειν.
Τηρῶ γὰρ ἑκάστοτ' αὐ-
τούς (οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν,)
Κλέπτοντας, ἔπειτ' ἀναγ-
κάζω πάλιν ἐξεμεῖν,
Ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου,
Κημὸν καταμηλῶν.

Po. *Me verò videte, vtrum*
Circumueniam hos catè;
Qui ſe ſapere autumant,
Et fallere me clàm.
Obſeruo equidem vndique
Illos, (quaſi qui nihil
Cernam) rapuiſſe: Mox
E *Cogo euomere omnia,*
Quæ ſurpuerant ſpatha
Exploróque caminum.

Σχόλια. Περιέρχομαι.] ἐνεδρεύω. ἐξαπατῶ. ἢ περιΐζομαι καὶ ὑπέρχομαι. Οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν.] οὐδὲ προσποιούμενος εἰδέναι ἅπερ ἠδίκουν. Ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου.] ὅσα ἂν κεκλοφότες ὦσι. Κημόν.] κημὸς ὁ κάδος τῶν δικαστικῶν, ἔνθα ἔβαλλον τὰς ψήφους. ἄλλως. κημὸς ὁ ἐπὶ τοῦ καδίσκου εἰς ὃν τὰς ψήφους καθίεσαν τοῖς δικαστηρίοις. Κρατῖνος δὲ αὐτὸν ἐν νόμοις, χοίνιον ἠθμὸν καλεῖ· τοιοῦτος γὰρ ἐγίνετο καὶ ἦν παρόμοιος χώνῃ. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ. ὕστερον δὲ ἀμφότεροι δύο ἵσταντο ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ὁ μὲν χαλκοῦς, ὁ δὲ ξύλινος. καὶ ὁ μὲν κύριος ἦν, ὁ δὲ ἄκυρος. ἔχει δὲ καὶ ὁ χαλκοῦς ὥς φησιν Ἀριστοτέλης διερρινημένον ἐπίθεμα, εἰς τὸ αὐτὴν μόνην τὴν ψῆφον καθίεσθαι. πρὸς τοῦτο οὖν ὁ κημός. ἀντὶ δὲ ψήφων ταῖς χοιρίναις οἱ δικασταὶ ἐχρῶντο. αὗται δὲ κόγχαι τινές εἰσιν ὥς φησιν Ἐπαφρόδιτος ἐν ταῖς λέξεσιν. καὶ ὃ τοῖς ἵπποις δὲ περιτιθέμενος οὕτως ἐκαλεῖτο κημός, ὁ καλούμενος φιμός, ὡς F Ξενοφῶν ἐν τοῖς περὶ ἱππικῆς. πλέγμασι ἐκ σχοινίου γινόμενοι ὅμοιον ἠθμῷ. οὗ τὰς πορφύρας λαμβάνουσιν, εἰς ὃ αἱ πορφύραι καὶ τὰ κογχύλια εἰσέρπουσιν. ἐν αὐτοῖς δὲ τούτοις ἐστὶ καὶ τὸ δέλεαρ ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς περιτιθέμενος τὰ ἐκ Πηλέως Σοφοκλέους. κημοῖσι πλεκταῖς πορφύρας φθείρει γένος. Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ ἀλληγορικῶς τοὺς δεσμοὺς εἴρηκε διὰ τούτων. καὶ τούσδε κημοὺς στόματος. ἄλλως. Φασί. κημὸς ὁ βόθρος, ὁ περιτιθέμενος τοῖς ἵπποις. καὶ κημῶσαι τὸ συγκλεῖσαι. καὶ οἱ ἰατροὶ κημῶσαι λέγουσι τὸ τὸν ὀφθαλμὸν μῦσαι. ἄλλως. κημὸς ἐκαλεῖτο τὸ πλέγμα τὸ ἐπιτιθέμενον τῷ κάδῳ, δι' οὗ οἱ δικασταὶ καθίεσαν τὰς ψήφους. ἄλλως. κημὸς πλέγμα κωνοειδές, δι' οὗ καθιᾶσιν οἱ δικασταὶ τὴν ψῆφον εἰς τὸν κάδον. καὶ ἀλλαχοῦ. κἀπιστάζειν ἐπὶ τοῖς κημοῖς. καὶ τὸ τοῖς ἵπποις ἐπιτιθέμενον. καὶ γυναικεῖον προκόσμημα. καὶ αἱ αὐλητικαὶ φορβειαί. καὶ κείνου τι γένος. καὶ πόα τις. καὶ ὅπλον τι παρὰ Θραξί. καὶ μηχανικόν τι πυρφόρον μηχάνημα. G Καταμηλῶν.] καταμηλοῦν ἐστι, τὸ τὴν μήλην καθίεσθαι ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ εἰς τὸν λαιμόν, ὡς ποιοῦσι καὶ οἱ ἐμοῦντες. τὸ ὅλον οὖν βούλεται, ὅτι καταψηφιζόμενος αὐτῶν καὶ δικάζων, ἀναγκάζω ἐμεῖν τὰς κλοπάς. καταδικάζων καὶ ἐξοστρακίζων. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἰατρῶν τῶν δοκιμαζόντων ἀπὸ τῆς μήλης.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Bisetus. Κλέων, καὶ Ἀγοράκριτος τὸν δῆμον εὐνοοῦσιν ποικίλοις βρώμασι θηρεύειν ἀμφοτέρωθεν πειρῶνται.

B

Bisetus. Κορωνὶς ἐν στίχοις μ.

Κλ. Ἄπαγ' ἐς Μακαρίαν ἐκποδών. Αλ. σύ γ' ὦ φθόρε.

Κλ. Ὦ δῆμ', ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος

Τρίπαλαι κάθημαι, βουλόμενός σ' εὐεργετεῖν.

Αλ. Ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε, καὶ δωδεκάπαλαι,

Καὶ χιλιόπαλαι, καὶ πρόπαλαι, πάλαι, πάλαι.

Δη. Ἐγὼ δὲ προσδοκῶν γε, τρισμυριόπαλαι,

Βδελύττομαί σφω, καὶ πρόπαλαι, πάλαι, πάλαι.

Αλ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; Δη. εἰ γε μὴ φράσεις γε σύ.

Αλ. Ἄφες ἀπὸ βαλβίδων ἐμέ τε καὶ τουτονί,

Ἵνα σ' εὖ ποιῶμεν ἐξ ἴσου. Δη. δρᾶν ταῦτα χρή.

Ἄπιτον. Αλ. ἰδού. Δη. θέοιτ' ἄν. Κλ. ὑποθεῖν οὐκ ἐῶ.

Δη. Ἀλλ' ἦ μεγάλως εὐδαιμονήσω τήμερον,

Ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, νὴ Δί', ἢ 'γὼ θρύψομαι.

Κλ. Ὁρᾷς, ἐγώ σοι πρότερος ἐκφέρω δίφρον.

Αλ. Ἀλλ' οὐ τράπεζαν, ἀλλ' ἐγὼ προτεραίτερος.

Κλ. Ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγώ,

Ἐκ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην.

Αλ. Ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας

Ὑπὸ τῆς θεοῦ τῇ χειρὶ τῇ 'λεφαντίνῃ.

Δη. Ὡς μέγαν ἄρ' εἶχες ὦ πότνια τὸν δάκτυλον.

Κλ. Ἐγὼ δ' ἔτνος γε πίσινον, εὔχρων καὶ καλόν,

Ἐτόρυνε δ' αὔθ' ἡ Παλλὰς, ἡ πυλαιμάχος.

Αλ. Ὦ δῆμ', ἐναργῶς ἡ θεός σ' ἐπισκοπεῖ,

Καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν, ζωμοῦ πλέαν.

Δη. Οἴει γὰρ οἰκεῖσθ' ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν,

Εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν.

ACTVS IIII. SCENA I.

Senarij.

CLEO, AGORACRITVS, POPVLVS, CHORVS.

CL. *Apage hinc in Macariam.* AG. *tu apage, tu perdite.*

CL. *O popule ego iam paratus aſsideo tibi,*

Nunc dudum vt beneficia mea in te conferam.

AG. *Et ego decies dudum & duodecies, pople,*

Et millies dudum, dudum inquam, mi pople.

C PO. *At ego nunc tricies expecto millies.*

Vóſque execror iamdudum, dudum, inquam, & diu.

AG. *Scin' tu ergo quid facias?* PO. *ſciam, ſi dixeris.*

AG *A carceribus dimitte me & hunc, vt curſibus*

Æquis tibi benefaciamus. PO. *ſic facto opu' ſt.*

D *Abite.* AG. *Eccum.* PO. *currite.* CL. *ſubuerti haud me ſinam.*

PO. *Aut ego fortunabor hodie quã plurimùm,*

Ab his amatoribus, aut viuam molliter.

CL. *Viden' prior ego tibi ſellam iſthanc offero.*

AG. *Sed non menſam, ego verò prior tibi effero.*

CL. *Eccã hanc tibi maſſulã fero: quæ ex ordeis*

Salſis, Pyli inſulæ bene piſtà venit tibi.

E AG. *Ego verò caricas conformatas à Dea*

Cerere, manu eburnea. PO. *quàm magnũ ergo ô Dea*

Venerãda habebas digitũ. CL. *at ego pultẽ bonã*

Boni coloris, è piſis coctam fero.

Hanc Pallas coxit, illa direptrix Pyli.

AG. *O popule, acutis oculis te obſeruat Dea,*

Et ollam iure plenam, prætendit tibi.

PO. *Putáſne tu hanc vrbẽ etiamnũ habitari, niſi*

F *Ollam nobis palàm prætendiſſet Dea.*

Σχόλια. Ἄπαγ' ἐς Μακαρίαν.] κορωνὶς αὖθις ἐπεισιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι εἰσὶ, πλὴν τοῦ ἰαμβικοῦ μονομέτρου βραχυκαταλήκτου. ὁ τελευταῖος ἰδέαν ἀμείνω τῇ κεχηνναίων πόλει. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. γράφεται δὲ ἔρρ' εἰς Μακαρίαν κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ εἰς ὄλεθρον. ἐπεὶ καὶ οἱ τεθνεῶτες Μακαρῖται λέγονται. ἄλλως. Μακαρία Ἡρακλέους θυγάτηρ. ἣν Ἀθηναῖοι ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανοῦσαν πολυτελῶς ἔθαψαν. ἄλλως. παροιμιῶδες. βάλλ' εἰς Μακαρίαν. οἱ μὲν κατ' εὐφημισμὸν ἐδέξαντο λέγεσθαι. ἀντὶ τοῦ βάλλ' εἰς ὀλεθρόν τινα. Μακαρίαν γὰρ ἐν ᾅδου χωρίον διατυποῦσιν. οἱ δὲ τὴν Μακαρίαν θυγατέρα φασὶ τοῦ Ἡρακλέους. ἥγε καὶ τὴν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας Εὐρυσθέως στρατείαν τῶν Ἀθηναίων μὴ ἐκδιδόντων αὐτῷ τοὺς Ἡρακλείδας πρὸς τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν καταφυγόντας, χρησμοῦ δοθέντος τοὺς Ἀθηναίους νικήσειν, εἴ τις τῶν Ἡρακλειδῶν πρὸς θάνατον ἑκούσιον ἐκδῷ ἑαυτὸν, κατέσφαξεν ἑαυτὴν ὡς ἐν Ἡρακλείδαις Εὐριπίδης. ἧς τὸν τάφον ἄνθεσι καὶ στεφάνοις τιμῶντες οἱ Ἀθηναῖοι ὡς τῶν Ἀργείων ἡττηθέντων, ἐπέλεγον, βάλλ' εἰς Μακαρίαν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐπὶ τῶν κατ' ἀρετὴν διδόντων ἑαυτοὺς εἰς θάνατον ἡ παροιμία ἐλέγετο. ὕστερον δὲ ἐπὶ πάσης ἀφοσιώσεως. φθόρε δέ, ὀλεθροφθοροποιέ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον] Ἀττικὸν ἀντὶ τοῦ δράσεις. Ἀπὸ βαλβίδων.] μετενήνεκται ἀπὸ τῶν περὶ δρόμους ἁμιλλωμένων ἐν τοῖς ἀγῶσι. βαλβὶς δὲ καλεῖται τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ δρόμου κείμενον ἐγκαρσίως ξύλον, ὃ καὶ ἀφετηρίαν καλοῦσιν. ὅπερ μετὰ τὸ ἑτοιμασθῆναι τοὺς δρομεῖς εἰς τὸ δραμεῖν, ἀφαιρούμενοι

ἀφιεῖσαν

ἀφιέναι τρέχειν. ἄλλως. ἡ ὑπὸ τὴν ὕσπληγγα γενομένη γραμμὴ διὰ τὸ ἐπ' αὐτῆς βεβηκέναι τοὺς δρομέας, βαλβὶς καλεῖται. ἀπὸ τοῦ εἰσβάλλεσθαι βάδην. πρῶτον γὰρ εἰσέρχεται βάδην, εἶτα τοῦ δρόμου ἄρχονται. ἢ ἀπὸ τοῦ ἅλλεσθαι ἁλμὶς ἀλβὶς, ὑπερβιβασμῷ βαλβίς. ἢ ἀπὸ τοῦ βαίνω. Ὑποθεῖν ἐᾶν.] ὑποτρέχειν. ὑποσκελίζειν. καὶ ἔμπροσθεν ἵστασθαι. Ἐγὼ θρύπτομαι.] σεμνύνομαι ἢ τρυφῶ. καὶ σεμνύνομαι. μάζισκην δὲ ἄρτον πεφυραμένον. Ἐκ τῶν ὀλῶν.] ὀλαὶ αἱ μεθ' ἁλῶν μεμαγμέναι κριθαὶ, καὶ τοῖς θύμασιν ἐπιβαλλόμεναι. πάλιν δὲ εὐφυῶς ὑπομιμνήσκει τῶν ἐν Πύλῳ. Μεμυστιλημένας] κατειργασμένας, ἤδη ἑτοίμους τουτέστι μεμασημένας.

A Ὡς μέγαν.] ἀληθῶς σεμνολογεῖ τὸ μέγεθος τοῦ ἀγάλματος διὰ τοῦ εἰπεῖν τὸ δακτύλῳ αὐτὴν μέγαν. ὥσπερ καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐν χρυσῷ ἐλεφαντίνῃ τὴν λευκότητα καὶ λαμπρότητα καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς. ἕκαστος δὲ φιλονεικεῖ δεῖξαι τὴν τῆς Ἀθηνᾶς εὔνοιαν ἐν τῇ πόλει. ὡς εἰ τοῦτο δείξειε καὶ τὴν ἑαυτοῦ οἴεται δηλοῦν πολλὴν πρὸς τὴν πόλιν εὔνοιαν. Ἐγὼ δ' ἔτνος γε.] ὅτι τὰ ὄσπρια ἐν τῇ ἑψήσει διαθρύπτεται. πάλιν δὲ τὸ ἐν Πύλῳ κατόρθωμα διὰ τοῦ πυλαιμάχος. Ὑπερίσχει σου.] ἀντὶ τοῦ B ὑπερμαχεῖ καὶ ὑπερασπίζει σου. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν κεφαλαίαν, εἶπε χύτραν ὡς μάγειρος. Τὴν χύτραν.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν χεῖρα.

Κλ. Τουτὶ τέμαχός σοι δῶκεν ἡ Φοβεσιστράτη.
Ἀλλ. Ἡ δ' Ὀμβριμοπάτρα γ' ἑφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας,
Καὶ χόλικος, ἠνύστρου τε, καὶ γαστρὸς τόμον.
Δη. Καλῶς γ' ἐποίησε τοῦ πέπλου μεμνημένη.
Κλ. Ἡ Γοργολόφα σ' ἐκέλευε τουτουὶ φαγεῖν
Ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς.
Ἀλλ. Λαβὲ καὶ ταδὶ νυνί. Δη. καὶ τί τούτοις χρήσομαι
Τοῖς ἐντέροις; Ἀλλ. ἐπίτηδες αὔθ' ἔπεμψέ σοι
Εἰς τὰς τριήρεις ἐντερόνειαν ἡ θεός.
Ἐπισκοπεῖ γὰρ περιφανῶς τὸ ναυτικόν.
Ἔχε καὶ πιεῖν κεκραμένον, τρία καὶ δύο.
Δημ. Ὡς ἡδὺς, ὦ Ζεῦ, καὶ τὰ τρία φέρει καλῶς.
Ἀλλ. Ἡ Τριτογενὴς γὰρ αὐτὸν ἐνετριτώνισε.
Κλ. Λαβέ νυν πλακοῦντος πίονος παρ' ἐμοῦ τόμον.
Ἀλλ. Παρ' ἐμοῦ δ' ὅλον γε τὸν πλακοῦντα τουτονί.
Κλ. Ἀλλ' οὐ λαγῷ' ἕξεις ὁπόθεν δῷς, ἀλλ' ἐγώ.
Ἀλλ. Οἴμοι, πόθεν λαγῷά μοι γενήσεται;
Ὦ θυμὲ νυνὶ βωμολόχον ἔξευρέ τι.
Κλ. Ὁρᾷς τάδ', ὦ κακόδαιμον; Ἀλλ. ὀλίγον μοι μέλει.
Ἀλλὰ γὰρ ἐκεῖνοί γ' ὡς ἔμ' ἔρχονται. Κλ. τίνες;
Ἀλλ. Πρέσβεις ἔχοντες ἀργυρίου βαλάντια.
Κλ. Ποῦ, ποῦ; Ἀλλ. τί δέ σοι τοῦτ'; οὐκ ἐάσεις τοὺς ξένους;
Ὦ Δημίδιον, ὁρᾷς τὰ λαγῷ' ἅ σοι φέρω;
Κλ. Οἴμοι τάλας, ἀδίκως γε τἄμ' ὑφήρπασας.
Ἀλλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.
Δη. Εἴπ', ἀντιβολῶ, πῶς ἐπενόησας ἁρπάσαι;

CL. Tomaculum hoc tibi dedit bellatrix Dea.
AG. Immò hanc, ex iure coctam; carnem dat tibi
Patrima Dea cum inteſtino & venticulo.
C *PO. Bene fecit quòd pepli recordata eſt Dea.*
CL. Criſtata Gorgone Pallas te veſci iubet
Iſtac placenta, ut remigemus commode.
AG. Etiam hæc cape. PO. quid cum inteſtinis iſtis agam?
AG. Data opera tibi miſit, quaſi carinam, Dea
Ad naues. nam probè obſeruat rem nauticam,
Habe & dilutum, quod bibas, tria ac duo.
D *PO. Quàm ſuaue, proh Deum, & quàm pulcrè fert tria.*
AG. Tritonia ipſum miſcuit poclis tribus.
CL. Cape hanc à me placentæ portiunculam.
AG. A me verò hanc placentam totam habe tibi.
CL. At unde leporinas des, non habebis, ut Ego. AG. væ mihi! leporinas unde comparem?
Anime mi, nunc ſcurrile quid finge, inueni. vra
E *CL. Viden' has, homo miſer? AG. id parum curæ eſt mihi.*
Verùm huc alij quidam ad me tendunt. CL. qui, obſecro?
AG. Legati, onuſtos ære loculos qui ferunt.
CL. Ubinam, ubi? AG. quid ad te? quin omittis hoſpites?
O mi popelle, viden' leporinas, quas fero?
F *CL. Hei mihi, mea tu rapuiſti per nefas bona.*
AG. Ita per Neptunum, quando & tu aliena è Pylo.
PO. Dic quæſo, quomodo cogitaſti ſurpere?

Σχόλια. Ἡ Φοβεσιστράτη.] ἡ φοβοῦσα τὸν στρατόν. ἑξῆς δὲ τὰ ἐπίθετα τοῦ θεοῦ. Καὶ χόλικος.] χόλικες τὰ παχέα ἔντερα. χόλικες δὲ καὶ ἠνύστρον, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. ταῦτα δὲ ἐγκατώδη κρέα. τομὸν δὲ αὐτὸ τέμαχος. ἠνύστρον δὲ ἡ κάτω κοιλία. Ἡ Γοργολόφα.] ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς Γοργοῦς τὴν περικεφαλαίαν ἔχουσα. ἐλατὴρ δὲ, πέμματος εἶδος. τινὲς μὲν, ἄζυμα. Κυρετίδης δὲ πέττει. ἐπιπαίζει δὲ τοῖς ὀνόμασι διὰ τὴν περὶ ναυτικὰ τῶν Ἀθηναίων ἐμπειρίαν. Ἐντερόνειαν.] τὰ ἐγκοίλια τὰ ἀπὸ τῆς τρόπιδος ἀνερχόμενα ξύλα, ἐντερόνεια καλεῖται. ἄλλως. οἱ μὲν τὸ τῶν νεῶν ἔδαφος. οἱ δὲ, τὰ ἐγκοίλια. βέλτιον δὲ, τὴν τῶν ἐγκοιλίων ὕλην λέγειν. ταῦτα δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου προπαροξύνει. καὶ ἡ ἐντερόνεια δὲ τούτῳ τῷ G λόγῳ ὤφειλε συστέλλειν τὸ α, καὶ παροξύνειν. οὕτω γὰρ τὴν ἐντερόνειαν Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ἔφη. ὅπερ ἐστὶ τὸ μεσαίτατον τῆς νεώς. ὅ ἐστι συνεκτικώτατον ὥσπερ ἐστὶ τρόπις. ὑπὸ δὲ ἄλλων μήτρα καλεῖται. φησὶ δὲ ὁ κωμικὸς εἰς τὰς τριήρεις ἐντερόνειαν ἡ θεός. εἰ μὴ ἄρα ποιητική ἐστιν ἡ ἔκτασις.

Bisetus. Ἐντερόνειαν παρὰ τῷ Πολυδεύκει λέ-

γεται τὸ ἐντὸς τῆς ῥάβδου, ὃ ἐξαίρουσιν οἱ βουλόμενοι ποιῆσαι τὴν ῥάβδον εἰς σύριγγα, ἢ αὐλὸν, ἤ τι τοιοῦτον. ἐντεριώνην δὲ, τὰ ἁπαλὰ σώματα ἐγκοίλια τῶν ζώων Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν.

Σχόλιον. Τρία καὶ δύο. τρία μέρη ὕδατος ἐπιδεχόμενον. οἴνου δὲ δύο. ἀρίστη δὲ ἡ κρᾶσις. οἴνου δύο μέρη καὶ ὕδατος τρία. Ἐντετερεύνισται.] εὐκαίρως τῷ ἐπιθέτῳ ἐχρήσατο, ἵνα παίξῃ παρὰ τὰ τρία καὶ δύο. βούλεται δὲ δηλοῦν ὅτι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ τοιοῦτον αὐτὴν ἐποίησεν, ὡς δυνάσθαι τρία μέτρα φέρειν ὕδατος. ἢ ὡς ἀπὸ τῆς

A τριῶν κρημάτων. ἢ ὡς ἀπὸ Τρίτωνος ποταμοῦ Λιβύης, παρ' ᾧ ἐτέχθη ἡ Ἀθηνᾶ. ὁμολογεῖ δὲ, πανοῦργον λῃστρικόν. Ὁρᾷς τάδε.] τὰ λαγῷα δείκνυσιν αὐτῷ, καὶ χλευάζει ὡς ἐκ ἔχοντα. Τίνες.] οἱ μὲν τὸ αὐτὸ πρόσωπον. ἵν' ᾖ τινές. οἱ δὲ, τοῦ Κλέωνος. ἵν' ᾖ ἐρωτηματικῶς τίνες; Ποῦ, ποῦ.] ὁ Ἀγοράκριτος μεθόδῳ χρῆται πρὸς Κλέωνα, καὶ ἁρπάζων τὰ τοῦ Κλέωνος λαγῷα, δίδωσι τῷ δήμῳ. Οὐκ ἐάσεις.] λείπει ἐπιφορτῆσαι. Καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.] ἥρπασας δηλονότι ἀπὸ Δημοσθένους τοῦ στρατηγοῦ.

B

Αλλ. Τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ, τὸ δὲ κλέμμ' ἐμόν.
Κλ. Ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσ'. Αλλ. ἐγὼ δ' ὤπτησά γε.
Δη. Ἄπιθ' οὐ γὰρ, ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις.
Κλ. Οἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδευθήσομαι.
Αλλ. Τί οὐ διακρίνεις δῆμ', ὁπότερός ἐστι νῷν
Ἀνὴρ ἀμείνων περὶ σὲ, καὶ τὴν γαστέρα;
Δη. Τῷ δῆτ' ἂν ὑμᾶς χρησάμενος τεκμηρίῳ,
Δόξαιμι κρίνειν τοῖς θεαταῖσι σοφῶς;

AG. Dea eſt excogitare: furari eſt meum.
CL. At ego periclitatus ſum. AG. aſſaui autem ego.
PO. Abi: non tua, ſed apponentis gratia' ſt.
CL. Ah me miſerum, qui vincor impudentia.
AG. Cur non dijudicas, vter noſtrûm tibi
Tuoq; ventri vir ſiet fidelior?
C *PO. Et quo vſus argumento, ſpectatoribus*
Videar dijudicaſſe iam ſat candidè?

Σχόλιον. Τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ.] τοῦτο πρὸς τὴν ἀλαζονείαν τῶν δημαγωγῶν. εἰώθασι γὰρ λέγειν, ὅτι ἡ μὲν θεὸς ὑπέβαλλέ μοι, ἥρπασα δ' ἐγώ. οὕτω γὰρ οἱ δημαγωγοὶ ἀλαζονευόμενοι, ἔλεγον τὰς ἑαυτῶν ἐπινοίας τῆς θεοῦ. Ὑπεραναιδευθήσομαι.] τῇ ἀναιδείᾳ νικηθήσομαι. ἐπεὶ ἀναιδέστερός μου φανεῖται.

BISETVS. Ἐπειδὴ ἐν τῇ τῆς δημοτικῆς εὐνοίας θηρεύσει οὐδέτερος ἑτέρῳ ἐνδιδοὺς ὑπεῖκεν, Ἀγοράκριτος τῷ δήμῳ συμβουλεύει τὴν ἀμφοτέρου κίστην σιωπῇ, καὶ λάθρᾳ ξυλλαμβάνειν, καὶ βασανίζειν τὰ ἐν αὐτῇ D ὄντα. ὁποτέρου δὲ κίστην καταλάβοι κενὴν, τοῦτον ἀγαθὸν, καὶ εὔνουν τῷ δήμῳ κρίνειν, οὗ δὲ παντοίων ἀγαθῶν ἔμπλεων εὕροι, τοῦτον τῶν δημοσίων χρημάτων κλέπτην, καὶ τῇ πόλει πολέμιον ἡγεῖσθαι.

Αλλ. Ἐγὼ φράσω σοι, τὴν ἐμὴν κίστην ἰὼν,
Ξύλλαβε σιωπῇ, καὶ βασάνισον ἅττ' ἔνι,
Καὶ τὴν Παφλαγόνος. κἀμέλει; κρινεῖς καλῶς.
Δημ. Φέρ' ἴδω, τί οὖν ἔνεστ'. Αλλ. ἀλλ' οὐχ ὁρᾷς κενὴν
Ὦ παππίδιον; ἅπαντα γάρ σοι παρεφόρουν.
Δη. Αὕτη μὲν ἡ κίστη τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.
Αλλ. Βάδιζε νυνὶ καὶ δεῦρο πρὸς τὴν Παφλαγόνος.
Ὁρᾷς νιν; Δη. οἴμοι τῶν ἀγαθῶν ὅσων πλέα,
Ὅσον τὸ χρῆμα τοῦ πλακοῦντος ἀπέθετο.
Ἐμοὶ δ' ἔδωκεν ἀποτεμὼν τυννουτονί.
Αλλ. Τοιαῦτα μέντοι καὶ πρότερον εἰργάζετο.
Σοὶ μὲν προσεδίδου μικρὸν, ὧν ἐλάμβανεν.
Αὐτὸς δ' ἑαυτῷ παρετίθει τὰ μείζονα.
Δημ. Ὦ μιαρὲ κλέπτων δῆμε ταῦτ' ἐξηπάτας,
Ἐγὼ δέ τυ ἐστεφάνιξα κἀδωρησάμην.
Κλ. Ἐγὼ δ' ἔκλεπτον ἐπ' ἀγαθῷ γε τῇ πόλει.

AG. Ego hoc dicam tibi, vade, & ciſtam meã
Clàm ſurripe, & quæ ſunt intus perquirito.
Cape item Paphlagonis, ac tace: ſat commodè
E *Feres ſententiam. PO. ſine videam. AG. quid? an*
Meam non cernis vacuam, mi patercule?
Nam ego omnia, quæ poſſederam, tibi obtuli.
PO. Hæc certè ciſta, quæ populi ſunt, proſpicit.
AG. Accede nunc ad hancce ciſtam Paphlagonis.
Viden'? PO. proh Iuppiter, quibus completa eſt bonis?
F *Quantum Paphlago placentarum in ea repoſuit?*
Mihi, quod præciderat, tantillulum dedit.
AG. Atque hæc eadem ille factitauit antehac.
Nam portiunculam minorem tibi dedit.
Ipſe ſibi maiorem reſeruauit ſcelus.
PO. O fur ſceleſte, qui me his fraudaſti dolis.
At ego coronatum te ornaui præmiis.
CL. Ego furatus ſum propter vrbis commoda.

G

Σχόλιον. Τὴν ἐμὴν κίστην.] τὴν κιβωτόν. ταύτῃ δὲ διενήνοχεν. ὅτι ἡ μὲν, εἰς ὑποδοχήν ἐστιν ἐδεσμάτων. ἡ δὲ, ἱματίων καὶ χρυσοῦ ἡ κιβωτός. Τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.] ἀντὶ τοῦ δωροδοκεῖται. τὴν τοῦ ἀλλαντοπώλου δέ φησιν, ὅτι πάντα τῷ δήμῳ παρέθηκε. Τυννουτονί.] δεικτικῶς συλλαβὼν τοὺς δακτύλους φησὶ φαῦλος ἀντὶ τοῦ μικρόν. Ἐγὼ δέ τυ.] τὸ τύ δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ σύ. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ δωροδοκεῖν, δωρικῶς εἰρηκώς. τὸ δὲ ἐστεφάνιξα, ἀντὶ τοῦ στεφάνοις ἐτίμησα. δημοσίᾳ γὰρ ἐτιμήθη ὁ Κλέων στεφάνῳ. μιμεῖται δὲ τοὺς εἵλωτας, ὅταν στεφανῶσι τὸν Ποσειδῶνα.

Δη. Κα-

Δη. Κατάθου ταχέως τὸν στέφανον, ἵν' ἐγὼ τουτονὶ
Αὐτῷ περιθῶ. Αλλ. κατάθου ταχέως μαστιγία.
Κλ. Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι χρησμός ἐστι Πυθικὸς,
Φράζων ὑφ' οὗ δεήσει μ' ἡττᾶσθαι μόνου.
Αλλ. Τοὐμόν γε φράζων ὄνομα καὶ λίαν σαφῶς.
Κλ. Καὶ μήν σ' ἐλέγξαι βούλομαι τεκμηρίῳ,
Εἴ τι ξυνοίσεις τοῦ θεοῦ τοῖς θεσφάτοις.
Καί σου τοσοῦτο πρῶτον ἐκπειράσομαι.
Παῖς ὢν, ἐφοίτας ἐς τίνος διδασκάλου;
Αλλ. Εν ταῖσιν εὕστραις κονδύλοις ἡρμοττόμην.
Κλ. Πῶς εἶπας; ὥς μου χρησμὸς ἅπτεται φρενῶν.
Εἶεν.
Εν παιδοτρίβου δὲ τίνα πάλην ἐμάνθανες;
Αλλ. Κλέπτειν, ἐπιορκεῖν καὶ βλέπειν ἐναντίον.
Κλ. Ω Φοῖβ' Απολλον, Λύκιε, τί ποτέ μ' ἐργάσει;
Τέχνην δὲ τίνα ποτ' εἶχες ἐξανδρούμενος;
Αλλ. Ηλλαντοπώλουν. Κλ. καὶ τί. Αλλ. καὶ βινεσκόμην.
Κλ. Οἴμοι κακοδαίμων. οὐκέτ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ.
Λεπτή τις ἐλπίς ἐστ' ἐφ' ἧς ὀχούμεθα.
Καί μοι τοσοῦτον εἰπέ. πότερον ἐν ἀγορᾷ
Ηλλαντοπώλεις ἐτεὸν, ἢ 'πὶ ταῖς Πύλαις;
Αλλ. Επὶ ταῖς Πύλαισιν οὗ τὸ τάριχος ὤνιον.
Κλ. Οἴμοι. πέπρακται τοῦ θεοῦ τὸ θέσφατον.
Κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.
Ω στέφανε. χαίρων ἄπιθι. κἄι σ' ἄκων ἐγὼ
Λείπω. σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν, κεκτήσεται.
Κλέπτης μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.
Αλλ. Ελλάνιε Ζεῦ. σὸν τὸ νικητήριον.

A PO. Depone iam coronam ilicet, vt huic eam
Imponam. AG. age depone coronam citò verbero.
CL. Minimè. quia mihi Pythicum eſt oraculum,
Quod dicit à quo vno vinci me oporteat.
AG. Nempe meum ſatis apertè nomen exprimis.
CL. Ego manifeſto indicio te conuincere
B Volo, ſi quid reſponſis Dei conſenties.
Iamq́ adeò hoc primum ex te percontari volo;
Puer cùm eſſes, quónam præceptore vſus es?
AG. Ego pugnis in culinis aptabar probè.
CL. Quomodo dixiſti? vt animum perculit modò hoc
Oraculum, age in ludo quam luctam didiceras?
AG. Furari, peierare, aduerſum tuerier.
CL. O Phœbe Apollo, Lycie, quo afficiar malo?
C Sed artem quam tu exercuiſti, iam adultior?
AG. Farcimina vendebam. CL. quid deinde? AG. ſcortis item
Accumbebam. CL. hei mihi: nullus ſum poſthac ego:
Spes exigua ſupereſt mihi, qua ſuffulciar.
Etiam hoc dicas mihi, reuera ne vendere
Solebas in foro, an in Pylo, farcimina?
D AG. Immò in Pylo, vbi venalia ſalſamenta ſunt.
CL. Hei mihi: verè completum eſt Phœbi oraculum.
Volutate intrò iſthunc infelicem. Vale
Corona, & abi, ego quidem inuitus te deſero:
Alius verò in poteſtate te habebit ſua:
Si non maior fur, forſitan felicior.
E AG. Tuum hoc eſt præmium victoriæ Iuppiter.

Σχόλια. Εἴ τι ξυνοίσεις.] εἰ συμφωνήσεις. εἰ μαθήσῃ. Εὕστραις.] ἀντὶ τοῦ φλογίστραις, ὅπου τὰ ἱερὰ θύεται. λέγει δὲ, ὡς μάγειρος. ἄλλως. ἐν τοῖς μαγειρείοις. εὕστρα γὰρ τὸ μαγειρεῖον. ἀπὸ τοῦ εὕειν, καὶ φλογίζειν τοὺς χοίρους. τὸ δὲ ἡρμοττόμην, ὡς πρὸς μουσικήν. ἀντὶ τοῦ ἐπαιδευόμην. ἄλλως. εὕστρα, ἡ ὀρυκτὴ κεχθή, εἴρηται δὲ καὶ ἀμφίκαυστις παρὰ κωμικοῖς καὶ τραγικοῖς ἀπὸ τοῦ περιακαίεσθαι. οἱ δὲ, τὴν πρώτην ἔκφυσιν τῶν πυρῶν, ἣν λῖαν προσαγορεύουσιν ὡραῖον, διὰ τὸ τοὺς πρωΐμους καίοντων τῶν ἀχύρων, ἐπιτηδείους εἶναι εἰς τροφήν. Ω Φοῖβ' Απολλον.] ὁ στίχος ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. Ωνιον.] εὔωνον. ὅπου τὸ ταριχοπωλεῖον, ἀντὶ ὅπου τὰ εὐτελῆ πωλεῖται. Κυλίνδετ' εἴσω.] ἑαυτὸν λέγει ὁ Κλέων. ταῦτα δὲ, ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου. τὸ δὲ κυλίνδετ' ἀντὶ τοῦ κομίζετε. Σὲ δ' ἄλλος τις.] λείπει ἀνήρ. παρῳδεῖ ποτὲ δὲ τὰ ἐξ Αλκήστιδος Εὐριπίδου. ἔχει δὲ οὕτω.

σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται.
Σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.

F Ελλάνιε Ζεῦ.] Ελλάνιος Ζεὺς ἀπὸ τοῦ ἐν Αἰγίνῃ αὐχμοῦ ποτὲ γενομένου. ὅτε Αἰακὸς συναγαγὼν τοὺς Πανέλληνας ἐξιλεώσατο τὸν Δία. τοῦτο δὲ λέγει ὁ ἀλλαντοπώλης, εἰληφὼς τὸν στέφανον. Ελλάνιος δὲ Ζεὺς τιμᾶται ἐν Αἰγίνῃ.

BISETVS. Κλέων ἀρχῆς, καὶ πάσης τιμῆς στερηθεὶς τὴν ἑαυτοῦ τύχην ἀποκλαίει. ὁ δὲ χορὸς τῷ Αγορακρίτῳ συνήδεται, ὅτι ὁ δῆμος ἑαυτὸν, καὶ πάντα τὰ τῆς πόλεως πράγματα τῷ αὐτῷ ἐπιτρέψει, καὶ οὕτως ἀεί.

Χο. Ω Χαῖρε καλλίνικε, καὶ μέμνησ' ὅτι
Ανὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ. καί σ' αἰτῶ βραχύ.
Οπως γένωμαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν.
Δη. Εμοὶ δέ γ' ὅ τι σοι τοὔνομ' εἰπέ. Αλ. Αγοράκριτος.
Εν τῇ ἀγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβοσκόμην.

G CH. O Salue victor, & memento, quòd mea
Cauſa in virum hunc euaſeris: modicum hoc peto:
Vt ſcriba iudiciorum Phanus ſim tibi.
PO. Nomen tuum quod ſit, mihi dic. AG. Agoracritus.
Quoniam in foro nutritus ſum pro indice.

Δη. Ἀγορακρίτῳ τουτωὶ γ' ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω.
Καὶ τὸν Παφλαγόνα παραδίδωμι τουτονί.
Αλ. Καὶ μὴν ἐγώ σ' ὦ δῆμε θεραπεύσω κα-
λῶς.
Ὥσθ' ὁμολογεῖν σε, μηδέν' ἀνθρώπων ἐμοῦ
Ἰδεῖν ἀμείνω τῇ Κεχηναίων πόλει.

APO. Ego memet Agoracrito commendatum
volo,
Eiq́ Paphlagonem iſtum trado peſſimum.
AG. Equidem mi popule, ego te curabo ſedulò.
Vt tute fatearis, præter me, neminem
Vidiſſe, qui vrbi Hiantia melius velit.

Σχόλια. Καλλίνικε.] τοῦτο λέγει ὁ χορὸς πρὸς τὸν Ἀλλαντοπώλην. Φανός.] Σύμμαχος. φαίνεταί τις γραμματεὺς εἶναι τῶν πάνυ σπανίων, ὄνομα κύριον. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν ὡς φιλόδικον. φανὸς δὲ, ὁ καλαπείλλων καὶ φανερὰ ποιῶν τὰ πράγματα καὶ μηνύων. ἢ ἀπὸ τοῦ φαίνειν, ὅ ἐστι συκοφαντεῖν. Φανὸς γὰρ, κακοπράγμων ἐγγύ- B τὸ φιλόνεικος γραμματεύς. ἐπὶ δήμου ἦν, ὑπογραφεὺς ἐλέγετο. ὁ δὲ τοῦ βουλευτηρίου ἀντιγραφεύς. δημοσίου δὲ γινομένου, ἔγραφον ἀμφότεροι τὰ λεγόμενα. Τῇ Κεχηναίων πόλει.] Ἀθηναίων. ὡς κεχηνότων αὐτῶν. ἐπαίζει παρὰ τὸ Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ τοῦ κεχηνέναι ἔλαβε τὸ ὄνομα ὡς μετέωρα τῶν Ἀθηναίων φρονούντων.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

Χο. Τί κάλλιον ἀρχομένοισιν,
Ἢ καταπαυομένοισιν,
Ἢ θοᾶν ἵππων ἐλατῆρας ἀείδειν;
Μηδὲν ἐς Λυσίστρατον
Μηδὲ Θούμαντιν ἀνέστιον αὖ,
Λυπεῖν ἑκούσῃ καρδίᾳ.
Καὶ γὰρ οὗτος φίλ' Ἄπολλον
Πεινῇ, θαλεροῖσι δακρύοις
Σᾶς ἁπτόμενος φαρέτρας
Πυθῶνι ἐν, διὰ τὸ κακῶς πένεσθαι.

Ode et strophe.

C CH. QVid pulcrius incipienti, aut denique
finem adhibenti:
Quàm loqui laudem domitoris equorum.
Nec vel in Lyſiſtrato,
Vel malè egente Thomante aliquid
Taxare corde conſcio.
Hic enim famem, ô bone Apollo,
Fert cum calidis lacrymis, pre-
D Henditq́ tuam pharetram,
Delphos apud, ſumma inopia laborans.

Σχόλια. Τί κάλλιον ἀρχομένοισι.] τοῦτο ἀρχὴ προσοδίου Πινδάρου. ἔχει δὲ οὕτω. τί κάλλιον ἀρχομένοισιν, ἢ καταπαυομένοισιν, ἢ βαθύζωνόν τε Λατὼ καὶ θοᾶν ἵππων ἐλάτειραν ἀεῖσαι. κερμικὸς δὲ, ἐξίασι γὰρ οἱ ὑποκριταί. καὶ ἔστι συζυγία ἐπιρρηματική. ὡς αἱ μὲν μέλη καὶ περίοδοι δεκάκωλοί εἰσι. καὶ αὐτῶν τὸ μὲν α΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, ἢ ἐξ ἀντισπάστου καὶ χοριάμβου δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δὲ β΄, δακτυλικὸν τρίμετρον εἰς δισυλλαβίαν. τὸ γ΄ ἐξ ἐπιτρίτου δευτέρου χοριάμβου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ΄, τροχαϊκὸν τρίμετρον ἑφθημιμερές. τὸ ε΄. ἐπιωνικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ϛ΄. ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ΄, τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ η΄, προσοδιακὸν δωδεκάσημον διάφορον προσέλαβε. τὸ θ΄, ἀναπαιστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ι΄, ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. ἔχει δὲ καὶ ἀντιστροφὴν ὁμοίαν καθ' ἕκαστον ἑαυτῇ. ὡς τὸ τελευταῖον δυεῖν διπλαῖν κατ' ἄμφω τ' ἄκρα σημειοῦται. Μηδὲ Θούμαντιν.] οὗτοι πένητες διεβάλλοντο. καὶ ὁ μὲν Λυσίστρατος ὡς κόλαξ. ὁ δὲ Θούμαντις ὡς πένης καὶ μάντις. δέ· οὖν φασι τοὺς μὲν ἐπ' εὐπορίας ἐπαινεῖν, E ἐκείνους δὲ τοὺς πένητας, μὴ διαβάλλειν. Θαλεροῖς δακρύοις.] ἀντὶ τοῦ μετὰ δακρύων ἱκετεύει σε τῆς πενίας ἕνεκεν, ἀπαλλαγῆναι ταύτης ἀξιῶν. ἱκετεύει δὲ ἁπτόμενος τῆς σῆς φαρέτρας διὰ τὸ κακῶς πένεσθαι.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ἐκ στίχων ις΄.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

F

Epirrhema.

Septenarij Trochaici.

Bisetus. Ἐν τούτῳ τῷ ἐπιρρήματι, καὶ ἐν τῷ ἑξῆς ἀντεπιρρήματι ὁ χορὸς πονηρεύς, καὶ μιαρούς τινας πολίτας λοιδορεῖ, καὶ ζωγραφικῶς χαρακτηρίζει.

Λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς, οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον,
Ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅστις εὖ λογίζεται.
Εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος ὃν δεῖ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακὰ,
Οὗτος ἦν ἔνδηλος, οὐκ ἂν ἀνδρὸς ἐμνήσθην φίλου.
Νῦν δ' Ἀρίγνωτον γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπίσταται,

NOn eſt odioſũ malos homines cõuitiarier:
Sed bonis laudi datur, ſi quis rem rectè
ponderet.
G Quòd ſi iſthic homo, quem oportet audire malè,
vir foret
Præluſtris, tũ ego nõ cõmeminiſſem amiculi mei.
Nunc Arignotum cytharœdum, nullus eſt, qui
neſciat,

Οτις

Ος τις ἢ τὸ λευκὸν οἶδεν, ἢ τὸν ὄρθιον νόμον.
Εστιν οὖν ἀδελφὸς αὐτῷ τοῖς τρόποις οὐ συγγενής,
Ἀριφράδης πονηρός. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ βούλεται.
Εστι δ' οὐ μόνον πονηρὸς, οὐ γὰρ οὐδ' ἂν ᾐσθόμην.
Οὐδὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ προσεξεύρηκέ τι.
Τὴν γὰρ αὐτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται,
Εν κασαυρείοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
Καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας,
Καὶ Πολυμνήστεια ποιῶν καὶ ξυνὼν Οἰωνίχῳ.
Ος τις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύττεται,
Οὔ ποτ' ἐκ ταὐτοῦ μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

A *Qui quidem albũm norit, aut rectum qui ſit cythara modum.*
Frater eſt illi, à fraternis moribus ſed degener,
Ariphrades ſceleſtus: & qui idipſum ſedulò ſtudet.
Et verò non modò malus (neq; enim vnquam aliàs nouiſſem ego)
Et prorſum nequam: ſed & commentus eſt aliquid mali.
B *Nam linguam ſuam voluptatibus infandis polluit:*
Quippe in ganeis rorem delingit abominabilem,
Et barbam inquinat, & confundit inter ſe labra orium:
Et Polymneſtum hic imitatur, & coit cum Oeonicho,
C *Hunc virum quicunque non execratur nefariũ,*
Ille nunquam eodem nobiſcum potabit poculo.

Σχόλια. Λοιδορῆσαι.] τῆς παραβάσεως ἐστὶ μέρος τὸ ἐπίρρημα ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ις΄, ἔσω νενευκυῖα διπλῆ περιλαμβανόμενον. ἔχει δὲ καὶ ἀντεπίρρημα κατὰ ἴσον ὅμοιον ἑαυτῷ οὗ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. κωμῳδεῖται δὲ καθάπερ Ἀριφράδους, ὡς ἀσελγαίνοντος καὶ ἀσχημονοῦντος αἰσχρῶς. καὶ παρὰ φύσιν χρωμένου τῇ γυναικί. τὸ δὲ τοὺς πονηροὺς λοιδορῆσαι, τιμὴ γίνεται τοῖς ἀγαθοῖς. Ον δεῖ τελλ' ἀκούειν.] ὃν δεῖ λοιδορηθῆναι λέγει δὲ τὸν Ἀριφράδην. Οὗτος ἦν ὕδαλος.] ὃν θέλω λέγειν ὑμῖν οὐκ ἔστιν ἐπίσημος. τούτου χάριν δι' ἑτέρου τοὺς τρόπους δηλώσειν θέλω. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς τοῦ Ἀρι[γνώ]του γινωσκομένου, Ἀριφράδους δὲ ἀσήμου ὄντος, ἀπὸ δὲ τούτου γνωριζομένου. ἄλλως. τὸν Ἀριφράδην λέγει. Ἀριφράδους δὲ δύο παῖδες Ἀρίγνωτος καὶ Ἀριφράδης ὁμώνυμος τῷ πατρί. Ἀρίγνωτον γάρ.] ἀντὶ τοῦ ἴστε γὰρ δῆλος. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ οἶδεν αὐτόν. ἐπεὶ οὖν ὁ Ἀρίγνωτος, διεβάλλετο δὲ ὡς ἀρρητοποιός. Ἀρίγνωτος δὲ ἐπεὶ κιθαρῳδὸς ἦν. διόπερ καὶ τὸν ὄρθιον νόμον ἔφη αὐτὸν εἰδέναι. δοκεῖ δὲ πρὸς μηδενὸς εἶναι ὁ λόγος. ὅστις οἶδε τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν. παρὰ τοῦτο οὖν ἐποίησεν. εἰρωνεύεται δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἂν αὐτὸς ἐμιμήθη ἦν χρηστοῦ ὄντος εἰ μὴ εἶχε πονηρὸν ἀδελφόν. ὁ γὰρ Ἀρίγνωτος ὕστατος ἦν. Ος τις ἢ τὸ λευκόν.] Ἀρίσταρχος παρὰ τὸ λεγόμενον εἴ τις οἶδε τὸ λευκὸν ἢ τὸ μέλαν. οἱ δὲ λέγουσιν, Ἀρίγνωτον κιθαρῳδόν. ὃς ᾔδει τὸν ὄρθιον καλούμενον νόμον καὶ τὸν λευκόν. οἱ δὲ ἐθαυμάζοντο τῷ τότε χρόνῳ. ἄλλως. παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν πάνυ φανερῶν. ὁ οὖν τέλει εἰπεῖν τοιοῦτόν ἐστιν. οὐδείς ἐστιν ὅστις οἶδε τὸ λευκὸν ἢ τὸ μέλαν, ὁ μὴ ἐπιστάμενος. Τοῦτο μὲν καὶ βούλεται.] τὸ εἶναι δηλονότι πονηρός. Εν κασαυρείοισι.] διχῶς ἐν κασαυρείοις ἀντὶ τοῦ ἐν πορνείοις. Τὴν ἀπόπτυστον δρόσον. τὴν τῶν αἰδοίων φησὶ τουτέστι τὸ σπέρμα. Ἐσχάρας.] τὰ χείλη τῶν γυναικείων αἰδοίων. Πολυμνήστεια] μέλη Πολυμνήστου Κολοφωνίου. κιθαρῳδὸς ἦν δὲ. κωμῳδεῖται δὲ καὶ ἐπεὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς. Πολύμνηστος δὲ καὶ Οἰώνιχος ὅμοιοι ἀρρητοποιοί. Κρατῖνος καὶ Πολυμνήστεια ᾄδει, μουσικήν τινα μανθάνει. Ἐκ ταὐτοῦ.] ὅτι αἰσχρὸν τὸ τούτου ποτήριον, διὰ τὸ λείχειν αὐτόν.

D

E

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

Χο. Ἦ πολλάκις ἐννυχίαισι
Φροντίσι συγγεγένημαι,
Καὶ διεζήτηχ' ὁπόθεν ποτὲ φαύλως
Ἐσθίει Κλεώνυμος.
Φασὶ γὰρ αὐτὸν ἐρεπτόμενον
Τὰ τῶν ἐχόντων ἀνέρων,
Οὐκ ἂν ἐξελθεῖν ἀπὸ σιπύης.
Τοὺς δ' ἀντιβολεῖν ὁμοίως.
Ἴθ' ὦ ἄνα πρὸς γονάτων
Ἔξελθε καὶ σύγγνωθι τῇ τραπέζῃ.

ANTODE ET ANTISTROPHE.

F CH. *Noctis ſtudijs ego ſeriũ ſæpius aduigilaui,*
Quæritans, unde hic adeò malè & ægrè
Viueret Cleonymus!
Namq; ferunt comedentem hominem
Bona atq; opes prædiuitum,
A penu non poſſe reuelli:
Illos rogitare frequenter:
G *Vade ô, tua per genua*
Oro: hinc abi, & veniam da quæſo menſæ.

Σχόλια. Φροντίσι συγγεγένημαι.] ἐκ τοῦ ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα, φασί τινες Εὐπόλιδος εἶναι τὴν παράβασιν. ἔγωγε φησὶν Εὔπολις ξυνεποίησα τῷ φαλακρῷ. Ἐσθίει Κλεώνυμος.] τοῦτον ὡς ἀπαιτηρὸν καὶ πολλάκις ἐσθίοντα διασύρει. ἅμα δὲ καὶ δειλόν. ἐρεπτόμενον δὲ εἶπεν ἐμφαντικῶς ὡς ἐπὶ κτηνῶν. σιπύης δὲ τῆς ἀρτοθήκης. οἱονεὶ σιτοπύης πρὸς οὕτως. παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ τὰ σιτία ἐμβάλλεσθαι. Ἴθ' ὦ ἄνα.] πορεύθητι. ὡς δὲ τὸ γελοῖον αὐτῷ φοβουμένων τῶν ἐξωθούντων αὐτόν.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ἐκ στίχων ις'.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Φασὶν ἀλλήλαις ξυνελθεῖν τὰς τριήρεις εἰς λόγον,
Καὶ μίαν λέξαι τιν' αὐτῶν ἥτις ἦν γεραιτέρα.
Οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ' ὦ παρθένοι τἀν τῇ πόλει;
Φασὶν αἰτεῖσθαί τιν' ἡμῶν ἑκατὸν ἐς Καρχηδόνα.
Ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην, ὀξίνην Ὑπέρβολον.
Ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο, κοὐκ ἀνασχετόν.
Καί τιν' εἰπεῖν, ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐληλύθει.
Ἀποτρόπαι'. οὐ δῆτ' ἐμοῦ γ' ἄρξει ποτ'. ἀλλ' ἐάν με χρῇ
Ὑπὸ τερηδόνων σαπεῖσ', ἐνταῦθα καταγηράσομαι.
Οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσωνος, οὐ δῆτ' ὦ θεοί,
Εἴπερ ἐκ πεύκης γε κἀγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
Εἰ δ' ἀρέσκει ταῦτ' Ἀθηναίοισι, καθῆσθαί μοι δοκῶ
Εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσαις, ἢ 'πὶ τῶν σεμνῶν θεῶν.
Οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
Ἀλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς ἐς κόρακας εἰ βούλεται,
Τὰς σκάφας ἐν αἷς ἐπώλει τοὺς λύχνους καθελκύσας.

ANTEPIRRHEMA.

Septenarij Trochaici.

Aiunt conueniſſe triremes in colloquium mutuum,
Et dixiſſe quandam ex ipſis, quæ natu maiuſcula:
Annon auditis, quæ in vrbe nunc fiant, vos virgines?
Nam dicunt aliquem, centum è vobis petere Carthaginem
Vſque: peſſimum ciuem, vappam, peruerſum Hyperbolum.
Sed puellis hoc graue eſſe factu & intolerabile,
Vnamq; harum dicere, quæ viros propè nunquam adiuerit:
Dî meliora, haudquaquam iſthic mihi vnquam prædominabitur.
Sed ſi oportet: conſeneſcam hic corroſa ore teredinum.
At ne Nauphantes quidem Nauſonis imperitet mihi:
Si modò ego etiam è lignis, & picea bene compacta ſum.
Quòd ſi iſthæc Athenienſibus placent, videor mihi
Conſidere nauigantibus in Theſeum, aut ad ſacos Eumenidum.
Nec enim nobis imperitando, vrbi illuſerit.
Verùm age ſolus ipſe nauiget in malam rem, ſi lubet:
Et ſcaphas, in quîs lucernas vendebat, ſecum trahat.

Σχόλια. Φασὶν ἀλλήλαις.] συμματοποιεῖ τὰς τριήρεις. Οὐδὲ πυνθάνεσθε.] οὐδὲ αἰσθάνεσθε. τὸ γὰρ πυνθάνομαι παρὰ τοῖς ῥήτορσι καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐπὶ τοῦ ἀκούειν καὶ μανθάνειν. ὡς τὸ αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι. καὶ πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος. καὶ πευθόμενος ὅχ' ἕκαστος ἀπώλετο. καὶ κείνου γὰρ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων. ἐν γὰρ τούτοις ἅπασιν ἐπὶ τοῦ ἀκούειν κεῖται τὸ πυνθάνεσθαι. καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας, τούτῳ συμβαλεῖν πυνθανόμενος. καὶ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Φιλοκλέους. εὐτυχεῖτε ὅτι οὐκ ἐν μείζονι καιρῷ ἐπύθεσθε τὴν αὐτοῦ αἰσχροκέρδειαν. ὁ στίχος δὲ παρὰ τὰ ἐξ Ἀλκμαίωνος Εὐριπίδου. τὰς μηδέπω δὲ πλευσάσας, παρθένους εἴρηκεν. τὰς δὲ πλευσάσας, γραίας. Καρχηδὼν δὲ πόλις Θράκης περὶ τὸ Βυζάντιον. Ὀξίνην.] ὀξίδες αἱ καλούμεναι ὀξυβάφια. λυχνοποιὸς δὲ ὁ Ὑπέρβολος. τινὲς δὲ τὰ κεράμια ἅ ἐστιν ὄξους δεκτικά. κεραμεὺς δὲ ὁ Ὑπέρβολος. μετὰ δὲ τὴν ἀποβολὴν τοῦ Κλέωνος, εὐθέως ὑπερέβαλλεν ὑπὲρ τοῦ Ὑπερβόλου. μετ' αὐτὸν γὰρ ἐπολιτεύσατο. Ἥτις ἀνδρῶν.] ἥτις ἦν οὔπω δεδοκιμασμένη τριηράρχῳ, μὴ δὲ πλεύσασα, ἀλλὰ νεωστὶ κατασκευασθεῖσα ἦν ἄνευ εἶπε παρθένον. Ὑπὸ τερηδόνων.] σητοδόνων. ἢ σκωλήκων. Οὐδὲ Ναυφάντης.] πεποίηται ταῦτα τὰ ὀνόματα παρὰ τὴν ναῦν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἄρξει. Εἴπερ ἐκ πεύκης γε κἀγώ.] ὡσανεὶ ἔλεγεν, εἴπερ ἐξ ἀνθρώπων εἰμὶ κἀγώ. οὐχ ἁπλῶς δέ, ἀλλ' ὅτι εὐγενῆ ἔχω. ἀπὸ τούτου τὸ πευκεδανόν. Εἰς τὸ Θησεῖον.] ἐνταῦθα οἱ καταφεύγοντες τῶν οἰκετῶν, ἀσυλίαν εἶχον. Ἐπὶ τῶν σεμνῶν.] εἰς τὸ τῶν Ἐριννύων ἱερόν. καὶ ἐνταῦθα δὲ οἱ οἰκέται ἔφευγον. Ἐγχανεῖται.] καταπτύσειεν. ἐνυβρίσειεν. σκάφας δὲ τὰ ξύλινα ἀγγεῖα. πάλιν δὲ ὡς λυχνοπώλην αὐτὸν διαβάλλει.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS V. SCENA prima.

AGORACRITVS, CHORVS.

Biſe-

Bisetus. Ἀλλαντοπώλης μετὰ δήμου εἰς τὸ θέατρον ἐπανέρχεται, πάντας εὐφημεῖν, στόμα κλείειν, ἀπὸ δικῶν καὶ δικαστηρίων ἀπέχεσθαι, καὶ ἐπὶ τῇ καιναῖς εὐτυχίαις χαίρειν, καὶ παιωνίζειν κελεύει. ὅτι τὸν δῆμον οἱονεὶ ἀφεψήσας, καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα.

Αλλ. Εὐφημεῖν χρὴ καὶ στόμα κλείειν, καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι
Καὶ τὰ δικαστήρια συγκλείειν οἷς ἡ πόλις ἥδε γέγηθεν.
Ἐπὶ καιναῖσι δ' εὐτυχίαισι παιωνίζειν τὸ θέατρον.
Χο. Ὦ ταῖς ἱεραῖς νήσοις ἐπίκουρε, καὶ φέγγος ἐν Ἀθήναις.
Τίν' ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἥκεις; ἐφ' ὅτῳ κνισσῶμεν ἀγυιάς;
Αλλ. Τὸν δῆμον ἀφεψήσας ὑμῖν, καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα.
Χο. Καὶ ποῦ 'στι νυνί, ὦ θαυμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;
Αλλ. Ἐν ταῖσι ἰοστεφάνοις οἰκεῖ ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις.
Χο. Πῶς ἂν ἰδοίμεθα ποίαν ἔχει σκευὴν καὶ ποῖος γεγένηται;
Αλλ. Οἷόσπερ Ἀριστείδῃ πρότερον, καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεσίτει.
Ὄψεσθε δέ, καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἤδη τῶν προπυλαίων.
Ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναις ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις.
Καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμνοις, ἵν' ὁ κλεινὸς δῆμος ἐνοικεῖ.
Χο. Ὦ ταὶ λιπαραί, καὶ ἰοστέφανοι, καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθῆναι.
Δείξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ἡμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε μόναρχον.
Αλλ. Ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρος, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός.
Οὐ χοιρινῶν ὄζων, ἀλλὰ σπονδῶν. Σμύρνῃ κατάλειπτος.
Χο. Χαῖρ' ὦ βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων. καί σοι ξυγχαίρομεν ἡμεῖς.
Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου.

AG. Date ſilentia, linguiſq́ fauete, & iam dimittite teſtes,
Putealq́ & fora claudite, quibus hæc vrbs præ alijs vndique gaudet.
Namq́ nouas ob fortunas conuenit hoc laudare theatrum.
CH. O cuſtos bone terrarum & pelagi: vrbis lux vnica noſtra:
Quæ læta adfers noua nuncia fama, vt Dijs ſacrificemus?
AG. Populum vobis recoquendo, è turpi feci, vt nunc ſit honeſtus.
CH. Et vbinam eſt populus? dic conſiliorum admirande repertor.
AG. Antiquas incolit Athenas, violis pulcrè redimitas.
CH. Quomodo videamus, quem gerat ornatum, qua denique forma?
AG. Quali cum Miltiade antehac & Ariſtide vixit, eodem
Vultu eſt: vti videbitis. Etenim ſtrepitus nunc veſtibulorum
Auditur apertorum: priſcis omnes applaudite Athenis,
Venerandis & longè hymniſonis, vbi nunc habet inclyta plebes.
CH. O pingues, ô violis redimita, ô digna gloria Athenæ.
Monſtrate virum nobis, qui terra Græcorum imperat vnus.
AG. Hic ille cicadifer eſt, ſpecie antiqua vultuq́ ſereno:
Non ſuffragia, ſed pacem redolens, vnguento illitus apto.
CH. Salue Rex Græcorum, tibi nos gratamur mentibus æquis:
Nam digna facis vrbe hac, digna illis in Marathone tropæis.

Σχόλια. Εὐφημεῖν χρή.] στίχοι ἐν ἐκθέσει ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ἐννεακαίδεκα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Οἷς ἡ πόλις] ὅτι φιλόδικοι ἦσαν Ἀθηναῖοι. παιωνίζειν δὲ ὕμνους παιᾶνα ᾄδειν. Ἐφ' ὅτῳ κνισσῶμεν ἀγυιάς.] ἔθυον γὰρ πρὸ τῶν εὐαγγελίων πρὸ τῶν πυλῶν ἑστῶσι. ἀγυιὰς δέ, τοὺς ἀγυιεῖς θεούς. ἀντὶ τοῦ θυσίας ἐπιτελοῦμεν τοῖς θεοῖς. ἄλλως. ἔθος ἦν τοῖς ἐν ἀγυιαῖς ἱσταμένοις θεοῖς ἐπὶ τῶν προσηνῶν ἀγγελίαις θύειν, ὡς ἂν αἱ ἀγαθαὶ εἶεν ἐπιτεύξεις ταύταις. αἱ δὲ τοὐναντίον ἀποτρέψαιεν.

Bisetus. Ἀγυιάς] ἀγυιὰ ἡ ῥύμη παρὰ τὸ ἄγειν. ὅθεν ἀγυιεὺς κίων πρὸ τῶν θυρῶν ἱστάς. καὶ ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι, οἱ πρὸ τῶν θυρῶν βωμοί. καὶ Ἀγυιεὺς Ἀπόλλων. ταῦτα Εὐστάθιος. ὁ δὲ Σουΐδας τὰς ἀγυιὰς ἑρμηνεύει ἀμφόδους καὶ ἐπινίκειος ὁ [illegible] παρὰ τὸ μὴ ἔχειν γυῖα, ἢ μέλη, ἢ κάμψεις. τὰ δὲ ἄμφοδα ἔχουσιν ἑκατέρωθεν διεξόδους. καὶ ταύτῃ διαφέρουσιν. ἀγυιὰς δὲ ἔνιοι μὲν ὀξύνουσι, θηλυκῶς δὲ χρώμενοι, ὅτι [illegible]. βέλτιον δὲ προπαροξυτόνως ἀπὸ τοῦ ἀγυιάς. Ἀγυιεὺς δέ ἐστι κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίως δέ φασιν αὐτοὺς εἶναι Ἀπόλλωνος, οἱ δὲ Διονύσου, οἱ δὲ ἀμφοῖν. ἔστιν οὖν τὸ ὁλόκληρον ἀγυιεὺς καὶ ἡ αἰτιατική, ἀγυιέας, ἐν συναλοιφῇ δὲ ἀγυιᾶς. ἔστι δὲ ἴδιον Δωριέων. εἶεν δ' ἂν οἱ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοί, ὡς Σοφοκλῆς μεταφέρων τὰ Ἀθηναίων ἔθη εἰς Τροίαν φησί,

Λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀτμίζων πυρὶ
Σμύρνης σταλαγμοὺς βαρβάρους εὐοσμίας.

καὶ ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν αὐλείων θυρῶν κωνοειδὴς κίων, ἱερὸς Ἀπόλλωνος, καὶ αὐτὸς θεός. Φερεκράτης Κραπατάλοις,

Ὦ δέσποτ' Ἀγυιεῦ ταῦτά σου μέμνησό μου.

Σχόλια. Ἀφεψήσας.] καλῶς, ὡς μάγειρος. ὥσπερ ἡ Μήδεια λέγεται ὡς μὲν Αἰσχύλος ἱστορεῖ, τὰς τροφοὺς τοῦ Διονύσου ἀφεψήσασα ἀνανεάσαι ποιῆσαι μετὰ τῶν ἀνδρῶν

αὐτῶν. ὡς δὴ ὁ τὰς νόστους ποιήσας καὶ τὴν Αἴθρα λέγων οὕτως.

Αὐτίκα δ' Αἴσονα θῆκε φίλον κόρον ἡβώοντα.
Γῆρας ἀποξύσασ' ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Φάρμακα πόλλ' ἕψουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησι.

Φερεκύδης δὲ καὶ Σιμωνίδης τὴν Ἰάσονα. Ἰοστεφάνοις.] ἰοστεφανωμέναις. ἴον δὲ καὶ λευκὸν ἄνθος καὶ μέλαν. Ἀριστείδῃ πρότερον] ἄριστοι ἐγένοντο ἀμφότεροι. Ἀριστείδης δὲ ὁ δίκαιος ἐπικαλούμενος· καὶ Μιλτιάδης ὁ στρατηγός, ὅτε ἐν Μαραθῶνι ἐστρατήγησε. τοιοῦτος εἶναί φησιν ὁ δῆμος ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, οἷος ἦν πολιτευομένων ἐκείνων. Ἀλλ' ὀλολύξατε.] εὔξασθε. ἀνευφημίζετε. καὶ Ὅμηρος. αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι. Ὦ ταὶ λιπαραί.] ἀπὸ Πινδάρου παρῳδεῖται. Ἀρχαῖοι.] οἱ ἥρωες. ἢ γέμουσι κατορθωμάτων. Τεττιγοφόρος.] ἦν τοῖς Ἀθηναίοις A τοπάλαι τέττιξι χρυσοῖς ἀναδεῖσθαι τὴν κόμην. ὡς Θουκυδίδης. οὕτω οἱ εὐγενεῖς ἐφόρουν παῖδες καὶ ἄνδρες πλέκοντες τὴν κεφαλήν. Οὐ χοιρίνων ὄζων] ὅτι χοιρίναις ἐχρῶντο πρότερον πρὸ τῶν ψήφων. εἰσὶ δέ τινες κόγχαι θαλάσσιαι. σπονδῶν δὲ, τῶν τῆς εἰρήνης. Καὶ τοῦ ἐν Μαραθῶνι.] εἰκότως τούτου ἐμνημόνευσεν. ἐπεὶ Ἀθηναῖοι μόνοι ἐν Μαραθῶνι τοὺς Βαρβάρους ἐνίκησαν. ἡ γὰρ ἐν Σαλαμῖνι νίκη καὶ ἡ ἐν Πλαταιαῖς, ἰδ' ἔχει κοινὸν ἔργον τῶν πάντων Ἑλλήνων. ἄλλως. μόνον τούτου μέμνηται. ὅτι τὰ μὲν ἄλλα κατορθώματα, κοινῇ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς ἐνίκησε
B κατὰ τῶν Βαρβάρων. τὰ δ' ἐν Μαραθῶνι, μόνοι Ἀθηναῖοι.

BISETVS. τοῦ] ἀντὶ τοῦ, τῷ ἐν.

Σχόλια. Τροπαίῳ.] τοῦ κατὰ τῶν Βαρβάρων νίκης καὶ τοῦ τροπαίου οὗπερ ἔστησαν ἐν Μαραθῶνι, καταναυμαχήσαντες αὐτοὺς καὶ νικήσαντες.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

C

ACTVS V. SCENA ſecunda.

ΔΗΜΟΣ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

POPVLVS, AGORACRITVS, CHORVS.

BISETVS. Ὁ δῆμος ἐπαινεῖ τὸν Ἀγοράκριτον διὰ πολλὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑπ' αὐτοῦ ἔπαθεν. ὁ δὲ φανερῶς δηλοῖ ὅσης τυφλότητος, καὶ συνηθείας αὐτὸν ἀπαλλάξειεν, ὅτι τὸν τῶν ῥητόρων, καὶ σοφιστῶν τέχναις, καὶ σοφίσμασιν αὐτὸν ἐξαπατᾶσθαι ἐπίστευεν.

BISETVS. Ἔκθεσις
D στίχων δ'.

Δη. Ὦ Φίλτατ' ἀνθρώπων, ἐλθὲ δεῦρ' Ἀγοράκριτε.
Ὅσα με δέδρακας ἀγαθ' ἀφεψήσας; Αλ. ἐγώ;
Ἀλλ' ὦ μέλ'. οὐκ οἶσθ' οἷος ἦσθ' αὐτὸς πάρος
Οὐδ' οἷον ἔδρας. ἐμὲ γὰρ νομίζοις ἂν θεόν.
Δη. Τί δ' ἔδρων; κάτειπέ μοι πρότερον. ποῖος τις ἦ;
Αλλ. Πρῶτον μὲν, ὁπότ' εἴποι τις ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
E Ὦ δῆμ', ἐραστής εἰμι σός. φιλῶ τέ σε,
Καὶ κήδομαί σου, καὶ προβουλεύω μόνος.
Τούτοις ὁπότε χρήσαιτό τις προοιμίοις,
Ἀνωρτάλιζες, κἀκερούτιας. Δη. ἐγώ;
Αλ. Εἶτ' ἐξαπατήσας σ', αὐτὸς τοῦτον ᾤχετο.
Δη. Τί φῄς; ταυτί μ' ἔδρων, ἐγὼ δ' οὐκ ᾐσθόμην.
Αλ. Τὰ δ' ὦτα γάρ σου νὴ Δί', ἐξεπετάννυτο,
Ὥσπερ σκιάδιον, καὶ πάλιν ξυνῄγετο.

PO. HOminum cariſsime huc ades Agoracrite:
Quanto tu recoquendo me affecisti bono?
AG. Egon' ô miſer, neſcis tu qualis antea
Fueris, quæ feceris vt me credas iam Deum.
PO. Quid feci igitur? cedo, qualis fui antehac?
AG. Primo quidem ſi quis dicebat in foro:
O pople amans tui ſum, & te unicè colo,
Et curam gero tui, & ſolus tibi conſulo,
Si quis talibus vtebatur lenociniis:
Ibi tu expaſsis alis tollebas cornua.
PO. Egon? AG. pòſt, vbi verba dedit, pro his liber abijt.
PO. Quid ais? hæc illi fecerunt, ſed me inſcio.
AG. At per Iouem, aures expandebantur tuæ,
F Et complicabantur, quaſi quoddam vmbraculũ.

Σχ. Ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων] ἐν εἰσθέσει ἴαμβοι τρίμετροι καταληκτικοὶ ιδ'. καὶ μετὰ τὸ τελευταῖον κορωνὶς ἐπὶ τοῦ δράματος. Ἀλλ' ὦ μέλε] τὸ ὦ μέλε, οὐκ ἐπὶ βλασφημίας ἔταττον.

BISET. Τίς ἦ] ἀντὶ τοῦ τίς ἦν, καὶ ὑπῆρχον ἐξ ἀρχῆς. ἦ ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον, Ἀττικῶς χωρὶς τοῦ ν, ἐκ τοῦ ἔα ἰωνικοῦ κέχρηται. καὶ ἐπὶ τούτου προσώπου ἐνίοτε χωρὶς τοῦ ν λέγεται.

Σχ. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.] οὕτως πρὸς χάριν λέγων κολακεύουσι σε ἐραστὴς σου προσποιούμενος. τοιούτοις γὰρ οἱ στρατηγοὶ ἐκολάκευον τὸν δῆμον ῥήμασιν. Ἀνωρτάλιζες] ἐμετεωρίζου καὶ μέγα ἐφρόνεις. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνεκούφιζες. ὠρχοῦ. ἐσκίρτας. καὶ ταχέως ἐπίστευες πρὶν δοκιμάσης. ὀρταλίζειν δὲ λέγεται, ἐπὶ τῶν ἀρχομένων ἀναπτερύσσεσθαι ὀρνίθων. ἄλλως. ὄρω ἐστὶ ῥῆμα βαρύτονον. ἔνθεν ὅτε τ' ὦρετο μητίετα Ζεύς. ἀφ' οὗ ὄνομα ῥηματικόν. ὄρτος. καὶ ὀρτῶ ῥῆμα, τὸ δὲ ὀρτῶ ῥῆμα ποιεῖ τὸ ὀρτίζω. καὶ πλεονασμῷ τῆς αλ συλλαβῆς, ὀρταλίζω. δηλοῖ δὲ τὸ ὀρταλίζειν, τὸ ἀναρριπτεῖν τὰ νῶτα τῶν παιδίων. ὅτι ὀρούειν ποιεῖν εἰς ὕψος. κατεχρῶντο δὲ τῇ λέξει, καὶ ἐπὶ ἄλλης κινήσεως ἦν τινα ἰδεῖν ἐστιν. Κἀκερούτιας] τὴν κεφαλὴν ἀνέτεινας δίκην τῶν κερατοφόρων ζώων. ὅτι εὐειδὴς τινὲς δὲ μετεωρίζοντα τὴν κεροφίλην. δηλοῖ δὲ τὸ γαυριᾶν. ὡς ἐλαφός φησιν ἢ ἄλλου τοῖς κέρασιν. ἀπὸ δὲ τῶν κερατοφυούντων ἡ λέξις. ἐξῆς εἶναι τοῦ πτερόφυλον, εἶπε τὸ κεραοφυεῖν. Ἐξεπετάννυτο.] ἐξηπλοῦτο. τουτέστι ῥᾳδίως
G ἐπείθου τοῖς λέγουσι. Σκιάδιον.] σκέπασμά τι ὅπερ αἱ γυναῖκες παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἔχουσι θέρους ὑπὲρ τοῦ μὴ καίεσθαι τὰς ὄψεις ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ἐκτείνεται δὲ καὶ συστέλλεται πρὸς τὸν κατεπείγοντα καιρόν.

BISETVS. Σκιάδιον.] Σ. σκιάδιον. κατασκεύασμά τι, ὅπερ ἐφόρουν αἱ κανηφόροι πομπεύουσαι εἰς τὰ Ἐλευσίνια, ἕνεκεν τοῦ μὴ καίεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ὃ ὅπερ ἡμεῖς καμηλαύκιον λέγομεν.

Δη. Οὐ-

Δη. Οὕτως ἀνόητος ἐγεγενήμην καὶ γέρων;
Αλλ. Καὶ νὴ Δί' εἰ δύο λεγοίτην ῥήτορε,
Ὁ μὲν, ποιῶμεν ναῦς λέγων, ὁ δ' ἕτερος αὖ,
Καταμισθοφορῆσαι, τοῦτον ὁ τὸν μισθὸν λέγων,
Τὸν τὰς τριήρεις παραδραμὼν ἂν ᾤχετο.
Οὗτος τί κύπτεις; οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς;
Δη. Αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις.
Αλλ. Ἀλλ' οὐ σὺ τούτων αἴτιος, μὴ φροντίσῃς.
Ἀλλ' οἵ σε ταῦτ' ἐξηπάτων. νῦν δὲ φράσον.
Ἐάν τις εἴπῃ βωμολόχος ξυνήγορος,
Οὐκ ἔστιν ὑμῖν τοῖς δικασταῖς ἄλφιτα,
Εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην,
Τοῦτον τί δράσεις εἰπὲ τὸν ξυνήγορον;
Δη. Ἄρας μετέωρον, εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,
Ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ὑπέρβολον.
Αλλ. Τουτὶ μὲν ὀρθῶς καὶ φρονίμως ἤδη λέγεις.
Τὰ δ' ἄλλα φέρ' ἴδω πῶς πολιτεύσει, φράσον.
Δη. Πρῶτον μὲν, ὁπόσοι ναῦς ἐλαύνουσι μακρὰς,
Καταγομένοις τὸν μισθὸν ἀποδώσω ντελῆ.
Αλλ. Πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.
Δη. Ἔπειθ' ὁ πολίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ,
Οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μεταγραφήσεται.
Ἀλλ' ὥσπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράψεται.
Αλλ. Τοῦτ' ἔδακε τὸν πόρπακα τὸν Κλεωνύμου.
Δη. Οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ.
Αλλ. Ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων;
Τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω τἀν τῷ μύρῳ,
Ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα.
Σοφός γ' ὁ Φαίαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανε.
Συνερκτικὸς γάρ ἐστι καὶ περαντικὸς
Καὶ γνωμοτυπικὸς καὶ σαφὴς καὶ κρουστικὸς,
Καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.
Χο. Οὐκοῦν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ.
Δη. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ
Τούτους ἅπαντας παυσαμένους ψηφισμάτων.
Αλλ. Ἔχε νῦν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν.
Καὶ παῖδ' ἐνόρχην ὅσπερ οἴσει τόνδε σοι.
Κἄν που δοκῇ σοι, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.
Δη. Μακάριος, ἐς τἀρχαῖα δὴ καθίσταμαι.

A *PO. Adeon' ſtultus atq; delirus fui?*
AG. Et per Iouem ſi duo dicebant Rhetores,
Quorum alter naues confici ſuaderet, &
Alter ſtipendia militaria ſoluere:
Hic, qui verba faciebat de ſtipendiis,
Illum, qui de triremibus te monuerat,
Præterlabebatur: quid aſpectas humum
Obſtipo capite? annon manebis hoc loco?
B *PO. Pudet præteritorum delictorum, ac piget.*
AG. At nulla in te culpa eſt, ne ſollicitus ſies,
Sed in his, qui tibi verba dedêre. age verò, cedò,
Nunc ſi quis aduocatus ſcurra diceret,
Nihil farina vobis iudicibus erit,
Niſi priùs hanc cauſam damnaueritis. agè
Quid huic facturus es aduocato? cedo mihi.
PO. Raptum ſublimem, in barathrum præcipitem dabo:
C *Et Hyperbolo ipſi, laqueo interſtringam gulam.*
AG. Sapienter hoc & rectè iam pronuncias.
Sed quomodo ordinabis cætera? dic age.
PO. Primùm quicunque naues longas remo agunt,
His militibus integrum dabo ſtipendium.
AG. Multis detritis natibus gratum feceris.
D *PO. Deinde nemo ciuium relatus in*
Numerum: pòſt præproperè transſcribetur aliò.
Sed, vt erat primitus, ita inſcribetur ſtatim,
AG. Hoc marculum Cleonymi momorderit.
PO. Nemo imberbis pòſt in foro verſabitur.
AG. Vbi ergo Cliſthenes manebit & Strato?
Hos dico adoleſcentes, vnguentis illitos.
Qui conſidentes hæc verba aſſiduè crepant.
E *Sapiens eſt Phæax, ſed mortem non pſperè*
Obiit: nam & membra aptè ſcit connectere,
Et terminare, forma req; ſententias,
Et pſpicuus eſt, atque in dicendo vehemens,
Et aduerſus tumultuantem quàm optimè
Præoccupare animos auditorum poteſt.
CH. Non tu hominem garrulum digitis præoccupes?
F *PO. Non per Iouem: ſed hos omnes venarier*
Cogam, & Senatuſconſulta intermittere.
AG. Habe nunc pro iſtis hanc ſellam plicatilem,
Puerumq; teſticulatum, qui ſellam ferat.
Vbi tibi viſum fuerit ſellam ipſum face.
PO. Beatum me, qui reſtituor in priſtinum.

Σχόλια. Καταμισθοφορῆσαι.] εἰς μισθὸν ἀναλῶσαι. μισθὸν δίδοσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς δικαστηρίοις, τὸ δικαστικὸν καὶ τὸ ἐκκλησιαστικόν. παραδραμὼν δὲ παρευδοκιμήσας. Τί κύπτεις.] ὡς αἰσχυνθέντος αὐτοῦ. δεῖ δὲ νοεῖν ὅτι ὁ δῆμος ἀκούσας ταῦτα, ὑπὸ αἰδοῦς κατένευσε καὶ εἰς τὴν γῆν ἀτενῶς ἀπέβλεπε, αἰδούμενος ἐφ' οἷς ἐδόκει νῦν καλῶς πράττειν. Οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ σαυτοῦ μενεῖς καὶ ἡσυχίαν ἄξεις. Εἰ μὴ καταγνώσεσθε.] εἰ μὴ κατακρινεῖτε καὶ καταδικάσετε. Εἰς τὸ βάραθρον.] τόπος Ἀθήνησι βαθὺς, ὅπου καὶ τοὺς Δαρείου πρέσβεις ἐβαλον. πάντα δὲ τὰ ἐκεῖ βαλλόμενα, ἀφανῆ ἐποίει. Ἐκ τοῦ λάρυγγος.] ὅταν γὰρ καταποντῶσί τινας, βάρος ἀπὸ τῶν τραχήλων ἐκρίμων. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν λίθον, Ὑπέρβολον G εἶπεν. φαίνεται δὲ ὁ Ὑπέρβολος ἤδη εἰσβὰς εἰς τὴν πολιτείαν. λέγεται δὲ καὶ λάρυγξ καὶ φάρυγξ. Ναῦς ἐλαύνουσι μακράς.] πολεμίας. τὰς τριήρεις δέ φησι. τὰ δὲ στρογγύλα πλοῖα, φορτηγά εἰσιν. Ὑπολίσποις.] οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πάντες, λεπτοὶ ἐτύγχανον τὰ ὀπίσθια ἀπὸ Θησέως. ὑπόλισπα δὲ τὰ τετριμμένα. κοινῶς γοῦν τοὺς Ἀθηναίους λισπόπυγάς φασι. καὶ ἔλαθον τὸ περὶ Θησέως

μῦθον. ὅτι ἑλκόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους κατέλιπεν ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν πυγὴν. νῦν δὲ οἰκείως εἶπεν ἐπὶ τῶν ἐρειδομένων διὰ τὴν καθέδραν λεπτοπυγων ὄντων, ἄλλως. ἐστενωμένοις. τοιαῦται δὲ αἱ πυγαὶ τῶν ναυτῶν διὰ τὴν συνεχῆ ἕδραν καὶ κώπησιν. Ἐν καταλόγῳ.] ἐν τῷ καταλόγῳ. ἐν τοῖς πίναξιν, ἐφ᾽ ὧν ἐνέγραφον τῶν στρατευομένων τὰ ὀνόματα. ἐκαλοῦντο γὰρ κατάλογοι. κατὰ σπουδὰς δὲ κατ᾽ ἄλλην σπουδήν. Τὸν πόρπακα.] δειλὸς γὰρ καὶ ῥίψασπις ὁ Κλεώνυμος ὡς ἐν Νεφέλαις μέμνηται. Οὐδ᾽ ἀγοράσει.] οὐ νῦν ἐν ἀγορᾷ διατρέψει. Κλεισθένης καὶ Στράτων.] γυναικίας ὄντες καὶ τετιλμένοι τὰ γένεια, λεῖοι δὲ καὶ μαλακοί. Τὰ ἐν τοῖς μύροις.] ὅτως ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἐν μυροπωλείῳ, ἀπὸ τῶν πωλουμένων τοὺς τόπους καλοῦντες. Φαίαξ.] δεινὸς ῥήτωρ ὁ Φαίαξ ἐστὶν, ὡς καὶ ἀποφυγεῖν ἐπὶ θανάτῳ ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ κρινόμενος. κωμῳδεῖται δὲ ὡς παρὰ κρίνων τὰ μειράκια καὶ ἐξαπατῶν. Συνερκτικός.] συνείρειν τοὺς λόγους καὶ συντιθέναι δυνάμενος εὐκόλως. Περαντικός δέ, πέρας ἐπιτιθεὶς τοῖς λόγοις. Κρουστικός.] τὰ ὦτα τῶν ἀκροωμένων κρούων τῇ σφοδρότητι τῶν λόγων. Καταληπτικός.] προκαταλαμβανόμενος τοὺς ἀκούοντας ὥστε θόρυβον μὴ κινεῖσθαι. Καταδακτυλικός.] ἀντὶ τοῦ συνωστικὸς κατὰ τοῦ δακτύλου σφικτοῦ. τοῦ λαλητικοῦ διὰ τῶν καλουμένων ταῦτα, τῶν περὶ Κλεισθένη καὶ Στράτωνα. ἀδηλος δὲ ὁ στίχος. καὶ πάντες αὐτὸν ἐσημειώσαντο, διὰ τὸ ἀκατάλληλον. ἄδηλον γὰρ τίς τίνα λέγει. Οκλαδίαν.] ὀκλαδίας συγκεκλασμένους δίφρους καὶ ποτὲ μὲν ἐκτεινομένους ποτὲ δὲ συστελλομένους. Καὶ παῖδ᾽ ἐνόρχην.] ἐπεὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις σπάδωνες, ἀντὶ ἐνόρχην δίδωσι. Τοῦτον.] τὸν παῖδα. παίζει δὲ σιραίνειν καὶ τρέφειν τοὺς κακεμφάτως.

ΑΛ. Φήσεις γ᾽ ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας
Σπονδὰς παραδῶ σοι. δεῦρ᾽ ἴθ᾽ αἱ σπονδαὶ ταχύ.
ΔΗ. Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ᾽ ὡς καλαί. πρὸς τῶν θεῶν
Ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίσαι;
Πῶς ἔλαβες ταύτας ἐτεόν. ΑΛ. οὐ γὰρ ὁ Παφλαγὼν
Ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον ἵνα μὴ σὺ λάβῃς;
Νῦν οὖν ἐγώ σοι παραδίδωμ᾽ εἰς τοὺς ἀγροὺς
Αὐτὰς ἰέναι λαβόντα. ΔΗ. τὸν δὲ Παφλαγόνα,
Ὃς ταῦτ᾽ ἔδρασεν εἴφ᾽ ὅ,τι ποιήσεις κακόν;
ΑΛ. Οὐδὲν μέγ᾽ ἀλλ᾽ ἢ τὴν ἐμὴν ἕξει τέχνην.
Ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
Τὰ κύνεια μιγνὺς τοῖς ὀνείοις πράγμασιν.
Μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται.
Κἀκ τῶν βαλανείων αὖ τὸ λοῦτρον πίεται.
ΔΗ. Εὖ γ᾽ ἐπενόησας οὗπέρ ἐστιν ἄξιος
Πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγέναι.
Καί σ᾽ ἀντὶ τούτων, εἰς τὸ Πρυτανεῖον καλῶ.
Ἐς τὴν ἕδραν θ᾽ ἵν᾽ ἐκεῖνος ἦν ὁ φαρμακός.
Ἕπου δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχίδα.
Κἀκεῖνον ἐκφερέτω τις ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην.
Ἵν᾽ ἴδωσιν αὐτὸν οἷς ἐλωβᾶθ᾽, οἱ ξένοι.

AG. Hoc tum dices, vbi ego fœdus tibi dedero
Triginta annorum. Adeſte huc illicò fœdera.
PO. Proh Iuppiter, quàm ſunt formoſa! per Deos
Oro, liceat cum ipſis habere rem mihi.
Amabo, quomodo iam abſtulit hæc fœdera?
AG. Nonne ea occultârat intus Paphlago,
Ne tu poſſes adipiſci? at nunc ego do tibi,
Vt hinc rus tecum abducas. PO. ſed quid Paphlagoni,
Hæc qui perpetrauit mala, inferes mali?
AG. Nihil aliud maius, niſi vt artem exerceat
Meam, & ad portas ſolus vendat farcimina:
Canina miſcens aſininis negocijs,
Et ebrius ſcortis dicat conuitia:
Tum è balneis lauacrum perpetim bibat.
PO. Euge reperiſti ſupplicium, quo dignus eſt,
Vt à ſcortis & balneatorum grege
Explodatur: ego pro his te in Prytanæum voco:
Vt eam ſedem occupes, quam prior ille tenuit
Veneficus. ſequere hac, & veſtem hanc indue:
Illum producat huc quiſpiam ad artem ſuam,
Vt eum hoſpites videant, quibus damnum dedit.

Σχόλια. Τριακοντούτιδας.] πόρνας εἰσφέρει, διὸ καὶ φησίν. ἔξεστιν αὐτῶν καταστριακοντουτίσαι, τουτέστιν εἰς συνουσίαν λαβεῖν. Σπονδάς.] σπονδὰς ἐποιήσαντο μετὰ Εὐβοίας ἅλωσιν οἱ Ἕλληνες πρὸς ἑαυτοὺς πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Ὡς καλαί.] εἰσῆλθον αἱ ἑταῖραι ὡραῖαι τὰς ὄψεις, ὑποκεινόμεναι τὸ πρόσωπα τῶν σπονδῶν πρὸς ἃς λέγει ὁ δῆμος. Οὐ γὰρ ὁ Παφλαγών.] μετὰ τὴν Κλέωνος καὶ Βρασίδου τελευτὴν, σπονδαὶ τοῖς Πελοποννησίοις καὶ Ἀθηναίοις ἐγένοντο τριακοντούτιδες. οὗτοι γὰρ ἠναντιοῦντο τῇ εἰρήνῃ. ἀποθανόντων δὲ αὐτῶν ἐγένοντο αἱ σπονδαί. Τὰ κύνεια, μιγνύς.] συμφύρων τὰ τῆς πόλεως πράγματα. ὅτι καὶ οἱ μάγειροι τὰ κρέα μιγνύουσιν. ἔθος γὰρ αὐτοῖς μιγνύειν κρέα προβάτων τε καὶ αἰγῶν. καὶ προτιθέναι ὡς μόνων προβάτων, καὶ ἐξαπατῶντες τοὺς ἀγοραστάς.

BISETVS. Τοῖς ὀνείοις πράγμασιν.] ἀντὶ τοῦ τοῖς τῶν ὄνων κρέασιν.

Σχόλια. Τὸ λοῦτρον] τὸ ἀπόλυμα καὶ ῥυπαρόν. ὅ ἐστι, τὸ ἀπόνιπτρον. εἰς τὴν ἕδραν δ᾽ εἰς τὴν προεδρίαν. Τὴν βατραχίδα.] εἶδος ἐσθῆτος συνώνυμος ὅμοιον τῷ ὀνόματι ἔχουσα τὸ χρῶμα. Ἐκφερέτω] αἰρόμενος ἐκφερέσθω ὁ Κλέων. τὸ δὲ ἑξῆς ἵνα ἴδωσιν αὐτὸν οἱ ξένοι οὓς ἐλωβᾶτο.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΧΑΡΝΕΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐκκλησία ὑφέστηκεν Ἀθήνησιν ἐν τῷ φανερῷ, καθ' ἣν τοὺς πολεμοῦντας αὐτοῖς ῥήτορας καὶ προφανῶς τὸν δῆμον ἐξαπατῶντας, Δικαιόπολίς τις τῶν αὐτουργῶν ἐξελέγχων παρεισάγεται. τούτου δὲ διά τινος Ἀμφιθέου σπεισαμένου κατ' ἰδίαν τοῖς Λάκωσιν, Ἀχαρνικοὶ γέροντες πεπυσμένοι τὸ πρᾶγμα, διώκοντες ἐν χοροῦ σχήματι προσέρχονται. καὶ μετὰ ταῦτα θύοντα τὸν Δικαιόπολιν ὁρῶντες, ὡς ἐσπεισμένον τοῖς πολεμίοις καταλεύσειν ὁρμῶσιν. ὁ δὲ, ὑποσχόμενος ὑπὲρ ἐπιξήνου τὴν κεφαλὴν ἔχων ἀπολογήσασθαι, ἐφ' ᾧτε ἐὰν μὴ πείσῃ τὸν τράχηλον ἀποκοπήσεσθαι, ἐλθὼν ὡς Εὐριπίδην, πτωχικὴν στολὴν αἰτεῖ. καὶ στολισθεὶς τοῖς Τηλέφου ῥακώμασι, παρῳδεῖ τὸν ἐκείνου λόγον οὐκ ἀχαρίτως, καθαπτόμενος Περικλέους περὶ τοῦ Μεγαρικοῦ ψηφίσματος. παροξυνθέντων δέ τινων ἐπὶ τῷ δοκεῖν συνηγορεῖν τοῖς πολεμίοις εἶτα ἐπιφερομένων, ἐνισταμένων δὲ ἑτέρων ὡς τὰ δίκαια εἰρηκότος αὐτοῦ, ἐπιφανεὶς Λάμαχος, θορυβεῖν πειρᾶται. εἶτα γενομένου διχασμοῦ, κατενεχθεὶς ὁ χορὸς, ἀπολύει τὸν Δικαιόπολιν. καὶ πρὸς τοὺς θεατὰς περί τε τοῦ ποιητοῦ ἀρετῆς καὶ ἄλλων τινῶν διαλέγεται. τοῦ δὲ Δικαιοπόλιδος ἄγοντος καθ' αὑτὸν εἰρήνην, τὸ μὲν πρῶτον Μεγαρικός τις εἰς χοιρίδια διεσκευασμένα παιδία ἑαυτοῦ φέρων ἐν σάκκῳ πράσιμα παραγίνεται. μετὰ δὲ τοῦτον, ἐκ Βοιωτῶν ἕτερος, ἐγχέλεις τε καὶ παντοδαπῶν ὀρνίθων γένος ἀνατιθέμενος εἰς τὴν ἀγοράν. οἷς ἐπιφανέντων τινῶν συκοφαντῶν, συλλαβόμενος ἕνα ἐξ αὐτῶν ὁ Δικαιόπολις καὶ βαλὼν εἰς σάκκον, τοῦτόν τε τῷ Βοιωτῷ ἀντίφορτον ἐξάγειν ἐκ τῶν Ἀθηναίων παραδίδωσι, καὶ προσαποστελλόντων αὐτῷ πλειόνων, καὶ δεομένων μεταδοῦναι τῶν σπονδῶν, καθυπερηφανεῖ. παροικοῦντος δὲ αὐτῷ Λαμάχου, καὶ ἐνστησάσης τῆς χοῶν ἑορτῆς, τοῦτον ἄγγελος παρὰ τῶν στρατηγῶν ἥκων, κελεύει ἐξελθόντα μετὰ τῶν ὅπλων, τὰς εἰσβολὰς τηρεῖν. τὸν δὲ Δικαιόπολιν παρὰ τοῦ ἱερέως τις τοῦ Διονύσου καλῶν, ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται. καὶ μετ' ὀλίγον ὁ μὲν τραυματίας καὶ κακῶς ἀπαλλάττων, ἐπανήκει. ὁ δὲ Δικαιόπολις δεδειπνηκὼς καὶ μεθ' ἑταίρας ἀναλύων. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ σφόδρα πεποιημένων, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν εἰρήνην προσκαλούμενον.

Ἄλλως Ἀριστοφάνους γραμματικοῦ δι' ἰαμβείων.

Ἐκκλησίας οὔσης, παραγίνονταί τινες
Παρὰ Περσῶν, καὶ παρὰ Σιτάλκους πάλιν.
Οἱ μὲν στρατιὰν ἄγοντες, οἱ δὲ χρυσίον.
Παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων τε μετὰ τούτους τινὲς
Σπονδὰς φέροντες, οὓς Ἀχαρνεῖς οὐδαμῶς
Εἴασαν, ἀλλ' ἐξέβαλον, ὧν καθάπτεται
Σκληρῶς ὁ ποιητής, αὐτό τε ψήφισμά τι,
Μεγαρικὸν ὡς ἱκανῶς φησι, καὶ τὸν Περικλέα.
Οὐκ τῶν Λακώνων, τῶν δὲ πάντων αἴτιον.
Σπονδὰς λύσιν τε τῶν ἐφεστώτων κακῶν.

Ἐδιδάχθη ἐπὶ Εὐθυμένους ἄρχοντος ἐν Ληναίοις διὰ Καλλιστράτου. καὶ πρῶτος ἦν. δεύτερος Κρατῖνος Χειμαζομένοις. οὐ σώζεται. τρίτος Εὔπολις Νουμηνίαις.

OCCASIO FABVLÆ, QVÆ INSCRIBITVR ACHARNENSES EX ATHENæo, Thucydide, Diodoro Siculo, & Plutarcho.

EX FRISCHLINO.

ERAT *Athenis Aſpaſia Socratica, mulier ſpecioſiſſima: cuius fama vniuerſam Græciam compleuerat. Hanc impendiò amabat Pericles, ciuitatis Atticæ Prætor. Cùm autem iuuenes Athenienſes temulenti, Megaram fuiſſent profecti, & Simæthã nobile ſcortũ rapuiſſet: Megarenſes dolore iracundiæ permoti, Athenas proficiſcuntur, & Aſpaſiæ duas meretriculas viciſſim auferunt. Hinc belli Peloponneſiaci principium erupit omnibus Græcis, ex tribus meretricibus, vt docet Athenæus in Dipnoſoph. Nã ira percitus Aſpaſiæ amator Pericles, decreto publico ſanxit:*

ſi quis Megarenſis attingeret finem Atticum, ea res homini illi capitalis eſſet: prætores, in ſolenni iureiurando adderēt, vt bis quotannis agrum Megarenſem popularentur. Atque hoc plebiſcitum Pericles in tabulam retulit. Cùm autem Rex Lacedæmoniorum Archidamus ſuos legatos Athenas miſiſſet: tum vt ſocios Athenienſes pacarent, & ab amicitia Corcyreorum eos auerterent: tum verò imprimis, vt hoc illi plebiſcitum Megaricum abrogarent: ibi ſolus Pericles omnibus reſtitit: & ſua pertinacia decretum conſeruauit, lege obtenſa, qua tabulam, in quam plebiſcitum eſſet relatum, vetaret reuellere. Etſi autem aliæ quoque cauſæ fuerant, quæ Athenienſibus infeſtos reddiderant Peloponneſios: tamen ob illas arma non fuiſſe ſocijs illaturos Lacedæmonios, ſi Athenienſes adduci potuiſſent, vt plebiſcitum Megaricum facerent irritum: autor eſt Plutarchus. Confirmati igitur ad arma ciues orationibus Periclis, obtemperant illi: & res ſuas, liberos, coniuges & omne inſtrumentum domeſticum ex agris in vrbem comportant: iumenta & oues in Eubœā mittunt: vt refert Thucydides: qui hanc migrationē difficilem fuiſſe Athenienſibus tradit: propterea, quòd pleriq́; eorum ruri viuere conſueuiſſent. Magnis paulò poſt copiis Lacedæmonij cum ſocijs (inter quos erant etiam Bœotij) Rege Archidamo duce, Atticam ingrediuntur, & deuaſtatis prædijs ac vitibus exciſis, fœdatisq́; finibus, Acharnas vſque, quæ Atticæ curia fuit, perueniunt. Nam, autore Thucydide, ciues Acharnenſes, præcipuam partem vrbis, neutiquam putabat Archidamus paſſuros eſſe vaſtationem ſuorum fundorum: ſed reliquos omnes ad pugnam incitaturos: aut vbi res ſuas amiſiſſent Acharnenſes, non proinde promtos fore credebat ad pugnandum pro alijs: & forte ſeditionem inter illos futuram eſſe. Hæc Archidamo fuiſſe conſilia ſedenti ad Acharnas, refert Thucydides. Conflagrantibus poſtea, in conſpectu ciuium, prædijs & agris, ipſi concurrere & cœtus facere incipiebant: in quibus multum altercationum erat: cùm alij ad erumpendum incitatores eſſent, alij quidam dehortarentur. Vates item oracula decantabant varia, neque inter ſe conſentientia: quæ quiſque, ſicut affectus erat, ita accipiebat. Acharnenſes porrò, vt qui ſibi non minima pars ciuitatis eſſe videbantur, populum ad pugnam, quàm maximè inſtigabant. Denique tota ciuitas commota erat, & Pericli irata, qui ciues ab eruptione prohibebat: & huius belli autor fuerat. Inter hos etiam Cleo fuit, teſte Plutarcho: qui, vbi ciuitatem in illum incenſam vidit, auram popularem captans, acriter mordebat Periclem. Verùm nihil iſtorum mouit Periclem, ſed ignominiam moderatè tulit: & eos, qui angebantur ob vaſtationē agrorū, demulſit: dicens arbores cæſas & deiectas mox renaſci: virorum cæſorum iterum non promtam fore facultatem. Nauibus in Peloponneſum dimiſſis terram hoſtium per legatos vaſtauit: ipſe terreſtri exercitu in fines Megaricos ducto, eos vndequaque conculcauit. Paulò poſt fœdus & amicitiam ineunt Athenienſes cum Nymphodoro Abderita: cuius ſororem habebat Sithalces Rex Thracum: per quem etiam Regem ipſum ſibi adiungunt. Nam Athenas veniens Nymphodorus, fœdus & ſocietatem Sithalcæ cū Athenienſibus conciliauit: & Sadocum filium Sithalcæ ciuem Athenis fecit: atque Athenienſibus pollicitus eſt, ſe bellum, quod gerebatur in Thracia, compoſiturum eſſe, & apud Sithalcen perſuadendo effecturum: vt in Thracia cōſcriptas copias equitum & peditum, peltis vtentium, auxilio Athenienſibus mitteret. Conciliauit etiam Perdiccam, filium Alexandri, Regem Macedonum Athenienſibus, vt ſua cum illis arma coniungeret. Cùm autem multis vltrò citroq́; cladibus illatis bellum in tam longum duceretur, multi ciues deſiderio agrorum & tranquillitatis publicæ, arma deteſtabantur: quanquam plures initio, inter quos erant Acharnenſes præcipui, vindictam expetebant, vt acceptas clades in hoſtibus vlciſcerentur. Senatus vana ſpe populum lactabat: de pace nihil conſultabat: ſed tantummodo magnificis promiſſis, de affuturis Regum auxiliis plebem deliniebat. Huc accedebat, quòd Athenienſes ſtulta ambitione Alcibiadis incitati, anno belli 17. cùm in ſpem veniſſent Siciliæ totius occupandæ, ſuos illò miſiſſent exercitus, ducibus Alcibiade, Nicia & Lamacho. In hoc enim bello duo duces Nicias & Lamachus, amiſſis quadraginta millibus hominum perierunt: ſicut hiſtoriam huius belli recitat Thucydides lib. 6. Hinc occaſionem traxit Ariſtophanes, vt præſentem ſcriberet Comœdiam: in qua ſtulta Athenienſium conſilia, & plebiſciti Megarici immanitatem, ideoq́; totius belli incommoda propoſito Lamachi interitu demonſtrat, pacemq́; cum Lacedæmoniis ineundam ſuadet: commonſtratis omnibus, quæ pacem comitari ſolent, operibus & commodis.

ARGVMENTVM FABVLÆ ACHARNENSIVM.

INITIO quendam ciuem Atticum, Dicæopolin (quaſi dicas, Iuſtum ciuem) introducit, qui de peruerſo Reip. ſtatu queritur, & vitia quædam Athenienſium partim riſu, partim fletu digna, Comicè perſtringit: vt quòd Eſchyli poëmatibus neglectis, Theognidis aut Euripidis fabulas audiant: & quod pacem non promoueant, ſed de aliis rebus conſulent. Ingreſſis in ſcenam Senatoribus, ſtatim adeſt Caduceator ſiue præco, qui ſingulos hortatur, vt ſuam quiſque dicat ſententiam. Ibi Amphitheus, quòd pacem & fœdus cum Spartanis ineundum ſuaderet, è curia eiicitur: fruſtrà indignante Dicæopoli. Poſtea audiuntur legati, à rege Perſico cum Pſeudartabano, eiuſdem Satrapa reuerſi. Hi in concilio ſuas comeſſationes & luxum Perſicum exponunt. Tandem productus Pſeudartabanus regis ſui mãdata, lingua Perſica commemorat: Cuius verba cùm præco perperam ac falsò interpretaretur de auro, quod rex miſſurus eſſet, Dicæopolis remotis arbitris, longè aliud ex ipſo comperit. Quare vana ſpe populum lactari intelligẽs, ſibi conſilium capit, & Amphitheum ad Lacedæmonios ablegat, vt ſibi cum Lacedæmoniis fœdus faciat. Interim à Caduceatore vocatur in Senatum Theorus, hoc eſt, ſpectator, vt Sithalcis Thracum regis reſponſum, de auxiliis & ſocietate belli, exponat. Verùm is conſimili vanitate populum ludificat, & magnifica regis auxilia & promiſſa commemorat. Reuerſus interim Lacedæmone, Amphitheus ſecum inducias & fœdera refert. Verùm deprehẽſus ab Acharnenſibus, qui propter vineta deuaſtata, Spartanis grauiter infenſi erant, vim perſequentum ægrè effugit. Dicæopolis acceptis ab eo fœderibus domum lætus abit: &, vt gratus ſit diis immortalibus, ruri Choas, quod Bacchanale erat feſtum, celebrare inſtituit. Huic imminet ex improuiſo Chorus ſenum Acharnenſium, qui Amphitheum, fuga elapſum, quærit, vt ab eo pœnas ſumat: quandoquidem ille fœdus cum atrociſſimis hoſtibus pepigiſſet. Egreſſus domo cum ſeruo, vxore & filiabus, Dicæopolis Choas agere parat. Ibi ſeruus Priapum in palo, filia calathum, mater pultem & coclear geſtat. Vbi iſta Chorus animaduertit, illicò Dicæopolin pro Amphitheo comprehendit: eíque lapidibus intentis, mortem comminatur, neque vllas excuſationes admittit. Cùm verò alia ratione ſe non poſſet defendere, viciſſim illis minatur, niſi audiatur, ſeſe Acharnenſium obſides violaturum. Prolato mox cophino carbonibus oppleto, necem Dicæopolis ſtricto enſe intentat. Quo ſpectaculo carbonatij Acharnẽſes commoti, & carbonum tanquam liberorum miſerti, Dicæopolin abiectis lapidibus audiunt, & ſententiam de Lacedæmoniis liberè dicere vltrò iubent. Sed ille prius quàm peroret, habitum vt ſibi mutare, & mendici veſtibus amiciri liceat, ab Acharnenſibus petit. Ea re impetrata, Euripidem accedit, qui heroas in Tragœdijs mendicos producere ſolebat, cúmque exorat, vt Telephi habitu ipſum amiciat, & reiiculas concedat: quibus Dicæopolis contra Acharnicos ſe defendat. Habitu mendici accepto, iam auarus & petax redditus, vt fert mendicorum natura, quorum pera nunquam impletur, modò hoc, modò aliud ab Euripide poſtulat, ac difficulter admodum ab oſtio remouetur. Rediens ergo ad ſuos Acharnenſes, Dicæopolis eleganti oratione Lacedæmonios excuſat: culpam in Periclis iam defuncti pertinaciam, & Megarenſium miſeriam reiicit: quæ duo Lacedæmonios impuliſſe ait, vt primùm opem tulerint oppreſſis: deinde vaſtatis Athenienſium vineis, & Atticæ agris, parem Athenienſibus gratiam repoſuerint. Hoc cognito pars Chori Dicæopolidi aſſentitur, pars (vt fit) grauiter illi ſuccenſet, & Lamachum ducem exercitus aduocat. Ab hoc petunt, vt proditorem iſtum armis opprimat. Sed is, cùm armatus accurreret, falſè à Dicæopolide irridetur, & tanquam mollis ac Cinędus, cum ſuis armis exploditur. Nam pauper & inops, compilatis Reip. commodis, ad ſummas opes & honores, malis artibus peruenerat. Lamacho minante bellum ſe cum Peloponneſijs continuaturum: Dicæopolis contra forum & Emporia Attica Megarenſibus & Thebanis ſe permiſſurum affirmat. Eo degreſſo, Chorus Ariſtophanem laudat, vt patriæ amantem, & bene conſulentem

Reipub. quod regis Perſarum teſtimonio confirmat. Deinde Athenienſes accuſat, quòd veteranos milites negligant, & à iunioribus per calumnias eos deferri, accuſari & opprimi patiantur. In Strophis verò & Antiſtrophis, inuocata Muſa Acharnica, hortatur Athenienſes, vt bene meritis dignam reddant gratiam. Conceſſo Megarenſibus & Bæotis foro Attico, aduenit Megareus cum duabus filiabus, quas fame adductus vendere conſtituit, & iocoſè admodum vtranque in porcos transformat, ipſáſque ſacco indit. Dicæopolis vbi hunc videt, mercem licetur: porcos contrectat: iocatur, & tandem mercatur. Fortè interuenit huic contractui Sycophanta, qui ſe mercatorem cum ſuis mercibus delaturum & quadruplaturum eſſe comminatur. Eum repellit Dicæopolis, & receptis ad ſe porcis, Megareo cæpas & ſalem, loco precij perſoluit. Accedit deinde Bæotius, cum omnis generis mercibus, ceu herbis, volucribus, feris, piſcibus, eáſque res in foro Attico venum exponit. Ab hoc Dicæopolis opſonia ad feſtiuitatis ſuæ Choicæ celebrationem neceſſaria mercatur. Nicarchus Sycophanta poſtquam delationem eſſet minatus, inſtinctu Chori ab vtroque malè multatur, & facta commutatione mercium, ipſe ſerui humeris imponitur pro vrceo, & in Bæotiam deportatur. Quibus peractis, famulus Lamachi Dicæopolidem adit, & heri ſui nomine turdos atque alias lautitias ab eo petit: ſed nihil impetrat. Ex qua re Chorus ſpem pacis concipit, & bellum, in quod antea toto animo conſiſtebat, iam execratur. At Dicæopolis incœptas Choas peragit, & collaudata pace, eam ſibi vxorem iungit, plurimis enumeratis illius commodis. Accedit deinde Caduceator, qui reliquæ plebi Choas indicit, eámque ad bibendum epulandúmque hoc pacis tempore exhortatur. Paulò pòſt gemens ac plorans accurrit agricola, cui boues ademerant Bæotij. Petit à Dicæopolide, vt ſublato bello, pacem cum Thebanis faciat. Sed quia ſibi ſoli fœdus comparauerat Dicæopolis, nihil obtinet agricola. Aduolat item Paranymphus cum pronuba, & ſponſi ſponſæq; nomine Dicæopolidem orat, vt pacem cum hoſtibus faciat, ne nouus maritus in militiam euocatus, à coniugis amplexu auellatur. Tum duo prodeunt nuncij, quorum alter Lamacho, homini turbarum & belli ſtudioſo, repentinam hoſtium irruptionem annunciat, & in armis eſſe iubet: alter Dicæopolidem pacis cupidum, ad cœnam ſacerdotis Bacchi inuitat. Hac occaſione arrepta, Dicæopolis Lamachum irridet, armaturam eius exibilat, & militari duritiei, bellique calamitatibus, commoda, & voluptates pacis, lepidè opponit. Quibus digreſſis, altero quidem in bellum, altero verò ad cœnam, Chorus Antimachum quendam exagitat, & omnibus diris deuouet, ipſúmque obiter Cratinum vellicat. Nulla ibi mora interpoſita adeſt nũcius è caſtris, qui Lamachi heri ſui cladem ac vulnera exponit, omnéſque ſeruos ad curationem vulnerum iubet accurrere. Eum è veſtigio inſequitur Lamachus, & miſerabili clamore cladem acceptam deplorat, bellúmque execratur. Dicæopolis, vbi miſerum videt, falsè irridet, & multis ſarcaſmis turbulento homini inſultat. At ipſe Choro applaudente, vtrem præmij loco, quòd fortiter in feſto Bacchi bibiſſet, ab Acharnenſibus accipit.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

A *more Pacis, quidam Acharnenſis ſibi*
C *omparat ab hoſte fœdus, Amphitheo duce:*
H *oc vbi ſeniorum plebs videt popularium:*
A *mphitheum & ipſum perſequuntur lapidibus.*
R *euerſus ergo in concionem, deuouet*
N *eci caput, factum niſi probet ſuum.*
E *xin Periclem & Megaricam legem refert,*
N *egátque cauſam aliam eſſe præſentis mali.*
S *ed vt is retentam pacem agat lætus domi:*
E *xcedit vrbe præliatum Lamachus.*
I *nterea ab hoſte vulnus rettulit graue:*
S *enex reuerſum ridet inter pocula.*

TA

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Δικαιόπολις.
Κῆρυξ.
Ἀμφίθεος.
Πρέσβεις.
Ψευδαρτάβας, ὁ βασιλέως ὀφθαλμός.
Θέωρος.
Χορὸς Ἀχαρνέων.
Μήτηρ.
Θυγάτηρ.
Κηφισοφῶν θεράπων Εὐριπίδου.
Εὐριπίδης.
Λάμαχος.
Μεγαρεύς.
Κόραι.
Συκοφάντης.
Βοιωτός.
Νίκαρχος συκοφάντης.
Ἄγγελος Λαμάχου.
Γεωργός, Δερκέτης φυλάσιος.
Παράνυμφος, ὁ θεράπων νυμφίου.
Ἄγγελος.
Ἕτερος ἄγγελος.

PERSONÆ DRAMATIS.

Dicæopolis.
Præco.
Amphitheus.
Legati.
Pſeudartabanus.
Theorus.
CHORVS Acharnenſium.
Mater: vxor Dicæopolis.
Filia.
Cephiſopho, famulus Euripidis.
Euripides.
Lamachus.
Megareus.
Puellæ: filiæ Megarei.
Sycophanta.
Bœotus.
Nicarchus, ſycophanta.
Nuncius Lamachi.
Agricola.
Paranymphus.
Nuncius Dicæopolis.
Alter nuncius.

Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος ἄρχεται ἐκ συστηματικῆς περιόδου καὶ ἑξῆς ἐκ προσώπων ἀμοιβαίων. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι σά. ὧν τελευταῖος ἐγὼ δὲ φράξομαί γε τοὺς Ἀχαρνέας. ὁ μέντοι μετὰ κομμάτιον ἀπ' ἐλάσσονος καὶ ρκα. πενθημιμερής. ὁ δὲ ξ ἑφθημιμερὴς ἐξαρθρώσωσιν καὶ αἱ παρεπιγραφαί. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων κορωνίς.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΑΧΑΡΝΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

BISETVS. Δικαιόπολις τὴν τύχην τὴν καθεστῶσαν, ἐπὶ τῇ κακοπαθείᾳ τῆς πόλεως βαρέως φέρων ἀγανακτεῖ, καὶ

B

μέμφεται, καὶ Ἀθηναίους κατά τινα τῶν μὲν γέλωτος, τὰ δὲ θρήνου, καὶ ἐλέους ἄξια κωμικῶς διεξέρχεται.

ΟΣΑ δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν.
Ἥσθην δὲ βαιά, πάνυ δὲ βαιά, τέτταρα,
ἃ δ' ὠδυνήθην, ψαμμακοσιογάργαρα.
Φέρ' ἴδω τί δ' ἥσθην ἄξιον χαιρηδόνος.
Ἐγὧδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδὼν
τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσε.

ARISTOPHANIS ACHARNENSES.

ACTVS I. SCENA I.

DICÆOPOLIS.

Senarij Iambici.

QVàm multa ſunt, quæ aſſiduè cor mordent meum?
Quàm rara, quibus oblector? na, rara admodum:
Vix quatuor: quæ verò dolorem mihi ferunt,
Innumera ſunt & montem arenæ æquant. Age
C *Videam, quid ſit: quamobrem merito gaudeam.*
Noui ego, noui meum quid oblectet animum:
Quādo quinque talenta video, quæ euomit Cleo.

Σχόλ. Οἶδ' ὅ τι δέδηγμαι.] θαυμαστικὸν τὸ οἶδα, ἀντὶ τοῦ πολλά. ὁ δὲ δὴ συμπλεκτικὸς σύνδεσμος ἐπίτασιν δηλοῖ. κέχρηται δὲ αὐτῷ καὶ Θουκυδίδης ἐν τῷ προοιμίῳ, κίνησις γὰρ αὕτη δὴ μεγίστη δὴ ὤνηται. δέδηγμαι δὲ λείπει ἡ κατὰ πρόθεσις, ἵν' ᾖ κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν. ὃ καὶ βέλτιον, ὅτι μεταφέρει ἀπὸ τῶν θηρίων ἐπὶ τὴν καρδίαν. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν κατὰ τὸν ἐμαυτοῦ θυμόν, κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν φησί. δέδηγμαι δέ, ἀντὶ τοῦ ἠνίαμαι. λελύπημαι. καὶ Ὅμηρος. δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος. καὶ θυμοδακὴς μῦθος. ἄλλως. καλῶς ἔφη δέδηγμαι τὴν καρδίαν, παρόσον περὶ τὴν καρδίαν συνίσταται τὰ τοῦ θυμοῦ καὶ τὰ τῆς ἡδονῆς. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ Ὀδυσσεὺς θυμούμενος κατὰ τῶν μνηστήρων. στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ. τέτλαθι δὴ κραδίη φάσκων. Ψαμμακοσιογάργαρα] ὅτι πολλὰ καὶ ἀναρίθμητα. τὸ γὰρ ψαμμοκόσια καθ' ἑαυτὸ ἐπὶ πλήθους ἐτίθετο. παρὰ μὲν Εὐπόλιδι ἐν Χρυσῷ γένει οὕτως. ἀριθμὸν θεατὰς ψαμμοκοσίους. παρὰ τὸ ἑξακοσίους, ἢ ἐννακοσίους ἀπὸ τῆς ψάμμου ἀριθμητικοὺς γινομένους. καὶ τὸ γάργαρα δέ, ἐπὶ πλήθους ἐτίθετο, ὡς ἐν Λίμναις. ἀνδρῶν ἐπακτῶν πάντα γάργαρ' ἐστὶ καὶ παρὰ Ἀριστομένει ἐν Βοηθοῖς. ἔνδον γὰρ ἡμῖν γάργαρα. καὶ παρὰ Σώφρονι. ἁ δ' οἰκία τῶν ἀργυρωμάτων γάργαιρε. καὶ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ χρημάτων τε γάργαρα. θέλουσι δέ τινες καὶ τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ. κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσι, τὴν πολλὴν κίνησιν τῶν ποδῶν σημαίνειν. ὅτι γάργαιρε. καὶ τὸν Καρκίνον δὲ οὕτως ὀνομάζεσθαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ποδῶν. ἄλλως. ἀπὸ δύο λέξεων τὸ σύνθετον ἐγένετο δηλοῦσι πολλά. σύγκειται γὰρ ἀπό τε τῆς ψάμμου τὸν ἀριθμὸν εἰδέναι. ὁ γὰρ Πύθιος μαντεύεται· ψάμμου τὸν ἀριθμὸν εἰδέναι, αὐχῶν ἐν οἷς λέγει, Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης. καὶ Εὔπολις ἐπεσημήνατο τὴν λέξιν εἰπών. ἀριθμὸν θεατὰς ψαμμοκοσίους. δύναται γὰρ ἐγκεῖσθαι τῇ λέξει τὰ κόσια. ἐπεὶ ἐπὶ κατάληξις τῶν μετὰ τὸν ἑκατὸν ἀριθμῶν μέχρι τῶν χιλίων. ὅς πλήθους ἐπὶ πολλοῦ σημαντικός. ὅτι διακόσια τριακόσια καὶ ἑξῆς. τὸ δὲ γάργαρα καὶ αὐτὸ ἐπὶ πλήθους λαμβάνεται διὰ τὴν συγγένειαν τὴν πρὸς τὸ κ. εἴρηται δέ, ἀντὶ τοῦ ἄφθονα καὶ ἀναρίθμητα. τὸ δὲ κάρκαιρε παρὰ τῷ ποιητῇ ἐπί, κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσι. μέμνηται δὲ καὶ Κρατῖνος, Ἀριστων ἀνδρῶν πάντα γαργαίρει πόλις. ἐπὶ πλήθει.

Bisetvs. Ἥσθην] παρὰ τὸ ἥδεσθαι, τὸ χαίρειν, καὶ εὐφραίνεσθαι. τὸ δὲ ἐγᾦδα, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ οἶδα.

Σχόλια. Ἄξιον χαιρηδόνος.] ἀντὶ τοῦ χαρᾶς, τὸ δὲ ὄνομα ὡς ἀλγηδόνος. ὡς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀλγέω, μέλλοντος ἀλγήσω ἀλγηδὼν ἀλγηδόνος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ χαιρέω χαιρηδὼν χαιρηδόνος. Τὸ κέαρ εὐφράνθην.] ὡσπερεὶ Ἀριστοφάνης τὴν καρδίαν εἶπε κέαρ, ἄνω γὰρ εἶπεν, οἶδα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν, νῦν φησὶν ἐφ' ᾧ τὸ κέαρ εὐφράνθην. Τοῖς πέντε ταλάντοις] ἀπολύσας ἀλλότρια καταφαγών, ἐζημίωσαν αὐτόν. ἀντὶ τοῦ κλέψας καὶ καταπιὼν ἀπέδωκεν. ἐζημιώθη γὰρ ὁ Κλέων πέντε τάλαντα, διὰ τὸ ὑβρίζειν τοὺς ἱππέας. παρὰ τῶν νησιωτῶν γὰρ ἔλαβε πέντε τάλαντα ὁ Κλέων, ἵνα κουφίσῃ πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους αὐτοὺς τῆς εἰσφορᾶς. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ἱππεῖς, ἀντέλεγον καὶ ἀπῄτησαν αὐτόν. μέμνηται Θεόπομπος.

Ταῦθ' ὡς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας	D	*Vt lætor ob hanc rem, & equites amo. Nam facinus hoc*
Διὰ τοῦτο τοὔργον, ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.		*Dignum certè fuit vniuerſa Græcia.*
Ἀλλ' ὠδυνήθην ἕτερον αὖ τραγῳδικόν.		*Rurſum indolui propter Tragicas ineptias:*
Ὅτε δὴ κεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον.		*Quòd, cùm ego maximo hiatu expectauiſſem Æſchylum,*
Ὁ δ' ἀνεῖπεν, εἴσαγ' ὦ Θέογνι τὸν χορόν.		*Præco clamaret: heus Theogni chorum introduc.*
Πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου δοκεῖς τὴν καρδίαν;	E	*Quomodo putas, hoc animum perculerit meum?*
Ἀλλ' ἕτερον ἥσθην ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτὲ		*Sed aliud item me oblectauit: cùm ingreſſus eſt*
Δεξίθεος εἰσῆλθ' ᾀσόμενος Βοιώτιον,		*Poſt Moſchum, Dexitheus, canturus Bœotium.*
Τητὲς δ' ἀπέθανον καὶ διεστράφην ἰδών,		*Hoc anno mortuus ſum, & diſtortis fui*
Ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον,		*Oculis, videns, quòd reſpiceret ad Orthium*
		Modum Charis, ſed ex quo ego ſordibus eluor,
Ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξ ὅτου 'γὼ ῥύπτομαι.		*Nunquam pulueribus ſic ægrè afflictus fui,*

Σχόλια. Ταῦθ' ὡς ἐγανώθην.] ἀντὶ τοῦ ἐχάρην. ἐφαιδρύνθην. ἀπὸ τοῦ γάνυμαι. Ὅμηρος. γάνυται δὲ φρένα ποιμήν. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λαμπρυνομένων χαλκωμάτων.

Bisetvs. Εὐσταθίου. γάνος, ἡ χαρά, παρὰ τὸ χάλα, τρεπομένου τοῦ λ εἰς ν. ὅθεν τὸ γανοῦσθαι, τὸ χαίρειν. καὶ γάνυσθαι, καὶ γανύσκεσθαι ταυτόν.

Σχόλια. Ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.] τοῦτο παρῳδία καλεῖται, ὅτ' ἂν ἐκ τραγῳδίας μετενεχθῇ. ἔστι δὲ ἡμιστίχιον ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου ἔχον οὕτω. κακῶς ὄλοιτ' ἄν. ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι. εἰς τὸ δρᾶμα οὖν τῶν ἱππέων ἀποτείνεται. διὰ τούτου γὰρ φαίνεται καταδικασθεὶς ὁ Κλέων, τάλαντα. ἢ ἄξιον οὖν φησιν Ἑλλάδος, καταδικασθῆναι τὸν Κλέωνα.

Bisetvs. Ἄλλως. Ἄξιον Ἑλλάδι, ἀντὶ τοῦ Ἑλλάδος, χαριεστερον ἴσως. ἀλλὰ τὸ ἄξιον, καὶ τὸ ἀνάξιον μετὰ δοτικῆς ἀντὶ τῆς γενικῆς, ἢ μὴ πρώτως λαμβάνεται. ὥσπερ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἄξιον ἀνθρώποις ζῆν. ἐν τῷ α. τῶν ἀπομνημ. καὶ ἐν τῷ δ. „ Σοὶ δ' οὖν ἄξιον, ὦ Ἀρίστιππε. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἐν τῷ γ. „ Οὐκ οἴει τοι ἄξιον εἶναι ἐπιμεληθῆναι ὅπως δυνηθῇς ἄξιον οὖν Ἑλλάδι, ἀντὶ τοῦ πρέπον.

Σχόλια. Τραγῳδικόν.] ἀντὶ τοῦ ἐμπαθές. ἐπείπερ καὶ ἡ τραγῳδία ἐμπαθῶν πραγμάτων ἀπαγγελτική. ἢ ἐπεὶ περὶ τραγῳδιῶν μέλλει λέγειν. Ὅτε δὴ 'κεχήνη.] ἡ συναίρεσις τοῦ κεχήνειν, Ἀττική. τὸ γὰρ ει καὶ α, εἰς η συναίρουσιν. εἰς τὸ αὐτὸ συναλοιφῇ, ἀντὶ τοῦ κεχήνεια. ἔστι δὲ τὸ κεχήνη ἰακόν. οἱ γὰρ Ἴωνες ἀπὸ τῶν αὐτῶν συμφώνων ἄρχονται. οἱ δὲ σφόδρα προσέχοντες τινί, κεχήνασι. δύναται δὲ καὶ κατὰ μεταφορὰν τῶν ὀρνιθίων τῶν ἔτι νεοττῶν, προσδεχομένων τὴν τροφὴν καὶ ἔτι κεχηνότων. ἢ τροφήν μοι τὴν τῶν Αἰσχύλου τραγῳδιῶν ἀκοῦσαι. Προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον.] ἀντὶ τοῦ Αἰσχύλου τραγῳδίας. ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἔχοντες τὰ Αἰσχύλου, Αἰσχύλον λέγομεν ἔχειν. ὁ γὰρ ἦν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. ἐτελεύτησε γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Καλλίου τοῦ μετὰ Μενεσθέα, τούτοις πρότερον ἐνιαυτόν. τιμῆς δὲ

μὲν δὲ μεγίστης ἔτυχε παρὰ Ἀθηναίοις ὁ Αἰσχύλος. καὶ μόνου αὐτοῦ τὰ δράματα ψηφίσματι κοινῷ καὶ μετὰ θάνατον ἐδιδάσκετο. Ὁ δ' ἀνεῖπεν εἴσαγε.] ἀνηγόρευσεν. ὁ κήρυξ δὲ δηλονότι. Θέογνις δὲ οὗτος, τραγῳδίας ποιητὴς, πάνυ ψυχρὸς ἐκ τῶν τριάκοντα, ὃς καὶ Χιὼν ἐλέγετο. Πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου.] ἄπιστον ὥσπερ φύσει, μᾶλλον ἐπίσεισε. κέχρηται δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῇ ἐπὶ τῆς καρδίας, καὶ Θουκυδίδης τὸ ὄνομα φράζων. Ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτέ.] ἀντὶ τοῦ μετὰ τὸν Μόσχον. ἦν δὲ οὗτος φαῦλος κιθαρῳδὸς, πολλὰ ἀπηνῆ ᾄδων. εἰς τὸ αὐτό. ὁ Μόσχος κιθαρῳδὸς Ἀκραγαντῖνος. τινὲς οὕτως. ὅτε ὁ νεκύδας, ἆθλον ἐλάμβανε Μόσχον. τὸ δὲ Βοιώτιον μέλος οὕτω καλούμενον, ὅπερ εὗρε Τέρπανδρος, ὥσπερ καὶ τὸ Φρύγιον. ὁ δὲ Δεξίθεος ἄριστος κιθαρῳδὸς καὶ Πυθιονίκης. οἱ δὲ, ψυχρὸν αὐτὸν εἶναί φασιν. Τοῦτος δ' ἀπέθανεν. ἀπὶ ἔτος. ὅπερ οἱ Δωριεῖς τῆδες λέγουσιν. εἰς τὸ αὐτό.]τὸ τοῦ ἰσ' ἔτος. οἱ Δωριεῖς δὲ διὰ τοῦ δὴ λέγουσι τῆδες. Ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις.] καλῶς τὸ παρέκυψεν. ὅθεν δὲ τὸ κύψανει κιθαρῳδὸς καὶ αὐλητὴς φαῦλος. ὁ δὲ ὄρθιος αὐλητικὸς νόμος, οὕτω καλού-

A μενος, διὰ τὸ εἶναι εὔτονος καὶ ἀνάτασιν ἔχειν. ὡς δηλοῖ καὶ Ὅμηρος, ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε δεινόν τε ὄρθι'. Ἀχαιοῖσι δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ.

Bisetvs. Χαῖρις κατὰ τὸν Σουΐδαν κιθαρῳδὸς ἦν ἄμουσος. οἱ δὲ ἄμουσοι διὰ τὴν τῆς μουσικῆς ἀπειρίαν παρακύπτειν, καὶ τὰ μουσικὰ ὄργανα, οἷς χρῶνται, ἀεὶ προσβλέπειν εἰώθασιν, ἵνα μὴ παρὰ τοὺς μουσικοὺς ῥυθμοὺς, καὶ παρὰ τὴν ἁρμονίαν αἰσχρῶς ἁμάρτωσι, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκουόντων καταγελῶνται. τὰ δὲ παλαιὰ σχόλια ἴσως οὕτω σχεδόν. καλῶς τὸ παρέκυψεν, ἐφ' ὅθεν ὁ

B Χαῖρις τὸ κύψαι ἂν εἴη κιθαρῳδὸς, καὶ αὐλητὴς φαῦλος. τουτέστιν ἐφ' ὅθεν τοιαύτῃ παρακύψει ἑαυτὸν κιθαρῳδὸν, καὶ αὐλητὴν φαῦλον εἶναι δηλοῖ.

Σχόλια. Ἐξ οὗ γε ῥύπτομαι.] ἀντὶ τοῦ σμήχομαι. τουτέστι ζῶ, μεταφορικῶς. τῷ γὰρ ζῶντι ἕπεται, τὸ ῥύπτεσθαι ῥύμματα γὰρ τὰ σμήγματα. καὶ Ὅμηρος. ῥύμματα πάντα καθῆρεν. ῥύπτεσθαι οὖν τὸ σμήχεσθαι. παρεμφαίνει τι τὸν ῥύπον ἀφαιρεῖσθαι. ὁ δὲ ῥύπος, κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ χ. ῥύπος γάρ, ὁ τῷ χρωτὶ ἐπὼν σπίλος.

C

Οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας γε τὰς ὀφρῦς,
Ὡς νῦν ὁπότ' οὔσης κυρίας ἐκκλησίας
Ἑωθινῆς, ἔρημος ἡ Πνὺξ αὑτηί.
Οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι, κἄνω καὶ κάτω
Τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον.
Οὐδ' οἱ Πρυτάνεις ἥκουσιν, ἀλλ' ἀωρίαν
Ἥκοντες, εἶτα δ' ὠστιοῦνται πῶς δοκεῖς,

D

Ἐλθόντες ἀλλήλοισι, περὶ πρώτου ξύλου,
Ἀθρόοι καταρρέοντες. εἰρήνη δ' ὅπως
Ἔσται, προτιμῶσ' οὐδέν. ὦ πόλις πόλις.
Ἐγὼ δ' ἀεὶ πρώτιστος εἰς ἐκκλησίαν
Νοστῶν κάθημαι, κᾆτ' ἐπειδὰν ὦ μόνος,
Στένω, κέχηνα, σκορδινῶμαι, πέρδομαι,
Ἀπορῶ, γράφω, παρατίλλομαι, λογίζομαι,

E

Ἀποβλέπων εἰς τὸν ἀγρὸν, εἰρήνης ἐρῶν.
Στυγῶν μὲν ἄστυ, τὸν δ' ἐμὸν δῆμον ποθῶν,
Ὃς οὐδεπώποτ' εἶπεν, ἄνθρακας πρίω,
Οὐκ ὄξος, οὐκ ἔλαιον, οὐδ' ᾔδει πρίω.
Ἀλλ' αὐτὸς ἔφερε πάντα χὠ πρίων ἀπῆν.
Νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος,

F

Βοᾶν, ὑποκρούειν, λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας,
Ἐάν τις ἄλλο πλὴν περὶ εἰρήνης λέγῃ.
Ἀλλ' οἱ Πρυτάνεις γὰρ οὑτοιὶ μεσημβρινοί,
Οὐκ ἠγόρευον τοῦτ' ἐκεῖν' οὐγὼ 'λεγον;
Εἰς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὠστίζεται;

Circa ſupercilia, ut nunc, dum ſtato die
Comitia aguntur hic, primo diluculo:
Et tota Pnyx hominibus vacua 'ſt: interim
Illi loquuntur in foro: & minio illitum,
Funem ſurſum atque deorſum defugiunt: neque
Vrbis præfecti veniunt. At quando venient
Serius, ibi inuicem ſe trudent: qui putas!
Dum primam quiſque ſedem captabit ſibi,
Confeſtimque omnes ingruent. ſed de bona
Quid fiat pace, nihil quicquam penſi iam habent.
O ciuitas, ego ſemper primus in forum
Reuertor & deſideo. at poſtquam ſolus hic
Sum: gemo, pandiculor, oſcito, pedo, dubito,
Scribo, vulſuram patior, rem conſidero,
Dum pacis amore flagrans, intueor agrum:
Vrbémque exoſus rus meum deſidero:
Quod nunquam mihi dicit, carbones emtum abi,
Acetum, oleum: immo haud nôrat verbum, eme.
Sed ipſum proferebat omnia: quique emat,
Aberat. nunc igitur planè aduenio in hunc locum
Paratus clamare, obturbare, duriter
Conuitiari oratores: ſi quiſpiam
Verbum vnum, præterquam de pace, dixerit.
Sed hi præfecti ſunt vrbis, meridie
Venientes, nónne fore hoc prædixeram?
Nunc quiſque ad primum truditur ſubſellium.

Σχόλια. Ὑπὸ κονίας.] παρ' ὑπόνοιαν. δέον γὰρ εἰπεῖν, ὑπὸ λύπης τὴν καρδίαν, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ ἔφη, ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς εἶπεν. ὅτι καὶ εἰ κονίαν ἤτοι ἄσβεστον ὁ σμώμενος, δάκνεται τὴν ὀφρύν. ἄλλως. ὑπερβατόν. ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξ ὅτου γε ῥύπτομαι, οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς. Κυρίας ἐκκλησίας.] ἐν ᾗ ἐκύρουν τὰ ψηφίσματα. εἰσὶ δὲ νόμιμοι ἐκκλησίαι αἱ λεγόμεναι τρεῖς τοῦ μηνὸς Ἀθήνησιν. ἡ πρώτη καὶ ἡ δεκάτη καὶ ἡ τριακάς. εἰσὶ δὲ καὶ πρόσκλητοι ἐναγόμεναι κατά τινα ἐπεί-

G γοντα πράγματα. αἱ μὲν οὖν νόμιμοι καὶ ὡρισμέναι ἐκκλησίαι κύριαι λέγονται ὡς ἔφαμεν. αἱ δὲ πρὸς τὰ κατεπείγοντα συναγόμεναι, σύγκλητοι.

Bisetvs. Σουΐδας. κυρία ἐκκλησία. οἱ Πρυτάνεις συνῆγον τὴν βουλὴν, καὶ τὸν δῆμον. καὶ τὴν μὲν βουλὴν ὁσημέραι. τὸν δὲ δῆμον τετράκις τῆς Πρυτανείας ἑκάστης. ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ ἐκκλησίᾳ ἔδει τὰς ἀρχὰς ἀποχειροτονεῖν, αἳ ἂν δοκῶσι μὴ καλῶς ἄρχειν. καὶ περὶ τῆς φυλακῆς τῆς χώρας, καὶ τὰς εἰσαγγελίας ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ βουλό-

μενοι λόγοις ἐπειοιοῦντο. κυρία δὲ ἡμέρα λέγεται ἡ ὡρισμένη, καὶ ἐμπρόθεσμος. Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ,

Κυρία δ᾽ ἥδ᾽ ἡμέρα,
Ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις.

τὸ αὐτὸ καὶ κύριον ἦμαρ καλεῖται. ὁ αὐτὸς ἐν Ἀλκήστιδι.

Καὶ μὴν τόδ᾽ ἤδη κύριον ἦμαρ.

Σχόλια. Ἡ Πνὺξ αὐτηί.] ἡ ἐκκλησία παρὰ τὴν τῶν λίθων πυκνότητα. ἢ ἀπὸ τοῦ πυκνοῦσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὡς αὐτὸς ἐν Σφηξὶν ἔδοξέ μοι, περιποιῶν τὴν ὥραν ἐν τῇ Πυκνί. Οἱ δ᾽ ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι] διάφορα δηλοῖ λέξις. νῦν μὲν τὴν ἐκκλησίαν. ὅθεν ὁ Νέστωρ ἀγορητής. καὶ τὸν τόπον ἔνθα πιπράσκεται τὰ ὤνια, καὶ αὐτὰ τὰ ὤνια σημαίνει. Τὸ σχοινίον φεύγουσι.] ὑπὲρ τοῦ ἐξανάγκης αὐτοὺς εἰς τὰς ἐκκλησίας συνιέναι, τοῦτο ἐμηχανῶντο, καὶ πολλὰ ἄλλα. ἀνεπετάννυσαν γὰρ τὰ γέρρα. καὶ ἀπέκλειον τὰς ὁδοὺς, τὰς μὴ φερούσας εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ τὰ ὤνια ἀνῄρουν ἐν ταῖς ἀγοραῖς ὅπως μὴ περὶ ταῦτα διατρίβοιεν, ἔτι μὴν καὶ μεμιλτωμένῳ σχοινίῳ περιβάλλοντες αὐτοὺς, συνήλαυνον εἰς τὰς ἐκκλησίας. τοῦτο δὲ ἐποίουν, ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύνειν. ὅσοι γὰρ ἐχρίοντο, ζημίαν ἐξέτινον. ἄλλως. ἐπεὶ ὀκνηρῶς εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς σπουδὰς, εἰώθασιν ὑπηρέται δύο μεμιλτωμένον, τουτέστι μίλτῳ ἤτοι βάμματι κοκκίνῳ σχοινίον ἐκτείνοντες διὰ τῆς ἀγορᾶς, διώκειν τοὺς ὄχλους εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς φησι Πλάτων ὁ κωμικός. ὅσοι δὲ ἐχρίοντο, ἐξέτινον ζημίαν. Ἀλλ᾽ ἀωρίαν ἥκοντες.] ἀντὶ ἀωρίᾳ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁ δὲ νοῦς, ἀκαίρως καὶ παρὰ τὸν ὄντα καιρόν. ἄωρα γὰρ τὰ παρὰ καιρὸν τρυγώμενα. Ὠστιοῦνται.] διαθλίβονται.] ἀπὸ ἐνεστῶτος τοῦ ὠστίζω. ὁ δὲ λόγος ὡς πρός τινα ἐπιλεγομένους. ὡς καὶ Ὅμηρος. φαίης κ᾽ ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας καὶ ἐνθάδ᾽ ἂν [illegible] ἴδοις. Ἐλθόντες ἀλλήλοισι περὶ πρώτου.] περὶ τῆς προεδρείας ὡς ξυλίνων ὄντων τῶν καθεδρῶν. ὅτι δὲ ἐκ λίθων, πανταχόθεν δῆλον. ὅταν λέγῃ. ἐπὶ τῆς πέτρας καθήμενοι. Ἀθρόοι καταρρέοντες. ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ. προπαροξύνειν δὲ δεῖ τὸ ὄνομα, καὶ δασύνειν τὴν πρώτην συλλαβὴν Ἀττικῶς. καταρρέοντες δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀθρόως ἐπερχόμενοι. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ποταμίων ῥευμάτων. καὶ Ὅμηρος. τὰ δ᾽ [illegible]. Νοστῶν κάθημαι.] ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ ἐρχομένου καὶ [illegible] στεναχόμενος. Στένω. κέχηνα] πάλιν τὸ κέχηνα, [illegible] προσδέχομαι ἢ δέομαι τῆς εἰρήνης. ὥσπερ οἱ νεοττοὶ κεχήνασι δεόμενοι τῆς τροφῆς. τὸ δὲ σκορδινῶμαι, ἀντὶ τοῦ κλῶμαι καὶ σπασμῷ συνέχομαι. οἱ γὰρ ἀπὸ πλήθους [illegible] σκορόδων ἐμοῦντες, διὰ τὴν δριμύτητα μᾶλλον σπῶνται. τὸ δὲ ἐμεῖν καὶ τὸ σπασμῷ συνέχεσθαι. σκορδινᾶσθαί φασιν ἐπὶ τῶν κινούντων ἐξ ὕπνου ἀνισταμένων, ὅταν τὰ μέλη καὶ ὅλους αὐτοὺς διατείνωσι. σκορδινᾶσθαι οὖν ἐστὶ, τὸ ἀνακλᾶσθαι μετὰ χάσμης. γίνεται οὖν ἀπὸ ἀλογίας τὸ τοιοῦτον. Γράφω, παρατίλλομαι.] γράφω μὲν, καταγράφω. ἢ ζωγραφῶ. ἀπὸ τῆς γῆς ξύων τῷ δακτύλῳ. ἢ τινι τοιούτῳ παιδιᾶς τινος. παρατίλλομαι δὲ, τὰς ἐκ τῶν μυκτήρων τίλλω τρίχας. ἢ τῶν μασχαλῶν. ταῦτα δὲ πάντα ποιοῦσιν, οἱ προσδεχόμενοι μέν τι, τὸν δὲ χρόνον δαπανῶντες, εἰς ἀπορίαν καὶ ἀμηχανίας μὴ τυγχάνοντες τοῦ προσδοκουμένου λογισμοῦ. ὅτε γὰρ αὐτοὶ ἐφ᾽ ἑαυτῶν τιθέντες ἀλύοντες καὶ ἐπὶ γῆς διαγράφουσιν. Ἀποβλέπων εἰς τὸν ἀγρόν.] οἱ γὰρ πολιορκούμενοι καὶ πολεμούμενοι, ἀεὶ ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἀποβλέπουσιν, ἐπιθυμοῦντες ἐν αὐτῷ εἶναι. Στυγῶν μὲν ἄστυ.] ὁ στίχος ἐκ τραγῳδίας. Ἄνθρακας πρίω.] τοῦτο Ἀχαρνέων ἴδιον τὸ λέγειν πρίασθαι πρίω. ἴσως ἴσως ἦν γὰρ ὁ Δικαιόπολις, Ἀχαρνεύς. ἦ τοι δὲ πολυάνθρακες καὶ οὐ δεόμενοι παρ᾽ ἄλλων πρίασθαι. Οὐδ᾽ ᾔδει πρίω.] οὐδὲ ἠπίστατο τὸ πρίω ῥῆμα. οὐ γὰρ ἐδεῖτο ἀγοραίου ἔχων οἴκοι.

BISETVS. Χὼ πρίων] ὁ πρίων ἤγουν ὁ ἀγοράζων, κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ἐστὶ δὲ μετοχὴ ἄχρηστος ἀντὶ τοῦ πριάμενος, ὡς ἀπὸ τοῦ θέματος πρίω, τουτέστι πρίαμαι, ἀγοράζω. καὶ τοῦτο ἴσως τῶν Ἀχαρνέων ἴδιον.

Σχόλια. Ὑποκρούειν.] ἀντιφθέγγεσθαι. ἀντιλέγειν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε. τὸ δὲ ὑποκρούειν, ἐπὶ τῶν θορυβούντων λέγεται ὅτε τις ἡσυχάζειν μὲν, ἐκκρούειν καὶ κωλύειν. τὸ δὲ λοιδορεῖν ἀμφω [illegible] καὶ λοιδορεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι. Οὑτοσί.] δεικτικῶς. μεσημβρινοὶ δὲ καὶ ἐρυθρίζοντες.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ δευτέρα.

ΚΗΡΥΞ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΠΡΕΣΒΕΙΣ.

Τρίμετροι.

BISETVS. Τῶν βουλευτῶν εἰς τὴν τοῦ θεάτρου σκηνὴν εἰσελθόντων ἥκει κῆρυξ, ὃς ἑκάστους προτρέπει τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἀποφαίνεσθαι. Ἀμφίθεος δὲ, ὅτι σπονδὰς πρὸς Λακεδαιμονίους ποιεῖσθαι ἔπειθεν, ἐκ τῆς βουλῆς ἐκβάλλεται τοῦ Δικαιοπόλιδος ἐναντιουμένου καὶ μάτην ἀντιλέγοντος.

Κη. Πάριτ᾽ εἰς τὸ πρόσθεν,
Πάριθ᾽ ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος.
Αμ. Ἤδη τις εἶπε; Κη. τίς ἀγορεύειν βούλεται;
Αμ. Ἐγώ. Κη. τίς ὤν; Αμ. Ἀμφίθεος. Κη. οὐκ ἄνθρωπος; Αμ. οὔκ.
Ἀλλ᾽ ἀθάνατος. ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν
Καὶ Τριπτολέμου, τούτου δὲ Κελεὸς γίγνεται.
Γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαιναρέτην τήθην ἐμήν.
Ἐξ ἧς Λυκῖνος ἐγένετ᾽, ἐκ τούτου δ᾽ ἐγώ,
Ἀθάνατός εἰμ᾽, ἐμοὶ δ᾽ ἐπέτρεψαν οἱ θεοί,

ACTVS I. SCENA II.

PRÆCO, AMPHITHEVS, DICÆOPOLIS, LEGATI.

Senarij.

PR. *Procedite vlterius:*
Proced. te: vt intra luſtratum ſitis locum.
AM. *Quis iam dixit?* PR. *quis vult verba facere in foro?*
AM. *Ego volo.* PR. *tu quis es?* AM. *Amphitheus.* PR. *non tu homo es?*
AM. *Non: ſed Deus. quoniam Amphitheus Cereris fuit*
Et Triptolemi filius: ex hoc pronatus eſt
Celeus, is Phænaretam duxit auiam meam:
Ex hac Lycinus prodiit: ex quo ortus ſum ego.
Deus ſum, nam Di mandârunt hoc mihi.

Ὡς ἂν

Ως ἂν ἐντὸς ἦτε] εἰώθασιν οἱ Ἀθηναῖοι, σφάζειν δέλφακα καὶ ῥαίνειν τὰς καθέδρας τῷ αἵματι αὐτοῦ εἰς τιμὴν τῆς Δήμητρος. ἐπειδὴ τοὺς καρποὺς αὐτῆς βλάπτει. ἄλλως. ὅτι καθαίρονται οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ χοίρου σφαζομένου. καὶ ὁ ῥήτωρ φησὶν, ἐπειδὰν τὸ καθάρσιον περιενεχθῇ, καὶ ὁ κῆρυξ τὰς πατρίους εὔξηται, τότε δὴ κελεύει δημηγορεῖν. τὸ δὲ θυόμενον χοιρίδιον ἐπὶ καθάρσει τῶν τόπων, κάθαρμα ἐκαλεῖτο. ὁ δὲ περικαθαίρων, καθαρτής. Αἰσχίνης δὲ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου, καθάρσιον καλεῖ. Ο γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν.] ἱερεὺς Δήμητρος καὶ Τριπτολέμου ὁ Ἀμφίθεος. σύγκειται κωμικῶς ταῦτα. Κελεοῦ γὰρ καὶ Τριπτολέμου. ταῦτα δὲ λέγει ἐν παιδιᾷ σκώπτων τὸν Εὐριπίδην, ἀεὶ ἀηδίως ἐπαγγέλλοντα τὰ γένη. ἐν ἄλλοις τε καὶ κατ' ἀρχὰς τῆς ἐν Ταύροις Ἰφιγενείας.

A Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις Οἰνομάου γαμεῖ κόρην.
Ἐξ ἧς Ἀτρεὺς ἔβλαστεν. Ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος Ἀγαμέμνων τε. τοῦ δ' ἔφυν ἐγώ.

τοῦ δὲ Κελεοῦ μέμνηται Βακχυλίδης διὰ τῶν Ὕμνων. ἄλλως. τὸν πρόπαππον αὐτοῦ λέγει, ὃς Ἀμφίθεος ὁμωνύμως ἐκαλεῖτο. Τήθην ἐμήν.] τήθας ἐκάλουν τὰς μάμμας. καὶ τηθαλλάδους τὰς μαμμοθρέπτους.

Bisetvs. Τήθην] Εὐστάθιος. τήθη, ἡ τοῦ πατρὸς, καὶ τῆς μητρὸς μήτηρ. καὶ ἁπλῶς ἡ πρεσβυτέρα γυνή. καὶ τήθη ἡ τροφὸς ὁμωνύμως λέγεται, παρὰ τὸ στῆθος, ἢ παρὰ τὸ τῶ, θήλαζον λέγειν τῷ βρέφει. καὶ οἱ μὲν ὀξυτονοῦσι τηθὴ, οἱ δὲ (ὃ καὶ κοινότερον) βαρυτόνως ἐκφέρουσι τήθη. τηθία δὲ, καὶ τηθίδιος ταυτὸν ὅπερ ἡ τήθη.

Σπονδὰς ποιεῖσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ.
Ἀλλ' ἀθάνατος ὢν ὦνδρες ἐφόδι' οὐκ ἔχω,
Οὐ γὰρ διδόασιν οἱ Πρυτάνεις. Κη. οἱ τοξόται.
Αμ. Ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεὲ, περιόψεσθέ με;
Δι. Ὦνδρες Πρυτάνεις, ἀδικεῖτε τὴν ἐκκλησίαν,
Τὸν ἄνδρ' ἀπάγοντες ὅστις ἡμῖν ἤθελε
Σπονδὰς ποιῆσαι, καὶ κρεμάσαι τὰς ἀσπίδας.
Κη. Κάθησο, σίγα. Δικαιοπ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ
  μὲν οὔ.
Ἢν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύσητέ μοι.
Κη. Οἱ παρὰ βασιλέως πρέσβεις.
Δι. Ποίου βασιλέως; ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσι,
Καὶ τοῖς ταῶσι, τοῖς τ' ἀλαζονεύμασι.
Κη. Σίγα. Δικαιοπ. βαβαιάξ, ὦκβάτανα
  τοῦ σχήματος.

Vt pacem cum Lacedæmonio faciam poplo.
Sed ô amici, Deus cùm ſim, viaticum (mihi
Non habeo: neque enim vrbis præfecti dant
PR. Lorarij. AM. Triptoleme, Celee, méne vos
C Negligetis? DI. hem viri, facitis iniuriam
Huic concioni: quòd virum hunc abducitis:
Qui pacem nobis facturus modò fuerat
Et ſcuta ſuſpenſurus ad poſtes ſacros.
PR. Sede & tace. DI. ego non: ita me Apollo
  bene adamet:
Niſi iam de pace conſilia agatis mihi.
PR. At ſunt à Rege legati.
DI. Quo Rege? nam ego legatis, & panonibus,
D Et oſtentationibus ſuccenſeo. (na hæc?
PR. Tace. DI. papæ ô Ecbatana, quæ ſpecies no-

Σχόλια. Σπονδὰς ποιεῖσθαι.] οὗτος γὰρ ὁ σκοπὸς τοῦ δράματος, ὥστε σπονδὰς ποιεῖσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους. Ἐφόδι' οὐκ ἔχω.] ὅτι ἐκ τοῦ πολέμου πένης εἰμί. καὶ ἐφόδια οὐκ ἔχω. Οἱ τοξόται.] τοῦτό φησι τις τῶν Πρυτάνεων, κελεύων ἐκβαλεῖν τὸν Ἀμφίθεον ὡς ὑβριστήν. ἄλλως. τοῦτο ἐκ τῶν Πρυτανείων τίς φησι κελεύων ἀπελαύνειν τὸν Ἀμφίθεον. εἰσὶ δὲ οἱ τοξόται, δημόσιοι ὑπηρέται φύλακες τοῦ ἄστεος τὸν ἀριθμὸν χίλιοι. οἵτινες πρότερον μὲν ᾤκουν τὴν ἀγορὰν μέσην σκηνοποιησάμενοι. ὕστερον δὲ μετέβησαν εἰς Ἄρειον πάγον. ἐκαλοῦντο οὗτοι καὶ Σκύθαι καὶ Πευσίνιοι, Πευσίνου τινὸς τῶν πάλαι πολιτευομένων συντάξαντος τὰ περὶ αὐτούς. Ὦ Τριπτόλεμε.] τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους, ἐπικούρους ὥσπερ καὶ συμμάχους ἐπικαλεῖται. ἀπάγοντες δὲ, ἀπωθοῦντες, ἀπελαύνοντες. Καὶ κρεμάσαι.] ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ κρέμανται αἱ ἀσπίδες. Ἢν μὴ περὶ εἰρήνης πρυτανεύσητε.] ἀντὶ τοῦ χρηματίσητε, πράξητε. πάντα γὰρ ἀπὸ τῶν Πρυτανείων διεπράττετο. ἐχρήσατο δὲ τῇ λέξει καὶ Δημοσθένης. Οἱ πρέσβεις.] οὕτως ὁ Περσῶν βασιλεὺς κατ' ἐξοχὴν. οὕτω δὲ καὶ ἄλλους ἔλεγον, προστιθέντες τῶν ἀρχομένων τὰ ὀνόματα. οἷον βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, βασιλεὺς Μακεδόνων. διαφορὰ δέ ἐστι βασιλέως καὶ τυράννου. βασιλεὺς μὲν γὰρ ἐκ προγόνων κατὰ διαδοχὴν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἐπὶ ῥητοῖς λαβὼν πέρασι. τύραννος δὲ τὸ ἀρχὴν βιαίως σφετερίζεται. χρῶνται δὲ ἀδιαφόρως ἔνιοι τοῖς ὀνόμασι. Ἱέρωνα μὲν βασιλέα Πίνδαρος καλεῖ, τὸν Συρακουσίων τύραννον. Εὔπολις δὲ ἐν Δήμοις εἰσάγει τὸν Πεισίστρατον, βασιλέα. ἀλλὰ καὶ τοὺς βασιλεῖς πολλάκις τυράννους λέγουσι. πρέσβεις δὲ οὗτοι εἰσὶν οἱ περὶ τὸν Μόρυχον ἐμπλησθέντες τρυφῆς. Καὶ τοῖς ταῶσι.] τοῖς κόλποις τοῖς πεποικιλμένοις. ἐπεὶ ὁ ταὼς ποικίλος. ἢ ὅτι πορφύρας ἔχουσι καὶ τιάρας ὡς αὐτός φησι. τιάραι δέ εἰσι, περικεφαλαῖαι Περσικαὶ, ταῶνος πτερὰ ἔχουσαι. ἢ ὅτι ἥκοντες ἀπὸ Περσίδος, ταὼν ἔχοντες ἐληλύθασιν. Ὦκβάτανα.] ἐξίασι γὰρ οἱ πρέσβεις κεκαλλωπισμένοι ὡς ἀπὸ Ἐκβατάνων, ἥτις ἐστὶ Περσικὴ πόλις.

E

F

Bisetvs. Τοῖς πρεσβευταῖς ἀπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως μετὰ Ψευδαρτάβα ἐπανελθοῦσι βουλὴ δίδοται, καὶ ἀκούονται. οἱ δὲ τὰς ἑαυτῶν εὐωχίας, καὶ συμπόσια, καὶ τὰς Περσῶν τρυφὰς, καὶ τὸ ἁβροδίαιτον διηγοῦνται.

Πρ. Ἐπέμψαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν,
Μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡ-
  μέρας
Ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος. Δι. οἴμοι τῶν δραχμῶν.
Πρ. Καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα διὰ τῶν Καϋστρίων
Πεδίων ὁδοιπλανοῦντες ἐσκηνημένοι,
Ἐφ' ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,

LE. Miſiſtis hinc nos ad Regẽ ter maximum,
Duabus inſtructos drachmis ſtipendio
Diurno. DI. væ duabus drachmis: væ mihi.
LE. Et nos magnis laboribus exhauſti ſumus,
Miſerè palantes per campos Caÿſtrios:
G Illicq; noſtra figentes tentoria,
Et in carpentis accumbentes molliter.

Σχόλ. Μισθὸν φέροντας.] διὰ τούτων παρίστησι τὴν τῶν Ἀθηναίων μαλακίαν. ἄλλως ἀναλισκόντων τοὺς χρόνους ἕνεκα κέρδους. πρὸ ιβ' ἐτῶν ἦρχεν ὁ Εὐθυμένης Ἀθήνησι, καθάπερ γὰρ τῶν πρεσβευτῶν ὡς ἐπίτηδες χρονοτριβούντων ἐν ταῖς πρεσβείαις, ὑπὲρ τοῦ πλείονα μισθὸν λαμβάνειν. Ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος.] οὗτος ὁ ἄρχων ἐφ' οὗ κατε-

λύθη τὸ ψήφισμα, τὸ μὴ κωμῳδεῖν, γραφὲν ἐπὶ Μορυχίδου. ἴσχυσε δὲ ἐκεῖνόν τε τὸν ἐνιαυτὸν, καὶ δύο τοὺς ἑξῆς, ἐπὶ Γλαυκίνου τε καὶ Θεοδώρου, μεθ᾽ οὓς ἐπ᾽ Εὐθυμένους καταλύθη. Διὰ τῶν καϋστρίων.] Καΰστριος ποταμὸς τῆς Λυδίας περὶ μάλιστα πλησίον Λυδίας. παρ᾽ ᾧ καὶ ὁ Ἄσιος λειμών.

A ἔνθα καὶ χῆνες εἰσὶ διατριβόμενοι. καὶ Ὅμηρος, χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα. γενικὴ δέ ἐστι τό, ἀσίου. Ἐσκηνημένοι] κεῖται τὸ ῥῆμα ἀπὸ τῆς πρώτης τῶν περισπωμένων. εἰ γὰρ ἦν ἀπὸ τῆς τρίτης ἦν ἂν διὰ τοῦ ω. ὡς κεχρυσωμένοι.

Ἀπολλύμενοι. Δι. σφόδρα γὰρ ἐσωζόμην ἐγὼ,
Παρὰ τὴν ἔπαλξιν, ἐν φορυτῷ κατακείμενος.
Πρ. Ξενιζόμενοι δὲ, πρὸς βίαν ἐπίνομεν
Ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων, καὶ χρυσίδων
Ἄκρατον οἶνον ἡδύν. Δι. ὦ Κραναὰ πόλις,
Ἆρ᾽ αἰσθάνει τὸν καταγέλων τῶν πρέσβεων;
Πρ. Οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνους
Τοὺς πλεῖστα δυναμένους καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν.
Δι. Ἡμεῖς δὲ λαικαστάς τε καὶ καταπύγονας.
Πρ. Ἔτει τετάρτῳ δ᾽ εἰς τὰ βασίλει᾽ ἤλθομεν,
Ἀλλ᾽ εἰς ἀπόπατον ᾤχετο, στρατιὰν λαβὼν,
Κἄχεζεν ὀκτὼ μῆνας ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.
Δι. Πόσου δὲ τὸν πρωκτὸν χρόνου ξυνήγαγεν;
Πρ. Τῇ πανσελήνῳ, κᾆτ᾽ ἀπῆλθεν οἴκαδε,
Εἶτ᾽ ἐξένιζε, παρετίθει δ᾽ ἡμῖν ὅλους
Ἐκ κριβάνου βοῦς. Δι. καὶ τίς εἶδε πώποτε
Βοῦς κριβανίτας, τῶν ἀλαζονευμάτων.

Male perditi. DI. ſaluus igitur eram ego, cùm ſuper
Virgulta recubarem ſine propugnaculo.
B *LE. Excepti hoſpitio, vinum prædulce ac merum*
E poculis vitreis, & aureis ſcyphis
Bibimus pro viribus. DI. ô hirſuta ciuitas,
Non tu legatorum ſentis ludibrium?
PR. Nam Barbari ſolos hos fortes iudicant,
Qui potare & vorare poſſunt plurimùm.
DI. At nos cinædos & pathicos præponimus.
LE. Anno demum quarto venimus in regiam.
Sed ſumto exercitu in latrinam iuerat:
C *Et octo menſibus cacabat aureos*
Super montes. DI. & quando clauſit podicem?
LE. In plenilunio: poſtea rediit domum:
Nóſque hoſpitio excepit, bouéſque è clibano
Appoſuit integros. DI. & quiſquam vnquam audiit
De clibanario boue? quæ hæc iactantia eſt?

Σχόλια. Σφόδρα γὰρ ἐσωζόμην.] ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπήντησεν ἀγανακτῶν. εἰ γὰρ ὑμεῖς ἀπόλλυσθε οὕτω διάγοντες, ἐσωζόμην ἄρα ἐγὼ πολιορκούμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων, κατακείμενος καὶ καθεύδων ἐν τῷ τείχει ἐπὶ φρυγάνων καὶ καλάμης καὶ συρφετοῦ. τὸ οὖν ἐσωζόμην ἐν εἰρωνείᾳ λέγει.

BISETVS. Παρὰ τὴν ἔπαλξιν] ἐπάλξεις, οἱ τῶν τειχῶν, καὶ τῶν πύργων προμαχεῶνες, παρὰ τὸ ἀλκεῖν, ἀλέξω, ὃ δηλοῖ τὸ βοηθεῖν, καὶ τὸ ἀμύνειν.

Σχόλια. Ξενιζόμενοι δὲ,] προτρεπόμενοι εἰς τὰ ξένια βρώματα τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.

BISETVS. Πρὸς βίαν ἐπίνομεν] οὐ νοητέον ταῦτα ἀντὶ τοῦ, βιβιασμένοι, καὶ ἀναγκασθέντες ἐπίνομεν. ἀλλὰ τὸ πρὸς βίαν πίνειν ἐνταῦθα οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ τὸ ἄδην, κατακόρως, δαψιλῶς πίνειν. ὡσαύτως καὶ ἐν τῷδε τοῦ Ἀλκαίου,
Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καί τινα πρὸς βίαν ,, Πίνειν. καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ πρὸς βίαν οὐ ληπτέον ἀντὶ τοῦ βιαίως, ἢ ἀκουσίως, ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ, κατ᾽ ἰσχὺν, κατὰ δύναμιν, ὅσον σθένεις.

Σχόλια. Ὦ Κραναὰ πόλις.] τοῦτο τέτακται ἀπὸ τῶν παλαιῶν. καὶ Αἰσχύλος γὰρ καὶ Σοφοκλῆς ἐχρήσατο τῇ λέξει. λέγει δὲ Κραναὰς, τὰς Ἀθήνας. ἤτοι τὰς τραχείας. λεπτόγεως γὰρ ἡ Ἀττική. ἢ ἀπὸ Κραναοῦ τινὸς, ὃς ἦν τῶν αὐτοχθόνων εἷς. Οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας.] ἄνδρας νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνδρείους καὶ γενναίους. Καταφαγεῖν.] ἐμφατικὸν ἡ κατὰ ὥσπερ καὶ ἡ ἐμφαγεῖν. Λαικαστάς.] τοὺς πόρνους. καὶ ἀλλαχοῦ. πάμπλειν δὲ εἶναι ἀψίδας ἐσθίων. γογγυλίζει καὶ λαικάζει. καὶ λαικάστρια ἡ πόρνη. Ἀλλ᾽ εἰς ἀπόπατον.] ἀπόπατος λέγεται, τῆς καθεψημένης τροφῆς ἡ ἄφοδος. παρὰ τὸ ἐκτρέπεσθαι τῆς ὁδοῦ. πάτος γὰρ ἡ κοινὴ ὁδός. καὶ Ὅμηρος. πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἐπὶ πόλεμον ᾤχετο, ἔφη εἰς ἀπόπατον ᾤχετο. Ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.] παρόσον ἱστόρηται ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ὑπὸ χρυσῆν πλάτανον καθεζόμενος. ἐπαίξεν εἰπὼν, ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν. ὄρος δὲ ἡ ἀμίς. ἢ διὰ τὰ ἐν Περσίδι χρυσοῦ μέταλλα. ἄλ-

D λως. διὸ ταῦτα ἐδήλωσε διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν. τὰ τε εὐρεῖ ἔχει ἀγγεῖα, ἃ φασιν ἀμίδας. καὶ τὰ τῆς Περσίδος ὄρη, ἐν οἷς φασὶ γίγνεσθαι τὸν χρυσόν. ἐπεὶ ἱστοροῦσι τὸν Ξέρξην ὑπὸ χρυσῆν πλάτανον καθεύδειν ὅτε κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐστράτευσεν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν πόσου χρόνου συνήγαγε τὸν στρατὸν, τὸν πρωκτὸν εἶπε. Τῇ πανσελήνῳ.] οἱ γὰρ Ἕλληνες πάντα ἐστράτευον πρὸς τὴν σελήνην ἀποβλέποντες, καὶ μάλιστα οἱ Λακεδαιμόνιοι. Δάτιδος γοῦν καὶ Ἀρταφέρνους τῶν στρατηγῶν τοῦ Περσῶν βασιλέως εἰς Μαραθῶνα ἐμβεβληκότων, περιέμενον τὴν πανσέληνον ἐπὶ τῷ τότε ἐξελθεῖν ἐπὶ τὸν
E πόλεμον. πρὶν οὖν ἐκείνους παραγενέσθαι κατώρθωσαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν πόλεμον. παίζει οὖν πρὸς τὸ τοιοῦτον ἔθος. Ἐκ κριβάνου] οὐδετέρως λέγεται τὸ κρίβανον, ὡς μαρτυρεῖ Φερεκράτης. τουτὶ τί ἐστιν. ὡς ἂν ἑκάστῳ τὸ κρίβανον. οὕτω δὲ λέγεται οἱονεὶ κρίβανος, ἐν ᾧ αἱ κριθαὶ ἐπτῶνται, καμίνους δὲ, ἔλεγον τὰς καμίνους. Ἀρμενίας. εἰ δὲ ξένια ἔφερον θηρία ἐν κριβάνοισιν ὀπτούς. καὶ κριβανίτης ἄρτος ὁ ἐν κριβάνῳ ὠπτημένος. τὴν δὲ τῶν ἄρτων ἐν κριβάνῳ ὄπτησιν, Αἰγυπτίους ἐπινενοηκέναι. ὅθεν καὶ παροιμία, Ἄρτος κρίβανος, ἐπὶ τῶν καινόν τι ἐφευ-
F ρηκότων. Καὶ τίς εἶδε πώποτε.] λείπει τὸ οὐδείς. ὡς καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ. τίς ἂν τάδε γηθήσειεν ἰδών. προσυπακουστέον γὰρ τὸ οὐδείς.

BISETVS. Τῶν ἀλαζονευμάτων] φεῦ ἕνεκα τῶν ἀλαζονευμάτων. φεῦ τῆς ἀλαζονείας. οὕτω καὶ ἐλλειπτικῶς ἐν τοῖς ἄνω, ὦ Ἐκβάτανα τοῦ σχήματος. ἀντὶ τοῦ ὦ Ἐκβάτανα φεῦ τοῦ σχήματος. ἀλαζονεία δὲ διαφέρει τοῦ ἀλαζονεύματος, ὡς ἡ αἰτία τοῦ αἰτιατοῦ, καὶ
G ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐνεργήματος. ἡ γὰρ ἀλαζονεία ἐστὶν ἡ κακία, εἴτε κακὴ ἕξις ἡ πρὸς τὸ ἀλαζονεύεσθαι, καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πράξεις ἀλαζονικὰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκκινοῦσα. τὸ δὲ ἀλαζόνευμα, τὸν λόγον, ἢ τὴν πρᾶξιν, καὶ τὸ τῆς ἀλαζονείας ἔργον σημαίνει. οὕτω καὶ διαφέρει ἡ ἀσέβεια, καὶ τὸ ἀσέβημα. οὐ μὴν ἀεὶ μέντοι αὕτη ἡ διαφορὰ φυλάττεται. ἀλλὰ πολλάκις τούτων σύγχυσιν, καὶ κατάχρησιν εὑρίσκεις.

Πρ. Καὶ

Πρ. Καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
Παρέθηκεν ἡμῖν, ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.
Δι. Ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σὺ δύο δραχμὰς φέρων.
Πρ. Καὶ νῦν ἄγοντες ἥκομεν Ψευδαρτάβαν
Τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν. Δι. ἐκκόψειέ γε
Κόραξ πατάξας τόν γε σὸν τοῦ πρέσβεως.

A LE. *Et, per Iouem, etiam auem Rex appoſuit, triple*
Maiorem, quàm eſt Cleonymi: illi nomen eſt
Impoſtor. DI. *hac tu impoſtura duas drachmas*
Hinc abſtuliſti. LE. *Et nunc unà huc adduximus,*
Pſeudartabanum, Regis oculum. DI. *utinam oculum tui*
B *Legati coruus hic elidat ictibus.*

Σχόλια. Τριπλάσιον Κλεωνύμου.] ὅτι ὡς μέγα ἔχων σῶμα καὶ δειλὸς διεβάλλετο ὁ Κλεώνυμος. ὑπέρωδε δὲ καὶ ἀδηφάγος εἴρηται. νῦν δὲ καὶ φενακιστὴν αὐτὸν καλεῖ χαριεντιζόμενος. Ταῦτ' ἄρ'.] ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα. φέρων δὲ τουτέστι λαμβάνων, κομιζόμενος. Ψευδαρτάβαν.] γελοίως ἔπαιξε. παίζει δὲ, ὡς τοιούτων ὄντων ὀνομάτων παρὰ Πέρσαις, Ἀρτάβαζος καὶ Ἀρταξέρξου. καὶ τὸ Ψευδαρτάβαν ἐποίησε, παρὰ τὴν ἀρτάβην τὸ μέτρον. Περσικὸν δὲ καὶ Αἰγύπτιον τὸ ὄνομα. Τὸν βασιλέως ὀφθαλ- C μόν.] τὸν μέγα δυνάμενον παρὰ βασιλεῖ. οὕτω δὲ ἐκάλουν τοὺς σατράπας, δι' ὧν πάντα ὁ βασιλεὺς ἐπισκοπεῖ, ὡς βασιλέως ὦτα, οἱ ὠτακουσταὶ, δι' ὧν ἀκούει τὰ πράγματα ἑκάστῳ πανταχοῦ. οἷς ὡς συνάρχοις χρῶνται, ὡς Ἀριστοτέλης πολιτικῶν γ κατὰ λέξιν οὕτω φησίν. ἄτοπον δ' ἴσως ἂν εἶναι δόξειεν εἰ βέλτιον ἴδοι τις δυσὶν ὄμμασι καὶ δυσὶν ἀκοαῖς κρίνων καὶ πράττων δυσὶ καὶ χερσὶν ἢ πολλοὶ πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ νῦν ὀφθαλμοὺς πολλοὺς οἱ μόναρχοι ποιοῦσιν αὑτῶν καὶ ὦτα καὶ χεῖρας καὶ πόδας. τοὺς γὰρ τῇ ἀρχῇ καὶ αὐτοῖς φίλους, ποιοῦνται συνάρχους. Τοῦ πρέσβεως.] προπαροξυτόνως. ὡς μάντεως. ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ πρέσβυς. οἱ δὲ, παροξυτόνως ὡς χαλκέως. ἀπὸ εὐθείας τῆς, ὁ πρεσβεύς. οἳ τινες ἁμαρτάνουσιν, οὐ γάρ ἐστιν ὁ πρεσβεύς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ τρίτη.

ΚΗΡΥΞ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ.

D

Bisetus. Ψευδαρτάβας ὁ τοῦ βασιλέως ὀφθαλμὸς λεγόμενος, εἰς τὴν βουλὴν ὑπὸ τοῦ κήρυκος εἰσαχθεὶς Περσικῇ διαλέκτῳ τὰς τοῦ δεσπότου ἐντολὰς δηλοῖ. ὅτι δὲ κῆρυξ τοὺς λόγους τοῦ Ψευδαρτάβα ψευδόμενος ἑρμηνεύει, Δικαιόπολις ἀπιστῶν, καὶ ἀγανακτῶν ἐπὶ τούτοις αὐτὸς αὐτὸν μόνος μόνον βασανίζει, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐξ αὐτοῦ μανθάνει.

ACTVS I. SCENA III.

PRÆCO, DICÆOPOLIS, PSEVDARTABANVS, AMPHITHEVS.

Κη. Ὁ βασιλέως ὀφθαλμός. Δι. ὦναξ Ἡράκλεις
Πρὸς τῶν θεῶν ἄνθρωπε ναύφρακτον βλέπεις.
E Ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων, νεὼς οἶκον σκοπεῖς.
Ἄσκωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω.
Κη. Ἄγε δὴ σὺ, βασιλεὺς ἅττα σ' ἀπέπεμψε φρά- (σον
Λέξοντ' Ἀθηναίοισιν ὦ Ψευδαρτάβα.
Ψε. Ἰαρταμὰν, ἐξάρξαν, ἀπισσόνα σάτρα.
Κη. Ξυνήκαθ' ὃ λέγει; Δι. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Κη. Πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον,
F Λέγε δὴ σὺ μεῖζον, καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον.
Ψε. Οὐ λῆψι χρυσό χαυνόπρωκτ' Ἰαοναῦ.
Κη. Οἴμοι κακοδαίμων ὡς σαφῶς. Δι. τί δ' αὖ λέγει;

PR. *Regis ocule adeſdum.* DI. *oh Hercules: tu per Deos*
Mi homo quiddam obtuere toruũ ac claſſicum:
Aut quaſi qui promontorium circumeat, &
Naui ſtationem proſpiciat. Nam lorum alicubi
Quo ſcalmus munitur, ſubter oculum tenes.
PR. *Age tu Pſeudarſaba, dic quorum gratia*
Rex huc te miſerit: dic coram his ciuibus.
PS. *Iartaman exarxan, apiſſonaſatra.*
PR. *Intelligitis, quid dicat?* DI. *ego nõ per Deũ.*
PR. *Dicit Regem eſſe miſſurum pecuniam:*
Dic gratiùs de auro, & quiddam manifeſtius.
PS. *Non auricapillati podices Iaonau.*
PR. *Me miſerum, quàm perſpicuè.* DI. *quid dixit iterum?*

Σχόλια. Ὁ βασιλέως.] οὕτως ἐκάλουν οἱ κήρυκες ἐξ ὀνόματος. Πρὸς τῶν θεῶν] ἐξεπέτασε μέγαν ὀφθαλμὸν ἐσκευάσθαι εἶχεν ὁ πρεσβευτής. ναύφρακτον δὲ, ἤτοι ναύσταθμον, ὥσπερ περιβλέποντος ὃν κύκλῳ τοῦ πρεσβευτοῦ, καὶ ἀξιωματικῶς εἰσιόντος. τινὲς δὲ ναύφρακτον, τὸ ἐν ναυσὶ στρατιὰν. ἢ στρατιὰν βλέπεις ὅλην. ἐπειδὴ μεγάλοι ταῖς τριήρεσιν ὀφθαλμοὶ γίνονται, δι' ὧν τὰς κώπας ἐμβάλλοντες διαπλέουσι. ἐφράττοντο δὲ καὶ δερματίνοις τρόποις πρὸς τὸ μὴ τρίβεσθαι τὰ ἐρέσματα. ἄλλως, ὁ ναυτικὸς στρατὸς, ναύφρακτος καλεῖται. σκώπτων οὖν αὐτὸν διὰ τὸ γοργὸν καὶ μόλις προσιέναι ταῦτα φησι. πότερον ἐν ὀφθαλμοῖς τὸ ναυτικὸν ἔχων οὕτω βαδίζεις, ἢ ναῦν ἀκρωτήριον κάμπτουσαν. ἐπειδὴ δὲ οἱ ναῦται οἱ ἐμπλέοντες, ὅταν ὦσι πλησίον τῆς γῆς, ἠρέμα καὶ ἐπισημόνως ἰθύνουσι, μὴ προσπταίσωσι τῇ γῇ. ἐσκεύασμένος δὲ ἦν ὁ Πέρσης, δέρμα ἔχων καθειμένον, ὡς τόπον τῶν τρήσεων καὶ τοῦ στόματος, ὡς ἂν προσωπεῖον. ἄλλως ἔξεστι τερατώδη τις γελοίως ἐσκευασμένος καὶ ὀφθαλμὸν ἔχων ἕνα ἐπὶ παντὸς τοῦ προσώπου.

Bisetus. Ναύφρακτον βλέπεις, ἐπειδὴ μεγάλοι ταῖς τριήρεσιν οἱ ὀφθαλμοὶ γίνονται, δι' ὧν τὰς κώπας ἐμβάλλοντες οἱ ἐρέται διαπλέουσι. ὥστε τὸ ναύφρακτον βλέπεις, ἀντὶ γμάτι ἐστὶ τοῦ, τραχὺ καὶ πλατὺ, καὶ μέγα βλέπεις. Σ.

Σχόλια. Ἡ περὶ ἄκραν κάμπτων.] τοιαῦτα γὰρ μάλιστα εἰώθασι προσορμεῖν καὶ φυλάττειν τὴν ναῦν, ὁπόταν ἄκραν τινὰ κάμπτωσι. γνώριμον οὖν φησι περιβλέπεις, ἐν ᾧ ναυλοχεῖς. εἶπεν δὲ νεώς, ὃ καλοῦσιν ἀγκῶνα. ἢ μᾶλλον ὑποσύρφους τόπους πρὸς τὸν ἄνεμον, ἔνθα ἀπὸ σκέπης εἰσίν. Ἀσκωμ' ἔχεις.] ὡς τοῦ δέρματος ἐξηρτημένου τοῦ μύστακος αὐτοῦ καὶ τῆς ῥινός, καὶ οὕτω γελοίως ἐσχηματισμένου. ἄσκωμα δὲ ὁ ἱμὰς ὁ συνέχων τὴν

A κώπην, πρὸς τῷ σκαλμῷ. ἄλλως. ὁ τῆς κώπης ὀφθαλμός, ἔχει τὸ ἄσκωμα. κώπης δὲ ὀφθαλμὸς τὸ τρῆμα. Ἀπαρταναβάτης.] παίζει ὡς τῇ Περσικῇ διαλέκτῳ χρώμενος. Πέμψειν βασιλέα.] τοῦτό φησιν ὁ κῆρυξ ἢ οἱ πρέσβεις. Χρυσοχαυνόπρωκτοι.] ἀντὶ τοῦ ἔκλυτοι. Ἰαοναῦ δὲ ἀντὶ τοῦ Ἀθηναῖοι, Ἴωνες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου. ὡς βάρβαρος δὲ τὸ αὐτὸ ἔφη, ἀντὶ Ἑλληνιζομένου.

Κη. Ὅτι χαυνοπρώκτους τοὺς Ἴωνας λέγει,
B Εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων.
Δι. Οὔκ, ἀλλ' ἀχάνας ὅδε γε χρυσίου λέγει.
Κη. Ποίας ἀχάνας; σὺ μὲν ἀλαζὼν εἶ μέγας.
Δι. Ἀλλ' ἄπιθ', ἐγὼ δὲ βασανιῶ τουτονὶ μόνος.
Ἄγε δὴ σὺ φράσον ἐμοὶ σαφῶς πρὸς τουτονί,
Ἵνα μή σε βάψω βάμμα σαρδινιακόν.
Βασιλεὺς ὁ μέγας ἡμῖν ἀποπέμψει χρυσίον;
Ἀνανεύει. ἄλλως ἄρ' ἐξαπατώμεθ' ὑπὸ τῶν C
πρέσβεων;
Ἐπινεύει, Ἑλληνικόν γ' ἐπένευσαν ἅνδρες οὑτοιί.
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ' αὐτόθεν,
Καὶ τοῖν μὲν εὐνούχοιν τὸν ἕτερον τουτονί,
Ἐγᾦδ' ὅς ἐστι, Κλεισθένης ὁ Σιβυρτίου.
Ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε,
Τοιόνδε δ', ὦ πίθηκε, τὸν πώγων' ἔχων
Εὐνοῦχος ἡμῖν ἦλθες ἐσκευασμένος;
Ὁδὶ δὲ τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου Στράτων; D
Κη. Σίγα, κάθιζε,
Τὸν βασιλέως ὀφθαλμὸν ἡ βουλὴ καλεῖ
Εἰς τὸ Πρυτανεῖον. Δι. ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη;
Κᾆπειτ' ἐγὼ δῆτ' ἐνθαδὶ στρατεύομαι,
Τοὺς δὲ ξενίζειν οὐδέποτέ γ' ἴσχει θύρα.
Ἀλλ' ἐργάσομαί τι δεινὸν ἔργον καὶ μέγα,
Ἀλλ' Ἀμφίθεός μοι ποῦ 'στιν. Αμ. οὗτος πάρα.

PR. Iaones dicit lati eſſe podicis,
Si aurum exſpectent a barbaris. DI. non arbitror:
Quia auri modios nominat. PR. quales, cedò,
Modios? nam magnus tu quidem oſtentator es.
DI. Abi tu, ego ſolus hunc examinabo. Agè
Dic tu mihi perſpicuè ſoli, huic, inquam, mihi:
Ne fors te tingam tinctura Saraniaca:
Mittétne nobis aurum Rex ille inclytus?
Renuit. Numquid legati nobis verba dant?
Annuit, & hi Græco more annuunt viri.
Non eſt, vt ex nobis non aliqui ſint ibi.
Et certè ex his duobus Eunuchis ego
Noui alterum. Nam hic Cliſthenes Sibyrtij eſt.
O tu, qui anum reperiſti calidi conſili:
Quid? túne ſimie cum hac barba nobis venis
Subornatus, qui ſpado ſis? hic autem quis eſt,
Annon Strato? PR. tace, ſede.
Regis oculum, ſenatus in Prytaneum hodie
Vocat. DI. annon hæc ſunt, quæ me ad ſuſpendium adigant?
Egóne deinceps hic militem: hos verò hoſpites
Nunquam arceant noſtra fores! agè facinus
Ego aggredior magnum, graue & memorabile.
(deſine.
Sed vbi mihi eſt Amphitheus? AM. præſto eſt,

E

Σχόλια. Ὅτι χαυνοπρώκτους.] ὅτι πάντας τοὺς Ἕλληνας Ἴωνας οἱ βάρβαροι ἐκάλουν, προείρηται. καὶ Ὅμηρος, Ἰάονες ἑλκεχίτωνες. τὸ δὲ αὖ, ἀντὶ τοῦ ἂν βαρβαρίζων ἔφη. Οὔκ, ἀλλ' ἀχάνας.] ἀχάνη μέτρον ἐστὶ Περσικόν, ὥσπερ ἡ ἀρτάβη παρ' Αἰγυπτίοις. ἐχώρει δὲ μεδίμνους Ἀττικοὺς με. ὡς μαρτυρεῖ Ἀριστοτέλης. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι κίστη ἐστὶν εἰς ἣν κατετίθεντο τοὺς ἐπισιτισμούς, οἱ ἐπὶ τὰς θεωρίας στελλόμενοι. Ἄγε δὴ σὺ φράσον.] ἀντὶ τοῦ πρὸς ἐμαυτόν. Ἀττικὸν δὲ τοιοῦτο σχῆμα. ὡς μὴ συνιέντος δὲ αὐτοῦ δείκνυσι τῷ δακτύλῳ, καὶ λέγων καὶ τουτονί. Βάμμα σαρδινιακόν.] ἀντὶ τοῦ ἐρυθρὸν φοινικοῦν. Σαρδὼ γὰρ νῆσός ἐστι τὸ μῆκος σταδίους ἑξήκοντα Κύπρου διέχουσα. ἐν ταύτῃ δὲ γίνονται πορφύραι διάφοροι καὶ ὀξύταται. ἢ ὅτι εἰς τὰς Σάρδεις τῆς Λυδίας πυρρὰ βάμματα γίνεται. βούλεται οὖν δηλοῦν ὅτι εἰ μὴ εἴποις τἀληθές, μαστίζων σε ἐρυθρὸν ποιήσω τοῖς αἵμασι. τὸ δὲ ἀνανεύει καὶ ἐπινεύει παρεπιγραφὴ ὑπὲρ τοῦ σαφὲς γενέσθαι ὅτι ἀρνούμενος μὲν ἀνένευσεν, ὁμολογῶν δὲ κατένευσεν.

BISETVS. Σαρδινιακόν.] Εἰ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὁ τῶν γε τῶν παλαιῶν σχολίων συγγραφεὺς ἐνταῦθα ἥμαρτεν. οὐ γὰρ ἀπὸ τῆς Σαρδοῦς, Σαρδινιακὸς παράγεται, ἀλλὰ Σαρδόνιος, ὅθεν παροιμία, Σαρδόνιος γέλως. Σάρδεις δὲ κατὰ τὸν Στέφανον περὶ πόλεων, πόλις ἐστὶ Λυδίας. ὁ πολίτης Σαρδιανός, καὶ Σαρδιανή. τὸ κτητικὸν Σαρδιανικός, ἡ, όν. ὅθεν καὶ τὸ Σαρδιανικὸν βάμμα. ταύτῃ δὲ τῇ λέξει καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο λέγων,

Ἦν ὀκνῇς φησὶν εἶναι βάμμα Σαρδιανικόν.

Σχόλια. Ἄλλως ἄρ' ἐξαπατώμεθα] ἀληθῶς καὶ ματαίως. καὶ Ὅμηρος, Σπερχεί' ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς. οἱ δὲ Ἀττικοὶ εἰώθασι προστιθέναι τὴν τὴν, λέγοντες τὴν ἄλλως. Ἑλληνικόν γ' ἐπένευσαν.] τοῦτο εἶπεν, ὡς διαφέροντος καὶ τοῦ νεύματος τοῦ ἑλληνικοῦ. ἐπινεύουσι δὲ μετὰ τὸ προσάγειν τὴν κεφαλήν. χρὴ μέντοι εἰδέναι ὅτι ἕνα καλέσας μικρῷ πρότερον, νῦν ὡς περὶ δυεῖν τὸν λόγον ποιεῖται, δῆλον ὅτι δι' ἑνὸς τὸν ἀμφοτέρους τοὺς δύο καλεῖ. αὐτόθεν δὲ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς, ἐντεῦθεν. Ἐγᾦδ' ὅς ἐστι.] τὸ ἐγᾦδα, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ οἶδα. οὗτος δὲ ὁ Κλεισθένης ἀεὶ τὸ γένειον ἐξυρᾶτο πρὸς τὸ ἀεὶ φαίνεσθαι νέος. διὰ τοῦτο εὐνούχῳ αὐτὸν εἰκάζει. Ὦ θερμόβουλον.] παρῳδίᾳ χρῆται. ἔστι γὰρ ἐν τῇ Μηδείᾳ Εὐριπίδου, ὦ θερμόβουλον σπλάγχνον. ὅπερ ὁ σκώπτων Εὐριπίδην, προστίθησι πρωκτὸν παρὰ προσδοκίαν. Τοιόνδε δ' ὦ πίθηκε.] καὶ τοῦτο παρῳδηκεν ἐκ τῶν Ἀρχελάου ἐπῶν. τοιόνδε δ' ὦ πίθηκε τὸν πώγωνα ἔχων. Οὐ δήπου Στράτων.] καὶ οὗτος κωμῳδεῖται ὡς λειαινόμενος τὸ γένειον καὶ λεαίνων τὸ σῶμα, ὡς Κλεισθένης. ὥς φησιν αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσι. παῖδες ἀγένειοι Στράτων. Εἰς τὸ Πρυτανεῖον.] ὥστε ἐκεῖσε τοὺς πρέσβεις παρὰ Ἀθηναίοις. Ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη.] ἡ διαφορὰ τοῦ ὀνόματος ἐν τῷ τόνῳ. ὀξυτόνως μὲν γάρ, τὸ εἶδος τοῦ πάθους, βαρυτόνως δὲ τὸ σχοινίον καὶ ὁ βρόχος.

BISETVS. Τούτων δὲ ὁ νοῦς ἐστίν. οὐκ ἄρα ταῦτα βρόχον ἡμῖν ἀπειλεῖ, εἰ μὴ στέγομεν, καὶ εὐσταθοῦμεν;

Σχόλια

A Σχ. Τοὺς δὲ ξενίζειν] παροιμία ἐπὶ τῶν πολλοὺς ξένους ἀποδεχομένων, οὐδέποτ' ἴσχει ἡ θύρα. μέμνηται καὶ Εὔπολις ἐν φίλοις. νὴ τὸν Ποσειδῶ, οὐδέποτ' ἴσχει ἡ θύρα. καὶ Καλλίμαχος ἐν Ἑκάλῃ. τίον δέ ἑ πάντες ὁδῖται. ἦ ρα φιλοξενίης ἔχε τέγος ἀκλήϊστον. καὶ Πίνδαρος. ἔνθ' ἄρα πεπταμέναι ξείνων νενίκανται θύραι. λέγει δὲ περὶ τῶν Πρυτάνεων, διότι αὐτῶν μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατευομένων καὶ ποιούντα οὐ δέχονται. τοὺς δὲ πρέσβεις ξένους ὄντας, καὶ ξενίζουσιν ἐν αὐτῷ. ἴσχει δέ, ἀντὶ τοῦ κωλύει ἢ ἀποκλείει. ἄλλως. οὐδέποτε ἐκώλυσεν, ἢ ἀπέκλεισεν. ὁ δὲ λόγος, ἐπὶ τῶν Πρυτάνεων, καθὸ ἐπὶ ξενίαν καλοῦσι τοὺς ἀφικνουμένους.

BISETVS. Δικαιόπολις τὸν δῆμον κεναῖς ἐλπίσι πείθεσθαι, καὶ θωπεύεσθαι καταμαθών, αὐτὸς περὶ τῶν ἑαυτοῦ συμφερόντων βουλευσάμενος, καλῶς ἔλαβε B βουλήν, καὶ τὸν Ἀμφίθεον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐκπέμπει σπονδὰς ἑαυτῷ, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ οἰκείοις πρὸς αὐτοὺς ποιησόμενον.

Δι. Ἐμοὶ σὺ ταυτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμὰς,
Σπονδὰς ποίησαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ,
Καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ πλάτιδι.
Ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε, καὶ κεχήνετε.

DI. *Cape has à me: drachmas octo, & ſoli mihi*
Pueriſque meis, & coniugi meæ optimæ
Fœdus inito cum Lacedæmoniorum poplo:
Vos legatos mittite, hiate & ſtupeſcite.

Σχόλια. Καὶ τῇ πλάτιδι] τῇ γυναικὶ παρὰ τὸ πελάζειν τῷ ἀνδρὶ κατὰ τὴν κοίτην. Πρεσβεύεσθε.] C ἀντὶ τοῦ πρέσβεις πέμπετε. τὸ δὲ κεχήνατε ἐξαπατᾶσθε καὶ ἐστὲ ἠλίθιοι.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ τετάρτη.

ΚΗΡΥΞ, ΘΕΩΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

ACTVS I. SCENA IV.

PRÆCO, THEORVS, DICÆOPOLIS.

BISETVS. Θέωρος εἰς τὴν βουλὴν ὑπὸ κήρυκος εἰσκηρύττεται, ἵνα τὴν παρὰ Σιτάλκους τῶν Θρακῶν D βασιλέως περὶ συμμαχίας, καὶ βοηθείας ἀπόκρισιν ἀποφήνῃ. ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ μεγαλοπρεπεῖς τοῦ βασιλέως ὑποσχέσεις διηγούμενος ὁμοίᾳ τῆς κενῆς ἐλπίδος κολακείᾳ τὸν δῆμον θηλάζει, καὶ φενακίζει.

Κη. Προσίτω Θέωρος ὁ παρὰ Σιτάλκους. Θε. ὅδε. Κη. Θέωρ'.
Δι. Ἕτερος ἀλαζὼν οὗτος εἰσκηρύττεται.
Θεωρ. Χρόνον μὲν οὐκ ἂν ἦμεν ἐν Θρᾴκῃ πολύν.
Δικ. Μὰ Δί' οὐκ ἂν εἰ μισθόν γε μὴ 'φερες πολύν.
Θε. Εἰ μὴ κατένιψε χιόνι τὴν Θρᾴκην ὅλην,
Καὶ τοὺς ποταμοὺς ἔπηξ' ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον.
Ὅτ' ἐνθαδὶ Θέογνις ἠγωνίζετο,
Τοῦτον μετὰ Σιτάλκους ἔπινον τὸν χρόνον.
Καὶ δῆτα φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς,
Ὑμῶν τ' ἐραστὴς ἦν ἀληθῶς, ὥστε καὶ
Ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ', Ἀθηναῖοι καλοί.
Ὁ δ' υἱός, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,
Ἤρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων,
Καὶ τὸν πατέρ' ἠντιβόλει βοηθεῖν τῇ πάτρᾳ.
Ὁ δ' ὤμοσε σπένδων, βοηθήσειν, ἔχων
Στρατιὰν τοσαύτην, ὥστ' Ἀθηναίους ἐρεῖν,

PR. *Accedat & à Sithalce Theorus.* TH. *eccum.* PR. *age.*
DI. *Alius hic eſt veterator, qui voce publica*
In concionem prouocatur huc modò.
TH. *Non eſſemus diu morati in Thracia.*
E DI. *Non equidem, ſi non amplum auferres præmium.*
TH. *Si nix non obruiſſet totam Thraciam,*
Et illo ipſo tempore aquæ riguiſſent gelu:
Quando Theognis ibi pugnauit pro gloria,
Interea cum Sithalce potabam: quia
Supra modum eſt amans Athenienſium,
Et verè noſter amicus, qui etiam ad parietes
Manu ſcripſerit: Athenienſes ſunt boni.
F *At filius, quem ciuem noſtrum fecimus,*
Cupiebat farcimina edere ex Apaturijs:
Patrémque orabat, vt patriæ ſuccurreret:
Iurauit is inter ſacrificandum, ſeſe opem
Laturum habetq́ tantos ſecum exercitus,

Σχόλια. Προσίτω Θέωρος.] οὗτος ἐπὶ κολακείᾳ κωμῳδεῖται. ὁ κήρυξ καλεῖ ἄλλον πρεσβευτὴν ἐλθόντα παρὰ Σιτάλκους τοῦ Θρακῶν βασιλέως, πρὸς ὃν ἦσαν ἀποστείλαντες αὐτὸν Ἀθηναῖοι. οὗτος δέ, ἐκαλεῖτο Θέωρος. μέμνηται δὲ αὐτοῦ ποτὲ μὲν ὡς ἐν Νεφέλαις. φησὶ γάρ, G εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς δῆτ' οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν, οὐδὲ Κλεώνυμον, οὐδὲ Θέωρον. καίτοι σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι. ποτὲ δέ, ὡς κόλακος. ὡς ἐν τοῖς Σφηξίν. εἰσκηρύττεται δὲ ἀντὶ τοῦ καλεῖται ὑπὸ τοῦ κήρυκος. Οὐκ ἄν γ' εἰ μισθόν γε μὴ 'φερες.] τοῦτο λέγει μέσον ὁ Δικαιόπολις. ὡς ἂν εἴπῃ ψᾶς τὸν χρόνον εἰ μὴ πολὺν μισθὸν ἐλάμβανες. τὸ γὰρ ἔφερες, ἀντὶ τοῦ ἐλάμβανες, ἐβάσταζες. Ὅτ' ἐνθαδὶ Θέογνις.] οὗτος ὁ Θέογνις τραγῳδίας ποιητὴς ψυχρός. κωμῳδῶν οὖν αὐτόν, παρέστησεν ἡμῖν τὴν πολλὴν χιόνα, διὰ τὴν τούτου παρὰ τὰ ποιήματα ψυχρότητα, τὸν ψυχρὸν οὖν τῷ ψυχρῷ παρέβαλεν. πάνυ δὲ χαριέντως ἔσκωψε. Καὶ δῆτα φιλαθήναιος.] τὸ φιλαθήναιος, προπαροξυτόνως διὰ τὸ ἐπειδὰν ὡς λέγοντα προσθεῖσα σύμφωνα ἁπλᾶ, ἐν τῇ συνθέσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον. οἷον δῆμος, Ἀριστόδημος. ἀλλὰ

Ἐχέπωλος, καὶ Ὅμηρος. Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον. κνεφαῖος, ἀκρονύχαιος. ὀμφαῖος, πανόμφαιος. ἀρχαῖος, φιλάρχαιος. οὕτω καὶ φιλαθηναῖος. Ἐν τοῖς τοίχοις.] ἴδιον ἐραστῶν ἦν, τὰ τῶν ἐρωμένων ὀνόματα γράφειν ἐν τοῖς τοίχοις, ἢ δένδροις, ἢ φύλλοις, οὕτως. ὁ δεῖνα καλός. καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ.

Ἀλλ' ἐνὶ δὴ φύλλοισι κεκομμένα ταῦτα φέροιτε
Γράμματα, Κυδίππην ὡς ἐρέουσι καλήν.

καὶ ἐν τοῖς Σφηξίν. ἐὰν παρέγραφε κῆμος καλός. καὶ Λιβάνιος. φιλοῦσι γὰρ οἱ σφόδρα περί τι ἐρωτικῶς ἔχοντες, ἡδέως συνεῖναι καὶ τοῖς ὀνόμασι. Ὅδ' υἱὸς ὃν Ἀθηναῖον.] τοῦτον πολίτην ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς παρεπίμποντα. ἐλέγετο δὲ Σάδοκος, Τήρης, ἔνιοι δέ φασιν ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει. Σύμμαχος Ἀθηναῖος μέμνηται. Θουκυδίδης προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα λέγων οὕτως. καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον. Ἠπατουρίων.] χαριέντως ὡς ἐξαπατωμένων τῶν Ἀθηναίων. λέγει δὲ νῦν περὶ Ἀπατουρίων, ἑορτῆς ἐπισήμου δημοτελοῦς ἀγομένης παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ τὸν Πυανεψιῶνα μῆνα, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. καλοῦσι δὲ τὴν μὲν πρώτην δόρπειαν. ἐπειδὴ φράτορες ὀψίας συνελθόντες, εὐωχοῦντο. τὴν δὲ δευτέραν ἀνάρρυσιν ἀπὸ τοῦ θύειν. ἔθυον δὲ Διὶ φρατρίῳ καὶ Ἀθηνᾷ. τὴν δὲ τρίτην κουρεῶτιν ἀπὸ τοῦ τοὺς

A κούρους καὶ τὰς κόρας ἐγγράφειν εἰς τὰς φρατρίας. ἐνεγράφη ἐν τῇ πολιτείᾳ ὁ υἱὸς Σιτάλκους. ἡ δὲ αἰτία, πόλεμος ἦν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς περὶ Κελαινῶν. ὁ ἦν χωρίον ἐν μεθορίοις. Ξάνθιος δὲ Βοιωτὸς προεκαλέσατο τὸν Ἀθηναίων βασιλέα Θυμοίτην. ὁ δὲ ἐξαμόσατο. Μελάνθιος ἐπιδημῶν Μεσσήνιος τὸ γένος ἀπὸ Περικλυμένου τοῦ Νηλέως ὑπέστη ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. μονομαχούντων δὲ, ἐφάνη τῷ Μελανθίῳ τις ὄπισθεν τοῦ Ξανθίου, τραγῆν τουτέστιν αἰγίδα μέλαιναν ἐνημμένος. ἔφη οὖν ἀδικεῖν αὐτὸν δεύτερον ἥκοντα. ὁ δὲ ἐπεστράφη. ὁ δὲ παίσας, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐκ δὲ τούτου ἥ τε ἑορτὴ Ἀπατούρια καὶ Διονύσου μελαναιγίδος ἱδρύσαντο. οἱ δέ φασιν ὅτι τῶν πατέρων ὁμοῦ συνερχομένων διὰ τὰς τῶν παίδων ἐγγραφὰς αὐτὴ ὁμοπατόρια λέγεσθαι τὴν ἑορτὴν ὃν τρόπον λέγομεν ἄλοχον τὴν ὁμόλεκτρον, καὶ ἄκοιτιν τὴν ὁμόκοιτον, οὕτω καὶ ὁμοπατόρια Ἀπατούρια.

B BISETVS. Ὅθεν τὰ Ἀπατούρια.] Ἀλλ' ἴσως τοῦτο διὰ τὸ τῆς ἀπάτης ὄνομα κατὰ παίγνιον οὕτως εἴρηται. ταῦτα δὲ ἐν Εἰρήνῃ ἄλλως πως ἔχει. ὃς γὰρ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς Ξάνθιον, καὶ Μέλανθον, ἐκεῖ Ξάνθον, καὶ Μελάνθιον καλεῖ. ἀλλ' ἴσως ἀμφοτέρωθι ἢ Ξάνθος, καὶ Μέλανθος, ἢ Ξάνθιος, καὶ Μελάνθιος γραπτέον. C

Ὅσον τὸ χρῆμα παρνόπων προσέρχεται.
Δι. Κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τι τούτων πείθομαι.
Θε. Καὶ νῦν ὅπερ μαχιμώτατον Θρᾳκῶν γένος,
Ἔπεμψεν ὑμῖν. Δι. τοῦτο μέν γ' ἤδη σαφές.

Vt Athenienſes dicāt, hui quot aduolāt (duim.
Culices! DIC. *male peream, ſi quidquam cre-*
TH. *Et nunc de gente Thracica fortiſsimos*
Ad nos huc miſit. DIC. *apparet nunc ſcili-*
cet.

D

Σχόλια. Ὅσον τὸ χρῆμα.] ὡς πολλῶν ὄντων παρνόπων ἐν τῇ Ἀττικῇ. βούλεται δὲ πολὺ πλῆθος σημᾶναι. εἶδος δὲ ἀκρίδων οἱ πάρνοπες. εἰσὶ δὲ οὗτοι ἀττέλαβοι Ἀττικοὶ πάρνοπες. Τοῦτο μέν γ' ἤδη σαφές.] τοῦτο ψεύδεται ὡς ἀθλίων ἢ ὀλίγων ὄντων.

BISETVS. Ὁ κῆρυξ τινάς, οὓς Θέωρος ἤγαγε, προσέρχεσθαι κελεύει. οὗτοι δὲ ἔργα γέλωτος ἄξια ποιοῦσι.

Κη. Οἱ Θρᾷκες, ἴτε δεῦρ', οὓς Θέωρος ἤγαγε.
Δι. Τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν. Κη. Ὀδομάντων στρατός.
Δι. Ποίων Ὀδομάντων, εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
Τίς τῶν Ὀδομάντων τὸ πέος ἀποτεθρίακεν αὖ.
Θε. Τούτοις ἐὰν δραχμὰς δύο τις μισθὸν διδῷ,
Καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην.
Δι. Τοισδὶ δύο δραχμὰς τοῖς ἀπεψωλημένοις;
Ὑποστένοι μέντ' ἂν ὁ θρανίτης λεὼς
Ὁ σωσίπολις. οἴμοι τάλας, ἀπόλλυμαι
Ὑπὸ τῶν Ὀδομάντων, τὰ σκόροδα πορθούμενος.

E

PR. *HEus Thraces, quis Speculator adduxit, agitè:*
Adeſte. DI. *quid hoc mali 'ſt?* PR. *Odomantum exercitus.*
DIC. *Quorumnám Odomantum? cedo, quid hoc erat rei?*
Quis quæſo Odomantum præcidit genitalia?
TH. *His ſi quis det ſtipendium, drachmas duas,*
Peltis infeſtabunt totam Bœotiam.
DIC. *Duas drachmas his recutitis? ſanè ingemat*
F
Patriæ defenſor, totus remigum poplus.
Væ mihi pereo, quem Odomantes ſpoliant allijs.

Σχόλια. Ὀδομάντων.] ἔθνος Θρᾳκικόν. φασὶ δὲ αὐτοὺς Ἰουδαίους εἶναι. Ἀποτεθρίακεν.] ἀνέτιλε. κυρίως δὲ ἀπεφύλλισε συκᾶς. θρῖα γὰρ τὰ φύλλα τῆς συκῆς. ἐλεαίνοντο δὲ καὶ ἀπετίλλοντο οἱ Θρᾷκες τὰ αἰδοῖα. καὶ ἀπεστερημένα εἶχον αὐτά.

BISETVS. Σ. ἀποτεθρίακεν, ἀντὶ τοῦ ἔτιλεν, ψιλὸν εἰργάσατο. κυρίως δὲ, ἀπεφύλλισε συκᾶς. θρῖα γὰρ τὰ φύλλα τῆς συκῆς. Ὀδόμαντες δὲ, ἔθνος Θρᾳκικόν. ἐλεαίνοντο δὲ, καὶ ἀπετίλλοντο οἱ Θρᾷκες τὰ αἰδοῖα, καὶ ἀπεστερημένα εἶχον αὐτά. φασὶ δὲ αὐτοὺς Ἰουδαίους εἶναι. ἀποθριάζειν οὖν κυρίως μὲν τὸ ἀποφυλλίζειν τὰς συκᾶς. μεταφορικῶς δὲ τὸ ἀποτίλλειν, καὶ ψιλοῦν τὰ ἀποτίλλεσθαι, καὶ ψιλοῦσθαι δυνάμενα.

Σχόλια. Καταπελτάσονται.] κατακοντίσουσι. καταπολεμήσουσι. πέλτη γὰρ εἶδος μηχανῆς, ἀφ' ἧς ἀκόντια καὶ ἄλλα τινὰ πέμπουσιν. ἢ καταδραμοῦνται. πέλτη γὰρ ἀσπὶς μικρὰ μὴ ἔχουσα ἱμάντα. ἐχθροὶ δὲ ἦσαν καὶ οἱ Βοιωτοὶ τοῖς Ἀθηναίοις. Ὁ θρανίτης λεώς.] ἀντὶ τοῦ ὁ ναυτικός, ἀπὸ μέρους δὲ τὸ πᾶν εἶπε. τῶν γὰρ ἐρεττόντων οἱ μὲν ἄνω ἐρέττοντες, θρανῖται λέγονται. οἱ δὲ μέσοι

G

ζυγῖται,

ζευγῖται, οἱ δὲ κάτω θαλάμιοι. ὁ δὲ λόγος, εἰ οἱ Ὀδόμαντες τοσαῦτα λαμβάνουσι, πᾶν τὸ παρ' ἡμῖν ναυτικὸν πλῆθος ἀγανακτήσει, πολλὰ μὲν ἐν τῇ τριήρει καμόντες, ὀλίγα δὲ λαμβάνοντες. Οἴμοι τάλας.] δεῖ νοεῖν ὅτι ἐκ τῶν ἀγρῶν ἔρχεται ὁ Δικαιόπολις ἔχων φορτίον σκορόδων, καὶ ὑπηρπάζετο ὑπὸ τῶν ξένων ὡς ἐκείνων λε- A μυττόντων καὶ ἁρπαζόντων τὰ σκόροδα. τοῦτο δὲ εἶπε πορθούμενος, παρόσον καὶ οἱ πορθούμενοι ἀπόλλυνται, ἀρέσκονται δὲ τοῖς σκορόδοις οἱ Θρᾶκες. θερμὰ γὰρ τὰ σκόροδα φυσικῶς, οἱ δὲ Θρᾶκες ψυχρὰν χώραν νέμονται.

Θε. Οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδ', ὦ μοχθηρὲ σύ,
Οὐ μὴ πρόσει τούτοισιν ἐσκοροδισμένοις.
Δι. Ταυτὶ περιείδεθ' οἱ Πρυτάνεις πάσχοντά με
Ἐν τῇ πατρίδι, καὶ ταῦθ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων;
Ἀλλ' ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν
Τοῖς Θρᾳξὶ περὶ μισθοῦ, λέγω δ' ὑμῖν, ὅτι
Διοσημεία 'στι, καὶ ῥανὶς βέβληκέ με.
Κή. Τοὺς Θρᾷκας ἀπιέναι, παρεῖναι δ' εἰς ἕνην.
Οἱ γὰρ Πρυτάνεις λύουσι τὴν ἐκκλησίαν.

PR. *Non abiicietis allia. hem ſceleſte, ne*
Accedas huc, alliatos hos viros.
B *Haccine pati me ſinitis vrbis præſides,*
In patria, & à viris quidem tam barbaris?
Sed interdico ego vobis, ne ſtipendij
Cauſa conuentum agatis hiſce Thracibus:
Et dico vobis, quod malum ſignum obuenit:
Et iam gutta ſiniſtra pluuiæ me perculit.
PR. *Abite Thraces: & adeſte ad trigeſimam;*
Nam concionem dimittunt nunc præſides.

Σχόλια. Οὐ μὴ πρόσει.] οὐ καταβαλεῖτε. ὁ Θέωρος δὲ ἐπιπλήττει τοῖς βαρβάροις ἁρπάζουσι τὰ σκόροδα. καὶ τῷ Δικαιοπόλιδι ὁμοίως ἐπιπλήττει ἐρεθίζοντι αὐτούς. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ σφοδροῖς οὖσι καὶ πικροῖς γενομένοις, μετειληφόσι τῶν σκορόδων, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλεκτρυόνων· τούτοις γὰρ ὅτε μέλλουσι μάχεσθαι, σκόροδα δίδοται ἐσθίειν, ἵνα θερμανθέντες ὀξύτεροι γένωνται. ὡς καὶ ἐν Ἱππεῦσί φησιν, ἵν' ἄμεινον, ὦ τᾶν, ἐσκοροδισμένος μάχῃ. Διοσημεία 'στί.] παρεφυλάττοντο γὰρ οἱ Ἀ- C θηναῖοι τὰς τοῦ Διὸς ἡμέρας, καὶ διέλυον τὰς ἐκκλησίας διοσημίας γινομένης, ἢ ἄλλοτε μέλλοντες ἀνύειν. διοσημία δέ ἐστιν ὁ παρὰ καιρὸν χειμών. Παρεῖναι δ' εἰς ἕνην.] ἀντὶ τοῦ εἰς τρίτην, μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἐς αὔριον, ἐς ἐπιψήφισιν δὲ, εἰς τριακάδα. διαλυθείσης δὲ τῆς ἐκκλησίας, συνήγοντο πάλιν βουλόμενοι περὶ τῶν αὐτῶν. Ἀττικοὶ δὲ καλοῦσιν ἕνην καὶ τὴν παλαιάν, καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους τὰς ἕνας ἀρχάς, τῆς νέας ὑπεξιέναι.

D

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ.

ACTVS I. SCENA quinta.

DICAEOPOLIS, AMPHITHEVS.

Δικ. ΟΙ μοι τάλας, μυττωτὸν ὅσον ἀπώλεσα.
Ἀλλ' ἐκ Λακεδαίμονος γὰρ Ἀμφίθεος ὁδί,
Χαῖρ' Ἀμφίθεε. Ἀμφίθ. μήπω γε, πρὶν ἂν στῶ τρέχων.
Δεῖ γάρ με φεύγοντ' ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας.
Δικ. Τί δ' ἔστι; Ἀμφίθ. Ἐγὼ μὲν δεῦρο σοι σπονδὰς φέρων
Ἔσπευδον, οἱ δ' ὤσφροντο πρεσβῦταί τινες
Ἀχαρνικοί, στιπτοὶ γέροντες, πρίνινοι,
Ἀτεράμονες, Μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι.
Ἔπειτ' ἀνέκραγον πάντες, ὦ μιαρώτατε,
Σπονδὰς φέρεις, τῶν ἀμπέλων τετμημένων;
Κἀς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων.
Ἐγὼ δ' ἔφευγον, οἱ δ' ἐδίωκον κἀβόων.
Δικ. Οἱ δ' οὖν βοώντων, ἀλλὰ τὰς σπονδὰς φέρεις;
Ἀμ. Ἔγωγε, φημί, τρία γε ταυτὶ γεύματα.

DI. *AH me miſerum, quantum alliati perdidi!*
E *Sed hicne Amphitheus? redit huc è Lacedæmone.*
Salue Amphithee. AM. *nondum, priuſquam curſum inhibeo,*
Nam Acharnenſes fugientem effugere oportuit.
DI. *Quid eſt?* AM. *properabam huc, vt pacem afferrem tibi.*
Hoc continuò olfecerunt hic quidam ſenes:
F *Acharnici, duri ſenes: ilignei:*
Acerni, præliatores Marathonij,
Præfracti. hi clamabant omnes: heus perfide,
Pacémne fers, exciſis noſtris vitibus?
Mox lapides colligebant, in veſtes ſuas;
Ego effugi; illi perſequebantur procul
Cum vociferatione, & plurimis minis.
G DIC. *Sine, vociferentur. ſed tu num fers fœdera?*
AM. *Ita loquor, & quidem tres guſtus affero:*

Σχόλια. Μυττωτόν.] ἀντὶ τοῦ σκόροδα ἐξ ὧν ὁ μυττωτὸς γίνεται. κατασκευάζεται δὲ ἀπὸ τυροῦ καὶ σκορόδου καὶ ᾠοῦ. ἀπὸ τοῦ παντὸς οὖν κατασκευάσματος, τὸ μέρος ἐδήλωσε, τουτέστι τὰ σκόροδα. Μήπω γε]

γελοῖον χάριν εἶπε πρὸς τὸ χαίρειν τῷ μάσωγι. Ὤσφροντο.] ἀντὶ τοῦ ᾔσθοντο, εἶπε τὸ ὤσφροντο, ὅτι δι' οἴνου εἰσὶν αἱ σπονδαί, ὡς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα δῆλον. δι' αἰσθήσεως δὲ, ἡ αἴσθησις τῆς ἀναφορᾶς τοῦ οἴνου. Στιπτοὶ γέροντες.] ἀντὶ τοῦ πυκνοί. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν ἐσθήτων, αἵτινες ὑφανθεῖσαι εἰς πυκνότητα συνάπτονται. ἢ ἀντὶ τοῦ στερροὶ καὶ πως λαμβάνοι. ἀπὸ τοῦ στίβειν ὅ ἐστι πατεῖν. Πρίνινοι.] στερροὶ καὶ σκληροί. ἰσχυρὸν γὰρ τὸ τοῦ πρίνου ξύλον. καὶ Ἡσίοδος. πρίνου δὲ γύην καὶ πάλιν. πρῖνον δὲ γὰρ βουσὶν ἐργοῦ ὀχυρώτατόν ἐστιν. ἀτεράμονες δὲ σκληροί, μὴ τειρόμενοι, ἀνένδοτοι. κυρίως δὲ τὰ μὴ ἑψόμενα τῶν ὀσπρίων ἀτεράμονα λέγεται, τὰ οὐχ ἁπαλά. Σφενδάμνινοι.] ἰσχυροί. τοιοῦτον γὰρ τὸ τῆς σφενδάμνου ξύλον, ἀντὶ τοῦ σφενδόνου. ἄλλως. τὸ σφενδάμνινοι, ταυτόν ἐστι τῷ πρίνινοι. σφένδαμνος γὰρ, εἶδος ἰσχυροῦ ξύλου. ἔστι δὲ καὶ εἶδος καννάβεως ἡ σφένδαμνος. ἡ γὰρ σφενδόνη, ἀπὸ καννάβεως γίνεται. Τῶν ἀμπέλων τετμημένων.] οἱ γὰρ Πελοποννήσιοι εἰσβάλλοντες εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἔτεμνον τὴν γῆν τῶν Ἀχαρνέων. Κἀς τοὺς τρίβωνας.] Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. ἀντὶ τοῦ ἐς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων. Τρία γε ταυτί.] ἔπαιξε παρὰ τὰς σπονδάς. ἐπεὶ οἴνῳ γίνονται αἱ δι' ὅρκων συνθῆκαι, ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἀνάγνωθι, εἶπεν γεῦσαι.

Αὗται μέν εἰσι πεντέτεις, γεῦσαι λαβών.
Δικ. Αἰβοῖ. Αμ. Τί ἐστιν; Δικ. οὐκ ἀρέσκουσί μ' ὅτι
Ὄζουσι πίττης καὶ παρασκευῆς νεῶν.
Αμ. Σὺ δ' ἀλλὰ τασδὶ τὰς δεκέτεις γεῦσαι λαβών.
Δικ. Ὄζουσι χ' αὗται πρέσβεων ἐς τὰς πόλεις.
Ὀξύτατον, ὥσπερ διατριβῆς τῶν συμμάχων.
Αμ. Ἀλλ' αὑταιὶ σπονδαὶ τριακοντούτιδες
Κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν. Δικ. ὦ Διονύσια,
Αὗται μὲν ὄζουσ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος,
Καὶ μὴ 'πιτηρεῖν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.
Κἀν τῷ στόματι λέγουσι, βαῖν' ὅπῃ θέλεις.
Ταύτας δέχομαι, καὶ σπένδομαι, κἀκπίομαι.
Αμ. Χαίρειν κελεύω πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας.
Δικ. Ἐγὼ δὲ πολέμου καὶ κακῶν ἀπαλλαγεὶς,
Ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.
Αμ. Ἐγὼ δὲ φεύξομαί γε τοὺς Ἀχαρνέας.

Quinque annorum ſunt hæc: cape & guſta obſecro.
DI. *Æbæ.* AM. *quid eſt?* DI. *mihi non placent: quia redolent*
Picem hæc, & apparatum quendam nauticum.
AM. *Cape, & guſta hæc: annorum nempe ſunt decem.*
DI. *Et iſta legatos ad vrbes hic olent*
Acerrimùm: quaſi ſociorum moram.
AM. *At hæc fœdera triginta annorum ſunt: rata*
Mari ac terra. DI. *ô Dionyſia nuncias mihi.*
Hæc ambroſiam & nectar redolent; neque me iubent
Nunc commeatum ſeruare dierum trium:
Sed liberè dicunt mihi: i quo lubet.
Hæc fœdera accipio, hæc libo, hæc eadem ebibo.
AM. *Multùm valere Acharnenſes ego iubeo.*
DI. *At ego iam liberatus è bello & malis,*
Domum ingreſſus, agam ruralia Dionyſia.
AMP. *Ego verò Acharnenſes fugiam, quantùm queo.*

Σχόλια. Ὄζουσι πίττης.] κοινὸν ἐπὶ οἴνου καὶ νεὼς, τὸ πίσσης ὄζειν. ἔστι γὰρ πισσίζων οἶνος. ὁ δὲ λόγος, ὄζουσιν αἱ σπονδαὶ αὗται κατασκευῆς τριήρων, διὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον αὐτῶν. εἰς τὰς πόλεις δὲ τὰς τῶν συμμάχων. Ὀξύτατον ὥσπερ διατριβῆς.] ἀντὶ τοῦ ἀπωλείας καὶ συντριβῆς. ἢ ἀντὶ τοῦ μόναι πρεσβεῖαι ἴσονται ἀεὶ τῶν συμμάχων, ὥστε μένειν αὐτοὺς καὶ μὴ μεθίστασθαι. ἀλλὰ συμμαχεῖν τῇ πόλει. ἄλλως. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ τραπέντος οἴνου εἰς ὄξος. καὶ τῶν οἴνων τὸ ὀξύτατον. Ὦ Διονύσια.] θαυμάζων ταῦτα λέγει. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῆς ἀξίων. προσδοκῶν εἰρήνης οὔσης, τὴν τῶν Διονυσίων πανήγυριν ἔσεσθαι. ἀντὶ τοῦ ἥδισται, ἄξιαι τῶν Διονυσίων. Διονύσια δὲ ἑορτὴ Διονύσου ἣν ἦγον Ναυπάκτιοι. Καὶ μὴ ἐπιτηρεῖν.] ὁπότε γὰρ ἔξοδος ἐπὶ στρατείαν ἐγένετο, εἰώθεισαν οἱ στρατηγοὶ προλέγειν τοῖς στρατιώταις, ὥστε τριῶν ἡμερῶν παρασκευάζεσθαι σιτία. σκώπτει οὖν τοῦτο τὸ στρατηγικὸν παράγγελμα, ὡς ἀηδὲς καὶ βαρὺ τοῖς εἰρήνης ἐπιθυμοῦσι. Κἀν τῷ στόματι.] ὡς γυναῖκας εἰδωλοποιεῖ τὰς σπονδάς. στόμα γοῦν αὐτῶν προστίθησιν. ἢ ἐν τῷ ἡμετέρῳ στόματι γευόμεναι ἡμῶν, μονονουχὶ φωνὴν ἀφιᾶσιν. ἄλλως. λέγουσί φασιν αἱ σπονδαὶ, ἄπιθι ὅπη θέλεις. εἰκότως. ἐν γὰρ πολέμῳ διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πολεμίων καὶ τῆς πολιορκίας, οὐκ ἔστιν ἀπελθεῖν ὅπῃ τις βούλεται.

BISETVS. Κἀκπίομαι.] παίζων τοῦτο λέγει. ἐπεὶ γὰρ αἱ σπονδαὶ δι' ὅρκων γινόμεναι οἴνῳ ἐποιοῦντο, τὰς σπονδὰς ὡς οἶνον ἐκπίεσθαι ἔλεξεν. πίομαι δὲ, ὁ πιοῦμαι, μέλλοντος ἀπὸ τοῦ πίω θέματος, ὥς φησιν Εὐστάθιος. τὸ δὲ πίω ταυτὸ τῷ πίνω.

Σχόλια. Χαίρειν κελεύω.] κατ' εὐφημισμὸν τὸ χαίρειν κελεύων, ὁ Ἀμφίθεος οἴονταί τινες. ἵνα χωρὶς τὸ κελεύω χωρὶς τοῦ ν. τὸ δὲ ἑξῆς ἐγὼ δὲ πολέμου, ὁ Δικαιόπολιν. Ἄξω κατ' ἀγρούς.] τὰ Λήναια λεγόμενα. ἔνθεν τὰ Λήναια καὶ ὁ ἐπιλήναιος ἀγὼν τελεῖται τῷ Διονύσῳ. Λήναιον γάρ ἐστιν ἐν ἀγροῖς ἱερὸν τοῦ Διονύσου, διὰ τὸ πλεκτοὺς ἐνταῦθα γεγονέναι. ἢ διὰ τὸ πρῶτον ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ληνὸν τεθῆναι. Μένανδρος. τραγῳδὸς ἦν ἀγὼν, Διονύσια.

ΧΟΡΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ.

CHORVS ACHARNENSIVM.

BISETVS. Ὁ τῶν Ἀχαρνέων χορὸς τοὺς Λακεδαιμονίους μισῶν διὰ τὰς ἀμπελῶνας, καὶ τὰς ἀμπέλους ὑπ' αὐτῶν δῃωθείσας, καὶ διαφθαρείσας, μεγίστῃ σπουδῇ καὶ βίᾳ τὸν Ἀμφίθεον διώκει. ὁ δὲ μόγις ἐκφεύγει τὴν διωκόντων ὁρμήν.

Τῇδε πᾶς ἕπου, δίωκε, καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου
Τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων. τῇ πόλει γὰρ ἄξιον.
Ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον, ἀλλά μοι μηνύετε,
Εἴ τις οἶδ᾽ ὅποι τέτραπται γῆς ὁ τὰς σπονδὰς φέρων.

A *Hac ſequere me omnis, perſequere, & de viro hoc ex omnibus*
Sciſcitare viatoribus. nam dignum ciuitate erit:
Vt virum prendamus iſtum: ſed agite, mihi oſtendite
Si quis nouit, quò ſeſe iſte cum fœderibus verterit.

Σχόλια. Τῇδε πᾶς ἕπου.] ἐντεῦθεν παρῳδία γίνεται τοῦ χοροῦ ὃν συμπληροῦσιν οἱ Ἀχαρνεῖς. παράγονται δὲ σπουδαίως μετὰ σπουδῆς διώκοντες τὸν Ἀμφίθεον σπονδὰς ποιησάμενον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. γέγραπται δὲ τὸ μέτρον τροχαϊκόν, πρόσφορον τῇ τῶν διωκόντων γινομένων σπουδῇ. ταῦτα δὲ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ τῶν δραμάτων ποιηταὶ κωμικοὶ καὶ τραγικοί, ἐπειδὰν δρομαίως εἰσάγωσι τοὺς χορούς, ἵνα ὁ λόγος συντρέχῃ τῷ δράματι. τὸ δὲ τῇδε, τοπικόν ἐστιν ἐπίρρημα καὶ κεῖται ἐν ἴσῳ τῷ ἐνταῦθα. καὶ ἔχει παρὰ τῷ ποιητῇ Ἰλ. ο.

Τῇ ἴμεν, ἧχεν δὴ συνελαστρεφὲς ἠγεμονεύοι.

Σημαίνει δέ ποτε καὶ ῥῆμα προστακτικόν. Κύκλωψ, τῆ πίε οἶνον. (BISETVS. τὸ δὲ τῆ ἀντὶ τοῦ λαβέ, ἢ δέξαι, προστακτικόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ τῶ κεχρῆσθαι θέματος, τῶ, τᾶς, τᾷ, κατὰ τροπὴν τοῦ α εἰς η. ἢ ἀπὸ τοῦ τῆμι τὸ τείνω ὄντος. ἐν τῷ προστακτικῷ τῆ ὡς πίμπληθι, ἵστη, ἀντὶ τοῦ πίμπλαθι, ἵσταθι, ἅπερ ἀπὸ τρίτου προσώπου τοῦ παρατατικοῦ γίνεται, κατ᾽ ἀφαίρεσιν τῆς αὐξήσεως. Ὅμηρος Ἰλ. ω.

Τῆ, σπεῖσον Διὶ πατρί, καὶ εὔχεο οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι.)

ἐσχημάτισται δὲ τῷ πληθυντικῷ ὅσπερ αἰτίῳ. τοῦτο τοῖς κορυφαίοις εἶπεν. εἰσέρχεται γὰρ ὁ χορὸς διώκων τὸν Ἀμφίθεον. καὶ ἔστι μεταβολικὸν μέλος ἐκ δύο μονάδων μονοστροφικῶν ὧν ἡ μὲν πρώτη, ιδ. κώλων ἔχει τὰς περιόδους. ὧν δὲ μὲν ἐν εἰσθέσει εἰσὶ τροχαϊκαὶ καταληκτικαὶ τετράμετροι. εἶτα ἐν ἐκθέσει κῶλα παιωνικὰ ἕνδεκα κρητικοῖς

B ἐπιμεμιγμένα, καὶ τὸ ἕκτον καὶ τὸ ὄγδοον καὶ δέκατον, διρρυθμα. τὰ δ᾽ ἄλλα, τετράρρυθμα. Καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου.] ἀντὶ τοῦ περὶ τοῦ ἀνδρός. ὅμοιον γάρ ἐστι τῷ, ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα.

BISETVS. Τὸν ἄνδρα πυνθάνου] ἔστι τὸ πυνθάνου δὲ ἡ παρὰ τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων περὶ τούτου τοῦ ἀνδρὸς ὅπου εἴη. τὸ δὲ τῶν παλαιῶν σχολίων παράδειγμα, τὸ ἔννεπε Μοῦσα, λέγω, ὃ σημαίνει τὸ πυνθάνεσθαι, εἴτε τὸ ἱστορεῖν, καὶ ἐρωτᾶν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ἀγορεύειν, καὶ λέγειν.

Σχόλια. Ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα.] διπλῆ ἐστιν ἡ χρῆσις

C τῆς συλλαβεῖν, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. πρὸς γὰρ διάφορον κλίσιν διάφορος γίνεται ἡ διάνοια. ἡ μὲν γὰρ πρὸς αἰτιατικὴν ἡ σύνταξις τὴν ἔχθραν καὶ δυσμένειαν παρίστησι τοῦ συλλαμβάνοντος. κατηγορίαν δὲ τοῦ συλλαμβανομένου ὥσπερ καὶ νῦν καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου οὐχὶ συλληψόμεθα αὐτόν. ἐὰν δὲ πρὸς δοτικήν, σημαίνει φιλίαν καὶ συμμαχίαν. ὡς Ἰσοκράτης ἐν τῷ Παραινετικῷ. ὁρᾷ δὲ καὶ τὴν τύχην ἡμῖν συλλαμβάνουσαν ἴσον τῷ, συναγωνιζομένην. ἐπάγει γοῦν καὶ τὸν παρόντα καιρὸν συναγωνιζόμενον. καὶ Δημοσθένης ἐν πρώτῳ Φιλιππικῶν. Εἴ τις

D οἶδ᾽ ὅποι τέτραπται.] ὀστεία καὶ καθαρὰ εἰς ὑπερβολὴν ἡ σύνταξις, τὸ μὴ λέγειν ὡς εἰς ποίαν γῆν πέφευγεν, ἀλλὰ ποῦ γῆς. ἐξαγαγὼν πεπαιδευμένην καρποῦται τὴν ἀττικισμῶν.

STROPHE.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

Ημι. Ἐκπέφευγ᾽ οἴχεται
Φροῦδος. οἴμοι τάλας,
Τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν.
Οὐκ ἂν ἐπ᾽ ἐμῆς γε νεό-
τητος, ὅτ᾽ ἐγὼ φέρων
Ἀνθράκων φορτίον
Ἠκολύθουν Φαΰλλῳ τρέχων,
Ὧδε φαύλως ἂν ὁ
Σπονδοφόρος οὗτος ὑπ᾽ ἐμοῦ τότε δι-
ωκόμενος, ἐξέφυγεν.
Οὐδ᾽ ἂν ἐλαφρῶς ἀπεπλίξατο.

E *FVgit, euanuit,*
Tranſiit, va mihi,
O meos hos dies.
Non hic ita me, virum adhuc:
(Qui graue gerens onus
Ponè carbonibus
Conſequebar Phayllum in fuga)
F *Segniter cum ſuis*
Fœderibus, in fugam agitatus, ita,
Inquio, me effugeret:
Non ita leui exiliret pede.

Σχόλια. Τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν.] οὐκ ἀπόβλητον οὐδὲ τοῦτό μοι δοκεῖ. σφόδρα γὰρ ἀττικὴ ἡ φράσις. λείπει γὰρ τὸ ἕνεκα. τὸ καθ᾽ ἔλλειψιν οὖν ῥηθὲν κοινὸν αὐτῷ πεποίηκε. λέγοις ἂν καὶ σὺ παραπλησίως. οἴμοι τῆς τύχης. μακάριος τῆς ἐμῆς παιδείας. Οὐκ ἂν ἐπ᾽ ἐμῆς νεότητος.] ὁ μὲν χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἀνδρῶν καὶ ἔστι δὲ οὗτος γεροντικός. πάνυ δὲ ἐμμελῶς καὶ μετὰ πάσης ἀρετῆς ἐμιμήσατο γερόντων τρόπους καὶ λόγους. τρόπους μὲν ἐκ τῆς ἀκροχολίας. λόγους δὲ ἐκ τῆς τῶν πεζῶν ἔργων ἀπομνήσεως. τοιοῦτος ἡμῖν καὶ ὁ Νέστωρ δοκεῖ λέγων. ἡβῷμ᾽ ὡς ὅτ᾽ ἐπ᾽ ὠκυρόῳ. καὶ πάλιν, εἴθ᾽ ἡβώοιμι, τῷ κε τάχ᾽ ἀντήσειε μάχης Κορυθαίολος Ἕκτωρ. ὁ μὲν οὖν Ὅμηρος, ἡρωϊκὸς ὢν ἡρωϊκῶν πράξεων μέμνηται. Ἀριστοφάνης δέ, ὡς μετρίοις ἀνδράσι καὶ βαναύσοις, προσέθηκεν ἄνθρακας καὶ φορτία

G βαστάζομένα. Φαΰλλῳ.] ὁ Φάυλλος. ἄριστος δρομεὺς Ὀλυμπιονίκης. ὁ πολιτοδρόμος συνώνυμος. ὃν ἐκάλουν ἀδόμετρον. ἦν δὲ καὶ πένταθλος, ἐφ᾽ οὗ καὶ ἐπίγραμμα τοιόνδε.

Πέντ᾽ ἐπὶ πεντήκοντα πόδας πήδησε Φάυλλος.
Δίσκευσε δ᾽ ἑκατὸν πέντ᾽ ἀπολειπομένων.

Ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερος ἀθλητὴς ὀγδόην ὀλυμπιάδα νικήσας καὶ τρίτος λωποδύτης. Ὧδε φαύλως ἄν.]

ἀντὶ τοῦ εὐχερῶς μετὰ ῥαστώνης. δηλοῦται δὲ ἐκ τῆς λέξεως καὶ τὸ ἄπλον καὶ τὸ κακόν. τὸ δὲ ἑξῆς οὐκ ἂν οὕτω φαύλως. Απεπλίξατο.] ἀπεσείσατο. ἀπέφυγεν. πλὶξ γὰρ τὸ βῆμα, καὶ πλίγματα τὰ πεδήματα. ὅθεν καὶ τὸ διαβάδην ἀμ- A φιπλὶξ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Τειρεῖ λέγεται. καὶ Ὅμηρος. αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δ' ἐπλίσσοντο πόδεσσιν. ἔλεγον δὲ πλὶξ καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ χειρὸς εἰς τὸν λιχανὸν δάκτυλον διάστημα. καὶ τὸ μεταξὺ τῶν μηρῶν ὀστοῦν.

ΜΕΣΩΔΗ κώλων δ'.

B

Νῦν δ' ἐπειδὴ στερρὸν ἤδη τοὐμὸν ἀντικνήμιον,
Καὶ παλαιῷ Λακρατίδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,
Οἴχεται, διωκτέος δέ. μὴ γὰρ ἐγχάνῃ ποτὲ,
Μηδέ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγὼν Ἀχαρνέας.

MESODE.

Nunc poſtquam mihi hirſuta ſunt tibia mea:
Et ſeni Lacratidæ crura prægrauantur, hic
Abijt: ſed mihi perſequendus, ne me olim derideat:
Quòd manus effugerit Acharnenſium, ſenum licet.

Σχόλια. Νῦν δ' ἐπειδὴ στερρόν.] σκληρόν. ἀντὶ τοῦ γεγηρακὸς καὶ αὖον. ὥσπερ κατὰ ἀντίθεσιν ἐπὶ τῶν ἀκμαζόντων χλωρόν. Θεόκριτος. ποιεῖται δὲ λόγον χλωρῶν. ἀντὶ τοῦ ἀκμαίων, νέων. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν καλάμων. οἳ ὄντες μὲν χλωροὶ ἁπαλοί εἰσι. ξηραινόμενοι δὲ ξηροὶ καὶ σκληροὶ γίνονται. εὐφήμως οὖν εἶπε στερρὸν, ἀντὶ τοῦ ξη- C ρόν. Λακρατίδῃ.] Λακρατίδης ἀρχαῖος ἄρχων Ἀθηναίων. ὡς καὶ Φιλόχορος. ἦρξε δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων Δαρείου. ἐφ' οὗ πλείστη χιὼν ἐγένετο. καὶ ἀπέπηξε πάντα, ὡς μὴ δύνασθαί τινα προϊέναι. διόπερ τὰ ψυχρὰ πάντα Λακρατίδου ἐκάλουν. δηλοῦται δὲ καὶ νῦν τὸ ψυχρὸν καὶ γεροντικόν. λέγει οὖν ὅτι διὰ τὸ γῆρας, οὐχ οἷός τέ εἰμι θᾶττον βαδίζειν.

D

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Ὅστις ὦ Ζεῦ πάτερ
Καὶ θεοὶ τοῖσιν ἐ-
χθροῖσιν ἐσπείσατο,
Οἷσι παρ' ἐμοῦ πόλεμος,
Ἐχθοδοπὸς αὔξεται,
Τῶν ἐμῶν χωρίων.
Κοὐκ ἀνήσω, πρὶν ἂν σχοῖνος ἀν-
τοῖσιν ἀντεμπαγῶ,
Ὀξὺς, ὀδυνηρὸς, ἐπί-
κωπος, ἵνα μήποτε
Πατῶσιν ἔτι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους.

ANTISTROPHE.

Quiſquis ô Iuppiter
Et Dei, pactum init
Cum meis hoſtibus,
Bella quibus hic facio,
Armaq; paro, ob ſoli
Limites Attici:
Non priùs deſinam, quàm velut
E *Iunceus his congeler*
Aſper & acutus & a-
Cerbus uti nulla male
Deinceps darent meis queant vitibus.

Σχόλια. Τῶν ἐμῶν χωρίων.] κατ' ἔλλειψιν λείπει τὸ ἕνεκα. Πρὶν ἂν σχοῖνος.] εἶδος φυτοῦ κατὰ τὸ ἄκρον ὀξέος καὶ πληκτικοῦ προσεοικότος βελόνῃ. παρατηρεῖν δὲ δεῖ ὅτι ἀρσενικῶς λέγουσι τὸν σχοῖνον. ὁ δὲ λόγος, πρὶν αὐτοὺς τρώσω ὡς σχοῖνος ὀξὺς καὶ ὀδυνηρός. Ἐπίκωπος.] ἀντὶ τοῦ διὰ τοὺς καὶ ναυτικὸς ὢν, ἐπὶ αὐτοῖς. ναυτικοὶ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προσέχοντες τῷ ναυτικῷ. ἡ δὲ ὁμώνυμος λέξις ἐστὶ καὶ παρ' Ὁμήρῳ. οὐ γάρ μοι νῆες εἰσὶν ἐ- F πήρετμοι. ἐπίκωπος οὖν ἤτοι ὅπερ ἔφην ναυτικός, ἢ ξιφήρης. κώπη γὰρ τοῦ ξίφους ἡ λαβὴ ἡ κάτωθεν λέγεται. ἤγουν κωπήεις. Ἵνα μή ποτε πατῶσιν.] εἰώθασι γὰρ σκόλοπάς τινας ἐγκρύπτειν ἐν ταῖς ἀμπέλοις, ἵνα μηδεὶς ἐξ ἐπιδρομῆς καὶ εὐχερῶς κακουργῇ. ἐπεὶ οὖν προεῖπε σκόλοψ καὶ σχοῖνος αὐτοῖς ἂν ἀντεμπαγῶ, εἰκότως ἐπήνεγκε τοῦτο ἵνα μηκέτι πατῶσι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους.

ΕΠΩΔΟΣ στίχων γ'.

Ἀλλὰ δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ βλέπειν Παλληνάδε.
Καὶ διώκειν γῆν πρὸ γῆς, ἕως ἂν εὑρεθῇ ποτε
Ὡς ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλήμην λίθοις.

EPODVS.

G *Sed oportet me quærere & videre virum in Pallenicis:*
Terram perſequi pro terra, dum inueniatur vſpiam,
Vt ego in opprimendo illo non plenus lapidibus ſiem.

Σχό-

Σχόλια. Παλληνάδε.] οἱ Παλληνεῖς δῆμός ἐστι τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα Πεισιστράτῳ βουλομένῳ τυραννεῖν, καὶ Ἀθηναίοις ἀντιστάσιν αὐτῷ, πόλεμος συνέστη. συγκέκοπται δὲ ἡ λέξις. τὸ γὰρ ὁλόκληρόν ἐστι, Παλληνάδε. ὑπαλλάττεται δὲ ἡ συνήθεια τῆς διανοίας. δέον γὰρ εἰπεῖν ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ βλέπειν Παλληνικὸν, τουτέστι γενναῖον, ὥσπερ Παλληνάδε. ὃ δὲ εἰπεῖν βούλεται, τοῦτό ἐστιν, ὁμοίως διακεῖσθαι καὶ τραχέως ἔχειν πρὸς τὸν σπεισάμενον Λακεδαιμονίοις, ὡς πάλαι πρὸς Πεισίστρατον τὸν τύραννον, ἡνίκα συνεστήσαντο ἐν Παλληνίῳ τὴν μάχην. μέμνηται δὲ τούτου, καὶ Ἀνδροτίων καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων A πολιτείᾳ. ἄλλως. Παλληνεὺς δῆμος τῆς Ἀττικῆς. τινὲς δὲ διὰ τοῦ β γραπτέον. κατὰ συγγένειαν τοῦ β εἰς τὸ π. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ βάλλειν λίθοις. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ λιθολευστεῖν αὐτόν. Ἐμπλήμενον λίθοις.] κορεσθέντα. ἀττικῆς δὲ κλίσεως τετύχηκε τὸ ἐμπλήμενον. ἔστι γὰρ ἐμπίπλημι. ὁ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν κλίνεται. ἀφ' οὗ παράγωγον τὸ ἐμπίπλημι. ἀπὸ τούτου γίνεται τὸ πιμπλᾶσι μεσοῦς λιμένος εὐόρμου. τὸ δὲ, ἑτέρα παραγωγή. ἀφ' οὗ τὸ πλήθω. ὡς ἀπὸ τοῦ νῶ νήθω. ἀπὸ δὲ B τοῦ πλῶ πλήμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ βλῶ βλήμενον. οὐ τὸ δεύτερον. εἴπερ γάρ κε βλεῖο.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ACTVS II. SCENA prima.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ, ΜΗΤΗΡ, ΘΥΓΑΤΗΡ.

DICAEOPOLIS, CHORVS, MATER, FILIA.

C

BISETVS. Δικαιόπολις τὰς παρ' Ἀμφιθέου σπονδὰς παραλαβὼν, οἴκαδ' ἐπαναχωρήσας θυσίαν μετὰ μητρὸς καὶ θυγατέρος ἐπιτελεῖ, καὶ τὴν ἑαυτοῦ χαρὰν, ὅτι σπονδὰς ἐποιήσατο πρὸς Λακεδαιμονίους, πᾶσι φανεροῖ ἐν αὐτῷ.

Δι. Εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
Χο. Σῖγα πᾶς, ἠκούσατ' ἄνδρες ἆρα τῆς εὐφημίας;
Οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν. ἀλλὰ δεῦρο πᾶς
D Ἐκποδών. θύσων γὰρ ἁνὴρ ὡς ἔοικ' ἐξέρχεται.
Δι. Εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
Πρόϊθ' ὡς τὸ πρόσθεν ὀλίγον ἡ κανηφόρος,
Ὁ Ξανθίας τὸν φαλλὸν ὀρθὸν στησάτω.
Μη. Κατάθου τὸ κανοῦν ὦ θύγατερ, ἵν' ἀπαρξώμεθα.
Θυ. Ὦ μῆτερ, ἀνάδος δεῦρο τὴν ἐτνήρυσιν,
Ἵν' ἔτνος καταχέω τοὐλατῆρος τουτουί.
Δικ. Καὶ μὴν καλόν γ' ἔστ'. ὦ Διόνυσε δέσποτα,
E Κεχαρισμένως σοι τήνδε τὴν πομπὴν ἐμὲ
Πέμψαντα καὶ θύσαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν,
Ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια,
Στρατιᾶς ἀπαλλαχθέντα. τὰς σπονδὰς δέ μοι
Καλῶς ξυνενεγκεῖν τὰς τριακοντούτιδας.
Μη. Ἄγ' ὦ θύγατερ ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς

DI. Ore fauete, ore fauete.
CH. Date ſilentium, an audiſtis plauſum hic excitarier?
Hic eſt ipſe, quem nos quærimus, agite huc omnes è via.
Rem ſacram facturus, ut videtur, ille exit domo.
DI. Ore fauete, ore fauete.
Procede paulò ulterius, tu quæ ciſtam habes.
Tu ſerue Xanthia, oſcillum rectum erige.
MA. Depone ciſtam filia, ut Dionyſio
Soluamus primitias. FI. ô mater, cedò mihi
Coclear, ut pultem in hanc placentam reijciam.
DI. Sanè æquum nunc eſt Dionyſe domine, ut animo
Grato hanc pompam tibi deducam; & ſacra faciam
Cum ſeruulis: celebremq́ hodie feliciter
Dionyſia ruralia: quandoquidem à miſeriis
Sum liberatus militaribus: tum ut hæc
Bene confirmes triginta annorum fœdera.
MA. Age filia pulcra, pulcrè ut ciſtam deferas

F

Σχόλια. Εὐφημεῖτε.] τοῦτο ὁ Δικαιόπολις μέλλων ποιεῖν θυσίαν φησί. τοῦτο γὰρ ἦν ἔθος. Σῖγα πᾶς.] ἐπειδὴ τούτῳ δυσχεραίνουσι καὶ διέκειντο χαλεπῶς, ὅτι οὐ μόνον εἰρήνην ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ θυσίας ἐπιτελεῖ. Οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν.] τὸ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀποφθέγξασθαι πάσης ... μετὰ τῆς ἀληθείας βεβαιούμενος. Ἀλλὰ δεῦρο πᾶς.] πρὸς ὀλίγον χρόνον ἀποστῆναι βούλονται. ἵνα μὴ προειδόμενος ὁ σπονδοφόρος φύγῃ. ἀλλὰ δυνηθῶσιν αὐτὸν χειρώσασθαι. τοιαῦται εἰσὶ καὶ αἱ Ὀδυσσέως πρὸς Διομήδην παρακελεύσεις

Ἀλλ' ἤδη μένειν πρῶτον προεξελθεῖν πεδίοιο
Τυδείδη, ἔπειτα δὲ κατ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἑλοίμεθα.

Πρόϊθ' ὡς τὸ πρόσθεν.] κατὰ τὴν τῶν Διονυσίων ἑορτὴν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, αἱ εὐγενεῖς παρθένοι ἐκανηφόρουν. ἦν δὲ ἐκ χρυσοῦ πεποιημένα τὰ κανᾶ, ἐφ' ὧν τὰς ἀπαρχὰς ἁπάντων ἐτίθεσαν. διπλῆ δὲ μετὰ κορωνίδος. ὅτι εἰσίασιν οἱ ὑποκριταὶ καὶ εἰσὶν ἰαμβεῖα. Ὁ Ξανθίας τὸν φαλλόν.] φαλλὸς ξύλον ἐπίμηκες, ἔχον ἐν τῷ ἄκρῳ σκύτινον αἰδοῖον ἐξηρτημένον. ἵσταται δὲ ὁ φαλλὸς τῷ Διονύσῳ, κατά τι μυστήριον. περὶ δὲ αὐτοῦ τοῦ φαλλοῦ τοιαῦτα λέγεται. Πήγασος ἐκ τῶν Ἐλευθηρῶν, Ἐλευθῆραι δὲ πόλις G εἰσὶ Βοιωτίας, λαβὼν τοῦ Διονύσου τὰ ἀγάλματα ἦκεν εἰς τὴν Ἀττικήν. οἱ δὲ Ἀττικοὶ, οὐκ ἐδέξαντο μετὰ τιμῆς τὸν θεόν. ἀλλ' οὐκ ἀμισθὶ αὐτοῖς ταῦτα βουλευσαμένοις ἀπέβη. μηνίσαντος γὰρ τοῦ θεοῦ, νόσος κατέσκηψεν εἰς τὰ αἰδοῖα τῶν ἀνδρῶν. καὶ τὸ δεινὸν ἀνήκεστον ἦν. ὡς δὲ ἀπεῖπον πρὸς τὴν νόσον κρείττω γενομένην πάσης μαγγανείας καὶ τέχνης, ἀπεστάλησαν θεωροὶ μετὰ σπουδῆς. οἱ

δὴ ἐπανελθόντες, ἔφασαν ἴασιν εἶναι μόνην ταύτην εἰ διὰ πάσης τιμῆς ἄγοιεν τὸν θεόν. πεισθέντες οὖν τοῖς ἠγγελμένοις οἱ Ἀθηναῖοι, φαλλοὺς ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ κατεσκεύασαν. καὶ τούτοις ἐγέραιρον τὸν θεὸν, ὑπόμνημα ποιούμενοι τοῦ πάθους. ἴσως δὲ καὶ ὅτι παίδων γενέσεως αἴτιος ὁ θεός. ἡδονὴν γὰρ καὶ ἀφροδίσια μέθη ἐξανίστησι. τοιγαροῦν καὶ ὁ Λάϊος διαδοὺς ἑαυτὸν μέθῃ, εἰς τὸ βακχεύειν πεσὼν, ἐφύτευσε παῖδα. φαλλὸς δὲ, τὸ αἰδοῖον. παίζει δὲ πρὸς τὸν οἰκέτην. Ξανθίας γὰρ οἰκετικὸν ὄνομα. κέχρηται δὲ αὐτῷ καὶ ἐν Βατράχοις ὁ Ξανθίας. τοῦ Ξανθίας. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ οἰκέται. Ξανθίας. Τίβιος. Σωσίας. Δᾶος. Πίτας. Τὴν ἐτνήρυσιν.] τὴν ζωμάρυστρον ἐν ᾗ τὸ ἔτνος ἀρύονται, καθάριον δὲ εἰς ὑπερβολὴν τὸ ὄνομα.

A ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἀστεῖον καὶ πεπαιδευμένον ἁρμόζειν, μηδὲ τὴν κατὰ τὴν οἰκίαν σκευῶν τῆς καθημερινῆς χρείας, ἀγνοεῖν τὰ ὀνόματα. ἐτνήρυσιν οὖν ἐκάλεσε, καθὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀρύεσθαι τὸ ἔτνος. λέγομεν δὲ ἐτνήρυσιν παρὰ τὸ ταράσσειν. ἔτνος δὲ ἔλεγον, τὴν ἀθάραν, καὶ τὸ πίσινον ἀφέψημα. ὡς καὶ ἐν Βατράχοις. ἤδη ποτ' ἐπεθύμησας ἔτνους; Τοῦ 'λατῆρος.] ἐλατήρ ἐστι, πλακουντῶδες πέμμα πλατύ. ὅθεν καὶ ἡ ἐπωνυμία, παρὰ τὸ τὴν χειρὶ ἐλαύνεσθαι εἰς πλάτος. ἐλατῆρος οὖν τοῦ πέμματος. B ἔστι δὲ ἄρτος πλατὺς ἐν ᾧ τὸ ἔτνος ἐτίθεσαν καὶ προσῆγον τῷ βωμῷ. ἐλατὴρ δὲ πᾶν τὸ πλατύ. εἰσὶ δὲ καὶ λαγαρώδεις, παρὰ τὸ λαγαρόν. καὶ πελατοὶ παρ' Εὐριπίδῃ.

Ὅρα, βλέπουσα θυμβροφάγον. ὡς μακάριος
Ὅστις σ' ὀπύσει, κἀκποιήσεται γαλᾶς
Σοῦ μηδὲν ἧττον βδεῖν, ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ.
Πρόβαινε καὶ τῷ 'χλῳ φυλάττεσθαι σφόδρα,
Μή τις λαθών σου περιτράγῃ τὰ χρυσία.
Δι. Ὦ Ξανθία, σφῷν δ' ἐστὶν ὀρθὸς ἑκτέος
Ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς κανηφόρου.
Ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν, ᾄσομαι τὸ φαλλικόν.
Σὺ δ' ὦ γύναι θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους, πρόβα.
Φαλῆς, ἑταῖρε Βακχίου
Ξύγκωμε, νυκτοπεριπλάνη-
τε, μοιχὲ, παιδεραστά.
Ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον ἐς
Τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος
Σπονδὰς ποιησάμενος ἐμαυ-
τῷ πραγμάτων τε καὶ μαχῶν,
Καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.
Πολλῷ γάρ ἐστιν ἥδιον, ὦ Φαλῆς, Φαλῆς,
Κλέπτουσαν εὑρόνθ' ὡραίαν ὑληφόρον,
Τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν ἐκ τοῦ Φελλέως,
Μέσην λαβόντ' ἄραντα κα-
ταβαλόντα, καταγιγαρτίσ' ὦ
Φαλῆς, Φαλῆς.
Ἐὰν μεθ' ἡμῶν ξυμπίῃς ἐκ κραιπάλης,
Ἕωθεν εἰρήνης ῥοφήσεις τρύβλιον,
Ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.

Vide, intuens humum ſic liberaliter.
Beatum, qui te uxorem duxerit ſibi,
Effeceritq́, vt non minùs pedas, vbi
Erat diluculum, quàm felis quæpiam.
C *Progredere: & nequis in turba tibi clanculum*
Arrodat aurum filix, ſedulò caue.
Di. Hem Xanthia, vobis rectus tenendus eſt
Penis, qui ciſtiferam ſequitur à tergo. Ego
Ponè ſequens cantilenam de pene accinam.
Tu mulier à tecto me ſpectato: prai.
Phales, amice Liberi
Congerro, adulter noctiuage,
Corruptor maſculorum:
D *Sexto nunc anno te alloquor:*
Vt vicum adeas meum lubens.
Fœdúſque paciſcaris mihi,
Et ab hiſce turbis, prœliis
Ac Lamacho me liberes.
Nam multò iucundius eſt ô Phales, Phales,
Hanc Strymodori ancillam nubilem,
In ſylua ligna colligentem, è Phelleo
E *Corripere mediam, tollere,*
Proſternere, & permolere ibi. ô
Phales, Phales.
Si tu nobiſcum compotabis ex crapula:
Pacis catinum ſorbebis diluculò.
Et clypeus in pruna lucebit pendulus.

Σχόλια. Θυμβροφάγον.] ἤτοι ἀγροικικὸν καὶ ἐλευθέριον. παρόσον οἱ ἐν ἀγρῷ διατρίβοντες, ἀφελέστεροι καὶ ἐπιεικέστεροι. τὸ δὲ θύμβρον ἐν ἀγρῷ γίνεται. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἄγριον φυτόν. ἢ πικρὸν καὶ δριμὺ κατὰ τῶν ἐχθρῶν. δριμὺ γὰρ τὸ φυτόν. οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ δριμὺ καὶ ἱλαρόν. τινὲς δὲ τῷ θύμῳ παρατιθέασιν. ἢ ἁπαλὸν, ἡδύ. κωμικῶς δὲ ἔπαιξεν. Γαλᾶς.] ἀντὶ τοῦ παῖδας δριμυτάτους. τοῦτο δὲ σχῆμα καλεῖται παρὰ προσδοκίαν. ἔδει γὰρ ἐκφάναι, ἐκποιήσεται παῖδας γνησίους. Ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ.] παρόσον ἐν τῷ ὄρθρῳ δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι συνεχῶς βδέειν, διὰ τὸ ἐν ταῖς νυξὶ πέψεις γίνεσθαι. Πρόβαινε.] ὡς ἐπὶ ὄχλου πομπευόντων αὐτῶν λέγει. φυλάττεσθαι δὲ ἀντὶ τοῦ παρατηρεῖν φυλάττειν.

BISETVS. Ταῦτα οὕτω νοητέον. πρόβαινε, καὶ φυλάττου, ἤτοι παρατήρει ἐν τῷ ὄχλῳ, καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ, πρόβαινε, καὶ δεῖ σε φυλάττεσθαι. ἀλλὰ πιθανώτερον εἰ ταῦτα λάβοις οὕτω. πρόβαινε, καὶ μέμνησο φυλάττεσθαι. τοῦτο δὲ συντόμως, καὶ ἐλλειπτικῶς εἴρηται διὰ τὴν πρὸς ἄλλα μείζω σπουδήν.

Σχόλια. Ὀρθὸς ἑκτέος.] ὑμῖν δ' ἐστὶν ὁ φαλλὸς κατακτέος βαστακτέος ἑπομένοις τῇ κανηφόρῳ. ἅμα δὲ F καὶ πρὸς τὸ κακέμφατον ἐστὶν ὁ φαλλὸς, τὸ πρὸς μίμησιν τοῦ αἰδοίου. καὶ τοῦτο δὲ παίζει κωμικῶς λέγων, τὸν φαλλὸν ὀρθὸν κατέχειν ὄπισθεν τῆς παρθένου. Ἄσομαι τὸ φαλλικόν.] ᾄσματα λέγεται φαλλικὰ, τὰ ἐπὶ τῷ φαλλῷ ᾀδόμενα μέλη. ἔστι δὲ εἰς Διόνυσον ἢ ἄλλοτε εἰς Πείσωνον. Φαλῆς ἑταῖρε.] διπλῆ καὶ μέλος. οὗ ἡγεῖται περίοδος. ἡ περικοπὴ κώλων ιζ τοῦ [illegible]. ὧν πρῶτα μὲν εἰσὶν η, ἐν εἰσθέσει ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα μὲν β. τὸ δὲ γ καταληκτικόν. τὰ δὲ ἄλλα ἰ, καταληκτικά. περισπωμένως δὲ τὸ Φαλῆς ἀναγνωστέον G ὡς Ἑρμῆς. οὕτω δὲ Ἀττικοὶ, παρὰ Δωριεῦσι δὲ βαρυτόνως. οὐδ' αὖ Φάλης καταπυγίζει. οὕτω Σώφρων ἐχρήσατο. ὥσπερ δὲ Ὅμηρος ἥρμοσε κατάπληξιν τῇ φυγῇ, ἑταίραν αὐτὴν ἔφησεν εἶναι, Θεσπεσίη ἔχε φύζα φόβου κρυόεντος ἑταίρη. οὕτω καὶ ὁ κωμικὸς ἐκεῖθεν λαβὼν τὰς ἀφορμὰς, Διονύσου τὸν φαλλὸν ἑταῖρον εἶναί φησιν. ἀκόλουθα γὰρ Διονυσιακοῖς ποτοῖς τὰ ἀφροδίσια. μαρτυρεῖ δὲ

ἡμῖν

ὑμῶν καὶ Εὐριπίδης. ὁ δ' ἡδονῇ δ' εὐς, εἰς τὸ Βακχεῖον πεσών. Νυκτοπεριπλάνητε.] οἰκείας ἐπιτίθησι φωνὰς ψυχῇ ἀνειμένῃ καὶ ἤδη μεθυούσῃ. ἠδίστην δὲ τὴν σύνθεσιν τὴν τοῦ νυκτοπεριπλάνητε, ἡ περὶ πρόθεσις εἰργάσατο. Μοιχέ.] διὰ τὸ τοὺς μεθύοντας γίνεσθαι περὶ τὰ ἀφροδίσια. δεῖ δὲ νοεῖν, ὅτι ταῦτα οὐχ ὡς ἐν βλασφημίᾳ λέγεται τὸ μοιχὲ καὶ παιδεραστά. ἀλλὰ πρὸς διάχυσιν καὶ ἱλαρότητα τοῦ φαλλοῦ. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ πρὸς διάθεσιν ψυχῆς, Ἄρες ἄρες βροτολοιγέ. Ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον.] ἕκτον γὰρ ἦν λοιπὸν ἔτος ἀφ' οὗ ὁ πόλεμος Ἀθηναίοις πρὸς Πελοποννησίους συνέστη. δῆμον δὲ ἔφη τὴν κώμην. οὐχ ὡς παρ' Ὁμήρῳ δῆμον Ἐρεχθῆος. Καὶ Λαμάχων.] ὁ Λάμαχος ἦν Ἀθηναίων στρατηγὸς υἱὸς Ξενοφάνους, ὃν ὅτε εἰς Σικελίαν ἔπλεον οἱ Ἀθηναῖοι ἐχειροτόνησαν. ἦν δὲ μετ' Ἀλκιβιάδου καὶ Νικίου ὡς ἱστορεῖ Θουκυδίδης. στρατηγὸς δὲ φιλοπόλεμος ἦν.

Bisetvs. Παίζει δὲ παρὰ τὸ ὁμοιόπτωτον, καὶ ὁμοιοτέλευτον τῶν δύο τῶν ὀνομάτων, μαχῶν, καὶ Λαμάχων.

Σχόλια. Ὡραίαν ὑληφόρον.] ἀντὶ τοῦ ὡραίαν καὶ ἀκμαίαν. ὥρα γὰρ ἡ ἀκμή. καὶ ὡραῖόν φασιν οἱ τραγικοὶ τὸ ἀκμαῖον. κοινὰ δὲ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα. ὑληφόρον δὲ μεγάλην καὶ κέρην. ὡς ἐνδιατρίβουσιν αὐτός. ἡ δὲ λέξις ἀπόδεκτος. Τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν.] ἤτοι κοινῶς δούλην ἢ οὕτω καλουμένην, τὴν ἐκ Θρᾴκης. ὡς τὴν ἀπὸ Φρυγίας καὶ Παφλαγονίας. Φελλεῖς δὲ ἔλεγον Ἀττικοὶ τοὺς πετρώδεις τόπους οἵτινες κάτωθεν μὲν εἰσὶ πετρώδεις, ἐπιπολῆς δὲ ὀλίγην ἔχουσι γῆν. μέμνηται καὶ ἐν Νεφέλαις τοῦ Φελλέως. οἱ δὲ, ὅτι ὄρος Φελλεὺς

A οὕτω καλούμενον. Μίσθων λαβόντ' ἄραντα.] ἐν ἐκθέσει κῶλα τρία ἰσάριθμα. ὧν τὰ δύο ἰαμβικὰ δίμετρα. τὸ δὲ ἓν, μονόμετρον. Καταγιγαρτίσαι.] ἀντὶ τοῦ κατὰ γεωργικὸν γιγάρτων βαλεῖν, καὶ διαμηνύσαι. γεωργικῶς δὲ παίζει. ἢ ὅτι τὸ ῥῆμα πρόσκαιρον ἵνα ἀπὸ τῶν γιγάρτων τὸ μόριον ᾖ πεπλασμένον. οὐ γὰρ πάντως συνεπάσαι δηλοῖ τὸ καταγιγαρτίσαι. γίγαρτα δὲ τὰ ἐντὸς τῆς σταφυλῆς ὑποσειώδη. ἢ ἀντὶ τοῦ συμπάσαι. γίγαρτον γὰρ τὸ αἰδοῖον. ἢ καταθλίψαι ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν γιγάρτων. Ἐκ κραιπάλης.] ἡ ἐξ ἑωθινοῦ μέθη, κραιπάλη καλεῖται, ἢ ἀπὸ χθιζῆς οἰνοποσίας. Ἐν τῷ φεψάλῳ.] ἐν τῷ

B καπηλείῳ. ψέφαλοι γάρ εἰσιν οἱ σπινθῆρες ὡς Καλλίας δηλοῖ. ἀλλ' οὐδὲ μυχοῦ καταλέλειπται φεψάλυξ. καὶ παρὰ Ἀρχιλόχῳ δὲ κεῖται. πυρὸς δὲ ἦν αὐτοῦ φεψάλυξ. διὰ δὲ τὸ μὴ δεῖσθαι ἀσπίδος εἰρήνης γενομένης, ἔφη ἐν φεψάλῳ κρεμήσεται ἡ ἀσπίς. παρὰ τὸ Ἡσιόδειον, Ἔνθα καπνοῦ ἄλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο. καὶ τί δεῖ περὶ ἀσπίδος καὶ πηδαλίου λέγειν. ὅπου γε καὶ περὶ ἀχρήστων βουλευμάτων ταύτην ἐξήνεγκε τὴν γνώμην ὁ ποιητὴς εἰπών,

C Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γένοιατο μήδεά τ' ἀνδρῶν.

περὶ δὲ ὅπλων ἀπομελείας, ἀξιουμένων, τουναντίον ἔθηκεν.

Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ' ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει.

Bisetvs. Ἐν τῷ φεψάλῳ.] Φεψάλυξ κατὰ Εὐστάθιον γίνεται ἐκ τοῦ φέβω, φέψω, καὶ τοῦ ἅλλεσθαι, ἐν ᾗ φέψαλος, οὗ φέβεταί τις τὸ ἅλμα. τουτέστιν οὗ τὸ ἅλμα φεύγει. φέψαλοι δέ εἰσιν οἱ ἐκ τῶν καιομένων ξύλων ἀναφερόμενοι σπινθῆρες.

D

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ACTVS II. SCENA
ſecunda.

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Chorvs, Dicaeopolis.

Bisetvs. Ὁ χορὸς τὸν Δικαιόπολιν ἀντὶ τοῦ Ἀμφιθέου συλλαμβάνει, καὶ λίθοις καταχῶσαι θέλει, αὐτῷ θάνατον ἀπειλεῖ, καὶ οὐδεμίας ἀπολογίας, οὔτε παραιτήσεις προσδέχεσθαι βούλεται.

E

Χο. Οὗτος αὐτός ἐστιν οὗτος.
Βάλλε, βάλλε, βάλλε, βάλλε,
Παῖε, παῖε τὸν μιαρόν.
Οὐ βαλεῖς αὖ, οὐ βαλεῖς;
Δι. Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἐστι, τὴν χύτραν συντρίψετε;
Χο. Σὲ μὲν οὖν καταλεύσομεν ὦ μιαρὰ κεφαλή.
Δι. Ἀντὶ ποίας αἰτίας ὦ 'χαρνέων γεραίτατοι;

CH. *Ipſus, ipſus hic eſt, ipſus.*
Mitte, mitte, mitte ſaxa:
Tunde, tunde furciferum.
Non petes hunc, non petes?
DI. *Proh Hercules, quid hoc? ollā attereti*s *hic.*
CH. *Te equidem ſcelerum caput hic lapide obruimus.*
DI. *At quamobrem Acharnenſes obſecro vos, natu maximi?*

F

Σχόλια. Ἡράκλεις.] βαλλόμενος λίθοις ὑπὸ τοῦ χοροῦ ὁ Δικαιόπολις, ὡς ἀλεξίκακον τὸν Ἡρακλέα καλεῖ. φαίνει δὲ κινεῖ γέλωτα. τῆς μὲν κεφαλῆς αὐτοῦ ἀφροντιστῶν. τῆς δὲ χύτρας προνοούμενος ἐν ᾗ τὸ ἔτνος ἦν. τοῦ δὲ συντρίβειν, καὶ Μένανδρος κέχρηται ἐν Λευκαδίᾳ καὶ ἐν Ἀσπίδι. ἔχων τὴν ἀσπίδα ἔκειτο συντετριμμένην. χαριέστερον δὲ καὶ ἡ τοῦ Ἡράκλεις φωνή. ἦν γὰρ ὁ θεὸς εἰς ἐπικουρίαν ἐκαλεῖτο ὡς ἀλεξίκακος τοῖς δεινὰ πάσχουσιν. Ἡράκλεις.] διπλῆ εἶτα ἔπειτα δυὰς μονοστροφικὴ ἀμοιβαία τὰς περιόδους ἔχουσα δικακώλους ἐκ στίχων δύο τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν καὶ κώλων ι. ὧν τοὺς μὲν στίχους ὁ ὑποκριτὴς λέγει. τὰ δὲ κῶλα ὁ χορός. πρῶτος τοίνυν ἐστὶν ἐν ἐκθέσει κατὰ τὸ ἴσον τοῖς χορικοῖς. ἀπὸ παιωνικῶν δοχμίων συζυγίαν καὶ παίωνας τρεῖς, καὶ διαφόροιν. τοῦ δὲ δικώλου τούτου, τὸ μὲν πρῶτον ἐστὶν, ἀπολεῖς ἄρα τὴν ἥλικα τήνδε φιλανθρακέα. τὸ δὲ τῆς δευτέρας, οὗτοι ἴσοι χαμαί. ἕπεται δὲ τοῖς δυσὶ κώλοις στίχος τροχαῖος ὅδε, ἀντὶ ποίας αἰτίας. καὶ ἐν εἰσθέσει τὰ λοιπὰ κῶλα στ παιωνικὰ δίρρυθμα.

G Bisetvs. Ἡράκλεις.] Ὅστις τὰ παλαιὰ σχόλια εἰς τούτους τοὺς στίχους, καὶ κῶλα συνέγραψεν, ἵν' ἀκριβῶς ἐξετάσαι δοκεῖ τὴν τῶν μέτρων ποιότητα, τὸν ἀριθμόν, τὸ σχῆμα, καὶ τὴν διαίρεσιν. ὁ μέντοι τοῦ ποιητοῦ νοῦς καλῶς ἔχει.

Σχόλια. Ὦ μιαρὰ κεφαλή.] ἐκ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέρους τοῦ σώματος, δηλοῖ τὸν ἄνδρα παραπλησίως Ὁμήρῳ. τοίην γὰρ κεφαλήν. καὶ παρὰ Δημοσθένει, ταῦτ', ὦ λέγεις μιαρὰ κεφαλή.

A

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ'.

Χο. Τοῦτ' ἐρωτᾷς; ἀναί-
σχυντος εἶ καὶ βδελυρὸς,
Ὦ προδότα τῆς πατρίδος,
Ὅστις ἡμῶν μόνος
Σπεισάμενος, εἶτα δύνα-
σαι πρὸς ἔμ' ἀποβλέπειν.
Δι. Ἀνθ' ὧν δ' ἐσπεισάμην, οὐκ ἴστε γ', ἀλλ' ἀκού-
σατε.

STROPHE.

CH. Quid rogas? impudens
Es, proteruus, ſceleſtus,
Proditor agri patrij:
B Quippe ſoli tibi
Fœdera modò hic inita: an
Aſpicere adhuc potes?
DI. At quamobrem fecerim neſcitis: audite hoc
priùs.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων η'.

Χο. Σοῦ γ' ἀκούσωμεν; ἀπολεῖ.
Κατά σε χώσομεν τοῖς λίθοις.
Δι. Μηδαμῶς, πρὶν ἂν ἀκούσητέ γ', ἀλλ' ἀνά-
σχεσθ' ὦ 'γαθοί.
Χο. Οὐκ ἀνασχήσομαι,
Μηδὲ λέγε μοι σὺ λόγον,
Ὡς μεμίσηκά σε Κλέ-
ωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν ἐ-
γὼ κατατεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσι ποτὲ
Ἐς καττύματα.
Σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι
μακρούς,
Ὅστις ἐσπείσω Λάκωσιν, ἀλλὰ τιμωρήσομαι.
Δι. Ὦ 'γαθοὶ, τοὺς μὲν Λάκωνας ἐκποδὼν ἐά-
σατε,
Τῶν δ' ἐμῶν σπονδῶν, ἀκούσατ' εἰ καλῶς ἐσπει-
σάμην.
Χο. Πῶς δέ γ' ἂν καλῶς λέγοις ἂν, εἴπερ ἐσπεί-
σω γ' ἅπαξ,
Οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει.
Δι. Οἶδ' ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας οἷς ἄγαν ἐγκεί-
μεθα,

STROPHE alia.

C CH. Te audiam? male pereas:
Lapidibus petemus caput.
DI. Neutiquam, niſi me prius audiatis æquis
mentibus.
CH. Non feram: non ſinam;
Verba facias, caue. Nam
Haud pare Cleonem odio
Oderim ego: quem dabo ſecandum equitum
D Gregi in ſoleas.
Te non audiam;
Præſertim ſi prolixa verba des.
Quoniam fœdus iniſti cum Laconibus: at te pu-
niam.
DI. O boni, Laconas miſſos iam facite: & mea
fœdera
Quæſo audite, qualia ſint: an illa rectè inierim.
CH. Quomodo rectè te dicas iniſſe, ſi inieris ſe-
mel
E Cum his, quibus nec religio, nec iuſiurandum
eſt, nec fides?
DI. Noui ego, quòd Lacones, quibus hic admo-
dum infeſti ſumus,

Σχόλια. Χώσομεν τοῖς λίθοις.] τοιοῦτο καὶ τὸ Ὁμηρικόν, λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. ἐν ἤθει γὰρ αὐτὸ μετεποίησεν. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν, ἄξιος τῶν λίθων Λακεδαιμονίας ἐρασθεὶς γυναικὸς ἐπὶ συμφορᾷ τῆς πατρίδος. οὗτος δὲ εἰρήνης ἐρᾷ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος.

BISETVS. Κατά σε χώσομεν] τμῆσις, ἀντὶ τοῦ καταχώσομέν σε. καταχῶσαι δὲ λίθοις ἐστὶν, ὅπερ ὁ Εὐριπίδης λέγει, καταφονεύειν πέτροις. ὁ δὲ τοῦτο πάσχων, ὑπ' αὐτοῦ λέγεται, λευσίμῳ πετρώματι θανεῖν. καὶ πετρούμενος θανεῖν, καὶ λευσθῆναι πέτροις.

F

Σχόλια. Μηδαμῶς πρίν γ' ἀκούσητε.] μεγαλοφρόνως καὶ γενναίως οὐ παραιτεῖται τὸν θάνατον. ἀλλὰ πρῶτον εἰπεῖν ἀξιοῖ καὶ τότε ἀποθανεῖν ἐὰν ᾖ δίκαιον. Οὐκ ἀνασχήσομαι.] ὅτι τινὲς τὸ ἀνασχήσομαι, ὡς ἔκφυλον νομίζουσιν. ἐχρήσατο δὲ αὐτῷ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. οὐ δὴ σοῦ μόνον ἀνέξομαι. Ὃν ἐγὼ κατατεμῶ.] ἐν τούτῳ πάλιν ἀφελεῖ τὸ ποτὲ διὰ τὸ μετροποιεῖν καὶ ἔτι πρὸς τὸ ἐξάγησιν, οὐ ποτὲ τέμνει τὸν Κλέωνα Ἀριστοφάνης. ἀλλ' ἀεί. ὥς φησιν ἄνω τὸ ὑπὸ πρεσβευτοῦ, οὕτως ἐν τούτῳ τὸ ποτὲ. ἔστι γὰρ τοῦ αὐτοῦ μέτρου τὸ κῶλον. καττύματα δέ ἐστι δέρματά τινα ἰσχυρὰ καὶ σκληρὰ, ἅπερ τοῖς σανδαλίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδήμασιν ὑποβάλλεται. οἰκεία δὲ ἡ ἀπειλὴ κατὰ τοῦ

G

Κλέωνος. βυρσοδέψης γὰρ ἦν. ὅτι δὲ τοῖς ἱππεῦσιν ἦν τις ἔχθρα πρὸς Κλέωνα. διὰ τὴν ὀργὴν δεδήλωκε. καὶ φιλοτιμίας διὰ τοῦτο τὸ ῥῆμα. Σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος.] ἐστὶ τῷ δυάδι δίστιχον, ὃ τοῖς μέλεσιν ἐξ ἔθους ὑπάγουσιν. ὅπερ ἐστὶ τετράμετρον τροχαϊκὸν καταληκτικόν. οὐ λέγει δὲ ὅτι τοὺς μὲν μακροὺς οὐ προσήσομαι. ἀκούσομαι δὲ τοὺς διὰ συντομίας λεγομένους. ἀλλ' ὅτι πάντες οἱ λόγοι μακροὶ πεφύκασι κεινόμενοι πρὸς πρᾶξιν εἰ πέπρακται. Τῶν δ' ἐμῶν σπονδῶν] λείπει ἡ περί. οὐ βούλεται γὰρ αὐτοὺς τῶν Λακεδαιμονίων μνημονεύειν, διὰ τὸ ἐνθυμουμένους τὰ ὑπ' αὐτῶν γεγενημένα καθίστασθαι. Οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος.] ἐπὶ ἀπιστίᾳ γὰρ διεβάλλοντο οἱ Λακεδαιμόνιοι. καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀνδρομάχῃ Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια. τρία δὲ ἔχει ἡ κατὰ τῶν σπονδῶν ἀσφαλείας προσθήκη αὐτοῖς. αἱ γὰρ σπονδαὶ διὰ τριῶν τελοῦνται. λόγων. ἔργων. χειρῶν. λόγων μὲν, διὰ τῶν ὅρκων. ἔργων δὲ, διὰ τῶν ἐν βωμοῖς θυσιῶν. χειρῶν δὲ, ἐπεὶ αἱ πίστεις διὰ τῶν δεξιῶν γίνονται. καὶ Ὅμηρος, δεξιαὶ ᾗς ἐπέπιθμεν. Οἶδ' ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας.] πάνυ δεινῶς καὶ τεθαρρηκότως ἐχρήσατο τῇ ἐπαναλήψει καὶ οὐ κατέπληξεν, οὐδὲ ηὐλαβήθη ἐν τοσούτοις ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν εἰπεῖν ὅτι οὐ μόνον οὐκ ἠδίκησαν κατὰ πάντα. ἀλλ' ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἀδικηθεῖσι τάχα εἶεν ἄν.

Οὐχ

Οὐχ ἁπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων.

Χο. Οὐχ ἁπάντων ὦ πανοῦργε; ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν

Ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἶτ' ἐγώ σου φείσομαι;

Δι. Οὐχ ἁπάντων, οὐχ ἁπάντων, ἀλλ' ἐγὼ λέγων ὁδί.

Πόλλ' ἂν ἀποφήναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ καὶ ἀδικουμένους.

Χο. Τοῦτο τοὔπος, δεινὸν ἤδη, καὶ ταραξικάρδιον,

Εἰ σὺ τολμήσεις ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἡμῖν λέγειν.

Δι. Κἂν γε μὴ λέγω δίκαια, μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ,

Ὑπὲρ ἐπιξήνου θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων, λέγειν.

Χο. Εἰπέ μοι τί φειδόμεσθα τῶν λίθων ὦ δημόται;

Μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινικίδα;

Οἷος αὖ μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν;

Δι. Οὐδ' ἀκούσεσθ' ἀκούσεσθ' ἐτεὸν ὦ 'Χαρνῆδαι;

Χο. Οὐκ ἀκουσόμεσθα δῆτα. Δι. δεινά γ' ἄρα πείσομαι.

Χο. Ἐξολοίμην ἢν ἀκούσω. Δι. μηδαμῶς ὦ 'Χαρνικοί.

Χο. Ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί. Δι. δήξομαί γ' ἄρ' ὑμᾶς ἐγώ.

Ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῶν τῶν φίλων τοὺς φιλτάτους,

Ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών.

Χο. Εἰπέ μοι, τί τοῦτ' ἀπειλεῖ τοὔπος ἄνδρες δημόται,

Τοῖς Ἀχαρνικοῖσιν ἡμῶν, μῶν ἔχει τὸ παιδίον

A *Non ſunt omnium turbarum autores. CH. quid? non omnium*

Turbarum, homo perverſe: tun' iſthuc audes iam dicere

Ad nos tam clarè? tibin' ego parcam? DI. non omnium;

Non, inquam, omnium autores ſunt: ſi modò ego, qui hæc vobis loquor,

B *Multas poſſim oſtendere, quas illi accepêre iniurias.*

CH. Hoc grave eſt verbum, meumq; animum perturbas plurimùm:

Si tu ad nos auſis loqui pro noſtris perduellibus.

DI. At niſi ego, quæ iuſta, dixero: & plebi huic probavero:

Tunc caput menſæ imponere volo coquinariæ, & loqui.

C *CH. Agedum, cur obſecro lapidibus, ô populares, parcimus*

Hunc cruentare hominem, & variare cutem, purpuræ modo?

Vt cum titio niger nobis in igne incanduit?

DI. Annon audietis Acharnenſes? audite me obſecro.

CH. Non ſanè audiemus. DI. ægrè igitur vobis perſuaſero.

D *CH. Peream, ſi audiam. DI. nequaquam ſic facietis Acharnici.*

CH. Moriturum te iam ſcias. DI. at ego probè mordebo vos.

Nam viciſſim interficiam, vobis amicos intimos,

Quos apud me habeo obſides: hos prendam & iugulabo illicet.

E *CH. Dic mihi, quamobrem iſthuc minatur verbum Acharnicis:*

Dicite ô populares, anne habet alicuius puerum ſua

Σχόλια. Ταραξικάρδιον.] αὐξήσει κέχρηται εἰπὼν ταραξικάρδιον. ἔστι γὰρ δεινὸν, ὃ μὴ οὕτως ἐπὶ δεινὸν ὡς δάκνειν καὶ ταράττειν τὴν καρδίαν. ὅπερ δὲ τῇ καρδίᾳ ταραχὴν ἐμποιήσειεν ἂν, τοῦτο ἀναμφιβόλως δεινότατον νομίζοιτο ἄν. Κἄν γε μὴ λέγω δίκαια.] τοῦτο δεινὸν καὶ προσκρουστικὸν, ἐπεὶ οἱ στρατηγοῦντες, καὶ δημαγωγοῦντες, κωλυταὶ τῆς εἰρήνης ἐγίνοντο. Ὑπὲρ ἐπιξήνου.] ἐπίξηνος καλεῖται ὁ μαγειρικὸς κορμὸς, ἐφ' οὗ τὰ κρέα συγκόπτουσιν.

BISETVS. Ἐπιξήνου.] Εὐστάθιος. ἐπίξηνον, ἐπικόρμιον, καὶ ἐπίκοπον καλεῖ. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἐπιξαίνω, τὸ ἐπικόπτω. πρὸς δὲ τὴν λέξιν τοῦ ἐπιξήνου ὁ χορὸς παίζων ἐπιφέρει τὸ καταξαίνειν, ὅπερ τοῦ ἐπιξήνου ἔτυμον δηλοῖ. ξαίνειν δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐνίοτε τὸ τύπτειν σημαίνει.

Σχόλια. Μὴ οὐ καταξαίνειν.] μὴ οὐχὶ λίθοις αὐτὸν αἱμάσσειν, ὥστε φοινικοῦν αὐτοῦ ποιῆσαι τὸ σῶμα. τὸ δὲ καταξαίνειν, ὡς ἐπὶ ἐρίων ἔθηκε. διὸ καὶ φοινικίδα εἶπεν ὡς ἐπὶ ἱματίου. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, χρῆσθαι Λακεδαιμονίους φοινικίδι πρὸς F τοὺς πολέμους. τοῦτο μὲν, ὅτι τὸ τῆς χρόας ἀνδρεῖον. τοῦτο δὲ ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἱματῶδες τῆς τοῦ αἵματος ῥύσεως ἐθίζει καταφρονεῖν. τὸ οὖν ἐν φοινικίδι, ἀντὶ τοῦ ἐν τάξει πολεμίων ἀπὸ τοῦ φορήματος δηλώσειεν ἂν εἰκότως. ἐπεὶ τὸ φοινιχθῆναι αἱμαχθῆναι, δίκην φοινικοβαφοῦς ἐνδύματος. καὶ τὸ ξαίνω ῥῆμα, καὶ παρὰ Δημοσθένει κεῖται ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς παραπρεσβείας. εἰπόντος τι καὶ δ' ἀκροασάσης ἐκείνης, περιρρήξας τὸν χιτῶνα ὁ οἰκέτης, ξαίνει κατὰ τοῦ νώτου πολλάς. Θυμάλωψ.] ὁ διακεκαυμένος ἀναβάτης. ὁ ἀπολελειμμένος τῆς θύψεως ἄνθραξ ὁ ἡμίκαυτος. ξύλον καίν. συνεθὲν διακεκαυμένος ἄνθραξ. χαριέντως δὲ εἶπεν. ἐπεὶ ἀνθρακεῖς εἰσιν οἱ Ἀχαρνεῖς. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν οἷος ἐξεκαύθητε, θυμάλωψ ἐπέζεσεν. Ἀχαρνῆδαι.] G τὸ Ὁμηρικὴν παράφρασιν πολλάκις μιμεῖται, ὡς ἐς Ἀχαιῶν. ἐν μιᾷ λέξει προσενηνεγμένος τὸ ὄνομα ὅλον. ὦ Ἀχαρνέων παῖδες. Ἀνταποκτενῶ.] ταῦτα λέγει τινὸς τῶν Ἀχαρνέων ἁρπάσας κόφινον γέμοντα, ἐν ᾧ τοὺς ἄνθρακας φέρουσιν. ὃν βούλεται ξίφει διαχρήσασθαι. σκώπτει δὲ τοὺς Ἀχαρνέας, ὡς ἀνθρακοκαύστας. Ὁμήρους.] ὅμηρα ἐκάλουν, τὰ ἐπὶ συνθήκαις διδόμενα ἐνέχυρα.

Τοῖν παρόντων ἔνδον εἵρξας αὐτὸν ἐπὶ τῷ θερμαίνεται;
Δι. Βάλλετ' εἰ βούλεσθ', ἐγὼ γὰρ τουτονὶ διαφθερῶ.
Εἴσομαι δ' ὑμῶν τάχ' ὅστις ἀνθράκων τι κήδεται.
Χο. Ὡς ἀπολούμεσθ', ὁ λάρκος δημότης ὅδ' ἐστ' ἐμός.
Ἀλλὰ μὴ δράσῃς ὃ μέλλεις, μηδαμῶς ὦ μηδαμῶς.
Δι. Ὡς ἀποκτενῶ κέκραχθ', ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀκούσομαι.
Χο. Ἀπολεῖς ἄρα τὸν ἥλικα τόνδε φιλανθρακέα.
Δι. Οὐδ' ἐμοῦ λέγοντος ἀρτίως ἠκούσατε.
Χο. Ἀλλὰ νῦν λέγ' εἴ σοι δοκεῖ, τόν τε Λακεδαιμόνιον αὐτὸν, ὅτι τῷ τρόπῳ σοὔστι φίλον.
Ὡς τόδε τὸ λαρκίδιον οὐ προδώσω ποτέ.
Δι. Τοὺς λίθους νῦν μοι χαμᾶζε πρῶτον ἐξεράσατε.
Χο. Οὑτοί σοι χαμαί, καὶ σὺ κατάθου πάλιν τὸ ξίφος.
Δι. Ἀλλ' ὅπως μὴ 'ν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθηνταί που λίθοι.
Χο. Ἐκσέσεισται χαμᾶζ', οὐχ ὁρᾷς σειόμενον;
Ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν, ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.
Ὡς ὅδε γε σειστὸς ἅμα τῇ στροφῇ γίνεται.
Δι. Ἐμέλλετ' ἄρα πάντες ἀνασείειν βοὴν,
Ὀλίγου τ' ἀπέθανον ἄνθρακες Παρνάσιοι,
Καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν.
Ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν
Ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σηπία.
Δεινὸν γὰρ οὕτως ὀμφακίαν πεφυκέναι,
Τὸν θυμὸν ἀνδρῶν, ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν,
Ἐθέλειν τ' ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον,
Ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν,
Ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅπανθ' ὅσ' ἂν λέγω,
Καίτοι φιλῶ γε τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγώ.

A Conſtrictum domi: aut quanamve tantopere effertur miſer?
DI. Iacite, ſi lubet. nam ego hunc male perdam: & mox ſciam cui
Veſtrum aliquid carbonum ſit curæ. CH. male occidimus viri,
Hic cophinus meus eſt popularis: ne faxis obſecro,
B Quod facere inſtituis: minimè, minimè iſthuc feceris mali.
DI. Clamaui, quod interfecturus ſim, non enim audiam.
CH. An coæqualem occidas amicū carbonarium?
DI. Quia vos me dicentem iamdudum non audiſtis viri.
CH. At deinceps nunc dicito, tuos eſſe Lacedæmonas amicos: ſi tibi ita ſit lubitum.
C Nā hūc tibi cophinulum ego haud volo prodere.
DI. Lapides nunc primùm è ſinibus eÿcite in terram protenus.
CH. En iacent in terra: & tu quoque manu emone cuſpidem:
DI. At neque ſub veſtibus lateant lapides iam relliqui.
CH. Excuſſum eſt palliū, non vides, vt quatiam?
D Nequid obtende mihi: ſed reÿcito gladium.
Vt ſimul & hic mulierum in ſtropha ſit decor.
DI. Vocem omnes edituri eratis lugubrem:
Parumq́ adeò abfuit, quin eſſent mortui
Hi carbones Parnaſÿ, & popularium
Quidem ob ſummam inſolentiam. Sed præ metu
Cophinus hic favillam quàm denſiſſimam
Mihi incacavit, tanquam ſepia. Nam graue eſt
Adeo immites eſſe hominū animos, vt lapidibus
Petant, & clamitent, & nihil æqui & boni
E Audire velint, licet ego cum periculo
Dicturus ſim omnia, quicquid dicam pro hoſtibus
Lacedæmonÿs: equidem meā & ego vitā amo.

Σχόλια. Ἔνδον εἵρξας.] ἀποκλείσας. δασέως δὲ εἵρξας Ἀττικοί. τὸ μὲν τοι παρ' Ὁμήρῳ ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ψιλοῖς τὸ δὲ ἔρξας δασέως ἀναγινώσκομεν, ὅταν τὸ πράξας δηλοῖ. ἡ μὲν ἀρ ὣς ἔρξας' ἀπεβήσατο Δία θεάων. τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ εἱρκτοῦ δασέως Ἀττικοί. Εἴσομαι δ' ὑμῶν.] ψίαθον ἀνθράκων προσενήνοχεν, ὅν φασι παῖδα εἶναι τῶν Ἀχαρνέων πάνυ κωμικώτατα. τὰ δὲ μεγάλα πάθη, ἐπιπαίζει τῆς τραγῳδίας. ἐπεὶ καὶ ὁ Τήλεφος κατὰ τὸν τραγῳδοποιὸν Αἰσχύλον ἵνα τύχῃ παρὰ τοῖς Ἕλλησι σωτηρίας, τὸν Ὀρέστην εἶχε συλλαβών. παραπλήσιον δέ τι καὶ ἐν τῇ Θεσμοφοριαζούσαις ἐποίησεν. ὁ γὰρ Εὐριπίδου κηδεστὴς Μνησίλοχος ἐπιβουλευόμενος παρὰ τῶν γυναικῶν, ἀσκὸν ἁρπάσας παρά τινος γυναικὸς, ὡς ἂν παιδίον ἀποκτείνειν βούλεται. τὸ δὲ εἴσομαι ἀντὶ τοῦ γνώσομαι. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. εἴσομαι αἴκεμ' ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης. Ὁ λάρκος δημότης.] πλέγματι κοφινῶδες ἢ ψιαθῶδες, ἐν ᾧ φέρουσι τοὺς ἄνθρακας. Μηδαμῶς ὦ μηδαμῶς.] τὸ τοιοῦτον ἀποστρόφησις καλεῖται. ἔχεις καὶ παρὰ Δημοσθένει τὸ ὅμοιον. ἀλλ' ὅτι ἄν τις τις προσειπὼν, ὀρθῶς προσείποι.

Ἀπολεῖς ἄρα τὸν ἥλικα.] ἤτοι τὸν λάρκον ἢ ἐμὲ τὸν ἀντήλικα διὰ τῆς τοῦ λάρκου σφαγῆς. διπλαῖ δὲ δύο. ἢ ὅτι ἡ ἑτέρα ἕπεται δυὰς, ἡ ἀντιστρέφουσα τῇ ἀποδεδομένῃ ἧς ἡ ἀρχὴ, ὡς ἀποκτενῶ κέκραχθε. τέλος δὲ τῆς πρώτης, οὐ προδώσω ποτέ. τὸ δὲ δευτέρας τῇ στροφῇ γίνεται. F Ἀλλὰ νῦν λέγ' εἴ σοι.] ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ λέγειν μόνον ἵνα ἀφῇ τὸν λάρκον. Ὅτι τῷ τρόπῳ σοὔστιν.] ἀντὶ τοῦ εἰπὲ τίνι τρόπῳ ὁ Λακεδαιμόνιός ἐστί σοι φίλος. ἢ οὕτως. εἰπὲ τί σου τῷ τρόπῳ φίλον ἐστὶ περὶ Λακεδαιμονίων. τὸ δὲ ἑνικὸν, ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ προσενήνοχε. ἀντὶ τοῦ περὶ Λακεδαιμονίων. τὸ ὅμοιον καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Φιλιππικῶν. ἀλλὰ μὴν τόν γε Παίονα καὶ Ἰλλυριόν. Ἐξεράσατε.] ἀντὶ τοῦ ἐκκενώσατε. ἐκβάλλετε. ἀπορρίψατε. πεποίηται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῆς ἔρας, τουτέστι τῆς γῆς. G Οὑτοί σοι χαμαί.] κωμῳδεῖ καὶ διασύρει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς καὶ ταχέως θυμουμένους καὶ ταχέως παυομένους.

BISETVS. Ἀλλ' ὅπως.] ὕπακουστέον ὅρα, ἢ σκόπει.

Σχόλια. Ἐγκάθηνταί που λίθοι.] ἐγκεκρυμμένοι ἀποκρυπτόμενοι ἐγκάθηνται. Ἐκσέσεισται.] ἢ ὁ κόλπος

-ρος, ἢ ὁ τρίβων. Ἀλλὰ κατάθετο βέλος.] σημειωτέον ὅτι ἐπὶ ξίφους τὸ βέλος τέθεικε· καὶ Ὅμηρος πᾶν τὸ βαλλόμενον. Ὡς ὅδε γε σειστός.] χορεύουσιν ἅμα καὶ κόρδακα καὶ ἐνδείκνυνται. τὸ λεγόμενον οὕτως ἐπὶ τῆς κωμικῆς ὀρχήσεως. ἀναστρεφόμενοι δὲ, ἀποτινάσσουσι τοὺς χιτῶνας, καὶ ἀποδεικνύντες ὡς μηδένα τῶν λίθων ἀποκεκρυμμένον ἔχουσι. λέγεται δὲ ἡ στροφὴ, τῶν κώλων τὸ σύστημα. χάσφιλαι ἢ στρέφιγγι. Ἔμελλετ' ἄρα.] ἠθικώτατα καὶ ἥδιστα πρὸς τοὺς ἐν τῷ λάρκῳ ἄνθρακας διαλέγεται, λέγων ὅτι ἐμέλλετε μετὰ βοῆς ἀνιστᾶν, ὡς τῆς τοῦ λάρκου ῥήξεως μετὰ βοῆς μελλούσης γίνεσθαι. ἐμέλλετ' ἄρα πάντες. ὁ δὲ ἡ διπλῆ καὶ ἐν εἰσθέσει στίχοι ἰαμβικοί ια'. Ἄνθρακες Παρνάσιοι.] ἀντὶ τοῦ μεγάλοι. Πάρνης γὰρ ὄρος τῆς Ἀττικῆς χορηγίαν ἔχον πολλῶν ξύλων. ἔπαιξεν οὖν Παρνασίους εἰπών, ὡς ἀπὸ τόπου Παρνασοῦ τὴν λέξιν παραγαγὼν, ἵνα ὑποδηλώσῃ τοὺς ἱερούς. ὁ γὰρ Παρνασὸς ὄρος Φωκίας ἐπὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου. Παρνάσιοι, ἀντὶ τοῦ μεγάλοι. τὸ γὰρ Παρνασὸν ἐπὶ C

A τῆς μεγάλης ἐπιθετέας. οἱ δὲ ὅτι ἀπὸ Πάρνηθος τῆς ὄρους τῆς Ἀττικῆς ἄνθρακες. Ὑπὸ τῆς δέους τῆς μαρίλης.] ἡ ἐξ ἀνθράκων τέφρα, μαρίλη λέγεται. μαρίλης οὖν, ἀντὶ τῆς τῆς ἀπὸ τῶν ἀνθράκων σποδιᾶς, ἐναφῆκεν ὁ λάρκος ὑπὸ ἀγωνίας, ὥσπερ ἡ σηπία τὸ μέλαν. θηρώμεναι γὰρ αἱ σηπίαι, ἐναφιᾶσιν ἐκ τῆς προσόντος αὐτῇ μέλανος ταράττειν βουλόμεναι τὸν παρ' αὐτῇ τόπον ἵνα μὴ καταφανεῖς ὦσι τοῖς θηρῶσιν. B Ὀμφακίαι.] ἀντὶ τοῦ ὠμοὶ σκληροί. μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ὀμφάκων. οὕτω δὲ αἱ σταφυλαὶ δέ ὁμοίαι οὖσαι, καὶ οὕτω πέπειροι. ἐκ γὰρ τοῦ ἐναντίου, πέπανον τὸ ἥμερον καὶ ἡδύ. θηλυκῶς δὲ καὶ τοὺς ὄμφακας λέγει. ἔχεις παρὰ Πλάτωνι, τῷ κωμικῷ ἐν δράματι Ἑορταῖς. καὶ τὰς ὀφρῦς χάλασθε καὶ τὰς ὄμφακας. Μηδὲν ἴσον ἴσῳ.] ἀντὶ τοῦ δίκαιον καὶ ἴσον. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κιρναμένου οἴνου πρὸς ὕδωρ ἴσον. λέγει δὲ κατ' ἴσον εἰπεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι. Ἐμοῦ θέλοντος.] τὸ ἑξῆς οὕτως. ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν πάντα ὅσ' ἂν λέγω ὑπὲρ Λακεδαιμονίων.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

Χο. Τί οὖν οὐ λέγεις τοὐπίξηνον,
Ἐξενεγκὼν θύραζ',
Ὅ,τι ποτ' ὦ σχέτλιε,
Τὸ μέγα τοῦτ' ἔχεις;
Πόθος γὰρ πάνυ με
Ὅ,τι φρονεῖς ἔχει.
Ἀλλ' ᾗπερ αὐτὸς τὴν δίκην διώρισω,
Θεὶς δεῦρο τοὐπίξηνον, ἐγχείρει λέγειν.

Σχόλια. Τί οὖν οὐ λέγεις.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τοῦ χορικοῦ πεντάκωλον δοχμιακόν. ὧν διπλῶν μὲν τῶν δύο πρώτων. ἁπλῶν δὲ τριῶν τὸ λοιπόν. ἄλλως. εἴσθεσις χοροῦ προῳδικὴ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον τὴν τί ταῦτα στρέφεις. καὶ ἔστιν ἐκ κώλων παιωνικῶν ἓξ, ἐπιμεμιγμένων κρητικοῖς καὶ βακχείοις. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ βακχείων. τὸ δεύτερον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ κρητικῶν. τὸ τρίτον δίμετρον καταληκτικὸν ἤτοι ἑφθημιμερές. τὸ τέταρτον ἡμιόλιον ἤτοι δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ε' δίμετρον καταληκτικὸν ἐκ βακχείων. τὸ ς' ἡμιόλιον ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι β' ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς ιθ'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. E Ἀλλ' ᾗπερ.] τὸ ᾗπερ, ἀντὶ τοῦ ὥσπερ, καθάπερ.

STROPHE.

CH. QVid ergo habes, quod in menſa
Tu coquinaria
Miſer homo proferas
D Commemorabile?
Nimis ſcire equidem,
Tua placita expeto.
Sed, vt tute ipſe tibi pœnam decreueras,
Huc pone menſam, & aggredere verba facere.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν στίχων ιθ'.

Δι. Ἰδοὺ θεᾶσθε, τὸ μὲν ἐπίξηνον, τοδί,
Ὁ δ' ἀνὴρ ὁ λέξων οὑτοσὶ, τυννουτοσί,
Ἀμέλει, μὰ τὸν Δί' οὐκ ἐνασπιδώσομαι.
Λέξω δ' ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἃ μοι δοκεῖ.
Καίτοι δέδοικα πολλά. τούς τε γὰρ τρόπους
Τοὺς τῶν ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα,
Ἐάν τις αὐτοὺς εὐλογῇ, καὶ τὴν πόλιν,
Ἀνὴρ ἀλαζὼν καὶ δίκαια, κἄδικα,
Κἀνταῦθα λανθάνουσ' ἀπεμπολώμενοι,
Τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχὰς, ὅτι

SYSTEMA PER PERICOPEN.

DI. EHē ſpectate, hæc eſt mēſa coquinaria:
F Qui dicet hic eſt, vir tantillus: bono animo eſt:
Ego, per Iouem, nunc clypeo nō induar,
Sed pro Lacedæmonijs dicam, vt mihi lubet:
Licet admodum metuam mihi. Nā mores ego
Noui agricolarum, delectantur admodum,
Si quis eos laudet, & ſimul vrbem prædicet,
Homo arrogans, per fas atque nefas. Interim
His blanditiis non ſe aduertunt venundari.
Noui etiam horum ſenum qui ſit animus. Nihil

Σχόλια. Ἰδοὺ θεᾶσθε.] ἀφ' ἑαυτοῦ ταῦτα ὁ Δικαιόπολις λέγει. διὰ δὲ τῶν λεγομένων ὁ κωμικὸς ἡμᾶς παιδεύει, ὡς χρὴ τοὺς λέγοντας οὐκ ἀπὸ τοῦ μεγέθους τῶν σκωμμάτων σκοπεῖν, ἀλλ' ἐπ' ἐκεῖνα ἀφ' ὧν λέγειν ἔμελλον. τὸ δὲ τυννουτοσὶ, δεικνὺς τὸν δάκτυλον τὸν μικρὸν λέγει. Οὐκ ἐνασπιδώσομαι.] ἀντὶ τοῦ οὐ καθοπλίσομαι. οὐκ ἀσπίδι περιβαλοῦμαι σεμνυνόμενος. ἐπεὶ G σκευασθήσομαι. ἐπεὶ βραχύς εἰμι. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐ παρασκευάσομαι ἐπιπολύ. Ἀνὴρ ἀλαζών.] διαβάλλει τοὺς ῥήτορας. Ἀπεμπολώμενοι.] πιπρασκόμενοι διὰ τῆς κολακείας. τοῦτο δέ φησι. διὰ τὸ εὐχερῶς πείθεσθαι τοῖς ῥήτορσι τοὺς Ἀθηναίους, ἀπατῶσιν αὐτούς. Τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα.] τῆς τε γερόντων φιλοδικίας, καὶ τῆς ἀεὶ τὸ καταψηφίσασθαι ἑτοιμότητος ὄλον.

A Οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο, πλὴν ψήφῳ δακεῖν,
Αὐτός τ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅ 'παθον,
Ἐπίσαμαι, διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.
Εἰσελκύσας γάρ μ' εἰς τὸ βουλευτήριον
Διέβαλλε, καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου,
Κἀκυκλοβόρει, κἄπλυνεν, ὥστ' ὀλίγου πάνυ
Ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος.
B Νῦν οὖν με πρῶτον πρὶν λέγειν ἐάσατε,
Ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.

A *Aliud vident, quàm vt mordeant ſuffragio.*
Ego item noui ipſemet, quid paſſus ſim mali
Ob exhibitam præterito anno Comœdiam.
Nam in me, pertractum ad hoc ſenaculum, Cleo
Calumnijs multis, multis mendacijs
Deblaterauit, & magno ſtrepitu obtudit,
Meq́ maledictis proſcidit: parum abfuit
Vt non perierim, hoc pollutus negocio.
B *Nunc priuſquam faciam orationis initium*
Sinite me amiciri in modum hominis egentiſſimi.

Σχόλια. Ψήφῳ δακεῖν.] ἀντὶ τοῦ καταδικάζειν. πανταχοῦ ὡς φιλοδίκους καὶ πρὸς τὸ καταδικάζειν ἑτοίμους, τοὺς Ἀθηναίους κωμῳδεῖ. Αὐτός τ' ἐμαυτόν.] ὡς ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ ποιητοῦ ὁ λόγος ἐστί. Διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.] τοὺς Βαβυλωνίους. τούτους γὰρ πρὸ τῶν Ἀχαρνέων Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, οἷς πολλοὺς κακῶς εἶπεν. ἐκωμῴδησε γὰρ, τάς τε κληρωτὰς καὶ χειροτονητὰς C ἀρχὰς, καὶ Κλέωνα παρόντων τῶν ξένων. ἐπεὶ γὰρ δρᾶμα τοὺς Βαβυλωνίους τῇ τῶν Διονυσίων ἑορτῇ, ἥτις ἐν τῷ ἔαρι ἐπιτελεῖται, ἐν ᾧ ἔφερον τοὺς φόρους οἱ σύμμαχοι. καὶ διὰ τοῦτο ὀργισθεὶς ὁ Κλέων, ἐγράψατο αὐτὸν ἀδικίας εἰς τοὺς πολίτας, ὡς εἰς ὕβριν τοῦ δήμου ταῦτα πεποιηκότα. καὶ ξενίας δὲ αὐτὸν ἐγράψατο καὶ εἰς ἀγῶνα ἐνέβαλεν. τὰ δὲ Λήναια ἐν τῷ μετοπώρῳ ἤγετο. ἐν οἷς οὐ παρῆσαν οἱ ξένοι. ὅτε τὸ δρᾶμα τοῦτο οἱ Ἀχαρνεῖς ἐδιδάσκετο.

D Bisetvs. Κατεγλώττιζέ μου] καταγλωττίζειν τὸ βλασφημεῖν. Σ.

Σχόλια. Κἀκυκλοβόρει.] ἐνταῦθα κατέμιξε τὴν κωμῳδικὴν χάριν καὶ τὰ δικαστικὰ ῥήματα. τὸ μὲν γὰρ διαβάλλειν καὶ λέγειν ψευδῆ καὶ πλύνειν, εἴποι τις ἂν πρὸς τῶν δικαστηρίων ταῦτα λέγειν εἶναι. τὸ δὲ κυκλοβορεῖν καὶ καταγλωττίζειν, χαριεντίσματα ἐστὶ κωμῳδίας. Κυκλόβορος δὲ ποταμὸς ἐν Ἀθήναις χείμαρρος ἄγαν ἠχῶν, ὡς ἐν τοῖς εἰς τοὺς Ἱππεῖς εἴρηται.

C Bisetvs. Μολυνοπραγμονούμενος.] αὕτη ἡ μετοχὴ διπλῆν ἔχει [illegible] ... εἰ γὰρ παθητικῶς λαμβάνοιτο, δηλοῖ ... καὶ ὕβρεσι πῶς μεταχειρισθείς ... [illegible] ... τοὺς ἄλλους πολυπραγμονῶν ... εἰς μὴ παρρησίας σκώπτων, καὶ διαβάλλων ... ὡς ἐποίησεν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς καὶ ... σχόλια ἐνταῦθα λέγει.

Σχόλια. Ἐνσκευάσασθαί με.] ἀντὶ τοῦ πτωχικὴν ἀναλαβεῖν ἐσθῆτα ὡς ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐλεεινότατον καὶ D ἀθλιώτατον εἶναί με δοκεῖν. τὰ γὰρ σεμνὰ τῶν σχημάτων, καὶ φθόνον ἐπάγει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

Χο. Τί ταῦτα στρέφει, τεχνάζεις τε,
Καὶ πορίζεις τριβάς.
Λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα
Παρ' Ἱερωνύμου,
Σκοτοδασυπυκνότριχα
Τὴν Ἄϊδος κυνῆν.
Εἶτ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισύφου,
Ὡς σκῆψιν ἀγὼν οὗτος οὐκ εἰσδέξεται.

ANTISTROPHE E.

CH. *Quid hic tergiuerſando nectis*
Tam diu istas moras?
E *Cape meo nomine*
Ab Hieronymo,
Nigrorigidhirticomam
Galeam Auernicam:
Dein callidos deprome Siſiphi dolos:
Nã hoc certamen nullum præceptum admiſerit.

Σχόλια. Τί ταῦτα στρέφει] ἀντὶ τοῦ τεχνάζεις. μεταβάλλη. καὶ μετὰ τέχνης καὶ ποικιλίας προσφέρῃ. Παρ' Ἱερωνύμου.] οὗτος ὁ Ἱερώνυμος μελῶν ἐστὶ ποιητής. καὶ τραγῳδοποιὸς ἀνώμαλος καὶ ἀνοικονόμητος, διὰ τὸ ἄγαν ἐμπαθεῖς γράφειν ὑποθέσεις, καὶ φοβεροῖς προσωπείοις χρῆσθαι.

F ἐδόκει δὲ κροτεῖσθαι· ἐκωμῳδεῖτο δὲ ὡς πάνυ κομῶν. διό τὴν Ἄϊδος κυνῆν ἔφη αὐτὸν, παίζων κωμικῶς τὸ ἀκρεκόμον. Τὰς Σισύφου.] δεινόν τινα καὶ πανοῦργον ... ὁ Σίσυφος διὰ μυθολογίας ὡς παρ' Ὁμήρῳ δεδήλωται. Σίσυφος ὃς κέρδιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ Σκηνὴ τρίτη.
ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ.
Τρίμετροι.

ACTVS II. SCENA tertia.
G DICAEOPOLIS, CEPHISOPHO.
Senarij.

Bisetvs. Δικαιόπολις ὑπὸ χοροῦ λέγειν περὶ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων ἐπιταχθεὶς, ὡς Εὐριπίδην βαδίζει, καὶ τὰ παλαιὰ Τηλέφου ῥακώματα, καὶ πάντα αὐτῷ σκευὴν αἰτεῖ, ὅπως τὸ σχῆμα πτωχὸς εἶναι δόξῃ. ἀστείως δὲ τὸν Εὐριπίδην οὕτω σκώπτει, ὅτι τοὺς ἥρωας, καὶ βασιλεῖς ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δράμασιν ὡς πτωχοὺς εἰσάγει. Δικαιόπολις δὲ οὐ μόνον τὴν ἐσθῆτα, καὶ πᾶν πτωχοῦ σχῆμα, ἀλλὰ καὶ τοὺς τρόπους, καὶ τὴν ἀναίδειαν ἐνεδύσατο, ὥστε ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου μόγις ἀπὸ τῆς οἰκίας ἀποστελλεσθαι δυνηθῆναι.

Δι. Ὥρα 'στὶν ἤδη καρτερὰν ψυχὴν λαβεῖν,
Καί μοι βαδιστέ' ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.
Παῖ, παῖ. Κη. τίς οὗτος; Δι. ἔνδον ἔστ' Εὐριπίδης;
Κη. Οὐκ ἔνδον, ἔνδον ἐστὶν, εἰ γνώμην ἔχεις.
Δι. Πῶς ἔνδον, εἶτ' οὐκ ἔνδον; Κη. ὀρθῶς ὦ γέρον.
Ὁ νοῦς μὲν ἔξω συλλέγων ἐπύλλια.
Οὐκ ἔνδον, αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ
Τραγῳδίαν. Δικαιοπ. ὦ τρισμακάρι' Εὐριπίδη.
Ὅθ' ὁ δοῦλος οὑτωσὶ σαφῶς ἀπεκρίνατο,
Ἐκκάλεσον αὐτόν. Κη. ἀλλ' ἀδύνατον. Δι. ἀλλ' ὅμως,
Οὐ γὰρ ἂν ἀπέλθοιμ', ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον.
Ὑπάκουσον, εἴπερ δή ποτ' ἀνθρώπων τινί,
Δικαιόπολις καλεῖ σε, Χολλίδης ἐγώ.

A DI. *Nunc tempus eſt, uti virilem capiam animum:*
Etenim mihi conueniendus eſt Euripides.
Puer, puer. CE. *quis hic?* DI. *intus nè eſt Euripides?*
CE. *Non intus, intus eſt: ſi rectè intelligas.*
DI. *Quomodo ſit intus, & non intus?* CE. *commodè.*
B *Nam animus quidem foris verſiculos colligens,*
Non intus eſt: ipſe intus reſupinus facit
Trygædiam. DI. *ô te ter beatum, Euripides:*
Quando tam perſpicuè reſpondit famulus hic.
Agè euoca ipſum. CE. *at hoc fieri nequit.* DI. *attamen,*
Quippe haud diſceſſero: ſed pulſabo oſtium.
Euripides, Euripidule.
C *Audi hominem quempiam paruumper, quæſo te:*
Dicæopolis te vocat, è Chollide tribu.

Σχόλια. Καί μοι βαδιστέ' ἐστίν.] μεταβολὴ γέγονε ὡς ἐπὶ τὴν οἰκίαν Εὐριπίδου. βαδιστέα δὲ ἀντὶ τοῦ βαδιστέον. τὰ δὲ τοιαῦτα σχηματίζουσι καὶ πληθυντικῶς λεγόμενα. καὶ ἐν Πλούτῳ, συνεκποτέα ἐστὶ σοι καὶ τὴν τρύγα. ἀντὶ τοῦ συνεκποτέον. καὶ Θουκυδίδης πολεμιστέα τοῖς Ἀθηναίοις εἶναι. Τίς οὗτος.] τοῦ Δικαιοπόλιδος κρούσαντος τὴν D θύραν, Κηφισοφῶν ὑπακούει. Οὐκ ἔνδον.] ἐξομοιοῖ τὸν οἰκέτην τῷ δεσπότῃ. διὰ δὲ τοῦ δεσπότου ἐπαίνου διαβάλλει τὸν Εὐριπίδην, ὅτι δεινοὺς ἀποδείκνυσι τοὺς δούλους καὶ ἐν ταῖς τραγῳδίαις. τὸ δὲ εἰ γνώμην ἔχεις. ἀντὶ τοῦ εἰ φρόνιμος εἶ καὶ συνίῃς. Ὁ νοῦς μὲν ἔξω συλλέγων.] κωμῳδεῖ πάλιν τὸν Εὐριπίδην, διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις εἶναι συλλογιστικὸν, καὶ ἀντιλέγειν τὸ ἐναντίον πάλιν κατασκευάζοντα. διὸ ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ'. ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. διὸ αὐτὸς μὲν ἔνδον ἐστὶν ὁ δὲ νοῦς αὐτοῦ συλλογίζεται τὰ ἔξω τί καὶ μετεωρίζεται. παρατηρητέον δὲ, ὅτι ὁ E Εὐριπίδης ἐνταῦθα νοεῖται τὸ, αὐτός. ἐπύλλια δὲ ἰαμβεῖα. ἄλλως. Ὁμηρικῶς. ὁ γὰρ ποιητὴς διαιρεῖ τὰς ψυχὰς πρὸς τὰ σώματα εἰπών.
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν.
Οὕτω καὶ ὁ Ἀριστοφάνης. εἶπε γὰρ, ὁ νοῦς μὲν ἔξω, αὐτὸς δὲ ἔνδον. τὸ δὲ ἀναβάδην, ἐπὶ ὑψηλοῦ τόπου καθήμενος. κατεσχόλως δὲ εἶπε. τρυγῳδίαν δὲ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ κωμῳδίαν. διὰ τὸ τοῖς νικῶσι κωμικοῖς τρύγα δίδοσθαι. τουτέστι νέον οἶνον. Ὦ τρισμακάριε.] θαυμάζων τὸν Κηφισοφῶντα ὁ Δικαιόπολις ἐφ' οἷς εἶπε, τοῦτό φησι. καὶ Ὅμηρος. τρισμάκαρες Δαναοί. Ὅθ' ὁ δοῦλος οὑτωσί.] διὰ τοῦ δοκοῦντος ἐπαίνου διαβάλλει τὸν Εὐριπίδην, ὅτι δεινοὺς εἰσάγει τοὺς δούλους ἐν τῇ τραγῳδίαις. Εὐριπίδιον.] ἐρωτικὰς μιμεῖται φωνάς. οἱ γὰρ ἐρῶντες εἰώθασι τοὺς ἐρωμένους ἐρωτικῶς διὰ ὑποκοριστικῶν καλεῖν. Χολλίδης ἐγώ.] δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. ὃ παίζει διὰ τὸ χωλοὺς εἰσάγειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

Ευ. Ἀλλ' οὐ σχολή.
Δικ. Ἀλλ' ἐκκυκλήθητ'. Εὐρ. ἀλλ' ἀδύνατον. Δι. ἀλλ' ὅμως.
Εὐ. Ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι, καταβαίνειν δ' οὐ σχολή.
Δι. Εὐριπίδη. Εὐ. τί λέλακας; Δι. ἀναβάδην ποιεῖς
Ἐξὸν καταβάδην, οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς.
Ἀτὰρ τί τὰ ῥάκι' ἐκ τραγῳδίας ἔχεις;
Ἐσθῆτ' ἐλεεινὴν, οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς.
Ἀλλ' ἀντιβολῶ πρὸς τῶν γονάτων σ' Εὐριπίδη,

ACTVS II. SCENA IV.

EVRIPIDES, DICÆOPOLIS, CEPHISOPHO.

F *Senarij Iambici.*

EV. *NOn ocium eſt.*
DI. *At hæc euoluitor.* EV. *at fieri haud poteſt.* DI. *poteſt.*
EV. *Age euoluar: ſed deſcendere non ocium eſt.*
DI. *Euripides.* EV. *quid latras?* DI. *vtrū nè pedibus*
Surſum porrectis, cōminiſcere fabulam?
G *At tibi deorſum demiſſis idem licet.*
Non temerè eſt, quòd claudos fingis homines.
Sed quorſum hæc trita veſtimēnta habes, tua ex
Tragœdia: amictum ſanè lamentabilem?
Non temerè eſt, quòd claudos fingis homines.
Verum oro te, per genua tua, mi Euripides,

Σχόλια. Οὐ σχολή.] ἐν ἐκθέσει μονόμετρον ἰαμβικὸν μεθ' ὃ ἐκθέσεις εἰς στίχους ἰαμβικοὺς ἀκαταλήκτους τετραμέτρους. Ἀλλ' ἐκκυκλήθητι.] εἰ μὴ σχολὴν ἔχεις καταβῆναι, ἀλλ' ἐκκυκλήθητι. τουτέστι συστράφηθι. ἐκκύκλημα δὲ λέγεται μηχάνημα ξύλινον τροχοὺς ἔχον ὅπερ περιστρεφόμενον, τὰ δοκοῦντα ἔνδον, ὡς ἐν οἰκίᾳ διαπράττεσθαι, καὶ τοῖς ἔξω ἐδείκνυε. λέγω δὴ τοῖς θεαταῖς. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι καὶ φανερὸς γενοῦ. διὸ ἐπιλέγει. ἀλλ' ἐκ- A κυκλήσομαι. καταβαίνειν δ' οὐ σχολή. Τί λέλακας.] ἀντὶ τοῦ κέκραγας. λακεῖν γάρ ἐστι τὸ φωνεῖν. καὶ ὁ ποιητὴς λάκε δ' ἄσπις ὑπ' αὐτῆς. λάκε δ' ὀστέα. καὶ δεινὸν λέλακεν. τραγικὴ δ' ἡ λέξις. Ἀναβάδην ποιεῖς.] φαίνεται γὰρ ἐπὶ τῆς σκηνῆς μετέωρος. τὸ δὲ ἀναβάδην ἀντὶ τοῦ ἄνω τοὺς πόδας ἔχων. Τὰ ῥάκια.] οὕτως αὐτὸν ἐσχηματοποίησεν ἐν ῥακίοις καθεζόμενον καὶ ποιοῦντα τὰς τραγῳδίας, κωμῳδεῖ γὰρ αὐτὸν ὡς πτωχοὺς καὶ ταπεινοὺς εἰσάγοντα τοὺς ἥρωας.

Δός μοι ῥάκιόν τι τοῦ παλαιοῦ δράματος,
Δεῖ γάρ με λέξαι τῷ χορῷ ῥῆσιν μακράν,
Αὕτη δὲ θάνατον ἢν κακῶς λέξω φέρει.
Εὐριπ. Τὰ ποῖα τρύχη, μῶν ἐν οἷς Οἰνεὺς ὁδί,
Ὁ δύσποτμος γεραιὸς ἠγωνίζετο;
Δι. Οὐκ Οἰνέως ἦν, ἀλλ' ἔτ' ἀθλιωτέρου.
Εὐριπ. Τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος; Δι. οὐ Φοίνικος οὔ.
Ἀλλ' ἕτερος ἦν Φοίνικος ἀθλιώτερος.
Εὐριπ. Ποίας ποτ' ἀνὴρ λακίδας αἰτεῖται πέπλων.
Ἀλλ' ἢ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;
Δικαιοπ. Οὔκ. ἀλλὰ τούτου πολὺ πολὺ πτωχιστέρου.
Εὐριπ. Ἀλλ' ἢ τὰ δυσπινῆ θέλεις πεπλώματα,
Ἃ Βελλεροφόντης εἶχ' ὁ χωλὸς οὑτοσί;
Δικαιοπ. Οὐ Βελλεροφόντης, ἀλλὰ κἀκεῖνος μὲν ἦν
Χωλός, προσαιτῶν, στωμύλος, δεινὸς λέγειν.
Εὐριπ. Οἶδ' ἄνδρα Μυσὸν Τήλεφον. Δικαι. ναὶ Τήλεφον.
Τούτου δὸς ἀντιβολῶ σέ μοι τὰ σπάργανα.
Εὐριπ. Ὦ παῖ, δὸς αὐτῷ Τηλέφου ῥακώματα.
Κεῖται δ' ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν,
Μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς. Κη. ἰδοὺ ταυτὶ λαβέ.
Δικαιο. Ὦ Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα πανταχῇ.
Ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.
Εὐριπίδη ἐπειδήπερ ἐχαρίσω μοι ταδί,
Κἀκεῖνά μοι δὸς τἀκόλουθα τῶν ῥακῶν.

B *Da mihi pannoſam veſtem ex veteri fabula.*
Nam longam orationem recitare huic gregi
Me oportet: quam ſi male dixero, mortem afferet.
Ev. Quales veſtes pannoſas? utrum has, in quibus
Senex ærumnoſus certauit Oenëus?
Di. Non Oenei erant: ſed miſerioris cuiuſpiam.
C *Ev. Cæciné Phœnicis? Di. Phœnicis non erant.*
Sed alius erat Phœnice illo ærumnoſior.
Ev. Quæ tandem hic expetit fragmenta veſtium?
Vtrum Philoctetæ mendici intelligis?
Di. Non, ſed longe mendicioris hominis:
Ev. Fortaſſe ſordida vis velamina,
D *Quæ claudus hic Bellerophontes geſtauerat?*
Di. Non Bellerophontis: ſed & hic, cuius fragmina
Peto, claudus erat mendicus, garrulus, dicax.
Ev. Noui hominem, Myſum Telephum. Di. ſic Telephum.
Huius da, quæſo mihi pannoſa lintea.
E *Ev. Puer cedò huic laceratas veſtes Telephi:*
Iacent hæ ſupra Thyeſtæ pannos reiiculos,
Media inter Inûs fragmenta. CE. Eccas has tibi.
Di. O Iuppiter, qui peruides & deſpicis omnia:
Sine me amiciri in modum hominis egeſtiſſimi.
Euripides, quia tu mihi gratificatus es
In hac re, etiam illa des, quæ hunc comitantur
F *habitum,*

Σχόλια. Παλαιοῦ δράματος.] Τηλέφου. ἀμφίβολον δέ, τὸ παλαιὸν πῶς ἔφη. δηλοῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸ πολλοῦ χρόνου, παρ' Ὁμήρῳ. ἢ ῥα νύ μοι ξεῖνος πατρώιος ἐσσί. παλαιὸν δὲ καὶ τὸ διερρυηκὸς ὡς τὸ πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ ἡμῖν νέοι ἠδὲ παλαιοί. Ῥῆσιν μακράν.] τὸ μακρὸν ἐξ ἀρχῆς αὐτῷ λέλεκται. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ τοὺς προλόγους μακρολογοῦντας εἰσάγει Εὐριπίδης, πρὸς αὐτὸν ὁ λόγος ἀποτείνεται. Τὰ ποῖα τρύχη.] γέγραπται τῷ Εὐριπίδῃ δρᾶμα Οἰνεύς. μετὰ δὲ τὸν θάνατον Τυδέως καὶ ἐπιστράτευσιν Διομήδους κατὰ Θηβαίων, ἀφῃρέθη τὴν βασιλείαν Οἰνεὺς ὑπὸ G τῶν Ἀγρίου παίδων. καὶ ἐγένετο ταπεινός, ἄχρις οὗ ἐπανελθὼν Διομήδης, Ἄγριον μὲν ἀνεῖλε, τὴν βασιλείαν δὲ Οἰνεῖ παρέδωκε. τρύχη δέ, τὰ ῥάκη τραγικῶς. Τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος.] Φοίνικα λέγει τὸν Ἀμύντορος. Λακίδας δὲ τὰ διερρωγότα ἱμάτια. Φιλοκτήτου.] εἰσήγαγε γὰρ τὸν Φιλοκτήτην ἐν τῇ Λήμνῳ πενόμενον. Πτωχιστέρου] συνήθως αὐτὸ παρεσχημάτισεν. ὡς γὰρ λαλίστερον, καὶ ψευδίστερον οὕτω καὶ πτωχίστερον. Τὰ δυσπινῆ.] τὰ ἐρρυπωμένα. τὰ ῥυπαρά. πίνος γὰρ ὁ ῥύπος. εἰσήγαγε γὰρ καὶ τοῦτον καταβληθέντα ἐκ Πηγάσου, καὶ ἐρρυπωμένα ἱμάτια ἔχοντα. οὕτω δ' εἶπεν, ἔκειτο γὰρ πλησίον καὶ τοῦ Βελλεροφόντου. ἐπίτηδες δὲ ταῦτα ἐποίησεν ἵνα δηλωθῇ πάντας ὅσους ἐποίησε πτωχοὺς ῥάκια ἐνδεδυμένους. Προσαιτῶν.] οὐκ εἶπεν αἰτῶν, ἀλλὰ προσαιτῶν· οὕτω γὰρ λέγεται. Τῶν Θυεστείων ῥακῶν.] ἤτοι τὰ τῶν Κρησσῶν. ἢ αὐτοῦ τοῦ Θυέστου. Ὦ Ζεῦ διόπτα.] ταῦτά φησιν ἐπεὶ πολύτρητα ἦν τὰ ῥάκια δι' ὧν πάντα ἐπισκοπεῖται. Ἐνσκευάσασθαί με.] λείπει τὸ ποίησον. διασύρει δὲ ὅτι ἐκ ἰχθύων ταῦτα ἐπὶ σκηνὴν λέγει.

Τὸ πιλί-

Τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον,
Δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
Εἶναι μὲν ὥσπερ εἰμὶ, φαίνεσθαι δὲ μή.
Τοὺς μὲν θεατὰς εἰδέναι μ' ὃς εἴμ' ἐγώ·
Τοὺς δ' αὖ χορευτὰς, ἠλιθίους παρεστάναι,
Ὅπως ἂν αὐτοὺς, ῥηματίοις σκιμαλίσω.
Εὐριπ. Δώσω, πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανᾷ φρενί.
Δικαιοπ. Εὐδαιμονοίης, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ.
Εὖγ' οἷον ἤδη ῥηματίων ἐμπίπλαμαι,
Ἀτὰρ δέομαί γε καὶ πτωχικοῦ βακτηρίου.
Εὐ. Τουτὶ λαβὼν ἄπελθε λαΐνων σταθμῶν.
Δικαιοπ. Ὦ θύμ' ὁρᾷς γὰρ ὡς ἀπωθοῦμαι δόμων,
Πολλῶν δεόμενος σκευαρίων. νῦν δὴ γενοῦ,
Γλίσχρος, προσαιτῶν, λιπαρῶν τ' Εὐριπίδην,
Δός μοι σπυρίδιον, διακεκαυμένον λύχνῳ.
Εὐριπ. Τί δ' ὦ τάλας σε τοῦδ' ἔχει πλέκους χρέος;
Δικαιοπ. Χρέος μὲν οὐδὲν, βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.
Εὐριπ. Λυπηρὸς ἴσθ' ὤν, κἀποχώρησον δόμων.
Δικαιοπ. Φεῦ.
Εὐδαιμονοίης ὥσπερ ἡ μήτηρ ποτέ.
Εὐριπ. Ἄπελθέ νύν μοι. Δι. μή. ἀλλά μοι δὸς ἓν μόνον
Κυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουσμένον.
Εὐριπ. Φθείρου λαβὼν τοῦτ', ἴσθ' ὀχληρὸς ὢν δόμοις.
Δικαιοπ. Οὔπω μὰ Δί' οἶσθ' οἷ' αὐτὸς ἐργάζει κακά.
Ἀλλ' ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη, τουτὶ μόνον
Δός μοι χυτρίδιον, σφογγίῳ βεβυσμένον.
Εὐριπ. Ἄνθρωπ' ἀφαιρήσει με τὴν τραγῳδίαν.
Ἄπελθε ταυτηνὶ λαβών. Δι. ἀπέρχομαι.
Καίτοι τί δράσω; δεῖ γὰρ ἑνὸς, οὗ μὴ τυχὼν,
Ἀπόλωλ'. ἄκουσον ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη.
Τουτὶ λαβὼν ἄπειμι, κοὐ πρόσειμ' ἔτι,

A Pileolum nempe Myſium, circa caput.
Nam oportet me videri hodie, quaſi vir fiem
Mendicus, eſſe autem, qui ſum: veruntamen
Non apparere: tum ſpectatores item
Me noſſe, qui ſim: ſed Acharnenſes in choro
Stolidos adſtare, vt iis oratiuncula
Mea medium intendam digitum. Ev. ſanè dabo.
Nam tu prudenti animo ſubtilia cogitas.
B Dic. Di te ament: nam eadem ſapio cum Telepho.
Euge, quibus ego redundo vocculis bonis.
Sed opus eſt mihi etiam mendicantis pedo.
Evrip. Cape hoc: recede nunc à ſtabulis lapideis.
Dic. Ô anime mi, videns vt reÿciar hac domo?
C Multa ſupellectili egens: age fias mihi
Humilis, mendicans, ſupplicans Euripidi.
Da ſportulam mihi, peruſtam ellychnio.
Evr. Quis ſportula huius erit vſus tibi, homo miſer?
Dic. Vſus quidem nullus: volo accipere tamen.
Evrip. Scito te miſerum eſſe: atque abſcede ab hac domo.
D Dic. Di te perinde, vt matrem tuam felicitent.
Evr. Abſcede iam mihi. Dic. non, ſed vnicum mihi
Da ſaltem pocillum, cui fractum ſit labrum.
Ev. Cape hoc, & te ſcias moleſtum eſſe adibus.
Dic. Nondum ſcis, per Iouem, quid tu ipſe agas mali.
E Sed ô ſuauiſsime mi Euripides, cedò
Vnam offertam ſpongiolam mellis ollulam.
Evr. Tu homo integram mihi auferes Tragœdiam.
Cape hanc & abi. Di. abeo. quanquam, quid agam? vno adhuc
Opus eſt mihi: quod ni conſequar, perÿ, occidi.
Audi ô Euripides ſuauiſsime: ſi vnicum
F Hoc impetrem, abiero: non rediero amplius:

Σχόλια. Τὸ πιλίδιον.] πρὸς τὰς νῦν ὑποκειμένας, ὅτι χωρὶς πίλου εἰσάγουσι τὸν Τήλεφον. τὸ δὲ τοῦ Τηλέφου πιλίδιον, τὸ νῦν καμηλαύκιον καλούμενον. Δεῖ γάρ με δόξαι.] οἱ δύο στίχοι οὗτοι, ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. Φαίνεσθαι δὲ μή.] τουτέστι μὴ ἀλλάξαι τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν μορφήν. Τοὺς μὲν θεατάς.] ἵν' εἴπῃ, τῶν μὲν θεατῶν τὸ εὐφυὲς ὄντων. τῶν δὲ χορευτῶν τὴν ἀμαθίαν. Τοὺς δ' αὖ χορευτάς.] καὶ διὰ τούτων τὸν Εὐριπίδην διασύρει. οὐ γὰρ εἰσάγει τοὺς χορούς, τὰ ἀκόλουθα φθεγγομένους τῇ ὑποθέσει, ἀλλ' ἱστορίας τινὰς ἀπαγγέλλοντας, ὡς ἐν ταῖς φοινίσσαις. ὥστε ἐμπαθῶς ἀντιλαμβανομένους τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλὰ μεταξὺ ἀντιπίπτοντας. Σκιμαλίσω.] ἐξουθενίσω. ἢ χλευάσω. τῷ μικρῷ δακτυλίῳ ὡς τῶν γυναικείων συνηθῶν ἅψομαι. εἴρηται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐν Εἰρήνῃ. ἐλέγετο δὲ σκιμαλίζειν, τὸ τῷ μικρῷ δακτύλῳ τῶν ὀρνίθων ἀποπειρᾶσθαι εἰ ᾠοτοκοῦσιν. Εὐδαιμονοίης.] παρὰ τὰ ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. καλῶς ἔχοιμι. Τηλέφῳ δ' ἃ γὼ φρονῶ.

Bisetvs. Λαΐνων σταθμῶν] τῶν παραστάδων τῆς θύρας εἰσὶ γὰρ σταθμοὶ, ὥς φησι Πολυδεύκης ἐν τῷ α. τὰ ἑκατέρωθεν ξύλα κατὰ πλευρὰν τῶν θυρῶν, ἃ καὶ παραστάδας φασί. νῦν δὲ οὐ ξυλίνους, ἀλλὰ λαΐνους σταθμοὺς Ἀριστοφάνης λέγει.

G Σχόλια. Γλίσχρος] ἀντὶ τοῦ ταπεινὸς κόλαξ. προσαιτῶν δὲ ἀντὶ τοῦ πολλὰ αἰτῶν. τὸ δὲ λιπαρῶν τὸ ἱκετεύων. ἔστι γὰρ τὸ λίαν παρεῖναί τινι. Διακεκαυμένον λύχνῳ] ὅτι οἱ πρεσβῦται διὰ τὸ μόλις βαδίζειν, ἐν σπυρίδι κρύπτουσι τὸν λύχνον ὥστε σώζειν τὸ πῦρ. Πλέκους χρέος.] τοῦ σπυριδίου πλέγματος. καὶ τοῦτο δὲ, παρὰ τὰ ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. τί δ' ὦ τάλας σὺ τῷδε πεπλῶσαι μέλλεις. Βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.] μιμεῖται τὸν Εὐριπίδου χαρακτῆ-

ρα τῷ λόγῳ. Ἐς τὸ σπυρίδιον.] σκώπτει αὐτὸν ὡς λαχανοπώλιν ἔχοντα μητέρα τὴν Κλειτώ. καλίσκιον δὲ πολλάκις. γράφεται δὲ καυλίσκιον. ἀποκεχρημένον δὲ ἀποκεκλασμένον. Οὔπω μὰ Δί'.] ἀντὶ τοῦ οἶδα ὅπως βαρὺς εἶ ἐν τοῖς δράμασι καὶ ἀπονεύεις τοὺς θεατάς. Οὐ αὐτὸς ἐργάζει κακά.] ἐργάζου κακῶς αὐτὸς σαυτόν, χαριζόμενός μοι ταῦτα δι' ὧν σε κακῶς λέγω. ἡ λείπει τὸ μὴ δούς. Δός μοι χυτρίδιον.] ὅτι χύτραν φέρουσιν ἐν ᾗ σπόγγος πεπληρωμένος μέλιτος. καὶ τιθέασιν ἐν τῷ στόματι τῶν παιδίων, ὅπως σιωπήσωσι ζητοῦντες τροφήν. ὁ δὲ

A τι οἱ σπόγγοι τὰ τρήματα τῆς χύτρας ἀφομοιοῖ τοῖς σπόγγοις. ἢ τετρημένον πανταχοῦ ὥσπερ οἱ σπόγγοι. καὶ τοῦτο δὲ ὑπερβολὴ πενίας, τὸ κεχρῆσθαι τοῖς τετρημένοις. μιμεῖται δὲ Τήλεφον. βεβυσμένον δέ, κεκλεισμένον.

Bisetus. Καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,
Τὸ δ' εἰσέφερε χρυσῆς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον,
Ἵνα μὴ βοῴη κηρίῳ βεβυσμένον.

Σχόλια. Τὴν τραγῳδίαν.] ἀντὶ τὰ σκεύη τῆς τραγῳδίας. ταυτηνὶ δὲ ἤγουν τὴν χύτραν.

B

Ἐς τὸ σπυρίδιον ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός.
Εὐριπ. Ἀπολεῖς μ'. ἰδού σοι. φροῦδά μοι τὰ δράματα.
Δικαιοπ. Ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλ' ἄπειμι, καὶ γάρ εἰμ' ἄγαν
Ὀχληρὸς οὐ δοκῶν με κοιράνους στυγεῖν.
Οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἀπόλωλ'. Εὐ. ἐπιλαθόμην
Ἐν ᾧπερ ἐστὶ πάντα μοι τὰ πράγματα.
Εὐριπίδιον γλυκύτατον, ὦ φίλτατον,
Κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τί σ' αἰτήσαιμ' ἔτι,
Πλὴν ἓν μόνον, τουτὶ μόνον, τουτὶ μόνον,
Σκάνδικά μοι δός, μητρόθεν δεδεγμένος.
Εὐριπίδ. Ἀνὴρ ὑβρίζει, κλεῖε πηκτὰ δωμάτων.
Δικαιοπ. Ὦ θυμὲ ἄνευ σκάνδικος ἐμπορευτέα;
Ἆρ' οἶσθ' ὅσον τὸν ἀγῶν' ἀγωνιεῖ τάχα,
Μέλλων ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν λέγειν;
Πρόβαινε νῦν ὦ θυμέ. γραμμὴ δ' αὑτηί,
Ἕστηκας; οὐκ εἶ καταπιὼν Εὐριπίδην;
Ἐπῄνεσ'. ἄγε νῦν ὦ τάλαινα καρδία
Ἄπελθ' ἐκεῖσε κᾆτα τὴν κεφαλὴν ἐκεῖ
Παράσχες, εἰποῦσ' ἅττ' ἂν αὐτῇ σοι δοκεῖ,
Τόλμησον, ἴθι, χώρησον, ἄγαμαι καρδίας.

In ſportulam da mihi tenera folia olerum.
Evr. *Perdes me: nam ad nihilum redigis fabulas meas.*
Dic. *Nihil addo, ſed abeo: quoniam nimis ego ſum*
Moleſtus, qui non videor extimeſcere
Dominos. me miſerum vt interij! ſed propemodum
C *Oblitus eram, in quo omnis cardo negocij ſit.*
Euripides dulciſſime & amiciſſime:
Male peream ſi quid petam abs te hoc amplius,
Scandicem da mihi, à matre acceptum tua.
Evr. *Facit hic conuicium: claude oſtium domus.*
Dic. *Ah anime mi, mi ſine ſcandice eundum erit?*
D *Scin' tu, quam pugnam pugnaturus ſis modò:*
Qui pro Lacedæmonijs conſtituis dicere?
Progredere tu, mi anime, hæc meta eſt, hi carceres:
Numquid perſtas: haud imbibiſti totum Euripidem?
Laudo te. agè nunc ærumnoſum cor, illò abi.
Præbe caput illic, & dic quæ lubent tibi:
Aude, i, contende in hoſtem: hunc ego miror animum. E

Σχόλια. Ἰσχνά μοι φυλλεῖα.] τὰ ἀποβλήματα τῶν λαχάνων. ἰσχνὰ δὲ ἀντὶ εὐτελῆ καὶ μεμαραμμένα τῶν λαχάνων φύλλα. τοιαῦτα γὰρ οἱ πτωχοὶ ἐσθίουσι. καὶ ἐν Πλούτῳ, ἀντὶ δὲ μάζης, φύλλ' ἰσχνῶν ῥαφανίδων. καλεῖται δὲ φυλλεῖα, καὶ τὰ τῆς θριδακίνης φύλλα. σκώπτει δὲ αὐτόν, ὡς λαχανοπώλιδος υἱόν. Ὀχληρὸς οὐ δοκῶν μὲν κοιράνους.] τοῦτο παρῳδεῖται ἀσήμως ἐξ Οἰνέως Εὐριπίδου. ὁ δὲ Σύμμαχος, καὶ ἐκ Τηλέφου φησὶν αὐτό.

Bisetus. Κοιράνους στυγεῖν] κοίρανος, βασιλεύς, ἄρχων. Σ. καὶ Εὐστάθιος, κοιρανεῖν, ἐστὶ, τὸ βασιλεύειν, καὶ ἐπικρατεῖν, καὶ τὸ ἀρχικῶς διατάττειν.

Σχόλια. Σκάνδικά μοι δός.] καὶ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι δεδήλωται ὅτι ἡ μήτηρ Εὐριπίδου πωλεῖν ἐλέγετο σκάνδικας. θηλυκῶς δὲ ἡ σκάνδιξ λέγεται. ἔστι δὲ λάχανον ἄγριον εὐτελές. Πηκτὰ δωμάτων.] τὰς θύρας. Ὅμηρος. θύρας πυκινῶς ἀραρυίας. ἄλλως, πρὸς τὰς ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν ἐστραμμένας κιγκλίδας, πηκτὰς τὰς θύρας εἶπε. διὰ τὸ δι' ὅλου ἀσφαλίζεσθαι καὶ ἀποκλείειν τὰς ὄψεις. καὶ μὴ ὁρᾶν τινα δύνασθαι τὰ ἔνδον, ὥσπερ ἀπὸ τῶν κιγκλίδων. Γραμμὴ δ' αὐτηί.] ἀρχή, ἀφετηρία. ἡ λεγομένη βαλβίς. ἐκ μεταφορᾶς τῶν δρομέων. Ἕστηκας] F ἐπὶ συνουσίᾳ μὴ οὔσης καὶ ἰέναι σε, ὥσπερ Εὐριπίδην ὅλον μεταχηματισάμενος καὶ ἀναλαβὼν ἐν σεαυτῷ. ἐκεῖ δὲ εἰς τὸ ἐπίξηνον. Εἰποῦσ' ἅττ' ἂν αὐτῇ σοι.] εἶτα δοκεῖ σοι αὐτῇ ὦ καρδία εἰπέ, παρέχουσα κεφαλὴν εἰς τὸ ἐπίξηνον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ πέμπτη.

ΧΟΡΟΣ, ΗΜΙΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Χο. Τί δράσεις; τί φήσεις;
Ἴσθι νυν ἀναίσχυντος.

ACTVS II. SCENA V.

G

Chorvs, Semichorvs, Dicæopolis.

CH. *Quid ages? quid tu dices?*
Scito te eſſe præfractum, &

Σχόλια.

Σχόλια. Τί δράσεις.] διπλῆ καὶ τριὰς μονῳδική. ἧς αἱ μὲν ἑκατέρωθέν εἰσι δίκωλοι δοχμίων. ἡ δὲ μέση δίστιχος ἰαμβικὴ τρίμετρος ἀκατάληκτος.

A

Ὦ σιδηροῦς τ' ἀνήρ,
Ὅστις παρασχὼν τῇ πόλει τὸν αὐχένα
Ἅπασι μέλλεις εἷς λέγειν τἀναντία.
Ημ. Ἀνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμα.
Εἶα νῦν ἐπειδήπερ
Αὐτὸς αἱρεῖ λέγειν.

Impudentem virum:
Qui ciuitati ceruicem prabes tuam:
Vnuſq́, vis contradicere nunc omnibus.
SE. Homo hic non pauet periculum:
Mitte nunc loqui, quando
Ipſemet ſic cupit.

B

Σχόλια. Σιδηροῦς ἀνήρ.] στερρὸς ἀνὴρ καὶ ἀτέραμνος.

Εἷς λέγειν τἀναντία.] λείπει τὸ ὤν, ἵν' ᾖ εἷς ὤν.

BISETVS. Δικαιόπολις ἐκ τῆς Εὐριπίδου οἰκίας ἐπαναχωρήσας μακρᾷ, καλῇ τε ῥήσει ὑπὲρ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων ἀπολογίας χρῆται, καὶ τὴν κακῶν αἰτίαν τῇ Περικλέους ἤδη θανόντος αὐθαδείᾳ, καὶ φιλονεικίᾳ, καὶ τῇ τῶν Μεγαρέων δυστυχίᾳ, καὶ κακοπαθείᾳ ἀνάπτει.

C

Δι. Μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες οἱ θεώμενοι,
Εἰ πτωχὸς ὤν, ἔπειτ' ἐν Ἀθηναίοις λέγειν
Μέλλω περὶ τῆς πόλεως, τρυγῳδίαν ποιῶν.
Τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία.
Ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μέν, δίκαια δέ.
Οὐ γάρ με καὶ νῦν διαβαλεῖ Κλέων, ὅτι
Ξένων παρόντων, τὴν πόλιν κακῶς λέγω.
Αὐτοὶ γάρ ἐσμεν, οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών.
Κοὔπω ξένοι πάρεισιν. οὔτε γὰρ φόροι
Ἥκουσιν οὔτ' ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι.
Ἀλλ' ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι.
Τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω.
Ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν Λακεδαιμονίους σφόδρα.
Καὐτοῖς ὁ Ποσειδῶν, οὑπὶ Ταινάρῳ θεός,
Σείσας, ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας.
Κἀμοὶ γάρ ἐστιν ἀμπέλια κεκομμένα.
Ἀτὰρ φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ,
Τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα.
Ἡμῶν γὰρ ἄνδρες, οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
Μέμνησθε τοῦθ' ὅτ' οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
Ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρὰ παρακεκομμένα
Ἄτιμα. καὶ παράσημα. καὶ παράξενα,
Ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια.
Κεἴπου σίκυον εἶδεν, ἢ λαγῴδιον,

DI. *NE inuideatis mihi ſpectatores optimi,*
Quòd mendicus cùm ſim, apud Athenienſium
Populum dicturus, de ſtatu Reipublicæ
Trygœdiam facio. Nam iuſtum quid ſiet
Et fas homini nouit etiam Trygœdia,
Ego quidem grauia dicam, ſed iuſta hic tamen:
Neque enim Cleo me iam calumniabitur:
Quòd peregrinis præſentibus malè ego loquar

D

De ciuitate, nam nos ſumus: & Libero
Ludus agitur: nulli adſunt peregrini: neque
Tributa veniunt, neque ſocij huc ex vrbibus.
Sed nos ſumus. & quidem purgati ab exteris.
Quoniam incolas palearum ſimiles iudico.
Igitur ego Lacedæmonios odi admodum:
Atque vtinam Neptunus, qui in Tænaro Deus
Terram quatit, domos ſubuertat omnium,
Nam dudum etiam mihi exciſa ſunt vinea:

E

Sed (quoniam amici eſtis, qui hic eſtis, & boni)
Cur quæſo de his accuſamus Lacedæmonas:
De noſtra ciuitate non loquor viri.
Mementote hoc, quòd de ciuitate non loquar:
Sed homunciones peſſimi, notæ improbæ,
Inglorij, male ſignati atque ignobiles,
Falsò accuſauerunt penulas Megarenſium:
Et ſicubi videbant cucumerem, porculum,

F

Σχόλια. Μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες.] ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου, μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες Ἑλλήνων ἄκροι, εἰ πτωχὸς ὢν τέτληκ' ἐν ἐσθλοῖσι λέγειν. Τρυγῳδίαν ποιῶν] κωμῳδίαν. ἤτοι διὰ τρύγα ἔπαθλον λαμβάνειν. τουτέστι νέον οἶνον. ἢ διὰ τὸ μὴ ὄντων προσωπείων τὴν ἀρχήν, τρυγὶ χρίεσθαι τὰς ὄψεις. Οὐ γάρ με καὶ νῦν.] ὡς ἐκ τοῦ ποιητοῦ τοῦτο προείρηται δὲ τὰ περὶ τούτου. Ξένων παρόντων.] διὰ τὸ ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις πολλῶν παρόντων ξένων, εἰρῆσθαι κακῶς πολλοὺς τὸν Ἀριστοφάνην. διὸ καὶ κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ Κλέωνος. Αὐτοὶ γὰρ ἐσμέν.] ἀντὶ μόνοι Ἀθηναῖοι χωρὶς τῶν συμμάχων καὶ ξένων. χειμῶνος γὰρ λοιπὸν ὄντος, εἰς τὰ Λήναια καθῆκε τὸ δρᾶμα. εἰς δὲ τὰ Διονύσια ἐτέτακτο Ἀθήναζε κομίζειν τὰς πόλεις τοὺς φόρους, ὡς Εὔπολίς φησιν ἐν Πόλεσιν. Οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών.] ὁ τῶν Διονυσίων ἀγὼν ἐτελεῖτο δὶς τοῦ ἔτους. τὸ μὲν πρῶτον ἔαρος ἐν ἄστει, ὅτε οἱ φόροι Ἀθήναζε ἐφέροντο. τὸ δεύτερον ἐν ἀγροῖς ὁ ἐπὶ Ληναίῳ λεγόμενος, ὅτε ξένοι οὐ παρῆσαν Ἀθήνησι. χειμὼν γὰρ λοιπὸν ἦν. Περιεπτισμένοι.] ἀπὸ ξένων ἀπηλλαγμένοι καὶ καθαροὶ ἀστοί. κυρίως πτίσσειν ἐστί, τὰ κριθὰς ἢ ἄλλο τι λεπίζειν καὶ καθαροποιεῖν. ἔνθεν καὶ πτισάνη. Οὑπὶ Ταινάρῳ] θεὸς ὁ αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων. Ταίναρον γάρ ἐστι τῆς Λακωνικῆς ἀκρωτήριον. ἐν ᾧ στόμιον ἦν καταγεῖον εἰς ᾅδου. ἐνταῦθα δὲ ἦν καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸν Ἀσφαλείου. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ τοὺς Εἵλωτας ἱκέτας καθεσθέντας ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ποσειδῶνος τοῦ Ταιναρίου, ἀναστήσαντες ἀνεῖλον Λακεδαιμόνιοι. καὶ διὰ τοῦτο ἐδόκουν ἐναγεῖς εἶναι. Παρακεκομμένα] μηδὲν ἐντελὲς ἔχοντα. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀδοκίμων νομισμάτων, ἅπερ παράτυπα λέγεται καὶ παρακεκομμένα. καὶ νῦν δὲ εἰώθασι λέγειν παραχαράκτας τοὺς παρακόπτοντας. ὅθεν καὶ παρ' Ἀθηναίοις παράσημος ῥήτωρ. Μεγαρέων τὰ χλανίσκια.] οἱονεὶ ἐξετίνασσον αὐτοὺς πα-

G

ραινόμενοι. ἢ ταὐτό τι λέγει. ἐσυκοφάντουν οὐ μόνον Μεγαρέας ἀλλὰ καὶ τὰ χλανίσκια αὐτῶν. ἀντὶ τοῦ τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν τὴν οὐσίαν. ἢ περιφραστικῶς τοὺς Μεγαρέας. Σίκυον.] ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ σίκυος. καὶ ἀλλαχοῦ. σικύους ἐνταῦθά πη φυομένους οὐδενὶ κέντρῳ περιιόντες κατάθιον. καὶ ἐν ἐπιγράμματι. Καὶ σίκυον χροιάοντα τὸν ἐν φύλλοις περικειμένον, τουτέστι πέπονα.

A

Η χοιρίδιον, ἢ σκόροδον, ἢ χόνδρους ἁλὸς,
Ταῦτ' ἦν Μεγαρικά. κἀπέπρατ' αὐθημερόν.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ, σμικρὰ κἀπιχώρια.
Πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μεγαράδε
Νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι.
Κᾆθ' οἱ Μεγαρεῖς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο.
Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.
Ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὑλύμπιος
Ἤστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.
Ἐτίθει νόμους, ὥσπερ σκόλια γεγραμμένους.
Ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν ἀγορᾷ
Μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ μένειν.
Ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς ὅτε δὴ 'πείνων βάδην
Λακεδαιμονίων ἐδέοντο, ψήφισμ' ὅπως
Μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας.
Κοὐκ ἠθέλομεν ἡμεῖς δεομένων πολλάκις.
Κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.
Ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν· ἀλλὰ τί χρῆν; εἴπατε.
Φέρ' εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας σκάφει,
Ἀπέδοτο φήνας κυνίδιον Σεριφίων.
Καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἢ πολλοῦ γε δεῖ·
Καὶ κάρτα μέντ' ἂν εὐθέως καθείλκετε
Τριακοσίας ναῦς. ἦν δ' ἂν ἡ πόλις πλέα
Θορύβου στρατιωτῶν. περὶ τριηράρχου βοῆς.
Μισθοῦ διδομένου. Παλλαδίων χρυσουμένων.
Στοᾶς στεναχούσης. σιτίων μετρουμένων.
Ἀσκῶν. τροπωτήρων. κάδους ὠνουμένων.
Σκορόδων, ἐλαῶν, κρομμύων ἐν δικτύοις.

Lepuſculum, allium, aut etiam micam ſalis:
Omnia erant Megarica, & eodem ſtatim die
Vendebantur, & hæc parua quidem & vulgaria.
B *Iuuenes profecti Megaram, cottabis adhuc*
Madidi, Simætham meretricem furtim auferunt:
Pòſt Megarenſes iuſto dolore perciti
Viciſſim Aſpaſiæ ſcorta eripuerunt duo.
Hinc belli initium erupit Græcis omnibus,
Trium cauſa meretricum: hinc ira Olympius
Pericles tonabat, fulgurabat, Græciam
C *Omnem miſcebat: leges inſuper dabat:*
Scriptas perinde, vt carmina conuiualia:
Quod Megarenſes, neque in terra, neque in foro,
Neque in mari, neque continente oporteat
Manere. Hinc Megarenſes paulatim acti fame,
Lacedamonios rogauerunt, decretum vt hoc
Subuerteretur, quod propter meretriculas
D *Latum fuerat: at nos nolebamus, diu*
Multúmque orantes, audire. Hinc belli furor,
Hinc armorum ſtrepitus. Nunc dicat quiſpiam,
Non ſic oportebat, quid oportebat? dicite.
Age. ſi Lacedamonius quis, aufugiens ſcapha,
Seriphiis catellam occiſam redderet:
Vtrum ſederetis domi, an verò ſecus?
Equidem triginta naues valdè celeriter
E *Produceretis: plenáque eſſet ciuitas*
Tumultu militum, ac magnis clamoribus
De præfecto triremium: plena vrbs dantibus
Stipendia, Palladiiſque auratis: plena item
Gemente portica, re frumentaria:
Plena ſcalmis, loris, ementibus cados:
Plena oleis, cepis, alliis intra retia,

Σχόλια. Η χόνδρους ἁλός.] οὕτως οἱ Ἀττικοί. πολλοὶ δὲ ἦσαν παρὰ Μεγαρεῦσιν ἅλες. Ταῦτ' ἦν Μεγαρικά.] ταῦτα λέγοντες εἶναι Μεγαρικὰ πάντα διήρπαζον ὑπὸ τῶν συκοφαντούντων καὶ τῶν σμικρολόγων. Πόρνην δὲ Σιμαίθαν.] οἱ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων Μεγαρικὴν γυναῖκα ἥρπασαν Σιμαίθαν. δωρικώτερον δὲ εἶπε Σιμαίθαν. ταύτης δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης ἠράσθη. ὃς καὶ δοκεῖ ἀναπεπεικέναι τινὰς ἡρπακέναι τὴν πόρνην. Μεθυσοκότταβοι.] λάταξ χαλκῆ φιάλη, ἣν μεταξὺ τοῦ δείπνου ἐτίθεσαν οἴνου πεπληρωμένην. εἶτα εἰς σμικρὰ ποτήρια ἐμβαλόντες ταύτην ἔρριπτον εἰς τὸ ψόφον ἐκτελέσαι, ὃς ἐκαλεῖτο κότταβος. ἐνίκα δὲ ὁ μείζονα ψόφον ποιῶν. Πεφυσιγγωμένοι.] φύσιγξ λέγεται, τὸ ἔξω λέπισμα τῶν σκορόδων ἡ φυσίττα. ἔπαιξεν οὖν τοῦτο εἰς Μεγαρέας ὅτι πολλὰ σκόροδα ἔχουσιν. ἢ πεφυσημένοι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὸν ἄνεμον δεχομένων ἀσκῶν ἢ φυσῶν. ἢ ἐκκεκαυμένοι, οἰδοῦντες. Ἀσπασίας πόρνα δύο.] τῇ μετὰ τούτων ἐχρῆτο ὁ Περικλῆς, δι' ἣν ὀργισθεὶς ἔγραψε τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα ἀπαγορεῦον δέχεσθαι αὐτοὺς εἰς τὰς Ἀθήνας. ὅθεν ἐκεῖνοι F εἰργόμενοι τῶν Ἀθηνῶν προσέφυγον τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἡ δὲ Ἀσπασία, Περικλέους ἦν ἑταίρα, καὶ διδάσκαλος λόγων ῥητορικῶν. ὕστερον δὲ καὶ γαμετὴ γέγονε. Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου.] ἐνταῦθα εἰς τὸν Περικλέα βούλεται ἀναφέρειν τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου, ὡς ἐκ συμφορτῆ(?) αὐτῷ προστάττων(?) πρόφασιν. Περικλέης οὑλύμπιος] πρῶτος ὀλύμπιος, ὅτι ὁ Ζεὺς ὀλύμπιος καλεῖται, ἐπεὶ καὶ τὸ ἤστραπτεν, ἐβρόντα. Εὔπολις Δήμοις. κράτιστος οὗτος ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν. ὁπότε παρέλθοι ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ δρομεῖς, ἐκ δέκα ποδῶν ᾕρει λέγων τοὺς ῥήτορας. ταχὺς λέγειν μὲν G πρὸς δέ γ' αὐτοῦ τῷ τάχει Πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσιν. οὕτως ἐκήλει, καὶ μόνος τῶν ῥητόρων τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις. Ἐτίθει νόμους.] μιμούμενος τῶν σκολιῶν ποιητήν. Τιμοκρέων δὲ ὁ Ῥόδιος μελοποιός, τοιοῦτον ἔγραψε σκολιὸν κατὰ τοῦ πλούτου. οὗ ἡ ἀρχή· Ὤφελες ὦ τυφλὲ Πλοῦτε, μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ φανήμεναι. ἀλλὰ Τάρταρόν τε ναίειν κ' Ἀχέροντα.

A χέρσω. ἀλλ' ἐν γὰρ πάντ' ἐν ἀνθρώποις κακά. τούτοις ἔοικε καὶ τὸ ὑπὸ Περικλέους συντεθέν. ἐπεὶ ὁ Περικλῆς γράφων τὸ ψήφισμα εἶπε. Μεγαρέας μήτε ἀγορᾶς μήτε θαλάττης, μήτ' Ηπείρου μετέχειν. ἐπεὶ οὖν ὅμοια τοῖς Τιμοκρέοντος ἔγραψε, διὰ τοῦτο φησὶν ἐτίθει νόμους ὥς περ σκολιὰ γεγραμμένους. ἐνεκάλεσε δὲ ὁ Περικλῆς τοῖς Μεγαρεῦσιν, ὅτι τὴν ἱερὰν γῆν τὴν ὀργάδα εἰργάσαντο. Οτε δὴ 'πείνων.] ἀντὶ τοῦ ἐλίμωττον. ὑπὸ λιμοῦ διεφθείροντο. βαδὴν δὲ, ἀντὶ τοῦ κατὰ βραχὺ αὐξανομένου τοῦ λιμοῦ καὶ ἐπίδοσιν λαμβάνοντος. Ερεῖ τις οὐ χρεών.] καὶ τοῦτο ἀπὸ Τηλέφου Εὐριπίδου. ἐρεῖ τις ὅτι οὐκ ἐχρῆν B πόλεμον κινῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίους, τί οὖν ἐχρῆν αὐτοὺς ποιεῖν. εἴπατε. Φέρ' εἰ καὶ Λακεδαιμονίων.] ὡς συγγνωμονίζων τὸ πρᾶγμα φησιν. εἴ τις τῶν Λακεδαιμονίων πλεύσας εἰς Σέριφον, καὶ τυχὸν αὐτοὺς ἀδικήσας καὶ λαβὼν παρ' αὐτῶν τοῦτο, ἀπέδοτο. εἶτα ἐκεῖνοι κατέφυγον πρὸς ὑμᾶς δεόμενοι βοηθείας, ἆρ' ἔτι ἄρα ἡσυχίαν. ἦγετε ὅτι οὐδ' ἀμαῖς. ἀλλὰ κατὰ τάχος ἐβοηθεῖτε ἄν. τοῦτ' αὐτὸ καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐποίησαν ἀδικουμένων ὑπὸ τῶν Μεγαρέας. σκληρῶς δὲ εἶπεν εἴ τις συκοφαντήσας ἀπέδοτο C ἀπὸ τῶν Αθηναίων λαβών. τοῦτο γὰρ οὐδὲν μέγα αὐτῶν τινα καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἀδικούμενον ἀμύνασθαι. ἀλλὰ φησιν ὅτι τοῦ Σερίφου τῆς εὐτελεστάτης νήσου τῶν Αθηναίων. καὶ οὐχὶ εἰ ἐλάβετό τι ἄξιον λόγου κτῆμα, ἀλλὰ κυνίδιον, ἐβοηθεῖτε ἄν. Φήνας.] συκοφαντήσας.

A φοινικίδας. ἡ δὲ Σέριφος νῆσός ἐστιν εὐτελεστάτη πρὸς τῇ Θράκῃ. Η πολλοῦ γε δεῖ.] ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. καὶ τοῦτο ἐκ Τηλέφου. Θορύβου στρατιωτῶν.] τοῦ θορύβου τῶν στρατευόντων. τῶν βοώντων περὶ τοῦ δεῖν τριηράρχους εἶναι.

BISETVS. Τριηράρχου] τριήραρχος, τριήρους ἄρχων, ἤτοι πλοίων πολεμικῶν. Ησύχιος.

Σχόλια. Μισθοῦ διδομένου.] μισθοῦ μὲν τοῦ διδομένου τοῖς ἐμβαίνουσιν εἰς τὰς ναῦς. Παλλάδια δὲ, ἐν ταῖς πρώραις τῶν τριήρων ἦν ἀγάλματά τινα ξύλινα τῆς B Αθηνᾶς καθιδρυμένα. ὧν ἐπεμελοῦντο μέλλοντες πλεῖν. Στοᾶς στεναχούσης.] τῆς λεγομένης Αλφιτοπώλιδος ἣν ᾠκοδόμησε Περικλῆς. ὅπου καὶ σῖτος ἀπέκειτο τῆς πόλεως. ἦν δὲ περὶ τὸν Πειραιᾶ. στεναχούσης δὲ, διὰ τὸ πλῆθος τῶν συναγομένων ἐπισιτισμῶν. Τροπωτήρων.] τῶν ἱμάντων τῶν συνδούντων τὸν πάτταλον. λέγει δὲ τὸν σκαλμὸν, τῇ κώπῃ. Ομηρος, τροποῖς ἐν δερματίνοισι, τουτέστι τοῖς τροπωτῆρσιν.

BISETVS. Εὐστάθιος. τροπὸς, ὁ καὶ τροπωτὴρ, ἱμὰς, ᾧ ἡ κώπη προσδεῖται τῷ σκαλμῷ. παρὰ τὸ τρέπεσθαι, τὸ στρέφεσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ τροποὶ, αἱ συνοχαὶ τῶν C κωπῶν πρὸς τοὺς σκαλμούς. λέγεται δὲ καὶ τροπωτὴρ, καὶ τροπωτάρ.

Σχόλια. Σκορόδων ἐλαῶν.] οἱ γὰρ ἐπὶ πόλεμον ἐξιόντες, ταῦτα ὠνοῦντο καὶ ἐν λίνοις ἔβαλλον.

Στεφανῶν, τριχίδων, αὐλητρίδων, ὑπωπίων,
Τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων,
Τύλων ψοφούντων, θαλαμίων τροπουμένων, D
Αὐλῶν, κελευστῶν, νιγλάρων, συριγμάτων.
Ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἐδρᾶτε, τὸν δὲ Τήλεφον
Οὐκ οἰόμεσθα, νοῦς ἄρ' ὑμῖν οὐκ ἔνι.

Sertis, ſardis, tibicinis, vibicibus:
Nauale plenum eſſet remigibus, palmulas
Mouentibus: plenum clauis ſonantibus,
Et verſis in fugam, qui ſubtus remigant:
Plenum celeuſmate, tibiis & nauticis
Modis, ac ſibilis. Et hæc fuiſſe vos
Facturos certò ſcio: ſed hunc nos Telephum
Non arbitramur: nam mens vobis non ineſt.

Σχόλια. Στεφάνων τριχίδων] ταῦτα μὲν πάντα ὡς ὠνουμένων τῶν μελλόντων ἐμβαίνειν εἰς τὰς ναῦς. τριχίδων δὲ εἶδος ἰχθύων. καὶ ἴσως οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν θρίσσας. ἐπεὶ θριξὶν ὅμοια ἔχουσιν ὀστᾶ. Υπωπίων.] τῶν E τύλων τῶν γινομένων ἐν ταῖς χερσὶν ἀπὸ τῆς τοῦ σιδήρου ἐργασίας. λέγεται δὲ καὶ ὑπώπια, καὶ τὰ ἀφ' οἱασδήποτε πληγῆς τραύματα. Κωπέων πλατουμένων.] τῶν εἰς κώπην ξύλων ἐπιτηδείων, καὶ κώπας ἁρμοζόντων. ἵνα ἴδωσιν εἰ ἐντρέχουσι τοῖς τρήμασι. Τύλων] τῶν ξυλίνων ἥλων. ἔστι δὲ τύλος νενεκρωμένη σὰρξ, ἀποσκίρωμα τῶν γονάτων. θαλαμίων δὲ τῶν ναυτῶν.

BIS. Κελευστῶν] Σ. κελευστὴς, τριήραρχος, πρωρεύς. ἔστι ὁ μὲν τριήραρχος ἄρχει τῆς νεὼς, καὶ τῶν πληρωμάτων. ἔστι δὲ κατ' ἐκλογὴν τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν. ἄρχει δὲ ὁ πρωρεὺς τῶν κωπηλατῶν. οἱ δὲ κελευσταὶ τούτων αὐτῶν, καὶ τῶν ἐπιβατῶν. μεγίστην δὲ παρέχονται χρείαν οἱ κελευσταί. ἔστι γὰρ ἵνα τοὺς ἄρτους δεόντως πέττωσι, καὶ συντελῶσι τὸ μέτρον ἐν τῷ δειπνεῖν οἱ κωπηλάται, τούτοις ἐστὶν ἐπιμελές. οἴνου, κρέως, ἐλαίου, πάντων τῶν τοιούτων. ἵνα ταῦτα τηροῦντες καθ' ἡμέραν τὸ ἐπιβάλλον ἔχωσι τῶν διδομένου πρὸς χρείαν.

Σχόλια. Νιγλάρων.] ὁ νίγλαρος κρούματός ἐστι καὶ μέλος μουσικὸν παρακελευστικόν.

BISETVS. Σ. Νίγλαροι, τερετίσματα, καὶ συνεργὰ κρούματα.

Σχόλ. Τὸν δὲ Τήλεφον] ἔστι ταῦτα ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου.

F

BISETVS. Ενταῦθα Χορὸς εἰς δύο μέρη διαιρεῖται. καὶ τὸ μὲν ὀργίζεται ἐφ' οἷς ὁ Δικαιόπολις λέγει. τὸ δὲ καὶ ἀποδέχεται. ἡ δὲ εἴσθεσις αὕτη ἐστὶν ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων θ'. καὶ ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἐν δὲ τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ταῦτα ἐλλείπει.

Χο. Αληθες ὦ πίτριπτε καὶ μιαρώτατε,
Ταυτὶ σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν, ἡμᾶς λέγειν;
Καὶ συκοφάντης εἴ τις ἦν ὠνείδισας;
Ημ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ λέγει γ' ἅπερ λέγει,
Δίκαια πάντα, κοὐδὲν αὐτῶν ψεύδεται. G

CH. *Itáne tu peruerſe & ſceleſte homo: hæccine*
Audes cõtra nos dicere q mẽdic⁹ es? (ne
Tum criminàris me, quaſi ſycophanta ſim? (tur,
SE. *Ita per Neptunũ: & loquitur, quæcũq; loqui-*
Æqua omnia, nec mentitur quidquam. CHO.
ſint licet

Σχόλ. Αληθες ὦ πίτριπτε] ἐνταῦθα διαιρεῖται ὁ χορὸς εἰς δύο μέρη. ἔστι τὸ μὲν ὀργίζεται ἐφ' οἷς λέγει ὁ Δικαιόπολις. τὸ δὲ καὶ ἀποδέχεται. ἐν εἰσθέσει δὲ ἰαμβικὴν τῶν, ἄληθες ὦ πίτριπτε. Καὶ συκοφάντης.] καὶ εἰ ἔτυχέ τις ἡμῶν συκοφάντης ὤν, τοῦτον ἐλοιδόρησας καὶ ἀπεκρίνω. τοῦτο ὡς μὴ ἐθελούσης ἐργατάσεως. ἔστι καὶ τὸ ἠμελημένον, ἐπεὶ οὐ τιθασσεύειν ἀνάσσης. ἦ γὰρ ἂν Ατρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

BISETUS. Ὁ σχολιαστὴς ἐν τούτοις ἁμαρτάνει. τὸ γὰρ Ὁμήρου παράδειγμα τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἐρωτήσει, ἀλλ' ἁπλῶς εἴρηται. Ιλ. α. ὅπου Ἀχιλλεὺς Ἀγαμέμνονα οὕτω προσφωνεῖ.
Δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις.
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

A Ἀλλὰ καὶ τὸ περὶ τῶν ἑξῆς μέτρων λεγόμενα εἰς τὸ Ἰὼ Λάμαχε, οὐ καλῶς ἔχειν δοκεῖ. ποῦ γὰρ τὸ διπλοῦν τεθεῖον; ποῦ τῆς εἰσθέσεως ἀρχὴν εἰς τὸ ἑπτάκωλον περίοδον; ποῦ δὲ καὶ ἡ λεγομένη μέτρων ποιότης; ταῦτα τῷ ὄντι δύσγνωστα, ἴσως δὲ καὶ ἐπανορθώσεως δεόμενα.

Χο. Εἶτ' εἰ δίκαια, τοῦτον εἰπεῖν αὕτ' ἐχρῆν;
Ἀλλ' οὐδὲ χαίρων ταῦτα τολμήσει λέγειν.
Ημ. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς, οὐ μενεῖς; ὡς εἰ θενεῖς
Τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσει τάχα.
Χο. Ἰὼ Λάμαχ' ἰὼ βλέπων ἀστραπὰς
Βοήθησον ὦ Γοργολόφα φανείς,
Ἰὼ Λάμαχ', ὦ φίλε, ὦ φυλέτα,
Εἴτ' ἐστί τις ταξίαρχος ἢ στρατηγός,
Εἰ τειχομάχος ἀνὴρ βοηθησάτω
Τὶς ἀνύσας, ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.

Æqua hæc: an hunc oportebat ea proloqui?
At faxo, ne auſit proloqui cum gaudio.
B *SEM. Heus tu, quò abis? non reſiſtas? Quòd ſi virum*
Hunc occidis: peribis tuteipſe illicò.
CH. Iò Lamache, iò corruſcante opem
Feras ore, Gorgoneis iubis.
Iò Lamache, optime tribulium.
Seu quiſpiam centurio ſit, ſiue ductor,
Seu mœnium oppugnator: opem ferat
C *Præpropere: nam ego medius teneor, miſer.*

Σχόλια. Εἶτ' εἰ δίκαια.] κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος εἰ καὶ δίκαια φησίν, ἐχρῆν τοῦτον αὐτὰ εἰπεῖν. ἀρθήσει δὲ καταφθίσει. Ἰὼ Λάμαχ' ἰώ.] ὑφ' ὃ διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς περίοδον ὀκτάκωλον, ἧς τὰ μὲν ἄλλα δῆλα ὁ σχηματισμός, ἁπλοῦν δὲ τὸ δ. διπλοῦν δὲ τὸ ς. τὸ δὲ ἑ. ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Γοργολόφα δὲ, φοβερωτάτε. Ἔχομαι μέσος] ἀντὶ τοῦ ἤτλημαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀθλητῶν τῶν τὰ μέσα ληφθέντων, καὶ μὴ ἐχόντων εὐκόλως ἐκφυγεῖν τοὺς ἀντιπαλαίοντας.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, D

Σκηνὴ ἕκτη.

ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS II. SCENA VI.

LAMACHVS, DICÆOPOLIS, CHORVS.

BISETUS. Λάμαχος ταῖς διαρρηθείσαις καὶ ταραχθείσαις χορῷ λαμπραῖς βοαῖς κινηθεὶς οἴκοθεν ὁρμᾶται, καὶ μεγαλοσφριγῶς ὡπλισμένος προστρέχει ζητῶν περὶ βοηθεῖν δεῖν, ἀλλὰ τοῦτον ὁ Δικαιόπολις ὡς μαλακόν, καὶ ἄνανδρον, καὶ κίναιδον πικρῶς σκώπτει, καὶ αὐτοῦ τὸν ὁπλισμόν, καὶ πολεμικὴν παρασκευὴν καταγελᾷ.

E

Λα. Πόθεν βοῆς ἤκουσα πολεμιστηρίας;
Ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
Τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;
Δικ. Ὦ Λάμαχ' ἥρως, τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων.
Χο. Ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἄνθρωπος πάλαι,
Ἅπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;
Λαμαχ. Οὗτος σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν λέγειν τάδε;
Δι. Ὦ Λάμαχ' ἥρως, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
Εἰ πτωχὸς ὢν εἶπόν τι, κἀστωμυλάμην.
Λαμ. Τί δ' εἶπας ἡμᾶς; οὐκ ἐρεῖς; Δικ. οὐκ οἶδά πω,
Ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ τῶν τῶν ὅπλων, ἰλιγγιῶ.

LA. VNde hanc audiui vocem bellicam modò?
Vbi auxilio, vbinam tumultu facto opus'st?
Quis Gorgonem excivit mihi ex hoc ſagmate?
DIC. O Lamache, heros criſtarum & cohortium.
CH. O Lamache, annon hic homo iamdudum malis
F *Noſtram omnem ciuitatem inſectatur modis?*
LA. Eho mendice, tun' audes hæc dicere?
DI. O Lamache heros, veniam da quæſo mihi,
Si fortè quid mendicus ineptè dixerim.
LA. Quid dixiſti in nos? non dices? DIC. ego neſcio:
Nam præ metu armorum, miſera circumvertor

G

Σχόλια. Τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν] ὡς τοῦ Λαμάχου ἔχοντος ἐντετυπωμένην ἐν τῇ ἀσπίδι Γοργόνα. Ἐκ τοῦ σάγματος.] ἐκ τῆς θήκης τοῦ ὅπλου ὃ καλεῖται σάγμα. σάττεται γὰρ τὸ ὅπλον. καὶ πανδαισία ἡ πανοπλία. ἀντὶ οὖν τῆς ἀσπίδα. ἐν ᾗ δὲ τῇ ἀσπίδι ἐτετύπωτο ἡ Γοργώ. Κἀστωμυλάμην.] ἐφλυάρησα. περιττόν τι τοῦ δέοντος ἐλάλησα ἢ πανούργως ἐφθεγξάμην. Ἰλιγγιῶ.] σκοτοδινιῶ. ὑπὸ τῆς γαστρὸς συνέχομαι. τοῦτο δὲ καὶ Συρακούσιοι εἴλεον λέγουσιν. ὅταν δὲ περὶ τὴν καρδίαν στρόφος γίνηται, ἐπακολουθεῖ σκότος. καὶ τοῦτο τὸ πάθος καλοῦσιν ἴλιγγον. φασὶ δ' ὅτι τὸ μὲν ῥῆμα διφθογγογραφεῖται. τὸ δ' ὄνομα διὰ τοῦ ἰῶτα ἴλιγγος.

Ἀλλ'

Αλλ' ἀντιβολῶ σ' ἀπένεγκέ μου τὴν Μορμόνα.
Λαμ. Ιδού. Δι. παράθες νυν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.
Λαμ Κεῖται. Δι. φέρε νυν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ πτερόν.
Λαμ. Τουτὶ πτίλον σοι. Δι. τῆς κεφαλῆς νυν μου λαβοῦ,
Ιν' ἐξεμέσω, βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.
Λαμ. Οὗτος τί δράσεις, τῷ πτίλῳ μέλλεις ἐμεῖν;
Δικαιοπ. Πτίλον γάρ ἐστιν εἰπέ μοι τίνος ποτέ;
Λαμαχ. Ορνιθός ἐστιν. Δι. ἆρα κομπολακύθου;
Λαμαχ. Οἴμ' ὡς τεθνήσει. Δι. μηδαμῶς ὦ Λάμαχε,
Οὐ κατ' ἰσχύν ἐστιν, εἰ δ' ἰσχυρὸς εἶ,
Τί μ' οὐκ ἀπεψώλησας, εὔοπλος γὰρ εἶ.
Λαμαχ. Ταυτὶ λέγεις σὺ, τὸν στρατηγὸν, πτωχὸς ὤν;
Δικαιοπ. Εγὼ γάρ εἰμι πτωχός; Λα. ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ;
Δικαιοπ. Οστις; πολίτης χρηστὸς, οὐ σπουδαρχίδης,
Αλλ' ἐξ ὅτουπερ ὁ πόλεμος, στρατωνίδης.
Σὺ δ' ἐξ ὅτουπερ ὁ πόλεμος, μισθαρχίδης.
Λαμαχ Εχειροτόνησαν γάρ με. Δικαι. κόκκυγές τε τρεῖς.
Ταῦτ' οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος, ἐσπεισάμην,
Ορῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσι.
Νεανίας δ' οἵους σὺ, διαδεδρακότας.
Τοὺς μὲν, ἐπὶ Θρᾴκης μισθοφοροῦντας τρεῖς δραχμὰς,
Τισαμενοφαινίππους, πανουργιππαρχίδας,
Ετέρους δὲ παρὰ Χάρητι, τοὺς δ' ἐν Χάοσι
Γερητοθεοδώρους διομειαλαζόνας.
Τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ, κἀν Γέλᾳ κἀν Καταγέλᾳ.
Λαμαχ. Εχειροτονήθησαν γάρ. Δικαιο. αἴτιον δὲ τί,

A Vertigine: ſed oro, terriculum adimas mihi.
LA. Ecce. DIC. amoue nunc reſupinam iſtam galeam mihi.
LA. Mota ſt. DIC. nunc aufer à galea pennam mihi.
LA. Eccam tibi hanc pennam. DI. tene meum caput,
B Vt euomam. Nam criſtas has abominor.
LA. Ehem, quid agis, vin' tu in pennam vomere, triſur?
DIC. Cedò ergò mihi, cuius penna hæc olim fuit?
LAM. Auiculæ. DIC. num glorioſæ & turgidæ?
LA. Peribis illico. DI. nequaquam Lamache,
C Neque enim in poteſtate tua 'ſt: ſin adeò es potens,
Cur non feciſti verpam? quippe armatus es.
LAMAC. Haccine tu mendicus dicas mihi duci?
DI. Egóne mendicus ſim? LA. quis ergo es?
DI. is ſum ego,
Qui ſum, bonus ciuis: non cupidus dominij:
D Sed ex quo bellum durat, Militarchides:
Tu verò toto bello eras Nummarchides.
LA. Suo creârunt me ſuffragio. DI. puto,
Tres cuculi: ac propterea, hæc execratus, iniѵ
Fœdus, quòd canos in acie video viros:
Et iuuenes, qualis tu es, tergum dare hoſtibus:
E Et horum quoſdam in Thrace, vbi tres drachmas merent,
Tiſamenophanippos, Doloſipparchidas.
Alios apud Charetem, alios in Chaonia,
Geretotheodoros, Diomeoferoculos:
Alios ad Camarinam & Gelam, gelidos viros.
LA. Atenim creati ſunt Duces. DI. quid cauſa erat?
F

Σχόλια. Τὴν Μορμόνα.] ἀντὶ τοῦ τὰ φοβερά. φοβερὰ γὰρ ὑπῆρχεν ἡ Μορμώ. ἐνταῦθα δὲ Μορμόνος ὡς τρυγόνος. ἀλλαχοῦ δὲ Μορμοῦς ὡς Σαπφοῦς. Τὸ πτερόν.] πτερὸν αἰτεῖ ἵνα ἐξεμέσῃ. εἰώθασι γὰρ οἱ δυσεμεῖς, πτερῷ χρῆσθαι. Βδελύττομαι] ἀλληγορικῶς ἀπὸ τῶν ἐξεμούντων διὰ τὰς χολάς. ἀπὸ δὲ ἐπὶ τοὺς λόφους. Αρα κομπολακύθου.] ματαιοκόμπου καὶ κομπώδους ἐν τῷ καυχᾶσθαι. παρεποίησε δὲ καὶ πέπλασεν ὀνόματα ὄρνιθος διὰ τὸ κομπαστὴν εἶναι τὸν Λάμαχον. ἄλλως. ἀπὸ τοῦ λακεῖν ἐν τῷ λόγῳ γέγονε τὸ ληκυθεῖν. ληκυθίζειν γὰρ τὸ μεῖζον βοᾶν καὶ ψοφεῖν ἦχον γὰρ ἀποτελεῖ καὶ ἡ λήκυθος ἐπεὶ καὶ αὐτὴ πεποίηται. παίζει γὰρ τὰ πεφυσημένα κόμπον ποιεῖ. ἀπὸ οὖν τοῦ κόμπου καὶ τῆς ληκύθου, ὄνομα συνέθηκεν. Οἴμ' ὡς τεθνήσει] τὸ τέλειον ἐστὶν οἴμοι. Αττικοὶ δὲ διὰ τοῦ ε φασὶ τεθνήσει. Οὐ σπουδαρχίδης] σπουδάζων περὶ ἀρχῆς. Αἰολέων δὲ εἶδος τὰ ἐπίθετα πατρωνυμικοῦ τύπῳ φράζειν. Στρατωνίδης] ἀντὶ τοῦ στρατευόμενος στρατιώτης. Μισθαρχίδης] μισθὸν λαμβάνων. ἢ ὅτι τοὺς τῶν στρατιωτῶν μισθοὺς ἤσθιεν. Κόκκυγες] ἀντὶ τοῦ ἄτακτοι καὶ ἀπαίδευτοι. καὶ γὰρ ὁ κόκκυξ τὸ ζῶον ἄμουσόν τι φθέγγεται. Τισαμενοφαινίππους] ὁ Τισαμενὸς, ὡς ξένος καὶ μαστιγίας κωμῳδεῖται. ὁ δὲ Φαίνιππος ὡς ὑώδης καὶ ἑταιρηκώς. ὁ δὲ Χάρης, ἐπὶ ἀμαθίᾳ διεβάλλετο. Πανουργιππαρχίδας] τούτους κωμῳδεῖ ὡς πανούργους, τοῦτ' ἐστι Τισαμενὸν καὶ τὸν Φαίνιππον καὶ Ιππαρχίδην, καὶ Γέρητα τὸν φαλακρὸν, καὶ Θεόδωρον τὸν Διομέαν τὸν δῆμον ὄντα. ὃς ὠνόμασται οὕτως ἀπό τινος Διόμου. Τοὺς δ' ἐν Χάοσι.] Χάονες μὲν ἔθνος ἠπειρωτικόν. πέπαικται δὲ παρὰ τὸ ἐν Ιππεῦσιν. ὁ πρωκτὸς ἐστὶν αὐτόχρημ' ἐν Χάοσιν. ἐπειδὴ καὶ εἰς μαλακίαν διεβάλλετο Γέρης καὶ Θεόδωρος. καὶ ὅτι ὡς δῆλον ἦσαν. Κἀν Γέλᾳ] Καμαρῖνα καὶ Γέλα πόλεις Σικελίας. ἐποίησε δὲ τὸ Καταγέλα, ἀπὸ τοῦ καταγελᾶν αὐτοὺς τοὺς στρατηγούς.

G

Ὑμᾶς μὲν ἤδη μισθοφορεῖν ἀμηγέπου,
Τουτωνὶ δὲ μηδέν' ἐστὶν ὦ Μαριλάδη
Ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὢν ἔτι;
Ἀνένευσε. καίτοι γ' ἐστὶ σώφρων κἀργάτης.
Τί δαὶ Δράκυλλος. καὶ Εὐφορίδης. ἢ Πρινίδης.
Οἶδεν τίς ὑμῶν τ' Ἀκβάταν' ἢ τοὺς Χάονας;
Οὔ φασιν. ἀλλ' ὁ Κοισύρας. καὶ Λάμαχος.
Οἷς ὑπ' ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρώην ποτὲ,
Ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἑσπέρας,
Ἅπαντες ἐξίστω παρῄνουν οἱ φίλοι.
Λαμαχ. Ὦ δημοκρατία. ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά;
Δικαιοπ. Οὐ δῆτ' ἐὰν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.
Λαμαχ. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις,
Ἀεὶ πολεμήσω, καὶ ταράξω πανταχῇ.
Καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι κατὰ τὸ καρτερόν.
Δι. Ἐγὼ δὲ κηρύττω καὶ Πελοποννησίοις
Ἅπασι, καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις,
Πωλεῖν, ἀγοράζειν πρὸς ἐμὲ, Λαμάχῳ δὲ μή.

A *Nonne, quòd vbique meretis vos ſtipendia?*
Nemo ex hiſte? an verò tu carbonarie,
Perfunctus es legatione iam ſenex?
Renuit, atqui prudens eſt, & vir ſtrenuus.
Sed quid Dracyllus & Ephorides ſeu Prinides?
Quis veſtrûm nouit Ecbatana? quis Chaonas?
B *Negant, ſed Cæſira gnatus & hic Lamachus:*
Quibus propter epulum, & æs alienum priùs
Omnes amici dicebant, recedite:
Vt qui, cùm veſpere lauant, profundunt aquam.
LA. *O popularis ſtatus: haccine toleranda ſunt?*
DI. *Non: ſi deinceps Lamachus non militet.*
LA. *At ego omnibus deinceps Peloponneſiis*
C *Bellum faciam, & primas partes vbique agam,*
In nauibus, apud pedites, & pro viribus.
DI. *Ego verò poteſtatem faciam præconio,*
Omnibus hic Peloponneſiis, Bœotiis,
Atque Megarenſibus, vendendi qualibet,
Negociandi: hoc non permittam Lamacho.

Σχόλια. Ἀμηγέπου.] ἁπανταχοῦ. ὅπως ἂν τύχῃ. καθ' οἱονδή ποτε τρόπον. Ὦ Μαριλάδη.] ἀπὸ τῆς Μαρίλης. ὅτι τὸ ἀμαυρὸν πῦρ δηλοῖ. τουτέστιν ὦ γέρον Ἀχαρνικέ.

D BISETVS. Μαριλάδη] ὡς ὄνομα δή που τοῦτο λέγεται μετὰ παιγνίου. Μαρίλη δὲ τὸ πῦρ ἀμαυρὸν, καὶ τὸν χνοῦν, καὶ τὸ λεπτότατον τῶν ἀνθράκων σημαίνει. Μαριλάδης δὲ πλασθὲν, ὡς καὶ τὸ Πρινίδης.

Σχόλια. Ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὤν.] οὕτως ἐν τοῖς ἀκριβεστάτοις ἔνη, ἵνα λέγῃ ἐκ πολλοῦ. Ἄλλοι δὲ τὸ ἔνη, βέλτιον ἐτίθεσαν, ὡς τὸ ἔχων, λαρεῖς ἔχων. οἱ δὲ λέοντες φασὶ τὸ δύω. ἵνα ἐρωτῶν λέγῃ, ἐν ἢ δύω. Πρινίδης.] ἀπὸ τοῦ πρίνου ἔπλασεν ὄνομα, ἐπειδὴ οἱ Ἀχαρνεῖς, ἀνθρακεῖς, ἡ δὲ πρῖνος ἐπιτήδειον ξύλον εἰς ἄνθρακας. Ὁ Κοισύρας.] ὁ Μεγακλῆς. Κοισύρα δὲ ἐγένετο Ἀθήνησιν εὐγενὴς γυνὴ καὶ πλουσία μήτηρ τοῦ Μεγακλέους, ὃς καταβεβρωκὼς τὴν οὐσίαν, καὶ ὕστερον πτωχικῶς, ἐκ τοῦ τὰ κοινὰ πράσσειν λέγεται. Οἷς ὑπὲρ ἐράνου.] ἔθος εἶχον τελετμά τι εἰς τὸ κοινὸν διδόναι. ὅπερ οἱ μὴ διδόντες, καὶ ἄτιμοι ἐνομίζοντο. καὶ μετὰ βίας ἀπῃτοῦντο. πρὸ δὲ τρισδεκίαν δὲ ἐπήγαγε τὸ χρεῶν. Ἅπαντες ἐξίστω.] εἰώθεισαν εἰ ποτε ἐκχέοιτο ἀπόνιπτρα ἐκ τῶν θυρίδων, ἵνα μή τις βραχῇ τῶν παριόντων ἔξω λέγειν. παίζει οὖν πρὸς τὸ ἐξίστω στόμα, ὁμώνυμον ὂν τῷ, ἐκχωρεῖτε. τοῦτο δὲ λέγει διασύρων Μεγακλέα καὶ Λάμαχον. ὡς πρότερον μὲν πένητας ὄντας. εἶτα ἐξαίφνης πλουτήσαντας ἀπὸ τῆς πόλεως. ὅτι αὐτοῖς οἱ φίλοι χθὲς καὶ πρώην συμβάλλειν κατὰ χρεῖας ἦσαν. ὑπό τε ἐράνων καὶ ὀφλημάτων ἐξίστασθαι τῆς κάτω, ὡς μὴ δυνηθεῖσιν ἀποδοῦναι. ἢ τοῖς δανείζουσι παρῄνουν οἱ φίλοι ἐξίστασθαι τοῦ δανείζειν τοῖς τοιούτοις ὀφείλουσιν ἐράνους καὶ χρέα. οὐ νῦν οὖν διαβάλλει ὡς πένητας, ἀλλ' ὡς ποτὲ πένητας. Ἀγοράζειν.] τὸ ἀγοράζειν ἐπὶ τοῦ τίθεται τῷ ὠνεῖσθαι, ὡς ἡμεῖς. ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν. λείπει δὲ τὸ, ἰόντας.

E

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΔΥΟ ΣΤΙΧΩΝ ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν.

Χο. Ἀνὴρ νικᾷ τοῖσι λόγοισιν καὶ τὸν δῆμον μεταπείθει
Περὶ τῶν σπονδῶν, ἀλλ' ἀποδύντες, τοῖς ἀναπαίστοις ἐπίωμεν.

COMMATIVM CHORI. Anapæſtici Ariſtophanij.

F CH. *His argumētis homo vincit, populúmque in fœdera ducit:*
Nos, veſte poſita, modulemur, & Anapæſtos aggrediamur.

Σχόλια. Ἀνὴρ νικᾷ.] ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν, ὁ χορὸς λέγει τὴν τελείαν παράβασιν. τῆς δὲ παραβάσεως, τὸ μὲν κομμάτιον ἐστὶ στίχων δύο ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν. αὕτη δὲ ἡ παράβασις ἐξ ὁμοίων στίχων λα. Ἀλλ' ἀποδύντες.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀποδυομένων ἀθλητῶν. οἱ ἀποδύονται τὴν ἔξωθεν στολὴν, ἵνα εὐτόνως χορεύωσι καὶ εὐστροφώτεροι ὦσι πρὸς τὰ παλαίσματα.

G

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΣΤΙΧΩΝ λα. ὁμοίων τοῖς β προηγουμένοις.

TRANSITVS CHORI.

BISETVS. Ὁ χορὸς ἀπελθόντος Λαμάχου τὸν Ἀριστοφάνην ὡς φιλόπολιν, καὶ δεξιὸν ποιητὴν ἐπαινεῖ. τῶν δὲ Ἀθηναίων κατηγορεῖ, καὶ τούτους ὀνειδίζει ὅτι τῆς πόλεως κακῶς διῴκουν, καὶ τοὺς γέροντας, καὶ παλαιοὺς στρατιώτας οἵπερ ἐν ταῖς μάχαις καὶ κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλασσαν ἀνδρείως πάλαι ἠγωνίζοντο, ὑπὸ νεωτέρων πρότερον καταγελᾶσθαι εἴων, καὶ τούτους ἀξίως τῶν ἀνδραγαθημάτων οὐκ ἐγηροβόσκουν.

A Ἐξ οὗ γε χορεῖσιν ἐφέστηκε τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
Οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων, ὡς δεξιός ἐστιν.
Διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις,
Ὡς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει,
B Ἀποκρίνεσθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
Φασὶ δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιος ὑμῖν ὁ ποιητής,
Παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι,
Μήθ' ἥδεσθαι θωπευομένους, μήτ' εἶναι χαυνοπολίτας,
C Πρότερον δ' ὑμᾶς οἱ πρέσβεις ἀπὸ τῶν πόλεων ἐξαπατῶντες,
Πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν, κἤπειδὴ τοῦτό τις εἴπῃ,
Εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους, ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων ἐκάθησθε.
Εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας, λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,
Εὗρε τὸ πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας,
D Ταῦτα ποιήσας, πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν γεγένηται.
Καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσι δείξας ὡς δημοκρατοῦνται,
Τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες (ἄριστον.
Ἥξουσιν ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄ-
E Ὅστις παρεκινδύνευσεν Ἀθηναίοις εἰπεῖν τὰ δίκαια.
Οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἥκει,
Ὅτε καὶ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων πρεσβείαν βασανίζων,

Ex quo animum trygicis vitè choris pręceptor hic appulit æquum:
Nondum in ſcenam tranſiit: vt quàm pręſtans ſit, dixerit vnquam.
Igitur ab inimicis apud inſtabiles traductus amicos
Quòd populũ atque vrbem inſectetur, per pulpita comica ludo:
Reſponſo iam opus habet, apud vos pręcipites conſilij. Nam
Magna à vobis pręmia dicit ſe promeritum eſſe Poëta,
Quòd pręcauit, ne pollicita vos decipiant peregrina:
Neu vobis lubeat falli, & ciuibus oſcitantibus eſſe.
Antè quidem legati ſociorum vobis verba dederunt,
Violis vos redimitos dicentes: atque iſthoc vbi quiſquam
Dixiſſet: ibi tum propter violas, ſummis natibus vos
Sedebatis: ſin palpando pingues dixiſſet Athenas,
Pro iſthoc vno verbo magnum apuarum erat indeptus honorem.
Hæc qui fecit, fuit omnis veſtra fortunæ vtilis autor,
Populúmque docuit populares moderarier vrbis habenas.
Equidem, qui tributum vobis pendunt, ex vrbibus iſtis,
Huc veniunt, ſtudio viſendi inſignem pietate Poëtam:
Qui, quæ æquiſſima ſunt, cũ vita & capitis diſcrimine dixit. (tur.
Adeò verò latè pro talibus auſis fama vaga-
Vt Rex Perſarum, quando torquebat Lacedæmone miſſos,

Σχόλια. Οὔπω παρέβη.] ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ παραβάσει οὔπω εἶπε. Ταχυβούλοις.] ταχέως μεταβαλλομένοις, προπετέσι, ἀπερισκέπτοις. κωμῳδοῦνται δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ὡς τοιοῦτοι. καὶ ὅτι ταχέως μετανοοῦσιν ἐν οἷς βουλεύονται.

F BISETVS. Ταχυβούλοις] Θουκυδίδης ἐν α. περὶ τῆς Ἀθηναίων φύσεως, καὶ τρόπων ταῦτα ἀξιομνημόνευτα γράφει. Οὐδ' ἐκλογίσασθαι πώποτε [δοκεῖτε] πρὸς οἵους ὑμῖν Ἀθηναίους ὄντας, καὶ ὅσον ὑμῶν, καὶ ὡς πᾶν διαφέροντας ὁ ἀγὼν ἔσται. Οἱ μέν γε νεωτεροποιοί, καὶ ἐπινοῆσαι ὀξεῖς, καὶ ἐπιτελέσαι ἔργῳ ὃ ἂν γνῶσιν. ὑμεῖς δὲ τὰ ὑπάρχοντά τε σώζειν, καὶ ἐπιγνῶναι μηδέν, καὶ ἔργῳ οὐδὲ τἀναγκαῖα ἐξικέσθαι. αὖθις δέ, οἱ μὲν καὶ παρὰ δύναμιν τολμηταί, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταί, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες.

G Σχόλια. Ξενικοῖσι λόγοις.] ἀντὶ τοῦ ἀλλοτρίοις καὶ μὴ προσήκουσιν. ὅτι ἀνοίκειον Ἕλλησι τὸ ἐξαπατᾶσθαι. ἢ ξενικοῖς, τοῖς ἀπὸ τῶν ξένων πρέσβεων λεγομένοις. Χαυνοπολίτας.] κεχαυνωμένους περὶ τὴν πολιτείαν ἢ τὴν πόλιν. Ἰοστεφάνους.] παρὰ τὰ ἐκ τῶν Πινδάρου διθυράμβων. αἱ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι Ἀθῆναι. διασύρει δὲ ἄλλως, ὅτι οἱ προδόται τούτοις χρῶνται τοῖς λόγοις. Ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων.] παρὰ τὴν παροιμίαν. ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων. οἱ γὰρ ἡδέως τι ἀκούοντες, δοκοῦσιν ἐπάνω τῶν πυγῶν καθέζεσθαι. ἄλλως. παρὰ τὴν παροιμίαν τὸ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων, ἔπαιξεν εἰπὼν ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων εἰπών. καὶ Σοφοκλῆς. εἶπον τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο, ὑψοῦ δ' ἐκόμπεις, κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις. εἰώθασι γὰρ ἀλαζόνες ἐπ' ἄκρων ὀνύχων βαδίζειν. καὶ οἱ ἐπαίνων σφίσιν ἱκανοὺς γινομένων ἀκούοντες, τὴν πυγὴν τῆς καθέδρας ἐξαίρειν. Ὑποθωπεύσας] κολακεύσας. παρὰ τὸ λιπαρὰς Ἀθήνας, τὸ λιπαρὰς ἀφύας. Εὗρε τὸ πᾶν ἄν.] ἀντὶ τοῦ πᾶν πρᾶγμα κατορθοῖ. Ἀφύων τιμήν.] καὶ ἑνικῶς λέγεται ὡς ἐν Ταγηνισταῖς. ἄλις ἀφύης μοι, παρατέταμαι γὰρ ἐσθίων. Καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσιν.] ἀντὶ τοῦ τὴν ἡμῶν αὐτῶν πολιτείαν, ἐπιδείξας ταῖς συμμάχοις πόλεσι. τουτέστι διδάξας τοὺς συμμάχους ὡς χρὴ δημοκρατεῖσθαι, εὔνους ὑμῖν αὐτοὺς ἐποίησεν. ἄλλως. ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι τοὺς ὑμετέρους δείξας δήμους ὅτι δημοκρατοῦνται καὶ ἄνευ τυραννίδος ἀλλήλοις πειθόμενοι. Βασιλεύς] ὁ μέγας Περσῶν. Βασανίζων.] ἀκριβῶς ἐξετάζων.

Ἠρώτησε πρῶτα μὲν αὐτοὺς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν,
Εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά.
Τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι,
Καὶ τῷ πολέμῳ πολὺ νικήσειν, τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
Διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται,
Καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσι, καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης,
Οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.
Ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆσθ', ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια.
Φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγάθ' ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
Οὐ θωπεύων, οὐδ' ὑποτείνων μισθοὺς, οὐδ' ἐξαπατύλλων,
Οὔτε πανουργῶν, οὔτε κατάρδων, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
Πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω,
Καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω.
Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ δίκαιον,
Ξύμμαχος ἔσται, κοὐ μή ποθ' ἁλῶ,
Περὶ τὴν πόλιν ὢν, ὥσπερ ἐκεῖνος
Δειλὸς καὶ λακκοκατάπυγον.

A *Primò ex illis quæſierit, qui nauibus eſſent potiores:*
Poſtea de noſtro artifice: quibus meritò conuicia dicat.
Nam rex aiebat, eos factos eſſe ex hac re meliores:
Et ſi hunc in conſilium admittant, domituros omnia bello.
B *Propterea ad pacem vos Lacedæmonij inuitāt: ſibique orant*
Æginam reſtitui: non quòd tanti faciant maris oram:
Sed, quòd Ariſtophanem cupiant ex illa auferre Poëtam.
Vos autem ne linquatis: uti iuſtum is per pulpita dicat
C *Multa bona ſe ait docturum, vt dein viuatis in vrbe beati:*
Non aſſentando, non fraudando, non ſtipendia dando,
Non ludificando, non laudādo, ſed optima quæque probando.
Hic Cleo nihil inauſum linquat,
Nihil intentatum in me faciat.
Mecum decus & fas: pia iura
D *Me comitantur: nunquam ego capiar*
Ob Rempubl vt ille cinædus
Fœdiſſimus ac metuendus.

Σχόλια. Πότεροι ταῖς ναυσί.] ποῖοι αὐτοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ ναυμαχίᾳ κρατοῦσιν. ἔθος δὲ τοῖς βασιλεῦσι τὰ τοιαῦτα περιεργάζεσθαι. Ποτέρους εἴποι πολλά.] ἀντὶ τοῦ περὶ τούτου ποιητοῦ ἠρώτα, τίνας κωμῳδεῖ καὶ διαβάλλει. ἔφασκε γὰρ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ὅτι οὓς ἂν ἐστὶν ὁ ποιητὴς, τουτέστιν ὁ Ἀριστοφάνης σκώψῃ, τούτους σωφρονίζεσθαι καὶ γίνεσθαι βελτίους. τοῦτο δὲ χαριέντως ὁ ποιητὴς ψευδῶς ἔχει. Τούτους γὰρ ἔφη.] τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι ἐρωτῶν ὁ βασιλεύς. ταῦτα δὲ λέγει περὶ αὑτοῦ.

E Bisetus. Τούτων ὁ νοῦς ἐστί. ὁ γὰρ τῶν Περσῶν βασιλεὺς βαβαρίζων, καὶ αἰτίας εὐθὺς ἐξετάζων τοὺς Λακεδαιμονίων πρέσβεις περὶ Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ ἠρώτησε ποτέρους, τοὺς Λακεδαιμονίους, ἢ τοὺς Ἀθηναίους πλείω κακὰ λέγῃ. ἔφη γὰρ τοὺς Ἀθηναίους ταῖς τοῦ ποιητοῦ κακολογίαις, καὶ βλασφημίαις, τουτέστι πικροτάταις παραινέσεσι πλείστων λοιδοριῶν μεσταῖς πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι. τοῦτο δὲ καλῶν τρόπων, καὶ εὐφυΐας ἐστὶ ταῦτα τιμιώτερον, ὡς καὶ Ἡσίοδος διὰ τούτων μαρτυρεῖ,

F Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτῷ πάντα νοήσει,
Φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ᾖσιν ἀμείνω.
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
Ὃς δέ κε μήτ' αὐτῷ νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται, ὁ δ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.

G Σχόλια. Διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι.] διὰ τὸ ἔχειν ὑμᾶς τὸν Ἀριστοφάνην ποιητὴν ἄριστον. Καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης.] τῆς νήσου οὐ τοσαύτη χρεία Ἀριστοφάνους. λέγω δὴ τῆς Αἰγίνης. Ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητήν.] ἵνα πρὸς αὐτοὺς λάβωσιν. ἐντεῦθεν τινὲς νομίζουσιν ἐν Αἰγίνῃ τὰς κωμῳδίας ποιεῖν τὸν Ἀριστοφάνην, διὰ τὸ ἐπιλελοχέναι αὐτόν. ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται τὴν Αἴγιναν, οὐχ ὑμᾶς. ταῖς ἀληθείαις εἷς ἦν τῶν ἐν τῇ νήσῳ κληρουχησάντων. οὐδὲν δὲ ἐκώλυε καὶ ἑτέρωθι συγγράφειν, εἰ ὑπὸ Λακεδαιμονίους ἡ νῆσος ἐγένετο. ἄλλως. οὐδ' εἰς ἱστόρηκεν ὡς ἐν Αἰγίνῃ κέκτηταί τι Ἀριστοφάνης. ἀλλ' ἔοικε ταῦτα περὶ Καλλιστράτου λέγεσθαι, ὃς κεκληρούχηκεν ἐν Αἰγίνῃ μετὰ τὴν ἀνάστασιν Αἰγινητῶν ὑπὸ Ἀθηναίων. Οὐ θωπεύων.] οὐ κολακεύων. ἐκ ἀπαλῶν. Οὐδ' ὑποτείνων] φαίνων. ὑπισχνούμενος ὑποφαίνων. οὐδ' ἔτι μισθὸν διδοὺς, ἵν' αὐτὸν ἐπαινέσωσιν. Οὔτε κατάρδων.] καταχέων ὑποσχέσεις. ἄλλως. οὐ καταβρέχων ὑμᾶς τοῖς ἐπαίνοις ὡς φυτά. Πρὸς ταῦτα Κλέων.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς τὸ καλούμενον πνῖγος καὶ τὸ μακρόν. καὶ αὐτὸ ἀναπαιστικὸν ὥσπερ καὶ ἡ παράβασις ἐκ διμέτρου μὲν ἑνὸς τοῦ τελευταίου καταληκτικοῦ, ἀκαταλήκτων δὲ πέντε. ἐπὶ τῷ τέλει δὲ παραβάσεως παράγραφος. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ πνίγους.

Bisetus. Λακκοκατάπυγον] τοῦτο εἴρηται παρὰ τὸ λακεῖν, καὶ τὸ καταπύγων. λακεῖν δὲ κυρίως τὸ ποιεῖν ἦχον, καὶ φωνὴν ἄναρθρον ἀποτελεῖν. διὰ τοῦτο τὸ ἰῶτα, καὶ μέτρου χάριν αὕτη ἡ λέξις δι' ἑνὸς κ γράφεται. εἰ γὰρ παρὰ τὸν λάκκον, τὴν ὀρυγὴν, εἴρητο, διὰ δυοῖν κ ἐγράφετο.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

ODE ET STROPHE.

Bisetus. Ὁ χορὸς τὴν Ἀχαρνικὴν Μοῦσαν ἐπικαλεῖται τοὺς Ἀθηναίους προτρέπει πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν τοὺς εὐεργετήσαντας ἀντευεργετεῖν.

Χο. Δεῦρο Μοῦσ' ἐλθὲ φλεγυρὰ πυρὸς ἔ-
χουσα μένος, ἔντονος Ἀχαρνική,
Οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων,
Φέψαλος ἀνήλατ' ἐρε-
θιζόμενος οὐρίᾳ ῥιπίδι,
Ηνίκ' ἂν ἐπανθρακίδες ὦσι παρανενημέναι.
Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμπυκα,
Οἱ δὲ μάττωσιν, οὕ-
τω σοβαρὸν ἐλθὲ μέλος,
Εὔτονον ἀγροικότονον,
Ὡς ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην.

A CH. HUc ades Muſa nitidis facibus
Lucida, ſonora Dea, Acharnica,
Ceu fauilla alta, carbonibus
Quæ reſilit, excita le-
Vi celeris aëris flamine:
Quando ſuper igne fuerint poſita fercula.
Pars vbi mero Thaſio apuas rotant:
Pars cibos pinſitant.
B Sic rapidum ades melos, &
Quod bene & agreſte ſonet,
Tu modò prehende herum me tuum.

Σχόλια. Δεῦρο Μοῦσα] διπλῆ καὶ ἐπιρρηματικὴ συζυγία, ἧς αἱ μὲν μελικαί εἰσι κῶλα ιε΄ παιωνικά, ὧν τὰ μὲν πρῶτα γ΄ τετράρρυθμα, τὸ δὲ δ΄ δίρρυθμον. εἶτα ἐν εἰσθέσει τετράρρυθμα δύο. καὶ ἐν ἐκθέσει τρία μὲν δίρρυθμα, ἓν δὲ τετράρρυθμον. Φλεγυρόν.] τὰ παλαιὰ σχόλια οὕτως πρότερον εἶχε, φλεγυρά, φέγγουσα, λάμπουσα, ἡ θερμὴ διὰ τοὺς ἄνθρακας. ἀλλὰ χαρίεν, φλεγυρόν, φέγγον, λάμπον, ἢ θερμὸν διὰ τοὺς ἄνθρακας. τὸ δὲ φλεγυρὸν πρὸς τὸ μένος συναπτέον. Πρινίνων.] ἀντὶ τοῦ ἀγροίκων στερεῶν. ἡ γὰρ πρῖνος ξύλον στερεόν. Οὐρίᾳ ῥιπίδι.] τῇ τοῦ ἀνέμου φορᾷ. λέγεται δὲ τὸ πρὸς κίνησιν πνεύματος ἐπιτήδειον, ὃ ἡμεῖς ῥιπίδιον καλοῦμεν. Επανθρακίδες.] λεπτοὶ ἰχθύες ὀπτοί. πάντα δὲ τὰ ἐπὶ ἀνθράκων ὀπτώμενα, ἀνθρακίδας ἐκάλουν. Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσιν.] οἱ μὲν φασι λείπειν τὸ λάγυνον. ἐστὶ καὶ ταχεῖον δὲ πίνειν τὸ σῶμα εὐπιθανῶς. οὐδέποτε γὰρ Θάσιος οἶνος ηὐδοκίμει παρὰ Ἀθηναίοις. οἱ δὲ, ὅτι Θασίας

τινὰς ῥαφανίδας λέγονται. λέγει δὲ τὴν ἠρτυμένην καὶ βρασσομένην. οἱ δὲ, Θάσιόν φασι βάμμα λέγεσθαι ἐπὶ τῶν ἀπὸ πυρὸς ἰχθύων. ἰδίως Θασίαν ἐκάλουν. κρατοῦσι δὲ εἰς τὴν Θασίαν ἅλμην. οἱ δὲ, τὴν λεγομένην θερμοποτίδα. Θασίας ζωμὸν ἅλμης, εἰς ὃν ἀπέβαπτον τὰ ὀπτὰ τῶν ἰχθύων. Λιπαράμπυκα.] φιάλην
C Θασίου οἴνου πεπληρωμένην. ἄμπυξ δὲ λέγεται τὸ περιέχον. νῦν οὖν τὸ πῶμα τὸ ἀγγεῖον λέγει. ἢ λιπαρὸν μὲν διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ οἴνου, ἄμπυκα δὲ παρὰ τὸ συνάζειν καὶ καλύπτειν τὸν οἶνον, καταχρηστικῶς.

BISETVS. Λιπαράμπυκα.] ἄμπυξ ἀρσενικοῦ γένους, διάδημα ποιὸν ἀναδετικὸν τῶν τριχῶν ὥσπερ Εὐστάθιος διδάσκει. καὶ χαλινός, καὶ τροχὸς μεταφορικῶς παρὰ τὸ ἀμπυκάζειν, τὸ ἀναδῆσαι, στεφανῶσαι, χαλινῶσαι. καὶ ἀμπυκίζειν, τὰς ἐμπροσθίας τρίχας ἀναδεῖν. ὅθεν χρυσάμπυκες ἵπποι.
D

ΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ις΄.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Χο. ΟΙ γέροντες οἱ παλαιοὶ, μεμφόμεσθα τῇ πόλει.
Οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν,
Γηροβοσκούμεθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχομεν.
Οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γραφὰς
Υπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων
Οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς, καὶ παρεξηυλημένους,
Οἷς Ποσειδῶν ἀσφάλειός ἐστιν, ἡ βακτηρία.
Τονθορύζοντες δὲ γήρᾳ, τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
Οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν, εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.
Ο δὲ νεανίας ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν,
Ες τάχος παίει, ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασι.
Κᾆτ' ἀνελκύσας ἐρωτᾷ, σκανδάληθρ' ἱστὰς ἐπῶν
Ανδρα Τιθωνὸν, σπαράττων καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν.
Ο δ' ὑπὸ γήρως μασαρύζει, κᾆτ' ὄφλων ἀπέρχεται.

EPIRREMA verſuum ſedecim.

Septenarij Trochaici.

E CH. NOs ſenes vetuſti ciuitatem hanc accuſabimus.
Non enim dignè pro nauali pugna, quam fecimus,
Paſcimur ſenecta ætate, ſed patimur nefaria.
Quippe nos viros ſenes in ius permittitis rapi:
Atque à iunioribus deludier oratoribus,
Tanquam homines neutros, nihili, nauci, proreſumq́ euanidos:
F Et quibus, Neptuni tutoris loco, ſit ſcipio.
At nos murmurantes, cum ſenio conſtitimus, in Pnycis
Suggeſtu, nihil videntes præter vmbram iuſtitiæ.
Sed iuuenis, dum ſibimetipſi patrocinarier ſtudet:
G Expeditè agit omnia, & rotunda verba copulat;
Poſt ſeductos retrò interrogat, & laqueo verbi capit,
Grandæuum ſenem perturbans, vellicans & territans,
Ille labra mordet, & mulatus cedit è foro,

Ηρώτησε πρῶτα μὲν αὐτοὺς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν,
Εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά.
Τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι,
Καὶ τῷ πολέμῳ πολὺ νικήσειν, τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
Διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται,
Καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσι, καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης,
Οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.
Ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποθ' ἀφῆσθ', ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια.
Φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγάθ' ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
Οὐ θωπεύων, οὐθ' ὑποτείνων μισθοὺς, οὔτ' ἐξαπατύλλων,
Οὔτε πανουργῶν, οὔτε καταρδῶν, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
Πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω,
Καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω.
Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ δίκαιον,
Ξύμμαχον ἔσται, κοὐ μή ποθ' ἁλῶ,
Περὶ τὴν πόλιν ὤν, ὥσπερ ἐκεῖνος
Δειλὸς καὶ λακκοκαταπύγων.

A *Primò ex illis quæſierit, qui nauibus eſſent potiores:*
Poſtea de noſtro artifice: quibus meritò conuicia dicat.
Nam rex aiebat, eos factos eſſe ex hac re meliores:
Et ſi hunc in conſilium admittant, domituros omnia bello.
B *Propterea ad pacem vos Lacedæmonij inuitãt: ſibique orant*
Æginam reſtitui: non quòd tanti faciant maris oram:
Sed, quòd Ariſtophanem cupiunt ex illa auferre Poëtam.
Vos autem ne linquatis: vti iuſtum is per palpita dicat
Multa bona ſe ait docturum, vt dein viuatis in
C *vrbe beati:*
Non aſſentando, non fraudando, non ſtipendia dando,
Non ludificando, non laudãdo, ſed optima quæque probando.
Hic Cleo nihil inauſum linquat,
Nihil intentatum in me faciat.
Mecum decus & fas: pia iura
D *Me comitantur: nunquam ego capiar*
Ob Rempubl vt ille cinædus
Fœdiſſimus ac metuendus.

Σχόλια. Πότεροι ταῖς ναυσί.] ποῖοι αὐτοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ ναυμαχίᾳ κρατοῦσιν. ἔθος δὲ τοῖς βασιλεῦσι τὰ τοιαῦτα ἐξετάζεσθαι. Ποτέρους εἴποι πολλά.] ἀντὶ τοῦ περὶ τούτου ὁ ποιητοῦ ἠρώτα, τίνας κωμῳδεῖ καὶ διαβάλλει. ἔφασκε γὰρ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ὅτι οὓς ἂν εἴπῃ ὁ ποιητὴς, τουτέστιν ὁ Ἀριστοφάνης σκώψῃ, τούτους σωφρονισθῆναι καὶ γίνεσθαι βελτίους. τοῦτο δὲ χαριεντιζόμενος ψευδῶς λέγει. Τούτους γὰρ ἔφη.] τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι ἐρωτῶν ὁ βασιλεὺς. ταῦτα δὲ λέγει περὶ αὐτοῦ.

E

Bisetvs. Τούτων ὁ νοῦς ἐστί. ὁ γὰρ τῶν Περσῶν βασιλεὺς βασανίζων, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάζων τοὺς Λακεδαιμονίων πρέσβεις περὶ Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ ἠρώτησε ποτέρους, τοὺς Λακεδαιμονίους, ἢ τοὺς Ἀθηναίους πλεῖω κακὰ λέγει. ἔφη γὰρ τοὺς Ἀθηναίους ταῖς τοῦ ποιητοῦ κακολογίαις, καὶ βλασφημίαις, τουτέστι ταῖς

F

προσβάταις παραινέσεσι πλείστων λοιδορειῶν μεσταῖς πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι. τοῦτο δὲ καλῶν τρόπων, καὶ εὐφυΐας βέλτιστον τεκμήριον, ὡς καὶ Ἡσίοδος διὰ τούτων μαρτυρεῖ,

Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτῷ πάντα νοήσει,
Φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ᾖσιν ἀμείνω.
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
Ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται, ὁ δ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.

Σχόλια. Διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι.] διὰ τὸ ἔχειν ὑμᾶς τὸν Ἀριστοφάνην ποιητὴν ἄριστον. Καὶ τῆς

G

νήσου μὲν ἐκείνης.] τῆς νήσου ἐν ᾗ τὰ χωρία Ἀριστοφάνους. λέγω δὲ τῆς Αἰγίνης. Ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητήν.] ἐγγὺς αὐτὸν λάβωσιν. ἐντεῦθεν τινὲς νομίζουσιν ἐν Αἰγίνῃ τὰς κωμῳδίας ποιεῖν τὸν Ἀριστοφάνην, διὰ τὸ ἐπειλημμένον εἶναι αὐτόν. ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται τὴν Αἴγιναν, οὐχ ὑμᾶς. ταῖς ἀληθείαις εἰς ἣν τῶν ἐν τῇ νήσῳ κληρουχησάντων. οὐδὲν δὲ ἐκώλυε καὶ ἐτέρωθι συγγράφειν, εἰ ὑπὸ Λακεδαιμονίους ἡ νῆσος ἐγεγόνει. ἄλλως. οὐδ' εἰς ἱστόρηκεν ὡς ἐν Αἰγίνῃ κέκτηταί τι Ἀριστοφάνης. ἀλλ' ἔοικε ταῦτα περὶ Καλλιστράτου λέγεσθαι, ὃς κεκληρούχηκεν ἐν Αἰγίνῃ μετὰ τὴν ἀνάστασιν Αἰγινητῶν ὑπὸ Ἀθηναίων. Οὐ θωπεύων.] οὐ κολακεύων, καὶ ἀπατῶν. Οὐθ' ὑποτείνων] φαίνων. ὑπισχνούμενος, ὑποφαίνων. οὐδ' ἔτι μισθὸν διδοὺς, ἵν' αὐτὸν ἐπαινέσωσιν. Οὔτε καταρδῶν.] καταχέων ὑποσχέσεις. ἄλλως. οὐ καταβρέχων ὑμᾶς τοῖς ἐπαίνοις ὡς φυτά. Πρὸς ταῦτα Κλέων.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς τὸ καλούμενον πνῖγος καὶ τὸ μακρόν. καὶ αὐτὸ ἀναπαιστικὸν ὥσπερ καὶ ἡ κατακλεὶς ἐκ διμέτρου μὲν ἑνὸς τοῦ τελευταίου καταληκτικοῦ, ἀκαταλήκτων δὲ πέντε. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παραβάσεως παράγραφος. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ πνίγους.

Bisetvs. Λακκοκαταπύγων] τοῦτο εἴρηται παρὰ τὸ λακεῖν, καὶ τὸ καταπύγων. λακεῖν δὲ κυρίως τὸ ποιὸν ἦχον, καὶ φωνὴν ἄναρθρον ἀποτελεῖν. διὰ τοῦτο τοίνυν, καὶ μέτρου χάριν αὕτη ἡ λέξις δι' ἑνὸς κ νῦν γράφεται. εἰ γὰρ παρὰ τὸν λάκκον, τὴν ὀρυγὴν, εἴρητο, διὰ δυοῖν κ ἐγράφετο.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

ODE ET STROPHE.

Bisetvs. Ὁ χορὸς τῶν Ἀχαρνικῶν μετὰ τὴν ἐπιπαράβασιν τοὺς Ἀθηναίους προτρέπει πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν τοὺς εὐεργετήσαντας ἀντευεργετεῖν.

Χο. Δεῦρο Μοῦσ' ἐλθὲ φλεγυρὸν πυρὸς ἔ-
χουσα μένος ἔντονος Ἀχαρνική,
Οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων,
Φέψαλος ἀνήλατ' ἐρε-
θιζόμενος οὐρίᾳ ῥιπίδι,
Ηνίκ' ἂν ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι.
Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμπυκα,
Οἱ δὲ μάττωσιν, οὕ-
τω σοβαρὸν ἐλθὲ μέλος,
Εὔτονον ἀγροικότερον,
Ως ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην.

Σχόλια. Δεῦρο Μοῦσα] διπλῆ καὶ ἐπιρρηματικὴ συζυγία ἧς αἱ μὲν μελικαί εἰσι κώλων ἐκ παιωνικῶν. ὧν τὰ μὲν πρῶτα γ', τετράρρυθμα. τὸ δὲ δ', δίρρυθμον. εἶτα ἐν εἰσθέσει τετράρρυθμα δύο. καὶ ἐν ἐκθέσει τρία μὲν δίρρυθμα, ἓν δὲ τετράρρυθμον. Φλεγυρόν.] τὰ παλαιὰ χόλια οὕτως πρότερον εἶχε, φλεγυρὰ, φέγγουσα, λάμπουσα, ἡ θερμὴ διὰ τοὺς ἄνθρακας. ἀλλὰ γραπτέον, φλεγυρὸν, φέγγον, λάμπον, ἢ θερμὸν διὰ τοὺς ἄνθρακας. τὸ δὲ φλεγυρὸν πρὸς τὸ μένος συναπτέον. Πρινίνων.] ἀντὶ τοῦ ἐχρείων στερεῶν. ἡ γὰρ πρῖνος ξύλον στερεόν. Οὐρίᾳ ῥιπίδι.] τῇ τοῦ ἀνέμου φορᾷ. λέγεται δὲ τὸ πρὸς κίνησιν πνεύματος ἐπιτήδειον, ὃ ἡμεῖς ῥιπίδιον καλοῦμεν. Επανθρακίδες.] λεπτοὶ ἰχθύες εἰσί. πάντα δὲ τὰ ἐπὶ ἀνθράκων ὀπτώμενα, ἀνθρακίδας ἐκάλουν. Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσιν.] οἱ μὲν φασι λείπειν τὸ λάγυνον. ἐπεὶ καταχεῖται, ἢ πίνη τὸ σῶμα εὐπειθανῶς. οὐδέποτε γὰρ Θάσιος οἶνος ηὐδοκίμει παρ' Ἀθηναίοις. οἱ δὲ, ὅτι Θάσιαι τινὲς ῥαφανίδες λέγονται. λέγει δὲ τὴν ἠρτυμένην καὶ βρασσομένην. οἱ δὲ, Θασίαν φασὶ κάμμα λέγεσθαι ἐν τῷ ἀπὸ πυρὸς ἰχθύων. ἰδίως Θασίαν ἐκάλουν. κρατοῦσι δὲ εἰς τὴν Θασίαν ἅλμην. οἱ δὲ, τὴν λεγομένην θερμοποτίδα. Θασίας ζωμὸν ἅλμης. εἰς ὃν ἀπέβαπτον τὰ ἑψόμενα τῶν ἰχθύων. Λιπαράμπυκα.] φιάλην Θασίου οἴνου πεπληρωμένην. ἄμπυξ δέ λέγεται τὸ περιέχον. νῦν οὖν τὸ πῶμα τὸ ἀγγεῖον λέγει. ἢ λιπαρὰν μὲν διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ οἴνου, ἄμπυκα δὲ παρὰ τὸ σκεπάζειν καὶ καλύπτειν τὸν οἶνον, καταχρηστικῶς.

Bisetvs. Λιπαράμπυκα.] ἄμπυξ ἀρσενικοῦ γένους, διάδημα ποιὸν ἀναδετικὸν τῶν τριχῶν ὥσπερ Εὐστάθιος διδάσκει. καὶ χαλινὸς, καὶ τροχὸς μεταφορικῶς παρὰ τὸ ἀμπυκάζειν, τὸ ἀναδῆσαι, στεφανῶσαι, χαλινῶσαι. καὶ ἀμπυλίζειν, τὰς ἐμπροσθίας τρίχας ἀναδεῖν. ὅθεν χρυσάμπυκες ἵπποι.

A CH. Huc ades Muſa nitidis facibus
Lucida, ſonora Dea, Acharnica,
Ceu fauilla alta, carbonibus
Quæ reſilit, excita le-
Vi celeris aëris flamine:
Quando ſuper igne fuerint poſita fercula.
Pars vbi mero Thaſio apuas rotant:
Pars cibos pinſitant.
B Sic rapidum ades melos, &
Quod bene & agreſte ſonet,
Tu modò prehende herum me tuum.

C
D

ΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ις'.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Χο. ΟΙ γέροντες οἱ παλαιοὶ, μεμφόμεσθα τῇ
πόλει.
Οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν,
Γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχο-
μεν.
Οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γρα-
φὰς
Υπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων
Οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς, καὶ παρεξηυλη-
μένους,
Οἷς Ποσειδῶν ἀσφάλειός ἐστιν, ἡ βακτηρία.
Τονθορύζοντες δὲ γήρᾳ, τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
Οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν, εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.
Ο δὲ νεανίας ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν,
Ες τάχος παίει, ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς
ῥήμασι.
Κᾆτ' ἀνελκύσας ἐρωτᾷ, σκανδάληθρ' ἱστὰς ἐ-
πῶν
Ανδρα Τιθωνὸν, σπαράττων καὶ ταράττων, καὶ
κυκῶν.
Ο δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει, κᾆτ' ὀφλὼν ἀπέρ-
χεται.

EPIRREMA verſuum ſedecim.

Septenarij Trochaici.

E CH. NOs ſenes vetuſti ciuitatem hanc ac-
cuſabimus.
Non enim dignè pro nauali pugna, quam feci-
mus,
Paſcimur ſenecta ætate, ſed patimur nefaria.
Quippe nos viros ſenes in ius permittitis rapi:
Atque à iunioribus deludier oratoribus,
Tanquam homines neutros, nihili, nauci, pror-
ſumq́ue euanidos:
F Et quibus, Neptuni tutoris loco, ſit ſcipio.
At nos murmurantes, cum ſenio conſtitimus, in
Pnycis
Suggeſtu, nihil videntes præter vmbram iuſti-
tiæ.
Sed iuuenis, dum ſibimetipſi patrocinarier ſtu-
det:
G Expeditè agit omnia, & rotunda verba copu-
lat;
Pòſt ſeductos retrò interrogat, & laqueo verbi
capit,
Grandæuum ſenem perturbans, vellicans &
territans,
Ille labra mordet, & mulctatus cedit è foro,

A Εἶτα λύζει καὶ δακρύει, καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους,
Οὗ μ' ἐχρῆν σορὸν πρίασθαι, τοῦτ' ὄφλων ἀπέρχομαι.

Singultit, lacrymat, queriturq́; amicis, & dicit gemens:
Quo libitinam oportebat me emere, hoc multatus abeo.

Σχόλια. Ἀγροικότερον.] πρόθυμοι γὰρ οἱ ἄγροικοι εἰς πᾶσαν πρᾶξιν καὶ εὔτονοι. εἰς γραφὰς δὲ εἰς δικαστήρια, εἰς κατηγορίας. Κωφούς.] ἀφώνους. Ὅμηρος. κύματι κωφῷ. Παρεξηυλημένους.] ἐκ μεταφορᾶς τῶν παλαιῶν αὐλῶν καὶ ἀχρείων. κυρίως γὰρ παρεξηυλημένους λέγομεν αὐλούς, τοὺς τὰς γλωττίδας διερρωγμένους. Ἀσφάλειός ἐστιν.] ἀσφάλειος Ποσειδῶν παρὰ Ἀθηναίοις τιμᾶται· παρὰ τὸ καὶ αὐτὸ τελαίην χρῆσθαι καὶ τοὺς γέροντας τῇ βακτηρίᾳ, τοῦτο ἔφη. παρὰ δὲ τὸ παντὶ ποσὶ τὸ Ποσειδῶν πεποίηκα. τιμᾶται δὲ Ποσειδῶν ἀσφάλειος παρ' αὐτοῖς, ἵνα ἀσφαλῶς πλέωσι. Τονθορύζοντες.] ἀσαφῆ φθεγγόμενοι. ὑποτρέμοντες τὰ χείλη κινοῦντες. λίθον δὲ τὸ βῆμα τὸ ἐν τῇ Πυκνὶ δικαστηρίῳ. Τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.] οἱ γέροντες ἡμεῖς δηλονότι οὐδὲν ὁρῶντες ἐν τῷ δικαστηρίῳ, εἰ μὴ τὴν σκιὰν τῆς δίκης. ἠλύγη γὰρ τὸ σκότος. καὶ ἠλυγισμένον τὸ ἐσκοτισμένον. βαρύνεται δέ. παρὰ τὴν λύγην γάρ, πλεονάζει τὸ η. παρὰ προσδοκίαν δὲ εἶπε τῆς δίκης, δέον εἰπεῖν ἀνθρώπων.

Bisetus. Σ ἠλύγη, τὸ σκότος τῆς νυκτός. καὶ ἠλυγισμένον, τὸ ἐσκιασμένον.

Σχόλια. Σπουδάσας.] εἰς τὸ βλάψαι τὸν γέροντα.

Ἐς τάχος παίει.] παίειν λέγουσι τὸ πᾶν ὁτιοῦν σπουδαίως ποιεῖν. στρογγύλοις δὲ πιθανοῖς καὶ πανούργοις. B τὸ δὲ ἐς τάχος, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς διδασκαλείοις παίδων. ἐφ' ὧν οὕτως ἐλέγετο. ἐς τάχος γράφει. ἐς κάλλος. Σκανδάληθρ' ἱστάς.] διχῶς ἀναγινώσκεται. ἐφ' ἕν. ἵν' ᾖ σκανδαληθριστάς. ἡ ἀποστρόφος ἐν τῷ ρ. ἵν' ᾖ σκανδάληθρα ἱστάς. καὶ ἡ μὲν λέξις πεποίηται. παρὰ τὰ πέτευρα τῶν παγίδων ἀπὸ τοῦ σκάζοντα συμπίπτειν καὶ κρατεῖν τὸ ἐμπεσόν. ὁ δὲ νοῦς. ἀνελκύσας ἀπὸ τοῦ βήματος συνηγόρους ἑαυτῷ καὶ θηρεύσας τῷ λόγῳ, ἐρωτᾷ ἡμᾶς. ἄλλως. σκανδάληθρα λέγεται, τὰ ἐν ταῖς παγίσιν ἐπικαμπῆ ξύλα, εἰς ἃ ἐρείδεται· ὥσπερ Ἀρχίλοχος λέγει ῥόπτρον. C ἐνταῦθα οὖν λέγει ἐρείσματα λόγων καὶ βάρη. τὸ δὲ ὑπερβατὸν οὕτως. κατ' ἀνελκύσας σκανδαληθριστὰς ἐρωτᾷ ἡμᾶς. Ἄνδρα Τιθωνόν.] ὑπεράγαν γεγηρακότα. ἀπὸ Τιθωνοῦ τοῦ πανουργήσαντος καὶ μεταβληθέντος εἰς τέττιγα. Μασταρύζει.] συνέλκει καὶ συνάγει τὰ χείλη. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὑποτιτθίων παίδων. ἃ τὸν μαστὸν ἕλκοντα τῷ στόματι, συνάγει τὰ χείλη. Λύζει.] ἐὰν διὰ τοῦ ζ. ὀλολύζει. ἐὰν δὲ χωρὶς τοῦ ζ. ἀλύει. ἔστιν ἀδημονεῖ. λύζει, ποιὰν φωνὴν ταραχώδη D ἀφίησιν, ἢ λυγμοῖς συνέχεται.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Χο. Ταῦτα πῶς εἰκότα, γέροντ' ἀπολέσαι, πολιὸν ἄνδρα, περὶ κλεψύδραν,
Πολλὰ δὴ ξυμπονήσαντα, καὶ
Θερμὸν ἀπομορξάμενον,
Ἀνδρικὸν ἱδρῶτα δὴ καὶ πολύν,
Ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν.
Εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, ἐδιώκομεν.
Νῦν δ' ὑπ' ἀνδρῶν πονη-
ρῶν σφόδρα διωκόμεθα,
Κᾆτα προσαλισκόμεθα,
Πρὸς τάδε τίς ἀντερεῖ Μαρψίας;

ANTODE ET ANTISTROPHE.

CH. *Hæc decet pronidum abolere ſenem,*
Vertice nitente, prope clepſydram:
Qui laborauit, & feruido
E *Terſit aquam ab ore granem*
Sæpenumero, ut virum condecet:
Qui arma radiante Marathone tulit impiger.
Nos quidem alios priùs in orbe Marathonio
Perſecuti ſumus:
Nunc ab alijs premimur,
Et patimur, & capimur:
Et quis homo tentet his obloqui?

Σχόλια. Κλεψύδραν.] ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἡ κλεψύδρα ἀγγεῖον ἐστὶν ἔχον μικροτάτην ὀπὴν περὶ τὸν πυθμένα. ὅπερ ἐν τῷ δικαστηρίῳ μεστὸν ὕδατος ἐτίθετο, πρὸς ὃ ἔλεγον οἱ ῥήτορες. Μαραθῶνι.] λείπει ἡ ἐν, ἐν Μαραθῶνι. Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν.] ἐδιώκοντο γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι Περσῶν, ὅτ' ἐμαχέσαντο πρὸς αὐτοὺς ἐν Μα- F ραθῶνι. Ὑπ' ἀνδρῶν.] τῶν νέων ῥητόρων. διωκόμεθα δὲ κατηγορούμεθα. Κᾆτα προσαλισκόμεθα.] ἀντὶ τοῦ πρὸς τούτοις καταδικαζόμεθα καὶ ζημιούμεθα. Μαρψίας.] οὗτος ὁ Μαρψίας, φιλόνεικος καὶ φλύαρος, καὶ θορυβώδης ῥήτωρ κωμῳδεῖται.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ιϛ'.

Τετράμετροι Τροχαϊκοί.

Τῷ γὰρ εἰκὸς ἄνδρα κυφόν, ἡλίκον Θουκυδίδην
Ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ.

ANTEPIRRHEMA verſuum 16.

G

Septenarij Trochaici.

Igitur æquum eſt, ut vir hic incuruus & coætaneus
Intereat Thucydides, in Scythica ſolitudine,

Τῷδ'

Τῷ δὲ τῷ Κηφισοδήμῳ τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ.
Ὥστ' ἐγὼ μὲν ἠλέησα, κἀπομορξάμην ἰδὼν,
Ἄνδρα πρεσβύτην ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον.
Ὃς μὰ τὴν Δήμητρ' ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν Θουκυδίδης,
Οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαιὰν ῥᾳδίως ἠνέσχετο,
Ἀλλὰ κατεπάλαισε μὲν ἂν πρῶτον Εὐάθλους δέκα.
Κατεβόησε δ' ἂν κεκραγὼς, τοξότας τρισχιλίους,
Περιετόξευσε δ' ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.
Ἀλλ' ἐπειδὴ τοὺς γέροντας οὐκ ἐᾶθ' ὕπνου τυχεῖν,
Ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφὰς, ὅπως ἂν ᾖ
Τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος.
Τοῖς νέοισι δ' εὐρύπρωκτος καὶ λάλος χὠ Κλεινίου
Κἀξελαύνειν χρὴ τὸ λοιπὸν. κἂν φύγῃ τις, ζημιοῦν
Τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ.

A Cum ſuo Cephiſodemo cauſidico loquaculo.
Ego certè miſertus ſum, & lacrymas abſterſi, cùm virum
Grandæuum viderem vexari à lictore peſſimo;
Qui, quando ille adhuc erat Thucydides, ita me Ceres
Adamet, ne quidem ipſam Achæam ſuſtinuiſſet commodè.
B Sed prima ſtatim lucta viciſſet Euathlos decem,
Et clamando ſuperaſſet ter mille miniſtros publicos,
Tum patris cognatos fixiſſet ſagittis undique.
Quia verò vos non ſinitis dormire nos ſenes: age
Decernite, iudicia ut ſeiungantur, & poſthac ſeni
C Patronus ſenex, edentulus, iuueni iuuenis ſiet,
Garrulus, lati ani: qualis eſt hic gnatus Cliniæ.
Quin etiam hinc expellere oportet, & ſi fugiat quiſpiam,
Multare: atque iſthuc iuuenem à iuuene, & ſenem à ſene perpeti.

Σχόλια. Τῷ γὰρ εἰκός.] πῶς δίκαιόν ἐστιν ἄνδρα γεγηρακότα ἀντιπολιτευσάμενον Περικλεῖ, ἀπολείπεσθαι συμπλακέντα ἀγριότητι. τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἡ Σκυθῶν ἐρημία, λέγει δὲ τὴν ἀγριότητα. οὗτος δὲ ὁ Θουκυδίδης Μελησίου παῖς ἦν. γεγόνασι δὲ δ. ὁ ἱστορικός. ὁ Γαργήττιος. ὁ Θετταλός. ὁ Μελησίου υἱός. Σκυθῶν ἐρημία.] ἐπεὶ θηριώδεις αἱ ἐρημίαι τῶν Σκυθῶν, ἀντὶ τοῦ ὀλέθρῳ καὶ κακοῖς συμπλακέντα. τοῦτο δὲ λέγει ὅτι οἱ Σκύθαι ἄοικοι ὄντες, καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν φερόμενοι, αἴτιοι ἑαυτοῖς ὀλέθρου γίνονται. ἔστι δὲ παροιμία ἡ Σκυθῶν ἐρημία, τουτέστιν ἔρημον ὄντα. Κηφισοδήμῳ.] οὗτος θρασὺς καὶ δεινὸς πρὸς τὰς δίκας. Ἀθηναῖος δὲ καὶ οὗτος. Κἀπομορξάμην.] ἐκ τῶν [illegible] παρέπεται γὰρ τοῦτο τοῖς δακρύουσιν.

D

Bisetus. Γέγραπται κἀπομορξάμην, καὶ κἀπεμορξάμην, ἀμφότερα δὲ καλῶς ἔχει. καὶ γὰρ τὸ μὲν πρότερον ἄνευ αὐξήσεως συλλαβικῆς, τὸ δὲ δεύτερον μετὰ συνήθους αὐξήσεως.

Σχόλια. Ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου.] ἀντὶ τοῦ ὑπηρέτου δημοσίου ἐπὶ τούτου καλουμένου. Ὃς μὰ τὴν Δήμητρα.] ὅστις πρεσβύτης ὑπὸ τοῦ τοξότου βλαπτόμενος, οὐδὲ τῆς Δήμητρος ἠνέσχετο ἡνίκα ἦν νέος. Ἀχαιὰν δὲ, τὴν Δήμητρα ἐκάλουν ἀπὸ τοῦ κτύπου τῶν κυμβάλων καὶ τυμπάνων, τοῦ γινομένου κατὰ ζήτησιν τῆς κόρης. ἢ ἀπὸ τοῦ ἄχους ὃν παρεῖχον ἐν τοῖς περὶ τὴν γέφυραν εἰς Ἀθηναίους ἀπιοῦσιν. ἢ ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν θυγατέρα ἄχους. ὁ δὲ νοῦς. ἡνίκα ἦν Θουκυδίδης, οὐχ ὅπως τοξότην ἠνέσχετο ἂν καταβοῶν αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ τὴν Ἀχαιὰν αὐτήν. Εὐάθλους δέκα.] οὗτος ὁ Εὔαθλος ῥήτωρ πονηρός. Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν.

Ἔστι τις πονηρὸς ἡμῖν τοξότης,
Συνήγορος ὥσπερ παρ' ὑμῖν τοῖς νέοις.

ἦν δὲ καὶ εὐρύπρωκτος καὶ λάλος. εἴη δ' ἂν καὶ ἀγεννής. διὸ καὶ τοξότην αὐτὸν καλεῖ, ἀντὶ ὑπηρέτην. διεβάλλετο γὰρ ἡ τοξεία ὡς εὐτελὴς καὶ Σοφοκλῆς,

Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν.

ἀλλ' ἔνδοξον ταύτην δεῖξαι βουλόμενός φησιν. οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην. αὐτοῦ δὲ τοῦ πατρὸς, τοῦ Εὐάθλου.

E

Bisetus. Εὐριπίδης ἐν Ἡρακλεῖ μαινομένῳ τὰ τόξα, καὶ τοὺς τοξότας οὕτω ψέγει,

Ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερὶ,
Οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγὺς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
Κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
Ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος οὐχὶ τόξ' εὐψυχίας,
Ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
Δορὸς ταχεῖαν αὔλακα, τάξιν ἐμβεβώς.

F

Σχόλια. Ὅπως ἂν ᾖ τῷ γέροντι.] ἵνα παντελῶς οἱ νέοι τῶν γερόντων κεχωρισμένοι ὦσιν. νωδὸς δὲ, ὁ μὴ ἔχων ὀδόντας ὑπὸ γήρως. Χὠ Κλεινίου.] Ἀλκιβιάδην τὸν Κλεινίου ὡς καταπύγονα κωμῳδοῦσιν. Κἀξελαύνειν χρή.] κἂν ἐξελαύνειν δέῃ. κἂν φύγῃ ζημιοῦν, ὑπὸ τοῦ γέροντος τοῦτο πάσχειν τὸν γέροντα.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.
ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ ΜΟΝΟΣ.

ACTVS III. SCENA prima.
DICÆOPOLIS SOLVS.

Τρίμετροι ἰαμβικοί. A *Senarij Iambici.*

Bisetus. Δικαιόπολις τοῖς Πελοποννησίοις, καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀγορᾷ ἀπεδίδωσιν ἀγοράζειν, πωλεῖν, καὶ ὠνεῖσθαι ἐπιτρέπει, καὶ τοὺς τῆς ἀγορᾶς ὅρους, καὶ νόμους δηλοῖ.

Bisetus. Κορωνὶς ἐκ στίχων ις΄.

ΔΙ. Ὅροι μὲν ἀγορᾶς εἰσιν οἵδε τῆς ἐμῆς,
Ἐνταῦθ' ἀγοράζειν πᾶσι Πελοποννησίοις B
Ἔξεστι καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις,
Ἐφ' ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.
Ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι.
Τρεῖς τοὺς λαχόντας, τοὺς δ' ἱμάντας ἐκ λεπρῶν
Ἐνταῦθα μήτε συκοφάντης εἰσίτω,
Μήτ' ἄλλος ὅστις Φασιανός ἐστ' ἀνήρ.
Ἐγὼ δὲ τὴν στήλην καθ' ἣν ἐσπεισάμην, C
Μέτειμ' ἵνα στήσω φανερὰν ἐν τῇ ἀγορᾷ.

DI. Hi limites ſtatuti ſunt fori mei,
In hoc negotiari Peloponneſijs,
Megarenſibus & Bœotijs iam nunc licet:
Vt mihi venundent, quæ volunt, non Lamacho.
Annona verò præfectos hic ordino
Tres ſorte lectos: lora capio de lepris.
Huc ne quis ingrediatur Sycophanta, neu
Alius, quicunque Phaſianus vir ſiet.
Ego ad columnam, iuxta quam fœdus inij,
Tranſeo, vt illam in foro conſpicuam collocem.

Σχόλια. Ὅροι μὲν ἀγορᾶς.] κορωνὶς ὅτι οἱ ὑποκριταὶ εἰσεληλύθασι. καί εἰσι στίχοι ἰαμβικοὶ ἀκατάληκτοι, ις΄. Ἀγοράζειν.] ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν, Ἀττικῶς ὅθεν καὶ ἡ κόρη ἀπὸ τοῦ Πινδάρου Ἀθήνησι. ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν παρθενίων ἐχρήσατο τῇ λέξει. ἀγορανόμους δὲ τοὺς λογιστὰς καλουμένους. Τοὺς δ' ἱμάντας ἐκ λεπρῶν.] οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ λέπειν ὅ ἐστι τύπτειν. οἱ δὲ ἀπὸ Λεπρέου πολίσματος τῶν Πελοποννησίων. οὗ μέμνηται καὶ Καλλίμαχος ἐν ὕμνοις. Καυκώνων πτολίεθρον ὃ Λέπρειον πεφάτισται. οἱ δὲ ἐκ λεπρῶν βοῶν. φασὶ γὰρ τὰ τῶν λεπρῶν βοῶν δέρματα ἰσχυρὰ εἶναι. οἱ δὲ, ὅτι Μεγαρεῖς λεπροὶ τὸ σῶμα, πρὸς οὓς αἰνίττεται. ἄμεινον δὲ λέγειν ὅτι τόπος ἐξω D τοῦ ἄστεος καλούμενος, ἔνθα τὰ βυρσοδέψια ἦν. οὗ καὶ ἐν ὅρτισι μέμνηται. τί δ' οὐ τὸ ἥλιον λεπρὸν οἰκίζετε. ἱμάντας δὲ λώρους, φραγέλλια. τὸ γὰρ παλαιὸν φραγέλλαις ἔτυπτον οἱ λογισταὶ τοὺς τῆς ἀγορᾶς. Φασιανός.] ἀντὶ τοῦ συκοφάντης παρὰ τὴν φάσιν ὅ ἐστι φαίνειν. ἔστι καὶ πόλις τῆς Σκυθίας Φᾶσις, ὁμώνυμος τῷ ποταμῷ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ Σκηνὴ δευτέρα.

ACTVS III. SCENA ſecunda.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΧΟΡΑΙ. E

MEGARICVS, PVELLAE.

ΜΕ. Ἀγορὰ 'ν Ἀθάναις χαῖρε, Μεγαρεῦσιν φίλα.
Ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον ἅπερ ματέρα,
Ἀλλ' ὦ πονηρὰ κώρια γ' ἀθλίω πατρὸς
Ἀμβᾶτε ποττὰν μάδδαν, αἴχ' εὕρητέ πα.
Ἀκούετον δή, ποτέχετ' ἐμὶν τὰν γαστέρα.
Πότερα, πεπρᾶσθαι χρῄδετ' ἢ πεινῆν κακῶς; F
ΚΟ. Πεπρᾶσθαι, πεπρᾶσθαι.
ΜΕ. Ἐγώνγα καὐτός φαμι. τίς δ' οὕτως ἀνοὺς,
Ὃς ὑμέ κα πρίαιτο φανερὰν ζαμίαν.
Ἀλλ' ἔστι γάρ μοι Μεγαρικά τις μαχανά.
Χοίρους γὰρ ὑμὲ σκευάσας, φασῶ φέρειν.
Περίθεσθε τάσδε τὰς ὁπλὰς τᾶν χοιρέων,
Ὅπως δὲ δόξετ' ἦμεν ἐξ ἀγαθᾶς ὑός. G
Ὡς ναὶ τὸν Ἑρμᾶν αἴπερ ἵξετ' οἴκαδις,
Τὰ πρᾶτα πειρασεῖσθε τᾶς λιμοῦ κακῶς,
Ἀλλ' ἀμφίθεσθε καὶ τάδε τὰ ῥυγχία,
Κἤπειτεν ἐς τὸν σάκκον ὧδ' ἐσβαίνετε.
Ὅπως δὲ γρυλλιξεῖτε καὶ κοΐξετε,

ME. Salue forum Atticum, optatum Megarenſibus,
Ego te expeteſſebam mediuſfidius, quaſi
Matrem. ô puellæ miſeræ peſſimi patris,
Accedite ad placentam, ſicubi ſe offerat:
Audite, ventrem mihi probè huc aduertite:
Vanire, an eſurire vultis poſtmodum?
PV. Vanire, vanire.
ME. Hoc idem & ego dico. ſed quis ita bardus ſiet,
Qui vos emat, ſibi damnum manifeſtarium?
Sed eſt Megaricum machinamentum nunc mihi.
Nam vos larua induam, & pro porcis afferam.
Age circundate manibus has porcorum vngulas,
Atque, vt videamini è bona ſcropha ſatæ,
Per Mercurium (ſi modò redieritis domum)
Primò famem experiemini malam malè.
Sed & ſuilla hæc applicate roſtra, tum
In ſaccum hunc ſic irrepite: grunnite, inſuper

Χήσεῖτε

Χήσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν.
Εγὼν δὲ καρυξῶ γα Δικαιόπολιν, ὅπα
Δικαιόπολις; ἦ λῇς πρίασθαι χοιρία;

A *Coiſſate, & porcarum vocem emittite,*
Quaſi myſticam: ego accenſam Dicæopolin, vbi
Dicæopolis? an porcas tibi mercari lubet?

Σχόλια. Αγορὰ 'ν Αθάναις.] ἔρχεται Μεγαρεὺς ἔμπορος. οἰκεία δὲ πάνυ ἔννοια, καὶ οἰκτῶ μέστη. πεινῶν γὰρ ἥκει, καὶ τὰς θυγατέρας πωλεῖ διὰ τὸν λιμὸν εἰς χοίρους αὐτὰς μετασχηματίσας. Ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον.] ναὶ τὸν φίλιον Δία, ἐπόθουν σε ὥσπερ μητέρα. Αμβᾶτε.] ἀνάβητε, ἐμφαντικῶς διὰ τὸν λιμὸν ἐξήλασεν εἰπὼν, ἐμβᾶτε πρὸς τὴν μάζαν. οἱ Μεγαρεῖς δὲ τρέπουσι τὸ ζ, εἰς δύο δὲ.

B BISETVS. Ποτάν] Μεγαρικῶς, καὶ Δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ πρὸς τὴν. ποτέχετε, προσέχετε. χρῄδετε, χρῄζετε, ἤγουν ἐθέλετε. τὸ πρέπον ἐν τούτῳ τηρεῖται. καὶ γὰρ ὁ Μεγαρεὺς μεγαρικῶς, καὶ Δωριεὺς δωρικῶς λαλεῖ, καὶ τὰ τῶν πεινώντων, καὶ ταλαιπωρούντων ἤθη καλῶς ἡμῖν χαρακτηρίζεται.

C Σχόλια. Ακούετον δή ποτ'.] παρὰ προσδοκίαν. δέον γὰρ εἰπεῖν προσέχετε ἡμῖν τὸν νοῦν, ἔφη τὴν γαστέρα. ἀντὶ τοῦ ἐκείνων. ταῦτα δὲ λέγει ὁ Μεγαρεὺς, πρὸς τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας, ἃς ἦγεν ἐπὶ τὸ πωλῆσαι διὰ τὸν λιμόν. μικρὰ δὲ ἡ ἔννοια τοῦ ποιητοῦ. Εγώνγα καὐτὸς φαμι.] καὶ ἐγὼ αὐτὸς τοῦτο σύμφημι.

BISETVS. Ος ὔμμε κα πρίαιτο.] ὑμᾶς ἂν πρίαιτο. τὸ γὰρ ὔμμε ἀντὶ τοῦ ὑμᾶς. τὸ δὲ κα, ἀντὶ τοῦ κε, εἴτε κεν, ἤγουν ἄν.

Σχόλια. Φανερὰν ζαμίαν.] ἐπεὶ κόραι ἦσαν καὶ οὐ χοῖροι. ἡ τούτων δὲ φροντὶς καὶ δαπάνη πολλή ἐστι.

D Μεγαρικά τις μαχανά.] ἀντὶ τοῦ πονηρὰ πανοῦργος μηχανή. διεβάλλοντο γὰρ ἐπὶ πονηρίᾳ οἱ Μεγαρεῖς. ἄλλα μὲν λέγοντες, ἄλλα δὲ ποιοῦντες. Χοίρους γὰρ ὔμμε σκευάσας.] τοὺς παρ' ὑμῖν νῦν λεγομένους δέλφακας. λέγει δὲ ἡ τοὺς μικροὺς σῦς. σῦς οἱ ἀρχαῖοι χοίρους ἐκάλουν, Ὅμηρος.

Ἔνθα νύω ἕξεις τά τε δμώεσσι πάρεστι.
Χοίρε'. ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν.

ἐκάλουν δὲ τοὺς μεγάλους χοίρους δέλφακας. ἐν γοῦν τοῖς ἑξῆς φησι. νεαρὰ γάρ ἐστιν. ἀλλὰ δελφακουμένα ἔξει

E μεγάλα.

BISETVS. Χοίρως] Εὐστάθιος. τῶν συῶν τὰ ἁπαλὰ, καὶ νεογνὰ, χοίρους λέγονται, καὶ τὴν θήλειαν σῦν, χοῖρον λέγουσιν οἱ Ἴωνες. καὶ χοῖρος ὁμωνύμως τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. δέλφακες δὲ, οἱ νέοι χοῖροι. κατὰ δέ τινας οἱ ἄρρενες, καὶ ἤδη τέλειοι. κυρίως δὲ αἱ θήλειαι οὕτω λέγονται ὡς δελφύας, ἤγουν μήτρας ἔχουσαι.

B Σχόλια. Τὰς ὁπλὰς τῶν χοιρίων.] οὐ μόνον Αριστοφάνης ἐπὶ τῶν χοίρων τὰς ὁπλὰς εἴρηκεν. ἀλλὰ καὶ Σιμωνίδης ὁμοίως ἐπὶ χοίρου ὁπλὰς ἐκάλει τῶν ὀπισθίων ποδῶν. καὶ Ἡσίοδος ἐπὶ βοῶν. μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλήν, καὶ τὸ ἐναντίον ἐπὶ τοῦ ἵππου, μώνυχες χηλῆσιν. Ἐξ ἀγαθᾶς ὑός.] ὡς ἐπὶ θηλείας. σῦν δὲ ἐπὶ ἄρρενος. κέχρηται δὲ καὶ ἐπὶ ἄρρενος. Εἴπερ ἵξετ' οἴκαδις.] ἐκ δευτέρου εἰς τὸν οἶκον ἀφίξεσθε, τὸν πρώτης πειράσεσθε λιμοῦ. Δωρικῶς δὲ, θῆλυ λέγουσι τὴν λιμόν. τὰ

C πρᾶτα δὲ ἤγουν τὰς ἄκρας. Ρυγχία.] τὰ ῥυγχία κυρίως ἔφη. ἐπὶ γὰρ χοίρου λέγεται ῥύγχος. ἄμεινον δὲ ἀντὶ τοῦ γράφειν ταδὶ, τὰ δή. δωρίζει γάρ. γρυλλιξεῖτε δὲ, δίκην χοίρων βοήσετε. κοΐ δὲ ποιὰ τῶν δελφακίων φωνή. Χοιρίων μυστηρικῶν.] ὅτι ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Δήμητρος χοῖρος θύεται. ἀνάκειται δὲ τὸ ζῶον τῇ θεῷ. ἕκαστος δὲ τῶν θυομένων, ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἔθυεν. ταῦτα δὲ καλεῖται μυστήρια.

BISETVS. Χοιρίων μυστηρικῶν.] Αλλὰ νῦν ἀνάγκη ταῦτα τὰ δωρικὰ ῥήματα ἅπαξ δηλῶσαι, μὴ ἐν τοῖς ἑξῆς ταυτολογῶμεν. τὸ μὲν ἦμεν, ἀντὶ τοῦ ἦν. πρᾶτα,

D πρῶτα. κἤπειτα, καὶ ἔπειτα. χήσεῖτε, καὶ ἥσετε. οἱ Δωριεῖς περισπᾶν εἰώθασι καὶ τοὺς προτέρους μέλλοντας. οὕτω γὰρ κοινῶς, τύψω, εις, ει, ετον. δωρικῶς δὲ, τυψῶ, εῖς, εῖ, εῖτον. καὶ οὕτως ἐν τοῖς λοιποῖς. τὰ δὲ πρῶτα πρόσωπα πληθυντικὰ τὰ κοινῶς εἰς μεν λήγοντα, διὰ τοῦ μες ἐκφέρουσιν, οἷον, ἥκομεν, ἥκομες, καὶ τὸ κοινὸν οἴκαδε, λέγουσιν οἴκαδις. τὸ δὲ καρυξῶ, ἀντὶ τοῦ κηρύξω. τὸ δὲ λῇς, ἀντὶ τοῦ ἐθέλεις. ποττὸ, πρὸς τὸ, οὕτω δὲ σχηματίζεται. πρὸς, προτὶ, προτὶ, ποτὶ. ποττὸ πῦρ, ποτὶ τὸ πῦρ, κατὰ συγκοπήν. ποττὸν Δία, πρὸς τὸν Δία. ὅκα δὲ, ὅτε, ἐπίρρημα χρο-

E νικόν. μὲν γα. μέν γε. πῶθεν, ἐκεῖθεν. τῆνος, ἐκεῖνος. ἐμπορευόμαν, ἐμπορευόμην.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ. ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΚΟΡΑΙ.

Δι. ΤΙ ἀνὴρ Μεγαρικός; Με. ἀγορασόντες ἥκομες.
Δι. Πῶς ἔχετε; Με. διαπεινᾶμες ἀεὶ ποττὸ πῦρ.
Δι. Αλλ' ἡδύ τοι νὴ τὸν Δί' ἢν αὐλὸς παρῇ.
Τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρεῖς νῦν; Με. οἷα δή.
Αλλὰ γὰρ ὅκα μὲν γα τηνόθεν ἐμπορευόμαν,
Ανδρες πρόβουλοι τοῦθ' ἔπρασσον τῇ πόλει,
Οπως τάχιστα καὶ κάκιστ' ἀπολοίμεθα.
Δι. Αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε πραγμάτων. Με. σωμαί.

ACTVS III. SCENA

tertia.

F DICÆOPOLIS, MEGARICVS, PVELLÆ.

DI. QVid Megaricus? ME. negociatum venimus.
DI. *Quomodo valetis? ME. eſurimus apud focos.*
DI. *At ſuaue hoc, ſi tibicen adſit, per Iouem.*
Quid aliud geritis vos Megarenſes? MEG. hoc
G *quidem.*
Sed quando illinc diſceſſimus, primarij
In vrbe conſules hoc faciebant, vti
Pereamus & celerrimè, & deterrimè.
DI. *Citò ergo liberabimini à malis. MEG. certè.*

Τί δ' ἄλλο; Δι. Μεγαροῖ, πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;
Με. Παρ' ἁμὲ πολυτίματος, ἅπερ τοὶ θεοί.
Δι. Ἅλας οὖν φέρεις; Με. οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε;
Δι. Οὐδὲ σκόροδα; Με. ποῖα σκόροδ'; ὑμὲς ὢν ἀεὶ
Οκκ' ἐσβαλεῖτε τοὶ ἀρουραῖοι μύες,
Πάσσακι τὰς ἄγλιθας ἐξορύσσετε;
Δι. Τί δαὶ φέρεις; Με. χοίρους ἐγώνγα μυστικάς.
Δι. Καλῶς λέγεις, ἐπίδειξον. Με. ἀλλὰ μὰν καλαί,
Ἄντεινον αἰ λῇς· ὡς παχεῖαι καὶ καλαί.
Δι. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα. Μεγαρ. χοῖρος ναὶ Δία.
Δι. Τί λέγεις σύ; ποδαπὴ δ' ἥδ' ἡ χοῖρος; Με. Μεγαρικά.
Ἢ οὐ χοῖρός ἐσθ' ἅδ'. Δι. οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.
Με. Οὐ δεινά; θᾶσθε τῶδε τᾶς ἀπιστίας,
Οὔ φατι τάνδε χοῖρον ἦμεν, ἀλλὰ μὰν
Αἰ λῇς, περίδου νῦν μοι περὶ θυμιτιδᾶν ἁλῶν
Αἰ μή 'στιν αὕτα χοῖρος Ἑλλάνων νόμῳ.
Δι. Ἀλλ' ἔστιν ἀνθρώπου γε. Με. ναὶ τὸν Διοκλέα.
Ἐμά γα. τὺ δ' εἶμεν ἦμεν τίνος δοκεῖς;
Ἢ λῇς ἀκοῦσαι φθεγγομένας; Δι. νὴ τοὺς θεούς
Ἔγωγε. Με. φώνει δὴ τὺ ταχέως χοιρίδιον,
Οὐ χρῇσθα σιγῆς ὦ κάκιστ' ἀπολουμένα,
Πάλιν τυ γ' ἀποισῶ, ναὶ μὰ τὸν Ἑρμᾶν οἴκαδις.
Κό. Κοΐ, κοΐ.

A *Quid enim aliud? Di, quanti frumentum venditur*
Megaris? ME. in magno pretio eſt, ſicut & Dei.
Di. Salémne fers? ME. annon vos domini eſtis ſalis?
B *Di. Nulla allia? ME. quænam allia? quorum vos ſcilicet,*
Quoties velut mures terreni irrumpitis,
Capita paxillo effoditis. Di. quid mercimonij
Igitur fers? MEG. porcas mecum apporto myſticas.
Di. Pulcrè dicis, age oſtende. ME. ſunt certè admodum
Pulcræ: ſuſtolle, ſi placet, vt quàm corpore
C *Obeſo & pulcro ſint videas. Di. quid hoc rei?*
ME. Porca eſt, me Iuppiter. Di. quid ais? cuiâs eſt, cedò,
Hæc porca? ME. Megarica: annon porca eſt. Di. mihi ſecus
Apparet. ME. non indignum hoc eſt? videte quæ
Sit hæc incredulitas, porcam non eſſe ait.
D *At, ſi lubet, depone tu mecum ſales*
Thymo tritos, an non porca hæc ſiet, & quidem
Græcorum lege. Di. porca hominis? ME. per Dioclem
Mea eſt. tu cuius illam eſſe putas? an cupis
Audire grunnientes? Di. ita volo, per Deos.
ME. Vocem porcellæ ede ocyus: caue ſileas,
Male perdita, aut, per Hermē, referam te domū.
Pv. Coi, coi.

Σχόλια. Ἀγοράζοντες ἥκομες.] ἐν ἀγορᾷ διατρίψοντες ἤλθομεν, ἢ ὠνησόμενοι τι ἢ πωλοῦντες. Διαπεινᾶμες.] πίνομεν ὤφειλεν εἰπεῖν πρὸς τὸ πῦρ καθήμενοι. χειμῶνες γὰρ οἱ πότοι πρὸς τὸ πῦρ γίνονται. ὁ δὲ πεινῶμεν εἶπε διὰ τὸν λιμόν. ἢ ἐσχάτως πεινῶμεν. ὥστε καὶ τὰ ἱμάτια ἀποδόμενοι καθεζόμεθα πρὸς τῷ πυρὶ διὰ τὸ ψῦχος. ἢ διὰ πυρὸς καὶ ἐκτόπως πεινῶμεν. ὃ καὶ κάλλιον. Ἀλλ' ἡδύ τοι νὴ τὸν Δί' ἦν αὐλὸς παρῆ] ὡς ἐπὶ τῶν πινόντων τὸν αὐλόν. ὅτι τὸ πῦρ, εὐωχίας σημαντικόν. ὥστε ἡδὺ ἦν καθῆσθαι μετὰ αὐλῶν. Ὅπως τάχιστα.] καὶ τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν πικρῶς ἐπήγαγε τὸ ἀπολλύμεθα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ὅτι ὅπως εὐθῶμεν. Αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε.] πρὸς τὸ ῥηθὲν παρὰ τοῦ Μεγαρέως ἀπηλλάγησαν ὁ Δικαιόπολις ἀστείως. εἰ γὰρ ἀπόλλυσθέ φησιν, ἀπαλλάττεσθε ἂν πραγμάτων. σημαίνει δὲ αὐτὸ τὸ τί μήν. τί γὰρ ἄλλο καταλείπεται ἢ τοῦτο. Ἅπερ τοὶ θεοί.] ἀντὶ τοῦ ὥσπερ οἱ θεοὶ πολυτίμητοί εἰσι καὶ τίμιοι, οὕτω καὶ ὁ σῖτος πολλῆς τιμῆς ἐστι. παίζει οὖν.

Bisetvs. Ἅπερ τοί.] Παρ' ἁμὲ, παρ' ἡμᾶς, ἤγουν παρ' ἡμῖν, ὅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει. τὸ δὲ ψιλοῦν τὰ δασέα, Αἰολέων ἐστίν. Ἴωνες μέντοι καὶ αὐτοὶ ταυτὸ ποιοῦσι. καὶ πάλιν Ἴωνες τὰ ψιλούμενα δασύνουσιν, ὡς ἀντὶ τοῦ χιτῶν, κιθὼν λέγουσι, καὶ βάθρακος, ἀντὶ τοῦ βάτραχος.

Σχόλια. Ἅλας οὖν φέρεις.] ἐν Νισαίᾳ τῆς Μεγαρίδος ἅλες πήγνυνται. ἦν δὲ ὁ τόπος ὑπήκοος τῶν Ἀθηναίων. Ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε.] διὰ τὸ θαλασσοκρατεῖν τοὺς Ἀθη-

E ναίους, ἔφη ὑμεῖς αὐτῶν ἄρχετε. Οὐκ ἐσβαλεῖτε.] ἐσβαλεῖν ἐστι τό τινας ἐν ἀγρῷ εἰσελθόντας ἐκκόψαι πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. λέγει οὖν ὁ Μεγαρικὸς ὅτι ποῖα σκόροδα, ἅτινα ὑμεῖς ἐπελθόντες τοῖς χωρίοις τῆς Μεγαρίδος, καθάπερ γήινοι μύες ἐξεκόπτετε. ἀπὸ δὲ τῶν σκορόδων ἐσήμανε καὶ τὰ ἄλλα πάντα. τούτων δὲ ἐμνήσθη ὡς μηδὲ τῶν οὕτως εὐτελῶν φειδομένων τῶν Ἀθηναίων.

Bisetvs Οκκ' ἐσβαλεῖτε.] ὅτι, ὁπόταν ἐσβάλητε, ὡς, εἴτε ὥσπερ ἀρουραῖοι, καὶ ἄγριοι μύες. τὸ τοὶ νῦν ἀντὶ
F τοῦ ὥσπερ λαμβάνεται. ἀλλαχοῦ δὲ ἀντὶ τοῦ οὕτως, ὅθεν καὶ τὸ ὡς ἀποβολὴ τοῦ τ. Ὅμηρος Ἰλ. Γ.

Τὰς δὲ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα.

Σχόλια. Πάσσακι.] ἀντὶ τοῦ ὀρυκτικῶς τῷ πασσάλῳ. ἄγλιθας δὲ, τὰς κεφαλὰς τῶν σκορόδων. φησὶν οὖν, ὅτι ὥσπερ ἀρουραῖοι μύες, ὀρύσσετε τῷ πασσάλῳ τὰς ἄγλιθας. Χοίρους ἐγώνγα μυστικάς.] διὰ τὸ ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Δήμητρος θύεσθαι χοίρους. Ἄντεινον αἰ λῇς.] ἀνάτεινον εἰ βούλει. καὶ κρεμάσας ἐπίσκεψαι πόσον βάρος εἰσίν. εἰώθασι δ' οἱ τὰς ὄρνεις ὠνούμενοι ἀνατείνειν ταύτας καὶ
G τὸ βάρος αὐτῶν σκοπεῖν. καὶ οὕτω καταλαμβάνειν τὰς παχείας. ἀπὸ τούτων οὖν καὶ ἐπὶ τῶν χοίρων τοῦτο ποιῆσαι παρακελεύεται. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα.] ὁ Ἀθηναῖος κρεμάσας τὴν παῖδα ὁρᾷ τὸ αἰδοῖον αὐτῆς. καὶ ἐρωτᾷ περὶ αὐτοῦ ὅτι ποτέ ἐστιν. οὐ γὰρ ἦν ὅμοιον τῷ αἰδοίῳ τοῦ χοίρου.

Bisetvs. Ποδαπὴ δ' ἐστί;] ποδαπὴ δέ ἐστι; κατὰ πρᾶσιν καὶ χαρακτῆρα, ποδαπὴ δὴ ἡ στιγμὴ ποδαπὴ δὲ

ὀπυῖ’ ἤδη ἀντὶ τ̃ δὲ, ἢ ἀντὶ τ̃ ἐμοῦ.

Σχόλια. Ἡ οὐ χοῖρος ἔσθ’ ἅδε;] τὸ αἰδοῖον δείκνυσι τ̃ παιδός. Θαυμάζει ἰοὺ ἰοὺ τῆς ἀπιστίας.] ὁ Μεγαρεὺς, ὅτι ἀπιστεῖ τ̃ Δικαιοπόλιδος τῆς ἀπιστίας. Ἀλλὰ μὰν αἰ λῇς] ἀλλὰ μὴν ἐὰν θέλῃς. τὸ δὲ ἑξῆς οὐ μοι Ὅμηρος. δεῦρο γενοῦ ἵστορος, ἐπιδώμεθα. Περὶ θυμιτιδᾶν ἁλῶν.) εἰ βούλει φησὶ ποιησώμεθα συνθήκας περὶ θυμιτιδῶν ἁλῶν. ἅλες μετὰ θύμου τετριμμένοι, καὶ ἐτίθεσαν ἄλλας θυμίτας δεῦρο, οἱ καὶ κρόμμυα. Αἰ μὴ ’στιν ὅδε χοῖρος.) τὸ φησιν, ἐπεὶ καὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον χοῖρον ἐκάλουν οἱ Ἕλληνες. διὰ τοῦτο σὺ ὁ Ἀττικὸς ἐπιφέρει, ἀλλ’ ἔστιν ἀνθρώπου. Ναὶ τ̃ Διοκλέα) Διοκλῆς ἥρως ἐτιμᾶτο παρὰ Μεγαρεῦσιν, ὃ καὶ ἀγῶνα τελοῦσι τὰ Διόκλεια, οὗ καὶ Θεόκριτος μέμνηται.

Νίσαιοι Μεγαρῆες ἀριστεύοντες ἐρετμοῖς,
Ὄλβιοι οἰκείοιτε τ̃ Ἀττικοῦ ὡς περίαλλα
Ξεῖνον ἐτιμήσασθε Διοκλέα τ̃ φιλόπαιδα.

ἐν δὲ ἐπὶ τῷ Διοκλέει ἔθηκεν ἀγῶνα, ἀλκάθους ὁ Πέλοπος, ἐπιτελοῦσιν οἱ Μεγαρεῖς. Οὐ χρῆσθαι τῇ ἄς.] ἀλλ ἐθέλοντος πρὸς τὰ χοῖρον λέγει. ὁ χρῆσθαι τῇ ἄς.

Bis. Ἄλλως. ὁ Μεγαρεὺς μίαν τῶν θυγατέρων προσφωνεῖ, ὡς δῆλον ἐκ τ̃ τύ γ’ ἀποισῶ. διὸ χαπτίον ἀπολούμεθα, ἀντὶ τοῦ ἀπολλυμένη. ἡ δὲ τούτων ἔννοια αὕτη. ὦ θύγατερ κάκιστα ἀπολουμένη νῦν ἐπεὶ ἔστι σοι χρεία σιγῆσαι χρὴ νῦν σε σιγᾶν, ἀλλὰ φωνεῖν, καὶ χοι-

ρεῖν τῇ συνηθείᾳ μιμεῖσθαι δεῖ. τὸ χρῆσθαι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τοῦ παρὰ τὸ χρὴ ἴσχει καὶ καθ’ ἀφαίρεσιν χρῇ. χρῆς. οἱ Ἀττικοὶ προστιθέντος τῷ θα, κατὰ πλεονασμὸν, ὡς τὸ εἶδας, εἴδασθα, καὶ κατὰ συγκοπὴν εἶσθα. οὕτω καὶ ἦσθα, ἀπὸ τοῦ ἦς, ἤγουν ὑπῆρχες. σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ χρὴ, ὅταν σημαίνῃ τὸ δεῖ, καὶ χρείαν ἔχειν, μετὰ γενικῆς συντάσσεται, ὡς καὶ ἐνταῦθα. οὕτω καὶ παρ’ Ὁμήρῳ. ΙΛ. Η. —ἤδε τί σε χρή
Ταύτης ἀφροσύνης.
ἀντὶ τ̃, οὐδέ τί σοι ἔστι χρεία ταύτης ἀφροσύνης. ὡς δὲ καὶ τὸ, ἥτις ἀφορμὰ. Ὀδυσσ. γ.
Τηλέμαχ’, οὐ μὲν σε χρὴ ἔτ’ αἰδοῦς οὐδ’ ἠβαιόν.
Εὐστάθιος τοῦτο ἑρμηνεύων λέγει, ἀντίπτωσις ἐστιν ἀρχαϊκὴ συνήθης, ἀντὶ τοῦ, οὐ μὴν σοι χρεία ἐστὶν αἰδοῦς. ἴσως δὲ τὸ χρὴ, ὅταν δηλοῖ τὸ πρέπει, ἀλλὰ τὸ δεῖ, γενικῇ χαίρει, ὅτι ἐκ τοῦ χρήζω γίνεται ὃ σημαίνει χρείαν ἔχειν. διὸ καὶ ἐκ τοῦ παρὰ τὰ τοῦ ὡς ἀπὸ τ̃ χρήζω γενικῇ ἄθλιον ἐκ τοῦ χρῆσθαι κλίνεται ὡς τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ διὰ ἀπὸ προσώπων κλινόμενα. τοῦτο μέντοι ἀστειότερον. τὸ δὲ, πάλιν τύ γ’ ἀποισῶ οἴκαδε, τοῦτο βούλεται δηλοῦν. ἐὰν νῦν σιωπήσῃς ἀχοίρως, ἐγὼ σε πρὸς τ̃ οἶκον, ἢ οἴκαδε ἀποίσω, ἵνα πάλιν πεινῇς.

Σχόλια. Πάλιν τύ γ’ ἀποισῶ.] ἐὰν σιωπήσητε ἀποφέρω πάλιν ὑμᾶς οἴκαδε λιμώττοντας. Κοΐ κοΐ.] αἱ παῖδες μιμοῦνται τὴν χοίρων φωνὴν κοΐ κοΐ λέγουσαι.

Με. Αὕτα ’στὶ χοῖρος. Δι. νῦν γε χοῖρος φαίνεται.		*ME. Hæc porca eſt. Di. apparet nunc porca ſcilicet:*
Ἀτὰρ ἐντραφείς γε κύσθος ἔσται πέντ’ ἐτῶν.	D	*Sed adultus & quinque annorum cunnus mihi ſit.*
Με. Σάφ’ ἴσθι παντὶ ματρὶ εἰκασθήσεται.		*ME. Certò ſcias, quòd matri hæc exæquabitur.*
Δι. Ἀλλ’ οὐδὲ θύσιμός ἐστιν αὐτηί. Με. σμικρά. Πᾶ δ’, οὐχὶ θύσιμός ἐστι; Δι. κέρκον οὐκ ἔχει.		*Di. At ſacrificari iſthæc nequit. ME. qui dum nequit Sacrificari? cedò. Di. quia caudam non habet.*
Με. Νέα γάρ ἐστιν, ἀλλὰ δελφακουμένα, Ἑξεῖ μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν.		*ME. Iuuencula eſt: ſed vbi perfecta ætate erit, Habebit ingentem, & ſatis craſſam, & rubram.*
Ἀλλ’ αἰ τράφειν λῇς, ἅδε τοι χοῖρος καλά.		*Sed ſi educare voles, pulcra hæc porca eſt tibi.*
Δι. Ὡς ξυγγενὴς ὁ κύσθος αὐτ θατέρα.	E	*Di. Vt vnus cunnus alteri cognatus eſt.*
Με. Ὁμομητρία γάρ ἐστι, κἠκ ταὐτοῦ πατρός.		*ME. Quia ex eadem matre, & vno ſunt patre.*
Αἰ δ’ ἀμπαχυνθῇ, κἀναχνοανθῇ γ’ ἐν τριχί,		*At cùm pingues fuerint, & hirtis crinibus,*
Κάλλιστος ἐστι χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύειν.		*Tum Veneri ſacrificare porcam erit optimum.*
Δι. Ἀλλ’ οὐχὶ χοῖρος τῇ ’φροδίτῃ θύεται.		*Di. At Veneri porca ſacrificari non ſolet.*
Με. Οὐ χοῖρος; Ἀφροδίτᾳ μόνᾳ γε δαιμόνων,		*ME. Non porca? immò ſoli Veneri ex Diis omnibus,*
Καὶ γίνεταί γα τᾶνδε τᾶν χοίρων τὸ κρῆς, Ἅδιστον, αἰ τ̃ ὀδελὸν ἐμπεπαρμένον.	F	*Et harum porcarum caro fit ſuauiſſima,*

Σχόλια. Νῦν γε χοῖρος φαίνεται.] νῦν σαφῶς σημαίνει, ὅτι χοῖρος τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον λέγεται. ἔτι δὲ καὶ κύσθος. παντὶ ματρὶ δὲ, πρὸς τὸ τ̃ μητρὸς αἰδοῖον. Θύσιμος.] διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν γυναῖκα τοῦτο ἔφη. Κέρκον οὐκ ἔχει] τὰ γὰρ κέρκα ἐν τ̃ ἱερουργίαις ἐθύετο, καὶ καθόλου ὅπερ ἂν ᾖ μὴ τέλειον ζῶον, οὐ θύεται τοῖς θεοῖς. Νέα γάρ ἐστι.] ἀντὶ τοῦ ἡβῶσα καὶ αὐξομένη ἕξει παχεῖαν ἤδη μεγάλην οὐράν. τοὺς γὰρ μείζονας λοιπὸν χοίρους δέλφακας ἐκάλουν, ἅμα δὲ καὶ ὡς ἐπὶ κόρης παίζει. ὅτι ἕξει μεγάλην οὐρὰν τὴν τοῦ ἀνδρὸς πόσθην. ἀφορᾷ δὲ εἰς τὸ κακέμφατον.

Bisetvs. Κἠρυθράν.] καὶ ἐρυθράν. Τράφειν λῇς] τρέφειν ἐθέλεις. τὸ εἰς α δωρικῶς ἔτρεπον, ὡς καὶ ἐν τῷ ἅμα, ἀντὶ τοῦ εἶναι. καὶ τὸ ι ἐξαιρεῖται. οὕτω καὶ τῶν πλείων, λῶν.

Σχόλια. Ὡς ξυγγενὴς ὁ κύσθος.] τῇ ἑτέρᾳ φησὶ ὁμο-

μητρία ἐστί. διὰ τὸ ἀδελφὰς εἶναι αὐτάς. Κἀναχνοανθῇ.] ἀντὶ τοῦ δασυνθῇ. χνοῦς γὰρ ἡ πρώτη θρὶξ καλεῖται. τουτέστιν ἐὰν ἀκμάσῃ καὶ ἡβήσῃ. Κάλλιστος ἐστι χοῖρος.] κοινὴ ἡ ἔννοια ἐπί τε τοῦ ζώου τοῦ χοίρου, καὶ ἐπὶ τοῦ αἰδοίου τ̃ κόρης. πάνυ δὲ μετὰ χάριτος εἴρηται. ἅμα μὲν πρὸς θυσίαν, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὴν συνουσίαν. τυθῆναι δὲ αὐτὴν λέγει τῇ Ἀφροδίτῃ, τὸ φθαρῆναι αὐτήν. Ἀλλ’ οὐχὶ χοῖρος.] πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων οὐ θύουσι χοίρους τῇ Ἀφροδίτῃ, ὡς ἀδελφοκτονηθέντα διὰ τ̃ Ἄδωνιν, αὐτόν. Μόνᾳ γε δαιμόνων.] αὐτῇ μόνῃ μάλιστα ὁ χοῖρος θύεται, ὡς πρὸς τὸ αἰδοῖον.

Bisetvs. Τὸ κρῆς] τὸ κρέας, κρᾶας. οὕτω καὶ Θεόκριτος εἰδ. α.

Α χίμαρος. χιμάρῳ δὲ καλὸν κρῆς, ἔστε κ’ ἀμέλξῃς.

Σχόλια. Τὸν ὀδελὸν ἐμπεπαρμένον.] Βοιωτοὶ τ̃ ὀβελὸν, ὀδελὸν λέγουσι.

BISETVS. Ὁ δὲ νοῦς ἐστιν. ἄνευ τῆς ὀβελοῦ ἐμπεπαρμένον. ἐν τῷ ὀβελῷ ἐμπεπαρμένον. τὸ δὲ ναὶ τὸν Ποτείδαν, ἀντὶ τοῦ, ναὶ τὸν Ποσειδῶνα. τὸ σ εἰς τ ἐτράπη, A καὶ μεταπλασμὸς τῆς κλίσεως γέγονεν, ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας ὁ Ποτείδας, τὸ δὲ κἄνευ γα, ἀντὶ τοῦ καὶ ἄνευ γε. τοῦ πατρὸς ἐσθίουσι δηλονότι.

Δι. Ἤδη δ' ἄνευ τῆς μητρὸς ἐσθίοιεν ἄν.
Με. Ναὶ τὸν Ποτείδαν. κἄνευ γα τῶ πατρός.
Δι. Τί δ' ἐσθίει μάλιστα; Με. πάνθ' ἅ κα διδῷς.
Αὐτὸς δ' ἐρώτη. Δι. χοῖρε, χοῖρε. Κό. κοΐ κοΐ.
Δι. Τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους; Κό. κοΐ κοΐ.
Δι. Τί δαὶ Φιβάλεως ἰσχάδας; Κό. κοΐ κοΐ.
Δι. Τί δαὶ, σῦκα τρώγοις αὐτὸς ἄν; Κό. κοΐ κοΐ.
Δι. Ὡς ὀξὺ πρὸς τὰς ἰσχάδας κεκράγατε.
Ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων,
Τοῖς χοιριδίοισιν. ἆρα τρώξονται; βαβαὶ,
Οἷον ῥοθιάζουσ' ὦ πολυτίμηθ' Ἡρακλῆς,
Ποδαπὰ τὰ χοῖρ', ὡς Τραγασαῖα φαίνεται,
Ἀλλ' οὐχὶ πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας.
Με. Ἐγὼ γὰρ αὐτῶν τάνδε μίαν ἀνειλόμαν.
Δι. Νὴ τὸν Δί', ἀστείω γε τὼ βοσκήματε,
Πόσου πρίωμαί σοι τὰ χοιρίδια λέγε.
Με. Τὸ μὲν ἕτερον τούτων, σκορόδων τροπαλλίδος.
Τὸ δ' ἕτερον αἰ λῇς, χοίνικος μόνας ἁλῶν.
Δι. Ὠνήσομαί σοι, περίμεν' αὐτοῦ. Με. ταῦτα δή.
Ἑρμᾶ 'μπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὰν
Οὕτω μ' ἀποδόσθαι, τάν τ' ἐμαυτῶ ματέρα.

Cùm figitur veru. DI. *num ſine matre comedunt.*
ME. Per *Neptunum, etiam ſine patre.* DI. *quid potiſsimùm*
Comedunt? ME. *quidquid dederis. ſed tute interroga.*
B *DI. Porca, porca.* PV. *coi, coi.*
DI. Comedis ne ciceres & mentas? PV. *coi, coi.*
DI. Quid autem? an caricas comedis? PV. *coi, coi.*
DI. Quid ergo? an ficos deuoras? PV. *coi, coi.*
DI. Quàm clare ad caricas grunniſtis, efferat
Huc aliquis caricas domo hiſce porculis.
Nunquid eas comeditis? papa, quanto vorant
Cum ſtrepitu! proh magne Hercules: è quo ſolo
C *Sunt hæ porcellæ? quàm voraces ſucculæ?*
Atqui non omnes deuorarant caricas.
ME. Ego hanc vnam illis ſubtraxi modò caricam.
DI. Vrbana & lepidæ ſunt hæ pecudes per Iouem,
Quanti iſtas emero à te porcellas, cedò?
ME. Harum alteram alliorum manipulo, alteram
D *Vno ſalis chænice: ſiquidem volueris.*
DI. Emam abs te, agè manedum iſthic. ME. vtinam, ô Mercuri
Negociator, tantidem vxorem meam,
Meamq́ matrem vendere liceat mihi.

Σχόλια. Πάντ' ἃ δίδως.] ἅ τινα ἂν παραβάλῃς αὐτοῖς ἐσθίουσιν. Τρώγοις ἐρεβίνθους] ἔπαιξε πρὸς τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρός, ἐπεὶ καὶ ἐρέβινθον αὐτὸ καλοῦσι. Τί δαὶ Φιβάλεως] τόπος Μεγαρίδος. ἄλλοι Ἀττικῆς. ἀμφιβάλλεται γάρ. γένος δὲ συκῆς ἡ φίβαλις ἐπιτήδειον εἰς ἐργασίαν ἰσχάδων. ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ἰσχναίνεσθαι, ἰσχὰς καλεῖται. καὶ τοὺς ἰσχνοὺς τῶν ἀνθρώπων φιβάλεις καλοῦσιν. ὁ δὲ τόπος Φιβάλεως προπαροξυτόνως, ὡς κορωνέως φιλέκεως. Οἷον ῥοθιάζουσ'.] ἀθρόον καὶ μετὰ κτύπου φωνῆς ὁρμῶσι καὶ ἐσθίουσι. θαυμαστικῶς δὲ εἶπε μετὰ ῥόθου καὶ ψόφου ἐσθίουσιν. Τραγασαῖα.] ἀπὸ τοῦ τρώγειν ἔπαιξεν. ἅμα δὲ καὶ ὡς ἀπὸ πόλεως. Τάνδε μίαν ἀνειλόμαν.] τῶν ἰσχάδων δηλονότι μίαν ἔλαβον. Ἀστείω γε τὼ βοσκήματε.] ἀνθηρὰ καὶ καλὰ τὰ βοσκήματα. ἐπὶ χοίρων δὲ καλεῖται τὸ βόσκημα. Εὐτροφῶν δὲ ἐν ἑβδόμῳ τῆς παιδείας καὶ ἐπὶ ἵππων τίθεισι τὴν λέξιν. Σκορόδων τροπαλλίδος.] διαβάλλει τοὺς Μεγαρέας, ὅτι εἰς τοσοῦτον ἦλθον πενίας, ὥστε τὰ τέκνα πωλεῖν δεσμοῦ σκορόδων καὶ χοίνικος ἁλῶν. τροπαλλὶς δὲ, ἡ δέσμη τῶν σκορόδων. ἀστείως δὲ ὁ Μεγαρεὺς ἅμα καὶ ἀπειροπαθῶς ταῦτα παρὰ τοῦ Δικαιοπόλιδος ζητεῖ, ἃ πρότερον οἱ Μεγαρεῖς ἄλλοις παρεῖχον. Ἑρμᾶ ἐμπολαῖε.] τὸ πλῆρες Ἑρμᾶ. λείπει δὲ τὸ γένοιτο. ἐμπολαῖε δὲ, ἐμπορικὲ πραγματευτικέ. ὁ Μεγαρικὸς δὲ ἐπάνω καλῶς ἐμφαίνει τὸν πολὺν λιμόν. ὡς εὐτυχῶς γὰρ πωλήσας τὴν θυγατέρα αὐτοῦ καὶ καλῶς, εὔχεται πάλιν οὕτως ἀποδόσθαι καὶ τὴν μητέρα. ἐμφαίνει δὲ τὸν μέγαν λιμόν.

E

F

In sacrificiis Bac- chi antiquitus nulla ... Hegemon lib. 2. ... Natalem Comitem lib. 1. cap. x

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ τετάρτη.
ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

ACTVS III. SCENA quarta.
SYCOPHANTA, MEGARICVS, DICAEOPOLIS.

BIS. Νῦν ἥκει Συκοφάντης, ὃς ἐκ τῆς Μεγαρίας, ἐκ τὰ αὐτοῦ χοιρίδια ὡς πολέμια φανεῖν ἀπειλεῖ. ἀλλὰ Δικαιόπο- G λις τὴν αὐτοῦ φάσιν καταγελᾷ, καὶ αὐτὸν ἀπωθεῖ, ἐκ τῆς Μεγαρίας τῆς συκοφαντίας, καὶ πραγμάτων ἀπαλλάττει.

Συ. Ἄνθρωπε, ποδαπός; Με. χοιροπώλας Μεγαρικός.
Συ. Τὰ χοιρίδια τοίνυν γ' ἐγὼ φανῶ ταδὶ

SY. Heus tu, cuiâs es? ME. porculator Megaricus.
SY. At ego quadruplator ſum, qui te iam deferã,

Πολέμια καὶ σέ. Με. τοῦτ' ἐκεῖν', ἥκει πάλιν
Ὅθενπερ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἁμῖν ἔφυ.
Συ. Κλάων Μεγαρεῖς. οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον;
Με. Δικαιόπολι, Δικαιόπολι φαντάζομαι.
Δι. Ὑπὸ τοῦ; τίς ὁ φαίνων σ' ἐστίν; Με. οἱ δ' ἀγορανόμοι.
Δι. Τοὺς συκοφάντας οὐ θύραζ' ἐξείρξετε;
Τί ἦ μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;
Συ. Οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους; Δι. κλάων γε σύ
Εἰ μὴ 'τέρωσε συκοφαντήσεις ἰών.
Με. Οἷον τὸ κακὸν ἐν ταῖς Ἀθάναις τοῦτ' ἔνι.
Δι. Θάρρει Μεγαρίκ', ἀλλ' ἧς τὰ χοιρίδι' ἀπέδου
Τιμῆς, λαβὲ ταυτὶ τὰ σκόροδα καὶ τοὺς ἅλας.
Καὶ χαῖρε πολλά γ'. Με. ἀλλ' ἁμὶν οὐκ ἐπιχώριον. (ἐμοί.
Δι. Πολυπραγμοσύνης νῦν ἐς κεφαλὴν τράποιτ'
Με. Ὦ χοιρίδια πειρῆσθε κἄνευ τῶ πατρὸς
Παίειν ἐφ' ἁλὶ τὰν μᾶδδαν, αἴκα τις διδῷ.

A *Cum porculis, quaſi hoſtes.* ME. *hoc illud redit*
Eodem: unde & prima mali labes extitit.
SY. *Male Megarisſ ibis. non mittes ſacculum?*
ME. *Dicæopoli, Dicæopoli accuſor miſer.*
DI. *A quo? quis ille quadruplator?* ME. *[illegible] præſides*
B *Fori.* DI. *cur Sycophantas non expellitis*
Foràs? quid tu quadruplare ſine funalione?
SY. *Non deferam hoſtes?* DI. *male multaberis: niſi*
Abeas, & tua negotia alibi exerceas.
ME. *Quale hoc in urbe Athenienſium malũ ſit!*
DI. *Bono animo es Megarice: & quo pretio porculas*
Mihi vendidiſti, hoc cape, ſales & allia.
C *Vale multũ.* ME. *hoc noſtra nõ fert mos patria.*
DI. *Vah curioſitas hæc, in meum caput*
Illud vale redundet. ME. *ô mea porcula*
Nunc intus ſolicitamini etiam ſine patre,
Ut panem cum ſale edatis, ſiquis det modò.

Σχόλια. [illegible] φανῶ.] ἀποδείξω. ἔστι δὲ ἡ φάσις ὄνομα δίκης οὕτω καλουμένης. Ὅθενπερ ἀρχά.] ἐκ τοῦ συκοφαντεῖν δηλονότι. Κλάων Μεγαρεῖς.] ἀπὸ τῆς Μεγαρέων ἐχρήσατο φωνῆς, ἀντὶ τοῦ λαμψεῖς, ἢ εἰς Μέγαρα ἀπελεύσῃ, ἢ τὰ Μεγαρέων φρονήσεις, ἢ τῇ Μεγαρέων διαλέκτῳ χρήσῃ. Οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον.] σάκος νῦν δι' ἑνὸς κ. ἀντὶ τῆς σάκκον διὰ δύο. Φαντάζομαι.] ἀντὶ τοῦ συκοφαντοῦμαι. καλεῖ δὲ τὸν Δικαιόπολιν πρὸς τὸ συμμαχῆσαι αὐτῷ. Φαίνεις ἄνευ.] πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν παίζει. Εἰ μὴ ἑτέρωσε.] εἰ μὴ ἀλλαχοῦ ἀπελθὼν ἑτέρους συκοφαντήσεις. Οἷον τὸ κακόν.] τὸ τῶν συκοφαντῶν. διαβάλλει οὖν τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλοὺς συκοφάντας ἔχοντας. Ἀλλὰ ἁμὶν οὐκ ἐπιχώριον.] τὸ χαίρειν διὰ τὰ κατέχοντα ἡμᾶς κακά. Πολυπραγμοσύνης.] ὅτι περιττῶς ἐθέλησεν αὐτὸν τὸ χαίρειν, εἰς κεφαλὴν μοι τράποιτο. λείπει δὲ τὸ ἕνεκα. ἕνεκα τῆς πολυπραγμοσύνης. ὁ δὲ λόγος, ἀλλ' αὐτὸ χαίρειν ἔλθοι εἰς τὴν κεφαλήν μου. ὅτι πολυπραγμ[illegible] χαίρειν. οὕτω δὲ ἔλεγον οἱ Ἀττικοὶ ἐν κατηγορουμένοις, εἰς κεφαλὴν τράποιτο. τοῦτο δὲ ἐπὶ κακῶν λέγοντες. ἐπεὶ δὲ ὁ Μεγαρεὺς λέγει οὐκ ἔστι αὐτοῖς ἐπιχώριον τὸ χαίρειν, φησὶν ὁ Ἀττικὸς διὰ τὴν πολυπραγμοσύνην εἰς τὴν [illegible] κεφαλὴν τρέποιτο τὸ χαίρειν. ἀντὶ τοῦ ὅτι πολυπραγμονεῖς, εἰπών σε μὴ βούλεσθαι τὸ χαίρειν, γένοιτο τοῦτο εἰς τὴν ἐμὴν κεφαλὴν τραπέσθαι. [illegible] πάνυ. κἄνευ δὲ ἀντὶ τοῦ καὶ χωρίς. Παίειν ἐφ' ἁλὶ τὰν μᾶδδαν.] ἐσθίειν μετὰ τῶν ἁλῶν τὸν ἄρτον διὰ τὸ ἀπορεῖν προσφαγίου.

E

ΣΤΡΟΦΗ κώλων κδ'.

Χο. Εὐδαιμονεῖ γ' ἅνθρωπος. οὐκ ἤκουσας οἷ προβαίνει
Τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλεύματος; καρπώσεται γὰρ ἁνὴρ
Ἐν τῇ 'γορᾷ καθήμενος.
Κἂν εἰσίῃ τις Κτησίας,
Ἢ συκοφάντης ἄλλος, οἰ-
μώζων καθεδεῖται.
Οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖται.
Οὐδ' ἐξομόρξεται Πρέπις τὴν εὐρυπρωκτίαν σοι.

STROPHE.

CH. *Beatus hic homo'ſt: non audiſti quorſum inſtitutum*
Euadat hoc negocium? fructum iſte conſequetur
F *Vir, in foro qui conſidet:*
Et ſi quis intret Cteſias,
Aut Sycophanta reprobus,
Mœrens reſidebit:
Nec quiſquam alius opſonando damnum tibi inferet: nec
Tibi inſculpet ſuam Prepis Cinediam nefandam,

Σχόλια. Εὐδαιμονεῖ γ' ἅνθρωπος.] ἐξελθόντων τῶν ὑποκριτῶν καὶ μένοντος τοῦ χοροῦ, μονοστροφικὸν περίοδον ἑξάκωλον δι' ἣν ἦσαν αὐτοῦ στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο. μεθ' οὓς κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς τεσσάρων περιόδων. καὶ αἱ μὲν πρῶται παραγράφῳ, ἡ δὲ τελευταία κορωνίδι σημειοῦνται. Ἐν τῇ 'γορᾷ καθήμενος.] ἐν τισιν εὑρέθη, ἐν τῇ ἀγορᾷ καθήμενος, μόνους τοὺς καρποὺς G ἐξοίσεται. Κτησίας.] οὗτος ὡς συκοφάντης διαβάλλεται. Ὑποψωνῶν σε.] [illegible] ὀψώνια [illegible] βλάψει. διότι αὐτὸς μόνος συναλλάττει ταῖς ἀγοραῖς. ἄλλως. προστιθεὶς τῷ ὀψωνίῳ. εἰσὶ γὰρ πολλοὶ διὰ μικρᾶς προσθήκης ἀνιώμενοι. πημανεῖται δὲ, [illegible]. λυπήσει ὦ Δικαιόπολι. Ἐξομόρξεται.] [illegible] ἐναπομάξει. ὡς καταπύγων δὲ κωμῳδεῖται ὁ Πρέπις. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀνέξῃ τῆς κιναιδείας Πρέπιδος.

Οὐδ᾽ ὥστε Κλεωνύμῳ.
Χλαῖναν δ᾽ ἔχων φανὴν, δίει.
Κἀξευτυχῶν Υπέρβολος
Δικῶν ἀναπλήσει.
Οὐδ᾽ ἐντυχὼν ἐν τῇ ἀγορᾷ προσόισεταί σοι βαδίζων
Κρατῖνος, ἀεὶ κεκαρμένος μοιχὸν, μιᾷ μαχαί-
ρᾳ.
Οὐδ᾽ ὁ περιπόνηρος Αρτέμων
Ο ταχὺς ἄγαν τὴν Μουσικὴν,
Οζων κακὸν τῶν μασχαλῶν,
Πατρὸς τραγασαίου.
Οὐδ᾽ αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπό-
νηρος.
Λυσίστρατός τ᾽ ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων ὄνειδος.
Ο περιαλουργὸς τοῖς κακοῖς
Ριγῶν τε καὶ πεινῶν ἀεί.
Πλεῖν ἢ τριάκονθ᾽ ἡμέρας
Τοῦ μηνὸς ἑκάστου.

A *Nec te premet Cleonymus:*
I, lana amictus splendida:
Nusquam incidens Hyperbolus
Te lite replebit.
Nec obuius tibi in foro occurret Cratinus ille,
Qui ſemper eſt cinaedice tonſus ab vna machae-
ra:
Nec conſceleratus Artemo,
B *Arte expeditus Muſica,*
Hircum ſub alis male qui olet,
Ex patre caprino.
Sed neque comicijs inceſſet te Pauſo ſceleſtus,
Neque in foro Lyſiſtratus opprobrium Cholar-
gicorum:
Qui mala profunde cogitans,
Subinde friget & eſurit,
C *Plusquam triginta per dies,*
Quouis prope menſe.

Σχόλια. Οὐδ᾽ ὥστε Κλεωνύμῳ] οὐ θλίψουσι. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ἐπιθήσῃ ὑπὸ Κλεωνύμου ἀναγκάζοντός σε κινεῖν. ἐπεὶ δὲ Κλεώνυμος ὡς ἀδηφάγος καὶ ῥίψασπις κωμῳδεῖται. Υπέρβολος] τοῦτον ὡς φιλόνεικον διαβάλλει συνεχῶς Αριστοφάνης. ἦν δὲ στρατηγὸς Αθηναίων. φανὴν δὲ λαμπράν. δίει δὲ διελεύσῃ. Κρατῖνος.] ἐπεὶ μελῶν ποιητής. κωμῳδεῖται δὲ ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ ὡς ἀσέμνως κεκαρμένος. μοιχὸς δὲ εἶδος ἐστὶν ὄνομα κουρᾶς ἀπρεποῦς κιναιδώδους. Οὐδ᾽ ὁ περιπόνηρος.] ὥστε ἐλέγετο ὁ περιφόρητος Αρτέμων ἀπὸ τῆς παροιμίας. ἧς μέμνηται καὶ Ανακρέων ταχθείσης ἐπὶ καλοῦ καὶ ἁρπαζομένου πρὸς παντὸς παιδός. περὶ ὑπόνοιαν δὲ ἔφη, τὸ Αρτέμων. οὐ γὰρ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Κρατῖνον βούλεται δηλώσειν. συνεχρόνισε δὲ τῷ δικαίῳ Αριστείδῃ ἐπεὶ ὁ Αρτέμων. ὃς ἦν ἄριστος μηχανητής. διὰ δὲ τὸ χωλὸν αὐτὸν εἶναι, ὅτε ἂν κατελήφει πόλεμος καὶ χρεία μηχανῆς ἦν ἐπὶ τὸ τεῖχος κατεβληθῆναι ἢ τὸ τοιοῦτον μετέπεμπον τὸν αὐτὸν φερόμενον. ἀπὸ τούτου οὖν ἡ παροιμία. καὶ πάντες οἱ σοφοὶ, περιφόρητοι καλοῦνται. Ο ταχὺς ἄγαν τὴν μουσικὴν.] ὡς ἐπὶ ταχὺ ποιοῦντος αὐτοῦ ποιήματα. ἦν γὰρ καὶ μελοποιός. Οζων] ὡς δυσώδη διαβάλλει αὐτόν. τραγασαίου γὰρ διὰ τὴν τῶν τράγων δυσωδίαν εἶπε. Λυσίστρατος.] ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο. ἐν ὁσίοις γὰρ καὶ πένης ὁ αὐτὸς καὶ κυβευτής. ἐκαλεῖτο γὰρ καὶ χιμαλώπηξ. Χολαργέων] δῆμος Αττικῆς οἱ Χολαργεῖς τῆς Ακαμαντίδος φυλῆς. Ο περιαλουργός.] ὁ κακοῖς βεβαμμένος, ἢ βαθὺς τοῖς κακοῖς. μετοίσεται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῆς βαφῆς τῆς πορφύρας τῆς θαλάσσης. ὅτι ἐμβαλόντες τὸ ὄστρακον ὠθοῦνται. ἁλουργὴς εὐθὺς ἡ πορφύρα. Πλεῖν ἢ τριάκονθ᾽ ἡμέρας.] ἀντὶ τοῦ τριάκοντα ἡμέρας. ὁ γὰρ μὴν τριάκοντα ἡμέραις πληροῦται.

D

E

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.

ΒΟΙΩΤΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Βις. Προσέρχεται Βοιωτὸς διάφορα διαφέρων βρωμάτων φορτία φέρων εἰς τὴν Αθηναίων ἀγορὰν, ταῦτα πωλήσων.

Κορωνὶς ἐν στίχοις γ'.

Βοι. Ιστω Ηρακλῆς ἐκαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς.
Κατάθου τὺ τὰν γλάχων᾽ ἀτρέμας Ισμηνία.
Υμὲς δ᾽ ὅσοι Θείβαθεν αὐληταὶ πάρα,
Τοῖς ὀστίνοις φυσῆτε τὸν πρωκτὸν κυνός.
Δι. Παῦ᾽ ἐς κόρακας. οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν;
Πόθεν προσέπτανθ᾽ οἱ κακῶς ἀπολούμενοι
Επὶ τὴν θύραν μοι χαιρεδῆς, βομβαύλιοι.
Βοι. Νὴ τὸν Ιόλαον ἐπιχαρίτως γ᾽ ὦ ξένε.
Θείβαθε γὰρ φυσᾶντες ἐξόπισθέ μου,
Καὶ τ᾽ ἄνθεα τᾶς γλάχωνος ἀπέκεξαν χαμαί.
Αλλ᾽ εἴ τι βώλει πρίασθαι τῶν, ἐγὼ φέρω,
Τῶν ὀρταλίχων ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων.

ACTVS IIII. SCENA
prima.

BOEOTVS, DICAEOPOLIS.

F BOE. *Sciat Hercules: callum peperit mihi hic labor,*
Depone tu pulegium placide Iſmenia:
At vos, qui adeſtis, Thebani tibicines,
Agite oſſeis inflate podicem canis.
DI. Abi in malam rem: non ibitis ab oſtio.
Vos veſpae? vnde aduolârunt hae male perditae
Mihi ad oſtium, bombiſonae volucres Charidis?
BOE. Per Iolaum, ex animi ſententia, mi ho-
G *mo.*
Nam pone qui flant, Thebani tibicines
Sunt, & flores pulegij abiecerunt humi;
At ſi lubet, aliquid iſtorum eme, quae huc affe-
ro,
Aliquid gallinarum, aut cicadarum, mi homo.

Δι. Ω

Δι. Ὦ χαῖρε κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.
τί φέρεις; Βοι. ὅσ' ἔστ' ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁπλῶς,
Ὀρίγανον, γλαχὼ, ψιάθοις, θρυαλλίδας,
Νάσσας, κολοιὼς, ἀτταγᾶς, φαλαρίδας,
Τροχίλως, κολύμβως. Δι. ὥσπερεὶ χειμὼν ἄρα
Ὀρνιθίας ἐς τὰν ἀγορὰν ἐλήλυθας;
Βοι. Καὶ μὰν φέρω χᾶνας, λαγὼς, ἀλώπεκας,
Σκάλωπας, ἐχίνως, αἰλούρως, πυκτίδας,
Ἰκτίδας, ἐνύδρεις, ἐγχέλεις Κωπαΐδας.
Δι. Ὦ τερπνότατον σὺ τέμαχος ἀνθρώποις φέρων,
Δός μοι προσειπεῖν, εἰ φέρεις τὰς ἐγχέλεις.
Βοι. Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν,
Ἔκβαθι τῷδε κἠπιχάριτται τῷ ξένῳ.
Δι. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ πάλαι ποθουμένη,
Ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς,
Φίλη δὲ Μορύχῳ. δμῶες ἐξενέγκατε,
Τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα,
Σκέψασθε παῖδες τὴν ἀρίστην ἐγχέλυν,
Ἥκουσαν ἕκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην.

A *DI. Di te ſaluum velint, amabo, Bœote mi,*
Bucellarum vorator: quid fers mercium?
BOE. Quicquid boni Bœoti ſimpliciter habent,
Storeas, pulegium, origanum, verbaſculum,
Anates, phalarides, regulos, monedulas,
Colymbos, attagenas. DI. ergo tu, velut
Hybernus ad forum veniſti ornithias.
BOE. Quin etiam lepores, vulpes, anſeres fero,
B *Talpas, feles, pyctidas, erinaceos,*
Pluuiales ictidas, anguillas Copaicas.
DI. Euge mi homo qui tā dulce fers tomaculū:
Sine alloquar, ſiquas anguillas fers mihi.
BOE. Heus quinquaginta virginum Copaidum
Maxima natu, exi & gratificare huic hoſpiti.
DI. Cariſſima anguilla & dudum optatiſſima.
Grata aduenisti tam Trygædicis choris,
Quàm cara Morycho. famuli efferte huc illicet.
C *Craticulā & follem mihi: videte hanc optimā*
Anguillam, quæ toties optata cùm foret:
Vix demum ſexto anno aduenit: pueri mei.

Σχ. Ἰττὼ Ἡρακλῆς] κεραμεῖς. [illegible] γὰρ οἱ [illegible], καὶ εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι [illegible] πλὴν τῶν [illegible], καὶ [illegible] τετραμέτρων καταληκτικῶν ὄντων. ἄλλως. ἐρχέσθαι τις ἀνὴρ Θηβαῖος κάμνων τὸν ὦμον ἐν τῷ βαστάζειν τὸ φορτίον ὃ ἔφερε καὶ φησιν, ἰττὼ Ἡρακλῆς, ἀντὶ τοῦ ἴστω. ἔκαμον τὸν ὦμον βαστάζων. τύλον δὲ ἀρσενικῶς ἔλεγον τὸν ὦμον τὸν τετυλωμένον, καὶ πεπιλημένον καὶ τετριμμένον ἐκ τοῦ βάρους. ὅπερ πολλάκις ἐπὶ τῶν ὤμων γίνεται τοῖς ἀχθοφόροις, ἐκ τοῦ βαστάζειν τι συνεχῶς. καὶ τυλοκλείδης τραχήλου τύλον εἶπεν.

Bisetvs. σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ τούτου τοῦ στίχου ποδὶ κρᾶσιν τοῦ ω καὶ η δεῖ ποιεῖσθαι, ἵνα [illegible] σπονδεῖος. ὅπερ σπανιώτατον δοκεῖ. ἴσως τοίνυν γραπτέον ἁπλῶς, ὦ Ἡρακλῆς. ἢ, ὦ Ἡρακλέες. ἢ, ὃ καὶ πιθανώτερον ἐστὶν, ὁ στίχος ἐστὶ προκέφαλος, ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ πλεονάζει συλλαβῇ. ὡς καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ,

Ἢ [illegible] ὁ μανθάνει Ὀδυσσῆος θείοιο. καί,

Ἢ οὐχ ἅλις ὅτι [illegible] ἀναλκίδας ἠπεροπεύεις;

τίς δὲ στίχος προκέφαλος, ἢ ἀκέφαλος. τίς προκοίλιος, καὶ λαγαρός. τίς δολιχόουρος, εἴτε μακροσκελὴς, ἢ μείουρος, ὁ Ἡφαιστίων ἐν τῷ περὶ [illegible] χωλῶν διδάσκει.

Σχόλια. Γλάχωνα] τὸ [illegible] καὶ γλαχὼ ὡς [illegible]. καὶ βληχώ. αὐληταὶ παρῆσαν] ἀντὶ τοῦ παρεστι. [illegible] δὲ [illegible] οἱ Θηβαῖοι περὶ τὸν αὐλόν. Τοὺς ὀστίνους φυσῆτε] λέγει τοὺς αὐλητὰς ὀστίνοις [illegible], ἐκ [illegible] ἀπὸ τῶν ἐλαφείων ὀστῶν κατεσκεύαζον τοὺς αὐλούς. τὸ δὲ πρωκτὸν κυνὸς, ὀμματίοισιν ἀπὸ παροιμίας, [illegible] τοῖς ὀφθαλμοῖς [illegible] εἰς πρωκτὸν κυνὸς βλέπει, μέμνηται ἐν Ἐκκλησιαζούσαις [illegible] εἶπεν, ἐς πρωκτὸν κυνὸς βλέπει. Οἱ σφῆκες] ἀπὸ τοῦ ἠχεῖν τοὺς αὐλοὺς ὡς οἱ σφῆκες. μετὰ τοῦ [illegible], αὐληταὶ πολλοὶ ἦλθον εἰς τὰς θύρας τοῦ Δικαιοπόλιδος. Χαιριδεῖς βομβαύλιοι] παρὰ τὸν Χαιρίδας [illegible] ἢ [illegible]. Χαῖρις δὲ, αὐλητὴς Θηβαῖος ἄμουσος. μέμνηται ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος. ὅτε δὴ [illegible] ἐπὶ τὸ ὄρθιον. Ἀττικὸν δὲ ἡ [illegible] τὸ, ἤτοι λέγειν ἀπὸ τοῦ Χαιρίδες Χαιριδεῖς, καὶ ἀπὸ τοῦ [illegible]. Βομβαύλιοι αὐληταί] τὸ δὲ βομβύλιος, ἐν προσθέσει τοῦ [illegible] βομβαύλιος [illegible] τὸν αὐλόν. βομβύλιος δὲ εἶδος μελίσσης. καὶ εἴρηται παρὰ τὸ βομβεῖν. Νὴ τὸν Ἰόλαον] Ἰόλαος ἥρως [illegible] παρὰ Θηβαίοις. τὸ δὲ [illegible] φησὶ [illegible] τῷ πνεύματι αὐτῶν. [illegible] τὸν γλήχωνος ἀπέβαλον. [illegible] γὰρ φορτίον τὸ γλήχωνος. τὸ δὲ ἐπιχαρίτως ἀντὶ τοῦ κεχαρισμένως. καὶ κεχαρισμένως ἡμῖν ἀπόλοισθε [illegible].

Bisetvs. Ἀπίκιξαν] Ἡσύχιος ἀπίκιξαν λέγει, καὶ ἑρμηνεύει φυσῶντες ἀπὸ τινῶν [illegible]. [illegible] δὲ τοῦτο τὸ ῥῆμα [illegible] τοῖς ἄλλοις οὐχ

D εὑρίσκεται, καὶ [illegible]. [illegible] ἀπὸ τοῦ ἀποσείω, ἀποσείσω [illegible], καὶ Βοιωτικῶς [illegible] τοῦ σ εἰς ξ. ἀλλὰ τοῦτο [illegible] τῶν [illegible] τρεπόντων τὸ σ εἰς ξ, [illegible], σύμμαχος, ξύμμαχος κατὰ τὴν Δωρικὴν, ὡς [illegible] τὸ κ εἰς ξ. [illegible], εἴκασιν, εἴξασιν, [illegible]. [illegible] τὸ σχίζω, ἐκ τοῦ κίω, [illegible] ἀποκεινεῖν [illegible] καταχρηστικῶς σημαίνει τὸ ἀποφυσᾶν, καὶ φυσῶντα διασκεδάν. καθάπερ καὶ Ἡσύχιος [illegible] δοκεῖ. ἀπεκίξαν οὖν

E γραπτέον, καὶ κατὰ Δωρικὴν [illegible] ἀντὶ τοῦ ἀπεκίσαν ληπτέον. ἀλλὰ [illegible] τῶν παλαιῶν, καὶ δοκίμων ἀνδρῶν [illegible]. πιθανώτερον μέντοι λέγειν ὡς ἀπὸ τοῦ [illegible] τὸ ἵζω, ὅθεν ἵζω, καὶ καθίζω, τὸ κάθημαι, καὶ τὸ ἱδρύω, [illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible], γίνεται ἱκίζω [illegible] καὶ ἀποικίζω, ὁ μέλλων κοινῶς μὲν ἀποικίσω, [illegible] δὲ ἀποικίξω [illegible] ἀόριστος α. ἀπῴκιξα. καὶ γὰρ οἱ Δωριεῖς ἐν [illegible] τοὺς μέλλοντας [illegible] λεγομένους κοινῶς, [illegible] τὸ ξ, καὶ τὸ ξ ἐν τῷ

F ἀορίστῳ φυλάττουσι. [illegible], καθίξω, καθίσω, ἐκάθιξα κοινῶς. Δωρικῶς δὲ καθιξῶ, ἐκάθιξα. Θεόκριτος εἰδ. α.

Λῆς ποτὶ τᾶν Νυμφᾶν, λῆς αἰπόλε τῇδε καθίξας.

ἀντὶ τοῦ καθίσας ἤγουν καθήμενος. καί,

Φαντὶ πρὶν ἢ ἀκράτισαι ἐπὶ ξηροῖσι καθιξεῖν.

ἀντὶ τοῦ καθίσειν. διὸ καὶ τὸ ἀπῴκιξαν καλῶς ἔχει.

Σχόλια. Τετραπτερυλλίδιον.] [illegible] τὰ δὲ ἔχειν πτερὰ. [illegible] ἀλεκτρυόνων κατὰ τὴν τῶν Βοιωτῶν διάλεκτον. Κολλικοφάγε.] κόλλιξ εἶδος

G ἄρτου [illegible]. ὀρίγανον δὲ [illegible] Ἀττικοί. Γλαχώ.] ἡ γλαχὼ τὸ γλαχοῦς, Ἀττικοὶ δὲ βληχὼ φασιν. Φαλαρίδας. [illegible] ὀρνίθων. οἱ δὲ τὰς ἐν τῷ Φαληρεῖ [illegible]. Ὀρνιθίας.] οὕτως ὁ σφοδρὸς χειμὼν ἐν ᾧ καὶ τὰ ὄρνεα διαφθείρεται. οὕτω δὲ καὶ ἄνεμος ὀρνιθίας. ὃς ὑπὲρ τὴν γῆν τὰ ὄρνεα στερίσκουσιν ὑπὸ τοῦ ψύχους [illegible]. ὁ δὲ Σύμμαχος χειμῶνα ὀρνιθίαν ἀποδίδωσι. διὰ τὸ χειμῶνος ταῦτα τὰ ὄρνεα ἐπιφαίνεσθαι. ὡς παρὰ Ἀράτῳ.

Σκάλευσας.] μύας τινὰς οὓς φασὶν ἀσπάλακας. Ἰκτίδας] εἶδος ζώου ὡς οἱ κάστορες, ὅ ἐστι δὲ ἰχθυοφάγον. Κωπαΐδας.] λίμνη ἐν Βοιωτίᾳ Κωπαΐς, ἐν ᾗ ἐγχέλεις πλεῖσται. ἔστι δὲ καὶ πόλις ὁμώνυμος. Δός μοι προσειπεῖν] ὁ Δικαιόπολις ἀκούσας περὶ ἐγχέλεως, πρὸς τὸν Μεγαρέα λέγει ἄσμενος. ὅτι ὦ τερπνὸν καὶ καλὸν ἡμῖν τέμαχος κομίσας τὴν ἔγχελυν, δός μοι αὐτὴν προσειπεῖν. Πρέσβειραν.] ὁ στίχος ἀπὸ δράματος Αἰσχύλου ὅπλων κρίσεως οὕτως ἐπιγεγραμμένου. ἐν ᾧ ἐπικαλοῦνται τὰς Νηρηΐδας τὰς ἐξελθούσας κεῖναι πρὸς τὴν Θέτιν λέγων. δέσποινα πεντήκοντα Νηρῄδων χορόν. Κὰχάρηθι.] ἀντὶ τοῦ ἐπιχαρέντως ἐξελθεῖν τῷ ξένῳ. Φιλτάτη] ὁ Δικαιόπολις λαβὼν τὴν ἔγχελυν, λέγει αὐτὴν ἀσμένως ὁρῶν. Μορύχῳ.] ὁ Μόρυχος ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ κωμῳδεῖται. ἦν δὲ καὶ τῶν ἀδίκως βιούντων. στρατηγίας δὲ μετέσχε. Τὴν ἐσχάραν μοι.] ἐσχάραν τὴν καλουμένην ἄρυλαν. ῥιπίδα δὲ, τὸ φυσητήρα. Τὴν ἀρίστην ἔγχελυν.] Ἀττικῶς ἔγχελυν, Βοιωτοὶ ἔγχελυν. ἐκπέφανθε δὲ, ἀντὶ τοῦ θεάσασθε προσέχετε.

Bisetus. ὦ ταν.] ὦ φίλοι, ὦ ἑταῖροι. οὐ γὰρ πρὸς ἕνα μόνον, ἀλλὰ πληθυντικῶς τὸ ὦ ταν, ἐνταῦθα λαμβάνεται.

Προσείπατ' αὐτὴν ὦ τέκν', αὐτὰρ ἐγὼ
Τὺμὶν παρέξω τᾶσδε τᾶς ξένης χάριν.
Ἀλλ' ἔσφερ' αὐτὴν, μηδὲ γὰρ θανών ποτε
Σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλανωμένης.
Βοι. Ἐμοὶ δὲ τιμὰ τᾶσδε πᾶ γενήσεται;
Δι. Ἀγορᾶς τέλος ταύτην γέ που δώσεις ἐμοί,
Ἀλλ' εἴ τι πωλεῖς τῶνδε τῶν ἄλλων λέγε.
Βοιω. Ἰῶ γα ταῦτα πάντα. Δικ. φέρε πόσου λέγεις;
Ἢ φορτί' ἕτερ' ἐνθένδε κεῖσ' ἄξεις ἰών.
Βοιω. Ὅ,τι γ' ἔς' Ἀθάναις, ἐν Βοιωτοῖσι δὲ μή.
Δικ. Ἀφύας ἄρ' ἄξεις πριάμενος Φαληρικὰς,
Ἢ κέραμον. Βοι. ἀφύας ἢ κέραμον; ἀλλ' ἔντ' ἐκεῖ.
Ἀλλ' ὅτι παρ' ἁμῖν μὴ, τᾷδε δ' αὖ πολύ.
Δι. Ἐγῷδα, συκοφάντην ἔξαγε,
Ὥσπερ κέραμον ἐνδησάμενος. Βοιω. νὴ τὼ Σιώ.
Λάβοιμι μέντ' ἂν κέρδος ἀγαγὼν, καὶ πολὺ
Ἅπερ πίθακον, ἀλιτρείας πολλᾶς πλέων.
Δι. Καὶ μὴν ὁδὶ Νίκαρχος ἔρχεται φανῶν.
Βοι. Μικκός γα μᾶκος οὗτος. Δι. ἀλλ' ἅπαν κακόν.

Alloquimini ipſam. ego prunas vobis porrigam,
Vel hoſpitalitatis cauſa: huc duc eam.
Nam ne quidem abs te eſſe velim, mortuus licet,
Vbi tu probe cum betis aſſata fueris.
BOE. Sed pretium pro anguilla vnde reddetur mihi?
DI. Hanc tu dabis nomine portorij mihi.
Sed an quid reliquarum venale eſt mercium?
BOE. Immò hæc omnia. DI. cedo, quanti ſingula æſtimas?
Aut vis tu alias auferre hinc merces pro tuis?
BOE. Quidquid Athenis eſt, quod nō ſit Bœotiæ.
DI. Vis ergo apuas emere à nobis Phalericas,
Aut vrceum? BOE. vrceum, aut apuas: at ſunt ibi
Etiam: quæ verò apud nos non ſunt affatim,
Illorum magna hic copia eſt. DI. noui Hercule,
Agè Sycophantam expecta, & velut vrceum
Conſtringe. BOE. per Iouem: quippe lucri plurimum
Hinc fecerim, ſi duxero pro ſimia,
Multis referta flagitijs & fraudibus.
DI. Quadruplator hic Nicarchus, commodè aduenit.
BOE. Parua ſtatura hic eſt. DI. ſed magna malitia.

Σχόλια. Τῆς ξένης χάριν] διὰ τὸ ἐπιξενίζεσθαι. παίζων δὲ ἔφη. Ἐντετευτλανωμένης] ἀντὶ τοῦ μετὰ τεύτλων ἑψηθείσης. μετὰ τεύτλων γὰρ ἥψουν τὰς ἐγχέλεις. λέγονται γὰρ τεύτλοις συνεψόμεναι ἥδισται εἶναι. καὶ ἀλλαχοῦ φησὶ τὰς ἐν τεύτλοις λοχευομένας. Ἐμοὶ δὲ τιμά.] ἐμοὶ γὰρ τὸ τίμημα αὐτῆς πόθεν. Ἀγορᾶς τέλος.] ἔθος ἦν τὸ παλαιὸν, ὡς καὶ μέχρι τοῦ νῦν, τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ πιπράσκοντας τέλος διδόναι τοῖς λογισταῖς. λέγει οὖν ὁ Δικαιόπολις, ὅτι τέλος λαμβάνω ταύτην ὑπὲρ ὧν ἐπώλησας. Ἰῶ γα] ἀντὶ τοῦ ναὶ ταῦτα πάντα. Κεῖσ' ἄξεις ἰών] γράφεται καὶ ἰὼ ἀντὶ τοῦ ναί. καὶ δύο στιγμαὶ ἐν τῷ ἄξεις, εἶτα τὸ ἰώ. Ὅτι γ' ἔς' Ἀθάναις] ταῦτα φησιν ἀνήσομαι παρὰ τῶν Ἀθηναίων, ἃ τοῖς Βοιωτοῖς οὐκ εἰσίν. Ἀφύας ἢ κέραμον.] καὶ ἀφύαι καὶ κεραμοὶ εἰσὶν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ.

Biset. Ἔντ' ἐκεῖ] ἔνι, ἔστιν, ὦ οὐ. ταῦτα γὰρ ἄμφω τοῦτο Δωρικῶς σημαίνει.

Σχόλια. Συκοφάντην ἔξαγε.] διαβάλλει πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλοὺς ἔχοντας συκοφάντας.

Biset. Νὴ τὼ Σιώ.] νὴ τὼ θεὼ, τὼ Διοσκούρω δηλονότι. οὕτω γὰρ οἱ Δωριεῖς, καὶ μάλιστα οἱ Λάκωνες.

Σχόλια. Λάβοιμι μέντ' ἂν κέρδος.] εἰληφὼς τὸν συκοφάντην πεπληρωμένον ἁμαρτίας, καὶ πολλὰς ἅτε πίθηκον, εὑρήσω πολὺ κέρδος. ταῦτα δὲ εἰρωνευόμενος λέγει. Ἅπερ πίθακον.] ὥσπερ πίθηκον ἁμαρτίας καὶ ἀδικίας πεπληρωμένον. Νίκαρχος.] ὁ Νίκαρχος κωμῳδεῖται ὡς συκοφάντης. φανῶν δὲ, ἀντὶ τοῦ κατηγορήσων.

Biset. Μικκός γα μᾶκος] ἀντὶ τοῦ ἐστὶ μικρός γε τὸ μῆκος. ἀπὸ δὲ τοῦ μᾶκος γίνεται τὸ μακρός.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Σκηνὴ δευτέρα.

ΝΙΚΑΡΧΟΣ, ΒΟΙΩΤΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

Τρίμετροι.

ACTVS IIII. SCENA ſecunda.

NICARCHVS, BOEOTVS, DICAEOPOLIS, CHORVS.

Senarij.

Biſe-

BISETVS. Νίκαρχος συκοφάντης Βοιωτῷ φάσιν ἀπειλάζει ὑπὸ Βοιωτοῦ, καὶ Δικαιοπόλιδος κατὰ χοροῦ ὑποθάλπει, καὶ παραζέτει ζημιοῦται, καὶ ἀπελάζεται, καὶ φορτίον ἀλλαγῆς ... ἐπὶ δ' ὅλον ἅμα ἐπιτιθεὶς εἰς Βοιωτίαν ἀποφέρεται.

Νι. Ταυτὶ τίνος τὰ φορτί' ἐστί; Βοι. τᾶδ' ἐμά,
Θείβαθεν ἴττω Ζεύς. Νικαρ. ἐγὼ τοίνυν γ' ὁδὶ
Φαίνω πολέμια ταῦτα. Βοι. τί δαὶ κακὸν παθών,
Ὀρταλιχοῖσι πόλεμον ἤρω καὶ μάχαν;
Νικαρ. Καὶ σέ γε φανῶ πρὸς τοῖσδε. Βοι. τί ἀδικιμένος;
Νικαρ. Ἐγὼ φράσω σοι τῶν θεατῶν χάριν,
Ἐκ τῶν πολεμίων εἰσάγεις θρυαλλίδας.
Δικαιοπ. Ἔπειτα φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδας;
Νι. Αὕτη γὰρ ἐμπρήσειεν ἂν τὸ νεώριον.
Δικ. Νεώριον θρυαλλίς; Νικ. οἶμαι. Δικ. τίνι τρόπῳ;
Νι. Ἐνθεὶς ἂν ἐς τίφην ἀνὴρ Βοιώτιος,
Ἅψας ἂν εἰσπέμψειεν ἐς τὸ νεώριον,
Δι' ὑδρορρόας βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν.
Κεἴπερ λάβοιτο τῶν νεῶν τὸ πῦρ ἅπαξ,
Σελαγοῖντ' ἂν αἱ νῆες. Δικ. ὦ κάκιστ' ἀπολλύμενε,
Σελαγοῖντ' ἂν ὑπὸ τίφης τε καὶ θρυαλλίδος;
Νικ. Μαρτύρομαι. Δικ. ξυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ στόμα,
Δός μοι φορυτόν, ἵν' αὐτὸν ἐνδήσας φέρω,
Ὥσπερ κέραμον, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος.
Χο. Ἔνδησον ὦ βέλτιστε τῷ ξένῳ καλῶς
Τὴν ἐμπολὴν οὕτως, ὅπως ἂν μὴ φέρων κατάξῃ.
Δικαιοπ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτ', ἐπεί τοι καὶ ψοφεῖ
Λάλον τι καὶ πυρορραγὲς, κἄλλως θεοῖσιν ἐχθρόν.
Χο. Τί χρήσεταί ποτ' αὐτῷ;
Δι. Πάγχρηστον ἄγγος ἔσται,

NI. *Cuius ſunt mercimonia hæc?* BOE. *mea quippe ſunt,*
Aduecta Thebis, nôrit Iuppiter. NIC. *bona hæc*
Hoſtilia ſunt: ego quadruplor. DIC. *quid hic mali*
Tibi obtigit, vt bellum ſuſcipias contra aues?
NIC. *Ego deferam te cum auibus.* BOE. *quid paſſus es iniuriæ?*
NI. *Dicam tibi, horum ſpectatorum gratia,*
Ex hoſtibus importas ad nos funalia.
BOE. *Num deferas me propter hæc funalia?*
NI. *Hoc vnicum facilè nauale incenderit.*
BOE. *Nauale ab vno funali?* NI. *aio.* BOE. *quomodo?*
NIC. *Quia ſi in frumentum ponat vir Bœotius,*
Pòſt apprehenſum in nauale hùc immiſerit,
Obſeruato Aquilonis flatu per aquæ tubos.
Tum ſi flamma ignis corripiat naues ſemel,
Mox vniuerſæ luceant. DI. *male perdite,*
An ex frumento & funali vno luceant?
NIC. *Proteſtor hanc iniuriam.* DIC. *os ei comprime.*
Da tortilem mihi funem, vt colligem, & velut
Quendam vrceum portem, ne rumpatur miſer,
Dum geritur. CH. *colliga hoſpiti mercem hanc bene,*
Mi amice, ne confringat geſtitans mercem malignam.
DIC. *Hæc res mihi curæ erit: quandoquidem tinnit hic*
Quiddam ſtreperum, & igni ruptum, & aliâs crudele Dijs.
CH. *Quem cedet huic in vſum?*
DI. *Ad omnia vtile hoc vas*

BISET. Τᾶδ' ἐμά.] τοῦτο δωρικῶς λέγεται. ἐμὰ τούτου. ἤγουν ἁπλῶς, ἐμοῦ τοῦ παρόντος. τὸ δὲ ἴττω δωρικῶς ἀντὶ τοῦ ἴστω, ὃ ἐκ τοῦ ἰσάτω, τρίτου προσώπου τοῦ προστακτικοῦ, παρὰ τὸ ἴσημι, τὸ ἐπίσταμαι, ἰσάτω, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἴστω καὶ τὸ σ εἰς τ ἰωνικῶς τρέπει. τοῦτο καὶ ἄνω.
Σχ. Θείβαθεν ἴττω Ζεύς.] ἐκ τῶν Θηβῶν ἴστω ὁ Ζεύς. Ὀρταλιχοῖσι.] ἀντὶ τοῦ ὀρνέοις. ὡς ἐπὶ ἐθνῶν δὲ λέγ. διὰ τί ὀρνέοις πόλεμον ποιεῖς, ὥσπερ ἔλεγε Βοιωτοῖς. ἢ ἁπλῶς ἄλλοις.
BISETVS. Τὸ δὲ ἤρω ἐστὶ β. πρόσωπον τοῦ α. ἀορίστου μέσου. αἴρω, ἀρῶ, ἦρα, ἠράμην, ἤρω, ἤρατο. τὸ δὲ αἴρειν, ἔστι αἱρεῖσθαι, ὥστε ἄρασθαι πόλεμόν τινι, ἀντὶ τοῦ κατά τινος πόλεμον ἀναδέχεσθαι, πόλεμον ἐπιφέρειν τινί. τὸ δὲ ἀδικιμένος Βοιωτικόν ἐστιν, ἀντὶ τοῦ ἀδικημένος, τοῦ η τραπέντος εἰς α μακρόν, ἢ τῆς αὐξήσεως ἀμεληθείσης τὸ α βραχύ. καὶ τῆς ει διφθόγγου τιθείσης ἀντὶ τοῦ η. οὕτω καὶ τὸ τίθεικα, ἀντὶ τοῦ τέθεικα Βοιωτικῶς λέγεται.

Σχόλια. Τῶν θεατῶν χάριν] οὐχ ἵνα εἰς τὴν χάριν, ἀλλὰ τῶν παρόντων ὡς φιλόπολις. εἰς τὸ αὐτό. ἰδίως φησὶ φράσω διὰ τοὺς παρεστῶτας. Θρυαλλίδας] διὰ τὰ ἐλλύχνια. ὡς ἀπορρήτου δὲ ὄντος τούτου δεινοῦ, εἰσφέρειν θρυαλλίδας εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐνθεὶς ἂν ἐς τίφην.] οἱ Ἀθηναῖοι τίφην καλοῦσι τὴν καλουμένην σίλφην. ἔστι δὲ ζῷον κανθαρῶδες. λέγει δὲ, ὅτι ἐκ ταύτης δήσας τις τὴν θρυαλλίδα ἡμμένην, εἰσπέμψει εἰς τὰ νεώρια, ἐπιτηρήσας βορέαν πνέοντα. καὶ οὕτω καύσει τὰς ναῦς. νεώριον δὲ καλεῖται ὁ τόπος ὁ δεχόμενος τὰ πλοῖα, ἡνίκα ἂν ἑλκυσθῶσιν. Εἰς τὸ αὐτό.] ἐμβαλὼν ἐνδήσας τὴν θρυαλλίδα εἰς τὴν σίλφην. Δι' ὑδρορρόας] διὰ στενοῦ τόπου. ὑδρορρόα καλεῖται τὸ μέρος τῆς στεφανίδος δι' οὗ τὸ ἀπὸ τοῦ ὄμβρου ὕδωρ συναγόμενον κατέρχεται. Κἄνπερ λάβοιτο.]

καν τὸ ψαλτήριον μόνον, εὐθὺς χαίρονται. Σείεται γοῦν ἄν] αἱ βαῦς δηλονότι. ταῦτα δὲ λέγει ἐμπλεκόμενος ὁ Δικαιόπολις τὸν συκοφάντην. ταῦτα δὲ εἰπὼν, τύπτει εὐθὺς τὸν Νίκαρχον. Μαρτύρομαι] ὁ Νίκαρχος τυπτόμενος ὑπὸ τοῦ Δικαιοπόλιδος ταῦτα λέγει. Φορυτόν.] φρύγανον, χορτίον. ὁ εὐτελὴς χόρτος συρφετώδης. ἢ φρυγανώδη ἀκαθαρσίαν. ὡς τὸ σκεῦος ἀμυδρὸν φορυτόν τε καὶ ἄχυρα λύματ᾽ ἀείρας. διὰ τὸ μικρὸν ἢ ψιαθῶδες πλέγμα ᾧ τοὺς στάχυας ἐμβάλλουσιν. ἢ πᾶν τὸ φρυγάνων [illegible]. Ὅπως μὴ κέραμον] οἱ γὰρ κακῶς δεδεμένοι κέραμοι [illegible] μάλιστα κλῶνται. Ἔνδησον ὦ βέλτιστε] διπλῆ καὶ μετάβασις εἰς μονοστροφικὴν δυάδα διστιχέας ἔχουσα τὰς περιόδους. Τὴν ἐμπολήν.] ἐμπολὴ τὸ ἀπὸ τῆς ἐμπορίας κέρδος. Πυρορραγὴς] πυρορραγὴς κέραμος, ὁ ἐν πυρὶ ῥηγνύμενος. ὁ δὲ κέραμος πυρορραγὴς γινόμενος, σαθρὸν ἠχεῖ.

Κρατὴρ κακῶν, τριπτὴρ δικῶν,
Φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦχος, καὶ κύλιξ,
Τὰ πράγματ᾽ ἐγκυκᾶσθαι.
Χο. Πῶς δ᾽ ἂν πεποιθοίη τις ἀγ-
γείῳ τοιούτῳ χρώμενος κατ᾽ οἰκίαν,
Τοσοῦτον ἀεὶ ψοφοῦντι;
Δι. Ἰσχυρόν ἐστιν ὦγάθ᾽, ὥσ-
τ᾽ οὐκ ἂν καταγείη ποτ᾽ εἴ-
περ ἐκ ποδῶν
Κατωκάρα κρέμαιτό γε.
Χο. Ἤδη καλῶς ἔχει σοι.
Βοι. Μέλλω γέ τοι θερίδδειν.
Χο. Ἀλλ᾽ ὦ ξένων βέλτιστε συν-
θέριζε καὶ τοῦτον λαβὼν,
Πρόσβαλλ᾽ ὅπου βούλει φέρων
Πρὸς πάντα συκοφάντην.
Δικαιοπ. Μόλις γ᾽ ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολού-
μενον,
Αἶρου λαβὼν τὸν κέραμον ὦ Βοιώτιε.
Βοι. Ὑπόκυπτε τὰν τύλαν ὦ Ἰσμήνιχε,
Χ᾽ ὅπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος.
Πάντως μὲν οἴσεις οὐδὲν ὑγιές, ἀλλ᾽ ὅμως
Κἂν τοῦτο κερδάνῃς ἄγων τὸ φορτίον,
Εὐδαιμονήσεις συκοφαντῶν γ᾽ οὕνεκα.

Erit, malorum plurium
Crater, trapetum litium:
Fax in reis quadruplandis, & calix in hac
Republ. obruenda.
CH. At quomodo fidat aliquis
Huiuſmodi vaſi, in domo
Sic perpetim ſtrepenti?
DI. Satis validum eſt, ut ne citò
Frangatur, ſi modo capite
Miſſo deorſum,
Suſpenderetur in pedes.
BOE. Volo metere deinceps.
CH. Ah mi hoſpes hunc unà mete:
Prehende nequam: proÿce:
Quocumque lubet, illum abripe,
Ad cuncta Sycophantam.
DI. Vix colligaui tandem hominem male per-
ditum,
Suſtolle & accipe urceum Bæotie.
BOE. Humerum huc inclina Iſmeniche, & da
ſedulò
Operam, ut iſportes: nil prorſus boni feres:
Veruntamen hanc ſi mercem lucro appoſueris:
Beatus eris, vel ſycophantûm gratia.

BISETVS. Κρατὴρ κακῶν] Σουίδας παροιμίαν εἶναι λέγει, καὶ ἀντὶ τοῦ δοχεῖον κακῶν λαμβάνεσθαι. κρατὴρ δὲ κατὰ τὸν Εὐστάθιον εἶδος ἀγγείου, παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ συγκεράσθαι οἶνον, λεγόμενον οἱονεὶ κερατήρ. καὶ κρατῆρες εἶδός τι ποτηρίων. καὶ κρατηρίζειν, τὸ συμπίνειν.

Σχόλια. Τριπτὴρ δικῶν.] δέον εἰπεῖν ἐλαιῶν. ὁ δὲ εἶπε δικῶν. διὰ τὸ ἐπιτρίβειν αὐτὸν τὰς δίκας δικάζοντα καὶ συκοφαντοῦντα. Φαίνειν ὑπευθύνους.] καὶ ἐπὶ τοῦ συκοφαντεῖν, τὸ φαίνειν νοεῖται. καὶ ἐπὶ τοῦ ποιεῖν φῶς διὰ τὸ λυχνοῦχον ἐπήγαγεν ὃν λέγομεν φανόν. ἢ λαμπτῆρα.

BISETVS. Καὶ κύλιξ] ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα παίζει πρὸς τὸ τῆς κύλικος καὶ τοῦ ἐγκυκᾶσθαι ὄνομα. καὶ τοῦτο παροιμιακῶς λέγεται, καὶ ταυτόν ἐστι τῷ [illegible] ἀγγεῖον ἐν ᾧ πάντα τὰ πράγματα [illegible].

Σχόλια. Πῶς δ᾽ ἂν πεποιθοίη.] διὰ τὸ κράζειν καὶ βοᾶν τὸν συκοφάντην λέγει ὁ χορός. ὅτι πῶς ἂν θαρροίη τοιούτῳ ἀγγείῳ [illegible] τις πόλις τοιοῦτον ἦχον ποιοῦντι. [illegible] καὶ οἱ ἄνθρωποι παραιτοῦνται ἐπὶ τοιούτων κεραμέων [illegible] φοβοῦνταί τε σαθρὸν αὐτόν. ἄλλως. τὸν συκοφάντην λέγει. πῶς ἂν θαρροίη τις. διὰ τὸ καὶ αὐτὸν κράζοντα, μέγαν ἦχον ποιεῖν. Κατωκάρα.] κατὰ κορυφήν. οὕτω δὲ οἱ Ἀττικοὶ [illegible] λέγουσι. Ἤδη καλῶς ἔχει σοι.] ἤδη καλῶς ἐδεσμεύσατε. διπλῆ καὶ ἀντίστασις ὁμοία ἐκ τῶν ἑφθημιμερῶν τῇ πρώτῃ. Μέλλω γέ τοι θερίδδειν.] θερίδδειν. θερίζειν. καταβάλλειν. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν θεριζόντων. ὅτι τὰ δράγματα τιθέασιν. ἢ διότι πολλοὶ ἐθέριζον διὰ τὸν πόλεμον. τινὲς δέ φασι τὸν Δικαιόπολιν εἰρηκέναι μέλλοντα λαβεῖν τὰ τοῦ Βοιωτοῦ [illegible]. Ἀλλ᾽ ὦ ξένων βέλτιστε.] διπλῆ καὶ ἄλλη [illegible] τοῦ χοροῦ ἰαμβικὴ καὶ αὐτὴ, ἐκ τριῶν μὲν διμέτρων ἀκαταλήκτων καὶ τετάρτου καταληκτικοῦ. πρὸς πάντα δὲ συκοφάντην ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σαθρόν. Μόλις γ᾽ ἐνέδησα] ὁ Δικαιόπολις λέγει τὸν συκοφάντην. διπλῆ δὲ καὶ εἴσθεσις εἰς ἰάμβους δύο. Τὰν τύλαν] τὸν τύλον τὸν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν γεγενημένον. ἄλλως. τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ τραχήλῳ γινομένην τοῦ τραχήλου σκληρότητα. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀχθοφόρων ζώων. ὃν δὲ εἶπεν ἄνω Ἰσμηνίαν νῦν Ἰσμήνιχον ὁ Θηβαῖος καλεῖ. Χ᾽ ὅπως κατοίσεις αὐτόν.] ἐπεὶ οἱ βαστάζοντες κεράμους, εὐλαβῶς πάνυ καὶ προσεχόντως βαστάζουσι.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑΧΟΥ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Τρίμετροι.

ACTVS IV. SCENA
tertia.

NVNCIVS LAMACHI, DICÆOPOLIS,

Senarÿ.

BISETVS.

Bisetvs. Ὁ Λαμάχου θεράπων πρὸς Δικαιόπολιν ἔρχεται, καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν ὅτι ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ κιχλας, καὶ ἄλλα ἀξ[...] αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντως ἀποτυχὼν ἀποδέδεται.

Αγγ. Δικαιόπολι. Δικ. τίς ἐστι; τί με βωστρεῖς;
Αγ. ὅτι
Ἐκέλευε Λάμαχός σε ταύτης τῆς δραχμῆς,
Εἰς τοὺς Χόας αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,
Τριῶν δραχμῶν δ' ἐκέλευε Κωπᾷδ' ἔγχελυν.
Δικαιοπ. Ὁποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελυν;
Ἄγγελος. Ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα
Πάλλει κραδαίνων τρεῖς κατασκίους λόφους.
Δικαιοπ. Οὐκ ἂν μὰ Δί' εἰ δοίη γέ μοι τὴν ἀσπίδα,
Ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω.
Ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τόδε λαβὼν τὸ φορτίον,
Εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων κιχλῶν καὶ κοψίχων.

Nv. Dicæopoli. Di. quis eſt? cur me vocas? Nv. quia
Iuſsit te Lamachus pro iſthac drachma ad Choas
Secum impertire turdos, & drachmis tribus
Venundari cupit anguillam Copaicam.
Dic. Quis ille Lamachus, qui anguillam poſtulat?
Nvn. Vir terribilis, patiens ærumnæ, Gorgonem
Qui concutit, & tres umbroſas criſtas vibrat.
Dic. Non, per Iouem, etiam ſi clypeum daret mihi:
Sed ille ſuper ſalſamentis criſtas vibret.
Sin turbas excitat, ædiles voco illicet,
Hanc ego mihi ipſi mercem accepi, & nunc ſub his
Turdorum & merularum alis ingredior domum.

Σχόλια. Δικαιόπολι.] ἔρχεται Λαμάχου ἄγγελος λέγων τῷ Δικαιοπόλιδι ὅτι ἔπεμψε Λάμαχος σοὶ ταυτὶ δραχμάδε καὶ ἑτέρας μετ. ὅπως εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χοῶν δῷς μοι, τῆς μὲν μιᾶς δραχμῆς κίχλας. τῶν δὲ γ', ἐγχέλυν. Εἰς τοὺς Χόας.] εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χοῶν. ἐπετελεῖτο δὲ Πυανεψιῶνος ὀγδόῃ. οἱ δὲ Ἀνθεστηριῶνος δεκάτῃ. φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος Ἀνθεστήρια καλεῖσθαι κοινῶς τὴν ὅλην ἑορτὴν Διονύσῳ ἀγομένην. κατὰ μέρος δὲ πιθοιγίαν, χόας, χύτρας. καὶ αὖθις ὅτι Ὀρέστης μετὰ τὸν φόνον εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενος, ἦν δὲ ἑορτὴ Διονύσου Ληναίου, ὡς μὴ γένοιτο σφίσιν ὁμόσπονδος ἀπεκτονὼς τὴν μητέρα, ἐμηχανήσατο τοιόνδε τι Πανδίων. χοᾶ οἴνου τῶν δαιτυμόνων ἑκάστῳ παραστήσας, ἐξ αὐτοῦ πίνειν ἐκέλευσε μηδὲν ὑπομιγνύντας ἀλλήλοις, ὡς μήτε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος πίοι Ὀρέστης, μήτε ἐκεῖνος ἄχθοιτο καθ' αὑτὸν πίνων μόνος. καὶ ἀπ' ἐκείνου Ἀθηναίοις ἑορτὴ ἐνομίσθη οἱ Χόες. τοῦτο δ' ἡμῖν καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν εἴρηται. τὸ δὲ χοᾶς ὅτι ἐπὶ μέτρων τίθεται δεικνύεται. ὡς τὸ ἐξ χοᾶς χωρήσεται. καὶ αὖθις τὴν ὑστάτην κοτύλην οἴνου τρεῖς χοᾶς ἡμῖν ἀπολέσειν κάρβεινθαν χοίνικα. μέτρον δ' ἐστὶν ἀττικὸν χωροῦν κοτύλας ὀκτώ. καὶ ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ βάδιζε τὴν κίστιν λαβών. οἱ γὰρ καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον στεφάνους καὶ μύρα καὶ τραγήματα καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα παρετίθεσαν. οἱ δὲ καλούμενοι ἔφερον ὀψήματα καὶ κίστιν καὶ χοᾶ. Ὅμηρος ἀπὸ τοῦ κίστεως φησί. μήτηρ δ' ἐν κίστει ἐτίθει μενοεικέα δαῖτα. ὄψα τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. χοὰς δὲ ὡς λιμάς, ἐκχύσεις, ἐναγίσματα ἐπὶ νεκροῖς ἢ σπονδάς. ἐκπίπτει ὁ χρησμὸς δὲ ἐν χοαῖς τοῖς τεθνεῶσιν ἐπάγειν ἀνὰ πᾶν ἔτος. καὶ ἑορτὴν χοὰς ἄγειν. λέγονται καὶ θυσίαι νεκρῶν. Σοφοκλῆς. πρῶτον μὲν ἱερὰς ἐξ ἀειρρύτου χοὰς κρήνης ἐνέγκου δι' ὁσίων χειρῶν θιγών. ὅταν δὲ χεῦμα τοῦτ' ἀκήρατον λάβῃς, κρατῆρές εἰσιν ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη. Ὁποῖος οὗτος.] διασύρει τὸν Λάμαχον ὡς πάνυ ἄσημον ὄντα. ταλαύρινος δὲ ὑπομονητικὸς καρτερικὸς ἐν τῇ μάχῃ. Κατασκίους λόφους.] δυναμένους σκιάν τινα ποιῆσαι. ἀντὶ τοῦ ἐπιμήκεις μεγάλους. κραδαίνων δέ, σείων, παρὰ τὴν κράδην, ὃ τῆς συκῆς φύλλον δηλοῖ. ὅθεν ἡ κραδία, καὶ κραδαίνειν κυρίως τὸ τὰ τῆς συκῆς φύλλα σείειν, καὶ πάλλειν. Ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει] ταρίχη ἐσθίων ὁπλιζέσθω. τοῦτο γὰρ ἐν τοῖς πολέμοις ἤσθιον. δέον δὲ εἰπεῖν ἐπὶ ταρίχει ἀνιστάτω, ἔφη ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω διαπαίζων αὐτόν. Ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ] ἐὰν δὲ θορυβῇ ἢ ὀξέως βοᾷ, ἀντὶ τοῦ λιγύ, καλέσω κατ' αὐτοῦ τοὺς ἀγορανόμους. λέγει δὲ τοὺς ἱμάντας οὓς ἀγορανόμους ἤδη κατέστησεν ἄνω. Εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων.] ἀντὶ τοῦ κατὰ πτερύγων καὶ κιχλῶν καὶ κοψίχων. ὁ δὲ τρόπος, ποιητικός. μιμεῖται δὲ τὸ μέλος.

ΣΤΡΟΦΗ Στίχων ιζ'.

STROPHE Verſ.17.

Bisetvs. Ὁ Χορὸς ἀγαθὴν ἡδίστης εἰρήνης ἐλπίδα συλλαβών, τὸν πόλεμον, πρὸς ὃν πάσῃ ψυχῆς σπουδῇ πρότερον ὥρμητο, μισεῖν καὶ βδελύττεσθαι νῦν ἄρχεται.

Χο. Εἶδες ὦ, εἶδες ὦ,
Πᾶσα πόλι τὸν φρόνιμον ἄνδρα τὸν ὑπέρσοφον,
Σπεισάμενον, ἐμπορικὰ χρήματα διεμπολᾶν,
Ὧν τὰ μὲν, ἐν οἰκίᾳ,
Χρήσιμα, τὰ δ' αὖ πρέπει χλιαρὰ καταδέδειν;
Αὐτόματα πάντ' ἀγαθὰ τῷδέ γε πορίζεται.

CH. Omnis urbs, omnis urbs,
Quantum hic homo prouidus, & uſque ſapiens, vides,
Fœdera parat, coëmit apta lucra mercium:
Quorum aliqua ſunt domi
Vtilia: quædam opus ſit nos edere, dum
Sponte ſua ad hunc modò hominem
Omnia bona affluunt.

Σχόλια. Εἶδες ὦ.] ὁ ῥυθμὸς ποιητικός, μιμεῖται δὲ τὸ μέλος, ὑφ' ὃ χορικὸς ὑποχωρησάντων τῶν ὑποκειτῶν. καὶ ἔστι συζυγία κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὴς φαντασίαν παρέχουσα ἐπιρρήματος, ὅτι τὰς στιχικὰς περιόδους οὐκ ἔχει διὰ τῶν αὐτοῦ στίχων, ἀλλ' οὐδ' εἰσὶ παρεισβατικαὶ πρὸς τὸ θέατρον. αἱ μὲν προηγητικαί. καὶ αὐταῖς περίοδοι εἰσιν ἑπτὰ, πάλιν παιωνικὰ ἐκ μονομέτρου καὶ τετραμέτρου δὶς καὶ τριῶν μέτρων. διεμπολᾶται δὲ τὸ πρὸς πραγματείαν ἐπιτήδεια ἀγοράζειν. Ὧν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ.] τῶν ὀρνέων τὰ μὲν χρήσιμα καὶ ἄνθηρά, κατὰ τοὺς οἴκους τρεφόμενα. τὰ δὲ μὴ ἄνθηρά, ἐσθιόμενα. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ τῶν ὀρνέων τὰ μὲν, ἐάσει νέμεσθαι ἐν τῇ οἰκίᾳ. τὰ δὲ νέμεται. ἔπαιξε δὲ εἰπὼν παρὰ προσδοκίαν τὰ χλιαρά.

A

Οὐδέποτ' ἐγὼ πόλεμον οἴκαδ' ὑποδέξομαι,
Οὐδὲ παρ' ἐμοί ποτε τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται,
Συγκατακλινεὶς, ὅτι παροίνιος ἀνὴρ ἔφυ,
Ὅστις ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας ἐπικωμάσας,
Εἰργάσατο πάντα κακὰ, κἀνέτρεπε, κἀξέχει,
Κἀμάχετο, καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου,
Πῖνε, κατάκεισο, λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν,
Τὰς χάρακας ἧπτε πολὺ μᾶλλον ἐν τῷ πυρὶ,
Ἐξέχεῖθ' ἡμῶν βίᾳ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων.
Τᾶδ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἅμα, καὶ μεγάλα γε φρονεῖ.
Τοῦ βίου δ' ἐξέβαλε δεῖγμα τὰ πτερὰ πρὸ τῶν θυρῶν.

Nunquam ego domum recipiam armicrepe-
ram Deum,
B *Nunquam apud Acharneas is Harmodion ac-*
cinet,
Inter hilares madidus, atque petulans ſcyphos.
Ille ubi mero gravidus incidit in optimos
Olim agricolas: nocuit, omnia bona eruit,
Arma tulit: & licèt eum alloquerer: bem bi-
be,
Conſide, animique cyathum benevoli cape:
C *Ille tamen impoſuit ignibus ridicas,*
Et merum effudit manu violenta è noſtris vi-
tibus.
Sed ſapit hic ad genium, ut ad reliqua ma-
ximè.
Nam boni epuli ſpecimen ala dat ad oſtium.

Σχόλια. Οὐδέποτ' ἐγὼ πόλεμον] σωματοποιεῖ τὸν πόλεμον. διὸ ἔφη, οὐχ ὑποδέξομαι αὐτόν. ὡσανεὶ ἄνθρωπον τινά. αἱ δὲ ἀκολουθητικαὶ περίοδοι, εἰσὶ δ' ἑκάτερος ἐξ ἐννέα παιωνικῶν τετραμέτρων καὶ ἑνὸς τετραμέτρου τροχαϊκοῦ καταληκτικοῦ. Τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται] ἐν ταῖς τῶν ποτῶν συνόδοις, ᾖδόν τε μέλος Ἁρμοδίου καλούμενον. οὗ ἡ ἀρχὴ, φίλτατε Ἁρμόδιε. οὔτι που τέθνηκας. ᾖδον δὲ αὐτὸ εἰς Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ὡς καθῃρηκότας τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν τυραννίδα. ἐπέθεντο δ' αὐτοῖς τιμωρεῖν χάριν ἀλλ' οὐχ ὑπεροχῆς ὡς Ἀριστοτέλης πολιτικῶν ε. διὰ τὸ προπηλακίσαι μὲν τὴν Ἁρμοδίου ἀδελφὴν ἐπηρεάσαι δὲ Ἁρμόδιον. ὁ γὰρ Ἁρμόδιος διὰ τὴν ἀδελφήν. ὁ δ' Ἀριστογείτων διὰ τὸν Ἁρμόδιον. ἦν δὲ καὶ ἕτερα μέλη, τὸ μὲν Ἀδμήτου λεγόμενον. τὸ δὲ Λαμπωνος. ὁ δὲ λόγος. οὐδέποτε παρ' ἐμοὶ ἑστιαθήσεται ὁ πόλεμος. παροίνιος δὲ, μέθυσος καὶ ὑβριστὴς δηλονότι ὁ πόλεμος. Ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας.] ἐφ' ἡμᾶς τοὺς γεωργοὺς, ἐπικωμάσας ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς εἰσπεσών. Προσέτι πολλά] ἐν τῷ πίνειν πολλὰ ἐμοῦ προκαλουμένου αὐτὸν καὶ λέγοντος πῖνε καὶ ἀνάκεισο ἥσυχος. τὰ ἐκ λοιποῦ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τὰ πράγματα συνέτεινε καὶ ἠφάνιζε τὰς χώρας καὶ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων. φιλοτησίαν δὲ ἔλεγον τὴν φιάλην τὴν διδομένην ἐν τοῖς συμποσίοις. Χάρακας.] τοὺς πεπηγότας καλάμους ἐν ταῖς ἀμπέλοις ἔκαιεν, ἤγουν τὰς ἀμπέλους ἀπὸ μέρους. Ἐξέχεῖθ' ἡμῶν βίᾳ] ὡς ἐπὶ πολέμου. ἔδει δὲ ἐκ τῶν πίθων εἰπεῖν ἀλλ' οὖν ἐκ τῶν ἀμπέλων. Τᾶδ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον.] πρὸς τὰ ἄνω ἀπίδωκε διὰ τοῦ Δικαιοπόλιδος. τὰ γὰρ διὰ μέσου, περὶ τοῦ πολέμου εἴρηται. ὁ δὲ λόγος. Δικαιόπολις ἀποδείξει περὶ τὸ δεῖπνον. Δεῖγμα] τὰ πτερὰ, τὰ τῆς παρ' αὐτῷ ἔνδον τρυφῆς σημεῖον πρόκειται τῶν θυρῶν εἶτε τὰ τῶν ὀρνίθων πτερά.

D

E

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ Στίχων κ'.

SYSTEMA PER PERICOPEN, Verſ. 20.

Bisetus. Δικαιόπολις τὴν Εἰρήνην ἐπαινεῖ, ἣν ὥσπερ γυναῖκα ἔχειν ἐπιθυμεῖ.

Δι. Ὦ Κύπριδι τῇ καλῇ καὶ Χάρισι ταῖς φίλαις
Ξύντροφε διαλλαγὴ,
Ὡς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἄρ' ἐλάνθανες.
Πῶς ἂν ἐμὲ καὶ σέ τις ἔρως ξυναγάγοι λαβὼν,
Ὥσπερ ὁ γεγραμμένος ἔχων στέφανον ἀνθέμων,
Ἢ πάνυ γερόντιον ἴσως νενόμικάς με σύ;
Ἀλλά σε λαβὼν τρία δοκῶ γ' ἂν ἔτι προσβαλεῖν
Πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν.
Εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων,
Καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄρχον ὁ γέρων ὁδὶ,
Καὶ περὶ τὸ χωρίον ἅπαν ἐλαΐδας ἐν κύκλῳ,
Ὥστ' ἀλείφεσθαί σ' ἀπ' αὐτῶν κἀμὲ ταῖς νουμηνίαις.

F *Di. O Veneris atque Charitum ſocia: li-*
tium
Compoſitio decens:
Quàm tibi venuſta facies? quid ita tecta
eras?
Quomodo Cupido me aliquis tibi iugaverit:
G *Qualis hic, in æde, roſeo capite pictus eſt?*
Méne ita vietum aliquod eſſe ſenium rata es?
Sed tria mihi his videor adiicere commoda:
Inſerere poſſe foueis capita vitium:
Iungere nouas taleolas inibi ficuum:
Denique ſativa quoque germina propaginum
Ponere, & in ordinem oleas ſerere toto agro:
Ambo ut ungamur oleo, Luna circa ſilentia.

Σχόλια.

Σχόλια. Ὦ Κύπριδι.] ἀντὶ τοῦ ὦ εἰρήνη. καλῶς δὲ εἰρήνην τῇ Ἀφροδίτῃ καὶ ταῖς Χάρισι φίλην. ὅτι οἱ γάμοι καὶ αἱ ἑορταὶ ἐν καιρῷ τῆς εἰρήνης ἄγονται. καὶ ὅτι ἥδιστον καὶ ἐπίχαρίς ἐστιν. Ὡς καλὸν ἔχουσα.] σωματοποιεῖ τὴν εἰρήνην καὶ κάλλος αὐτῇ περιτίθησι καὶ ἔρωτα αὐτῆς ἔχειν βούλεται. Ἐλάνθανες] ἐμὲ δηλονότι ὦ εἰρήνη. Ὥσπερ ὁ γεγραμμένος.] Ζεῦξις ὁ ζωγράφος ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀφροδίτης ἐν ταῖς Ἀθήναις ἔγραψε τὸν ἔρωτα ὡραιότατον ἐστεμμένον ῥόδοις. ὁ δὲ νοῦς ὑπερβατός. ἐλάνθανές με οὕτως εὐειδὴς οὖσα ὡς ὁ γεγραμμένος ἔρως. ἀνθέμων. ἀντὶ τοῦ ῥόδων. Ἦ πάνυ γερόντιον.] εἰ καὶ γέροντά με δοκεῖς ὁρᾶν, ὅμως λαβών σε, ἰσχύσω συγγενέσθαι σοι τρεῖς καὶ

A πολλάκις. παίζει δὲ ἡ λέξις. Ἀμπελίδος ὄρχον] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σχῆμα συνουσίας, τοῦτο ἔφη ὡς γεωργός. καὶ δὲ τὸν ὄρχατον φυτεῦσαι μοσχεύματα σύκων. οὕτω δὲ καλοῦνται αἱ νέαι συκαῖ. μοσχίδια δὲ τὰ νέα βλαστήματα. καὶ ὁ ἁπαλὸς καὶ νέος λόγος μόσχος. Ὅμηρος. μόσχοισι λύγοισιν. ὄρχον δὲ εἶπε ὄρχατον. κωμικῶς ὡς φιλογέωργος ἀλληγορεῖ ὡς ἐπὶ συνουσίας ἐμφαντικῶς κατὰ γεωργίαν τὸ μακρόν. ὄρχος δὲ καὶ ὄρχατος στίχος ἀμπέλων ἢ ἑτέρων φυτῶν. παρὰ τὸ ἔρχεσθαι δι' αὐτῶν τὰς τάξεις τῶν φυτῶν. Ἡμερίδος.] ἡμερὶς ἡ ἄμπελος ὥς φησιν Ὅμηρος. ἡμερὶς ἡβώωσα. εἴρηται δὲ διὰ τὸ ἡμεροῦσθαι τὸ τῶν ἀνθρώπων φῦλον.

B

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ τετάρτη.

ΚΗΡΥΞ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

Τρίμετροι καὶ Δίμετροι τε καὶ Ανακρεόντειοι.

Βισετυς. Κῆρυξ ἥκει, ὃς πάντα τὸν δῆμον κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοὰς ὑπὸ τῆς σάλπιγγος πίνειν, καὶ κατὰ τοῦτον τῆς εἰρήνης χρόνον ἡδυπαθεῖν κελεύει.

Κη. Ἀκούετε λεῴ, κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοὰς
Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος. ὃς δ' ἂν ἐκπίῃ
Πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.
Δι. Ὦ παῖδες, ὦ γυναῖκες, οὐκ ἠκούσατε;
Τί δρᾶτε; τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε;
Ἀναβράττετ', ἐξοπτᾶτε, στρέφετ', ἀφέλκετε
Τὰ λαγῷα, ταχέως τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.
Φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵν' ἀναπείρω τὰς κίχλας.

Σχόλια. Ἀσκὸν Κτησιφῶντος.] ὡς παχὺς καὶ προγάστωρ ὁ Κτησιφῶν κωμῳδεῖται. ἐτίθετο δὲ ἀσκὸς πεφυσημένος ἐν τῇ τῶν Χοῶν ἑορτῇ, ἐφ' οὗ ἔδει τοὺς πίνοντας πρὸς ἀγῶνα ἱστάναι, καὶ τὸν πρῶτον πιόντα ὡς νικήσαντα λαμβάνειν ἀσκόν. ἔπινον δὲ μέτρον τι οἶνου

E χοᾶ. Τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε.] καλοῦντος εἰς τὴν τῶν Χοῶν ἑορτὴν πάντας. ἐκάλουν δὲ οἱ κήρυκες, σάλπιγγας βαστάζοντες καὶ ἱστάμενοι. Ἀναβράττετε.] ἀναστρέψατε τὰ ὀπτώμενα κρέα. καὶ ὀπτηθέντα ἐξέλκετε.

ACTVS IV. SCENA
quarta.

C

Præco, Dicæopolis, Chorvs.

Senarij, & dimetri, itémque Anacreontij.

PR. *Audite populi, congios more patrio*
Ebibite ſub tubæ ſonum: qui congium
D *Ebiberis, primus Cteſiphontis vtrem auferet.*
DI. *O pueri, ô mulieres, non audiuiſtis hoc?*
Quid agitis? non audiuiſtis præconem? ite
Lixate, aſſate, vertite, detrahite à veru
Lepores nunc illico: corollas nectite.
Verua tu affer mihi vt figam turdos, pueri.

ΣΤΡΟΦΗ
Κῶλα ι'.

Χο. Ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας,
Μᾶλλον δὲ τῆς εὐωχίας,
Ἄνθρωπε τῆς παρούσης.
Δι. Τί δῆτ' ἐπειδὰν τὰς κίχλας
Ὀπτωμένας ἴδητ';
Χο. Οἶμαί σε καὶ τοῦτ' εὖ λέγειν.
Δι. Τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.
Χο. Ἤκουσας ὡς μαγειρικῶς,
Κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς,
Αὑτῷ γε διακονεῖται.

Σχόλια. Ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας.] θαυμάζω τὴν εὐβουλίαν σου ὦ Δικαιόπολι. ἁπλῆ καὶ περίοδος δεκάκωλος ἀμοιβαία. τούτων δὲ τῶν δέκα κώλων τὰ μὲν α. β. δ. ϛ. η. θ. ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ γ. ε. ζ. ι. δίμετρα καταληκτικά. Τὸ πῦρ ὑποσκάλευε] ἀνάφυσα. ζωπύρει. Σ.

STROPHE
Verſ. 10.

F

CH. *Miror tuam prudentiam,*
Conuiuiique gratiam,
Heic inſtituti, amice.
DI. *Quid ſi meas auiculas*
Aſſas videre detur?
CH *Et te hoc bene dicere arbitror.*
DI. *Exuſcita focum igne.*
CH. *Audin' verba culinaria:*
G *Vt ſcitè, vt cœnatoriè*
Inſeruiat ſibi ipſe?

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ, Σκηνὴ πέμπτη.

ΓΕΩΡΓΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

BISETUS. Ἀνήρ τις Ἀθηναῖος, γεωργὸς ἀπολέσας τὰς αὐτοῦ βόας, ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν ληφθείσας, ἔρχεται δεόμενος τοῦ Δικαιοπόλιδος λαβεῖν τῆς εἰρήνης πρὸς πέντε ἔτη.

Γεωρ. Οἴμοι τάλας. Δι. ὦ Ἡράκλεις τίς οὑτοσί;
Γεωρ. Ἀνὴρ κακοδαίμων. Δι. κατὰ σεαυτὸν νῦν τρέπου.
Γε. Ὦ φίλτατε, σπονδαὶ γάρ εἰσί σοι μόνῳ,
Μέτρησον εἰρήνης τί μοι κἂν πέντ᾽ ἔτη.
Δι. Τί ἔπαθες; Γεωρ. ἐπετρίβην ἀπολέσας τὼ βόε.
Δικαιοπ. Πόθεν γ᾽; Γεωρ. ἀπὸ Φυλῆς ἔλαβον οἱ Βοιώτιοι.
Δικαιοπ. Ὦ τρισκακόδαιμον, εἶτα λευκὸν ἀμπέχει;
Γεωρ. Καὶ ταῦτα μέντοι νὴ Δί᾽ ὥσπερ μ᾽ ἐξετρεφέτην
Ἐν πᾶσι βολίτοις. Δι. εἶτα νυνὶ τοῦ δέει.
Γεωρ. Ἀπόλωλα τὠφθαλμὼ δακρύων τὼ βόε.
Ἀλλ᾽ εἴ τι κήδει Δερκέτου Φυλασίου,
Ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὠφθαλμὼ ταχύ.
Δικ. Ἀλλ᾽ ὦ πόνηρ᾽ οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.
Γεωρ. Ἴθ᾽ ἀντιβολῶ σ᾽ ἤν πως κομίσωμαι τὼ βόε.
Δικαιοπ. Οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κλᾶε πρὸς τοὺς Πιττάλου.
Γεωρ. Σὺ δ᾽ ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα,
Εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.
Δικαιοπ. Οὐδ᾽ ἂν στριβιλικίγξ. ἀλλ᾽ ἀπιὼν οἴμωζέ ποι.
Γεωρ. Οἴμοι κακοδαίμων, τοῖν γεωργοῖν βοιδίοιν.

A

ACTUS IV. SCENA quinta.

AGRICOLA, DICÆOPOLIS, CHORUS.

B
AG. VÆ mihi miſero. DIC. proh Hercules: quis hic?
AGR. Homo miſer. DI. in teipſummet hoc dictum puta.
AG. O cariſſime, quia ſoli tibi ſunt fœdera:
Metire aliquid pacis mihi in quinquennium.
DIC. Quid accidit mali? AGR. amiſſo boum iugo
C
Miſerè affligor. DI. quis ademit? AG. è Phyle modò
Bœotij abduxêre. DI. ô te ter miſerum, agè
Verò, an tu propter hanc miſeriam albatus es?
AG. Et hi quidem erant, qui me nutribant, per Iouem,
Omni fimo bubulo. DIC. & quâ re nunc indiges?
D
AG. Oculos eliſi, dum amiſſos boues fleo.
Sed ſiquid Dercetam curas Phylaſium,
Agè inunge oculos mihi pace tua nunc illicet.
DI. Homo miſer, ego medicinam non exerceo
Gratis. AG. fac obſecro, vt recuperem meos boues.
DI. Fieri haud poteſt, verùm implora tu Pittalum.
E
AG. Age vnicam tantùm pacis ſtillam mihi
In hoc ſpecillum inſtilla, quæſo. DI. ne quidem
Tantillum, ſed abi hinc directè in malam crucem.
AGR. Heu me miſerum: heu aratores boues meos.

Σχόλια. Οἴμοι τάλας.] ἔρχεται ἀνὴρ Ἀθηναῖος, γεωργὸς, ἀπολέσας αὐτοῦ τὰς βόας, ληφθείσας ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν, δεόμενος τοῦ Δικαιοπόλιδος λαβεῖν τῆς εἰρήνης πρὸς πέντε ἔτη. Κατὰ σεαυτὸν νῦν τρέπου.] ἀντὶ τοῦ σεαυτῷ ἔχε τὴν κακοδαιμονίαν. μὴ ἐπιμίγνυε ἡμῖν κακοδαιμονῶν. Σπονδαὶ γάρ εἰσί μοι μόνῳ] ἐπεὶ αὐτὸς ἐποιήσατο μόνος εἰρήνην πρὸς Λακεδαιμονίους. Κἂν πέντ᾽ ἔτη.] ἀντὶ τοῦ εἰς πέντε ἔτη. τὸ δὲ μέτρησον, ἀντὶ τοῦ δάνεισον. καὶ Ἡσίοδος. εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος εὖ δ᾽ ἀποδοῦναι. καὶ Θεόπομπος. καπήλισον ἢ μετάδος. ἢ μέτρησον. ἢ τιμὴν λάβε. Ἀπὸ Φυλῆς] ὄνομα δήμου. καὶ Μένανδρος Δυσκόλῳ ὀνομάζετ᾽ ἐστὶ τὸν τόπον Φυλήν. Λευκὸν ἀμπέχῃ.] ἀντὶ τοῦ λευχειμονεῖς. οἱ γὰρ Φυλάσιοι λευκὰ ἐφόρουν. καὶ ταῦτα μέντοι καὶ τοι φησὶν ἦσαν, οἵπερ με ἔτρεφον καὶ ἐποίουν τρυφᾶν βόες. Βολίτοις.] βόλιτον οἱ Ἀττικοὶ οὕτως ἔλεγον χωρὶς τοῦ β. ὅπερ ἡμεῖς βόλβιτον. λέγει δὲ ἀντὶ τοῦ ἐν πάσῃ τρυφῇ. ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. βολίτοις δὲ, ὅτι περὶ βοῶν ὁ λόγος αὐτῷ. ἄλλως. δέον εἰπεῖν ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς, βολίτοις εἶπε παρ᾽ ὑπόνοιαν παίζων. ἢ ἐπειδὴ διὰ F τῆς κόπρου τὰ σπέρματα θάλλειν ποιοῦσιν οἱ γεωργοὶ καὶ καρπὸν πλεῖστον ποιεῖν ἐξ οὗ τρέφονται τοῦτο εἴρηκε. Ἀπόλωλα τὠφθαλμώ.] ἀπώλεσα τοὺς ὀφθαλμούς μου, κλαίων καὶ ὀδυρόμενος τοὺς βόας. Ὑπάλειψον] ἀντὶ τοῦ ἔγχρισον τοὺς ὀφθαλμούς μου ταχέως. Οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.] δημοσίᾳ χειροτονούμενοι ἰατροὶ καὶ δημόσιοι προῖκα ἐθεράπευον. φησὶν οὖν καὶ ἔστιν ὅτι οὐ τῶν δημοσιευθέντων ἰατρῶν τυγχάνω. ἔστι οὐ κοινῇ ἐπιστάμην. τουτέστι σὺν τῇ πόλει. ἰδίᾳ δὲ καὶ ἐμαυτῷ μόνῳ. Ἴθ᾽ ἀντιβολῶ.] ἱκετεύω. δός μοι τῆς εἰρήνης ὅπως ἀπολάβω τοὺς βόας. Πρὸς Πιττάλου] ὁ Πίτταλος ἐστὶν ἰατρὸς παρὰ Ἀθηναίοις. λέγει δὲ τοὺς μαθητάς. τοῦτο δὲ εἶπεν, G ἐπειδὴ ἐκεῖνος εἶπεν ὑπάλειψον τοὺς ὀφθαλμούς. ὡσεὶ ἔλεγεν ἄπελθε ἐγχρίειν παρὰ Πιττάλῳ. Εἰς τὸν καλαμίσκον.] τὸν χαλκοῦν ἢ τὸν ἀργυροῦν, οἵους ἔχουσιν οἱ ἰατροί. Στριβιλικίγξ.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ῥανίδα. στριβιλὸς γὰρ καλεῖται ἡ λεπτὴ καὶ ὀξεῖα βοή. λίγξ δὲ, ὁ ἐλάχιστος βοὴ τοῦ ὀρνέου. λέγει δὲ ὅτι οὐδὲ ἐλάχιστον τὸ μέρος μεταδίδωμι. τοῖν γεωργοῖν δὲ τοῖν τὴν γῆν ἐργαζομένοιν.

ANTI.

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ί.

Χο. Ἀνὴρ ἀνεύρηκέν τι τῆς
Σπονδαῖσιν ἡδύ. κοὐκ ἔοι-
κεν οὐδενὶ μεταδώσειν.
Δι. Κατάχει σὺ τῆς χορδῆς τὸ μέλι.
Τὰς σηπίας στάθευε.
Χο. Ἤκουσας ὀρθιασμάτων.
Δι. Ὀπτᾶτε τἀγχέλεια.
Χο. Ἀποκτενεῖς λιμῷ με καὶ
Τοὺς γείτονας, κνίσῃ τε καὶ
Φωνῇ τοιαῦτα λάσκων.

Σχόλια. Ἀνὴρ ἀνεύρηκεν] ἀνῳδῆ. αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ἀντίδοσις ὁμοίως τῇ ἀνωτέρᾳ ἰσόκωλος ἀντιστρόφου. Μεταδώσειν.] τῶν σπονδῶν δηλονότι. στάθευε ἢ ὄπτα. Ὀρθιασμάτων.] ἀνατάσεως ῥημάτων. τῶν μετὰ βοῆς κόμπων, ἢ τῶν μελῶν. παρόσον ὄρθιος νόμος κιθαρῳδικός. Τἀγχέλεια.] ἢ λείπει τὰ κρέα ἵν' ᾖ τὰ ἐγχέλεια κρέα, ἢ λέγει τὰς ἐγχέλεις. λάσκων δὲ ἡ φωνῶν βοῶν.

ANTISTROPHE Verſ. 10.

CH. Aliquid vir hic commentus eſt,
Quod commodum ſit fœderis:
Sed nil daturus ulli eſt.
DI. Infunde tu mel lactibus,
Et ſepias probè aſſa.
B CH. Audiſne verborum impetus?
DI. Anguillæ aſſentur iſtæ.
CH. Tu me atque vicinos fame
Nunc enecabis, de bono hoc
Nidore garriendo.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΠΑΡΑ-
ΝΥΜΦΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Δι. Ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε.
Πα. Δικαιόπολι. Δι. τίς οὗτος; τίς οὑ-
τοσί;
Πα. Ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα
Ἐκ τῶν γάμων. Δι. καλῶς ποιῶν ὅς τις ποτ' ἦν.
Πα. Ἐκέλευσε δ' ἐγχέαι σε τῶν κρεῶν χάριν,
Ἵνα μὴ στρατεύοιτ', ἀλλὰ βινοίη μένων,
Ἐς τὸν ἀλάβαστον κύαθον εἰρήνης ἕνα.
Δικαι. Ἀπόφερ', ἀπόφερε τὰ κρέα. καὶ μή μοι
δίδου.
Ὡς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι χιλίων δραχμῶν.
Ἀλλ' αὑτηὶ, τίς ἐστιν; Πα. ἡ νυμφεύτρια.
Δεῖται παρὰ τῆς νύμφης τί σοι λέξαι μόνῳ.
Δι. Φέρε δὴ, τί σὺ λέγεις; ὡς γελοῖον ὦ θεοὶ
Τὸ δέημα τῆς νύμφης. ὃ δεῖταί μου σφόδρα.
Ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
Φέρε δεῦρο τὰς σπονδὰς ἵν' αὐτῇ δῶ μόνῃ.
Ὁτιὴ γυνή 'στι τοῦ πολέμου τ' οὐκ ἀξία.
Ὑπέχ' ὧδε δεῦρο τοὐξάλειπτρον ὦ γύναι.
Οἶσθ' ὡς ποιεῖται τοῦτο; τῇ νύμφῃ φράσον,
Ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι, τουτῳὶ
Νύκτωρ ἀλειφέτω τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
Ἀπόφερε τὰς σπονδάς. φέρε τὴν οἰνήρυσιν.
Ἵν' οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς χοᾶς.
Χορός. Καὶ μὴν ὁδί τις τὰς ὀφρῦς ἀνεσπα-
κὼς,
Ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

Σχόλ. ξανθίζετε.] ἀντὶ τοῦ μέλι χέετε. ἢ πυρρὰ τῇ ὀπτήσει ποιεῖτε. ἢ ἢ καλῶς ἐγὼ σὺ ὀπτήσεις τῶν κρεῶν ἔσω, ἕως πυρρὰ ᾖ. Δικαιόπολι.] ἔρχεται ἀνήρ τις παράνυμφος βαστάζων κρέα τῷ Δικαιοπόλιδι παρά τινος νυμφίου. καὶ αἰτεῖ αὐτὸν λαβεῖν ἐν βραχεῖ μικρὸν τῆς εἰρήνης, ὅπως μὴ ἐξέρχηται εἰς πόλεμον ὁ νυμφίος, ἀλλὰ μόνος τέρπομενος σὺν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. Ἐγχέαι] ἐπιχέειν, ἐπιβαλεῖν. τῶν κρεῶν ἢ ὧν ἐπιμπέ σοι. ἐς τὸν ἀλάβαστρον ἤτοι τῶν μυροθήκην

D

ACTVS IV. SCENA
ſexta.

DICÆOPOLIS, PARANYM-
PHVS, CHORVS.

DI. Aſſate vos hæc & probè rubefacite.
PA. Dicæopoli. DI. quis iſthic eſt?
quis iſthic eſt?
PA. Has carnes ad te mittit ſponſus quiſpiam
E nuptiis. DI. pulcrè facit iſte, quiſquis eſt.
PA. Pro his iuſſit te ſibi in hunc alabaſtrum in-
fundere
Cyathum unicum pacis: ut à turba bellica
Immunis ſeſe cum ſponſa oblectet domi.
E DI. Aufer carnes, aufer: neque des eas mihi.
Nam pro mille drachmis non infunderem tibi.
Sed quænam hæc eſt? PA. pronuba, quæ ſponſæ
nomine
Aliquid tibi ſoli dicere iam neceſſe habet.
DI. Age, tu, quid dicis? quã ridicula, proh Deũ,
Iſthæc petitio ſponſæ: quòd me rogat,
Vt ſaltem ſponſi mentula maneat domi.
Fer huc mihi fœdera puer, ut huic ſoli dem.
F Quoniam mulier eſt, & indigna bello: age
Vas unguentarium tu ſuppone mulier,
Noſtin' quomodò hoc utendum? dicito
Sponſæ, ſi quando conſcribantur milites,
Vt hac re noctu ſponſi inungat mentulam.
Aufer tu iterum fœdera, & urnam vinariam
Cedo, ut capiam vinum atque infundã congijs.
CH. Sed & hic ſupercilijs elatus huc pedem
G Infert, quaſi rem ſit nunciaturus grauem.

Εἰρήνης ἕνα.] ὡσεὶ ἐλαιοκοχλιάριον ἕν. ἔστι δὲ λήκυθος ἡ ὤτα μὴ ἔχουσα. ἧς ἐκ ἔστι λαβέσθαι. Ως ἐκ ἂν ἐγχέαιμι] παραιτεῖται ὁ Δικαιόπολις μεταδοῦναι τῆς εἰρήνης. Η νυμφεύτρια] ἔρχεται νυμφεύτρια δεομένη Δικαιοπόλιδος καὶ λέγουσα, ὅτι ἔπεμψέ με τις νυμφίος ἐνθένδε οὗ πρὸς τὸ λαβεῖν τῆς εἰρήνης. ὅπως ἀλείφῃ τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ μὴ ἐξέρχοιτο εἰς πόλεμον. κωφὸν δὲ εἰσάγει τὸ πρόσωπον τῆς νυμφευτρίας. Φέρε δὴ τί σὺ λέγεις.] παραθεὶς τὸ ὡς ἤκουσεν ὁ Δικαιόπολις τῆς νυμφευτρίας. Ως γελοῖον] πράζων ἐστὶ ὡς εἰνούμενον ὁ Δικαιόπολις ἐφ' οἷς ἤκουσε παρὰ τῆς νυμφευτρίας λέγει τό, ὡς γελοῖον ὦ θεοὶ τὸ δέημα τῆς νύμφης. τὸ δὲ δὲ ἡμᾶ αὐτῆς ἦν, μικρὸν τῆς εἰρήνης λαβεῖν ὅπως ἀλείφοι ταύτῃ τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς κατὰ τὰς νύκτας καὶ μὴ ἐς πόλεμον ἐξέρχοιτο.

Οπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τὴν οἰκίαν, εἶπε τὸ πέος. Υπεχ' ὧδε δεῦρο] πρόσφερε τὸ ἀλάβαστρόν φησιν, ἐξ οὗ ἀλείφονται οἱ δειπνοῦντες, τὴν τοῦ μύρου λήκυθον. κατ' ἐρώτησιν δὲ τὸ ἀναγνωστέον. τὸ δὲ ἑξῆς ὡς συμβουλεύοντος ἐστὶ ὑποτιθεμένου πῶς αὐτῷ δεῖ χρῆσθαι.

Β Ι Σ Ε Τ Υ S. Φάσον] λέξον. παρὰ τὸ φάω, φῶ, φάσω, ἔφασα, φάσον, φασάτω. ταυτὸν τῷ φράσον, ὃ παρὰ τὸ φράζω, τὸ λέγω. ἀλλ' ἴσως χρηστότερον φράσον, ὅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει.

Σχόλια. Καταλέγουσι τουτωί.] τῷ ἀλείμματι. λέγει δὲ τῇ εἰρήνῃ. τὸ δὲ καταλέγουσιν, ἀντὶ τοῦ καταλέγουσιν. Οἰνήρυσιν] τὴν τοῦ οἰνοκοτύλην ἢ ἀρύονται. Τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακώς.] σκυθρωπακῶς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ, Σκηνὴ ἑβδόμη.

ACTVS IV. SCENA ſeptima.

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ἕτερος ΑΓΓΕΛΟΣ.

NVNCIVS, LAMACHVS, DICÆOPOLIS, alter NVNCIVS.

BISETVS. Ἄγγελος αἰφνιδίας τῶν πολεμίων εἰσβολὰς Λαμάχῳ ἀγγέλλει, καὶ ταχέως ὁπλίζεσθαι κελεύει. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἕτερος ἄγγελος Δικαιόπολιν ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ, ὅπερ ὁ τοῦ Διονύσου ἱερεὺς παρασκευάζει. ἐντεῦθεν Δικαιόπολις καλὴν ἀφορμὴν λαβὼν τὸν Λάμαχον καταγελᾷ, καὶ τὸν αὐτοῦ ὁπλισμὸν ἐκσυρίττει, καὶ τῶν πολεμικῶν δυστυχιῶν τὰς εἰρήνης ὠφελείας, καὶ ἡδονὰς ἀντίως προτίθησι.

Αγ. Ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ Λάμαχοι.
Λα. Τίς ἀμφιχαλκοφάλαρα δώματα κτυπεῖ;
Αγ. Ἰέναι σ' ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον,
Ταχέως λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους.
Κἄπειτα τηρεῖν νιφόμενον τὰς εἰσβολάς.
Υπὸ τοὺς Χόας γὰρ καὶ Χύτρους αὐτοῖσί τις
Ηγγειλε λῃστὰς ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.
Λα. Ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.
Δικαιοπ. Οὐ δεινὰ μὴ ἐξεῖναί με μηδ' ἑορτάσαι;
Ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.
Λα. Οἴμοι κακοδαίμων. καταγελᾷς ἤδη σύ μου;
Δι. Βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ;
Λα. Αἰαῖ. οἵαν ὁ κῆρυξ ἀγγελίαν ἤγγειλέ μοι.
Δικ. Αἰαῖ. τίνα δ' αὖ μοι προστρέχει τις ἀγγελῶν;
Αγ. Δικαιόπολι. Δι. τί ἐστιν; Αγ. ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ

NV. EHò labores, pugnæ, lamæ & lamachi:
LA. Quis hic circa domum ære phaleratam ſtrepit?
NV Proficiſci te iubent duces exercitus,
Cum criſtis & cohortibus hodie illicò:
Et niue tectum cauere incurſus hoſtium.
Nam ſub Choas, & Chytros quidam modo retulit
Ipſis, latrones incurrere Bœotios.
LA. Vah plures, quàm meliores militum duces.
DI. Nōne hoc graue, ne licere antè quidē Choas
Agere: hei, militiam bellolamachaicam.
LA. Hei miſero mihi, numquid tu me ludibrio habes?
DI. Vin' tu pugnare cum Geryone, quattuor
Pinnis criſtato? LA. ah ah, quod nuncium mihi
Præco modo nunciauit. DI. ah ah, quis mihi
Accurrit nuncius, quidue affert huc rei?
NV. alt. Dicæopoli. DI. quid eſt? NV. N. ad cœnam celeriter

Σχόλ. Ἰὼ πόνοι τε] ἔρχεταί τις εἰς πόλεμον καλῶν τὸν Λάμαχον. Ἀμφιχαλκοφάλαρα] ἀντὶ τοῦ πολύχαλκα. τραγικώτερον δὲ λέγει, διὰ τὸ μεγαλορρῆμον Λαμάχου. Λόχους.] ἔνιοι μὲν τὸ ἐξ ἀνδρῶν ὀκτὼ σύστημα. οἱ δὲ τὸ ἐξ ἀνδρῶν δώδεκα. οἱ δὲ τὸ ἀπὸ ἑκκαίδεκα ἀνδρῶν πλῆθος, ὃ καὶ τέλειόν φασι καὶ σύμμετρον. καὶ λοχαγὸς προστάτης καὶ ἡγεμών, ὁ αὐτὸς ἐστὶ πρῶτος καὶ ἄριστος τοῦ λόχου. παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις ὑπῆρχον τέσσαρες λόχοι οἷς ἐκέχρητο ὁ βασιλεύς, ὡς ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης γινώσκεθ' ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰσι λόχοι τέσσαρες μάχιμοι ἀνδρῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων. καὶ καταλοχίσαι τὸ εἰς λόχους καταμερίσαι τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ. λόφους δὲ περικεφαλαίας. λόφος γὰρ καὶ τὸ περικεφαλαίας ἄκρον. καὶ γῆς ἀνάστημα. Τὰς εἰσβολάς.] τὰς εἰσόδους τῶν πολεμίων στρατῶν. νιφόμενον δέ, ὡς χιόνος οὔσης. Υπὸ τοὺς Χόας γάρ.] Θεόπομπός τους διασωθέντας ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ ἑψῆσαι φησὶ χύτρας πανσπερμίας. ὅθεν οὕτω κληθῆναι τὴν ἑορτήν. καὶ θύειν τοῖς χυσὶν Ἑρμῇ χθονίῳ. τὰς δὲ χύτρας οὐδένα γεύσασθαι. τοῦτο δὲ ποιῆσαι τοὺς περισωθέντας ἱλασκομένους τὸν Ἑρμῆν, καὶ περὶ τῶν ἀποθανόντων. ἤγετο δὲ ἡ ἑορτὴ Ἀνθεστηριῶνος τρίτῃ ἐπὶ δέκα ὡς Φιλόχορος. ἄλλως. ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἄγονται οἵ τε χύτροι καὶ οἱ χόες ἐν Ἀθήναις, τῷ Διονύσῳ καὶ Ἑρμῇ, οὕτω Δίδυμος. Ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.] πολέμιοι γὰρ ἦσαν οἱ Βοιωτοί. ἐν τοῖς ἄνω οὖν ὁ δεργάτης ἔφη, ὅτε Βοιωτοί τινες ἀφείλοντό μου τὸ ζεῦγος τῶν βοῶν. Οὐ δεινὰ μὴ ἐξεῖναί μοι.] ὁ Δικαιόπολις ἡ δεινόν φησι μὴ ἐξουσίαν ἔχειν με ἑορτάσαι. ἴσως διὰ τὸν τοῦ στρατιωτοῦ θόρυβον. Πολεμολαμαχαϊκόν.] ἔμφασιν ἔχει ὡσεὶ ἔφη, ξενικὸν ἢ Κορινθιακόν. Καταγελᾷς ἤδη σύ μου] διὰ τὸ εἰπεῖν πολεμολαμαχαϊκόν. Βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ] ἀντὶ τοῦ

ἀντὶ τοῦ τετρακεφάλου. αἰνίττεται δὲ εἰς τὴν Λαμάχου περικεφαλαίαν τρεῖς λόφους ἔχουσαν ἀπὸ τῶν προκειμένων αὐτῇ πτίλων. ὃ δὲ θέλει εἰπεῖν, τοῦτό ἐστι. μέλλει πρὸς δυσκαταγώνιστόν τινα μάχεσθαι. ὁ γὰρ Γηρυόνης οὗ ἐμνήσθη, τρικέφαλος ἦν καὶ πολὺν ἀγῶνα παρέσχε τῷ Ἡρακλεῖ. δείκνυσι δὲ αὐτὸ τι τῶν τετραπτερυλλίδων ἅμα τὸ λέγειν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Γηρυόνη τρισωμάτῳ, τετραπτίλῳ εἶπεν. Αἲ αἶ.] τούτων τινὲς τὸ μὲν πρῶτον, διὰ τοῦ αι διφθόγγου. θρηνητικὸν γάρ. τὸ δὲ δεύτερον, ψιλόν. θαυμαστικὸν γάρ.

BISETVS. Αἲ, αἶ.] οἱ μὲν περισπῶσιν, οἱ δὲ A ὀξυτονοῦσιν, ὃ καὶ βέλτιον. Εὐστάθιος. αἲ εὐκτικὸν πολλαχοῦ παρ' Ὁμήρῳ, ἀντὶ τοῦ εἴθε. ἔστι καὶ μεμπτικὸν, καὶ δυσφορικὸν, ὡς τὰ πολλὰ δὲ θρηνητικόν. ὅθεν καὶ ὁ Αἴας, καὶ τὸ αἰάζειν, τὸ θρηνεῖν. Σοφ. ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ,

Αἰ, αἶ. τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον
Τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;
Νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοί.

Σχόλια. Οἵαν ἀγγελίαν.] τὸν πόλεμον δηλονότι. Αἲ αἶ, τινὰ δ' αὖ μοι προστρέχει;] ἔρχεται ἄγγελος καλῶν τὸν Δικαιόπολιν εἰς δεῖπνον καὶ φησί. B

Βάδιζε, τὴν κίστην λαβὼν καὶ τὸν χοᾶ.	*Abi, & ciſtam panariam fer, & choa,*
Ὁ τοῦ Διονύσου γάρ σ' ἱερεὺς μεταπέμπεται.	*Nam Liberi ſacerdos te ad epulum vocat.*
Ἀλλ' ἐγκόνει. δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι.	*Sed propera, cœnaturus iamdudum in mora es.*
Τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἐστὶν παρεσκευασμένα.	*Omnia parata ſunt cætera, menſa, tori,*
Κλῖναι, τράπεζαι, προσκεφάλαια, στρώματα.	*Puluini, ſtragula, ſerta, unguenta: ſunt item*
Στέφανοι, μύρον, τραγήμαθ', αἱ πόρναι πάρα.	*Preſtò bellaria: preſtò ſunt meretriculæ,*
Ἄμυλοι, πλακοῦντες, σησαμοῦντες, ἴτρια.	C *Panes, placentæ, ſeſamontes, itria:*
Ὀρχηστρίδες, τὰ φίλταθ' Ἁρμοδίου, καλαί.	*Tum deliciæ Harmodij, pulcræ tibicinæ.*
Ἀλλ' ὡς τάχιστα σπεῦδε. Λα. Κακοδαίμων ἐγώ.	*Sed agè propera ocyus. LA. me miſerũ. DI. quippe*
Δι. Καὶ γὰρ σὺ μεγάλην ἐπεγράφου τὴν Γοργόνα.	*Magnam tibiipſi vendicabas Gorgona.*
Σύγκλειε, καὶ δεῖπνόν τις ἐνσκευαζέτω.	*Occlude, & cœnam mihi aliquis nunc apparet.*
Λα. Παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὸν γύλιον ἐμοί.	*LA. Puer, effer ſportam militarẽ huc mihi forâs.*
Δι. Παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί.	*DI. Puer, huc ciſtam panariam mihi fer forâs.*
Λα. Ἅλας θυμίτας οἶσε παῖ, καὶ κρόμμυα.	*LA. Sales thymo intritos, & cepas fer mihi.*
Δι. Ἐμοὶ δὲ τεμάχη. κρομμύοις γὰρ ἄχθομαι.	D *DI. At mihi tomacula: nam cepas faſtidio.*
Λα. Θεῖον ταρίχους οἶσε παῖ σαπροῦ δεῦρό μοι.	*LA. Salſamenti putris veterem adipem mihi.*
Δι. Κἀμοὶ δὲ δὴ σὺ παῖ θεῖον. ὀπτήσω δ' ἐκεῖ.	*DI. Et mihi da ſalſam adipẽ, ego aſſabo hîc eã.*
Λα. Ἔνεγκε δεῦρο τὼ πτερὼ τὼ 'κ τοῦ κράνους.	*LA. Effer pennas è galea criſtata mihi.*
Δι. Ἐμοὶ δὲ τὰς φάττας γε φέρε καὶ τὰς κίχλας.	*DI. Huc effer turtures & turdos tu mihi.*
Λα. Καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν.	*LA. Pulcra eſt & alba ſanè penna paſſeris.*
Δι. Καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.	*DI. Pulcra 'ſt & flaua iſthac ſanè caro turturis.*
Λα. Ὤνθρωπε, παῦσαι καταγελῶν μου τῶν ὅπλων.	*LA. Ah mi homo, ceſſa ridere armaturam meã.*
Δι. Ὤνθρωπε, βούλει μὴ βλέπειν εἰς τὰς κίχλας;	E *DI. Ah mi homo, vin' tu vultum ad turdos non verteret?*
Λα. Τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.	*LA. Loculamentum trium criſtarũ cedò mihi.*
Δι. Κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν.	*DI. Catinum leporinarum carnium mihi.*
Λα. Ἀλλ' ἢ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον.	*LA. Niſi criniuori criſtas meas exederint.*
Δι. Ἀλλ' ἢ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι.	*DI. Niſi ante cœnam farcimen ego deuorem.*
Λα. Ὤνθρωπε, βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ;	*LA. Mi homo: vin' tu tandẽ ceſſare me alloqui?*
Δι. Οὔκ, ἀλλ' ἐγὼ χὠ παῖς ἐρίζομεν πάλαι.	*DI. Nõ, ſed ego & puer hic inter nos cõtẽdimus*

Σχόλια. Βάδιζε τὴν κίστην.] τότε γὰρ οἱ καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον στεφάνους καὶ μύρα καὶ τραγήματα καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρετίθεσαν. οἱ δὲ καλούμενοι ἔφερον ἐψήματα. κίστιν δὲ τὸ ἐψαθήκην. Ὅμηρος. μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδήν. ὄψα τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. χοᾶ δὲ ἐπεφέροντο οἱ καλούμενοι, ἵνα μὴ κοινωνῶσιν ἄλλου πολιτείου, διὰ τὴν ἐπὶ Ὀρέστῃ γενομένην αἰτίαν. Ἐγκόνει.] ἀντὶ τοῦ σπεῦδε. μέλλοντας γὰρ αὐτοὺς δειπνεῖν ἐπέχεις. Σησαμοῦντες.] ἄλλο σησαμοῦς, καὶ ἄλλο σησάμη. σησαμοῦς μὲν εἶδος πλακοῦντος. σησάμη δὲ ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν σησαμίδα. ἴτρια δὲ τὰ πυρὰ δηπλάσματα. Ὀρχηστρίδες] ὑπερβατόν ἐστιν, ὀρχηστρίδες πάρεισι καλαί, καὶ τὰ φίλτατα τοῦ Ἁρμοδίου. τοῦτ' ἔστι τὰ εἰς Ἁρμόδιον σκολιὰ ᾄσματα. ὅπερ ἀνωτέρω ἔφη, Ἁρμοδίου μέλος ᾄσεται. Επεγράφου τὴν Γοργόνα.] ὅτι ἐζωγράφησεν ἐν τῇ ἀσπίδι μεγάλην Γοργόνα. Τὸ γύλιον.] γύλιος, πυρὸς εἶδος πλέγμα. ἐν ᾧ τὰς τροφὰς ἔχοντες οἱ στρατιῶται ἐβάδιζον ἐπὶ πόλεμον. Θεῖον ταρίχους.] ἐπεὶ ἐπὶ φύλλων τὰ τεμάχη βαλλόμενα βαστάζεται. σαπροῦ F δὲ, ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ καὶ μὴ νέου. σκεύασμα δέ τι παρὰ Ἀθηναίοις τὸ θρῖον. ὅπερ λαμβάνει, ὕειον στέαρ ἢ ἐρίφειον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ γάλα. καὶ οὕτως εἰς φύλλα συκῆς ἐμβαλλόμενον, ἥδιστον ἀποτελεῖ βρῶμα. οὕτω Δίδυμος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἄλλη τις σκευασία, θρῖον ἐγκέφαλος μετὰ γάλακτος καὶ τυροῦ κατασκευαζόμενος, καὶ ἐντιθέμενος ἐν φύλλῳ συκῆς καὶ ὀπτώμενος. Τὸ λοφεῖον] ἐὰν μὲν ὑποκοριστικὸν, δηλοῖ ἐλάττονα τῶν τριῶν λόφων. ἐὰν δὲ διὰ τῆς ει διφθόγγου, προσκεῖσθαι καὶ δηλοῖ τὴν θήκην. Λεκάνιον.] κρατῆρα πεπληρωμένον τῶν λαγῴων κρεῶν. λεκάνια δὲ καὶ λεκανίδας, τὰ μείζονα τῶν ὀξυβάφων καὶ ἐκπέταλα. Τριχόβρωτες] οὕτως G θρὶξ σκώληξ καὶ ἐσθίων τὰς τρίχας. καὶ προσδεῖσθαι μένως δὲ λέγεται τριχοβρῶτες. Ἀλλ' ἢ πρὸ δείπνου] κυρίως μὲν μίμαρκυς ἡ λαγῴα χορδὴ ἐκ τῶν ἐντέρων. χρῆται δὲ καὶ ἐπὶ χοίρου. ἄλλως. μίμαρκυς σκευασία τις τῆς κοιλίας ἢ τῶν ἐντέρων. οἱ δὲ τὴν ἐκ τοῦ λαγῴου αἵματος καὶ τῶν ἐντοσθίων σκευαζομένην καρύκην. Ἄνθρωπε βούλει.] κατ' ἐρώτησιν. δηλοῖ δὲ τὸ ἐν ἔχθρᾳ εἶναι.

Βούλει περὶ δῆτ' ἐπιτρέψαι Λαμάχῳ,
Πότερον ἀκρίδες ἥδιόν ἐστιν ἢ κίχλαι;
Λα. Οἴμ' ὡς ὑβρίζεις. Δι. τὰς ἀκρίδας κρίνει πολύ.
Λα. Παῖ παῖ καθελών μοι τὸ δόρυ, δεῦρ' ἔξω φέρε.
Δι. Παῖ παῖ, σὺ δ' ἀφελὼν δεῦρο τὴν χορδὴν φέρε.
Λα. Φέρε, τοῦ δόρατος ἀφελκύσωμαι τοὔλυτρον.
Ἔχ' ἀντέχου παῖ. Δι. καὶ σὺ παῖ τοῦδ' ἀντέχου.
Λα. Τοὺς κιλλιβᾶντας οἶσε παῖ τῆς ἀσπίδος.
Δι. Καὶ τῆς ἐμῆς σὺ κριβανίτας ἔκφερε.
Λα. Φέρε δεῦρο Γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.
Δι. Κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.
Λα. Ταῦτ' οὐ κατάγελώς ἐστιν ἀνθρώποις πλατύς;
Δι. Ταῦτ' οὐ πλακοῦς δῆτ' ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύς;
Λα. Κατάχει σὺ παῖ τοὔλαιον ἐν τῷ χαλκίῳ.
Ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξούμενον.
Δι. Κατάχει σὺ τὸ μέλι κἀνθαδ' ἔνδηλος γέρων.
Κλάειν κελεύει Λάμαχον τὸν Γοργάσου.
Λα. Φέρε δεῦρο παῖ θώρακα πολεμιστήριον.
Δι. Ἔξαιρε παῖ θώρακα κἀμοὶ τὸν χοᾶ.
Λα. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι.
Δικαιοπ. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς συμπότας θωρήξομαι.
Λα. Τὰ στρώματ' ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς ἀσπίδος.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τὸν γυλιὸν οἴσω λαβών.
Δι. Τὸ δεῖπνον ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς κίστιδος.
Ἐγὼ δὲ θοιμάτιον λαβὼν ἐξέρχομαι.
Λα. Τὴν ἀσπίδ' αἴρου καὶ βάδιζ' ὦ παῖ λαβών.
Νίφει. βαβαιάξ, χειμέρια τὰ πράγματα.
Δικ. Αἴρου τὸ δεῖπνον, συμποτικὰ τὰ πράγματα.

A Dudum. age vin' Lamachi arbitrio permittere:
Vtrum locuſtæ, an turdi meliores ſient?
LA. Ah quàm tu iniurius es. DI. locuſtas antefert.
LA. Puer, puer haſtam deiice, & effer huc mihi.
DI. Puer, puer, inteſtinum adime: & effer mihi.
LA. Age, integumentum huic haſtæ deripiam, puer
B Tene, retine. DI. & tu iſthuc cõtrà retine puer.
LA. Fer clypei fulcra puer. DI. fer clibanarios
Tu mihi panes, fulcrum ventris mei, puer.
LA. Fer huc mihi Gorgonitergum clypei circulum.
DI. Et mihi placentæ caſeitergum circulum.
LA. Non hæc coram hominibus lata eſt irriſio?
C DI. Non hæc coram hominibus placenta dulcis eſt?
LA. Infunde tu puer oleum ſcuto æreo:
Intus video ſenem fugiturum præ metu.
DI. Infunde tu mel. iam manifeſtus hic ſenex:
Ego plorare iubeo Gorgonium Lamachum.
LA. Huc effer mihi puer loricam bellicam.
DI. Huc effer loricam mihi puer, meum choa.
LA. Hac ego contra hoſtes lorica armabor truces.
D DI. Hoc ego contra conuiuas armabor choë.
LA. Puer clypeo meo alligato ſtragula:
Ego integumentum ipſius capiam & mecum feram.
DI. Puer ciſtæ panariæ cœnam alliga:
Ego pallio accepto iam hinc egredior domo.
E LA. Tolle clypeum tibi & accipe puer, atque abi.
Ningit. papæ, hyberna hæc nobis negocia.
DI. Cœnam tolle, hæc conuiuialia negocia.

Σχόλια. Κἀπιτρέψαι Λαμάχῳ.] ἐπιτρέψαι ὥστε κρῖναι. καὶ Μένανδρος ἐν ἐπιτρέπουσι, ἐπιτρεπτέον τινὶ ἐστὶ περὶ τούτων. τοῦτο δὲ διαλέγεται πρὸς τὸν οἰκέτην διασύρων καὶ παίζων τὸν Λάμαχον. Πότερον ἀκρίδες.] διασύρει τὸν Λάμαχον ὡς ἀκρίδας ἐσθίοντα. ἢ ὅτι πρότερον εὐτελεῖ ἐχρῆτο τῇ διαίτῃ. Καθελών μοι τὸ δόρυ.] παρατηρητέον ὅπως ὁ ῥυθμὸς φιλοπόλεμος ἂν πάντα τὰ εἰς πόλεμον ζητεῖ. ὁ δὲ ἀντιστρόφως τὰ εἰς εἰρήνην. Δεῦρο τὴν χορδήν.] χορδὴ καλεῖται τὸ παχὺ ἔντερον τοῦ προβάτου. Τοὔλυτρον.] τὴν θήκην, τὸ ἔντιλες, τὸ ἔλυτρον. Καὶ σὺ παῖ τοῦδ' ἀντέχου.] τοῦ ὀβελίσκου, ὡς ἐπὶ τὰ ἐμπεπαρμένα κρέα ἢ τὴν χορδὴν μὴ ἐλκύσαι. Τοὺς κιλλιβᾶντας.] τρισκελῆ τινα σκευάσματα, ἐφ' ὧν ἐπιτιθέασι τὰς ἀσπίδας ἐπειδὰν κάμνωσι πολεμοῦντες. Καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας.] λείπει γαστρὸς τὸ ἥ, καὶ τῆς ἐμῆς γαστρὸς τὴν ἀνάπαυσιν ἔκφερε τοὺς κριβανίτας ἄρτους. ἔπαιξε δὲ χαριέντως ὅτι καὶ οὗτοι περιφερεῖς ὡς αἱ ἀσπίδες. Γοργόνωτον.] περιφραστικῶς τὴν ἀσπίδα. Γοργόνωτον δὲ τὴν ἔχουσαν Γοργόνα. Κατάχει σὺ παῖ.] εἰς τὸν ὀμφαλὸν τῆς ἀσπίδος ἵνα γένηται λαμπροτέρα. ὁ Λάμαχος δὲ ἐστὶ παρακελευόμενος ἐπὶ τὸ μέρος τὸ χαλκοῦν τῆς ἀσπίδος, ἔλαιον καταχυθῆναι ἵνα στίλβῃ. εἰσὶ γάρ τινες οἱ ἐν ἐλαίῳ ὁρῶντες μαντεύονται. οὕτως ὁ Σύμμαχος. σμήχει οὖν τὴν ἀσπίδα καταχέων τὸ ἔλαιον ἐπὶ τῆς χαλκῆς τὸ ὑγρόν. εἶτα ὡς φαιδρυνθείσης αὐτῆς ἐνσκεπτόμενος πρὸς αὐτὸν λέγει. ὁρῶ ἐν αὐτῇ γέροντα ὑπὸ δειλίας φευξόμενον, δηλονότι δυνάμενον ὁρᾶν τὴν ἀσπίδα διὰ τὴν ἔλλαμψιν. Ὅμηρος. Ὄσσε δ' ἄμερδεν. ταῦτα δὲ ὡς μαντευόμενος λέγει. Ἔξαιρε παῖ θώρακα.] πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν ἔπαιξε. θωρήξασθαι γάρ ἐστι τὸ καθοπλισθῆναι. ἀλλὰ καὶ τὸ πίνειν καὶ μεθύειν οὕτω καλοῦσιν. ἐπειδὴ θώραξ καὶ τὸ στῆθος. διὰ τὸ θερμαίνειν οὖν τὸ στῆθος, θωρήσσειν λέγουσι τὸ μεθύειν, καὶ θώρηκας τοὺς ἀκρομεθύσους ἐκάλουν. κέχρηται δὲ τῇ λέξει καὶ Ἀνακρέων. ἔστι δὲ αἰτιατική. ἔξελε οὖν φησι κἀμοὶ τὸν χοᾶ ὃν καλεῖ θώρακα. ὥστε θωρακισθῆναι τουτέστι τὸν θώρακα πληρῶσαι. Κίστιδος.] καὶ κίστη καὶ κίστις λέγεται. καὶ διελθὼν τὸ δρᾶμα γνώσῃ. Νίφει βαβαιάξ.] οἱ γὰρ ἐπὶ πόλεμον ἐξιόντες ἐπετήρουν τὰς διοσημίας.

ΠΡΟΩΔΟΣ κώλων ζ.

CHORVS.

Χο. Ἰτ

Χο. Ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν,
Ὡς ἀνομοίαν ἔρχεσθον ὁδόν.
Τῷ μὲν πίνειν στεφανωσαμένῳ,
Σοὶ δὲ ῥιγῶντι προφυλάττειν,
Τῷ δὲ, καθεύδειν μετὰ παιδίσκης
Ὡραιοτάτης,
Ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα.

ACH. Petite hinc læto pede militiam,
Diſparem ituri mox ambo viam.
Alter ſerto redimitus bibat:
Alter hyberna ſtatione
Frigeat: alter meretricem pulcram
Complexu habeat,
Et conteras hic membrum illud.

Σχόλια. Ἴτε δὴ χαίροντες.] κορωνὶς καὶ ἔκθεσις εἰς μέλος τοῦ χοροῦ προῳδικὸν, περιόδων τεσσάρων. ὧν ἐπὶ πρώτη ἀναπαιστική. τελὰς τεσσαρακαιδεκάμετρος ὀκτάκωλος. τέλος δὲ αὐτῆς, ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα. τουτέστι τὸ αἰδοῖον κατ᾽ εὐφημισμόν.

Bisetus. Ὁ σχολιαστὴς ἐνταῦθα τρεῖς περιόδους καλεῖ τὴν προῳδὸν, τὴν στροφὴν, καὶ τὴν ἀντιστροφήν. καὶ τοῦτο καλῶς. τὴν δὲ λοιπὴν τὴν τοιαύτην ἀβασάνιστως δηλοῦν οὐ ῥᾴδιον. οὕτω μὲν τοι ἂν ἀπιθάνως ταῦτα διορθοίης εἰ λέγοις, Κορωνὶς καὶ ἔκθεσις εἰς μέλος τοῦ Χοροῦ προῳδικὸν περιόδων τεσσάρων, ὧν ἡ πρώτη ἐστὶν B ἑπτάκωλος ἀναπαιστική. τέλος δὲ αὐτῆς τὸ Ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα. αἱ δὲ δύο λοιπαὶ εἰσὶ δωδεκάκωλοι ἀναμεμιγμέναι. Ῥιγῶντι] δωρικῶς ἀντὶ τοῦ ῥιγοῦντι, τραπείσης τῆς ου διφθόγγου εἰς ω. ἢ ῥιγοῦντι χαριέστερον, ὃ καὶ πιθανώτερον, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων, καὶ τῶν ἑξῆς δῆλον. ὁ δεῖς γὰρ ἐνταῦθα ὁ μειράκιον ῥιγοῦν δὲ ἐπὶ ψυχροῖς ἐστὶν, ἐπὶ φόβῳ. Εὐστάθιος. Τὸ δεῖνα] τουτέστι τὸ αἰδοῖον κατ᾽ εὐφημισμόν. ἔστι δὲ παρεντιθεμένη. καὶ γὰρ γέλωτος χάριν ἅμα τῷ λόγῳ τὸ αἰδοῖον ἐπιδείκνυται.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ´.

C

Ἀντίμαχον τὸν Ψακάδος,
Τὸν ξυγγραφῆ, τὸν μελέων, τὸν ποιητὴν,
Ὡς μὲν ἁπλῷ λόγῳ, κακῶς
Ἐξολέσειεν ὁ Ζεύς.
Ὅς γ᾽ ἐμὲ τὸν τλήμονα
Λήναια χορηγῶν, ἀπέλυσ᾽ ἄδειπνον.
Ὅν γ᾽ ἔτ᾽ ἐπίδοιμι τευθίδος
Δεόμενον, ἡ δ᾽ ὠπτημένη
Σίζουσα πάραλος ἐπὶ τραπέζῃ κειμένη,
Ὀκέλλοι, κᾆτα μέλ-
λοντος λαβεῖν αὐτοῦ, κύων
Ἁρπάσασα φεύγοι.

STROPHE Verſ. 12.

Antimachum illum Pſacadis
Verſificatorem, hominem vſque ineptũ,
Vt breuiter dicam, male
Iuppiter ille perdat,
Qui cum epulum grande daret,
Me miſerum ſiuit abire impranſum.
Hunc ego aliquando videro
Panis inopem: qui coctus &
D Iam nunc maritimus, vbi menſa inditus,
Quaſi appulerit: & is
Admonuerit manum: canis
Prendat, & fugam capeſſat.

Σχόλια. Ἀντίμαχον] τὸν συγγραφέα. Ψακὰς δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο. ἐπειδὴ προσέρραινε τοὺς συνομιλοῦντας διαλεγόμενος. ἦν δέ τις Ὀλυμπιακὸς καλούμενος Ψακὰς διὰ τοῦτο. ἐδόκει δὲ ὁ Ἀντίμαχος οὗτος, ψήφισμα πεποιηκέναι, μὴ δεῖν κωμῳδεῖν ἐξ ὀνόματος. καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλοὶ τῶν ποιητῶν οὐ προσῆλθον αἰτούμενοι τὸν Χορόν. καὶ δῆλον ὅτι πολλοὶ τῶν χορευτῶν ἐπείνων. ἐχορήγει δὲ ὁ Ἀντίμαχος τότε, ὅτε εἰσηνέχθη τὸ ψήφισμα. οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι ποιητὴς ὢν κακὸς, χορηγῶν ποτε μικρολόγως τοῖς χορευταῖς ἐχρήσατο.

Bisetus. Ψακὰς δὲ καὶ ψεκὰς ταυτὸν, ὥς φησιν Εὐστάθιος, καὶ τὴν δρόσον δηλοῖ. λέγεται δὲ παρὰ τὸ ψίω, ὅπερ ἀπέσπασεν, καὶ τὸ λεπτύνειν, καὶ σμικρύνειν σημαίνει. τούτου τοῦ Ἀντιμάχου, ὅς Ψακὰς ἐκλήθη, μέμνηται καὶ Σουΐδας, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀκριβέστερον ἐξηγεῖται. Τὸν ξυγγραφῆ] τινὲς μὲν οὕτω γράφουσι, „ Τὸν ξυγγραφῆ τὸν μελέων, τὸν ποιητήν. Ἄλλοι δὲ οὕτω, „ Τὸν ξυγγραφῆ, τὸν μέλεον, τὸν ποιητήν. ὧν οὗτος ἐστὶν νοῦς, τὸν Ἀντίμαχον τὸν ξυγγραφέα, τὸν μάταιον, τὸν ποιητὴν λέγω. ἀντὶ τοῦ, τὸν συγγραφέα, καὶ ποιητὴν κακὸν, καὶ δυστυχῆ. τὸ E μὲν ξυγγραφῆ, γλυκύτερον. τὸ δὲ ποιητὴν, εὐδηλότερον. τὸ δὲ μελέων, ἀντὶ τοῦ μέλεον, ἀττικῶς, ὡς καὶ ἵλεων, ἵλεον.

Σχόλια. Ἀπέλυσεν ἄδειπνον.] ἀπέκλεισεν δείπνου ἀντὶ τοῦ ἀπεστέρησε τοὺς μισθοὺς, οὐδέν μοι ἐχορήγησε. Σίζουσα] ἀντὶ τοῦ ζέουσα. ὡς ἐπὶ τηγανιζομένης. ὅτι ἦχον ἀποτελεῖ. καὶ Ὅμηρος ὡς τοῦ σίζ᾽ ὀφθαλμός. πάραλος δὲ ἀντὶ τοῦ παραθαλασσία. ἢ ἡ παρὰ τὰς ἅλας κειμένη. ἐπεὶ δὲ καὶ ἱερὰ ναῦς τῶν Ἀθηναίων πάραλος καλεῖται ἐπενεγκεῖ τὸ ὀκέλλοι ὃ ἐστι προσορμίζοι ὡς ἐπὶ νεώς.

F

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ´.

Τοῦτο μὲν αὐτῷ κακὸν ἓν
Καθ᾽ ἕτερον νυκτερινὸν γένοιτο.
Ἠπιαλῶν γὰρ οἴκαδ᾽ ἐξ
Ἱππασίας βαδίζων,
Εἶτα κατάξειέ τις αὐ-
τοῦ μεθύων τὴν κεφαλὴν Ὀρέστης,
Μαινόμενος. ὁ δὲ λίθον λαβεῖν
Βουλόμενος ἐν σκότῳ λάβοι
Τῇ χειρὶ πέλεθον, ἀρτίως κεχεσμένον.
Ἐπάξειεν δ᾽ ἔχων
Τὸν μάρμαρον, κᾆπειθ᾽ ἁμαρ-
τὼν, βάλοι Κρατῖνον.

ANTISTROPHE Verſ. 12.

Hoc malum ei lux pariat,
Alterum ei nox execranda:
Febricitans vbi domum
Ex equitatione
Se referet: mox aliquis
Ei cerebrum comminuat Oreſtes,
Mentis inops: lapidem ibi volens
G Corripere nocte cæca, olens
Stercus rapiat, eò recens cacatum: & irruat, lapidem ratus
Tenere: aberrans poſtea
Tangat hunc Cratinum.

Σχόλ. Ηπιαλῶν γάρ.] ἀντὶ τοῦ ῥιγοπυρέτῳ περιπεσών. ἠπίαλος γὰρ κυρίως ὁ μετὰ ῥίγους πυρετός. ἠπιαλῶν δὲ εἶπε καὶ βαδίζων ἀντὶ τοῦ ἠπιαλῶντος καὶ βαδίζοντος, ἱππασίας δὲ, ἀντὶ τοῦ ἱππικῆς ὡς ὄντος αὐτοῦ ἱππέως. καὶ γὰρ ἴσως ἰατῆρας διατελοῦσιν ἐν τῇ δοκιμασίᾳ οἱ ἵπποι. Τῆς κεφαλῆς Ορέστης.] ἀντὶ τοῦ τὴν κεφαλὴν, ἀττικῶς. ὁ δὲ Ορέστης ἑαυτὸν προσποιούμενος μανίαν, τοὺς παριόντας ἀπέδυσεν. ἦν γὰρ λωποδύτης. ἢ πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν, ἀντὶ τοῦ μαινόμενος. πληθὸν δὲ, βάλον. Βάλοι Κρατῖνον] παρ' ὑπόνοιαν λέγει. ἀντὶ τοῦ πεινῶντα. ἀλλά τινα ἀλαζόνα καὶ θρασὺν, καὶ μαινόμενον καὶ μέθυσον. βάλοι συνίφησι τοῦτον. ἵνα πλείοσι κακοῖς περιπίπτη τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑΧΟΥ.

ACTVS V. SCENA prima.
NVNCIVS LAMACHI.

Bisetus. Ἄγγελος ἐκ στρατοπέδου ἐπιστρέψας τοῦ Λαμάχου διασαφεῖ τοῦ πτῶμα, τὰς πληγάς, τὰ τραύματα, καὶ δυστυχίαν ἀγγέλλει, καὶ πάντας τοὺς οἰκείους δούλους πρὸς τὴν τραυμάτων θεραπείαν θᾶσσον ὁρμᾶσθαι κελεύει.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων ις'.

Ἄγγελ. Ω Δμῶες οἳ κατ' οἶκον ἐστὲ Λαμάχου,
Ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτριδίῳ θερμαίνετε,
Ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
Ἔρι' οἰσυπηρὰ, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρόν,
Ἀνὴρ τέτρωται χάρακι, διαπηδῶν τάφρον,
Καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν,
Καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσὼν,
Καὶ Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.
Πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν
Πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος,
Ω κλεινὸν ὄμμα νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν,
Λείπω φάος γε τοὐμὸν, οὐκέτ' εἴμ' ἐγώ.
Τοσαῦτα λέξας, εἰς ὑδρορρόαν πεσὼν,
Ἀνίσταταί τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις,
Λῃστὰς ἐλαύνων, καὶ κατασπέρχων δορί,
Ο δ' ἐστὶν καὐτὸς, ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.

NV. *O Seruuli, qui Lamachi eſtis in domo,*
Aquam hic, aquam famuli in olla calefacite,
Linteola, ceratum parate, ſuccidas
Proferte lanas, & linamenta tenera,
Ad malleolum pedis nam vt foſſam tranſiit,
Sude vulneratus eſt, pediſque malleus,
Quaſi granum corticis, luxatus eſt viro.
Caput item, lapidi impingens, fregit peſſimè,
Et Gorgona excitauit è clypeo ſuo.
Tum penna glorioſa auiculæ grandior,
Scopulo incidens, horrendum carmen edidit:
O præclare ocule hodie extremum te conſpicor,
Meámque lucem deſero: nulla, nulla ſum.
Vbi hoc locuta eſt in canalem illabitur:
Mox conſurgit, & in fugitiuos quoſdam incidit.
Hos haſta impellit, & ad celerem gradũ incitat.
Sed eccum adeſt ipſus, aperi: pande oſtium.

Σχόλια. Ω δμῶες.] κορωνίς. εἰσέρχεται γὰρ ὁ ἀπὸ στρατιᾶς. καὶ ἔστιν ἰαμβεῖα τρίμετρα ἀκατάληκτα ις'. Ὀθόνια.] τὰ λεγόμενα παρὰ ἰατροῖς λυχνίσματα. Ἔρι οἰσυπηρά.] Σουΐδας. οἰσυπηρὸς, ῥυπαρὸς καὶ ἔρια οἰσυπηρὰ, ῥύπου πεπληρωμένα. ῥυπάσματα ἀπὸ τῆς κόπρου. οἰσύπη δὲ, τὸ διαχώρημα τῶν προβάτων. καὶ ἀλλαχοῦ, οἰσύπη, ὁ ῥύπος τῶν ἐρίων. Λαμπάδιον] οἱ μὲν τὸ λεπτὸν χειρίδιον. οἱ δὲ ἐπιδέσμου εἶδος. οἱ δὲ τὸν νάρθηκα τῶν ἰατρῶν, τὸν ναρθηκίζοντα τὸ σφυρόν, οἱ δὲ τὰ ἔμμοτα. περὶ τὸ σφυρὸν δὲ, περὶ τὸ ὀστοῦν τὸ κάτωθεν τοῦ γόνατος. Τέτρωται χάρακι] χάραξ ἐστὶ ξύλον, ἐν ᾧ τὰς ἀμπέλους δεσμοῦσιν, ὥστε ἵστασθαι, καὶ μὴ πίπτειν εἰς τὴν γῆν. Παλίνορρον ἐξεκόκκισεν] ἐξέκλασεν, ἐξέβαλεν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κόκκων, οὓς οἱ λικμητῆρες πληγαῖς ἐκβάλλουσι. τὸ δὲ τῆς κεφαλῆς κατέαγε, τουτέστι μέρος τῆς κεφαλῆς. οὐχ ὅλην τὴν κεφαλήν. τοῦτο δὲ κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας. τὸ δὲ κατέαγε, παρὰ τὸ καταγνύω, καταγνυμι, κατάξω, ὡς παρὰ τὸ ῥηγνύω, τὸ ῥήγνυμι. ὁ μέλλων παρακείμενος κατῆγα, καὶ διαλύσει κατέαγα, ἀντὶ τοῦ ἐρράγην, ἢ ἔρρηξα. καὶ ἐν Θρᾳξίν,
Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος,
Καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα.
Καὶ Γοργόν' ἐξήγειρε] παρ' ὑπόνοιαν. θέλων γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἀπὸ τῆς πληγῆς κονδύλην ἐποίησεν αὐτὸς ὁ Λάμαχος, ἔφη Γοργόνα ἐξήγειρεν. ὥσπερ ἔλεγεν. οἴδημα ἀνέστησεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Πτίλον δὲ τὸ μέγα] ἔπαιξε πλάσας ὄνομα ὄρνιθος. διὰ τὸ κομπηρὸν τοῦ Λαμάχου. γράφεται δὲ οὕτως. πτίλου δὲ τοῦ μεγάλου πεσόντος ἐς τὰς πέτρας, δεινὸν μέλος ἐξηύδα ὁ Λάμαχος. ἢ πεσὼν πρὸς ταῖς πέτραις, ἐθρήνησε τὸ μέγα πτίλον. ἄλλως. πτίλον μέγα λέγει τὴν περικεφαλαίαν αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ πτεροῦ. οὐ γὰρ τὸ πτερὸν πεσὸν εἰς πέτραν ἤχησεν, ἀλλὰ τὸ κράνος ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένον. ὑδρορρόαν δὲ ὕφαλον πέτραν, ἢ τὸ μέρος τῆς στεφανίδος, δι' οὗ τὸ ἀπὸ τοῦ ὄμβρου ὕδωρ συναγόμενον κατέρχεται. ἢ ὁ στενὸς τόπος. λέγεται δὲ καὶ ὑδρόρροια. ὡς τὸ, οἱ δὲ εἰς τὰς ὑδρορροίας συνωθοῦντες αὐτοὺς, διὰ τούτων ἐσάζοντο εἰς τὰς ναῦς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.
ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS V. SCENA ſecunda.
LAMACHVS, DICÆOPOLIS, CHORVS.

BISET.

Bisetvs. Λάμαχος παραχρῆμα, καὶ μετὰ πόδας τῷ ἀγγέλῳ ἀκολουθεῖ, μετ' ἀλγῶν καὶ οἰκτρᾷ βοῇ τὴν ἑαυτοῦ ἧτταν ὀδυρόμενος, καὶ τὸν πόλεμον, καὶ τὰς μάχας ἐπιλυπουμένως. τοῦτον Δικαιόπολις πολλοῖς σαρκασμοῖς ἐνδεξάμενος μετὰ παρρησίας σκώπτει. αὐτὸς δὲ τοῦ χοροῦ συναινοῦντος, καὶ συγκροτοῦντος τὸν ἀσκόν, νίκης ἆθλον ὑπὸ τῶν Ἀχαρνέων διδόμενον λαμβάνει, ὅτι ἐν τῇ τοῦ Διονύσου ἑορτῇ οἶνον ἀνδρείως ἔπιεν. αὐτῷ δὲ νικήσαντι, καὶ ἤδη ἀπιόντι πάντες οἱ τοῦ χοροῦ μετὰ χαρᾶς ᾄδοντες ἕπονται, καὶ τῷ δράματι καλὸν τέλος οὕτως ἐπιτίθεται.

A Λά. Ἀτταταῖ ἀτταταῖ,	B LA. Attapattatà,
Στυγερὰ τάδε γε κρυερὰ πάθεα.	Grauia, misera, rigida patior:
Τάλας ἐγὼ διόλλυμαι	Perij, interij, occidi miser,
Δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπείς.	Percuſſus hoſtis lancea.
Ἐκεῖνο δ' οὖν αἰακτὸν ἂν	Hac haſta lamentabilis,
Οἰμωκτὸν ἂν γένοιτό μοι.	Et erit mihi plorabilis.
Δικαιόπολις γὰρ εἴ μ' ἴδοι τετρωμένον,	Nam ſi Dicæopolis me læſum viderit,
Κᾆτ' ἐγχάνοι γε ταῖς ἐμαῖσιν ἂν τύχαις.	Meo inſultabit lætus infortunio.
Δι. Ἀτταλατταταῖ,	Di. Attalattatà,
Τῶν τιτθίων ὡς σκληρὰ καὶ κυδώνια.	C Vt dura ſunt papillæ, vt ſunt Cydonia?
Φιλήσατόν με μαλθακῶς ὦ χρυσίω,	O aureæ puellæ date mihi ſuauium,
Τὸ περιπεταστὸν κἀπιμανδαλωτὸν ἄν.	Et morſiunculas, & labra labris iungite.
Τὸν γὰρ χοᾶ νῦν πρῶτος ἐκπέπωκά γε.	Nam primus omnium ego choa nunc ebibi.
Λά. Ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν.	LA. O miſeras ærumnarum iſtarum miſerias.
Ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.	Ehei, ehei, vulnera excruciantia.
Δι. Ἰὴ ἰή, ὦ χαῖρε Λαμαχίππιον.	Di. Ehodum, ſaluus ſies Lamachippium.
Λά. Στυγερὸς ἐγώ. Δι. Μογερὸς ἐγώ.	LA. Ah me miſerum. Di. ah me perditum.
Λά. Τί με σὺ κυνεῖς; Δι. Τί με σὺ δάκνεις;	D LA. Ludiſne me? Di. morae̜ſne me?
Λα. Τάλας ἐγὼ τῆς ἐν μάχῃ	LA. Miſer ego propter prælij
Νῦν ξυμβολῆς βαρείας.	Conflictum inauſpicatum.
Δι. Τοῖς Χουσὶ γάρ τις ξυμβολὰς ἐπράττετο.	Di. Quippe Choibus faciebat quidam ſymbolas.
Λά. Ἰὼ ἰώ. Παιὰν Παιάν.	LA. Eheu, Ehei, Paan, Paan.
Δι. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τήμερον Παιώνια.	Di. At hodie nunc haud celebrantur Pæonia.
Λά. Λάβεσθέ μου, λάβεσθε τοῦ σκέλους. παπαῖ.	LA. Prehendite, prehendite crus meum: papæ.
Προσλάβεσθε μ' ὦ φίλοι.	O amicæ prehendite.
Δι. Ἐμοῦ δέ γε σφὼ τοῦ πέους ἄμφω μέσου.	Di. At vos mihi mediam puellæ mentulam,
Προσλάβεσθέ μ' ὦ φίλαι.	E O amicæ prehendite.
Λά. Ἰλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος	LA. Caput percuſſus agor vertigine: tenebræ
Καὶ σκοτοδινιῶ.	Ante oculos natant.
Δι. Κἀγὼ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι	Di. Et ego dormitario, & mæreo: quia tenebræ
Καὶ σκοτοδινιῶ.	Ante oculos natant.
Λά. Θύραζέ μ' ἐξενέγκατ' ἐς τοῦ Πιττάλου,	LA. Efferte me forâs, in ædes Pittali,
Παιωνίαισι χερσίν.	Pæoniis ſequelis.
Δι. Ὡς τοὺς κριτάς με ἐκφέρετε. ποῦ 'στιν ὁ βασιλεύς;	F Di. Ad iudices me efferte, vbinam eſt rex Choum?
Ἀπόδοτέ μοι τὸν ἀσκόν.	Date Cteſiphontis vtrem.

Σχόλια. Ἀτταπατταταί.] θρηνῶν παρατραγῳδεῖ. κατεγχάνοι δὲ καταγελάσει. παρατηρητέον δὲ ὅτι ἀντιτίθησιν αὖθις ὁ μὲν τὰ ἐκ τοῦ πολέμου δεινὰ ἅπερ ἔπαθεν. ὁ δὲ ἅπερ ἔχει ἐν εἰρήνῃ χαρμόσυνα. Ὦ χρυσίω] πρὸς τὰς δύο πόρνας λέγει. Τὸ περιπεταστὸν κἀπιμανδαλωτόν.] εἶδος φιλημάτων ἐρωτικῶν. ἐν ᾧ δεῖ τὴν γλῶτταν τῶν καταφιλούντων λείχειν. ἄλλως. μανδαλωτὸν εἶδος φιλήματος ποικίλον καὶ ἁδρόν. θηλυδριῶδες καὶ κατεγλωττισμένον. Τί με σὺ κυνεῖς] ἔνιοι ἐν βούλονται εἶναι, ἵνα ᾖ ὁ Λάμαχος λέγων πρὸς τὸν Δικαιόπολιν τό, τί με σὺ κυνεῖς, τί με σὺ δάκνεις. ἵνα ᾖ τὸ κυνεῖν ἀντὶ τοῦ σαίνειν. ὡσεὶ ἔλεγε, τί με καταπαίζεις καὶ λυπεῖς με Δικαιόπολι. Τάλας ἐγώ.] διπλῆ περίοδος δ ἑπάκωλος ὧν τὸ α' ὅμοιον τῷ πρὸ αὐτοῦ. δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ ἰαμβικὸν ἐν εἰσθέσει ἰαμβικὸν ἡμιόλιον. τὸ δ ἰαμβικὸς στίχος.

Bisetvs. Τὰ παλαιὰ σχόλια οὐδὲ τὸν ἀριθμόν, οὐδὲ τὴν ποιότητα, οὐδὲ τὴν ποσότητα τῶν μέτρων εὖ, G ἀμέμπτως δηλοῖ. τὰ δὲ μέτρα ποικίλα, καὶ διάφορα.

Σχόλια. Τοῖς Χουσὶ γάρ τις.] ἐπεὶ ὁ Λάμαχος εἶπε ξυμβολῆς βαρείας ἐπήνεγκεν ὁ Δικαιόπολις συμβολάς, παίζων πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν τὸ ἐπὶ τὸ δεῖπνον λεγόμενον. λέγεται γὰρ συμβολὴ καὶ ἐπὶ δεῖπνα τὰ ἐκ κοινοῦ ἐπιτελούμενα. οὓς ἐράνους Ὅμηρός φησιν. εἰλαπίν' ἠὲ γάμος. ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ

τήμερον.] ὡς ἔστι τῇ σήμερον ἡμέρᾳ παιωνία καὶ ὑγιεινή. ἕκαστος δὲ ὧν ὁ Λάμαχος λέγει, πρέπει ἐπὶ τὰς παιδιάς. Παιᾶνα φησὶν ἐπικαλῶ, ὥσπερ οὐκ εἰδώς, ὅτι σήμερον οὐκ ἔστι Παιώνια. ἔστι δὲ ἑορτὴ Ἀθήνησιν, Ἀπόλλωνι ἴσως ἀνακειμένη. καὶ Παιώνειον ἰατρεῖον θεραπευτήριον. ἢ σωτήριον φάρμακον. καὶ Παιωνίοις τισὶ φαρμάκοις συντελέσας. ἰατρευτικοῖς θεραπευτικοῖς. καὶ ἐπαγγελτικῶν ἱερῶν Παιωνίαισι χερσί. Λάβεσθέ μου.] λάβεσθε δὲ πᾶν καὶ δυάδες τρεῖς δι' ὅλους ἔχουσαι τὰς περιόδους. ἐξ ἰάμβου τριμέτρου ἀκαταλήκτου ἐκκειμένου. τὸ μὲν οὖν πρὸ τῆς δυάδος τὸ πρῶτον Παιωνικὸν δίρρυθμον. τὸ προσλάβεσθ' ὦ φίλοι. Ιλιγγιῶ.] ὅταν περὶ τὴν καρδίαν στρόφος γίνηται, ἐπακολουθεῖ σκότος. καὶ τοῦτο καλοῦσι τὸ πάθος ἴλιγγον.

Bisetus. Στύομαι.] τὴν τοῦ αἰδοίου τάσιν, καὶ συνουσίας ἐπιθυμίαν τούτῳ τῷ ῥήματι ἀποσημαίνει. τὸ δὲ τὸ στύειν, καὶ στύεσθαι, ἐν τοῖς ἑξῆς διὰ πλειόνων ἐπιτηδειότερον εἰρήσεται.

Σχόλια. Ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεύς.] δηλοῖ ὡς ἄρα τὴν ἐπιμέλειαν ὁ βασιλεὺς εἶχε τῆς ἁμίλλης τῶν χοῶν καὶ τὸ ἆθλον ἐδίδου τῷ νικήσαντι, τὸν ἀσκόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀρχή τις ἐστίν. ἦν δὲ καὶ τῶν μυστηρίων ἐπιμελητὴς τῆς πομπῆς, καὶ τῶν θυσιῶν ὃ ἦρχεν.

Λα. Λόγχη τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὀστέων ὀδυρτά.

LA. Per oſſa quædam lancea hoſtilis mihi inuolauit.

Δι. Ὁρᾶτε τουτονὶ κενόν; Τήνελλα καλλίνικος.

DI. Videtin' poculum hoc vacuum? Tenella egregia victrix.

Χο. Τήνελλα δῆτ'. εἴπερ καλεῖς ὦ πρέσβυ καλλίνικος.

CH. Tenella ſanè ſi vocas, ſenex, egregia victrix.

Δι. Καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας ἄμυστιν ἐξέλαψα.

DI. Et inſuper meracum infudi, & hianti ore ingurgitaui.

Χο. Τήνελλα νῦν ὦ γεννάδα χώρει λαβὼν τὸν ἀσκόν.

CH. Tenella, nunc age generoſe, vtrem cape & recede.

Δι. Ἕπεσθέ νυν ᾄδοντες, ὦ τήνελλα καλλίνικος.

DI. Sequimini me cantantes, ô Tenella egregia victrix.

Χο. Ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν,
Τήνελλα καλλίνικον ᾄδοντές σε καὶ τὸν ἀσκόν.

CH. Tui ſequemur gratia,
Tenella victrix inclytam
cantabimus te, & vtrem.

Σχόλια. Ὀδυρτά.] κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ ὀδυρτά, τουτέστι θρηνητικὴ ἢ ἀπὸ τοῦ ὀδύρεσθαι. τουτέστιν θρῆνον ἐμποιοῦντα καὶ ὀδυρμόν. Πρέσβυ.] ἑαυτὸν γὰρ ὑπετίθετο πρέσβυν, πρὸς τὴν γυναῖκα διαλεγόμενος ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος. Ἄμυστιν.] τὴν ἀθρόαν πόσιν οὕτως ἔλεγον. ἔστι δὲ εἶδος ποτηρίου φιάλωδους. ἀλλ' ὡς ἐπὶ ὁμοῦ καὶ ἀθρόως ἔπινον. ἢ παρὰ τὸ ἀπνευστὶ ἐκπιεῖν, ἢ παρὰ τὸ μὴ μύειν. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ποτηρίου.

Bisetus. Ἄμυστιν] Εὐστάθιος. ἄμυστις, εἶδος ποτηρίου, παρὰ τὸ μὴ μύειν τοὺς ἐξ αὐτοῦ πίνοντας, διὰ τὸ εὔκολον τῆς πόσεως. καὶ ἄμυστις πόσις, ἣν τις πίνει μὴ μύσας. ὅθεν τὸ ἀμυστίζειν τὸ ἀθρόως, καὶ ἀπνευστὶ πίνειν. ὅπερ οἱ ποιοῦντες, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ κατὰ τὸν Πλούταρχον. ἥκιστα μέθαις περιπίπτουσι.

Σχόλια. Τήνελλα.] μίμημα ἐπιφθέγματος αὐλοῦ τὸ Τήνελλα. Ἀρχίλοχος.

Τήνελλα καλλίνικε χαῖρ' ἄναξ Ἡράκλεις,
Αὐτός τε καὶ Ἰόλαος αἰχμητὰ δύο.

Biset. Ἀγεννάδα.] γεννάδας παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, γενναῖος, ἀνδρεῖος, εὐγενής, μέγας. ἐν δὲ τῷ συνθέτῳ ἀγεννάδας, τὸ α οὐ στερητικόν ἐστιν, ἀλλ' ἐπιτατικόν.

Σχόλια. Ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν.] λείπει ἡ εἰς πρόθεσις. ἵν' ᾖ εἰς σὴν χάριν.

Biset. Οὕτω καὶ Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις,
Ἔρεσσ', ἔρεσσε, καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ ΤΕΛΟΣ.

ARISTOPHANIS ACHARNENSIVM FINIS.

ΣΦΗΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ Ἀθηναῖος φιλοδικαστὴς ὢν τὴν φύσιν, ἐφοίτα εἰς δικαστήρια συνεχῶς. Βδελυκλέων δὲ ὁ τούτου παῖς ἀχθόμενος ταύτῃ τῇ νόσῳ καὶ πειρώμενος τὸν πατέρα παύειν ἐγκαθείρξας τοῖς οἴκοις καὶ δίκτυα περιβαλὼν, ἐφύλαττε νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. ὁ δὲ ἐξόδου αὐτῷ μὴ παρακειμένης, ἐκεκράγει. οἱ δὲ συνδικασταὶ σφηξὶν αὐτοὺς ἀφομοιώσαντες, παραγίνονται. βουλόμενοι διὰ ταύτης τῆς τέχνης ὑποκλέπτειν τὸν συνδικαστήν. ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνέστηκε, καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγέγραπται. ἀλλ' οὐδὲν ἤνυον οὐδὲ οὗτοι. πέρας δὲ τοῦ νεανίσκου θαυμάζοντος, τίνος ἕνεκα ὁ πατὴρ οὕτως ἥττηται τοῦ πράγματος, ἔφη ὁ πρεσβύτης εἶναι τὸ πρᾶγμα σπουδαῖον καὶ σχεδὸν ἀρχῆς τὸ δικάζειν. ὁ δὲ παῖς ἐπειρᾶτο τῆς ὑπονοίας ἐξαίρειν τοῦ πράγματος, νουθετῶν τὸν γέροντα. ὁ δὲ πρεσβύτης μηδαμῶς νουθετούμενος, οὐ μεθίει τοῦ πράγματος. ἀλλ' ἀναγκάζεται ὁ νέος ἐπιτρέπειν αὐτῷ φιλοδικεῖν. καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας μόνον τοῦτο ποιεῖν, καὶ τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν δικάζειν. καὶ δύο κύνες παρεισάγονται παρ' αὐτῷ πολιτικῶς κρινόμενοι. καὶ κατὰ τοὺς φθέγγοντας ἐκφέρειν συνεχῶς τὴν ψῆφον μέλλων, ἀπατηθεὶς ἄκων, τὴν καταδικάζουσαν ἅμα φέρει ψῆφον. παρέχει δὲ καὶ δικαιολογίαν τινὰ τοῦ χοροῦ ἐκ τοῦ ποιητικοῦ προσώπου διὰ τὸ σφηξὶν ἐμφερεῖς εἶναι τοὺς τοῦ χοροῦ. ἐξ ὧν καὶ τὸ δρᾶμα. οἵ τε μὲν ἦσαν νέοι, παρὰ τὰς δίκας ἐφήδρευον. ἐπεὶ δὲ γέροντες γεγόνασι κεντοῦσι τοῖς κέντροις. ἐπὶ τέλει τοῦ δράματος, ὁ γέρων ἐπὶ δεῖπνον καλεῖται καὶ ἐπὶ ὕβρειν ἕπεται. καὶ κρίνει αὐτὸν ὕβρεως ἀρτόπωλις. ὁ δὲ γέρων, πρὸς αὐλὸν καὶ ὄρχησιν τρέπεται. καὶ γελοιοποιεῖ τὸ δρᾶμα. Τοῦτο τὸ δρᾶμα πεποίηται αὐτῷ οὐκ ἐξ ὑποκειμένης ὑποθέσεως, ἀλλ' ὡσανεὶ γινομένης πέπλασται δὲ τὸ ὅλον. διαβάλλει δὲ Ἀθηναίους ὡς φιλοδικοῦντας. καὶ σωφρονίζει τὸν δῆμον ἀποστῆναι δικῶν διὰ τὸ βίαπ. καὶ τοὺς δικαστὰς σφηξὶν εἰκάζει κέντρα ἔχουσι. καὶ πλήττουσι δι' αὐτῶν χαίροντας. Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου διὰ Φιλωνίδου ἐν τῇ πόλει Ὀλυμπίων ἔτει β εἰς Λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης προάγων Γλαύκων πρέσβεσι τρίτος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ
διὰ στίχων ἰάμβων.

Φιλοῦντα δικάζειν πατέρα, παῖς εἴρξας ἄφνω,
Αὐτὸς ἐφύλαττεν ἔνδον οἰκοῦντά γ' ὅπως
Μὴ λανθάνῃ, μηδ' ἐξίῃ, διὰ τὴν νόσον.
Ὁ δ' ἀντιμάχεται παντὶ τρόπῳ καὶ μηχανῇ.
Εἶθ' οἱ συνήθεις καὶ γέροντες λεγόμενοι
Σφῆκες, παραγίνονται βοηθοῦντες σφόδρα.
Ἐπὶ τῆς διωάδος κέντρον ἱέναι ποσὶ
Φρονοῦντες ἱκανόν. ὁ δὲ γέρων πειθόμενος,
Ξυμπείθεται ἔνδον διαδικάζειν καὶ βιοῦν.
Ἐπεὶ τὸ δικάζειν κἀκεῖνον ἐκ παντὸς τρόπου.

ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ
δι' ἀκροστιχίδος.

Qu. Sept. Flo. Chriſtiani.

Σ κληρὸν γέροντα καὶ λίαν δικορράφον
Φ υλάξειν οἴκοι παῖς κατάκλειστον, πρὸς δ' ἐ
Η κον γέροντες σφῆκες ὥστ' ἀμυνάθειν
Κ έντροις. λόγου δ' ὁ κρείττονος γέρων ὕπο
Ε πειτα πεισθείς. κοὐδὲν ἀντερεῖν ἔχων
Σ τέργει δικάζειν τὰς δίκας τὰς οἴκοθεν.

ARGVMENTVM SIVE HYPOTHESIS, CRABRONVM aut VESPARVM.

Auctore Sept. Flor. Chriſtiano.

Per Acroſtichidem.

C ùm indicandi amore veſanum patrem
R etrahere vellet natus, incluſum ædibus
A dſeruat: ille obnititur, quantum poteſt,
B delycleonem vt fallat & cuſtodiam:
R em reſcientes aduolant macri ſenes
O pem vt ferant aculeis freti ſuis
N omenq́; habentes inde Veſparum: inter hos
E x pacto initur fœdus: exercet domi
S enex forum omne, & iudicis partes agit.

Aliter.

V eterem parentem natus addictum foro
E liminare dum vetat, ſeruus dedit
S eruandum: at illum vindicare aculeis
P arant ſeniles veſpæ: vtrinq; ardent manus:
A nimos ſed acres lingua flexit, & ſenex
E uicit vt ius diceret ſaltem domi.

ΤΑ ΤΟΥ

A

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.	PERSONÆ DRAMATIS.
Σωσίας οἰκέτης.	Soſias, ſeruus.
Ξανθίας, οἰκέτης.	Xanthias, ſeruus.
Βδελυκλέων.	Bdelycleon, filius ſenis.
Φιλοκλέων.	B Philocleon, ſenex.
Χορὸς γερόντων Σφηκῶν.	Chorus ſenum Crabronum.
Παῖδες.	Pueri.
Κῆρυξ.	Præco.
Θεσμοθέτης.	Theſmotheta.
Κατήγορος.	Accuſator.
Κύων Κυδαθηναιεύς.	Canis Gydathenæus.
Θεράπων Φιλοκλέωνος.	Seruus Philocleonis.
Αρτόπωλις γυνή.	C Artopola, mulier.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Ἕτερος κατήγορος.	Alius accuſator.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΣΦΗΚΕΣ. D

ARISTOPHANIS CRABRONES ſeu VESPÆ.

Ex verſione Q. Sept. Florentis Chriſtiani.

Ad quã acceſſerũt eiuſdem obſeruationes & caſtigationes in eandem fabulam.

ΣΩΣΙΑΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

BISETVS. Σωσίας, καὶ Ξανθίας δοῦλοι τοῦ Φιλοκλέωνα φυλάττειν ἐπιταχθέντες τὸν τῆς φυλακῆς πόνον, καὶ βάρος δυσφοροῦντες ἀγανακτοῦσιν. εἶτα δὲ πρὸς τοὺς θεατὰς ἐπιγραφέντες τὴν τοῦ δράματος ὑπόθεσιν αὐτοῖς δηλοῦσι.

E

Οὗτος τί πάσχεις ὦ κακόδαιμον Ξανθία;
ΞΑΝ. Φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν διδάσκομαι.
Κακὸν ἄρα ταῖς πλευραῖς τι προὐφείλεις μέγα.
Ἆρ' οἶσθα γ' οἷον κνώδαλον φυλάττομεν;

Miſerande Xanthia, ecquod hic malum anculas?
XA. Diſſoluere huius noctis excubias paro.
SO. Fraudem lateribus nempe debebas tuis,
Sed ſciſne qualem nos tuemur belluam?

Σχόλια. Οὗτος τί πάσχεις.] προλογίζουσι δύο οἰκέται, ἀποδυσπετοῦντες πρὸς τὴν φυλακὴν τοῦ γέροντος δεσπότου. κατ' αὐτὴν δὲ στίχοι ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι. σκθ. ὧν τελευταῖος. πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ. Φυλακὴν καταλύειν.] οὕτω λέγουσι τὸ ἐπινυστάζειν ἐπὶ τῆς φυλακῆς, φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν. ἤγουν καταλιπεῖν τὴν τάξιν βούλομαι καὶ μάλιστα καθεύδειν ἤγουν νυστάζω.

CHRIST. Φυλακὴν καταλύειν.] Vigiliæ nocturnæ lab re feſſus Xanthias ſeruus verna dum heri patrem cum Soſia cuſtodit, oculis velut nictabat & dormituriebat, itaque ait ſe ſoporem meditari & cuſtodiæ pauſam. Sic apud Æſchulum in principio Agamemnonis ille cuſtos deos poſcit vigiliarum miſſionem & φρουρᾶς ἐτείας ἀπαλλαγήν. Quo loco admonebo ſtudioſos τὸ ἀγκαθεν

F

pro ἀγκαθεν malè apud Heſychium legi ἀγχιαθεν.

Σχόλια. Προὐφείλεις.] οὐδὲν ἄλλο ἐκ τοῦ προὐφείλεις δηλοῦται ἢ μόνον τὸ ὀφείλεις. ἐχρεώστεις τί μέγα κακὸν ταῖς πλευραῖς σου, καὶ θέλεις αὐτὸ ἀποδοῦναι.

CHRIST. Προὐφείλεις.] Sic Latini ludibrium debere. Nam hoc loco verbum compoſitum non plus valet quàm ſimplex ὀφείλεις, Quaſi dicat, mutuò magnum aliquod malum ſumpſeras à coſtis

G

tuis quod bona fide reddere cupis, vt flagris ſcilicet illæ caleant vt loquitur Plautus.

Σχόλια. Κνώδαλον.] κυρίως ἐπὶ τῶν θαλαττίων θηρίων. εἴρηται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ χερσαίου κνώδαλον, ὥσπερ τὸ κνώδαλον ἀλίσκεσθαι.

BISETVS. Εὐστάθιος. κνώδαλον, τὸ χερσαῖον θη-

είον, παρὰ τὸ ὑπὸ κυνῶν ἁλίσκεσθαι. καὶ τὸ θαλάσσιον θηρίον ὁμωνύμως, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κινεῖσθαι, τουτέστι βαθέως ὑπονοήσει. ἡ δὲ λέξις ἐκ πλεονασμοῦ τὸ δ. ἔχει. κνώδων δὲ ἡ ἀκμὴ τοῦ ξίφους, παρὰ τὸ καίνειν τοῖς ὀδοῦσιν, ἤγουν τῇ ἀκμῇ κτείνειν. Σοφ. Αντιγόνη,

Ξίφους ἕλκει διπλοῦς κνώδοντας. Τὰ χείλη, διπλᾶς ἀκμὰς, τὸ τοῦ ξίφους ἀμφήκες ὀξύ.

A

CHRIST. Κνώδαλον.] Propriè de bellua marina dici aiunt παρὰ τὸ κινεῖσθαι ἐν ἁλί. Tamen & de feris terreſtribus dicitur, quia præda ſint canum, quaſi κυσὶν ἁλισκόμενα.

Ξαν. Οἶδ', ἀλλ' ἐπιθυμῶ σμικρὸν ἀπομερμηρίσαι.
Σω. Σὺ δ' οὖν παρακινδύνευ', ἐπεὶ καὐτοῦ γ' ἐμοῦ
Κατὰ τοῖν κόραιν ἤδη τι καταχεῖται γλυκύ.
Ξαν. Ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς ἐτεὸν ἢ κορυβαντιᾷς;
Σω. Οὐκ, ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει τις ἐκ Σαβαζίου.
Ξαν. Τὸν αὐτὸν ἄρ' ἐμοὶ βουκολεῖς Σαβάζιον.
Κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως τις ἐπεστρατεύσατο
Μῆδός τις ἐπὶ τὰ βλέφαρα νυστακτὴς ὕπνος.
Καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως.
Σω. Κἄγωγ' ἀληθῶς οἷον οὐδὲ πώποτε.
Ἀτὰρ σὺ λέξον πρότερος. Ξαν. ἐδόκουν αἰετὸν
Καταπτάμενον ἐς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ
Ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα,
Φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς εἰς τὸν οὐρανόν.
Κἄπειτα ταύτην ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον.

XA. Scio, at cupido pollulũ ſomni premit.
B *SO. Protenderis tu pellis in periculum.*
Nempe hîs ocellis dulce quid ſuffunditur.
XA. At certò es aut cerritus aut oblucinans.
SO. Minimè, ſopor me inceſſit ex Sabazio.
XAN. Mecum ergo eundem tu colis Sabum patrem:
Nam dormienti iammodò & Medus mihi
Obmilitauit laſſa ſomnus lumina,
Mirúmque prorſus ſomnium aſpexi modò.
C *SO. Etiam ipſe vidi quale nunquam videram.*
At tu prior dic. XAN. viſa grandis admodum
Aquila volatu prapeti forum petens
Granem are clypeum rapere aduncis vnguibus
Raptúmque in æthram ferre ſublimem procul,
D *Sed quem deinde abiecerit Cleonymus.*

Σχόλια. Ἀπομερμηρίσαι.] μέρμηρα ἐκ ὕπνου μεταφορὰ περὶ τὴν ἕω. λέγεται δὲ μέρμηρα καὶ φροντίς. ἐκ δὲ τούτου τὸ καθεύδειν. οἱ γὰρ καθεύδοντες, ἀποτίθενται τὰς φροντίδας. καὶ πρὸς τὸν ὄρθρον δέ γε ἐπιλαμβάνει τις ὕπνος ἐν τῇ ἐπιφάσει ἐλαφρὸς, ὃν τούτῳ τῷ ὀνόματι καλοῦσι.

BISETUS. Εὐστάθιος μέρμηρα, ἡ φροντίς. καὶ μερμηρίζειν, τὸ φροντίζειν, ἢ εἰς διαφόρους βουλὰς μερίζεσθαι, παρὰ τὸ μερίζειν, τροπῇ τοῦ ι εἰς η. Ομηρος Ιλ. Β.

Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
Ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα.

Ξανθίας τοίνυν παίζων λέγει ἑαυτὸν ἐπιθυμεῖν ἀπομερμηρίσαι, τουτέστι τὰς μερμήρας, καὶ φροντίδας ἀποτίθεσθαι, καὶ ἀπωθεῖν, ἵνα καθεύδῃ.

CHRIST. Ἀπομερμηρίσαι.] Lapſus in ſoporem qui fit circiter Auroram dicitur μέρμηρα, quo nomine etiam dicitur cura, & inde μερμηρίζειν ſolicitum eſſe, & proinde dormire, nam qui ſomno ſeſe dant, deponunt omnem curam.

F

Σχόλια. Παρακινδύνευε.] παρ' ὑπόνοιαν εἶπε. δέον εἰπεῖν καταδαρθε, εἶπε παρακινδύνευε. ἐπεὶ ἠπείλει μαστίζεσθαι ἐὰν κοιμηθῇ, ἐκ τοῦ ἑπομένου εἶπε τὸ προηγούμενον.

CHRIST. Παρακινδύνευε.] Hoc dixit παρ' ὑπόνοιαν, cùm dicendum eſſet potiùs Dormi, Nam etiam id voluit cùm ait Periclitare. Sanè eleganter (hoc arbitror ſpectans) de anu dormituriente dixiſſe videtur Plautus apud Porphyrionem,

Anus hæc in pellis periculum protenditur.

Solebant autem in pellibus dormire, & ipſum dormire ἀπὸ τῶν δερμάτων dictum, facilè aſſentior doctiſſ. Ioſ. Scaligero in Coniectaneis ad Varronem.

Σχόλια. Κορυβαντιᾷς] μαίνῃ. παρεῖχον οὗτοι οἱ δαίμονες μανίας καὶ ἐνθουσιασμοὺ εἶσιν ἐμποιητικοί, ὀνειδίζει δὲ αὐτὸν καὶ ἄλλα, οἷς ἐλοιδορεῖτο αὐτὸν, φάσκων κινδυνεύειν ὕπνῳ περιπεσόντα. Ἐκ Σαβαζίου.] πρὸς τὸ κορυβαντιᾷς, ἐσχημάτισε τὸ Σαβαζίου. ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ τοῦ παραφρονεῖν συμβαλεῖν καὶ ἀποκοιμηθῆναι. Σαβάζιον δὲ τὸν Διόνυσον οἱ Θρᾷκες καλοῦσι, καὶ σάβους τοὺς ἱεροὺς αὐτοῦ. παίζει δὲ, ὡσεὶ ἔλεγε βάρβαρός τις καὶ σκληρὸς ὕπνος. περὶ δὲ Σαβαζίου ἐν τοῖς τῶν ὀρνίθων σχολίοις διὰ πλειόνων εἴρηται. Βουκολεῖς δὲ τρέφεις. Μῆδός τις.] πρὸς τὸ Σαβάζιος, εἶπε καὶ οὗτος τὸ Μῆδος. ἡ ἀντὶ τοῦ ἐχθρὸς. ἐπεὶ καὶ ἐστρατεύσατο εἶπε. πολέμιοι γὰρ Ἕλλησιν οὗτοι. Ἐπίχαλκον.] τὴν ἔξωθεν χαλκῆν τοῦτο δὲ προσέθηκε, διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τὴν πρὸς τὸ ἑρπετόν. δοκεῖ δέ μοι τὴν ἀσπίδα τὸ ὅπλον ἀπὸ τοῦ τοιοῦτο ὀνομάσθαι ζῷον, διὰ τὸ εἰς κύκλον πολλάκις ἑλισσόμενον καθεύδειν. κυκλικαὶ γὰρ ἦσαν αἱ ἀσπίδες τῶν παλαιῶν ὡς Αἰσχύλος.

Ἄλλων δὲ πολλῶν (ἀσπίδος κύκλον λέγω)
Ἔφριξα δινήσαντος.

οὕτω δὲ τὸ ζῷον ὠνόμασται, ἀπὸ τοῦ α ἐπιτατικοῦ μορίου καὶ τοῦ πίζω τὸ ἐκτείνω, διὰ τὸ ὀξὺ αὐτοῦ συνεργμόν. ἢ διὰ τὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ μῆκος. ἀνεκὰς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἄνω πάνυ ἑκὰς, καὶ εἰς ὕψος.

CHRIST. Μῆδός τις.] Pro hoſte & aduerſario Medum dixit, quia Medi Græcis infeſtiſſimi. Hoſtem verò infeſtum vocat qui propter, eum mortuos incurſaturus erat boues, tanquam Maſtigias, vocat autem νυστακτὴν ſomnum, quia νυστάζειν capite eſt annuere, vt ſolent qui inuiti labuntur in ſoporem. Ἐπίχαλκον ἀσπίδα.] Aeream aſpidem dixit, ne quis de aſpide ſerpente intelligeret, & tamen

E

G

men ſcutum, à figura animalis dictum eſt, quod flexum in multos orbes dormit. erãt aũt κυκλικαὶ veterum ἀσπίδες: vt dixit Æſchulus in Perſis, ἄλω δὲ πολλὴν (ἀσπίδος κύκλον λέγω) ἔφριξα δινήσας. Dict' A autem ſerpens ἀσπὶς ab intẽtiuâ particula α & σπάζω quod eſt extendo propter vehementem ſibilũ.

Σχ. Ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον] ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων ὢν κωμῳδεῖται, καὶ δῆλος ἦν ῥίψασπις. παρ᾽ ὑπόνοιαν δὲ κωμῳδεῖ αὐτόν.

Σω. Οὐδὲν ἄρα γρίφου διαφέρει Κλεώνυμος.
Πῶς δὴ προσερεῖ τις τοῖσι συμπόταις λέγων,
Ὅ,τι ταυτὸν θηρίον ἔντε γῇ κἀν οὐρανῷ,
Κἀν τῇ θαλάττῃ γ' ἀπέβαλε τὴν ἀσπίδα.
Ξαν. Οἴμοι. τί δῆτά μοι κακὸν γενήσεται;
Ἰδόντι τοιοῦτον ἐνύπνιον. Σω. μὴ φροντίσῃς
Οὐδὲν γὰρ ἔσται δεινόν. οὐ μὰ τοὺς θεούς.
Ξαν. Δεινόν γέ που 'στ' ἄνθρωπος ἀποβαλὼν ὅπλα;
Ἀτὰρ σὺ τί σὺ αὖ λέξον. Σω. ἀλλ' ἐστὶ μέγα.
Περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.
Ξαν. Λέγε νῦν ἀνύσας τι, τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος.
Σω. Ἔδοξέ μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν τῇ Πνυκὶ
Ἐκκλησιάζειν πρόβατα συγκαθήμενα,
Βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια.
Κἄπειτα τούτοις τοῖς προβάτοισι μοὐδόκει
Δημηγορεῖν φάλαινα πανδοκεύτρια.

SO. Parem ergo gripho cenſeas Cleonymum.
Nam quæſtio iſthæc digna conniuis erit,
Vnam atque eandem belluam eſſe quæ in mari
B *cæloq́ terraq́ abijcit ſcutum fugax.*
XA. Hei mi, timor me inceſſit vt ne quid mali
Apportet hoc inſomnium. SO. At iam per deos;
Securus eſto, nil mali hinc portenditur.
XA. An non graue iſtud arma cùm vir proijcit?
Tuũ ipſe iam nũc ſomniũ inſeque. SO. maximũ
Vt quod ſit vrbis naue de tota Attica.
XA. Age nunc ab ipſa rem carina perfice.
SO. Mihi viſa primũ eſt, circiter ſomnũ, in Pnyce
C *Pecudum ſedentium frequens conuentio*
Cum ſcipione pallium gerentium.
In quîs habebat, vt videbatur mihi,
Omnirapa Priſtis concionem bellua.

Σχόλια. Οὐδὲν ἄρα γρίφου] ἀντὶ τοῦ, παροινίου ζητήματος. οἷον δύναταί τις γρῖφον ποιῆσαι, ἐκ τῶν τοῦ Κλεωνύμου πράξεων. ἱστορεῖ δὲ ἀναγκαίως αὐτοὺς ἡμῖν ὁ Κλέαρχος ἐν τῷ περὶ γρίφων συντάγματι. γρῖφοι δὲ λέγονται, τὰ ἐν τοῖς συμποσίοις προβαλλόμενα αἰνιγματώδη ζητήματα.

CHR. Οὐδὲν ἄρα γρίφου] Propriè naſſa piſcatorũ Griphus, detortũ poſtea vt hic, vocabulũ ad quæſtiones Ænigmaticas & Problemata obſcura, quæ in lętis cõuiuiis agitari ſolebãt. Itaq; hic eſt ζήτημα παροίνιον. Proponi autem ea mos erat, vt ſoluerentur. vnde ille feſtiuè dixit, Quid ego Griphũ ſoluã qui vt ſoluatur negotium exhibet? Clearchus qui de Griphis librum ſcripſit ſeptẽ eorũ genera cõſtituit, de quib. lege, ſi operæ eſt pretium, Athenęũ Dipnoſoph. Cleonymum verò iſtum & hic & in Irena exagitat vt ignauũ & ῥιψάσπιδα. Cõparátq; aquilæ vndique circumuolanti, vt monſtrum dignum Thebano ænigmate oſtẽdat quod in cœlo, terra & mari ſcutum abiiciat: Nam ſuprema ignauia & imbellia, ex clypei amiſſione arguitur, vnde Lacænæ illius fortiſſimæ matris dictum ad filium ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τὰν putà ἀσπίδα, Aut, inquit, clypeũ hoc refer mactus adorea, aut ſuper hoc glorioſè funeratus referor. Hunc autem Cleonymum θηρίον propterea vocat quia μακρὸς erat & ἄρρυθμος. Notandum etiam hic in τῷ ὅ,τι ſuperuacaneum eſſe more Attico τὸ ὅ, Nam τί tantum & idem valet.

Σχ. Τοῖς συμπόταις] ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις, προβάλλονται οἱ γρῖφοι πρὸς λύσιν. Ὅτι ταυτὸν] ἐν τῷ ὅτι περιττεύει τὸ ὁ Ἀττικῶς. τὸ γὰρ σημαινόμενον ἀντὶ τοῦ τί ταυτὸν ἐν τῇ ἐρωτήσει. καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὕτω. τί τὸ αὐτὸ θηρίον ἐν παντὶ τόπῳ δυστυχεῖ τὰ πολεμικά. καὶ ἐν γῇ καὶ ἐν ναυμαχίᾳ. θηρίον δὲ ὁ αὐτὸς πανταχοῦ περὶ τὰ μῦθος. φησὶ παραβάλλει τὸν Κλεώνυμον. Θηρίον] οὐκ ἀπεικότως θηρίον αὐτὸν εἶπεν. ἐπεὶ μακρὸς καὶ ἄρρυθμος ὁ Κλεώνυμος. Δεινὸν γέ που 'στ' ἄνθρωπος] τὸ φησιν. οἶδα ὅτι δεινὸν πρᾶγμα ἰδεῖν ἄνθρωπον ἀποβαλεῖν τὴν ἀσπίδα. Τοῦ σκάφους ὅλου.] ἀεὶ οἱ ποιηταὶ τὰς πόλεις πλοίοις παραβάλλουσι. ἐκ Σοφοκλῆς.

BISET. Σοφοκλῆς. Τὸ τοῦ Σοφοκλέους παράδειγμα ποῖον ἂν εἴη οὐ δῆλον. ἐκ δὲ τοῦ Αἰσχύλου φανερόν, ὥσπερ ἐν τῷ προλόγῳ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις οὕτω λέγει.

Κάδμου πολῖται χρὴ λέγειν τὰ καίρια,
Ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως
Οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.

CHR. Τοῦ σκάφους ὅλου] Solẽs hoc eſt poetis vt ciuitates nauibus cõparẽt, vt Sophocli & Æſchulo, a-
D pud quem habes πόλεως οἴακα νωμῶν, nã quod gubernator in naui, id eſt Princeps in ciuitate: itaq; ibidẽ Æſchul' puta in ſeptẽ Thebana cùm dixit ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ, nihil aliud innuit quã ἐξουσίαν ἐν ἀρχῇ. Hic verò perſtat in Metaphora cùm ait τρόπιν τοῦ πράγματος quo vocabulo principium & radicem intelligit, quia omnium trabiũ prima carina conſtruitur.

Σχ. Λέγε νῦν ἀνύσας] τὸ ἀνύσας, Ἀττικοὶ διασύρουσι. τρόπιν δὲ ὥσπερ ἔλεγε τὴν ῥίζαν. ἐπεὶ τῶν δρυόχων ἡ τρόπις
E ἵσταται πρῶτον. ἄλλως, τρόπιν, ἀντὶ τοῦ τὸ μέρος, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ σκάφους. οἱ δὲ, τὴν ἀρχήν. ἔπαιξε δὲ πρὸς τὸ σκάφος. Ἐκκλησιάζειν] εἰς ἐκκλησίαν συνάγειν, πρόβατα δὲ, τοὺς Ἀθηναίους φησί, διαβάλλων τὸ προβατῶδες αὐτῶν. παλαιὸν δὲ ἦν ἔθος, τοὺς ἐντίμους γέροντας τριβωνοφοροῦντας, ἐκκλησιάζειν μετὰ βακτηρίας.

CHRIST. Ἐκκλησιάζειν.] Non hic eſt concionem habere, ſed quod Romanè dicebatur, In li-
F cium vocare. vt autem hic & vbique ferè Cleonẽ acri aceto perfundit tãquam rapacem, ſpurcum, & lucri quantumuis olidi appetentem, Ita Athenienſium ſuggillat τὸ προβατῶδες & ingenium pecuinum. Erat autem priſci moris, vt honorati ſenes cũ pallio detrito, & ſcipione populũ conuocarent.

Σχόλια. Τοῖς προβάτοισι μοὐδόκει.] τὸ πλῆρες, τοῖς προβάτοισί μοι ἐδόκει. καὶ ἔκθλιψις καὶ κρᾶσις. φάλαινα δὲ, θηρίον θαλάττιον. πανδοκεύτρια δὲ, ἡ πάντα δεχομένη καὶ καταπίνουσα. ἡ πάντα ἐπιτηροῦσα. κωμῳδεῖ
G δὲ πανταχοῦ τὸν Κλέωνα, σκώπτων ὡς ἅρπαγα καὶ πολλὰς μηχανὰς ἐπινοοῦντα εἰς τὸ κερδαίνειν. ἐμπεπρησμένης δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐμπεφυσημένης καὶ παχείας. πρῆσαι γὰρ τὸ φυσῆσαι. καὶ τοῦτο δὲ, εἰς τὸ ἁρπακτικὸν τοῦ Κλέωνος. πολλαχοῦ γὰρ ὡς τοιοῦτον τὸν αὐτὸν διασύρει. φάσκων κυκλοβόρου φωνὴν ἔχειν. καὶ Παφλαγόνα παρὰ τὸ παφλάζειν τῇ φωνῇ. Πανδοκεύτρια] ἡ πάντα δεχομένη. λέγει δὲ τὸν Κλέωνα.

Ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρησμένης ὑός.
Ξαν. Αἰβοῖ. Σω. τί ἐστι; Ξαν. παῦε παῦε, μὴ λέγε.
Ὄζει κάκιστον τοὐνύπνιον βύρσης σαπρᾶς.
Σω. Εἶθ' ἡ μιαρὰ φάλαιν' ἔχουσα τρυτάνην,
Ἵστη βόειον δημόν. Ξαν. οἴμοι δείλαιος·
Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διιστάναι.
Σω. Ἐδόκει δέ μοι Θέωρος αὐτῆς πλησίον
Χαμαὶ καθῆσθαι, τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχων.
Εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας,
Ὁλᾷς Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει.
Ξαν. Ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν.
Σω. Οὐκοῦν ἐκεῖν' ἀλλόκοτον, ὁ Θέωρος κόραξ
Γιγνόμενος; Ξαν. ἥκιστ' ἀλλ' ἄριστον. Σω. πῶς;
Ξαν. ὅπως;
Ἄνθρωπος ὢν εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ.
Οὔκουν ἐναργὲς τοῦτο ξυμβαλεῖν, ὅτι
Ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν ἐς κόρακας οἰχήσεται.
Σω. Εἶτ' οὐκ ἐγὼ δοὺς δύ' ὀβολὼ μισθώσομαι,
Οὕτως ὑποκρινόμενον σαφῶς ὀνείρατα.
Ξαν. Φέρε νυν κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον,
Ὀλίγ' ἄττ' ὑπειπὼν πρῶτον αὐτοῖσιν ταδί.
Μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα.
Μηδ' αὖ γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.
Ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὐδὲ κάρυ' ἐκ φορμίδος
Δούλω διαρριπτοῦντε τοῖς θεωμένοις.

A *Quæ vocem obeſa edebat in modum ſuis.*
XA. Feſa SO. quid eſt? XA. narrare plura deſine
Hoc ſomnium putorem olet corij malum.
SO. Ac tetra Priſtis illa tum trutinam tenens
Ad huncce vulgus exigebat bubulum.
XA. Hei mi ille populum credo nobis diuidet.
SO. Dein Theorus propter hanc humilis ſedens
Viſus Coracis eſt habere atrum caput,
B *Tunc Alcibiades inſit ore bleſulo,*
Vides Theolus vt Colacis habet caput?
XA. Euge Alcibiadis verba bleſa recta ſunt
SO. Non ſimile monſtri eſt iſtud, vt coruus ſiet.
Factus Theorus? XA. Quin bonum eſt. SO. Quare? XA. Rogas?
Coruum repente fieri homo antè qui fuit?
Vt certa res ſit, quamque conijcias facul
Coruos abire iſtum quem in altum eueximus.
C *SO. Operam duobus nunc tuam haud obolis locē,*
Quum ſic apertè delucas inſomnia.
XA. Nunc ſenſum age iſtis offeram ſpectantib.
Sed præmonebo pauca quædam primitus
Grande atq; magnum vt ne quid exſpectēt nimis
Nec riſum ineptum, ſiue Megarenſes iocos
Nec ſerui habemus vel nuces ex ſportula
Quas cogitemus iacere ſpectatoribus,

Σχόλια. Ἐμπεπρησμένης.] ἐμπεφυσημένης. παχείας. πρῆθαι γὰρ τὸ φυσῆσαι. ἔνθεν καὶ πρηστήρ. καὶ Ὅμηρος. ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον. ... Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται.] πρὸς τὸ δῆμον καὶ τὸ ἵστη τὸ διιστάναι ... ἀντὶ τοῦ διαχωρίσαι. παρὰ τοὺς τόνους δὲ ἔπαιξε, μίξας πρὸς τὰ σημαινόμενα. ἄλλως τι καὶ ἀφ' ἱστορίας εἶναί φασι. καὶ γὰρ πρὸ δύο ἐτῶν τῆς διδασκαλίας τούτου τοῦ δράματος, Λακεδαιμονίων περὶ εἰρήνης πρεσβευσαμένων, ὁ Κλέων ἀπήλασε τοὺς πρέσβεις.

CHR. Ἐμπεπρησμένης ὑός] i. craſſæ & obeſæ, nam πρῆθαι eſt φυσῆσαι vnde πρηστήρ. & Homer. ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον. Puto autem nō ſolùm ab obeſitate hic Cleonem exagitari, ſed etiam à voce ſtridula quæ ſuem imitetur. Propterea inter alia crimina vel vitia in Irena fabula ipſum vocat Paphlagona, nō tam propter regionem, quàm quòd ἐπαφλάζε τῇ φωνῇ. Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διιστάναι] quia dixerat ἵστη βόειον δημόν, addidit διιστάναι quod eſt διαχωρίσαι, luditque in verbis miſcens ſignificata, Quin ex hiſtoria hoc dictum eſt. Nā duobus annis antequam hanc fabulam doceret hic Comicus, cùm de pace legatos miſiſſent Lacedæmonij, eos Cleon expulit, & abire coegit.

Σχόλια. Ἐδόκει δέ μοι Θέωρος.] οὗτος ὡς κόλαξ κωμῳδεῖται. Κόρακος ἔχων] καὶ ὡς ἅρπαγα αὐτὸν σκώπτων, ἐπενήνοχε τὸ, κόρακος κεφαλὴν ἔχει. ὁ αὐτὸς δὲ πονηρὸς καὶ μοιχὸς κωμῳδεῖται. Ἀλκιβιάδης] τοῦτον διαβάλλει ὡς τραυλὸν. οἱ δὲ τραυλοὶ τὸ λ ἀντὶ τοῦ ρ λέγουσιν.

BISETVS Ὁλᾷς] ἀντὶ τοῦ ὁρᾷς Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχει. τοῦτο δὲ μετὰ παιδιᾶς γέλωτος χάριν εἴρηται.

Σχ. Ἐτραύλισεν] ὁ τραυλισμὸς τοῦ στίχου εἰς τὸ Θέωρος. διὸ προσείρηται κόλαξ. ὅτι δὲ Ἀλκιβιάδης τραυλὸς, δῆλος τὸ λ ἀντὶ τὸ ρ λέγων. Ἀλλόκοτον.] τερατῶδες. ξένον. ἄτοπον. ἀλλοφυές. ὁ δὲ λέγει, δεινόν ἐστι τοῦτο τὸ ἐνύπνιον Θέωρος γινόμενος κόραξ.

BISETVS Τινὲς εἴρηται κατ' ἀντιστοιχίαν τοῦτο

D λέγεσθαι ἀντὶ τοῦ ἀλλότοκον, ὅ ἐστι τὸ ἄλλοθί που τεταγμένον, ἢ τεχθέν, τὸ ἀλλότριον, τὸ παρὰ φύσιν, τὸ ξένον, καὶ ἐξ ἄλλου τόπου, καὶ οὐ γνήσιον, οὐδ' ἐπιχώριον.

Σχ. Εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης] διὰ τοῦτο φησὶ καλὸν, ὅτι ἄνθρωπος ὤν, κόραξ ἐγένετο. διὸ καὶ ἐπιφέρει. ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν, ἐς κόρακας οἰχήσεται. ἐπιτηδὲς δὲ τοῦτο εἶπεν, ὅπως ἂν τὸ δύσφημον εὐκαίρως κατ' αὐτοῦ δόξῃ λέγειν.

CHR. Ἐς κόρακας] Prouerbium eſt quo exitium alicui & perniciem minitabantur, Quale illud, Abi in malam crucem, vt ſi ſecundùm Callimachum dixeris ἐν' ὀφθόρος ἔνθα νέεσθαι. Hic ergo Theorum adulatorem & κόλακα iubet ire ἐς κόρακας, quaſi ipſe
E ſit κόραξ aut corui caput habeat. Alcibiadis verò τραυλισμὸς ſatis celebris & notus. Ὑποκρινόμενον] Antiquè pro ἀποκρινόμενον, vt poſtea ὑπειπὼν eſt προειπὼν, ſed κατείπω τὸν λόγον eſt ſimpliciter εἴπω, at λόγος eſt ὑπόθεσις, vt inferiùs paulò λεχθήσεται.

Σχ. Μεγαρόθεν] ἢ ὡς ποιητῶν ὄντων τινῶν ἀπὸ Μεγαρίδος ἀμούσων καὶ ἀφυῶς σκωπτομένων. ἢ ὡς τῶν Μεγαρέων γελώντων. καὶ ἄλλως φορτικῶς γελοιαζόντων. Εὔπολις Προσπαλτίοις. τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ Μεγαρικὸν σφόδρα.

F CHRIST. Μεγαρόθεν κεκλεμμένον] Inuehi videtur in Poetas quoſdam ex Megaride ineptos & perperam dicaces, aut ſtultè ridentes, vt riſu inepto nihil eſſe ineptius dixit Catullus. Megarenſes autē hinc notat Eupolis Προσπαλτίοις, hoc verſu τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ Μεγαρικὸν σφόδρα. fortaſſis quia Megarica comœdia (vt eſt apud Sudam) ἠκμαστάτη πῶς & deriſui fuit Athenienſibus. Quod verò ait κε-
G κλεμμένον eſt ἀποσπασθέντα auulſum & abſtractum. Sed notant Gloſſographi variam lectionē & Doricam κεκλαμμένον vt dicitur κλαπείς & qua ratione à τρέφω, τραφείς, τεθραμμένος.

Σχ. Κεκλαμμένον] ἀποσπασθέντα. γράφεται δὲ κεκλαμμένον δωρικῶς, ἀπὸ μετοχῆς τοῦ κλαπείς, ὡς τραφείς. ὥσπερ οὖν τεθραμμένον, οὕτω κεκλαμμένον ἐστί.

Σχόλια. Ἐκ φορμίδος.] φορμὶς κυρίως ὁ ψίαθος. A νυνὶ δὲ ἡ σπυρίς. ὡς τῶν ἄλλων ποιητῶν διὰ ψυχρότητα ποιήσεως, δι' ὀβολοῦ καρύων ἐπιστελλομένων τὴν κακίαν τοῦ δράματος.

Bisetvs. Ὁ τούτων τοὺς ἐπ. οἱ θεαταὶ ἐν τούτῳ τῷ δράματι οὐχ ἕξουσι γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον, διὰ τὸ μὴ ἡμῖν γὰρ ἔστιν οὐδὲ κάρυα, ἅπερ κατ' ἔθος γελοίου χάριν οἱ δοῦλοι τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντες παρέχουσι. σημειωτέον δὲ ταῦτα σκληρότερον εἰρῆσθαι, καὶ παρὰ τοὺς κοινοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας. τινὲς μὲν τὸ φορμίδος στίζουσι, τὸ δούλω δοτικὴν ποιοῦσι, καὶ διαρριπτοῦντι γράφουσιν. ἀλλ' ἴσως πιθανώτερον οἱ ταῦτα ἀσυνδέτως νοοῦνται, οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστιν οὔτε κάρυα, οὔτε δούλῳ αὐτὰ τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντι. τουτέστιν ἐν τούτῳ τῷ δράματι ὁ ποιητὴς γέλωτος χάριν εἰς τὸ θέατρον οὐ παρεισάγει δούλους κάρυα τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντας. τὸ δὲ δυϊκὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ μέτρου χάριν ἐτέθη.

CHRIST. Ἐκ φορμίδος.] Poetas alios ſuggillat Comicos, qui diobolaribus nucibus fabularum B ſuarum frigiditatem & vitium tegebant, & auram popularem ſpectatorum ſic demereri ſtudebant. In ſportula autem nuces ferebant quam hic φορμίδα vocat, quæ propriè eſt ψίαθος, ſed vſurpat ἀντὶ τῆς σπυρίδος.

Οὔθ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος,
Οὐδ' αὖθις ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης.
Οὐδ' εἰ Κλέων ἔλαμψε τῆς τύχης χάριν,
Αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.
Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον, γνώμην ἔχον,
Ὑμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον,
Κωμῳδίας δὲ φορτικῆς σοφώτερον.
Ἔστιν γὰρ ἡμῖν δεσπότης ἐκεινοσί,
Ἄνω καθεύδων, ὁ μέγας, οὑπὶ τοῦ τέγους.
Οὗτος φυλάττειν τὸν πατέρ' ἐπέταξε νῷν,
Ἔνδον καθείρξας, ἵνα θύραζε μὴ 'ξίῃ.
Νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ.
Ἣν οὐδ' ἂν εἷς γνοίη ποτ' οὐδ' ἂν ξυμβάλοι,

Nec Herculem ampla cœna quem fefellerit,
Euripides nec rurſus infamabitur.
Nec ſi ſuperbè ſors Cleonis ſplendeat C
Hominem interemus vt moreti poculum.
Sed frugi habemus & bonum dicterium
Virtute veſtra non quidem concinnius
Melius inepta ſed tamen comœdia.
Nam qui ſuperno dormit in cœnaculo
Grauis atque magnus iſte homo eſt nobis herus
Senemq́ cuſtodire nos iuſſit patrem
Coercitum intus ne foras eliminet.
Ægrotat hic mirabilem morbum pater.
Nec eſt vt vllus hunc ſcopum collineet.

Σχόλια. Οὔθ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον] ἐν τοῖς πρὸ D τούτου διδαχθεῖσι δράμασιν, εἰς τὴν Ἡρακλέος ἀπληστίαν, πολλὰ προείρηται. ποιοῦσι δὲ τὸν Ἡρακλέα γελοῖον χάριν, κεκλημένον εἰς δεῖπνον καὶ δυσχεραίνοντα, διὰ τὸ βραδέως αὐτῷ παρατίθεσθαι τὰ ὄψα. Ἀνασελγαινόμενος] κατακωμῳδούμενος, ὑβριζόμενος. κατ' αὐτοῦ γὰρ καθῆκε τὰς Θεσμοφοριαζούσας. φησὶν οὖν, οὐ δεύτερον ταὐτολογήσω περὶ αὐτοῦ ὡς οἱ ἄλλοι. οὐ μόνον δὲ ἐν τούτῳ τῷ δράματι εἰσῆκται οὕτως Εὐριπίδης. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ προαγῶνι ἐν Ἀχαρνεῦσιν.

Bisetvs. Τοῦτο δὲ τὸ ῥῆμα σύγκειται ἐκ τῆς ἀνὰ προθέσεως, καὶ τοῦ ῥήματος ἀσελγαίνω. Σουΐδας. ἀσέλγεια, πολυτέλεια, πορνεία, ἀκαθαρσία, μιαρία. παρῆκται δὲ ὥς φασιν ἐξ αἰτίας ταύτης. Σέλγη, πόλις ἐπὶ Πισιδίας, ὅπου κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀλλήλοις ἐκοινώνουν. E κατ' ἐπίτασιν δὲ τοῦ α, τὸ ἀσελγαίνειν, καὶ ἀσελγές. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ ἀκολάστου ἔταττον οἱ παλαιοί, ἀλλ' ἐστὶν ὅτε καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου. καὶ γὰρ ἄνεμον ἀσελγῆ λέγουσι. καὶ ἀσελγόχειρας ἐράστας, ὁ μέγας, καὶ ὁ κορύφαιος, εἴτε κεφαλίζων. Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ φησί, πίονες ἀσελγῶς, ἀντὶ τοῦ μεγάλως, καὶ ἀσελγὴς ἄνεμος ὁ σφοδρὸς πνέων.

Christ. Οὔθ' Ἡρακλῆς] Multa hic noſter Comicus in Herculis voracem inſatietatem, dixit in aliis fabulis, ipſúmq; Herculem ridiculi gratia inducit ad cœnam vocatum & de tardius appoſitis ferculis conquerentem, vt diximus ad Lyſiſtratã F in prouerbio Ἡρακλῆς ξενίζεται. Omnino hæc dicũtur in poetas talia docentes. Ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης] Comico aceto perfuſus & ſubſannatus Euripides multum fuit in fabula θεσμοφοριαζουσῶν & in Acharnẽſib. Fortaſſis etiã ἀνασελγαινόμενος dixit pro ὡς ἀσελγαινόμενος quia fuit μισόγυνος.

Σχόλια. Οὐδ' εἰ Κλέων γ' ἔλαμψε] τοῦτό φησιν ὡς τοῦ Κλέωνος, ἀπὸ δυσγενοῦς ἐκλάμψαντος, ὃν ἐκωμῴδησεν ἐν τοῖς Ἱππεῦσι καθεὶς κατ' αὐτοῦ τὸ δρᾶμα. καὶ φησίν, οὐ πάλιν αὐτὸν κωμῳδήσει ἑτέραν κωμῳδίαν ποιούμενος. μυττωτεύσομεν δέ. ἀντὶ τοῦ σκωπτόμενον. ὀνειδισόμενον. ἐκπικραινόμενον. μυττωτεύσομεν δὲ ἀπὸ τοῦ σκορόδου. μυττωτὸς γάρ ἐστι κυρίως. τὸ ἐκ σκορόδου καὶ τυροῦ καὶ ὄξους τρίμμα. καὶ οὕτως ὠνομάσθη, ἀντὶ τοῦ μυσσωτόν. παρὰ τὸ μυσάττεσθαι αὐτὸ τὴν ὀσμήν. καὶ τροπῇ Ἀττικῇ τοῦ σ εἰς τ καὶ πλεονασμῷ μυττωτός. εἰ καὶ ὁ Καλλίμαχός φησιν, ἣν ἐρείψαντο μυσσωτόν.

CHR. Μυττωτεύσομεν] Interemus, & amarore inficiemus, ſumpta ab alliis metaphora, Nã μυττωτὸς propriè intritũ eſt ex alliato, caſeo & aceto, & ſic dictũ ἀπὸ τοῦ μυσάττεσθαι αὐτοῦ τὴν ὀσμὴν, & vt dixit Maro (ſi tamẽ is auctor) limo dãnat ſua prandia naſo, nos Græcè vertebam' ὀσμὴν μυσάξατο δαῖτα. vnde μυσσωτὸς dictus etiã à Callimacho ἐρείψαντο μυσσωτόν, deinde τ verſo in σ & duplicato, μυττωτός. Nos olim ad Irenes Cõmentaria gloſſemata amplius diximus. Notãdum aũt hic notari Cleonem vt qui illuſtris eſſe voluerit ex obſcuritate ſui generis, vt patet ex Equitum fabula ſ quam in ipſum ſcripſit.

Σχόλια. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον] ὑπόθεσις ἔχουσα περιπέτειαν. λογίδιον δὲ ἐστι, μετεωρίζων. διὸ ἐπιφέρει. ὑμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον. ἀντὶ τοῦ ἧττον τῆς ὑμῶν σοφίας.

CHR. Οὐχὶ δεξιώτερον] Huc vt arbitror, pertinẽt q̃ apud Sudã legũtur voce ἀνασεσυρμένην κωμῳδίαν, ait n. καλοῦσι δὲ τὴν μὲν σκωπτικὸν ἐπίχαριν, τὴν δὲ εὐτράπελον, ἐπιδέξιον, τὴν δὲ ἀνασεσυρμένον, ἄπλαστον καὶ ἁπλοῦν. Sunt autem δεξιοὶ εὐπαίδευτοι. Et hic valet οὐ δεξιώτερον οὐχ ἧττον τῆς ὑμῶν σοφίας.

Σχόλια. Φορτικῆς] ἀντὶ τοῦ εἰκτρᾶς τῆς ὑπ' ἄλλων λεγομένης. ἐν ᾗ φορτικά τινα εἰσάγουσιν. Ὁ μέγας.] οὐ τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τῇ σεμνότητι. τὸ δὲ ἄνω, δεικτικῶς φησιν ἐπὶ ὑπερῴου. ὁρᾶται γὰρ ὁ Βδελυκλέων ἐπὶ ὑπερῴου καθήμενος. Νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον] ξένην καὶ παρηλλαγμένην αὐτοῦ. παρόσον ὁ μὲν, φιG λόδικος. ὁ δὲ τοῦτο βδελυττόμενος.

CHR. Ξυμβάλοι] Etiam συμβάλλειν eſt ἐννόησαι ἐπιγνῶναι, vt Latini coniicere dicunt. Quod aũt ait τοπάζετε, eſt εἰκάζετε, ὑπονοεῖτε, cõiicite inquit & diuinate quo morbo ille teneatur. Hic Scholiaſtes Græc' ſcripſit, γράφεται δὲ καὶ ἀμφοτέρως τοπάζετε, mẽdosè, legẽdũ n. τοπάζεται & ſic in Ve. ed.

Εἰ μὴ πύθοισθ᾽ ἡμῶν ἀπὸ τοπάζετε.
Ἀμυνίας μὲν ὁ Προνάπου φήσ᾽ οὑτοσὶ
Εἶναι φιλόκυβον αὐτόν. ἀλλ᾽ οὐδὲν λέγει.
Σω. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἀφ᾽ αὑτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται.
Ξαν. Οὐκ. ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.
Ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον,
Εἶναι φιλοπότην αὐτόν. Σω. οὐδαμῶς γ᾽ ἐπεὶ
Αὕτη γε χρηστῶν ἐστὶν ἀνδρῶν ἡ νόσος.
Ξαν. Νικόστρατος δ᾽ αὖ φησιν ὁ Σκαμβωνίδης,
Εἶναι φιλοθύτην αὐτὸν, ἢ φιλόξενον.
Σω. Μὰ τὸν κύν᾽ ὦ Νικόστρατος, ὁ Φιλόξενος.
Ἐπεὶ καταπύγων ἐστὶν ὅ γε Φιλόξενος.
Ξαν. Ἄλλως φλυαρεῖτ᾽, οὐ γὰρ ἐξευρήσετε.
Εἰ δ᾽ ἐπιθυμεῖτ᾽ εἰδέναι, σιγᾶτε νῦν.
Φράσω γὰρ ἤδη τὴν νόσον τοῦ δεσπότου.
Φιληλιαστής ἐστιν ὡς οὐδεὶς ἀνήρ.
Ἐρᾷ τε τούτου τοῦ δικάζειν. καὶ στένει
Ἢν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλου.
Ὕπνου δ᾽ ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην.

A *Niſi admonemus, quiſque conÿciat licet,*
Eum Pronapi natus ille Ameinias
Amare dicit aleam, ſed nil ait.
SO. Nempe ipſe morbum de ſuo iſtum conÿcit.
XA. Minimè: ſed hoc amare, principiũ eſt mali.
At alter iſte Dercylo inquit Soſias
Amare vini potionem. SO. Nil minus,
Morbus per homines iſte graſſatur probos.
B *XA. Nicoſtratus ſed autumat Scambonides*
Sacrorum amantem aut hoſpitum eſſe forſitan.
SO. Haud per canẽ ô Nicoſtrate eſt Philoxenus
Scortum exoletum cùm ſit hic Philoxenus.
XA. Nugas blatitis, nec poteſtis aſſequi.
At nunc tacete ſultis illud noſcere
Nam quo laborat morbo herus, nunc eloquar
Celebrat tribunal & forum quantum poteſt:
Tum iudicandi amore flagrat, ac gemit
C *Si prima iudex non premit ſubſellia,*
Noctuq; ſomni ne quidem ciccum videt:

Σχόλια. Τοπάζετε] εἰκάζετε. ὑπονοεῖτε φησὶ ποίῳ πάθει ἔχεται. γράφεται δὲ καὶ ἀπροσώπως, τοπάζετε. Ἀμυνίας μέν.] οὗτος μὲν ὡς φιλόκυβος ὁ Ἀμυνίας κωμῳδεῖται, ἐν δὲ Στείφοις ὡς ἀλαζὼν καὶ συκοφάντης καὶ κόλαξ. Ἀλλὰ φιλο μέν ἐστι] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματός φησι τοῦ κακοῦ. τὸ φιλο δὲ εἶπε, παρόσον Φιλοκλέων ἐκαλεῖτο. συνεσημαίνετο δὲ τοῦτο παρὰ τὸ φιλεῖν τὰς Κλέωνος πράξεις. φιλόδικος δὲ ἦν καὶ συκοφάντης.

CHRIST. Ἀμυνίας μέν] Siue Amynias ſiue Ameinias ſcribas, Archon fuit cùm docuit Nebulas Ariſtophanes, ſed hic notatur ille, vt aleator, at in στείφοις (ſunt vt opinor virgines anus, Crateris comœdia ſi verè hic ſcholiaſtes in Nubib' autumat, qui falsò, vt puto, ἐν δ᾽ ἐρρίφοις ait, quãuis apud Sudã Crateris duplicis Comici fabula hoc nomine non reperiatur,) tãquam Alazon & Sycophanta & Colax, ab Eupolide παραχαρισεύτης. At in Veneta editione Soſia hæc loquitur, ἀλλ᾽ οὐδέν. Ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν] Philo inquit principium eſt mali, quia Cleon pernicies & malũ eſt populi, vt velle videtur græc' interpres, nam Philocleonis nomen fictũ quia amet Cleonis facta, qui fuit φιλόδικος & συκοφάντης.

Σχόλια. Πρὸς Δερκύλον] οὗτος ὡς κάπηλος ἢ μεθυστής, πρὸς ὃν Σωσίας τις διαλέγεται. ἄλλως. ὁ Δερκύλος κωμικὸς ὑποκριτής. δύο δὲ εἰσὶ Σωσίαι. ὁ μὲν, Πυθίδος, ὁ δὲ Παρμενίωνος.

CHR. Πρὸς Δερκύλον] Cauponẽ Derculũ faciũt vel μεθυστὴν cum quo Soſias loquitur, alij Comicũ hiſtrionẽ. Sũt aũt Soſiæ duo, Pythidis ille, hic Parmenionis. Hic verò Soſias tãquam vinoſus arguitur ebrietatis laudib', aitq; hunc morbũ propriũ tantũ eſſe boni viri. Itaq; de ſuis morib. Philocleona, arbitratur eſſe φιλοπότην. vt Nicoſtrat'. Scãbonides (ſic vocatus à populo tribus Leõtidos) φιλοθύτην cẽſet, puta quia ipſe talis eſt, ſic aũt vocãtur δεισιδαίμονες ſẽper diis ſacrificãtes, atq; ita ſperãtes eſſe extra õnẽ noxã, quaſi ἀβλαβεῖς pariat ἀβλαβίαν.

Σχόλια. Αὕτη γε χρηστῶν ἀνδρῶν] ὡς μεθυστὴς ὁ οἰκέτης ἐπαινεῖ τὴν μέθην. Σκαμβωνίδης] ἀπὸ δήμου τῆς Λεοντίδος φυλῆς. Φιλοθύτην αὐτὸν] φιλοθύται εἰσὶν οἱ δεισιδαίμονες, καὶ θύουσιν ἀεὶ τοῖς θεοῖς, νομίζοντες ἐν τούτῳ ἀβλαβεῖς ἔσεσθαι. Ἢ φιλόξενον] ὁ μὲν, πρὸς τὸ ἀγαθὸν τρόπον εἶπε τὸ φιλόξενον, ὁ δὲ, ὡς κύριον ἥρπασε. καὶ γὰρ ὁ Φιλόξενος ἐκωμῳδεῖτο ὡς πόρνος. Εὔπολις, πόλεσιν. ἔστι δέ τις θήλεα Φιλόξενος ἐκ Διομείων. καὶ Φρύνιχος Σατύροις.

CHRIST. Φιλόξενον] In bonam partẽ Xãthias dicit φιλόξενον quaſi hoſpitalẽ, At Soſias excepit in malã &c. nomine proprio intelligit, & ad Philoxenum refert qui πόρνος audiebat vt Phrynichus in Satyr.
D & Eupolis in vrbibus. qui ſic de illo, ἔστι δέ τις θήλεια Φιλόξενος ἐκ Διομείων.

Σχόλια. Μὰ τὸν κύν᾽ ὦ Νικόστρατος] οὕτως διὰ δεισιδαιμονίαν ὤμνυον. ἢ τάχα μιμεῖται τοὺς φιλοσόφους εἰς κύνα καὶ χῆνα ὀμνύοντας.

CHR. Μὰ τὸν κύν᾽ ὦ Νικόστρατος] lege Νικόστρατ᾽ vt in Veneta edit. Iurare autem ſolebãt per canem διὰ δεισιδαιμονίαν vt ait ſcholiaſtes, aut fortaſſis imitari & ridere voluit philoſophos (Socratem præcipuè) qui iurabant εἰς κύνα καὶ χῆνα, in canem &
E anſerem. Quod verò ait ἄλλως φλυαρεῖτε. i. fruſtra nugas agitis, metaphora ſumpta à lebete vel patina. Nã φλύειν cachinnare eſt & feruere cum ſpumante ſtrepitu, vt Hom. dixit ἀνὰ δ᾽ ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα, atq; adeò vt Eubulus Comicus apud Athenæum λοπὰς παφλάζει βαρβάρῳ λαλήματι. Patina cachinnat bulliente murmure, vt elegantiſſimè vertit diuinus apud Varronem Coniector.

Σχ. Ἄλλως φλυαρεῖτε] ἀντὶ τοῦ μάτην φλυαρεῖτε. εἴρηται
F δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λεβήτων. ἀπὸ τοῦ φλύειν ὅ ἐστι καχλάζειν, καὶ ἐκ τούτου τὸν ἀφρὸν ἀποβάλλειν. καὶ Ὅμηρ. ἀνὰ δ᾽ ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα. Φιληλιαστὴς] ἀντὶ τοῦ φιλόδικος ἀπὸ τοῦ μεγίστου δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας. ὅπερ οὕτω καλεῖται, ἀπὸ τοῦ ἐν αἰθρίᾳ δημηγορεῖν καὶ ἐν ὑπαίθρῳ εἶναι καὶ ἡλίῳ βάλλεσθαι.

CHR. Φιληλιαστὴς] Sic vocat iudiciorum triconem & φιλόδικον. Præcipuum enim & maximum forum iudiciale erat Heliæa, ſic dicta quia ſub dio erat & Soli obnoxia, vt inferius dicetur.

Σχόλια. Ἢν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου.] ὃ ἡμεῖς βάθρον. καὶ
G ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ἐλθόντες ἤδη περὶ πρώτου ξύλου.

CHR. Πρώτου ξύλου.) ſic vocat prima ſubſellia etiam in Acharnenſib. ἐλθόντες ἤδη περὶ πρώτου ξύλου.

Σχ. Οὐδὲ πασπάλην] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ βραχύ. πρὸς Λυκόφρονα δὲ ὅτι ἀδιορίστως ἀπέδωκεν ἐλάχιστόν τι. τινὲς δέ φασιν ὅτι μαγγάνευον πέτρον πασπάλην φασί.

CHR. Πασπάλην] Ne ciccum quidem (nam πασπάλος granum milij) tamẽ πασπάλη vel παιπάλη

eſt furfur vel farinę μέρος ἀμερές. Scholiaſt. ait cenſere nonnullos παιπάλην eſſe petram magnetida, quod mihi non ſit veriſimile. Quod aũt in farina

Ἢν δ' οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
Ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
Ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφον γ' ἔχειν εἰωθέναι,
Τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων, ἀνίσταται,
Ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
Καὶ νὴ Δί' ἂν ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
Τὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ δῆμον καλὸν,
Ἰὼν παρέγραψε πλησίον κημὸς καλός.
Τὸν ἀλεκτρυόνα δ' ὃς ᾖδ' ἀφ' ἑσπέρας, ἔφη,
Ὡς ὀψ' ἐγείρειν αὐτὸν ἀναπεπεισμένον,
Παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα.
Εὐθὺς δ' ἀπὸ δορπηστοῦ, κέκραγεν ἐμβάδας.
Κἄπειτ' ἐκεῖσ' ἐλθὼν, προκαθεύδει πρῲ πάνυ
Ὥσπερ λεπὰς προσεχόμενος τῷ κίονι.

Σχ. Κἂν ἄχνην] τὸ λεπτότατον τῆς τῶν ἀσταχύων. καὶ Ὅμηρος. ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωάς. Περὶ τὴν κλεψύδραν] ἀντὶ τοῦ περὶ τὸ δικαστήριον. κλεψύδρα γὰρ ἀγγεῖον τετρημένον ἐν ᾧ ὕδωρ ἔβαλλον καὶ ἕως ῥεῖν ἄχρι τοῦ ὀπῆς, καὶ οὕτως ἔπαιον τὸν ῥήτορα. τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ φλυαρεῖν τὸν λέγοντα καὶ ἐμποδίζειν ἄλλοις θέλουσι λέγειν. ἵνα τὰ προσήκοντα λέξας ἐξέλθῃ. Τοὺς τρεῖς ξυνέχων] τούτοις γὰρ κατέχουσι τὰς ψήφους οἱ δικασταί. τῷ μεγάλῳ, καὶ τῷ λιχανῷ, καὶ τῷ μέσῳ. Νουμηνίᾳ] κατὰ νουμηνίαν γὰρ ἔθος εἶχον, λιβανωτοὺς ἐπιθεῖναι τοῖς ἀγάλμασι.

CHRIST. Κλεψύδραν] Quia clepſydra in iudicijs ſtatui ſolebat, & ad fluentis menſuram tẽporis ſpatiũ ad dicendum exigebant Rhetores. Erat enim vas pertuſum quod aqua implebant, eáq; fluxa ad foramen vſq; finem facere cogebantur dicentes, aut ſi vltra res ſerias nugari lubebat, eadem aqua verberabãtur, nam id innuere videtur Scholiaſtes græcus, cùm ait καὶ οὕτως ἔπαιον τὸν ῥήτορα. ſi tamen mendoſa non eſt lectio (quia hãc pœnã Rhetoribus præſcriptã non recordor alibi me legiſſe) & non potius ſcribẽdum eſt ἔπαυον, quod ego malui emendare. Νουμηνίᾳ] In Nouilunio mos erat thura dare imaginibus & ſtatuis, quod videtur tribus digitis factitatũ, puta pollice, indice & medio, quib. iudices ſolebãt continere calculos ſententiarum.

Σχ. Τὸν Πυριλάμπους] μέμνηται τούτου καὶ ἐν πόλεσιν Εὔπολις. καὶ τὸν Πυριλάμπους δῆμον ἆρα κυψέλην ἔτεκεν. ἦν δὲ καὶ εὔμορφος ὁ δῆμος. ἐπέγραφον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τῶν καλῶν ὀνόματα, οὕτως, ὁ δεῖνα καλός. ἔγραφον δὲ καὶ ἐν τοίχοις καὶ ἐν θύραις, καὶ ὅπου τύχῃ. καὶ οὗτός φησιν, ὡς ἐρῶν τοῦ κημοῦ ἔγραψε, κημὸς καλός. Κημὸς καλός] κημὸς καλεῖται τὸ τοῖς καδίσκοις ἐπιτιθέμενον, δι' οὗ τὰς ψήφους καθίεσαν. ἵνα μὴ ἐνσθαίνωσιν. ἔστι δὲ πλέγμα τι δικτυῶδες καὶ ἠθμῶδες, ἄνωθεν πλατὺ, κάτωθεν στενόν.

CHR. Τὸν Πυριλάμπους] Pyrilampẽ quẽdam Periclis ſodalem & amicum qui ὀρνιθοτροφίαις abundabat memorat in Pericle Plutarchus, & fortaſſis pauones illius. Formoſus eſt hic populus, nam inter populorum tribus hic non eſt. Solebant quidẽ Athenienſes in parietib. & forib. & vbiuis pingere nomina formoſorũ, atq; vt trahit ſua quemq; voluptas, cũ aliquis de Pyrilãpis populo appinxiſſet δῆμος καλὸς, ille cuius in foro & iudicijs erat mens mutata literula ſcripſit κημὸς καλός. videtúrq; fuiſſe κημὸς fiſcina vel cophinus ſupra latus, infra anguſtus, cętera vitilis qua ex materia antiqui camos

A eſt παιπάλη, hoc in ſpica eſt ἄχνη. i. ἀχυροῦ & τοῦ σίτου λέπτη καλάμη, quã etiam ἀθέρα vocant. Hom. ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει.

Si fortè conniuere cœpit, at volat
Huc animus vſque & totus eſt ad clepſydram
Tantùm tenendo calculo aſſuefactus eſt
Digitos vt excitatus hos tres contrahat
Ceu tus acerræ imponat in nouilunio.
Si fortè ſcripta vidit ad quaſdam fores
B *Hæc verba, Bellus Pyrilampis vicus eſt*
Tum pro ſuo addet more, bellus fiſcus eſt.
Aitq́ gallum qui canebat veſpere
Argento ab ipſis eſſe corruptum reis
Vt excitet ſe ſerius quàm vſus velit.
Cœnatus alta voce poſcit baxeas
Illucq́ pergit, atque eum nondum expetit
Muſtum antè manè: dormit & pilæ hæſitat

C & frenos equorũ & φιμοὺς inſtruebãt, vt vna & cõmunis origo ſit τοῦ κημοῦ in quẽ calculos immittebãt iudices, vel potius cadus quẽ Cratinus ἐν νόμοις dicit χοίνιον ἠθμὸν, nam ſimilis erat τῇ χώνῃ vt & Sophocles teſtatur in Inacho, poſtea in iudicijs duo fuerunt cadi, vnus æneus, alter ligneus, hic κύριος, ille ἄκυρος. Cæterùm etiã Eupolis in vrbib. meminit illius populi, Ait enim καὶ τὸν (legerẽ κἀν) Πυριλάμπους δῆμον ἆρα κυψέλην ἔτεκεν. Rectè autem hoc Comicus noſter dixit παρέγραψε, nõ ſolùm quia D propè, ſed quia velut παρῳδικῶς, δῆμος, κημὸς, Nos quibus non licet eſſe tam diſertis, exprimere voluimus, nec potuimus cùm diximus, vicus, fiſcus.

Σχ. Ὀψ' ἐγείρειν] ἐν ὑπερβολῇ τοῦτο. ἐμέμφετο γὰρ τῷ ἀλέκτορι φησὶ, καὶ ταῦτα ἑσπέρας κράζοντι, ὅτι βραδέως αὐτὸν ἐγείρει.

BIS. Παρὰ τῶν ὑπευθύνων] ὑπεύθυνοι, οἱ μήπω λογισμοὺς παρεσχηκότες, μηδὲ εὐθύνας τῆς ἀρχῆς, ἧς ἐπεστάτουν. Σ.

Σχόλια. Ἀπὸ δορπηστοῦ] Λυκόφρων ἀπὸ ἀρίστου. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες δόρπα τὰ δεῖπνα.

BISET. Σ. δορπηστὸν προπαροξυτόνως λέγει. καὶ τῆς τοῦ δείπνου ὥραν εἶναι ἑρμηνεύει. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ E δορπηστὸν λέγεται. δόρπος δὲ, καὶ δόρπον οὐδετέρως, τὸ ὀψὲ μετὰ δείλην ἔμβρωμα, οὐ μὴν τὸ νυκτερινὸν, παρὰ τὸ δόρυ παύειν. κυριολεκτεῖται τοίνυν περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ἐμβρώματος τοῦ κατὰ δείλην λαμβανομένου.

CHR. Ἀπὸ δορπηστοῦ] Nõ putem per η legendum, ſed per ι. Nam δορπιστὸς apud omnes grãmaticos veteres eſt ὥρα τοῦ δείπνου, epuli veſpertini tempus ſic dictũ à laborum ceſſatione ἀπὸ τοῦ δόρυ παύειν. ſic βουλυτὸς quia ceſſant & ſoluuntur boues. Miror F aũt quod ait ſcholiaſtes græcus δόρπα eſſe τὰ δεῖπνα. Nã longè aliud eſt vocis ἔτυμον quia δεῖπνον videtur dictum ὅτι δεῖ πονεῖν. Tamen Lycophron Grãmatic' hoc loco δορπιστὸν accipit ἀντὶ τοῦ ἀρίστου.

Σχ. Ἐμβάδας] εἶδος ὑποδήματος. διὰ τὸ φιλόδικας τὸ εἶναι. ὁ καθεύδει φησὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετὰ τὸ δειπνῆσαι. ἀλλ' εὐθὺς ἀναστὰς ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ ζητήσας τὰς ἐμβάδας καὶ ὑποδησάμενος, ἀπέρχεται ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ καθεύδει. Πρῲ πάνυ] ἀντὶ τοῦ πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ G ἀπιὼν, ἀπονυστάζει ἐπικείμενος τῷ κίονι. λεπὰς δὲ, κογχύλιόν τι τῆς πέτραις προσπηγνύμενον.

CHRIST. Πρῲ πάνυ.] Summo mane & ante tempus focum petens dormitabat affixus columnæ vt conchylium petræ. λεπὰς latum cõchylium, vnde λεπαστὴ patina & patella.

Ὑπὸ δυσκολίας δ᾽ ἅπασι τιμῶν τὴν μακράν,
Ὥσπερ μέλιττ᾽ ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται
Ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ὑποπεπλασμένος.
Ψήφων δὲ δείσας μὴ δεηθείη ποτέ,
Ἵν᾽ ἔχῃ δικάζειν, αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει.
Τοιαῦτ᾽ ἀλύει. νουθετούμενος δ᾽ ἀεὶ,
Μᾶλλον δικάζει. τοῦτον οὖν φυλάττομεν,
Μοχλοῖσιν ἐνδήσαντες, ὡς ἂν μὴ 'ξίῃ.
Ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ τὴν νόσον βαρέως φέρει.
Καὶ πρῶτα μὲν λόγοισι παραμυθούμενος.
Ἀνέπειθεν αὐτὸν μὴ φορεῖν τριβώνιον,
Μηδ᾽ ἐξιέναι θύραζ᾽· ὁ δ᾽ οὐκ ἐπείθετο,
Εἶτ᾽ αὐτὸν ἀπέλου, καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα
Μετὰ τοῦτ᾽ ἐκορυβάντιζ᾽. ὁ δ᾽ αὐτῷ τυμπάνῳ
Ἄιξας, ἐδίκαζεν ἐς τὸ καινὸν ἐμπεσών.
Ὅτε δὴ δὲ ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει,
Διέπλευσεν εἰς Αἴγιναν. εἶτα συλλαβὼν,
Νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
Ὁ δ᾽ ἀνεφάνη κνεφαῖος ἐπὶ τῇ κιγκλίδι.
Ἐντεῦθεν οὐκέτ᾽ αὐτὸν ἐξεφρίομεν.
Ὁ δ᾽ ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορροῶν,
Καὶ τῶν ὀπῶν. ἡμεῖς δ᾽ ὅσ᾽ ἦν τετρημένα,
Ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι, κἀπακτώσαμεν,

A *Vt concha petra, damnat omnes linea*
Longa ſeuerus: intrat vt tenax apis
Penitusq́ cera ſublitos vngues refert.
Neve ad ferendas calculus ſententias
Deſit, dat intus operam alendo littori.
His gaudet ille, ſi admones, impenſius
B *Iudicia celebrat, itaque cuſtodimus hunc*
Serisq́ vinctum claudimus ne huc exeat.
Nam morbus huius grauiter angit filium.
Primùm ergo dictis allocutus mollibus
Suadebat abſtinere trito pallio
Neque egredi, at non perſuaſit quin eum
Lauitq́ purgauitq́, Corybantum ſacra
Patrare cœpit: ille tympanum tenens
Vt iudicaret, illico ad forum venit:
C *Vbi his initijs is nec hilum proficit*
Æginam aduſque venit, hunc ſecum accipit
Noctuq́ fano imponit Æſculapij.
Quum viſus ecce eſt nocte pro foribus fori
Atq́ inde quamuis duceremus nuſpiam
Nos per foramina & per impluuium adiens
Fefellit omnes: mox hiatus, oſtia, &
Pertuſa pannis omnia obſepiuimus.

D

Σχόλια. Τιμῶν τὴν μακράν.] προείρηται, ὑπὲρ τοῦ τοὺς δικαστὰς ἐν πινακίῳ, ἤτοι ἐπὶ σανίδος κηρῷ ἀληλιμμένης ὁπότε καταλαμβάνοιεν τινὰ τῷ ἐγκλήματι, ἕλκειν μακρὰν γραμμήν. ὁπότε ἀπολύοιεν, βραχεῖαν. καὶ ἑξῆς, διότι μοι ξίφος τάχιστα. ἢ πινάκιον τιμητικόν. τοῦτο δὲ ἐποίουν, μετὰ τὸ ἀποβλέψαι εἰς τὰς ψήφους τὰς ἐν τῇ κάλπιδι. εἰ γὰρ εὕροιεν τὰς μελαίνας πλείους, ἐχάραττον τῷ ὄνυχι τὴν μακράν. εἰ δὲ τὰς λευκάς, τὴν βραχεῖαν, ὅτε δὲ πλείους ἦσαν αἱ λευκαὶ, ὁ διώκων ἐνίκα. ὁ φεύγων δ᾽ ἢν πλείους αἱ μέλαιναι κατεκρίνετο.

E CHRIST. Τιμῶν τὴν μακράν.] Hunc Philocleonem condemnatoriis calculis ſemper gauiſum, neq; procliuem ad abſoluendum fuiſſe, ex ſequentibus magis patebit. erat autem γραμμὴ μακρὰ condemnantium, βραχεῖα verò abſoluentium, vt nigri calculi cùm plures erant, reus morti dabatur & longam pendens litteram faciebat, Cùm verò albi, abſoluebatur. verba Scholiaſtæ Græci non vera ſunt, cùm ait, ὅτε πλείους ἦσαν αἱ λευκαὶ ψῆφοι ὁ διώκων ἐνίκα, potiùs enim ὁ φεύγων.

F Σχόλια. Ὁ βομβυλιός.] ζῷον μελίττῃ ὅμοιον. καὶ ἔτι κηρὸν ποιεῖ. Ὑποπεπλασμένος.] πεπληρωμένος τοὺς ὄνυχας κηροῦ ὑπὸ τῶν χαραγμάτων. γράφεται ἀναπεπλασμένος.

CHRIST. Ὑποπεπλασμένος.] Scribitur & ἀναπεπλασμένος, quod eſt πεπληρωμένος τοὺς ὄνυχας κηροῦ ὑπὸ τῶν χαραγμάτων. Quod autem ait αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει, hoc eſt, impleuit domũ calculis eiuſmodi condemnatoriis nigris puta & perforatis. Dixit τρέφει lepidè, tanquam de re animata.

G Σχόλια. Αἰγιαλὸν ἔνδον ἔχων.] ὡς ἐπὶ ζώου ἔφη τὸ τρέφει. δηλονότι, ἐγέμισε τὴν οἰκίαν ψήφων.

CHRIST. Τοιαῦτ᾽ ἀλύει] Parodia eſt (vt ſolens facit) ex Stenobæa Euripidæ qui dixit, τοιαῦτ᾽ ἀλύει νουθετούμενος ἔρως. legerem tamen δ᾽ ἔρως. Eſt autem ἀλύειν, gaudere & delectari, ἀπὸ τῆς ἀλέας vel διαχύσεως vt volunt Grammatici. Nam ſic Homerus in Vlyſſea, ἢ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην. Tamẽ ſæpius ſignificat δυσφορεῖν & ἀδημονεῖν ἀπὸ τῆς ἄλης. & tunc notatur leni accentu vt in illa ſignificatione, denſo, etſi ſint qui vtrobique ψιλοῦν dicant.

Σχ. Νουθετούμενος] παρὰ τὰ Εὐριπίδου ἐκ Σθενεβοίας, τοιαῦτ᾽ ἀλύει νουθετούμενος ἔρως.

BISETVS. Ἀπέλου] τὸ κατ᾽ ἀποκοπὴν μέσῳ χρόνῳ εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἀπέλουε παρὰ τὸ ἀπολούω. τὸ πλύνειν, καὶ καθαρὸν ποιεῖν. τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ στίχου τινὲς οὕτω γράφουσι, καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐν κοινῷ ἐνίοτε. καὶ γὰρ ὁ ἀποτυπούμενος χρεὼν καλῶς ἔχει καὶ κατὰ τῆς νόσου, καὶ κατὰ τὸ μέτρον. μετὰ ταύτην τὴν ἀπόλυσιν, καὶ κάθαρσιν, οὐχ οὕτως ἐμαίνετο, ὡς πρότερον. ἀλλὰ τὴν αὐτοῦ μανίαν καὶ κορυβαντισμὸν ἡ ἀπόλουσις, καὶ κάθαρσις αὐτὸ πολὺ ἐλαφροτέραν ἐποίησεν.

Σχ. Ἐκορυβάντιζεν] ὡς μαινόμενος καὶ κατεχόμενος ὑπὸ θεῶν. ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν Κορυβάντων ἐποίει αὐτῷ μυστήρια, ἐπὶ καθαρμῷ τῆς μανίας. Εἰς τὸ καινὸν ἐμπεσών] τόπος ἐν τῷ δικαστηρίῳ οὕτω λεγόμενος. εἰσὶ δὲ δ΄. παράβυστος. καινός. τρίγωνος, μέσος. τελούμενος οὖν φησὶ τὰ μυστήρια τῶν Κορυβάντων, παρ᾽ οὗ ἦν αὐτὰ δρώμενος, κατέχων τὸ τύμπανον, ὥρμησεν εἰς τὸ δικαστήριον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ] ἐκεῖ γὰρ ἱερὸν ἐστίν. ὡς τοσαῦτα οὖν ἐκεῖ ἔφερεν. Ἐπὶ τῇ κιγκλίδι] ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὁ πατήρ. κιγκλὶς γὰρ, ἡ θύρα τοῦ δικαστηρίου, ἣν καὶ καγκελλωτὴν καλοῦσι. κνεφαῖος δὲ ἔτι σκότους ὄντος, καὶ μήπω γενομένης ἡμέρας, ἀπῆλθεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Ἐντεῦθεν οὐκέτ᾽ αὐτὸν] ἀπ᾽ ἐκείνου τοῦ χρόνου, μετὰ ταῦτα.

CHRIST. Εἶτ᾽ αὐτὸν ἀπέλου] Purgabat, inquit, inſaniam, & nihilominus Corybantũ more inſaniebat. In Veneta editione legitur καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα, &c. quod melius puto. Nã ὁ δ᾽ οὐ μάλα nihil ad rẽ, & priùs legebam ὁ δ᾽ οὐ, ſed præſtat acquieſcere Venetæ editioni. Ἐς τὸ καινόν.] Locum in iudicio & foco ſic vocatum ait ſcholiaſtes Græcus, & quatuor facit Parabyſton, Cænum, Trigonum, Medium. Tamen alij Heliæam & Melychium,

pro

pro Caено & Medio ponunt. Sed hic, nihil aliud intelligit quam Philocleonem, cùm operaretur & patraret Sacra Corybātum, statim ea ſpernentem arripuiſſe tympanum, irruiſſe in auditorium & forum iudiciale. Εἰς Ἀσκληπιοῦ] Strabo lib. 8. ait aduerſa affectos valetudine, in Epidaurici Æſculapij templo pernoctare ſolitos eſſe. Ἐπὶ τῇ κιγκλίδι] Sic vocabantur fores fori iudicialis, κιγκλίδας aliter vocabant puta à cancellis, vnde cācellare, & cācellaria, vocabula vltimæ antiquitatis & nouiſſimæ, quæ ad nos peruenerunt longo tempore variata & diuerſa facta quæ à doctiſſimo noſtræ gentis Budæo explanātur & enarrantur in Adnotationibus in Pandectas. ἐντεῦθεν] Ab illo tempore, inquit non extulimus ipſum, (ἐξε-

A φρείομεν eſt ἐξεφέρομεν,) ſed ille fugiebat & effluebat per imbrices & caua loca quibus aqua pluuia fluit (hic enim, arbitror, innuit per ὑδρορρόας & ὀπάς) eſt autem ἐνεβύσαμεν, i. pleuimus, vt dixit Homerus νεμματος ἀσκὸν ἐνεβύσαμεν. At κατεπακτώσαμεν eſt ſepiuimus & cunctis armauimus: eſt enim πακτοῦν τὸ σφηνοῦν.

Σχόλια. Ἐξεφρείομεν] ἐξεφέρομεν. ὑδρορρόαι. οἱ κοῖλοι τόποι δι' ὧν χωρεῖ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ ὑετοῦ.

B Bisetvs. Φέρω, κατὰ μετάθεσιν φρέω, ὅθεν κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι φρείω, καὶ τὸ σύνθετον ἐκφρείω.

Σχόλια. Ἐνεβύσαμεν.] ἐνεπλήσαμεν. Ὅμηρος. νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. Κατεπακτώσαμεν.] ἐφράξαμεν. ἐνεπλήσαμεν. πακτοῦν γὰρ τὸ σφηνοῦν.

Ὁ δ' ὥσπερεὶ κολοιὸς, αὑτῷ παττάλους
Ἐνέπηγνυεν εἰς τὸν τοῖχον. εἶτ' ἐξήλλετο.
Ἡμεῖς δὲ τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις
Καταπετάσαντες ἐν κύκλῳ, φυλάττομεν.
Ἔστιν δ' ὄνομα τῷ μὲν γέροντι, Φιλοκλέων.
Ναὶ μὰ Δία. τῷ δ' υἱεῖ γε τῳδί, Βδελυκλέων,
Ἔχων τρόπους, ὀφρυαγμοσεμνακουςίνας.

At ille palos parieti affigens, ſtatim
Leuis exſilit, ſe proripitque vt graculus.
Hinc vniuerſum caſſibus triclinium
C *Pratenſum habemus, ſicque ſeruamus ſenem.*
At nomen huius eſt ſenis Philocleon
Sed filio illi nomen eſt Bdelycleon
Mores habenti caperofrontipernicos.

Σχόλια. Ὥσπερεὶ κολοιός.] τοῖς γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ κολοιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ὀρνέοις, πηγνύουσι πάσσαλον ἵνα εἰς αὐτοὺς ἅλλωνται. Φιλοκλέων.] ἰδίως ἔθετο τῷ θράσει τῷ υἱῷ ὄνομα Βδελυκλέων. καὶ τῷ πατρὶ, ὄνομα Φιλοκλέων. Ἔχων τρόπους.] ἀντίπτωσίς ἐστιν, ἀντὶ δοτικῆς τῆς ἔχοντι. συνήθως δὲ ὀφρυαγμὸς ἀπὸ τοῦ ὀφρῦς ἢ φρύαγμα. καὶ σεμνὸν, ἀντὶ τοῦ ὑπερήφανον.

Bisetvs. Τοῦτο σύγκειται ἐκ τοῦ ὀφρῦς, ὕος, ὃ μεταφορικῶς τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ ἀλαζονείαν δηλοῖ. ὅθεν ὀφρυάζειν, τὸ ὑπερηφανεῖν. καὶ τοῦ φρύαγμα, καὶ τοῦ σεμνὸν, καὶ τοῦ ἀκουστὴν. φρύαγμα δὲ, ἡ τῶν ἵππων, καὶ ἡμιόνων διὰ μυκτήρων ἠχὴ ἀγρίῳ φυσήματι ἐκπίπτουσα. ἀλλαχοῦ δὲ ἡ γέλασις οὕτω καλεῖται. τὸ δὲ σεμνὸν νῦν τὸ τρυφερὸν, καὶ ἀλαζονικὸν σημαίνει. τὸ δὲ ἀκουστὴν κατ' ἐπένθεσιν τοῦ υ. Σ. ἀκοστίδας, κριθιάς. ἀκοσταὶ γὰρ αἱ κριθαὶ καλοῦνται. ἢ ἀκολαστίδας καὶ κατὰ συγκοπὴν ἀκοστίδας. ὁ ποιητὴς διὰ τούτου τοῦ συνθέτου ὑπερβολὴν ὑπερηφανίας, καὶ ἀλαζονείας δηλοῖ.

D Flor. Ὥσπερ εἰ κολοιός] Nam graculis & eiuſmodi auitio palum fixum ſtatuebant, ad quem inſilientes volarent. ἔχων τρόπους ὀφρυαγμοσ.] Quare ſcholiaſtes ἀντίπτωσιν hic faciat, id eſt caſum pro caſu, vt ἔχων ſit pro ἔχοντι, neſcio. Quid ni enim ἔχων referas ad Φιλοκλέων? At epitheton illud ὀφρυαγ. mendoſè legitur. cùm enim compoſitum ſit ἐκ τοῦ ὀφρύων vel φρυαγμάτων & τοῦ σεμνοῦ, id eſt, ὑπερηφάνου, corrigendum ὀφρυαγμοσεμνάκους
E τινας, vel (vt Suidas) φρυαγμο. &c.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΣΩΣΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

BDELYCLEON, XANT. SOSIAS, PHILOCL.

Bisetvs. Βδελυκλέων τοὺς δούλους καθεύδοντας, καὶ ὀλιγώρως φυλακὴν ποιουμένους ὀνειδίζει. καὶ γὰρ Φιλοκλέων πάσῃ τέχνῃ τοὺς φύλακας φενακίζειν, καὶ ἐξαπατᾶν πειρᾶται, ὅπως ἐκφύγῃ, ἀλλ' ὑπ' αὐτῶν κωλύεται.

Βδ. Ὦ Ξανθία καὶ Σωσία, καθεύδετε;
Ξαν. Οἴμοι. Σω. τί ἐστι; Ξαν. Βδελυκλέων ἀνίσταται.
Βδ. Οὐ περιδραμεῖται σφῷν ταχέως δεῦρ' ἅτερος;
Ὁ γὰρ πατὴρ εἰς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθε,
Καὶ μυσπολεῖ τις ὅς τις καταδεδυκώς. ἀλλ' ἄθρει.
Κατὰ τῆς πυέλου τὸ τρῆμ' ὅπως μὴ 'κδύσεται.
Σὺ δὲ τῇ θύρᾳ πρόσκεισο. Οἰ. ταῦτ' ὦ δέσποτα.
Ἄναξ Πόσειδον, τί ποτ' ἄρ' ἡ κάπνη ψοφεῖ;
Οὗτος τίς εἶ σύ; Φι. καπνὸς ἔγωγ' ἐξέρχομαι.
Βδ. Καπνός, φέρ' ἴδω τίνος ξύλου σύ. Φι. συκίνου.
Βδ. Νὴ τὸν Δί' ὅσπερ γ' ἐστὶ δριμύτατος καπνῶν.

F *Bde.* O *Xanthia atque Soſia obdormiſcitis?*
Xan. Hei mi. So. quid eſt? Xan. exſurgit en Bdelycleon.
Bde. Non hucce curret alter ex vobis cito?
Ingreſſus eſt vt ſuſpicor furnum pater
Raſpatur illic quiſquis obrepſit, vide
Ne per foramen forſitan ſolij exeat,
Tu ianua autem incumbe. Servvs. Siccine
G *eſt here?*
Pro Conſe Rex! quid inſtrepit fumarium?
Eho quis es tu? Philocleon. *fumus egreſſum ancupo.*
Bde. Fumúſne? ligni cuius eſt? Phil. *ficulnei.*
Bde. Sanè omnium qui fumus eſt acerrimus.

Σχόλια. Καθεύδετε.] ἐν ἀγανακτικῇ φωνῇ τοῦτό φησιν. Εἰς τὸν ἰπνόν.] ἰπνὸς κυρίως ἡ κάμινος. Αἰσχύλος. ἰπνούμενος ῥύζαισιν αἰτναίαις ὕπο. νῦν δὲ τὸ μαγειρεῖόν φησιν ἐν ᾧ λαθὼν αὐτοὺς ὁ Φιλοκλέων εἰσῆλθεν, καὶ εἰς τρύπην ὑπέδυ. Μυσπολεῖ.] καταδύεται. ὡς μῦς φοιτᾷ. οὕτως Ἀττικοὶ ὑπὸ μίαν λέξιν. ἄλλως. πρὸς τὴν λέξιν ὅτι ἀπὸ τῶν μυῶν ἔοικεν ὀνοματοποιῆσθαι, τὸ διερευνᾶσθαι κρύφα. Κατὰ τῆς πυέλου.] αἱ γὰρ πύελοι τρώγλας εἶχον ἐπὶ τὴν ὁδὸν, πρὸς τὸ ὕδωρ ἐξέρχεσθαι. ἄλλως ἡ πύελος ἔχει τρώγλην, δι' ἧς ἀπολουόμενοι, ἐκχέουσι τὸ θερμόν. παίζει δὲ, καὶ τοῦτο ὡς ἐπὶ μυός. Κάπνη] ἡ καπνοδόχη. ἔστι δὲ, σωληνοειδὲς ἐπὶ τῶν μαγειρείων δι' οὗ ὁ καπνὸς ἐξέρχεται. ὡς νῦν τοῦ Φιλοκλέωνος πειρωμένου δι' αὐτῆς ἐξελθεῖν καὶ κτύπον ποιήσαντος, τοῦτό φησι. ταῦτα δὲ πάντα, κωμικὰ ἐπὶ τὸ γελοῖον χάριν. Συκίνη] ὅτι καὶ οἱ δικασταὶ δριμύτατοι. καὶ ὁ γέρων. καπνοποιὸν γὰρ τὸ σύκινον ξύλον. καὶ ὅτι ὁ ἐκ τῶν συκίνων ξύλων καπνὸς, δριμύτατος. καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ἐν προβλήμασι.

CHR. Ἰπνὸν] Propriè Caminus vnde Panis ἰπνίτας apud Galenum. Æſchulus in Prometheo Deſmota verbum hinc nouauit, ἰπνούμενος ῥύζαισιν αἰτναίαις ὕπο, quam nos fabulam etiã de Græco vertimus. Hoc loco culinam intelligit & τὸ μαγειρεῖον, quò clam ſubrepſerat Philocleon, & murum more ſe inſinuauerat, verbum hinc eleganter & facete finxit μυσπολεῖν quod eſt κρύφα διερευνᾶσθαι. Κατὰ τῆς πυέλου] Antiqui alueo vtebantur forato priuſquam balnea inuenta eſſent, & loti per illud foramen emanabat calor. Heſychius ἐμβάτην videtur vocare, & vetus Gloſſarium Soliar, ἐμβασις, (melius puto ἐμβάτης) hoc autem loco ludit tanquam ſit muris cauum. Ἡ κάπνη ψοφεῖ] Putarem κάμινον dictam quaſi κάπνινον, hîc κάπνην vocat quam nos Franci cheminee, eas antiqui in coquina præcipuè faciebant in tubi ſpeciem teretes & rotundas, & σωληνοειδεῖς. Συκίνου] Innuit iudices acres atque adeò ipſum ſenem: lignum autem ficulnum fumificum eſt maximè, & acerrimus eſt fumus ex ficulneis lignis, vel teſte Ariſtotele in Problematis, & verò Theophraſto & Plutarcho in Sympoſiacis, quos auctores (ne id neceſſe habeam facere) recenſet eruditiſſ. Brodæus, cap. 21. libri tertij Miſcellaneorum.

Ἀτὰρ οὐκ ἐσερρήσεις γε; ποῦ 'σθ' ἡ τηλία. — *Intróne abibis? alueum hunc cedò mihi.*
Δῦθι πάλιν. φέρ' ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον. — *Regredere, da lignum quod imponam ſuper.*
Ἐνταῦθα νῦν ζήτει τιν' ἄλλην μηχανήν. — *Aliam hîc require, ſi potes, ſolertiam,*
Ἀτὰρ ἄθλιός γ' εἴμ' ὡς ἕτερος οὐδεὶς ἀνήρ. — *Nullus tamen me viuit infelicior,*
Ὅστις πατρὸς νῦν καπνίου κεκλήσομαι. — *Mihi quippe fumus eſſe dicetur pater.*
Οἰ. Παῖ, τὴν θύραν ὦθει. πίεζ' εὖ νυν σφόδρα. — SER. *Occlude tu puer fores, validus preme*
Εὖ κἀνδρικῶς. κἀγὼ γὰρ ἐνταῦθ' ἔρχομαι — *Benè fortiterque, ego huc ſtatim conceſſero.*
Καὶ τῆς κατακλεῖδος ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μοχλοῦ — *Seram atque veſtim diligenter inſpice*
Φύλαττέ θ' ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξεται. — *Ne peſſulorum clauſtra poſſit rodere.*
Φι. Τί δράσετ'; οὐκ ἐκφρήσετ', ὦ μιαρώτατοι. — PHIL. *Quid ô ſceleſti audebitis? quin me mittite*
Δικάσοντά μ' ἀλλ' ἐκφεύξεται Δρακοντίδης. — *Vt iudicem, aut fugiet reus Dracontides.*
Βδ. Σὺ δὲ τοῦτο βαρέως ἂν φέροις. ὁ γὰρ θεὸς — BDE. *Non fiet, etſi ſit graue hoc tibi, nam deus*
Μαντευομένῳ μ' οὐχρησεν ἐν Δελφοῖς ποτε, — *Mihi ſciſcitanti oraculum Delphis dedit*
Ὅταν τις ἐκφύγῃ μ', ἀποσκλῆναι τότε. — *Fore vt alicuius è fuga mortem oppetam.*
Φι. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ μαντεύματος. — PHI. *Verrunce Apollo, diritatem oraculi!*
Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ἔκφρες με, μὴ διαρραγῶ. — *At me effer oro, ſin, neceſſe eſt rumpier.*
Βδ. Μὰ τὸν Ποσειδῶ Φιλοκλέων οὐδέποτέ γε. — *BDE. Per Conſi amicũ numen, hoc nullus velim.*

Σχόλια. Οὐκ ἐσερρήσεις γε] ὡς ἂν τῷ καπνῷ φησιν, ἐκ εἰσελεύσῃ μετὰ φθορᾶς. Ποῦ 'σθ' ἡ τηλία.] τῇ κάπνῃ βούλεται ἐπιθεῖναι πῶμα τὴν τηλίαν. τηλία δὲ, σανὶς βαθεῖα ἐν ᾗ τὰ ἄλφιτα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπιπράσκον. Φέρ' ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον.] οὐ τῷ πατρὶ ταῦτα λέγει. ἀλλὰ τῇ κάπνῃ ἢ πρὸς τὴν τηλίαν. ἵνα ἐπιθῇ αὐτῇ ξύλον εἰς βάρος, διὰ τὰς τοῦ πατρὸς μηχανάς. Ἐνταῦθα νῦν.] ἀποκλείσας τὴν διέξοδον τοῦ μὴ δύνασθαι αὐτὸν εἰσελθεῖν ταῦτά φησι. Ὅστις πατρὸς νῦν καπνίου.] τὸν ὑποκλυζόμενον οἶνόν φασί τινες καπνίαν λέγεσθαι. ἐν δὲ τοῖς περὶ Κρατῖνον διώρισται. ἢ τὸ ἀπόθετον ἢ καὶ παλαιόν. διὸ ἐκφαντίδην καπνίαν καλοῦσιν. ἄλλως. ἅμα καὶ τῷ καπνῷ εἰκακέναι αὐτόν. εἶπε γὰρ καπνὸς ἐγώ. ἅμα δὲ καὶ κάπνη εἶδος ἀμπέλου ξηρότατον καὶ δριμύτατον οἶνον ποιούσης. ὁμοίως καπνῷ ποιοῦντα δάκρυα. τινὲς δὲ καπνίαν οἶνον ἐν Βενεβέντῳ τῆς Ἰταλίας γίνεσθαί φασι. καὶ καπνία ἡ ἄμπελος. Βάλανον] τὸν μοχλόν. κυρίως δὲ τὸ εἰς τὸν μοχλὸν σιδήρεον. ὃ καλοῦμεν μάγγανον. καὶ βάλανοι τὰ μάγγανα τῆς κλειδώσεως. καὶ βεβαλάνωται ἀντὶ τοῦ κεκλείσται. καὶ βαλανάγρα ἡ κλεὶς ὥστε τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον. Ἐκτρώξεται.] ἀντὶ τοῦ τὸν μοχλὸν φύλαττε. ὅπως μὴ τὸ κλεῖθρον φαγὼν ἐξέλθῃ.

BISETVS. Ἐκφρήσετε;] ἀπὸ τοῦ φέρω βαρυτόνου γίνεται ἀττικῶς τὸ σεσηπόμενον φορέω, φορῶ, καὶ τὸ σύνθετον ἐκφορέω, ῶ καὶ κατὰ συγκοπὴν ἐκφρέω, ῶ, ἐκφρῶ. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἄνω ἐξιφερόμενον οὕτω σχηματίζεσθαι νομίζουσι. φέρω, φορέω, φορῶ, καὶ φορέω κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι, καὶ φρέω κατὰ συγκοπὴν, ὅπερ ἐκ ἀπίθανον. ἀπὸ δὲ τοῦ φρῶ γίνεται καὶ τὸ φίημι, καὶ τὸ φρῆμι κατὰ συγκοπήν.

CHRIST. Ἀτὰρ ἐκ ἐρρήσεις.] Lege, vt & Scholiaſtes & Veneta editio habent, ἐσερρήσεις, non inquit, directè abis? fumum autẽ alloquitur, conaturque imponere τῇ κάπνῃ operculum τὴν τηλίαν, nempe cauam tabulam ſuper qua vendebãt farinas in foro rerum venalium. Πατρὸς νῦν καπνίου] Vinum tenue & ſubleſtum, καπνίαν, ἐξίτηλον καὶ ἐκφαντίδην vocabant, imò & vinum fugiẽs, alij καπνίαν pro veteri & condito accipiunt, vt Horatius, Amphoræ fumum bibere inſtitutæ Cõſule Tullo. ſanè eſt οἶνος ἀπόθετος & παλαιός. Tamẽ

καπνίας

καπνίαν etiam potuit dicere quia comparat ſumo A patrem fugitanti. Sed & notandum κάπνιον & καπνίαν genus eſſe vitis quæ ſicciſſimum & acerrimum vinum facit, ſunt etiam qui vinū Capniam vinum exiſtiment quod in Beneuento Italico oppido gignitur. Βάλανον ἐντρώξεται.] Tanquam de mure loquitur, ferrum rodente vt dixit Seneca in Claudij ludo (quem ἀποκολοκύνθωσιν inſcripſit quaſi ἀπὸ τῆς κολοκυνθῶν ἀποθέωσιν, quaſi id genus cibi eum letho dederit, quāuis boletum lethi cauſam fuiſſe conſtet inter omnes eius tempeſtatis B hiſtoricos) Eſt autem Βάλανος ferrum quod εἰς μοχλὸν ἐμβάλλεται, & propriè μάγλανον vocatur, vnde βαλανάγρα clauis dicitur παρὰ τὸ ἀγρεύειν τὸν βάλανον; vt βεβαλάνωται, eſt κεκλείδωται.

Σχόλια. Δρακοντίδης.] πονηρὸς ἐστὶ καὶ πλείσταις καταδίκαις ἐνεχόμενος, ὡς Πλάτων σοφισταῖς. Καλλίστρατος δὲ ἕνα τῶν λ φησὶν, εἰ μὴ ὁμώνυμος. ἔστι γὰρ ἐστὶ ὁ τὸ περὶ τῶν λ ψήφισμα περὶ ὀλιγαρχίας γράψας, ὡς Αριστοτέλης ἐν πολιτείαις.

Bisetvs. Μ' οὐχ ἠθέλησεν] ἀντὶ τοῦ, μοι ἔχρησεν. C Αποσκλῆναι] σκλῆμι κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἀρχαῖον ἐστι ῥῆμα, ὃ παρὰ τὸ σκλῶ δοκεῖ γενέσθαι. τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ σκέλλω, ὃ δηλοῖ τὸ ξηραίνω. σκλῆναι δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ ἵστημι, στῆναι. καὶ τὸ σκῶπτον ἀποσκλῆναι, ἀποξηρανθῆναι, καὶ ἀποθανεῖν, ὡς ἑρμηνεύει Σουίδας.

Christ. Δρακοντίδης] Sceleſtus fuit hic Dracontides & multis obnoxius damnationibus vt in Sophiſtis ait Plato. At Calliſtratus vnum putat eſſe è triginta tyrannis vel eiuſdem nominis. Scripſit enim ſcitum de oligarchia illorum triginta vt Ariſtoteles autumat ἐν πολιτείαις. Cæterum B quum hic me torqueat locus, neque ſenſum eliciam quem coniicio, ſuſpicor primum legendum ὦ μιαρώτατε. Deinde διαβάντα μ' ἀλλ' &c. vt ſit pro ἀλλά με διαβάντα ἐκφεύξεται Δρακοντίδης. Plutarchus in Pericle Dracontidæ meminit. Μ' οὐχ ἠθέλησεν] Pro μοι ἔχρησεν. Fingit autem de induſtria Dei reſponſum vt patrem deterreat à fuga. Sed malè in Veneta editione habes ἀποσκλῆναι ποτε. legendum enim τότε. At cùm ait ὀδὰξ τὸ δίκτυον apparet ſupra ipſum eſſe in camino cui reſpondens fi- C lius, ait οὐκ ἔχεις ὀδόντας, Nam ſenex edentulus erat.

Φι. Διατρώξομαι τοίνυν γ' ὀδὰξ τὸ δίκτυον.
Βδε. Ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας. Φιλοκ. οἴμοι δείλαιος.
Πῶς ἄν σ' ἀποκτείναιμι; πῶς; δότε ξίφος
Ὅπως τάχιστ', ἢ πινάκιον τιμητικόν.
Βδε. Ἄνθρωπος ἐστὶ μέγα τι δρᾶσαι κακόν.
D Φι. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ' ἀλλ' ἀποδόσθαι βούλομαι
Τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι τοῖς κανθηλίοις.
Νουμηνία γάρ ἐστιν. Βδε. οὔκουν κἂν ἐγὼ
Αὐτὸν ἀποδοίμην δῆτ' ἄν. Φι. οὐχ ὥσπερ ἐγώ.
Βδε. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄμεινον. ἀλλὰ τὸν ὄνον ἔξαγε.
Οἰ. Οἵαν πρόφασιν καθῆκεν ὡς εἰρωνικῶς,
E Ἵνα σ' αὐτὸν ἐκπέμψειας. Βδε. ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν.
Ταύτῃ γ' ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου.
Ἀλλ' εἰσιών μοι τὸν ὄνον ἐξάγειν δοκῶ.
Ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν.
Κάνθων τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον.
Βάδιζε θᾶττον. τί στένεις; εἰ μὴ φέρεις
Ὀδυσσέα τινά γ'. Οἰ. ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία φέρει
Κάτω γε τουτονί τιν' ὑποδεδυκότα.
F Βδε. Ποῖον φέρ' ἴδωμαι; Οἰ. τουτονί. Βδε. τουτὶ τί ἦν;

PH. *Rete iſtud ergo mordicus corroſero.*
BDE. Edentulus ne? PH. me miſellum! quo cedò,
Iam te necare poſſiem pacto? ocyus
Enſem aut tabellam ferte damnatoriam.
BDE. Homo iſte quoddā grande molitur malū.
D *PH. Minime, Iouem ipſum teſtor, ac tantùm velim*
Venum dare ipſis inſimul cantherijs
Deductum aſellum, nam noua eſt luna. BDE. atqui ego
Venum dabo ipſum. PH. non quidem quanti darem.
BD. Quin melius, at tu, verna, aſellū protrahe.
E *SER. Qualem ille fingens nēpe prætextū dedit*
Sperans remitti. BD. ſed nihil traxit tamen.
Adeò hunc ſagaci nare perſenſi dolum.
Sed iſtum aſellum ingreſſus educam, vt ſenex
Ne poſſit iſte rurſus ocquiniſcere.
O mule, quia fles? an quod hac ductus die
Vanibis? i nunc ocyus, cur eiulas
Si non Vlyſſem poſt vehes? SO. at per Iouem
Fert ecce quendam hunc ſubtus irreptitium.
F *BD. Fac videam, vbi ille? SO. non vides? BD. quid hoc noui eſt?*

Σχόλια. Ὀδὰξ τὸ δίκτυον.] νῦν πάλιν διὰ τὸ δίκτυον, φαίνεται εἶναι περὶ τὴν καπνοδόχην. Ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας.] ἔπαιξεν ἐπεὶ γέρων ἦν, οἱ δὲ γέροντες, ἀποβάλλουσι τοὺς ὀδόντας. Τιμητικόν.] καταδικαστικὸν ὅπου τὴν μακρὰν χαράττοντες κατεδίκαζον ἢ τὴν μικρὸν καὶ ἀπέλυον. Ἀποδόσθαι.] πωλῆσαι. Κανθηλίοις.] ὄνοις μεγάλοις. Ξενοφῶν, ὅτι ἐν Βαβυλῶνι οἱ Φοίνικες οὐ μεῖον G ἢ πλεθριαῖο τὸ μέγεθος γίνονται. οἱ δὴ πιεζόμενοι ἀπὸ βάρους ἄνω κυρτοῦνται ὥσπερ ὄνοι κανθήλιοι. καὶ Πολύβιος. ἐν γὰρ τοῖς ἐπιδεδρομένοις φορτίοις τὰ κανθήλια λαβόντας ἐκ τῶν ὄπισθεν, προσθέσθαι πρὸ αὐτῶν ἐκέλευσε τοὺς πεζούς. οὗ γενομένου συνέβη περὶ πάντας χαράκας ἀσφαλέστατον γενέσθαι πρόβλημα.

Bisetvs. Ἀλλ' ὑπακουστέον σοι, οὕτω, σὺν αὐτοῖς τοῖς κανθηλίοις. κανθήλια δὲ κατὰ τὸν Ησύχιον, τὰ τῶν ὄνων σάγματα, καὶ τὰ τούτοις ἐπιτιθέμενα λύγινα πλέγματα.

Σχόλια. Νουμηνία γάρ ἐστιν.] ἔθος ἦν Αθηναίοις ἐν νουμηνίᾳ πιπράσκειν. Τὸν ὄνον ἔξαγε.] πρὸς τὸν οἰκέτην φησί. Ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν.] οὐκ ἔτυχε παρὰ τὴν παροιμίαν. αὕτη μὲν ἡ μέμβρος οὐδὲν ἔσπασεν. ἐλέγετο δὲ ἐπὶ τῶν πείρᾳ καθιέντων ἄγκιστρον μετὰ χοίνικος καὶ μὴ ἐπιτυγχανόντων ἰχθύος τινός. Κάνθων τί κλάεις.] ὡς βαρυνομένου τοῦ ὄνου. ἔφερε γὰρ τὸν γέροντα ὑποκρυμμαθέντα λάθρα κατὰ μίμησιν τοῦ Ὀδυσσέως ἐπὶ τοῦ κριοῦ φερομένου ἐφ' ᾧτε διαδρᾶναι τὸν Κύκλωπα ὅτε τὰ πρόβατα

εἶον, παρὰ τὸ ὑπὸ κυνῶν ἁλίσκεσθαι. καὶ τὸ θαλάσσιον θηρίον ὁμωνύμως, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κνώσσειν, τουτέστι καθεῦδειν ὑπτιάζειν. ἡ δὲ λέξις ἐκ πλεονασμοῦ τὸ δ. ἔχει. κνώδων δὲ ἡ ἀκμὴ τοῦ ξίφους, παρὰ τὸ χαίνειν τοῖς ὀδοῦσιν, ἤγουν τῇ ἀκμῇ κτείνειν. Σοφ. Αἰχμαλώτη,

Ξίφους ἔλκει διπλοῦς κνώδοντας. τὰ χείλη, διπλᾶς ἀκμάς, τὸ τοῦ ξίφους ἀμφήκες ὀξύ.

A CHRIST. Κνώδαλον.] Propriè de belluis marina dici aiunt παρὰ τὸ κνεῖσθαι ἐν ἁλί. Tamen & de feris terreſtribus dicitur, quia præda ſint canum, quaſi κυσὶν ἁλισκόμενα.

Ξα. Οἶδ', ἀλλ' ἐπιθυμῶ σμικρὸν ἀπομερμηρίσαι.

Σω. Σὺ δ' αὖ παρακινδύνευ', ἐπεὶ καὐτοῦ γ' ἐμοῦ

Κατὰ τοῖν κόραιν ἤδη τι καταχεῖται γλυκύ.

Ξα. Ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς ἐτεόν, ἢ κορυβαντιᾷς;

Σω. Οὐκ, ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει τις ἐκ Σαβαζίου.

Ξα. Τὸν αὐτὸν ἄρ' ἐμοὶ βουκολεῖς Σαβάζιον.

Κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως τις ἐπεστρατεύσατο

Μῆδός τις ἐπὶ τὰ βλέφαρα νυστακτὴς ὕπνος.

Καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως.

Σω. Κἄγωγ' ἀληθῶς οἷον οὐδεπώποτε.

Ἀτὰρ σὺ λέξον πρότερος. Ξα. ἐδόκουν αἰετὸν

Καταπτάμενον ἐς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ

Ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα,

Φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς εἰς τὸν οὐρανόν.

Κἄπειτα ταύτην ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον.

XA. Scio, at cupido polluli ſomni premit.

B *SO. Protenderis tu pellis in periculum.*

Nempe his ocellis dulce quid ſuffunditur.

XA. At certè es aut cerritus aut oblucinans.

SO. Minimè, ſopor me inceſſit ex Sabazio.

XAN. Mecum ergo eundem tu colis Sabum patrem:

Nam dormienti iammodo & Medus mihi

Obmilitauit laſſa ſomnus lumina,

Mirúmque prorſus ſomnium aſpexi modò.

C *SO. Etiam ipſe vidi quale nunquam videram.*

At tu prior dic. XAN. viſa grandis admodum

Aquila volatu præpeti forum petens

Granem are clypeum rapere aduncis vnguibus

Raptúmque in æthram ferre ſublimem procul,

D *Sed quem deinde abieceris Cleonymus.*

Σχόλια. Ἀπομερμηρίσαι.] μέρμηρα ἡ εἰς ὕπνον καταφορὰ περὶ τὴν ἕω. λέγεται δὲ μέρμηρα καὶ φροντίς. ἐκ δὲ τούτου τὸ καθεύδειν. οἱ γὰρ καθεύδοντες, ἀποτίθενται τὰς φροντίδας. καὶ πρὸς τὸν ὄρθρον δὲ γίνεταί τις ὕπνος ἐν τῇ ἐπιστάσει ἐλαφρός, ὃν τούτῳ τῷ ὀνόματι καλοῦσι.

BISETVS. Εὐστάθιος μέρμηρα, ἡ φροντίς. καὶ μερμηρίζειν, τὸ φροντίζειν, ἢ εἰς διαφόρους βουλὰς μερίζεσθαι, παρὰ τὸ μερίζειν, τροπῇ τοῦ ε εἰς η. Ὅμηρος Ἰλ. Β.

E Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
Ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα.

Ξανθίας τοίνυν παίζων λέγει ἑαυτὸν ἐπιθυμεῖν ἀπομερμηρίσαι, τουτέστι τὰς μερμήρας, καὶ φροντίδας ἀποτίθεσθαι, καὶ ἀποθεῖν, ἵνα καθεύδῃ.

F CHRIST. Ἀπομερμηρίσαι.] Lapſus in ſoporem qui fit circiter Auroram dicitur μέρμηρα, quo nomine etiam dicitur cura, & inde μερμηρίζειν ſolicitum eſſe, & proinde dormire, nam qui ſomno ſeſe dant: deponunt omnem curam.

Σχόλια. Παρακινδύνευε.] παρ' ὑπόνοιαν εἶπε. δέον εἰπεῖν κατάδαρθε, εἶπε παρακινδύνευε ἐπεὶ ἤμελλε μαστίζεσθαι ἐὰν κοιμηθῇ, ἐκ τοῦ ἑπομένου εἶπε τὸ προηγούμενον.

CHRIST. Παρακινδύνευε.] Hoc dixit παρ' ὑπόνοιαν, cùm dicendum eſſet potiùs Dormi, Nam etiam id voluit cùm ait Periclitare. Sanè eleganter (hæc arbitror ſpectans) de anu dormituriente dixiſſe videtur Plautus apud Porphyrionem,

Anus hæc in pellis periculum protenditur:
Solebant autem in pellibus dormire, & ipſum dormire ἀπὸ τῶν δερμάτων dictum, facilè aſſentior doctiſſ. Ioſ. Scaligero in Coniectaneis ad Varronem.

Σχόλια. Κορυβαντιᾷς.] μαίνῃ. παρὰ τὸ οὕτω οἱ δαίμονες μανίας καὶ ἐνθουσιασμοῦ εἶναι ἐμποιητικοί, ὀνειδίζει δὲ αὐτὸν καὶ ἐπεὶ, οἷς ἐλοιδορεῖτο αὐτῷ, φάσκων αὐτὸν ὑπνώττειν. Ἐκ Σαβαζίου.] πρὸς τὸ κορυβαντιᾷς, ἐπήγαγε τὸ Σαβαζίου. ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ τῶν παραφρονεῖν συμβουλεύει καὶ ἀποκοιμᾶσθαι. Σαβάζιον δὲ τὸν Διόνυσον οἱ Θρᾷκες καλοῦσι, καὶ σάβους τοὺς ἱεροὺς αὐτῶν. παίζει δὲ, οἱονεὶ ἔλεγε βάρβαρός τις καὶ σκληρὸς ὕπνος. περὶ δὲ Σαβαζίου ἐν τοῖς τῶν ὀρνίθων χολίοις διὰ πλειόνων εἴρηται. βουκολεῖς δὲ τρέφεις. Μῆδός τις.] πρὸς τὸ Σαβάζιος. εἶπε καὶ ἐπεὶ τὸ Μῆδος. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐχθρός. ἐπεὶ καὶ ἐστρατεύσατο εἶπε. πολέμιοι γὰρ Ἕλλησιν οὗτοι. Ἐπίχαλκον.] τὴν ἔξωθεν χαλκῆν τοῦτο δὲ προσέθηκε, διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τὴν πρὸς τὸ ἑρπετόν. δοκεῖ δέ μοι τὴν ἀσπίδα τὸ ὅπλον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ὀνομάζεσθαι ζῴου, διὰ τὸ εἰς κύκλους πολλοὺς ἑλισσόμενον καθεύδειν. κυκλικαὶ γὰρ ἦσαν αἱ ἀσπίδες τῶν παλαιῶν ὡς Αἰσχύλος.

Ἄλω δὲ πολλὴν (ἀσπίδος κύκλον λέγω)
Ἔφριξα δινήσαντος.

οὕτω δὲ τὸ ζῷον ὀνόμασται, ἀπὸ τοῦ α ἐπιτατικοῦ μορίου καὶ τοῦ σπίζω τὸ ἐκτείνω, διὰ τὸ ὀξὺ αὐτοῦ συριγμόν. ἢ διὰ τὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ μῆκος. ἀνεκὰς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἄνω πάνυ ἑκὰς, καὶ εἰς ὕψος.

CHRIST. Μῆδός τις.] Pro hoſte & aduerſario

G Medum dixit, quia Medi Græcis infeſtiſſimi. Hoſtem verò infeſtum vocat qui propter eum mortuos incurſaturus erit boues, tanquam Maſtigia, vocat autem νυστακτὴν ſomnum, quia νυστάζειν capite eſt annuere, vt ſolent qui inuiti labuntur in ſoporem. Ἐπίχαλκον ἀσπίδα.] Aeream aſpidem dixit, ne quis de aſpide ſerpente intelligeret, & tamen

men ſcutum, à figura animalis dictum eſt, quod flexum in multos orbes dormit. erãt aũt κυκλικαὶ veterum ἀσπίδες: vt dixit Æſchulus in Perſis, ἄλω δὲ πολλὴν (ἀσπίδος κύκλον λέγω) ἔσφιγξαν ἀντίβαντες. Dict'

A autem ſerpens ἀσπὶς ab intẽtiuã particula α & σπίζω quod eſt extendo propter vehementem ſibilũ. Σχ. Ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον] ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων ὧν κωμωδεῖται, καὶ δειλὸς καὶ ῥίψασπις. παρ' ὑπόνοιαν δὲ κωμωδεῖ αὐτόν.

Σω. Οὐδὲν ἄρα γρίφου διαφέρει Κλεώνυμος.
Πῶς δὴ προσερεῖ τις τοῖσι συμπόταις λέγων
Ὅ,τι ταὐτὸν θηρίον ἐν τῇ γῇ κἀν οὐρανῷ,
Κἀν τῇ θαλάττῃ γ' ἀπέβαλε τὴν ἀσπίδα.
Ξαν. Οἴμοι. τί δῆτά μοι κακὸν γενήσεται;
Ἰδόντι τοιοῦτον ἐνύπνιον. Σω. μὴ φροντίσῃς·
οὐδὲν γὰρ ἔσται δεινόν. οὐ μὰ τοὺς θεούς.
Ξαν. Δεινόν γέ τοί που 'ς' ἄνθρωπος ἀποβαλὼν ὅπλα;
Ἀτὰρ σὺ τὸ σὸν αὖ λέξον. Σω. ἀλλ' ἔστι μέγα.
Περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.
Ξαν. Λέγε νῦν ἀνύσας τι, τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος.
Σω. Ἔδοξέ μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν τῇ Πνυκὶ
Ἐκκλησιάζειν πρόβατα συγκαθήμενα,
Βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια.
Κἄπειτα τούτοις τοῖς προβάτοισί μοὐδόκει
Δημηγορεῖν φάλαινα πανδοκεύτρια.

SO. *Parem ergo gripho cenſeas Cleonymum.*
Nam quæſtio iſthæc digna conuiuis erit,
Vnam atque eandem belluam eſſe quæ in mari
B *cœloq́; terraq́; abijcit ſcutum fugax.*
XA. *Hei mi, timor me inceßit vt ne quid mali*
Apportet hoc inſomnium. SO. *At iam per deos;*
Securus eſto, nil mali hinc portenditur.
XA. *An non graue iſtud arma cùm vir proijcit?*
Tuũ ipſe iam nũc ſomniũ inſeque. SO. *maximũ*
Vt quod ſit vrbis naue de tota Attica.
XA. *Age nunc ab ipſa rem carina perfice.*
SO. *Mihi viſa primũ eſt, circiter ſomnũ, in Pnycẽ*
C *Pecudum ſedentium frequens conuentio*
Cum ſcipione pallium gerentium.
In quis habebat, vt videbatur mihi,
Omnirapa Priſtis concionem bellua.

Σχόλια. Οὐδὲν ἄρα γρίφου] ἀντὶ τοῦ, παροινίου ζητήματος. ὅπερ δύναταί τις γρῖφον ποιῆσαι. ἐκ τῶν τοῦ Κλεωνύμου πράξεων. ἱστορεῖ δὲ ἀναγράφων αὐτῶν γένη ὁ Κλέαρχος ἐν τῷ περὶ γρίφων συντάγματι. γρῖφοι δὲ λέγονται, τὰ ἐν τοῖς συμποσίοις προβαλλόμενα αἰνιγματώδη ζητήματα.

CHR. Οὐδὲν ἄρα γρίφου] Propriè naſſa piſcatorũ Griphus, detortũ poſtea vt hic, vocabulũ ad quæſtiones Ænigmaticas & Problemata obſcura, quæ in ięris cõuiuijs agitari ſolebãt. Itaq; hic eſt ζήτημα παροίνιον. Proponi autem ea mos erat, vt ſoluerentur. vnde ille feſtiuè dixit, Quid ego Griphũ ſoluã qui vt ſoluatur negotium exhibet? Clearchus qui de Griphis librum ſcripſit ſeptẽ eorũ genera cõſtituit, de quib. lege, ſi operæ eſt pretium, Athenęũ Dipnoſoph. Cleonymum verò iſtum & hic & in Irena exagitat vt ignauũ & ῥίψασπιδα. Cõparátq; aquilæ vndique circumuolanti, vt monſtrum dignum Thebano ænigmate oſtẽdat quod in cœlo, terra & mari ſcutum abiiciat: Nam ſuprema ignauia & imbellia, ex clypei amiſſione arguitur, vnde Lacænæ illius fortiſſimæ matris dictum ad filium ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τὰν putá ἀσπίδα, Aut, inquit, clypeũ hoc refer mactus adorea, aut ſuper hoc glorioſè funeratus refertor. Hunc autem Cleonymum θηρίον propterea vocat quia μακρὸς erat & ἄρρυθμος. Notandum etiam hic in τῷ ὅ, τι ſuperuacaneum eſſe more Attico τὸ ὅ, Nam τὶ tantum & idem valet.

Σχ. Τοῖς συμπόταις] ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις, προεβάλλοντο οἱ γρῖφοι πρὸς λύσιν. Ὅτι ταὐτὸν] ἐν τῷ ὅτι περιττεύει τὸ ὁ Ἀττικῶς. τὸ γὰρ σημαινόμενον ἀντὶ τοῦ τί ταὐτὸν ἐν τῇ ἐρωτήσει. καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὕτω, τί τὸ αὐτὸ θηρίον ἐν παντὶ τόπῳ δυστυχεῖ τὰ πολεμικά, καὶ ἐν γῇ καὶ ἐν ναυμαχίᾳ. θηρίον δὲ ὁ αἰετὸς πανταχοῦ περιιπτάμενος. ᾧ παραβάλλει τὸν Κλεώνυμον. Θηρίον] οὐκ ἀπεικότως θηρίον αὐτὸν εἶπεν. ἐπεὶ μακρὸς καὶ ἄρρυθμος ὁ Κλεώνυμος. Δεινόν γέ που 'ς' ἄνθρωπος] τοῦτό φησιν. οἶδα ὅτι δεινὸν πρᾶγμα ἰδεῖν ἄνθρωπον ἀποβαλεῖν τὴν ἀσπίδα. Τοῦ σκάφους ὅλου.] ἀεὶ οἱ ποιηταὶ τὰς πόλεις πλοίοις παραβάλλουσι. καὶ Σοφοκλῆς.

Bisɴt. Σοφοκλῆς. Τὸ τοῦ Σοφοκλέους παράδειγμα τίνος ἂν εἴη οὐ δῆλον. ἐκ δὲ τοῦ Αἰσχύλου φανερόν, ὥσπερ ἐν τῷ προλόγῳ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις οὕτω λέγει.

Κάδμου πολῖται χρὴ λέγειν τὰ καίρια,
Ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως
Οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.

CHR. Τοῦ σκάφους ὅλου] Solẽs hoc eſt poetis vt ciuitates nauibus cõparẽt, vt Sophocli & Æſchulo, apud quem habes πόλεως οἴακα νωμῶν, nã quod gu-
D bernator in naui, id eſt Princeps in ciuitate: itaq; ibidẽ Æſchul' puta in ſeptẽ Thebana cùm dixit ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ, nihil aliud innuit quã ἐξουσίαν ἐν ἀρχῇ. Hic verò perſtat in Metaphora cùm ait τρόπιν τοῦ πράγματος quo vocabulo principium & radicem intelligit, quia omnium trabiũ prima carina conſtruitur.

Σχ. Λέγε νῦν ἀνύσας] τὸ ἀνύσας, Ἀττικοὶ διασύρουσι.
E τρόπιν δὲ ὡσανεὶ ἔλεγε τὴν ῥίζαν. ἐπεὶ τῶν δρυόχων ἡ τρόπις ἵσταται πρῶτον. ἄλλως, τρόπιν, ἀντὶ τοῦ τὸ μέρος, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ σκάφους. οἱ δὲ τὴν ἀρχήν. ἔπαιξε δὲ πρὸς τὸ σκάφος. Ἐκκλησιάζειν] εἰς ἐκκλησίαν συνάγειν, πρόβατα δέ, τοὺς Ἀθηναίους φησί, διαβάλλων τὸ προβατῶδες αὐτῶν. παλαιὸν δὲ ἦν ἔθος, τοὺς ἐντίμους γέροντας τριβωνοφοροῦντας, ἐκκλησιάζειν μετὰ βακτηρίας.

CHRIST. Ἐκκλησιάζειν.] Non hic eſt concionem habere, ſed quod Romanè dicebatur, In li-
F cium vocare. vt autem hic & vbique ferè Cleonẽ acri aceto perfundit tãquam rapacem, ſpurcum, & lucri quantumuis olidi appetentem, Ita Athenienſium ſuggillat τὸ προβατῶδες & ingenium pecuinum. Erat autem priſci moris, vt honorati ſenes cũ pallio detrito, & ſcipione populũ conuocarent.

Σχόλια. Τοῖς προβάτοισι μοὐδόκει.] τὸ πλῆρες. τοῖς προβάτοισί μοι ἐδόκει. καὶ ἔκθλιψις καὶ κρᾶσις. φάλαινα δέ, θηρίον θαλάττιον. πανδοκεύτρια δέ, ἡ πάντα δεχομένη καὶ καταπίνουσα. ἡ πάντα ἐπιτηροῦσα. κωμωδεῖ δὲ
G πανταχοῦ τὸν Κλέωνα, σκώπτων ὡς ἅρπαγα καὶ πολλὰς μηχανὰς ἐπινοοῦντα εἰς τὸ κερδαίνειν. ἐμπεπρησμένης δέ, ἀντὶ τοῦ ἐμπεφυσημένης καὶ παχείας. πρῆσαι γὰρ τὸ φυσῆσαι. καὶ τοῦτο δέ, εἰς τὸ ἁρπακτικὸν τοῦ Κλέωνος. πολλαχοῦ γὰρ ὡς τοιοῦτον τὸν αὐτὸν διασύρει. φάσκων κυκλοβόρου φωνὴν ἔχειν. καὶ Παφλαγόνα παρὰ τὸ παφλάζειν τῇ φωνῇ. Πανδοκεύτρια] ἡ πάντα δεχομένη. λέγει δὲ τὸν Κλέωνα.

Ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρησμένης ὑός.
Ξαν. Αἰβοῖ. Σω. τί ἐστι; Ξαν. παῦε παῦε μὴ λέγε.
Ὄζει κάκιστον τοὐνύπνιον βύρσης σαπρᾶς.
Σω. Εἶθ' ἡ μιαρὰ φάλαιν' ἔχουσα τρυτάνην,
Ἵστη βόειον δημόν. Ξαν. οἴμοι δείλαιος.
Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διιστάναι.
Σω. Ἐδόκει δέ μοι Θέωρος αὐτῆς πλησίον
Χαμαὶ καθῆσθαι, τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχων.
Εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας,
Ὁλᾷς Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει.
Ξαν. Ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν.
Σω. Οὔκουν ἐκεῖν' ἀλλόκοτον, ὁ Θέωρος κόραξ
Γιγνόμενος; Ξαν. ἥκιστ' ἀλλ' ἄριστον. Σω. πῶς.
Ξαν. ὅπως;
Ἄνθρωπος ὢν εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ.
Οὔκουν ἐναργὲς τοῦτο ξυμβαλεῖν, ὅτι
Ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν ἐς κόρακας οἰχήσεται.
Σω. Εἶτ' οὐκ ἐγὼ δοὺς δύ' ὀβολὼ μισθώσομαι,
Οὕτως ὑποκρινόμενον σαφῶς ὀνείρατα.
Ξαν. Φέρε νυν κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον,
Ὀλίγ' ἄτθ' ὑπειπὼν πρῶτον αὐτοῖσι ταδί.
Μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα.
Μὴ δ' αὖ γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.
Ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὐδὲ κάρυ' ἐκ φορμίδος
Δούλω διαρριπτοῦντε τοῖς θεωμένοις.

A *Quæ vocem obeſa edebat in modum ſuis.*
XA. Faſa SO. quid eſt? XA. narrare plura deſine
Hoc ſomnium putorem olet corij malum.
SO. Ac tetra Priſtis illa tum trutinam tenens
Ad hancce volgus exigebat bubulum.
XA. Hei mi ille populum credo nobis diuidet.
SO. Dein Theorus propter hanc humilis ſedens
Viſus Coracis eſt habere atrum caput,
B *Tunc Alcibiades inſit ore blaſulo,*
Vides Theolus vt Colacis habet caput?
XA. Euge Alcibiadis verba blaſa recta ſunt
SO. Non ſimile monſtri eſt iſtud, vt coruus ſiet.
Factus Theorus? XA. Quin bonum eſt. SO. Quare? XA. Rogas?
Coruum repente fieri homo antè qui fuit?
Vt certa res ſit, quamque conijcias facul
Cornos abire iſtum quem in altum eueximus.
C *SO. Operam duobus nunc tuam haud obolis locē,*
Quum ſic apertè delicas inſomnia.
XA. Nunc ſenſum age iſtis offeram ſpectantib.
Sed præmonebo pauca quædam primitus
Grande atq; magnum vt ne quid exſpectēt nimis
Nec riſum ineptum, ſiue Megarenſes iocos
Nec ſerui habemus vel nuces ex ſportula
Quas cogitemus iacere ſpectatoribus,

Σχόλια. Ἐμπεπρησμένης.] ἐμπεφυσημένης. παχείας. πρῆσαι γὰρ τὸ φυσῆσαι. ἔνθεν καὶ πρηστήρ. καὶ Ὅμηρος. εὔπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι. Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται] πρὸς τὸ δῆμον καὶ τὸ ἵστη τὸ διιστάναι ἐπήνεγκε, ἀντὶ τοῦ διαχωρίσαι. παρὰ τοὺς τόνους δὲ ἔπαιξε, μίξας πρὸς τὰ σημαινόμενα. ἄλλως τε καὶ ἀφ' ἱστορίας τοῦτό φασι. καὶ γὰρ πρὸ δύο ἐτῶν τῆς διδασκαλίας τούτου τοῦ δράματος, Λακεδαιμονίων περὶ εἰρήνης πρεσβευσαμένων, ὁ Κλέων ἀπήλασε τοὺς πρέσβεις.

CHR. Ἐμπεπρησμένης ὑός]. craſſæ & obeſę, nam πρῆσαι eſt φυσῆσαι vnde πρηστήρ. & Homer. εὔπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι. Puto autem nō ſolùm ab obeſi-
E tate hic Cleonem exagitari, ſed etiam à voce ſtridula quæ ſuem imitetur. Propterea inter alia crimina vel vitia in Irena fabula ipſum vocat Paphlagona, nō tam propter regionem, quàm quòd ἐπαφλάζε τῇ φωνῇ. Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διιστάναι] quia dixerat ἵστη βόειον δῆμον, addidit διιστάναι quod eſt διαχωρίσαι, luditque in verbis miſcens ſignificata, Quin ex hiſtoria hoc dictum eſt. Nā duobus annis antequam hanc fabulam doceret hic Comi-
F cus, cùm de pace legatos miſiſſent Lacedæmonij, eos Cleon expulit, & abire coegit.

Σχόλια. Ἐδόκει δέ μοι Θέωρος.] οὗτος ὡς κόλαξ κωμῳδεῖται. Κόρακος ἔχων] καὶ ὡς ἅρπαγα αὐτὸν σκώπτων, ἐπήνεγκε τό, κόρακος κεφαλὴν ἔχει. ὁ αὐτὸς δὲ πονηρὸς καὶ μοιχὸς κωμῳδεῖται. Ἀλκιβιάδης] τοῦτον διαβάλλει ὡς τραυλόν. οἱ δὲ τραυλοὶ τὸ λ ἀντὶ τοῦ ρ λέγουσιν.

BISETVS Ὁλᾷς] ἀντὶ τοῦ ὁρᾷς. Θέωλος τὴν κεφαλὴν
G κόρακος ἔχει. τὸ δὲ μετὰ παιδιᾶς γελοίως χάριν εἴρηται.

Σχ. Ἐτραύλισεν] ὁ τραυλισμὸς τοῦ στίχου εἰς τὸ Θέωρος. διὸ προσείρηται κόλαξ. ὅτι δὲ Ἀλκιβιάδης τραυλός, δῆλος τὸ λ ἀντὶ τὸ ρ λέγων. Ἀλλόκοτον.] τερατῶδες. ξένον. ἄτοπον. ἀλλοφυές. ὁ δὲ λόγος. δεινόν ἐστι τοῦτο τὸ ἐνύπνιον Θέωρος γινόμενος κόραξ.

BISETVS. Τινὲς οἴονται κατ' ἀντιστοιχίαν τοῦτο

D λέγεσθαι. ἀντὶ τοῦ ἀλλότοκον, ὅ ἐστι τὸ ἄλλοθί που τικτόμενον, ἢ τεχθέν, τὸ ἀλλότριον, τὸ παρὰ φύσιν, τὸ ξένον, καὶ ἐξ ἄλλου τόκου, καὶ οὐ γνήσιον, οὐδ' ἐπιχώριον.

Σχ. Εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης] διὰ τοῦτο φησὶ καλόν, ὅτι ἄνθρωπος ὤν, κόραξ ἐγένετο. διὸ καὶ ἐπιφέρει. ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν, ἐς κόρακας οἰχήσεται. ἐπιτηδείως δὲ τοῦτο εἶπεν, ὅπως ἂν τὸ δυσφήμως εὐκαίρως κατ' αὐτοῦ δόξῃ λέγειν.

CHR. Ἐς κόρακας] Prouerbium eſt quo exitium alicui & perniciem minitabantur, Quale illud, Abi in malam crucem, vt ſi ſecundùm Callimachum dixeris ἴτ' ὀλοθρὸς ἔνθα νέεσθε. Hic ergo Theorum a-
E dulatorem & κόλακα iubet ire ἐς κόρακας, quaſi ipſe ſit κόραξ aut corui caput habeat. Alcibiadis verò τραυλισμὸς ſatis celebris & notus. Ὑποκρινόμενον] Antiquè pro ἀποκρινόμενον, vt poſtea ὑπειπὼν eſt προειπών, ſed κατείπω τὸν λόγον eſt ſimpliciter εἴπω, at λόγος eſt ὑπόθεσις, vt inferiùs paulò λογίδιον.

Σχ. Μεγαρόθεν] ἢ ὡς ποιητῶν ὄντων τινῶν ἀπὸ Μεγαρίδος ἀμούσων καὶ ἀφυῶς σκωπτομένων. ἢ ὡς τῶν Μεγαρέων γελώντων. καὶ ἄλλως φορτικῶς γελοιαζόντων. Εὔπολις Προσπαλτίοις. τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ Μεγαρικὸν σφόδρα.

F CHRIST. Μεγαρόθεν κεκλεμμένον] Inuehi videtur in Poetas quoſdam ex Megaride ineptos & perperam dicaces, aut ſtultè ridentes, vt riſu inepto nihil eſſe ineptius dixit Catullus. Megarenſes autē hinc notat Eupolis Προσπαλτίοις, hoc verſu τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ Μεγαρικὸν σφόδρα. fortaſſis quia Megarica comœdia (vt eſt apud Sudam) ἠκμάσε ἄωρος & deriſui fuit Athenienſibus. Quod verò ait κε-
G κλεμμένον eſt ἀποσπασθέντα auulſum & abſtractum. Sed notant Gloſſographi variam lectionē & Doricam κεκλαμμένον vt dicitur κλαπείς & qua ratione à τρέφω, τραφείς, τεθραμμένος.

Σχ. Κεκλαμμένον] ἀποσπασθέντα. γράφεται δὲ κεκλαμμένον Δωρικῶς, ἀπὸ μετοχῆς τοῦ κλαπείς. ὡς τραφείς. ὥσπερ οὖν τεθραμμένον, οὕτω κεκλαμμένον ἔφη.

d

Ἐκ φερ-

Σχόλια. Εκ φορμίδος.] φορμὶς κυρίως ἡ ψίαθος. νυνὶ δὲ ἡ σπυρίς. ὡς τῶν ἄλλων ποιητῶν διὰ ψυχρότητα ποιήσεως, δι' ὀβολοῦ καρύων ἐπικαλλωπιζομένων τὴν κακίαν τοῦ δράματος.

Bisetus. Ο τούτων νοῦς ἐστί. οἱ θεαταὶ ἐν τούτῳ τῷ δράματι οὐχ ἕξουσι γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον, διὰ τὸ ἡμῖν γὰρ οὐκ ἐστιν οὐδὲ κάρυα, ἅπερ κατ' ἔθος γελοίου χάριν οἱ δοῦλοι τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντες παρέχουσι. σημειωτέον δὲ ταῦτα σκληρότερον εἰρῆσθαι, καὶ παρὰ τοὺς κοινοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας. τινὲς μὲν τὸ φορμίδος σύζευγμα, τὸ δοῦλω δοτικὴν ποιοῦσι, τὸ διαρριπτοῦντε χαρίσειν. ἀλλ' ἴσως πιθανώτερον οἱ ταῦτα ἀσυνδέτως νοοῦνται, οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστιν οὔτε κάρυα, οὔτε δούλω αὐτὰ τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντε. τουτέστιν ἐν τούτῳ τῷ δράματι ὁ ποιητὴς γέλωτος χάριν εἰς τὸ θέατρον οὐ παρεισάγει δούλους κάρυα τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντας. τὸ δὲ δυϊκὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ μέτρου χάριν ἐτέθη.

CHRIST. Εκ φορμίδος.] Poetas alios ſuggillat Comicos, qui diobolaribus nucibus fabularum ſuarum frigiditatem & vitium tegebant, & auram popularem ſpectatorum ſic demereri ſtudebant. In ſportula autem nuces ferebant quam hic φορμίδα vocat, quæ propriè eſt ψίαθος, ſed vſurpat ἀντὶ τῆς σπυρίδος.

Οὔθ' Ηρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος,	*Nec Herculem ampla cœna quem fefellerit,*
Οὐδ' αὖθις ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης.	*Euripides nec rurſus infamabitur.*
Οὐδ' εἰ Κλέων ἔλαμψε τῆς τύχης χάριν,	*Nec ſi ſuperbè ſors Cleonis ſplendeat*
Αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.	*Hominem interemus vt moreti poculum,*
Αλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον, γνώμην ἔχον,	*Sed frugi habemus & bonum dicterium*
Υμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον,	*Virtute veſtra non quidem concinnius*
Κωμῳδίας δὲ φορτικῆς σοφώτερον.	*Melius inepta ſed tamen comœdia.*
Εστι γὰρ ἡμῖν δεσπότης ἐκεινοσί,	*Nam qui ſuperno dormit in cœnaculo*
Ανω καθεύδων, ὁ μέγας οὑπὶ τοῦ τέγους.	*Grauis atque magnus iſte homo eſt nobis herus*
Οὗτος φυλάττειν τὸν πατέρ' ἐπέταξε νῷν,	*Senemq́ cuſtodire nos iuſsit patrem*
Ενδον καθείρξας, ἵνα θύραζε μὴ 'ξίῃ.	*Coercitum intus ne foras eliminet.*
Νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ.	*Ægrotat hic mirabilem morbum pater.*
Ην οὐδ' ἂν εἷς γνοίη ποτ' οὐδ' ἂν ξυμβάλοι,	*Nec eſt vt vllus hunc ſcopum collineet.*

Σχόλια. Οὔθ' Ηρακλῆς τὸ δεῖπνον] ἐν τοῖς πρὸ τούτου διδιδαγμένοις δράμασιν, εἰς τὴν Ηρακλέους ἀπληστίαν, πολλὰ προείρηται. ποιοῦσι δὲ τὸν Ηρακλέα γελοίου χάριν, κεκλημένον εἰς δεῖπνον καὶ δυσχεραίνοντα, διὰ τὸ βραδέως αὐτῷ παρατεθῆναι τὰ ὄψα. Ανασελγαινόμενος] κατακωμῳδούμενος, ὑβριζόμενος. κατ' αὐτοῦ γὰρ καθῆκε τὰς Θεσμοφοριαζούσας. φησὶν οὖν, οὐ δεύτερον ταυτολογήσω περὶ αὐτοῦ ὡς οἱ ἄλλοι. οὐ μόνον δὲ ἐν τούτῳ τῷ δράματι εἰσῆκται οὕτως Εὐριπίδης. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πρεσβεύοντι ἐν Αχαρνεῦσιν.

Bisetus. Τοῦτο δὲ τὸ ῥῆμα σύγκειται ἐκ τῆς ἀνὰ προθέσεως, καὶ τοῦ ῥήματος ἀσελγαίνω. Σουίδας. ἀσέλγεια, πολυτέλεια, πορνεία, ἀκαθαρσία, μιαρία. παρῆκται δὲ ὥς φασιν ἐξ αἰτίας ταύτης. Σέλγη, πόλις ἐστὶ Πισιδίας, ὅπου κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀλλήλοις ἐκοινώνουν. κατ' ἐπίτασιν δὲ τοῦ α, τὸ ἀσελγαίνειν. καὶ ἀσελγές. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ ἀκολάστου ἐτάττον οἱ παλαιοί, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου. καὶ γὰρ ἄνεμον ἀσελγῆ λέγουσι. καὶ ἀσελγόχειρος τράγος, ὁ μέγας, καὶ ὁ κορύπτων, εἴτε κεραΐζων. Αριστοφάνης ἐν Πλούτῳ φησί, πίονες ἀσελγῶς, ἀντὶ τοῦ μεγάλως, καὶ ἀσελγὴς ἄνεμος ὁ σφοδρῶς πνέων.

CHRIST. Οὔθ' Ηρακλῆς] Multa hic noſter Comicus in Herculis voracem inſatietatem, dixit in aliis fabulis, pluſimq; Herculem ridiculi gratia inducit ad cœnam vocatum & de tardius appoſitis ferculis conquerentem, vt diximus ad Lyſiſtratã in prouerbio Ηρακλῆς ξενίζεται. Omnino hęc dicũtur in poetas talia docentes. Ανασελγαινόμενος Εὐριπίδης] Comico aceto perfuſus & ſubſannatus Euripides multum fuit in fabula Θεσμοφοριαζουσῶν & in Acharnẽſib. Fortaſſis etiã ἀνασελγαινόμενος dixit pro ἀνασελγαινόμενος quia fuit μισόγυνος.

Σχόλια. Οὐδ' εἰ Κλέων γ' ἔλαμψεν] τὸ φησὶν ὡς τοῦ Κλέωνος, ἀπὸ δημαγωγίας ἐκλάμψαντος, ὃν ἐκωμῴδησεν ἐν τοῖς Ιππεῦσι καθεὶς κατ' αὐτοῦ τὸ δρᾶμα. καὶ φησίν, οὐ πάλιν αὐτὸν κωμῳδήσω ἑτέραν κωμῳδίαν ποιούμενος. μυττωτεύσομεν δὲ ἀντὶ τοῦ συντρίψομεν. ὀνειδίσομεν. ἐκπικρανοῦμεν. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν σκορόδων. μυττωτὸς γάρ ἐστι κυρίως, τὸ ἐκ σκορόδων καὶ τυροῦ καὶ ὄξους τρίμμα. καὶ οὕτως ὠνομάσθη, ἀντὶ τοῦ μυσωτὸν τὸ παρὰ τὸ μυσάττεσθαι αὐτὸ τὴν ὀσμήν. καὶ τροπῇ Αττικῇ τοῦ σ εἰς τ καὶ πλεονασμῷ μυττωτός. οὕτω καὶ ὁ Καλλίμαχος φησί, τὴν ἐτρίψατο μυσωτόν.

CHR. Μυττωτεύσομεν] Interemus, & amarore inficiemus, ſumpta ab alliis metaphora, Nã μυττωτὸς propriè intritũ eſt ex alliato, caſeo & aceto, & ſic dictũ ἀπὸ τοῦ μυσάττεσθαι αὐτὸ τὴν ὀσμήν, & vt dixit Maro (ſi tamẽ is auctor) ſimo dãnat ſua prandia naſo, nos Græcè vertebam' ὀσμὴν μυσάξατο δαιτός. vnde μυσωτὸς dictus etiã à Callimacho ἐτρίψατο μυσωτόν, deinde τ verſo in σ & duplicato, μυττωτός. Nos olim ad Irenes Cõmentaria gloſſemata amplius diximus. Notãdum aũt hic notari Cleonem vt qui illuſtris eſſe voluerit ex obſcuritate ſui generis, vt patet ex Equitum fabula, quam in ipſum ſcripſit.

Σχόλια. Αλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον] ὑπόθεσις ἔχει τὰ περιπέτειαν. λογίδιον δὲ εἶπε, μετριάζων. διὸ ἐπιφέρει. ὑμῶν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον. ἀντὶ τοῦ ἧττον τῆς ὑμῶν σοφίας.

CHR. Οὐχὶ δεξιώτερον] Huc vt arbitror, pertinẽt quæ apud Sudã legũtur voce ἀνεστραμμένην κωμῳδίαν, ait n. καλοῦσι δὲ τὸ μὲν σκωπτικὸν ἐπιχαρές, τὸ δὲ εὐτράπελον, ἐπιδέξιον, τὸ δὲ ἀνεστραμμένον, ἄπλαστον καὶ ἁπλοῦν. Sunt autem δεξιοὶ εὐπαίδευτοι. Et hic valet οὐ δεξιώτερον οὐχ ἧττον τῆς ὑμῶν σοφίας.

Σχόλια. Φορτικῆς] ἀντὶ τοῦ εὐτελοῦς τῆς ὑπ' ἄλλων λεγομένης. ἐν ᾗ φορτικά τινα εἰσάγουσιν. Ο μέγας.] οὐ τῇ ἡλικίᾳ. ἀλλὰ τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τῇ σεμνότητι. τὸ δὲ ἄνω, δεικτικῶς φησιν ἐπὶ ὑπερῴου. ὁρᾶται γὰρ ὁ Βδελυκλέων ἐπὶ ὑπερῴου καθήμενος. Νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον] ξένην καὶ παρηλλαγμένην αὐτοῦ. παρόσον ὁ μέν, φιλόδικος. ὁ δὲ τοῦτο βδελυττόμενος.

CHR. Ξυμβάλοι] Etiam συμβάλλειν eſt ἐννόημα ἐπιγνῶναι, vt Latini coniicere dicunt. Quod aũt ait τοπάζετε, eſt εἰκάζετε, ὑπονοεῖτε, cõiicite inquit & diuinate quo morbo ille teneatur. Hic Scholiaſtes Græc' ſcripſit, χαρίεντως δὲ καὶ ἀπροσώπως τοπάζετε, medoſè, legẽdũ. n. τοπάζεται & ſic in Ve. ed.

A Εἰ μὴ πύθοισθ' ἡμῶν. ἐπεὶ τοπάζετε.
Ἀμυνίας μὲν ὁ Προνάπου φησ' οὑτοσὶ
Εἶναι φιλόκυβον αὐτόν. ἀλλ' οὐδὲν λέγει.
Σω. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀφ' αὑτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται.
Ξαν. Οὐκ. ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.
Ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον,
Εἶναι φιλοπότην αὐτόν. Σω. οὐδαμῶς γ' ἐπεὶ
Αὕτη γε χρηστῶν ἐστὶν ἀνδρῶν ἡ νόσος.
B Ξαν. Νικόστρατος δ' αὖ φησιν ὁ Σκαμβωνίδης,
Εἶναι φιλοθύτην αὐτὸν, ἢ φιλόξενον.
Σω. Μὰ τὸν κύν' ὦ Νικόστρατος. οὐ Φιλόξενος.
Ἐπεὶ καταπύγων ἐστὶν ὅ γε Φιλόξενος.
Ξαν. Ἄλλως φλυαρεῖτ'. οὐ γὰρ ἐξευρήσετε.
Εἰ δ' ἐπιθυμεῖτ' εἰδέναι, σιγᾶτε νῦν.
Φράσω γὰρ ἤδη τὴν νόσον τοῦ δεσπότου.
Φιληλιαστής ἐστιν ὡς οὐδεὶς ἀνήρ.
Ἐρᾷ τε τούτου τοῦ δικάζειν. καὶ στένει
C Ἢν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλου.
Ὕπνου δ' ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην.

Niſi admonemus, quiſque conijciat licet,
Eum Pronapi natus ille Ameinias
Amare dicit aleam, ſed nil ait.
SO. *Nempe ipſe morbum de ſuo iſtum conijcit.*
XA. *Minime: ſed hoc amare, principiũ eſt mali.*
At alter iſte Dercylo inquit Soſias
Amare vini potionem. SO. *Nil minus,*
Morbus per homines iſte graſſatur probos.
XA. *Nicoſtratus ſed autumat Scambonides*
Sacrorum amantem aut hoſpitum eſſe forſitan.
SO. *Haud per canẽ ô Nicoſtrate eſt Philoxenus*
Scortum exoletum cùm ſit hic Philoxenus.
XA. *Nugas blatitis, nec poteſtis aſſequi.*
At nunc tacete ſultis illud noſcere
Nam quo laborat morbo herus, nunc eloquar
Celebrat tribunal & forum quantum poteſt:
Tam iudicandi amore flagrat, ac gemit
Si prima iudex non premit ſubſellia,
Noctuq́ ſomni ne quidem ciccum videt:

Σχόλια. Τοπάζετε] εἰκάζετε. ὑπονοεῖτε φησὶ ποίῳ πάθει ἔχεται. χάσκεται ἢ καὶ ἀπροσώπως, τοπάζετε. Ἀμυνίας μὲν.] οὗτος μὲν ὡς φιλόκυβος ὁ Ἀμυνίας κωμῳδεῖται, ἐν δὲ Σιεἴφοις ὡς ἀλαζὼν καὶ συκοφάντης καὶ κόλαξ. Ἀλλὰ φιλο μέν ἐστι] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματός φησι τοῦ κακοῦ. τὸ φιλο δὲ εἶπε, παρόσον Φιλοκλέωνα καλεῖται. πεποιημένον δὲ τοῦτο παρὰ τὸ φιλεῖν τὰς Κλέωνος πράξεις. φιλόδικος δὲ ἦν καὶ συκοφάντης.

CHRIST. Ἀμυνίας μὲν] Siue Amynias ſiue Ameinias ſcribas, Archon fuit cùm docuit Nebulas Ariſtophanes, ſed hic notatur ille, vt aleator, at in σιεἴφοις (ſunt vt opinor virgines anus, Cratetis comœdia ſi verè hic ſcholiaſtes in Nubib[9] autumat, qui falsò, vt puto, ἐν σερίφοις ait, quũuis apud Sudã Cratetis duplicis Comici fabula hoc nomine non reperiatur,) tãquam Alazon & Sycophanta & Colax, ab Eupolide ψευδοπρεσβεύτης. At in Veneta editione Soſia hæc loquitur, ἀλλ' οὐδέν. Ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν] Philo inquit principium eſt mali, quia Cleon pernicies & malũ eſt populi, vt velle videtur græc[9] interpres, nam Philocleonis nomen fictũ quia amet Cleonis facta, qui fuit φιλόδικος & συκοφάντης.

Σχόλια. Πρὸς Δερκύλον] ἐστὶν ὡς κάπηλος ἢ μεθυστής. πρὸς ὃν Σωσίας τις διαλέγεται. ἄλλως. ὁ Δερκύλος κωμικὸς ὑποκριτής. δύο δέ εἰσι Σωσίαι. ὁ μὲν, Πυθίδος. ὁ δὲ Παρμενίωνος.

CHR. Πρὸς Δερκύλον] Cauponẽ Derculũ faciũt vel μεθυστὴν cum quo Soſias loquitur, alij Comicũ hiſtrionẽ. Sũt aũt Soſiæ duo, Pythidis ille, hic Parmenionis. Hic verò Soſias tãquam vinoſus arguitur ebrietatis laudib[9], aitq; hunc morbũ propriũ tantũ eſſe boni viri. Itaq; de ſuis morib. Philocleona, arbitratur eſſe φιλοπότην, vt Nicoſtrat[9]. Scãbonides (ſic vocatus à populo tribus Leõtidos) φιλοθύτην cẽſet, puta quia ipſe talis eſt, ſic aũt vocãtur δεισιδαίμονες ſẽper diis ſacrificãtes, atq; ita ſperãtes eſſe extra õnẽ noxã, quaſi φυλάττεσθαι pariat ἀβλάβειαν.

Σχόλια. Αὕτη γε χρηστῶν ἀνδρῶν] ὡς μεθυστὴς ὁ οἰκέτης ἐπαινεῖ τὴν μέθην. Σκαμβωνίδης] ἀπὸ δήμου τῆς Λεοντίδος φυλῆς. Φιλοθύτην αὐτὸν] φιλοθύται εἰσὶν οἱ δεισιδαίμονες, καὶ θύουσιν ἀεὶ τοῖς θεοῖς, νομίζοντες ἐκ τούτου ἀβλαβεῖς ἔσεσθαι. Ἢ φιλόξενον] ὁ μὲν πρὸς τὸ ἀγαθὸν τρόπον εἶπε τὸ Φιλόξενον. ὁ δὲ, ὡς κύριον ἤρπασε. καὶ γὰρ ὁ Φιλόξενος ἐκωμῳδεῖτο ὡς πόρνος. Εὔπολις, πόλεσιν. ἔστι δέ τις θήλεια Φιλόξενος ἐκ Διομείων. καὶ Φρύνιχος Σατύροις.

CHRIST. Φιλόξενον] In bonam partẽ Xãthias dicit φιλόξενον quaſi hoſpitalẽ, At Soſias excepit in malã & d. nomine proprio intelligit, & ad Philoxenum refert qui πόρνος audiebat vt Phrynichus in Satyr.
D & Eupolis in vrbibus. qui ſic de illo, ἔστι δέ τις θήλεια Φιλόξενος ἐκ Διομείων.

Σχόλια. Μὰ τὸν κύν' ὦ Νικόστρατος] οὕτως ὤμνυον διὰ δεισιδαιμονίαν ὤμνυον. ἢ τάχα μιμεῖται τοὺς φιλοσόφους εἰς κύνα καὶ χῆνα ὀμνύοντας.

CHR. Μὰ τὸν κύν' ὦ Νικόστρατος] lege Νικόστρατ' vt in Veneta edit. Iurare autem ſolebãt per canem διὰ δεισιδαιμονίαν vt ait ſcholiaſtes, aut fortaſſis imitari & ridere voluit philoſophos (Socratem præcipuè) qui iurabant εἰς κύνα καὶ χῆνα, in canem &
E anſerem. Quod verò ait ἄλλως φλυαρεῖτε. i. fruſtra nugas agitis, metaphora ſumpta à lebete vel patina. Nã φλύειν cachinnare eſt & feruere cum ſpumante ſtrepitu, vt Hom. dixit ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα, atq; adeò vt Eubulus Comicus apud Athenæum λοπὰς παφλάζει βαρβάρῳ λαλήματι. Patina cachinnat bulliente murmure, vt elegantiſſimè vertit diuinus apud Varronem Coniector.

Σχ. Ἄλλως φλυαρεῖτε] ἀντὶ τοῦ μάτην φλυαρεῖτε. εἴρηται
F δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λεβήτων. ἀπὸ τοῦ φλύειν ὅ ἐστι καχλάζειν, καὶ ἐκ τούτου τὸν ἀφρὸν ἀποβάλλειν. καὶ Ὅμηρ. ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα. Φιληλιαστὴς] ἀντὶ τοῦ φιλόδικος ἀπὸ τοῦ μεγίστου δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας. ὅπερ οὕτω καλεῖται, ἀπὸ τοῦ ἐν αἰθρίῳ δημηγορεῖν καὶ ἐν ὑπαίθρῳ εἶναι καὶ ἡλίῳ βάλλεσθαι.

CHR. Φιληλιαστὴς] Sic vocat iudiciorum triconem & φιλόδικον. Præcipuum enim & maximum forum iudiciale erat Heliæa, ſic dicta quia ſub dio erat & Soli obnoxia, vt inferius dicetur.

Σχόλια. Ἢν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου.] ὃ ἡμεῖς βάθρον. καὶ
G ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ἐλθόντες ἤδη περὶ πρώτου ξύλου.

CHR. Πρώτου ξύλου.) ſic vocat prima ſubſellia etiam in Acharnenſib. ἐλθόντες ἤδη περὶ πρώτου ξύλου.

Σχ. Οὐδὲ πασπάλην] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ βραχύ. πρὸς Λυκόφρονα δὲ ὅτι ἀδιεξέστως ἀπείδοιεν ἐλάχιστόν τι. τινὲς δέ φασιν ὅτι μαγνῆτιν πέτρον πασπάλην φασί.

CHR. Πασπάλην] Ne ciccum quidem (nam πάσπαλος granum milii) tamẽ πασπάλη vel παιπάλη
eſt

eſt furfur vel farinę μέρος ἄμοιρές. Scholiaſt. ait cenſere nõnnullos πασπάλην eſſe ſpetram magnetida, quod mihi non fit veriſimile. Quod aũt in farina eſt πασπάλη, hoc in ſpica eſt ἄχνη. i. ἄχυρον & τὸ ὑπολειπὲν καλάμη, quã etiam ἀθέρα vocant. Hom. ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει.

Ἢν δ' οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
Ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
Ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφον γ' ἔχειν εἰωθέναι,
Τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων, ἀνίσταται,
Ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
Καὶ νὴ Δί' αἴ ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
Τὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ Δῆμον καλὸν,
Ἰὼν παρέγραψε πλησίον κημὸς καλός.
Τὸν ἀλεκτρυόνα δ' ὃς ᾖδ' ἀφ' ἑσπέρας, ἔφη,
Ὡς ὀψ' ἐγείρειν αὐτὸν ἀναπεπεισμένον,
Παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα.
Εὐθὺς δ' ἀπὸ δορπηστοῦ κέκραγεν ἐμβάδας.
Κἄπειτ' ἐκεῖσ' ἐλθὼν, προκαθεύδει πρῲ πάνυ
Ὥσπερ λεπὰς προσεχόμενος τῷ κίονι.

Si fortè conniuere capit, at volat
Huc animus vſque & totus eſt ad clepſydram
Tantùm tenendo calculo aſſuefactus eſt
Digitos vt excitatus hos tres contrahat
Ceu tus acerræ imponat in nouilunio.
Si fortè ſcripta vidit ad quaſdam fores
Hæc verba, Bellus Pyrilampis vicus eſt
Tum pro ſuo addet more, bellus fiſcus eſt.
Atq́ gallum qui canebat veſpere
Argento ab ipſis eſſe corruptum reũ
Vt excitet ſe ſerius quàm vſus velit.
Cœnatus alta voce poſcit baxeas
Illucq́ pergit, atque cum nondum expetit
Multum antè manè: dormit & pilæ hæſitat

Σχ. κἂν ἄχνην] τὸ λεπτότερον τῆς στάχυος. καὶ Ὅμηρος. ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωάς. Περὶ τὴν κλεψύδραν] ἀντὶ τοῦ περὶ τὸ δικαστήριον. κλεψύδρα γὰρ ἀγγεῖον τετρημένον ἐν ᾧ ὕδωρ ἔβαλλον καὶ εἶχε ῥεῖν ἄχρι τῆς ὀπῆς. καὶ οὕτως ἔπαιον τὸν ῥήτορα. τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ φλυαρεῖν τὸν λέγοντα καὶ ἐμποδίζειν ἄλλοις θέλουσι λέγειν. ἵνα τὰ προσδόκιμα λέξας ἐξέλθῃ. Τοὺς τρεῖς ξυνέχων] τούτοις γὰρ κατέχουσι τὰς ψήφους οἱ δικασταί. τῷ μεγάλῳ, καὶ τῷ λιχανῷ, καὶ τῷ μέσῳ. Νουμηνίᾳ] κατὰ νουμηνίαν γὰρ ἔθος εἶχον, λιβανωτοὺς ἐπιθεῖναι τοῖς ἀγάλμασι.

CHRIST. Κλεψύδραν] Quia clepſydra in iudiciis ſtatui ſolebat, & ad fluentis menſuram tẽporis ſpatiũ ad dicendum exigebant Rhetores. Erat enim vas pertuſum quod aqua implebant, eáq; fluxa ad foramen vſq; finem facere cogebantur dicentes, aut ſi vltra res ſerias nugari lubebat, eadem aqua verberabãtur, nam id innuere videtur Scholiaſtes græcus, cùm ait καὶ οὕτως ἔπαιον τὸν ῥήτορα. ſi tamen mendoſa non eſt lectio (quia hãc pœnã Rhetoribus præſcriptã non recordor alibi me legiſſe) & non potius ſcribẽdum eſt ἔπαυον, quod ego malui emendare. Νουμηνίᾳ] In Nouilunio mos erat thura dare imaginibus & ſtatuis, quod videtur tribus digitis factitatũ, puta pollice, indice & medio, quib. iudices ſolebãt continere calculos ſententiarum.

Σχ. Τὸν Πυριλάμπους] μέμνηται τούτου καὶ ἐν πόλεσιν Εὔπολις. καὶ τῷ Πυριλάμπους δήμῳ ἆρα κυψέλη ἔνεστιν. ἦν δὲ καὶ εὔμορφος ὁ δῆμος. ἐπέγραφον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τῶν καλῶν ὀνόματα, οὕτως, ὁ δεῖνα καλός. ἔγραφον δὲ καὶ ἐν τοίχοις καὶ ἐν θύραις. καὶ ὅπου τύχῃ. καὶ οὗτός φησιν, ὡς ὁρῶν τὸν κημὸν ἔγραψε, κημὸς καλός. Κημὸς καλός] κημὸς καλεῖται τὸ τοῖς καδίσκοις ἐπιτιθέμενον, δι' οὗ τὰς ψήφους καθίεσαν. ἵνα μὴ ὀλισθαίνωσιν. ἔστι δὲ πλέγμα τι δικτυῶδες καὶ ἠθμοειδές, ἄνωθεν πλατὺ, κάτωθεν στενόν.

CHR. Τὸν Πυριλάμπους] Pyrilampẽ quẽdam Periclis ſodalem & amicum qui ὀρνιθοτροφίαις abundabat memorat in Pericle Plutarchus, & fortaſſis pauones illius. Formoſus eſt hic populus, nam inter populorum tribus hic non eſt. Solebant quidẽ Athenienſes in parietib. & forib. & vbiuis pingere nomina formoſorũ, atq; vt trahit ſua quemq; voluptas, cũ aliquis de Pyrilãpis populo appinxiſſet δῆμος καλός, ille cuius in foro & iudiciis erat mens mutata literula ſcripſit κημὸς καλός. videtúrq; fuiſſe κημὸς fiſcina vel cophinus ſupra latus, infra anguſtus, cętera vidulis qua ex materia antiqui camos & frenos equorũ & φιμοὺς inſtruebãt, vt vna & cõmunis origo ſit τοῦ κημοῦ in quẽ calculos immittebãt iudices, vel potius cadus quẽ Cratinus ἐν νόμοις dicit χοίνικον ἠθμὸν, nam ſimilis erat τῇ χώνῃ vt & Sophocles teſtatur in Inacho, poſtea in iudiciis duo fuerunt cadi, vnus æneus, alter ligneus, hic κύριος, ille ἄκυρος. Cæterùm etiã Eupolis in vrbib. meminit illius populi, Ait enim καὶ τῷ (legerẽ κἀν) Πυριλάμπους δήμῳ ἆρα κυψέλη ἔνεστιν. Rectè autem hoc Comicus noſter dixit παρέγραψε, nõ ſolùm quia propè, ſed quia velut παρῳδικῶς, δῆμος, κημὸς, Nos quibus non licet eſſe tam diſertis, exprimere voluimus, nec potuimus cùm diximus, vicus, fiſcus.

Σχ. Ὀψ' ἐγείρειν] ἐν ὑπερβολῇ τοῦτο. ἐμέμφετο γὰρ τῷ ἀλεκτρυόνι φησὶ, καὶ ταῦτα ἑσπέρας κράζοντι, ὅτι βραδέως αὐτὸν ἐγείρει.

BIS. Παρὰ τῶν ὑπευθύνων] ὑπεύθυνοι, οἱ μήπω λογισμοὺς παρεσχηκότες, μηδὲ εὐθύνας τῆς ἀρχῆς, ἧς ἐπεστάτουν. Σ.

Σχόλια. Ἀπὸ δορπηστοῦ] Λυκόφρων ἀπὸ ἀρίστου. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες δόρπα τὰ δεῖπνα.

BISET. Σ. δορπηστὸν προπαροξυτόνως λέγεται. καὶ τὴν τοῦ δείπνου ὥραν ἑρμηνεύει. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ δορπηστὸν λέγεται. δόρπος δὲ, καὶ δόρπον οὐδετέρως, τὸ ὀψὲ μετὰ δείλην ἔμβρωμα, οὐ μὴν τὸ νυκτερινὸν, παρὰ τὸ δόρυ παύειν. κυριολεκτεῖται τοίνυν περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ἐμβρώματος τοῦ κατὰ δείλην λαμβανομένου.

CHR. Ἀπὸ δορπηστοῦ] Nõ putem per α legendum, ſed per η. Nam δορπηστὸς apud omnes grãmaticos veteres eſt ὥρα τοῦ δείπνου, epuli veſpertini tempus ſic dictũ à laborum ceſſatione ἀπὸ τοῦ δόρυ παύειν. ſic βουλυτὸς quia ceſſant & ſoluuntur boues. Miror aũt quod ait ſcholiaſtes græcus δόρπα eſſe τὰ δεῖπνα. Nã longè aliud eſt vocis ἔτυμον quia δεῖπνον videtur dictum ὅτι δεῖ πονεῖν. Tamen Lycophron Grãmatic' hoc loco δορπηστὸν accipit ἀντὶ τοῦ ἀρίστου.

Σχ. Ἐμβάδας] εἶδος ὑποδήματος. διὰ τὸ φιλοδικαστὴς εἶναι. οὐ καθεύδει φησὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετὰ τὸ δειπνῆσαι. ἀλλ' εὐθὺς ἀναστὰς ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ ζητήσας τὰς ἐμβάδας καὶ ὑποδησάμενος, ἀπέρχεται ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ καθεύδει. Πρῲ πάνυ] ἀντὶ τοῦ πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ ἀπιὼν, ἀπονυστάζει ἐπιπίπτων τῷ κίονι. λεπὰς δὲ, κογχύλιόν τι ταῖς πέτραις προσπεπηγμένον.

CHRIST. Πρῲ πάνυ.] Summo mane & ante tempus forum petens dormitabat affixus columnæ vt conchylium petræ. λεπὰς latum cõchylium, vnde λοπὰς patina & patella.

Ὑπὸ δυσκολίας δ' ἅπασι τιμᾷ τὴν μακρὰν,
Ὥσπερ μέλιττ' ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται.
Ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ὑποπεπλασμένος.
Ψήφων δὲ δείσας μὴ δεηθείη ποτὲ,
Ἵν' ἔχῃ δικάζειν, αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει.
Τοιαῦτ' ἀλύει. νουθετούμενος δ' ἀεὶ,
Μᾶλλον δικάζει. τοῦτον οὖν φυλάττομεν,
Μοχλοῖσιν ἐνδήσαντες, ὡς ἂν μὴ 'ξίῃ.
Ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ τὴν νόσον βαρέως φέρει.
Καὶ πρῶτα μὲν λόγοισι παραμυθούμενος.
Ἀνέπειθεν αὐτὸν μὴ φορεῖν τριβώνιον,
Μὴ δ' ἐξιέναι θύραζ' ὁ δ' οὐκ ἐπείθετο,
Εἶτ' αὐτὸν ἀπέλυε, καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα
Μετὰ τοῦτ' ἐκορυβάντιζ'. ὁ δ' αὐτῷ τυμπάνῳ
Αἴξας, ἐδίκαζεν ἐς τὸ καινὸν ἐμπεσών.
Ὅτε δὴ δὲ ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει,
Διέπλευσεν εἰς Αἴγιναν. εἶτα συλλαβὼν,
Νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
Ὁ δ' ἀνεφάνη κνεφαῖος ἐπὶ τῇ κιγκλίδι.
Ἐντεῦθεν οὐκέτ' αὐτὸν ἐξεφρίομεν.
Ὁ δ' ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορρόων,
Καὶ τῶν ὀπῶν. ἡμεῖς δ' ὅσ' ἦν τετρημένα,
Ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι, κἀπακτώσαμεν,

A *Vt concha petra, damnat omnes linea*
Longa ſeuerus: intrat vt tenax apis
Penitusq́ cera ſublitos vngues refert.
Nève ad ferendas calculus ſententias
Deſit, dat intus operam alendo littori.
His gaudet ille, ſi admones, impenſius
B *Iudicia celebrat, itaque custodimus hunc*
Seriſq́ vinctum claudimus ne huc exeat.
Nam morbus huius grauiter angit filium.
Primùm ergo dictis allocutus mollibus
Suadebat abſtinere trito pallio
Neque egredi, at non perſuaſit quin eum
Lauitq́ purgauitq́, Corybantum ſacra
Patrare cœpit: ille tympanum tenens
Vt iudicaret, illico ad forum venit:
C *Vbi his initijs is nec hilum proficit*
Æginam adusque venit, hunc ſecum accipit
Noctuq́ fano imponit Æſculapij.
Quum viſus ecce eſt nocte pro foribus fori
Atq́ inde quamuis duceremus nuſpiam
Nos per foramina & per impluuium adiens
Fefellit omnes: mox hiatus, oſtia, &
Pertuſa pannis omnia obſepiuimus.

D

Σχόλια. Τιμᾷ τὴν μακράν.] προείρηται, ὑπὲρ τοὺς δικαστὰς ἐν πινακίῳ, ὅτε ἐπὶ σανίδος κηρῷ ἀληλιμμένης ὁπότε καταλαμβάνοιεν τινὰ τῷ ἐγκλήματι, ἕλκειν μακρὰν γραμμήν. ὁπότε ἀπολύειν, βραχεῖαν. καὶ ἑξῆς, δὸς ὅτε μοι ξίφος τάχιστα. ἢ πινάκιον τιμητικόν. τοῦτο δὲ ἐποίουν, μετὰ τὸ ἀποβλέψαι εἰς τὰς ψήφους τὰς ἐν τῷ κάδῳ. εἰ γὰρ ἑώρων τὰς μελαίνας πλείους, ἐχάραττον τῷ ὄνυχι τὴν μακράν. εἰ δὲ τὰς λευκὰς, τὴν βραχεῖαν, ὅτε δὲ πλείους ἦσαν αἱ λευκαὶ, ὁ διώκων ἐνίκα. ὁ φεύγων δ' ἦν πλείους αἱ μέλαιναι κατεκρίνετο.

CHRIST. Τιμᾷ τὴν μακράν.] Hunc Philocleonem condemnatoriis calculis ſemper gauiſum, neq; procliuem ad abſoluendum fuiſſe, ex ſequentibus magis patebit. erat autem γραμμὴ μακρὰ condemnantium, βραχεῖα verò abſoluentium, vt nigri calculi cùm plures erant, reus morti dabatur & longam pendens litteram faciebat, Cùm verò albi, abſoluebatur. verba Scholiaſtæ Græci non vera ſunt, cùm ait, ὅτε πλείους ἦσαν αἱ λευκαὶ ψῆφοι ὁ διώκων ἐνίκα, potiùs enim ὁ φεύγων.

Σχόλια. Ὁ βομβυλιός.] ζῶον μελίττῃ ὅμοιον. καὶ ὅτι κηρὸν ποιεῖ. Ὑποπεπλασμένος.] πεπληρωμένος τοὺς ὄνυχας κηροῦ ἀπὸ τῶν χαραγμάτων. γράφεται ἀναπεπλασμένος.

CHRIST. Ὑποπεπλασμένος.] Scribitur & ἀναπεπλασμένος, quod eſt συμπληρωμένος τοὺς ὄνυχας κηροῦ ἀπὸ τῶν χαραγμάτων. Quod autem ait αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει, hoc eſt, impleuit domũ calculis eiuſmodi condemnatoriis nigris puta & perforatis. Dixit τρέφει lepidè, tanquam de re animata.

Σχόλια. Αἰγιαλὸν ἔνδον ἔχων.] ὡς ἐπὶ ζώου ἔφη τὸ τρέφει. ἀντὶ, ἐγέμισε τὴν οἰκίαν ψήφων.

CHRIST. Τοιαῦτ' ἀλύει] Parodia eſt (vt ſolens facit) ex Stenobæa Euripidæ qui dixit, τοιαῦτ' ἀλύει νουθετούμενος ἔρως. legerem tamen δ' ἔρως. Eſt autem ἀλύειν, gaudere & delectari, ἀπὸ τῆς ἄλης vel διαχύσεως vt volunt Grammatici. Nam ſic Homerus in Vlyſſes, ἢ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην. Tamẽ ſæpius ſignificat δυσφορεῖν & ἀδημονεῖν ἀπὸ τοῦ ἄλυς. & tunc notatur leni accentu vt in illa ſignificatione, denſo, etſi ſint qui vtrobique ψιλοῦσι dicant.

Σχ. Νουθετούμενος] παρὰ τὰ Εὐριπίδου ἐκ Σθενεβοίας. τοιαῦτ' ἀλύει νουθετούμενος ἔρως.

BISETVS. Ἀπέλυε] τὸ καθ' ἀποκοπὴν μέχρι χρόνου ἄρτι, ἀντὶ τοῦ ἀπέλουε παρὰ τὸ ἀπολούω. τὸ πλύνω, καὶ καθαρὸν ποιῶ. τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ στίχου τινὲς οὕτω γράφουσι. καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα. ἀλλ' οὐδὲν ἐναντίον ἐστί. καὶ γὰρ ἡ ἀντιτυπωμένη γραφὴ καλῶς ἔχει ἢ κατὰ τὸ κοινοῦ, καὶ κατὰ τὸ μέτρον μετὰ ταύτην τὴν ἀπόλυσιν, καὶ κάθαρσιν, οὐχ οὕτως ἠμαίνετο, ὡς πρότερον. ἀλλ' ἡ τὴν αὐτοῦ μανίαν καὶ κορυβαντισμὸν ἡ ἀπόλυσις, καὶ κάθαρσις αὕτη πολὺ ἐλαφροτέραν ἐποίησεν.

Σχ. Ἐκορυβάντιζεν] ὡς μαινόμενος καὶ κατεχόμενος ἐπέθεσε. ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν Κορυβάντων ἐποίει αὐτῷ μυστήρια, ἐπὶ καθαρμῷ τῆς μανίας. Εἰς τὸ καινὸν ἐμπεσών] τόπος ἐν τῷ δικαστηρίῳ οὕτω λεγόμενος. εἰσὶ δὲ δ'. παράβυστος. καινός. τρίγωνος. μέσος. τελούμενος οὖν φησὶ τὰ μυστήρια τῶν Κορυβάντων, παρὰ δ' ἐν αὐτοῖς θέμενος, κατέχων τὸ τύμπανον, ὥρμησεν εἰς τὸ δικαστήριον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ] ἐκεῖ γὰρ ἱερὸν ἐστίν. ὡς τοιοῦτον οὖν ἐκεῖ ἔφερον. Ἐπὶ τῇ κιγκλίδι] ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὁ πατήρ. κιγκλὶς γὰρ, ἡ θύρα τοῦ δικαστηρίου, ἣν καὶ καγκελλωτὴν καλοῦσι, κνεφαῖος δὲ ἔτι σκότους ὄντος, καὶ μήπω γενομένης ἡμέρας, ἀπῆλθεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Ἐντεῦθεν οὐκέτ' αὐτὸν] ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου, μετὰ ταῦτα.

CHRIST. Εἶτ' αὐτὸν ἀπέλυε] Purgabat, inquit, inſaniam, & nihilominus Corybantũ more inſaniebat. In Veneta editione legitur καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα, &c. quod melius puto. Nã ὁ δ' οὐ μάλα nihil ad rẽ, & prius legebam ὁ δ' οὐ, ſed præſtat acquieſcere Venetæ editioni. Ἐς τὸ καινόν.] Locum in iudicio & foco ſic vocatum ait ſcholiaſtes Græcus, & quatuor facit Parabyſton, Cænum, Trigonum, Medium. Tamen alij Heliæam & Melychium, pro

pro Cæno & Medio ponunt. Sed hic, nihil aliud intelligit quam Philocleonem, cùm operaretur & patraret Sacra Corybãtum, ſtatim ea ſpernentem arripuiſſe tympanum, irruiſſe in auditorium & forum iudiciale. Εἰς Ἀσκληπιοῦ] Strabo lib. 8. ait aduerſa affectos valetudine, in Epidaurici Æſculapij templo pernoctare ſolitos eſſe. ἐπὶ τῇ κιγκλίδι] Sic vocabantur fores fori iudicialis, κασμελλῶς aliter vocabant puta à cancellis, vnde cãcellare, & cancellaria, vocabula vltimæ antiquitatis & nouiſſimæ, quæ ad nos peruenerunt longo tempore variata & diuerſa facta quæ à doctiſſimo noſtræ gentis Budæo explanãtur & enarrantur in Adnotationibus in Pandectas. ἐντεῦθεν] Ab illo tempore, inquit non extulimus ipſum, (ἐξεφρείομεν eſt ἐξεφέρομεν,) ſed ille fugiebat & effluebat per imbrices & cætera loca quibus aqua pluuia fluit (hîc enim, arbitror, innuit per ὑδρορρόας & ὀπάς) eſt autem ἐνεβύσαμεν, [illegible] pleuimus, vt dixit Homerus νεμαδος ἀσκὸν βύσατο βεβυσμένον. At ἐπαττάλευσαμεν eſt ſepiuimus & cuneis armauimus: eſt enim πακτοῦσαι τὸ σφηνοῦσαι.

Σχόλια. Ἐξεφρείομεν] ἐξεφέρομεν. δι' ὑδρορροῶν. οἱ κοῖλοι τόποι δι' ὧν χωρεῖ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ ὑετοῦ.

B Bisetvs. Φέρω, κατὰ μετάθεσιν φρέω, ὅθεν κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι φρείω, καὶ τὸ σύνθετον ἐκφρείω.

Σχόλια. Ἐνεβύσαμεν.] ἐπληρώσαμεν. Ὅμηρος νεμάδος ἀσκὸν βύσατο βεβυσμένον. Καπακτώσαμεν.] ἐφράξαμεν. ἐπληρώσαμεν. πακτοῦσαι γὰρ τὸ σφηνοῦσαι.

Ὁ δ' ὥσπερεὶ κολοιὸς, αὑτῷ παττάλους
Ἐνέπηγνυεν εἰς τὸν τοῖχον. εἶτ' ἐξήλλετο.
Ἡμεῖς δὲ τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις
Καταπετάσαντες ἐν κύκλῳ, φυλάττομεν.
Ἔστι δ' ὄνομα τῷ μὲν γέροντι, Φιλοκλέων.
Ναὶ μὰ Δία. τῷ δ' υἱεῖ γε τῳδί. Βδελυκλέων,
Ἔχων τρόπους, ὀφρυαγμοσεμνακούς τινας.

At ille palos parieti affigens ſtatim
Leuis exſilit, ſe proripitque vt gracculus.
Hinc vniuerſum caſſibus tricliniũ
C *Pratenſum habemus, ſicque ſeruamus ſenem.*
At nomen huius eſt ſenis Philocleon
Sed filio illi nomen eſt Bdelycleon
Mores habenti caperofrontipernices.

Σχόλια. Ὥσπερεὶ κολοιός.] ἔθος γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ κολοιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ὀρνέοις, πηγνύουσι πάτταλον ἵνα εἰς αὐτοὺς ἅλλωνται. Φιλοκλέων.] ἰδίως εἶπε τῇ φράσει τῷ υἱῷ ὄνομα Βδελυκλέων. καὶ τῷ πατρὶ, ὄνομα Φιλοκλέων. Ἔχων τρόπους.] ἀντίπτωσίς ἐστιν, ἀντὶ δοτικῆς τῆς ἔχοντι. συνθέτως δὲ ὀφρύαγμος ἀπὸ τῆς ὀφρύος ἢ φρύαγμα. καὶ σεμνὸν, ἀντὶ τοῦ ὑπερήφανον.

Bisetvs. Τοῦτο σύγκειται ἐκ τοῦ ὀφρὺς, ὅς, ὃ μεταφορικῶς τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ ἀλαζονείαν δηλοῖ. ὅθεν ὀφρυάζειν, τὸ ὑπερηφανεῖν. καὶ τοῦ φρύαγμα, καὶ τοῦ σεμνὸς, καὶ τοῦ ἀκουστεῖν. φρύαγμα δὲ, ὁ τῶν ἵππων, καὶ ἡμιόνων διὰ μυκτήρων ἠχὴ ἀγρίῳ φυσήματι ἐκπίπτουσα. ἀλλαχοῦ δὲ ἡ γέλασις οὕτω καλεῖται. τὸ δὲ σεμνὸν καὶ τὸ τρυφερὸν, καὶ ἀλαζονικὸν σημαίνει. τὸ δὲ ἀκουστεῖν κατ' ἐπένθεσιν τοῦ υ. Σ. ἀκοστιᾶς, κριθιᾶς. ἀκοσταὶ γὰρ αἱ κριθαὶ καλοῦνται. ὁ ἀκόλαστος ἐκ κριθῶν ἀκοστιᾶς. ὁ ποιητὴς διὰ τούτου τοῦ συνθέτου ὑπερβολὴν ὑπερηφανίας, καὶ ἀλαζονείας δηλοῖ.

D Flor. Ὥσπερ εἰ κολοιός] Nam gracculis & eiuſmodi auitio palum fixum ſtatuebant, ad quem inſilientes volarent. ἔχων τρόπους ὀφρυαγμοσεμ.] Quare ſcholiaſtes ἀντίπτωσιν hic faciat, id eſt caſum pro caſu, vt ἔχων ſit pro ἔχοντι, neſcio. Quid ni enim ἔχων referas ad Φιλοκλέων? At epitheton illud ὀφρυαγ. mendoſè legitur. cùm enim compoſitum ſit ex τῆς ὀφρύος vel φρυάγματος & τοῦ σεμνοῦ, id eſt, ὑπερηφάνου, corrigendum ὀφρυαγμοσεμνάκους
E τινας, vel (vt Suidas) φρυαγμο. &c.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΣΩΣΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

Bisetvs. Βδελυκλέων τοὺς δούλους καθεύδοντας, καὶ ὀλιγώρως φυλακὴν ποιουμένους ὀνειδίζει. ἤδη γὰρ Φιλοκλέων πάσῃ τέχνῃ τοὺς φύλακας φενακίζειν, καὶ ἐξαπατᾶν πειρᾶται, ὅπως διαφύγῃ, ἀλλ' ὑπ' αὐτῶν κωλύεται.

Βδ. Ὦ Ξανθία καὶ Σωσία καθεύδετε;
Ξαν. Οἴμοι. Σω. τί ἐστι; Ξαν. Βδελυκλέων ἀνίσταται.
Βδ. Οὐ περιδραμεῖται σφῷν ταχέως δεῦρ' ἅτερος;
Ὁ γὰρ πατὴρ εἰς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθε,
Καὶ μυσπολεῖ τις ὅς τις καταδεδυκώς. ἀλλ' ἄθρει.
Κατὰ τῆς πυέλου τὸ τρῆμ' ὅπως μὴ 'κδύσεται.
Σὺ δὲ τῇ θύρᾳ πρόσκεισο. Οἰ. ταῦτ' ὦ δέσποτα.
Ἄναξ Πόσειδον, τί ποτ' ἄρ' ἡ κάπνη ψοφεῖ;
Οὗτος τίς εἶ σύ; Φι. καπνὸς ἔγωγ' ἐξέρχομαι.
Βδ. Καπνὸς, φέρ' ἴδω τίνος ξύλου σύ. Φι. συκίνου.
Βδ. Νὴ τὸν Δί' ὅσπερ γ' ἐστὶ δριμύτατος καπνῶν.

BDELYCLEON, XANT. SOSIAS, PHILOCL.

F *Bde.* O *Xanthia atque Soſia obdormiſcitis?*
Xan. Hei mi. So. quid eſt? Xan. exſurgit en Bdelycleon.
Bde. Non hucce curret alter ex vobis cito?
Ingreſſus eſt vt ſuſpicor furnum pater
Raſpatur illic quiſquis obrepſit, vide
Ne per foramen forſitan ſolij exeat,
Tu iannæ autem incumbe. Servvs. Siccine
G *eſt here?*
Pro Conſe Rex! quid inſtrepit fumarium?
Eho quis es tu? Philocleon. *fumus egreſſum ancupo.*
Bde. Fumúſne? ligni cuius eſt? Phil. *ficulnei.*
Bde. Sanè omnium qui fumus eſt acerrimus.

A Σχόλια. Καθεύδετε.] ἐν ἀναλυτικῇ φωνῇ τοῦτό φησιν. Εἰς τὸν ἰπνόν.] ἰπνὸς κυρίως ἡ κάμινος. Αἰσχύλος. ἰπνούμενος ῥύζαισιν αἰτναίαις ὕπο. νῦν δὲ τὸ μαγειρεῖόν φησιν ἐν ᾧ λαθὼν αὐτοὺς ὁ Φιλοκλέων εἰσῆλθεν, καὶ εἰς τρώγλην ὑπέδυ. Μυσπολεῖ.] καταδύεται. ὡς μῦς φοιτᾷ. οὕτως Ἀττικοὶ ὑπὸ μίαν λέξιν. ἄλλως. πρὸς τὴν λέξιν ὅτι ἀπὸ τῶν μυῶν ἔοικεν ὀνοματοπεποιῆσθαι, τὸ διερευνᾶσθαι κρύφα. Κατὰ τῆς πυέλου.] αἱ γὰρ πύελοι τρώγλας εἶχον ἐπὶ τὴν ὁδόν, πρὸς τὸ ὕδωρ ἐξέρχεσθαι. ἄλλως ἡ πύελος ἔχει τρώγλην, δι᾽ ἧς ἀπολουόμενοι, ἐξέχεον τὸ θερμόν. παίζει δὲ, καὶ τοῦτο ὡς ἐπὶ μυός. B Κάπνη] ἡ καπνοδόχη. ἔστι δὲ, σωληνοειδὲς ἐπὶ τῶν μαγειρείων. δι᾽ οὗ ὁ καπνὸς ἔξεισιν. ὡς οὖν τοῦ Φιλοκλέωνος πειρωμένου δι᾽ αὐτῆς ἐξελθεῖν καὶ κτύπον ποιήσαντος, τοῦτό φησι. ταῦτα δὲ πάντα, κωμικὰ ἐπὶ τῷ γελοίῳ χάριν. Συκίνου] ὅτι καὶ οἱ δικασταὶ δριμύτατοι. καὶ ὁ γέρων. καπνοποιὸν γὰρ τὸ σύκινον ξύλον. καὶ ὅτι ὁ ἐκ τῶν συκίνων ξύλων καπνὸς, δριμύτατος. καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ἐν προβλήμασι.

C CHR. Ἰπνὸν] Propriè Caminus vnde Panis ἰπνίτης apud Galenum. Æſchulus in Prometheo Deſmota verbum hinc nouauit, ἰπνούμενος ῥύζαισιν αἰτναίαις ὕπο, quam nos fabulam etiá de Græco vertimus. Hoc loco culinam intelligit & τὸ μαγειρεῖον, quò clam ſubrepſerat Philocleon, & murum more ſe inſinuauerat, verbum hinc eleganter & facete finxit μυσπολεῖν quod eſt κρύφα διερευνᾶσθαι. Κατὰ τῆς πυέλου] Antiqui alueo vtebantur forato priuſquam balnea inuenta eſſent, & loti per illud foramen emanabat calor. Heſychius ἐμβάτην videtur vocare, & vetus Gloſſarium Soliar, ἐμβασις, (melius puto ἐμβάτης) hoc autem loco ludit tanquam ſit muris cauum. Ἡ κάπνη ψοφεῖ] Putarem κάμινον dictam quaſi κάπνινον, hîc κάπνην vocat quam nos Franci cheminee, eas antiqui in coquina præcipuè faciebant in tubi ſpeciem teretes & rotundas, & σωληνοειδεῖς. Συκίνου] Innuit iudices acres atque adeò ipſum ſenem: lignum autem ficulnum fumificum eſt maximè, & acerrimus eſt fumus ex ficulneis lignis, vel teſte Ariſtotele in Problematis, & verò Theophraſto & Plutarcho in Sympoſiacis, quos auctores (ne id neceſſe habeam facere) recenſet eruditiſſ. Brodæus, cap. 21. libri tertij Miſcellaneorum.

Ἀτὰρ οὐκ ἰσφρήσεις γε; ποῦ 'σθ' ἡ τηλία.	Intróne abibis? alueum hunc cedò mihi.
Δύου πάλιν. φέρ' ἐπιθῶ σοι καὶ ξύλον.	Regredere, da lignum quod imponam ſuper.
Ἐνταῦθα νῦν ζήτει τιν' ἄλλην μηχανήν.	Aliam hîc require, ſi potes, ſolertiam,
Ἀτὰρ ἄθλιός γ' εἰμ' ὡς ἕτερος οὐδεὶς ἀνήρ.	Nullus tamen me viuit infelicior,
Ὅστις πατρὸς νυνὶ καπνίου κεκλήσομαι.	Mihi quippe fumus eſſe dicetur pater.
D Οἰ. Παῖ, τὴν θύραν ὤθει. πίεζέ νυν σφόδρα.	SER. Occlude tu puer fores, validus preme
Εὖ κἀνδρικῶς. κἀγὼ γὰρ ἐνταυθ' ἔρχομαι	Benè fortiterque, ego huc ſtatim conceſſero.
Καὶ τῆς κατακλεῖδος ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μοχλοῦ	Seram atque veſtim diligenter inſpice
Φύλαττε θ' ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξεται.	Ne peſſulorum clauſtra poßit rodere.
Φι. Τί δράσετ'; οὐκ ἐκφρήσετ', ὦ μιαρώτατοι.	PHIL. Quid ô ſceleſti audebitis? quin me mittite
Δικάσοντά μ'; ἀλλ' ἐκφεύξεται Δρακοντίδης.	Vt iudicem, aut fugiet reus Dracontides.
E Βδ. Σὺ δὲ τοῦτο βαρέως ἂν φέροις. ὁ γὰρ θεὸς	BDE. Non fiet, etſi ſit graue hoc tibi, nam deus
Μαντευομένῳ μ' οὔχρησεν ἐν Δελφοῖς ποτέ,	Mihi ſciſcitanti oraculum Delphis dedit
Ὅταν τις ἐκφύγῃ μ', ἀποσκλῆναι τότε.	Fore vt alicuius è fuga mortem oppetam.
Φι. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ μαντεύματος.	PHI. Verrunce Apollo, diritatem oraculi!
Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ἔκφερέ με. μὴ διαρραγῶ.	At me effer oro. ſin, neceſſe eſt rumpier.
Βδ. Μὰ τὸν Ποσειδῶ Φιλοκλέων οὐδέποτέ γε.	BDE. Per Conſi amicũ numen, hoc nullus velim.

Σχόλια. Οὐκ ἰσφρήσεις γε] ὡς ἂν τῷ καπνῷ φησιν, ὡς ἀπολεῦσαι μετὰ φθορᾶς. Ποῦ 'σθ' ἡ τηλία.] τῇ κάπνῃ F βούλεται ἐπιθεῖναι πῶμα τὴν τηλίαν. τηλία δὲ, σανὶς βαθεῖα ἐν ᾗ τὰ ἄλφιτα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπιπράσκον. Φέρ' ἐπιθῶ σοι καὶ ξύλον.] οὐ τῷ πατρὶ ταῦτα λέγει. ἀλλὰ τῇ κάπνῃ ἢ πρὸς τὴν τηλίαν. ἵνα ἐπιθῇ αὐτῇ ξύλον εἰς βάρος, διὰ τὰς τοῦ πατρὸς μηχανάς. Ἐνταῦθα νῦν.] ἀποκλείσας τὴν διέξοδον τοῦ μὴ δυνηθῆναι αὐτὸν ἐξελθεῖν ταῦτά φησι. Ὅστις πατρὸς νῦν καπνίου.] τὸν ὑπεκλυόμενον οἶνόν φασί τινες καπνίαν λέγεσθαι. ἐν δὲ τοῖς περὶ Κρατῖνον διώρισται. ἢ τὸ ἀπόθετον ἢ καὶ παλαιόν. διὸ ἐκφαντίδην καπνίαν καλοῦσιν. ἄλλως. ἅμα G καὶ τῷ καπνῷ εἰκακέναι αὐτόν. εἶπε γὰρ καπνὸς ἐγώ. ἅμα δὲ καὶ κάπνη εἶδος ἀμπέλου ξηροτάτον καὶ δριμύτατον οἶνον ποιούσης. ὁμοίως καπνῷ ποιοῦντα δάκρυα. τινὲς δὲ καπνίαν οἶνον ἐν Βενεβέντῳ τῆς Ἰταλίας γίνεσθαί φασι. καὶ καπνία ἡ ἄμπελος. Βάλανον] τὸν μοχλόν. κυρίως δὲ τὸ εἰς τὸν μοχλὸν σιδήρειον. ὃ καλοῦμεν μάγγανον. καὶ βάλανοι τὰ μάγγανα τῆς κλειδώσεως. καὶ βεβαλάνωται ἀντὶ τοῦ κεκλείδωται. καὶ βαλανάγρα ἡ κλεὶς πρὸς τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον. Ἐκτρώξεται.] ἀντὶ τοῦ τὸν μοχλὸν φύλαττε. ὅπως μὴ τὸ κλεῖθρον φαγὼν ἐξέλθῃ.

BISETVS. Ἐκφρήσετε] ἀπὸ τοῦ φέρω βαρυτόνου γίνεται Ἀττικῶς τὸ περισπώμενον φορέω, φορῶ, καὶ τὸ σύνθετον ἐκφορέω, ῶ, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἐκφρέω, ῶ, ἴσως. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἄνω ἐξιφρήσομεν οὕτω σχηματίζεσθαι νομίζουσι. φέρω, φορέω, φορῶ, καὶ φορήσω κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ε, καὶ φρήσω κατὰ συγκοπήν, ὅπερ ἐστὶν ἀπίθανον. ἀπὸ δὲ τοῦ φορῶ γίνεται καὶ τὸ φόρημι, καὶ τὸ φρῆμι κατὰ συγκοπήν.

CHRIST. Ἀτὰρ οὐκ ἰσφρήσεις.] Lege, vt & Scholiaſtes & Veneta editio habent, ἰσφρήσεις, non inquit, directe abis? fumum autẽ alloquitur, conaturque imponere τῇ κάπνῃ operculum τὴν τηλίαν, nempe cæuam tabulam ſuper qua vendebãt farinas in foro rerum venalium. Πατρὸς νῦν καπνίου] Vinum tenue & ſubleſtum, καπνίαν, ἐξίτηλον καὶ ἐκφαντίδην vocabant, imò & vinum fugiẽs, alij καπνίαν pro veteri & condito accipiunt, vt Horatius, Amphoræ fumum bibere inſtitutę Cõſule Tullo. ſanè eſt οἶνος ἀπόθετος & παλαιός. Tamẽ

καπνίαν

καπνίαν etiam potuit dicere quia comparat fumo patrem fugitanti. Sed & notandum κάπνιον & καπνίαν genus eſſe vitis quæ ſicciſſimum & acerrimum vinum facit, ſunt etiam qui vinũ Capniam vinum exiſtiment quod in Beneuento Italico oppido gignitur. Βάλανον ἐκτρώξεται.] Tanquam de mure loquitur, ferrum rodente vt dixit Seneca in Claudij ludo (quem ἀποκολοκυντώσιν inſcripſit quaſi ἀπὸ τῶν κολοκυνθῶν ἀποθέωσιν, quaſi id genus cibi eum letho dederit, quãuis boletum lethi cauſam fuiſſe conſtet inter omnes eius tempeſtatis hiſtoricos) Eſt autem Βάλανος ferrum quod εἰς μοχλὸν ἐμβάλλεται, & propriè μάγλανον vocatur, vnde βαλανάγρα clauis dicitur παρὰ τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον, vt βεβαλάνωται, eſt κεκλείδωται.

Σχόλια. Δρακοντίδης.] πονηρὸς ἦν καὶ πλείσταις καταδίκαις ἐνεχόμενος, ὡς Πλάτων Σοφισταῖς. Καλλίστρατος δὲ ἕνα τῶν λ φησὶν, εἰ μὴ ὁμώνυμος. ἔστι γὰρ οὗτος ὁ τὸ περὶ τῶν λ ψήφισμα περὶ ὀλιγαρχίας γράψας, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν πολιτείαις.

Biſetvs. Μ' οὐχ ἕξουσιν] ἀντὶ τοῦ, μοὶ ἕξουσιν. Ἀποσκλῆναι] σκλῆμι κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἀρχαῖον ἀπὸ ῥήματος, ὃ παρὰ τὸ σκλῶ δοκεῖ γενέσθαι. τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ σκέλλω, ὃ δηλοῖ τὸ ξηραίνω. σκλῆναι δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ ἵστημι, στῆναι. καὶ τὸ συνθετὸν ἀποσκλῆναι, ἀποξηραίνεσθαι, καὶ ἀποθανεῖν, ὡς ἑρμηνεύει Σουΐδας.

Christ. Δρακοντίδης] Sceleſtus fuit hic Dracontides & multis obnoxius damnationibus vt in Sophiſtis ait Plato. At Calliſtratus vnum putat eſſe è triginta tyrannis vel eiuſdem nominis. Scripſit enim ſcitum de oligarchia illorum triginta vt Ariſtoteles autumat ἐν πολιτείαις. Cæterum
B quum hic me torqueat locus, neque ſenſum eliciam quem conijcio, ſuſpicor primum legendum ὦ μιαρώτατοι. Deinde διαβάντα μ' ἀλλ' &c. vt ſit pro ἀλλά με διαβάντα ἐκφεύξεται Δρακοντίδης. Plutarchus in Pericle Dracontidæ meminit. Μ' οὐχ ἕξουσιν] Pro μοι ἕξουσιν. Fingit autem de induſtria Dei reſponſum vt patrem deterreat à fuga. Sed malè in Veneta editione habes ἀποσκλῆναι ποτε, legendum enim τότε. At cùm ait διατρώξω τὸ δίκτυον apparet ſupra ipſum eſſe in camino cui reſpondens fi-
C lius, ait οὐκ ἔχεις ὀδόντας, Nam ſenex edentulus erat.

Φι. Διατρώξομαι τοίνυν γ' ὀδὰξ τὸ δίκτυον.
Βδε. Ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας. Φιλοκ. οἴμοι δείλαιος.
Πῶς ἄν σ' ἀποκτείναιμι; πῶς; δότε ξίφος
Ὅπως τάχιστ', ἢ πινάκιον τιμητικόν.
Βδε. Ἄνθρωπος οὗτος μέγα τι δράσει κακόν.
Φι. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ' ἀλλ' ἀποδόσθαι βούλομαι
Τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι τοῖς κανθηλίοις.
Νουμηνία γάρ ἐστιν. Βδε. οὔκουν κἂν ἐγὼ
Αὐτὸν ἀποδοίμην δῆτ' ἄν. Φι. οὐχ ὥσπερ ἐγώ.
Βδε. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄμεινον. ἀλλὰ τὸν ὄνον ἔξαγε.
Οἰ. Οἵαν πρόφασιν καθῆκεν ὡς εἰρωνικῶς,
Ἵνα σ' αὐτὸν ἐκπέμψειας. Βδε. ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν.
Ταύτῃ γ' ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου.
Ἀλλ' εἰσιών μοι τὸν ὄνον ἐξάγειν δοκῶ.
Ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν.
Κάνθων. τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον.
Βάδιζε θᾶττον. τί στένεις; εἰ μὴ φέρεις
Ὀδυσσέα τινά γ'. Οἰ. ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία φέρει
Κάτω γε τουτονί τιν' ὑποδεδυκότα.
Βδε. Ποῖον φέρ' ἴδωμαι; Οἰ. τουτονί. Βδε. τουτὶ τί ἦν;

PH. Rete iſtud ergo mordicus corroſero.
BDE. Edentulus nes? PH. me miſſellum! quo cedo,
Iam te necare poſſiem pacto? ocyus
Enſem aut tabellam ferte damnatoriam.
BDE. Homo iſte quoddã grande molitur malũ.
D PH. Minime, Iouem ipſum teſtor, ac tantum velim
Venum dare ipſis inſimul cantherijs
Deductum aſellum, nam noua eſt luna. BDE. atqui ego
Venum dabo ipſum. PH. non quidem quanti darem.
BD. Quin melius, at tu, verna, aſellũ protrahe.
E SER. Qualem ille fingens nẽpe prætextũ dedit
Sperans remitti. BD. ſed nihil traxit tamen.
Adeò hunc ſagaci nare perſenſi dolum.
Sed iſtum aſellum ingreſſus educam, vt ſenex
Ne poſſit iſte rurſus ocquiniſcere.
O mule, quia fles? an quod hic ductus die
Venibis? i nunc ocyus, cur eiulas
Si non Vlyſſem poſt vehes? SO. at per Iouem
Fert ecce quendam hunc ſubtus irreptitium.
F BD. Fac videam, vbi ille? SO. non vides? BD. quid hoc noui eſt?

Σχόλια. Ὀδὰξ τὸ δίκτυον.] νῦν πάλιν διὰ τὸ δίκτυον, φαίνεται ἄνω περὶ τὴν καπνοδόχην. Ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας.] ἔπαιξεν ἐπεὶ γέρων ἦν. οἱ δὲ γέροντες, ἀποβάλλουσι τοὺς ὀδόντας. Τιμητικόν.] καταδικαστικὸν ὅπου τὴν μακρὰν χαράττοντες κατεδίκαζον ἢ τὴν μικρὸν καὶ ἀπέλυον. Ἀποδόσθαι.] πωλῆσαι. Κανθηλίοις.] ὄνοις μεγάλοις. Κεινοφῶν. ὅτι ἐν Βαβυλῶνι οἱ Φοίνικες οὐ μεῖον ἢ πληθριαῖο τὸ μέγεθος γίνονται. οἱ δὲ πιεζόμενοι ἀπὸ βάρους ἄνω κυρτοῦνται ὥσπερ ὄνοι κανθήλιοι. καὶ Πολύβιος. ἐν γὰρ τοῖς ἐπιδιδομένοις φορτίοις τὰ κανθήλια λαβόντας ἐκ τῶν ὄπισθεν, προσθέσθαι πρὸ αὐτῶν ἐκέλευσε τοὺς πεζούς. οὐ γενομένης συνέβη παρὰ πάντας χάρακας ἀσφαλέστατον γενέσθαι πρόβλημα.

Biſetvs. Ἀλλ' ὑπακουστέον σοι, ὅτι, σὺ αὐτοῖς τοῖς κανθηλίοις. κανθήλια δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον, τὰ τῶν ὄνων σάγματα, καὶ τὰ τούτοις ἐπιτιθέμενα λύγινα πλέγματα.

Σχόλια. Νουμηνία γάρ ἐστιν.] ἔθος ἦν Ἀθηναίοις ἐν νουμηνίᾳ πιπράσκειν. Τὸν ὄνον ἔξαγε] πρὸς τὸν οἰκέτην φησί. Ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν.] οὐκ ἔτυχε παρὰ τὴν παροιμίαν. αὕτη μὲν ἡ μάκενθος οὐδὲν ἔσπασεν. ἐλέγετο δὲ
G ἐπὶ τῶν παρακαθιέντων ἄγκιστρον μετὰ χοίρου καὶ μὴ ἐπιτυγχανόντων ἰχθύος τινός. Κάνθων. τί κλάεις.] ὡς βαρυμένου τοῦ ὄνου. ἔφερε γὰρ τὸν γέροντα ὑποκρυβέντα λάθρα κατὰ μίμησιν τοῦ Ὀδυσσέως ἐπὶ τοῦ κριοῦ φερομένου ἐφ' ᾧτε διαδρᾶναι τὸν Κύκλωπα ὅτι τὰ πρόβατα

ἐξάγει τοῦ σπηλαίου ἐχόμενος αὐτῶν τῆς ῥάχεως πρὸς τῇ θύρᾳ τοῦ σπηλαίου καθήμενος, ἵνα μὴ λαθὼν ἐξέλθῃ κρυβεὶς ὁ Ὀδυσσεύς. τοῦτο δὲ λαθὼν ἐποίησεν ὁ γέρων. διὸ πρὸς βαρυνόμενον τὸν ὄνον φησίν.

Christ. Τιμητικὸν] Cenſorium & condemnatorium, nam vt ſupra diximus longam literam ſcribebant qui ſententiam ferebant mortis, paruam autem qui reum abſoluebant. Κανθηλίους] Sic magnos aſinos vocant, teſtis Xenophō qui ſcripſit de Palmis in Babylone quas πλεθριαίους vocat (non auſim vertere iugerales quamuis πλέθρον ſit iugerum, ſed grandes & latas ad ſpatium Plethri quæ ſexta pars eſt ſtadij) & preſſo pondere curuatis in ſublime velut aſini κανθήλιοι. Polybius, (vt etiam alij) vocat κανθήλια. Solebāt

A autem in Nouilunio Athenis auctiones facere & rebus venalibus vacare. Ἀλλ' ἐν ἔσπασεν.] Nil attraxit, nil appetiit, Metaphora ſumpta à piſcatoribus qui hamum cum funiculo demittunt, neque piſcem capiunt, vnde Prouerbium αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν. i. Nil iſte ſecum funis attractum tulit. κάνθων.] Hæc ait ad aſinum velut pondere preſſum, vectabat enim ſenem aſinus clanculum ſuſpenſum, ad exemplum Vlyſſis qui arieti inuehebatur, quò effugeret Cyclopa Poly-

B phemum cum greges è ſpecu educeret, & pecudes omnes dorſo affectaret ſedens ad fores antri ne euaderet Vlyſſes, qui ſe Vtin poſtea dixit, propterea hic habes Οὖτις νὴ Δία.

Τίς εἶ ποτ' ὤνθρωπ' ἐτεόν. Φι. Οὖτις νὴ Δία.
Βδ. Οὖτις σὺ ποδαπός; Φι. Ἴθακος ἀπὸ Δρασιππίδου.
Βδ. Οὖτις μὰ τὸν Δί' οὔτι χαιρήσων γ' ἔσει.
Ὕφελκε θᾶττον αὐτόν. ὦ μιαρώτατος.
Ἵν' ὑποδέδυκεν· ὥς ἔμοιγ' ἰνδάλλεται
Ὁμοιότατος κλητῆρος εἶναι πωλίῳ.
Φι. Εἰ μή μ' ἐάσεθ' ἥσυχον, μαχούμεθα.
Βδ. Περὶ τοῦ μάχη νῶιν δῆτα; Φι. περὶ ὄνου σκιᾶς.
Βδ. Πονηρὸς εἶ πόρρω τέχνης καὶ παράβολος.
Φι. Ἐγὼ πονηρός; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' οὐκ οἶσθα σὺ
Νῦν μ' ὄντ' ἄριστον; ἀλλ' ἴσως ὅταν φάγῃς
Ὑπογάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ.
Βδ. Ὤθει τὸν ὄνον καὶ σαυτὸν ἐς τὴν οἰκίαν.
Φι. Ὦ ξυνδικασταὶ καὶ Κλέων ἀμύνατε.
Βδ. Ἔνδον κέκραχθι τῆς θύρας κεκλεισμένης.
Ὤθει σὺ πολλοὺς τῶν λίθων πρὸς τὴν θύραν,
Καὶ τὴν βάλανον ἔμβαλλε πάλιν εἰς τὸν μοχλὸν
Καὶ τῇ δοκῷ προσθεὶς τὸν ὅλμον τὸν μέγαν,
Ἀνύσας τι προσκύλιε. Οἰ. ὤμοι δείλαιος.

Age fare qui ſis ô homo. PH. Nemo per Iouem.
BDE. Nemo ille cuias? PH. Ithacus ex Fugacia.
C *BD. At per Iouem ille ſaxo nullus gaudeas,*
Tu ſubtrahe illum protinam: hem nequiſſimus
Quo clam ſubiuit: nempe ſubrumum putes
Pullum eſſe aſellæ qua viator inuehit.
PH. Ni me quietum mittitis, pugnabimus.
BD. Quæ cauſa pugnæ? PH. aſini vmbra, cauſa maxima.
BDE. Nequam, improbúſque es præter artem callidus.
D *PH. Mén improbum eſſe? túne ſolus neſcias*
Nunc me bonum eſſe? at noueris ſi fortè edas
Sumen forenſis pingue quod dederis ſenex.
BD. Agas tu aſellum, tu domi te contine.
PH. O cum Cleone iudices ſuccurrite.
BD. Quantum potes clama intus occluſa fore.
Tu ſaxa verò trude multa ad oſtium
Immitte clauam in peſſuli repagulum
E *Addenſque tigno grandius mortarium*
Aduolue cum labore. SO. me miſerum quid eſt?

Σχόλια. Οὖτις νὴ Δία.] ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς Οὖτις παρ' Ὁμήρῳ ἐκαλεῖτο. Ἀπὸ Δρασιπποίδου.] πέπλακε τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἀποδρᾶναι. ὥσπερ ἀπὸ φυλῆς ἢ ἀπὸ δήμους φάσκων. Ἰνδάλλεται.] φαίνεταί μοι ὅμοιος εἶναι πώλῳ κλητῆρος. ἄλλως. οἱ γὰρ πῶλοι ὑποδύουσι τὰς μητέρας καὶ θηλάζουσιν. Πωλίῳ.] ἀντὶ τοῦ ὄνου ἢ ἡμιόνου, κλητῆρος εἶπε. πώλῳ ὑποκοριστικῶς. κλητῆρες δὲ οἱ καλοῦντες εἰς τὸ δικαστήριον πάντας. σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸν μάρτυρα. Περὶ ὄνου σκιᾶς.] παροιμία ἐπὶ τῶν περὶ μηδενός. ἐστι δὲ ἐπὶ τῶν τὰ ἀνόητα φιλονεικούντων. ἣν μετήνεγκε νῦν ὁ πρεσβύτης. ἐστι δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. φασί ποτε ἐν Ἀθήναις τινὰ ἐνθένδε ὀνηλάτου, μισθώσασθαι ὄνον ἐπὶ τῷ τὰ φορτία βαστάσαι μόνον ἐπὶ τὰ Μέγαρα. καὶ δὴ οὕτω δόξαν αὐτοῖς. ἐπιθέντες τὰ φορτία, ὥδευον. μεσημβρίας δὲ γενομένης, καὶ τῶν ὑπὸ καύματος σφοδρῶς αὐτοῖς ἐπικειμένων, οὐχ εὑρίσκοντες σκιὰν καθεῖλε τὰ φορτία ἀπὸ τοῦ ὄνου ὁ δεσπότης αὐτῶν. καὶ δι' αὐτῶν ἑαυτῷ σκιὰν ἐποίησε πρὸς ὃ μαχόμενος ὁ ὀνηλάτης, ἔλεγεν ὄνον μεμισθωκέναι ἐπὶ τῷ φορτία φορεῖν, οὐ σκιὰν παρέχειν. ὁ δὲ ἔλεγε μεμισθῶσθαι ὅπως ἂν ὡς βούλοιτο χρῷτο. ἐκ δὲ ταύτης τῆς φιλονεικίας μηδὲν εὕρισκ', εἰς δικαστήριον κατελθεῖν ἠναγκάσθησαν. ὅθεν ἡ παροιμία. ταύτης

δὲ παροιμίας μέμνηται καὶ Μένανδρος ἐν τῷ ἐγχειριδίῳ. λέγουσι δὲ ὅτι Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἀπολογούμενος ὑπέρ τινος κινδυνεύοντος οὐκ ἀνεχομένων τῶν δικαστῶν εἶπεν. ἀκούσατε ὦ ἄνδρες διηγήματος τερπνοῦ. νεανίσκος ποτὲ ὄνον ἐμισθώσατο, Ἀθήνηθεν Μέγαράδε. μεσημβρίας δὲ καταλαβούσης καταλύσας τὸν γόμον ὑπῆλθε τὴν σκιὰν

F τοῦ ὄνου. ἐκβαλλόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ ὀνηλάτου πρὸς βίαν, διεφέρετο μεμισθωκέναι καὶ τὴν σκιὰν λέγων. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ ὀνηλάτου καὶ φάσκοντος τὸν ὄνον μεμισθωκέναι, εἰς δικαστήριον εἰσῆλθον ἀμφότεροι. εἰπὼν δὲ ταῦτα ὁ Δημοσθένης κατέβαινεν ἐκ τοῦ βήματος. ἀξιούντων δὲ τῶν δικαστῶν τῆς δίκης τὸ τέλος μαθεῖν, εἶπεν ἀναβὰς πάλιν ἐπὶ τοῦ βήματος ὑπὲρ μὲν ὄνου σκιᾶς ἀκούειν ὦ ἄνδρες ἐπιθυμεῖτε, ἀνθρώπου δὲ κινδυνεύοντος ὑπὲρ ψυχῆς οὐδὲ τῆς φωνῆς ἀνέχεσθε. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι Ἀθήνηθεν εἰς Δελφοὺς τὸν ὄνον ἐμισθώσατο. ὅθεν φασὶ καὶ αὐ-

G τὸς ὁ Δημοσθένης περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς φησί. καὶ ὁ Πλάτων δὲ καὶ ἄλλοι πολλοί. καὶ Ἀρχίππου δὲ κωμῳδία γέγονεν ὄνου σκιὰ ἐπιγράφεται δὲ ἐπὶ τῶν περὶ μηδενὸς χρησίμου φιλοτιμουμένων.

Christ. Ἴθακος ἀπὸ Δρασιππίδου] Fictitiū nomen ἀπὸ τοῦ ἀποδρᾶναι à fugiendo, tanquam à gente,

gente, populo aut tribu. Κλητῆρες τῶν πωλίων.] Pulli matrem equilam ſubeunt, & vbera ſugunt, dixit autem πωλίον pro πῶλον, ὑποκοριστικῶς, & κλητῆρα quem viatorem vel accenſum dicimus, interdum vox teſtem deſignat, & quem licet anteſtari, vt ait Flaccus in Sermonibus. Περὶ ὄνου σκιᾶς] Hiſtoria de aſini vmbra quæ it in Parœmiâ ſatis eſt cognita, & eam habes apud Scholiaſtam Græcum latè deſcriptam, tum Demoſthenis aſtutum inuentum ſuper ea narratione, vt iudices audientes haberet in cauſa ciuis de vita periclitantis. Meminerunt huius Adagij Menander in Enchiridio, Demoſthenes, Plato & alij. Scripſit & Archippus Comœdiā titulo ὄνου σκιᾶς. vſus verò Prouerbij venit in eos qui in re nihili ambitioſè certant. Hoc vno differunt ſcriptores in illa ſiue fabula ſiue hiſtoria, quòd ab agazone aſinum iuueni mercede locatum aiūt cum ſarcinis vt iter faceret ex Athenis in Megaridem, alij in Delphos.

Σχόλια. Πόῤῥω τέχνης.] ἀντὶ τοῦ ὡς ἀπὸ τέχνης τινὸς πονηρὸς εἶ. οὐδ᾽ ἀπὸ μελέτης, ἀλλὰ φύσει. παράσημος δὲ ἀντὶ τοῦ οὐ γνήσιος. Οἶδαν φάγῃς] ὅταν φησὶ τραφῇς ὑπ᾽ ἐμοῦ ὑπογάστριον. ἀπὸ μέρους δὲ τὴν τροφὴν ἁπλῶς λέγει. ἢ ὅτι ὄνους ἤσθιον ἐν Ἀθήναις. καὶ τοὺς μισθοὺς λαμβάνοντες οἱ δικασταὶ ὠνοῦντο τὰ ὑπογάστρια. λείπει δὲ ἡ παρά. παρὰ γέροντος ἡλιαστικοῦ, ὅς ἐκ τῆς ἀμπέλου πονηρὸς εἶ τέχνης. Ὑπογάστριον.] ἐπεὶ πωλάριον ἐμιμεῖτο ἐπὶ τοῦ ὄνου. τὸ ὑπογάστριον πρὸς τοῦτο. ἐχρῶντο δὲ τοῖς ὀνείοις. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὑπογάστριον ὄνου ἢ βοός, εἶχέ τι γνῶναι δεῖσθαί με εἴτε εἰ τὰ μὴ νῦν με οἶδας. ἐπεὶ δικαστής ἐστιν, ἔστι γέροντος ἡλιαστικοῦ ἀντὶ τοῦ ὄνου. Ὤθει τὸν ὄνον.] τὸ πρῶτον πρὸς τὸν οἰκέτην. τὸ δὲ δεύτερον πρὸς τὸν πατέρα. ὤθει σεαυτόν. Καὶ Κλέων] ἐπειδὴ δοκεῖ Κλέων μισθοὺς προσθεῖναι τοῖς δικασταῖς. Πολλοὺς τοὺς λίθους.] ἐπίθες ὀπίσω λίθους ἐπὶ τὴν θύραν ἵνα μὴ εὐκόλως ἀνοίγῃ.

Christ. Πόῤῥω εἶ] Haud, inquit, ab arte

A aut meditatione improbus es, ſed natura. Eſt autē παράσημος, falſus, adulterinus, οὐ γνήσιος. Sed quum ait ſe δεῖσθαι videtur alludere ad prandium. Ἀλλ᾽ ἴσως ὅταν φάγῃς] Cùm, inquit, à me ſene forenſi, ſtudioque & induſtria mea paſtus fueris, tunc me non malum ſed optimum cenſebis. Ludit autem in voce ὑπογάστριον quæ cibum omnem potiſſimum innuit, quia ſolebant vt plurimum Athenienſes veſci viſceribus aſininis aut bouillis, ſed quia

B ſenex ipſe imitabatur pullum aſinæ ſubrumum, propterea etiam ὑπογάστριον dixit. Notátque rectè Græcus Gloſſographus deeſſe particulam παρά, cum ait γέροντος ἡλιαστικοῦ, quod temerè dictum voluit pro ὄνου. Ὤθει τὸν ὄνον, καὶ σαυτόν] Exiſtimat Græcus Scholiaſtes Bdelycleonem per hæc verba ὤθει τὸν ὄνον alloqui ſeruum vernam, & per illa, καὶ σαυτόν, alloqui patrem Philocleonem. Ego putem vtrunque rectè dirigi ad Philocleonem inſidentem aſino. Καὶ Κλέων' ἀμυνάτε] Iudices & Cleo-

C na in auxilium aduocat, tum quia φιλόδικος eſt, tū quia Φιλοκλέων vocatur, quod videtur valere φιλόμισθος, quādoquidē videtur Cleon iudicibus mercedem pendere ſolitus. Πολλοὺς τῶν λίθων] Multos, inquit, impone lapides ne poſſit ianuam facilè aperire, tum peſſulum ferè ubde, & trabi vel repagulo (δοκὸς eſt hic ἀντιβάτης) adiiciens grande mortariū, aduolue, nā vaſtitas mortarij arguitur ex verbo προσκυλίειν, vt ſcilicet quod baiulari nequit, ſed deuolui.

D Σχόλια. Καὶ τὴν βάλανον.] τὴν εἰς τὸν μοχλὸν βάλανον, ἔμβαλε εἰς τὸ πῆγμα. δηλονότι, κλεῖθρον τῆς κλειδός. Καὶ τῇ δοκῷ.] ἔμβαλε κελεύει τὴν δοκὸν τουτέστι τὸν ἀντιβάτην, πρὸς τὴν θύραν. αὐτῇ δὲ τῇ δοκῷ, τὸν ὅλμον. κατὰ φύσιν δὲ τὴν μᾶλλον εἰπεῖν, καὶ τὴν δοκὸν προσθείς. Προσκύλιε.] ὡς εἰπεῖν βάσταζε ἀλλὰ κύλιε, δηλῶν τὸ μέγεθος τοῦ ὅλμου, ὅν φησι κάτω πρὸς τῇ ἀρχῇ τοῦ ἀντιβάτε προσθεῖναι.

Πόθεν ποτ᾽ ἐμπέπτωκέ μοι τὸ βώλιον;
Ξα. Ἴσως ἄνωθεν μῦς ἐνέβαλέ σοι ποθέν.
Σω. Μῦς οὐ μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ὑποδυόμενός τις οὑτοσί,
Ὑπὸ τῶν κεραμίδων ἡλιαστὴς ὀροφίας.
Ξα. Οἴμοι κακοδαίμων, στρουθὸς ἀνὴρ γίγνεται.
Ἐκπτήσεται. ποῦ ποῦ 'στί μοι τὸ δίκτυον;
Σοῦ. σοῦ. πάλιν σοῦ. νὴ Δί᾽ ἦ μοι κρεῖττον ἦν
Τηρεῖν Σκιώνην, ἀντὶ τούτου τοῦ πατρός.
Ξα. Ἄγε νῦν ἐπειδὴ τοῦτον ἐσεσοβήκαμεν,
Κοὐκ ἔσθ᾽ ὅπως διαδὺς ἂν ἡμᾶς ἔτι λάθοι,
Τί οὐκ ἀπεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην;
Βδ. Ἀλλ᾽ ὦ πονήρ᾽, ἥξουσιν ὀλίγον ὕστερον
Οἱ συνδικασταὶ παρακαλοῦντες τουτονὶ
Τὸν πατέρα. Ξα. τί λέγεις; ἀλλὰ νῦν ὄρθρος βαθύς.
Βδ. Νὴ τὸν Δί᾽ ὀψὲ γὰρ ἀνεστήκασι νῦν,
Ὡς ἀπὸ μέσων νυκτῶν παρακαλοῦντες μ᾽ ἀεί.
Λύχνους ἔχοντες, καὶ μινυρίζοντες μέλη,
Ἀρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα.
Οἷς ἐκκαλοῦνται τοῦτον. Ξα. οὐκοῦν ἢν δέῃ,
Ἤδη ποτ᾽ αὐτοὺς τοῖς λίθοις βαλλήσομεν.
Βδ. Ἀλλ᾽ ὦ πονηρέ. τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ.

Vnde iſte gleba decidit ruduſculus?
XAN. Mus forſan aliquis è ſtega alta miſerit.
SOS. Haud vllus eſt mus per Iouem, ſed imbrices
Subſedit iſte tegularis arbiter.
XAN. Hei mi miſello, en factus hic paſſerculus
Homo auolabit, rectè quis dabit mihi?
Sus, apage, rurſus, quàm velim ſeruarier
A me Scionam patris iſtius vicem.
F *SOS. Age ergo quando huic exitum impediuimus*
Neque nos doloſè fallere euadens poteſt,
Quid nos vetabit paululum obdormiſcere?
BD. Aſt, ô ſceleſti, mox ſodales iudices
Venient, & iſtum voce clamabunt ſenem.
SO. Quid au? in alto nunc ſumus diluculo.
BD. Ita me amet ille Iuppiter, nunc ſerius
G *Surgunt, ſueti nocte de media prius*
Me prouocare, cum lucernis carmina
Minurrientes Phrynicho Sidonia
Quibus hunc calabant. SO. ergo ſi neceſſe ſit
Nos facilè in iſtos ſaxa coniecerimus.
BD. Atqui, ô ſceleſti, ſemper irritabile

Σχόλ. Τὸ βαύλιον.] ὁ βαῦλος ὑποκοριστικῶς. ἔνεστι δὲ ἐλκεσιν ἐκ τῆς στέγης, ἔπεσε κατ' αὐτοῦ μακρὸς λίθος. Οροφίας.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν μῦς ὀροφίας. λέγονται μῦς ὀροφίαι καὶ ὄφεις, οἱ περὶ τὰς ὀροφὰς διάγοντες καὶ ταύτας κατατρώγοντες. Στρουθὸς ἀνὴρ γίνεται.] ἐπειδὴ ἀνεπήδησεν ὁ γέρων, ταῦτά φησιν ὁ οἰκέτης.

Christ. Οροφίας] Quia mures & ſerpentes dicuntur ὀροφίαι vel trabales quia nidulātur in trabium faſtigiis, & eas rodere ſolent. στρουθὸς ἀνὴρ] Attractus è ſtega ſuperiore ſenex, exultim ceciderat. propterea ait Verna, ſenem factum eſſe Paſſerem & velut euolaſſe, & voce abigenti paſſeres, ait ſοῦ ſοῦ. Nam ſic aues ſolent σοβεῖσθαι.

Σχόλια. Σοῦ σοῦ.] ἀποσοβεῖ τὸν γέροντα ὡς στρουθόν. ὡς εἰώθαμεν τὰ ὄρνεα σοβεῖν.

Bisetus. Αλλως. σοῦ, σοῦ, φωναὶ, αἷς τὰ ὄρνεα ἀποσοβεῖν εἰώθαμεν. ἴσως δὲ ἰσοδυναμοῦσι τῷ σεύου. καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ σοῦσθε. σοῦ τοίνυν δηλοῖ τὸ σεύου, καὶ μεθ' ὁρμῆς ὅρμα, ἤτε ἄπελθε. Αἰσχύλος ἐν Επτὰ ἐπὶ Θήβαις,

Ορμᾶσθε πάντες, σοῦσθε σὺν πανοπλίᾳ.

ὁ δὲ νοῦς ἐστὶν ὁ οἰκέτης τὸν γέροντα ἀποσοβεῖ, καὶ τῆς φυγῆς ἀποστρέφει, καὶ φεύγειν κωλύει. τὸ οὖν σοῦ, σημαίνει ἀφίστασο τῆς τοιαύτης πλάνης, καὶ πλάνης φυγῆς. μὴ φεῦγε, ἀλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φυλακῇ μένε, καὶ ἀπὸ φυγῆς ἀπέχου. καὶ ἐν τούτῳ τῷ δράματι κάτω ὁ ποιητὴς λέγει,

Οὐχὶ σοῦσθ' ἐς κόρακας; οὐκ ἄπιτε; παῖε τῷ ξύλῳ.

Σχόλια. Σκιώνην.] Φιλόχορος ἐπὶ Ἰσάρχου φησὶν, πρὸ ἐνιαυτοῦ Βρασίδαν ἀποστῆναι Σκιωναίους τῶν Ἀθηναίων. Ἀθηναίους δέ φασι λ τριήρεις πρότερον πέμψαντας, Σκιώνην περιτειχίσαι. ὕστερον δὲ μαθόντας ἀποστῆναι αὐτούς, ἀποστεῖλαι στρατὸν καὶ πολιορκῆσαι καὶ ἀποτειχίσαι αὖθις ὡς τὸ πρότερον. ἔστι δὲ χωρίον Θρᾴκης πολέμιον Ἀθηναίοις. ἣν ἐφρούρουν ἐπιεικῶς. ἣν πολιορκήσαντες ἀπετείχισαν. Αντὶ τούτου] ἀντὶ τοῦ πατρὸς τούτου. ἵνα ᾖ ὁ οἰκέτης λέγων περὶ τοῦ πατρὸς τοῦ Βδελυκλέωνος. Οβολοστίλβην.] ὅτι σημαίνει τὸ ἐλάχιστον. Καλλίστρατος δὲ, νομισμάτιόν τι ἐλάχιστον. Αλλ' ὦ πόνηροι] πρὸς τοὺς οἰκέτας τὸ, ὦ πόνηροι. Παρακαλοῦντες τουτονί.] ἀντὶ τοῦ ἐκκαλοῦντες. οὐχ ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐπὶ τοῦ ἀξιοῦν. τοῦτο δέ φησιν εὐκαίρως βουλόμενος τὴν εἴσοδον τοῦ χοροῦ ποιῆσαι. ἐκ γὰρ φιλοδικῶν ἀνδρῶν συνέστηκεν.

Bisetus. Μινυρίζοντες] μινυὸν, τὸ μικρόν. μινυρίζειν, τὸ ὑφειμένως κλαίειν. νῦν δὲ μινυρίζοντες ἀντὶ τοῦ ᾄδοντες λαμβάνεται καταχρηστικώτερον. ἀλλὰ ταύτῃ τῇ λέξει ἴσως τὴν τῶν γερόντων ἀσθενεστέραν, καὶ οἱονεὶ στρηνιστικὴν φωνὴν σημαίνει.

A Christ. Σκιώνην] Sciona vrbs in Thracia eſt è quinque illis quæ Pallenes ſunt, vbi capto Ilio Achiui cōſedere cùm naues cremaſsēt (quod etiam fecerunt teſte Plutarcho, cùm vento delatæ eſſent in Italiā circa Thybrim) Troades captiuæ, vt memorat Stephanus. Eam vrbem muniuerant magno impoſito præſidio Athenienſes & magna cura cuſtodiebant, ſed belli Peloponneſiaci tempore, defectionem fecerunt Scionæi ad Braſidam ducem Lacedæmonium, qui tandē in eo bello di-
B micans cū Cleone interfectus eſt, mutua occiſione, vt in Irena fabula docuit Ariſtophanes. Scribit Philochorus Scioneam defectionē contigiſſe tēporibus Iſarchi, quibus vt opinor, duces fuerunt Hippocrates & Demoſthenes. Hiſtoriā de Scione habes ſub finem lib. 4. Thucydidæ, præter quæ apud Melam reperies, de vrbis vetuſtate. Οβολοστίλβην] Minutū nummi genus vult eſſe Calliſtratus
C στίλβην. Apud Sudam eſt πιλωτὸν puta lanæ titiuillitium vel floccum minuſculum, latinè poſſumus efferre, ne floccum quidem vel potius ciccū, nam σίδιον eſt κέλυφος ῥοιᾶς, imò & στίδιον ſi Heſychij codices nō ſunt mendoſi. Αλλ' ὦ πόνηρ' ἥξουσι] Schohaſtes Græcus accipit pro ὦ πονηροὶ vt ſeruos ſuos alloquatur Bdelycleon. Sed legendū eſſet integrè, ὦ πονηροὶ ἥξουσι vt colliſio fieret τῆς οι diphtōgi & τοῦ η. Nam vt alterutrum elidatur, non puto ferri poſſe, & ne ad hoc cogamur melius puto, in ſingulari ὦ πονηρὲ pro ὦ πονηρὲ vt paulò poſt ait. Παρα-
D καλοῦντες] Pro ἐκκαλοῦντες dictum. Eſt autē hæc Paraſceue ad chori ingreſſum quem cōponit ex ſenibus litigium amantibus & iudiciorum forique triconibus ſub veſparum perſona.

Σχόλια. Αρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα.] περὶ τὸ μέλι ὅπερ ἐστὶν ἡδὺ τὰ μέλη καὶ τὴν Σιδῶνα καὶ τὸν Φρύνιχον. καὶ τὰ ἐρατὰ ἔμιξεν. ὅτι ἀρχαῖα μέλη Φρυνίχου ἐρατὰ καὶ ἡδέα. καθάπερ μέλι περιέχοντα τὸ τῆς Σιδῶνος ὄνομα. Φρύνιχος δὲ ἐγένετο τραγῳδίας ποιητής. ὃς ἔγρα-
E ψε δρᾶμα Φοινίσσας. ἐν ᾧ μέμνηται Σιδωνίων. τὰ δὲ μέλη εἶπε διὰ τὴν γλυκύτητα τοῦ ποιητοῦ. ἄλλως. ὅτι δι' ὀνόματος ἦν καθόλου μὲν ὁ Φρύνιχος ἐπὶ μελοποιίᾳ. μάλιστα δὲ τὸ ἐκ Φοινισσῶν αὐτοῦ τό, καὶ Σιδῶνος προλιπόντα τὸν ναόν. ἢ Σιδώνιον ἄστυ λιπόντα. πεποίηται δὲ ἡ λέξις, παρὰ τὸ ἀρχαῖον καὶ τὸ μέλος. καὶ τὸ Σιδών. καὶ τὸ Φρύνιχος, καὶ τὸ ἐρατόν. Αρίσταρχος δέ φησι γεγενῆσθαι, ἀπὸ τοῦ μέλι καὶ τοῦ Σιδῶνος. καὶ τοῦ Φρυνίχου καὶ τοῦ ἐρατόν.

Τὸ τῶν γερόντων ἔστ' ὅμοιον σφηκιᾷ.
Ἔχουσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος
Ὀξύτατον. ᾧ κεντοῦσι· καὶ κεκραγότες
Πηδῶσι. καὶ βάλλουσιν ὥσπερ φέψαλοι.
Οἰ. Μὴ φροντίσῃς. ἐὰν ἐγὼ λίθους ἔχω.
Πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ.

F *Genus eſt ſenecta, qualiter veſpæ ſolent*
Nam ſtrictum acumen pendulum è lūbis gerunt
Quo lancinant punguntq́, clangunt, ſaltitant
Ictúmque mittunt, vtque ſtrictura micant.
S o. Hanc pone curam, ſaxa ſint modò, ilicet
Tot diſſipabo iudicum veſpariam.

Σχόλια. Ὅμοιον σφηκιᾷ.] ἀντὶ τοῦ σφηκώδεις εἰσὶ καὶ κεντρώδεις. ἐν σχήματι γὰρ σφηκῶν εἰσάγονται. Ἐκ τῆς ὀσφύος.] ὅτι ἐν σχήματι σφηκῶν εἰσάγει τὸν χορόν. προσβάλλει γὰρ ἐκ τῆς ὀσφύος κέντρον τι ὀξύτατον. πεποίηκε δὲ τοῦτο διὰ τὸ τοὺς γέροντας καὶ τοὺς δικαστὰς ὀξυχόλους εἶναι καὶ δικαστῶν τιτρώσκειν τοῖς λόγοις.

Christ. Αρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα] Verbū cōpoſitū ex quinque vocibus ſenariū integrū effi[illegible], quo antiqua & amabilia, Sidoniaque carmina Phrynichi laudat qui Tragicus poeta fuit, fabulámque Phœniſſarū nomine docuit, vbi Sidoniorū meminit, itaque ex ἀρχαίοις μέλεσι (vel vt Ariſtarchus voluit μέλιτος) σιδῶνος, Φρυνίχου, & ἐρατοῦ facta vna dictio.
G Hinc autem videtur Euripides Phryxū. 2. inchoaſſe, σιδώνιον ποτ' ἄστυ κάδμος ἐκλιπὼν Ἀγήνορος παῖς ἦλθ' ἐς Θήβης πέδον, & trito velut Prouerbio anſam præbuiſſe γλυκερὰ σιδωνία. quod & recenſuit Heſychius. Κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος] Aculeū in lūbis more veſparū fingit ineſſe ſenibus iudicibus, quia eorū natura eſt ὀξύχολος, difficilis & querula, vt ait Horatius, & quorum verba vulnerant.

ΧΟΡΟΣ

A

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ. ΠΑΙΔΕΣ.

Bisetvs. Οἱ τοῦ χοροῦ σφηκῶν ἔχοντες σχῆμα τὴν πάροδον ποιοῦνται, καὶ ἀλλήλοις ἐγκελεύονται πρὸς τὸ ἀπιέναι εἰς τὸ δικαστήριον.

B

Στροφὴ στίχων ιη.

Χο. Χώρει. πρόβαιν' ἐῤῥωμένως. ὦ Κωμία, βραδύνεις;
Μὰ τὸν Δί' οὐ μέντοι πρότερόν γ'. ἀλλ' ἦσθ' ἱμὰς κύνειος.
Νυνὶ δὲ κρεῖττόν ἐστι σοῦ Χαρινάδης βαδίζειν.
Ὦ Στρυμόδωρε Κονθυλεῦ. βέλτιστε συνδικαστῶν.
Εὐεργίδης ἆρ' ἐστί που 'νταῦθ' ἢ Χάβης ὁ Φλυεύς; C
Πάρεσθ' ὃ λοιπόν ἐστ' ἔτι, ἀππαπαῖ. παπαιὰξ παπαιάξ
Ἥβης ἐκείνης ἡνίκ' ἐν Βυζαντίῳ ξυνῆμεν,
Φρουροῦντ' ἐγώ τε καὶ σὺ κᾆτα περιπατοῦντε νύκτωρ
Τῆς ἀρτοπώλιδος λαθόντ' ἐκλέψαμεν τὸν ὅλμον.
Κᾆθ' ἥψαμεν τοῦ κορκόρου, κατασχίσαντες αὐτόν.
Ἀλλ' ἐγκονῶμεν ὤνδρες. ὡς ἔσται Λάχητι νυνί.
Σίμβλον δέ φασι χρημάτων ἔχειν ἅπαντες αὐτόν D
Χθὲς οὖν Κλέων ὁ κηδεμὼν ἡμῖν ἐφεῖτ' ἐν ὥρᾳ
Ἥκειν ἔχοντας ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν πονηράν.
Ἐπ' αὐτὸν ὡς κολουμένους ὧν ἠδίκησεν. ἀλλὰ γὰρ
Σπεύδωμεν ὤνδρες ἥλικες, πρὶν ἡμέραν γενέσθαι.
Χωρῶμεν. ἅμα τε τῷ λύχνῳ πάντῃ διασκοπῶμεν E
Μή που λαθών τις ἡμᾶς ἐμποδὼν κακόν τι δράσῃ.

Chorvs senvm crabronvm. Pveri.

CH. *Procede firmo Comia greſſu, quid vſque lentus es?*
Atqui antè robur crudũ erat tibi, velut caninum
Lorum: ipſe nunc te vicerit Charinades eundo
O Strumodore Conthulen flos iudicam meorum.
Energides hic verò vbi eſt? vbi & Chabes Phluenſis?
Quod reſtat ex nobis adeſt, calente qui iuuenta
Byzantij olim contubernales eramus: euge
Cuſtodias fraxantibus nobis, ſilente nocte
Dum fœmina panarta ſtramur ambulantes
Pilam, & coquentes corchorum per fruſta diſſecamus.
Sed ô viri confeſtim eamus, namque ius Lacheti
Dicetur illi quem ferunt pecuniarum habere
Plenum alueum: Curator ergo nos Cleon ad illum
Maturè adeſſe iuſſit, atque iram triam dierum
Acerbam habere, vt illius delicta puniantur.
Verùm ô coæui acſtutùm eamus antequam dies ſit.
Et vndecunque cum lucerna perſpicaciore
Cernamus, vt ne quis malùm nobis paret latenter.

Σχόλια. Ὦ Κωμία βραδύνεις.] ἀντὶ τοῦ ἐβράδυνας εἰς τὸ δικαστήριον ἐλθεῖν. οἱ τοῦ χοροῦ δὲ ἀλλήλοις ἐγκελευόμενοι, τὴν πάροδον ποιοῦνται. ὄνομα δὲ γέροντος ὁ Κωμίας, καὶ ἴσως πεποίηται παρὰ τὴν κώμην. κύνειος δὲ, εὔζωνος καὶ ἰσχυρός. Χαρινάδης δὲ ὄνομα γέροντος. Κονθυλεῦ.] Κονθύλη δῆμος Ἀττικῆς τῆς Πτολεμαΐδος φυλῆς, ἢ Πανδιονίδος. Χάβης.] οὕτως Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ τρίτῳ τῆς καθόλου παρατίθεται τὸ ὄνομα διὰ τοῦ β, Χάβης, τὸ δὲ, Φλυεὺς ἀπὸ δήμου. Πάρεσθ' ὃ δὴ λοιπόν.] ὃ ἔτι ὑπόλοιπον ἡμῶν ἥκομεν. ὅτι τὸ λοιπὸν καὶ τὸ λείψανον τοῦ συστήματος ἡμῶν πάρεστι. τοῦτο δὲ ἐπειδὴ ἐν νυκτὶ τὴν πορείαν ἐποιοῦντο. Τῆς ἀρτοπώλιδος.] παρ' ὑπόνοιαν τοῦτο δέον εἰπεῖν, τοὺς πολεμίους ἐχειρωσάμεθα ἢ λόγον τινὰ ἐποιήσαμεν. Τὸν ὅλμον.] ξυλίνου ὄντος τοῦ ὅλμου. καὶ Ἡσίοδος. ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν. G ἄλλως. ὅλμον τὸ μαγειρικὸν ἐργαλεῖον καὶ ὁ τρίπους τοῦ Ἀπόλλωνος. καὶ ὁλμειὸς στρογγύλος λίθος εἰς ὃν κόπτουσιν ὄσπρια καὶ ἄλλο τινά.

Christ. Χώρει] Hic chorus Senum Stropham facit quæ decem & octo verſus Iambicos Tetrametros & Catalecticos continet, & vocatur Melos Choricum Proodicum. Eſt autem Comias, Comica perſona & proprium ſenis nomen vt & Charinades, deducit Scholiaſtes ἀπὸ τῆς κώμης, ſed poſſumus etiam ἀπὸ τοῦ κόμμ. quaſi veternoſum innuat. Ἱμὰς κύνειος] Fortè & robuſtum F lorum vocat caninum, & conſtat caninas pelles in commendatione antiquitus fuiſſe, quibus capitis tegimina & περικεφαλαίας faciebant, vnde eas κυνέας dixerunt, proinde vt è felibus vel muſtelis Galeas. Κονθυλεῦ] Conthyla populus vel vicus fuit Atticæ ex tribu Pandionide, quam videtur Scholiaſtes aliter vocare Ptolemaidem, ſed hoc nomine non memini vllam tribum dictam. Ὅλμον] Ligneum vas, veluti tripes, vel mortarium, erat ὅλμος in quod tundebant olera & legumina. Dicitur etiam ὀλμειὸς lapis teres & rotundus, eundem præſtans vſum. Heſiodus dixit ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν.

Σχόλ. Τοῦ κορκόρου.] πρὸς τὸν Λυκόφρονα, κόρκορον λέγοντα ἰχθύδιόν τι, ἠπάτηται· ἔστι δὲ ὥς φησιν Ἐρατοσθένης. ἔστι γὰρ

λάχανόν τι ἄγχιον καὶ εὐτελὲς ἐν Πελοποννήσῳ. ὡς καὶ ἡ A παροιμία. καὶ κόρκορος ἐν λαχάνοις. τὸ δὲ καταχίσαντες αὐτὸν τὸν ὅλμον δηλονότι. οὐ γὰρ τὸν κόρκορον. Ὡς ἔσται Λάχητι νυνί] ἡ δίκη ἢ τιμωρία ἢ τοιοῦτόν τι. τοῦτο δὲ φησὶν ὡς τοῦ Κλέωνος εἰς δίκην ὑπαγαγόντος τὸν Λάχητα. στρατηγῆσαι δὲ αὐτόν φησι Δημήτριος πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰς Σικελίαν πεμφθέντα μετὰ νεῶν Λεοντίνοις βοηθήσοντα. οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλόχορον διαδέξασθαι αὐτόν φασι Σοφοκλέα καὶ Πυθόδωρον οὓς καὶ φυγῇ ἢ ζημιωθῆναι. εἰκὸς γοῦν μεταληφθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τὴν κρίσιν, ἧς νῦν ὁ κωμικὸς μνημονεύει. Σίμβλον δέ φασι.] σίμβλον κυρίως εἰσὶν αἱ θῆκαι ἔνθα αἱ μέλισσαι ἀποτίθενται τὸ μέλι. ὡς τοῦ Λάχητος δὲ τὰ δημόσια σφετερισαμένου, καὶ πλουτήσαντος. Χθὲς οὖν Κλέων.] κατ' ἐπιταγὴν δὲ τοῦ στρατηγοῦ καὶ οἱ δικασταὶ ἐκαλοῦντο. ὥρα δὲ νῦν, οὐχ ὁ καιρός. ἀλλὰ ταχέως. Ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν.] παρὰ τὸ κηρύσσεσθαι σιτία ἡμερῶν τριῶν τοῖς στρατιώταις ἐπάγεσθαι, κολουμένους δὲ κατὰ τοὺς κολάζοντας.

Christ. Κατ' ἔψαμεν τὸν κορκόρον] Corchorus vile eſt genus oleris quem officinæ Seplaſiorum autumant eſſe chamæpityn, me non aſtipu- C lante. Lycophron Grammaticus aliique vile genus piſciculorum velut Hippurum hoc nomine notari cenſent, ſed potior eſt ſentētia Eratoſthenis aliorúmque ad olus referentiū. Nam Prouerbium eſt quod etiam recenſet Hephæſtion inter Anapæſticas Coronides ἐ κόρχορος ἐν λαχάνοισι de iis dictum qui in ordinem redigendi obrepunt tamen & ſe numero meliorum aſcribunt. Meminit Eraſmus Adagij, & hunc locum laudans exponit Attigimus corchorum, quam interpretationē nō D poſſum probare, nam ἅπτομαι potius quā ἅπτω eſt tango: itaque vel ἥψαμεν eſt vrere & accendere, vel ligare. Sanè enim ἑψάναι dicuntur αἱ δέσμαι τῶν λαχάνων. ſed neque ἥψαμεν [illegible] eſſe, vt ſit coximus Corchorū, quia ἕψα [illegible] quod ἕψησα. Putem autē hic per κόρκορον alluſum ad ſa[illegible] quæ

κόρος. ſed id quod ait Scholiaſtes καταχίσαντες αὐτὸν, intelligi de mortario nō corchoro, nō fit mihi veriſimile, malimque de ſciſſo corchoro & inter ſe partito intelligere, qua ratione dicitur ſcindere in mēſa. Nam cui bono furari quod ruptum velis & ſciſsū? Λάχητι νυνί.] Subaudiendum δίκη vel τιμωρία. Nam Lachetem in ius vocauit Cleō. Notat autem Scholiaſtes Græcus ex Demetrio hunc Lachetem miſſum cum nauibus ducē ab Atheniēſibus vt Leontinis, quos Siculi opprimebāt, B auxilium ferret, & ſucceſſiſſe Lacheti Sophoclē & Pythodorum ait ex Philochoro, qui ambo tandē mulctati ſunt exilio. Sed præſtat hiſtoriā ex Thucydide cognoſcere qui lib. 3. & 4. Lachetē Melanopi & Charæadem Euphiletę duces miſſos cum imperio 20 nauium in Siciliam ſcribit, vbi occiſo Charęada Laches ſolus fuit Imperator. Deinde Lachetis imperio ſucceſſit Pythodorus Iſolochi F. vide ergo illic Principem hiſtoricum. Σίμβλον] Metaphora ſumpta à cellis apū quæ parcę ſunt. ſonuit C Lachetē ex iniqua parſimonia, & peculatu publici æris inuidēdas opes cōparaſſe. Sed interea non parcit Cleoni, qui pecuniarū potius amore quā iuris & æqui Lachetē dānatū velit, vt dixit Satyricus, Quicquid in æquore magnum eſt, res fiſci eſt. Hic autem dictū ἐν ὥρᾳ pro ταχέως. Ἡμερῶν ὀργήν.] Crudelitatem & vindictę atque adeo auaritię animū notat in Cleone qui iudices ſibi obnoxios acuat ad præiudiciū, ſimul mores ſeniles depingit qui iram non facilè coquant neque αὐθῆμαρ, ſed D tres integros dies cū libidine nocendi litem præiudicāt. Alludit autem ad edicta Athenis proclamari ſolita, vt ituri in bellū milites cibaria ſibi pararent quæ ſatis eſſent ad tres dies. Notanda interim vox rara κολουμένους quæ hoc loco nihil aliud eſt quā κολάζοντας vel ἐπικόπτοντας, atque haud ſcio an alibi reperiatur in hoc ſignificatu.

Παι. Τὸν πηλὸν ὦ πάτερ πάτερ τουτονὶ φύλαξαι.
Χο. Κάρφος χαμᾶθεν νῦν λαβὼν, τὸν λύχνον
    πρόβυσον.
Παι. Οὐκ. ἀλλὰ τῳδί μοι γ' ἐμοῦ δοκῶ τὸν λύ-
    χνον προβύσειν (ὠθεῖς;
Χο. Τί δὴ μαθὼν, τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ'
Καὶ ταῦτα τοὐλαίου σπανίζοντος ὦ 'νόητε σύ.
Οὐ γὰρ δάκνει σ' ὅταν δέῃ τίμιον πρίασθαι.
Παι. Εἰ νὴ Δί' αὖθις κονδύλοις νουθετήσεθ' ἡμᾶς,
Ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους, ἄπιμεν οἴκαδ' αὐτοί.
Κἄπειτ' ἴσως ἐν τῷ σκότῳ τουτουῒ στερηθεὶς,
Τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς τυρβάσεις βαδίζων.
Χο. Ἦ μὴν ἐγώ σου χ' ἀτέρους μείζονας κολάζω.
Ἀλλ' οὑτοσί μοι βόρβορος φαίνεται πατοῦντι.
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τεττάρων τὸ πλεῖστον
Ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ποιῆσαι.
Ἔπεισι γοῦν τοῖσι λύχνοις οὑτοιὶ μύκητες.
Φιλεῖ δ' ὅταν ᾖ τοῦτο, ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα.

PV. At iſtud ò pater pater iam lutum caueto.
CH. Quin ſtramine accepto leui præferas lu-
E *cernam.* *(lucernam.*
PV. Non non, ſed indice hoc facul præferam
CH. Quid hoc malum? digitum tuum trudis
in lucernam?
Præſertim in iſta, ſtulte tu, raritate oliui,
Parumque curas carius ſi mihi indicatur.
PV. Si pergitis ſic per Iouem nos monere pugnis
Exſtinguimus lychnos ſtatim, ſimul domum re-
F *Deinde lucis indigus, forſan in tenebris (dimus*
Lutum ambulans turbaueris Attagenis inſtar.
CH. Caſtigo ſæpè plurimos téque grandiores.
Sed inuitum gradum ferenti hoc lutum videtur.
Iam mira certè res fiet, ni Iouem neceſſe eſt
Per quattuor dies aquam plurimam ſupernè
Emittere, hinc fungi putres obſident lucernas,
Hoc cùm ſit, imbres ingruunt largiter cadiui:

Σχόλια. Ὦ πάτερ πάτερ] παρίενται αὐτοῖς παῖδες καὶ πιθανῶς. ἵνα ἡ ὀρχήστρα πληρωθῇ. παῖς δέ τις προηγούμενος μετὰ λύχνου προσωπικῶς πηλέν. τὸ δὲ μέτρον ἐντεῦθεν ἤλλαξεν. ἔστι γὰρ μικτόν, συντεθὲν ἐκ τοῦ ἰαμβικοῦ τετραμέτρου ἀντιλεκτικοῦ, καὶ ἰθυφαλλικοῦ. ὁ δὲ ἰθύφαλλος τροχαϊκὴν συζυγίαν ἔχει G δίμετρον βραχυκατάληκτον. τουτέστι τρεῖς τροχαίους. Κάρφος χαμᾶθεν] ἐν κάρφει γὰρ ἠρέμα τις προβύσειε. πρὸς τοὺς ἄλλους δὲ φησὶ τοὺς προσιόντας αὐτόν. Ἀλλὰ τῳδί μοι.] δεικτικῶς τῷ λιχανῷ δακτύλῳ. προβύσειν δὲ, εἰς τὸ ἔμπροσθεν βαλεῖν τὸ ἐλλύχνιον. Τί δὴ μα-

A δὴ μαθών] ὡς τοῦ παιδὸς τῷ δακτύλῳ ἀνακαλεσαμένου τὸ ἐλλύχνιον. καὶ ἐν τοσούτῳ ἐλαίου ἐκχυθέντος, εἰς τῷ πρεσβύτῃ. ὃς καὶ πατὴρ τοῦ παιδὸς ἀγανακτήσας, κονδύλους αὐτῷ δίδωσιν. Εἰς τὸ αὐτό.] τοῦτο εἰπὼν δίδωσιν αὐτῷ κόνδυλον.

Chriſt. Τὸν πηλὸν ὦ πάτερ πάτερ] Inducuntur pueri ſenum vt orcheſtram pleniorem faciant, quorum vnus prælucet patri, & præuiſum lutum monet cauere. Mutatur autem hic genus carminis ſuperioris, in aliud carmen mixtum ex Dimetro (malè apud Scholiaſtā Græcum habes τρίμετρος) B Iambico, & Ithyphallico, verſus autem Ithyphallicus conſtat συζυγίᾳ Trochaica, id eſt tribus Trochæis & vocatur Dimetrum Brachycatalectum vt κάρφεται γὰρ ἤδη. Sic enim docet Hephæſtion atque hoc genere verſus habes ſequẽtes viginti quinque. Κάρφος χαμάθεν.] Vel lege χαμαί vt ſit Iambus non Anapæſtus, vel dele τὸ σύ. Sed & in illis σὺ τουτὶ φύλαξαι, omnino expungẽdum σὺ vt verſibus iſtis ſuus adſit modulus. Nā C ſuperiores decem & octo omnes ſunt Tetramètri Iambici Catalectici, reliqui 25. Iambo Trochæi. Οὐκ ἀλλὰ τῳδί] Hoc inquit digito, facilè lychni fomitem producam vt clariùs luceat, προβύσειν Scholiaſtes ait eſſe εἰς τὸ ἔμπροσθεν βαρεῖν τὸ ἐλλύχνιον, ſed & idem incertam facit lectionẽ cum ait ἠρέμα προμύσειν, vt facile eſſe τῦ μ in β iamdudum monuimus. In vtrauis voce ſenſus hic quadrabit. nā προβύσειν erit τὴν μύξαν ὠθεῖν. Sed delendum putem μοίγε, vt conſtet verſus. Τί δὴ μα- D θὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ᾽ ὠθεῖς] Ellychnium vocat θρυαλλίδα, quia antiqui ἐκ τοῦ θρύου faciebant ellychnia, eſt autem θρύον vt aiunt folium ficus, ſed puto fuiſſe vel φλόμον, vel ςυππεῖον. Fortaſſis autem cum ait δακτύλῳ, reſpexerit ad nomẽ ipſius herbæ quæ θρυαλλὶς vel λυχνὶς dicitur. Nam etiam vocatur Digitalis. Vetus Gloſſarium non ita pridem editum à doctiſs. H. Stephano, teſtatur θρυαλλίδα eſſe Flomum, Heſychius verò Flo- E mum herbam quæ vſum lychni præbebat. Sed vrit me pruritus emendandi, & neſcio quo modo malim hic legere τί δὴ παθὼν non μαθών. Quin etiam verſu ſequenti ὦ νόντε σὺ, audebo delere τὸ σὺ tanquam παρέλκον ad verſus menſuram.

Σχόλια. Οὐ γὰρ δάκνει σ᾽ ὅταν δέῃ] οὐ γὰρ λυπεῖ σε τὸ ἔλαιον πολλοῦ πιπρασκόμενον. οὐ γὰρ αὐτὸς ἀγοράζεις. πατρὸς δὲ υἱὸς σμικρολογεῖ. Ὥσπερ ἀτταγᾶς] ὁ ἀτταγᾶς ὄρνεον ἐστὶ τερπόμενον ἐν ἕλεσι, καὶ πηλώδεσι τόποις καὶ F τέλμασιν. ὃν ἡμεῖς φαμὲν ἀτταγῆνα. Τυρβάσεις.] ἀντὶ τοῦ ταράξεις. ὁ δὲ ἀτταγᾶς, ὄρνεόν ἐστιν εὐειδέσμενον ἐν τοῖς ἕλεσι, καὶ τερπόμενον ἐν τοῖς πηλώδεσι τόποις. Οὗτοι μύκητες.] φασὶ ὅτι ὑετοῦ μέλλοντος γίνεσθαι, οἱ περὶ τὴν θρυαλλίδα τοῦ λύχνου σπινθῆρες ἀποπηδῶσιν. οὓς μύκητας καλοῦσιν. ὡς τοῦ λύχνου ἐναποτιθεμένου τῷ νοτερῷ ἀέρι. καὶ Ἄρατος. ἢ λύχνοιο μύκητες ἀγείρονται περὶ μύξαν, νύκτα κατὰ νοτίην. τινὲς δὲ φασι τὸν μύκητα ζωΰφιόν τι εἶναι λεπτότατον πάνυ σκνῖψι ἐοικός. ὃ διὰ ὑπερβολὴν λεπτότητος τῆς ψύξεως τῆς περὶ τὸν ἀέρα ἧττον ἀντιλαμβανόμενον περὶ τὸν λύχνον ἵπταται θέρμης ἐπιθυμοῦν. καὶ περιερχόμενον ἐν τῷ λύχνῳ ποιεῖ σπινθῆρας. ὅθεν τεκμαίρονται τὸν ὑετόν. καὶ Καλλίμαχος. αὖ δ᾽ ἐλὼν ἐγένοντο μύκητες.

Chriſt. Ὥσπερ ἀτταγᾶς] Quia hæc auis in puluere volutatur, & paluſtria loca & cœnoſa colit, neque altiuola eſt imò ſæpè præ grauitate & alarum breuitate ſua capitur, eam Ariſtoteles lib. 9. de Hiſtoria animalium κονιςικὸν vocat cū Perdice, Phaſiano, Gallina & Caſſita, Athenæus Ariſtotelem recenſens lib. 13. Dipnoſoph. πολύτεκνον vocat & σπερμολόγον, & ἀτταγᾶν nō ἀτταγηνὸν dicendum cenſet. Ceterū ſuauiſſimum cibum eſſe ex Comici huius noſtri Ciconiis Fabula probat, qui ſcripſit ἥδιςον ἑψεῖν ἀτταγᾶς κρέας. Auis eſt paulò maior perdice, quam Itali Francolinū vocant. quidam putant eam eſſe quam nos dicimus Canepetiere, habet enim plumas multicolores, ita vt anſam dederit Eraſmo Prouerbij tollendi quod ad ſeruitia κατάςικτα, & notis inuſta ille retulit, præter aliud quod ex Suda affert Attagenum nouilunium. De Attaga meminit poſtea Ariſtophanes in Auibus, eūque vocat ποικιλόπτερον. Φιλεῖ δ᾽ ὅταν ᾖ τουτί] vt verſus cōſtet legebā ὅτ᾽ ᾖ, ſed malo ὅταν τοῦτ᾽ ᾖ, id eſt cum fungi vel potius (vt ait Plinius) imagines fūgorū ſcintillāt circa lychnos, vt dixit Maro, Scintillare oleū & putres concreſcere fungos, quod vetus Gloſſarium explicat ψαφαρὰς κομμεῖνας quod verbū quid ſit neſcio, & fortaſſis ἀμανίτας legendū in illo gloſſario, quo nomine cenſentur fungi. Aiunt enim ſcintillas illas exſiliẽtes circum ignẽ lucernarum quas μύκητας vocant indicia eſſe ingruentis pluuiæ, quia lucernæ ignis aduerſatur humido aëri, vnde Aratus in διοσημείοις ait ἢ λύχνοιο μύκητες ἀγείρονται περὶ μύξαν. & Callimachus εὖτ᾽ ἂν λυχνοῦ δαιομένου αὖ δ᾽ ἐλὼν ἐγένοντο μύκητες, vide Theonē in Aratū. Alij μύκητα accipiūt pro animalculo minutiſſimo quod σκνὶψ vel σκνίψ vocatur, quódque præ tenuitate extrema corpuſculi ſtatim ab aëris frigore oppreſſū volitat (eſt enim τετράπτερον) circū lychnos, & caloris eſt appetẽs, facitque appulſu ſuo ſcintillas, imbris ſcilicet præſagia. Agathias Scholaſticus ſic amatoriū Epigrāma orſus eſt μήποτε λύχνε μύκητα φέροις μηδ᾽ ὄμβρον ἐγείροις. Hinc & Apuleius, 2. Mileſia, Pamphilē ſagam quæ ex veſpertina lucerna imbrẽ prænuntiabat vocat grādẽ lucernæ Sibyllā. Cōtra autem tubera illa quæ μύκαι vel μύκητες vocātur ab imbre generātur, & nomen inde mutuantur τοῦ ὕδατος.

Δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων ἄττα μή ᾽σι πρώϊμα,
Ὕδωρ γενέσθαι, κἀπιπνεῦσαι βορέαν αὐτοῖς.
Τί χρῆμ᾽ ἄρ᾽ οὐκ τῆς οἰκίας τῆσδε συνδικαστὴς
Πέπονθεν, ὡς οὐ φαίνεται δεῦρο πρὸς τὸ πλῆθος.
Οὐ μὲν πρό γε τοῦ γ᾽ ἐφολκὸς ἦν. ἀλλὰ πρῶτος ἡμῶν G
Ἠγεῖτ᾽ ἂν ᾄδων Φρυνίχου. καὶ γάρ ἐστιν ἀνὴρ

Quin arborum fructus aquā primuli expeteſſunt
Mox inde ſudum ſpiritum Borrealis aura.
Quid huius incolæ domus iudici ſodali
Quid accidit? qui non adeſt denſæ huic cohorti
Præire nobis qui prius nō ſequi ſolebat?
Cātāt mele quæ Phrynichus ſcripſit, eſt enim ille

Σχόλ. Δεῖται δέ.] ἐμφαίνει διὰ τούτων τὸ γεωργικὸν ἦθος εὖ μάλα δεικνύων ὅτι μέλει αὐτοῖς τῶν καρπίμων.

Ch. Ἄττα μή ᾽σι πρώϊμα] Diſſyllabum oportet eſſe πρῷμα, ſi quidem rationem volumus habere metri, vel potius elidendū eſt τὸ α propter ſequentem vocalē πρῷμ᾽ ὕδωρ. Fructus autem primos ſic vocat τὰ πρώϊμα vel τὰ πρῶτα τῶν καρπίμων. Neque putem aliūde arceſſendum Latinæ vocis etymon πρώϊμα Prima. Hic tamen intelligenda τὰ πρώτως πέπειρα, & πρῷρα, primùm matureſcentia

Ἐφολκὸς ἦν.] ἐφολκὶς κυρίως λέγεται ὁ λέμβος, ἤτοι ἡ A μικρὰ ναῦς ἡ ὑφ᾽ ἑτέρας μεγίστης νεὼς ἑλκομένη, διὰ βραδυτῆτα. φασὶ γοῦν κἀνταῦθα, ὅτι οὐχ ὑπό τινος ἑλκόμενος ἐξήρχετο, ἀλλὰ πρῶτον ἡγεῖτο ἡμῶν. νυνὶ δὲ τί παθὼν οὐκ ἐξέρχεται.

CHRIST. Κάπεκνιδῶσαι βόρειον] Boreali aſpectu gaudere arbores multas & lætiſſimas fieri traditum eſt ab antiquis, ſed quod Neoterici Philoſophi præceptum hoc generale fecerunt inter quos Cardanus, meritò pulſantur à magno Magiſtro Iul. Cæſ. Scaligero. Nam ſecũdum regionem B & ſitum iuuant aut nocent venti. Hic ego cenſeã τὸ βόρειον Aquilonem eſſe ventum ſudificum, & lætum, non eum qui gelidas molitur niues vt dixit vetus poeta. Denique pro Zephyro, qui genitabilis eſt, accipiendum quique comite gaudet Chloride quę quia incrementa facit arborum, etiam Zephyritis dicitur. Ἐφολκὸς ἦν] Solebat inquit primus eſſe & ſedem in foro occupare, nõ autem vt nunc in poſtremis eſſe. Quod vitioſum & pudendũ fuiſſe vel ex ludo puerili patet, de quo Horat. dixit, occupet extremum ſcabies, vbi (vt & hoc obiter dicam) notanda ἀντίθεσις. occupare extremum, quaſi ſit φθάνειν τὸν ἔσχατον. Sumpta verò tralatio eſt à lembo vel minori nauigio, quod ἐφολκίδα vocabant quia à tergo attrahebatur propter tarditatem, à maiore naui & celoce.

Φιλῳδός. ἀλλά μοι δοκεῖ, στάντας ἐνθάδ᾽ ὦνδρες,
ᾄδοντας αὐτὸν ἐκκαλεῖν, ἤν τι πως ἀκούσας
Τοὐμοῦ μέλους, ὑφ᾽ ἡδονῆς ἐξερπύσῃ θύραζε.

Vir Muſicæ artis multum amans: cenſeo ergo vt hicce
Stantes canamus, ô viri, forſan ille cantum
Noſtrum audiens eliminet gaudio excitatus:

C

ΧΟΡΟΥ ΜΕΛΟΣ.

ΤΙ ποτ᾽ οὐ πρὸ θυρῶν φαίνετ᾽ ἄρ᾽ ἡμῖν
Ὁ γέρων, οὐδ᾽ ὑπακούει; μῶν ἀπολώλεκε τὰς ἐμ-
Βάδας, ἢ προσέκοψ᾽ ἐν τῷ σκότῳ τὸν δάκτυλόν που.
Εἶτ᾽ ἐφλέγμηνεν αὐτοῦ τὸ σφυρὸν γέροντος ὄντος.
Καὶ τάχ᾽ ἂν βουβωνιῴη; ἦ μὴν πολὺ δριμύτατος D
Γ᾽ ἦν τῶν παρ᾽ ἡμῖν. καὶ μόνος οὐκ ἂν ἐπείθετο.
Ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ ἀντιβολοίη τις, κάτω κύπτων ἂν οὕτω
Λίθον ἕψεις ἔλεγεν. τάχα δ᾽ ἂν
Διὰ τὸν χθεσινόν γ᾽ ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διεδύετ᾽
Ἐξαπατῶν, καὶ λέγων ὡς φιλαθήναιος ἦν, καὶ
Τἀν Σάμῳ πρῶτος κατείποι. διὰ τοῦτ᾽ ὀδυνηθεὶς, E
Εἶτ᾽ ἴσως κεῖται πυρέττων.
Ἔστι γὰρ τοιοῦτος ἀνήρ. ἀλλ᾽ ὠγάθ᾽ ἀνίστασο, μηδ᾽ οὕτω
Σαυτὸν ἔσθιε, μηδ᾽ ἀγανάκτει.
Καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει τῶν προδόντων
Τἀπὶ Θρᾴκης. ὃν ὅπως ἀιχμενεῖς, ἐγχυτρεῖς.

CHORI MELOS STATARIVM.

QVid ita ante fores ipſe ſenex nec
Reperitur nec inauditur? forſitan aut ſoleas per-
Diderit, digitum aut ſilẽte nocte impegerit qua
Et caſnari arſerit calcaneum in rubrum tumorem:
Aut dolet fortaſſis inguen, Sane ille longe acerrimus D
Noſtri ordinis vir, ſolus ad omnia pertinax.
Si quis eum obſecret ne indicet, tum reclini
Capite aiebat, Abi, lapidem
Coquis: an quia verò heiternus homo effugerit aſtu
Indicium, & dixerit ſe vrbis amicum Atticæ, tum E
Res Sami primus reuelet, ideo cruciat ſe
Nunc cubans in febre forſan
Quippe ſic noui virum illũ: verùm ô bone, ſurge age, nec mæſtum
Sic tuum cor edas, neque te angas,
Namque opulentus homo en venit tibi qui
Thraciam prodidit, hunc quo modo multes, vide.

F

Σχ. Στάντας.] πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Φιλοκλέωνος στάντες οἱ τοῦ χοροῦ, τὸ στάσιμον ᾄδουσι μέλος. τῶν γὰρ χορικῶν μελῶν, τὰ μέν ἐστι παρῳδικά, ὡς τὸ ἄνεμος νεφέλαι ἀρθῶμεν φανεραί. καὶ τὸ προειρημένον ἐνταῦθα. χώρει πρόβαιν᾽ ἐρρωμένως. τὰ δὲ στάσιμα, ὡς τὸ παρόν. καὶ παρ᾽ Αἰσχύλῳ. στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας Προμηθεῦ. τὰ δὲ, προῳδικά. τὰ δὲ μεσῳδικά. τὰ δὲ ἐπῳδικά. περὶ ὧν προείρηται τίνος χάριν οὕτω καλοῦνται. τὰ δὲ ἐξοδικά. ἢ ἀποχωρητικά, ἅπερ ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τοῦ δράματος ᾄδεται, ὡς ἐν τῷ Πλούτου δράματι, τὸ οὐκέτι νῦν γ᾽ εἰκὸς μέλλειν οὐδ᾽ ἡμᾶς ἀλλ᾽ ἀναχωρεῖν εἰς τοὔπισθεν. δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ᾄδοντας ἕπεσθαι.

Στάντας ἐνθάδ᾽] Hoc arguit Choricũ iſtud Melos eſſe στάσιμον quia ſtetere ante fores Philocleonis. Nã Mele Chorica diuidũtur in Parodica (quale illud ſuperius χώρει πρόβαινε &c.) Staſima quale hoc quod ſequitur τί ποτ᾽ οὐ, & illud apud Æſchylũ in Prometheo Deſmota στένω σε τᾶς &c. Proodica, Meſodica, Epodica, & Exodica vel ἀποχωρητικά, Receſſoria quæ in fabulæ exitu canebantur vt illud in Pluto οὐκέτι νῦν γ᾽ εἰκὸς &c. Quæ genera omnia ſiue ſpecies potius, non ab ᾠδῆς ſed ὁδοῦ facta puto, vt exiſtimem παροδικὰ eſſe prætereuntia, Exodica, exeuntia. Nam exodium Atellanæ exitum & finem eſſe vel ex G Proſodia patet. Vrbicus exodio riſum mouet Atellanæ. Si ab ᾠδῆ compoſitum ſit ſcutica dignũ errorem commiſerit verſiculi illius auctor eligẽtiſſimus imprimis magiſter quantitatis ſyllabarię. ſed certiſſimũ eſt reſpiciendũ eſſe ad Hypotheſim & fabulæ perſonas viantes (vt cum Apuleio loquar)

quar) & inter viandum cantillantes. Errori anſam præbuit cantus qui inter, propter, & præter viam, & tamen non vident iſti peccare ſe ἐκ παραλλήλου. Quid enim eſſet μέλος ὁδικὸν, niſi ᾠδὴ ἡ μελικὴ? Sanè ἐν τοῖς δυοῖν. & quiſquis vltra pertendet in hiſce nugis otium terens, negotiū ſibi ſoli faceſſet, & hircum, vt eſt in Prouerb. mulgebit, præter iacturam exiſtimationis ſuæ. Lego autem paulò poſt non ἐξερπύσῃ ſed ſimpliciter ἑρπύσῃ θύραζε, vt conſtet ſuis numeris poſtremus verſus τῶν ἰαμβοτροχαϊκῶν.

Σχόλια. Μῶν ἀπολώλεκε τὰς ἐμβάδας.] ἐκ τοῦ εἰκότος τὴν τοῦ γέροντος ἐπὶ τὸ ἔνδον διατριβὴν τεκμαίρεται βουβωνιῶν ἢ τὸν βουβῶνα ἀλγοίη. Ἀλλ' ὁπότε] ἤγουν ὁπότε μεταστῆναι τοῦ δικάζειν παρακαλεῖ αὐτόν τις, ὅπως ἂν μὴ αἰσθάνοιτο διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, κάτω κύπτων, λίθον ἕψεις ἔλεγε. παροιμία δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων ἐγχειρούντων. τὸ λίθον ἕψεις. ὡς καὶ τὸ πλίνθον πλύνεις. καὶ χύτραν ποικίλλεις. καὶ εἰς ὕδωρ γράφεις. τὸν Αἰθίοπα λευκαίνεις. καὶ κατὰ θαλάττης σπείρεις, καὶ τὰ τοιαῦτα. Διὰ τὸν χθεσινὸν ἄνθρωπον.] στοχάζεται ἑτέραν πρόφασιν καὶ ὡς κρινομένου τινὸς καὶ διαφυγόντος τὴν δίκην, ἀναξίως φησὶν αὐτὸν ἀπολελύσθαι. Τὰ ἐν Σάμῳ.] τὰ περὶ Σάμου, ἐννεακαιδεκάτῳ ἔτει πρότερον ἐπὶ Περικλέους ἄρχοντος γέγονε. Μιλησίων γάρ ποτε καὶ Σαμίων μαχομένων, Ἀθηναῖοι προσκληθέντες ὑπὸ Μιλησίων εἰς συμμαχίαν ἐπεστράτευσαν κατὰ τῶν Σαμίων, Περικλέους ἡγουμένου τοῦ Ξανθίππου. κακῶς δὲ διατεθέντες Σάμιοι, ἐπεχείρησαν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν ἀπελθεῖν. καὶ δὴ τοῦτο μαθόντες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πολεμικὰς κατ' αὐτῶν κατεσκεύασαν, Περικλέους εἰσηγησαμένου αὐτοῖς. τοῦτο δὲ μαθόντες Σάμιοι, μηχανήν τινα κατεσκεύασαν κατ' αὐτῶν. ἣν μαθόντες Ἀθηναῖοι ὑπό τινος Καρυστίωνος, ἐφυλάξαντο. καὶ Σαμίους μὲν κακῶς διέθηκαν. τὸν δὲ Καρυστίωνα ἐτίμησαν σφόδρα μετὰ τοῦ γένους. καὶ τῆς αὐτῶν πολιτείας ἠξίωσαν. ὡς οὖν τινος ἐξαπατήσαντος καὶ εἰπόντος ἑαυτὸν εἶναι μηνυτὴν τοῦ τοιούτου ῥήματος τῶν Σαμίων καὶ διὰ τοῦτο ἀπολυθέντος, φησὶν ἀλγῆσαι τὸν Φιλοκλέωνα. ὡς ταῖς καταδίκαις μᾶλλον χαίροντα. Ἀλλ' ὦγαθ' ἀνίστασο.] πρὸς τὸν Φιλοκλέωνα φησί, παχὺς δὲ ὁ πλούσιος. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου λεπτοὺς τοὺς πένητας φασίν. Ἐγχυτριεῖς] ἀντὶ τοῦ φονεύσεις. ἐκ τοῦ παρεπομένου. καὶ ἐγχύτριαι αἱ τὰς χοὰς τοῖς τετελευτηκόσιν ἐπιφέρουσαι. Μίνως ὁ περὶ νόμου. ἔλεγον δὲ καὶ τὸ βλάψαι καταχυτρίσαι ὡς ἑτέρωθι Ἀριστοφάνης. ἐγχυτρίας δὲ λέγεσθαι καὶ εἶναι τοὺς ἱεροὺς εἰς καθαίρεσιν, αἷμα ἐπιχέουσαι ἱερέων καὶ τὰς χολωντρίας. ἔτι γε μὴν καὶ τὰς μαίας τὰς ἐκτιθείσας ἐν χύτραις τὰ βρέφη.

Christ. Μῶν ἀπολώλεκε] Mirantur quid ita diu domi deſideat Philocleon, coniiciúntque aut amiſſionem crepidarum aut pedis offenſionē (nam de pede δάκτυλον accipio) quæ tumorem calcanti conflauerit, aut inguinis dolorem, quod ſenibus ſæpè vſu venit. Atque hæc quidem de corporis accidentibus. Aut de animo coniectant, &

A quia norunt ipſum aſperrimum & omniū immitiſſimum iudicem qui nunquam miſericordia flectatur, ſuſpicantur animi mœſtitiam ex euaſione rei cuiuſdam qui beneuolentiam ſuam erga populum Athenienſem probans, Samiorum conſilia retexerit, atque hinc illas Philocleonis lacrymas & dolorem fortaſſis erupiſſe, quia ſemper ad condemnandum, nunquam ad abſoluēdum reum ſit paratus. Λίθον ἕψεις] Prouerbium eſt in eos qui aliquid fruſtra nituntur, ſimile illis, laterē la-
B uas, ollæ pigmenta addis, in aqua ſcribis, Æthiopē dealbas, in mare ſemēten iacis, & ſimilia. Hic autem itritus eſt labos lapidem vel laterem coquere, qui quo magis coquitur eo magis dureſcit. Apud Heſychium male coaluerunt duæ voces & mendoſè. Itaque pro λιθονψεις legēdum vt hic λίθον ἕψεις. Theocritus in Idyllio Gratiarum inter ἀδυνάτα etiam ſcripſit νίζειν πλίνθον, vt diximus ad eum locum. Τὰν Σάμῳ] Mileſij cum Samiis bellum geſſerunt, & quum inferiores eſſent, acceſ-
C ſiuerunt auxilium Athenienſium, qui quadraginta nauibus cum imperatore Pericle Xanthippi filio miſſis Samo vrbe potiti ſunt, & ſtatum popularem conſtituerunt obſidibus acceptis & Lemni collocatis. Poſtea cū Samij defeciſſent ad Regem barbarū (Perſarū puto) rurſum Athenienſes duce eodē Pericle triremes bellicas plures inſtruxerūt & beneficio Caryſtionis cuiuſdā qui cōſiliū ipſis Samiorū aperuit, victores euaſerūt, & ad deditio-
nē murorūque deſtructionē Samū coegerūt. Cau-
D ſa autē belli inter Mileſios & Samios, Priene fuit, vt videre eſt apud Thucydidē in primo Cōmētario. (ſic enim ξυγγραφὴν vocare poſſumus) de bello Peloponneſiaco. Paulo poſt vbi legitur ἀνὴρ ταχὺς legēdum proculdubio cenſui παχὺς, & poſtea ſic repperi ſcriptum in exemplari Veneto. Per παχὺν autem πλούσιον innuit, vt contrà pauperes vocant tenues & λεπτοὺς, vt non immerito apud Romanos Craſſus dictus fuerit diues. Sic Herodotus in v. Muſa ἄνδρας τῶν παχέων potentes dixit.
E Ἐγχυτριεῖς] Quæ mortuis inferias dabant, & quæ piaculares purgabant, (velut Circe Iaſona & Medeam apud Apollonium) victimæ ſanguinem immolantes, deinde præficæ, & quæ obſtetricēs exponebant in ollis infantes dicebantur ἐγχύτριαι, vel Platone teſte in Minoe. Hinc factum, vt ἐγχυτρίζειν pro φονεύειν vſurpatū ſit. Sed hoc loco nihil aliud puto eſſe quàm conficere & macerare. Scholiaſtes Græcus à noſtro Comico ſcribit alibi dictum καταχυτρίσαι pro βλάψαι, quod hic va-
F lere puto, atque vt dixit Ennius de cura, Quæ nūc te coquit & verſat ſub pectore fixa, ſic arbitror ἐγχυτριεῖν dictum coquere in olla; id eſt dolore afficere & velut conficere.

ΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Πα. Ὕπαγ' ὦ παῖ ὕπαγε.
Ἐθελήσεις τί μοι οὖν ὦ
πάτερ ἢν αἰτήσω τι δοῦναι;
Χο. Πάνυ γ' ὦ παιδίον. ἀλλ' εἰ-

Σχόλια. Ὕπαγε] εἰς τὴν οἰκίαν δηλονότι ὡς καταστάθεντων αὐτῶν. πάππα δέ, πάτερ.

Christ. Ὕπαγ' ὦ παῖ] Adhuc hæc à choro dicūtur, & puerorum perſona quæ hic in Germanica editione appoſita eſt, transferenda ad ſe-

Homoeostropha.

Pv. Abi abi nunc puere.
Age, ſi quid pater ex te
Cupiam, perficiéſne?
G *CH. Faciam ô puſe, ſed inque,*

quentem verſum ἐθελήσεις, vt & rectè diſtinguitur in Venetis libris. Iubent autem ſenes, faceſſere pueros, & domum redire, quandoquidem ipſi cōſtitere ante fores Philocleonis.

A

ΣΤΡΟΦΗ.

ΠΕ τί βούλει με πρίασθαι
Καλόν. οἶμαι δέ σ' ἐρεῖν ἀ-
στραγάλους δήπουθεν ὦ παῖ.

STROPHE.

QVid emi optes tibi ſcitum!
Equidem te puto velle a-
Stragalos chare ô puelle.

Christ. Ἀστραγάλους δήπουθεν] Aſtragali luſus erat puerulorum, & apud Apollonium Rhodium Cupidinem habes cùm Ganymede ſic luſitantem. Quin & apud Philoſtratũ operæ eſt pretium videre imaginem ἀστραγαλιζόντων. Vile autẽ pretium fuiſſe aſtragalorum ſatis apparet, quando hic ſenex pater recuſat ficus emere tanquam cariorem & delicatiorem cibũ. Nam cùm ait σῦκα μ' αἰτεῖς, id eſt, τρυφᾶν βούλει quaſi ficus haberent B pro cerebro Iouis. Apparet etiã de miſera & propere conditione horum ſenum iudicum, quorum merces tantula fuit vix vt ſufficeret ad farinã tribus emendam, ad ligna & piſciculos, nam κᾆψον pro καὶ ὄψον intellige piſces, vt alias amplius enarrauimus. Sic autem Philippus Comicus in Philyra & in ὀβελιαφόροις inducit puerũ patri dicentẽ πάππια βούλει δραχμὰς ἐς τὴν ἀγορὰν καταδραμὼν τί μοι, &c. quæ habes apud Athenæum.

ΣΥΣΤΗΜΑ,

C

Παῖ. ΜΑ Δί'. ἀλλ' ἰσχάδας ὦ Παππία. ἥδιον γάρ.
Χο. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Δί' εἰ κρέμαισθέ γ' ὑμεῖς.
Παῖ. Μὰ Δί' οὐκ ἄρα προπέμψω σε τὸ λοιπόν.

SYSTEMA.

PV. *MInime, at Pappia, ficus emas, plus placent.*
CH. *Si pendeatis, hoc nec impetretis.*
PV. *Alium ergo gerulam quære lucernæ.*

Σχόλια. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Δία.] ὠνήσομαι δηλονότι ἰσχάδας, εἰ κρεμασθέντες ἀπάγξεσθε.

D

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. ΑΠὸ γὰρ τοῦδέ με τοῦ μισθαρίου,
Τρίτον αὐτὸν ἔχειν ἄλφιτα δεῖ.
καὶ
Ξύλα κᾆψον. σὺ δὲ νῦν σῦκα μ' αἰτεῖς.
Παῖ. Ἄγε νῦν ὦ πάτερ, ἢν μὴ
Τὸ δικαστήριον ἄρχων
Καθίσῃ νῦν, πόθεν ὠνη-
σόμεθ' ἄριστον; ἔχεις ἐλ-
πίδα χρηστήν τινα νῷν, ἢ
Πόρον Ἑλλας ἱερόν.

STROPHE.

CH. *OPera nam pretio inſtantis emendum*
Tribus obſonia, ligna atque farinas:
Neque adhuc me dubitas poſcere ficus.
PV. *Age nunc ô pater, an ſi*
Etiam iudiciorum
E *Fora ceſſent, aliunde*
Emeres cœnulam? habéſne
Aliam ſpem reliquam, aut ſi
Abunde Hellas hoc agei?

Σχόλια. Μισθαρίου] ὡς τριωβόλου τοῦ δικαστικοῦ ὄντος μισθοῦ. Σῦκα μ' αἰτεῖς.] ἤγουν τρυφᾶν βούλει. ὅτι τρυφὴν φασὶ τὸ ἐσθίειν ἰσχάδας. Πόρον Ἑλλας.] νῦν πόρον, τὸν πορισμὸν φησίν. ἐνήνεγκε δὲ τοῦτο παρὰ τὸ Πινδαρικόν. παρὰ ῥεύματι μὲν ὑπερπόντιον Ἑλλας F πόρον ἱερόν.

Chris. Πόρον Ἑλλας ἱερόν] Adludit ad illud Pindaricum παρὰ ῥεύματι μὲν ὑπερπόντιον Ἑλλας πόρον ἱερόν. vbi πόρος ἱερὸς, me quidem interprete, videtur eſſe μέγας πορισμός.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Α Παπαῖ φεῦ.
Μὰ Δί'. οὐκ οἶδ' ἔγωγε νῷν
Οἶδ' ὁπόθεν δεῖπνον ἔσται.
Παῖ. Τί με δῆτ' ὦ μελία μῆτερ ἔτικτες.
Ἵν' ἐμοὶ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.
Χο. Ἀνόνητον ἄρα σ' ὦ θυ-
λάκιον γ' εἶχον ἄγαλμα.
Παῖ. Ἒ ἒ. πάρεστι νῷν στενάζειν.

STROPHE.

CH. *APapæ eheu*
Minimè, nec ſciam vnde nunc
Prandia nobis parentur.
PV. *Quid eheu me miſera ô mater inanem*
Genuiſti? anne fame quò peream?
G CH. *Equidem calleus iſte*
Mihi vana adſit imago.
PV. *E e, lacrymæ ſuperſunt.*

Σχόλια. Πράγματα βόσκειν.] ὁ λόγος ἐκ Θήσεως Εὐριπίδου. ἐκεῖ γὰρ ταῦτα λέγουσιν οἱ πατρὸς ὀρφανοὶ παῖδες εἰς θυγατέρα τοῦ Μινωταύρου. τὸ δὲ ἑξῆς, τὸ ἀνόνητον ἄρα, Ἱππόλυτός ἐστιν ὁ λέγων ἐκεῖ ἀνόνητον ἄγαλμα πάτερ οἴκοισι τεκών. Θυλάκιον.] ὡς αὐτὸ βαστάζοντος θύλακον.

Christ.

CHRIST. Πράγματα βόσκειν.] Hæc ſumpta ex Theſeo Euripidis, docent nos Græca ſcholia, quæ hodie fabula deſideratur, vbi in hæc verba loquebantur pueri qui quotannis deſtinati erant pro cibo Minotauri. Et quæ ſequuntur ἀνόνητον ἄρα, indidem etiam ſunt deſumpta. Nam ſic Hippolytus illic locutus fertur ἀνόνητον ἄγαλμα πάτερ οἴκοισι A τικών. Dubium tamen mihi eſt vtra his lectio ſit potior ἀνόνητον an ἀνόνητον. Nam quod Germanica editio habet ἀνόνητον, non placet, rectior, vt puto, noſtra eſt coniectura ἀνόνητον, & video firmari à Veneta editione vt dicat puer inutilem ſe attuliſſe cophinum.

B

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Bisetvs. Φιλοκλέων τοῦ χοροῦ ᾄδοντος ἀκούων ἀγανακτεῖ, καὶ δυσφορεῖ ὅτι ἐν φυλακῇ κατεχόμενος, μετ' ἐκείνων οὐ, καὶ τῆς αὐτῆς ἡδονῆς μετέχειν οὐ δύναται.

Φι. Φίλοι, πάλαι μὲν τήκομαι διὰ τῆς ὀπῆς
Ὑμῶν ὑπακούων. ἀλλ' οὐχ οἷός τ' εἴμ' ᾄδειν.
Τί ποιήσω; τηροῦμαι δ' ὑπὸ τῶνδ', ἐπεὶ
Βούλομαί γε πάλιν μεθ' ὑμῶν
Ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδίσκους,
Κακόν τι ποιῆσαι.
Ἀλλ' ὦ Ζεῦ μεγαβρόντα, ἤ με
Ποίησον καπνὸν ἐξαίφνης
Ἢ Προξενίδην ἢ τὸν Σέλ-
λου τοῦτον τὸν ψευδαμάμαξυν.
Τόλμησον ἄναξ χαρίσασθαί μοι
Πάθος οἰκτείρας, ἤ με κεραυνῷ
Διατινθαλέῳ σπόδισον ταχέως.
Κἄπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας.
Εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμήν.
Ἢ δῆτα λίθον με ποίησον, ἐφ' οὗ
Τὰς χοιρίνας ἀριθμοῦσιν.

PHILOCLEON, CHORVS.

PH. Diu eſt amici cùm per hæc foramina
Vos audiens tabeſco, nec poteus canã.
Quid agam? nempe obſeruor ab his quia
Nunc velim ſimul eſſe & ire
Vobiſcum, aliquóſque in vrnas
Dare & malè habere.
Verùm Maie Iouis, fac magnum
Tonitru, vt ſubitò fumus
Vel Proxeniades vel Selli
Fiam proles falſicrepantis
Hanc gratificare mihi ſortem
Miſerans ô Rex vel cinefac me
Citò fulmine terrifico attonitum.
Ac deinde tuo flamine terſum
Calidè in ſalſum conijce acetum.
Aut me potius lapidem fac, vbi
Vrnæ calces numerentur.

Σχόλια. Ὑπὸ τῶνδε.] τῶν οἰκετῶν. Ἐπὶ τοὺς καδίσκους τοὺς ἐν τῷ δικαστηρίῳ καδίσκους ἐν οἷς τὰς ψήφους καθίεσαν ὑποκοριστικῶς λέγει. ὀνομάζει δὲ ἀπὸ μέρους τὸ δικαστήριον, ὡς καὶ πρότερον κλεψύδραν αὐτὸ εἴρηκεν, ἀπὸ τοῦ κειμένου ἐν αὐτῷ ἀγγείου. πρὸς ὃ οἱ ῥήτορες ἔλεγον. Ἐπὶ τοὺς καδίσκους.] τοὺς κάδους τῆς κλεψύδρας ὅπου αἱ ψῆφοι. ὑποκοριστικῶς δὲ τὰς καλπίδας. ἔνθα τὰς ψήφους καθίεσαν δικάζοντες. διὰ τούτου δὲ δηλοῖ, τὸ ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἀφιξεῖν. Κακόν τι ποιῆσαι.] καταδικάσαι τινά. Καπνὸν ἐξαίφνης.] ὥστε διὰ βραχύτατα τῶν ὀπῶν τὴν ἔξοδον ποιήσασθαι. Ἢ τὸν Σέλλου.] ἐπεὶ καπνὸν εἶπεν ἐπήνεγκε τούτους ὡς πτωχαλαζόνας. οὓς λέγουσι καπνὸν Προξενίδην καὶ Αἰσχίνου τοῦ Σέλλου. καὶ ἐν ὄρνισι μέμνηται Προξενίδου ὡς ἀλαζονικοῦ.

Christ. Ἐπὶ τοὺς καδίσκους.] Hypocoriſticè cadiſcos vocat vaſa in quæ calculos mittebant iudices. & à particula totum innuit nempe forum, vt priùs quum clepſydram dixit. Iamdudum, inquit, animus volat ad ſubſellia & tribunal; & cupit aliquem condemnare, iure vel iniuria, hoc enim innuit cùm ait κακόν τι ποιῆσαι. Ποίησον καπνὸν] Fac, inquit, vt ſim fumus quo per minuta iſta foramina euolare poſſim. Sic apud Homerum auiculam ἀποπτᾶσαν habemus quæ auolaret διὰ τῶν ὀπῶν. Illa autem foramina erant καπνοδόχαι & fumaria dici poſſunt. Προξενίδην ἢ τὸν Σέλλου.] Videtur Scholiaſtes Græcus legiſſe Proxenidem de quo ait mentionem factam in Equitibus, tanquam ἀλαζόνος. Sed illic reperio tantum Theagenem & Sellum Æſchinem (neſcio an Proxenis filium faciat Theagenem) quos καπνοὺς dictos fuiſſe teſtantur Grammatici (malè apud Sudam inuenias alicubi κάπρος pro καπνός) quia multa inaniter promittere ſolebant, & ſe falsò diuites faciebant. præcipuéque Æſchines Selli à quo dicti ἀλαζόνες σελλοί, & σελλίζειν inde pro ἀλαζονεύεσθαι. Nam pauper erat, & tamen ψευδόπλουτος dicebatur, quia videri volebat μεγαλόμπορος. de quo inferius etiam verba faciet Ariſtophanes, quum dicet ἀπὸ σελαρτίου. Vanitatem & (vt ita dicam) inaniam hominum qui velut mures erant quos montes parturiuerant, antiqui ſignificabant per hæc tria, fumos, vmbras, nubes, vnde Eupolis Autolyco dixit καπνοὺς προφασιστικὰς. Apud Lampridium in Alexandri Cæſaris vita habes fumi venditorem fumo punitum. Sed pudet hæc omnia minima reſequi, præſertim cùm doctiſſimus antiquarius Cœlius Rhodiginus occuparit in lib. 26. Lectionum ſuarum.

Σχόλια. Ψευδαμάμαξυν.] εἶδος ἀμπέλου ἡ ἀμάμαξυς. ἣν λέγουσιν ἀναδενδράδα. ὅλον δὲ εἴρηται πρὸς τὸ ψεύδεσθαι τὸν Αἰσχίνην καὶ ψοφώδη κομιδῇ λέγειν. καὶ τὸ ξύλον γὰρ τῆς ἀμαμάξυος καιόμενον ψόφον ἀποτελεῖ. Διατινθαλέῳ δὲ διαθέρμῳ. Σπόδισον ταχέως.] ἀνάξον. καῦσον ὡς ἐν σποδῷ. Κᾆπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας.] τῶν γὰρ ἀπανθρακιζομένων ἰχθύων ἀποφυσῶσι τὴν σποδόν. ἢ παρόσον ἐν τῷ ὀπτᾶν φυσῶσιν ἵνα πλέον ἐγερθῇ τὸ πῦρ καὶ θᾶττον ὀπτηθῇ. Εἰς δὴ

ξάλμην.] ὡς ἐπὶ ἰχθύων ὀπτῶν ὀξάλμῃ ἐσθιομένων. A Τὰς χοιρίνας.] ἐν τῷ τῶν Ἱππέων δράματι εἴρηται ὅτι χοιρίναις ἐχρῶντο πρὸ τῶν ψήφων οἱ δικασταί. ἦσαν δὲ, κόγχαι τινες ὥς φησιν Ἐπαφρόδιτος ἐν ταῖς λέξεσι.

CHRIST. Ψευδαμάμαξυν.] Vitis aiunt eſſe ſpeciem quæ etiam ἀναδενδρὰς dicitur, cuius lignũ vrendo ſit ſtreperum & ſonificum. Itaque quia mendax Æſchines verba ſonora & ampullantia loquebatur, propterea putant vocatum ψευδαμάμαξυν. Tamen fortaſſis nihil aliud notat quàm B ψευδόπλουτον & iactatorem poſſeſſionum vitiferarum. Sic in Equitibus dixit Senatum à Cleone factum plenum ψευδατραφάξυος, id eſt, vanitatum & mendaciorum, quia ἀτράφαξυς genus eſt oleris citò excreſcens. Heſychius ait ἀμάμυξ (fortaſſis malè pro ἀμάμαξυς) genus vitis vel vuę, atq; addit vſurpari de quodam claudo qui nixus duobus ſcipionibus ſub vtraque axilla poſitis, pendulum racemi inſtar habebat pedem. Cùm autem octo numerentur à Laertio Æſchinæ, neque de hoc Sellio quicquam memoret, facilè adducor vt credam, C eum cuius vitam ille deſcribit, Sophiſtam nempe & Socratis diſcipulum, cætera pauperem hic intelligi, etſi filium facit Charini ἀλλαντοπώλου tucetarij, vel Lyſaniæ in eius vitæ principio, idem Laertius. Διατινθαλέω.] Rubente & igneo, διαπύρῳ. Heſychij codices hac parte mendum non habent, quamuis aſteriſco notati, ſed tollendus aſteriſcus & legendum διατινθαλέῳ, διαπύρῳ non autem διὰ πυρὸς diſtinctis & diuulſis vocibus. Idem ſignificat ſimplex τινθαλέῳ, nempe χλιαρὸν & θερμὸν, vt illud poetæ apud Suidam τινθαλέοισι καταιονῷντο λοετροῖς, id eſt, humeſcant calidis & tepentibus balneis. Σποδιεῖ. Τάχιστα.] Ita ardens & præſens fulmen optat, vt ſtatim cinis fiat, nam σποδίζειν non eſt vrere ſimpliciter ſed perurere ita vt cineſiat quod vritur. Quod autem ait μ' ἀποφυσήσας, translatum poteſt eſſe à piſcibus qui ὀπτοὶ (meritò ὄψον piſcis vocatur) detergi ſolent aut ſufflari vt abeat cinis conceptus inter aſſandum. vel ἀποφυσήσας dixit ratione ignis qui ſufflando excitatur & citius aſſat, ſed quia dicit ἀπαλὰν, malo hærere priori, quæ de cinere aufferendo eſt, expoſitioni. Tantùm arbitror pro μ' ἀποφυσήσας legendum κ' ἀποφυσήσας pro καὶ ἀποφ. quorſum enim repetat τὸ μὲ, cùm iam dixerit ἤ με κεραυνός. Τὰς χοιρίνας.] Ante calces inuentas conchylijs & id genus teſtulis quas χοιρίνας Græci (nos ex Græco ſenſu & vocabulo Porcelaines) vocabant, vtebantur Iudices, vt teſtatur Epaphroditus in vocabulario, mittebántque in vas vel cadum quem κημὸν dicunt qui factus erat velut ἠθμὸς quo purpuræ capiuntur, & eſt propriè πλέγμα in Coni figuram C deſinens. Inuenio autem apud veteres Gloſſographos octo ſignificata τοῦ κημοῦ, nempe cadum iudicialem, equorum frenum, ornatum muliebrem, corium quod ori ſuo tibicines imponunt, ſpeciem lilij, herbæ genus, legumen Thracicum & machinam quandam igniuomam, quamuis dubito an iſtud poſtremum verum ſit & pro πυρφόρον μηχάνημα, melius ſit πορφύρεον vt de purpurarum conchyliis intelligatur. *Sed* ignoratio illius inſtrumenti πυρφόρου fortean mihi impoſuerit, Itaque D cohibebo aſſenſionem donec ex ampliori auctorum lectione doctior euaſero.

ΣΤΡΟΦΗ *κώλων καὶ στίχων ιβ´.*

Χο. Τίς γὰρ ἔσθ' ὁ ταῦτά σ' εἴργων, κἀποκλείων τὰς θύρας;

Λέξον. πρὸς εὔνους γὰρ φράσεις.

Φι. Οὑμὸς υἱός. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε. καὶ γὰρ τυγχάνει

Οὑτοσὶ πρόσθεν καθεύδων. ἀλλ' ὕφεσθε τοῦ τόνου.

Χο. Τοῦ δ' ἐφίξει ὦ μάταιε ταῦτα δρᾶν σε βούλεται;

Τίνα πρόφασιν ἔχων.

Φι. Οὐκ ἐᾷ μ' ὦνδρες δικάζειν. οὐδὲ δρᾶν οὐδὲν κακόν.

Ἀλλά μ' εὐωχεῖν ἕτοιμός ἐστ'. ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι.

STROPHA *Col. & verſuum* 12.

CH. *Nam quis ille qui negat tibi exitum occludens foreſ?*

E *Dic inquam, amicis dixeris.*

PH. *Filius meus, ſed alta quæſo voci parcite,*

Nempe dormit hic inantè, ſed tonum ſubducite.

CH. *Quæ poteſt cauſa eſſe cur in te iſta moliri audeat?*

F PH. *Ius vetat me dicere, at nil me patrare volt mali,*

Sed lubentem viuere & lætum meis ingratijs.

Σχόλια. Ταῦτά σ' εἴργων] τὸ ἐξιέναι ἡμῖν καὶ δικάζειν. ὕφεσθε δὲ ὑποχαλᾶτε ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλοίων. Τοῦ δ' ἐφίξει] χάριν τοῦ καὶ ὑφέξει. ἀντὶ τοῦ ὑπεχέιν τι, ὑποσχόμενός τι, ὃ κατέχει σε ἡ τίνος χάριν. G ἀντὶ δὲ τοῦ τραγικοῖς ἔφεσις ἡ πρόφασις. τί προφασιζόμενος συγκλείει σε. καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ. οὐδέ τιν' ἄλλον μύθον ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε. Ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι.] δείκνυσιν ἐντεῦθεν τὸ φιλόδικον αὐτοῦ. χαίρειν δὲ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν.

CHR. Τοῦ δ' ἐφίξει.] Monet Scholiaſtes Grecus etiam ὑφέξει legi, quod adluderet ad proximum ὕφεσθε τόνου, quod eſſet promittere, ſed ſatius duco ἐφίξει, vt dicat qua gratia te detinet & ire prohibet, quem prætextum aut cauſam habet quod te includat? ſed & idem nota apud Tragicos ἔφιξιν (malè illic ἔφεσις) eſſe πρόφασιν, id eſt, cauſam retentionis & cohibitionis, vt teſtatur etiam Heſychius ex Euripidæ Pirithoo, vbi leue mendum corriges, & pro ἐφίξει & ἐφίξεις leges ἔφιξιν & ἐφίξεις, aitque eſſe χάσιν & λύσιν, vnde verbum

bum ἰφίξω eſt πίμψω. Puto verò ſequentia τίνα προφάσιν ἔχων eſſe delenda velut gloſſem a ſuperiorum verborum τοῦ δ' ἐφίξειν, id eſt, quo prætextu. Tamen non abſurdè exiſtimo explicari poſſe ἐφολκύσων, quaſi dicat, Quid ſperat tandem obtinere dum te hic malè habet? Paulò pòſt vbi habes τ' ἀνδρὸς τῶν δί, legerem propter metrum τουδὶ. ſed & paulò ſuperius ἐτόλμησεν λέγειν non ἐτόλμησε. A

Χο. Τοῦτ' ἐτόλμησ' ὁ μιαρὸς χανεῖν ὁ Δημολογοκλέων,
Εἴπερ λέγῃς περὶ τῶν νεῶν ἀληθὲς ἄν;
Φι. Οὐ γὰρ ἄν ποτ' οὗτος ἀνὴρ τοῦτ' ἐτόλμησε λέγειν.
Εἰ μὴ ξυνωμότης τις ἦν.
Χο. Ἀλλ' ἐκ τούτων ὥρα τινά σοι ζητεῖν καινὴν ἐπίνοιαν.
Ἥτις σε λάθρα τἀνδρὸς τουδὶ καταβῆναι δεῦρο ποιήσει.
Φι. Τίς ἂν οὖν εἴη; ζητεῖθ' ὑμεῖς. ὡς πᾶν ἔγωγε ποιοίην.
Οὕτω κιττῶ διὰ τῶν σανίδων μετὰ χοιρίνης περιελθεῖν.
Χο. Ἔστιν ὀπὴ δῆθ' ἥν τιν' ἂν ἔνδοθεν οἷός τ' εἴης διορύξαι,
Εἶτ' ἐκδῦναι ῥάκεσι κρυφθεὶς ὥσπερ πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Φι. Πάντα πέφρακται κοὐκ ἔστιν ὀπῆς οὐδ' εἰ σέρφῳ διαδῦναι.
Ἀλλ' ἄλλο τι δεῖ ζητεῖν ὑμᾶς. ὀπίαν δ' οὐκ ἔστι γενέσθαι.
Χο. Μέμνησαι δῆθ' ὅτ' ἐπὶ στρατιᾶς κλέψας ποτὲ τοὺς ὀβελίσκους,
Ἵεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους, ὅτε δ' ἡ Νάξος ἑάλω;
Φι. Οἶδ'. ἀλλὰ τί τοῦτ'; οὐδὲν γὰρ τοῦτ' ἐστιν ἐκείνῳ προσόμοιον.
Ἥβων γὰρ, κἀδυνάμην κλέπτειν. ἴσχυόν τ' αὐτὸς ἐμαυτοῦ.
Κοὐδείς μ' ἐφύλαττεν, ἀλλ' ἐξῆν μοι
Φεύγειν ἀδεῶς. νῦν δὲ σὺν ὅπλοις
Ἄνδρες ὁπλῖται διαταξάμενοι,
Κατὰ τὰς διόδους σκοπιωροῦνται.
Τὼ δὲ δύ' αὐτῶν ἐπὶ ταῖσι θύραις
Ὥσπερ με γαλῆν κρέα κλέψασαν,
Τηροῦσιν ἔχοντ' ὀβελίσκους.

CH. *Auſus effutire id ille Nugi publici Cleon?*
Si vera tu loqueris ſuper triremibus?
B PH. *Nempe coniurationis iſte ni ſit particeps*
Non auſit iſta dicere.
CH. *Sed tempus nunc eſt quærere ſollertem technam atque nouam qua*
Poßimus ab hinc clàm te extractum dare & huc demittere tandem.
PH. *Labor hic vobiſcum eſto, mi certum omnes intendere neruos,*
C *Sic ardet mens mihi per tabulas ſpaciari iudiciales.*
CH. *Nempe foramen forſitan intus habes quod poßis fodicare*
Tum pannis fallere tectus ceu fecit verſutus Vlyſſem.
PH. *Omnia ſunt obturata probè, nec formica egrediatur.*
D *Vobis alia eſt rimanda via, hic rimam non eſt reperire.*
CH. *Meminens eſto te in militia cùm clepſiſſes obeliſcos*
Ipſum euaſiſſe agilem è muro, cùm capta eſt inſula Naxus.
PH. *Factum hoc memini, ſed quid faciam: nihil eſt facto ſimile illi,*
Nam puber eram, furtáque faciebam, magnis viribus auctus
E *Custode carens poteram impunè*
Fugere intrepidus, quolibet ire.
Nunc viri in armis tanquam in ſpecula
Noſtros aditus vndique ſeruant.
Quorum inſtant duo foribus noſtris
Qui verna tenent, me q́; tuentur
Felem veluti rapicarnem.

F

Σχόλια. Ὁ Δημολογοκλέων.] ὁ τύραννος καὶ ἀρχοντιῶν. συνέθηκε τὴν λέξιν ἐκ τοῦ δήμου καὶ τοῦ λόγου καὶ τοῦ Κλέωνος. δηλοῖ τὸ ἀρχικόν. καθάπερ ἐν τῷ δήμῳ ἄρχειν. τοῦτο δὲ εἴρηκε διὰ τὸ τὸν Κλέωνα πολυλόγον εἶναι καὶ τοῖς λόγοις ἐξαπατᾶν τὸν δῆμον. ἐπὶ δὲ τὸ αὐτὸ ἦθος κατεσκεύασται, ἐπεὶ ὁ χορὸς πρὸς τὸν Κλέωνος ἐτύγχανεν. Εἴπερ λέγεις.] ὅτι ἀληθὲς λέγεις περὶ τῆς τριηρικῆς παρρησίαν ἄγεις περὶ τοῦ δήμου, μάλιστα δὲ ὁ χορὸς κακουργίαν φάσκων. ἐπεὶ ὑπὲρ χρησίμου τῆς πόλεως λέγεις εἰσηγούμενος περὶ τριηραρχίας ἐγκαλεῖσθαι. τινὲς δὲ οὕτως, ἔστι εἴποις κακὸν περὶ τῶν νεῶν, τοῦτο ἀληθές ἐστι. διαβάλλει δὲ τοῦτον. οὐ γὰρ περὶ νεῶν ἐστιν ὁ λόγος, ἀλλὰ περὶ τοῦ μὴ δικάζειν αὐτόν. ξυνωμότας δὲ ἔλεγον τοὺς ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνερχομένους. ὁ ὕφος δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὕτω κιττῶ.] ἐπιθυμῶ, ἀπὸ τῆς ἀρτίως τικτουσῶν γυναικῶν ἐπιθυμουσῶν τινῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ ὀρνέου τῆς κίττας, ὅπερ ἐπιθυμητικῶς ἔχον τῶν ἀνθρώπων, ταχέως διαπέταται. ἐξ ἂν δ' ἂν ἐσθίει, καὶ πάλιν ἑτέρων ἐπιθυμεῖ. καὶ μεταβάσεως ποιεῖται εἰς ἕτερον τῶν ἀνδρῶν. Διὰ τῶν σανίδων] τῶν δρυφάκτων τῶν περιεχουσῶν τὸ δικαστήριον εἰσελθεῖν. ἢ σανίδων φησὶ τῶν περιεχουσῶν τὸ ὄνομα τῶν εἰσαχθησομένων εἰς τὸ δικαστήριον. ποῖος δ' ἐστὶ πρῶτος εἰσαχθῆναι καὶ τὸ λέξειν.

CHRIST. Εἴπερ λέγεις] Scholia Græca videntur legiſſe ὅτι λέγεις, vel potius accepiſſe Si pro G Quia, tamen ſi legis εἴπερ legendum λέγεις, & hanc diuerſam lectionem notant eadem Scholia vt dicat, ſi quid mali autumas de nauibus & trierarchia (quod erat publicum munium) hoc verum eſt. Sed calumnioſè infert de triremibus de quibus nulla querela inſtituitur, ſed de eo quod iudicare pro-

hibetur Philocleon. Notandum verò quod quum de Bdelycleone loquitur, eum vocat Δημολογοκλέωνα, quaſi innuat tyrannidem erga populum occupantem, & non ſolùm δημαγωγὸν ſed etiam δημαρχικόν. At cùm ait ξυνωμότας oſtendit Cleonem meditari ſolutionem ſtatus popularis, ſic enim vocabant τοὺς συνεφχειρημένους ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου. Οὕτω κνίσῃ δὲ τῶν σανίδων.] Metaphora ſumpta ab vterū ferentibus mulieribus & tactis alicuius cibi cupiditate, diximus in gloſſematis Cōmēt. ad Irenā quis eſſet morbus in fœminis ἡ κίσσα, piget reuocare, ſed hoc quidem loco Græcas gloſſas non ſequor, quæ vocem tranſlatam volunt ἀπὸ τῶν ἀρτίως τικτουσῶν γυναικῶν, non enim hoc fœtis vſu venire ſolet, ſed incientibus aut potiùs grauidis ex fœtu concepto. Quod autem ait σανίδων, vel intelligendum, cancellos iudiciales, & tabulata ſedilia, vel tabulas illas quæ nomina continent per ſeriem eorum qui iure agunt & in iudicium introducuntur.

Σχόλια. Οὐδ᾽ εἰ σέρφος.] ἐπεὶ ἐν ὄρεσι τινὲς τὸ εὔδεσι κατεφαγὼν μύρμηκα καὶ σέρφους, ἐξηγοῦνται καρπὸν τὸν σέρφον. ἐστι δὲ θηρίδιόν τι μικρόν. Κρατῖνος δὲ, μύρμηκα φησὶ τὸν σέρφον. οἱ δὲ, ζωύφιον κωνωπῶδες. ἀφ᾽ οὗ ἡ παροιμία, ἔστι κἀν μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή. παρεγγυῶσα μηδὲ τῶν μικρῶν καταφρονεῖν. Οπίαν δ᾽ ὡς ἔστι.] ἐπαίζει παρὰ τὸ ὄνομα. καὶ τυρὸν δὲ λέγουσι τὸν ὀπίαν τὸν τῷ ὀπῷ τῆς συκῆς συνεστηκότα. Μέμνησαι δ᾽ οὖν.] ὑπομιμνήσκει αὐτὸν τῆς ἐν Νάξῳ πράξεως τόλμαν.

Bisetus. Τοὺς ὀβελίσκους] ἴσως δεῖ τούτους νοητέον εἶδός τι ἄρτων, οὓς Ἀθήναιος ὀβελίας καλεῖσθαί φησιν, οὕτω λέγων ἐν τῷ τῶν Δειπνοσοφ. γ. ὁ δὲ ὀβελίας ἄρτος κέκληται ἤτοι ὅτι ὀβολοῦ πιπράσκεται, ὡς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὅτι ἐν ὀβελίσκοις ὠπτᾶται. ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ὀβελίσκος ἀντὶ τοῦ ἄρτου τοῦ εἰς καλυβίδιον λεπτοῦ εἰρῆσθαι δοκεῖ.

CHRIST. Σέρφος διαδύνων] Animalculum eſt inſtar culicis vel formicæ Serphus quem Coſſum dicerem niſi Heſychius vocaret πτερωτόν, Cratinus formicam ſic vocat, ſed diuerſa eſſe prouerbialis Senarius arguit,

> Ενεστι κἀν μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή,
>
> id eſt,
>
> Nec felle Serphus nec caret Formicula,

quo admonemur ne minima quidem contemnere. & Nicophon in ἀφροδίτης γοναῖς eum numerat inter malignas & paruas auiculas κνίπας & πάρνοπας. Habes infra in Auib. hanc vocē bis aut ter. Οπίαν] Feſtiuè ἀπὸ τοῦ ὀπῆς formauit ὀπίαν, negátque eum per foramina poſſe euadere, & interim alludit ad caſeum ὀπίαν ſic dictum quia lacte fici cōcretus induit δρεμύταλα. Nam apud Euripidem Cyclope habes καὶ τυρὸς ὀπίας, καὶ βοὸς γάλα, quod recenſet Athenæus, ſed legit οἰὸς non βοός.

Σχόλια. Οτε Νάξος ἑάλω.] τὴν Νάξον ἐπιστράτευσε φησὶ τὸν γέροντα. ἑάλω γὰρ ἐπὶ Πεισιστράτου. τοῦ δὲ ἑάλω, ἐκτείνουσι τὸ α συνήθως. ἔστι δὲ μία τῶν κυκλάδων νήσων. Σκοπιωροῦνται.] καθοπλίζουσι καὶ φρουρὰ λανθάνουσιν. Ερμιππος δὲ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς θεωρεῖν.

CHRIST. Οτε Νάξος ἑάλω.] Quod fuit tempore Piſiſtrati, eſt autem vna ex inſulis Cycladibus cuius deſcriptionem & irritam Perſarum cum exſulibus obſidionem operæ pretium eſt videre apud Herodotum in Terpſichore. Plures verò ſunt Naxi, ſed hæc nobilior & à qua pendent Parus & Andrus, Ibi Bacchum natum credunt ἐκτραφῆναι, & propterea Aſclepiades ſcripſit ſolas Naxias fœminas octomeſtres partus edere, idque Iunonis munere poſtquàm Baccho cœpit bene velle, ibi magna vinearum fertur eſſe fertilitas, quin & fons perhibetur ſuauiſſimo manans vino. Dictam verò Νάξον exiſtimant, ἀπὸ τοῦ νάξαι, quòd quidam ſacrificare ſic vocent, alij à Naxo Carum duce, alij ab Endymionis filio, vt voluit Euphorion. Τὸν ἐπ᾽ ἐκείνῳ.] Lege ἐπὶ vt conſtet verſus menſura, Nam & ſic in Veneta impreſſione. Sed & mox legerem ἐφύλαττ᾽ non autem integrè ἐφύλαττεν. Sunt enim hi ſeptem verſus Dimetri Anapæſtici, ſibique ſimiles præter ſeptimum qui Catalecticus eſt & Coronis. Σκοπιωροῦνται] Speculantur, voce ducta (auctore Hermippo) ἀπὸ τῆς σκοπῆς (potius legam σκοπιᾶς) & θεωρεῖν. Sunt enim σκοπιωροῦντες καθοπλισμένοι, vel φυλακτικῶς σκοποῦντες ἐν μετεώρῳ. Qui etiam ſimpliciter σκοποὶ dicuntur, vt in illo, ὅτι δ᾽ ἐγὼ ἐκ λαοὺς σκοπὰς ἵσταμαι. ſic duos exploratores & ſpeculatores Iuno apud Callimachū Latonæ erranti collocauerat in Hæmo & Mimante, Martem & Irida, quos vocat Callimachus σκοποὺς & φρουροὺς γαίης ἐποπτεύοντας.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων καὶ στίχων η.

Χο. Ἀλλὰ καὶ νῦν ἐκπόριζε μηχανὴν ὅπως τάχιστα.
Ἕως γὰρ ὦ μελίττιον.
Φι. Διατραγεῖν τοίνυν κράτιστον ἐστί μοι τὸ δίκτυον.
Ἡ δέ μοι Δίκτυννα συγγνώμην ἔχοι τοῦ δικτύου.
Χο. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρὸς ἔστ᾽ ἀνύοντος ἐς σωτηρίαν.
Ἀλλ᾽ ἐπάγε δὴ τὴν γνάθον.

STROPHA altera col. & verſuum 8.

CH. Inueni ſolertiam nunc quam potes citiſſimè
Mellite, nam venit dies.
PH. Praſtat ergo vt rete rodam, hoc reſtat vnicum mihi.
Propter hoc Dictynna rete, ignoſce te precor Dea.
CH. Tu quidem tuam ſalutem conficis quantum pote.
Sed tende grauiter genam.

Φι. Δια-

Φι. Διαπέπρακται τοῦτό γ' ἀλλὰ μὴ βοᾶτε μηδαμῶς, A
Ἀλλὰ πρὸ μιοῦ, ὅπως μὴ Βδελυκλέων αἰσθήσεται.

PH. Prorſus hæc ſunt roſa, ſed ne quæſo vocem extollite.
Oppidò quippe eſt cauendum Bdelycleon ne ſenſerit.

Σχόλια. Ἀλλὰ τὴν ἐκπόδεξο.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη στροφὴ ἔοικεν εἶναι ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω ῥηθείσης ὁμοίας στροφῆς. ἀλλ' ἔστιν ἐλλιπής. στίχων γάρ ἐστι καὶ κώλων ὀκτώ. ἔστι τὸ α' τροχαϊκὸν τετράμετρον καταληκτικόν. τὸ δεύτερον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. καὶ τὸ ἕκτον. τὰ δ' ἄλλα ὅμοια τῷ πρώτῳ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Εως γὰρ ὦ μελίτιον] ἐρ. Φρος γὰρ ὦ προσφιλέστατον μελίτιον. δηλοῦσι γὰρ ὅτι ἡμέρα γίγονεν. Η δέ μοι Δίκτυννα] πρὸς τὴν Ἄρτεμιν τοῦτο. ἐπεὶ ἄγρευτος ἦν. καὶ διὰ τὸ ὄνομα γελοιάζει. καὶ γὰρ τὸ δίκτυον ἐπήγαγε τὸ Δίκτυνναν Ἄρτεμιν ἵλεων ἔσεσθαι. B

CHRIST. Ἀλλὰ τὴν ἐκπόδεξο.] Hanc Stropham putat ſcholiaſtes Græcus Amœbæam eſſe, & Antiſtropham ſuperiori Strophæ reſpondentem, ſed mancam & deficientem quia octo tantùm conſtet colis ſiue verſibus. Quod ego non puto verum eſſe, vel ex eo quod ſextus verſus qui hic Dimeter eſt Iambicus, ſimilis non eſt ſexto alterius Strophæ vbi habes, Γίγα τρίβωσιν ἔχων; quem nos diximus ſupra videri nobis irreptitium Gloſſema.

Verum quidem eſt, vt & illic, primum verſum (vt & ſequentes longiores) eſſe Trochaicum Tetrametrum Catalecticum quales amauit Epicharmus, vt ille,

Νᾶφε, καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν, ταῦτα νεῦρα τᾶν φρενῶν. id eſt,
Sobrius nec credulus ſis, neruus hic prudentiæ eſt.

Cæterùm legendum eſt ἥκιστα, non ſem plenè ἥκιστα, nam eliditur τὸ α propter vocalem in ſecundo verſu ſequentem. Η δέ μοι Δίκτυννα] Iure irretitus Mineruam vocat ſub nomine Dictynnæ quæ ſic dicta ἀπὸ τῶν δικτύων, nam Venatu gaudet dea.

C Σχόλια. Ἀνόντος.] ἀντὶ τοῦ ἀνύοντος τὰ πρὸς σωτηρίαν καὶ εὐεικτοῦντος. τὸ δὲ ἄνοντος γίνεται ἀπὸ τοῦ ἄνω βαρύτονον. οὗ τὸ περὶ τοῦ παθητικοῦ ὀνομαστικῶς, ἄνω, ὡς τὸ μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται. Επαγε τὴν γνάθον.] ἀντὶ τοῦ ἐκεῖ τὴν γνάθον τὸ δίκτυον. τοῖς διαλύσεις ἔπαγε τὴν γνάθον καὶ διάκοψον αὐτό.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων η'. D *STROPHA altera verſuum 8.*

Χο. Μηδὲν ὦ τᾶν δέδιθι μηδέν. ὡς ἐγὼ τοῦτόν γ' ἐάν
Γρύξῃ τι, ποιήσω δακεῖν,
Τὴν καρδίαν
Καὶ τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον
Δραμεῖν, ἵν' εἰδῇ μὴ πατεῖν
Τὰ ταῖν θεαῖν ψηφίσματα.
Ἀλλ' ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλώδιον, εἶτα καθίμα E
Δήσας σαυτὸν, καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος Διοπείθους.

CH. Nil tibi eſt quicquam timendum, hunc nempe ſi fors obſtrepat
Faxo ſuum cor mordicus
Vt lancinet
Pedemq́ pro vita ſtruat
Vt ſcita Diuarum ſacra
Calcanda non putet ſibi.
Sed funiculum appende feneſtra tenuem, atque reuinctum
Tete demittas audaci replens animum Diopitha.

Σχόλια. Τὸν περὶ ψυχῆς.] ἤγουν ἐκφυγεῖν σώζοντα τὴν ψυχήν. Ἵν' εἰδῇ μὴ πατεῖν.] καὶ τὸ τῆς φιλόδικος. ἔγκλημα δέ ἐστιν ὑβρίζειν τὰ μυστήρια. ἢ οὕτω πάλιν πλέκει αὐτῷ. ἢ δείκνυσιν ὅτι ὡς οὐ χρὴ τὰ μυστήρια εὐτελίζειν οὕτως οὐδὲ ταῦτα ποιεῖν.

CHRIST. Περὶ ψυχῆς δρόμον.] Per curſum certamen intelligo, ſic doctiſſimus Poetarum dixit certare de vita & ſanguine Turni, hoc eſt, περὶ ψυχῆς. Μὴ πατεῖν.] Vt ſuo malo, (inquit) cognoſcat non lædere deorum myſteria, nam velut qui Cereris arcana vulgabant & Proſerpinæ (quas deas innuit) debebantur morti, vel, vt ait Flaccus Lyricus, trabibus naufragis, vel execrati & deuoti erant omnibus diis, vt factum eſt de Alcibiade qui Cereris initia enunciarat teſte Iuſtino, preter Plutarchum. Ita qui decreta & pſephiſmata Themidis & Mineruæ violant (hoc enim eſt πατεῖν) periculum ſubire debent mortis. Hæc ait ſenum chorus in gratiam Philocleonis, quibus mores ſuos oſtendit φιλοδίκους, & Comicus cùm debuiſſet μυστήρια addidit ψηφίσματα.

Σχ. Τὰ ταῖν θεαῖν ψηφίσματα] ἀντὶ τοῦ τὰ μυστήρια εἰπεῖν, ψηφίσματα εἶπεν. ὡς δὲ οὐχ ἧττον περὶ ταῦτα ὁ περὶ ἐκεῖνα σπουδάζειν. καθίμα δὲ, ὑπόχαλα. Καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος.] ὡς ἀπὸ σχήματος τι τοῦ Διοπείθους ἔχοντος μανιῶδες. ἦν δὲ ὁ Διοπείθης ῥήτωρ. μὴ ποτε δὲ ἦν ὁ καὶ ὑπὸ Φρυνίχου. F

CHRIST. Διοπείθους.] Videtur furioſum innuere Diopithea qui Rhetor fuit, & fortaſſis is quem Phrynichus induxit in ſcenam his verſibus ἀνὴρ χορεύει καὶ τὰ τοῦ θεοῦ καλά. βούλει Διοπείθη μεταδραμοῦ καὶ τύμπανα, Quin Amipſias eum vt furentem & χρησμολόγον (quod & Ariſtophanes innuit in Auium fabula) deſcribit in κόννῳ (ſic enim corrigo locum Scholiaſtæ Ariſtophanici in Auibus qui malè κωνῷ ſcripſit. At in Equitum fabula claudus memoratur, vbi Scholiaſtes ait Niciæ fuiſſe ſodalem, neque ſolùm κυλλὸς, ſed & ὑπερδέξιος. ſed Symmachus ipſum Rhetorem facit verè μανιώδη, vt in Amphictyonis oſtendit Teleclides. De hoc Diopithe tradit Sudas Eum olim legem tuliſſe vt damnas eſſet mortis qui vrbe egreſ- G

ſus in Piræo manſiſſet, Poſtea ipſe Legiſlator cùm A re, vocatus eſt in ius ab aduerſariis. Hæc narrantur ſerius adueniens coactus fuiſſet ibidem conſiſte- ab Æliano apud collectorem Sudam.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

Φι. Ἄγε νυν ἢν ἀρθομέθα τουτῳὶ ζητοῦντες μ' ἐκκαλαμᾶσθαι,
Κἀνασπαστὸν ποιεῖν εἴσω τί ποιήσετε; φράζετε νυνί.
Χο. Ἀμυνοῦμέν σοι, τὸν πρινώδη θυμὸν ἅπαντες καλέσαντες.
Ὥστ' οὐ δυνατόν σ' εἴργειν τὰ τοιαῦτα ποιούμενον ἡμεῖς.
Φι. Δράσω τοίνυν γ' ὑμῖν πίσυνος. καὶ μανθάνετ' ἤν τι πάθω 'γώ,
Ἀπολόντες καὶ κλαύσαντες, θεῖναί μ' ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.
Χο. Οὐδὲν πείσει. μηδὲν δείσῃς. ἀλλ' ὦ βέλτιστε καθίει
Σαυτὸν θαρρῶν, κἀπευξάμενος τοῖσι πατρῴοισι θεοῖσιν.
Φι. Ὦ Λύκε δέσποτα, γείτων ἥρως. σὺ γὰρ οἷσπερ ἐγὼ κεχάρησαι.
Τοῖς δακρύοισι τῶν φευγόντων ἀεὶ καὶ τοῖς ὀλοφυρμοῖς.
Ὤκησας γοῦν ἐπίτηδες ἰὼν ἐνταῦθ' ἵνα ταῦτ' ἀκροῷο.
Κἀβουλήθης μόνος ἡρώων παρὰ τὸν κλάοντα καθῆσθαι.
Ἐλέησον καὶ σῶσον νυνὶ τὸν σαυτοῦ πλησιόχωρον.
Κοὐ μή ποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω, μὴ δ' ἀποπαρδῶ.

SYSTEMA *ex congerie vel Pericopa.*

B *PH. Age nunc ſi forte videntes hæc ſerui me euellere quærant*
Retrahantq́; intrò, dicite, quid facturi? quid deniqueſperem?
CH. Animum ilignum præſtabimus omnes nos tibi opemq́; feremus.
Ne quis queat hoc prohibere, ita nos videas in rebus agentes.
PH. Ope veſtra fretus id audebo, ſed, fletum, aduertite ſi quid
C *Humanitùs acciderit mihi, vt ad ſubſellia me tumuletis.*
CH. Non eſt quod tu metuas quidquam, ſed age, ô bone, labere fidens
Adiens votis precibusq́; prius diuos patriòſque penates.
PH. O Lupe Domine, ô vicine heros, etenim lamenta reorum
D *Lacrymaq́; iuuant te perpetuò, pariterq́; ea lætificant me*
Iſtamq́; habitas ideò ſedem, his facilem quæ præbeat aurem,
Qui ſolus amas Heroum lacrymantibus adſeſſor adeſſe,
Miſerare tuum Lupe nunc ſaluumq́; velis præſtare propinquum.
Hoc ſi annueris, non deinde tuas mingam ad ſegetes, neq́; pedam.
E

Σχόλια. Ἐκκαλαμᾶσθαι.] ἀνασπᾶσθαι, ἀπὸ τῶν τὴν καλάμην τῶν σπερμάτων ἀνασπώντων ἕνεκα στέγης τῶν οἰκημάτων. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνιμᾶν. ὡς οἱ τοῖς καλάμοις τοὺς ἰχθύας ἀνέλκοντες. τὸ πρινῶδες δὲ τὸ σκληρὸν ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ πρίνου. μανθάνετε δὲ σκοπεῖτε. τὸ δὲ ἤν τι πάθω, ἀντὶ τοῦ ἐὰν συμβῇ με πεσόντα ἀποθανεῖν. Ἀπολόντες καὶ κλαύσαντες.] ἐὰν συμβῇ με πεσόντα ἀποθανεῖν, ἐν τῷ δικαστηρίῳ με θάψατε. δρύφακτοι γὰρ εἶναι θύρας ἢ τὰ διαφράγματα. ἢ τὰ περιτειχίσματα. ἢ κιγκλίδες. διαφράγματα. τὰ νῦν ταυλάτα καλούμενα. τὰ τῶν οἰκοδομημάτων ἐξέχοντα ξύλα, ἐνταῦθα δὲ τὰ ταυλώματα τοῦ δικαστηρίου. διὰ τὸ ἐκ σανίδων καὶ ξύλων τῶν ἐκ δρυὸς εἶναι κατεσκευασμένα. λέγει δὲ ἀπὸ μέρους τὸ δικαστήριον.

CHR. Ἐκκαλαμᾶσθαι.] Pro ἀνασπᾶσθαι quod eſt extrahere & euellere, ſumpta Metaphora ab iis qui poſt meſſem, ſtipulas ex agris aufferunt, qui calami ſunt vnde caſis, & dura mapalia tegant. Nos Gallo franco idiotiſmo hoc vocamus Chaumer quaſi calamare, & in agro Belſiæ latiſſimo & frumentario, calami illi vicem preſtant tegularum. Fortaſſis etiam à piſcibus tranſlatio eſt, quos attrahunt piſcatores cum arundine, vel calamo, quaſi ἀνιμᾶν. Καὶ μανθάνετ' ἤν τι πάθω.] Hic τὸ μανθάνειν eſt σκοπεῖν. Nam diſcere ſæpe pro contemplari. Sic diuinus poeta,

Diſce puer virtutem ex me verúmque laborem,
Fortunam ex aliis. ſanè enim fortuna non eſt τῶν διδακτῶν aut μαθητῶν, ſed hoc loco luſit ad verba μαθεῖν & παθεῖν, vt ille qui dixit παθήματα eſſe μαθήματα. Per illud autem πάθος letum intelli-
F gere videtur, Nam & de vetula annoſiore Nicarchus Epigrammatarius dixit in Anthologia, miratus longæuitatem ait, ὅστε μοι δισταζειν, μή τι πέπονθ' ἀΐδης, quin mors Domini noſtri Seruatoris à Theologis πάθος vocatur. Ipſe, inquit, ſiue Orcus, ſiue Pluto, leto forſan datus eſt quando iſte tam ſenex viuere poteſt, neque eum viſere. Ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.] Videte, inquit, vt ſi forſan ex lapſu moriar (dum vobis obtemperare volo) ela-
G tum me & defletum collocetis in foro iudiciali. Nam quum ait δρυφάκτοις quæ ſunt ſepta lignea & tabulata Iudicialia, vel tigna quæ ex ędificiis ſuperextant velut Meniana, quæ κιγκλίδας & καγκελλωτὰς vocant, partem accipit pro toto, nempe ſubſellia pro foro. quæ, quia ἐκ δρυὸς ſtructa erant,
pro.

propterea δρύφακτα dicta.

Σχ. Ὦ Λύκε δέσποτα] παρὰ τοῖς δικαστηρίοις τὸ τοῦ Λύκου ἱερὸν ἦν ἢ ἡρῷον. ὅθεν φασὶν εἰρῆσθαι, Λύκου δεκάς. ἄλλως. Λύκου ἡρῷον πρὸς τῷ δικαστηρίῳ ἦν. ᾧ ἐμέριζον ὅτε δικαστήριον ἦν, τοῖς λαχοῦσι τῶν Ἀθηναίων δικάζειν, δικαστικὸν μισθὸν τριώβολον. Παρὰ τοὺς κλάοντας καθῆσθαι] εἰς τῶν καταδικασθέντων εὐθὺς παρὰ τὸ ἡρῷον κλαιόντων. εὐφημότερον δὲ λέγουσι, ἀντὶ τοῦ κλάων καθῆσο. Κάννας] τὰς ψιάθους. λέγεται δὲ καὶ κάννης καὶ κλίνεται τοῦ κάννητος. ὡς ψιάθοις δὲ περιπεφραγμένου τοῦ ἡρῴου καὶ ἐστεγασμένου φησὶν οὐ παρὰ κάννας οὐρήσω. τουτέστιν οὐ συνβείσω τοῦτο ἡρῷον ἀλλὰ τιμήσω.

CHR. Ὦ Λύκε] Lyci herois effigies quæ & ἡρῷον dicta, ſtabat in foro, vbi tribuebant & partiebātur ſportulam vel mercedem trioboli iudicibus ſorte A electis debitam: atq; inibi decem olim viri vel ſycophantæ conueniebant, vnde prouerbium, Λύκου δεκάς, quod referunt ad decada numerum, ſed fortaſſis quia reſpicit δωροδόκους dicta eſt δεκάς ἀπὸ τοῦ δεκάζειν vel ἀπὸ τοῦ δικάζειν, vt ſunt Lyci δίκαι. Παρὰ τοὺς κλάοντας] Imò damnati plorantes ſedent ad Heroum, ſed voluit εὐφημότερον, & Lycum ait voluiſſe ſedere iuxta miſeros & mœrentes. B Σῶσόν νυνὶ] Propter metrū lege σὺ νυνὶ vel puta νυνὶ ſpondæū eſſe. Παρὰ τὰς κάννας] Quia τὸ ἡρῷον ſeptū erat cānis & tegetib. vbi liberè meiere & pedere ſolebāt ipſimet iudices, promittit ſe porrò cauti' actutū & venerabiliorē ſibi fore illā ſedē Lyci. κάννη vel κάννα Latinè cāna, ſed & notant Grammatici κάννητα dici à κάννης vnde καννηφόρος, nam κάνης & κάννης eadem.

C

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΟΙΚΕΤΗΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Bdelycleon, Servvs, Philocleon, Chorvs.

Bisetvs. Βδελυκλέων φωνῆς τινὸς ἀκούσας τοὺς δούλους ἐξεγείρει, ὅπως τὸν πατέρα ἤδη φεύγοντα ἀντιλάβωσι, καὶ ἐν ἀκριβεστέρᾳ φυλακῇ κατέχωσι.

Βδ. Οὗτος, ἐγείρου. Οἰ. τί τὸ πρᾶγμ'. Βδ.
ὥσπερ φωνή με τις ἐγκεκύκλωται.
Οἰ. Μῶν ὁ γέρων πῃ διαδύεται; Βδ. μὰ Δί' οὐ δῆτ'
ἀλλὰ καθιμᾷ
Αὑτὸν δήσας. Οἰ. ὦ μιαρώτατε. τί ποιεῖς; οὐ μὴ
καταβήσει;
Βδ. Ἀνάβαιν' ἀνύσας κατὰ τὴν ἑτέραν, καὶ ταῖσι
φυλλάσι παῖε.
Ἤν πως πρύμναν ἀνακρούσηται, πληγεὶς ταῖς εἰρεσιώναις.
Οἰ. Ξυλλήψεσθ' ὁπόσοις δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι;
Φι. Ὦ Σμικυθίων, καὶ Τισιάδη, καὶ Χρήμων, καὶ
Φερέδειπνε.
Πότε δ' εἰ μὴ ἐπαρήξετέ μοι, πρὶν μ' εἴσω
μᾶλλον ἄγεσθαι;

BD. H*Em expergiſcere tu.* SE. *Quid enim?*
BD. mihi vox circum accidit aures.
SE. *Num fortè ſenex aliquà ſubiens fallit?* *BD.*
Quin ſe ipſe ligatum
D
Demittere volt. SE. Nequiſsime, quid facis? hùc-
ne repentè redibis?
BD. Aſcende aliam in partem, ramisq́; feri frondentibus illum
Si ſic remos inhibere velit, virgis pulſatus ab
illis.
PH. Non fertis opem mihi quotquot in hoc anno cauſas habituri?
O Smicuthion & Tiſiade & Chremon & Pheredipne.
E
Prius intrò quàm retrahar? miſero mihi nec ſuccurrere voltis?

Σχόλια. Ἀνάβαιν' ἀνύσας.] τῷ οἰκέτῃ φησὶ διὰ τοῦ ἑτέρου μέρους ἀνάβαινε. Καὶ ταῖσι φυλλάσι.] ἐπεὶ κλάδοις ἐξεκλαύσται τισὶ παίειν αὐτὸν τοῖς πρὸ τῆς οἰκίας, διὰ τοῦτο ταῖς εἰρεσιώναις εἶπε. τὸ δὲ πρύμναν κρούεσθαι φασί τινες λέγεσθαι, ὅταν μετακαθίσαντες οἱ ἐρέται, ἐλαύνειν ὀπίσω ἐπὶ τὴν πρύμναν, ὅταν εἰς λιμένα εἰσέρχωνται. ἵνα τὴν πρύμναν εἰς γῆν ἔχωσι νεύουσαν, καὶ τὴν πρῷραν ἔξω. ὅπως ἄνευ τροπῆς εἴη εἰς ἔξοδον ἡ ναῦς· τοῦτο οὖν φησι. παῖε αὐτὸν τοῖς κλάδοις, ὅπως ἀνακρούσηται τὴν πρύμναν. τουτέστιν εἰς τοὔπισω ἀναδράμῃ. ἀνακρούειν γὰρ ἐστι τὰς κώπας, τὸ ἐπέχειν τοῦ δρόμου τοῦ εἰς τὸ ἔμπροσθεν τὴν ναῦν. εἰρεσιώναις δὲ ἁπλῶς τοῖς ξηροῖς κλάδοις.

Bisetvs. Πρύμναν ἀνακρούσηται.] πρύμναν ἀνακρούειν, καὶ πρύμναν κρούειν, ὡς ἐν τοῖς Θουκυδίδου σχολίοις παραδέδοται, ἐστὶ τὸ κατ' ὀλίγον ἀναχωρεῖν μὴ στρέψαντα τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ οὕτως ἀναχωρῶν, ἐπὶ τὴν πρύμναν κωπηλατεῖ. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν, ἵνα μὴ δόξωσι στρεφῶς φεύγειν οὕτω κατ' ὀλίγον ὑπαναχωροῦντες. ἢ ἵνα μὴ τὰ νῶτα τοῖς πολεμίοις δόντες ῥᾷον τιτρώσκωνται. ἀλλ' ἔοικε, ὡς καὶ νῦν, ταῦτα μεταφορικῶς λέγεται περὶ τῶν ἁπλῶς ἀναχωρούντων, καὶ ἀπό τινος ἐγχειρήσεως ἀφισταμένων.

Christ. Πρύμναν ἀνακρούσηται.] Baifius notat ex Liuio & aliis bonis auctoribus, πρύμναν κρούεσθαι eſſe remum inhibere, vel inhibere ſimpliciter, F aliquando ῥυμουλκεῖν remulco trahere, hic nihil aliud eſt, quàm nauem repellere in poſticam partem, quod ſæpè faciunt remiges vt portum appellant, aut oræ alicui applicent, ſcilicet vt puppem habeant terræ propinquam & intra littus, proram autem verſus mare. Hic ergo ait, feri ipſum ramis ſiccis (ſic vocat εἰρεσιώνας) vt retro per ſua veſtigia regrediatur & recurrat. Οὐ ξυλλήψεσθ' ὁπόσοις] Puto hic loqui Philocleonis perſonā, ſed legendum vt conſtet metri ratio, ὁπόσοισι, mox G vbi habes, πότε δ' εἰ μὴ ἐπαρήξετε, quoniam deeſt ſyllaba ad metri ſupplementum, lege εἰ μὴ νῦν cū Venet. edit. Tamen, mentem Comici propius rimanti, videtur mihi potius legendum εἰ μὴ νῦν, Quando, inquit, mihi ſuccurretis, ſi non nunc, priuſquam intro ire magis cogar?

Σχόλια. Ω Σμικυθίων.] τοὺς τοῦ χοροῦ ἐξ ὀνόματος καλεῖ. κολαζόμεσθα δὲ ἀντὶ τοῦ κολαζόμεθα.

Bis. Εἰπέ μοι.] σημείωσαι τὸ εἰπὲ ἑνικὸν μετὰ τοῦ πληθυντικοῦ συναπτόμενον. οὕτω καὶ ἄδεσαι ποιητικῶς, ὡς τὸ ἄγε, ἀλλ' ὃ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. εἴτε καὶ τὸ μὲν εἰπὲ ὡς πρὸς ἕνα μόνον εἴρηται, τὸ δὲ τί μέλλομεν, ὡς πρὸς πλείους.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Χο. Εἰπέ μοι τί μέλλομεν κινεῖν ἐκείνην τὴν
 χολήν.
Ἥνπερ ἡνίκ' ἄν τις ἡμῶν ὀργίσῃ τὴν σφηκίαν,
Νῦν ἐκεῖνο νῦν ἐκεῖνο τὸ ἐξ ὅθεν μοι
Ω κολαζόμεσθα κέντρον ἐντέταται ὀξύ.
Ἀλλὰ θοιμάτια λαβόντες ὡς τάχιστα παιδία
Θεῖτε καὶ βοᾶτε. καὶ Κλέωνι ταῦτ' ἀγγέλλετε.
Καὶ κελεύετ' αὐτὸν ἥκειν,
Ὡς ἐπ' ἄνδρα μισόπολιν
Ὄντα κἀπολούμενον,
Ὅτι τόνδε λόγον εἰσφέρει,
Ὡς χρὴ μὴ δικάζειν δίκας.

STROPHA.

CH. Dic mihi cur ergo bilem nos mouere
 illam piget
B Veſtra qualis illa veſpas cùm quis irritauerit,
Nunc acuta, nunc acuta quis nocentes
Vindicamus, eia tela ſtricta tendite.
Sed cito pede tunicata pallia ô pueluli
Sumite, ite, & hæc Cleoni nunciate clariter,
Huc venire eum iubete,
Ciuitatis hoſtis adeſt
Improbeque perditus
C Noua conſilia qui inuehit
Cauſas iudicandas negans.

CHRIST. κινεῖν ἐκείνην τὴν χολήν] Sic Latinè dicitur mouere bilem, vt Horat. Sæpè mihi vestri bilem mouere tumultus. Sic dicunt Græci κινεῖν καμάρινον, vt eſt in verſu prouerbiali, μὴ κίνει καμάριναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων. Dixit autem hic κολαζόμεσθα pro κολαζόμεθα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

D Bdelycleon, Chorvs, Xanthias, Philocleon.

Bisetvs. Ὁ χορὸς τῷ Φιλοκλέωνι βοηθεῖν πειρᾶται. ἀλλὰ Βδελυκλέων τὴν χοροῦ βοήθειαν καὶ λόγοις καὶ ὀργαῖς κατὰ δύναμιν κωλύει.

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων μη'.

Βδε. Ὠγαθοὶ τὸ πρᾶγμ' ἀκούσατ' ἀλλὰ μὴ
 κεκράγετε.
Χο. Νὴ Δί' ἐς τὸν οὐρανόν γ' ὡς τόνδ' οὐ μεθήσο-
 μαι.
Βδε. Ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ καὶ τυραννὶς ἐστιν
 ἐμφανής;
Χο. Ω πόλις καὶ Θεώρου θεοστυγία.
Κεἴ τις ἄλλος προέστηκεν ὑμῶν κόλαξ.
Ξαν. Ἡράκλεις. καὶ κέντρ' ἔχουσιν. οὐχ ὁρᾷς ὦ δέ-
 σποτα;

E BD. Rem boni audite ô viri, ſed parcite
 his clamoribus
CH. Imò in æthera vſque clamor ibit, hunc non
 deſeram.
BD. Hæccine clara eſt tyrannis, diritáſque bar-
 bara?
CH. Te voce vrbs ô Theori impietas mera, &
Si quis alter doloſè nobis imperat.
XA. Hercules, & ſpicula ergo habent, vide ſis ô
F here,

Σχόλια. Ω 'γαθοὶ τὸ πρᾶγμα.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων μη'. ὧν οἱ πρῶτοι τρεῖς τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. οἱ ἑξῆς δύο ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἐπιμεμιγμένοι ἐπιτρίτοις καὶ διϊάμβοις. οἱ ἑξῆς τούτων ὀκτὼ τροχαϊκοὶ τετράμετροι ὅμοιοι τοῖς πρώτοις. οἱ τούτων ἑξῆς β' ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι ὅμοιοι τοῖς ῥηθεῖσιν. ὁ δεύτερος δὲ τὸν β'. ἔχει πόδα πεντασύλλαβον. οἱ ἑξῆς δὲ πάντες τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὧν τελευταῖος εἴπερ ἔτυχον τὴν μελέων Φιλοκλέους βεβρωκότες. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως παράγραφος ἐπὶ δὲ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Ἀλλὰ μὴ κεκράγετε ταῦτα, ἵνα ἐπιδὺς ὀρχήσηται ὁ χορὸς καὶ ἀπέλθωσιν οἱ παῖδες.

CHRIST. Ω 'γαθοὶ τό.] Hic eſt εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας, verſus continens 48. omnes Trochaici Tetrametri Catalectici præter quartum & quintum, decimum quartum & decimum quintum qui Trimetri ſunt Antiſpaſtici Acatalecti, mixti Epitritis & Diiambis. Sed notandum decimumquintum habere ſecundum pedem quinque ſyllabarum. Lege autem pro τόνδ' ἐγὼ οὐ μεθήσομαι, vt verſus conſtet ſuis pedibus, τόνδε γ' οὐ, ſed & malim μεθήσομαι. Quod autem ait, μὴ κεκράγετε in hoc Oeconomiam fabulæ agnoſcas, Nam
G interea ſaltaturus pallium ponit Chorus & receſſunt pueri.

Σχόλια. Θεοστυγία.] καὶ Ἀρχίππος ἐν Πλούτῳ. οἴμοι τί δρῶ, μὰ δί' οὐκ. τί σ' ἰδ' ἀκεν. κατὰ μὲν σοὶ ἔφαγε κἀπέβρυξε τίς ἡ πανουργία τε καὶ θεοστυγία. ταῦτα δ' ἔφασαν, ὡς τοῦ Κλέωνος καὶ τοῦ Θεώρου, προεστηκότων αὐτῶν ὄντων.

CHR.

CHR. Θεώρῳ θεοσεχθρία] Theorus perſtringitur A alibi à noſtro Comico vt periurus & mœchus, olim miſſus ad Sitalcem ab Athenienſib. Hic verò tanquam aſſentator & δημαγωγὸς, quiq; cũ Cleone præfuerit iudiciis & iudicibus, Meminit huius in Equit. & in Acharnenſib. & infrà in hac fabula. Quòd autem eſſet improbus & nequam, ei θεοσεχθρίαν tribuit, i. odium deorum: vt à καλὸς & ἀγαθὸς dicitur καλοκαγαθία, Sic à θεὸς & ἐχθρὸς, θεοσεχθρία quæ propriè eſt malitioſa impietas, & πανοῦργος ἀσέβεια. Vſus eſt hac voce in Pluto ſuo Archippus, οἴμοι, τί δῆτα, μηδ' ἴδ' ακε (lege ἴδ' ακε) τί σ' ἴδ' ακεν; καὶ μὴν σὺ ἔφαγε κἀπέβρυξε, τίς ἡ πανουργία τε καὶ θεοσεχθρία;

Βδε. Οἷς γ' ἀπώλεσας Φίλιππον ἐν δίκῃ τῇ Γοργίου.
B Χο. Καὶ σέ γ' αὖθις ἐξολοῦμεν. ἀλλ' ἅπας ἐπίστρεφε
Δεῦρο, κἀξείρας τὸ κέντρον, εἶτ' ἐπ' αὐτὸν ἵεσο
Ξυσταλεὶς εὔτακτος, ὀργῆς καὶ μένους ἐμπλήμενος.
Ὡς ἂν εὖ εἰδῇ τὸ λοιπὸν σμῆνος οἷον ὤργισεν.
Ξαν. Τοῦτο μέν τοι δεινὸν ἤδη νὴ Δί' εἰ μαχούμεθα.
Ὡς ἔγωγ' αὐτῶν ὁρῶν δέδοικα τὰς ἐγκεντρίδας.
Χο. Ἀλλ' ἀφίει τὸν ἄνδρ' εἰ δὲ μὴ φήμ' ἐγὼ,
C Τὰς χελώνας μακαριεῖν σε τοῦ δέρματος.
Φι. Εἶά νυν γ' ὦ ξυνδικασταὶ, σφῆκες ὀξυκάρδιοι.
Οἱ μὲν, εἰς τὸν πρωκτὸν αὐτῶν εἰσπέτεσθ' ὠργισμένοι.
Οἱ δὲ, τὠφθαλμὼ κύκλῳ κεντεῖτε, οἱ δὲ τοὺς δακτύλους.
Βδε. Ὦ Μίδα, καὶ Φρύξ, βοηθεῖτε δεῦρο. καὶ Μασυντία.
Καὶ λάβεσθε τουτουὶ, καὶ μὴ μεθῆσθε μηδενί.
D Εἰ δὲ μὴ 'ν πέδαις παχείαις οὐδὲν ἀριστήσετε.
Ὡς ἐγὼ πολλῶν ἀκούσας, οἶδα θρίων τὸν ψόφον.
Χο. Εἰ δὲ μὴ τοῦτον μεθήσεις, ἕν τί σοι παγήσεται.
Φι. Ὦ Κέκροψ ἥρως ἄναξ. τὰ πρὸς ποδῶν Δρακοντίδη. (ρούμενος;
Περιορᾷς οὕτω μ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων χει-

BD. Quîs Philippum iudicando perdidere Gorgia.
CH. Nec minus perdemus & te, cuncti adeſte vos ſimul (petat
Spiculũ diſtringat vnusquisque veſtrum & hunc
Cõtrahens & inſtruens ſe, plenus ira & virũ, vt
Quale concitarit examen ſuo diſcat malo.
XA. Marte ſi nũc dimicandũ dura res, ô Iupiter!
Quippe iam totus tremiſco, horũ intuens aculeos.
CH. Sed virum iſtum remitte, aut ego pro cute
Faxo vt optes ſpolium habere teſtudinis.
PH. Eia nunc fori ſodales, eia veſpæ acerrimæ
Sumite iras, & volantes podicem pars impetat,
Luminum pars pungat orbes, pars manus iam noxias.
BD. O Myda & Phryx & Maſyntia huc opem ferte inſimul (tite,
Et prehendite hunc, nec vlli parcite, aut dimit-
Sin minus, craſſis catenis & tenebrica fame
Vos probè vlciſcar, Thriorum plurium audiui ſonum.
CH. At niſi dimittis iſtum, fixa tela ſenties.
PH. O Cecrops Rex noſter, heros in Draconem deſinens
Mé ne ita hoſtium potitam barbarorũ negligas?

Σχόλια. Ἐν δίκῃ τῇ Γοργίου.] ἐν τῇ δίκῃ, ἀντὶ τοῦ δικάζοντες. οὗτος δὲ ὁ Γοργίας κωμῳδεῖται ὡς προδότης καὶ βάρβαρος. Σμῆνος οἷον] κυρίως τὸ πλῆθος τῶν μελισσῶν. ἐπιτηδείως δὲ καὶ ἐπὶ τούτων τοῦτο εἶπεν ὅτι σφηκώδες τὸ σύστημα τῶν γερόντων. Τὰς χελώνας] ὅτι μᾶλλον μακαριεῖς τὰς χελώνας τοῦ σοῦ δέρματος. ἐπεὶ χελώνης δέρμα ἔχειν ἵνα μὴ τρωθῇς. ὀστώδες γὰρ ἔχουσι δέρμα αἱ χελῶναι ὥστε ἀντέχειν, πρὸς τὰς πληγάς.

CHR. Ἐν δίκῃ τῇ Γοργίου] Gorgias tangitur vt proditor barbarorum partes fouens. Puto itaq; legendum τῇ Γοργίου vel τῷ, valet autem ἐν τῇ δίκῃ idem ac δικάζοντες, ſed fortaſſis de Philippo quodam innuit Gorgiæ filio. Tamen puto intelligi de Macedonũ Rege, paulò retrò tempora Ariſtophanis. & cõuenienter pro ætate ſenum iſtorum. Σμῆνος οἷον] Examen apum propriè σμῆνος, & rectè his ſenibus attribuitur, quorum chorus eſt σύστημα σφηκῶδες. Τὰς χελώνας] Ita, inquit, calebunt tibi coſtæ præ verberibus, vt pellem cupias habere teſtudinis, eſt enim oſſea teſtudinum cutis, & apta ictibus accipiẽdis. In hoc verſu vt diximus, ſecũdus pes eſt πεντασύλλαβος. Οἱ δὲ τὠφθαλμὼ] Hæret in hoc verſu metrica macula quam eluere poſſis ſi legas me cõiectore, κεντεῖτε καὶ τοὺς δακτ. ſed & putarem melius τὼ 'φθαλμὼ κύκλῳ orbes oculorum, niſi intelligas de veſpis circumuolantibus ipſos oculos.

Σχόλια. Ὦ Μίδα καὶ Φρύξ. ὀνόματα οἰκετῶν. Εἰ δὲ μὴ 'ν πέδαις παχείαις] εἰ δὲ μὴ βοηθήσετε, δέον αὐτοῖς ἐν πέδαις κἀμψεσθε. οὐδὲ ἄνευ οὐδὲν ἀριστήσετε. ἀντὶ τοῦ δεσμευθέντες, οὐδὲν μέλλετε φαγεῖν. Οἶδα θρίων τὸν ψόφον. ὅτι κατὰ τὴν παροιμίαν, πολλοὺς ἐγὼ θρίων ψόφους ἀκήκοα. τὰ γὰρ θρῖα καιόμενα ψοφεῖ. εἴρηται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν διὰ ἀπειλῆς θόρυβον καὶ κόμπον ἐμποιούντων δικαστῆς. Ὦ Κέκροψ.] ὁ Φιλοκλέων ἑλκόμενος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, τὸν οἰκιστὴν τῆς πόλεως ἐπικαλεῖται. εἰσὶ δὲ οἱ φασι τὸν Κέκροπα διφυῆ γεγονέναι, καὶ τὰ κάτω ὄφεως ἐσχηκέναι. καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τοὔνομα κεχαρίεντισται.

BISETVS. Κέκροψ βασιλεὺς Ἀθηναίων ὅτι πρῶτος ἐν Ἀθήναις τὸν γάμον, καὶ τοῦ γάμου τοὺς καλοὺς νόμους εὗρε, διφυὴς, καὶ τὰ κάτω Δρακοντώδης ἐνομίσθη. καὶ γὰρ τὰ ἄρρενα μετὰ θηλείας, ἵνα μετὰ μιᾶς ἐννόμως ἔζευξεν. ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ θηρίων δίκην ἔζων, καὶ ἀναιδῶς καὶ ἀνόμως ἐμίγνυντο.

CHRIST. Ὦ Μίδα καὶ Φρύξ.] Seruorum nomina ſic olim impoſita à gentibus vel regibus deuictis, proinde vt vides apud Vitruuium columnas Doricas, Perſicas & Caryaridas figuram habentes fœminarum ex illis nationibus ad memoriam perpetuæ ſeruitutis & gloriam victorum qui has ſibi obnoxias reddiderint & fecerint eſſe Atlantes & Telamones in oneribus ferendis. Notandum autem eſt in hoc verſu βοηθεῖτε triſyllabum eſſe & coaleſcere (vt ego quidem iudico, raro tamen exemplo) ο & ι. verſu ſequenti neſcio quo modo malim legere τουτονὶ non τουτουί.

Εἰ δὲ μή, πέδαις] Ex Græco Scholiaſte ſuſpicor legendum μὲν pro μὴ ἐν. Si, inquit, ſtatim non accurritis huc & ſuccurritis, faciam vt vincti craſſis compedibus nihil omnino habeatis ad edendum. Sic autem Æſchylus Agamemnone, ἀλλ' ὁ δυσφιλὴς σκότῳ (malè κότῳ legebatur ante correctionem Ioſephi Scaligeri) λιμὸς συζεύξας μαλθακῶς ἐφ' ἑστίᾳ, vbi σκότῳ pro tenebrico carcere dictum eſt, Et Pacuuius in Duloreſte, (cenſente diuino coniectore eodem Scaligero) dixit tenebrica lacerabo fame clauſum, & fatigans artus torto diſtraham.

A Θρίων τὸν ψόφον.] Hæc folia vt lauri, in ignem poſita crepitant, & locum dedere Prouerbio per hunc ſenarium, πολλοὺς ἐγὼ θρίων ψόφους ἀκήκοα, in eos qui interminari ſolent & tumultuari ventoſo & inani conatu. Δρακοντίδη.] Tractus à ſeruis Philocleon, quiritat, & Cecropa vrbis conditorem inclamat qui διφυὴς fuiſſe perhibetur, & pedes in ſerpentem deſinentes habuiſſe. Propterea ludit Ariſtophanes & iocatur in nomine Δρακοντίδου qui & ſerpentis naturam deſignat, & eo tempore B hoc nomine vocatū reum quēdam antea vidimus.

Οὓς ἐγὼ 'δίδαξα κλάειν τέτταρ' ἐς τὴν χοίνικα;
Χο. Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακά;
Δηλαδή· καὶ νῦν γε τούτω τὸν παλαιὸν δεσπότην
Πρὸς βίαν χειροῦσιν, οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι
Διφθερῶν κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα,
Καὶ κυνᾶς· καὶ τοὺς πόδας χειμῶνος ὄντος ὠφέλει,
Ὥστε μὴ ῥιγῶν γ' ἑκάστοτ'. ἀλλὰ τούτοις γ' οὐκ ἔνι
Οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν αἰδὼς τῶν παλαιῶν ἐμβάδων.
Φι. Οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυνί μ', ὦ κάκιστον θηρίον,
Οὐδ' ἀναμνησθεὶς ὅθ' εὑρὼν τοὺς βότρυς κλέπτοντά σε,
Προσαγαγὼν πρὸς τὴν ἐλάαν, ἐξέδειρ' εὖ κἀνδρικῶς,
Ὥστε σε ζηλωτὸν εἶναι; σὺ δ' ἀχάριστος ἦσθ' ἄρα;
Ἀλλ' ἄνες με καὶ σὺ καὶ σύ, πρὶν τὸν υἱὸν ἐκδραμεῖν.
Χο. Ἀλλὰ τούτων μὲν τάχ' ἡμῖν δώσετον καλὴν δίκην.
Οὐκέτ' ἐς μακράν, ἵν' εἰδῆθ' οἷός ἐστ' ἀνδρῶν τρόπος
Ὀξυθύμων καὶ δικαίων καὶ βλεπόντων κάρδαμα.
Βδ. Παῖε, παῖ', ὦ Ξανθία, τοὺς σφῆκας ἀπὸ τῆς οἰκίας.
Ξαν. Ἀλλὰ δρῶ τοῦτ'· ἀλλὰ καὶ σὺ τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ.

Quos ego in chœnice luctus inſtruebam ad quatuor.
CH. *Heu ſenectus quanta ſecum quotq́; fert incommoda*
Vel vir iſte ſat probaris, quem ſenilem ſerui herum
C *Vi prehendunt, mente eorum priſca fluxit gratia*
Pænularum, pelliumq́; præſtinans quas his dedit
Pileosq́; indulſit, & dum dura hiems ſœuit pedes
Ne rigor tentaret acris, ſed pudore luminis
Caſſa ſunt: ſocciq́; prorſus exciderunt priſtini.
PH. *Túne iam miſſurus es me? dic bipes nequiſſime.*
D *Nec recordaris quot vuas te clepentem repperi*
Atq́; agreſti vinctum oliuæ verberaui fortiter,
Vt propè eſſes inuidendus: ꝓpter hæc ingratus es,
Sed priuſquam natus adſit, mitte tu me, tuq́; me.
CH. *Propter hæc mox haurietis ſplendide pœnas graues,*
Vt ſciatis qualibus ſint præditi iſti moribus
E *Acriter iuſti, ſenesq́; qui vident naſturtia.*
BD. *Xanthia, feri feri inquam, pelle veſpas è domo.*
XA. *Hoc ago ipſum, ſed tu adure plurimum fumum excitans.*

Σχ. Οὓς ἐγὼ 'δίδαξα] καὶ τοῦτο παροιμιακόν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν πέττειν καὶ διαρτίζειν, κλάειν εἶπεν. Ἐς τὴν χοίνικα (ὅτι καὶ εἰς τὴν χοίνικα τέσσαρες μεγάλοι ἄρτοι γίνονται, μικροὶ δὲ η.) δι' ὧν δὲ αὐτοὺς ὑπομιμνήσκει παλαιᾶς εὐεργεσίας διὰ τούτων αὐτοὺς ὡς μαστιγίας καὶ ἀνδραποδώδεις ἐλέγχει. οὐ γὰρ μόνον τὸ μέτρον, ἀλλὰ καὶ τὰς πέδας σημαίνει τὸ ὄνομα.

BISETVS. Πόλλ' ἔνεστι δεινά] Ἀντιφάνης ὁ Καρύστιος περὶ τῶν τοῦ γήρως κακῶν ταῦτα λέγει, ἃ καὶ γλυκύτατα, καὶ ἀξιομνημόνευτα.

Πρὸς γὰρ τὸ γῆρας ὥσπερ ἐργαστήριον,
Ἅπαντα τἀνθρώπεια προσφοιτᾷ κακά. καὶ
Τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι τῶν κακῶν.
Πάντ' ἔστ' ἰδεῖν εἰς τοῦτο καταπεφευγότα.

CHR. 'Δίδαξα κλάειν] Voluerat non κλάειν, ſed πέττειν & διαρτίζειν. Tamen ambigua ſignificatio τῆς χοίνικος qua & notantur pedicæ & menſura ſextarij, facit vt non malè exiſtimem ſeruis exprobrari vetera beneficia tanquam ingratis, vt hinc eos μαστιγίας & ἀνδραποδώδεις ſignificet.

Porrò in Chœnice menſura quatuor magni panes pinſebantur, octo parui. Fortaſſis autem hæc verba οὓς ἐγὼ 'δίδαξα Prouerbium ſunt, Quos, in- F quit, docui farinas pinſere & coquere. Mox verò poſt κακά diſtinguo cum interrogatione & lego δῆλα δή. Atticè pro δῆλον.

Σχόλια. Κἀξωμίδων.] ἱμάτια δουλικὰ καὶ ἑτερομάσχαλα. Καὶ κυνᾶς.] τὰς κυνέας περικεφαλαίας πρὸς τὸν ὄμβρον ἐπρίατο καὶ ὡς Νεφέλαις ὁ πρεσβύτης τὸν ὄμβρον φοβούμενος. Τὸ δὲ μὴ κυνέην οἴκοθεν ἐλθεῖν [illegible] τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα. Ὥστε μὴ ῥιγῶν.] ἀντὶ τοῦ ῥιγοῦν. σημεῖον δὲ τοῦτο καταχρατῆσαν παρὰ Ἀττι- G κοῖς. Τοὺς βότρυς κλέπτοντα.] ὡς παλαιᾶς ἀναμιμνήσκων αὐτὸν εὐεργεσιῶν, παρὰ τὴν ὑπόνοιαν, αἰκίας ὡς αὐτῷ γινομένης λέγει. Δεινῶς καὶ ἐν τούτῳ τὸ σκληρὸν αὐτοῦ. Ἀλλὰ τούτων μέν.] ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τούτων ἡ δίκη, ὡς χωρὶς τοῦ ε ἀντὶ τοῦ οὗτοι. Κάρδαμα [illegible] τοιαῦτα γὰρ τὰ κάρδαμα. Τῦφε δὲ καίων δίωκε. ὁ γὰρ καπνὸς διώκει τὰς μελίσσας καὶ τὰς σφῆκας.

CHR.

CHRIST. Καὶ κυνᾶς.] Ruſtici galeri vel petaſi, quales Mercurius ferre ſolet ex canina olim pelle fiebant, & iis vtebantur ad defendendam pluuiæ iniuriam. Sic in Nubibus Senex ille imbrem metuens ait, τὸ δὲ μὴ κυνέην οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα. Dixit autem ῥιγῶν pro ῥιγοῦν Dorico more & Atticis vſitato. Ἀλλὰ τούτων μὲν] Pro ὑπὲρ τούτων, vel τούτω in duali legendum vt reſpondeat ad δύο. Βλεπόντων κάρδαμα.] Id eſt, δριμύτατα, acerrimè videntium, nihil enim acrius naſturtio quod à tormento narium dictum, & teſtatur Plinius, & Virgilius oſtendit in Moreto, Quæque trahunt acri vultus naſturtia morſu. Prouerbium habes apud Heſychium, ſed deeſt explicatio. Etymon cenſent quidam quaſi κάρα δάμνον, quia tentet caput ſua acrimonia, & torpori addicat, alij ἀπὸ τῆς καρδίας, vnde ſtolidi & ſegnes καρδαμονίζειν iubentur vt ſint acriores, Quod miratı me facit de torpore. Dioſcorides erucæ ſimile facit, & propterea τὰ ἀφροδίσια παρορμᾷν ſcribit, Contrà cenſet Plinius, cui ſuccinit Caſſianus in Geoponicis lib. 2. cap. 27. ait enim τὸ κάρδαμον συνουσίας ἐφεκτικόν. Sanè cùm vim habet attractiuam, non mirum ſi officia naturæ inhibeat, ſunt enim τὰ κάρδαμα ἐπισχετικὰ τῶν οὔρων καὶ τῶν πτυσμάτων. Itaque pueri Perſarum pro obſoniis aſſueſcebant Cardamis quia apud ipſos turpe erat palàm mingere, mungere, ſpuere, vt ſcribit Xenophon libro primo τῆς Κύρου πράξεως, hunc enim titulum malo (quando in eum incidi eum in vetuſtis codicibus) quàm Κύρου παιδείας, plenior enim imò verior videtur. Nicander καρδαμίδα dixit pro Cardamo. Τύφε πολλῷ τῷ καπνῷ.] Apes enim & veſpæ fumo & ſuffitu exagitantur, vt dixit Maro,

-- Fumos pretende ſequaces,

hoc enim eſt καπνῷ διώκειν vel ἀποσοβεῖν, Ceterum σοῦσθε verbum abigeum, vt ſupra notauimus.

Σω. Οὐχὶ σοῦσθ' ἐς κόρακας, οὐκ ἄπιτε; παῖε τῷ ξύλῳ.	SOS. *Non abitis in malam crucem? euge age, & ligno feri.*
Ξα. Καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην ἔντυφε τὸν Σελλαρτίου.	XA. *Quin & addens Æſchinem fumum vre Selli filium.*
Ἆρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ.	*Nempe veſtri nos manebat exigendi gloria.*
Χο. Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ ῥᾳδίως οὕτως ἂν αὐτοὺς διέφυγες,	CH. *Si Philoclis dura forſan eſitaſſent carmina*
Εἴπερ ἔτυχον τῶν μελῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες.	*Per deos non ſic poteſſes nunc eos euadere.*
Ημι. Ἆρα δῆτ' οὐκ αὐτὰ δῆλα.	SEMI. *Nonne clarè iam patet quàm*
Τοῖς πένησιν ἡ τυραννίς,	*Pauperes premat Tyrannis*
Ὡς λάθρα γ' ἐλάνθαν' ὑπιοῦσά με,	*Clàm ſe inſinuans ſubit & imminet:*
Εἰ σύ γ' ὦ πονωπόνηρε καὶ κομηταμυνία,	*Si quidem ô ſceleſte, detrite & ſuperbe Amynia*
Τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις.	*Nos abarces legibus quas noſtra fixit ciuitas*
Οὔτε τιν' ἔχων πρόφασιν,	*Idq́; neq; cauſam aliquam*
Οὔτε λόγον εὐτράπελον.	*Verba neq; vinnula habens:*
Αὐτὸς ἄρχων μόνος.	*Solus ipſe imperans.*
Βδ. Ἔσθ' ὅπως ἄνευ μάχης, καὶ τῆς καθεξείας βοῆς,	BD. *An licebit abſq; pugna pregrauique prælio.*

Σχόλια. Σοῦσθε.] ὁρμᾶσθε, πορεύεσθε. Καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην] ἀντὶ τοῦ καπνὸν εἰπεῖν ἢ πῦρ, Αἰσχίνην εἶπεν, ὃς καπνὸς ἐκαλεῖτο. ἄλλως. παίζει παρὰ τὸ Σέλλου Αἰσχίνην, καπνὸς δὲ διὰ τὴν ἀλαζονείαν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν Σέλλου, ἔπαιξεν ἐπεκτείνας Σελλαρτίου, ἵνα μᾶλλον ὡς καπνὸν κωμῳδήσῃ καὶ ψευδαλαζόνα. παρὰ τὸ σέλας, ὃ γίνεται καπνός, τοῦ σέλαος γέννημα. Τῶν μελῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες] τὰ τοῦ Φιλοκλέους ᾄσματα ὄντος ἐν τῇ μελοποιΐᾳ. ὁ Σοφοκλέους γὰρ ἀδελφιδοῦς, διὸ καὶ μέλιττα ἐκαλεῖτο. ἔπαιξεν οὖν ὅτι ἔσθιον. εἴπερ τὴν πικρίαν αὐτοῦ καὶ τὴν σκληρότητα εἶχον, οὐκ ἂν αὐτοὺς ῥᾳδίως διέφυγες ὡς τοῦ Φιλοκλέους ὄντος σκληροῦ σφόδρα καὶ δριμυτάτου.

CHR. Τὸν Σελλαρτίου] Quum debuiſſet ignem vel fumum dicere, dixit Æſchinem Selli filium qui vt ſuprà notauimus, fumus dictus eſt ob ψευδαλαζονείαν. Luſit autem facetè ad Selliadem quum ait Σελλαρτίου, quia σέλας flamma eſt, & fumus à flãma. Φιλοκλέους βεβρωκότες] Hic eſt vltimus verſus τοῦ ἐπιρρήματος quã diximus 48. verſib. conſtantem. Salsè aũt inuehitur in Philoclẽ poetam, vt arbitror, Comicũ, dura & aſpera vocãs ipſius carmina, Non me latet duos fuiſſe Tragicos vt in Auib. notat ſcholiaſt. cũ de Philocle Tragico qui poſt Sophoclem Tereũ vel Epopa ſcripſit in Tetralogia Pandionide, ſed quum idẽ Gloſſograph' dicat de Tragico eũ ὑπὸ ἁμῶν κεκωμῳδῆσθαι, facilè adducor vt ad Comicũ hęc referã qui Philopeithis filius fuit, ex Æſchuli ſorore qui Ἅλμιον dictus, quia aſper & amarus erat, eſt autem ἅλμη, πικρία. Hęc ſanè expetere videntur in hunc Philoclem neq; aliter cenſeam.

Σχ. Οὐκ αὐτὰ δῆλα] ὡς αὐτή φησιν ἡ τυραννὶς ὅτι δῆλα, ἄλλως κατὰ τὸν δῆμον ἐπὶ καὶ καθ' ἡμῶν. Πονωπόνηρε.] ὦ ἀεὶ ἐν πόνοις καὶ μελέτῃ πεπονημένε τῆς τυραννίδος, τὸ δὲ κομηταμυνία συνέθηκε, παρὰ τὸ κομᾷν ὃ ἐστι φρονεῖν μέγα. ἐκ δὲ τούτου δηλοῖ τὸ Λακωνίζειν, παρόσον μέγα ἐφρόνουν οἱ Λάκωνες εἰς ἀνδρείαν. καὶ παρὰ τὸν Ἀμυνίαν, ὃς διεβάλλετο ὡς μισόδημος, ἀμφότερα συνῆπται τοῦ συνθέσεως, εἰς οὐδὲν λεῖνες, ἢ ὡς ἐναντίον ὄντα τῆς πόλεως καὶ τύραννον. Λόγον εὐτράπελον] εὐπόλογον καὶ πιθανὸν καὶ εὐτετραμμένον. Αὐτὸς ἄρχων] προκατάρχων τῆς τυραννίδος μόνος. κατοξείας δὲ σφοδρᾶς καὶ ὀξείας.

CHRIST. Οὐκ αὐτὰ δῆλα.] Cum interrogatione hæc legenda, Malè autem videtur Scholiaſtes referre αὐτὰ δῆλα ad τυραννὶς, malè inquam, nam primus hic verſus, cum ſecundo Dimeter eſt Trochaicus. Πονωπόνηρε.]

Hoc etiam verbum, ni fallor, exſtat in Luſiſtrata, A vbi nos aliquid notauimus, valet autem hic ἐν ἀποστάσει καὶ μελέτῃ τῆς τυραννίδος πεποιημένον. At κομηταμυνίας vox eſt compoſita à κομᾷν quod eſt μέγα φρονεῖν & proinde λακωνίζειν, (nam Lacones gloriabantur de fortitudine) & ab Amynia qui notus erat oſor populi. Epitheton vtrumque nihil aliud innuit, quàm patriæ inimicum & tyrannum. Cæterùm κόμης eſt etiam ὁ λαοῦ ἄρχων Latina, vt reor, originatione, quæ Comites regulos vocat. λόγον B εὐτράπελον] Comici hoc nomine δεξιὸν vocant (& Comicus hic noſter celebris eſt δεξιότητος ἕνεκα ἐν λόγοις & προσώποις, quod tamen negat Plutarchus) & hominem natura factum ad ἀρέσκειν, imò natum rebus agendis hic ſanè pro εὔστροφον, & πιθανὴν ἀπολογίαν. Sæpè pro ſcurra & faceto μωρολόγῳ vſurpatur, & apud M. Tullium pro vrbanitate εὐτραπελίαν agnoſcas. Nos Gallo-franco idiotiſmo, dicimus vn plaiſant. Hoc nomine diues vocatur apud Horatium in ſermonibus, ſed fortaſſis ab εὐτραπελίᾳ hoc ille nomen ſibi pepererat.

Ἐς λόγους ἐλθόντα ἀλλήλοισι καὶ διαλλαγάς;	*Dicere hic cauſſam & ferire orationis fœdera?*
Χο. Σοὶ λόγοι, ὦ μισόδημε.	CH. *Túne dicas plebis oſor*
Καὶ μοναρχίας ἐραστά.	*Et Monarchiæ cupitor?*
Καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ, καὶ φορῶν	*Qui colis Braſidam, qui geris*
Κρασπέδων στιμμάτων, τὴν θ' ὑ-	*Fimbrias vellerum & barba*
Πήνην ἄκουρον τρέφων;	C *Permiſſam alis maniticam?*
Βδ. Νὴ Δί' ἤ μοι κρεῖττον ἐκστῆναι τὸ παράπαν τοῦ πατρός	BD. *Præſtat expeditque prorſus vt parentem deſeram*
Μᾶλλον, ἢ κακοῖς τοιούτοις ναυμαχεῖν ὁσημέραι.	*Quàm dies noctesq́ tantis vt miſer verſer malis.*
Χο. Οὐδὲ μὴν γ' οὐδ' ἐν σελίνῳ πω 'στιν, οὐδ' ἐν πηγάνῳ.	CH. *Nec apium ratamq́ adhuc tu tangis hortorum ambitus,*

Σχόλια. Καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ.] Ἀντὶ τοῦ λακωνίζων. ὅτι οἱ λακωνίζοντες τοιαῦτα ἐπετήδευον, ὥστε κρασπέδα χρᾶσθαι, καὶ φορεῖν. οἱ δὲ τοὺς χρυσοῦς. φασὶ δὲ τοῦτο λεγόμενον δὲ ὡς λακωνίζων. καὶ Βρασίδας γὰρ στρατηγὸς λακεδαιμονίων. ἐκ στιμμάτων δὲ ἀντὶ τῆς ἐρίου. οὐχ ἱμάτια δὲ, ἀλλὰ ῥαπτὰ στιμμάτων. τοιαῦτα γὰρ φοροῦσιν οἱ λάκωνες.

Bisetvs. Τὴν ὑπήνην ἄκουρον τρέφων] ἐκ γὰρ τῆς Φωκυλίδου τὸ τὴν κόμην καὶ τρίχας τρέφειν τοῖς ἀνδράσιν οὐ καλόν.

Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν χαίτην πλοκαμῖδος

Μὴ κορυφὴν πλέξῃς, μηδ' ἄμματα λοξὰ κορύμβων.

Ἄρσεσιν οὐκ ἐπέοικε κόμη, χλιδαῖς δὲ γυναιξίν.

Ὑπήνην δὲ κυρίως καλοῦσιν, ὥς φησιν Εὐσέβιος, τῆς σιαγόνος τὰς κάτω τρίχας, μύστακας δὲ, τὰς ἄνω χείλους τρίχας. πολλάκις μὲν τοι συνεκδοχικῶς τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου λαμβάνει.

Christ. Καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ.] Id eſt, λακωνίζων, Nam Braſidas fuit Lacedæmoniorum Imperator fortiſſimus cuius mater egregia matrona cùm fortiter ipſius occaſum accepiſſet, memorabile dictum extulit, quod recenſet Plutarchus in Apophthegmatis Laconum. Dux ille in bello Peloponneſiaco occubuit, cum Cleone Athenienſium duce, ita vt mutua ambo occidione occiderent. Eum Braſidam, alterum Græciæ piſtillum vocat hic Comicus in Irene, non alia ratione, niſi quia paci aduerſabatur. Cauſam cum elogio refert Thucydides διὰ τὸ εὐτυχεῖν καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν. Multi enim bello nobiles & clari euaſerunt, qui ſi pacem quæſiuiſſent, ignoti fuiſſent, ſed illa ſæpè φιλοτιμία & ducibus & ciuibus fraudi fuit. Teſtis Annibal qui cladibus Romanis ſæpè clarus victor, laudem & decus ad tempus ſibi forſan parauit, tandem, pacem petere coactus à Scipione, non vltrà æſtimatus eſt, & patriæ Carthagini periculum imò excidium parauit. D Κρασπέδων στιμμάτων.] Fimbriæ ſunt ex lana, Nam στέφειν vnde στέμματα eſt colum nubere (vt notauit iamdudum diuinus Conrector) ſic vſurpat Euripides in Oreſte; Ex velamina vel vellimina vocat Varro quæ in colo ſunt; vt dubium mihi de etymo ſit ne à velando an à vellendo. στιμμάτων nomen poſtea latius diffuſum, & Latini ex eo ſtemmata dixerunt titulos & inſignia nobilitatis.

E Τὴν θ' ὑπήνην ἄκουρον.] Barba & coma promiſſa gaudebant Lacones. Hoc fuit vetus Lycurgi Nomothetæ inſtitutum, qui etiam, vt ait Xenophon, viris κομᾷν permiſit quò maiores, liberiores & formidabiliores apparerent hoſtibus. Eius Legiſlatoris hoc dictum recenſet Plutarchus in Apophthegmatis Laconum, Ideò Spartiatas comam producere & colere, quia formoſos deceat, deformes, vt metuantur faciat. Rectéque reſpondit Lacon rogatus, quare comam & barbam ſic colat, F vt cùm canos videbo, nihil indignum illis faciã. Similiter Nicander Lacedæmonius eadem de re interrogatus, Quia, inquit, decor ille & ornatus virorum eſt proprius, & natiuus, nullóque ſumptu coli poteſt.

Σχόλια. Ναυμαχεῖν.] δέον εἰπεῖν μάχεσθαι. Οὐδὲ μὴν γ' οὐδ' ἐν σελίνῳ.] παροιμία ἐπὶ τῶν μηδὲ τὸ ἐλάχιστον διανυσάντων εἰς ἐπίδοσιν, μετενήνεκται δὲ ἀπὸ τῶν κήπων. ἐν γὰρ τοῖς λεγομένοις ἀνδρῶσι τὰ σέλινα καὶ πήγανα κατεφύτευον. βούλεται οὖν λέγειν, ὅτι G οὐδὲ ἀρχὴν ἔχεις τῶν πραγμάτων. καθάπερ οἱ ἐν τοῖς κήποις εἰσιόντες, ἐν τοῖς σελίνοις εἰσίν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἐν γυμνικῷ ἀγῶνι. ἤγουν οὐκ ἐν παιδιᾷ. ὅτι οἱ τὰ βρέφη θάπτοντες, εὐθὺς ἐν σελίνοις ἐτίθεσαν. τὸ δὲ πήγανον εἶπεν, ὅτι καὶ σέλινον προσέπλεξεν. ὅθεν ἡ παροιμία. οὐδ' ἐν σελίνοις εἰσί. φησὶ οὖν ὅτι σὺ οὐδὲ ἀρχὴν γέγονας τῶν παρ' ἡμῶν ἐσομένων.

CHR.

CHRIST. Οὐδ' ἐν σελίνῳ σοὔστιν.] Prouerbium οὐδ' ἐν σελίνοις dictum in eos qui ne minimum quidem proceſſerūt in opere quod aggreſſi fuerint, tranſlatum ab hortis, in quorum ambitu & ingreſſu (πρόλοιπα vocātur illi ambitus) apiū & rutam ſerere ſolebant. Alij ad apium referunt A gymnici agonis, nam apio imponebant recens natos infantes, quaſi vt rudimentis erudiantur certaminis in ludicro agone poſteà obeundi. Legendum autem puto πῶς ἐστιν non που, vt ſit Nondum principium habes inſtituti operis.

Τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν.	*(Vt ſit hæc inſerta ſumpta ex verſibus viliſsimis)*
Ἀλλὰ νῦν μὲν οὐδὲν ἀλγεῖς, ἀλλ' ὅταν ξυνήγορος	B *Nunc dolor te nullus angit, verùm vbi cauſam hanc aget*
Ταὐτὰ ταῦτά σου καταντλῇ, καὶ ξυνωμότας καλῇ.	*Rhetor, accuſans quod audes, & vocabit conſcios.*
Βδε. Ἆρ' ἂν ὦ πρὸς τῶν θεῶν ὑμεῖς ἀπαλλαχθεῖτέ μοι;	*BDE. Cælites obteſtor, eſtiſne hinc ituri vos procul?*
Ἢ δέδοκταί μοι δέρεσθαι καὶ δέρειν δι' ἡμέρας.	*An die videtur iſta, verbera & dare & pati?*
Χο. Οὐδέποτέ γ' οὐχ ἕως ἄν τί μου λοιπὸν ᾖ.	*CH. Nullus abeo, dum ſtat aliqua pars mei.*
Ὅς τις ἡμῶν ἐπὶ τυραννίδ' ἐστάλης.	*Quando ades nobis tyrannidem occupans.*
Βδε. Ὡς ἅπανθ' ὑμῖν τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμόται.	C *BD. Nempe vobis eſt tyrannis atque coniuratio*
Ἤν τε μεῖζον ἤν τ' ἔλαττον πρᾶγμά τις κατηγορῇ.	*Siue paruam ſiue magnam rem quis accuſauerit,*
Ἧς ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοὔνομ' οὐδὲ πεντήκοντ' ἐτῶν.	*Quinque ſed denis ab annis nomen hoc non audij*
Νῦν δὲ πολλῷ τοῦ ταρίχους ἐστὶν ἀξιωτέρα.	*Vilius nunc indicatur qualibet ſalſugine.*
Ὥστε καὶ δὴ τοὔνομ' αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται.	*Namque nomen hoc frequens eſt in foro venalium*
Ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφῶς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ,	D *Si quis empſitabit Orphos, nolit autem membradas*
Εὐθέως εἴρηχ' ὁ πωλῶν πλησίον τὰς μεμβράδας.	*Illicò qui vendit illas proximè ſtans inquiet,*
Οὗτος ὀψωνεῖν ἔοικ' ἄνθρωπος ἐπὶ τυραννίδι.	*Iſte homo videtur obſonare pro tyrannide:*
Ἢν δὲ γήτειον προσαιτῇ ταῖς ἀφύαις ἥδυσμά τι,	*Sectile at porrum petenti (is in apuis gratus ſapor)*
Ἡ λαχανόπωλις παραβλέψασα φησὶ θατέρῳ,	*Indicatrix dicet olerum torua ocellis intuens,*
Εἰπέ μοι, γήτειον αἰτεῖς; πότερον ἐπὶ τυραννίδι;	*Dic mihi, porrúmne poſcis? num paras tyrannidem?*
Ἢ νομίζεις τὰς Ἀθήνας σοὶ φέρειν ἡδύσματα;	E *An gula vrbs tibi iſta ferret dulcia iritamina?*
Ξαν. Κἀμέ γ' ἡ πόρνη χθὲς εἰσελθόντα τῆς μεσημβρίας,	*XAN. Quin heri in meridie me, proſeda intrantem lupa*
Ὅτι κελητίσαι κέλευον, ὀξυθυμηθεῖσά μοι,	*Quòd ſedere equo iubebam ſingulari ſe, furens*
Ἤρετ' εἰ τὴν Ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα.	*Sic rogauit. Hippiane aſcendis in tyrannidem?*

Σχόλια. Τῶν τριχοινίκων ἐπῶν] ἀντὶ τοῦ τῶν εὐτελῶν. τὰ τοιαῦτα πρὸς τοὺς ποιητὰς παίζει. φορτικοῦ ὄντος, ἐν οἷς μάλιστα τῶν ποιητῶν σκώπτουσιν Ἄρχιππον. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ εὐτελῶν στίχων. τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ ἐξ εὐτελοῦς παροιμίας ἤρξατο τῆς τῶν κήπων. τριχοινίκων οὖν ἀντὶ τοῦ τριῶν χοινίκων ἀξίων. ξυνήγορος δὲ ῥήτωρ. καταντλῇ δὲ καταχέῃ, κατηγορῇ. Καὶ ξυνωμότας] ὡς αὐτῶν συνεχῶς λεγόντων, ὅτι ταῦτα τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμοσία, οὐδὲν ἄλλο φησὶ μεμελέτηται ἡμῖν ἢ ταῦτα. δέρεσθαι δὲ καὶ δέρειν ἐπὶ τοῦ τύπτεσθαι. Ἕως ἄν τί μου.] ἀντὶ τοῦ ἕως ἂν λείψανόν μου ὑπολείπηται. Πεντήκοντ' ἐτῶν.] ἀντὶ τοῦ εἰς πεντήκοντα ὄντες ἔτεσι καὶ ἐκ πολλοῦ χρόνου οὐκ ᾔδειν τὸ ὄνομα τῆς τυραννίδος. Ἀξιωτέρα] εὐωνοτέρα καὶ ἐν ἀγορᾷ εἰθισμένη λέγεσθαι. κυλίνδεται δὲ περιφέρεται. Ὀρφῶς] ἐν τοῖς πλείστοις ὀρφῶς. ἔν τισι δὲ ὀρφούς. μήποτε δὲ, καὶ τὸ ἑνικὸν τοῦ ἰχθύος οὕτως ἔλεγον, ὀρφὼς ὡς λαγὼς καὶ ταώς. μεμβράδας δὲ εἶδος ἀφύας. Ἥδυσμά τι.] πρὸς τὸ γήτειον. ὅτι ἥδυσμά ἐστιν, οὐχ ὡς ἔν τισιν ἀναχαράττει τὴν λέξιν αἰθερίῳ τι ὅμοιον. ἐν Ἱππεῦσι δὲ εἴρηται περὶ αὐτοῦ. ἔστι γὰρ εἶδος βοτάνης παρεοικὸς πράσῳ. Παραβλέψασά φησι.] ἑτέρῳ ὀφθαλμῷ αὐτὸν φησὶ χαλεπῶς ὑποβλεψαμένη φησί, τοῦ ἐπὶ τὸ φαγεῖν, ὡς οὐκ ἄξιον ἡγουμένη τὸν τυχόντα φαγεῖν γήτειον. Ἢ νομίζεις τὰς Ἀθήνας.] φησὶν ὅτι διὰ σοὶ φύουσιν αἱ Ἀθῆναι ἡδύσματα.

CHRIST. Τῶν τριχοινίκων ἐπῶν] Vilia & inepta deridet poetarum carmina, præcipuè Archippi qui fortaſſis prouerbium illud de apio & ruta extulerat, quod εὐτελὲς cēſet & dignum tribus chœnicibus. Puto autem per parentheſin ſcribendum hunc verſum τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν &c. & quaſi dicere Nam hanc quaſi inſertam dabimus ex vulgario & ridendo carmine. Cæterum ξυνήγορος hic eſt rhetor & accuſator, nam καταντλῇ eſt καταχέῃ & κατηγορῇ vt docuit Gloſſographus. Καὶ ξυνωμότας καλῇ] Quia illi identidē dicebant, Hæc ſunt tyrannica & coniurationis plena, vt poſtea illis exprobrat Bdelycleō, propterea ait Hæc ſola

veſtra eſt meditatio & cantio, verberare & verberari. Οὐδ᾽ ἐπεντήκοντ᾽ ἐτῶν] Nam poſt cæſum ab Harmodio & Ariſtogitone Hipparchum,& paulo poſt eiectis Hippia & Piſiſtratidarum tyrannide (quæ teſte Ariſtotele in quinto Polit.ſtetit totos triginta quinque annos) fluxerunt circiter quinquaginta anni vſque ad Oligarchiam primā & quadringentos abrogatos. Tamen putat Scholiaſtes dictum quaſi ἐκ πολλοῦ χρόνου, à multo inquit tempore tyrannidis nomen ignotum mihi fuit. At nunc inquit, vilius eſt vili obſonio. ἄξιον apud Atticos eſt ὤνιον, vt in Equitibus dixit οὔπωποτ᾽ ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας. Sic Latini Dignum (vt etiam digitus) ab indicando quaſi ſit δεῖγμα. Hæc autem dicūtur vt appareat Athenas non ſouere tyrannos. Ὀρφώς.] Vtraque declinatione dicitur ὀρφὼς vt λαγὼς & ὀρφὸς vt λόγος. Itaque ſiue ὀρφοὺς hic legas ſiue ὀρφῶς, nihil refert. Piſcis eſt qui apud Græcos fuit in pretio, marinus & littoralis,& pagro ſimilis, Latinū nomē nō habere ait Bellonius ſatis diligens piſcium hiſtoriæ ſcrutator & ſcriptor, Nam Cernuam quod vocant id à Gaza eſt,& fortaſſe quia latere ſolet & caput abdere ſic vocare voluit. Sanè Græci ὀρφὸν dixiſſe videntur quaſi orbum, quia eſt μονήρης. Ex paruo (tūc vocari ὀρφακίναν ſcripſit Dorion) ſtatim creſcit & grandis euadit, vt teſtatur Ariſtoteles, & recēſet Athenæus in Dipnoſoph. Hyeme quia φωλεύει vix capitur, idque ſtatis & certis tantum diebus. Mirum eſt quod de eo tradidere, meatus ſeminales non habere, vt cæteri piſces (qui auctore Ariſtot. omnes teſtibus carent,) & in partes diſſectum etiam diu viuere. Cæterum vitam non extendit vltra bimatum, Littore & terra potius gaudet quā pelago. Eſſe autem cartilagineum (id eſt σελαχώδη vel χονδρώδη) teſtatur Plato in Cleophonte, [illegible] & tamen aſperum vt Numenius dixit ὀρφὸν ἀθερτηχέα. Nā præterea ſerratis eſt dētibus & carniuorus. vide Athenæū lib.7.a bi multa ex veteribus poetis inuenies de hoc piſce. Orphum luculentis verſibus deſcripſit Oppianus in Piſcatu, ὀλίμορον vocans. Ἀφύας] Piſces ſunt minuti, (Apuas rectè dicas) Quorum genus à ſpuma vel ſpuma (vnde Aphritides dictæ) multas habet ſpecies, nempe ἢ χαλκίτιν, κωβῖτιν, ἢ κρασίχολ [illegible] & μικρὰ κεστρέα. Celeriter autem coquūtur, vt de prouerb. ἀφύα εἰς πῦρ. Ariſtophanes ἐν Ταγηνισταῖς, vſus eſt ſingulari ἀφύη quod placuiſſe videtur Ariſtarcho, aliis ſemper plurali. Sed quod rarius eſt, etiam Latini in ſingulari vſurparunt. Nam Catullus corrigente Scaligero dixit. At Voluſi annales apuam porgentur ad ipſam. Tamē in loco Catulliano adhuc aſſenſionem cohibendam puto,& de lectionis veritate ſatis liquere nō puto. Hos piſciculos fluuiatiles, ſi ſale condiantur edi cum acriori olere ſcribit Oribaſius. Tanta verò fuit apuarum Athenis affluentia, vt eas auctore Chryſippo dixerint eſſe obſonia plebis, vt de Alauſis dixit Auſonius. Sed & ſolas Atticas apuas in commendatione eſſe, cæteras ſtercori comparandas, ſi benè memini, ſcriptū reperies apud Athe-

A næum. Itaque cùm grandes & præſtātes apuas dicere volebant, Phalericas dicebāt à Phalereo portu Atticæ vt habes in Auium fabula. τότε μὲν ἐπρίω φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς. Apuas libēter eſitat Phalericas. Rectè autē & propriè ὀψωνεῖν dixit, quod de piſcibus (vt ſæpè monuimus) ὄψον primaria ſignificatione vſurpatum eſt. Γήτειον] Sic cæpe vocant quia κεφαλωτὸν, aliter κρόμμυον quia facit τὰς κόρας μύειν, conniuere oculis vt fletum alliciat. Gratum verò ad opſonia condimentum hinc fie-

B bat. Imò hic videtur Regium cibum vocare quaſi deorum dapes, vt qui hoc embammate vtatur, affectare videri poſſit tyrannidem. Κἀμέ γ᾽ ἡ πόρνη] Ex apuis minuto obſonio tyrannidem erumpere poſſe, narrauerat herus Bdelycleon, Nunc Xanthias ſeruus non recedens à nomine ad πόρνας hoc tranſtulit & figuram τῆς συνουσίας. Sanè enim etiam meretrices olim quædam dicebantur ἀφύαι. Equitandi autem verbum etiam in obſcœ-

C nis eſſe patet ex illo verſu à nobis alias laudato, Hectoreo quoties ſederat vxor equo, imo in veterum Grammaticorum Gloſſis reperio φιλίππους dici τοὺς μοιχούς. Et rectè quia κελητίζειν dicit (quod eſt ſingulari equo pugnare) Hippiam tyrannum memorat, crudeliſſimum tyrannum inter Piſiſtratidas, Nam longe deterior Hippias fuit nō fratre ſolum Hipparcho ſed Piſiſtrato patre. Cùmque quattuor fuerint Piſiſtratidæ, Hippias iſte & maior fuit, & tyrannide potitus eſt vt

D ait Thucydides. Conſtitutaque fuit tyrannis per annos quinquaginta vt vult Eratoſthenes, non ſatis accuratus temporum cenſor aut penſiculator, Ariſtophanes quadraginta & vnum numerat, Herodotus ſex & triginta.

Σχόλια. Εἰ τὴν Ἱππίου καθίζεσθαι] ἀντὶ τοῦ εἰ κατασχεῖν θέλοιμι ἐμαυτῆς τυραννίδα. [illegible] δὲ, τύραννος δεινός, τοῦ πατρὸς Πεισιστράτου τυραννικώτερος. ὁ δὲ Ἱππίας ἐτυράννησεν, [illegible] Ἵππαρχος. κοινῶς ἢ πάν-

E τες οἱ Πεισιστρατίδαι, [illegible] παίζει δὲ, καὶ ἅμα [illegible] τὸν Ἱππίαν ἔλαβεν. χαλεπὴ δὲ ἡ Ἱππίου τυραννὶς [illegible] πολὺ τῆς τοῦ πατρὸς Πεισιστράτου χείρων. [illegible] Πεισιστρατιδῶν, τὸν Ἱππίαν παρέλαβεν. [illegible] τὴν τυραννίδα [illegible] καὶ Θουκυδίδης φησί. Δοκεῖ δὲ ἡ τυραννὶς [illegible], ὡς φησιν Ἐρατοσθένης [illegible], τοῦ ἀκριβῶς διαμαρτάνων. Ἀριστοφάνους μὲν παραπλεῖστα καὶ ἓν [illegible] Ἡρόδοτος δὲ ἓξ

F καὶ τριάκοντα. κελητίζειν ἢ κυρίως τὸ κέλητα ἐλαύνειν. Ὅμηρος, ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδώς.

Bisetvs. Τὸ κελητίζειν, καὶ τὸ τοῦ ἱππεύοντος [illegible] ἀλλὰ [illegible] ὁ [illegible] ἵππος, καὶ [illegible] τὸ κέλητα [illegible] εἶδος, [illegible] τὸ κελητίζειν, τὸ τοῖς ἀζεύκτοις ἵπποις [illegible], καὶ

G [illegible] ἀλλὰ [illegible] ὡς ἵππου πρὸς τὴν συνουσίαν χρῆσθαι. [illegible] αὐτὸν [illegible] τὴν Ἱππίου τοῦ τυράννου τυραννίδα.

Βδ. Ταῦτα γὰρ τούτοις ἀκούειν ἡδέα εἰ καὶ νῦν ἐγώ

BD. Hæc enim iſti cùm libenter audiunt quod nunc ego,

Digitized by Google

Τὸν πατέρ᾽ ὅτι βούλομαι τούτων ἀπαλλαχθέντα τῶν
Ορθοφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων τρόπων,
Ζῆν βίον γενναῖον ὥσπερ Μόρυχος, αἰτίαν ἔχω
Ταῦτα δρᾶν, ξυνωμότης ὢν καὶ φρονῶν τυραννίδα.
Φι. Νὴ Δί᾽ ἐν δίκῃ γ᾽. ἐγὼ γὰρ οὐδ᾽ ἂν ὀρνίθων γάλα
Αντὶ τοῦ βίου λάβοιμ᾽ ἄν, οὗ με νῦν ἀποστερεῖς.
Οὐδὲ χαίρω βατίσιν, οὐδ᾽ ἐγχέλυσιν. ἀλλ᾽ ἥδιον ἂν
Δικίδιον σμικρὸν φάγοιμ᾽ ἄν, ἐν λοπάδι πεπνιγμένον.
Βδ. Νὴ Δί᾽ εἰθίσθης γὰρ ἥδεσθαι τοιούτοις πράγμασιν.
Αλλ᾽ ἐὰν σιγῶν ἀνάσχῃ καὶ μάθῃς ἅ᾽ γὼ λέγω,
Αναδιδάξειν σ᾽ οἴομαί γ᾽ ὡς πάντα ταῦθ᾽ ἁμαρτάνεις.
Φι. Εξαμαρτάνω δικάζων; Βδ. καταγελώμενος μὲν οὖν
Οὐκ ἐπαΐεις ὑπ᾽ ἀνδρῶν, οὓς σὺ μονονοὺ προσκυνεῖς,
Αλλὰ δουλεύων λέληθας. Φι. παῦε δουλείαν λέγων.
Ος τις ἄρχω τῶν ἁπάντων. Βδ. οὐ σύ γ᾽ ἀλλ᾽ ὑπηρετεῖς
Οἰόμενος ἄρχειν. ἐπεὶ δίδαξον ἡμᾶς ὦ πάτερ,
Η τις ἡ τιμή σοι, καρπουμένῳ τὴν Ελλάδα.
Φι. Πάνυ γε. καὶ τούτοισί γ᾽ ἐπιτρέψαι θέλω.
Βδ. καὶ μὴν ἐγώ.

A *(Manelim meum parentem vindicatum moribus*
A calumni rectiscausi perditis frequentibus
Viuere Morychus velut beatè) ab his reus feror,
Censeórque coniuratus moliens tyrannidem.
PH. Iure, ſed nec hancce vitam quam mihi tãtùm inuides
B *Et ſtudes aufferre, mutem lacte gallinaceo,*
Nec batim curem vel anguillam, ſed arridet magis
Parua ſuffocata cauſula in fori ſartagine.
B D E. Talibus namque adſuêſti rebus oblectarier.
Sin velis fauere linguæ, meque dicturum audias,
Quantum ego autumo, docebo maximum errorem tuum.
C *P H. Iura dicens nullus errem. BD. Non vides te ſcilicet*
His viris debere ludum quos adoras & colis
Seruitutem ſeruiens. PH. Ah mitte ſeruum dicere.
Imperator maximus ſum. B D. Haud tu quidem, imò obnoxius
D *Te putas regnare: Sed nos iam pater, quaſò doce*
Quid tibi acceſsit lucelli ex fructibus Græci ſoli.
P H. Plurimum verò, ferámque hos arbitros.
B D. Feram quoque.

Σχόλια. Ορθοφοιτοσυκοφ.] παρὰ τὸ ὀρθρεύειν καὶ φοιτᾶν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἐν δίκαις ταλαιπωρεῖν. Γενναῖον βίον γενναῖον.] πρὸς τοὺς ἀξιοῦντας ποικίλως τι τὸν Μόρυχον, τῶν πολιτικῶν πεποίηκε πραγμάτων. οἱ γενναῖοι δὲ ὅτι τρυφερὸς καὶ ἡδύβιος κωμῳδεῖται. ὃ καὶ νῦν ἐν εἰρωνείᾳ. αἰτίαν δὲ, μέμψιν καὶ ἔγκλημα. Ταῦτα δρᾶν.] τὸ ἑξῆς, ἀπαλλαχθέντα τούτων ταῦτα δρᾶν. Ορνίθων γάλα] παροιμία ἐπὶ τῶν λίαν εὐδαιμονούντων καὶ πάντα κεκτημένων ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀδυνάτων πόρους κομίζεσθαι. ἀδύνατον γὰρ ἐξ ὀρνίθων γάλα περιλαβεῖν. οἱ δὲ εὐδαιμονοῦντες καὶ τοῦτο εἰ βουληθεῖεν πορίζοιντο. ἔστι δὲ εἶδος ἰχθύος. Βατιοσκόποι οἱ ὀψοφάγοι. Πεπνιγμένον.] δέον εἰπεῖν ἑψημένον, φησὶ πεπνιγμένον. ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος ὑπὸ τῶν δικαστῶν τοῖς δικαζομένοις.

CHRIST. Ορθοφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων] Verbum hoc ſeſquipedale concinnatum eſt παρὰ τὸ ὀρθρεύειν, καὶ φοιτᾶν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἐν δίκαις ταλαιπωρεῖν, vt etiam notauit Gloſſographus Græcus. Sed fortaſſe melius legatur ὀρθροφ. vt ſit παρὰ τὸ ὀρθρεύεσθαι quia ſummo mane ſenes illi ibant ad iudicia. Ωσπερ Μόρυχος] Tragicus erat poëta hic Morychus qui propter ὀψοφαγίαν & victum delicioſum non ſemel perſtringitur ab hoc Comico vt videre eſt in Acharnenſibus & Irena. Non puto hunc eſſe eundem de quo Prouerbiũ tollitur μωρότερος Μορύχου, Zenodotus & poſt eũ Sudas tradunt apud Siculos Bacchũ cognomen tuliſſe Morychi, quia ora perũctus eſſet fæcibus vt dixit Horatius, nam μορύξαι eſſe μολῦναι. vide Eraſmum
E in hoc Adagio. Cæterum hic αἰτία eſt μέμψις & ἔγκλημα. Ορνίθων γάλα] Prouerbium eſt quod de beatis & diuitibus dici ſolet. Euſtathius in Dionyſij Periegeſin ſcribit de Samo Ionica, eam eò felicitatis veniſſe, vt crederentur illic aues lac habere, ſed ea felicitas poſtea Syloſontis duro imperio decollauit. Eo pertinet quod de hauſtu lactis gallinacei, dici ſolet in eos qui grandia promittunt, & ſane putem nomine ὀρνίθων gallinas propriè intelligi. ſic Theocritus ὄρνιθας φοινικολόφους Gallos gallinaceos dixit, & in Epigrammate ὄρνις κατοικίδιος gallina eſt, ſic etiam Martialis dixit Cortis aues. Huic verò prouerbio non abludit verſiculus Senarius quem Tranquillus in vita, vt puto, Caligulæ laudat, τοῖς εὐτυχοῦσι καὶ τρίμηνα παιδία. i. Etiam beatis ſunt trimeſtres liberi. Tamen apud Athenæum lac auium dicitur oui albumen. Βατίσιν] Diximus in Irena quid eſſet βατίς à qua differt βάτος vt cenſet magnus magiſter Ariſtoteles. videtur olim fuiſſe in commendatione piſcis, ſed puto apud plebeium palatum. ſanè Doriõ tibicen apud Athenæum libr. 8. dicenti cuidam Batin optimum eſſe piſceum reſpondit ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐσθίοι τρίβωνα ἑφθόν. In Irena βατιδοσκόπους vocat ὀψοφάγους vt putem à ſecando piſce non inſpiciendo factum nomen. Εν λοπάδι πεπνιγμένον]

Pro ἐψηφισμένων putat dictum Scholiaſtes ſed παρὰ προσδοκίαν expreſſiſſe iudicum pœnā quæ ſuſpendio & ſtrangulatione reos damnat. Sed fortaſſis reſpicit ad veteres delicias ſuffocatæ carnis de quibus Athenæus. Sanè inter dapes prohibitas ab antiqua Apoſtolorum Eccleſia, etiam locum habent τὰ πνικτὰ vt apparet ex ipſorum actis quæ ſcripſit D. Lucas, quæque nos in Epici carminis Græcam paraphraſim tranſtulimus.

Σχόλια. Καταγελώμενος μὲν οὖν.] αἰσθάνῃ καταγελώμενος ὑπ' ἀνδρῶν οὓς οὐχὶ μόνον τιμᾷς καὶ σέβεις ὡς βελτίους, ἀλλὰ καὶ ὡς δεσπόταις ὑποτάττῃ. λέγει δὲ τοὺς δημαγωγούς, ὧν προστάξει δικάζουσιν ὑφ'

A ὧν καὶ τὸν μισθὸν λαμβάνουσιν. Ἀλλ' ὃ δουλεύων λέληθας.] ὅτι πρὸς τὰς ὑποσχέσεις τῶν δημαγωγῶν ἐδίκαζον καὶ ὑπηρέται ἦσαν αὐτῶν πρὸς τὸ ἐκείνων βούλημα δικάζοντες. Καρπουμένων τὴν Ἑλλάδα.] τοὺς φόρους ἐλάμβανον οἱ Ἀθηναῖοι. ὁ δὲ λόγος, τί σοι ἐκ τούτων Ἀθηναίῳ ὄντι προσγίνεται, τὸ δικαστικὸν μόνον λαμβάνοντι; οἱ γὰρ δημαγωγοί, πάντα λαμβάνουσιν.

B CHRIST. Ἐπιτρέψαι θέλω] Sic Demoſthenes dixit ἐπιτρέπειν τοῖς οἰκείοις id eſt, δικαστὰς αἱρεῖσθαι, Iudices ipſos capere. Et Lyſias ἐπέτρεψεν ἀνδράσι. i. arbitros conſtituit. Sic etiam dicitur διαιτητὰς ἐπιτρέπειν. Itaque mox ait ἢν τῇ διαίτῃ μὴ 'μμένῃς. id eſt ſi dicta arbitrorum refellis.

Ἄφετε νῦν ἅπας τις αὐτόν. καὶ ξίφος γέ μοι δότε	*Nunc eum dimittite omnes, & mihi ferrum date*
Ἢν γὰρ ἡττηθῶ λέγων σοῦ, περιπεσοῦμαι τῷ ξίφει.	*In quod incumbam ſtatim, ſi victus hac cauſa cado.*
Εἰπέ μοι τί δ', ἢν τὸ δεῖνα τῇ διαίτῃ μὴ 'μμένῃς;	C *Quam tibi pœnam dari vis eieranti arbitrium?*
Φι. Μηδέποτε πίοιμ' ἀκράτου μισθὸν ἀγαθοῦ δαίμονος.	*PH. Ne mihi fas ſit bibiſſe dæmonis boni merum.*
Χο. Νῦν δὴ τὸν ἐκ θἠμετέρου	*CH. Nunc agedum è noſtro aliquid*
Γυμνασίου λέγειν τι δεῖ	*Gymnaſio noui expedit*
Καινόν, ὅπως φανείσῃ.	*Dicere, vt indices te.*
Βδε. Ἐνεγκάτω μοι δεῦρο τὴν κίστην τις ὡς τάχιστα.	*BD. Quis hucce ciſtam ſiſtet, & feret mihi repente.*
Χο. Ἀτὰρ φανεῖ ποῖός τις ὢν	D *CH. Qualis tamen videberis*
Ἢν ταῦτα παρακελεύῃ.	*Si feceris ita, ne eum*
Μὴ κατὰ τὸν νεανίαν	*Hoc iuuene ipſe cauſam agas*
Τόνδε λέγειν. ὁρᾷς γὰρ ὡς	*Namque vides periculum*
Σοὶ μέγας ἐστ' ἀγὼν	*Quale tibi imminet*
Καὶ περὶ τῶν ἁπάντων,	*Huius agonis ergo,*
Εἴπερ ὃ μὴ γένοιτο νῦν,	*At ſimul omnibus, ſi*
Οὗτος ἐθέλει κρατῆσαι.	*Victor erit hic, quod abſit.*
Βδε. Καὶ μὴν ὅσ' ἂν λέξῃ γ' ἁπλῶς, μνημόσυνα γράψομ' ἐγώ.	E *BD. Quæcunque verba dixeris, inſcribam ego in tabellis*
Φι. Τί γὰρ φάθ' ὑμεῖς, ἢν ὁδί με τῷ λόγῳ κρατήσῃ;	*PH. Si me iſte verbis vicerit, quid autumabitis vos?*

Σχόλια. Ἄφετε νῦν ἅπαντες.] πρὸς τοὺς σφῆκάς φησιν ὅτι ἄφετε αὐτόν. ἢ πρὸς τοὺς οἰκέτας τοὺς κατέχοντας τὸν Φιλοκλέωνα. Μηδέποτε πίοιμ'.] δέον εἰπεῖν ἄκρατον ἀγαθοῦ δαίμονος, τὸν μισθὸν εἴρηκεν, ὑπεμφαίνων τὸ φιλόδικον.

BISETVS. Ἄλλως. ἐρωτήσαντος τοῦ υἱοῦ τί ποτ' ἐστὶ τὸ κακόν, ὃ παθεῖν ἤθελεν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ἐμμένῃ τῇ διαίτῃ. τουτέστι τοῖς διῃτημένοις, καὶ δεδικασμένοις ὑπὸ τῶν διαιτητῶν, καὶ δικαστῶν, ὁ πατὴρ ἀπεκρίνατο, μηδέποτε πίοιμι. καὶ τὰ ἑξῆς. δίαιτα δὲ νῦν οὐ δηλοῖ τὸν τοῦ βίου τρόπον, ὃν οἱ ἰατροὶ τοῖς νοσοῦσιν ἐπιτάττουσιν ὑγιείας χάριν, ἀλλὰ τὴν δίκην, καὶ κρίσιν, ὅθεν τὸ διαιτᾶν καὶ διαιτᾶσθαι, τὸ δικάζειν, καὶ κρίνειν. διαιτᾶν τὰ νείκη, διαιτᾶν τὰ συμβόλαια παρὰ Διονυσίῳ τῷ Ἁλικαρνασεῖ πολλάκις ἂν εὕροις, ἀντὶ τοῦ περὶ τῶν νεικῶν, καὶ συμβολαίων διαγιγνώσκειν, καὶ κρίνειν, καὶ τὰς διχοστασίας τῶν ἀνταγωνιζομένων παύειν. ὁ δὲ κριτὴς, καὶ δικαστὴς τούτων παρὰ μὲν τοῖς Ῥωμαίοις Ἀρβίτερ, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι διαιτητὴς καλεῖται. τὴν δὲ δίαιταν, ἀρβίτριον οἱ Ῥωμαῖοι λέγουσι.

Σχόλια. Ἀγαθοῦ δαίμονος] καὶ ἐν εἰρήνῃ. νῦν γὰρ ἡμῖν πάρεστιν ἁρπάσαι ἀγαθοῦ δαίμονος. ἔθος δὲ ἦν, ὁπότε μέλλοι ἡ τράπεζα αἴρεσθαι, ἀγαθοῦ δαίμονος ἐπιρροφεῖν, ὡς Θεόπομπός φησιν. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος, καὶ ὅτι τὸ ποτήριον μεστὸν πάλιν ἀπεπλήρου, δεδήλωκεν ἐν τῷ δ. περὶ σωφρονος. Ἐκ θἠμετέρου] ἐκ τοῦ ἡμετέρου. τοῦτο δὲ πρὸς τὸν Κλέωνα.

CHR. Ἀγαθοῦ δαίμονος] feſtiuiter & lepidè ἄκρατον. i. merū vocat ἀγαθὸν δαίμονα, bonū genium. Scholiaſ. putat μισθὸν poſitū pro ἄκρατον, nō puto, etſi certum eſt, id additum παρὰ προσδοκίαν, ſed F quia mens huius ſenis tota eſt in mercede ſenatoria, propterea dixit μισθὸν pro triobolo, ſed non dixiſſet ἄκρατον imò potius κύλικα quandoquidem iam dixerat ἀκράτου. In fabula Equitum habes ἀλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος. Quod velut prouerbiale recenſetur ab Eraſmo Parœmiographo, & Bonam fortunam intelligit. Non puto G hic aliud eſſe quàm Bonum Bacchi geniū. Quid ni enim, ſi de fortuna accipiendū, dixiſſet ἀγαθῆς δαίμονος. In Irena diximus ſatis aut nimis multa de hoc antiquorum more, qui vt ait Theopompus, ſolebant cùm menſa tollenda eſſet, ἐπιρροφεῖν ἀγαθοῦ δαίμονος. Nam, teſte Apollodoro, rurſum

poculum

A poculum implebant. Hunc morem libauit diuinus Parthenias in Georgicis, Non ego te menſis & diis accepta ſecundis Tranſierim Rhodia,& tumidis Bumaſte racemis. ſanè innuens ſecundas menſas & ἐπιῤῥόφησιν ἀγαθοῦ δαίμονος (quid enim aliud eſt Dis ſecundis) ſed iſta iampridem in noſtris ad Irenam Gloſſematis non ſatis penſiculate enucleauimus, imò duce Græco Gloſſographo, errauimus (veniam peto pudentem) quum exiſtimauimus ipſum illum Scholiaſtam legendum non B δειπνῦσι τις ſed δειπνοῦντες. Hoc enim fiebát in fine conuiuij. Eſt dictum vulgarium in ore gentis noſtrę Poſt actionem gratiarum bibiſſe deum. Hoc ad ſeruatorē Dominum Ieſum refertur qui poſt Cœnam, poculum impleuit verè ἀγαθοῦ δαίμονος & bibi iuſſit. Cæterùm non videntur Platonis in Sympoſio interpretes locum qui illic eſt intellexiſſe, ἀγαθῇ τύχῃ Φαῖδρος καταρχέτω, cum verterunt, bonis auibus Phædrus exordiatur. Nam potius dixiſſem Bonæ fortunę princeps libet Phędrus. Xenophon verò in ſympoſio hoc vocat libare, cùm ait ὡς δ᾽ ἀφῃρέθησαν αἱ τράπεζαι, καὶ ἔσπεισαν καὶ ἐπαιάνισαν. Ἐκ θημετέρου] Pro ἐκ τοῦ ἡμετέρου, & hoc ad Cleonem dirigit. Sequentia vero ἀτὰρ φανεῖ &c. etſi obſcura & intricata vidētur, ſic explicanda puto. At vide inquit, ſi Cleon ille hoc permittat, vt aliter ores quàm iuuenis ille filius tuus, & melius magiſque ſeriò cauſam dicas. Eſt autem hic παρακελεύειν, προτρέπεσθαι, διεγείρειν, ἐπιτρέπειν.

Σχόλια. Ἐνεγκάτω μοι] ὁ παῖς τοῦτό φησιν, ὡς ἐν τῇ κίστῃ γραμματείου τινὸς ὄντος, ὅπου τὰ κεφάλαια τὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς λεγόμενα ἐνεγέγραπτο. ἵνα φησὶ λαβὼν χάρτην, ἀναγράψαιμι τῶν λεγομένων τὰ κεφάλαια. Μὴ κατὰ τὸν νεανίαν.] τινὲς τοῦτο πρὸς τὰ ἄνω, ὅπως φανήσῃ μὴ κατὰ τόνδε λέγειν, ἀλλὰ δηλονότι πραγματικώτερον αὐτοῦ καὶ βέλτιον. Μνημόσυνα.] εἰς τὸ μνημονεύειν ἀπογράψομαι.

C

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ή.

Χο. Οὐκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος
Χρήσιμος ἔστ᾽ οὐδ᾽ ἀκαρῆ.
Σκωπτόμεθ᾽ οἱ γὰρ ἂν ἐν
Ταῖσιν ὁδοῖς ἁπάσαις,
Θαλλοφόροι καλοίμεθ᾽ ἀν-
τωμοσιῶν κελύφη.
D Ἀλλ᾽ ὦ περὶ τῆς πάσης μέλλων βασιλείας ἀντιλογήσειν
Τῆς ἡμετέρας, νυνὶ θαρρῶν, πᾶσαν γλῶτταν βασάνιζε.

Stropha Col. 8.

CH. Turba ſenum iam vilis eſt
Nullus eorum vſus erit,
Ludibriúmque erimus
Omnibus in locis, &
Frondiferi vocabimur,
Cauſidicum & putamen.
Sed noſtra agedum qui regna paras & opes defendere verbis
Aduerſum inimicos, incipe nunc vires expendere lingua.

Σχόλια. Οὐδ᾽ ἀκαρῆ] οὐδὲ βραχύ. οὐδὲ τὸ τυχόν.

Bisetus. Τὸ πλῆρες, χρόνον ἀκαρῆ. χρόνος δὲ ἀκαρὴς λέγεται ὁ διὰ τὴν βραχύτητα κείρεσθαι, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς ἄλλα μέρη οὐ δυνάμενος, καὶ ἀπὸ τούτου ὁ ἐλάχιστος.

Σχόλια. Θαλλοφόροι] ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὕτω γέγραπται. θαλλοφόροι ἀντὶ τοῦ ἀργοί. θαλλὸν γὰρ ἐλαίας φέρουσι φορεῖσθαι. οἱ γὰρ γέροντες τὰ τοιαῦτα ἐν ἀγορᾷ οἰκονομοῦσιν. εὐχερεῖς δ᾽ εἰσὶ περὶ ὧν μηδὲν ἔχων εἰπεῖν σαφῶς ἀπογεγράφοντες. θαλλοφόρους γὰρ ἔφη, βουλόμενος τοὺς γέροντας δηλῶσαι. ἐπειδὴ ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ γέροντες, θαλλοὺς ἔχοντες ἐπόμπευον. ὡς οὖν εἰς οὐδὲν ὄντων χρησίμων αὐτῶν ἔξω τοῦ θαλλοφορεῖν, οὕτως αὐτοὺς ἐπισκώψειν. ὅμως τοι Δικαίαρχος ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, οὐκ οἶδα ἐξ ὅτου ποτὲ καὶ τὰς γραῦς ἐν τοῖς Παναθηναίοις ὑπείληφε θαλλοφορεῖν. τούτου δὲ ἔθους Ξενοφῶν μὲν ἐν τῷ συμποσίῳ, Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ. ὅς, γε καὶ τὸν καιρὸν ὅτε τὸ ἔθος, Ἐρεχθόνιον συνίστησι. μνημονεύει τοῦ ἔθους Κρατῖνος μὲν ἐν Δηλιάσι. Φερεκράτης δὲ ἐν Ἐπιλήσμοσιν.

Bisetus. Περὶ δὲ τῶν θαλλοφόρων Εὐστάθιος ταῦτα λέγει εἰς τὸ Ρ τῆς Ὀδυσσείας. ὁ ἀττικὸς δὲ θαλλὸς ἐξαίρετος ἦν, ἀφ᾽ οὗ στέφανος Ἀθήνησι τοῖς νικῶσιν ἦν. ἐκ δὲ τοῦ θαλλοῦ, καὶ θαλλοφόρος παροιμιακῶς ὁ μηδὲν χρήσιμος, ἀλλ᾽ ἢ βοσκήμασι θαλλὸν παραβάλλειν. G ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ λέγει τοὺς γεραιτέρους Ἀθήνησιν ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ πομπαῖς θαλλοφορεῖν εἰωθότας.

Σχόλια. Ἀντωμοσιῶν.] τῶν δικῶν. ἀντωμοσίαι δὲ ἐκαλοῦντο, ὅταν ὁ ἐγκαλούμενος περὶ κλοπῆς ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὀμνύμενος πρὸ δίκης, καὶ ὁ ἐνάγων δὲ αὐτὸν ἀντομνύμενος αὐτὸν εἶναι τὸν λῃστήν, καὶ οὗτοι μάρτυρες ἐκαλοῦντο. Κελύφη.] καλύμματα δικῶν. ἢ τῶν ἐγκλημάτων. κελύφη δὲ τὰ τῶν ὠῶν καλύμματα. αἰσχρῶς ἔλεγεν ἀπολήματα δικῶν. Ἀλλ᾽ ὦ.] χορὸς προθυμοποιεῖ θαρσύνων τὸν Φι-
E λοκλέωνα ταῦτά φησι.

Christ. Μνημόσυνα γράψομ᾽ ἐγώ] Vt memoriæ hæreant, inquit, ea deſcribam. Hic verſus cum ſit Iambicus legēdum affirmo γράψομαι ᾽γώ. Θαλλοφόροι] Senes qui in Quinquatribus vel Panathenæis oleæ ramum ferebant pro pompa nullique præterea rei vtiles aut commodi erant, θαλλοφόροι dicebantur. Eius moris meminerunt ex antiquis Cratinus in Deliaſin, & Pherecrates Epilemoſin, & Philochorus lib. 2. (τῆς ἀτθίδος puta) vt ait Gloſſographus. Eorum opera ſi exſtarēt F maiorem lucem aſpiceremus in vetuſtis ritibus & ſacris. Xenophon certè in Sympoſio pulcros ſenes θαλλοφόρους memorat qui Mineruæ in pompa Panatheneorum ſeruirent. Sed & traditur (auctore Dicæarcho in Panathenaico) mulieres vetulas in ea pompa adhibitas ramum oliuę geſtantes, quod meritò miratur ſcholiaſtes Græcus, neque enim hoc alibi traditum exiſtimo. Heſychius bonus & antiquus Gloſſematarius in hac voce videtur corrigendus, cum ait hos ſenes tantum vtibiles πρὸς τὸ θάλλειν, legendum enim πρὸς τὸ θαλλοφορεῖν. Neque verò ſpernendum quod notat idem Scholiaſtes ſcriptum in Commentariis (ſic ὑπομνήματα vocabimus) huius (vt opinor) Comici ad hunc locum, nempe θαλλοφόρους dici τοὺς ἐργάτας, ad-

ditque Hemiſtychiũ ex Epico poeta vt arbitror, A θάλλον τ' ἰσίδοισι φορῆναι. Quo intelligitur arbuteas frondes à ſenibus dari ſolitas hœdis (credo) depulſis, id enim præcipuè ſatagere in agris ſenes homines. Ἀντωμοσιῶν κελύφη] Primum iuſiurandum, (vt ait Pollux in Onomaſtico) quo adigebatur qui litem intendebat vera ſe crimina obiecturum, dicebatur προωμοσία. At ἀντωμοσία quo reus promittebat ſe non iniuria acturum. Tamẽ etiam actor dicebatur ἀντωμόσαι vt apud Iſocra- B tem in oratione περὶ ζεύγους. Et apud Laertium (in vita Socratis) de Melito accuſatore, vbi habes τὰ δ' ἐγράψατο καὶ ἀνθωμολογήσατο putaui legendum ἀντωμόσατο quia dixerat ἀνθωμοσίαν τῆς δίκης. Sunt autem κελύφη, ouorum putamina, ſed hic ſic vocat litium ablegmina. Quod autem ait ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ludit in ambiguitate vocis, nam βαλβῖδες ſunt carceres & initium ſtudij decurrendi, ἀρχὴ verò & principium & principatus.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

PHILOCLEON, BDELICLEON, CHORVS.

BISETVS. Φιλοκλέων, καὶ Βδελυκλέων περὶ τῆς δικαστῶν εὐδαιμονίας, καὶ δυνάμεως, καὶ τῆς δυναστείας ἐναντίαις γνώμαις μακρολογοῦσι.

ΦΙ. Καὶ μὴν εὐθύς γ' ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ἀποδείξω, C
Τῆς ἡμετέρας, ὡς οὐδεμιᾶς ἥττων ἐστὶ βασιλείας.
Τί γὰρ εὔδαιμον ἢ μακαριστὸν μᾶλλον νῦν ἐστι δικαστοῦ,
Ἢ τρυφερώτερον, ἢ δεινότερον ζῶον καὶ ταῦτα γέροντος.
Ὃν πρῶτα μὲν ἕρποντ' ἐξ εὐνῆς τηροῦσ' ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις D
Ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις. κἄπειτ' εὐθὺς προσιόντι
Ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρ' ἁπαλήν, τῶν δημοσίων κεκλοφυῖαν.
Ἱκετεύουσί θ' ὑποκύπτοντες, τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες.
Οἴκτειρόν μ' ὦ πάτερ αἰτοῦμαί σ' εἰ καὐτὸς πώποθ' ὑφείλου, E
Ἀρχὴν ἄρξας, ἢ 'πὶ στρατιᾶς τοῖς ξυσσιτίοις ἀγοράζων.
Ὃς ἔμ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν, εἰ μὴ διὰ τὴν προτέραν ἀπόφυξιν.

PH. A carceribus primùm incipiã, & vere vincam ratione
Noſtrum imperium nullo inferius tandem eſſe aut cedere regno.
Quid enim ſenè præſertim iudice poſsit felicius eſſe,
Vel delicians aut terrificum aut magis omni ex parte beatum
Quem primo mane cubili egreſſum propè ſubſellia ſeruant
Homines grandes & cubitorum quattuor? hic protinus ad me
Aliquid veniet, mollique manu prenſans quæ maxima fecit,
Fecit, mihi ſuppliciter accidet, & miſerè multa quiritans
Dicet, Rogo te, miſerere pater, ſi quis tu forſitan inter-
Vertiſti imperiúmve gerens vel in armis cõuiuia curans:
Merito ille meo niſi ſaluus abiſſet, nec me viuere ſciret.

Σχόλια. Ἀπὸ βαλβίδων.] ἀπ' ἀρχῆς εὐθέως. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σταδιοδρομούντων. βαλβὶς γάρ ἐστιν, ἡ ἀφετηρία, γραμμὴ δέ, ἐφ' ἧς εἱστήκεσαν, ἕως ἂν ἀποσημανθῇ ὁ δρόμος αὐτῶν. Τρυφερώτερον.] τρυφῆς δεόμενον. καλῶς δὲ ἡ προσθήκη τοῦ γέροντος. ἀσθενεῖς γὰρ περὶ τὰς ἡδονὰς οἱ γέροντες. Ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρα.] ὃ ποιοῦσι τοῖς δικασταῖς, οἱ θωπευτικῶς ποιοῦντες ἠρέμα ἐφαπτόμενοι τῆς χειρὸς ἐν τῷ ἀσπάζεσθαι διὰ τὸ μέλλειν κρίνεσθαι ἐπὶ δημοσίῳ κλοπῇ προκαταλαμβάνοντες. Οἰκτροχοοῦντες.] οἰκτρὰ χέοντες. Ὅμηρος, ἥτε πολυτρόπως χέει πολυηχέα φωνήν.

CHRIST. Ἢ καὶ μακαριστὸν] Expungenda particula coniunctiua καὶ vt conſtet ſuis numeris G verſus Ariſtophanicus. Quod autem ait τρυφερώτερον, Scholiaſtes ait τρυφῆς δεόμενον non ſanè ex meo ſenſu. Rectè vero addidit γέροντος, quia, vt plurimum, hebent ſenes & languidiores ſunt in fructu voluptatum. Μεγάλοι καὶ τετραπήχεις] Quatuor cubitorum magnitudo non excedit iuſtam hominis menſuram. Longe grandior & fidem mihi non faciens vir illius Syracuſiæ quem in Idyllio ἀδωνιαζουσῶν Theocritus vocat τετράπηχυν. Tamen alias hac voce vſus videtur F hic Comicus cùm loquitur de generoſis. Hoc loco lictores, vt puto, deſignat & oſtiarios. Προσιόντι ἐμβάλλει μοι] Sic rei repetundarum crimini obnoxij iudices prenſare ſolent, & manum blandè contrectant. Mallim autem legere προσιών τις quã προσιόντι, non quòd praua ſit lectio vulgaris, ſed quia ἐμβάλλει non poteſt referri ad nomen multitudinis ἄνδρες μεγάλοι vt ſequentia ἱκετεύουσι ὑποκύπτοντες. Niſi dicamus trãſitum eſſe à plurali numero ad ſingularem, vt poſtea, ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἡμοῖσι. Τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες] Fundentes vocem miſerabilem. Sic apud Homerum ἥτε χέει πολυηχέα φωνήν.

Σχόλια. Ὃς ἔμ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδει] ὅ τις οὐδ' ἂν λόγου με ἠξίωσεν εἰ μὴ συνεφεύχθη ὑπ' ἐμοῦ.

BISE. Τὸ ᾔδειν ἀντὶ τοῦ ᾔδει, τρεῖς προσώπων, ὡς τὸ ἤσθα, ἀντὶ τοῦ ἤει, ὅπερ ἐκ τοῦ ἤειν κατὰ κρᾶσιν. Εὐστάθιος.

CHR.

A CHRIST. Οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν] Niſi, inquit, beneficium à me accepiſſet, non me noſſet neque mei rationem vllam haberet. Malim autem ᾔδει quàm ᾔδειν, & ſic Scholiaſtem puto legiſſe.

Βδ. Τουτὶ περὶ τῶν ἀντιβολούντων ἔστω τὸ μνημόσυνόν μοι.
Φι. Εἶτ' εἰσελθὼν ἀντιβοληθεὶς καὶ τὴν ὀργὴν ἀπομορχθεὶς
Ἔνδον, τούτων ὧν ἂν φάσκω πάντων οὐδὲν πεποίηκα.
B Ἀλλ' ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς ἱέντων εἰς ἀπόφευξιν.
Φέρ' ἴδω. τί γὰρ οὐκ ἔστιν ἀκοῦσαι θώπευμ' ἐνταῦθα δικαστῇ;
Οἱ μέν γ' ἀποκλάονται πενίαν αὐτῶν. καὶ προστιθέασιν
Κακά γε πρὸς τοῖσιν οὖσιν, ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν.
C Οἱ δὲ, λέγουσι μύθους ἡμῖν. οἱ δ' Αἰσώπου τι γε- (λοῖον.
Οἱ δὲ, σκώπτουσ' ἵν' ἐγὼ γελάσω, καὶ τὸν θυμὸν καταθῶμαι.
Κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεσθα, τὰ παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει,
Τὰς θηλείας καὶ τοὺς υἱεῖς τῆς χειρὸς, ἐγὼ δ' ἀκροῶμαι.
Τὰ δὲ συγκύπτονθ' ἅμα βληχᾶται. κἄπειθ' ὁ πατὴρ ὑπὲρ αὐτῶν,
D Ὥσπερ θεὸν ἀντιβολεῖ με τρέμων τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι.
Εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ, παιδὸς φωνὴν ἐλεήσαις.
Εἰ δ' αὐτοῖς χοιριδίοις χαίρω, θυγατρὸς φωνῇ με πιθέσθαι. (ἀνεῖμεν.
Χ' ἡμεῖς αὐτῷ τότε τῆς ὀργῆς ὀλίγον τὸν κόλλοπ'

BDE. Etiam hoc de ſupplicibus memori volo commendare tabellæ.
PH. Hinc ingreſſus, precibúſque oneratus, & omni fortiter ira
Deterſa, (abiere foris promiſſa omnia) nihil exſequor intus,
Tantùm auribus accipio miſeras cupiẽtum euadere voces.
Age quæ non blandimenta poteſt iudex audire forenſis?
Hos pauperiem deflere ſuam videas, atque addere mæſtos
Alia præter mala donec propria meis oſtenderis æqua,
Illi fabellas dicunt, aut Æſopi ridiculum quid.
Alij, vt tollant mihi riſum, animúmque hilarẽt dicteria fundunt:
Si nos minimè iſta mouent, tractos pueros aſcẽdere cogunt
Atque mulieres natóſque manu ducunt: aures mihi prona,
Balat tenera ætas illa ſimul: vicem at illorum pater ipſe
Me veluti deum trepidus rogat, vt veniam culpæ impetret huius.
Si gaudes voce agni, te vox moueat clamoſa pueli
Quòd ſi me porcelli iuuerint, moueat me filia virgo. (*& iram.*
Tunc igitur neruos animi pauliſper laxamus

Σχόλια. Τουτὶ περὶ.] ἐν τῷ γραμματείῳ ὁ Βδελυκλέων ἀπογράφεται ὅτι ἀντιβολοῦνται οἱ δικασταὶ ὡς ὁ ἄνω εἴρηκεν, ἵν' ἔχῃ τοῦτο εἰς κατηγορίαν αὐτῶν. ἀπομορχθεὶς δὲ ἀποβαλών.

CHRIS. Τὴν ὀργὴν ἀπομορχθεὶς] Ira deterſa & abiecta, leuiter curo quò promiſſa cadãt. Claudicabit verſus niſi fulmentum adhibemus, & legimus καὶ τὴν ὀργήν.

Σχόλια. Ἔνδον τούτων ἂν φάσκω.] ἀντὶ τοῦ ἃ ἔξωθεν ἐπαγγέλλομαι ποιεῖν, ἔνδον οὐ ποιῶ. τοιοῦτοι γὰρ οἱ δικασταί. παραχρῆμα μὲν ἐπαγγέλλονται, ὕστερον δὲ ἀρνοῦνται. Κακὰ πρὸς τοῖς οὖσιν] ἐν σχήματι εἴρηκε μεταβὰς ἀπὸ τοῦ πληθυντικοῦ εἰς τὸ ἑνικόν. ὁ δὲ νοῦς, ἕως ἂν οὗτοι τὰ κακὰ τὰ ἡμέτερα ἀποφήνωσι τοῖς ἑαυτῶν ἴσα. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ταῦτα λέγουσιν, ἕως ἂν αὐτοὺς πένητας ἀποδείξωσιν ὡς ἐγώ.

CHRIST. Ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν] Donec mala ſua noſtris æquauerint. Atticiſmus eſt quo à plurali numero tranſitur ad ſingularẽ, Thucydidi familiaris, debuerat enim ἰσώσωσιν. Neque verò malè legendum putem τοῖσιν ἴσοισιν quod ex Scholiaſta coniicio.

G Σχόλια. Αἰσώπου τι γελοῖον.] Αἴσωπος τραγῳδίας ἐγένετο ὑποκριτὴς γελοιώδης. προσυπακούεται δὲ τὸ γελοῖον.

CHRIST. Αἰσώπου τι γελοῖον] Quia dixit μύθους fortaſſis erunt qui de Æſopo fabularum ſcriptore hoc ridiculum intelligant. Sed fuit Æſopus Tragœdus hiſtrio facetiſſimus & φιλογέλοιος qualis Oeagrus poſtea. Lego autem καταθῶμαι, id eſt ἀναπαύσωμαι, niſi malis eſſe, deponere iram.

E Σχόλια. Εὐθὺς ἀνέλκει.] εἰς τὸ βῆμα. ἔθος δὲ τοῦτο εἶχον οἱ δικαζόμενοι τοῦτο ποιεῖν, ἵνα καὶ ταῦτα ἐλεηθῶσιν. Ἅμα βληχᾶται.] ποιὰν φωνὴν ἀφιᾶσιν ἐλεεινήν. ἐκ δὲ τῆς ἀσήμου φωνῆς, δηλοῖ τὴν βραχεῖαν τῶν παίδων ἡλικίαν.

CHRIST. Τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι] Quid ſit εὐθύνη vide apud Sudam, hic eſt τιμωρία.

F Σχόλια. Εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ] παίζει ταῦτα. ἐπεὶ ἐκεῖνοι οὕτως λέγουσιν. εἰ μὲν ἄρρενα τις ἔχει, εἰς τοὺς ἄρρενας ἀπίτω. εἰ δὲ θήλεα, τὰς θηλείας καλὸν ἐπιτρεπέτω. λείπει δὲ τὸ ἐλέησον. Χοιριδίοις.] ἴσως ὅτι χοῖρος προσαγορεύεται τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον.

CH. Εἰ δ' αὖ τοῖς χοιριδίοις] In editione Veneta legitur αὐτοῖς fortaſſis diſtinguendũ αὖ τοῖς. Vocari autẽ χοῖρον vel ὑποκοριστικῶς χοιρίδιον partẽ eam qua mulieres fœminæ ſunt, alibi diximus ex Varrone, & in Acharnenſibus ſatis apparet ex Megarenſi χοιροπώλῃ.

Σχ. Τὸν κόλλοπ' ἀνεῖμεν.] ἀντὶ τοῦ τὴν τάσιν τῆς ὀργῆς. ἢ τὸ στερεώτατον τῆς ὁρμῆς, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν στένοντα κόλλοπες. ἔστι δὲ δέρμα στερεώτατον. ἢ τὸ παρὰ τὸν τείνοντα τῆς χορδῆς κάλλοπα τὸν κόλλοπα. ἢ κόλλοπες λέγονται, οἱ πασσαλίσκοι τῆς κιθάρας. εἰς οὓς ἀποδεσμοῦνται αἱ νευραί, καὶ τείνονται στρεφομένων. ὀργῆς οὖν κόλλοπα ἀντὶ τοῦ τὴν τάσιν τῆς ὀργῆς.

CHRIST. Τὸν κόλλοπ' ἀνάσπων] Diximus in Irenes quid eſſet κόλλοψ, ſolidum nempe & neruoſum corium. Hic nihil aliud quàm tenſio, trãſlatum à citharæ tendinibus, circum quos voluũtur & tenduntur neruiæ, Græci vocant πασσαλίσκους id eſt paxillos, Nos Gallo-Franco idiomate Cheuilles quaſi capitulos. Hic igitur κόλλοπα τῆς ὀργῆς, iræ intenſionem & rigorem vocat.

Ἆρ' οὐ μεγάλη τοῦτ' ἔστ' ἀρχὴ καὶ τοῦ πλούτου καταχήνη;
Hoc ne eſt latè regnare & diuitias ſuſpendere naſo?

ΒΔ. Δεύτερον αὖ σου τουτὶ γράψομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην.
BD. Sequitur caput hoc, mihique ſcribetur, Opũ contemptus in iſto eſt.

Καὶ τἀγαθά μοι μέμνησ' ἃ 'χεις φάσκων τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν.
Sed qua bona iactabas Hellados vt Rex, narrare memento.

ΦΙ. Παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων, αἰδοῖα πάρεστι θεᾶσθαι.
PH. Puerorum ætas quoties ſpicitur licet inſpexiſſe verenda,

Κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων οὐκ ἀποφεύγει πρὶν ἂν ἡμῖν
Quin ſi reus Oeagrus venerit intrò, non antè faceſſet

Ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας,
Quàm nobis ex Nioba lectam recitet memorabile dictum.

Κἂν αὐλητής γε δίκην νικᾷ, ταύτης ἡμῖν ἐπίχειρα,
Tum tibicen ſi victor litis abit, grates agit ipſis

Ἐν φορβειᾷ τοῖσι δικασταῖς ἔξοδον ηὔλησ' ἀπιοῦσι.
Iudicibus, & egreſsis canit, ori circum pelle ligata.

Σχόλια. Καταχήνη.] καταγέλως, καταφρόνησις.

BISETVS. Καταχήνη] Παρὰ τὸ τοὺς καταγελῶντας τῶν ἄλλων τῷ στόματι κατ' αὐτῶν χαίνειν ἐν τῷ καταγελᾶν.

CHRIST. Δεύτερον ἂν σου τουτὶ γράψομαι.] Iamdudum cenſebam legẽdum αὖ pro ἄν, Poſtea in Venetis libris coniecturam meam vidi confirmatam. Legerem autem γράψω non γράψομαι, aut certum eſt αι diphthongum breuiari, quod & alias alij aduerterunt. Cæterum καταχήνη, riſus eſt & ludibrium atque adeò contemptus diuitiarum, origo eſt παρὰ τὸ καταχαίνειν quod eſt cum riſu inhiare.

Σχόλια. Καὶ τἀγαθά μοι μέμνησο.] καὶ μέμνησό φησιν εἰπεῖν ἃ ἔχεις φάσκων ἄρχειν τῆς Ἑλλάδος. ἐπειδὴ ἔλεγεν ὁ Φιλοκλέων ὅτι ἄρχουσιν οἱ δικασταὶ τῆς Ἑλλάδος. Παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων.] πρὸς τὸ ἔθος. Ἀριστοτέλης δέ φησιν, ὅτι ψήφῳ οἱ ἐγγραφόμενοι, δοκιμάζονται οἱ νεώτεροι εἰ μὴ ἐτῶν εἶεν. ἴσως δ' ἂν περὶ τῶν κρινομένων παίδων εἰς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας λέγει. οὐχ ὡς ἐν δικαστηρίῳ κρινομένων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων. ἄλλως. τῶν γὰρ παίδων τὴν ἡλικίαν δοκιμάζοντες, τὰ αἰδοῖα ἐσκόπουν διὰ τὸ δεῖσθαι αὐτῶν εἰς τὸ χρησιμεύειν ἐν ταῖς λειτουργίαις.

CHRIST. Παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων] Nõ poterant ingenuorum filij ſe gerere pro ciuibus, niſi adhuc puerili profeſſi eſſent nomina. Primũ apud Curiales deinde apud populares. Ea profeſſio dicebatur δοκιμασία. Prioris profeſſionis annus legitimus erat quindecimus. Quum autẽ qui præfecti erant iſti probationi & δοκιμασίᾳ, nõ ſatis certum ætatis argumentum ſumere poterant, ſolebant puerorũ pudenda ſtudioſe explorare, addit Scholiaſtes vt ad publica munia vtiles eſſent, ait enim εἰς τὸ χρησιμεύειν ἐν ταῖς λειτουργίαις. Qui λειτουργίας pro re diuina, (vt Neoterici volunt Theologi) putabunt ad Papatum vel Presbyteratũ adipiſcendum teſtes eſſe neceſſarios, ſcilicet ne quid mutilũ Deo offeratur. Sanè enim hodie neque Presbyteri neque Papæ creantur niſi ſe mares eſſe oſtenderint. Quæ lex maximè eſt fraudi maritis & præſtaret ipſos ſi non propter regnum cœlorum, at propter damnum pudicitiæ κολίερας fieri neque tam bene vaſatos. Huic profeſſioni dicata erat dies Apaturion tertia, quæ propterea κουρεῶτις dicta. Iurabant autem parentes liberos eos ſuos eſſe natos ex ſua coniuge ciue Attica. Poſterioris annus profeſſionis erat decimus octauus quum pueri in ephebos & viros aſcribebantur.

Σχόλια. Κἂν Οἴαγρος.] ὅτι τραγικὸς ὑποκριτὴς ὁ Οἴαγρος εἴρηται πρότερον. ὡς θαυμάζων δὲ αὐτόν φησιν. ὅτι κἂν ἐκεῖνος ὁ μέγας καταδικασθῇ, ἐκ τῆς Νιόβης δὲ, καὶ γὰρ ὑπεκρίθη τὴν Νιόβην, ἢ Σοφοκλέους ἢ Αἰσχύλου. ἐπίχειρα δὲ μισθούς, τὰ ἀπὸ τῶν χειρῶν κέρδη.

CHRIST. Κἂν Οἴαγρος] Diximus antea hunc Oeagrum hiſtrionem fuiſſe & ὑποκριτὴν Tragicũ. Apparet autẽ hinc in magno ipſum fuiſſe pretio & cõmẽdatione, additq; ex Niobe quia perſonam ille egerat Niobes ex fabula Sophoclis vel Æſchuli. Ἐπίχειρα] Sic mercedes vocat. Propriè ſic dicuntur quæ lucra procedũt ex operibus manuum, τὰ ἀπὸ τῶν χειρῶν κέρδη. vnde tales operarij non ſolum ἐργάται, ſed etiam χειρώνακτες & ἀποχειροβίωτοι vocantur apud bonos auctores præſertim Xenophontem.

Σχόλια. Ἐν φορβειᾷ.] φορβειαί εἰσι τὰ δέρματα τὰ περὶ τὸ στόμα τῶν αὐλητῶν προσδεσμευόμενα, ὅπως ἂν σύμμετρον τὸ πνεῦμα πεμπόμενον, ἡδεῖαν τὴν φωνὴν τοῦ αὐλοῦ ποιήσῃ. ὃ δὲ λέγει, τοῦτό ἐστιν. ἐπὰν νικήσῃ αὐλητής, ἀντιδίδωσι ταῦτα, προτιμῶν ἡμᾶς μετ' αὐλοῦ. ἔθος δὲ ἦν ἐν ταῖς ἐξόδοις τῶν τῆς τραγῳδίας χορικῶν προσώπων προηγεῖσθαι αὐλητήν, ὥστε αὐλοῦντα προπέμπειν. ὅπερ ἔλαβεν εἰς ἰδιότητα τῶν δικαστῶν ὁ Φιλοκλέων.

CHRIST. Ἐν φορβειᾷ] Verſus ex Sophocle laudat Dionyſius Longinus in libello de Alto genere dicendi in hunc modum, φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖς αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ, quos

etiam

etiam vſurpauit Cicero in Epiſtolis ad Atticum lib.2. Sed quod omnes φορβειὰν ligulam exponunt quæ tibiæ ſolet inſeri, non arbitror hic cõuenire, quia Scholiaſtes ait eſſe pelliculam quæ ob os tibicinis alligabatur. lego autem paulò poſt καταλείπων non καταλιπών.

Κἂν ἀποθνήσκων ὁ πατὴρ τῳ δῷ καταλείπων παῖδ' ἐπίκληρον,
Κλάειν ἡμεῖς μακρὰ τὴν κεφαλὴν εἰπόντες τῇ διαθήκῃ,
Καὶ τῇ κόγχῃ τῇ πάνυ σεμνῶς τοῖς σημείοισιν ἐπούσῃ,
Ἐδομεν ταύτην ὅς τις ἂν ἡμᾶς ἀντιβολήσας ἀναπείσῃ.
Καὶ ταῦτ' ἀνυπεύθυνοι δρῶμεν, τῶν δ' ἄλλων οὐδεμί' ἀρχή.
ΒΔ. Τουτὶ γάρ τοι σεμνὸν τούτων ὧν εἴρηκας μακαρίζω.
Τῆς δ' ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων.
Ἔτι δ' ἡ βουλὴ χ' ὁ δῆμος ὅταν κρῖναι μέγα πρᾶγμ' ἀπορήσῃ,
Ἐψήφισται τοὺς ἀδικοῦντας τοῖσι δικασταῖς παραδοῦναι.

Sin cui moriens pater hæredis legáſſit fortè puella A
Curam, tum primam ceram nos multum plorare iubentes
Et recludentes impoſitum conchæ de more ſigillum B
Nuptum damus hanc illi qui nos melius perſuaſerit omnes.
Atque hæc nobis impunè licent quæ non prætoribus vllis.
BD. Equidem magni facio & laudo quæ tu veneranda locutus,
Verùm improbè agis quum ſic probibes & teſtamenta reſignas. C
PH. Deinde Senatus populúſque vbi magna re ſuper anxius hærens
Sciſcunt vt iudicibus nobis tradatur cauſa reorum:

Σχόλια. Ἐπίκληρον.] ἐπίκληρος λέγεται ἡ ἐπὶ τῷ κληρονόμος κεκλημένη. ὅταν δὲ παῖς ὀρφανὴ πατρὸς καὶ μητρὸς ἀδελφῶν τε οὖσα ἔρημος, καὶ ταύτῃ τύχῃ ὑποκειμένη οὐσία, ταύτην καλοῦσιν ἐπίκληρον. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἤδη γεγαμημένην, ὅταν ἡ ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ ὅλῃ καταλελειμμένη. καλοῦσι γὰρ τὴν οὐσίαν κλῆρον. καλεῖται δὲ ἐπίκληρος καὶ ἡ μηδέπω γεγαμημένη, ἀλλὰ παρὰ τῷ πατρὶ οὖσα, καθότι καθήκει αὐτῇ πᾶσα ἡ οὐσία. καλοῦνται δὲ ἐπίκληροι κἂν δύο ὦσι κἂν πλείους. τινὲς δὲ τὴν ἐπίκληρον καλοῦσιν ἐπιπαματίδα καὶ πατροῦχον. νόμος δὲ ἦν Ἀθήνησιν, γνησίας μὲν οὔσης θυγατρὸς, νόθον δὲ υἱοῦ, μὴ κληρονομεῖν τὸν νόθον τὰ πατρῷα. D

CH. Ἐπίκληρον] Nomine κλήρου omnia bona quæ cernere poteſt hæres cõprehenduntur, ſiue ἔγγεια ſiue ἔπιπλα. Hinc ἐπίκληροι dicũtur ad quos deuenit hæreditas, quia κλήρῳ id eſt ſorte bona erciſcebãtur. Sed κατ' ἐξοχὴν pupilla virgo quæ ſola erat vocabatur ἐπίκληρος, (quãquam inuenio ad nuptas etiã & ad pauperes virgines hãc vocẽ vſurpatam) Heſychius ἐγκλήρους vocat, & πατροῦχον, & viuẽte etiã patre ſic dici teſtãtur Grãmatici quia bona patris ad eã pertinebãt, vbi enim filia legitima, paternã hæreditatẽ nothi nõ cernebãt. Scholiaſtes Grecus ἐπίκληρον etiã vocatã dicit ἐπιπαματίδα quod verbi quid ſit nõdũ perquirẽti mihi & indaganti cõpertũ eſſe potuit, neque Rhodiginũ capio qui Mãdã videtur vocare. Aliquãdo coniicere libuit nũ eſſet ἐπιπαματίς, id eſt τὰ ἔπιπλα ματεύουσα. Sed mihi non ſatisfacit coiectura, ſanè ἐπίκληρος id eſt quod vernacula lingua Galli dicimus, vne heritiere. Apud Maronẽ Lauinia Virgo dotalis dicta id videtur eſſe, quia illi patris bona pro dote cedũt, etſi ſcio apud Grecos ἐπίπροικον aliã eſſe, puellã nẽpe quæ fratres habens hæreditatis partẽ pro dote aſſecuta eſt. Quia autẽ controuerſia erat cui nuptũ eſſet dãda pupilla ἐπίκληρος, propterea vocata etiã eſt ἐπίδικος. Nam bona ea de quibus aliquis cõtendebat vt ad ſe pertinẽtibus propter generis proximitatẽ, cum mortuus nec filios haberet nec hæredes teſtamento reliquiſſet, dicebantur ἐπίδικα, vnde ἐπιδικάζεσθαι litem de hæreditate intendere, cuius actionis partes ſunt ἀμφισβήτησις & παρακαταβολή. Sed hæc omnia diligẽter & accuratè tractauit vir maximus ingenio & doctrina Car. Sigonius lib.3. de Rep. Athenienſium, ex Græcis oratoribus præcipuè ſumpta & poſt maximũ Budæũ recenſita & recocta. Κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλὴν] Dictum fortaſſis vt illud, O multa fleturũ caput, ſed quia teſtamentũ res eſt inanimata, fortaſſis ſic vocat τὴν κεφαλίδα τοῦ βιβλίου, vt de prima cera & capite teſtamenti quæ iſti inſuper habent hęc intelligantur, niſi Heſychiũ audimus qui κεφαλὴν (niſi codices mendoſi) ait eſſe τὸ ἐπωνυμικὸν, & τὸ ὄνομα, vt hic nomina innuat tabulis teſtamenti contenta. E

Σχόλια. Καὶ τῇ κόγχῃ.] τοῖς σημείοις. ὡς κόγχας ἐπιτιθέντων ταῖς σφραγῖσιν, ἀσφαλείας ἕνεκα. κόγχη δὲ, τῷ κογχυλίῳ τῷ ἐπικειμένῳ ταῖς σφραγῖσι, τῷ μὴ ἀφανίζεσθαι τοὺς τύπους αὐτῆς.

CHRIST. Καὶ τῇ κόγχῃ] Sigillis conchas vel conchylia pro inuolucro imponebãt, vt tutiùs aſſeruarentur, neu typi & characteres delerentur. Propterea ſtatim ait ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων quaſi ſit conchylium aperiens, etſi interpres Græcus videtur accepiſſe pro ἀνακαλύπτων, vbi notanda breuis ſyllaba χυ. alias ſemper (quod ſciam) producta. F

Σχόλια. Ἐδομεν ταύτην.] ἐκδίδομεν αὐτὴν φησὶ τῷ δωροδοκοῦντι ἡμᾶς.

CHRIS. Ἐδομεν ταύτην] Elocamus, inquit, Virginẽ potiora nobis dona adferenti. Hinc nota vox illa apud Ciceronẽ de Verre Prætore. Pupillos & pupillas certiſſimam eſſe prædã prætoribus.

Σχόλια. Μακαρίζω] λείπει ἡ κατὰ. κατὰ τὸ σὲ φησὶ μακαρίζω. τὸ ἀνεγκλήτως πράττειν. Ἀνακογχυλιάζων] πρὸς τὸ κογχύλην πέπαιχεν. λέγουσι δὲ βραχεῖαν τὴν δι συλλαβὴν τοῦ ἀνακογχυλιάζειν. λέγεται δὲ ἀντὶ τοῦ κωλύειν. Ἔτι δ' ἡ βουλὴ χ' ὁ δῆμος.] ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ὅταν ἀπορῶσι πράγματος, τοῖς δικασταῖς ἐπιτρέπει. G

CHRIST. Ἡ βουλὴ χ' ὁ δῆμος] Sic Latini, Senatus Populúſque Romanus, vt βουλὴ ſit τὸ πρῶτον τάξει καὶ τιμῇ. At multiceps illa beſtia ſecun-

dum habeat locum, ſit tamen τὸ κύριον καὶ ἄρχον.

A Etiam apud Thucydidem hic ordo obſeruatur.

Εἶτ' Εὔαθλος, χὠ μέγας οὗτος Κολακώνυμος ἀσπιδαποβλής,
Οὐχὶ προδώσειν ἡμᾶς φασὶ, περὶ τοῦ πλήθους δὲ μαχεῖσθαι.
Κἀν τῷ δήμῳ γνώμην οὐδεὶς πώποτ' ἐνίκησεν, ἐὰν μὴ
Εἴπῃ τὰ δικαστήρι' ἀφεῖναι πρώτιστα μίαν δικάσαντας.
Αὐτὸς δ' ὁ Κλέων ὁ κεκραξιδάμας, μόνους ἡμᾶς οὐ περιτρώγει.
Ἀλλὰ φυλάττει διὰ χειρὸς ἔχων, καὶ τὰς μυίας ἀπαμύνει.
Σὺ δὲ τὸν πατέρ' οὐδ' ὁτιοῦν τούτων τὸν σαυτοῦ πώποτ' ἔδρασας.
Ἀλλὰ Θέωρος καίτοι 'στὶν ἀνὴρ Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων,
Τὸν σπόγγον ἔχων ἐκ τῆς λεκάνης τἀμβάδι' ἡμῶν περικωνεῖ,
Σκέψαι δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν οἵων ἀποκλείεις καὶ κατερύκεις,
Ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες χ' ὑπηρεσίαν ἀποδείξειν.
ΒΔ. Ἔμπλησθε λέγων, πάντως γάρ τοι παύσει ποτὲ, κἀναφανήσει

Hic Euathlus, clypeíque ſui abiector Colaconymus ille
Se noſtra negant prodere, potius plebem tutarier aiunt
Nulla in populo potior quamuis vnquam ſententia vicit
B *Niſi lite prius prædamnata ad ſubſellia iudiciorum,*
Sed & ipſe Cleon clamore valens modò non obrodere gaudet
Imò ſeruat verſátque manu nos, & muſcas procul arcet.
At tu nec tantillum iſta tuo faceres iucunda parenti,
Rurſúmque Theorus qui Rhetor verè eſt Euphemius alter
C *In peluí ſpongiam habens nobis crepidas abſterget & vngit.*
Nunc diſpice tot bona, tum quæ ſpernenda putes vel retinenda
Quæ ſeruitium eſſe miniſteriúmque probare ipſe antè volebas.
BD. Age te dictis ſatia, mox deſieris: prorſúſque patebit

D

Σχόλια. Εὔαθλος] Εὔαθλος ῥήτωρ συκοφάντης. οὗ μνημονεύει καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι. καὶ Ὁλκάσιν. οὗτός ἐστιν ὑμῖν πονηρὸς τοξότης συνήγορος ὥσπερ Εὔαθλος. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Πλάτων ἐν Πεισάνδρῳ. καὶ Κρατῖνος ἐν Θράτταις. Κολακώνυμον δὲ εἶπε τὸν Κλεώνυμον. εἴρηται δὲ ὅτι κόλαξ καὶ ῥίψασπις. τὸ δὲ οὐχὶ προδώσειν ἡμᾶς, ἐπεὶ λέγουσι τὰ τοιαῦτα οἱ ῥήτορες, ὡς ὑπὲρ ὑμῶν ἀγωνίζομαι καὶ οὐχὶ προδώσω τὴν πόλιν.

E CH. Εἶτ' Εὔα.] Lego εἶτ' pro εἶτα. Fuit autē hic Euathlus Rhetor improbus Sycophāta, qui à Comicis frequens ſuggillatur, preſertim à Platone in Piſādro & à Cratino in Threiſſis vel potius Creſſis, rurſúſque ab Ariſtophane in Acharnenſibus, & in fabula ὁλκάσι ex qua ſunt hi duo verſus Trochaici quos integros & emendatos adferam ἐστί τις πονηρὸς ἡμῖν τοξότης συνήγορος (ſic etiam vocatur Rhetor) ὥσπερ Εὔαθλος παρ' ἡμῖν τοῖς νέοις, vbi Euathlus non ſolùm ſceleſtus: ſed & ignobilis cenſetur, quia τοξότης & ibi & in Acharnenſibus indu- F citur, fuiſſe enim τοξότας inter viles & εὐτελεῖς velutque ſeruos, videre eſt etiam in Lyſiſtrata, & ex Aiace Sophoclis vbi Teucer ab aduerſario τοξότης in opprobrium appellatur, & βάναυσον τέχνην κεκτημένος. Emendandus obiter Sudas in hac voce, vbi habes ῥήτωρ πονηρὸς ἄριστος ὁλκάσι, legendum enim ἀριστοφάνης ὁλκάσι. Etiam hūc Euathlum ob εὐρυπρωκτίαν & λαλιὰν traducebant, vt in Acharnenſibus Gloſſographus ſcripſit. Quem autē vo- G cat Colaconymum is eſt Cleonymus, quem non ſemel ῥίψασπιδα vocat & præterea blandum aſſentatorem hic innuit. Legendum autem cum ſibilo in fine ἀσπιδαποβλής.

Σχόλια. Κἀν τῷ δήμῳ γνώμην.] ὅτι ὁ δημηγορῶν ἐν τῷ δήμῳ φησὶν, οὐκ ἔχει τῆς νίκης τὴν ψῆφον, ἄνευ τῆς κρίσεως τῶν δικαστῶν εἰ μὴ πρότερον πρὸς μίαν δίκην δικάσαντες οἱ δικασταὶ, παρεῖεν καὶ ἐπιτρέψειαν. Ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ δικαστήρια] οὐ μικρὰ τε ἔχειν τὴν ἐξουσίαν δίκην πείθεσθαι. ἀλλ' ἅπαξ κεχωρίσθαι ὑπὲρ τούτων καὶ μὴ γίνεσθαι ὑπερβόλιμον τινὶ ποιήσασθαι ἐπὶ τῶν γνωμῶν καὶ τῶν ψηφισμάτων. ἀλλὰ τὸ ἅπαξ κεκριθὲν, κύριον εἶναι. Αὐτός.] κατ' ἐξοχὴν τὸ, αὐτός. κεκραξιδάμας δὲ ὁ τῇ βοῇ δαμάζων.

CHRIST. Μόνους ἡμᾶς οὐ περιτρώγει] Puto legendum μόνον, & fortaſſis eſſe μονονουχί. Οὐ πώποτ' ἔδρασας] Elegans Atticiſmus, ἔδρασας τὸν πατέρα, quem Lucianus in primo dialogo deorum imitatus eſt cùm ait illic Prometheus ad Iouem οἷα καὶ ἔδρασας τὸν Κρόνον.

Σχόλια. Εὐφημίου.] ὅτι Εὐφήμιος, τῶν ἄγαν διαβαλλομένων ἐπὶ κολακείᾳ ἐστίν. ᾧ παρείκασε τὸν Θέωρον. διὰ κολακείαν τὰ ὑποδήματα τῶν δικαστῶν ἀποψῶντα καὶ ἀλείφοντα. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν ἀγγείων. κυρίως γὰρ περικωνῆσαί ἐστι, τὸ πισσῶσαι τὰ κεράμια. F

CHRIST. Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων] Theorum comparat Euphemio (qui Rhetor fuit habitus inter maximos aſſentatores) cúmque adeò iudicibus obnoxium fuiſſe ait, vt eorum baxeas nō pigeret detergere, hoc enim eſt τὰ ἐμβάδια περικωνεῖν ſumpta Metaphora à vaſibus picatis, Nam κωνεῖν eſt πισσοκωνεῖν puto ἀπὸ τοῦ κονιάματος quaſi incruſtare, nam pice dolia incruſtabant. Hinc πισσο- G κώνητος μόρος mors eſt qua moriūtur qui pice obliti cremantur vt Æſchylus in Creſſis dixit, & poſt illū Cratinus Æſchulei characteris æmulus. Hinc & πισσοκωνία Herodoto quam alij πισσίαν vocāt, cùm pice linuntur pecudum tonſillæ. Fortaſſis autē à pice ipſum vas Græci dixerūt πίθον quem Lacones πίβος vocant.

Πρωκτὸς

Πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος τῆς ἀρχῆς τῆς περιεσμένης. A

Tuus iſte magiſtratus, podex ſuperans (ut fama) lauacrum.

Φι. Ὁ δέ γ' ἥδιστον τούτων ἐστὶ πάντων, οὗ 'γὼ 'πιλελήσμην,

PH. Sed quod fueram oblitus quodque eximiũ eſt longéque ſuaue

Ὅταν οἴκαδ' ἴω τὸν μισθὸν ἔχων· κἄπειθ' εἰσήκονθ' ἅμα πάντες

Quum redeo domum pretium referens, venientem tum ſimul omnes

Ἀσπάζονται διὰ τἀργύριον. καὶ πρῶτα μὲν ἡ θυγάτηρ με

Me complectuntur ob argẽtum, atque imprimis filia grandis,

Ἀπονίζῃ, καὶ τὼ πόδ' ἀλείφῃ, καὶ προσκύψασα φιλήσῃ. B

Lotum permulcet aquis, vngitque pedes, fertque oſcula prona

Καὶ παππίζουσ' ἅμα τῇ γλώττῃ τριώβολον ἐκκαλαμᾶται.

Pappanſque & adulans lingua triobolium expiſcata lucellum eſt.

Καὶ τὸ γύναιόν μ' ὑποθωπεῦσαν, φυστὴν μᾶζαν προσενέγκῃ

Tum mihi mulier palpum obiiciens, intritam praparat offam,

Κἄπειτα καθεζομένη παρ' ἐμοὶ, προσαναγκάζῃ φάγε τουτὶ

Propterque ſedens inuitat quaſi cogens, & talia fatur,

Ἔντραγε τουτί. τούτοισιν ἐγὼ γάνυμαι, καὶ μή με δεήσῃ C

Hoc exede, ſorbe, ego talibus oblector, ne me ſit opus te

Εἰς σὲ βλέψαι, καὶ τὸν ταμίαν, ὁπότ' ἄριστον παραθήσει,

Reſpicere, & condum promum quãdo volet apponere cœnam

Καταρασάμενος καὶ τονθορύσας, ἄλλην μή μοι ταχὺ μάξῃ.

Iaciens maledicta, & murmura rodens, ne rurſum iterat offam.

Τάδε κέκτημαι πρόβλημα κακῶν, σκευὴν βελέων ἀλεωρήν.

Hæc munimenta malorum hæc ſunt mihi propugnacula & arma,

Κἂν οἶνον μοι μὴ 'γχῇς σὺ, πιεῖν τὸν ὄνον τόνδ' ἐσκεκόμισμαι, D

Sin fundere vina negas mihi, defertur cantherius iſte

Σχόλια. Πρωκτὸς λουτροῦ.] παροιμιακὸν τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐπὶ κακῷ τῷ ἑαυτῶν νικώντων. ἢ ἐπὶ τῶν ἀεὶ μολυνομένων καὶ βιαζομένων καθαίρεσθαι. ὁ γὰρ πρωκτὸς πλυνόμενος περιγίνεται τῆς καθάρσεως καὶ ἔτι μολύνεται καὶ μᾶλλον καὶ τῇ ῥύσει τῆς γαστρός. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν τὴν γαστέρα φερομένην ἐχόντων. καὶ ἐν τῷ ἀπολούεσθαι νικωμένων τῇ φορᾷ. ἄλλως. Εὐφρόνιος μὲν ὡς τῆς εἰκόνος αὐτοῦ ματαίας οὔσης. ὅτι ματαίων ἐπιθυμεῖ. καὶ γὰρ τὸ μέρος ἐκεῖνο πλυνόμενον ἔτι μολύνεται. Καλλίστρατος δέ φησι παροιμία. πρωκτὸς λουτροῦ περιγίνῃ. ἐπὶ τῶν βιαζομένων εἰς κακὸν ἑαυτούς. ὡς εἴ τις βιάζοιτο μὴ ἀποπλύνεσθαι. E

CHRIST. Πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος] Lege propter verſum περιγινόμενος. Eſt autem Prouerbium quod Eraſmus ſic vertit, Podex lotionem vincit, & ex Scholiaſta Græco conuenire facit in eos qui ſuo ipſorum damno vincunt, tũ in eos qui ſemper inquinãtur & inuiti lauantur. Malim ego ſic vertere, Podex latrinam ſuperat. Quid enim aliud Latrina quàm Lauatrina, & Lauatrina quid niſi λουτρόν? Et ſanè credibile eſt de iis qui aluo sũt ſoluta & qui foria (quæ ſtercora ſunt liquida, ſic Callimachus φορυτὸν dixit) ſæpius quam conueniat naturali τάξει, emittunt, quósque apud Nonium foriolos dici videmus. Antiqui munditiarum taliũ eligentiores fuerunt quam hodie ſumus qui ſatis elegantes & mundi extra videri volumus, internè porci & ſi quid immũdius. Propterea balneo idcirco tidem vtebantur etiam poſt opus adſellatum (ſic placet Latinè dicere ἐργασίαν γαστρικὴν) ſpongiãque adhibebant, vnde Seneca in Epiſtola 70. de Germano qui in ludo beſtiariorum ſeceſſerat ad exonerandum corpus dixit. Ibi lignum id quod ad emundanda obſcœna adhærente ſpongia poſitũ eſt, totum in gulam farſit &c. In Irena (vbi enim balneum deeſt aliud auxilium petendum) tres habes lapides aſperos, vel quattuor læues, At in Diuite tabula terſionẽ podicis ex alliis facit, ait enim οὐ λίθοις ἀλλὰ σκορόδοις ἀποψώμεθα, mutationem innuens pauperis vitæ in beatam. F

Σχόλια. Ὅταν οἴκαδ' ἴω.] ὅτι παλαιὰ ἦν διὰ τῶν γυναικῶν τιμελία, καὶ οὕτως ἐπεμέλουν τοὺς πατέρας καὶ γέροντας, ὥστε μετὰ τὸ νίψαι ἀλείφειν τοὺς πόδας. Εὐφρόνιος δὲ καὶ τοὺς παρ' Ὁμήρῳ λιπαροὺς πόδας οὕτως ἀποδεδέχθαι τινάς φησι.

CHRIST. Κἄπειθ' εἰσήκονθ' ἅμα] Vt verſus cõſtet ἔμμετρος lege ἥκονθ' ſimpliciter non εἰσήκονθ', vel potius κἆτ' εἰσήκονθ' ἅμα. Sed quid tergiuerſor? legendum aſſirmo ἥκοντά με πάντες ſiue κἆτ' εἰς, ſiue κἄπειτ' ἥκ. ſiue κἄπειτ' εἰς, delendo articulum τὸν ante μισθόν. Ἡ θυγάτηρ με ἀπονίζῃ] Hæc officia fœminis mandata erant antiquitus, præcipuè verò parentes ſenes filiæ ſic curabant & colebant vt lotos pedes vngere ſolerent, vnde illud veteris poetæ, bona fœmina lauit & vnxit. Huncadeò morẽ priſcum fuiſſe & laudatum, vel ſatis apparet ex fœmina peccatrice quæ Domini Seruatoris Ieſu pedes vnxit pretioſo & caro vnguento. Sanè apud Homerum propterea dici λιπαροὺς πόδας, exiſtimauit Euphronius.

Σχόλια. Ἐκκαλαμᾶται.] ἐκσπᾷ, ἀπὸ τῶν διὰ καλάμου τοὺς ἰχθύας ἀγρευόντων. Φυστὴν μᾶζαν.] φυστὴ μᾶζα ἡ ἐξ ἀλφίτων καὶ οἴνου. ὀξυτόνως δὲ ὥς φησιν Ἡρωδιανός. G

CH. Τριώβολον ἐκκαλαμᾶται] Lego τὸ τριώβολον vt expleantur numeri. Verbum autem ἐκκαλαμᾶσθαι dixit trãſlatum ab iis qui calamo vel arũdine piſces extrahũt in littus. Φυστὴν μᾶζαν] Teſtatur Athe. li. 3. Dipnoſoph. apud Athenien. eſſe mazam vel turundam (quanquam turunda à terẽdo) quæ trita non eſſet, & Heſychius vocat μᾶζαν ἀ-

πέπτον, Puta fuiſſe fermentatam, Scholiaſtes Græcus ex farina & vino conſtitam ſcribit, φυστὴ autẽ ὀξυτόνως ſcribẽdum auctore Herodiano, & ſic dicta quaſi inflata. Apud Sudam malè coaluerũt duæ voces φυστημάζα diſtingue, φύστη, μάζα &c. hunc enim locum laudat, ſed ὑποματτοῦσαν legit non autem ἔσωθεν. Quin & Pentametrũ vetus adfert φυστὴν ἐγχεύη μαστομένη παλάμαις vbi primũ emendo μασσαμένη (eſt enim μάσσειν, φυράζειν vnde μάζα) deinde legerim φυστὴν ἐν χείρῃ &c. Τοῖσιν ἐγὼ γάνυμαι] Lego ἐγὼ γὰρ γάνυμαι, vel cum duplici ν γάννυμαι ſecunda ſyllaba producta, vt inde Latinum gannire ortum videatur. Mox etiam lego

A ὀπτᾶτ᾽ ἄριστον vt π ſit geminatum, hoc enim poſcit verſus ratio metrica.

Σχόλια. Τάδ᾽ ἐκλέπτομαι] τὰ ἐκ δικαστηρίου χρήματα. σιωπῶν δὲ, παρὰ ποιητικὴν. βολίων δὲ ἀλεύρων. σκεῦος. Τὸν ὄνον.] εἶδος ἀγγείου. ἴσως δὲ διὰ τὸ διάπλασμα ἔχειν ὄνου μορφήν.

CHRIST. Κἂν οἶνον μοι μὴ 'γχῇς.] Legẽ μὴ 'γχῇς pro μὴ ἐγχῇς vel potius μὴ 'γχῇς pro μὴ ἐγχῇς & diſtingue poſt πιεῖν, ludit autẽ in vocibus οἶνος & ὄνος. Eſt autem hic ὄνος vaſis ſpecies facta B fortaſſis in figuram aſelli, neque aliam ob rem aurita pocula dicta puto, Dyotam, ἀμφῶες & ſimilia, lege autem τὸν ὄνον τὸν δ᾽ ἐκκεκόμισμαι.

Οἶνον μεστόν. κᾆτ᾽ ἐγχέομαι κλίνας. οὗτος δ᾽ ἐκεχηνὼς,
Βρωμησάμενος τοῦ σοῦ δίνου, μέγα καὶ στράτιον κατέπαρδεν.
Ἆρ᾽ οὐ μεγάλην ἀρχὴν ἄρχω,
Καὶ τῆς τοῦ Διὸς οὐδὲν ἐλάττω,
Ὅς τις ἀκούω ταῦθ᾽ ἅπερ ὁ Ζεύς;
Ἢν γοῦν ἡμεῖς θορυβήσωμεν,
Πᾶς τις φησὶ τῶν παριόντων
Οἷον βροντᾷ τὸ δικαστήριον.
Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ. κἂν ἀστράψω,
Ποππύζουσι κἀγκεχόδασί με
Οἱ πλουτοῦντες καὶ πάνυ σεμνοί.
Καὶ σὺ δέδοικάς με μάλιστ᾽ αὐτός.
Νὴ τὴν Δήμητρα δέδοικας, ἐγὼ
Δ᾽ ἀπολοίμην, εἴ σε δέδοικα.

Plenus Bromij, tum pandus defundo hinc, at rudit bianti
Ille ore, tuum in ſinum, grande quid & dignum milite pedens.
Nonne imperium magnum obtineo,
C *Et regno Iouis velut æquale.*
Nec de me aliter quàm Ioue dicunt,
Nam ſi turbas fortè mouemus
Omnes dicunt prætereuntes.
Quale tonat iudiciale forum!
Iuppiter ô Rex, ſin fulgur agam,
Nobiliores atque opulenti
Poppyſma edunt panè cacantes.
Tu me imprimis metuis valdè,
D *Teſtor Cererem, metuis, ſed ego*
Peream ſi quid metuam te.

Σχόλια. Οὗτος δ᾽ ἐ.] ὁ ὄνος. ἔπαιξε δὲ ὡς πρὸς τὸ ζῷον. βρωμᾶσθαι δ᾽ ἐστὶ τὸ πεινῶντα τὸν ὄνον ὀγκᾶσθαι. δῖνος δ᾽ ἐστὶν ἀγγεῖόν τι κεράμειον βάσιν μὴ ἔχον, ἀλλὰ στρογγύλον κάτω. στράτιον δὲ τὸ εἰς πολλοὺς τῶν στρατευομένων δῖνον. ἐχρῶντο γὰρ καὶ κύλιξιν ἐν τοῖς στρατεύμασιν.

CHRIST. Οὗτος δ᾽ κεχηνὼς] Tãquam de animali aſino loquitur, nam βρωμᾶσθαι propriè aſinus dicitur eſuriens & rudens, vnde apud Nicandrum λέπαργος βρωμήεις vocatur. Eſt autem δῖνος vas fictile ſine baſi & infernè rotundum. Καὶ στράτιον κατέπαρδεν] Pro ἐψόφησεν, ſed quaſi de quadrupede aſino dixit pedere, quod ſolent calcitrones aſelli, στράτιον autem eſt quod ad plures militantes ſatis ſit, vtebantur enim in exercitu calicibus. Ἆρ᾽ οὐ μεγάλην] Concludit Philocleon magnum ſe gerere principatum, nec minorem Iouis regno. Sũt autem hic duodecim Anapæſtici verſus Dimetri omnes & Acatalectici præter Coronidem. Legerem tamen πᾶς τις φήσει non φησί. Deinde ταῦθ᾽ ἅπερ ὁ Ζεύς, vt videtur voluiſſe Scholiaſtes.

Σχόλια. Ἅπερ ὁ Ζεύς.] ἃ περὶ Διὶ εἰώθασι λέγειν. Κἂν ἀστράψω.] φέβον κατ᾽ ἀρχὴν βοήσω. Ποππύζουσιν.] ἔθος γὰρ ταῖς ἀστραπαῖς ποππύζειν. αὐτὸς δὲ τὰ εἰωθότα λέγειν αὐτὰ τὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπερβάλλοντος φόβου λέγει, ὅτε βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ γίνονται παίζων.

E CHRIST. Ποππύζουσι κἀγκεχόδασι] Illud ποππύζουσι nõ poſſim melius interpretari quam ſi dicam cum veteri poëta, gannitu vocis adulãt, Virgilius In Georgicis circũlocutus eſt de equo, blãdis gaudere magiſtri laudibus, ſunt enim poppyſmata. Apud Theocritum ποππύσδειν eſt exiliter ſonare inflante bucca, & quaſi ſtrepere, vt & ποππυλιάζειν. Martialis poppyſmata traduxit ad γυναικεῖον αἰδοῖον, oris æmulum quod contractum ſonum edit. Sed ex hoc fumo dare lucem mihi cautio eſt. At ἐγκεχόδασι quod addit ab ἐγχέζω eſt præ- F teritum ſcilicet medium vt vocant. Hoc propriè eſt percacare quod ex metu ſæpe contingit.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Οὐ πώποθ᾽ οὕτω καθαρῶς
Οὐδενὸς ἠκούσαμεν, οὐ-
δὲ ξυνετῶς λέγοντος.

STROPHA.

CH. At nullum adhuc tam liquidè
Audiimus Rhetora, nec
Tam grauiter loquentem.

G

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Φι. Οὐκ, ἀλλ᾽ ἐρήμας ᾤεθ᾽ οὕτω ῥᾳδίως ξυ-
γήσειν.
Καλῶς γὰρ ᾔδειν ὡς ἐγὼ ταύτῃ κράτιστός εἰ-
μι.

SYSTEMA.

PH. Verum eſt, ſed hic ſperabat vuas abſq;
vindice vllo
Secaſſere omnes, me tamen noram quid hic va-
lerem.

Σχόλια.

Σχόλια. Ἀλλ᾽ ἐρήμας.] παροιμία. ὡς ἐρήμας τρυγήσεις, ἐπὶ τῶν ἀδεῶς τι πραττόντων, ὡς μηδενὸς αὐτοῖς ἀντιπράττοντος, ἐρήμας τρυγήσειν. ἔστι δὲ ἀπὸ τῶν τὰς ἀμπέλους τηρούντων ἀφροντίστως. Καλῶς γὰρ ᾔδειν.] ἐν εἰρωνείᾳ. τοὐναντίον γὰρ ἀπέδειξεν αὐτοῦ πειθόμενος οὕτως πιθανώτατα ἔμελλεν ἐρεῖν. Ταύτῃ κράτιστος.] τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐν τῷ δημηγορεῖν, ἤτοι ταύτῃ τῇ γνώμῃ, ὅτι τοῦ δικάζειν βέλτιόν ἐστι τὸ ἔνδον καθέζεσθαι. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πυκτῶν τῶν κατὰ τὴν ἑτέραν χεῖρα τὴν δύναμιν ἐχόντων.

CHRIST. Οὐκ, ἀλλ᾽ ἐρήμας.] Prouerbium eſt, ὡς ἐρήμας τρυγήσεις, cadens in eos qui ſine metu aliquid deſignant, neque metuunt prohibitorem. Ductum autem ab iis qui incurioſè vites cuſtodiunt, nam ἐρήμας ἀμπέλους intelligendum, vineas deſertas à cuſtode. vir magni & indefeſſi ingenij Eraſmus non ſatis dignè ſenſum huius adagij

A extricauit, meritóque cenſuram doctiſſ. & diligentiſſimi H. Stephani incurrit; ſed rectè tamen Prouerbium hoc notauit illi eſſe affine γλυκεῖ᾽ ὀπώρα φύλακος ἐκλελοιπότος. i. Cuſtode moto dulcis eſt autumnitas, quam ſententiam ſunt qui ad obſcœnam traducant, & nos monuimus ad Lyſiſtratam huius Comici. Ταύτῃ κράτιστός εἰμι] Hac, inquit, parte potens ſum. Aut, hanc ſententiam ſemper valere puto, Nempe melius eſſe iudicia exercere quàm domi ſedere & quieſcere, Interpres B Græcus hic contrarium pronunciat, ait enim ταύτῃ τῇ γνώμῃ κράτιστός εἰμι, ὅτι τοῦ δικάζειν βέλτιον ἐστὶ τὸ ἔνδον καθέζεσθαι. Sed opinor articulos τοῦ & τὸ locum mutare debere. Alij ſubaudiunt χειρὶ in ταύτῃ, & tranſlatum putant à pugilibus qui alteram manum habent valentiorem.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Ὡς δὲ πάντ᾽ ἐπελήλυθεν,
Κοὐδὲν παρῆλθεν, ὥστ᾽ ἔγω-
γ᾽ ηὐξανόμην ἀκούων.
Κἀν μακάρων δικάζειν
Αὐτὸς ἔδοξα νήσοις,
Ἡδόμενος λέγοντι.

STROPHA.

C

CH. Q Vàm benè omnia perſequens
Nil præteriuit: hæc mihi
Grata quidem audienti,
Vt videar beatas
Incolere inſulas, &
Iudiciis præeſſe.

Σχόλια. Ὡς δὲ πάντ᾽ ἐπελήλυθεν.] θαυμάζει ὁ χορὸς Φιλοκλέωνος τὴν κατάστασιν. Δικάζειν.] D δέον εἰπεῖν οἰκεῖν, δικάζειν εἶπεν ὡς φιλόδικος.

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Φι. Ὡδ᾽ οὑτοσὶ ἤδη σκορδινᾶται, κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ.
Ἦ μὴν ἐγώ σε τήμερον βλέπειν σκύτη ποιήσω.

SYSTEMA.

PH. IAmq; ille pandiculans fatiſcit, nec ſui potens eſt,
Sed faxo vt hodie lora ceruas mortui iuuenci.

E

Σχόλια. Σκορδινᾶται.] σκορδινᾶσθαι ἐστὶν, ὃ ποιοῦσιν οἱ ἐξ ὕπνου ἀνιστάμενοι. καὶ μετὰ χάσμης τὰ μέλη ἐκτείνοντες. φησὶν οὖν ὅτι χασμᾶται καὶ διατείνεται ὑπὸ τῆς ἀθυμίας. Σκύτη βλέπειν.] ὅ ἐστι πληγάς σοι ἐμβαλῶ. παροιμία δὲ ἐλέγετο ἐπὶ τῶν δειλαίων. ἄλλως. μέμνηται τῆς παροιμίας Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει. φησὶ γὰρ ἀτεχνῶς μὲν οὖν τὸ λεγόμενον, σκύτη βλέπει. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ὑποψιαστικῶς διακειμένων πρὸς τὰ μέλλοντα κακά.

CHRIST. Ἤδη σκορδινᾶσθαι.] Hoc verbi deductum putant ab alliorum repletione, & arbitrantur ex eorum acrimonia conuelli membra & extendi. Latinè hoc dicitur Pandiculari, quia talis conuulſio pandum faciat corpus, ſed quum ſine eſu alliorum membrorum illa extenſio contingat etiam iis qui à ſomno excitantur, non putem veram eſſe hanc vocis originationem. Erotianus vocum Hippocraticarum antiquus & diligens enarrator, ait eſſe qui hunc morbum κορδίνημα potius vocent quàm σκορδίνημα, quos errare putat eruditiſſimus Gorræus in Medicis Definitionibus. Ego verò quamuis non dubitem lubricam eſſe aleam in veriloquiorum & etymorum inueſtigatione, exiſtimo tamen κορδίνημα non ſpernendum & deductum quaſi καρηδίνημα vel κορδίνημα (ſiue à populis ſiue à ſatietate) præſertim cùm idem Erotianus dicat σκορδινᾶσθαι eſſe καρηβαρεῖν & hunc noſtrum Comicum laudet. Tamen Galenus in Lexidio eandem vocum agnoſcit σκορδίνημα vel σκορδινισμὸν pro extenſione membrorum cum oſcitatione, quæ hic locum habet, ait enim illum iſ oſcitare & protendi ſenſibus ereptis (ſic enim ἀ- F θυμίαν, quod ait Scholiaſtes interpretor, quam in Acharnenſibus vocat ἀλογίαν, quę vox reponenda in Sudę codicibus vbi malè ait gigni hunc morbũ ἐξ ἀναλογίας) & quaſi è ſomno ſurrecturus. Propterea, hic ſequitur κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ, ſic enim lego, vel ἐκτὸς αὑτοῦ. Βλέπειν σκύτη] Prouerbium eſt quod expetit in meticuloſos qui flagra & lora & ſcuticas ſemper præ oculis habent, cuius meminit Eupolis in aureo ſæculo, ἀτεχνῶς μὲν οὖν τὸ λεγόμενον σκύ- G τη βλέπει. i. Verè ergo lora reſpicit quod inquiunt. Eraſmus in Adagiis non videtur vidiſſe mentem Ariſtophanis, neque ſenſum Prouerbij, cùm vertit σκύτη tergora, nam de coriis & neruis bubulis intelligendum. vnde Plautus ſeruorum & verberonũ genus ferratile dixit, quod mortui incurſant boues. Itaq; meritò Deſyderi' caſtigat' eſt ab H. St.

A

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Δεῖ δή σε παντοίας πλέκειν
Εἰς ἀπόφυξιν παλάμας.
Τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπᾶ-
ναι χαλεπὸν, μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.
Πρὸς ταῦτα μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι καὶ νεόκοπτον
Ἢν μή τι λέγῃς, ἥτις δυνατὴ τὸν ἐμὸν θυμὸν κατερεῖξαι.
Βδ. Χαλεπὸν μὲν καὶ δεινῆς γνώμης καὶ μείζονος ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς.
Ἰάσασθαι νόσον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐντετοκυῖαν.
Ἀτὰρ ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη. Φι. παῦσαι καὶ μὴ πατέριζε.
Εἰ μὴ γὰρ ὅπως δουλεύω 'γὼ τουτὶ ταχέως με διδάξεις,
Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τεθνήξει, κἂν χρῇ σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.
Βδ. Ἀκρόασαί νυν ὦ παππίδιον χαλάσας ὀλίγον τὸ μέτωπον.
Καὶ πρῶτον μὲν λόγισαι φαύλως μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρός,
Τὸν φόρον ἡμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων συλλήβδην τὸν προσιόντα.
Κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς, καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστάς.
Πρυτανεῖα. μέταλλ'. ἀγοράς. λιμένας. μισθούς. καὶ δημιόπρατα.

STROPHA.

CH. At tibi nitendum eſt modis
Omnibus, hinc effugere,
Nam facilem & mitem eſſe me
Non pote, de me male ſentienti.
B *Nunc quod ſupereſt tibi quærenda eſt bona cos, & caſa recenter*
Niſi quid dicas animum mihi quod penetrare & ſcindere poſſit.
BD. Durus labor eſt, altum ingenium, & maius quàm Comica ſit vis
Morbum veterem medicare, & adhærentem radicitùs vrbi.
C *Verùm pater ô noſter Saturnice. PH. mitte vocare parentem,*
Etenim niſi me contrà doceas & ſeruum oſtenderis eſſe,
Tibi mors certa eſt, vel licet interdicar luſtralibus extis.
BD. Audi ergo ô Pappule, deq́; ſupercilio iam pauca remitte.
Ac primùm rationem facili manu ini non calce, recenſens
D *Annua quæ nobis ex omni procedunt vrbe tributa*
Sepos ita dein vectigalia, tum vel Centeſima multa,
Prytanea, metalla, & fora, portus, merces, quæq́; auctio fiunt

Σχόλια. Πεπᾶναι.] μαλάξαι. ὑποχαλάσαι. Μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.] ἀντὶ τοῦ μὴ ὑπὲρ ἐμοῦ. μὴ ἀρέσκοντά μοι λέγοντι. πάντως γὰρ κατὰ τοῦ δικάζειν ἔμελλε λέγειν. Μύλην ἀγαθήν.] ἤτοι κατασκεύασον μύλην. καὶ Ὅμηρος θηλυκῶς λέγει. ἣ ῥα μύλην στῆσα. Κατερεῖξαι.] καταθραῦσαι. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐρεχθ' ἀξιοῦσι τινὲς ἀπὸ τῶν ἐρεικομένων ὀσπρίων. ὅθεν καὶ τὸ, ἐρεικόμενος περὶ δουρί. εἴρηται δ' ἐν τοῖς Βατράχοις. Δεινῆς γνώμης.] ἀντὶ τοῦ μείζονος ἢ κατὰ κωμῳδίαν ἐστὶ τὸ ἰᾶσθαι νόσον πεπαλαιωμένην ἐν τῇ πόλει. λέγει δὲ τὸ φιλόδικον. ἐντετοκυῖαν δὲ ἐγγεννηθεῖσαν. ἢ ἐμφωλεύουσαν. Μὴ πατέριζε.] πατέρα καλεῖ. ἔμελλε δὲ εἰπεῖν. ὦ πάτερ δυνατὲ ἐστὶν ὦ Ζεῦ, καὶ διέκοψεν ὁ Φιλοκλέων. Κἂν χρῇ.] κἂν ὡς ἀνδροφόνος λογισθῶ καὶ τῶν θυσιῶν μὴ μεταλαμβάνω. κατὰ τὸ ἔθος δὲ, ὅτι οἱ ἀνδροφόνοι οὐ μεταλαμβάνουσι θυσιῶν.

Bisetvs. Σπλάγχνων ἀπέχεσθαι.] Ὅτι δὲ οἱ ἀνδροφόνοι τῶν θυσιῶν ἀπείργοντο, δῆλον ἐκ τῶν Σοφοκλέους ἰάμβων, οὓς ὁ Βασιλεὺς Οἰδίπους προφέρει,

Ἀπαυδῶ, φησὶ, τὸν ἄνδρα τὸν αὐτόχειρα
Μήτ' εἰσδέχεσθαι μήτε προσφωνεῖν τινα,
Μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι, μήτε θύμασι
Κοινὸν ποιεῖσθαι. μήτε χέρνιβας νέμειν,
Ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας ὡς μιάσματος
Τοῦδ' ἡμῖν ὄντος. καὶ τὰ ἑξῆς.

Christ: Πεπᾶναι.] Id eſt, mollire & remittere, ſic Hippocrates dixit, τὰ μὴ πέπονα i. dura & cruda. Et Homerus eodem ſenſu lib. j. Iliad. dixit χόλον καταπέψῃ, vt hic ὀργὴν πεπᾶναι. At πρὸς
E ἐμοῦ eſt pro ὑπὲρ ἐμοῦ, vel ἐμοὶ ἀρέσκοντα, nam Bdelycleon dicturus eſt contra iudices. Quod autem ait κατερεῖξαι, propriè eſt quando agit de mola cuius officium frangere eſt, vel potiùs frendere, vnde dentes molares quia frendunt, & porculi nefrendes qui frendere nequeunt, & faba freſa ἐρεγμός, & τὰ ἐρεικτὰ, legumina. Hom. in Iliad. dixit ἐρείκεσθαι; id eſt, ἐχιῶσθαι, vt & illud, ἐρεικόμενος περὶ δουρί. Ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς.] Maius, inquit, eſt opus
F & labor quàm ferre poſſit Comœdia ſanare morbum vrbis inueteratum & iamdudum in animis plebis nidulantem, hoc enim eſt ἐντετοκυῖαν νόσον. Cæterùm τρυγῳδὸν eſſe κωμῳδὸν teſtatur etiam Heſychius quia ſcilicet ante inuentas perſonas actores fecibus ora perungebantur. Plautus Pœnulo contrà dixit, Inductior ſum quàm in Tragœdia Comici. Rectè autem vocat morbum inſaniam illam iudicandi. Sanè τραγῳδοὺς etiam eſſe
G χορευτὰς & κωμῳδοὺς eoſdem cenſet Grammaticus. Σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.] Exta hic & viſcera pro ſacrificiis vſurpat quibus excludebantur piaculares & homicidæ, vt putem exſecrandum dictum quaſi è ſacris tollendum, qui etiam extorris dicitur. Erat autem hoc vetuſtum genus excommunicatio-

cationis vt vocant non eſſe inter ὁμοτραπέζους, vel vt ait Ariſtoteles in Politicis ὁμοκάπους. Sic Oreſtes, exſul propter cædem matris, & furiis agitatus, hoſpitũ mẽſę ad quos deueniebat, nõ participauit, ſed præbita ſunt ei vt ait Eurip. in Taurica Iphig. ξένια μονοτράπεζα. Sic Circe apud Apollonium Rhodium non aſſedit Iaſoni & Medeæ niſi prius purgatis à cæde Abſyrti. Exiſtimo autem poſſe hoc genus loquendi σπλάγχνων ἀπέχεσθαι tolli in Prouerbium, neque (quod ſciam) ſuboluit Eraſmo viro ſagaci & naris emunctæ.

Σχόλια. Χαλάζας.] παυσάμενος τῆς ὀργῆς. ἔθος γὰρ ὀργιζομένοις αἴρειν τὰς ὀφρῦς. Μὴ ψήφοις.] πολλαχοῦ δῆλον, ὅτι ψήφοις ἐλογίζοντο οἱ παλαιοί. ἀφ' οὗ τὸ ψηφίζειν. νῦν δὲ καὶ τὰς δικαστικὰς ψήφους πρὸς ὃ παίζει. τὸ δὲ ἁπλῶς, ἀφελῶς. ὡς φιλόδικος δὲ εἶπε ψήφοις. Κἄξω τούτου.] καὶ τὴν ἔξω διδομένην τοῖς δικασταῖς δραχμήν. ἑκατοστὰς δὲ, τὰς ὑπὲρ τοῦ τέλους χορηγουμένας ἀπὸ τῶν πόλεων. Πρυτανεῖα.] ἃς κατέβαλλον δικάζοντες τῶν χρεῶν οἱ δανεισταὶ ὑπὲρ παραστάσεως τῶν χρεωφειλετῶν, ὡς ἀπαιτηθῶσιν ἅπερ ἦσαν τέλη. καὶ τὰ ὑπὲρ τῶν μετάλλων τοῦ ἀργυρείου εἰσδιαζόμενα φησί. καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων τέλη ὑπομιμνήσκει.

CHRIST. Φαύλως μὴ ψήφοις] Scholiaſtes putat hoc loco φαύλως eſſe pro ἁπλῶς & ἀφελῶς, & Sudas exponit εὐχερῶς, Tamen putem eſſe malè & non exactè, quia certior & exactior computatio per calculos quàm digitos. Iudit autem in voce ψήφων quæ & calculos & ſententias ſignificat, vt etiam τὸ ψηφίζειν, quia ſibi rem videt eſſe cum φιλοδίκῳ homine. Κἄξω τούτου, τὰ τέλη καὶ ἑκατο-

A στάς.] De drachma intelligit quæ iudicibus pendebatur, cùm ait ἔξω τούτου. At ἑκατοσταὶ vectigalia erant & tributa penſitata à ciuitatibus. Latini Centeſimas vocant fœnora maxima, ſic dictas quia ſingulis menſibus ſortis vel capitis pars centeſima ſoluebatur, quæ quotannis duodenos aſſes pariebat. as enim dicebatur vna quæque Centeſima, vt ſemis dimidia pars Centeſimæ, lege tamen 12. Tabular. cautum erat ne quis fœnus vnciario

B maius exerceret, id eſt, duodecima parte Centeſimæ in quoſlibet menſes. Sed poſtea menſariorum & fœneratorum licentia ita excreuit, vt meritò Cato fœnerari iuxta cenſuerit atque hominem occidere. Πρυτανεῖα.] Non ſolùm locus, ſed etiam pecunia quam litigantes deponebant in ærario πρυτανεῖον dicebatur, Heſychius menſtruum tributum ait fuiſſe. Videtur autem hæc pecunia dicta etiam Paraſtaſis, quod tamen inter vectigalia eſſe apud Ariſtot. libr. 1. Politicõ, video etiam

C doctis perſuaſum (quamuis ego non doctus exiſtimem apud Ariſtotelem valere παράστασιν Inſtitoriam mercaturam) Græcus tamen Interpres hoc loco Prytanea intelligit decimas fœneratorum, facitque publica tributa, cum pecuniis metallorum, fori, portuum & rerum ſub haſta venditarum. Eſt autem hic ἐγγὺς pro ὁμοῦ.

Σχόλια. Δημιόπρατα.] ἐδήμευον γὰρ τινὰς καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν κοινὰς ἐποιοῦντο.

BISETVS. Δημιόπρατα, ἃ ὁ δῆμος πιπράσκει.

D τὰ δημόσια πιπρασκόμενα ἐκ δημεύσεως, καὶ τῶν δημευομένων διὰ τὸν Κλέωνα. Σ.

Τούτων πλήρωμα, τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια γίνεται ἡμῖν.
Ἀπὸ τούτων νῦν μισθὸν κατάθες τοῖσι δικασταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ,
E Ἓξ χιλιάσιν, κοὔπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθε.
Γίγνεται ἡμῖν ἑκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα.
Φι. Οὐδ' ἡ δεκάτη τῶν προσιόντων ἡμῖν ἄρ' ἐγίγνεθ' ὁ μισθός.
Βδ. Μὰ Δί' οὐ μὲν τοι. καὶ ποῖ τρέπεται δὴ 'πειτα τὰ χρήματα τἄλλα;
F Φι. Ἐς τούτους. τοὺς, οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν.
Ἀλλὰ μαχοῦμαι περὶ τοῦ πλήθους ἀεί. Βδ. σὺ γὰρ ὦ πάτερ αὐτοὺς
Ἄρχειν αἱρεῖ σαυτοῦ, τούτοις τοῖς ῥηματίοις περιπεφθείς..
Κᾆθ' οὗτοι μὲν δωροδοκοῦσι κατὰ πεντήκοντα τάλαντα.
Ἀπὸ τῶν πόλεων. ἐπαπειλοῦντες τοιαυτὶ, κἀναφοβοῦντες.
G Δώσετε τὸν φόρον, ἢ βροντήσας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνατρέψω.

Publica, quæ ſummam faciunt ſimul addita bis mille talentûm:
Hinc mercedem quæ iudicibus perſoluitur annua, pone,
Sex mille puta, neq; enim plures regionem habitatis, opinor.
Redeunt ita nobis, puto, Centum quinquagintáque talenta.
PH. *Nec decima quidem pars tanti prouentus mercedula noſtra eſt.*
BD. *Minimè certè: ſed dic mihi quò fluat ingens æris aceruus?*
PH. *Puta ad iſtos, Quos, ſed non ego Athenarum purgamina prodo*
Sed pro populo ſemper pugnare libet. BD. *nam tu pater horum*
Fers imperium, dum decipiunt coctum te vinnula verba.
Hi dona ex vrbibus accipiunt ad decies quinq; talenta
Nam terrorem incutiant miſeris ciuibus, interq; minantur,
Ferte tributa, aut ego fulminea veſtram vi funditus vrbem

Σχόλια. Τάλαντ' ἐγγύς.] τὸ ἐγγὺς ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ. τοῖς ἑξακισχιλίοις γάρ φησιν ἑκατὸν πεντήκοντα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ.

BISETVS. Κατένασθε.] κατοικεῖτε. παρὰ τὸ κατανάω, τὸ κατοικῶ. νάω, νάσω, νένασμαι, νένασαι, νένασται, καὶ τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ πληθυντικοῦ νένασθε, καὶ μετὰ τῆς

προσθέντας κατενάσθε, καὶ κατὰ συγκοινωνίαν κατενάσθε. A ἀλλαχοῦ δὲ τὸ ναίω, ῥέω σημαίνει.

Σχόλια. Εκατὸν δ᾽ ἔπειτα καὶ πεντήκοντα.] εἰς ι μῆνας λογίζεται τὸν ἐνιαυτόν, ὡς τῶν β εἰς ἑορτὰς προχωρούντων. ἑκάστῳ γὰρ τριώβολον τοῦ μηνός, ιε τοῦ μηνὸς τάλαντα ἀναλοῖ. ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον γίνεται. Ες τούτους] εὖ τὸ μὴ ὡς ἔτυχεν εἰπεῖν τὸ πλῆθος, ἀλλ᾽ ἀταξίαν προσονειδίζει. περιστραφθεὶς ἢ ἀπαλυνθείς.

B Bisetvs. Κολοσυρτὸν.] περὶ τῆς δὲ τῆς λέξεως Εὐστάθιος ταῦτα λέγει, κολοσυρτὸς, κυρίως, οὗ καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ χρῆσις, κτύπος ὁ ἀπὸ κάλων, ἤγουν ξύλων συρομένων ἐν ὄρει. ἕτεροι δὲ, τὸν ἐκ φρυγάνων συρομένων αἰρομένην κόνιν οὕτω καλοῦσι. κόλα γάρ, φασι, τὰ φρύγανα. καὶ ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ. κολοσυρτὸς, ὁ μετὰ κολωοῦ, ὅ ἐστι θορύβου ἐπισυρμός. ἢ, ὡς καὶ προείρηται, ὁ ἐν ὄρει κάλων, ἤγουν ξύλων ἑλκυσμὸς, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν θόρυβος, ἢ κτύπος γενόμενος ἐν τῷ κολοῦσθαι ξύλα, ἤγουν κολοβωθέντα, ὡς εἰκὸς, τομαῖς, καὶ πελεκήμασι. τινὲς δὲ, C τὸν μέγαν θόρυβον οὕτω νοοῦσι. κόλον γὰρ παρ᾽ αὐτοῖς τὸ μέγα. ἐξ οὗ καὶ κολόκυμα, τὸ μέγα κῦμα. καὶ ὁ μεγάλην δὲ, φασιν, ἀφὴν ἔχων, κόλαφος καλεῖται. οὕτως Εὐστάθιος. κατὰ ταῦτα δὲ κολοσυρτὸς νῦν μεταφορικῶς ληφθείς, οὐδὲν ἄλλο σημαίνειν δοκεῖ, ἢ θορυβῶδές τε, καὶ συμμιγὲς πλῆθος, καὶ ὄχλον τοῦ δήμου τῶν Αθηναίων. ὅπερ καὶ κατὰ τὸ ἐν τῇ Λυσιστράτῃ Λάκαινά τις καλεῖ, τὸν Αθηναίων ῥυγχάχετον, ἢ ῥυχάχετον, ἢ ῥυάχετον, ὡς παρὰ τῷ Ησυχίῳ γράφεται.

CHR. Εκατὸν δ᾽ ἔπειτα καὶ πεντήκοντα τάλαντα.] Facilè ſubducetur ratio. Centum & quinquaginta talentûm annuorum ſi perpendamus ſex millibus hominum in ſingulos menſes quindecim talenta tribuenda, nempe tres obolos viritim. Sed aduertendum eſt annum hic accipi decem tantum mêſium, non quòd non conſtet duodecim menſibus, ſed quia duo ſaltem in anno menſes ſunt quibus nihil iure agi licet, Prætoriſque tria verba ſilentur, ac vt ait Horatius, vacat ocioſo cum boue pagus. Itaque feſtis illis diebus non currebant iudicibus ſua ſtipendia, propterea tanquam decem tantum in anno menſes numeret, Centum & quinquaginta putat talenta, quem numerum pariunt Quindecim decies repetita. Eſt autem κατενάσθε, incoluiſtis & habitatis, Quo verbo notat immanem & repudiandum numerum iudicum.

Σὺ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς, τοὺς ἀργελόφους περιτρώγων.		*Euertam: ſic tu extrema tui imperij corrodere gaudes:*
Οἱ δὲ ξύμμαχοι ὡς ᾔσθοντο γε τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον		*Ergo vt ſocij ſenſere caternam reliquam iudicialem*
Εκ κηθαρίου λαγαρίζομένους καὶ τραγαλίζοντα τὸ μηδὲν,	D	*Paucula ſorbillare ex calathis, & inane aut vilia veſci,*
Σὲ μὲν ἡγοῦνται Κόννου ψῆφον. τούτοισι δὲ δωροδοκοῦσιν		*Te pro Conni ſuffragio habent, aſt illis munera mittunt,*
Ὕρχας, οἶνον, δάπιδας, τυρὸν, μέλι, σήσαμα, προσκεφάλαια.		*Orcas, vina, tapetia, melláque, caſeolos, ſeſama, molles*
Φιάλας, χλανίδας, στεφάνους, ὅρμους, ἐκπώματα, πλουθυγίειαν.		*Puluillos, phialaſq́, coronas, torques, & operculα, opeſq́*
Σὺ δ᾽ ὧν ἄρχεις, πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δ᾽ ἐφ᾽ ὑγρᾷ πιτυλεύσας		*Sanas: Tu cum imperio quamuis terra iactatus & alto es*
Οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ἑψητοῖσι δίδωσι.	E	*Nec tantillum caput allij habes quo parua obſonia tingas.*

Σχόλια. Τοὺς ἀργελόφους.] τὰ περιττὰ καὶ ἄχρηστα. ἀργέλοφοι γὰρ τῶν μηλωτῶν οἱ πόδες, οὓς ποδεῶνας καλοῦσι, καὶ οὗτοι ἄχρηστοι. Εκ κηθαρίου.] σύρφακα. τὸ ἱκανὸν πλῆθος τῶν δικαστῶν τὸ ὀχλῶδες καὶ συρφετῶδες. ἐξ εὐτελῶν τρεφόμενον. κηθάριον γὰρ πλέγμα ἐστὶ κανισκῶδες, ἐπιτιθέμενον τῇ κληρωτίδι τῶν ψήφων. λαγαρίζόμενον δὲ, τὰ λάγαρα ἐσθίοντα. ὅ ἐστιν εὔθραυστα καὶ εὐτελῆ τινά. ἢ κηθάρια τὰ ὀξύβαφα. ἐξ ὧν τοὺς κύβους ἠφίεσαν. πλεῖστα δὲ ἦν ταῦτα. ἄλλως. ἐκ κηθαρίου, τὰ F ἐκπέταλα τρύβλια. ἃ Εὐφρόνιος κήθια. μικρὸν σιτοφοροῦντα ἐκ τρυβλίου καὶ τρωγαλίζοντα. δηλονότι κυάμους καὶ ὅσα τοιαῦτα. οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλ᾽ ἀγγεῖον πλεκτὸν εἰς ὃ τὰς ψήφους καθιᾶσι τὸ κήθιον. δηλονότι ὡς ἀπὸ τοῦ ψηφοφορεῖν μόνον. καὶ Χάρης δὲ τὸ κήθιον, τρυβλίου τι εἶδος. καὶ τὸ λαγαρίζειν, τὸ ἀποτρώγοντα θηλάζειν. μή ποτε μέν τοι καὶ πρὸς τὴν τῶν κύβων παιδιὰν ὁμοίως ἐχρῶντο τινὶ βάλλοντες ἐξ αὐτοῦ. καὶ γὰρ Ερμιππος ἐν θεοῖς. καὶ πρὸς κύβους G ἕστηκ᾽ ἔχων κήθιον. τὸ δὲ λαγαρίζεσθαι, ἕτερόν τι ἔοικεν ἐμφαίνειν. Φερεκράτης μυρμηκανθρώποις ἴσως ἂν σιτολογοι. ἤτοι ἐκ τῶν ἀγγείων τὰς ψήφους, ἀποξύοντα τὸν μισθὸν ἐξ ἀγγούς τινὸς πλεκτοῦ. δηλονότι ὁ κάρταλος. τρωγαλιζόμενον εἰς ἂν πίνοντας. λαγαριζόμενον δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀποξύοντα. ὡς ἀπὸ τῶν δικαστικῶν ἀγγείων. ταῦτα δὲ ὡς περὶ πενήτων. Κόννου ψῆφον] κιθαρῳδὸς ἦν νέος. ἔστι δὲ παροιμία ἐπὶ τῶν μηδὲν ἀξίων. Καλλίστρατος δὲ παροιμίαν φησὶ, Κόννου θρῖον. παρ᾽ ἣν παίζει. Εὐφρόνιος δὲ, ὅτι ἐλέχθη διὰ τὸ ἀδικεῖν τινα τὸν Κόννον εἶναι. οἱ δὲ, Κόννον λέγουσι τὸν κιθαριστὴν. μή ποτε δὲ οὐδὲ ἔστι Κόννος. ἀλλὰ Κόννας, ὃν προσπαίζει ὡς Μίδας. Κόννου ψῆφος. δηλονότι τὸ μηδέν. ἄλλως. Κόννος εὐτελής. Κόννος γὰρ τὰ πατρῷα κατέφαγε καὶ πένης ἦν. ψῆφοι δὲ εἰσι. διὰ τὸ περὶ δικαστοῦ λέγειν.

Christ. Αργιλόφους] Corrodis, inquit, tui Principatus extremitates, Metaphora ducta à maſtrucis, pellibúſque villoſis quarum pedes inutiles ſunt & ἀργελόφους vocant, neſcio vnde deriuantes, niſi ab alba vel ocioſa criſta, qua tantum ornantur arma, cæterùm ad pugnandum inutili. Apud Suidam ἄργιλλα vox eſt Macedonica, qua balneum videtur deſignari. Sed apud Heſychium habes ἀργιλόφους & exponit κωδίων λαπάρας pellium abdomina, & μηλωτὰς, imò etiam τὸ σπαυλόν. Fortaſſis autem etymon arceſſendum ab inutili & ſterili terra quæ ἄργιλος dicitur, vnde ἀργιλώδης ſordidus.

Σύρφακα

Σύρφακα τ' ἄλλον] Quia dixit antè πολύουρῶ, nunc de ſpernenda multitudine iudicum σύρφακα dicit, id eſt, ὄχλον συρφετώδη & ex vilibus apolectis victitare autumat, hoc enim innuit per κυθάριον quod nexile eſt caniſtrum & vile, alij acetaria eſſe dicunt vitilia vnde teſſeras emittunt. Nam Euphronius κύθια vocat quæ aliis τρύβλια. Ait ergo ἐκ κυθαρίου λαγαρίζόμενον, id eſt, modicè ſorbentem ex acetabulo & quaſi θηλάζοντα, id eſt, fellantem, tum eſitantem & rodentem fabas vel alia legumina, hoc enim eſt τρωγαλίζοντα vel τραγαλίζοντα. Athenæus etymon nos docuit τῆ κυθίου vel κοτύλου quaſi ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι quod non ſolùm fundere, ſed capere (ſunt qui κιβώτιον ab eadem origine accipiant) vnde χειὰ latibulum ſerpentibus capiendis, ſic κύθιον quaſi χύτιον eſt τὸ χωροῦν τοὺς ἀστραγάλους quod hic conuenire poteſt, quin & inde κημὸν dictum videri poteſt, etſi nos alibi aliter ἐτυμολογήσαμεν. Hermippus in Diis ſic ad teſſeras vel aſtragalos retulit, καὶ πρὸς κύβους ἕστηκ' ἔχων κύθιον. Sunt autem qui λαγαρίζεσθαι hic accipiant pro corradere mercedem ex vimineo vaſe, ſed Heſychius videtur audiendus qui fodere exponit, & cubito ilia pertundere. Omnino hoc loco miſeros & pauperes iudices oſtendit. Κόννου ψῆφον] Connus iuuenis fuit citharœdus, alij Connam vt Midam pronuntiant, de quo meminit Cicero in Epiſtolis cùm de Cacephatis agit, eúmque nobiliſſimum fidicinem vocat, quique Socratem docuerit fidibus. Alij Connum quendam ſcribunt dilapidato patrimonio pauperem euaſiſſe, adeóque contemptibilem vt Prouerbio dederit locum, Κόννου ψῆφος. Tamen ſi de fidicine intelligimus puto prouerbium corceptum Κόννου ψόφος, præſertim quum Calliſtratus Parœmiam efferat Κόννου θρῖον, nam θρῖον vel folium ficulnum inanem edit ſonum. Quid ſi autem alluſit Martialis cùm dixit poppyſmata Κόννου? ſed fugitiuus pudor ad Feſcenninam licentiam retrahendus eſt. Hic autem cùm dicit ψῆφον, reſpicit ad ſortes & calculos iudiciales.

Σχόλια. Ὕρχας] κεράμια ἀγγεῖα, ὑποδεκτικὰ ταρίχων, δύο ὦτα ἔχοντα. Δαπίδας] τὰς ψιλὰς καὶ μὴ μαλλωτὰς δάπιδας λέγουσι. καὶ δάπισι τοῖς τάπησιν. ἐν δέ τισι τῶν ἀντιγράφων δάπισιν εὕρηται ἐν τῷ Πλούτῳ. οὐδ' ἐν δάπισιν ἴσως καταδαρθεῖν ἀντὶ τοῦ τάπησιν.

CHRIST. Σὺ δ' ἂν ἄρχεις.] Lege σὺ δέ γ' ἄν, vt etiam repperi in Veneta editione niſi mauis σὺ δ' ἂν vt referatur ad δίδωσι, nam τοῖς ὀψωνίοις valet ad coquenda obſonia. Nam τὸ ὄψον piſcis eſt vt ſe-

A pe monuimus, vel quia ὀπτὸν vel quia ὀπτὸν coctum vel toſtum. Cæterùm πιτυλεύειν nihil hic aliud eſſe puto quàm ſatagere & labores anculare multa verſantem & mouentem. Quid ſit πίτυλος diximus ad Euripidem, nempe ſonum ipſum quem remi acti edunt in aquis, vnde vox facta πιτυλίζειν & dicta de piſcibus qui inter vrinandum palpitant, & vt ait Auſonius de lapillis, lucéntque laténtque. Hinc apud Galenum ludum habes & exercitationem quæ fit per ευστροφίαν χειρῶν, vocatque
B πιτυλίζειν vt & ἀκροχειρίζειν in libris de quærenda valetudine, dicebatúrque exercitor etiam πίτυλος, nam Scholiaſtes ſic vocat κτυπητὴν φαντασιούμενον, quod ego refero ad illam ἄσκησιν quæ figuras manuum oſtendebat (niſi apud Scholiaſtem legendum κτυπήτης non κτυπητὴς) Itaque non dubitabo apud Iuuenalem hanc lectionem aſſerere cum Principe Critico. Qui Lacedæmonium pitylismate lubricat orbem, nam crebra illa manuũ agitatio & geſticulatio læuem & lubricum orbem
C facit, Sic apparet explodendas Grammaticorum opiniones iactabundas, qui aliter in Iuuenale legendum cenſuerunt.

Σχόλια. Πιτυλεύσας.] πίτυλος καλεῖται, ἡ καταβολὴ τῆς κώπης. καὶ κτυπητὰς. φαντασιούμενος. καὶ πιτυλίζω ῥῆμα, ὡς τὸ, οἷόν ἐστιν ἰχθύων γλῶσσαν ἰδεῖν ἐν καλύμβαις πιτυλίζοντας. τοῖς ὀψωνίοις ἢ τοῖς ἰχθυδίοις.

BISETVS. Πιτυλεύσας.] πίτυλος οἱονεὶ τυπίλος παρὰ τὸ τύπτω. δηλοῖ δὲ τὸν κτύπον. κυρίως δὲ λέ-
D γεται ὁ ἦχος, καὶ ψόφος τῶν ὑδάτων κώπαις βαλλομένων. καὶ τὸ πρὸς κέλευσμα ἐλαύνειν πίτυλος καλεῖται ὅταν οἱ ναῦται ἀλλήλοις παρακελεύωσι μιᾷ γνώμῃ ἅμα τὰς κώπας ἐλαύνειν, ἢ τῶν κωπῶν κινήσει ψόφος ἐξεγείρεται. πίτυλος καὶ αὐτὴ ἡ ἐρεσία, καὶ αἱ τῆς ἐρεσίας κῶπαι. λέγεται καὶ πίτυλος ὁ τῶν χειρῶν κρότος. καὶ πιτυλίζειν, τὸ πίτυλον κινεῖν, καὶ ψόφον ποιεῖσθαι. ταῦτα δὲ ἐστὶν ὅτι μεταφορικῶς ὡς ἐνταῦθα λαμβάνεται. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, καὶ ἡ σύνταξις αὕτη, Ἐκεῖνος, ὃν σὺ ἄρχεις, πιτυλεύσας πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δὲ ἐφ' ὑγρῷ, τουτέστι κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλασσαν πάντα κυκῶν, ταράττων καὶ οἱονεὶ τύπτων, ἤτοι
E ἀναγκάζων, καὶ βιαζόμενος. οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν δίδωσι, τουτέστιν οὐδεὶς τῶν ὑπὸ σοῦ ἀρχομένων οὐδὲ μικροτάτην ὠφέλειαν παρὰ σοῦ μετὰ πολλοὺς πόνους ἐξαντληθέντας λαμβάνει. Τοῖς ὀψωνίοις.] Εὐστάθιος. ὀψωνίοις, ἥδυσμα ποιὸν ἐκ λεπτῶν ἰχθυδίων. καὶ ὀψωνίοι πληθυντικῶς ἰχθύδια ὑπολειπόμενα ἐν διώρυξιν ἐν τῇ τοῦ Νείλου ἀμπώτει. ταῦτα δὲ οὕτω λυτέον, οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν δίδωσι πρὸς τὸ τὰς ὀψωνίας, ἤγουν ἰ-
F χθύδια ἀρτύειν.

Φι. Μὰ Δί' ἀλλὰ παρ' Εὐχαρίδου κἀυτὸς τρεῖς
ἀγλῖθας μετέπεμψα.
Ἀλλ' ἀποτείνω μοι τὴν δουλείαν οὐκ ἀποφαίνων, ἀποκναίεις.
Βδ. Οὐ γὰρ μεγάλη δουλεία 'στὶν, τούτους μὲν ἅπαντας ἐν ἀρχαῖς
G Αὐτούς τ' εἶναι, καὶ τοὺς κόλακας τοὺς τούτων, μισθοφοροῦντας.
Σοὶ δ' ἤν τις δῷ τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς ἀγαπᾷς. οὓς αὐτὸς ἐλαύνων,

PH. *Imò Eucharides bulboſa mihi tria poſcenti allia miſit,*
Sed me excrucias qui iamdudum exſpecto vt ſeruum eſſe probes me.
BD. *Non ſeruitium hoc cenſes, hoſce magiſtratum ſic gerere omnes,*
Ipſosq́; & adulatores horum blandos præmia ferre?
Tibi ſed ſatis eſt tres accepiſſe obolos quos ipſe labore

Σχόλια. Ἀγλῖθας.] αἱ κεφαλαὶ τῶν σκορόδων. ἐξηγεῖται δὲ τὰς ἀγλῖθας. φρονεῖ γὰρ, οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ὀψωνίοις δίδωσιν. ὅθεν δὲ καὶ τὸ μετέπεμψα ἀντὶ τοῦ μετεπεμψάμην. Εὐχαρίδης δὲ, ὄνομα σκορο-

[illegible]. Ἀποκναίεις.] λυπεῖς. ὀδυνᾷς. ἀπολλύεις. ἀποκναίεις. παρενοχλεῖς. τί οὐ καθεύδεις. σύ μ' ἀποκναίεις περιπατῶν. Μένανδρος Μισουμένῳ. Τοὺς τρεῖς ὀβολούς.] τὸν φόρον λέγει ἀφ' ὧν ἐδίδοτο τὸ τριώβολον. τὸ δὲ ἄλλοτε ἄλλως ἐδίδοτο τῶν δημαγωγῶν τὰ πλήθη κολακευόντων, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πολιτείαις. κατάπυγον δὲ πεπορνευμένον.

CHRIST. Τρεῖς ἀγλῖθας.] Quid ſint ἀγλῖθες ipſe dixit, nempe alliorum capita, & ſic vocauit auctor Moreti, Singula tum capitum numeroſo B cortice nudat, ſanè vt putem alliorum vocem ſumptam & detortam ἀπὸ τῶν ἀγλιθῶν detrito τοῦ γ. Fuit autem hic Eucharides olerum aut alliorũ venditor. Sed quòd ait μετέπεμψα exiſtimat Scholiaſtes eſſe ὑπερσόλοικον (ait enim eſſe ἀνῆθες) & poſitum pro μετεπεμψάμην quod fateor non ſolùm

A eſſe vſitatius, ſed & ἀττικώτερον. Ἀποκναίεις.] Id eſt angis, moleſtia afficis, crucias atque enicas. Sic Menander Miſumeno, τί οὐ καθεύδεις, σύ μ' ἀποκναίεις περιπατῶν; id eſt, Quid ni ergo dormis? enicas me obambulans. Τοὺς τρεῖς ὀβολούς.] Merces fuit iudicibus attributa triobolaris, nam procedebat ex tributis vrbium & populi non ſemper eodem modo, ſed pro libidine aſſentatorum qui Demagogi vocantur, vt ait Ariſtoteles in πολιτείαις. Qui li. 5. enarrat multas Reſpublicas ab illis euerſas, ſiue incitantibus plebem contra potentes & diuites qui coacti aliquando ſunt Democratiam transferre in Oligarchiam, ſiue ipſis tyrannidem occupantib. ſcilicet cùm duces fuerunt ſimul & oratores. Ferè enim ſemper accidit vt qui Tyranni fuerunt ex oratorum & aſſentatorum genere fuerint.

Καὶ πεζομαχῶν καὶ πολιορκῶν, ἐκτήσω πολλὰ πονήσας.
C Καὶ πρὸς τούτοις ἐπιταττόμενος φοιτᾷς, ὃ μάλιστά μ' ἀπάγχει.
Ὅταν εἰσελθὸν μειράκιόν σοι κατάπυγον Χαιρέου υἱός,
Ὡδὶ διαβὰς διακινηθεὶς τῷ σώματι, καὶ τρυφερανθεὶς,
Ἥκειν εἴπῃ πρῲ, κἀν ὥρᾳ δικάσονθ' ὡς ὅς τις ἂν ὑμῶν
D Ὕστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου, τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται.
Αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικὸν, δραχμὴν, κἂν ὕστερος ἔλθῃ.
Καὶ κοινωνῶν τῶν ἀρχόντων ἑτέρῳ τινὶ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ
Ἤν τίς τι διδῷ τῶν φευγόντων ξυνθέντε τὸ πρᾶγμα δύ' ὄντε,
E Ἐσπουδάκατον. κᾆθ' ὡς πρίον' ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δ' ἀντενέδωκεν.
Σὺ δὲ χασκάζεις τὸν κωλακρέτην. τὸ δὲ πραττόμενόν σε λέληθεν.
Φι. Ταυτί με ποιοῦσ'; οἴμοι τί λέγεις. ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις,
Καὶ τὸν νοῦν μου προσάγεις μᾶλλον. κοὐκ οἶδ' ὅ, τι χρῆμά με ποιεῖς.
F Βδ. Σκέψαι τοίνυν γ' ὡς ἐξόν σοι πλουτεῖν καὶ τοῖσιν ἅπασιν
Ὑπὸ τῶν ἀεὶ δημιζόντων, οὐκ οἶδ' ὅποι ἐγκεκύκλησαι.
Ὅς τις πόλεων ἄρχων πλείστων, ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι Σαρδοῦς
Οὐκ ἀπολαύεις πλὴν τοῦθ' ὃ φέρεις ἀκαρῆ, καὶ τοῦτ' ἐρίῳ σοι.

Quæſiſti multa dum pugnas pedes, vrbéſve obſidione
Premis, & (quod me valdè cruciat) qui ſis obnoxius iſtis,
Viſaſq́ frequens fora, quando in tempore ſub primordia lucis
Filius ingreſſus Charea, ephebus tener, interq́ cutitus (ire
Et corpore moto flagitia exercens, in iudicium
Monet: haud etenim veſtrûm poterit mercedem aufferre forenſis
Iure triobolarem, ſi ſerus ſignoq́ dato forũ adiuit
Contrà hic drachmam patrocinÿ pretium fert, vltimus etſi
Et ſerior adſit: quòd ſi quis reus illi munera donet,
Facit ex Archontibus vnum participem: ſic res ab vtroq́
Componitur omnis: & inſtar ſerræ reciprocat vnus & alter:
At tu quæſtori inhias. & clàm te ſunt hæc patida facta.
PH. *Aiſ hæc illos facere? ah quid ais? hei mi, mea pectora turbas,*
Facis vt magis aduortam animum & exſpecto quò me deniq́ coges.
BD. *Viden' ergo vt cùm facilè eſſet tibi & aliis diteſcere veſtris*
Turba Oratorum plebinorûm ſpaciÿs te includit iniquis:
Qui multis vrbibus imperitans, à Ponto Sardiniam vſq́
Nihil emolumenti præter tres obolos fers, idq́ vt olinum

Σχόλια. Χαιρέου υἱός.] οὗτος οὐδὲ γνήσιος πολίτης. τὸν γὰρ Χαιρέαν Εὔπολις ἐν Βάπταις, ὡς ξένον κωμῳδεῖ. τρυφερανθεὶς ἀντὶ τοῦ μαλακῶς σταθεὶς. τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται. ὡς ἔθους ὄντος, πρὸς σημεῖόν τι ἐκκείμενον, ἀθροίζεσθαι τοὺς δικαστάς. ἐν ἔθει δὲ ταῦτα. Αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικόν.] ὑπὲρ τοῦ συνηγορῆσαι. ἐλάμβανον γὰρ οἱ ῥήτορες δραχμήν, ὅτι συνηγόρουν ὑπὲρ τῆς πό-
G λεως ἢ ὑπὲρ ἄλλου τινός. ἐκ τούτου δὲ φαίνεται ὅτι μισθοφόρος ἦν ἡ ἀρχή. κληρουμένους δὲ ἐψηφισμένους δέκα συνηγόρους Ἀριστοτέλης φησίν. Κᾆθ' ὡς πρίονα.] ὡς οἱ πρίζοντες διαφιλονεικοῦσι τίς πρὸς ἑαυτὸν ἑλκύσει. Σὺ δὲ χασκάζεις.] ἀντὶ τοῦ ἐπιτηρεῖς πότε ἔλθῃ ὁ κωλακρέτης καὶ ἐνέγκῃ σοι τὸ τριώβολον, κωλακρέτης δὲ καλεῖται, ὁ κατέχων τὰ χρήματα τῆς πόλεως, ὁ ταμίας τῶν δικαστικῶν

στικῶν

ςικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν εἰς θεοὺς ἀναλωμάτων. νόμος δὲ ἦν τοῖς ἀπολειπόμενα τῆς θυσίας τοὺς ἱερέας λαμβάνειν. ταῦτα δ' εἶναι δέρματα καὶ κωλαῖ. ἐπὶ τηροῦς φησὶ τὸν ταμίαν, πότε τὸν μισθὸν λάβῃ.

CHR. Χαιρέου υἱός] Chęreas Comica videtur fuiſſe perſona (certè ex Eunucho Terentij apparet) hinc puto ſumpta vel ex Eupolide qui in Βάπταις fabula Chæream vt inquilinum exagitat, cuius natus hic perſtringitur non ſolùm vt illegitimus ciuis, ſed vt puer meritorius & cinædus. Cęterùm hinc conſtat ſignum olim fuiſſe datum, ad quod cogerentur iudices, poſt quod non licebat ingredi & merces non procedebat. Τὸ συνηγορικὸν] Patroni & cauſidici atq; adeò Rhetores drachmā olim accipiebant pro ſtipendio diurno cùm patrociniū ſuſceperant ciuitatis alicuius aut ciuis. Erat autem magiſtratus annuus & mercenarius τῶν συνηγόρων, qui decem erant ſorte lecti vt docet Ariſtot. Hæc merces vel munus (ſanè non caſtigandum vt apud Romanos poſtea factum eſt per legem muneralē à Cincio latam, deinde Traiani tempore animaduerſum in Thuſcillio Nominato, qui auctore Plinio in Epiſt. ſex millia nummûm acceperat vt Veſcetinorum legatis adeſſet, tum mille denarios vt abeſſet. Poſtremò noſtris temporib. in quibuſdam patronis me iudice vindicandum propter pretij immanitatem) dicebatur συνηγορικὸν, vt iudicantiū τριώβολον. i. ſemidrachma qui ſunt duo Romani ſeſtertij, quę pecunia ex publico tribuebatur. At verò quod vocabatur δικαστικὸν dabatur τοῖς ἡλιασταῖς qui ſedebant pro tribunali magni fori quod Heliæam (quia ſubdialis erat) dicebant. hoc ex veterib. Grāmaticis liquet, & inde vir maximus Budæus expiſcatus eſt quæ ampliùs docuit in Poſter. in Pand. Adnotation. b. Legerem autem paulò poſt, ὁ μὲν ἐνέλκει non ſimpliciter ἕλκει. Non enim aliter pōt ſuis metris conſtare verſus Ariſtophanicus. Feſtiuè autem vtitur ſimilitudine ducta à fabris qui ferrū grandiorem ducunt & reducunt infra ſupráque, vt robur aliquod ſecent, Χασμάζεις τὸν κωλακρέτην] Tu autem, inquit, interim inhians Quęſtori ſtipendia iudicibus exſoluenti, non aduertis quę illi patrant. Κωλακρέτης dictus ἀπὸ τοῦ ἀγείρειν τὰς κωλᾶς Quæſtor nempe publicarum & diuinarum pecuniarum, etſi quidam tantùm præfuiſſe iudicialibus ſtipendiis volunt. Ariſtophanes Grammaticus ſcripſit eos non ſolùm quæſtores fuiſſe τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ, ſed etiam quæ in cultum deorum neceſſariæ erant ſolitum impēſas facere. Interpres Græcus ſab. Auiū Androtio-

A nem citat hæc ſcribentem, τοῖς δὲ ἰοῦσι πυθώδε θεωροῖς, τοὺς κωλακρέτας διδόναι ἐκ τῶν ναυκληρικῶν ἐφόδιον ἀργύρια, καὶ εἰς ἄλλο ὅτι ἂν δέῃ ἀναλῶσαι. i. Theoris Pythonem profecturis Colacretas dare (ſub. iubet) in viaticum pecunias ex nautica re, tum vt neceſſarias alias facerent impenſas. Quib' verbis colligitur, fuiſſe ipſos quæſtores publici ærarij quādo etiam τὸ ναυκληρικὸν exigebant: dictos tamen veriſimile ἀπὸ τῶν κωλῶν, quia quæ ex ſacris victimis

B reliqua erant (pelles puta & κωλαῖ) ea illi accipiebant tanquā ἱερεῖς, & fortaſſis inde κωλακρέται quaſi κωλαγρέται, collectores re[liquiarum].

Σχ. Τὸν θῖνα ταράττεις] ἐκ βυθοῦ με κινεῖς. ἀντὶ τοῦ τὴν καρδίαν. Εὐφρόνιος δὲ καὶ σεσημείωταί φησιν, ὅτι τὸν θῖνα ἀρσενικῶς εἴρηκεν. παρόσον καὶ ὁ θὶς ἐν βάθει τοῦ πελάγους κεῖται, καὶ τὸ θυμικὸν ἐν τῇ καρδίᾳ. Κοὐκ οἶδ' ὅτι χρῆμα] εἰς τί με διατίθησι. τοῦτο δέ φησιν ἠδικημένος ἤδη καὶ δεδοικώς, ὅτι ἐπὶ ξίφους τὸ τῆς δημαγωγίας ἦν αὐτῷ. Δημιζόντων] τῶν τὸν δῆμον ἀπατώντων. ἐγκεκύκλωται δὲ μετα-

C βέβληται. Πλὴν τοῦθ' ὃ φέρεις] τοῦτο ὃ φορεῖς ἱμάτιον. τὸ δὲ ἀκαρῆ, ἐπίρρημα ἀντὶ τοῦ βραχὺ καὶ οἰκτρόν. Καὶ τοῦθ' ἐρίῳ σοι] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ ὦτα ἀλγούντων, καὶ δι' ἐρίου ἐπισταζομένων ἔλαιον κατὰ βραχύ. ἐκ γὰρ τοῦ τριωβόλου φερόμενος καὶ εἰς κατασκευὴν ἱματίου θησαυρίζοντας ἐλάττον, διὰ πολλοῦ χρόνου μόλις συνάγουσι τὴν πλήρη τιμὴν τοῦ ἱματίου.

CHR. τὸν θῖνα ταράττεις.] i. penitus mihi animū turbas, & cor profundum mihi moues. θὶς vel θὶν à θείνω quod eſt pulſo, non ſolū eſt littus, ſed & τὸ

D βάθος τῆς θαλάσσης, vt dixit Plaut. Rud. Qui à fundamento mihi mouiſti mare quod Hippocrates diceret πυθμενόθεν. Itaq; vt θὶν ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης, ſic in corde ſitū eſt τὸ θυμικόν. Notat Euphron. vt ait Scholiaſt. hoc loco θῖνα in genere maſculino cū fœminino ſoleat efferri, ſed ſciendum ipſū Homerum vſum ſic eſſe, πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς in Vlyſſ. lib. μ. Cęterū diſtingue poſt δημιζόντων non poſt ἅπασι. Hoc enim vult, Quum tibi & omnibus reliquis iudicibus facilè fuiſſet rem facere, tamen

E neſcio quo modo circūueniris ab iſtis populi aſſentatoribus. Τοῦθ' ὃ φέρεις ἀκαρῆ] Breue, inquit, quod geris & miſerandum pallium vix habes reliqui è tuo lucello: Atque id illi paulatim tibi velut cum lana infundunt: Ducta hæc Metaphora eſt ab iis qui Parotidum malo laborant, & quibus cū minuto lanæ flocculo oleū in aures funditur. Senſus eſt, tātulam eſſe mercedem triū obolorū vt ad cōparādum amictum vix quicquā cōparare poſſit vel ſpatio tēporis quod ſufficiat ad pretiū emptionis.

F

Ἐνστάζουσι κατὰ μικρὸν ἀεὶ τοῦ ζῆν ἕνεχ' ὥσπερ ἔλαιον.
Βούλονται γάρ σε πένητ' εἶναι. καὶ τούτου ἕνεχ' ἐρῶ 'γώ.
Ἵνα γινώσκῃς τὸν τιθασευτήν. κᾆθ' ὅταν οὗτός γ' ἐπισίζῃ,
Ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν' ἐπιρρύξας, ἀγρίως αὐτοῖς ἐπιπηδᾷς.
Εἰ γὰρ ἐβούλοντο βίον πορίσαι τῷ δήμῳ, ῥᾴδιον ἦν ἄν.

Paullatim inſtillant, ad victum vix ſufficiente farina:
Te namque volunt inopem eſſe ſimulq́ valentem: ſcilicet vt ſic
Alterē gratus blādū agnoſcas, qui ſi vocis acuta
Signo fortè maleuolos inimicos preſſerit, ilicet illis
G *Ferus inſultas: Quin facilè erat his victum præbere popello:*

Σχόλια. Ὥσπερ ἄλευρον.] ἡ εἰκών, ἀπὸ τῶν σφόδρα ἀσθενούντων. οἱ γὰρ κατὰ μικρὸν βουλόμενοι βάλλειν, ἐρίῳ ἐνστάζουσι. Τιθασευτήν.] ἤτοι διὰ τὸ μέτριον, τὸν θεραπεύοντά σε καὶ τρέφοντα καὶ κολακεύοντα. Ἐνστάζει] λυκέρχον ἢ εἰ ἀπὸ Ἐρατοσθένους τὸ ἐπαφιέναι τοὺς κύνας,

ἐπισίζειν. ἀπὸ τῆς ἀποφθέγξεως σοῦ, ἐπισίζειν, καὶ τὸ ἐπιρρύξας ἐφορμῆσαι ὁμοίως τῇ φωνῇ.

CHRIST. Τούτου ἕνεχ' ἐρῶ 'γώ.] Non capio horum verborum ſenſum, ſed neque numeri ſibi cōſtāt, lego (donec aliud quid meli' nouerim) ἐνεκ'

ἐῤῥῶσθ᾽ pro ἐῤῥῶσθαι. volunt inquit te pauperem eſſe & propterea valere, niſi mauis ἐῤῥῶσθαι pro οἰμώζειν vt dicitur ἐῤῥῶσθαι εἰπεῖν, & Latini ſic valere, vt Catullus: Cum ſuis viuat valeátque mœchis. Sed quia in fab. Pluto: Paupertas ait facere ſe fortes & robuſtos, fortaſſis huc reſpexit cùm ait πένητα εἶναι καὶ ἐῤῥῶσθαι. Τὸν τιθασευτήν] Metri gratia vnicum eſt σ, nam vulgare eſt τιθασσεύειν, Innuit aũt Cleonem Demagogum. Sunt autem verba ἐπισίζειν & A ἐπιῤῥύζειν incitationis & inuaſionis, & ficta à duabus literis σ & ρ, vt apud Æſchylum ἐπιύζειν ab inclamatione ὖ Lycophron & Eratoſthenes grãmatici veteres laudati à Scholiaſta, dicunt ἐπισίζειν eſſe (puta cum ſibilo) canes dimittere, & ἐπιῤῥύζειν irruere cum voce. Sic enim canes iritati & incitati ringunt primum, deinde latratu premunt hoſtem vel feram, & diriter inſultant, propterea dixit ἀγρίως ἐπιπηδᾷς.

B

Εἰσὶν γε πόλεις χίλιαι. αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσι.
Τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἴ τις προσέταξεν ἑκάστῃ,
Δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔζων ἐν πᾶσι λαγῴοις.
Καὶ στεφάνοισιν παντοδαποῖσιν. καὶ πύῳ. καὶ πυαρίτῃ.
Ἄξια τῆς γῆς ἀπολαύοντες, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου.
Νῦν δ᾽ ὥσπερ ἐλαιολόγοι, χωρεῖθ᾽ ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι.
Φι. Οἴμοι. τί ποθ᾽ ὥσπερ νάρκη μου κατὰ τῆς χειρὸς καταχεῖται,
Καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν. ἀλλ᾽ ἤδη μαλθακός εἰμι.
Βδ. Ἀλλ᾽ ὁπόταν μὲν δείσωσ᾽ αὐτοὶ, τὴν Εὔβοιαν διδόασιν
Ὑμῖν. καὶ σῖτον ὑφίστανται κατὰ πεντήκοντα μεδίμνους
Ποριεῖν. ἔδοσαν δ᾽ οὐπώποτέ σοι, πλὴν πρώην πέντε μεδίμνους.

Sunt vrbes innumeræ quæ nobis nunc adferre tributa
Solita: ſi quis viginti hominum cuique alimenta imperet vni
Gemina ex noſtro populo myrias potuiſſet viuere lautè
Inter lepores & lac preſſum omnigenis ornata coronis.
C *Regione velut dignum eſt iſta, Marathoniiſq́ triumphis:*
At nunc viles vt olinilegæ ad mercedem curritis illam.
FH. *Hei mi, quid hoc eſt? mea quod manus hæc veluti torpore ligatur*
Iam nec gladium retinere queo, eneruatæ ſunt mihi vires.
BD. *Vbi verò iſtos timor accendit, tum non promittere parcunt*
D
Eubœam nobis, & quinquaginta ſpondere viritim
Modios frumenti, quamuis nunquam tibi niſi quinque dederunt.

Σχόλια. Πόλεις χίλιαι] ἀντὶ τοῦ πολλαί. τῷ ἀπηρτισμένῳ ἀριθμῷ ἐχρήσατο. ἢ καὶ ἀπὸ ἱστορίας τὸ τοιοῦτον ἔλαβεν. Δύο μυριάδες.] ἐκ πολλοῦ φαίνεται ἀεὶ τοσοῦτον ἀριθμὸν τῶν Ἀθηναίων πλῆθος προϊστάναι. καὶ Δημοσθένης γάρ φησιν, εἰσὶ δ᾽ ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι. Ἐν πᾶσι λαγῴοις] ἐν ἀγαθοῖς πᾶσι. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐν πᾶσι λαγῴοις. ἀντὶ τοῦ ἐν τρυφῇ. Καὶ πύῳ καὶ πυαρίτῃ] πυαρίτης τὸ πυαρίφθον ὑπό τινων προσαγορευόμενον. ὃ κατασκευάζουσιν ἐκ τοῦ πρώτου γάλακτος μετὰ τὸν τόκον ἀμελγόμενοι, καὶ ἐμπιπλάμενοι πυαρίτην. ὅθεν τισὶν ἔδοξε, πύον μὲν εἶναι τὸ πρῶτον γάλα οὕτως λαμβανόμενον. πυαρίτην δὲ τὸ ἑφθὸν γάλα. ὁ δὲ Παλαμήδης, τὸ αὐτὸ λέγων εἶναι γράφει. ἔθος δὲ τοῖς ποιηταῖς, παραλλήλαις λέξεσιν ἰσοδυναμούσαις χρῆσθαι.

Bisetvs. Εὐστάθιος δὲ πυὸν ὀξυτόνως, καὶ ἀρσενικῶς καλεῖ. πυός. φησιν. ὀξυτόνως κατ᾽ ἀρσενικὸν γένος, καὶ πύαρ, ὃ ἐστι τὸ πρῶτον τοῦ γάλακτος, ὅθεν καὶ πυαρίτης, τὸ καὶ πύριφθον, ἐδώδιμόν τι, ὃ γίνεται ἐκ πρώτου γάλακτος. Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ, Ην δὲ πυός τις ἔνδον, καὶ λαγῷα τέτταρα. ἐκ τούτων γε χόλια ταύτην τὴν λέξιν οὕτως ἑρμηνεύει. τὸ πρῶτον γάλα, ὃ καὶ ἑψόμενον πήγνυται. καὶ ἡμεῖς χυτρίτην λέγομεν. τὸ μεταβεβληκὸς αἷμα, τὸ γαλακτῶδες ὑγρόν. γάλα νέον μετὰ χθισινοῦ γάλακτος ἀμελχθέν. οἱ δὲ πύος παροξυτόνως γράφουσιν, ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁρῶμεν. ἀπὸ δὲ τοῦ πύαρ δ᾽ ὁμοίως ἐκ τοῦ πύαρ ταὐτὸ σημαίνοντος τῷ πύος, γίνεται πυαρίτης. ὡς ἀπὸ τοῦ κρίβανος κριβανίτης ἄρτος καλούμενος. καὶ τοῦτο ἀναλογώτερον, καὶ πιθανώτερον ἢ τὸ πυριάτης. τὸ δὲ τῶν παλαιῶν σχολίων ἐξάμετρον οὕτω γραπτέον δοκεῖ,

Πύον δαινύμενοι, κ᾽ ἐμπιπλάμενοι πυαρίτην.

Christ. Πόλεις χίλιαι.] Putat Scholiaſtes mille poſitum pro multis, Non puto, Itaque potius amplector quod addit ἢ ἀπὸ ἱστορίας τὸ τοιοῦτον ἔλαβεν. E Dixit autem propriè φόρον, ſic enim vocabatur tributum ciuitatibus indictum, quod ipſi ferre tenebantur, ἀπάγουσι poſitum pro ἐπάγουσι, quamuis ipſum ἀπάγειν rectum eſt & deportationem notet à loco ad locum. Δύο μυριάδες.] Rectè numerum ſubducit, atque hinc apparet τὸ χίλιαι in propria ſignificatione accipiendum non pro πολλαί, Nam ſi mille ciuitatum vna quæque viginti populares alat, neceſſe eſt popularium numerum excurrere ad viginti mil- F le, quæ, vt arbitror, ſunt duæ Myriades. Quem nemerum, non eſſe verum videtur autumare Scholiaſtes, quia Demoſthenes dixerit, εἰσὶ δ᾽ ὁμοῦ διςμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι, quod fortaſſis de vrbe ipſa Athenis intelligendum. Dixit autem ἐν πᾶσι λαγῴοις, pro in deliciis & bonis omnimodis, vt videatur inter quadrupedes lepus fuiſſe in prima commendatione, quod Martialis poſtea dixit. G Καὶ πύῳ, καὶ πυριάτῃ.] Sunt qui diſtinguant hæc duo vt πύος ſit τὸ πρῶτον γάλα, & vt ait Galenus, τὸ μετ᾽ ἀποκύησιν ἀμελχθὲν, quod ſic Martialis vocat quum ſcribit, De primo matrum lacte coloſtra damus, πυαρίτης autem lac coctum quod & πυαρίφθον dicitur. At Palamedes grammaticus hęc duo eadem facit & ἐκ παραλλήλου.

Σχόλια.

Σχόλια. Τοῦ ν Μαραθῶνι] ἐκεῖ γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Μήδους. Ἐλαιολόγοι.] εὐτελεῖς γὰρ οἱ τὰς ἐλαίας μισθοῦ συνάγοντες. Καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι] ὥσπερ ὁ Μενέλαος. τοῦτον γάρ φασιν ὁρμήσαντα ἐπὶ τὴν Ἑλένην ἀποβαλεῖν τὸ ξίφος. ἡ δὲ ἱστορία, παρ' Ἰβύκῳ καὶ Εὐριπίδῃ. παίζει δέ, ἐπεὶ ξίφος ἥττησε καὶ ὁρᾷ ἑαυτὸν κατακρατηθέντα. Αὐτοί, τὴν Εὔβοιαν] οἱ ῥήτορες τῷ λόγῳ καὶ τὴν Εὔβοιαν διδόασιν. ἄλλως τὴν Εὔβοιαν φασὶν αὐτοὶ κατανενεμηκέναι ἡμῖν. καὶ κλῆρον ἑκάστῳ μεδίμνων ἐν τοιούτῳ σχήματι εἴρηκεν.

CHRIST. Μαραθῶνι τρόπαιον.] Nam in Marathone magnus ille Medorum exercitus fuſus eſt, & victores Athenienſes trophæa ſuſtulere. Καὶ τὸ ξίφος.] Menelaus cùm ſtricto gladio poſt captam Ilion Helenam vlciſci vellet, repreſſit impetum vbi nudatum pectus aſpexit, & gladium poſuit, imò aiunt illum viſa nuda, vt ait poeta, periiſſe Lacæna. Hiſtoriam hanc ſcripſerat olim Ibycus, deinde & Euripides in Andromacha, quod & ad illam

A Tragœdiam & ad huius Comici Lyſiſtratam notauimus. Huc ergo reſpexit hic Comicus magnus adluſor & interpolator veterum Tragicorū. Τὴν Εὔβοιαν διδόασιν] Similis modus loquendi vt apud Maronem in Bucolicis: Tum Phaetontiadas muſco circundat amaræ Corticis, atq; ſolo proceras erigit alnos, i. canit erectas fuiſſe in alnos. Sic etiã hic ait illos δημαγωγοὺς Eubœám tribuere, quia promittunt inſulam illam opulentis vrbibus nobilem precipuè Caryſto & Chalcide (vt ait Mela)

B ſub ditione populi Athenienſis futuram, ita vt viritim vnicuiq; daturi ſint quinquaginta medimnos; cùm tamen in frumenti inopia quinque tantum ordei medimnos tribuerint, idq; paulatim & κατὰ χοίνικα. Eſt autem Medimnus menſura ſiccorum quæ quadraginta octo continet modios. Chœnix autem eſt ſemodius, ſextarium Gaza vertit, qui quatuor panes facit, toto die ſufficientes vni viro.

Καὶ ταῦτα μόλις ξενίας φεύγων
Ἔλαβες κατὰ χοίνικα κριθῶν.
Ὧν εἵνεκ' ἐγώ σ' ἀποκλείων ἀεί,
Βόσκειν ἐθέλων καὶ μὴ τούτους
Ἐγχάσκειν σοι σομφάζοντας.
Καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν
Ὅ,τι βούλει σοι
Πλὴν Κωλακρέτου γάλα πίνειν.

Atq; id per demenſa puſilla
C *Vix perſuaſi te indigenam eſſe:*
Ideo incluſum ſemper ego habui
Ad hæc vt te alerem, neu ridiculus
Talibus eſſes vana profeſſus.
Et nunc certum eſt præbere tibi
Quæcunq; petas
Niſi Quæſtoris ſolitum lac.

Σχ. Ξενίας φεύγων] τοιοῦτον ἐστὶ παρ' ὅσον ἐν τῇ διανομῇ τῶν πυρῶν ἐξετάζοντο πικρῶς οἱ τότε πολῖται. καὶ μή. ὥστε δοκεῖν ξενίας φεύγειν εἰς κρίσιν καθισταμένους. φησὶ γοῦν ὁ Φιλόχορος αὐτοὺς πολλούς, τετρακισχιλίους ἑπτακοσίους ξ ὀφθῆναι παρεγγράφους. καθάπερ ἐν τῇ προκειμένῃ λέξει δεδήλωται περὶ τὴν Εὔβοιαν. δύναται καὶ αὐτὰ συνάδειν τῇ διδασκαλίᾳ. εὑρίσκεται γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτὴν ὡς Φιλόχορος. μή ποτε δὲ περὶ τῆς Αἰγύπτου δωρεᾶς ὁ λόγος. ἣν Φιλόχορος Ψαμμήτιχον πέμψαι τῷ δήμῳ ἐπὶ Λυσιμαχίδου μυριάδας. πλὴν τὰ τοῦ ἀριθμοῦ οὐδαμῶς συμφωνεῖ. ἑκάστῳ δὲ Ἀθηναίῳ πέντε μεδίμνους. τοὺς γὰρ λαβόντας, γενέσθαι μυρίους τετρακισχιλίους διακοσίους μ. ἄλλως, σιτοδείας ποτὲ γενομένης ἐν τῇ Ἀττικῇ, Ψαμμήτιχος ὁ τῆς Λιβύης βασιλεύς, ἀπέστειλε σῖτον Ἀθηναίοις αἰτήσασιν αὐτόν. τῆς δὲ διανομῆς γενομένης τοῦ σίτου, ξενηλασίαν ἐποίησαν Ἀθηναῖοι καὶ ἐν τῷ διακρίνειν τοὺς αὐθιγενεῖς, εὗρον καὶ ἑτέρους τετρακισχιλίους ἑπτακοσίους ἑξήκοντα ξένους παρεγγεγραμμένους. τοῦτο οὖν φησί, καὶ ἐν τῷ ἐρευνᾶσθαι μόλις ἔλαβες πέντε μεδίμνους, ἐξεταζόμενος ὡς ξένος. καὶ τούτους οὐδ' ἐφ' ἓν ἐν συντομίᾳ, ἀλλὰ κατὰ μέρος, κατὰ χοίνικα, οὐδὲν διαφέροντος τοῦ σίτου κριθῶν ὡς κακοῦ σίτου διανεμηθέντος, ὡς λιμοῦ γενομένου, καὶ τῶν ξένων διακριθέντων, τουτέστι δοκιμαζομένων εἰ πολῖταί εἰσιν ἢ μή.

CHR. Ξενίας φεύγων.] Poſtulatus peregrinitatis tanquam ciuis non legitimus ſed aſcriptitius. Sunt qui putent hęc referri ad Ægypti donationem, nã teſte Philochoro (ſcriptor hic vetuſtus fuit Cycni filius, ἱεροσκόπος qui libros decem & ſeptẽ ſcripſerat de Attica) quum caritas annonę & frumẽti inopia Athenienſes premeret, impetrarunt à Pſammeticho (qui rex fuit Libyę, regnauitq; in Ægypto per 54. annos, & Syrię vrbẽ Azotũ per 28. auctore Herodot. annos obſeſſam, tandẽ expugnauit & cepit) magnã frugum copiam, quũmq; numerum ciuiũ recenſerent, coacti ſunt recurrere ad ξενηλασίαν, nã peregrinorum numerus erat 4760. at ciuium & indigenarum qui ſinguli quinque medimnos ac-

D ceperunt, numerus recenſetur 14240. Hic ergo Bdelycleon ait patri Philocleoni, vix ipſum euiciſſe vt ciuis cenſeretur. Exiſtimo autem illis temporibus graſſatam nobilem illam peſtem de qua Thucydid. & Lucret. ſcribunt (ſunt enim λοιμὸς & λιμὸς ſæpè σύν τε δύ' ἐρχομένω) quę ex Æthiopia vel Ægypti finib. primum orta (etſi Ægyptios omniũ hominum ſaniſſimos fuiſſe Herodot. ait, quia illic tempora nõ mutãt. & auctore Hippocrate αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων τίκτουσι νοσήματα) inuaſit Atticam

E regionem poſt Perſas.

Σχ. Στομφάζοντας] ἐπ' ὀργῇ γελῶντας καὶ στομφάζειν τὸ ἀλαζονεύεσθαι. σύνθετος δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ τοῦ ὄμφακος. Κωλακρέτου] περιφραστικῶς τὸ δικαστικὸν μισθόν. παρ' ὑπόνοιαν δὲ δέον εἰπεῖν ζῴου τινός.

CHR. Στομφάζοντας] i. durè & ſuperbè ridẽtes, Dictio cõpoſita ab ore & vua immatura, quæ ὄμφαξ dicitur, quã vocẽ ad animi aſperitatẽ & duritiã trãſtulit Plato Comic' in fab. ἑορτῶν. ait. n. καὶ τὰς ὀφρῦς χαλάσας καὶ τὰς ὄμφακας. vnde Prouerb. σικελὸς ὀμφακίζει) quod corruptũ in Epiſt. Ariſtæneti; ſic

F efferẽdũ puto, ſed aliò tamẽ referẽdũ quã Adagiorũ ſcriptor voluerit, illic. n. agitur περὶ παιδίσκας ἀώρους & verè ὄμφακας. Nã omnia dura & αὐστηρὰ dicũtur ὄμφακες teſte Heſy. qui σικελίζειν (vt hoc obiter dicã) dicit eſſe ἀτηρεύεσθαι, corrige αὐστηρεύεσθαι. ſic. n. Epicharm' auctor illi' adagij vocat σικελίζειν. Æſchylus ob verborum ampullas durámque compoſitionẽ dicitur in Nubib. huius Comici στόμφαξ

G & κρημνοποιός. Κωλακρέτου γάλα πίνειν] Beatũ, inquit, & felicẽ te præſtabo, imò te lacte auium paſcam. tantùm interdico Quæſtoris lacte. Quibus verbis auertere patrem vult à frequentia iudiciorum & mercede triobolari, quam (vt diximus) accipiebant iudicantes à Colacreta, dixit autem γάλα quia triobolo ſolo iſti alebantur vt lacte infantes.

A

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ιδ.

STROPHA.

BISETVS. Ἐνταῦθα ὁ χορὸς, καὶ ὁ Βδελυκλέων τέλος συμφωνοῦσιν ἐν οἷς πρότερον ἀλλήλοις ἀντιλέγουσι. καὶ ὁ μὲν Βδελυκλέων τὸν πατέρα ποιεῖν πείθει, ἃν μάλιστα ἐπιθυμεῖ. ὁ δὲ πατὴρ τυχὼν τῶν ἐπιθυμουμένων, σφόδρα χαίρει, καὶ τὴν αὐτοῦ χαρὰν πᾶσι ποιεῖται φανεράν.

ΧΟ. Ἦ πυ σοφὸς ἦν, ὅς τις ἔφασκε πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς
Οὐκ ἂν δικάσαις. σὺ γὰρ οὖν νῦν μοι νικᾶν πολλῷ δεδόκησαι.
Ὥστ' ἤδη τὴν ὀργὴν χαλάσας, τοὺς σκίμπωνας καταβάλλω,
Ἀλλ' ὦ τῆς ἡλικίας ἡμῖν τῆς αὐτῆς συνθιασῶτα
Πιθοῦ, πιθοῦ λόγοισι, μηδ' ἄφρων γένῃ
Μηδ' ἀτενὴς ἄγαν γ' ἀτεράμων τ' ἀνήρ.
Εἴθ' ὤφελέ μοι κηδεμὼν ἢ ξυγγενὴς
Εἶναί τις, ὅς τις δὴ τοιαῦτ' ἐνουθέτει.
Σοὶ δὲ νῦν τις τῶν θεῶν παρὼν ἐμφανὴς
Συλλαμβάνει τοῦ πράγματος.
Καὶ δῆλός ἐστι εὖ ποιῶν, σὺ δ' αὖ παρὼν δέχου.
ΒΔ. Καὶ μὴν θρέψω γ' αὐτὸν παρέχων
Ὅσα πρεσβύτῃ ξύμφορα. χόνδρον
Λείχειν. χλαῖναν μαλακήν. σισύραν.

B

CH. *Verè ſapiens fuit is qui iudicium nos ferre vetauit*
Niſi vtriſque auditis: nunc etenim victor longè eſſe videris,
Propterea ira iam depoſita, iſtos baculos abijciemus.
Verùm agedum ô noſtra ætatis congerro & iucunde ſodalis
Obtempera iſti orationi ſi ſapis,
C *Nec rigidus ſies neque tam obluctans.*
O ſi mihi talis foret curator, aut
Affinis, & me commoneret talia.
Nunc tibi præſens deus nec obſcurus hoc
Succurrit in negotio.
Clarum fauorem præbet, hunc præſens cape.
BD. Alere hunc penitus volo, ſufficiens
Quæcunque ſeni commoda, lambet
Alicam, mollicula aderit læna,

D

Σχόλια. Πρὶν ἂν ἀμφοῖν.] κατὰ τὸ μηδὲ δίκην δικάσῃς πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ὑγιῶς δὲ ἐνταῦθα τὸ ἀμφοῖν κεῖται. τοὺς σκίμπωνας δὲ τὰς βακτηρίας. ἀτενὴς δὲ μανικός, διὰ τὸ ἀεὶ ἀτενὲς βλέπειν τοὺς μανίᾳ κατεχομένους. ἀτενῆ τὸν μανικὸν νῦν εἴρηκεν. ἠγριωμένοι γάρ εἰσι καὶ ὕφαιμοι τῶν τοιούτων οἱ ὀφθαλμοί. Ἀτεράμων.] οἱονεὶ μὴ τεράμων, ἀλλὰ σκληρός. ἔνθεν δὲ καὶ ἀτέραμνα ὄσπρια φαμὲν, τὰ μὴ ἑψόμενα διὰ σκληρότητα, παρὰ τὸ, τέρην καὶ ἁπαλὸν χρῶτα. καὶ Πλάτων κέχρηται τῇ λέξει. κερασβόλους καὶ ἀτεράμονας λέγων τοὺς σκληροὺς, διὰ τούτων. μή τις γὰρ ἦν τῶν πολιτῶν κερασβόλος ἢ ἀτέραμνος. φασὶ γὰρ τὰ κατὰ τῶν κεράτων βληθέντα σπέρματα, ἀτέραμνα γίνεσθαι.

BISETVS. Ἀτεράμων.] Εὐστάθιος. ἀτεράμων ἄνθρωπος ὁ σκληρὸς, καὶ ἄτεγκτος. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀτεραμνῶν ὀσπρίων, ἃ καὶ ἀτεράμονα λέγεται, ἤγουν δυσέψητα. καὶ ἦθος ἀτέραμνον τὸ ὠμὸν, καὶ ἀνύπεικτον, παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ τείρειν, τὸ μὴ τείρεσθαι, καὶ διαμάσθαι δυνάμενον. εἰ δὲ παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ τέρεν, τέρενος, ἀλλὰ καὶ τὸ παρὰ τὸ τείρεσθαι λέγεται.

CHRIST. Πρὶν ἂν ἀμφοῖν.] Verſus vulgarius eſt ex Phocylide puto μήτε δίκην δικάσῃς πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. Qua ſententia monentur iudices non prædamnare litem, nec quenquam iudicare indicta cauſſa. Μηδ' ἀτενής.] Furioſos ἀτενεῖς vocant quia fixis oculis intueri ſoleant, efferúſque eſt & ſanguine velut ſuffuſus eorum obtutus. At τὸ ἀτέραμνον nihil aliud eſt quàm durum & immite, quaſi μὴ τέρεν ſed σκληρόν. Sic ὄσπρια ἀτέραμνα dicuntur δυσέψητα & ad coquendum cõtumacia. Apud Sudam legitur ἃ συναψόμενα τοῖς ὀσπρίοις οὐ τήκεται. Malè legendum enim συνεψόμενα. Quæ inquit cocta cum leguminibus non macerantur neque molleſcunt. Plato vſus eſt ea voce pro ingenio barbaro & rudi & legibus non obtemperanti & tales ciues ἀτεράμνους & κερασβόλους vocat, ducta Metaphora à ſemine quod in boum aratorum cornua incidit neque vnquam matureſcit. Ælianus etiam hęc duo iunxit ἀτέραμνον καὶ βάρβαρον τὴν ψυχήν. Paulò poſt θεὸς ἐμφανὴς deſignat non qui oculis ſe cernendum præbuerit mortalibus, ſed cuius auxilium & numen clarum & præſens fuerit, atque adeò ἐναργής.

E

Σχόλια. Ἐμφανής.] ἴσον τῷ ἐναργής. οὐχὶ τῷ φαινόμενος. Σισύραν.] σισύρα καλεῖται παρὰ μέν τισιν, ἡ βαίτη. ἔστι δὲ περιβόλαιον ἐκ δερμάτων συνερραμμένων προβάτων ἐχόντων τὰ ἔρια. οἱ δὲ ἀκριβέστεροί φασιν, χλαῖναν παλαιὰν εἶναι ἀπλοΐδα. τὴν αὐτὴν δὲ καὶ σισύραν καλοῦσι καὶ σισύρναν.

CHRIST. Σισύραν.] Amictum ex pellibus lanigeris eſſe autumat Scholiaſtes & aliter βαίτην vocat, & ſanè credibile eſt eſſe διφθέραν & quem Cæſar cum Varrone dicit Renonem ab ouibus

F

pellitis. Antiqui (vt notarunt alij) Tityrum vocabant τὸν κριὸν, inde ego putem σισύρας nomen. Tamen Heſychius eam componit ex pellibus caprinis, & contra hunc Scholiaſtem differre facit σισύραν à σισύρνα, nam Siſyrnam à Lybicis paſtoribus vocari ait veſtem ex pellibus villoſis conſutam, at Siſyram ſtragulum potius eſſe & μαλωτήν. Neque conſentiunt Grammatici inter ſe, nam alij σισύραν faciunt lęnam ſimplicem, alij duplicem. Non eſt facilè has controuerſias cõciliare, nobis præſertim

G

Gallis qui tantùm abeſt vt veterum veſtes ſatis dignoſcamus, vt noſtras ipſi quotidie mutemus, lõgè diſſimiles Philocleonis iſtius qui odio Laconum, baxeas quę Laconicę dictæ nunquam in animum inducere potuit vt indueret. Nos hodie non βαίτας ſed Bæticas veſtes induere gaudemus, exoticarum elegantiarum ſimioli.

Πόρνην ἥτις τὸ πέος τρίψει καὶ τὴν ὀσφῦν.
Ἀλλ' ὅτι σιγᾷ κοὐδὲν γρύζει,
Τοῦτ' οὐ δυνατόν μοι προσιέσθαι.
Χο. Νενουθέτηκεν αὐτὸν ἐς τὰ πράγματα.
Οἷς πότ' ἐπεμαίνετ'. ἔγνωκε γὰρ ἀρτίως ὅτι
Λογίζεταί τ' ἐκεῖνα πάνθ' ἁμαρτίας,
Ἃ σοῦ παρακελεύοντος οὐκ ἐπείθετο.
Νῦν οὖν ἴσως τοῖς σοῖς λόγοισι πείθεται.
Καὶ φρονεῖ μέντοι μεθιστὰς ἐς τὸ λοιπὸν τὸν τρόπον.
Πειθόμενός τε σοί γ'. Φι. ἰώ μοί μοι. Βδ. οὗτος τί μοι
βοᾷς;
Φι. Μή μοι τούτων μηδὲν ὑπισχνοῦ
Κείνων ἔραμαι, κεῖθι γενοίμαν,
Ἵν' ὁ κῆρυξ φησὶ τίς ἀψήφιστος ἀνιστάσθω.
Κἀπισταίην ἐπὶ τοῖς κημοῖς,
Ψηφιζομένων ὁ τελευταῖος.
Σπεῦδ' ὦ ψυχή. ποῦ μου ψυχή.
Πάρες ὦ σκιερά. μὰ τὸν Ἡρακλέα.
Μὴ νῦν ἔτ' ἐγὼ 'ν τοῖσι δικασταῖς,
Κλέπτοντα Κλέωνα λάβοιμι.
Βδ. Ἴθ' ὦ πάτερ πρὸς τῶν θεῶν ἐμοὶ πιθοῦ.
Φι. Τί πείθομαί σοι; Βδ. λέγ' ὅτι βούλει πλὴν ἑνός.
Φι. Ποίου φέρ' ἴδω. Βδ. τοῦ μὴ δικάζειν. Φι. τοῦτο δὲ
Ἅδης διακρινεῖ πρότερον, ἢ 'γὼ πείσομαι.
Βδ. Σὺ δ' οὖν ἐπειδὴ τούτῳ κεχάρηκας ποιῶν,
Ἐκεῖσε μὲν μηκέτι βάδιζ'. ἀλλ' ἐνθάδε.
Αὐτοῦ μένων, δίκαζε τοῖσιν οἰκέταις.
Φι. Περὶ τοῦ; τί ληρεῖς; Βδ. ταῦθ' ἅπερ ἐκεῖ
πράττεται.

A *Rhenoq́; & penitriba meretrix*
Lumboſq́; fricans,
Sed quòd tacet, & nihilum mutit,
A propoſito remouet me.
CH. Caſtigat ipſe ſe, atque in his rebus monet
Quas antè multùm deperibat, nunc videt
B *Errata priſtina, illa mente deputat*
Quæ te monente nullus auſcultauerit.
At paret ille forſitan dictis tuis,
Et ſapit, moreſq́; porrò priſtinos mutare volt,
Nec refellit quæ ſuades. PH. hei mihi. BD. quid
hei vocas?
PH. Auffer mihi tot promiſſa dare,
Illa ego quæro, illic ſim, vbi præco
Clamet, Quis calculum adhuc non tulit?
C *Citus exſurgat.*
Nempe cadiſcis me adſtare iuuat
Suffragia poſtrema ferentem
Propera ô mea mens, vbi nunc animus?
Vmbra recede, haud Hercule ſirim
Vt iudicum ab albo eximar, & non
Damnem improba furta Cleonis.
BD. Age, & volente cum deo, pare ô parens.
PH. Quid pareā? BD. dic præter vnū, quod lubet:
D *PH. Quale illud? inque. BD. mitte iudicia & forū.*
PH. Hoc cernet Orcus antequam perſuadear.
BD. Ergo hæc agendo quādo habes tantū volup,
Modò in forum ire deſinas, domi mane,
Et facta tantùm ſeruolorum iudica. (foro.
PH. Nugas agis, quid cauſæ? BD. Idem quod in

CHR. Μὴ προσίεσθαι] i. ὑφελκύσασθαι, & ſic Ælianus dixit: ὁ δὲ οὐ προσίετο τὴν δόσιν, ἑταιρικὸν φάσκων εἶναι μίσθωμα, τὸ ἑαυτὴν παραβάλλειν ἀνδρὶ ἀδήλῳ, καὶ ὥσπερ ὤνιον τὸ κάλλος ἀποδόσθαι. i. At ille non accepit donum, meretricium dictitans eſſe quęſtum, quod ſeipſam viro proiiceret ignoto, & tanquam venalem faceret pulcritudinem.

Σχ. Νενουθέτηκεν αὐτόν] ὁ χορὸς ἀναδέχεται τὸ πρόσωπον τοῦ Φιλοκλέωνος. μετέγνω φησὶν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις πάλαι αὐτῷ. Μή μοι τούτων] ἐξ Ἱππολύτου Εὐριπίδου. Κεῖθι] ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Τίς ἀψήφιστος] ἔνθα ἐν ταῖς δημοσίαις δίκαις εἰς ταὐτὸ συναγόμενοι οἱ δικασταὶ, τοῦ κήρυκος τὴν κληρωτίδα ἤτοι τὸν κάδον περιφέροντος, ἔβαλλον τὰς ψήφους. ἔνιοι δὲ ὑπὸ φιληδίας κατεῖχον αὐτάς. ἄλλως. ἐνίοτε μὲν φησιν, ἔφερεν στάμνον, καὶ ἐνέβαλλον καθήμενοι οἱ δικασταὶ τὰς ψήφους. ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτοὶ ἱστάμενοι ἔβαλλον. ἐπεὶ οὖν λέγει, ὁ μὴ ἐψηφοφορηκὼς, ἐγερθεὶς βαλλέτω.

CHR. Οἷς πότ' ἐπεμαίνετ', ἔγνωκε γὰρ] vt ſic Senarius, ſic legerem, ἔγνω δ' ἀρτίως ὅτι, quamuis neque ſic placet, nam in quinta ſede ſpondæum non temerè reperias in ſenario, ne quidem apud liberrimos & licentioſos Comicos Grecos. Sed ſi Trochaicus eſt deeſt aliquid ad verſum. Sic autē prior locutus eſt Sophocl. in Aiace lora tenente, ἐπίσταμαι δ' ἀρτίως ὅτι, &c. Μή μοι τούτων] Admonet ſcholiaſt. hoc Anapeſtorum initium ſumptum ex Hippolyto Euripid. Ἵν' ὁ κῆρυξ φησὶ] In publicis iudiciis cùm coacti erant iudices pręco proferebat cadum qui ſortes capiebat quas illi in illum immitterent,

ac contingebat ſæpè vt voluptatis gratia quidam ex iudicum calces ſuas retinerēt. Itaq; clamare ſolebat præco, qui ſententiæ ſuę calculum non tulit,
E ſurgat & mittat. ſic autem lego & diſtinguo, ἵν' ὁ κῆρυξ φησὶ, Τίς ἀψήφιστος; ἀνιστάσθω. Nā duo ſunt verſus anapęſtici, prior dimeter, alter monometer duobus tantùm anapęſtis cōſtans, ſed ſecatur prioris vltimum verbum cuius poſterior ſyllaba, alterum verſum monometrum adiuuat. Pronunciandum autem τίς per interrogationem.

Σχόλια. Πάρες ὦ σκιερά.] παρὰ τὰ ἐκ Βελλεροφόντου παίζει ταῦτα. πάρες ὦ σκιερὰ φυλλὰς, ὑπερβῶ κρηναῖα νάπη. τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς αἰθέρ' ἰδεῖν ἵεμαι σπεύδω. τίνα ἔχει στάσιν ἐνοδίας.
F Κλέπτοντα] ἀπειλεῖ καταδικάσειν τὸν Κλέωνα, εἰ λάβοι αὐτὸν ἐγκαλούμενον κλοπῆς. τὸ δὲ ὅλον βούλεται διαβάλλειν τὸν δικαστικὸν τρόπον ὡς σκληρὸν καὶ ἄπιστον. ὁπότε οὐδὲ τῷ Κλέωνι ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα ἔχει ὁ Φιλοκλέων, πιστόν τι φυλάττει. Ἅδης διακρινεῖ.] ἐν Κρήσσαις Εὐριπίδου ὁ Ἀτρεὺς πρὸς τὴν Ἀερόπην κρινεῖ ταῦτα. Κεχάρηκας ποιῶν.] ἀπὸ ῥήματος πεπλασμένου τοῦ χαρῶ. ὁ παρακείμενος κεχάρηκα.

G Bisetvs. Κεχάρηκα] ἀπὸ τοῦ χαίρω γίνεται ἀόριστος β. ἔχαρον, ὅθεν τὸ πεπλασμένον ποιοτικὸν χαρέω, ῶ, χαρήσω, κεχάρηκα. ἀπὸ δὲ τοῦ χαίρω οὐ μόνον τὸ χαρῶ μέλλων, ἀλλὰ καὶ χαιρήσω, ὡς ἀπὸ τοῦ χαιρέω, ῶ. παρακείμενος κεχαίρηκα λεκτέος ἂν εἴη κατὰ τὸν ἐνεστῶτα σχηματισμὸν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν χρήσει τὸ κέχαρκα, ὡς ἀπὸ τοῦ χαρῶ μέλλοντος, καὶ τὸ παθητικὸν κέχαρμαι, ὅθεν χάρμα, τος, καὶ χάρμη, ης. καὶ χαρμοσύνη, ης. τουτέστιν ἡ χαρά.

CHRIST. Πάρες ὦ σκιερὰ] Et hæc ludit per A Parodiam ſumpta ex eiuſdem Tragici Bellerophonte, ex quo laudantur hi verſus Anapæſtici,

Πάρες ὦ σκιερὰ φυλλάς, ὑπερβῶ
Κρηναῖα νάπη, τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς
Αἰθέρ' ἰδέσθαι σπεύδω, τίν' ἔχει

Στάσιν ἐνοδίας. vbi rectius legas εὐοδίας propter metrum, ſunt enim duo Anapæſti. Sed non dubito quin legendum ſit εὐοδίας, id eſt, itineris facilis & peruij, qua voce vſus eſt Æſchylus in Glauco Potnieo, & hic noſter Comicus in Ranis per parodiam Æſchuli. Quin & apud Eſdram Prophetam Græca verſio vetus habet ζητεῖτε εὐοδίαν. Sic autem locum illum ex Bellerophonte Euripidæ interpretor totidem anapæſtis.

Nunc vmbroſæ cedite frondes,
Nemora & f n·es ite, ſupremum
Cœlum viſere cupio, ſit ne
Iter hoc facile.

Ἅδης διακρινεῖ] Sic cernere dicunt Latini, & ſic locutus eſt Atreus ad Aeropam in Creſſis Euripidæ, vt notat Scholiaſtes. Nihil autem per hoc loquendi genus aliud ait quàm Moriar potiùs; vt vera ſit
B illa ſententia, Inuitum q· i ſeruat, idem facit occidenti, εἰ σώζεις τὸν ἄκοντα, κἀνέτι σὺ ταυτὸν ἔδρασας.

Ὅτι τὴν θύραν ἀνέῳξεν ἡ σηκὶς λάθρα.
Ταύτης ἐπιβολὴν ψηφιεῖ μίαν μόνην.
Πάντως δὲ κἀκεῖ ταῦτ' ἔδρας ἑκάστοτε.
Καὶ ταῦτα μὲν νῦν εὐλόγως, ἢν ἐξέχῃ
Εἵλη κατ' ὄρθρον, ἡλιάσει πρὸς ἥλιον.
Ἐὰν δὲ νίφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος.
Ὕοντος εἴσει· κἂν ἔγρῃ μεσημβρινός,
Οὐδείς σ' ἀποκλείσει θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι.
Φι. Τουτί μ' ἀρέσκει. Βδ. πρὸς δὲ τούτοις, ἢν δίκην
Λέγῃ μακράν τις, οὐχὶ πεινῶν ἀναμενεῖς,
Δάκνων σεαυτὸν καὶ τὸν ἀπολογούμενον.

Ancilla forſan abra recluſit forem.
Multam irrogabis propter hoc drachmã vnicã.
Nempe iſtud illic factitas, identidem,
Ac iure, ſi lux albicaſſit primula,
Vt in Heliaa ad Solem ages pro indice,
C *Si nix vel imber decidat, tunc ad focum*
Sedebis, & ſi ſurgis ad Meridiem
Theſmotheta nullus oſtium occludet tibi.
PH. Placet quidẽ iſtud. BD. deinde ſi qua longior
Sit cauſſa, & vrget te fames, nil eſt opus
Iſthic moreris, labra mordens & reum.

Σχόλια. Ἡ σηκίς.] σηκίδα τὴν κατ' οἶκον διάκονον ἢν θεράπαιναν λέγουσι. ἢ σεσημειῶσθαι τινάς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐχομένου τινῶν τὴν σηκίδα ὄνομα.

BISETVS. Σηκὶς] σηκίδας κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἡ οἰκογενὴς παιδίσκη, παρὰ τὸν σηκόν. σηκὸς δὲ παρ' Ὁμήρῳ, ἡ τῶν ὀρνίθων, ἢ ἰσθμοῖς στάσις, εἴτε μάνδρα, οἱονεὶ στηκός, παρὰ τὸ ἵστασθαι. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον καὶ ἐπὶ ναοῦ τίθεται ἡ λέξις.

CHR. Σηκὶς] Malè putant quidam nomen eſſe proprium, nam σηκὶς vel σακίλη verna eſt ancilla vel abra cui cura penum ſeruare antiquitus in agris, σηκὸς enim præter alia ſignificata ſimpliciter domum ſign ficat, pro nido vſurpat Ariſtoteles. Apud Sudam habes de Lyſia hæc verba, ἐς δύο ἔτη ἐγεώργησεν οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν οὔτε μορίαν, οὔτε σηκόν. quæ tria de omni oliua interpretatur, diuerſa tamen puto, & fortaſſis σῦκον legendum, vt de olea, moro, & ficu arboribus intelligat.

Σχόλια. Ταύτης ἐπιβολὴν.] ταύτης τῆς δίκης μίαν μόνην δραχμὴν ἐπιβολὴν ψηφιεῖ. ἐπιβολὴ δὲ, ἐπιτίμιον ζημίας παρὰ τὸ ἐπιβάλλειν. ἄλλως. ἣν οἱ ἄρχοντες ζημίαν ὀρίζουσι τοῖς δοκοῦσι ἐξημαρτηκέναι περὶ ὀρφανοὺς ἐπιτρόποις, ἢ καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν τὰ δημόσια μὴ καλῶς διοικησάντων ἢ τοῖς κατέχουσι τὰ ἀλλότρια, καὶ μὴ εἰς ἐμφανὲς καθιστᾶσιν, ἐπιβολὴ καλεῖται. καὶ τὸ ῥῆμα ἐπιβάλλειν. Εἵλη κατ' ὄρθρον] εἵλη ἡ τοῦ ἡλίου αὐγὴ, δασέως. λαφθέντος δὲ διὰ τοῦ ι εἵλη. ψιλῶς. γράφεται δὲ καὶ κατ' ὀρθὸν ἐν πολλοῖς. καὶ ἐξηγούμενος Καλλίστρατός φησι, κατὰ τὸ ὀρθῶς ἔχον. οὐχὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῷ δι' ἡλιάσεις. μήποτε δὲ ψιλῶς προσεκτέον, παρὰ τὴν Ἡλιαίαν, πρὸς ἥλιον δικάσεις. ψυχρῶς δὲ πέπαιχε, φησὶν ὁ Δίδυμος, πρὸς τοὔνομα. ἐπεὶ γὰρ εἵλη λέγεται ἡ τοῦ ἡλίου αὐγὴ, Ἡλιαία δὲ, τὸ δικαστήριον, παίζων ἔφησε πρὸς φιλόδικον, ὅτι ἐπειδὰν ἀνατέλλῃ ὁ ἥλιος, ἡλιάζειν ἐνέσται σοι. οὕτω δὲ οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ η ἥλιον λέγουσιν. οὕτω Δίδυμος. δικάσεις, φησὶ, πρὸς τὸν ἥλιον καθήμενος. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὴν Ἡλιαίαν, τὸ μέγιστον δικαστήριον, ὃ καὶ ταύτης ὀνομασίας ἔτυχε διὰ τὸ ἐν ὑπαίθρῳ αὐτὸ ἀνακεῖσθαι, ἐμβάλλειν τῷ ἡλίῳ. ἄλλη δ' ἴσως
παρὰ τὴν εἵλην, κατὰ τροπὴν τοῦ ε εἰς η. καὶ ὁ ἥλιος ἐνθένδε ὠνομάσθη. καὶ ἡλίασις ἡ τοῦ ἡλίου θέρμη. καὶ Εὐσέ-
D βιος. ὅτι δὲ τὴν εἵλην οἱ παλαιοὶ καὶ εἵλην φασὶν, ἐν ῥητορικοῖς δηλοῦται λεξικοῖς, ἔνθα κεῖται ὅτι εἵλη, καὶ ἕλη, ἡ τοῦ ἡλίου αὐγή. καὶ εἱληθερεῖν, τὸ ἡλιάζεσθαι. εἱλεῖν, τὸ ἐν ἡλίῳ ξηραίνειν, καὶ εὔειλον χωρίον, τὸ εὐήλιον. καὶ πρόσειλον, τὸ πρὸς μεσημβρίαν τετραμμένον. καὶ εἱληθερὲς ὕδωρ, τὸ ὑπὸ ἡλίου τεθερμασμένον.

CHR. Ἐπιβολὴν] Apud Rhetores ſic vocatur mulcta, & pœna, & eam irrogare eſt ἐπιβάλλειν, huic pœnæ vel mulctæ obnoxij erant curatores qui pupillos defraudauerant, & qui rem publicam malè adminiſtrarant, aut rem alienam detinuerant
E neq; dũ reſtituerãt. Ἢν ἐξέχῃ εἵλη] Adludit ad Prouerb. ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε, vel potius dictũ vulgariũ, vt hic noſter Comic' in Inſulis fabula dixit, λέξεις ἀπ' ἅπερ τὰ παιδία, ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε, de quo vide Sudã hunc locũ laudantem, ſed malè ſcribentẽ ὕλη pro εἵλη quo nomine dicitur Solis lumen, nã Attici η pro ι enũciãt: ludit aũt in Paronomaſia quia Heliæa à ſubdiali ſole dicta maximũ erat forũ iudiciale. alij tamẽ pro κατ' ὄρθρον legunt κατ' ὀρθὸν. i. interpr. Caliſt. κατὰ τὸ ὀρθῶς ἔχον quæ expoſitio placere mi-
F hi nõ põt Quod vero ait ὕοντος ſubaudiendũ θεοῦ vel Διὸς vt dixit Alcæus ὕει μὲν ὁ Ζεὺς, & ſic Latinè dicimus imperſonaliter, Pluit, tonat, ningit.

Σχόλια. Ὕοντος.] ὕοντος τοῦ θεοῦ καὶ νίφοντος γνώσῃ καθήμενος πρὸς τὸ πῦρ τὴν δίκην. Κἂν ἔγρῃ] καὶ βραδέως ἀπὸ τῆς κλίνης ἀναστῇς. οὐδεὶς ἀποκλείσει σε τοῦ δικαστηρίου ὡς βραδέως ἥκοντα. Θεσμοθέτης.] ἐπεὶ θεσμοθέται καὶ δέκατος ὁ γραμματεὺς, κληροῦσι τοὺς
G δικαστὰς τοὺς τῆς αὐτοῦ φυλῆς ἕκαστος. ἀρχῆς δὲ ὄνομα ἐν τοῖς ψηφίσμασιν ἐχειροτονοῦντο οἱ δικασταί. καὶ ἦρχον αὐτῶν οὕτως, ὡς καὶ δύνασθαι ἐκβαλεῖν καὶ μὴ ἐᾶν εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον. εἶχον δὲ καὶ ἑκάστη φυλὴ ἕνα θεσμοθέτην καὶ γραμματέα, εἰς τὸ τοὺς νόμους εἰσηγεῖσθαι. Δάκνων σεαυτόν.] ἐπεὶ ἐνίοτε ὑπὸ πείνης ὁ δικαστὴς τὸν λέγοντα καταδικάζει.

CHR.

CHRIST. Θεσμοθέτης] Nouem erãt Athenis magiſtratus dicti Archontes, nempe Rex, Archon, Polemarchus & ſex Theſmothetæ ſic dicti quia curam legum & iudiciorum habebant, qui iudices è ſua quiſque tribu ſortiebantur (Scholiaſtes addit decimum qui ſcriba fuit, atque ſingulas tribus vnum habuiſſe Theſmothetam & vnum γραμματέα ad leges rogandas) in quos imperium habebant, ita vt ſi ad horam non veniſſent, eos excludere & conſeſſu interdicere poſſent. Sic Romę

A Prætores iudiciis Centumuiralibus & publicis præerant.

Σχόλια. Δάκνων σαυτόν.] ἐπειδὴ ὁ δικαστὴς πεινῶν τὸν λέγοντα καταδικάζει.

CHRIST. Δακνὼν σεαυτὸν] Sæpè enim eſuriens iudex actorem cõdemnat. ludit autem hic in voce τοῦ δάκνειν quæ & dentibus frendere & lædere aliquem ſignificat, proinde vt Latinum

B mordere, vt apud Terentium, Quod illam mordeat.

Φι. Πῶς οὖν διαγνώσομαι καλῶς δυνήσομαι,
Ὥσπερ πρότερον τὰ πράγματ' ἔτι μασώμενος;
Βδ. Πολλῷ γ' ἄμεινον. καὶ λέγεται γὰρ τουτογὶ,
Ὡς οἱ δικασταὶ ψευδομένων τῶν μαρτύρων,
Μόλις τὸ πρᾶγμ' ἔγνωσαν ἀναμασώμενοι.
Φι. Ἀνά τοι με πείθεις. ἀλλ' ἐκεῖν' οὔπω λέγεις·
Τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι. Βδ. παρ' ἐμοῦ. Φι. καλῶς,
Αἴσχιστα γάρ τοι μ' εἰργάσατο Λυσίστρατος
Ὁ σκωπτόλης. δραχμὴν μετ' ἐμοῦ πρώην λαβὼν
Ἐλθὼν, διεκερμάτιζέ μ' ἐν τοῖς ἰχθύσιν.
Κἄπειτ' ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων.
Κἀγὼ 'νέκαμψα. ὀβολοὺς γὰρ ᾤμην λαβεῖν.
Κᾆτα βδελυχθεὶς, ὀσφρόμενος ἐξέπτυσα.
Κᾆθ' εἷλκον αὐτόν. Βδ. ὁ δὲ τί πρὸς ταῦτ' εἶφ'; Φι. ὅτι;
Ἀλεκτρυόνος μ' ἔφασκε κοιλίαν ἔχειν,
Ταχὺ γοῦν καθεψεῖς τἀργύριον. ἦ δ' ὃς λέγων.
Βδ. Ὁρᾷς ὅσον περ δῆτα τοῦτο κερδανεῖς;
Φι. Οὐ πάνυ τι μακρόν. ἀλλ' ὅπερ μέλλεις ποίει.

PH. Quî poſsim, vt antè (hic interim ſi manderem)
Pernoſſe ritè litium diſcrimina.
BD. Multò facilius, quippe vulgò dicitur,
Quando arguuntur falſa teſtimonia
Verum eruiſſe ruminantes iudices.
PH. Perſuaſum habes me, at vnde mercedem feram,
C *Nondum indicaſti. BD. à me feres. PH. dictum benè.*
Factum facetus turpe nam Lyſiſtratus
Admiſit in me, debitam qui ſumpſerat
Vtrique drachmam, quam minutam in piſcium
Secuit macello, tréſque ſquamas mugilum
Induxit, & quas truſi in os, nummos putans,
Odore ſed mox exſpui offenſus graui,
D *Illúmque traxi. BD. ad hæc quid ille? PH. aluum mihi*
Galli, inquiebat eſſe Gallinacei,
Statimque dixit, Tu quoque æra concoques.
BD. Vides lucellum quale procedat tibi?
PH. Sanè haud puſillum, tu tamen fac quod facis.

Σχόλια. Πῶς οὖν διαγνώσομαι.] ἐπειδὴ εἶπεν αὐτῷ ὁ Βδελυκλέων δύνασθαι δικάζοντα ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐσθίειν φησὶ, πῶς δυνήσομαι ἐσθίων δοκιμάζειν τὰ λεγόμενα.

CHRIST. Διαγνώσομαι] Id eſt ἀνακρίνειν & δοκιμάζειν, Latinè propriè cognitiones vocantur etiam de cauſis & litibus.

Σχόλια. Ἀναμασώμενοι.] ἀντὶ τοῦ διαλογιζόμενοι. νεώμενοι πρὸς τὰ χειρώδες, ἐνταῦθα παρέλαβεν ἐπὶ τοῦ ἐσθίοντος. ἄλλως. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀναπεμπαζόντων τὴν τροφὴν ζώων, καὶ αὖθις ἀναμασωμένων, τὸ ἀναμασώμενοι εἴρηκεν.

F

BISETVS. Ἀνά τοι με πείθεις] Τμῆσις, ἀντὶ τοῦ, ἀναπείθεις με. τὸ δὲ τοὶ νῦν ἐπὶ παραπληρωματικὸν μόριον. ἢ ἀντὶ τοῦ ὅτοι συνδέσμου τοῦ ἰσοδυναμοῦντος τῷ μὲν. ὃ δῆλον ἐκ τοῦ ἑξῆς ἀλλά. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, ἀναπείθεις μὲν ἐμὲ, ἀλλ' ἐκεῖνο οὔπω λέγεις. Λυσίστρατος ὁ σκωπτόλης] σκωπτικός, σκωπτόλαι κατὰ τὸν Σουίδαν λέγονται οἱ φιλοσκώμμονες ὁ αὐτὸς λέγει σκώπτην, τὸν λοίδορον, καὶ τὸν Λυσίστρατον σκωπτόλην καλεῖσθαι. ἐν δὲ τῇ κωμῳδίᾳ σκωπτόλην καλεῖσθαι τὸν ἐπίχαριν.

G

CHRIST. Ἀναμασώμενοι.] vt ruminare duo ſignificat, & reuocare cibum vt boues & oues, & animum recolere, ſic ἀναμασᾶσθαι & ἀναμηρυκάζειν. Fortaſſis autem de retractanda ſententia innuit. Propterea morẽ hunc fuiſſe Athenis vt reus damnatus interrogaretur quam pœnę æſtimatio-

E nem meruiſſe fateretur, quaſi ſecũdis legibus obſeruatum teſtatur, & disertè docet M. Tullius ſub finem libri primi de oratore, vbi agit de Socratis damnatione & nobili illius ad Lyſiæ orationem reſponſo. Τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι] Triobolũ puta quam mercedulam vocat Cicero in lib. 1. de Oratore, eratque ſtipendium quotidianum. Ariſtoteles in libris de Repub. ait Ephialtem & Periclem minuiſſe auctoritatem Senatus Areopagitici & ſtudio auræ popularis, pauperes admiſiſſe in numerum Senatorum, denique feciſſe δικαστήρια μισθόφορα.

Σχόλια. Λυσίστρατος.] σκωπτικός. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι Λυσίστρατός ἐστιν ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων ὄνειδος. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Λυσίστρατος, παῖς Μακαρέως, σκωπτόμενος εἰς κιναιδίαν. ἄλλως. δύο γὰρ δικασταῖς ἐδίδοτο δραχμὴ μία, καὶ οὕτως ἐμερίζοντο πρὸς τρεῖς ὀβολούς. ὡς τοῦ Λυσιστράτου ἅμα αὐτῷ εἰληφότος δραχμὴν ὑπὲρ τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ, καὶ ἐμπεσόντος εἰς τὸ μερίζειν κερματίσαι αὐτὴν ὥστε μερίσασθαι, καὶ προσέχοντος αὐτῷ ἀντὶ ἀργυρίου λεπίδας, ἀγαπητῶς ἔχει τὸ μόνος λαμβάνειν τοὺς μισθούς.

CHRIST. Λυσίστρατος] In Equitibus vt pauper perſtringitur. In Acharnẽſibus mollis & cinædus, & aleator, & ῥιγῶν καὶ πεινῶν ἀεὶ, alibi dictus χλευαλώπηξ, vt diximus ad Lyſiſtratam, propterea hic σκωπτόλης quaſi dicas σκωπτικὸς ὀλύμενος. Illuſit enim huic Philocleoni, quum enim à Colacreta

drachmam pro vtriuſque mercedula accepiſſet, & in piſcium macello mutata drachma dimidiã partem, tres nempe obolos Philocleoni tribueret, pro obolis ſquamas mugilum tres dedit, quæ ita grandes ſunt vt ſpeciem præ ſe ferãt nummorum ſaltem obolorum.

Σχόλια. Δραχμὴν μετ' ἐμοῦ λαβεῖν.] καθὸ ὡς δύο ἡ δραχμὴ ἐδίδοτο. καὶ αὐτοὶ διῃροῦντο κερματίζοντες, ἵνα μὴ οἱ κωλακρέται κέρμα εἰσφέρωσιν. Εν τοῖς ἰχθύσιν] ἐν τοῖς ἰχθυοπώλαις. ἀπὸ τῶν πωλουμένων τοὺς πωλοῦντας εἰπών. λεπίδας δὲ, ἃς ἡμεῖς λεπίδας καλοῦμεν. Κεστρίνων.] κεστρεὺς εἶδός ἐστιν ἰχθύος ὁ λεγόμενος κέφαλος μεγάλην λεπίδα ἔχον καὶ παχεῖαν, ὡς ὑπόνοιαν αὐτὴν ἔχειν ἀργυρίου. Κἀγὼ 'νέκαμψα.] ἐνέκαψα, ἐνέθηκα τῷ στόματι, νομίζων εἶναι ἀργύρεον. πολλοῖς γάρ ἐστιν ἔθος ἐν τῷ στόματι φυλάττειν τὸ ἀργύρεον.

Bisetvs. Εγκάπτειν νῦν δηλοῖ τὸ ἐντιθέναι μεθ' ὁρμῆς καὶ μεγάλης ἐπιθυμίας, οἵαν ἔχουσιν οἱ πεινῶντες. κάπτειν γὰρ κυρίως τὸ χανδὸν ἐσθίειν.

C Christ. Κἀγὼ 'νέκαμψα] Lege κἀγὼ 'νέκαψα pro ἐνέκαψα, ſed & non malè κἀγὼν ἔκαψα ſimplici verbo. Quid ſit κάπτειν abundè dictum nobis in Gloſſematis ad Irenam. Solebant autem plerique in os indere nummatam pecuniam, vt fortaſſis inde Prouerbiũ manarit, Bouem in lingua, etſi ſcio aliunde ſenſum & originem habere, & de tarda & impedita lingua dictũ, vt apud Æſchylũ βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας quũ liberè loqui non licet, & arcanum tacendum eſt. Bouem autem ſpeciem nummi fuiſſe dicunt qui duas drachmas Atticas penderet. Fortaſſis autem tales boues in ore habuit Demoſthenes cùm aduerſus Mileſios dicturus excuſationem poſtulauit propter Synanchem, quam dixerunt ἀργυράγχην.

Σχόλια. Ωέμην λαβεῖν.] ὅτι δηλοῖ τὸν λεπτὸν ὁποῖος τίς ἦν. ἦν δὲ ἀργυρᾶ νομίσματα. ὀσφρόμενος δὲ τῆς δυσωδίας αἰσθόμενος. Αλεκτρυόνος μ' ἔφασκεν.] ἐπεὶ πάντα πέττουσιν οἱ ἀλεκτρυόνες θερμοτάτην κοιλίαν ἔχοντες.

B Ch. Αλεκτρυόνος κοιλίαν] Eſt enim Gallinaceus edax animal, & cuius ingluuies præpoſita vẽtriculo eſt, vt etiam palumbis & perdicibus teſte Ariſtot. lib. 2. de hiſt. Animalium. Hinc prouerbium ſuſtulit Eraſmus, Gallorum ventrem incuſare.

Σχόλια. Ταχὺ γοῦν καθέψεις.] τοὺς ὀβολοὺς ἀργυροῦς εἴρηκεν, ὡς καὶ ἡμεῖς λέγομεν χαλκοὺς ἀργύρου ὄντος. ἢ καθότι τρεῖς ὀβολοὶ ὄντες, ἀργυροῦν τριώβολον ἐγένοντο. Ηδ' ὃς λέγων.] ἀντὶ τοῦ ἔφη. καὶ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἠμί. κέχρηται συνεχῶς αὐτῷ ὁ Πλάτων ἐπὶ μέλλοντος μόνου, οἱ δὲ κωμικοὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων χρόνων.

Christ. Ηδ' ὃς λέγων] Phraſis Attica familiaris maximè Platoni Philoſopho. Sed in futuro tempore vſurpat, Comici autem etiam in aliis temporibus. Vetus fuit verbum ἠμὶ pro φημὶ, vnde ἦ pro ἔφη.

D Βδ. Ανάμενέ νυν. ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥξω φέρων.
Φι. Ορα τὸ χρῆμα. τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.
Ηκηκόεις γὰρ ὡς Αθηναῖοι ποτὲ,
Δικάσοιεν ἐπὶ ταῖς οἰκίαισι τὰς δίκας.
Κἀν τοῖς προθύροις ἐνοικοδομήσοι πᾶς ἀνὴρ
Αὑτῷ δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ.
Ωσπερ Εκάταιον πανταχοῦ πρὸ τῶν θυρῶν.
Βδ. Ιδοὺ, τί ἔτ' ἐρεῖς; ὡς ἅπαντ' ἐγὼ φέρω,
Οσαπέρ γ' ἔφασκον. κἄτι πολλῷ πλείονα.
Αμὶς μὲν ἦν οὐρητιάσῃς, αὑτηὶ
Παρὰ σοὶ κρεμήσετ' ἐγγὺς ἐπὶ τοῦ παττάλου.
Φι. Σοφόν γε τουτὶ καὶ γέροντι πρόσφορον
Εξηῦρες ἀτεχνῶς φάρμακον στραγγουρίας.
Βδ. Καὶ πῦρ γε τουτὶ καὶ προσέστηκεν φακῆ,
Ροφεῖν ἐὰν δέῃ τι. Φι. τοῦτ' αὖ δεξιόν.
Κἂν γὰρ πυρέττω, τόν γε μισθὸν λήψομαι.
F Αὐτοῦ μένων γὰρ τὴν φακῆν ῥοφήσομαι.

B D E. Mane hic parumper, dum quod expedit fero.
PH. Priſci, vide ſis, ſtat fides oraculi.
Athenienſes num fore olim audineras
Vt iura potius dicerent domi ſuæ.
Et vnus antè quiſque cauſidicum fores
Strueret tribunal oppidò paruum, velut
Hecatæum vbique delubrum ad portas ſolent.
E *B D. Quid vis tibi aliud? ecce nunc tibi omnia*
Quæcunque dixi, & plura multò defero.
Praſtò eſt matella appenſa paxillo ad manum
Si forſan vſus poſcit, & tu minctures.
PH. Cautum viriſque commodùm ſenilibus
Excogitaſti pharmacum ſtranguriæ.
BD. Adeſt & ignis atque lentes inſuper
Sorbere ſi quid eſt neceſſe. PH. hoc expedit,
Vel febre tactus capere mercedem velim,
Manenſque lentem in hoc loco deglutiam:

Σχόλια. Ταῦθ' ἥξω.] πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ δικαστηρίου ἐπιτηδείως. Ορα τὸ χρῆμα.] ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν τοῦ υἱοῦ εἰσελθόντος. ὡς ἀποληθείας δὲ ταῦτά φησιν ὅτι χρησμὸς ἐδόθη, ἀλλὰ πρὸς τὸ φιλόδικον αὐτοῦ παίζει.

Christ. Τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.] Homerus diceret τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται, & vetus poëta, quæ nunc matura videris, vt videatur vnum eſſe περαίνεσθαι & ἐκπεραίνεσθαι. Hæc autem verba abſente filio ſecum loquitur Philocleon, & tãquam vera fingit, vt excuſet τὸ φιλόδικον.

Σχόλια. Εκάταιον] ἱερὸν Εκάτης. ὡς τῶν Αθηναίων πανταχοῦ ἱδρυμένων αὐτὴν ὡς ἔφορον πάντων καὶ κουροτρόφον. Εκάταιον οὖν Εκάτης ἄγαλμα. τὸ Εκατήσιον λεγόμενον. τῇ προσῳδίᾳ Καλλίστρατος ὡς ἐπινίκιον. ὅτι γὰρ εὕρηται Εκατεῖον.

Christ. Εκαταῖον] Templum eſt Hecates, aliter dictum ἑκατήσιον (malè enim apud Scholiaſtam habes κατήσιον.) Quo nomine fuiſſe olim Epheſi donarium vel templum factum à Thraſone vt reliqua à Praxitele teſtatur Strabo li. 14. aliúdque fuiſſe magnificum in regione Stratonicea eidem
G Hecatæ dicatum. vbique verò Athenienſes Hecatem ſtatuebant, vt quæ eſſet omnium ἔφορος & κουροτρόφος. Calliſtratus effert ἑκάτιον, vt ἐπινίκιον, alij ἑκατεῖον.

Σχόλια. Αμὶς μὲν.] οὐρητρίς. οὐρηρὸν ἀγγεῖον. οὐρητιάσῃς δὲ, οὐρῆσαι βουλήσῃ. ἢ στραγγουρίας πειράσῃς νοσήματι. Στραγγουρίας.] φυσικῶς τοῦτο εἶπεν ὅτι συμβαίνει τοὺς ἐπέχοντας τὸ οὖρον στραγγουριᾶν. Προσέστηκεν φακῆ.]

κη.] ὥσπερ τὸ συκῆ ἀπὸ συκέα συναιρεῖται, καὶ τὸ ἀμυγδαλῆ ἀπὸ τοῦ ἀμυγδαλέα, οὕτω καὶ φακῆ ἀπὸ τοῦ φακέα.

A Ῥοφήσομαι.] ὡς φακῆ ῥοφήματος ὄντος ὅμηρον τοῖς ἀθηναίοις ἔπαιξεν, ἐπεὶ οἱ νοσοῦντες χυλὸν πτισάνης ῥοφοῦσι.

Ἀτὰρ, τί τὸν ὄρνιν ὡς ἐμ' ἐξηνέγκατε;
Βδ. Ἵνα γ' ἢν καθεύδῃς ἀπολογουμένου τινὸς,
Ἄδων ἄνωθεν ἐξεγείρῃ σ' οὑτοσί.
Τι. Ἓν ἔτι ποθῶ. τὰ δ' ἄλλ' ἀρέσκει μοι. Βδ. τὸ τί;
Φι. Θρῷον εἴ πως ἐκκομίσαις τὸ τοῦ Λύκου.
Βδ. Πάρεστι τουτί. καὐτὸς ὡ'ναξ οὑτοσί.
Φι. Ὦ δέσποθ' ἥρως. ὡς χαλεπὸς ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν
Οἷός περ ἡμῖν φαίνεται Κλεώνυμος.
Οι. Οὔκουν ἔχει γ' οὐδ' αὐτὸς ἥρως ὢν ὅπλα;
Βδ. Εἰ θᾶττον ἐκαθίζου σὺ, θᾶττον ἂν δίκην
Ἐκάλουν. Φι. κάλει νῦν. ὡς κάθημ' ἐγὼ πάλαι.
Βδ. Φέρε νῦν, τίν' αὐτῷ πρῶτον εἰσαγάγω δίκην.
Τί τις κακὸν δέδρακε τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ;
Ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα πρῴην τὴν χύτραν.
Φι Ἐπίσχες οὗτος. ὡς ὀλίγου μ' ἀπώλεσας.
Ἄνευ δρυφάκτου τὴν δίκην μέλλεις καλεῖν,
Ὃ πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν κατεφαίνετο;
Βδ. Μὰ τὸν Δί' οὐ πάρεστιν. ἀλλ' ἐγὼ δραμὼν
Αὐτὸς κομιοῦμαι, τό γε παραυτίκ' ἔνδοθεν.
Τί ποτε τὸ χρῆμ' ὡς δεινὸν ἡ φιλοχωρία.

Sed cur tuliſtis hancce criſtatam alitem?
BD. Vt dormientem dum reus defenditur
(Si fortè) ab alto te canens exſuſcitet.
PH. Vnum eſt quod optem, cætera arrident.
BD. quid eſt?
PH. Imaginem ſicunde deportes Lyci.
B *BD. Habes & illam, en Rex adeſt heros Lycus.*
PH. O Rex Lyce heros, quàm moleſtum eſt cernere
Qualem videre poſſumus Cleonymum.
SER. An arma & ipſe cùm ſit heros non habet?
BD. Si ſedem iniſſes pro tribunali, illico
Cauſſam vocarem. PH. Iamdiu ſedeo, voca.
C *BD. Ecquam inferemus ergo litem primitus?*
Ecquid quis intus in domo admiſit mali?
Threiſſa nuper ollam aduſſit futilem.
PH. Siſte hic amabo, perdidiſti penè me;
Ne lis vocetur abſque clathrata fore,
Quæ prima viſa eſt in ſecandis victimis.
BD. Hoc deſit vnum, at ipſe curſim deferam
Statimque ſiſtam quod quidem intus eruam:
D *Quàm vix ſuëta cura ſedis ponitur.*

Σχόλια. Τί τὸν ὄρνιν.] ὡς ἀλεκτρυόνα ἐξαγαγόντος τοῦ Βδελυκλέωνος. Ἄδων.] κυρίως τὸ ᾄδειν ἐπὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος. κοκκύζειν δὲ ἐπὶ τοῦ κόκκυγος. Θρῷον.] τὸ ἱερὸν τοῦ ἥρωος Λύκου. πάλιν δὲ καὶ τοῦτο ὡς φιλόδικος.

Bisetvs. Θρῷον, τὸ ἡρῷον, ἀττικὸν σχῆμα. ὡς τὸ θοἰμάτιον, τὸ ἱμάτιον. καὶ τὸ τοῦ Λύκου λέγει, δικαστήριον αἰνιττόμενος, ὅπερ ὁ Πολυδεύκης ἐπὶ Λύκῳ φησὶ καλεῖσθαι.

Christ. Θρῷον εἴπως] Tabulam poſcit in qua picta ſit Lyci Herois effigies, vt in foro iudiciali viſitur, neque iſte φιλόδικος aliter putaret ſe in foro verſari, niſi præſens eſſet talis imago. De Lyco diximus ſupra & Prouerbio λύκου δεκάς, quod ad ſycophantas pertinet.

Σχόλια. Πάρεστι τουτί.] πινάκιον κομίζει ἐν ᾧ γεγραμμένος ἦν ὁ λύκος. Χαλεπὸς ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν.] ὡς δυσμόρφως γεγραμμένου τοῦ ἥρωος.

Christ. Χαλεπὸν ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν] Puto hunc eſſe horum verborum ſenſum. O Lyce Heros, difficile eſt vt te videamus ſimilem Cleonymi, Nam ille ſcutum abiecit, Tu verò vt heros habes πανοπλίαν.

Σχόλια. Οἷός περ ἡμῖν.] ἄρρυθμος καὶ μακρός. φορεῖται γὰρ ὅτι φαῦλος ἦν τὴν ὄψιν καὶ κακοσύνθετος τὸ σῶμα ὁ Κλεώνυμος. τοῦτο δὲ εἶπε καθὸ καὶ χαλεπὸς ἦν δημαγωγός. ῥίψασπις δὲ ἦν. Οὐδ' αὐτός.] ἐπειδὴ ῥίψασπις ὁ Κλεώνυμος. εἶχον δὲ καὶ οἱ ἥρωες πανοπλίαν. καὶ δῆλον ἐκ τῶν Δαιταλέων.

Christ. Ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα] Vt Scytha & Scythæna nomina ſeruorum & ſeruarum, ſic Θρᾷττα nomen ancillæ à regione deuicta mancipium, Nam nomen eſſe proprium non putem.

Fuit autem cùm putarem προσθραύσασα legendum quia fregiſſe ollam lateritiã latior eſt culpa quàm aduſſiſſe, quod ſæpè neceſſe eſt contingere ad ignem. Sed quia Sudas προσκαύσασα agnoſcit etiam; non tanti mihi erit mea coniectura quin ea facilè ponam.

Σχόλια. Ἄνευ δρυφάκτου.] δρύφακτος τὸ περιφερόμενον ὡς εἴρηται ξύλον τοῖς δικασταῖς. Ὃ πρῶτον ἡμῖν]
E ἀπὸ τῶν θυόντων. ἐκεῖ μοι γὰρ πρῶτον τὸ ἧπαρ ἐπισκοποῦνται. εἶτα σπλῆνα καὶ τὰ λοιπά.

Christ. Ὃ πρῶτον ἡμῖν] Legendum ὃ vt & in Veneta editione, & ad δρύφακτον refertur, quod ſedile eſt iudicum, vel ſeptum cancellatum. Quia verò ait ἱερῶν, & antequam ſederent ſacris operabantur, ideò Scholiaſtes ait Metaphoram ſumptã à ſacrificantibus, vbi primum hepatis ſpecimen ſpicitur, deinde ſplenis & cæterarum partium, vt
F procliue ſit iudicare in voce δρυφάκτου intelligendum διάφραγμα & præcordia. Scholiaſtes etiam legit ὃ non ὅ.

Σχόλια. Τό γε παραυτίκ' ἔνδον.] τὸ παρ' αὐτὰ εὑρισκόμενον ἀντὶ τοῦ δρυφάκτου. Τί ποτε τὸ χρῆμα.] τοῦτο ὁ νεανίσκος. φιλοχωρία δὲ ὅτι ἔλεγε τὸ ἐπιχωριάζειν. δεινόν φησι τὰ ἐπιχώρια φιλεῖν, ὅπου καὶ οὗτος τὰ ἐν δικαστηρίῳ φιλεῖ πάντα.

Christ. Ἡ φιλοχωρία.] Adeò à teneris
G aſſueſcere multum eſt. τὸ δεινὸν vt ſæpe apud Tragicos, admirantis eſt, vt illud adeò multum eſt ex Marone. vocat autem φιλοχωρίαν amorem aſſueti loci in iudicio, Quin poſtea videtur vocare χωρίον tabulas & γραφεῖον.

A

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

Biſētvs. Οἰκέτης προσέρχεται, ὃς κυνὸς τροφαλίδα τυροῦ κατεδηδοκότος κατηγορεῖ.

Οἰ. Βάλλ' ἐς κόρακας. τοιουτονὶ τρέφειν κύνα.

Βδ. Τί δ' ἐστὶν ἑτεόν; Οἰ. οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως B

Ὁ κύων παρᾴξας εἰς τὸν ἰπνὸν ἁρπάσας

Τροφαλίδα τυροῦ σικελὴν κατεδήδοκε;

Βδ. Τοῦτ' ἄρα πρῶτον τ' ἀδίκημα τῷ πατρὶ

Εἰσακτέον μοι. σὺ δὲ κατηγόρει παρών.

Οἰ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ'. ἀλλ' ἅτερός φησι κύων

Κατηγορήσειν, ἤν τις εἰσάγῃ γραφήν.

Βδ. Ἴθι νυν. ἄγ' αὐτὼ δεῦρο. Οἰ. ταῦτα χρὴ ποιεῖν. C

Φι. Τουτὶ τί ἐστι. Οἰ. χοιροκομεῖον Ἑστίας.

Φι. Εἶθ' ἱεροσυλήσας φέρεις; Οἰ. οὐκ. ἀλλ' ἵνα

Ἀφ' Ἑστίας ἀρχόμενος ἐπιτρείψω τινά.

Φι. Ἀλλ' εἴσαγ' ἀνύσας, ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω.

Βδ. Φέρε νυν ἐνέγκω τὰς σανίδας, καὶ τὰς γραφάς.

Φι. Οἴμοι διατρείψεις, κἀπολεῖς τετριμμένον. D

Servvs, Bdelycleon, Philocleon.

SER. *Abi in patibulum, cui bono hūc alimus canem?*

BD. Quid verò ais tu? SER. nunquid hic Labes canis

Furnum ſubiuit, clanculumque caſei

Orbem Sicani maximum deglutiit?

BD. Ergo hocce primum crimen ad meum patrem

Eſt deferendum, tu modò actor poſtula.

SER. Hoc nullus axim, at alter accuſaſſere

Ait, canis, ſi fortè detur actio.

BD. Abi ergo & ambos hucce duc. SER. fiet ſtatim.

PH. Quid iſtud eſt? SER. ſuile vimineum Larū.

PH. Direpta, credo, ſacra fers. SER. nihil minus,

Sed vt à Lare orſus quempiam obtritum duim.

PH. Verùm fer intrò, honore dignum cenſeo.

BD. En nunc tabellas & tablina defero.

PH. Vah obteris me & enicas tempus terens,

Σχόλια. Βάλλ' ἐς κόρακας] ἐξιόντι ὁ οἰκέτης κυνὶ ἐγκαλῶν λέγει. ἢ οὐδεὶς ὄφελος ἢ χαλεπὸν ἢ δεινόν. Οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως.] εἰσῆλθέ τις τούτων. τῷ δὲ κυνὶ ὄνομα Λάβης, ἀπὸ τοῦ λαμβάνειν θηρία. τυρὸν δὲ ἥρπασεν ὅτι. ἀξιοῦσι δέ τινες ὡς παράγραμμα κωμῳδεῖσθαι Λάχητα, τὸν στρατηγήσαντα περὶ Σικελίαν ἐπὶ Θήρᾳ. τυρὸν δὲ ἥρπασεν ὅτι ἐπὶ δωροδοκίᾳ. καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπὶ ταυτὸν λέγεσθαι τὴν ὑπόνοιαν. ὅτι δὲ κεκλοφὼς καὶ ὑπὸ ἄλλων κωμῳδεῖται, προείρηται. τοῦτο δὲ κομψὸν ἐστιν. οὐ πάνυ δὲ εἰκότως δοκεῖ. ἐπεὶ κἂν παρεδήλωσεν αὐτό. ἀλλ' ἔοικεν ὁ Λάβης ὀνοματοπεποιῆσθαι ἁπλῶς, καθάπερ ὁ Δάκνης ὁ παρὰ Τηλεκλείδῃ ἐν Πρυτάνεσι. Δάκνης τίς ἐστιν ὃν τιν' ἀνθρώπων ὁρᾷς. ἰπνὸς δὲ, ὁ φοῦρνος. κυρίως μὲν ἡ κάμινος, ἢ ὁ φανός. καταχρηστικῶς δὲ ἡ ἐσχάρα. καὶ ἴπνια τὰ ἀποκαθάρματα τοῦ ἰπνοῦ. ἢ τὰ πρὸς τὴν κάμινον ἐπιτήδεια καύσιμα. Καλλίμαχος δὲ τὴν κόπρον τῶν ζώων. σὺν δ' ἀμυδὶς φορυτόν τε καὶ ἴπνια λύματ' ἄειρεν.

Christ. Ὁ Λάβης ἀρτίως] Ex querela vernę famuli qui canem Labetem (qui intus erat) poſtulat caſei rapti & adeſi, occaſionem ſumit litis conteſtandæ quæ ad Philocleonem deferatur. Labetis autem nomen conueniens eſt cani à capiendo vel rapiendo: ſed ſunt qui exiſtiment per litterulæ mutationem Lachetæ innui qui ad Theram Siciliæ exercitum duxit, & caſeorum munere corruptus fuit, Nam furem eum & compilatorem fuiſſe alibi in Comœdia notatur. Tamē cū Scholiaſta veriſimile eſſe puto ſimpliciter canis nomē ſic fictum, quo modo Teleclides in Prytanibus dixit Δάκνης τί ἐστιν (lege τίς) ὃν τιν' ἀνθρώπων ὁρᾷς; videtur enim canē alloqui & dicere Mordax quis ille eſt quem quidem adlatrans vides? Ἰπνόν] Sic furnum vocat, propriè tamen Caminus vel φανὸς & per catachreſin focus, vt ἴπνια dicuntur purgamenta foci vel ligna camini vſtilia. Callimachus tamen ſic vocauit animaliū retrimenta & ſtercora, σὺν δ' ἀμυδὶς φορυτόν τε καὶ ἴπνια λύματ' ἔβαλλεν.

Σχόλια. Τροφαλίδα.] οἱ μὲν τὸν ἐπιμήκη τυρόν. οἱ δὲ τροχὸν τυροῦ. Σικελικοῦ. πολυθρέμμων δὲ ἡ Σικελία, διὸ τυρὸν πολὺν καὶ κάλλιστον ἔχει.

Christ. Τροφαλίδα τυροῦ] Magnum caſeum exponunt quia τρόφιμος eſt magnus & δεσπόσυνος vt τρόφιμος ἀνδρὸς δεσπόσυνος quod nos dicimus *vn maiſtre anneau*. Sic τροφόεις & παχὺς & εὐτραφὴς, quaſi bene altus. Tamen quia ſciam τρόφαλιν eſſe coagulatum caſeū, & Hippocratem τετραμμένον vſurpaſſe pro πεπηγότα, quin Atticos τρέψαι dixiſſe pro πῆξαι, acquieſco potius huic etymo, vt caſeus τροφαλὶς dicatur ἀπὸ τοῦ τρέπεσθαι quàm τρέφεσθαι. Nam Hippocrates ſcriberet τεθραμμένον ſi à τρέφω. Sed τρέπεσθαι verius eſt, & nos vocamus *Tourneure* illud coagulum. Itaque audebo cum bona venia, non dico Grammaticorū, ſed medicorum corrigere vel inuertere locum Galeni in libello de dictionibus Hippocraticis, cū eum ait τροφιώδες dictum quia habet quædam ἐμφερόμενα πεπηγότα, & eſſe ἀπὸ τοῦ τρέφεσθαι, audebo inquam reponere τρέπεσθαι Niſi τρέφειν ſuit antiquitus τρέπειν, certe eadem fuit (me iudice) originatio, Neque iam dubito ita fuiſſe cum apud Theocritum in Idyllio Herculis λεοντοφόνου, legatur τρέφε πίονα τυρὸν id eſt πῆξε. Πρῶτον τ' ἀδίκημα] Primum, inquit, hoc crimen deferam ad patrem iudicem. Sic videtur M. Tullius dixiſſe Pro Ligario, Nouum crimen C. Cæſar & ante hunc diē inauditum. Propinquus meus Q. Tubero ad te detulit. Sanè eadem Phraſis.

Σχόλια. Ἀλλ' ἅτερός φησι κύων.] ταῦτα μὲν πρόσωπα, τῶν κυνῶν ἐστι. τὰ δὲ πράγματα, πολιτικά. εἰσάγει γὰρ κλέ-

γὰρ κλεπτίστατόν τινα κατηγορούμενον ὑφ' ἑτέρου. φανεροὶ δὲ ἦσαν τοῖς ὅτι ἀφ' ὧν λέγει ὁ ἥμων. καὶ ἅμα δὲ, ὡς σχαρίδας αὐτοὺς διαβάλλει. A

Chris. Εἰσάγῃ γραφὴν] Si quis, ait, det actionem. Erat officium Theſmothetarum iudicia conſtituere & actionem dare. i. εἰσάγειν τὰς δίκας.

Σχόλια. Χοιροκομεῖον ἑστίας.] ἀγγεῖόν τι κατωτὸν, ὅπου οἱ χοῖροι τρέφονται. ἑστίας δὲ, ἐπεὶ ἐπὶ τῆς ἑστίας τρέφουσι χοίρους. εἰσφέρει δὲ τοῦτο ἀντὶ δρυφάκτου ἢ κιγκλίδος. B ἐν τῇ Λυσιστράτῃ κλοιὸν μᾶλλον ἢ πάσσαλον ἐμφαίνει. ὡς καὶ τούτῳ ὁμοίως λιθουμένου ὅπου ὁ χοῖρος δέδεται. ἄλλως. ἔξεστιν ὁ ἕτερος τῶν οἰκετῶν ἀντὶ δρυφάκτου χοιροκομεῖον ἔχων. ἔστι δὲ τὸ καλούμενον ζωγρεῖον κατωτὸν, ὅπου οἱ χοῖροι τρέφονται.

Christ. Χοιροκομεῖον] Vas fuit cãnis textum vbi ſaginabantur porci propè veſtibulum. In Lyſiſtrata paxillus eſt vt ibi notauimus, & κλοιὸς quod collarium dicitur quia collo adnectitur fortaſſis vt canibus, ne ſepes & vitium ordines trãſuaricẽt.

Σχόλια. Ἀφ' ἑστίας ἀρχόμενος.] ἐν ταῖς σπονδαῖς ἀφ' ἑστίας ἄρχονται, καὶ οὕτως ἐπὶ τῶν θεῶν. ὡς ἐν κωμῳδίᾳ δὲ εἶπεν ὁ θεράπων φίλας ἐπιτείψω τινά. C ἐπὶ γὰρ τοῦ χοιροκομείου μέλλει δικάζειν ὁ Φιλοκλέων, καὶ καταδικάζειν ὡς φιλόδικος. ἔστι δὲ παροιμία, ἀφ' ἑστίας ἄρχου. μετενήνεκται δὲ ἀπὸ τῶν τὰ ἱερὰ καθιερωμένων. τῇ γὰρ Ἑστίᾳ τὰς ἀπαρχὰς ἔθος ἦν ποιεῖσθαι. μῦθον δὲ συνέθηκεν Ἀριστόκριτος οὕτως ἔχοντα. μετὰ γὰρ τὸ κωλυθῆναι τὴν τῶν Τιτάνων ἀρχὴν, τὸν δεξάμενον τὴν βασιλείαν, ἐπιτρέψαι Ἑστίᾳ λαβεῖν ὅτι βούλοιτο. τὴν δὲ, πρῶτον μὲν παρθενίαν αἰτεῖσθαι. μετὰ δὲ παρθενίαν, ἀπαρχὰς θυομένων αὐτῇ τιμᾶσθαι πρώτῃ παρὰ τῶν D ἀνθρώπων. κέχρηται δὲ τῇ παροιμίᾳ καὶ Πλάτων ἐν Εὐθύφρονι. βουλοίμην ἄν ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ὀρρωδῶ μὴ τοὐναντίον γένηται. ἀτεχνῶς γὰρ ἀφ' ἑστίας δοκεῖ μοι ἄρχεσθαι κακουργεῖν τὴν πόλιν σὲ ἐπιχειρῶν ἀδικεῖν.

Christ. Ἀφ' ἑστίας ἀρχόμενος] Quia Philocleoni dixerunt hucne ſacrilegus venis, reſpondet Prouerbiali dicto quod à Veſta monet initium facere vel Laribus vel (vt Romana antiquitas dixit) A Laterano deo. Nam in ſacris libaminibus à Veſta fit principium, deinde ad cæteros deos tranſitur. Solebãt autẽ veteres primitias Laribus dare. Qua de re fabulatus eſt Ariſtocritus in hunc modum. Quum repreſſa eſſet Titanum audacia & regnandi libido, victor cui regna ceſſerunt optionem fecit Veſtę vt exploraret quid vellet, & capeſſeret ſecũdum vota. At illa primum virginitatem poſcit, B deinde vt apud homines ſibi omnium victimarũ primitiæ tribuantur. Huius Prouerbij etiam meminit Plato in Euthyphrone, cùm ait ἀφ' ἑστίας δοκεῖ μοι ἄρχεσθαι κακουργεῖν τὴν πόλιν &c. Et Plutarchus non ſemel vt recẽſuit Eraſmus in ipſo Prouerbio Ab ipſo Lare. Τιμᾶν βλέπω] Neceſſe eſt vt βλέπειν hic ſit poſitum pro εἰδέναι vt ſæpe ὁρῶ eſt ἐνθυμοῦμαι vt Latinè dicimus Quantum quidẽ video, id eſt cogito. At verò τὸ τιμᾶν dixit pro colere & honorem dare, ita tamen vt adludat ad cẽſuras & mulctas quibus competit τιμῆς nomen. Hæc niſi ita ſunt oportet hunc locum cubare in C mendo. Fuit cum putarem τὸ τιμᾶν poſitum pro τιμᾶειν vel τιμῆειν vt alibi memini dictum τιμᾶντας pro τιμῶντας puto apud Theocritum. Quod autem ait τὰς γραφὰς, Scholiaſtes putat dictas ἀντὶ τοῦ γραφείου.

Σχόλια. Τὰς σανίδας.] σανίδας φησὶν, ἐν αἷς ἔγραφον τὴν μακρὰν καὶ τὴν βραχεῖαν τῆς δίκης. γραφὰς δὲ νῦν, ἀντὶ τοῦ τὸ γραφεῖον ἐν ᾧ ἔγραφον. Οἴμοι διατείψεις.] ἐπειγόμενος εἰς τὸ δικάζειν φησί. δύναμαι καὶ χωρὶς γραφείου δικάζειν τοῖς ὄνυξι τὴν τοῦ γραφείου τάξιν D ἀποπληρῶν.

Bisetus. Τειψημερεῖν] τειψημερεῖν κατὰ τὸν Ἡσύχιον δηλοῖ τὸ παρέλκειν τὰς ὥρας, παρὰ τὸ τρίβειν τὰς ἡμέρας.

Christ. Τειψημερεῖν] Tanta iudicãdi inerat libido, vt nullam moram ferat & diem abſumi putet in horę momento, τειψημερεῖν Heſychius & στρατεύεσθαι exponit & παρέλκειν τὰς ὥρας, quod hic conuenit.

Ἐγὼ δ' ἀλοκίζειν ἐδυνάμην τὸ χωρίον.
Ἰδοὺ κάλει νυν. Βδ. ταῦτα δή. Φι. τίς οὗτοσὶ
Ὁ πρῶτος ἐστι; Βδ. ἐς κόρακας, ὡς ἄχθομαι.
Ὅτι ἐπελαθόμην τοὺς καδίσκους ἐκφέρειν.
Φι. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; Βδ. ἐπὶ καδίσκους. Φι. μηδαμῶς.
Ἐγὼ γὰρ εἶχον τούσδε τοὺς ἀρυστίχους.
Βδ. Κάλλιστα τοίνυν. πάντα γὰρ πάρεστι νῷν.
Ὅσων δεόμεθα, πλήν γε δὴ τῆς κλεψύδρας.
Φι. Ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν; οὐχὶ κλεψύδρα;

E *Mihi ſat fuiſſet vngue ſulcos ducere,*
Iam nunc voca in ius. *BD. en voco.* *PH. quis hic prior*
Vocatus? *BD. vt me perdaint Di, vah dolet*
Quod huc cadiſcos ferre non meminens fui.
PH. Quò proripis te heus! *BD. ad Cadiſcos.* *PH. nil opus*
Hac hauſtra habebam, quæ vocant aryſtichos.
F *BD. Euge benè iſta nempe nobis omnia,*
Quorum vſus, adſunt præter vnam clepſydram.
PH. Quid iſta? nonne clepſydra eſt celans aquam?

Σχόλια. Ἀλοκίζειν.] ἀροτριᾶν. ἀλοκίζειν, τὸ περιέργως γράφειν εἰς τὸ τιμητικὸν πινάκιον, οὕτως εἴρηκεν, ἀπὸ αὔλακας σχίζειν.

Christ. Ἀλοκίζειν τὸ χωρίον] Vnguibus G puta ſtyli vicem tabulas ſe oppleturum autumat. Τὸ χωρίον apud Thucydidem eſt τάξις, Heſychius exponit δοχεῖον quod hic conuenit, intelligit autem tabulas quas dixit σανίδας, & ἀλοκίζειν τὸ χωρίον eſt agrum ſulcare & verſum peragere, vnde βουστροφηδὸν γράφειν dicuntur qui verſu peracto regrediuntur, & τριώλαξ ἀγὼν curſus qui apud Lacedæmonas perficiebatur à virginibus, ſic dictus à triplicito verſu, quod video etiam monitũ in Cõiectaneis à Ioſ. Scaligero. Sanè litterarum ductus & ordines in ſcribendo, rectè ἄλοκες dicuntur, vt Theophraſtus lib. 7. Hiſtor. τὸ γραμμῶδες attribuit Plantis quæ ita ſunt canaliculatæ, vt videantur ineſſe γραμμαὶ, Fuit enim antiquitus γραμμὴ ſcalptura (vt docet magnus Criticus) nõ ſcriptura, ſcribebant autem veteres ſtylo in ceris vt rectè

χειρῶν quod hic eſt Scalprum vertere poſſimus.

Σχόλια. Ο πρῶτός ἐστιν.] ὁ κατηγορῶν. ὡς φιλόδικος δὲ φαντάζεται αἰσχυντηλῶν τινος πρώτου. Οτιὴ 'πιλαθόμενι.] πάλιν ὑπερθέσεως καιρὸν ποιεῖζων, φησὶν ἐπιλελῆσθαι τοὺς καδίσκους. Αρυςίχως.] ἀρύςιχος καὶ ἄρυςις καὶ ῥυςὴρ, ἀγγεῖόν ἐστιν ᾧ ἀρύβαλλος, κοτύλη, ἢ κύαθος. εἶχον δέ φασιν αὐτοὺς πρὸς τὴν διαψήφισιν, ἀρυςίχως δὲ οὓς ἐνίοτε κυλίσκους. ἄλλως. ἀρυςίχως τοὺς οἰνοχόους ἔφασκεν ἀπὸ τοῦ ἀρύειν, ἔνθεν καὶ ἀρύταινα. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἔφηβοι τὸ τοιοῦτον σκεῦος. ἥβην γὰρ οἱ παλαιοί, τὸ τέρπεσθαι κατὰ τὰς εὐωχίας προσηγόρευον. καὶ ὁ ποιητὴς τοίνυν ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας τὴν Ἥβην ὑπεςήσατο. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς θεοῖς οἰνοχοοῦσαν παρεστήσατο, οἰκείαν τῇ τετιμημένῃ ἀπονέμων τὴν λειτουργίαν αὐτῇ προσμειζων.

Chriſt. Αρυςίχως] Genus eſt parui cyathi vel hauſtri ἀπὸ τοῦ ἀρύειν, Etiã dicebantur ἀρυςίδες & ἀρυςῆρες, omnino erant κυλίσκοι parui calices, vtebantúrque iis ad διαψήφισιν. Sic etiam vocabãt pincernas & οἰνοχόους, ſed vaſis illa ſpecies dicta etiam eſt ἔφηβος vt apud Athenæum cenſet Zenophanes in συγγράμμασι. Nam antiqui lætitiam conuiuialem vocabant ἥβην, Proptercáque Homerus Heben facit diis vina miniſtrantem.

Σχόλ. Κλεψύδρας.] κλεψύδρα, κρήνη ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἥ τις Ἐμπεδὼ προσηγορεύετο. σημαίνει δὲ τὸ σκεῦος νῦν. Ηδὶ δέ.] μή ποτε τὸ αἰδοῖον αὐτοῦ δείκνυσιν ὁ πρεσβύτης ὅτι ὥσπερ εἰς ἡ κλεψύδρα. εἰμὴ γὰρ αὐτοῦ προσέχεται.

Chriſt. Κλεψύδρα] Fons erat in Attica dictus Clepſydra, aliter Empedo, vt diximus ad Lyſiſtratam, hic pro vaſe accipit, ſed Philocleon peculium (vt arbitror) ſuum demonſtrans, Clepſydram vocat quia ὕδωρ ſed οὐρητικὸν κλέπτει, niſi ſic matulam nominat quæ ipſi præſto erat. Hoc nomine Eubulus Comicus ſcortum habuit, quę Metiche proprio nomine dicebatur, dicta autem eſt Clepſydra, quia ad clepſydram συνουσιάζειν, neque deſinebat priuſquam exinanita eſſet. Cæterũ ἐπιχωρείως eſt hoc loco σκωπτικῶς & φλυάρως. quaſi tale fuerit ingenium Atticum propter magnam cognitionem totius Helleniſmi.

Βδ. Εὖγ' ἐκποεῖζεις αὐτὰ, καὶ πιχωρείως.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω,
Καὶ μυῤῥίνας καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν.
Ὅπως ἂν εὐξώμεσθα πρῶτα τοῖς θεοῖς.
Χο. Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς, καὶ ταῖς
εὐχαῖς
Φήμην ἀγαθὴν λέξομεν ὑμῖν
Ὅτι γενναίως ἐκ τοῦ πολέμου
Καὶ τοῦ νείκους ξυνέβητον.—
Βδ. Εὐφημία μὲν πρῶτα νῦν ὑπαρχέτω.
Χο. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον Πύθι' ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ
Τὸ πρᾶγμ' ὃ μηχανᾶται
Ἔμπροσθεν οὗτος τῶν θυρῶν,
Ἅπασιν ἡμῖν ἁρμόσαι
Ὡς παυσαμένοισι τῶν πλανῶν
Ἰήιε παιάν.—

BD. Benè iſta præbes, atque ritè pro loco,
Sed aliquis ignem exportet extemplò puer
Virideſque myrtos, atque tus ex ædibus
Vt expetamus antè pacem cælitum.
CH. At nos equidem in libaminibus votiſque
ſacris
Dicemus vobis bona verba
Quoniam ex bello fortiter acri
Et rixa fœdus iniſtis.
BD. Præſtate linguis nunc bonam fauentiam.
CH. O Phœbe Apollo Pythie, omine cum bono
Quod iſte machinatur
Nunc ante limen ædium,
Velis vt in nos expetat
Omnes, faceſſant & plani
Ie ie Paan.

Σχόλια. Κἀπιχωρείως.] ἀντὶ σκωπτικῶς καὶ φλυάρως. ἐπιχώριον γὰρ ἦν αὐτοῖς τὸ σκώπτειν καὶ παίζειν, ἐκ πολλῆς εἰδήσεως τοῦ ἑλληνισμοῦ. Μυῤῥίνας] μυῤῥίναις γὰρ ἐςεφανοῦντο οἱ ἄρχοντες. καὶ μυῤῥινᾶν, ἀρχῆς ἐπιθυμεῖν.

Chriſt. Μυῤῥίνας] Myrteis coronis cingebantur Archontes, vnde verbum factum μυῤῥινᾶν quod eſt magiſtratum appetere, & Harmodius & Ariſtogiton tyrannum cæſuri ſub myrti frondibus gladium occuluerunt, quod & patet ex cantico, ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω, non aliam, credo, ob cauſſam niſi vt viderentur honorem non cædem adferre Principi.

Σχόλια. Ὅπως ἂν εὐξώμεθα.] ὡς ἐπὶ μεγίστου πράγματος τραπεύεται. οἱ γὰρ ἐπιχειροῦντές τι πρᾶγμα εἰώθασι τοῖς θεοῖς εὐχὰς ποιεῖν καὶ θυσίας. Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη περίοδος ἔοικεν ἐκθέσει διπλῆς, διὸ καὶ τὸ παράτελευτον ἔχει κῶλον. ἔςι γοῦν περιόδων τριῶν. καὶ εἰσὶ τῆς πρώτης περιόδου κῶλα τέσσαρα. ὧν τὸ πρῶτον ἀναπαιςικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὰ ἑξῆς δύο δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τέταρτον δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται παροιμιακόν. μεθ' ὃ ἐν εἰσθέσει ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. τῆς δευτέρας περιόδου κῶλα ἕξ. ὧν τὸ πρῶτον ὅμοιον. τὸ δεύτερον ἑφθημιμερές. τὰ ἑξῆς τρία δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ἕκτον πενθημιμερές. ἡ τρίτης περιόδου ἀναπαιςικὰ κῶλα ι. ὧν τὰ πρῶτα τέσσαρα τετράμετρα καταληκτικά. τὸ ε καὶ ς τρίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ἕβδομον καὶ τὸ ὄγδοον, δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ θ ἀναπαιςικὴ βάσις ὃ καὶ παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ δὲ ι τὸ τὴν ἀκαλήφην ἀφελίδιον, δίμετρον καταληκτικόν. ἐφ' ἑκάςῃ περιόδῳ παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι.

Chriſt. Καὶ μὴν ἡμεῖς] Iam ſequitur Periodus Amœbea (quid ſit Periodus docet Hephęſtion, σύνθεσις nempe διαφόρων ποδῶν) tribuẽda in tres partes vſque ad proximã Strophã, Ξυνευχόμεσθα. Prioris Periodi quatuor ſunt verſus, Anapęſtici, (prior eſt Trimeter Acatal. ſecundus & tertius Dimetri Acatal. Quartus itẽ Dimeter ſed Catalecticus vel ἑφθημιμερὴς vel Parœmiacus, facitque Coronidẽ) poſt quos ſequitur Trimeter Iãbicus. Secũdæ Periodi ſex ſunt verſus, primus Trimeter Iãbicus, Secũdus ἑφθημιμερὴς & ſimilis Anacreontico, Tres ſequẽtes Dimetri Iãbici Acatal. (quãuis pro iambo Anapæſtum habes in παυσαμένοισι) ſextus πενθημιμερὴς. Tertia Perioduſ incipiẽs ὦ Νέστορ' ἄναξ decẽ cõſtat verſibus ſiue κώλοις, quorũ quatuor priores ſunt Tetrametri Anapæſtici Catalectici, qui & Ariſtophanici dicuntur, Quintus & ſextus Trimetri Acatalect. Septimus & octauus Dimetri

Dimetri Acatalect. Nonus Monometer vel pes A Anapæſticus qui & vocatur ἀπερίλειπτος, Decimus Dimeter Catalecticus qui & Coronis, poſt quam ſigna duo habes poſtica & antica quæ vocãt διπλᾶς ἔσω νενευκυίας aut βλέπουσας, de quibus minutiis & cui olim erant vſui legẽdus idem doctiſſ. Hepheſtio, magiſtellorum δοκησισόφων manibus non terendus.

Σχόλ. Φήμην ἀγαθήν.] συνευξόμεθα ὥστε ταῦτα γενέσθαι. Καὶ τοῦ νείκους.] ἐκ τῆς φιλονεικίας εἰς φιλίαν ἐτράπετο. Ἰὴ παιάν.] ὡς ἐπὶ κακῶν λύσει τὸν παιᾶνα ὕμνον ᾄδουσιν.

C H R I S T. Ἰὴ παιάν.] Pæanem hymnum canunt tanquam defuncti periculo & malo imminente liberati. hinc παιανίζειν cum lætitia acclamare. Diximus alibi ab infante Apolline Pæanis originem fuiſſe, Quum enim ipſe Apollo dictus Pæan, ſerpentem Pythonem ſagittis confixurus eſſet, qui ſpectabãt addebãt animos hoc celeumate ἰὴ παιάν, & inde Iambici verſus origo. B

Βδ. Ὦ δέσποτ' ἄναξ, γεῖτον Ἀγυιεῦ τοὐμοῦ προθύρου προπύλαιε,
Δέξαι τελετὴν καινὴν ὦ 'ναξ, ἣν τῷ πατρὶ καινοτομοῦμεν
(ἦθος.
Παῦσόν τ' αὐτοῦ τουτὶ λίαν στρυφνὸν καὶ πρίνινον
Ἀντὶ σιραίου μελιτίου σμικρὸν τῷ θυμιδίῳ παραμίξας.
Ἤδη δ' εἶναι τοῖς ἀνθρώποις ἤπιον αὐτόν. C
Τοὺς φεύγοντάς τ' ἐλεεῖν μᾶλλον τῶν γραψαμένων
Κἀπιδακρύειν ἀντιβολούντων.
Καὶ παυσάμενον τῆς δυσκολίας,
Ἀπὸ τῆς ὀργῆς,
Τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι.

BD. O Rex here vicine & Agyeu pro foribus veſtibuli huius
(rata parenti,
Accipe initia hac noua ſacra meo nunc inſtan-
Fac deſinat iſtos iliceos mores duros & acerbos
Melliſque parum vice defruti in huius miſcens intus pectus,
Accipiatque erga homines mitem animum atque benignum
Potiuſque reos quàm accuſãtes miſeratus amet,
Et ſupplicibus gemat in miſeris,
Ac depoſita omni aſperitate,
Faciles iras
Gerat, vrticáque carentes.

Σχόλια. Γεῖτον ἀγυιεῦ] περὶ τοῦ ἀγυιέως Ἀπόλλωνος ἰδίως Εὐτυχίας οὕτω γράφει. ἐν δὲ τῷ ἰατρῷ τοῦτο διηρέθη. καὶ ὅτι κίονα ἔστιν ὡς ἀγυιεὺς τῶν Δωριέων οἰκησάντων ἐν τῷ τόπῳ ἀνάθημα. καὶ ὅτι καταμηνύει ὅτι Δωριέων εἰσὶ τὰ Ἑλλήνων. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς στρατιὰς φάσματος οἱ Δωριεῖς μεμνημένοι τὰς ἀγυιάς, ἱστᾶσιν ἔτι καὶ νῦν τῷ Ἀπόλλωνι. ἄλλως. Πρὸ τῶν θυρῶν ἱστὰς εἶχον κίονας εἰς ὀξὺ λήγοντας, ὡς ὀβελίσκους ἱδρύειν εἰς τιμὴν Ἀπόλλωνος ἀγυιέως. ἄλλως. ἀγυιεὺς κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίους δέ φασιν αὐτοὺς εἶναι Ἀπόλλωνος. οἱ δὲ Διονύσου. οἱ δὲ ἀμφοῖν. ἔστι δὲ ἴδιον Δωριέων. εἶεν δ' ἂν οἱ παρ' Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοί. ὡς Σοφοκλῆς μεταγων τὰ Ἀθηναίων ἔθη εἰς Τροίαν φησί. λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀλμίζων πυρὶ σμύρνης σταλαγμοὺς βαρβάρους εὐοσμίας. E ἄλλως. ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν αὐλείων θυρῶν κωνοειδὴς κίων, ἱερὸς Ἀπόλλωνος. καὶ αὐτὸς θεός. Φερεκράτης κραπατάλλοις. ὦ δέσποτ' ἀγυιεῦ, ταῦτα σὺ μέμνησό μου.

C H R I S T. Γεῖτον ἀγυιεῦ] In veſtibulis ædiũ columnas ſtatuebant obeliſcatas & κωνοειδεῖς in honorem Apollinis quem ideò colebant in ea domus parte quia deus eſt auerruncus & ἀλεξίκακος. Itaque delubrum illud ſiue ara colũnata, quæ pro foribus αὐλείαις erat, dicebatur ἀγυιεὺς imò ipſe ſic F deus indigitabatur, vt habes apud Horatium Lænis Agyeu (non enim placet quod quidam reponunt Agylleu) Originem vocis Grammatici arceſſunt à vicis & angiportubus (quos ἀγυιὰς vocant vt Troia dicitur εὐρυάγυια) quia illic erigi & coli ſolebat Apollo, ἀγυιὰς autem dictas putant ἀπὸ τοῦ ἄγειν, quia per eas aguntur τὰ ἄγυια id eſt iumenta, quod etymon præter Heſychium etiam Euſtathius probat in lib. 2 Iliad. & addit indidem G dici ἄγυια & ἀγυιαί. Quin Heſychius ἄγυιαν eſſe contrã ſ. ἄγεσθαι probat ex Homeri loco λαοδικείαν ἔτι ἄγεσθαι. Hoc verſloquium mihi videtur φορτικώτερον, præſertim quòd non tam in vicis & plateis ſtatuebatur Apollo quàm in cuiuſque ædium liminibus. Sed quũ τὸν ἀγυιέα apud Sudam videam exponi τὸν ἀλεξίκακον, quod idem videtur eſſe atque τὸν ὑγιέα vel ὑγιῆ, eò labor vt exiſtimem, qua ratione dicta ipſius ſoror Artemis quia ἀρτεμέας facit .i. ὑγιεῖς & ὁλοκλήρους, eadem dictũ Apollinem fratrem ἀγυιέα id eſt alios reddens ὑγιεῖς, Nam propterea Pæon dicitur. Cæterũ in hoc verſu metrum ſuadet vt legamus πρὸ πυλαίων non πρὸς πύλας. & paulò poſt τουτὶ τὸ λίαν, vt etiam video repoſitũ in Veneta editione, etſi ſcio τὸ λίαν aliquando primam producere. Addam etiam ad ſuperiora de Apolline Agyeo verſus Sophoclis (ex qua fabula certum neſcio, certè non ex iis quæ ſuperſunt) quibus aram illam vocat ἀγυιέα, hi verò ſunt ſed correctiores quam apud Scholiaſtam. λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀλμίζων (lege ἀτμίζων, error ortus ex inuerſo τ) πυρὶ σμύρνης σταλαγμοὺς βαρβάρους εὐοσμίας. id eſt, Lucetque Agyeus ara quę ſtactas boni Odoris vrit ſuſſiente murmure. Pherecrates vero in κραπατάλλοις (piſciculi ſunt quãquam etiam ſtultus ſit κραπάταλλος auctore Heſych.) Apollinem Agyeum vocat hoc verſu ὦ δέσποτ' ἀγυιεῦ, ταῦτα σὺ μέμνησό μου .i. ô Rex Agyeu ſis mei hactenus memor.

Σχόλ. Ἀντὶ σιραίου.] μὴ σίραιον, ἀλλὰ μέλι παραμίξας. σίραιον δὲ, τὸ ἑψημένον γλεῦκος, βραχὺ δ' ἔχον τὸ ἐπίκρον, ὅτε καθεψηθῇ.

CH. Ἀντὶ σιραίου μελιτίου] Galenus apud Hippocr. exponit τὸ σίραιον, γλυκὺ ἕψημα. At Paulus ait eſſe ficorum decoctum cum defruto quod σιραιὸν vocat diuinus magiſter Hippocr. cum Paulo cõſentit Heſychius qui ait τὸ ἀπὸ σταφίδος ἑψημένον.

Σχ. Τὴν ἀκαλήφην.] τὴν λεγομένην κνίδην. ἣν προσφέροντες τῷ σώματι, κνησμὸν αὐτῷ ποιοῦσιν. ἄλλως. μεταφορικῶς τὸ τραχὺ καὶ δηκτικόν. ἣν καὶ ἀκαλήφην λέγεσθαι φησὶ Κράτης Φοινίσσαις. εἰσὶ δὲ καὶ θαλάττιοι ἰχθύες, οὕτω λεγόμενοι ἀκαλῆφαι.

C H R I S T. Τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι] Id eſt aſperum & mordax. ſumpta trãſlatione ab vrtica quæ κνίδη dicitur & quę admota corpori pruriginẽ inducit. Sic autẽ vrticam vocauit Crates in

Phæniſſis pûta quia non bellè tãgitur. Hinc piſcis A marinus (ſi tamẽ piſcis & nõ poti' maris ἔκτρωμα)

ἀκαλύφη dicitur, quia vim habet mordacẽ & pruritũ ingeneratẽ. Sed & eo nomine auẽ nominant,

ΣΤΡΟΦΗ. κώλων ϛ'.

Χο. Ξυνευχόμεσθά σοι, κατὰ παίδομεν ἐν νέαισιν ἀρχαῖς,
Ἐπικαί γε τὴν περιλελεγμένων.
Εὖνοι γὰρ ἴσμεν ἐξ ὅτου
Τὸν δῆμον ᾐσθόμεσθά σου
Φιλοῦντος ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ
Τῶν νῦν γε σοῦ νεωτέρων.

STROPHA COL. 6.

CH. IDem quoque venentes accinimus nouis magiſtra-
Tibus initiis bona propter hæc.
Nam plurimum te amauimus,
Quum publicis te ſenſimus
B Studere rebus maximè
Quantum nec vllus iunior.

Σχόλια. Τῶν γηραιοτέρων.] εἰ μὲν γηραιοτέρων, τῶν πρεσβυτέρων. εἰ δὲ συνηθεστέρων, τῶν ὁμηλίκων.

BISETVS. Εἴ τις θύρασιν] ταῦτα ἀπὸ τοῦ κήρυκος λέγεται. διὸ καὶ ἀντὶ τοῦ Βδελυκλέωνος προσώπου, τὸ τοῦ κήρυκος, τοῦ στίχου δεῖ προστιθέναι.

CHRIST. Τῶν νῦν γε σοῦ νεωτέρων] Scholiaſtes duas lectiones adfert γηραιοτέρων & συνηθεστέρων, neutram metro Dimetro Iambico cõmodam, ac exiſtimo mendum cubare in poſteriori & potius συνηθεστέρων legendum. Sed & paulò antè malim ᾐσθόμεσθα quam ᾐσθόμεσθα.

ΚΗΡΥΞ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΚΥΩΝ Κυδαθηναιεὺς κατήγορος.

C PRÆCO, PHILO. THESMOTHETA, Bdely. Canis Cydatheneus accuſator.

BISETVS. Ὁ Φιλοκλέων, καὶ ὁ φεύγων διὰ τὴν συνήθειαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ λέγουσι, ὃ ὁ διωκόμενος ἐπέρχεται τῶν κατηγορημάτων ἀπολυθείς. Φιλοκλέων ἐπὶ τούτῳ βαρέως ἀγανακτεῖ, καὶ λειποψυχίαν πάσχει. τὸν δὲ πατέρα ὁ υἱὸς παραμυθεῖται, καὶ τὴν τοῦ δικάζειν ἐπιθυμίαν ἀποβάλλειν κελεύει. καὶ πρὸς ἡσυχαίτερον, καὶ τερπνότερον βίου γένος αὐτὸν τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις μετάγειν πειρᾶται.

Βδε. EἼ τις θύρασιν ἡλιαστής, εἰσίτω.
Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν οὐκ εἰσφρήσομεν.
Φι. Τίς ἆρ' ὁ φεύγων οὗτος; ὅσον ἁλώσεται.
Θε. Ἀκούετ' ἤδη τῆς γραφῆς ἣν ἐγράψατο
Κύων Κυδαθηναιεὺς, Λάβητ' Αἰξωνέα.
Τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιε
Τὸν Σικελικόν. τίμημα κλῳὸς σύκινος.
Φι. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος, ἢν ἅπαξ ἁλῷ.
Βδε. Καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα.
Φι. Ὦ μιαρὸς οὗτος. ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει.
Οἷον σεσηρὼς ἐξαπατήσειν μ' οἴεται.

BD. SI quis foris ſit iudicum, ingreſſum ferat
Nam meminẽ admittemus incepto foro.
D PH. Quis hic reus? quãta hunc manet dãnatio!
TH. Audite, cuius poſtulet nunc criminis
Canis Cudathenteus, Labetem Æxonium.
Solus Sicanum caſeum quòd ederit,
Numella frondis multa ſit ficulnea.
PH. Canina mors ſit, morte ſi pœnas luat.
BD. Sed iſte praſtò eſt quem vides Labes reus.
PH. Sceleſtus, vt furaciter toruùm videt,
Vt hirrit & renidet, & vult fallere.
E

Σχόλια. Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν.] ἔθος γὰρ ἦν, πρὸ μὲν τῆς καταστάσεως τῶν ῥητόρων, κηρύττειν τοὺς δικαστάς. ὅτε δὲ ἤρχοντο τῆς δικῶν, οὐκέτι ἐξῆν εἰσιέναι τοὺς ὑστεροῦντας δικαστάς. ἁλώσεται δὲ καταδικασθήσεται.

CHRIST. Ἡνίκ' ἂν λέγωσιν] Antiqui moris fuit priuſquam conſtituerentur Oratores qui cauſas dicerẽt, vt iudices à præconibus cierẽtur. Sed poſtquam cauſidicorum vſus fuit, vbi litem aliquã conteſtari cœperunt, nõ licebat iudici tardius venienti hora condicta, ingredi cõſeſſum. Itaque ait, ſi quis adhuc in limine eſt iudex, (ſic enim ἡλιαστὴν vocat à magno δικαστηρίῳ Heliæa) ingreditor. Nam ſi cauſam cœperint dicere actores, neminẽ admittemus. Τίς ἆρ' ὁ φεύγων] Videbat fortaſſis canem fugientem, & tamen ludit ad nomẽ φεύγοντος quod tribuitur propriè reo. At ἁλώσεται pariter, rectè de fugiente dicitur, vt dicat, Etiam fugiens apprehendetur, quo modo dixit Simonides ὁ θάνατος ἔκιχε καὶ τὸν φυγομάχον, quod Horat. vertit Mors & fugacem perſequitur virum. Tamẽ innuit cõdẽnatũ iri Nã ἁλίσκεσθαι eſt καταδικάζεσθαι.

Σχόλια. Κύων Κυδαθηναιεύς.] ἔπαιξε πρὸς τὸν Κλέωνα Κυδαθηναιέα φάσκων αὐτόν. ὡς ἐπὶ ἀνθρώπων δὲ ποιεῖται τὴν κατηγορίαν.

CHRIST. Κύων Κυδαθηναιεὺς] Tanquã homines accuſet, loquitur, atque adeò qua ſolebant formula accuſationẽ inſtituere, vt videre eſt apud Rhetorum ſcripta præcipuè Oratoris Demoſthenis. Sed & notãdum eſt innui per hos canes, viros quos ſalſè perſtringit, vt prius diximus de Labete innui Lachetẽ mutata littera, ſic hoc loco ludit in nomine Canis, nam vir fuit quem vocabant Canẽ Cudatheneũ, quia ex Cudatheno fuit populo tribus Pandionidis, vnde & fuit Nicochares Co-
F micus. Αἰξωνέα] Æxona populus fuit propter vrbẽ ex Cecropide tribu, aliter dicebatur ἁλαὶ αἰξωνίδες, nã etiã erãt ἁλαὶ ἀραφηνίδες de quibus loquitur Callimachus hymno in Dianam vbi emẽdãda Græca Scholia quæ habẽt ἁλαὶ ζωνίδες cum ſit legẽdũ αἰξωνίδες. Erat autẽ etiã Æxonia vrbs Magneſiæ teſte Stephano. Sed Alæ Æxonides populũ habebãt βλάσφημον & συκοφάντην vt notat idẽ Gẽtilis ſcriptor, additque inde verbũ factũ αἰξωνεύεσθαι pro κατηγορεῖν. Suſpicor tamẽ meli' legi poſſe
G κακηγορεῖν, neq; aliter fortaſſis ſcripſerit Stephanus.

Σχ. Αἰξωνέα.] δῆμος τῆς Πανδιονίδος φυλῆς. ἢ τῆς Κεκροπίδος. Κλῳὸς σύκινος.] οὕτως Ἀττικοὶ τὸ κλοιὸν ἔλεγον. σύκινον δὲ, διὰ τὸ βραχὺ τοῦ ξύλου. ἄλλως. τὸ καλλάριον τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον, ᾧ εἰώθασι τοὺς κύνας δεσμεύειν ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἐστι ξύλινον.

CH.

CHRIST. Κλωὸς σύκινος] Atticè pro κλοιὸς eſt autem δεσμὸς περιτραχήλιος, quod collarium dicitur, quo canes vinciuntur in agris. Alij vocant καλοιὸν vt à ligno videatur dictum, eſt enim ξύλινος quamuis apud Plutarchum legatur κλοιὸς σιδηροῦς. In ſexto lib. Anthologiæ habes de cane picto κλοιὸν ἔχων πέλας ἦλθε, Dixit autem hic σύκινον, vt ait Scholiaſtes propter ligni breuitatem. Sed fortaſſis quia fumum facit δριμύτατον vt prius dixit Philocleon.

Σχόλια. Θάνατος μὲν οὖν κυνικός.] παίζει ὡς ἐν κωμῳδίᾳ καταδικάζων τὸν Λάβητα κυνικῷ θανάτῳ. ἅμα δὲ, ὅτι καὶ χαλεπός ἐστιν ὁ τοῦ κυνὸς θάνατος. δυσχερῶς γὰρ ἀφίησι τὸ πνεῦμα.

BISETVS. Καὶ μὴν ὁ φεύγων] παρόντος ἤδη τοῦ κυνὸς τοῦ Κυδαθηναιέως, τοῦ ἐσομένου κατηγόρου, ὁ Βδελυκλέων πρὸς τὸν πατέρα δικαστὴν γραφεὶς λέγει, Καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα, ὁ κατηγορούμενος ὑπὸ τοῦ Κυδαθηναιέως.

CHRIST. Θάνατος μὲν οὖν κυνικός] Pœnæ

A æſtimationem quam ille fecerat Boiæ ficulneæ quæ pro numella eſſet, Philocleon durus & immitis iudex mutari vult in mortis caninæ mulctam: Natura autem canis (vt & felis) ea eſt vt multis plagis affectus ille vix tamen conficiatur ſed ſit δυσθάνατος.

Σχόλια. Ὡς δ' ἔτι κλέπτον βλέπει.] ἀντὶ τοῦ κλεπτικόν. κλέπτον δὲ βαρέως Ἀττικοί, καθὰ καὶ Εἰρηναῖός φησι.

CHRIST. Ὡς μιαρὸς ἐστί] Legerem ὡς μιαρὸς &c. Eſt autem κλέπτον pro κλεπτικὸν, ſed Attici

B graui accentu enuntiant vt ſcripſit Ireneus (quem Latini Pacatũ dicunt) puta in libris Ἀττικῆς συνηθείας περὶ λέξεως καὶ προσῳδίας, aut potius in lib. de Nominibus Atticis, difficilis enim coniectura vbi perierunt libri, & ex Scriptorum relatione iudicandum: Propriè verò σεσηρέναι de canibus dicitur reſtricto ore ringentibus, alias eſt renidere & ridere.

Σχόλια. Οἷον σεσηρώς.] οἱ γὰρ κύνες μετὰ τὸ φαγεῖν σεσήρασιν. οἱ δὲ σεσηρότες, κύνες.

C Πῶ δ' οὑδιώκων, ὁ Κυδαθηναιεὺς κύων;

Κύ. Αὖ. αὖ. Βδ. πάρεστιν ἕτερος οὗτος αὖ Λάβης,

Ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας.

Κή. Σίγα. κάθιζε. σὺ δ' ἀναβὰς κατηγόρει.

Φι. Φέρε νυν. ἅμα τήνδ' ἐγχεάμενος κἀγὼ ῥοφῶ.

Θε. Τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ' ἣν ἐγραψάμην

Ἄνδρες δικασταὶ τουτονί. δεινότατα γὰρ

D Ἔργων δέδρακε κἀμὲ, καὶ τὸ ῥυππαπαί.

Ἀποδρὰς γὰρ εἰς τὴν γωνίαν τυρὸν πολὺν

Κατεσικέλιζε κἀνέπλητ' ἐν τῷ σκότῳ.

Φι. Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ δῆλός ἐστ' ἔμοι γέτοι

Τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήμεσεν,

Ὁ βδελυρὸς οὗτος. κοὐ μετέδωκ' αἰτοῦντί μοι.

Καί τοι τίς ὑμᾶς εὖ ποιεῖν δυνήσεται,

E Ἢν μή τι κἀμοί τις προβάλλῃ τῷ κυνί;

Sed nunc vbi actor eſt Cydathenæus canis? (bes.

CV. Au au. BD. tibi alter en canis praſtò eſt La-

Latrare ſaltem & lingere ollas optimus.

PRE. Tace & quieſce: aſcende tu atque in hũc age.

PH. Age dum, ſimulque lēte fuſa hoc hauriam.

TH. Audiſtis antè, quam dicam iſti ſcripſerim

O iudices, quod facinus indigniſſimum

Admiſit in me, & in celeuma claſſicum:

In angulum ſe nuper abdens, caſeum

Siculum vorauit plurimum, in tenebris ſatur.

PH. Quin noui & illum, per Iouem, nam caſei

Partem euomebat nuper improbiſſimam

Ille exſecrandus, nec mihi partem dedit

Quamuis petenti: Quis tamen vobis bene

Feciſſe poſſit, ſi mihi cani nil datur?

Σχόλια. Ποῦ δ' οὑδιώκων.] τὸ πλῆρες. ποῦ δὲ ὁ διώκων. ἐκτείνουσι μὲν τοι καὶ τὸ ὁ ἄρθρον. Εὔπολις Αἰξί. τὴν πανδοκεύτριαν γὰρ ἀνὴρ ὁ γλήμων ἔχει.

CHRI. Ποῦ δ' οὑδιώκων] Sic rectè accuſator vocatur quia reus ὁ φεύγων. verba integra Scholiaſtes ait eſſe ποῦ δὲ ὁ διώκων, Et addit articulum ὁ ſæpè produci. Si ita eſt ergo legendum ποῦ δ' ὁ vt ſit ſpondeus neque neceſſe eſt addito ypſilo. Deinde exemplo vtitur ex Eupolidos Capris, τὴν πανδοκεύτριαν γὰρ ἀνὴρ ὁ γλήμων ἔχει, admodum infirmo, cùm articulus ὁ facilè producatur propter ſequentes conſonantes, ſiue verſus eſt Trochaicus, ſiue Iambicus. Certe rarò & licenter (aliquando apud Homerum) vocalis breuis producitur ante ſimplicem conſonantẽ niſi ſit ea liquida vt in μέλος. Itaque niſi ὁ διώκων ex diametro reſponderet τῷ φεύγοντι legerem ποῦ δ' οὑκδιώκ. pro ποῦ δ' ὁ ἐκδιώκ. Tamen ἐπέχω, & aſſenſionem cohiberi volo in meis ſiue opinionibus ſiue coniecturis.

Σχόλια. Αὖ αὖ] ὁ κύων λέγει ὑπακούων. δηλοῖ ὅτι ὧδε εἰμί. μιμεῖται δὲ τὴν φωνὴν τοῦ κυνὸς διὰ τοῦ αὖ αὖ. Πάρεστιν ἕτερος.] ἀντὶ τοῦ ὁ κατήγορος. ὁ Βδελυκλέων δέ φησι πρὸς τὸν Κυδαθηναιέα. ὅτι πάρεστιν ὁ κατήγορός σου ἐνθάδε.

BISETVS. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν τούτῳ τῷ δράματι ὁ Θεσμοθέτης ὁ αὐτὸς ἔοικεν εἶναι τῷ θεράποντι, καὶ κατηγόρῳ, ὡς δῆλον ἐκ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ, ἣν ὑπὲρ τοῦ Κυδαθηναιέως κυνὸς ἀνελάβετο κατὰ τοῦ Λάβητος. καὶ τοῦ μὲν Κυδαθηναιέως προστάτης ἐστὶν ὁ Θεσμοθέτης, ὃς καὶ κατηγορεῖ τοῦ Λάβητος. τοῦ δὲ Λάβητος προστατεῖ ὁ Βδελυκλέων, ὃς αὐτῷ συνηγορῶν, τῇ ἑαυτοῦ πανουργίᾳ ποιεῖ αὐτὸν ταῖς τοῦ πατρὸς δικαστοῦ ἀπατηθείσαις ψήφοις ἀπολυθῆναι. οὐ μέντοι οὔτε ὁ Κυδαθηναιεύς, οὔτε ὁ Αἰξωνεὺς κύων ἐνταῦθα λαλεῖ, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν οἱ προστάται, καὶ συνήγοροι ἐξ ἔθους ἐν τῷ δικαστηρίῳ λόγους ποιοῦνται.

CH. Πάρεστιν ἕτερος] Ex Scholiaſta conijcere licet

F hæc loqui patrẽ Philocleonẽ nõ filiũ Bdelycleonẽ. Hoc ſi ita eſt at perſona Bdelycleonis præfigẽda iſtis ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν. Eſt autem αὖ αὖ imitatio fictitia latrantis canis.

Σχ. Καὶ τὸ ῥυππαπαί] καὶ τὸ ναυτικόν. διὰ δὲ Χάρωνα πάλιν τοῦτο λέγει. ἴσως γὰρ καὶ τὸ ναυτικὸν στράτευμα ἠδίκησεν. ἔστι δὲ ἐπίρρημα ὃ ἐν τῇ κωπηλασίᾳ φασὶν ὡς παρακέλευσμα. ἄλλως, συμβολικῶς τὸ ναυτικόν. τοῦτο γὰρ ἐπιφώνημά ἐστι ναυτικόν. ὡς τῶν ἐρετῶν δὲ καὶ ναυτῶν πλεῖστον ποιουμένων τὸν τυρόν.

G CH. Καὶ τὸ ῥυππαπαί.] Intelligit gẽtẽ nauticã per hãc Interiectionem acclamantis vocis qua vtũtur nautę qui remiges vrgẽt aut hortãtur, Celeuſma dicitur. Ficta autẽ vox è ſordibus, nã in nauticis rebus ῥύπος vel γλοιὸς (oleæ ſunt ſtrigmenta) viſitur & olfacitur. Apud Heſychium legitur ῥυππάπαι, quod ſi rectum eſt à ſordium tactu originem ducit, hoc autem loco propter metrum

amittit litteram cruciariam. Sed ſuſpicor mendoſam Heſychij ſcripturam legendúmque ῥυππαπαί. Hæc autem Ariſtophanes Lachetis perſtringendi cauſa addidit qui naualem exercitum damno fortaſſis affecit & malè habuit victum neceſſarium non ſuppeditans ſed eum fraudans, & ſibi parcens. Cæterũ nautę & remiges libenter caſeo veſcũtur.

Σχόλια. Κατεσικέλιζε.] τὸν σικελικὸν ἤσθιεν. ἐπειδὴ σικελικὸν ἔφη τὸν τυρόν. παίζει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἤσθιε καὶ ἐκορέσθη. ἐν τῷ σκότῳ δὲ, ἐπειδὴ ἐν μέρει τῆς δύσεως ἡ Σικελία. ἐνήρυγε δὲ ἠρεύξατο.

CHRIST. Κατεσικέλιζε] Diximus antea σικελίζειν eſſe ἐμφανίζειν & αἰσχρουργεῖν, hic nihil aliud eſt quàm deglutire & vorare more Siculo, Nã de caſeo quæſtio eſt & multos fert Sicilia πολυθρέμμων quæ ſita eſt velut in angulo & parte Occidẽtis, propterea dicit εἰς τὴν γωνίαν, & ἐν τῷ σκότῳ vt ſolent canes. Sed interea Lachetem innuit in Sicilia Imperatorem ſed furem & νοσφιστήν.

Σχόλια. Ὁ βδελυρός.] τὸ ἑξῆς κατεσικέλιζεν ὁ βδελυρός. ἔνιοι δὲ τὸ βδελυρὸς τῷ Φιλοκλέει διδόασι.

CHRIST. Καί τοι τίς ὑμᾶς] In his duobus verſibus non ſatis mihi liquet, Quorſum enim ſe canem vocet neſcio, fortaſſis autem ὡς pro τῷ legendum, deinde δ' εὐνήσεται non placet, niſi quia videtur pro βουλήσεται poſitum aut mutandum in δ' ἡδὺ ἔσται, i. diu gaudebit benè mereri de vobis. Expecto felicius ingenium quod me doceat.

ΘΕ. Οὐδὲν μεταδοὺς οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί.
ΦΙ. Θερμὸς γὰρ ἁνὴρ οὐδὲν ἧττον τῆς φακῆς.
ΒΔ. Πρὸς τῶν θεῶν μὴ προκαταγνῷς ὦ πάτερ,
Πρὶν ἄν γ' ἀκούσῃς ἀμφοτέρων. ΦΙ. ἀλλ' ὦ 'γαθὲ
Τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν. αὐτὸ γὰρ βοᾷ.
ΘΕ. Μή νυν ἀφῆτέ γ' αὐτὸν ὡς ὄντ' αὖ πολὺ
Κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον.
Ὅς τις περιπλεύσας τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ,
Ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκῖρρον ἐξεδήδοκεν.
ΦΙ. Ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι.
ΚΥ. Πρὸς ταῦτα τοῦτον κολάσατ' οὐ γὰρ ἄν ποτε
Τρέφειν δύναιτ' ἂν μία λόχμη κλέπτα δύο.
Ἵνα μὴ κεκλάγγω διακενῆς ἄλλως ἐγώ.
Ἐὰν δὲ μὴ, τὸ λοιπὸν οὐ κεκλάγξομαι.
ΦΙ. Ἰοὺ ἰού.
Ὅσας κατηγόρησε τὰς πανουργίας.
Κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός. οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ
Ὠλεκτρυών, νὴ τὸν Δί' ἐπιμύει γέ τοι.
Ὁ θεσμοθέτης. ποῦ 'σθ' οὗτος ἁμίδα μοι δότω.

TH. Nec me ille participauit etſi publicum.
PH. Nam calidus ille eſt, lente cocta non minus.
BD. Præiudicare, per deos noli ô pater.
Vtraſque partes audias prius. PH. ſed ô bone,
Res ipſa clamat, omnibus clariſſima.
TH. Ne iam, rogo, iſtum mittite, vt qui ſit canum
Vir omnium vnus ſolilurcoſiſſimus
Qui legit oram, & ambitum mortarij
Gypſata rodens ciuitatum ablegmina.
PH. At non habemus qui ſtruamus vrceum.
CA. Atque iſta cùm ſint, puniendus eſt Labes
(Neque enim vna ſilua nutriat fures duos)
Ne fruſtra acutos nocte clangores duim,
Ni puniatur, nullus adlatrauero.
PH. Eheu quot illi obierit hic verſutias,
Furax homo ille totus eſt, non hoc tibi
Etiam videtur Galle? per Iouem, annuit:
Vbi Theſmotheta diſceſſit? hem matulam cedò.

Σχόλια. Οὐδὲ τῷ κοινῷ γέ μοι.] τῷ κοινῷ ἀντὶ τοῦ τῷ κοινωνῷ. οἱ δὲ, τῷ κοινῷ, ἐπὶ τῶν κληρωθέντων οὐδὲ μέχρι κοινοῦ λόγου ἐστὶ δὲ τὰ μὲν πρὸ τούτων τοῦ θεράποντος, τὰ δὲ τοῦ γέροντος.

CHRIST. Οὐδὲ τῷ κοινῷ γέ μοι] Ex Scholiaſta apparet perſonas hic eſſe confuſas & ἀσυστάτως, putatque vbi nos Theſmothetam intelligimus, illic loqui τὸν θεράποντα, Quod & ego ſuſpicor, ſed ita vt θεράπων agat perſonam Theſmothetæ. Dixit autem τῷ κοινῷ, ait idem Scholiaſtes, pro τῷ κοινωνῷ vel intelligit οὐδὲ μέχρι κοινοῦ λόγου. Quia poſtea vocat μονοφάγον.

Σχόλια. Ἧττον τῆς φακῆς.] ἔπαιξεν ὡς ῥοφῶν φακῆν, τὸ δὲ ἄνδρα παίζων εἴρηκεν.

CHRIS. Θερμὸς γὰρ ἀνὴρ] Et hæc probant de Lachete innui quod ad Labetẽ refert cùm ait tãquam de homine ἀνὴρ. Hæc autem dum loquitur, explorat coctæne ſint lentes quas cùm calidiores reperiſſet, Ille enim, inquit, non minus eſt calidus (id eſt audax) quam lens iſta.

Σχόλια. Ὅς τις περιπλεύσας.] ἀντὶ τοῦ τὴν Σικελικὴν θάλασσαν διὰ τὰς νήσους. παρ' ὑπόνοιαν δὲ εἶπε διὰ τὸν Χάρητα. ὅτι ἐν Σικελίᾳ ὢν τοὺς Σικελιώτας ἐκαρπώσατο. ἀντὶ τοῦ ὅς τις περιπλεύσας, τὸν τυρὸν ἀφείλετο. δέον δὲ εἰπεῖν τὴν θάλασσαν, ἢ τὴν Σικελίαν, ἔπαιξε παρ' ὑπόνοιαν. Θυεία δὲ ἡ ἴγδις, ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐμβάλλοντές τινα ἀρτύματα τρίβομεν καὶ λεαίνομεν. ὡς ἑτέρωθι Ἀριστοφάνης. καὶ θυείαν ἱστὰς ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσελήλυθε. καὶ τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.

CHRIST. Τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ] Quia in Mortarijs caſeus terebatur cum herbis vt vel Moretum vel aliud quod intritum fieret, erant autem mortaria rotunda. In Irena ſic vocat θυείαν (eſt autem ἴγδις) in qua vrbes terere debet bellum, imò & ipſam Siciliam, Quam hoc loco innuit per θυείαν ἐν κύκλῳ quia rotũda eſt propter inſulas inter quas (ſaltem Plotas Æolidas) Strongylam habes.

Σχόλια. Τὸ σκῖρρον ἐξεδήδοκεν.] σκῖρρον τὸ ῥυπῶδες ἐπὶ τῶν τυρῶν, ὡς Εὔπολις χρυσῷ γένει. λευκὸς γὰρ οὐδείς. περιφαλὶς ἐκεῖνο ἐφ' ὕδωρ βαδίζει σκῖρρον ἠμφιεσμένη. ἀπὸ τούτου καὶ τὰ λίαν προσκεχωσμένα, ἐσκιρρῶσθαι λέγεται.

CHRIST. Τὸ σκῖρρον] Sic dicitur caſei ſuperficies durior, & ſordidior atque adeo pinguior, Vſus eſt Eupolis in aureo ſeculo περιφαλὶς βαδίζει σκῖρρον ἠμφιεσμένη. Hinc autem innuit Lachetem illum ducem in Siciliam profectum, vrbes corroſiſſe & ſpoliaſſe.

Σχόλια,

A Σχόλια. Ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ'.] ὅτι λέγεται καὶ γῆ σκιῤῥὰς λευκή τις ὡς γύψος καὶ Ἀθηνᾶ σκιῤῥάς. ὅτι λευκῇ χρίεται. πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν οὖν. ἄλλως. ἐμοὶ δέ γε οὐκ ἔστιν, ὅτι οὐκέτι ἔχω, οὐδὲ ἐκπλάττει τὴν ὑδρίαν ἐκ τῆς λατύπης. ἀλλὰ πάντα ἀναλοῦται. εἰώθασι δὲ τὰ ῥήγματα τῶν ὑδριῶν τῇ λατύπῃ διαπλάττειν. ὑδρία δὲ τὸ ἀγγεῖον ἐπιγραφούμενον, ὑδρεία δὲ τὸ ὑδρεύεσθαι διὰ ἀρθόγγου.

Christ. Τὴν ὑδρίαν πλάττει] Ludit in voce σκίῤῥα, nam terra alba Cimolia puta vel gypſus B dicitur σκίῤῥα, vnde Minerua σκιῤῥὰς quia ex alba illa terra fingebatur, & feſtum in illius honorem dictum σκιῤῥοφόρια vbi ramos cum gypſo ferebāt, dederúntque Maio menſi illud nomen quia tempus illud excitandis ædificiis ſit opportunum. Sūt qui σκίῤῥους vocent τὴν λατύπην lapidum præcipuéque marmoris ramēta & ſtrictures, à qua duritie morbus ille hepaticus dictus ſcirrus, & Græci quæ tenacius inhærent & in duritiem incruſtātur dicūt ἀποσκιῤῥοῦσθαι. Eſt autem Hydria vas aquale (vrceum vocant) vnde Prouerbium ἐπὶ θύραις C ὑδρίαν ab Ariſtotele laudatum, cuius vſum variè exponunt, ſed arbitror ibi poſitam vt promptius à ſeruis & miniſtris caperetur, Nam lixæ ὑδροφόροι, Imò etiam Athenis μέτοικοι ſic dicti qui etiā in pompis erāt σκαφηφόροι vt diximus ad Lyſiſtratam. Hoc loco non dubitem affirmare Philocleonem per Hydriam intelligere cadum in quē ſortes mittebantur à iudicibus.

Σχόλια. Οὐ γὰρ ἄν ποτε τρέφειν δυναίμην ἄν.] ἀντὶ D τοῦ εἰς οἶκος οὐ δύναται τρέφειν τοὺς δύο κύνας. εἴρηται δὲ κατὰ τὴν παροιμίαν, μία λόχμη δύο ἐριθάκους οὐ τρέφει. ἄλλως. παροιμία. οὐ τρέφει μία λόχμη δύο ἐριθάκους. ἔστι δὲ ὄρνεον, ὑπὸ μὲν τινων καλούμενον ἐριθεύς, ὑπὸ δὲ ἑτέρων ἐρίθυλος. ὑπὸ τῶν πλειόνων ἐριθάκος.

Christ. Μία λόχμη κλέπτα δύο] Saltum qui λόχμη eſt dixit pro domo, adludens ad vetus Prouerbium μία λόχμη οὐ τρέφει δύο ἐριθάκους. Nā Erithacus auis eſt μονήρης & μονότροπος quæ ſaltus & deſerta colit, dicta à colore rubro propter pectus & collum (malè confunditur à quibuſdā cum E Phœnicuro auctoritate Plinij & Ariſtotelis non intellecti) Alciatus hoc Prouerbio Inſertam quādam ſic clauſit, Vna arbor geminos non alit Erithacos, vbi duplex eſt peccatum, vnum λέξεως alterum προσῳδίας, Nam λόχμη non eſt arbor, ſaltus & ſylua potius, Erithacus autem non poteſt primam producere. Dicitur etiam hæc auis ἐριθεὺς & ἐρίθυλος credo quaſi ἐρυθρὸς niſi à longo & ſedentario & ſolitario ſitu.

Σχόλια. Οὐ κεκλάγξομαι.] οὐκέτι κραυγάσω. διὰ γὰρ τῆς βοῆς οἱ κύνες φρουροῦσι.

Bisetus. Ἰοὺ, ἰού.] κῶλον μονόμετρον ἀκατάληκτον, μεθ' ὃ στίχοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι, ὡς καὶ οἱ λοιποί.

Christ. Κιλάγξομαι] Hinc Latinum Clāgere, quod eſt altè & acutè ſonare, quod propriū aiunt eſſe aquilarum, ſed magis canis, propterea aquila apud Æſchylūm canis dicitur. Quin grues rectè dicuntur clāgere, neque ſolū aues ſed etiam tubæ. Cæterum cuſtodia canum fit cum clangore vel latratu.

Σχόλια. Κλέπτον τὸ χρῆμα.] ἀντὶ τοῦ κλεπτικόν. ἔπαιξε δὲ, ὡς ἐν κωμῳδίᾳ εἴρηται τ' ἀνδρὸς καὶ οὐ κυνός.

Christ. Κλέπτον τὸ χρῆμα τ' ἀνδρὸς] Atticiſmus pro κλεπτικὸς ἀνὴρ (næ rurſus virum ait pro cane, vel quia Philocleon viros ſic ſoleat in iudiciis prædamnare, vel Comicus intelligi vult hominem pro cane, puta Lachetem ναυτῶν nautici ſtipendij) ſic in Nebulis τὸ χρῆμα τῶν ψυλλῶν. Sic ſæpe alij ſcriptores Attici, quos huc aduocare ambitioſus ſit labor.

Σχόλια. Ἀλεκτρυών.] ὑπόκειται γὰρ τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ ἀλεκτρυών. ὡς ἐν τοῖς ἄνω ἐδήλωσεν. ἐπινεύει δὲ ἐπινεύει. οὐ πάντας δὲ δῆλον, ἀμέλει αὐτῶν.

Christ. Ἀλεκτρυὼν] Ariſtophanes valde χαριεντίζεται qui iudicem facit volucris iudicium explorantem. Facit autem ſuſpicionem Scholiaſtes, Gallinaceos imponi ſolitos locis vbi iura dicuntur quod non memini vſpiam me legiſſe. Si factum eſt, admonitio fuit vigilantiæ, vt iamdudum debuit eſſe in templis Chriſtianorum quorum turres æriſonæ ſuperimpoſitum habent Gallum (ſcilicet ne quid deſit ex Chriſti Oeconomia) cuius cantus non poteſt excitare veternoſos Epiſcopos aut paſtores. Eſt autem ἐπινεύειν annuere vt facere videntur qui conniuent.

Θι. Αὐτὸς καθηλοῦ. τοὺς μάρτυρας γὰρ ἐκκαλῶ,
Λάβης μάρτυρας παρεῖναι. τρύβλιον
Δοίδυκα. τυρόκνηστιν. ἐσχάραν. χύτραν.
Καὶ τἄλλα τὰ σκεύη τὰ προσκεκαυμένα.
Ἀλλ' ἔτι σύ γ' οὐρεῖς, καὶ καθίζεις οὐδέπω.
Τοῦτον δέ γ' οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι τήμερον.
Βδε. Οὐκ αὖ σὺ παύσει χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος.

TH. Tibi ipſe ſodes ſume dum teſtes calo,
Qui mox Labeti teſtimonium ferant,
F *Pilum atque cultrum, & cratem, & ollam & trulleum,*
Et reliqua vaſa cocula, & igni obnoxia.
Sed heus tu adhucne meys & nondum ſedes?
Hodie cacabit iſte ni fallor quidem.
BDE. Potiꝰ vt moleſtus atque durus deſinas

Σχόλια. Τοὺς μάρτυρας γάρ.] ὅτι ἐν τῷ μαγειρείῳ τυγχάνει ἡ κλοπή, τοῦ γελοίου χάριν ἄξειν G φησὶ ταῦτα εἰς μαρτυρίαν αὐτοῦ. καὶ ὅτι ἐν τῷ μαγειρείῳ ἥρπαξε ὁ τυρός.

Christ. Τρύβλιον, δοίδυκα] Lepidè & feſtiue teſtes laudat, indidem ſumptos vbi crimen admiſſum, ſingula nempe vaſa cocula & inſtrumenta culinaria. Quod autem ait χεσεῖσθαι oppoſitum eſt τῷ οὐρεῖν quod dixit, vtrunque cani proprium, ſed præcipuè reis, mortis metu pallentibus, Dictum autem pro καταδικασθήσεσθαι.

Σχόλια. Οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι.] πρὸς τὸ οὐρεῖς ἀπήντησε τὸ χεσεῖσθαι ποιήσω τὸν Λάβητα. ὡς φιλόδικος δὴ ἀπολογήσασθαι δυνάμενος αὐτόν.

CHRIST. Οὐκ ἂν σὺ παύσαι] Hæc puto verba dirigi ad canē accuſatorem & διώκοντα, Nō deſines inquit, durus & moroſus eſſe, præſertim reis, in quos ſic dentes reſtringis, Malo enim vt παύ- A σῃ & ἔχει ſint ſecundę perſonæ Atticæ. Solens verò eſt canibus vt fugientes magis adlatrent & impetant, propterea ait ambigua voce τοῖς φεύγουσι, & ὀδὰξ ἔχεσθαι.

Καὶ ταῦτα τοῖς φεύγουσιν, ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει;		*Eſſe in reos præſertim? an vſq; ringes dētibus?*
Φι. Ἀνάβαιν' ἀπολογοῦ. τί σεσιώπηκας, λέγε.		*PH. Aſcende, purga, quid, malum, taces? age.*
Βδ. Ἀλλ' οὐκ ἔχειν οὗτός γ' ἔοικεν ὅ,τι λέγῃ.		*BD. Hic quod loquatur nō habet, vt ego arbitror*
Φι. Οὐκ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δοκεῖ πεπονθέναι,		*PH. Minimè, at videtur morbū eundem perpeti*
Ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθε καὶ Θουκυδίδης.	B	*Quem paſſus olim eſt exſulans Thucydides*
Ἀπόπληκτος ἐξαίφνης ἐγένετο τὰς γνάθους.		*Bucca repentè mutus exſenſa fuit.*
Βδ. Πάρεχ' ἐκποδών. ἐγὼ γὰρ ἀπολογήσομαι.		*BD. Abi & recede, quò tibi patrociner.*
Χαλεπὸν μὲν, ὦνδρες, ἐστὶ διαβεβλημένου		*Operoſa res eſt ô viri, defendere*
Ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός. λέξω δ' ὅμως.		*Canem in reatu criminis, dicam tamen*
Ἀγαθὸς γάρ ἐστι, καὶ διώκει τοὺς λύκους.		*Frugi canem eſſe, & ſemper infeſtum lupis.*
Φι. Κλέπτης μὲν οὖν οὗτός γε καὶ ξυνωμότης.		*PH. Nempe ille fur eſt, perditúſque proditor.*
Βδ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄριστός ἐστι τῶν νυνὶ κυνῶν.		*BD. Minimè, ſed omniū eſt canū longè optimus:*
Οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι.		*Fidúſque cuſtodire lanigerum pecus.*
Φι. Τί οὖν ὄφελος, τὸν τυρὸν εἰ κατεσθίει.	C	*PH. Sed cui bono ſi caſeos ſemper vorat?*
Βδ. Ὅτι σοῦ προμάχεται καὶ φυλάττει τὴν θύραν,		*BD. Atqui tibi propugnat & ſeruat fores,*
Καὶ τἄλλ' ἄριστός ἐστιν. εἰ δ' ὑφείλετο,		*Ac cæteroqui præſtat: at quòd abſtulit*

Σχόλια. Ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει.] οὐδὲν φθέγγεται. ἀλλὰ τοὺς ὀδόντας δηκτικῶς κατέχει ὁ κύων. ἄλλως. διαπαρᾶξαι βούλει τοῖς ὀδοῦσι τὸν κύνα, ἵν' ᾖ τὸ ἔχει δευτέρου προσώπου Ἀττικοῦ. Ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθεν.] Θουκυδίδην λέγει τὸν Μιλησίου Ἀλωπεκῆθεν. τοῦτον δὲ ἐξωστράκισαν Ἀθηναῖοι τὰ δέκα ἔτη [illegible]. οὐ ξένον δὲ, ὅτι ἑτέρωθι μὲν ἐξωστρακίσθαι φησὶν αὐτόν, νυνὶ δὲ φεύγειν. εἶδος γάρ τι φυγῆς ἐστιν ὁ ὀστρακισμός. ἐν δὲ τοῖς εἴδεσι περιέχεται τὰ γένη. καὶ τὸ μὲν ἐξωστρακίσθαι, τὸ φεύγειν ἄν τις εἰκότως εἴποι. τὸ δὲ φεύγειν, οὐκέτι ἐξωστρακίσθαι. διαφέρει γὰρ φυγὴ ὀστρακισμοῦ καθὸ τῶν μὲν φευγόντων αἱ οὐσίαι δημεύονται. τῶν δὲ ὀστρακισμῷ μεταστάντων οὐκέτι κύριος ὁ δῆμος. καὶ τοῖς μὲν καὶ τόπος ἀπεδίδοτο καὶ χρόνος. τοῖς δὲ, οὐδέτερον τούτων. ὅτι δὲ ὁ Ἀθηναίων δῆμος ἀειφυγίαν αὐτοῦ κατέγνω καὶ ἐδήμευσε τὴν οὐσίαν, καὶ πρὸς Ἀρταξέρξην ἧκε φεύγων, σαφὲς ποιεῖ Ἰδομενεύς, διὰ τοῦ β τὸν τρόπον τοῦτον. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι αὐτοῦ καὶ γένους ἀειφυγίαν κατέγνωσαν προδιδόντος τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτοῦ ἡ οὐσία ἐδημεύθη. ἄλλως. Θουκυδίδης Μιλησίου υἱὸς Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. τέσσαρες δέ εἰσι Θουκυδίδαι Ἀθηναῖοι. ὁ ἱστοριογράφος. καὶ ὁ Γαργήττιος καὶ ὁ Θετταλός. καὶ οὗτος ἄριστος ῥήτωρ τυγχάνων. ὃς γὰρ κατηγορηθεὶς ἐν τῷ δικάζειν οὐκ ἠδυνήθη ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὥσπερ ἐγκατεχομένην ἔσχε τὴν γλῶτταν, καὶ οὕτω κατεδικάσθη, εἶτα ἐξωστρακίσθη. ἄλλως. πρὸς ἱστορίαν μήποτε ὁ Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. τοῦτο δὲ Φιλόχορος μὲν ἱστορεῖ. ὡς οὐδὲ πάντη γνώριμος ἐγένετο. ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς κωμικοῖς, διὰ τὸ ὀλίγον στρατείας ἀξιωθέντα μετὰ Κλέωνος ἐπὶ Θρᾴκης φυγῇ καταδικασθέντα. ἔνιοι δὲ ὧν καὶ Ἀμμώνιος τοῦ Στεφάνου. καὶ τοῦτο δὲ, ὑποίδοιτο τις ὥσπερ προείρηται. ὁ γενόμενος ὀστρακισμὸς, ἐμφαίνει τὸν Μιλησίου. Θεόπομπος μέντοι ὁ ἱστορικὸς, τὸν Πανταίνου φησὶν ἀντιπολιτεύσασθαι Περικλεῖ. ἀλλ' οὐκ Ἀνδροτίων. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸν Μιλησίου.

CHRIST. Θουκυδίδης] Hic Thucydides magnus aduerſarius Periclis & factionis ſodaliū princeps aduerſus eum, Mileſiæ filius Athenienſis vir bonus & orator optimus fuit, Cimonis affinis, nō tam πολεμικὸς quā πολιτικὸς, primum dux fuit 40. nauium & velut triumuir cum Agnone & Phormione ſuccurrētibus Pericli vt li. 1. teſtatur Thucydides hiſtoricus, deinde, vt ait Philochorus, cū in Thracia ſuſpicionē incurriſſet proditionis, neque in ius vocatus pro ſe quidquam dicere potuiſſet, velútque elinguis obmutuiſſet, indicta cauſa
D damnatus eſt & oſtraciſmo relegatus eſt. Plutarchus ſcriptor caſtiſſimus ſcripſit voluiſſe eum in idem periculum Periclem conſtituere, ſed victor euaſit felicior Pericles & aduerſarium compulit in pœnam τοῦ ὀστράκου, & ſodalitium illud ſibi aduerſarium ſic diſſoluit. Quum autem exſiliū ſiue φυγὴ diuerſum ſit ab oſtraciſmo, quia exſulum bona proſcribebantur, non autem τῶν ἐξωστρακισθέντων, quibus & locus & tempus pręſcripta erant, vt
E Hyperbolus primus per ſex annos Sami, vbi tum mortuus eſt. Tamen Idomeneus ſcriptor antiquus (quē Plutarchus non ſatis fidum putat) in li. 2. (Hiſtoriarum putà Samothraciæ) damnatum ait Thucydidem iſtū τῆς ἀειφυγίας & bona ipſius publicata, & fugiſſe ad Artaxerxem. Cæterū quattuor fuerunt Thucydidæ, Primus iſte Mileſiæ filius ex Alopecide tribu, Secūdus quē Scholiaſtes γήττιον vocat mendosè pro γαργήττιον, Tertius Theſſalus vel (vt ait Hiſtoricus Thucy.) Pharſa-
F lius, Quartus Hiſtoriæ ſcriptor Olori filius, Omnes Athenienſes. Feſtiuiter autem Thucydidem ἀναπολόγητον fingit in lingua habuiſſe ἀποπληξίαν.

Σχόλια. Πάρεχ' ἐκποδών.] λακτίσας τὸν κύνα φησὶν ἀναχώρει, τοὺς λύκους δὲ τοὺς συκοφάντας.

CHRIST. Χαλεπὸν μὲν] Ambitioſum Prooemium & fortaſſis ab aliquo Rhetore illius temporis pronunciatum quod tacitè hic ſubſannat. Puto autem legendum διαβεβλημένῳ vt ad ca-
G nem referatur. Per λύκους verò innuit fures & Sycophantas. Vnde iocus apud Ciceronem, Quid latras, Quia furem video.

Σχόλια. Ξυνωμότης] προδότης, ὡς ἐπὶ ἀνθρώπου δὲ εἶπεν. Οἷός τε] δυνατός ἐστι φησὶ προβάτων προεστάναι.

Σύγγνωθι

Σύγγνωθι. κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.
Φι. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν, οὐδὲ γράμματα,
Ἵνα μὴ κακουργῶν ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον.
Θε. Ἄκουσον ὦ δαιμόνι' ἐμοῦ τῶν μαρτύρων,
Ἀνάβηθι τυρόκνηστι, καὶ λέξον μέγα.
Σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες. ἀπόκριναι σαφῶς,
Εἰ μὴ κατέκνησας τοῖς στρατιώταις ἃ 'λαβες.
Βδ. Φησὶ κατακνῆσαι. Φι. νὴ Δί' ἀλλὰ ψεύδεται.
Βδ. Ὦ δαιμόνι' ἐλέει ταλαιπωρουμένους.
Οὗτος γὰρ ὁ Λάβης, καὶ τραχήλι' ἐσθίει
Καὶ τὰς ἀκάνθας, κοὐδέποτ' ἐν ταυτῷ μένει.
Ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρὸς μόνον.
Αὐτοῦ μένων γὰρ, ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ
Τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος. εἰ δὲ μὴ, δάκνει.
Φι. Αἰβοῖ. τί κακόν ποτ' ἔσθ' ὅτῳ μαλάττομαι.
Κακόν τι περιβαίνει με, κἀναπείθομαι.
Βδ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' οἰκτείρατ' αὐτὸν ὦ πάτερ.
Καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία;
Ἀναβαίνετ' ὦ πόνηρα, καὶ κνυζούμενα,
Αἰτεῖτε, κἀντιβολεῖτε, καὶ δακρύετε.
Φι. Κατάβα, κατάβα, κατάβα. Βδ. καταβήσομαι.
Καίτοι τὸ κατάβα τοῦτο πολλοὺς δὴ πάνυ
Ἐξηπάτηκεν. ἀτὰρ ὅμως καταβήσομαι.
Φι. Ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστί γε τὸ ῥοφεῖν.
Ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν γνώμην ἐμὴν
Οὐδέποτέ γ' ἀλλ' ἢ τῆς φακῆς ἐμπλησάμενος.
Βδ. Οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα. Φι. χαλεπὸν εἰδέναι.

A *Ignoſce quæſo, non enim eſt cithare ſcius.*
PH. Quam vellem vt ille neſciſſet litteras,
Iniuria huius ſcripta non eſſet dica.
TH. At nunc vir audi mirifice, teſtes meos,
Aſcende tu ſcalpelle, dic quantum potes.
Nam fortè quæſtor tunc eras, Reſponde, age.
Ecquid ſcidiſti fruſta militantibus.
B *BD. Scidiſſe dicit. PH. Per Iouem mentitur eſt.*
BD. Miſerare preſſos maxima anxitudine
Spectate iudex, nam Labes ſpinas edit
Et multa ſæpe vilia, haud vno loco
Solet manere, ille alter eſt caſarius
Nec tecta linquens, Quicquid intrò mittitur,
Partem arrogabit, aut petet mordicibus.
PH. Ebò quid iſthuc eſt mali quod me obſidet,
C *Mollemq́; leni mente perſuaſum facit?*
BD. Rogo, ſubleuate miſeritudine ô Pater,
Nec in hunc ſeuerè adnortite, vbi ſunt liberi?
Miſcella pignora, ite vagientia
Aſcendite, obſecrate, fletus fundite.
PH. Deſcende deſcende iterum & iterum. BD. age fecero.
D *Quamuisq́; multos ſæpius deſcendere*
Illud fefellit, attamen deſcendero.
PH. Abi in malam rem, ſorbuiſſe non placet,
Nam lacrymaui inuitus, haud ſolens quidem
Sed hoc coegit calda ſorbillatio.
BD. Euadet igitur ille. PH. certum non ſcio.

Σχόλια. Κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.] ὡσεὶ εἶπεν. οὐδὲν ἄλλο ἐπίσταται πλὴν τὸ κλέπτειν, παρὰ τὴν παροιμίαν παίζει. βαδίζω, νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι, οὐδὲν προσήκως. δέον γὰρ εἰπεῖν, ὑπὸ πενίας τοῦτο ποιεῖ. ὁ δὲ, παρ' ὑπόνοιαν ἐπήγαγεν.

CHR. Κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.] Hæc nihil ad excuſationem criminis. debuerat enim potius paupertatem aut inopiam aut famem prætexere, ſed riſum populi captare voluit, & adludere ad Prouerbium Senario hoc contentum:

Πεζῇ βαδίζω, νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
id eſt,
Pedes badiſſo, qui natare neſciam.

Sic ait canem citharæ eſſe imperitum, vnum hoc ſcire, furari & vorare. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν] Longè alia ratione dixerat Nero ad Burrum præfectum: Vtinam neſcirem litteras, vt refert Seneca initio ſecundi De clementia. Sed hoc loco vulgarium dictum reſpexit, μήτε νεῖν, μήτε γράμματα. Malè verò puto hic appoſitam eſſe Philocleonis perſonam. nam Bdelycleonem credibile eſt ſic potiùs loqui quàm patrem φιλόδικον. Et ſanè in exemplari Veneto hæc loquitur Bdelycleon. Sed ſecundus verſus vbi habes ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον, nō videtur mihi mendo vacare.

Σχόλια. Τῶν μαρτύρων.] ἀπολογουμένων δηλονότι. Τυρόκνηστι.] ὡς πρὸς τὸν Χάρητα πάλιν καὶ τοῦτο ὡς ἐν κωμῳδίᾳ. Ταμιεύουσα.] ἐν τῷ ταμιείῳ οὖσα. ἐν τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῆς δίκης ἐχαρακτήρισε τὰς ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἀρχόντων ἀπολογίας.

CHRIST. Ταμιεύουσ' ἔτυχες.] Eras enim in cella promptuaria & quaſi quæſturam exercebas, ſecans & diſtribuens militibus acceptos caſeos. Iocosè imitatur Apologias Prætorum & ἀρχόντων qui rationes referunt.

Σχόλια. Κατέκνησας.] ἀντὶ τοῦ ἔτεμες. διεῖλες τοῖς στρατιώταις ἃ ἔλαβες τυρία. ὡς ἐπὶ δημοσίου δὲ πράγματος, ἀξιοπιστίαν περιποιεῖται τῇ μαρτυρίᾳ, διὰ τὸ, στρατιώταις εἰπεῖν περιτετμηκέναι. Καὶ τραχήλι' ἐσθίει] τὰ ἄκρα καὶ τὰ εὐτελῆ κρέα. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι δὲ γέγραπται περὶ τῶν τραχηλίων, οὕτω. τὰ ἀποβαλλόμενα τῶν ὄψων ὡς μικρὰ κλέπτοντος αὐτοῦ. πεπλάνηται δέ. ἔστι δὲ τραχήλιόν τι βραχὺ τελέως, παραπλήσιον τοῖς κυρηβίοις, τουτέστι πιτύροις, τοῖς ἀπὸ τῶν κριθῶν ἀποβρέγμασι, τοῖς ἀχύροις. λέγονται καὶ ἀρσενικῶς οἱ τράχηλοι. ἔστι δὲ εὐτελὲς προσόψημα ἐν λοπαδίοις σκευαζόμενον. ἄλλως. τὰ κεφάλαια τῶν ἰχθύων ὡς ἀκανθώδη. καὶ Φερεκράτης ἐν ἐπιστολῇ. μόνος τις παρέθηκε κράνιον. χαρακτηρίζει δὲ τοὺς μικροκλέπτας. ἐν τοῖς ἑξῆς τοὺς οἴκοι μένοντας τῶν πολιτῶν καὶ ἁρπάζοντας.

CHR. Τραχήλι' ἐσθίει.] Proſicias & trunculos & ἀκρωτηριάσματα piſcium ſic vocat & capita ſpinoſa. Quin etiam τράχηλοι dicuntur ſpondyli conchyliorum. Scholia Græca malè conſuta &

A conſarcinata à variis auctoribus imprimis à Thoma Magiſtro, neſcio quid blatterant de furfuribus quæ hic videntur ἀπορροδόνυλα, & aliò fortaſſis inculcanda, & nos ea inſuper habemus. Sanè his verbis tangit omnino Lachetem vt μικροκλέπτην, tum Cleonem inſimulat μικροψυχίας & ἀςραλείας quum οἰκουρὸν canem accuſatorem eſſe ait, neque ad bellum vt alter Laches exeuntem. Verum eſt autem Lachetem à Cleone in ius vocatum, cui Æſchyleum illud (quod Oreſtes matri dicebat) B bellè congruat, μὴ ἔλεγχε τὸν πονοῦντ' ἔσω καθημένη. id eſt, Laborioſis parce ſedentaria. Graphicè deſcribit mores illius Cleonis, cùm ait mordere ipſum niſi omnium quæ in vrbem feruntur particeps fiat; & ciues ipſos deſtrudet.

Σχόλια. Καὶ τὰς ἀκάνθας.] ἅμα μὲν ἐπὶ τοῦ κυνὸς εὐτελέσι χρωμένου καὶ πανταχῆ φοιτῶντος. ἅμα δὲ καὶ ὡς ἐπὶ προϊόντος. Λάχης γὰρ εἰς τῶν ἐξιόντων στρατηγῶν ἐγένετο ἐν ταῖς ἐξόδοις. Ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν.] ὁ κατήγορος, εἴη δ' ἂν ὁ Κλέων. ὃν φησιν ἐνδομυχοῦντα τὰ τῆς πόλεως κατεσθίειν. τοὺς οἴκοι οὖν μένοντας τῶν πολιτῶν C καὶ ἁρπάζοντας χαρακτηρίζει. Αἰδοῖ.] ὡς μαλαχθεὶς ὁ γέρων, δυσχερὲς ἔσται κακὸν τι νομίζων αὐτὸ εἶναι, διὰ τὸ ἀηθὲς εἶναι αὐτῷ. Καὶ μὴ διαφθείρητε.] ὡς πρὸς τὸ δικαστήριον ὁ λόγος καὶ τὸν γέροντα. Ποῦ τὰ παιδία.] ὅτι τὰ παιδία κλαίειν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῶν κατηγορουμένων. καὶ ἀνωτέρω δὲ εἶπεν. Κνυζούμενα.] παρακλαίοντα. ὡς ἐπὶ κυνῶν δὲ εἶπε. κνυζηθμὸς γὰρ λέγεται φωνή τις ἐπὶ κυνῶν φωνή. Κατάβα κατάβα.] εἰώθασι γὰρ λέγειν οἱ δικασταί. ὅταν ἀπολύωσι καὶ πείθωσι τοῖς λόγοις, μηκέτι λέγειν. πολλάκις γὰρ εἰπόντες τὸ κατάβα ἐξηπάτησαν. D Ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα.] κοινόν τι παθὼν ὁ πρεσβύτης καὶ ἐπιδακρύσας πρὸς τῶν παίδων ὀδυρμοῖς, αἰτιᾶται ὡς ἐκ τῆς φακῆς τοῦτο πεπονθώς, καὶ οὐκ ἐξ ἰδίας προαιρέσεως. ὅτι τὸ ῥοφεῖν κακοῦ μοι ἐγένετο αἴτιον. ἠμβλύνθη γὰρ τῆς ὁρμῆς. οὐδέποτε γὰρ τὴν γνώμην μου οὐδενὶ εἶπον, εἰ μὴ νῦν ὅτι ἐρρόφησα τὴν φακῆν. ἅμα δὲ, καὶ ὅτι οἱ ἐσθίοντες τὴν φακῆν ἀβουλήτως κλαίουσι καὶ θερμῆς οὔσης αὐτῆς. Ἀπεδάκρυσα.] ὅτι παρὰ τὸ ἔθος ἐποίησα. ἢ ὑπεχάλασα τῆς ὀργῆς καὶ γνώμην ἐμὴν εἶπον. Χαλεπὸν A οὐδ' εἶναι] οὐκ οἶδα ἀκριβῶς.

CHRIST. Καὶ κνυζούμενα.] Vox canum propria ſed & ad puerulorum vagitum & ploratum tranſit τὸ κνυζᾶσθαι. Solebant autem reorum infantes & liberi iudicum aſcendere ſubſellia & quiritare vt miſeritudinem elicerent, vt dictum alibi. Κατάβα.] Adde iterum κατάβα vt quater pronuntietur, ſi vis metrum Iambicum habere integrum. Dictum autem barbarè pro κατάβηθι, fortaſſis ſic ſolebat loqui Cleon, Paphlago ab hoc Comico dictus quia ἐπάφλαζε τῇ φωνῇ. Itaque in Ranis vbi ait Dionyſus κατάβα πονηρὲ, Scholiaſtes nota decuſſata (quæ eſt χ) verbum hoc culpauit. Sed in Equitibus docent nos Scholia τὸ ἀναβαίνειν eſſe ἀπιέναι εἰς τὸ λόγιον (qua voce non ſolùm Pulpitum pars Orcheſtræ, ſed etiam δικαστήριον intelligitur) & καταβαίνειν ex antiquo more eſſe ἀπαλλάττεσθαι vel ἀπιέναι. Quum verò ait illud κατάβα multos deceptiſſe exiſtimo eſſe quia rei ſic abire iuſſi ſperabant ſe abſolutum iri, quod ſecus tamen ſæpè C accidit. Cæterùm ab Imperatiuo illo βᾶ pro βῆθι factum aduerbium βάδην deinde βαδίζω vnde Latinum vado, Et nos Franci lingua qui vtimur Romana, dicimus vt Græci imperantes Va, in plurali tamen Heteroclito vtimur Allon quaſi volemus & alas habeamus, Melius Hiſpani Vamos quod proculdubio Græcum eſt Syracuſanum βᾶμες vt eſt apud Theocritum. Ἡ φακῆς ἐμπλησάμενος.] Calidiorem & feruentiorem lentem deglutiuerat, vnde (vt ſæpe fit calida ſorbentibus) lacry- D mari coactus eſt: non enim victum ſe fuiſſe miſeritudine plorantium puerulorum oſtendit, cùm ait, inſolentes ſibi eſſe lacrymas, niſi ἐκ τοῦ ῥοφεῖν τὴν φακῆν, vt cognoſcamus in eo φύσιν ἀτέραμνον, neque ignoſcere ſcientem, Puto autem diſtinguendum poſt τὸ νῦν, & ſubaudiendum κατὰ, ad γνώμην ἐμήν. vt ſit quantum ego memini vel opinor, nunquam id accidit, niſi ex feſtinata lentis ſorbitione & repletione.

Βδ. Ἴθ' ὦ πατρίδιον, ἐπὶ τὰ βελτίω τρέπου.
Τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον ἐπὶ τὸν ὕστερον
Μύσας παρᾴξον, κἀπόλυσον ὦ πάτερ.
Φι. Οὐ δῆτα, κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Βδ. Φέρε νῦν σε τηνδὶ τὴν ταχίστην περιάγω.
Φι. Ὅδ' ἔσθ' ὁ πρότερος. Βδ. Οὗτος. Φι. αὕτη 'νταυθενί.
Βδ. Ἐξηπάτηται κἀπολέλυκεν οὐχ ἑκών.
Φι. Φέρ' ἐξεράσω. πῶς γὰρ ἠγωνίσμεθα;

E *BD. Euge ô Patrille, leniora concipe,*
Hunc ſume calculum, inq; poſtremum cadum
Mitte, & reum iſtum abſolue conniuens modo.
PH. Non fiet iſtud, non enim ego cithara ſciens.
BD. Age nunc te ad iſtam celeriter circumferam.
PH. Prior hic cadiſcus eſt. BD. At iſte. PH. hui miſero.
F *BD Deceptus eſt, abſoluit inuitus reum.*
PH. Exhauriam, nam quale certamen fuit.

Σχόλια. Ἐπὶ τὰ βελτίω.] εἰς τὸ ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ καταδικάσαι. Τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον.] τὴν τετρυπημένην αὐτῷ δείκνυσι ψῆφον. ἀμφορεῖς ἦσαν, ὧν ὁ μὲν κύριος λεγόμενος. εἰς ὃν τὴν κυρίαν ψῆφον καθίεσαν οἱ δικασταί. ἢ καὶ δικάζοντες, ἢ ἀπολύοντες. ὁ δὲ ἕτερος ξύλινος εἰς ὃν τὰς ἀκύρους καθίεσαν. ὁπότε δὲ πάντες διεψηφίσαντο, εἰς χαλκοῦν κάδον διηριθμοῦντο αἱ ψῆφοι. κατεδίκαζον μὲν αἱ τετρυπημέναι. ἀπέλυον δὲ αἱ πλήρεις. δεῖ οὖν αὐτὸν, ἵνα τὴν τετρυπημένην εἰς τὸν ὕστερον τὸν ἄκυρον καταθῇ καὶ ἀπολύσῃ τὸν ἀπολογούμενον. φαίνονται δὲ συνήθως καλοῦντες τὸν μὲν κύριον ἀμφορέα πρότερον. τὸν δὲ ἄκυρον ὕστερον. εἰς τὸν ὕστερον δὲ καθίησι τὴν ἀποδοκιμάζουσαν ἐνέβαλον ψῆφον.

CHR. Τηνδὶ λαβὼν.] Perforatam calcem & condemnatoriam illi oſtendit. Sciendum autem G duas fuiſſe in iudiciis amphoras vel hydrias, vel etiam cados. Prior dicebatur πρότερος vel κύριος in quem calces vel ψήφους κυρίας demittebant iudices abſoluentes reum. Alter dicebatur ὕστερος vel ἄκυρος, eratque ξύλινος in quem calculi ἄκυροι mittebantur. Poſtquam calculi ab omnibus iniecti erant, tum recenſebantur & numerabantur in æreum

reum cadum, & pleni integrique calculi abſolue- **A** bant, perforati autem & vacui damnabant & dicebantur ἀποδοκιμάζουσαι ψῆφοι. Rogat ergo Bdelycleon patrem vt calcem ἄκυρον mittat in amphoram poſteriorem, & ſic reum abſoluat. Quod ſtudium abſoluendi quia inſolens & iniucundum erat Philocleoni, ait, μύσας παράξον, iniice, inquit, conniuens & videre diſſimulans.

Σχόλια. Μύσας παράξον.] ἀντὶ τοῦ πρὸς τὴν προσφέρουσαν αὐτὸ ἀναπεισθεὶς ῥῖψαι ψῆφον εἰς τὸν ἄκυρον καδίσκον **B** φησὶν αὐτῷ, μύσας τὸ ποίησον. ὡς ἀτόπου αὐτῷ τούτου φαινομένου. Ὁδὶ ἔσθ' ὁ πρότερος.] ὁ καδίσκος ὅπου αἱ τῶν καταδικαζομένων ψῆφοι ἐβάλλοντο. ἐναλλάσσει δὲ τὰς χεῖρας περιφέρων τὰς ὑδρίας, ἵνα ἀγνοήσας ἀποδοκιμάσῃ εἰς τὸν ὕστερον καδίσκον τὴν ἀποδοκιμάζουσαν ἐμβαλὼν ψῆφον. μιμεῖται δὲ τοὺς ἐν τῷ δικαστηρίῳ πολλάκις ἀπατῶντας. ἑστῶτος γὰρ τοῦ τε κατηγοροῦντος, καὶ τοῦ ἀπολογουμένου, ῥάβδον κατέχει παρεστὼς ὁ κῆρυξ ἢ θεσμοθέτης, καὶ τούτῳ ἐπιλίθωσι τοὺς καταψηφισθέντας, ἵνα μὴ ἕτερος ἀνθ' ἑτέρου ἀπαχθῇ. ἄλλως. βάλλων **C** ὁ Φιλοκλέων τὴν ψῆφόν φησι. καθῆκα δὲ εἰς τὸν πρότερον. Αὕτη 'ντευθενί.] δύο καδίσκοι ἦσαν τῶν ψήφων. εἷς μὲν ὁ ἐλέου ὁ ὀπίσω. ἕτερος δὲ ὁ ἔμπροσθεν θανάτου. παρασκευάζεται οὖν εἰς τὸν τοῦ ἐλέου ἐμβαλεῖν τὴν ψῆφον. ἀλλάσσει γὰρ τοὺς τόπους αὐτῶν ὁ Βδελυκλέων, ἵνα ἀπατηθεὶς ὁ πατὴρ, βάλῃ εἰς τὸν τοῦ ἐλέου. Φέρ' ἐξεράσω.] ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν γῆν μεταβαλῶ τὰς ψήφους. ἔρα γὰρ ἡ γῆ. βούλεται δὲ ἀριθμῆσαι τὰς ψήφους.

CHRIST. Ὁδὶ 'σθ' ὁ πρότερος.] Prior cadiſcus & abſolutorius, & κύριος in quem plenæ mittebantur calces, Bdelycleon autem manibus hydrias vel cados circumferens, ſedes mutauerat. Hæc autem cùm ait, notat eos qui in calculis ferendis ſcientes fallebant. Itaque ſtantibus illic accuſatore & reo, Præco vel Theſmotheta adſtans cum virga vel commotaculo, operam dabat ne quid ibi fraudis fieret, & mutaretur iactus in miſericordiam pro eo qui in mortem. Πῶς γὰρ ἠγωνίσμεθα;] Videtur tranſlatum à certaminibus luctæ in qua qui aduerſarium deiecerat, ἐξεράσαι dicebatur, à terra quę ἔρα vocatur. In Acharnenſibus dixit ἐξεράσαι λίθους pro abiicere.

Βδ. Δείξειν ἔοικεν· ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.
Πάτερ πάτερ τί πέπονθας; Φι. οἴμοι ποῦ 'σθ' ὕδωρ;
Βδ. Ἔπαιρ' ἔπαιρε σαυτόν. Φι. εἰπέ νυν ἐκεῖνό μοι
Ὄντως ἀπέφυγε; Βδ. νὴ Δί'. Φι. οὐδέν εἰμ' ἄρα. **D**
Βδ. Μὴ φροντίσῃς ὦ δαιμόνι'. ἀλλ' ἀνίστασο.
Φι. Πῶς οὖν ἐμαυτῷ τοῦτ' ἐγὼ ξυνείσομαι,
Φεύγοντ' ἀπολύσας ἄνδρα; τί ποτε πείσομαι;
Ἀλλ' ὦ πολυτίμητοι θεοί. ξύγγνωτέ μοι.
Ἄκων γὰρ αὔτ' ἔδρασα, κοὐ τοὐμοῦ τρόπου.
Βδ. Καὶ μηδὲν ἀγανάκτει γ', ἐγὼ γάρ σ' ὦ πάτερ
Θρέψω καλῶς. ἄγων μετ' ἐμαυτοῦ πανταχοῦ. **E**
Ἐπὶ δεῖπνον, εἰς ξυμπόσιον, ἐπὶ θεωρίαν.
Ὥσθ' ἡδέως διάγειν σε τὸν λοιπὸν χρόνον.
Κοὐκ ἐγχανεῖταί σ' ἐξαπατῶν Ὑπέρβολος.
Ἀλλ' εἰσίωμεν. Φι. ταῦτα νῦν γ' εἴπερ δοκεῖ.

BD. Calces recenſet, ac puto, effugit Labes.
Hem quod malum angit te pater? PH. da frigidam.
BD. Attolle te ipſum. PH. dic mihi, an verè canis
Euaſit ille? BD. factum. PH. At at prorſum occidi.
BD. Ne maceres te, ſurge vir ſpectabilis.
PH. At vix mihi ipſe credo, quum conſidero
Reum abſolutum à me, quid accidit mihi?
Aſt ô colendi cælites ignoſcite
Mihi, nec volenti nec ſolenti id excidit.
BD. Auffer moleſtè id ferre, ne ſuccenſeas.
Prolixè alam te, vbique te ducam pater,
Ad prandia ad conuiuia ad ſpectacula,
Omneſq́ porrò ſuauiter deges dies.
Hyperboluſq́ impoſtor haud illuſerit.
Sed eamus intrò. PH. ſi videbitur, volo.

CHR. Δείξειν ἔοικε.] Id eſt, φανερώσει, δηλώσει, palàm faciet, & inſpectos calculos oſtendet, Itaque euaſiſti ô Labes, Rectè ἐκπέφευγας dixit de reo qui propriè φεύγει. Nam τὸ ἐκ abſolutionem notat, vt ἀπὸ, Poſtea enim dicit ὄντως ἀπέφυγε, Miſertum & crudelem iudicem qui mortem quærit peccantium, in quem rectè illud ex carmine Bucolico competat,

Et ſi non aliquà nocuiſſes, mortuus eſſes:

Certè illi miſerorum παθήματα non ſunt μαθήματα, ſed πράγματα: ſed hic non tam Philocleonis quàm ipſius Cleonis ingenium ſpectatur, cuius etiam eò progreditur impietas vt à Diis veniam petat elapſę ſibi clementiæ, quaſi ipſi ſint (vt de tyranno legitur apud Val. Maximum) noui punitores miſericordiæ.

Σχόλια. Ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.] ὡς ἀριθμηθεισῶν τῶν ψήφων, καὶ τῶν ἀπολυουσῶν πλειόνων οὐσῶν. Ποῦ 'σθ' ὕδωρ.] ὡς παρειμένα αὐτῷ, ψυχρὸν ὕδωρ αἰτεῖ. ἀκούσας γὰρ τὸ ἐκπέφευγε ὁ Φιλοκλέων, ἐλιποψύχησεν. ὄντως γὰρ ἐπ' αὐτῷ ἦν καταδικασθῆναι. Ὄντως ἀπέφυγε.] ὑπεξελήλυθε. γενόμενος ἐκτὸς τιμωρίας τοῦ φεύγοντος. Ξύγγνωτέ μοι] ὡς μέγα τι ἀτόπημα πράξας ἀπολογεῖται τοῖς θεοῖς. **F** Ἐπὶ δεῖπνον εἰς ξυμπόσιον.] ἐν ἴσῳ ἐπὶ δεῖπνον εἰς συμπόσιον. οὕτω γὰρ ἐκάλουν, ὥστε μόνον εἶναι τὸν οἶνον κοινόν. τὰ δὲ λοιπὰ ἑαυτοῦ κομίζειν οὕτω κληθέντα. πανθοινίαν δὲ ἔλεγον, ὡς φησιν Εὐφρόνιος. ὁπότε εἰς κοινὸν καταθέντες τὰ κομισθέντα δεῖπνα, πάντες ἀπέλαυον.

CHR. Ἐπὶ δεῖπνον, εἰς ξυμπόσιον.) Idem facit Scholiaſtes δεῖπνον & συμπόσιον, & illic vinum ſolum commune fuiſſe dicit, At πανθοινίαν eſſe (alij πανθοινίαν & πανδαισίαν) quum quiſque δεῖπνον ferens, **G** in commune deponebat omnibus pariter fruentibus. Apud Athenęum multas habes ſpecies, nempe ἐπιδόσιμον, σύνδειπνον, ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον, συναγώγιμον & συμβολὴν, vbi notandum συνάγειν eſſe compotare, & collatiuam pecuniam Symbolam ab Arginis dici, vt portionem vel μερίδα, αἶσαν.

Σχόλια. Κὰν ἐγχανεῖται.] οὐκ ἐγγελάσει σοι φησὶν ὁ Ὑπέρβολος, ὁρῶν σε ταπεινόν τι καὶ οἰκτρὸν ἐκ τοῦ δικάζειν. καὶ τρεῖς ὀβολοὺς λαμβάνειν ἀεὶ σπεύδειν. ὑπὲρ τῆς πονηρίας δὲ Ὑπερβόλου εἴρηται. καὶ νῦν δὲ ὀλίγα περιγράψομεν. Ἀνδοκίδης φησὶ περὶ Ὑπερβόλου λέγειν αἰσχύνομαι. οὗ ὁ μὲν πατὴρ ἐστιγμένος ἔτι καὶ νῦν ἐν τῷ ἀργυροκοπείῳ, δουλεύει τῷ δημοσίῳ. αὐτὸς δὲ ξένος ὢν καὶ βάρβαρος, λυχνοποιεῖ. Θεόπομπος δέ φησι καὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ καταποντωθῆναι γράφων ὅτι ἐξωστράκισαν τὸν Ὑπέρβολον ἓξ ἔτη. ὁ δὲ καταπλεύσας εἰς Σάμον, καὶ τὴν οἴκησιν αὐτοῦ ποιησάμενος, ἀπέθανε, τούτου τὸν νεκρὸν εἰς ἀσκὸν ἀγαγόντες, εἰς τὸ πέλαγος κατεπόντισαν.

A CHR. Κοὐκ ἐγχανεῖται.] De Hyperbolo ſatis multa congeſſimus in Commentariis ad Irenam, quæ hic non recoquo. Dicam tantùm hac eadem voce τοῦ ἐγχανεῖσθαι vſum Ariſtophanem in Equitibus & de eodem Hyperbolo οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει, id eſt, καταπτύσει, καταγελάσει, ἐνυβρίσει. vt etiam in Ranis vſurpat. Heſy- B chius putat vocem eſſe Laconicam pro ἐγχασμᾶσθαι, id eſt, patulo ore ridere & cachinnum tollere vt ſolebat, Abderita philoſophus: ſed emendandus ille Grammaticus, vbi legitur ἐγχαλῶν pro ἐγχανῶν.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ κώλων ζ.

C

Χο. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες ὅποι βούλεσθ'. ὑμεῖς δ' ἄγε ταχέως, ὦ μυριάδες ἀναρίθμητοι, νῦν
Μὲν τὰ μέλλοντ' εὖ λέγεσθαι,
Μὴ πέσῃ φαύλως χαμαὶ εὐλαβεῖσθε.
Τοῦτο γὰρ σκαιῶν θεατῶν
Ἐστι πάσχειν κοὐ πρὸς ὑμῶν.

COMMATION Col. vij.

CH. Quò lubet ergo ite agedum læti, ſed Deſubitò etiam vos myriades agite o plebeiæ.
Nunc quidem dicenda rectè, vt
Ne cadant accepta pravè, cavete:
Haud quidem tales pàtem vos
Stultus at ſpectator auſit.

Σχόλια. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες.] τοῦτο κομμάτιον καλεῖται ὅπερ ἐστὶ προκήρυγμα τῆς παραβάσεως. ἔστι δὲ κώλων χοριαμβικῶν [illegible] μεμιγμένων ἐπιτρίτοις καὶ βακχείοις καὶ παλιμβακχείοις ζ. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ δεύτερον δίμετρον ἀκατάληκτον τὸν πρῶτον ἔχον πόδα πεντασύλλαβον. τὸ τέταρτον δίμετρον ἀκατάληκτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ πέμπτον ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὰ λοιπὰ ὡς τὸ δεύτερον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Μὴ πέσῃ φαύλως.] φυλάξασθέ φησι, μὴ ἐκφαυλισθῆναι τὴν διδασκαλίαν τοῦ δράματος τούτου. καὶ πρὸ ἑνὸς γὰρ ἐνιαυτοῦ, τὰς πρώτας Νεφέλας διδάξας ἐπεκρίθη.

D riambicis, mixtis Epitritis, Bacchiis & Palimbacchiis, Quorum prior verſus Trimeter eſt Catalecticus, Secundus Dimeter Acatalect. primum habens pedem quinque ſyllabarum, Quartus Dimeter etiam Acatalect. ſimilis ſecundo. Quintus ſimilis primo, Ceteri vt ſecundus. Μὴ πέσῃ φαύλως.] Videte, inquit, ne improbetur hęc fabula, & ſic euaneſcant quę vos doceo & moneo. Hoc verò ait, quia anno prius non ſpectata ſed exacta fuerat fabula priorum Nebularum quas docuerat hic Comicus ἐν ἄστει, Quo tempore Cratinus vicit πυτίνῃ, Amipſias autem κόννῳ. Fuit enim illa fabu- E la præter modum & rationem exploſa, vt coactus fuerit Ariſtophanes ſecundas Nebulas docere & conqueri de illa iniuria, quod & hic facit.

CHR. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες.] Hęc Periodus chorica vocatur Commation, & eſt velut Præclamatio ad Parabaſin vel excurſionem ſequentem, Conſtat autem ſeptem Colis aut verſibus Cho-

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ στίχων λς'. καὶ κώλων θ'.

F

Νῦν αὖ τι λεῴ, προσέχετε τὸν νοῦν, εἴπερ καθαρόν τι φιλεῖτε.
Μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητὴς νῦν ἐπιθυμεῖ.
Ἀδικεῖσθαι γάρ φησι, προτέρους πόλλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς.
Τὰ μὲν οὐ φανερῶς, ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς,
G Μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν, καὶ διάνοιαν,

PARABASIS ſiue Excurſio Col. & verſ. xxxvi.

Animum rurſus populi aduertite ſi vos amor vrit honeſti
Nam conqueri apud Spectatores noſter voluiſſe poeta.
Iniuriam ait ſibi factam quamuis prior affecerit ipſos
Meritis, non vſque palàm, ſed clàm alios adiutare poetas
Solitus, tum fatidici morem Eurycleì mentemq; imitatus

Σχόλια. Εἴπερ καθαρόν.] παρ' ὅσον ἀστεῖον. εἰλικρινές. γνήσιον. Πολλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς.] διὰ τὸ ἐν τοῖς δράμασιν αὐτοῦ ἐλέγχειν τὰς κλοπὰς αὐτῶν. Τὰ μὲν οὐ φανερῶς.] οὐκ ἐκ τοῦ φανεροῦ φησιν ἐπικουρεῖ ὁ ποιητὴς τοῖς θεαταῖς ὑμῖν, ἀλλὰ δι' ἑτέρων ποιητῶν λέγεται· διὰ Φιλωνίδου καὶ Καλλιστράτου καθίει τὰ τῶν δρα-

δραμάτων. πρῶτον γὰρ δρᾶμα καθῆκε δι' ἑαυτοῦ τοὺς Ἱππέας. Τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν.] ὅτι ὡς ἐγγαστρίμυθος λέγεται Ἀθήνησι ταλαντεύοντα μαντευόμενος διὰ τοῦ ἐνυπάρχοντος αὐτῷ δαίμονος. τοιοῦτόν φησι καὶ ὁ ποιητὴς τρόπον ἐποίησεν εἰς τὰ δράματα, ἑτέροις διακόνοις χρώμενος. ἐγγαστρῖται δὲ, καὶ εὐρυκλεῖται ἐκαλοῦντο ἐντεῦθεν, πάντες οἱ μαντευόμενοι, ἀπὸ Εὐρυκλέους πρώτου τούτο ποιήσαντος. τὸ δὲ εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτι πρότερον ἄλλοις ἐδίδου τὰς κωμῳδίας.

CHR. Πολλ' αὐτοὺς ὠφεληκώς.] Quia in fabulis ſuis fures publicos oſtenderat, & carmine velut latratu exagitauerat, neque ipſi Cleoni magno δημαγωγῷ pepercerat. Τὰ μὲν οὐ φανερῶς.] A Fabulas ſuas aliquando ediderat ſub nomine aliorum poetarum vt Philonidæ & Calliſtrati. Nam prima quam ſub ſuo nomine apparere voluit, eſt Equitum, & tota in Cleonem & eius fautores. Τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν.] Eurycles vates fuit Athenis vaticinans, & qui dæmonium in ventre habere credebatur, propterea dictus ἐγγαστρίμυθος. Ab eo omnes diuini & arioli dicti Εὐρυκλεῖς vel εὐρυκλεῖται, & ἐγγαστρῖται. Itaque Comœdias ſuas ait fuiſſe poetis aliis vicem dæmonij B cuius virtute ipſi loquebantur quæ vtilia erant ſpectatoribus.

Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς, κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι.	*Aliena in pectora ſe inſinuans diffudit Comica multa*
Μετὰ τοῦτο δὲ καὶ φανερῶς ἤδη κινδυνεύων καθ' ἑαυτόν.	*Sale reſpergens, dein manifeſtans ſe magna pericula obiuit*
Οὐκ ἀλλοτρίων ἀλλ' οἰκείων Μουσῶν στόμαθ' ἡνιοχήσας.	C *Quum non aliena ſed propria Muſa flectebat habenas.*
Ἀρθεὶς δὲ μέγας, καὶ τιμηθεὶς ὡς οὐδεὶς πώποτ' ἐν ὑμῖν,	*At mactus honore & in altum euectus quantum vix fuit alter*
Οὐκ ἐκτελέσαι φησὶν ἐπαρθεὶς, οὐδ' ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα.	*Summum tetigiſſe decus non ſperauit, timuitq́; tumere.*
Οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν. οὐδ' εἴ τις ἐραστὴς	*Neque laſciuè circare palaſtras curauit, neque ſi quis*
Κωμῳδεῖσθαι παιδίχ' ἑαυτοῦ μισῶν, ἔσπευσε πρὸς αὐτόν,	D *Nolebat amores fortè ſuos perſtringi Comico aceto,*
Οὐδενὶ πώποτέ φησι πιθέσθαι, γνώμην τιν' ἔχων ἐπιεικῆ.	*Properauit eò nulli obnoxius, imò mentis moderata*
Ἵνα τὰς Μούσας αἷσι χρῆται μὴ προαγωγοὺς ἀποφήνῃ.	*Ne fors vti credatur Muſa inlice prauaq́; magiſtra.*
Οὐδ' ὅτε πρῶτον ἦρξε διδάσκειν, ἀνθρώποις φήσ' ἐπιθέσθαι,	*Quin ſeſe homines negat aggreſſum cùm primitùs ipſe doceret*
Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖν.	*Sed generoſa Herculis ira graſſatum ad grandiſsima quaeq;.*
Θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι.	E *Mox ab initio oppoſuit ſe audenter contra ipſum Aſperidentem*
Οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,	*Cuius terribiles oculi fulgebant in fronte canina*
Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωζομένων ἐλιχμῶντο	*Et centum flentium adulatorum capita huius caput altè*
Περὶ τὴν κεφαλὴν, φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας.	*Lambebant: hic vocem torrentis habebat dira minantis,* F

Σχόλια. Κινδυνεύων κατ' ἑαυτόν.] διὰ γὰρ τὸ κινδυνεύειν, οὐδ' εἰς ὑπεκρίθη τοὺς Ἱππέας.

Christ. Καὶ φανερῶς κινδυνεύων.] Puta cùm Equitum fabulam exhibuit, in qua nullum ὑποκριτὴν reperire potuit, adeò omnes metuebant Cleonem ſibi iratum facere. Dicitur autem ipſe Ariſtophanes ipſe ſibi προσωπεῖον finxiſſe, & partes Cleonis egiſſe. Ἀλλ' οἰκείων μουσῶν.] Muſas pro fabulis Comœdiarum dixit, vt etiam paulò poſt infrà, ἵνα τὰς μούσας, &c. Eleganter autem dictum ἡνιοχεύειν στόματα μουσῶν οἰκείων. Quod vice debet eſſe Prouerbij, vt illud non abſimile Anapeſticum σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, Quo monemur Noſtra (vt ait. Horat.) vineta cędere vel colere. Nam ſuum vni cuique pulcrum videri debet, & res noſtras potiùs quàm alienas ſatagere debemus.

Σχόλια. Οὐκ ἐκτελέσαι φησίν.] ὅτι, οὐ τέλεον ἐπαρθῆναί φησιν ἠθέλησεν. ὡς ἐπὶ τέλος ἐδόκει αὐτῷ ἐλθεῖν οὔτε τῆς ποιήσεως, οὔτε τῆς ἐπάρσεως. Οὐδὲ παλαίστρας.] οὐδὲ εἰ προσῆλθεν αὐτῷ τις ἐξ ὅλης ἀναστραφεὶς καὶ δεόμενος μὴ κωμῳδεῖσθαι, ἐμαλάχθη οὐδὲ ἐπείσθη. ἀλλὰ πρὸς Εὔπολιν, ἐν Αὐτολύκῳ διὰ ταῦτά φησι. τοῦτο δὲ καὶ G ἐν Εἰρήνῃ οὕτω. περιιὼν τὰς παλαίστρας σημειωσάμενος, καὶ τοῖς παισὶν ἑαυτοῦ δῆλον ποιῶν τῆς νίκης ἕνεκα.

Σχόλια. Οὐδ' ἐκτελέσαι.] Neque propterea altum ſapere viſus eſt (inquit) aut magnum opus perfeciſſe, aut ſummam ſibi in poetica laudem adrogaſſe, Ea enim hoc loco vis eſt verbi ἐκτελέσαι, & notanda Attica, pro οὐ φησὶν ἐπαρθῆναι τελέως, Negat ſe nimis elatum fuiſſe.

Σχόλια. Παιδικά.] ἐπὶ θηλειῶν καὶ ἀῤῥένων ἐρωμένων τάττεται ἡ λέξις. παράδειγμα τοῦ ἐπὶ τῶν μὲν ἀῤῥένων τάττεσθαι ἄλλα τε οὐκ ὀλίγα καὶ τὸ ἐνταῦθα. καὶ ἐν τοῖς Ἀχιλλέως δὲ ἐρασταῖς δῆλον ὡς οὕτως ἐξείληπται. ἐπιδόντων γάρ τοι τῶν Σατύρων εἰς τὴν γυναικείαν ἐπιθυμίαν, φησὶν ὁ Φοῖνιξ, παπαὶ τὰ παιδικὰ ὡς ὁρᾷς ἀπώλεσας. καὶ Κρατῖνος πανόπταις, μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας. πρὸς παιδικὰ δὲ τρέπεις νῦν. ὅτι δὲ ἐκάλουν οὕτω καὶ τὰ πρὸς τὰς γυναῖκας. Εὔπολις. φησὶ γὰρ ὡς πρὸς αὐλητρίδα τις. ἐγὼ δὲ χαίρω πρὸς τοῖς ἴσοις παιδικοῖς. καὶ Κρατῖνος δὲ, ὁρᾷς τῆς παλλακῆς ἀποδημοῦντος τοῦ Διονύσου ἐρώσης, φησὶν ὑπ᾽ αὐτοῦ μακάριος τῶν παιδικῶν. οὐχὶ δὲ μόνον οἱ ἐρώμενοι καλοῦνται διὰ τούτων τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ σπουδαζόμενοι πάνυ κατὰ μεταφορὰν τὴν ἀπ᾽ ἐκείνων. Πλάτων Φαίδρῳ. ἐσπούδακας ὦ Φαῖδρε ὅτι σου τῶν παιδικῶν ἐπελαβόμην. ἐρασιχρήσωσι. λέγεται δὲ παιδικὸν καὶ τὸ παιδαριῶδες δὲ τὸ ἁρμόζον παισί. ἡ δὲ λέξις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν ἀσελγῶς ἐρωμένων. ἄλλως. παιδικὰ ὀξυτόνως. ἔστι δὲ οὐδέτερον πληθυντικόν, ὃ δέ τινες ἐπ᾽ ἀγαθοῦ ἔρωτος, τινὲς ὑπ᾽ αἰσχροῦ λαμβάνουσι. τὸ δὲ παιδικὰ ἐρώμενον.

CHR. Κωμῳδεῖσθαι παιδίχ᾽ ἑαυτοῦ] Si quis (ait) obſcœnam libidinem ſuam retegi metuens, obſerrabat & blandiens contendebat, ne coram populo perſtringeretur. Poeta tamen rigidus non paſſus eſt ſe perſuaderi, ſed vel primates, magna cum libertate notauit. Hæc autem addidit Ariſtophanes, propter Eupolin παιδεραστὴν qui etiam in Irena eiuſdem criminis inſimulatur, vbi magnam partem habes huius Parabaſeos, ſaltem integros ſex verſus repetitos, ab illo ἀλλ᾽ Ἡρακλέους, vſque ad illum πρωκτὸν δὲ καμήλου. Itaque non morabimur hic in eorum expoſitione quam petet, cui vſus veniet, ex noſtris ad eam fabulam Gloſſematis. Hoc autem loco τὰ παιδικὰ de præpoſtera (vt cenſeo) venere intelliguntur, vt idem Comicus in ἐρασταῖς Ἀχιλλέως dixit, apud quem ſic loquitur Phœnix, παπαὶ τὰ παιδίχ᾽ ὡς ὁρᾷς, ἀπώλεσας, & Cratinus, πανόπταις dixit diſertè μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας πρὸς παιδικὰ δὲ τρέπεις νῦν. Sed & de fœ-

A minarum amoribus vſurpant Comici: nam & idem Cratinus dixit de Dionyſio quem abſentem pellex formoſa ardebat μακάριος τῶν παιδικῶν, Quin & Eupolis inducit quendam hæc verba ad tibicinam facientem: ἐγὼ δὲ χαίρω πρὸς τοῖς ἴσοις παιδικοῖς vbi legerem πρὸς τί, vbi τὰ παιδικὰ ſunt fœmineæ nequitiæ. Quæ vox etiam tranſlata ad omne vehementius ſtudium, vt apud Platonem in Phædro, ἐσπούδακας ὦ Φαῖδρε ὅτι τῶν σῶν παιδικῶν ἐπελαβόμην. Plerumque tamen de Pæderaſta di-
B citur.

Σχόλια. Ἵνα τὰς Μούσας.] τουτέστι δράματα. οἱ γὰρ μὲν κατ᾽ ἄλλους ποιοῦσι τοὺς τοιούτους ἀλλ᾽ ἐπικρύπτουσιν, οἱονεὶ μαστροποιοὶ τῶν τοιούτων εὑρεθέντες. Ἀνθρώποις.] ἀλλὰ τέρασι φησὶ καὶ δαίμοσιν. ὀργὴν δὲ γενναῖον φρόνημα. Τοῖς μεγίστοις ἐπιχειρῶν] δηλοῦνται αἱ διδασκαλίαι ἴσως φέρουσι τοὺς Ἱππεῖς πρώτους ὑπ᾽ αὐτοῦ καθιεμένους περὶ Κ[λ]έωνος γὰρ αἰτίαν.

CHR. Μὴ προαγωγοὺς] Niſi, inquit, hæc vitia palam notaſſet, periculum erat ne ſuas fabulas o-
C ſtendiſſet quaſi lenas & perductrices & pellices. Pœna verò mortis multandos eſſe τοὺς προαγωγοὺς cenſet Æſchines contra Timarchum. Ὅτε πρῶτον ἤρξε διδάσκειν.] Equites fabulam innuit quam primam docuiſſe Ariſtophanem teſtantur διδασκαλίαι, vbi Cleon Attico perfunditur aceto, quod generosè & audenter feciſſe ſe dicit, & aggreſſum eſſe non homines ſed portenta, ſic enim autumat de Paphlagone illo Βυρσοπώλῃ.

Σχόλια. Βυστάς.] ὡς ἐπὶ τῶν πλαγιόντων. Κύ-
D ννης.] πόρνης. κατὰ Κύνναν καὶ Σαλαβακχώ. Ἐρατοσθένης δὲ ἀγνοήσαντα τὴν Κύνναν ὅτι πόρνη εἰ μή τινες προσφέρεσθαι φησὶ κυνὸς ὡς Εὐριπίδης. οἱ δὲ, πυρὸς ὡς τοῦ. θέλων οὖν παραβαλεῖν τὸν Κλέωνα κυνὶ διὰ τὸ ἀναιδὲς, ἑτέρως ἐσχημάτισεν ἐλιγμὸν τὸν δ᾽ ἔλεγχον. Φωνὴν δ᾽ εἶχε χαράδρας] ἐπεὶ πλεῖον τὸ τοῦ χειμάῤῥου εἰς τραχύτητα καὶ ἀνωμαλίαν εἶχεν. Φερεκράτης ἐν ἐπιλόγοις κἂν μὲν σιωπῶν φέρεται. συλῇ τινα. καὶ φησί. τί σιωπᾷς. ἂν δ᾽ ἀπολεσθῶ, οἴμοι τάλας φησὶ χαράδρα κατολώλυθεν.

Φώκης δ᾽ ὀσμὴν Λαμίας δ᾽ ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου	E	*Phocæ & odorem, & coleos Lamiæ illutibiles, atque cameli*
Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας, οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι,		*Culum: neque monſtrum hoc aſpexit pauidus, vel munere victus.*
Ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν ἔτι καὶ νυνὶ πολεμεῖ φησίν τε μετ᾽ αὐτοῦ		*Sed pro vobis etiam nunc belligerat, ſed & autumat anno*
Τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν		*Auſum ſe incommoda querquera & ardentes inuadere febres*
Οἳ τοὺς πατέρας τ᾽ ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον.	F	*Quæ ſuffocabant nocte patres, & auorum colla premebant,*
Κατακλινόμενοί τ᾽ ἐπὶ ταῖς κοίταις, ἐπὶ τοῖσιν ἀπράγμοσιν ὑμῶν,		*Inde cubili recubantes ſuper, & agentibus otia vobis*
Ἀντωμοσίας, καὶ προσκλήσεις, καὶ μαρτυρίας συνεκόλλων.		*Iuſiuranda & conditiones, & teſtes conciliabant*
Ὥστ᾽ ἀναπηδᾶν δειμαίνοντας πολλοὺς, ὡς τὸν Πολέμαρχον.	G	*Quod pleroſque coegit opem implorare timentes Polemarchi,*
Τοιόνδ᾽ εὑρόντες ἀλεξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν.		*Tamen hunc Auerruncum qui regionis conſeruitor huius,*

Σχόλια. Φώκης δ᾽ ὀσμήν.] εἰς κακοσμίαν αὐτὸν διαβάλλει. διὰ τὸ βυρσοδέψην αὐτὸν εἶναι. Ὅμηρος φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή. καὶ πικρὸν ἀποπνείουσα ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν. Λαμίας ὄρχεις.] Λάμια θηρίον

οἷον ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμὸν, λαίμια καὶ λάμια. Δρακοὶ δὲ οἱ ὄρχεις. εἰδωλοποιεῖ δέ τινας ὄρχεις Λαμίας. θῆλυ γάρ. Δοῦρις δὲ ἐν β. Λιβυκῶν ἱστορεῖ γυναῖκα καλὴν γενέσθαι τὴν Λάμιαν. μιχθέντος δὲ αὐτῇ Διὸς ὑφ' Ἥρας ζηλοτυπουμένην ἃ ἔτικτεν ἀπολλύναι. διόπερ ἀπὸ τῆς λύπης δύσμορφον γεγονέναι καὶ τὰ τῶν ἄλλων παιδία ἀναρπάζουσαν διαφθείρειν. Πρωκτὸν δὲ καμήλου.] θερμόπρωκτος γὰρ ἡ κάμηλος καὶ λάγνος. κάμιλος δὲ τὸ παχὺ σχοινίον διὰ τοῦ ἰ. Τοῖς ἠπιάλοις.] ἠπίαλος τὸ τοῦ πυρετοῦ κρύος. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις καὶ Θεσμοφοριαζούσαις. ἅμα δὲ ἠπίαλος πυρετοῦ πρόδρομος. Δίδυμος δέ φησι, δαίμων. ὃν ἠπιάλην καὶ τίφυν καὶ εὐόπαν καλοῦσι. τὸ δὲ πυρετοῖσιν ἐπέλευσεν, ἀπὸ τοῦ πάθους. ἄλλως. τοὺς βλάπτοντας τὴν πόλιν λέγει ἠπιάλους καὶ πυρετούς. ταῦτα δὲ εἴδη πυρετῶν. ὥσπερ οὖν οὗτοι βλάπτουσι τὰ σώματα, οὕτω καὶ οὗτοι τὴν πόλιν. Πέρυσιν.] πέρυσι γὰρ τὰς Νεφέλας ἐδίδαξεν. ἐν αἷς τοὺς περὶ Σωκράτην διεκωμῴδησεν. ἠπιάλους δὲ αὐτοὺς ὀνομάζει, εἰς ὠχρότητα περιτρέποντας. ἐν δὲ τοῖς Ἱππεῦσι, τὸν Κλέωνα οὓς πρὸ τῶν Νεφελῶν καθῆκε. τὸ δὲ τοὺς πατέρας ἦγχον λέγει διὰ τὸν ἥττονα λόγον τὸν πατραλοίαν ἢ διὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὥς φησι πέρυσιν εἰσαχθέντα ἐν Νεφέλαις, τύπτοντα τὸν πατέρα αὐτοῦ.

CHRIST. Τοῖς ἠπιάλοις.] Rigoribus & febribus eos comparat, vt enim febres corpus exercent & tenuant, ſic illi prodigioſi ciues rempublicam, fortaſſis autem alludit ad illorum maciem & pallorem. ἠπίαλον omnes τῶν ἰατρῶν παῖδες fatentur eſſe rigorem illum febris πρόδρομον. Querqueram febrem vocare poſſumus. De Epiala febri cõſulendi medici, ſed præcipuè eruditiſſimus Gorræus in Definitionibus, Aetius voluit etymon eſſe à mari leuiter primùm accedente ad littus, deinde vehementius feriente ἀπὸ ἠπίας ἁλός, Non puto inde tranſlatum. Quum enim videam Grammaticos ἠπιάλην vel ἐφιάλτην vocare τὸν ῥιγοπυρετὸν vt habes apud Sudam, vt contrà ἠπιάλης etiam Ephialtes incubus dicitur, ac definiri ἐφιάλτην vaporem qui in caput recurrit, ex repletione & cruditate ortum: malim veriloquium arceſſere ab inuaſione & inſultu quàm lenis malaciæ aſſultu. deinde Quum hoc loco videantur differre ἠπίαλος & πυρετὸς, fortaſſis ad morbum Ephialtem referendum, qui præcurſor eſt inſaniæ. Nam & hi Demagogi ſæpè faciunt vt inſaniat populus etiã contrà ipſos. Πατέρας τ' ἦγχον] Annus erat cùm docuerat Nebulas ſecundas Ariſtophanes, archõte Aminia, Nam priores quæ exactæ fuerunt, exhibuerat Iſarcho Archonte, In illis Nebulis quas hodie habemus Strepſiades ſe dedit in diſciplinã Socratis, & Phidippidæ filio perſuaſit vt idem faceret, vbi cùm δίκαιον & ἄδικον λόγον, vel μείζονα & ἥττονα oſtenderet, pulſatus eſt à ſuo Strepſiades. Hinc eſt, quod hic ait πατέρας τ' ἦγχον καὶ πάππους ἀπέπνιγον, propriè de febribus & rigoribus illis, mò ἠπιάλοις quæ ſuffocandi vim habent, & cùm tuſſi crebra faucibus imminent. Totam verò illam fabulam nequiſſimus Comicus contra ſapientiſſimum, &, ſi quis alius Græcorum, innocentiſſimum Socratem pretio adductus conſcripſerat dignus qui in ſecundis vt primis Nebulis exigeretur. Mendacia enim ſcriptoris ſatis arguit titulus. Nos maximi Philoſophorum magiſtri vicem miſerati hoc aliquando pro eo contra hunc Comicum Epigramma ſcripſimus, atque hunc tantùm de laudibus Ariſtophanis deruimus cumulum.

A

Εἰς Ἀριστοφάνην κατὰ Σωκράτους.

Οὗτοι Ἀριστοφάνους πρέπει οὔνομα κωμικὸν, ἴσασι
Ψευδίστω κατὰ τῆς Σωκρατικῆς σοφίας.
Τοῖς περὶ τὸν Μέλιτον τ' Ἄνυτόν τε νέμων χάριν, αἴσχει
Ἀτθίδος ἐμπεσὼν εἶπον ἀνδρὸς ὄνειδος,
Τωθάζων ἀδίκως, καὶ πλάττων ψεύδε' ἄριστος
Οὐκ ἐφάνης τελέθων, μᾶλλον ἄπιστος ἔφυς.

B Etiam Latinum Epigramma diuerſis tamen argumenti verbis ſcripſimus. Id eiuſmodi eſt:

Pro Socrate contra Ariſtophanem.

Nil mercã, niſi, ſupra omnes quos Comica virtus
Attollit, palmam te meruiſſe putem:
Seu quia gratificans Nebuloni fabula Nubes
Facta tibi in ſancti Socratis exitium,
C Futilis & mendax & vanus & impius audis,
Hoc graue iudicium poſteritatis habes.

Σχόλια. Ἀντωμοσίας] γράμματά τινα γραφέντων περὶ ὧν ἡ δίκη, ὅτε κατηγορούμενος καὶ ὁ κατηγορῶν ἀποφέρουσι πρὸς τὴν ἀρχήν. καλεῖται δὲ οὕτως, ὅτι ἑκάτερος αὐτῶν ἀντώμνυεν, ὁ μὲν τἀληθῆ κατηγορήσειν, ὁ δὲ τἀληθῆ ἀπολογήσεσθαι. ἄλλως. ἀντωμοσία. γραφὴ κατά τινος ἐνορκος περὶ ὧν ἠδικῆσθαί φησι. διωμοσία δὲ ὁ ἑκατέρωθεν γινόμενος ὅρκος ὑπὸ τῶν δικαζομένων. τοῦ μὲν ὡς D πράξαντα διώκειν. τοῦ δὲ ὡς οὐκ ἔπραξεν ἀποφάσκειν. ἐξωμοσία δὲ ἄρνησις σὺν ὅρκῳ, ὡς ἀδυνατοῦντες ἢ μὴ καιρὸν ὄντες αὐτοὶ τοῦ λειτουργεῖν. Προσκλήσεις.] παρὰ τὸ προσκαλεῖσθαι ὑπὲρ δίκης εἰς συμβάσεις καὶ συνθήκας καὶ διαλλαγὰς προσκαλεῖν.

CHR. Ἀντωμοσίας] Quid eſſet ἀντωμοσία ſupra monuimus, hoc tãtũ addemus διωμοσίαν fuiſſe iuſiurãdũ vtrinq; datũ à reo & actore, quo hic ſe perſequi dicebat & agere in reũ vt criminis cõfeſſi, ille negare à ſe factũ & probare poſſe. At verò ἐξωμοσία E lõgè aliud eſt, nã iurãdũ erat cũ negatione eius qui affirmaret nõ poſſe ſe aut debere magiſtratũ gerere, hoc Latini eierare mun' vel magiſtratũ dicebãt. Προσκλήσεις] Sic dicebãtur cõditiones quæ à litigatoribus ãte iudiciũ litis offerebãtur, quæ velut prouocationes & hortamẽta erãt ad pacta & fœdera ineũda.

Σχ. Ὡς τὸν Πολέμαρχον.] ὄνομα ἀρχῆς. οὐ τοῖς πολίταις τοῦτο προσῆκεν, ἀλλὰ τοῖς ξένοις. αἱ γὰρ ξένων καὶ δίκαι, ἐπὶ τοῦ Πολεμάρχου εἰσῄεσαν. οἱ δὲ καὶ βοηθείας δεόμενοι ἐπὶ τὴν F ἀρχὴν κατέφευγον τοῦ Πολεμάρχου. ἀλλὰ καὶ οἱ κατηγοροῦντες ξένων κακώσεως, πρὸς τὸν Πολέμαρχον ἐδικάζοντο. κἀκεῖνος εἰσῆγεν. ἄλλως. Πολέμαρχος ἄρχων πρὸς ὃν κατηγοροῦντο τοὺς ξένους. ἄλλως. ἀρχή τις ἐστὶ παρ' Ἀθηναίοις οὕτω καλουμένη. ἔστι δὲ εἷς τῶν ἀρχόντων. διοικεῖ δὲ ἄλλα τε, καὶ εἰσάγει δίκας τὰς τε τοῦ ἀποστασίου καὶ ἀπροστασίου τοῖς μετοίκοις καὶ τἄλλα ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων ἐστὶ ταῦτα τοῖς μετοίκοις ὁ Πολέμαρχος ἀποκληρῶν. παρὰ δ' Αἰτωλοῖς τὸν Πολέμαρχον συμβαίνει κλείειν G τὰς πύλας καὶ ποιεῖσθαι τὸ καθ' ἡμέραν τὴν δίαιταν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος. ἔστι δὲ καὶ κύριον ὄνομα ὁ τοῦ Λυσίου ἀδελφός.

CHR. Ὡς τὸν Πολέμαρχον] Ex nouem Archontibus vnus erat Polemarchus cui propria cura cognoſcere de peregrinis & inquilinis quales οἱ μέτοικοι & ἰσοτελεῖς de quibus diximus, & iudicibat inter eos cauſas & lites violati & neglecti patrocinij, vt ex Ariſt. probat Pollux cuius verba etiã hic Se

refert. Sed Ariſtotelis teſtimonium etiam lex cõfirmat quam recitat Demoſthenes in ſecunda cõtra Stephanum, & Lyſias contra Pancleonem. Nã vt ciuibus reliquis ius dicebat Archon, ita Polemarchus peregrinis & inquilinis, qui quia ſuo nomine litem intendere nequibant (neque enim iudiciorum erant participes) propterea patronum ciuem qui pro ſe ageret, habere cogebantur, vt alibi diximus ex lib. 3. Politicorum Ariſtotelis. Atq; hinc lex ἀπροστασίου orta, in eos qui patronum non habebant. Quod autem hic ait multos metuentes accurriſſe ad Polemarchum, ideò dictum, Quia (vt ex eodem Ariſtotele Harpocration tradit) etiam A ad Polemarchi magiſtratum confugiebant qui auxilij indigebant, planéque eoſdem eſſe cum noſtris Mareſchallis (Romani Tribunos militũ vocant, & dicti ſunt quaſi iudices in caballo, ná vno Magiſtro equitum minores ſunt, qué nos Comeſtabulũ dicimus) facilè aſſentior maximo Budæo. Antiquitus enim etiam bello præfuiſſe (vt & hodie noſtri) & regibus adfuiſſe Pauſanias indicat, cũ ait Regem Erectheum Polemarchũ habuiſſe in bello Eleuſinio Iouem Xuthi filium. B Apud Ætolos Polemarchi officium erat portas claudere, & ante limina interdiu ius dicere. Hoc autem nomine dictus eſt maior frater Lyſię oratoris, teſte Plutarch.

Πέρυσι καταπροὔδοτε, καινοτάτας σπείραντ' αὐτοῦ διανοίας.	*Præterito anno prodideratis nouas ſenſus arua ſerentem*
Ἃς ὑπὸ τοῦ μὴ γνῶναι καθαρῶς ὑμεῖς ἐποιήσατ' ἀναλδεῖς.	*Sed eam ſegetem ignotam quia non coluiſtis, veſcam habuiſtis*
Καίτοι σπένδων πολλ' ἐπὶ πολλοῖσιν ὄμνυσι τὸν Διόνυσον,	C *Quamuis libatum iterans calpar Dionyſum viſitatorem*
Μὴ πώποτ' ἀμείνον' ἔπη τούτων κωμωδικὰ μηδέν' ἀκοῦσαι.	*Sanctè adiuret Comica nunquam meliora audita fuiſſe.*
Τοῦτο μὲν οὖν ἐσθ' ὑμῖν αἰσχρὸν, τοῖς μὴ γνοῦσιν παραχρῆμα.	*Igitur vobis hoc turpe fuit non ſpectaſſe illicò agenda,*
Ὁ δὲ ποιητὴς οὐδὲν χείρων παρὰ τοῖσι σοφοῖς νενόμισται,	*Namq; poetam hunc docti nihilo cenſebunt deteriorem,*
Εἴπερ ἐλαύνων τοὺς ἀντιπάλους, τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψεν.	*Quando inimicos valdè exagitans, ingenij* D *triuit opellam.*
Ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τοὺς ποιητὰς,	*Vos porrò ſtulti & miſeri hortor,*
Ὦ δαιμόνιοι, τοὺς ζητοῦντας	*Vt ſolertes, dictiſq; bonum*
Καινόν τι λέγειν κἀξευρίσκειν,	*Auctores commune poetas*
Στέργετε μᾶλλον καὶ θεραπεύετε	*Plus & ametis, pluſq; colatis*
Καὶ τὰ νοήματα σῴζεσθ' αὐτῶν.	*Et ſeruetis eorum fabulas.*
Ἐσβάλλετε δ' εἰς τὰς κιβωτοὺς	*Inijcite arcis vbi ſunt poma*
Μετὰ τῶν μήλων, κἂν ταῦτα ποιῆ-	*Condita: ſi ſic facitis vos hunc*
θ' ὑμῖν δι' ἔτους τῶν ἱματίων	*Vt veſtibus eſt mos, hornotina*
Ὀζήσει δεξιότητος.	*Laudis referetis odorem.*

E

Σχόλια. Πέρυσι καταπροὔδοτε] ὅτι πέρυσι διδάξας τὰς πρώτας Νεφέλας ἐξέπεσε. περιττὴ δὲ ἡ κατά. Ἃς ὑπὸ τοῦ μή.] τὰς καινὰς διανοίας ἀγνοήσαντες ἀπὸ τοῦ μὴ νοεῖν παρακείνατε. ἀναλδεῖς δὲ ἀσθενεῖς, ἀσθενεῖς.

BISETVS. Ἀναλδεῖς] ἀναλδὴς κυρίως λέγεται ὁ μὴ αὐξόμενος, ἢ ὁ μὴ αὐξηθεὶς διὰ ἀνάρθμος. ἐν μεταφορικῶς ὁ ταπεινὸς, ὁ ἀσθενής. παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ἄλδειν, τὸ αὔξειν, καὶ μεῖζον ποιεῖν. ὅθεν τὸ ἀλδαίνειν. εὐφωνίας δὲ χάριν τὸ ν ἐπιτίθεται.

CHR. Πέρυσι καταπροὔδοτε.] Anno elapſo, cũ priores Nebulas agere voluiſſet, victúſque eſt à Cratino & Amipſia, turpitérq; exactus. Quod nũc hic conqueritur, vacat autem præpoſitio κατὰ neque quicquã magis ſignificat, quam προὔδοτε ſimplex, quod dicit quia fauorem ſperabat populi meritis ſuis reſponſurum, ſed malè legitur σπείροντ' αὐτοῦ, putabam meliùs καινοτάτας σπείροντ' αὐτοῦ, ſed τὸ ἀναλδεῖς quod ſequitur (i. humiles & infirmas, necdum adultas) ſuadet vt legamus σπείραντα. Excuſat autẽ quantum poteſt illius fabulæ hypotheſin & διδασκαλίαν, imò laudat quantum pote, & ſpectatores contra ignorantiæ & ingratitudinis poſtulat.

Σχόλια. Εἴπερ ἐλαύνων τοὺς ἀντιπάλους.] ἀντὶ τοῦ ἐπιχειρῶν, ἐπιτρέχων. τὸ δὲ συνέτριψεν ἀπὸ τῶν ἐρετῶν ἐπιτάττε, τὴν ἀπὸ ῥύμης συντρίβοντων τὰς κώπας. νενίκας φησὶ τοὺς ἀντιπάλους τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἀφείλετο. τὸ γὰρ ἐπίνοιαν λέγει παρακεχθεὶς ὑπὸ τῶν κακῶς κεκρικότων. ὁ δὲ βούλεται εἰπεῖν ὅτι οὐ χείρων ἐπαινεθήσεται παρὰ τοῖς σοφοῖς τοὺς ἀνταγωνιζομένους αὐτῷ νικῶν. ἔνιοι δέ φασιν ὅτι ἀπὸ τῶν διατελούντων τὰ ἅρματα μεταφορὰν εἴληφε. τὸ ἐπὶ πρὸς τὸ παρελαύνειν ἐσκεύασται τὸ ξυνέτριψε. τὰ νοήματα δὲ τὰ ἐπινοήματα τῶν δραμάτων. Μετὰ μήλων.] εἰώθασι γὰρ εἰς τὰ κιβώτια μῆλα βάλλειν δι' εὐοσμίαν. F Δεξιότητος] δεξιοὶ δόξετε εἶναι. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δὲ ὀσμῆς, δεξιότητος εἶπεν ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα.

CH. τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψε] Nõ ita, inquit, docti & prudẽtes de poeta noſtro iudicabũt, vt feciſtis, quãuis dũ inimicos exagitat, exciderit ſperata victoria, hoc. n. ἐπίνοιαν vocat. Metaphorã aũt συντρίψεως ſũt qui putẽt ſumptã à remigib. quorũ remi aſſidua iactatione terũtur. Alij à currib. malũt quorũ rotæ crebro circũactu allidũtur, Quia ἐλαύνων G dixerat ꝙ eſt agere currũ. Ὀζήσει δεξιότητος.] Hic verſus vltim' ex nouẽ Dimetris Anapæſt. eſt Catalect. & dicitur Coronis Anapæſtica. Rectè autem dictum δεξιότητος & propriè de bono poëmate, neque tamen reſpondet vox ad ἱματίων, potius ad ποιημάτων, ſed quia poeſeos νοήματα pomis

compa-

comparauit quæ in arcas vel riſcos conduntur vt A odore bono aſpergant veſtes ibidem poſitas, ſatis habuit dicere ὀζόσι neque addere ἡδὺ, ſed ad rem δεξιότητος. Diximus autem alibi, bonos poetas & εὖ πεπαιδευμένους dictos δεξιούς.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιά.

B

Bisetvs. Ο τῶν γερόντων χορὸς ἐν τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἑξῆς ἐπιρρήματι τὰς αὐτοῦ ἀρετὰς, καὶ λαμπρὰς πράξεις ἐξαίρει, καὶ μεγαλύνει, τῶν δὲ νεωτέρων τοὺς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐν τῇ πόλει ὄντων, τοὺς κακοὺς τρόπους, τὴν μαλακίαν, καὶ τὰς τρυφὰς ὀνειδίζων ψέγει.

Χο. Ω πάλαι ποτ' ὄντες ἡμεῖς, ἄλκιμοι μὲν ἐν χοροῖς,
Ἄλκιμοι δ' ἐν μάχαισιν
Καὶ κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο μόνον, ἄνδρες μαχιμώτατοι.
C
Πρὶν ποτ' ἦν πρὶν ταῦτα, νῦν
Δ' οἴχεται, γε κύκνου τε πολιώτεραι δὴ
Αἵδ' ἐπανθοῦσι τρίχες.
Ἀλλὰ κἀκ τῶν λειψάνων
Δεῖ τῶνδε ῥώμην νεανικὴν ἔχειν. ἐγὼ
Τοὐμὸν νομίζω γῆρας εἶναι κρεῖττον, ἢ πολλῶν κικίννους νεανιῶν
Καὶ σχῆμα, κεὐρυπρωκτίαν.

CH. STrenui forteſq́ eramus in choreis antidhac
Inq́ bello valentes
At proinde ex vnica hac virtute pugnaciſſimi
Sed fuerunt hæc prius.
Nunc quidem exoleta ſunt, magiſq́ cygno
Albicant nobis pili.
Sed tamen quod reliquum eſt
Æui, iuuenta maniamus robore.
Præſtantiorem nam meam duco ſenectam
Quàm puberum cicinnulos
Et ſchema, latum & podicem.

D

Σχόλια. Ω πάλαι ποτ'] ὁ χορὸς πρὸς ἑαυτὸν. παρὰ τὸ, πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Πρὶν ταῦτα.] τὰ πρὶν κατορθώματα ἀπώλετο. Δίδυμός φησιν ὡς παρῴδησε ταῦτα ἐκ τῶν Τιμοκρέοντος τοῦ ῥοδίου. Αἵδ' ἐπανθοῦσι τρίχες.] ἢ τότε δείξουσιν αὐτοὺς οὗτοι τοὺς κροτάφους. οἱ δὲ διαιροῦσιν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τοῦτο. αἱ δ' ἐπανθοῦσιν τρίχες. ἐν ᾧ περὶ τῶν νεωτέρων ὁ λόγος. καὶ τὰ ἑξῆς περὶ αὐτῶν φησι. Γῆρας εἶναι κρεῖττον.] διαβάλλει τοὺς νέους ὁ ποιητὴς ὡς διεφθαρμένους κατὰ τοὺς ἀρχαίους κωμῳδῶν, νεανίσκους δὲ ἔλεγον τὰς πεπλεγμένας καὶ τετημελημένας τρίχας. σχῆμα δὲ τὴν σκευὴν καὶ τὸν κόσμον.

Christ. Ω πάλαι ποτ' ὄντες] Nunc chorus ſenum veſparum apparet, verè iactator & (vt ait Horat.) laudator temporis acti Se puero. Hæc verò ſumpta ex vulgato Senario Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. i. Fortes fuere antiquitus Mileſij. Eſt autem hic prior verſus Trochaicus Tetrameter Catalecticus, Secundus mixtus eſt ex Trochaico & Iambico. Tertium puto debere eſſe ſimilem primo (qualis tertius Antiſtrophæ ſequentis) & erit ſi legas ἀνέρες pro ἄνδρες, etiamſi ſextus pes ſit dactylus. Πρὶν ποτ' ἦν πρὶν ταῦτα.] Didymus ait hæc per Parodiam ſumpta à Timocreonte Rhodio. Sed illa, inquit, fortia facta perierunt. Credibile eſt Catullum optimum ex antiquis poetam qui pleraque è Græcis aut vertit aut ſumpſit, huc etiam reſpexiſſe cùm in Faſeli dedicatione dixit, Sed hæc prius fuere. Eſt autem hic verſus Dimeter Trochaicus Catalecticus. Sequens qui eſt quintus ex vndecim Colis huius Odæ & Strophæ videtur eſſe Trimeter Trochaicus Acatalecticus. Sextus & ſeptimus ſimiles quarto. Octauus & nonus Trimetri Iambici, ſed Nonus Hypercatalecticus. Duo reliqui, Dimetri, Iambici, Acatalecti.

E

Η πολλῶν κικίννους νεανιῶν] Non ſolum ſenex laudator (vt diximus) eſt ætatis ſuæ præteritæ, ſed etiam cenſor caſtigatórque minorum. Sic faciunt iſti veſpæ, poſtquam magnifecerunt ſua facta quæ iuuenes ipſi geſſerunt, nunc inſectantur iuuenes & cincinnatos & cinædos, hoc enim per εὐρυπρωκτίαν innuitur. Sed ſua cuique ętas commendabilis eſt. Habes apud Plutarchum tres choros trium ætatum, puerilem, iuuenilem & ſenilem, Laconicos, ſenes incipiunt & canunt ἄμες ποτ' ἦμες ἄλκιμοι νεανίαι. viri iuuenes ſequuntur in hunc modum

F

ἄμες δέ γ' εἰμέν, αἰ δὲ λῇς αὐγάσδεο. Pueri demum ſic inquiunt, Ἄμες δέ γ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάρρονες. Tres ſunt ſenarij, quos ita interpretabor.

Nos olim eramus puberes fortiſſimi.
At nos ſumus nunc, intuere ſi lubet.
Nos fortiores poſtidhac certum eſt fore.

G

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων κ.

Χο. Ει τις ὑμῶν ὦ θεαταὶ τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν

Epirrhema
verſ. xx.

CH. SI quis hic ſpectator eſt, cui cognitus probè ſiem

Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον, ἥτις	A	*Deinde miratur figuram quòd crabronis induam.*
Ἡμῶν ἐστὶν ἡ 'πίνοια τῆς ἐγκεντρίδος		*Scire ſi velit quis huius ſenſus eſt aculei,*
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.		*Hunc facul doctum & ſcientem ex inſciente fecerim*
Ἐσμὲν ἡμεῖς οἷς πρόσεστι τοῦτο τοὐρροπύγιον,		*Nos habere quos videtis iſtud vropygium,*
Ἀττικοὶ μόνοι δικαίως ἐγγενεῖς αὐτόχθονες.		*Attici ſumus, trahentes nobilem hinc originem*
Ἀνδρικώτατον γένος καὶ πλεῖστα τήνδε τὴν πόλιν		*Inde-nati iure ſoli, priſca gens fortiſſima*
Ὠφελῆσαν ἐν μάχαισιν, ἡνίκ' ἦλθεν ὁ βάρβαρος	B	*Quæque pugnans ciuitatem adiuuit iſtam maximè*
Τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ πυρπολῶν.		*Igne cùm totam veniret perdere audax barbarus*
Ἐξελεῖν ἡμῶν μενοινῶν πρὸς βίαν τἀνθρήνια.		*Viq́; vellet vindicare tecta noſtra cerea:*
Εὐθέως γὰρ ἐκδραμόντες, δουρὶ ξὺν ἀσπίδι,		*Nam ſtatim curſu citato ſcutum & haſtam inuadimus*
Ἐμαχόμεσθ' αὐτοῖσι, θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες.		*Et pugnam ciemus hauſto mox thymo iracundiæ*
Πᾶς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ὑπ' ὀργῆς τὴν χελύνην ἐσθίων,		
Ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων, οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν.	C	*Hic viri omnes ordinati mordicus labrum premunt*
Ἀλλ' ὅμως ἀπωσάμεσθα ξὺν θεοῖς πρὸς ἑσπέρα.		*Æſtuantes, tam fuitq́; denſa telorum ſeges*
Γλαῦξ γὰρ ἡμῶν πρὶν μάχεσθαι τὸν στρατὸν διέπτατο.		*Vix vt æthra cerneretur, Dijs tamen iuuantibus*
Εἶτα δ' ἑπόμεσθα θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους.		*Veſpere eſt repulſus hoſtis, auolarat noctua*
		Ante pugnam, nos ſecuti in ipſa ſubligacula
Οἱ δ' ἔφευγον, τὰς γνάθους καὶ τὰς ὀφρῦς κεντούμενοι,		*Irruebamus, fugam illi dum parant punctigenas*
Ὥστε παρὰ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ καὶ νῦν ἔτι	D	*Palpebrasq́; vt nil feratur nunc per omnes barbaros*
Μηδὲν Ἀττικοῦ καλεῖσθαι σφηκὸς ἀνδρειότερον.		*Attico crabrone quicquam fortiter ferocius.*

Σχόλια. Εἴ τις ὑμῶν ὦ θεαταί.] τοῦτό ἐστιν ἐπίρρημα, ὡς ἐπίπαν ι' στίχων. ἢ ιβ' ἢ ιγ'. ἐνταῦθα δὲ, εἴκοσι. Διεσφηκωμένον.] εἰς σφῆκας διεσκευασμένον. ταῦτα δὲ, πρὸς τὴν σκευὴν, ἣν ἀνέθετο ὁ χορὸς, τὴν τῶν σφηκῶν ποιούμενος μιμούμενος περὶ τοῦ σχήματος ἀπολογούμενος φησιν. ἄλλως. διεζωσμένον. κρεῖττον δὲ μέσον σφηκώδη φαινόμενον. ἔχουσι γὰρ κέντρα ὡς εἰς σφῆκας σχηματιζόμενοι. Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω.] ὁ στίχος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. τὸ δὲ ἢ ἀντὶ τοῦ ἦν Ἀττικόν. ὡς τὸ ἢ παρεσκευασμένος ἐν Πλούτῳ. Τοὐρροπύγιον δὲ, τὸ ἐγκεκεντρωμένον λέγει. Ὁ βάρβαρος.] τὴν ἐν Μαραθῶνι κατὰ τοῦ Δαρείου νίκην λέγει. Τἀνθρήνια.] νῦν μὲν τὰ τῶν σφηκῶν κηρία. κυρίως δὲ τὰ τῶν ἀνθρηνῶν σμήνη. ἀνθρήνας δὲ, οἱ μὲν τὰς μελίσσας. οἱ δὲ, ἕτερον ζῷον παραπλήσιον ὅμοιον σφηκί. οἱ δὲ, τοὺς τόπους ὅπου κατοικοῦσιν οἱ σφῆκες. δηλοῖ δὲ νῦν τὰς οἰκίας.

E

F

CHRIST. Εἴ τις ὑμῶν.] Epirthema hoc viginti conſtat verſibus, quod alias tantùm decem vel duodecim vel tredecim habet. Sunt autem omnes verſus Tetrametri Trochaici Catalectici, quibus Chorus iſte ſenum rationem reddit ſchematis ſui, & quare veſparum aculeum induerit. Μέσον ἐσφηκωμένον ἥτις.] Legendúm proculdubio, διεσφηκωμένον, id eſt, habitum veſpæ habentem, non enim aliter verſus ſit integer, ſed illud ἥτις eradendum G è fine huius verſus, vt incipiat ſequentem quem ſic lego ἥτις ἡμῶν ἡ 'πίνοια, &c. delendo τὸ ἐστὶν, vt nō neceſſarium & metro noxium. Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω.] Hunc verſum ſumptum eſſe ex Euripidæ Stenebœa Tragœdia teſtatur Scholiaſtes. Nam, vt antea diximus ſolens & ſuo more hoc facit Comicus hic noſter, cùm adludit ad verſus Tragicorum, præcipuè Æſchyli & Euripidæ. Dixit autem more Attico ἢ pro ἦν. vt alibi etiam notauimus. Τοὐρροπύγιον.] Vropygium vel oropygium (vt ſæpè o in u mutatur) terminus eſt ſpinæ & vertebrarum, dictum quaſi οὐρὰ τῆς πυγῆς, quamuis ὄρρος etiam dicatur & noſtrum horrire fortaſſis inde, vt amplius diximus in Comment. ad Irenam. Ea particula in auibus volatum adiuuat & dirigit temonis inſtar, & quæ volucres eo carent, pedes habent pro ſeruaculo. Vide quæ diligenter & accuratè Georgius Merula Domitij Lorarius, ſcripſit ad Martialis Epigramma in Vetuſtinam lib. 3. ſub finem. Hoc autem loco, per orropygium intelligit aculeum illum quem veſpæ habent in illa parte. Ἡνίκ' ἦλθεν ὁ βάρβ.] Victoriam innuit quam de ſexcentis millibus Perſarum & Dario Rege reportarunt Athenienſes duce Miltiade in Marathonis campis vbi tanta virtute (vt ait Iuſtinus) à decem tantùm mille ciuibus pugnatum eſt, vt hinc viros, illinc pecudes putares, Quo tempore Themiſtoclis adoleſcentis emicuit gloria & indoles, & Cynegiri virtus incredibilis apparuit. Legendum autem omnino cenſeo ἦλθ' ὁ βάρβαρος, vt cōſtet ſuis numeris Trochaicus verſus. Τἀνθρήνια.) Cellas & fauos τῶν ἀνθρηνῶν quæ ſunt apes, vel aliud quid veſpæ ſimile, & κηφοποιεῖν. Dixit autem ἀνθρήνια ἀντὶ τῶν οἰκιῶν, vt μυρμηκιὰ ſimiliter dicitur κατάδυσις τῶν μυρμήκων. Δουρὶ ξὺν ἀσπίδι.) Mēdoſus eſt verſus in ratione metrica, lege καὶ ξὺν ἀσπίδι, vel potius vt reperitur apud Sudam ξὺν δορὶ ξὺν ἀσπίδι.

Σχόλια. Θυμὸν ὀξίνην] ἀντὶ τοῦ δριμεῖαν ὀργήν.

CHR.

CHR. Θυμὸν ὀξύτατον ἐμπνέοντες.] Id eſt, ὀργὴν θερμὴν, acrem iram. Sed profectò non dubito quin reſpexerit ad gratum apibus pabulum, quæ thymo libenter victitant, & ludit in voce θυμοῦ quæ & iram & herbam illam ſignificat.

Bisetus. Πᾶς ἀνήρ.] παρὰ τὸ Σωσίου ἀπογέγραπται πᾶς ἀνήρ. ἀνὴρ δὲ παρ' ἄνδρα εἰ στῆναι εἰώθασιν τῇ μάχῃ. ἵνα αἱ τάξεις πυκνωθεῖσαι τὴν τῶν πολεμίων ὁρμὴν ῥᾷον ἀνέχωσι. τὴν τοιαύτης μάχης, καὶ τάξεων σύγκρισιν Τυρταῖος ὁ ποιητὴς ἡμῖν κάλλιστα χαρακτηρίζει διὰ τούτων,

Καὶ πόδα πὰρ ποδὶ θεὶς, καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ' ἐρείσας,
Ἐν δὲ λόφον τε λόφῳ, καὶ κυνέην κυνέῃ,
Καὶ στέρνον στέρνῳ πεπλημένος ἀνδρὶ μαχέσθω,
Ἢ ξίφεος κώπην, ἢ δόρυ μακρὸν ἑλών.

CHR. Πᾶς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ'.] Auſim, vt ait ille, lapidem Iouem iurare, legendum hic eſſε στὰς non πᾶς. Eſt autem χελώνη labrum ſuperius, quod premi & morſicari ſolet ab iratis.

Σχόλια. Τὴν χελώνην ἐσθίων.] ἀντὶ τοῦ τὰ χείλη. οἱ γὰρ ὀργιζόμενοι ἐνδάκνουσι τὰ χείλη. Ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων.) τῶν πεμπομένων ὑπὸ τῶν βαρβάρων. τῷ γοῦν ἀπαγγείλαντι ὡς ὑπὸ τῶν τοξευμάτων τῶν βαρβάρων οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανὸν. Λεωνίδας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων στρατηγὸς εἶπεν, ἀγαθὰ ἀγγέλλεις ὦ ξένε, ὑπὸ σκιὰν μαχούμεθα. Γλαῦξ.] τὸ γλαῦξ ὄνομα, Εὐφρόνιός φησιν Ἀττικοὶ μὲν περισπῶσιν. οἱ δὲ Δωριεῖς ὀξύνουσιν. γλαῦκα δὲ, τὴν Ἀθηνᾶν. φασὶ δὲ κατὰ τὸ ἀληθὲς, γλαῦκα διαπτᾶσαν τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις ἀπαγγέλλειν.

CHR. Οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν.] Tam creber fuit ſagittarum Perſicarum iactus vt inſtar nubis denſæ cælum offuſcaret. Quod Leonidas dux Lacedęmonij auxilij, cùm poſteà (in eo bello vbi contra Xerxem Gręci ceciderunt vincendo defatigati) intellexiſſet à nuntio, Benè, inquit, nuntias, mi hoſpes, ſub vmbra ergo pugnabimus. Plutarchus tamen paulò aliter, χαίρειν ἴσον, εἰ ὑπὸ σκιὰν μαχεσόμεθα. Γλαῦξ γὰρ ἡμῶν.] Prouerbium eſt ab Eraſmo recenſitum, Noctua volat, nam huius auis tanquā cōſultiſſimæ volatus auſpicatus eſſe dicitur & boni ominis. Aiunt autem ante pugnam illam Marathoniam viſam noctuam quæ Athenienſium exercitum peruolitauerat. Aliud eſt prouerbium, Noctuę Laurioticæ, ab aureis fodinis quę in ea regione ſunt, & aureis nomiſmatis vbi ſculpta erat Noctua, dictum in eos qui non viribus ſed pecunia vincuntur.

Σχόλια. Θυννάζοντες.] κεντοῦντες ὡς τοὺς θύννους τοῖς τριόδουσι μεταφορικῶς. Θυλάκους.] θυλάκους φασὶν εἶναι τὰς περὶ ταῖς σκέλεσι καὶ τοῖς μηροῖς Περσικάς. εἶδη βρακίων παρὰ Πέρσαις. θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους. ἀντὶ τοῦ εἰσπηδῶντες εἰς τὰς ἀναξυρίδας. Κεντούμενοι.] κατὰ τὸ πρὸς τὴν ὁμοιότητα τῶν σφηκῶν.

CHR. Θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους] Quia Thynni tridentibus puncti capi ſolent, & piſcatores θυννάζοντες & θυννοσκόποι dicuntur qui eos aucupantur & fodiunt. Propterea θυννάζειν metaphoricè dicitur τὸ κεντεῖν quod proprium eſt apum vel veſparum ſtimulos exſerentium. Tamen cùm ipſe Thynnus dictus ſit παρὰ τὸ θύειν quod eſt properare, currere & inſilire, malim cum Scholiſte interpretari hæc verba, εἰσπηδῶντες εἰς τὰς ἀναξυρίδας. Eſt autem θύλακος genus baccarum apud Perſas, ideóque Perſicas dixerunt Gręci quæ ſunt velut caligæ & in iumēta feminicrutalia quæ Heſychius vocat ἀσκοὺς δερματίνους vt videantur fuiſſe alti cothurni, & quos nos Franci vocamus Brodequins. Sic certè intelligēdus locus ex Eurip. Cyclope vbi Silenus (de Paride puto) loquitur in hæc verba, ἐπεὶ τοὺς θυλάκους τοὺς ποικίλους περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδοῦσα (Helenā ait) & ſanè ita pingitur Paris cū pictis cothurnis. Nos ad illum Euripidę locum plura diximus.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων ια.

Χο. Ἆρα δεινὸς ἦ τόθ', ὥστε πάντα μὴ δεδοικέναι.
Καὶ κατεστρεψάμην γε
Τοὺς ἐναντίους, πλέων ἐκεῖσε ταῖς τριήρεσιν.
Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν ὅπως
Ῥῆσιν εὖ λέξειν ἐμέλλομεν τότ' οὐδὲ
Συκοφαντήσειν τινὰ,
Φροντίς. ἀλλ' ὅς ἂν ἐρέτης
Ἔσοιτ' ἄριστος. τοιγαροῦν πολλὰς πόλεις
Μήδων ἑλόντες, αἴτιοι φέρεσθαι
Καὶ τὸν φόρον δεῦρ' ἐσμὲν ὃν
Κλέπτουσιν οἱ νεώτεροι.

ANTODA & ANTISTROPHA.
Col. xi.

CH. Tunc fui ſanè vir acer nec timens periculi
Quin & hoſtes fugaui
Terga victor inſequens & nauigans triremibus.
Non enim tunc noſtra mens
Circa eras mellitula occupata verba
Conſuens mendacia
Quiſq; ibi dabat operam
Rebus agendis optimè: tandem vrbibus
Multis potiti Perſicis, his imperatum eſt
Quod huc tributum deferant
Sed iuniores aufferunt.

Σχ. Ἆρα δεινὸς ἦν.] ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ ὁμοία δεῖ τῇ ᾠδῇ. καὶ αὕτη γὰρ κώλων καὶ στίχων ια. καὶ τὰ μὲν τροχαϊκὰ, τὰ δ' ἔχει ἰαμβικὰ πλὴν ἐν τῷ κώλῳ τὸ τρίτον ἔχει πόδα χορεῖον. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. τὸ δὲ ἦν κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἦα κατὰ κρᾶσιν ἦν ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον εἰμί. Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν] τὸ φροντὶς ἐν τέλει συνάπτεται. Ῥῆσιν εὖ λέξειν] ὡς οἱ νῦν ἀσκοῦσι μόνον τὸ εὐλέγειν, οὐ τὰ πολεμικά. Πολλὰς πόλεις] ἴσως ὑπὸ Μήδων ἡγεμονίας Ἀθηναίων.

CHR. Ἆρα δεινὸς ἦ τόθ'.] Antoda & Antiſtropha reſpondens proximè præcedenti Odæ & Antiſtrophæ tótq; habet Colos & verſus cōſtātes partim Trochaicis partim Iambicis vt ſupra, niſi q

in ſeptimo verſu tertius pes eſt Choræus. Eſt autem ὁ hoc etiam loco per craſin τοῦ ἴα & poſitum pro ἦμην vel ὑπῆρχον ἐγώ. Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν] Senſus eſt: Non enim tunc nobis cura erat quo pacto ſcitos verborum globulos rotaturi eſſemus, aut aliquẽ calumnioſè inſectaturi, ſed in re bellica ſtrenuè gerenda tantùm erat animus. Græca verba ſic dirige οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν φροντὶς ῥήσεως, &c. Πόλεις Μήδων ἑλόντες.] Exiſtimo hoc intelligendum de vrbibus Atticæ quæ venerant ſub poteſtatem barbari exercitus, & poſtea ab Athenienſibus receptæ ſunt.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ϛίχων κ.

ANTEPIRRHEMA verſ. xx.

Bisetus. Ὁ χορὸς τὴν αἰτίαν τοῦ σφηκώδους σχήματος, ὅπερ ἔλαβε, φανερῶς δηλοῖ, καὶ τὴν τῆς φύσεως, τοῦ βίου, τῶν τρόπων, καὶ τῶν πράξεων ἀναμφίλεκτον ὁμοιότητα ἀποφαίνει, τούτων δὲ πάντων καλὸν ἐξετασμὸν, καὶ γλυκεῖαν σύγκρισιν ποιεῖται.

Χο. Πολλαχοῦ σκοποῦντες, ἡμᾶς εἰς ἅπανθ' εὑρήσετε
Τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν σφηξὶν ἐμφερεστάτους.
Πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν ζῷον ἠρεθισμένον
Μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν, οὐδὲ δυσκολώτερον.
Εἶτα τἄλλ' ὅμοια πάντα σφηξὶ μηχανώμεθα.
Ξυλλέγοντες γὰρ καθ' ἑσμοὺς ὡσπερεὶ τἀνθρήνια,
Οἱ μὲν ἡμῶν οὗπερ ἄρχων, οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα.
Οἱ δ' ἐν ᾨδείῳ δικάζουσ'. οἱ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις
Ξυμβεβυσμένοι, πυκνὸν νεύοντες εἰς τὴν γῆν, μόλις

Qui probè ſpectare nos & diligentius volet
Moribus vitaq́ueſpis eſſe quàm ſimillimos
C *Deprehendet: Quippe nullum viuere animal arbitror*
Acrius moleſtiúſve ſi quis irritauerit.
Deinde quæ molimur omnia, ipſa veſpæ factitant
Et ſani nobis leguntur ceu ſecundùm examina,
Pars ad Archontem ſedemus, pars ad vndecimviros.
D *Pars ad Odei forum ius dicimus, pars mœnibus*
Adſumus contracti & incurui, inq́ue terram cernui

Σχόλια. Πολλαχοῦ.] τὸ ἀντεπίρρημα ὅμοιόν ἐστι τῷ ἐπιρρήματι, καὶ τοῦτο ἐκ τῶν εἰωθότων ϛίχων τροχαϊκῶν. ὑφ' ὃ δὴ ταῦτ' ἔξω γεγονυῖαι.

Bisetus. Ὅταν γὰρ ἡ ἀνταπόδοσις τετελέσται, ἐπὶ τῷ τέλει αἱ δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι τίθενται, ὡς καὶ πολλαχοῦ ἔστιν ὁρᾶν.

CHRIST. Μᾶλλον ὀξύθυμον]Exſtat Sulpitiæ Poetriæ carmen de Roma, vbi Romanos veſpis comparat, videtúrque innuere contra communẽ hoſtem ciues idem facere ac veſpas, crabrones, & apes, quas ſi quis in nidis ſuis irritet, omnes concurrunt vt vlciſcantur & propulſent iniuriam. Scribit autem Plinius lib. xi. Veſpas in ſublimi nidos è luto ædificare, & in iis ceras fingere.

Σχ. Οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα.] τοὺς δεσμοφύλακας· οὗτοι δὲ νῦν, θεσμοφύλακες καλοῦνται. ἄλλως. ἐστὶ τῶν ἕνδεκα ἀρχή, τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας καὶ ἀνδραποδιστὰς, καὶ λωποδύτας, θανάτῳ ἐκόλαζον. τοὺς δὲ ἀρνουμένους, εἰς δικαστήριον εἰσῆγον. εἰσῆγον δὲ καὶ τὰς ἐνδείξεις. ἔνδειξις δέ ἐστι δίκη φησὶν ὁ Παλαμήδης κατὰ τῶν τὰ δημόσια πωλούντων. Οἱ δ' ἐν ᾨδείῳ.] τόπος ἐστὶ θεατροειδής. ἐν ᾧ εἰώθασι τὰ ποιήματα ἀπαγγέλλειν, πρὸ τῆς εἰς τὸ θέατρον ἀπαγγελίας. τοῦτο δέ φησιν ὅτι εἰς πάντα τόπον εὑρήσει τις δικαστὰς ἐν τῇ Ἀττικῇ. τοῦτο δὲ οὐ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν δικῶν. τάχα δὲ καὶ τὰς διαίτας δηλοῖ. Ξυμβεβυσμένοι.] συνναγόντες ἑαυτοὺς καὶ κάμψαντες διὰ τὸ γῆρας. τὸ δὲ πυκνὸν, πρὸς τὸ ξυμβεβυσμένοι. νεύοντες δὲ μόλις τῷ σκήπτρῳ. ὡς ἂν γέροντες. ἢ ὑπὸ τοῦ συμπεπυκνῶσθαι. ἱδρύοντο δὲ καὶ βασιλεῖαι τοῖς δικασταῖς, ὁμόχροοι τοῖς δικαστηρίοις, ὅπου ἑκάστους εἰσελθόντας δικάζειν ἔδει, ἵνα τὸ διαμαρτάνοντα ἀπελέγξῃ τὸ χρῶμα.

CHR. Παρὰ τοὺς ἕνδεκα]Vndecimuirûm magiſtratus erat Athenis quîs cura erat incarceratorum & damnatorũ, cognoſcebántq; de furib. & graſſatorib. & confeſſos morte mulctabant, at negãtes in E iudiciũ ducebãt. Scholia Græca, eos vocatos ait poſtea θεσμοφύλακας, puto potiùs δεσμοφύλακας, nã illi cuſtodiebãt vinctos. Sed & inducebant ἐνδείξεις, quod genus eſt accuſationis & pœnæ in eos qui ἄτιμοι cũ eſſent & æs publicũ nõ diſſoluiſſent, tamẽ magiſtratum gerere aut iudicare parati erant, Eos enim cuilibet ciuiũ licuit indicare, quod vocabant ἐνδεικνύναι. Palamedes Grãmat. ἔνδειξιν vocat δίκην κατὰ τῶν τὰ δημόσια πωλούντων. Ius aũt dixiſſe vndecimviros in Parabyſto cõſtat ex omnib. qui Parabyſti meminerũt. Οἱ δ' ἐν ᾨδείῳ]Odeum locus fuit ad Theatri ſimilitudinem à Pericle cõſtruct' vnde Muſicos & Tragœdos audiebãt (nã ᾠδὴ dicitur etiã τραγῳδία) decertãtes vt ait Plutarch. Ibi farinas dimetiebãtur vt ait Demoſth. orat. ad Phorm. quo factum vt ibidem Archon forũ haberet & iudicia exerceret. Πρὸς τοῖς τειχίοις] Murorũ refectores & curatores quos Ariſt. τειχοποιοὺς vocat, nõ erãt ordinarij magiſtrat', ſed prout vſus poſtulabat à tribub' legebãtur cũ quæſtorib. vt mœnia vetera & G ruinã minãtia refici curarẽt, Sic Demoſth. à tribu Pãdionide electus eſt vnde manarunt nobiles illæ orationes Æſchinę & Demoſth. cõtra Cteſiphõtẽ & pro Corona. Vult aũt Ariſtoph. innuere vbiq; in tota Attica tribunal eſſe & iudicia exerceri, quod verũ nõ eſt, ſed reſpexit ad immenſam litium ſeriem, & fortaſſis Diætas intelligit & arbitria innumera, vt dixit ille, Cedò quemuis arbitrum. i. d

Ξυμ-

ξυμβεβυσμένοι] Id eſt, Denſè contracti, A inclinato in terram capite & verè cadaueroſi, vermium inſtar vix ſe mouentes in ſuis peculiis, Quid ſint κύτταροι diximus ad Irenam in Gloſſematis. Hoc loco vix eſt vt nõ alludat Comicus πρὸς τὰς τῶν αἰδοίων βαλάνους, quę etiam κύτταροι dicuntur. Nam ſenibus plerunque (vt ait Satyricus Aquinas) iacet exiguus cũ ramice neruus. Quum autem ait δίαιταν, ambiguo de induſtria vtitur vocabulo quod & arbitrium & victus rationem ſignificat. Propterea ſequitur ἀποκνίζομεν βίον, quia dixerat ὑπερώτατοι.

Ὥσπερ οἱ σκώληκες, ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι. B	*Vermium inſtar vix mouentes nos in alueaeribus.*
Ἔς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὲν ἀποθεώτατοι.	*Quin ſuperſunt ſat ſuperque iura quæ dicenda ſint*
Πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα, κἀκπορίζομεν βίον.	*Namque punctim omnes ferimus, hiſque v ictũ excudimus*
Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῖν εἰσιν ἐγκαθήμενοι	*Attamen fucos habemus adſidentes inſimul*
Οὐκ ἔχοντες κέντρον. οἳ μένοντες ἡμῶν τοῦ φόρου	*Verùm aculeo carentes qui tributi fœnora*
Τὸν γόνον κατεσθίουσιν, οὐ ταλαιπωρούμενοι.	*Exedunt noſtri, nec vllo macerati tædio,*
Τοῦτο δ᾽ ἔστ᾽ ἄλγιστον, ἡμῶν ἤν τις ἀστράτευτος ὢν	*Nec labore: hoc maceramur, noſtra ſi ſtipendia*
Ἐκροφῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆσδε τῆς χώρας ὕπερ C	*Aufferant non militantes, pro ſalute patriæ*
Μήτε κώπην μήτε λόγχην, μήτε φλύκταιναν λαβών.	*Qui manum remo nec haſta puſtuloſam admouerint.*
Ἀλλά μοι δοκεῖ τὸ λοιπὸν τῶν πολιτῶν ἔμβραχυ,	*Quin ſemel factum bonum iſtud cenſeo, vt qui ciuium*
Ὅς τις ἂν μὴ ᾿χῃ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.	*Hoc aculeo carebit ne ferat Trinummium.*

Σχόλια. Ὥσπερ οἱ σκώληκες ἐν κυττάροις] τουτέστιν ἠρέμα, ὡς οἱ σκώληκες διὰ τὸ γῆρας. κύτταροι δὲ, αἱ τῶν κηρίων κοιλότητες. ἔστι δὲ ὁ ποικίλος. ὁ ἐπικείμενος τοῖς βαλάνοις. ἄλλως. καὶ τῶν σφηκιῶν τὰ κοῖλα. καὶ τὰ τῆς πεύκης. καὶ τὰ τῆς πίτυος προανθοῦντα στρόβιλα. καὶ ὁ πυθμὴν ἢ κατάτρησις. οἱ δὲ, τὰ ἐν τοῖς κηροῖς τρήματα ἢ τὰ κοῖλα ἀγγεῖα, καὶ τῶν αἰδοίων τὰς βαλάνους. ἄλλως. κύτταρος τὸ πῶμα τῆς βαλάνου ὅπου ἐγκάθηται ἡ βάλανος. ἢ τῆς βαλάνου πυελὶς καὶ κατάτρησις. ἢ τὸ ὑψηλότατον τοῦ οὐρανοῦ. λέγουσι γὰρ κοῖλον εἶναι τὸν οὐρανὸν, ὥσπερ τοῦ ᾠοῦ τὴν λεπίδα, τὸ κοιλότατον καὶ μυχαίτατον. Θεόφραστος δὲ κυρίως λέγει κύτταρον, τὴν προάνθησιν τῆς πίτυος ἥτις ἐστὶν ὡς στάχυς μακρὸς ἐκ μεγάλων πυρῶν. ξηραινόμενος δὲ θυλακοῦται καὶ ἀποπίπτει. ἀφ᾽ οὗ αἰγυπτιάδες φησὶ κύτταρον οὐρανοῦ ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. πόσθιον τὸ σφόδρα προσόμοιον στρόβιλον ὥσπερ κύτταρον. Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες.] τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος λέγει ῥήτορας. κηφῆνες δέ εἰσιν, οἱ ἄρσενες τῶν μελισσῶν. οἵτινες οὔτε κέντρα ἔχουσιν, οὔτε κηρία ἐργάζονται. ἀλλὰ τὰ τῶν μελισσῶν ἔργα ἐσθίουσιν. Ἡσίοδος. κηφήνεσσι κοθούροις ἴκελος ὁρμήν. οἵτε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ ἐσθίοντες. F

CHRIST. Κηφῆνες ἐγκαθήμενοι] Sic dicuntur mares in apibus qui neque aculeos habent neque fauos aut ceras operantur, ſed ignauum ſunt pecus, & apum labores conſumunt. Propterea eos fucos κοθούρους vocat Heſiodus quia ſpiculis in cauda carẽt. Per hos autem intelligit Comicus Rhetoras qui in ſubſelliis clamitant & cætera ignaui, abſumunt quæ fortes viri bello & labore parta in publicum conferunt. Deus bone! Quàm denſa hoc ſeculo ſeges eſt eiuſmodi fucorum, Palatinorum præſertim, qui ſe patroni nomine venditant, D & clientum mella quo iure quaque iniuria conſumunt. Iuris ſe profitentur cuſtodes, ſed cuſtodia illa quid niſi eſt latrocinium & rapina? Si nunc viuat Ariſtophanes, nũquam latiorem ſe habuiſſe materiam ludis dandis fatebitur, imò nec ſuffecturam libertatem veteris Comœdiæ ad indicanda mala illa publica mirabitur.

E Σχόλια. Φλύκταιναν] φύσκαν ἐν τῇ χειρὶ ἐκ τοῦ κωπηλατεῖν. Ἔμβραχυ.] καθάπαξ ἢ παντάπασι τὸ ἔμβραχυ, ἀττικὴ συνήθεια. οὐδὲν πλέον δηλοῦν, ἢ τὸ βραχύ. ὡς ἐμφαγεῖν τὸ φαγεῖν. καὶ παρ᾽ Εὐριπίδῃ τὸ ἐνδυστυχεῖται, ἀντὶ τοῦ δυστυχεῖται.

CHRIS. Ἔμβραχυ] Id eſt ſemel & omnino, Putus purus Atticiſmus nihil augens compoſitione. Nihil enim aliud magis ſignificat quã ſimplex βραχὺ, vt dicũt illi ἐμφαγεῖν pro φαγεῖν & apud Euripidem ἐνδυστυχεῖται pro δυστυχεῖται. Quod autem φλύκταιναν dixit, laboris indicium notat quia κώπην & λόγχην dixerat, & qui aſſiduè remũ tractant vel haſtam vibrant, ij vel callum contrahũt, vel puſtulas qui tumores ſunt φύσκαι dicti, ſimiles ampullis, propterea nos Gallico idiomate vocamus *ampoulles*. Eas non contrahunt qui ſacram dicuntur ſeruare. Ὅς τις ἂν μὴ ᾿χῃ τὸ κ.μ.φ. τριώβολον] Cenſeo inquit vt nullam ferãt mercedem vel ſtipendium, qui arma non tractant, & labores bellicos non anclant. Nã per τὸ κέντρον arma, per triobolum, ſtipendia intelligit, ſcilicet innuit vt boui non trituranti os alligetur: neque manducet G qui non laborat, vt prouerbia canunt.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

PHILOCLEON, BDELYCLEON.

in ſeptimo verſu tertius pes eſt Choræus. Eſt autem ἦ hoc etiam loco per craſin τοῦ ἔα & poſitum pro ἦμην vel ὑπῆρχον ἐγώ. Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν] Senſus eſt: Non enim tunc nobis cura erat quo pacto ſcitos verborum globulos rotaturi eſſemus, aut aliquẽ calumnioſè inſectaturi, ſed in re bellica ſtrenuè gerenda tantùm erat animus. Græca verba ſic dirige οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν φροντὶς ῥήσεως, &c. Πόλεις Μήδων ἑλόντες.] Exiſtimo hoc intelligendum de vrbibus Atticæ quæ venerant ſub poteſtatem barbari exercitus, & poſtea ab Athenienſibus receptæ ſunt.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχοι κ.

BISETVS. Ὁ χορὸς τὴν αἰτίαν τοῦ σφηκώδους σχήματος, ὅπερ ἔλαβε, φανερῶς δηλοῖ, καὶ τὴν τῆς φύσεως, τοῦ βίου, τῶν τρόπων, καὶ τῶν πράξεων ἀναμφίλεκτον ὁμοιότητα ἀποφαίνει. τούτων δὲ πάντων καλὸν ἐξετασμὸν, καὶ γλυκεῖαν σύγκρισιν ποιεῖται.

Χο. Πολλαχοῦ σκοποῦντες, ἡμᾶς εἰς ἅπανθ' εὑρήσετε
Τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν σφηξὶν ἐμφερεστάτους.
Πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν ζῷον ἠρεθισμένον
Μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν, οὐδὲ δυσκολώτερον.
Εἶτα τἄλλ' ὅμοια πάντα σφηξὶν μηχανώμεθα.
Συλλέγοντες γὰρ καθ' ἑσμοὺς ὡσπερεὶ τἀνθρήνια,
Οἱ μὲν ἡμῶν οὗπερ ἄρχων, οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα,
Οἱ δ' ἐν Ὠδείῳ δικάζουσ', οἱ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις
Ξυμβεβυσμένοι, πυκνὸν νεύοντες εἰς τὴν γῆν, μόλις

ANTEPIRRHEMA verſ. xx.

Qui probè ſpectare nos & diligentius volet
Moribus vitaq́ veſpis eſſe quàm ſimillimos
Deprehendet: Quippe nullum viuere animal arbitror
Acrius moleſtiúsve ſi quis irritauerit.
Deinde quæ molimur omnia, ipſa veſpa factitant
Et ſani nobis leguntur ceu ſecundùm examina,
Pars ad Archontem ſedemus, pars ad vndecimviros.
Pars ad Odei forum ius dicimus, pars mœnibus
Adſumus contracti & incurui, inq́ terram cernui

Σχόλια. Πολλαχοῦ.] τὸ ἀντεπίρρημα ὅμοιόν ἐστι τῷ ἐπιρρήματι, καὶ τοῦτο ἐκ τῶν εἰωθότων στίχων τροχαϊκῶν. ὑφ' ὃ διπλῆ ἔξω τετύχηκε.

BISETVS. Ὅταν γὰρ ἡ ἀνταπόδοσις τετελείωται, ἐπὶ τῷ τέλει αἱ δύο διπλαῖ ἔξω τετυχηκυῖαι τίθενται. ὡς καὶ πολλαχοῦ ἐστιν ὁρᾶν.

CHRIST. Μᾶλλον ὀξύθυμον.] Exſtat Sulpitiæ Poetriæ carmen de Roma, vbi Romanos veſpis comparat, videtúrque innuere contra communẽ hoſtem ciues idem facere ac veſpas, crabrones, & apes, quas ſi quis in nidis ſuis irritet, omnes concurrunt vt vlciſcantur & propulſent iniuriam. Scribit autem Plinius lib. xi. Veſpas in ſublimi nidos è luto ædificare, & in iis ceras fingere.

Σχ. Οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα.] εἰρήκαμεν οὗτοι τοὺς δεσμώτας. οὗτοι δὲ νῦν θεσμοφύλακες καλοῦνται. ἄλλως. ἡ τῶν ἕνδεκα ἀρχὴ, τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας καὶ ἀνδραποδιστὰς, καὶ λωποδύτας, θανάτῳ ἐκόλαζον. τοὺς δὲ ἀρνουμένους, εἰς δικαστήριον εἰσῆγον. εἰσῆγον δὲ καὶ τὰς ἐνδείξεις. ἔνδειξις δ' ἐστὶ δίκη φησὶν ὁ Παλαμήδης κατὰ τῶν τὰ δημόσια πωλούντων. Οἱ δ' ἐν Ὠδείῳ.] τόπος ἐστὶ θεατροειδὴς. ἐν ᾧ εἰώθασι τὰ ποιήματα ἀπαγγέλλειν, πρὶν τῆς εἰς τὸ θέατρον ἀπαγγελίας. τοῦτο δέ φησιν ὅτι εἰς πάντα τόπον εὑρήσει τις δικαστὰς ἐν τῇ Ἀττικῇ. τοῦτο δὲ οὐ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν δικῶν. τάχα δὲ καὶ τὰς διαίτας δηλοῖ. Ξυμβεβυσμένοι.] συνκάμψαντες ἑαυτοὺς καὶ κάμψαντες διὰ τὸ γῆρας. τὸ δὲ πυκνὸν, πρὸς τὸ ξυμβεβυσμένοι. παίοντες δὲ μόλις τῇ βακτηρίᾳ, ὡς ἂν γέροντες. ἢ ὑπὸ τοῦ συμπεπυκνῶσθαι. ἐδίδοντο δὲ καὶ βακτηρίαι τοῖς δικασταῖς, ὁμόχροοι τοῖς δικαστηρίοις, ὅπου ἕκαστος εἰσελθόντας δικάζειν ἔδει, ἵνα τὸν διαμαρτάνοντα ἀπελέγξῃ τὸ χρῶμα.

CHR. Παρὰ τοὺς ἕνδεκα] Vndecimuirûm magiſtratus erat Athenis quîs cura erat incarceratorum & damnatorũ, cognoſcebántq; de furib. & graſſatorib. & confeſſos morte mulctabant, at negãtes in iudiciũ ducebãt. Scholia Græca, eos vocatos ait poſtea θεσμοφύλακας, puto potiùs δεσμοφύλακας, nã illi cuſtodiebãt vinctos. Sed & inducebant ἔνδειξιν, quod genus eſt accuſationis & pœnæ in eos qui ἄτιμοι cũ eſſent & æs publicũ nõ diſſoluiſſent, tamẽ magiſtratum gerere aut iudicare parati erant, Eos enim cuilibet ciuiũ licuit indicare, quod vocabant ἐνδεικνύναι. Palamedes Grãmat. ἔνδειξιν vocat δίκην κατὰ τῶν τὰ δημόσια πωλούντων. Ius aũt dixiſſe vndecimviros in Parabyſto cõſtat ex omnib. qui Parabyſti meminerũt. Οἱ δ' ἐν Ὠδείῳ] Odeum locus fuit ad Theatri ſimilitudinem à Pericle cõſtruct⁹ vnde Muſicos & Tragœdos audiebãt (nã ᾠδὴ dicitur etiã τραγῳδία) decertãtes vt ait Plutarch. Ibi farinas dimetiebãtur vt ait Demoſth. orat. ad Phorm. quo factum vt ibidem Archon forũ haberet & iudicia exerceret. Πρὸς τοῖς τειχίοις] Murorũ refectores & curatores quos Ariſt. τειχοποιοὺς vocat, nõ erãt ordinarij magiſtrat⁹, ſed prout vſus poſtulabat à tribub⁹ legebãtur cũ quæſtorib. vt mœnia vetera & ruinã minãtia refici curarẽt, Sic Demoſth. à tribu Pãdionide electus eſt vnde manarunt nobiles illæ orationes Æſchinæ & Demoſth. cõtra Cteſiphõtẽ & pro Corona. Vult aũt Ariſtoph. innuere vbiq; in tota Attica tribunal eſſe & iudicia exerceri, q verũ nõ eſt, ſed reſpexit ad immenſam litium ſeriem, & fortaſſis Diætas intelligit & arbitria innumera, vt dixit ille, Cedò quemuis arbitrum.

Ξυμ-

A κομβεβυσμένοι] Id eſt, Densè contracti, inclinato in terram capite & verè cadaueroſi, vermium inſtar vix ſe mouentes in ſuis peculiis, Quid ſint κύτταροι diximus ad Irenam in Gloſſematis. Hoc loco vix eſt vt nō adludat Comicus πρὸς τὰς τῶν αἰδοίων βαλάνους, quę etiam κύτταροι dicuntur, Nam ſenibus plerunque (vt ait Satyricus Aquinas) iacet exiguus cū ramice neruus. Quum autem ait δίαιταν, ambiguo de induſtria vtitur vocabulo quod & arbitrium & victus rationem ſignificat, Propterea ſequitur ἀποπορίζομεν βίον, quia dixerat εὐπορώτατοι.

B
Ὥσπερ οἱ σκώληκες, ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι.
Ἔς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὲν εὐπορώτατοι.
Πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα, κἀκπορίζομεν βίον.
Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῖν εἰσιν ἐγκαθήμενοι
Οὐκ ἔχοντες κέντρον. οἳ μένοντες ἡμῶν τοῦ φόρου
Τὸν γόνον κατεσθίουσι, οὐ ταλαιπωρούμενοι.
Τοῦτο δ' ἔστ' ἄλγιστον, ἡμῶν ἤν τις ἀστράτευτος ὢν
C
Ἐκφορῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆσδε τῆς χώρας ὕπερ
Μήτε κώπην μήτε λόγχην, μήτε φλύκταιναν λαβών.
Ἀλλά μοι δοκεῖ τὸ λοιπὸν τῶν πολιτῶν ἔμβραχυ,
Ὅστις ἂν μὴ ᾽χῃ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.

Vermium inſtar vix mouentes nos in alueribus.
Quin ſuperſunt ſat ſuperque iura quæ dicenda ſint
Namque punctim omnes ferimus, hiſque v ctū excudimus
Attamen fucos habemus adſidentes inſimul
Verùm aculeo carentes qui tributi fœnora
Exedunt noſtri, nec vllo macerati tædio,
Nec labore: hoc maceramur, noſtra ſi ſtipendia
Aufferant non militantes, pro ſalute patriæ
Qui manum remo nec haſtæ puſtuloſam admouerint.
Quin ſemel factum bonum iſtud cenſeo, vt quicinium
Hoc aculeo carebit ne ferat Trinummium.

Σχόλια. Ὥσπερ οἱ σκώληκες ἐν κυττάροις] τουτέστιν ἠρέμα. ὡς οἱ σκώληκες διὰ τὸ γῆρας. κύτταροι δὲ, αἱ τῶν κηρίων κοιλότητες. ἔστι δὲ ὁ ποικίλος. ὁ ἐγκείμενος τοῖς βαλάνοις. ἄλλως. καὶ τῶν σφηκιῶν τὰ κοῖλα. καὶ τὰ τῆς πεύκης. καὶ τὰ τῆς πίτυος προανθοῦντα στρόβιλα. καὶ ὁ πυθμὴν καὶ ἡ κατάτρησις. οἱ δὲ, καὶ τὰ ἐν τοῖς κηροῖς τρήματα ἢ τὰ κοῖλα ἀγγεῖα, καὶ τῶν αἰδοίων τὰς βαλάνους. ἄλλως. κύτταρος τὸ πῶμα τοῦ βαλανίου ὅπου ἐγκάθηται ἡ βάλανος. ἡ τῆς βαλάνου πυελὶς καὶ κατάτρησις. ἢ τὸ ὑψηλότατον τοῦ οὐρανοῦ. λέγουσι γὰρ κοῖλον εἶναι τὸν οὐρανὸν, ὥσπερ τοῦ ᾠοῦ τὴν λεπίδα, τὸ κοιλότατον καὶ μυχαίτατον. Θεόφραστος δὲ κυρίως λέγει κύτταρον, τὴν προάνθησιν τῆς πίτυος ἥτις ἐστὶν ὡς στάχυς μικρὸς ἐκ μεγάλων πυρῶν. ξηραινόμενος δὲ θυλακοῦται καὶ ἀποπίπτει. ἐπὶ οὖν ἀγγείου δὲ φησὶ κύτταρον οὐρανοῦ ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. πόσθιον τῇ σῇ προσόμοιον στρογγύλον ὥσπερ κύτταρον. Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες.] τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος λέγει ῥήτορας. κηφῆνες δέ εἰσιν, οἱ ἄρρενες τῶν μελισσῶν. οἵτινες οὔτε κέντρα ἔχουσιν. οὔτε κηρία ἐργάζονται, ἀλλὰ τὰ τῶν μελισσῶν ἔργα ἐσθίουσιν. Ἡσίοδος. κηφήνεσσι κοθούροις ἴκελος ὁρμήν. οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ ἔσθοντες.

F CHRIST. Κηφῆνες ἐγκαθήμενοι] Sic dicuntur mares in apibus qui neque aculeos habent neque fauos aut ceras operantur, ſed ignauum ſunt pecus, & apum labores conſumunt, Propterea eos fucos κοθούρους vocat Heſiodus quia ſpiculis in cauda carēt. Per hos autem intelligit Comicus Rhetoras qui in ſubſellis clamitant & cætera ignaui, abſumunt quæ fortes viri bello & labore parta in publicum conferunt. Deus bone! Quàm denſa hoc ſeculo ſeges eſt eiuſmodi fucorum, Palatinorum præſertim, qui ſe patroni nomine venditant, D & clientum mella quo iure quaque iniuria conſumunt. Iuris ſe profitentur cuſtodes, ſed cuſtodia illa quid niſi eſt latrocinium & rapina? Si nunc viuat Ariſtophanes, nūquam latiorem ſe habuiſſe materiam ludis dandis fatebitur, imò nec ſuffecturam libertatem veteris Comœdiæ ad indicanda mala illa publica mirabitur.

Σχόλια. Φλύκταιναν] φύσαν ἐν τῇ χειρὶ ἐκ τοῦ κωπηλατεῖν. Ἔμβραχυ.] καθάπαξ ἢ παντάπασι τὸ ἔμβραχυ, ἀττικὴ συνήθεια. οὐδὲν πλέον δηλοῦν, ἢ τὸ E βραχύ. ὡς ἐμφαγεῖν τὸ φαγεῖν. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ ἐνδυστυχῆσαι, ἀντὶ τοῦ δυστυχῆσαι.

CHRIS. Ἔμβραχυ] Id eſt ſemel & omnino, Putus purus Atticiſmus nihil augens compoſitione. Nihil enim aliud magis ſignificat quā ſimplex βραχὺ, vt dicūt illi ἐμφαγεῖν pro φαγεῖν & apud Euripidem ἐνδυστυχῆσαι pro δυστυχῆσαι. Quod autem φλύκταιναν dixit, laboris indicium notat quia κώπην & λόγχην dixerat, & qui aſſiduè remū tractant vel haſtam vibrant, ij vel callum contrahūt, vel puſtulas qui tumores ſunt φύσκαι dicti, ſimiles ampullis, propterea nos Gallico idiomate vocamus *ampoulles*. Eas non contrahunt qui ſacram dicuntur ſeruare. Ὅστις ἂν μὴ ᾽χῃ τὸ κ. μ. φ. τριώβολον] Cenſeo inquit vt nullam ferāt mercedem vel ſtipendium, qui arma non tractant, & labores bellicos non anclant. Nā per τὸ κέντρον arma, per triobolum, ſtipendia intelligit, ſcilicet innuit vt boui non trituranti os alligetur: neque manducet G qui non laborat, vt prouerbia canunt.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

PHILOCLEON, BDELYCLEON.

Φι. Οὔτοι ποτὲ ζῶν τοῦτον ἀποδυθήσομαι.
Ἐπεὶ μόνος μ' ἔσωσε παρατεταγμένον,
Ὅθ' ὁ βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο.
Βδ. Ἀγαθὸν ἔοικας οὐδὲν ἐπιθυμεῖν παθεῖν.
Φι. Μὰ τὸν Δί'. οὐ γὰρ οὐδαμῶς μοι ξύμφορον.
Καὶ γὰρ πρότερον ἐπ' ἀνθρακίδων πεπλησμένος,
Ἀπέδωκ' ὀφείλων τῷ γναφεῖ τριώβολον.
Βδ. Ἀλλ' οὖν πεπειράσθω γ' ἐπειδήπερ γ' ἅπαξ
Ἐμοὶ σεαυτὸν παραδέδωκας εὖ ποιεῖν.
Φι. Τί οὖν κελεύεις δρᾶν με. Βδ. τὸν τρίβων' ἄφες.
Τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναλαβοῦ τριβωνικῶς.
Φι. Ἔπειτα παῖδας χρὴ φυτεύειν καὶ τρέφειν,
Ὅθ' οὑτοσί με νῦν ἀποπνῖξαι βούλεται;
Βδ. Ἔχ' ἀναλαβοῦ τηνδὶ λαβὼν καὶ μὴ λάλει.
Φι. Τουτὶ τὸ κακὸν τί ἐστι πρὸς πάντων θεῶν.
Βδ. Οἱ μὲν καλοῦσι Περσίδ', οἱ δὲ καυνάκην.
Φι. Ἐγὼ δὲ σισύραν ᾤμην Θυμαιτίδα.
Βδ. Κοὐ θαῦμά γ' ἐς Σάρδεις γὰρ οὐκ ἐλήλυθας.
Ἔγνως γὰρ ἄν, νῦν δ' οὐχὶ γιγνώσκεις. Φι. ἐγώ;
Μὰ τὸν Δί' οὐ τοίνυν γ' ἀτὰρ δοκεῖ γέ μοι
Ἐοικέναι μάλιστα Μορύχου σάγματι
Βδ. Οὔκ. ἀλλ' ἐν Ἐκβατάνοισι ταῦθ' ὑφαίνεται.

A *PH. Donec videns viuusque ero, hunc non exuam.*
Qui me apparatum & ordinatum in prælio
Seruauit, ingens quum ingruit Septentrio.
BD. Tibi videris nil boni expeteſſere.
PH. Non hoc quidem nunc, haud enim mihi expedit
Vt qui minuti plenus antè obſonij
B *Trinummum in operam impenderim fulloniam.*
BD. Periculum fac, quando te in curam meam
Ipſam dediſti, quò tibi faciam benè.
PH. Quid iam iubes me facere. BD. decotem exue
Iſtámque veſtem ſume commodam ſeni.
PH. Quò procreamus liberos & tollimus,
C *Quando iſte ſuffocare me nunc poſtulat?*
BD. Sume, indue inquam, & plura cauſans deſine.
PH. Quid iſtud eſſe per deos dicam mali.
BD. Quod Perſida iſti nominant hi gaunacum.
PH. Ego arbitrabar gauſapam Thymætida.
BD. Nec mira res qui Sardiam non videris,
Benè iſta noſſes quæ malè ignoras. PH. Egóne
Vt nullus illuc venerim? at videtur hoc
D *Morychi eſſe valdè ſimile villoſo ſago.*
BDE. Minimè, ſed hoc Ecbatana perficiunt opus.

Σχόλια. Οὔτοι ποτὲ ζῶν.] καυνάκην ἀμφιέσαι βούλεται τὸν πατέρα ὁ υἱὸς ἀφελόμενος τὸ τριβώνιον. φησὶν οὖν, ὅτι τρίβωνα οὐκ ἀφαιρῶ ἐμαυτοῦ. τὸν γὰρ τρίβωνα περιαιρέσας, θέλει αὐτὸν καυνάκην ἐνδῦσαι. καυνάκης δὲ χλαῖνα περσικὴ ἀλεεινή. παρὰ τὸ ἀλεαίνεσθαι. ὁ δὲ Παλαμήδης φησὶ καυνάκης ἐστὶ περσικὸν ἱμάτιον, ἔχον ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους μαλλούς. ἄλλως. καυνάκης εἶδος ἱματίου ὅπερ καὶ περσίδα καλοῦσιν. οἱ δὲ σισύραν θυμαιτίδα ὅπερ ἔοικε Μορύχου σάγματι. σάγμα δὲ ἡ θήκη τῶν ὅπλων. ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐπεστρατεύσατο δὲ σφοδρῶς ἐπῆλθε τοῖς ἡμετέροις μαχεσάμενος σώμασι. μή ποτε τὸν πνεύσαντά φησι βορέαν ἐπὶ τῷ Ἀρτεμισίῳ καὶ διαφθείραντα τὸν τῶν βαρβάρων στόλον. πολὺς γὰρ ἐπελθὼν κατέδυσεν αὐτῶν τὰ σκάφη βοηθῶν Ἀθηναίοις. διὸ καλῶς τὸ ἐπεστρατεύσατο.

CHRIST. Οὔτοι π. ζ. τ. ἀποδυθήσομαι] Suadebat patri Bdelycleon vt Centonem exueret & elegãtiorem amictum indueret, at ille perſuaderi ſe non patitur & depoſiturũ ſe negat vetus pallium, in quo ſalutem ſuam olim poſitam meminerit, cùm flaret vehemens Boreas ſuper prælantibus Græcis, quod fertur accidiſſe ad Artemiſium vbi barbarorum claſſem tempeſtas euertit, multáſque eorum naues fundo demerſit, atque ita Athenienſium partes adiuuit, propterea rectè hic dicitur ὁ βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο.

Σχόλια. Οὐδαμῶς μοι ξύμφορον.] οὐ λυσιτελεῖ μοί φησι πολυτελῆ ἀμφιέννυσθαι. καὶ γὰρ πρώην ἰχθύδια ἐσθίων ὀπτὰ καὶ καταστάξαντες ζωμοῦ ἐπὶ τὸ ἱμάτιον τριώβολον ἔδωκα τῷ κναφεῖ μισθόν. τουτέστι τῷ πλύνοντι τὸ ἱμάτιον.

CHRIST. Καὶ γὰρ πρότερον] Prius, inquit, cũ piſciculis carbonariis ſaturatus fuiſſem, & aliquid iurulenti condimenti ſuperfuſum fuiſſet meo pallio, ad eluẽdas maculas perſolui fulloni tres obolos. Itaque nihil eſt opus mihi politiore veſtitu. Vocat autem ἀνθρακίδες piſces qui torrẽtur ſuper
E carbonibus.

Σχόλια. Τριβωνικῶς.] ἐὰν μὲν τριβωνικῶς, ὥσπερ τριβώνιον τετριμμένον καὶ ἀσθενήσαντι. ἐὰν δὲ γεροντικῶς, ὡς πρέπει γέροντι.

CHRIST. Τριβωνικῶς] Idem vicem pallij tui detriti & decoti, vel vt ſenem detritũ decet.

Σχόλια. Φυτεύειν.] γεννᾶν.

CHRIS. Ἔπειτα παῖδας] Illud ἔπειτα magnam habet ἔμφασιν, Quaſi dicat, Hæc ita cú ſint, quor-
F ſum liberis operam demus & procreandis & tollendis, quando hic me patrem ſuffocare poſtulat? dixit autem ἀποπνῖξαι, propter calorem nimium quem ſibi pareret illud genus veſtis, nam καυνάκην deducere videtur ἀπὸ τοῦ καύματος vt fortaſſis ſit dicta quaſi νάκος καυματῶδες. Eſt autem καυνάκη, Gaunacum, vt ait Varro, Sagum maius, & ἀμφίμαλλον vt quidã cẽſent, vt alij ἑτερόμαλλον, deniq́ue villoſum & arcendo frigori accommodum. De Caunace & Siſyra vide quæ ad Varronem no-
G tauit diuinus Coniector. Paulò poſt cùm ait θυμαιτίδα, variatur lectio à Scholiaſta, vt ſit θυμοιτίδα a populo tribus Hippocoontidis ſic dicto ab Heroe Thymæta.

Σχόλια. Ἀποπνῖξαι.] διὰ τὸ καῦμα τὸ ἀπὸ τῆς καυνάκης. Τουτὶ τὸ κακόν.] τὸ καινὸν παρ' ὑπόνοιαν. ἐπεὶ καινὸν παραλαμβάνει ἱμάτιον. Οἱ δὲ καυνάκην.] ἔοικε τὸ βαρβαρικὸν εἶναι φόρημα. Ἐγὼ δὲ σισύραν] σισύραν

αυτ

ὅτι δ' τὸ μαλλωτὸν ἀλλὰ βαίταν. ἔστι δὲ, ἡ ἀπὸ δέρματος συῤῥαπτομένη χλανίς. Θυμαιτίδα ᾗ ἀπὸ δήμου τῆς Ἱπποθοωντίδος φυλῆς ἀπὸ Θυμοίτου ἥρωος. μή ποτε δὲ χαριέστερον Θυμοιτίδα. Εἰς Σάρδεις.] εἰς Σάρδεις γὰρ ἐπωλεῖτο τὰ περσικὰ ἱμάτια. Σάρδεις δὲ πόλις Λυδίας ὑπὸ Πέρσαις, ἀναγκαίως οὖν περσικὰ ἐφόρουν. A

Christ. Εἰς Σάρδεις] Sardes vrbs Lydiæ maxima quondam diues & Crœſi Regia, ei Tmolus mons diues imminet Perſarum opus, & ſpeculam habens hexedram albi lapidis, vt ait Strabo, Illic ergo Perſicæ veſtes vænibant.

B Σχόλια. Οὐ τοίνυν γ' ἀπ.] οὐ ἦλθον εἰς Σάρδεις. Μορύχου σάγματι.] Μόρυχος ὀψοφάγος. σάγματι ᾗ τῷ μαλλωτῷ σάγῳ, ὃ ἐχρῆτο ὡς τρυφερὸς, ἐπεὶ οὖν θάλπει χρώμενος. ἄλλως. τῶν περὶ τρυφῆς ἐσπουδακότων ὁ Μόρυχος. σάγματι δὲ, ἐπεὶ παχέα ἴσως ὡς ἐκεῖνο παχὺ σάγματι χρώμενος. Ἐκβάτανα ᾗ πόλις Περσῶν. κρόκη δ' ὁ ῥοδοειδὴς καὶ κροκύφαντος. ὅτι διὰ κρόκης ὑφαίνεται.

Christ. Μορύχου σάγματι] Sagum villoſum σάγμα vocat quod alias eſt armarium. Hic autem Morychus Tragicus erat poëta, delicioſi victus homo, cætera pallens, & ad caleſcendũ villoſis vtens veſtibus & craſſis. De quo in Acharnẽſibus & Irena meminit. Ἐν Ἐκβατάνοισι] Ecbatana (prius Aceſſæa dicta vt ait Scholiaſtes Æſchyli in Perſis) & Suſa duæ ſunt præcipuæ Perſidos vrbes, in hac hyemare ſolebat Rex, in illa æſtatem degere. In Ecbatanis præſertim veſtes elegãtiores fuiſſe certum eſt, & conſtat ex noſtro Comico qui in Acharnenſibus dixit ὦ 'κβάτανα τοῦ σχήματος quaſi ex Ecbatanis μαλλωτισμένοι exuiſſent legati.

Φι. Ἐν Ἐκβατάνοισι γίγνεται κρόκης χόλιξ;
Βδ. Πόθεν ὦ 'γάθ'. ἀλλὰ τοῦτο τοῖσι βαρβάροις
Ὑφαίνεται πολλαῖς δαπάναις. αὕτη γέ τοι
Ἐρίων τάλαντον καταπέπωκε ῥᾳδίως. C
Φι. Οὐκοῦν ἐριώλην δῆτ' ἐχρῆν αὐτὴν καλεῖν,
Δικαιότερόν γ' ἢ καυνάκην. Βδ. ἔχ' ὦ 'γαθέ.
Καὶ στῆθί γ' ἀμπισχόμενος. Φι. οἴμοι δείλαιος.
Ὡς θερμὸν ἡ μιαρά τί μου κατήρυγεν.
Βδ. Οὐκ ἀναβαλεῖ; Φι. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἀλλ' ὦ 'γαθέ,
Εἴπερ γ' ἀνάγκη, κρίβανόν μ' ἀμπίσχετε. D
Βδ. Φέρ' ἀλλ' ἐγώ σε περιβαλῶ. σὺ δ' οὖν ἴθι.
Φι. Κατάθου γε μήν τοι καὶ κρεάγραν. Βδ. τιή, τί δή;
Φι. Ἵν' ἐξέλῃς με, πρὶν διεῤῥυηκέναι.
Βδ. Ἄγε νῦν ἀπόδυθι τὰς καταράτους ἐμβάδας.
Τασδὶ δ' ἀνύσας ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς.
Φι. Ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην ὑποδύσασθαί ποτε E
Ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῆ καττύματα;

PH. Ecbatana floccos ergo villoſos habent?
BD. Bona verba, at iſta (vt ſis ſciens) cum maximo
Sumptu & labore barbari texunt, & hæc
Veſtis talentum abſorpſit in lanam ſa al.
PH. Iure ergo fas eſt laniperdam dicere,
Et iuſtius quàm gaunacum. BD. Tene ô bone,
Et indue illam. PH. Me miſſellum, vah quid eſt
Quod hæc ſceleſta eructauit in me feruidum.
BD. Age ſuperinduc. PH. Haud ego iſtuc ô bone,
Sed ſi neceſſe eſt, clibanum, oro, inducite.
BD. Ades hoc amictu te induam, iam nunc abi.
PH. Et harpagonem impone. BD. Qui dum? cui bono?
PH. Vt retrahas me, ne cadam vel effluam.
BD. Age iſta nequam calciamenta exue
Et indue iſtas inuicem Laconicas.
PH. Egóne vt vnquam inducam in animum inducere
Sutorum alutas hoſtium infeſtiſſimas?

Σχόλια. Χόλιξ.] χόλιξ λέγεται τὸ τοῦ βοὸς ἔντερον μαλλωτόν. ὃ ἔστιν ἐκ κρόκης μαλλός. ἄλλως. τὰς ἐξοχὰς τῶν κροκῶν εἴκαζε χόλιξιν. τὸ δὲ, Ἀρτεμίδωρος λέγει τὰς ἐπὶ τῆς κοιλίας λεγομένας χολάδας. Εὐφρόνιος δὲ οὐ τὰ ἔντερα καθ' αὑτό, ἀλλὰ πᾶν σὺν τῷ λίπει ἐν τοῖς ὑμέσιν.

Christ. Κρόκης χόλιξ] Laneos floccos in panno extantes comparat bouis inteſtino quod criſpum eſt & velut pellitum, χόλικες vel χολάδες F dicitur, ſiue quia hepatis χολὴν capit ſiue à concauitate quaſi κοιλότητος ſiue etiam à laxitate quaſi χαλαραί. Quanquam hanc vocem intelligit Artemidorus de hypocrondio Ventriculi, Euphronius contra non inteſtina vult eſſe ſed quicquid cõſtat pinguitudine & mẽbranis. Sanè videtur hoc lanæ textum fuiſſe quod nos vocare ſolemus Friſam Gallofranco vocabulo. Πόθεν ὦ 'γαθ'] Hic τὸ πόθεν puto eſſe ἀρνητικὸν & poſitum pro οὐδαμῶς, vt & notauimus ad Euripidæ Andromachã, G quam Latinè, vt potuimus, edidimus.

Σχόλια. Ἐριώλην] ἐρίων ἀπώλειαν παρὰ τὸ τὰ ἔρια ἀναλῶσαι.

Christ. Ἐριώλην] Ludit in verbo, ἐριώλη, propriè eſt venti vehemens turbo, Hoc detorquet ad pallium vbi multum lanæ conſumitur, quaſi ἀπώλειαν ἐρίων, Nos vertimus Laniperdam, non ſeruata tamen vocis Græcæ ambiguitate, Nã ſolis Græcis licet eſſe ſic diſertis.

Σχόλια. Κατήρυγε.] κατέπνευσεν. ὡς ἐπὶ τῶν μετὰ τροφὴν ἐρευγομένων.

Christ. Οὐκ ἀναβαλεῖ] Atticè pro ἀναβαλῇ, Id eſt non indues, non impones hunc amictũ? Eſt enim ἀναβάλλεσθαι etiam ἐπιτίθεσθαι. quod poſtea dicit περιβαλῶ.

Σχόλια. Διεῤῥυηκέναι.] πρὶν συμπεσεῖν ἀπὸ τῆς ὀπτήσεως τὰ κρέα μου. ἐμβάδας τὰ δικαστικὰ ὑποδήματα.

Christ. Διεῤῥυηκέναι] Quaſi carnes cum aſſatæ ſunt, harpago prohibet effluere & cadere. Iocum & riſum hinc captat Comicus ſed ſatis frigidè: & dignum Plutarchi cenſura.

Σχόλια. Τὰς Λακωνικάς.] ἀνδρεῖα ὑποδήματα. ἢ ἀστειότερα. ὡς αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. ποῦ τὸ ξίφος; ποῦ χλαῖναι; ποῦ Λακωνικαί; ὁ δὲ Φιλοκλέων ἀποπτύεται αὐτὰς ὡς ἐχθρῶν Ἀθηναίοις τῶν

Λακεδαιμονίων. κατύματα δὲ, δέρματα τινα ἰσχυρὰ καὶ σκληρὰ, ἅπερ τοῖς σανδαλίοις καὶ ἄλλοις ὑποδύμασιν ὑποβάλλεται.

C H R I S T. Λακωνικάς.] Sic vocantur calcei viriles & elegantiores, vt fœminarum Sicyonij. At Philocleon qui nihil de priſtino ſtatu mutare

A vult, vſum detrectat Laconicarum, & Laconicam (quamuis ſoleam) ingredi metuit, quia hoſtes erant Athenienſium Lacones. Sunt autem κατύματα ſoleæ ex duriore aluta calceis ſubſutæ, quas nos Gallo-Franci à quadrata olim figura dicimus *Quarrelures.*

Βδ. Ἔνθες ποτ᾽ ὦ τᾶν καταβαίν᾽ ἐρρωμένως
Ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀνύσας. Φι. ἀδικεῖς γέ με.
Ἐς τὴν πολεμίαν ἀποβιβάζων τὸν πόδα.
Βδ. Φέρε καὶ τὸν ἕτερον. Φι. μηδαμῶς τοῦτόν γ᾽ ἐπεὶ
Πάνυ μισολάκων αὐτοῦ 'στιν εἷς τῶν δακτύλων.
Βδ. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ᾽ ἄλλα. Φι. κακοδαίμων ἐγὼ
Ὅστις ἐπὶ γήρᾳ χίμετλον οὐδὲν λήψομαι.
Βδ. Ἄνυσόν ποθ᾽ ὑποδυσάμενος· εἶτα πλουσίως,
Ὡδὶ προβὰς, τρυφερόν τι διασαλακώνισον.
Φι. Ἰδού. θεῶ τὸ σχῆμα, καὶ σκέψαι μ᾽ ὅτῳ
Μάλιστ᾽ ἔοικα τὴν βάδισιν τῶν πλουσίων.
Βδ. Ὅτῳ; δοθιῆνι σκόροδον ἠμφιεσμένῳ.
Φι. Καὶ μὴν προθυμοῦμαί γε σαυλοπρωκτιᾶν.
Βδ. Ἄγε νυν. ἐπιστήσει λόγους σεμνοὺς λέγειν
Ἀνδρῶν παρόντων πολυμαθῶν καὶ δεξιῶν;
Φι. Ἔγωγε. Βδ. τίνα δῆτ᾽ ἂν λέγοις; Φι. πολλοὺς πάνυ,
Πρῶτον μὲν ὡς ἡ Λάμι᾽ ἁλοῦσ᾽ ἐπέρδετο.
Ἔπειτα δ᾽ ὡς Καρδοπίων τὴν μητέρα.
Βδ. Μή μοί γε μύθους. ἀλλὰ τῶν ἀνθρωπίνων
Οἵους λέγομεν μάλιστα τοὺς κατ᾽ οἰκίαν.
Φι. Ἐγῷδα τοίνυν τῶν γε πάνυ κατ᾽ οἰκίαν

BD. Infer pedem intrò, ingredere totis viribus
In hanc Laconicam. PH. hac quidem eſt iniuria
B *Cogente ſi te in hoſticam pedem feram.*
BD. Cedò alterum. PH. Noli obſecro, quando in ſe habet
Digitum inter omnes additum Laconibus.
BD. At præter iſta nil erit. PH. quàm ſum miſer
Cui nullus aderit in ſenecta pernio.
BD. At expeditè fac pedem hunc vt calcees,
C *Greſſuque molli incede vel Salaconio.*
PH. Nunc ſchema contemplator, & quem dinitum
Inceſſus æmuletur hic meus vide.
BD. Amictum, opinor, allio furunculum.
PH. Atqui cupido inceſſit vt nunc ceuceam
BD. At verba potius dic honeſta & ſeria
Coram eruditis & pudentibus viris.
D *PH. Libenter. BD. ecquod ergo? PH. valdè plurima,*
Primùm vt prehenſa Lamia pedebat ſolens,
Tum matrem vt olim Cardopion peſſumus.
BD. Apage mihi iſtas fabulas, dic tãtummodò
Humana geſta quæque narrantur domi.
PH. Certè inter omnes fabulas domeſticas

Σχόλια. Ἔνθες.] ἔνθες τὸν πόδα σου εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀνύσας. καὶ περιπάτει ἐρρωμένως. ἔνθες ἀντὶ τοῦ ὑπόδυσαι. ἅμα μὲν πρὸς τὸ ὑπόδημα. ἅμα δὲ πρὸς τὴν χώραν. Εἰς τὴν πολεμίαν] ὁ μὲν εἶπε τὴν Λακωνικὴν ἐμβάδα. ὁ δὲ, ὑπενόησε λέγειν αὐτὸν τὴν χώραν.

C H R I S T. Φέρε καὶ τὸν ἕτερον] Puta τὸν εὐώνυμον. Nam inter Pythagoræ præcepta, etiam iſtud fuit, Dextrum pedem in calceum præmitte, læuũ in ποδόνιπτρον id eſt peluim vel pelluuium.

Σχόλια. Χίμετλον.] ὅτι κυρίως νῦν, τὸ ἀπὸ τῆς ψύχους ἐπὶ τῶν δακτύλων τραῦμα. λέγεται δὲ καὶ μέρος τι τοῦ ποδὸς, περὶ ὃ τὸ πάθος, καὶ ὅτι χίμετλον οὐ λέγουσιν ἑνικῶς. πληθυντικῶς δὲ, χίμετλα. παρ᾽ ὑπόνοιαν δὲ. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἀγαθὸν οὐδὲν λήψομαι. ὅς τις τὰ τῶν γερόντων οὐ λήψομαι. Διασαλακώνισον] ἁβρύνθητι καὶ διαθρύφθητι. οἱ δὲ, διασαλακώνισον ἀπὸ Σαλάκωνος μαλακοῦ τοῦ Αὐτολύκου πατρός. ἄλλως. ἔοικεν ἐμφαίνεσθαι τῷ ὀνόματι τὸ Σαλακωνίσασθαι, τουτέστι τὸ σαλεύειν τὸν πρωκτόν. ἔντισι μὲν, διαλυκώνισον. ἐν δὲ τῇ Ἀρτεμιδώρου συναγωγῇ, διλακώνισον. αἰτία δὲ τῆς λεξειδίου, ἡ συνήθεια. μή ποτε γὰρ καὶ πεποίηται ὑπ᾽ αὐτοῦ. εἰ δὲ μὴ ἐχρῆν ἔστησαι τὸ διαλακωνίσον, τάχα ἂν λέγοιτο ἀπὸ Λύκου πεντάθλου. φαίνεται γάρ τις καὶ μαλακώτερος γενέσθαι Ἀμειψίας. εἰ μὴ θαυμάσειεν ἄν τις μὴ καταβῶμεν. οἱ μὲν τὸν πένταθλον αὐτὸν Λύκωνα. ὁμοίως δ᾽ ἐστὶ καὶ παρ᾽ Ἑρμίππῳ, ἐν τοῖς Διμέτροις. ὕστερον δὲ αὐτὸν καὶ στρατηγόν. καὶ κασαλβάζουσαν εἶδον καὶ σεσαλακωνισμένην. ἄλλως. ἁβρῶς καὶ μαλακῶς σαυτὸν διακίνησον. ἀπό τινος Σαλάκωνος τρυφαλοῦ. τινὲς δὲ Σαλακωνίσαι φασὶ, τὸ πρωκτὸν αἰσχρῶς κινῆσαι. σαῦλον δὲ καλεῖται τὸ φαῦλον καὶ διερρυηκός.

E C H R I S T. Διασαλακώνισον] Variæ notantur lectiones, quidam enim legunt διαλυκώνισον à Lyco quinquertione, qui motus molles edere ſolebat vt auctor eſt Amipſias, Alij (inter quos Artemidorus) διλακώνισον, & ſanè ad Laconas arbitror alluſiſſe, ſed hoc tantum, non autem ita ſcripſiſſe, rara enim in Laconibus τρυφή. Sed vulgata lectio mihi potior videtur. Eſt autem σαλακωνίζειν quod Tibullus dixit verſare mobilem natem, hic eſt ἁβρύνεσθαι & διαθρύπτεσθαι affluere in molli-
F tiam & delitias facere, ſiue à quodam Salacone qui mollis fuit & cinædus (quem Autolyci patrẽ ferunt) ſiue quia σαῦλον dicitur quod corruptum & fluxum eſt, vnde idem Comicus finxit τὸ σαυλοπρωκτιᾶν quod eſt inhoneſtè moueri ſedẽ, Id Latini cæuere vocant. Ariſtoteles tamen in Rhetoricis differre facit σαλάκωνας ἀπὸ τῶν τρυφερῶν Quaſi illi molles ſint, hi delicioſi tantum. Cicero libr. 7. Epiſtolarũ ad familiares meminit Salaconis, quo
G nomine, infamem aliquem cinædum notat. Menander etiam Glyceram inducit quę ſuas infirmitates vocari ait τρυφὰς καὶ σαλακωνίας. Et Hermippus in Dimetris, dixit καὶ κασαλβάζουσαν εἶδον καὶ σεσαλακωνισμένην. Quem Trochaicum verſum ſic interpretor Vidi eã conuiciantem, & indecorè mobilẽ. Apud Sudã Salaco pauper eſt ſed diues videri vult.

Σχόλια.

Σχόλια. Οτῳ δοθιῆνι.] ἀπροσδοκήτως παίζει. καὶ τὸ τῷ σκανδαλίσκῳ ὅμοιον. ἡ πρὸς τὸν πατέρα ἀμόρφως ἡμφιεσμένον τὴν καυνάκην καὶ ἀναρμόστως, καὶ τὸ σκόροδον τῷ δοθιῆνι, ἀνάρμοστον εἰς θεραπείαν. δοθιὴν δὲ, φῦμα φλυκταινῶδες.

A

CHRIST. Δοθιῆνι σκόροδον] Hoc mihi videtur Prouerbiale, quod vſurpari poteſt in rebus diſconuenientibus proinde vt Humano capiti ceruix equina. Quæ enim medicina magis ἀνάρμοστος furunculo quàm allium plenum acrimoniæ, & phlyctænas potiùs facturum quàm medicaturum. Miror ſi à Parœmiographis hoc ſit præteritum qui multa non prouerbialia inculcarunt in farraginem ſuam.

B

Σχόλια. Σαυλοπρωκτιᾶν.] σαλεύειν τὸν πρωκτόν. σαῦλον δὲ τὸ κοῦφον.

CHRIST. Λόγους σεμνούς] Rectè ergo Horatius in Poëtica cū de fabula Lamiæ puerum aluo extrahentis verba facit, ait hæc non placere viris grauibus πολυμαθέσι καὶ δεξιοῖς, nam Centuriæ ſeniorum agitant expertia frugis, inquit. vbi per ſeniores, viros ſerios & graues intelligit; & agitare dixit quod Græci ἐλᾶν vel ἐλαύνειν, id eſt abigunt & fugiunt. Itaque locus hic apud Scholiaſtam deculpatur & κηλιδοῦται, quia Lamiam quæ nulla eſt ſupponit & fingit, velut & quod inquit de Cardopione & eius matre. De quo amplius quærendū (vt de Salacone ait Rhodiginus) cenſet, cùm nulla apud Comicos eius ſit mentio, ſed Ancylionis, qui matrem ſuā hac affecerit iniuria. Nam ſubauditur ἔτυψεν. Fortaſſis autem hæc ſunt mendoſa (ſanè quidem lex metrica in καρδοπίων, niſi geminetur τὸ π) & fabula fuit περὶ καρδόπου & μάκτρας.

Σχόλια. Πρῶτον μὲν, ὡς ἡ Λαμία.] ὅτι ὡς οὐκ ἐν τῷ Λαμίαν ὑποτίθεται, διὸ τὸ χ. τοῦτο δὲ ἐν μύθῳ λέγεται. Καρδοπίων.] καὶ τοῦτο ἀρχὴ μύθου. Δίδυμος ὁ Καρδοπίων ζητητέος οὐδαμοῦ κωμῳδεῖται. ἀλλ' Αγκυλίων, ἐπὶ τῷ τὴν μητέρα κακῶς διατίθεται. λείπει δὲ ἔτυψεν.

C

Εκεῖνον, ὡς ἦν ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ.
Βδ. Ω σκαιὲ κἀπαίδευτε Θεογένης ἔφη
Τῷ κοπρολόγῳ καὶ ταῦτα λοιδορούμενος,
Μῦς καὶ γαλᾶς μέλλεις λέγειν ἐν ἀνδράσιν;
Φι. Ποίους τινὰς δὲ χρὴ λέγειν; Βδ. μεγαλοπρεπεῖς.
Ως ξυνεθεώρεις Ανδροκλεῖ καὶ Κλεισθένει.
Φι. Εγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' οὐδαμοῦ,
Πλὴν ἐς Πάρον, καὶ ταῦτα δύ' ὀβολὼ φέρων.
Βδ. Αλλ' οὖν λέγειν χρή σ' ὡς ἐμάχετό γ' αὐτίκα
Εφουδίων παγκράτιον Ἀσκώνδᾳ καλῶς.
Ηδη γέρων ὢν καὶ πολιὸς, ἔχων δέ τοι
Πλευρὰν βαρυτάτην, καὶ χέρας λαγόνας τε καὶ
Θώρακ' ἄριστον. Φι. παῦε παῦ' οὐδὲν λέγεις.
Πῶς δ' ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον θώρακ' ἔχων;
Βδ. Οὕτως διηγεῖσθαι νομίζουσ' οἱ σοφοί,
Αλλ' ἕτερον εἰπέ μοι παρ' ἀνδράσι ξένοις
Πίνων, σεαυτοῦ ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς
Επὶ νεότητος ἔργον ἀνδρικώτατον.
Φι. Εκεῖν' ἐκεῖν' ἀνδρειότατόν γε τῶν ἐμῶν,

Teneo hanc, vt olim felis atque mus ſimul.
BD. O ſtulte & imperite, (Theogenes ait
Conuiciatus colligenti ſtercora)
Viriſne mures atque feles obiicis?
PH. Quas ergo vis narrationes? BD. nobiles.
Spectacula vt tua cum Androcle & Calliſthene.

D

PH. At nuſpiam ſpectaſſe me ludos ſcio
Niſi in Paro, idque oboiis duobus conſtitit.
BD. Dic illud ergo, quàm benè Aſconda ſtatim
Ephudion quinquertio certauerit
Cùm canus eſſet & ſenex, grauiſſimum
Latuſque haberet & manus & ilia
Thorace pollens. PH. mitte nugas dicere
Thorace tectus nemo Pancratium ſubit.

E

BD. Sapientiores ſic tamen ſolent loqui,
Sed aliud inque, in hoſpitum conuiuiis
Quod facinus arbitrare te fortiſſimum
Narraſſe, quod quidem in iuuenta feceris.
PH. Generoſum & audax facinus eſt & arduum

Σχόλια. Μῦς καὶ γαλῆ,] πρὸς τὴν συνήθειαν, ὅτι μῦθον προσέθετο οὕτως. ἦν ποτε μῦς καὶ γαλῆ. καὶ Πλάτων ἐν Φαίδρῳ. ἦν οὕτω παῖς μᾶλλον δὲ μειρακίσκος, τούτῳ δὲ ἦσαν ἐρασταὶ πάνυ πολλοί. ἄλλως. ἀρχὴ μύθου. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ κατ' οἰκίαν εἰρημένον τῷ Βδελυκλέωνι οἰόμενος περὶ μυθαρίων αὐτὸν λέγειν.

F

CHRIST. Ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ] Pro ἦν ποτέ. Sic enim ferè ſemper fabulas ordiebantur. vt apud Clementem in Stromatis Callimachi in Miniambis exſtat hæc fabula tribus conſtans Choliambis Ην κεῖνος οὐνιαυτὸς ᾧ ποτὲ πτηνόν, Καὶ τοὐν θαλάσσῃ, καὶ τὸ τετράπουν, οὕτως Εφθέγγεθ' ὡς ὁ πηλὸς ὁ Προμήθειος. Id eſt Fuit annus olim quo volucris & piſcis Currens in æquor, quadrupeſque terreſtris Loqui ſolebat limus vt Prometheus. Feſtiuè autem Philocleon hanc fabulā incipit de Mure & fele animalculis domeſticis, quia Bdelycleon, referri poſtulabat λόγους τῶν κατ' οἰκίαν.

Σχόλια. Θεογένης] ὅτι Θεογένης οὗτος ἐστὶν ὁ Αχαρνεύς, ὃν καὶ ἐπὶ τῷ μεγάλα ἀποπαρδεῖν κωμῳδοῦσιν.

CHRIST. Θεογένης ἔφη] Hunc Theogenem Acharnēſem fuiſſe ait Scholiaſtes Græcus, & quia altos ventris edebat crepitus deriſum à Comicis. Tamen apud Sudam de Theogene Thaſio exſtat hiſtoria, qui ſtatuam æream è foro ſuccollatam in ædes ſuas tranſtulerat, Deinde, cùm id ægrè ferret populus, rurſum ex ædibus ſuis in forum deportauit, vnde magnam iniuit à populo gratiam, & laudem ſibi ingentem paraſſe dicitur. Nō eſt mei palati explorare, neque ſtomachi pronūciare, verum hic innuat Comicus, Tātum hoc ſcio, hunc adeo fuiſſe μεγαλοφυῆ & ἀλαζόνα vt ſuperbo faſtidio reſpuerit τὸν κοπρολόγον, minutas fabellas de muribus & felibus narraturientem.

G

Σχόλια. Τῷ κοπρολόγῳ.] μεγαλοφυὴς γὰρ ὢν καὶ ἀλαζὼν παρῃτεῖτο ὡς μικρὰ ταῦτα ἀκούειν. Ως ξυνεθεώρεις

ρας] ἐμφαίνει μὲν ὡς περὶ γυναίων τινῶν καὶ λαμπρῶν. A Ἀνδροκλέα δὲ Κρατῖνος Σερίφοις φησὶ δοῦλον καὶ πτωχὸν, ἡταιρηκότα αὐτόν. Τηλεκλείδης δὲ καὶ Φραττίδης βαλλαντιοτόμον. ὁ δὲ Κλεισθένης, ἐπὶ μαλακίᾳ γνωριμώτατος. ἕτερος δὲ γενναῖος ἢ λαμπρὸς Κλεισθένης οὐ πάνυ. δέον δὲ εἰπεῖν αὐτὸν ἐπίσημα ὀνόματα, τούτους εἶπεν, ἵνα αὐτοὺς διαβάλλῃ.

CHRIST. Ἀνδροκλεῖ καὶ Κλεισθένει] Hos laudat παρὰ προσδοκίαν, Quum enim exſpectaret ſpectatores, vt viros nobiles & illuſtres nominaret, B horum meminiſſe voluit vt riſum pareret, Nam Androcles fuit ſeruus & mendicus & cinædus vt Cratinus eũ notat in σερίφοις, Teleclides & Phrãtides (vt ait Scholiaſtes, vbi malim legi ἐκφαντίδης qui Satyros ſcripſit, nã φραντίδην neſcio quis ſit) cum ſcripſerunt eſſe crumeniſectorem. Cliſthenes autem æquè nobilis cinædus, neque melioribus artibus inſignis, quem in aliis Comœdiis Ariſtophanes ſalsè perſtringit, & nos de eo alibi ſcripſimus quæ pudet reuocare. C

Σχόλια. Πλέων ἐς Πάρον.] ἀντὶ τοῦ μισθωτὸς ὢν στρατιώτης. τὸ δὲ Πάρον, Πόντου πόλις καὶ παροιμία. ἐν δὲ Παρίῳ, ψυχρὸν μὲν ὕδωρ καλαὶ δὲ γυναῖκες. οἱ μὲν, τόπον. οἱ δὲ, κατὰ παιδιὰν εἰρῆσθαι κωμικῶς.

CHRIST. Πλέων ἐς Πάρον] Parus vrbs Pontica, vbi Philocleon fortaſſis ſtipendia meruit & militauit. de qua vulgaris eſt verſiculus, ἐν δὲ Πάρῳ ψυχρὸν μὲν ὕδωρ, καλαὶ δὲ γυναῖκες. Fortaſſis autem ludit in voce quaſi ἐς τὸ παρὸν, vt innuat nunc tãtũ ſe ſpectaſſe quia nuper clauſus erat domi quaſi D in carcere, Tamen nihil affirmo, Quid ſi etiã cùm ait τεθεώρηκα intelligat de ſpecie illa legationis quã vocabant θεωρίαν. Nam & θεωροὶ dicebantur qui extra Atticæ regionis fines mittebantur ſiue ad ſcitanda oracula, ſiue ad honorem diis aliquẽ deferendum aut hominibus gratiam habendam.

Σχόλια. Δύ' ὀβολὼ φέρων.] ἀντὶ τοῦ μισθοφορῶν τοῦτο. ἐκείνους δὲ θεωροῦντες τοὺς δύο ὀβολοὺς παρεῖχον. ἀσκώνδα καλῶς τὸ χ, ὅτι περὶ τοῦ Ἐφουδίωνος ὡς ἀληθῶς ἱστορεῖ. κατεψευσμένοι δὲ φαίνονται. οὗτοι παγκρατιασταὶ ἐπὶ παισὶ ἦσαν. ὁ δὲ Ἀσκώνδας, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. εἰ μὴ ἄρα ὁ Ἐφουδίων ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὀλυμπιάσι φερόμενος Ἐφουδίων Μαινάλιος.

CHRIS. Ἐφουδίων παγκράτιον] De Ephudione & Aſconda Pancratiaſtis vel luctatoribus, nihil me legiſſe arbitror, neque quicquam incidit anxiè diſquirenti per ſcripta veterum, Scholia tamẽ Græca memorãt Ephudionem Mænalium cuius virtus fuit nobilis in ludis olympiacis. Πῶς ἂν μαχέσαιτο] Thoracem pro pectore dixerat Bdelycleon, at pater quaſi intellexiſſet de armatura, pectoriſque bellico tegmine, Qui poſſit, inquit, pugnare Pancratio qui thoraca induerit ahenũ? Nã nudato certabatur corpore vnde gymnaſij nomẽ & gymnaſtici athletæ. Sed τὸ στῆθος propriè θώραξ dicitur, Etymon adferunt παρὰ τὸ θεῖον τηρεῖν, quia ſeruant intellectum, innuentes per θεῖον, τὸ διανοητικὸν vnde θωρήσσεσθαι non ſolũ eſt armari ſed etiã inebriari, quia pectus calefacit, θερμαίνει τὸ στῆθος, & ſic ſæpe Medicorum Genius Hippocrates vſurpat, hinc ἀκροθώρηκες ſunt ἀκρομέθυσοι.

Σχόλια. Θώρακ' ἔχων.] τὸν πολεμικὸν ἐνόησε χιτῶνα τοῦ Βδελυκλέωνος τὸ στῆθος εἰπόντος. θώραξ γὰρ καὶ τὸ στῆθος δηλοῖ παρὰ τὸ θεῖον τηρεῖν, τουτέστι φυλάττειν τὸ διανοητικὸν, ὅ ἐστιν ἐν ἡμῖν θεῖον. ὅθεν καὶ τὸ θωρήξασθαι ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηται, οὐ μόνον τὸ καθοπλισθῆναι, ἀλλὰ καὶ τὸ μεθυσθῆναι σημαίνει, διὰ τὸ θερμαίνειν τὸ στῆθος. καὶ ἀκροθώρηκας τοὺς ἀκρομεθύσους ἐκάλουν. φησὶν οὖν πῶς ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον καθωπλισμένος. ἐπειδὴ ὁ νόμος ἦν τοὺς γυμναστὰς γυμνοὺς εἰς τὸν ἀγῶνα εἰσέρχεσθαι. Παρ' ἀνδράσι ξένοις] ἔθος γὰρ ἐπὶ τῶν ξένων καυχᾶσθαι. Σεαυτοῦ.] ὁ αὐτὸς σεαυτῷ περιποιήσω.

Ὅτ' Ἐργασίωνα τὰς χάρακας ὑφειλόμην.
Βδ. Ἀπολεῖς με, ποίας χάρακας. ἀλλ' ὡς ἢ E
κάπρον
Ἐδιώκαθές ποτ' ἢ λαγὼν, ἢ λαμπάδα
Ἔδραμες, ἀνεῦρον ὅ τι νεανικώτατον.
Φι. Ἐγ' ᾧδα τοίνυν τόγε νεανικώτατον.
Ὅτε τὸν δρομέα Φάϋλλον, ὢν βούπαις ἔτι
Εἷλον διώκων, λοιδορίας, ψήφοιν δυοῖν.
Βδ. Παῦ' ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς, προσμανθάνε.
Ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. F
Φι. Πῶς οὖν κατακλινῶ, φράζ' ἀνύσας. Βδ. εὐσχημόνως.
Φι. Ὡδὶ κελεύεις κατακλιθῆναι; Βδ. μηδαμῶς.
Φι. Πῶς δαί; Βδ. τὰ γόνατ' ἔκτεινε, καὶ γυμναστικῶς
Ὑγρὸν χύτλασον σεαυτὸν ἐν τοῖς στρώμασιν.

Quando abſtuli Ergaſioni vitis ridicas.
BD. Quas tu (malum) inquis ridicas? potius aprum
Leporémue quem ſecutus es, vel Lampadis
Curſum, vel aliud ſi quid eſt iuuentlius.
PH. *Iuuenile certe plurimum factum ſcio*
Vt quando adhuc catulaſter ob conuicium
Vici Fabullum iſte curſorem bonum.
BD. Ah mitte, & hic accumbe, quò conuiuiis
Ineſſe diſcas, cúmque verſari bonis.
PH. Dic quo accubandum ſit modo. BD. benè & ordine.
PH. Quid? ſiccine accubauerim. BD. nihil minus.
PH. Quid ergo? BD. genua extendito, & gymnaſticè
Humens in altis ſtragulis inungitor,

Σχόλια. Ἐργασίωνος] γεωργοῦ. θηλυκῶς δὲ, ἐπὶ τῆς ἀμπέλου ἡ χάραξ. ἀρσενικῶς δὲ, ἐπὶ τῆς πρὸς πολιορκίαν. χάραξ δέ ἐστι τὸ λεπτὸν ξύλον τὸ προσδεσμούμενον τῇ ἀμπέλῳ ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν ἀνέμων συντρίβηται.

CHRIST. Τὰς χάρακας] In fœminino genere χάραξ pedamentum eſt & ſtatumen quod viti adligatur, Nos Gallo-Franci dicimus *Charnier*. At in virili genere Vallum eſt & agger. Imo ipſa G caſtra ſic vocauit Polybius interprete M. Tullio.

Σχόλια. Ἐδιώκαθές ποτ'] διώκειν ἀττικῶς, ταὐτὸν τῷ διώκειν. Ἢ λαμπάδα] εἰς σεαυτὸν λαμπαδηδρομίαν ἐποίησας, ὅτε γὰρ καὶ ἠγωνίζοντο τρόπῳ λαμπάδας ἔχοντες ἐν τῷ Κεραμεικῷ, φανερὸν διὰ τῶν εἰς Βατράχους.

CHRIST. Λαμπάδα ἔδραμες] Certamen Lampadis fiebat Athenis in Ceramico tribus feſtis ſolennibus, Quinquatribus, Vulcanalibus, & Prometheis.

Prometheis. Primum inſtitutum fuit in honorem A
Promethei & memoriam ignis inuenti, vt ſcripſit Iſter, & Pauſanias teſtatur eidem arã poſitam vnde fax currebatur: Deinde Vulcano & Mineruę artium magiſtris, quæ ſine igne nullę ſunt. In eo certamine victor λαμπαδηφόρος dicebatur. quũ curſum perfeciſſet inextincta face. Multa præterea ſuper tribus λαμπαδηφορίαις tradiderũt Grammatici, præſertim Ranarum huius Comici Scholiaſtes, quæ prudens prætereo, neque enim inexcuſſa reliquit Rhodiginus antiquarius, vir maximus. B
Hoc tamen prætermiſit, facta hæc certamina in Ceramico, loco alto ad quem erat turris: erãt autem duo Ceramici, vnus qui occiſorum in bello ſepulcra continebat, alter quem colebant αἱ πόρναι, vt hoc etiam ne neſcias.

Σχόλ. Φαΰλλον.] εἴρηται περὶ Φαΰλλου ἐν Ἀχαρνεῦσιν, ὁ δὲ Ἐύπαις τῆς ἡλικίας ὄνομα ὁ νέος ἔφηλιξ.

CH. Τὸν δρομέα Φαΰλλον] Phaullus optimus Curſor fuit Olympionices. eum ὁπλιτοδρόμον, & ἐνδόμητρον vocabant. Quin & Quinquertio fuit, Illi ergo C
hoc Epigramma inſcriptum eſt,

Πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα πόδας πήδησε Φάϋλλος,
Δίσκευσεν δ' ἑκατὸν πέντ' ἀπολειπομένων. id eſt,
Saltũ ad quinque pedes quinquagintaq; Phaullus
Diſcum ad cẽtũ egit quinque minus pedibus.

Sed quũ tres memorẽtur Phaulli, hoc loco, vt arbitror, intelligitur ille quẽ aiũt (vt ait Euſtathius in Dionyſiũ περιηγητὴν) vnius nauis imperatorem fuiſſe quã Crotoniatę miſerunt auxiliaturã Græciæ periclitãti in Perſico bello. Illic Phaullus dici- D

Ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων.
Ὀροφὴν θέασαι. κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον.
Ὕδωρ κατὰ χειρός. τὰς τραπέζας εἰσφέρειν.
Δειπνοῦμεν. ἀπονενίμμεθ' ἤδη. σπένδομεν.
Φι. Πρὸς τῶν θεῶν, ἐνύπνιον ἑστιώμεθα.
Βδ. Αὐλητρὶς ἐνεφύσησεν. οἱ δὲ συμπόται
Εἰσὶν Θέωρος. Αἰσχίνης. Φανός. Κλέων.
Ξένος τις ἕτερος πρὸς κεφαλῆς Ἀκέστορος.
Τούτοις ξυνὼν, τὰ σκόλι' ὅπως δέξῃ καλῶς. E
Φι. Ἀληθες ὡς οὐδείς γε Διακρίων δέξεται.
Βδ. Ἐγὼ εἴσομαι. καὶ δὴ γάρ εἰμ' ἐγὼ Κλέων.
Ἄδω δὲ πρῶτος Ἁρμοδίου. δέξῃ δὲ σύ.
Οὐδεὶς πώποτ' ἀνὴρ ἔγεντ' Ἀθήναις.
Φι. Οὐχ οὕτω γε πανοῦργος κλέπτης.
Βδ. Τουτὶ σὺ δράσεις; παραπολεῖ βοώμενος;
Φήσει γὰρ ἐξολεῖν σε καὶ διαφθερεῖν,
Καὶ τῆσδε τῆς γῆς ἐξελᾶν. Φι. ἐγὼ δέ γε
Ἐὰν γ' ἀπειλῇ, νὴ Δί' ἑτέραν ᾄσομαι. F

Σχ. Ἐπαίνεσον τι τῶν χ.] ὅτι οἱ ἐν συμποσίοις ἀνακείμενοι πρὸ τοῦ εἰσενεχθῆναι τὰ βρώματα, ἐπαινοῦσι τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ σκεύη καὶ τὴν οἰκίαν καὶ τὰ ἐν τῇ αὐλῇ. Bis. Ὀροφὴν θέασαι] ὀροφὴ νῦν οὐ τὸ ἐξώτερον, καὶ ὑπέρτερον τοῦ δώματος στέγασμα δηλοῖ, ἀλλὰ τὸ τῆς πρώτης στέγης φάτνωμα, τὰ διάγλυφα ἐνδώματα, ὃ καὶ ἀρσενικῶς ὄροφος λέγεται. Ἀνακρέων ἐν τῇ εἰς ῥόδον ᾠδῇ, „ Ὀρόφῳ τὸ δ' αὐτὸ τέρπτον, „ Θαλάμοις τε καὶ τραπέζαις, „ Διονυσίαις θ' ἑορταῖς. Κρεκάδι' αὐλῆς] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τὸ κρεκάδιον παρῆκται ἐκ τῆς λέξεως τῷ ῥήματι κρέκειν. κρέκειν δὲ κυρίως, ὡς Σουίδας φησί, τὸ τὴν κιθάραν κρούειν. καταχρηστικῶς δὲ, τὸ ἠχεῖν. ὅθεν κρεκάδιον, ὁ ἦχος καὶ φθόγγος ὅπερ ἡ κιθάρα, ἢ ἄλλο τὶ μουσικὸν ὄργανον κρουόμενον ἀποτελεῖ. καὶ κρεκάδια αὐλῆς ἐνταῦθα σημαίνειν φαίνεται τὴν ἁρμονίαν, εἴτε συμφωνίαν, ἣν ἐν τῇ αὐλῇ τοιαῦτα ὄργανα ἐξαπέστελλον. ἔθος γὰρ ἦν τὸ παλαιὸν ὡς καὶ ἔτι, ἐν τοῖς τῶν πλουσιωτέρων συμποσίοις, ἱλαρότητος ἕνεκα, μουσικὴν παρέχειν. τούτων οὖν οὐδὲ νοῦς οὐκ ἀνεπιτήδειος. τινὲς μέντοι, ἐπεὶ οὐδὲ ἡ λέξις κρεκάδιον ἀλλαχοῦ οὐδαμῶς εὑρίσκεται, ἐνταῦθα σφάλμα εἶναι λέγουσι, καὶ τοῦτον τὸν στίχον οὕτω πιθανῶς πως διορθοῦσιν, Ὀροφὴν θέασαι καὶ ἱκρίδι' αὐλῆς θαύμασον. ὃ τῆς παλαιᾶς γραφῆς ἐγγύτατα χωρεῖ. τὸ δὲ ἴκριον, ὄνομα πολύσημον ἐστιν, ὡς ἐν τοῖς Θεσμοφοριαζούσαις πλεῖον δηλοῦται. ἀλλ' ἐνταῦθα κυρίως σημαίνειν δοκεῖ, τὰ περικαλλῆ ἐν αὐλαῖς ἐνδώματα, καὶ οἱονεὶ στέμματα, καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ μετέωρα, ὅπου ἡ τιμιωτάτη τῆς οἰκίας σκευή, κόσμου καὶ ἐπιδείξεως χάριν, ἐπιτίθεσθαι εἰώθει. ἢ τὰ ἐνδώματα, καὶ καθέδρας, ἐν αἷς ἐκάθηντο. οὕτω καὶ παρ' Ἀθηναίῳ ἐν τῷ τῶν Δειπνοσοφιστῶν, Τοῖς δὲ Παναθηναίοις ὕπαρχος ὤν, ἴκριον ἔστησε πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς Ἀρισταγόρᾳ, μετεωρότερον τῶν Ἑρμῶν. ἴσως δὲ ὑπὲρ ἀπο ... λέγεται, πρὸς διαστολὴν τῶν ἰκρίων, ἅπερ ἐν τοῖς θεάτροις, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις μείζω ἐποιεῖτο.

tur, ter viciſſe Pythia. Quum autẽ ait εἷλον διώκων λοιδορίας ψηφοῖν δυοῖν, ſemper ad ingenium redit ſenex, & lites intelligit & διώκειν vſurpat contra reum φεύγοντα aut curſorem.

Σχόλια. Εἷλον διώκων.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ἐνίκησα δρόμῳ. πάλιν περὶ δίκης φησί. δρομεὺς δὲ ἄριστος ὁ Φαΰλλος. ξυνουσιαστικὸς δὲ κοινωνικός.

CH. Καὶ ξυνουσιαστικὸς] Non hoc loco ſignificat ὀχευτικὸν, ſed κοινωνικὸν, & quod Franci dicitamus, Sçauoir ſont entregent.

Σχ. Ὡδὶ κελεύεις] φαίνεται ὅτι πρὸς τῷ στόματι ἔχων τὰ γόνατα κατέκλιθη, γυμναστικῶς δὲ, παλαιστρικῶς. χύτλασον δὲ, διάχυσον σεαυτὸν ὑγρῶς ἀλεῖψαι. χυτλάζειν δὲ τὸ μιγνύναι καὶ διαχεῖν. χύτλα δὲ κυρίως τὸ ὑγρὸν ἔτι ἀπὸ ὕδατος ὄντος τοῦ σώματος ἀλείψασθαι. καὶ χύτλον τὸ ὑδρέλαιον.

CH. Γυμναστικῶς ὑγρὸν χύτλασον] Lauari & vngi ſolebãt ante cœnã, proinde vt in gymnaſiis Athletæ corpori ſuo ceroma adhibentes. Itaq; ex veteri conſuetudine dixit vetus poëta, Bona fœmina lauit & vnxit. Et Martialis in elegãtes parcos & vnguentis tantũ diffluentes, Cæterũ offerẽtes ſine cibo fercula, & vt ait Epigrãmatiſtes Græcus πενταλέους πίνακας, dixit Qui non cœnat & vngitur Fabulle, Is verè mihi mortuus videtur. Nam funeri etiam cœna parabatur, & cadauer vngebatur, Qui mos etiã hodie obtinuit in Regũ funeribus. Eſt autẽ τὸ χύτλον vel ὁ χύτλος mixtũ aqua vnguentũ, nẽpe cũ ex lotione aquæ adhuc humeſcit corpus, vnguinis aſperſio. Sanè enim ſordes aut puluerem ferre in conuiuia, nec honeſtum nec decorum fuit, vt ait Ariſtoteles.

Laudato quadam poſtea vaſaria,
Tecta intuetor, aulica crepitacula
Mirator, hinc vas aquale, menſam poſcito:
Edenda cœna, hinc lotio, hinc libatio.
PH. Deûm fidem, cœnamus hic inſomnia.
BD. Tibicina inflat, ecce conuiuæ tibi
Adſunt, Theorus, Æſchines, Phanus, Cleon,
Et alter hoſpes quidam Aceſterus ad caput.
Adſeſſor horum, Scolia vt accipias vide.
PH. Placet ne? at illa non capit Diacrius.
BD. Ego experibor ſcilicet, qui ſim Cleon
Ac primus Harmodij illud incinam, accipe,
Nunquam viſus homo eſt genitus Athenis.
PH. Tam certè veterator vel fur.
BD. Iſtud ne agis tu? at clamitans minabitur,
Dicetque, ſete funditus peſſumdabo
Et exſulare cogã. PH. ego autem ſi quidem
Perget minari, per Iouem rurſus canam.

CHRIST. Ἔπειτ' ἐπειςιόντ] Athenæus lib. 4. A Dipnoſoph. hos Comici verſus laudat cum agit περὶ κοσμιότητος τῶν ὁμήρου δαιτυμόνων, & ex Odyſſea verſus recitat, quibus apparet inuitatos conuiuas non ſtatim debere ad patinas accedere, ſed prius ædes & quæ intus ſunt contemplari. Itaque in vſu fuiſſe, vt priuſquam veſcerentur antiqui libamina & primitias diis offerrent, hoc decere viros lautos κοσμίους & μετρίους, Contra ſordidos putabant qui non libata ederent. vt Simonides de ſordida & ἀκόσμῳ muliere dixit ἄθυτα δ' ἱερὰ πολλάκις B κατεσθίει. Itaque hic dixit δειπνοῦμεν ἀπονιψάμενοι αὐτίκα quod etiam poteſt referri ad poſtcęniũ vel ſecundas menſas vbi libabant ἀγαθῷ δαίμονι, & iterum lauabant. Cæterùm de Accumbendi ratione apud Romanos quę à Gręcis manauit (cum antea ſederent) vt apud Græcos à Barbaris, multa vtiliter & accurate diſſerit eruditiſſ. Aldus Manutius dignus auo nepos & patre filius quæ ex eius libro De Quæſitis per Epiſtolam haurire poteris. Certè ego aſſentior vero illi quæcunque illic tra- C ctat, niſi quod Merendam pro Prandio nunquam puto fuiſſe, multo minus dictam à Meridie, quum potius (quicquid Paulus Feſti mutilator autumet) à merendo deducta ſit, & Veſperna, vt ait Plautus, fuerit, vel vt ait vetus Gloſſarium ἄριστον δειλινὸν quod operariis vel ſeruis dabatur vice θητείας vel μισθοδουλείας à domino vel alio qui cõducebat, quęque Iſidorus à donata mercede Mercedonium vocat. Etiam Calpurnius (laudãte Scaligero) dixerat, ſeræ cùm venerit hora merendæ. D

Σχόλια. Ὕδωρ κατὰ χειρός.] λείπει τὸ αἰτεῖται. οὕτω δὲ ἔθος λέγειν. ὕδωρ κατὰ χειρὸς πρὸ τοῦ εἰσαχθῆναι τὴν τράπεζαν. μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι, ἀπονίψασθαι δὸς ὦ παῖ. Ἐνύπνιον ἑστιώμεθα] ὅτι εἴρηται μὲν τὰ ἐν συμποσίῳ, οὐ μὴν γέγονε, ὡς ὄνειρόν φησιν ἑωρακέναι.

CH. Αἰσχίνης] Hic, vt puto, eſt Charini vel Lyſaniæ filius, (vt ait Laert.) Socratis diſcipulus, quem inter alios Dialogos Sudas cenſet ſcripſiſſe Axiochum.

Σχόλια. Ἀκέστορος] ἐπεὶ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀκέστορα, ξένον κωμῳδοῦσι τὸν τραγικὸν ὃς ἐκαλεῖτο Σάκος. Θεόπομπος Τισαμενῷ, οὐ κατὰ τοὺς ξένον, ἀλλὰ Μυσόν. τὸν δὲ Μυσὸν Ἀκέστορα ἀναπείσειεν ἀκολουθεῖν. ὁμοίως. ὦ πολῖται δεινὰ πάσχω. τίς πολίτης δ' ἐστὶ πλὴν Αρσάκας ὁ Μυσός. καὶ τὸ καλλίον νόθον. E

CHRIS. Ἀκέστορος] Hunc alij Aceſtora dicunt, vt Cratinus Cleobulinis dixit, ἀκέστορα γὰρ εἰκὸς λαβεῖν πλὴν ac &c. Fuit autem Tragicus poeta, ſed peregrinus & barbarus exiſtimatus, Propterea que dictus, σάκας non ſolùm ab hoc Comico in Auibus ſtatim poſt principiũ, ſed etiam à Callia Comico qui in πεδήταις dixit καὶ σάκαν εἰ χεροὶ μιθβῶν ſed etiã à Theopompo qui in Tiſameno, (hunc Aceſteri patrem vocant Græca ſcholia in Auibus, qui fuit ξένος & μαστιγίας) cum & Myſum & Sacam vocat, ſunt autem σάκες Thraces. Verſus Theopompi apud Græcum ſcholiaſtã exſtant ſed valde corrupti, quos alibi emẽdatos dabimus. F

Σχόλια. Τὰ σκόλι' ὅπως δέξει καλῶς] ἀρχαῖον ἔθος ἑστιωμένους ᾄδειν, ἀκολούθως μὲν πρῶτον εἰ παύσαιτο τῆς ᾠδῆς, καὶ γὰρ ὁ ἐξάρχης δάφνην ἢ μυρρίνην κατέχων, ἢ- G δὲ Σιμωνίδου ἢ Στησιχόρου μέλη ἄχρις οὗ ἤθελε, καὶ μετὰ ταῦτα ᾧ ἐβούλετο, ἐδίδου, οὐχ ὡς ἡ τάξις ἀπῄτει. ἐκάλεσεν ὁ δεξάμενος παρὰ τοῦ πρώτου τὰ ἑξῆς. κἀκεῖνος ἐπεδίδου πάλιν ᾧ ἐβούλετο. διὰ τὸ πάντας οὖν ἀπροσδοκήτως ᾄδειν καὶ λέγειν τὰ μέλη, σκολιὰ εἴρηται διὰ τὴν δυσκολίαν. ἄλλως. ὅπως παραδέξῃ. ἐν κύκλῳ γὰρ ἤδου διὰ τὰ σκόλια ᾄσω παροίνιαι ᾠδαί.

CHRIST. Τὰ σκόλι' ὅπως δέξῃ καλῶς] Elegãter Attico more ſubauditur ὅρα, Rectè autem & ex antiqua cõſuetudine dixit δέξει pro δέξῃ. Nam accipiebatur & tradebatur poculum quod à can- B tus victoria ᾠδὰς dicebatur, non ſeruato ordine diſcumbentium, vnde putant σκολιοῦ nomen quia ſerpentis more flectebatur ad eius poculi ſiue ramorum Lauri vel myrti tributionem. Alij dicunt Lyram obliquè per conuiuas circumlatam σκολιοῦ nomen dediſſe. Sed tres modos antiqui ſcoliorum habuerunt quos recitabant in conuiuiis, Primus cùm omnes concinebant vt in nuptiis, Secundus cùm ordine & per ſingulos id fiebat vt in ſodali- C tatibus, Tertius, cùm nõ ſeriatim, nec ſeruato ordine eligebantur συνετοί. Certè Heſychius ait ſcolia μόνους συνετοὺς ceciniſſe. Et fortaſſis è contrario ſic dicta quia δύσκολα τοῖς ἀξυνέτοις. Scolion & Pean eadem ferè ſunt, iiſdemque quaſi numeris, ſed hoc differt Pæan quod rarò ſine Epiphtegmate recitatur, quamuis Pæanes inueniantur qui acclamationem non habeant vt in Ariſtotelis Pæane notat incomparabilis heros Iul. Cæſar Scaliger in Poetices libris, quem operæ eſt precium D legere ſuper hac materia. Euſtathius σκόλιον vocat παροίνιον ᾆσμα in lib. 4. Iliad. & vetus laudat ſcolion cantatum de Alcmæonidarum fortitudine qui in obſidione Lipſydrij fortiter fecerãt, & occubuerant. Nos in obſeruation. noſtris ad Lyſiſtrat. verſus eos recitauim⁹ cũ de Lipſydrio quæſiuim⁹.

Σχόλια. Ὡς οὐδεὶς γε Διακρίων] ὡς εἰς ταύτην ἑαυτὸν ἀναπέμπων τὴν τάξιν τοῦ πολιτεύματος. κατὰ γὰρ τοὺς Σόλωνος νόμους, τρεῖς ἦσαν αἱ τάξεις. μία μὲν τῶν Παραλίων ὧν προειστήκει Μεγακλῆς. ἑτέρα δὲ τῶν Πε- E δίων ὧν προειστήκει Λυκοῦργος. τρίτη δὲ τῶν Διακρίων ὧν προειστήκει Πεισίστρατος. τὴν δὲ χώραν τὴν Διακρίαν Πανδίονα φασὶ τοῖς υἱοῖς διανείμασθαι, τὴν ἀρχὴν Λύκῳ δοῦναι. Αἰγεῖ δὲ, τὴν περὶ τὸ ἄστυ. Πάλλαντι δὲ, τὴν παραλίαν. Νίσῳ δὲ, τὴν Μεγαρίδα.

BIS. Οὐδεὶς πώποτε] ἐστὶ τοῦτο ἀρχὴ σκολιοῦ τινός ἐστι.

Σχόλια. Οὐχ οὕτω γε παροῦργος.] τοῦτο εἶπεν, ὡς διαδεξάμενος αὐτὸν κατὰ τὴν τάξιν τῶν τὰ σκόλια λεγόντων. οὐδὲν δὲ τοῦτο πρὸς τὸ ἑξῆς τοῦ σκολίου. ἀλλ' εἰς τὸν δῆθεν λέγοντα Κλεινία αἰτιᾶται.

F CHRIST. Οὐδεὶς γε Διακρίων δέξ.] Malim legere, vt conſtet verſus Iãbicus Trimeter, οὐδεὶς Διακρίων δέξεται. Fuerunt autem Atticæ Regionis tres ordines ſecundum Solonis leges, nẽpe Paraliorum, quibus præfuit Megacles. Pediæorũ, quibus Lycurgus, & Diacriorum quibus Piſiſtratus. Fertur tamen Pandion regionem Diacriã diſtribuiſſe filiis ſuis, & Lyco principatum dediſſe, Ægeo, regionem quæ circa oppidum & arcem, Pallanti, Paraliam, & Niſo Megaricam.

G BISET. Ἐξιλάσῃ.] ἐξελάσῃ. ἔστι γὰρ χρόνου ἐναλλαγή.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδ'.

Χο. Ὠνθρωφ' οὗτος ὁ μαινόμενος τὸ μέγα κράτος.

Σχ. Ὤνθρωφ' οὗτ' ὁ μ.] παρὰ τὰ Ἀλκαίου. ὤνθρωπ' οὗτος καὶ μαινόμενος τὸ μέγα κράτος. τάχα τρέψεις τὴν πόλιν. ἃ δ' ἔχεται ῥοπᾶς. ἀντὶ τοῦ μέγα κράτος, οὕτως Αἰολεῖς.

STROPHA Col. 14.

CH. AT magnum ille furens habet imperium, ô bone,

CHRIST. Τὸ μέγα κράτος] Ex Alcæo Melico

A lico hæc deriuat in Cleonem cuius erat præcipua auctoritas, quem tamen inſanum & dementẽ hic oſtendit. Dictũ autem, vt arbitror τὸ μέγα κρά-τος, ex vulgi opinione, proinde vel in Actis Apoſtolorum Simo Magus dicebatur ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. Sunt autem hi duo verſus Dactylici.

Ἀνατρέψεις ἔτι τὰν πόλιν. ἃ δ' ἔχεται ῥοπᾶς.
Τί δ' ὅταν Θέωρος πρὸς ποδῶν κατακείμενος
Ἄδῃ, Κλέωνος λαβόμενος τῆς δεξιᾶς.
Ἀδμήτου λόγον ὦ 'ταῖρε μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς φίλει.
B Τούτῳ τί λέξεις σκολιόν. Φι. ᾠδικὸς ἐγὼ
Οὐκ ἔστιν ἀλωπεκίζειν.
Οὐδ' ἀμφοτέροισι γίγνεσθαι φίλον.
Βδ. Μετὰ τοῦτον Αἰσχίνης ὁ Σέλλου δέξεται
Ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσικὸς. κᾆτ' ᾄσεται
Χρήματα καὶ βίαν
Κλειταγόρᾳ τε κἀ-
μοὶ μετὰ Θετταλῶν.

Neque tu vrbem quate, vergit ad exitium ſatis.
Quid enim? Theorus leuis ante pedes iacens
Cantat Cleonis dexteram affectans manum.
Admeti hiſtoriam doctus amice, inde bonos ames,
Illi hæc recenſe Scolia. PH. canam ego quidem
Sed non vt aduler illi.
Ambobus amicus nunquam ſiem.
BD. Excipiet inde canticum Selli Æſchines
Vir eruditus muſicúſque, mox canet
Vim ſtabilem atque opes
Clitagora & mihi
Non ſine Theſſalis.

C Σχόλια. Ἀνατρέψεις.] ἀνατρέψεις ταχέως τὴν πόλιν. ἤ τις πρὸς τῷ ῥέπειν. ἐκ τῶν Ἀλκαίου δὲ παρῳδεῖ εἰς Κλέωνα ὡς μαινόμενον.

Christ. Ἀνατρέψεις ἔτι] Videtur Scholiaſtes legiſſe τάχα, aut potius apud Alcæum ſic legi. Euertes inquit, ſtatũ ciuitatis, quæ vergit ad exitium ſatis, hoc enim eſt ἃ δ' ἔχεται ῥοπᾶς. Cicero in Epiſtolis ad familiares ſic videtur dixiſſe, Res inclinari cœpit. Sic ille apud Sudam hiſtoricus, ὁ δὲ νομίσας ἐπὶ ῥοπῆς κεῖσθαι τὸ τῆς πατρίδος ἡγεμονίαν. &c.

D Σχόλια. Ἀδμήτου λόγον.] καὶ τοῦτο ἀρχὴ σκολίου. ἑξῆς δέ ἐστι, τῶν δειλῶν ἀπέχου γνοὺς ὅτι δειλῶν ὀλίγα χάρις. ἐν Πελαργοῖς ὁ μὲν ᾖδεν Ἀδμήτου λόγον πρὸς μυῤῥίνην. ὁ δὲ αὐτὸν ἠνάγκαζεν Ἁρμοδίου μέλος. Ἁρμόδιος δὲ ἐν τοῖς κωμικοῖς ὑμνεῖται, καὶ τὸν Ἄδμητον ἀνάγει χαρίεν παρὰ τοῖς Κρατίνου ἐκ Χειρώνων Κλειταγόρας ᾄδειν. ὅτε Ἀδμήτου μέλος αὐλῇ. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Χαιρίδος εἰς Ἀρτεμίδωρόν φησι, περὶ μὲν τῆς Κλειταγόρας τῆς ποιητρίας ὅτι ὡς ἀνδρωνίτιδος ἀνομίαχε Κλειταγόραν. αὐτὸς δέ φησι Φαινόδημον λέγειν, ὅτι φυγὰς ἐκ Φερῶν Ἄδμητος, ἦλθε πρὸς Θησέα, τὸν Ἀλκήστιδος καὶ Ἱππάσου νεώτερον παῖδα, καὶ κατῳκίσθη παρ' αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ εἰς ὃν τὸ σκόλιον. τινὲς δέ φασιν ὡς Ἀλκήστιδος ὑπεραποθανούσης Ἀδμήτου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς σκολιὰ καὶ πενθήρη πρὸς αὐτὸν ᾖδοντο μέλη, μέχρις ἂν ἡ κόρη ἀνέπεμψεν Ἄλκηστιν. ὡς δ' Εὐριπίδης ἄδην μαχεσάμενος Ἡρακλῆς. Δικαίαρχος δὲ ἐν τῷ περὶ μουσικῶν ἀγώνων ὅτι τρία γένη ἦν ᾠδῶν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ᾀδόμενον καθ' ἕνα ἑξῆς. τὸ δ' ὑπὸ τῶν συνετωτάτων ὡς ἔτυχε τῇ τάξει, ὃ δὴ καλεῖσθαι διὰ τὴν τάξιν σκολιόν. ὡς δ' Ἀριστόξενος καὶ Φύλλις ὁ μουσικὸς ὅτι ἐν τοῖς γάμοις περὶ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τιθέντες, παρὰ μέρος ἑξῆς μυῤῥίνας ἔχοντες ᾖδον γνώμας καὶ ἐρωτικὰ σύντονα. ἡ δὲ περίοδος σκολιὰ ἐγίνετο διὰ τὴν θέσιν τῶν κλινῶν. οἱ δέ φασιν ὡς ἔθος ἦν τὸν μὴ δυνάμενον ἐν τοῖς συμποσίοις ᾄδειν, δάφνης κλῶνα ἢ μυῤῥίνης λαβόντα πρὸς τὸν ᾄδειν. ἔνιοι δέ φασιν ὡς ἐκ τοῦ ἐναντίου προσηγορεύθη σκολιὰ τὰ παροίνια μέλη. ἁπλᾶ γὰρ αὐτὰ εἶναι ἢ εὔκολα ὡς παρὰ πότον ᾀδόμενα. ἐκ τοῦ δὲ τοῦτο. τὰ γὰρ δύσφημα ἐπὶ τὸ εὐφημότερον μεταλαμβάνεται, σημαίνει τοὐμπαλιν. ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ ἑξῆς ἡ λύρα τοῖς συμπόταις ἐδίδοτο, ἀλλ' ἐναλλάξ, διὰ τὴν σκολιὰν τῆς λύρας περιφορὰν, σκολιὰ ἐλέγετο.

Ch. Ἀδμήτου λόγον] Etiam Alcæo tribuitur hoc Scolij principiũ quod ab alijs Grãmaticis etiã memoratur cũ ſecũdo verſu ſimili, i. Choriãbico qui ſic habet τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου, γνοὺς ὅτι δειλῶν ὀλίγα χάρις, Metrũ par illi Horatiano, Mæcenas atauis, &c. Hinc autẽ patet Scolia olim cãtata in laudem fortiũ & nobiliũ virorũ, & ſæpe fuiſſe bona dicta & ſentẽtias frugi. Sunt autẽ qui illud ſcoliõ Ἀδμήτου tribuant Praxillæ, cuius ſunt alia ſequentia (ſi Scholiaſtæ credimus) Nã ſcripſit illa etiã φερόμενα παροίνια. Alij illa ſuperiora volũt eſſe Sapphus, Tamẽ ſæpius ex Simonide & Steſichoro eiuſmodi cãtilenæ ſumebãtur. Plutarchus in opuſculo de Muſica Terpãdrũ facit ſcoliorũ inuẽtorẽ. Idẽ in Sympoſiacis li. 1. Scoliorũ etymõ inter alia nõ rectum memorat, nẽpe quia cani ſolerẽt ab hominibus in ebrietate tortuoſis, myrtũ tenentibus quæ ἄσακος dicta vel αἴσακος potius, quã malè hactenus interpretes (Amyotũ noſtratẽ excipio) legerunt vel ἄδαρνον vel ἄσαρον. Eſt autẽ αἴσακος ramus laureus qui etiã ἄσακος potuit dici παρὰ τὸ ᾄδειν quod eſt canere & ἔχειν tenere, quia à canẽte ramus tenebatur, vel ex lauro vel ex myrto, Æſchylea canebãtur cũ myrto, Homerica cũ lauro. Cæterũ Admeti ille ſermo reſpicere videtur Alceſtin quæ pro viro ſuo nõ recuſauit mori, atq; ideò ſcolia & luctuoſa Canticaque mele canebãtur, quæ ipſã Proſerpinã adegerũt ad reddẽdã auris vitalibus Alceſtida. Quãuis Euripides ab Hercule factũ hoc ſcripſerit qui cũ Parcis & morte luctatus ſit & victor abierit. Alij cẽſent exulẽ Admetũ à Pheris vrbe paterna (malè apud Grãmaticos habes ἐκφερῶν legendũ enim ἐκ Φερῶν) veniſſe ad Theſeũ iuniorẽ filiũ Alceſtidis & Hippaſi, & in ipſius regione habitãtẽ, ſermonẽ cũ in quẽ ſcolion factũ eſt habuiſſe. Sed ſecundus verſus quẽ recitauimus videtur potius oſtendere Herculẽ ἄνδρα ἀγαθὸν & ſtrenuũ & procul ab ignauia vel δειλίᾳ remotũ. Quę cũ recẽſet hic Comicus, Theorum ῥιψάσπιδα inſectatur & cum Cleone ſugillat.

Σχόλια. Τούτῳ τί λέξεις σκολιόν.] κολακικὸν τὸ σκολιὸν, ἐν τοῖς Πραξίλλης δὲ φέρεται παροινίοις.

G Ch. Ἀδικὸς ἐγὼ] Fortaſſis melius ᾠδικῶς ἐγὼ, vt ſubaudias λέξω, Nã diximus ſupra ᾠδὸν vocari poculũ quod cantus gratia circũferebatur in conuiuijs. Quã lectionẽ ſi recipis verſus erit iãbicus Trimeter. Sed & verſus ſequẽs ſi legis οὐκ ἔστ' ἀλωπεκίζειν Dimeter erit Catalecticus ſimilis multis Anacreonticis. Eſt autem ἀλωπεκίζειν decipere & adulari, qua voce mores notat Theori.

Σχόλια. Αλωπεκίζειν.] πανουργεῖν, κολακεύειν. οὐδὲν δὲ τοῦτο πρὸς τὸ σκολιὸν τὸ εἰρημένον ὑπὸ Θεώρου, ἀλλ' ὡς κόλακα διαβάλλει αὐτόν. Ανὴρ σοφός.] ὡς εἰμὶ σοφὸς, οὐδὲ μουσικός.

BISETVS. Χρήματα] καὶ τοῦτο σκολιοῦ τινος ἀρχή.

CHRIST. Ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσ.] Per Ironiã iſta, vel, Tam ſapiens & doctus quàm Muſicus & cantor. Sunt autem tres ſequentes verſus Dactylici è cantilena vel ſcolio vulgato quo l Clitagora dicebatur, vt Harmodij melos quod in Harmodiũ.

A & Admeti quod in Admetum, & de ipſa Clitagora canebatur quæ Theſſala fuit & poetria, quod melos vel ſcolion factum videtur eo tẽpore quo Theſſali Athenienſes copiis ſocialibus auxerunt in bello quod contra Hippiam & Piſiſtratidas tyrannos geſſerunt.

Σχόλια. Κλειταγόρας τ.] Κλειταγόρας μέλος, τὸ εἰς αὐτὴν Κλειταγόραν ἥτις ἐγένετο ποιήτρια Θετταλὴ ἡ τῷ
B γυνή. Αρμοδίου μέλος τὸ εἰς Αρμόδιον. καὶ Αδμήτου τὸ εἰς Αδμητον. ἐκ σκολιοῦ τινός ἐστιν Ἀθηναίοις, Θετταλοὶ συνεμάχησαν ἐν τῷ πρὸς τοὺς τυράννους πολέμῳ.

Φι. Πολλὰ δὲ διεκόμισας σύ τε κἀγώ.
Βδ. Τουτὶ μὲν ἐπιεικῶς σύ γ' ἐξεπίστασαι.
Φι. Οπως δ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς Φιλοκτήμονος
ἴωμεν,
Παῖ παῖ, τὸ δεῖπνον Χρυσὲ συσκεύαζε νῷν.
Ινα καὶ μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου. Φι. Μηδαμῶς,
Κακὸν τὸ πίνειν. ἀπὸ γὰρ οἴνου γίνεται.
Καὶ θυροκοπῆσαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν·
Κἄπειτ' ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.
Βδ. Οὐκ, ἢν ξυνῇς ἀνδράσι καλοῖς τε κἀγα-
θοῖς.
Η γὰρ παρῃτήσαντο τὸν πεπονθότα,
Η λόγον ἔλεξας αὐτὸς ἀστεῖόν τινα,
Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ Συβαριτικὸν,
Ων ἔμαθες ἐν τῷ συμποσίῳ. κᾆτ' ἐς γέλων
Τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας ὥστ' ἀφείς σ' ἀποίχεται.
Φι. Μαθητέον γ' ἄρ' ἐστὶ πολλοὺς τῶν λόγων.
Εἴπερ γ' ἀποτίσω μηδὲν, ἢν τι δρῶ κακόν.
Αγε νυν ἴωμεν μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

PH. Multa tamen extuleras túque egóque.
BD. Hoc tu quidem ſcis, ſcire ſi quisquã poteſt.
PH. Ad cœnam eundum quam Philoctemon
parat,
Puer parato Chryſe noſtram ſymbolam
Vt inebriemur, iamdiu hoc factum eſt, tamen
Potaſſe valde noxium eſt, vinum facit
C *Pultare ianuam & fores confringere,*
Tum pendere æra poſt ſolutam crapulam.
BD. Non ſi cum honeſtis & bonis res ſit viris
Nam ſiue læſis liberi excuſant facul
Aut fortè verbum ſi facetum dixeris
Æſopicum iocularе vel Sybariticum
Conuiuia inter læta ſumptum, & mouerit
Riſum, faceſſent teque mittent protinus.
D *PH. Mihi ergo dicta plurima edıſcenda ſunt,*
Si non luenda eſt pœna commiſſi mali.
Age nunc eamus nulla ſit nobis mora.

Σχόλια. Πολλὰ δὲ διεκόμισας.] τοῦτό φησιν ἐπάξων πρὸς τὸ σκολιὸν Αἰσχίνου, ἐπεὶ κομπαστὴς ἦν.

CHRIST. Πολλὰ δὲ διεκόμισας] Ad ſcolion inquit, quod incipit χρήματα, hoc etiam addam, multas nempe pecunias importaſti, tuque & ego, Erat ille Æſchines magnus & falſus iactator, qui propterea, vt diximus, dictus καπνός. Eſt autẽ ἐπιεικῶς poſitum pro πάνυ, quam loquendi rationem etiam Gallo-Franci frequẽtamus. Dicimus enim ſic *Il y en a honeſtement*, id eſt admodũ & adfatim.

Σχόλια. Εἰς Φιλοκτήμονος.] Φιλοκτήμων ἄσωτος ἦν καὶ συνεχῶς δεῖπνα ἐποίει. Τὸ δεῖπνον Χρυσέ.] μεταβαλεῖν θέλει τοὺς τρόπους τὸν πρεσβύτην. εἰ δέ που τις ἐκάλει εἰς ἄριστον ἢ εἰς δεῖπνον, τὸ ἄριστον ἢ τὸ δεῖπνον ἑαυτοῦ ἔφερε. τὸ ὄνομα δὲ τοῦ θεράποντος Χρυσός. πατάξαι (χερσὶ) καὶ καταράξαι ἀντὶ τοῦ καταβαλεῖν τὴν θύραν.

BISETVS. Κακὸν τὸ πίνειν] Θέογνις,
Οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν, κακόν. ἢν δέ τις αὐτὸν
Πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Ἄφρονος οἶνος ὁμῶς, καὶ σώφρονος οἶνος. ὅταν δὲ
Πίνηθ' ὑπὲρ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.
Εν πυρὶ μὲν χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
Γινώσκουσ'. ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον.
Ην ξυνῇς] καὶ γὰρ κατὰ παροιμίαν, ἐὰν χωλῷ ξυνοικῇς, χωλεύειν μαθήσῃ. διὸ καὶ Αἰσχύλος ἐν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις καλῶς λέγει,
Εν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας κακῆς
Κάκιον οὐδὲν, καρπὸς οὐ κομιστέος.
Ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται.
Η γὰρ ξυνεισβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ,
Ναύτῃσι θερμοῖς, καὶ πανουργίᾳ τινὶ
Ολωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ γένει.

Η πολίταις ἀνδράσιν, δίκαιος ὢν,
Εχθροξένοις τε, καὶ θεῶν ἀμνήμοσι
Ταυτοῦ κυρήσας ἐνδίκως ἀγρεύματος,
Πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ δάμη.
Τοὐναντίον δὲ συμβαίνει ὅταν τοῖς καλοῖς, κἀγαθοῖς
E ξυνοικῇς.

CHRIST. Διὰ χρόνου] Videtur diſtinguendũ poſt χρόνου, tũ poſt μηδαμῶς, vt ſit velut correctio animi ebrietatem meditantis & ex incommodis contingentibus vinum culpãtis. Eſt autẽ hæc ſententia velut preparatio ad Cataſtropham, Nã hic ſenex temulẽtior, miros poſtea ludos dedit. Cæterum Chryſus hic eſt pueri vel ſeruuli nomen, vt apud Palliatam Terentij Chryſis. Apud Ithyphallicos & obſcœnos ſcriptores legitur, aureus puer,
F ſed neq; puer eſt illic ſeruus, (potius enim ephebus & ad ætatẽ nõ miniſteriũ refertur) & τὸ aureus, pulcrum tantũ ſignificat, vt ſæpè purpureos.

Σχόλια. Παρῃτήσαντο.] παρεμυθήσαντο ἢ ἐρρύσαντο τῆς δίκης, καὶ ἀπέλυσαν τῆς αἰτίας. καὶ παρῃτεῖτο ἀντὶ τοῦ ἱλιτάρει παρεκάλει παρ' Ηροδότῳ. ὁ δὲ ἐλθὼν παρῃτεῖτο τὸν Πέρσην. τυγχάνων δὲ οὐδενὸς ὧν ἐδέετο, αὐτὸς ἔλυσεν.

CHRIST. Παρῃτήσαντο] Id eſt alloquio leniebant & conſolabantur patientem vel liberabant
G culpa, ita vt qui læſus eſt, cogeretur ſic delinitus & ridiculis tuis iocis affectus culpam condonare & ſine ſtudio vleiſcendi diſcedere, hoc enim volunt ſequentia verba ἀφείς σ' ἀποίχεται. Sic Herodotus dixit παρῃτεῖτο τὸν Πέρσην. τυγχάνων δὲ οὐδενὸς ὧν ἐδέετο, αὐτὸς ἔλυσεν. id eſt ἱλιτάρει, vel παρεκάλει.

Σχόλια.

Σχόλια. Αἰσωπικὸν γέλοιον.] μῦθοι οὗτοι ἐλέγοντο. καὶ οἱ μὲν συβαριτικοὶ, περὶ τῶν τετραπόδων ἦσαν, οἱ δὲ αἰσωπικοὶ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων. Αἴσωπος δὲ ὁ τῶν μύθων ποιητὴς Σάμιος δοῦλος ἢ τὴν τύχην μᾶλλον ἢ τὴν προαίρεσιν, ἵν᾽ ἄφρων μὲν οὐδ᾽ εἰ κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο ἀνήρ. ᾧ γὰρ ὁ νόμος οὐ μετεδίδου παῤῥησίας, τούτῳ προσῆκον ἦν ἐσκιαγραφημένας τὰς συμβουλὰς καὶ πεποικιλμένας ἡδονῇ καὶ χάρισι προσφέρειν. ὥσπερ καὶ τῶν ἰατρῶν οἱ μὲν ἐλεύθεροι, τὸ δέον ἐπιτάττουσιν. ἐὰν δέ τις οἰκέτης γένηται τὴν τύχην καὶ τέχνην ἰατρὸς, πράγματα ἔχει κολακεύειν ἅμα καὶ θεραπεύειν τὸν δεσπότην ἀναγκαζόμενος. φασὶ δέ τινες τὸν Αἴσωπον ἀναβιῶναι καὶ Πλάτων ὁ κωμικός. καὶ νῦν ὁμοίως μοι μὴ τεθνάναι τὸ σῶμα ἐν ᾧ ψυχὴ διὰ τὸ νίκης ὥσπερ Αἰσώπου ποτέ. ἄλλοι δὲ οἱ μῦθοι πολιτικοὶ ἦσαν. μῦθος δὲ αἴνου διαφέρει, τῷ τὸν αἶνον μὴ πρὸς παῖδας ἀλλὰ πρὸς ἄνδρας πεποιῆσθαι καὶ μὴ πρὸς ψυχαγωγίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ παραίνεσιν ἔχειν τινά. βούλεται γὰρ ἐπικρυπτόμενος παραινεῖν τι καὶ διδάσκειν ὅπερ καὶ Ἡσίοδος φαίνεται πεποιηκώς. τὸ δὲ ἑξῆς. λέξας ἐν τῷ συμποσίῳ λόγον ὃν ἔμαθες αἰσωπικὸν ἢ συβαριτικόν. ἀφεὶς δὲ, ὃ παθὼν δηλονότι.

C Bisetus. Πολλοὺς τῶν λόγων] λόγος νῦν ἢ τὸν μῦθον σημαίνει, ἢ γενικῶς λαμβάνεται. διὰ τί δὲ ἔδει πολλοὺς λόγους μαθεῖν Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ διδάσκει,

Ὀργῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι.

καὶ τὰ σχόλια,

Λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἰᾶται νόσους.
Ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια.

καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανηφόρῳ,

Τοῦτ᾽ ἔσθ᾽ ὃ θνητῶν εὖ πόλεις οἰκουμένας,
D Δόμους τ᾽ ἀπόλλυσ᾽, οἱ καλοὶ λίαν λόγοι.

A Οὐ γάρ τι τοῖσιν ὠσὶ τερπνὰ δεῖ λέγειν,
Ἀλλ᾽ ἐξ ὅτου τις εὐκλεὴς γενήσεται.

Christ. Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ συβαρ.] Ridicula Æſopica & Sybaritica eadem eſſe puto, neque aliter cẽſent Heſychius & Sudas, tamen Græcus Scholiaſtes, vult Sybariticas fabulas de quadrupedibus eſſe, Æſopicas de hominibus. Sed ego non credulus ſum huic Scholiaſtæ hac in parte, vt neque cùm differre facit αἶνον & μῦθον, quod quia eruditè vt nihil ſupra, refutatur à ſummo Critico B Iul. Cæſ. Scaligero, non vltra operam dabo confirmandæ veritati. Cælius Rhodiginus litteris mandatam huius Grammatici opinionem de Æno & Mytho videtur probare, Sed vir ille ſuo ſeculo incomparabilis, plura congeſſit quàm digeſſit, neque ſemper iudicij acrimoniam eam adhibet qua Princeps diſcipulus ille Scaliger omnibus meritò admirabilem ſe oſtendit, & longè κρείττονα διδασκάλων. Fabulæ ſiue Apologi definitionẽ Horatius videtur complexus hac ſententia, Ridẽ C tem dicere verum, Quid vetat? Hinc verò apparet non ſolum cantus in conuiuiis, ſed & mimos & ſcurras locum habuiſſe, vt videre eſt in Xenophontis & Platonis ſympoſiis. Μαθόντα γὰρ] Hic λόγοι ſunt fabulæ quæ propterea ἀπόλογοι dicti quia deſultoriæ ſunt à ficto ad verum. Et Æſopus ipſe dictus λογοποιός. verè autem Philocleon ediſcendas ſibi fabulas multas ait, ſi quidem hoc vnũ pretium erit & hoſtimentum omnium quæ com- D miſſurus eſt facinorũ: Quod quidẽ licere ſibi putauit, Nã poſtea, læſis à ſe & afflictis fabulas narrat.

ΠΡΟΣΩΔΗ κώλων θ΄.	Prosoda Col. 9.
Χο. Πολλάκις δὴ ᾽δοξα ᾽μαυτῷ δεξιὸς πεφυκέναι,	Ch. Sæpius mihi viſus ſum natus eſſe induſtrius
Καὶ σκαιὸς οὐδεπώποτε. (βύλλου.	Nec læuus vnquam aut perperus.
Ἀλλ᾽ Ἀμυνίας ὁ Σέλλου μᾶλλον, οὐκ τῶν κρω-	Non vt ille Selli Aminias renodatus comam
E Οὗτος, ὅν γ᾽ ἐγώ ποτ᾽ εἶδον, ἀντὶ μήλου καὶ ῥοιᾶς	Ille quem pro vilibus pomis videbamus prius
Δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου.	Cænare cum Leogora.
Πεινῇ γὰρ ἧπερ Ἀντιφῶν.	Nam pauper eſt vt Antiphon.
Ἀλλὰ πρεσβεύων γὰρ ἐς Φάρσαλον ᾤχετ᾽ εἶτ᾽ ἐκεῖ	Quippe qui legationem obiuit in Pharſaliam
Μόνος μόνοισι τοῖς Πενέσταισι ξυνῆν τοῖς Θετταλῶν,	Solos Peneſtas ſolus inter & frequens in Theſſalis
Αὐτὸς Πενέστης ὢν ἐλάττων οὐδενός.	Nullo Peneſta aut paupere ambacto minor.

Σχόλια. Πολλάκις δὴ ᾽δοξα] ὁ ποιητὴς ταῦτα λέγει ἀπὸ προσώπου τοῦ χοροῦ. παραβατικὰ δὲ τὰ μελίδρια.

Christ. Πολλάκις δή.] Nunc ſub Chori perſona loquitur poëta, & vtitur verſibus Parabaticis. Hæc enim Proſoda vel Accentus nouẽ conſtat Colis, Primus Trochaicus Catal. Secũdus Dimeter Iãbicus Acatal. Tertius, quartus & ſeptimus Trochaici primo ſimiles. Quintus, ſecũdo, etſi tribrachũ pro Iambo habet. Octauus & nonus Iãbici, Trimetri, Nã quòd octauus videtur longior, & Tetrametrũ explere vel Quadratũ, exiſtimaui illa τοῖς Θετταλῶν eſſe gloſſema τοῦ πενέσταισι, Nã Peneſtas eſſe Theſſalos quis vnquã dubitauit? Si quis hanc rationem non admittit, poterit eum verſum habere pro Tetrametro.

F Σχόλια. Ἀλλ᾽ Ἀμυνίας.] κομήτης Ἀμυνίας Προνάπου υἱός. ὁ γὰρ Σέλλος οὐκ ἦν αὐτοῦ πατὴρ, ἀλλ᾽ Αἰσχίνου. ἵνα οὖν τὸν Ἀμυνίαν καὶ τὸν Αἰσχίνην κωμῳδήσῃ ὡς πένητας, τοῦτο εἶπεν. ὁ δὲ κρωβύλος, εἶδος ἐστὶ πλοκῆς ἐπ᾽ ἀνδρῶν εἰς ὀξὺ λήγουσα. ἐκ τοῦ προειρημένου δὲ προσληπτέον τὸ σκαιός μοι ἔδοξε. Σέλλου δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ ὁ πένης Αἰσχίνης ὁ Σέλλου. ἐκ τοῦ κρωβύλου δὲ, ὅτι κομήτης ὡς ἔμπροσθεν εἶπον.

Ch. Ἀλλ᾽ Ἀμυνίας] Pronapi hic filius fuit Aminias non Selli, cuius Æſchines: ſed dedita opera & Selli filiũ dicit & Amyniam pro Ameinia, ne legi G obnoxius eſſet qua cauetur τοὺς ἄρχοντας κωμῳδεῖν, Erat autẽ Ameinias Archõ, vt ſupra dixim⁹ ſed mollẽ & capillatũ innuit ἐκ τοῦ κρωβύλου. Nã crinium ſuggeſtus in viris Crobylus dicitur, in fœminis Corymbus, in pueris Scorpius. ſic ſupra dixit κομηταμυνία, & in Nubibus ipſum vocat γύνναιον.

Σχόλια. Αντὶ μήλων ἢ ῥοιᾶς.] τὸ τῆς δαψιλοῦς ὄψον. δῆ ὅτι ἐπ' εἶχον ταῦτα. ἢ ἀντὶ τούτων αὐτὸν εἶδον.

CHRIST. Αντὶ μήλων ἢ ῥοιᾶς] Pauperem & frugalem victum per hæc ſignificat. Sed Leogorę cœna delicatiora fercula apponebat. Nam Phaſianos aluiſſe dicitur Leogoras vt in Nubibus ait hic Comicus τοὺς φασιανοὺς οὓς τρέφει Λεωγόρας. Quos quidem non ad equos, ſed ad aues referri vult Athenæus lib. 8. Propterea eum inſectatur vt γαστρόμαργον Plato (Comicus puta) in .... Fuit autem hic Leogoras pater Andocidæ Rhetoris & magiſtratum geſſit. vide Plutarchum in vitis decem Rhetorum.

Σχόλια. Ηπερ Αντιφῶν.] Αντιφῶν ὁ Ανδοκίδου. καὶ οὗ προείρηται. καὶ ὅτι ἦν πένης ἦν ὁ Αντιφῶν.

BISETVS. Ενταῦθα ἔλλειψίς ἐστι τοῦ μᾶλλον. μᾶλλον ἤπερ Αντιφῶν. οὕτω καὶ Ομηρος Ιλιάδ. α. Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.

CHRIS. Ηπερ Αντιφῶν] Et hunc Antiphōtem pauperem & famelicum fuiſſe oſtēdit. Fuit autem Sophili filius Rhetorum decem, quorum vitā deſcripſit Plutarchus, primus, quique δικανικὸν χαρακτῆρα extuliſſe dicitur poſt Gorgiam, A perſuadēdi felicitate & arte Neſtor olim vocatus & λογομάγειρος. De eo magnificè ſcripſit Thucydides laudauitque ſupra omnes: floruit quo tēpore quadringenti regnabant. Lege plura de eo apud Philoſtratū iuniorem in vitis Sophiſtarū. Plutarchus ex Cęcilio eum facit Thucydidę diſcipulū, ſed veriſimilior teſtis eſt Suidas qui διδάσκαλον non μαθητὴν dixit Thucydidę. Fertur enim fuiſſe Antiphon αὐτοδίδακτος & vt dicitur poſt paulò θυμόσοφος. Scholiaſtes Græcus hunc Antiphontē facit Andocidæ filium, quod mihi nec perſuadeat ipſa Antiphontis πενία, vt putem iſta Græca Scholia, fruſta eſſe diuerſorum malè conglutinata.

Σχόλ. Ες Φάρσαλον.] Φάρσαλος πόλις Θετταλίας. ἢ Εὔπολις ἐμφαίνει πλείω πρεσβείαν ἐν ταῖς πόλεσι. ᾧ Μεινίας ἐκεῖνος ἀμιλλ ... ὅτι ἄρχοντες ἴσασι πρὸς τὴν μισθὸν. ὅτι θῶν ... πένης ἦν. πενέστας δὲ φασι ... Θετταλοῖς. ἔθνος ... πάλαι ἀπὸ Πενέστου ... ὃς ἀνέστρεψε τὸ γένος εἰς Θετταλὸν τὸν Ηρακλέους. ... τῆς πολιτευομένων ... τὸ σύστημα τῶν πενεστῶν καὶ λοιπὸν οἱ Πένεσται, καὶ οἱ θῆτες, Πενέσται ἐκαλοῦντο.

BISETVS. Πενέσται μέρος τι τῆς Βοιωτίας, ... Θετταλοῖς ... πρότερον Μενέσται ... πενέσται. ἀλλαχοῦ δὲ, πενέσται ... Θετταλοῖς οἱ μὴ γένει δοῦλοι, πολέμῳ δὲ ἁλόντες.

CH. Ες Φάρσαλον] De hac ad Pharſalū vrbē Theſſaliæ legatione quā obiuit Aminias, meminit Eupolis in vrbibus, eūmque inſimulat ... quaſi λακωνίζοντα. Crates in ... (malè in Scholiis Græcis ad Nubes ...) eum vocat ἀλαζόνα, κόλακα ἢ συκοφάντην. Qui verò ſint Peneſtę nos alibi docuimus, nēpe mercenarij & ambacti genus verè θητικόν, Quidam tamen à Peneſta Heraclida ortos volunt. Dixit autē πενέσταις pro πολιτευομένοις quod expectabant auditores. Et tamen adludit omnino ad eius paupertatem. Nā Theſſali illi Peneſtę & θῆτες dicti quia pauperes.

ΣΤΡΟΦΗ
στίχων θ'.

Ω μακάρι' Αὐτόμενες, ὥς σε μακαρίζομεν.
Παῖδας ἐφύτευσας ὅτι χειροτεχνικωτάτους.
Πρῶτα μὲν ἅπασι φίλον, ἄνδρα τε σοφώτατον
Τὸν κιθαραοιδότατον ᾧ χάρις ἐφέσπετο.
Τὸν δ' ὑποκριτὴν, ἕτερον. ἀργαλέον ὡς σοφόν.
Εἶτ' Αριφράδην πολύ τι θυμοσοφικώτατον.
Ον τινά ποτ' ὤμοσε, μαθόντα παρὰ μηδενὸς,
Αλλ' ἀπὸ σοφῆς φύσεως, αὐτόματον ἐκμαθεῖν
Γλωττοποιεῖν, εἰς τὰ πορνεῖ' εἰσιόνθ' ἑκάστοτε.

STROPHA.
Verſ. 9.

Ter quater ô Automenes eſt tua beata ſors
Qui genitor addideris artifices optimè
Pignora manus: prior amabilis homo & catus
Ille cithara canere (gratia ei adeſt) ſciens
Hiſtrio ſecunda ſobales, catus & optimus
Deinde Ariphrades propria ſola ſapientia
Quem docuit & docet vt ipſe pater autumat
Qui neque magiſtrum habuit, ipſe ſibi doctor, &
Lingulas ſibi ipſe fingit in lupanari frequens.

Σχόλια. Ω μακάρι' Αὐτόμενες.] ὁ Αὐτομένης εἶχε τρεῖς υἱούς. τὸν μὲν, κιθαρῳδόν. τὸν δὲ, ὑποκριτήν. τὸν δὲ τῷ στόματι αἰσχρουργοῦντα.

CH. Ω μακάρι' Αὐτόμενες] Hęc Stropha verſus cōtinet nouē, Antiſtropha quæ ſequitur totidem habere debet, tamen octo tantū habet, vt neceſſe ſit periiſſe vnū. Sunt autē hi verſus Pæonici, & genus carminis vocatur Tetrametrū, quod Hepheſtion vocat πολυθρύλητον quia eo frequentes vtebantur Comici, conſtátque tribus Pæonibus primis & Cretico. Ariſtophanes ſæpè in fabulis ſuis eo carmine vſus eſt, neq; ſolū hic (verſū hūc laudat idē Hephæſtion) ſed etiā in Agricolis cū ait ὦ πόλι φίλη Κέκροπος αὐτοφυὲς Αττική, Χαῖρε λιπαρὸν δάπεδον, οὖθαρ ἀγαθῆς χθονός. Tamē in eadem fabula γεωργῶν, ſæpè miſcet quartum Pæona vice primi neque inceptā legē ſemper obſeruat. Sed & Eupolis in fabula Κόλαξι, (malè apud Grāmaticū illū Alexādrinū legitur Κόραξι) hoc Tetrametro Pęonico vſus erat his verſibus φημὶ δὲ βροτοῖσι πολὺ πλεῖστα παρέχειν ἐγώ. Καὶ πολὺ μέγιστ' ἀγαθὰ ταυτὶ ἀποδείξομαι. Theopōpus Comic' hoc gen' carminis produxit ad Pētametrū Theopōpiū dictū.

Σχόλια. Κιθαραοιδότατον.] τῇ λέξει κέχρηται καὶ Εὔπολις ἐν χρυσῷ γένει. ὦ καλλαβρὲ κιθαραοιδότατε.

CH. Κιθαραοιδότατον] Arignotum innuit citharœdum, Qua voce vſus eſt etiam Eupolis ἐν χρυσῷ γένει, Ait enim ὦ καλλαβρὲ κιθαραοιδότατε. fuit autē Arignotus filius Automenis, duóſque fratres habuit, nempe Ariphradem cinædū & ἀρρητοποιόν, quē cum fratre Arignoto inſectatur propter nefandam libidinem. Tertius frater hiſtrio fuit cuius nomē nō magis ſcio quā Græcus Scholiaſta. Tamē Scholiaſtes in Equitibus Ariphradem ait duos habuiſſe filios Arignotum puta & Ariphradem patri cognominem ex fratre tantum nobilem.

Σχόλια.

Σχόλια. Τὸν δ' ἀπαρκεστάτην] ὃς ἔστι σοφὸς, τίς τῶν A ἀπαρκεστῶν Αὐτομένους ἔστιν υἱός. Αργαλέον ὡς σοφόν.] ἀντὶ τοῦ δυσχερὲς εἰπεῖν ὅπως ἦν σοφός. Θυμοσοφικώτατον.] θυμόσοφοι λέγονται οἱ ἀφ' ἑαυτῶν εὐφυεῖς εἶναι. Οἱ ποτ' ὤμοσα.] τίς ὤμοσεν εἰ μὴ ἄρα ὁ πατήρ. Αρίγνωτον δὲ λέγει τὸν κιθαρῳδόν. ὅθεν δὲ ἐκ τούτου Αριφράδην λέγεσθαι υἱὸν Αὐτομένους καὶ ἀδελφὸν Αριγνώτου.

CHRIST. Θυμοσοφικώτατον.] De tribus fratribus omnia hyperbolicè dicit,ſed(vt opinor)etiam B Ironicè. Et nunc Ariphradem (nominis etymon ferè idem cum Arignoto) ait ſuopte ingenio & natura primigenia doctiſſimum & ſapientiſſimũ, dicuntur enim θυμοσόφοι οἱ ἀφ' ἑαυτῶν εὐφυεῖς.Propterea dixit ἀπὸ σοφῆς φύσεως(ſic legas,et a paruum) αὐτόματον ἐκμαθεῖν γλωττοποιεῖν,Quibus verbis innuitur fortaſſis optimus tibicen, Quia γλωσσίδας αὐλητικὰς ποιεῖν, dicebantur γλωττοποιοῦντες.Sed ſubeſt Cacephaton,quod non vltrà aperiam,Satis enim claret ex fabula Equitum vbi ſuper hoc Ariphrade ait,

Τὴν γὰρ αὐτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται
Ἐν κασαυρείοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
Καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας.

Græca,ſi pote,Latinis mutabo(ſed hinc arceri volo inueſtes,non enim hoc habitabit Veſta ſacello) in hunc modum,

Nempe ludis ipſe linguam infamibus contaminat
Per lupanar omne volgans,roris & nefarij
Linctor, inceſtátque barbam, pérque miſcet fœminal.

Eſt autem horum verſuum poſtremus Trochaicus incipiens γλωττοποιεῖν, proinde vt & illi ex Equitibus quódque illic dixit ἐν κασαυρείοις,hic εἰς πορνεῖα repetit.

C

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων η.

Εἰσί τινες οἵ μ' ἔλεγον ὡς καταδιηλλάγην,
Ἡνίκα Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος.
Καί με κακίαις ἔκνισε. κᾆθ' ὅτ' ἀπεδειρόμην
Οἱ κτὸς, ἐγέλων μέγα κεκραγότα μ' οἱ θεώμενοι.
Οὐδὲν ἄρ' ἐμοῦ μέλον.ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι,
Σκωμμάτιον εἴποτέ τι θλιβόμενος ἐκβάλλοι
Ταῦτα κατιδὼν, ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα.
Εἶτα νῦν ἐξηπάτησεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.

ANTISTROPHA verſuum 8.

Qvoſdam ego putare ſcio fœdus iniſſe me,
Cum mihi Cleon malè animatus odia aſpera
D Mouit : ibi verbera inhoneſta mihi cùm daret,
Qui foris erant mea mala excipere riſibus
Meq́ nihili facere,ſcire modo poſtulant
Si quod ita preſſus ego ſcomma iaciam dicax
Paulùm itaque blandus ego decipere cœpi,
Poſtea vallus fefellit vineam,quod inquiunt.

Σχόλια. Εἰσί τινες.] ἀδηλον πότερον τὸ Καλλιστράτου εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγωγῆς καὶ τῶν μιμημάτων, ὅτι αὐτὸν Κλέων εἰσήγαγεν.ἢ ἑτέρα κατ' αὐτὸν γενομένη Αριστοφάνους,ἢ μὴ εἰσαγωγῆς,ἀλλὰ ἀπειλῆς τινος, ὅπερ καὶ μᾶλλον ἐμφαίνεται.ἔκνισεν ἀντὶ τοῦ ἐκάκωσεν.

Bisetvs. Σημείωσαι δὲ ὅτι αὕτη ἡ ἀντιστροφὴ στίχους ὀκτὼ μόνον ἔχει,τῆς στροφῆς ἐχούσης ἐννέα. ἔστι τοίνυν ἐλλειπὴς ἑνὸς στίχου.ὁ σημειωτέον. καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ τόμον.

Σχόλια. Ηνίκα Κλέων.] ὑπέκειτο γὰρ αὐτῷ ὁ Κλέων, ὅτι ἐκωμῳδεῖτο ὑπ' αὐτοῦ. ἀδηλον δ' εἰ μετὰ τὸ διδάξαι τοὺς Ιππέας λέγει.

Christ. Καί με κακίαις ἔκνισε.] Putabam olim ſubintelligendum πληγαῖς, vt ſæpè apud bonos auctores & apud huncce Comicum δαρεῖσαι πολλάς,Sed cogitanti mihi de verſus modulo, omnino legendum puto κακίαις:non enim aliter habebimus Pæonem primum in primo pede,Eſt autem hoc loco κακία, noxa, malum & vt in ſacra etiam Noui Teſtamenti ſcriptura exponitur, κάκωσις.Itaque κακίαις ἔκνισε eſt ἐκάκωσε. Οἱ κτὸς ἐγέλων] Scribendum οἱ 'κτὸς pro οἱ ἐκτὸς, nam & ſic Veneta editio,Intelligit autem qui extra Theatrum erant niſi externos ſpectatores intelligat, quo tempore malè acceptus fuit à Cleone,dubium an ante vel poſt fabulam Equitum. Non conſtabit autem ſuis numeris hic verſus niſi legas κεκραγότα θεώμενοι non autem μ' οἱ θεώμ. Nam neque articulus E hilum hic proderit neque repetitio τοῦ με. Paulò poſt vbi habes ἐκβάλλοι eiiciẽdum alterum λ, vt ſit ἐκβάλοι & numeros ſuos habeat verſus.

Σχόλια. Ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι] ἀντὶ τοῦ τοσοῦτο μόνον προσεῖχον,εἴποτε θλιβόμενος ὑπὸ Κλέωνος σκώψω αὐτόν. Υπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα.ταῦτα ὁρῶν φησιν ὅτι τύπτομαι ὑπ' αὐτοῦ καὶ οὐδεὶς μέλει, μικρὸν αὐτὸν ἐκολάκευσα.

Bisetvs. Επιθήκισα] πιθηκίζειν,ἀπατᾶν, καὶ κολακεύειν.Αριστοφάνης ἐν Ιππεῦσι πιθηκισμοὺς καλεῖ F τὰς ἀπάτας,καὶ κολακεύματα.

Οἴμοι τάλας οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.

CHR. Υπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα.] Os, inquit, præbui, & blanda ſimulatione ſupparaſitatus duraui,donec patientia victus,verba & odia moui aſpera.Simiarum more aliquid facere eſt πιθηκίζειν Vnde πιθηκισμοὶ fraudes, blandimenta & ſimulamina.Et ipſe Cleon in Equitibus queritur quod πιθηκισμοῖς, id eſt , fallacibus blanditiis exagitetur.

G Σχόλια. Εξηπάτησεν ἡ χάραξ.] παροιμία ὅταν ὑπὸ τοῦ σώζοντος τὸ σωζόμενον ἀπατηθῇ, χωρὶς τοῦ εἶτα νῦν ὅταν ἐξαπατηθῇ τις πιστεύσας. ἔστι οὖν παροιμία ἀπὸ τῶν καλάμων τῶν προσδεδεμένων ταῖς ἀμπέλοις,οἱ ἐνίοτε ῥιζοβολήσαντες, ὑπεραύξονται ἀμπέλων. νῦν δ' ἐνάπτεται, ὑπὲρ τοῦ ποιῆσαι λέγεσθαι τὰς κω-

μωρίας ἐπὶ βελτέρων ἐλέγετο, ὅτι δὲ ξένον παρίστων πολίτας ἔσκωπτον, ἢ ὅτι τὰ μεγάλα ἀποσφάλλει τῆς ἰδίας δόξης πιστεύσαντα ἑαυτὰ τοῖς μικροῖς.

CHR. Ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.] Prouerbium eſt vetus ex iis natum qui ab eis deſeruntur ■ quibus ſpem totam poſuerant. Scholiaſtes Gręcus ab arundine ortum vult, quæ in vinea pedamenti vel potiùs iugæ vicem præſtat. Sed ſi fortè (vt ſæpè accidit præcipuè in ſalice & vitilibus) radices agit, vineę ſupercreſcens eam ſuffocat. Prouerbij meminit in Adagiis Eraſmus. Ego ne quid diſſimu-

A lem Prouerbij originem cum Scholiaſte veram puto, ſed χάρακα arundinem dici vix eſt vt admittam, Itaque de ridica pedamenti genere malo intelligi quæ è quercu vel iunipero. Exiſtimo autem hanc Comparationem expetere in Cleonem qui cùm nimis paruis fideret & auris popularibus, tamen excidit ſua ſpe, qua Demoſthenem & Niciam duces qui ad Sphacteriam erant, ibat B deiectum de Prætura, vt ipſe eorum vicem cum imperio eò mitteretur, mulctatus tandem, poſtquam non ſucceſſere quę vanè & adrogãter promiſerat.

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Θε. Ἰὼ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος.
Καὶ τρισμακάριαι τοῦ 'πὶ ταῖς πλευραῖς ἐμαῖς.
Ὡς εὖ κατηρέψασθε καὶ νουβυστικῶς
Κεράμῳ τὸ νῶτον ὥστε τὰς πληγὰς στέγειν.
Ἐγὼ δ' ἀπόλωλα στιζόμενος βακτηρίᾳ.
Χο. Τί δ' ἔστιν ὦ παῖ; παῖδα γὰρ κἂν ᾖ γέρων
Καλεῖν δίκαιον, ὅς τις ἂν πληγὰς λάβῃ.
Θε. Οὐ γὰρ ὁ γέρων ἀτηρότατον ἄρ' ἦν κακόν.
Καὶ τῶν ξυνόντων πολὺ παροινικώτατος;
Καίτοι παρῆν Ἵππυλλος. Ἀντιφῶν. Λύκων.
Λυσίστρατος. Θούφραστος. οἱ περὶ Φρύνιχον.
Τούτων ἁπάντων ἦν ὑβριστότατος μακρῷ.
Εὐθὺς γὰρ ὡς ἐνέπλητο πολλῶν κἀγαθῶν
Ἐνήλατ', ἐσκίρτα, πεπόρδει, κατεγέλα.
Ὥσπερ καχρύων ὀνίδιον εὐωχημένον.
Κἄτυπτε δή με νεανικῶς παῖ παῖ καλῶν.
Εἶτ' αὐτὸν ὡς εἶδ', ᾔκασεν Λυσίστρατος.
Ἔοικας ὦ πρεσβῦτα νεοπλούτῳ τρυγὶ
Κλητῆρί τ' εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι.
Ὁ δ' ἀνακραγὼν, ἀντῄκασ' αὐτὸν πάρνοπι
Τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος ἀποβεβληκότι,
Σθενέλῳ τε τὰ σκευάρια διακεκαρμένῳ.
Οἱ δ' ἀνεκρότησαν πλήν γε Θουφράστου μόνου.
Οὗτος δὲ διεμύλλαινεν, ὡς δὴ δεξιός.
Ὁ γέρων δὲ τὸν Θούφραστον ἤρετ' εἰπέ μοι
Ἐπὶ τῷ κομᾷς καὶ κομψὸς εἶναι προσποιεῖς
Κωμῳδολοιχῶν περὶ τὸν εὖ πράττοντ' ἀεί;
Τοιαῦτα περιύβριζεν αὐτοὺς ἐν μέρει,
Σκώπτων ἀγροίκως καὶ προσέτι λόγους λέγων
Ἀμαθέστατ' οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι.
Ἔπειτ' ἐπειδὴ 'μέθυεν, οἴκαδ' ἔρχεται,
Τύπτων ἅπαντας, ἤν τις αὐτῷ ξυντύχῃ.
Ὁδὶ δὲ δὴ καὶ σφαλλόμενος προσέρχεται.
Ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, πρὶν πληγὰς λαβεῖν.

FAMVLVS, CHORVS.

C FA. *Io beatas ob cutem teſtudines,*
Et ter beatas prout eſt tergus meum,
Quàm prouidè & ſolerter & fartim & benè
Coſta atque dorſa veſtra duro tegmine
Armantur! heu punctus bacillis occidi.
CH. *Puer, quid hoc eſt, namque quantumuis ſenem*
Puerum vocare obnoxium plagis licet.
FA. *Sed ille caſnar, eſt ne damnoſum ma-*
D *lum,*
Et omnium horum temulentus maximè?
Illic erant Ippylus, Antiphon, Lycon,
Lyſiſtratus, Theophraſtus atque Phrynichus.
At nemo contumelioſior fuit,
Nam ſe ille poſtquam ingurgitauit pluſculum
Saltauit & pepedit, & iocos dedit
Satur vt aſellus ordei mactus mola,
Batuitq́, me ſuperbiter puerum vocans.
Hunc comparauit intuens Lyſiſtratus.
E *Faci videris, ô ſenex, ſimilis noua,*
Aut vt viator qui pedem ad paleas ſtruit.
Contrà ille clamans hunc locuſtæ comparat,
Folia retriti pallij quæ perdidit
Stheneloq́, vaſa & ſchema qui venum dedit.
Hic quiſque plauſit, ſed Theophraſtus tamen
Diſtorſit ora, vt cæteris præſtantior,
Quum ſic rogauit hunc Theophraſtum ſenex,
F *Quid ſic ſuperbis ô comate, & elegans*
Comœdilinctor qui beatos demereſ?
Hıs impetebat ſingulos dicterijs
Hos ruſticatim pronocans ſermonibus
Omnino ineptis, atque diſcrepantibus:
Vinoq́, tandem madidus, & domum petens
Pulſat feritq́, quiſquis eſt ſibi obuiam.
Eccum ſed illum inſtante titubantem gradu:
G *Prius faceſſam quàm mihi plagas duit.*

Σχόλια. Ἰὼ χελῶναι] ὁ οἰκέτης ἐξέρχεται τυπτηθεὶς ὑπὸ Φιλοκλέωνος.

BISETVS. Τὰς δὲ χελώνας μακαρίζει τοῦ δέρματος διὰ τὸ κέντρον τῶν σφηκῶν. τουτέστιν ὥς φησι Σουίδας, μακαρίας νομίζει, ὅτι τοιοῦτον οἷον κεράμιον σκέπαστον ἔχουσι πρὸς τὸ ἀντέχειν τὰς πληγάς. τὸ δὲ κατηρέψασθε, γίνεται παρὰ τὸ κατηρέφω, τὸ σκεπάζω, καὶ στεγάζω.

CHR. Τ' οὐπὶ ταῖς πλευραῖς ἐμαῖς.] Famulus à Philocleone verberibus affectus egreditur & queritur

ritur quòd ſibi non ſit oſtreatum tergum vt ait Plautus. Malim autem legere ἰοὺ quàm ἰὼ, vt referatur ad illud τὸ ἐπὶ τ̃ σκλυραῖς ἱμαῖς. ſ. δέρμα. Sed rectius vt cenſeo legatur ἰαῖς quàm ἱμαῖς & ad teſtudines referetur. Eſt autem νουβυςικῶς ſollerter & prouidè, Nam τὸ νουβυςικὸν eſt plenum mentis, & πυκναὶ φρένες, Quia βῦσαι eſt implere & inculcare vt illud apud Poetam νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. Qua voce in Acharnenſibus vtitur pro obturare. χυτρίδιον στογγύλῳ βεβυσμένον. Quod verò ait ςιζόμενος rectum puto quia ſtigmata inurunt ſcipionum ictus. Sed ſcholiaſtes alteram lectionem agnoſcit, ςαζόμενος, quaſi tralatum à ſtillis ruentis imbris, vt ſit συχνὰ τυπτόμενος. Quod vt locum habeat, tanto magis hic ſeruus erit compunctus, & ςιζόμενος magis proprium ſeruis ςιγματίαις.

Σχόλια. Καὶ νουβυςικῶς.] ἀντὶ τοῦ σιωπηρῶς. νοῦ πεπληρωμένως, παρὰ τὸ νοῦς καὶ τὸ βύζειν. ὅ ἐστι πληροῦν. νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. κεῖται καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις. Κεράμῳ τὸ νῶτον.] ὡς περὶ ὀςράκου ςέγης διαλέγεται. ἔνιοι δὲ, ςιζόμενος γράφουσι. ἀντὶ κεντούμενος. ἐὰν δὲ ςαζόμενος γράφηται, καὶ οὕτως ἔςαι παρὰ τὴν ψεκάδα ὡς οὕτω συχνὰ τυπτόμενος. ςέγειν δὲ ἀντὶ τοῦ συνέχειν. ὅθεν καὶ ἡ ςέγη ἡ περιέχουσα. Οἱ περὶ Φρύνιχον] [illegible] ἂν εἴη Φρύνιχος ὁ ποιητής. ὁ δὲ Σύμμαχός φησιν εὐλογώτερον ἂν εἶναι τὸν τραγικὸν ὑποκριτὴν Φρύνιχον. [illegible] ὥσπερ ὄνος κεράτων [illegible] [illegible] Δίδυμός φησιν, [illegible] τὸ δὲ τρυγὶ ὡς πρὸς γέροντα [illegible] [illegible] τὸ φιλοδικαστὴν εἶναι ὅτι ὡς ἐπὶ [illegible] παραλαμβάνον κλητῆρας. τὸ δὲ [illegible] πρὸς ἔπος περὶ τὴν [illegible] ὁ δὲ ἄχειρος παρ' [illegible] καὶ τὸ Πλάτωνος περὶ [illegible]

Bisetvs. [illegible] ἀχυρμιάς. ἀχυρμιὰ δὲ [illegible] τινὲς καλεῖται οἱονεὶ ἀχυρεία καὶ [illegible]

CHR. Οἱ περὶ Φρύνιχον. Aſſentior Symmacho qui rationi magis conſentaneum cenſet, vt hic Phrynichus ſit hiſtrio Tragicus qui fuit Choroclis filius. Tamen Phrynichus poeta etiam fuit Tragicus, diſcipulus Theſpidis, quique primus perſonam muliebrem induxit in ſcenam & Tetrametrum inuenit, cuius carmina laudantur in Auium fabula. Duo prÿterea fuere Phrynichi, Comicus poeta qui initio Ranarum ſuggillatur vt φορτικεύων, & ille quo duce victi ſunt Athenienſes, vnde dixit in Ranis Φρυνίχου παλαίσμασιν, quod pro ςρατηγήμασιν accipiunt quamuis ſint qui hoc de Phrynicho Tragico intelligant, quia in Antæo Tragœdio, identidem memoret τὰ παλαίσματα, Aſij ad Comicum Phrynichum illam palæſtram referre malunt quia introduxit chorum mobilem & luctantem. Difficile eſt, cùm fuerint quattuor Phrynichi, iudicare, quem potiſſimum hic collocet Ariſtophanes inter Colacas. Quiſquis is eſt, auſim affirmare non eſſe illum Tragicum cuius μελοποιῒαν videtur alibi commendare. Τρυγὶ κλητῆρα τ' εἰς ἀχυρῶνας.] Ludit de induſtria, & comparationes vel ſimilitudines ſtultas & perperas, id eſt, ἀδιανοήτους & ἀπροσδοκήτους inuehit quæque nihil ad rem. Sic videtur Horatius in Satyra deſcripſiſſe Sarmenti Scurræ pugnam Meſſique Cicerri, ait enim ille. Equi te, Eſſe feri ſimilem dico, &c. Tamen Scholiaſtes notat τρυγὶ dictum tanquam

A de vetulo, Ego addam, τρυγὶ etiam dici de frumento & hordeo, & conuenire ad ea quæ dixit, ὥσπερ καχρύων ὀλίγον εὐωχημένον. Voluit etiam alludere ad Prouerbium, Aſinus in paleas, cùm ait εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι, & quamuis κλητῆρα dixit propter Philocleonis τὸ φιλόδικον (nam teſtibus accenſis, viatoribus & ſcribis nihil in iudicijs eſt tritius) & ſeni comparet κλητῆρα, quia ſolerent ſenes antiqui habere viatores, tamen intelligere aut dicere voluit κανθήλιον qui ſagmata & clitel-

B las geſtans, ſi paleas aduerterit eò ſtatim auffugiet. Superiùs initio huius fabulæ dixerat κλητῆρος πωλίον de aſino vt puto, hic autem fortaſſis vectorem pro vehente dixit. Sed quid ſi ætatem decrepitam arguere voluerit & capularem ſenem oſtendere quaſi εἰς ἀχέροντα ἀποδεδορκότι. Hæc ego tantùm ſuſpicor & coniicio non certus ariolus aut diuinus.

Σχόλια. Ὁ δ' ἀνακραγών.] καὶ ταῦτα ἀπροσδοκήτως, ἐπεὶ καὶ τῷ ἀποδεδρακότι, ἀπρεπὲς [illegible] ἐκεῖνος εἶπεν.

C CHRIST. Ὁ δ' ἀνακραγών.] Ex verbis Scholiaſtæ coniecturam facio, ipſum legiſſe in verſu antecedente ἀποκεκραγότι pro ἀποδεδρακότι. Sed non puto illud ἀνακραγὼν huc reſpicere, vt ille inſolenti & ridicula vſus eſt ſimilitudine, ſic iſte par pari refert & τὸ ἀποβεβληκότι reſpondere vult τῷ ἀποδεδρακότι.

Bisetvs. Πάρνοπι.] πάρνοψ, ἀκρίδος εἶδος. οἱ δὲ μελίσσας ἀγρίας. καὶ κλίνεται πάρνοπος. οἱ δὲ κώνωπας. Σ.

D CHR. Πάρνοπι.] Multi in Attica erant Parnopes qui Bruchi ſunt vel Attelabi. Alij κώνωπα eſſe volunt, Non malè tamen dum ludit, Senem decrepitum eiuſmodi inſecto comparat, quando & Tithonus ipſe in Cicadam verſus fuiſſe perhibetur, Rectè enim τρίβωνος dixit, nam ſenex omnis quaſi ſegnis, id eſt ſine igne, pulchrè comparatus erit pallio decoti, vel detrito hoc eſt τριβωνίῳ, & ſanè ętas illa decreſcens & denaſcens τὰ ἄνθη ἀποβέβληκε τοῦ ἱματίου, id eſt, florem & vigorem bonæ

E ætatis perdidit & velut veſtis eſt defloccata. Sed quid nugor? Non tam mihi hic ætas ſenilis ſuggillari videtur quàm paupertas; Nam Lyſiſtratus ad quem hæc ſenex dirigit ſæpè ab hoc Comico tanquam πένης κωμῳδεῖται. Scholiaſtes me non aſtipulante, exiſtimat τὰ ἄνθη hic dicta quia veteres illi pallia tanquam folia variabant & intingebant.

Σχόλια. Τὰ ἄνθη τ̃ τρίβωνος.] ἐπεὶ ἐνίοτε ὥσπερ

F φύλλα ἐμποικίλλουσι. Σθένελος δὲ ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς ὃς διὰ πενίαν τὴν τραγικὴν σκευὴν ἀπέδοτο κακῶς πράξας. ἔστι ἐλαύνων περὶ τοῖς τέχναις ἐνδεέστερος διεχλεύαζε. περὶ τούτου γέγραπται ἐν Γηρυτάδῃ. καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμι ἂν ῥήματα εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος, ἢ ξηροὺς ἅλας. διακεκαρμένῳ δὲ, ἀφῃρημένῳ παλήσαντι. διεμύλλαινε δὲ, τὰ χείλη διέςρεφεν ὡς χλευάζων καὶ μὴ ἡδέως τῷ λεγομένῳ. Ἐπὶ τῷ κομᾶν.] ἐπεὶ κομήτης ὁ Θεόφραςος, ἔςι δὲ καὶ τῶν κολάκων. ἢ μέγα φρο-

G νῶν. ἐν μέρει δὲ καθ' ἕκαςον. Οὐδὲν εἰκότας.] οὐδὲν ἁρμόζοντας τῷ πράγματι. Ὁδὶ δὲ δὴ σφαλλόμενος.] κινούμενος ὑπὸ μέθης.

CHR. Σθενέλῳ δὲ τὰ σκ. διακεκαρ.) Sthenelus iſte dicitur fuiſſe Tragicus actor & mimus, & eò penuriæ adactus vt Choragium ſuum vendiderit. Eius meminit Comicus noſter in Gerytade, his duobus ſenarijs

Καὶ πῶς τὰ Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥήματα;
Εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ ξηροὺς ἅλας;

id eſt,

Stheneli alta verba quo modo tandem eſitem?

Tingámne aceto, an condiam ſicco ſale? Schol. διακεκαρμένον ait eſſe ἀφῃρημένον & πωλήσαντι. Et verè qui tondet capillos perdit, ſed puto ei ademptã οὐσίαν ſuam à creditoribus, propterea cùm lugeret dici κεκαρμένον. Sic apud Heſychium κεκαρμένοι ſerui ſunt συνδουλοῦντες. Τὸν Θούφραστον.) Quis iſte ſit ſiue Thuphraſtus ſiue Theophraſtus, iuxta ſcio

A cùm imperitiſſimus, Non enim patitur ratio temporum vt idem ſit diuinus ille Ariſtotelis diſcipulus, qui vixdum natus tunc erat. Quærendum igitur amplius & videndum ſit ne ille Thumantis quem ob paupertatem exagitat cum Lyſiſtrato (ad quem hæc diriguntur verba à ſene) in Equitibus, ſanè enim pauperes in iſto conuiuio omnes ferè recenſet. Deinde ex veriloquio Θεόμαντις & Θεόφραστος idẽ, cum φράσις ſit μαντεία & Latinis oracula dictiones.

B Ἀμαθέστατ' οὐδὲν) Malim legere ἀμαθεστάτους οὐδ' εἰκότας τῷ πράγματι. Inſulſa, inquit, verba & nihil ad rem pertinentia.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

Philocleon, Bdelycleon.

Φι. Ἄνεχε, πάρεχε.
Κλαύσεταί τις τῶν ὄπισθεν
Ἐπακολουθούντων ἐμοί.
Οἷον εἰ μὴ 'ρρήσεσθ' ὑμᾶς
Ὦ πονηροί, ταυτηὶ τῇ
Δᾳδὶ φρυκτοὺς σκευάσω.
Βδε. Ἦ μὴν σὺ δώσεις αὔριον τούτων δίκην
Ἡμῖν ἅπασι, καὶ σφόδρ' εἰ νεανίας.
Ἀθρόοι γὰρ ἥξομέν σε προσκαλούμενοι.
Φι. Ἰηῦ ἰεῦ καλούμενοι.
Ἀρχαῖά γ' ὑμῶν ἆρά γ' ἴ-
σθ' ὡς οὐδ' ἀκούων ἀνέχομαι
Δικῶν. ἰαιβοῖ αἰβοῖ
Τάδε μ' ἀρέσκει. βάλλε κημούς.
Οὐκ ἄπεισι γάρ. ποῦ 'στιν ἡλιαστὴς ἐκποδών.
Ἀνάβαινε δεῦρο χρυσομηλολόνθιον.
Τῇ χειρὶ τουδὶ λαβομένη τοῦ σχοινίου
Ἔχου. φυλάττου δ' ὡς σαπρὸν τὸ σχοινίον.
Ὅμως γε μέντοι τριβόμενον οὐκ ἄχθεται.
Ὁρᾷς, ἐγώ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην,
Μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας.
Ὧν εἵνεκ' ἀπόδος τῷ πέει τῳδὶ χάριν.
Ἀλλ' οὐκ ἀποδώσεις, οὐδ' ἠπιαλεῖς οἶδ' ὅτι
Ἀλλ' ἐξαπατήσεις, κἀγχανεῖ τούτῳ μέγα.

PH. AGe propè leua,
C *Forſitan retrò ſequentum*
Aliquis hic plorauerit.
Ni recedatis iam, quàm mox
Vos ſceleſti hac aſſabo
Face paratos eſui.
BD. At facta propter hæc nimis iuuenilia
Cras manè nobis omnibus pœnas dabis
Te in ius vocatum quippe poſtulabimus.
D *PH. Ie ieu vocabitis*
Hæc veſtra nam ſtultitia eſt,
At lites tamen nullus audiam
Feramve, Euohe, Euoe,
Mihi placent hæc, calculi abſint quoq;
Hinc dierectè Heliaſtes hinc eliminet
Aſcende ſis, Lucani fului pumile
Tu bella funem firmiter manu tene
Sed cautè adhære, funis iſte eſt putridus,
E *Nec fert moleſtè ſi teratur, aſpice vt*
Te ſtrenuè & ſolerter hinc abduxerim
Offenſa namque bucca conuiuis foret,
Ob quæ redhoſti gratiam huic rutabulo.
Verùm negabis ſat ſcio, haud facies opus
Imò & doloſo habebis hoc ludibrio.

Σχόλια. Ἄνεχε πάρεχε.] μετὰ λαμπάδων ἔρχεται καὶ μετὰ αὐλητρίδος ἀποσπάσας αὐτὴν ἐκ τοῦ συμποσίου. ὁ δὲ νοῦς, παρὰ τὴν ἐν Τρῳάσι Κασάνδραν ἄνεχε πάρεχε. φῶς φέρω. σέβω. φλέγω. ταῦτα πάντες ὁμοῦ ὑστερεῖν τῶν Τρῳάδων καθίστασ' ἔθεσαν ἑπτά. Ἐπακολουθούντων ἐμοί.] ἠκολούθουν αὐτῷ τινες τῶν τυφθέντων ὑπ' αὐτοῦ. Εἰ μὴ 'ρρήσεσθε.] εἰ μὴ ἀναχωρήσετε. τὸ ὑμᾶς ἢ πρὸς τὸ φρυκτούς. τὸ δὲ οἷον ἀντὶ τοῦ οἴως. τὸ δὲ ἑξῆς ἤτοι ὑμᾶς ὡς ἰχθύδια πεφρυγμένα τῇ δᾳδὶ φρυκτοὺς σκευάσω ὀπτήσας. προσκαλούμενοι εἰς τὸ δικαστήριον δηλονότι. Ἰηῦ ἰεῦ] χλευαστικὸν ἐπίρρημα τοῦτο. καταφρονεῖ λοιπὸν καὶ τῶν δικαστικῶν ῥημάτων. τὸ γὰρ καλούμενοι ἀπορρίπτει. Βάλλε κημούς] βάλλε ἐς κόρακας τὰ δικαστικὰ σκεύη. Ἀνάβαινε δεῦρο.] ἑταίρα τὶς ἠκολούθει αὐτῷ, ἣν ἔλαχεν ἐκ τοῦ συμποσίου, ᾗ καὶ προσβάλλει καὶ πειρᾶν ἄρχεται. Χρυσομηλολόνθιον.) ἐπί τινος μετεώρου ὁ γέρων ἑστὼς προσκαλεῖται προσπαιζόμενος τὴν ἑταίραν. χρυσομηλολόνθιον δὲ ζωΰφιόν τί ἐστι κατὰ κάνθαρον ξανθόν. ὃ καὶ κατέχοντες οἱ παῖδες, δεσμοῦσιν ἐκ τοῦ ποδὸς καὶ ἀφιᾶσι πρὸς τὸν ἀέρα. ἄλλως. πρὸς τὴν ἑταίραν ὁ γέρων φησὶ τὸ μηλολόνθιον χρήζοντα ἔχειν τὰ πτερά, οὐ γὰρ οἶμαι τὸ χρυσόμηλον γνωρίζεσθαι. εἰ καὶ μὴ σύνθετον ἂν εἴη ἐκ τούτων. Σχοινίου.) ἴσως τοῦ πέους. παίζει δέ. σαπρὸν δὲ παλαιὸν. γέρων γὰρ ἦν. ὑφειλόμην δὲ ἔκλεψα ἀπὸ τῶν συμποτῶν.

F

G

CHRIST. Ἄνεχε πάρεχε.) Hæc ait ebrius Philocleon & cum facibus ambulat tibicina arrepta ſecum è conuiuio. Hæc ipſa verba apud Euripidem pronuntiat Caſſandra in Tragœdia Troadum. Sequebantur autem ſenem qui ab ipſo læſi erant & verberati, Eos ſenex quantum poteſt repellit & interminatur, Vt vos, inquit, ni properè hinc diſcedatis cum hac face tanquam piſciculos torrebo. Ποῦ 'στιν ἡλιαστής.) Vt verſus ſit Trochaicus Trimeter Hypercatalect. ſimilis proximè

mè præcedenti ἀπαρέσει γὰρ, qui à Bdelycleone dicitur interminante vocationem in ius, exiſtimo legendum ποῦ 'σθ' ἄλλ. Ανάβαινε δεῦρο) Alloquitur ſcortillum illud quod in conuiuio arreptum ſequi ſe iuſſit, & è loco ſublimi ſtans blandè appellat & aſcendere hortatur, ſimúlque ſe illi copulat amatoriè & obſcœnè. Χρυσομηλολόνθιον.] Hypocoriſticè blanditur & delicias facit. Eſt autem hoc inſecti genus fuluum, in modum Scarabæi, quod pueri ludentes ſolent, in aera volaturum dimittere, funiculum vel filum potius tenentes quo pedem animaleculi alligant. Nos vernacula lingua vocamus Haneton. In Nebulis vocat μηλολόνθην his verbis:

Ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα
Λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην, τοῦ ποδός.

id eſt,

Curam relaxans mitte per vaſtum aëra
Pueri ligatum ceu ſolent bruchum pede.

Heſychius χρυσοκάνθαρον vocat & μηλολόνθην quaſi à malorum flore. Ὡς σαπρὸν τὸ σχοινίον] Funiculus ille non alius poteſt eſſe quàm exiguus cum ramice neruus, atque hac reſti tibicinam illam ductare vult potus ſenex & φιλοίφης, dixit autem τριβόμενον, vt Petronius vaſculum pertractare, Sic etiam Næuius citante Nonio Senile tractet retritum rutabulum.

Σχόλια. Μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν.] τὸ λεσβιεῖν ἐπὶ αἰσχροῦ τάττεται. ἐπεὶ οἱ Λέσβιοι αἰσχρουργοῦσι τῷ στόματι μολυνόμενοι. παρὰ τὸ ἱστορούμενον ὅτι παρὰ Λεσβίαις τοῦτο πρῶτον ἡ γυνὴ ἔπαθε. καὶ παρὰ Θεοπόμπῳ ἐν Ὀδυσσεῖ. ἵνα μὴ τὸ παλαιὸν τοῦτο καὶ θρυλούμενον δι' ἡμετέρων στομάτων εἴπω σόφισμα ὅ φασι παῖδας Λεσβίων εὑρεῖν. Στράττις ἐν Τρωΐλῳ. ἢ μή ποτ' ὦ παῖ Ζηνὸς ἐς ταὐτὸ μόλῃς. ἀλλὰ παρὰ δ' οὖς τοῖς Λεσβίοις χαίρειν ἔα. καὶ ἐν Πυτίσῳ. ἐγὼ δ' αὐτ' ἐπίνικος ὀργισθεὶς ἔφη τῷ στόματι δράσω ταῦθ' ἅπερ τοῦ αἰσχροῦ τάττεται. Φιαλεῖς.] τοῖς ἔργοις ἐπιβαλεῖς. Ὅμηρος. αὐτὸς γὰρ ἐφίαλε, τὰ δ' ἔργα, ἀντὶ τοῦ ἐπεβάλλετο. καὶ φιαλοῦμεν τουτέστι τοῖς ἔργοις ἐπιβαλοῦμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν. φιαλεῖν γὰρ τὸ ἄρχεσθαι τοῦ πράγματος ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης. ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην. ὅπως ἔργοις φιαλοῦμεν εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς. ἄλλως. φιαλεῖν τὸ τῇ φιάλῃ πιεῖν. νῦν δὲ ἴσως καὶ κακεμφάτως.

Bisetvs. Εὐστάθιος. φιαλεῖν, ἢ ἐφιαλεῖν, τὸ ἐπιβαλεῖν παρὰ τὸ ἰάλλειν. ἢ αὐτὶ τοῦ μετ' εὐχῆς ἔχεσθαι τινος πράγματος. τούτου δὲ τοῦ τόπου μνημονεύει.

Christ. Λεσβιεῖν τοὺς συμπότας.] Lesbij malè audiebant propter αἰσχρουργίαν: dicitur enim apud eos primum fœmina ea parte qua pura ſumitur aqua, excepiſſe τὴν μιαρὰν ῥανίδα, & buccam ſuam offendiſſe. Id vocat Tranquillus ori illudere. Theopompus in Vlyſſe dixit

Δι' ἡμετέρων στομάτων.
Εἴπω σόφισμ' ὅ φασι παῖδας Λεσβίων
Εὑρεῖν.

Et Strattis in Troilo,

A Ἢ μή ποτ' ὦ παῖ Ζηνὸς ἐς ταὐτὸ μόλῃς
Ἀλλὰ παρὰ δ' οὖς τοῖς Λεσβίοις χαίρειν ἔα.

Idem in Pytiſo,

Τῷ στόματι δράσω ταῦθ' ἅπερ τοῦ αἰσχροῦ τάττεται.

Sic enim citat ſcholiaſtes, ſed hunc verſum ſic lego ταῦτ' ἅπερ τοὶ Λέσβιοι. Eſt enim Gloſſema ἐπὶ τοῦ αἰσχροῦ τάττεται. In Ranis vſus eſt hoc verbo de Muſa Euripidæ, αὕτη ποτ' ἡ μοῦσ' οὐκ ἐλεσβίαζεν, vbi arbitror adludere ad vomitum quaſi ſit ἀπὸ ἐμοῦ-

B τος. Ad quem locum ſcholiaſtes duos recitat verſus puto ex noſtro Comico vel Pherecrate.

Δώσει δέ τις γυναῖκας ἑπτὰ Λεσβίδας
Καλόν τὸ δῶρον ἔστ' ἔχειν λαικαστρίδας.

Neque verò ſolùm λεσβιάζειν dicebantur οἱ τὸ στόμα μολύνοντες, ſed & λαβδακίζειν, quia lambda prima eſt littera ſiue τοῦ λείχειν ſiue τοῦ λεσβιάζειν; Háncque nefandam libidinem etiam viri in ſe receperunt, vnde ille ſalax hortorum cuſtos, Barbatos tertia pœna manet. Hoc Romana (vt ait Martialis) ſimplicitate dicebatur inrumare, qui agebant,

C vt Pathicis fellare. Propterea Catullus dixit Patruum reddidit Harpocratem. Hinc erudititiſſimus & elegantiſſimus inter Chriſtianos ſcriptor Minucius Felix in Octauio ſuo, iſtos inquinatiſſimos homines dixit, Eſſe malæ linguæ etiamſi tacerent. Hac deteſtanda libidine iuxta Lesbios; vſi ſunt etiam Campani ſiue Nolani, vt ex Auſonio & Horatio patet quorum teſtimonia non arceſſam; quia hoc occupatum ab eruditioribus. Hoc tantùm dicam Ænigma illud quod in Clodiam Me-

D telli vxorem iactum putant, In Triclinio coa in cubiculo Nola, reſpicere hanc Lesbiam & campanam fœditatem, & notari ex Triclinio ſimplicem & naturalem συνουσίαν, ex cubiculo omnia monſtra. Nam quod venuſti homines Nolam putant à nolendo & officium iſtud detrectando, probent prius de Meſſalina, & credam de Clodia. ſanè non eſt veriſimile vt quæ ſe proſtituit in triclinio, modeſta ſit in cubiculo. ſed ad rem, Heſychius ait τὸ λεσβιάζειν eſſe πρὸς ἄνδρα στοματεύειν, quod video ab eruditis emendatum στόμα πτύειν & ἀν-

E δρὸς pro ἄνδρα. Ego non ſatis eruditus amplecti non poſſum hanc correctionem qua ſpuitur, ſed potius aliam qua arrigitur. Exiſtimo enim legendum πρὸς ἀνδρὸς στόμα στύειν. Quid eſſet ἀνὴρ ἐστυκὼς diximus alias, neque decet tam diu circa oſcos mores & obſcœna verba morari. Οὐδ' ἢ φιαλεῖς] Quid eſſet φιαλεῖν ſatis multa diximus in comment. ad Irenam, neque reuocabo, Hoc tantum dicam eſſe τῇ φιάλῃ πιεῖν, ſed hoc loco eſſe fortaſſis dictum κακεμφάτως, nempe vt bibatur fructus quē

F Plautus fullonium vocat. ſuggerit mihi mens nouum commentum, ἀλεῖν eſt molere, quod ſæpè etiam ἐπὶ τοῦ αἰσχροῦ τάττεται. Itaque ſuſpicionem facio τὸ φιαλεῖν eſſe quaſi ἐπὶ ἀλεῖν. Nolo ab eruditis laudari ſed excuſari conatum noſtrum qui profectò plenus eſt φιλομαθίας potius quam φιλοτιμίας.

Πολλοῖς γὰρ ἤδη χατέροις αὔτ' εἰργάσω.
Ἐὰν δ' ἀγαθὴ νῦν γένῃ, μὴ κακὴ, τουτὶ γυνή,
Ἐγώ σ' ἐπειδὰν οὑμὸς υἱὸς ἀποθάνῃ,
Λυσάμενος ἕξω παλλακὴν, ὦ χοιρίον.
Νῦν δ' οὐκ ἐγκρατὴς γὰρ εἰμὶ τῶν ἐμαυτοῦ χρημάτων

Nempe iſtud alijs factitaſti plurimis:

G *Quòd ſi bonam te nunc amicam oſtenderis;*
Ego liberatam vbi natus obierit meus
Putilla habebo in ædibus pro pellice.
At iam mea non ſum potens habentia

Σχόλια. Πολλοῖς γὰρ ἤδη χατέροις] ἢ τὸ αἰσχρὸν χατέροις εἰργάσω. ἢ καὶ διαφυγεῖς ἐμὲ. ἄλλοις γὰρ ἄλλους αὐ-

A τὸ εἰργάσω. Ἐὰν δὲ γένῃ.] μιμεῖται ἐν τούτῳ τοὺς λέγοντας πρὸς τὰς ἑταίρας καὶ ὀμνύντας, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ἀποθάνῃ, λύσω σε πάντα καὶ συνοικήσω μετὰ σοῦ. Λυσάμενος ἕξω] ἀντὶ τοῦ ἐλευθερώσας ἐκ τοῦ πορνοβοσκείου. χοιρίδιον δὲ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον λέγουσιν.

CHR. Αὔτ' εἰργάσω.] Puto pro αὐτὰ vel potius αὐτὸ ſcilicet τὸ αἰσχρὸν. Idem enim (inquit) ſæpè patraſti. Sed fortaſſis nihil aliud vult quàm hoc, B Sæpè enim plures alios ſic decepiſti, Sic enim ſolent diobolares illæ meretrices quæ maius ſemper pretium quaſi licitatæ ſequuntur. Quæ contra faciunt neque auaræ ſunt, eas Catullus bonas amicas vocat, in Epigrammate, Aufilena, bonæ ſemper laudantur amicæ, Accipiunt pretium quæ facere inſtituunt. Mox addit, Sed data corripere Fraudando, efficitur plus quàm meretricis auaræ. Itaque hic ſenex dicit, ſi non velis mala eſſe mulier, id eſt, ſi mihi operam das, ego te redimam à lupanari & pro pellice habebo, vbi mortuus fuerit meus filius. Imitatur mores adoleſcentum qui ſic apud meretrices de patribus ſeueris loqui ſolent. Ω χοιρίον.] Hypocoriſticon eſt quod in puellas, puſas & putillas dicitur. Eſt enim χοῖρος vel teſte Varrone, pudendum muliebre, vnde Æſchylos Dionyſium Bacchum vocat χοιροψάλαν. Hoc nomine puellas vendidit quidam Megarenſis pauper, vt videre eſt in Acharnenſibus, vbi videbis eã partẽ χοῖρον dici, ἑλληνικῷ νόμῳ vt ait ille.

Νέος γάρ εἰμι, καὶ φυλάττομαι σφόδρα.
Τὸ γὰρ υἵδιον τηρεῖ με, κἄστι δύσκολον,
Κἄλλως κυμινοπριστοκαρδαμογλύφον.
Ταῦτ' οὖν περί μου δέδοικε, μὴ διαφθαρῶ,
Πατὴρ γὰρ οὐδείς ἐστιν αὐτῷ, πλὴν ἐμοῦ.
Ὁ δ' ἐστὶ καὐτὸς ἐπὶ σὲ κἀμ' ἔοικε θεῖν.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα στῆθι, τάσδε τὰς δετὰς
Λαβοῦσ', ἵν' αὐτὸν τωθάσω νεανικῶς,
Οἵως ποθ' οὗτος ἐμὲ πρὸ τῶν μυστηρίων.
Βδ. Ω οὗτος, τυφεδανὲ, καὶ χοιρόθλιψ
Ποθεῖν ἐρᾶν τ' ἔοικας ὡραίας σοροῦ.
Οὔτοι καταπροίξει μὰ τὸν Ἀπόλλω τοῦτο δρῶν.
Φι. Ὡς ἡδέως φάγοις ἂν ἐξ ὄξους δίκην.
Βδ. Οὐ δεινὰ τωθάζειν σε, τὴν αὐλητρίδα
Τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα; Φι. ποίαν αὐλητρίδα;
Τί ταῦτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών;
Βδ. Νὴ τὸν Δί' αὕτη πού 'στι σοί γ' ἡ Δαρδανίς.
Φι. Οὐκ, ἀλλ' ἐν ἀγορᾷ τοῖς θεοῖς δᾲς κάεται.
Βδ. Δᾲς ἥδε; Φι. δᾲς δῆτ'. οὐχ ὁρᾷς ἐστιγμένην;
Βδ. Τί δὲ τὸ μέλαν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῆς τοὐν μέσῳ;
Φι. Ἡ πίττα δήπου καομένης ἐξέρχεται.
Βδ. Ὁ δ' ὄπισθεν, οὐχὶ πρωκτός ἐστιν οὑτοσί;
Φι. Ὄζος μὲν οὖν τῆς δᾳδὸς οὗτος ἐξέχει.
Βδ. Τί λέγεις σύ, ποῖος ὄζος; οὐκ εἶ δεῦρο σύ;
Φι. Ἆ ἆ. τί μέλλεις δρᾶν; Βδ. ἄγειν ταύτην λαβὼν
Ἀφελόμενός σε, καὶ νομίσας εἶναι σαπρὸν,
Κοὐδὲν δύνασθαι δρᾶν. Φι. ἄκουσόν νυν ἐμοῦ.
Ὀλυμπίασι γὰρ ἡνίκ' ἐθεώρουν ἐγὼ,
Ἐφουδίων ἐμαχέσατ' Ἀσκώνδᾳ καλῶς,
Ἤδη γέρων ὤν, εἶτα τῇ πυγμῇ θενὼν
Ὁ πρεσβύτερος κατέβαλε τὸν νεώτερον.
Πρὸς ταῦτα τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια.
Βδ. Νὴ τὸν Δί' ἐξέμαθές γε τὴν Ὀλυμπίαν.

Puerq́, demum addicor in cuſtodiam,
C *Me diligenter ſernat aſper filius*
Sectorcumini, ſcalptor & naſturtij
Formidat adeò ne mea abſumam bona,
Me namque præter nullus eſt illi pater:
Sed is videtur bùcce rectà currere,
Siſte hic parumper, & faces nexas cape,
Ego iuuenili more mox illuſero
Vt mi ille quondam ſacra ſub myſteria.
BD. Heus tu ſenex capularis, Eugiotriba:
Parcam videris amare formoſam nimis.
D *Non ſic abibit, haud inultum id aufferes.*
PH. Litem ex aceto quàm libenter haurias.
BD. Eſtne iſta dira illuſio, tibicinam
Clepſiſſe conuinarum. PH. hui tibicinam,
An ceu ſepulcro decidens nugas agis?
BD. Adeſt tibi illa Dardanis, teſtor Iouem.
PH. Minimè in foro fax vritur propter deos.
BD. Fax ne iſta? PH. Fax eſt, ecquid hanc pictam vides?
BD. Quid iſtud ergo apparet in medio nigrum?
E *PH. Pix atra, quámque flamma demittit liquans.*
BD. At qui retrorſum, nónne podex dicitur?
PH. Olentis iſte eſt eminens ramus facis.
BD. Quid ais, quis ille ramus eſt? non tu hic ades?
PH. At at, quid es facturus? BD. hanc abducere
F *Certum eſt mihi à te, nam tibi eſt ſubleſta vis*
Parúmque polles. PH. Nunc mihi aurem commoda.
Quum fortè ludis intereſſem Olympicis,
Ephudioni pugna cùm Aſconda fuit
Præclara iam ſeni, vetuſtior pugil
Iuuenem ſtatim deiecit aduerſarium,
Caue proinde ne tibi occilletur os.
G *BD. Sanè videris doctus eſſe Olympia.*

Σχόλια. Καὶ φυλάττομαι σφόδρα.] καθὰ δὲ οἱ παῖδες οἱ γέροντες. ἢ παρ' ὑπόνοιαν οἱ παῖδες ταῦτα λέγουσιν. υἵδιον ἀπὸ τοῦ υἱοῦ, ὡς ἀπὸ τοῦ πατρὸς πατρίδιον. Κυμινο.] παίζει ἐν τούτῳ σμικρολόγον αὐτὸν καὶ ὀξύθυμον λέγων. κυμινοπρίστας γὰρ τοὺς φειδωλοὺς καὶ σμικρολόγους ἐκάλουν. συνέθηκε δὲ τὴν λέξιν μετὰ καρδάμου διαβάλλων αὐτὸν ὡς ὀξύθυμον. Περί μου δέδοικε.] διὰ τὸ ἐμὲ φειδωλός ἐστιν, ἵνα μὴ ἐν ἐξουσίᾳ ἔχων τὰ χρήματα διαφθείρω. Πατὴρ γὰρ οὐδείς.] εἰώθασι γὰρ οἱ παῖδες λέγειν μόνος εἰμὶ τῷ πατρί, ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν υἱὸς εἶπε

πατὴρ

πα̃τερ παίζων. Δᾳδὰς] Τὰς λαμπάδας. ὡς ἀπὸ τοῦ δέω γὰρ τὸ δεσμὸς ἐστὶ ῥηματικῶς ὁ σύνδεσμος ἐν πα- πύρων. ἢ Ομηρος δαιόμεναί τε δεταί, λαβάσω ἢ σκάφω. πρὸ τῶν μυστηρίων ἢ ὅτι οἱ μεμυημένοι τοὺς μέλλοντας μυεῖσθαι δεδίττονται.

CHR. Κυμινοπριστοκαρδ.] Hac dictione ſeſquipedali parcum & auarum & iracundum filiũ Bdelycleonem indicat, Nam ſordidi, cuminiſectores dicuntur, & καρδαμόγλυφοι acres & iraſci faciles. Ante vocauit δύσκολον quo verbo patres ſeueriores notari ſolent atque adeò mariti, vt ille pater in ἑαυτοντιμωρουμένῳ Palliata Terentij Comœdia, & vir apud Menandrum in fabula Dyſcoli & μισουμένης. Τὰς δὲ τὰς δετὰς] Ludit in homonymia δε- τῶν & bis vocem δετὰς pronuntiat in articulo & nomine, vt ſi faces dicas faſces. Sic autem δεταὶ vocantur, quia velut faſces vinctæ ſunt papyro vt ſolebant veteres, vnde Antipater in Epigrammatum Florilegio dixit, Λαμπάδα κηροχίτωνα, κρόνε τυφήρη λύχνον Σχοίνῳ καὶ λεπτῇ σφιγγόμενον παπύρῳ. Apud Homerum Iliad. ρ. habes χαιόμεναι τε δεταί, vel vt alij δαιόμεναι. Πρὸ τῶν μυστηρίων.] Quia iniati timent ſibi ab iis qui ſunt initiãdi, ait ſcholiaſtes, puta, ne vulgentur arcana, Nam μυστήρια propterea dicunt, quòd oporteat μύειν & τηρεῖν ἔνδον. Tamen mihi non ſatisfacit iſta ratio, neque magis exiſtimo hic agi de initiandis profanis quàm de ſacris Eleuſiniis celebratis.

Σχόλια. Τυφεδανέ.] ἐπεὶ τυφογέροντας εἰώθασι λέγειν, τοὺς παραληροῦντας καὶ ἀξίως τετύφθαι. χοιροθλίψ ἢ ὁ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ἀποθλίβων. ἢ παρὰ τὰς χοιρίνας. ὡς φιλοδικαστὴν τὰς χοιρίνας πιέζοντα κωμῳδεῖ. Ωραίας σοροῦ] παρ᾽ ὑπόνοιαν κόρης. καὶ τοῦτο δὲ ἀντεστραμμένον εἰς γέροντα τὴν αὐλητρίδα πειρῶντα. Εξ ὄξους δίκην] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν κρέα ἢ ἕτερόν τι, δίκην εἶπε. μισῶν γὰρ τὰς δίκας λοιπὸν ὁ Φιλοκλέων, ὡς ὕβρεις ταῦτα λέγει τῷ υἱῷ. Τὴν αὐλητρίδα] τὸ γένος τοῦ γέλωτος παρὰ Αριστοφάνους ἐντεῦθεν ἀρξάμενον. Από τύμβου πεσών] καὶ τοῦτο ὡς εἰς γέροντα ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ καταπεσών. ἄλλως. ἐπεὶ ὡς νέος διαλέγεται. εἰώθασι δὲ τοῖς γέρουσι τοῦτο λέγειν. Η Δαρδανίς.] ἐπεὶ ἀπὸ Δαρδανίας φέρονται αἱ αὐλητρίδες.

BISETVS. Δᾳδὲς χαίρεται] Εὐστάθιος. δαΐς, ἡ μάχη, παρὰ τὸ δεδηέναι, ἤγουν ἀνῆφθαι. καὶ δαΐς, ἡ λαμπὰς, πρὸς διαστολὴν τοῦ δαὶς, ὅ ἐστιν εὐωχία, διαλελυμένως λέγεται. τὴν δὲ μέσην χαίρειν κατὰ κρᾶσιν προσεταιρεῖται.

CHR. Ω σὺ τυφεδανὲ] Verſus hic breuior eſt vno pede ſi quidem eſt Senarius. Integer erit ſi repetatur σὺ, vt ſit ὦ σὺ σὺ τυφ. &c. Dixit autem ὡραίας σοροῦ quia iſte ſenex eſt quaſi ſilicernium, cui potiùs tumulus quærendus quàm formoſa fœmina. Εξ ὄξους δίκην] Exſpectabatur vt diceret genus aliquod obſonij. At ille ſeu ex moribus ſuis, ſiue vt nunc μισόδικος par pari filio reddat, quaſi litigium quærat, & cum aceti condimento lubenter edat, dixit ἐξ ὄξους δίκην, ſimul acrimoniam animi indicans litigioſi. Από τύμβου πεσών] Quaſi excideris mente, ἀπὸ τοῦ νοῦ πεσών. Sed quia νεανικῶς loquitur, reponit illi verba quæ iuuenes in ſeniores iaciunt: vbi habes ποίαν αὐλητρίδα, malim πῶς propter metrum. Η Δαρδανίς.] Etenim à Dardania erant plerunque mulieres tibicinæ: & Phryges primi buxum cauaſſe dicuntur, feciſſéque Etymó μόναυλον: & Marſyas qui cũ Minerua certare auſus eſt Phryx fuit. Poſt μοναυλίαν, i. ſingulares

A tibias & impares, binas poſtea iũxerũt, quas pares dixerũt, quæque conueniebant feſtiuitatib᷑ conuiuialibus, æqualitas enim decet conuiuantes, vt ſit δαὶς ἐΐση apud Homerum, Proptereáque Ceres dicta etiam Legifera ab æqualitate quam leges imponunt. Scio quid Grammatici certantes ſuper Tibiis paribus & imparibus nobis obtrudere ſoleant. Ego breuiter ſententiam meam dixi, & verò læuas & dextras olim diſcriminatas fuiſſe à ſono vel graui vel acuto, iuxta ſentio cum Principe
B Critico Iul. Cæſ. Scaliger qui de his in Poetica accuratè ſcripſit & digeſſit quæ Cœlius præceptor congeſſerat. Δᾳδὲς χαίρεται] Hinc incipit comicus ex obſcœnitate propudioſa genus exhibere ridiculi, cùm meretriculam ait eſſe Lampadem, certè enim aliquando ſic eas vocabant, Sic Apuleius in prima Mileſiarum hoſpitis ſuæ Magæ venuſtulam & argutulam ancillam vocauit φωτίδα, aliter ac Lucianus qui Palæſtram. ſic Lucretius dixit, At flagrans odioſa loquacula, λαμπάδιον ſit, cùm
C nequitias amatorum ὑποκορίζομένων deſcribit, & næuos in ſcortillis notat. Tria autem ſignificat ἡ δαΐς, facem, conuiuium & pugnam, Sed Heſychius addit etiam σύφορον, niſi fortè mancus eſt locus & addendum δαίφρον, σύφρον. Quia δαίω non ſolùm eſt vro (atque hinc fortaſſis melius faces δαεταὶ dicantur quàm δεταὶ vt dicebamus à vinciendo, vt Græci τί δαὶ pro τί δὴ vel τί δέ) vel partior ſed etiam diſco, δάω, δάσκω & διδάσκω. Ceterùm D. Chryſoſtomus qui Ariſtophanis vſus eſt familiari
D lectione in ſermone illo quo inuehitur contra τοὺς παραπηρουῦντας τὰς νουμηνίας, videtur hinc dixiſſe λύχνους ἅπτειν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, καὶ στεφανώματα πλέκειν, παιδικῆς ἀνοίας ἐστί.

Σχόλια. Εστιγμένην.] ἐστιγμένην λέγει τὴν δᾷδα. ἔγραφον γὰρ καὶ ἐκόσμουν τὰς λαμπάδας. ἢ τὴν αὐλητρίδα φησὶν ἐστιγμένην διὰ τὸ κεκαλλωπισμένην εἶναι, καὶ διὰ τὸ κατέχειν δᾷδας. Τί δὲ τὸ μέλαν] περὶ τοῦ γυναικείου αἰδοίου ἐρωτᾷ τετριχωμένου. Η πίττα] ὅτι καὶ αἱ δᾷδες καιόμεναι πίτταν ἀποτελοῦσιν. Οζος] κλάδος. ἅμα καὶ παρὰ τὸ ὄζειν.
E CHR. Τὸ μέλαν τοῦτ᾽ ἐστὶν] Nihil certius eſt quã videre illum τὸ τῆς αὐλητρίδος αἰδοῖον fuſcum & obſcurum διὰ τὴν τρίχωσιν. In Irena partem illam vocat τὸ ὀπτάνιον. i. vſtrinam & culinam, quæ & εὔστρα ab vrendo & coquendo, vt non recedat τὸ γελοῖον à prima Tranſlatione cum iſtá Dardanida vocarit δᾷδα, i. facem vel tedam (hoc enim verũ etymon, teda δᾷδα) quæ cùm accenditur pice lenta fluit, Pix autem optima Dardania eſt vt dixit Phœnix poetarum, Phrygiæ pice lentius Idæ. O-
F ζος μὲν οὖν.] Profectò ramus eſt qui ſub veſte ſenis latebat. Maluit autem dicere ὄζος propter tetrum odorem (δεινὸν γὰρ ὄζει) quia pars illa exhalat opacam Mephitim, vt ait verecundus Parthenias.

Σχόλια. Ολυμπιᾶσιν.] τὴν προπαροξυτόνως, λέγεται γὰρ περὶ τόπου. ἐὰν περὶ πράγματος ἡ δηλοῦσα ἡ λέξις, ἔστι ὡς εἰ λέγοι τις, ἐν ὀλυμπιᾶσιν ἐφ᾽ ἑξῆς ἐνίκησεν ὁ δεῖνα, προπερισπᾶται. γίνεται γὰρ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ὀ-
G λυμπία ὀλυμπίασι. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ὀλυμπιὰς ὀλυμπιᾶσι. καὶ ὅτι τὰ εἰς ι λήγοντα τῶν ἐπιρρημάτων, ζητεῖ τὸ πρῶτον τοῦ ὀνόματος τόνον. ἔστι ὀλυμπιὰς ὀλυμπιᾶσι. πλὴν τῶν διὰ τοῦ θεν. ἐκεῖνα γὰρ ἐνήλλαξεν. ἔστι ἵππος ἱππόθεν. σεσημείωται τὸ οἴκοθεν. Υπώπια.] τὰ εἰς ὄψιν πλήγματα ἐνταῦθα. εἴρηται δ᾽ ἐν ἄλλοις ἀκριβέστερον.

CHR. Εἶναι σαπρὸν] Hic τὸ σαπρὸν non ſolùm eſt παλαιὸν ſed μοχθηρὸν καὶ φαῦλον καὶ ἄχρηστον (vt de Æſopo dicebat ille)& verè σαπρός. Dictum eſt de Simonide, γέρων ὢν καὶ σαπρὸς, κέρδους ἕνεκα κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι. sed Bdelycleon filius ſibi tibicinã A mauult quàm patri, quem mox ait οὐδὲν δυνάμενον δρᾶν. Ὀλυμπιάσιν] De olympio loco intelligit, Itaque accentum habet in antepenultima, Nam ſi de Olympiade & victoria Olympica quæſtio ſit, circumflectatur ὀλυμπιάσι.

ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣ.

Αρ. Ἴθι μοι παράστηθ᾽ ἀντιβολῶ πρὸς τῶν θεῶν.
Ὁδὶ γάρ ἐστιν ὅς μ᾽ ἀνὴρ ἀπώλεσε,
Τῇ δᾳδὶ παίων. κἀξέβαλεν ἐντευθενὶ
Ἄρτους δέκ᾽ ὀβολῶν, κἀπιθήκην τέτταρας.
Βδ. Ὁρᾷς ἃ δέδρακας πράγματ᾽ αὖ, δεῖ καὶ δίκας
Ἔχειν διὰ τὸν σὸν οἶνον. Φι. οὐδαμῶς γ᾽ ἐπεὶ
Λόγοι διαλλάξουσιν αὐτὰ δεξιοί.
Ὥστ᾽ οἶδ᾽ ὅτι ταύτῃ διαλλαχθήσομαι.
Αρ. Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ καταπροίξει Μυρτίας
Τῆς Ἀγκυλίωνος θυγατέρος καὶ Σωστράτης
Οὕτω διαφθείρας ἐμοῦ τὰ φορτία.
Φι. Ἄκουσον ὦ γύναι. λόγον σοι βούλομαι
Λέξαι χαρίεντα. Αρ. μὰ Δία μή μοι γ᾽ ὦ μέλε.
Φι. Αἴσωπον ἀπὸ δείπνου βαδίζονθ᾽ ἑσπέρας
Θρασεῖα καὶ μεθύση τις ὑλάκτει κύων.
Κἄπειτ᾽ ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ κύον κύον.
Εἰ νὴ Δί᾽ ἀντὶ τῆς κακῆς γλώττης πόθεν
Πυροὺς πρίαιο, σωφρονεῖν ἄν μοι δοκεῖς.
Αρ. Καὶ καταγελᾷς μου, προσκαλοῦμαί σ᾽ ὅστις εἶ
Πρὸς τοὺς ἀγορανόμους, βλάβης τῶν φορτίων.
Κλητῆρ᾽ ἔχουσα Χαιρεφῶντα τουτονί.
Φι. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἄκουσον, ἤν τί σοι δόξω λέγειν.
Λᾶσός ποτ᾽ ἀντεδίδασκε καὶ Σιμωνίδης.
Ἔπειθ᾽ ὁ Λᾶσος εἶπεν, ὀλίγον μοι μέλει.
Βδ. Ἀληθες οὗτος· καὶ σὺ δή μοι Χαιρεφῶν
Γυναικὶ κλητεύειν ἔοικας θαψίνῃ,
Ἰνοῖ κρεμαμένῃ πρὸς ποδῶν Εὐριπίδου.
Θε. Ὁδί τις ἕτερος ὡς ἔοικεν ἔρχεται
Καλούμενός σε τὸν γέ τοι κλητῆρ᾽ ἔχει.

ARTOPOLA, BDELYCLEON, PHILOCLEON, THESMOTHETA.

AR. *Fer opem, mihi adſta per deos tete obſecro.*
Homo nempe præſto eſt ille qui me perdidit
Tedaq́ ineuſsit, inde panes ad decem
Diſiecit obolos, buq́ mantiſſam ad duos.
BD. Vidéſne quid commiſeris? propter merum
C *Intenditur lis quod bibiſti. PH. ſed facul*
Sermo venuſtus nos reconciliauerit,
Cum fœmina iſta in gratiam rediuero.
AR. Haud ædepol illuſeris ſic Myrtia
(Quæ filia Ancylionis atque Soſtratæ)
Qui vi meam iſtam ſarcinam corruperis.
PH. O mulier audi, nam tibi lepidam volo
Narrare fabulam. ART. Apageſis hoc non placet.
D *PH. Æſopum euntem veſperi è conuiuio*
Olim ebria adlatrabat atq́ audax canis:
At ille deinde dixit, O canis canis
Sic unde lingua peſsima iſtius vicem
Tibi farinam compares, ſapias magis.
ART. Ludos facis me, quia te ad ædiles voco
In ius, onus qui affeceris damno meum:
E *At Chærephon citator ante ſtabitur.*
PH. Imò, rogo audi, ſi videbor quid loqui.
Quondam docebant Laſus & Simonides
Deinde Laſus dixit, Iſthoc vilius.
BD. Placétne? heus tu: verè enim tu Chærephon
Citans videris fœmina perpallida
Euripidea ſicut Ino pendula.
TH. Accedit alter, vt videtur, qui vocet
F *Te rurſus in ius, & viator huic adeſt.*

Σχόλια. Ἴθι μοι παράστηθ᾽ ἀντιβολῶ] γυνή τις ὑβρισμένη ὑπὸ τοῦ γέροντος δεῖται τοῦ υἱοῦ βοηθῆσαι αὐτῇ. Δίδυμος δὲ ἀρτόπωλις λέγει. Κἀπιθήκην] τοὺς ἔσωθεν τοῦ φορτίου προσθήκην ὄντας. Λόγοι διαλλάξουσι.] μιμεῖται τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ.

BISETVS. Ταύτῃ] τῇ ἀρτοπώλιδι. ἐκ τούτων δὲ δῆλον ἐν τῷ τοῦ δράματος ὑποθέσει γραπτέον ἀρτοπώλις, καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν προσώπων, ἀρτοπώλις γυνή. ὅπερ βεβαιοῦται ὅταν ἡ γυνὴ ταῦτα ἐπιφέρει,

Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ καταπροίξει μυρτίας
Τῆς Ἀγκυλίωνος θυγατέρος. καὶ τὸ,
Ἄκουσον ὦ γύναι.

πᾶσαν ἀμφιβολίαν, καὶ ἐνδοιασμὸν ἀναιρεῖ. Τὸ δὲ τοῦ ἀρτοπώλιδος ὄνομα ἐν τῇ εὐθείᾳ οἱ μὲν ἀρτόπωλις προπαροξυτόνως γράφουσιν, οἱ δὲ προπερισπῶσιν, ἀρτοπῶλις. οἱ δὲ ὀξυτονοῦσιν ἀρτοπωλίς, ἴδος.

CHR. Κἀπιθήκην τέτταρας.] Puto intelligi additamentum & (vt loquebantur antiqui) mantiſſam, Quod fuit velut ſuperpondium, Etiam ἐπίθεμα dicebatur, & fortaſſis ἐπίσαγμα, vt Lucianus in Encomio Demoſthenis dixit τοὐπίσαγμα μεῖζον τοῦ θυλάκου, vel vt fortaſſis Doricè ſcriptum τῷ θυλάκῳ, ne nimium inſudent in caſus declinatione qui pro datiuo accipiunt. G Nam quòd eruditus Eraſmi Caſtigator ἐπίγραμμα veterem lectionem retinet, & de ſacci inſcriptione meditatus eſt (vt ſolent iſti forenſes ἐπίτροποι καὶ ἐπίτροποι & κακόσχολοι) ſanè acutius quàm verius non mihi perſuadet. Quod autem hæc mulier malè accepta & affecta à Philocleone (hanc

(hanc Didymus vult eſſe Panariam & ἀρτοπώλιδα) A orat Bdelycleonem vt ſibi auxilietur, ſignatiſſimo & maximè proprio verbo vtitur παράςηθι, Quod eſt, defende me. Quin Latinè patronus aut aduocatus dicebatur Adeſſe, quod ſupereſſe cùm apud Prætorem aduocatus extra cauſam verba faciens, dixiſſet, feſtiuiter reſpondit ipſe Prætor apud A. Gellium Lib. j. Tu verè ſuperes non ades. Διὰ τὸν οἶνον] Dixerat antè multa incommoda quæ ex B nimio meri potu accidere ſolent, Quæ Eubulus Comicus apud Atheneum eleganter perſecutus eſt ſub perſona Bacchi, vbi trium poculorum hauſtu ſapientis vitam circumſcribit, vt dixit Auſonius vel tria potanti: Sed præſtat ipſos verſus apponere à nobis emendatos, & quà pote, Latinos factos in gratiam τῶν μετρίων καὶ μισομεθυσῶν.

Τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω
Τοῖς εὖ φρονοῦσι, τὸν μὲν ὑγιείας ἕνα
Ον πρῶτον ἐκπίνουσι· τὸν δὲ δεύτερον
Ερωτος ἡδονῆς τε. τὸν τρίτον δ' ὕπνου,
Ον εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι
Οἴκαδε βαδίζουσιν. ὁ δὲ τέταρτος οὐκέτι
Ημέτερος ἐστ', ἀλλ' ὕβρεως, πέμπτος βοῆς
Εκτος δὲ κώμων, ἕβδομος δ' ὑπωπίων.
Ο δ' ὄγδοος κλητῆρος, ὁ δ' ἔνατος χολῆς
Δέκατος δὲ μανίας ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ
Πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς
Υποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

id eſt:

Nam terna tantum temperari pocula
Citis iubebo: Sanitatis gratia
Primum hauriatur, alterum oblectaminis
Et amoris ergo, deinde ſomni tertium,
Vbi iſtud ebibere, quis pectus ſapit,
Domum redibunt: vis erit quartum addere
Et rixa quintum ſubſequetur, nenia
Sextum ebrioſa, ſeptimum contuſio,
Vocatio in ius bis quaternum, fel nouem,
Inſaniam bis quinque dant, & impetum
Nam Bacchus in vas fatus exiguum adfatim
Facilè labantes tentat appoſitis pedes.

Propterea in Prouerbium iuit Grecus ſenarius

Η πέντε πῖν' ἢ τρία πῖ' ἢ μὴ τέτταρα.

id eſt,

Aut quinque vel tres ebibe, at non quattuor.

Quo monemur ad quinque vini calices duos aquę miſcere, vel vnum aquæ ad tres vini. Nam numerũ parem vt quattuor ominoſum putabant. Hunc verſum etiam recitat Plautus, ſed de hac quæſtione vide Plutarchum in conuiuialibus problematis. F Λόγοι διαλλάξουσιν.] Dixerat antè filius (cùm pater inebriari metuens diceret è crapula & ſæpè fores effringi, obuios pulſari, pecuniam ideò numerari) inter viros bonos hæc excuſari, & ex ioculari aliquo & faceto ſermone aboleri. Itaque nunc illi reponit ſua verba & animum intendit ad fabularum narrationem Æſopicarum & ſybariticarum, vt ſic impunè euadat quicquid ebrius admiſit.

Σχόλια. Καταπροίξει] οὐ μὴ καταφρονήσεις. G παρὰ τὴν προῖκα. τουτέστιν οὐ δωρεάν μοι ἐγχανῇ. καὶ τοῦτο δὲ ἐν ἄλλοις. Θυγάτερος] ὅτι οὐκ Ἀττικῶς εἴρηται τὸ θυγατέρος ἀλλ' ἰωνικῶς. τὰ φορτία δὲ τοὺς ἄρτους. Ω κύον κύον] τὴν ἀρτοπώλιδα κελεύει ἐστιν. ὑλακτούσης γὰρ φησὶν οὐ φροντίζω ὦ κύον. πυροὺς δὲ σίτους ὥστε ἄρτους ποιῆσαι, ὡς ἡ ἀρτοπώλις.

Bisetus. Κακῆς γλώττης] Ησίοδος;
Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
Φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης.
καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανηφόρῳ.
Γλώσσῃ γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἣ θυραῖα μὲν
Φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται.
Αὐτὴ δ' ὑφ' αὑτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
Ο αὐτὸς ἐν Ηρακλείδαις.
Γυναικὶ γὰρ σιγή τε, καὶ τὸ σωφρονεῖν
Κάλλιστον, ἥσυχον δ' ἔσω μένειν δόμων.
καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι μαστιγ.
Γύναι, γυναιξὶν ἡ σιγὴ κόσμον φέρει.

Christ. Σωφρονεῖν ἄν μοι δοκεῖς.] Melius erit legere μοι δόκεις pro μοι δοκεῖς. Plus inquit, mihi videreris ſapere ſi farinas (eſt enim ἀρτόπωλις) alicunde tibi compares, lege ποθὲν accentu in vltima.

Σχόλια. Πρὸς τοὺς ἀγορανόμους] τοὺς ἐπισκοποῦντας τὰ τῆς πόλεως ὤνια καὶ διοικοῦντας αὐτὰ οἷς ἐν Ἀχαρνεῦσιν. Κλητῆρα.] μάρτυρα τουτέστι τὸν εἰς τὸ δικαστήριον καλοῦντα ὑπηρέτην. Χαιρεφῶντα δὲ τὸν πύξινον τὸν C Σωκράτους ἑταῖρόν φασι. πάλιν δ' αὐτὸν εἰς ὠχρότατα διαβάλλει εἰσάγει μαρτυροῦντα τῇ ἀρτοπώλιδι.

CHR. Κλητῆρ' ἔχουσα Χαιρεφῶντα.] Ridiculè cauſa hunc teſtem & apparitorem appellat, qui è ſocratis diſcipulis & familiaribus erat, ſed ita pallidus & veſcus vt eum νυκτερίδα & πύξινον vocarint. Itaque in Nubibus cùm Strepſiades Socratem interrogaſſet, cui potiſſimum ex ipſius diſcipulis ſimilis eſſet ſi philoſophiæ adhæreret, reſpondit D Socrates, Cherephonti, Cui ille rurſus dixit, O me miſerum ergo, qui ἡμιθνὴς γενήσομαι. Propterea mox dicitur γυναικὶ ἰκελὸς θαψίνῃ propter pallorem & maciem, alluſione facta ad ſepulcrum vbi θάπτονται mortui. Hunc habitum contraxiſſe credebatur propter ſtudium ſapientiæ cui dies & noctes velut intabeſcebat. Corrige ſodes Scholia in illa Nubium fabula vbi habes de Chærephonte, ἅτε φιλοσοφίᾳ συνεστηκώς, nam legendum affirmo συντηκτικῶς. quamuis non ignorem corpora εὐσυνεστηκότα ab Ægineta dici fluxa & ſoluta. E Sed profectò Chærephontis ille morbus fuit, ἕξις μαρασμώδης & συντηκτική. Sic enim medici vocant febrem hecticam. Ακούσατ' ἤν τι σοὶ δοκῶ λέγειν.] Non eſt quin adludat ad verſus veterum Comicorum. Nam iſte à multis dictus eſt, vel Timocles Athenienſis comicus, ſic omnino locutus eſt ὦ ἄνδρες ἀκούσατ' εἴ τι σοὶ δοκῶ λέγειν. Frequentatur etiam iſte modus loquendi ab aliis nec poetis nec comicis, εἴ τι δοκῶ λέγειν, ſi quid veri aut boni dixero, vt illud ciceronis, F Si quid eſt in me Ingenij, boni ſcilicet, Itaque per tapeinoſin addit, Quod ſentio quàm ſit exiguum. Nemo enim eſt qui ingenium non habeat, ſed acumen ingenij intelligit, non vim illam inſitam à natura quæ promouetur (vt ait Flaccus) à doctrina, ita vt conſuetudine eruditionis, ſecunda velut natura aſciſcatur.

Σχόλια. Λᾶσος.] Χαρβίνου Ερμιονεὺς πόλεως τῆς Ἀχαΐας, γεγονὼς κατὰ τὴν ν῾ ὀλυμπιάδα, ὅτε Δαρεῖος ὁ Υστάσπου. G τινὲς δὲ τοῦτον συναριθμοῦσι τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς ἀντὶ τοῦ Περιάνδρου. πρῶτος δὲ οὗτος περὶ μουσικῆς λόγον ἔγραψε καὶ διθύραμβον εἰς ἀγῶνα εἰσήγαγε, καὶ τοὺς ἐριστικοὺς εἰσηγήσατο λόγους. Ολίγον μοι μέλει] τοῦ Σιμωνίδου δηλονότι. λέγει δ' ἴσως Σιμωνίδην τὸν Λεωπρεποῦς τὸν ἐν Κέῳ τῇ νήσῳ πόλεως Ἰουλίδος, μετὰ Στησίχορον τοῖς χρόνοις, ὃς ἐπεκλήθη Μελικέρτης διὰ τὸ ἡδὺ καὶ τὴν μνη-

μονικὴν ἢ τέχνην εὑρεῖν φασί. προσεξεῦρε δὲ τὰ μακρὰ A τῶν στοιχείων καὶ διπλᾶ. καὶ τῇ λύρᾳ τὸν τρίτον φθόγγον. γέγονε δ᾽ ἐπὶ τῆς ἕκτης καὶ πεντηκοστῆς ὀλυμπιάδος. οἱ δὲ δευτέρας καὶ ἑξηκοστῆς γεγράφασι. καὶ παρέτεινε μέχρις ὀγδοήκοντα ἐννέα ἔτη. καὶ γέγραπται αὐτῷ δωρίδι διαλέκτῳ ἡ Καμβύσου καὶ Δαρείου βασιλεία καὶ Ξέρξου ναυμαχία, καὶ ἡ ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ ναυμαχία, δι᾽ ἐλεγείας ἡ δ᾽ ἐν Σαλαμῖνι μελικῶς. θρῆνοι, παιᾶνες, ἐγκώμια, ἐπιγράμματα, τραγῳδίαι καὶ ἄλλα. τὸν δὲ Λᾶσον καὶ Σιμωνίδην ὡς ἀντιτεχνοῦντας ἀλλήλοις ὁ ποιητὴς εἰσάγει. Θαψίνη.] ὠχρᾷ. τοιαύτη γὰρ ἡ θάψος, ὅπερ παρ᾽ ἡμῖν B χρυσόξυλον λέγεται. θάψος σκυθικόν. καὶ μὲν ὠχροὶ μὲν ὁμοίως ἐγίνετο πολλάκις θαψοί. ταῦτα δ᾽ Εὐριπίδης γέγραπται ἡ Ἰνὼ κρεμαμένη ἀπὸ πέτρας ὑπὸ τοῦ κακοπαθεῖν. πέπαικται δὲ καλῶς τὸ ἀποθανεῖν. Ἰνὼ δὲ καὶ κατὰ χόλον Ἥρας μανεῖσα, ἔρριψεν αὑτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς Μελικέρτῃ. ἐμίσει γὰρ πάντας τοὺς Θηβαίους ἡ Ἥρα, διότι παρ᾽ αὐτοῖς ἐτέχθη ὁ Διόνυσος. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Διόνυσος ἐξέμηνε τὰς τούτων γυναῖκας, μὴ προσιεμένων αὐτὸν ὕστερον τῶν Θηβαίων. Εὐριπίδης δ᾽ ἐν Μηδείᾳ φησὶν αὐτόχειρα τῶν δύο παίδων γενομένην Λεάρχου καὶ Μελικέρτου, αὑτὴν ὕστερον εἰς θάλασσαν ῥῖψαι. οἱ δέ φασιν ὡς Ἀθάμας κατετόξευσε Λέαρχον τὸν ἐξ Ἰνοῦς γενόμενον αὐτῷ παῖδα. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Ἰνὼ μανεῖσα τὸν ἕτερον ἑαυτῆς C παῖδα Μελικέρτην ἀποσφάξασα, ἥλατο σὺν αὐτῷ εἰς τὴν θάλασσαν. οὓς δὴ εἰς Κόρινθον ἐκβρασθέντας ἀναληφθῆναι προστάξει τοῦ Σισύφου, ὡς καὶ ἀγῶνα Ἴσθμιον ἐπὶ τῷ Μελικέρτῃ θεῖναι, καὶ τὴν μὲν Λευκοθέαν, τὸν δὲ Παλαίμονα μετονομασθῆναι.

CHRIST. *Ὀλίγον μοι μέλει.*] Poteſt hæc ſententia tam eſſe Prouerbialis quàm illa ex Herodoto D decantata *οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ*. Ego Terentij dictum ad hunc ſenſum reuocaui & verti. Iſthoc vilius, vt eſt in Adelphis. Fuit autem iſte Laſus Hermioneus Muſicus inſignis & Simonidæ *ἀντίτεχνος* Charbini filius ex vrbe Achaia temporibus Hipparchi Piſiſtratidæ, vt patet ex eodem Herodoto in Polyhymnia, ſecundum vt aiunt, Olympiada 58 (malè apud Sudam 8. antiùm habes & τὸ ν. addendum eſt ν) cùm Darius regnaret Hyſtaſpi E filius. Primus hic fertur Cyclios inſtituiſſe choros & rythmis in Dithyrambicum morem inflexis, Muſicam reddidiſſe auctiorem vt Plutarchus ait in Opuſculo de Muſica. In Auium fabula dicitur ab hoc Comico *κυκλιοδιδάσκαλος*. Tamen alij Cyclicum auctorem Ariona Methymnæum autumant. Vir fuit cætera acris & alti ingenij, & eius Iocus Ænigmaticus recenſetur à Dipnoſophiſta Athenæo, nempe *ἰχθὺν ὠμὸν* eſſe *ὀπτὸν*, Primo F mentis adiectu crebras *ὀξύμωρον*, ſi *ὀπτὸν* pro aſſato accipias, non autem pro viſibili & *ὀπτικόν*. Sunt qui (vt ſcribit Scholiaſtes) ipſum annumerent ſeptem ſapientibus & locum Periandri obtinere faciant. Quod ſi verum eſt, aleatori licet eſſe ſapien-A ti, Narrat enim idem Plutarchus in libr. *περὶ δυσωπίας* inuitatum à Laſo Hermioneo Xenophanem vt alea ſecum luderet (ſolebat enim ipſe aleatorium ludum caleſacere) & quòd recuſaret timiditatis dicterio correptum, At Xenophanes meticuloſum omnino & timidum faſſus eſt ſe eſſe in rebus indecoris nec honeſtis. Simonidem Ceum poetam Lyricum & Steſichoro poſteriorem (nam Steſichorus vixiſſe perhibetur quinquageſima ſeptima Olympiade) Laſus hic habuit. Quem Simo-B nidem *μελικέρτην* dixerunt propter dulcedinem (hoc etiam conuenire Steſichoro ferunt) & auctorem faciunt Memoriæ *τεχνικῆς*, & inuentorem longarum & duplicium litterarum, neque hoc ſolum, ſed citharæ tertium ſonum addidiſſe memorant Grammatici ſcriptores. Natus autem eſt vt volunt quidam quinquageſima ſexta Olympiade, ſecundum alios ſexageſima ſecunda: quæ opinio veriſimilior non eſt ſi Laſum habuit *ἀντίτεχνον*, quod in tanta æui inæqualitate eſſe vix poteſt. Vi-C xiſſe tamen fertur 89. annos, & Dorica Dialecto ſcripſiſſe Cambyſæ & Darij Imperium, & Xerxis Naumachiam, Tum elego carmine pugnam illam claſſicam ad Artemiſium, Lyricíſque verſibus Salaminiam, Deinde Threnos, Pæanas, Encomia, Epigrammata, Tragœdias & alia. *Γενναίως θαψίνῃ*] Thapſus frutex eſt nomen ferens inſulæ cognominis & fluuij vbi eius copia eſt, vt teſtantur ſcholia in Theocriti Pharmaceutriam Scytharionque & ſcythicum lignum vocari & *χρυσόξυλον*, vnde D inficiebantur veſtes *κροκοειδεῖς*, atque adeò capilli, flauos autem eſt pallidúſque rubicundus color. De Thapſia radice Dioſcorides agit lib. 4. concinens Theophraſto lib. 9. Hiſtoriarum, cùm ait ſuccum Thapſiæ ſi exprimatur ad ventum flantem & manus & faciem & pudenda exprimentis tumefacere adeò vt tota cutis eat in puſtulas. Quod ego valdè miror cùm ſuccus ille auctore eodem Dioſcoride vtilis ſit ad tumores & *ὑπώπια* (malè apud Inter-E pretem Theocriti *ὑπήνια*) ac alopecia affectis pilos reſtituat, ſunt qui putent eam radicem eſſe quã vocamus Gaiacum, vtilem nempe medicandæ lui Hiſpanicæ, ludit autem in voce vt maciem & pallorem Chærephontis inſectetur quem in Nubibus ſemimortuum vocat. Nam *θαψινὸν* eſt *ξανθὸν* & *ὠχρὸν*, & quem oporteat *θάπτεσθαι*. *Ἰνὼ κρεμαμένη*.] Ino pendula de rupe vt ſe præcipitet poſt interfectos & in mare proiectos Learchum & Melicertam ab Euripide deſcribitur non ſolum F flebilis, ſed (vt dictum de Didone) pallida morte futura. Alij tamen ſolum Melicertam dicunt cui poſtea nomen Palæmonis adepto (vt ipſa Ino Leucotheæ) Siſyphi iuſſu inſtituti ſunt ludi Iſthmij.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ.

G EVRIPIDES, BDELYCLEON, PHILOCLEON, ACCVSATOR.

ΕΥ. Ὤ μοι κακοδαίμων. προσκαλοῦμαί σ᾽ ὦ γέρον

Ὕβρεως. ΒΔΕ. ὕβρεως; μὴ μὴ καλέσῃς πρὸς τῶν θεῶν.

EV. H*Eu me miſellum, te ſenex nunc poſtulo*

Iniuriarum. *BDE.* *Iniuriarum? ne voca,*

Eym

Ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι,
Ἣν ἂν σὺ τάξῃς, καὶ χάριν προσείσομαι.
Φι. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτῷ διαλλαχθήσομαι
Ἑκών. ὁμολογῶ γὰρ πατάξαι καὶ βαλεῖν.
Ἀλλ' ἐλθὲ δευρὶ πρότερον. ἐπιτρέπεις ἐμοὶ
Ὅ,τι χρή μ' ἀποτίσαντ' ἀργύριον τοῦ πράγματος
Εἶναι φίλον τὸ λοιπόν; ἢ σύ μοι φράσεις.
Κα. Σὺ λέγε. δικῶν γὰρ οὐ δέομ' οὐδὲ πραγμάτων.
Φι. Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος
Καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα.
Ἐτύγχανε γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς.
Κἄπειτ' ἐπιστὰς εἶπ' ἀνὴρ αὐτῷ φίλος.
Ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.
Οὕτω δὲ καὶ σὺ παράτρεχ' εἰς τὰ Πιττάλου. ●
Βδε. Ὅμοιά σου καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις τρόποις.
Κα. Ἀλλ' οὖν σὺ μέμνησ' αὐτὸς ἅττ' ἀπεκρίνατο.
Φι. Ἄκουε. μὴ φεῦγ'. ἐν Συβάρει γυνή ποτε
Κατέαξ' ἐχῖνον. Κα. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Φι. Οὐχῖνος οὖν ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρατο;
Εἶθ' ἡ Συβαρῖτις εἶπεν, εἰ ναὶ τὰν κόραν
Τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἐάσας, ἐν τάχει
Ἐπίδεσμον ἐπρίω, νοῦν ἂν εἶχες πλείονα.
Κα. Ὕβριζ', ἕως ἂν τὴν δίκην ἄρχων καλῇ.
Βδε. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ' ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.
Ἀλλ' ἀράμενος οἴσω σε. Φι. τί ποιεῖς; Βδε. ὅ,τι ποιῶ.
Εἴσω φέρω σ' ἐντεῦθεν, εἰ δὲ μή, τάχα
Κλητῆρες ἐπιλείψουσι τοὺς καλουμένους.
Φι. Αἴσωπον οἱ Δελφοί ποτ'. Βδε. ὀλίγον μοι μέλει.
Φι. Φιάλην ἐπῃτιῶντο κλέψαι τοῦ θεοῦ.
Ὁ δ' ἔλεξεν αὐτοῖς ὡς ὁ κάνθαρός ποτε.
Βδε. Οἴμ' ὡς ἀπολεῖς αὐτοῖσι τοῖσι κανθάροις:

A *Nam pro ſene iſto quem mihi irrogaueris*
Mulctam dabo, atq; inibis à me gratiam.
PH. At fœdus iſto depeciſcar cum viro
Libenter, à me verberatum non nego:
Sed huc ades, priúſque concede hoc mihi
Vbi huius ergo exſoluero argentum rei
Mihi porrò amicum te futurum: an ſic ais?
ACC. *Dic ipſe, namq; litium non ſum libens.*
B *PH. Homo Sybarita nuper è curru excidit,*
Cadensq; capite vulnus accepit graue,
Quòd eſſet artis prorſum equeſtris inſciens:
Dein huic amicus fortè præſens inquijt,
Quam quiſque demum norit artem exerceat,
Sic tu medentis Pittali quæras opem.
BD. Agnoſcere ex his moribus alios potes.
ACC. *Dum tu memineris ille quæ reſponderit.*
PH. *Audi, nec effer hinc pedem, Sybari tenens*
C *Mulier echinum fregit.* AC. *atteſtabor hæc.*
PH. Quendam ergo echinus ille conteſtatus eſt
Tunc, Ecere, inquit illa Sybaritis ſtatim
Si teſtimonium iſtud omne deſerens
Emas ligantem faſciam, ſapias magis.
AC. *Illude, litem donec hanc Archon vocet.*
BD. Haud, Ecere, vltra te manere hic ſinerim.
D *Quin te auferam in ſublime. PH. Quid facis? BD. Rogas?*
Hinc te fero intrò, ſin minus, mox forſitan
Teſtes vocati poſtulantes deſerunt.
PH. Delphi quidem olim Æſopum. BD. at illud negligo.
PH. Clepſiſſe phialam criminabantur dei,
At ille dixit fabulam de Canthаro.
BD. Vah enicabis cum tuis me cantharis.

Σχόλια. Προσκαλοῦμαί σ' ὦ γέρον] παράγεταί τις ἀνὴρ Εὐριπίδης ὀνομαζόμενος κατηγορῶν τοῦ Φιλοκλέωνος ὕβρεως καὶ κατήγορον ἐπαγόμενος. Οὐ τρίβων] οὐκ ἔμπειρος. καὶ ἐν Νεφέλαις, καὶ τῶν κρεμαθρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε. Ἔρδοι τις] ἕκαστός φησιν ἣν οἶδε τέχνην ἐργαζέσθω. καὶ ταῦτα δὲ ἐν παροιμίαις φέρεται. Εἰς τὰ Πιττάλου] εἰς ἰατροῦ φησιν ἀπότρεχε θεραπευθησόμενος τὰς πληγάς. ἰατρὸς γὰρ ὁ Πίτταλος. Ὅμοιά σου] ὁ Βδελυκλέων ταῦτά φησι πρὸς τὸν κατήγορον. Ἅττ'] τὸ ἐντελές, ἅτινα. Κατέαξ' ἐχῖνον] ἄγγος τι χαλκοῦν ἢ καὶ ἐκ κεράμου. εἰς ὃ καθιᾶσιν οἱ διαιτηταὶ τὰ γραμματεῖα τῶν μαρτυριῶν ἅ τινες ἐμαρτύρησαν, καὶ κατασημαινόμενοι μετὰ ταῦτα εἰς τὸ κοινὸν ὁ διαιτητὴς τοῖς δικασταῖς ἐπεδίδου. τοῦ δ' ἀγγείου τούτου καὶ Δημοσθένης μνημονεύει καὶ Ἀριστοτέλης. ἔστι δέ τι καὶ ζῶον χερσαῖον καὶ θαλάττιον ὄστρεον. καὶ μέντοι καὶ ἡ γαστὴρ τοῦ βοός.

CHR. Εἰς τὰ Πιττάλου] Vel pharmaca intelligẽdũ, vel τὸ legendũ et intelligas domum. In Acharn. dixit πρὸς τοὺς Πιττάλου, vbi schol. ſubaudit μαθητάς. Fuiſſe aũt nũc Pittalum Athenis medicum nobilẽ, de quo nihil alibi memoratum memini. Sed ſi recta eſt lectio Πιττάλου (quod ego opinor) nondũ nõ ferendum ex litterarum abundantia incepiſſe in ſudæ codices qui ſpittalum nobis medicum inuehit & locum illum ex Acharnenſium fabula laudat, vt vi-

E deatur illic malè legiſſe τὸ Σπιττάλου pro τοὺς Πιττάλου cohærẽte finali articuli littera principio nominis ſequentis. Κατέαξ' ἐχῖνον] Vas fuit in iudiciis æneum vel figlinum hoc nomine in quod litis inſtrumenta & teſtimoniorum tabulas olim coniiciebant quod fregiſſe criminis erat loco. Hic autem accuſator Euripides de hoc intelligit, Sed Sybaritica illa fœmina ollam teſtaceam, vel vas coculum fregerat. Nam echinum dictum etiam τὴν χύτραν μεγαλόστομον vel auctore Hippocrate teſta-
F tur Erotianus, & ſic poſtea vſurpatum ab Eupolide & Philemone in Myrmidonib. & Menãder τρέποντα (malè enim apud Erotianum legi puto ἐπιτρέποντα, cũ Comicus ille non ἐπιτρέποντας fabulã docuerit, ſed τρέποντας aut ἐπιτρέποντας diuerſas fabulas) ſed Echinus ille apud Hippocratẽ operculũ habet pertuſũ, lib. 2. περὶ γυναικ. εἰς ἐχῖνον ἰάσας, καὶ τὸ ἐπίθημα ὅπως ἔχει. vt, pſecto ex ſtimẽ primit' hoc
G genus vaſis dictũ ἐκχυῖον, quia infundatur, deinde pronunciationis corruptela ἐχῖνον. Iudicent eruditiores de coniecturis noſtris, non enim pono tanquam κορέας δόξας. Ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρατο] Non arbitror hæc legẽda cum interrogatione, ſed ſimpliciter ait, Ergo Echinus cùm illi aliquis adeſſet, anteſtatus eſt, & iniuriæ actionem intendit.

Σχόλια. Ναὶ τὰν κόραν.] τὴν Περσεφόνην. τουτέστι τὴν κόρον. παρὰ τὸ τρέφεσθαι μέχρι κόρου ὕλην. τοῖς δὲ περὶ Σικελίαν τὸ κατὰ κόρης ὀμνύειν ἐπιφιλοχώρει, ἐντεῦθεν γὰρ ὁ ἅδης αὐτὴν ἁρπάσαι μυθεύεται, ὡς οἱ τὰ τοιαῦτα γε ἀλληγοροῦντες λέγουσι, διὰ τὴν γινομένην ἐπὶ χρόνον τινὰ τῶν σπερμάτων κατὰ γῆς ἀφανισμόν. λέγει δὲ ἐπίτηδες. ἐπίδεσμον λέγει τὸν ἐπὶ τῇ πληγῇ δεσμόν. Κλητῆρες ἐπιλείψουσι.] ἐπιλείψουσι μάρτυρες τοὺς καλοῦντας. Αἴσωπον οἱ Δελφοί] ὁ μὲν Βδελυκλέων ἀγράμμως τὸν πατέρα αὐτοῦ Φιλοκλέωνα, εἴσω κομίζει. ὁ δὲ φερόμενος πλάττει μῦθον. διηγεῖται γὰρ τὸν περὶ Αἰσώπου λόγον. ὃν φασιν ἐλθόντα ποτὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς ἀποσκῶψαι αὐτούς, ὅτι μὴ ἔχοιεν γῆν ἀφ' ἧς ἐργαζόμενοι διατρέφοιντο, ἀλλὰ περιμένοιεν ἀπὸ τῶν θεῶν θυμάτων διαζῆν. οἱ Δελφοὶ χαλεπήναντες φιάλην ἱερὰν τοῖς Αἰσώπου σκεύεσιν ὑπέβαλον. ὁ μὲν δὴ οὐκ εἰδὼς τὴν ἐς Φωκίδα φέρουσαν ὥρμησεν ὁδόν. οἱ δὲ ἐπιδραμόντες καὶ φωράσαντες, ἱεροσυλίας αὐτοῦ κατηγόρουν. ὁ δ' ἐπιπέσας οὐ πάνυ πόρρω τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς πόλεως ἀγόμενος ἀφ' ἧς νόμιμον ἦν τοὺς ἱεροσύλους ἐμπλεῖσθαι, τὸν περὶ τοῦ κανθάρου μῦθον αὐτοῖς διηγήσατο. οὗ γε καὶ ἐν εἰρήνῃ μέμνηται ὁ ποιητής. ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξηυρέθη, μόνος πετεινῶν εἰς θεοὺς ἀφιγμένος. ἐκεῖ δὲ τὰ εἰκότα λεχθήσεται.

CHRIST. Νὴ τὰν κόραν.] Notat Scholiaſtes ſic dictam Proſerpinam, à ſaturitate propter Cerealia munera quæ alimoniam dant & ſatiant. Solitos autem in Sicilia iurare per κόραν, Quia Orcus illinc dicitur viraginem rapuiſſe Perſephonem, Quæ fabula in Allegoriam verſa, oſtendit ſeminũ in terra occultationem, atque adeò conciliationem genitalis fœturæ, vt eruditiſſimus ſcriptor Arnobius ex Ethnicorum rationibus quibus falſorum numinum crimina excuſant, ſcriptum reliquit, lib. 5. Aduerſus Gentes. Cæterùm ἐπίδεσμον ait faſciam ligando vulneri, reſpiciens ſcilicet ſuũ accuſatorem. Quod autem ait νοῦν ἂν εἶχες πλείονα. Sic Theocritus dixit, τάχ' ἂν πολὺ μᾶλλον ἔχοις νοῦν.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ.

Χο. Ζηλῶ σε τῆς εὐτυχίας
Τὸν πρέσβυν οἷ μετέστη
Ξηρῶν τρόπων καὶ βιοτῶν.
Ἕτερα δὲ νῦν ἀντιμαθὼν,
Ἦ μέγα τι πείσεται ἐπὶ
Τὸ τρυφερὸν καὶ μαλακόν.
Τάχα δ' ἂν ἴσως οὐκ ἐθέλοι·
Τὸ γὰρ ἀποστῆναι χαλεπὸν
Φύσεως ἣν ἔχει τις ἀεί.
Καίτοι πολλοὶ ταῦτ' ἔπαθον
Ξυνόντες γνώμαις ἑτέρων
Μετεβάλοντο τοὺς τρόπους.

STROPHA Col. xij.

CH. *Felix quidem eſt ille ſenex,*
Si deſinat mores ſuos
Victumq́; ſiccum atq; rudem,
Aliaq́; ſi doctus erit
Atq; animum applicet ad
Mollitiam & delicias.
Vereor vt ad ſe redeat,
Adeò naturam atque habitum
Facile vertere haud poteris.
Quamuis multis accidit hoc,
Suos vt mores moniti
Ab amicis reliquerint.

Σχόλια. Ζηλῶ σε τῆς εὐτυχίας.] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται κατὰ σχέσιν. ἔστι γοῦν ἡ παροῦσα στροφὴ κώλων χοριαμβικῶν ἐπιμεμιγμένων ἐπιτρίτοις διτροχαίοις διϊάμβοις δισπονδείοις ἰωνικοῖς καὶ παίωσι ιβ. καὶ ἡ ἀντιστροφὴ τοσούτων. ὧν τὸ μὲν δεύτερον καταληκτικὸν ἤτοι ἑφθημιμερές. τὰ δὲ λοιπὰ πάντα δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ μὲν τετρασυλλάβους ἔχοντα πόδας, τὰ δὲ πεντασυλλάβους. διαλύονται γὰρ αἱ μακραὶ συλλαβαὶ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἰάμβων καὶ τροχαίων ὡς εἴρηται εἰς δύο βραχείας, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τετρασυλλάβων ποδῶν. εὕρηται γὰρ καὶ χορίαμβος πεντασύλλαβος. καὶ διίαμβος καὶ διτρόχαιος καὶ ἰωνικὸς καὶ παίων. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. Ἐπὶ τὸ τρυφερόν.] ἀντὶ ἐπὶ τὸ τρυφᾶν μαλακῶς. Γνώμαις ἑτέρων.] ἀντὶ μεταπεισθέντες διὰ παραινέσεως ἑτέρων.

CHR. Ζηλῶ σε τῆς] Hæc carminis ſpecies tam in Stropha quã in Antiſtropha dicitur κατὰ σχέσιν, quia inter ſe reſpondent & numero verſuum & ſimilitudine. Conſtat vna quęque duodecim colis choriambicis mixtis Epitritis, Ditrochæis, Diiambis, Diſpondæis Ionicis & Pæonibus. ſecundus verſus eſt Dimeter catalecticus, vel vt vocant ἑφθημιμερὴς ſimilis Anacreonticis multis. Reliqui omnes ſunt Dimetri Acatalecti, aut quadriſyllabis conſtantes pedibus aut Quinque ſyllabicis. Longæ enim ſyllabę etiam hic ſoluuntur in duas breues, proinde vt in diſyllabis Iambo & Trochæo, Sic inuenias choriambum hic quinque ſyllabarum, cum duplici Iambo & Ditrochęo & Ionico & Pæone. Τὸ γὰρ ἀποστῆναι] Exſtat apud Athen. hiſtoria de Tirynthiis quę Horatianam ſententiam cõfirmat, Naturã expellas furca, tamẽ vſque recurret.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ.

Πολλοῦ δ' ἐπαίνου παρ' ἐμοὶ
Καὶ τοῖσιν εὖ φρονοῦσι,

ANTISTROPHA Col. xij.

Multam ergo laudem inueniens
Me iudice & prudentibus

To-

Τυχὼν ἄπεισι διὰ τὴν
Φιλοπατρίαν καὶ σοφίαν,
Παῖς ὁ Φιλοκλέωνος. οὐ-
δεὶς γὰρ οὕτως ἀγανῶν
Ξυνεγένετο. οὐδὲ τρόποις
Ἐπεμάνην. οὐδ᾽ ἐξεχύθην.
Τί γὰρ ἐκεῖνος ἀντιλέγων,
Οὐ κρείττων ἦν, βουλόμενος
Τοὺς φύσαντας σεμνοτέροις
Κατακοσμῆσαι πράγμασιν;

A *Philocleonis ſoboles*
Patris ob amorem ſapiens
Nunc domum abit: nec vllum enim
Adeò honeſtum atque bonum
Iuuenem ego noui, neque quem
Magis amarim inſano animo.
Vbi etenim ille contra alium
B *Dixit, nec vicit melior?*
Nunc vult patrem ornare ſuum
Magis & cultum reddere.

Σχόλια. Φιλοπατρίαν] διὰ τὸ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνίζεσθαι ἢ τοῦ πατρός. Ἀγανῶν.] ἱλαρῶν καλῶν ἀγαθῶν. οἱ δὲ ἀθανάτων. ἔνθεν καὶ ἀγανοφροσύνη προσηνεία, πραότης. Ὅμηρος σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν.

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΕΙΤΕ ΘΕΡΑΠΩΝ ΦΙΛΟΚΛΕΩΝΟΣ. ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ. Βδελυκλέων.

SERVVS SIVE FAMVLVS PHILOCLEONIS, PHILOcleon, Bdelycleon.

C

Bisetvs. Ὁ Φιλοκλέωνος θεράπων θαυμάζει καινὸν βίου τρόπον, ὅπερ ὁ δεσπότης παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν νῦν ἀσκεῖ.

Οἰ. Νὴ τὸν Διόνυσον ἄπορά γ᾽ ἡμῖν πράγματα
Δαίμων τις εἰσεκύκλησεν εἰς τὴν οἰκίαν.
Ὁ γὰρ γέρων ὡς ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου
Ἤκουσέ τ᾽ αὐλοῦ, περιχαρὴς τῷ πράγματι
Ὀρχούμενος τῆς νυκτὸς οὐδὲν παύεται.
Τἀρχαῖ᾽ ἐκεῖν᾽ οἷς Θέσπις ἠγωνίζετο
Καὶ τοὺς τραγῳδούς φησιν ἀποδείξειν Κρόνους
Τοὺς νῦν, διορχησάμενος ὀλίγον ὕστερον.
Φι. Τίς ἐπ᾽ αὐλείοισι θύραις θάσσει.
Οἰ. Τουτὶ καὶ δὴ χωρεῖ τὸ κακόν.
Φι. Κλῇθρα χαλάσθω τάδε. Οἰ. καὶ γὰρ δὴ
Σχήματος ἀρχὴ
Μᾶλλον δέ γ᾽ ἴσως μανίας ἀρχή.
Φι. Πλευρὰν λυγίσαντος ὑπὸ ῥώμης.

SER. *Noſtras in ædes, Liberum teſtor patrem,*
Inuexit aliquis nunc deus res turbidas.
Nam potus iſte tempore à multo ſenex
D *Vt tibiam audit, volupe ducens gaudium*
Saltare tota nocte nunquam deſinet.
Quin & Tragœdos autumat probaſſere
Stulta eſſe mentis, quam breui ſaltus dabit.
PH. Quis veſtibuli ſedet in foribus?
SER. En hocce malum quò procedit.
PH. Age laxentur clauſtra hæc. SER. Etenim
E *Schema Tragœdi*
Incipit aut inſani potius.
PH. Quod ſubnexum torquet latera,

Σχόλια. Εἰσεκύκλησεν] εἰσήγαγεν.

Bisetvs. Εἰσκύκλησεν, ἀντὶ τοῦ εἰσεκύκλησεν, εἰσήγαγεν, εἰσέλασεν, παρὰ τὸ εἰσκυκλεῖν, τὸ κυκλοῦντα εἰσάγειν, εἰσφέρειν, ὡς τοὺς τροχούς, καὶ τὰ στρογγύλα, καὶ τὰ σφαιροειδῆ ὠθοῦντες, καὶ κυκλοῦντες εἰς τὰς οἰκίας εἰσφέρομεν.

Christ. Ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου] Dixerat enim Philocleon prius cùm ad conuiuium iret cū Symbola, ἵνα μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου. Videntur enim facilius inebriari qui contra morem ſuum & frugalis victus rationem, inuitant ſeſe in cœna pluſculum, deinde tibiarum acroaſma vt animum reficit, ita perturbationes capitis incaleſcentis mero adiuuat. Legendum autem proculdubio ἤκουσέ τ᾽ αὐλοῦ non αὐτοῦ. Et ſic inuenio ſcriptum in Veneto codice, qui tamen ſæpe inſanum quantum mendoſus reperitur. Cæterum dixit οὐδὲν παύεται pro οὐ παύεται, vt Homerus libr. primo Iliad. ὅτ᾽ ἄριστον ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.

Σχόλια. Οὐδὲν παύεται.] ὅμοιον τῷ παρ᾽ Ὁμήρῳ. ὅτ᾽ ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔτισεν. Θέσπις] ὁ κιθαρῳδός. οὐ γὰρ δὴ ὁ τραγικός.

Christ. Θέσπις ἠγωνίζετο] Theſpis hic citharœdus erat, ne quis de Tragico dictum exiſtimet. Quòd verò ait Κρόνους τοὺς νῦν, fatuos & ſtolidos intelligit & verè ὄνους vt de Diodoro dixit Laertius, qui cùm propoſitas à Stilpone quæſtiones Dialecticas non intelligeret, dictus eſt ioculari ſcommate Κρόνος, vnde ſi priores duas litteras auferas, manebit ὄνος. Nam & tarda & ἀναίσθητα ingenia ſic vocabant. Catullus. Mule nihil ſentis: Saturnus antiquiſſ. deus multis prouerbiis occaſionem dedit, vt κρόνου πυγή, κρόνιαι λῆμαι, de quibus vide Adagiorum ſcriptores. Sic Comicus noſter dixit κρόνιον & ἀρχαῖον ὄζειν, & κρόνιππον magnum nugatorem & delirum.

F

Σχόλια. Κρόνους.] ἀρχαίους. μωρούς. λήρους. ἀναισθήτους. Τίς ἐπ᾽ αὐλείοισι] ὀρχούμενος ὁ γέρων παρατραγῳδεῖ. ὁ σχήματος δὲ τοῦ τραγῳδικοῦ. λυγίσαντος στρέψαντος, περιαγαγόντος. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιόντων. Θεόκριτος.

G

Κύπρι, τὺ θὴν τὸν ἔρωτα κατεύχεο Δάφνι λυγιξεῖν,
Ἀρ᾽ οὐκ αὐτὸς ἔρωτος ὑπ᾽ ἀργαλέω ἐλυγίχθης;

Christ. Λυγίσαντος] Rectè ſentit, me iu-

dice, Scholiaſtes qui à luctatoribus tranſlatū hoc verbum ſcripſit, qui velut nexis manibus ſolent aduerſarium prehenſum deiicere, Quamuis primigenia notione λύγος ſit vimen & λυγίζειν ligare, vnde Latinum ligo & noſtrum *Lier*. Theocritus in primo Idyllio pro ſuperare vſurpauit, τὸν ἔρωτα κατεύχεο δ᾽ ἄφι λυγιξεῖν &c.

Οἷον μυκτὴρ μυκᾶται. καὶ
Σφόνδυλος ἀχεῖ. Οἰ. πῖθ᾽ ἐλλέβορον.
Φι. Πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ.
Οἰ. Τάχα βαλλήσεις.
Φι. Σκέλος οὐράνιόν γ᾽ ἐκλακτίζων
Πρωκτὸς χάσκει. Οἰ. κατὰ σαυτὸν ὅρα.
Φι. Νῦν γὰρ ἐν ἄρθροις τοῖς ἡμετέροις
Στρέφεται χαλαρὰ κοτυληδών.
Βδ. Οὐκ εὖ μὰ Δί᾽ οὐ δῆτ᾽ ἀλλὰ μανικὰ πράγματα.
Φι. Φέρε νῦν ἀνείπω, κἀνταγωνιστὰς καλῶ.
Εἴ τις τραγῳδός φησιν ὀρχεῖσθαι καλῶς,
Ἐμοὶ διορχησόμενος ἐνθάδ᾽ εἰσίτω.
Φησίν τις; ἢ οὐδείς; Βδ. εἷς γ᾽ ἐκεινοσὶ μόνος.
Φι. Τίς ὁ κακοδαίμων ἐστίν; Βδ. υἱὸς Καρκίνου
Ὁ μέσατος. Φι. ἀλλ᾽ οὗτός γε καταποθήσεται.
Ἀπολῶ γὰρ αὐτὸν ἐμμελείᾳ κονδύλου.
Ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδέν ἐστ᾽. Βδ. ἀλλ᾽ ὦ 'ζυρέ
Ἕτερος τραγῳδὸς Καρκινίτης ἔρχεται,
Ἀδελφὸς αὐτοῦ. Φι. νὴ Δί᾽ ὠψώνηκ᾽ ἄρα.
Βδ. Μὰ τὸν Δί᾽ οὐδέν γ᾽ ἄλλο, πλήν γε Καρκίνους.
Προσέρχεται γὰρ ἕτερος αὖ τῶν Καρκίνου.
Φι. Τί τουτὶ ἦν τὸ προσέρπον. ὀξὶς ἢ φάλαγξ;
Βδ. Ὁ Πιννοτήρης οὗτός ἐστι τοῦ γένους,
Ὁ σμικρότατος ὃς τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ.
Χι. Ὦ Καρκίν᾽ ὦ μακάριε τῆς εὐπαιδίας.
Ὅσον τὸ πλῆθος κατέπεσεν τῶν ὀρχίλων.
Ἀτὰρ καταβατέον γ᾽ ἐπ᾽ αὐτοῖς ὦ 'ζυρέ.
Ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἢν ἐγὼ κρατῶ.

En quale patens mugit naris,
Vertebra ſonat. SER. Pota elleborum.
PH. Trepidat galli Phrynichus inſtar.
SER. Num ſaxa iacis?
B *PH. Crus ſublime ſub æthera vibrans*
Hiſcit podex. SER. at reſpice te.
PH. Nunc in noſtris facilè articulis
Natis en reſoluta mouetur.
BD. Non hæc agilitas ſed mera eſt inſania.
PH. Age æmulos nunc prouoco aduerſarios
Si quis Tragœdus eſſe ſaltator bonus
Ait, huc adeſto exercitor ſaliſubſulus,
C *Nemon' loquetur? BD. ſolus en ille vnicus.*
PH. Quis tam miſellus ille? BD. Cancrifilius,
Medius trium. PH. ſed illicò abſorbebitur,
Quia alapæ ſaltatione occiderem
Vt qui imperitus ſit modorum. BD. aſt ô miſer
Alter Tragœdus proximat Cancro ſatus
D *Et frater huius. PH. hic, puto, obſonatus eſt.*
BD. Nil ergo cancros præter eſitauerit:
Cancri ecce rurſus natus alter huc venit.
PH. Quid eſt? araneúſne vel acetabulum?
BD. Hic Pinnoteres dicitur gentis ſuæ
Pumillimus, qui ſcriptor eſt Tragœdiæ.
PH. O Cancer alma prole felix liberûm
Quanta Orchilorum multitudo decidit!
E *Facienda in illos ô bone, eſt, eſcenſio,*
Si forſan illos capio, ſalſuram para.

Σχόλια. Σφόνδυλος] ἴσως αἰσχρόν τι πεποίηκε.

Christ. Σφόνδυλος ἀχεῖ] Fortaſſis ſenex ita conſtrictus & ſublatus à filio crepitum ventris emiſerat, aut aliud quid turpe deſignauit quod famulū coegit imprecari, πῖθ᾽ ἐλλέβορον, Id inſanis dici ſolet. Sed fortaſſis quia Veratrum nigrum, folijs eſt Sphondylij proximum, & ventrem mouet, F propterea fortaſſis ludit in voce σφονδύλου & ἐλλεβόρου quod σφονδυλίῳ eſt ſimile. Scholiaſtes hoc loco litteram decuſſatam apponit, quaſi culpę notam, quia πῖθι inquit, de Pharmacis ſumendis dicitur, πῖε de potionibus quotidianis & quibuslibet, & laudat hunc Senarium λαγὼν ταράξας πῖθι τὸν θαλάσσιον, id eſt Leporem marinū ſume quem turbaueris. Sed neque vera eſt hæc obſeruatio, nā & Prouerbium vincit πῖθι ἢ ἄπιθι, neque ſecum G conſentanea ſcripſit hic Grammaticus, nam ſi de Pharmacis πῖθι propriè dicitur, rectè ergo hic vſurpat hoc verbū noſter Comicus, nullum enim certius eſt Pharmacum quam Ellebori, cuius natura ea eſt (vt ſapiens Democritus ab Hippocrate ἐλλεβοροποτούμενος ad eundem ſcripſit) vt ſanitatē pariter & inſaniam purget, támque ſanis noceat quàm inſanis prodeſt. Eo Præti filias purgatas à furore ſcribit Dioſcorides, ideòque vocatū Melampodion putat.

Σχόλια. Πῖθ᾽ ἐλλέβορον.] ἐπισημειοῦται τὴν λέξιν κἀνταῦθα τῷ χ. ὅτι τὸ μὲν πῖθι, ἐπὶ φαρμάκου λέγουσι. λαγὼν ταράξας πῖθι τὸν θαλάσσιον. τὸ δὲ πῖε ἐπὶ τοῦ ποτοῦ. ἐκ τοῦ ἐλλεβόρου καὶ ἐλλεβοριᾶν, τὸ ἐλλέβορον δεῖσθαι. ὡς Καλλίας φησὶ καὶ ἐλλεβορίζειν. Πτήσσει Φρύνιχος] παροιμία ἐπὶ τῶν κακόν τι πασχόντων. ἀπὸ Φρυνίχου τοῦ τραγικοῦ. ἐν Ἀθήναις χιλίαις ἐζημίωσαν, ἅλωσιν Μιλησίων τραγῳδήσαντα. ὁ δὲ Φρύνιχος οὗτος Ἀθηναῖος ἦν υἱὸς Μελάνθα. ἔστι δὲ τῶν δραμάτων αὐτοῦ ταῦτα. Ἀνδρομέδα, Ἠριγόνη. ἐποίησε καὶ Πυῤῥίχας. πτήσσειν δὲ κυρίως τὸ φεύγειν καὶ φοβεῖσθαι. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων.

Bisetvs. Εὐστάθιος. πτήσσω, τὸ μὲν φόβῳ συστέλλομαι. παρὰ τὸ πτῶ, ὃ ἐκ τοῦ πίτω συγκέκοπται. ἀλλαχοῦ δὲ πτήσσειν παρ᾽ Ὁμήρῳ, ἀντὶ τοῦ πτοεῖν, καὶ ἐκφοβεῖν ἀλλοπαθῶς. πτήσσειν δὲ τὸ φοβεῖσθαι, ὅθεν πτώξ, καὶ ὁ πτωχός.

Christ. Πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ] Iuit in Prouerbium Phrynichi poetæ (vt volunt) Tragici trepidatio, quem Athenienſes filium Melanthæ mulctarunt mille drachmis, quod Mileſiorum excidium repræſentaſſet in Tragœdia, neque puto

puto eundem eſſe qui mortuus proditionis damnatus eſt, vt ſcribit Plutarchus in Alcibiade. apud quem integrum habes Senarium poëtæ cuiuſdã, vnde hic verſus noſtri Comici de Phrynicho ſumptus videtur, ſaltem qui huc pertinet, eſt autem de domito à Socratis diſciplina Alcibiadis ingenio, ἔπτηξ' ἀλέκτωρ δοῦλον ὡς κλίνας πτερόν, id eſt Obnoxiam alam flexit vt gallus tremens. A

Σχόλια. Τάχα βαλλήσεις.] ῥίψεις λίθους δηλονότι ὀρχούμενος. Σκέλος οὐράνιον.] ὡς αὐτοῦ ἐπάραντος τὸ σκέλος καὶ ἐπιδείξαντος τὸν πρωκτόν. B

CHRIST. Ἐκλακτίζων] Muliebris ſaltatio & velut ἐμμέλεια exarmata, dicebatur ἐκλάκτισμα, mollisque erat fracta & obſcæna, (vt ſcitè notat in lib. Poetices Princeps literatorum Cæſar Scaliger) quia calce humerus erat ſuperandus & retegendæ partes pudendæ, ſimiles ferè ei quæ apud Laconas βίβασις dicebatur, in qua nates calcibus impetebãtur, vt diximus ad Lyſiſtratam, ſaltuumque numerus recenſebatur, vt cuidam ſaltationi inſcriptum olim fuerit, & cani deinde in laudẽ ſolitũ χίλια πόκα βιβάντες. Heſychius nõ ἐκλάκτισμα ſed ἐκλακτισμὸν vocat, aitque eſſe Choricum ſchema, & ὄρχησιν σαύτονον. Herodotus in Eratone, genus illud ſaltationis propter quod Hippoclides excidit ſpe matrimonij, & (vt ipſe ait ſcriptor) ἀπορχήσατο τὸν γάμον, vocat Emmeliam, &, vt arbitror, ἐκλάκτισμα fuit, nam vtitur his verbis, σκέλεσι ἐχειρονόμει. Quod cùm vidiſſet ſperatus ſocer Cliſthenes alium aſciuit ſibi generũ, ſpretus verò ille faſtidioſo dicterio eum vltus Prouerbium peperit οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. C D

Σχόλια. Κοτυληδόν.] κινήσαντος ἡ κοτυλήδων στρέφεται. Ἀλλὰ μανικὰ πράγματα] εἰπόντος αὐτοῦ ὅτι νῦν δὴ λέλυμαι χαλαρᾶς γενομένης τῆς κοτύλης, ἐπάγει ὁ παῖς ὅτι οὐκ ἐκλύσεως ἀλλὰ μανίας ἐστὶ πράγματα.

CHRIST. Μανικὰ πράγματα] Quia pater dixerat de laxitate κοτυληδόνος, & mobilem velut ἔκλυσιν commendarat Filius inquit, non eſt ἔκλυσις ſed verè ἔκστασις & μανία. Sic enim Μανίαν etiã vocat Hippocrates. Paulò poſt ἀνείπω dicit, id eſt ἀνακηρύξω & ἀναγορεύσω. E

Σχόλια. Ο μέσατος] οὐ τὸν τραγικὸν λέγει μέσατον. ἄλλως, ἀντὶ τοῦ μέσος. ἢ Μένανδρος Καρχηδόνιος. ἀκριβῶς δὲ ἔοικε λέγειν. τέσσαρες μὲν δή εἰσιν. ἀλλ' οἱ τρεῖς χορευταί. Ξενοκλῆς δὲ ποιητής. καταλέγει αὐτοὺς σαφῶς Φερεκράτης. περὶ τριῶν οὖν μέσος.

BISETVS. Καταποθήσεται] καταπίνω, μέλλων ἄχρηστος, καταπίσω, παρὰ τὸ καταπίω. καὶ καταπιοῦσω, παρὰ τὸ καταπιόω ἄχρηστον, ἀνθ' οὗ καταπίομαι ἐν χρήσει. ὁ παρακείμενος καταπέπωκα, ὡς παρὰ τὸ πόω. καὶ καταπέποκα, ὡς παρὰ τὸ πόω, ἄμφω ἄχρηστα. ἐκ τούτων μέντοι γίνεται ποτὲ μὲν τὸ καταπέπωμαι, ὅθεν τὸ αἰολικὸν πῶμα, πώματος. ποτὲ δὲ, τὸ καταπέπομαι, ὅθεν τὸ πόμα, καὶ πόσις, καὶ ὁ πότος, ου. καὶ ποτής, ῆ, ὄν. ὅθεν ὁ μέλλων πρότερος παθητικὸς καταποθήσομαι. ὁ δὲ ἀόριστος β. ἐνεργητικός, ἔπιον, παρὰ τὸ πίω, ὅθεν ὁ μ. β. πίομαι, ἀντὶ τοῦ πιοῦμαι, περὶ δὲ τούτων ἐν τοῖς ἄνω. F

CHRIST. Ο μέσατος] Quatuor habuit filios Carcinus, ſed de tribus tantum agit, qui erant χορευταί, nam quartus Xenocles poeta erat. Dixit autem μέσατος pro μέσος vt ſæpè apud bonos auctores. Ἀπολῶ γὰρ αὐτόν] Maliin αὐτὰς, & ſic puto melius; feſtiuè autem ἐμμέλειαν κονδύλου dixit quia χειρονόμος & manus ictum daret deſultoriũ. Sic videtur Euripides de Cyclope dixiſſe qui ſocios Vlyſſis mandebat ῥυθμῷ τινι. Propriè autem ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt, vnde tranſlatum ad pedes metricos. Oſtendit autem quàm fuerint puſilli & tenues homunciones iſti Carcinitæ, ſed & tacitè innuit malum choreutem illum medium, cum ait ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδέν puta οἶδεν voluiſſe addere. G A

Σχόλια. Ἐμμέλειαν κονδύλου] ἐμμέλεια τραγικὴ ὄρχησις, ὡς οἱ ἐλέγχοι ἐμμέλεια ᾠδῆς, εἶπε δὲ κονδύλου, δίδωμι αὐτῷ κόνδυλον καὶ ἀπολῶ αὐτόν. μικρὸς γάρ ἐστι καὶ λεπτός. Ἐν τῷ ῥυθμῷ γάρ.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲν οἶδε τοῦ ῥυθμοῦ. Καρκινίτης δὲ υἱὸς Καρκίνου. ἀφωνή δὲ εἶπεν ὡς ὀψοφάγον αὐτὸν διαβάλλων, πολλοὶ γὰρ Καρκίνους παρὰ τοὺς καρκίνους τοὺς λεγομένους φαγούρους. B

BISETVS. Ἀλλ' ὦ ζυρέ] τὸ πλῆρες, ἀλλ' ὦ οἰζυρέ. οἰζύω, τὸ θρηνῶ, καὶ κακοπαθῶ, παρὰ τὸ οἰ θρηνητικὸν ἐπίρρημα γίνεται οἰζω ὅθεν οἰζύω, καὶ διαλύσει οἰζύω, ὅθεν οἰζύς, καὶ οἰζυρὸς ὄνομα τὸ. οἰζύς, ἡ κακοπάθεια θρηνεῖν ποιοῦσα. καὶ οἰζυρὸς, ὁ κακοπαθῶν, καὶ ἄθλιος.

Σχόλια. Ὀξὶς ἢ φάλαγξ.] εἶδος ἀγγείου ὀξηροῦ ἡ ὀξίς. ἄλλως. εἰς σμικρὸν τὸν Φιλοκλέα καὶ Φαλάγγιον. δῆλον δὲ ἐκ τῶν Φερεκράτους ἀγρίων. καὶ Καρκῖνος μέντοι ἦν ὁ Θωρυκίου υἱός. ἦσαν δὲ αὐτοῦ τρεῖς τινες. μικροί. κομῆται τότε καὶ νῦν εἰσὶ μικροὶ κομῆται. φίλαρχοι τότε παῖδες ἦσαν ὄντες νῦν φιλαρχικώτεροι. μὰ τὸν Δί' οὐ τρεῖς τι ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ τέτταρες. Ο πιννοτήρης.] περὶ Ξενοκλέους ὁ λόγος. πιννοτήρης δὲ οὐκ ἄλλως ἀλλ' ἐπεὶ Καρκίνιόν τι ἐστὶ σμικρὸν καὶ ἀεὶ ταύτῃ προσδεχόμενον. Σοφοκλῆς Ἀμφιαράῳ ὁ πιννοτήρης τοῦ δὲ μάντεως χωρεῖ. ἄλλως. πίννα ὄστρεόν ἐστι. τοῦτο ὑποδέχεται Καρκῖνος. καὶ ὅταν εἰσέλθῃ μικρὸν ἰχθύδιον δάκνει τὴν πίνναν καὶ συστέλλει τὸ ὄστρακον καὶ ἀποκλείει τὸ ἰχθύδιον. ἄλλως. οἱ μὲν ζῷόν τι λέγουσι σμικρὸν τὸν Καρκίνον τὸν πιννοτήρην, οἱ δὲ αὐτὸν τὸν Καρκῖνον ὡς ἐπιτηροῦντα τὴν πίνναν. φασὶ γὰρ ὅτι ἡ μὲν πίννα πρὸς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ἀνοίγνυσι τὸ ὄστρακον, καὶ τὴν θέρμην εἰσδέχεται. ὁ δὲ ἐπιτηρῶν εἰσέρχεται καὶ δάκνει αὐτήν. ἡ δὲ συστέλλει τὸ ὄστρακον καὶ βιβρώσκεται ὑπ' αὐτοῦ. C D

BISETVS. Ἀθήναιος ἐν τῷ γ. τῶν Δειπνοσοφ. αἱ πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τοῦ βυθοῦ, ἔχουσί τε ἐν ἑαυταῖς τὸν πιννοφύλακα, αἱ μὲν καρίδιον, αἱ δὲ καρκίνιον. οὗ στερόμεναι θᾶττον διαφθείρονται. καὶ ἡ μὲν πίννα ὄστρεόν ἐστιν, ὁ δὲ πιννοτήρης, καρκῖνος μικρός. καὶ ἡ πίννα διαστήσασα τὸ ὄστρακον, ἡσυχάζει τηροῦσα τὰ ἐπεισιόντα ἰχθύδια. ὁ δὲ πιννοτήρης παρεστὼς ὅταν εἰσέλθῃ τι, δάκνει αὐτὴν ὥσπερ σημαίνων. ἡ δὲ δηχθεῖσα συμμύει, καὶ οὕτω τὸ ἀποληφθὲν ἔνδον κατεσθίουσι κοινῇ. E

CHRIST. Ο πιννοτήρης] Sic vocat minimũ natorum Carcini qui fortaſſis eſt Xenocles ſcriptor Tragœdiarum quem quartum præter tres alios eſſe diximus. Tamen Scholiaſtes Philoclen ſcribit & teſtem laudat Pherecratẽ ex fabula ἀγγείων (neſcio an verus hic titulus fabulæ Pherecrateæ, niſi legas ἀγρίων, nam eam fabulã docuit) vt lucem nullam diſpiciam in iſta nomenclatura. Nos ad Irenam ſatis multa congeſſimus de iſtis Carcinomatis. ſed quibus fides non eſt aſtruenda vt iuratis teſtibus, nihil ſtatuimus iure perpetuo ſed arbitrario tantum. Cæterum cũm ait hic noſter ὀξὶς ἢ φάλαγξ, certè λεπάδα vel Patellam de genere concharum ὀξίδα, (vt puto) vocauit per φάλαγγα Cancrorum genus quĩ Μαῖαι dicuntur & nos vocamus Maris Araneum: fortaſſis autẽ Pinnoterem ab acumine dixit ὀξίδα. F G

Σχόλια. Τῶν ὀρχίλων.] ὀρχίλος εἶδος ὀρνιθαρίου

πρόν. διὰ τοῦτο βραχὺ καὶ κατωφερὲς, ἅμα μὲν πρὸς τὴν λαγνείαν, ἅμα δὲ πρὸς τὴν ὄρχησιν. ἐμφαίνει δὲ αὐτοὺς καὶ μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. Ἅλμην κύκα.] ὡς πρὸς ἰχθῦς ὁ λόγος. ὅτι ἅλμη ὅτι πάντως ζωμός. καὶ τὸ πρὸς τὸ πολυφάγον αὐτῶν. ἵνα γὰρ τὰ κρέα μὴ σήπηται, πάττεται τῇ ἅλμῃ. ἄλλως. ἐπειδὴ ἅλμην παρασκευάζουσιν ἐπὶ τῷ φαγεῖν ἰχθύδια ἢ καρκίνους. ὡς καρκίνοις οὖν αὐτοῖς χρώμενος φησὶν ὅτι παρασκεύαζε ἅλμην, ἵνα ἐὰν

A αὐτοὺς νικήσω ἐπιθέσω αὐτοὺς καὶ φάγω.

CHRIST. Ην ἐγὼ κρατῶ] Non dubito quin legendum ſit ἢν pro ἐὰν quod videtur placuiſſe Scholiaſtæ. Si inquit victor fuero, vide vt ſalſuram & muriam tuis filiis pares quò facilius eos obſonem. Verſu ſequenti, vt integrum ſit metrum Ariſtophanicum lego αὐτοῖς ὀλίγον.

B

ΧΟΡΟΣ, ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

CHORVS, SEMICHORVS.

BISETVS. Ὁ Χορὸς εἰς δύο μέρη διαιρεθεὶς ᾄδει, καὶ ὀρχεῖται, καὶ τῷ δράματι τέλος οὕτως ἐπιτίθησι.

Χο. Φέρε νῦν, ἡμεῖς αὐτοῖς ὀλίγον ξυγχωρήσωμεν ἅπαντες
Ἵν' ἐφ' ἡσυχίας ἡμῶν πρόσθεν βεμβικίζωσιν ἑαυτούς.

CH. *Agedum nunc nos pauxillum concedamus temporis ipſis*
Tranquillè vt coram nobis ſeſe verſent turbinis inſtar.

C

Σχόλια. Βεμβικίζωσιν.] δινεύσωσιν. βέμβηξ δὲ ὁ ξύλινος στρόμβος. ἐν ἐπιγράμματι,
Οἱ δ' ἄρ' ὑπὸ πληγῇσι θοὰς βέμβικας ἔχοντες
Ἔστριφον εὐρείῃ παῖδες ἐνὶ τριόδῳ.
καὶ ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν δεῖ. ἀντὶ τοῦ εὐκίνητον καὶ εὔστροφον εἶναι δεῖ. ἔστι δὲ ὁ βέμβηξ ἐργαλεῖον ὃ μάστιγι στρέφουσιν οἱ παῖδες. ἢ παίγνιον τῶν παίδων. ὡς τροχός. ὃς μάστιγι κομβρεῖς στρέφεται καὶ βεμβικιᾶν τὸ περιστρέφεσθαι. ὡς καρκίνοις δὲ ὁ χορὸς αὐτοῖς διαλέγεται.

D

CHRIST. Βεμβικίζωσιν] Id eſt circumagant ſe & verſent, vt à pueris ſolet turbo. vnde in Auibus dixit βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν, quibus verbis notatur τὸ εὔστροφον καὶ εὐκίνητον horum Saliſubſulorum. Neque alia ratione in Irena hos Carcini filios Strobilos vocat propter orbiculatam ὄρχησιν, tum quia στρόβιλοι dicantur limaces & ceryces turbinati, Quæ ideò hic addita volumus præter quæ ad Irenam notata à nobis, Quia illic, perperam diximus neſcio quæ de nucleis pineis qui & Strobili dicti, ſed (vt arbitror) ἀπροσδιονύσως. Ludit autẽ Comicus ad nomen στροβίλων, cùm paulò poſt ait στρόβει, παράβαινε κύκλῳ. &c. Propriè autem καρκίνων mentionem facit, quod eſt Squillæ & Cancri genus quod nos à ſaltatione capreolas dicimus.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

STROPHA Col. x.

Ημι. Ἄγ' ὦ μεγαλώνυμα
Τέκνα τοῦ θαλαττίου,
Πηδᾶτε παρὰ ψάμαθον
Καὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Καρκίνων ἀδελφοί.
Ταχὺν πόδα κύκλῳ σοβεῖτε,
Καὶ τὸ Φρυνίχειον
Ἐκλακτισάτω τις ὅπως
Ἰδόντες ἄνω σκέλος,
Ὤζωσιν οἱ θεαταί.

E

SEM. *Age inclyta nomina*
O maris propagines,
Saltate propè pelagi
Littus, ſteriles & arenas:
Caridum ite fratres
Citos pedes mouete in orbem,
Tum recalcitrans quis
Alto pede Phrynichium
In ſchema eat, accinens
Miretur vt theatrum.

F

Σχόλια. Καὶ τὸ Φρυνίχειον.] δῆλον ὡς σημειῶδές τι ἦν τὸ Φρυνίχειον. τὸ εἰς ὕψος ἐν τῇ ὀρχήσει ἐκλακτίζειν. τὸ δὲ ὤζωσιν, ἀντὶ τοῦ θαυμαστικόν τι λέγωσι. συνέθετο δὲ ὥσπερ τὸ οἰμώζειν καὶ κλαίειν, ἀπὸ τοῦ ὢ θαυμαστικοῦ.

CHRIST. Ὤζωσιν οἱ θεαταί] Id eſt Admiratione perculſi ſpectatores clament & vociferentur, cùm videris arduos ſecundum Phrynichum ſaltus, crure ſcilicet in ſublime extenſo. Puto verò legendum per o magnum ὤζωσιν, Fictum verbum à particulis ὢ ὤ quo etiam vſus eſt Æſchulus in Diris, proinde vt ab αἶ αἶ verbum αἰάζειν, ab οἴμοι verbum οἰμώζειν, & à φεῦ φεῦ fecit etiam idem Æſchylus nouum verbum φεύζειν in Agamemnone, vbi cùm Caſſandra dixiſſet φεῦ φεῦ, reſpondet Chorus τί τοῦτ' ἔφωξας Ego verò arbitror etiam ab ἒ ἔ manaſſe ἐλελίζειν eadem ratione vel potius ἀναλογίᾳ.

G

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα στίχων ι.

STROPHA altera ver. 10.

Ημ. Στρόβει. παράβαινε κύκλῳ. καὶ γάστριζε σαυτόν

SEM. *Procede, chorúmque moue, pectus tuum retundens*

CHRIST. Στρόβει, περίβαινε] Stropha hæc notatur decem verſuum numero, quãuis ſeptem tantum habeat, vt neceſſe ſit tres deſiderari, aut aliter digerendos iſtos. Quod genus ſit hoc carminis, non eſt mihi procliue affirmare, tamen prout diſtincti ſunt exiſtimo metrum eſſe λογαοιδὸν ex Anapæſtis conſtans & συζυγίᾳ Iambica ἐφθημιμερεῖ, quamuis ad λογαοιδικοὺς verſus ſciam προσῳδιακῶν ἀποδίαν pertinere. Fortaſſis etiam Archebuleum carmen eſt de quo conſulendus Hephæſtion. Γάστριζε σεαυτόν] Verbera pectus tuũ, hoc enim eſt γαστρίζεσθαι, eſt etiam lautè viuere & inuitare ſe pluſculum in cœna.

Ῥῖπτε σκέλος οὐράνιον. βέμβικες ἐγγιγνέσθων.
Καὐτὸς γὰρ ὁ ποντομέδων ἄναξ πατὴρ προσέρπει,
Ἡσθεὶς ἐπὶ τοῖσιν ἑαυτοῦ παισὶ, τοῖσι τριόρχαις.
Ἀλλ' ἐξάγετ' εἴτι φιλεῖτ' ὀρχούμενοι, θύραζε
Ἡμᾶς ταχύ. τοῦτο γὰρ οὐδείς πω πάρος δέδρακεν,
Ὀρχούμενον ὅς τις ἀπήλλαξεν χορὸν τρυγῳδῶν.

Crus erige in aëra, fiant turbines rotati:
Namque ipſe maris dominator huc pater propinquat
Lætus ſobole propria, tribus puta Triorchis:
Verùm ite foras Saliſubſuli ite, ſi quid hæc ars
Vobis placet, hoc etenim nondum accidit cuiquam
Quicunque chorum ſalientem emiſerit Tragœdus.

Σχόλια. Ῥῖπτε σκέλος.] Εὐφρόνιος οὕτω φησὶν ὀνομάζεσθαι σχῆμά τι τραγῳδικῆς ὀρχήσεως. βέμβικες δὲ περιφοραὶ. περιαγωγαὶ ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

CHRIST. Ῥῖπτε σκέλος] Euphronius ſic vocari cenſet genus Tragœdicæ ſaltationis. Sed puto referendum ad ſuperiora quæ dixit περὶ ἐκλακτισμοῦ Nam σκέλος οὐράνιον nihil aliud eſt quàm crus ſublime. Sunt autem hic βέμβικες, circumactus & rotationes, περιφοραὶ & περιαγωγαὶ vt diximus.

Σχόλια. Καὐτὸς γάρ.] ὁ Καρκῖνος φησὶ προσέρχεται. πρὸς τοῦτο γὰρ καὶ τὸ ποντομέδων.

CHRIST. Ποντομέδων] Sic Carcinũm vocat propter filios, quos antè dixit τέκνα τοῦ θαλασσίου. Legendum verò verſu ſequenti propter metrum τοῖς τριόρχαις non τοῖσι vbi ludit in voce propter τρεῖς ὀρχηστάς.

Σχόλια. Τοῖσι τριόρχαις.] ἔπαιξε διὰ τὸ τρεῖς εἶναι. ἔστι δὲ ὁ τριόρχης ὄρνεον. Ἐξάγετ' εἴτι φιλεῖτε] ἐξάγετε ἑαυτοὺς φησὶν ἔξω. Οὐδείς πω πάρος.] εἰσέρχεται γὰρ ὁ χορὸς ὀρχούμενος. οὐδαμῶς δὲ ἐξέρχεται.

CHRIST. Οὐδείς πω πάρος] Chorus enim ingrediens ſaltus edebat, nunquam egrediens. Et tamen in exodiis ſaltabant, Firmicus libr. 6. Qui veterum fabularum exitus in ſcenis ſaltantes imitentur. Vocat enim τὰ ἐξόδια exitus fabularum.

FINIS CRABRONVM, SEV VESPARVM.

ΟΡΝΙΘΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΥΟ πρεσβῦται Ἀθηναῖοι Πεισθέταιρος καὶ Εὐέλπις τὴν συκοφαντίαν φεύγοντες τὴν Ἀθήνησι, μετανίστανται δοκιμάζουσι. καὶ κολοιὸν καὶ κορώνην πριάμενοι, παραγίνονται πρὸς ὄρνιθας τῆς παρ' αὐτοῖς ἐπιθυμοῦντες διαγωγῆς. οἱ δὲ ὄρνιθες τὸ μὲν πρῶτον ἀρνεῖσθαί φασιν, εἰ μὴ ἀνθρώπων πολεμίων ὄντων οἰκήσουσι. μαθόντες δὲ ὕστερον ἃ ὠφεληθήσονται, συγχωροῦσι μένειν αὐτοῖς. οἱ δὲ, πόλιν κτίσαντες ἐν τῷ ἀέρι, νεφελοκοκκυγίαν ὠνόμασαν. ἀλλ' οὐδὲ ταύτην ἀνενόχλητον ἐῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι. μάντεις γὰρ καὶ χρησμολόγοι φοιτῶσι, λαβεῖν τι βουλόμενοι ἐν οἷς καὶ Μέτων. οὗτοι δὲ πάντες, ἀποπέμπονται ἄπρακτοι. τελευταῖον δὲ καὶ θεοὶ διὰ τὸ μὴ ἐᾶσθαι τὸν καπνὸν τῶν ἱερείων ἀνιέναι, λιμῷ φθειρόμενοι πρεσβεύονται πρὸς τοὺς ὄρνιθας. ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ δράματος, διασῦραι πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς φιλοδίκους. ἡ δὲ σκηνὴ ἐν πέτραις καὶ ὀρνέοις. ἐγράφη δὲ μετὰ τὸν Ἀλκιβιάδην ὑπὸ τῆς σαλαμινίας νεὼς μεταπεμφθῆναι διὰ τὴν περικοπὴν τῶν ἑρμῶν καὶ φυγεῖν εἰς λακεδαίμονα.

ΑΛΛΩΣ.

Δύο εἰσὶν Ἀθήνηθεν ἐκκεχωρηκότες πρεσβῦται διὰ τὰς δίκας. πορεύονται δὲ πρὸς τὸν τηρέα ἔποπα γενόμενον, πευσόμενοι παρ' αὐτοῦ, ποία πόλις ἐστὶν εἰς κατοικισμὸν βελτίστη. χρῶνται δὲ τοῖς ὁδοῦ καθηγεμόσιν, ὀρνέοις. ὁ μὲν, κορώνῃ. ὁ δὲ, κολοιῷ. ὀνομάζονται δὲ, ὁ μὲν πεισθέταιρος. ὁ δὲ εὐελπίδης ὃς καὶ πρότερος ἄρχεται. Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις. τὸ δρᾶμα τοῦτο, τῶν ἄγαν δυνατῶς πεποιημένων. ἐδιδάχθη ἐπὶ χαβρίου ἄρχοντος εἰς ἄστυ, διὰ καλλιστράτου. ὃς ἦν, δεύτερος τοῖς ὄρνισι. πρῶτος, ἀμειψίας κωμασταῖς. τρίτος, φρύνιχος μονοτρόπῳ. ἔστι δὲ λε'. φοβερὰ δὲ τότε τοῖς Ἀθηναίοις τὰ πράγματα. ἐπεί τε γὰρ ναυτικὸν ἀπώλετο περὶ σικελίαν. λάμαχος, οὐκέτι ἦν. νικίας ἐτεθνήκει. δεκέλειαν ἦσαν τειχίσαντες λακεδαιμόνιοι. ἆγις ὁ λακεδαιμονίων στρατηγὸς, προσεκάθητο τὴν ἀττικήν. ἀλκιβιάδης, τὰ λακεδαιμονίων ἐφρόνει. καὶ ἐκκλησιάζων, συνεβούλευσε τὰ χρηστὰ λακεδαιμονίοις. διὰ ταῦτα αἱ Ἀθηναίων φυγαί. καὶ ὅμως οὐκ ἀπείχοντο τοῦ κακοπραγμονεῖν καὶ συκοφαντεῖν.

ΑΛΛΩΣ.

Τῆς τῶν Ἀθηναίων πολιτείας τὸ μέγιστον ἦν κλέος, αὐτόχθοσι γενέσθαι, φιλοτιμία πρώτη, τῷ μηδεμιᾶς πόλεως φανείσης ἀνὰ τὴν πρώτον ἀναβλαστῆσαι. ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ὑπὸ προεστώτων πονηρῶν καὶ πολιτῶν δυσχερῶν, ἀνετέτραπτο καὶ διωρθοῦτο πάλιν. ἐπεὶ οὖν τοῦ σικελικοῦ πολέμου πονηρῶν τινῶν τὰ πράγματα ἐγχειρισθέντων, ἐπισφαλὴς γέγονεν ἡ παρ' ἑαυτοῖς κατάστασις. καὶ ἐν μὲν ἄλλοις δράμασι, διὰ τῆς κωμικῆς ἀδείας ἤλεγχεν Ἀριστοφάνης τοὺς κακῶς πολιτευομένους. φανερῶς μὲν, οὐδαμῶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τούτου ἦν ἐκκλησία. λεληθότως δὲ ὅσον ἀφῆκεν ἀπὸ κωμῳδίας προσσκευήν. ἐν δὲ τοῖς ὄρνισι καὶ μέγα τι διανοεῖται. ὡς γὰρ ἀδιόρθωτον ἤδη νόσον τῆς πολιτείας νοσούσης, καὶ διεφθαρμένης ὑπὸ τῶν προεστώτων, ἄλλην τινὰ πολιτείαν αἰνίττεται, καὶ προεστῶτας ἑτέρους, ὥσπερ εἰ τῶν ὄντων κακῶν καθεστώτων. οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα ὅλον καὶ τὴν φύσιν εἰ δέοι, συμβουλεύει μετατίθεσθαι πρὸς τὸ ἠρεμαίως βιοῦν. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη. τὰ δὲ κατὰ θεῶν βλάσφημα, ἐπιτηδείως ᾠκονόμηται. κτιστῶν γάρ φησι τὴν πόλιν προσδεῖσθαι θεῶν, ἀφεστηκυιῶν τῆς κατοικίας τῶν Ἀθηναίων τῶν ὄντων, καὶ παντελῶς ἠλλοτριωκότων ἑαυτοὺς τῆς χώρας. ἀλλ' ὁ μὲν καθόλου στόχος, τοιοῦτος. ἕκαστος δὲ τῶν κατὰ μέρος, οὐκ εἰκῆ. ἀλλ' αὖ πικρῶς Ἀθηναίων καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐγχειριζομένων τὰ κοινά. ἐλέγχει τὴν φαύλην διάθεσιν, ἐπιθυμίαν ἐγκατασπείρων τοῖς ἀκούουσιν, ἀπαλλαγῆναι τῆς ἐνεστώσης μοχθηρᾶς πολιτείας. ὑποτίθεται γὰρ περὶ τὸν ἀέρα πόλιν τῆς γῆς ἁπάσης ἀπαλλάσσων. ἀλλὰ καὶ βουλὰς καὶ συνόδους ὀρνίθων, ταῖς Ἀθηναίων δυσχεραίνων. ἀλλὰ καὶ ὅσα παίζει, ἐπίσκοπον, ἢ ψηφισματογράφον, ἢ τοὺς λοιποὺς εἰσάγων οὐχ ἁπλῶς. ἀλλὰ γυμνοῖ τὰς ἁπάντων προαιρέσεις, ὡς αἰσχροκερδείας ἕνεκεν χρηματίζοντας. εἶθ' ὕστερον καὶ τοὺς θεοὺς, εἰς ὑπόνοιαν κωμῳδεῖ. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν γερόντων πεποίηται. ὡς εἰ πεποιθοίη ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, καὶ ἐλπίζοι, ἔσεσθαι ἐν βελτίοσι. τινὲς δέ φασι τὸν ποιητὴν, τὰς ἐν ταῖς τραγῳδίαις τερατολογίας διελέγχειν. ἐν δὲ τοῖς νῦν, τὴν τῆς γιγαντομαχίας συμπλοκὴν ὅλον ἀποφαίνων, ὄρνισιν ἔδωκε διαφέρεσθαι πρὸς θεοὺς περὶ τῆς ἀρχῆς. Ἐπὶ χαβρίου τὸ δρᾶμα καθῆκεν εἰς ἄστυ, διὰ καλλιστράτου. εἰς δὲ λήναια, τὸν ἀμφιάραον ἐδίδαξε διὰ φιλωνίδου. λάβοι δ' ἄν τις τοὺς χρόνους, ἐκ τῶν πέρυσι γενομένων ἐπὶ ἀριμνήστου τοῦ πρὸ χαβρίου. Ἀθηναῖοι γὰρ πέμπουσι τὴν σαλαμινίαν, ἀλκιβιάδην μετακαλούμενοι ἐπὶ κρίσει τῆς τῶν μυστηρίων ἐκμιμήσεως. ὁ δὲ ἄχρι μὲν θουρίων εἵπετο τοῖς μεθήκουσιν. ἐκεῖθεν δὲ δρασμὸν ποιησάμενος εἰς πελοπόννησον ἐπεραιώθη. τῆς δὲ μετακλήσεως, μέμνηται καὶ Ἀριστοφάνης, ἀποκρύπτων μὲν τὸ ὄνομα. τὸ δὲ πρᾶγμα δηλῶν, ἐν οἷς γέ φησι, μηδαμῶς ἡμῖν παρὰ θάλασσαν, ἵνα ἀνακύψεται κλητῆρα ἄγουσα ἕωθεν ἡ σαλαμινία.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΟΡΝΙΘΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΑ ΣΤΙΧΩΝ ΙΑΜΒΩΝ.

Διὰ τὰς δίκας φεύγουσιν Ἀθήνας δύο τινές.
Οἱ πρὸς τὸν Ἔποπα τὸν λεγόμενον Τηρέα
Ἐλθόντες ἠρώτων ἀπραγμόνων πόλιν.
Εἷς δ᾽ ὄρνις Ἔποπι συμπαρὼν μετὰ πλειόνων.
Πτηνῶν διδάσκει τί δύναιτ᾽ ὀρνίθων γένος.
Καὶ πῶς ἐὰν περ κατὰ μέσον τὸν ἀέρα
Πόλιν κτίσωσι, τῶν θεῶν τὰ πράγματα
Αὐτοὶ παραλήψοντ᾽, ἐκ δὲ τοῦδε τοῦ φαρμάκου
Πτέρυγας τ᾽ ἐποίουν. ἠξίωσαν δ᾽ οἱ θεοί,
Ἐπίθεσιν οὐ μακρὰν ὁρῶντες γινομένην.

ARISTOPHANIS AVIVM ARGVMENTVM.

EX INTERPRETATIONE ANDREÆ DIVI IVSTINOPOLITANI.

DVO ſunt ex Athenis diſcedentes ſenes propter iudicia, eunt autem ad Tereum Epopa factũ, interrogaturi ab ipſo, quæ ciuitas eſt in habitationem optima. Vtũtur autem viæ ducibus auibus, ille quidem cornice, ille autem graculo. nominantur autem, hic quidem Piſtheteros, ille autem Euelpides, qui & prior incipit. Scena in Athenis, Actus hic illorum valde potenter factorum. Doctus eſt autem Chabria imperãte in ciuitate per Calliſtratum, qui fuit ſecundus auibus, primus Amipſas Bacchanalibus, tertius Phrynichus monotropo; ſũt autẽ trigintaquinque. Terribilia autẽ tunc Athenienſibus negocia, tunc enim nauale perditũ eſt circa Sicelia. Lamachus non amplius erat, Nicias mortuus erat. Deceliam erant ædificãtes Lacedæmonij, Agis Lacedæmoniorũ dux obſidebat Atticam. Alcibiades illa Lacedæmoniorum ſapiebat, & concionans conſultauit optima Lacedæmoniis. Hæ Athenienſium calamitates, propter hæc Athenienſium fugæ, & tamen non abſtinuerunt à malefaciendo & calumniando.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ DRAMATIS.
Εὐέλπης, ὃς καὶ Εὐελπίδης.	Euelpis.
Πεισθέταιρος.	Piſtheterus.
Τροχίλος θεράπων Ἔποπος.	Trochilus ſeruus Epopis.
Ἔποψ.	Epops.
Ὄρνις τις ἄλλος.	Alia auis.
Χορὸς ὀρνίθων.	Chorus auium.
Ἱερεύς.	Sacerdos.
Ποιητής.	Poëta.
Χρησμολόγος.	Fatidicus.
Γεωμέτρης.	Geometra.
Ἐπίσκοπος.	Explorator.
Ψηφισματογράφος.	Legiſlator.
Ἄγγελος.	Nuntius.
Ἕτερος ἄγγελος.	Alter nuntius.
Ἶρις.	Iris.
Κῆρυξ.	Præco.
Πατραλοίας.	Patricida.
Κινησίας διθυραμβοποιός.	Cyneſias Dithyrambicus.
Πένης συκοφάντης.	Pauper ſycophanta.
Προμηθεύς.	Prometheus.
Ποσειδῶν.	Neptunus.
Τριβαλλός.	Tribalus.
Ἡρακλῆς.	Hercules.
Ἕτερος ἄγγελος, ἢ οἰκέτης Πεισθεταίρου.	Seruus Piſtheteri.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΟΡΝΙΘΕΣ.

ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

ΟΡΘΗΝ κελεύεις ᾗ τὸ δένδρον φαίνεται; B
Πει. Διαῤῥαγείης· ἥδε δ᾽ αὖ κρώζει πάλιν.
Ευ. Τί ὦ πονηρ᾽ ἄνω κάτω πλανύττομεν;
Απολούμεθ᾽ ἄλλως τὴν ὁδὸν προφορουμένω.
Πε. Τὸ δ᾽ ἐμὲ κορώνῃ πειθόμενον τὸν ἄθλιον,
Οδοῦ περιελθεῖν στάδια πλεῖν ἢ χίλια.
Ευ. Τὸ δ᾽ ἐμὲ κολοιῷ πειθόμενον τὸν δύσμορον C
Αποσποδῆσαι τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων.
Πε. Αλλ᾽ οὐδὲ ποῖ γῆς ἐσμὲν οἶδ᾽ ἔγωγ᾽ ἔτι.
Ευ. Εντευθενὶ τὴν πατρίδ᾽ ἂν ἐξεύροις σύ που;
Πε. Οὐδ᾽ ἂν μὰ Δία γ᾽ ἐντεῦθεν Εξηκεστίδης.
Ευ. Οἴμοι. Πε. σὺ μὲν ὦ τᾶν τὴν ὁδὸν ταύτην ἴθι. D
Ευ. Η δεινὰ νὼ δέδρακεν οὑκ τῶν ὀρνέων,
Ο πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν,
Ος τώδ᾽ ἔφασκε νῷν φράσειν τὸν Τηρέα.
Τὸν Εποφ᾽ ὃς ὄρνις ἐγένετ᾽ ἐκ τῶν ὀρνέων.

ARISTOPHANIS AVES.

EX INTERPRETATIONE ANDREAE DIVI.

EVELPIS, PISTHETERVS.

RECTAM *iubes vbi arbor apparet?* B
PI. *Rumparis. hæc autem rurſus clamitat iterum.*
EV. *Quid ô agricola ſurſum deorſum erramus?*
PI. *Perimus, aliter viam proferentes.*
Hoc me cornici perſuaſum miſerum,
Viam tranſire ſtadia plus quàm mille? C
EV. *Hoc me graculo perſuaſum infelicem,*
Delere vngues digitorum.
PI. *Sed neque vbi terræ ſumus ſcio ego amplius.*
EV. *Hinc patriam inuenires tu alicubi?*
PI. *Neque per Iouem hinc Execeſtides.*
EV. *Heu mihi.* PI. *tu quidem ô amice, viam hanc veni.* D
EV. *Certè grauia nobis fecit ex auibus*
Scutellarum venditor Philocrates furens,
Qui hos dicebat nobis dicere Tereum
Epopa, qui auis factus eſt ex auibus,

Σχόλια. Ορθὴν κελεύεις.] ἡ εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος εὐθὺς ἐξ ἀμοιβαίων ἄρχεται προσώπων. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ὧν τελευταῖος, ἐσβαίνε κατέστρεφε τὴν ἀηδόνα. ἐν εἰσθέσει δὲ μετὰ τὸν ρξά στίχον κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον, καὶ μετὰ τὸν ρλγ. ἕτερον ὅμοιον μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει δὲ ἡ ἔξω νενευκυῖα. τοῦτο δὲ λέγει, ὁ τὸν κολοιὸν φέρων ὡς ἐν ἀποστάσει τινὶ δένδρου ὄντος καὶ τοῦ κολοιοῦ σημαίνοντος κατ᾽ ἐκεῖνο πορεύεσθαι. πεποίηνται δὲ τὰ ὀνόματα τῶν πρεσβυτέρων. τὸ μὲν παρὰ τὸ πείθεσθαι. τὸ δὲ, παρὰ τὸ εὖ ἔχειν τὴν ἐλπίδα. Ηδε δ᾽ αὖ κρώζει.] τοῦτο ὁ τὴν κορώνην φέρων, ὡς εἰς τοὐναντίον τοῦ κολοιοῦ κελευόμενος. τὸ γὰρ πάλιν, ἀντὶ τοῦ εἰς τοὐπίσω. κρώζει γὰρ εἰς τοὐπίσω ἀπιέναι. πλανύττομεν. πλανώμεθα. Αττικῶς δὲ παρῆκται. Προφορουμένω.] δεῦρο κἀκεῖσε πορευόμενοι εἰς τἀναντία. προφορεῖσθαι γὰρ λέγεται, τὸ περιφέρειν τὴν κρόκην ταῖς διαζομέναις. Πλεῖν ἢ χίλια.] Αττικὴ ἡ κρᾶσις τοῦ πλεῖον πλεῖν. ἢ ἐκ τοῦ πλέον κατὰ συγκοπὴν εἴρηται. Τὸ δ᾽ ἐμὲ κολοιῷ.] ὅτι ὁ μὲν κολοιὸν ἐκεκτήκει, ὅστις δείξαι αὐτῷ δῆθεν τὴν πρὸς τὰ ὄρνεα ὁδόν. ὁ δὲ κορώνην διὰ τὴν χρείαν. διὸ καὶ μέμφονται ἑαυτοὺς, ὅτι δὴ τοῖς ὀρνέοις πιστεύσαντες μακρὰν ὁδεύουσι καὶ οὔπω τὸ ζητούμενον εὗρον. Αττικῷ δὲ ἔθει εἴρηται ταῦτα ἀναπόδοτα. ὡς καὶ ἐν Νεφέλαις. τὸ δὲ μὴ κυρίως οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον᾽ ἔχοντα. νοεῖται γὰρ ἔξωθεν τὸ ἀνιῶμαι, ἢ οὐ μωρίας πλέον, ὅτι τοιοῦτο. Αποσποδῆσαι.] ἀφανίσαι ἀπὸ τῆς σποδοῦ, αὕτη γὰρ ἀφανίζει τὴν προϋπάρξασαν ὕλην τῶν ξύλων. ἢ ἀποτρῦσαι ἀφανίσαι, τυπτόμενον ἐκβαλεῖν. Εντευθενὶ τὴν πατρίδ᾽.] ἐρωτηματικῶς, δύναιο δ᾽ ἂν ἐντεῦθεν τὴν πατρίδα ἰδεῖν, τουτέστι τὰς Αθήνας. ὡς πολὺ δὲ ἀφεστηκότων ταῦτά φησιν. Εξηκεστίδης.] ἐπὶ τῶν ἀμηχάνων. τοῦτον γὰρ ὡς ξένον διαβάλλουσι, καὶ πλάνον. οἱ δὲ ξένοι μᾶλλον ἴσασι τὰς ὁδοὺς. ἀπορήσαντες οὖν, καὶ τῆς ὁδοῦ ἀποπλανηθέντες εἶπον, οὐδ᾽ ἂν Εξηκεστίδης εὕροι τὴν εὐθεῖαν ὁδόν. εἴρηται οὖν ἐπὶ τῶν ὁδοῦ ἀποπλανηθέντων. τοῦτο δ᾽ ἂν εἴη μεμνημένος καὶ ἐν τοῖς ἑπομένοις, διὰ τούτων. εἰ δὲ δοῦλος ἐστὶ καὶ Κὰρ ὥσπερ Εξηκεστίδης. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ἔχων λύραν ἔργον Εὐδόξου τεταγμένον ψιθυρον εὐήθη νόμον, μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Αθήνησιν Ερατοσθένους ἐπιδημίας λέγων. ὁ δὲ Εξηκεστίδης, κιθαρῳδὸς πυθιονίκης. νικᾷ δὲ καὶ τὸν τῶν Καρνείων ἀγῶνα, τὸν ἐν Λακεδαίμονι. καὶ Παναθήναια δίς. ἄλλως. ὁ Εξηκεστίδης ὡς ξένος κωμῳδεῖται. καὶ φρύνιχος μονοτρόποις, μεγάλους πιθήκους. οἱ δὲ ἑτέρους τινὰς λέγειν. Λυκέαν. Μελέαν. Πείσανδρον. Εξηκεστίδην. ἀνωμάλους ὄντας πιθήκους. ὁ μέν γε δειλός. ὁ δὲ κόλαξ. ὁ δὲ νόθος. Σὺ μὲν ὦ τᾶν] παίζων φησί. τουτέστιν εἰς τὴν οἴμοι ὁδὸν βάδιζε. Οὑκ τῶν ὀρνέων.] ἀντὶ τοῦ ὀρνεοπώλων. Δίδυμος δέ, δεινά φάσκων αὐτοὺς ἐκ τῶν ὀρνέων πεπονθέναι. ἐπεὶ Ορνέαι, τῆς Λακωνικῆς εἰσι. πρὸ δὲ ἐτῶν δύο, κακῶς περὶ Μαντίνειαν ἀπήλλαξαν, ὡς καὶ τοὺς στρατηγοὺς ἀποβαλεῖν Λάχητα καὶ Νικόστρατον. καθά φησιν Ανδροτίων φασίν. ἄλλως. ὅτι οὕτως ἔλεγον ἐπὶ τῶν τόπων, ἀντὶ τοῦ ὀρνεοπωλείων. ὡς τὸ χυτρῶν, ἀντὶ τοῦ χυτροπωλείων. ἡ δὲ ἀναφορὰ πρὸς τὸ Ομηρικόν. δῆξε τόν γε σύνεσι παρήμενον. τοῖς ἐστι συφεοῖς. ἐξῆς ὧν ἐκεῖ γ᾽ ἄνεμος παρκόρακος ποτε.

Δεινὰ-

Ο πινακοπώλης] ὁ ὀρνεοπώλης, ὅτι ἐπὶ λεκανῶν τῶν ὀρνίων, ἐπὶ πινάκων τιθέντες ἐπώλουν. ὁ πίναξ εἶδος ὀρνίου. Ος τώ δ' ἔφασκε νῷν] οἱ μὲν φασὶν αὐτὸν διασύρειν τὸν αἰσώπειον λόγον. καὶ δέον εἰπεῖν τῶν ἀνθρώπων, λέγει ἐκ τῶν ὀρνίων. οἱ δὲ, οὕτως. ὅς ἔφασκε μᾶλλον τῶν ἄλλων ὀρνίων δύνασθαι προηγήσασθαι τῆς ὁδοῦ. καὶ δεῖξαι ἡμῖν αὐτὸν ἐκ τῶν ὀρνίων. διὰ ἐκ τῆς συστήματος τῶν ὀρνέων ἐν ταυτῷ ὄντων, ἄλλως. ἔφασκεν ὁ Φιλοκράτης. τὸ A δὲ ἑνῷν. τουτέστιν ἡμῶν διοπτεῦσαι. σημαίνει ἡμῖν ἐκ τῶν ὀρνίων. τουτέστι διὰ τῶν ὀρνίων. ὅπου τὸν Εποπα εὑρήσομεν. γράφεται καὶ ὡς τώδ' ἐ, καὶ διαιροῦσι τινές. ἐπὶ προστιθέασι τὸ ἑξῆς. τὸ ἐκ τῶν ὀρνίων αὐτὸ ὄντα ἐκ τῶν ὀρνέων, τὸν κολοιὸν καὶ τὴν κορώνην. βιαίως γὰρ πρὸς τοῦτο εὑρῆσθαι σημαίνειν ἡμῖν τὸν Εποπα. ὅς ἐστι δείξαντα ἐκ τῶν ὀρνίων. παρ' ὑπόνοιαν δὲ ἔφασκε τὸ, ὅς ὄρνις ἐγένετο ἐκ τῶν ὀρνίων. ἔδει γὰρ ἐκ τῶν ἀνθρώπων.

Κἀπέδοτο τὸν μὲν, Θαρρελείδου τουτονὶ
Κολοιὸν, ὀβολοῦ· τηνδὶ δὲ τριωβόλου.
Τὼ δ' οὐκ ἄρ' ἤστην οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δάκνειν.
Καὶ νῦν τί κέχηνας; ἔσθ' ὅποι κατὰ τῶν πετρῶν
Ημᾶς ἔτ' ἄξεις, οὐ γάρ ἐστ' ἐνταυθά τις
Οδός. Πει. οὐ μὰ Δί' ἐνταυθά γ' ἀτραπὸς οὐδαμοῦ.
Ευ. Οὐδ' ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι.
Πει. Οὐ ταὐτὰ κρώζει μὰ Δία νῦν τε καὶ τότε.
Ευ. Τί δὴ λέγει περὶ τῆς ὁδοῦ. Πει. τί δ' ἄλλο γ' ἤ,
Βρύκουσ' ἀπέδεσθαι φησί μου τοὺς δακτύλους.
Ευ. Οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐστὶν ἡμᾶς δεομένους
Ες κόρακας ἐλθεῖν καὶ παρεσκευασμένους,
Επειτα μὴ 'ξευρεῖν δύνασθαι τὴν ὁδόν;
Ημεῖς γὰρ ὦ 'νδρες οἱ παρόντες ἐν λόγῳ
Νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκᾳ.
Ο μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστὸς, εἰσβιάζεται.
Ημεῖς δὲ φυλῇ καὶ γένει τιμώμενοι,
Αστοὶ μετ' ἀστῶν, οὐ σοβοῦντος οὐδενὸς,
Ανεπτόμεσθ' ἐκ τῆς πατρίδος ἀμφοῖν ποδοῖν.
Αὐτὴν μὲν οὐ μισοῦντ' ἐκείνην τὴν πόλιν.
Τὸ μὴ οὐ μεγάλην εἶναι φύσει κεὐδαίμονα.
Καὶ πᾶσι κοινὴν ἐναποτῖσαι χρήματα.

B *Et vendidit quidem Tharrhelida: hanc*
Graculum obolo, hanc autem triobolo.
Hi autem non ſciunt nihil aliud præter mordere,
Et nunc quid oſcitas? eſt vbi in petris
Nos adhuc duces, non enim eſt hic aliqua
Via. Pi. *Neque per Iouem hic via nullo modo.*
Ev. *Neque cornix viam quid dicis circa.*
C Pi. *Non eadem clamitat per Iouem núncque & tunc.*
Ev. *Quid iam dicit de via?* Pi. *quid aliud, niſi*
Mordens excedere dicit mei digitos.
Ev. *Non graue igitur eſt nos indigentes*
Ad coruos venire, & apparatos,
Poſtea non inuenire poſſe viam?
D *Nos enim ô viri præſentes in ſermone*
Ægrotationem ægrotamus contrariam Sacæ?
Hic quidem enim exiſtens non ciuis cogitur,
Nos autem tribu & genere honorati,
Ciues cum ciuibus non expellente nullo,
Volamus ex patria ambobus pedibus.
Ipſam quidem non odio habentes illam ciuitatem,
Hoc non magnam eſſe natura, & fortunatam,
E *Et omnibus communem ſaluere res.*

Σχόλια. Τὸν μὲν Θαρρελείδου.] Σύμμαχος, Ασωπόδωρον. καὶ γὰρ οὗτος ἐπὶ σμικρότητι, ὑπὸ Τηλεκλείδου κωμῳδεῖται. καὶ ὁ κολοιὸς μικρὸς ὢν, ἐκ τῶν πτερῶν τὴν σύστασιν ἔχει. ἄλλως. ἄδηλον εἰ Ασωπόδωρον λέγει ὃς κωμῳδεῖται ἐπὶ σμικρότητι σώματος. ἦν δὲ καὶ ὁ Θαρρελείδης μικρός. ἄλλως. οἱ μὲν πλείους ὑπειλήφασιν υἱόν τινα εἶναι Θαρρελείδου βραχὺν καὶ παραπλήσιον κολοιῷ κωμῳδεῖσθαι. οὐκ ἔχομεν δὲ υἱὸν αὐτοῦ διὰ τῆς κωμῳδίας εἰπεῖν. μή ποτε οὖν φησι κατὰ περίφρασιν εἴρηκεν Θαρρελείδου κολοιόν. ἐν ἴσῳ τῷ Θαρρελείδην, ὅς ἐστι κολοιώδης. ἢ ὡς κολοιοὺς αὐτοὺς πολεμῶντας διαβάλλει. ἄλλως. ὁ τοῦ Θαρρελείου υἱὸς ἐλέγετο κολοιός. Τὼ δ' οὐκ ἄρ' ἤστην.] διὰ τοῦ ι τινὲς ἴστην ἀντὶ τοῦ ᾔδεσαν. τουτέστιν ᾔδεσαν ἔξω τοῦ δάκνειν. ἢ ἀντὶ τοῦ ἦσαν. τουτέστιν οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ δάκνειν.

Binetvs. Ηστην] Εὐστάθιος λέγει εἶναι τρίτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν τοῦ παρατατικοῦ χρόνου, καὶ τὸ ε ἐκ πλεονασμοῦ ἔχειν.

Σχόλια. Καὶ νῦν τί κέχηνας.] ὡς τοῦ κολοιοῦ κεχηνότος, κατὰ τῶν πετρῶν δὲ ὅτι ἐστὶ τόπος πετρώδης. Οὐ δὲ μὰ Δί' ἐνταῦθα.] ὑποποιοῦσιν ὡς ἀποκεκλεισμένης πανταχοῦ τῆς ὁδοῦ, ἄλλῳ δὲ ὀνόματι κέχρηται. Οὐδ' ἡ κορώνη.] ὡς ἤδη φθεγξαμένης αὐτῆς. δοκεῖ δὲ καὶ ἐρωτηματικῶς καὶ F ἀποφαντικῶς. τινὲς γράφουσιν, οὐδ' ἡ κορώνη. βρύκουσα δὲ δάκνουσα. κυρίως τὸ βορὰν οἱονεὶ βορύκουσα. Ες κόρακας ἐλθεῖν.] παίζει. ἐπεὶ εἰς τὰ ὄρνεα βούλονται ἀπελθεῖν. ἐν λόγῳ δὲ ἐν τῷ ὑποθέσει. Τὴν ἐναντίαν Σάκᾳ.] οὗτός ἐστιν Ακέστωρ τραγῳδίας ποιητής. ἐκαλεῖτο δὲ Σάκας, διὰ τὸ ξένος εἶναι. Σάκαι γὰρ, Θρᾷκες εἰσί. Θεόπομπος δὲ, καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Σάκα προσηγόρευσεν Τισαμενόν. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Μυσὸν ἐκάλεσεν. ὡς δὲ τὴν ποίησιν αὐτοῦ κεχλευάκασι. Καλλίας μὲν, ἐν Πεδήταις. καὶ Σάκαν οἱ χοροὶ μισοῦσι. Κρατῖνος ἐν Κλεοβουλίναις. Αλλότρια γὰρ ὅμως εἰκὸς λαβεῖν πληγὰς, ἐὰν μὴ συστρέψῃ τὰ πράγματα. Οὐ σοβοῦντος.] ὡς ἐπὶ ὀρνίων τοῦτό φησι. πάντες γὰρ σοβοῦσι τὰ ὄρνεα. Ανεπτόμεθ' ἐκ τῆς πατρίδος.] τὸ μὲν ἀνεπτόμεθα, διὰ μεταφορᾶς τῶν ὀρνίων. τὸ δὲ ἀμφοῖν ποδοῖν, ἐκ τῶν ὀρνίων, ἀντὶ τοῦ ἀμφοῖν τοῖν πτεροῖν. ἢ ἐκ τῶν νεῶν. αἱ οὐριοδρομοῦσαι, ἀμφοῖν τοῖν ποδοῖν πλέουσιν. ὁ δὲ νοῦς, G παντὶ σθένει ὅ ἐστι τελείως. προληπτικῶς δὲ τῇ τῶν ὀρνίων χρῶνται μεταφορᾷ. ὡς καὶ αὐτοὶ ὀλίγον ὕστερον ὀρνιθωθησόμενοι. Εναποτῖσαι χρήματα.] παρ' ὑπόνοιαν ἀντὶ τοῦ ἐμβιῶναι καὶ ἐνοικεῖν, εἶπεν ἐναποτῖσαι χρήματα. εἰς τὸ φιλόδικον τῶν Αθηναίων, ὅτι συκοφαντούμενοι οἱ πολλοὶ ἀπέτινον χρήματα.

Οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες, ἕνα μῆν' ἢ δύο
Ἐπὶ τῶν κραδῶν ᾄδουσιν, Ἀθηναῖοι δ' ἀεὶ
Ἐπὶ τῶν δικῶν ᾄδουσι πάντα τὸν βίον.
Διὰ ταῦτα τόνδε τὸν βάδον βαδίζομεν.
Κανοῦν δ' ἔχοντε καὶ χύτραν, καὶ μυρρίνας,
Πλανώμεθα, ζητοῦντε τόπον ἀπράγμονα,
Ὅποι καθιδρυθέντε διαγενοίμεθ' ἄν.
Ὁ δὲ στόλος νῷν ἐστι παρὰ τὸν Τηρέα
Τὸν Ἔποπα παρ' ἐκείνου πυθέσθαι δεομένω.
Εἴπου τοιαύτην εἶδε πόλιν ᾗ 'πέπτατο.
Πει. Οὗτος. Εὐ. τί ἐστιν. Πει. ἡ κορώνη μοι πάλαι
Ἄνω τι φράζει. Εὐ. χὠ κολοιὸς οὑτοσὶ
Ἄνω κέχηνεν ὥσπερ δεικνύς τί μοι.
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔστιν ἐνταῦθ' ὄρνεα.
Εἰσόμεθα δ' αὐτίκ' ἢν ποιήσωμεν ψόφον.
Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον, τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.
Πει. Σὺ δὲ τῇ κεφαλῇ γ' ἵν' ᾖ διπλάσιος ψόφος.
Εὐ. Σὺ δ' οὖν λίθῳ κόψον λαβών. Πει. πάνυ γ' εἰ δοκεῖ.
Εὐ. Παῖ, παῖ. Πει. τί λέγεις, οὗτος; τὸν Ἔποπα παῖ καλεῖς;
Οὐκ ἀντὶ τοῦ παιδὸς γ' ἐχρῆν ἐποποῖ καλεῖν;
Εὐ. Ἐποποῖ. ποιήσεις τί με κόπτειν αὖθις αὖ.

A *Hæ quidem enim igitur cicadæ vnum menſem vel duos*
In vicis canunt. Athenæi autem ſemper
In iudiciis canunt omnem vitam,
Propter hæc hoc iter imus.
Caniſtrum autem habẽtes & ollam & myrtos,
B *Erramus, quærentes locum ocioſum,*
Vbi firmantes perſeueremus.
Hic autem exercitus nobis eſt ad Tereum
Epopæ ab illo audire indigentes,
Sicubi talem ſcit ciuitatem vbi volatur.
Pi. *Hic.* Ev. *quid eſt?* Pi. *Cornix mihi diu*
Superius quid dicit. Ev. *& graculus hic*
Superius, oſcitat tanquam oſtendens aliquid mihi.
C *Et non eſt quomodo non ſint hic aues.*
Sciemus autem ſtatim ſi faciemus ſtrepitum.
Sed ſcis faciens? crure verbera petram.
Pi. *Tu autem capite, vt ſit duplex ſtrepitus.*
Ev. *Tu autem lapide verbera capiens.* Pi. *valde ſi videtur.*
Ev. *Puer puer.* Pi. *quid dicis? hic epopa puer vocas?*
Non pro filio oportebat ad Epopem vocare.
D Ev. *Epopi.* SER. *Facies quid me verberare rurſus iterum.*

Σχόλια. Οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες] τοῦτο καὶ ὁ Φιλήμων. ἡ μὲν χελιδὼν, αὐτὸ θέρος ὦ γυναῖκες λαλεῖ. τὸ δὲ ἐπὶ τῶν κραδῶν, ὅτι ἀπὸ ἑνὸς τὰ ἄλλα πάντα δένδρα ἐμφαίνει. κράδη δὲ ἡ συκῆ.

Bisetus. Κράδη κατ' Εὐστάθιον, τὸ τῆς συκῆς φύλλον. συνεκδοχικῶς δὲ καὶ αὐτὴν τὴν συκῆν δηλῶσαι δύναται.

Σχόλια. Τόνδε τὸν βάδον.] ἐν παιδιᾷ παρεσχημάτισται. ὡς ἀπὸ τοῦ πατεῖν πάτος. οὕτως ἀπὸ τοῦ βαδίζειν βάδος. Ὅμηρος. πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. ἄλλως. εἴρηται μὲν ὁ βάδος ὅμως γε μὴν οἱ κωμικοὶ, παίζειν εἰώθασι τὰ τοιαῦτα. ὡς Εὔπολις, χρυσῷ γένει. τί σοφὸν ὦ ῥαψωδέ. Κανοῦν δ' ἔχοντε] τὰ πρὸς θυσίαν κομίζουσιν, ἵνα οἰκήσαντες ἐν τῇ ἱδρύσει θύσωσιν. ἐπεὶ δὲ χύτραις ἵδρυον, καὶ ἐν εἰρήνῃ. Δίδυμος δέ φησιν ἀμυντήρια τῶν ὀρνέων αὐτὰ βαστάζειν. ἀντὶ ὅπλου μὲν τὸ κανοῦν. περικεφαλαίας δὲ τὴν χύτραν. ἵνα μὴ ἐπιπτάμενα τὰ ὄρνεα τύπτῃ αὐτούς. τὰς δὲ μυρρίνας πρὸς τὸ ἀποσοβεῖν. Ὅποι καθιδρυθέντε.] τοῦτο πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, ἀνεπτόμεθα δ' ἐκ τῆς πατρίδος ἀμφοῖν ποδοῖν. εἶτα ἑξῆς, κανοῦν δ' ἔχοντε. καὶ τὰ ἑξῆς. τὰ δὲ ἄλλα, μεταξὺ εἴρηται. Ἄνω τι φράζει.] ὡς ἄνω αὐτῆς νενευκυίας ἐπί τινα τόπον ὑψηλόν. Τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.] πρὸς τὴν τῶν παίδων συνήθειαν τοῦτο λέγει. φασὶ γὰρ ἐκεῖνοι πρὸς ἀλλήλους ἰδόντες ὄρνεα. δὸς τὸ σκέλος τῇ πέτρᾳ καὶ πεσοῦνται τὰ ὄρνεα. τὸ δὲ ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον ἀττικὴ φράσις. πρὸς δὲ τὸ εἰρημένον παίζων αὖθις εἶπε σὺ δὲ τῇ κεφαλῇ. Τὸν Ἔποπα παῖ καλεῖς.] οὐ πιθανόν φησιν ἐπὶ ὄρνεις οἰκίαν ἐλθόντα παῖ παῖ καλεῖν. οὐ γάρ εἰσιν ἄνθρωποι, ὥστε καὶ παῖδας ἔχειν. Ἐποποῖ.] Σύμμαχος καὶ Δίδυμος προπαροξύνουσιν. οἱ δὲ, περισπῶσιν. ἔστι δὲ ἐπίρρημα. ἀντὶ τοῦ ἐποπιστί. εἰ δὲ προπαροξύνοιτο, δῆλον ὅτι ἐσχημάτισται ἀπὸ εὐθείας τῆς ἔποπος.

F

ΤΡΟΧΙΛΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ, ΕΠΟΠΟΣ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Εὐ. Ἐποποῖ. Θε. τίνες οὗτοι. τίς ὁ βοῶν τὸν δεσπότην;
Εὐ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ χασμήματος.
Θε. Οἴμοι τάλας ὀρνιθοθήρα τουτωί.
Εὐ. Οὕτως ἐστὶ δεινὸν, οὐδὲ κάλλιον λέγειν.
Θε. Ἀπολεῖσθον. Εὐ. ἀλλ' οὐκ ἐσμὲν ἀνθρώπω.
Θε. τί δαί;

TROCHILVS SERVVS, EPOPVS, EVELPIS, PISTHETERVS.

Ev *Epopi.* SER. *qui hi? quis clamans dominum?*
Ev. *Apollo euerſor malorum oſcitatione.*
SER. *Heu mihi miſero aucupes hi.*
Ev. *Sic eſt graue, neque melius dicere.*
G SER. *Pereatis.* Ev. *ſed non ſumus homines.*
SER. *quid autem?*

Σχόλια. Τίνες οὗτοι.] Τροχίλος τις τῶν ὀρνέων ἐκαλεῖτο οἰκέτης τοῦ Ἔποπος. Τοῦ χασμήματος.] ἐπεὶ πρόσωπον ὀρνέου ἐποίησεν ὁ ὑποκριτὴς, ἔχοντος τὸ ῥάμφος κεχηνὸς, διὰ τοῦτο εἶπεν χασμήματος. Ὀρνιθοθήρα] νομίζει τοὺς ἄνδρας διὰ τὸ θηρεῦσαι τὰ ὄρνεα ἐληλυθέναι. Οὕτως ἐστὶ δεινόν.] τὸ κάλλιον. ἀντὶ τοῦ ἀπολύτου κεῖται. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ καλὸν λέγειν, τὸ ἡμᾶς ἀποθνήσκειν τοιούτῳ

τῶν. ἑωρακὼς δὲ αὐτὸν φοβούμενον τὸ φύσιν, οὕτω δ' εἰπεῖν φράζομαι ὅτι οἱ ὀρνιθοθῆραι. οὐκ ὠφέλησες οὐδὲ ἡμῖν εἰπεῖν. οἱ δὲ, ἐν ἤθει τὸν λόγον ἀκούουσιν οὕτω. οὕτως τι δή.
A νῦν δὲ κάλλιον λέγεσθαι, τουτέστιν οὕτω δ' εἶδον ἔχομεν ἐκ τῆς ὄψεως, ὥστε ὀρνιθοθῆραι νομίζεσθαι. οὐδὲ λέγοιεν τὸ ἐστι κάλλιον, ὅτι ἐσμὲν ὀρνιθοθῆραι.

Ευ. Ὑποδεδιὼς ἔγωγε Λιβυκὸν ὄρνεον.
Θε. Οὐδὲν λέγεις. ευ. καὶ μὴν ἐροῦ τὰ πρὸς ποδῶν.
Θε. Ὁδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ὄρνις; οὐκ ἐρεῖς;
Πει. Ἐπικεχοδὼς ἔγωγε φασιανικός.
ευ. Ἀλλὰ σὺ τί θηρίον ποτ' εἶ πρὸς τῶν θεῶν.
Θε. Ὄρνις ἔγωγε δοῦλος. ευ. ἡττήθης τινὸς
Ἀλεκτρυόνος; Θε. οὐκ. ἀλλ' ὅτε περ ὁ δεσπότης
Ἔποψ ἐγένετο, τότε γενέσθαι μ' ηὔξατο
Ὄρνιν, ἵν' ἀκόλουθον διάκονόν τ' ἔχῃ.
ευ. Δεῖται γὰρ ὄρνις καὶ διακόνου τινός;
Θε. Οὗτός γ' ἅτ' οἶμαι πρότερον ἄνθρωπός ποτ' ὤν,
Τότε μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς,
Τρέχω 'πὶ ἀφύας ἐγὼ λαβὼν τὸ τρύβλιον.
Ἔτνους δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τορύνης καὶ χύτρας,
Τρέχω 'πὶ τορύνην. ευ. τροχίλος ὄρνις οὑτοσί.
Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὦ τροχίλε; τὸν δεσπότην
Ἡμῖν κάλεσον. τρ. ἀλλ' ἀρτίως νὴ τὸν Δία
Εὕδει καταφαγὼν μύρτα καὶ σέρφους τινάς.
ευ. Ὅμως ἐπέγειρον. τρ. οἶδα μὲν σαφῶς,
Ὅτι ἀχθέσεται. σφῷν δ' αὐτὸν εἵνεκ' ἐπεγερῶ.
Πει. Κακῶς σύ γ' ἀπόλοι'. ὥς μ' ἀπέκτεινας δέει.
Ευ. Οἴμοι κακοδαίμων. χ' ὡ κολοιός μ' οἴχεται
Ὑπὸ τοῦ δέους. Πει. ὦ δειλότατον σὺ θηρίον
Δείσας ἀφῆκας τὸν κολοιόν; ευ. εἰπέ μοι.
Σὺ δὲ τὴν κορώνην οὐκ ἀφῆκας καταπεσών;
Πει. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ευ. ποῦ γάρ ἐστιν; Πει. ἀπέπτατο.
ευ. Οὐκ ἄρ' ἀφῆκας ὦ 'γαθ' ὡς ἀνδρεῖος εἶ.

Ev. Timens ego Lybica auis.
SER. Nihil dicis. Ev. Et certè interroga hac ad pedes.
SER. Hac autem iam qua eſt auis, non dices?
B *Pi. Oſcitans ego phaſianica.*
Ev. Sedin qua fera unquam es per deos?
SER. Auis ego ſeruus. Ev. victus es quo Gallo? SER. non, ſed quando dominus,
Epops factus eſt, tunc fieri me precatus eſt,
Auem, ut comitem miniſtrum haberet.
Ev. Indiget enim auis & ſeruo aliquo?
SER. Hic enim puto prius homo quondam exiſtens,
C *Tunc quidem amat comedere piſciculos phalericos,*
Curro in piſciculos ego capiens catinum.
Pulmentarium cupit, opus eſt cochleari & olla.
Curro in cochleare. Ev. Trochilus auis hic.
Scis igitur quod faciens ò Trochile? dominum
Nobis voca. Tro. ſed nuper per Iouem
D *Dormit, deuorans myrta & ſerphos aliquos.*
Ev. Tamen ſuſcita. Tro. ſcimus manifeſtè
Quòd ægre feret, veſtri autem ipſum gratia excitabo.
Pi. Male tu pereas, quod me perdidiſti timore.
Ev. Heu mihi infelix & graculus mihi it
Præ timore. Pi. ò timidiſſima tu fera,
Timens dimiſiſti graculum? Ev. dic mihi,
E *Tu autem cornicem non dimiſiſti decidens?*
Pi. Per Iouem non ego. Ev. ubi enim eſt? Pi. auolauit.
Ev. Non igitur dimiſiſti ò bone, valde virilis es.

Σχόλια. Ὑποδεδιώς.] ὄνομα ἔπλασεν ὀρνέου Ὑποδεδιώς. Λιβυκὸν δὲ, ἐπεὶ οἱ Λίβυες βάρβαροι καὶ δειλοί. ἢ ἐπεὶ πολύορνις ἡ Λιβύη. Τὰ πρὸς ποδῶν.] ὑπὸ τοῦ φόβου αἰδοῖα ἀφῆκεν. ἢ ὅπως ἐρωτᾷ τὰ πρὸς ποδῶν τῶν ὄρνεα εἰ βούλει περὶ ἐμοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ποδῶν ἡμῶν, ὅτι ὄρνεα ἐσμὲν, μανθάνει. ἄλλως. γράφεται ἐρωτᾷ τὰ πρὸς ποδῶν. ὅτι σαφέστερον. καὶ τάχα ἂν εἴη κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν [illegible] μεταβληθῇ δὲ εἰς τὸ ω. ἔν τισι δὲ γράφεται καὶ μὴν ἐρώτα πρὸς τίνων. ἔστι δὲ καὶ τὸ ὅλον λόγον [illegible] καὶ ἔτι τὸ καὶ μὴν ἀκαίρως ἔσται λεγόμενον [illegible] τὰ πρὸς ποδῶν. πυνθάνου τῶν ποδῶν ὅτι ὄρνεά ἐσμεν. λέγει δὲ ὡς ὑπὸ τοῦ δέους ἀφοδεύσας. Ἐπικεχοδώς.] [illegible] ὡς ὄρνιθος ἔπαιξε παρὰ τὸ φανερωθῆναι αὐτῷ τὸ σκῶρ. φασιανὸς δὲ συκοφάντης, παρὰ τὸ [illegible] μετὰ φασιανῶν εὐειδῶν. Τί θηρίον ποτ' εἶ.] ἐπεὶ [illegible] ὄρνεον πρὸς τὸ τερατικὸν τοῦ σώματος θηρίον εἶπεν. Ὄρνις ἔγωγε δοῦλος.] σημείωσαι ὅτι καὶ τὴν [illegible] τοῦ ὄρνιος ἐκτείνουσιν Ἀττικοί. Ἀλεκτρυόνος.] φυσικὸν τοῦτο ἐν ταῖς συμβολαῖς τῶν ἀλεκτρυόνων, τοὺς ἡττηθέντας ἕπεσθαι τοῖς νενικηκόσι, καὶ θωρακας ὀρνίθων φασὶ [illegible]. Φαληρικὰς ἀφύας.] ὅτι πληθυντικῶς λέγουσι τὰς ἀφύας. [illegible] ἐκ [illegible] ἑνικῶς [illegible]. Φαληρικὸς δὲ, λιμὴν τῆς Ἀττικῆς. Ἔτνους δ' ἐπιθυμεῖ.] ἀθάρας.
F τορύνη δὲ λέγεται, τὸ κινητήριον τῆς χύτρας. σημειωτέον δὲ, ὅτι τορύνη παρὰ τὸ χεῖν ἐκτέταται [illegible] παρ' Εὐπόλιδι ὡς εἴρηται. Τροχίλος ὄρνις οὑτοσί.] ἐπεὶ συνεχῶς προσεῖπε τὸ τρέχω παρὰ τὸ τρέχω Τροχίλον εἰπών. ἔστι δὲ καὶ ὄρνεον τροχίλος. καὶ λέγεται [illegible] ἀξιοῦσι δέ τινες, τὸν μέσην ὀξύνειν. Μύρτα καὶ σέρφους.] σέρφος σκωληκώδεις ζωΰφιον. ἢ μυρμηκώδεις. ταῦτα δὲ νέμονται τὰ ὄρνεα. καὶ ἡ παροιμία, ἔνεστι μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή. Νικοφῶν ἐν Ἀφροδίτης γοναῖς. ἅπερ ἐσθίει ταυτὶ τὰ πονηρὰ ὀρνίθια. σέρφους ἴσως, σκώληκας. ἀκρίδας. πάρνοπας. μύρτα δὲ, ὁ τῆς μυρσίνης
G καλεῖται καρπός. ὅς ἐστιν οἰκεῖος ὀρνίθων εἰς τὸ ἐσθίειν. Κακῶς σύ γ' ἀπόλοιο.] πρὸς τὸν θεράποντα Ἔποπος λέγει εἰσελθόντα καὶ κεχηνότα. Ὑπὸ τοῦ δέους.] ἰδὼν γὰρ τὸν δοῦλον κεχηνότα ἐφοβήθη. Ἀπέπτατο.] εἰς τὸ αὐτὸ κατέλυσε τοῦ γελοίου χάριν. Ὡς ἀνδρεῖος εἶ.] ὡς πολύ, ἐν εἰρωνείᾳ δέ.

ΕΠΟΨ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

ΕΠ. Ἄνοιγε τὴν ὕλην, ἵν' ἐξέλθω ποτέ.
ΕΥ. Ὦ Ἡράκλεις. τουτὶ τί ποτ' ἐστὶ θηρίον;
Τίς ἡ πτέρωσις; τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;
ΕΠ. Τίνες εἰσί μ' οἱ ζητοῦντες; ΕΥ. οἱ δώδεκα θεοὶ
Εἴξασιν ἐπιτρῖψαι σε. ΕΠ. μῶν με σκώπτετον,
Ὁρῶντε τὴν πτέρωσιν; ἦν γὰρ ὦ ξένοι (τοῦ;
Ἄνθρωπος. ΕΥ. οὐ σοῦ καταγελῶμεν. ΕΠ. ἀλλὰ
ΕΥ. Τὸ ῥάμφος ἡμῖν σου γέλοιον φαίνεται.
ΕΠ. Τοιαῦτα μέντοι Σοφοκλέης λυμαίνεται
Ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐμὲ τὸν Τηρέα.
ΕΥ. Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον ὄρνις ἢ ταὧς.
ΕΠ. Ὄρνις ἔγωγε. ΕΥ. κᾆτά σοι ποῦ τὰ πτερά.
ΕΠ. Ἐξερρύηκε. ΕΥ. πότερον ὑπὸ νόσου τινός;
ΕΠ. Οὐκ, ἀλλὰ τὸν χειμῶνα πάντα τὤρνεα
Πτερορρυεῖ τε, κᾆθις ἕτερα φύομεν.
Ἀλλ' εἴπατόν μοι σφὼ τίν' ἐστόν. ΕΥ. νὼ, βροτώ.
ΕΠ. Ποδαπὼ τὸ γένος. ΕΥ. ὅθεν αἱ τριήρεις αἱ καλαί.
ΕΠ. Μῶν ἡλιαστά. ΕΥ. μή. ἀλλὰ θατέρου τρόπου.
Ἀπηλιαστά. ΕΠ. σπείρεται γὰρ τοῦτ' ἐκεῖ
Τὸ σπέρμ'. ΕΥ. ὀλίγον ζητῶν ἂν ἐξ ἀγροῦ λάβοις.
ΕΠ. Πράγους δὲ δὴ τοῦ δεομένω δεῦρ' ἤλθετον.
ΕΥ. Σοὶ ξυγγενέσθαι βουλομένω. ΕΠ. τίνος πέρι.
ΕΥ. Ὅτι πρῶτα μὲν ἦσθ' ἄνθρωπος, ὥσπερ νώ ποτε.
Κἀργύριον ὠφείλησας ὥσπερ νώ ποτε.
Κοὐκ ἀποδιδοὺς ἔχαιρες ὥσπερ νώ ποτε,
Εἶτ' αὖθις ὀρνίθων μεταλλάξας φύσιν,
Καὶ γῆν ἐπέτου καὶ τὴν θάλατταν ἐν κύκλῳ.
Καὶ πάνθ' ὅσαπερ ἄνθρωπος ὅσα τ' ὄρνις φρονεῖς.
Ταῦτ' οὖν ἱκέται νὼ πρὸς σὲ δεῦρ' ἀφίγμεθα,

EPOPS, EVELPIS, PISTHETERVS.

EP. Aperi ſyluam, vt exeam aliquando.
EV. O Hercules, hæc quænam eſt fera?
Quæ pennatio? qui modus tricriſtæ?
PI. Qui ſunt me quærentes? EV. duodecim dei
Venient conterere te. EP. nũquid me deridetis,
Videntes pennationem? eram enim ô aduenæ
Homo. EV. Non te deridemus. EP. ſed quem?
EV. Roſtrum nobis tui ridiculum apparet.
EP. Talia quidem Sophocles lædit
In Tragœdiis me Tereum.
EV. Tereus enim es tu: vtrum auis, an pauo?
EP. Auis ego. EV. & poſtea tibi vbi pennæ?
EP. Defluxerunt. EV. vtrum à morbo aliquo?
EP. Non, ſed hyeme omnes aues
Detrahunt, pennáſque rurſus alias emittimus:
Sed dicite mihi, vos qui eſtis? EV. noſ homines.
EP. Cuiates genere? EV. vnde triremes bonæ.
EP. Nunquid heliaſtæ? EV. ne, ſed alterius moris,
Apeliaſtæ. EP. ſeminatur enim hoc illic
Semen? EV. parum quærens ex agro capies.
EP. Rei autem iam cuius indigentes huc veniſtis?
EV. Tibi conuerſari volentes. EP. Quo de?
EV. Quod primùm quidem eras homo, quemadmodum nos aliquando.
Et argentum debuiſti, ſicut nos aliquando,
Et non reddens gaudebas, ſicut nos aliquando:
Poſtea rurſus auibus mutans naturam,
Et terram volabas, & mare in circuitu,
Et omnia quæcunque homo, quæcunque auis ſapis.
Hæc igitur ſupplices nos ad te huc abiuimus.

Σχόλια. Ἄνοιγε τὴν ὕλην.] δέον εἰπεῖν τὴν θύραν. ἀλλ' ἐν ὕλαις διάγουσιν οἱ ὄρνιθες. Τίς ἡ πτέρωσις] ἐπειδὴ ὁρῶσι ξένην ὄψιν τοῦ Ἔποπος κατάπτερον. ἔστι γὰρ τῇ πτερώσει τὸ ὄρνεον κατάπυκνον, καὶ τρεῖς ἔχει ἄκρας ἐν τῷ λόφῳ. Τίνες εἰσί μ' οἱ ζητοῦντες.] εὐθὺς οἰωνιζόμενοι εἰώθασι λέγειν πρὸς τό, τίς ὁ ζητῶν θεοῦ τινος ὄνομα, ἢ ὑγείαν, ἢ τι τοιοῦτον. καὶ νῦν οὖν ἐπεὶ τίνες οἱ ζητοῦντές με, πρὸς ὃ ἐπάγει, οἱ δώδεκα θεοί, τὸ δὲ ἑξῆς παρ' ὑπόνοιαν, ἐπεὶ ἔκπληκτος αὐτοῖς φαίνεται. Εἴξασιν ἐπιτρῖψαι σε] δύναται μὲν ἐπὶ τοῦ Ἔποπος λέγειν, οὗτοι ζητοῦσί σε ἐπιτρῖψαι διὰ τὴν ὄψιν. δύναται δὲ, ἐφ' ἑαυτῶν λέγειν, ἐοίκασιν οὗτοι ἡμᾶς ἐπιτετρῖφθαι ὧδε ἐλθόντες, εἰ ἴδοιεν αὐτοὺς τὸ προσωπεῖον. τὸ δὲ εἴξασιν ἢ ἐοίκασιν ἢ [illegible]. Τοιαῦτα μέντοι.] ἐν γὰρ τῷ Τηρεῖ Σοφοκλῆς ἐποίησεν αὐτὸν ἀπορνιθούμενον καὶ τὴν Πρόκνην. ἢ [illegible] πολλὰ τὸν Τηρέα. Πότερον ὄρνις] ἔπαιξε δέον εἰπεῖν ἄνθρωπος ἢ ταὧς. ἐξωνεῖται δὲ καὶ [illegible] ὁ μῦθος δὲ, λέγει τὸν Ἄργον εἰς ταὧνα μεταβεβλῆσθαι. διὰ τοῦτό φησι, πότερον ὄρνις εἶ σὺ ὁ λεγόμενος Τηρεὺς παρὰ τὸ τηρεῖν τὴν Ἰώ, ἢ ταὧς. ἢ ἔπαιξε τὸ γενικὸν εἰπὼν, εἶτα ἐπαγαγὼν τὸ εἰδικόν. τὸ δὲ ὄνομα περισπῶσιν οἱ Ἀττικοί. Ἐξερρύηκε.] παρόσον ἄνθρωπος ἐξελήλυθε, μὴ ἔχων πτερὰ πλὴν τῆς κεφαλῆς [illegible] ὄρνιθος. Νὼ βροτώ.] πρὸς τὴν [illegible] θεσιν τῆς λέξεως. ὅτι [illegible] ἀλλήλων ἡ διαφορὰ δηλοῦται. τὸ δὲ χ, πρὸς τὸ συνεχὲς τῶν δυϊκῶν. Ὅθεν αἱ τριήρεις αἱ καλαί.] ἀντὶ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν. μέγα γὰρ ἐφρόνουν Ἀθηναῖοι ἐπὶ ναυμαχίᾳ. Ἡλιαστά.] δικασταί. ἀπὸ τοῦ μεγάλου δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας. οὕτω δὲ ἐκλήθη, διὰ τὸ ἐν ὑπαίθρῳ εἶναι καὶ ἐν ἡλίῳ βάλλεσθαι. Μὴ ἀλλὰ θατέρου τρόπου] πέπονθε. κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ οὐκ, ἀλλὰ θατέρου τρόπου, τουτέστι μισόδικοι.

BISETVS. Ἀπηλιαστά.] ἰωνικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀφηλιαστά, πόρρω τῶν ἡλιαστῶν, καὶ δικαστῶν ἀφεστηκότες, καὶ μισόδικοι.

Σχόλια,

Σχόλια. Ὀλίγον ζητῶν.] τοῦτο λέγει ὅτι ἄγροικοι μόνοι εἰσὶν οἱ μισθωταί, ὡς ὀλίγων ὄντων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἀγροίκων. ἀεὶ δὲ τοὺς τοιούτους ἐπαινοῦ ἅμα, A καὶ ὅτι τὰ σπανίζοντα τῶν σπερμάτων, μᾶλλον παρὰ τοῖς ἀγροίκοις εὑρίσκονται.

Εἴ τινα πόλιν φράσειας ἡμῖν εὔερον,
Ὥσπερ σισύραν ἐγκατακλινῆναι μαλθακήν.
Επ. Ἔπειτα μείζω τῶν Κραναῶν ζητεῖς πόλιν;
Ευ. Μείζω μὲν οὐδέν, προσφορωτέραν δὲ νῷν.
Επ. Ἀριστοκρατεῖσθαι δῆλος εἶ ζητῶν. Ευ. ἐγώ;
Ἥκιστα. καὶ τὸν Σκελλίου βδελύττομαι.
Επ. Ποίαν τιν' οὖν ἥδιστ' ἂν οἰκοῖτ' ἂν πόλιν.
Ευ. Ὅπου τὰ μέγιστα πράγματ' εἴη τοιάδε.
Ἐπὶ τὴν θύραν μου πρῴ τις ἐλθὼν τῶν φίλων,
Λέγοι μοι ταδί. πρὸς τοῦ Διὸς τοὐλυμπίου
Ὅπως παρέσει μοι καὶ σὺ καὶ τὰ παιδία,
Λουσάμενα πρῴ. μέλλω γὰρ ἑστιᾶν γάμους
Καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιήσῃς. εἰ δὲ μή,
Μή μοι τότ' ἔλθῃς ὅταν ἐγὼ πράττω κακῶς.
Επ. Νὴ Δία ταλαιπώρων γε πραγμάτων ἐρᾷς.
Τί δαὶ σύ; Πει. τοιούτων ἐρῶ κἀγώ. Επ. τίνων;
Πει. Ὅπου ξυναντῶν μοι ταδί τις μέμψεται.
Ὥσπερ ἀδικηθεὶς παιδὸς ὡραίου πατήρ,
Καλῶς γέ μου τὸν υἱὸν ὦ Στιλβωνίδη
Εὑρὼν ἀπιόντ' ἀπὸ γυμνασίου λελουμένον,
Οὐκ ἔκυσας, οὐ προσεῖπας, οὐ προσηγάγου.
Οὐκ ὠρχιπέδισας, ὢν ἐμοὶ πατρικὸς φίλος.
Επ. Ὦ δειλακρείων σύ, τῶν κακῶν οἵων ἐρᾷς.
Ἀτὰρ, ἔστι γ' ὁποίας λέγετον εὐδαίμων πόλις,
Παρὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν. Ευ. οἴμοι. μηδαμῶς
Ἡμῖν παρὰ τὴν θάλατταν, ἵν' ἀνακύψεται
Κλητῆρ' ἄγουσ' ἕωθεν ἡ Σαλαμινία.
Ἑλληνικὴν δὲ πόλιν ἔχεις ἡμῖν φράσαι;

Si quam ciuitatem diceres nobis bene lanatam,
Tanquam pelliceam inclinari mollem.
EP. Poſtea maiorem aſperis quæris ciuitatem?
B *EV. Maiorem nihil, commodiorem autem nobis.*
EP. Optimè imperare manifeſtus es quærens. EV. Ego?
Minimè, & hunc Scellij odi.
EP. Qualem igitur ſuauiſſimè habitabitis ciuitatem?
EV. Vbi maxima res eſſent tales.
Ad ianuam meam ante veniens aliquis amicorum
C *Dicat hæc per Iouem Olympicum,*
Vt adſis mihi & tu & filioli
Loti manè. curo enim comedere nuptias,
Et nullo modo aliter facies. ſi autem non,
Ne mihi tunc venias quando ego facio malè.
EP. Per Iouem miſeras res amas,
Quid autem tu? PI. Tales amo ego. EP. Quas?
PI. Vbi obuiantium mihi hæc aliquis accuſabit,
D *Tanquam iniuſtitia affectus filij pulchri pater.*
Benè mihi filium ô Stilbonide,
Inueniens abeuntem à gymnaſio lotum,
Non oſculatus es, non ſalutaſti, non adduxiſti,
Non teſticulos tetigiſti, exiſtens mihi patrius amicus.
EP. O miſerrime, tu mala qualia amas?
At eſt qualem dicitis fortunata ciuitas
E *Apud rubrum mare. EV. Heu mihi nullo modo,*
Nobis apud mare vbi reflectitur,
Vocatum ducens manè Salaminia.
Græcam autem ciuitatem potes nobis dicere?

Σχόλια. Εὔερον.] ἤτοι μαλακὴν ὥσπερ σισύραν εὔερον. Πλάτων. καὶ τοῦτον εὐερίας ἀπολέλαυκεν ὁ Ὑπέρβολος, ὥστε αὐχμηρότατός ἐστι. Κρατῖνος, γλῶτταν εὐέρων βοτῶν. λέγει δὲ περὶ τῶν προβάτων. Σισύραν.] F διαφέρουσι σισύρνα καὶ σισύρα καὶ σίσυς. σισύρα μέν ἐστι τὸ ἐξ αἰγείων δερμάτων ἔχον ἔτι τὰς τρίχας σκέπαστρον. τὴν δὲ σισύρναν οἱ κατὰ Λιβύην λέγουσι τὸ ἐκ τῶν κωδίων ῥαπτόμενον ἀμπεχόνιον. σίσυς δέ ἐστι παχὺ ἱμάτιον εὐτελές, μικρόν, ἐπιτήδειον εἰς τὸ ἀντιθεῖναι ἤτοι ἐξωμίδιον. Ἐρατοσθένης δέ φησιν ὅτι καθάπερ τὸ δένδρον τὸ αὐτὸ καὶ ἄνδραχνον καὶ ἀνδράχνην καλοῦμεν, οὕτως ᾤοντο σισύραν καὶ σίσυν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μετέχεσθαι. καὶ τρίτην προσλαμβάνουσι σισύρναν οἱ κατὰ Λιβύην τὸ ἐκ τῶν κωδίων τὸ ἀμπεχόνιον καλούμενον. G Ἐγκατακλινῆναι.] οὕτως Ἀττικοί, ὡς ἐν Νεφέλαις. ἀλλ' ἐγκατακλινῆναι δεῖ. τὸ δὲ ἄλλο ἐστὶν τουτέστι τὸ ἐγκατακλινθῆναι. Τῶν Κραναῶν.] τῶν Ἀθηναίων. διὰ τὸ τραχὺ καὶ λεπτόγεων. ἢ ἀπὸ Κραναοῦ βασιλέως. Προσφορωτέραν δὲ νῷν.] ἀντὶ τοῦ ἡμῖν ἐπιτηδείαν, ἄλλην ζητοῦμεν. Ἀριστοκρατεῖσθαι.] ἀντὶ τοῦ ὀλιγαρχεῖσθαι. Ἀριστοκράτης δὲ Σκελλίου υἱός, ἐπεβούλευσεν εἰς κατάλυσιν τοῦ δήμου. ἄλλως ἀρίστους κεκριμένους θέλεις ἔχειν ἄρχοντας τοῦ δήμου καὶ τῆς πόλεως. οἷα ἡ παρὰ Λακεδαιμονίοις πολιτεία ἦν. ἡ γὰρ τῶν Ἀθηναίων δημοκρατία ἦν. Καὶ τὸν Σκελλίου.] παρὰ τὸ ὄνομα πέπαιχεν. ἐπεὶ Ἀριστοκράτης Σκελλίου υἱὸς ἦν, ὃν ὁ ῥήτωρ Δημοσθένης ἐμέμψατο. ἀριστοκρατία δὲ ἡ ὀλιγαρχία. οὕτως οὖν φησι μισῶ τὴν ἀριστοκρατίαν, ὅτι καὶ τὸν Ἀριστοκράτην, ὅτι κέκληται τῷ ὀνόματι τούτῳ. Ἐπὶ τὴν θύραν μου πρῴ.] πρῴ νῦν οὐ τὴν πρωΐαν. ἀλλὰ ἴσον τῷ ἐν ὥρᾳ πρωΐ. οὕτω γάρ ἐστι τὸ πρῴ. διὸ ὀξύνεται. τὸ δὲ πρωῒ περισπᾶται.

BISETVS. Εὐστάθιος, πρῷ μονοσυλλάβως ἴσον τῷ πρωΐ, ὅ ἐστι πρὸ καιροῦ. τὸ δὲ πρωῒ ὀξύτονον εἴρηται ὡς τὸ ναί, κατ' ἀποκοπὴν τοῦ ι, ἀντὶ τοῦ ναί, καὶ πρωΐ, εἴτε πρωΐ τὰ δὲ ναί, σφαί, καὶ πρῷ διὰ τὴν συναίρεσιν οὕτω γράφεται, ὥσπερ εὑρίσκεται ὡς τὰ νῷν, σφῷν.

Σχόλια. Λουσάμενα πρῴ.] οὕτως Ἀττικοί. ὀξύνεται δὲ καὶ τὸ ι ἔχει ἀπὸ τοῦ πρωΐ γινόμενον. ὡς ἀπὸ βαρείας καὶ

ἐξέσας ὄν. ὡς τὸ ἰσάζειν. Μή μοι τότ' ἔλθῃς] παροιμία ἐπὶ μισουμένων τοῖς φίλοις ἐν κινδύνοις. παίζει δέ, εἰς τὸ ἐναντίον. ἡ γὰρ παροιμία, μή μοι τότ' ἔλθῃς, ὅταν ἐγὼ πράττω καλῶς. Ταλαιπώρων.] ἐν εἰρωνείᾳ. Ω Στιλβωνίδη.] ὦ λαμπρὲ, ὦ ἀπὸ βαλανείου κεκαλλωπισμένε. ἢ Στίλβωνος παῖδα. διαπορεῖ δὲ τοῦτον ὡς παιδικὰ ἔχοντα. Οὐκ ἔκυσας, οὐ προσεῖπας.] ὁ μὲν, τὰς τῆς γαστρὸς τρυφὰς ἐβούλετο. ὁ δὲ τὰς αἰσχρὰς ἡδονάς. προσηγάγου δὲ, ἀντὶ τοῦ πρὸς ἑαυτὸν ἔλαβες εἰς

A συνουσίαν. Ορχιπέδας] ἀπὸ τοῦ τῶν ὄρχεων ἅπτεσθαι πατέρες αἰσχροῦ. ὁ κολακείας δὲ [illegible] κακοδαίμων. ἐν ἤθει δὲ ἢ ἄλλως λέγεται. Παρὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν] ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα παρὰ τὸν ἀνατολικὸν ὠκεανόν. κατὰ δὲ ἄλλους τὴν εὐδαίμονα Αραβίαν λέγει. Η Σαλαμινία] δύο εἰσὶ νῆες ὑπηρέτιδες παρὰ τοῖς Αθηναίοις ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία. ὧν ἡ μὲν Σαλαμινία τοὺς ἐγκαλουμένους εἰς κρίσιν ἦγεν, ἡ δὲ Πάραλος τὰς θεωρίας. ἀπῆγεν τελεστὰς εἰς θυσίαν πεμπομένα.

B

Επ. Τὶ οὐ τὸ Ηλεῖον Λέπρεον οἰκίζετον;
Ελθόντ'. Ευ. ὅτι νὴ τοὺς θεοὺς ὅς οὐκ ἰδὼν
Βδελύττομαι τὸν Λέπρεον ἀπὸ Μελανθίου.
Επ. Αλλ' εἰσὶν ἕτεροι τῆς Λοκρίδος Οπούντιοι,
Ινα χρὴ κατοικεῖν. Ευ. ἀλλ' ἔγωγ' Οπούντιος
Οὐκ ἂν γενοίμην ἐπὶ ταλάντῳ χρυσίου.
Οὗτος δὲ δή τίς ἐσθ' ὁ μετ' ὀρνίθων βίος;
Σὺ γὰρ οἶσθ' ἀκριβῶς. Επ. οὐκ ἄχαρις ἐς τὴν τριβήν.
Οὗ πρῶτα μὲν δεῖ ζῆν ἄνευ βαλαντίου.
Ευ. Πολλήν γ' ἀφεῖλες τοῦ βίου κιβδηλίαν.
Επ. Νεμόμεσθα δ' ἐν κήποις τὰ λευκὰ σήσαμα,
Καὶ μύρτα, καὶ μήκωνα, καὶ σισύμβρια.
Ευ. Υμεῖς μὲν ἄρα ζῆτε νυμφίων βίον.
Πει. Φεῦ φεῦ.
Η μέγ' ἐνορῶ βούλευμ' ἐν ὀρνίθων γένει,
Καὶ δύναμιν ἣ γένοιτ' ἂν εἰ πίθοισθέ μοι.
Επ. Τί σοι πιθώμεσθ'; Πει. ὅ,τι πίθησθε; πρῶτα μὲν,
Μὴ περιπέτεσθε πανταχῇ κεχηνότες.
Ως τοῦτ' ἄτιμον τοὔργον ἐστὶν αὐτίκα.
Εκεῖ παρ' ἡμῖν τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ,
Τίς οὗτος ὄρνις; ὁ Τελέας ἐρεῖ ταδί
Ανθρωπος ὄρνις ἀστάθμητος πετόμενος.
Ατέκμαρτος. οὐδὲν οὐδέποτ' ἐν ταὐτῷ μένων.
Επ. Νὴ τὸν Διόνυσον εὖ γε μωμᾷ ταυταγί.
Τί ἂν οὖν ποιοῖμεν; Πει. οἰκίσατε μίαν πόλιν.
Επ. Ποίαν δ' ἂν οἰκίσαιμεν ὄρνιθες πόλιν;

EP. Quid non Elium Lepreum habitatis
Venientes? EV. Quid per Deos, qui non videns
Odi Lepreum è Melanthio.
EP. Sed ſunt alij Locridis Opuntij,
Vbi decet habitare. Eu. Sed ego Opuntius
Non ſiam pro talento auri.
Hæc autem iam quæ eſt cum auibus vita?
C *Tu enim ſcis diligenter. EP. non ingrata in exercitium,*
Quo primùm quidem decet viuere ſine crumena.
EV. Multam abſtuliſti vitæ immunditiam.
EP. Paſcimur autem in hortis alba ſeſama,
Et myrta, & papauera, & ſiſymbria.
EV. Vos quidem igitur quæritis ſponſorum vitam?
D *PI. Heu, heu.*
Certè magnum inſpicio conſilium in auium genere,
Et potentiam, quæ fiet ſi perſuadebimini mihi.
EP. Quid tibi perſuadebimur? PI. Quid perſuadebimini? primùm quidem
Non volate, vbiq; hiantes,
Quod hoc inhonoratum opus eſt ſtatim.
E *Illic apud nos volantes, ſi interrogauerit*
Quis hic auis, Teleas dicit hæc.
Homo auis inſtabilis volans,
Sine ſigno, nihil vnquam in eodem manens.
EP. Per Dionyſium, bene reprehendis hæc.
Quid igitur faciemus? PI. Habitate vnam ciuitatem.
F *EP. Qualem autem habitabimus aues ciuitatem?*

Σχόλια. Τί οὐ τὸ Ηλεῖον Λέπρεον.] καθ' ὕφεσιν τοῦ ι. τὸ Λέπρεον εἶπεν. ἔστι δὲ τῆς τριφυλίας, πλησίον πολὺ τῆς Πελοποννήσου. Δίδυμος δέ φησι Λέπρεον ὀνομάζεσθαι ἢ διὰ τὸ τὴν χώραν αὐτὸ λέπειν. διαφαίνονται γὰρ ἐκ τῆς ἐρήμου [illegible] αὐτόθι ποικίλας χρώματι καὶ διαλε[illegible] τοὺς τὰς ὄψεις λεπρώσει. καὶ διὰ τοῦ τοιούτου [illegible] ἐκ τοῦ πάθους ἢ διὰ τὸ τοὺς πρώτους οἰκῆσαι [illegible], ταύτῃ τῇ νόσῳ κατεχομένους. τοὺς [illegible] λεπρώδεις αὐτοὺς καλεῖν. τοὺς δὲ [illegible] ἐκ τοῦ ὀνόματι. Λέπρεον τὴν πόλιν καλεῖσθαι. οὐδετέρως γὰρ λέγεται ἡ πόλις τὸ Λέπρεον. ὁ δὲ ἐρωτικῶς εἶπεν. Ος οὐκ ἰδὼν.] ἀλλ' ἐξ ἀκοῆς [illegible] πλεονάζει δὲ τὸ ος. Από Μελανθίου.] Μελάνθιος ὁ τραγικὸς κωμῳδεῖται λεπρὸς καὶ κακοστόμημων. κωμῳδεῖται γὰρ εἰς μαλακίαν καὶ ὀψοφαγίαν.

Πλάτων δὲ αὐτὸν ἐν Σκεύαις εἰς λάλον σκώπτει. Καλλίας Πεδήταις. [illegible] Μελάνθιος [illegible] [illegible] ἂν μάλιστα [illegible]. ἐσχάτη δὲ Μελανθίος λέπρα [illegible] εἰς μαλακίαν. Αλλ' εἰσὶν ἕτεροι [illegible] Οπούντιοι. Λοκρίδος μέμνηται Ομηρος [illegible]. Οτι ἐστὶ ἢ Καλλίας [illegible]. Αλλ' ἔγωγ' Οπούντιος.] ὅτι ὁ ἕτερος καὶ μονόφθαλμος. ἐπαίζει οὖν ὅτι οὐ θέλει εἶναι τυφλὸς.

G ἄλλως. ὅτι ἕτερος θαλμὸς τις ἦν ὅθεν οὕτω τοὺς τυφλοὺς φασιν. Ες τὴν τριβὴν] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἱματίων, τῶν [illegible] εἰς τρῖψιν κατὰ τόπον πολλοῦ χρόνου. ἄλλως. ὡς ἐπὶ ἤθους. ἡ μεταφορὰ ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν διατριβήν. Ανευ βαλαντίου.] ἀντὶ τοῦ ἄνευ ἀργυρίου καὶ δαπάνης. Κιβδηλίαν.] τὴν ἐκ τοῦ ἀργύρου ῥύπου, μοχθηρίαν καὶ ζηλοτυπίαν. ἅμα δὲ καὶ ὅτι τὰ νομίσματα

σματα κίβδηλα λέγεται διὰ τὰ ὑπὸ Χίων διεφθαρμένα. ἄλλως. κίβδηλα ἐλέγετο νομίσματα τὰ ὑπὸ Χίων διεφθαρμένα, ἤτοι βεβλαμμένα, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ χ στοιχείου. Ἀθηναῖοι γὰρ καὶ Χῖοι ἀλλήλους ἐμάχοντο. διὸ τὰ Χίων νομίσματα μετὰ τοῦ χ στοιχείου Ἀθηναῖοι ἐγχαράξαντες ἀπεστρέφοντο. καὶ ἐκάλουν αὐτὰ κίβδηλα, ὡς διὰ τοῦ χ στοιχείου δῆλα ὄντα. παρέλαβε δὲ ἡ συνήθεια τὴν φωνὴν τὸ διαβεβλημένον νόμισμα κίβδηλον ὀνομάζειν, ἐναλλάξασα τὰ στοιχεῖα πρὸς τὸ εὐγλωττότερον μάλιστα, διότι οὐκ ἔστι τὸ σπέρματος οὐκ ἄδηλον. ἔστι δὲ καὶ μόριον τι τῶν ἐδωδίμων τοῦ πολύποδος τοῦ ἰχθύος, ὅς ἐστιν ἐπάνω τῆς κοιλίας οἱονεὶ κύστις ἐν ἑαυτῇ ἔχουσα τὸν θολόν, ὥς φησιν Αἰλιανὸς ἐν τοῖς περὶ ζώων. Σισύμβρια.] σισύμβρια φύλλα οἷς ἐστεφανοῦντο οἱ νυμφίοι. Νυμφίων βίον.] ἢ ὅτι οἱ γαμοῦντες στεφανοῦνται. ἢ ὅτι καθυπαθοῦσι πρὸς τὰς τῶν γάμων ἡμέρας. Φεῦ φεῦ.] ἔστι μὲν σχετλιαστικόν. νῦν δὲ θαυμαστικόν. Πειστέον.] αὐτὶ τοῦ ἵνα τόπον ἔχῃ. Κεχηνότες.] οἱ μωροί. τὸ γὰρ κεχηνέναι ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων λαμβάνεται. Αὐτίκα] ἀντὶ τοῦ εὐθέως. ἅμα τῷ πυθέσθαι, ὅτι τίς ἄστατος, εὐθέως ἄτιμον νομίζουσιν. Τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ] ἀντὶ τοῦ περὶ τῶν πετομένων. ἔστι δὲ Ὁμηρικὸν τὸ σχῆμα. εἰρόμεναι παῖδάς τε κασιγνήτους τε. ὁ δὲ Τελέας, σκώπτων λέγει οὖν ὅτι ἐάν τις ἐρωτήσῃ περὶ τῶν πετομένων τίς ἐστιν ὄρνις, ὁ Τελέας ἐρεῖ ταῦτα. οὗτος δὲ διαβάλλεται ὡς μετάβολος τοὺς τρόπους. πρὸς γὰρ τῇ μαλακίᾳ καὶ δειλίᾳ καὶ ὀψοφαγίᾳ καὶ νεοφρισμῷ καὶ πονηρίᾳ, ὀνειδίζουσι τὸν Τελέαν. Τίς ὄρνις οὗτος ὁ Τελέας.] Πλάτων σύρφακα λέγει τὸν Τελέαν. νοεῖ μὲν ἕτερα, ἕτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει. κωμῳδεῖται δὲ ὡς πολλά. Σύμμαχος δὲ πρὸς οὐδέν, ἢ ὅτι Τελέας ὄρνεον. ὥστε καὶ ἀπὸ τῆς ἐξῆς ὀρνέου τινὶ καταλέγει. τελέα καὶ τετράδι καὶ ταῦτα καὶ βασιλίσκου. Ἀτέκμαρτος] ὅτι σημεῖον περὶ τὸν παρόντος οὐκ ἐμφαίνει. μωμᾷ δὲ ἀξιογενῆ. Μίαν πόλιν] καλῶ πόλιν νῦν τὸ περιέχον ἅπαν.

Πει. Ἀληθὲς ὦ σκαιότατον εἰρηκὼς ἔπος.	PI. Verum ô ineruditiſſimum dicens verbum,
Βλέψον κάτω. Επ. καὶ δὴ βλέπω. Πει. βλέψον νυν ἄνω.	Vide deorſum. EP. iam video. PI. vide nunc ſuperius.
Επ. Βλέπω. Πει. περίαγε τὸν τράχηλον. Επ. νὴ Δία	EP. Video. PI. Circumage ceruicem. EP. per Iouem
Ἀπολαύσομαί γ' εἰ διαστραφήσομαι.	Accipiam, quid ſi vertar?
Πει. Εἶδές τι; Επ. τὰς νεφέλας γε καὶ τὸν οὐρανόν.	PI. Vidiſti aliquid? EP. Nebulas & cælum.
Πει. Οὐχ οὗτος οὖν δήπου 'στὶν ὀρνίθων πόλος;	PI. Non hic igitur eſt auium polus?
Επ. Πόλος; Πει. τίνα τρόπον. ὥσπερ εἴποι τις, τόπος.	EP. Polus? PI. Quomodo tanquam diceret aliquis locus.
Ὅτι δὲ πολεῖται τοῦτο καὶ διέρχεται	Quod autem vertitur hoc, & diſcurrit
Ἅπαντα, διὰ τοῦτο γε καλεῖται νῦν πόλος.	Omnia, propter hoc vocatur nunc polus.
Ἢν δ' οἰκίσητε τοῦτο καὶ φράξηθ' ἅπαξ,	Si autem habitabitis hoc & ſepietis ſemel,
Ἐκ τοῦ πόλου τούτου κεκλήσεται πόλις.	Ex polo hoc vocabitur ciuitas.
Ὥστ' ἄρξετ' ἀνθρώπων μὲν ὥσπερ παρνόπων.	Quare dominabimini hominibus quidem tanquam parnopibus.
Τοὺς δ' αὖ θεοὺς ἀπολεῖτε λιμῷ Μηλίῳ.	Hoc autem rurſus deos perdes fame melia.
Επ. Πῶς; Πει. ἐν μέσῳ δήπουθεν ἀήρ ἐστι γῆς.	EP. Quomodo? PI. in medio iam aer eſt terra.
Εἶθ' ὥσπερ ἡμεῖς, ἢν ἰέναι βουλώμεθα	Poſtea quemadmodum nos, ſi ire volumus
Πυθῶδε, Βοιωτοὺς δίοδον αἰτούμεθα,	Pythonem, Bœotos tranſitum petimus.
Οὕτως ὅταν θύσωσιν ἄνθρωποι θεοῖς	Sic quando ſacrificabunt homines deis,
Ἢν μὴ φόρον φέρωσιν ὑμῖν οἱ θεοί,	Si non tributum ferant vobis, hi
Διὰ τῆς πόλεως ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους	Propter ciuitatem alienam & chaos,
Τῶν μηρίων τὴν κνίσαν οὐ διαφρήσετε.	Crurium nidorem non tranſferetis.
Επ. Ἰοὺ ἰού.	EP. Heu, heu.

Σχόλια. Βλέψον νυν ἄνω.] ὡς καὶ τὰ ἐν κύκλῳ ἰδεῖν. διαστραφήσομαι διὰ τὸ τράχηλον κλάσαι. Ὀρνίθων πόλος.] τὸ μέν τι παραφράζει τῶν προειρημένων τῶν ὀρνίθων, ὅτι ἐστὶ τόπος τις αὐτῶν ἐν ᾧ διατρίβουσι. τὸ δὲ, καὶ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὀνόματος παίζει. καὶ τόπος καὶ πόλος. ἐξῆς ἐτυμολογεῖ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πολεῖσθαι. πόλον γὰρ οἱ παλαιοὶ οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι σημεῖόν τι καὶ πέρας ἔχοντος, ἀλλὰ τὸ περιέχον ἅπαν. Εὐριπίδης Πειρίθῳ. καὶ τὸν Ἀτλάντειον φρουρῶν πόλον, ὡς αὐτὸ τὸ περιπολούμενον, καὶ δι' αὐτὸ πάντων ἐρχομένων. Ὅτι δὲ πολεῖται] ὑφετυμολογεῖν βούλεται τὴν πόλιν. Ἢν δ' οἰκίσητε τοῦτο] ὅτι εἰ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ἐὰν περιτειχίσητε, Κεκλήσεται πόλις.] ἔπαιξεν ἐκ τοῦ πόλου σχηματίσας τὴν πόλιν. Ὥσπερ παρνόπων.] εὐχείρωτοι γὰρ οἱ πάρνοπες. ἔστι δὲ εἶδος ἀκρίδων. οἱ δὲ κανώπων. Τοὺς δ' αὖ θεούς.] ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς κατὰ πάντων Μηλίων Νικίαν πέμψαντες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπολιόρκησαν αὐτούς, ὥστε λιμῷ διαφθεῖραι. τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει Νικίας Μῆλον παρεστήσατο, οὐ μόνον μηχανῶν προσβολῇ, ἀλλὰ καὶ λιμῷ, διὰ τὸ ἀποστερῆσαι αὐτὴν προσόδων ὑποτελῆ οὖσαν. Λιμῷ Μηλίῳ] ἀντὶ τοῦ μεγίστῳ. Μῆλος δέ ἐστι πόλις Θετταλίας. καὶ οἱ Μήλιοι πολιορκούμενοι ὑπὸ Ἀθηναίων λιμῷ ἐπιέσθησαν καὶ παρεδεδώκασιν ἑαυτούς, ὡς Θουκυδίδης ἐν τῷ πέμπτῳ. Βοιωτοὺς δίοδον αἰτούμεθα.] πολέμιοι ἦσαν οἱ Βοιωτοὶ τῶν Ἀθηναίων, συμβαλόντες Λακεδαιμονίοις περὶ Δεκέλειαν μαχομένοις. ὅτε οὖν θέλουσιν Ἀθηναῖοι εἰς Πυθὼ ἀπελθεῖν, δηλοῦσι Βοιωτοῖς παρακαλοῦντες ὑποχωρῆσαι τῆς ὁδοῦ. ἄλλως. τινές φασι μεταξὺ Πυθοῦς καὶ Ἀττικῆς εἶναι τὴν Βοιωτίαν. καὶ οὐχ οἷόν τε εἶναι ἀπελθεῖν Ἀθηναίους εἰς Πυθὼ, εἰ μὴ παρέλθωσι Βοιωτίαν. παίζει δέ, τότε γὰρ μόνον δίοδον ζητοῦσιν, ὅταν στράτευμα

σῶζε. ἵν' ἂν διέλθοι καὶ εἰρημένοι ἡ καθ' ἕκαστον. A καὶ διὰ ἐν ἀλλοτρίῳ χώρᾳ, διαφθαρῶσι δὲ, διαφέρωνται
καὶ τὸ χάους.] χάους ἀντὶ τοῦ ἀέρος νῦν. ὡς Ἴβυκος, ποτᾶ- διακόψεται.

Μὰ γῆν, μὰ παγίδας, μὰ νεφέλας, μὰ δίκτυα,
Μὴ 'γὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω.
Ὥστ' ἂν κατοικίζοιμι μετὰ σοῦ τὴν πόλιν,
Εἰ ξυνδοκοίη τοῖσιν ἄλλοις ὀρνέοις.
Πει. Τίς ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' αὐτοῖς διηγήσαιτο; Επ. σύ.
Ἐγὼ γὰρ αὐτοὺς βαρβάρους ὄντας πρὸ τοῦ
Ἐδίδαξα τὴν φωνήν, ξυνὼν πολὺν χρόνον.
Πει. Πῶς δῆτ' ἂν αὐτοὺς ξυγκαλέσειας; Επ. ῥᾳδίως.
Δευρὶ γὰρ ἐμβὰς αὐτίκα μάλ' ἐς τὴν λόχμην,
Ἔπειτ' ἀνεγείρας τὴν ἐμὴν ἀηδόνα,
Καλοῦμεν αὐτούς. οἱ δὲ νῷν τοῦ φθέγματος
Ἐάνπερ ἐπακούσωσι, θεύσονται δρόμῳ.
Πει. Ὦ φίλτατ' ὀρνίθων σύ, μή νυν ἕσταθι.
Ἀλλ' ἀντιβολῶ σ', ἄγ' ὡς τάχιστ' ἐς τὴν λόχμην
Ἔσβαινε κἀνέγειρε τὴν ἀηδόνα.

Per terram, per laqueos, per nebulas, per retia.
Non ego intelligentiam ſuperbiorem audiui dum.
Quare habitabo tecum ciuitatem,
B Si apparebit alijs auibus.
PI. Quis igitur rem ipſis narrabit? EP. Tu.
Ego enim ipſos barbaros exiſtentes antea
Docui vocem, coexiſtens multo tempore.
PI. Quomodo igitur ipſos conuocabis? EP. Facile.
Hoc enim iniens ſtatim valde in ſyluam,
Poſtea ſuſcitabis meam luſciniam.
Vocamus ipſos, hi autem noſtrûm vocem
C Si audierint, current curſu.
PI. O amiciſſime auium tu, non nunc ſta.
Sed precor te, age quàm citiſſimè in ſyluam
Ingredere, & ſuſcita luſciniam.

Σχόλια. Μὰ νεφέλας.] νεφέλη οὐ μόνον ἡ καπνώδης τῆς γῆς ἀναθυμίασις, ἀλλὰ καὶ εἶδος δικτύου θηρευτικοῦ, τούτῳ δὲ τὰ προστυχόντα ὤλεσεν. μὰ πελάγη. μὰ γῆν. μὰ ποταμούς. Κομψότερον.] κομψὸν τὸ ἐντρεπτικὸν. πολιτικὸν. πανοῦργον. ἀπατηλικόν. πιθανόν. τεχνικόν. καὶ κομψεία ἡ κακοσχολία. ἀστειότης. πιθανολογία. ἀλαζονεία. Βαρβάρους ὄντας.] ἀντὶ τοῦ ἀφώνους ἢ ἀγνοοῦντας ἀνθρώπων καὶ μὴ εἰδότας αὐτῶν φωνήν. ἵνα δὲ μὴ θαυμάσῃ ἀκούσας τὸ αὐτοῖς διηγήσῃ ὄρνισιν οὖσι, φησὶν ὅτι [illegible] ἐξ ἐμοῦ διδαχθέντας. Ἐς τὴν λόχμην.] λόχμη δὲ λέγουσι τόπους πλαγίους σύμφυτος καὶ λοχμώδεις. Ἀηδόνα.] τὴν Πρόκνην γαμετὴν οὖσαν, ἥτις εἰς ἀηδόνα μετεβλήθη. Καλοῦμεν ἂν αὐτούς.] ἐν σχήματι εἴρηται διὰ [illegible] εἰς τὸ πληθυντικὸν ἐκ πρὸς τὸ σχῆμα τὸ χ.

D

EPOPS, EVELPIS, PISTHETERVS, ALIA QVÆdam Auis.

E

Βιβετυς. Ἔποψ τὴν ἀηδόνα προσφωνεῖ. καὶ τοὺς λοιποὺς ὄρνιθας ἐκείνων φωνὴν μιμούμενος συγκαλεῖ. ἐκ δὲ τούτων ἤδη συγκληθέντων ὁ χορὸς συνίσταται.

Ὠδὴ κώλων ιδ'.

Cantus membrorum quatuordecim.

Επ. Ἄγε σύννομέ μοι, παῦσαι μὲν ὕπνου.
Λῦσον δὲ νόμους ἱερῶν ὕμνων
Οὓς διὰ θείου στόματος θρηνεῖς.
Τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν
Ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσι.
Γένυος ξουθῆς καθαρὰ χωρεῖ.
Διὰ φυλλοκόμου σμίλακος ἠχώ,
Πρὸς Διὸς ἕδρας. ἵν' ὁ χρυσοκόμας
Φοῖβος ἀκούων, τοῖς σοῖς ἐλέγοις
Ἀντιψάλλων ἐλεφαντόδετον
Φόρμιγγα, θεῶν ἵστησι χορούς.
Διὰ δ' ἀθανάτων στομάτων χωρεῖ
Ξύμφωνος ὁμοῦ
Θεία μακάρων ὀλολυγή.
Αὐλεῖ τις.

EP. Age, comnina mihi, ceſſa quidem ſomno.
Funde autem leges ſacrorum hymnorum,
F Quos per diuinum os luges,
Meum & tuum per lachrymabilem Ityn.
Plorans humidis cantibus,
Barbæ flauæ pura it
Per comoſam ſmilacem vox
Ad Iouis ſedes, vbi auricomus
Phœbus audiens tuis elegis
Contra canens eburneam
Citharam deorum ſtatuit choros:
G Per autem immortalia ora it,
Conſonans ſimul
Diuinus beatorum luctus.
Canit quis?

Σχόλια. Ἄγε σύννομέ μοι] ὡς μετέχουσα τοῦ αὐτοῦ βίου καὶ τῆς αὐτῆς νομῆς. [illegible] μελῳδεῖς δὲ ἀρχ-

ἄρχεται. τὸ δὲ μέτρον ἐστὶ καταληκτικὸν ἀναπαιστικὸν δίμετρον. κώλων ἐστὶν ὧν τὰ ιβ. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ιγ ἀναπαιστικὴ βάσις. ἤτοι μονόμετρον ἀκατάληκτον παρατέλευτον. τὸ δὲ τελευταῖον ἑφθημιμερές. ὑφ' ὃ αἱ συνήθεις διπλαῖ. ἑξῆς δὲ κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον καταληκτικόν. μεθ' ὃ τρίμετρα ἀκατάληκτα ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Πολύδακρυν Ἴτυν.] τὸν Ἴτυν διακόψασα παρέθηκε τῷ πατρὶ πρὸ τῆς ἀπορνεώσεως. ἄλλως. ὅτι ὁ Ἴτυς υἱὸς ἦν Τηρέως καὶ Πρόκνης τῆς αὐτοῦ γαμετῆς. Πανδίων γὰρ ὁ τῶν Ἀθηναίων βασιλεὺς Πρόκνην τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γάμον ἐξέδωκε τῷ Τηρεῖ Θρακῶν δυναστεύοντι. ὁ δὲ μετὰ τοὺς γάμους ἀφικνεῖται πρὸς Θράκην μετὰ Πρόκνης ἐξ ἧς ἔσχεν Ἴτυν. μετὰ δὲ χρόνον συχνὸν ποθούσης τὴν ἀδελφὴν Φιλομήλαν τῆς Πρόκνης ἰδεῖν, ὁ Τηρεὺς Ἀθήναζε ἀπελθὼν καὶ λαβὼν, καθ' ὁδὸν αὐτὴν διεκόρευσε, καὶ τὴν γλῶτταν αὐτῆς ἀπέτεμεν μὴ δηλα θεῖσα τὰ πραχθέντα τῇ Πρόκνῃ. οὐ μὴν ἀλλ' ὑφαίνουσα διὰ γραμμάτων ἐδήλωσε τὸ συμβάν. Πρόκνη μὲν οὖν μαθοῦσα τὴν συμφορὰν, σφάξασα τὸν υἱὸν Ἴτυν εἰς βρῶσιν παρέθηκε τῷ Τηρεῖ. ὁ δὲ γνοὺς, ἐδίωκεν αὐτὰς ξίφει ποῦ ποῦ φθεγγόμενος. Φιλομήλα μὲν δὴ Τηρέως ἦν βοῶσα τῷ φόβῳ. Πρόκνη δὲ τὸν Ἴτυν θρηνοῦσα. ἴτυ ἴτυ ἐλεεινῶς ἐφθέγγετο. τοῦ δὲ Διὸς ἐλεήσαντος ἡ μὲν Πρόκνη εἰς ἀηδόνα, ἡ δὲ Φιλομήλα εἰς χελιδόνα μεταβληθεῖσαι, ἔτι γε μὴν καὶ ὁ Τηρεὺς εἰς ἔποπα ταῦτα φθέγγονται μέχρι καὶ νῦν ἕκαστος, ἃ γε συνέβη μετὰ τὴν συμφορὰν πρὸ τῆς ἀπορνεώσεως. ἐλελιζομένη δὲ. θρηνοῦσα. διεροῖς δὲ διύγροις ἐκ τῶν δακρύων. μίλαξ δὲ εἶδος βοτάνης. Ηχώ.] ἡ ἱερὰ ἠχὼ ἀνέρχεται. τὸ δὲ χωρεῖ, ἀντὶ τοῦ χωρήσει. Τοῖς σοῖς ἐλέγοις.] ἀντὶ τοῦ τοῖς θρήνοις. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἒ ἒ λέγειν. Δίδυμος δέ φησιν, ὅτι οἱ πρὸς αὐλὸν ᾀδόμενοι θρῆνοι. τὸν γὰρ αὐλὸν πένθιμον ὑπειλῆφθαι. Αντιψάλλων] ἀντὶ τοῦ ἀνακρούων. ψαλμὸς δ' ἐλεγείας, ὁ τῆς κιθάρας ἦχος. Αὐλεῖ.] τοῦτο παρεπιγέγραπται δηλοῦν, ὅτι μιμεῖταί τις τὴν ἀηδόνα ὡς ἔτι ἔνδον οὖσαν ἐν τῇ λόχμῃ. κατεμελίτωσεν. ἡδύτητος ἐπλήρωσεν.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

Constitutio per circuncisionem.

Εὐ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τοῦ φθέγματος τοὐρνιθίου.
Οἷον κατεμελίτωσε τὴν λόχμην ὅλην.
Πι. Οὗτος. Εὐ. τί ἔστιν; Πι. οὐ σιωπήσει; Εὐ. τί δαί;
Πι. Οὔποψ μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.

Ev. O Iupiter rex voce auis,
Qualiter dulcificauit ſyluam totam.
Pi. Hic. Ev. Quid eſt? Pi. Non tacebis? Ev. Quid autem?
Pi. Epops canere rurſus preparatur.

Σχόλια. Οὐ σιωπήσει.] πρὸς ἀλλήλους διαλέγονται.

ΩΔΗ κώλων ι.

Cantus membrorum decem.

Επ. Εποποῖ. ποποποῖ. ποποῖ. ποποῖ.
Ιὼ ἰώ. ἰτώ. ἰτώ. ἰτώ. ἰτώ.
Ἴτω τις ὧδε τῶν ἐμῶν ὁμοπτέρων.
Ὅσοι τ' εὐσπόρους ἀγροίκων γύας
Νέμεσθε, φῦλα μυρία κριθοτράγων
Σπερμολόγων τε γένη ταχὺ πετόμενα.
Μαλθακὴν ἱέντα γῆρυν.
Ὅσα τ' ἐν ἄλοκι θαμὰ βῶλον,
Ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε
Λεπτὸν ἡδομένᾳ φωνᾷ.

Ep. Epopoe, popopo, popoe, popoe.
Io, io, ito, ito, ito, ito, ito:
Eat aliquis huc meorum ſimul volatilium.
Quiq́ bene ſeminatas agrorum vias
Paſcitis tribus multa hordiphagorum,
Seminilegorumq́ genera citò volantia
Mollem mittentia vocem.
Quiq́ in ſulco frequenter glebas
Circuncanitis huc
Subtile latantes voce.

Σχόλια. Εποποῖ ποποποῖ] ἔκθεσις μέλους ἑτέρου περιοδικὴ. εἰς τέσσαρας στροφὰς διαιροῦσα τὰς περιόδους. ὧν ἡ πρώτη στροφὴ κώλων ι. ὧν τὸ α΄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἔχον τὸν α΄ πόδα ἀνάπαιστον. τὸ δὲ β τετράβραχυ. ἑξῆς δύο καὶ τὸ ε τρίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ δίμετρον. τὸ ς ἀναπαιστικὸν ὁμοίως κατὰ τὴν τετάρτην χώραν προκελευσματικὸν ἔχον. τὰ ἑξῆς τροχαϊκὰ δίμετρα πλὴν τοῦ τελευταίου καταληκτικά. τὸ δὲ ἐποποῖ, καὶ τὰ τοιαῦτα δεῖ ὀξυτόνως προφέρεσθαι ὥστε ἔχειν ὀρνέου προφέρεσθαι κατὰ μίμησιν. Ιὼ ἰτὼ ἰτώ.] προσκαλεῖται τοὺς ὄρνιθας, ἵνα συμβουλεύσῃ τὴν πόλιν κτίσαι. τὸ δὲ ὅλον εὐχερῶς ὁ ποιητὴς βούλεται τὸν χορὸν εἰσάξαι τῶν ὀρνέων. Κριθοτράγων.] κριθοφάγων. κοινῶς δὲ ἐπεὶ οὐ πᾶν ὄρνεον κριθὰς ἐσθίει. Ὅσα τ' ἐν ἄλοκι.] ἐν τῇ τομῇ τοῦ ἀρότρου. ἀντὶ τοῦ περὶ τὴν βῶλον τῆς αὔλακος. Ἀμφιτιττυβίζετε.] ποιὸν μέλος ἀποτελεῖτε.

ΕΤΕΡΑ ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΩΔΗ κώλων ιγ.

Altera verſio et cantvs membrorum tredecim.

Τιὸ. τιὸ. τιὸ. τιὸ. τιὸ. τιὸ. τιὸ. τιό.

Tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio;

Οσα θ' ὑμῶν κατὰ κήποις ἐπὶ κισ-
Σοῦ κλάδεσι νομὸν ἔχει. τὰ, τε κατ' ὄρεα,
Τά τε κοτινοτράγα, τά, τε κομαροφά-
γα.
Ανύσατε πετόμενα πρὸς ἐμὰν αὐδάν.
Τριοτό τριοτό. τριοτό. τοβρίξ.
Οσα θ' ἑλείας παρ' αὐλῶνας.
Τὰς ὀξυστόμους ἐμπίδας
Κάπτεθ' ὅσα τ' εὐδρόσους τε
Γῆς τόπους ἔχετε. καὶ λειμῶ-
Να τὸν ἐρόεντα Μαραθῶνος.
Ορνις τε πτεροποίκιλος
Ατταγᾶς ἀτταγᾶς.

A *Quiq́ veſtrûm in hortis in he-*
Deræ ramis paſcuum habent, quique in montibus,
Quiq́ oleiphagi, quiq́ comarophagi,
Feſtinate volantes ad meum cantum.
Trioto, trioto, trioto, tobrix.
Quacunq́ Heleas apud aulonas
B *Acutioris culices*
Flectitis, quiq́ bene roſcidosq́
Terræ locos habitatis, & pra-
Tum deſiderabilem Marathonis,
Auisq́ variè pennata
Attagas, attagas.

Σχόλια. Τιὸ τιό.] ἡ δευτέρα στροφὴ κώλων ιγ. ὧν τὸ πρῶτον ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ τετραβραχέων. τὸ β. ὅμοιον καθαρόν. τὸ τρίτον ὅμοιον ἔχον τὸν τρίτον καὶ τέταρτον πόδα τετράβραχυν. τὸν δὲ τέταρτον τρίβραχυν. τὸ ε ὅμοιον. τὸν α καὶ β. ἔχον πόδα τετράβραχυν. τὸ ἕκτον ὅμοιον, τὸν τρίτον ἔχον πόδα τετράβραχυν. τὰ ἑξῆς ἓξ τροχαϊκὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ἐπιμεμιγμένα τριβραχέσιν. τὸ δὲ ιγ. τὸ ἀτταγᾶς ἀτταγᾶς, τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει παιωνικὸν ἐκ κρητικῶν. μιμούμενος δὲ πάλιν τὴν φωνὴν τῶν ὀρνέων καλεῖ αὐτὰ ὁ Εποψ. Επὶ κισσοῦ κλάδεσιν.] ἀντὶ τοῦ τοῖς κλάδοις. ἀπ' εὐθείας δὲ τοῦ κλάδος, ὡς τὸ τίμος. Κοτινοτράγα.] κότινον ἐσθίοντα. τουτέστιν ἀγριέ- C D λαιον. Κομαροφάγα.] κόμαρον ἐσθίοντα. Οσα θ' ἑλείας] ἑλώδεις τόπους στενούς. τοὺς ἑλείους στενοὺς τόπους. ἀπὸ τοῦ ὁ ἑλαιος. τὰς ὀξυστόμους δὲ, τὰς ὀξυαδούσας. Εμπίδας.[ζῷόν ἐστιν ἐν ὕδασι γινόμενον ὅμοιον τῷ κώνωπι. μεῖζον δὲ τῇ ὑπεροχῇ κατὰ τὸ μέσον λευκῷ διεζωσμένον. Κάπτετε,] καταβάλλετε, ἐσθίετε. (Bis e t. κάπτειν δὲ κατὰ τὸν Εὐστάθιον, χανδὸν ἐσθίειν.) ἐρόεντα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμητικόν. ὡς χαρίεντα. Μαραθῶνος δὲ ὅτι ἐν Μαραθῶνι πολὺ τὸ ὄρνεον. Ατταγᾶς.] ὁ ἀτταγᾶς ὁ ἔχων τὸ λαμπρὰ τοῦ Μαραθῶνος. τὰ γὰρ λιμνώδη καὶ ἑλώδη χωρία καταβόσκεται ὁ ἀτταγᾶς. ἡ τρίτη στροφὴ κώλων ὀκτὼ δακτυλικῶν τετραμέτρων, πλὴν τοῦ ζ. τοῦτο γὰρ δακτυλικὴ βάσις.

ΕΤΕΡΑ ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΩΔΗ κώλων η.

Ων τ' ἐπὶ πόντιον οἶδμα θαλάσσης
Φῦλα μετ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται)
Δεῦρ' ἴτε, πευσόμενοι τὰ νεώτερα,
Πάντα γὰρ ἐνθάδε φῦλ' ἀθροΐζομεν
Οἰωνῶν τῶν ταναοδείρων.
Ηκει γάρ τις δριμὺς πρέσβυς
Καινὸς γνώμην,
Καινῶν ἔργων τ' ἐγχειρητής.

ALTERA VERSIO ET CANTVS membrorum octo.

QVorumq́ in pontium tumorem maris
Tribus cum alcyonibus volatis,
E *Huc venite audituri iuniora:*
Omnes enim hic tribus congregamus,
Auium extenſarum colla.
Venit enim aliquis aſper legatus,
Nouus ſententia,
Nouorum operumq́ conator.

Σχόλια. Ων τ' ἐπὶ πόντιον] ἡ τρίτη στροφὴ κώλων ὀκτὼ δακτυλικῶν τετραμέτρων, πλὴν τοῦ ζ. τοῦτο γὰρ δακτυλικὴ βάσις. ὤν τε, ὁ τε ἀττικῶς. ἔστι δὲ παρὰ τὰ Αλκμᾶνος ὅς τ' ἐπὶ κύματος ἄνθος ἅμ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται. διὸ καὶ δωρικῶς εἴρηται. τὸ δὲ ἑξῆς, ὧν τε φῦλα ἐπὶ πόντιον οἶδμα θαλάσσης ἅμ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται. ἡ δὲ ἀλκυὼν, θαλάσσιόν ἐστιν ὄρνεον. καὶ ἱστορίαν δὲ τοιαύτην περὶ αὐτῆς φασιν. ὡς ἀπ' ἀνθρώπων ἀπωρνεώθη. ἔστι δὲ ἡ Κήυκος τοῦ Τραχινίων βασιλέως γυνή. οἳ ὄλβῳ μεγίστῳ ἐπαρθέντες, εἰς τοσοῦτον ἦλθον φρυάγματος, ὡς ἀπαξιοῦν τοῖς ἰδίοις ὀνόμασι καλεῖσθαι. καὶ ὁ μὲν ἐκάλεσεν αὐτὸν, Δία. ἡ δὲ, Ηραν. καὶ ποτε ἐν θαλάσσῃ, αὐτὸν πλέοντα F ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, αὐτόν τε διέφθειρε καὶ τὴν ναῦν. ἡ δὲ ἄγαν περιπαθῶς ὠδύρετο τοῦ ἀνδρὸς θάνατον παρὰ τῷ αἰγιαλῷ, ἣν ἐλεήσας ὁ Ζεὺς ἀπωρνέωσε. καὶ ἐκεῖνον δὲ εἰς ὄρνεον μετέβαλεν, ὃν κηρύλον καλοῦσιν. ἐθρήνει δὲ τὸν οἶον αὐτῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ κλώμενον. διὸ κατὰ Διὸς οἶκτον, ιδ ἡμέρας ἀλκυονίτιδας καλουμένας εὐδιεινὰς ἔχει τοὺς ἰοὺς, ἐν αἷς τίκτουσα ἐκβάλλει τοὺς νεοττούς. Τὰ νεώτερα.] πράγματα δηλονότι. Ταναοδείρων] μακροτραχήλων. τὸ μικρὸν δὲ, ἐπὶ πάντων ἔταξαν. οὐ γὰρ πάντα ταναόδειρα τὰ ὄρνεα. Καινὸς γνώμην.] νέαν γνώμην ἐξηγούμενος.

ΕΠΩΔΗ κώλων ι.

Αλλ' ἴτ' ἐς λόγους ἅπαντα.

INCANTATIO membrorum quinque.

Sed venite in ſermones omnes

Σχόλια. Ἀλλ' ἴτ' ἐς λόγους.] ταῦτα τὰ πέντε κῶλα ἔοικεν ἐπῳδοῦ. καὶ εἰσὶ τὰ μὲν δύο τροχαϊκὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν ἐκ τετραχείων. τὸ A δ' παιωνικὸν ἐκ κρητικοῦ διαρρύθμων. τὸ πέμπτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ τετραχείων, ἐφ' ἑκάστης στροφῆς παράγραφος ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς.

Δεῦρο. δεῦρο. δεῦρο. δεῦρο.
Τοροτοροτοροτοροτίγξ.
Κικκαβαῦ. κικκαβαῦ.
Τοροτοροτοροτολιλιλίγξ.

Huc, huc, huc, huc.
Toro toro, toro toro, toro tinx
Cicaban, ciccaban.
Toro toro, toro tolililinx.

Σχόλια. Κικκαβαῦ.] τὰς γλαῦκας οὕτω φωνεῖν λέγουσιν. ὅθεν καὶ κικκάβας αὐτὰς λέγουσιν. ἔστι δὲ ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς. οἱ δὲ, κικυμίδας ὡς Καλλίμαχος. πάρθ' ἀγαθὴ κικυμίς. καὶ Ὅμηρος δὲ, χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν. τὴν γλαῦκα ἀπὸ τῆς μορφῆς χαλκίδα. ἐπεὶ χαλκίζει τῷ χρώματι. ἄλλως B μίμημα τῆς ποιᾶς φωνῆς τῆς γλαυκός. ἔστι δ' ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς. διὸ καὶ εἶδος αὐτῆς πολὺ ἐν τῇ Ἀθηνᾷ καὶ εἰς τιμὴν τῆς θεοῦ ἐν τοῖς νομίσμασιν ἐχαράχθησαν γλαῦκα. διὰ τὸ χαλκώδεις δὲ ἔχειν τὸ πτερὸν λέγεται καὶ χαλκίς, λέγεται καὶ κύμινδις.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ.

C

CONSTITVTIO PER circuncisionem.

Πει. Ὁρᾷς τιν' ὄρνιν; Ευ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Καίτοι κέχηνά γ' εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων.
Ἄλλως ἄρ' οὔποψ ὡς ἔοικ' εἰς τὴν λόχμην
Ἐμβὰς, ἐπῶζε, χαραδριὸν μιμούμενος.
Επ. Τοροτίγξ. τοροτίγξ.
Πει. Ὤγαθ', ἀλλ' ὁποσὶ καὶ δή τις ὄρνις ἔρχεται.
Ευ. Νὴ Δί' ὄρνις δῆτα. τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου ταὧς;
Πει. Οὗτος αὐτὸς νῷν φράσει, τίς ἐστιν ὄρνις οὑτοσί;
Επ. Οὗτος οὐ τῶν ἠθάδων τῶνδ' ὧν ὁρᾶθ' ὑμεῖς ἀεί.
Ἀλλὰ λιμναῖος. Πει. βαβαί. καλός γε καὶ φοινικιοῦς.
Επ. Εἰκότως. καὶ γὰρ ὄνομ' αὐτῷ γ' ἐστὶ φοινικόπτερος.
Πει. Οὗτος, ὦ σέ τοι. Επ. τί βωστρεῖς. Πει. ἕτερος ὄρνις οὑτοσί.
Επ. Νὴ Δί', ἕτερος δῆτα χ' οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων.

PI. Vides quem auem? EV. Per Apollinem ego quidem non,
Tamen oſcitaui in cælum aſpiciens.
Aliter igitur epops, ut videtur, in ſyluam
Ingrediens cecinit charadrium imitans.
D *EP. Torotinx, torotinx.*
PI. O bone, ſed hic & iam aliquis auis venit.
EV. Per Iouem auis certè, qui unquam, non iam dum pauo?
PI. Hic ipſe nobis dicet qui eſt auis hic.
EP. Hic non conſuetorum horum quos videtis vos ſemper,
E *Sed paludoſus. PI. Papæ, pulcher & phænicius.*
EP. Decenter etenim nomen ipſi eſt phænicopterus.
PI. Hic ô te. EP. Quid clamas? PI. Alter auis hic.
EP. Per Iouem, alter iam fortè hic aduenam locum habens.

Σχόλια. Ἐμβὰς ἐπῶζε.] ἐπώζειν ἐστὶ τὸ ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς καθεζόμενα τὰ ὄρνεα κράζειν. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐκρύπτετο. χαραδριὸς δ' ἐστὶν, εἶδος ὀρνέου μεταβαλλομένου εἰς τὰ προσκείμενα. διχῶς δέ. ἐπὶ μὲν τοῦ ὀρνέου, χαραδριὸν ὀξυτονητέον. εἰ δὲ ἐπὶ τῆς χαράδρας βαρυτονεῖται. ἐπεί φασιν αἱ χαράδραι τρέπουσι τινὰ διὰ τῶν ῥευμάτων μελῳδίας ποιοῦνται.

BISETVS. Παρὰ τῷ Σουΐδᾳ ἐπώαζε γέγραπται. ἐπωάζειν δέ, φησι, τὸ ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς καθέζεσθαι τὰ ὄρνεα. καὶ ἐπωάζουσιν, ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς ἄδουσι, βοῶσι. τὰ δὲ ὄρνεα ἐν τῷ ἐπωάζειν λαλεῖ εἰσίν. εἰ δὲ τὸ ἐπῶζε καλῶς ἔχει, τὸ α μέτρῳ χρείαν ἀποβληθὲν λέξεις.

Σχόλια. Χαραδριὸν μιμούμενος] Εὐφρόνιος ἐκ τοῦ χαραδριὸν μιμούμενος ἀξιοῖ δέχεσθαι ἀποκεκρυμμένως. ἐπεὶ γὰρ τοὺς ἰκτεριῶντας ὠφελεῖ ὁ χαραδριὸς ὀφθεὶς, οἱ πωλοῦντες αὐτὸν φασὶ κρύπτειν, ἵνα μὴ πρὸ τοῦ ὠνήσασθαί τις ἰαθῇ παρέργως. Ἀνδρέας δέ φασι τῶν ἰκτερικῶν οὐ τοὺς ἰδόντας, ἀλλὰ τοὺς φαγόντας ἀπαλλάττεσθαι τοῦ πάθους. Τοροτίγξ.] οἱ μὲν καὶ τοῦτο τοῦ Ἔποπος F λέγουσιν εἶναι, οἱ δὲ ὀρνιθός τινος παρεμπλεκομένου. καὶ τοῦτο δὲ τῶν εἰρημένων ὀρνέων. Ἀγαθ' ἀλλ' οὑτοσί.] κορωνὶς αὖθις ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ μ. ὧν τελευταῖος καὶ βλέπουσιν εἰς σὲ καὶ μὴ τοῦτο μὲν κἀμοὶ δοκεῖ. ἐν εἰσθέσει δὲ μετὰ τοὺς λ' στίχοι κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα δύο, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Καὶ δή τις ὄρνις.] τοῦτο ἀποδέδωκε πρὸς τὰ ἄνω ἃ εἶπεν ὁ ἕτερος. ἄλλως ἄρ' οὔποψ. ταὧς δὲ Ἀττικῶς περισπᾶται. Οὗτος G αὐτός.] ἀντὶ τοῦ ὁ Ἔποψ ἑρμηνεύει. Καλός γε καὶ φοινικιοῦς] ἦν γὰρ φοινικόπτερος. λέγει οὖν ὅτι ἀντὶ τοῦ πυρρός. περισπᾶται δὲ τῷ λόγῳ τῶν εἰς ους ἁπλῶν. καὶ ἔστι παρὰ τὸ φοίνικος γενικήν. φοινικόεις καὶ φοινίκεος ἐν ὑπερθέσει, καὶ φοινικοῦς ἐν συναιρέσει.

BISET. Βωστρεῖς] Εὐστάθιος, βωστρεῖν, τὸ ἀναβοᾶσθαι, ἤγουν ἐπικαλεῖσθαι. παρὰ τὸ βοῶ, βοήσω, βοητὸς, καὶ κατὰ κρᾶσιν βωτὸς καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ, καὶ τοῦ ρ, βωστρῶ.

Σχόλια. Ἔξεδρον χώραν ἔχων.] ἐκ τοῦ Σοφοκλέους δευτέρας Τηρέως. ἀρχή. τίς ὄρνις οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων. ὡς εἰ εἴποι χωριάν. ἔξεδρον δὲ παρηλλαγμένον, Σοφοκλῆς. ἐν ἔξεδρος ἀλλ' ἔντοπος ἀνήρ.

Πει. Τίς ποθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀρειβάτης.
Επ. Ὄνομα τούτῳ Μῆδός ἐστι. Πει. Μῆδος, ὦναξ Ἡράκλεις
Εἶτα πῶς ἄνευ καμήλου Μῆδος ὢν εἰσέπτατο.
Ευ. Ἕτερος αὖ λόφον κατειληφώς τις ὄρνις οὑτοσί;
Πι. Τί τὸ τέρας τουτί ποτ' ἐστιν. οὐ σὺ μόνος ἄρ' ἦσθ' ἔποψ;
Ἀλλὰ χ' οὗτος ἕτερος. Επ. οὗτος ἐστι μὲν Φιλοκλέους
Ἐξ ἔποπος. ἐγὼ δὲ τούτου πάππος, ὥσπερ εἰ λέγοις
Ἱππόνικος Καλλίου, κἀξ Ἱππονίκου Καλλίας.
Πι. Καλλίας ἄρ' οὗτος οὕρνις ἐστίν; ὡς πτερορρυεῖ.
Επ. Ἅτε γὰρ ὢν γενναῖος, ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν τίλλεται.
Αἵ τε θήλειαι προσεκτίλλουσιν αὐτοῦ τὰ πτερά.
Πι. Ὦ Πόσειδον. ὡς ἕτερος αὖ τις βαπτὸς ὄρνις οὑτοσί.
Τίς ὀνομάζεται ποθ' οὗτος; Επ. οὑτοσὶ κατωφαγᾶς.
Πι. Ἔστι γὰρ κατωφαγᾶς τις ἄλλος ἢ Κλεώνυμος;
Πῶς ἂν οὖν Κλεώνυμός γ' ὤν, οὐκ ἀπέβαλε τὸν λόφον.
Ευ. Ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ' ἡ λόφωσις ἔσθ' ἡ 'πὶ τῶν ὀρνέων;
Ἢ 'πὶ τὸν δίαυλον ἦλθον; Επ. ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν
Ἐπὶ τῶν λόφων οἰκοῦσιν ὦγαθ' ἀσφαλείας ἕνεκα.

PI. *Qui vnquam ſuperbus ſine loco auis in monte iens.*
EP. *Nomen huic Medus eſt.* PI. *Medus, ô Rex Hercules,*
Poſtea quomodo ſine camelo Medus exiſtens volauit.
EV. *Alter rurſus criſtam capiens aliquis auis hic.*
PI. *Quod monſtrum hoc vnquam eſt? non tu ſolus igitur eras epops?*
Sed hic alter? EPO. *Hic eſt quidem Philoclei*
Ex epope, ego autem huius auus, quemadmodum ſi diceres
Hipponicus Callia, & ex Hipponico Callias.
PI. *Callias igitur hic auis eſt? valde pennas deijcit.*
EP. *Tanquam enim exiſtens generoſus à ſycophantis vellitur,*
Hæq; fœminæ euellunt ipſius pennas.
PI. *O Neptune, valde alter rurſus tinctus auis hic:*
Qui nominatur vnquam hic? EP. *Hic deuorator.*
PI. *Eſt enim deuorator aliquis alius quàm Cleonymus?*
Quomodo igitur Cleonymus exiſtens non abiecit criſtam?
EV. *Sed tamen quæ vnquam criſtatio in auibus.*
An in duellum venerunt? EP. *Quemadmodum cares quidem igitur*
In criſtam habitant, ô bone ſecuritatis gratia.

Σχόλια. Ὁ μουσόμαντις.] ὁ κομητώδης. τοιοῦτοι γὰρ οἱ μάντεις καὶ οἱ ποιηταί. Ἄτοπος ὄρνις] τουτέστιν, εἰς τὸ παράδοξον τοῦ ὄρνιθος ἀφορῶν οὐδὲν πρὸς τὸ προκείμενον. παρὰ τὰ ἐξ Ἠδωνῶν Αἰσχύλου. τίς ποτ' ἐστιν ὁ μουσόμαντις. ἄλαλος. ἀβρατεύς ὃν σθένει. Μῆδός ἐστιν.] ὡς τῶν Μήδων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν καμήλων ὀχουμένων ἐπὶ τῇ τῶν πολεμίων ἐξόδῳ. τοὺς ἀλεκτρυόνας ὄρνις Περσικοὺς φασὶ πρὸς τὸ ξένον τῆς θέας. ζητεῖται δὲ, εἰ ὄντως καλοῦνταί τινες ὄρνις μῆδοι. Λόφον κατειληφώς.] ἀντὶ τοῦ λόφον ἔχων. ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις. τοῦτο δέ φησιν ἐπεὶ ἕτερός τις ὄρνις ἀναφαίνεται λόφον ἔχων ὡς ἔποψ. διαβάλλει δὲ τὸν Φιλοκλέα, ὡς ὀξυκέφαλον. Οὗτος μέν ἐστι Φιλοκλέους.] οὗτος ὁ Φιλοκλῆς, ἔποπα ἐσκεύασεν ἐν τῇ Πανδιονίδι τετραλογίᾳ. οὗ ἡ ἀρχή. σὲ τῶν πάντων δεσπότην λέγω. ἄλλως. Φιλοκλέους ἐστὶ δρᾶμα Τηρεὺς ἢ ἔποψ. ὁ Σοφοκλῆς πρῶτος τὸν Τηρέα ἐποίησεν. εἶτα Φιλοκλῆς. διὰ τοῦτο δὲ εἶπεν. ἐγὼ δ' ἔποπος. ἀντὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἐγράφην. ὅτι τοῦ Φίλωνος κωμῳδεῖται Καλλίαν ὡς ἀπολέσαντα πάντα τὰ χρήματα. ἐν δ' ἐνίοις δὲ ὑπομνήμασιν, ὅτι προκέφαλός ἐστιν ὁ Φιλοκλῆς ὡς ὁ ἔποψ. ἀλλ' οὐδαμοῦ κεκωμῴδηται. εἴη ἂν οὖν τὸν ἔποπα ἐσκευοποιηκὼς, τῇ Πανδιονίδι τετραλογίᾳ. ἣν καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις ἀναγράφει. ἔστι δὲ Φιλοκλῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ Φιλοπείθους υἱὸς, ἐξ Αἰσχύλου ἀδελφῆς. ἄλλοι δὲ ἁλμίωνος αὐτόν φασιν, ὅτι θετικῶς λέγουσι διὰ τὸ πικρὸν εἶναι. ἅλμη γὰρ ἡ πικρία. γεγόνασι δὲ Φιλοκλεῖς δύο τραγῳδιῶν ποιηταί. εἷς μὲν ὁ Φιλοκλέους ἀπόγονος ἐκείνου μὲν γὰρ ὄρνις μόρσιμος. ἐκ τούτου δὲ, Ἀστυδάμας ἐκ τούτου δὲ Φιλοκλῆς. καὶ ἕτερος ὁ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ... ὡς τῷ νεωτέρῳ Φιλοκλεῖ. Ἱππόνικος Καλλίου. ὁ Ἱππονίκου Καλλίας ἐδόκει τὰ πατρῷα διεσπαρκέναι εἰς ἀσέλγειαν, ὡς ληφθεὶς μοιχεύων καὶ ἀποτίσας χρήματα. κεκωμῴδηκε δὲ αὐτὸν ἱκανῶς Εὔπολις ἐν τοῖς Κόλαξι. λέγεται δὲ καταψευδόμενος τῶν ὑπομνημάτων, ὅτι οἱ Ἱππόνικοι καὶ οἱ Καλλίαι, ἄνωθεν ἐκ διαδοχῆς ἀπὸ πατέρων ἐπὶ παῖδας καθήκουσιν. ὅπερ ἐστὶ ψεῦδος. ὁ πρῶτος γοῦν Καλλίας Φαινίππου πατρός ἐστιν, ὁ νενικηκὼς ἵππῳ τὴν τετάρτην καὶ πεντηκοστὴν ὀλυμπιάδα.

Τιλ-

Τίλλεται.] τὸ τίλλεται ἀπὸ τῶν ὀρνίθων. νῦν δὲ, ἴσον τῷ πλούσιος τὸ γίνεται. καὶ πρὸς τὴν πορνοκοπίαν τοῦ Καλλίου. καὶ ὅτι μοιχεύων χρήματα ἐδίδου. Καταφαγᾶς.] ὅτε βαρύνεται, ἐπίθετον. ὅτε δὲ περισπᾶται, κύριον. ἴσως δὲ ἀπὸ τοῦ καταφαγεῖν τὸ ὄνομα πεποίηκε, διὰ τὴν τοῦ Κλεωνύμου πολυφαγίαν. Οὐκ ἀπέβαλε τὸν λόφον.] ἕνεκα τῆς ἀκεφαλαίας. ὡς ῥίψασπις καὶ δειλὸς διαβάλλεται Κλεώνυμος. Ἐπὶ τὸν δίαυλον ἦλθον.] ἐπεὶ οἱ διαυλοδρομοῦντες, μεθ' ὅπλων τρέχουσιν ἔχοντες λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. ἄλλως. δίαυλος ὁ διπλῆν ἔχων τὸν δρόμον ἐν τῇ πορείᾳ τὸ πληρῶσαι τὸ στάδιον καὶ ὑποστρέψαι. δολιχόδρομοι δὲ οἱ ἑπτὰ τρέχοντες, διὸ καὶ δολιχόδρομοι. οἱ γὰρ σταδιοδρόμοι δι-

A πλοῦν ποιοῦνται τὸν δρόμον. ἄλλως. ὁπλίτην δρόμον. μετὰ ὅπλων γὰρ ἠγωνίζοντο. ἄλλως. δίαυλος. ὁ διστάδιος τόπος ἢ μέτρον πήχεων σ. δίαυλος καὶ ἡ μακρὰ περίοδος, ἅλτα δ' εἰσὶν ἀγωνίσματα. στάδιον. δίαυλος. δόλιχος. ὁπλίτης. πυγμή. παγκράτιον. πάλη καὶ ἅλμα. Ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν.] ὡς τῶν Καρῶν τὰ ἰσχυρὰ καταλαμβανόντων, διὰ τὸ στρατιωτικοὺς εἶναι. ἢ ὅτι ἐν πέτραις ᾤκουν ὑπὲρ ἀσφαλείας. ἢ ὅτι λόφον ἔχουσιν ἐπὶ τῶν κρανῶν. γενναιότατοι δὲ οἱ Κᾶρες τὰ πολεμικὰ, καὶ τοὺς λόφους B καταλαμβάνοντες ἐν τοῖς πολέμοις. θαλασσοκρατήσαντές τε πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης κατέλαβον, καὶ τοὺς λόφους ᾤκουν, ὡς ἂν ἰσχυροτέρους, ὅθεν καὶ καραπόλεις ἐλέγοντο αἱ οἰκήσεις.

Πει. Ὦ Πόσειδον. οὐχ ὁρᾷς ὅσον συνείλεκται κακὸν
Ὀρνέων; Εὐ. ὦναξ Ἄπολλον, τοῦ νέφους. ἰοὺ ἰού.
Οὐδ' ἰδεῖν ἔτ' ἔσθ' ὑπ' αὐτῶν πετομένων τὴν εἴσοδον.
Πει. Οὑτοσὶ Πέρδιξ. ἐκεινοσί γε νὴ Δί' Ἀτταγᾶς.
Εὐ. Οὑτοσὶ δὲ Πηνέλοψ. ἐκεινοσί δέ γ' Ἀλκυών.
Τίς γάρ ἐσθ' οὔπισθεν αὐτοῦ; Πει. ὅς τις ἐστί; Κηρύλος.
Εὐ. Κηρύλος γάρ ἐστιν ὄρνις; Πει. οὐ γάρ ἐστι Σπόργιλος.
Χ' αὑτηΐ γε Γλαύξ. Εὐ. τί φής; τίς γλαῦκ' Ἀθήναζ' ἤγαγε;
Κίττα. Τρυγών. Κορυδός. Ἐλεᾶς. Ὑποθυμίς. Περιστερά.
Νέρτος. Ἱέραξ. Φάττα. Κόκκυξ. Ἐρυθρόπους. Κεβλήπυρις.
Πορφυρίς. Κερχνής. Κολυμβίς. Ἀμπελίς. Φήνη. Δρύοψ.
Πει. Ἰοὺ ἰοὺ τῶν ὀρνέων,
Ἰοὺ ἰοὺ τῶν κοψίχων.
Οἷα πιππίζουσι καὶ τρέχουσι διακεκραγότες.
Ἆρ' ἀπειλοῦσί γε νῷν, οἴμοι κεχήνασί γέ τοι.
Καὶ βλέπουσιν εἰς σὲ κἀμέ. Εὐ. τοῦτο μὲν κἀμοὶ δοκεῖ.

PI. O Neptune, non vides, quantum congregatum eſt malum
Auium? Ev. O Rex Apollo, nebula, heu heu.
C *Neque videre amplius eſt ab ipſis volantibus viam.*
PI. Hæc perdix, ille per Iouem attagas:
Hic autem peneops, ille autem alcyon.
Ev. Quæ enim eſt ille à tergo ipſius. PI. Qui eſt? corylus.
D *Ev. Corylus enim eſt auis? PI. Non enim eſt ſporgilus,*
Et hæc glaux. Ev. Quid dicis? quis noctuam Athenas duxit?
Citta, turtur, corydus, eleas, hypothymis, columba,
Nertus, accipiter, palumbus, cuculus, erythropus, ceblepyres,
E *Prophyrus, cerchneus, colymbis, ampelis, phene, driops.*
PI. Heu, heu, auibus,
Heu, heu, copſichis,
Qualia canunt & currunt clamitantes.
Nunquid minantur nobis? heu mihi, oſcitarunt,
Et aſpiciunt ad te & me. Ev. Hoc quidem & mihi videtur.
F

Σχόλια. Πετομένων τὴν εἴσοδον.] τὸν οὐρανὸν ἢ τὸν ἀέρα. εἴσοδος δὲ λέγεται, ἣ ὁ χορὸς εἰσίεισιν ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἐν ταῖς νεφέλαις. τί σὺ λέγεις. εἰσὶ δέ που αἱ δὲ κατ' αὐτὴν ἣν βλέπεις τὴν εἴσοδον. Οὑτοσὶ Πέρδιξ.] ἀπὸ τούτου ἡ καταρίθμησις τῶν εἰς τὸν χορὸν συντεινόντων προσώπων καὶ ἐν περιττῷ ληφθέντων τῶν προκατειλεγμένων. ὁ δὲ τραγικὸς ιε. πρόσωπα ἔχει. ἐνταῦθα δὲ εὑρήσεις ἀριθμούμενα, τὰ εἰκοσιτέσσαρα πρόσωπα ἐξ ὧν ὁ κωμικὸς χορὸς συνίσταται. Ὅς τις ἐστὶ Κηρύλος.] Εὐφρόνιός φησι τοὺς Δωριεῖς λέγειν. βάλλε δὴ βάλλε Κηρύλος εἴην. τοὺς δὲ Ἀττικοὺς, κείρυλον. φησὶ δὲ Δίδυμος, τὸ κατὰ φύσιν ὄνομα κείρυλος λέγεσθαι. Ἀντίγονος δέ φησι τοὺς ἄρσενας τῶν ἀλκυόνων, κηρύλους λέγεσθαι, οὓς γηράσκοντας, αἱ θήλειαι βαστάζουσι τοῖς πτεροῖς. μήποτε δὲ ... τὸ κείρειν ἐγκω-

μάτικεν. ὁ δὲ Σπόργιλος, ἦν κουρεύς. μνημονεύει αὐτοῦ Πλάτων ἐν Σοφισταῖς. τὸ Σποργίλου κουρεῖον ἔχθιστον τέγος. τοῦτο οὖν ἴσως σημεῖον, τοῦ καὶ τὸν κηρύλον ἴσως διὰ τὸ κείρειν ἐτυμολογηκέναι τὸν Ἀριστοφάνην. ἀνέθηκεν οὖν αὐτῷ κουρέα. ἄλλως. ὁ ἄρσην ἀλκυὼν, Κηρύλος λέγεται. ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις ἀποθνήσκει. ὁ δὲ Σπόργιλος, κουρεὺς ἦν. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς εὐτελῆ. Τίς γλαῦκ' Ἀθήναζε.] τὸ χ, ὅτι ἤλλαξε τὸ G τοπικόν. ἔδει γὰρ ἐξ Ἀθηνῶν, ἢ εἰς Ἀθήνας εἰπεῖν. οὐ προσποιεῖται δὲ, ὅτι ἐν Ἀθήναις τὰ πράγματα. παροιμία δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν μάτην ἐπιφορούντων τινὰ ἐπὶ τοῖς προϋπάρχουσιν. ὡς εἴτις ἐν Αἰγύπτῳ σῖτον ἐπαγάγοι ἢ ἐν Κιλικίᾳ κρόκον. ἐνταῦθα οὖν, ἐπεὶ Ἀθήνησιν ἐστιν ἡ γλαῦξ. κατὰ τὴν παροιμίαν λέγει. τίς εἰς Ἀθήνας γλαῦκ' ἐνεώχεν. Δίδυμος δέ φησιν, ὅτι καὶ τὸ ζῶον

μόνον πληθυνόντων ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ νομίσματος. καὶ ὅτι οὐκ ἐν ἀργύρῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν χαλκῷ χαράσσουσι τὴν γλαῦκα. διὸ τὴν παροιμίαν εἰρῆσθαι. μὴ ποτὲ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων εἰκός ἐστι λεχθῆναι μόνον. Κορυδὸς, Ἐλεᾶς.] ὁ Κορυδὸς παρὰ Ἀριστοτέλει Κορύδαλος λέγεται, οὐ μὴν ἕτερος ἐστι. ποικίλα γὰρ τὰ ὀνόματα. ὁ δὲ Ἐλεᾶς, μήποτε ἐλαίας ἐστὶν ἐν τοῖς Καλλιμάχου ἀναγραφομένοις. φησὶ γὰρ, ἐλαία μικρὸν ζωὸν ὀρνέον. ἀναγέγραπται δὲ καὶ ἡ Ὑποθυμὶς, καὶ ὁ Νέρτος, καὶ ὁ Ἐρυθρόπους καὶ ἡ Πορφυρίς. καὶ ὁ Δρυόψ. καὶ ἡ Ἀμπελίς. Κεβλήπυρις.] μήποτε οὐχ ἕν ἐστιν, ἀλλὰ δύο φησὶν ὁ Σύμμαχος. καὶ ἐν τοῖς Καλλιμάχου γὰρ ἀναγέγραπται κέβλη. εἶτα μύρμηξ Ἐρυθροπους τετραμένας. καὶ Θεμιστοκλέους τὴν ἀρουράς τις ἂν κεβλὴ πυρίς τις ὀνομάζεται. ὥστε ἐνταῦθα ἡ ἐκεῖ ἡμάρτηται τὸ ἐν παρὰ τῇ γραφῇ. ἄλλως. ὁ δύναται δύο εἶναι, διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰκοσιτεσσάρων. Πορφυρίς.] ἡ πορφυρὶς ἀναγέγραπται. κερχνὶς δὲ, οὔ, ἀλλὰ κερχνή. καὶ ἡ κολυμβὶς δὲ φαίνεται καὶ ὁ δρύοψ. καὶ ἡ ἀμπελίς. Δίδυμος δὲ, τὸ μικρὸν ἱέρακα φησι.

Bisetus. Φλέων] παρὰ τῷ Σουίδᾳ φλέων, εἶδος ὀρνέου, ἴσως ἀετοῦ. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ φλέως, εἶδος ἀετοῦ. ὁ αὐτὸς, δρύοψ, ὄρνεόν τι διαφέρον τοῦ δρυοκολάπτου. ἵνα δὲ ὁ τῶν ὀρνίθων ἀριθμὸς τῶν κδʹ. τοῦ χοροῦ προσώπων μὴ ὑπερβάλλῃ, τινὲς ταῦτα δύο ὀνόματα, φλέων καὶ δρύοψ, συνεζευγμένως οὕτως ἐκφέρουσι, φλεωδρύοψ, ὅπερ καλῶς ἔχειν δοκεῖ.

Σχόλια. Οἷα πιππίζουσιν.] κατὰ μίμησιν τῶν ὀρνέων πεποίηται ἡ λέξις. λέγεται δὲ καὶ τὸ ποτίζειν πιππύζειν.

ΧΟΡΟΣ, ΕΠΟΨ.

Bisetus. Ἔποψ περὶ τῶν ὀρνίθων χορὸν τὴν τοῦ Εὐελπίδου, καὶ Πεισθεταίρου παρουσίαν δηλοῖ.

Χο. Ποποποποποποποποποί.
Ποῦ μ' ἄρ' ὃς ἐκάλεσε;
Τίνα τόπον ἄρα νέμεται;
Επ. Οὑτοσὶ πάλαι πάρειμι, κοὐκ ἀποστατῶ φίλων.
Χο. Τιτιτιτιτιτιτιτιτί.
Τίνα λόγον ἄρα ποτὲ
Πρὸς ἐμὲ φίλον ἔχων;
Επ. Κοινόν. ἀσφαλῆ. δίκαιον. ἡδὺν. ὠφελήσιμον.
Ἄνδρε γὰρ λεπτολογιστὰ δεῦρ' ἀφῖκθον ὡς ἐμέ.
Χο. Ποῦ. πᾶ. πῶς φῄς;
Επ. Φήμ' ἀπ' ἀνθρώπων ἀφῖχθαι δεῦρο πρεσβύτα δύο.
Ἥκετον δ' ἔχοντε πρέμνον πράγματος πελωρίου.
Χο. Ὦ μέγιστον ἐξαμαρτὼν, ἐξ ὅτου τράφην ἐγώ,
Πῶς λέγεις; Επ. μήπω φοβηθῇς τὸν λόγον. Χο. τί μ' εἰργάσω;
Επ. Ἄνδρ' ἐδεξάμην ἐραστὰ τῆσδε τῆς συνουσίας.
Χο. Καὶ δέδρακας τοῦτο τοὔργον; Επ. καὶ δεδρακώς γ' ἥδομαι.
Χο. Κἀστὸν ἤδη ποῦ; Επ. παρ' ἡμῖν, εἰ παρ' ὑμῖν εἴμ' ἐγώ.

CHORUS, EPOPS.

CH. PO, po, po, po, po, po, po, po, poe.
Vbi me igitur qui vocauit?
Quem locum igitur paſcit?
EP. *Hic, diu adſum, & non abſum amicis.*
CH. *Ti, ti, ti, ti, timptru.*
D *Quem ſermonem igitur vnquam*
Ad me amicum habens?
EP. *Communem, ſecurum, iuſtum, ſuauem, vtilem:*
Viri enim ſubtiles ratiocinatiui huc venerunt ad me.
CH. *Vbi? quò? quomodo dicis?*
EP. *Dico ab hominibus veniſſe huc legatos duos.*
E *Venerunt autem habentes radicem rei magnæ.*
CH. *O maxime peccator, ex quo nutritus ſum ego.*
Quomodo dicis? EP. Nondum timuiſti ſermonem? CH. Quid mihi feciſti?
EP. *Viros ſuſcepi amatores huius conuerſationis.*
F CHO. *Et feciſti hoc opus? EP. Et faciens lætor.*
CH. *Et ſunt iam vbi? EP. Apud nos, ſi apud vos ſum ego.*

Σχόλια. Ποποποποποί.] ἔκθεσις περιόδου ἀμοιβαίας τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ὑποκριτοῦ κώλων καὶ στίχων ιζ. ὧν τὰ πρῶτα τρία κῶλα τοῦ χοροῦ ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ ἐπιμεμιγμένα τετραβράχεσι. ὁ δὲ τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. τὰ ἑξῆς πάλιν τρία κῶλα τοῦ χοροῦ ἀναπαιστικὰ βάσις ἕκαστον τούτων, ἐπιμεμιγμένα καὶ ταῦτα τετραβράχεσι. οἱ ἑξῆς πάλιν δύο τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τὸ ἑξῆς τοῦ χοροῦ κῶλον ἀναπαιστικὴ βάσις, οἱ δὲ ἑξῆς ζ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ὧν τελευταῖος. κἀστὸν ἤδη που παρ' ἡμῖν εἰ παρ' ὑμῖν εἴμ' ἐγώ. Τίνα λόγον.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ πάρει. Κοινὸν ὠφελήσιμον.] ἀντὶ τοῦ κοινωφελῆ. ἀσφαλῆ δὲ, τουτέστιν ἀληθῆ καὶ σφαλῆναι μὴ δυνάμενον. Λεπτολογιστά.] λεπτοὶ εἰς τὸ λογίζεσθαι. Ποῦ. πᾶ.] διαταράττονται οἱ ὄρνιθες ἀκηκοότες ἄνδρας παρεῖναι. ὑποπτεύουσι γὰρ αὐτοὺς εἶναι ὀρνιθοθήρας. G Ἔχοντε πρέμνον] στέλεχος καὶ ῥίζαν πράγματος δὲ πελωρίου, ὃ δὴ χρήσιμόν τι εἰσηγούμενοι. Ὦ μέγιστον ἐξαμαρτών.] ἐπεὶ ἀνθρώπους ἐδέξατο θηρατὰς τῶν ὀρνίθων. ἄλλως. ὦ ἐξαμαρτημένον ἐμοί τε ἐπίχθων. Τῆς συνουσίας] τῆς ἡμῶν τῶν ὀρνίθων κοινωνίας καὶ διαγωγῆς. εἰ παρ' ὑμῖν εἴμ' ἐγώ. εἰ ἐγὼ παρ' ὑμῖν εἰμι, καὶ ἐκεῖνοι παρ' ἡμῖν εἰσιν.

A

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

VERSIO membrorum octo.

Χο. Ἔα. ἔα. προδεδόμεσθ', ἀνόσιά τ' ἐπάθομεν.
Ὃς γὰρ φίλος ἦν, ὁμότροφά θ' ἡμῖν
Ἐνέμετο πεδία παρ' ἡμῖν,
Παρέβη μὲν θεσμοὺς ἀρχαίους.
Παρέβη δ' ὅρκους ὀρνίθων.
Ἐς δὲ δόλον ἐκάλεσεν, παρέβαλέν τ' ἐμὲ παρὰ
Γένος ἀνόσιον. ὅπερ ἐξότ' ἐγένετό γε ἐπ' ἐμοὶ
Πολέμιόν τ' ἐτράφη.

CH. Heu, heu, tradimur, iniuſtáque paſſi ſumus.
Qui enim amicus erat ſimul nutritúſque nobis,
B Paſcebat campos apud nos,
Præterinit quidem leges antiquas,
Præterinit autem iuramenta auium.
In autem dolum vocauit, adiecitque me apud
Genus iniuſtum, quod ex quando factum eſt in me,
Hoſtile nutritum eſt.

Σχόλια. Ἔα ἔα.] εἴσθεσις ἑτέρα μέλους χοροῦ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον τὴν ἴσην ἐν κώλοις ἀναπαιστικῶν καὶ παιωνικῶν ὀκτώ. ἧς προτίθεται κῶλον ἰαμβικὸν ἤτοι ἰαμβικὴ βάσις. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἀναπαιστικὰ μιμούμενα προκελευσματικοῖς, τὰ δὲ παιωνικὰ πεντασυλλάβοις. διαλύονται γὰρ καὶ τῶν παιώνων εἰς βραχείας αἱ μακραί. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐστὶ τέταρτον ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα. τὸ δὲ δεύτερον καὶ τέταρτον ὅμοια τῷ δευτέρῳ. τὸ πέμπτον ἑφθημιμερές. τὸ ἕκτον ἐστὶ ζ παιωνικὰ τετράμετρα καταληκτικά. τὸ δὲ ὄγδοον ὅμοιον ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ τρεῖς. ὁ τρίτος δὲ C ἀναπληροῖ τὸ ἑξῆς πρόσωπον εἰσερχόμενον. ἑξῆς δὲ σύστημα ἐν εἰσθέσει τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ι. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος ἐστὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. τοῦ δὲ συστήματος μόνη παράγραφος. Ὁμότροφα.] τὴν αὐτὴν ἡμῖν κατανομὴν νεμόμενα. Παρέβη μὲν θεσμούς.] ὡς τούτου νενομοθετημένου αὐτοῖς τὸ μὴ συνεῖναι ἀνθρώποις.

D

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

CONSTITVTIO per circuncisionem.

Βιβερτυς. Ὁ τῶν ὀρνίθων χορὸς τὸν Εὐέλπιδην, καὶ τὸν Πεισθέταιρον θανάτῳ ζημιωτέους, καὶ τοῖς ὄνυξι, καὶ τοῖς ῥάμφεσι διασπαρακτέους, καὶ διαφορητέους λέγει.

Πρὸς μὲν οὖν τὸν ὄρνιν ἡμῖν ἐστιν ὕστερος λόγος.
Τὼ δὲ πρεσβύτα δοκεῖ μοι τώδε δοῦναι τὴν δίκην,
Διαφορηθῆναί θ' ὑφ' ἡμῶν. Πει. ὡς ἀπολούμεθ' ἄρα.
Εὐ. Αἴτιος μέντοι σὺ νῷν εἶ τῶν κακῶν τούτων μόνος.
Ἐπὶ τί γάρ μ' ἐκεῖθεν ἦγες; Πει. ἵν' ἀκολουθοίης ἐμοί.
Εὐ. Ἵνα μὲν οὖν κλάοιμι μεγάλα. Πει. τοῦτο μὲν ληρεῖς ἔχων
Κάρτα. Εὐ. πῶς; Πει. κλαύσει γὰρ ἢν ἅπαξ γε τὼ 'φθαλμὼ 'κκοπῇς.

AD quidem igitur auem nobis eſt vltimus ſermo,
E Horum autem ſenes videtur mihi huic dare pœnam,
Dilacerarique à nobis. PI. Valdè perimus certè,
Ev. Cauſa quidem tu nobis es malorum horum ſolus.
In quid me illinc duxiſti? PI. Vt ſequereris me.
F Ev. Vt quidem igitur fleam valdè. PI. Hoc quidem nugaris habens
Valde. Ev. Quomodo? flebis enim ſi ſemel oculos verberaberis.

Σχόλια. Ὕστερος λόγος.] ὅτι ὕστερον αὐτῷ μαχησόμεθα. ὡς παρ' Ὁμήρῳ. ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖθις. Διαφορηθῆναι.] διασπασθῆναι. Αἴτιος μέντοι σύ.] ἀλλήλοις ἀντεγκαλοῦσιν οἱ πρεσβῦται ἀμηχανοῦντες διαφυγεῖν πως τὸ παρὸν κακόν.

G

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων θ'.

INVERSIO membrorum nouem.

Χο. Ἰὼ ἰώ. ἔπαγ' ἔπιθ' ἐπίφερε πολέμιον
Ὁρμὰν φονίαν. πτέρυγά τε παντᾷ γε

CH. Heu, heu, induc, adeas, infer hoſtilem
Incurſionem cædilem, alam omnino

Ἐπίβαλλε περί τε κύκλωσαι.
Ὡς δεῖ τώδ' οἰμώζειν ἄμφω.
Καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.
Οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν, οὔτε νέφος αἰθέριον,
Οὔτε πολιὸν πέλαγος ἐστὶν, ὅτι δέξεται
Τώδ' ἀποφυγόντε με.
Ἀλλὰ μὴ μέλλωμεν ἤδη τώδε τίλλειν καὶ δάκνειν.
Ποῦ 'σθ' ὁ ταξίαρχος. ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.
Ευ. Τοῦτ' ἐκεῖνο. ποῖ φύγω δύστηνος. Πει. Οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ευ. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; Πει. Πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς
Ἐκφυγεῖν; Ευ. Οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν. Πει. Ἀλλ' ἐγώ τοι σοὶ λέγω.
Ὅτι μένοντε δεῖ μάχεσθαι λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.
Ευ. Τί δὲ, χύτρα νὼ γ' ὠφελήσει; Πει. Γλαῦξ μὲν οὐ προσείσι νῷν.
Τοῖς δὲ γαμψώνυξι τοῖσδε τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας,
Εἶτα κατάπηξον πρὸ αὐτοῦ. Ευ. Τοῖσι δ' ὀφθαλμοῖσι τί;
Πι. Ὀξύβαφον ἐντευθενὶ προθοῦ λαβὼν, ἢ τρύβλιον.
Ευ. Ὦ σοφώτατ' εὖ γ' ἀνεῦρες αὐτὸ, καὶ στρατηγικῶς.
Ὑπεραχοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς.

A *Iniçe, circundáque:*
Quòd oportet hos lugere ambos,
Et dare roſtro nutrimentum.
Neque enim mons umbroſus, neque nebula ætheria,
Neque album pelagus eſt, quod ſuſcipiat
Hos aufugientes me.
Sed non trademus iam hos vellere & mordere.
B *Vbi eſt princeps? inducatur dextrum cornu.*
Ev. Hoc illud, quò fugiam infelix? PI. *Hic non manebis?*
Ev. Vt ab his dilanier. PI. *Quomodo enim hos putas*
Effugere? EV. *non ſcio quomodo.* PI. *Sed aliquid tibi dico,*
C *Quòd quidem oportet pugnare, capereque ollas.*
EV. *Quid autem olla nos iuuabit?* PI. *Glaux quidem non procedit nobis,*
His autem curuis ungues hic, veru rapiens,
Poſtea defige ad ipſum. EV. *His autem oculis quid?*
PI. *Vas acetorium illinc appone capiens, vel catinum.*
D EV. *O ſapientiſsime, bene inuenisti ipſum, & miluarie,*
Superas tu iam Niciam inuentionibus.

Σχόλια. Ἰὼ ἰώ.] ἐπίθεσις χοροῦ ἑτέρα ἀντίστροφος τῆς ἤδη προρρηθείσης στροφῆς. ἐκ κώλων ὁμοίων καὶ στίχων ἡ. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἀναπαιστικὰ ἀνάλογος τοῖς τῆς στροφῆς. τὰ δὲ τρία παιωνικὰ ὡς καὶ τὰ τῆς στροφῆς. ἐν ἐπιθέσει δὲ στίχοι δύο τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τῷ τέλει διπλαῖ ἔξω νενευμέναι. ἄλλως. ἐπάγει. παρακελεύονται ἑαυτοῖς ὡς ἐν πολεμικῇ παρατάξει, βουλόμενοι κατ' αὐτῶν ὁρμῆσαι. Ἐπίβαλλε περί τε κύκλωσαι.] ὡς ὅπλον περίσχου, τοῦτο γὰρ πάντα γε τὴν πτῆσιν τὴν ἐπὶ φόνῳ γινομένην περίαγε. Καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.] Ἀσκληπιάδης φησὶν, ἀπὸ Ἀνδρομέδας εἶναι. ὡς καὶ τὸ ἴτε γὰρ ταῦτα πάντα. καὶ ἐκεῖσε δεῦρο χωρεῖται καὶ ῥάμφει, ὅπερ βέλτιον. ῥάμφος γὰρ ἐπὶ ὀρνέου. [redacted] δὲ χοίρου ῥύγχος. ἄλλως. παρὰ τὸ Εὐριπίδου ἐξ Ἀνδρομέδας. ἐκθεῖναι κήτει φορβάν. ὡς Ἀσκληπιάδης, τὰ μὲν δὲ διδαχθείσης τῆς τραγῳδίας παρατιθέμενος. καὶ τὸ, ἴτε γὰρ ταῦτα πάντα. καὶ τὸ, τῇδε καὶ τὸ ἐκεῖσε. παρὰ τὰ ἐκ τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν Φοινισσῶν φησιν. καὶ ἐκεῖσε καὶ δεῦρο μηδ' ὅλως τίαν. καὶ ὅλως παραπλήσιον πολὺ τὸ τοιοῦτον. Οὔτε γὰρ ὄρος.] εἰς ἃ μάλιστα ἀποφυγή τις ἐστὶν ἀσφαλής. Ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.] ἀντὶ τοῦ προαγέσθω κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος. ὡς ἐπὶ πολέμου δὲ τοῦτό φησι. τῶν γὰρ ταγμάτων, τὸ μὲν μέσον, μέτωπον, ὃ ἐκ πολλοῦ πλήθους συνίσταται. τῶν δ' ἑκατέρωθεν, τὸ μὲν δεξιόν. τὸ δ' ἀριστερὸν ὀνομάζεται.
E Ὅτι μένοντε.] ἐπεὶ μὴ δυνάμεθα φυγεῖν, κατὰ μαχησόμεθα μένοντες. Λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.] φοβεῖται γὰρ τὴν χύτραν τὰ ὄρνεα διὰ τὸ μέλος αὐτῶν. Γλαῦξ μὲν οὐ πρόσεισι νῷν.] οὐ διὰ τὴν χύτραν οὐ πρόσεισιν ὡς καὶ Εὐφρόνιος. ταύτην γὰρ κοινῶς πάντα τὰ ὄρνεα φοβεῖται. ἀλλὰ διὰ τὸ Ἀθηναίων εἶναι τὸ ζῶον. Ἀττικοὶ δὲ καὶ αὐτοί. Τοῖς δὲ γαμψώνυξι.] τοῖς ἐπικαμπεῖς ἔχουσιν ὄνυχας. Τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας.] πῆξον αὐτὸν πρὸς τὴν χύτραν. Ἢ τρύβλιον.] ὅτι τὸ τρύβλιον μεῖζον τοῦ ὀξυβάφου. Ὑπεραχοντίζεις σύ γ' ἤδη.]
F νικᾷς ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοῖς ἀκοντίοις ἀγωνιζομένων. Νικίαν.] φρονιμώτατα γὰρ λιμῷ Μηλίους ἀνεῖλεν.

BISETVS. Ὁ τῶν ὀρνίθων χορὸς τὸ πολεμικὸν κατὰ τοῦ Εὐέλπιδος, καὶ Πεισθεταίρου ᾄδει, καὶ πάντας πρὸς τὴν τούτων διαφόρησιν, καὶ διασπασμὸν ἐξε- G γείρει. ἀλλ' Ἔποψ ἐπελθὼν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ, καὶ ἐπιτιμήσει τὴν αὐτῶν ὁρμὴν καταπραΰνει, καὶ παύει.

Χο. Ἐλελελεῦ. χώρει. κάθες τὸ ῥύγχος. οὐ μέλλειν ἐχρῆν.

CH. *Eleleleu, procede, depone roſtrum, non tardare oportet.*

Σχόλια.

Σχόλια. Ἐλελελεῦ.] ἐπίφθεγμα πολεμικόν. οἱ προσιόντες γὰρ εἰς πόλεμον, ὦ ἐλελελεῦ ἐφώνουν μετά τινος ἐμμελοῦς κινήσεως. καθὸ καὶ Ἀχαιὸς Ἐρετριεὺς ἐν A τῷ Φιλοκτήτῃ, ποιεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα παραγγέλλοντα τοῖς Ἀχαιοῖς.

Ἕλκε. τίλλε. παῖε. δεῖρε. κόπτε πρώτην τὴν χύτραν.
Ἐπ. Εἰπέ μοι τί μέλλετ' ὦ πάντων κάκιστα θηρίων,
Ἀπολέσαι, παθόντες οὐδὲν, ἄνδρε καὶ διασπάσαι. B
Τῆς ἐμῆς γυναικὸς ὄντε ξυγγενεῖ καὶ φυλέτα.
Χο. Φεισόμεσθα γάρ τι τῶνδε μᾶλλον ἡμεῖς, ἢ λύκων;
Ἢ τίνας ποιήμεθ' ἄλλους, τῶνδ' ἂν ἐχθίους ἔτι;
Ἐπ. Εἰ δὲ τὴν φύσιν μὲν ἐχθροὶ, τὸν δὲ νοῦν εἰσὶ φίλοι, C
Καὶ διδάξοντές τι δεῦρ' ἥκουσιν ὑμᾶς χρήσιμον.
Χο. Πῶς δ' ἂν οἵγ' ἡμᾶς τι χρήσιμον διδάξειάν ποτε
Ἢ φράσειαν, ὄντες ἐχθροὶ τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς.
Ἐπ. Ἀλλ' ἀπ' ἐχθρῶν δῆτα πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί.
Ἡ γὰρ εὐλάβεια σώζει πάντα. παρὰ μὲν οὖν φίλου, D
Οὐ μάθοις ἂν οὐδέν. ὁ δ' ἐχθρὸς αὐτὸς ἐξηνάγκασεν.
Αὐτίχ' αἱ πόλεις παρ' ἀνδρῶν γ' ἔμαθον ἐχθρῶν κοὐ φίλων,
Ἐκπονεῖν θ' ὑψηλὰ τείχη. ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.
Τὸ δὲ μάθημα τοῦτο, σώζει παῖδας. οἶκον. χρήματα. E
Χο. Ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι πρῶτον, ὡς ἡμῖν δοκεῖ,
Χρήσιμον. μάθοι γὰρ ἄν τις κἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σοφόν.
Πει. Οἵδε τῆς ὀργῆς χαλᾶν εἴξασιν. ἄναγ' ἐπὶ σκέλος.
Ἐπ. Καὶ δίκαιόν γ' ἐστί. κἀμοὶ δεῖ νέμειν ὑμᾶς χάριν.
Χο. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἄλλο σοί πω πρᾶγμ' ἠναντιώμεθα. F

Trahe, velle, verbera, decoria, frange primam ollam.
EP. Dic mihi, quid cogitatis omnium peßima ferarum
Perdere patientes nihil, viros & diuellere,
Mea vxoris existentes cognatos & contribules?
CHO. Parcemus enim aliquid his magis nos quàm lupis,
An aliquos puniemus alios his inimiciores amplius?
EP. Si autem natura quidem inimici, mẽte autem ſunt amici,
Et docturi aliquid huc venerunt vos vtile.
CHO. Quomodo autem hi nos aliquid vtile docebunt vnquam,
An dicent existentes inimici illis auis meis?
EP. Sed ab inimicis certè multa diſcunt ſapientes,
Hic enim metus ſaluat omnia: à quidem igitur amico
Non diſcas nihil, hic autem inimicus ipſe cogit.
Statim ciuitates à viris didicèrunt inimicis, & non amicis,
Facereque altos muros, nauéſque fabricare longas.
Hac autem doctrina hac ſaluat filios, domum, pecunias.
CHO. Eſt quidem ſermonum audire primùm, vt mihi videtur
Vtile, diſcas enim aliquis & ab inimicis ſapiens.
PI. Hi autem iram deprimere videntur, reduc in crus.
EP. Et iuſtum eſt, & mihi oportet dare vos gratiam.
CHO. Sed quidem neque alia tibi re aduerſamur.

Σχόλια. Ἕλκε. τίλλε.] καὶ Κρατῖνος. σφάττε, δεῖρε. κόπτε. τὴν χύτραν δὲ εἰς ἣν ὑπερείδονται, διεσπαῦτες ὅτι καταστρέφουσιν αὐτῆς. Καὶ φυλέτα.] ξυμπατριώτας. ὅτι καὶ ἡ Πρόκνη Ἀττικὴ ἡ τοῦ Πανδίονος θυγάτηρ. Μᾶλλον ἡμεῖς ἢ λύκων.] μᾶλλον λύκων φεισόμεθα, ἤπερ τούτων. ἔστι καὶ παροιμιῶδες. ἐπεὶ τοὺς λύκους ἀπέκτεινον τὸ παλαιὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ. καὶ νόμος ἦν λυκοκτονεῖν. διὸ G ὁ μὲν φονεύων λύκου τέκνον, τάλαντον ἐλάμβανεν. ὁ δὲ τέλειον, δύο. ὅθεν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λύκειον καὶ λυκοκτόνον φασίν. Τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς.] ὅπερ ἐστὶν ἐκ προγόνων ἡμῖν ἐχθροὶ ὄντες. ὡς Μένανδρος. οὐχ ὅθεν ἀπολλύμεθα συντείνομεν ἄν. Ἀλλ' ἀπ' ἐχθρῶν δὴ πολλά.] φοβούμενος γάρ τις τοὺς ἐχθροὺς ὠφελεῖται παρ' αὐτῶν. ὁ γὰρ τῶν ἐχθρῶν φόβος, πολλὰ χρήσιμα εἶδ' ὅτι διδάσκει πρὸς φυλακὴν καὶ πρόνοιαν. καὶ ὑπ' ἀνάγκης ἐχθρῶν συνθέμενοι μηχανάς τινας σοφωτάτας εἰς ἑαυτῶν φυλακὴν ἐπινοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.] τὰς τριήρεις. ταῦτα εἰς Συρακουσίους αἰνίττεται, οὓς ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι, διὰ τὸ ταπεινοὺς ἔχειν τοὺς πύργους. Ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι] τὸ ἑξῆς. ἔστι μὲν χρήσιμον, τὸ ἀκοῦσαι πρὸς τὸ ἐφ' ὅτῳ ἐληλύθασιν. Ἄναγ' ἐπὶ σκέλος.] ἀντὶ τοῦ ἀναχώρει ὀλίγον ὑπὸ πόδα, παρὰ τὸ, γόνυ γωνὸς ἀμείβων. τοῦτο δὲ, ὡς ὑποδεικνύντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ δέους. Καὶ δίκαιόν γ' ἐστί.] τοῦτο ὁ Ἔποψ πρὸς τοὺς ὄρνιθας. ἐπειδὴ ἔφασαν εἰς λόγους βούλεσθαι ἐλθεῖν τοῖς ἀνθρώποις.

A

Ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ιϛ.

Πι. Μᾶλλον εἰρήνην ἄγουσιν
Ἡμῖν. ὥστε τὴν χύτραν
Ταύτην ξυβλίῳ καθῆ,
Καὶ τὸ δόρυ χρὴ τὸν ὀβελίσκον,
Περιπατεῖν ἔχοντας ἡμᾶς
Τῶν ὅπλων ἐντὸς, παρ' αὐτὴν τὴν χύ-
τραν ἄκραν αὐτὴν ὁρῶντας
Ἐγγύς. ὡς οὐ φευκτέον νῷν.
Εὐ. Ἐτεὸν, ἢν δ' ἄρ' ἀποθάνωμεν,
Κατορυχθησόμεθα ποῦ γῆς;
Πι. Ὁ Κεραμεικὸς δέξεται νώ.
Δημοσίᾳ γὰρ ἵνα ταφῶμεν,
Φήσομεν πρὸς τοὺς στρατηγοὺς
Μαχομένω τοῖσι πολεμίοις,
Ἀποθανεῖν ἐν Ὀρνεαῖς.

Pi. MAgis pacem ducunt
Nobis, quare ollam
Catino depone.
Et lanceam oportet veru
Deambulare habentes nos
Arma intra apud ol-
B Lam extremam ipſam videntes
Prope, quòd non fugiendum nobis.
Ev. Verùm, ſi autem igitur morimur,
Defodiemur ubi terra?
Pi. Ceramicus ſuſcipiet nos.
Publicè enim ut ſepeliamur,
Dicemus ad milites
Pugnantes inimicis
Mori in Orneis.

C

Σχόλια. Μᾶλλον εἰρήνην ἄγουσιν.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ὁμοίων τροχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων ἀναπαίστοις καὶ χορείοις πεντεκαίδεκα διμέτρων πλὴν τοῦ τελευταίου ἀκαταλήκτου, ἐφ' ὃ αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. Τὴν χύτραν.] ἔξωθεν τὴν σκευὴν τῷ τρυβλίῳ. τῷ δὲ ὀβελίσκῳ ἐχρῶντο ἀντὶ δόρατος. καὶ τὸν ὀβελίσκον δὲ φησὶν ὅς τις ἐστὶν ἡμῖν δόρυ. ἐντὸς τῶν ὅπλων χρὴ λοιπὸν ἔχειν. λέγει δὲ, ἀντὶ τοῦ τῶν χυτρῶν. ἔθος δὲ εἶχον, ἔσω τῶν ἀσπίδων ἔχειν τὰ δόρατα. Καὶ τὸ δόρυ χρὴ τὸν ὀβελίσκον.] τὸν ὀβελίσκον ὅς τις ἐστὶν ἡμῖν δόρυ, χρὴ περιπατεῖν ἔχοντας ἐντός. Τῶν ὅπλων ἐντός.] κέχρηται τῇ λέξει ἀντὶ τῶν ἱματίων. ὡσανεὶ εἶπε. καὶ ἔχειν τὸ δόρυ παρὰ τὴν ἀσπίδα. οὕτω γὰρ ποιοῦσιν οἱ πολέμιοι. τοῦ μὴ ἔξω ὅπλων εἶναι, ἀλλὰ καθοπλίζεσθαι. Παρὰ τὴν χύτραν] τουτέστι δεῖ καὶ μὴ φοροῦντας ἐγγύθεν αὐτὴν ἔχειν, παραινέσαι μήτε παντάπασιν ἀμελεῖν, μήτε φανερῶς πολεμεῖν. Ὡς οὐ φευκτέον νῷν] ὡς οὔτε ἀποδρασκούσας οὔσ(ας). Κατορυχθησόμεθα] ἔπαιξεν εἰς τὴν χύτραν ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα ὀρυχθήσομαι. ἐπεὶ οἱ ἐν τῷ πολέμῳ ἀναιρούμενοι ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἐθάπτοντο. Ὁ κεραμεικὸς δέξεται.] οἱ ἐν τῷ πολέμῳ ἀναιρούμενοι ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἐθάπτοντο. ὡς Μενεκλῆς καὶ Καλλίστρατος ἐν τοῖς περὶ Ἀθηνῶν συγγράμμασί φασι. καλεῖται δὲ καὶ ὁ τόπος οὗτος Κεραμεικός. ἔστι γὰρ ὁ αὐτὸς δῆμος. ἐκεῖ ζοῦσι δὲ ἔνθεν καὶ ἐντεῦθεν εἰσὶ στῆλαι ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ τεθαμμένοις. εἰσὶ δὲ οὗτοι ὑπὸ τοῦ δήμου τιμηθέντες διὰ ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ ὑπὲρ τῆς πόλεως τετελευτηκόσιν. ἔχουσι δὲ καὶ αἱ στῆλαι ἐπιγραφὰς ποῦ ἕκαστος ἀπέθανεν. Ὀρνεαῖς] παρὰ τὰ ὄρνεα ἔπαιξεν. ἔστι δέ τις ἐν Ἄργει ἰδίας πόλις. ἧς Ὅμηρος μνημονεύει Ὀρνειάς ἐνέμοντο. ἴσως δὲ, ὅτι ἐν Ὀρνεαῖς μάχη ἐγένετο Λακεδαιμονίων καὶ Ἀργείων. γελοῖον δὲ τὸ φάσκειν ἀποθανεῖν.

D

E

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ'.

Χο. ΑΝαγ' ἐς τάξιν πάλιν ἐς ταυτόν.
Καὶ τὸν θυμὸν κατάθου κύψας
Παρὰ τὴν ὀργὴν ὥσπερ ὁπλίτης.
Κἀναπυθώμεθα τούσδε τίνες ποτὲ,
Καὶ πόθεν ἔμολον.
Ἐπὶ τίνα τ' ἐπίνοιαν.
Ἰὼ ἔποψ, σέ τοι καλῶ.

VERSIO MEMBRORUM ſeptem.

CHO. REduc in ordinem iterum in idem,
Et animum depone, inclinans
Apud iram ſicut armatus.
Et reinterrogemus hos qui unquam,
Et unde venerunt.
F In quam ſententiam,
Hem epops te voco.

Σχόλια. Ἀνάγ' ἐς τάξιν.] εὔθεσις μέλους χοροῦ ἐπῳδικὴ μὲν, διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι, προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας περιόδου κώλων ἀναπαιστικῶν ζ. ὧν τὰ μὲν τέσσαρα δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε ἀναπαιστικὴ βάσις, τὸ ϛ ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ὅμοιον τοῖς ἑξῆς. ἐφ' ᾧ κορωνίς. Καὶ τὸν θυμὸν κατάθου] ὡσεὶ ὁπλίτης ἐγκλίνων τὸ δόρυ κατάθεσθαι παρὰ τὴν ἀσπίδα. Παρὰ τὴν ὀργήν.] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν ἀσπίσι κεκλιμένοι. παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν. διὰ ὅπλα μὴ ἔχειν, θυμῷ πολέμει μόνῳ.

G

Εἴθεσις περιόδου ἀμοιβαίας ἐκ κώλων κζ.

Ἐπ. ΚΑλεῖς δὲ τί κλύειν θέλων;
Χο. Τίνες ποθ' οἵδε, καὶ πόθεν;

Ep. VOcas autem, quid audire volens?
CH. Qui unquam hi, & unde?

Σχόλια.

Σχόλια. Καλεῖς δὲ τοῦ κλύειν θέλων.] εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας κώλων κζ' ἰαμβικῶν διμέτρων μεθ' ἐπιπλεῖον τοῦ ἐνδεκάτου καὶ κζ' τετραμέτρων ὄντων, ἀκαταλήκτων δὲ πλὴν τοῦ τελευταίου. τοῦτο γὰρ ἑφθημιμερές. ἔτι γε μὴν τῶν δ' ε' ς' ζ' η'. ἀντισπαστικῶν διμέτρων διιάμβοις A ἐπιτρίτοις ἐπιμεμιγμένων καὶ ἀκαταλήκτων πλὴν τοῦ ζ' ἀκαταλήκτων. τοῦτο γὰρ Φερεκράτειον. ἔτι τῶν κα' καὶ κβ' κγ'. παιωνικῶν ἑφθημιμερῶν. τὰ δὲ τοιαῦτα δῆλον ὡς ἀσυνάρτητα. ἐπὶ τῷ τέλει περίγραφος.

Επ. Ξένω σοφῆς ἀφ' Ἑλλάδος.
Χο. Τύχη δὲ ποία κομίζει,
Πότ' αὐτὼ, πρὸς ὄρνις ἐλθεῖν.
Επ. Ἔρως βίου, διαίτης τε.
Καὶ σοῦ, ξυνοικεῖν τέ σοι.
Καὶ ξυνεῖναι τὸ πᾶν. Χο. τί φής.
Λέγουσι δὲ δὴ τίνας λόγους;
Επ. Ἄπιστα καὶ πέρα κλύειν.
Χο. Ὁρᾷ τι κέρδος ἐνθάδ' ἄξιον μονῆς.
Ὅτῳ πέποιθέ μοι ξυνών.
Κρατεῖν ἂν ἢ τὸν ἐχθρὸν, ἢ
Φίλοισιν ὠφελεῖν ἔχειν;
Επ. Λέγει μέγαν τιν' ὄλβον, οὔ-
Τε λεκτὸν, οὔτε πιστόν. ὡς
Σὰ ταῦτα γὰρ δὴ πάντα. καὶ
Τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσε καὶ
Τὸ δεῦρο προσβιβᾷ λέγων.
Χο. Πότερα μαινόμενος;
Επ. Ἄφατον ὡς φρόνιμος.
Χο. Ἔνι σοφόν τι φρενί;
Επ. Πυκνότατον, κίναδος.
Σόφισμα, κύρμα, τρίμμα, παιπάλημ' ὅ-
λον.
Χο. Λέγειν κέλευέ μοι λέγειν.
Κλύων γὰρ ὧν σύ μοι λέγεις,
Λόγων ἀνεπτέρωμαι.

Ep. *Hoſpites ſapienti à Graecia.*
Cho. *Fortuna autem quali portat*
Aliquando ipſos ad aues venire.
B Ep. *Amor vitae, diaetaq́;*
Et tui, cohabitaréque tibi,
Et ſimul eſſe ſemper. Cho. *quid dicis?*
Dicunt autem iam quos ſermones?
Ep. *Incredibilia & vltrà audire.*
Cho. *Vides quod lucrum hic dignum manſio-*
ne,
Quo perſuaſus eſt mihi coexiſtens
C *Vincere an inimicum, an*
Amicis prodeſſe poſſe?
Ep. *Dicit magnam quandam opulentiam, ne-*
Que dicibilem, neque credibilem, quòd
Tua haec enim iam omnia, &
Hic & illic, &
Huc accedit dicens.
Cho. *Vtrum furens?*
D Ep. *Ineffabile valde prudens.*
Ch. *Eſt ſapiens aliquid menti?*
Ep. *Prudens vulpes,*
Sophiſma, inuentum, tritaneum, flos totum.
Ch. *Dicere iube mihi dicere.*
Audiens enim quae tu mihi dicis,
Verbis ſuperuolo.

Σχόλια. Σοφῆς ἀφ' Ἑλλάδος.] ἢ ὅτι σοφῶν οἰκητήριον ἡ Ἀττική, ἢ καθὸ οἱ βάρβαροι ἐφρόνουν περὶ Ἑλ- E λήνων ὡς συνετωτάτων. Ὁρᾷ τι κέρδος.] γράφεται καὶ χωρὶς τοῦ ι, ἵνα ᾖ προστακτικόν. γράφεται δὲ καὶ μετὰ τοῦ ι, ἵνα ᾖ ἐρωτηματικόν. ὡς ὁ λόγος, ὁρᾷ τις αὐτῶν ὠφέλειαν διηγούμενος μᾶλλον παρ' ἡμῖν οὖσαν, ἢ τὸ κρατεῖν ἐχθρῶν, ἢ φίλους ὠφελῆσαι. ἐν οἷς μάλιστα ἥδονται οἱ ἄνθρωποι. σημειωτέον δὲ, ὅτι ἑνικὸν εἶπεν ἐπὶ τῶν δύο, καὶ τὸ κρατεῖν συνέταξεν αἰτιατικῇ. τὰ δὲ ταῦτα πάντα ἃ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί. Τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσ' ἔτι] ἤγουν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. τοῦτο ἐπὶ τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν φωνῶν φησί, καὶ τὸ κεῖσε καὶ τὸ δεῦρο. καὶ ὅλως πολὺ παρὰ πᾶσι F τοιοῦτος. προσβιβᾷ δὲ συναρμόζει. Ἄφατον ὡς φρόνιμος.] ὡς ἀφάτως φησὶ καὶ μεγίστως φρονῶν ἐρεῖ ταῦτα. ἢ ἀντὶ τοῦ μεγάλως. Κίναδος.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔνεστιν αὐτοῖς. τὸ δὲ κύρμα, ἀντὶ τοῦ ἐπιτυγχάνοντες ἐν πᾶσιν. ἄλλως. κίναδος. ἀντὶ τοῦ πάνυ φρόνιμος. κίναδος γὰρ ἡ ἀλώπηξ. Σόφισμα. κύρμα] ἐπιτατικὸν παρὰ τὸ κυρεῖν. ἄλλως. ἔντευγμα, ἀπάραγμα τοῦ νοῦ. τρίμμα δὲ ὁ τετριμμένος ἐν τοῖς πράγμασιν. ἢ κύρμα πολλοῖς ἐγκεκυρηκὼς πράγμασι. παιπάλημα δὲ, πολλὰς ἐντροπὰς καὶ διαδοχὰς ἔχων. κυρίως δὲ τὸ λεπτὸν ἄλευρον. Ἀνεπτέρωμαι] οἰκεῖον ὄρνισι τὸ ἀνεπτέρωμαι ἀντὶ μετεωρίζομαι.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙ-
κοπὴν ἐκ στίχων ιζ'.

Επ. Ἄγε δὴ σὺ καὶ σὺ τὴν πανοπλίαν πά-
λιν
Ταύτην λαβόντε κρεμάσατον τύχῃ 'γαθῇ
Εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω πλησίον τοῦ 'πιστάτου.
Σὺ δὲ τούσδ' ἐφ' οἷσπερ τοῖς λόγοις ξυνέλεξ'
ἐγὼ,
Φράσον δίδαξον. Πει. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Ἢν μὴ διάθωνταί γ' οἵδε διαθήκην ἐμοί,

Conſtitutio Per
circuncisionem.

Ep. *Age, iam tu & tu armaturam rur-*
ſus
G *Hanc capientes, ſuſpendite fortuna bona*
In coquinam intro prope clauum.
Tu autem hos in quibus ſermonibus condixi
ego,
Dic, doce. Pi. *per Apollinem ego quidem non,*
Si non diſponant hi teſtamentum mihi,

Σχόλια. Ἄγε δὴ σὺ καὶ σύ.] πρὸς τὸν Εὐελπίδην φησὶν ὁ Ἔποψ. ἄμεινον δὲ πρὸς τοὺς θεράποντας ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς. ἄγε δὴ Ξανθία καὶ Μανόδωρε. εἴσθεσις δ' ἑτέρας περιόδου στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιζ. ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω πλησίον.] ἰπνὸς μὲν, ὁ κάμινος. καταχρηστικῶς δὲ, ἡ ἐσχάρα. ἐπιστάτη δὲ θηλυκῶς χαλκοῦς τρίπους χυτρόποδος ἐκτελῶν χρείαν. οἱ δὲ πήλινον Ἥφαιστον πρὸς ταῖς ἑστίαις ἱδρυμένον ὡς ἔφορον τοῦ πυρός. ἔνιοι δὲ καὶ ξύλον A ἐπὶ μήκους πεπασσαλωμένον, ὅθεν ἐξαρτῶσι τὰ μαγειρικὰ σκεύη. Καλλίστρατος ἐπιστάτην τὸ, τῇ ἐσχάρᾳ ἐπιτιθέμενον ξύλον. ἐν ταῖς ἐσχάραις ὥσπερ ἐν ταῖς καμίνοις τὸν Ἥφαιστον ἀναπλάττουσιν. ἄλλως. ὁ ἐπιστάτης, ξύλον ἐπὶ κόρακας ἔχον. ἐξ οὗ κρεμῶσι τὰ μαγειρικὰ ἐργαλεῖα. οἱ δὲ, τρίποδα χαλκοῦν, ᾧ ἐπιτιθέασι λέβητα ὑποχεόμενον. οἱ δὲ, ἀνδριάντα πήλινον πρὸς ταῖς ἐσχάραις. Σὺ δὲ B τούσδ' ἐφ' οἷς.] σὺ τοὺς λόγους δίδαξον καὶ φράσον ἐφ' οἷς τούτους ἤγειρα ἐγώ. τοῦτο δὲ πρὸς τὸν ἕτερον τοῖν ἀνδροῖν.

Ἥνπερ ὁ Πίθηκος τῇ γυναικὶ διέθετο,
Ὁ μαχαιροποιὸς, μήτε δάκνειν τούτους ἐμὲ,
Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν, μήτ' ὀρύττειν. Χο. οὔτι
 που
Τὸν, οὐδαμῶς. Πε. οὔκ, ἀλλὰ τὼ 'φθαλμὼ λέγω.
Χο. Διατίθεμ' ἔγωγε. Πε. κατόμοσόν νυν ταῦτά
 μοι.
Χο. Ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις πᾶσι νικᾶν τοῖς κριταῖς.
Καὶ τοῖς θεαταῖς πᾶσιν. Πε. ἔσται ταυταγί.
Χο. Εἰ δὲ παραβαίην, ἑνὶ κριτῇ νικᾶν μόνον.
Πε. Ἀκούετε λεῴ· τοὺς ὁπλίτας νυν μὲν
Ἀνελομένους θ' ὅπλ' ἀπιέναι πάλιν οἴκαδε,
Σκοπεῖν δ' ὅ, τι ἂν προγράφωμεν ἐν τοῖς πινα-
 κίοις.

Quod Pithecus vxori diſpoſuit,
Gladiorum factor, neque mordere hos me,
Neque teſticulos trahere, neque fodere. CHO.
 non quid
Hunc nullo modo. PI. non, ſed oculos dico.
CH. Diſpono ego. PI. iura nunc hæc mihi.
C *CH. Iuro in his omnibus vincere iudicibus,*
Et ſpectatoribus omnibus. PI. erunt hæc.
CH. Si autem tranſgrediar vno iudice vincere
 ſolum.
PI. Audite populi, hos armatos nunc quidem,
Capientéſque arma abire retrò domum,
Conſiderare autem quod præſcribimus in tabel-
 lis.

Σχόλια. Ἥνπερ ὁ πίθηκος τῇ γυναικὶ διέθετο.] Σύμμαχος Αἰσωπείου λόγου τοιούτου τινὸς ἔοικε μεμνῆσθαι. Καλλίστρατος δὲ, τοιοῦτόν φησιν, ἐκ διηγηματίου τινὸς εἰλκῦσθαι. καὶ Δίδυμος, ὅτι αἰσχρός τις τὴν ὄψιν συνεχῶς τῇ γυναικὶ πλησιαζόμενος, συνέθετο ἐπὶ φίλων, μήτε τύπτειν, μήτε τύπτεσθαι, μήτε δάκνειν φιλοῦντα, μήτε δάκνεσθαι. ὥστε σὺ μὲν οὐχ ἑλκύσεις τὴν ὀρχίπεδον, οὐδὲ ἐγὼ τὴν τριχῶν. ἔοικε δὲ Παναίτιον κωμῳδεῖν, ὃν καὶ ἐν νήσοις καταλιπὼν Παναίτιον πίθηκον. ἔνθα καὶ μαγείρου πατρὸς αὐτὸν λέγει. πίθηκον δὲ αὐτὸν εἶπε διὰ τὸ πανοῦργον. Ὁ μαχαιροποιός.] ὁ Παναίτιος μάγειρος ἦν μικροφυὴς δέ. διαβάλλει δὲ αὐτὸν, ὡς καταλαβόντα τὴν γυναῖκα ἑαυτοῦ μοιχευομένην. ἐδύνατο γὰρ ὑπ' αὐτῆς μεγάλης οὔσης μικροφυὴς αὐτὸς ὤν. Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν.] μὴ διασπᾶν τοὺς ὄρχεις, μὴ ὀρύττειν τὸν πρωκτὸν δ' εὐκτικῶς φησιν. οὔτι που τόν. τὸν ἀντὶ τοῦ. τοῦτον τὸν πρωκτὸν οὐδαμῶς ὀρύττειν. Διατίθεμ' ἐγώ.] ὑπισχνοῦμαι. συντίθεμαι. Ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις πᾶσιν.] ἀντὶ τοῦ D εὔχομαι. οὐ ὄμνυσι γὰρ, ἀλλ' εὔχεται. ὄμνυμι μὲν ἐν τούτοις. χαριέντως δὲ εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς νίκης, ὄμνυμί φησι τὸ νικᾶν. ἄλλως. ἔκρινον οἱ κριταὶ τοὺς κωμικούς. οἱ δὲ λαμβάνοντες τὰς ψήφους οὐδαμόθεν. Ἔσται ταυταγί.] ἐπειδὴ περὶ νίκης εὔχεται, ποιεῖ αὐτὸν ὁ ποιητὴς εὐφημοῦντα. ἔσται ταυταγί. Εἰ δὲ παραβαίην.] πιθανῶς ὡς ἔλαττόν τι ἕξων εἰ μὴ πᾶσι νικῴη. ἐπισωρευζόμενος δὲ αὐτοῦ τὴν νίκην, ταῦτα λέγει. Ἀκούετε λεῴ.] κῆρυξ ἐπὶ Πεισθεταίρου. ὁ λόγος ὡς ἐπὶ πολεμίων ἀπεσταλμένων. κήρυγμα εἰρήνης κηρύσσει. παίζει τοὺς χυτρεοφόρους ὁπλίτας φάσκων. τὸ δὲ νυνμενὶ, ἀντὶ τοῦ νῦν μὲν. πολλαχοῦ δὲ τούτῳ χρῶνται. Ὅτι ἂν προγράφωμεν.] ἡ μετάθεσις, E ἀπὸ τῶν φυλετῶν οἵτινες προγράφουσι τοὺς στρατευομένους, ἐν πίναξι. Ἐν τοῖς πινακίοις.] ἐπεὶ ἔθος ἦν τοὺς ταξιάρχους διὰ κήρυκος ἀπαγγέλλειν τοῖς ἑαυτῶν στρατιώταις τὰ δεδογμένα. ὥστε ποῖ δεῖ πορεύεσθαι. καὶ πόσων ἡμερῶν δεῖ σιτία προσενέγκασθαι.

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ια΄.

Χο. Δολερὸν μὲν ἀεὶ κατὰ πάντα δὴ τρό-
 πον
Πέφυκεν ἄνθρωπος. σὺ δ' ὅμως λέγε μοι.
Τάχα γὰρ τύχοις ἂν
Χρηστὸν ἐξειπὼν ὅτι μοι παρορᾷς, ἢ
Δύναμίν τινα μείζω
Παραλειπομένην ὑπ' ἐμῆς φρενὸς
Ἀξυνέτου. σὺ δὲ τόθ' ὁρᾷς, λέγ' εἰς κοινόν.
Ὃ γὰρ ἂν σὺ τύχῃς μοι
Ἀγαθὸν πορίσας, τοῦτο κοινὸν ἔσται.
Ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ περ ἂν ἥκεις τὴν σὴν πράγματι
 γνώμην ἀναπείσας

F

VERSIO MEMBRORUM vndecim.

CH. D*oloſum quidem ſemper ſecundum*
 omnem iam modum
Natus eſt homo. tu autem tamen dic mihi
(Citò enim adipiſceris
Bonum edicens) quod mihi admones, vel
Potentiam aliquam maiorem,
G *Derelictam à mea mente*
Ignara: tu autem hoc vides, dic in commune.
Quod enim tu adipiſceris mihi
Bonum præbens, hoc commune erit.
Sed in quo venis tuam re ſententiam perſua-
 dens,

Σχόλια.

Σχόλια. Δολερὸν μὲν ἀεί.] εἴσθεσις μέλους χοροῦ λόγον στροφῆς ἐχούσης. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον τὴν πολὺ δὴ πολὺ δή. ἔστι δὲ καὶ ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μετὰ τὴν περίοδον τίθεσθαι. προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας διπλῆς κώλων καὶ στίχων θ. ὧν ὁ πρῶτος ἀσυνάρτητος ἐξ ἀναπαιστικῶν διμέτρων βραχυκαταλήκτων καὶ ἰαμβικῆς βάσεως διὰ τὴν ἀδιάφορον. ὁ δεύτερος ἀσυνάρτητος ἐξ ἰαμβικοῦ διμέτρου βραχυκαταλήκτου καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. ὁ τρίτος ἀναπαιστικὸς πενθημιμερής. ὁ τέταρτος ἀσυνάρτητος ἐκ τροχαϊκοῦ πενθημιμεροῦς καὶ ἀναπαιστικοῦ ὁμοίου. ὁ πέμπτος ὅμοιος τῷ τρίτῳ. ὁ A ἕκτος ἀναπαιστικὸς δίμετρος βραχυκατάληκτος. ὁ ἕβδομος ἀσυνάρτητος ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ. ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο ὅμοιοι τοῖς ἐπὶ τῆς ἑξῆς εἰσθέσεως ξα'. ὀφείλει δὲ εἶναι καὶ ἐν τοῖς εἰρημένοις κώλοις διάλειμμα μικρὸν ἵνα δοκῶσιν ἐκ δύο κώλων συγκεῖσθαι. συνάπτονται δὲ εἰς ἕνα στίχον. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος καὶ ἔσω νενευκυῖα. ἐπὶ δὲ τῆς εἰσθέσεως ἔξω διπλῆ. Παρορᾷς.] παρεπιτρέπεις ἢ ὑφορᾷς. Παραλελειμμένον ὑπ' ἐμῆς φρενός] ἐγκαταλειπόμενον ὑπὸ ἡμῶν ἢ νοούμενον. B ἐν τισὶ δὲ οὐ κεῖται ἡ φρενός. ἀξυνέτου δὲ ἀνοήτου.

Λέγε θαρρήσας, ὡς τὰς σπονδὰς οὐ μὴ πρότερον παραβῶμεν.

Dic confidens quòd pacta non prius præteribimus.

Πε. Καὶ μὴν ὀργῶ νὴ τὸν Δία καὶ προπεφύραται λόγος εἷς μοι

Pi. Et quidem concupiſco per Iouem, & præparatus eſt ſermo vnus mihi,

Ον διαμάττειν οὐ κωλύει. φέρε παῖ στέφανον. καταχεῖσθαι

Quem præparare non prohibet. fer puer coronam, defundite.

Κατὰ χειρὸς ὕδωρ φερέτω ταχύ τις. Χο. δειπνήσειν μέλλομεν ἢ τί;

C

In manu aquam ferat citò aliquis. CH. cœnare volumus, an quid?

Πε. Μὰ Δί' ἀλλὰ λέγειν ζητῶ τι πάλαι μέγα καὶ λαρινὸν ἔπος τι,

Pi. Per Iouem, ſed dicere quæro quid diu magnum & dulce verbum aliquod,

Ὅτι τὴν τούτων θραύσει ψυχήν. οὕτως ὑμῶν ὑπεραλγῶ,

Quod horum franget animam: ſic vobis ſuper doleo,

Οἵτινες ὄντες πρότερον βασιλῆς. Χο. ἡμεῖς βασιλῆς; τίνος; Πε. ὑμεῖς

Qui exiſtentes prius reges. CH. nos reges? cuius? Pi. vos,

Πάντων ὁπόσ' ἔστιν. ἐμοῦ πρῶτον. τουδί. καὶ τοῦ Διὸς αὐτοῦ

D

Omnium quæcunque ſunt, me primùm hoc & Ioue ipſo

Ἀρχαιότεροι, πρότεροί τε Κρόνου, καὶ Τιτάνων ἐγένεσθε.

Antiquiores, prioréſque Saturno & Titanibus nati eſtis

Καὶ γῆς. Χο. καὶ γῆς; Πε. νὴ τὸν Ἀπόλλω. Χο. τουτὶ μὰ Δί' οὐκ ἐπεπύσμην.

Et terra. CH. & terra? Pi. per Apollinem. CH. hoc per Iouem non audiui.

Πε. Ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς κοὐ πολυπράγμων. οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας

Pi. Ineruditus enim natus es, & non negocioſus, neque Æſopum exercuiſti:

Ὃς ἔφασκε λέγων κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι.

Quî dicebat narrãs corydum omnium primam auem genitam eſſe,

Προτέραν τῆς γῆς. κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αὐτῆς ἀποθνῄσκειν.

E

Priorem terra, & poſtea morbo patrem ipſius mori.

Γῆν δ' οὐκ εἶναι. τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον. τὴν δ' ἀποροῦσαν

Terram autem non eſſe, hunc autem præiacere mittendum, hanc autem impotentem

Ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρ' αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.

Ab inuentione patrem ipſius in capite defodiſſe.

Σχόλια. Ὡς τὰς σπονδάς.] ὅτι πρὸ καταγνώσεώς φησιν οὐ παρασπονδήσομεν. Καὶ μὴν ὀργῶ νὴ τὸν Δία.] ἐπιθυμητικῶς ἔχω. ἀπὸ τῶν ἀλφίτων. ὁμοῦ γὰρ ἐφύρων. εἶτα εἰς μάκτρας διενέμοντο. τὸ δὲ ἑξῆς παίζει, ὡς περὶ δείπνου λέγων, καί τοι μέλλων λόγῳ αὐτοὺς εὐωχεῖν. Καὶ προπεφύραται.] ηὐτρέπισται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἄλευρα φυρώντων, εἶτα μάζας ποιούντων. διαμάττειν δὲ, διαπλάττειν. Φέρε παῖ τὸν στέφανον.] τοῖς γὰρ εὐωχουμένοις παρέκειντο οἱ στέφανοι, καταψύχοντες τὸ κρανίον ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου ὁρμῆς. Μέγα καὶ λαρινόν.] διὰ τούτου πολλῇ τῇ τροπῇ ἐπέμεινε τῆς εὐωχίας. ὡς ἐπὶ βοὸς δὲ τοῦτό φησιν ὡς ἐν Λαρίνῃ μεγάλων βοῶν γινομένων. ἔστι δὲ πόλις Θεσπρωτίας. ἄλλως. λαρινὸν λιπαρόν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν βοῶν. λέγονται γάρ τινες λαρινοὶ βόες οἱ λιπαροί. ἢ μεγάλοι ἀπὸ Λαρινοῦ τινος νομέως εὐμεγέθεις, νέμονται δὲ τὴν ἤπειρον, ὥστε τῶν Γηρυόνος βοῶν ἀπόγονοι. Θραύσει δὲ θραύσει. Οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας.] ὅτι τὸν λογοποιὸν Αἴσωπον διὰ σπουδῆς εἶχον. ἦν δὲ ὁ Αἴσωπος F Θρᾷξ. ἠλευθερώθη δὲ ὑπὸ Ἰάδμονος τοῦ σοφοῦ. ἐγένετο δὲ πρῶτον τοῦ Ξάνθου δοῦλος. ὁ δὲ κωμικὸς Πλάτων καὶ ἀναβιῶσαι αὐτόν φησιν ἐν τοῖς Λάκωσιν οὕτως. καὶ μὴν ὀμοσόν μοι μὴ τεθνάναι. ψυχὴν δ' αὖ ἥκειν ὥσπερ Αἰσώπου ποτέ. τῶν δὲ μύθων οἱ μὲν περὶ ἀλόγων ζώων εἰσὶν Αἰσώπειοι. οἱ δὲ περὶ ἀνθρώπων, Συβαριτικοί. εἰσὶ δέ τινες οἱ τοὺς βραχεῖς καὶ συντόμους λέγουσι Συβαριτίδας. καθάπερ Μνησίλοχος ἐν Φαρμακοπώλῃ. διὰ σπουδῆς εἶχον τὸν Αἴσωπον, Ἀριστοτέλης οὖν ἐν τῇ Σαμίων πολιτείᾳ εἰπόντα φησὶν αὐτὸν μῦθον εὐδοκιμηκέναι. περὶ δὲ Αἰσώπου καὶ ἐν Σφηξί. τὸ δὲ πεπάτηκας, ἀντὶ τοῦ ἀνέγνως. ταῦτα μὲν κωμικώτερον παίζει. τὸν δὲ κορυδὸν G ἔνιοι κορυδαλὸν λέγουσι. γῆς δὲ ἱερὸν ὄρνεον νομίζουσιν εἶναι. φαίνονται δὲ τοιοῦτον ἆσμα Αἰσώπῳ ἀνατιθέντες. τὸ δὲ πατῆσαι ἴδιον ἐπὶ τοῦ ἐνδιατρῖψαι, ὡς τὸ ἀφικέσθαι ποῦ λέγομεν. Ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.] ἐπεὶ λόφον ἔχει ὁ κορυδός. θηλυκῶς δὲ εἴρηκε τὴν κορυδόν. Πλάτων δὲ ἀρσενικῶς.

Χο. Ο πατὴρ ἄρα τῆς κορυδοῦ, νυνὶ κεῖται τεθνεὼς Κεφαλῆσιν.
Επ. Οὐκοῦν δῆτ' εἰ πρότεροι μὲν γῆς, πρότεροι δὲ θεῶν ἐγένοντο,
Ως πρεσβυτάτων αὐτῶν ὄντων, ὀρθῶς ἐσθ' ἡ βασιλεία.
Εὐ. Νὴ τὸν Απόλλω. πάνυ τοίνυν χρὴ ῥύγχος βόσκειν σε τὸ λοιπόν.
Επ. Οὐκ ἀποδώσει ταχέως ὁ Ζεὺς τὸ σκῆπτρον τῷ δρυκολάπτῃ;
Πι. Ως δ' οὐχὶ θεοὶ τοίνυν τῶν ἀνθρώπων ἦρχον τὸ παλαιὸν
Αλλ' ὄρνιθες, κἀβασίλευον, πολλ' ἐστὶ τεκμήρια τούτων.
Αὐτίκα δ' ὑμῖν πρῶτ' ἐπιδείξω τὸν ἀλεκτρυόν' ὡς ἐτυράννει.
Ηρχέ τε Περσῶν πρῶτος, Δαρείου καὶ Μεγαβύζου.
Ως τε καλεῖται περσικὸς ὄρνις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔτ' ἐκείνης.
Επ. Διὰ ταῦτ' ἄρ' ἔχων καὶ νῦν ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας διαβάσκει
Επὶ τῆς κεφαλῆς τὴν κυρβασίαν, τῶν ὀρνίθων μόνος, ὀρθήν.
Πι. Οὕτω δ' ἴσχυσέ τε, καὶ μέγας ἦν τότε καὶ πολὺς, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν
Υπὸ τῆς ῥώμης τῆς τότ' ἐκείνης, ὁπόταν μόνον ὄρθριον ᾄσῃ,
Αναπηδῶσι πάντες ἐπ' ἔργον. χαλκῆς. κεραμῆς. σκυτοδέψαι.
Σκυτῆς, βαλανῆς. ἀλφιταμοιβοί. τορνευτασπιδολυροπηγοί.
Οἱ δὲ, βαδίζουσ' ὑποδησάμενοι νύκτωρ. Εὐ. ἐμὲ τοῦτό γ' ἐρώτα.
Χλαῖναν γὰρ ἀπώλεσ' ὁ μοχθηρὸς, Φρυγίων ἐρίων διὰ τοῦτον.
Ες δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθεὶς, ὑπέπινον ἐν ἄστει
Κἄρτι 'κάθευδον. καὶ πρὶν δειπνεῖν τοὺς ἄλλους, οὗτος ἄρ' ᾖσεν.
Κἀγὼ νομίσας ὄρθρον, ἐχώρουν ἁλιμουντάδε, κἄρτι προκύπτω, (ναῦτον.
Εξω τείχους, καὶ λωποδύτης παίει ῥοπάλῳ με τὸ

A Cho. *Pater igitur corydi nunc iacet mortuus capitibus.*
Ep. *Igitur certè, ſi priores quidem terra, priores autem deis nati ſunt.*
Tanquam annoſiſſimorum ipſorum exiſtētium rectè eſt regnum.
Ev. *Per Apollinem. valde igitur oportet roſtrū paſcere te in futurum.*
B Ep. *Non reddet citò Iupiter ſceptrum drycolaptæ?*
Pi. *Quòd autem non dei igitur hominibus imperarunt antiquitus,*
Sed aues & regnabant, multa ſunt ſigna horum.
Statim autem vobis primùm oſtendam gallum quòd regnabat,
Imperabátque Perſis primùm omnibus, Dario
C *& Megabizo,*
Quare vocatur Perſicus auis à dominatione adhuc illa.
Ep. *Propter hæc habens & nunc tanquam rex magnus diſcurrit,*
In capite caſsidem auium ſolus rectam.
Pi. *Sic autem potuit, & magnus erat tunc & multus. quare etiam nunc*
D *Præ robore hoc tunc illo, quando ſolum diluculo cecinit,*
Reſaltant omnes ad opus fabri ferrarij, figuli, pellium tinctores,
Coriarij, balnearij, farinæ venditores, tornaſcutæ, & lyras facientes.
Hi autem vadunt calceati nocte. Ev. *me hoc interroga,*
Chlænam enim perdidi ignarus Phrygiarū la-
E *narum propter hunc.*
In decimam enim quandoque puerulo vocatus ebibebam in ciuitate,
Et nuper dormiueram, & ante cœnare alios hic cantabat.
Et ego putans diluculum, ibam alimūta, & item inclino
Extra murum, & fur verberat baculo me dorſo:

F

Σχόλια. Τεθνεὼς κεφαλῆσι.] προσέπαιξε τὸν δῆμον. Κεφαλῆς γὰρ δῆμος τῆς Ακαμαντίδος φυλῆς. Ρύγχος βόσκειν σε.] ὡς μωρὸν ἐστάναι μάτην ῥύγχος ἔχοντα. ἢ ὡς ἐν κωμῳδίᾳ φησὶ μεῖζόν τι ὀφείλεις ἔχειν ῥύγχος. πάλιν δὲ, ἀντὶ τοῦ ῥάμφος. Τῷ δρυκολάπτῃ] ἔπαιξε παρὰ τὴν δρῦν ἥτις ἐστὶν ἱερὰ τοῦ Διός. ἢ ἐπεὶ ἐκ ξύλου τὸ σκῆπτρον, δρῦς δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις πᾶν ξύλον, δρυκολάπτης δὲ, ὄρνεον ἐν τοῖς δρυσὶν εὑρισκόμενον ζητοῦν σκώληκας, ὃ καὶ πολλάκις ἀνορύττον καταβάλλει. ἐπεὶ οὖν ἡ δρῦς τοῦ Διός ἐστιν ἔπαιξε παρὰ τὴν δρῦν.

Bisetvs. Εὐστάθιος. δρυοκολάπτης, τὸ τὰς δρῦς, καὶ ἁπλῶς πᾶν δένδρον τῷ ῥάμφει κολάπτον ὄρνεον. καὶ δρυκολάπτης τετρασυλλάβως παρὰ τῷ Κωμικῷ.

Σχόλια. Δαρείου καὶ Μεγαβύζου.] Δαρεῖος βασιλεὺς ἦν. Μεγάβυζος δὲ στρατηλάτης πορθήσας Μέμφιδα. στρατηγὸς Δαρείου ὁ τὴν Αἴγυπτον ἑλών. οὗ μνημονεύει Θουκυδίδης ἐν τῷ πρώτῳ, γράφων οὕτως Μεγάβυζον τὸν Ζωπύρου πέμπει ἄνδρα Πέρσην μετὰ πολλῆς στρατιᾶς. ὃς ἀφικόμενος κατὰ γῆν, τούς τε Αἰγυπτίους καὶ τοὺς συμμάχους ἐκράτησε. καὶ ἐκ Μέμφιδος ἤλασεν τοὺς Ελληνας.
G Ως τε καλεῖται Περσικός.] μήποτε καὶ ἐν τοῖς προάγει τὸν ἀλεκτρυόνα Μῆδον ὄρνιν καλεῖ, ἐπεὶ καὶ τοὺς Πέρσας Μήδους ἔλεγον. Τὴν κυρβασίαν.] τοῦτο ἐξ ἱστορίας εἴληφε. πᾶσι γὰρ Πέρσαις ἐξῆν τὴν τιάραν φορεῖν, ἀλλ' οὐκ ὀρθὴν, ὡς Κλείταρχος ἐν τῇ δεκάτῃ. μόνοι δὲ οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς ὀρθαῖς ἐχρῶντο. ἔστι δὲ αὐτὸ καθὰ προείπομεν τιάρα. τοῖς μὲν ἄλλοις ἔθος καὶ ἐπτυγμένην καὶ προβεβλημένην εἰς τὸ μέτωπον ἔχειν, τοῖς δὲ βασιλεῦσιν ὀρθήν. Ορθριον ᾄσῃ.] κοκκύζειν γὰρ κυρίως, ὅτ' ἂν παρ' ἑαυτοῦ μετὰ νίκην τῆς μάχης ᾄσῃ. Τορνευτασπιδο.] οἱ ποιοῦντες τὰς λύ-

τὰς λύρας καὶ ἀσπίδας. Φρυγίων ἐρίων.] ἢ ἀπὸ Φρυγίας, ἢ ἀπὸ δήμου. ἐπεὶ γὰρ ἁπαλὰ καὶ καλὰ ἔρια. Ες δεκάτην γάρ ποτε.] ὅτι τὴν δεκάτην ἑστίων ἐπὶ τοῖς γεννηθεῖσι. καὶ ἐν αὐτῇ τὰ ὀνόματα ἐτίθεντο τοῖς παισί. καθάπερ Εὐριπίδης ἐν Αἰγεῖ. τίς σε μᾶτερ ἐν δεκάτᾳ τόκου ὠνόμαζεν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ ἑβδόμῃ φησὶν A ἐπιτίθεσθαι τὰ ὀνόματα γράφων οὕτω. τὰ πλεῖστα δὲ ἀναιρεῖται πρὸ τῆς ἑβδόμης. διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὡς πιστεύοντες μᾶλλον τότε τῇ σωτηρίᾳ. τοῦ δὲ ὑπήνεμον ἀφεῖλεν ἢ ὑπό. Ἁλιμούσιος.] ὁ δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς.

Κἀγὼ πίπτω. μέλλω τε βοᾶν. ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.	B	*Et ego cado, voloque clamare, hic autem abſtulit pallium mei.*
Πι. Ἰκτῖνος οὖν τῶν Ἑλλήνων ἦρχε τότε, κἀβασίλευεν.		*Pi. Miluius igitur Græcis imperabat tunc & regnabat.*
Επ. Τῶν Ἑλλήνων; Πι. καὶ κατέδειξέν γ' οὗτος πρῶτος βασιλεύων		*Ep. Græcis? Pi. Et oſtendit hic primus regnans,*
Προκυλινδεῖσθαι τοῖς ἰκτίνοις. Ευ. νὴ τὸν Διόνυσον. ἐγὼ γ' οὖν		*Prauolui miluijs. Ev. Per Dionyſium ego igitur*
Ἐκυλινδούμην ἴκτινον ἰδών. κᾆθ' ὕπτιος ὢν ἀναχάσκων	C	*Volutus ſum miluium videns, & poſtea ſupinus exiſtens oſcitans*
Ὀβολὸν κατεβρόχθισα. κᾆτα τὸν κενὸν τὸν θύλακον οἴκαδ' ἀφεῖλκον.		*Obolum deuorãs, & poſtea vacuum ſacculum domum abſtraxi.*
Πι. Αἰγύπτου δ' αὖ καὶ Φοινίκης πάσης, κόκκυξ βασιλεὺς ἦν.		*Pi. Ægypti autem rurſus & Phœnices omnis cuculus rexerat,*
Χ' ὡπόθ' ὁ κόκκυξ εἴποι κόκκυ, τόθ' οἱ Φοίνικες ἅπαντες		*Et quando cuculus dixiſſet cucu, tunc Phœnices omnes*
Τοὺς πυροὺς ἂν καὶ τὰς κριθὰς ἐν τοῖς πεδίοις ἐθέριζον.		*Frumenta & ordea in campis metebant.*
Επ. Τοῦτ' ἄρ' ἐκεῖν' ἦν τοὔπος ἀληθῶς, κόκκυ, ψωλοὶ πεδίονδε.	D	*Ep. Hoc illud erat verbum verè cucu, hernioſi in campum.*
Πι. Ἦρχον δ' οὕτω σφόδρα τὴν ἀρχήν, ὥστ' εἴ τις καὶ βασιλεύοι		*Pi. Regnarunt autem ſic vehementer à principio, vt ſi quis & regnaret*
Ἐν ταῖς πόλεσι τῶν Ἑλλήνων, Ἀγαμέμνων ἢ Μενέλαος,		*In ciuitatibus Græcorum Agamẽnon vel Menelaus,*
Ἐπὶ τῶν σκήπτρων ἐκάθητ' ὄρνις, μετέχων ὅτι δωροδοκοίη.		*In ſceptris ſedit auis participans, quòd dona ſuſcipiat.*
Ευ. Τουτὶ τοίνυν γ' οὐκ ᾔδειν 'γώ. καὶ δῆτά μ' ἐλάμβανε θαῦμα.		*Ev. Hoc igitur non ſcineram ego, & igitur me cœpit admiratio.*
Ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμός τις ἔχων ὄρνιν ἐν τοῖσι τραγῳδοῖς.	E	*Quando exiuit Priamus aliquis habens auem in tragœdijs,*
Ὁ δ' ἀεὶ εἱστήκει τὸν Λυσικράτην τηρῶν ὅτι δωροδοκοίη.		*Hic autem conſtituit Lyſicratem, obſeruãs quòd dona ſuſciperet.*
Πι. Ὃ δὲ δεινότατόν γ' ἐστὶν ἁπάντων. ὁ Ζεὺς γὰρ ὁ νῦν βασιλεύων,		*Pi. Quod grauiſſimum eſt omnium, Iupiter enim ille nunc regnans,*
Αἰετὸν ἕστηκ' ὄρνιν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βασιλεὺς ὤν.		*Aquilam ſtatuit, auem habens in capite rex exiſtens.*

F

Σχόλια. Ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιον.] ἀντὶ τοῦ ἀφείλετο. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κηρίων ἢ ἀπὸ τῶν γάλα ἀμελγομένων. Προκυλινδεῖσθαι.] ἔαρος ἀρχομένου, ἰκτῖνος φαίνεται εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐφ' ᾧ ἡδόμενοι κυλινδοῦνται ὡς ἐπὶ γόνυ. παίξας οὖν ὡς βασιλεῖ φησὶ τὸ κυλινδεῖσθαι ὑπὸ ἀνθρώπων. ἄλλως. τοὺς ἀνθρώπους δηλονότι. τὸ διὰ μεταβολὴν δὲ καιροῦ γινόμενον εἰς βασιλικὴν ἐπέτρεψε τιμήν. οἱ γὰρ ἰκτῖνοι τὸ παλαιὸν ἔαρ ἐσήμαινον. οἱ πένητες οὖν ἀπαλλαγέντες τοῦ χειμῶνος ἐκυλινδοῦντο καὶ προσεκύνουν αὐτούς. Ὀβολὸν κατεβρόχθισα.] G κατέπιον φησὶν ὃν εἶχον ἐν τῷ στόματι ὀβολόν, ἵνα ὠνήσωμαι ἄλφιτα προσκυλιόμενος τῇ τοῦ ἰκτῖνος ἐπιφανείᾳ. Κόκκυ.] ποιὰ φωνὴ καὶ τὸ κόκκυ. ἢ ἀντὶ τοῦ ὀλίγον. ἔστι δὲ μόνος παροξυτόνως. πρὸ θερισμοῦ δὲ φαίνεται ὁ κόκκυξ ἐν τῇ Φοινίκῃ. Ἡσίοδος. ἦμος κόκκυξ κοκκύζει. Κόκκυ, ψωλοί.] μέρος τῆς παροιμίας. ὅτι ἐπὶ τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ψωλοὶ πολλοί. καὶ ὅτ' ἂν ὁ κόκκυξ εἴπῃ κόκκυ, τότε ὅλοι ψωλοὶ ἤρχοντο εἰς τὸ πεδίον. ἄλλως. τὸ αἰδοῖον. ἐπιτηδὲς δὲ συνῆψε τὰς δύο λέξεις. ἵνα εἴπῃ αἰσχρὸς καὶ γέλωτα κινήσῃ. ἔστι δὲ παροιμία κόκκυ ψωλοὶ πεδίονδε, ἀντὶ τοῦ κόκκυγος κράζοντος τὰ πεδία θερίζομεν. Ἐπὶ τῶν σκήπτρων.] ἐπεὶ εἰώθασιν ἐν τοῖς σκήπτροις ἐπὶ τοῦ ἄκρου διατυποῦν ὄρνιθας εἰς κόσμον. Μετέχων ὅτι δωροδοκοίη.] ἵνα μετέχῃ τῆς αὐτῆς δωροδοκίας. ἐν γὰρ τοῖς σκήπτροις τῶν βασιλέων ἦν αἰετός. ἔστι δὲ δῶρα μὲν τὰ ἐπὶ δωροδοκίᾳ διδόμενα. δωρεὰ δὲ ἐπὶ τιμῆς. Ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμος.] ἐν ταῖς τραγῳδίαις φησὶν ὑποκρινόμενός τις τὸ τοῦ Πριάμου βασιλικὸν πρόσωπον, ἔχων ὄρνιν ἐπὶ τοῦ σκήπτρου, τὸν Λυσικράτην τηρῶν μὴ δωροδοκήσῃ. οὗτος δὲ στρατηγὸς ἐγένετο Ἀθηναίων, κλέπτης τε καὶ πανοῦργος. διεβάλλετο δὲ ὡς δωροδόκος. ἔνιοι δὲ τραγικὸν αὐτόν φασι καλ-

πῖλον, καὶ σφόδρα ἄσημον. Ἐν τοῖς τραγῳδίαις.] ὅτι καὶ νῦν τὸν χορὸν τῶν τραγικῶν. ἐποίουν δὲ ἐπὶ τῶν σκήπτρων, ὡς ἐπὶ τῶν αὐτούς. Ὄρνιν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.] δέον εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ σκήπτρου. οὕτω γὰρ ὁ Πίνδαρος. εὕδει δ' ἀνὰ σκάπτῳ Διός. ἢ ἐπειδὴ εἰώθεσαν

A τὰ ἀφιερωμένα ἑκάστῳ θεῷ ὄρνεα, ἐπὶ κεφαλῆς ἱδρύειν. τῆς δὲ Ἀρχηγέτιδος Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμα, γλαῦκα ἔχειν ἐν τῇ χειρί. ὁ δὲ Ἀπόλλων τὸν ἱέρακα ὡς μαντικὸν ὄρνεον. ὡς θεράπων δὲ τοῦ Διός. ἐπεὶ μαντικώτερος τοῦ αἰετοῦ ὁ ἱέραξ.

Ἡ δ' αὖ θυγάτηρ, γλαῦχ'· ὁ δ' Ἀπόλλων ὥσπερ θεράπων ἱέρακα.
Ευ. Νὴ τὴν Δήμητρ' εὖ ταῦτα λέγεις. τίνος οὕνεκα ταῦτ' ἄρ' ἔχουσιν;
Πι. Ἵν' ὅταν θύων τις, ἔπειτ' αὐτοῖς εἰς τὴν χεῖρ' ὡς νόμος ἐστὶ
Τὰ σπλάγχνα διδῷ, τοῦ Διὸς αὐτοὶ πρότεροι τὰ σπλάγχνα λάβωσιν.
Ὤμνυέ τ' οὐδεὶς τότ' ἀνθρώπων θεόν. ἀλλ' ὄρνιθας ἅπαντες.
Λάμπων δ' ὄμνυσιν ἔτι καὶ νυνὶ τὸν χῆν'. ὅταν ἐξαπατᾷ τι.
Οὕτως ὑμᾶς πάντες πρότερον μεγάλους ἁγίους τ' ἐνόμιζον.
Νῦν δ' ἀνδράποδ', ἠλιθίους, μανᾶς.
Ὥσπερ δ' ἤδη τοὺς μαινομένους,
Βάλλουσ' ὑμᾶς. κἀν τοῖς ἱεροῖς
Πᾶς τις ἐφ' ὑμῖν ὀρνιθευτὴς,
Ἵστησι βρόχους, παγίδας. ῥάβδους.
Ἕρκη. νεφέλας. δίκτυα. πηκτάς.
Εἶτα λαβόντες πωλοῦσ' ἀθρόους.
Οἱ δ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες.
Κοὐδ' οὖν εἴπερ ταῦτα δοκεῖ δρᾶν,
Ὀπτησάμενοι παρέθενθ' ὑμᾶς.
Ἀλλ' ἐπικνῶσιν τυρόν. ἔλαιον.
Σίλφιον. ὄξος. καὶ τρίψαντες,
Κατάχυσμ' ἕτερον γλυκὺ καὶ λιπαρόν,
Κἄπειτα κατεσκέδασαν θερμὸν
Τοῦτο καθ' ὑμῶν
Αὐτῶν, ὥσπερ κενεβρείων.

Hæc autem rurſus filia glaucam, hic autẽ Apollo tanquam medicus accipitrem.
Ev: Per Cererem bene hæc dicis, cuius igitur gratia hæc habent?
B *PI. Vt quando ſacrificans, poſtea ipſis in manum vt lex eſt,*
Viſcera dat, Ioue ipſi peiores viſcera capiant.
Iurabatque nullus tunc hominum Deum, ſed aues omnes.
Lampon autem iurat etiam & nunc anſerem, quando decipit aliquis aliquid.
C *Sic vos omnes prius magnos ſanctóſque putabant,*
Nunc autem mancipia, ſtolidos, inſanos.
Tanquam autem iam furioſos
Percutiunt vos, & in ſacris
Omnis aliquis in vos auceps
Statuit laqueos, reticula, virgas,
Septa, nebulas, retia, conglutinationes.
Poſtea capientes vendunt congregatos,
D *Hi autem emunt palpantes.*
Et neque igitur (ſi quidem hæc videtur facere)
Aſſantes apponunt vos:
Sed ſupraiaciunt caſeum, oleum,
Radicem laſſeris, acetum, & terentes
Defuſionem alteram dulcem & pinguem,
Et poſtea diſperſerunt calidam
Hanc in vos
E *Ipſos, tanquam carnes putidas.*

Σχόλια. Λάμπων δ' ὄμνυσι.] τῶν εἰκῆ δ' ὀμνύντων. ὅτι πρῶτοι οἱ Σωκρατικοὶ οὕτως ἐπετήδευσαν ὀμνύναι. Σωκράτης γὰρ ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν κρητικῶν. οὕτως φησί. Ῥαδάμανθυς δοκεῖ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν δικαιότατος γεγενῆσθαι πάντων ἀνθρώπων. λέγεται δὲ αὐτὸν πρῶτον, οὐδένα ἐᾶν ὅρκους ποιεῖσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὀμνύναι κελεύσαι χῆνα καὶ κύνα καὶ κριὸν καὶ τὰ ὅμοια. ὁ δὲ Λάμπων, θύτης ἦν καὶ χρησμολόγος καὶ μάντις. ὃ καὶ τὴν εἰς Σύβαριν τῶν Ἀθηναίων ἀποικίαν ἔνιοι ἀποστέλλουσιν, αὐτὸν ἡγήσασθαι λέγοντες Ἀθηναῖον ὄντα σὺν ἄλλοις θ'. ὄμνυσι δὲ κατὰ τοῦ χηνός. ὡς μαντικοῦ ὀρνέου. ἔτυχε δὲ καὶ τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως. ἄλλως. ὅτι ὁ Λάμπων χρησμολόγος. ἔζη δὲ ἐπὶ τῆς τῶν ὀρνίθων διδασκαλίας οὐχ ὥς τινες ἐτεθνήκει. πολλοῦ γὰρ ὕστερον. Κρατῖνος ἐν τῇ νεμέσει οἶδεν αὐτὸν ζῶντα, ἣ ταῦτα πολλῷ ὕστερον. Μανᾶς.] ἀπὸ τοῦ Μάνης. πρὸς δὲ τὰ ἀνδράποδα. καὶ ὄνομα ἐστὶ δουλικόν. ὡσεὶ ἔλεγε τοὺς δούλους Μανᾶς. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τοὺς οἰκέτας πολλάκις. Ῥάβδους.] χράονται σταυρούς. ἔστι δὲ εἶδος δικτύων, ὃ G πηγνύουσιν ἔξω. Δίκτυα.] ἀντὶ τοῦ θηρευτικὰ δίκτυα. καὶ αἱ πηκταὶ δέ, εἶδος δικτύου. Βλιμάζοντες.] ὅτι σωτηριακὴ ἡ λέξις. Καλλίστρατος ἀντὶ τοῦ ψηλαφᾶν. ἔοικε δὲ πλέον τι σημαίνειν τὸ μετὰ σωτηρίας. βλιμάζειν δ' ἐκυρίως, τὸ τοῦ ὑπογαστρίου καὶ τοῦ στήθους ἅπτεσθαι. ὅπερ ἐποίουν οἱ τοὺς ὄρνιθας ὠνούμενοι οἱονεὶ θλιβομάζειν. Δίδυμος δὲ βλιμάζοντες, ἀντὶ τοῦ κακοσιτοῦντες. ἀποτίλλουσι γὰρ καὶ κατεσθίουσιν.

Bisetvs. Σουίδας. βλιμάζειν κυρίως τὸ τοῦ ὑπογαστρίου, καὶ τοῦ στήθους ἅπτεσθαι, ὅπερ ἐποίουν οἱ τὰς ὄρνιθας ὠνούμενοι, οἱονεὶ θλιμάζειν. ὁ αὐτός, βλιμάζειν. τὸ ταῖς χερσὶ διαθλίβειν, καὶ τὸ τὰ κρέα θλῖψαι, βλίσαι λέγεται. F καὶ βλιμάζων, ἀποστάζων τὸ μέλι τοῦ κηρίου.

Σχόλια. Ἀλλ' ἐπικνῶσιν.] ἐπιβάλλουσι συντρίψαντες, παρὰ τὸ κνᾶσθαι τὸ διαφθείρειν. σίλφιον δέ, ῥίζα ἡδύσμος. προσάρτυμα. Σίλφιον.] τὸ ἐν Λιβύῃ γινόμενον. θεραπεῦον δὲ πολλά. ἔστι δὲ καὶ πολυτίμητον. καὶ ἐν Πλούτῳ φησίν. οὐδ' ἂν [illegible] τὸν πλοῦτον αὐτὸν καὶ τὸ Βάττου σίλφιον. Κατάχυσμα.] ζωμὸν παρὰ τὸ χέεσθαι. γλυκὺ δὲ μέλιτι δεδευμένον. ἄλλως. οὐδὲν πλέον ἢ κατάχυσμα, ὥς τε ἀπὸ τούτου καὶ τὰ καταχύσματα λέγεσθαι. Ὥσπερ κενεβρείων.] κατὰ μεταφορὰν στοιχείου ἀντὶ τοῦ νεκριμαίων. ὡς τῶν θνησιμαίων κρεῶν, ποικιλωτέρας ἀρτύσεως δεομένων. ἄλλως. τὰ θνησιμαῖα, κρέα οὕτως ἐκάλουν. [illegible]

ΑΝΤΙ-

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ια΄.

Πολὺ δὴ πολὺ δὴ χαλεπωτάτους λόγους
Ηνεγκας αἴθε ὦφ᾽, ὡς
Εδάκρυσά γ᾽ ἐμῶν
B Πατέρων κάκην, οἳ
Τάσδε τὰς τιμὰς προγόνων παραδόντων,
Επ᾽ ἐμοῦ κατέλυσαν.
Σὺ δέ μοι κατὰ δαίμονά καὶ
Συντυχίαν ἀγαθὴν ἥκεις ἐμοὶ σωτήρ.
Αναθεὶς γὰρ ἐγώ σοι
Τὰ νεόττια κἀμαυτὸν οἰκήσω δή.
C Αλλ᾽ ὅ τι χρὴ δρᾶν, σὺ δίδασκε παρών. ὡς ζῆν οὐκ ἄξιον ἡμῖν,
Εἰ μὴ κομιούμεθα παντὶ τρόπῳ τὴν ἡμετέραν βασιλείαν.

INVERSIO MEMBROrum vndecim.

Multum iam, multum iam difficillimos ſermones
Portaſti homo, valde
Lachrymaui meorum
Patrum timiditatem, qui
Hos honores progenitorum prabentium
In me deſtruxerunt.
Tu autem mihi ſecundum fortunam &
Conuerſationem bonam venis mihi ſaluator.
Dedicans enim ego tibi
Pullos & me ipſum, habitabo iam.
Sed quid oportet facere, tu doce preſens, quòd viuere non dignum nobis,
Niſi capiamus omni modo noſtram dominationem.

Σχόλια. Πολὺ δή.] ἔκθεσις μέλους χορικοῦ ἐπῳδική μὲν διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι. προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας διπλῆς. ἔστι δὲ καὶ ἀντίστροφος τῆς προῤῥηθείσης στροφῆς διὰ τὸ καὶ αὐτὴν ἐκ κώλων συγκεῖσθαι καὶ στίχων ἀσυναρτήτων ἕνδεκα, ὁμοίων ἐκείνῃ. ἔχει δὲ καὶ ἐν ἐκθέσει τοὺς συνήθεις δύο στίχους ἀναπαιστικοὺς ὁμοίως τοῖς ἑξῆς ξά, διπλῇ ἔξω νενευκυίᾳ περατουμένους. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. Χαλεπωτάτους λόγους.] λυπηροὺς χαλέψαι δυναμένους. Εμῶν πατέρων.] ἐρεθισθέντες ὑπὸ τῶν πρεσβυτῶν καταβοῶσι τῶν πατέρων ὡς ἀπολεσάντων τὴν βασιλείαν. Επ᾽ ἐμοῦ.] εἰς ὅσον αὐτὸς ἐγὼ χρόνον διεδεχόμην. Τὰ νεόττια] ὡς εἰ εἶπεν ἀνατίθημί σοι ἐμαυτὸν ὥστε διοικεῖν. ταῦτα δὲ εἰώθασι πρὸς τοὺς συνήθεις τῶν ἀνθρώπων λέγειν.

D

Bisetus. Πεισθέταιρος διδάσκει πόθεν ἔσται τὸ τῶν ὀρνίθων ἀξίωμα, καὶ δείξει, εἰ πόλιν ἐν ἀέρι καλῶς περιτειχισθεῖσαν οἰκοδομῶσι.

Πι. Καὶ δὴ τοίνυν πρῶτα διδάσκω μίαν ὀρνίθων πόλιν εἶναι,
E Κἄπειτα τὸν ἀέρα πάντα κύκλῳ καὶ πᾶν τουτὶ τὸ μεταξὺ
Περιτειχίζειν μεγάλαις πλίνθοις ὀπταῖς, ὥσπερ Βαβυλῶνα.
Επ. Ω κεβριόνα, καὶ πορφυρίων, ὡς σμερδαλέον τὸ πόλισμα.
Πι. Κἄπειτ᾽ ἂν τοῦτ᾽ ἐπανασταίη τὴν ἀρχὴν τὸν Δί᾽ ἀπαιτεῖν.
F Κἂν μὲν μὴ φῇ μηδ᾽ ἐθελήσῃ, μηδ᾽ εὐθὺς γνωσιμαχήσῃ,
Ιερὸν πόλεμον προφύδ᾽ ἂν αὐτῷ, καὶ τοῖσι θεοῖσιν ἀπειπεῖν
Διὰ τῆς χώρας τῆς ὑμετέρας ἐστηκόσι μὴ διαφοιτᾶν.
Ωσπερ πρότερον μοιχεύσοντες τὰς Αλκμήνας κατέβαινον.

Pi. *Etiam igitur primùm doceo vnā auium ciuitatem eſſe.*
Et poſtea aërem omnem in circuitu, & omne hoc in medio
Circummurare magnis lateribus coctis tāquam Babylona.
Ep. *O Cebriona & Porphyriō, valde terribilem ciuitatem.*
Pi. *Et poſtea ſi hoc inſtat, dominationē Iouem petere,*
Et ſiquidem non ſinat, neque velit, neque ſtatim ſciat bellare.
Sacrum bellum proclamare ipſi & deis negare,
Per locum noſtrum ſtantibus non deambulare,
Sicut prius adulterantes Alcmenas deſcenderunt,

Σχόλ. Πλίνθοις ὀπταῖς.] φασὶ γὰρ τὴν Βαβυλῶνα, ἀπὸ ὀπτῶν πλίνθων οἰκοδομηθῆναι. ἀντὶ γύψου ἀσφάλτῳ συνδεθείσας τὰς πλίνθους ἡ Σεμίραμις δὲ ἔκτισε τὴν Βαβυλῶνα. Ω κεβριόνα.] ὄρνεόν τί φησι τὸν κεβριόνην. ἔπαιξε δέ, ὥσπερ ἔλεγεν, ὦ θεοὶ σμερδαλέον τὸ πόλισμα. ἐπιτηδείως δὲ τὸν πορφυρίωνα παρέλαβεν. καὶ ὅτι ὄρνις καὶ ὅτι εἷς τῶν γιγάντων ὁμοίως τῷ Κεβριόνῃ. ὃν ἐχειρώσατο ἡ Αφροδίτη. ἐπιτηδείως οὖν τῶν θεομάχων ἐμνήσθη. ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ θεομαχήσουσιν. Γνωσιμαχήσῃ.] γνωσιμαχῆσαι ἐστὶ τό, γνόντα ὅτι πρὸς κρείττονας αὐτῷ ἡ μάχη, ἡσυχάσαι. Ιερὸν πόλεμον.] ἱερὸς πόλεμος, ἐγένετο Αθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς βουλομένοις ἀφελέσθαι Φωκέων τὸ μαντεῖον. νικήσαντες δέ, Φωκεῦσι πάλιν ἀπέδωκαν. ὡς Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ. δύο δὲ πόλεμοι γεγόνασιν. ὁ τότε. καὶ ὁπότε Φωκεῦσιν ἐπέθεντο Λακεδαιμόνιοι. ἐν ἐνίοις δὲ τῶν ὑπομνημάτων ταῦτα λέγεται. ἱερὸν πόλεμον λέγει, καθὸ πρὸς θεοὺς ἔσται. ἅμα δὲ τοῦ ἱεροῦ πολέμου

G

μνημονεύει, γενομένου Ἀθηναίοις πρὸς Φωκέας, ὑπὲρ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ. ἐσχεδίασται δὲ ὑπ' αὐτοῦ, οὐ γὰρ πρὸς Φωκέας ὑπὲρ τούτου ἐπολέμησαν, ἀλλ' ὑπὲρ Φωκέων, διὰ τὸ πρὸς Λακεδαιμονίους ἔχθος. γεγόνασι δὲ δύο πόλεμοι ἱεροί. πρότερος μὲν Λακεδαιμονίοις πρὸς Φωκεῖς ὑπὲρ Δελφῶν. καὶ κρατήσαντες τοῦ ἱεροῦ Λακεδαιμόνιοι τὴν προμαντείαν παρὰ Δελφῶν ἔλαβον. ὕστερον δὲ τρίτῳ ἔτει τοῦ A πρώτου πολέμου, Ἀθηναῖοι πρὸς Λακεδαιμονίους ὑπὲρ Φωκέων. καὶ τὸ ἱερὸν ἀποδεδώκασι Φωκεῦσι. καθάπερ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ λέγει. καλεῖται δὲ ἱερός, ὅτι περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἐγένετο. ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ Θουκυδίδης καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐνάτῳ, καὶ Θεόπομπος ἐν τῷ κε. Μοιχεύοντες.] διὰ τοῦ πληθυντικοῦ ηὔξησε τὴν διαβολήν.

Καὶ τὰς Ἀλόπας. καὶ τὰς Σεμέλας, ἤνπερ δὲ ἐπιχειρῶσι βάλλειν	*Et alopas, & ſemelas. ſi autem inuadunt iacere,*
B Σφραγῖδ' αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ψωλὴν ἵνα μὴ βινῶσ' ἔτι κείνας.	*Sigillum ipſis in crus vt non coëant amplius illas.*
Τοῖς δ' ἀνθρώποις ὄρνιν ἕτερον πέμψαι κήρυκά φημι,	*Hominibus autem alterum mittere præconem iubeo,*
Ὡς ὀρνίθων βασιλευόντων, θύειν ὄρνισι τὸ λοιπόν.	*Tanquam auibus regnantibus ſacrificare auibus in futurum,*
Κἄπειτα θεοῖς ὕστερον αὖθις. προσνείμασθαι δὲ πρεπόντως	*Et poſtea deis nouiſſimè iterum. attribuere autem decenter*
C Τοῖσι θεοῖσι τῶν ὀρνίθων, ὃς ἂν ἁρμόζῃ καθ' ἕκαστον.	*Deis auium, quod congruat vnicuique.*
Ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ, πυροὺς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν.	*Si Veneri ſacrificet, frumenta aui phaleridi ſacrificare.*
Ἢν δὲ Ποσειδῶνί τις οἶν θύῃ, νήττῃ πυροὺς καθαγίζειν.	*Si autem Neptuno quis ſuem ſacrificet, † noctua († anati) ſacrificare.*
Ἢν δ' Ἡρακλεῖ τις βοῦν, λάρῳ ναστοὺς θύειν μελιτοῦντας.	*Si autem Herculi quis bouem, laro placētas ſacrificare mellitas,*
D Κἂν Διὶ θύῃ βασιλεῖ κριόν, βασιλεύς ἐστ' ὀρχίλος ὄρνις,	*Etſi Ioui ſacrificet regi arietem, rex eſt orchilus auis:*
Ὧ προτέρῳ δεῖ τοῦ Διὸς αὐτοῦ, σέρφον ἔνορχιν σφαγιάζειν.	*Cui priori decet Ioue ipſo, ſerphum marem mactare.*
Ευ. Ἥσθην σέρφῳ σφαγιαζομένῳ. βροντάτω νῦν ὁ μέγας Ζάν.	*Ev. Latatus ſum ſerpho mactato, tonet nūc magnus Iupiter.*
Επ. Καὶ πῶς ἡμᾶς νομιοῦσι θεοὺς ἄνθρωποι, κοὐχὶ κολοιούς	*EP. Et quomodo nos putant deos homines, & non graculos,*
Οἳ πετόμεσθα, πτέρυγάς τ' ἔχομεν. Πε. ληρεῖς. καὶ νὴ Δί' ὅ γ' Ἑρμῆς	*Qui volamus, aláſque habemus? Pi. nugaris. & per Iouem Mercurius*
E Πέτεται, θεὸς ὤν, πτέρυγάς τε φορεῖ. κἄλλοι γε θεοὶ πάνυ πολλοί.	*Volat deus exiſtens, aláſque fert, & alij dei valde multi.*
Αὐτίκα Νίκη πέτεται πτερύγοιν χρυσαῖν. καὶ νὴ Δί' Ἔρως γε.	*Statim victoria volat alis aureis, & per Iouem amor.*
Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος ἔφασκ' ἰκέλην εἶναι τρήρωνι πελείῃ.	*Irim autem Homerus dixit ſimilem eſſe timidæ columbæ.*
Επ. Ὁ Ζεὺς δ' ὑμῖν οὐ βροντήσας, πέμψει πτερόεντα κεραυνόν.	*EP. Iupiter autem vobis non tonans mittet alatum fulmen?*
F Πε. Ἢν δ' οὖν ὑμᾶς μὲν ὑπ' ἀγνοίας εἶναι νομίσωσι τὸ μηδέν.	*PI. Si autem igitur vos quidem præ ignorantia eſſe putabunt nihil.*
Τούτους δὲ θεοὺς τοὺς ἐν Ὀλύμπῳ, τότε χρὴ στρουθῶν νέφος ἀρθέν,	*Hos autem deos illos in Olympo, tūc oportet paſſerum nubem eleuatam,*

Σχόλια. Καὶ τὰς Ἀλόπας.] Ἀλόπη Κερκυόνος θυγάτηρ. ἣ καὶ Ποσειδῶνος υἱὸν Ἱπποθόων ἔτεκεν. Θύειν ὄρνισι πρὸ τῶν θεῶν.] τὸ λοιπὸν δὲ εἰς τὸ ἔμπροσθεν. προσνείμασθαι δὲ μερίζειν καὶ προσθεῖναι ἑκάστῳ ὄρνιν ἑκάστῳ θεῷ.

Bisetvs. Ὃ δὲ τούτων νοῦς ἐστί. εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον δεῖ τοὺς ἀνθρώπους πρότερον μὲν τοῖς ὄρνισι θύειν, ὡς ἁπάντων βασιλείαν ἔχουσιν, ἔπειτα δὲ τοῖς θεοῖς ὕστερον, ὡς τῶν ὀρνίθων βασιλευόντων πολλῷ ὑποδεεστέροις.

Σχόλια. Ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ πυρούς.] πυροὺς λέγει τῇ Ἀφροδίτῃ θύειν, ἐπειδὴ οἱ ἑφθοὶ πυροὶ πρὸς συνουσίαν ἐγερτικοί. ἡ δὲ φαληρίς, ὄρνεόν ἐστι λιμναῖον εὐπρεπές. ἐσχημάτισται δὲ παρὰ τὸν φαλλόν. Ἢν δὲ Ποσειδῶνι.) χαίρεται Ποσειδῶνι βοῦν τις θύῃ. ταύτῃ δὲ παρὰ τὸ ἰάχειν. ἐπεὶ ἔνυδρον τὸ ζῷον. τῷ Ποσειδῶνι δὲ, ἐν ὑγρῷ ἡ διαγωγή.

G Ἢν δ' Ἡρακλεῖ θύῃ τις.] τὸν λάρον διὰ τὴν ἀδηφαγίαν Ἡρακλεῖ προσανέπλασε. ναστὸς δὲ, μέγας πλακοῦς τις ἄρτος. ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης φησὶν εὐτελῆ πλακοῦντα. μελιτοῦντας δὲ μέλιτι δεδευμένας. τὸ δὲ πλῆρες. ναστοὺς καὶ μελιτοῦντας. λείπει γὰρ ὁ καὶ σύνδεσμος. Ὀρχίλος ὄρνις] διὰ τὰς μοιχείας τοῦ Διός, τὸν ὄρνιν παρέλαβεν. ἐπλάσατο διὰ τὸ ὄνομα τοῦ ὄρνιθος, ἐπεὶ καταφερὴς ὁ Ζεὺς καὶ

A ζοὺς καὶ μοιχοὺς, διὰ τοῦτο ὄρχιλον παρέλαβε διὰ τοὺς ὄρχεις. τὸ δὲ στρουθὸν ἔνορχιν ὡς τέλειον ἐνορχιν. δῆλον δὲ ἐντεῦθεν, ὅτι οὐχ ὡς οἴονταί τινες σπέρμα τι ὁ στρουθός. ζῷον γάρ ἐστι μυρμηκῶδες. Ἤθελον στρουθῷ.] ὡς καταφρονῶν αὐτοῦ φησί. καὶ δὴ ὀχεύειν πολλάκις ἐπιτηδεύουσιν. Αὐτίκα Νίκη πέτεται.] νεωτερικὸν τὸ τὴν Νίκην καὶ τὸν Ἔρωτα ἐπτερῶσθαι. Ἀρχέννους γάρ φησι, καὶ τὸν Βουπάλου καὶ Ἀθηνίδος πατέρα, οἱ δὲ Ἀγλαοφῶντα τὸν Θάσιον ζωγράφον, πτερωτὴν ἐργάσασθαι τὴν Νίκην ὡς οἱ περὶ Καρύστιον τὸν Περγαμηνόν φασιν. Ἶριν δ' ὅ γ' Ὅμηρος.] ὅτι ψεύδεται παίζων. οὐ γὰρ ἐπὶ Ἴριδος, ἀλλ' ἐπὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἥρας. αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελείασιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι. οἱ δὲ ἐν ἑτέροις φασὶ ποιήμασιν Ὁμήρου τοῦτο φέρεσθαι. εἰσὶ γὰρ καὶ κύμινοι.

Καὶ σπερμολόγων, ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸ σπέρμ' αὐτῶν ἀνακάψαι, (τρείτω.
Κἄπειτ' αὐτοῖς ἡ Δημήτηρ πυροὺς πεινῶσι με-
Επ. Οὐκ ἐθελήσει μὰ Δί' ἀλλ' ὄψει προφάσεις αὐτὴν παρέχουσαν.
Πι. Οἱ δ' αὖ κόρακες τῶν ζευγαρίων οἷσι τὴν γῆν καταροῦσι,
Καὶ τῶν προβάτων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκοψάντων ἐπὶ πείρᾳ.
Εἶθ' ὅ γ' Ἀπόλλων ἰατρὸς ὢν, ἰάσθω, μισθοφορεῖ δέ.
Ευ. Μὴ πρίν γ' ἂν ἐγὼ τὼ βοϊδαρίω τὼ 'μὼ πρώτιστ' ἀποδῶμαι.
Πι. Ἢν δ' ἡγῶνταί σε θεόν, σὲ βίον, σὲ δὲ γῆν, σὲ Κρόνον, σὲ Ποσειδῶ,
Ἀγαθ' αὐτοῖσιν πάντα παρέσται. Χο. λέγε δή μοι τῶν ἀγαθῶν ἕν.
Πι. Πρῶτα μὲν αὐτῶν τὰς οἰνάνθας οἱ πάρνοπες οὐ κατέδονται.
Ἀλλὰ γλαυκῶν λόχος εἷς αὐτοὺς καὶ κερχνῄδων, ἐπιτρέψει.
Εἶθ' οἱ κνῖπες καὶ ψῆνες ἀεὶ τὰς συκᾶς οὐ κατέδονται.
Ἀλλ' ἀναλέξει πάντας καθαρῶς αὐτοὺς ἀγέλη μία κιχλῶν.
Επ. Πλουτεῖν δὲ πόθεν δώσομεν αὐτοῖς; καὶ γὰρ τούτου σφόδρ' ἐρῶσι.
Πι. Τὰ μέταλλ' αὐτοῖς μαντευομένοις, οὗτοι δώσουσι τὰ χρηστά.
Τάς τ' ἐμπορίας τὰς κερδαλέας, πρὸς τὸν μάντιν κατεροῦσιν.
Ὥστ' οὐκ ἀπολεῖται τῶν ναυκλήρων οὐδείς. Χο. πῶς οὐκ ἀπολεῖται;
Πι. Προερεῖ τις ἀεὶ τῶν ὀρνίθων μαντευομένῳ περὶ τοῦ πλοῦ. (ἐπέσται.
Νυνὶ μὴ πλεῖ, χειμὼν ἔσται. νυνὶ πλεῖ, κέρδος

B *Et ſeminum lectorum ex agris ſemen ipſorum deuorare,*
Et poſtea ipſis Ceres frumenta fameſcentibus menſuret.
Ep. Non volet per Iouem, ſed videbis excuſationes ipſam præbentem.
Pi. Hi autem rurſus corui iugalium quibus terram arant,
C *Et ouium oculos eiiciant in tentatione,*
Poſtea Apollo medicus exiſtens ſanet, mercedem ſumat autem.
Ev. Nō antequam ego boues bos meos primùm vendam.
Pi. Si autem putant te deum, te vitam, te autem terram, te Saturnum, te Neptunum,
Bona ipſis omnia aderunt. CH. Dic iam mihi horum bonorum vnum.
D *Pi. Primùm quidem ipſorum vineas parnopes non edunt,*
Sed noctuarum inſidiæ in ipſos & cerchneidum innehet.
Poſtea culices & auiculæ ſemper ficos non edunt,
Sed expellet omnes apertè. ipſos armentum vnum turdorum.
Ep. Diteſcere autem vnde dabimus ipſis? etenim hoc valde amant.
E *Metalla ipſis inquirentibus, hi dabunt bona,*
Háſque mercaturas vtiles, ad vatem dicent:
Quare non peribit nauicularius nullus. CHO. Quomodo non peribit?
Pi. Prædicet aliquis ſemper auium, inquirenti circa nauigationem,
F *Nunc non nauiga, hyems erit: nunc nauiga, lucrum ineris.*

Σχόλια. Σπερμολόγων.] ὄνομα ὀρνέων ἃ ἐκ τοῦ ὀρύττειν τὰ σπέρματα καὶ ἐσθίειν οὕτως ὠνομάσθησαν.

Bisetus. Εὐστάθιος. σπερμολόγος, ὄρνεον λυμαινόμενον τοῖς σπορίμοις, ὃ καὶ σπερμονόμος λέγεται. καὶ σπερμολόγους ἐκάλουν οἱ Ἀττικοὶ τοὺς περὶ τὰ ἐμπόρια, καὶ τὰς ἀγορὰς διατρίβοντας, καὶ τὰ ἐκ φορτίων διαπίπτοντα ἀναλεγομένους. καὶ σπερμολόγοι οἱ τροπικῶς οἱ ἐπὶ συλλεκτοῖς νοήμασιν ἀλαζονευόμενοι, καὶ οἱ μηδενὸς λόγου ἄξιοι. ὅθεν καὶ σπερμολογεῖν ῥῆμα.

G Σχόλια. Οὐκ ἐθελήσει.] ἀντὶ τοῦ οὐ δυνήσεται. Ὅμηρος. νῦν δ' ἐθέλει προφέρειν. Οἱ δ' αὖ κόρακες.] ἐπιβουλεύετέ φησι τοῖς ἀνθρώποις ἐὰν μὴ τιμήσωσιν ὑμᾶς. τοὺς γὰρ βοῦς ἐπὶ γεωργίαν χρειώδεις ὄντας ἀνθρώποις τυφλοῦτε καὶ τὰ πρόβατα ἐξ ὧν τὴν ἐσθῆτα ἔχουσι. Ἐπὶ πείρᾳ.] ἐπὶ βλάβῃ. ἢ ἵνα πειραθῶσιν ἡμῶν οἱ θεοὶ ἴσμεν. Μισθοφορεῖ δέ.] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπεὶ Λαομέδοντα τοῦ τείχους ὁμίας μισθὸν ᾔτησεν.

Bisetus. Ὅμηρος Ιλ. Φ.

Μήνυον ναὶ θεῶν ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν
Μισθῷ ἐπὶ ῥητῷ. ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν.
Ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν καὶ τεῖχος ἔδειμα
Εὐρύ τε, καὶ μάλα καλὸν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη.
Φοῖβε σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες.

Σχόλια. Τὰς οἰνάνθας.] οἰνάνθη ἡ πρώτη ἔκφυσις τῆς σταφυλῆς. καὶ Εὐριπίδης. οἰνάνθ' ἃ καθαμέριον στάζει. καὶ τὴν πολύκαρπον οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν. Γλαυκῶν λόχος.] γλαῦξ εἶδος ὀρνέου. λόχος δὲ τὸ σύστημα. ὅπερ ἀνωτέρω ἔφη.

Καὶ κερχνῄδων.] μήποτε καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν; οὐχὶ κερχνῆς γράπτεον, ἀλλὰ κερχνηΐς. οὕτω γὰρ, ὡς Νηρηΐς. A ἐνίοι γὰρ κερχνῄδων εἶναι. κνῖπες δ' εἶδη ζωυφίων μικρά.

Ευ. Γαῦλον κτῶμαι καὶ ναυκληρῶ, κοὐκ ἂν μείναιμι παρ' ὑμῖν.
Πι. Τοὺς θησαυρούς τ' αὐτοῖς δείξουσ' οὓς οἱ πρότεροι κατέθεντο,
Τῶν ἀργυρίων. οὗτοι γὰρ οἴδασι. λέγουσι δέ τοι τάδε πάντες,
Οὐδεὶς οἶδε τὸν θησαυρὸν τὸν ἐμὸν, πλὴν εἴ τις ἄρ' ὄρνις.
Ευ. Πωλῶ γαῦλον, κτῶμαι σμινύην, καὶ τὰς ὑδρίας ἀνορύττω.
Επ. Πῶς δ' ὑγίειαν δώσουσ' αὐτοῖς, οὖσαν παρὰ τοῖσι θεοῖσιν.
Πι. Ἢν εὖ πράττωσ' οὐχ ὑγίεια μεγάλη τοῦτ' ἐστί; σάφ' ἴσθι.
Ὡς ἄνθρωπός γε κακῶς πράττων, ἀτεχνῶς οὐδεὶς ὑγιαίνει.
Χο. Πῶς δ' εἰς γῆρας πότ' ἀφίξονται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστ' ἐν Ὀλύμπῳ.
Ἢ παιδάριόν τ' ἀποθνήσκειν δεῖ. Πι. μὰ Δί' ἀλλὰ τριακόσι' αὐτοῖς
Ἔτι προσθήσουσ' ὄρνιθες ἔτη. Χο. παρὰ τοῦ; Πει. παρὰ τοῦ; παρ' ἑαυτῶν,
Οὐκ οἶσθ' ὅτι πέντε γενεὰς ἀνδρῶν ζώει λακέρυζα κορώνη;
Ευ. Αἰβοῖ. ὡς πολλῷ κρείττους οὗτοι τοῦ Διὸς ἡμῖν βασιλεύειν.
Πι. Οὐ γὰρ πολλῷ. πρῶτον μὲν οὐ-
Χὶ νεὼς ἡμᾶς οἰκοδομεῖν δεῖ
Λιθίνους αὐτοῖς, οὐδὲ θυρῶσαι
Χρυσαῖσι θύραις, ἀλλ' ὑπὸ θάμνοις
Καὶ πρινιδίοις οἰκήσουσιν.
Τοῖς δ' αὖ σεμνοῖς τῶν ὀρνίθων,
Δένδρον ἐλαίας ὁ νεὼς ἔσται.
Κοὐδ' εἰς Δελφοὺς, οὐδ' εἰς Ἄμμω-
Ν' ἐλθόντες, ἐκεῖ θύσομεν. ἀλλ' ἐν
Ταῖσι κομάροις καὶ τοῖς κοτίνοις
Στάντες ἔχοντες κριθὰς, πυρούς,
Εὐξόμεθ' αὐτοῖς ἀνατείνοντες
Τὼ χεῖρ' ἀγαθῶν διδόναι τι μέρος.
Καὶ ταῦθ' ἡμῖν παραχρῆμ' ἔσται,
Πυροὺς ὀλίγους προβαλοῦσιν.

Ev. *Nauigium poſſideo, & nauem guberno, & non manebo apud vos.*
Pi. *Theſauros ipſis oſtendent, quos priores depoſuerunt*
B *Argentorum. hi enim ſciunt, dicunt hæc omnes.*
Nullus ſcit theſaurum meum, præter ſi quis auis.
Ev. *Multo nauigium, poſſideo ligonem, & hydrias defodio.*
Ep. *Quomodo autem ſanitatem dabunt ipſis existentem apud deos?*
Pi. *Si bene agant, non ſanitas magna hoc eſt? manifeſtè ſcias,*
C *Quòd homo male agens apertè, nullus ſanus eſt.*
Ch. *Quomodo autem in ſenectutem aliquando abibunt? etenim hoc eſt in Olympo,*
Vel puerulum mori oportet. Pi. *Per Iouem, ſed trecentos ipſis*
Adhuc apponunt aues annos. Ch. *A quo? à ſe ipſis?*
D *Non ſcis quòd quinque generationes virorum viuit garrula cornix.*
Ev. *Papæ, valde multo potentiores hi Ioue nobis regnare.*
Pi. *Non enim multo: primùm quidem non*
N altaria nos ædificare oportet
Lapidea ipſis, neque claudere
Aureis ianuis, ſed ſub arbuſtis
E *Et fruticulis habitant.*
His autem rurſus prudentibus auium,
Arbor oleæ altare erit.
Et neque in Delphos, neque in Ammo-
Ne euntes, illic ſacrificabimus, ſed in
Moris & oleaſtris
Stantes, habentes ordea, frumenta,
Supplicabimus, ſibi ipſis extendentes
F *Manus bonorum dare aliquam partem.*
Et hæc nobis ſtatim erunt,
Frumenta pauca proponentibus.

Σχόλια. Γαῦλον κτῶμαι.] γαῦλος φοινικικὸν σκάφος, καὶ νεὼ προσεοικὸς πλοῖον. ἐπὶ δὲ τῆς αἰγείου, ὀξυτόνως. Καλλίμαχος, Κυπρόθεν Σιδώνιός με κατήγαγεν ἐνθάδε γαῦλος. ἄλλως. γαῦλος, πλοῖόν τι φορτικὸν, ὡς καὶ σκάφη ἀπὸ τῶν σκευῶν. Ὅμηρος, γαυλοί τε σκαφίδες τε. ὡς αἱρετωτέρας δὲ οὔσης καὶ ἀκινδυνοτέρας τῆς ἄλλων πάντων τῆς τόφυσι.

G Bisetvs. Γαῦλον] Εὐστάθιος, γαυλὸς, σκεῦος ποιμενικὸν εἰς τὸ ἀμέλγειν χρήσιμον. παρὰ τὸ γάλα λέγεται, πλεονασμῷ τοῦ υ. καὶ ὀξυτόνως προφέρεται. γαῦλος δὲ βαρυτόνως εἶδός τι πλοίου, καὶ ἡ ἀντλία ὁμωνύμως.

Σχόλια. Πλὴν εἴ τις ὄρνις.] παροιμία ἐστίν. οὐδείς με θεωρεῖ πλὴν ὁ παρεστάμενος ὄρνις. ἄλλως. παροιμιακῶς τοῦτο. οὐδεὶς οἶδεν τί ἡμέληκα, πλήν γε εἴ τις ὄρνις. τοῦτο ἐλέγετο, ἐπὶ τῶν ἀγνώστων. Τὰς ὑδρίας] ἐν ὑδρίαις γὰρ ἔκειντο οἱ θησαυροί. Πῶς δ' εἰς γῆρας.] ἀντὶ τοῦ εἰς πολυχρονιότητα προκόψουσιν. Οὐκ οἶσθ' ὅτι πέντε γενεάς.] κακῶς καὶ τοῦτο παρὰ τὸ Ἡσιόδειον παίζει. ἐννέα γὰρ ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη. Οὐδὲ θυρῶσαι.] τοὺς ναοὺς ὡς τοῖς θεοῖς. θάμνοις δὲ συμφύτοις τόποις. σεμνοῖς δὲ τοῖς τιμίοις. Δένδρον ἐλαίας.] ὅτι εὕρημα θεῶν. Ἀθηνᾶς γάρ. Κοὐδ' εἰς Δελφοὺς] ἔνθα μαντεῖά εἰσιν. ἐν μὲν Δελφοῖς τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν δὲ Λιβύῃ τὰ τοῦ Ἄμμωνος. Ταῖσι κομάροις.] ὅτι τὰς μὲν κομάρους, θηλυκῶς φασί. τοὺς δὲ κοτίνους ἀρσενικῶς. εἶδη δὲ δένδρων ταῦτα.

ΣΤΡΟ-

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ'.

Χο. Ὦ φίλτατ' ἐμοὶ πολὺ πρεσβυτῶν ἐξ ἐχθίστου μεταπίπτων.
Οὐκ ἔστιν ὅπως αὖ ἐγὼ ποθ' ἑκὼν τῆς σῆς γνώμης ἔτ' ἀφείμην.
Ἐπαυχήσας δὲ τοῖσι σοῖς λόγοις,
Ἐπηπείλησα καὶ κατώμοσα,
Ἢν σὺ παρ' ἐμὲ θέμενος
Ὁμόφρονας λόγους δικαίους
Ἀδόλους, ὁσίους,
Ἐπὶ θεοὺς ἴῃς, ἐμοὶ
Φρονῶν ξυνῳδὰ, μὴ πολὺν χρόνον
Θεοὺς ἔτι σκῆπτρα τἀμὰ τρίψειν.
Ἀλλ' ὅσα μὲν δεῖ ῥώμῃ πράττειν, ἐπὶ ταῦτα τεταξόμεθ' ἡμεῖς.
Ὅσα δὲ γνώμῃ δεῖ βουλεύειν, ἐπὶ σοὶ τάδε πάντ' ἀνάκειται.

INVERSIO membrorum duodecim.

A

CH. O Amiciſsime mihi multo ſenum ex inimiciſsimo incidens.
Non eſt vt ego volens tuam ſententiam amplius dimittam.
B Glorians autem tuis verbis,
Minatus ſum & iuraui,
Si tu apud me ponens
Concordes ſermones iuſtos,
Non doloſos, ſanctos,
In Deos ibis mihi,
Sapiens eoſdem cantus non multo tempore,
Deos adhuc ſceptra mea terere:
Sed quæcunque quidem oportet fortitudine facere, in hac ordinabimus nos,
C Quæcunque quidem ſententia oportet conſultare, in te hæc omnia incumbunt.

Σχόλια. Ὦ φίλτατ' ἐμοί.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ, ἐν ᾗ ᾄδει μὲν διὰ τὸ μὴ τὴν διπλῆν τίθεσθαι. προτιθέσθαι δὲ διὰ τὸ προτιθέσθαι ἑτέρας περιόδου στίχων δὲ κώλων δυοκαίδεκα. ὧν ὁ πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ ἐνδέκατος καὶ δυοδέκατος, ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ὁ τρίτος ἀσυνάρτητος ἐξ ἀναπαιστικῶν πενθημιμερῶν ἐξ ἀναπαιστικοῦ πενθημιμεροῦς αἰολικοῦ διὰ τὸ ἔχειν τὸν πρῶτον πόδα ἴαμβον καὶ τροχαϊκοῦ ὁμοίου πενθημιμεροῦς. ὁ τέταρτος ὅμοιος. τὸ πέμπτον ἀναπαιστικὸν πενθημιμερὲς τὸν δεύτερον ἔχον πόδα τετράβραχυν. τὸ ἕκτον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τὸν πρῶτον ἔχον πόδα τετράβραχυν. τὸ ἕβδομον, ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ ὄγδοον τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς τὸν πρῶτον ἔχον πόδα τρίβραχυν. ὁ ἔνατος ἰαμβικὸς τρίμετρος βραχυκατάληκτος. ὁ δέκατος ἀσυνάρτητος ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. D Ἐξ ἐχθίστου] ἀπὸ τῆς ἔχθρας εἰς φιλίαν μεταπίπτων. Ἐπαυχήσας] μεγαλοφρονήσας διὰ τοὺς σοὺς λόγους. Ἐπηπείλησα] ἐπαγγειλάμενος ὤμοσα. Τἀμὰ τρίψειν.] χαριέντως εἶπε τρίψειν καὶ ὡς ἐπὶ ἱερῶν ἐθῶν ὄντος. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δία.] εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων εἴκοσι. ὧν τελευταῖος καὶ μονόμετρος λαμβάνεται τὰ σχήματα. ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι. ἐπὶ τῆς ἀποθέσει παράγραφος.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν. ἐκ στίχων κ'.

Επ. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί' οὐχὶ νυστάζειν ἔτι Ὥρα 'στιν ἡμῖν, οὐδὲ μελλονικιᾶν,
Ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῖ τι δρᾶν, πρῶτον δέ τι
Εἰσέλθετ' εἰς νεοττιάν γε τὴν ἐμὴν.
Καὶ τὰ 'μὰ κάρφη, καὶ τὰ παρόντα φρύγανα.
Καὶ τοὔνομ' ἡμῖν φράσατον, ἀλλὰ ῥᾴδιον.
Πι. Ἐμοὶ μὲν ὄνομα Πισθέταιρος. Επ. τῷ δὲ τί;
Πι. Εὐελπίδης Θριῆθεν. Επ. ἀλλὰ χαίρετον.
Πι. Ἄμφω δεχόμεσθα. Επ. δεῦρο τοίνυν εἴσιτον.
Πι. Ἴωμεν. εἰσηγοῦ σὺ λαβὼν ἡμᾶς. Επ. ἴθι.
Πι. Ἀτὰρ τὸ δεῖν' ἐπανάκρουσαι πάλιν. Επ. φέρ' ἴδω.
Πι. Φράσον νῷν, ὅπως ἐγώ τε χ' οὗτοσὶ
Ξυνεσόμεθ' ὑμῖν πετομένοις οὐ πετομένω.

E

CONSTITVTIO per circunciſionem.

EP. ET quidem per Iouem non dormitare amplius
Hora eſt nobis, neque tardè vincere,
Sed quàm citiſsimè oportet aliquid facere. primum autem
Intrare in nidum meum,
F Et meas feſtucas, & præſentia ſarmenta,
Et nomen nobis dic, ſed facilè.
PI. Mihi quidem nomen Piſthetærus. EP. Huic autem quod?
PI. Euelpides ex Thracia. EP. Sed gaudete.
PI. Ambo ſuſcepimus. EP. Huc igitur intrate.
PI. Eamus, introduc tu capiens nos. EP. Veni.
PI. Sed illud reuoca rurſus. EP. Age, videam.
G P. Dic nobis, quomodo ego & hic
Coerimus vobis volantibus, non volantes?

Σχόλια. Οὐδὲ μελλονικιᾶν.] ὅτι βραδὺς ἦν περὶ τὰς ἐξόδους, καὶ ὡς οἱ διαβάλλοντες, οὐχὶ προνοητικὸς ἦν, ἀλλὰ μελλητής. τινὲς δέ φασι διὰ τὸ προνοητικὸν καὶ μὴ προπετῆς τοιοῦτος αὐτὸς ἦν. Ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῖ τι δρᾶν.] ὁ Ἔποψ παρακελεύεται αὐτοῖς εἰς τὴν νεοττιὰν εἰσελθεῖν, ἵνα αὐτῷ ἀποσπάττων χειρὸς ὑπο-

ῥάβδοις. τὸ δὲ κάρφη καὶ φρύγανα ἐκ παραλλήλου. **A** Κειόθεν.] Κειὸς δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς, ἀπὸ Κειοῦ τινος ὀνομασθείς. ἀναγράφει δὲ τοὺς ἐπωνύμους τῶν δήμων καὶ φυλῶν Πολέμων. γράφεται δὲ καὶ Θριᾶθεν ἀπὸ δήμου τῆς Οἰνεΐδος φυλῆς. Ἐπανάκρουσαι.] ἐπανάκαμψον. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τὰς ναῦς ἀνακρουομένων ἢ τὰς ναῦς. ἄλλως. ὑπόστρεψον ἐπανελθών. ἐπανάκρουσις δέ ἐστι κυρίως τὸ ἐπισχεῖν τὴν ὑπερχομένην ναῦν καὶ μεθορμίσαι εἰς τὸν ὅρμον, ἵνα μὴ προσελθοῦσα θραυσθῇ. καὶ νεῶν δ' ἐστὶ τὸ πάλιν ἐπὶ τὸ ὀπίσω ἀπὸ τῶν εἰς τοὔμπροσθεν ἐρεσσόντων ἢ ἀντὶ τοῦ ἐὰν ἴδῃς πρὸ τούτου, πάλιν φέρε ἐπανάλαβε.

Επ. Καλῶς. Πε. ὅρα νῦν. ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις
B Ἐστὶν λεγόμενον δή τι. τὴν ἀλώπεχ' ὡς
Φλαύρως ἐκοινώνησεν αἰετῷ ποτέ.
Επ. Μηδὲν φοβηθῇς, ἔστι γάρ τι ῥίζιον
Ὃ διατραγόντ' ἔσεσθον ἐπτερωμένω.
Πε. Οὕτω μὲν εἰσίωμεν. ἄγε δὴ Ξανθία
Καὶ Μανόδωρε, λαμβάνετε τὰ στρώματα.
Χο. Οὗτος σὲ καλῶ. σὲ λέγων. Επ. τί καλεῖς; Χο. τούτους μὲν ἄγων μετὰ σαυτοῦ
C Ἀρίστιζε. τὴν δ' ἡδυμελῆ ξύμφωνον ἀηδόνα μούσης,
Κατάλειφ' ἡμῖν, δεῦρ' ἐκβιβάσας, ἵνα παίσωμεν μετ' ἐκείνης.

EP. Bene. PI. Vide nunc quod in Æſopi verbis
Eſt dictum iam aliquid, vulpem quòd
Malè communicauit aquila aliquando.
EP. Nihil timeas: eſt enim aquila radicula,
Qualem edentes eritis alati.
PI. Sic quidem introeamus. age iam Xanthia,
Et Manodore accipite lectos.
CH. Hic te voco, te dicens. EP. Quid vocas? CH. Hos quidem ducens tecum,
Cœna. hanc autem dulce conſonantem luſciniam Muſæ
Derelinque nobis, huc exiens vt ludamus cum illa.

Σχόλια. Ὁρᾶτε νῦν ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις.] ὅτι σαφῶς ἀντιτίθησιν Αἰσώπῳ τοὺς λόγους, καὶ ἔστιν ὁ αἶνος παρὰ Ἀρχιλόχῳ λεγόμενος καίτοι πρεσβυτέρῳ ὄντι. Μηδὲν φοβηθῇς.] ὅτι μὴ ὀρνίθων ὄντας ἀπορνιθωθῆναι ἔμελλον, προκατασκευάζει δι' ὧν ἔμελλον τοῦτο τυχεῖν. Οὕτω.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ταύταις ταῖς συνθήκαις. Παίσωμεν δή.] χορεύσωμεν.

D

Εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου ἐκ στίχων ια.

Πε. Ω τοῦτο μέν τοι νὴ Δί' αὐτοῖσιν πιθοῦ.
Ἐκβίβασον ἐκ τοῦ βουτόμου τοὐρνίθιον.
Ἐκβίβασον αὐτὴν πρὸς θεῶν αὐτήν, ἵνα
E Καὶ νὼ θεασώμεσθα τὴν ἀηδόνα.
Επ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σφῷν, ταῦτα χρὴ δρᾶν. ἡ Πρόκνη
Ἔκβαινε. καὶ σαυτὴν ἐπιδείκνυ τοῖς ξένοις.
Πει. Ω Ζεῦ πολυτίμηθ' ὡς καλὸν τοὐρνίθιον.
Ὡς δ' ἁπαλόν. ὡς δὲ λευκόν. Ευ. ἆρά γ' οἶσθ' ὅτι,
Ἐγὼ διαμηρίζοιμ' ἂν αὐτὴν ἡδέως;
F Ὅσον δ' ἔχει τὸν χρυσὸν ὥσπερ παρθένος.
Πει. Ἐγὼ μὲν αὐτὴν καὶ φιλῆσαί μοι δοκῶ.
Ευ. Ἀλλ' ὦ κακόδαιμον ῥύγχος ὀβελίσκοιν ἔχει.
Πει. Ἀλλ' ὥσπερ ᾠὸν νὴ Δί' ἀπολέψαντα χρὴ
Ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ λέμμα, κᾆθ' οὕτω φιλεῖν.
Επ. Ἴωμεν. Πει. ἡγοῦ δὴ σὺ νῷν, ἀγαθῇ τύχῃ.
G

PI. O Hoc quidem per Iouem ipſis perſuade.
Exi ex butomo auiculam,
Exire facias huc per deos ipſam, vt
Et nos videamus luſciniam.
EP. Sed ſi videtur vobis, hæc oportet facere, Progne
Exi, & teipſam oſtende hoſpitibus.
PI. O Iupiter multum honorate, valde pulchra hæc auicula,
Valde autem tenera, valde autem alba. EV. Nunquid ſcis, quòd
Ego ſubagitarem ipſam ſuauiter?
Quantum autem habet aurum tanquam virgo?
PI. Ego quidem ipſam & oſcularer puto?
EV. Sed ô infelix roſtrum verubus habet.
PI. Sed tanquam ouum per Iouem decorticantem oportet
A capite ſquammam, & poſtea ſic oſculari.
EV. Eamus. PI. Dux ſis tu iam nobis bona fortuna.

Σχόλια. Ω τοῦτο μέν τοι.] εἴσθεσις ὁμοίας ἑτέρας περιόδου ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ια. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς, ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. Ἐκβίβασον δέ, ἔκβαλε, ἐξάγαγε. Ἐκ τοῦ βουτόμου.] φυτάριον παραπλήσιον καλάμῳ, ὃ ἐσθίουσιν οἱ βόες. ἄλλως. φυτάριον [illegible], ὃ τοῖς βουσὶ παρασκευάζουσι. τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς τῆς Πρόκνης ἐγκρυπτομένης τῇ ὕλῃ. αὐτοῦ δή, αὐτόθι, ἐν τῷ θεάτρῳ. Ω Ζεῦ πολυτίμηθ'.] εἰσέρχεται [illegible]. τὰ ἄλλα μὲν κεκαλλωπισμένον. τὴν δὲ κεφαλὴν ὄρνιθος ἔχον ὡς ἀηδόνος. Ὡς δ' ἁπαλόν.] ἅμα

μα λέγων ψηλαφᾷ αὐτὴν. διαμυρίζοιμ' ἂν, συνουσιάσαιμι. A Οἷον δ' ἔχει τὸν χρυσόν.] ἅμα πρὸς τὸ ποικιλόδερον τοῦ ὀρνέου. καὶ πρὸς τὸν πολὺν κόσμον τῆς ἑταίρας. Ῥύγχος ὀβελίσκοιν ἔχει.] εἰς ὀξὺ λήγει ἡ κεφαλὴ ὡς ὀβελίσκος. Ἀπολέψαντα χρή.] ἀντὶ τοῦ ἀφελόντα τὸ προσωπεῖον. ὡς ἐν θυμέλῃ γὰρ προσωπεῖον ἐξῆλθεν ἔχουσα. τῇ τροπῇ δὲ ἐχρήσατο. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ φαγεῖν εἶπε φιλεῖν.

KOMMATION κώλων θ'.

Χο. Ὦ φίλη, ὦ ξουθή, ὦ
Φίλτατον ὀρνέων,
Πάντων ξύννομε τῶν ἐμῶν.
Ὕμνων ξύντροφ' ἀηδοῖ.
Ἦλθες ἦλθες. ὤφθης
Ἡδὺν φθόγγον ἐμοὶ φέρου-
Σ' ἀλλ' ὦ καλλιβόαν κρέκου-
Σ' αὐλὸν, φθέγμασιν ἠρινοῖς
Ἄρχου τῶν ἀναπαίστων.

PARTICVLA membrorum nouem.

B *CH. O Dilecta, ô flaua, ô*
Dilectiſsima auium,
Omnium compaſcua meorum
Hymnorum, connutrix luſcinia
Veniſti, veniſti, viſa es
Dulcem ſonum mihi fe-
Rens. ſed ô bene vocalem ſo-
Nans tibiam ſonis vernis,
C *Incipe anapæſta.*

Σχόλια. Ὦ φίλη. ὦ ξουθή.] τὸ πρὸ τῆς παραβάσεως τουτὶ κομμάτιον κώλων ἐστὶν ἀσυναρτήτων θ' ὧν τὸ α'. χοριαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β'. ἡμιόλιον. τὰ γ' ς' ζ'. ἀντισπαστικὰ γλυκώνεια. τὰ δ' θ' ἑφθημιμερῆ. τὸ ἐ'. ἡμιόλιον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἔλυσεν δὲ Ἀριστοφάνης τὸ ζήτημα. εἰ ὁ ὄρνις προσηγορία τοῦ ἄρρενος, ἢ ὁ ἄρρην τοῦ ὄρνιθος. ὡς πρὸς τὴν ἀηδόνα δὲ δοκεῖ λέγειν. φυσικώτερον δέ τινες πρὸς τὴν μοῦσαν, ἀπὸ τῆς μεταξὺ ὀρθοῖ. Ἀλλ' ὦ καλλιβόαν κρέκουσα] ὡς αὐλὸς γάρ ἐστι φθεγγομένη. ἢ ἐξῆλθεν ἔχουσα αὐλόν. κρέκουσα νῦν, ἀντὶ τοῦ λαλοῦσα. κυρίως δὲ τὴν κιθάραν κρέκειν. πολλάκις γὰρ πρὸς αὐλὸν λέγουσι τὰς παραβάσεις. Ἠρινοῖς] ἐαρινοῖς εἶπε, παρόσον τῷ ἔαρι ἐν τῇ Ἀττικῇ φαίνονται ἀηδόνες. τὸ δ' ὅλον πάλιν πρὸς τὴν μοῦσαν. ὅτι τῷ ἔαρι ἐν ἄστει τελοῦσι τὰ Διονύσια.

D

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ στίχων λή. καὶ κώλων ιδ'.

TRANSGRESSIO verſuum triginta octo, & membrorum quatuordecim.

Χο. Ἄγε δὴ φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόβιοι.
φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι.
Ὀλιγοδρανέες. πλάσματα πηλοῦ. σκιοειδέα
φῦλ' ἀμενηνά.
Ἀπτῆνες. ἐφημέριοι. ταλαοὶ βροτοί. ἀνέρες εἰκελόνειροι.
Προσέχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν τοῖς αἰὲν ἐοῦσι.
Τοῖς αἰθερίοις. τοῖσιν ἀγήρῳς. τοῖς ἄφθιτα μηδομένοισιν.
Ἵν' ἀκούσαντες πάντα παρ' ἡμῶν ὀρθῶς, περὶ τῶν μετεώρων,
Φύσιν οἰωνῶν, γένεσίν τε θεῶν. ποταμῶν τ' Ἐρέβους τε χάους τε.
Εἰδότες ὀρθῶς. Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ κλάειν εἴπητε τὸ λοιπόν.
Χάος ἦν καὶ νὺξ Ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον. καὶ τάρταρος εὐρύς.
Γῆ δ' οὐδ' ἀήρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις

CH. Age iam natura viri obſcuri vita foliorum generatione aſsimiles,
Pauca facientes, formationes luti, umbroſa tribus impotentes,
E *Inuolucres, diurni, miſeri homines, viri ſimiles inſomnijs,*
Adhibete mentem immortalibus, nobis ſemper exiſtentibus
Æthereis, inſeneſcentibus, incorruptibilia curantibus:
Vt audientes omnia à nobis rectè de altis,
Naturam auium, generationemq́ deorum, fluuiorumq́ erebiq́, chaiq́,
F *Scientes rectè Prodico à me flere dicatis in futurum.*
Chaos erat, & nox, erebusq́ niger primùm & tartarus latus.
Terra autem neq́ aer, neq́ cœlum erat. erebi autem in infinitis finibus

Σχόλια. Ἄγε δὴ φύσιν.] ἡ παροῦσα παράβασις ἐκ στίχων ἐστὶ λή. δῆλον δὲ ὡς ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἀμαυρόβιοι.] γράφεται καὶ ἡμερόβιοι. Φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι.] μετάβασις ἀπὸ τῶν ἔσω πρὸς τὸ θέατρον. ὡς θεοὶ δὲ ἰσόμενοι προσωπολίζουσι τοὺς ἀνθρώπους, παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

G BISETVS. Ὀλιγοδρανέες.] Σ. ὀλιγοδρανεῖς, καὶ ὀλιγοδρανὴς, ὀλίγα ἰσχύων. Ἀμενηνά.] ἀμενηνοὺς, ἀσθενὴς, παρὰ τὸ μένος, καὶ τὸ στερητικὸν α, ἀμενὸς, καὶ κατ' ἐπένθεσιν τῆς νη συλλαβῆς ἀμενηνὸς, καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἀμενηνοὶ ὄνειροι, ὡς οἱ μὴ στερεμνίως φαντασιοῦντες

τὰ βλεπόμενα. ἀμβλυώσσειν, ἀμβλὺν ποιοῦσιν, ἠχρειωσιν.

Σχόλια. Ταλαοί.] ὡς τληπαθεῖς καὶ τὰ καθημερινὰ εἰδότες, μὴ προορώμενοι δὲ τὰ μέλλοντα. εἶναι δὲ, τὸ ταλαοὶ διαιρέσει ὡς τε ἔστιν ἀλαοί.

Bisetus. Εἰκελόνειροι.] τοῖς ὀνείροις εἴκελοι, τουτέστιν ὅμοιοι. Σοφ. Ηλέκτρα.

Ορῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
Εἴδωλ᾽ ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.

Πίνδαρος ἐν Πυθίοις ᾠδῇ η.

Επάμεροι. τί δέ τις; τί δ᾽ οὔ τις;
Σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι.

Σχόλια. Φύσιν] καλῶς εἶπε φύσιν οἰωνῶν. γένεσιν δὲ θεῶν. Προδίκῳ παρ᾽ ἐμοῦ] μέμνηται τοῦ Προδίκου καὶ ἐν Νεφέλαις. οὐκ ὀρθῶς δὲ Καλλίμαχος ἐν τοῖς ῥήτορσι καταλέγει. σαφῶς γὰρ ἐν τούτοις φιλόσοφος. Χάος ἦν καὶ νύξ.] ταῦτα οὐκ ἀναγκαῖον ἀπευθύνειν, πρὸς τὰ Ησιόδου ἢ πρὸς τινα ἄλλου τινὸς γενεαλογίαν.

Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠόν.	B	Parit primùm ventoſum nox nigra pennas ouum,	
Εξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ερως ὁ ποθεινός,		Ex quo perfectis temporibus pullulauit amor deſiderabilis,	
Στίλβων νῶτον πτερύγοιν χρυσαῖν, εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις.		Splendidus humero, alis aureis, ſimilis ventoſis velociter volutionibus.	
Οὗτος δὲ χάει πτερόεντι μιγεὶς νυχίῳ, κατὰ τάρταρον εὐρύν,		Hic autem chao alato mixtus, nocturno in tartaro late	
Ενεόττευσε γένος ἡμέτερον, καὶ πρῶτον ἀνήγαγεν ἐς φῶς.	C	Fecit genus noſtrum, & primùm reduxit in lucem.	
Πρότερον δ᾽ οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ερως συνέμιξεν ἅπαντα.		Prius autem non erat immortalium, antequam amor commiſcuit omnia.	
Συμμιγνυμένων δ᾽ ἑτέρων ἑτέροις, γένετ᾽ οὐρανὸς, ὠκεανός τε.		Commixtis autem alteris alteris, factum eſt cœlum, oceanusque,	
Καὶ γῆ, πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον. ὧδε μέν ἐσμεν		Et terra, omniumque deorum beatorum genus incorruptibile, ſic quidem ſumus	
Πολὺ πρεσβύτατοι πάντων μακάρων. ἡμεῖς δ᾽ ὡς ἐσμὲν Ερωτος	D	Multo antiquiſſimi omnium beatorum: nos autem quòd ſumus amoris,	
Πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθα γὰρ, καὶ τοῖσιν ἐρῶσι σύνεσμεν.		Multis manifeſtum, volamus, & amantibus conſumus.	
Πολλοὺς δὲ καλοὺς ἀπομωμοκότας παῖδας, πρὸς τέρμασιν ὥρας		Multos autem bonos abiuratos pueros ad fines temporis	
Διὰ τὴν ἰσχὺν τὴν ἡμετέραν, διεμήρισαν ἄνδρες ἐρασταί.		Per potentiam noſtram, diuiſerunt viri amatores.	
Ο μὲν, ὄρτυγα δούς. ὁ δὲ πορφυρίων᾽. ὁ δὲ χῆν᾽. ὁ δὲ Περσικὸν ὄρνιν.	E	Hic quidē coturnicē dās, ille autē porphyrionem: alius autem anſerem, alius autem perſicum.	
Πάντα δὲ θνητοῖς ἐστιν ἀφ᾽ ἡμῶν τῶν ὀρνίθων τὰ μέγιστα.		Omnia autem mortalibus ſunt à nobis auibus maxima.	
Πρῶτα μὲν ὥρας φαίνομεν ἡμεῖς ἦρος, χειμῶνος, ὀπώρας.		Primùm quidem tempora oſtendimus nos veris, hyemis, autumni.	
Σπείρειν μὲν, ὅταν γέρανος κρώζουσ᾽ ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ,		Seminare quidem quando grus crocitans in Libyam decedit,	
Καὶ πηδάλιον τότε ναυκλήρῳ φράζει κρεμάσαντι καθεύδειν.	F	Et temonem tunc nauclero dicit ſuſpendenti dormire.	
Εἶτα δ᾽ Ορέστῃ χλαῖναν ὑφαίνειν, ἵνα μὴ ῥιγῶν ἀποδύῃ.		Poſtea autem Oreſti chlanam texere, vt non frigens ſpoliet.	
Ικτῖνος αὖ μετὰ ταῦτα φανεὶς ἑτέραν ὥραν ἀποφαίνει.		Miluius iterum poſt hac apparens, aliud tempus oſtendit,	
Ηνίκα πεκτεῖν ὥρα προβάτων πόκον ἠρινόν. εἶτα χελιδών,		Quando tondere tempus ouium vellus vernum. poſtea hirundo	

Σχόλια. Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον] ὑπηνέμια καλεῖται τὰ δίχα συνουσίας καὶ μίξεως, καὶ τοῦτο δὲ οὐχ ὡς ἔτυχεν αὐτῷ προσέρριπται, ἀλλὰ ἀπὸ ἱστορίας τῆς κατὰ τοὺς Διοσκούρους. φασὶ γὰρ αὐτοὺς ἐξ ᾠοῦ γεγονέναι. καὶ ὅτι συνήθως αὐτοῖς μᾶλλον ἀνεμιαῖον λέγειν, καὶ Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ, γόνιμον ἀνεμιαῖον τυγχάνει. Εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις] ταῖς τοῦ ἀνέμου ὠκείαις συστροφαῖς ἐοικὼς κατὰ ταχύς. ἡ δὲ ὅλη σύστασις. ὅτι ἐκ τοῦ πτεροῦ τοῦ ἔρωτος G τὰ ὄρνεά ἐστιν. ἀτόπως δὲ καὶ ἀπιθάνως τῇ γενεαλογίᾳ κέχρηται. Εσμὲν ἔρωτος] λείπει υἱοί. Καὶ τοῖσιν ἐρῶσι] Σύμμαχος διὰ τοὺς ἐραστάς, ὄρνιθας εἰώθασι χαρίζεσθαι τοῖς ἐρωμένοις. Δίδυμος δὲ, ἐπεὶ ἡ εἶδε καὶ ἔστι τοιοῦτον ὄρνεον δεξιὰ πρὸς ἔρωτας φαίνεται. ἐγὼ μὲν ὡς Λευκίππου, δεξιὰ εἶπεν. Πολλοὺς δὲ καλούς.] μετὰ τὴν νεότητα ἤδη καταμεν ἀχαίρως ἑταιρεῖν. ἀπομωμοκότας δὲ ἀποταξαμένους. διεμήρισαν δὲ συνουσίασαν. Ο δὲ

περσικὸν ὄρνιν.] τὰ πολυτελῆ πάντα, εἰς μόνους βασιλεῖς ἤρχετο, ἐκαλεῖτο περσικά. καὶ νῦν δὲ ἰδίως τὰς ὄρνις περσικάς. τινὲς δὲ τὸν ἀλεκτρυόνα. οἱ δὲ τὸν ταῶν. Πρῶτα μὲν ὥρας.] παρὰ τὰ Ἡσιόδου. φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης. ἥτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει καὶ χείματος ὥρην. Καὶ πηδάλιον τότε.] καὶ τοῦτο παρὰ τὸ Ἡσιόδειον, αὐτίκα πη-
A δάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο. καὶ πηδάλιον δὲ εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι. Εἶτα δ' Ὀρέστῃ.] Ὀρέστης μανίαν ὑποκρινόμενος ἐν τῷ σκότει τοὺς ἀνθρώπους ἀπέδυεν. Ἰκτῖνος αὖ μετὰ ταῦτα.] ἐν τῇ Ἑλλάδι ἔαρος φαίνεται ἰκτῖνος, ὅτε κομίζεται τὰ θρέμματα. εἰκεῖν δὲ ποκάζειν.

Ὅτε χρὴ χλαῖναν πωλεῖν ἤδη, καὶ ληδάριόν τι πρίασθαι.
Ἐσμὲν δ' ὑμῖν Ἄμμων, Δελφοί, Δωδώνη, Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἐλθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ' ὄρνεις, οὕτω πρὸς ἅπαντα τρέπεσθε.
Πρός τ' ἐμπορίαν καὶ πρὸς βιότου κτῆσιν, καὶ πρὸς γάμον ἀνδρός,
Ὄρνιν τε νομίζετε πάνθ' ὅσαπερ περὶ μαντείας διακρίνει.
Φήμη γ' ὑμῖν ὄρνις ἐστί. πταρμόν τ' ὄρνιθα καλεῖτε.
Ξύμβολον, ὄρνιν. φωνήν, ὄρνιν. θεράποντ' ὄρνιν. ὄνον, ὄρνιν.
Ἆρ' οὐ φανερῶς ἡμεῖς ὑμῖν ἐσμὲν μαντεῖος Ἀπόλλων;
Ἢν οὖν ἡμᾶς νομίσητε θεούς
Ἕξετε χρῆσθαι μάντεσι μούσαις.
Αὔραις, ὥραις, χειμῶνι, θέρει.
Μετρίῳ πνίγει. κοὐκ ἀποδράντες
Καθεδούμεθ' ἄνω σεμνυνόμενοι,
Παρὰ ταῖς νεφέλαις ὥσπερ χ' ὁ Ζεύς.
Ἀλλὰ παρόντες δώσομεν ὑμῖν
Αὐτοῖς, παισί, παίδων παισίν,
Πλουθυγίειαν. εὐδαιμονίαν.
Βίον. εἰρήνην. νεότητα. γέλω.
Τε. χορούς. θαλίας. γάλα τ' ὀρνίθων.
Ὥστε παρέσται κοπιᾶν ὑμῖν
Ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν,
Οὕτω πλουτήσετε πάντες.

B *Quando oportet chlenam vendere, iam aſtinam veſtem aliquam emere.*
Sumus autem vobis Ammon, Delphi, Dodona, Phœbus Apollo.
Venientes enim primùm in aues, ſic ad omnia vertimini,
Adq́ mercaturam, & ad victus poſſeſsionem, & ad nuptias viri,
Auemq́ putate omnia quæcunque circa diuinationem diuidit.
C *Fama vobis auis eſt, ſternutationemq́ auem vocate,*
Symbolum auem, vocem auem, ſeruum auem, aſinum auem.
An non manifeſtè nos vobis ſumus vaticinator Apollo?
Si igitur nos putabitis Deos,
Poteritis uti vatibus, Muſis,
D *Auris, horis, hyeme, æſtate,*
Menſurato æſtu: & non aufugientes,
Sedemus ſuper gloriati
Apud nebulas, tanquam Iupiter.
Sed præſentes dabimus vobis
Ipſis filijs, filiorum filijs,
Diuitem ſanitatem, bonam fortunam,
Victum, pacem, iuuentutem, riſum, choros, conuiuia, lacq́ auium.
E *Quare aderit laborare vobis*
A bonis,
Sic diteſcetis omnes.

Σχόλια. Ληδάριον.] θερίστριον ἢ εὐτελὲς ἱμάτιον θερινόν. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν συστολῇ τὸ πρίασθαι. Ἐλθόντες γὰρ πρῶτον.] μαντευσάμενοι γὰρ πρῶτον ἐκ τῶν ὀρνιθομαντειῶν, οὕτως ἐπὶ τὰ ἔργα χωρεῖτε. ὄρνιν τε νομίζετε. πάντα γὰρ οἰωνοὺς καλοῦσι καὶ τὰ μὴ ὄρνεα. Ξύμβολον ὄρνιν.] ξύμβολον ὄρνιν φασίν, ἐπεὶ συμβόλους ἐποίουν τοὺς πρῶτα ξυναντῶντας, καὶ ἐξ ἀπαντήσεώς τι προσημαίνοντας. ξυμβόλους δὲ καὶ τοὺς διὰ τῶν πταρμῶν οἰωνισμοὺς ἔλεγον. ἀνετίθεντο δὲ οὗτοι Δήμητρι, ὥς φησι
F Φιλόχορος. καὶ σύμβολον, οἰώνισμα, σημεῖον, μάντευμα. λέγεται καὶ ἀρσενικῶς ὁ σύμβολος. οὕτω παρὰ τῷ Σουίδᾳ γράφεται. Θεράποντ' ὄρνιν.] ἐπεὶ πολλάκις εἰώθαμεν τινὰς τῶν θεραπόντων καλόποδας λέγειν καὶ καλοιωνίστους. Ὄνον ὄρνιν.] λέγεται γάρ τι τοιοῦτον. ὡς συμβολικὸς ἐρωτώμενος περὶ ἀρρώστου, εἶδεν ὄνον ἐκ πτώματος ἀναστάντα, ἀκόυοι δὲ ἑτέρου λέγοντος. βλέπε πῶς ὄνος ὢν ἀνέστη. ὁ δὲ ἔφη ὁ νοσῶν ἀναστήσεται. Ἢν οὖν.] ἔκθεσις τοῦ μακροῦ ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν ιδ. ὧν τὰ μὲν ιβ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ιγ ἀναπαιστικὴ βάσις, ὃ καὶ παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ τελευταῖον ἑφθημιμερὲς ὑφ' ὃ παράγραφος. Μάντεσι.] μούσαις. ὥστε χρῆσθαι ἡμῖν καὶ εἰς μουσικὴν καὶ εἰς μαντείαν. πολλὰ γὰρ τῶν ὀρνέων μουσικά. Χειμῶνι.] ὅτι καὶ ἀνέμους καὶ καιροὺς προσημαίνουσι. μετρίῳ δὲ πνίγει συμμέτρῳ καύματι. λέγει δὲ τὸ ἔαρ. Ὥσπερ ὁ Ζεύς] νεφεληγερέτης γάρ. Παίδων παισίν.] ἔμιξε τὰ δύο. διὸ δὲ μάλιστα
G οἱ ἄνθρωποι χαίρουσι, καὶ δοκοῦσι τὸν βίον ἐπανορθοῦσθαι, ἐκ τούτου ἔκφασιν εὐδαιμονίας ὑφαίνει. Γάλα τ' ὀρνίθων.] τοῦτο καὶ ἐν Σφηξίν. ἐν παροιμίᾳ δὲ ἐπὶ τῶν λίαν εὐδαιμονούντων καὶ πάντα κεκτημένων. ἄλλως. τοῦτο τῶν σπανίων. τὰ σπάνια οὖν φησὶ καὶ δυσεύρετα τῶν ἀγαθῶν παρέξομεν. Κοπιᾶν.] ἐν πλησμονῇ γενόμενοι τῶν ἀγαθῶν ἀπειρηκέναι φασί.

A

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιϛ΄.

Μοῦσα λοχμαία,
Τιοτιοτιοτίγξ.
Ποικίλη, μεθ᾽ ἧς ἐγὼ
Νάπαισι κορυφαῖσί τ᾽ ἐν ὀρείαις
Τιοτιοτιοτίγξ.
Δι᾽ ἐμῆς γλώττης ξουθῆς μελέων,
Ἱζόμενος μελίας ἐπὶ φυλλοκόμου
Τιὸ τιὸ τιὸ τιὸ
Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω
Σεμνά τε μητρὶ χορεύματ᾽ ὀρείᾳ
Τοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ.
Ἔνθεν ὥσπερ ἡ μέλιττα
Φρύνιχος ἀμβροσίων
Μελέων ἀπεβόσκετο καρπὸν ἀεί,
Φέρων γλυκεῖαν ᾠδήν,
Τιοτιοτιοτίγξ.

CANTVS ET VERSIO membrorum ſexdecim.

Muſa ſyluoſa,
Tio tio tio tinx,
Varia, cum qua ego
B *Saltibus, cacuminibúſque in montanis,*
Tio tio tio tio tinx,
Per mea barba flaua cantus
Sedens fraxino in folijs comata,
Tio tio tio tio,
Pani leges ſacras oſtendo.
Caſtaque matri ſaltationes montanas
To to to to to to to to to tinx.
C *Hinc tanquam apes*
Phrynichus immortalibus
Cantibus depaſcebatur, fructum ſemper
Ferens dulcem cantum,
Tio tio tio tinx.

Σχ. Μοῦσα λοχμαία] ἡ στροφὴ καὶ ᾠδὴ αὕτη κώλων ἐστὶ διαφόρων καὶ ἀσυναρτήτων ιϛ. ὧν τὸ πρῶτον πενθημιμερὲς (?) τὸ β΄ ἑφθημιμερὲς τοῦ α΄ ποδὸς ἐξάβραχυς. τὸ γ. τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς (?) ... τὸ δ΄ ἀσυνάρτητον προσοδιακὸν καλούμενον, περὶ οὗ εἴρηται ἐν τῇ παραβάσει τοῦ Νεφελῶν δράματος. τὸ ε΄ ὅμοιον τῷ β. τὸ ϛ΄, ὅμοιον τῷ δ΄, οὐκ ἐκ παίωνος δευτέρου ἀρχόμενον ὡς ἐκεῖνο ἀλλ᾽ ἐκ δακτύλου. τὸ ζ. ὅμοιον τῷ ϛ. πλὴν βραχυκατάληκτον. τὸ η΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. καὶ τὸ ιδ΄. τὸ θ΄ ἀσυνάρτητον ὅμοιον τοῖς ἐνθέοις (?). τὸ ι΄ ὅμοιον. τὸ ια΄. χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ διαλελυμένων χοριάμβων. τοῦ α΄. ἑξασυλλάβου. τοῦ δὲ δευτέρου πεντασυλλάβου. τὸ ιβ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιγ δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιε΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές, τὸ ιϛ ὅμοιον τῷ πρώτῳ πενθημιμερὲς ἐκ διαλελυμένου χοριάμβου. ἐπὶ τοῦ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. εἰσὶ δὲ καὶ ταῦτα πολυσχημάτιστα. μοῦσαν δὲ λοχμαίαν τὴν ἑαυτῶν λέγει. Δίδυμος ὅτι ἐν λόχμαις (?) ... τοῦ λόχμαις φωνεῖν εἰώθασιν. ὁ λόγος δὲ ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ. μοῦσα λοχμαία. μέλος ὡς ὀρνίθων, οἰκείως λοχμαίαν μοῦσαν καλοῦσι. διὰ μέσου τὸ τιοτιοτιγξ φωνὴ μεμίμηται καὶ ἐπιμίγνυσι τοῖς τῶν ἀνθρωπείοις. ἔστι δὲ τὸ ἑξῆς οὕτως. μοῦσα λοχμαία ποικίλη μεθ᾽ ἧς ἐγὼ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω. ξουθῆς δὲ αὐτοὶ ὠφρόσυν (?) τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων ξουθὰ φαίνεται. Πανὶ νόμους. ἐπεὶ νόμιος ὁ θεὸς καὶ ὄρειος, καὶ τῶν ὀρνέων δὲ ἐν ὄρεσιν αἱ διατριβαί. σεμνὰ δὲ μητρὶ τῇ Ῥέᾳ. Ἔνθεν.] ἀπὸ τῶν ἐμῶν ποιημάτων ὥσπερ μέλιττα ἀπεβόσκετο. Φρύνιχος ἀμβροσίων.] ὡς ἐπὶ μελοποιΐαις ἐθαυμάζετο. δ΄ δὲ γεγόνασι Φρύνιχοι. ὁ μὲν εἷς οὗ νῦν μνημονεύει, Πολυφράδμονος παῖς, ποιητὴς ἦν ὡς ἐν τοῖς μέλεσιν. ὁ ἕτερος, Χοροκλέους παῖς ὑποκριτής. τρίτος, Φρύνιχος ὁ κωμικός. οὗ μέμνηται Ἑρμιππος ἐν Φορμοφόροις ὡς ἀλλότρια ὑποβαλλομένου ποιήματα. τέταρτος δέ ἐστιν, Ἀθηναῖος τὸ γένος. ὁ στρατηγήσας τὰ περὶ Σάμον, καὶ Ἀστυόχῳ προδιδόμενος. ἐπιχειρήσας τὸν δῆμον καταλῦσαι. περὶ ὧν ἐν τοῖς Βατράχοις ἱκανῶς εἰρήκαμεν.

D E

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ιϛ΄.

Χο. Εἰ μετ᾽ ὀρνίθων τις ὑμῶν ὦ θεαταὶ βούλεται
Διαπλέκειν, ζῶν ἡδέως τὸ λοιπόν, ὡς ἡμᾶς ἴτω.
Ὅσα γάρ ἐστιν ἐνθάδ᾽ αἰσχρὰ τῷ νόμῳ κρατούμενα,
Ταῦτα πάντ᾽ ἐστὶ παρ᾽ ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν, καλά.
Εἰ γὰρ ἐνθάδ᾽ ἐστὶν αἰσχρὸν τὸν πατέρα τύπτειν νόμῳ,
Τοῦτ᾽ ἐκεῖ καλὸν παρ᾽ ἡμῖν ἐστίν, ἤν τις τῷ πατρὶ
Προσδραμὼν εἴπῃ πατάξας, αἶρε πλῆκτρον εἰ μάχει.

ADVERBIVM verſuum ſexdecim.

F

CH. *Si cum auibus aliquis veſtrûm ô ſpectatores, vult*
Degere, viuens ſuauiter in futurum, ad nos eat.
Quæcunque enim ſunt hic turpia lege detenta,
Hæc omnia ſunt apud nos aues, bona.
G *Si enim hic eſt turpe patrem verberare lege,*
Hoc illud bonum apud nos eſt: ſi quis patri
Incurrens dicat, verberans eleua plectrum ſi pugnas.

Σχόλια. Εἰ μετ' ὀρνίθων] οἱ μετ' ὀρνίθων τις διάγειν βούλεται ἡδέως, τὸ λοιπὸν ὡς ἡμᾶς ἐλθέτω. Διαπλέκων.] ἢ διαποικίλλων ἢ διάγων. Τῷ νόμῳ.] νόμον νῦν οὐ πάντα τὸν γεγραμμένον φησὶν ἀλλὰ τὸ ἔθος. Αἶρε πλῆκτρον εἰ μάχει.] πλῆκτρον ὅπλον ἀμυντήριον. A ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. κἀκεῖνοι γὰρ ἔχουσι πλῆκτρα ἐν οἷς μάχονται. ἃ ἡμεῖς κέντρα λέγομεν τῶν ὀρνίθων, ἐκεῖνοι πλῆκτρα. πλῆκτρα δὲ εἰσὶ ἔμβολα χαλκᾶ τὰ ἐμβαλλόμενα τοῖς πλήκτροις τῶν ἀλεκτρυόνων.

Εἰ δὲ τυγχάνει τις ὑμῶν δραπέτης ἐστιγμένος,
Ἀτταγᾶς οὗτος παρ' ἡμῖν ποικίλος κεκλήσεται.
Εἰ δὲ τυγχάνει τις ὢν Φρὺξ μηδὲν ἧττον Σπινθάρου,
Φρυγίλος ὄρνις ἐνθάδ' ἔσται, τοῦ Φιλήμονος γένους.
Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης,
Φυσάτω πάππους παρ' ἡμῖν, καὶ φανοῦνται φράτορες.
Εἰ δ' ὁ Πεισίου προδοῦναι τοῖς ἀτίμοις τὰς πύλας
Βούλεται, πέρδιξ γενέσθω τοῦ πατρὸς νεόττιον.
Ὡς παρ' ἡμῖν οὐδὲν αἰσχρόν ἐστιν ἐκπερδικίσαι.

Si autem contingit aliquis veſtrûm fugitiuus, ſignatus,
Attagas hic apud nos varius vocabitur,
B *si autem contingit aliquis exiſtens Phryx, nihil minus Spinthare.*
Phregilus auis hic erit Philemone genere.
Si autem ſeruus eſt & Car, ſicut Execeſtides,
Generet auos apud nos, & oſtendentur conſanguinei.
Si autem hic Piſii prodere inhonoratis portas
Vult, perdix fiat patris pullus,
Quòd apud nos nihil turpe eſt experdiciſſare.

C

Σχόλια. Ἀτταγᾶς.] ὁ ἀτταγᾶς γὰρ κατάστικτός ἐστι ποικίλοις πτεροῖς. Σπινθάρου.] οὗτος κωμῳδεῖται ὡς βάρβαρος καὶ Φρὺξ, ὅτι δὲ καὶ ὁ Φιλήμων. Ἐξηκεστίδης.] πολλαχοῦ προσείρηται ὅτι ξένος ἐστί, πολλαχοῦ δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις κωμῳδεῖται. νῦν δὲ ὅτι Κάρ. Φυσάτω πάππους.] Εὐφρόνιός φησι πάππον ὄρνεόν τι εἶναι. πρὸς τὸ ὄνομα οὖν παίζει. ὅτι εἰ ἀναβάς τις πρὸς ἡμᾶς γένοιτο πάππος, ἕξει ἀποδεικνύναι φράτορας. ὅ ἐστι συγγενεῖς. οἱ γὰρ εὐθυνόμενοι ὡς ξένοι, ὀφείλουσι τοὺς ἰδίους πάππους ἐπιδεικνύναι, ἐκ τῆς φρατρίας ἄνωθεν ὄντας. Καλλίμαχος δὲ ἀναγράφει τὸν πάππον. τρίτη δὲ μοῖρά ἐστι τῆς φυλῆς ἡ φρατρία οὕς τινας τριττὺν λέγει.

BISETVS. Εὐστάθιος. Φράτορες, οἱ τῆς αὐτῆς φρατρίας, τουτέστι συγγενεῖς, καὶ συμφυλέται. ἀλλαχοῦ δὲ φράτορες σύστημα ἐν Ἀθήναις τοὺς τικτομένους πολίτας ἀπογραφόμενον. φρατρία δὲ ἐλέγετο τὸ τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις. καὶ πάτρα ἐλέγετο παρ' Ἴωσι. παρ' Ὁμήρῳ δὲ φρήτρη. φρατρίζειν καὶ φρατριάζειν, τὸ εἰς φρατρίαν συνιέναι. φρατρίαι δὲ κατὰ Πολυδεύκην ἦσαν ιβ. καὶ ἐν ἑκάστῃ γένη τριάκοντα ἕκαστον ἐκ λ. ἀνδρῶν. φράτορες δὲ κατά τινας ἐλέχθησαν κυρίως οἱ τῆς αὐτῆς φρατρίας κοινωνοῦντες, οἱονεὶ φρατέρες, ἢ κατὰ συγκοπὴν φράτορες.

Σχόλια. Εἰ δ' ὁ Πεισίου προδοῦναι] οὐδὲν σαφὲς ἔχομεν τίς ὁ Πεισίου, οὔτε περὶ τῆς προδοσίας. ὅτι δὲ, τῶν λίαν πονηρῶν ἐστι, δηλοῖ Κρατῖνος ἐν Χείρωσι Πυλαίαις ὥραις. εἶτα δ' ἄν τι συμπεπραχὼς τοῖς Ἑρμοκοπίδαις ὁ Πεισίου. εἴ τινες, ὡς Φιλόχορός φησιν, ἐπὶ Χαβρίου θανάτῳ τῇ καταγνώσει ἐγράφησαν. καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐστηλιτεύθησαν. καὶ τῷ κηρύξαντι κατ' ἄνδρα ὑπεσχέθη τάλαντον. ἄλλως. οἱ μὲν, τὸν Πεισίαν ἕνα τῶν Ἑρμοκοπιδῶν εἶναι. οἱ δὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ὑπονοοῦσι δὲ οὗτοι ὅπως ἂν δοίη τῆς ἀδικοπραγίας τιμωρίαν. εἰ οὖν φησιν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Πεισίου ὅμοιος βούλεται [illegible] τῷ πατρί. γενέσθω Πέρδιξ πανοῦργος. Κρατῖνος Χείρωσι. καὶ πρῶτα μὲν περὶ τοῦ καπηλικοῦ ἀπάξω, τρία κοὐ δέκα ἀναφέρω. Πεισίας Ὀσφρύαντα. Διιτρεφής. Τοῦ πατρὸς νεόττιον] ὡς καὶ τοῦ αὐτοῦ τοιούτου ὄντος, ἀποδρᾶναι ἀπὸ τῆς πατρὸς πανουργίας. D ἄλλως. ὁ πέρδιξ ὄρνεον πανοῦργον ὥσπερ ἐξαπατῶν τοὺς θηρεύοντας αὐτό. εἰ οὖν φησι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοιοῦτος βούλεται γενέσθαι, πέρδιξ γενέσθω ὅμοιος τῷ πατρί. Ἐκπερδικίσαι] ἐκφυγεῖν. τὸ πέρδικα αὐτὸν γενέσθαι. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ τοὺς πέρδικας καταλαμβανομένους ὑπ' ἀνθρώπων, μηχανᾶσθαι τοιαύτην σωτηρίαν. λαμβάνοντες γὰρ κάρφη τοῖς ποσὶν, ὑπτίους ἑαυτοὺς ῥιπτοῦσι καὶ οὕτως ἐπικαλύπτουσι καὶ ἐκκλίνουσι. εἰς τὸ αὐτό. ἀντὶ τοῦ φυγεῖν. διαβάλλει δὲ ὡς κατεγνωσμένον καὶ φυγῇ ζημιωθέντα. οἱ δὲ πέρδικες πανοῦργοι ὄντες εὐχερῶς διαδιδράσκουσι τοὺς θηρευτάς. πολλάκις ὕπτιοι γενό- E μενοι καὶ ἐπιβάλλοντες ἑαυτοῖς κάρφη. φησὶν οὖν ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν γενόμενος, δύναται πάλιν φυγεῖν. ἄλλως. ἐξαίφνης ὁ πέρδιξ εἰς πλατομένην ἐπὰν ἄνθρωπον ἴδῃ, συρίζει. οἱ δὲ, ὑπτίους ἑαυτοὺς τιθέασιν, ὡς μηδὲ ψηλαφῶντά τινα ἐπιγνῶναι, εἶτα ὀλίγον προσελθόντος τοῦ ἀνδρὸς, πάλιν συρίζει ὁ πατήρ. οἱ δὲ ἐξίστανται. τοῦτο οὖν ἐστι τὸ ἐκπερδικίσαι. εἰς τὸ αὐτό. Δίδυμος ἐν τῷ περὶ διεφθορυίας λέξεως, οὕτως. ἐπὰν ἴδῃ τὸν θηρευτὴν ἡ πέρδιξ, προκυλινδεῖται αὐτοῦ ἐπιτασσομένη πρὸς ἑαυτήν. ὡς δὲ γίνεται περὶ τὸ ἀγκύλας αὐτοῦ, οἱ νεοσσοὶ F φεύγουσιν, εἶτα καὶ αὐτὴ διαδρᾶσα, ὕστερον αὐτοὺς συνάγει.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιϛ'.

Χο. Τοιάδε κύκνοι,
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.
Συμμιγῆ βοὴν ὁμοῦ
Πτεροῖσι κρέκοντες, ἴακχον Ἀπόλλω
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.

RECANTATIO ET INVERSIO membrorum ſexdecim.

G *CH. Talem autem cygni,*
Tio tio tio tio tinx,
Commixtione vocem ſimul
Aliis ſtrepentes ſonuerunt Apollinem,
Tio tio tio tio tinx,

Σχόλια. Τοιάδε] ἡ ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ ὁμοία καθ' ἕκαστόν ἐστι τῇ στροφῇ καὶ ἀντιστροφῇ. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ στιχάδες δύο διπλαῖ. Κρέκοντες.] ἠχοῦντες, διὰ τῶν πτερύγων κινήσεως ὑμνοῦσι τὸν Ἀπόλλωνα.

Ὄχθῳ ἐφεζόμενοι παρ' Ἕβρον ποταμόν.
Τιὸ τιὸ τιὸ τιό.
Διὰ δ' αἰθέριον νέφος ἦλθε βοά.
Πτῆξε δὲ ποικίλα τε φῦλα θηρῶν,
Κύματά τ' ἔσβεσε νήνεμος αἴθρη
Τοτοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ.
Πᾶς δ' ἐπεκτύπησ' Ὄλυμπος.
Εἷλε δὲ θάμβος ἄνακτας.
Ὀλυμπιάδες δὲ μέλος Χάριτες
Μοῦσαί τ' ἐπωλόλυξαν
Τιοτιοτιοτίγξ.

A *Ripa insedentes apud Hebrum fluuium.*
Tio tio tio tio,
Per autem aetheream nebulam venit vox:
Stupefecit autem, variasq́ tribus ferarum.
Vndasq́ extinxit quieta tranquillitas.
To to to to to to to to totinx.
Omnis autem inſtrepuit Olympus,
Cœpit autem ſtupor reges:
B *Olympiades autem cantum Gratiæ*
Muſæq́ vlularunt,
Tio tio tio tinx.

Σχόλια. Παρ' Ἕβρον.] ποταμὸν Θρᾴκης τὸ ῥεῦμα τὸ ἔχοντα ἐκ Ῥοδόπης τοῦ Θρᾳκικοῦ ὄρους. Νήνεμος αἴθρη.] ἐπεὶ ὑπὸ τῆς εὐωχίας λῆξις κυμάτων ἐγένετο. τοῦ γὰρ ἀέρος εὐδιαζόντος καὶ ἡ θάλασσα ἡσύχασεν. Ἄνακτας.] τοὺς θεούς. ἔνθεν καὶ ἀνάκτορα τὰ ἱερά.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ιϛ'.

C
ADVERBIVM verſuum ſexdecim.

Χο. Οὐδέν ἐστ' ἄμεινον, οὐδ' ἥδιον, ἢ φῦσαι πτερά.
Αὐτίχ' ὑμῶν τῶν θεατῶν εἴ τις ἦν ὑπόπτερος
Εἶτα πεινῶν τοῖς χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν ἤχθετο,
Ἐκπτόμενος ἂν οὗτος ἠρίστησεν ἐλθὼν οἴκαδε,
Κᾆτ' ἂν ἐμπλησθεὶς, ἐφ' ἡμᾶς αὖθις αὖ κατέπτατο.
Εἴ τε Πατροκλείδης τις ὑμῶν τυγχάνει χεζητιῶν,
Οὐκ ἂν ἐξίδισεν ἐς θοἰμάτιον, ἀλλ' ἀνέπτατο.
Κἀποπαρδὼν κἀναπνεύσας, αὖθις αὖ κατέπτατο.
Εἴ τε μοιχεύων τις ὑμῶν ἐστιν, ὅστις τυγχάνει,
Κᾆθ' ὁρᾷ τὸν ἄνδρα τῆς γυναικὸς ἐν βουλευτικῷ,
Οὗτος ἂν πάλιν παρ' ὑμῶν πτερυγίσας ἀνέπτατο.
Εἶτα βινήσας, ἐκεῖθεν αὖθις αὖ καθίζετο.
Ἆρ' ὑπόπτερον γενέσθαι παντός ἐστιν ἄξιον;
Ὡς Διιτρέφης γε πυτιναῖα μόνον ἔχων πτερὰ,
Ἡρέθη φύλαρχος, εἶθ' ἵππαρχος· εἶτ' ἐξ οὐδενὸς
Μεγάλα πράττει, κἀστὶ νυνὶ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών.

CH. Nihil eſt melius neque ſuauius: quàm generare pennas.
Statim veſtrûm ſpectatorum ſi quis eſſet pennatus,
Poſtea eſuriens choris tragœdorum triſtaretur,
Euolans hic, optimè agat iens domum,
D *Et poſtea ſatiatus ad nos rurſus deuolet.*
Siue Patroclides aliquis veſtrûm contingeret cacaturiens,
Non cacabit in veſtem, ſed reuolabit.
Et pedens & reſpirans rurſus deuolabit,
Siue adulterans aliquis veſtrûm eſt quicunque contingit.
Et poſtea vides virum mulieris in conſilio,
Hic iterum apud vos habens alas, reuolabit.
Poſtea ſubagitans, illinc rurſus deſedet.
E *An alatum fieri vnoquoq́ eſt dignum?*
Sicut Dytrephes vinales ſolum habens pennas,
Electus eſt tribus princeps, poſtea equorum princeps, poſtea ex nullo
Magna facit, & eſt nunc flauus equorum gallus.

Σχόλια. Οὐδέν ἐστ' ἄμεινον.] τὸ ἀντεπίρρημα ὅμοιον τῷ ἐπιρρήματι. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν.] ὡς μακρῶν ὄντων τούτων. Ἐφ' ἡμᾶς.] ἐπὶ τὸ θέατρον. Εἴ τε Πατροκλείδης.] δοκεῖ μὲν Πατροκλείδης πολιτικὸς εἶναι καὶ λόγιος, ἀλλὰ καὶ ἀσχημονῶν τῶν σωμάτων, διὸ καὶ χεσᾶς ἐλέγετο, ἐξίδισε δὲ ἐξετίλησεν ἀποπατήσειν.

F

Bisetvs. Εὐστάθιος τούτου μνημονεύει. κακὴ οὐ μόνον ἡ κακία κατὰ τοὺς περὶ Πλάτωνα, ἀλλὰ καὶ ἡ δειλία, ἐξ οὗ κακὸς, ὁ δειλός. καὶ κακίζεσθαι, τὸ δειλιᾶν. ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸ κακκᾶν (ἢ κακκᾶν, ἢ καὶ κακᾶν) ἐπὶ παιδίων, ἐπεὶ καὶ τοῖς δειλιῶσιν ἔπεται τοιοῦτόν τι πάσχειν. ὃ καὶ ἐξιδίειν σημαίνει ἡ κωμῳδία φησὶν, ἀρχὴν λαβοῦσα ἐξ Ὁμηρικοῦ χωρίου,

G

Ἴδιον ὡς ἰνόντα, ἢ γοῦν ἱδροῦντα ἐξ ἀγωνίας.

Σχόλια. Ἐν βουλευτικῷ.] οὗτος τόπος τοῦ θεάτρου, ὁ ἀπονεμηθεὶς τοῖς βουλευταῖς, ὡς καὶ ὁ τοῖς ἐφήβοις Ἐφηβικός. παρ' ὑμῶν δὲ ἀντὶ ἀπὸ τοῦ θεάτρου. Ὡς Διιτρέφης γε.] Εὐφρόνιος, τὸ περὶ τῷ τραχήλῳ τῆς πυτίνης κρέμασθαι ἱμαντάρια ἑκατέρωθεν πτερά φησι καλεῖσθαι, καὶ ὅτι οὗτος πυτίνας ἔπλεκεν. ἀμάρτυρα δὲ ἀμφότερα. τινὲς εἰς πένητα εἰρῆσθαι διὰ τὸ ἀνυπόκριτον, ὥσπερ ἔφη, μηδὲν ἔχων ἄλλο, ἢ τίθη πόδας ἢ χύτρας ὀμφαλικὰς. ὅτι δὲ ἦν νεόπλουτος οὗτος, ἐμφαίνεται καὶ ἐν τοῖς Ἥρωσι καὶ ὑπὸ τῆς Διιτρεφοῦς τραπέζης. ὡς μὴ ἐν εἰρωνείᾳ, καὶ πανταχοῦ ἅρπαξ καὶ πονηρός. Πλάτων δὲ ἐν Ἑορταῖς καὶ ξένον τοῦ μαινόμενον, τοῦ Κρῆτα, τοῦ μόγις Ἀττικόν. εἰς τὸ αὐτό. οὗτος θαλλίνα ποιῶν ἀγγεῖα, ἐπλούτησε καὶ ἱππάρχησε καὶ ἐφυλάρχησεν. Εἶτ' ἐξ οὐδενὸς μεγάλα πράττει.] παρὰ τὰ γραφέντα ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. λέγει δὲ ὅτι οὐδὲ μέγας ὄρνις γέγονε καὶ οὐχ ὅλον χῶν. Ἱππαλεκτρυών.] βουλευτής. ὁ γὰρ ἀλεκτρυὼν ἐν τοῖς ὄρνισι τιμιώτερος.

Bisset. Κορωνὶς ἐκ στίχων ι', ὧν τὸ ι', ὁ καλὸν ἐστιν ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον.

Ταυτὶ

Πει. Ταυτὶ τοιαυτὶ μὰ Δί' ἐγὼ μὲν πρᾶγμά πω
Γελοιότερον οὐκ εἶδον οὐδεπώποτε.
Εὐ. Ἐπὶ τῷ γελᾷς; Πει. ἐπὶ τοῖσι σοῖς ὠκυπτέροις.
Οἶσθ' ᾧ μάλιστ' ἔοικας ἐπτερωμένος;
Ἐς εὐτέλειαν χηνὶ συγγεγραμμένῳ.
Εὐ. Σὺ κοψίχῳ γε σκάφιον ἀποτετιλμένῳ.
Πει. Ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον,
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς.
Επ. Ἄγε δή, τί χρὴ δρᾶν; Πει. πρῶτον ὄνομα τῇ πόλει
Θέσθαι τι μέγα καὶ κλεινόν· εἶτα τοῖς θεοῖς
Θῦσαι μετὰ τοῦτο. Επ. ταῦτα κἀμοὶ συνδοκεῖ.
Πει. Φέρ' ἴδω, τί δ' ἡμῖν οὔνομ' ἔσται τῇ πόλει.
Βούλεσθε τὸ μέγα τοῦτο τοὐκ Λακεδαίμονος,
Σπάρτην ὄνομα καλῶμεν αὐτήν. Επ. Ἡράκλεις.
Σπάρτην γὰρ ἂν θείμην ἐγὼ τῇ 'μῇ πόλει,
Οὐδ' ἂν χαμεύνῃ πάνυ γε κειρίαν ἔχων.
Πει. Τί δῆτ' ὄνομ' αὐτῇ θησόμεσθ'. Επ. ἐντευθενὶ
Ἐκ τῶν νεφελῶν καὶ τῶν μετεώρων χωρίων.
Πει. Χαῦνόν τι πάνυ βούλει Νεφελοκοκκυγίαν.
Επ. Ἰοὺ ἰού.
Καλόν γ' ἀτεχνῶς καὶ μέγ' εὗρες τοὔνομα.
Ἆρ' ἐστὶν αὕτη γ' ἡ Νεφελοκοκκυγία.
Ἵνα καὶ τὰ Θεαγένους τὰ πολλὰ χρήματα.
Τά τ' Αἰσχίνου γ' ἅπαντα. Πει. καὶ λῷστον μὲν οὖν
Τὸ Φλέγρας πεδίον. ἵν' οἱ θεοὶ τοὺς γηγενεῖς

A Pi. HÆc talia per Iouem ego quidem rem dum
Ridiculoſiorem non vidi vnquam.
EV. Cur rides? Pi. Propter tuas veloces alas.
Scis cui maximè ſimilis es alatus?
In paruitatem anſeri depicto.
EV. Tu Copſicho ſcaphio euulſo.
B Pi. Hæc quidem aſſimulamur ſecundùm Æſchylum.
Hæc autem non ab aliis, ſed ſuis ipſorum pennis.
EP. Age iam quid oportet facere? Pi. Primùm nomen ciuitati
Ponere aliquod magnum & inclytum, poſtea deis
Sacrificare poſt hoc. EP. Hæc & mihi ſimul videntur.
C Pi. Age videam, quod autem nobis nomen erit ciuitati?
Vultis magnum hoc ex Lacedæmone?
Spartam nomen vocemus ipſam. EP. Hercules.
Spartam enim ponam ego meæ ciuitati,
Neque humi dormientem valde vinculũ habẽs.
Pi. Quod igitur nomen ipſi ponemus? EP. Illinc
Ex nebulis & altis locis.
D Pi. Latum aliquod valde vis Nephelococcygiã.
EP. Euge euge,
Bonum manifeſtè & magnum inueniſti nomen.
An eſt hæc Nephelococcygia?
Vbi & Theagenis multæ res,
Quæq; Æſchini omnia Pi. Et loſtum quidem, vel
Phlegræ campum, vbi dei terrigenas

Σχόλια. Ταυτὶ τοιαυτί.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ν. μετὰ δὲ τὸν ιθ στίχον, κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἐξῆλθον δὲ οἱ δύο ἐπτερωμένοι καὶ ἀλλήλους χλευάζοντες τὰ σχήματα. Ὠκυπτέροις.] τῶν πτερῶν τὰ μὲν καλοῦνται πτίλα. τὰ δὲ, πτερά. τὰ δὲ, ὠκύπτερα. Εἰς εὐτέλειαν.] εὐτελῶς γεγραμμένῳ χηνί. Ἀποτετιλμένῳ.] ἀποκεκομμένῳ. δύο δὲ εἴδη κουρᾶς. σκάφιον καὶ κῆπος. τὸ μὲν οὖν σκάφιον, τὸ ἐν χρῷ. ὁ δὲ κῆπος τὸ πρὸ μετώπου κεκοσμῆσθαι. Ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεσθα.] διεσκώμμεθα. Κατὰ τὸν Αἰσχύλον.] ἐκεῖνος γὰρ Λιβυστικὴν αὐτὴν καλεῖ παροιμίαν.

Ὡς δ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν λόγος.
Πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν,
Εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος.
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς
Ἁλισκόμεσθα.

πεποίηκε γὰρ ὁ Αἰσχύλος ἀετὸν τρωθέντα, καὶ λέγοντα ταῦτα. ἐπεὶ εἶδε τὸ βέλος ἐπτερωμένον καὶ ἐμπεπαρμένον αὐτῷ. καὶ ἡμεῖς οὖν φησιν οὐχ ὑπ' ἄλλων πάσχομεν ταῦτα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν γνώμῃ. Τοῖς αὐτῶν πτεροῖς.] ὅλον τοῦτο ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. τὸ δὲ οὐχ ὑπ' ἄλλων ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς ἁλισκόμεθα. ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῖς ταῦτα πεποιήκαμεν. Ἄγε δὴ τί χρὴ δρᾶν.] ἐν τισὶ ὅλον ἐστὶν ἐνίοις δὲ τὸ ἄγε δὴ τοῦτο, ἐπ ποπος. Μέγα.] περιβόητον ὃ ὀνόμασται πόλις. Τοῖς θεοῖς.] τοῖς

E ὀρνέοις δηλονότι. Οὐδ' ἂν χαμεύνῃ] Δίδυμός φησιν, οὐδ' ἂν σπάρτον ἐπιχρωτίσαιμι. οὕτω μισῶ τὴν Σπάρτην. χαμεύνη δὲ, ταπεινὴ κλίνη. ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα εἴληφεν. εἰς τὸ αὐτό. οὐδ' ἂν τὴν χαμεύνην ὀνομάσαιμι Σπάρτην, εἴγε κειρίας ἔχοιμι. καὶ μὴ σπάρτιον ἐντείναιμι αὐτῇ ἐντεῖναι. ἡ δὲ χαμεύνη εὐτελής ἐστιν. ἡ δὲ κειρία, εἶδος ζώνης ἐκ σχοινίων παρεοικὸς ἱμάντι, ᾗ δεσμοῦσι τὰς κλίνας. Νεφελοκοκκυγίαν.] παρὰ τὰς νεφέλας καὶ τὸν κόκκυγα. ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου. χαῦνον δὲ ἀντὶ τοῦ
F πλατὺ καὶ μέγιστον. τὰ γὰρ χαῦνα εἰς πλάτος ἁπλοῦται. Ἵνα καὶ τὰ Θεαγένους.] προείρηκεν ὅτι πένης ὢν, ἔλεγε δὲ αὑτὸν πλούσιον. εἰσὶ δὲ ἄλλοι δύο Θεαγένεις. εἷς μὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας. ἕτερος δὲ, ὁ ἐπὶ μαλακίᾳ σκωπτόμενος. εἰς τὸ αὐτό. λέγεται ὅτι μεγαλέμπορος εἶναι ἐβούλετο ἐκ(?). προσαίτης ἀλαζών. ψευδόπλουτος. ἐκαλεῖτο δὲ καπνὸς, ὅτι πολλὰ ὑπισχνούμενος οὐδὲν ἐτέλει. Εὔπολις ἐν δήμοις. Τά τ' Αἰσχίνου γε ἅπαντα.] οὗτος πένης φρονῶν μέγα καὶ αὐτὸς ἐπὶ πλούτῳ, καὶ λέγων ἑαυτὸν πλούσιον. ἦν δὲ Αἰσχίνης Σελλοῦ. ἔλεγον δὲ ἐκ μεταφορᾶς τοὺς τοιούτους, Σελλούς. καὶ τὸ ἀλαζονεύεσθαι δὲ σελλίζειν.
G Τὸ Φλέγρας πεδίον] ἔξωθεν ὑπακουστέον τὸ ἢ διὰ τὸ φαυλικὸν οὐδὲ ἔσομαι. βέλτιόν φησι πιστεῦσαι τὰ χρήματα τούτων ἐν Νεφελοκοκκυγίᾳ ἀποκεῖσθαι, ἢ εἰς τὸ Φλέγρας πεδίον. διαβάλλει δὲ αὐτοὺς κἀκεῖνο πεπλασμένον ὑπὸ τῶν ποιητῶν. ἔστι δὲ τὸ Θρᾴκης πεδίον. Δίδυμος δέ φησι, διὰ τὸ ἀκαλλές(?) τὸ τῶν ὀνομάτων τὸ Φλέγρας καὶ τὸ Νεφελοκοκκυγίας.

BISETVS. Εὐστάθιος Φλέγρα, πόλις Θρᾴκης, ἡ καὶ Παλλήνη, περὶ ἣν Ἡρακλῆς τοὺς γίγαντας κατεπολέμησε. τοὺς δὲ γηγενεῖς καλεῖ γίγαντας. Καλλίμαχος δὲ τούτους πηλογόνους ὀνομάζει, διὰ τὸ ἐκ τοῦ πηλοῦ, A τουτέστι τῆς γῆς γενέσθαι. ὡς καὶ Ὀρφεὺς ἐν ὕμνοις μαρτυρεῖ οὕτως ᾄδων,

Οὓς καλέουσι γίγαντας ἐπώνυμον ἐν μακάρεσσι,
Οὕνεκα γῆς ἐγένοντο, καὶ αἵματος οὐρανίοιο.

Ἀλαζονευόμενοι καθυπερηκόντισαν.
Ἐπ. Λιπαρὸν τὸ χρῆμα τῆς πόλεως. τίς δαὶ θεὸς
Πολιοῦχος ἔσται; τῷ ξανοῦμεν τὸν πέπλον;
Πει. Τί δ' οὐκ Ἀθηναίαν ἐῶμεν πολιάδα.
Ἐπ. Καὶ πῶς ἂν ἔτι γένοιτ' ἂν εὔτακτος πόλις,
Ὅπου θεὸς γυνὴ γεγονυῖα, πανοπλίαν
Ἕστηκ' ἔχουσα, Κλεισθένης δὲ κερκίδα.
Πει. Τίς δ' αὖ καθέξει τῆς πόλεως τὸ πελαργικόν;
Ἐπ. Ὄρνις ἀφ' ἡμῶν τοῦ γένους τοῦ Περσικοῦ,
Ὥσπερ λέγεται δεινότατος εἶναι πανταχοῦ
Ἄρεως νεοττός. Πει. ὦ νεοττὲ δέσποτα.
Ἐπ. Ὡς δ' ὁ θεὸς ἐπιτήδειος οἰκεῖν ἐπὶ πετρῶν.
Πει. Ἄγε νυν σὺ μὲν βάδιζε πρὸς τὸν ἀέρα.
Καὶ τοῖσι τειχίζουσι παραδιακόνει.
Χάλικας παραφόρει, πηλὸν ἀποδὺς ὄργαζε.
Λεκάνην ἀνένεγκε. κατάπεσ' ἀπὸ τῆς κλίμακος.
Φύλακας κατάστησαι. τὸ πῦρ ἔγκρυπτ' ἀεί.
Κωδωνοφορῶν περίτρεχε, καὶ καθεῦδ' ἐκεῖ.
Κήρυκα δὲ πέμψον. τὸν μὲν εἰς θεοὺς ἄνω.
Ἕτερον δ' ἄνωθεν αὖ παρ' ἀνθρώπους κάτω.
Κἀκεῖθεν αὖθις παρ' ἐμέ. Ἐπ. σὺ δέ γ' αὐτοῦ μένων
Οἴμωζε παρ' ἐμέ. Πει. ἴθ' ὦ 'γάθ' οἷ πέμπω σ' ἐγώ.
Οὐδὲν γὰρ ἄνευ σοῦ τῶνδ' ἃ λέγω πεπράξεται.
Ἐγὼ δ' ἵνα θύσω τοῖσι καινοῖσι θεοῖς,
Τὸν ἱερέα πέμψοντα τὴν πομπὴν καλῶ:
Παῖ παῖ, τὸ κανοῦν αἴρεσθε καὶ τὴν χέρνιβα.

Superbientes, & postea iaculati ſunt.
EP. Formoſa res ciuitatis, quis autem Deus
Ciuitatem habens erit, cui diuidemus veſtem?
B *PI. Quid autem non Mineruam ſinamus ciuitatem habens?*
EP. Et quomodo adhuc fiet bene ordinata ciuitas,
Vbi Deus mulier facta, armaturam
Stetit habens, Cliſthenis autem naniculam?
PI. Quis autem habebit ciuitatis pelargicum?
EP. Auis à nobis genere Perſico,
Qui dicitur grauiſſimus eſſe vbique
Martis pullus. PI. O pulle domine.
C *EP. Valde autem facilis habitare in petris.*
PI. Age, tu quidem vade ad aerem,
Et facientibus murum adminiſtra,
Lapillos affer, lutum ſpoliatus concita,
Peluim porta deſcende à ſcala,
Cuſtodes conſtitue, ignem abſconde ſemper.
Tintinabulum ferens circumcurre, & dormi illic.
Praeconem autem mitte, hunc quidem in deos
D *ſupra,*
Alterum autem deſuper rurſus ad homines deorſum,
Et illinc rurſus ad me. EP. Tu autem hic manens,
Lugebis apud me. PI. Vade ò bone, quò mitto te ego.
Nihil enim ſine te horum quae dico fiet.
Ego autem vt ſacrificem nouis deis,
E *Sacerdotem mittentem pompam voco,*
Famule famule, caniſtrum eleua & vas.

Σχόλια. Καθυπερηκόντισαν] δέον εἰπεῖν κατεπολέμησαν. φησὶ ὅτι ἀλαζονευόμενοι ὑπερέβαλον αὐτούς.

BISETVS. Σουίδας ταῦτα οὕτως ἑρμηνεύει, καθυπερηκόντισαν, ὑπερέβαλον. ἡ δὲ τούτων ἔννοια, αὕτη. ἵνα, εἴτε ὅπου οἱ θεοὶ τοὺς γίγαντας ἄγαν ἀλαζονευομένους, καὶ ἀντιβοῶντας ὑπερέβαλον, ἐνίκησαν, κατεπολέμησαν. ἀλλ' ἴσως ἀντὶ τοῦ ἀλαζονευόμενοι γραπτέον ἀλαζονευομένους. εἰ δὲ ἡ τοῦ στίχου γραφὴ καλῶς ἔχει, F τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν κωμικῶς εἴρηται· οἱ θεοὶ τῇ ἑαυτῶν ἀλαζονείᾳ τοὺς γίγαντας ὑπερέβαλον.

Σχόλια. Τῷ ξανοῦμεν τὸν πέπλον.] τῇ Ἀθηνᾷ πολιάδι οὔσῃ, πέπλος ἐγίνετο παμποίκιλος, ὃν ἀνέφερον ἐν τῇ πομπῇ τῶν Ἀθηναίων. Τί δ' οὐκ Ἀθηναίαν.] ὅτι τὴν θεὸν οὕτως ἔλεγον Ἀθηναίαν. διὸ καὶ τὴν πολῖτιν οὐκ Ἀθηναίαν, φεύγοντες τὴν ὁμωνυμίαν, ἀλλ' ἀστήν. φαίνονται μέντοι καὶ τὴν πολῖτιν Ἀθηναίαν λέγοντες G πανταχοῦ. Καὶ πῶς ἂν ἔτι γένοιτο.] ἐὰν τὴν Ἀθηνᾶν στήσωμεν πολιοῦχον γυναῖκα οὖσαν. Τῆς πόλεως τὸ πελαργικόν] ὅτι Ἀθήνησι τὸ πελαργικὸν τεῖχος ἐν τῇ ἀκροπόλει, οὗ μέμνηται Καλλίμαχος. Τυρσηνῶν τείχισμα Πελαργικόν.

BISET. Διονύσιος Ἁλικαρνασσεὺς ἐν ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας πρώτῳ, τούτου τοῦ τείχους μέμνηται. Μυρσίλος φησὶ τοὺς Τυρρηνούς, ἐπεὶ τὴν ἑαυτῶν ἐξέλιπον, ἐν τῇ πλάνῃ μετονομασθῆναι Πελαργούς, τῶν ὀρνέων τοῖς καλουμένοις πελαργοῖς εἰκασθέντας, ὡς κατ' ἀγέλας ἐφοίτων εἴς τε τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν βάρβαρον. καὶ τοῖς Ἀθηναίοις τὸ τεῖχος τὸ περὶ τὴν ἀκρόπολιν, τὸ Πελασγικὸν καλούμενον, τούτους περιβαλεῖν.

Σχόλια. Ὄρνις ἀφ' ἡμῶν.] μήποτε νῦν τὸν ἀλεκτρυόνα λέγει. Μῆδος γὰρ λέγεται. Ἄρεως δὲ νεοττός, ἐπεὶ ἄλκιμος καὶ μάχιμος. Ἄρεως νεοττός.] νεοττοί τινες ἀλεκτρυόνες λέγονται ὡς καὶ Μηδικοί. ἴσως δέ τισι καλέσαι νεοττὸς τετιμώμαι, πρὸς ὃ παίζει. ὦ νεοττὲ δέσποτα. οὕτω Δίδυμος. εἰς τὸ αὐτό. ἐπεὶ μάχιμος ὁ ἀλεκτρυών. φασὶ δὲ αὐτὸν ἄνθρωπον ὄντα κατασταθῆναι ὑπὸ Ἄρεως ἐν τῷ οἴκῳ Ἡφαίστου, τηρεῖν αὐτῷ τὴν ἄφιξιν διὰ τὴν μοιχείαν τῆς Ἀφροδίτης. ὁ δὲ ἀπεκοιμήθη. φωραθεὶς οὖν ὁ Ἄρης, εἰς τὸ ὄρνεον αὐτὸν μετέβαλεν. ὁ δὲ μεμνημένος, τὴν ὥραν ἐκείνην ἄρχεται ᾄδειν, τὴν τοῦ ἡλίου προαισθόμενος ἄνοδον καθ' ἣν ὁ Ἥφαιστος εἰώθει ἐπανήκειν οἴκαδε. Ὡς θ' ὁ θεὸς ἐπιτήδειος.] Δίδυμός φησι τὸ πελαργικὸν τεῖχος ἐπὶ πετρῶν κεῖσθαι. ἄλλως. τὸ πελαργικὸν καὶ αὐτὸ τραχύ. ἀλλὰ διὰ τί ἐπιτήδειος ἐπὶ πετρῶν οἰκεῖν εἴπερ ἀλεκτρυών ἐστιν. εἰ μὴ τὸ πελαργικὸν ἅμα παίζων καὶ πρὸς τὸ ὄνομα. ἀλλὰ διατί περσικόν, ἢ Ἄρεος νεοττός.

Ανα-

Ἀπολλὺς ὄργαλόν.] κυρίως πίσυγγας. ὀργὴ γὰρ παρ' Ἴωσιν ἡ πίσσα. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἀπαργμάτων ὀργίζεσθαι. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ μάλαξον. Εὔπολις Προσπαλτίοις. ἢ πολὺς ὀργιάζειν τινά. Καλάπιστ' ἀπὸ τῆς κλίμακος.] τὸ ἐκθλῖψαι πέπονθε τοῦ καλάπιστε δευτέρου ἀορίστου. ὡς γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἔπιον, οὕτω καὶ τὸ πίον.

BISETVS. Δέον εἰπεῖν, ἀνάβαινε, καὶ κατάβαινε, εἶπε, καλάπιστε, ἵνα ἐκτραχηλισθῇς. τὸ δὲ παιδιᾶς, καὶ γέλωτος χάριν εἴρηται.

Σχόλια. Τὸ πῦρ ἐγρήγορθ' ἀεί.] ἵνα διὰ τὸ αὐτό, οἱ χρόνια φυλάσσωνται φυλακαῖς. εἰώθασι γὰρ ἐν ταῖς φυλακαῖς πυρκαϊὰς καίειν. Κωδωνοφοροῦν.] οἱ περίπολοι τὰς φυλακὰς περισκοποῦντες ἐρχόμενοι ἐπὶ τοὺς φύλακας, κώδωνας εἶχον. καὶ διὰ τούτων ἐψόφουν πειράζοντες τὸν καθεύδοντα. καὶ ἵνα οἱ φύλακες ἀντιφθέγγωνται. μήποτε δὲ παρακωμῳδεῖ τὸν Εὐριπίδην, Παλαμήδην οὐ πρὸ πολλοῦ

A διδάξαντα. Εἰς θεοὺς ἄνω.] ὁ μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ ὁ ἀήρ. Οἴμωζε παρ' ἐμέ.] παίζων τὴν φύσιν, ἀπὸ εἶπεν αὐτῷ παρ' ἐμέ. Τὴν χέρνιβα.] τὸ ὕδωρ. Δημοσθένης καὶ χερνίβιον καὶ κανοῦν ἀνῃρημένον. εἴη δ' ἂν ἀπὸ εὐθείας τῆς χέρνιψ.

BISETVS. Χέρνιψ, παρὰ τὸ χερνίπτεσθαι, τουτέστι τὰς χεῖρας, ὅτι χεῖρας νίπτεσθαι. λέγεται δὲ καὶ χέρνιψ προπαροξυτόνως, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Οἰδίποδι Τυράννῳ.

Κοινὸν ποιεῖσθε, μήτε χέρνιβας νέμειν.

B καὶ ὀξυτόνως χερνίψ ὥς φησιν Εὐστάθιος. χέρνιβον δὲ τὸ ἐν σπονδαῖς χειρόνιπτρον, ἤγουν τὸ ὑποδεκτικὸν τοῦ ὑγροῦ ἀγγεῖον ὅπερ Ὅμηρος λέβητα εἴωθε καλεῖν. παρ' ᾧ καὶ χέρνιβα τὸ κατὰ χειρῶν διδόμενον ὕδωρ λέγεται. ἐν τοῖς κάτω ὁ ποιητὴς τὴν χέρνιβα παροξυτόνως πολλάκις λέγει, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ.

VERSIO membrorum ſeptem.

C

Χο. Ὁμορροθῶ, συνθέλω.
Συμπαραινέσας ἔχω,
Προσόδια μεγάλα
Σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν,
Ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα,
Προβατόν τι θύειν.
Ἴτω ἴτω δὲ Πυθιὰς βοὰ τῷ θεῷ.
Συνᾳδέτω δὲ Χαῖρις ᾠδάν.

CH. Simul remigo, ſimul volo,
Simul admonens habeo,
Introitus magnos
Caſtos adire deis.
ſimul autem adhuc gratia cauſa,
Ouem aliquam ſacrificare.
Eat eat autem, Pythias clamat Deo,
D ſimul cantet autem Charis cantum.

ΑΛΛΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

ALIA VERSIO.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΠΟΨ, ΙΕΡΕΥΣ.

PISTHETERVS, EPOPS, SACERDOS.

Πεί. Παύσασθ' οὐ φυσῶν. Ἡράκλεις. τουτὶ τί ἦν;
Τουτί. μὰ Δί' ἐγὼ πολλὰ δὴ καὶ δείν' ἰδών,
Οὔπω κόρακ' εἶδον ἐμπεφορβιωμένον.
Επ. Ἱερεῦ. σὸν ἔργον, θῦε τοῖς καινοῖς θεοῖς.

E PI. Ceſſa tu flans, Hercules, hoc quid erat.
Hoc per Iouem ego multa iam & grauia videns,
Nondum coruum vidi frenatum.
EP. ſacerdos, tuum opus, ſacrifica nouis deis.

Σχόλια. Ὁμορροθῶ.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις μετὰ χοροῦ καὶ στροφὴ κώλων διαφόρων θ. ὧν τὸ α΄ περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς καταληκτικῆς. τὰ ἑξῆς τρία τροχαϊκά. τὸ μὲν ἑφθημιμερές, τὸ δὲ πενθημιμερές. τὸ δ' ἀκατάληκτον δίμετρον ὡς καὶ τὸ ἕ. τὸ ϛ΄ ἀντισπαστικὴ βάσις. τὸ ζ΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς καὶ τὸ θ. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ ᾠδὰν ὑφ' ὃ κορωνίς.

BISETVS. Ἐν τούτων τῶν στίχων ἀριθμοῦ, διαιρέσει, καὶ μετρήσει τὰ σχόλια οὐ συνᾴδει τοῖς τοῦ ποιητοῦ μέτροις. ἴσως δὲ καὶ ταῦτα τὰ μέτρα, καὶ τὰ σχόλια οὕτω γραπτέον.

Ὁμορροθῶ συνθέλω.
Συμπαραινέσας ἔχω,
Προσόδια μεγάλα
Σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν.
Ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα,
Προβατόν τι θύειν.
Ἴτω, ἴτω δὲ Πυθιὰς
Βοὰ τῷ θεῷ.
Συνᾳδέτω δὲ Χαῖρις ᾠδάν.

Ὁμορροθῶ.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις μετὰ χοροῦ καὶ στροφὴ κώλων διαφόρων ἐννέα, ὧν τὸ α΄ περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως,
F καὶ τροχαϊκῆς καταληκτικῆς. τὰ ἑξῆς δύο, τροχαϊκά, τὸ μὲν, ἑφθημιμερές, τὸ δὲ, πενθημιμερές. τὸ δ΄. ἀκατάληκτον δίμετρον, ὡς καὶ τὸ ε΄. τὸ ϛ΄, ἀντισπαστικὴ βάσις, ὡς καὶ τὸ η΄. τὸ ζ΄. ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. καὶ τὸ θ΄. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ ᾠδάν, ὑφ' ὃ κορωνίς.

Σχόλια. Ὁμορροθῶ.] Σοφοκλέους ἐκ Πηλέως, ἀντὶ τοῦ τὸ αὐτὸ φρονῶ. ὁμορροθεῖν δὲ κυρίως, τὸ ἅμα καὶ συμφώνως ἐρέσσειν. νῦν δέ, ἀντὶ τοῦ συνεργῶ τῇ εἰς θεοὺς θυσίᾳ. Συμπαραινέσας ἔχω.] ἀντὶ τοῦ συμπαρῄνεσα.
G Προσόδια μεγάλα.] ἀπὸ τῶν προσόδων, αὐτὸ δὲ ἔλεγον τὰς προσαγομένας τοῖς θεοῖς θυσίας. καὶ προσόδια τὰ εἰς πανηγύρεις τῶν θεῶν ποιήματα παρὰ τῶν λυρικῶν λεγόμενα. Πυθιὰς βοά.] χοαί, αὐλητής. εἴρηται ὅτι καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ηὔλουν. (BISETVS. Τὰ παλαιὰ σχόλια οὕτω γραπτέον δοκῶ. Πυθιὰς βοά.] πυθιάδες βοαί. καὶ αὐλήσεις. αὐλήσεις δὲ αἱ μετ' αὐλοῦ γινόμεναι, καὶ αἱ δ' ὁμοῦ μεθ' ᾠδῆς.) ἄλλως.

ἡ μετ' αὐλοῦ γινομένη βοή. τὸ πύθιον μέλος. ἔνθεν καὶ πυθαύλης γίνεται. οὕτω δὲ ἔλεγον τὸν παιᾶνα. καὶ τοῦτο δὲ εὐτελίας. Χαῖρις φυσᾷν.] ὡς αὐτομάτως ἐπιόντος αὐτοῦ τῇ εὐωχίᾳ. ἦν δὲ ὁ Χαῖρις ἐπὶ κιθαρῳδὸς καὶ γέγονεν αὐλητής. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Φερεκράτης ἐν Ἀγρίοις. φέρ' ἴδω κιθαρῳδὸς ὅς τις κάκιστος ἐγένετο Πεισίου, Μέλης. μετὰ Μέλητα δὲ ἦν, ἔχ' ἀτρέμας, ἐγῷδα Χαῖρις. ἔστι καὶ ἕτερος αὐλητὴς οὗ μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Νεμέσει. Παῦσαι φυσῶν.] ἔκθεσις συστηματικὴ ἀμοιβαίας ἐξ περιόδους ἔχουσα. A τῆς δὲ πρώτης στίχοι τρεῖς ἰαμβικοὶ ἀκατάληκτοι. καὶ ἐν ἐκθέσει ἕτερος ὅμοιος. ἐφ' ὃν παράγραφος. ἔξεισι δὲ ἱερέα καὶ αὐλητὴν ἔχων. Οὔπω κόρακ' εἶδον.] ἴσως ὡς μέλανα σκώπτει. ἔοικε δὲ ὁ αὐλητὴς διεσκευάσθαι εἰς κόρακα. φορβεῖον δέ ἐστι, τὸ περικείμενον τῷ στόματι τοῦ αὐλητοῦ δέρμα, ἵνα μὴ σχισθῇ τὸ χεῖλος αὐτοῦ. Ἐμπεφορβειωμένον.] φορβειὰ ἐστὶν ὁ χαλινός. Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ βίβλῳ περὶ τῆς Ὀδυσσειακῆς προσῳδίας, τὸ φορβειὰ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται καὶ ὀξυτόνως.

B

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι'.

Ιερ. Δράσω τάδ'. ἀλλὰ ποῦ 'στιν ὁ τὸ κανοῦν ἔχων;
Εὔχεσθε τῇ Ἑστίᾳ τῇ ὀρνιθείῳ
Καὶ τῷ ἰκτίνῳ τῷ ἑστιούχῳ
Καὶ ὄρνισιν ὀλυμπίοις καὶ ὀλυμπίῃσιν,
Πᾶσι καὶ πάσῃσιν.
Ὦ Σουνιέρακε χαῖρ' ἄναξ πελαργικέ.
Καὶ κύκνῳ πυθίῳ καὶ δηλίῳ.
Καὶ Λητοῖ ὀρτυγομήτρᾳ.
Καὶ Ἀρτέμιδι Ἀκαλανθίδι.
Οὐκέτι κολαινίς, ἀλλ' ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις.

VERSIO membrorum decem.

SA. Faciam hæc, ſed vbi caniſtrum habens?
Supplicate Veſtæ auili,
Et miluo veſtem habenti:
Et auibus Olympijs, & Olympijs,
C *Omnibus & omnibus.*
O ſunierace ſalue rex Pelaſgice.
Et cygno Pythio & Delio,
Et Latonæ perdicis matri,
Et Dianæ Acalanthidi.
PI. Non amplius colenis, ſed acanthis Diana.

Σχόλια. Δράσω τάδ' ἀλλά.] ἡ δευτέρα περίοδος κώλων καὶ στίχων ἐστὶ δέκα. ὧν ὁ πρῶτος ἰαμβικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β ἀντισπαστικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτων καὶ σπονδείου. τὸ γ ὅμοιον ἐξ ἐπιτρίτων καὶ αὐτὸ τετράμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ τέταρτον ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ε καὶ ς δίμετρα βραχυκατάληκτα τροχαϊκά. ὁ ζ ὅμοιος τῷ α', τὸ β ἔχων πόδα χορεῖον. τὸ η ὅμοιον τῷ γ. τὸ θ ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ι ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τετράμετρον βραχυκατάληκτον. ἐν εἰσθέσει δὲ ἴαμβος τῷ πρώτῳ ὅμοιος ὑφ' ὃν παράγραφος. Τῇ Ἑστίᾳ τῇ ὀρνιθείῳ.] ἐμιμήσατο τὰ τῶν ἀνθρώπων ἔθη. καὶ γὰρ ἔθος ἀπὸ τῆς Ἑστίας ἄρχεσθαι ἐν ταῖς θυσίαις. ἔμιξε δὲ τὰ ἐπίθετα τῶν θεῶν τοῖς ὀρνέοις. Ἑστίᾳ ὀρνιθείῳ καὶ ἰκτίνῳ ἑστιούχῳ. Ὦ Σουνιέρακε.] ἐπεὶ περὶ ὀρνίθων ὁ λόγος, ἀντὶ τοῦ Σουνιάρατε. σαίνεται δὲ ὁ Ποσειδῶν ἐπὶ Σουνίῳ καὶ Ἱππίῳ. ὁ δελφίνων Μεδέων Σουνιάρατε. παρὰ τὸ ἐν Σουνίῳ ἄκρῳ τῆς Ἀττικῆς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς ἀρὰς δέχεσθαι. πελαργικὲ δὲ, ἀντὶ τοῦ πελασγικέ. ἅμα δ' ἴσως καὶ παρὰ τὸν πελαργόν. καὶ ὅτι ὁ Ποσειδῶν πελάγους ἔφορος. Οὐκέτι κολαινίς.] παρὰ D τὴν τῆς φωνῆς ὁμοιότητα Ἀρτέμιδι ἐπώνυμον ἡ κολαινίς. Μεταπέπαικε δὲ ἐν Λύραις ἡ κολαινὶς Ἄρτεμις. ἱερεὺς γὰρ ὢν, τετύχηκε τῆς κολαινίδος. φησὶ δὲ Ἑλλάνικος Κόλαινον Ἑρμοῦ ἀπόγονον ἐκ μαντείας ἱερὸν αὐτῇ ἱδρύσασθαι κολαινίδος, καὶ Φανόδημος ἐν τῇ δ. Εὐφρόνιος δέ φησιν ὅτι ἐν Ἀμαρυνθῷ ἡ κολαινίς. διὰ τὸ τὸν Ἀγαμέμνονα θῦσαι αὐτῇ ἐκ τῆς κριοῦ κόλου. ἐπὶ ταύτης δὲ Καλλίμαχος λέγει. τὴν Ἀγαμέμνων, ὡς ὁ μῦθος, εἵσατο. τὰ καὶ λείπουρα καὶ μόνωπα θύεται. τοῦτο δέ μήποτε ἐσχεδίασται. εἰ δὲ Μυρρινούσιοι κολαινίδα ἐπονομάζουσι τὴν Ἄρτεμιν. ὥσπερ Πειραιεῖς ἐπὶ τὴν Μουνυχίαν. Φιλαῖται δὲ τὴν Βραυρωνίαν. E Ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις.] ἡ κύων. παρὰ τὸ αἰκάλλειν ἴσως τοὺς γνωρίμους, ὑλακτεῖν δὲ τοὺς ξένους. ὅθεν κύνα προσαγορεύει αὐτὴν Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ ἐπειγομένην τυφλὰ τίκτειν. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀρνέου ἡ ἀκαλανθίς.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ'.

Ιερ. Καὶ φρυγίλῳ Σαβαζίῳ.
Καὶ στρουθῷ μεγάλῃ,
Μητρὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων.
Δέσποινα κυβέλη στρουθέ, μῆτερ Κλεοκρίτου.
Διδόναι Νεφελοκοκκυγιεῦσιν,
Ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν,
Αὐτοῖσι καὶ Χίοισιν.
Πει. Χίοισιν ἥσθην πανταχοῦ προσκειμένοις.

VERSIO membrorum ſeptem.

F *SA. Et phrygilo Sabazio,*
At paſſeri magnæ
Matri deorum & hominum,
Regina Cybele paſſer mater Cleocrinthi.
Dare illis auibus
ſanitatem & ſalutem,
Ipſis & Chijs.
G *PI. Chijs lætatus ſum vbiq; adiacentibus.*

Σχόλια. Καὶ φρυγίλῳ.] ἡ γ περίοδος κώλων καὶ στίχων ἐστὶν ἑπτά. ὧν τὸ α' χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ γ ἑφθημιμερές. τὸ δ ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ε ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἔχον τὸν β πόδα τρίβραχυν, εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ παίωνος. τὸ ς ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ. ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. ἐν εἰσθέσει ἰαμ-

ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. ὑφ' ἓν παράγραφος. Καὶ A φρυγίλῳ σαβαζίῳ] παίζει πρὸς τὸ ὄνομα ἐπεὶ οἱ Φρύγες τὸν Σαβάζιον τιμῶσι. τίς δέ ἐστιν οὗτος ὁ θεὸς ὁ Ἡρακλεώτης περὶ Ἡρακλείας ἐν τῷ ιβ φησί. φαίνεται γὰρ ἐξ ὧν εὑρίσκομεν συλλογιζόμενος πολλαχόθεν ὅτι Διόνυσος καὶ Σαβάζιος εἷς εἴη θεός. τυχεῖν δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης παρὰ τὸν γινόμενον περὶ αὐτὸν θειασμόν. τὸ γὰρ εὐάζειν, οἱ βάρβαροι σαβάζειν φασίν. ὅθεν καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς ἀκολουθοῦντες, τὸν εὐασμὸν σαβασμὸν λέγουσιν. εἰς τοῦτο. παίζει πρὸς τὸ ὁμώνυμον. οἱ Φρύγες τὸ εὐάζειν σαβάζειν φασί. διὰ τοῦτο Σαβάζιον τὸν Διόνυσον. σάβους δὲ ἔλεγον, καὶ τοὺς ἀφιερωμένους αὐτοῦ τόπους. καὶ τοὺς βάκχους τοῦ θεοῦ ὁ αὐτὸς δὲ Ὕης καὶ Εὔιμος καλεῖται. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀρνίθων καλεῖται φρυγίλος. παρὰ τοῦτο οὖν ἔπαιξε τὸν Διόνυσον ὀρνιθώσας Θρᾳκῶν τιμᾶσθαι. ἄλλως. ἐπεὶ Φρυγῶν ὁ θεὸς καὶ ἐνέπαιξε τὸν Φρύγα, τὸν αὐλητῆρα, τὸν Σαβάζιον. Καὶ στρουθῷ μεγάλῃ, ὥστε τὸ ἐπὶ τῇ στρουθοκαμήλῳ τὸ μεγάλη προσετίθεσαν. ἔπαιξε δὲ διὰ τὸ μέγεθος τῇ Ῥέᾳ ταύτην προσεικάσας. Κυβέλῃ.] Κυβέλην φασὶ τὴν Ῥέαν, παρὰ τὰ Κύβελα ὄρη. ὀρεία γὰρ ἡ θεός. διὸ καὶ ἐποχεῖται λεόντων ζεύγει. τὸ δὲ μῆτερ Κλεοκρίτου, παρὰ προσδοκίαν ἐπήγαγεν, βουλόμενος αὐτὸν διαβάλλειν ὡς στρουθόποδα, τουτέστι μεγαλόπουν. ἐκωμῳδεῖτο δὲ ὡς ξένος, καὶ τάχα ὑποκριτής. νῦν δὲ ἐμφαίνεται, ὅτι καὶ πλατύπους ἦν στρουθώδης. ὁ δὲ Δίδυμος μητέρα Κλεοκρίτου, ὅτι ὡς γυναικίας καὶ κίναιδος κωμῳδεῖται. ἐν δὲ τοῖς μυστηρίοις τῆς Ῥέας μαλακοὶ πάρεισι. καὶ ἴσως ἕτερος ἂν εἴη τοῦ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Δήμοις καὶ Κόλαξι. Στρουθὶ μῆτερ] Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ, βάσκ' ἴθι ἶρι ταχεῖα τὸν δ' Ἕκτορι μῦθον ἔνισπε, ἐπιμετρισμῷ φησι τὴν χάριτα λέγειν βαρυτόνως Ἀττικὴν στροῦθος, ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ τῆς καθόλου λέγων καὶ τρυγόνα μεμνῆσθαι ἐν δευτέρῳ περὶ Ἀττικῆς προσῳδίας. Χίοισιν ἄθλον] καὶ τοῦτο ἀφ' ἱστορίας B εἴληφεν. ηὔχοντο γὰρ Ἀθηναῖοι κοινῇ ἐπὶ τῶν θυσιῶν ἑαυτοῖς τε καὶ Χίοις καθάπερ Θεόπομπος ἐν τῷ δυοδεκάτῳ τῶν Φιλιππικῶν φησιν οὕτως. οἱ δὲ πολλοὶ τοῦ ταῦτα πράττειν ἀπείχοντο. ὥς τε τὰς εὐχὰς καὶ περὶ ἐκείνων καὶ σφῶν αὐτῶν ποιοῦντο. καὶ σπένδοντες ἐπὶ ταῖς θυσίαις ταῖς δημοτελέσιν ηὔχοντο τοῖς θεοῖς Χίοις διδόναι τ' ἀγαθὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς. λέγει δὲ περὶ τῆς Χίου καὶ Εὔπολις ἐν Πόλεσιν. αὕτη Χίος, καλὴ πόλις. πέμπει γὰρ ὑμῖν. ναῦς μακράς. ἄνδρας τε ὅταν δεήσῃ. καὶ τἄλλα πειθαρχεῖ καλῶς. ἄπληκτος ὥσπερ ἵππος. τὰ αὐτὰ τοῖς Θεοπόμπου καὶ Θρασύμαχός φησιν, ἐν τῇ μεγάλῃ C τέχνῃ, ὁ δὲ Ταρεκόνης, ἐν τῷ χαλκῷ. καὶ ὅτι Χῖοι ηὔχοντο Ἀθηναίοις, δεδήλωκεν.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

VERSIO MEMBRORUM octo.

Ιερ. ΚΑὶ ἥρωσι καὶ ὄρνισι καὶ ἡρώων παισὶν D

Καὶ Πορφυρίωνι. καὶ πελεκᾶντι.

Καὶ πελεκίνῳ. καὶ φλέξιδι.

Καὶ τέτρακι. καὶ ταῶνι.

Καὶ ἐλεᾷ. καὶ βάσκᾳ.

Καὶ ἐλασᾷ καὶ ἐρωδιῷ.

Καὶ καταρράκτῃ καὶ μελαγκορύφῳ,

Καὶ αἰγιθάλλῳ.

SAC. ET heroibus & auibus, & heroum filijs,

Et porphyrioni & pelecanti,

Et pelecinio & phlexidi,

Et tetraci & pauoni,

Et elea & baſca,

Et elaſa & erodio,

Et cataracta & melanchorypho,

Et ægithallo.

E

Σχόλια. Καὶ ἥρωσι καὶ ὄρνισι.] ἡ τετάρτη περίοδος, κώλων καὶ στίχων ὀκτώ. ὁ πρῶτος ἀντισπαστικὸς τετράμετρος βραχυκατάληκτος. ὁ δεύτερος ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος τρίμετρος καταληκτικός. τὸ γ' ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παίωνος. τὸ δ' ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ πέμπτον χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν. τὸ δὲ βούλει δακτυλικὸν τρίμετρον. τὸ ἕκτον ὅμοιον δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ἕβδομον χοριαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ ὄγδοον, ἰαμβικὸν πενθημιμερές. ὑφ' ἓν παράγραφος. Καὶ πελεκᾶντι.] μήποτε πελέκας προσηκτέον ὡς ἀλίβας. ὁ δὲ πελεκῖνος τῷ πελεκᾶντι προσήρτηται. πελεκᾶν μὲν τοι πελεκᾶνος κοινῶς. πελεκᾶς δὲ ὁ πελεκᾶντος, Ἀττικῶς. πελεκᾶς πελεκᾶ δωρικῶς. Καὶ φλέξιδι] ἐπισκεπτέον περὶ τούτων ἐκ τῆς τῶν ζώων ἱστορίας. τίς ὁ τέτραξ καὶ φλέξις, καὶ ἐλασᾶς. ἡ γὰρ βάσκα καὶ καταρράκτης εἰσὶ παρὰ Καλλιμάχῳ ἀναγεγραμμέναι. καὶ ἀντὶ ἐρωδιοῦ, ἐρωδιός. ὁ δὲ αἰγίθαλος, οὔτ' ὀρειτάλπιγξ. ἔστι δὲ ὑπὸ τὸν ἱέρακα. οὕτω δὲ ὠνομάσθη ὥς τινες, παρὰ τὸ ἐξ αἰγὸς τεθηλακέναι.

F

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ϛ'.

VERSIO MEMBRORUM ſex.

Πι. Παῦ' ἐς κόρακας. παῦσαι καλῶν. ἰοὺ ἰού.

Ἐπὶ ποῖον ὦ κακόδαιμον ἱερεῖον καλεῖς

Ἁλιαιέτους καὶ γῦπας; οὐχ ὁρᾷς ὅτι

Ἰκτῖνος εἷς ἂν τουτοῒ οἴχοιθ' ἁρπάσας;

Ἄπελθ' ἀφ' ἡμῶν καὶ σὺ καὶ τὰ στέμματα.

Ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τουτοισὶ θύσω μόνος.

PI. Ceſſa ad coruos, ceſſa vocans, heu, heu.

In quale ô infelix ſacrificium vocas?

G Aquilas & vultures? non vides quòd

Miluius vnus hoc abiuit rapiens?

Abi à nobis & tu & corona,

Ego enim ipſe hoc ſacrificabo ſolus.

Σχόλια. Παῦ' ἐς κόρακας] ἡ ε' περίοδος ἐκ στίχων τῶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ϛ, ἐπὶ τῷ τέλει

περίγραφος. Ἐπὶ ποδῶν] πρὸς τὸ εἰς διαβολὴν τοῦ χορηγοῦ, ὅτι μικρὸν ἔδωκεν ἱερεῖον. Ἁλιαίετος] εἶδος ἀετοῦ ὁ ἁλιαίετος ἐν θαλάσσῃ διαιτώμενος. Ἀπολοῦ ἀφ' ἡμῶν καὶ A σὺ καὶ τὰ στέμματα.] πρὸς τὸν ἱερέα λέγει, ὡς μικροῦ ὄντος τοῦ ἱερείου, καὶ δυναμένου καὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν θυσίαν λειτουργῆσαι.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η.

Ἱερ. Εἶτ' αὖθις αὖ τ' ἄρα σοι
Δεῖ με δεύτερον μέλος
Χερνίβι θεοσεβὲς
Ὅσιον ἐπιβοᾶν. καλεῖν δὲ
Μάκαρας ἕνα τινὰ μόνον. εἴπερ
Ἱκανὸν ἕξετ' ὄψον.
Τὰ γὰρ παρόντα θύματ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν
Γένειόν τ' ἐστὶ καὶ κέρατα.

VERSIO MEMBRORUM OCTO.

B Sac. *Poſtea rurſus iterum igitur tibi,*
Oportet me ſecundum cantum
Gutturnio diuinum
Sanctum inuocare: vocare autem
Beatos vnum quendam ſolum, ſiquidem
Sufficiens habebitis obſonium.
Hæc enim præſentia ſacrificia, nihil aliud præter
Barbáque ſunt & cornua.

Σχόλια. Εἶτ' αὖθις αὖ τ' ἄρα σοι.] ἡ ϛ περίοδος ἐν ἐκθέσει κώλων ἐστὶν ὀκτώ. τὸ α χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν, τὸ β τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. τὸ γ. δακτυλικὸν δίμετρον τοῦ α ποδὸς προκελευσματικοῦ. τὸ δ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τῶν α ποδῶν χορείων. τὸ ε ὅμοιον ἐκ χορείων. τὸ ϛ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν τοῦ α C ποδὸς χορείου. ὁ ζ ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ η ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον. ἐπὶ τέλει αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. Μάκαρας ἕνα τινά.] εἰπὼν πληθυντικῶς ἔλαβε τὸ ἑνικὸν λέγων ἕνα. Γένειόν ἐστι καὶ κέρατα.] ἐπεὶ τῶν ἱερείων τῶν μὴ ἐχόντων σάρκα τοῦτό φασιν. ἀπὸ παροιμίας οὖν, ὥστε ἔλεγε, τρίχες καὶ κέρατα.

Εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου ἀμοιβαίας κώλων, καὶ στίχων ιζ.

Bisetvs. Ἔρχεταί ποιητής τις ἐγκώμια τῆς νεο- D κτίστου πόλεως λέξων.

Πι. Θύοντες εὐξώμεθα τοῖς πτερίνοισι θεοῖς.
Ποι. Νεφελοκοκκυγίαν τὰν εὐδαίμονα,
Κλῄσον ὦ μοῦσα
Τεαῖς ἐν ὕμνων ὠδαῖς.
Πι. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα; ποδαπὸς εἰπέ μοι
τίς εἶ;
Ποι. Ἐγὼ μελιγλώσσων ἐπέων ἱεὶς ἀοιδὰν,
Μουσάων θεράπων
Ὀτρηρὸς κατὰ τὸν Ὅμηρον.
Πι. Ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;
Ποι. Οὔκ. ἀλλὰ πάντες ἐσμὲν οἱ διδάσκαλοι,
Μουσάων θεράποντες,
Ὀτρηροὶ κατὰ τὸν Ὅμηρον.
Πι. Οὐκ ἐτὸς ὀτρηρὸν καὶ τὸ ληδάριον ἔχεις.
Ἀτὰρ ὦ ποιητὰ κατὰ τί δεῦρ' ἂν ἐφθάρης;
Ποι. Μέλη πεποίηκ' ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας,
Τὰς ὑμετέρας κύκλιά τε πολλὰ καὶ καλὰ
Καὶ παρθένεια, καὶ κατὰ τὰ Σιμωνίδου.

Pi. *Sacrificantes ſupplicabimus alatis deis:*
Pæ. *Nephelococcygiam hanc felicem*
Lauda ô Muſa,
Tuis in hymnorum cantibus.
Pi. *Hanc rem cuias dic mihi, quis es?*
Pæ. *Ego dulcium lingua verborum mittens*
E *cantum,*
Muſarum ſeruus,
Velox ſecundum Homerum.
Pi. *Poſtea igitur ſeruus exiſtens comam habes?*
Pæ. *Non, ſed omnes ſumus præceptores*
Muſarum ſerui,
Veloces ſecundum Homerum.
Pi. *Non vane, velocem & veſtem habes.*
F *At ô poëta ſecundum quid hic corruptus es?*
Pæ. *Cantus feci in nephelococcygias*
Illas veſtras, cantúſque multos & pulchros,
Et virginalia, & ſecundum illa Simonidi.

Σχόλια. Θύοντες εὐξώμεθα] εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου ἀμοιβαίας κώλων καὶ στίχων ιζ. ὧν οἱ α ε θ ι. καὶ οἱ τελευταῖοι πέντε ἴαμβοι, οἵ τοι μὲν ἀκατάληκτοι τρίμετροι. ὁ δὲ ἑφθημιμερής. ὁ β χοριαμβικὸς τρίμετρος καταληκτικὸς τὸν α ἔχων πόδα πεντασύλλαβον. τὸ γ τροχαϊκὸν πενθημιμερές. ὁ ϛ ἰωνικὸς τετράμετρος βραχυκατάληκτος. τὰ ζ ια δακτυλικά. τὸ μὲν πενθημιμερές, τὸ δὲ τρίμετρον καταληκτικὸν εἰς δισυλλαβίαν. τὰ η ιβ ἀναπαιστικὰ ἑφθημιμερῆ. ἐπὶ τοῦ τέλους περίγραφος. Νεφελοκοκκυγίαν τὴν εὐδαίμονα.] ἔρχεταί τις ποιητὴς ὡς ἐπὶ νεοκτίστῃ πόλει, ἐγκώμια λέξων. Δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;] διὰ τὸ θεράπων, δοῦλος εἶπεν. ἦν δὲ τῶν ἐλευθέρων τὸ κομᾶν.

Bisetvs. Κόμην ἔχεις] τὸ κομᾶν τῆς ἐλευθερίας ἦν σημεῖον. διὰ τοὺς Ἀχαιοὺς Ὅμηρος πολλαχοῦ καρηκομόωντας καλεῖ. τὸ δὲ κεκαρμένους εἶναι, δουλείας τεκμήριον παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐνομίζετο.

G Σχόλια. Θεράποντες ὀτηροί.] ἐπειδὴ ὀτηροὶ ἐπὶ τῶν θεραπόντων λέγονται. ἐπιγέγραπται δὲ καὶ ὁ Μαργίτης τοῦ Ὁμήρου εἶναι, ἐν ᾧ εἴρηται μουσάων θεράπων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος. Οὐκ ἐτὸς ὀτηρόν.] παίζει παρὰ τὸ ὀτηρόν, ὅτι τετρημένον ἦν αὐτοῦ καὶ τὸ ἱμάτιον.

Bisetvs. Δεῦρ' ἂν ἐφθάρης] ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων μιᾷ λέξει γράφεται, ἀνεφθάρης. ἀλλὰ βέλτιον διῃρημένως

διερρυθμίμως ἄν ἰφθάρης γράφεται. ὁ δὲ νοῦς ὅδε. κατά τι ὦ πειναλέ ὁ ἔῤῥ ἀπονοίας, καὶ ἀναιδείας προσῆλθες, ἀλλ᾽ ὥστε ἐκλεπτες. ὅτω ὁ Πλούταρχος, „Καὶ βασιλεῖων γυναῖκες ἁμιλλώμεναι διεφθάρησαν πρὸς ἀλλήλας. ἢ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐφθείρετο πρὸς αὐτά. καὶ Δημοσθένης κατὰ Μειδίου. „Ἀλλά δεινοί τινές εἰσιν οἱ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φθείρεσθε πρὸς τὰς πλούσιας, καὶ παρεῖναι, ὁ μαρτυρεῖν. ὁ τὸ ἀπόθετον ἐκφθείρεσθαι, τὸ ἐκ κακοῦ ἐξέρχεσθαι σου, ὡς φασι τὰ σχόλια ἐν Εἰρήνῃ.

A Ἐχθὲς δὲ καὶ νῦν ταῦτ᾽ ἐκφθαρείς, ἐκ τοῦ ὄπου.

Σχόλια. Κύκλιά τε πολλά.] τὰ τὴν κύκλου τάξιν ἔχοντα, ταῦτα κύκλια ἔλεγον. παρθένεια δὲ ἀντὶ τοῦ ἃ αἱ παρθένοι ᾄδουσι. κύκλια δὲ καλοῦνται μέλη, τὰ ἐγκυκλούμενα. ἔστι δὲ διθυραμβικά. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ κατὰ τάχος, ποικίλα τῶν ὕμνων. παιᾶνας, προσῳδίας. καὶ τὰ λοιπὰ τούτοις παραπλήσια. προσῳδιακῶς δὲ τὸ ὄνομα, τὰ παρθένεια, ἔστι δὲ τὰ εἰς παρθένους ᾀδόμενα.

B

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ Δ΄.

Πισ. Ταυτὶ σὺ ποτ᾽ ἐποίησας, ἀπὸ ποίου χρόνου;
Ποι. Πάλαι πάλαι δὴ τήνδ᾽ ἐγὼ κλῄζω πόλιν.
Πισ. Οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην ταύτης ἐγώ;
C Καὶ τοὔνομ᾽ ὥσπερ παιδίῳ νυνὶ δὴ θέμην.

CONSTITVTIO VERſuum quatuor.

PI. HÆc tu aliquando fecisti, à quali tempore?
Pœ. Diu diu, iam hanc ego laudo ciuitatem.
PI. Non nunc ſacrifico decimam huius ego?
Et nomen tanquam puero nunc iam poſui.

Σχόλια. Ταυτὶ σύ.] ἐντεῦθεν διαιρεῖται τὰ πρόσωπα εἰς συστηματικὰς ἀποδόσεις ἀμοιβαίας ἡ ἔστι ἡ πρώτη περίοδος στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων τεσσάρων. ἡ β στίχων ἢ κώλων ἑπτά. ὧν ὁ πρῶτος χοριαμβικὸς τρίμετρος καταληκτικός. τὸ β ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον ὃ δεύτερον ἔχων πόδα πεντασύλλαβον. τὸ γ περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς, καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. τὸ δ᾽ ἀσυνάρτητον ἐξ ἀναπαιστικῆς καὶ ἰαμβικῆς βάσεως. τὸ ε τροχαϊκὴ βάσις ἐκ χορείου. τὸ ς ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ζ ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ὑφ᾽ ὃ παράγραφος.

BISETVS. Κλῄζω] ὑμνῶ, κλέος, τὸ κῦδος, ἡ δόξα. κλεΐζειν, τὸ ὑμνεῖν. ἢ κατὰ τροπὴν τοῦ ι εἰς η, κλῄζειν. ἢ κατὰ συναίρεσιν ἀντὶ τοῦ κλῄζειν. ὅθεν καὶ τὸ ἄνω, Κλῄζειν ὦ Μοῦσα.

Σχόλια. Οὐκ ἄρτι θύω.] πρὸς τὸ ἔθος. εἴρηται δὲ πρότερον, ὅτι ἐπὶ ἑορτῆς ὄντος. ἄλλως. φησὶν ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν παίδων ἐτίθεσαν τῇ δεκάτῃ.

D BISETVS. Τίς δ᾽ ἂν εἴη ὁ τούτων νοῦς; Σουΐδας δηλοῖ οὕτω λέγων, „Ἔθος ἦν παίδων συγγενομένων τοῖς Ἀθηναίοις ἑορτὴν, τῇ δεκάτῃ τῆς νυκτὸς ἀπὸ τῆς γενέσεως, συγκαλεῖσθαι τοὺς πρὸς πατρὸς καὶ μητρὸς οἰκείους, καὶ τοὺς ἐγγύτατα φίλους, καὶ παρόντων ἐκείνων τὰ τὰ ὀνόματα τοῖς παισὶ τίθεσθαι, καὶ καλλιερεῖσθαι τοῖς θεοῖς. ἔπειτα εὐωχεῖσθαι τοὺς συνεληλυθότας. καὶ τοῦτο ἦν ἡ δεκάτη.

E

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ Ζ΄.

Ποι. Ἀλλά τις ὠκεῖα μουσάων φάτις,
Οἷά περ ἵππων ἀμαρυγά.
Σὺ δ᾽ ὦ πάτερ κτίστορ Αἴτνας,
Ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε,
Δὸς ἐμὶν ὅτι περ
Τεᾷ κεφαλᾷ θέλῃς
F Πρόφρων δόμεν ἐμὶν τεΐν.

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum ſeptem.

Pœ. SEd aliqua velox Muſarum fama,
Qualis equorum velocitas.
Tu autem ô pater ædificator Ætnæ,
Diuinis ſacrificiis cognominis,
Da mihi quodcunque
Tuo capiti vis,
Promptus dare mihi tibi.

Σχόλια. Ἀλλά τις ὠκεῖα μουσάων.] ἡ τῶν μουσῶν φάτις, ταχεῖα ἐστι, ὡς ἵππος ὠκεῖα. ἤτοι δὲ καθολικὸν λέγει, ἐπεὶ πτερόεντα τὰ ἔπη καὶ ταχέως διαγγέλλοντα τὰ πράγματα, ἢ πρὸς ἑαυτὸν ταχέως γράφοντα τὰ ποιήματα. Σὺ δ᾽ ὦ πάτερ κτίστορ] ἐκ τῶν Πινδάρου ὑπορχημάτων. ξενίως ὅτι λέγει ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε πάτερ κτίστορ Αἴτνας. ἐπειδὴ ὁ Ἱέρων ἔκτισεν αὐτήν. Ἐμὶν τεΐν] χλευάζει τὸν διθυραμβοποιὸν ὃ συνεχῶς τοῖς τοιούτοις διαιρεσμόν. καὶ μάλιστα τὸν Πίνδαρον συνεχῶς λέγοντα ἐν τῷ ἀττικῷ τὸ ἐμὶν.

G

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ Ε΄.

Πισ. Τουτὶ παρέξει τὸ κακὸν ἡμῖν πράγματα,
Εἰ μή τι τούτῳ δόντες ἀποφευξόμεθα.

CONSTITVTIO VERſuum quinque.

PI. HÆc præbebit malum nobis negotia,
Si non huic dantes fugerimus.

Σχόλια. Τυτὶ παρέξει.] ἡ τρίτη περίοδος στίχων Α ἐστὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ι. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

Οὗτος, σὺ μὲν τὶ σπολάδα καὶ χιτῶν᾽ ἔχεις.
Ἀπόδυθι, καὶ δὸς τῷ ποιητῇ τῷ σοφῷ.
Ἔχε τὴν σπολάδα. πάντως δέ μοι ῥιγῶν δοκεῖς.

Hic tu quidem veſtem & interulam habes,
Spoliare, & da poetæ ſapienti.
Habe veſtem, omnino autem mihi frigens videris.

B

Σχόλια. Σὺ μέν τοι σπολάδα] πρὸς τὴν σπολάδα ὅτι διφθέρα ὁποιασοῦν. Σοφοκλῆς Αἴαντι Λοκρῷ. κατασπάτε κωδίοις σπολὰς καὶ θύλακα. παρὰ τὸ ἀληθόρον δέρος. Καλλίστρατος δὲ, ἀντὶ ἐφαπλὴν δερμάτινον. Εὐφρόνιος δὲ χιτῶνα δερμάτινον. παρήχθη δὲ ἴσως ἐκ τοῦ ἐπιφέρεσθαι, ἢ ἐξὸν ἐπιζώσασθαι διφθέραν. τὸ δὲ Σοφόκλειον ἐπὶ τοῦ δέρματος εἴρηται τοῦ κρεμαμένου πρὸς τῇ τοῦ Αντήνορος οἰκίᾳ. Πάντως δέ μοι ῥιγῶν] ὡς μὲν ἐρχομένου αὐτοῦ μόνῃ τῇ σπολάδι ὁ Πεισθέταιρός φησι, μετὰ τὸ ἀποδύσασθαι τὸ ἱερέα. τὸ ῥιγῶν δὲ, δυνατὸν ἐστὶ καὶ τρεπτὴν τοῦ ο εἰς ω, ῥιγοῦν ῥιγῶν.

C

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ κώλων δ΄.

Ποι. Τόδε μὲν οὐκ ἀέκουσα φίλα
Μοῦσα τόδε δῶρον δέχεται.
Τὺ δὲ, τεᾷ φρενὶ μάθε
Πινδάρειον ἔπος.
Πισ. Ἄνθρωπος ἡμῶν οὐκ ἀπαλλαχθήσεται.

Cantvs et versio altera membrorum quatuor.

Pœ. Hoc quidem non nolens dilecta,
Muſa donum ſuſcipit.
Tu autem tua mente diſce
Pindarium verbum.
Pi. Homo nobis non diſcedet.

Σχόλια. Τόδε μὲν οὐκ ἀέκουσα] ἡ δὴ περίοδος κώλων ἐστὶ παιωνικῶν μεμιγμένων κρητικοῖς καὶ παλιμβακχείοις τεττάρων. ὧν τὸ α΄ τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ β τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ β ποδὸς παλιμβάκχου. τὸ γ δίμετρον ἀκατάληκτον διὰ τὴν ἀδιάφορον. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχος ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος.
D ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἑξῆς δὲ ἡ ε΄ περίοδος κώλων ἀναπαιστικῶν ε. ὧν τὸ α΄ δίμετρον καταληκτικὸν τοῦ δ ποδὸς πενταυλλάβου. τὸ β πενθημιμερὲς, ὃ καλεῖται δοχμαϊκόν. τὸ γ ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α΄ ποδὸς πεντασυλλάβου. τὸ δὴ ὅμοιον. τὸ ε δίμετρον βραχυκατάληκτον παιωνικόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ κώλων ε΄.

Ποι. Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις
Ἀλᾶται Στράτων.
Ὃς ὑφαντοδόνητον ἔσθος οὐ πέπαται.
Ἀκλεὴς δ᾽ ἔβα σπολὰς, ἄνευ χιτῶνος.
Ξύνες ὅτι λέγω.

Cantvs et versio altera membrorum quinque.

E

Pœ. Paſtoribus enim in Scythiis
Errat Straton,
Qui textum indumentum non poſſidet.
Inglorla autem iuit veſtis ſine interula.
Intellige quid dico.

Σχόλια. Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις. καὶ ταῦτα παρὰ τὰ ἐκ Πινδάρου. ἔχει δὲ οὕτως, Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις, ἀλᾶται Στράτων. ὃς ἁμαξοφόρητον οἶκον οὐ πέπαται. ἀκλεὴς ἔβα τῷδε. λαβὼν ἡμιόνους παρ᾽ Ἱέρωνος, καὶ ἤτει αὐτὸν καὶ Ἁρμάδιον. δῆλον δὲ, ὅτι χιτῶνα αἰτεῖ τῇ σπολάδι. Ἀλᾶται Στράτων] ἀλᾶται ἔφη. ἐπειδὴ οἱ Σκύθαι τῷ χειμῶνι διὰ τὸ ἀφόρητον αὐτοῦ ἐπὶ ἁμαξῶν τὰ πράγματα βάλλοντες ἑαυτῶν, αἴρουσιν ἄλλην χώραν. ὁ μὴ ἔχων δὲ ἐκεῖσε ἅμαξαν, ἄτιμος παρ᾽ αὐτοῖς κεῖται.
F Πέπαται.] κέκτηται. Ἀκλεὴς ἔβα σπολάς.] δῆλον ὅτι χιτῶνα αἰτεῖ πρὸς τῇ σπολάδι. ἀκλεής φησιν ἡ σπολὰς ἄνευ χιτῶνος οὖσα. ἀτιμότερος ἀνήρ.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ δ΄.

Constitvtio verſuum quatuor.

G

Bisetvs. Ταῦτα ὁ Πεισθέταιρος οὐ πρὸς τὸν ποιητὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἄλλον ἐν τῷ προσκηνίῳ παρόντα λέγει. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. ὁ γὰρ Πεισθέταιρος ἅμα τὸ λέγειν, καὶ ποιεῖ τὸ λεγόμενον, καὶ λαμβάνει τὸν χιτωνίσκον, ὃν ἀποδύσας τὸν κεκτημένον δίδωσι τῷ ποιητῇ. ὁ δὲ τοῦτον λαβὼν μετὰ χαρᾶς ἀπέρχεται.

Πισ. Ξυνίημ᾽ ὅτι βούλει τὸν χιτωνίσκον λαβεῖν.

Pi. Intelligo quòd vis interulam capere,

Σχόλια.

Σχόλια. Σκευίσηι ὅτι βούλει.] ἡ ἕκτη περίοδος ἐννεάμετρος οὖσα κώλων καὶ στίχων ἐστὶν ἡ. ὧν οἱ πρῶτοι τέσσαρες ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. μίαν γὰρ τὰ δύο πρόσωπα τὴν τοιαύτην ποιεῖ περίοδον. τὰ δὲ ἑξῆς τέσσαρα ἀναπαιστικὰ κῶλα. ὧν τὸ α. ἑφθημιμερές. τὸ β. A ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ γ δίμετρον βραχυκατάληκτον. τῶν πρώτων δύο ποδῶν ὄντων προκελευσματικῶν. τὸ δὲ δ. ὅμοιον τῷ β ὑφ' ὃ παράγραφος. Χιτωνίσκον] τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ χιτῶνος. ἐπεὶ ἀρσενικῶς μόνον χιτών, χιτῶνος λέγεται. οὐκ ἔτι δὲ οὐδετέρου χιτώνιον.

Ἀπόδυθι, δεῖ γὰρ τὸν ποιητὴν ὠφελεῖν.
Ἄπελθε τουτονὶ λαβών. Ποι. ἀπέρχομαι,
Κἀς τὴν πόλιν γ' ἐλθὼν ποιήσω δὴ τάδε.

Spoliare. oportet enim poetam adiuuare,
Abi hanc capiens. Pœ. Abeo,
Et in ciuitatem iens, faciam iam hæc.

Σχόλια. Κἀς τὴν πόλιν.] ἀπελθὼν ποιήσω τὰ B ποιήματα εἰς τὴν πόλιν.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων δ'.

Κλῇσον ὦ χρυσόθρονε τὰν
Τρομερὰν κρυεράν,
Νιφοβόλα πεδία πολύπορά
Τ' ἤλυθον ἀλαλάν.

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum quatuor.

Lauda ô aurea ſedis
Tremorem frigidum,
C *Niue percuſſos campos multum, ſeminabileſ-*
Que campos euge.

Σχόλια. Τρομεράν, κρυεράν.] ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀέρι τὸ πλάσμα τῆς οἰκοδομῆς ὑποτίθεται. παίζων φησί, τὸ τρομερὰν μὲν, διὰ τὸ ἀστήρικτον. κρυερὰν δὲ, τὴν κρύος μεταλαμβάνουσαν, διὰ τὸ ἐπ' αὐτὴν καταρράσσειν τὴν δρόσον καὶ τὴν ψυχρότητα. Νιφοβόλα πεδία.] ἀντὶ τοῦ νιφοβόλον καὶ πολύπορον ὁδὸν κατὰ μεταπλασμόν. μεταπλασμῷ δὲ ἐχρήσατο εἰπὼν νιφοβόλα ὡς ἀπὸ τῆς D νιφοβόλος εὐθείας. ἐπειδὴ δοκεῖ ἐν τῷ ἀέρι οἰκοδομεῖσθαι, παρὰ τὸ βάλλεσθαι ὑπὸ νιφετοῦ ἔπαιξεν. ἐπίτηδες δὲ ἀδιανοήτως λέγει. ὅπως διὰ τοῦ ὄγκου τῆς λέξεως ἀπατῶντας, μηδὲν δὲ λέγοντας διαβάλλῃ τοὺς ποιητάς.

Bisetvs. Ἀλαλάν.] ἀλαλὴ, ῆς. καὶ δωρικῶς ἀλαλά, ᾶς. ὁ στρατιωτικὸς θόρυβος, καὶ ἀλαλαγμός. παρὰ τὸ α ἐπιτατικὸν, καὶ τὸ λαλεῖν, τὸ φωνεῖν, καὶ τὴν σφοδρὰν πρὸ μάχης βοὴν κυρίως σημαίνει. ταῦτα δὲ συντακτέον οὕτως, ἤλυθον πεδία νιφοβόλα, πολύσπορά τε ἀλαλάν. ἀντὶ τοῦ εἰς πεδία νιφόβλητα, τοῖς νιφετοῖς βαλλόμενα καὶ πολύσπορα, πολὺν σπόρον δεχόμενα, καὶ τρέφοντα. ἤλυθον λέγω ἀλαλάν, ἤγουν κατ' ἀλαλάν, μετ' ἀλαλῆς, μετὰ βοῆς.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙχων ε'.

CONSTITVTIO VERſuum quinque.

Bisetvs. Τοῦ ποιητοῦ ἀπερχομένου ὁ Πεισθέταιρος ταῦτα μόνος ἐφ' ἑαυτοῦ λέγει. εἶτα πρὸς τὸν E ἱερέα στραφεὶς τὴν θυσίαν, ἧς κατήρξατο, ἐπιτελεῖν κελεύει.

Πισ. Νὴ τὸν Δί'. ἀλλὰ γὰρ πέφευγα ταυταγὶ
Τὰ κρυερὰ, τονδὶ τὸν χιτωνίσκον λαβών.
Τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ τὸ κακὸν οὐδέποτ' ἤλπισα
Οὕτω ταχέως τοῦτον πεπύσθαι τὴν πόλιν.
Αὖθις σὺ περιχώρει λαβὼν τὴν χέρνιβα.

Pæ. Per Iouem, ſed enim fugi hæc
Frigida, hanc interululam capiens.
Pi. Hoc per Iouem ego malum nunquam ſperaui,
Sic citò hunc didiciſſe ciuitatem.
Rurſus tu circum, capiens gutturnium.

Σχόλια. Νὴ τὸν Δία.] ἡ ζ περίοδος ἐν ἐκθέσει στίχων ἐστὶν ἰαμβικῶν τετραμέτρων ε. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ F ἔξω νενευκυῖαι. τὸ δὲ περιχώρει πρὸς τὸν ἱερέα φησὶν ἀντὶ τοῦ περίελθε καὶ πείραινε.

ΙΕΡΕΥΣ, ΧΡΗΣΜΟΛΟΓΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

SACERDOS, FATIDICVS, Piſtheterus.

Εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας G στίχων λγ'.

Bisetvs. Τοῦ ἱερέως τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν θυσίαν ἐπιτελεῖν ὁρμωμένου, ἰδοὺ χρησμολόγος ἐπελθὼν ἀκαίρως αὐτὸν καὶ νῦν ὀχλεῖ, καὶ τὴν θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι κωλύει.

Ἱερ. Εὐφημία 'στω. Χρ. Μὴ κατάρξῃ τοῦ τράγου.

Sac. Laudes cananto. Fat. Ne incipias hirco.

Σχόλια. Εὐφημία ἔστω.] ἔκθεσις ᾠδικοῦ ἀμοιβαίας στίχων λϛ. ὧν οἱ πρῶτοι ὀκτὼ ἰαμβικοὶ τρίμετροι, οἱ ἑξῆς δύο ἀσυνάρτητοι παντελῶς καὶ πολυσχημάτιστοι, αἴσθετας τοὺς πόδας κοινωμένους ἔχοντες. μι-

A μῶνται γὰρ τὸ ἀσυνάρτητον τῶν χρησμῶν. οἱ δ' ἄλλοι ὡς οἱ πρῶτοι. οἱ μὲν τοι χρησμοὶ ἐπικοί. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι καὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἔπαιξε δὲ πρὸς τὸ εὔφημα, εἰπὼν τὸ μά.

Πε. Σὺ δ' εἶ τίς; Χρη. ὅς τις; χρησμολόγος. Πε. οἴμωζέ νυν.
Χρη. Ὦ δαιμόνιε τὰ θεῖα μὴ φαύλως φέρε.
Ὡς ἔστι Βάκιδος χρησμὸς ἄντικρυς λέγων
B Εἰς τὰς νεφελοκοκκυγίας. Πε. κᾆτα πῶς
Ταῦτ' οὐκ ἐχρησμολόγεις σὺ, πρὶν ἐμὲ τὴν πόλιν
Τήνδ' οἰκίσαι. Χρη. τὸ θεῖον ἐνεπόδιζέ με.
Πε. Ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἔστ' ἀκοῦσαι τῶν ἐπῶν.
Χρη. Ἀλλ' ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιαί τε κορῶναι
Ἐν ταὐτῷ τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος.
C Πε. Τί οὖν προσήκει δῆτ' ἐμοὶ Κορινθίων;
Χρη. Ἠνίξαθ' ὁ Βάκις τοῦτο, πρὸς τὸν ἀέρα
Πρῶτον Πανδώρᾳ θῦσαι λευκότριχα κριόν,
Ὃς δέ κ' ἐμῶν ἐπέων ἔλθῃ πρώτιστα προφήτης,
Τῷ δόμεν ἱμάτιον καθαρὸν, καὶ καινὰ πέδιλα.
Πε. Ἔνεστι καὶ τὰ πέδιλα; Χρη. λαβὲ τὸ βυβλίον,
Καὶ φιάλην δοῦναι καὶ σπλάγχνων χεῖρ' ἐπιπλῆσαι.
D Πε. Καὶ σπλάγχνα διδόν' ἔνεστι. Χρη. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Κἂν μὲν θέσπιε κοῦρε ποιῇς ταῦθ' ὡς ἐπιτέλλω,
Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι. αἰ δέ κε μὴ δῷς,
Οὐκ ἔσῃ οὐ τρυγὼν. οὐδ' αἰετός. οὐ δρυκολάπτης.
Πε. Καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα; Χρη. λαβὲ τὸ βυβλίον.
E Πε. Οὐδὲν ἄρ' ὅμοιός ἐσθ' ὁ χρησμὸς τουτῳί.
Ὃν ἐγὼ παρὰ τ' Ἀπόλλωνος ἐξεγραψάμην.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἄνθρωπος ἰὼν ἄκλητος ἀλαζὼν
Λυπῇ θύοντας καὶ σπλαγχνεύειν ἐπιθυμῇ,
Δὴ τότε χρὴ τύπτειν αὐτὸν πλευρῶν τὸ μεταξύ.
Χρη. Οὐδὲν λέγειν οἶμαί σε. Πε. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Καὶ φείδου μηδὲν, μηδ' αἰετοῦ ἐν νεφέλῃσι.
F Μήτ' ἢν Λάμπων ᾖ. μήτ' ἢν ὁ μέγας Διοπείθης.

Pi. Tu autem es quis? FAT. quis? Fatidicus.
Pi. Luge nunc.
FAT. O felix, diuina ne ægrè feras,
Quòd eſt Bacidis oraculum, manifeſtè dicens
B *In nephelococcygias. Pi. Et poſtea quomodo*
Hæc non vaticinabaris tu, ante me ciuitatem
Hanc habitaſſe? FAT. Diuinum impediuit me.
Pi. Sed nihil potens eſt audire verba.
FAT. Sed quando habitabunt lupi, albaq; cornices
In eodem in medio Corinthi & Sicyonis?
C *Pi. Quid igitur conuenit certè mihi Corinthiorum?*
FAT. Ænigmaticè dixit Bacis hoc ad aërem,
Primùm terræ ſacrificare albamtricem arietem.
Qui autem meorum verborū venerit primùm propheta,
Huic dare veſtem puram & noua calceamenta.
Pi. Inſunt & calceamenta? FAT. accipe librum,
D *Et phialam dare, & viſceribus manum implere.*
Pi. Et viſcera dare inſunt. FAT. accipe librū.
Et ſiquidem diuine fili facis hæc, ſicut iubeo,
Aquila in nebulis fies, ſi autem non dabis,
Non eris, non turtur, non aquila, non dryocolaptes.
E *Pi. Et hæc inſunt hic. FAT. accipe librum.*
Pi. Nihil certè ſimile eſt vaticinio huic,
Quod ego apud Apollinem exſcripſi.
At poſtquam homo veniens inglorius, ſuperbus,
Triſtificet ſacrificantes, & capere viſcera cupiat,
Iam tunc oportet verberare ipſum laterum in medio.
FAT. Nihil dicere puto te. Pi. accipe librum,
Et parce nihil, neque aquilæ in nebulis,
F *Neque ſi Lampo eſſet, neque ſi magnus Diopithes.*

Σχόλια. Μὴ φαύλως φέρε.] ἀντὶ τοῦ μὴ ἀνδίζου τοῖς χρησμοῖς. Ὡς ἔστι Βάκιδος.] ὡς Φιλήτας ὁ Ἐφέσιός φησιν, οὕτως. Σίβυλλαι δὲ τρεῖς ἐγένοντο. ὧν ἡ μὲν ἐστιν ὡς διὰ τῆς ποιήσεως φησὶν, Ἀπόλλωνος ἀδελφή. β δὲ, Ἐρυθραία. γ δὲ, ἡ Σαρδιανή. καὶ Βάκιδες ὁμοίως τρεῖς. ὁ μὲν, ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας. ὁ δὲ, Ἀθηναῖος. ὁ δὲ, Ἀρκάς. Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ θ τῶν Φιλιππικῶν τά τε ἄλλα πολλὰ περὶ τοῦ Βοιωτοῦ Βάκιδος ἱστορεῖ παράδοξα, καὶ ὅτι ποτὲ τῶν Λακεδαιμονίων μανείσας τὰς γυναῖκας ἐκάθηρε, Ἀπόλλωνος αὐτοῖς τοῦτον καθαρτὴν δόντος. Ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἔστ' ἀκοῦσαι.] ἀλλ' οὐδὲν κωλύει ἐστὶ καὶ νῦν ἀκοῦσαι τῶν χρησμῶν. οὕτω γὰρ ἔλεγον οἱ λυσιτελοῦν. οὐδὲν οἷον ἀντὶ τοῦ οὐδὲν κωλύον. Τὸ μεταξὺ Κορίνθου.] παρὰ τὸν λεγόμενον χρησμὸν, εἰς τὸ μέσον κτίσαι Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. ἐπεὶ καὶ ἡ πόλις μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς ἵδρυται. ἄλλως. Αἰσώπῳ τῷ μυθογράφῳ χρωμένῳ περὶ πλούτου ὁ θεὸς εἶπεν, εἰς τὸ μέσον κτίσαι Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. εὔφορος γὰρ αὕτη ἡ χώρα. τὸ δὲ ὅλον παίζει. Πανδώρᾳ.] τῇ γῇ. ἐπειδὴ πάντα κατὰ τὸ ζῆν δωρεῖται. ἀφ' οὗ καὶ ζείδωρος καὶ ἀνησιδώρα. Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσιν.] οὐχ ἁπλῶς τοῦτό φησιν. ἀλλ' ὅτι χρησμὸς ἦν τοῖς Ἀθηναίοις διδόμενος τοιοῦτον εὐξηθήσεσθαι, ὅσον ἀετὸς τῶν ἄλλων ὀρνέων ἐν ταῖς νεφέλαις προὔχει. τοῦτον καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Πεισθέταιρον πλάττεται, ὅπως ἄντι λάβῃ. τούτου δὲ καὶ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι μέμνηται, ὡς εἰς τὴν πόλιν δοκοῦντος εἰρῆσθαι ἐν τοῖς Βάκιδος. Αὐτὰρ ἐπὴν ἄκλητος.] πρὸς αὐτὸν μέτρῳ ἀναπλάττεται καὶ αὐτὸς χρησμόν. Σπλαγχνεύειν] σπλάγχνων μεταλαβεῖν. Μήτ' ἢν Λάμπων ᾖ] χρησμολό-

A χρησμολόγος ὁ Λάμπων. μήτι φησὶν ἐὰν αὐτὸς ᾖ ὁ Λάμπων φειδοῦ αὐτοῦ ἐὰν λέγῃ, ὅτι καὶ ὡς αἰετὸς γίνοιτο. ὁ δὲ Διοπείθης κωμῳδεῖται ὡς χρησμολόγος, ἑτέρωθι δὲ, ὡς κυλλὸς καὶ δωροδόκος. Σύμμαχος δὲ, καὶ μανιώδη φησὶ τὸν Διοπείθη τὸν ῥήτορα. ὡς καὶ Τηλεκλείδης ἐν Ἀμφικτυόσι δῆλον ποιεῖ. μέμνηται δὲ καὶ τὰς Φρυνίχου ἐντρόφθεν ἐν κρόνῳ. ἀνὴρ χορεύει καὶ τὰ τοῦ θεοῦ καλά. βούλει Διοπείθη μετὰ ῥαμμ, καὶ τύμπανον. καὶ Ἀμειψίας ἐν κονιῷ. ὥστε ποιοῦντες χρησμοὺς αὐτοῖς μετ' οὐκ ἔσται δ' οὖν Διοπείθει τῷ παραμαινομένῳ.

Χρη. Καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα; Πι. λαβὲ τὸ βυβλίον.

B Οὐκ εἶ θύραζ' ἐς κόρακας; Χρη. οἴμοι δείλαιος.

Πι. Οὔκουν ἑτέρωσε χρησμολογήσεις ἐκτρέχων;

Fat. Et hæc inſunt hic. Pi. *accipe librum:*

Non vadis foras ad coruos? Fat. hei mihi miſer.

Pi. Non alibi vaticinaberis excurrens?

ΓΕΩΜΕΤΡΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

GEOMETRA, PISTHETERVS.

C Εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου ἐκ στίχων ξ'.

Bisetus. Τοῦ χρησμολόγου ἀπελαθέντος προσέρχεται γεωμέτρης, ἀλλὰ καὶ τοῦτον ὁ Πεισθέταιρος ὁμοίως ἀπελαύνει.

Γε. Ἥκω παρ' ὑμᾶς. Πει. ἕτερον αὖ τουτὶ κακόν.

Τί δ' αὖ σὺ δράσων; τίς ἰδέα βουλήματος;

Τίς ἡ 'πίνοια; τίς ὁ κόθορνος τῆς ὁδοῦ;

Γε. Γεωμετρῆσαι βούλομαι τὸν ἀέρα

D Ὑμῖν, διελεῖν τε κατ' ἀγυιάς. Πει. πρὸς τῶν θεῶν

Σὺ δ' εἶ τίς ἀνδρῶν; Γε. ὅστις εἰμ' ἐγώ; Μέτων.

Ὃν οἶδεν Ἑλλὰς χὠ Κολωνός. Πι. εἰπέ μοι

Ταυτὶ δέ σοι τί ἐστι; Γε. κανόνες ἀέρος.

Αὐτίκα γὰρ ἀήρ ἐστι τὴν ἰδέαν ὅλος,

Κατὰ πνιγέα μάλιστα. προσθεὶς οὖν ἐγὼ

Τὸν κανόν' ἄνωθεν τουτονὶ τὸν καμπύλον,

E Ἐνθεὶς διαβήτην. μανθάνεις; Πει. οὐ μανθάνω.

Γεωμ. Ὀρθῷ μετρήσω κανόνι, προστιθεὶς ἵνα

Geo. *Venio ad vos.* Pi. *alterum rurſus hoc malum.*

Quid autem tu facies, quæ autem forma voluntatis,

Quæ ſententia, qui cothurnus viæ

Geo. *Menſurare volo aërem,*

Vobis diuideréque vias. Pi. *per deos,*

Tu autem es quis virorum? Geo. *qui ſum ego? Meton,*

Quem vidit Græcia & colonus. Pi. *dic mihi,*

Hæc autem tibi quid ſunt? Geo. *Canones aëris:*

Statim enim aër eſt ſpecie totus,

Secundum furnum maximè apponens igitur ego

Canonem deſuper hunc curuum,

Imponens circinum, intelligis? Pi. *non intelligo.*

Geo. *Recto menſurabo canone, apponens vt*

Σχόλια. Ἥκω παρ' ὑμᾶς.] εἴσθεσις ὁμοίας ἑτέρας περιόδου ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ξ', ὧν τελευταῖος. θύοντες εἴσω τοῖς θεοῖσι τὸν τράγον. μετ' αὐτοὺς τὸν μονόκωλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον καὶ μετὰ τὸν ιβ' ἀσυνάρτητοι δύο, ὧν ὁ πρῶτος σύγκειται ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς ὁμοίας βάσεως. ὁ δὲ τρίτος σύγκειται ἐξ ἰαμβικοῦ ἑφθημιμεροῦς καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. ὁ δὲ ἐξ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. Τίς ὁ κόθορνος.] ἐστὶ, τὸ ὑπόδημα εὐθέως παρεὶς οὕτω Σύμμαχος πρὸς τὸ τί ὑποδέδεται τῷ δεξιῷ. Μέτων] Μέτων ἄριστος ἀστρονόμος καὶ γεωμέτρης. τούτου ἐστὶν ὁ ἐνιαυτὸς ὁ λεγόμενος Μέτωνος. φησὶ δὲ Καλλίστρατος ἐν Κολωνῷ ἀνάθημά τι εἶναι αὐτοῦ ἀστρολογικόν. Εὐφρόνιος δὲ, ὅτι τῶν δήμων ἦν ἐκ Κολωνοῦ. τοῦτο δὲ ψεῦδος. Φιλόχορος δὲ, Λευκονιέα φησὶν αὐτόν. τὸ δὲ τοῦ Καλλιστράτου δῆλον. ἴσως γὰρ ἦν τι καὶ ἐν Κολωνῷ. ὁ δὲ Φιλόχορος ἐν Κολωνῷ μὲν αὐτὸν οὐδὲν λέγει θεῖναι. ψευδῶς δὲ ἐπὶ Πυθοδώρου ἡλιοτρόπιον ἐν τῇ νῦν οὔσῃ ἐκκλησίᾳ, πρὸς τῷ τείχει τῷ ἐν τῇ Πνυκί. μήποτε οὖν τὸ χωρίον φασί τινες ἐκεῖνο ἅπαν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ Πνύξ. Κολωνὸς ἐστὶν ὁ ἕτερος ὁ μισθὸς λεγόμενος. οὕτω μέρος τι νῦν σύνηθες γέγονε τὸ Κολωνὸν καλεῖν τὸ ὄπισθεν τῆς μακρᾶς στοᾶς ἀλλ' οὐκ ἔστι. Μελίτη γὰρ ἅπαν ἐκεῖνο ὡς ἐν τοῖς ὁρισμοῖς γέγραπται τῆς πόλεως. ἴσως δὲ ἐν Κολωνῷ κρήνην τινὰ κατεσκευάσατο. φησὶ ὁ Φρύνιχος Μονοτρόπῳ. τίς δ' ἐστὶν ὁ μετὰ ταῦτα ταύτας φροντίζων; Μέτων ὁ Λευκονιεύς. οἶδα ὁ τὰς κρήνας ἄγων. καθῆται δὲ καὶ ὁ Μονότροπος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου. εἴρηται ἄλλως. ἴσως ἐν τῷ Κολωνῷ κρήνην τινὰ κατὰ μηχανὴν τίνος οὖσαν. ἢ ἄγαλμα ἢ ἀνάθημα ἀστρολογικὸν κατεσκευάσατο αὐτῷ. ὅτι δὲ Κολωνὸς ἦν τῷ δήμῳ, ψεῦδος. Φιλόχορος δὲ Λευκονιέα φησὶν αὐτόν. οὗ δέ ἐστι Μέτων οὗ ὁ ἐνιαυτὸς ὁ λεγόμενος Μέτωνος. Κατὰ πνιγέα μάλιστα] ὥσπερ ὁ πνιγεὺς περιέχεται τῇ γῇ. τὰ δὲ ἑξῆς ἀδιανόητα. πνιγεὺς δὲ οὗτος, ὁ κρίβανος ἢ ἡ κάμινος. Προσθεὶς οὖν.] Δίδυμος. τοιοῦτος ἀήρ ἐστι τῇ γῇ περικείμενος, ὅμοιος πνιγεῖ, καθάπερεὶ πῶμά τι περικείμενος. τὰ δὲ ἑξῆς φησὶν ὁ Σύμμαχος ἀδιανόητα.

Ὁ κύκλος γένηται τετράγωνος. κἀν μέσῳ
Ἀγορά· φέρουσαι δ' ὦσιν εἰς αὐτὴν ὁδοὶ
Ὀρθαί, πρὸς αὐτὸ τὸ μέσον. ὥσπερ δ' ἀστέρος
Αὐτοῦ κυκλοτεροῦς ὄντος, ὀρθαὶ πανταχῇ
Ἀκτῖνες ἀπολάμπωσιν. Πι. ἅνθρωπος Θαλῆς.
Μέτων. Γε. τί ἔστιν; Πι. οἶσθ' ὁτιὴ φιλῶ σ' ἐγώ,
Κἀμοὶ γε πιθόμενος, ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ.
Γε. Τί δ' ἐστὶ δεινόν; Πι. ὥσπερ ἐν Λακεδαίμονι.
Ξενηλατοῦνται, καὶ κεκίνηνταί τινες.
Πληγαὶ συχναὶ κατ' ἄστυ. Γε. μῶν στασιάζετε;
Πι. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'. Γε. ἀλλὰ πῶς; Πι. ὁμοθυμαδὸν
Σποδεῖν ἅπαντας τοὺς ἀλαζόνας δοκεῖ.
Γε. Ὑπάγοιμ' ἄρ' ἂν νὴ τὸν Δί'. Πει. ὡς οὐκ οἶδ' ἂρ εἰ
Φθαίης ἄν, ἐπίκεινται γὰρ ἐγγὺς αὐταί.
Γε. Οἴμοι κακοδαίμων. Πι. οὐκ ἔλεγον ἐγὼ πάλαι;
Οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν ἀλλαχῇ;
Επί. Ποῦ πρόξενοι; Πι. τίς ὁ Σαρδανάπαλος οὑτοσί;

A *Circulus fiat quadrangulus, & in medio*
Forum, ferentes autem ſint in ipſum viæ
Rectæ ad ipſum medium: tanquam autem ſtellæ
Ipſius circularis exiſtentis, recti vbique
Radij reſplendeant. Pi. *homo Thales.*
Meton. Geo. quid eſt? Pi. *ſcis quòd diligo te ego,*
Et mihi perſuaſus diſcede via.
Geo. Quid eſt graue? Pi. *quemadmodum in*
B *Lacedæmone*
Hoſpitibus impelluntur & mouentur aliqua
Plaga denſa in ciuitate. Geo. nunquid ſeditionem agitis?
Pi. *Per Iouem non certè. Geo. ſed quomodo?*
Pi. *ſimul*
Calcitrare omnes ſuperbos videtur.
Geo. Diſcedam enim per Iouem. Pi. *valde non ſcio, ſi*
C *Præuenies, incumbunt enim propè hæ.*
Geo. Hei infelix. Pi. *non dixi ego diu?*
Non remenſurabis te ipſum abiens aliò?
Exp. Vbi hoſpites? Pi. *quis Sardanapalus hic?*

Σχόλια. Ὁ κύκλος.] παίζει. ἀδύνατον γὰρ τὸν κύκλον τετράγωνον γενέσθαι. Αὐτοῦ κυκλοτεροῦς.] ἵνα τοῦ μέσου κυκλοτεροῦς ὄντος, αἱ ὁδοὶ αὐτῷ παρεκταθῶσιν ὡς D ἀκτῖνες ἀστέρων.

Bisetvs. Ὁ τούτων νοῦς ὅδε, ἵνα αἱ ὁδοὶ καθ' ὁμοιότητα τοῦ τροχοῦ, καὶ τῶν αὐτοῦ ἀκτίνων πάσαι ἐκ τῆς περιφερείας εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀέρος, καὶ εἰς τὸ κέντρον πάντοθεν αὐτὰς εἰς ἓν συντρέχουσαι [illegible].

Σχόλια. Ἄνθρωπος Θαλῆς.] ἐν [illegible] φασιν. ἔστι δὲ ὁ Θαλῆς οὗτος, τῶν ἑπτὰ φιλοσόφων εἷς, ἐπὶ γεωμετρίᾳ διαβεβοημένος. Ἀθηναῖοι περισπῶσιν. ἡ δὲ κοινὴ βαρυνει. καὶ ὅτε μὲν περισπᾶται, Θαλοῦ ἐστιν ἡ γενική. ὅτε δὲ βαρύνεται, Θάλητος. E Κἀμοὶ πειθόμενος.] ὡς φίλος σοι συμβουλεύω ὑπαναχωρῆσαι ἐνθεν. Ξενηλατοῦνται.] περὶ τῆς ἐν Λακεδαίμονος ξενηλασίας [illegible] φησιν ἐν τῇ [illegible]. τοτὲ γὰρ ἐκεῖσε [illegible] γινομένους, ξενηλασία γίγνεται, ὡς Θεόπομπος φησιν. Μῶν στασιάζετε] ἆρα μὴ εἰς ἀλλήλους μάχεσθε. Ὡς οὐκ οἶδ' ἄρ εἰ φθαίης] οὐκ οἶδα εἰ φθαίης ἀπελθεῖν, πρὶν ἢ τοὺς [illegible]θῆναι. ἅμα δὲ τύπτει αὐτόν. Ἐγγὺς αὐταί.] αἱ πληγαί. ἅμα δὲ τύπτει αὐτόν. Οὐκ ἀναμετρήσεις] ὅτι ὁ γεωμέτρης. ἅμα δὲ, ὅτι ὁ μέτρια φρονήσεις [illegible] τινὰ F ἀρχὴν κληρωσάμενος ἦλθεν ἐκ [illegible] γὰρ Ἀθήνησι. Ποῦ πρόξενοι] προξένους ἐκάλουν, τοὺς τοὺς ξένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους τοὺς [illegible] ἄλλων πόλεων ἥκοντας. Τίς ὁ Σαρδανάπαλος.] οὗτος υἱὸς Ἀνακυνδαράξου βασιλεὺς Νίνου Περσικῆς χώρας. ὃς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ Ταρσὸν καὶ Ἀγχιάλην ἔκτισεν. ἐκτετήκει δὲ ταῖς τρυφαῖς. φασὶ γὰρ αἰσχρῶς αὐτὸν καλλωπίζεσθαι, ὥστε οἰκείους μὴ ὁρᾶσθαι εἰ μὴ εὐτύχεις καὶ κόραις πεπορφυρωμένας δὲ τοῦ οἴκου, ἔνδον εὑρεθείς, ἀπέκτανεν. Ἀπ[illegible] δὲ τοῦτο φασίν. ἐγγεγράφθαι ἐπὶ τῷ τάφῳ αὐτοῦ Χαλδαϊκοῖς γράμμασιν. Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξου παῖς, Ταρσόν τε καὶ Ἀγχίαλον ἔδειμεν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ἔσθιε πῖνε ὄχευε, ὡς τἆλλα οὐδενός ἐστιν ἄξια. ὁ δὲ Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Περσικοῖς, δύο φησὶ Σαρδαναπάλους γεγονέναι. εἰς τὸ αὐτό. Περσῶν βασιλεύς, ὃς ἐν τρυφῇ ἔζη τὴν εὐδαιμονίαν. λέγει δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ β πόλεις ἔκτισε τῆς Κιλικίας, Ταρσὸν καὶ Ἀγχιάλην. ἦν δὲ τῷ βίῳ τρυφηλός. καὶ τῷ εἴδει ἐκτράπελος. καὶ τῷ σχήματι ἀλλόκοτος. διὸ λέγουσιν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐπιγεγράφθαι τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα.

Εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε
Τερπόμενος θαλίαισι. θανόντι σοι οὔ τις ὄνησις.
Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι Νίνου μεγάλης βασιλεύων.
Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
Τέρπν' ἔπαθον. τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.
Ἡ δὲ σοφὴ βιότοιο παραίνεσις οὐδέ ποτ' ἐσθλή,
Κεκτήσθω δ' ὁ θέλων σοφίης τὸν ἀπείρονα πλοῦτον.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Bis. Ἥκει ὁ Ἐπίσκοπος, ἀλλὰ καὶ οὗτος ὑπὸ Πεισθεταίρου τυπτόμενος ἀπελθεῖν ἀναγκάζεται.

Επί. Ἐπίσκοπος ἥκω δεῦρο, τῷ κυάμῳ λαχών.
Ες τὰς Νεφελοκοκκυγίας. Πει. ἐπίσκοπος;
Επεμψε δὲ τίς σε δεῦρο; Επί. φαῦλον βιβλίον

EXPLORATOR, PISTHETERVS.

G Exp. *Explorator venio huc, faba ſortitus*
In nepheloccocygias. Pi. *explorator?*
Miſit autem quis te huc? Exp. *malus liber*

Σχόλια. Ἐπίσκοπος ἥκω] πλάττει κληρωτὴν ἀρχήν. οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι, λαχὼν δέ, ἀντὶ τοῦ κληρωθεὶς ταύτην τὴν ἀρχήν. ἄλλως. οἱ παρ' Ἀθηναίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἐπισκέψασθαι τὰ παρ' ἑκάστοις πεμπόμενοι ἐπίσκοποι καὶ φύλακες ἐκαλοῦντο, οὓς οἱ Λάκωνες ἁρμοστὰς ἔλεγον.

Τελῶν. Πει. τί βούλει δῆτα, τὸν μισθὸν λαβὼν,
Μὴ πράγματ' ἔχειν, ἀλλ' ἀπιέναι; Επι. νὴ τοὺς θεούς.
Ἐκκλησιάσαι δ' οὖν ἐδεόμην οἴκοι μένων.
Ἔστι γὰρ ἃ δι' ἐμοῦ πέπρακται Φαρνάκῃ.
Πι. Ἄπιθι λαβών. ἔστι δ' ὁ μισθὸς οὑτοσί.
Επι. Τουτὶ, τί ἦν. Πι. ἐκκλησία περὶ Φαρνάκου.
Επι. Μαρτύρομαι τυπτόμενος ὢν ἐπίσκοπος.
Πι. Οὐκ ἀποσοβήσεις, οὐκ ἀποίσεις τὼ κάδω.
Οὐ δεινά; καὶ πέμπουσιν ἤδη 'πισκόπους
Εἰς τὴν πόλιν, πρὶν καὶ τεθύσθαι τοῖς θεοῖς.

A *Tributi.* Pi. *Quid vis igitur mercedem capiens*
Non moleſtias habere, ſed abire? Exp. *per deos.*
Concionari autem igitur indigebam domi manens,
Sunt enim quæ per me facta ſunt Pharnace.
Pi. *Abi capiens, eſt autem merces hæc.*
B Exp. *Hoc quid ſit?* Pi. *Cõciliũ circa Pharnacẽ.*
Exp. *Teſtificor verberatus exiſtens explorator.*
Pi. *Non expellens non auferes cados.*
Non grauia? & mittunt iam exploratores
In ciuitatem ante & ſacrificare deis?

Σχόλια. Φαρνάκῃ.] στρατηγὸς Περσῶν ὁ Φαρνάκης Φαρναβάζου. ἀλαζονικῶς οὖν σκώπτεται κοινωνίαν ἔχειν μετ' ἐκείνου. Τὼ κάδω] τοὺς κάδους τοὺς ἀμφορεῖς εἰς οὓς τὰς ψήφους καθιᾶσιν.

Bisetus. Τὸ βυβλίον] τινὲς τὸ μὲν βυβλίον λέ- C γουσιν εἶναι χάρτην ἄγραφον. τὸ δὲ βιβλίον διὰ τοῦ ι χάρτην ἔγγραφον. ἡ δὲ βύβλος, πάπυρος καλεῖται. ἀλλὰ ταύτην τὴν διαφορὰν οὐκ ἀεὶ φυλάττομεν. ἕτερον γὰρ θάτερον ἀντὶ θατέρου πολλάκις λαμβάνομεν.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΙΕΡΕΥΣ.

Legislator, Piſthetærus, Explorator, Sacerdos.

Bisetus. Θεσμοθέτης τις προσέρχεται. ἀλλὰ πολλῶν ἀμφοτέρωθεν λεχθέντων τέλος ἅπαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἀπέρχονται. ἀλλ' ἱερεὺς τὸν Πεισθέταιρον, καὶ τοὺς λοιποὺς φίλους τοῖς θεοῖς εἴσω θύοντας ἀπιέναι κελεύει.

Ψη. Ἐὰν δ' ὁ Νεφελοκοκκυγιεὺς, τὸν Ἀθηναῖον ἀδικῇ.
Πι. Τουτὶ τί ἐστιν αὖ κακὸν τὸ βυβλίον.
Ψη. Ψηφισματοπώλης εἰμί. καὶ νόμους νέους
Ἥκω παρ' ὑμᾶς δεῦρο πωλήσων. Πι. τὸ τί;
Ψη. Χρῆσθαι Νεφελοκοκκυγιᾶς τοῖσδε τοῖς
Μέτροισι, καὶ σταθμοῖσι, καὶ ψηφίσμασι.
Καθάπερ Ὀλοφύξιοι,
Πι. Σὺ δέ γ' οἷσί περ ὀτοτύξιοι χρήσει τάχα.
Ψη. Οὗτος τί πάσχεις; Πι. οὐκ ἀποίσεις τοὺς νόμους;
Πικροὺς ἐγώ σοι τήμερον δείξω νόμους.
Επι. Καλοῦμαι Πεισθέταιρον ὕβρεως,
Ἐς τὸν Μουνυχιῶνα μῆνα.
Πι. Ἀληθες οὗτος. ἔτι γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθα σύ;
Ψη. Ἐὰν δέ τις ἐξελαύνῃ τοὺς ἄρχοντας,
Καὶ μὴ δέχηται κατὰ τὴν στήλην.
Πι. Οἴμοι κακοδαίμων. καὶ σὺ γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθ' ἔτι;
Επι. Ἀπολῶ σε. καὶ γράφω σε μυρίας δραχμάς.
Πι. Ἐγὼ δέ σου γε τὼ κάδω διασκεδῶ.
Επι. Μέμνησ' ὅτε τῆς στήλης κατετίλας ἑσπέρας;
Πι. Αἰβοῖ λαβέτω τις αὐτόν. οὗτος οὐ μενεῖς;
Ιερ. Ἀπίωμεν ἡμεῖς ὡς τάχιστ' ἐντευθενὶ
Θύσοντες εἴσω τοῖσι θεοῖσι τὸν τράγον.

D Leg. *Si autem nephelococcygieus Athenæũ iniuſtitia afficit.*
Pi. *Hoc quid eſt rurſus malus liber?*
Leg. Pſephiſmatopola ſum, & leges nouas,
Venio ad vos huc vendituru. Pi. *Hoc quid?*
Leg. Vti nephelococcygeos his
Metris & ſtateris & decretis,
Quemadmodum Olophyxij.
Pi. *Tu autem quibus ototyxij vteris citò.*
E *Leg. Hic quid pateris?* Pi. *non auferes leges*
Amaras? ego tibi hodie oſtendam leges.
Exp. Accuſo Piſthetærum iniuria
In Ianuarium menſem.
Pi. Verè hic, adhuc enim hic es tu?
Leg. Si autem aliquis expellet principes,
Et non ſuſcipit ſecundum legem?
Pi. *Hei infelix, & tu enim hic es adhuc?*
Exp. Perdã te, & accuſo te mille drachmarum.
F Pi. *Ego autem tuos cados deſpergam.*
Exp. Recordare quando legem euulſiſti veſpere.
Pi. *Papa, capiat aliquis ipſum, hic nõ manebis?*
Sac. Abeamus nos quàm citiſſimè hinc,
Sacrificaturi intus deis tragum.

Σχόλια. Ὀτοτύξιοι] ἀπὸ τοῦ ὀτοτύζειν ἐσχημάτισεν. Καλοῦμαι] γράφομαι εἰς τὸ δικαστήριον καλῶ. Ἐς τὸν Μουνυχιῶνα.] ἐς τὸν Μαιμακτηριῶνα γάρ εἰσιν αἱ κρίσεις. Κατὰ τὴν στήλην] κατὰ τὴν δημοσίαν ἀναγραφήν. Διασκεδῶ] ἀποπατήσας ἀπαλλάττεται τοῦ συκοφάντου.

Bisetus. Διασκεδῶ] διασκεδάσω. [illegible]. κατετίλας δὲ κατὰ διάλεκτον συγκοπὴν εἴ- G ρηται, ἀντὶ τοῦ κατατετίληκας. ὃ καὶ καθ' ἁπλῆν ἐκ παρακειμένου κατατετίλας, κατετίλας. καὶ γὰρ ὁ μ.π. ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ κατὰ συγκοπὴν σχηματίζεται ἐν πλείστοις τῶν ῥημάτων οἷον βεβόληκα παρὰ τὸ βολῶ, τὸ βάλλειν, βέβολα. καὶ ἐκ τοῦ μεμέληκα, μέμηλα. τὸ δὲ κατετίλας ἐν τοῖς ἄνω ἑρμηνευθὲν οἴδαμεν.

Σχόλια. Θύσοντες εἴσω] σκώπτεται ὅτι εἴσω τὴν θυσίαν. ἵνα μὴ σφάξῃ τὸ πρόβατον.

A

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδ΄. Χορός.

Βισετυς. Ὁ Χορὸς μεγίστας χαρᾶς ἐμπλέως, καὶ ἀγαλλόμενος καυχᾶται τύχαις, καὶ θυσίας αὐτῷ ὑπ' ἀνθρώπων μέλλειν, ὡς τῆς γῆς κρατοῦντα.

Χο. Ἤδη μοι τῷ παντόπτᾳ
Καὶ παντάρχᾳ θνητοὶ πάντες
Θύσουσ' εὐκταίαις εὐχαῖς.
Πᾶσαν μὲν γὰρ γῆν ὀπτεύω.
Σώζω δ' εὐθαλλεῖς καρπούς,
Κτείνων παμφύλων γένναν
Θηρῶν. οἳ πάντ' ἐν γαίᾳ
Ἐκ κάλυκος αὐξανόμενον γνάθοις πολυφάγοις,
Δένδρεσί τ' ἐφεζόμενα καρπὸν ἀποβόσκεται.
Κτείνω δ' οἳ κήπους εὐώδεις
Φθείρουσι λύμαις ἐχθίσταις.
Ἑρπετά τε καὶ δάκεθ' ὁπόσαπερ αὖ
Ἐστιν, ὑπ' ἐμᾶς πτέρυγος
Ἐν φοναῖς ὄλλυται.

Cantus et versio membrorum quatuordecim Chorus.

CHO. Iam mihi omnia videnti,
Et omnibus imperāti, mortales omnes
B Sacrificabunt optatis precibus.
Omnem quidem enim terram video.
Saluo autem pullulantes fructus,
Interficiens omnium tribuum generationem
Ferarum, quæ omnia in terra
Ex germine aucta gulis deuorantibus,
Arboribúsque insidentes fructum deuorant.
Interficio autem quæ hortos odoriferos
C Corrumpunt nocumentis pessimis.
Serpentiáque & mordacia quæcunque
Sunt à mea ala,
In cædu pereunt.

Σχόλια. Ἤδη μοι τῷ παντόπτᾳ] εἰώθασι μετὰ τὴν τελείαν παράβασιν, ἐπιρρηματικὴν ποιεῖσθαι συζυγίαν. ὥσπερ καὶ ἐν Ἱππεῦσι πεποίηκεν. ἄλλως. δευτέρα παράβασις ὡς ἐν Ἱππεῦσιν. ἄλλως. ἡ παράβασις αὕτη οὐκ ἔχει πάντα τὰ μέρη, ἀλλὰ μόνα τέσσαρα. τὴν ᾠδὴν καὶ στροφήν. τὸ ἐπίρρημα. τὴν ἀντῳδὴν καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ἔστι γοῦν ἡ ᾠδὴ καὶ στροφὴ κώλων ιδ΄ στίχων δακτυλικῶν καὶ παιωνικῶν. ιδ΄. τὸ α΄ ϛ΄ ζ΄. δακτυλικὰ ἑφθημιμερῆ. τὰ β΄ γ΄ δ΄ ια΄ τετράμετρα, τὰ δ' ἄλλα παιωνικὰ τετράμετρα καὶ ἀκατάληκτα, τὰ η΄ θ΄. τὸ δὲ ιβ΄. τρίμετρον. τὸ δὲ ιγ΄ δίμετρον. τὸ δὲ ιδ΄ ἑφθημιμερὲς ἐκ κρητικῶν. ἐφ' ὃ παράγραφος, καὶ διπλῆ ἔσω κορωνίδα. Κτείνων παμφύλων] καὶ θηρίοις γὰρ πολέμιοι ὄρνιθες ὡς λαγωοῖς αἰετός. Ἑρπετά καὶ δάκετα.] καὶ
D τὰ ἄλλα δάκετα ὥσπερ εἰ τύχοι ὁ σκορπιός. δάκετα δὲ θηρία ἰοβόλα.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ ιϛ΄.

Χο. Τῇδε μέντοι θ' ἡμέρᾳ μάλιστ' ἐπαναγορεύεται.
E Ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Διαγόραν τὸν Μήλιον,
Λαμβάνειν τάλαντον. ἤν τε τῶν τυράννων τίς τινα
Τῶν τεθνηκότων ἀποκτείνῃ, τάλαντον λαμβάνειν.
Βουλόμεσθ' οὖν νῦν ἀνειπεῖν ταῦτα χ' ἡμεῖς ἐνθάδε.
Ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Φιλοκράτη τὸν Στρούθιον,
Λήψεται τάλαντον. ἢν δὲ ζῶντ' ἀγάγῃ, τέτταρα.
Ὅτι συνείρων τοὺς σπίνους, πωλεῖ καθ' ἑπτὰ τοὐβολοῦ.
F Εἶτα φυσῶν τὰς κίχλας δείκνυσι καὶ λυμαίνεται.
Τοῖς τε κοψίχοισιν εἰς τὰς ῥῖνας ἐγχεῖ τὰ πτερά.
Τὰς περιστεράς θ' ὁμοίως ξυλλαβὼν, εἵρξας ἔχει,

ADVERBIVM verſuum ſexdecim.

CHO. Hac quidem die maximè gaudet,
Si interficiat aliquis veſtrûm Diagoram Melium,
Accipere talentum. ſi autem tyrannorum aliquis aliquem
Mortuorum interficiat, talentum accipere.
Volumus igitur nunc clamare hæc & nos hîc.
Si interficiat aliquis veſtrûm Philocratem paſſerinum,
Accipiet talētū ſi autem viuum ducat, quatuor:
Quòd congregans paſſeres, vendit per ſeptem obolo,
Poſtea inflans turdos oſtendunt & lædunt,
Hiſque copſichis in nares infundit pennas.
Colūbáſque ſimiliter colligens impediēs habet,

Σχόλ. Διαγόραν τὸν Μήλιον.] ἔοικε μετὰ τὴν ἅλωσιν Μήλου, ἐν Ἀθήναις οἰκεῖν. τὰ δὲ μυστήρια εὐτέλιζεν, ὡς πολλοὺς ἐκτρέπειν τῆς τελετῆς. τοῦτο οὖν ἐκήρυξαν κατ' αὐτοῦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν χαλκῇ στήλῃ ἔγραψαν, ὥς φησι Μελάνθιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. εἰς τὸ αὐτὸ ταῦτα ἐκ τοῦ ψηφίσματος εἰληφώς. οὕτω γὰρ ἐκήρυξαν. τῷ μὲν ἀποκτείναντι αὐτὸν τάλαντον λαμβάνειν. τῷ δὲ ἀγαγόντι, δύο. ἐκηρύχθη δὲ τοῦτο διὰ τὸ ἀσεβὲς αὐτοῦ, ἐπεὶ τὰ μυστήρια πᾶσι διηγεῖτο κοινοποιῶν αὐτά, καὶ τοὺς βουλομένους μυεῖσθαι ἀποτρέπων καθάπερ Κρατερὸς ἱστορεῖ. ἐκηρύχθη δὲ μάλιστα μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Μήλου. οὐδὲν γὰρ κωλύει πρότερον. Μελάνθιος δὲ ἐν τῷ περὶ μυστηρίων προφέρεται τὴν χαλκῆς στήλης ἀντίγραφον. ἐν ᾗ ἐπεκήρυξαν καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἐκδιδόντας
G Πελληνεῖς. γέγραπται καὶ ταῦτα. ἐὰν δέ τις ἀποκτείνῃ Διαγόραν τὸν Μήλιον, λαμβάνειν ἀργυρίου τάλαντον. ἐὰν δέ τις ἀπάγῃ λαβεῖν δύο. Ἤν τε τῶν τυράννων τίς] τινὰς, τινά. ἀντὶ ἔλεγε τινα τῶν ἀνηκόντων αὐτῶν ὃς ἐὰν φονεύσῃ. Τῶν τεθνηκότων.] τῶν ἐπὶ θανάτῳ φυγόντων. ἐν δὲ τοῖς ὑπομνήμασιν, οὕτω γέγραπται. ἐν ὑπερβολῇ καὶ τοὺς τεθνηκότας

κότας ἀποκτείνειν. ὥς τε καὶ [illegible] παίζονται δὲ τῇ ἀμφιβολίᾳ. λέγει γὰρ, ἐάν τις τινὰ τῶν τοῖς τυράννοις προσηκόντων ἀποκτείνῃ, τάλαντον λήψεται. εἶτα γυναῖκα, τέκνον, ἀδελφὸν, τοὺς συνωμοσίας καὶ συμπράξαντας τῇ τυραννίδι. A

BISETVS. Ἀνειπεῖν] ἀνακηρύττειν, ἀναγορεύειν. Σ.

Σχόλια. Τὸν Στρούθιον.] ἄνω εἶπεν ἐκ τῶν ὀρνέων. Στρούθιον δὲ εἶπεν, ὡς Μήλιον. διὸ καὶ οὕτω προσεκτέον. συνείρων δὲ εἰς ὁρμαθὸν συντιθείς. Σπίννους.] εἶδος ὀρ- B

νέων. τεία δὲ καὶ τοὺς [illegible], ὅτι θηρεύει. ὅτι πωλεῖ ὅτι [illegible] τοῦ ὀβολοῦ ὡς εὐτελίζων αὐτούς. Τοῖς τε [illegible] κόψιχοι γὰρ ἀποκοιμῶντες, κεντοῦσι τὰ ὦα. οἱ γοῦν ὀρνιθοθῆραι πτερὰ αὐτοῖς ἐμβάλλουσι πρὸς τὸ ἀμβλῦναι τὰ ῥάμφη τῇ μαλακότητι τῶν πτερῶν. ἢ ἵνα μὴ κορύζωσιν, ἢ μετὰ τὸ σφάξαι πτερὰ ἐπιβάλλουσιν. ὥστε ἐξ αὐτῶν αὐτοὺς κρεμαμένους, ὑβρίζειν πᾶσιν. ἐμφατικὸν δὲ πλήθους, τὸ ἐγχεῖ. βιαίως δὲ τὸ ἐγχεῖ, εἴροντες γὰρ διὰ τῶν ῥινῶν, καὶ κρεμῶντες ἐπώλουν.

Κἀπαναγκάζει παλεύειν, δεδεμένας ἐν δικτύῳ.
Ταῦτα βουλόμεσθ' ἀνειπεῖν. κεἴ τις ὄρνιθας τρέφει,
Εἰργμένους ὑμῶν ἐν αὐλῇ, φράζομεν μεθιέναι.
Ην δὲ μὴ πείθησθε, συλληφθέντες ὑπὸ τῶν ὀρνέων,
Αὖθις ὑμεῖς αὖ παρ' ἡμῖν δεδεμένοι, παλεύσετε.

Et cogit aucupari ligatas in rete.
Hæc volumus clamare, & ſi quis aues nutrit,
Impeditos veſtrûm in aula, dicimus dimittere.
Si autem non perſuademini concepti ab auibus, C
Rurſus vos iterum à nobis ligati, aucupabimini.

Σχόλια. Παλεύειν] θηρεύειν. [illegible] εἰώθασιν ἐκτυφλοῦντές τινα τῶν ὀρνέων, ἱστάναι ἐν δικτύῳ, ὅπως τῇ φωνῇ προσκαλοῖτο τὰ ὁμοιογενῆ. [illegible] γλωσσηματικὸν τὸ παλεύειν ἔλεγον. ἄλλως. θηρεύειν. προσκαλεῖσθαι βοσκόμενα καὶ [illegible] τῶν [illegible] ἢ τοῦτο. ἐπεὶ δεδεμένους ἂν εἶπεν. ἀλλὰ μετὰ [illegible] περιστερὰς, ἢ φάττας.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδ'.

RECANTATIO ET REVERSIO membrorum quatuordecim.

Χο. Εὐδαιμον φῦλον πτηνῶν
Οἰωνῶν, οἳ χειμῶνος μὲν
Χλαίνας οὐκ ἀμπισχνοῦνται.
Οὐδ' αὖ θερμὴ πνῖγος ἡμᾶς
Ακτὶς τηλαυγὴς θάλπει.
Αλλ' ἀνθηρῶν λειμώνων
Φύλλων ἐν κόλποις Ενναίω.
Ηνίκ' ἂν ὁ θεσπέσιος ὀξυμελὴς ἀχέτας,
Θάλπεσι μεσημβρινοῖς ὑφ' ἡλίῳ μανεὶς βοᾷ.
Χειμάζω δ' ἐν κοίλοις ἄντροις
Νύμφαις οὐρείαις ξυμπαίζων.
Ηρινά τε βοσκόμεσθα παρθένια
Λευκότροφα μύρτα Χαρί-
των τε κηπεύματα.

D CHo. *Felix tribus volatilium*
Auium, quæ hyeme quidem
Chlænas non induuntur.
Neque rurſus calor feruoris nos
Radius longè ſplendens calefacit,
Sed floridorum pratorum,
Foliorum in ſinibus Ennæi,
Quando diuina acutè canens cicada,
Caloribus meridianis à ſole furens clamat.
Hyeme autem in concauis ſpeluncis, E
Nymphis montanis colludens,
Vernáque paſcimur virginalia,
Alba nutrimento myrta, Gra-
Tiarúmque fructus.

Σχόλια. Εὔδαιμον φῦλον] ἡ ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ, ὁμοία ἐστὶ τῇ ᾠδῇ καὶ στροφῇ. καὶ αὕτη γὰρ κώλων καὶ στίχων ἐστὶ ιδ'. καὶ τὰ μὲν ἔχει δακτυλικὰ ἰσόμετρα τοῖς ἐκείνοις, τὰ δὲ παιωνικὰ ὅμοια ἐν ῥυθμῷ κρητικοῖς. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἐν σχήματι δὲ εἴρηται ὁ λόγος. εὔδαιμον φῦλον ὁ χειμῶνος. πρὸς γὰρ τὸ σημαινόμενον τοῦ φύλου πληθυντικὸν ὂν ἔφη τὸ οἱ. Οὐδ' αὖ θερμή.] τοῖς τοῦ πνίγους καιροῖς ἐκείνῳ φασὶν ἵνα ἡ τοῦ θέρους θερμασία ἐπιλείπῃ ἡμῖν. Φύλλων ἐν κόλποις.] ὥστε ἐλεγχθῆναι ὑπὸ τὰ φύλλα.

BISETVS. Αχέτας] δὲ εἰκὸς, ἀντὶ τοῦ ἠχέτης. Σ. ἀχέτας, οὐκ εἶδος τέττιγος, ἀλλ' ἐπίθετον τέττιγος. ὥσπερ καὶ ὁ ἀκανθίας, ὑπὸ τοῦ ἔχειν ἐν ἀκάνθαις. τινὲς μέντοι τὸ ἐπίθετον αἰτία [illegible] τοῦ τέττιγος λαμβάνεται κατ' ἀντονομασίαν ὥσπερ καὶ Ὀλύμπιος, ἀντὶ τοῦ ὁ Ζεύς. κατ' ἐξοχὴν δὲ [illegible] ἠχέτης καὶ εἴρηται διὰ τὸν ἦχον, ὃν [illegible] ἡμέραν, καὶ νύκτωρ [illegible]. F

Σχόλια. Υφ' ἡλίῳ μανείς.] τέρπεται γὰρ καὶ ἐπιμαίνεται τῷ ἡλίῳ ὁ τέττιξ.

BISETVS. Γράφεται καὶ μιᾷ λέξει, ἡλιομανής.

Σχόλια. Παρθένια.] διὰ τὸ ἐπὶ [illegible] τὰς γυναῖκας καὶ τὰς παρθένους τὰ μύρτα ἐσθίειν. λευκότροφα δὲ, ἀντὶ τοῦ λευκὰ καὶ τρυφερά. τοιαῦτα γὰρ εἰσὶ μήπω πεπανθέντα.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ιϛ'. G

IN ADVERBIVM VERſuum ſexdecim.

Χο. Τοῖς κριταῖς εἰπεῖν τι βουλόμεσθα, τῆς νίκης πέρι,
Οἷς ἀγάθ' ἢν κρίνωσιν ἡμᾶς, πᾶσιν αὐτοῖς δώσομεν,

CHO. *Iudicibus dicere aliquid volumus victoriam circa,*
Quibus bona ſi iudicent, nos omnibus ipſis dabimus,

Σχόλια. Τοῖς κριταῖς] πολλάκις ἐν ταῖς παραβάσεσι, καὶ οἱ ποιηταὶ λέγουσι τινὰ εἰς τὰ ἑαυτῶν χρήσιμα, A διὰ τοῦ χορικοῦ προσώπου, ὡς νῦν πρὸς τοὺς κριτὰς ἀποτείνει τὸν λόγον, ὅπως ἂν αὐτοῖς ψηφίσωνται τὴν νίκην.

Ὡς τὰ κρείττω δῶρα πολλῷ τῶν Ἀλεξάνδρου λαβεῖν.
Πρῶτον μὲν γὰρ οὗ μάλιστα πᾶς κριτὴς ἐφίεται,
Γλαῦκες ὑμᾶς οὔποτ᾽ ἐπιλείψουσι Λαυριωτικαί.
Ἀλλ᾽ ἐνοικήσουσιν ἔνδον ἔν τε τοῖς βαλαντίοις
Ἐννεοττεύσουσι, κἀκλέψουσι μικρὰ κέρματα.
Εἶτα πρὸς τούτοισιν, ὥσπερ ἐν ἱεροῖς οἰκήσετε.
Τὰς γὰρ ὑμῶν οἰκίας, ἐρέψομεν πρὸς αἰετόν.
Κἂν λαχόντες ἀρχίδιον, εἶθ᾽ ἁρπάσαι βούλησθέ τι
Ὀξὺν ἱερακίσκον ἐς τὰς χεῖρας ὑμῖν δώσομεν.
Ἢν δέ που δειπνῆτε, πρηγορεῶνας ὑμῖν πέμψομεν.
Ἢν δὲ μὴ κρίνητε, χαλκεύεσθε μηνίσκους φορεῖν,
Ὥσπερ ἀνδριάντες. ὡς ὑμῶν ὃς ἂν μὴ μηνίσκον ἔχῃ,
Ὅταν ἔχητε χλανίδα λευκήν, τότε μάλιστ᾽ οὕτω δίκην
Δώσεθ᾽ ἡμῖν πᾶσι τοῖς ὄρνισι κατατιλώμενοι.

Ad meliora dona multo illis Alexandri capere.
Primùm quidem enim (quo maximè omnis iudex deſiderat)
Noctuæ vos nunquam relinquent Lauriotica:
Sed inhabitabunt intus, inq; arcis
B *Nidificabunt, & decorticabunt parua lucra,*
Poſtea ad hæc, tanquam in ſacris habitabitis.
Has enim veſtrûm domos cooperiemus ad aquilam.
Et ſi ſortiti dominatiunculam, poſtea rapere vultis aliquid,
Acutum accipiterculum in manus vobis dabimus.
Si autem cœnatis, guttura vobis mittemus.
C *Si autem non iudicatis, æramini coopercula ferre,*
Tanquam ſtatuæ, ſic veſtrum qui non coopertimentum habeat.
Quando habetis chlanulam albam, tunc maximè ſic pœnam
Dabitis nobis omnibus auibus cacati.

Σχόλια. Πολλῷ τῶν Ἀλεξάνδρου.] τὸ Πάριδος ὧν ἔλαβε παρὰ Ἀφροδίτης. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ δώσομεν. Γλαῦκες ὑμᾶς.] ἀντὶ τοῦ νομίσματα. ἡ γὰρ γλαῦξ, ὄρνεον ἐστιν Ἀθηνᾶς, ὅπερ πάνυ τιμῶντες Ἀθηναῖοι διὰ τὴν θεὸν ἐν τοῖς τετραδράχμοις ἐνεχάραξαν νομίσμασιν. αἰνίττεται δὲ καὶ εἰς τὸ φιλάργυρον τῶν Ἀθηναίων. ἄλλως. ἡ γλαῦξ ἐπὶ χαράγματος ἦν τετραδράχμου, ὡς Φιλόχορος. ἐκλήθη δὲ τὸ νόμισμα τὸ τετράδραχμον τότε ἡ γλαῦξ. ἦν γὰρ γλαῦξ, ἐπίσημον, καὶ πρόσωπον Ἀθηνᾶς, τῶν προτέρων διδράχμων ὄντων, ἐπίσημον τε βοῦν ἐχόντων.

Bisetvs. Καὶ παροιμία. γλαῦκες Λαυριωτικαί, ἐπὶ τῶν πολλὰ χρήματα ἐχόντων, παρόσον ἐν Λαυρείῳ τῆς Ἀττικῆς γίνονται χρύσεια μέταλλα. ἐνεχάραττον δὲ γλαῦκας ἐν τοῖς χρυσοῖς νομίσμασι. Σ.

Σχόλια. Κἀκλέψουσι.] δέον εἰπεῖν καὶ λεπιοῦσι. λεπίζουσι γὰρ τὸ ᾠὸν ἐκφέρουσι τὰ νεόττια. Ἐρέψομεν] διὰ τὰ ἐν τοῖς ναοῖς ἀετώματα. ἀντὶ τοῦ στεγάσομεν πρὸς ἀε- D τώματα. τὰς γὰρ τῶν ἱερῶν στέγας, πτερὰ καὶ αἰετοὺς καλοῦσιν. ὡς φησὶν Ἴων ἐν Ἀγαμέμνονι. Κἂν λαχόντες ἀρχίδιον.] ὑποκοριστικῶς τὴν ἀρχήν. διαβάλλει δὲ αὐτοὺς ὡς ἅρπαγας. Ὀξὺν ἱερακίσκον.] ἀντὶ τοῦ ἅρπαγα ἦν ὀξεῖαν. δίδομεν τάχος ὡς ἱέρακος, ἵνα ταχέως φύγῃ. Πρηγορεῶνας] κυρίως τῶν ὀρνίθων ὁ λεγόμενος πρόλοβος. ἑκάτερον δὲ, ἀπὸ τοῦ συναγείρειν ἐκεῖ τὴν τροφήν. Δίδυμος δὲ, τοὺς βρόγχους τῶν ὀρνέων τοὺς λεγομένους προλόβους, ὅτι συλλέγεται ἐν αὐτοῖς τὰ σιτία. λέγεται δὲ, καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων πρηγορεὼν πάλιν ὁ βρόγχος. ἑκάτερον δὲ, E ἀπὸ τοῦ συναγείρειν ἐκεῖ τὴν τροφήν. Ἢν δὲ μὴ κρίνητε.] ἐὰν δὲ μὴ ἡμᾶς κρίνητε νικᾶν, τίθεσθε ὥσπερ οἱ ἀνδριάντες μηνίσκους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς. ποιοῦσι γὰρ τοῦτο ὥστε μὴ ἐφιζάνειν τὰ ὄρνεα. εἰς τὸ αὐτό. μηνίσκους σκεπάσματα τῶν ἀνδριάντων, διὰ τὸ μὴ ἀποπατεῖν κατ᾽ αὐτῶν τὰ ὄρνεα. φησὶν οὖν, ὅτι μέλλομεν ὑμῶν καταπατεῖν. Μήνην.] μηνίσκον μήνη γὰρ ἡ σελήνη.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ.

F

Pistheterus, Nuncius.

Κορωνὶς ἐν στίχων ό.

Bisetvs. Ὁ Πεισθέταιρος ἔσω θύσας εἰς τὴν σκηνὴν πάλιν ἔρχεται. ἔρχεται καὶ ἄγγελός τις ἐκ τοῦ νεοκτίστου πόλεως ἥκων ὡς τὴν πόλεως οἰκοδομὴν τὴν τοιαύτην, καὶ μέγεθος, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ συμβάντα διηγεῖται.

Πε. Τὰ μὲν ἱερ᾽ ἡμῖν ἐστὶν ὦ ὄρνιθες καλά.
Ἀλλ᾽ ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους πάρεστιν ἄγγελος
Οὐδείς, ὅτου πευσόμεθα τἀκεῖ πράγματα.
Ἀλλ᾽ οὑτοσὶ τρέχει τις Ἀλφειὸν πνέων.
Αγ. Ποῦ ποῦ 'στι, ποῦ ποῦ ποῦ 'στι, ποῦ ποῦ ποῦ 'στι ποῦ,
Ποῦ Πεισθέταιρός ἐστιν ἄρχων; Πε. οὑτοσί.
Αγ. Ἐξῳκοδόμηταί σοι τὸ τεῖχος. Πε. εὖ λέγεις.
Αγ. Κάλλιστον ἔργον καὶ μεγαλοπρεπέστατον.

Pi. *Hæc quidē ſacra nobis ſunt ô aues bona,*
Sed tanquam à muro adeſt nuncius
Nullus, quem interrogabimus illic res.
G *Sed hic currit aliquis Alpheũ ſpirans. (eſt? vbi*
Nvn. *Vbi vbi eſt? vbi vbi vbi eſt? vbi vbi vbi*
Vbi Piſthetarus eſt princeps? Pi. *hic.*
Nvn. *Ædificatus eſt tibi murus?* Pi. *bene dicis.*
Nvn. *Optimum opus & honorandum,*

Σχόλια.

Σχόλια. Τὰ μὲν ἐφ᾽ ὑμῖν.] κορωνὶς σημαίνουσα τὴν ἀρχὴν τὴν ὑποκειμένην. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὧν τελευταῖος. ἔξεισι πᾶς τις. σφενδόνην τίς μοι δότω. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀλλ᾽ οὗτοσὶ τρέχει] Σύμμαχος. οὕτω σπουδαίως τρέχει, ὥσπερ ὀλυμπιακὸς

A σταδιοδρόμος ἢ ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. ἀντὶ τοῦ δίκην ῥεύματος ταχέως φερόμενος. ὁ δὲ Δίδυμος παρὰ τὸ Πινδάρου. ἀμπνευμα σεμνὸν Ἀλφεοῦ. διχῶς δέ τινες Ἀλφειὸν πνέων.

Ὥσθ᾽ ὑπεράνω μὲν Προξενίδης ὁ Κομπασεὺς,
Καὶ Θεογένης ἐναντίω δύ᾽ ἅρματε,
Ἵππων ὑπόντων μέγεθος ὅσον ὁ Δούρειος.
Ὑπὸ τοῦ πλάτους ἂν παρελασαίτην. Πει. Ἡράκλεις.
Αγ. Τὸ δὲ μῆκός ἐστι, καὶ γὰρ ἐμέτρησ᾽ αὔτ᾽ ἐγὼ,
Ἑκατοντορόγυιον. Πει. ὦ Πόσειδον τοῦ μάκρους.
Τίνες ᾠκοδόμησαν αὐτὸ τηλικουτονί;
Αγ. Ὄρνιθες, οὐδεὶς ἄλλος, οὐκ Αἰγύπτιος
Πλινθοφόρος, οὐ λιθουργὸς, οὐ τέκτων παρῆν:
Ἀλλ᾽ αὐτόχειρες, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
Ἐκ μέν γε Λιβύης ἧκον ὡς τρισμύριαι
Γέρανοι, θεμελίους καταπεπωκυῖαι λίθους.
Τούτους δ᾽ ἐτύκιζον αἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν.
Ἕτεροι δ᾽ ἐπλινθοφόρουν πελαργοὶ μύριοι.
Ὕδωρ δ᾽ ἐφόρουν κάτωθεν ἐς τὸν ἀέρα
Οἱ χαραδριοὶ, καὶ τἄλλα ποτάμι᾽ ὄρνεα.
Πει. Ἐπηλοφόρουν δ᾽ αὐτοῖσι τίνες; Αγ. Ἐρωδιοὶ
Λεκάναισι. Πει. τὸν δὲ πηλὸν ἐνεβάλλοντο πῶς;
Αγ. Τοῦτ᾽ ὦγάθ᾽ ἐξηύρητο καὶ σοφώτατα.
Οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες ὥσπερ ταῖς ἄμαις
Ἐς τὰς λεκάνας ἐνέβαλλον αὐτὸν τοῖν ποδοῖν.
Πει. Τί δῆτα πόδες ἂν οὐκ ἂν ἐργασαίατο;
Αγ. Καὶ νὴ Δί᾽ αἱ νῆτται γε περιεζωσμέναι,
Ἐπλινθοφόρουν. ἄνω δὲ τὸν ὑπαγωγέα
Ἐπέτοντ᾽ ἔχουσαι κατόπιν ὥσπερ παιδία.
Τὸν πηλὸν ἐν τοῖς στόμασιν αἱ χελιδόνες.
Πει. Τί δῆτα μισθωτοὺς ἂν ἔτι μισθοῖτό τις;
Φέρ᾽ ἴδω. τί δαί; τὰ ξύλινα τοῦ τείχους, τίνες
Ἀπειργάσαντ᾽. Αγ. Ὄρνιθες ἦσαν τέκτονες.

Vt deſuper quidem Proxenides *ille ſuperbus,*
Et Theagenes è contrario duos currus
B *Equorum ſubexiſtentibus magnitudine quanta equus Troianus*
In latitudine agitauit. Pi. *Hercules.*
Nv. Hæc autem longitudo eſt (etenim menſuraui ipſum ego)
Centum paſſuum. Pi. *O Neptune longitudinem,*
Qui ædificauerunt ipſum tantum?
Nv. *Aues, nullus alius, non Ægyptius*
Lateriger, non petrarum factor, non faber affuit,
Sed propria manus, ad admirari me.
C *Ex quidem Libya venerunt ferè ter mille*
Grues, fundamentales deuorantes lapides:
Hos autem polierunt ibides roſtris,
Alij autem lapides ferebant pelargi mille.
Aquam autem ferebant inferis in aerem,
Charadrij, & alia fluuiales aues.
Pi. *Lutum autem ferebant ipſis qui?* Nvn. *Erodij*
D *Peluibus.* Pi. *Hoc autem lutum iniecerunt quomodo?*
Nvn. *Hoc ô bone inuentum eſt, & ſapientiſſime,*
Anſeres ſubuolantes tanquam ſarculis,
In pelues iniecerunt ipſis pedibus.
Pi. *Quid certè pedes non operabantur?*
Nv. *Et per Iouem anates circumcinctæ,*
E *Lateres ferebant, ſupra autem raſtrum*
Volabant, habentes à tergo tanquam pueros,
Lutum in oribus hirundines.
Pi. *Quid certè mercenarios item conduxit quis?*
Age videam. quid autem? lignea muri qui
Operati ſunt. Nv. *Aues erant fabri*

Σχόλια. Προξενίδης καὶ Θεογένης.] ἐκ τούτων σημειοῦται τὸ ἀνυπόστατον τοῦ τείχους. ἐπεὶ καπνοὶ ἦσαν καὶ κομπασταί. καὶ μόνον ὑποσχέσεις. τοιαύτη δὲ καὶ ἡ τοῦ τείχους οἰκοδομή. Ὁ Κομπασεύς.] ἔπαιξε παρὰ τὸν κόμπον. προσείρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἀμφοτέρων ὅτι κομπασταί. Τηλεκλείδης δὲ ἐν Ἡσιόδῳ, ὡς παρειμένον τῷ σώματι κωμῳδεῖ αὐτόν. Ὅσον ὁ Δούρειος.] οὐ πιθανὸν κοινῶς λέγειν αὐτὸν. ἀλλὰ περὶ τοῦ χαλκοῦ τοῦ ἐν ἀκροπόλει. ἀνέκειτο γὰρ ἐν ἀκροπόλει δούρειος ἵππος ἐπιγραφὴν ἔχων. Χαιρέδημος εὐαγγέλου ἐκ κοίλης ἀνέθηκε. δηλοῦται δὲ ὁ ἐν Ἰλίῳ λαμβάνεσθαι. ἐν ἀκροπόλει δὲ χαλκοῦς ἵππος ἀνέκειτο κατὰ μίμησιν τοῦ Ἰλιακοῦ.

Bisetvs. Περὶ δὲ τοῦ Δουρείου ἵππου Εὐριπίδης ἐν Τρῳάσι ταῦτα παραδέδωκε,

Φωκεὺς Ἐπειὸς μηχαναῖσι Παλλάδος
Ἐγκύμον᾽ ἵππον τευχέων ξυναρμόσας
Πύργων ἔπεμψεν ἐντὸς ὀλέθριον βάρος.
Ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὕστερον κληθήσεται

Δούρειος ἵππος, κρυπτῶν ἀμπισχὼν δόρυ.

F Σχόλια. Τοῦ μάκρους.] σημειωτέον ὅτι τὸ μάκρος λέγει.

Bisetvs. Τὸ μάκρος, ἀντὶ τοῦ μῆκος, ἀρχαιότερον.

Σχόλια. Αἰγύπτιος πλινθοφόρος.] οἱ Αἰγύπτιοι ἐκωμῳδοῦντο ὡς ἀχθοφόροι. καὶ ἐν Βατράχοις. οὓς οὐκ ἂν ἄραιντ᾽ ἂν οὐδ᾽ ἑκατὸν Αἰγύπτιοι. εἰς τὸ αὐτό. ὅτι ἴδιον Αἰγυπτίων τὸ ἀχθοφορεῖν. Γέρανοι θεμελίους.] διὰ τὸ ἐν ὕψει πέτεσθαι. καὶ τῇ εἰς εὐθὺ ὁρμῇ τὴν ἐπὶ τὰ κάτω
G θέαν ἐμποδίζεσθαι. λίθους βαστάζουσιν. ὅπως κάμπτουσαι τῇ πτήσει ῥίπτουσι, καὶ αἰσθάνονται πότερον ἐπὶ γῆς ἢ ἐπὶ θαλάσσης φέρονται. καὶ εἰ μὲν ἐπὶ θαλάσσης ἦχοι ὁ λίθος, ἀνύουσι τὴν ὁδόν. εἰ δὲ ἐπὶ γῆς, ἀναπαύονται. Καταπεπωκυῖαι λίθους.] ἐπεὶ αἱ γέρανοι λίθους καταπίνουσι καὶ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον παραγίνονται. Τούτους δ᾽ ἐτύκιζον.] τύκος ἐργαλεῖόν τι ᾧ τοὺς λίθους περιτύπτουσι καὶ ξέουσιν. ἐπιτήδειον δὲ ἔργον τὸ μακρὸν ἐχούσαις ῥύγχος. κρὲξ δὲ εἶδος

ὀρνέα, ὀξὺ ἄνω τὸ ῥύγχος καὶ πριονῶδες ἔχον. Πελαργοὶ μυρίοι.] διὰ τὸ πελαργικὸν τεῖχος τοὺς ἀπὸ Τυῤῥηνίας ἠκέναι τείχους ἀναστῆναι. Οἱ χαραδριοί.] ἀνεματοποιεῖται τὸ ὄρνεον παρὰ τὸ ἐν ταῖς χαράδραις διατελεῖν. Λεκάναισι.] παρὰ τὴν ἔραν ἀνάγειν ἐπὶ πηλὸς ἐκ τῆς ἔρας, τουτέστι τῆς γῆς. ταῦτα δὲ ὡς ἐν κωμῳδίᾳ ἐσχημάτισται. λεκάνη δὲ τὸ κοινὸν παρὰ τὸ λάξ· ἐπιταλικὸν καὶ τὸ χαίνω. τὸ δὲ Ἀττικὸν λακάνη. Οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες.] διὰ τὸ πλατύποδας τῶν ἄλλων μᾶλλον εἶναι τοὺς χῆνας. Τί δῆτα πόδες.] παρὰ τὴν παροιμίαν, τί δῆτα χεῖρες ἂν ἐργάσαιντο. καὶ νὴ Δί' αἱ νῆτται. ἡ νῆττα εἶδος ὀρνέου ἔχον τὴν πτέρωσιν ἐκ φύσεως, ὥσπερ ζώνην λευκὴν. τοῦτο οὖν ἔπαιξεν ὡς ἂν ἐζωσμένην εἰρηκὼς αὐτήν. ὑπαγωγέα δὲ, τὸ ξυστῆρα· πλατὺ δὲ ἐπὶ σίδηρον ᾧ ξύουσι τὸν πηλόν. ἄλλως. τινὲς τῶν νηττῶν ἔχουσιν ὡς ζώνην ἐν κύκλῳ λευκήν. Εργάται κατόπιν.] ὥσπερ παιδία βαστάζουσιν αὐτόν, ὡς εἰώθασι βαστάζειν τὰ παιδία. ἐλιπῶς δὲ λέγει. λέγει γὰρ τὰς χελιδόνας τὸν ὑπαγωγέα ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτὰς κομίζειν. τὸν δὲ πηλὸν ἐν τοῖς στόμασι. καὶ ποιοῦσι τοῦτο, ὅταν τὰς νεοττιὰς κατασκευάζωσιν. ὁ δὲ ὑπαγωγεὺς ὥς τινες σιδηροῦν τι ἐστὶ πλινθίον, ᾧ ἐχρῶντο οἱ κονιαταί. οἱ δὲ, ἐργαλεῖον οἰκοδομικὸν ᾧ ἀπευθύνουσι τὰς πλίνθους πρὸς ἀλλήλας. τινὲς δὲ αὐτὸ παράξυστον καλοῦσιν. εἰ μὴ ἄρα πηλόν τινα ὑπαγωγέα καλοῦσι. τοιοῦτον γάρ τι καὶ Ἑρμιππος ἐν τοῖς τετραμέτροις ἐμφανίζει.

Σοφώτατοι, Πηλεκᾶντες, οἳ τοῖς ῥύγχεσιν	*Sapientiſsimi, Pelecantes, qui roſtris*
Απεπηλέκησαν τὰς πύλας· ἦν δ' ὁ κτύπος	*Dolauerunt ianuas. erat autem ſtrepitus*
Αὐτῶν πηλεκάντων, ὥσπερ ἐν ναυπηγίῳ.	*Ipſorum Pelecantium tanquam in nauiū fabricatione.*
Καὶ νῦν ἅπαντ' ἐκεῖνα πεπύλωται πύλαις	*Et nunc omnes illi facti ſunt ianuis,*
Καὶ βεβαλάνωται. καὶ φυλάττεται κύκλῳ.	*Et clauſi ſunt, & cuſtodiuntur circumcirca.*
Εφοδεύεται. κωδωνοφορεῖται. πανταχῇ	*Tranſeuntur, tintinabulo feritur vndiq.*
Φυλακαὶ καθεστήκασι, καὶ φρυκτωρίαι	*Cuſtodiæ ſtatutæ ſunt, & lumina*
Εν τοῖσι πύργοις. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀποτρέχων,	*In turris. ſed ego quidem currens*
Απονίψομαι. σὺ δ' αὐτὸς ἤδη τἄλλα δρᾶ.	*Abluar, tu autem ipſe iam alia fac.*

Σχόλια. Πηλεκᾶντες.] παρὰ τὸ πελεκᾶν τὰ ξύλα, τῷ ὀνόματι τοῦ ὄρνιθος πιθανῶς ἐχρήσατο παίζων. καὶ ὅτι ῥάμφος ἔχει μέγα. Καὶ βεβαλάνωται.] ἀντὶ τοῦ κεκλείδωται. ὅτι βάλανοι λέγονται τὰ μάγγανα τῆς κλείδωσεως. Εφοδεύεται.] διοδεύεται. τὸ δὲ κωδωνοφορεῖται, ἀντὶ τοῦ δοκιμάζεται ἡ τῶν φυλάκων φρουρά. Φρυκτωρίαι.] αἱ τῶν πύργων φυλακαί. παρὰ τὸ πυρσὸν καὶ τὸ ὀρεύειν.

Bisetvs. φρυκτοὶ, λαμπάδες τινὲς ἀπὸ ξύλων γινόμεναι, ἅς τινας βαστάζοντες ἄνω τῶν τειχῶν ἐσήμαινον τοῖς πλησιοχώροις ἢ τοῖς συμμάχοις, ὅταν τινὰς ἑώρων πολεμίους ἐπιόντας, ὡς δεῖν προσέχειν σφᾶς. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ πολεμίων τοῦτο ἐποίουν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ φίλων, ὅταν ἑώρων βοήθειαν ἐρχομένην, ἐσήμαινον πάλιν διὰ τῶν φρυκτῶν ὡς οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι. καὶ ὅτι μὲν φίλους ἑώρων, βαστάζοντες τοὺς φρυκτοὺς ἠρεμοῦντας, ὅταν δὲ πολεμίους, ἐκίνουν. διὸ καὶ τῶν φρυκτῶν, οἱ μὲν, φίλιοι, οἱ δὲ, πολέμιοι. καὶ οἱ μὲν φίλιοι, ἀκίνητοι. οἱ δὲ πολέμιοι, πολυκίνητοι. ἐκ δὲ τῶν φρυκτῶν, καὶ τοῦ ὠρεῖν, τοῦ φροντίζειν καὶ φυλάττειν σημαίνοντος, τὸ σύνθετον φρυκτωρεῖν, καὶ ἡ φρυκτωρία ἡ διὰ τῶν φρυκτῶν, τουτέστι πυρσῶν, καὶ λαμπάδων παραφυλακὴ νυκτερινὴ ἢ καὶ σημασία ἢ τῶν φίλων, ἢ τῶν πολεμίων παρουσίας.

Σχόλιον. Απονίψομαι.] ἦν γὰρ ἀπὸ πηλοῦ ἢ κονίας ὡς ἀπὸ τῶν ἔργων. Τἄλλα δρᾶ.] ἀντὶ τοῦ πρᾶττε προστακτικῶς.

Bisetvs. Εσθεῖ] εἰστρέχει πρὸς ἡμᾶς.

ΧΟΡΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, Ετερος ἄγγελος.

Chorvs, Pistheterus, Alter nuntius.

Bisetvs. Τοῦ ἀγγέλου ἤδη ἀποχωρήσαντος ὁ χορὸς τὸν Πεισθέταιρον προσφωνεῖ, ὡς τὴν ταχεῖαν καὶ παράδοξον νεοκτίστου πόλεως οἰκοδομὴν θαυμάζειν. ἐν δὲ τούτῳ ἕτερος ἄγγελος προσέρχεται δηλώσων ὅτι θεός τις τοὺς φύλακας λαθὼν εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθεν.

Χο. Οὗτος. τί ποιεῖς. ἆρα θαυμάζεις ὅτι	CH. *Hic quid facis? nunquid admiraris, quod*
Οὕτω τὸ τεῖχος ἐκτετείχισται ταχύ;	*Sic murus fabricatus eſt citò?*
Πει. Νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε. καὶ γὰρ ἄξιον.	PI. *Per deos ego, etenim dignum.*
Ισα γὰρ ἀληθῶς φαίνεταί μοι ψεύδεσιν.	*Æqualia enim verè apparent mihi mendacijs,*
Αλλ' ὡδὶ, φύλαξ γὰρ τῶν ἐκεῖθεν ἄγγελος	*Sed ſic, cuſtos enim illinc nuncius*
Εσθεῖ πρὸς ἡμᾶς δεῦρο, πυῤῥίχην βλέπων.	*Incurrit ad nos huc, ſaltanter aſpiciens.*
Αγγ. Ιοὺ ἰοὺ. ἰοὺ ἰοὺ. ἰοὺ ἰού.	NV. *Heu, heu, heu, heu, heu, heu,*

Σχόλια. Πυῤῥίχην βλέπων.] ἔνοπλον καὶ πολεμικόν τι. ἔνοπλος γὰρ ὄρχησις ἡ πυῤῥίχη.

Πει.

Πει. Τί τὸ πρᾶγμα τουτί; Αγγ. δεινότατα πεπόνθαμεν.
Τῶν γὰρ θεῶν τις ἄρτι τῶν παρὰ τοῦ Διὸς,
Διὰ τῶν πυλῶν εἰσέπτατ' εἰς τὸν ἀέρα.
Λαθὼν κολοιοὺς φύλακας ἡμεροσκόπους.
Πει. Ὦ δεινὸν ἔργον καὶ σχέτλιον εἰργασμένος.
Τίς τῶν θεῶν; Αγγ. οὐκ ἴσμεν, ὅτι δ' εἶχε πτερά,
Τοῦτ' ἴσμεν. Χο. οὔκουν δῆτα περιπόλους ἐχρῆν
Πέμψαι κατ' αὐτὸν εὐθύς. Αγγ. ἀλλ' ἐπέμψαμεν
Τρισμυρίους ἱέρακας ἱπποτοξότας.
Χωρεῖ δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος.
Κερχνῇς. τριόρχης. γύψ. κύμινδις. αἰετός.
Ῥύμῃ τε καὶ πτεροῖσι καὶ ῥοιζήμασιν
Αἰθὴρ δονεῖται, τοῦ θεοῦ ζητουμένου.
Κἄστ' οὐ μακρὰν ἄπωθεν. ἀλλ' ἐνταῦθά που
Ἤδη 'στι. Χο. οὐκοῦν σφενδόνας δεῖ λαμβάνειν,
Καὶ τόξα. Αγγ. χώρει δεῦρο πᾶς ὑπηρέτης.
Τόξευε παῖς τις. σφενδόνην τίς μοι δότω.

A Pi. *Quæ res hæc?* Nv. *Grauiſſima paſſi ſumus.*
Horum enim deorum aliquis nuper illorum apud Iouem
Per portas inuolauit in aerem,
Latens graculos cuſtodes diei ſpeculatores.
Pi. *O graue opus, & miſerabile operans.*
Quis deorum? Nv. *Non ſcimus, quòd autem haberet pennas,*
B *Hoc ſcimus.* CH. *Non igitur vagatores oportebat*
Mittere in ipſum ſtatim. Nv. *Sed miſimus*
Ter mille accipitres arcigeros.
Ibat autem omnis vngues curuatus,
Cerchneus, triorchnes, vultur, cymindis, aquila.
Impetuq́; & alis, & ſtrepitibus
Æther mouebatur, cùm Deus quæreretur.
C *Et eſt non longè ab hinc, ſed hic*
Iam eſt. CH. *Igitur fundas oportet capere,*
Et arcus. Nv. *Veni huc omnis ſeruus,*
Sagittam omnis aliquis, fundam aliquis mihi det.

Σχόλια. Εἰς τὸν αἶρα.] δέον εἰπεῖν εἰς τὴν πόλιν. Ἡμεροσκόπους.] τοὺς ἐν ἡμέρᾳ φρουροῦντας. Τοῦτ' ἴσμεν.] πρὸς τὴν ἐν Ἰλιάδι γραφὴν τὴν, χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα. οὕτως ἀξιοῦσιν Ἀριστοφάνην γράφειν. Περιπόλους.] τοὺς φύλακας. ἢ ζητητὰς ἀπὸ τοῦ περιπολεῖν. τὸ δὲ ἑξῆς, ἐχρῆν περιπόλους πέμψαι. Ἱπποτοξότας.] ἀπὸ τοῦ ἵππου τὴν ὀξεῖαν αὐτῶν πτῆσιν δηλοῖ. ἀπὸ δὲ τοῦ τόξου τὸ ἐπικαμπὲς τῶν ὀνύχων. Ἠγκυλωμένος.] ἀγκύλη εἶδος ἀκοντίου. Κύμινδις.] τὴν
D κύμινδιν ἐν ἀνέγραψεν ὁ Καλλίμαχος, μήποτε κύμινδις γραπτέον. ὁ δὲ τριόρχης, εἶδος ἱέρακος. Ῥύμῃ.] φορᾷ βιαίᾳ.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια.

INVERSIO membrorum vndecim.

Χο. Πόλεμος αἴρεται
Πόλεμος οὐ φατός,
Πρὸς ἐμὲ καὶ θεούς.
Ἀλλὰ φύλαττε πᾶς
Ἀέρα περινέφελον,
Ὃν γ' ἔρεβος ἐτέκετο.
Μή σε λάθῃ θεῶν
Τὶς ταύτῃ περῶν.
Ἄθρει δὲ πᾶς κύκλῳ σκοπῶν,
Ὡς ἐγγὺς ἤδη δαίμονος πεδαρσίου
Δίνης πτερωτὸς φθόγγος ἐξακούεται.

CH Bellum erigitur,
Bellum indicibile,
E *Ad me & deos.*
Sed ſerua omnis
Aerem circumnebulatum,
Quem erebus peperit,
Ne te lateat deorum
Aliquis hac tranſiens.
Vide autem omnis circuitu ſpeculans
Quòd propè iam dæmonis alti,
Reuolutionis volatilis vox exauditur.
F

Σχόλια. Πόλεμος αἴρεται.] εἴσθεσις χοροῦ ἑνδεκάκωλος τροχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων χορείοις ἤτοι τεβράχεσι καὶ δακτύλοις, πενθημιμερῶν ἡ, ὧν τὰ μὲν πρῶτα τρία καὶ παιωνικὰ εἰ βούλει ποιοῦσιν ἡμιόλια. τὸ δὲ τροχαϊκὸν ἐκ δακτύλου πενθημιμερές. τὸ ἐ καὶ ϛ ἰθυφαλλικά. τὸ ζ καὶ ἡ τροχαϊκὰ πενθημιμερῆ. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβικὰ τρία ὧν τὸ α' δίμετρον ἀκατάληκτον. οἱ δὲ δύο τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Πόλεμος αἴρεται. διὰ τὴν ὑπερβολὴν ἀντὶ τοῦ ἐγείρεται καὶ μετεωρίζεται. Αἶρα περινέφελον.] αἶρα λέγει, τὴν ἀορασίαν. τὸ σκότος. Πεδαρσίου.] μετεώρου. ἐπτορθοῦν. ἀπὸ τὸ ἐκ τοῦ πέδου αἴρεσθαι.

G

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΙΡΙΣ.

PISTHETERVS, IRIS.

BIBT. Κορωνὶς . εἶχεν ξι'

Βισετυs. Ὁ Πεισθέταιρος τὴν Ἶριν διὰ τῆς νεοκτίστου πόλεως πετομένην καταμαθὼν ξυλλαμβάνει, καὶ ἀπειλεῖ, καὶ αὐτὴν ὀνειδίζων ἀνακρίνει τὸ ὄνομα, τὴν πατρίδα, τοὺς πέμψαντας, καὶ τὴν τῆς παρουσίας αἰτίαν ζητεῖ. ταῦτα δὲ πάντα γνοὺς αὐτῇ ὑβρίως ἀπειλεῖ, καὶ ἀπαγορεύει μηκέτι τήνδε τὴν πόλιν διαπερᾶν.

Πει. Αὕτη σύ, ποῖ ποῖ ποῖ πέτει; μέν' ἥσυχος,
ἔχ' ἀτρέμας· αὐτοῦ στῆθ'· ἐπίσχες τοῦ δρόμου.
τίς εἶ; ποδαπή; λέγειν ἐχρῆν ὁπόθεν ποτ' εἶ.
Ιρ. Παρὰ τῶν θεῶν ἔγωγε τῶν Ὀλυμπίων.
Πει. Ὄνομα δέ σοι τί ἐστι; πλοῖον, ἢ κυνῆ;
Ιρ. Ἶρις ταχεῖα. Πει. Πάραλος ἢ Σαλαμινία;
Ιρ. Τί δὲ τοῦτο; Πει. ταυτηνί τις οὐ ξυλλήψεται,
ἀναπτάμενος τρίορχος; Ιρ. ἐμὲ ξυλλήψεται;
τί ποτ' ἐστὶ τουτὶ τὸ κακόν; Πει. οἰμώξει μακρά.
Ιρ. Ἄτοπόν γε τουτὶ τὸ πρᾶγμα. Πει. κατὰ ποίας πύλας
εἰσῆλθες εἰς τὸ τεῖχος, ὦ μιαρωτάτη;
Ιρ. Οὐκ οἶδα μὰ Δί' ἔγωγε κατὰ ποίας πύλας.
Πει. Ἤκουσας αὐτῆς οἷον εἰρωνεύεται;
πρὸς τοὺς κολοιάρχους προσῆλθες; οὐ λέγεις;
σφραγῖδ' ἔχεις παρὰ τῶν πελαργῶν; Ιρ. τί τὸ κακόν;
Πει. Οὐκ ἔλαβες; Ιρ. ὑγιαίνεις μέν; Πει. οὐδὲ σύμβολον
ἐπέβαλεν ὀρνίθαρχος οὐδείς σοι παρών;
Ιρ. Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγ' ἐπέβαλεν οὐδείς, ὦ μέλε.
Πει. Κἄπειτα δῆθ' οὕτω σιωπῇ διαπέτει,
διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους;
Ιρ. Ποίᾳ γὰρ ἄλλῃ χρὴ πέτεσθαι τοὺς θεούς;
Πει. Οὐκ οἶδα μὰ Δί' ἔγωγε· τῇδε μὲν γὰρ οὔ.
ἀδικεῖς δὲ καὶ νῦν. ἆρά γ' οἶσθα τοῦθ', ὅτι
δικαιότατ' ἂν ληφθεῖσα πασῶν Ἰρίδων
ἀπέθανες, εἰ τῆς ἀξίας ἐτύγχανες;
Ιρ. Ἀλλ' ἀθάνατός εἰμ'. Πει. ἀλλ' ὅμως ἂν ἀπέθανες.
δεινότατα γάρ τοι πεισόμεσθ', ἐμοὶ δοκεῖ,
εἰ τῶν μὲν ἄλλων ἄρχομεν, ὑμεῖς δ' οἱ θεοὶ
ἀκολαστανεῖτε κοὐδέπω γνώσεσθ' ὅτι,
ἀκροατέον ὑμῖν ἐν μέρει τῶν κρειττόνων.
φράσον δέ μοι τὼ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς;
Ιρ. Ἐγώ; πρὸς ἀνθρώπους πέτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς
φράσουσα θύειν τοῖς Ὀλυμπίοις θεοῖς,
μηλοσφαγεῖν τε, βουθύτοις ἐπ' ἐσχάραις
κνισᾶν τ' ἀγυιάς. Πει. τί σὺ λέγεις; ποίοις θεοῖς;
Ιρ. Ποίοισιν; ἡμῖν τοῖς ἐν οὐρανῷ θεοῖς.

A PI. HÆc tu, quò quò quò volas? mane tacitus,
Habe quietè, illic sta, sene cursum.
B Quæ es? cuias? dicere oportet, unde unde es.
IR. A deis ego cæleſtibus.
PI. Nomen autem tibi quod eſt? navigium an galea?
IR. Iris velox. PI. Maritima vel Salaminia?
IR. Quid autem hoc? PI. Hanc aliquis non comprehendet
Revolans triorchus. IR. Me comprehendet?
Quid unquam eſt hoc malum? PI. Lugebis valde.
C IR. Abſurda hæc res. PI. per quas portas
Intraſti in murum ô ſceleſtiſſima?
IR. Non ſcio per Iouem ego per quas portas.
PI. Audiſti ipſam qualiter ironicè loquitur?
Ad graculos principes adveniſti? non dicis?
Signum habes à ciconijs? IR. Quid malum
PI. Non accepiſti? IR. Sanus es quidem. PI. neque ſymbolum
Iniecit avium rex nullus tibi præſens?
D IR. Per Iouem non mihi iniecit nullus, ô miſer.
PI. Et poſtea certè ſic ſilentio pervolas
Per civitatem alienam & chaos.
IR. Quali enim alia oportet volare Deos?
PI. Non ſcio per Iouem ego, hâc quidem enim non.
Iniuſtitia autem afficis & nunc. nunquid ſcis hoc? quod
E Iniuſtiſſimè capta omnium iridum
Mortua ſis, ſi dignam aſſecuta fueris?
IR. Sed immortalis ſum. PI. ſed tamen potuiſſes mori.
Graviſſima enim patiemur (mihi videtur)
Siquidem alijs imperamus, vos autem dei
Malefacitis, & nondum cognoſcitis quòd
Audiendum vobis in parte meliores.
Dic autem mihi, alis quò navigas?
F IR. Ego? ad homines volo à patre,
Dicens ſacrificare cæleſtibus deis
Oves, iugulareq́; bobus ſacrificalibus in coquinis,
Sacrificareque vias. PI. Quid tu dicis? quibus deis?
IR. Quibus? nobis in cœlo deis.

Σχόλια. Αὕτη σύ.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ξγ'. ὧν τελευταῖος καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Πλοῖον ἢ κυνῆ] πλοῖον μὲν, καθὸ ἐπτέρωται, καὶ τὰ πτερὰ διαπετάται ὡς κώπη. κυνῆ δὲ, ὅτι ἔχει περικεφαλαίαν τὸ πέτασον. ὡς Ἑρμῆς ἄγγελος ὢν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ ἐπὶ τῆς Ἴριδος. γυνὴ τίς ἥδε G κυλλήναις Ἀρκάδος κυνῆ φασὶ δὲ κυνίαν τὸ πέτασον λέγεσθαι ἐν Πελοποννήσῳ, πέτασον γὰρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φορεῖ ὁ Ἑρμῆς πρὸς ὃν τὴν κυλλῆν εἶναι. καὶ Πελοποννήσιοι δὲ τὸ πέτασον κυλλῆν καλοῦσι. πλοῖον δὲ διὰ τὸ ἐν δρόμῳ αὐτῆς κεκολπῶσθαι τὸν χιτῶνα. ἢ ὅτι πτερωτὸς ἦν. αἱ δὲ νῆες ἀντὶ πτερῶν τὰς κώπας ἔχουσι. Πάραλος ἢ Σαλαμινία.] αὗται ἱεραὶ τριήρεις δημόσιαι, ἐπὶ τὰς τῆς πόλεως

λίας χρείας παρασκευασμένη ἐ ταχυναυτοῦσαι. ἄλλως. ἐπεὶ ταχίστας αὐτὰς εἶπεν. αὗται δὲ αἱ τριήρεις ὡς ἂν ὑπηρετοῦσαι ταχεῖαι ἦσαν Πάραλος καὶ Σαλαμινία. ἐὰν δὲ δήσεως ἐν ἄρθρου μέρει ἔσται ἡ αὐτὴ Πάραλος καὶ Σαλαμινία. Αναπτάμενος τρίορχος.] ἐπεὶ ἑταίρα ἦν ὑπέμιξε τῷ τριόρχῳ. Σφραγῖδ' ἔχεις παρὰ τῶν πελαργῶν.] σύμβολον ἐπὶ τῷ συγχωρηθῆναι παρελθεῖν. Υγιαίνεις μέν.] ὑγιαίνεις φησὶ, καὶ οὐ μαίνῃ τὰ αὐτὰ ἐρωτῶν. Επέβαλεν ὀρνίθαρχος.] πρὸς τὸ ἐπέβαλεν, ὅτι καὶ νῦν ἐπὶ τῶν σιωπώντων, ὃ καὶ ἐνόμισε λέγειν ἡ Ιρις ἐπὶ παραιτοῦντι. Τῆς ἀλλοτρίας ἐ τοῦ χάους.] χάους τοῦ ἀέρος διὰ τὸ κεχύσθαι εἰς ἄπλωμα. Πασῶν ἰρίδων.] ἢ ὡς τοῦ ἀέρος ποικίλας ἴριδας ποιοῦντος. ἢ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν θεαινῶν. Τῆς ἀξίας] λείπει τιμωρίας. Ακολαστανεῖτε] ἀκόλαστα ἐ ἄτακτα πράξετε.

Bisetvs. Ακολαστανεῖτε.] ἀκόλαστον, τὸ ἀκρατὲς, τὸ θρασὺ, τὸ ὑβριστικὸν, τὸ τολμηρόν. καὶ ἀκόλαστος ἄνθρωπος κατὰ τὸν Σουίδαν, ὁ κολάσεως ἄξιος. κυρίως δὲ ἀκόλαστος καλεῖται ὁ μηδεμιᾷ κολάσει, ἐ τιμωρίᾳ σωφρονίζεσθαι δυνάμενος. ὅθεν τὸ ἀκολασταίνειν, ὁ σημαίνει τοιαῦτα πράγματα, καὶ παρανομίας ποιεῖσθαι, ὥσπερ ἐξ ἀκολασίας, καὶ ἀκολάστων ἀνθρώπων. γενικῶς δὲ τὸ ἀτακτεῖν, καὶ ἀκοσμεῖν, ἐ ἀσχημονεῖν δηλοῖ.

Σχόλια. Εν μέρει τῶν κρειττόνων.] κατά τι μέρος ὑμῖν ὑποτετάχθαι ὀφείλετε. Τὰ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς] ἔπαιξεν ὡς ἐπὶ νεῶν. ποῦ παρασκευάζῃ. καὶ ἐπὶ ποίας ὁδὸν τὴν πτῆσιν ἔχεις.

Bisetvs. Κνισᾶν.] κνίσα, τὸ λῖπος, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ὀπτωμένων κρεῶν, ἤτοι καιομένης πιμελῆς ἀνάδοσις, ὅτι κοινότερον μὲν ἐν δυσὶ ΣΣ γράφεται. κατὰ τὸν Ηρωδιανὸν δὲ δι' ἑνός, ὡς ἀπὸ τοῦ κνίζω, κνίσω, κατ' ἔκτασιν τοῦ ἀρχόντος. ὅθεν τὸ κνισοῦν, ἐ τὸ κνισᾶν, τὴν κνίσαν ποιεῖσθαι, ἐ κνίσσῃ ἀναθυμιᾶσθαι.

Πει. Θεοὶ γὰρ ὑμεῖς; Ιρ. τίς γὰρ ἔστ' ἄλλος θεός;
Πι. Ορνιθες ἀνθρώποισι νῦν εἰσι θεοί.
Οἷς θυτέον αὐτοῖς. ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ τῷ Διί.
Ιρ. Ω μῶρε, μῶρε μὴ θεῶν κίνει φρένας
Δεινάς. ὅπως μή σου γένος πανώλεθρον,
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέψῃ δίκη,
Λιγνὺς δὲ σῶμα, καὶ δόμων περιπτυχάς,
Καταιθαλώσῃ σου λικυμνίαις βολαῖς.
Πι. Ακουσον. αὕτη παῦε τῶν παφλασμάτων.
Εχ' ἀτρέμας φέρ' ἴδω. πότερα Λυδὸν, ἢ Φρύγα
Ταυτὶ λέγουσα, μορμολύττεσθαι δοκεῖς.
Αρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα,
Μέλαθρα μὲν αὐτοῦ, καὶ δόμους Αμφίονος
Καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς.
Πέμψω δὲ πορφυρίωνας ἐς τὸν οὐρανὸν,
Ορνις ἐπ' αὐτὸν παρδαλᾶς ἐνημμένους,
Πλεῖν ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν. καὶ δή ποτε
Εἷς Πορφυρίων αὐτῷ παρέσχε πράγματα.
Σὺ δ' εἴ με λυπήσεις τι, τὴν διακόνου
Πρώτης ἀνατείνας τὼ σκέλη, διαμηρίῳ
Τὴν Ιριν αὐτὴν ὥστε θαυμάζειν ὅπως,
Οὕτω γέρων ὢν στύομαι τριέμβολον.
Ιρ. Διαρραγείης ὦ μέλ' αὐτοῖς ῥήμασι.
Πι. Οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐ ταχέως; εὐρὰξ, πατάξ;
Ιρ. Ην μή σε παύσῃ τῆς ὕβρεως οὑμὸς πατήρ.
Πι. Οἴμοι, τάλας. οὐκοῦν ἑτέρωσε πετομένη
Καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά.

Pi. Dei enim vos? Ir. Quis enim eſt alius Deus?
Pi. Aues hominibus nunc ſunt dei,
Quibus ſacrificandum ipſis, ſed per Iouem non Ioui.
Ir. O ſtolide ſtolide, ne deorum moue mentes
Graues, vt non tui genus totaliter pernicioſum,
Iouis ligo omne peruertat iure,
Comburens autem corpus & domuum per ordines,
Comburet tui licymnijs percuſſionibus.
Pi. Audi, hæc ceſſa æſtuationibus,
Habe quietè. age videam, vtrum Lydam, an Phrygem
Hæc dicens, terrere videris.
Nunquid ſcis, quòd Iupiter, ſi me dolorificabit, præter modum
Ædes quidem ipſius, & domos Amphionis
Comburam, ignem ferentibus aquilis?
Mittam autem Porphyriones in cælum,
Aues in ipſum pardi pelle indutas
Amplius ſexcentos numero, & iam
Vnus Porphyrion ipſi præbebit moleſtias.
Tu autem ſi me dolorificabis quid, miniſtræ
Primæ extendes crura, diuidam
Irin ipſam vſque ad admirari quomodo,
Sic ſenex exiſtens, quatio triembolum,
Ir. Diſrumparis ô miſer ipſis verbis.
Pi. Non expelles, non citò latè verberando,
Ir. Si non te ſedabit iniuria meus pater.
Pi. Hei mihi miſer, igitur aliò volans
Combures iuuenem aliquem.

Σχόλια. Αλλὰ μὰ Δί' οὐ τῷ Διί.] ἔπαιξε πάλιν μὰ Δία εἰπών, ὡς ἐν κωμῳδίᾳ. Διὸς μακέλλῃ] τοῦτό φησι παρὰ τὸ Σοφόκλειον. χρυσῇ μακέλλῃ Ζηνὸς ἐξαναστραφῇ.

Bisetvs. Λιγνύς.] Σουίδας τούτων μεμνημένος τὸ λιγνὺς ἑρμηνεύει, ἡ τοῦ καπνοῦ ἀνάδοσις. καὶ λιγνὺς καθ' Ησύχιον ἡ τοῦ λύχνου ἀτμὶς, καπνὸς, κάμινος, φλόξ. Περιπτυχάς] Ησύχιος. περιπτυχαὶ, περίβολοι.

Σχόλια. Λικυμνίαις βολαῖς.] ὁ μὲν Καλλίμαχος γράφων οὕτως. λικυμνίαις βολαῖς φησι, ταύτης τῆς διδασκαλίας οὐ μέμνηται. ἐν δὲ ἐνίοις τῶν σχολικῶν ὑπομνήματα ταυτὶ γέγραπται. ἴσως ὁ Λικύμνιος ἐνέπρησε τινῶν οἰκίας. ἐν δὲ τοῖς ἐπιγεγραμμένοις Απολλωνίου ταῦτα γέγραπται. ὅτι ἀμφίβολον ἵνα εἰσάγῃ εἰς τοιοῦτό τι

κεκεραυνωμένον ἀπὸ τῆς ἀπειστίας ἐκείνης. νῦν δ' ἂν τοῦ Εὐριπίδου μεμνημένος αἰγὸς τῆς ἐν τῷ Λικυμνίῳ. λέγει γὰρ ἐπὶ Τλεπολέμου ἐκείνου. ἐν Λικυμνίοις δὲ, δράματι Εὐριπίδου, εἰσήχθη τὶς κεραυνοβολούμενος. Τῶν παφλασμάτων.] ἀφρισμῶν, ἀναζεμάτων.

Bisetus. Παφλάζειν, ἢ καχλάζειν λέγεται τὸ ἐπιτεταμένως ζέον ὕδωρ. καὶ κύματα παφλάζοντα, τὰ ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦντα. παφλάζειν γὰρ κυρίως σημαίνει τὴν θάλατταν κυματουμένην ἠχεῖν. αὕτη δὲ ἡ λέξις παρ' Ὁμήρῳ πεποίηται πρὸς ἤχου μίμησιν, ὃν ὁ τῶν B κυμάτων βρασμὸς ἀποτελεῖ. παφλάζειν δὲ μεταφορικῶς ταράσσεσθαι, καὶ τὰ λαλοῦντα κρατεῖσθαι, καὶ ἀνακόπτεσθαι. οὕτω δὲ σχηματίζεται, φλέω, ὃ καὶ φλύω, τὸ ἀναπίμπλω, καὶ ἀναδίδωμι. κατὰ συγκοπὴν, ἢ κατὰ κρᾶσιν φλῶ, τὸ παράγωγον, φλάζω, ὡς ῥίπτω, ῥιπτάζω, ἐνθουσιῶ, ἐνθουσιάζω, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν φαφλάζω, εὐφωνίας δὲ χάριν τὸ φ εἰς π τρέπεται, καὶ γίνεται παφλάζω.

Σχόλια. Εἴ με λυπήσει πέρα] ἀντὶ τοῦ πέρα τοῦ δέοντος. παρατραγῳδεῖ καὶ αὐτός. Καὶ δόμους Ἀμφίονος. ἐκ Νιόβης Αἰσχύλου ἐξείρηται διὰ τὸ Ἀμφίονος ἐκ μονῳδίας. Παρδαλᾶς.] παρδάλεων δοραῖς. ἔπαιξε πρὸς τὴν στέρησιν αὐτῶν, κυάνεοι γάρ. Εἰς Πορφυρίων.] ὁ A γίγας τῷ Διὶ πολεμήσας, ὃν ἐτροπώσατο Ἀφροδίτη. Τριέμβολον] πολλάκις ἐμβαλεῖν δυνάμενον. μή ποτε δὲ καὶ πλοίου τὶς ἦν κατασκευή. καὶ γὰρ τὸ τριέμβολον Αἰσχύλος εἶπε τὴν τοῦ Νέστορος ναῦν ἐν Μυρμιδόσιν.

Bisetus. Σεύειν, καὶ σεύεσθαι, τὸ παρακινεῖν, καὶ παρορμᾶν. τριέμβολον δὲ δηλοῖ τῆς τρεῖς ἐμβόλους, τὸ χάλκωμα τὸ περιτιθέμενον κατὰ τὴν πρῶραν, ὥς φησιν Ἡσύχιος. τριέμβολον δὲ λέγεται παρὰ τὸ τρεῖς ἐμβόλους, ἢ χαλκώματα ἔχειν. οὕτω δὲ αἰνίττεται τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον, ἀλλὰ κατ' εὐφημισμόν. χαριέντως οὖν λέγει B σεύεσθαι τριέμβολον, ἀντὶ τοῦ μεθ' ὁρμῆς εἰς ἀφροδίσια φέρεσθαι, καὶ ἰσχυρῶς ἐν τῇ συνουσίᾳ τὰς ὀσφῦς κρούειν. σύω δὲ (ὅθεν τὸ σύομαι Ἀττικῶς τὸ παθητικὸν, ἢ μέσον ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ) τὸ ὁρμῶ, παρὰ τὸ σεύω, σῶ, ὅθεν καὶ τὸ σεύω. παρὰ δὲ τῷ Σουίδᾳ ἐν τῷ τριέμβολον, γράφεται σύομαι. εὑρίσκεται καὶ τρίτη γραφὴ, σεύομαι.

Σχόλια. Εὐρὰξ πατάξ.] ἐπιρρήματά τινα ἀνέπλασεν εἰς τὸ κακέμφατον παρὰ τὸ εὐρέως συμμιγήσομαι καὶ τὸ πατάξαι. ὅθεν καὶ χαμαιτύπαι, αἱ πόρναι. καὶ Μίc ανδρος. πρώην Ἄρης ἐπάταξα. Καταιβαλώσεις τινά.] πρὸς τὴν Ἶριν λέγει ὡς ἑταιρίδιον. καταιβαλώσεις οὖν τῷ ἔρωτι.

ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ζ'.

Χο. Ἀποκεκλήκαμεν
Διογενεῖς θεοὺς,
Μηκέτι γε τὴν ἐμὴν
Διαπερᾶν πόλιν.
Μηδέ τιν' ἱερόθυ-
Τον ἀνὰ δάπεδον ἔτι
Τῇδε βροτῶν, θεοῖσι πέμπειν ἔτι καπνόν.

VERSIO membrorum ſeptem.

D CH. Clauſimus
A Ioue genitos Deos
Non amplius meam
Tranſire ciuitatem,
Neque aliquem ſacer-
Dotem in pauimento adhuc
Hic hominem deis mittere fumum.

Σχ. Ἀποκεκλήκαμεν.] ἀπηγορεύσαμεν. κορωνὶς δὲ καὶ εἴσθεσις μέλους χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων παιωνικῶν ζ. ὧν τὸ α' καὶ β. δίμετρα βραχυκατάληκτα, ἤτοι ἡμιόλια. τὸ γ δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφθημιμερές. τὸ δ' ὅμοιον E τῷ α'. τὸ ε' ὅμοιον τῷ γ. τὸ δὲ ς δίμετρον ἀκατάληκτον διὰ τὴν ἀδιάφορον. ἔστι δὲ β κῶλα συνῆπται ταῦτα. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχος ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος ὅμοιος τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΚΗΡΥΞ.

PISTHETERVS, PRÆCO.

F Biset. Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων μδ'.

Πει. Δεινόν γε τὸν κήρυκα τὸν παρὰ τοὺς βροτοὺς
Οἰχόμενον, εἰ μηδέποτε νοστήσει πάλιν.
Κηρ. Ὦ Πεισθέταιρ', ὦ μακάρι', ὦ σοφώτατε.
Ὦ κλεινότατ', ὦ σοφώτατ', ὦ γλαφυρώτατε.
Ὦ τρισμακάρι', ὦ κατακέλευσον. Πει. τί σὺ λέγεις;
Κηρ. Στεφάνῳ σε χρυσῷ τῷδε σοφίας οὕνεκα
Στεφανοῦσι καὶ τιμῶσιν οἱ πάντες λεῴ.
Πει. Δέχομαι. τί δ' οὕτως οἱ λεῴ τιμῶσί με;

PI. GRaue præconem ad homines
Euntem, ſi nunquam redibit iterum.
PR. O Piſthetæra, ô beate, ô ſapientiſſime,
O glorioſiſſime, ô ſapientiſſime, ô ſplendidiſſime,
O ter beate, ô iube PI. Quid tu dicis?
G PR. Corona te aurea hac ſapientiæ gratia,
Coronant & honorant omnes populi.
PI. ſuſcipio. quid autem ſic populi honorant me?

Σχόλια. Δεινόν γε τὸν κήρυκα.] τοῦτο Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. ἔστι γὰρ αἰτιατικὴ, ἀντὶ εὐθείας. ἀντὶ τοῦ ὁ κήρυξ. ὁ

ἀπὸ τοιοῦ τὸ σχῆμα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ὁ κῆρυξ εἰ μὴ νοςήσει. εὐθέως δὲ τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας τῶν ὑποκειμένων. οἱ δὲ ςίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μβ΄, ὧν τελευταῖος. ἐγὼ δ᾽ ὀκνοίην τοὺς προσιόντας δέξομαι. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Ὦ Πεισθέταιρ᾽.] ἄγγελος πεμφθεὶς εἰς ἀνθρώπους ἐξ ὀρνίθων ὑποςρέφει λέγων, ὅτι πάντες ἥδονται οἱ ἄνθρωποι ὄρνιθας κρατεῖν. Ὦ κατακέλευσον.] οἱονεὶ σιωπὴν κήρυξον. οἱ γὰρ κελευςαὶ πολλάκις σιωπὴν καταγγέλλειν εἰώθασιν, σιώπα λέγοντες καὶ ἄκουε, καὶ τὰ ὅμοια. οὕτω Δίδυμος. ἐπεὶ πολλάκις εἴρηται ὦ, καὶ ἵνα ἐπίσχῃ αὐτὸν ὁ Πεισθέταιρος, ὁ ἄγγελός φησι κατακέλευσον. ὥσπερ τοῖς ἐρέσσουσι, καὶ ὦ λέγει παύσασθαι κατακελεύσαι μοι.

Κήρ. Ὦ κλεινοτάτην αἰθέριον οἰκίσας πόλιν.
Οὐκ οἶσθ᾽ ὅσην τιμὴν παρ᾽ ἀνθρώποις φέρεις;
Ὅσους τ᾽ ἐραςὰς τῆσδε τῆς χώρας ἔχεις.
Πρὶν μὲν γὰρ οἰκίσαι σε τήνδε τὴν πόλιν,
Ἐλακωνομάνουν ἅπαντες ἄνθρωποι τότε.
Ἐκόμων, ἐπείνων, ἐρρύπων, ἐσωκράτων.
Σκυτάλι᾽ ἐφόρουν. νυνὶ δ᾽ ὑποςρέψαντες αὖ
Ὀρνιθομανοῦσι. πάντα δ᾽ ὑπὸ τῆς ἡδονῆς
Ποιοῦσιν ἅπερ ὄρνιθες, ἐκμιμούμενοι.
Πρῶτον μὲν εὐθὺς πάντες ἐξ εὐνῆς ἅμα
Ἐπέτονθ᾽ ἕωθεν ὥσπερ ἡμεῖς ἐπὶ νομόν.
Κἄπειτ᾽ ἂν ἅμα κατῆραν ἐς τὰ βυβλία.
Εἶτ᾽ ἀπενέμοντ᾽ ἐνταῦθα τὰ ψηφίσματα.
Ὠρνιθομάνουν δ᾽ οὕτω περιφανῶς, ὥςτε καὶ
Πολλοῖσιν ὀρνίθων ὀνόματ᾽ ἦν κείμενα.
Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος ὠνομάζετο,
Χωλός. Μενίππῳ δ᾽ ἦν χελιδὼν τοὔνομα.
Ὀπουντίῳ δ᾽ ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων κόραξ.
Κορυδὸς Φιλοκλεῖ. χηναλώπηξ, Θεαγένει.

A
Pr. O glorioſiſſimam æthercam habitans ciuitatem,
B
Non ſcis quantum honorem ab hominibus fers,
Quotq́ amatores huius ciuitatis habes?
Ante quidem enim habitare te hanc ciuitatem,
Laconicè furebant omnes homines: tunc
Habebant comas, eſuriebant, ſordebant, Socratiſabant,
Baculos ferebant. nunc autem ſubuertentes rurſum
C *More auium furiunt. Omnia autem à voluptate*
Faciunt, quæ aues imitantes
Primùm quidem ſtatim omnes ex lecto ſimul
Volabant manè, ſicut nos in pabulum.
Et poſtea ſimul eleuabant in libros,
Poſtea paſcebantur hic calculos.
More auium furebantur ſic manifeſtè, vt &
Multis auium nomina ſint ponentia.
Perdix quidem vna, capelus nominatus eſt
D *Claudus, Menippo autem fuit hirundo nomen:*
Opuntio autem oculum non habens, coruus
Corydus Philocli, chenalopex Theageni,

Σχόλια. Ἐλακωνομάνουν] τὴν τῶν Λακώνων ὤρουν πολιτείαν. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ ὑπερέχειν τοὺς Λάκωνας τῷ πολέμῳ τότε. ἄρχεται δὲ διαβάλλειν. διαβάλλει δὲ καὶ τὴν Σωκράτειον ὡς λυπαρὸν καὶ ὡς πίνητα. Ἐκόμων, ἐπείνων.] εἰπὼν τὸ ἐκόμων καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπὶ τὸ δεινῶς ἐπάγει τὸ ἐσωκράτουν. τοιοῦτοι γὰρ οἱ φιλόσοφοι. ἐκόμων δὲ καὶ οἱ Λάκωνες ὡς τρυφῶντες. Σκυτάλι᾽ ἐφόρουν] σκυτάλη οὕτω Λακωνικὴ ἐπιςολὴ ἢ βακτηρία. ἐφόρουν γὰρ βαρείας βακτηρίας οἱ Λάκωνες. τὸ δὲ σκυτάλιον τὸ α΄ ἐκτείνεται. ὡς ἐν ὁλκάσιν. ἔνθα καὶ τὸ Νικοφῶντος, ἐξ Ἀφροδίτης γόνατ᾽ παρετίθει. καὶ ἐς κόρακας τὴν χεῖρ᾽ ἀποίσεις ἐκποδὼν ἀπὸ τῆς σκυταλίου καὶ τῆς διφθέρας. οὕτω Σύμμαχος. ὁ δὲ Δίδυμος σκυτάλια τὰς βακτηρίας. αἷς τὰ σκύταλα τύπτουσιν ὅ ἐστι τοὺς τραχήλους. ἢ παύσει βάκτρῳ καλίνῳ σκυτάλα Φρὺξ ἀνήρ. ἄλλως. σκυτάλη Λακωνικὴ ἐπιςολή. οὗτοι γὰρ μέλλοντες πέμπειν ςρατηγὸν εἰς τὸν πόλεμον, ἐποίουν δύο ῥάβδους ἰσομήκεις. καὶ τὴν μὲν τῷ ςρατηγῷ μέλλοντι ἐξιέναι εἰς πόλεμον, ἐδίδουν, τὴν δὲ παρ᾽ αὐτοῖς εἶχον. καὶ ὅτε βούλοιντο ἀπόρρητόν τι σημαίνειν τῷ ἀπόντι ςρατηγῷ, ταύτῃ λευκὸν δέρμα περιελίξαντες, ἔγραφον εἰς αὐτό, καὶ ἀνελίξαντες παρεῖχον τὸν ἱμάντα τῷ ἀποφέροντι. τοῦτο δὲ ἐποίουν ἵνα μὴ μανθάνωσιν οἱ ἀποφέροντες τὸ δηλούμενον ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ ςρατηγὸς λαβὼν αὐτό, καὶ περιελίξας τῇ παρ᾽ αὐτῷ ῥάβδῳ ἀνεγίνωσκε. λέγεται οὖν καὶ ἡ ἐπιςολὴ καὶ αὐτὸ τὸ ξύλον. Διοσκορίδης δ᾽ ἐν τοῖς περὶ νομίμων, τοὺς δανείζοντας ἐν Σπάρτῃ διαιρεῖν σκυτάλην δύο παρόντων μαρτύρων. καὶ γράφειν τὸ συμβόλαιον ἐν ἑκατέρῳ τμήματι. καὶ τὸ μὲν ἑνὶ τῶν μαρτύρων διδόναι. τὸ δὲ δι᾽ ἑαυτοῦ ἔχειν. ἐχρῶντο δ᾽ αὐτῷ καὶ ἄλλοι· ὡς Ἀριςοτέλης ἐν τῇ Ἰθακησίων πολιτείᾳ φησί. Σκυτάλι᾽ ἐφόρουν] πάλιν ἀντὶ τοῦ ἐλακώνιζον. καὶ ὅτι Λακωνικὸν τὸ τῆς σκυτάλης. ἔγραφον δὲ ἐν μέσῳ τῆς σκυτάλης ἐπιχαράσσοντες τὰς ἐπιςολάς, ἀλλὰ καὶ βακτηρίαις. Κατῆραν εἰς τὰ βιβλία] ὡς ἐπὶ ὀρνίθων καθεζομένων. δέον δὲ εἰπεῖν εἰς τοὺς λειμῶνας. ἔπαιξε δὲ εἰς τὸ φιλόδικον, εἰπὼν εἰς τὰ βιβλία, τουτέςιν εἰς τὰ ψηφίσματα. Εἶτ᾽ ἀπενέμοντ᾽ ἐνταῦθα] ἐνταῦθα συνειλημμένον ἀμφίβολόν ἐστιν. ὃ καὶ ἐπιτήδευκε. δηλοῖ γὰρ δὲ τὸ μὲν ἐστὶν ἐνέμοντο. τὸ δέ, ἀπενέμοντο. τουτέςιν ἀνεγίνωσκον. Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος] ὁ μὲν Πέρδιξ τρόπως ὄνομα κύριον. Μενίππῳ δέ, ἐπώνυμον ἦν χελιδών. τὸ δὲ ἑξῆς, κατὰ τὸ οἰκεῖον εἴληπται, τῷ Ὀπουντίῳ λέγω τὸ κόραξ. ὅτι ἅρπαξ καὶ ἀναιδής. ὅτι δὲ καὶ μονόφθαλμος ἐστι, προείρηται. οὐ πάντως δὲ ὡς ἐπώνυμον. κάπηλος δὲ ἀντὶ τοῦ μάγειρος. ἔσκωπτε δὲ ἐστί. εἴρηται δὲ ἐν τοῖς πρόσθεν, ὅτι χωλός ἐστιν ὁ Πέρδιξ. ἀφ᾽ οὗ φασὶ τὴν παροιμίαν Πέρδικος σκέλος, ἐπὶ τῶν λεπτοπόδων. ἄλλως ὁ Πέρδιξ ὄνομα καπήλου. χωλὸς δὲ ἦν ἐστί. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀναγύρῳ. καὶ μελλήθεὶς γὰρ ἦν Πέρδιξ χωλός. τούτου δὲ πολλοὶ μέμνηνται. ἀπὸ τούτου δέ φασι τὴν παροιμίαν Πέρδικος σκέλος. ἧς καὶ Ἀριςοφάνης ἐν τοῖς ἀμίςροις παροιμίαις μνημονεύει. Μενίππῳ δὲ ἦν χελιδών.] διὰ τὸ ἱπποτρόφον εἶναι καὶ καυτηρίῳ τοῦτον χρῆσθαι, οὕτως ὠνομάσθη. Ὀπουντίῳ δ᾽ ὀφθαλμὸν] Δίδυμος ὡς τοιοῦτον τὴν ὄψιν ὄντος μνημονεύει αὐτοῦ καὶ μέγα ῥύγχος ἔχοντος, καὶ ὁ τὰς Ἀταλάντας γράψας καὶ Εὔπολις ἐν Ταξιάρχαις. Σύμμαχος. φαίνονται τὸν Λυκοῦργον Αἰγύπτιον εἶναι νομίζοντες, ἢ τὸ γένος, ἢ τοὺς τρόπους. Φερεκράτης ἀγρίοις. οἶμαι δὲ αὐτὸν νυνδὶ ἀνύειν εἰς τὴν Αἴγυπτον φέροντα οἰκείας λέξεις, ἵνα μὴ συνέχῃ τοῖσι Λυκούργου πατρῴοις. μήποτε καὶ εἰς τὸ αὐτὸ καὶ Κρατῖνος Δηλιάσι. τούτους δὲ ὄπισθεν ἴτω φέρων δίφρον Λυκοῦργος ἔχων καλάσιριν. ὁ δὲ καλάσιρις, χιτὼν πλατύσημος. φησὶ δὲ Καλλίσθενης ὅτι Αἰγυπτία ἡ λέξις. διαβάλλει δὲ αὐτόν, ἢ ὡς ξένον ἢ ὡς πονηρόν.

E F G

Κορυδός.] μήποτε ἐξυνοκέφαλος ἦν ἐν τοῖς ἄνω καὶ ὀρνιθώδης τὴν κεφαλήν. ὅτι δὲ καὶ αἰσχρὸς ἦν ἐν Θεσμοφοριαζούσαις δηλοῖ. Χηναλώπηξ.] πανοῦργος ἦν. διὸ ἀλώπηξ. καὶ ὅτι οὐ μόνον ἀναιδὴς, τὸ γὰρ χὴν θρασύ, ἀλλὰ καὶ πονηρόν. ὁ δὲ Δίδυμος Θεαγένη καὶ Φιλοκλέα φασὶν ὀρνιθώδεις εἶναι.

Ἶβις Λυκούργῳ. Χαιρεφῶντι, νυκτερίς.
Συρακουσίῳ δὲ, κίττα. Μειδίας δ' ἐκεῖ,
Ὄρτυξ ἐκαλεῖτο. καὶ γὰρ εἴκειν ὄρτυγι
Ὑπὸ στυφοκόμπου τὴν κεφαλὴν πεπληγμένῳ.
Ἦδον δ' ὑπὸ φιλορνιθίας πάντες μέλη.
Ὅπου χελιδὼν ἦν τις ἐμπεποιημένη,
Ἢ πηνέλοψ, ἢ χήν τις, ἢ περιστερά.
Ἢ πτέρυγες. ἢ πτεροῦ τι καὶ μικρὸν προσῆν.
Τοιαῦτα μὲν τἀκεῖθεν. ἓν δέ σοι λέγω.
Ἥξουσ' ἐκεῖθεν δεῦρο, πλεῖν ἢ μύριοι,
Πτερῶν δεόμενοι, καὶ τρόπων γαμψωνύχων,
Ὥστε πτερῶν σοι τοῖς ἐποίκοις δεῖ ποθεν.
Πε. Οὐκ ἆρα μὰ Δί' ἡμῖν ἔτ' ἔργον ἑστάναι.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα σὺ μὲν ἰὼν, τὰς ἀρρίχους
Καὶ τοὺς κοφίνους ἅπαντας ἐμπίπλη πτερῶν.
Μανῆς δὲ φερέτω μοι θύραζε τὰ πτερά.
Ἐγὼ δ' ἐκείνους τοὺς προσιόντας δέξομαι.

Ibis Lycurgo, Cherephonti veſpertilio,
Syracuſio autem citta. Medias autem illic
Coturnix vocabatur: etenim ſimilis erat coturnici
A ſtyphocompo capite percuſſo.
B *Canebant autem omnes ab amicitia auium omnes cantilenas.*
Vbi hirundo erat aliqua depicta.
Vel penelops, vel anſer aliquis, vel columba,
Vel ala, vel penna quid & paruum adeſſet.
Talia quidem illinc, vnum autem tibi dico,
Venient illinc huc plusquàm mille,
Alis indigentes, & moribus curuis vngues,
C *Vt alarum tibi inhabitantibus opus ſit alicunde.*
PI. *Non igitur per Iouem nobis amplius opus ſtare,*
Sed quàm citiſſime tu quidem iens, ciſtas
Et cophinos omnes imple pennis.
Manens autem portet mihi foras alas,
Ego autem illos accedentes ſuſcipiam.

Σχόλια. Ἶβις Λυκούργῳ.] ἢ ὡς Αἰγυπτίῳ. ἢ ὡς μακροσκελεῖ. ἶβις δὲ ὄρνεον πλεονάζον ἐν Αἰγύπτῳ. Χαιρεφῶντι.] ὁ Χαιρεφῶν, μέλας καὶ ἰσχνὸς προείρηται. νυκτερὶς δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις. οὗτος ἂν εἴη Χαιρεφῶν ὁ Σωκρατικός. Συρακουσίῳ δὲ κίττα.] λάλος γὰρ ἦν παρὰ τὸ ὄνομα. καὶ Εὔπολις ὡς λάλον ἐν Πόλεσι διασύρει. Συρακούσιος δὲ ἔοικεν ἡνίκα ἂν λέγῃ τοῖς κύνεσι τοῖς ἐπὶ τῶν τειχίων. ἀναβὰς γὰρ ἐπὶ βῆμα ὑλακτεῖ περιτρέχων. δοκεῖ δὲ καὶ ψήφισμα μὴ κωμῳδεῖσθαι ὀνομαστί τινα, ὡς Φρύνιχος ἐν Μονοτρόπῳ φησί. ψῶρ' ἔχε Συρακούσιον. ἐπιφανὴς γὰρ αὐτῷ καὶ μέγα τύχοι, ἀφείλετο γὰρ κωμῳδεῖν οὓς ἐπεθύμουν. διὸ πικρότερον αὐτῷ προσφέρονται. Μειδίας δ' ἐκεῖ ὄρτυξ.] ὁ μὲν Δίδυμος οὕτως. ὁ δὲ Ἀμμώνιος οἴεται ἐξ ἐπιθέτου Μειδίαν ὄρτυγα καλεῖσθαι. γελοίως διὰ τὸ κυβευτὴν εἶναι, καὶ ἐν πυρῷ τοὺς ὄρτυγας κόπτειν. οὕτως αὐτὸν Ἀριστοφάνης προσεῖπε. δηλοῖ δὲ τοῦτο Ἀριστοφάνης ἐν Πελαργοῖς. χρηστὸν μὴ κατὰ Μειδίαν ὀρτυγοκόπον. λέγει δὲ ἐν Πεισάνδρῳ ὁ αὐτὸς, ὡς καὶ περὶ ἀλεκτρυόνας αὐτοῦ ἐσπουδακότος. διαβάλλεται δὲ εἴς τε πονηρίαν ὡς Πλάτων ἐν Νίκαις. καὶ κλοπὰς δημοσίων, ὡς Μεταγένης ἐν Ὁμήρῳ, καὶ συκοφαντίᾳ. κόβαλός τε εἶναι ἐλέγετο, καὶ πλουταλαζών, ὡς Φρύνιχος ἐν Ἐφιάλτῃ. ὁ δὲ Σύμμαχος εἰκὸς ἐοίκει. ὄρτυγα δὲ λέγει, ὅτι ὀρτυγοκόπος ἦν. περὶ οὗ προείρηται. φέρεται δὲ ἐν τοῖς πλείστοις, ὑπὸ στυφοκόμπου. καὶ σαφὲς οὐδὲν ἔστιν εὑρεῖν. Διονύσιος δὲ

D ὁ Ζώπυρος γράφει ὑπ' ὀρτυγοκόμπου. καὶ ἐξηγεῖτο, ὅτι ἐγκέκοπται τὸ μ. θέλει γὰρ εἰπεῖν τὸν ὀρτυγοκόμπον. ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὸν ὀρτυγοκόμπον. Ὑπὸ στυφοκόμπου.] ὁ μάχιμος ὄρτυξ. παρὰ τὸ στερεῶς κόπτειν. ὅπερ ὄρνις ἔπλασε παρὰ τὸ κολάπτειν τὴν κεφαλὴν, ὃ συμβαίνει τοῖς ὄρτυξιν. Ὅπου χελιδών.] εἰς τὰ Σιμωνίδου μέλη ἀφήρηται. ἐναντία χελιδών. Ἢ πηνέλοψ.] ὁ πηνέλοψ νῆσσα μὲν ὅμοιον περιστερᾷ δὲ μέγεθος. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Στησίχορος καὶ Ἴβυκος. εἰς τὸ αὐτὸ τὰ μὲν ἄλλα ἐν συμπληρώμασι. ὁ δὲ πηνέλοψ μείζων μὲν ἢ κατὰ νῆτταν ὅμοιον. Ἢ πτέρυγες ἢ
E πτεροῦ τι.] ὅπου μέρος τι πτεροῦ ἢ μόριον ὑπῆρχεν ἐν ποιήματι, ᾖδον αὐτό. Τὰς ἀρρίχους.] τὸ χ διὰ τὸ θηλυκῶς εἰπεῖν, τὰς ἀρρίχους ἡ ἀρρίχη. ἐξηγοῦνται δέ τινες κόφινον. ἢ πτέον οἰνῷ ἐν μέλει τοῦ αὐτοῦ γλώσσης εἶναι. διάφορον δέ τι. λέγουσι δὲ καὶ νῦν Συρακούσιοι ἀρρίχους. Ἐμπίπλη πτερῶν.] πρὸς τὸ χορηγεῖν τοὺς βουλομένους ὀρνιθωθῆναι τῶν ἀνθρώπων εἴρηται ταῦτα. ἄλλως, ἐμπίπλη. Ἀττικὸν ἦν γὰρ τὸ κοινὸν, ἀπὸ τοῦ πίπλημι, πίμπλαθι, ὡς
F ἵσταθι. ὅμοιον δέ ἐστι καὶ τὸ Κύκλωψ, τῇ πίε οἶνον ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα, παρὰ τῷ ποιητῇ. Ἀττικοὶ γὰρ οὐ τρέπουσι ἐπὶ τὴν εἰς μι τὸ ιστεῖς τὸ θ ἐν τοῖς προστακτικοῖς, καὶ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν ὡς ἡ κοινή. ἵστημι, ἵσταθι, καὶ πίμπλημι πίμπλαθι. ἀλλὰ τελείαν ἀποβάλλουσι τὸ ν ποιούμενοι πίμπλη καὶ ἵστη λέγουσιν, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ τίθημι, τίθη.

Πείσθεταιρος — G — κόλακες.

Χο. ΤΑχὺ δ' ἂν πολυάνορα τάνδε πόλιν
Καλεῖ τις ἀνθρώπων ἄν.
Πε. Τύχη μόνον προσείη.

CH. *Cito autem multorum virorum hanc ciuitatem*
Vocabit aliquis hominum.
PI. *Fortuna ſolùm adſit.*

Σχόλια. Ταχὺ δ' ἂν πολυάνορα.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη παρὰ τὸ ἔοικεν ἐκ δυοῖν δακτυλικῶν κώλων τοῖς ἀνα-

ἀναπαιστικῶν καὶ ἰαμβικῶν ιζ. ὧν τὸ πρῶτον ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β ἰαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται ἀνακρεόντειον. τὸ γ ὅμοιον. τὸ δ ὅμοιον τῷ α. τὸ ε ὅμοιον τῷ β. τὸ ϛ καὶ τὸ A ζ. ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ. τὰ η θ ι ὅμοια τῷ α. τὰ δ' ἄλλα τῷ β. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις διπλαῖ.

Bisetvs. Ταχὺ δ', ἀντὶ τοῦ ταχέως, ἐν τάχει, κατὰ τάχος.

Χο. Κατέχουσι δ' ἔρωτες ἐμᾶς πόλεως.
Πι. Θᾶττον φέρειν κελεύω.
Χο. Τί γὰρ οὐκ ἔνι ταύτῃ
Καλὸν ἀνδρὶ μετοικεῖν.
Σοφία, πόθος, ἀμβροσία, χάριτες.
Τό, τε τῆς ἀγανόφρονος ἡσυχίας
Εὐήμερον πρόσωπον.
Πι. Ὡς βλακικῶς διακονεῖς.
Οὐ θᾶττον ἐγκονήσεις;
Χο. Φερέτω κάλαθον ταχύ τις πτερῶν.
Σὺ δ' αὖθις αὖ γ' ἐξόρμα,
Τύπτων γε τουτονὶ ὡδί.
Πάνυ γὰρ βραδύς τίς ἐστιν ὥσπερ ὄνος.
Πι. Μανῆς γάρ ἐστι δειλός.

CH. Detinent autem amores meæ ciuitatis.
PI. Citò ferre iubeo.
B CH. Quid enim non ineſt huic,
(Bonum viro transmigrare)
Sapientia, deſiderium, immortalitas, gratia.
Hacq́ valde prudentis quietis
Manſueta perſona.
PI. Valde ignauè miniſtras,
Non citò feſtinabis?
CH. Ferat calathum citò aliquis alarum.
Tu autem rurſus iterum irrue,
Verberans hunc ſic:
C Valde enim tardus quidem eſt tanquam aſinus.
PI. Manes enim eſt timidus.

Σχόλια. Ἐμᾶς πόλεως.] λείπει ἀνθρώπους. ἕνεκα τῆς πόλεως τῆς ἐμῆς φησὶ κατέχουσιν οἱ ἔρωτες τοὺς ἀνθρώπους ἀντὶ τοῦ ἐρῶσιν ἄνθρωποι τῆς ἐμῆς πόλεως. Θᾶττον φέρειν.] τοὺς κοφίνους τῶν πτερῶν. δῆλον δὲ ὅτι ταῦτα πρὸς τὸν Μανῆν. Ὡς βλακικῶς.] ἀντὶ τοῦ βραδέως. Πεισθέταιρος πρὸς τὸν Μανῆν. Σὺ δ' αὖθις ἐξόρμα] ἀποστρέφει τὸν λόγον ὁ χορὸς πρὸς τὸν Πεισθέταιρον εἰσιέντα ἐπεῖξαι τὸν οἰκέτην ὡδί. Μανῆς γάρ ἐστι δειλός.] ὑποκοριστικῶς ἀντὶ τοῦ δείλαιος. πρὸς ἄλλον δὲ λέγει τύπτων τὸν Μανῆν. εἴσθεσις δὲ χοροῦ ἐπῳδικὴ μετὰ διπλῆς τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τιθεμένης, προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας περιόδου. κώλων ἀναπαιστικῶν ϛ. ὧν τὰ α β πενθημιμερῆ. τὰ γ δ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ τετράμετρα δύο. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.
D

ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ε.

Χο. ΣΥ δὲ τὰ πτερὰ πρῶτον
Διάθες τάδε κόσμῳ.
Τά τε μουσικὰ ὁμοῦ, τά τε μαντικὰ, καὶ
Τὰ θαλάσσι'. ἔπειτα δ' ὅπως φρονίμως
Πρὸς ἄνδρ' ὁρῶν πτερώσεις.
Πι. Οὔτι μὰ τὰς κερχνῄδας ἔτι σου σχήσομαι,
Οὕτως ὁρῶν σε δειλὸν ὄντα καὶ βραδύν.

Versio membrorum
quinque.

CH. TV autem alas primum
Diſpone has ornatu,
E Hacq́ muſicas ſimul, hasq́ vaticinatorias, &
Marinas. poſtea autem quomodo ſapienter
Ad virum aſpiciens alabis?
PI. Non aliquid per cerchneidas amplius tolerabo,
ſic videns te timidum exiſtentem & tardum.

Σχόλια. Διάθες τάδε κόσμῳ.] ἀντὶ τοῦ διάκρινον τὰ πτερὰ κατὰ τάξιν ἑκάστῳ ἀνδρὶ προσήκοντα. μουσικὰ δὲ λέγει, κύκνων καὶ ἀηδόνων, ὅτι μάλιστα εὔφωνά ἐστι. μαντικὰ δὲ κοράκων καὶ ἀετῶν καὶ τῶν λοιπῶν, οἷς οἰωνίζεται. θαλάσσια δὲ, λάρων καὶ αἰθυιῶν καὶ τῶν ὁμοίων. Οὔτοι μὰ τὰς κερχνῄδας.] τύπτων τὸν δοῦλον τὸν Μανῆν ταῦτα λέγει ὁ Πεισθέταιρος.
F

ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Parricida, Piſthe-terus.

Εἴσθεσις περιόδου κώλων καὶ στίχων λϛ.

Bisetvs. Πατραλοίας πρὸς τὴν ὀρνίθων πόλιν G ἥκει, ἐπιθυμῶν τὸν βίον, καὶ τοὺς νόμους ἐπαινῶν.

Πα. ΓΕνοίμαν αἰετὸς ὑψιπέτας,
Ὡς ἂν ποταθείην ὑπὲρ ἀτρυγέτου

PA. FIam aquila altiuolans,
Vt volarem indomita

Σχόλια. Γενοίμαν αἰετός.] εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου κώλων καὶ στίχων λϛ. ὧν τὰ α' δύο ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ϛ κῶλον μονόμετρον βραχυκατάληκτον. οἱ δ' ἄλλοι

τρίμετρα. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως καὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐν τοῖς Καλλιστράτου δὲ τοῖς ἐξ Οἰνομάου τοῦ Σοφοκλέους. προ- A σωπι πατραλοίας ἀκηκοὼς τὸ ἐν Ὄρνισι νόμιμα, ὅτι ἔξον τὸν πατέρα τύπτειν.

Γλαυκᾶς ἐπ' οἶδμα λίμνας.
Πει. Ἔοικεν οὐ ψευδαγγελὴς εἶν' ἄγγελος.
Ἄδων γὰρ ὅδε τις αἰετοὺς, προσέρχεται.
Οα. Αἰβοῖ.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι γλυκύτερον.
Ἐρῶ δ' ἔγωγε τῶν ἐν ὄρνισι νομῶν.
Ὀρνιθομανῶ γάρ. καὶ πέτομαι. καὶ βούλομαι
Οἰκεῖν μεθ' ὑμῶν κἀπιθυμῶ τῶν νομῶν.
Πει. Ποίων νομῶν; πολλοὶ γὰρ ὀρνίθων νόμοι.
Πα. Πάντων. μάλιστα δ' ὅτι καλὸν νομίζεται,
Τὸν πατέρα τοῖς ὄρνισιν ἄγχειν καὶ δάκνειν.
Πει. Καὶ νὴ Δί' ἀνδρεῖόν γε πάνυ νομίζομεν
Ὃς ἂν πεπλήγῃ τὸν πατέρα νεοττὸς ὤν.
Πα. Διὰ ταῦτα μέντοι, δεῦρ' ἀνοικισθεὶς ἐγὼ
Ἄγχειν ἐπιθυμῶ τὸν πατέρα, καὶ πάντ' ἔχειν.
Πει. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν νόμος
Παλαιὸς, ἐν ταῖς τῶν πελαργῶν κύρβεσιν.
Ἐπὴν ὁ πατὴρ ὁ πελαργὸς ἐκπετησίμους
Πάντας ποιήσῃ τοὺς πελαργιδεῖς τρέφων,
Δεῖ τοὺς νεοττοὺς τὸν πατέρα πάλιν τρέφειν.
Πα. Ἀπέλαυσα γὰρ νὴ τὸν Δί' ἐλθὼν ἐνθαδὶ,
Εἴπερ γέ μοι καὶ τὸν πατέρα βοσκητέον.
Πει. Οὐδέν γ' ἐπειδὴ περ γὰρ ἦλθες, ὦ μέλε
Εὔνους, πτερώσω σ' ὥσπερ ὄρνιν ὀρφανόν.
Σοὶ δ' ὦ νεανίσκ' οὐ κακῶς ὑποθήσομαι.
Ἀλλ' οἷάπερ αὐτὸς ἔμαθον ὅτε παῖς ἦν. σὺ γὰρ
Τὸν μὲν πατέρα μὴ τύπτε. ταύτην δέ γε λαβὼν,
Τὴν πτέρυγα, καὶ τουτὶ τὸ πλῆκτρον θἀτέρᾳ,
Νομίσας ἀλεκτρυόνος ἔχειν γε τὸν λόφον.
Φρούρει, στρατεύου, μισθοφορῶν σαυτὸν τρέφε.
Τὸν πατέρ' ἔα ζῆν. ἀλλ' ἐπειδὴ μάχιμος εἶ,
Εἰς τἀπὶ Θρᾴκης ἀποπέτου, κἀκεῖ μάχου.
Πα. Νὴ τὸν Διόνυσον εὖ γέ μοι δοκεῖς λέγειν.
Καὶ πείσομαί σοι. Πει. νοῦν ἄρ' ἕξεις νὴ Δία.

Alba in vndam paludis.
PI. Apparet non mendax nunciator eſſe nuncius,
Canens hic aliquis aquila aduenit.
PA. Papæ, non eſt nihil volare dulcius,
B *Amo autem ego has in auibus leges.*
Auium more inſanio enim, & volo, & volo
Habitare vobiſcum, & cupio leges.
PI. Quales leges? multæ enim auium leges.
PA. Omnes maximè quod bonum putatur,
Patrem auibus ſuffocare & mordere.
PI. Et per Iouem virilem valde putamus,
Qui percuſſit patrem pullus exiſtens.
PA. Propter hæc quidem huc habitans, ego
C *Suffocare cupio patrem & omnia habere.*
PI. Sed eſt nobis auibus lex
Antiqua, in ciconiarum tabellis.
Poſtquam pater pelargus euolabiles
Omnes faciet, pelargides nutriens,
Oportet pullos patrem rurſus nutrire.
PA. Accepi enim per Iouem veniens huc,
Siquidem mihi & patrem paſcendum.
PI. Nihil. quoniam enim veniſti ô miſer
D *Beneuolus, alabo te tanquam auem orphanam.*
Tibi autem ô adoleſcentule non malè ſuggeram,
Sed qualia ipſe didici quando puer eram. tu enim
Patrem quidem ne verbera, hanc autem capiens
Alam, & hoc plectrum altera,
E *Putans galli habere criſtam,*
Cuſtodi, milita, mercedem ferens, te ipſum nutri,
Hunc patrem ſine viuere. ſed quoniam pugnatores,
In hac in Thracia auola, & illic pugna.
PA. Per Dionyſium, benè mihi videris dicere,
Et parebo tibi. PI. *Mentem igitur habebis per*
F *Iouem.*

Σχόλια. Λίμνας] καὶ ἐπὶ λίμνην τὴν θάλασσαν εἴρηκεν.

Bisetus. Λίμνας, λίμνης. λίμνη δὲ ἡ θάλασσα ἐνίοτε παρ' Ὁμήρῳ. λέγεται παρὰ τὸ λίαν μένειν. καταχρηστικώτερον δὲ καὶ περὶ τῶν ποταμῶν καὶ περὶ τῆς θαλάσσης λέγεται.

Σχόλια. Οὐ ψευδαγγελής.] οὐ ψευδῆ ἀπαγγέλλων. Αἰβοῖ.] τὸ αἰβοῖ οὐ μόνον ἐπὶ σχετλιασμοῦ ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἡδονῆς ὡς καὶ νῦν. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι] μετὰ τὸν ἑνὸς στίχου φέρουσί τινες διάλειμμα καὶ Ἀριστοφάνης πλήρωμα, οὕτως ἐρῶ δ' ἔγωγε τῶν ἐν ὄρνισι νομῶν. Πολλοὶ γὰρ ὀρνίθων] γῦπες καὶ κόρακες περὶ νεκροὺς νέμονται, οἱ δὲ λάροι τὴν θάλασσαν. ποίας οὖν νομῆς ἐπιθυμεῖς.

Bisetus. Γράφεται νόμοι, καὶ νομοί. νομὸς δὲ ἡ νομὴ ταυτὸ, παρὰ τὸ νέμεσθαι, τὸ βόσκεσθαι, καὶ τρέφεσθαι. οἱ δὲ νόμοι παροξυτόνως γράφεις, τοὺς θεσμοὺς τοιούτους. ὁ δὲ τόνος, ἡ προσῳδία διάφορος τὴν ἀμφιβολίαν αἴρει. τάχα δὲ παιδιᾶς χάριν τῇ τοιᾷ ἀμφιβολίᾳ ἐν τῇ τῆς φωνῆς προφορᾷ ἐχρήσατο.

Σχόλια. Ἐν ταῖς τῶν πελαργιδῶν κύρβεσιν.] κύρβεις χαλκαῖ σανίδες ἔνθα τοὺς νόμους γράφουσι. κατὰ δὲ ἐνίους, ἄξονες τρίγωνοι ἐν οἷς ἦσαν οἱ τῶν πόλεων νόμοι γεγραμμένοι καὶ αἱ δημόσιαι ἱεροποιίαι. καθάπερ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶ καὶ Ἀ- G πολλόδωρος. κύρβεις δὲ, ἤτοι παρὰ τὸ κεκορυφῶσθαι εἰς ὕψος ἀνατεταμένας, ἢ ἀπὸ τῶν Κορυβάντων. ἐκείνων γὰρ εὕρημα ὥς φησι Θεόπομπος ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας. φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης, ἀληθὲς εἶναι τὸν περὶ τῶν πελαργῶν λόγον, ὁμοίως δὲ αὐτοῖς ποιεῖν καὶ τοὺς ἀέροπας. διὸ ἐν τοῖς σκήπτροις ἀνωτέρω μὲν πελαργὸν τυποῦσι, κατωτέρω δὲ ποτάμιον ἵππον, δηλοῦντες ὡς ὑποτέτακται ἡ βία τῇ δί.

τῷ ἀντιπελαργεῖν. οἱ γὰρ πελαργοὶ, ἀντιπελαργοῦσιν ὅτε ἐπὶ τῶν πτερῶν βαδίζουσι τοὺς πατέρας γεγηρακότας βαστάζοντες. οἱ δὲ ἱπποπόταμοι, ζῶον ἀδικώτατον. περὶ μὲν οὖν τὸ τοὺς πελαργοὺς ἀντιτρέφειν τὸν πατέρα, Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ προσθεὶς αὐτοῖς καὶ τοὺς αἴροπας λέγων οὕτως. περὶ μὲν οὖν τῶν πελαργῶν ὅτι ἀντιτρέφονται, θρυλλεῖται παρὰ πολλοῖς. φασὶ δέ τινες καὶ τοὺς αἴροπας τοῦτο ποιεῖν. Ὥσπερ ὄρνιν ὀρφανὸν] ὡς μὴ ἔχοντα πατέρα. Θάῤῥει οὖν. οὐ γὰρ θρέψεις τὸν πατέρα. ἢ ὅτι καὶ οὕτως ἐστὶν ὄρνις καλούμενος. Ἔμαθον ὅτε παῖς ἦν.] ἀντὶ τοῦ ἦν Ἀττικῶς. Σύμμαχος. καθόπερ ἕξει αὐτὸν τῇ πτέρυγι ὡς ἀσπίδι. τῷ δὲ πλήκτρῳ ὡς ξίφει. τῷ δὲ λόφῳ ὡς περικεφαλαίᾳ. Δίδυμος δὲ ἀντὶ τῆς πτέρυγος ἀσπίδα δίδωσιν αὐτῷ. ἀντὶ δὲ τοῦ πλήκτρου, ξίφος. ἦλθε γὰρ ὡς ἀλεκτρυὼν ὁπλισθῆναι, ἐπεὶ κἀκεῖνοι τοὺς πατέρας τύπτουσι. Πλῆκτρον] ὅπερ περιετίθεσαν τοῖς ἀλεκτρυόσι χαλκοῦν ἐν τῷ μάχεσθαι. καὶ παροιμία. αἶρε πλῆκτρον ἀμυντήριον. καὶ κεῖνοι γὰρ ἔχουσι πλῆκτρα οἷς μάχονται.

BISETVS. Θητέρα] τῇ ἑτέρᾳ χειρί.

Σχόλια. Φρούρει. στρατεύου] συμβουλεύει αὐτῷ ποιεῖν ἃ πρέπει νέους ἐργάζεσθαι, καὶ μὴ κάθησθαι ἐκ τοῦ δημοσίου τρέφεσθαι. ἄλλως. παρακελεύεται αὐτῷ στρατεύεσθαι καὶ μισθὸν λαμβάνειν. καὶ ἐκ τούτου διατρέφεσθαι. μισθοῦ γὰρ στρατεύονται ὑπὲρ ἄλλων πόλεων. κωμῳδεῖ δὲ Ἀθηναίους ὡς μὴ στρατεύοντας. Εἰς τἀπὶ Θρᾴκης.] ἐπεὶ συνεχῶς ἐγίνετο στρατεία ἐπὶ Θρᾴκης τοῖς Ἀθηναίοις. ἢ ὅτι ἱερὸν ἐστὶ τοῦ Ἄρεως χωρίον ἡ Θρᾴκη.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

CYNESIAS, PISTHETERVS.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἑτερόστροφον, κώλων καὶ στίχων ι.

Constitutio per circuncisionem aliter verſa.

BISETVS. Ἔρχεται καὶ Κινησίας, ὃς ὄρνις γενέσθαι βούλεται, ὅπως μετάρσιος φέρεσθαι δύνηται.

Κι. Ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὄλυμπον
Πτερύγεσσι κούφαις. πέτομαι δ' ὁδὸν
Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλαν μελέων.
Πι. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα, φορτίου δεῖται πτερῶν.
Κι. Ἀφόβῳ φρενὶ,
Σώματι γενεὰν ἐφέπων.
Πι. Ἀσπαζόμεσθα φιλύξενον Κινησίαν.
Τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν ἀνὰ κύκλον κυκλεῖς;
Κι. Ὄρνις γενέσθαι βούλομαι,
Λιγύφθογγος ἀηδών.

CI. SVpra volo iam ad Olympum
Alis leuibus, volo autem viam
Aliquando in aliam cantuum.
PI. Hac respondere indiget alarum.
CI. Intrepida mente
Corpori generationem narrans.
PI. Saluto tilianum Cineſiam.
Quid huc pedem tu claudum in circulo circundas?
CI. Auis fieri volo
Stridula luſcinia.

Σχόλια. Ἀναπέτομαι δή.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη περίοδος προῳδοῦ χοροῦ ἔοικε κώλων καὶ στίχων συγκειμένη ἀναπαιστικῶν καὶ ἰαμβικῶν ι, ἐπιμεμιγμένων τετραβράχεσιν ὧν τὸ α'. ἀναπαιστικὸν πενθημιμερὲς τοῦ α' ποδὸς τετραβράχεος. τὸ β' δίμετρον καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. τὸ τρίτον δίμετρον βραχυκατάληκτον. οἱ δὲ ζ' ἢ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. τὸ ε' ἀναπαιστικὴ βάσις καταληκτικὴ εἰς δισύλλαβον. τὸ ς' ὅμοιον τῷ γ'. τὸ θ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ι' ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ Ἀνακρέοντος. ἀναπέτομαι πρὸς Ὄλυμπον πτερύγεσσι κούφαις διὰ τὸν ἔρωτα. οὐ γὰρ ἐμοὶ θέλει συνηβᾶν. διὸ καὶ τὸ χ' ἔχουσι δύο στίχοι. Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλαν.] τὸ ἀπ' ἄλλων εἰς ἄλλα μέλη τρέπεσθαι βούλεσθαι δηλοῖ. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα φορτίου.] διὰ τὸ συνεχῶς αὐτὸν λέγειν πέτομαι καὶ πτερύγεσσι. Σώματι γενεὰν ἐφέπων] τινὲς ἐπέων. ἐπιτηδὲς ἀδιανοητεύεται, θέλων διαβαλεῖν τὰ Κινησίου ποιήματα. ἀσυνάρμοστον δὲ τοῦτο τὸ κῶλον προσεῤῥάφθαι. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ἀφόβῳ σώματι πέτομαι γενεὰν ὀρνίθων ἐφέπων, ἀντὶ τοῦ μέτρων. Φιλύρινον Κινησίαν.] Καλλίστρατος γὰρ φησί. ἡ γὰρ φιλύρα χλωρὰ, χλωρὸς δὲ καὶ οὗτος. Εὐφρόνιος. κοῦφον ὡς ἂν διθυραμβοποιὸν εὐτελῆ. καὶ κοῦφα ποιοῦντα. τοιοῦτον γὰρ τὸ ξύλον κοῦφον. καὶ ἐλαφρόν. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς καὶ χωλόν. διὰ τοῦ, πόδα σὺ κυλλόν.

BISETVS. Καλῶς δὲ, καὶ κατὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον Σουίδας φιλύρινον δι' ἑνὸς λ γράφει. φιλύρα δὲ εἶδος δένδρου ἔχον φλοιὸν βύβλῳ παπύρῳ ὅμοιον. καὶ φιλύρινον κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ἀσθενές. ἀσπαζόμεσθα δὲ, μέτρου χάριν γραπτέον.

Σχόλια. Τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν] ὅτι πολλάκις τὸ μὲν κυλλὸν, ἐπὶ τῶν ποδῶν τίθεασιν, ὅθεν κυλλοπόδιον. τὸ δὲ χωλὸν ἐπὶ τῆς χειρὸς ὡς Εὔπολις, ὅτι χωλός ἐστι τὴν ἑτέραν χεῖρα ὡς λέγεις. καὶ Εὐφρόνιος μὲν χωλὸν εἶναι τὸν Κινησίαν φησίν. ἢ τάχα, ἐπεὶ πολλάκις ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ποδὶ κούφῳ. ἢ ποδὶ λευκῷ, ἢ πόδα τιθείς. ἤ τι τοιοῦτον, τὸ κυλλὸν προσέθηκεν. ἄλλως. Δίδυμος μὲν κύκλον. ἐπεὶ κυκλίων ᾀσμάτων ποιητής ἐστι. κυλλὸν δὲ, ἐπεὶ χωλὸς ἦν. εἴρηται δὲ περὶ αὐτοῦ ἐν Βατράχοις. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Διδασκαλίαις δύο φησὶ γεγονέναι. Σύμμαχος οὕτως. Εὐφρόνιος. ἐπεὶ κυλλὸς ἦν ὁ Κινησίας. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ πολὺ παρ' αὐτοῖς ἐστι τὸ ποδὶ λευκῷ, καὶ ποδὶ κούφῳ. καὶ πόδα τιθείς. ἤ τι τοιοῦτον, τὸ κυλλὸν προσέθηκεν. Λιγύφθογγος ἀηδών] λιγύφθογγος ἔφη διὰ τὸν μόχθον ἢ τὸν θρῆνον τὸν ἀδιαλείπτως ἐξ αὐτῆς εἰς τὸν παῖδα γενόμενον. γράφεται λιγύμυθος, ἢ λιγύμοχθος.

BISET. Εἴδησις περιόδου ἀμοιβαίας στίχων καὶ κώλων κη.

Πε. Παῦσαι μελῳδῶν· ἀλλ᾽ ὅ,τι λέγεις εἰπέ μοι.
Κι. Ὑπὸ σοῦ πτερωθεὶς, βούλομαι μετάρσιος
Ἀναπτόμενος ἐκ τῶν νεφελῶν καινὰς λαβεῖν
Ἀεροδινήτους καὶ νιφοβόλους ἀναβολάς.
Πει. Ἐκ τῶν νεφελῶν γὰρ ἄν τις ἀναβολὰς λάβοι;
Κρέμαται μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἡμῶν ἡ τέχνη.
Τῶν διθυράμβων γὰρ τὰ λαμπρὰ γίγνεται.
Ἀέρια καὶ σκότιά γε καὶ κυαναυγέα.
Καὶ πτεροδόνητα. σὺ δὲ κλυὼν, εἴσει τάχα.
Πει. Οὐ δῆτ᾽ ἔγωγε. Κι. νὴ τὸν Ἡρακλέα σύ γε.
Ἅπαντα γὰρ δίειμί σοι τὸν ἀέρα.
Εἴδωλα πετεηνῶν αἰθεροδρόμων.
Οἰωνῶν ταναοδείρων.
Πει. Ὠόπ. Κι. τὸν ἁλαδρόμον ἁλάμενος
Ἅμ᾽ ἀνέμων πνοαῖσι βαίην.
Πει. Νὴ Δί᾽ ἐγώ σου καταπαύσω τὰς πνοάς.
Κι. Τοτὲ μὲν, νοτίαν στείχων πρὸς ὁδόν.
Τοτὲ δ᾽ αὖ βορέᾳ σῶμα πελάζων.
Ἀλίμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων.
Χαρίεντά γ᾽ ὦ πρεσβῦτ᾽ ἐσοφίσω καὶ σοφά.
Πε. Οὐ γὰρ σὺ χαίρεις πτεροδόνητος γενόμενος;
Κι. Ταυτὶ πεποίηκας τὸν κυκλιοδιδάσκαλον.
Ὃς ταῖσι φυλαῖς περιμάχητός εἰμ᾽ ἀεί;
Πε. Βούλει διδάσκειν καὶ παρ᾽ ἡμῖν οὖν μένων,
Λεωτροφίδῃ χορὸν πετομένων ὀρνέων;
Κεκροπίδα φυλήν. Κι. καταγελᾷς μου δῆλος εἶ.
Ἀλλ᾽ οὖν ἔγωγ᾽ οὐ παύσομαι τοῦτ᾽ ἴσθ᾽ ὅτι,
Πρὶν ἂν πτερωθεὶς διαδράμω τὸν ἀέρα.

A PI. *Ceſſa cantans, ſed quodcunque dicis, dic mihi.*
CI. *A te alatus, volo altius*
Supra volans, ex nebulis nouas capere
Aere motas, niue tectas ſcalas.
PI. *Ex nebulis enim aliquis ſcalas capiat.*
Suſpenditur quidem igitur nobis ars.
Dithyramborum enim ſplendida fiunt
B *Aeria & tenebroſa, & nigrè ſplendentia,*
Et alis mota: tu autem audiens ſcies citò.
PI. *Non certè ego.* CI. *Per Herculem tu.*
Omnem enim narro tibi aerem,
Simulacra volatilium æthere currentium,
Auium extenſarum collo.
PI. *Oop.* CI. *Marinum curſum errans,*
Cum ventorum flatibus irem.
PI. *Per Iouem ego tui ſedabo flatus.*
C CI. *Aliquando auſtralem iens ad viam,*
Aliquando autem rurſus Boreæ corpus appropinquans,
Marinum ætheris ſulcum ſcindens:
Gratioſè ò ſenex ſapiuiſti & ſapientia.
PI. *Non enim tu gaudes alis mobilis factus.*
CI. *Hæc feciſti circulari præceptori,*
Qui generationibus pugnator ſum ſemper.
D PI. *Vis docere & apud nos igitur manens,*
Leotrophide chorum volantium auium
Cecropidam tribum? CI. *Derides me, manifeſtus es.*
Sed igitur ego non ceſſabo: hoc ſcias, quòd
Ante alatus diſcurri aerem.

Σχόλια. Παῦσαι μελῳδῶν.] ἔκθεσις περιόδου ἀμοιβαίας στίχων καὶ κώλων κη΄. ὧν οἱ μὲν πρῶτοι ια΄, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, τὰ δ᾽ ἑξῆς ἀελλὼ κῶλα ἀναπαιστικὰ ἐπιμεμιγμένα χορείοις ἢ τριβράχεσι καὶ E προκελευσματικοῖς ἤτοι τετραβράχεσιν. ὧν τὰ δ΄. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε΄ τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ δὲ ἑξῆς τέσσαρα δίμετρα ἀκατάληκτα. οἱ ἑξῆς δὲ τούτων θ΄. στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ὑπὸ σοῦ πτερωθείς.] βούλομαί φησι πτερωθῆναι ὑπὸ σοῦ, ἵνα διὰ τοῦ ἀέρος πετάμενος, ἐξεύρω εἰς τὰ προοίμια λέξεις νιφοβόλους, καὶ ἀεροδινήτους. παίζει δὲ πρὸς τὰ ποιήματα τῶν διθυραμβοποιῶν. ἔθος γὰρ αὐτοῖς τοιαῦτα ἐπίθετα λέγειν. ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ κοῦφον αὐτῶν. Κρέμαται μὲν οὖν.] ἡ ὕλη κατὰ τῶν ποιημάτων F ἡμῶν, ἡ τῶν νεφελῶν σύστασις. Καὶ πτεροδόνητα.] ἀντὶ τοῦ ταχέα. ταῦτα δὲ συμβαίνει τῷ ἀέρι. ὅθεν φησὶ τὰς λέξεις αὐτοῦ θηρᾶσθαι. Ἅπαντα γὰρ δίειμί σοι.] πάντα γάρ σοι τὰ περὶ τοῦ ἀέρος διεξέρχομαι. πλείστη γὰρ αὐτῶν ἡ λέξις τοιαύτη. ὁ δὲ νοῦς ἐλάχιστος. ὡς ἡ παροιμία, καὶ διθυραμβοποιῶν νοῦν ἔχεις ἐλάσσονα. Ὠόπ.] παρακελεύεται αὐτῷ παύσασθαι τοῦ ᾄδειν. ὡς οἱ ἐρέσσοντες. κέλευσμα γὰρ τῶν ἐρεσσόντων τὸ ὠόπ. καταπαῦον τὴν κωπηλασίαν. Τὸν ἁλαδρόμον.] τὸν εἰς ἅλα δρόμον. λέγεται γὰρ G ἡ ἅλς. ἔνια δὲ τῇ συνθέσει ἀδιανόητα. ταῦτα δὲ οὐδὲ τῇ λέξει συνῳδά. χλευάζει δὲ τοὺς διθυραμβοποιούς.

Bisetus. Ἁλάμενος] ἅλλομαι, τὸ πρωτότυπον. ὁ μέλλων, ἁλοῦμαι. ὁ δὲ ἀόριστος α΄. ἡλάμην, ὅθεν ἡ μετοχὴ ἁλάμενος, ἀντὶ τοῦ πηδήσας.

Σχόλια. Καταπαύσω.] τοῦτο ἅμα λέγων ὁ Πεισθέταιρος παίει αὐτόν. Ἀλίμενον.] τὴν τέλος μὴ ἔχουσαν, οὐδὲ ὅρμον, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νεῶν. τρόπον γὰρ πελάγους δοκοῦσι διανήχεσθαι τὸν ἀέρα οἱ ὄρνις. Χαρίεντά γ᾽ ὦ πρεσβῦτα.] ὅτι Κινησίας φησὶ τοῦτο πρὸς τὸν γέροντα τὸν Πεισθέταιρον τὸν τύψαντα αὐτόν. ἐπειδὴ κινεῖ αὐτὸν ὡς ἰσχνὸν τῷ σώματι. λέγει δὲ ὅτι χαριέντως ἐσοφίσω, ἵνα τῷ κινεῖσθαι δοκῇς ἔχειν πτερά. Πτεροδόνητος γενόμενος.] πτεροῖς πληγείς. παίζει δὲ πρὸς τὰ εἰρημένα. Τὸν κυκλιοδιδάσκαλον.] ἀντὶ τοῦ διθυραμβοποιόν. εἴρηται δὲ ὅτι ἐγκύκλια διδάσκουσιν. Ἀντίπατρος δὲ καὶ Εὐφρόνιος ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φασι τοὺς κυκλίους χοροὺς στῆσαι πρῶτον Λᾶσον τὸν Ἑρμιονέα, οἱ δὲ ἀρχαιότεροι Ἑλλάνικος καὶ Δικαίαρχος, Ἀρίονα τὸν Μηθυμναῖον. Δικαίαρχος μὲν ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων. Ἑλλάνικος δὲ, ἐν τοῖς Κραναϊκοῖς. Ὡς ταῖσι φυλαῖς.] ἑκάστη γὰρ φυλὴ Διονύσου, τρέφει διθυραμβοποιόν. Λεωτροφίδῃ.] ἐπειδὴ καὶ οὗτος τῶν σφόδρα λεπτῶν. ἢ καὶ οὗτος διθυραμβοποιὸς κοῦφος. φησὶν οὖν. βούλει τῷ Λεωτροφίδῃ τὴν Κεκροπίδα φυλὴν διδάσκειν. ἀπὸ γὰρ ταύτης ἦν Λεωτροφίδης. τινὲς δὲ ὅτι κοῦφος καὶ χλωρὸς ἦν, ὡς ἐοικέναι ὄρνιθι. Θεόπομπος δὲ ἐν τοῖς Καπηλίσι. Λεωτροφίδης ὁ τρίμετρος ὡς Λεόντινος. εὔχρως τε φαίνεται καὶ χαρίεις ὥσπερ νεκρός. ἄλλως. ἐπειδὴ καὶ οὗτος τῶν σφόδρα λεπτῶν. καὶ ὁ Κινησίας δέ. Ἕρμιππος Κέρκωψιν. ἀνάστρα σοι θύουσιν ἤδη βοΐδια, Λεωτροφίδου λεπτότερα καὶ Θουμαντίδος. θέλεις οὖν καὶ τῷ Λεωτροφίδῃ χορὸν ὀρνίθων διδάξαι.

A

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Βιsετvs. Συκοφάντης τὶς πενόμενος ἔρχεται, ὃν Πεισθέταιρος ὀνειδίζει, καὶ λοιδορεῖ.

Συ. Ὄρνιθες τίνες οἵδε.
Οὐδὲν ἔχοντες πτεροποίκιλοι.
Τανυσίπτεροι ποικίλα χελιδοῖ;
Πῄ. Τουτὶ τὸ κακὸν οὐ φαῦλον ἐξεγρήγορεν.
Ὅδ᾽ αὖ μινυρίζων δεῦρό τις προσέρχεται.
Συ. Τανυσίπτερε ποικίλα μάλ᾽ αὖθις.
Πῄ. Ἐς θοἰμάτιον τὸ σκόλιον ᾄδειν μοι δοκεῖ.
Δεῖσθαι δ᾽ ἔοικεν οὐκ ὀλίγων χελιδόνων.
Συ. Τίς ὁ πτερῶν δεῦρ᾽ ἐστὶ τοὺς ἀφικνουμένους.
Πῄ. Ὅδε πάρεστιν. ἀλλ᾽ ὅτου χρὴ, δεῖ λέγειν.
Συ. Πτερῶν, πτερῶν δεῖ. μὴ πύθῃ τὸ δεύτερον.
Πῄ. Μῶν εὐθὺ Πελλήνης πέτεσθαι διανοεῖ;
Συ. Μὰ Δία ἀλλὰ κλητήρ εἰμι νησιωτικός.
Καὶ συκοφάντης. Πῄ. ὦ μακάριε τῆς τέχνης.
Συ. Καὶ πραγματοδίφης. εἶτα δέομαι πτερὰ λαβὼν
Κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος.
Πῄ. Ὑπαὶ πτερύγων τι προσκαλεῖν σοφώτερον;
Συ. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἵν᾽ οἱ λῃσταί γε μὴ λυπῶσί με.
Μετὰ τῶν γεράνων τ᾽ ἐκεῖθεν ἀναχωρῶ πάλιν,
Ἀνθ᾽ ἕρματος πολλὰς καταπεπωκὼς δίκας.
Πῄ. Τουτὶ γὰρ ἐργάζει σὺ τοὔργον εἰπέ μοι.
Νεανίας ὢν, συκοφαντεῖς τοὺς ξένους;
Συ. Τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Πῄ. Ἀλλ᾽ ἔστιν ἕτερα νὴ Δί᾽ ἔργα σώφρονα,
Ἀφ᾽ ὧν διαζῆν ἄνδρα χρῆν τοσουτονί,
Ἐκ τοῦ δικαίου μᾶλλον, ἢ δικορραφεῖν.
Συ. Ὦ δαιμόνιε, μὴ νουθέτει μ᾽, ἀλλὰ πτέρου.
Πῄ. Νῦν ταῦτα λέγων πτερῶ σε. Συ. καὶ πῶς ἂν λόγοις
Ἄνδρα πτερώσειας σύ; Πει. πάντες τοῖς λόγοις
Ἀναπτεροῦνται. Συ. πάντες; Πει. οὐκ ἀκήκοας,
Ὅταν λέγωσιν οἱ πατέρες ἑκάστοτε
Τοῖς μειρακίοις ἐν τοῖσι κουρείοις ταδί;

Sycophanta, Pisthetervs.

Cal. Aves qui hi, nihil habentes alis varij,
B Extenſis alis varia hirundines.
Pi. Hoc malum non malum euigilauit?
Hic autem rurſus lugens, huc aliquis aduenit.
Cal. Extenſe alis varia valde iterum.
Pi. In pallium malignum cantare mihi videtur,
Indigere autem apparet non paucarum hirundinum.
C Cal. Quis alans hic eſt aduenientes?
Pi. Hic adeſt, ſed quo opus eſt oportet debere.
Cal. Alis, alis opus eſt, ne interroga ſecundò.
Pi. Nunquid rectà Pellenem volare cogitas?
Cal. Per Iouem, ſed vocator ſum inſularis,
Et calumniator. Pi. O beate arte.
Cal. Et moleſtiarum inquiſitor, poſtea indigeo alas capiens.
Circulo circuire ciuitates vocans.
D Pi. Ab alis quid aduocare ſapientius?
Cal. Per Iouem, ſed vt latrones non triſtificent me,
Cum gruibúſque illinc recedo iterum,
Pro lapide multas bibens pœnas.
Pi. Quod enim operaris tu opus dic mihi?
Iuuenis exiſtens calumniaris hoſpites?
Cal. Quid enim patiar? fodere non ſcio.
Pi. Sed ſunt alia per Iouem opera modeſta,
E A quibus degere virum oportebat tantum,
Ex iuſto magis quàm pœnas ſuere.
Cal. O felix, ne admone me, ſed ala.
Pi. Nunc hæc dicens alo te. Cal. & quomodo verbis
Virum alabis tu? Pi. omnes verbis
Alantur. Sy. omnes? Pi. non audiuiſti?
Quando dicunt patres ſemper
Adoleſcentulis, in apothecis tonſoriis hæc,

F

Σχόλια. Ὄρνιθες τίνες οἵδε.] συκοφάντης τὶς πενόμενος καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ πενίαν ἐδόκει ἐπειδὴ μηδὲν εἶχεν, ἐκ πρώτων λόγων, συκοφαντεῖ τοὺς ὄρνιθας, ὡς ἐναντίως ἐχόντων τὸ σχῆμα τῇ τῶν ὀρνέων φύσει. εἶη δ᾽ ἂν εἰς τὸ σχῆμα τοῦ πρεσβυτέρου ἀφορῶν. τινὲς δὲ παρὰ τὰ Ἀλκαίου, ὄρνιθες τίνες οἵδε, ὠκεανοῦ γὰρ ἀπὸ περάτων ἦλθον, πανέλοπες ποικιλόδειροι τανυσίπτεροι. καὶ παρὰ τὰ Σιμωνίδου, ἄγγελε κλυτὰ ἔαρος καὶ ἁδυόδμου κυανέα χελιδοῖ. Ποικίλα μάλ᾽ αὖθις.] τοῦτό φησι πρὸς τὸ ῥυπαρὸν καὶ ποικίλον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. Οὐκ ὀλίγων χελιδόνων] ἐπειδὴ συνεχῶς χελιδόνας λέγει, τοιοῦτόν τι φησίν. ἔαρος χρῄζει. παλαιὸν γὰρ χιτῶνα ἔχει. τὸν νοῦν δὲ τῆς παροιμίας μετείληφε τὸ, μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ. Τίς ὁ πτερῶν.] πρὸς τὸ σχῆμα τῶν χρώντων συνεχῶς οἱ νέοι συγγραφεῖς. τίς ὁ πτερῶν, ἀντὶ τοῦ τίς πτεροῖ.

Bisetvs. Ὅτου χρή] οὗ τινος, ἢ χρῄζεις, οὗ χρείαν ἔχεις, οὗ δεῖ. πρόκειται δὲ τούτῳ ἄνω ἐν τῷ χρῆσθαι, διὰ πλειόνων εἴρηται.

G

Σχόλια. Πτερῶν πτερῶν δεῖ.] παρὰ τὸ Αἰσχύλου ἐκ Μυρμιδόνων. ὅπλων, ὅπλων δεῖ. Μῶν εὐθὺ Πελλήνης] ἐπεὶ ἐν Πελλήνῃ ἐν τοῖς Ἡραίοις, ἆθλον ἐτίθετο χλαῖνα. χλαῖναι δὲ διαφέρουσαι ἐν Πελλήνῃ γίνονται. οἱ δὲ, ὅτι Ἑρμαῖα ἄγεται ἐν Πελλήνῃ τῆς Ἀχαΐας καὶ τοῦτο ἔπαθλον τίθεται. Κλητήρ εἰμι] κλητὴρ λέγεται, ὁ καλῶν εἰς τὸ δικαστήριον πάντας. σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸν μάρτυρα. νησιωτικὸς δὲ ὁ τοὺς τὰς νήσους οἰκοῦντας συκοφαντῶν καὶ εἰς δικαστήριον ἄγων.

Bisetvs. Πραγματοδίφης] Σ. ὁ δικολόγος. ὁ

ἀφῶν, τουτέστιν ἐρευνῶν, καὶ ζητῶν τὰ πράγματα. ὁ δικορράφων. ὁ δικορράφος. δικορραφεῖν δὲ, δίκας συρράπτειν, ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀναστρέφεσθαι.

Σχόλια. [illegible].] ἀπέπλασθαι καὶ εἰς δικαστήριον καλεῖν. Ὑπαὶ πτερύγων τι.] ἀντὶ τοῦ μετὰ πτερύγων. Ἡσίοδος. τοὶ γε μὲν γελόωντες ὑπ' αὐλητῆρος ἕκαστος. Ἀρχίλοχος ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ σφο-

A δρόν φησι τὸ μετὰ πτερύγων καλεῖν. Λῃσταί] οἱ πειραταί, καὶ Ὅμηρος. οἷά τι λῃϊστῆρες. Ἀνθ' ἕρματος.] ἀντὶ τοῦ λίθου. ἐπεὶ αἱ γέρανοι ἐν τοῖς στόμασι ψήφους ἐν τῷ πέτεσθαι ἔχουσιν. ἄλλως. πολλάκις δὲ στηρίγματος ἕνεκα φέρουσι τοὺς λίθους αἱ γέρανοι πρὸς τὸ μὴ περιφέρεσθαι ἀνέμοις. Οὐκ ἐπίσταμαι] ἀντὶ τοῦ οὐ δύναμαι. εἴρηται δὲ κατὰ τὴν παροιμίαν. πεζῇ βαδίζων σκάπτειν οὐκ ἐπίσταμαι.]

Δεινῶς τέ μου τὸ μειράκιον ὁ Διιτρέφης
Λέγων ἀνεπτέρωκεν ὥσθ' ἱππηλατεῖν.
Ὁ δέ τις τὸν αὐτοῦ φησιν ἐπὶ τραγῳδίᾳ
Ἀνεπτερῶσθαι, καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας.
Συ. Λόγοισι τ' ἄρα καὶ πτεροῦνται; Πει. φήμ' ἐγώ.
Ὑπὸ γὰρ λόγων ὁ νοῦς τε μετεωρίζεται,
Ἐπαίρεταί τ' ἄνθρωπος. οὕτω καί σ' ἐγὼ
Ἀναπτερώσας βούλομαι χρηστοῖς λόγοις,
Τρέψαι πρὸς ἔργον νόμιμον. Συ. ἀλλ' οὐ βούλομαι.
Πι. Τί δαὶ ποιήσεις; Συ. τὸ γένος οὐ καταισχυνῶ.
Παππῷος ὁ βίος συκοφαντεῖν ἐστί μοι.
Ἀλλὰ πτέρου με, ταχέσι καὶ κούφοις πτεροῖς
Ἱέρακος, ἢ κερχνῇδος, ὡς ἂν τοὺς ξένους
Καλεσάμενος, κᾆτ' ἐγκεκληκὼς ἐνθαδί,
Κᾆτ' αὖ πέτωμαι πάλιν ἐκεῖσε. Πει. μανθάνω.
Ὡδὶ λέγεις. ὅπως ἂν ὠφλήκῃ δίκην
Ἐνθάδε πρὶν ἥκειν ὁ ξένος. Συ. πάνυ μανθάνεις.
Πι. Κᾆπειθ' ὁ μὲν πλεῖ δεῦρο, σὺ δ' ἐκεῖσ' αὖ πέτει
Ἁρπασόμενος τὰ χρήματ' αὐτοῦ. Συ. πάντ' ἔχεις.
Βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν δεῖ. Πι. μανθάνω.
Βέμβικα. καὶ μὴν ἔστι μοι νὴ τὸν Δία
Κάλλιστα κερκυραῖα τοιαυτὶ πτερά.
Συ. Οἴμοι τάλας, μάστιγ' ἔχεις; Πι. πτερὼ μὲν οὖν.
Οἷσί σε ποιήσω τήμερον βεμβικιᾶν.
Συ. Οἴμοι τάλας. οὐ πτερυγιεῖς ἐντευθενί;
Πι. Οὐκ ἀπολιβάξεις ὦ κάκιστ' ἀπολούμενος;
Πικρὰν τάχ' ὄψει στρεψοδικοπανουργίαν.
Ἀπίωμεν ἡμεῖς ξυλλαβόντες τὰ πτερά.

Grauitérque mei adoleſcentulum Dijtrephes,
Dicens realauit ad equitare.
B *Hic autem aliquis hunc ipſius dicit in tragædia,*
Realare & volare mentes?
SY. *Verbiſque igitur & alantur?* PI. *dico ego.*
Ab enim verbis menſq́ eleuatur,
Attolliturq́ homo: ſic & te ego
Realans, volo bonis verbis
Vertere ad opus legitimum. SY. *ſed non volo.*
C PI. *Quid autem facies?* SY. *genus non deturpabo,*
Auita vita calumniandi eſt mihi.
Sed ala me velocibus & leuibus alis,
Accipitris, vel cerchneidis, vt hoſpites
Vocans, & poſtea vocans hic,
Et poſtea rurſus volem rurſus illuc. PI. *intelligo.*
D *Sic dicis, vt debeat pœnam*
Hic ante ire hoſpes. SY. *valde intelligis.*
PI. *Et poſtea hic quidem nauigat huc, tu autem illuc rurſus vola,*
Rapiens res ipſius. SY. *omnia tenes.*
Trocho nihil differre oportet. PI. *intelligo*
Trochum, & quidem ſunt mihi per Iouem
Optima cercyrea tales alæ.
E *Sy. Hei mihi miſer, lorum habes.* PI. *alas quidem igitur*
Quibus te faciam hodie trochare.
Sy. Hei miſer, non alabis hic?
PI. *Non diſcedes ô peſſime periturus?*
Amaram citò videbis verſionem pœnæ malitia.
Abeamus nos colligentes alas.

Σχόλια. Ὁ Διιτρέφης.] ἐπεὶ πλούσιος, καὶ δυνάμενος ἱπποτροφεῖν ἐστί. εἴρηται δὲ περὶ αὐτοῦ ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Διιτρέφης πιτυνοπλόκος ὤν, γέγονε φύλαρχος καὶ ἵππαρχος. εἰς τὸ αὐτὸ ἵππαρχος γὰρ γενόμενος καὶ εὐτυχήσας συνεβούλευσε καὶ ἄλλοις ἱππαρχεῖν.

BISETVS. Πεποτῆσθαι τὰς φρένας] οὕτω καὶ Θεόκριτος εἰδ. β.

Θεστυλὶ δειλαία πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι;

Σχόλια. Κᾆτ' ἐγκεκληκώς.] ἔγκλημα κατ' αὐτῶν γραψάμενος βραδυνόντων. ἐνθαδὶ δὲ ἤγουν εἰς τὸ δικαστήριον. Κᾆτ' αὖ πέτωμαι πάλιν.] ἵνα πάλιν πετασθεὶς ἐν ταῖς νήσοις ἑτέρους ἄλλους προσκαλέσωμαι. Ὅπως ἂν ὠφλήκῃ.] ἀντὶ τοῦ δικασθείη, πρὶν φθάσαι ἐν τῇ Ἀττικῇ. τοιοῦτον δ' ἔστι θέλει λέγειν. ἵνα καλεσάμενός τινα εἰς δίκην, σὺ μὲν, ὡς ἂν πετόμενος φθάσῃς πρὸ αὐτοῦ. εἶτα καταδικάσας αὐτὸν ἐξ ἐρήμου, πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτοῦ πέτῃ, ἐν

F ὅσῳ ἐκεῖνος πλέων, ἐνθάδε παραγίνεται. Κᾆπειθ' ὁ μὲν πλεῖ.] ἵνα φησὶν ἐκεῖσε ὤν, ὑπεύθυνος καὶ ἑτέρας δίκας γένηται ὑπὸ τοῦ βραδέως, σοῦ φθάσαντος αὐτὸν ἐνθάδε. Βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν] εὔστροφον καὶ εὐκίνητον δεῖ εἶναι. ὁ δὲ βέμβιξ ὄργανόν ἐστιν ὃ μάστιγι στρέφουσιν οἱ παῖδες. ἢ παίγνιον τῶν παίδων ὡς στρόμβος ὃς μάστιγι δερόμενος στρέφεται. Κερκυραῖα] λέγεταί τις Κερκυραία μάστιξ. συνεχῶς κερκυραίοις ἀταξίαι γίνονται. διὰ τὸ στασιάζειν οὖν, ἐπεπόλασε παρ' αὐτοῖς ἡ μάστιξ, ὥστε διπλαῖς χρῆσθαι μεγάλαις καὶ ἐλεφαντοκώποις. ἄλλως. λέγεταί τις G κερκυραία μάστιξ. Φρύνιχος Σατύροις. κερκυραῖαι δὲ οὐδὲν ἀποβάλλουσι μάστιγες. ὥστε καὶ παροιμία ἤδη ἦλθεν. Ἀριστοφάνης δὲ τὸ κερκυραία μάστιξ. λέγων φησὶν οὕτως. ἐλεφαντίνας ἐποιήσαντο, καὶ τῷ μεγέθει περιττάς. ὅθεν ἡ κερκυραία ἐπεπόλασε μάστιξ, καὶ εἰς παροιμίαν ἦλθε. ταῦτα δὲ λέγων τύπτει αὐτόν. Πτερὼ μὲν οὖν] δυϊκῶς ἀντὶ τοῦ

ἀντὶ τοῦ πτερὰ τὴν μάστιγα παρέλαβεν. ἴσως δὲ διπλῆ ἐστιν. Οὐκ ἀπο. [βά]ξειε] συντόμως ἀναχωρήσει. ς. λίβας γὰρ ὁ στάζων ἢ οὐδὲν ταχύτερος ἐν τῷ πίπτειν. ἢ ἵνα ἐς κόρακας εἰς Λιβύην ἀποφθαρῇ. Σπερμολογοπανουργίαν.] ἀ- A χῶς. σπουδολογοπανουργίαν. ἀναχωρήσαντες δὲ αὐτοὶ τοῦτό φησι. συνέθηκε δὲ τὴν λέξιν παρὰ τὸ στρεβλὸν ἦθος καὶ συκοφαντικὸν καὶ τὴν δίκην, καὶ τὴν πανουργίαν.

ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιγ΄.

Χο. Πολλὰ δὴ καὶ καινὰ καὶ θαυ-
Μάστ' ἐπετόμεσθα.
Καὶ δεινὰ πράγματ' εἴδομεν.
Ἔστι γὰρ δένδρον πεφυκὸς
Ἔκτοπόν τι καρδίας
Ἀπωτέρω Κλεώνυμος.
Χρήσιμον μὲν οὐδέν, ἄλ-
λως δὲ δειλόν, καὶ μέγα.
Τοῦτο μὲν ἦρος ἀεὶ
Βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ.
Τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν
Τὰς ἀσπίδας φυλλορροεῖ.

VERSIO membrorum tredecim.

B

CHO. *MVlta iam & noua & admi-*
Rabilia volabamus,
Et graues res vidimus.
Eſt enim arbor nata,
Magna quadam cardia
Longe Cleonymus.
Vtilis quidem nihil, a-
C *Liter autem timida & magna,*
Hæc quidem vere ſemper
Pullulat
Et calumniatur,
Hyeme autem iterum
Scuta folijs fluere facit.

Σχόλια. Πολλὰ δὴ καὶ καινά.] ἡ στροφὴ αὕτη κώλων ἐστὶ τροχαϊκῶν καὶ ἰαμβικῶν ιγ. καὶ ἡ ἀντιστροφὴ τοσούτων. καὶ ἰαμβικὰ μὲν δίμετρα τὰ ε΄ ι΄ ιβ΄. τὰ δὲ ἄλλα τροχαϊκά. τῇ μὲν δίμετρα, τῇ δὲ Εὐριπίδεια. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος, τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. τὸ δὲ ἑξῆς ἐπιπηδῶμεν εἰς πολλά. καὶ παράδοξα εἴδομεν καὶ θαυμάσια. βάλλεται δὲ κωμῳδῆσαί τινας. Ἔστι γὰρ δένδρον πεφυκός.] δένδρῳ αὐτὸν ἀπεικάζει. ἢ ὡς μέγαν. ἢ ὡς ἀναίσθητον καὶ ξύλινον. ὡς ὁ ποιητής. ἀλλ' ὥστε στήλη καὶ δένδρον [illegible]. ἔπαιξε δὲ ὡς ἐπὶ ὀρνίθων πετομένων τὰ δένδρα. εἶτα διηγεῖται ποῖον ἔκτοπον εἶδεν ὄρνιν, λέγει τὸν Κλεώνυμον. καρδίας δὲ ἀπωτέρω, ὡς ἄν τις εἴποι μακρὸν ἀπωτέρω πόλεως. ἅμα δὲ εἰς τὸ ἄκαρ- D διον καὶ ἄνουν αὐτοῦ. Καρδίας ἀπωτέρω] διὰ τὸ μακρὸν εἶναι καὶ δειλόν. ἅμα δὲ Καρδία ἐστὶν ὄνομα πόλεως. μιμεῖται οὖν ὑποθεσίαι ἃ καὶ ὡς ξένον αὐτὸν κωμῳδεῖ. Καρδία γὰρ πόλις Θρᾴκης, ἧς οἱ πολῖται Καρδιανοί. εἰς τὸ αὐτὸ. καρδίας ἀπωτέρω. διὰ τὸ μακρὸν εἶναι καὶ δειλόν. ὅτι ἐν μὲν τῇ εἰρήνῃ μέγας καὶ λαμπρός. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ ῥίψασπις. διὸ καὶ καρδίας αὐτὸν εἶπεν ἀπωτέρω. τουτέστιν οὐκ ἔχει καρδίαν. Τοῦτο μὲν ἦρος] τῷ γὰρ Μουνυχιῶνι μηνὶ τοῦ ἔαρος δικάζονται αἱ πρὸς τοὺς ξένους δίκαι. Τοῦ δὲ χειμῶνος] ὅτι ἔν τισι τὰ δύο κῶλα ἓν ἐστι. λέγω ἀπὸ τοῦτο δὲ χειμῶνος, ἕως τοῦ φυλλορροεῖ. ἐπεὶ δὲ ῥίψασπις ἦν ὁ E Κλεώνυμος, ἔπαιξε πάλιν. ἐπεὶ τὰ δένδρα φυλλορροοῦσιν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιβ΄.

ΕΣτι δ' αὖ χώρα πρὸς αὐτῷ
Τῷ σκότῳ πόρρω τις ἐν
Τῇ λύχνων ἐρημίᾳ.
Ἔνθα τοῖς ἥρωσιν ἄνθρω-
ποι συναριστῶσι. καὶ
Ξυνεισι, πλὴν τῆς ἑσπέρας.
Τηνικαῦτα δ' οὐκέτ' ἦν
Ἀσφαλὲς ξυντυγχάνειν.
Εἰ γὰρ ἐντύχῃ τις ἥρῳ
Τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ,
Γυμνὸς ἦν πληγεὶς ὑπ' αὐ-
τοῦ πάντα τἀπιδέξια.

CONVERSIO MEMbrorum duodecim.

EſT autem rurſus regio ad ipſam
Tenebram, longè aliqua in
F *Lucernarum ſolitudine,*
Vbi heroibus, homini-
Bus cùm cœnant, &
Simul ſunt præter veſperam.
Tunc autem non amplius erat
Tutum ſimul obuiare,
Si enim obuiaſſet aliquis heroi
Hominum nocte Oreſti,
G *Nudus erat percuſſus ab i-*
Pſo omnibus aptis.

Σχόλια. Ἔνθα τοῖς ἥρωσι.] διὰ τὸ ὄνομα αὐτόν φησι τοῖς ἥρωσι συνάγειν. Ξυνεισι πλὴν τῆς ἑσπέρας.] ἀντὶ τοῦ [illegible], πέπαικται ἀπὸ τῆς Σκυθῶν ἐρημίας. χαρίεντως δὲ τοῦτο ὅτι σκότος, Ὀρέστης ὁ Τιμοκράτους λωποδύτης τοὺς προστυγχάνοντας. τοῖς νυξὶ γὰρ μόνας ἀπέστειν Ὀρέστης. Εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ] ἥρωα αὐτὸν φησι διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τὴν πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονος υἱὸν Ὀρέστην. ἥρωες δὲ ὑβρισταὶ καὶ χαλεποὶ τοῖς ἐμπελάζουσι γίνονται, καθάπερ Μένανδρος ἐν Συνεφήβοις. ὅτι ἀγαθὸν γάμον χειμῶνος ὁ θεὸς δίδωσιν. οὐδ' ἥρωες κακῶν…

το δύναται, ἀλλ' ἀποπλήκτους μὲν ποιεῖν δύναται. τὸ A δὲ ὠφελὲς οὐ κέκτηνται, διόμοι δοκοῦσι καὶ οἱ τὰ ἡρῷα παριόντες σιγὴν ἔχειν. ὡς Μυρτίλος ἐν τῇ Τιτανοπᾶσι φησίν. ὁ δὲ Ορέστης λωποδύτης. Πάντα [illegible] ἐπιδέξια.] ὀφθαλμοὺς κεφαλήν. μετὰ τὰ δεξιὰ τῆς φύσεως. ἀπὸ τοῦ ἐναντίου γὰρ οἱ συντυγχάνοντες αὐτῷ ἅμα δέ, ἐπεὶ οἱ ἐντυγχάνοντες νυκτὸς ἥρωσι διέφθειρον τὰς ὄψεις.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

B

PROMETHEVS, PISTHETERVS.

Κορωνὶς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων νά. πλὴν τοῦ ιζ. κώλου ἰαμβικοῦ μονομέτρου ἀκαταλήκτου ὄντος.

BISETVS. Ὁ Προμηθεὺς τῷ Πεισθεταίρῳ λάθρᾳ σημαίνει πῶς Ζεὺς τὴν νεόκτιστον τῶν ὀρνίθων πόλιν ἰδὼν, καὶ τὴν δυναστείαν φοβούμενος ἐν βραχεῖ πρέσβεις περὶ διαλλαγῶν πρὸς τοὺς ὄρνιθας πέμπειν ἀναγκασθήσεται. ἐπὶ τίσι δὲ ἀξιώσεις αὐτὸν διαλλαγὰς πρὸς τὸν Δία, καὶ τοὺς λοιποὺς ἄνω θεοὺς ποιεῖσθαι δεῖ, διὰ πλειόνων συμβουλεύει.

C

Πρ. Οἴμοι τάλας γ' ὁ Ζεὺς ὅπως μή μ' ὄψεται.
Ποῦ Πεισθέταιρός ἐστι; Πι. ἰοὺ τουτὶ τί ἦν;
Τίς ὁ συγκαλυμμός; Πρ. τῶν θεῶν ὁρᾷς τινα
Ἐμοῦ κατόπιν ἐνταῦθα; Πει. μὰ τὸν Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
Τίς δ' εἶ σύ; Πρ. πηνίκ' ἐστὶν ἆρα τῆς ἡμέρας;
Πι. Ὁπηνίκα; σμικρόν τι μετὰ μεσημβρίαν,
Ἀλλὰ σὺ τίς εἶ; Πρ. βουλυτὸς ἢ περαιτέρω; D
Πι. Οἴμ' ὡς βδελύττομαί σε. Πρ. τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ;
Ὑπαιθριάζει τὰς νεφέλας, ἢ ξυννεφεῖ;
Πι. Οἴμωζε μεγάλ'. Πρ. οὕτω μὲν ἐκκαλύψομαι.
Πι. Ὦ φίλε Προμηθεῦ. Πρ. παῦε παῦε, μὴ βόα.
Πι. Τί γάρ ἐστι; Πρ. σίγα, μὴ κάλει μου τοὔνομα.
Ἀπὸ γὰρ ὀλεῖς, εἴ μ' ἐνθάδ' ὁ Ζεὺς ὄψεται.
Ἀλλ' ἵνα φράσω σοι πάντα τἄνω πράγματα, E
Τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον ὑπέρεχε
Ἄνωθεν, ὡς ἂν μή μ' ὁρῶσιν οἱ θεοί.
Πι. Ἰοὺ ἰού.
Εὖ γ' ἐπενόησας αὐτὸ καὶ προμηθικῶς.
Ὑπόδυθι ταχὺ δή, κᾆτα θαρρήσας λέγε.
Πρ. Ἄκουε δὴ νῦν. Πι. ὡς ἀκούοντος λέγε.
Πρ. Ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς. Πι. πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο; F
Πρ. Ἐξ οὗπερ ὑμεῖς ᾠκίσατε τὸν ἀέρα.
Θύει γὰρ οὐδεὶς οὐδὲν ἀνθρώπων ἔτι

PRO. *HEu mihi miſero, Iupiter vt non me videat.*
Vbi Piſthetaerus eſt? PI. *Papa, hoc quidem eſt?*
Quis coopertus? PRO. *Deorum vides aliquem*
Mei à tergo hic? PI. *Per Iouem ego quidem non.*
Quis autem es tu? PRO. *Quando eſt vtique diei?*
PI. *Quando? paruum quid poſt meridiem.*
Sed tu quis es? PRO. *Buletus, vel Peratero.*
PI. *Heu mihi valde odi te.* PRO. *quid enim Iupiter facit?*
Serenat nebulas, an congregat nebulas?
PI. *Luge valde.* PRO. *ſic quidem diſcooperiar.*
PI. *Dilecte Prometheu.* PRO. *ceſſa ceſſa, ne clama.*
PI. *Quid enim eſt?* PRO. *tace, ne voca mei nomen:*
Valde enim peribis, ſi me hic Iupiter videbit.
Sed vt dicam tibi omnes ſuperius res,
Hunc capiens me pileolum ſuper tene
Deſuper, vt non me videant dei.
PI. *Euge euge, bene excogitaſti ipſum, & Promethice,*
Inducere citò iam, & poſtea fidens dic.
PRO. *Audi iam nunc.* PI. *valde audiente dic.*
PRO. *Periit Iupiter?* PI. *quando quae periit?*
PRO. *Ex quo vos habitaſtis aërem.*
Sacrificat enim nullus nihil hominum amplius

Σχόλια. Οἴμοι τάλας.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, νά, τὸ μὲν τοῦ ιζ. κῶλόν ἐστιν ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον· ἐπὶ τῇ ἀποθέσει παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Προμηθεὺς δὲ ἀπαγγέλλει αὐτῷ τινα, συγκεκαλυμμένος. Πηνίκ' ἐστιν ἆρα] ἀντὶ τοῦ ποία ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας. τοῦτο δέ, ἐπὶ ὥρας ἐξήταζον εὐκαίρως. G

BISETVS. Βουλυτός.] βουλυτὸς κατὰ τὸν Σουίδαν, ἡ δειλινὴ ὀψία, ὅτε οἱ βόες ἀπολύονται τῶν ἔργων. Εὐστάθιος δὲ φησι, βουλυτὸς [illegible] μετὰ μεσημβρίαν μέρος τῆς ἡμέρας, ἤγουν ὁ δειλινὸς καιρὸς, ὁ πρὸς ἑσπέραν, καθ' ὃν οἱ βόες λύονται τοῦ κάμνειν. Ὅμηρος ἐν τῷ Π. τῆς Ἰλιάδος,

Ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε.

Σχόλια. Ὑπαιθριάζει.] σκορπίζει. εὐδίαν ἄγει. συννεφεῖ δὲ, συνάγει τὰ νέφη. οὐχ ὁρᾷ γὰρ αὐτὸν ὁ Ζεὺς νεφῶν ὄντων. Οὕτω μὲν ἐκκαλύψομαι.] κεκαλυμμένος ὢν, ἐκκεκάλυπται. καὶ ὁρᾷ αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος. ἔπαθε δὲ, ὡς γὰρ ἐκείνου εἰρηκότος ὅτι ξυννεφεῖ τὰς νεφέλας, καὶ οὐκ ὄψεταί σε, φησὶν ἐκκαλύψομαι. ἢ ὡς ἐν κωμῳδίᾳ, ὡς καλόν τι ἀκούσας τὸ οἴμωζε, ἀποκαλύπτεται φανερὸν αὐτὸν ποιῶν. Ὦ φίλε Προμηθεῦ] γνωρίζει αὐτὸν ἀποκαλυφθέντα. Τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον] κατασκευάσματι ὅπερ ἔχουσιν αἱ κανηφόροι ἀπιοῦσαι εἰς τὰ Ἐλευσίνια ὑπὲρ τοῦ μὴ καίεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. δίδωσι δὲ αὐτῷ τοῦτο, ἵνα καλύψῃ

λύψῃ αὐτὸν καὶ μὴ ὁραθῇ ὑπὸ τοῦ Διός. Πλωνίκ' ἄττ' ἀπώλετο] ὅτι οὐκ ἀττικὸν τὸ πλωνίκ' ἄττ' ἀπώλετο. οὐδὲ ἀρχαϊκόν. οὐδὲ ἀκεραῖον. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ ὅτε δήποτε. A παρέλκει γὰρ τὸ ἄττα νῦν. ἀλόγως γὰρ κεῖται, οὔτε γὰρ τὸ, τινὰ σημαίνει. οὔτε τὸ, ἅ τινα. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῷ πλωνίκ'.

Θύουσιν. οὐδὲ κνίσα μηρίων ἄπο
Ἀνῆλθεν ὡς ἡμᾶς ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου.
Ἀλλ' ὡσπερεὶ Θεσμοφορίοις, νηστεύομεν
Ἄνευ θυηλῶν. οἱ δὲ βάρβαροι θεοὶ,
Πεινῶντες ὥσπερ Ἰλλυριοὶ, κεκριγότες
B Ἐπιστρατεύσειν φασ' ἄνωθεν τῷ Διῒ,
Εἰ μὴ παρέξει τἀμπόρι' ἀνεῳγμένα,
Ἵν' εἰσάγοιτο σπλάγχνα κατατετμημένα.
Πισ. Εἰσὶν γὰρ ἕτεροι βάρβαροι θεοί τινες,
Ἄνωθεν ὑμῶν; Πρ. οὐ γάρ εἰσι βάρβαροι,
Ὅθεν ὁ πατρῷός ἐστιν Ἐξηκεστίδης;
Πισ. Ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις
Τί ἐστιν; Πρ. ὅ, τι ἐστί; Τριβαλλοί. Πισ. μανθάνω.
C Ἐντεῦθεν ἄρα τοὐπιτριβείης ἐγένετο.
Πρ. Μάλιστα πάντων. ἓν δέ σοι λέγω σαφές.
Ἥξουσι πρέσβεις δεῦρο περὶ διαλλαγῶν
Παρὰ τοῦ Διὸς, καὶ τῶν Τριβαλλῶν τῶν ἄνω.
Ὑμεῖς δὲ μὴ σπένδεσθ', ἐὰν μὴ παραδιδῷ
Τὸ σκῆπτρον ὁ Ζεὺς τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν,
Καὶ τὴν Βασίλειάν σοι γυναῖκ' ἔχειν διδῷ.
D Πισ. Τίς ἐστιν ἡ Βασίλεια; Πρ. καλλίστη κόρη.
Ἥπερ ταμιεύει τὸν κεραυνὸν τοῦ Διός.
Καὶ τἄλλ' ἁπαξάπαντα, τὴν εὐβουλίαν.
Τὴν εὐνομίαν, τὴν σωφροσύνην, τὰ νεώρια.
Τὴν λοιδορίαν. τὸν κωλακρέτην. τὰ τριώβολα.
Πισ. Ἅπαντά γ' ἄρ' αὐτῷ ταμιεύει; Πρ. φήμ' ἐγώ,
Ἣν γ' ἢν σὺ παρ' ἐκείνου λάβῃς, ἅπαντ' ἔχεις.
Τούτων ἕνεκα δεῦρ' ἦλθον, ἵνα φράσαιμί σοι.
E Ἀεί ποτ' ἀνθρώποις γὰρ εὔνους εἰμ' ἐγώ.
Πισ. Μόνον θεῶν γὰρ διὰ σ' ἀπανθρακίζομεν.
Πρ. Μισῶ δ' ἅπαντας τοὺς θεοὺς, ὡς οἶσθα σύ.
Πισ. Νὴ τὸν Δί' ἀεὶ δῆτα θεομισὴς ἔφυς.
Πρ. Τίμων καθαρός. ἀλλ' ὡς ἂν ἀποτρέχω πάλιν,
Φέρε μοι σκιάδειον, ἵνα με κἂν ὁ Ζεὺς ἴδῃ
Ἄνωθεν, ἀκολουθεῖν δοκῶ κανηφόρῳ,
F Πισ. Καὶ τὸν δίφρον φόρει τονδὶ λαβών.

Deis, neque nidor cruribus
Aſcendit ad nos ab illo tempore.
Sed tanquam feſtis ieiunamus
Sine ſacrificijs. hi autem barbari dei
Eſurientes, tanquam Illyrij frementes,
B *Contra militare dicunt ſuperius Ioui,*
Si non præbebit fora aperta,
Vt inducantur viſcera inciſa.
PI. *Sunt alteri barbari dei aliqui*
Supra vos? PRO. *non enim ſunt barbari*
Vnde patrius eſt Apollo.
PI. *Nomen autem deis barbaris*
Quod eſt? PRO. *quod eſt? Triballi.* PI. *intelligo,*
C *Hinc igitur conteraris factum eſt.*
PRO. *Maximè omnium. vnum autem tibi dico apertè,*
Venient legati huc de pacibus,
A Ioue & triballis ſuperius.
Vos autem ne ſacrificetis, ſi non tradiderit
Sceptrum Iupiter auibus iterum,
Et dominationem tibi fœminam habere dederit.
D PI. *Quæ eſt dominatio?* PRO. *optima puella,*
Quæ format fulmen Iouis,
Et alia omnia: bonum conſilium,
Bonam legem, modeſtiam, naualia,
Obiurgationem, gubernatorem ciuilem triobola.
PI. *Omnia igitur ipſe gubernat?* PRO. *dico ego,*
Quam ſi tu ab illo ceperis, omnia habes.
Horum gratia huc veni, vt dicerem tibi
E *Semper quondam, hominibus enim beneuolus ſum ego.*
PI. *Solum deorũ enim propter te ſacrificamus.*
PRO. *Odi autem omnes Deos, vt ſcis tu.*
PI. *Per Iouem ſemper certè deorum odioſus natus es.*
PRO. *Timon purus, ſed valde reuertar retrò.*
Fer mihi pilcolum, vt me ſi Iupiter viderit,
Deſuper ſequi videar, caniſtra portantes.
F PI. *Et ſedem fer hanc capiens.*

BISETVS. Κνίσα μηρίων ἄπο] τοῦτο κατὰ τὸ Ὁμηρικὸν τοῦ Α. τῆς Ἰλιάδος,

Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων, ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Κνίση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.

Σχόλια. Πεινῶντες ὥσπερ Ἰλλυριοί.] Δίδυμος ὥσπερ βάρβαροι. ἀνέπλασε δέ τι γένος θεῶν βαρβάρων Τριβαλλῶν ἀνώτατον. οἱ δὲ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων βάρβαροι ἔθνη πορρωτάτω κατοικοῦσι. περὶ δὲ Θρᾴκην εἰσὶν οἱ Ἰλλυριοὶ. τινὲς δὲ Περσίδος φασὶν αὐτούς. οἱ γεωργεῖν μὲν οὐκ ἔχουσι γῆν. λῃστεύοντες δὲ τρέφονται. τὸ δὲ κεκριγότες, μίμησις ἐστιν οὐκ εἰς τὸν ἦχον, ἀλλ' εἰς τὴν ἀσάφειαν τῆς βαρβαρικῆς διαλέκτου. Κεκριγότες. ἤτοι ποιὰν φωνὴν ἀποτελοῦντες ἀπὸ λιμοῦ, οἱ Τριβαλλοὶ θεοί, ἢ τὸ G κεκριγότες, εἰς τὴν ἀσάφειαν τῆς φωνῆς αὐτῶν. κρίγη γὰρ ἡ τῶν ἀποθνησκόντων τελευταία τοῖς ὀδοῦσι γινόμενος. ἀνωτέρω δέ φησιν αὐτοὺς οἰκεῖν. ὡς τῶν Ἑλλήνων ἀνωτέρω οἰκοῦσι καὶ πορρωτέρω οἱ βάρβαροι. Ἐπιστρατεύσειν φασίν.] ἰσχυρὰν φασιν οἱ Τριβαλλοὶ, πολεμεῖν πρὸς τὸν Δία, ἵνα παρέξῃ αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς ἐμπορείας. παίζει δὲ εἰς τὸν νομιζόμενον τετειχίσθαι ἀέρα μεταξὺ, ὡς δεῖν ἀποκεκλεισμένων. Ὅθεν ὁ πατρῷος.] ὅτι κατ' ἔλλειψιν ἐστὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. δέον γὰρ εἰπεῖν ὁ πατρῷος Ἀπόλλων ἢ ἄλλος τις τῶν θεῶν. πατρῷον δὲ τιμῶσιν Ἀπόλλωνα Ἀθηναῖοι, ἐπεὶ Ἴων ὁ πολέμαρχος Ἀθηναίων, ἐξ Ἀπόλλωνος καὶ Κρεούσης τῆς Ξούθου ἐγένετο.

BISETVS. Τριβαλλοί] Ἡσύχιος. Τριβαλλοί, συκοφάνται. οἱ δὲ τοὺς θερμαστικὰς ἐν τοῖς βαλανείοις

παρατείνοντας, καὶ ἐπὶ τὰ δεῖπνα ἑαυτοὺς καλοῦντας.

Σχόλια. Τὸ ἐπιτετριμμένας] περὶ τὸ τρίβαλλός φησι παίζων γεγονέναι τὸ ἐπὶ τῇ ὕβρει ἐπιτετρίφθαι. Καὶ τὴν Βασιλείαν σοι γυναῖκ᾽ ἔχειν] σωματοποιεῖ τὴν Βασιλείαν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὡς γυναῖκα. Εὐφρόνιος ὅτι Διὸς θυγάτηρ ἡ Βασιλεία, καὶ δοκεῖ τὸ κατὰ τὴν ἀθανασίαν αὐτῷ οἰκονομεῖν. ἣν ἔχει καὶ παρὰ Βακχυλίδῃ ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Τυδεῖ δοῦναι τὴν ἀθανασίαν. ἔτι δὲ καὶ παρὰ Κρατίνῳ ἡ Βασιλεία. ἔνιοι δὲ τὴν ἀθανασίαν καλοῦσι. τὴν λοιδορίαν. ὡς καὶ τοῦτο ἐν τῷ πολλῶν. εἰς αὔξησιν δὲ τῆς κωμῳδίας τοῦτό φησι. Τὸν κωλακρέτην.] τὸν ταμίαν τῶν πολιτικῶν χρημάτων. Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς, τούτους ταμίας εἶναί φησι τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ. οὐ μόνον δὲ τούτου τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο ὥς φησιν, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς θεοὺς ἀναλισκόμενα, διὰ τούτων ἀνηλίσκετο. ὡς Ἀνδροτίων γράφει οὕτως. τοῖς δὲ ἰοῦσι Πυθῶδε θεωροῖς, τοὺς κωλακρέτας διδόναι ἐκ τῶν ναυκληρικῶν ἐφόδιον ἀργύρια. καὶ εἰς ἄλλο ὅτι ἂν δέῃ ἀναλώματα. ταμίαι δὲ ἦσαν καὶ προεστῶτες τῆς δημοσίας σιτήσεως. Τὰ τριώβολα.] μέγιστοι καὶ ἐκ τῶν ὄντων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. οὐκ εἰσῆκε δὲ αὐτοῖς τὸ τριώβολον. πολλαχοῦ γὰρ καὶ δύο ὀβολοὺς εἰλήφασιν. Ἐπανθρακιζόμεθα.] ἀντὶ τοῦ ἀνθρακίδας ἐσθίομεν. ἔστι δὲ εἶδος ἰχθύος λεπτόν, ὃ παροπτῶντες ἐσθίουσιν. ἄλλως. ὀπτὰς ἐσθίομεν. ἢ ἄνθρακας ζωπυροῦμεν. ὡς ἐν κωμῳδίᾳ δὲ τοῦ εὐτελεστέρου ἐμνήσθη, ἐπὶ ἄλλων μέγιστα ἰσχύοντος τοῦ πυρός.

Bisetus. Σουΐδας. ἀνθρακίδες, λεπτοὶ ἰχθύες ὀπτοί, καὶ πάντα τὰ ὑπ᾽ ἀνθράκων ὀπτώμενα οὕτω λέγονται. Καὶ Ἡσύχιος. ἐπανθρακίδες, τὰ ὑπ᾽ ἀνθράκων ὀπτώμενα ἰχθύδια. καὶ τῇδε τῇ λέξει Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο καὶ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν οὕτω λέγων,

Ἡνίκ᾽ ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι.

ἐντεῦθεν τὸ ῥῆμα τὸ ἐπανθρακίζειν παράγεται, τὸ ὑπ᾽ ἀνθράκων ὀπτᾶν. καὶ Εὐστάθιος λέγει τοῦτο τὸ ῥῆμα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς σημαίνειν ὀπτᾶν. ἀλλ᾽ ἐκεῖ, ὡς καὶ ἐνταῦθα προτοῦ ἦν, διεφθαρμένως γράφεται ἐπανθρακιζόμεθα παρὰ τὴν ἐτυμολογίαν. ἀλλ᾽ ὁ ποιητὴς ταῦτα ἐοικε λέγειν ὅτι ὁ Προμηθεὺς κατὰ τοὺς μύθους τὸ πῦρ τοῖς θεοῖς κλέψας τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκεν, ὡς μαρτυρεῖ καὶ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ,

παντέχνου πυρὸς σέλας
Θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν. τοιᾶσδέ τοι
Ἁμαρτίας σφε δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην.

Μισῶ δ᾽ ἅπαντας] Αἰσχύλος ἐν τῷ αὐτῷ δράματι τὸν Προμηθέα οὕτω λαλοῦντα εἰσάγει,

Ἁπλῷ λόγῳ τοὺς πάντας ἐχθαίρω θεοὺς,
Ὅσοι παθόντες εὖ, κακοῦσί μ᾽ ἐκδίκως.

Σχόλια. Θεομισὴς ἔφυς.] ὁ μέν φησι τῷ Προμηθεῖ τι τῶν ἀπὸ θεῶν μισούμενος, διὸ καὶ ἐξυτόνως ἀναγνωστέον. ὁ δὲ τὸ ἕτερον δέχεται μισῶν θεοὺς, ὡς ὁ Τίμων ἀνθρώπους. Δοκῶ κανηφόρῳ] ταῖς γὰρ κανηφόροις σκιάδειον καὶ δίφρον ἀκολουθεῖ τις ἔχουσα. Ἕρμιππος θεοῖς. ὥσπερ αἱ κανηφόροι λευκοῖσιν ἀλφίτοισιν ἐντετριμμέναις. ἐγὼ δ᾽ ἕνεκα ψαλάθων τὴν διφροφόρον. Νικοφῶν δ᾽ ἐν χειρογάστορσι γῆ ἵνα. αὐτὸς ὀλίγον ἄναγε ἀπὸ τοῦ διφροφόρου. χρυσὸς εἰ καὶ κόσμιος. Καὶ τὸν δίφρον] διφροφόρει. ἐπειδὴ εἶπεν, ἵνα δόξω ἀκολουθεῖν κανηφόρῳ, λέγει παίζων καὶ δίφρον βάσταζε.

ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ϛ΄.

Χο. Πρὸς δὲ τοῖσι σκιάποσι λίμνη τις ἔστ᾽ ἄλουτος, οὗ
Ψυχαγωγεῖ Σωκράτης.
Ἔνθα καὶ Πείσανδρος ἦλθεν
Δεόμενος ψυχὴν ἰδεῖν ἣ
Ζῶντ᾽ ἐκεῖνον προὔλιπεν.

VERSIO membrorum

ſex.

CHO. Ad autem hæc, ſciapodibus palus quædam eſt illauatina, quò
Animas ducit Socrates,
Quò & Piſandrus venit,
Rogans animam videre, vel
Viuentem illum præreliquit.

Σχόλια. Πρὸς δὲ τοῖσι σκιάποσιν.] [illegible] περιόδου στροφὴ κώλων ἐκ τροχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων χορείοις καὶ σπονδείοις ϛ. καὶ ἡ ἀντιστροφὴ τοιούτων. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος. τῆς δ᾽ ἀντιστροφῆς κορωνίς. ταῦτα δὲ ἐξήγησις ἐστὶ τῶν ἀνωτέρων. γένος δέ ἐστι τῶν περὶ τὸν δυτικὸν ὠκεανὸν πρὸς τῇ κεκαυμένῃ ζώνῃ. ὡς ἀψύχους δὲ διασύρει τοὺς φιλοσόφους, καὶ ὡς ἐπὶ σκιᾶς βαδίζοντας. τούτους δὲ ἔχειν βήματα φασὶ τοῦ παντὸς μείζονα. διὰ δὲ τὸ μὴ ἔχειν οἴκους ἀλλ᾽ ὑπὸ τοῦ καύματος ἀναλίσκεσθαι. οὔσης τῆς γῆς αὐτῶν καὶ τραχείας καὶ καταδύσεις οὐκ ἐχούσης εἰς ἀποφυγὴν τοῦ καύματος. Ψυχαγωγεῖ Σωκράτης.] ἐπειδὴ λεπτοὶ εἰσὶν οἱ φιλόσοφοι καὶ ἄτροφοι, διὰ τοῦτο τοὺς σκιάποδας παρέλαβεν. μυθευόμενον δέ τι καὶ τοῦτο τὸ γένος ἐστίν. ἄλουτον δὲ εἶπε τὴν λίμνην, παρὰ τὸ ἀλουτοῦντας καὶ ῥυποφοροῦντας, φιλοσοφοῦσιν οἱ περὶ τὸν Σωκράτη. Ἔνθα καὶ Πείσανδρος.] ἐπεὶ δειλὸς ἦν. ἦλθεν οὖν ψυχὴν ἰδεῖν θέλων. ἐπεὶ οὐκ εἶχεν. ὡς Εὔπολις ἐν Ἀστρατεύτοις. Πείσανδρος εἰς Πακτωλὸν ἐστρατεύετο. κἀνταῦθα τῆς σῆς στρατείας κάκιστος ἦν ἀνήρ. ἁπανταχοῦ δὲ ἦν δειλός. ἦν δὲ τὸ σῶμα εὐεκτὴς ὡς Ἕρμιππος ἐν Ἀρτοπώλισιν. ἐοίκασιν σοι ἡ Πείσανδρος μέγας αὐτὸς ὥσπερ Διονυσίοισιν ὃς ἐπὶ τῶν ξύλων ἐλαίας ἐξεῖσιν ὄνος κανθήλιος. καὶ δωροδοκῆσαί φησιν Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις. διὰ τούτων οἱ δ᾽ οὖν αἰτιοῦντες ἀρχὴν πολέμων προείσοιεν μετὰ Πεισάνδρου. δύο δέ εἰσι Πείσανδροι, καθάπερ Εὔπολις ἐν Μαρικᾷ φησιν. Ἄκουε νεῦ Πείσανδρος ὡς ἀπόλλυται, Ὁ στρεβλὸς, οὔ. ἀλλ᾽ ὁ μέγας Ὀνοκίνδιος. καὶ Πλάτων ἐν Πεισάνδρῳ περὶ ἀμφοτέρων λέγει.

Bisetus. Ὀνοκίνδιος. τὸ πλῆρες, ὁ ὀνοκίνδιος. ἔστι δὲ κατὰ τὸν Σουΐδαν ὀνηλάτης, ἀστραβηλάτης. καὶ Ἡσύχιος, ὀνοκίνδιος, καὶ ὀνοκίνδας, ἀστραβηλάτης, ὀνηλάτης. ὁ δὲ Πολυδεύκης διαφέρειν λέξιν [illegible] λέγει. Σουΐδας τούτου τοῦ τόπου, καὶ στίχων μνημονεύων, Πεισάνδρου δειλότερος, παροιμιακῶς λέγεσθαί φησιν, ὅτι οὗτος καθ᾽ ὑπερβολὴν δειλὸς ἦν. φιλοπόλεμος μὲν ὤν, καὶ πολεμοποιὸς κερδῶν ἰδίων ἕνεκα, μέγας δὲ, καὶ ἐκαλεῖτο ὀνοκίνδιος. τὸ δ᾽ ἐπὶ Πεισάνδρου λεγόμενον, ὅτι ἦλθε δεόμενος ἰδεῖν ψυχὴν, ἣ ζῶντ᾽ ἐκεῖνον προὔλιπεν, ἔχει δύναμιν παροιμίας εἰς τοὺς καθ᾽ ὑπερβολὴν δειλούς. οὗτος γὰρ οὕτω δειλὸς γενέσθαι φέρεται, ὥστε ἀεὶ φοβεῖσθαι μὴ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἑαυτῷ ἔν τινι τόπῳ προλιποῦσαν, καὶ προδοῦσαν ἴδῃ. τοῦτο δὲ οὐ μόνον δειλίας, ἀλλὰ καὶ μωρίας καὶ ἀναισθησίας μεγίστης ὑπάρχει τεκμήριον.

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ϛʹ.

ZΦάγι᾽ ἔχων κάμηλον,
Ἀμνόν τιν᾽, ἧς λαιμοὺς τεμὼν
Ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἀπῆλθεν,
Κᾆτ᾽ ἀνῆλθεν αὐτῷ κάτωθεν,
Πρὸς τὸ λαῖμα τῆς καμήλου,
Χαιρεφῶν ἡ νυκτερίς.

INVERSIO membrorum ſex.

Victimas habens, camelum,
Agnum aliquam, cuius coll[illegible],
Sicut Vlyſſes abiit,
B Et poſtea aſcendit ipſi deorſum
Ad guttur cameli
Charephon noctua.

Σχόλια. Σφάγι᾽ ἔχων] ταῦτά φησιν ὡς ἐπὶ τῶν ἀνακαλουμένων τὰς ψυχὰς ἐξ ᾅδου. Κάμηλον ἀμνόν τιν᾽] ἔπαιξεν εἰς τὸ ὀνοκίνδιον αὐτοῦ εἰπὼν ἀμνὸν καμήλου. ἔστι γὰρ εὐμεγέθης. ἴδιον εἰπεῖν ἢ ἀρνειοῦ ἢ ἄλλου τινός. Κᾆτ᾽ ἀνῆλθ᾽ αὐτῷ.] ἐκ τῶν χθονίων ἀνῆλθεν. ὡς αὐτεκλύτως δὲ παραβάλλοντα αὐτὸν εἰς τὰ δ᾽ ἔπειτα διαβάλλει. Πρὸς τὸ λαῖμα τῆς καμήλου.] Εὐφρόνιος, τὸν λαιμόν. καὶ γὰρ προείρηκεν εἰς λαιμοὺς τεμών. εἰ δὲ, ὅτι τὸ αἷμα. παραπεποίηκε δὲ παρὰ τὸ λαιμόν. ἔστι καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Δαρδάνῳ. καὶ λαῖμα βακχίου λαβὼν τὰ χρήματα. χρᾶσθαι δὲ τὸ δέρμα. εἴρηται δὲ ἐκείνοις οὐδὲν ταῦτα, τοῖς γράφουσι τὸ δέρ[illegible]α. οἱ δὲ ὑπόμνημα τὸ λαῖμα. ἔτι μέντοι τὴν περὶ Ἀσίαν τινὲς, ἐπὶ τὸ ἀναιδὲς, καὶ εὔτολμον οὕτω λέγουσιν. ὅπερ συμφωνότερόν ἐστι τῷ παρὰ Μενάνδρῳ. C Χαιρεφῶν ἡ νυκτερίς.] ἐπεὶ ὥσπερ νυκτερὶς ἡμέρας οὕτω οἱ φιλόσοφοι φαίνονται. καταδεδυκότες γὰρ φιλοσοφοῦσι.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΤΡΙΒΑΛΛΟΣ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

NEPTVNVS, TRIBALVS, Hercules, Piſtheterus.

Κορωνὶς στίχων ρκγ´. ἐν γὰρ μέσῳ τῶν ϛϛ´. κῶλά ἐστιν ἕξ.

D

Bisetvs. Ποσειδῶν, Τριβαλλὸς, καὶ Ἡρακλῆς πρέσβεις παρὰ Διὸς ἥκουσι, καὶ πολλῶν ἀμφοτέρωθεν εἰρημένων, τέλος τὸν Πεισθέταιρον πείθουσι, καὶ διαλλαγὰς πρὸς αὐτὸν ποιοῦνται.

Πο. ΤΟ μὲν πόλισμα τῆς Νεφελοκοκκυγίας
Ὁρᾷς τοδὶ πάρεστιν, ἣ πρεσβεύομεν.
Οὗτος τί δρᾷς ἐπ᾽ ἀριστέρ᾽ οὕτως ἀμπέχῃ;
Οὐ μεταβαλεῖς θοἰμάτιον ὡς ἐπιδέξιά;
Τί ὦ κακόδαιμον Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν.
Ὦ δημοκρατία. ποῖ προβιβᾷς ἡμᾶς ποτε.
Εἰ τουτονί γ᾽ ἐχειροτόνησαν οἱ θεοί.
Τρ. Ἐξεις ἀτρέμας. Πο. οἴμωζε. πολὺ γὰρ δή σ᾽ ἐγὼ
Ἑώρακα πάντων βαρβαρώτατον θεῶν.
Ἄγε δὴ τί δρῶμεν Ἡράκλεις. Ηρ. ἀκήκοας
Ἐμοῦ γ᾽ ὅτι τὸν ἄνθρωπον ἄγχειν βούλομαι.
Ὅς τις ποτ᾽ ἐσθ᾽ ὁ τοὺς θεοὺς ἀποτειχίσας.
Πο. Ἀλλ᾽ ὦ γαθ᾽ ᾑρήμεθα περὶ διαλλαγῶν
Πρέσβεις. Ηρ. διπλασίως μᾶλλον ἄγχειν μοι δοκεῖ.
Πει. Τὴν τυρόκνηστιν τίς δότω. φέρε σίλφιον.
Τυρὸν φερέτω τις. πυρπόλει τοὺς ἄνθρακας.
Ηρ. Τὸν ἄνδρα χαίρειν οἱ θεοὶ κελεύομεν,
Τρεῖς ὄντες ἡμεῖς. Πει. ἀλλ᾽ ἐπικνῶ τὸ σίλφιον.
Ηρ. Τὰ κρέα δὲ τοῦ ταῦτ᾽ ἐστίν; Πει. ὄρνιθές τινες,

NEP. HÆc quidem ciuitatula nephelococcygiæ,
Vides hæc adeſt quò legati ſumus.
Hic quid facis, in ſiniſtras ſic indueris?
Non mutas pallium tanquam in dexteras?
E Quid ô infelix laſpodias es natura.
O popularis dominatio, quò ire facis nos aliquando,
Si hunc ſic confirmarunt dei.
TRY. Habebis tacitè. PO. luge. multum enim iam te ego
Vidi omnium barbariſſimum deorum.
Age iã quid facimus Hercules? HER. audiſti
F Me quòd hunc virum ſuffocare volo,
Quicunq; vnquam eſt Deus extra murans.
PO. Sed ô bene electi ſumus de pacibus
Legati. HER. dupliciter magis ſuffocare mihi videris.
PI. Caſiteram aliquis det, fer ſilphium,
Caſeum ferat aliquis, verte carbones.
HER. Virum gaudere dei iubemus
Tres exiſtentes nos. PI. ſed inijce ſilphium.
G HER. Carnes autẽ cuius hæ ſunt? PI. aues aliquæ

Σχόλια. Τὸ μὲν πόλισμα.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρκγ. ὧν τελευταῖος Γαμικὴν χλαμύδα. δὸς ὅτω τις δεῦρό μοι. μετὰ δὲ τὸν ϛϛ. στίχον κῶλά ἐστιν ἀντισπαστικὰ ϛ. ἐπιμεμιγμένα διϊάμβοις διςπονδείοις καὶ ἐπιτρίτοις, ἑφθημιμερῆ, πλὴν τοῦ πρώτου. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. προ-

σβεις δὲ παρὰ τῶν θεῶν Ποσειδῶν καὶ Ηρακλῆς καὶ εἷς A ἐκ τῶν βαρβάρων θεῶν ἦλθεν. Οὗτος τί δρᾷς.] τοῦτο λέγει τῷ βαρβάρῳ τῷ συμπαρόντι αὐτῷ εἰς τὴν πρεσβείαν ὁ Ποσειδῶν, ὡς οὐκ ἐπιτηδείως στελλομένῳ τὴν ἐσθῆτα. ἀλλ' ἐπ' ἀριστερὰ περιβαλλομένῳ, ὥσπερ οἱ Θρᾷκες. Λαισποδίας εἰ τὴν φύσιν.] ὅτι τὴν κνήμην εἶχε σαπρὰν ὁ Λαισποδίας. καὶ μέχρι τῶν κάτω περιεβάλλετο. καὶ οἱ βάρβαροι δὲ τὰ σκέλη περιβέβλυνται. Λαισποδίας δὲ, καὶ Δαμασίας, ὡς κακόκνημοι διαβάλλονται. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Εὔπολις ἐν Δήμοις. τοδὶ δὲ τὰ δένδρα Λαισποδίας καὶ Δαμασίας αὐταῖσι ταῖς κνήμαισιν ἀκολουθοῦσί μοι. τοῦτον δὲ τὸν Λαισποδίαν καὶ στρατηγῆσαί φασι Θουκυδίδης ἐν τῇ ϛ. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Φρύνιχος ἐν Κωμασταῖς, ὡς πολεμικοῦ γεγονότος. Φιλύλλιος δὲ ἐν ταῖς Πλυντρίαις ὡς φιλοδίκου. ἔχει δὲ καὶ περὶ τὰς κνήμας τινὰς αἰτίας ὥς φησι

B Στράττις ἐν Κινησίᾳ. διὸ καὶ κατὰ σκελῶν ἐφόρει τὸ ἱμάτιον. ὡς Θεόπομπος ἐν Παισί. Δημήτριος δὲ καὶ πάντες τὸν Ἰξίονα λέγουσιν ἐν ταῖς Αττικαῖς λέξεσιν, ὡς γλῶσσαν ἐξηγεῖσθαι, ὅτι Λαισποδίας ἐστὶν, ὁ ἀκρατὴς περὶ τὰ ἀφροδίσια. ὥς τι καὶ κτῆνος ἀποδεῖν. Ω δημοκρατία.] ὄμνυσιν ὡς ἐπὶ Αθηναίων. ἐπεὶ ἰσοτιμίας οὔσης, συμβαίνει δημώδεις ἅμα τοῖς ἀξιολογωτάτοις ἀποστέλλεσθαι. ὥσπερ καὶ νῦν ὁ βάρβαρος εἷς μηδὲν χρήσιμος σὺν Ποσειδῶνι καὶ Ηρακλεῖ ἀπεστάλη. φησὶν οὖν ποῖ προάγεις ἡμᾶς ὦ δημοκρατία, ὅτι τοῦτον ἐχειροτόνησαν οἱ θεοί. Ηρμεθα.] ἐχειροτονήθημεν. Διπλασίως.] τούτου οὐ φροντίζω διαλλαγῶν. Επικνῶ.] ἐπίβαλλε. Σίλφιον.] εἶδος βοτάνης ἡδυόσμου. καὶ μάλιστα τὸ Κυρηναϊκόν. τὸ δὲ ὅλον προσκύνημα τοῦ Ηρακλέους ποιῶν ὁ Πεισθέταιρος, δοκεῖ πρὸς μάγειρον οἰκεῖον διαλέγεσθαι ἐπὶ τῷ εὐτρεπίζειν δεῖπνον.

Επανιστάμενοι τοῖς δημοτικοῖσιν ὀρνέοις,
Εδοξαν ἀδικεῖν. Ηρ. εἶτα δῆτα σίλφιον.
Επικνᾷς πρότερον αὐτοῖσιν. Πι. ὦ χαῖρ' Ηράκλεις.
Τί ἐστι. Ηρ. πρεσβεύοντες ἐνθάδ' ἥκομεν
Παρὰ τῶν θεῶν, περὶ πολέμου καταλλαγῆς.
Πι. Ελαιον οὐκ ἔνεστιν ἐν τῇ ληκύθῳ.
Ηρ. Καὶ μὴν τά γ' ὀρνίθεια λιπαρά γ' εἶναι πρέπει.
Πο. Ημεῖς τε γὰρ πολεμοῦντες, οὐ κερδαίνομεν.
Υμεῖς τ' αὖ, ἡμῖν τοῖς θεοῖς ὄντες φίλοι,
Ομβριον ὕδωρ ἂν εἴχετ' ἐν τοῖς τέλμασιν.
Αλκυονίδας τ' ἂν ἤγεθ' ἡμέρας ἀεί.
Τούτων περὶ πάντων αὐτοκράτορες ἥκομεν.
Πι. Αλλ' οὔτε πρότερον πώποθ' ἡμεῖς ἤρξαμεν
Πολέμου πρὸς ὑμᾶς. νῦν τ' ἐθέλομεν εἰ δοκεῖ
Εάν τι δίκαιον ἀλλὰ νῦν ἐθέλητε δρᾶν
Σπονδὰς ποιεῖσθαι. τὰ δὲ δίκαι' ἐστὶν ταδί.
Τὸ σκῆπτρον ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν
Τὸν Δί' ἀποδοῦναι, καὶ διαλλαττώμεθα.
Επὶ τοῖσδε, τοὺς πρέσβεις ἐπ' ἄριστον καλῶ.
Ηρ. Εμοὶ μὲν ἀπόχρη ταῦτα. καὶ ψηφίζομαι.
Πο. Τί ὦ κακόδαιμον ἠλίθιος καὶ γάστρις εἶ,
Αποστερεῖς τὸν πατέρα τῆς τυραννίδος;
Πι. Αληθες; οὐ γὰρ μεῖζον ὑμεῖς οἱ θεοὶ
Ισχύσετ' ἢν ὄρνιθες ἄρξωσιν κάτω.
Νῦν μέν γ' ὑπὸ ταῖς νεφέλαισιν ἐγκρυμμένοι
Κύψαντες ἐπιορκοῦσιν ὑμᾶς οἱ βροτοί.
Εὰν δὲ τοὺς ὄρνις ἔχητε συμμάχους
Οταν ὀμνύῃ τις τὸν κόρακα καὶ τὸν Δία,
Ο κόραξ παρελθὼν τοῦ 'πιορκοῦντος λάθρα
Προσπτάμενος ἐκκόψει τὸν ὀφθαλμὸν θενών.

C *Inſurgentes ciuilibus auibus,*
Apparuerunt iniuſta facere. HER. *poſtea certè ſilphium*
Inijcis prius ipſis. PI. *ô gaude Hercules,*
Quid eſt? HER. *legationem facientes huc venimus à deis de belli pace.*
PI. *Oleum non eſt in lucerna.*
HER. *Et quidem auiculas pingues eſſe decet.*
NEP. *Noſq; enim bellantes non lucramur,*
D *Voſq; nobis deis exiſtentes amici*
Hyemalem aquam habebitis in cœnis,
Tranquilloſq; ducetis dies ſemper.
His de omnibus potentes venimus.
PI. *Sed neque prius vnquam nos incepimus*
Bellum ad vos, nuncq; volumus (ſi videtur
Si quid iuſtum aliud nunc vultis facere)
Inducias facere. hæc autem iuſta ſunt hæc,
Sceptrum nobis auibus iterum
Iouem reddere, & inducias facimus,
E *In his legatos ad cœnam voco.*
HER. *Mihi quidem ſufficiunt hæc, & confirmo.*
Quid ô infelix ſtolidus, & guloſus es,
Priuas patrem tyrannide?
PI. *Verum. non enim maius vos dei*
Poteritis, ſi aues dominabuntur inferius.
Nunc quidem à nebulis cooperti,
Inclinati peierant vos homines.
Si autem aues habebitis auxiliatores,
F *Quando iurabit aliquis coruum & Iouem.*
Coruus adueniens peierante clam,
Aduolans eiiciet oculum verberans.

Σχόλια. Επανιστάμενοι.] ἐπανάστασιν ποιησάμενοι ὡς ἀρχίων ὀρνίθων ἐπιθεμένων τυραννίδι καὶ εἰς κρατὸν... ὀρθρίων. αὐτοῖσι δὲ ἤγουν τοῖς κρέασιν. Ελαιον οὐκ ἔνεστιν.] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐλεούμεθα, οὐ πειθόμεθα. Λιπαρά γ' εἶναι πρέπει.] δοκεῖ ἔοικε. τοῦτο δὲ ὁ Ηρακλῆς λέγει ἔξωθεν τοῦ λόγου οἰκείως τῇ γαστριμαργίᾳ. Ημεῖς τε γάρ] εἰσάγεται ὁ Ποσειδῶν, ὡς οὐκ ἀγαθὸν ἐστι τὸ πολεμεῖν ἀποφαίνων. Εν τοῖς τέλμασιν.] ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς φρέασι. κυρίως δὲ τὸ πηλῶδες καὶ μὴ ἔχον ὕδωρ.

BISETVS. Σ. τέλματα, τὰ πηλώδη, καὶ τελευταῖα τοῦ ὕδατος. Ιδίως δὲ εἶπε [illegible] γεωργήσιμα χωρία.

Σχόλια. Αλκυονίδας.] ἀντὶ τοῦ εὐδίους ὅλον τὸν χειμῶνα. οὐχ ὡς νῦν ἑπτὰ τοῦ χειμῶνος ἅς φασί τινες εἶναι αἱ ἀλκυονίδες. Αὐτοκράτορες] τούτων τῶν δογμάτων κρατοῦντες. Νῦν τ' ἐθέλομεν εἰ δοκεῖ, μιμεῖται τοὺς Αθηναίους οἷα πρὸς τοὺς βασιλεῖς λέγουσι. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτω. νῦν ἐθέλομεν εἰ δοκεῖ σπονδὰς ποιεῖσθαι. Εάν τι δίκαιον.] εἰ ὅλως καὶ νῦν ἐπιγνώσεσθε τὸ δίκαιον. Εμοὶ μὲν ἀπόχρη G ταῦτα.] ἐπαρκεῖ καὶ καλῶς ἔχει τὰ σκῆπτρα λαβεῖν ὑμᾶς. τοῦτο δὲ ὁ Ηρακλῆς λέγει πεπεισμένος διὰ τὸ ἄριστον. Τί ὦ κακόδαιμον] ἐπιπλήττει αὐτῷ ὁ Ποσειδῶν ὡς διὰ τὴν γαστριμαργίαν, προδιδόντα τὸν Δία. Κάτω.] κάτω τοῦ οὐρανοῦ ὄντας, καὶ λείπει πῶς. Τὸν κόρακα καὶ τὸν Δία] τοὺς ὄρνιθας καὶ τοὺς θεούς. ἀφ' ἑνὸς δὲ τοὺς πάντας δηλοῖ.

Πι. Ναὶ

Πο. Νὴ τὸν Ποσειδῶ ταῦτά γε σὺ καλῶς λέγεις.
Κἄμοι δοκεῖ. Πεισ. τί δαὶ σὺ φῄς. Τρ. ναβαισατρεῦ.
Πεισ. Ὁρᾷς, ἐπαινεῖ χ' οὗτος. ἕτερον νῦν ἔτι
Ἀκούσαθ' ὅσον ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιήσομεν.
Ἐάν τις ἀνθρώπων ἱερεῖον τῷ θεῷ
Εὐξάμενος, εἶτα διασοφίζηται λέγων.
Μενετοὶ θεοί. καὶ μὴ 'ποδιδῷ, μισητίαν
Ἀναπράξομεν καὶ ταῦτα. Πο. φέρ' ἴδω τῷ τρόπῳ;
Πεισθ. Ὅταν διαριθμῶν ἀργυρίδιον τύχῃ
Ἄνθρωπος οὗτος ἢ κάθηται λούμενος.
Καταπτάμενος ἴκτινος ἁρπάσας λάθρα
Προβάτοιν δυοῖν τιμὴν ἀνοίσει τῷ θεῷ.
Ηρακλ. Τὸ σκῆπτρον ἀποδοῦναι πάλιν ψηφίζομαι
τούτοις ἐγώ. Πο. τὸν Τριβαλλόν γε νῦν ἐροῦ.
Ηρακλ. Ὁ Τριβαλλὸς, οἰμώζειν δοκεῖ σοι; Τρ. σαυνάκα
Βακταρικροῦσα. Ηρακλ. φησὶν εὖ λέγειν πάνυ.
Πο. Εἴ τοι δοκεῖ σφῷν, ταῦτα κἄμοι συνδοκεῖ.
Ηρακλ. Οὗτος. δοκεῖ δρᾶν ταῦτα τοῦ σκήπτρου πέρι.
Πει. Καὶ νὴ Δί' ἕτερόν γ' ἐστὶν, οὗ μνησθήσομαι ἐγώ.
Τὴν μὲν γὰρ Ἥραν, παραδίδωμι τῷ Διὶ,
Τὴν δὲ Βασίλειαν τὴν κόρην γυναῖκ' ἐμοὶ
Ἐκδοτέον ἐστίν. Πο. οὐ διαλλαγῶν ἐρᾷς,
Ἀπίωμεν οἴκαδ' αὖθις. Πει. ὀλίγον μοι μέλει.
Μάγειρε, τὸ κατάχυσμα χρὴ ποιεῖν γλυκύ.
Ηρ. Ὦ δαιμόνι' ἀνθρώπων Πόσειδον. ποῖ φέρει,
Ἡμεῖς περὶ γυναικὸς μιᾶς πολεμήσομεν;
Ποσ. Τί δαὶ ποιῶμεν; Ηρακλ. ὅ, τι; διαλλαττώμεθα.
Ποσ. Τί ὦ 'ζυρὲ οὐκ οἶσθ' ἐξαπατώμενος πάλαι;
Βλάπτεις δέ τοι σὺ σαυτόν. ἢν γὰρ ἀποθάνῃ
Ὁ Ζεὺς παραδοὺς τούτοισι τὴν τυραννίδα,
Πένης ἔσει σύ. σοῦ γὰρ ἅπαντα γίνεται
Τὰ χρήμαθ' ὅσ' ἂν ὁ Ζεὺς ἀποθνήσκων καταλίπῃ.
Πεισθ. Οἴμοι τάλας γ' οἷόν σε περισοφίζεται.
Δεῦρ' ὡς ἔμ' ἀποχώρησον, ἵνα τί σοι φράσω.

A NEP. Per Neptunum, hæc bene dicis.
Et mihi videtur. PI. Quid autẽ tu dicis? TRI. nauæ ſatren,
PI. Vides? laudat hic alterum nunc adhuc,
Audite quantum nobis bonum faciemus.
Si quis hominum ſacrum Deo ouem poſt
Vouens, poſtea ſophiſticas dicens,
Tardi dei, & non ſoluam peccatum,
B Recompenſemus & hæc. NEP. age videam quomodo.
PI. Quando dinumerans argentulum contigerit,
Homo hic vel ſedet lotus,
Aduolans Ictinus rapiens clàm,
Ouium duarum precium referet Deo.
HER. Sceptrum reddere iterum confirmo
His ego. NEP. Triballum nunc interroga.
C HER. Triballus lugere videtur tibi. TRI. bene
Confirmo. HER. dicit bene dicere valde.
NEP. Si cui apparent veſtrûm hæc, & mihi ſimul apparent.
HER. Hic videtur facere hæc ſceptri gratia.
PI. Et per Iouem alterum eſt, cuius meminι ego.
Hanc quid enim Iunonem trado Ioui,
Illam autem reginam puellam mulierem mihi
D Dandum eſt. NEP. non paces amas,
Abeamus domum iterum. PI. parum mihi cura eſt,
Coque infuſionem oportet facere dulcem.
HER. O felix hominum Neptune quò portaris.
Nos de muliere vna pugnabimus?
NEP. Quid autem faciemus? HER. Quòd faciemus pacem.
E NEP. Quod ô praue non ſcis deceptus diu?
Lædis autem tu teipſum, ſi antẽ mortuus fuerit
Iupiter, tradens his tyrannidem,
Pauper eris tu. tui enim omnes fiunt
Res quaſcunque Iupiter moriens reliquerit.
PI. Hei mihi miſer, qualiter te circumuenit,
Huc ad me accede, vt aliquid tibi dicam.

Σχόλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ.] ὅτι ὁ Ποσειδῶν λέγει μηδέπω ἐμφανίσας ἑαυτοῦ. καὶ γελοίως καθ' ἑαυτοῦ ὄμνυσι. Ναβαισατρεῦ.] βαρβαρίζων συγκατίθεται ὁ βάρβαρος θεός. αἱ γὰρ ἄσημοι φωναί, ἀντὶ συγκαταθέσεως. Μενετοὶ θεοί.] ἀνεξίκακοι καὶ οὐκ εὐθέως τιμωρούμενοι. ἄλλως. μενετοὶ θεοί, οὐκ ἀπατηλοί. ὅτι μόνιμοι καὶ βέβαιοι, οὐκ εὐεξαπάτητοι. μισητίαν δέ, οἱ μὲν περὶ Λεισφαίνη, τὴν εἰς τὰ ἀφροδίσια ἀκρασίαν. καὶ τὰ περὶ σφυρὸν παχεῖα. καὶ μισητὴ γυνή, οὕτως ἐξηγοῦνται. μήποτε μέν τοι γλυκώτερόν ἐστιν, ἀπληστία δὲ καὶ νῦν ἐμφαίνεται.

BISHTVS. Ὁ τούτων νοῦς ὅδε. καὶ ἐὰν ὁ εὐξάμενος μὴ ἀποδιδῷ τὸ ἱερεῖον, μισητίαν, καὶ ταῦτα ἀναπράξομεν. μίτρα δὲ χάριν μισητίαν, ἀντὶ τοῦ μισητείαν ἔχαψεν. Ἴωνες μὲν τοι τὰ κοινὰ διὰ τοῦ ει ἐκφέρουσι διὰ τοῦ ια. ὅτι ἀλήθεια, δουλία, ἀντὶ τοῦ ἀλήθεια, δουλεία. μισητίαν

F δ' ἔλεγον τὴν κατωφερῆ, οὐ περὶ τὸ μῖσος, ἀλλὰ περὶ τὸ μίσγεσθαι. τὸ γὰρ μῖσος ἀπωθεῖν ἐστὶ τοῦ μιαίνεσθαι. ὁ γὰρ μισεῖται, μεμόνωται. καὶ ἄμικτός ἐστιν. ἀλλ' οἱονεὶ μισγητείαν τινὰ οὖσαν, ὃ καὶ βέλτιον. καὶ τὸ ἐν παροιμίας δὲ μέρει λεγόμενον. περὶ σφυρὸν παχεῖα μισήτη γυνή κατὰ τοῦτο εἰρῆσθαι δοκεῖ, μισητεία δὲ ἡ πορνεία. ἐν Πλούτῳ

Καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητίας
Αἰτεῖν μ' ἔφασαν, ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα.

καὶ μισητίας ὁ εἰς τὰς συνουσίας ἐπίφορος. μεταφορικῶς δὲ καὶ μισητία περὶ τῆς ἀπληστίας λέγεται.

G Σχόλια. Ὁ Τριβαλλός.] ἀντὶ τοῦ ὦ Τριβαλλὲ, καὶ ἐρώτησις δὲ ὁ λόγος. δέον δὲ εἰπεῖν, δοκεῖ σοι συνθέσθαι. ὁ Τριβαλλὸς δὲ, ἔοικε τοῦ Ποσειδῶνος εἶναι τοῦτο. πιθανῶς δὲ εἰώθασι καὶ τοῖς βαρβάροις διαλεγόμενοι τῷ σχήματι ἐσπουδασμένως λοιδορεῖν ἢ καταρᾶσθαι.

τὸ κατάχυσμα καὶ ποιεῖν γλυκύ. τὸν ζωμὸν διὰ μέλιτος ποιεῖν. πάλιν δὲ ἐρεθίζει τὸν Ηρακλέα. Ανθρώπων Πόσειδον] παίζει δέον εἰπεῖν τῶν θεῶν. περὶ δὲ γυναικὸς μιᾶς, ἤγουν τῆς Βασιλείας. Δεῦρ' ὡς ἐμ' ἀποχώρησον.] ὅτι ὅμοιον τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. δεῦρ' ἐλθὲ σὺν σοι τἄλλα βούλομαι φράσαι.

Διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος, ὦ πόνηρε σύ.
Τῶν γὰρ πατρῴων οὐδ' ἀκαρῆ μέτεστί σοι
Κατὰ τοὺς νόμους. νόθος γὰρ εἶ κοὐ γνήσιος.
Ηρ. Εγὼ νόθος; τί λέγεις; Πει. σὺ μέντοι νὴ Δία.
Ων γε ξένης γυναικός. ἢ πῶς ἄν ποτε
Επίκληρον εἶναι τὴν Αθηνᾶν δοκεῖς,
Οὖσαν θυγατέρ' ὄντων ἀδελφῶν γνησίων.
Ηρ. Τί δ' ἢν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα
Τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων. Πει. ὁ νόμος αὐτὸν οὐκ ἐᾷ.
Οὗτος ὁ Ποσειδῶν πρῶτος, ὃς ἐπαίρει σε νῦν
Ανθέξεταί σου τῶν πατρῴων χρημάτων,
Φάσκων ἀδελφὸς αὐτὸς εἶναι γνήσιος.
Ερῶ δὲ δὴ καὶ τὸν Σόλωνός σοι νόμον.
Νόθῳ δὲ μὴ εἶναι ἀγχι-
στείαν, παίδων ὄντων γνη-
σίων. ἐὰν δὲ παῖδες
Μὴ ὦσι γνήσιοι, τοῖς
Εγγυτάτω γένους
Μετεῖναι τῶν χρημάτων.
Ηρ. Εμοὶ δ' ἄρ' οὐδὲν τῶν πατρῴων χρημάτων
Μέτεστιν; Πει. οὐ μέντοι μὰ Δία. λέξον δέ μοι
Ηδη σ' ὁ πατὴρ εἰσήγαγ' ἐς τοὺς φράτερας;
Ηρ. Οὐ δῆτ' ἐμέ γε. καὶ δῆτ' ἐθαύμαζον πάλαι.
Πει. Τί δῆτ' ἄνω κέχηνας αἰκίαν βλέπων;
Αλλ' ἢν μεθ' ἡμῶν ᾖς, καταστήσω σ' ἐγὼ
Τύραννον. ὀρνίθων παρέξω σοι γάλα.
Ηρ. Δίκαι' ἔμοιγε καὶ πάλαι δοκεῖς λέγειν.
Περὶ τῆς κόρης. κἄγωγε παραδίδωμί σοι.
Πει. Τί δαὶ σὺ φῄς. Πο. τἀναντία ψηφίζομαι.
Πει. Εν τῷ Τριβαλλῷ πᾶν τὸ πρᾶγμα. τί σὺ λέγεις;

Σχόλια. Διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος] ὅτι τὸ διαβάλλεται, χρῶνται ἐπὶ τοῦ ἐξαπατᾶν, ὡς καὶ Αρχιππος ἐν Πλούτῳ, ἔστι δέ μοι καλῶς προφάσεις εἰρημένον. τὸν γὰρ γέροντα διαβαλοῦμαι τήμερον. παρέμφασιν δὲ καὶ τὸ ὁμηρικόν. παραβαλλόμενον ἀγορεύειν, καὶ παρ' Αλκαίῳ, παραβάλλεταί σε. Επίκληρον εἶναι τὴν Αθηνᾶν] εἰ μὴ ἦν γνησιωτέρα. ἐπίκληρος δέ ἐστιν, ἡ μὴ ἔχουσα ἀδελφοὺς ἑτέρους συγκληρονόμους, ἀλλὰ μονοκληρονόμος. νόμος δὲ ἦν Αθηναίοις γνησίας μὲν οὔσης θυγατρὸς, νόθου δὲ υἱοῦ, μὴ κληρονομεῖν τὸν νόθον τὰ πατρῷα. καὶ τοῦτο οὖν φησὶν εἰ μὴ σὺ νόθος ἦς, οὐκ ἂν ἡ Αθηνᾶ ἐπίκληρος. παίζει δέ. τοὐναντίον γάρ. υἱῶν ὄντων γνησίων, οὐκ ἂν εἴη θυγάτηρ ἐπίκληρος. εἰσὶ δὲ καὶ τοῦ Διὸς γνήσιοι υἱοί. Αρης καὶ Ηφαιστος. ἀλλὰ ἐπαίνῳ τῆς Αθηνᾶς καὶ τῆς πόλεως τοῦτό φησιν ὑποκρινόμενος περὶ τῶν γνησίων. Τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων.] γράφεται νοθεῖα ὡς πρεσβεῖα. εἰ τὰ μὲν χρήματα ἐμοί φασιν ὡς νόθῳ κατέλειψε, τὴν δὲ ἀρχὴν τοῖς γνησίοις. νόμος δὲ ἦν Αττικὸς, τοῖς νόθοις μέχρι πέντε μνῶν καταλιμπάνειν. ἦν οὖν ἐμοὶ τὰ χρήματα ἐάσῃ, ἐκείνοις δὲ τὴν ἀρχήν. προσθεὶς αὐτῷ μέντοι δὲ ἀναγνωστέον τὸ νοθεῖα. τὸ ἀργύριον δὲ τοῖς νόθοις διὰ χειρὸς ἐδίδοσαν, ἐπειδὴ οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς κληρονομεῖν.

BISETUS. Τούτου δὲ τοῦ Σόλωνος νόμου μέμνηται καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Μακάρτατον λόγῳ. τί δ' ἢν τὰ νοθεῖα] ἀδηλον ἐκ τῆς Αρποκρατίωνος, ὃς ἐν τῷ τῆς δέκα ῥητόρων λέξεων ταῦτα γράφει, Νοθεῖα, τὰ τοῖς νόθοις ἐκ τῶν πατρῴων διδόμενα, οὕτω καλεῖται. ἦν δὲ μέχρι χιλίων δραχμῶν. καὶ μετ' ὀλίγον, Αριστοφάνης ἐν ὄρνισι,

Τί δ' ἢν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα
Τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων; Πει. ὁ νόμος οὐκ ἐᾷ.

Καὶ Πολυδεύκης βιβλίῳ γ. Αριστοφάνης, φησὶ, νοθεῖα, τὰ χρήματα καλεῖ, τὰ τοῖς νόθοις διδόμενα, τοῦτο δὲ τὸν τόπον ὑποδηλῶν. καὶ Σουΐδας, νοθεία ἡ λαθραία γέννα, καὶ πορνεία. καὶ τὰ τοῖς νόθοις ἐκ τῶν πατρῴων διδόμενα οὕτω καλεῖται.

Σχόλια. Αγχιστείαν.] μετουσίαν τῆς οὐσίας. δοκεῖ διὰ πλάτους εἶναι. Ες τοὺς φράτορας.] πάλιν ὡς ἐν κωμῳδίᾳ μετήγαγε τὰ Αθηναίων ἔθη ἐπὶ τοὺς θεούς. διὰ γὰρ τοῦ ἐγγραφῆναι εἰς τοὺς φράτορας, σύμβολον εἶχον τῆς εὐγενείας. ἄλλως. εἰς τοὺς τῆς ἡλικίας νόμους. ἢ εἰς τοὺς φυλέτας. ἐπειδὴ τὰ ὀνόματα τῶν ξένων, γράφεται εἰς τοὺς πίνακας. Τί δῆτ' ἄνω κέχηνας] ὡς τοῦ Ηρακλέους ἀναβλέψαντος εἰς τὸν οὐρανὸν μετ' ὀργῆς τοῦτό φησι. τί δῆτ' ἄνω βλέπεις, ὡς τυπτήσων τινά. τινὲς δὲ οὕτως. τί δῆτα ἐς τὰ ἄνω πράγματα ἀποβλέπεις αἰκισθησόμενος ἐάν τι πάθῃ ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν γνησίων.

Criminatur te patruus ô ignare tu,
Horum enim paternorum neque paululum participatur tibi
Secundũ leges ſpurius enim es & nõ legitimus.
HER. Ego ſpurius? quid dicis? PI. tu quidem per Iouem (quam
B Exiſtens aduenæ mulieris, an aliquo modo vnHæredem eſſe Mineruam putas, (timis?
Exiſtentem filiam exiſtentibus fratribus legi-
HER. Quid autem ſi pater mihi dat res
Spurio moriens? PI. lex ipſum non ſinit.
Hic Neptunus primus qui extollit te, nunc
Vſurpabit tui paternas res,
C Dicens frater ipſe eſſe legitimus.
Dico autem iam & Solonis tibi legem,
Spurio autem non eſſe affi-
Nitatem filijs exiſtentibus legi-
Timis. ſi autem filij
Non ſunt legitimi, his
Propiſſime genere
Participationem eſſe rerum.
HER. Mihi autem igitur nihil paternarũ rerum
D Eſt in participatione? PI. non quidem per Iouem. dic autem,
Iam te pater induxit in cuſtodes?
HER. Non certè me, & certè admirabar diu.
PI. Cur certè ſupra oſcitaſti, cauſam aſpiciens?
Sed ſi nobiſcum eris, conſtituam te ego
Regem, auium præbebo tibi lac.
HER. Iuſte mihi & diu videris dicere
Circa puellam, & ego trado tibi.
E PI. Quid autem tu dicis. NEP. contraria delibero.
PI. In tribalo omnis res, quid tu dicis?

Τρι. Καλάνι κόραυνα καὶ μεγάλα. βασιλιναῦ
Ορνιθι παραδίδωμι. Ηρ. παραδοῦναι λέγεις;
Πο. Μὰ τὸν Δί᾽ οὐχ οὗτός γε παραδοῦναι λέγει,
Εἰ μὴ βαδίζειν ὥσπερ αἱ χελιδόνες.
Πι. Οὐκοῦν παραδοῦναι ταῖς χελιδόσι λέγει.
Πο. Σφὼ νῦν διαλλάττεσθε, καὶ ξυμβαίνετε.
Εγὼ δ᾽ ἐπειδὴ σφῷν δοκεῖ, σιγήσομαι.
Ηρ. Ημῖν ἃ λέγεις σὺ, πάντα συγχωρεῖν δοκεῖ.
Αλλ᾽ ἴθι μεθ᾽ ἡμῶν αὐτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν,
Ινα τὴν Βασιλείαν καὶ τὰ πάντ᾽ ἐκεῖ λάβῃς.
Πι. Ες καιρὸν ἄρα κατεκόπησαν οὑτοιί,
Ες τοὺς γάμους. Ηρ. βούλεσθε δῆτ᾽ ἐγὼ τέως
Οπτῶ τὰ κρέα ταυτὶ μένων; ὑμεῖς δ᾽ ἴτε.
Πο. Οπτᾷς σὺ κρέας; πολλήν γε τενθείαν λέγεις.
Οὐκ εἶ μεθ᾽ ἡμῶν; Ηρ. εὖ γε μέντ᾽ ἂν διετέθην.
Πι. Γαμικὴν χλανίδα δότω τις δεῦρό μοι.

A *Pulchram puellam & valde reginam*
Aui trado. HER. tradere dicis?
NEP. *Per Iouem non hic tradere dicit,*
Niſi ire quemadmodum hirundines.
PI. *Igitur tradere hirundinibus dicit.*
NEP. *Vos nunc pacem facite & conuenite,*
B *Ego autem, poſtquam vobis videtur, tacebo.*
Her. Nobis quæ dicis tu, omnia cõuenire vi-
Sed veni nobiſcum ipſe in cœlum, (*tur:*
Vt reginam & omnia illic capias.
PI. *In tempus igitur decisæ ſunt hæ*
Ad nuptias? HER. vultis igitur ego interea
Aſſem carnes has, manens? vos autem ite.
NEP. *Aſſes tu carnes? multam guloſitatẽ dicis.*
Nõ es nobiſcũ? HER. bene quidẽ ſũ diſpoſitus,
C *Nuptialem veſtem det aliquis huc mihi.*

Σχόλια. Καὶ μεγάλα] τὴν καλὴν καὶ μεγάλην βασιλείαν γαμεῖν. οὕτω Δίδυμος. τοῦτο δέ φησι βαρβάρως καὶ δυσφράστως. Μὰ τὸν Δί᾽ οὐχ οὗτός γε] μὰ τὸν Δία φησὶν, οὐ λέγει παραδοῦναι, ἀλλὰ βαδίζειν καὶ ἀναχωρεῖν. οὕτω δὲ αὐτό φησι βαρβάρως καὶ δυσφράστως. Ωσπερ αἱ χελιδόνες] Σύμμαχος. ὡς ἔστιν ὁ τούτου νοῦς φανερός. οὐδέν τι δύναται ἴδιον τῶν χελιδόνων ἡ βάδισις. αἱ γὰρ μὴ διαπορεία χρῶνται ὡς τὰ ἄλλα τῶν ὀρνέων, καὶ μάλιστα τὰ μὴ πτηνά. ὁ δὲ Δίδυμος οὕτω. καταλλήλως ἔχειν ... ὡς τὰς χελιδόνας. θέλει δὲ λέγειν εἰ μὴ βαδίζει πρὸς τὰς χελιδόνας. διὸ καὶ ἐποίησεν. οὐκοῦν παραδοῦναι ταῖς χελιδόσι λέγει. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς πρὸς αὐτὰς ... εἰς N. φιλοκακουργίαν. καὶ Αἰσχύλος τὸ βαρβαρίζειν, χελιδονίζειν. φασὶ καὶ Ιων ἐν Ομφάλῃ τοὺς βαρβάρους, χελιδόνας. ἀρσενικῶς φησὶν ὡς Ηρωδιανὸς ἐν τῷ πρώτῳ τῆς καθόλου φησίν. τὸ δὲ βασιλιναῦ, εἰς τὸ βασιν μετέβαλεν ὁ Ποσειδῶν. παρόντων τὴν δευτέραν ἐζήτεινε, τοτελευταῖον κρατήσας ὁ Ηρακλῆς, ἐξ αὐτῶν κρίνει αὐτὸν, θέλειν παραδοῦναι αὐτὸν τὴν βασιλείαν τοῖς ὄρνισιν. Οὑτοιί] οἱ ὄρνιθες. εὐκαίρως φησὶν κατεκόπησαν οἱ ὄρνιθες οὗτοι διὰ τὸ ἄριστον τῶν παρόντων γάμων.

D Bisetvs. Πολλήν γε τενθείαν] Σ. τενθεία, συναμυεία, λιχνότης. ὁ γαστριμαργία. καὶ τένθης ὁ γαστρίμαργος.

ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ί.

Χο. Εστι δ᾽ ἐν Φαναῖσι, πρὸς τῇ
Κλεψύδρᾳ πανοῦργον ἐγ-
Γλωττογαστόρων γένος.
Οἳ θερίζουσίν τε καὶ σπεί-
Ρουσι καὶ τρυγῶσι ταῖς γλώτ-
Ταισι. συκάζουσί τε.
Βάρβαροι δ᾽ εἰσὶν γένος
Γοργίαι τε καὶ Φίλιπποι.
Κἀπὸ τῶν ἐγγλωττογαστόρων ἐκείνων τῶν Φιλίππων
Πανταχοῦ τῆς Αττικῆς, ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται.

VERSIO membrorum decem.

CHO. *Est autem in Phanis ad*
Clepſydram prauum gulo-
E *Sorum genus,*
Qui metúntque & ſemi-
Nant, & vindemiant lin-
Guis, ſiccant ficóſque.
Barbari autem ſunt genus,
Gorgiæq; & Philippi.
Et à ventroſis illis Philippis
Vbiq; Attica lingua ſine mulcetur.

Σχόλια. Εστι δ᾽ ἐν Φαναῖσιν] εἴσθεσις χοροῦ περιοδικὴ κώλων τροχαϊκῶν ὀκτὼ ὧν τὰ μὲν α. δ. ε. καὶ η. δίμετρα ἀκατάληκτα τὰ δὲ β. γ. ς. καὶ ζ. καταληκτικὰ ἑφθημιμερῆ. καὶ μετὰ ταῦτα στίχοι δύο τετράμετροι τροχαϊκοὶ καταληκτικοί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἐν τῶν ἐκκλησίαις ... φησιν εἶναι. παίζει δὲ διασύρων τῶν Αθηναίων τοὺς συκοφάντας. παρὰ τε φαίνειν καὶ συκοφαντεῖν αὐτοὺς περὶ τὰ δικαστήρια. καὶ ἄλλως δὲ Φαναὶ τῆς Χίου χωρίον. καὶ κλεψύδρα κρήνη ἐν Αργει. παρὰ τοὺς ἐγχειρογάστορας δὲ πεποίηται. ἄλλως. κρήνη ἐν ἀκροπόλει ἡ κλεψύδρα, ὡς Ιστρος ἐν τοῖς ... μέμνηται. τὰ παρὰ τοῖς συγγενέσιν ... ἀναλογισμός. οὕτως δὲ ὠνόμασται, ἐπειδὴ ἀρχομένων τῶν Ετησίων πληροῦται. παυομένων δὲ λήγει. ὁμοίως τῷ Νείλῳ, ὥσπερ καὶ τὴν ἐν Δήλῳ κρήνην. εἰς ταύτην δέ φησιν ἠμαντωμένην φιάλην πεσοῦσαν, ὀφθῆναι ἐν τῷ Φαληρεῖ ἀπέχοντι σταδίους εἴκοσι. φασὶ δὲ αὐτὴν ἀπέραντον βάθος ἔχειν. τὸ δὲ ὕδωρ ἁλμυρόν. ἔπαιξε δὲ πάλιν διασύρων τοὺς Αθηναίους ὡς φιλοδίκους. ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐστὶ κλεψύδρα κατασκεύασμά τι ὥσπερ ὡρονομικόν. Εγγλωττογαστόρων.] παρὰ τοὺς ἐγχειρογάστορας πέπαικται. Συκάζουσί τε] ὡς ἐπὶ γεωργῶν. συκάζειν γὰρ τὸ σῦκα ἐκλέγειν ἀπὸ τῶν συκῶν καὶ τὸ συκοφαντεῖν. ἀνέμιξε δὲ τῇ τροπῇ. Η γλῶττα χωρίς.] Σύμμαχος πρὸς τὸ ἔθος. ὅτι μετὰ τῶν σπλάγχνων ἔτεμνον τὴν γλῶτταν καὶ παρ᾽ Ομήρῳ. ἔοικε δὲ διὰ τὴν πονηρίαν τῶν δικολόγων φησὶν ἐκβεβλῆσθαι χωρὶς τὴν γλῶτταν. Δίδυμος δὲ, ἐν ταῖς θυσίαις, χωρὶς ἡ γλῶττα ἐτέμνετο οὐ μετὰ τῶν ἄλλων σπλάγχνων. καὶ Ομηρος. ἀλλ᾽ ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας. ἐγίνετο δὲ τοῦτο δι᾽ ἄλλην αἰτίαν. οὗτος δὲ βούλεται λέγειν. ὅτι ἐξεβλήθη ἐκ τῶν σπλάγχνων διὰ τοὺς ῥήτορας ἡ γλῶττα. ἐπεὶ ταύτῃ τοὺς ἄλλους κακοποιοῦσιν. εἰς τὸ αὐτό, ἀντὶ τοῦ ὀφείλει τέμνεσθαι ἡ γλῶττα καὶ χωρίζεσθαι τῶν λοιπῶν σωμάτων.

A

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΕΚ ΣΤΙΧΩΝ ιδ΄.

Ἄγγελος, ἢ οἰκέτης Πεισθεταίρου. Χορὸς εἰς δύο μέρη, ἤγουν εἰς δύο ἡμιχόρια διαιρεθείς.

Bisetus. Ἄγγελός ἐστιν, ὃς Πεισθεταίρου ἦν θεράπων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Χορὸς εἰς δύο μέρη διαιρεθεὶς τὸν Πεισθεταίρου γάμον ὑμνεῖ, καὶ τὸ τῶν ὀρνίθων γένος, τύ- B χην, καὶ πόλιν μακαρίζει, ὅτι τοιαύτης ἔξω τῆς ἀμηχανίας διὰ τὴν ἀνδρὸς τοιούτου σοφίαν ἔτυχε.

Ἀγγ. Ὦ πάντ' ἀγαθὰ πράττοντες, ὦ μείζω λόγου.
Ὦ τρισμακάριον πτηνὸν ὀρνίθων γένος.
Δέχεσθε τὸν τύραννον ὀλβίοις δόμοις.
Προσέρχεται γὰρ οἷος οὔτε παμφαὴς
Ἀστὴρ ἰδεῖν ἔλαμψε χρυσαυγεῖ δόμῳ.
Οὔθ' ἡλίου τηλαυγὲς ἀκτίνων σέλας
Τοιοῦτον ἐξέλαμψεν. οἷον δ' ἔρχεται
Ἔχων γυναικὸς κάλλος, οὐ φατὸν λέγειν.
Πάλλων κεραυνὸν πτεροφόρον Διὸς βέλος.
Ὀσμὴ δ' ἀνωνόμαστος ἐς βάθος κύκλου
Χωρεῖ, καλὸν θέαμα θυμιαμάτων.
Αὖραι διαψαίρουσι πλεκτάνην καπνοῦ.
Ὁδὶ δὲ καὐτός ἐστιν. ἀλλὰ χρὴ θεᾶς
Μούσης ἀνοίγειν ἱερὸν εὔφημον στόμα.

Compositio per circuncisionem.

NVN. O omnia bona facientes, ô maiora ſermone,
O ter beatum volabile auium genus,
Suſcipite regem beatis domibus.
Aduenit enim qualis neque vndique lucens
Stella videre ſplẽduit aureáque ſplẽdida domo,
Neque ſolis longè ſplendens radiorum ſplendor
C Talis ſplenduit: qualem autem venit
Habens mulieris pulchritudinem non dicibile dicere.
Mouens fulmen, alas ferens Iouis telum.
Odor autem innominabilis in profundũ circuli
Procedit. pulcher aſpectus ſacrificiorum,
Auræ mouent volutionem fumi.
Hic autem & ipſe eſt, ſed oportet deæ
D Muſæ aperire ſacrum benedicens os.

Σχόλια. Ὦ πάντ' ἀγαθά.] ἡ συστηματικὴ αὕτη ἔκθεσις ἐξ ἰάμβων ἐστὶ τριμέτρων ιδ΄. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἔστι δ' ἂν εἴη ὁ ἄγγελος θεράπων συναναβεβηκὼς τῷ Πεισθεταίρῳ. Διὸς βέλος.] τῆς βασιλείας. λαβὼν γὰρ τὸν ταμίαν τοῦ κεραυνοῦ καὶ αὐτὸν ἄγει. εἰώθασι γὰρ τῷ κεραυνῷ ἐξ ἑκατέρου μέρους πτερὰ προσφύειν. Ὀσμὴ δ' ἀνωνόμαστος ἐς βάθος] εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ. ἀνωνόμαστος δὲ ἀντὶ τοῦ πολλή. καὶ λόγῳ οὐ δυναμένη ὀνομασθῆναι. Διαψαίρουσι] πρὸς τὴν τῆς λέξεως διαίρεσιν. διαψαίρειν δὲ, τὸ ἠσυχῇ διακινεῖν. καὶ ψοφεῖν καὶ ψαίρειν ἰστίον λέγομεν. πλεκτάνην δὲ τὴν εἴλησιν. αἱ δὲ αὖραι, διακινοῦσι τὴν πλεκτάνην τοῦ καπνοῦ τῶν θυμιαμάτων. λείπει δὲ, τὸ πνέουσι.

E

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ΄.

Ἡμι. Ἄναγε. δίεχε. δίαγε. πάραγε. πάρεχε.
Περιπέτεσθε τὸν μάκαρα
Μάκαρι σὺν τύχᾳ.
Ὦ φεῦ φεῦ. τῆς ὥρας
Τοῦ κάλλους.
Ὦ μακαριστὸν σὺ γάμον
Τῇδε τῇ πόλει γήμας.
Ἡμι. Μεγάλαι κατέχουσι τύχαι
Γένος ὀρνίθων
Διὰ τόνδε τὸν ἄνδρα.
Ἀλλ' ὑμεναίοισι καὶ νυμφιδίοις
Δέχεσθ' ᾠδαῖς
Αὐτὸν καὶ τὴν Βασιλείαν.

Cantus et uerſio membrorum duodecim.

Semi. REduc, diuide, diduc, adduc, præbe,
Circumuola beatum
Beata cum fortuna.
F O papæ papæ tempore
Pulchritudinis,
O beatiſsimas tu nuptias
Hac ciuitate nubens.
Alt. semi. Magna detinent fortunæ
Genus auium
Propter hunc virum,
Sed laudatiuis & ſponſalibus
G Suſcipite cantibus ipſum, & reginam.

Σχόλ. Ἀνάγε δίεχε] ἔκθεσις μέλους χοροῦ εἰς δύο περιόδους διῃρημένη κώλων ιβ΄. εἰσὶ δὲ τῆς μὲν πρώτης τροχαϊκὰ ς΄ ἐπιμεμιγμένα χορίαμβοις καὶ ἰάμβοις. ὧν τὰ α΄ β΄ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ γ΄ πενθημιμερές. τὸ ς΄ ἑφθημιμερές. τῆς δὲ β΄ ἐξ ἀναπαιστικῶν, τὰ μὲν α΄ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ β΄ ἀναπαιστικὰ βάσις. τὸ γ΄ πενθημιμερές. τὸ ς΄ ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως παράγραφος. τὸ δὲ ἑξῆς ἄνεχε δίεχε, ἀντὶ τοῦ ὑμνεῖ αὐτόν. χλευάζει δὲ, παρὰ τὰ ἐν Τρῳάσιν Εὐριπίδου, ἄνεχε πάρεχε. φῶς φέρε.

Bis. Ἡ τῶν μέτρων ἀπαρίθμησις, ἡ ποιότης, καὶ τὸ σχῆμα ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις οὐ καλῶς ἔχειν ἔοικεν. ἀλλὰ ταῦτα διὰ τὴν ἀσάφειαν οὐ ῥᾴδιον ἐπανορθοῦσθαι δύναται.

ΣΤΡΟ-

A

ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ κώλων έ.

Χο. Ἥρᾳ ποτ' ὀλυμπίᾳ
Τῶν ἠλιβάτων θρόνων
Ἄρχοντα θεοῖς μέγαν
Μοῖραι ξυνεκοίμισαν
Ἐν τοιῷδ' ὑμεναίῳ.

Σχόλια. Ἥρᾳ ποτ' ὀλυμπίᾳ.] Τὰ τοιαῦτα ἤδη καλεῖται τελικὰ ἐπῳδικὰ, καὶ εἰσὶ τῆς μὲν στροφῆς τὰ κῶλα έ, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς ταῦτα. εἰσὶ δὲ πάντα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος ἑφθημιμερῆ παιωνίοις σύμμικτα ποσί. τῆς δ' ἐπῳ-

VERSIO altera membrorum quinque.

CH. Iuno quondam cœleſtiũ
Altarum ſedium,
B Dominantem deis magnum
Parcæ comportauerunt
In his nuptijs.

δοῦ κῶλα ς' ἀναπαιστικὰ δίμετρα πλὴν τοῦ τελευταίου ἀκαταλήκτου. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς παράγραφος, τῆς δὲ ἐπῳδῆς κορωνίς.

C

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων έ.

Ὁ δ' ἀμφιθαλὴς Ἔρως
Χρυσόπτερος, ἡνίας
Εὔθυνε παλιντόνους,
Ζηνὸς πάροχος γάμων,
Τῆς τ' εὐδαίμονος Ἥρας.

Σχόλια. Ὁ δ' ἀμφιθαλής.] ἀμφοτέροις τοῖς γονεῦσι θάλλων, καὶ μηδενὸς ὠρφανισμένος. ἄλλως. ὁ ἔρως φησὶ, παράνυμφος ἦν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας. πάρο-

INVERSIO membrorum quinque.

Hic circum pullulans amor,
Auro alatus habenas
Dirige retrò extenſas,
Iouis præbitor nuptiarum,
Huius felicis Iunonis.

ἀμφιθαλὴς, cui [illegible]

D χοι γὰρ λέγονται, οἱ παράνυμφοι, παρὰ τὸ παροχεῖσθαι τοῖς νυμφίοις. ἐν ὀχήματι γὰρ τὰς νύμφας ἄγουσιν.

ΕΠΩΔΗ κώλων ς'.

Ὑμὴν ὦ ὑμέναι', ὦ ὑμήν.
Πει. Ἔχαιρον ὕμνοις. ἔχαιρον ᾠδαῖς.
Ἄγαμαι δὲ λόγων. ἄγε νῦν αὐτοῦ
Καὶ τὰς χθονίας κλήσατε βροντὰς,
Τάς τε πυρώδεις Διὸς ἀστεροπὰς,
Δεινόν τ' ἀργῆτα κεραυνόν.

Σχόλια. Ὑμὴν ὦ ὑμέναι', ὦ.] ᾖδετο τοῦτο ἐν τοῖς γάμοις. εἴρηται δὲ περὶ τούτου ἐν τοῖς Μενανδρείοις.

Bisetvs. Εὐστάθιος. Ὑμέναιος, γαμήλιος ᾠδή. γίνεται ἡ λέξις ἢ παρὰ τὸ ὑμνεῖν, οἱονεὶ ὑμναιός τις. ἢ παρὰ τὸ ὁμοῦ ναίειν τοὺς νυμφίους, οἱονεὶ ὁμόναιος. ἢ παρὰ τὸν παρθένειον ὑμένα. ἔστι δὲ ὑμὴν, ὑμένος, τὸ λεπτότατον δέρμα, οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ Δειπνοσοφιστῇ ἐν τῷ ἐξηλασμένοι τινὲς τὸν ἄργυρον εἰς ὑμένος ἰδέαν, ἤγουν ἄγαν ἐλαύνοντες, λεπτότατον ἐποίουν ὑμένος δίκην. Ἄλλως. ὑμέναιος ἀπὸ Ὑμεναίου νεανίου τινὸς Ἀργείου, ὃς παραπλεύσας εἰς Ἀθήνας ἔπαυσε βίαν, ἣν λῃσταὶ Πελασγοὶ ἐπῆγον παρθένοις Ἀττικαῖς, αἳ γάμῳ νομίμῳ ὕστερον ἐκδοθεῖσαι, ᾠδὴν ᾖσαν ἐπ' αὐτῷ, ἣν ὁμωνύμως ἐκάλουν ὑμέναιον. καὶ ἐξ αὐτοῦ πᾶς ὁ ἐν γάμῳ ὕμνος, ὑμέναιος ἐκαλεῖτο. ἕτεροι δὲ παρ' ἄλλων τινὰ νεανίαν ἱστοροῦσιν Ὑμέναιον πρὸ ὥρας θανόντα, καὶ εἶναί τινα λόγον αὐτοῦ ἐν τοῖς γάμοις, ὃν καλοῦσιν ὑμέναιον.

INCANTATIO membrorum ſex.

E Pi. Hymen ô hymenae, ô hymen,
Gaudebam laudibus, gaudebam cantibus,
Gaudeo autem ſermonibus. age nunc ipſius
Et cœleſtia vocate tonitrua,
Hæc ignea Iouis fulgura,
Graueq́ albumq́ fulmen,

F Σχόλια. Καὶ τὰς χθονίας κλήσατε.] Εὐφρόνιος τὰς φοβερὰς. πάντα γὰρ τὰ δεινὰ γῆς προσαγορεύουσιν, οἱ δὲ τὰς μέγαν ἦχον ἀποτελούσας. ἢ τὰς ἀπὸ τῆς γῆς γινομένας. ὅτε γὰρ ἠχεῖ ἡ γῆ, ἀναπέμπει τὸν ἦχον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἐξ οὐρανοῦ γίνεσθαι τὰς τοιαύτας βροντὰς, ἢ τὰς μέχρι γῆς ἀνικομένας. ἢ τὰς περὶ γῆν κινουμένας.

Bisetvs. Βροντὴ δὲ κατὰ Σουίδαν, νεφῶν ψόφος ἐκ παρατρίψεως, ἢ ῥήξεως. Διὸς ἀστεροπάς] ἀστεροπὴ, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἀστραπή. ταύτην τὴν λέξιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ κόσμου οὕτως ἑρμηνεύει. κατὰ δὲ τὴν τοῦ νέφους ἔκρηξιν, πυρωθὲν τὸ πνεῦμα, καὶ λάμψαν ἀστραπὴ λέγεται. Ἀργῆτα κεραυνόν] τουτέστι λαμπρὸν, ἢ ταχεινὸν, καὶ κλίνεται. ἀργὴς, ῆτος. Ἄργης δὲ παροξύτονον, ὄνομα κύριον, εἷς τῶν Κυκλώπων ὁ σκευάζων τοὺς κεραυνοὺς τῷ Διῒ μυθευόμενος, καὶ ἄργης ὁ ὄφις κατὰ γλῶσσαν. ὅθεν ἀργειφόντης κατά τινας ὁ ὀφιοκτόνος.

A

ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ ΚΑΙ ΩΔΗ κώλων ιη.

Χο. Ὦ μέγα χρύσεον ἀστεροπῆς φάος.
Ὦ Διὸς ἄμβροτον ἔγχος πυρφόρον.
Βαρυαχέες ὀμβροφόροι θ' ἅμα
Βρονταί. αἷς ὅδε νῦν χθόνα σείει,
Διὰ σὲ πάντα κρατήσας καὶ
Πάρεδρον βασιλείαν ἔχει Διός.
Ημι. Ὑμὴν ὦ. ὑμέναι' ὦ.
Ἕπεσθε νῦν γάμοισιν ὦ
Φῦλα πάντα συννόμων
Πτεροφόρ' ἐπὶ πέδον Διός.
Καὶ λέχος γαμήλιον.
Ὄρεξον ὦ μάκαιρα σὴν
Χεῖρα, καὶ πτερῶν ἐμῶν
Λαβοῦσα, συγχόρευσον.
Αἴρων δὲ κουφιῶ σ' ἐγώ.
Ἀλαλαὶ ἰὴ παιών
Τήνελλα καλλίνικος ὦ
Δαιμόνων ὑπέρτατε.

VERSIO ALTERA ET CANTVS membrorum decem & octo.

CH. O Magnum aureum fulguris lumen,
O Iouis immortalis enſis ignifer,
Grauiſonantia imbriferaq́; ſimul
Tonitrua, quibus hic nunc terram concutit,
B *Propter te omnibus dominans, &*
Conſeßilem reginam habere Iouis.
SE. Hymenae ô hymenae, ô
Sequimini nunc nuptias, ô
Tribus omnes ſimul paſcentium
Alata in pauimentum Iouis,
Et lectum nuptialem.
Prebe ô beata tuam
Manum, & alas meas
C *Capiens, ſimul ſalta:*
Eleuans autem leuem faciam te ego.
Sed euge euge paeon,
Euge pulcher in victoria ô
Felix ſupreme.

Σχόλια. Ὦ μέγα χρύσεον.] εἴσθεσις ἑτέρα μέλους χοροῦ εἰς δύο διῃρημένη περιόδους κώλων ιη. ὧν τῆς πρώτης περιόδου ἀναπαιστικὰ ϛ. πλὴν τοῦ γ καὶ τελευταίου ἀκαταλήκτων. τῆς δευτέρας κῶλα ιβ τὸ α΄ δακτυλικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β ϛ θ ια΄ ἰαμβικὰ καταληκτικὰ δίμετρα. τὰ γ δ ε ζ ι ιβ τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ. τὸ η ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἡ καὶ τὸ δρᾶμα περατοῦται.

BISETVS. Ἄμβροτον ἔγχος] ἄμβροτος, ἄφθαρτος, θεῖος, ἀθάνατος.

Σχόλια. Αἷς ὅδε νῦν χθόνα σείει] ὁ Ζεὺς δηλονότι ἢ ὁ Πεισθέταιρος λαβὼν τὴν Βασιλείαν.

BISETVS. Πάρεδρον βασιλείαν] πάρεδρος, ἀρχή τις πολιτείας. Πολυδεύκης, Πάρεδροι δ' ὀνομάζονται, οὓς αἱρεῖται ἄρχων, καὶ βασιλεύς, καὶ πολέμαρχος, δύο ἕκαστος, οὓς βούλεται. ἀλλὰ νῦν ἐπιθετικῶς λαμβάνεται, ἀντὶ τοῦ παρακαθήμενος, παραμένων, σύνθρονος. Βασιλεία δὲ παροξυτόνως κατὰ τὸν Σουίδαν λέγεται ἡ ἀρχὴ ἀνυπεύθυνος, τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸ ἔθνος βασιλευόμενον ὑπὸ Περσῶν, Ἰνδῶν, Ἀράβων, ἢ ἄλλων τοιούτων. βασίλεια δὲ προπαροξυτόνως, ἡ τοῦ βασιλέως γυνή, ἡ βασιλίς, ἰδίως, ἡ βασίλισσα, καὶ κατὰ Μένανδρον βασίλιννα.

Σχόλια. Ὄρεξον ὦ μάκαιρα.] πρὸς τὴν βασιλείαν φησίν. εὐχαρίως δὲ τὴν κωμικὴν ὄρχησιν ποιεῖται. Καὶ πτερῶν ἐμῶν.] οἱ γὰρ ὄρνιθες πτεροῖς ἀντὶ χειρῶν ἐχρῶντο.

BISETVS. Ἀλαλαὶ ἰὴ Παιών] ὁ Σουίδας ταῦτα λέγεσθαί φησι χοροῦ ἐπιφώνημα. Εὐστάθιος. ἰή, ἐπιφώνημα λεγόμενον ἐν τόποις, ὅπου τὸ θεῖον τιμᾶται, ὅθεν τὸ ἰὴ παιάν. καὶ ἰὴ ἐπίρρημα ἐνθεαστικὸν ἐπιφωνούμενον τῷ Ἀπόλλωνι, ἐν τῷ ἰὴ παιάν. καὶ ἰὴ παιάν, ἐπῳδός ἐστι τοῦ παιανικοῦ ὕμνου. Παιήων δὲ παρ' Ὁμήρῳ λέγεται ἐν τῷ, Καλὸν ἀείδοντες παιήονα. Ἰλ. Α. καὶ κατὰ συστολὴν Παιάν, ὁ καὶ Παιών, Παιῶνος παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα, ὁ καὶ Παιὰν λεγόμενος. καὶ αὐτοῦ Ἀπόλλωνος ἐπίθετόν ἐστιν, ὅθεν τὸ ῥῆμα παιωνίζειν, καὶ παιανίζειν, τὸ ᾄδειν παιᾶνι φοίβῳ ὕμνον παιᾶνα. ἀλαλαὶ δέ, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ἀντὶ τοῦ ἀλαλή, ἢ δωρικῶς, ἀλαλά. ἐπίρρημα παρακέλευσιν, καὶ χαρᾶς φωνὴν σημαῖνον. καὶ τὸ ἀλαλάζειν, ἐπινικίως ἠχεῖν, ὥς φησιν Ἡσύχιος. καὶ ἀλαλαγμός, ἐπινίκιος ὕμνος, ἢ εὔφημος βοή. σημείωσαι δὲ ταύτην τὴν λέξιν, ἀλαλαί, παρὰ τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς ἐν χρήσει οὐκ εἶναι. ἀλλὰ διὰ τί, καὶ πότε ταῦτα, ἰὴ Παιάν, εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ὑμνεῖσθαι ἤρξατο, Καλλίμαχος οὕτω δηλοῖ,

Ἰὴ ἰὴ Παιῆον, ἀκούομεν, οὕνεκα τοῦτο
Δελφός τοι πρώτιστον ἐφύμνιον εὕρετο λαός,
Ἦμος ἑκηβολίην χρυσέων ἐπεδείκνυσο τόξων.
Πυθώ τοι κατιόντι συνήντετο δαιμόνιος θήρ,
Αἰνὸς ὄφις, τὸν μὲν σὺ κατήναρες, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Βάλλων ὠκὺν ὀϊστόν, ἐπηΰτησε δὲ λαὸς
Ἰὴ ἰὴ Παιῆον, ἵει βέλος.

Σχόλια. Τήνελλα.] τὸ τήνελλα μίμησίς ἐστι φωνῆς κρούματος αὐλοῦ ποιᾶς. ἀπὸ τοῦ ἐφυμνίου ὃ εἶπεν Ἀρχίλοχος εἰς τὸν Ἡρακλέα μετὰ τὸν ἆθλον Αὐγέου,

Τήνελλα καλλίνικε χαῖρε ἄναξ Ἡράκλεις.
Αὐτός τε καὶ Ἰόλαος αἰχμητὰ δύω.

δοκεῖ δὲ πρῶτος Ἀρχίλοχος ἐν Πάρῳ νικήσας τὸν Δήμητρος ὕμνον ἑαυτῷ τοῦτο ἐπιπεφωνηκέναι.

Ἀριστοφάνους κωμῳδιῶν ἑπτὰ καὶ τῶν εἰς αὐτὰς σχολίων ἀρχαίοις συντεθέντων γραμματικοῖς, ἃ δὴ σποράδην ἐν ἀντιγράφοις κείμενα διαφόροις καὶ πεφυρμένως, συνείλεκταί τε καὶ ὡς οἷόν τ' ἦν ἐπιμελέστατα διώρθωται παρὰ Μάρκου Μουσούρου τοῦ Κρητός.

ΤΕΛΟΣ. FINIS.

ΕΙΡΗΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΗΔΗ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου κεκμηκότας τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς σύμπαντας Ἕλληνας Ἀριστοφάνης ἰδών, ἱκανὸς γὰρ διετετάκει πολεμουμένων αὐτῶν χρόνος, τὸ δρᾶμα συνέγραψε τοῦτο, προτρέπων τὰς πόλεις, καταθέσθαι μὲν τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίαν, ὁμόνοιαν δὲ καὶ εἰρήνην ἀντὶ τῆς προτέρας ἔχθρας ἑλέσθαι. παρεισάγει τοίνυν γεωργόν τινα Τρυγαῖον τοὔνομα, μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιούμενον. ὃς ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ πολέμῳ, εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν ἐβουλεύσατο πρὸς τὸν Δία πευσόμενος παρ' αὐτοῦ, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐκτρέχει τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα τοῦτον ποιήσαντα πόλεμον αὐτοῖς. ὃν δὴ διαπορούμενον τίνα τρόπον τὴν εἰς οὐρανὸν πορείαν ποιήσοι, παρεισάγει τρέφοντα κάνθαρον ὡς ἀναπτησόμενον εἰς οὐρανὸν δι' αὐτοῦ, Βελλεροφόντου δίκην. προλογίζουσι δὲ οἱ δύο θεράποντες αὐτοῦ, οἷς καὶ ἐκτρέφειν προστέτακτο τὸν κάνθαρον, δυσφοροῦντες ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ σιτίοις. Ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐκ μέρους μὲν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐκ μέρους δὲ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων ἀνδρῶν Ἀττικῶν γεωργῶν.

ΑΛΛΩΣ.

Φέρεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι καὶ ἑτέραν δεδίδαχεν ὁμοίως Ἀριστοφάνης εἰρήνην. ἄδηλον οὖν φησιν Ἐρατοσθένης, πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν, ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις οὐ σώζεται. Κράτης μέντοι δύο οἶδε δράματα γράφων οὕτως. ἀλλ' οὖν γε ἐπὶ τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἢ Βαβυλωνίοις ἢ ἐν τῇ ἑτέρᾳ Εἰρήνῃ. καὶ σποράδην δέ τινα ποιήματα παρατίθεται, ἅπερ ἐν τῇ νῦν φερομένῃ οὐκ ἔστιν.

ΑΛΛΩΣ.

Τρυγαῖος ἄγροικος πρεσβύτης Ἀθήνησιν, ὀχούμενος ἐπὶ τοῦ κανθάρου, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναφέρεται. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν τοῦ Διὸς οἰκίαν, ἐντυγχάνει τῷ Ἑρμῇ, καὶ ἀκούει ὅτι μετῳκισμένων τῶν θεῶν εἰς τὰ τοῦ οὐρανοῦ ἀνώτατα διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀλληλοκτονίαν, ἐνοικίσας ὁ πόλεμος εἰς ἄντρον τι τὴν εἰρήνην καὶ καθείρξας λίθοις ἐπεφόρησε, καὶ νῦν μέλλει τὰς πόλεις ἐμβαλὼν ἐν θυείᾳ τρίβειν. μέχρι μὲν οὖν τινος ἐπὶ ξυροῦ φασιν ἀκμῆς τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐκινδυνεύετο πράγματα ἔπειτα μεταπεμπόμενος παρ' Ἀθηναίων τοῦ πολέμου δοίδυκα καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων, κἀκείνων μὲν τὸν Κλέωνα, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων ἐν Θρᾴκῃ τὸν Βρασίδαν ἀπολωλέναι φασκόντων, οὓς ὁ ποιητὴς ὡς κυκῶντας τὴν Ἑλλάδα δοίδυξιν εἴκασεν, αὐτὸς μὲν εἰσέρχεται δοίδυκα ποιήσων αὐτοχειρί. ἐν τούτῳ δὲ μηχαναῖς τῶν περὶ Τρυγαῖον γεωργῶν τὴν εἰρήνην ἀνελκυσάντων, οὐκ ἄνευ τῆς Ἑρμοῦ συνεργείας. τῶν χειροτεχνῶν ὅσοι μὲν ἢ λόφους ἢ ἀσπίδας ἢ ἄλλο τι τῶν κατὰ πόλεμον χρησίμων κατασκευάζοντες ἔζων, κατηφείᾳ συνείχοντο, τῶν ὅπλων ἤδη διὰ τὴν εἰρήνην γενομένων ἀχρείων. ὅσοι δὲ βίον εἶχον ἐκ τῶν εἰρηνικῶν ἀσκουμένων ἐπιτηδευμάτων. οἷον εἰπεῖν δρεπανουργοῖς, καὶ χαλκεῦσι σμινυῶν, καὶ ὅλως γεωργοῖς, Τρυγαίῳ συγχαιρήσαντες παραγίνονται. μεθ' οὗ κρεωφαγήσαντες ὡς ἐπὶ δεῖπνον καὶ γάμον κωμάζουσιν.

ΦΛΩΡ. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙ' ΙΑΜΒΩΝ.

Κλέων Ἀθηναῖός τε καὶ Βρασίδας Λάκων
Κυκῶντε πᾶσαν διὰ χρόνου τὴν Ἑλλάδα
Πόλεμον ἐνῶρσαν. δεινὰ δ' οὖν πεπονθότων
Δήμων, Τρυγαῖος ἀμπελουργὸς Ἀθμονεὺς
Ὤκτειρεν αὐτοὺς, καὶ λαβὼν τὸν κάνθαρον
Ἱππηδὸν ἐς τοὺς τοῦ Διὸς βαίνει δόμους,
Ζητῶν πρόσωπον κωφὸν Εἰρήνης θεᾶς,
Τὴν πόλεμος ἄντρον ἐν μυχοῖς ἐκρύψατο:
Ἑρμῇ πυλωροῦ δ' ἐντυχὼν, ἕλκει θεὰν
Λαοῦ ξυνεργοῦ τῶν ἀγροίκων χρώμενος;
Ἁρμοῖ θανόντων Ἑλλάδος ταρακτόρων
Κλέωνι καὶ Βρασίδᾳ ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ
Μόλις δ' Ἀθήνας τὴν δ' ἄγων κατήλυθε.

Vobis benigniſq́ vtier. velut Laco
Athenienſes eſſe fortes faſſus eſt,
Sed in tabella: Pace ſic tantùm licet
Picta fruiſci, quamq́ nolint Pictones.
Ergo in poëſi ſine pictura modò
Aucti eritis iſto Pacis infortunio.
Pacem reapſe quam putatis in malis
Dare nec potis ſum, ſine poſſim, non duim.
Qui ſeruat inuitum, quaſi occidat facit:
Quòd ſi in duello ſit ſalus, ô Pax valer.
Non ſum poëta Pacis, at verſor magis.
Quid rurſus ora auertitis? non fecimus
Verſuram, vt iſti bella qui crepant nimis.
Irena Ariſtophani vetus Comœdia eſt,
FLORENS *recentat atq́ vertit barbarè:*
Hoc eſt Latinè quantum & vt potuit, neque
Vanos latratus aſſis iſtorum facit,
Qui docta in hiſce vellicant conamina,
Noſtrate lingua poſtulantes ſcribere,
Vt ne quod ipſis non adeſt & neſciunt
Nobis ſit, etſi non abeſt quòd tantùm habent.
Verſura vobis ſi placebit, plaudite,
Vel ſi nihil ſapit vetuſti, claudite.
Non acta non exacta certe fabula eſt.
Nec ciccum vt illa ſtet cadáue, interduim.
Placet hoc, in ipſis caſibus laus publica eſt,
Tantum eſt, valete: Nolui hoc neſcire vos.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
πρόσωπα.

Οἰκέτης.
Ἕτερος οἰκέτης.
Τρυγαῖος.
Παῖδες Τρυγαίου.
Ἑρμῆς.
Πόλεμος.
Κυδοιμός.
Χορὸς γεωργῶν Ἀθηναίων.
Θεράπων Τρυγαίου.
Ἱεροκλῆς.
Δρεπανουργός.
Λοφοποιός.
Θωρακοπώλης.
Σαλπιγγοποιός.
Κρανοπώλης.
Δορυξόος.
Παῖς Λαμάχου.
Παῖς Κλεωνύμου.

DRAMATIS
Perſonæ.

Verna,
Alter verna,
Trygæus,
Liberi tryg.
Mercurius,
Bellum,
Tumultus,
Chorus agricol. Athmon,
Famulus Trygæi,
Hierocles,
Falcarius,
Criſtarius,
Loricarius,
Tubifex,
Galearum propola,
Haſtarius,
Puer Lamachi,
Puer Cleonymi.

ἈΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗ.

ARISTOPHANIS IRENA, vel PAX.

Ex verſione Q. Sept. Florentis Chriſtiani.

Ad quam acceſſerunt eiuſdem obſeruationes & caſtigationes in eãdem fabulam.

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΕΤΕΡΟΣ ΟΙΚΕΤΗΣ.

Αἶρ' αἶρε μᾶζαν ὡς τάχιστα κανθάρῳ.
Ετ. Ἰδού. Οἰ. Δὸς αὐτῷ τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ.
Ετ. Καὶ μήποτ' αὐτῆς μᾶζαν ἡδίω φάγοι.
Οἰ. Δὸς μᾶζαν ἑτέραν ἐξ ὀνίδων πεπλασμένην.
Ετ. Ἰδοὺ μάλ' αὖθις. Οἰ. Ποῦ γὰρ ἣν νῦν δὴ 'φερες;
Οὐ κατέφαγε; Ετ. Μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἐξαρπάσας
Ὅλην ἐνέκαψε περικυλίσας τοῖν ποδοῖν.
Οἰ. Ἀλλ' ὡς τάχιστα τρῖβε πολλὰς καὶ πυκνάς.
Ετ. Ἄνδρες κοπρολόγοι προσλάβεσθε πρὸς θεῶν.
Εἰ μή με βούλεσθ' ἀποπνιγέντα περιιδεῖν.
Οἰ. Ἑτέραν ἑτέραν δὸς παιδὸς ἡταιρηκότος.
Τετριμμένης γάρ φησιν ἐπιθυμεῖν. Ετ. Ἰδού.

VERNA, ALTER VERNA.

AGE numerò offer huic turundam Cantharo.
AL. Ellam. VE. *Ergo præbe perditè illi peſſimo.*
AL. *Nunquam turundam dulciorem edet quidem.*
VE. Cedo alteram fictam ex aſelli ſtercore.
AL. *En rurſus.* VE. *An non belluauit alteram*
Quam modò ferebas? AL. *Imò per Iouem ſuis*
Pedibus reuoluens deuorauit integram.
VE. Teras crebraſq́ quàm citiſſimè tere.
AL. Vos ſterquilinilega innoco, ſi te adiuui,
Ni ſtrangulandum habetis deſpicatui.
VE. Da conſueti puſionis alteram,
Nam cupere tritam dicit. ALT. *Eccillam: ô viri*

Σχόλια. Αἶρ' αἶρε.] ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος ἐξ ἰαμβείων τ' σύνθεσιν. τὸ μέν τοι ξ μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει καὶ τῷ τέλει περὶ ἄγχερος. δύο δέ εἰσιν οἰκέται. ὧν ὁ μὲν, τρέφει τὸν κάνθαρον. ὁ δ' ἕτερος μάττει. ὁ τρέφων οὖν λέγει τῷ μάττοντι. Μᾶζαν.] μᾶζα κυρίως ἡ τροφὴ, ἡ ἀπὸ γάλακτος καὶ σίτου παρὰ τὸ μάττεσθαι. προσθετέον δέ. καταχρηστικῶς δὲ οὐ τὴν ἐξ ἀλφίτων φυραθεῖσαν, ἀλλὰ τὸ ἀποπάτημα λέγει. σίτυρα δέ τινα ῥυπαρὰ μάττουσιν οἱ οἰκέται. κόπρον γὰρ φυρῶν, ἀδικεῖ τοῦτον.

CHR. Αἶρ' αἶρε μᾶζαν.] Duos inducit famulos vel potius vernas, quorum alter Scarabæo præbet, alter præparat τὰς ὀνίδας pro cibo: proprius enim huic animalculo cibus, ſtercus eſt aſininum, & inde nomen indeptum eſt, παρὰ τὸ κάνθωνα, qui aſinus, & ὀρὸν vel θορὸν quod eſt σπέρμα, vnde θορίζειν ſeminare vel generare, quod Æſchulus Amymona dixit θρώσκειν. Nam & naſcitur & viuit è ſtercore, vt meritò κοπρεῶνα vocauerit Hippocrates. Eſt autem inſecti genus non grandius Tipulla quam τίφην vel σίλφην faciunt. Dixit αἴρειν pro προσφέρειν, vt & inferiùs. Nam alias contrarium habet ſenſum, & eſt ἀφαιρεῖσθαι. Cæterùm qui verſum hunc inter prouerbia recenſuerunt, næ illi prouerbiorum nomine verba omnia & ſententias comprehendunt. Μᾶζαν.] Pinſere ſolent farinas, quod μάττειν & φυρᾶν vocant, vnde μᾶζα quæ propriè offa eſt vel cibus ex lacte & frugibus, vt offa illa quæ apud Maronem Cerbero paratur. Heſychius farinam vult eſſe mixtam & ſubactam aqua & oleo. Galenus in de Alimentis poſtponit μᾶζαν pani ordeaceo, eámque multum habere πιτυρώδες & κεγχρῶδες ſignificat. & ab Athenienſibus dictam eſſe τρεπτήν, quo modo vocauit Praxagoras Philotimi præceptor. Turundam vertendum putaui quæ à terendo dicta, & qua ratione olim merendam & præbendam dicebant: Quod ita etiam viſum eſſe Magno Scaligero in Notis ad Varronem de re Ruſtica magnopere gaudeo. Sed quòd apud Varronem doctiſſimus Turnebus rutundam legebat, hic locum fortaſſis habeat quia rutundæ iſtæ turundæ. Abuſiuè autem vocat μᾶζαν τὸ ἀποπάτημα. Pinſi enim ſtercus credibile non eſt.

Σχόλια. Ὡς τάχιστα.] ἡ τάχος. ἡ διὰ ταχέως. κάνθαρος δὲ εἶδός ἐστι ζώου παρὰ τὰς σίλφας τὸ μέγεθος. Ἰδού.] ἀντὶ τοῦ λαβέ. ὁ γὰρ ἕτερος τῶν οἰκετῶν, τὸ προσταχθὲν ποιῶν αὐτῷ περιφέρει καὶ ἐπιδίδωσι τροφήν. Τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ.] ἀπεχθάνεται τῷ κανθάρῳ διὰ τὸ ἅπτεσθαι τῆς κόπρου. Μήποτ' αὐτῆς μᾶζαν.] πρὸς τὸ μεθυόμενον ἔπαιξεν. οὐ γὰρ ὄντως ἤσθιεν. Ἐξ ὀνίδων.] ὡς ἐπιτηδείως γὰρ πεπλασμένως εἰσάγεται τὰ τῶν ὄνων ἀποπατήματα.

BISETVS. Σ. ὀνίδες, τὰ τῶν ὄνων ἀποπατήματα. ὀνίδια δὲ, τὸ τοῦ ἵππου τὸ ἀφόδευμα.

Σχόλια. Ἣν νῦν δὴ 'φερες.] οὕτως Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως. ἐν ἐρωτήσει δέ. ἐκεῖνου γὰρ αἰτήσαντος μᾶζαν ἑτέραν, φησὶν αὐτός. ἣν γὰρ νῦν προσέφερες οὐ κατέφαγεν; ἄλλο δὲ φαγεῖν. καὶ ἄλλο καταφαγεῖν. φαγεῖν μὲν γὰρ τὸ τρώξειν. καταφαγεῖν δὲ, τὸ ἀθρόως. τὸ οὖν ἀδηφαγεῖν τὸ ζῷον δεικνὺς λέγει. Περικυλίσας.] περικυλίσας καὶ περι-

ονει-

συνείβας. ἔθος δὲ τοῖς κανθάροις, τὰς ὀνίδας περικυλίειν. λέγεται δὲ ὁ κάνθαρος εἰς ὄνθον ἀποσπερματίζειν καὶ οὕτω περιστρέφειν τοῖς ποσὶν, ὡς ἂν τὸ σπέρμα ἐγγυμνασθὲν, ἀποτεθέν τε ἐγγεννήσῃ. θῆλυς γὰρ κάνθαρος οὐ γίνεται, ἀλλὰ πάντες ἄρρενες. Τοῖν ποδοῖν.] πρὸς τὴν τάξιν τῶν ποδῶν ἀκολούθως τὸ δυϊκόν. Κοπρολόγοι.] τοῦτο ἢ πρὸς τοὺς ῥήτορας ἀποτείνεται, διαβάλλων αὐτοὺς ὡς μυσαροὺς καὶ λοιδόρους, ἢ τοὺς συνεργοὺς τῶν ὁμοδούλων εἰς ἐπικουρίαν καλεῖ. Προσλάβεσθε.] βοηθήσατε. συνέχει γὰρ τῇ μιᾷ τὴν ῥῖνα, τῇ δὲ ἑτέρᾳ μάττει. ζητεῖ οὖν τοὺς διαδεξομένους. Αποπνιγῶ.] ἀποκλειομένων τῶν ῥινῶν τῇ θλίψει τῶν δακτύλων, ἀνάγκη στενοχωρουμένου τοῦ πνεύματος, πνίγεσθαι αὐτόν. Ετέραν ἑτέραν.] οἱ Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ πολλῶν λέγουσι, ἑτέραν. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ δευτέρας μόνης. ἐπὶ τρίτης οὖν ἑτέραν εἶπεν. ὅλως δὲ ἡ παρατετηρημένη ἐπὶ τοῦ ἑτέρου καὶ ἄλλου διαφορὰ παρ' Ἀττικοῖς οὐκ ἔστι. Ηταιρηκότος.] ἐπὶ ἐκείνων δοκεῖ ἡ κόπρος τετρῖφθαι ὡς ἡταιρηκότων. ἐκ δὲ τοῦ ἑτοίμως προσενεγκεῖν, διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς καὶ ποιοῦντας τὰ τοιαῦτα καὶ πάσχοντας.

Bɪsᴇᴛᴠs. Εταιρεῖν, τὸ ἐπὶ συνουσίαις μισθαρνεῖν, ὡς Ἀθήναιος βιβλίῳ ιγ. λέγει. καὶ ἡταιρηκέναι, μεμισθαρνηκέναι ἐπὶ τῷ σώματι, ἢ πεπορνευκέναι. ὅθεν ἡταιρηκώς, ὁ τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἐφ' ὕβρει πεπρακώς.

CHR. Ην νυνὶ δὴ 'φερες.] Attico interrogandi more νυνὶ dixit pro ἀρτίως. καταφαγεῖν autem eſt heluonum more deuorare (vnde καταφαγᾶς heluo) non ſimpliciter ἐσθίειν, ſed ἀθρόως, & confertim, vt indicet voraciſſimum eſſe animalculum: ſed quod ſequitur ἐνέκαψε, videtur eſſe ita auidè vorare vt ſorbere videaris. Vſus eſt Alexis Comicus in lebete, ὁ δ' ἐγκάψας τὸ κέρμ' εἰς τὴν γνάθον. ſanè κάπτειν antiquis eſt edere, & κάπη dictum præſepe quia inde cibum ſumant iumenta. Hinc βουκάπαι boum præſepia, & καπίσα κτηνῶν τροφὴ, ne putemus κάπηλον dictum à vino, ſed à cibo. Teleclides etiam dixit, ὦ δέσποθ' ἡμῶν κάπτε τῶν θυλημάτων. Quid ſi inde Capere noſtrum. Inde

A verò compoſitum ἐγκάπτειν, id eſt, exedere, vt dictum de Moreto: Tute tibi intriſti tibi exedendendum eſt. Ab ea mente ἔγκαφος eſt ἐλάχιστον ψωμίον, quaſi quod plenè edendo non ſufficiat. Fortaſſis autem κάπτειν dictum per contractionem τοῦ καταφαγεῖν. ſed miror quod ſudas ἐνέκαμψε exponit ἐνέπλησε, niſi legis ἐξέπιεσε. Nam Heſychium τὸ ἐγκάπτειν ſcribentem eſſe ἐκπιεῖν, potius audio, cùm κάπος ſit eodem auctore πνεῦμα, & in

B ſorbendo flatu opus ſit. Videndum etiam apud Athenæum libro 9. doctorum Conuiuarum, cùm Porphyrionem ait σκάπτοντα πίνειν, num κάπτοντα potiùs legendum. Nam Plinius ſcripſit ſolum eum morſu bibere, neque enim audio Geſnerum qui legit δάκνοντα. Κοπρολόγοι.] Videtur, inquit Gloſſographus Grecus, hæc oratio reſpicere Rhetoras quos vt ſordidos & ſpurcidicos notat, aut cooperarios conſeruos aduocare in auxilium. Nã cùm manu altera nares premat, altera intritum illud non alliatum faciat, quærit eos qui ſtercori-

C bus conſueti ſunt olfaciendis. Ετέραν] Vt Latinè alter de duobus, ſic ἕτερος Græcè vulgò dicitur. Hic tamen de pluribus Attico more, neque obſeruata communi differentia. Quòd autem ait ἡταιρηκότος, non eſt conſulendus Apollo Pythius ſuper vocis huius interpretatione, quæ ἐπὶ πορνείας ferè ſemper vſurpatur, vnde ἑταίρα. Latini verò conſuetos vel flagitatos vocant τὰ παιδικά. ſic poſtea Ganymedis oletum vocat Ambroſiam. vi-

D detur autem poeta noſter inſimulare Athenienſes huius nefandæ libidinis quam ſoleant & patrare & pati. Imo arbitror ruſticatim hic tangi quendam (Cleonem puta) quem ſcarabæi ſimilem faciat Ariſtophanes, & qui ſtercoris triti conſuetudine fructum, vt ait ille, fullonium incitet. Nam Canthari pedibus conuoluentes τὰς ὀνίδας ἀποσπερματίζουσι.

Ενός μὲν ὧνδρες ἀπολελῦσθαί μοι δοκῶ.
Οὐδεὶς γὰρ ἂν φαίη με μάττοντ' ἐσθίειν.
Οι. Αἰβοῖ. φέρ' ἄλλην. χἀτέραν μοι χἀτέραν,
Καὶ τρῖβ' ἑτέρας γε. Ετ. Μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Οὐ γὰρ ἔθ' οἷός τ' εἰμ' ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας.
Αὐτὴν ἄρ' οἴσω προσλαβὼν τὴν ἀντλίαν.
Οι. Νὴ τὸν Δί' ἐς κόρακάς γε, καὶ σαυτόν γε πρός.

Lucro appoſiſſe ſpero ſaltem hoc vnicum,
E *Intrita quòd me exeſſe nullus autumet.*
VER. vah fer aliam atque aliam atque rurſus mihi aliam,
Aliasq́ rurſus intere. ALT. Haud ego pol quidem
Sentina odorem ferre non vltra queo:
Sed vaſe ſumpto nunc & illam deferam.
VER. Apage, dierectè hinc, abi in malam crucem. F

Σχόλια. Ενός μὲν ὧνδρες ἀπολελῦσθαι.] τοῦ τρίβειν καὶ φυρᾶν τὴν κόπρον. ἐκερδανά φησι διὰ τὸ μὴ ἴσως χρήζειν ἔτι τοιαύτης κόπρου ἐπὶ τῶν ἡταιρηκότων κόπρου. Οὐδεὶς φαίη.] οὐ γὰρ ἄν τις ὑποπτεύσειε διὰ τὸ φύρειν ἐμὲ, ἤδη καὶ τὴν κόπρον ἐσθίειν. οὐδένα γὰρ πιστεύειν οἴομαι ὅτι ἐπιμάττων καὶ φυρῶν, ἤδη καὶ ἐσθίω. εἰώθασι γὰρ ἅμα τῷ μάττειν, ἐσθίειν.

CHR. Χ' ἑτέραν.] Poſt ἄλλην dixit καὶ ἑτέραν pro καὶ ἄλλην, quod, vt diximus, Atticum eſt. Notandum eſt autem antiquos tres tantum numeros præcipuos habuiſſe, ἕν, δύο, τρία, poſtea dixiſſe χ' ἕτερον pro καὶ ἕτερον, vnde Latinum quatuor, & quinque καὶ ἕν κα. Hæc ego iamdudum didici à magno Dictatore Iulio Cæſare ex eius libris de Cauſſis linguæ Latinæ, & mihi viſus dixiſſe nobiliſſimus ſenex, I puer atque tuo citus hæc ſubſcribe libello. Sed & hoc addam, vocem Latinam cætera, detortam videri à Greco καὶ ἕτερα.

Σχόλια. Υπερέχειν.] ἀντὶ τοῦ ἀντέχειν καὶ ἀνέχεσθαι τῆς ὀσμῆς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλοίων, εἰς ἃ προσφέρεται ἡ ἀντλία. καὶ τὸ ἀγγεῖον. ἐπεὶ λέγει ἐν ᾧ ἔφυρε. ἀντλία δὲ ἡ τοῦ πλοίου ἐπιρροή. καὶ Πίσιδας ἐκ τῶν ἐχόντων τὰς δυσώδεις ἀντλίας.

G CHR. Υπερέχειν τῆς ἀντλίας.] Ferre, inquit, nequeo odorem, tranſlatione à nauigiis pondere aquarum gementibus ſumpta, & eorum ſentinâ quæ dici hauſtrum poteſt. ſic enim vas illud vocat in quo terit pinſitque τὸ ἀποπάτημα. ſunt autem graueolentes ἀντλίαι vel ex Piſida, ἐκ τῶν ἐχόντων δυσώδεις ἀντλίας, citante ſuda.

ΕΤ. Ὑμῶν δέ γ' εἴτις οἶδέ μοι κατειπά- A
τω,
Πόθεν ἂν πριαίμην ῥῖνα μὴ τετρημένην.
Οὐδὲν γὰρ ἔργον ἦν ἄρ' ἀθλιώτερον,
Ἢ κανθάρῳ μάττοντα παρέχειν ἐσθίειν.
Ὗς μὲν γὰρ ὥσπερ ἂν χέσῃ τις, ἢ κύων,
Φαύλως ἐρείδει. τοῦτο δ' ὑπὸ φρονήματος
Βρενθύεταί τε καὶ φαγεῖν οὐκ ἀξιοῖ,
Ἢν μὴ παραθῶ τρίψας δι' ἡμέρας ὅλης,
Ὥσπερ γυναικὶ γογγύλην μεμαγμένην.
Ἀλλ' εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς, σκέψομαι,
Τηδὶ παροίξας τῆς θύρας, ἵνα μή μ' ἴδῃ.
Ἔρειδε, μὴ παύσαιο μήποτ' ἐσθίων
Τέως, ἕως σαυτὸν λάθῃς διαρραγείς.
Οἷον δὲ κύψας ὁ κατάρατος ἐσθίει,
Ὥσπερ παλαιστὴς παραβαλὼν τοὺς γομφίους.
Καὶ ταῦτα τὴν κεφαλήν τε καὶ τὼ χεῖρέ
πως
Ὡδὶ περιάγων, ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία
Τὰ παχέα συμβάλλοντες εἰς τὰς ὁλκάδας.
Μιαρὸν τὸ χρῆμα καὶ κάκοσμον καὶ βορόν.
Χ' ὅτου ποτ' ἐστὶ δαιμόνων ἡ προσβολή
ΟΙ. Οὐκ οἶδ'. Ἀφροδίτης μὲν γὰρ οὔ μοι φαίνε-
ται,
Οὐ μὴν Χαρίτων γε. τοῦ γάρ ἐστ'; οὐκ ἔσθ' ὅ-
πως
Τοῦτ' ἔστι τὸ τέρας οὐ Διὸς καταιβάτου.

A AL. *Potis ne veſtrum eſt indicare quiſpiam,*
Quanti haud vacinas praſtinem ades na-
rium,
Namque eſſe nullum cenſeo infelicius,
Quàm terere quæ mox Cantharus voret ra-
pax.
Iam ſus caniſue quale ſtercus egerat
Statim expedibis: Hic nimis ſuperbiens
B *Altùm ſapit, nec poſtulat ſe mandere,*
Ni tritam totam per diem appoſuero
Velut ſubactam feminis rapam ſolent.
Sed aucupabo num famem compreſſeris
Forem recludam paululùm, ne videris.
Incumbe nauiter eſui, nec deſine
Diſruptus vſq; donicùm feſelleris.
En exſecrandus quale cernuans vorat,
Laxans molares ceu ſolet quinquertio:
Ad hæc capútque motat & verſat ma-
C *nus,*
Velut rudentum & funium ſerilia
Qui craſſa torquent ad rates onerarias.
Vorax, ſceleſtum, putidum ſpectaculum:
Quis hoc deorum iratus inuexit malum?
VER. *Neſcio, neque eſſe Veneris apparet*
dea
Nec Gratiarum, tale mirum ni ſuat
D *Monſtrum expiandum prorſus Elicij Iouis.*

Σχόλια. Ὑμῶν δέ γ' εἴτις.] πρὸς τοὺς ἀκροατὰς τὸν λόγον ὁ ποιητὴς ἄγαν εὐφυῶς ποιεῖται. Μὴ τετρημένην.] διὰ τὸ μὴ ὀσφραίνεσθαι τοῦ κόπρου τῶν μυκτήρων ἀποκεκλεισμένων. Ὥσπερ ἂν χέσῃ τίς.] ἄνθρωπος δηλονότι, ὥσπερ ἂν χέσῃ τίς φησιν, οὕτως ἐσθίει τὸ ἀποπάτημα καὶ ὗς καὶ κύων, μὴ δεόμενοι τοῦ μάττεσθαι. Φαύλως ἐρείδει.] συντόνως ἐσθίει. οὕτω γάρ φασιν οἱ Ἀττικοὶ πᾶν ὁτιοῦν συντόνως γινόμενον. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων, καὶ ἐπερειδομένων ταῖς κώπαις. τὸ δὲ βρενθύεται, ἀντὶ τοῦ μέγα φρονεῖ.

BISETVS. Βρενθύεσθαι, ὥς φησιν Εὐστάθιος, κατατρυφᾶν ἀλαζονικῶς. παρὰ τὸ βρένθος, ὃ τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ ἀλαζονείαν σημαίνει.

CHR. Φαύλως ἐρείδει.] Quod Latini miſerè, id eſt, valdè, φαύλως dixit. Scholiaſtes Græcus exponit συντόμως. Sed ſi vehementiam vox illa indicat συντόνως potius legerem apud illum Scholiaſtem. Nam & ſic puto Euripidem de Polyphemo Cyclope dixiſſe φαγεῖν ῥυθμῷ τινί. Neque ſudas id negare videtur, qui ait ἐρείδειν apud Atticos dici cùm aliquid magno niſu & vehementia fit. Aliàs φαῦλον apud Græcos multa ſignificat. Nam & rude & impolitum ſæpè, & μοχθηρὸν & magnum, vt Sophocles in captiuis, εἰ μικρὸς ὢν τὰ φαῦλα νικήσας ἔχω. Quin contrà pro paruo, vili & abiecto. Demoſthenes contra Cononem, φαύλας πληγὰς dixit. Eſt etiam ῥᾴδιον εὔκολον & εὐχερὲς, qua notione hic accipi poteſt, vt & idem comicus dixit αἴθε φαύλως ἐκβάλοις τὴν ἔνθεν. id eſt, facilè & ſine niſu aut labore. Eſt ergo hic φαύλως ἐρείδει, quod aliter dixerimus ἁπλῶς καὶ ἀπράγμως μασᾶται. eſt autem Metaphora à remigantibus qui remis innituntur. Itaque ſiue συντόμως ſiue συντόνως exponas τὸ φαύλως, nihil intereſt. Nam vel ſtatim & facilè erit, vel σφόδρα & πάνυ. Heſychius emendandus ἔρειδε, συντόμως ἔσθιε, lege ἔσθιε, neque dubito quin reſpexerit ille Grammaticus ad ea quæ ſequuntur, ἔρειδε μὴ παύσαιο. Sed & ſudas ipſum ἐρείσειν dicit eſſe συντόνως ἐσθίειν. Suſpicor
E ergo alludere Ariſtophanem per verbum ἐρείδειν (quod etiam eſt συνουσιάζειν) ad nefandam libidinem, & notari inceſtos mores Cleonis, de quo inferius plura. Τοῦτο δ' ὑπό.] Pro τοῦτο legendum putabam οὗτος ὑπό, vt ad Scarabeũ referatur. Quod autem ait βρενθύεται, intolerandam ſuperbiam & arrogantiam Cleonis notat, quem preterea Scarabeum facit & παιδεραστήν. Sic in Nubibus hoc verbi vſurpat de Socrate, βρενθύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς, quod citatur etiam à Laertio.

Σχ. Ὥσπερ γυναικὶ γογγύλην.] αἱ γὰρ γυναῖκες, ἵνα μὴ δοκῶσιν πολυφάγοι εἶναι, διὰ τὸ πυκνότητος τῆς μάζης μι-
F κρᾶς εἶναι δοκούσης ὀλιγοφαγίας δόξαν ἐμφαίνουσι, στρογγύλας ποιοῦσι τὰς μάζας ὡς γογγύλας, αἱ εἰσιν εἶδός τι λαχάνου. καὶ γογγυλίζειν τὸ μεταστρέφειν. ἔστι δὲ καὶ γογγύλος λίθος. Ἀλλ' εἰ πέπαυται.] εἰ ἐπαύσατο δηλονότι κορεσθεὶς ὁ θεὸς αὐτοῦ. Παροίξας.] ὀλίγον διανοίξας τῆς θύρας ὥστε ἰδεῖν μὲν τὰ ὑπ' αὐτοῦ πραττόμενα, μὴ ὁραθῆναι δὲ ὑπ' αὐτοῦ. ἀνοίγειν δὲ ἀρῶμα, καὶ βλέπειν εἴτε ἐσθίει, εἴτε πέπαυται.

CHR. Γογγύλην μεμαγμένην.] Mulieres enim ne videãtur edaciores, turũdas rotũdas faciunt inſtar raparũ, quæ quia rotũdæ γογγύλαι & στρογγύλαι di-
G cũtur, vnde γογγυλίδες Theophraſto, & verbum γογγυλίζειν quod eſt μεταστρέφειν, vt in Θεσμοφοριαζούσαις ait γογγυλίσας καὶ συστρέψας ἑτέρα τὸ ἔπος. Apud Heſych. in multis optimũ Grãmaticũ vſurpatur pro γογγύζειν & χουλίζειν, i. grunnire, niſi codices ſunt mendoſi. Nam putem legendum γογχυλίζειν pro γογγυλίζειν. Quorſum enim rotũditas ad grunnitũ?

BISET.

BISETUS. Ἐρείδει] ἐρείδειν μεταφορικῶς, οὐχ ἁπλῶς τὸ ἐσθίειν, ἀλλὰ τὸ συντόνως, καὶ μεθ' ὁρμῆς, καὶ βίας, καὶ μεγάλης ἐπιθυμίας ἐσθίειν. ἀπὸ τῶν ἐρειδόντων, καὶ ὑπερειδομένων τὰς κώπας. καὶ ἐρείδειν φασὶν οἱ Ἀττικοὶ πᾶν τὸ συντόνως γινόμενον. Σουίδας. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ πρὸς ἔχειν ἀντιβαίνειν, καὶ ἀνθίστασθαι, καὶ ὠθεῖν, καὶ τὸ στοιβάζειν, καὶ τὸ ἑδραιοῦν. παρὰ δὲ τοῖς Κωμικοῖς, ἐρείδειν γυναῖκα, ἀντὶ τοῦ βινεῖν, ὁμωνύμως λαμβάνεται. Εὐστάθιος.

Σχόλια. Οἷον δὲ κύψας.] διὰ τοῦ σχήματος τὴν ἀδηφαγίαν αὐτοῦ δηλοῖ. Ὥσπερ παλαιστής.] διὰ τὸ τοὺς παλαιστὰς μεμαθηκότας διαιρουμένους ἐν τῷ κυλίειν τὴν κόπρον. παραβαλὼν δὲ ἀντὶ τοῦ χαλάσας τοὺς προσθίους ὀδόντας. Ὥσπερ οἱ τὰ χοινία.] οὕτως φησὶ κινούμενος, ὥσπερ οἱ τὰ μεγάλα χοινία ἐργαζόμενοι τῷ πλείονι ὅλῳ τῷ σώματι καὶ δυνάμει ἐργάζονται. Συμβάλλοντες] συμπλέκοντες. τούτους δὲ ἐκάλουν καὶ χοινιοσυμβόλους. καὶ κάκοσμον. δικαίως τὰ τοιαῦτα ἐσθιόμενα, κάκοσμά ἐστι. χοὔτου ποτ' ἐστίν. ἐπειδὴ ἕκαστον τῶν ὀρνέων ἀνάκειται θεῶν τινι, ὡς ἀετὸς τῷ Διΐ, τίνος θεοῦ ἐστιν. οὐκ ἔστιν οὖν τῆς Ἀφροδίτης φησίν. ἐπεὶ αὕτη μὲν μύροις χαίρει. ὁ δὲ δυσώδης ἐστίν. Προσβολή.] ἡ ζημία ἡ τοῦ δαίμονος ὀργή. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ζῷον, ζημίαν εἶπε καταρώμενος ἑαυτῷ. Διὸς καταιβάτου.] καταιβάτης τιμᾶται Ζεύς, διὰ τὸ καταβιβάζειν τοὺς κεραυνούς. ἢ ἀπὸ τοῦ καταβαίνειν δι' ἔρωτα τῶν γυναικῶν. παίζει δὲ καταιβάτην καλῶν, ἐπεὶ κόπροις τρέφεται ὁ κάνθαρος.

CHR. Παραβαλὼν τοὺς γομφίους.] Laxans anteriores dentes: Non vulgare eſt in hoc ſignificatu hoc verbum. Sed ex veteribus Grammaticis docemur παραβάλλεσθαι eſſe παύεσθαι, translatúmque eſſe à remis. Ait enim Sudas παραβαλεῖν eſſe remum laxare: paulò poſt ne diſcedat à metaphora dixit συμβάλλοντες & προσβολὴ, vbi συμβάλλειν eſt connectere, & qui funes illos nectebant dicti ſunt χοινιοσύμβολοι. Omnino innuit corporis incuruationem quam pandiculationem poſſumus vocare. Sic συμβαλεῖν ἔπη κακὰ dixit Sophocles pro λοιδορεῖν, quia verba conſeruntur, imò diſſeruntur & mutantur. At verò προσβολὴν dixit pro pœna vel dira dearum ira & verè ζημίᾳ. Nam & antiquum prouerbium habemus (puta ὀνειροκριτικὸν) quod ſic habet, κόπρῳ καθεσθεὶς ζημίας ἕξεις πρέτους. Sanè mihi videtur reſpexiſſe ad illud παλαιστὴς παραβαλὼν, eſt enim προσβολὴ athletarum iunctura & cohæſio. Χ' ὅτου ποτ' ἐστί] Malè hæc diſtincta ſunt, illud enim, οὐκ οἶδα quod ſequitur, diſtinguendum ἀπὸ στιγμῆς & ad priora referendum, vt dicat: Neque ſcio quis deorum nobis hoc monſtri inuexit, Neq; enim Veneris eſt aut Gratiarum. Itaque verba hæc adhuc ſunt, alterius famuli quæ continuanda etiam videntur ad illa vſque, ἐγὼ δὲ τὸν λόγον. Διὸς καταιβάτου] Iupiter καταιβάτης & deſcenſor indigitabatur, ſiue quia fulmina de cęlo in terras mittat, ſiue quia deſcendat in amores mulierum. Fuit autem ara dicata Ioui καταιβάτῃ, teſte Pauſania in Eliacis prioribus. Romulus Amaſæus Elicium vertit. Sanè ludit poeta in voce καταιβάτου propter Scarabęum qui infimis fimis & ſpurcis oletis veſcitur.

ΕΤ. Οὐκοῦν ἂν εἴδη τῶν θεατῶν τις λέγοι
Νεανίας δοκησίσοφος, τὸ δὲ πρᾶγμα τί;
Ὁ κάνθαρος δὲ πρὸς τί; κᾆτ' αὐτῷ γ' ἀνὴρ
Ἰωνικός τις φησὶ παρακαθήμενος,
Δοκέω μὲν ἐς Κλέωνα τοῦτ' αἰνίττεται,
Ὡς κεῖνος ἀναιδέως τὴν σπατίλην ἐσθίει.
Ἀλλ' εἰσιὼν τῷ κανθάρῳ δώσω πιεῖν.
ΟΙ. Ἐγὼ δὲ τὸν λόγον γε τοῖσι παιδίοις,
Καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι, καὶ τοῖς ἀνδράσι,
Καὶ τοῖς ὑπὲρ τούτοισιν ἀνδράσι φράσω.
Καὶ τοῖς ὑπερηνορέουσιν ἔτι τούτοις μάλα.
Ὁ δεσπότης μου μαίνεται καινὸν τρόπον,
Οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς, ἀλλ' ἕτερον καινὸν πάνυ.
Δι' ἡμέρας γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων,
Ὧδὶ κεχηνώς, λοιδορεῖται τῷ Διΐ.
Καί φησιν, ὦ Ζεῦ, τί ποτε βουλεύει ποιεῖν.
Κατάθου τὸ κόρημα. μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα.
Ἔα ἔα,
Σιγήσαθ', ὡς φωνῆς ἀκούειν μοι δοκῶ.

ALT. Hoc nempe ſi quis ſpectet adoleſcens catus
Et falſi ſapiens, inquiet, Quid hoc rei eſt?
Quorſum iſte Scarabæus? dein vir ſuggeret
Aſſeſſor illi tale quiddam Ionicus,
Hoc in Cleonem ritè coniectum reor,
Vt qui impudenter veſceretur ſtercore.
Sed introibo & Canthero potum dabo.
VER. Ego verò homullis, pumilis, puellulis
Viris, & aliis grandioribus viris,
Adultioribusq́; ſermonem volo
Conſerere: Herus ſolennia inſanit meus,
Non more veſtro, verùm inaudito & nouo.
Namq; ore hianti interdiu cœlum tuens
Incuſat vſq; & pipulo differt Iouem.
Aitque, Quid molire? ſcopas Iuppiter
Depone, & auffer Græciam peruertere.
Manete vos,
Tacete, vocem audire viſus ſum mihi.

Σχόλια. Οὐκοῦν ἂν εἴδη τῶν θεατῶν.] ἐξὸν θέλων τὴν ὑπόθεσιν δηλῶσαι, σκώπτει τοὺς Ἀθηναίους ὡς φιλοκερδεῖς καὶ φιλοδίκους καὶ φιλολοιδόρους. φύσει γὰρ πάντως εἰς τὸν θεώμενον Κλέωνα τὸν κάνθαρον πρὸς τὸ τὸν κάνθαρον πεποίηκεν Ἀριστοφάνης. εἶτα ἄλλως ἐλλόγιμος δοκῶν εἶναι, λέγει πάντως τὸν Κλέωνα θέλει σκῶψαι ὁμοίως ὄζοντα αὐτῷ. ταῦτα δὲ λέγει τοὺς θεατὰς διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλήλους πρὶν μαθεῖν τὴν ὑπόθεσιν. ἰστέον δὲ, ὡς βυρσοπώλης ἦν ὁ Κλέων, αἱ δὲ βύρσαι δυσώδεις. Τὴν σπατίλην ἐσθίει.] ἀντὶ τοῦ ἤσθιεν. ἀποθανὼν γὰρ ἦν ὁ Κλέων. σπατίλη δὲ ἡ ἀνθρωπίνη κόπρος. ἢ τὸ ἀπόξυσμα τῶν βυρσῶν τὸ μικρόν, ὃ ἐκβάλλεται ὑπὸ τῶν σκυτέων. Οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς] διαβάλλει αὐτοὺς ὡς μαινομένους μανίαν δικανικήν. Τὸ κόρημα] τὸ κόσμητρον. τὸ σάρον, ᾧ εἰώθασιν ἀποκαθαίρειν τοὺς ῥύπους τῶν οἴκων. τὸ δὲ μὴ κόρει, ἀντὶ τοῦ ἔρημον οἰκητόρων μὴ ποίει διὰ τοῦ πόλεμον.

CHR. Οὐκοῦν ἂν εἴδη.] Hic habes Protaſin. Nam accingit ſe ad narrationem, ſed interim notat Athenienſes tanquam auaros, litigioſos & deriſores, & occurrit obiectioni quam fingit fieri à ſpectatoribus, inter quos iuuenes inſimulat arrogantiæ & δοκησισοφίας. Eò tamen properat ſemper vt Cleonem quem Attico melle (quod eſt λοιδορεῖν) perlinit, non à ſe, ſed à quibuſuis potius o-

ſtendat vituperari. Profecto mira eſt huius Comici in fabulis ſuis Oeconomia. Ἰωνικός τις.] Ionicum dixit non pro Græco ſolùm, ſed Athenienſe, qualis erat Cleon. Sic apud Thucydidem (principem hiſtoricum in orationis ſtructura qui bellū hoc Peloponneſiacum verè, vt puto depinxit, Demegorias fortaſſis finxit) lib. 5. ait Braſidas Græcorum ille alter piſtillus ad Lacedæmonios, καὶ ὅτι Δωριεῖς μέλλετε Ἴωσι μάχεσθαι, id eſt, Athenienſibus. Τὴν ϲπατίλην ἐσθίει.] Putat Scholiaſtes ἐσθίει dictum pro ἤσθιεν, quia tunc cùm hęc ſcriberet Ariſtophanes mortuus erat Cleon, vt apparet ex ſequentibus. Neque ſanè noua eſt hæc temporis mutatio apud poetas, præſertim quum ſæpè vt & apud Æſchylum videas ἀναχρονισμούς, quæ non ſunt errata memoriæ, ſed præcepta Oeconomiæ. At σπατίλην dixit quia Cleon βυρσοδέψης & σκατοφάγος. Nam coria & pelles apparabantur non ſine humano ſtercore, eſtque σπατίλη id ipſum σπάλαθος vel ζόλιτος, ſordes & abiecta coriorum, dicta ἀπὸ τοῦ σπᾶσθαι quia trahantur & eradantur. Heſychius rectè exponit σπάλαθος corium, δέρμα & σκῦτος, vt ab eadem mente σπαθητὰς ἐσθῆτας paueratas veſtes dictas exiſtimem, idemque etymon. Interim emendandum puto Scholiaſtem Græcum qui σπατίλην ait eſſe τὸ ἀπόξυσμα τῶν βυρσῶν τὸ μικρὸν ὃ ἐκβάλλεται, quaſi dicas ramentum tergorum taurinorum ſpurcum quod ablegitur. Nam legendum arbitror τὸ μιαρὸν ὃ ἐκβάλλεται. Etiam apud Suidam pro μικρὰ δέρματα reponendum fortean μιαρά, etſi ſcio poſſe excuſari lectionem τῶν μικρῶν. Dico tamen quod ſentio, neque me adhuc ſententię pœnitet. Ὑπερλιαν σοφίζουσιν.] Pro ὑπεραχμάζουσι dictum puto, id eſt, ætate prouectioribus: alias valde ſuperbis & ſupra hominem ſapientibus. Οὐχ ὑπὲρ ὑμεῖς.] Legerem ὑμεῖς. & notat Athenienſes tanquam litigioſos fori tricones, & qui iudicandi inſania laborent, vt ille in Veſpis Philocleon. Τὸ κόρημα.] Tranſlatio ab euerriculis vel ſcopis quibus veſtimentorum vel ædium ſordes purgantur. ſcribendum autem puto μὴ ᾽κκόρει geminato κ; vt ſit pro μὴ ἐκκόρει: & ſic videtur legiſſe ſudas: Nam ſi ſimpliciter κόρει dixiſſet ambigua eſſet ſignificatio, quia κορεῖν eſt etiam ἐπιμελεῖσθαι, vnde κόροι & κόραι pueri & puellæ, quòd magna cura & ſtudio indigent. & νεωκόροι dicti non qui templa vel ædes verrunt & purgant, ſed qui tuentur & cuſtodiunt, fortaſſis ἀπὸ τῆς ὥρας, id eſt, cura, interpoſito κ. Quāquam non me latet κόρην deriuari ſecundùm Grāmaticos vel ἀπὸ τοῦ καθαίρειν, & pupillam ſic vocari quaſi χόρην, vt per quam fluat facultas videndi. Sed hoc loco ἐκκορεῖν dixit pro vacuefacere & deſolare, vel funditus perdere, vt dixit Menander, ἐκκορηθείης, id eſt, ἄρδην ἀπολοιθείης. Aliquando eſt abigere, vt in illo ἐκκόρει κόρει κορώνην, quod in nuptiis olim accini ſolitum teſtatur Orus Apollo. videtur alij id eſſe κόρημα, aliud σάρον, etſi à Grammaticis confunduntur ſæpè. Nam illud verriculum eſt quod nos vocamus *Balay*, hoc autem (σάρον puto) ſcopæ id eſt virgulæ purgatoriæ, Byzantij vocabant παλλιωτρον. Apud Heſychium neſcio quid ſit ἀχίσαρον, Et redeo ad imperitorum querelam, Corruptus eſt locus. Ait enim Heſychius Iones Argiuos dixiſſe, ὡς παλαιὸν ἀχίσαρον, fortaſſe ſcripſerat ὡς παλαιὸν ἀσθενὲς σάρον, id eſt infirmus, vt veteres & diſſolutæ ſcopæ, ſcilicet ſenium debile ſignificans. Ἒα ἔα.] Hæc ſeparatim legenda, neque verſum adiuuant, Parepigraphe vocatur, vt apud Auſonium Hui, & ſæpè apud Tragicos. Nos plura ad Æſchyli Prometheum.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΟΙΚΕΤΗΣ.

Τρ. Ὦ Ζεῦ, τί δρασείεις ποθ᾽ ἡμῶν τὸν λεών.
Λήσεις σεαυτὸν τὰς πόλεις ἐκκοκκίσας;
Οἰ. Τοῦτ᾽ ἐστὶ δῆτα τὸ κακὸν αὐτὸ ὃ ᾽γὼ λεγον.
Τὸ γὰρ παράδειγμα τῶν μανιῶν ἀκούετε.
Ἃ δ᾽ εἶπε πρῶτον ἡνίκ᾽ ἤρχετο ἡ χολή,
Πεύσεσθ᾽· ἔφασκε γὰρ πρὸς αὑτὸν ἐνθαδί.
Πῶς ἄν ποτ᾽ ἀφικοίμην ἂν εὐθὺ τοῦ Διός.
Ἔπειτα λεπτὰ κλιμάκια ποιούμενος.
Πρὸς ταῦτ᾽ ἀνερριχᾶτ᾽ ἂν ἐς τὸν οὐρανόν,
Ἕως ξυνετρίβη τῆς κεφαλῆς καταρρυείς.

TRYGÆVS, VERNA.

TRY. Quid huic popello facturus ô Iuppiter?
Vrbéſne falles ipſus exciccans tuas?
VER. Pol illud ecce quod modo aiebam malum.
Inſaniarum ſpecimen en ſpicitur nouum.
Ac quæ ille dixit, ira cùm ferueſceret,
Scibitis: apud ſe quippe ſic locutus eſt,
Qui rectâ adire regiam Iouis queam?
Deinde tenues ſcalularum machinas
Faciens in altum ſe trahebat æthera,
Donec relapſu præcipe illiſit caput.

CHR. Ὦ Ζεῦ.] Incipit loqui Trygęus, vinitori conueniens nomen, eſt enim τρυγητὸς vindemia. δρασείεις autem Atticè pro δράσειν. vt in Ranis ἔχει μίσος, pro ἴχει, & μάχει pro μάχῃ. Et alibi ſic ſæpè.

CHR. Ἐκκοκκίσας.] Pro ἐρημώσας dictum, tranſlatúmque à granis mali Punici. exacinare dicerem vel potius exciccare: nam κόκκος ciccus mutato o paruo in i. Nos Franci propriè *egrainer*.

Σχόλια. Τί δρασείεις] ἆρα τί διανοῇ. εἰσιὼν δὲ τοῦτό φησιν ὁ τρυγαῖος. τοῦτο δὲ ὄνομα κύριον ὁ μὲν Ἡρωδιανὸς προπαροξυτονεῖ. οἱ δὲ λοιποί, ὡς τὸ Τίμαιος προπαροξύνουσι. Λήσεις σεαυτὸν] ἀντὶ τοῦ ἀγνοεῖς τέλεον ἀπολέσας τὰς πόλεις. ἐκκοκκίσας δέ, ἐρημώσας. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥοιῶν τῶν τοὺς κόκκους καθαιρομένων. Τρυγαῖος δὲ ὁ ταῦτα λέγων.

Τῶν μανιῶν] ἀντὶ τῆς μανίας. λέγεται δὲ ἑνικῶς ἡ μανία μὲν ὑπάρχει, ὡς ἐπιτοπλεῖστον δὲ ἐπὶ πληθυντικῶς. Εὐθὺ τοῦ Διός.] ἡ διὰ τοῦτο ὑπερηφανίαν αὐτοῦ δηλοῖ, τῷ θέλειν καθάπερ εἰς τὰς τοῦ Διὸς ἐλθεῖν αὐλάς. Ἀνερριχᾶτο] τὸ πρὸς ὕψος ἀναβαίνειν καὶ χερσὶ καὶ ποσίν, ἀνορρίχεσθαι φασί. ἔστι δὲ ἐκ τοῦ ἀράχνης, ἀραχνῶ, καὶ ἐν ὑπερβιβασμῷ, ἀναρριχῶ.

CH.

CHR. Τῶν μανιῶν.] Pro ſingulari τῆς μανίας, ſed ſępè plurali numero vtuntur Attici. Mox vbi legitur πρὸς αὐτ̀, malim αὑτ̀ ſpiritu denſo. Εως ξυντρίψω τῆς κεφαλῆς.] Etiam Atticam phraſin accipiunt genitiuum ſic poſitum, & ſic Sudas: ſed non malè iungatur cum καταῤῥυείς. Ανεῤῥιχᾶτο.] Pe- A dibus & manibus reptare per parietes vocat ἀναῤῥιχᾶσθαι vel ab araneis quaſi ἀραχνιᾶν, nam ἀραχνιᾶν per ὑπερβιβασμὸν aut litterarum tranſpoſitionem ἀναῤῥιχᾶν: vel tranſlatum à genere illo Cophinorũ qui ἄῤῥιχοι dicuntur, quique funibus trahi & duci ſolent: ſunt autem vaſa viminea.

Εχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρεὶς, οὐκ οἶδ' ὅποι,
Εἰσήγαγ' Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον,
Κἄπειτα τοῦτον ἱπποκομεῖν μ' ἠνάγκασεν.
Κἀυτὸς καταψῶν αὐτὸν ὥσπερ πωλίον,
Ω πηγάσιόν μοι φησὶ γενναῖον πτερὸν,
Οπως πετήσῃ μ' εὐθὺ τοῦ Διὸς λαβών.
Αλλ', ὅ,τι ποιεῖ, τηδὶ διακύψας ὄψομαι.
Οἴμοι τάλας. ἴτε δεῦρο δεῦρ' ὦ γείτονες.
Ο δεσπότης γάρ μου μετέωρος αἴρεται
Ιππηδὸν εἰς τὸν ἀέρ' ἐπὶ τοῦ κανθάρου.

Heriq́; poſt hæc neſcio quò eliminans
Inuexit Ætnæum ſcarabæum maximum,
B *Cui nunc equiſo cogor eſſe ingratijs:*
Quemq́; ipſe blandis plauſibus pullum velut
Mulcens, ô ales fortis, inquit, Pegaſe
Ecquid volatu me ad Iouem duces tuo?
Sed aucupabo clanculùm quam rem gerat.
Me miſerum, adeſte, adeſte vicini inſimul
Omnes, herus ſublimis in cælum meus
Fertur equitanſq́; Canthare inuehitur ſuo:

Σχόλια. Εκφθαρεὶς ἐξελθών. οὕτω γὰρ λέγεται, τὸ ἐπὶ κακοῖς ἐξελθεῖν που. Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον.] C ὑπερμεγέθη· μέγιστον γὰρ ὄρος ἡ Αἴτνη, ἢ ὅτι διάφοροι κάνθαροι εὑρίσκονται, ἢ ἀντὶ τοῦ μέγαν ὡς ἡ Αἴτνη. ἢ ὅτι οἱ Αἰτναῖοι ἵπποι, ταχεῖς καὶ διαβόητοι πρὸς τὸν δρόμον. ἢ ὅτι μεγάλοι οἱ Αἰτναῖοι κάνθαροι.

Bisetus. Ιπποκομεῖν.] παίζων τοῦτο λέγει, ἀντὶ τοῦ τὸν κάνθαρον, ὡς τὸν ἵππον κομεῖν, τοῦ κανθάρου ὡς ἵππου ἐπιμελεῖσθαι, φροντίζειν, καὶ αὐτὸν καλῶς τρέφειν.

CHR. Εκφθαρείς.] Abire cum infortunio eſt D ἐκφθαρῆναι, & vt ait Callimachus ἵν' ὁ φθόρος ἔνθα τίνεσθαι, vel ἔῤῥειν vt dictum in Ranis de Oedipo, ait enim illic Scholiaſtes eſſe μετὰ φθορᾶς ἐλθεῖν. Contra εἰσφθαρῆναι eſt intrare dierecta, vt loquitur Plautus. Sic videtur Æſchylus in Septemthebana dixiſſe ἐκ εἰς φθόρον σιγῶσ' ἀναγκαίη τάδε; Hic ſimpliciter eſt egredi; Tamen videtur id verbi dixiſſe, quia in capite vulnus acceperat. Αἰτναῖον.] Ætna mons celſiſſimus. Itaque aut Ætnæum pro grandi intelligit, vel cantharos Ætneos maximos E fuiſſe verum eſt, proinde vt equos Ætnæos quos ad curſum pernices fuiſſe aiunt. Sic Aſinos Antronios magnos interpretor. Heſychium obiter emendans, ἀντρώνιος ὄγκος, lege ὄνος. Nam vicem equi vtitur ſcarabæo Trygæus. Sanè Sophocles πῶλον Αἰτναῖαν dixit, id eſt ὑπερμεγέθη. Apud Oppianum habes lib. 1. de Piſcibus, inter Piſces cantharos & Aetneos. Neſcio, an illic pręſtet pro magnis accipere, nam ſi piſces ſunt Aetnæi, fortaſſis [illegible]ιτναίους ſcribendum eſſet. Quid ſit ἔτνος non ob- F ſcurum eſt, vt docet Heſychius, qui ἕψημα θυρῶδες vocat, vbi lego ἀθηρῶδες. nam ἀθὴρ vel ἀθάρα genus pultis. Ego in re ignorata aſſenſionem cohibeo. Sed illi canthari piſces, & ab hoc magno cantharo ſic dicti ſunt, & colore eodem ſunt ad caſtaneum accedente, ingratóque, vt ait Ouidius, ſunt ſucco.

Σχόλια. Καταψῶν.] καὶ πραΰνων ὥσπερ πῶλον καταψῶντες τῇ χειρὶ ὁμαλίζομεν. Πωλίον.] πῶλος ὁ ἵππος. πῶλοι δὲ κυρίως, τὰ γεννήματα τῶν ἵππων καὶ τῶν ἄλλων κτηνῶν. ἅπερ ἔθος ἔχομεν κολακεύειν. Ω πηγάσιον.] παρῳδεῖ τὸ ἐκ Βελλεροφόντου. ἐκεῖνος γὰρ διὰ τοῦ Πηγάσου τοῦ πτερωτοῦ ἐπεθύμει καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν. ἄγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου πτερόν.

CHR. Καταψῶν] Blanda manus attrectatione aliquem mulcere, & velut adulari vocabant καταψᾶν & καταψῆσαι. Vſus eſt Polybius in pueris quorum caput blandè expanſa & aperta manu percurrimus cùm Indolem laudamus, aut indicium amoris facimus & beneuolentiæ. Philoſtratus de equis dixit καταψῆσαι ὦτα καὶ χαίτην. ſic Virgilius, Et plauſæ ſonitum ceruicis amare. Quamquam καταψᾶν non eſt ille plauſus, ſed potius χειρὸς ὁμαλισμὸς, quam plauſus ſequitur. Inde ψήκτρα ſtrigilis. venuſtè autem & facetè Comicus Trygæum inuehentem facit ſcarabæo ceu equo, quem ὑποκοριστικῶς & pullum & Pegaſillum vocat, πωλίον & πηγάσιον. Notus cum Pegaſo ſuo Bellerophôtes cæli adſectator, tum ſine Pegaſi alis non luſtrat cęlum & terram Aurora. Videtur autem imitatus hoc verſu Euripidis ex Bellerophonte verſum, ἄγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου πτερόν. Nam fabulam eo titulo docuit Euripides. Et ſanè ad huius Tragici verſus ſæpius alludit Ariſtophanes quam cęterorum. Οπως] Deeſt ὅρα vel quid ſimile: & Attica eſt eiuſmodi ἔλλειψις etiam in pedeſtri oratione.

Σχόλια. Διακύψας ὄψομαι] [illegible] καὶ [illegible]. δῆλον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ παρακύψαι καὶ ἰδεῖν, τὸ λοιπὸν μετέωρον αἰρόμενον τὸν δεσπότην, ταῦτα φησὶν ὡς φοβούμενος. Επὶ τοῦ κανθάρου] ἐδείκνυε τὸ γελοῖον καὶ ἀπίθανον. οὐ γὰρ οἷόν τε ἱππεύειν ἐπὶ κανθάρου.

G ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερές.

SYSTEMA.

Τρ. Ησυχος ἥσυχος ἠρέμα κάνθων.
Μή μοι σοβαρῶς χώρει λίαν.

TR. Lenis incipe Canthare, ſenſim:
Gradibus nimium parce ſuperbis

Σχ. Ησυχος.] τὰ ἑξῆς ιθ κῶλα ἀναπαιστικὰ πλὴν τοῦ ι. δίμετρα ἀκατάληκτα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος

A ὁ δὲ Τρυγαῖος ἐπιβεβηκὼς τοῦ κανθάρου ταῦτά φησιν. Ἠρέμα κάνθων.] ἀτρέμας μοι πέτου, ὦ κάνθαρε. Τοῦτο δὲ λέγει, ἐπιβεβηκὼς ἤδη ὁ Τρυγαῖος τοῦ κανθάρου, καὶ μετέωρος ἀρθεὶς καὶ δεδιώς.

Bisetus. Ἠρέμα δέ τινες δασύνουσιν ἠρέμα χαίροντες, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ἠρεμεῖν, καὶ ἠρεμίζειν παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ. Σουίδας δὲ ψιλοῖ, ἠρέμα, ἡσύχως. καὶ ἠρεμέως, ἀτρέμας. ὅπερ καὶ πιθανώτερον διὰ τὸ ἔτυμον. καὶ γὰρ ὁ Σουίδας φησὶν ἠρεμίαν λέγεσθαι οἱονεὶ ἀτρεμίαν, κατὰ στέρησιν τοῦ τρέμειν. ἀξιόπιστον οὖν ψιλοῦσθαι τὴν λέξιν, ὅτι σύγκειται ἐκ τοῦ α στερητικοῦ, καὶ τοῦ τρέμειν. διὸ ἠρέμα, καὶ ἠρεμεῖν, οἱονεὶ ἀτρέμα, καὶ ἀτρεμεῖν, λεχθείη. τὸ δὲ α ἐν τῇ συνθέσει εἰς η ἐτράπη, καὶ τὸ τ ἐξεβλήθη.

CHR. Ἥσυχος.] Syſtema ſequitur Anapæſticis conſtans decem & nouem, quod clauditur Catalectico, quæ Coronis eſt Anapæſtica, & ἀπόθεσις παράγραφος. Eſt autem ſyſtema in Choris Comicis quod Epodos in Lyricis. Hæc aliaque ſimilia qui certius & clarius intelligere volet, Hephæſtionem eruditiſſimum Grammaticum legat, vel potius Iulij Cæſaris Scaligeri libros de Poëtica. Sanè enim maximi illius herois ingenium vetuſtatem æquat, poſteritatem & nouitatem omnem ſuperat: ſed quod miſerum eſt pauci ſunt adhuc qui eius ſcripta aut legant aut intelligant. Eum ego quotidie miror & miror magis: imò erit ille mihi ſemper deus: Quidni enim hoc autumem de clariſſimo viro cùm Philoſophus ille σκοτεινὸς de humili & obſcuro loco dixerit, Etiam hîc ſunt Dij?

B Σχ. Κάνθων.] κυρίως ὁ ὄνος. νῦν δὲ ὑποκοριστικῶς ὦ κάνθαρε. κάνθαρος δὲ εἴρηται, παρὰ τὸ κάνθωνα τὸν ὄνον, καὶ τὸν θορόν. τουτέστι τὸ σπέρμα. φασὶ γὰρ ὅτι κάνθαρος οὕτω τίκτεται. ἐὰν εὕρῃ ὄνου κόπρον στρογγύλην, μέλλει κυλίειν τοῖς ποσὶν αὐτὴν καὶ τοῦ κυλίειν ἀποσπερμαίνει. καὶ ἐκεῖθεν οἱ κάνθαροι. Μή μοι χωρεῖς] μὴ ἐνθύμως ἄγαν μηδὲ σπουδαίως. τὰ δὲ τῶν ἵππων πλεονεκτήματα περιτίθησι τῷ κανθάρῳ, ἀθρυνεσθαι καὶ γαυριᾶν αὐτόν. ὃ μάλιστα τοῖς καλλιστεύουσι τῶν ἵππων ἔθος ἐστίν.

Εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ῥώμῃ πίσυνος.
Πρὶν ἂν ἰδίῃς καὶ διαλύσῃς
Ἄρθρων ἶνας πτερύγων ῥύμῃ.
Καὶ μὴ πνεῖ μοι κακὸν ἀντιβολῶ.
Εἰ δὲ ποιήσεις τοῦτο κατ' οἴκους
Αὐτοῦ μένειν τοῖς ἡμετέροις.
Οἰ. Ὦ δέσποτ' ἄναξ ὡς παραπαίεις.
Τρ. Σίγα σίγα.
Οἰ. Ποῖ δῆτ' ἄλλως μετεωροκοπεῖς;
Τρ. Ὑπὲρ Ἑλλήνων πάντων πέτομαι,
Τόλμημα νέον παλαμησάμενος.
Οἰ. Τί πέτει; τί μάτην οὐχ ὑγιαίνεις;
Τρ. Εὐφημεῖν χρὴ καὶ μὴ φλαῦρον
Μηδὲν γρύζειν, ἀλλ' ὀλολύζειν.
Σοῖς τ' ἀνθρώποισι φράζειν σιγᾶν,
Τούς τε κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας,
Καινοῖς πλίνθοισιν ἀνοικοδομεῖν,
Καὶ τοὺς πρωκτοὺς ἐπικλείειν.

C *Primo incedere robore fretus.*
Sudandum prius, & prius ala
Præpete neruos diſſoluendum
Nec quid, mihi, ſis, olidum ſpires:
Sin facturus es, optem vt potius
Hiſce in noſtris maneas ædibus.
VE. O rex here quàm miſerè oblucinas.
TR. Comprime linguam.
D *VE. Quò ſic temere ſublimis abis?*
TR. Pro tota propero volans Græcia
Facinuſq; audax auſus & inſolens.
VE. Quid volucris es, incaſſum inſaniens?
TR. Anguſta eſt adhibenda fauentia
Spernenda ore obſcœna, age, iubila:
Homineſq; tuos vt ſileant iube,
Vtq; latrinas atq; ſimeta
Anguſta nouo latere hic obſtruant,
E *Atq; obliment ſibiculos.*

Σχόλια. Πρὶν ἂν ἰδίῃς.] πρὶν ἱδρώσῃς. οἱ γὰρ ἵπποι οὐκ εἰσὶν ὀξεῖς ἐν τῇ ἀρχῇ εἰς τὸν δρόμον. καμόντες δὲ καὶ ἱδρώσαντες ὀξύτεροι γίνονται. Καὶ μὴ πνεῖ μοι.] ἐκ γὰρ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τοῦ ἀέρος ἡ δυσωδία μᾶλλον ηὔξετο τοῦ κανθάρου. δῆλον δὲ ὅτι καὶ αὐτὸ πρὸς τὰς τροφὰς αἰνίττεται. Ὦ δέσποτ' ἄναξ.] διὰ τὸ μετάρσιον αὐτὸν ἀρθῆναι, καὶ προσδοκᾶν ἐπιβαίνεσθαι τοῦ οὐρανοῦ θειοτέρᾳ αὐτὸν ἐτίμησε φωνῇ ἄνακτα εἰπών.

CHR. Ἰδίῃς] ἶδος & ἱδρὼς eadem, inde ἰδίειν. Noli, inquit, ſtatim te addere in ſpatia, ſed pedetentim incede. Tribuit Scarabæo virtutes generoſi equi qui glorioſè mollia crura reponit, vt ait Maro, quique poſt ſudorem & laborem incitatur ad curſum. Præcipuè verò timet ſibi ab anhelitu. Nam odor in auras diditus vehementior eſt & graueolentior. Hoc autem ait propter σκατοφαγίαν, vt inde fortaſſis hodiéque in Græcia vulgus Cantharum appellet σκαθαρὸ, corrupta quidem voce, ſed olidi animalculi & σκατοφάγου moribus conueniente. Ὦ δέσποτ' ἄναξ.] Auguſtiori appellatione herum ſuum iam ſublimem & volantem afficit famulus (ait Scholiaſtes) vocans ἄνακτα, quaſi Diis iam ſit proximus. Sed ἄναξ Dominus rectè dicitur, vt Horatius terrarum Dominos. i. Reges. & Virgilius, cùm ait, Dominam Ditis thalamo &c. Reginam notat. Quin recentior antiquitas Latinum Græcè dixit δόμνα, id eſt, Regina.

Σχόλια. Μετεωροκοπεῖς] ποῖ δὴ ἀεὶ τὰ μετέωρα σὺ τέμνεις, καὶ μάτην ὡς ἔτυχε κάμνεις. μετεωροκοπεῖν δέ ἐστι
F κυρίως τὸ, πλάτη τῆς κώπης ματαίως τὴν θάλασσαν συγκόπτειν. Παλαμησάμενος] μηχανησάμενος καὶ ἐγχειρήσας ἀπὸ τῆς παλάμης, ᾗ τὰ πολλὰ κατασκευάζομεν. Τί πέτει] παρὰ προσδοκίαν οἱονεὶ ἔλεγε τί κάμνεις. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ μάτην, ἵν' ᾖ τί μάτην πέτῃ. Φλαῦρον] ἀναιδές. δύσφημον. φλαῦρον. Ὀλολύζειν.] τὸ μετὰ κραυγῆς εὔχεσθαι. Καὶ τὰς λαύρας.] λαύρας ἐκάλουν τὰς στενὰς ῥύμας ἔνθα πᾶσα ἀκαθαρσία ἦν. τοὺς ῥυπαροὺς οὖν τόπους ἀποφράξαι παρακαλεῖται. καὶ τοὺς κοπρῶνας, ἵνα μὴ ἐρεθίσωσι τὸν κάνθαρον καὶ καταπτάσωσι κάτω δυσ-
G ωδίαν ποιοῦντα. μετέωρος δὲ ὢν ἐπὶ τοῦ κανθάρου ταῦτα λέγει.

CHR. Μετεωροκοπεῖς.] Translatio à remis ſumpta qui mare fruſtra & ſuſpenſa manu ſecant. Sic ſecatur aër alarum remigio. Ὀλολύζειν.] Eſt iubilare & cum acclamatione precari. Hoc ſolent fœminæ ſana celebrantes: Rectè autem iungit cum εὐφημεῖν, hoc enim ipſum eſt. & Æſchylus Agamemnone dixit δόμοις ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα

τῇδε

τῇδε λαμπάδι ὑπορθιάζειν, id eſt, vitulante tecta re- A pleat fauentia. Etiam pro eodem dicebant παιανίζειν, quamquam ſcio differre: Nam bellatrici Mineruæ ὀλολύζουσι, cæteris diis παιανίζουσι, quod eſt proprie, vocem intendere & remittere. Καὶ τὰς λαύρας] Anguſti ſeceſſus ad ſordes ablegendas & retrimenta egerenda vocantur λαῦραι, quaſi δι' ὧν λαοὶ ῥέουσι. Vult ergo Trygeus λαύρας claudi & muniri, ne odor diſflatus Cantharũ eliciat. Sed ſic tãgit ciuium ſuorũ mores ſordidos & vrbẽ fœdam, de qua poſſit dici quod de Corcyra, ἐλευθέρα κέρκυρα χέζ' ὅπου θέλεις. i. In ciuitate libera es, caca vbi voles.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΕΡΟΝ.

B

Οἰ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαί σ' ἢν μή μοι φράσῃς,
Ὅποι πέτεσθαι διανοεῖ. Τρ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ὡς τὸν Δί' ἐς τὸν οὐρανόν. Οἰ. τίνα νοῦν ἔχων;
Τρ. Ἐρησόμενος ἐκεῖνον Ἑλλήνων πέρι
Ἁπαξαπάντων ὅτι ποιεῖν βουλεύεται.
Οἰ. Ἐὰν δὲ μὴ καταγορεύσῃ. Τρ. γράψομαι
Μήδοισιν αὐτὸν προδιδόναι τὴν Ἑλλάδα.
Οἰ. Μὰ τὸν Διόνυσον οὐδέποτε ζῶντός γ' ἐμοῦ.
Τρ. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλ'. Οἰ. Ἰοὺ ἰοὺ ἰοὺ ἰού.
Ὦ παιδί' ὁ πατὴρ ἀπολιπὼν ἀπέρχεται
Ὑμᾶς ἐρήμους εἰς τὸν οὐρανὸν λάθρᾳ.
Ἀλλ' ἀντιβολεῖτε τὸν πατέρ' ὦ κακοδαίμονα.

ALIVD SYSTEMA.

VER. *At non tacebo ni mihi expedis prius*
Quò iam volatum deſtinas. TRY. *Cælum Iouis*
Adire tantùm cogito. VER. *quid expetens?*
TR. *Opere rogare meditor illum maximo*
Quid de vniuerſa Græcia ſtatuit ſemel.
C
VER. *Quid ſi nihil reſpondet?* Try. *inſcribam dicam*
Mediſque dicam prodere illum Græciam. (me.
VER. *Per Liberum iſta haud accident viuente*
TRY. *Nõ eſt vt aliter accidat.* VER. *hui hui.*
Pater faceſſens veſter, ô puellula,
Affectat aſtra, nóſque furtim deſerit.
Sed ſupplicate vos patri ô miſerrumæ.

Σχόλια. Οὐκ ἔσθ' ὅπως.] τὰ ἑξῆς οἱ ἴαμβοι, ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Γράψομαι.] κατηγορήσω. παίζει δὲ διὰ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων λέγων, καὶ τοῦ Διὸς κατηγορήσω, ὡς προδιδόντος τὴν Ἑλλάδα τοῖς Πέρσαις. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι Λακεδαιμονίοις ἐβοήθουν οἱ Πέρσαι, ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Πελοποννησιακῷ. Μήδοισιν αὐτὸν] λεληθότως καὶ τῶν Ἑλλήνων καθάπτεται, ὡς συνορώντων μὲν τὴν βλάβην. καὶ ὅτι ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐστι. διαφθείρεσθαι δὲ αὐτοὺς ἐώντων. ἄλλως τε καὶ φοβεῖν αὐτοὺς βούλεται. δεικνὺς ὅτι ἐφεδρεύοντας ἔχουσι πολεμίους τοὺς βαρβάρους. Οὐδέποτε ζῶντος ἐμοῦ] οὔτε πορεύσῃ, οὔτε γράψῃ ζῶντος ἐμοῦ. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτα] οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι, εἰ μὴ ἀνελθεῖν εἰς οὐρανούς. Ὦ παιδία.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον. Ἀπέρχεται] δηλονότι ἀπέπτη. ὁ δὲ οἰκέτης πρὸς τοὺς παῖδας ἐκείνου λέγει, πῶς καὶ αὐτοὶ δυνηθεῖεν πεῖσαι τὸν πατέρα μὴ ἀναπτῆναι.

CHRIST. Γράψομαι] Minatur inſcripturum dicam ipſi Ioui quòd Græciam Medis prodiderit. Quod ideo dicit quia bello Peloponēſiaco Perſæ in auxilium Lacedæmoniis venerunt. Interim & Athenienſes notat vt φιλοδίκους, quique vel Iouis ſecuri ſunt, & Græcos in genere admo- D net, qui (quod de Athenienſibus olim dictum eſt) ſciunt quæ recta ſunt, ſed facere nolunt: admonet inquam vt caueant ſibi ab illis barbaris, qui dum auxiliantur partibus ſpeculatores agunt, & inſidiantur libertati publicæ Græcorum. Profecto hodie vniuerſam Galliam, vt olim Græciam, Nemeſis punit, & facit ludos. Nam & nos Gallo-Franci omnem his temporibus mouemus lapidem vt externum & barbarum ferrum in inteſtina noſtra condamus. Adeo nobis mens læua eſt, nisi potius φρένας ἐξέλετο Ζεύς. Bella quærimus non E neceſſaria dum Gallici nominis hoſtes aut æmulos accerſimus ad perdendos ciues. O dira tempora & fatis obnoxia! Ecquis erit nunc Ciuicarum coronarum vſus, ſi ciuem perdere vincere eſt? Sed vrgent nos fata, & ſane appetit tempus cùm luenda ſunt maiorum delicta, neque immeritò: nam templa deſtruximus quæ triduano ſpatio refici nequeunt. Itaque παξ. Ἡμᾶς ἐρήμους] Puto melius legi ὑμᾶς, vt ad puellulas referatur, neque verò te turbet generis Enallage, nã Attica eſt. Sic Pin- F darus ἐρήμας αἰθέρος. Tamen ſi quis pertendat ἡμᾶς retinendum, non habebit me ἀντιτείνοντα.

ΠΑΙΔΕΣ ΤΡΥΓΑΙΟΥ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

Σύστημα ἕτερον ἀνομοιομερές.

LIBERI TRYGÆI, Trygæus.

Syſtema aliud partium diſſimilium.

G

BISETVS. Αἱ τρυγαίου παῖδες τὸν πατέρα ἀπὸ τῆς γνώμης, ἢ τῆς εἰς οὐρανὸν πορείας ἀποτρέπειν πειρῶνται.

Παῖ. Ὦ πάτερ, ὦ πάτερ, ἔτυμός γ' ἆρ'
Δώμασιν ἡμετέροις φάτις ἥκει.
Ὡς σὺ μετ' ὀρνίθων προλιπὼν ἐμὲ

PVE. *O pater, ô pater, ædibus ergo,*
Fama venit veriſſima noſtris
Te cum auibus cælum temerè arduum

Σχόλια. Ω πάτερ.] σύστημα ἕτερον εἰς δύο διῃρημένον περιόδους. καὶ εἰσὶ τῆς μὲν πρώτης περιόδου δακτυλικὰ τετράμετρα τέτταρα καὶ ἐν ἐκθέσει ἐπικὸν ἕν, μεθ' ὃ τῆς δευτέρας περιόδου ὅμοια πέντε. ἐπὶ ταῖς δὲ A θέσεσι παράγραφος. τὰ τοιαῦτα δὲ παραχωρήματα καλοῦσιν. οἷα νῦν τὰ τοιαῦτα παιδία ποιεῖ καλεῖν. τα τὸν πατέρα. εἶτα πρὸς οὐδὲν ἐπὶ τούτοις χρῶνται.

Ἐς κόρακας βαδιεῖ μεταμώνιος.
Ἔστι τι τῶνδ' ἐτύμως; εἴπ' ὦ πάτερ, εἴ τι φιλεῖς με.
Τρ. Δοξάσαι ἔστι κόραι. τὸ δ' ἐπίτυμον ἄχθομαι ὑμῖν,
B Ἡνίκ' ἂν αἰτίζητ' ἄρτον πάππαν με καλοῦσαι,
Ἔνδον δ' ἀργυρίου μηδὲ ψακὰς ᾖ πάνυ πάμπαν.
Ἢν δ' ἐγὼ εὖ πράξας ἔλθω πάλιν, ἕξετ' ἐν ὥρᾳ
Κολλύραν μεγάλην, καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῇ.
Παι. Καὶ τίς πόρος σοι τῆς ὁδοῦ γενήσεται;
Ναῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν.
Τρ. Πτηνὸς πορεύσει πῶλος· οὐ ναυσθλώσομαι.
Παι. Τίς δ' ἡ 'πίνοιά σου 'στιν, ὥστε κάνθαρον
C Ζεύξαντ' ἐλαύνειν εἰς θεούς, ὦ παππία.
Τρ. Ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξηυρέθη,
Μόνος πετεινῶν εἰς θεοὺς ἀφιγμένος.
Παι. Ἄπιστον εἶπας μῦθον ὦ πάτερ, πάτερ,
Ὅπως κάκοσμον ζῶον ἦλθεν εἰς θεούς.
Τρ. Ἦλθεν κατ' ἔχθραν αἰετοῦ πάλαι ποτὲ
Ὤ' ἐκκυλίνδων, κἀντιτιμωρούμενος.
Παι. Οὔκουν ἐχρῆν σε Πηγάσου ζεῦξαι πτερόν,
D Ὅπως ἐφαίνου τοῖς θεοῖς τραγικώτερος.
Τρ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἄν μοι σιτίων διπλῶν ἔδει.
Νῦν δ' ἅττ' ἂν αὐτὸς καταφάγω τὰ σιτία,
Τούτοισι τοῖς αὐτοῖσι τοῦτον χορτάσω.
Παι. Τί δ' ἢν ἐς ὑγρὸν πόντιον πέσῃ βάθος,
Πῶς ἐξολισθεῖν πτηνὸς ὢν δυνήσεται.
Τρ. Ἐπίτηδες εἶχον πηδάλιον, ᾧ χρήσομαι,
Τὸ πλοῖον δ' ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος.
Παι. Λιμὴν δὲ τίς σε δέξεται φορούμενον;
E Τρ. Ἐν Πειραιεῖ δήπου 'στὶ Κανθάρου λιμήν.
Παι. Ἐκεῖνο τήρει, μὴ σφαλεὶς καταρρυῇς
Ἐντεῦθεν· εἶτα χωλὸς ὢν, Εὐριπίδῃ
Λόγον παράσχῃς, καὶ τραγῳδία γένῃ.
Τρ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλὰ χαίρετε.

Velle capeſſere méque relinquere:
Veráne fama fuit genitor? dic ſi quid amas me.
TRY. O nata veri ſimile eſt, veréque dolebam,
Cùm patrem panis peteretis fruſtra vocantes,
Nec tamen vlla domi argenti ſcintilla niteret:
Sin rebus redeo geſtis feliciter, ingens
Panis erit ſemper pugnúſque obſonia vobis.
PV. *Qui poſſe ſperas iter hoc inſiſtere?*
Neque enim vehet te nauis hûc ſtlataria.
TRY. Volucris vehet me pullus, haud nauis feret.
PV. *Quid cogitatio eſt tibi ô Patercule?*
Quæ mens, iniugere cantharum ad cæli polos?
TRY. Reperitur ille in fabulis Æſopicis
Solus volucres inter iuiſſe ad deos.
PV. *Credenda non eſt fabula, ô pater, pater,*
Viſiſſe olentem beſtiam vſque adcælites.
TRY. Aquilam peroſus venit olim, & illius
Deiecit oua, & vltus aduerſarium eſt.
PV. *Præſtabat ergo iungere alas Pegaſi,*
Mirandus vt diis amplius faceres fidem.
TRY. At ô miſella duplici cibo mihi
Opus fuiſſet, nam quibus veſcor cibis
Iiſdem volucrem poſt ſatullo cantharum.
PV. *Quid ſi in profundum decidat forſan mare?*
Qui poterit æquor verrere ales inſolens?
TRY. Clauo lubenter vtar hocce induſtrie,
Eritq́ nauis facta Naxi cantharus.
PV. *Quis applicante portus accipiet ratem?*
TRY. Piræus ingens canthari portu cluet.
PV. *At hoc caue ſis, ne ruens temerario*
Fallare caſu, tum catax Euripidi
Occaſionem præbeas Tragœdiæ.
TRY. Satis hoc cauebo: cæterum valete vos,

Σχόλια. Ἐς κόρακας] δέον εἰπεῖν εἰς οὐρανόν. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετ' ὀρνέων. ἅμα δὲ ἐφ' ὕβρει. ἐδόκει γὰρ ἀνωφελῶς ἀπιέναι, ὥσπερ οἱ εἰς τὸ σκότος ἀπιόντες. Δοξάσαι.] ἀντὶ τοῦ ὑπονοῆσαι. εἰκάσαι.

Bisetvs. Πάππαν] πάπας, ὥς φησι Σουίδας παρὰ τοῖς Συρακουσίοις ὁ πατὴρ λέγεται, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ π. πάππας, ὅθεν τὸ παππάζειν, τὸ πάππα καλεῖν. λέγει δὲ φωνὴν εἶναι σεπτικὴν οὐ μόνον πρὸς τοὺς πατέρας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς τροφεῖς, καὶ ἄππα πολλάκις ἀντὶ τοῦ πάππα λέγεσθαι. ἀλλὰ τὸ ἄππα ἴσως παρὰ τὸ Συριακὸν ἀββά, ὃ δηλοῖ τὸ πατήρ. Εὐστάθιος δὲ, πάπας, ὁ πατήρ, καὶ ὁ Ζεὺς παρὰ Βιθυνοῖς, ἐκ τῆς πᾶς μονοσυλλάβου, κατ' ἀναδιπλασιασμὸν, ὡς ἐκ τοῦ μᾶ, τὸ μάμμα, καὶ παπίας, ὁ πατὴρ ὑποκοριστικῶς, καὶ G παππίδιον. καὶ πάππα προσφώνημα παίδων πρὸς τοὺς πατέρας. Ὅμηρος Ὀδυσσείας Ζ.

Πάππα φίλ' οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην;

καὶ παππάζειν, τὸ βρεφικῶς προσφθέγγεσθαι τὸν πατέρα.

Chris. Ω πάτερ] Alterum Syſtema diſſimilium partium diuiſum in duas Periodos: Prior quinque verſibus cõſtat, quatuor Tetrametris dactylicis, & vno Epico, quæ eſt ἔκθεσις. Altera quin- F que ſimilibus Epicis. Hæc verò vocantur παραχωρήματα. Nam puellæ iſtæ inducuntur hoc tantum loco, patrémque vocant, poſtea in tota fabula non parent. Primo verſu legitur ἐτυμῶς γε ἄρ. Sed legẽdum cenſui (ſi cenſendi mihi ius eſt) ἆρ' ἐτυμῶς γε, vt Dactylicus ſit Tetrameter cum tribus ſequentibus. Ἄχθομαι ὑμῖν] Potius legerem ὑμεῖς, diſtinguerémque poſt ἄχθομαι. Senſus eſt. Non abſque ratione ſuſpicamini de diſceſſu ad Iouẽ meo. Re- uera enim triſtitia vehementi angor, quoties petitis à me patre veſtro panem, & nulla interim eſt argenti gutta domi noſtræ. Quòd ſi rebus benè geſtis reuertero, habebitis in tempore panẽ quoque grandem, & inſuper colaphum pro opſonio. Ludit autem ad vulgarium dictum, εἰ δ' οἶνον αἰτεῖ κόνδυλον αὐτῷ δός, ſcilicet vt ne aſſueſcãt pueri ſuperfluis

perfluis petẽdis. Sic miſerias quas bellum inuehit A ſatis oſtendit. Quid enim miſerius quàm carere pane & argento: ψακὰς vel ψαιακὰς vel ψεκὰς ſtilla eſt è g[utt]a, ῥανὶς & σταγών.

Σχόλια. Ψακάς.] τὸ μικρότατον, ὃ καὶ νιφὰς καλεῖται. ἀντὶ τοῦ μηδ' ὀβολοῦ ὄντος ἡμῖν διὰ τὸν πόλεμον. Κολλύραν] κολλύρα τὸ ἔλαττον τοῦ ἄρτου. τινὲς δὲ τὴν κολλύραν εἶδος ἄρτου, ὃ τοῖς παιδίοις διδόασιν. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ λεγόμενον. εἶδ' οἶνον αἰτεῖ, κόνδυλον αὐτῷ δός. ὑπὲρ τοῦ B ἐθίζειν τοὺς παῖδας μηδέν τι περιττὸν ζητεῖν. Καὶ τίς πόρος ἐστί.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἰαμβείων λ διπλῆ ἔξω νενευκυῖα περατουμένων. Ναῦς μὲν γάρ.] ἀμηχανοῦμεν φησίν, ἐνθυμούμεναι πῶς εἰς οὐρανὸν ἀναχθήσῃ. οὐ γὰρ ναῦς ἐπιβὰς, εἰς οὐρανὸν ἀνῆλθες.

Bisetvs. Πορεύσει] ἄξει. πῶλος δὲ πτηνὸς, ὁ κάνθαρος.

Σχόλια. Οὐ ναυσθλώσομαι] οὐ ναὸς ἐπιβήσομαι. κυρίως δὲ τὸ ναῦς μισθώσασθαι. λέγεται δὲ καὶ πετεινὸν καὶ C πλωτόν. πῶλον δὲ λέγει τὸν κάνθαρον.

Christ. Κολλύραν] Collyra genus panis eſt quod pueris præbebatur. Apud Atheneum habes hunc verſum καὶ κολύραν μεγάλην vnico λ. Ex hac fabula etiam Ariſtophanẽ citat in ὁλκάσι qui κολύρας meminit. Sed nõ diſſimulabo legi etiã apud eundem Athenæum καὶ κάνδυλον, nõ autem κόνδυλον: eſt autẽ κάνδυλος cibus ex lacte & melle, quibus addunt quidam oleum & caſeum: velut ἀβυρτάκη quod eſt intritum barbaricũ è porro, naſturtio & punici granis, vt Theopompus Theſeo & D Menander κεκρυφάλῳ meminere. Corrigẽdúſque Sudas voce ἀκρόδρυα & σκοτιαῖος. ait enim ἐπέρρειπτον δὲ αὐτοῖς οἱ μὲν κάνδυλα οἱ δὲ ἀκρόδρυα, lege κάνδυλον meo periculo. Tum in ipſa voce κάνδυλος habes apud eundem Grãmaticum, ὡς ἀβυρτάκη ἐρυκῶν βρῶμα. Putaui pro ἐρύκων legendũ βαρβαρικὸν, niſi melius ἐρεικτῶν, i. è leguminibus freſis. Sed βαρβαρικὸν malo. Miror autẽ etiam à doctiſſimo Dalechampio varietatem lectionis nõ notari cùm in vulgaribus editionibus Athenæi habeamus κονδύλον, quæ lectio videtur alteri præferẽda, vel ex Euſtathio qui verſum hunc laudat, δὸς ἄρτον πτωχῷ E καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῷ. Quæ obſeruationes leues ſunt, ſed faciunt tamen caput integrũ in variis lectionibus diſertiſſimi Mureti, cuius ſcrinia non cõpilo, haberem enim acerrimũ repoſconem. Ὦ παππία] Hæc vox ὑποκόρισμα eſt φιλοφρονητικὸν, qua etiã vſus eſt Philippus Comicus in Philyra, παππία βούλει δραμὼν εἰς τὴν ἀγορὰν κατασκοπεύσας μοι φράζε τι; Antea dixit πάππα, quæ vox omnium ferè F gentiũ infantibus familiaris & propriè natiua eſt, vt quæ conſtet elementis labialibus ſine dentium adminiculo prolatu facilibus. ἄππα inuerſum eſt quo vtitur apud Callimachũ Diana infantula patrẽ Iouem cõpellans, poſtea ἄββα, & nunc Abbas. Ζεύξαντ' ἐλαύνειν] Verbum iungendi non hîc eſt quod putãt Virgilij interpretes, qui iungere vulpes exponunt ad aratrũ cogere. Eſt enim hîc tantum ſternere & inuehere. Sanè apud poëtã nihil vetat quo minus hoc ſignificatu accipiamus. Iudicent eruditi. Sic poſtea πηγάσου ζεῦξαι πτερόν. G

Σχόλια. Ἐν τοῖσιν Αἰσώπου] φέρεται γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῦ μύθοις, ἐχθρεῦσαι αἰετὸν καὶ κάνθαρον. ἑκάτερον αὐτῶν, θατέρου τὰ ᾠὰ διασπᾶν. Μόνος πετεινῶν] ἁρπάζοντος τοῦ αἰετοῦ τοὺς νεοττοὺς τοῦ κανθάρου, καὶ ὁ κάνθαρος τοῦ αἰετοῦ τὰ ᾠὰ ἐκκλέψας ἐξεκύλισεν ἕως τούτου, ἕως οὗ ἦλθε πρὸς τὸν Δία. κατηγοροῦντος δὲ τοῦ αἰετοῦ προσέταξεν αὐτῷ ὁ Ζεὺς, ἐν τῷ αὐτοῦ τοῦ Διὸς κόλπῳ νεοττεύειν. ἐπειδὴ δὲ τὰ ᾠὰ εἶχεν ὁ Ζεὺς, ἀνέπτατο τὸν Δία ὁ κάνθαρος. ὁ δὲ, ἐκλαθόμενος, ἀνέστησεν ἐκ τῆς κεφαλῆς ὡς ἀποσοβήσων αὐτὸν, καὶ κατέαξε τὰ ᾠά. Ὦ ἐκκυλίνδων] τὰ πλήρης ᾠά. Κἀντιτιμωρούμενος] ὁ κάνθαρος. πρῶτος γὰρ ὁ αἰετὸς ἠδίκησεν αὐτὸν φαγὼν τὰ νοσσία.

Bisetvs. Ἀντιτιμωρούμενος] τουτέστι τῆς ἀδικίας ἀντιδίκησιν ποιούμενος. τόνδε τὸν μῦθον ὅλον καὶ νῦν ἐν τῷ Αἰσώπῳ πολὺ σαφέστερον ἔχομεν ἢ ἐνταῦθα.

Σχόλια. Τραγικώτερος.] ἀξιοπιστότερος. αἰνίττεται δὲ εἰς τὸν Πήγασον καὶ τὸν Βελλεροφόντην. Ὦ μελέα] δυστυχῶς. λέγει δὲ πρὸς ἄμφω τὰ παιδία. Ἐξολισθεῖν.] πῶς διανήξασθαι δυνήσεται. ἐπεὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων ἐμπεσόντα εἰς ὕδωρ, νήχεσθαι οὐ δύναται. διαβάλλει δὲ τὰ περὶ Ἰκάρου παρὰ τῶν τραγικῶν λεγόμενα. Πηδάλιον.] τὸ αἰδοῖον δείκνυσι παίζων. Ναξιουργὴς κάνθαρος] πλοῖα ἦν οὕτω λεγόμενα, κάνθαροι, ἐν Νάξῳ γινόμενα τῇ νήσῳ, καὶ κνιδιουργεῖς δὲ ἄλλας ναῦς ἀπὸ Κνίδου. καὶ τὴν κέρκουρον ἀπὸ Κερκύρας καὶ τὴν Πάρσινα ἀπὸ Πάρου. Ἐν Πειραιεῖ] ὁ Πειραιεὺς, λιμένας ἔχει τρεῖς, πάντας κλειστούς. εἷς μὲν ὁ Κανθάρου λιμὴν, οὕτω καλούμενος ἀπό τινος ἥρωος Κανθάρου. ἐν ᾧ τὰ νεώρια, εἶτα τὸ Ἀφροδίσιον. εἶτα κύκλῳ τοῦ λιμένος στοαὶ ε. Χωλὸς ὤν.] διὰ τί φησι μὴ πταίειν προσέχειν, μὴ διαφθαρεὶς καὶ γένῃ τραγῳδία. ἀποτείνει δὲ πρὸς Εὐριπίδην. ὃς ἐν δράματι χωλὸν εἰσάγει τὸν Βελλεροφόντην διὰ τὸ πεπτωκέναι ὑπὸ τοῦ Πηγάσου.

Christ. Ὅπως ἐφάνης] Attica & Ariſtophanica temporis enallage, pro ὡς ἂν φανείης. Quod autem ait τραγικώτερος, facit ſuo more vt verbum quod non expectant ſpectatores vſurpet pro altero, vt hic pro ἀξιοπιστότερος. Tamen rei veritatẽ ſecutus eſt. Quid enim eſt τραγικώτερον quàm equitare in alite? Hoc eſt, vt ait Horat. Humano capiti &c. Πῶς ἐξολισθεῖν] Quomodo enare poterunt? Hoc inquit, quia magna pars auium ſi in aquas ceciderint nare nequeunt: Tangit autem quæ de Icari fabula à Tragicis dici ſolent. Ναξιουργὴς] Perſtat in Metaphora. Nã & naues Naxi fabricatæ Canthari vocantur, vt & σίλφαι dicebãtur nauiculæ. Sic & Gnidiæ & Pariæ, & Corcyreæ. éſtque genus nauigij Cãtharus. Cratinus auctor eſt aliquãdo Naxios maris dominos vſos eſſe his Cantharis, éſtque lembus ναξιουργής. Hic pro ſeruaculo & clauo quo ſe vſurũ dixit, nõ dubium eſt quin innuat κέντρον illud quod ὠθεῖται εἰς τρυμαλιάν, vt dicebat Sotades. Athenæus lib. 11. Dipnoſoph hunc Comici verſum laudat. Notandũ autem eſt etiam Cantharum vaſis potorij genus eſſe, quin racemũ ſic vocari, vt meritò vinitor Trygæus inuehat animali ὁμωνύμῳ. Ἐν Πειραιεῖ] In Piræo tres ſunt portus inſignes, vel teſte Pauſania: Quorum vnus Cantharus dictus ab Heroe Cantharo. Ibi nauale eſt Veneríſque templũ & quinque circum porticus. Apud Plutarchum in vita Phocionis videndum num pro καθαρὸς λιμὴν rectius legatur κάνθαρος Quid eſt enim καθαρὸς λιμὴν niſi portus ſine nauibus? ergo non portus, ne ſtatio quidem, vt καθαρὸς λειμὼν apud Theocritũ, pratum eſt ſine arboribus. Λόγον παράσχῃς] Et fabula fias, vt ait Flaccus: λόγος hic eſt ὑπόθεσις aut certè oratio eſt, & voluit fortaſſis innuere Euripideum characterẽ oratoribus & foro magis proprium eſſe, quod videtur ſenſiſſe Fabius Quinctilianus. Quòd verò claudum ait, pertinet hoc ad ipſum Euripidẽ, qui in Bellerophõte fabula ipſum induxit claudicantem quòd lapſus ſit de Pegaſo:

A

BISETVS. Ὁ Τρυγαῖος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἀσπασάμενος, καὶ χαίρειν φράσας, πρὸς τοὺς θεατὰς ἐπιστραφεὶς ταῦτα λέγει.

Ὑμεῖς δέ γ' ὧνπερ οὕνεκα τοὺς πόνους ἐγὼ πονῶ,
Μὴ βδεῖτε, μηδὲ χέζεθ' ἡμερῶν τριῶν.
Ὡς εἰ μετέωρος οὗτος ὢν ὀσφρήσεται,
Κατωκάρα ῥίψας με βουκολήσεται.

Quorum labores gratia iſtos exſequor,
Triduúmque totum ne cacate aut pedite.
Ne ſi iſte in altum ſubuolans olfecerit
B *Fallens me adaxit, præcipémque perduit.*

BISETVS. Ὁ Τρυγαῖος τὸν κάνθαρον καθαρ-ίζων, καὶ μαλακοῖς λόγοις καταπραΰνων πρὸς τὸ τὴν πορείαν εὐθεῖαν ποιεῖσθαι προτρέπει.

Ἀλλ' ἄγε Πήγασε χώρει χαίρων,
Χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίων
Διακινήσας φαιδροῖς ὠσίν.
Τί ποιεῖς, τί ποιεῖς. ποῖ παρακλίνεις
Τοὺς μυκτῆρας πρὸς τὰς λαύρας.
Ἵει, σαυτὸν θαρρῶν ἀπὸ γῆς.
Κᾆτα δρομαίαν πτέρυγ' ἐκτείνων,
Ὀρθῶς χώρει Διὸς εἰς αὐλάς.
Ἀπὸ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων,
Ἀπό θ' ἡμερινῶν σιτίων πάντων.
Ἄνθρωπε τί δρᾷς οὗτος ὁ χέζων
Ἐν Πειραιεῖ παρὰ ταῖς πόρναις,
Ἀπολεῖς. οὐ κατορύξεις
Κἀπιφορήσεις τῆς γῆς πολλήν;
Κἀπιφυτεύσεις ἕρπυλλον ἄνω,
Καὶ μύρον ἐπιχεῖς, ὡς ἤν τι πεσὼν
Ἐνθένδε πάθω, τοὐμοῦ θανάτου
Πέντε τάλαντ' ἡ πόλις ἡ Χίων
Διὰ τὸν σὸν πρωκτὸν ὀφλήσει.
Οἴμ' ὡς δέδοικα, κοὐκέτι σκώπτων λέγω.
Ὦ μηχανοποιέ. πρόσεχε τὸν νοῦν ὡς ἐμέ.
Ἤδη στρέφει τι πνεῦμα περὶ τὸν ὀμφαλόν.
Κεἰ μὴ φυλάξεις, χορτάσω τὸν κάνθαρον.
Ἀτὰρ ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκῶ.
Καὶ δὴ καθορῶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Διός.
Τίς ἐν Διὸς θύραισιν. οὐκ ἀνοίξετε;

Ergo age Pegaſe lætus gradere,
Auricoloris ſtrepitum freni
Motare auribus incipe rectis.
Quid agis? quid agis? quò declinas
C *Nares olidos ad ſeceſſus?*
Tollere fidens procul è terra
Et panſis perniciter alis
Ad Iouis aulam dirige curſum.
Parce cacamina tangere nare
Atque cibaria quotidiana.
Heus tu quid facis, heus tu qui cacas
Prope Piræi turpe lupanar.
D *Perij perij, pergin' fodere*
Atque iniecta condere terra?
Et ſerpyllum ſuper inſerere
Vnguentúmque infundere, ne ſi
Forte hic corruo perditus vrbs Chia
Culi ergo tui pro morte mea
Mulctetur quinque talentis.
Hei mi extimeſco, facere ludos deſino.
E *O machinarie, mentis huc niſum adiice*
Fœdi vmbilicum ſpiritus vortex ferit,
Ni fers opem mihi, ſaturabo cantharum.
Sed videor eſſe cælites propter Deos,
Et iam tueri ſplendidam Iouis domum.
Quis limina obſeruat Iouis? quin panditis?

CH. Μὴ βδεῖτε] Propter Scarabæũ, hoc ait, ne ſtercoris odor eũ ex alto eliciat. βδεῖν aliud eſt quàm πέρδειν. Eſt enim hoc pedere, illud viſire vel viſſire, vnde Gallicum noſtrum *veſſir* (honor ſit auribus nec odor in naribus) Inde veſicam dictã credibile eſt ex analogia, βδόλον & βδέσμα Græci dicunt, vetus Gloſſarium viſſium & viſionem interpretatur. Neque aliorſum accipiẽdum Cacæphaton illud quod eſt in erudita Ciceronis ad Pætũ epiſtola, vbi cũ ait Intercapedo & Diuiſio habere aliquid obſcænũ, nõ dubito quin ſit propter finales ſyllabas pedo & viſio, quibus ſignificantur πορδὴ & βδέσμα. Quæ etiam animaduerſa à magni Dictatoris magno filio, Scaligerum dico.

Σχόλια. Κατωκάρα.] κατωφερῶς. ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πεσεῖν κατωκάρα λέγεται ἀττικῶς, ὑφ' ἕν. Βουκολήσεται] ἀπατήσεται. καὶ βουκόλημα τὸ θέλγητρον ὡς τὸ, καὶ ὅπως ἔχῃ τι βουκόλημα τῆς λύπης, ἀνέθηκε τοῖς τοίχοις ποικίλας γραφὰς ζώων. Ἀλλ' ἄγε Πήγασε.] μετὰ τὸ παρακελεύσασθαι τῷ ὄχλῳ καὶ τοῖς ἑαυτοῦ παιδίοις κατὰ μηδὲν ἐρεθίσαι τὸν κάνθαρον, παρακελεύεται αὐτῷ. Εἴσθεσις δὲ τῆς διπλῆς ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων ιθ', πλὴν τοῦ ιγ. οὗτος γὰρ δίμετρος ὑπερκατάληκτος ὅλος ὁ ποδὶ μεμερισμένος φαίνεται. ὑφ' ἃς αἱ συνθέσεις δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα ζ. ἐπὶ τοῦ τέλους δὲ κορωνίς. Ψαλίων.] τῶν χαλινῶν. Φαιδροῖς ὠσίν.] ὀρθοῖς μὲν ὀρθοῖς. τοῦτο γὰρ πάσχουσιν οἱ ἵπποι, ὥσπερ παρεξιστάμενοι εἰς ἄκρατον δρόμον. Κάκκης.] κακίας. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὴν ἀκαθαρσίαν κάκκην ἔλεγον, καὶ μάλιστα τὸ δύσοσμον ἀποπάτημα. Παρὰ ταῖς πόρναις.] πορνεῖον γὰρ ἦν ἐκεῖσε. ἐμπορεῖον γάρ ἐστι. καὶ διὰ τὸ κατωφερὲς τῆς ναυτικῆς, ἐκεῖσε ἔτρεχον αἱ πόρναι. Οὐ κατορύξεις.] οὐ συγχώσεις καὶ ἀποκρύψεις τὴν ἑαυτοῦ κόπρον. Ἕρπυλλον.] εἶδος ἄνθους σαμψύχῳ ὅμοιον. μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς ὕδασι θάλλει.

CHRIST. Κατωκάρα βουκολήσεται] Prono præcipitem agi decurſu, vt ait Catullus. Attici κατωκάρα dicebant. βουκολεῖν autem eſt decipere cum aliqua

A aliqua decipientis voluptate, vt dixit Horat. dulci laborem decipitur ſono. Itaque βουκόλημα eſt allicium & θέλγητρον, citat Scholiaſtes exẽplum nec auctorem nominat quem ego ſuſpicor eſſe Babrium vel Babriam qui duos libros Choliambων vel Mimiambων ſcripſit ex Æſopicis apologis. Sunt enim duo verſus Choliambi quos emẽdatiores dabo, χ' ὅπως ἔχῃ τι βουκόλημα τῆς λύπης ἀνέθηκε τοίχοις ποικίλας γραφὰς ζώων. Apud Sudam voce αἰώρα ſimiles habes verſus, quos etiam Babrij puto, inter quos iſte παρῆλθεν οὕτω βουκόλημα τῆς λύπης. Cæterùm hic ſequuntur Anapæſti. Nam nota illa quæ vocatur διπλῆ περιεχομένη eſt εἴσθεσις Anapæſtica vel ἔκθεσις Iambica, quæ cùm gemina eſt, Coronis dicitur & Catalecticũ verſum arguit. Χρυσοχάλινον] Malim χρυσοχαλίνων. Sed cùm ait φαιδροῖς puto verba Scholiaſtæ nõ carere mẽdo, [illegible] enim πράοις μὴ ὀρθοῖς, mutarem ὀρθοῖς μὴ πράοις: nam arrigunt aures equi cùm ad currendum incitantur. Κάκκης] Antiqui κάκκην vocabant ſtercus omne & olidam immunditiam, inde Latinum Cacare. Quin perdices dicuntur Cacabare quia πέρδουσι, & inde perdices dictæ. Παρὰ ταῖς πόρναις] Nã in Piræo fornix erat propter emporium, & portus celebritatem, & frequentes erãt cum nautis meretrices. Sic & apud Horatium in Satyris forum Appij differtum erat nautis cauponibúſque, vbi & plures amicæ, vel ἑταῖραι. Ἀπολεῖς] puto geminandum verbum ἀπολεῖς vt ſit Dimeter Anapæſticus. Ἑρπυλλον] Serpyllum duplex eſt, hortenſe & ſylueſtre. Illud repit tantum, hoc verò tollitur in ſtipitem. A ſerpendo dictum, quia ſi qua eius particula terrã attigerit, inibi radices agit, florem autem edit ſuaue olentem, éſtque ſampſucho ſimillimum, quem vocamus Mariolanam, creſcit maxime ſecundum aquas.

Σχόλια. Καὶ μύρον ἐπιχεῖς] καὶ ἐπιβάλλεις μύρον εἰς αὔξησιν. διὰ τὸ τελείως ἀφανίσαι τὴν ὀσμήν.

BISETVS. Σημειωτέον ὅτι τὸ μύρον προπερισπωμένως, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ λέγεται τὸ πρῶτον ἐκχυθὲν δάκρυον ἀπὸ μύρρας. παρὰ τὸ μύρεσθαι, τὸ χεῖσθαι. ὁ αὐτὸς φησὶ τὸ μῦρον παρὰ τὸν μόρον κατὰ τροπὴν αἰολικὴν τοῦ ο εἰς υ. διὰ τὸ μόρῳ, ὅ ἐστι κακοπαθείᾳ γίνεσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ, ὃ καὶ βέλτιον, τὸ μύρον παροξυτόνως, τὴν πρώτην συλλαβὴν βραχεῖαν εὑρίσκεται. καὶ ἐν τῷ ἐτυμολογικῷ οὕτω γέγραπται, μύρον τινὲς ἀπὸ τῆς Μύρρας, ἣ ἀπεδενδρώθη. ἢ μύρον ἀπὸ τοῦ ἐκπιέζεσθαι τὰ ἀρώματα, καὶ ἀποστάζειν ὕστερα. ἀπὸ τοῦ μύρω, τοῦ ῥέω. καὶ ἐνταῦθα μύρον, οὐ μῦρον γέγραπται. οὕτω καὶ ἐν ἐπιγράμματι τῆς ἀνθολογίας βιβλίῳ ς.

Πέμπω σοὶ μύρον ἡδὺ, μύρῳ τὸ μύρον θεραπεύων,
B Ὡς Βρομίῳ σπένδων νᾶμα τὸ τοῦ Βρομίου.

καὶ παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Δειπνοσοφ. βιβ. ιγ. ἐκ τοῦ Εὐβούλου ἐν Προκρίδι. - - - καὶ τοὺς πόδας
Ἀλείψατ' αὐτοῦ τῷ Μεγαλλείῳ μύρῳ.

καὶ Βίων ἐν τῷ Ἀδώνιδος ἐπιταφίῳ,
Ῥαῖνε δέ μιν μύροισιν ἀλείφασι, ῥαῖνε μύροισιν.
Ὀλλύσθω μύρα πάντα, τὸ σὸν μύρον ὤλετ' Ἄδωνις.

Σχόλια. Ἡ πόλις ἡ Χίων] τοῦτο ὡς ἐκ παροιμίας τῶν Ἀθηναίων ἐκ προφάσεως συκοφαντούντων καὶ ζημιούντων τὰς πόλεις καὶ λεγόντων, ὅτι Χῖος ἦν ὁ ἀποπατῶν. καὶ διὰ τοῦτο ὁ κάνθαρος ἔπεισεν ἐπὶ τὴν ὀσμήν. C κωμῳδεῖ δὲ Χίους ὡς εὐρυπρώκτους ὄντας, καὶ ἑτοίμους πρὸς τὸ ἀποπατεῖν. Οἴμ' ὡς δέδοικα] πρὸς τοὺς ἐν τῷ θεάτρῳ μηχανοποιούς. Πρόσεχε τὸν νοῦν] τουτέστιν ἀληθῆ λέξω, ἐπεὶ τὰ πρῶτα διασύρειν δοκεῖ τὸν Βελλεροφόντην. πρὸς δὲ τὸν ἐν τῷ θεάτρῳ μηχανοποιόν φησι.

CHRIST. Ἡ πόλις ἡ χίων] Notat Chios & culi laxitatem eis obiicit, tanquam ſemper paratis ad aluum egerendam, vel aliud quod dicere nolo. Obiter etiam Athenienſium mores tangit calumD niantium & caſtigantium alias ciuitates, ac velut prouerbium tollentium, Chius eſt qui cacat. De Chiorum autem ſpurca licentia notũ illud quod à Plutarcho refertur in Laconicis dictis, τοῖς Χίοις ἐφιέναι ἀσελγαίνειν. Fortaſſis etiam per nomen Chium alludit ad χέζοντας quod Gallico Idiomati pronum eſt & facile. Ὦ μηχανοποιέ] Machinis vtebantur antiqui in ſcenis, & hoc genus κράδη vocabatur. Cùm verò introducebatur numen, locus erat extraordinarius ſublimis, quem vocaE bant θεολογεῖον.

ΕΡΜΗΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

MERCVRIVS, TRYGÆVS.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις ἀμοιβαία ἐκ στίχων ις'.

Ερ. Πόθεν βροτοῦ με προσέβαλ' ὦναξ Ἡράκλεις.
F Τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν. Τρυγαι. Ἱπποκάνθαρος.
Ερ. Ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ κἀναίσχυντε σύ.
Καὶ μιαρὲ καὶ παμμίαρε καὶ μιαρώτατε.
Πῶς δεῦρ' ἀνῆλθες ὦ μιαρῶν μιαρώτατε.
Τί σοι ποτ' ἐστὶ τοὔνομ' οὐκ ἐρεῖς; Τρ. Μιαρώτατος.
G Ερ. Ποδαπὸς τὸ γένος εἶ, φράζε μοι. Τρ. Μιαρώτατος.
Ερ. Πατὴρ δέ σοι τίς ἐστιν. Τρ. Ἐμοὶ μιαρώτατος.
Ερ. Οὔτοι μὰ τὴν γῆν ἔσθ' ὅπως οὐκ ἀποθανεῖ,

MER. Vnde hominis accidit odor, ô Rex Hercule?
Quid hoc negotij aut mali? TRY. Hippocantharus.
MER. O dire & audax, impudens, nequiſſime,
Scelestè, perdite, improbe & ſacerrime.
O perditorum perditiſſime omnium,
Quid huc venis? quod nomen eſt? TRY. Nequiſſimus.
MER. Quis genere es? vnde? fare. TRY. perditiſſimus.
MER. Quo cretus autem patre? TRY. perditiſſimo.
MER. Vitare non potes ecere infortunium,

A Εἰ μὴ κατερεῖς μοι τοὔνομ' ὅ τι πότ' ἐστί σοι.
Τρ. Τρυγαῖος, Ἀθμονεὺς, ἀμπελουργὸς δεξιός.
Οὐ συκοφάντης, οὐδ' ἐραστὴς πραγμάτων.
Ερ. Ἥκεις δὲ κατὰ τί; Τρ. Τὰ κρέα ταυτί σοι φέρων.
Ερ. Ὦ δειλακρεῖον. πῶς ἦλθες, ὦ γλίσχρων. Τρ. Ὁρᾷς.
Ὡς οὐκ ἔτ' εἶναί σοι δοκῶ μιαρώτατος.
B Ἴθι νῦν, κάλεσόν μοι τὸν Δία. Ερ. Ἰὴ, ἰὴ, ἰή.
Ὅτ' οὐδὲ μέλλεις ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν.
Φροῦδοι γάρ εἰσιν ἐχθὲς ἐξῳκισμένοι.
Τρ. Ποῖ γῆς; Ερ. Ἰδοὺ γῆς. Τρ. Ἀλλὰ ποῖ; Ερ. Πόρρω πάνυ
Ὑπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τοὐρανοῦ τὸν κύτταρον.
Τρ. Πῶς οὖν σὺ δῆτ' ἐνταῦθα κατελείφθης μόνος;
C Ερ. Τὰ λοιπὰ τηρῶ σκευάρια τὰ τῶν θεῶν.
Χυτρίδια, καὶ σανίδια, κἀμφορείδια.
Τρ. Ἐξῳκίσαντο δ' οἱ θεοὶ, τίνος οὕνεκα;
Ερ. Ἕλλησιν ὀργισθέντες. εἶτ' ἐνταῦθα μὲν
Ἵν' ἦσαν αὐτοὶ τὸν πόλεμον κατῴκισαν,
Ὑμᾶς παραδόντες δρᾶν ἀτεχνῶς ὅ, τι βούλεται.
Αὐτοὶ δ' ἀνῳκίσανθ' ὅπως ἀνωτάτω,
Ἵνα μὴ βλέποιεν μαχομένους ὑμᾶς ἔτι,
Μηδ' ἀντιβολούντων μηδὲν αἰσθανοίατο.
D Τρ. Τοῦ δ' εἵνεχ' ἡμᾶς ταῦτ' ἔδρασαν εἰπέ μοι.
Ερ. Ὅτι πολεμεῖν ᾑρεῖσθ' ἐκείνων πολλάκις
Σπονδὰς ποιούντων. κεἰ μὲν οἱ Λακωνικοὶ
Ὑπερβάλοιντο μικρὸν, ἔλεγον ἂν ταδί.

A *Aut expedibis quod tibi nomen ſiet.*
TRY. Trygæus Athmonenſis vinitor bonus,
Nec curioſus, nec calumniarum amans.
MER. Quid huc tibi aditio eſt? TRY. Fero hæ carnes tibi.
MER. Timidiſſime omnium, huc ne veniſti? TRY. vides
Non iam videri me tibi nequiſſimum?
B *Abi Iouémque huc ſiſte mihi. MER. hui, hui, hui,*
Abeſſe crede te à dijs longiſſimè,
Heri relicta eliminantibus domo.
TR. Quò gentium? ME. En quò. TR. at quò? ME. oppido certè procul,
Omnino ad ipſum operculum cæli vltimum.
TR. Quid ergo, quæſo, ſolus hic relictus es?
ME. Vt reliqua ſeruem cælitum vaſaria,
C *Ollas, tabellas, friuola, amphoralia.*
TR. Mutare ſedes cauſa quæ ſuaſit Deos?
ME. Græcis quòd eſſent maxumè infenſi, hîc vbi
Focos amabant collocant bellum Dij
Cui vos propinant arbitratu vt agat ſuo,
Ipſi in ſupernas quàm procul petant plagas,
Ne prælιantes vos tuantur inuicem,
Aut obſecrantes audiant vel ſentiant.
D *TR. Quæ cauſa cur nos oderint? ediſſere.*
ME. Quòd fœdera illi cùm ferirent ſæpius,
Certare bello maluiſtis, quippe ſi
Paulo Laconum potior eſſet factio,

Σχόλια. Πόθεν βροτοῦ] κορωνὶς ἢ εἴσθεσις ἀμοιβαία ἐξ ἰαμβείων ις. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. πόθεν βροτοῦ με. ἀντὶ τοῦ αἴσθησις ἀνθρώπου εἰσελήλυθεν. ἡ ὀσμὴ ἢ φωνὴ, ἐλλειπτικῶς κατὰ τοὺς Ἀττικούς. ὁ δὲ Ἑρμῆς ἐπὶ ταῦτα λέγει, ἤδη Τρυγαίου προσπελακότος τῷ οὐρανῷ. Τρυγαῖος Ἀθμονεύς.] τὸ μὲν ὄνομα Τρυγαῖος, παρὰ τὴν τρύγα πεποίηται ἁρμόζον γεωργοῖς. τὸ δὲ Ἀθμονεὺς ἀπὸ δήμου Ἀττικῆς. Δεξιός] ἐδόκουν γὰρ οἱ γεωργοὶ καὶ μάλιστα οἱ δεξιοὶ, ἀπραγμοσύνην ἀσπάζεσθαι. Τὰ κρέα] ὅτι κατὰ συστολὴν ἔλεγον οὐ μόνον ἐν ἐκτάσει τὰ κρέα. ὡς πρὸς λίχνον δὲ τὸν Ἑρμῆν ταῦτα λέγει. Δειλακρεῖον] ἀπὸ τῶν κρεῶν συνῆψε τὸ ὄνομα. ἄθρως δειλὲ, ὦ ἐπίπονε, ἰδὼν γὰρ διὰ τὰ κρέα εὐθὺς ἐλεεῖ αὐτόν.

E CHRIST. Πόθεν βροτοῦ] Subaudiẽdum vox vel odor, & eſt Attica ἔλλειψις: Putem verò potius ὀσμὴν ſubintelligi. Nam & idem Mercurius
F in perſona Soſiæ apud Plautum dixit, olet homo quidem. Non mirum ſi Deorum apud homines nuntius & interpres, & animarum in inferos ductor, tam facilè hominem odoretur. Οὔτοι μὰ τὴν γῆν] Graphicè admodum notat ruſticorum cõtumacem improbitatem, qui ſine malo, vt ait Terentianus Phædria, nunquam ad petita reſpondebunt. Itaque paucis rem expedit, & tam ad interrogata illa τί σοι ποτ' ἐστὶ τοὔνομα, quàm ad illa
G ποδαπὸς τὸ γένος, reſpondet τρυγαῖος Ἀθμονεὺς, breui & ſimplici reſponſo: neque hoc ſolùm, ſed ſe bonum vinitorem profitetur, & (quod in Athenienſes torquet) neque ſycophantam ſe neque πολυπράγμονα. Trygæi nomen vinitori proprium eſt à fecibus vini. Athmonenſis verò ab Athmone qui δῆμος vel (vt cum A. Gellio loquar) populus eſt Cecropidos tribus. Sudas ἀθμονεὺς dixit per ω magnum, mendoſe. Amaſæus apud Pauſaniam in Atticis δημότην ἀθμονέα vertit curialem Athmonenſem, malim popularem. Nam δῆμοι populi interprete eodem Gellio optimo linguę Latinæ auctore, & ſine adſectatione aut περιεργίᾳ antiquario. Notandum autem illud δεξιὸς, quia opponitur τῷ συκοφάντῃ. Legitur enim in Sudæ Collectaneis & indigeſta illa farragine δεξιοὺς vocari functos militia viros & laude dignos, fugaces autem & deſertores eſſe φιλοδίκους & συκοφάντας. Δειλακρεῖον] Scholiaſtes à carnibus compoſitum verbum putat. Quod ſi ita eſt, non mirum ſi apud Sudam Mercurius lurco & rapo vocatur δειλακρεῖον. Tamen melius cenſeo accipi pro miſero & infelice quaſi ſit ἄκρως δειλὸς vel ἄθλιος, quemadmodum & in Auibus vſus eſt, & in Pluto anum δειλάκραν dixit. Ἰὴ ἰὴ] Acclamationem ait eſſe idem Scholiaſtes cum riſu & contemptu quà longam deorum diſtantiam ſignificat. Sed fortaſſis alluſum eſt ad exclamationem illam qua Pæanes olim conſtituti. Cùm enim Apollo paruulus infans Pythonem ſerpentem ferire vellet, acclamatum eſt à matre vel ſpectantibus, ἵει ἵει ἵει, id eſt, mitte vel feri, vnde poſtea ἰὴ παιὰν. Quia autem erat ἑκηβόλος deus, fortaſſis illud ἵει non erat ſimpliciter mittere, ſed longè mittere. Sic hoc loco fortaſſis hoc innuit.

Quantumuis longè mittas, nunquam deos attingas, qui propter vos longè ſeceſſerunt.

Σχόλια. Γλίσχρων.] ἐπιθυμητικῶς ἀπὸ τοῦ γλίχεσθαι. γλίσχρονας δὲ τοὺς ἀτυχεῖς εἰώθασι λέγειν, καὶ γλισχρείαν τὴν ἀτυχίαν, καὶ γλίσχρως ὀλεθρίως. νῦν δὲ ἐπίτονα. Ὡς ἐπ᾽ εἶναι (οἱ δοκῶ) ὅτι φιλοτίμως εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέβην. Ἰὴ ἰὴ ἰή] τὸ μῆκος σημαίνων τῆς φωνῆς. πρόσφθεγμα δέ ἐστι καταφρονοῦντος. Οὐδὲ μέλλεις] μετῳκίσαντο γὰρ δι᾽ ὑμᾶς. Ἰδοὺ γῆς.] χλευάζων φησὶν ὡς ἐν οὐρανῷ αὐτῶν οἰκούντων.

Bisetvs. Τοῦτο δὲ τὸ ἐπίρρημα τὸ ἰδοὺ λέγω, χρείαν ἀνακρίσεως ἔχει, ὅταν τι ἀπρεπῶς, ἢ ἀτόπως εἰρημένον ἐλέγχομεν, ὡς καὶ ἐνταῦθα. ἀπρεπὲς γάρ ἐστι περὶ τῶν θεῶν, οὕτω φρονεῖν, ἢ λέγειν, ὥστε νομίζειν αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ κατοικεῖν.

Σχόλια. Κύτταρον] κυττάρους καλοῦσι τὰς τῶν σφηκίων κατατρήσεις, μεταφορικῶς δὲ τὸ κοῖλον καὶ μυχαίτατον εἶπε τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ λόγος εἰς τὰ ἔσχατα καὶ ἀπόκρυφα μέρη τοῦ οὐρανοῦ.

Christ. Κύτταρον] κύτταρος propriè eſt nucamentum. Plin. pannicelam vocat. Sed hic pro cæli penetralibus accipitur tranſlatiuè, vt & in Theſmophor. Et rectè. Cùm enim κύτταροι ſint σφηκῶν καὶ μελισσῶν κατατρήσεις & βαλάνων πυελίδες vel πώματα (malè apud Sudam σώματα) id eſt opercula, eleganter cæli alteram partem & intimam vocat κύτταρον. Miror autem quòd Heſychius (cuius gloſſas neque integras habemus, neque ſemper fide dignas) ait κυττάρους non ſolum eſſe ἀγγεῖα τῶν βαλάνων, ſed etiam τῶν αἰδοίων τὰς βαλάνους.

Σχόλια. Κατεσκεύασα] καὶ ταῦτα γελοίου χάριν καὶ ἐπιδιατρίψει ταῦτα εἶπεν, ἀφορίζει δὲ τὰ σκεύη. Ἵν᾽ ἦσαν αὐτοί.] ὅτου ὕστερον πρότερον καὶ διαιρεῖν οἱ θεοὶ καταλιπόντες τὸν πόλεμον. Ἀνῳκίσαντο.] ἀντὶ τοῦ ἀπῴκισαν, καὶ ἀνεχώρησαν ἵνα μὴ παρῶσιν αὐτοῖς. Τὸ δὲ χρῆμα Ἀ-νῳκίσαντο.] ἀντὶ τοῦ ἀπῴκισαν ἀνωτάτω ὅσον δυνατὸν ἦν. Τοῦδ᾽ εἵνεχ᾽ ὑμᾶς.] τίνος χάριν καὶ πόθεν τοῦτο ἔχει ὀργήν. Ἐκεῖνοι πολλάκις.] τῶν θεῶν ἢ τῶν Λακεδαιμονίων, ὅτι πολλάκις Λακεδαιμόνιοι βουλόμενοι εἰρήνην ἦλθον καὶ οὐκ ἐδέξασθε. Σπονδὰς ποιουμένων] τῶν θεῶν πρυτανευόντων ὑμῖν τὴν εἰρήνην ἀεί. Οἱ Λακωνικοί.] ὡς φιλοπολέμων ὄντων τῶν Λακωνικῶν καὶ τὴν εἰρήνην οὐ προτιμώντων πρῶτον ἐμνήσθη.

Ναὶ τὼ σιώ, νῦν Ἀττικίων δώσει δίκην.
Εἰ δ᾽ αὖ τι πράξαιτ᾽ ἀγαθὸν Ἀττικωνικοί,
Κἄλθοιεν οἱ Λάκωνες εἰρήνης πέρι,
Ἐλέγετ᾽ ἂν ὑμεῖς εὐθύς, ἐξαπατώμεθα.
Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, νὴ Δί᾽ οὐχὶ πειστέον.
Ἥξουσι καὖθις ἢν ἔχωμεν τὴν Πύλον.
Ὁ γοῦν χαρακτὴρ ἡμεδαπὸς τῶν ῥημάτων
Ὧν οὕνεκ᾽ οὐκ οἶδ᾽ εἴποτ᾽ εἰρήνην ἔτι
Τὸ λοιπὸν ὄψεσθ᾽. Τρυ. Ἀλλὰ ποῖ γὰρ οἴχεται;
Ερ. Ὁ πόλεμος αὐτὴν ἐνέβαλ᾽ εἰς ἄντρον βαθύ.
Τρ. Εἰς ποῖον. Ερ. Εἰς τουτὶ τὸ κάτω. κἄπειθ᾽ ὁρᾷς,
Ὅσους ἄνωθεν ἐπεφόρησε τῶν λίθων,
Ἵνα μὴ λάβητε μηδέποτ᾽ αὐτήν; Τρυ. Εἰπέ μοι.
Ἡμᾶς δὲ δὴ τί δρᾶν παρασκευάζεται;
Ερ. Οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, ὅτι θυείαν ἑσπέρας
Ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσενήνοχε.
Τρ. Τί δῆτα ταύτῃ θυείᾳ χρήσεται;
Ερ. Τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.
Ἀλλ᾽ εἶμι, καὶ γὰρ ἐξιέναι γνώμην ἐμὴν
Μέλλει. θορυβεῖ γοῦν ἔνδον. Τρ. Οἴμοι δείλαιος,
Φέρ᾽ αὐτὸν ἀποδρῶ. καὶ γὰρ ὥσπερ ᾐσθόμην
Καὐτὸς θυείας φθέγμα πολεμιστηρίας.

Nunc per gemellos Attici pœnas luent,
Aiebat: at ſi proſpere eſſet Atticis,
Et veneris pro Pace legatus Laco
Circumuenimur, inquiebatis ſtatim,
Ne per Mineruam, per Iouem credamus his,
Iterum redibunt ſi ſemel potimur Pylum:
Atque hac loquendi forma veſtra vt plurimum eſt.
Quoius petendam gratia pacem haud ſcio
An quibitis videre poſt illa. TR quò abit?
MER. Hanc in remotos abdidit bellum ſpecus.
TRY. In quos? MER. in iſtos inferos, dein vides
Obiecta ſaxa quæ ſuper congeſſerit
Ne prendere ipſam ſit facul vobis. TRY. age,
Memora quod in nos grande deſignat malum.
MER. Neſcio, niſi quod veſperi mortarium
Ingens capáxque vaſtitatis intulit.
TRY. Quid hoc facere ſe poſtulat mortario?
MER. Græcas in illo pinſere vrbes cogitat.
Sed hinc faceſſo, opinor egreſſum parat;
Iam trepidat intus atque turbat. TRY. hei mihi,
Quin do in pedes me protinam? quippe audio
Egomet ſonorem bellici mortarij.

Σχόλια. Ναὶ τὼ σιώ.] οὕτω τοὺς Διοσκούρους οἱ Λακεδαιμόνιοι σιοὺς ἔλεγον, ὡς Ἀθηναῖοι θεοὺς Δήμητρα καὶ Περσεφόνην.

Christ. Ναὶ τὼ σιώ] Lacedæmoniorum Dij Dioſcuri ſunt, nam σιοὺς vocabant Deos, vnde Sibyllæ nomen: Dij verò Athenienſium Ceres, Perſephone, Minerua. lego autem diſtinctè αὖ τι, & refero ad ἀγαθὸν, ne quis αὖθις legat.

Σχόλια. Νῦν Ἀττικίων] οἱ Λακεδαιμόνιοι μικρὸν ἐν τῇ μάχῃ κρατήσωσιν, εὐθέως λέγουσι νὴ τοὺς θεούς, νῦν δώσουσιν οἱ Ἀθηναῖοι δίκας. ἐὰν δ᾽ Ἀθηναῖοι νικήσωσιν, εὐθέως ἀντιφθέγξονται Λακεδαιμόνιοι. καὶ εἰ ἔλθωσι μετὰ τὴν ἧτταν εἰρήνην ζητοῦντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, λέγουσιν Ἀθηναῖοι, ἐξαπατῆσαι ἡμᾶς βούλονται, ἵνα ποιήσωμεν εἰρήνην, ἐπειδὴ νικῶμεν. σκώπτει δὲ τὸ ὑπερήφανον τῶν Ἀθηναίων.

Bisetvs. Ἀττικίων δέ, ὑποκοριστικῶς εἴρηται, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ μαλακὸς μαλακίων. τοῦτο δ᾽ ἐξουθενήσεως, καὶ καταφρονήσεως ἕνεκα.

Σχόλια. Ἀττικωνικοί.] οὕτως ἔλεγον εὐτελίζοντες καὶ ἐνυβρίζοντες τοὺς Ἀθηναίους. ἢ πρὸς τὸ Λακωνικὸν ἔπαιξεν.

Νὴ Δία οὐχὶ φανερόν.] ἐλέγχει μόνον αὐτοὺς τὴν ἀπάτην ὑπάρχειν. ἀλλ' ἐπαίρων τοὺς Ἀθηναίους τοῦτό φησιν, ὡς μὴ Ἀθηνᾶ μόνη χρῷντο, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι. Ην ἔχομεν τὴν Πύλον.] τοῦτο διὰ τοὺς ληφθέντας ἐν Σφακτηρίᾳ τριακοσίους καὶ διὰ τὸ ἐπιτείχισμα ὅπερ Ἀθηναῖοι κατέστησαν ἐν Πύλῳ. ὅτι ληφθείσης αὐτῆς, περὶ εἰρήνης πρῶτοι Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ἀθηναίους ἐπρέσβευον.

CHRIST. τὴν Πύλον] Pylus inſula iuxta Peloponneſum, & regio Laconicæ, olim etiam dicta Coryphaſium & Sphacteria ab occiſione illa Lacedæmoniorum in arce pugnantium, duce temerario Braſida, cùm trecentos propugnatores accepiſſet: capta tandem fuit cum trecentis illis à Cleone, qui præclari facinoris gloriam eripere voluit Demoſtheni & Niciæ fortiſſimis ducibus, qui fortiter pugnando eam ad incitas redegerant. Itaque cùm cepiſſent Pylon Athenienſes, ſtatim Lacedæmonij legatos de Pace miſerunt. Hic Athenienſium tangit ſuperbiam & ferociam in rebus proſperis. Mox legerem ὑμεδαπὸς non ἡμεδαπός.

Σχόλια. Ἐπιφόρησον.] ἐπεστήρησον. Θυείας.] θυεία ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐμβάλλοντες τινὰ ἀρτύματα τρίβομεν καὶ λεαίνομεν. Φέρ' αὐτὸν ἀποδρῶ] νοεῖν δεῖ τὸν Τρυγαῖον ἀποβεβηκότα τοῦ κανθάρου ἐπὶ τῆς σκηνῆς ταῦτα λέγειν. Θυείας] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σάλπιγγος θυείας εἶπεν.

ΠΟΛΕΜΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΚΥΔΟΙΜΟΣ.

Bellum, Trygævs, Tumultus.

Βισε. Κορωνὶς ἑτέρα διὰ στίχων τῶν προειρημένων ὁμοίων ξγ'. μεθ' οὓς δύο τροχαϊκοὶ τοῖς ἑξῆς ὅμοιοι.

Πό. Ἰὼ βροτοὶ, βροτοὶ, βροτοὶ, πολυτλήμονες.
Ὡς αὐτίκα μάλα τὰς γνάθους ἀλγήσετε.
Τρ. Ὦναξ Ἄπολλον τῆς θυείας τοῦ πλάτους,
Ὅσον κακὸν, καὶ τοῦ πολέμου καὶ τοῦ βλέμματος.
Ἆρ' οὗτός ἐστ' ἐκεῖνος ὃν καὶ φεύγομεν;
Ὁ δεινὸς, ὁ ταλαύρινος, ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν;
Πό. Ἰὼ Πρασιαὶ τρισάθλιαι, καὶ πεντάκις,
Καὶ πολλοδεκάκις, ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον.
Τρ. Τουτὶ μὲν ἄνδρες οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω.
Τὸ γὰρ κακὸν τοῦτ' ἐστὶ τῆς Λακωνικῆς.
Πό. Ἰὼ Μέγαρα Μέγαρ' ὡς ἐπιτετρίψεσθ' αὐτίκα,
Ἁπαξάπαντα καταμεμυττωτευμένα.
Τρ. Βαβαὶ βαβαιάξ. ὡς μεγάλα καὶ δριμέα
Τοῖσι Μεγαρεῦσιν ἐνέβαλε τὰ κλαύματα.
Πό. Ἰὼ Σικελία, καὶ σὺ δ' ὡς ἀπόλλυσαι.
Οἵα πόλις τάλαινα διακναισθήσεται.
Φέρ' ἐπιχέω καὶ τὸ μέλι τουτὶ τ' Ἀττικόν.
Τρ. Οὗτος, παραινῶ μέλιτι χρῆσθαι θατέρῳ.
Τετρώβολον τοῦτ' ἐστί, φείδου τ' Ἀττικοῦ.
Πό. Παῖ παῖ Κυδοιμέ. Κυ. τί με καλεῖς; Πόλ. Κλαύσει μακρά.
Ἕστηκας ἀργός. οὑτοσί σοι γὰρ κόνδυλος
Ὡς δριμύς. Κυ. Οἴμοι μοι τάλας ὦ δέσποτα.
Μῶν τῶν σκορόδων ἐνέβαλες εἰς τὸν κόνδυλον;
Πό. Οἴσεις ἀλετρίβανον τρέχων. Κυ. Ἀλλ' ὦ μέλε
Οὐκ ἔστιν ἡμῖν. ἐχθὲς εἰσῳκίσμεθα.
Πό. Οὐκοῦν παρ' Ἀθηναίων μεταθρέξει ταχύ.
Κύ. Ἔγωγε νὴ Δί'. εἰ δὲ μή γε κλαύσομαι.

BEL. O miſera & ærumnoſa gens mortalium
Maxilla vobis quàm dolebit vtraque.
TRY. O vaſtitatem Phœbe Rex mortarij,
O quale belli quale & aſpecti malum:
An ille vero eſt opere quem ſic maximo
Effugimus? ille durus, infractus pedes?
BEL. Ter io quaterque vos miſeræ adhuc quinquies
Deciéſque Praſiæ, vt occidiſtis funditus!
TRY. Ad nos nihil adhuc, ó viri, illa pertinent:
Regionis iſtuc eſt malum Laconicæ.
BEL. Io Mégara, Mégara, heu minutatim omnia
Numerò interenda, ceu moreti potio.
TRY. Babæ babæ, attat, heu vt ingentes modo
Iniecit acres lacrymas Megarenſibus.
BEL. Io vt occidiſti, & tu ferax Sicania,
Heu qualis vrbs miſella fartim diſperit.
Cedò hocce vt infundam ſuper mel Atticum.
TRY. Heus tu, tibi inquã alio potes melle vtier.
Hoc emitur obolis quattuor, parce Attico.
BEL. Puer puer Tumultus. TVM. ecquid me vocas?
BEL. Ignauus hic ſtas, ocioſus, vapula,
En quàm acer iſte colaphus. TVM. hei mihi here
Colapho indidiſtin' allij acrimoniam?
BEL. Feréſne piſtillum ocyus? TVM. neſciſne id
Non eſſe nobis? demigrauimus heri adhuc.
BEL. Quin mutuare ab Athenienſibus licet.
TV. O Iuppiter, licet, ſed abſque lacrymis.

Σχόλια. Ἰὼ βροτοί.] κορωνὶς ἑτέρα, ἑτέρων εἰσιόντων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ὅμοιοι τοῖς προφθάσασι ξγ'. καὶ ἐν ἐκθέσει τροχαϊκοὶ τοῖς ἑξῆς ὅμοιοι δύο. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἐξιόντων ὑποκριτῶν, ὁ πόλεμος ἐξέρχεται θέλων τρίψαι μυττωτόν. σκευὴ δὲ αὐτοῦ ἐκ τυροῦ καὶ σκορόδου καὶ μέλιτος καὶ πράσων. Τὰς γνάθους ἀλγήσετε.] τριβόμενοι ἐν τῇ θυείᾳ, ἢ τοῦτον τὸν μυττωτὸν ἐσθίοντες. ἢ ὅτι πολέμου ὄντος ἀρξεῖ τὰ δικαστήρια, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν λιμώττοντες. Ὁ δεινός] ταῦτά φησι θεασάμενος τὸν πόλεμον, μείζονα τὴν ὑπόνοιαν ἔχοντα τῆς πείρας τῆς ἀπὸ τῆς ὄψεως. Ταλαύρινος] ὑπομενετικὸς καρτερικὸς ἐν τῇ μάχῃ.

BISETVS. Εὐσταθὴς, ταλαύρινος, ὁ ταλαύρινον, ἤγουν ὁ καρτερικὸν δέρμα ἔχων. Ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν] ἤγουν ὁ διεστηκὼς τὰ σκέλη, τουτέστι τὴν βάσιν ἐρείδων ἀντίπαλος.

ἀντίρξουσ, ὥσπερ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ πρὸς μάχην αὐτοὺς παρασκευάζοντες. οὕτω καὶ Ὅμηρος, καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, εὖ διαβάς.

Σχόλια. Πρασιαί.] πόλις Λακωνική. ἅμα δὲ πράσον ἐμβάλλων ταυτά φησιν. Οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω] πρὸς τὴν ἐπωνυμίαν φησὶ τῶν ἐν τῇ Λακωνικῇ πρασιῶν, ὅτι ἡμεῖς τοῦ κακοῦ τούτου ἀλλότριοι ἐσμέν. Ἰὼ Μέγαρα.] σκόροδα ἐμβάλλων ταῦτά φησιν. ἡ γὰρ Μεγαρικὴ σκοροδοφόρος. σύμμαχοι δὲ Λακεδαιμονίων Μεγαρεῖς. καὶ ὅτι πᾶσα ἡ τοῦ πολέμου πρόφασις, δι᾽ αὐτοὺς δοκεῖ γεγονέναι. χάριν τοῦ τὸ πινάκιον σταθέντος κατ᾽ αὐτῶν εἰς τὴν Περικλέους χάριν. ὥστε μήτε λιμένων Ἀττικῶν ἐπιβαίνειν τοὺς Μεγαρεῖς. εἰκότως οὖν εἰς τὸ κεχαρισμένον τοῖς Ἀθηναίοις τοὺς τούτων ἐχθροὺς παρεισάγει ὑπὸ τοῦ πολέμου συντετριμμένους τέλεον. ἅμα δὲ ταῦτα λέγων ὁ πόλεμος, σκόροδα βάλλει εἰς τὴν θυείαν, ὅθεν καὶ τὸ ἑξῆς οἰκείως ἐπαχθήσεται. τὸ ἀπαξάπαντα κατεμεμυττωμένα.

CHRIST. Ὅσον κακὸν καὶ] Delendum illud καὶ vt numeris ſuis conſtet Senarius: quamquam libentius legerem ὅσον κακὸν πολέμου τι καὶ &c. Eſt autem ἓν διὰ δυοῖν vt illud, Pateris libamus & auro. Nam nihil aliud ait quàm viſu triſte eſſe bellum, quod alioqui non videntibus & inexpertis dulce videtur. Ὁ δεινὸς] Maiorem ſibi ex viſu fidem facit. Itaque tribus epithetis magnitudinem mali depingit, δεινὸν vocat meritò: nam τὰ δεινὰ etiam apud Thucydidem bellum eſt: & ταλαυρινὸν, quia ſtataria pugna patiens eſt & ſuſtinens. Sed quid eſt illud ὁ κατὰ τῶν σκελοῖν, ingenuè fateor me neſcire, niſi κατάξ legas, id eſt κατεαγώς: nã etiam Latine Catax, dicitur claudus. Neque hoc repugnat ταλαυρινός. Nam claudi ſunt ὑπομονητικώτεροι in pugna, vel teſte Tyrtæo. Tamen ambigo, & in eiuſmodi rebus nihil perpetuo iure decido, arbitrario tantum iure ſtatuo. πρασιαὶ] Praſiæ oppidulum eſt in ora Laconiæ maritima, quod ab Athenienſibus captum fuit, vaſtatum & dirutum, ἔτεμον τῆς γῆς, ait Thucydides, καὶ πόλισμα εἷλε καὶ ἐπόρθησεν. Hic verò alludit ad πράσον, quod porrũ eſt, quódque interea iniicit terendum in mortario. πρασιαὶ olim etiam horti dicebantur, & inde pratorum ἔτυμον eſſe ſuſpicor cum doctiſs. Ioſ. Scaligero. Οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω] Tamen teſte Stephano πρασιαὶ erant etiam Athenis populus ex tribu Pandionide. Ἰὼ Μέγαρα] Allia iniiciens in mortarium Megara vocat: ea enim regio alliorũ ferax, vt ex Acharnenſibus liquet: Deinde Megarenſes Lacedæmoniorum in hoc bello fuerũt ſocij & commilitones, imò ἀρχέκακοι. Nam propter eos Pericles illud populi ſcitum rogationémque ſcripſit, vt inferius dicemus.

Σχόλια. Βαβαὶ βαβαιάξ] σχετλιαστικὸν ἀντὶ τοῦ φεῦ φεῦ. δέον δὲ εἰπεῖν τὰ σκόροδα παρ᾽ ὑπόνοιαν εἶπε τὰ κλαύματα. Κλαύματα] ἀντὶ τοῦ σκόροδα. τοῖς γὰρ ἐσθίουσι σκόροδα, δάκρυα ἔπεισι διὰ τὴν δριμύτητα. Σικελία] τυρὸν βάλλων Σικελίας μέμνηται. πολὺς γὰρ ἐκεῖ τυρός. μέρος δὲ ταύτης πολέμιον ἦν Ἀθηναίοις. ἔνθα καὶ τὴν μεγάλην ἐδυστύχησαν ἧτταν. Διακναισθήσεται.] διαφθαρήσεται ὡς ἐπὶ τυροῦ τοῦτο. Ὅμηρος ἐπὶ δὲ αἴγειον κνῆ τυρόν. κναίειν γὰρ ἐστι κυρίως, τὸ τὸν τυρὸν ξύειν τῇ κνήστει. Φέρ᾽ ἐπιχέω] χαρίζεται τοῖς Ἀθηναίοις] ὅσῳ γὰρ μέλι τιμιώτερον σκορόδου καὶ πράσου, τοσοῦτον ἀμείνων καὶ ἡ τοῦτο γεωργοῦσα γῆ. ἐστὶ δὲ τοῦτο, μέλιτος εἰς τὴν θυείαν ἐμβάλλει. Τετρώβολον.] πολυτίμητον. οὕτω γὰρ λέγουσι τὸ τετρωβόλου πωλούμενον. Φείδου τἀττικοῦ] ἀντὶ τοῦ φειδώ τινα καὶ πρόνοιαν ποίει τοῦ Ἀττικοῦ. Οὐ γὰρ ἔστι γὰρ κόνδυλος.] παρεπιγραφή. ἅμα γὰρ τῷ εἰπεῖν δίδωσιν αὐτῷ τὸν κόνδυλον.

B BISETVS. Κυδοιμὲ] κυδοιμὸς κυρίως ταραχὴν, καὶ θόρυβον δηλοῖ. ἐνταῦθα δὲ ὄνομα κύριον πεπλάσθαι, ὡς δούλου τοῦ τῷ πολέμῳ δεσπότῃ ἀκολουθοῦντος. Κόνδυλος] Εὐστάθιος. κόνδυλος λέγεται τὸ καμπτὸν τῶν δακτύλων, ὅ ἐστιν ὁ γόνθρος. καὶ κονδυλίζειν, τὸ κονδύλῳ παίειν. καὶ παροιμία. δὸς ἄρτον, τυρὸν καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ᾽ αὐτῷ. καὶ κόνδυλος Ἀττικοῖς ὁ κόλαφος. κόντυλος δὲ διὰ τοῦ τ εἶδος ὀρνέου. τινὲς δὲ ἐνταῦθα νομίζουσι γραπτέον κάνδυλον, ὅπερ ἐστὶ βρῶμα διὰ μέλιτος καὶ γάλακτος σκευαζόμενον. καὶ ἴσως ὁ ποιητὴς παίζει τῇ ἀγχιστείᾳ, καὶ ἀμφιβολίᾳ τῆσδε τῆς λέξεως. ἀλλὰ μηδὲν κίνει. ἡ γὰρ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς
C δῆλον.

CHRIST. Κατεμεμυττωμένα] Vt Iambicus impleatur legerem ἐκ καταμ. &c. ſimile videtur deeſſe. Sed placet lectio illa quam è ſcripto codice repræſentauit amicus noſter Federicus Morellus iuuenis pereruditus, qui Profeſſionem Typographiámque Regiam vna diligentia complexus eſt. Eſt autem κατεμεμυττωτευμένα. Quod verbi formauit Comicus φιλοπολυσύλλαβος, à Moreto qui μυττωτὸς vel μυσσωτὸς: & dictum pro κατατετριμμένα. Βαβαὶ] Babæ admirantis eſt ſecundum
D Soſipatrum. Hic eſt σχετλιαστικὸν pro φεῦ, vt videatur Charilius Babæ & Papæ idem feciſſe. Sed lacrymas poſuit pro alliis, quia flere faciunt allia, vt dicitur de ſinapi. Hoc facit δριμύτης & acrimonia quam Virgilius in Moreto vocat fumum. Ἰὼ Σικελία] Sicilia πολύμηλος eſt, lactis & caſei abundans; vnde ille ex Theocrito, Mille meæ Siculis errant in montibus agnæ. Pars autem erat Siciliæ quædam Athenienſibus inimica, ſtabátque à factione Lacedæmoniorum, vbi & magnam illi cladem acceperunt in tranſitu Aſſi-
E narij fluminis. Nam & aqua, vt ait Thucydides, ſtatim corrupta fuit, ea nihilominus potabatur luto quamuis & ſanguine inquinata. Deinde magnus fuit numerus occiſione occiſorum Athenienſium, maiórque fuiſſet clades niſi procul ab Athenis periiſſet exercitus ille magis ex auxiliaribus copiis conſcriptus quàm ex domeſticis, vt ait Arrianus libro 1, ἀναβάσεως. Proprio autem & ſignatiſſimo verbo vſus eſt διακναισθήσεται. Nam κναίειν & κνή-
F θειν de caſeo propriè dicitur, vnde κνῆστις ſcalpellum. Vſus eſt Homerus αἴγειον κνῆ τυρὸν, & aliàs κνῆστις χαλκείη. Hinc & ῥάχις vocatur ἄκνηστις, quia non facilè ſcalpatur. Μέλι τουτὶ τ᾽ Ἀττικὸν] Quaſi ad remedium alienatum miſeriarum præſto ſint Athenienſes hæc ait illis gratificans. Nam quantò præſtantius eſt mel alliis & porris, tantò Atticum ſolum reliquis terris. Placentas autem antiqui melle ſapora-
G bant, quod ex Archeſtrato etiam patet, cuius verſus luculentos lege apud Athenæum libro 3. Philoſophantium in conuiuiis. Οὗτος ἐστὶ γὰρ κόνδυλος] Delerem illud ἐστί. Neque enim agnoſcere videtur Scholiaſtes, quamquam non nimis otioſum, & fortaſſis hanc geminationem amauit vt poſtea οἴμοι μοι.

A Σχόλια. Ἀλετρίβανον] οἱ μὲν δασέως παρὰ τὸ τοὺς ἅλας τρίβειν. οἱ δὲ ψιλῶς παρὰ τὸ ἀλεῖν. ἡ δὲ θυῖα ἡ μὲν Ἀττικόν. ἀλετρίβανον δὲ ἀσιανόν. λέγεται δὲ καὶ ἀλότριψ. ὡς ἐν ἐπιγράμματι. καὶ τοῦτον δικάρανον ἀλότριβα. καὶ ἀλετρὶς ἡ μυλωθρὸς παρὰ Καλλιμάχῳ. Ἐχθὲς εἰσῳκισάμεθα] συμβαίνει γὰρ τοῖς νεωστὶ εἰσῳκισμένοις μὴ εὐπορεῖν πάντων τῶν ἀναγκαίων.

Bisetvs. Ἐχθὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ χθές. οὕτω καὶ ἐν Νεφέλαις,

Ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.

B Σχόλια. Οὐκοῦν παρ' Ἀθηναίους.] πάλιν λεληθότως σεμνολογεῖ τοὺς Ἀθηναίους ὡς αὐτόχθονας καὶ γηγενεῖς, ἐκ τοῦ εὑρίσκεσθαι παρ' αὐτοῖς τὰ τῶν πάλαι εἰδισμένα ... ὡς πρόνοια τῶν νεωστὶ εἰσῳκισμένων.

Christ. Ἀλετρίβανον] Vox eſt Aſiatica, Attici δοίδυκα vocant, quæ etiam ἀλότριψ dicitur, vt in Epigrammate, καὶ τοῦτον δικάρανον ἀλότριβα. Qui aſpirant, etymon arceſſunt à ſale terendo. Alioquin eſt à molendo ſiue pinſendo, quod eſt ἀλεῖν. Inde etiam piſtillus. Nam apud Callimachum molitrix dicitur ἀλετρίς, hymno in Delum, ait enim δυσωπέες μογέουσιν ἀλετρίδες. etſi non ſum neſcius quoſdam illic legere ἀλιτρίδες, id eſt, ὁμόλεκτροι, thori conſortes, qua ratione dicitur ἄκοιτις. Οὐκοῦν παρ' Ἀθηναίων] Putat Scholiaſtes hinc laudari & magnificari Athenienſes, quaſi αὐτόχθονας, apud quos antiqua omnia reperiantur, neque ſint alienæ opis indigi. Ego contra cenſeo, eos ruſticatim tangi, tanquam apud eos belli cauſa facile inueniatur, vel propter Cleonem ſemper paratum ad perdendam Græciam.

Bisetvs. Ὁ Τρυγαῖος ταῦτα πρὸς τοὺς θεατὰς λέγει.

C Τρ. Ἄγε δὴ τί δρώμεθ' ὦ πόνηρ' ἀνθρώπια.
Ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον ἡμῖν ὡς μέγας;
Εἴπερ γὰρ ἥξει γε τὸν ἀλετρίβανον φέρων,
Τούτῳ ταράξει τὰς πόλεις καθήμενος.
Ἀλλ' ὦ Διόνυσ' ἀπόλοιτο, καὶ μὴ 'λθοι φέρων.
Πό. Οὗτος. Κυ. Τί ἐστιν. Πό. Οὐ φέρεις. Κυ. Τὸ δαὶ γὰρ
D Ἀπόλωλ' Ἀθηναίοις ἀλετρίβανος ὁρᾷς,
Ὁ βυρσοπώλης ὃς ἐκύκα τὴν Ἑλλάδα.
Τρ. Εὖ γ' ὦ δέσποινα πότνι' Ἀθηναία ποιῶν,
Ἀπόλωλ' ἐκεῖνος, κἀν δέοντι τῇ πόλει,
Ἢ πρίν γε τὸν μυττωτὸν ἡμῖν ἐγχέαι.
Πό. Οὔκουν ἕτερον δῆτ' ἐκ Λακεδαίμονος μέτει.
Ἀνύσας τι. Κυ. Ταῦτ' ὦ δέσποθ'. Πό. Ἧκέ νυν ταχύ.
E Τρ. Ὦνδρες, τί πεισόμεσθα. νῦν ἀγὼν μέγας.
Ἀλλ' εἴ τις ὑμῶν ἐν Σαμοθρᾴκῃ τυγχάνει
Μεμυημένος, νῦν ἐστιν εὔξασθαι καλόν.
Ἀποστραφῆναι τοῦ μετιόντος τὼ πόδε.
Κυ. Οἴμοι τάλας. οἴμοι γε κἄτ' οἴμοι μάλα.
Πό. Τί ἐστι; μῶν οὐκ αὖ φέρεις; Κυ. Ἀπόλωλε γὰρ
Καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισι κακὸς ἀλετρίβανος.

Try. Homunculi ô miſerrimi quid facto opus?
Videte quantum nos manet periculum,
Nam ſi redierit ille piſtillum ferens,
Vrbes ſedendo comminutas triuerit:
O Bacche pereat, nec reuerſus adferat.
Bel. *Heus tu.* Tvm. *quid eſt? BEL. nil ergo fers. TV. enim vides*
Piſtillus ille Athenienſis nullus eſt,
Turbator ille Græciæ coriarius.
TRY. O domina Pallas, ô verenda maximè,
Benè eſt, & vrbis cedidit in rem, ſi prius
Quàm nos moretum bibimus, is verò occidit.
BEL. Fer igitur alium quàm citò ex Lacedæmone.
Hoccine agis an non? TV. hoc quidem. BEL. at fer ocyus.
TRY. Periculum ingens, ô viri, nos obſidet:
Sed ſi quis eſt noſtrum, Samothracum deûm
In caſto initiatus, pretium operæ eſt, vt is
Precibus euntis poſtulet rumpi pedes.
TVM. Heu miſerum eheu me, rurſus heu miſerrimum.
BEL. Quid iſtud, an nec dum attuliſti? TVM. etiam occidit
Piſtillus ille perditus Lacedæmonis.

F Σχόλια. Ἀνθρώπια.] ὑποκοριστικῶς. τοῦτο πρὸς τὸ παροῦσαν συμφορὰν μειοῖ αὐτούς. Ἀλλ' ὦ Διόνυσ'.] ὡς οἰκείῳ θεῷ εὔχεται τῆς Ἀττικῆς, καὶ κυρίῳ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ τῶν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀγομένων.

Chris. Ἀλλ' ὦ Διόνυσε] Benè Bacchum inuocat tanquã Atticæ peculiarẽ deũ, & verò præſidem in theatris & ludis, quæ in pace dari ſolent.

G Σχόλια. Τὸ δαὶ γὰρ ἀπόλωλ'] ὅτι τὸ δυσχερὲς μέλλομεν λέγειν, ἐπιθέμενοι τοῦτο προείπαμεν, ὡς μὴ εὐθὺ ῥήμασι ... Ὁ βυρσοπώλης] τοῦτο φησὶ τὸν Κλέωνα ὡς αἴτιον τοῦ πολέμου καὶ ὡς αὐτὸν συνέχοντα τὸν πόλεμον. Εὖ γ' ὦ δέσποινα.] οὕτως τὴν θεόν. τὰς δὲ γυναῖκας, δεσποίνας, ἵνα μὴ ὁμωνυμῶσι. ταύτῃ δὲ εὔχεται ὅτι τῶν Ἀθηναίων ἡ θεός. τὸ δὲ ἑξῆς, εὖ γε ποιεῖ ἀπόλωλ' ἐκεῖνος, εἴπερ πρὸ τοῦ ἀπολέσαι ἡμῶν τὰ πράγματα ἀπώλετο.

Christ. Ὁ βυρσοπώλης] Cleonẽ inquit, cui à ſtrigmẽtis & pelliũ ſpurcitia inuidiã parat, quique prima & præcipua iſtius belli fax fuit. βυρσοδέψης etiam dicitur, neque enim tãtùm pelles vẽdebat, ipſas etiam apparabat & ſubigebat & molliebat, quod propriè eſt δέψειν, vnde depſere Latinum, tranſlatum ad obſcœna, vſurpatum Catullo, patrui perdepſuit ipſam Vxorem, vt verò repoſuit princeps Criticus. Imò huic rei tã propriũ eſt verbum vt βύρσα ſit etiam dicta δέψα apud Grammaticos. Εὖ γ' ὦ δέσποινα] Vt Bacchus proprius Athenienſium Deus cum quibuſdam aliis: Sic etiam Mineruã quam Dominam vocabant & heram, id eſt δέσποιναν. Sic apud Maronem Charon Proſerpinam vocat Dominam, vt ſuperius dicebamus,

dicebamus. Nam fœminas & ἀστὰς & δεσποίνας vocari teſtis eſt Heſychius, apud quem mendoſum & malè diſtinctum locũ emendabo quà potero. Ait ille Grãmaticus δεσποίνας γυναῖκας Θεσσαλοί, innuit enim feminas dominas vocari apud Theſſalos. Quæ ſequuntur ſic corrigo apud eundem Grammaticum. δεσποτίδαν κεκαρμένος. & maiuſcula littera Δεσποτίδαν, ſcribo vt ſit principiũ vocis exponendæ: Deinde pro gloſſa lege ἵπποι μὲν &c. Nam explicat dictum illud alicuius poëtæ δεσποτίδαν κεκαρμένοι. Mox vbi habes βελτίωτιον lege βέλτιον δέ. ait meli' eſſe explicare πενθοῦντες, quia dominis mortuis tondebantur equi ad luctum ſignificandum. Sic apud Sudam habes δεσπότου κεκαρμένος. i. πενθοῦντος: & apud Euripidem Oreſta, κουρᾷ γε θυγατρὸς πενθίμῳ κεκαρμένοι.

Σχόλια. Η πρίν γε τὸν μυστῆρα.] ἀντὶ τοῦ πρὶν ἡμῶν τὸν πόλεμον ἐπεγείρας. ὡς αἴτιον δὲ αὐτὸν τοῦ πολέμου ἐπεγείρει καὶ διαβάλλει. Ανύσας τί.] ἀπελθὼν ὁ κυδοιμὸς, ἐπανῆλθε. καὶ ὅτως τὴν ἐρώτησιν αὐτῷ προσφέρει ὁ πόλεμος. Ανύσας τί.] ἀντὶ τοῦ ἤνυσας τι καὶ διεπράξω. ἢ φέρων ἥκεις. Τί πεισόμεσθα] τί ἄρα παθεῖν μέλλομεν. ἢ ἐν ποίῳ κινδύνῳ καθεστήκαμεν. Ει Σαμοθράκῃ.] οἱ ἐν κινδύνοις γινόμενοι ἐπεκαλοῦντο τούτους τοὺς δαίμονας τοὺς ἐν Σαμοθρᾴκῃ, τούς τε Κορύβαντας καὶ τὴν Εκάτην. ἐξ ἧς καὶ διαβόητον ἦν τὸ Ζηρύνθιον ἄντρον, ἔνθα ταύτῃ ὠργίαζον καὶ ἠλευθεροῦντο. Μεμυημένος.] τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων. δοκοῦσι γὰρ οἱ μεμυημένοι ταῦτα, δίκαιοί τε εἶναι καὶ ἐκ δεινῶν σώζεσθαι καὶ ἐκ χειμώνων. Αποστραφῆναι] οἱ μὲν διαστραφῆναι λέγουσιν ἀντὶ τοῦ κλασθῆναι τοῦ μετιόντος τὸν δοίδυκα. Καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις τ. υ.] ὁ Βρασίδας ὃς ἦν Λακεδαιμόνιος στρατη- A γὸς, ἀνθίστατο τῆς εἰρήνης, ἐτελεύτησε δ' ἐν Θρᾴκῃ.

CHRIST. Ει Σαμοθρᾴκῃ μεμυημένος] Vetus religio fuit vt qui verſarẽtur in periculis, & eſſent, vt ait poëta Bucolicus, ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς, Samothracios deos incalarent, & cum Hecate Corybantas, vnde celebre illud antrum Zerynthiũ, vbi feſtos illi deæ honores celebrabant libertatémque obtinebant. De quibus plura apud Tacitum & Diogenem Laërtium, nec non de antro illo apud Sudam. Erant autem illa myſteria Cabirorum, B quibus initiati cenſebantur iuſti & boni, & ſi quem periculorum curſum decurrerent, ſalui & victores euadere ſolebant, vt rectè ſcripſerit Varro: Et religiones & caſtus id poſſunt, vt ex periculo eripiant nos. quo loco caſtus ſunt ἁγνεῖαι. Nam in caſto Cereris eſſe eſt ἁγνεύειν. Quod quia notatũ eſt à diuino Coniectore in libris, quos doctiſſimus Romanorũ ſcripſit de lingua Latina, ſuperſedebo plura notare. Αποστραφῆναι] Ait Scholiaſtes Græcus dictum pro διαστραφῆναι, id eſt diſrũ- C pi: quo loco videtur poſt κλασθῆναι ſupplendum τοὺς πόδας. Ego in eius Gloſſographi ſententiam pedibus non eo: Qui etſi perſuaſit mihi vt interpretarer Rumpi, tamen animi mei ſententia δεύτερα & ἀμείνω cenſet ἀποστρέφειν Latinè & κατὰ πόδα eſſe Auertere. Nam ἀπὸ eſſe noſtrum Ab vel A, non eſt cur anxiè probemus. Eſſet autem διαστρέφειν diuortere & diſtorquere, cuius paſſiuum non tam it et κέρασμα quam τὸ Auertere. Itaque ve- D niam peto pudentem ſi Scholiaſtam non ſequor. Mox pro κατ' οἴμοι mallẽ κάρτ' οἴμοι, vt dicat κάρτα μάλα, nimis valde, quod Comicum eſt.

Πό. Πῶς ὦ πανοῦργ'. Κυ. Ες τἀπὶ Θρᾴκης χωρία

Χρήσαντες ἕτεροι αὐτὸν, εἶτ' ἀπώλεσαν.

Τρ. Εὖ γ' εὖ γε ποιήσαντες ὦ Διοσκόρω.

Ισως ἂν εὖ γένοιτο. θαρρεῖτ' ὦ βροτοί.

Πό. Απόφερε τὰ σκεύη λαβὼν ταυτὶ πάλιν.

Εγὼ δὲ δοίδυκ' εἰσιὼν ποιήσομαι.

Bel. Ain' ſceleſte? Tum. *Thraciam verſus plagam*

Legatus alius ferre ſuppetias, perit.

Try. *Eia gemelle Caſtor, ô factum benè,*

E *Benè forſan iſtud vorterit; ſperate vos.*

Bel. *Sume iſta vaſa rurſus & munda probè:*

Piſtillum at ipſe ingreſſus expediuero.

Σχόλια. Εις τἀπὶ Θρᾴκης χωρία. καὶ γὰρ εἰς συμμαχίαν πεμφθεὶς ὁ Βρασίδας εἰς Θρᾴκην, κατὰ τὸ αὐτὸ χωρίον Κλέωνι τελευτᾷ. Χρήσαντες.] ἐν Αμφιπόλει γὰρ τῆς Θρᾴκης μονομαχήσαντες ὁ Κλέων καὶ Βρασίδας, ἀλλήλους ἀνεῖλον. Διοσκόρω] οὗτοι παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐτιμῶντο. διὸ νῦν αὐτοὺς μέμνηται. Εγὼ δὲ δοίδυκ' εἰσιών] ἐγὼ ἀντρίβανον εἰσιὼν ποιήσομαι.

F CHRIST. Τ' ἀπὶ Θρᾴκης χωρία] Hiſtoriam hanc habes ampliter & luculenter ex profeſſo cõſcriptam apud Thucydidis ξυγγραφὴν ε. qui graphicè Braſidæ & Cleonis mores depingit. Ait enim eos pacem auerſari ſolitos: illum quia ex bello felicitatem & gloriam reportabat, hunc vero (Cleonem puta) quia pacis tẽpore patere ſua ſcelera ſentiebat, & calumnias ſuas minus fidem facere. Sed præſtat Græca quia elegantiſſima ſunt & prudenti ſtructura compoſita apponere, οἵπερ ἀμφοτέρωθεν ἠναντιοῦντο τῇ εἰρήνῃ, ὁ μὲν διὰ τὸ εὐτυχεῖν τε καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν, ὁ δὲ γενομένης ἡσυχίας καταφανέστερος νομίζων ἂν εἶναι κακουργῶν καὶ ἀπιστότερος διαβάλλων. Plutarchus in Nicia eadem ferè elogia de vtroque dedit. Mirũ ni noſtra Frãcia Braſidas ſuos & Cleonas hodiéque habeat patriç, vt ait Æſchulos ἀνασπαστῆρας καὶ τυράννορας, quãtũuis pio ſe prætextu tuentes. vel hi recentes motus quo ſpectãt? Dicam liberè cum Ennio, Omnis cura viris vter hic fiet induperator. Sed opere Deus orãdus eſt maximo, vt Regẽ noſtrũ Hẽricũ IV. inſignẽ pietate & prudentia Principẽ quãdiutiſſime viuum & videntem incolumémque nobis conſeruet, & ex Aſſiduo tandem Proletarium faciat. στύλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρρενες.

G

BISETVS. Ο Τρυγαῖος, ἐν ᾧ ὁ Πόλεμος ποιεῖται τὴν ἑαυτοῦ πολεμικὴν παρασκευὴν παρασκευάζει, ταῦτα πρὸς τοὺς θεατὰς στραφεὶς λέγει.

Τρυ. Νῦν τοῦτ' ἐκεῖν' ἥκει τὸ Δάτιδος μέλος,

Ο δεφόμενός ποτ' ᾖδε τῆς μεσημβρίας,

Try. *Nunc cantio illa Datidis mentem ſubit,*

Cinædus olim quam canit meridie,

Ὡς ἥδομαι καὶ τέρπομαι, καὶ χαίρομαι.
Νῦν ἐστὶν ἡμῖν ὦ ἄνδρες Ἕλληνες καλὸν,
Ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν,
Ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν εἰρήνην φίλην,
Πρὶν ἕτερον αὖ δοίδυκα κωλῦσαί τινά.
Ἀλλ' ὦ γεωργοὶ, κἄμποροι, καὶ τέκτονες,
Καὶ δημιουργοὶ, καὶ μέτοικοι, καὶ ξένοι,
Καὶ νησιῶται δεῦρ' ἴτ', ὦ πάντες λεῴ.
Ὡς τάχιστ' ἄμας λαβόντες, καὶ μοχλοὺς καὶ σχοινία. (μονος.
Νῦν γὰρ ἡμῖν ἁρπάσαι πάρεστιν ἀγαθοῦ δαί-

A *Quàm lætor, & delector atque gaudeor:*
At nunc decet nos, ô viri Græcanici,
Labore functos cladibúſque duellicis
Eruere pacis numen optatum omnibus,
Piſtillus illud antequam alius porceat:
Verum ô Coloni nundinatores, Fabri
B *Et opifices, & hoſpites & aduenæ,*
Et inſulares huc adeste, omníſque plebs
Sumite actutum vacilla cúmque vectes funibus:
Quippe nunc nobis bono fas eſt frui ſci numine.

Σχόλια. Τὸ Δάτιδος μέλος] Δάτις στρατηγὸς Περσῶν βασιλέως, ἐνδημήσας κατά τινα χρόνον πολεμῶν. ἑλληνίζειν δὲ βουλόμενος εἶπεν. ἥδομαι καὶ τέρπομαι καὶ χαίρομαι. ὃ ἐβαρβάριζεν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν χαίρω. ἅμα δὲ οὗτος ἐστὶ πρὸς τὸ ὁμοιοκατάληκτον. ἐκ εἴρηται ἢ τὸ χαίρομαι. αὐτὸ γὰρ τὸ χαίρω αὐτοπαθὲς ὂν, προσέφερε πᾶσαν αὐτοῦ τὸ σημαινόμενον. λέγεται δὲ τὸ τοιοῦτο Δατισμός. καὶ παροιμία. ἅμας αἰτήσειν οὐδ' ἀπηρτισμένον σκάφας. Ἅμας.] τὰς συράμας. ἐργαλεῖά τινα ἐπιτήδεια πρὸς τὸ ἀνορύττειν. Ἀγαθοῦ δαίμονος.] φασὶ γὰρ ὅτι δειπνήσαντες μὲν, ἐπιρρόφουν ἀγαθοῦ δαίμονος. ἀπαλλάττεσθαι δὲ μέλλοντες, ἔπινον Διὸς σωτῆρος, φασὶ ὀλίγον. νῦν γὰρ ἀπειλεῖ ὁ πίνειν ἔξεστιν ἡμῖν ἀγαθοῦ δαίμονος πόμα.

CHRIST. Τὸ Δάτιδος μέλος] Dictum vulgarium. Datidis Perſarum ducis ſub Dario cantionem vocat, & Athenienſes id vſurpare falsè tacitéque indicat, id eſt ſpurca facere. Nam illud διαφόρμενος, vnde noſtrum depſere, notat fœditatem quam patrare ſolebat Satrapes ille, cùm diem diffinderet ſomno inſititio. Tunc enim iacebat ſatur & ſupinus, Pertundens, vt ait Catullus, tunicámque palliúmque, quod etiam de Cyclope Euripides dixit. Καὶ χαίρομαι] Quia barbarus & Paphlagon fuit Cleon, & Braſidas (vt Lacedæmonium decet) teſte Æliano imperitus, propterea huc barbariſmum induxit. Non mirum eſt autem Perſam in Græco ſermone hoſpitem eſſe. Itaque Datis Perſa, & barbarus ſperabat, ſeſe mirificè eſſe locutum cùm ad inſtar verborum ἥδομαι & τέρπομαι addidit χαίρομαι. Metuebat, ſcilicet, ne peccaret ſi tria illa verba non eſſent ὁμοιόπτωτα. Nam χαίρω verbum quod per ſe eſt αὐτοπαθὲς, non ſatis videbatur facere ad rythmum. Fortaſſis autem de induſtria Ariſtophanes Trygæum induxit βαρβαρίζοντα, vt agreſtem virum. Quo modo Theocritus in Dioſcuris Amycum loqui facit barbariſmum in illo τίνας οἵοις ὁρῶ, niſi illic legendum ἐστὶ, de qua lectione ambigo. Sed credibilius eſt imitari voluiſſe Datidem, i. Datiſmum feciſſe. Nam ex illis barbariſmum vocarunt poſtea Datiſmum: In Sudæ collectaneis verſus hic Ariſtophanis ſic legitur, ὡς ἥδομαι καὶ χαίρομαι κ' εὐφραίνομαι. Quæ C mihi lectio non videtur eſſe Ariſtophanis, nam & in Pluto habes, ὡς ἥδομαι καὶ τέρπομαι, vt hoc loco. Ὡς τάχιστ' ἅμας] Nunc Senariis ſuccedunt Trochaici, Catalectici 40. vſque ad illud, ὦ βοῶντι, quæ eſt ἔκθεσις Dimetrorum Catalecticorum. Scholiaſtes 38. tantum notat: ſed incipit ab illis δεῦρο πᾶς, & hos duos verſus pro ἐκθέσει, videtur accepiſſe. Ἀγαθοῦ δαίμονος] Videtur alludere ad eum morem veterum quem notat Scholiaſtes. Ait enim in conuiuiorum principiis ſolitos ἐπιρροφεῖν ἀγαθοῦ δαίμονος & libare bonæ fortunæ. In fine verò & abitione πίνειν Διὸς σωτῆρος. Sic bonam fortunam præire iubebant, Iouem liberatorem exire. Húc ſenſum elicio ex verbis Scholiaſtę, in quis D libenter legerem δειπνήσαντες non δειπνήσαντες, vt principium intelligat conuiuij. Tamen δειπνήσαντες melius, nam de ſecundis menſis intelligit & fine conuiuij. Ná teſtatur Theopompus méſa ſublata moserat ἐπιρροφεῖν ἀγαθοῦ δαίμονος vt teſtátur Scholia in Veſpas. Ad eũ ergo morem cùm alludat (corrige ſodes iterum verba Scholiaſtæ, & pro φασὶ ὀλίγον, lege me auctore & diſtingue ὡς ὀλίγον) videtur ſic loqui: Nunc enim libare & bibere licet nobis bonæ Deæ potionem: ἁρπάσαι per Parodiam dixit pro ῥοφῆσαι vel σπεῖσαι, ná Pacẽ vt haberent raptã oportuit. Notádũ autẽ libationẽ illã quam antiquitus faciebant ἀγαθοῦ δαίμονος fuiſſe leuẽ deguſtationem & ὀλιγοποσίαν. Quod E ſatis intellexit Heſychius qui ἀγαθοδαιμονιστὰς interpretatur ὀλιγοποτοῦντας. Itaque miror quod ἐπιρρόφησιν addat Scholiaſtes. Ná Dido apud Maronẽ libabat ἀγαθοῖς δαίμοσι Baccho & bonæ Iunoni. Sic enim dea illa etiã teſte Macrobio χρηστῆς nomine indigitabatur. Et laticũ honorẽ ſummo tenus attigit ore: at verò Bitias ἐπιρρόφησεν ἐκ ποτηρίου, cũ hauſit paterã, & pleno ſe proluit auro. Sed F de his legendus Rhodiginus lib. 28. lectionũ antiquarũ. Sanè apud Platonẽ in Sympoſio non vidẽtur noui interpretes locum intellexiſſe ἀγαθῇ τύχῃ Φαῖδρος κατάρχεται, vertentes cum bonis auibus exordiatur Phædrus, cum potius diceret. Bonæ fortunæ princeps libet Phædrus. alludit enim ad ἀγαθοδαιμονιστὰς & ludit in verbo κατάρχειν.

G

ΧΟΡΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

CHORVS, TRYGÆVS.

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων λ᾽. μεθ' οὓς κῶλα ζ.

BISETVS. Ὁ Χορὸς ἀσμενέστατα πᾶσαν τὴν ἑαυτοῦ προθυμίαν, καὶ βοήθειαν τῷ Τρυγαίῳ ὑπισχνεῖται, ὅπως τὴν εἰρήνην τὴν ἐν ἄντρῳ κεκλεισμένην, καὶ κεκρυμμένην εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσωσι.

Χο.

Χο. Δεῦρο πᾶς χώρει προθύμως εὐθὺ τῆς σωτηρίας,
Ὦ πανέλληνες, βοηθήσωμεν εἴπερ πώποτε,
Τάξεων ἀπαλλαγέντες καὶ κακῶν φοινικικῶν.
Ἡμέρα γὰρ ἐξέλαμψεν ἥδε μισολάμαχος.
Πρὸς τάδ' ἡμῖν εἴ τι χρὴ δρᾶν, φράζε κἀρχιτεκτόνει.
Οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ἀπειπεῖν ἂν δοκῶ μοι τήμερον
Πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσαι
Τὴν θεῶν πασῶν μεγίστην καὶ φιλαμπελωτάτην.
Τρ. Οὐ σιωπήσεσθ' ὅπως μὴ περιχαρεῖς τῷ πράγματι,
Τὸν πόλεμον ἐκζωπυρήσετ' ἔνδοθεν κεκραγότες;
Χο. Ἀλλ' ἀκούσαντες τοιούτου χαίρομεν κηρύγματος.
Οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.
Τρ. Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον τὸν Κέρβερον καὶ δεδίττεσθε.
Μὴ παφλάζων καὶ κεκραγὼς, ὥσπερ ἡνίκ' ἐνθάδ' ἦν,
Ἐμποδὼν ἡμῖν γένηται τὴν θεὸν μὴ 'ξελκύσαι.
Χο. Οὔτι καὶ νῦν ἐστὶν αὐτὴν ὅστις ἐξαιρήσεται,
Ἢν ἅπαξ ἐς χεῖρας ἔλθῃ τὰς ἐμάς. ἰοὺ ἰοῦ.
Τρ. Ἐξολεῖτέ μ' ὦνδρες εἰ μὴ τῆς βοῆς ἀνήσετε.
Ἐκδραμὼν γὰρ πάντα ταυτὶ συνταράξει τοῖν ποδοῖν.
Χο. Ὡς κυκάτω, καὶ πατείτω πάντα, καὶ ταραττέτω.
Οὐ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς τήμερον παυσαίμεθ' ἄν.
Τρ. Τί τὸ κακόν; τί πάσχετ' ὦνδρες; μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Πρᾶγμα κάλλιστον διαφθείρετε διὰ τὰ σχήματα.
Χο. Ἀλλ' ἔγωγ' οὐ σχηματίζειν βούλομαι, ἀλλ' ὑφ' ἡδονῆς,
Οὐκ ἐμοῦ κινοῦντος, αὐτὼ τὼ σκέλη χορεύετον.

A CH. Huc alacres viſite omnes ad ſalutis ſemitam,
Vniuerſi adeſte Græci, nunc opem nos ferre opus;
Liberatos tot maniplis & cruore bellico:
Nam dies illuxit hæc inuiſa pugnæ & prælio,
Nunc ad hæc quid facto opus ſit fare, ductor impera,
B Iam laboris nil recuſandum puto hodie, ſi modo
Protrahamus machinis ad publicas auras luminis
Maximam omnium dearum, & magnam amicam vitium.
TR. Hem tacete ſultis, vt ne effuſi in altum gaudium
Intus hîc bellum excitetis editis clamoribus.
C CH. Sed iuuat nos hocce plebis murmurans præconium,
Cùm trium nobis dierum deforet viaticum.
TR. Attamen vos hunc cauete cum timore Cerberum
Ne ferociente clamoſus furore, vt hic prius
Quò minùs Deam extrahatis impedimento fuat.
D CH. Nullus illam ne quidem nunc vindicabit gentium,
Libera in manus ſemel ſi venerit meas, hui.
TRY. Pol viri peſſumdatis me ni tumultu parcitis,
Conuolante namque planta cuncta mox turbauerit.
CH. Miſceat, conculcet omnia, atque turbet funditus:
E Non enim gaudere deſinemus hodie hoc gaudium.
TRY. Quid mali? quæ inſania iſta eſt, per deos rogo viri
Ne per hos motus opus belliſſimum corrumpite.
CH. Non voluntas hoc ſuadet, ſed voluptas maxima,
F Ipſa namque ſponte ſaltant crura, nil monente me.

Σχόλια. Δεῦρο πᾶς χώρει.] ἔκθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας, οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λή. καὶ ἡ ἔκθεσις ταύτης κώλων ὁμοίων τροχαϊκῶν ζ. ὧν τὰ ἑξ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ ς' παρατέλευτον. τὸ ζ' ἑφθημιμερὲς ἰαμβικόν. ὑφ' ὃ αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. Ὦ πανέλληνες.] λεληθότως εἰς ὁμόνοιαν αὐτοὺς προάγει ὁμοφρονεῖν πάντας τοὺς Ἕλληνας ἀξιῶν. Καὶ κακῶν φοινικικῶν.] τῶν αἱματωδῶν ἀπὸ τῆς τοῦ αἵματος χροίας. λείπει δὲ τὸ ἡσυχάσωμεν ἢ ἀντὶ τοῦ πολεμικῶν.

Bisetus. Περιχαρεῖς.] περιττῶς, σφόδρα, ἀμέτρως χαίροντες.

Σχόλια. Ἐκζωπυρήσετε.] ἀνάψετε τὸν πόλεμον ἤδη κατευνασμένον. ἐκζωπυρῆσαι δὲ κυρίως ἐπὶ τῶν ἐκ μικροῦ πυρὸς φυσώντων, μεγάλην φλόγα κινεῖν. Οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν.] οὐ γάρ φασι πολεμικὸν εἶναι τὸ κήρυγμα, ἀλλ' εἰρηνικόν. ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος δὲ, τὴν πόλιν δηλοῖ. Εὐλαβεῖσθε.] νῦν πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχετε φησὶ καὶ δεδίττεσθε τὸν Κλέωνα. μὴ ἐμποδὼν τῇ εἰρήνῃ γένηται. G Μὴ παφλάζων.] διὰ τὸ ταραχῶδες τοῦ Κλέωνος ἐχρήσατο τῷ παφλάζειν. Ἐνθάδ' ἦν.] ὅτε ἔζη, ὅτε ἦν σὺν ἡμῖν. Μὴ 'ξελκύσαι.] ὅτι περιττὸν τὸ μὴ, χρῶνται Ἀττικοί. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἐμποδὼν γένηται ὥστε ἐξελκύσαι. Ἰοὺ, ἰοῦ.] ὀδυρομένου ἐπὶ τούτῳ. διὸ περισπᾶται ὡς τοῦ χοροῦ τοῦτο λέγοντος. Οὐ σχηματίζειν.] οὐ κατὰ τὴν ἐμὴν φησὶ προαίρεσιν ἡ ὄρχησις γίνεται. ἀλλ' ἤδη διὰ τὴν χαρὰν ὑφ' ἡδονῆς αὐτόματα χορεύει μου τὰ σκέλη.

CHR. Μιϐλάμαχος.] Lamachus dux fuit Atheníenſium rei bellicæ peritiſſimus, vir bonus & pauper. talem enim cum Socrate & Ariſtide deſcribit Ælianus lib. 2. variæ hiſtoriæ, floruítque temporibus Æſchuli & Ariſtophanis qui in Ranarum fabula heroa eum vocauit. Tamen in Acharnenſibus & in hac fabula contumelioſè accipit & Attico melle perfundit (κακῶς λέγειν Ατ]ικὸν τὸ μέλι dixit quidam) Quin Lamachum quaſi βυλομάχον dictum autumat, ſiue quia λῶς apud Dores eſt θέλεις, ſiue quia τὸ λα' eſt ἐπιτατικὸν vt τὸ ζοῦ. A pugna autem quæ eſt μάχη nomen habet. Itaque pro bello nomen hoc vſurpat. Εκζωπυρήσετε.] Reſocillabitis & excitabitis mortuum & extinctum bellum. Sanè enim rectè dixit diuinus poeta, Martémque accendere cantu, & merito βοῆς nomine pugna intellecta, vnde Menelaus βοὴν ἀγαθός. ἐκζωπυρῆσαι eſt ex puſilli ignis fomite magnam flammam ſuſcitare. Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον.] Verſus hic non ſatis eſt integer in modulis ſuis, ſiquid mutandum ſit, aut interpolandum legerem, εὐλαβεῖσθαι ἐκεῖνο (κήρυγμα puta) καὶ τὸ κέρβερον δ' ἐπίτριπτον. Δια τὰ σχήματα.] Primus Æſchulus σχηματισμοὺς introduxit in choros Tragicos, de quibus & de ſaltatione quæ ὄρχησις eſt, operæpretium eſt adire Diui Iulij Scaligeri Poëtices opus perfectiſſimum.

Τρ. Μή τι καὶ νυνὶ γέ τ'· ἀλλὰ παῦε παῦ' ὀρχούμενος.
Χο. Ην ἰδού. καὶ δὴ πέπαυμαι. Τρ. Φῄς γε παύει δ' οὐδέπω.
Χο. Εν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον ἑλκύσαι, καὶ μηκέτι.
Τρ. Τοῦτό νυν, καὶ μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ὀρχήσεσθ' ἔτι.
Χο. Οὐκ ἂν ὀρχησαίμεθ', εἴπερ ὠφελήσαιμέν τί σε,
Τρ. Αλλ' ὁρᾶτ' οὔπω πέπαυσθε. Χο. Τουτοδί νὴ τὸν Δία
Τὸ σκέλος ῥίψαντες ἤδη λήγομεν τὸ δεξιόν.
Τρ. Επιδίδωμι τοῦτό γ' ὑμῖν, ὥστε μὴ λυπεῖν ἔτι.
Χο. Αλλὰ καὶ τἀριστερόν τοί μ' ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον.
Ηδομαι γὰρ καὶ γέγηθα, καὶ πέπορδα, καὶ γελῶ,
Μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδὺς, ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα.
Τρ. Μηκέτ' οὖν νυνί γε χαίρετ'. οὐ γὰρ ἴστε πω σαφῶς.
Αλλ' ὅταν λάβωμεν αὐτὴν, τηνικαῦτα χαίρετε.
Καὶ βοᾶτε, καὶ γελᾶτε,
Ηδη γὰρ ἐξέσται τόθ' ὑμῖν
Πλεῖν, μένειν, κινεῖν, καθεύδειν,
Ες πανηγύρεις θεωρεῖν,
Εστιᾶσθαι, κοτταβίζειν,
Συβαρίζειν,
Ιοὺ ἰοὺ κεκραγέναι.

TRY. Hoc ne agunt & nunc? age impone ergo finem ſaltibus.
CH. En vides vt deſino. TRY. inquis ſed tamen non deſinis.
C CH. At ſine hoc tantummodo ſaltare me, & nil amplius.
TRY. Hoc quidem nunc ſiuerim, ſed pòſt nihil ſaltabitis.
CH. Fiet, haud ſaltabimus, non ſi tuo id fiat bono.
TRY. Sed nec hac dum deſita eſt ſaltatio. CH. En hanc per Iouem
Dexteram iactauere cùm tibiam, tum deſita eſt.
D TRY. Hoc adhuc ſirim quidem, at ne poſt id hac turbas date.
CH. Sed ſiniſtrum crus neceſſe eſt vt trahens iactem ſimul.
Nempe rideo, atque latus pedo, gaudeo magis
Quàm ſenecta anguis ſolutus, quando fugi hanc viperam.
TR. Parcius ſed gaudeatis, nondum enim compertares:
E Sin eam prehendimus, tunc vt libet gaudere fas,
Cumq; riſu iubilare,
Iamq; tum dormire vobis,
Ire, ſtare, nare fas eſt,
Fasq; nundinis vacare,
Luſibus conniuiiſq;
Dapticis,
F Clamare & ohe.

Σχόλια. Εν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον.] σκέλος ἕν, δηλονότι κινῆσαι. ὑφ' οὗ δ' ὅτι γε ὁ χορὸς αἰεὶ ὄρχησιν ἐτράπη. ἓν μόνον φησὶν ἔασόν με σχῆμα ποιῆσαι. Ωστε μὴ λυπεῖν.] ἐμὲ δηλονότι. συγχωρῶ φησὶ τοῦτ' ὑμῖν, ὥστε μηκέτι τοῦτο μακέτι ἐνοχλεῖσθαί μοι.

CH. Ελκύσαι] Pro ſaltare dixit, vt Ter. Adelph. Tu interea reſtim ductans ſaltabis. Id autem eſt quod Græci & Ariſtophanes in Nebulis dixit ἑλκεῖν κόρδακα.

Σχόλια. Πέπορδα.] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄνων. χαίροντες γὰρ πέρδονται. Η τὸ γῆρας ἐκδύς.] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄφεων. Ες πανηγύρεις θεωρεῖν.] πέμπεσθαι θεωροὺς ἐς τὰς πανηγύρεις κατὰ θυσίαν G ἢ ἀγῶνα ἐπιτήδειόν ἐστι τὸ παίζειν. θεωροὺς δὲ ἐκάλουν, τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων δημοσίᾳ ἐκπεμπομένους συνθύσοντας καὶ συμπανηγυρίσοντας. Κοτταβίζειν.] παίζειν, τρυφᾶν. εἰς χαλκᾶς δὲ φιάλας, αἳ καλοῦνται λάταγες, ἐπέρριπτον ἐμβάλλοντες τὸ πόμα. καὶ εἰ ἐγένετο μείζων ψόφος, ἐδόκουν ὑπὸ τῶν ἐρωμένων ἐρᾶσθαι. ἄλλως. κότταβος παίγνιον ἦν παρὰ Ἀθηναίοις τοιοῦτον. ῥάβδος ἦν μακρὰ πεπηγμένη ἐν τῇ γῇ. καὶ ἑτέρα ἐπάνω αὐτῆς κειμένη ὡς ἐπὶ ζυγίῳ. εἶχε δὲ πλάστιγγας δύο ἐξηρτημένας καὶ κρατῆρας δύο ὑποκάτω τῶν πλαστίγγων, καὶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἀνδριάντας ἦν χαλκοῦς κεχρυσωμένους. τοῦτο δὲ ἦν ἐν τοῖς συμποσίοις. καὶ πᾶς τῶν παιζόντων ἀνίστατο ἔχων φιάλην γέμουσαν ἀκράτου, ἐκ μακρόθεν ἱστάμενος, ἐπ-

τουτέστιν ὅλον τὸν οἶνον ὑπὸ μίαν γενόμενοι εἰς τὴν φιάλην ἐκχέαντες, ἵνα γε μηδὲ ἐν ἄλλο, θαρρῶν ἤ καὶ κοτίλθη, καὶ προύσας τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνδριάντος ὑπὸ τὸ ὕδωρ κεκρυμμένου ἦχον ποιήσῃ. καὶ μᾶλλον ὁ χυθεὶς τοῦ οἴνου, ἐνίκα καὶ ἤδη ὅτι φιλεῖται ὑπὸ τῆς ἐρωμένης. εἰ δὲ μή, ἡττᾶτο. ἐλέγετο δὲ ὁ ἀνδριὰς ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, μάνης.

CHR. Πέπορδα.] Tranſlatiuè ab aſinis qui lætabundi pedere ſolent. Etiam in contemptum hoc fiebat, vt in Pluto καταπαρδεῖν τῆς πενίας. ſic fortaſſis hic oppedit bello. Τὸ γῆρας ἐκδύς.] Et hæc tranſlatio eſt à ſerpentibus, qui ſenium ponunt. Videtur autem ſenium pro bello dixiſſe, quia nihil æquè pacis amantes colonos contriſtat & marceſcere facit atque bellum. vnde poſtea ait ἀπαλός γ᾽ ἄν μ᾽ ἴδοις καὶ πολὺ νεώτερον, loquitur enim chorus ſenum. At cùm ait ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα, dupliciter alludit in homonymia ἀσπίδος, & ad ſerpentem, & ad clypeum. Καὶ βοᾶτε] Poſt ἰαὶ θεῶν Trochaicam ſequitur ἔκθεσις, ſeptem verſuum Dimetrorum Trochaicorum Acatalecticorum. In ſecundo lego ἤδη ἐξέσται non ἤδη δ᾽. Ex vltimo verſu duos facio. Nam συβαρίζειν exiſtimo eſſe C Ἀπὸ κοινοῦ, ſequens ἰού, ἰού, iambicum ἐφθημιμερὲς. Ita enim videtur digeſſiſſe ipſe Scholiaſtes. Κινῶν καθεύδειν] Non dubito quin τὸ κινῶν, verbum ſit nequitiæ, ſecundùm verſum ex Lyſiſtrata, κακῶς περιέξω κ᾽ οὐχὶ προσκινήσομαι, id eſt, Nec almo ſubebor & malignè illud dabo. Κοτταβίζειν.] Cottabus luſus erat in conuiuiis frequens apud Athenienſes: Is quantum ex Grammaticorum gloſſis didici, eiuſmodi ferè erat. Fixa erat in terram virga grandis, altera ſuper eam tranſuerſa pendebat, D mobilis vtrinque tanquam in ſtatera, duáſque habebat lances pendulas, & ſub ipſis duos crateras aquæ plenos, ſub aqua ſtatua ærea inaurata quę vocabatur Manes: nam Sophocles Salmoneo ſic vocat χάλκεον illud κάρα: verſus ex illa fabula luculentos habes, apud Athenæum lib. xi. Iam qui luſitare volebant phialam habebant meri plenam, & longius ſtantes certabant, quod vini ex epota phiala reſtabat in lancem mittere, vt repleta ea E grauis fieret, inclinarétque, & caput allideret ſtatuæ illius ſub aqua latentis, ſicque ſonum ederet, ita vt qui feliciter ſine caſu iaceret, & maiorem ex iactu ſonum efficeret, victor eſſet, hócque indicio ſperaret ſe ab amica redamari. Ad cuius conſuetudinis rationem Theocritus dixit, τὸ τηλέφιλον ἐπλατάγησεν. Eſt autem luſus ille cottaborum inuentum Siculum, vt teſtatur Critias in Elegis, κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐστὶ χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον, & Dicæarchus Meſenius (vel potius cum Athenęo Mileſius) Ariſtotelis diſcipulus, qui ſiculam vocem F exiſtimat æreas illas phialas quæ λατάγαι, vel λάταγες dicebantur. Quanquam infrà Scholiaſtes dicat λατάγην, eſſe quod ex poculo epoto reliquum fiebat (malè apud Sudam λῦμα ποτηρίου, legendum enim λεῖμμα quod eſt λείψανον & τὸ λειπόμενον, vt ait Heſychius) quódque recuruata ſurſum manu iaciebant luſores in Cottabium. Cui ſententiæ A ſubſcribit Cratinus in Nemeſi, qui ait, Cottabum appellatum non ſolum præmium victori in conuiuio propoſitum, ſed etiam vas ipſum in quod mittebat Latagas. Imò & Euripides Pliſthene teſte Athenęo, Cottabum & λάταγα idem facit, luſúmque Atticorum ex inuentione Sicula ſcribit. Æreum verò vas illud fuiſſe teſtatur Eupolis Baptis: Meminit & Plato (Comicus puta) in fabula Διὸς κακουμένου (malè apud hunc Scholiaſtem καλουμένου) Porrò miſſionem cottabi ἀγκύλην vo- B cabant, quia dexteram manum anculabant, id eſt, curuabant in mittendo, hinc κότταβοι ἀγκυλητοί (malè Ariſtophanis gloſſę ἀγκυλαγωγούς) dicti à figura manu mittentis. Præmium autem quod κοττάβιον dicebatur, erat vt puto placenta πυραμοῦς, & σησαμοῦς. Nam & Ariſtoteles lib. I. Rhetoricorum κοτταβεῖα miſſa Geloni, ait ab Æneſidemo, quas placentas fuiſſe arbitratur ad formam lancium illarum vel κοττάβων factas, Cœlius Rhodiginus: quanuis potior eſt ſententia eorum, qui κοτταβεῖα oppidum faciunt apud Ariſtotelem. Sanè C κότταβος propriè eſt ſonus qui ex reſiduo in phiala vino redditur, & quo pauimentum elidebatur. Nam id etiam fuiſſe Romanis, non ſolus Horatius teſtatur, qui ait, -mero Tinget pauimentum ſuperbo: ſed & Plinius lib. 14. vbi ait de iis qui ἀμυστὶ & ἀπνευστὶ bibebant, & totum calicem vno hauriebant potu nihilque ad elidendum in pauimentis ſonum ex vino reliquiſſe: vbi quidam ſummum legunt, quorum ſententiæ non accedo. Sanè ab illo ſono exiſtimo Plautum dixiſſe in pretioſa fa- D bula Trinummo, bubulos cottabos, quaſi flagra ad infligendas plagas: etſi Alciatus collabos mauult, qui ſunt bubuli nerui. Ego cottabos malim, nam ſi collabi bubulæ neruiæ, quorſum bubulos addidit? Cæterùm in illo Cottaborum luſu ſemper amicarum mentionem iniectam conſtat ex Achæo & Callimacho his verſibus:

Πολλοὶ δὲ φιλέοντες ἀκόντιον ἧκαν ἔραζε
Οἰνοπόται κενὰς ἐκ κυλίκων λάταγας.

E vbi legendum οἰνοπόται σικελὰς auſim affirmare, & corrigendas Gloſſas huius fabulæ ſub finem. Nam patet vel ex ſequentibus Scholiaſtæ verbis, ait enim σικελὰς αὐτὰς ἐκ ἀπεικότως ὠνόμασεν. vide de Cottabis plura apud Athenęum lib. 15. vbi & Critię verſus de Anacreonte huc pertinentes, habes item Æſchuli alios verſus de cottabo qui ἀγκυλητός. Plura præterea de his congerere piget & tædet: pręſertim cùm Rhodigini & Parrhaſii habeamus aſſiduas rupto lectore columnas, vel pa- F ginas potius: Deinde cùm nuper Cottabum nobis repręſentarit in Athenæo ſuo doctiſſ. Dalechampius, quem honorificè appello. ſed hoc mihi excidebat quod apud Heſychium voce κοτταμία legendum putem κοττάβια: ait enim eſſe ἔπαθλον ἀεὶ ἄριστα κοτταβίσαντι. i. qui altiorem ex iactu ſonum ediderat, quique μεθυσοκότταβος dicebatur. ſed error ille apud Heſychium manauit ex antiqua τοῦ β figura, de qua nos alibi.

G

BISETVS. Κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ στίχων ϛ᾽ κώλων ιέ.

XO. EI γάρ μοι γένοιτ᾽ ἰδεῖν ταύτην τὴν ἡμέραν ποτέ.

CH. *O Mihi ſi detur iſtam olim videre almam diem:*

Πολλὰ γὰρ ἠνεσχόμην,
Πράγματα τε καὶ στιβάδας ἃς ἔλαχε Φορμίων,
Κοὐκ ἄν μ᾽ εὕροις δικαστὴν δριμὺν οὐδὲ δύσκολον.
Οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρὸν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
Ἀλλ᾽ ἁπαλόν γ᾽ ἄν μ᾽ ἴδοις,
Καὶ πολὺ νεώτερον, ἀπαλλαγέντα πραγμάτων.
Καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον ἀπολλύμεθα καὶ κατατετρίμμεθα πλανώμενοι
Ἐς Λύκειον, κἀκ Λυκείου
Σὺν δορὶ σὺν ἀσπίδι τε
Ἀλλ᾽ ὅ,τι μάλιστα χαριούμεθα ποιοῦντες, ἄγε
Φράζε, σὲ γὰρ αὐτοκράτορ᾽ εἵλετ᾽ ἀγαθή τις ἡμῖν τύχη.

A *Nam toleraui mala*
Plurima, ſegeſtriaq́, Phormio quibus fuit:
Nec ſeuerum poſthac me iudicem, vel tetricum
Dixeris, nec præditum aſperis, vt ante, moribus,
Sed facilem inueneris,
Et magis adhuc iuuenem,
B *Anxietas ſi perit*
Iamq́, ſatis atque nimis
Occidimus & penitus opprimimur, heu vagi
Dum frequentamus Lycéum
Cum clypeo & haſta habili.
Porrò age quid eſt tibi quod efficere poßumus,
Expedi, age, nam bona ſors
Te voluit eſſe nobis ducem.

Σχόλια. Εἰ γάρ μοι γένοιτο.] κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ στίχων ἢ κώλων ιε. ὧν ὁ πρῶτος τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. τὸ β ἑφθημιμερές. ὁ τρίτος παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος ἐκ παιώνων καὶ κρητικῶν. καὶ ὁ ι καὶ ιγ οἱ ἑξῆς δύο ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὸ ς δὲ καὶ η τῷ β. τὸ ζ. παιωνικὸν δίρρυθμον. καὶ τὸ θ καὶ ιδ. τὸ δὲ ια δίμετρον τροχαϊκόν. τὸ τελευταῖον παιωνικὸν τρίρρυθμον, ὑφ᾽ ὃ κορωνίς.

BISETVS. Εἰ γὰρ] εἴθε γὰρ. εὐχή.

Σχόλια. Στιβάδας ἃς ἔλαχεν.] ἰδίως στιβάδας τὰς χαμευνίδας ἐκάλουν. ὥσπερ ἦν πάσχειν ὑπ᾽ ἀνάγκης τοῖς πολεμοῦσιν, ὑπαιθρίους ταλαιπωρεῖν καὶ χαμαικοιτεῖν. στιβάδας οὖν ἐπεὶ οἱ στρατιῶται χαμαικοιτοῦσι. λέγεται δὲ ὁ Φορμίων νικῆσαι ναυμαχίαις β Λακεδαιμονίους, στρατηγήσας. λιτὸς δὲ ἦν καὶ στρατιωτικός. τὸ δὲ ἃς ἔλαχεν, ἀντὶ τοῦ ἃς ὑπέμεινε Φορμίων.

CHR. Εἰ γάρ μοι.] Hic Coronis eſt, & ἔκθεσις Chori monoſtrophica conſtans xv. verſibus, quorum primus Trochaicus eſt Tetrameter Catalecticus inſtar præcedentium, Secundus ἑφθημιμερὴς, Tertius Pæonicus Tetrameter Acatalecticus ex Pæonibus & creticis, Decimus & tertius deci- C mus ſimiles primo, sextus & octauus ſecundo, ſeptimus cum nono & decimoquarto Pæonicus δίρρυθμος, vndecimus dimeter Trochaicus, vltimus Pæonicus τρίρρυθμος, deinde coronis. Στιβάδας ἃς ἔλαχε Φορμίων] ſub dio & humi iacere militaris mos erat, toros στιβάδας à calcando dixerunt. Ipſe Hector ſic dure & moleſtè in militia ſe ſe habuit, vt coleret χαμεύνας φυλλοστρώτους, vt eſt apud Rheſum, quem non Euripidi doctiores ſed Sophocli D tribuunt, & olere videtur Characterem ſophocleum. De hoc Phormione duræ etiam & præfractę vitæ qui dux olim nauali prelio bis vicit Lacedęmonios meminit Pauſanias in Atticis, & Alopichi cuiuſdam filium facit.

Σχόλια. Καὶ πολὺ νεώτερον.] ἀντὶ τοῦ γέρων ὁ χορὸς λέγει ὅτι πολὺ νεώτερον ἔχοντα τρόπον θεάσῃ με ἀντὶ τοῦ παίζοντα. Καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον.] ιγ γὰρ εἶχεν ἔτη πολεμοῦντες. πολλήν φησι θλῖψιν ὑπεμείναμεν εἰς τὸ Λύκειον εἰσιόντες καὶ συναγόμενοι, καὶ πάλιν ἐξιόντες ἐκ τοῦ E Λυκείου καὶ ἀπιόντες εἰς τὴν πόλιν. τὸ Λύκειον δὲ, γυμνάσιον Ἀθήνησιν, ὅπου πρὸ τοῦ πολέμου εἰώθασι γυμνάζεσθαι.

BISET. ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων κβ.

Τρ. Φέρε δὴ κατίδω ποῖ τοὺς λίθους ἀφέλξομεν.
Ερ. Ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ τί ποιεῖν διανοεῖ;
Τρ. Οὐδὲν πονηρόν, ἀλλ᾽ ὅπερ καὶ Κιλλικῶν.
Ερ. Ἀπόλωλας ὦ κακόδαιμον. Τρ. Οὐκοῦν ἢν λάχω.
Ἑρμῆς γὰρ ὢν κλήρῳ ποιήσεις οἶδ᾽ ὅτι.
Ερ. Ἀπόλωλας, ἐξόλωλας. Τρ. Ἐς τὴν ἡμέραν.
Ερ. Ἐς αὐτίκα μάλ᾽. Τρ. Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἠμπόληκά πω,
Οὔτ᾽ ἄλφιτ᾽ οὔτε τυρόν, ὡς ἀπολούμενος.
Ερ. Καὶ μὴν ἐπιτέτριψαί γε. Τρ. Κᾆτα τῷ τρόπῳ
Οὐκ ᾐσθόμην ἀγαθὸν τοσουτονὶ λαβών;

F *TRY. Sed viſo quorſum ſaxa dimouebimus.*
MER. Sceleſte & audax quale facinus deſtinas?
TRY. Nihil ſiniſtri, ſed quod olim Cillicon.
MER. Miſer periiſti. TRY. ſi quidem id ſors iuſſerit:
Nam ſorte, cùm ſis Mercurius, facturus es.
MER. At occidiſti, nullus es. TRY. In quem diem?
G *MER. Iam mox. TRY. Tamen nil comparaui caſei,*
Nihil farina mortis ad viaticum.
MER. Peniſſumè deuotus es. TR. Quo fit modo
Vt iſtud acceptum bonum nec ſenſerim?

Ερ. Ἆρ' οἶσθα θάνατον ὅτι προεῖφ' ὁ Ζεὺς, ὃς ἂν | A *MER. Scin' eſſe morti deſtinatum illum ab Ione*

Ταύτην ἀνορύττων εὑρεθῇ; Τρ. Νῦν ἆρά με | *Quis repperibit erutam hanc? TR. Nunc ergo me*

Ἅπασ' ἀνάγκη 'στ' ἀποθανεῖν; Ερ. Εὖ ἴσθ' ὅτι. | *Prorſum neceſſe eſt emori. MER. certum puta.*

Τρ. Ες χοιρίδιον μοι νυν δάνεισον τρεῖς δραχμάς. | *TRY. Tres fœnera drachmas mihi in porcum ſacrem.*

Δεῖ γὰρ μυηθῆναί με πρὶν τεθνηκέναι. | *Nam me ſacrari oportet antequam mori.*

Ερ. Ω Ζεῦ κεραυνοβρόντα. Τρ. Μὴ, πρὸς τῶν θεῶν, | *MER. O fulminator Iuppiter. TRY. Ne per Deos,*

Ἡμῶν κατείπῃς ἀντιβολῶ σε δέσποτα. | B *O domine Mercuri, oro, ne nos produis.*

Ερ. Οὐκ ἂν σιωπήσαιμι. Τρ. Ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν, | *MER. Nunquam hoc tacebo. TRY. Te per has carnes rogo*

Ἃ 'γὼ προθύμως σοι φέρων ἀφικόμην. | *Quas tibi benignè iam modo aduenien tuli.*

Ερ. Ἀλλ' ὦ μέλε ὑπὸ Διὸς ἀμαλδυνθήσομαι, | *MER. Miſelle ſed me Iuppiter diſperderet,*

Εἰ μὴ τετορήσω ταῦτα καὶ λακήσομαι. | *Niſi hac diſertim & voce clamoſa arguam.*

Σχόλια. Φέρε δὴ κατίδω.] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβικῶν κϛ´ ἐπὶ τῷ τέλει ἀντίγραφος. Ω μιαρὲ καὶ τολμηρέ.] ὁ Ἑρμῆς ἐλθὼν καὶ καταλαβὼν τὴν εἰρήνην εἰς δῆθεν ἀνασπωμένην καὶ ἐπὶ τούτῳ χαλεπαίνων λέγει, τί τοῦτο τολμᾷς. Κιλλικῶν.] τὴν νῆσον Μίλητον ἥν φασι προδεδωκέναι τοῖς Πριηνεῦσι. πυνθανομένων δὲ πολλάκις αὐτοῦ τινῶν τί μέλλει ποιεῖν, ἔλεγε πάντα ἀγαθά. Θεαγένη δέ τινα ἄνδρα Συέννον τῆς νήσου ταύτης ὑπὸ Κιλλικῶντος προδοθείσης, μετοικήσαντα εἰς τὴν Σάμον κρεωπωλεῖν. ἐπιστάντος οὖν τοῦ Κιλλικῶντος ὠνήσασθαι παρ' αὐτοῦ κρέας, δεῖξαι κρατεῖν αὐτῷ ἵνα ἀποκόψῃ τὸ δεξιὸν, καὶ ἀποτεινάμενον τὴν κοπίδα, κόψαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ Κιλλικῶντος καὶ εἰπεῖν, ὡς ταύτῃ τῇ χειρὶ ἑτέραν οὐ προδώσεις πόλιν. Οὐκοῦν ἢν λάχω.] παίζει πρὸς τὸν Ἑρμῆν. ἐπεὶ ὅτε πολλοὺς κατεδίκαζον οἱ Ἀθηναῖοι ἀποθανεῖν, οὐκ εἰς μίαν ἡμέραν πάντες ἐφονεύοντο, ἀλλ' ἕκαστος ἐκληροῦτο καθημέραν, καὶ τῷ κληρωθέντι θάνατος ἐπῄει. καθημέραν οὖν εἷς μόνος ἐτελεύτα. ἔστι γὰρ ὅτι μετεμελοῦντο, καὶ τοὺς λοιποὺς ἔσωζον. ἐπεὶ οὖν οἱ κλῆροι Ἑρμοῦ, παίζων τοῦτο λέγει. Ἑρμῆς γὰρ ὤν.] εἰ ὥρισται φησὶ πάντας ἀποθανεῖν, κληρωθῆναι πρότερόν με δεῖ. οἱ γὰρ κλῆροι Ἑρμοῦ δοκοῦσιν εἶναι. ὅθεν καὶ τὸν πρῶτον κληρούμενον, Ἑρμῆν φησὶ καλεῖν δεῖ. Ἠμπόληκα πω.] ἐνεπορευσάμην. ἐμπολὴ δὲ φορτίον, ἢ τὸ τῆς πραγματείας κέρδος. ἢ συναγωγὴ τοῦ κέρδους. τὸ δὲ ῥῆμα ἐμπολᾶν. Ως ἀπολούμενος.] ὡς εἰρηκότος αὐτοῦ ὅτι στρατεύῃ ἢ ἀποδημεῖς, οὐδέν φησιν ἀντιτάμενος ὡς ἀποδημήσων. ὥσπερ ἔφη ἀποδημεῖν ἢ στρατευόμενος. χαριέντως δὲ καὶ παρ' ὑπόνοιαν εἴρηται ὡς ἀπολούμενος. οἱ στρατευόμενοι δὲ τυρὸν καὶ ἄλφιτα ἑαυτοῖς ὠνοῦντο. Επιτέτριψαί γε.] τοῦτο τὸ ἐπιτέτριψαι ποτὲ μὲν ἐπὶ ὑπερηφανίας τάττεται. ποτὲ δὲ ἐπὶ κατάρας. ἐφ' ἧς καὶ νῦν. Οὐκ ἠσθόμην.] πάλιν ἐλαβε τῇ ἀγροικότητι ἐχρήσατο, ὥσπερ τῷ τελείῳ. τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καταπραΰνων. παίζων οὖν εἶπεν. Οτι προεῖφ' ὁ Ζεύς.] ἀντὶ τοῦ ὥρισε κατ' ἐρώτησιν. Ες χοιρίδιον.] ὅτι τοῖς μυουμένοις ἐστὶν ἔθος, χοιρίδιον θύειν ἐξ ἀνάγκης.

CHR. Οὐδὲν πονηρόν.] Hiſtoria hæc de Cilliconte recitatur à Suda & Heſychio, qui ait eum vocatum prius Achæum. Hæc ferè eſt. Prienenſibus (vel vt ait idem Heſychius regiis ducibus) Miletum inſulam prodidit cillicon, cúmque ex eo quærerent, quidnam facturus eſſet, reſpondit πάντ' ἀγαθά, aut potius οὐδὲν πονηρόν. Paulo pòſt hanc inſulæ traditionem Theagenes quidam (quẽ Συέννον, cur vocet Scholiaſtes non ſatis ſcio, niſi mendum eſt in traiectione literarum, & Σύρνιον potius legendum, nam Syrna vrbe etiam Cariæ vnde Syrnius) diuertit Samum ibíque carnes C cœpit vendere: Ab eo empturus cillicon cùm indicaret quà ſcindi ſibi vellet manum extendit, quam ille ſublato cultro abſcidit, addiditque, Nunquam tu manu iſta aliam vrbem trades. Hinc vulgò proditores cillicontas vocabant, vt Democlidas hoſpites mœchos, Eurybatas ſceleſtos, Timarchos flagitioſos & conſuetos. Apud Ciceronem lib. 7. Epiſt. Famil. Epiſtola 24. Habes & iſtius Salaconis. Et epiſt. 18. lib. 16. ſalaco (vel heluo) nequiſſi- D mus Quid ſi vtrobique legas cillico, tamen idem Sudas in voce πονηρὸν non cillicontem ſed Calliphontem vocat & Callimachi teſtimonium laudat, μὴ σύγε Θεύγνις κόψαις χεῖρα Καλλιφῶντος. lege χεῖρα Καλλιφῶντος & Θεαγένις. Ες τὴν ἡμέραν.] Tangit Athenienſium vetuſtum morem qui cùm multos condemnaſſent non omnes vno die ſtatim necabant, ſed vnus diem quiſque ſuum ſortiebatur. ſæpe enim condemnantes iudices pœnitentia tangebat, & ſic reliqui ſeruabantur ſaluſ- E que tandem rebus prolatis euadebant. Erant autem ſortes propriè Mercurij, & cui primum ſors contigerat, eum ſolebant Mercurium vocare, nam propterea virgam ſoporiferam habebat. Apud Romanos in capiendis veſtalibus ducebantur ſortes, & apud Maronem eſt Laocoon ductus ſorte ſacerdos. Erat enim mortis mundanæ imago ſacerdotalis veſtalium vita. & ducere apud bonos auctores dicebant pro eo quod eſt ad ſupplicium F trahere. Rectè autem ait ἠμπόληκα, eſt enim Hermes ἐμπολαῖος & κερδῷος, id eſt, Mercurius & Lucrinus. Επιτέτριψαι.] Scholiaſtes Græcus hanc vocem putat accipiendum ἐπὶ κατάρᾳ, quem ego ſecutus diris deuotum dixi & perditum. Nam Grammatici ἐπιτέτριψαι illam ἀπόλεσαι exponunt. Sed miror quod ille gloſſographus ait hoc verbi interdum ἐπὶ ὑπερηφανίᾳ τάττεσθαι, mihi enim hoc non fit veriſimile, legebámque ἠμπορίᾳ non ὑπερηφανίᾳ, G nam θρύπτεσθαι eſt σεμνύνεσθαι. Tamen ſuſpendo arbitrium, & quia apud Sudam inuenio θρύψομαι pro συντριβήσομαι, iam deſino mirari, & vnam vtriuſque verbi originem eſſe puto, præſertim cùm ſciam hęc verba modò per ι, modò per υ ſcribi ſolere. Ες χοιρίδιον.] Qui ſacris initiabantur neceſſe erat, vt porcello rem diuinam facerent. Huius ritus cauſſam arceſſendam ſuſpicor à Præſiis

Cretẽſibus populis apud quos ſacris initiati ſuem immolabant, vt videre eſt apud Athenæum in cõuiuiis philoſopheis. Fabulantur enim ſuem olim præbuiſſe mammam Ioui, & grunnitu ſuo feciſſe ne infantis vagitus audiretur. Propterea magna ſuem veneratione coluerunt cretenſes, & in ſue operari ſunt arcanum ſacrificium, imò ſuis carnes non eſitant. Vide Dipnoſophiſtam illum lib. IX. quem obiter illic emendandum puto cùm ait, καὶ οὓς τῶν κριῶν διαίβαντο, lego enim καὶ ὑὸς κριῶν οὐ διαίβαντο. Nam οὓς tranſpoſita litera ὑός. Sanè prima ex ſuibus data eſt hoſtia, aptum enim & idoneum ad ſacra illud animal, vel ipſum etymon arguit. Sus quaſi thus, vt teſtantur Athenæus, & clemens Alexandrinus in Stromatis, ὗς, quaſi θῦς. nam θύω macto & ſacrifico, quia ad θυσίας accõmodum vt dixi. Quod etiam doctiſſimo Varroni viſum eſt in libris de re Ruſtica, cùm ait Pecoris immolandi initium ſumptum à ſuillo.

Σχόλια. Ω Ζεῦ κεραυνοβρόντα.] ἔπτο ὁ Ερμῆς φησὶν ἐπιβοώμενος τὸν Δία διὰ τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβεῖν τοὺς ἀνασπῶντας τὴν εἰρήνην. Ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν.] γέλωτος χάριν τοῦτο, ἵνα δείξῃ καὶ τοὺς θεοὺς ἡδομένους ὑπὸ κνίσματος. Αμαλδυνθήσομαι.] εἰκὴ κατεῖπε ταῦτα τὰ τραγῳδήματα οὕτως ὑμῖν καὶ διαβάλλει. τετορήσω ἀντὶ τοῦ τρανώσω, ὃ ἔστι δηλώσω. τορῶς γὰρ τρανῶς καὶ σα-

A φῶς, ἐπὶ τοῦ ἐς δὲ τραγικὴν λέξιν ἐξέβαλε. τὸ δὲ ἀμαλδυνθήσομαι, ἀντὶ τοῦ ἀφανισθήσομαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πρὸς τοὺς παρ' Ομήρῳ ἔξης συμβάντας τείχους ἀμαλδυνώσας, ἀντὶ τοῦ ἀφανίσας.

Bisetvs. Λακήσομαι δὲ, μείζον μᾶλλον τοῦ λακεῖν, ὁ κατὰ τὸν Εὐστάθιον οὐχ ἁπλῶς τὸ φωνεῖν, ἀλλὰ λακεῖν οἱ τραγικοὶ διθυραμβικώτερον ἀντὶ χρῶνται, ὡς ἐν Πλούτῳ,

Ο Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων,

B Αλλ' ὁποῖόν τινα ἦχον ἀψύχων σωμάτων δηλοῖ.

CHR. Πρὸς τῶν κρεῶν.] Iocularitter & conuenienter riſui excitando: cùm enim modò dixerit, πρὸς τῶν θεῶν, neque quicquam hac obſecratione profeciſſet, addidit maiorem cum alluſione πρὸς τῶν κρεῶν, vt nidore carnium munerúmque oblatione delectari Mercurium ſperemus, potiùs quã obteſtatione deorum. Αμαλδυνθήσομαι.] cum C affectatione verbum hoc vſurpat, vt duo ſequentia τετορήσω & λακήσομαι verè Tragicum ſpirantia maioriſque audaciæ quàm ſpiritus. Videtur autem inde Æſchulum ridere, qui hos verborum ſcopulos diligit, & poeta eſt verè στομφάζων, quippe duobus verbis idem ſignificantibus ad faſtidium vſque ſæpè vtitur, quo nomine reprehenditur ab Euripide in Ranarum fabula.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΧΟΡΟΣ, Ερμῆς.

D

TRYGÆVS, CHORVS, Mercurius.

Διπλῆ ἐκ στίχων, κε΄ κῶλα ιζ΄.

Biset. Ο Τρυγαῖος τὸν χορὸν σιγῶντα, καὶ ἐκπεπληγμένον ὁρῶν θαρσύνει, καὶ μηκέτι σιωπᾶν, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας λαλεῖν κελεύει. τὸν δὲ Ερμῆν ἱκετεύοντας αὐτοῖς ἵλεων ὑπάρξαι ποιεῖ.

Τρ. Μὴ νῦν λακήσῃς, λίσσομαί σ' ὦ 'ρμίδιον.
E Εἴπατέ μοι, τί πάσχετ' ἄνδρες, ἕστατ' ἐκπεπληγμένοι,
Ω πόνηροι, μὴ σιωπᾶτ', εἰ δὲ μὴ, λακήσετε.
Χο. Μηδαμῶς ὦ δέσποτ' Ερμῆ, μηδαμῶς, μὴ μηδαμῶς,
Εἴ τι κεχαρισμένον
Χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ γε κατεδηδοκώς,
Τοῦτο μὴ φαῦλον νομίζων ἐν τῷδε τῷ πράγματι.
F Τρ. Οὐκ ἀκούεις οἷα θωπεύουσί σ' ὦ 'ναξ δέσποτα.
Χο. Μὴ γένῃ παλίγκοτος τις ἀντιβολοῦσιν ἡμῖν γε,
Ωστε τήνδε μὴ λαβεῖν,
Αλλὰ χάριζ' ὦ φιλανθρωπότατε καὶ μεγαλοδωρότατε δαιμόνων.
G Εἴ τι Πεισάνδρου βδελύττει τοὺς λόφους καὶ τὰς ὀφρῦς,
Καί σε θυσίαισιν ἱεραῖσι προσόδοις τε μεγάλαισι διὰ παντὸς ὦ
Δέσποτ' ἀγαλοῦμεν ἀεί.

TRY. Ne clamites nunc, Mercurille, quæſo te,
Dicite, ô gens dura quid ſtatis ſtupore perciti?
Quid, malum, vos nunc ſiletis voce cùm intenta eſt opus?
CH. Haud ita ô Rex apage Mercuri, haud ita, haudquaquam hoc placet,
Si volupe quid tibi
Obtulimus appoſuimúſque tenerum ſuculum,
Quicquid hic ſtudemus exſequi, boni tu conſulas.
TRY. Audin' vt ſermone mulcent lacteo te Rex, here?
CH. Auffer iracundiam nec ſupplicantes deſere,
Da ſemel prehendere hanc,
Huc & adhibe ô Deûm
Poplicola, munifice,
Maxime, fauentiam:
Si quid heu Piſandri abominaris altos ſpiritus,
Sacrificiis & ſacris
Tum reditibus variis
Semper here Mercuri
Te colimus interea.

BISETVS. Σ' ὦ 'ρμίδιον.] τὸ πλῆρες, σὺ ὦ Ἑρμίδιον.

CHR. Ω 'ρμίδιον.] Per ὑποκόρισμα pro ὦ Ἑρμίδιον. sed quod ait εἰπέ μοι, malim μὴ, pro μὴ εἰπὲ, vel vt cogat eum negare ſe Ioui indicaturum, Dic tantum Non. Alludit autem poſt in finalibus ſyllabis cùm ait Ἑρμῆ μηδαμῶς μὴ μηδαμῶς, omnino ad mouendum riſum. Tamen ferri poteſt τό μοι, vt alloquatur chorum. Teleclides autem vt initio diximus dixit, ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ κάπηλε τῶν θυλημάτων.

Σχόλια. Εἰπέ μοι.] ὁ Τρυγαῖος πρὸς τὸν χορὸν στραφεὶς ταῦτα λέγει. τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἑτερόστροφα. καὶ εἰσὶ στίχων ἢ κώλων ιζ, ὧν οἱ πρῶτοι δύο καὶ ὁ τῆς στροφῆς α'. τροχαϊκοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι. τὸ δ παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν. ὁ γ παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος ὁ δ' καὶ ὁ ἑξῆς καὶ οἱ α' ς τῆς δευτέρας στροφῆς ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὰ δ' ἄλλα παιωνικὰ διῤῥυθμα. ἐπὶ τῶν θέσεων παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τελευταίῳ κώλῳ, δίεσιν. τ' ἀγλαοῦμεν ἀεὶ. δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου. ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Ω πόνηροι.] ὦ ἐπίμοχθοι. ἐπιτιμᾷ δὲ αὐτοῖς, ὡς νῦν σιωπῶσι, δέον αὐτοὺς ἐν καιρῷ λαλεῖν. Εἴτι κεχαρισμένον.] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. Τοῦτο μὴ φαῦλον.] μὴ εὐτελὲς νομίζων τὸ χοιρίδιον τυχεῖν ἐν τῷ λαβεῖν ἡμᾶς τὴν εἰρήνην. Μὴ γένῃ παλίγκοτος.] ἀντὶ τοῦ ἐναντίος. μὴ ἐξ ὑποστροφῆς ὀργισθῇς πάλιν καὶ μετανοήσῃς, ἐφ' οἷς ἡμᾶς εὐεργετῆσαι προθυμεῖται καὶ διανοῇ. Εἴτι Πεισάνδρου.] ἴσως εἰρωνεύεται. ἐπὶ δειλίᾳ γὰρ ἐκωμῳδεῖτο παρὰ πολλοῖς. Ἀγαλοῦμεν ἡμεῖς ἀεί.] ὅτι περιττὸν τὸ ἀεὶ, ἤρκει γὰρ εἰπεῖν διαπαντός. ἀγαλοῦμεν δὲ

A ἐπικοσμήσομεν. ἴσως δὲ ταυτολογίᾳ ἐχρήσατο, τὴν διηνεκῆ τὸν εὐεργεσίαν δεῖξαι θέλων.

CHR. Εἰπέ μοι.] Qui ſequuntur verſus ſeptem & decem ſunt de genere ἑτεροστρόφων, Tres priores Trochaici ſunt Tetrametri Acatalectici, Quartus Pęonicus dimeter Catalecticus. Quintus Pæonicus tetrameter Acatalect. Hi faciunt primam Stropham. Altera ſtropha conſtat ex tribus Tetrametris Trochaicis Acatalect. Cæteri ſunt Pæonici διῤῥυθμοι. Nos verſus verſibus reddidi-
B mus, & numeris numeros, elegantiam tantùm abdidimus. Ω πονηροὶ] Hîc τὸ πονηρὸν, eſt ἐπίμοχθον, ærumnoſum. Caſtigat autem ipſos ruſticos, vel ſpectatores potius qui tacebant quo tempore loquendum. Εἴτι κεχαρισμένον.] Ex Homero εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. Eſt autem iſtud commemoratio beneficij, vel potius exprobratio, vt ait comicus Afer Latinę dictionis eligentiſſimus. τοῦτο μὴ φαῦλον.] Verſum hunc oportet eſſe primo huius ſtrophæ ſimilem, id eſt, Tetrametrum Tro-
C chaicum integrum, ſed claudicat tamen: vt fulciatur legerem, ἔν γε τῷδε πράγματι. Sic & verſu proximum ſequente legerem ἀντιβολοῦσ' ἡμῖν γε. Ἀγαλοῦμεν ἀεί.] Videtur Scholiaſtes legiſſe ſuperius ἀγλαοῦμεν, ſed ἀγάλλειν melius, eſt enim ornare & mactare laudibus, quanquam vna vtrique originatio, ſed traiiciuntur ſæpe litteræ. Vſus autem eſt ταυτολογίᾳ, cùm ait ἀεὶ, dixerat enim διὰ παντὸς, ſed voluit fortaſſis oſtendere beneficium memorabile, neque intermoriturum.
D

ΣΥΣΤΗΜΑ ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων κς'.

Τρ. Ἴθ' ἀντιβολοῦσ' ἐλέησον αὐτῶν τὴν ὄπα,
Ἐπεί σε καὶ τιμῶσι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.
Ερ. Κλέπται γάρ εἰσι νῦν γε μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.
Τρ. Καί σοι φράσω τι πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα,
Ὃ τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.
Ερ. Ἴθι δὴ κάτειπ', ἴσως γὰρ ἂν πείσαις ἐμέ.
Τρ. Ἡ γὰρ σελήνη χ' ὁ πανοῦργος ἥλιος,
Ὑμῖν ἐπιβουλεύοντε πολὺν ἤδη χρόνον,
Τοῖς βαρβάροισι προδίδοτον τὴν Ἑλλάδα.
Ερ. Ἵνα τί δὴ τοῦτο δρᾶτον; Τρ. Ὅτι νὴ Δία.
Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν θύομεν. τούτοισι δὲ
Οἱ βάρβαροι θύουσι. διὰ τοῦτ' εἰκότως,
Βούλοιντ' ἂν ὑμᾶς πάντας ἐξολωλέναι,
Ἵνα τὰς τελετὰς λάβοιεν αὐτοὶ τῶν θεῶν.
Ερ. Ταῦτ' ἄρα πάλαι τῶν ἡμερῶν παρεκλεπτέτον,

TRY. Miſerare eorum verba ſupplicia obſecro,
Nam te colunt plus quàm ſolebant antidhac.
E *MER. Furaciores nempe ſunt quàm erant prius.*
TRY. At ponderis rem maximi dicam tibi,
Omnes ſtatuta quæ grauis contra Deos.
MER. Age expedi, ſis. forſitan perſuaſeris.
TRY. Nam Luna iampridem atque ſol nefarius
Conſilia veſtrum moliuntur in caput,
F *Qui Græciam omnem prodiderant barbaris.*
MER. Quianam iſta faciunt? TR. quòd ſolemus per Iouem
Litare vobis ſubq́; placare, ijs ſolent
Voluntq́; barbari: inde iure poſtulant
Omnes ſemel nos funditus perbitere
Quò nempe ſacra cælitum cedant ſibi.
G *MER. Ergo dierum hinc illa diminutio,*

Σχόλια. Ἴθ' ἀντιβολοῦσ'] σύστημα ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἐκ στίχων ἰαμβείων κς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἐλέησον αὐτῶν τὴν ὄπα] ἀντὶ τοῦ ἐποίκτειρον αὐτῶν τὰς εὐχὰς καὶ τὰς λιτάς. καὶ ἐπάκουσον ὑμῶν οὐ φιλανθρωπότατε. Κλέπται γὰρ νῦν εἰσι] παρ' ὑπόνοιαν. ἐπαίζει δὲ ὡς τοῦ Ἑρμοῦ χαίροντος τοῖς κλοπαῖς. οὕτως γοῦν πρὸς

ρούμεθά σε τιμᾶν φασίν, ὅτι ζηλωταὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐσόμεθα τῶν σῶν, καὶ μᾶλλον ἢ πρότερον τῶν κλοπαῖς προσέξομεν. ἐν δὲ τῷ προσθεῖναι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ, ἐπ' ἀμφοτέροις διέβαλεν, ὅτι καὶ πρότερον ἔχαιρον καὶ νῦν ἐπιδώσουσι μᾶλλον. εἴρηται δὲ εἰς τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλὰ κλέπτοντας.

CHR. Κλέπτονται γὰρ αἰεί] Tangit omnino mores Athenienſium rapto & furto gaudentium, quique ſciunt, quæ bona ſunt, ſed facere nolunt.

Σχόλια. Τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῖς θεοῖς βουλεύεται. Ἡ γὰρ σελήνη χ' ὁ πανοῦργος.] τοῦτο λέγει διὰ τὰς ἐκλείψεις καὶ τὰς ἄλλας διοσημείας, τὰς κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον γενομένας. Τοῖς βαρβάροις προδίδοτον.] δοκοῦσι γὰρ οἱ βάρβαροι, τούτους μάλιστα θεραπεύειν τῶν θεῶν. σαφῶς δὲ ἐν παραβολῇ προσώπων, εἰς διάνοιαν προσάγει τοὺς ἀκούοντας. λεληθότως δὲ δείκνυσι πάλιν, ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ τοὺς Ἕλληνας τῇ οἰκείᾳ διαφθείρεσθαι στάσει. Τούτοιν δέ.] οἱ βάρβαροι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην τιμῶσιν, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. εὐφυῶς δὲ πάλιν εἰς ὁμόνοιαν αὐτοὺς προτρεπόμενος, δείκνυσιν ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ, τοὺς Ἕλληνας διὰ στάσεις ἀλλήλους διαφθείρειν. ἐπιεικῶς δὲ οἱ βάρβαροι τόντε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην θεῶν μᾶλλον πάντων σέβουσι. διὰ τοῦτο καὶ τὴν Δῆλον καὶ τὴν Ἔφεσον οὐ διελυμήναντο. ὁ μὲν γὰρ ἥλιος, Ἀπόλλων ἐνενόμιστο. ἡ δὲ Ἄρτεμις σελήνη. Ἵνα τὰς τελετὰς αὐτοὶ λάβοιεν.] ἀντὶ τῶν ἀπολλυμένων καὶ τῶν βαρβάρων αὐτοῖς θυόντων. παρατηρητέον δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ τὰς θυσίας, κεῖται τὰς τελετάς. Ταῦτ' ἄρα πάλαι] συντίθεται ὁ Ἑρμῆς καί φησιν. ὅτι διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἥλιος παρέκλεπτε τῶν ἡμερῶν, ἡ δὲ σελήνη τοῦ κύκλου. ἐπειδὰν γὰρ ἴσαι αἱ ἡμέραι καὶ οἱ μῆνες γίνωνται, ἔκλειψις γίνεται. τὸ συμφύσει γινόμενον ἐκλέπτειν ἀπεπαίζων.

CHR. Ὑμῖν ἐπιβουλεύουσι.] Optimus & doctiſſimus vir Nicolaus Faber Pariſienſis, qui senecæ vetuſtate laborantis & ruentis audit iamdudum refector & tibicen, perſuaſit mihi aliquando, vt mutarem τὸ ὑμῖν in ἡμῖν. Quam ego lectionem hominis cauſa iudicio multum valentis, & me longè ſuperantis, libenter amplector. Etſi defendi poteſt altera, quòd dixerit paulò antè indicaturum ſe facinus magni momenti, quod concipitur aduerſus Deos omnes. Τούτοιν δ' οἱ βάρβαροι] Barbari Solem & Lunam maximoperè colunt. Propterea Delo & Epheſo pepercerunt cùm Græciam vaſtarent. Sol enim Apollo, Diana Luna, Tamen apud curtium libr. 4. sol eſt Grȩcorum, Luna Perſarum. Hic veró bonus ciuis Ariſtophanes tacitè innuit, creſcere barbaros ex inteſtina Græcorum diſcordia, & hos in perniciem ruere, illos in floris cacumen ſurgere. Nihil enim eſt quod magis regni aut populi res infirmet, ac ſeditio ciuilis aut popularis, vt præclarè maximus Philoſophus cenſuerit in Politicis hanc ſententiam, ἀθῷοις τὸ στασιάζον. Hac profectò imagine compelli debet noſtra Gallia, ad quam verè referre poſſumus, quod ſapientiſſimus heros, diuus Iulius cæſar scaliger, de Italia cecinit hoc verſiculo, Hȩc vt ſibi ne ſeruiat, exteríſne ſeruit? Παρακλέπτετον] Alludit ad Eclipſes, & ſigna quȩ tempore belli Peloponneſiaci notata ſunt, ſed ludit cùm de rebus quæ neceſſario & ſecundùm naturam fiunt, κλέπτειν vſurpat. Sic cùm ait ἁρματωλίας, delicta & furta Athenienſium intelligit, & voluit ἁμαρτωλίας, quas per Lunæ currũ curſúmq; innuit.

Καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ' ἁρματωλίας.
Τρ. Ναὶ μὰ Δία. πρὸς ταῦτ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ ξύλλαβε,
Ἡμῖν προθύμως τήνδε καὶ ξυνέλκυσον,
Καί σοι τὰ μεγάλ' ἡμεῖς Παναθήναι' ἄξομεν,
Πάσας τε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
Μυστήρι' Ἑρμῆ, Διιπόλει', Ἀδώνια,
Ἄλλαι τέ σοι πόλεις πεπαυμέναι κακῶν,
Ἀλεξικάκῳ θύσουσιν Ἑρμῇ πανταχοῦ,
Χἄτερ' ἔτι πόλλ' ἕξεις ἀγαθά. πρῶτον δέ σοι
Δῶρον δίδωμι, τήνδ' ἵνα σπένδειν ἔχῃς.
Ερ. Οἴμ' ὡς ἐλεήμων εἴμ' ἀεὶ τῶν χρυσίδων.

Et praua detrita orbita aurigatio.
TR. Ita eſt, amice Mercuri, quare lubens
Simul extrahe iſtam, & adiuua nos, ſi potes:
Tum tibi feremus maximas Quinquatrias,
Et ſacra diuis attributa cæteris,
Myſteria omnia, Dypolia, Adonia,
Tum ciuitates cætera functæ malis
Vbique ſacra liberatori ſuo
Facient tibi Herme, plurima bona te manent.
En primus hancce muneri, vt libes, fero.
ME. Pateris & auro ſemper heu ſum infirmior.

Σχόλια. Τὸ ἁρματωλίας.] οὕτως ἡ γραφή. μέμνηται Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ ια'. καὶ Φρύνιχος ἐν τῇ σοφιστικῇ παρασκευῇ, οὕτω τιθεὶς τὴν λέξιν. δῆλον δὲ εἰπεῖν ἀπὸ ἁμαρτίας, ἀντὶ τοῦ ἁμαρτάνοντες, εἶπεν ὑφ' ἁρματωλίας, ἀντὶ τοῦ φειδόμενοι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν. ἄλλως. τῆς τῶν ἁρμάτων ἡνιοχείας. Καί σοι τὰ μεγάλα] οὐχ ὡς καὶ μικρῶν ὄντων τοῦτό φησιν. ἀλλ' αὔξων τὴν χάριν. τῇ δὲ Ἀθηνᾷ ἤγετο διὰ πέντε ἐτῶν. ὅτι καὶ ἡ ναῦς ἐπὶ γῆς πλέει παρ' αὐτοῖς. σοί φησιν ἄξομεν τὰ Παναθήναια καὶ οὐ τῇ Ἀθηνᾷ, ἐὰν τῆς εἰρήνης τύχωμεν διὰ σοῦ. Πάσας τε τὰς τελετάς.] καὶ τοῦτο πρὸς τὰς ἄλλας τελετάς. σαφέστερον δὲ ἐν τούτοις μᾶλλον, ὅτι οὐ διεγνωσμένως ἐπὶ τῶν θυσιῶν εἴρηκε. Τὰς τῶν θεῶν.] τὰ τῇ Δήμητρι καὶ Κόρῃ ἀγόμενα, καὶ ταύτας φησὶν ἄξομεν, ἀλλὰ σοί, ὥσπερ καὶ τὰ Παναθήναια. Διιπόλεια δὲ ἑορτὴ Ἀθήνησιν ἐν ᾗ Πολιεῖ Διὶ θύουσι σκιρροφοριῶνος τετάρτῃ ἐπὶ δέκα. ἔστι δὲ ἀπομίμημα τῶν παλαιῶν καὶ τῶν κατὰ τοὺς βοῦς συμβάντων. Διιπόλει' Ἀδώνια.] τὰ Διιπόλεια τῷ Διί, τὰ Ἀδώνια, τῷ Ἀδώνιδι καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ. Ἄλλαι τέ σοι πόλεις.] τοῦτο φησίν, ἵνα μὴ δόξῃ καταισχύνειν τὸ ἀξίωμα τῶν Ἀθηναίων, ὡς διὰ τὸ ἀποκαμεῖν μόνον ἐρώντων τῆς εἰρήνης. οὐ μόνον γὰρ αὐτοί φησι τὸν Ἑρμῆν τιμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις τῆς εἰρήνης τυγχάνουσαι, διὰ τὸ χρησιμεύειν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλεξικάκῳ.] καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Ἡρακλεῖ μόνῳ σοὶ ἐπιθύσομεν. ἀλεξίκακος γὰρ Ἡρακλῆς παρ' ἀνθρώποις ἐτιμᾶτο. καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἡρακλέα ἀλεξικάκους τιμῶσι. φησὶν οὖν. οὔτε Ἀπόλλωνι οὔτε Ἡρακλεῖ θύσομεν ὡς ἀλεξικάκοις, ἀλλὰ σοί. Δῶρον δίδωμι.] τοῦτο παρὰ τὴν γραφήν. τοῦτο γὰρ εἰπὼν δίδωσιν αὐτῷ φιάλην χρυσῆν. Οἴμ' ὡς ἐλεήμων.] δέον εἰπεῖν ἥδιον, φησὶν ἐλεήμων. χρυσίδα δέ, τὴν φιάλην. παρ' ὑπόνοιαν δὲ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τῆς πόλεως εἰμὶ ἀεὶ καὶ ἐλεήμων. ἢ τῆς Ἑλλάδος. ἢ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε τῶν χρυσίδων, διὰ τὴν χρυσῆν φιάλην.

CH. Καί σοι τὰ μεγ.] Inter omnimoda cõmoda quȩ

pax inuehere ſolet, etiam ſunt ludi & ſpectacula quæ exhibet. Talem Pacem deſcribit Homerus Il. σ. per priorem vrbem quam ſculpſiſſe Vulcanum ait, in Achillis clypeo. Hic autem Græcus ſcholiaſtes cenſet magnas illas Quinquatrias (agebantur enim quinto quoque anno, & fruſtra eſt Chariſius, qui quinquare pro luſtrare accipit) ſic vocari ad gratiæ amplificationem, non ad differentiam minorum. In quo fugit eum ratio, nam & magna dicebantur, & parua: μικρῶν παναθηναίων meminit Menander Hypobolimæo citante Suda: ſic magna & parua erant Theſmophoria ex Theſei inſtituto, de quibus legendi Plutarchus & Arnobius. Ταῖς τοῖν θεοῖν.] Ad Cererem & Proſerpinam quæ κόρη dicitur, referunt Græca Scholia: ſed ego putem generaliter ad omnes deos. Διϊπολίεια.] Vt Mineruæ præcipuum honorem & cultum Athenienſes tribuebant, ſic magnum Iouē inter alia cognomina venerabantur πολιέα, ſiue πολιοῦχον (& Minerua hac etiam laude indigitabatur) Hinc dies ei ſollennes Pandia, Diaſia, Diipolia, quæ peragebantur 14. die Scirrophorionis menſis. Ac Diipolia iſta erant imitamenta, vt ait Scholiaſtes, vel vt ait Heſychius, monumenta τοῦ πελάνου καὶ τοῦ βοός. Hoc quale ſit, diſertè deſcribitur à Pauſania in Atticis, ait enim in Poliei Iouis ara ordeum tritico permiſtum (πέλανος eius generis erat) appoſitum, bouémque ad ſacra comparatam, accedere ad aram, & fruges illas attingere. Οἴμοι ὡς ἐλεήμων.] Muneribus placari etiam deos, teſtatur illud, δῶρα θεοὺς πείθει. Hic præter expectationem dixit ἐλεήμων τῶν χρυσίδων pro ἀεὶ τῶν. ſemper, inquit, vincunt me aurea munera. Sed expectabatur aliud, nempe, Miſeret me ſemper vrbium aut hominum. Vt autem argenteæ phialæ ἀργυρίδες, ſic aureæ χρυσίδες vocatæ antiquitus: vel per ὑποκορισμὸν dixit pro auro, vt in Babyloniis idem Comicus χρυσιδάριον vſurpauit ἀντὶ τοῦ χρυσοῦ. Solent enim quod ſuauiſſimum eſt veteres ὑποκορίζεσθαι. Vnde apud Tranquillum in vita fatui Imperatoris: Rogo, inquit, quid dulcius offula? Tamen altero ſenſu χρυσίδας vſurparunt Pherecrates & Cratinus, ſed tamen ſuſpicor alluſum ad meretrices. Nam chryſis nomen puellare Comicum ſatis notum, & Venus ipſa χρυσῆ dicitur, imò ſi credimus Heſychio indigitabatur in Cypro & Chalcedone Venus ἐλεήμων. Notat Suidas hoc loco τὸ ἐλεήμων, eſſe triſyllabum, & contrahi ε, cum η. Quod notaſſe ſuperuacuum eſt, neque enim tam religioſè numeris ſe aſtringit liberrimus Comicus, vt Anapæſtis curet parcere in hac ſede, quibus frequentiùs vtitur quàm ipſis Iambis. ſed obſeruatio Græculi cuiuſdam eſt Scholaſtici ſyllabarum captatoris, aut quem eſſe dicemus ipſum Sudam? nam mihi nomen Sudæ vel Suidæ barbarum videtur, neque ſcio an hac appellatione aut Lexicon, aut viri nomen intelligatur. Feciſſet ſaltem quod his temporibus Bibliothecarum conſarcinatores facere amant, vt ipſe vitam ſuam patriámque ſuo de claris viris Catalogo Alphabetico recenſuiſſet. Sanè enim nomen autorem non habet quod ſciam.

BISETVS. Διπλῆ ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ε. μεθ' οὓς β. ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. εἶτα δύο κῶλα. ὧν τὸ μὲν, ἐκ διπλοῦ σπονδείου. τὸ δὲ, ἐκ σπονδείου καὶ τροχαίου, ἀμφότερα διπλᾶ.

Ὑμέτερον ἐντεῦθεν ἔργον ὦνδρες, ἀλλὰ ταῖς ἄμαις
Εἰσιόντες ὡς τάχιστα τοὺς λίθους ἀφέλκετε.
Χο. Ταῦτα δράσομεν, σὺ δ' ἡμῖν ὦ θεῶν σοφώτατε,
Ἅττα χρὴ ποιεῖν, ἐφεστὼς φράζε δημιουργικῶς.
Τἄλλα δ' εὑρήσεις ὑπουργεῖν ὄντας ἡμᾶς οὐ κακούς.
Τρ. Ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως
Ἔργῳ φιαλοῦμεν εὐξάμενοι τοῖσι θεοῖς.
Ἑρ. Σπονδὴ σπονδή.
Εὐφημεῖτε εὐφημεῖτε.

Vos viri hoc incumbite atque adeſte, cúmque vectibus
Limine occupato ſaxa quàm citò diuellite.
CH. Iſta fient: At Deorum ô diue ſolertiſſime
Impera quid factu opus ſit, Architecte, præſidens,
Cætera haud malos te habere ſubminiſtros arbitror.
TRY. Age pateram tu ſuſcipe actutum, vt deinde
Ritè ordiamur ſacra libantes prece.
MER. Liba liba.
Iam linguis fauete quiſque.

Σχόλια. Ὑμέτερον ἐντεῦθεν.] διπλῆ καὶ ἐν εἰσθέσει στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. εἶτα ἐν εἰσθέσει παρὰ τοῖς τετραμέτροις στίχοις ἰαμβικοὶ β. καὶ ἐκθέσει κῶλα β. ὧν τὸ μὲν ἐκ διπλοῦ σπονδείου, τὸ δὲ ἐκ τοῦ δευτέρου τροχαίου καὶ αὐτὸ διπλοῦ. τὰ δὲ ἑξῆς ἰαμβικὴν μένει τὴν ὑπόθεσιν δι' ἧς πᾶς καὶ κατάγει τοῖσιν καλῶς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Ἑρμῆς δὲ ταῦτα παρακελεύεται. ταχέως δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μεταβαλλόμενον τὴν προαίρεσιν ἵνα μᾶλλον αὐτὸν δείξῃ ἥδονα τοῦ λήμματος. Δημιουργικῶς.] ἀντὶ τοῦ τεκτονικῶς. τοὺς γὰρ τέκτονας, δημιουργοὺς ἔλεγον. Ἄγε δὴ σὺ ταχέως] ἄγε φησὶ πρότερον σπεῖσον τοῖς θεοῖς. ἵνα οὕτω τοῦ ἔργου ἁψώμεθα. Ἔργῳ φιαλοῦμεν.] ἀντὶ ἐπιθύωμεν τῇ φιάλῃ ἐπὶ τῷ ἔργῳ. ἢ ἔργῳ ἐπιβαλοῦμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν. εἴρηται δὲ καὶ ἐν τοῖς Σφηξί. παίζει δὲ παρὰ τὴν φιάλην τὴν δῶρον αὐτῷ δοθεῖσαν. ἢ ὅτι φιαλεῖν κυρίως ἐπὶ τὸ ἄρχεσθαι πράγματος. ἄλλως. τοῦ ἔργου ἐπιλαβώμεθα καὶ προθυμηθῶμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν καὶ σπείσωμεν καὶ εὐφρανθῶμεν. Σπονδὴ σπονδή.] ταῦτα ἀξιοῖ τὸν Ἑρμῆν λέγειν σπένδοντα.

CHR. Ὑμέτερον.] Sequuntur quinque Trochaici Tetrametri catalectici, quorum ἔκθεσιν ſequuntur Iambici duo, mox verſiculi duo, prior ex duobus ſpondeis: alter ex binis Trochæis, poſt redit ad Iambicos: legerem autem potius ὑμέτερον δ' ἐντεῦθεν, vel ὑμὸν ἐντεῦθεν. Fecit autem Ariſtophanes, Mercurium ſtatim conſilium prius mutantem, & contra quod pertendebat de Pacis extractione ſolicitum, vt oſtendat eum victum à patera aurea. Φιαλοῦμεν.] Verbum hoc videtur qui- A buſdam ab Ariſtophane nouatum: Sed non ita eſt, nam antiqui vſurparunt, pro ἐπιβάλλειν τῷ ἔργῳ, cùm accingunt ſe ad opus. Hom. αὐτὸς γὰρ ἐφίαλλε τὰ δ' ἔργα. Idem Comicus noſter in Veſpis, εἰδὼς φιαλεῖς οὐδ' ὅτι, etſi illic intelligitur cacephaton. Grammatici φιάλην dictam putant quaſi πιάλην, quaſi liceat inde πιεῖν ἅλις. Ego putem φιαλεῖν primum dictum de libatione phialæ, inde traductum ad opus quodlibet, quòd qui incipit videtur de- B libare.

BISETVS. Διπλῆ ἐν στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων.

Τρ. Σπένδοντες εὐχόμεσθα, τὴν νῦν ἡμέραν,
Ἕλλησιν ἄρξαι πᾶσι πολλῶν κἀγαθῶν,
Χ' ὅς τις προθύμως ξυλλάβοι τῶν χοινίων,
Τοῦτον τὸν ἄνδρα μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.
Χο. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ διάγειν με τὸν βίον,
Ἔχονθ' ἑταίραν, καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.
Τρ. Ὅς τις δὲ πόλεμον μᾶλλον εἶναι βούλεται,
Μηδέποτε παύσασθ' αὐτὸν ὦ Διόνυσ' ἄναξ,
Ἐκ τῶν ὀλεκράνων ἀκίδας ἐξαιρούμενον.
Χο. Κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν, σοὶ φθονεῖ
Εἰς φῶς ἀνελθεῖν, ὦ πότνιά γ' ἐν ταῖς μάχαις,
Πάσχοι γε τοιαῦθ' οἷάπερ Κλεώνυμος.

TRY. Libamus & precamur hunc lætum diem
Lucere Græcis proſpera omnia omnibus,
Funeſq́; quiſquis hos lubens prehenderit,
C *Nunquam ille clypeum aut arma miles induat.*
CH. At pace vitam me iuuet producere,
Dum teneam amicam & ſuſcitem carbunculos.
TR. Pro pace quiſquis eſſe bellum maulet,
Indeſinenter vellat ex cubitis ſuis
O diue Liber ſpiculorum cuſpides.
CH. Quòd ſi ordines quis poſtulans ſe ducere
D *Dius tibi auras luminis Diua inuidet,*
In prælio alter ille ſit Cleonymus:

Σχόλια. Σπένδοντες εὐχόμεσθα] δοκεῖ διὰ τούτων αἰνίττεσθαι τὴν ὑπὸ Μελησίππου λεχθεῖσαν ἀπειλήν. ἐν ἀρχῇ γὰρ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου πεμφθεὶς πρεσβευτὴς ὁ Μελήσιππος ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς οὐχ ὑπήκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἠξίου ἀπαλλάττεσθαι λοιπὸν καὶ γενόμενος ἐπὶ τοῖς ὁρίοις εἰπεῖν, ὡς ἥδε ἡ ἡμέρα πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν τοῖς Ἕλλησιν ἄρξει. ἐπεὶ οὖν τοῦ πολέμου λοιπὸν ἀπαλλαχθήσεσθαι ἔμελλον, εἰς τοὐναντίον πάλιν ὁ ποιητὴς μετέστρεψε τὸν λόγον τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κδ. ὧν τελευταῖος, ὑπότεινε δὴ πᾶς. Ξυλλάβοι τῶν χοινίων.] ἀντιλαμβάνοιτο σχοινίοις γὰρ αὐτὴν κατεχωσθεῖσαν ἀνεῖλκον. Μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.] μηκέτι πανοπλίαν βαστάζειν. ἀντὶ τοῦ ἀπεῖναι τῶν κακῶν τοῦ πολέμου. χρησίμως δὲ νῦν ἀντιπαρατίθησι τοῖς τοῦ πολέμου δυσχερέσι, τὰ τῆς εἰρήνης ἡδέα, προτρεπόμενος καὶ εἰς ἔρωτα αὐτοὺς φέρων αὐτῆς. Καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] ἀντὶ τοῦ ζωπυροῦντα τοὺς ἄνθρακας. διὰ ἐν ἀγρῷ διατρίβοντα. ἐπεὶ οὗτοι ὀπτῶσι βαλάνους καὶ σκαλεύουσι τοὺς ἄνθρακας ἐν τῷ ὀπτᾶν. ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, ἄνθρακας λέγει. Ὅς τις δὲ πόλεμον.] δύο πρόσωπα ταῦτά φησιν. ὧν ὁ μὲν εὔχεται, ὁ δὲ ἕτερος ἀκόλουθα τῇ εὐχῇ καταρώμενος λέγει. Ἐκ τῶν ὀλεκράνων.] ὀλέκρανον τινὲς τὸν ἀγκῶνα. ἢ τὸ ἐπὶ καμπῇ τῆς χειρὸς ὀξύ. ἐπειδὴ ἴσως δὲ ὁ τόπος ἐπίκειται τοῖς τρωθεῖσιν εἰς αὐτόν. ἄλλως. ἀκίδας τὰ βέλη λέγει. ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον τί ποτε αὐτῷ ταῦτα βούλεται. οὐ γὰρ τοξόται οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ τῇ σταδίᾳ μάχῃ μᾶλλον χαίροντες. ὀλέκρανα δὲ λέγονται, τὰ τῶν ὠλένων κρανία. τουτέστι τῶν χειρῶν. δῆλον δὲ ὅτι τὸ ὀξὺ καὶ ἐπικαμπὲς τῶν χειρῶν λέγει ὃν ἀγκῶνα φαμέν. Κἄν τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν.] οἱ πρότεροι στίχοι πρὸς τὴν ἄνω κατάραν λέγονται. εἶθ' ἕτερον συνάπτει, πάσχοι γε τοιαῦτα. ὥστε καὶ παραγραφὴν εἶναι, ὥστε ἐκείνου προειπόντος κατάραν, ὁ ἕτερος τὸν λόγον ἐκδεξάμενος ἐπιφέρει ὅπερ καὶ ἐν τῇ ἑξῆς κατάρας σαφέστερον φησίν. Κλεώνυμος] τουτέστιν ἀσχημονοίη ῥίπτων τὴν ἀσπίδα. ῥίψασπις γὰρ ὁ Κλεώνυμος. ὡς καὶ ἐν ταῖς Σφηξὶ λέγει φανερῶς.

CHR. Τὴν νῦν ἡμέραν.] Veri ſimile eſt reſpe- E xiſſe comicum ad Meleſippi comminationem, qui ſub initium belli Peloponneſiaci, cùm legatus eſſet miſſus Athenas à Lacedæmoniis, neque perſuaſiſſet Athenienſibus, diſceſſionem fecit, dixitque in finibus terræ Atticæ, Hæc dies multas & maximas clades inuehet omnibus Græcis. Nunc orationem illam mutat in melius Ariſtophanes, & tantum boni emerſurum ſperat ex Pacis conciliatione, quantum antea mali ominatus erat ex bello Meleſippus. Ξυλλάβοι.] Hic ξυλλαβεῖν non F eſt adiuuare vt antea, ſed comprehendere. nam apud antiquos duplicem habebat ſignificatum, vt notat Sudas. Σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] Ventilantem carbones vt ſolent qui in agris ſunt, nam dum glandes torrent, mouent carbones. Forraſſis autem per ἄνθρακας innuit τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, nam & glans vocatur ἀπὸ τοῦ ἀνδρός, & huic nequitiæ proprium verbum eſt τὸ σκαλεύειν, vt & fodere Latinum, quod à Grammaticis exponitur ἀκολασταί- G νειν. Sic etiam σκαλαθύρειν pro συνουσιάζειν, & vſus eſt poeta noſter in Concionatricibus. Sanè non abeſt quin ſub vtraque voce lateat obſcœnus ſenſus, vt & mox cùm ait κεχηνώς. Ὅς τις δὲ] chorus & Trygæus Amœbææ perſonæ non bellicoſos ſed belli cauſas inſectantur Satyricè.

Ολι-

Ὠλεκράνων ἀκίδας.] Telorum ſpicula ἀκίδες. ſed quorſum his ditis belli faces diuidit, cùm Lacedæmonij non ſint τοξόται, ſed ſtataria magis pugna gaudeant? fortaſſis quemuis mucronem intelligit, ὠλέκρανα autem vocat flexuram brachij in acumen deſinentem, quam cubitum vocamus, quia hac parte cubamus. Dicta ſunt quaſi τῶν ὠλενῶν κρανία, vlnarum capita. A flexura illa etiam dicti ἀγκῶνες. Corrigendus ea voce Heſychius apud quem legitur ὠλέκρανα, ἀγών. Tu repone ἀγκών. Οἷ ὅπερ Κλεώνυμος.] Cleonymum hunc ῥιψασπίδα non hoc ſolùm loco, ſed inferiùs etiam naſo ſuſpendit adunco, etiam exagitatum in Fabulis Veſparum & Nubium.

Τρ. Κεἴ τις δορυξὸς ἢ κάπηλος ἀσπίδων,
Ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν,
Ληφθεὶς ὑπὸ λῃστῶν ἐσθίοι κριθὰς μόνας.
Χο. Κεἴ τις στρατηγεῖν βουλόμενος μὴ ξυλλάβῃ,
Ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν παρεσκευασμένος,
Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο μαστιγούμενος,
Ἡμῖν δ' ἀγαθὰ γένοιτ' ἰὴ Παιὼν, ἰή.
Τρ. Ἄφελε τὸ παίειν, ἀλλ' ἰὴ μόνον λέγε.
Χο. Ἰή, τοίνυν γ', ἰὴ μόνον λέγω.
Τρ. Ἑρμῇ, Χάρισιν, Ὥραισιν, Ἀφροδίτῃ, Πόθῳ.
Χο. Ἄρει δέ; Τρ. Μὴ μή. Χο. Μηδ' Ἐνυαλίῳ γε.
Τρ. Μή.
Χο. Ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλως.

TRY. Quòd ſi quis arrilator armorum aut faber
Quò pluris arma diſtrahat, volt prælia,
Sola mola altus præda ſit prædonibus.
CH. Quique imperator eſſe vult, nec nos iuuans,
Quique eſſe ſeruum & transfugam ſeſe parat,
Flagris ſecetur, & trahente eat rota.
Nobis bene eſſe cupio, io Paan feri.
TR. Ferientia auffer verba, & inque tantùm io.
CH. Io ergo ſolum, quando ſic iubet, canam.
TR. Mercurio & Horis, Veneri, Amori, Gratijs.
Marti, quid? TR. Handquaquam. CH. Quid Enyalio? TR. Haud magis.
CH. ſubtendite ergo & funibus deducite.

Σχόλια. Κάπηλος ἀσπίδων.] ὁ μὴ αὐτὸς ἀσπίδας ποιῶν, ἀλλὰ παρ' ἄλλου λαμβάνων καὶ πωλῶν. καπήλους γὰρ τοὺς μεταβολεῖς φασιν. Ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον.] ἵνα πιπράσκῃ πλείονος. ἢ ἵνα πορίζῃ πλεῖον. συνήθως δὲ νῦν τὸ ἐμπολᾷ, ἀντὶ τοῦ πωλῇ. πολλάκις δὲ ἐπὶ τοῦ ἀγοράζειν. ὡς ἑξῆς, ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ἐπείχειν. τὸ δὲ κριθὰς μόνας, ἀντὶ τοῦ μὴ ἄλφιτα, ἀλλὰ μόνας κριθάς. Κεἴ τις στρατηγεῖν.] δοκεῖ ταῦτα εἰς Ἀλκιβιάδην αἰνίττεσθαι, ὥς που φησὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ Νικίου δημηγορίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀλκιβιάδου. ὁ μὲν Νικίας παραινοῦντα τοῖς Ἀθηναίοις ποιῶν μὴ πειθομένους αὐτῷ, πόλεμον ἄρασθαι τοιοῦτον λέγων. εἴ τέ τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς, παραινεῖ ἐκπλεῖν, τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν ἔτι ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. αὐτὸ δὲ τὸ Ἀλκιβιάδην, ὅτι βούλεται στρατηγεῖν, μὴ ἀρνούμενον διὰ τούτων. Καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέρων, ὦ Ἀθηναῖοι ἄρχειν (ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο) καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω εἶναι. οὕτως ἔχει ταῦτα τοῦ Θουκυδίδου ἐν τῷ ς. τῆς αὐτοῦ ξυγγραφῆς. καὶ οὕτω τὰ παλαιὰ σχόλια γράφειν, καὶ ἐπανορθοῦν δεῖ. Ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν.] πάλιν πρὸς Ἀλκιβιάδην. ἐπεὶ πρὸς Λακεδαιμονίους φυγὼν, αἴτιος ἐγένετο τοῦ Δεκέλειαν αὐτοὺς ἐπιτειχίσαι, διὸ καὶ δοῦλον αὐτὸν καλεῖ, διὰ τὴν Κοισύραν. ἥτις δούλη ἦν, ὥς φησιν ἐν Νεφέλαις. Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο.] οἱ γὰρ δοῦλοι σφαλλόμενοι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ ᾐκισμένοι καὶ συρόμενοι ... ἀνακλώμενοι ἐν αὐτῷ.

CHR. Κάπηλος ἀσπίδων.] De cocionibus intelligit quos μεταβολεῖς, id eſt, permutatores vocant (olim enim permutare erat vendere) neque accipiendum de clypeorum artificibus, ſed de iis qui ab illis accipiunt vt pluris vendant. Κ' εἴ τις στρατηγεῖν.] Hoc tam in Cleonem qui Thracicã expeditionem ambiuit, quàm in Alcibiadem dictũ eſt. Maximus Tyrius, ἐπιθυμεῖ Κλέων Σφακτηρίας, Θρασύβουλος Ἰωνίας, Ἀλκιβιάδης Σικελίας, ſed præcipuè in Alcibiadẽ, qui iuuenis admodũ, ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει (ait Thucydides ſexta συγγραφῇ) bellum Siculum mouit tempore belli Peloponneſiaci vt videre eſt apud Iuſtinum. Quin vt imperator crearetur in claſſica illa expeditione perſuaſit facilè belluæ illi multorum capitum, quamuis renitente Nicia collega cui cum Lamacho poſt Alcibiadis transfugiũ commiſſa poſtea fuit ſumma totius belli. ſanè ipſe Alcibiades in ea Demegoria quam habuit ad Athenienſes, ſcriptore & auctore principe illo hiſtorico, & qua Niciæ orationi quà ſe punctum & læſum agnoſcit reſpondet, in ipſo ſtatim principio ſibi deberi præturam imperiúmque audacter pronuntiat his verbis, quę ne corrupta legas cum ſcholiis græcis, apponam. καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέρων (ὦ Ἀθηναῖοι) ἄρχειν, ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο, καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω. Quæ verò Nicias in Alcibiadẽ dixerat cõfuſa & inemẽdata apud eũdem Scholiaſtẽ ſic lege. εἴ τέ τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς παραινεῖ ἐκπλεῖν ὑμῖν τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν ἔτι ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. Qui Sudã voce σίφνιοι cõſulet, quędã ex hac hiſtoria temerè illuc inſerta deprehẽdet, & magnã verborum cõfuſionẽ. Δοῦλος αὐτομολεῖν] Thucyd. lib. 5. dixit αὐτομολούντων τῶν εἱλώτων, i. trãſeuntibus ad hoſtes, ſunt enim αὐτόμολοι transfugæ, & qui ad barbaros fugiunt: vt rectè Sophocles in Phędra dixit, αὐτομόλως, i. proditoriè. Pherecrates fabulam docuit hoc titulo. Talis verò videtur fuiſſe Alcibiades qui ἐκδεδρακὼς, i. αὐτομολήσας, quémq; hîc ſeruum vocat, vel propter fugam vel propter Cœſyrã quæ Megaclẽ filiũ habuit, quęq; ſerua exiſtimata fuit: nam propterea ſeruum vocari Alcibiadẽ autumat Scholiaſtes Gręcus. Et tamen reperio Cœſyram fuiſſe nobilem, & vſque adeò ſuperbam, vt Eretrienſibus locum dederit dicto prouerbiali κοισυρῶδες, quod eſt μέγα φρονῶν. Sanè ſudas (neſcio quibus fretus auctoribus, non enim laudat) ſcribit eam fuiſſe

CHR. Μιδλάμαχος.] Lamachus dux fuit Athenienſium rei bellicæ peritiſſimus, vir bonus & pauper. talem enim cum Socrate & Ariſtide deſcribit Ælianus lib. 2. variæ hiſtoriæ, floruítque temporibus Æſchuli & Ariſtophanis qui in Ranarum fabula heroa eum vocauit. Tamen in Acharnentibus & in hac fabula contumelioſè accipit & Attico mellé perfundit (κακῶς λέγειν Αττικὸν ὄντα μέλι dixit quidam) Quin Lamachum quaſi φιλομάχον dictum autumat, ſiue quia λῶ apud Dores eſt θέλεις, ſiue quia τὸ λα ἐστὶν ἐπιτατικὸν vt τὸ βοῦ. A pugna autem quæ eſt μάχη nomen habet. Itaque pro bello nomen hoc vſurpat. Ἐκζωπυρήσετε.] Reſo-

A cillabitis & excitabitis mortuum & extinctum bellum. Sanè enim rectè dixit diuinus poeta, Martémque accendere cantu, & merito βοῆς nomine pugna intellecta, vnde Menelaus βοὴν ἀγαθός. ἐκζωπυρῆσαι eſt ex puſilli ignis fomite magnam flammam ſuſcitare. Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον.] Verſus hic non ſatis eſt integer in modulis ſuis, ſiquid mutandum ſit, aut interpolandum legerem, εὐλαβεῖσθαι ἐκεῖνο (κήρυγμα puta) καὶ τὸν κέρβερον ἀπιδόντες. Διὰ τὰ σχήματα.] Primus Æſchulus σχηματισμοὺς introduxit B in choros Tragicos, de quibus & de ſaltatione quæ ὄρχησις eſt, operæprecium eſt adire Diui Iulij Scaligeri Poëtices opus perfectiſſimum.

Τρ. Μή τι καὶ νυνὶ γέ τ'· ἀλλὰ παῦε παῦ' ὀρχούμενος.
Χο. Ἤν ἰδού. καὶ δὴ πέπαυμαι. Τρ. φὴς γε, παύει δ' οὐδέπω.
Χο. Ἕν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον ἑλκύσαι, καὶ μηκέτι. C
Τρ. Τοῦτό νυν, καὶ μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ὀρχήσεσθ' ἔτι.
Χο. Οὐκ ἂν ὀρχησαίμεθ', εἴπερ ὠφελήσαιμέν τί σε.
Τρ. Ἀλλ' ὁρᾶτ' οὔπω πέπαυσθε. Χο. τουτοὶ νὴ τὸν Δία
Τὸ σκέλος ῥίψαντες ἤδη λήγομεν τὸ δεξιόν.
Τρ. Ἐπιδίδωμι τοῦτο γ' ὑμῖν, ὥστε μὴ λυπεῖν ἔτι. D
Χο. Ἀλλὰ καὶ τἀριστερόν τοί μ' ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον.
Ἥδομαι γὰρ καὶ γέγηθα, καὶ πέπορδα, καὶ γελῶ,
Μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδὺς, ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα.
Τρ. Μηκέτ' οὖν νυνί γε χαίρετ'. οὐ γὰρ ἴστε πω σαφῶς.
Ἀλλ' ὅταν λάβωμεν αὐτὴν, τηνικαῦτα χαίρετε. E
Καὶ βοᾶτε, καὶ γελᾶτε,
Ἤδη δ' ἐξέσται τόθ' ὑμῖν
Πλεῖν, μένειν, κινεῖν, καθεύδειν,
Ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν,
Ἑστιᾶσθαι, κοτταβίζειν,
Συβαρίζειν,
Ἰοὺ ἰοὺ κεκραγέναι. F

TRY. Hoc ne agunt & nunc? age impone ergo finem ſaltibus.
CH. En vides vt deſino. TRY. inquis, ſed tamen non deſinis.
CH. At ſine hoc tantummodo ſaltare me, & nil amplius.
TRY. Hoc quidem nunc ſiuerim, ſed pòſt nihil ſaltabitis.
CH. Fiet, haud ſaltabimus, non ſi tuo id fiat bono.
TRY. Sed nec hæc dum deſita eſt ſaltatio. CH. En hanc per Iouem
Dexteram iactauero cùm tibiam, tum deſita eſt.
TRY. Hoc adhuc ſirim quidem, at ne poſt id hæc turbas date.
CH. Sed ſiniſtrum crus neceſſe eſt vt trahens iactem ſimul.
Nempe rideo, atque latus pedo, gaudeo magis
Quàm ſenecta anguis ſolutus, quando fugi hanc viperam.
TR. Parciùs ſed gaudeatis, nondum enim comperta res:
Sin eam prehendimus, tunc vt libet gaudere fas,
Cumque riſu iubilare,
Iamque tum dormire vobis,
Ire, ſtare, nare fas eſt,
Fasque nundinis vacare,
Luſibus conuiniiſque
Dapticis,
Clamare & ohe.

Σχόλια. Ἓν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον.] σκέλος ἕν, δηλονότι κινῆσαι. ὑφ' ἡδονῆς γὰρ ὁ χορὸς εἰς ὄρχησιν ἐτράπη. ἓν μόνον φησὶν ἔασόν με σχῆμα ποιῆσαι. Ὥστε μὴ λυπεῖν.] ἐμὲ δηλονότι. συγχωρῶ φησὶ τοῦτ' ὑμῖν, ὥστε μετὰ τοῦτο μηκέτι ἐνοχλεῖσθαί μοι.

CH. Ἑλκύσαι] Pro ſaltare dixit, vt Ter. Adelph. Tu interea reſtim ductans ſaltabis. Id autem eſt quod Græci & Ariſtophanes in Nebulis dixit ἑλκεσιπόρδακα.

Σχόλια. Πέπορδα.] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄνων. χαίροντες γὰρ πέρδονται. Ἢ τὸ γῆρας ἐκδύς.] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄφεων. Ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν.] πέμπεσθαι θεωροὺς ἐς τὰς πανηγύρεις κατὰ θυσίας ἑορτῶν ἐπειδὴ ἀντὶ τοῦ παίζειν. θεωροὺς δὲ ἐκάλουν, τοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως δημοσίᾳ ἐκπεμπομένους σὺν θύοντας καὶ συμπανηγυρίζοντας. Κοτταβίζειν.] παίζειν, τρυφᾶν. εἰς χαλκᾶς δὲ φιάλας, αἳ καλοῦνται λάταγες, ἐπέρριπτον ἐμβάλλοντες τὸ πόμα. καὶ εἰ ἠχήσειε μείζονα ψόφον, ἐδόκουν ὑπὸ τῶν ἐραστῶν ἐρᾶσθαι. ἄλλως. κότταβος παίγνιον ἦν παρὰ Ἀθηναίοις τοιοῦτον. ῥάβδος ἦν μακρὰ πεπηγμένη ἐν τῇ γῇ. καὶ ἑτέρα ἐπάνω αὐτῆς κειμένη ὡς ἐπὶ ζυγόν. G ἔχει δὲ πλάστιγγας δύο ἐξηρτημένας καὶ κρατῆρας δύο ὑποκάτω τῶν πλαστίγγων. καὶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἀνδρείας ἦν χαλκοῦς κεχρυσωμένος. τοῦτο δὲ ἦν ἐν τοῖς συμποσίοις. καὶ πᾶς τῶν παιζόντων ἀνίστατο ἔχων φιάλην γέμουσαν ἀκράτου, καὶ μακρόθεν ἱστάμενος ἐπιτιμ-

σωμπιτόλον τ' οἶνον ἀπὸ μίαν γεγονόταις τὴν πλάστιγγα, ἵνα γε μεθέστη, βαρυνθῇ καὶ κατέλθῃ, καὶ προσέσῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνδριάντος ὑπὸ τὸ ὕδωρ κεκρυμμένου, ἤ ποιήσῃ ἦχον. καὶ ὁ μὴ ἐκχυθῇ τοῦ οἴνου, ἐνίκα, καὶ ἤδει ὅτι φιλεῖται ὑπὸ τῆς ἐρωμένης. εἰ δὲ μὴ, ἡττᾶτο. ἐλέγετο δὲ ὁ ἀνδριὰς ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, μάνης.

CHR. Πέπορδα.] Tranſlatiuè ab aſinis qui lætabundi pedere ſolent. Etiam in contemptum hoc fiebat, vt in Pluto καταπαρδεῖν τῆς πενίας, ſic fortaſſis hic oppedit bello. Τὸ γῆρας ἐκδύς.] Et hæc tranſlatio eſt à ſerpentibus, qui ſenium ponunt. Videtur autem ſenium pro bello dixiſſe, quia nihil æquè paces amantes colonos contriſtat & marceſcere facit atque bellum. vnde poſtea ait ἀπαλόν γ' ἄν μ' ἴδοις καὶ πολὺ νεώτερον, loquitur enim chorus ſenum. At cùm ait λαφύξεις τὴν ἀσπίδα, dupliciter alludit in homonymia ἀσπίδος, & ad ſerpentem, & ad clypeum. Καὶ βοᾶτε] Poſt εἴσθεσιν Trochaicam ſequitur ἔκθεσις, ſeptem verſuum Dimetrorum Trochaicorum Acatalecticorum. In ſecundo lego ἤδη ἐξέσται non ἤδη δ'. Ex vltimo verſu duos facio. Nam συβαρίζειν exiſtimo eſſe παρατέλευτον, ſequens ἰού, ἰού, iambicum ἐφθημιμερές. Ita enim videtur digeſſiſſe ipſe Scholiaſtes. Κινῶν καθεύδειν] Non dubito quin τὸ κινῶν, verbum ſit nequitiæ, ſecundùm verſum ex Lyſiſtrata, κακῶς περιζῶσ' οὐχὶ προσκινήσομαι, id eſt, Nec admonebor & malignè illud dabo. Κοτταβίζειν.] Cottabus luſus erat in conuiuiis frequens apud Athenienſes: Is quantum ex Grammaticorum gloſſis didici, eiuſmodi ferè erat. Fixa erat in terram virga grandis, altera ſuper eam tranſuerſa pendebat, mobilis vtrinque tanquam in ſtatera, duáſque habebat lances pendulas, & ſub ipſis duos crateras aquæ plenos, ſub aqua ſtatua ærea inaurata quę vocabatur Manes: nam Sophocles Salmoneo ſic vocat χάλκεον illud κάρα: verſus ex illa fabula luculentos habes, apud Athenæum lib. xi. Iam qui luſitare volebant phialam habebant meri plenam, & longius ſtantes certabant, quod vini ex epota phiala reſtabat in lancem mittere, vt repleta ea grauis fieret, inclinaréťque, & caput allideret ſtatuæ illius ſub aqua latentis, ſicque ſonum ederet, ita vt qui feliciter ſine caſu iaceret, & maiorem ex iactu ſonum efficeret, victor eſſet, hócque indicio ſperaret ſe ab amica redamari. Ad cuius conſuetudinis rationem Theocritus dixit, τὸ τηλέφιλον ἐπλατάγησεν. Eſt autem luſus ille cottaborum inuentum Siculum, vt teſtatur Critias in Elegis, κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐστι χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον, & Dicæarchus Meſenius (vel potius cum Athenęo Mileſius) Ariſtotelis diſcipulus, qui ſiculam vocem exiſtimat æreas illas phialas quæ λάταγαι, vel λάταγες dicebantur. Quanquam infrà Scholiaſtes dicat λατάγην, eſſe quod ex poculo epoto reliquum fiebat (malè apud Sudam λῆμα ποτηρίου, legendum enim λεῖμμα quod eſt λείψανον & τὸ λειπόμενον, vt ait Heſychius) quódque recuruata ſurſum manu iaciebant luſores in Cottabium. Cui ſententiæ

A ſubſcribit Cratinus in Nemeſi, qui ait, Cottabum appellatum non ſolum præmium victori in conuiuio propoſitum, ſed etiam vas ipſum in quod mittebat Latagas. Imò & Euripides Pliſthene teſte Athenęo, Cottabum & λάταγα idem facit, ipſúmque Atticorum ex inuentione Sicula ſcribit. Æreum verò vas illud fuiſſe teſtatur Eupolis Baptis: Meminit & Plato (Comicus puta) in fabula, Διὸς κακουμένου (malè apud hunc Scholiaſtem καλουμένου) Porrò miſſionem cottabi ἀγκύλην vo-
B cabant, quia dextram manum anculabant, id eſt, curuabant in mittendo, hinc κότταβοι ἀγκυλητοί (malè Ariſtophanis gloſſę ἀγκυλογοῦς) dicti à figura manu mittentis. Præmium autem quod κοττάβιον dicebatur, erat vt puto placenta πυραμοῦς, & σησαμοῦς. Nam & Ariſtoteles lib. I. Rhetoricorum κοττάβια miſſa Geloni, ait ab Æneſidemo, quas placentas fuiſſe arbitratur ad formam lancium illarum vel κοττάβων factas, Cœlius Rhodiginus: quamuis potior eſt ſententia eorum, qui κοτταβεῖα oppidum faciunt apud Ariſtotelem. Sanè
C κότταβος propriè eſt ſonus qui ex reſiduo in phiala vino redditur, & quo pauimentum elidebatur. Nam id etiam fuiſſe Romanis, non ſolus Horatius teſtatur, qui ait, mero Tinget pauimentum ſuperbo: ſed & Plinius lib. 14. vbi ait de iis qui ἀμυστὶ & ἀπνευστὶ bibebant, & totum calicem vno hauriebant potu, nihilque ad elidendum in pauimentis ſonum ex vino reliquiſſe: vbi quidam ſummum legunt, quorum ſententiæ non accedo. Sanè ab illo ſono exiſtimo Plautum dixiſſe in pretioſa fa-
D bula Trinummo, bubulos cottabos, quaſi flagra ad infligendas plagas: etſi Alciatus collabos mauult, qui ſunt bubuli nerui. Ego cottabos malim, nam ſi collabi bubulæ neruiæ, quorſum bubulos addidit? Cæterùm in illo Cottaborum luſu ſemper amicarum mentionem iniectam conſtat ex Achæo & Callimacho his verſibus:

Πολλοὶ δὲ φιλέοντες ἀκόντιον ἧκαν ἔραζε
Οἰνοπόται κενεὰς ἐκ κυλίκων λάταγας.

E vbi legendum οἰνοπόται σταλὰς auſim affirmare, & corrigendas Gloſſas huius fabulæ ſub finem. Nam patet vel ex ſequentibus Scholiaſtæ verbis, ait enim σταλὰς αὐτὰς ἐκ ἀπετεινέτως ὀνόμασεν. vide de cottabis plura apud Athenęum lib. 15. vbi & Critię verſus de Anacreonte huc pertinentes, habes item Æſchuli alios verſus de Cottabo qui ἀγκυλητός. Plura prætereà de his congerere piget & tædet, pręſertim cùm Rhodigini & Parrhaſii habeamus aſſiduas rupto lectore columnas, vel pa-
F ginas potius: Deinde cùm nuper Cottabum nobis repręſentarit in Athenæo ſuo doctiſſ. Dalechampius, quem honorificè appello. ſed hoc mihi excidebat quod apud Heſychium voce κοτταμία legendum putem κοττάβια: ait enim eſſe ἔπαθλον ἀριστα κοτταβίσαντι. i. qui altiorem ex iactu ſonum ediderat, quíque μεθυσοκότταβος dicebatur. ſed error ille apud Heſychium manauit ex antiqua τοῦ β figura, de qua nos alibi.

G

BISETVS. Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ στίχων καὶ κώλων ιέ.

XO. Εἰ γάρ μοι γένοιτ' ἰδεῖν ταύτην τὴν ἡμέραν ποτέ.

CH. O Mihi ſi detur iſtam olim videre almam diem!

Πολλὰ γὰρ ἠνεσχόμην,
Πράγματά τε καὶ στιβάδας ἃς ἔλαχε Φορμίων.
Κοὐκέτ' ἄν μ' εὕροις δικαστὴν δριμὺν οὐδὲ δύσκολον.
Οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρὸν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
Ἀλλ' ἁπαλόν γ' ἄν μ' ἴδοις,
Καὶ πολὺ νεώτερον, ἀπαλλαγέντα πραγμάτων.
Καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον ἀπολλύμεθα καὶ κατατετρίμμεθα πλανώμενοι
Ἐς Λύκειον, κἀκ Λυκείου
Σὺν δορὶ σὺν ἀσπίδι.
Ἀλλ' ὅ,τι μάλιστα χαριούμεθα ποιοῦντες, ἄγε
Φράζε, σὲ γὰρ αὐτοκράτορ' εἵλετ' ἀγαθή τις ἡμῖν τύχη.

A *Nam toleraui mala*
Plurima, ſegeſtraſq; Phormio quibus fuit:
Nec ſenerum poſtea me iudicem, vel tetricum
Dixeris, nec praditum aſperis, vt antè, moribus,
Sed facilem inueneris,
Et magis adhuc iuuenem,
B *Anxietas ſi perit*
Iamq; ſatis atque nimis
Occidimus & penitus opprimimur, heu vagi
Dum frequentamus Lycéum
Cum clypeo & haſta habili.
Porrò age quid eſt tibi quod efficere poſſumus,
Expedi, age, nam bona ſors
Te voluit eſſe nobis ducem.

Σχόλια. Εἰ γάρ μοι γένοιτο.] κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ στίχων ἢ κώλων ιε. ὧν ὁ πρῶτος τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. τὸ β ἑφθημιμερές. ὁ τρίτος παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος ἐκ παιώνων καὶ κρητικῶν. καὶ ὁ ι καὶ ιγ οἱ ἑξῆς δύο ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὸ ς δὲ καὶ η τῷ β. τὸ ζ. παιωνικὸν δίρρυθμον. καὶ τὸ θ καὶ ιδ. τὸ δὲ ια' δίμετρον τροχαϊκόν. τὸ τελευταῖον παιωνικὸν τρίρρυθμον, ὑφ' ὃ κορωνίς.

Bisetus. Εἰ γὰρ] ἐλείφθη γὰρ εὐχή.

Σχόλια. Στιβάδας ἃς ἔλαχεν.] ἰδίως στιβάδας τὰς χαμευνίδας ἐκάλουν. ὅπερ ἦν πάσχειν ἐπάναγκες τοῖς πολεμοῦσιν, ὑπαιθρίους ταλαιπωρεῖν καὶ χαμαικοιτεῖν. στιβάδας οὖν ἐπεὶ οἱ στρατιῶται χαμαικοιτοῦσι. λέγεται δὲ ὁ Φορμίων νικῆσαι ναυμαχίαις β Λακεδαιμονίους, στρατηγήσας. λιτὸς δὲ ἦν καὶ στρατιωτικός. τὸ δὲ ἃς ἔλαχεν, ἀντὶ τοῦ ἃς ὑπέμεινε Φορμίων.

CHR. Εἰ γάρ μοι.] Hic Coronis eſt, & ἔκθεσις Chori monoſtrophica conſtans xv. verſibus, quorum primus Trochaicus eſt Tetrameter Catalecticus inſtar præcedentium, Secundus ἑφθημιμερὴς, Tertius Pæonicus Tetrameter Acatalecticus ex Pæonibus & creticis, Decimus & tertius deci-

C mus ſimiles primo, ſextus & octauus ſecundo, ſeptimus cum nono & decimoquarto Pæonicus δίρρυθμος, vndecimus dimeter Trochaicus, vltimus Pæonicus τρίρρυθμος, deinde coronis. Στιβάδας ἃς ἔλαχε Φορμίων] ſub dio & humi iacere militationes erat, toros στιβάδας à calcando dixerunt. Ipſe Hector ſic dure & moleſtè in militia ſe ſe habuit, vt coleret χαμεύνας φυλλοστρώτους, vt eſt apud Rheſum, quem non Euripidi doctiores ſed Sophocli
D tribuunt, & olere videtur Characterem ſophocleum. De hoc Phormione duræ etiam & præfractę vitæ qui dux olim nauali prelio bis vicit Lacedęmonios meminit Pauſanias in Atticis, & Aſopichi cuiuſdam filium facit.

Σχόλια. Καὶ πολὺ νεώτερον.] ἀντὶ τοῦ γέρων ὁ χορὸς λέγει ὅτι πολὺ νεώτερον ἔχοντα τρόπον θεάσῃ με ἀντὶ τοῦ σπαζοντα. Καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον.] ιγ γὰρ εἶχον ἔτη πολεμοῦντες. πολλὴν φησὶ θλῖψιν ὑπεμείναμεν εἰς τὸ Λύκειον εἰσιόντες καὶ στῆναι ὄρθριοι, καὶ πάλιν ἐξιόντες ἐκ τοῦ
E Λυκείου καὶ ἀπιόντες εἰς τὴν πόλιν. τὸ Λύκειον δὲ, γυμνάσιον Ἀθήνησιν, ὅπου πρὸ τοῦ πολέμου εἰώθεσαν γυμνάζεσθαι.

Biset. ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων κβ.

Τρ. Φέρε δὴ κατίδω ποῖ τοὺς λίθους ἀφέλξομεν.
Ερ. Ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ τί ποιεῖν διανοεῖ;
Τρ. Οὐδὲν πονηρὸν, ἀλλ' ὅπερ καὶ Κιλλικῶν.
Ερ. Ἀπόλωλας ὦ κακόδαιμον. Τρ. Οὐκοῦν ἢν λάχω.
Ἑρμῆς γὰρ ὢν κλήρῳ ποιήσεις οἶδ' ὅτι.
Ερ. Ἀπόλωλας, ἐξόλωλας. Τρ. Ἐς τίν' ἡμέραν.
Ερ. Ἐς αὐτίκα μάλ'. Τρ. Ἀλλ' οὐδὲν ἠμπόληκά πω,
Οὔτ' ἄλφιτ' οὔτε τυρὸν, ὡς ἀπολούμενος.
Ερ. Καὶ μὴν ἐπιτετρίψαι γε. Τρ. Κᾆτα τῷ τρόπῳ
Οὐκ ᾐσθόμην ἀγαθὸν τοσουτονὶ λαβών;

F TRY. SEd viſe quorſum ſaxa dimouebimus.
MER. ſceleſte & audax quale facinus deſtinas?
TRY. Nihil ſiniſtri ſed quod olim Cillicon.
MER. Miſer periiſti. TRY. ſi quidem id ſors inſerit:
Nam ſorte, cùm ſis Mercurius, facturus es.
MER. At occidiſti, nullus es. TRY. In quam diem?
G MER. Iam mox. TRY. Tamen nil comparaui caſei,
Nihil farinæ mortis ad viaticum.
MER. Peniſſimè deuotus es. TR. Quo ſit modo
Vt iſtud acceptum bonum nec ſenſerim?

Ερ.

Ερ. Ἆρ' οἶσθα θάνατον ὅτι προεῖφ' ὁ Ζεὺς, ὃς ἂν
Ταύτην ἀνορύττων εὑρεθῇ; Τρ. Νῦν ἆρά με
Ἅπασ' ἀνάγκη 'στ' ἀποθανεῖν; Ερ. Εὖ ἴσθ' ὅτι.
Τρ. Ες χοιρίδιόν μοι νυν δάνεισον τρεῖς δραχμάς·
Δεῖ γὰρ μυηθῆναί με πρὶν τεθνηκέναι.
Ερ. Ω Ζεῦ κεραυνοβρόντα. Τρ. Μὴ, πρὸς τῶν θεῶν,
Ἡμῶν κατείπῃς, ἀντιβολῶ σε δέσποτα.
Ερ. Οὐκ ἂν σιωπήσαιμι. Τρ. Ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν,
Ἁγὼ προθύμως σοι φέρων ἀφικόμην.
Ερ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ὑπὸ Διὸς ἀμαλδυνθήσομαι,
Εἰ μὴ τετορήσω ταῦτα καὶ λακήσομαι.

MER. Scin' eſſe morti deſtinatum illum ab Ioue,
Qui repperibit erutam hanc? TR. Nunc ergo me
Prorſum neceſſe eſt emori. MER. certum puta.
TRY. Tres fœnera drachmas mihi in porcum ſacrem.
Nam me ſacrari oportet antequam mori.
MER. O fulminator Iuppiter. TRY. Ne per Deos,
O domine Mercuri, oro, ne nos produis.
MER. Nunquam hoc tacebo. TRY. Te per has carnes rogo
Quas tibi benignè iam modo aduenienѕ tuli.
MER. Miſelle, ſed me Iuppiter diſperderet,
Niſi hæc diſertim & voce clamoſa arguam.

Σχόλια. Φέρε δὴ κατίδω] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβικῶν κϛ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ω μιαρὲ καὶ τόλμηρέ.] ὁ Ερμῆς ἐλθὼν καὶ καταλαβὼν τὴν εἰρήνην ὡς δὴ ἔθει ἀνασπωμένην καὶ ἐπὶ τούτῳ χαλεπαίνων λέγει, τί τοῦτο τολμᾷς. Κιλλικῶν.] τὴν νῆσον Μίλητον τοῦτόν φασι προδεδωκέναι τοῖς Πελευσίοις. πυνθανομένων δὲ πολλάκις αὐτοῦ τινῶν τί μέλλει ποιεῖν, ἔλεγε πάντα ἀγαθά. Θεαγένη δέ τινα ἄνδρα Σύβαριν τῆς νήσου ταύτης ὑπὸ Κιλλικῶντος προδοθείσης, μεθιστάντα εἰς τὴν Σάμον κρεοπωλεῖν. ἐπιστάντος οὖν τοῦ Κιλλικῶντος ὠνήσασθαι παρ' αὐτοῦ κρέας, δηλοῦν αὐτῷ κρατεῖν αὐτὸ ἵνα ἀποκόψῃ τὸ περιττὸν, καὶ ἀποτεινάμενον τὴν κοπίδα, κόψαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ Κιλλικῶντος καὶ εἰπεῖν, ὡς ταύτῃ τῇ χειρὶ ἑτέραν οὐ προδώσεις πόλιν. Οὐ κοινοῦ λαχὼν] παίζει πρὸς τὸν Ερμῆν. ἐπειδὴ ὅταν πολλοὺς κατεδίκαζον οἱ Αθηναῖοι ἀποθανεῖν, οὐκ εἰς μίαν ἡμέραν πάντες ἐφονεύοντο, ἀλλ' ἕκαστος ἐκληροῦτο καθημέραν, καὶ τῷ κληρωθέντι θάνατος ἐπῄει. καθημέραν οὖν εἷς μόνος ἐτελεύτα. ἔστι γὰρ ὅτι μετεμελοῦντο, καὶ τοὺς λοιποὺς ἔσωζον. ἐπεὶ οὖν οἱ κλῆροι Ερμοῦ, παίζων τοῦτο λέγει. Ερμῆς γὰρ ὤν.] εἰ μέλλεις, φησὶ πάντας ἀποθανεῖν, κληρωθῆναι πρότερόν με δεῖ. οἱ γὰρ κλῆροι Ερμοῦ λέγονται· ὅθεν καὶ τὸν πρῶτον κληρούμενον, Ερμῆν φασὶ καλεῖν δεῖ. Ημπόληκα σοι] ἐνεπορευσάμην. ἐμπολὴ δὲ ἡ φορτίον, ἢ τὸ τῆς πραγματείας κέρδος. ἢ συναγωγὴ τοῦ κέρδους. τὸ δὲ ῥῆμα ἐμπολᾷν. Ως ἀπολούμενος.] ὡς εἰρηκότος αὐτοῦ ὅτι στρατεύῃ ἢ ἀποδημεῖς, οὐδὲν φησὶν ἀντιτάμην ὡς ἀποδημήσοντι. ὡσεὶ ἔφη ἀποδημεῖν ἢ στρατευόμενος. χαριέντως δὲ καὶ παρ' ὑπόνοιαν εἴρηται ὡς ἀπολούμενος. οἱ στρατευόμενοι δὲ τυρὸν καὶ ἄλφιτα ἑαυτοῖς ἐνεσίττοντο. Επιλέλησαι γε.] τὸ τὸ ἐπιτρίψαι ποτὲ μὲν ἐπὶ ὑπερηφανίας τίθεται. ποτὲ δὲ ἐπὶ κατάρας. ἐφ' ἧς καὶ νῦν. Οὐκ ᾐσθόμην.] πάλιν ἐν τῇ ἀστειότητι ἐχρήσατο. ὡσανεὶ τῷ τελείῳ, τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καταπραΰνων. παίζων οὖν εἶπεν. Οτι προεῖφ' ὁ Ζεύς.] ἀντὶ τοῦ ὥρισε κατ' ἐρώτησιν. Ες χοιρίδιον.] ὅτι τοῖς μυουμένοις ἔθος ἦν, χοιρίδιον θύειν ἐξ ἀνάγκης.

CHR. Οὐδὲν πονηρόν.] Hiſtoria hæc de Cillicone recitatur à Suda & Heſychio, qui ait eum vocatum prius Achæum. Hæc ferè eſt. Prienenſibus (vel vt ait idem Heſychius regiis ducibus) Miletum inſulam prodidit Cillicon, cúmque ex eo quærerent, quidnam facturus eſſet, reſpondit πάντα τ' ἀγαθά, aut potius οὐδὲν πονηρόν. Paulo poſt hanc inſulæ traditionem Theagenes quidam (quẽ Σύβαριν, cur vocet Scholiaſtes non ſatis ſcio, niſi mendum eſt in traiectione literarum, & Σύρνιον potius legendum, nam ſyrna vrbe etiam Cariæ vnde Syrnius) diuertit Samum ibíque carnes cœpit vendere: Ab eo empturus cillicon cùm indicaret quà ſcindi ſibi vellet manum extendit, quam ille ſublato cultro abſcidit, addidítque, Nunquam tu manu iſta aliam vrbem trades. Hinc vulgò proditores cillicontas vocabant, vt Democlidas hoſpites mœchos, Eurybatas ſceleſtos, Timarchos flagitioſos & conſuetos. Apud Ciceronem lib. 7. Epiſt. Famil. Epiſtola 24. Habes & iſtius Salaconis. Et epiſt. 18. lib. 16. ſalaco (vel heluo) nequiſſimus. Quid ſi vtrobique legas cillico, tamen idem ſudas in voce πονηρὸν non cillicontem ſed calliphontem vocat & Callimachi teſtimonium laudat, μὴ σύγε Θεόγνιδος κόψειας χεῖρα Καλλιφῶντος. lege χεῖρα Καλλιφῶντος & Θεάγνιδος. Ες τὴν ἡμέραν.] Tangit Athenienſium veruſtum morem qui cùm multos condemnaſſent non omnes vno die ſtatim necabant, ſed vnus diem quiſque ſuum ſortiebatur. ſæpe enim condemnantes iudices pœnitentia tangebat, & ſic reliqui ſeruabantur ſaluíque tandem rebus prolatis euadebant. Erant autem ſortes propriè Mercurij, & cui primum ſors contigerat, eum ſolebant Mercurium vocare, nam propterea virgam ſoporiferam habebat. Apud Romanos in capiendis veſtalibus ducebantur ſortes, & apud Maronem eſt Laocoon ductus ſorte ſacerdos. Erat enim mortis mundanæ imago ſacerdotalis veſtalium vita. & ducere apud bonos auctores dicebant pro eo quod eſt ad ſupplicium trahere. Rectè autem ait ἠμπόληκα, eſt enim Hermes ἐμπολαῖος & κερδῷος, id eſt, Mercurius & Lucrinus. ἐπιτέτριψαι.] Scholiaſtes Grecus hanc vocem putat accipiendum ἐπὶ κατάρας, quem ego ſecutus diris deuotum dixi & perditum. Nam Grammatici ἐπιτετρῖφθαι illam ἀπόλωλας exponunt. Sed miror quod ille gloſſographus ait hoc verbi interdum ἐπὶ ὑπερηφανίας τίθεσθαι, mihi enim hoc non fit veriſimile, legebámque ἐμπειρίας non ὑπερηφανίας, nam τρίβεσθαι eſt ἐμπειροῦσθαι. Tamen ſuſpendo arbitrium, & quia apud ſudam inuenio τρύφομαι pro ἐκκοπτόμαι, iam deſino mirari, & vnam vtriuſque verbi originem eſſe puto, præſertim cùm ſciam hæc verba modò per ι, modò per υ ſcribi ſolere. Ες χοιρίδιον.] Qui ſacris initiabantur neceſſe erat, vt porcello rem diuinam facerent. Huius ritus cauſſam arceſſendam ſuſpicor à Præſiis

Cretẽſibus populis apud quos ſacris initiati ſuem immolabant, vt videre eſt apud Athenæum in cõuiuiis philoſopheis. Fabulantur enim ſuem olim præbuiſſe mammam Ioui, & grunnitu ſuo feciſſe ne infantis vagitus audiretur. Propterea magna ſuem veneratione coluerunt Cretenſes, & in ſue operati ſunt arcanum ſacrificium, imò ſuis carnes non eſitant. Vide Dipnoſophiſtam illum lib. ix. quem obiter illic emendandum puto cùm ait, καὶ οὐδὲ τῶν κρεῶν διαίβαντο, lego enim καὶ ὑὸς κρεῶν οὐ διαίβαντο. Nam οὐς tranſpoſita litera ὑός. Sanè prima ex ſuibus data eſt hoſtia, aptum enim & idoneum ad ſacra illud animal, vel ipſum etymon arguit. Sus quaſi thus, vt teſtantur Athenæus, & Clemens Alexandrinus in Stromatis, ὗν, quaſi θυῶν. nam θύω macto & ſacrifico, quia ad θυσίας accõmodum vt dixi. Quod etiam doctiſſimo Varroni viſum eſt in libris de re Ruſtica, cùm ait Pecoris immolandi initium ſumptum à ſuillo.

Σχόλια. Ω Ζεῦ κεραυνοβρόντα.] τοῦτο ὁ Ερμῆς φησὶν ἐπιβοώμενος τὸν Δία διὰ τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβεῖν τοὺς ἀνασπῶντας τὴν εἰρήνην. Ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν.] γελοίως χάριν τοῦτο, ἵνα δείξῃ καὶ τοὺς θεοὺς ἡττωμένους ὑπὸ λήμματος. Αμαλδυνθήσομαι.] εἰ μὴ κατείπω ταῦτα τὰ πράγματα οὕτως ὑμῖν καὶ διαβάλω. τετορήσω ἀντὶ τοῦ σαφῶς, ὃ ἐστι δηλώσω. τορῶς γὰρ σαφῶς καὶ

A τρανῶς, ἐπὶ τοῦ ἐξ ἴσης δὲ τραγικαῖς λέξεσιν ἐχρήσατο. τὸ δὲ ἀμαλδυνθήσομαι, ἀντὶ τοῦ ἀφανισθήσομαι. παρατιθέσιον οὖν πρὸς τοὺς παρ' Ομήρῳ ἐξηγουμένους τεῖχος ἀμαλδύνας, ἀντὶ τοῦ ὁμαλίσας.

BISETVS. Λακήσομαι δὲ, μέσος μέλλων τοῦ λακεῖν, ὃ κατὰ τὸν Εὐστάθιον οὐχ ἁπλῶς τὸ φωνεῖν, ἢ λαλεῖν, ὡς οἱ τραγικοὶ διθυραμβικώτερον αὐτῷ χρῶνται, ἐν τούτῳ, ἐν Πλούτῳ,

Ο Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων,

B Αλλὰ ποσόν τινα ἦχον ἀψύχων σωμάτων δηλοῖ.

CHR. Πρὸς τῶν κρεῶν.] Iocularitet & conuenienter riſui excitando: cùm enim modò dixerit, πρὸς τῶν θεῶν, neque quicquam hac obſecratione profeciſſet, addidit maiorem cum alluſione πρὸς τῶν κρεῶν, vt nidore carnium munerúmque oblatione delectari Mercurium ſperemus, potiùs quã obteſtatione deorum. Αμαλδυνθήσομαι.] cum affectatione verbum hoc vſurpat, vt duo ſequentia τετορήσω & λακήσομαι verè Tragicum ſpirantia maioriſque audaciæ quàm ſpiritus. Videtur autem inde Æſchylum ridere, qui hos verborum C ſcopulos diligit, & poeta eſt verè στομφάζων, quiq; duobus verbis idem ſignificantibus ad faſtidium vſque ſæpè vtitur, quo nomine reprehenditur ab Euripide in Ranarum fabula.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΧΟΡΟΣ, Ερμῆς.

D

TRYGÆVS, CHORVS, Mercurius.

Διπλῆ ἐκ στίχων, ιζ καὶ κώλων ιζ.

BISET. Ο Τρυγαῖος τὸν χορὸν σιγῶντα, καὶ ἐκπεπληγμένον ὁρῶν θαρσύνει, καὶ μηκέτι σιωπᾶν, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας λαλεῖν κελεύει. τὸν δὲ Ερμῆν ἐπικαλοῦντας αὐτῷ ἵλεων παρεῖναι ἱκετεύει.

Τρ. ΜΗ νῦν λακήσῃς, λίσσομαί σ' ὦ 'ρμίδιον.
E Εἴπατέ μοι, τί πάσχετ' ἄνδρες, ἕστατ' ἐκπεπληγμένοι,
Ω πόνηροι, μὴ σιωπᾶτ', εἰ δὲ μὴ, λακήσεται.
Χο. Μηδαμῶς ὦ δέσποθ' Ερμῆ, μηδαμῶς, μὴ μηδαμῶς,
Εἴ τι κεχαρισμένον
Χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ γε κατεδηδοκώς,
Τοῦτο μὴ φαῦλον νομίζων ἐν τῷδε τῷ πράγματι.
F Τρ. Οὐκ ἀκούεις οἷα θωπεύουσί σ' ὦ 'ναξ δέσποτα.
Χο. Μὴ γένῃ παλίγκοτος ταῖς ἀντιβολαῖσιν ἡμῶν γε,
Ωστε τήνδε μὴ λαβεῖν,
Αλλὰ χάριζ' ὦ φιλανθρωπότατε καὶ μεγαλοδωρότατε δαιμόνων.
G Εἴ τι Πεισάνδρου βδελύττει τοὺς λόφους καὶ τὰς ὀφρῦς,
Καί σε θυσίαισιν ἱεραῖσι προσόδοις τε μεγάλαισι διαπαντὸς ὦ
Δέσποτ' ἀγαλοῦμεν αἰεί.

TRY. NE clamites nunc, Mercurille, quæſo te,
E Dicite, ô gens dura quid ſtatis ſtupore perciti?
Quid, malum, vos nunc ſiletis voce cùm intenta eſt opus?
CH. Haud ita ô Rex apage Mercuri, haud ita, haudquaquam hoc placet,
Si volupe quid tibi
Obtulimus appoſuimúſque tenerum ſuem,
Quicquid hic ſtudemus exſequi, boni tu conſulas.
F TRY. Audin' vt ſermone mulcent lacteo te Rex, here?
CH. Auffer iracundiam nec ſupplicantes deſere,
Da ſemel prehendere hanc,
Huc & adhibe ô Deûm
Poplicola, munifice,
Maxime, fauentiam:
G Si quid heu Piſandri abominaris altos ſpiritus,
Sacrificiiſq; ſacris
Tum reditibus variis
Semper here Mercuri
Te colimus interea.

A BISETVS. Σ' ὦ ρμίδιον.] τὸ πλῆρες, σὺ ὦ Ερμίδιον.

CHR. Ω ρμίδιον.] Per ὑποκόρισμα pro ὦ Ερμείδιον. ſed quod ait εἰπὲ μοὶ, malim μὴ, pro μὴ εἴπῃς, vel vt cogat eum negare ſe Ioui indicaturum, Dic tantum Non. Alludit autem poſt in finalibus ſyllabis cùm ait Ερμῆ μηδ' αμῶς μὴ μηδ' αμῶς, omnino ad mouendum riſum. Tamen ferri poteſt τί μοι, vt alloquatur chorum. Teleclides autem vt initio diximus dixit, ὦ δέσποθ' Ερμῆ κάπηλε τῆς θυλημάτων.

B Σχόλια. Εἰπέ μοι.] ὁ Τρυγαῖος πρὸς τὸν χορὸν στραφεὶς ταῦτα λέγει. τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἑτερόστροφα. καὶ εἰσὶ στίχων καὶ κώλων ιζ, ὧν οἱ πρῶτοι δύο καὶ ὁ τῆς στροφῆς α'. τροχαϊκοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι. τὸ δὲ παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν. ὁ γ' παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος ὁ δ' καὶ ὁ ἑξῆς καὶ οἱ α' ς' τῆς δευτέρας στροφῆς ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὰ δ' ἄλλα παιωνικὰ δίρρυθμα. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τελευταίῳ κώλῳ, διότι ἀγλαοῦμεν αἰεὶ. δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου. ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Ω πόνηροι.] ὦ ἐπίμοχθοι. ἐπιτιμᾷ δὲ αὐτοῖς, ὡς νῦν σιωπῶσι, δέον αὐτοὺς ἐν καιρῷ λαλεῖν. Εἴτι κεχαρισμένον.] παρὰ τὸ Ομηρικὸν. εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. Τοῦτο μὲν φαῦλον.] μὴ εὐτελὲς νομίζων τὸ χοιρεδίου τυχεῖν ἐν τῷ λαβεῖν ἡμᾶς τὴν εἰρήνην. Μὴ γένῃ παλίγκοτος.] ἀντὶ τοῦ ἐναντίος. μὴ ἐξ ὑποστροφῆς ὀργισθῇς πάλιν καὶ μετανοήσῃς, ἐφ' οἷς ἡμᾶς εὐεργετεῖται προθυμίᾳ τε καὶ διανοίᾳ. Εἴτι Πεισάνδρου.] ἴσως ἐστρατεύετο. ἐπὶ δειλίᾳ γὰρ ἐσκώπτετο παρὰ πολλοῖς. Αγαλοῦμεν ἡμεῖς αἰεί.] ὅτι περισσὸν τὸ αἰεί, ἤρκει γὰρ εἰπεῖν διαπαντός. ἀγαλοῦμεν δὲ D ἐπικοσμήσομεν. ἴσως δὲ ταυτολογίᾳ ἐχρήσατο, τὴν ἀείμνηστον εὐεργεσίαν δεῖξαι θέλων.

CHR. Εἰπέ μοι.] Qui ſequuntur verſus ſeptem & decem ſunt de genere ἑτεροστρόφων, Tres priores Trochaici ſunt Tetrametri Acatalectici, Quartus Pęonicus dimeter Catalecticus. Quintus Pæonicus tetrameter Acatalect. Hi faciunt primam Stropham. Altera ſtropha conſtat ex tribus Tetrametris Trochaicis Acatalect. Cæteri ſunt Pæonici δίρρυθμοι. Nos verſus verſibus reddidimus, & numeris numeros, elegantiam tantùm abdidimus. Ω πονηροὶ] Hîc τὸ πονηρὸν, eſt ἐπίμοχθον, ęrumnoſum. Caſtigat autem ipſos ruſticos, vel ſpectatores potius qui tacebant quo tempore loquendum. Εἴτι κεχαρισμένον.] Ex Homero εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. Eſt autem iſtud commemoratio beneficij, vel potius exprobratio, vt ait comicus Afer Latinę dictionis eligentiſſimus. Τοῦτο μὲν φαῦλον.] Verſum hunc oportet eſſe primo huius ſtrophæ ſimilem, id eſt, Tetrametrum Tro-C chaicum integrum, ſed claudicat tamen: vt fulciatur legerem, ἔγωγε τῷδε πράγματι. Sic & verſu proximum ſequente legerem ἀντιβολοῦ σ' ἡμῶν γε. Αγαλοῦμεν αἰεί.] Videtur Scholiaſtes legiſſe ſuperius ἀγλαοῦμεν, ſed ἀγάλλειν melius, eſt enim ornare & mactare laudibus, quanquam vna vtrique originatio, ſed traiiciuntur ſæpe litteræ. Vſus autem eſt ταυτολογίᾳ, cùm ait αἰεὶ, dixerat enim διὰ παντὸς, ſed voluit fortaſſis oſtendere beneficium memorabile, neque intermoriturum.

ΣΥΣΤΗΜΑ ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων κς'.

Τρ. Ἴθ' ἀντιβολοῦσ' ἐλέησον αὐτῶν τὴν ὄπα,
Επεί σε καὶ τιμῶσι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.
Ερ. Κλέπται γάρ εἰσι νῦν γε μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.
Τρ. Καί σοι φράσω τι πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα,
Ο τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.
Ερ. Ἴθι δὴ κάτειπ', ἴσως γὰρ ἂν πείσαις ἐμέ.
Τρ. Η γὰρ σελήνη χ' ὁ πανοῦργος ἥλιος,
Υμῖν ἐπιβουλεύοντε πολὺν ἤδη χρόνον,
Τοῖς βαρβάροισι προδίδοτον τὴν Ελλάδα.
Ερ. Ἵνα τί δὴ τοῦτο δρᾶτον; Τρ. Ὁτιὴ νὴ Δία.
Ημεῖς μὲν ὑμῖν θύομεν. τούτοισι δὲ
Οἱ βάρβαροι θύουσι. διὰ τοῦτ' εἰκότως,
Βούλοιντ' ἂν ὑμᾶς πάντας ἐξολωλέναι,
Ἵνα τὰς τελετὰς λάβοιεν αὐτοὶ τῶν θεῶν.
Ερ. Ταῦτ' ἄρα πάλαι τῶν ἡμερῶν παρεκλεπτέτον,

TRY. *Miſerare eorum verba ſupplicia obſecro,*
Nam te colunt plus quàm ſolebant antidhac.
E MER. *Furaciores nempe ſunt quàm erant prius.*
TRY. *At ponderis rem maximi dicam tibi,*
Omnes ſtatuta quæ grauis contra Deos.
MER. *Age expedi, ſis, forſitan perſuaſeris.*
TRY. *Nam Luna iampridem atque ſol nefarius*
conſilia veſtrum moliuntur in caput,
F *Qui Græciam omnem prodiderant barbaris.*
MER. *Quianam iſta faciunt?* TR. *quòd ſolemus per Iouem*
Litare vobis ſubq́ placare, ijs ſolent
Volantq́ barbari: inde iure poſtulant
Omnes ſemel nos funditus perbitere?
Quò nempe ſacra cælitum cedant ſibi.
G MER. *Ergo dierum hinc illa diminutio,*

Σχόλια. Ἴθ' ἀντιβολοῦσ'] σύστημα ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν κς'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ελέησον αὐτῶν τὴν ὄπα] ἀντὶ τοῦ ἐποίκτειρον αὐτῶν τὰς εὐχὰς καὶ τὰς λιτάς. καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ὦ φιλανθρωπότατε. Κλέπται γὰρ νῦν εἰσι] παρ' ὑπόνοιαν. ἔπαιξε δὲ ὡς τοῦ Ερμοῦ χαίροντος τῇ κλοπῇ. οὕτως γοῦν προσ-

ρούμεθά σε τιμᾶν σε φησὶν, ὅτι ζηλωταί τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐσόμεθα τῶν σῶν, καὶ μᾶλλον ἢ πρότερον τῆς κλοπαῖς προσεξόμεθα. ἐν δὲ τῷ προσθεῖναι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ, ἐπ' ἀμφοτέροις διέβαλεν, ὅτι καὶ πρότερον ἔχαιρον καὶ νῦν ἐπιδώσουσι μᾶλλον. αἰνίττεται δὲ εἰς τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλὰ κλέπτοντας.

CHR. Κλέπτεται γὰρ ἀεὶ] Tangit omnino mores Athenienſium rapto & furto gaudentium, quique ſciunt, quæ bona ſunt, ſed facere nolunt.

Σχόλια. Τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῖς θεοῖς βουλεύεται. Ἡ γὰρ σελήνη χ' ὁ πανοῦργος.] τοῦτο λέγει διὰ τὰς ἐκλείψεις καὶ τὰς ἄλλας διοσημείας, τὰς κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον γενομένας. Τοῖς βαρβάροις προδίδοτον.] δοκοῦσι γὰρ οἱ βάρβαροι, τούτους μάλιστα θεραπεύειν τῶν θεῶν. σοφῶς δὲ ὑποβολῇ προσώπων, ὡς ἀπόνοιαν προσάγει τοὺς ἀκούοντας. λεληθότως δὲ δείκνυσι πάλιν, ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ τοὺς Ἕλληνας τῇ οἰκείᾳ διαφθείρεσθαι στάσει. Τούτοισι δέ.] οἱ βάρβαροι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην τιμῶσιν. ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. εὐφυῶς δὲ πάλιν εἰς ὁμόνοιαν αὐτοὺς προτρεπόμενος, δείκνυσιν ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ, τοὺς Ἕλληνας διὰ στάσεις ἀλλήλους διαφθείρειν. ἐπιεικῶς δὲ οἱ βάρβαροι τόν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην θεῶν μᾶλλον πάντων σέβουσι. διὰ τοῦτο καὶ τὴν Δῆλον καὶ τὴν Ἔφεσον οὐ διελυμήναντο. ὁ μὲν γὰρ ἥλιος, Ἀπόλλων ἐνενόμιστο. ἡ δὲ Ἄρτεμις σελήνη. Ἵνα τὰς τελετὰς αὐτοὶ λάβοιεν.] ἡμῶν ἀπολλυμένων καὶ τῶν βαρβάρων αὐτοῖς θυόντων. παρατηρητέον δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ τὰς θυσίας, κεῖται τὰς τελετάς. Ταῦτ' ἄρα πάλαι] συντίθεται ὁ Ἑρμῆς καί φησιν. ὅτι διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἥλιος παρέκλεπτε τῶν ἡμερῶν, ἡ δὲ σελήνη τοῦ κύκλου. ἐπειδὰν γὰρ ἴσαι αἱ ἡμέραι καὶ οἱ μῆνες γένωνται, ἔκλειψις γίνεται. τὸ οὖν φύσει γινόμενον ἐκλίπτοντος ἀπὸ παίζων.

CHR. Ὑμῖν ἐπιβουλεύουσι.] Optimus & doctiſſimus vir Nicolaus Faber Pariſienſis, qui ſenecæ vetuſtate laborantis & ruentis audit iamdudum refector & tibicen, perſuaſit mihi aliquando, vt mutarem τὸ ὑμῖν in ἡμῖν. Quam ego lectionem hominis cauſa iudicio multum valentis, & me longè ſuperantis, libenter amplector. Etſi defendi poteſt altera, quòd dixerit paulò antè indicaturum ſe facinus magni momenti, quod concipitur aduerſus Deos omnes. Τούτοισι δὲ οἱ βάρβαροι] Barbari Solem & Lunam maximoperè colunt. Propterea Delo & Epheſo pepercerunt cùm Græciam vaſtarent. Sol enim Apollo, Diana Luna. Tamen apud curtium libr. 4. sol eſt Gręcorum, Luna Perſarum. Hic veró bonus ciuis Ariſtophanes tacitè innuit, creſcere barbaros ex inteſtina Græcorum diſcordia, & hos in perniciem ruere, illos in floris cacumen ſurgere. Nihil enim eſt quod magis regni aut populi res infirmet, ac ſeditio ciuilis aut popularis, vt præclarè maximus Philoſophus cenſuerit in Politicis hanc ſententiam, αἰθωὶς τὸ στασιάζον. Hac profectò imagine compelli debet noſtra Gallia, ad quam verè referre poſſumus, quod ſapientiſſimus heros, diuus Iulius cæſar scaliger, de Italia cecinit hoc verſiculo, Hęc vt ſibi ne ſeruiat, exteriſne ſeruit? Παρεκλεπτέτην] Alludit ad Eclipſes, & ſigna quę tempore belli Peloponneſiaci notata ſunt, ſed ludit cùm de rebus quæ neceſſario & ſecundùm naturam fiunt, κλέπτειν vſurpat. Sic cùm ait ἁρματωλίας, delicta & furta Athenienſium intelligit, & voluit ἁμαρτωλίας, quas per Lunæ currū curſúmq; innuit.

Καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ' ἁρματωλίας.
Τρ. Ναὶ μὰ Δία. πρὸς ταῦτ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ ξύλλαβε
Ἡμῖν προθύμως τήνδε καὶ ξυνέλκυσον,
Καί σοι τὰ μεγάλ' ἡμεῖς Παναθήναι' ἄξομεν,
Πάσας τε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
Μυστήρι' Ἑρμῇ, Διιπόλει', Ἀδώνια,
Ἄλλαι τέ σοι πόλεις πεπαυμέναι κακῶν,
Ἀλεξικάκῳ θύσουσιν Ἑρμῇ πανταχοῦ,
Χ' ἅτερ' ἔτι πόλλ' ἕξεις ἀγαθά. πρῶτον δέ σοι
Δῶρον δίδωμι, τήνδ' ἵνα σπένδειν ἔχῃς.
Ερ. Οἴμ' ὡς ἐλεήμων εἰμ' ἀεὶ τῶν χρυσίδων.

Et praua detrita orbita aurigatio.
TR. Ita eſt, amice Mercuri, quare lubens
Simul extrahe iſtam, & adiuua nos, ſi potes:
Tum tibi feremus maximas Quinquatria,
Et ſacra diuis attributa cæteris,
Myſteria omnia, Dypolia, Adonia,
Tum ciuitates cætera functæ malis
Vbique ſacra liberatori ſuo
Facient tibi Herme, plurima bona te manent.
En primus hancce muneri, vt libes, fero.
ME. Pateris & auro ſemper heu ſum infirmior.

Σχόλια. Ὑφ' ἁρματωλίας.] οὕτως ἡ γραφή. μέμνηται Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ ια'. καὶ Φρύνιχος ἐν τῇ σοφιστικῇ παρασκευῇ, οὕτω τίθησι τὴν λέξιν. δέον δὲ εἰπεῖν ὑπὸ ἁμαρτίας, ἀντὶ τοῦ ἁμαρτάνοντες, εἶπεν ὑφ' ἁρματωλίας, ἀντὶ τοῦ ψευδόμενοι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν. ἄλλως. τῆς τῶν ἁρμάτων ἡνιοχείας. Καί σοι τὰ μεγάλα] οὐχ ὡς καὶ μικρῶν ὄντων τοῦτό φησιν. ἀλλ' αὔξων τὴν χάριν. τῇ δὲ Ἀθηνᾷ ἤγετο διὰ πέντε ἐτῶν. ὅτε καὶ ἡ ναῦς ἐπὶ γῆς πλέει παρ' αὐτοῖς. σοί φησιν ἄξομεν τὰ Παναθήναια καὶ οὐ τῇ Ἀθηνᾷ, ἐὰν τῆς εἰρήνης τύχωμεν διὰ σοῦ. Πάσας τε τὰς τελετάς.] καὶ τοῦτο πρὸς τὰς ἄλλας τελετάς. σαφέστερον δὲ ἐν τούτοις μᾶλλον, ὅτι οὐ περὶ γεγραμμένας ἐπὶ τῶν θυσιῶν εἴρηκε. Τὰς τῶν θεῶν.] τὰ τῇ Δήμητρι καὶ Κόρῃ ἀγόμενα, ἐπεὶ τὰ ταύτας φησὶν ἄξομεν, ἀλλὰ σοὶ, ὥσπερ καὶ τὰ Παναθήναια. Διιπόλεια δὲ ἑορτὴ Ἀθήνησιν ἐν ᾗ Πολιεῖ Διὶ θύουσι σκιρροφοριῶνος τετάρτῃ ἐπὶ δέκα. ἔστι δὲ ἀπομίμημα τῶν παλαιῶν καὶ τῶν κατὰ τοὺς βοῦς συμβάντων. Διιπόλει' Ἀδώνια.] τὰ Διιπόλεια τῷ Διΐ. τὰ Ἀδώνια, τῷ Ἀδώνιδι καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ. Ἄλλαι τέ σοι πόλεις.] τοῦτο φησὶν, ἵνα μὴ δόξῃ καταισχύνειν τὸ ἀξίωμα τῶν Ἀθηναίων, ὡς διὰ τὸ ἀποκαμεῖν μόνον ἐρώντων τῆς εἰρήνης. οὐ μόνον γὰρ αὐτοί φησι τὸν Ἑρμῆν τιμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις τῆς εἰρήνης τυγχάνουσαι, διὰ τὸ χρησιμεύειν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλεξικάκῳ.] καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Ἡρακλεῖ μόνῳ σοὶ ἐπιθύσομεν. ἀλεξίκακος γὰρ Ἡρακλῆς παρ' ἀνθρώποις ἐτιμᾶτο. καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἡρακλέα ἀλεξικάκους τιμῶσι. φησὶν οὖν. οὔτε Ἀπόλλωνι οὔτε Ἡρακλεῖ θύσομεν ὡς ἀλεξικάκοις, ἀλλὰ σοί. Δῶρον δίδωμι.] τοῦτο παρεπιγραφή. τοῦτο γὰρ εἰπὼν δίδωσιν αὐτῷ φιάλην χρυσῆν. Οἴμ' ὡς ἐλεήμων.] δέον εἰπεῖν ἥττων, φησὶν ἐλεήμων. χρυσίδα δὲ, τὴν φιάλην. παρυπόνοιαν δὲ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τῆς πόλεως εἰμὶ ἀεὶ καὶ ἐλεήμων. ἢ τῆς Ἑλλάδος. ἢ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε τῶν χρυσίδων, διὰ τὴν χρυσῆν φιάλην.

CH. Καί σοι τὰ μεγ.] Inter omnimoda cōmoda quę

pax inuehere ſolet, etiam ſunt ludi & ſpectacula quæ exhibet. Talem Pacem deſcribit Homerus Ιλ. σ. per priorem vrbem quam ſculpſiſſe Vulcanum ait, in Achillis clypeo. Hic autem Græcus ſcholiaſtes cenſet magnas illas Quinquatrias (agebantur enim quinto quoque anno, & fruſtra eſt Chariſius, qui quinquare pro luſtrare accipit) ſic vocari ad gratiæ amplificationem, non ad differentiam minorum. In quo fugit eum ratio, nam & magna dicebantur, & parua: μικρῶν παναθηναίων
B meminit Menander Hypobolimæo citante ſuda: ſic magna & parua erant Theſmophoria ex Theſei inſtituto, de quibus legendi Plutarchus & Arnobius. Ταῖς τοῖν θεοῖν.] Ad Cererem & Proſerpinam quæ κόρη dicitur, referunt Græca Scholia: ſed ego putem generaliter ad omnes deos. Διιπόλεια.] Vt Mineruæ præcipuum honorem & cultum Athenienſes tribuebant, ſic magnum Ioui quē inter alia cognomina venerabantur πολιέα, ſiue πολιοῦχον (& Minerua hac etiam laude indigita-
C batur) Hinc dies ei ſollennes Pandia, Diaſia, Diipolia, quæ peragebantur 14. die Scirrophorionis menſis. Ac Diipolia iſta erant imitamenta, vt ait Scholiaſtes, vel vt ait Heſychius, monumenta τοῦ πελάνου καὶ τοῦ βοός. Hoc quale ſit, diſertè deſcribitur à Pauſania in Atticis, ait enim in Polici Iouis ara ordeum tritico permiſtum (πέλανος eius generis erat) appoſitum, bouémque ad ſacra comparatam, accedere ad aram, & fruges illas attingere.
D Οἴμοι ὡς ἐλεήμων.] Muneribus placari etiam deos, teſtatur illud, δῶρα θεοὺς πείθει. Hic præter ex-

A ſpectationem dixit ἐλεήμων τῶν χρυσίδων pro ἀστῶν. ſemper, inquit, vincunt me aurea munera. Sed exſpectabatur aliud, nempe, Miſeret me ſemper vrbium aut hominum. Vt autem argenteæ phialæ ἀργυρίδες, ſic aureæ χρυσίδες vocatæ antiquitus: vel per ὑποκορισμὸν dixit pro auro, vt in Babylonijs idem Comicus χρυσιδάριον vſurpauit ἀντὶ τοῦ χρυσίου. Solent enim quod ſuauiſſimum eſt veteres ὑποκορίζεσθαι. Vnde apud Tranquil-
B lum in vita ſatui Imperatoris: Rogo, inquit, quid dulcius offula? Tamen altero ſenſu χρυσίδας vſurparunt Pherecrates & Cratinus, ſed tamen ſuſpicor alluſum ad meretrices. Nam chryſis nomen puellare Comicum ſatis notum, & Venus ipſa χρυσῆ dicitur, imò ſi credimus Heſychio indigitabatur in Cypro & chalcedone Venus ἐλεήμων. Notat Sudas hoc loco τὸ ἐλεήμων, eſſe triſyllabum, & contrahi ε, cum η. Quod notaſſe ſuperuacuum eſt, neque enim tam religioſè numeris ſe aſtrin-
C git liberrimus Comicus, vt Anapæſtis curet parcere in hac ſede, quibus frequentiùs vtitur quàm ipſis Iambis. ſed obſeruatio Græculi cuiuſdam eſt Scholaſtici ſyllabarum captatoris, aut quem eſſe dicemus ipſum ſudam? nam mihi nomen Sudæ vel Suidæ barbarum videtur, neque ſcio an hac appellatione aut Lexicon, aut viri nomen intelligatur. Feciſſet ſaltem quod his temporibus Bibliothecarum conſarcinatores facere amant, vt ipſe vitam ſuam patriámque ſuo de claris viris
D Catalogo Alphabetico recenſuiſſet. Sanè enim notorem non habet quod ſciam,

BISETVS. Διπλῆ ἐν εἰσθέσει στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ι. μεθ' οὓς β. ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. εἶτα δύο κῶλα. ὧν τὸ μὲν, ἐκ διπλοῦ σπονδείου, τὸ δὲ, ἐκ σπονδείου καὶ τροχαίου, ἀμφοτέρων διπλῶν.

Ὑμέτερον ἐντεῦθεν ἔργον ὦνδρες, ἀλλὰ ταῖς ἄμαις	E *Vos viri huc incumbite atque adeſte, cúmque vectibus*
Εἰσιόντες ὡς τάχιστα τοὺς λίθους ἀφέλκετε.	*Limine occupato ſaxa quàm citò diuellite.*
Χο. Ταῦτα δράσομεν, σὺ δ' ἡμῖν ὦ θεῶν σοφώτατε,	*CH. Iſta fient: At Deorum ô diue ſolertiſſime*
Ἅττα χρὴ ποιεῖν, ἐφεστὼς φράζε δημιουργικῶς.	*Impera quid facto opus ſit, Architecte, præſidens,*
Τἄλλα δ' εὑρήσεις ὑπουργεῖν ὄντας ἡμᾶς οὐ κακούς.	*Cætera haud malos te habere ſubminiſtros arbitror.*
Τρ. Ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως	F *TRY. Age pateram tu ſuſcipe actutum, vt deûm*
Ἔργῳ φιαλοῦμεν εὐξάμενοι τοῖσι θεοῖς.	*Ritè ordiamur ſacra libantes preces.*
Ερ. Σπονδὴ σπονδή.	*MER. Liba liba.*
Εὐφημεῖτε εὐφημεῖτε.	*Iam linguis faueto quiſque.*

Σχόλια. Ὑμέτερον ἐντεῦθεν.] διπλῆ καὶ ἐν εἰσθέσει στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. εἶτα ἐν ἐκθέσει μετὰ τοὺς τετραμέτρους στίχους ἰαμβικοὶ β. καὶ ἐν ἐκθέσει κῶλα β. ὧν τὸ μὲν ἐκ διπλοῦ σπονδείου, τὸ δὲ ἐκ τοῦ δευτέρου τροχαίου καὶ αὐτὸ διπλοῦ. τὰ δὲ ἑξῆς ἰαμβικὰ μέχρι τοῦ ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖν κάλων. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Ἑρμῆς δὲ ταῦτα προκελεύεται. ταχέως δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μεταβαλλόμενον τὴν προαίρεσιν ἵνα μᾶλλον αὐτὸ δείξῃ ἥττονα τοῦ λήμματος. Δημιουργικῶς.] ἀντὶ τοῦ τεκτονικῶς. τοὺς γὰρ τέκτονας, δημιουργοὺς ἔλεγον. Ἄγε δὴ σὺ ταχέως] ἄγε φησὶ πρότερον σπείσωμεν τοῖς θεοῖς. ἵνα οὕτω τοῦ ἔργου ἁψώμεθα. Ἔργῳ φιαλοῦμεν.] ἀντὶ τοῦ ἐπιθῶμεν τῇ φιάλῃ
G ἐπὶ τὸ ἔργον. ἢ ἔργῳ ἐπιβαλοῦμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν. εἴρηται δὲ καὶ ἐν τοῖς Σφηξί. παίζει δὲ παρὰ τὴν φιάλην τὴν δῶρον αὐτῷ δοθεῖσαν. ἢ ὅτι φιαλεῖν κυρίως ἐπὶ τὸ ἄρχεσθαι πράγματος. ἄλλως. τοῦ ἔργου ἐπιβαλώμεθα καὶ προθυμηθῶμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν καὶ σπείσωμεν καὶ εὐφρανθῶμεν. Σπονδὴ σπονδή.] τοῦτο ἀξιοῦντος τοῦ Ἑρμοῦ λέγουσι σπένδοντες.

CHR. Ὑμέτερον.] Sequuntur quinque Trochaici Tetrametri catalectici, quorum ἔκθεσιν ſequuntur Iambici duo, mox verſiculi duo, prior ex duobus ſpondęis: alter ex binis Trochæis, poſt redit ad Iambicos: legerem autem potius ὑμέτερον δ' ἐντεῦθεν, vel ὑμὸν ἐντεῦθεν. Fecit autem Ariſtophanes, Mercurium ſtatim conſilium prius mutantem, & contra quod pertendebat de Pacis extractione ſolicitum, vt oſtendat eum victum à patera aurea. Φιαλοῦμεν.] Verbum hoc videtur qui-

A buſdam ab Ariſtophane nouatum: Sed non ita eſt, nam antiqui vſurparunt, pro ἐπιβαλεῖν τῷ ἔργῳ, cùm accingunt ſe ad opus. Hom. αὐτὰς γὰρ ἐπιβαλεῖν τὰ δ' ἔργα. Idem Comicus noſter in Veſpis, οὐδ' ἂν φιαλεῖς οἶδ' ὅτι, etſi illic intelligitur cacephaton. Grammatici φιάλλω dictam putant quaſi πιάλω, quaſi liceat inde πιεῖν ἅλις. Ego putem φιαλεῖν primum dictum de libatione phialæ, inde traductum ad opus quodlibet, quòd qui incipit videtur de-

B libare.

Βισετυς. Διπλῆ ἐν στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων.

Τρ. Σπένδοντες εὐχόμεσθα, τὴν νῦν ἡμέραν,
Ἕλλησιν ἄρξαι πᾶσι πολλῶν κἀγαθῶν,
Χ' ὅστις προθύμως ξυλλάβοι τῶν σχοινίων,
Τοῦτον τὸν ἄνδρα μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.
Χο. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ διάγειν με τὸν βίον,
Ἔχονθ' ἑταίραν, καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.
Τρ. Ὅστις δὲ πόλεμον μᾶλλον εἶναι βούλεται,
Μηδέποτε παύσασθ' αὐτὸν ὦ Διόνυσ' ἄναξ,
Ἐκ τῶν ὀλεκράνων ἀκίδας ἐξαιρούμενον.
Χο. Κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν, σοὶ φθονεῖ
Εἰς φῶς ἀνελθεῖν, ὦ πότνια γ' ἐν ταῖς μάχαις,
Πάσχοι γε τοιαῦθ' οἷάπερ Κλεώνυμος.

TRY. *Libamus & precamur hanc lætum diem*
Lucere Græcis proſpera omnia omnibus,
Funeſq; quiſquis hos lubens prehenderit,
C *Nunquam ille clypeum aut arma miles induat.*
CH. At pace vitam me iuuet producere,
Dum teneam amicam & ſuſcitem carbunculos:
TR. Pro pace quiſquis eſſe bellum maulet,
Indeſinenter vellat ex cubitis ſuis
O diue Liber ſpiculorum cuſpides.
CH. Quod ſi ordines quis poſtulans ſe ducere,
D *Dias tibi auras luminis Diua inuidet,*
In prælio alter ille ſit Cleonymus:

Σχόλια. Σπένδοντες εὐχόμεσθα] δοκεῖ δὲ τοῦτον ἀντίθετον τὴν ὑπὸ Μελησίππου λεχθεῖσαν ἀπειλήν. ἐν ἀρχῇ γὰρ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου πεμφθεὶς πρεσβευτὴς ὁ Μελήσιππος ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς οὐχ ὑπήκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἠξίου ἀπαλλάττεσθαι λοιπὸν καὶ γενόμενος ἐπὶ τοῖς ὁρίοις εἶπεν. ὡς ἥδε ἡ ἡμέρα πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν τοῖς Ἕλλησιν ἄρξει. ἐπεὶ οὖν τῶν τοῦ πολέμου λοιπὸν ἀπαλλαχθήσεσθαι ἔμελλον, εἰς τοὐναντίον πάλιν ὁ ποιητὴς μετέστρεψε τὸν λόγον τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα. διπλῆ δὲ, καὶ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κδ. ὧν τελευταῖος, ὑποτείνει δὴ ὁ πᾶς. Ξυλλάβοι τῶν σχοινίων.] ἀντιλαμβάνοιτο σχοινίοις γὰρ αὐτὴν κατεχωσθεῖσαν ἀνεῖλκον. Μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.] μηκέτι πανοπλίαν βαστάζειν. ἀντὶ τοῦ ἀπεῖναι τῶν κακῶν τοῦ πολέμου. χρησίμως δὲ νῦν ἀντιπαρατίθησι τοῖς τοῦ πολέμου δυσχερέσι, τὰ τῆς εἰρήνης ἡδέα, προτρεπόμενος καὶ εἰς ἔρωτα αὐτοὺς φέρειν αὐτῆς. Καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] ἀντὶ τοῦ ζωπυροῦντα τοὺς ἄνθρακας. οἱ ἐν ἀγρῷ διατρίβοντες. ἐπεὶ οὗτοι ὀπτῶσι βαλάνους καὶ σκαλεύουσι τοὺς ἄνθρακας ἐν τῷ ὀπτᾶν. ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, ἄνθρακας λέγει. Ὅστις δὲ πόλεμον.] δύο πρόσωπα ταῦτά φησιν. ὧν ὁ μὲν εὔχεται. ὁ δὲ ἕτερος ἀκόλουθα τῇ εὐχῇ καταρώμενος λέγει. Ἐκ τῶν ὀλεκράνων.] ὀλέκρανον τινὲς τὸν ἀγκῶνα. ἢ τὸ ἐπὶ καμπῇ τῆς χειρὸς ὀξύ. ἐπειδὴ ἴσως δὲ ὁ ἰόπος ἐστὶ τοῖς τρωθεῖσιν εἰς αὐτόν. ἄλλως. ἀκίδας τὰ βέλη λέγει. ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον τί ποτε αὐτῷ ταῦτα βούλεται. οὐ γὰρ τοξόται οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ τῇ σταδίᾳ μάχῃ μᾶλλον χαίροντες. ὀλέκρανα δὲ λέγονται, τὰ τῶν ὠλενῶν κρανία. τουτέστι τῶν χειρῶν. δῆλον δὲ ὅτι τὸ ὀξὺ καὶ ἐπικαμπὲς τῶν χειρῶν λέγει ὃν ἀγκῶνα φαμέν. Κἄν τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν.] οἱ πρότεροι στίχοι πρὸς τὴν ἄνω κατάραν λέγονται. εἶθ' ἕτερον συνάπτει, πάσχοι γε τοιαῦτα. ὥστε καὶ τοῦτο χαρίεν ἐστὶ, ὥστε ἐκείνου προτρέποντος καταρᾶν, ὁ ἕτερος τὸν λόγον ἐκδεξάμενος ἐπιφέρει ὅπερ καὶ ἐν τῇ ἑξῆς κατάρᾳ σαφέστερον φησίν. Κλεώνυμος] τουτέστιν ἀσχημονοίη ῥίπτων τὴν ἀσπίδα. ῥίψασπις γὰρ ὁ Κλεώνυμος. ὡς καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ λέγει φανερῶς.

CHR. Τὴν νῦν ἡμέραν.] Veri ſimile eſt reſpe-
E xiſſe comicum ad Meleſippi comminationem, qui ſub initium belli Peloponneſiaci, cùm legatus eſſet miſſus Athenas à Lacedæmoniis, neque perſuaſiſſet Athenienſibus, diſceſſionem fecit, dixitque in finibus terræ Atticæ, Hæc dies multas & maximas clades inuehet omnibus Græcis. Nunc orationem illam mutat in melius Ariſtophanes, & tantum boni euerſurum ſperat ex Pacis conciliatione, quantum antea mali ominatus erat ex bello Meleſippus. Ξυλλάβοι.] Hic ξυλλαβεῖν non
F eſt adiuuare vt antea, ſed comprehendere. nam apud antiquos duplicem habebat ſignificatum, vt notat Suidas. Σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] Ventilantem carbones vt ſolent qui in agris ſunt, nam dum glandes torrent, mouent carbones. Forraſſis autem per ἄνθρακας innuit τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, nam & glans vocatur ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, & huic nequitiæ proprium verbum eſt τὸ σκαλεύειν, vt & fodere Latinum, quod à Grammaticis exponitur ἀκολασταίνειν.
G Sic etiam σκαλαθύρειν pro συνουσιάζειν, & vſus eſt poeta noſter in Concionatricibus. Sanè non abeſt quin ſub vtraque voce lateat obſcœnus ſenſus, vt & mox cùm ait κεῖσθαι. Ὅστις δὲ] chorus & Trygæus Amœbææ perſonæ non bellicoſos ſed belli cauſas inſectantur Satyricè.

Ὀλεκράνων αἰχμάς.] Telorum ſpicula αἰχμάς. ſed quorſum his ditis belli faces diuidit, cùm Lacedæmonij non ſint τοξόται, ſed ſtataria magis pugna gaudeant? fortaſſis quemuis mucronem intelligit, ὠλέκρανα autem vocat flexuram brachij in acumen deſinentem, quam cubitum vocamus, quia hac parte cubamus. Dicta ſunt quaſi τῶν ὠλένων κρανία,

A vlnarum capita. A flexura illa etiam dicti ἀγκῶνες. corrigendus ea voce Heſychius apud quem legitur ὠλέκρανα, ἀγών. Tu repone ἀγκών. Ὅσ᾽ ὑπὲρ Κλεωνύμους.] Cleonymum hunc ῥίψασπιδα non hoc ſolùm loco, ſed inferiùs etiam naſo ſuſpendit adunco, etiam exagitatum in Fabulis Veſparum & Nubium.

Τρ. Κεἴ τις δορυξὸς ἢ κάπηλος ἀσπίδων,
Ἵν᾽ ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν,
Ληφθεὶς ὑπὸ λῃστῶν ἐσθίοι κριθὰς μόνας.
Χο. Κεἴ τις στρατηγεῖν βουλόμενος μὴ ξυλλάβῃ,
Ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν παρεσκευασμένος,
Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ᾽ ἕλκοιτο μαστιγούμενος,
Ἡμῖν δ᾽ ἀγαθὰ γένοιτ᾽ ἰὴ Παιὼν, ἰή.
Τρ. Ἄφαιρε τὸ παίειν, ἀλλ᾽ ἰὴ μόνον λέγε.
Χο. Ἰὴ, τοίνυν γ᾽, ἰὴ μόνον λέγω.
Τρ. Ἑρμῇ, Χάρισιν, Ὥραισιν, Ἀφροδίτῃ, Πόθῳ.
Χο. Ἄρει δ᾽ οὔ; Τρ. Μὴ μή. Χο. Μηδ᾽ Ἐνυαλίῳ γε. Τρ. Μή.
Χο. Ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλοις.

TRY. Quòd ſi quis arrilator armorum aut faber
B *Quò pluris arma diſtrahat, velit prælia,*
Sola mola altus præda ſit prædonibus.
CH. Quique imperator eſſe vult, nec nos iuuans,
Quique eſſe ſeruum & transfugam ſeſe parat,
Flagris ſecetur, & trahente eat rota.
Nobis bene eſſe cupio, io Pæan feri.
TR. Ferientia auffer verba, & inque tantùm io.
CH. Io ergo ſolum, quando ſic iubet, canam.
TR. Mercurio & Horis, Veneri, Amori, Gratijs.
C *Marti, quid? TR. Haudquaquam. CH. Quid Enyalio? TR. Haud magis.*
CH. ſubtendite ergo & funibus deducite.

Σχόλια. Κάπηλος ἀσπίδων.] ὁ μὴ αὐτὸς ἀσπίδας ποιῶν, ἀλλὰ παρ᾽ ἄλλου λαμβάνων καὶ πωλῶν. καπήλους γὰρ τοὺς μεταβολεῖς φασιν. Ἵν᾽ ἐμπολᾷ βέλτιον.] ἵνα πιπράσκῃ πλείονος, ἢ ἵνα πορίζῃ πλεῖον. συνήθως δὲ νῦν τὸ ἐμπολᾷ, ἀντὶ τοῦ πωλῇ. πολλάκις δὲ ἐπὶ τοῦ ἀγοράζειν. ὡς ἑξῆς, ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταριχίον. τὸ δὲ κριθὰς μόνας, ἀντὶ τοῦ μὴ ἄλφιτα, ἀλλὰ μόνας κριθάς. Κεἴ τις στρατηγεῖν.] δοκεῖ ταῦτα εἰς Ἀλκιβιάδην αἰνίττεσθαι, ὥς που φησὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ Νικίου δημηγορίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀλκιβιάδου. ὁ μὲν Νικίας παραινοῦντα τοῖς Ἀθηναίοις ποιῶν μὴ πειθομένους αὐτῷ, πόλεμον ἄρασθαι τοιοῦτον λέγων. εἴ τέ τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς, παραινεῖ ἐκπλεῖν, τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν ἔτι ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης, ὅτι βούλεται στρατηγεῖν, μὴ ἀρνούμενος διὰ τούτων. Καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέρων, ὦ Ἀθηναῖοι ἄρχειν (ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο) καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω εἶναι. οὕτως ἔχει ταῦτα τοῦ Θουκυδίδου ἐν τῷ ς. τῆς αὐτοῦ ξυγγραφῆς. καὶ οὕτω ταῦτα μετὰ σχόλια γράφειν, καὶ ἐπανορθοῦν δεῖ. ■ δοῦλος αὐτομολεῖν.] πάλιν πρὸς Ἀλκιβιάδην. ἐπεὶ πρὸς Λακεδαιμονίους φυγὼν, αἴτιος ἐγένετο τοῦ Δεκέλειαν αὐτοὺς ἐπιτειχίσαι, διὸ καὶ δοῦλον αὐτὸν καλεῖ, διὰ τὴν Κοισύραν. ἥτις δούλη ἦν, ὥς φησιν ἐν Νεφέλαις. Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ᾽ ἕλκοιτο.] οἱ γὰρ δοῦλοι σφαλλόμενοι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ δεσμούμενοι καὶ συρόμενοι ἐτύπτοντο ἀνακλώμενοι ἐν αὐτῷ.

CHR. Κάπηλος ἀσπίδων.] De cocionibus intelligit quos μεταβολεῖς, id eſt, permutatores vocant (olim enim permutare erat vendere) neque accipiendum de clypeorum artificibus, ſed de iis qui ab illis accipiunt vt pluris vendant. Κεἴ τις στρατηγεῖν.] Hoc tam in Cleonem qui Thracicã expeditionem ambiuit, quàm in Alcibiadem dictũ eſt. Maximus Tyrius, ἐπιθυμεῖ Κλέων Σφακτηρίας, Θρασύλλος Ἰωνίας, Ἀλκιβιάδης Σικελίας, ſed præcipuè in Alcibiadẽ, qui iuuenis admodũ, ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει (ait Thucydides ſexta συγγραφῇ) bellum Siculum mouit tempore belli Peloponneſiaci: vt videre eſt apud Iuſtinum. Quin vt imperator crearetur in claſſica illa expeditione perſuaſit facilè belluæ illi
D multorum capitum, quamuis renitente Nicia collega cui cum Lamacho poſt Alcibiadis transfugiũ commiſſa poſtea fuit ſumma totius belli. ſanè ipſe Alcibiades in ea Demegoria quam habuit ad Athenienſes, ſcriptore & auctore principe illo hiſtorico, & qua Niciæ orationi quà ſe punctum & læſum agnoſcit reſpondet, in ipſo ſtatim principio ſibi deberi præturam imperiúmque audacter pronuntiat his verbis, quę ne corrupta legas cum ſcholiis græcis, apponam. καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέρων (ὦ Ἀθηναῖοι) ἄρχειν, ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι
E ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο, καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω. Quæ verò Nicias in Alcibiadẽ dixerat cõfuſa & inemẽdata apud eũdem Scholiaſtẽ ſic lege. εἴ τέ τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς παραινεῖ ἐκπλεῖν ὑμῖν τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν ἔτι ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. Qui Sudã voce
F σίφνιος cõſulet, quędã ex hac hiſtoria temerè illuc inſerta deprehẽdet, & magnã verborum cõfuſionẽ. Δοῦλος αὐτομολεῖν] Thucyd. lib. 5. dixit αὐτομολούντων τῶν εἱλώτων, i. trãſeuntibus ad hoſtes, ſunt enim αὐτόμολοι transfugæ, & qui ad barbaros fugiunt: vt rectè Sophocles in Phędra dixit, αὐτομόλως, i. proditoriè. Pherecrates fabulam docuit hoc titulo. Talis verò videtur fuiſſe Alcibiades qui ἐκεῖ ἔφυγεν, i. ηὐτομόλησεν, quémq; hîc ſeruum vocat, vel
G propter fugam vel propter Cœſyrã quæ Megaclẽ filiũ habuit, quęq; ſerua exiſtimata fuit: nam propterea ſeruum vocari Alcibiadẽ autumat Scholiaſtes Gręcus. Et tamen reperio Cœſyram fuiſſe nobilem, & vſque adeò ſuperbam, vt Eretrienſibus locum dederit dicto prouerbiali κοισυρώδης, quod eſt μέγα φρονῶν. Sanè Sudas (neſcio quibus fretus auctoribus, non enim laudat) ſcribit eam fuiſſe

Megaclis & Lamachi matrem & Alcmæonis vxorem, vnde Alcmæonidæ gens Athenis nobiliſſima, quamuis Scholiaſtes in Ranis Piſiſtrati faciat vxorem. Ne multa, variant nimium quantum bogi auctores in huius proſapiæ veritate indaganda, neque vllus veterum qui de Alcibiade ſcripſerunt verbum vllum, quod ſciam, de cœſyra, quamuis feratur matrem habuiſſe, quæ ancilla vel peregrina fuit, quod nomen poſtea aſtutè expunxit, vt putem τὸ δοῦλος poſitum, pro ὡς δοῦλος, ſeruile enim eſt fugere, & fugitiuus pro ſeruo. Horatius,

Vtque ſacerdotis fugitiuus liba recuſo.

Bis autem fugere accidit Alcibiadi Ariſtophanis temporibus: De ſecundæ fugæ tempore digladiati ſunt hiſtorici, atque inter eos Andron & Xenophon. Sed hic de prima diſceſſione agi facilè adducor vt credam, vel ex optimo auctore Probo, qui eius vitam caſtiſſimè condidit. Nam eodem tempore cùm ad Lacedæmonios tranſiſſet, auctor fuit eis Deceleæ muniendæ, quod munimentum res Athenienſium ita inclinauit viréſque fregit, vt tanquam obſeſſi viderentur. Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ.] Qui fugerant ſerui aut furtum fecerant (Hæc enim duo vitia quaſi coniuncta & propria ſeruorum eſſe probra docuit in Paratitlis in Codicem opere arduo & perfecto, non ſolùm Iuris Romani primarius interpres, ſed in omni ſcientiarum & diſciplinarum genere familiam ducens Cuiacius) flagrorum verberibus cædebantur ad totam vindictam; vnde verberones & maſtigiæ. Hoc voluit Horatius in Satyra,

Non furtum feci nec fugi ſi mihi dicat
ſeruus, habes pretium, loris non vreris, aio.

vbi pretiũ eſt pro mercede & benefactorum compenſatione, etſi vox illa in bonam & malam partem accipiatur, & ſit τῶν διαλογουμένων, vt ὠνεῖν apud Græcos, Catullus dixit, *magno cum pretio, atque malo*, quod Callimachus μισθῷ μεγάλῳ, vbi Politianus: Mercede ingenti dixi, mallem, Cùm pretio ingenti. Sed hęc obiter dicta. Cæterùm fugitiuis ſeruis ad barbaros (quod fecit Alcibiades) cauit Imperator Conſtantinus amputati pedis debilitatione, & ad metallum datione, vt videre eſt lib. VI. Cod. Tit. I. l. 3. Manus amputationem etiam adhibebant ſecundùm criminis qualitatem, ſed furtum aut fugam non mors, non membri amputatio ſequebatur, pœnæ hę grauiores grauiora crimina perſequebantur, quamuis manus amputatio furtum, pedum amputatio fugam meritò punitura ſit.

Σχόλια. Ἰὴ Παιὼν] ἐφύμνιον εἰς Ἀπόλλωνα. τὴν δὲ αἰτίαν Καλλίμαχος φησὶ διὰ τούτων. Πυθοῖ τοι κατιόντι συνήντετο δαιμόνιος θήρ, αἰνὸς ὄφις τὸν μὲν σὺ κατήναρες ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ βάλλων ὠκὺν ὀϊστόν. ἐπηύτησε δὲ λαὸς ἰὴ ἰὴ παιῆον. ἵει βέλος. Ἑρμῆ. Χάριτας. Ὥρας τε.] διὰ τί ὡς προσέταξε τὸν Ἑρμῆν, ὡς αἴτιον τῆς ἀναγωγῆς τῆς εἰρήνης. καὶ τὰς ἑξῆς δὲ, εἰκότως ἐμνήσθη ὡς ἀφροδίτην αὐτῇ. ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ τούτων ἀπολαύουσι πάντες. Ὥρας δὲ, τὰς τοῦ ἔτους. ἐν δὲ πολέμῳ ἀπολαύει, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἔργων.

CHR. Ἰὴ Παιὰν ἰή.] Hoc fuit ἐφύμνιον ſolemne quo Apollinem laudabant. Originem eius acclamationis à Latona, vſque petendam cenſent doctiores, quæ cùm imprudens propiùs acceſſiſſet antrum Pythonis ſerpentis, ne opprimeretur cum Diana & Apolline puello iam ſagittis armato, animos fertur puello addidiſſe, ἰὴ παῖ, ἰὴ παῖ, monens vt tela in beſtiam mitteret. Hinc obtinuit mos (qui nunquam veteraſcens minuitur, ſed ſæpe cum Aſſyrio flumine εὐρέτερος ἕλκει) vt ἰὴ παιὰν dixerint. ſanè inde Iamborum origo ἀπὸ τοῦ ἰὸν καὶ ἀναβαίνειν (vt rectè cenſet vir incomparabilis & litterati mundi Sol vnicus Iulius Cæſar Scaliger) quia in mittendis telis inſurgere ſolent τοξόται. Ariſtophanes voluit ludere in verbis παιὰν & παίειν, quia παίειν cædere eſt, & bello magis proprium, vnde pauire Latinum. ἰὴ verò leuius, nam & pace mittuntur tela & ſagittandi ars exercetur: ſed in Pæonibus acclamabant ἰὴ vel ἰώ. Ἑρμῆ.] Mercurium meritò primum facit, quia auctor eſt & dux retrahendæ Pacis fugitiuæ. Sed non abſre meminit ſequentium numinum: Sunt enim coniuncta paci & conuenientia, vt ὧραι, quæ ſunt anni tempora, quibus in bello nemo frui poteſt, neque mollibus (vt ait Maro) neque tempeſtiuis.

Σχόλια. Ἄρει δ' αὖ.] πρὸς τοὺς εἰρημένους τὸν νεωτέρων τὸν αὐτὸν Ἄρεα εἶναι καὶ Ἐνυάλιον, κατὰ τὸ ἐπίθετον. τινὲς δὲ Ἄρεος καὶ Ἐνυοῦς τὸν Ἐνυάλιον. οἱ δὲ, Κρόνου καὶ Ῥέας. Ἀλκμᾶνα δὲ λέγουσιν ὅτε μὲν τὸν αὐτὸν λέγειν. ὅτε δὲ διαιρεῖν. εἰκότως δὲ τούτοις μὴ δεῖν θύειν μετὰ τὴν εἰρήνην. ὑπεναντίοι γὰρ καὶ ἀλλότριοι τῆς εἰρήνης.

BISETVS. Εὐστάθιος. Ἐνυάλιος, ἐπίθετον Ἄρεως, παρὰ τὸ ἐνύω, τὸ φονεύω, ἢ παρὰ τὸ ἐναίω, τὸ φονεύω. Ἄρης δὲ Ἐνυάλιος ἐπεκλήθη διὰ τὸ φονεῦσαι Ἐνυάλιον τὸν Θρᾷκα μὴ ἐθελήσαντα αὐτὸν ξενίσαι. Ἐνυάλιος μέν τοι ἐκλήθη καὶ εἷς τις τῶν Κρόνου, καὶ Ῥέας παίδων. τινὲς δὲ τὸν Ἄρην, καὶ τὸν Ἐνυάλιον τὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσι. τινὲς δὲ θεοὺς διαφόρους εἶναι λέγουσιν, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ Διονυσίου τοῦ Ἁλικαρνασσέως, ὃς ἐν τῷ β. τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας οὕτω γράφει. Τὸν δ' Ἐνυάλιον οἱ Σαβῖνοι καὶ παρ' ἐκείνων οἱ Ῥωμαῖοι μαθόντες, Κυρῖνον ὀνομάζουσιν, οὐκ ἔχοντες εἰπεῖν τὸ ἀκριβὲς εἴτε Ἄρης ἐστὶν, εἴτε ἕτερός τις ὁμοίας Ἄρει τιμὰς ἔχων. οἱ μὲν γὰρ, ἐφ' ἑνὸς οἴονται θεοῦ πολεμικῶν ἀγώνων ἡγεμόνος ἑκάτερον τῶν ὀνομάτων κατηγορεῖσθαι. οἱ δὲ κατὰ δυεῖν τάττεσθαι δαιμόνων πολεμιστῶν ὀνόματα.

CHR. Ἄρει.] Hinc apparet non eſſe eundem Martem & Enyalium, etſi hunc pro illius epitheto accipiant Grammatici, imò cenſent quidam Enyalium Martis & Enyus filium eſſe, alij Saturni & Opis. ſanè Alcman hęc duo nomina, interdum eadem, interdum diuerſa facit. Κάτεχε.] Apud Suidam κάλως legitur, verouis modo legas nihil intereſt, idem ſemper ſenſus elicitur.

Στροφὴ κώλων ιδ.

BISETVS. Παρόντος ἀφορμήσαντος Ἑρμοῦ πάλιν ἡμοῦ τὴν Εἰρήνην ἐξ ἄντρου, ἀξίως ἐπιχορεύει.

Ερ. Ὦ εἶα.
Χο. Εἶα μάλα.
Ερ. Ὦ εἶα.
Χο. Εἶα ἔτι μάλα.
Ερ. Ὦ εἶα, ὦ εἶα.
Τρ. Ἀλλ' οὐχ ἕλκουσ' ἄνδρες ὁμοίως,
Οὐχὶ ξυλλήψεσθ', οἷ' ὀγκύλλεσθ', οἰμώξεσθ' οἱ Βοιωτοί.
Ερ. Εἶα νῦν.
Τρ. Εἶα, ὦ.
Χο. Ἄγε δὴ, ξυνέλκετον καὶ σφώ.
Τρ. Οὔκουν ἕλκω κἀξαρτῶμαι,
Κἀπεμπίπτω καὶ σπουδάζω.
Ερ. Πῶς οὖν οὐ χωρεῖ τοὔργον;
Χο. Ὦ Λάμαχ', ἀδικεῖς ἐμποδὼν καθήμενος,
Οὐδὲν δεόμεθ' ὦ 'νθρωπε τῆς σῆς μορμόνος.
Ερμ. Οὐδ' οἵδε γ' εἷλκον, οὐδὲν Ἀργεῖοι πάλαι.
Ἀλλ' ἢ κατεγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων,
Καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἄλφιτα.
Τρυ. Ἀλλ' οἱ Λάκωνες ὦ 'γάθ' ἕλκουσ' ἀνδρικῶς.
Ερ. Ἆρ' οἶσθ' ὅσοι γ' αὐτῶν ἔχονται τοῦ ξύλου,
Μόνοι προθυμοῦντ', ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ.
Χο. Οὐδ' οἱ Μεγαρῆς δρῶσ' οὐδὲν, ἕλκουσι δ' ὅμως
Γλισχρότατα σαρκάζοντες ὥσπερ κυνίδια,
Ὑπό τοι γε λιμοῦ νὴ Δί' ἐξολωλότες.
Τρ. Οὐδὲν ποιοῦμεν ἄνδρες, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν
Ἅπασιν ἡμῖν αὖθις ἀντιληπτέον.

A MER. O eia.
CH. Eia magis.
MER. O eia.
CH. Eia magis adhuc.
MER. O eia, ô eia.
TR. At non ducunt pariter funes.
Quid ſuperbè lenti eſtis? vos aio
Ploraturos Bœoti.
B MER. *Eia nunc.*
TR. *Eia ô.*
CH. *Trahite atque ducite vnà vos.*
TR. *En tractim duco & ſuſtollor:*
Mox ſuſum valde incumbo.
MER. *Cur nil ergo procedit?*
CH. *O Lamache lentus dum ſedes, nobis noces:*
Nil indigemus hacce Mania tua.
C MER. *At nil trahebas prorſus olim Argiua gens,*
Riſúque clades differebat bellicas,
Merens farinas ex vtriſque partibus.
TRY. *At, bone, Lacones fortiter trahunt viri.*
MER. *Scin' quos reuinctos neruus & cippus tenent,*
Hoc poſtulare ſolos ſi cuſtos ſinat?
D CH. *Neque Megarenſes quidquam agunt, trahunt tamen,*
Miſere macentes improbi vt catuli ſolent,
Sic per Iouem illos dira perdidit fames.
TRY. *Nil promouemus, ô viri, agite omnes ſimul:*
Rurſum decet nos pariter adnitarier.

Σχόλια. Ὦ εἶα.] διπλῆ καὶ ἔκθεσις ἀμοιβαίων τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ὑποκριτοῦ ἐν ἐκθέσει καὶ παρεκθέσει. ἄλλως. ἡ ἀμοιβαία αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ ιδ΄. ἔχει δὲ ἑξῆς καὶ ἀντιστροφὴν ἐξ ὁμοίων ἀρχομένην κώλων. καὶ ἔστι τὸ μὲν πρῶτον τρισύλλαβον κατὰ παλιμβάκχειον. τὸ δὲ β΄ παίων πρῶτος. τὸ δὲ γ΄ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ δὲ δ΄ ἤτοι δακτυλικὸν διπλοῦν, ἢ τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, εἴη ἂν ἡμιόλιον ἐκ παίωνος. τὸ μὲν τῆς ἀντιστροφῆς κρητικὸν ἔχει. τὸ ε΄ διπλοῦς παλιμβάκχειος. τὰ ς΄ ζ΄ ἀναπαιστικὰ δίμετρα. τὸ η΄ ἑφθημιμερὲς ὅμοιον. τὰ θ΄ ι΄ παιωνικὰ μονόμετρα ἐκ κρητικῶν. τὰ ια΄ ιβ΄ ιγ΄ ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἐπιμεμιγμένα ἰάμβοις. τὰ δὲ τῆς ἀντιστροφῆς καὶ δακτύλοις. τὸ ιδ΄ ὅμοιον ἑφθημιμερές. ἐφ' ᾧ ἡ ἔσω διπλῆ διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. τὸν Ἑρμῆν δὲ καὶ ταῦτα ἐξάρχειν θέλουσι. μιμεῖται δὲ τοὺς βαρβάρους ἐξέλκοντας. δεῖ οὖν νοεῖν, ὅτι ταῦτα ἀναμέρος λέγεται. τὸ μὲν τοῦ Ἑρμοῦ κελεύοντος καὶ ἕλκοντος. τὸ δὲ, τῶν ἑλκόντων ὑπακουόντων. ἄλλως. ὁ Ἑρμῆς ἐπιτάττει τοῖς ἕλκουσιν. καὶ ἅμα τοῖς μὴ ἕλκουσιν ἐπιτιμᾷ. οἱ δὲ χαίροντες τῇ εἰρήνῃ, ὑπακούονται. Ἔτι μάλα.] ἔτι σφοδρότερον. προθυμότερον. Οἷ' ὀγκύλλεσθ'.] οἷα φησὶν ὑπερηφανεύεσθε μὲν τῇ χειρὶ προσποιούμενοι ἕλκειν, οὐχ ἕλκετε δέ. ἢ τὸν ὄγκον ἀναβάλλεσθε καὶ ἀλαζονεύεσθε. ἢ ὡς φιλοπόλεμοι δὲ, οὐχ εἷλκον ἢ ὡς ἄσπονδοι. Οἰμώξεσθε.] ὅτι μηδὲν αὐτοῖς μέλει τῆς εἰρήνης. ἐπὶ τοῦ Ἀλκμαίωνος σπονδὰς αὐτοῖς φησι Φιλόχορος γεγενῆσθαι πεντηκονταετεῖς Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς συμμάχοις πλὴν Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ Ἠλείων.

E CHRIST. Ὦ εἶα] Sequitur Stropha verſuũ xiiii. cui ſimilem poſt xiii. Iambicos habes Antiſtropham. Primus & tertius verſus ſunt Palimbacchij, ſecundus Pæon primus, Quartus Dactylicus duplex, vel Trochaicus πενθημιμερὴς, vel ἡμιόλιος ex Pæone, quamuis in Antiſtropha ſit Creticus. Quintus duplex Palimbacchius. Sextus & ſeptimus dimetri Anapæſtici. Octauus ἑφθημιμερὴς ὅμοιος, Nonus & decimus Pæonici monometri ex Creticis: vndecimus, xii. & xiii. Anapæſtici dimetri mixtis iambis, imò & dactylis in Antiſtropha. F Decimus quartus octauo ſimilis. Hæc etſi obſeruatu digna ſunt, tamen neque facilia, neque vulgo placent. Pauci enim ſunt qui in numerato habeant veterem in metiendo & percutiendo rationem, ſiue quia difficultate terrentur, ſiue quia deſitus veteris Muſicæ, & per multa iam ſecula obliteratus vſus: mihi ſemper erunt καλὰ τὰ χαλεπά. Οὐχὶ ξυλλήψεσθ'] Si verò verſus hic Anapæſticus eſt dimeter, τὸ οὐχὶ ſuperuacat, nocétque G metiendo verſui, neque ad ſenſum proficit, ſufficit enim τὸ οὐ. Sic autem diſtinguo οὐ ξυλλήψεσθ', οἷ' ὀγκύλλεσθ', οἰμώξεσθ', &c. Niti fruſtra Bœotos ait, vel potius niſum ſimulare præ ſuperbia quam ὄγκον vocat. Belli cupidos ita innuit, vel fœdifragos, cùm eos velut pacis malignos extractores ita

ſimulat.

Σχόλια. Ἄγετον.] ξυνέλκετον. ὁ χορὸς πρὸς τὸν Ἑρμῆν καὶ τὸν Τρυγαῖον. Ἕλκω κἀξαρτῶμαι.] ἔμφασιν πολλὴν ἔχουσιν οἱ λόγοι αὐτοῦ. ἐμφαίνοντες τὴν σπουδὴν τὴν περὶ τὸ ἕλκειν. ὅπως γε καὶ ξυναρπᾶσθαι φησὶ τῷ ἔργῳ. τουτέστιν ἐμπεπάρθαι. Πῶς οὖν οὐ χωρεῖ] ὁ Ἑρμῆς τοῦτό φησιν ἀπελέγχων αὐτούς. ὅτι λέγουσιν ἕλκειν, καὶ οὐχ ἕλκουσιν. Ὦ Λάμαχ' ἀδικεῖς] διπλῆ καὶ στίχοι τρίμετροι ἰαμβικοὶ ιγ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

CHRIS. Ὦ Λάμαχε] Et hic vt diximus dux fuit cum Nicia & Alcibiade in Sicilienſi bello, vbi fortiter ſe geſſit, occiſúſque eſt in prælio.

Σχόλια. Τῆς σῆς μορμόνος.] περὶ τὴν Μορμὼ καὶ τὴν Γοργόνα, ἣν εἶχεν ὁ Λάμαχος ἐπίσημον. οὕτως δὲ ἔλεγον τὸ ἐκφοβητικὸν. καὶ τὰ προσωπεῖα τὰ αἰσχρὰ μορμολύκεια. ἀφ' οὗ τραγικὰ. καὶ κωμικά. καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ, ἀφ' οὗ κωμῳδικὸν μορμολυκεῖον ἴσχων. Οὐδ' οἱ Ἀργεῖοι,] ὡς τῶν Ἀργείων ἐπαμφοτεριζόντων ὁπότε δοκοίη αὐτοῖς. διὸ καὶ Φιλόχορος φησὶ πολεμοῦντας πάλιν πρὸς Κορινθίους προσλαμβάνεσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους. Ἀλλ' οὐ κατεγέλων.] ἐπεὶ Ἀργεῖοι κατεγέλων Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων ἀλλήλοις μαχομένων, ἐπείπερ παρ' ἀμφοτέρων λαμβάνοντες χρήματα ἐπολέμουν. ἐνετρύφων οὖν τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ διαφθειρομένοις. αἰνίττεται οὖν εἰς τοὺς Ἀργείους, ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ἐπαμφοτερίζοντας. διὸ καὶ πολλὰ ἐκωμῳδοῦντο. Διχόθεν.] ὡς τῶν Ἀργείων ἐπαμφοτεριζόντων, καὶ ἀποκλινόντων ὁπότε δοκοίη αὐτοῖς, πρὸς Λακεδαιμονίους. ἐμφαίνει οὖν, καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἥρμοττε γὰρ οὕτω μᾶλλον εἰπεῖν, ὅτι οὐ προθυμοῦνται πρὸς τὴν εἰρήνην καὶ ταῦτα μάλιστα πάντων τρυγώμενοι ἐν τῷ πολέμῳ. μή τι οὖν ἐν ἴσῳ τούτων εἴρηκε, διὰ τὸ διχόθεν μισθοφορεῖν. περὶ δὲ Ἀργείων καὶ Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις. οὗτοι γὰρ ἡμῖν οἱ κακῶς ἀπολούμενοι, ἐπαμφοτερίζουσιν ἐμποδὼν καθήμενοι.

CHRIST. Ἐμποδὼν καθήμενος] Ex Pherecrate ſumpſit, qui in Transfugis dixit de Argiuis iſtis quos hic notat, ἐπαμφοτερίζουσιν ἐμποδὼν καθήμενοι. Sic enim verſum illum in Scholiaſta emendo. Et lego ἐπαμφοτερίζουσ'. Μορμόνος] Habuit pro inſigni Lamachus Gorgonem, quam & Mormonem vocat, qua voce terriculamenta infantium deſignantur: & μορμολύκεια vocabantur Tragicæ vel Comicæ deformes perſonæ, vel teſte ipſo Ariſtophane qui in Amphiarao dixit, ἀφ' οὗ κωμῳδικὸν μορμολυκεῖον ἴσχων. Sic apud Theocritum mater quædam terrorem incutere conatur filiolo, cùm ait μορμὼ δάκνει ἵππος. Et ſi benè memini Callimachus dixit μορμύσσεσθαι pro ἐκφοβεῖν. Latini Manias & Manducos vocabant, vt patet ex Feſto. Sanè Varro, Cuninam & Ruminam Lactentium deas inter Manias recenſet. Ἀργεῖοι πάλαι] Argiui quos à Laconibus Thyrea tantum diſterminat cæterorum Græcorum rebus opimis tanquam inuidi macreſcebant, & aduerſis creſcebant. Itaque nunc Athenienſium fœderati erant, nunc Lacedæmoniorum, qui Argiuã fidem ſemper ſuſpectam habebant. Et meritò. nam Corinthiis auctoribus poſt ictum fœdus commune Athenienſium & Lacedæmoniorum, rebus nouis ſtuduerant, & verò Poloponneſi imperium adfectauerunt. Itaque non mirum, ſi ad Pacis cõciliationem ſegnes olim fuerint. Illud πάλαι videtur arguere procliues poſtea fuiſſe ad Pacis ſtudia amplectenda.

Σχόλια. Ἀρ' οἱ Θ' ἔλξ γ' αὐτῶν.] καὶ Θουκυδίδης ἱστορεῖ ἄλλων μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιεῖσθαι Λακεδαιμονίους, διὰ τοὺς ληφθέντας αὐτῶν ἐν Σφακτηρίᾳ, λέγων οὕτως. τοὺς γὰρ δὴ ἄνδρας περὶ πλείστου ἐποιοῦντο κομίσασθαι, ἕως ὅτι Βρασίδας εὐτύχει. καὶ ἐν ἄλλοις. ταῦτα οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις, ἐδόκει ποιητέα εἶναι ἡ ξύμβασις καὶ οὐχ ἧττον τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπιθυμία τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι. ἦσαν γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται αὐτῶν πρῶτοί τε καὶ ὁμοίως σφίσι συγγενεῖς. ἤρξαντο μὲν οὖν καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν αὐτῶν πράσσειν. ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι οὔπω ἤθελον εὖ φερόμενοι ἐπὶ τῇ ἴσῃ καταλύεσθαι. μάλιστα δὲ οἱ τῶν δεδεμένων συγγενεῖς, ἐνῆγον καὶ ἐσπούδαζον, ὡς ἂν εἰρήνη γένηται. ἄλλως. οὐ μόνον διὰ τὸ κεκμηκέναι τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ δεδεμένους. Ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ.] ὅτι ἐδέδεντο καὶ περιέκειντο αὐτοῖς πέδαι. Οὐδ' οἱ Μεγαρεῖς] ὡς καὶ τούτων βαρέως φερόντων, ὅτι ἐκπονδοι ἐγένοντο. βουλομένων δὲ τὴν εἰρήνην, διὰ τὸ μάλιστα πεπονθέναι τῷ λιμῷ καὶ τῷ πολέμῳ. τοῦτο δὲ οἱ καλῶς ἐξηγούμενοι τὸν Τρυγαῖον φασίν. Γλισχρότατα.] ὅτι γλίσχρος ἐπὶ δυστυχίᾳ εἰλήφατε. σαρκάζοντες δὲ οὗτοι ἐξισχνωμένοι καὶ πεπονηκότες. καὶ διὰ τὸν λιμὸν ἕλκοντες μόλις. ἢ οὕτως ἕλκοντες κατὰ κυνιδίων τρόπον, εἶτα ἐσθίοντες τρώγοντες καὶ ἐκλείχοντες ἐμπορνεύεσθαι ὑπ' αὐτῶν τῷ δοκεῖν ἐσθίειν. φανερὸν δὲ ἐστιν ὅτι ἐπιτηδείως χαρίζομένους πάλιν τοῖς Ἀθηναίοις, διέσυρεν οὕτως τοὺς Μεγαρέας. πρῶτον μὲν αὐτοὺς κυσὶ παραβαλὼν, ἔπειτα τῷ ὑποκορισμῷ καὶ τῇ σμικρότητι τῶν κυνιδίων εἰς πλείονα κατάγων ταπεινότητα. πάνυ γὰρ καὶ διαπρυσίως ἐμισοῦντο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, δι' ὃν εἰρήκαμεν τρόπον. καλῶς δ' ἂν ἔχοι τοῦτο τηρῆσαι πρὸς τὸ ἐπαναγκάστερον οὕτως ἔχον. σαρκάζων γὰρ ἐστι τῶν σαρκῶν, ὥσπερ ἄξιοσι τῶν ἐξηνεγμένων τινές. παντάπασι γὰρ ἂν εἴη αὐτὸ ὑπεναντίον αὐτῷ. ἔργον γὰρ τοῦ λιμοῦ, οὐ σάρκας ἐμποιεῖν, ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ σώματα ἀπισχναίνειν, καὶ τῶν σαρκῶν παραιρεῖσθαι τὸν ὄγκον.

CHRIST. Ἀλλ' οἱ Λάκωνες] Lacedæmonij (vt ait Princeps hiſtoricus Olorinus) animum ad Pacis amorem verterunt non ſponte ſua, neque quod erant bello feſſi, ſed propter ſuos qui captiui erant, ad Sphacteriam. Miror ergo quòd tantopere Ariſtophanes hoſtes laudat, vt ἀνδρείως Paci attrahendæ ſtudere dicat. Sanè ſuſpicor legẽdum ἀλλ' οὐ, non autẽ οἱ. nam ſequentia arguunt, & cùm ait ſolos vinctos id ſedulò adfectare, & cùm ait, οὐδ' οἱ Μεγαρεῖς. Ἔχοντες τοῦ ξύλου] In carcere lignũ erat vel cippus quo pedes captiuorum tenebantur, dicebatúrque ξύλον, vel ξυλοπέδη, vel ποδοκάκκη (puto quaſi ποδοκατοχὴ) vel etiam ποδοστράβη. Attici ſimpliciter Neruum vocabant κᾶλον, id eſt lignũ, inde ἰσκαλοσκελεῖς, qui ex lege nexi erant. Heſychius ait ſic vocari eos, qui quòd debitum non ſoluerent, ἐν κάλοις ἐδεσμεύοντο τοὺς πόδας, pedes in neruo habebant. Cæterùm cùm ait χαλκεὺς puto Cleonem αἰνίττεσθαι, qui trecentos illos Lacedæmonios captiuos in Pylo & Sphacteria liberauit, nam eò ſpectat quod de eodem Cleone dicitur in Equitũ fabula, ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται. Οὐδ' οἱ Μεγαρῆς] Quia fœdifragi erant, tamen nihilominus Pacem cupiebant, quia multa paſſi erant & bello & fame. Scholiaſtes notat hæc non à Mercurio, ſed à Trygæo quoſdam exiſtimare pronunciari. Id ego quoque exiſtimo, ſed vt ſequentia illa, ἕλκουσι δ' ὅμως &c. putem à Mercurio dici. Exſpecto quid cenſeant potiori doctrina & iudicio præditi.

Σχόλια. Σαρκάζοντες.] οἱ ἀποσεσηρότες καὶ διανοίγοντες, ὥσπερ τὰ κυνίδια, ὅταν προσλιπαρῇ τινα καὶ

αἰθλαξ

ἀφθλκυ τοῖς ὀδοῦσι. τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ ἐξολωλότες, ὅτι A ὡς λιμώττοντες ἀεὶ Μεγαρεῖς παίζονται. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὰς ἑαυτῶν παῖδας ἐπίπρασκον. καὶ ἐπεθύμουν μὲν τῆς εἰρήνης διὰ δὲ Ἀθηναίους, ἀνεβάλλοντο αὐτὴν, ὡς φησι Θουκυδίδης. Ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ.] λιμώττειν αὐτοὺς λέγει ἐπειδὴ ὅτε μὲν εἰρήνη ἦν, εἰσήρχοντο εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀπετρέφοντο διὰ τὸ πωλεῖν καὶ συναλλάσσειν. νῦν δὲ πολέμου ὄντος ἐφοβοῦντο εἰσελθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀγοράζειν ὧν ἔχρῃζον. ἐξ αὐτῶν γὰρ ἐγένετο ἡ αἰτία B τοῦ πολέμου. ἐξ Ἀττικῆς δὲ ὠνοῦνται τὰς τροφὰς διὰ τὸ καὶ πληπιάζειν αὐτῇ, καὶ διὰ τὸ ὀλίγην παντάπασι χώραν ἔχειν τὴν γεωργουμένην. εἰκὸς οὖν τοὺς Ἀθηναίους ἐπεξιοῦσιν αὐτοῖς, κωλύειν τὴν παρ᾽ αὐτῶν γῆν γεωργεῖν. ἢ ὅτι εἰς πολιορκίαν κατέστησαν αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Νίσαιαν τειχίσαντες.

CHRIST. Γλισχρότατα σαρκάζοντες] Atheniēſes odio pluſquam Vatiniano Megarenſes (qui belli cauſa erāt) proſecuti ſunt, ac eò vſque odiis C tetēderunt, vt decretū fecerint (quod Pericles ratum eſſe poſtea cenſuit, obtinuitque vt Thucydides in ſuæ fine ξυγγραφῆς α. teſtatur) Quicunque Megarenſis Athenas veniſſet, capitale crimen id ei futurum. Quo tempore Euclides habitu muliebri Athenas nihilominus ad Socratem ventitabat, & ſapientiæ fructum mortis periculo paciſci non dubitabat vir egregius: raro exemplo, neque ad hoc noſtrum ſeculum pertinente, vt videre eſt apud A. Gellium cap. x. lib. vi. Ariſtophanes, vt gratiā ineat à ſuis ciuibus inuehitur in ipſos Me- D garenſes, qui etſi pacem cupiebant vitandæ egeſtati, tamen propter Athenienſes differebant. Rectè autem ait ἕλκουσι, quia comparat eos catulis. i. κυνιδίοις, qui rictum diducentes, & ore adulantes omnia appetunt, carnéſque adrodunt: hoc enim eſt σαρκάζειν. quod apud Hippocratem Erotianus exponit τὴν ἄνω γνάθον ἀφιστάνειν. Propterea putarim notari in Veſpis riſum Megaricum, qui fortaſſis inde σαρκάζομεν: nā qui miſerè macentes ſunt, nequeunt liberum cachinnum tollere, ſed miſerè renidēt, & riſum (vt Prouerbium fert Gallicum) edunt in ipſis gutturis faucibus moriturum. Sane Eupolis σαρκασμοπιτυοκάμπτας dixit, Nimis Megaricum putidum dicterium eſt. Quamquam alia eſt interpretatio, quámque ego ſecutus verti macentes, quia σαρκάζειν eſt etiam ἐξισχναίνεσθαι & ἀτονεῖν extenuari & infirmari, ſecundum quod dixit Hipponax σαρκοχύων λιμός, quod de carnoſitate intelligēdum non puto, non enim fames vel eſuritio carnem generat, ſed corpus potius attenuat, & carnis obeſum pondus degrauat. Megarenſium eſuritio ſatis nota qui propterea liberorum ſuorum erant ἀνδραποδισταί, vt apparet ex Acharnenſibus lepida & Satyrica Comici huius fabula, vbi & eorum improbitatem perfricat, & Megarēſem idiotiſmum imitatur non ſine gratia & ſale. Solebant enim Megarenſes ex Attica victum petere tum propter vicinum ſolum, tum quia exiguus, neque paſcere firmus erat ipſis ager quem colerent: ſed non licebat ex Attica commoditates quas vellēt educere, obſtante bello & infeſtis ciuibus. Fortaſſis etiam famem innuit ad quam redacti ſunt ab Athenienſibus, qui portum eorū Niſæam muniuerant. Quod autem hîc Scholiaſtes γλισχρὸν intelligit miſerum, melius putem auidum & λαίμαργον, & σπουδαίως ἐπιθυμοῦντα. vel potius lentū: Nam ſic Theophraſtus lib. 2. Hiſtoriarum dixit γλίσχρως: vt Demoſthenes in oratione contra Ariſtocratem de ædificiis paruis, quæ lenta opera abſoluuntur dixit, μικρὰ καὶ γλισχρά. Ad hunc verò ſenſum accommodandum eſt dictum de Tiberio Imperatore, Miſerandum eſſe populum qui ſub tam lentis maxillis eſſet. Sanè Latinum gliſcere, inde originem trahere mihi videtur.

E

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδʹ.

Ερ. Ὦ εἶα.
Τρ. Εἶα μάλα.
Ερ. Ὦ εἶα.
Τρ. Εἶα νὴ Δία.
Ερ. Ὦ εἶα, ὦ εἶα.
Χο. Μικρόν γε κινοῦμεν. Τρυ. Οὐ δεινὸν,
τοὺς μὲν τείνειν, τοὺς δ᾽ ἀντισπᾶν;
Χο. Πληγὰς λήψεσθ᾽ ὦ Ἀργεῖοι.
Ερ. Εἶα νῦν.
Τρ. Εἶα ὦ.
Χο. Ὡς κακόν εἴ τινες εἰσὶν ἐν ἡμῖν.
Ὑμεῖς μὲν οὖν οἱ κιττῶντες
τῆς εἰρήνης, σπᾶτ᾽ ἀνδρικῶς
Ἀλλ᾽ εἴσ᾽ οἱ κωλύουσιν.

MER. O eia.
TRY. Eia iterum.
MER. O eia.
TRY. Eia per Iouem.
MER. O eia, ô eia.
F *CH. At nos parum aut nil mouemus. TRY. Quid?*
Nempe trahunt hi, retrahunt illi.
CH. Vlciſcar vos Argiui.
MER. Eia nunc.
TRY. Eia ô.
CH. Quale periculum adeſſe inimicos.
At vos amore icti pacis
Prægnanti gnauè ducite:
G *Sed quidam forſan obſtant.*

Σχόλια. Ὦ εἶα.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἀντιστροφὴ τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ στροφῆς. καὶ εἰσὶ τὰ κῶλα καὶ ταύτης ὅμοια ἐκείνοις. ἔν τισι δὲ καὶ ἑτέρους δέχεται πόδας τοῦ αὐτοῦ μέτρου ὄντος. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ ἀμφοτέρωθεν ἐξώδιοι ἁπλαῖ. Ὡς κακὸν εἴ τινες εἰσὶν ἐν ἡμῖν.] ὅτι οἱ ἐχθροὶ ὡς κακὸν νοῦν ἔχοντες πρὸς τὴν εἰρήνην.

CHRIST. Ὡς κακόν] Ad Argiuos videtur referendum de quibus antea.

Σχόλια. Κιττῶντες.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυουσῶν γυναικῶν, ἤγουν ἐπιθυμοῦντες. καὶ ἐπειδὴ ἀδηφάγον καὶ παμφάγον ὄρνεον ἡ κίττα, περίεργον δὲ εἰς ἐπιθυμίας, κιττᾶν οὖν τὸ ἐπιθυμεῖν. ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἐν ἐπιθυμίᾳ γινομένων ἐδεσμάτων τινῶν μετὰ τὸ συλλαβεῖν.

CHRIST. Κιττῶντες τῆς εἰρήνης] Pro ἐπιθυμοῦντες. eſt enim κίττα ἐπιθυμία, & morb' mulierum prægnantium, quaſique inſolens appetétia, quam ab aliæ quidem acceſſunt, quæ vorax ſupramodum eſt, vt & illa pars in mulieribus, quæ honeſtè nominari non poteſt. Sic Polemo περὶ [illegible] dixit in ſua Samothracia Latonam cum vterum gereret κιττῆσαι τῆς γηθυλλίδος, quod eſt porrum capitatum, & cuius radices naturam habent alliatam, vt ait Comicus noſter in ſecundo Æoloſicone laudante Athenæo.

B

Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων τριμέτρων ἀκαταλήκτων ἡ. εἶτα στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. δ΄.

Τρ. Ἄνδρες Μεγαρῆς, οὐκ ἐς κόρακας ἐρρήσετε;
Μισεῖ γὰρ ὑμᾶς ἡ θεὸς μεμνημένη.
Πρῶτοι γὰρ αὐτὴν τοῖς σκορόδοις ἠλείψατε,
Καὶ τοῖς Ἀθηναίοισι παύσασθαι λέγω,
Ἐντεῦθεν ἐχομένους ὅθεν νῦν ἕλκετε.
Οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε πλὴν δικάζετε,
Ἀλλ' εἴπερ ἐπιθυμεῖτε τήνδ' ἐξελκύσαι,
Πρὸς τὴν θάλατταν ὀλίγον ὑποχωρήσατε.
Χο. Ἄγ' ὦνδρες αὐτοὶ δὴ μόνοι λαβώμεθ' οἱ γεωργοί.
Ερ. Χωρεῖ γέ τοι τὸ πρᾶγμα πολλῷ μᾶλλον ὦνδρες ὑμῖν.
Χο. Χωρεῖν τὸ πρᾶγμά φησιν, ἀλλὰ πᾶς ἀνὴρ προθυμοῦ.
Τρ. Νῦν οἱ γεωργοὶ τοὔργον ἐξέλκουσι, κἄλλος οὐδείς.

TR. Viri ô Megarici, non abitis in crucem.
Quos odit ira diua pax iuſta memor?
Nempe imbuiſtis alliis primi Deam,
C *Iubeo quietu eſſe Athenienſibus,*
Et linquere iſtud nunc opus ductarium:
Nam iudicandis occupati litibus.
Tantummodo eſtis, ſultis adiutare nos
Paulùm maritimas ad plagas recedite.
CH. Age exſequamur hoc opus viri ſoli coloni.
MER. Iam plurimum proceſſit ipſa res laborque veſter.
D *CH. Procedere inquit rite opus, ſequamur ergo alacres.*
TRY. Soli agricultores opus ducunt nec vllus extra.

Σχόλια. Ἄνδρες Μεγαρῆς] ἕτερον σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων ἡ, καὶ ἐν εἰσθέσει ἕτερον ἀμοιβαῖον στίχων ὁμοίων καταληκτικῶν τετραμέτρων δ. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. Οὐκ ἐς κόρακας] ἀντὶ τοῦ κατὰ φθορᾶς βαδίσετε. πολλάκις δὲ εἰρήκαμεν ὅτι ἐπὶ κατάρας τίθεται. Πρῶτοι γὰρ αὐτὴν] ἀντὶ τοῦ δριμύτητι. ὅτι πολλὰ παρ' αὐτοῖς σκόροδα. αἰτίαν δὲ εἶχον, ἀρχηγοὶ γενέσθαι τοῦ πολέμου. διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῶν πορνῶν, Ἀσπασίου, καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις ὀργὴν Περικλέους καὶ τὸ ψήφισμα.

BISETVS. Περὶ τούτων Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσι ταῦτα λέγει,

Κᾆθ' οἱ Μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο.
Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.

Σχ. Ἐντεῦθεν] ἐκ τούτου τοῦ μέρους. λέγει δὲ τοῦ μὴ ποιεῖν τὴν εἰρήνην. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε] ἐν εἴδει ἱκανοὶ ἐστὲ πλὴν ἐν τῷ δικάζειν, δέον δὲ εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ δικάζετε, ἐμποδίζετε. Πρὸς τὴν θάλατταν.] ἀπὸ ἐκ τῆς θαλάττης μικρὸν ὑποχωρήσατε, τουτέστι πρὸς τὸ ναυμαχεῖν. τῆς πρὸς Πέρσας δὲ [illegible] ὑπομιμνήσκει αὐτοὺς ἀποχωρεῖτε οὖν φησι καὶ ἀποπλεῖτε εἰς τὰ ἴδια. [illegible] ὀλίγον τῆς κατὰ θάλατταν βίας ἐνδότε. ἐθαλασσοκράτουν γὰρ τότε. Χωρεῖ γέ τοι.] τοὺς ἄλλους πάντας ἀποστήσας τοῦ ἕλκειν ὁ Ἑρμῆς, τοῖς γεωργοῖς μόνοις ἐπιτρέψας τὸ ἕλκειν διέφησι [illegible] προκόπτει τὸ ἔργον.

CHRIST. Ἐς κόρακας] Diximus antè Callimachum [illegible] dixiſſe ἐν' ὁ φθόρος. id Catullus, *in malas oras*. [illegible] Italicus inde fortaſſis dixit, *va in mal'hora*: & labente tempore aſpiratione aſcita aliud etymon prætenditur. Abire Morboniam dixit Tranquillus, quod Dion in Epitoma ἐς κόρακας etiam dixit. Sanè quod malè imprecatur Megaris efficax habuiſſe puto. votū:
E nam fractus eſt poſtea popularis eorum ſtatus, victúſque eſt δι' ἀταξίαν καὶ ἀναρχίαν, vt ait Ariſtoteles in Politicis. Σκορόδοις ἠλείψατε] Alliorum & bulborum feraciſſima eſt Megarenſis regio vel teſte Columella in libr. x. ad Maronianam diuinitatem accedente, *Megaris genitalia ſemina bulbi*. Sed proculdubio miſeriam & egeſtatem Megarenſium exagitat, eóſque velut pauperes & olidos, quique pacem miſeria ſua facilè aſpellerent.
F Sic apud Athenæum lib. VII. Apollodorus Caryſthius exagitat ſordes & inopiam eorū, quæ præcipuè ex alliorum frequenti eſitatione arguitur. Ipſi Athenienſes cùm fame aliquando premerentur, alliis veſcebantur. Vnde in Pluto contrà felicitas & bonorum copia innuitur, cùm ait σκορόδοις οὐ λίθοις ἀποψώμεθα, vt intelligatur cibū eum qui palato antea gratiſſimus erat, nunc quum diuitiæ abundant, vtilem tantum eſſe ad vſum ſellæ familiaricæ. Hic autem ἀλείφειν eſt διεγείρειν quaſi
G dormientem pacem excitauerit odore alliorum quibus miſerè tanquam in bello victitabant: Vel dixit ἀλείφειν de alliis, vt Horat. perungere, & dona allio delibuta. Quo genere loquendi, & nos olim vſi ſumus in poëmatio quod meris Iambis luſimus in Allium, quod hic apponere non pigebit, lectorem fortaſſis otioſum & malè feriatum tantiſper moraturus.

In Allium

In Allium Iambi puri.

Meum dolore febris vritur caput,
Tremore membra palpitant reciproco:
Nec vlla cauſa quam ſciam huius eſt mali,
Niſi alliati amatus eſus anſeris.
Iuuabat anſer, at nocebat allium,
Nocens ſapore me fefellit illice.
In agrimoniam iuit acrimonia.
Et inde ſole torrido pila vacans,
Mea ipſe tecta ſemi languidus petens
Diem ſopore diffidi inſititio,
Horatianus abdicator allij
Et exſecrator: attamen putaueram,
Quod artis ille Pergamenus autumat
Magiſter, eſſe verum, & allio boni
Ineſſe vim potentiámque pharmaci.
Sed artis huius eſt inanis exitus,
Et arguetur omnis Æſculapius.
Satis docebit iſtud vſus vnicus,
Nec iſta verba qui facit periculum
Refellet vllus, & cruore vipera
Nocentiora non negabis allia.
Venena tetra, toxica efficacia
Poteſt comeſſe quiſquis allium poteſt.
Neceſſe Pſyllus atque Marſus vt fuat
Cui illa cordi amare amara: Vaſconum
Nimis nimiſque dura ſunt & ilia
Et ora, quiſque pœna, credo, viuere eſt.

A *Satam Creonte pellicem Cytaica*
Nurus liquore muneranit allij:
Ducémque pellis aurea antè mancipem
Amore perdita vnguine hoc perunxerat.
Pice alliatus aut picatus allio
Charontis eſt faſelus: allio viret
Stygiſque ripa, Ditis & ſuburbium.
Semi cicuta dira ſorpta Socrati
B *Iubente iudice allio fuit lita,*
Merum vel allium, quod orbi Erinnydes
Dedere virus vt nefas foret bona
Deûm parentis ingredi ſacram domum;
Forétque crimen allij eſus impium;
Quod expiare nulla rata poſſiet,
Licet iuuare fama viperas ferat.

Πλὴν δικάζετε] Aliud voluit nempe ἐμποδίζετε vel quid ſimile. Sanè Athenienſes notat vt litigium qui emant, vt ait ille, & ament forum, quos
C propterea in Veſparum fabula φιλοδίκους & φιληλιαστὰς ab Heliæa foro nominat. Ὑποχωρήσατε.] Erant enim Megarenſes πάραλοι. Sed hîc innuit de nauali prælio quod contra Perſas habuerunt. Magna enim tunc temporis in mari fuit eorum potentia. Vult autem ſolos colonos & agricolas Pacem extrahere, quaſi loca maritima infeſta habeant itinera propter Piratas. Contrà fit in campis terreſtribus qui lætas ſegetes educere nequeunt
D niſi in alta Pace & rebus quietis. Propterea Δημήτηρ, quæ eadem Terra eſt, legifera antiquis dicta à legibus quæ inter arma ſilent.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις κώλων ι.

Χο. ΑΓε νυῦ, ἄγε πᾶς,
Καὶ μὴν ὁμοῦ 'στιν ἤδη 'γγύς.
Μὴ νῦν ἀνῶμεν, ἀλλ' ἐπεντείνωμεν ἀνδρικώτερον,
Ἤδη 'στὶ τοῦτ' ἐκεῖνο.
Ὦ εἶα νυῦ, ὦ εἶα πᾶς,
Ὦ εἶα, ὦ εἶα, εἶα εἶα,
Ὦ εἶα, ὦ εἶα πᾶς.

Ch. A*Ge nunc, age quiſque:*
En expetit prope eſt, ellam.
Non iam remiſſione, ſed
E *Intenſione magna opus:*
En illud, en id ipſum.
O eia nunc, ô eia vos,
O eia, ô eia eia eia,
O eia, ô eia vos.

Σχόλια. Ἄγε νυῦ.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων η΄. ὧν τὸ μὲν α΄ ἀναπαιστικὴ βάσις. τὰ β. γ. δ. ς. ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε. δίμετρον καταληκτικόν. τὸ ζ. παιωνικὸν τρίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παλιμβακχείων, καὶ κρητικῶν. τὸ η. δίμετρον ὑπερκατάληκτον ὅμοιον, ὑφ' ὃ κορωνίς.

Bisetus. Ὁμοῦ 'στιν ἤδη 'γγύς] ἤδη ἡ Εἰρήνη, ἣν ἀνέλκειν ἐθέλομεν, ἐστὶν ἐγγύς.

Σχόλια. Ὦ εἶα ὦ εἶα.] ἀνελκύσθη ἡ Εἰρήνη. οὕτω γὰρ εἰώθασιν οἱ ἐπιστατοῦντες ἐπέχειν τὴν ὁρμὴν τῶν ἑλκόντων.

Christ. Ἄγε νυῦ] Hæc Chori ingreſſio Monoſtrophica octo habere Cola dicitur à Scholiaſte. Hæc ſi ita eſt, hic verſus diuidendus, vt prior ſit ἄγε νυῦ ἄγε πᾶς, baſis ſcilicet Anapæſtica. Secundus Dimeter ὅμοιος. Tertius, quartus & ſextus Iambici Dimetri: Quintus Dimeter ἑφθημιμερὴς ſimilis Anacreontico. Sextus Pæonicus Trimeter Hypercatalecticus ex Palimbachiis & Creticis. octauus dimeter Hypercatal. ſimilis. Sed in ſe-
F cundo verſu vbi habes ὁμοῦ ἤδ' ἐγγὺς quia videtur Comicus vſurpaſſe ἓν διὰ δυοῖν (nam ὁμοῦ & ἐγγὺς eadem eſſe vel ex Menandro certum eſt, qui dixit ὁμοῦ δὲ τίκτειν παρθένος ἦν ἡ ὥρα. Id eſt, Iámque appetente virgo partitudine Aderat; Audebam aliquando reponere ἥδε γῆς vt de Pace loquatur, & ſic eſſet Iambicus dimeter aliis tribus ſimilis. Sed hanc emendationem non auſim præſtare, imò vereor ne medicina vulnus
G faciat: Legendum autem ἐπεντείνωμεν per O magnum. Mox ἤδη 'στὶ, non autem ἤδ' ἐστί. Ὦ εἶα.] Educta & viſa Pace hoc inquiunt: His autem verbis quaſi celeumate ſolebant magiſtri nautarum impetum inhibere trahentium.

A

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων κά.

Bisetvs. Ὁ Τρυγαῖος τὴν Εἰρήνην ἐξ ἄντρου ἤδη ἀνελκυσθεῖσαν, καὶ τὴν Ὀπώραν, καὶ τὴν Θεωρίαν μετ' αὐτῆς ἐκεῖθεν ἐξενεχθείσας ὁρῶν, αὐτὰς χαίρειν κελεύει, καὶ χαρᾶς ἔμπλεως ἀσπάζεται.

Τρυ. Ὦ πότνια βοτρυόδωρε, τί προσείπω σ' ἔπος;
Πόθεν ἂν λάβοιμι ῥῆμα μυριάμφορον,
Ὅτῳ προσείπω σ'; οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν.
Ὦ χαῖρ' Ὀπώρα, καὶ σὺ δ' ὦ Θεωρία,
Οἷον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον ὦ Θεωρία,
Οἷον δὲ πνεῖς, ὡς ἡδὺ κατὰ τῆς καρδίας,
Γλυκύτατον ὥσπερ ἀστρατείας καὶ μύρου.
Μῶν οὖν ὅμοιον καὶ γυλίου στρατιωτικοῦ;
Ερ. Ἀπέπτυσ' ἐχθροῦ φωτὸς ἔχθιστον πλέκος,
Τοῦ μὲν γὰρ ὄζει κρομμυοξυρεγμίας,
Ταύτης δ' ὀπώρας, ὑποδοχῆς, Διονυσίων,
Αὐλῶν, τραγῳδῶν, Σοφοκλέους μελῶν, κιχλῶν.
Ἐπυλλίων Εὐριπίδου. Τρυ. Κλαύσ' ἄρα σὺ
Ταύτης καταψευδόμενος· οὐ γὰρ ἥδεται
Αὕτη ποιητῇ ῥηματίων δικανικῶν,
Κιττοῦ, τρυγοίπου, προβατίων βληχωμένων,
Κόλπου γυναικῶν διατρεχουσῶν ἐς ἰπνὸν,
Δούλης μεθυούσης, ἀνατετραμμένου χοῶς,
Ἄλλων τε πολλῶν κἀγαθῶν. Ερ. Ἴθι νυν ἄθρει,
Οἷον πρὸς ἀλλήλας λαλοῦσιν αἱ πόλεις
Διαλλαγεῖσαι, καὶ γελῶσιν ἄσμεναι,
Καὶ ταῦτα δαιμονίως ὑπωπιασμέναι
Ἁπαξάπασαι, καὶ κυάθοις προσκείμεναι.

TRY. O dives vuæ Diua quo iam nomine
B
Mille amphorarum te capaci nuncupem?
Vnde ergo ſumam verba? nam deſunt domi.
Auctumna ſalue. ſalua ſis Spectacula.
O qualis eſt vultus tibi ô Spectacula?
O quàm ſuaue corde ſpiras intimo,
Quàm dulce, olénſque imbelliam & bona vnguina:
Num ſimile quiddam eſt militaris fiſcinæ?
C MER. Graues viri hoſtis ſarcinas abominor,
Namque illa redolent cepinomacrimoniam.
Auctumna verò gaudia & Dionyſia,
Tragicos, Sophoclis carmina, iocos, tibias,
Turdos, minuta Euripidis poëmata.
TRY. Plorabis hæc mentitus, haud enim illa amat
Viro in poëta verba iuris & fori:
D Vindemiam, ederam amat, atque balãtes oues,
Et femina currentis ad furnos ſinum,
Et ebriam ancillam, & refuſum congium,
Et plurima alia tot bona. MER. aſpice ergo, ſis,
Vrbes reconciliatæ vt inuicem modò
Seſe alloquantur, & lubentes rideant
Miréque ſubgillatæ, & alto tubere
Omnes retuſa, & ſubiacentes cotulis.
E

Σχόλια. Ὦ πότνια.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων κά. ὧν οἱ μὲν λγ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, οἱ δὲ ἑξῆς ιά τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει ἡ ἔξω διπλῆ. Βοτρυόδωρε] βότρυς δωρουμένη. ἢ εὐφραντοποιέ. ἐπεὶ ἐν εἰρήνῃ φύονται αἱ ἄμπελοι. οἰκεῖον δὲ τοῖς γεωργοῖς, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἐπίθετα. μυριάμφορον δὲ, τίμιον καὶ πολυπληθὲς. ἢ μυρία κεράμια χωροῦσα δυνάμενον. ἀπὸ δὲ τῶν λινῶν καὶ πίθων τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο. Οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν] ἄξιον τοῦ ἐπαίνου τὰ ἔχοι οἴκοι. ἐπαύξησις δὲ τῶν παρελθόντων κακῶν, εἴγε μέχρι καὶ τῶν τοιούτων ἐστέρηται χρημάτων. Χαῖρ' ὀπώρα.] ὡς καὶ τούτων σὺν τῇ εἰρήνῃ ἀνελθουσῶν. ὑποτίθεται δὲ αὐτὰς ὡς πόρνας.
F

Christ. Ῥῆμα μυριάμφορον] Propter illud βοτρυόδωρε, vt innuat vinearum fertilitatem: Sed interim Poëtis imminet, qui Proiiciunt ampullas. Οἴκοθεν] Propter mala præterita quæ ne verborum quidem lautam ſupellectilẽ reliquerunt colonis. In Scholiaſta mendum eſt, τῶν τοιούτων ἐστέρηται χρημάτων, lege ῥημάτων. Χαῖρ' ὀπώρα] Oporam & Theoriam quæ ab aſpectu & forma nomen habent, præterea Pace tantum vigent & regnant, inducit tanquam meretrices. Sanè enim
G
in Theatris & ludis ſcenicis earum viſus & vſus frequens fuit, vt poſtea parebit.

Σχόλια. Ἀστρατείας.] ἀντὶ τῆς εἰρήνης. παρ' ὑπόνοιαν δὲ ἀντὶ τῆς εὐωδίας. Γυλίου.] ἀγγεῖον στρατιωτικὸν, εἰς ὃ τὰς τροφὰς ἄγονται οἱ στρατιῶται. φησὶν οὖν οὐ ταυτὸν ὄζουσιν ὁ γύλιος καὶ ἡ Θεωρία πλέκος. πλέγμα σκευοφόρον στρατιωτικόν. ἔστι δὲ ζῶον ὃ καλεῖται ὑπό τινων χοιρογρύλλιος. Κρομμυοξυρεγμίας.] ἀπεψίας. δριμεῖα γὰρ καὶ ἀηδὴς ἡ τοιαύτη ἐρυγή. ἀπὸ δὲ τῶν κρομμύων καὶ τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς ἐρυγῆς συνέθηκε τὴν λέξιν. ταῦτα γὰρ εἰώθασι κομίζειν εἰς τὸν πόλεμον.

Bisetvs. Τὰ παλαιὰ σχόλια, ὧν ἡ ἀρχὴ, Ὡς τούτων σὺν ὀπώρᾳ, ἐκ τοῦ Σουίδα οὕτως ἐπανόρθωσα. Καὶ τούτων σὺν τῇ Εἰρήνῃ ἀνελθουσῶν. ὑποτίθεται δὲ αὐτὰς ὡς πόρνας. Ἀστρατείας] ἀντὶ τῆς εἰρήνης. ἐπεὶ ἐν εἰρήνῃ οὐ στρατεύονται. παρ' ὑπόνοιαν δὲ, ἀντὶ τῆς εὐωδίας. Γυλίου] γύλιος, πλέγμα στρατιωτικὸν, σκευοφόρον, ἐπίμηκες, ὡς ὀξὺ λῆγον πρὸς τὸ μὴ καταδύεσθαι, ἐν ᾧ κατετίθεντο τυρὸν, καὶ ἐλαίας, καὶ κρόμμυα, ἡ λεγομένη στρατιωτικὴ ὀψοθήκη. φησὶν οὖν οὐ ταυτὸν ὄζουσιν ὁ γύλιος, καὶ ἡ Θεωρία. Πλέκος] πλέγμα. τὸ πεπλεγμένον ἀγγεῖον σκευοφόρον, στρατιωτικόν. Κρομμυοξυρεγμίας] ἀπεψίας. δριμεῖα γὰρ, καὶ ἀηδὴς ἡ τοιαύτη ἐρυγή. ἀπὸ δὲ τῶν κρομμύων, καὶ τῆς ὀξύτητος, καὶ τῆς ἐρυγῆς, συνέθηκε τὴν λέξιν. διὸ καὶ ὁ γύλιος

γύλιος ἐν τούτῳ δυσώδης. ἢ ὅτι ἀπὸ πολὺ ἐγκαλούμενος ὁ γύλιος, ἐν ᾧ ἐτίθεσαν ὄψον τι, καὶ ζωμὸν, ὀξώδες σύμμικτόν τινα ὀσμὴν ἐδίδου.

Christ. Ἀστρατείας] Pacem à contrario ſic vocat,& vnguento delibutam facit,propter amicas illas Oporam & Theoriam, Venerem ignauam & verè Murciā ſic ſignificans, vt rectè dixerit ingenioſus & mollis poëta, *Bella gerant alij, tu Pari ſemper ama.* Γυλίου] Cophinus vel ſiſcina militaris erat, vbi reponebant milites quos portabant cibos & alimenta, puta caſeum, oliuas & cepe. Erat autem iſtud πλέγμα ἐπιμηκὲς oblongum & anguſti aditus(vnde poſtea macros & oblongo collo præditos vocat γυλιαύχενας) ne depoſita corrumperentur, vocabatúrque ὀψοθήκη στρατιωτική. Apud Heſychium per duplex λ. ſcribitur & indifferenter γύλλος vel γύλιον. Hoc nomine aiunt Grammatici vocari animalculū χοιρογρύλλιον qui echinus eſt. Hoc ſi ita eſt,puto potius ab animalculo inditum cophino nomen. Et fortaſſis Latini gulam inde dixerunt, vt non mirer quòd Hercules dictus fuerit γύλιος, quia guloſus fuit & βουθοίνας. Πλέκος] Nouè pro πλέγμα qua ratione Æſchylus ῥίος dixit, ὁ δ᾽ εἰσπεσὼν διέφθειρε πηγαῖον ῥίος. Κρομμυοξυρεγμίας] Compoſita dictio ex cepis,acrimonia & vomitione. Voluit autem notari ἀπεψίαν quæ neceſſario ſtomachum lędit, & vſum ſequitur talium ciborum.Semper autem militiæ allia & cepe reſignat, vt antea miſeris & bellorum cupientibus Megarenſibus. Ἐπυλλίων] Sophoclis induſtriam & Tragicam διδασκαλίαν (etſi eius mores poſtea exagitat) extollit,vt & in Ranis. Contrà Euripidem vbique ferè deprimit & vituperat, ad eiúſque verſus ferè ſemper alludit iocosè παρῳδίας, præcipuè in Theſmophoriazuſis,& ipſis Ranis. Itaque hîc de Sophocle dixit μελῶν, de Euripide ἐπυλλίων, vocátque eum ποιητὴν ῥηματίων δικανικῶν quia in fabulis Euripideis multum eſt litigij criminúmque obiectorum & dilutorum,crebrę que inducuntur reorum ἀντιλογίαι Propterea forum amantibus vtilem eſſe Euripidem meritò exiſtimauit Quintilianus. Sanè in Acharnentibus Euripides etiam exagitatur ἀπὸ τῶν ῥηματίων. Paulò poſt legendū εἰς ἱππόν. Puteni autem Trygæum apud populū illa omnia locutum, neque Mercurio audiente vſque ad verſum κεῖται, vbi Mercurius loquitur & orationem continuat, quæ ſemper pendet ab illis τῶν μὲν γὰρ ὄζει, vſque ad illa καὶ τῶν ἐν Τίτυρῳ, vbi loquitur Trygæus. Vbi verò habes τρυγοίπου, in editione illa Germanica legitur τρυγητοῦ,quam lectionem ego ſecutus ſum in interpretatione:Nam verti vindemiam, eſt enim τρυγητὸς vindemia, ſed τρύγητος προπαροξύτονον eſt tempus vindemiarum. Tamen lectionem τρυγοίπου pręfero alteri. Eſt autem τρύγοιπος, colum vel ſaccus vinarius quo vina ſaccantur,vt ait Martialis. Grammatici σάκκινον ὑλιστῆρα vocāt, Moſchopulus σακκελιστήριον,nam σακκέλιον eſt ſacculus, ſed dicerem potiùs σακχυλιστήριον. Si Heſychij codices non ſunt mendoſi τρυγητὸς idem erit,ſed vereor vt illic non τρύγητος,ſed τρυγοιπὸς legendum.

Σχόλια. Διονυσίων,] ἀντὶ τοῦ πλήθους τῶν Διονυσίων πολλῶν. ἐν γὰρ εἰρήνῃ συνεχῶς ἦν ἡ θέα. Αὐλοῦν. τραγῳδῶν] ἐπεὶ καθόλου μὲν ὁ αὐλὸς ἐν εὐωχίαις ἀεὶ καὶ θαλίαις ἐξητάζετο. ἐν δὲ τοῖς ἱσταμένοις χοροῖς οὓς συνιστᾶσιν οἱ χορηγοὶ διὰ τῶν Διονυσίων πάντως καὶ αὐλητὰς ἔδει προσεῖναι. Σοφοκλέους μελῶν.] ὅτι ἡδέα τὰ μέλη Σοφοκλέους. θέασαι δὲ, πῶς τὸν μὲν Σοφοκλέα τοῖς ὀνόμασιν ἐπαίρει τὸν δὲ Εὐριπίδην σμικρύνει. ἐπ᾽ ἐκείνου μὲν λέγων μελῶν, ἐπὶ τοῦ Εὐριπίδου δὲ ἐπυλλίων. Κιχλῶν] αἱ κίχλαι εἶδος στρουθῶν. ὁ οἶμαι δὲ πρὸς τρυφὴν ἐκ τῶν ἄλλων πλειόνων ἀξιοπιστότεροι μᾶλλον. αἰεὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα σεμνολογεῖ. Δικανικῶν.] δικανικώτερα τὰ Εὐριπίδου ἔχοντα πεύσεις καὶ ἀποκρίσεις ἢ ἐπεὶ τὰ Εὐριπίδεια ἀντιλογίας πολλὰς ἔχει καὶ δικαζομένους εἰσάγει. Προβατίων βληχωμένων] πάλιν ἐπὶ τὰ τῆς θεωρίας ἐπανέδραμεν ἐγκώμια. δεῖ οὖν ἀπὸ κοινοῦ νοεῖν. ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων ἀρέσκει καὶ τὸ ὀδμὴ ἂν. Κόλπου γυναικῶν.] πολλάκις ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ κόλπους φέρουσί τι. καὶ ἀδεῶς εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐξέρχονται καὶ ἀνθολογοῦσιν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δὲ εἰς ἀγρὸν, εἶπεν εἰς ἱππόν. ἱππὸς δὲ, ὃ ἡμεῖς κλιβάνιον καλοῦμεν. Δούλης μεθυούσης] ὅτι καὶ δοῦλοι μεθύουσιν ἐν εἰρήνῃ. Ἀνατετραμμένου χοῶς.] ἀνακαλυφθέντος εἰς γλεῦκος, ὡς οἱ ἐν τοῖς πότοις σφαλλόμενοι εἰώθασι ποιεῖν. Ἄλλων πολλῶν] μετὰ τὸ κατὰ μέρος πάντα εἰπεῖν ἐπήγαγε τὸ γενικὸν, ἵνα καὶ ἄλλων πολλῶν δόξαν παρέχηται. Ὑπωπιασμένων] σφοδρῶς πληγείσας ὑπὸ τοῦ πολέμου. κυρίως τὰ ὑπώπια ἅ εἰσιν ἐκκαύματα ὄψεων καὶ κρούσματα ἅπερ κορδύλας φασίν.

Chris. Ὑπωπιασμένων]Contuſæ & detritæ per diuturnum bellum. Sumpta tranſlatio à tumicibus,qui ſub oculos contingunt,ὑπώπια vocant, dixerim ſubcilia: nam inde ſubgillare,quaſi ſubcillare, quod notat vox ipſa, quæ dicta teſte Galeno quaſi ὑποφθάλμιον. Sunt autem tumores liuidi(corrige apud Heſychium πελιδνώματα)qui cotularum preſſu detumeſcunt & extinguūtur. Cotulæ autem illæ κύαθοι dicebantur, vſurpauitque Plato Comicus pro vaſculo illo & hauſtro quod ἀντλητὴρ vocatur. Nos Galli *Ventouſes*,quæ ſunt χάλκεα ὀξύβαφα. Meminit Athenæus lib.x. laudátque præterea Archippum & Ariſtophanis hunc locum. Tubercula verò illa oculorum κορδύλαι dicuntur fortaſſis,quia δυλοῦσι τὰς κόρας. In Acharnenſibus verſus legitur τίς γοργόν᾽ ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος, vbi Sudas legit ἀσπίδος, & γοργόνα ὑπώπιον facit me non probante. Videndum autem num mendoſus ſit idem Sudas alio loco quo κορδύλας vocari ſcribit. Sanè enim κόρδυλις facilè κορδύλην faciet, at non contrà. Itaque emendarim κορδύλας, quamuis inter Oedemata & exanthemata ſciam à Medicis recenſeri τὰ κορδυλώματα. Apud Theocritum ſenes κυλοιδιῶντες aliud eſt, nam tumor ille non eſt ex plaga niſi amoris.

Σχόλια. Καὶ κυάθους] τοῖς γὰρ χαλκοῖς ὀξυβάφοις τὰ ὑπώπια ἀναπιέζοντες, ἀφανῆ ποιοῦσι. τοιούτους γὰρ τοὺς ἐκ τῶν πληγῶν ἐθεράπευον μέλανας.

Τρ. Καὶ τῶνδε τοίνυν τῶν θεωμένων σκόπει
Τὰ πρόσωπ᾽ ἵνα γνῷς τὰς τέχνας. Ερ. Αἰβοῖ τάλας.
Ἐκεῖνον οὖν γὰρ τὸν λοφοποιὸν οὐχ ὁρᾷς,
Τίλλονθ᾽ ἑαυτόν; ὁ δέ γε τὰς σμινύας ποιῶν
Πέπαρδεν ἄρτι τοῦ ξιφουργοῦ κατὰ.

TR. Perpende vultum & ora iam ſpectantium,
Artémque noris quiſque quā colit. ME. *ah miſer*
Viden' vt capillos ille criſtarum artifex
Sibi vellit,vtque qui ligones fabricat
Recens in iſtum pederit fabrum enſium?

Σχόλια. Ἵνα γνῷς] ἵνα διαγνῷς καὶ διακρίνῃς ἐκ τοῦ ἱλαροὺς εἶναι καὶ κατηφεῖς, ποίαν τις αὐτῶν τέχνην μεταχειρίζεται. οἱ μὲν γὰρ τὰ πολεμικὰ ἀσκοῦντες ἀχθόμενοι τοῖς παροῦσιν, καὶ ὅτι ἀργοὶ ἔσονται, συννοί εἰσι καὶ κατηφεῖς. οἱ δὲ τὰ εἰρηνικὰ, ἱλαροί. Τίλλονθ' ἑαυτόν.] τίλλειν ἑαυτὸν λέγεται, τὸ τῆς ἑαυτοῦ τριχὸς ἐπιλαμβάνεσθαι καὶ σπαράττειν τὰς κόμας. προφορεῖ τὰ γοῦν λοφοποιὸν τῇ κεφαλῇ, καὶ τὰς θρίξας αὐτῶν ἐποίησε λαβόμενον. ἐπεὶ καὶ ὁ λόφος τῆς κεφαλῆς ἐπὶ σαπρᾶς ἐστιν.

Τρ. Ὁ δὲ δρεπανουργὸς οὐχ ὁρᾷς ὡς ἥδεται;
Καὶ τὸν δορυξὸν οἷον ἐσκιμάλισεν;
Ερ. Ἴθι νυν ἀνεῖπε τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι.
Τρ. Ἀκούετε λεῴ, τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι
Τὰ γεωργικὰ σκεύη λαβόντας, ἐς ἀγρὸν
Ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου, καὶ ξίφους, κἀκοντίου,
Ὡς ἅπαντ' ἤδη 'στὶ μεστὰ τἀνθάδ' εἰρήνης σαπρᾶς.
Ἀλλὰ πᾶς χώρει πρὸς ἔργον εἰς ἀγρὸν παιωνίσας.
Χο. Ὦ ποθεινὴ τοῖς δικαίοις καὶ γεωργοῖς ἡμέρα,
Ἄσμενός γ' ἰδὼν προσειπεῖν βούλομαι τὰς ἀμπέλους,
Τάς τε συκᾶς ἃς ἐγὼ 'φύτευον ὢν νεώτερος;
Ἀσπάσασθαι θυμὸς ἡμῖν ἐστι πολλοστῷ χρόνῳ.
Τρυ. Νῦν μὲν οὖν ὦνδρες προσευξώμεσθα πρῶτον τῇ θεῷ.
Ἥπερ ἡμῶν τοὺς λόφους ἀφεῖλε καὶ τὰς Γοργόνας,
Εἶθ' ὅπως λιταργιοῦμεν οἴκαδ' ἐς τὰ χωρία,
Ἐμπολήσαντες τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον.
Ερ. Ὦ Πόσειδον, ὡς καλὸν τὸ στῖφος αὐτῶν φαίνεται,
Καὶ πυκνὸν καὶ γοργὸν ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία.
Τρ. Νὴ τὸν Δί', ἡ γὰρ σφῦρα λαμπρὸν ἦν ἄρ' ἐξωπλισμένη,
Αἵ τε θρίνακες, διαστίλβουσι πρὸς τὸν ἥλιον,
Ἦ καλῶς αὐτῶν ἀπαλλάξειεν ἂν μετόρχιον,
Ὥστ' ἔγωγ' ἤδη 'πιθυμῶ καὐτὸς ἐλθεῖν εἰς ἀγρὸν,
Καὶ τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χρόνου τὸ γῄδιον.

TR. Vide ille quanto gaudio diffunditur,
Notátque digito baſtarium falcarius.
MER. *Abi, colonos iam iube diſcedere.*
B *Audite populus, iam coloni agros petant,*
Et arma ſecum perferant agreſtia
Quam citiſſumè abſque tragula, ſparo, enſe, ſpiculo:
Quippe iam ſunt plena cuncta pacis antiquæ bonis.
Ergo in agrũ quiſque cedat, diiſque ouans grates agat.
CH. *O dies optata iuſtis, & colonis plurimum,*
C *Quàm libenter intuens vites ſalutatas volo*
Atque ficus quas ego ſeui in iuuenta primula,
Vnde vos ſaluere tanto nunc iubemus tempore.
TR. Nunc quidem laudare ſit fas numen inprimus Deæ,
Virginis, per quam faceſſunt caſſides & gorgones:
D *Mox adibit quiſque lætus villulam & domum ſuam,*
Quò feremus neſcio quid optimi ſalſaminis.
MER. *Quàm decens ò Conſe turma ruſticorũ quàm cita,*
Crebra, pilata inſtar offæ & ſymbolaris cœnulæ.
TRY. Nempe pulchra malleus res per Iouem armatus probè:
E *En refulgent ventilabra ſolis ad purum diem:*
Iſta quiuis ſemina ordinéſque facile interſerat,
Quin & ipſum me cupido cœpit agri maximè.
Ruſculum incultúmque tamdiu ligone vertere.

Σχόλια. Ἐσκιμάλισεν.] τὸν μέσον δάκτυλον συναρμόσας τὸν μέγαν καὶ πλήξας, ἐμυκτήριζεν. ἢ κατεδακτύλισεν. σκιμαλίζειν γάρ ἐστι κυρίως, τὸ, τὸν δάκτυλον εἰς τὸν πρωκτὸν τοῦ ὄρνιθος βαλεῖν. οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅταν βουλόμενοι ἐμυκτηρίζειν τινὰ τὸν μέσον δάκτυλον ἐκτείνοντες, δείξωσιν αὐτῷ.

BISETVS. Ἀνεῖπε] ἀνειπεῖν κυρίως τὸ διὰ κήρυκος εἰπεῖν, ἀγορεύειν, ἀνακηρύττειν. Σ.

Σχόλια. Ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου.] ὥστε τὰ τοῦ πολέμου κακὰ μηκέτι οὐδ' εἰς δίχα σιδήρου ἐξιέναι εἰς τὸν ἀγρὸν ὑφορώμενος τοὺς πολεμίους. νῦν δὲ εἰρήνης οὔσης, μὴ δεδιότες μὴ βαστάζειν σίδηρον. Σαπρᾶς] παλαιᾶς καὶ ἀρχαίας. κυρίως μὲν σαπρὸν οἱ παλαιοὶ ἔλεγον, τὸ σεσηπὸς διὰ τὸν χρόνον. χρῶνται δὲ αὐτῷ, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου καὶ παλαιοῦ. Παιωνίσας.] εὐξάμενος τοῖς θεοῖς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐπὶ νίκῃ παιωνιζόντων. παιὰν γάρ ἐστιν ὕμνος εὐχαριστήριος.
G
CHR. Ἐσκιμάλισεν] Auium curatoribus vox propria, qui digitũ (paruũ puta) immittunt in aniũ culũ, vt olim ſolebant Deliaci Gallos caſtraturi, aut gallinarũ partiones exploraturi. Hic eſt καταδακτυλίζειν & μυκτηρίζειν. i. contumelioſè irridere, & in cõtemptũ, digitũ, vt aiunt, mediũ oſtẽdere, qui infamis vulgò exiſtimatur. Id Gallico idiotiſmo dicitur, *Faire la Figue*. Quãquã in obſcœniorẽ ſenſum id verbi olim detorſerunt, nã id etiã erat σιφνιάζειν, propterea quòd gẽs illa puerorũ amoribus dedita, διὰ δακτύλου ἐσκιμάλιζεν & digito
F
femora cõrrectabat, vt λακωνίζειν, os prębere ἀπὸ τῆς μόλυνσιν. Apud Scholiaſtẽ pro μέσῳ δακτύλῳ, legebã μικρῷ, vt in fabula Acharnenſiũ, vbi dixit de Euripide ῥηματίοις σκινδαλάμοις, quanquã mediũ, vt diximus, digitũ intendebant quoties aliquem ſubſannantes cõtemnebant. Ἀκούετε λεῴ] Sic etiam Edicta quæ præco publicabat incipiebant, & in ſacris vſurpabãt, atque extẽplò λαοῖς ἄφεσις, vnde miſſionis, vel miſſæ nomẽ, ne neceſſe habeamus à vetuſtiore lingua longius & curioſius arceſſere. Εἰρήνης σαπρᾶς] Propriè σαπρὸν dicitur, quod tẽporis diuturnitate putredinẽ quæſiuit: hic, pro vetuſto & antiquo dixit in quo notat belli diuturnitatẽ, vel cũ paulò poſt ait, ſe iã ſenẽ reuiſurũ ficus quas iuuenis plantauerit. παιωνίζειν autẽ eſt gratiarũ erga deos

ga dens actio: eſt enim παρὰ Hymn⁹ εὐχαριστήριος.

Σχόλια. Ω ποθεινὴ.] οἱ γεωργοὶ ταῦτα φασὶ ποθοῦντες τῷ κηρύγματι. Ας ἐγὼ ᾽φύτευον νεώτερος] ἀξιαποδέδεκται γὰρ τὰς ἐγχώτας ἅπερ ἂν αὐτὸς ἐργάσηται. διὰ τοῦτο δὲ τὸ πολὺ τοῦ πολέμου χρόνου δηλοῖ, ὅτι νεώτερος ὢν ἐφύτευε συκᾶς, ὡς ἐκ εἶδε γηράσας, καὶ ὡς ἀρπασθεὶς τούτῳ, ὑπέδειγε πολλῷ χρόνῳ. Καὶ τὰς γοργόνας.] πᾶν σκεῦος ἁρμόζον ἐν πολέμῳ. Εἶθ᾽ ὅπως λιπαργήσομεν] εἶτα μετὰ τὸ εὔξασθαι τῷ θεῷ, συντόμως δραμούμεθα. παρὰ τὸ λίαν ἀργόν. Ω Πόσειδον.] ὁ Ερμῆς ὁρῶν τοὺς ἀγροίκους ἐξιόντας, φησὶ τὸ ὦ Πόσειδον. Καὶ γοργὸν] ἐπεὶ διὰ χρόνου ἐξιόντες ἰδοιεν.

Ch. Καὶ τὰς γοργόνας] Bellicū omnē apparatū intelligit, vel, quia dixit λόφω, eſt ἐνδύσεως, vt ad clypeos referatur, & vt Lamachū quē in Acharnēſib. γοργολόφαν vocat, obiter notet, vbi verſū ſupra citatū habes τὴς γοργόν᾽ ἐξάγαγε ἐκ τοῦ σάγματος. Sed Suidas ἐκ τ᾽ ἀσπίδος legit, & γοργόνα interpretatur κορδύλην. Puto tamē ſimpliciter de clypei terriculoſa imagine tantū intellexiſſe Ariſtophanē. Sententiā meā adiuuat Heſychius qui voce γοργόνα videtur reſpexiſſe ad illum ex Acharnēſibus locū cùm ait, γοργόνα ἣν ἐπ᾽ αὐτῆς (puta ἀσπίδος, ne σάγματος potius legas & Sudā ſequaris) εἶχεν ὁ Λάμαχος, ἵνα τὸν Λάμαχον εἴπῃ: nēpe quia terriculamētis Gorgonū gaudebat Lamachus, propterea illa dixit in Acharnēſibus, & hæc hoc loco: Itaque antea dixit ἰδὼν δυόμεθα τὰς σὰς μορμόνας. Eſt autē Lamachus nomen pugnax & ἀνταγωνιστόν. Λιπαργήσομεν] Pro velociter currere τὸ λιπαργίζειν nouauit, quia λίαν ἀργὸν. i. ταχύ. Heſych. τροχάζειν exponit. Alij ſunt λειτουργοὶ ſtipatores Principū. Sed profectò curſores & à pedibus pueri, rectè dicerentur λιπαργοί. Εμπολήσαντες] Malè apud Athenæū lib. 3. legitur ἀγοράσαντες. Nā horū Trochaicorū Catalecticorū moduli illam lectionem non recipiunt, etſi hîc vt antea ἐμπολᾶν ſit ἀγοράζειν. Καὶ πυκνὸν καὶ γοργόν.] Hic τὸ γοργὸν interpretātur ταχὺ καὶ εὐκίνητον. aliàs eſt λιπαρὸν καὶ εὐτραφές. Ac τὸ πυκνὸν quidē rectè cōparat farinæ propter crebritatē. Sed τὸ γοργὸν nihil ad πανδαισίαν, quod eſt velut aduiciale vel ſymbolare conuiuiū, niſi ἀντὶ τοῦ εὐτραφοῦς accipiamus, quod nō puto: nā bellico labore exhauſtos agricolas habitiores eſſe credibile non eſt. Sanè niſi Scholiaſtem de celeritate interpretatū ſcirē, dubitarē nū legēdū pro καὶ γοργὸν, γεωργὸν vt ad αὐτὸν referatur, nā prius καὶ propter τὸ καλὸν dixit. Iudicent doctiores, & me dubitatione vacillātem firmitudine felicioris ingenij ſiſtant.

Σχόλια. Μᾶζα καὶ πανδαισία.] πανδαισία ἡ δαψιλὴς καὶ παντοία εὐωχία. μᾶζα δέ ἐστιν, ὁ στρυφνὸς ἄρτος. ἄλλως. ὅταν γὰρ εἰς κοινὸν ἑστιῶνται, καὶ ἑκάστου φέροντος ἑαυτοῦ δεῖπνον πυκνὰ πάντα φαίνεται. πῆ μὲν τὰ προσφάγια φερόντων. πῆ δὲ, αὐτῶν ἑστιωμένων. ἄλλως. φασὶ γὰρ τὸ δεῖπνον, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτοῦ κομίζων εἰς κοινὸν κατατίθεται. καὶ πάντες πάντων μετέχουσι. τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ, εἰκάζει ἀλφίτοις καὶ μάζῃ διὰ τὸ πυκνόν. καὶ ἐπειδὴ συνουσιοῦνται, ὅπου μὲν τὰ ἄλφιτα, ὅπου δὲ οἱ ἑστιώμενοι. πανδαισίαν δὲ, τὴν ποικίλην καὶ ἐκ διαφόρων ὄψων εὐωχίαν. ὅταν ἕκαστος τὰ ἑαυτοῦ ὄψα ἀνενέγκῃ, καὶ καθῶνται εἰς τὸ κοινόν. ἢ ὅταν πολλῶν προκειμένων ἐδεσμάτων λάβῃ τις ὃ θέλει οἱ δὲ πανδαισίαν, λάχανόν τι, ἔχον παντοῖον ἴδεσμα. τὸ δὲ ὅλον, πυκνὸν οὖν ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία. Η γὰρ σφύρα] νοῆσαι δεῖ τὸν χορὸν σφύρας ἔχοντα, αἷς βωλοκοποῦσι, καὶ θρίνακας, καὶ σκεύη ἄλλα γεωργικὰ, δι᾽ ὧν τὰς βώλους τῆς γῆς ἔμελλον θραύσειν. Θρίνακες] τὰ

A πτύα, ἐργαλεῖον, ᾧ διαχωρίζουσι τῶν σπερμάτων τὰ ἄχυρα. παρίεται δὲ ἐν ταῖς ἅλωσι πρὸς τὸν ἄνεμον. ὑπορίπτουσι δὲ τὰ ἄχυρα ὑπὲρ τοῦ ἀποπτύσαι καὶ καθαρεῦσαι τὸν πυρὸν, ἢ τὰς κριθὰς, ἢ ἄλλό τι τῶν τοιούτων σπερμάτων.

Bisetus. Θρίναξ παρὰ τῷ Σουίδᾳ. τὸ πτύον, ὄργανον γεωργικὸν ἀδοντικόν. καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ, τρίναξ, γεωργικὸν ἐργαλεῖον. ἐν ἐπιγράμματι,

Καὶ τρίνακας ξυλίνας χεῖρας ἀρυσαμένας.

B διττῶς οὖν γράφεται, θρίναξ, καὶ τρίναξ. ὅθεν καὶ ἐν τῷ ἐτυμολογικῷ θρίναξ σημαίνει τετραοδόντες ἐργαλεῖον ἐργαλεικὸν παρὰ τὸ τρία. τρίναξ, καὶ θρίναξ. καὶ ἡ νῆσος Σικελία Τρινακρία ὀνομάζεται, ὥς φησιν ὁ Στράβων ὑπὸ χρόνον, ἐστὶ δὲ ἡ Σικελία τρίγωνος τῷ σχήματι, καὶ διὰ τοῦτο Τρινακρία μὲν πρότερον, Θρινακία δ᾽ ὕστερον προσηγορεύθη μετονομασθεῖσα ἐμφανέστερον. τὸ δὲ σχῆμα διορίζουσι τρεῖς ἄκραι, Πελωριάς, Πάχυνος, Λιλύβαιον. παρὰ δὲ τῷ Ομήρῳ Θρινακία λέγεται ἐν τῷ Λ. τῆς Οδυσσείας,

Θρινακίῃ νήσῳ προφυγὼν ἰοειδέα πόντον.

C Christ. Νὴ τὸν Δί᾽ ἡ γὰρ] Verſus iſte eſt octonarius Iambicus (Quadratum puto vocari) Miror tamen inter Trochaicos ſolum eſſe, fortaſſis legendum νὴ Δί᾽. vt ſit Trochaicus Tetrameter Catalecticus cum cæteris. Σφύρα] Chorus iſte Agricolarum Athmonenſium (populus hic erat è Cecropide tribu, quem δῆμον vocat, qui δήμους ſcripſit) inducitur hic cum malleis vannis cæteriſque inſtrumentis ferreis quibus coloni βωλοκοποῦσι. Sed quem hic vocat malleum neſcio

D niſi ſit ligo, quia poſtea ait περιοργυιῶ τῇ δικέλλῃ. Mallei enim vel malleoli in re Ruſtica ſunt nouellæ ſtirpes vitium quæ & viuiradices (etſi differunt aliquatenus) ad quas videtur alludere: Sanè enim hoc loco ſunt tudites & martelli quibus ridicas & pedamenta in terram demittentes & inſpicātes tundunt & σφυρηλάτους faciūt. Αἵ τε θρίνακες] Vannos, id eſt, τὰ πτύα intelligit Scholiaſtes, nempe inſtrumenta quibus diſcernunt ſpernūntque paleas à granis, vt ſic purgetur triticum, vel, vt dicebant veteres, euannetur. Tamen nominis etymon rimanti & Grammaticos audienti

E qui ἐργαλεῖον ὀδοντικὸν exponunt, & τρίαιναν, videtur mihi aliud θρίναξ fuiſſe à vanni cribro, & dictus quaſi τρίναξ, qua ratione Sicilia θρινακία vel τρινακρία dicta, vel propter tria promontoria, vel quia Tridenti ſimilis, aut quia Thrinacus quidam Rex fuit Siciliæ, vt ex Hiſtoricis autumat Scholiaſtes Appolonij Argonaut. 4. & Euſtathius in Dionyſ. ex Sibylla affert hos verſus, ἣν ἔκτισε τρίνακος ἥρως, υἱὸς ποσειδάωνος ποσειδῶνος. Quò ma-

F gis credā facit verbū διαστίλβουσι: nā ferrū attritū præſertim ſpleneſcit ad Solē. Quod ſi quis argutetur ferramentū illud iamdiu deſes & ſitu longo depoſitum rubiginem, potius quàm ſplendorem contraxiſſe, reſpōdebo Trygæum hæc loqui quaſi per ἀναχρονισμὸν, & eruta Pace: cum bona ſpe ſic euenturum, imò videri iam præſens.

Σχόλια. Μετόρχιον.] τὸ μεταξὺ τῶν ὄρχων. ὄρχοι δὲ καλοῦνται τὰ μέσα τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν ἀμπέλων. ἄλλως. μετόρχιόν ἐστι τὸ μεταξὺ τῶν συμφύτων. πεδίον, ἐν ᾧ ἢ σῖτος ἢ ἄλλο τι ἔσπαρται. παίζων οὖν εἶπεν, ὅτι ἤδ᾽ ἐπὶ ἐκτός

G τις διασχίσας αὐτοὺς ποιῆσαι μετόρχιον. ἐπειδὴ ἢ πολλοὶ εἰσὶ μεταξὺ, ἵνα αὐτοὶ ἀντὶ τῶν φυτῶν σχίσωνται. ἄλλως. τινὲς τὸ ὄρχιον τὸ μεταξὺ τῶν φυτῶν. ἄλλως. μετόρχιον τὸ μεταξὺ τῶν χωρίων. ὅπερ λέγεται ὄρχος. καλῶς ἄν τις φησὶ μεταστῆναι τὸ σύνε, ἀπὸ τῶν ἀρουρῶν ἐσπαρμένων. Διὰ χρόνου γάνυμαι] ἐπιχορεύσιμος, αὐτὸ

τοῦ τὴν γῆν. τριαινοῦν δὲ ἠρέμα σκάπτειν, καὶ ἐπισύρειν τὰς βώλους ὑπὲρ τῶν κείμενων σπερμάτων. A

Christ. Ἀπαλλάξειεν ἂν μετόρχιον] Niſi paſſiuè accipimus τὸ ἀπαλλάξειεν & abſolutè, vt apud Latinos ſæpè mutare & turbare, exiſtimarem mutãdum αὐτῇ in ἄν τις. neque me mouet τὸ ἂν repetitum. Tamen nihil pronuntio niſi dubitanter, neque quicquid eiuſmodi à nobis obſeruatur notaturve accipi velim tanquam κυρίας δόξας. Non ita vaticinor, ſed eſſe tantùm cupio iritamentum alieni iudicij. Eſt autem μετόρχιον ſpatiũ & interuallum quod eſt inter vites ordinarias, quod vocatur à Columella interordinium, quo modo Vitruuius dixit intercolumnium. B Neque ſolùm de vitibus intelligitur, ſed oleis etiã aliiſque arboribus inter quas ſementẽ faciebant: nam ὄρχοι ordines ſunt in quincuncem digeſti. Etiã ὄρχατοι dicti παρὰ τὸ ἔρχειν δι᾽ αὐτῶν τὰς τάξεις τῶν φυτῶν: fortaſſis etiã alludit πρὸς τοὺς ὄρχεις, vt in Acharnenſibus. Καὶ τριαινοῦν] Senſim fodere & occatas glebas attrahere, vt ſemina operiãtur hoc vocat τριαινοῦν. C Id in ſegetib' fit cũ iacto ſemine tertiò aratur, & tũc lirare dicitur, fit enim è ſulco porca. Hoc Græci vocabãt ὑπαροτριᾶν, & ſic vſus videtur Theophraſtus li. 8. Hiſtoriatũ ca. 11. quo loco amplector correctionẽ, vt pro ὑπαποροῦντες legamus ὑπαροτριῶντες. Hîc ego putẽ de hortorũ areis accipiẽdũ, vbi poſt ſemẽtẽ iactã tridẽte inſtrumento ſpargitur & demittitur ſemen, & mox inuerſo æquatur ipſa area, præſertim quũ vſus ſit hypocoriſtico: dixit enim γήδιον, i. agellum vel prædiolũ. Apud Heſychium arantes dicuntur τριαινωτῆρες. Sed paulò poſt legendũ ὦ 'νδρες non ὦ ἄνδρες. Cæterùm habemus hîc vndecim Trochaicos dimetros Acatalecticos præter octauum qui eſt monometer, & Coronidẽ quæ ἑφθημιμερής. Sed notãdũ in quarto dimetro vel Dactylũ eſſe vel potius duas in vnam ſyllabas coaleſcere in παλλασίων, vel vt Sudas παλλαθίων. Sũt autẽ παλάθαι vel παλλάθαι cũ duplici λ, ficus ſiccæ quæ ἰσχάδες, vel maſſa ficuũ ἀπὸ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις, inquiũt Grãmatici, vt niſi coaleſcant duæ hæc ſyllabæ, legendum putem παλλαθῶν.

Ἔκθεσις τῆς διπλῆς κώλων τροχαϊκῶν ιά.

Ἀλλ᾽ ἀναμνησθέντες ὦ 'νδρες
Τῆς διαίτης τῆς παλαιᾶς,
Ἣν παρεῖχ᾽ αὕτη ποθ᾽ ἡμῖν,
Τῶντε παλλασίων ἐκείνων
Τῶντε σύκων, τῶντε μύρτων,
Τῆς τρυγός τε τῆς γλυκείας,
Τῆς ἰωνιᾶς τε τῆς πρὸς
Τῷ φρέατι.
Τῶντ᾽ ἐλαῶν ὧν ποθοῦμεν.
Ἀντὶ τούτων τήνδε νυνὶ
Τὴν θεὸν προσείπατε.

O viri nunc cogitantes
Priſtina modũmque vitæ
Quem dabat nobis benigna,
Termitéſque caricarum,
Háſque ficus, háſque myrtos, D
Palmitiſque dulce muſtum,
Atque fontibus propinquas
Has violas:
Atque oliuas quas amamus:
Omnium illorum vicem nunc
Ferte laudibus Deam.

Σχόλια. Ἀλλ᾽ ἀναμνησθέντες.] διπλῆ καὶ μέλος ἀμοιβαῖον. τὸ μὲν, τοῦ ὑποκριτοῦ, δωδεκάκωλον τροχαϊκόν. οὗ ἐν εἰσθέσει ἐννέα ἀκατάληκτα, δίμετρα τὰ ὀκτὼ, μονόμετρον δὲ τὸ πρὸ τελευταῖον. καὶ ἐν ἐκθέσει στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἄλλως. ἡ ἔκθεσις αὕτη τῆς διπλῆς κώλων ἐστὶν ὁμοίων τροχαϊκῶν ιά. ὧν τὸ η μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τελευταῖον ἑφθημιμερές. ὑφ᾽ ὃ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. Παλλασίων] τῶν πεπατημένων ἰσχάδων. τινὲς δὲ τῶν παλάθων. παλάθη δὲ εἶδος βολαίας.

Bisetus. Παλάθη, κυρίως, ὥς φησιν Εὐστάθιος, ἐλέγετο ἡ σύκων, ἤτοι τῶν ἰσχάδων ἐπισώρευσις. ἐνταῦθα δὲ παλαθῶν γραπτέον, οὐ παλλασίων, ὡς ἐν τοῖς ἀντιγράφοις ἔχομεν.

Σχόλια. Τῆς ἰωνιᾶς.] ἰωνιὰ λέγεται ἡ φυτεία τῶν ἴων. ὡς καὶ τῶν ῥόδων ῥοδωνιά. ὅπου τὰ ῥόδα φύεται. ἄνθος δὲ τὸ ἴον, διάφορον μορφὴν ἔχον. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστὶ πορφυρᾶ. ἃ δὲ, λευκά. ἃ δὲ μέλανα. καὶ ἐν τούτῳ τῶν ἴων θαυμαστόν ἐστιν ὅτι τῇ ποικιλίᾳ τῆς ὄψεως. αὐτὰ καθ᾽ ἑαυτὰ δύναται λειμῶνα πληροῦν. Τῶντ᾽ ἐλαῶν] παρατηρητέον ὅτι τῶν ἄλλων καρπῶν καὶ φυτῶν ἁπλῶς μνημονεύσας, ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν ἐπηγάγετο, ὧν ποθοῦμεν. καὶ ἴσως ἡ ἐπεὶ δῶρον τῆς Ἀθηνᾶς, ἢ ὅτι εὔφορός τις ἐστὶν ἡ Ἀττικὴ ἐξαιρέτως εἰς τὸν τῆς ἐλαίας καρπόν.

Christ. Τῆς τρυγός τε] Non ſolum τρὺξ eſt fex vini & ſubſiſtentia (Græci ὑπόστάθμην vel ὑπόστασιν vocant) Sed etiam nouum muſtum, ὁ καὶ γλεῦκος ἀδιήθητον inquit Heſychius, vt hoc loco. E Rectè autem cum vino iungit ficus: nam ficuum tanta fuit apud veteres commendatio, vt ſecundum à vite locum obtinuerit, & meritò Hipponax dixerit συκῆν μέλαιναν ἀμπέλου κασιγνήτην, i. Ficum nigrantem vineæque germanam. Ratio cum hiſtoria fabuloſa affertur à Pherenico ἐποποιῷ apud Athenæũ. Itaque Theophraſtus in libris de hiſtoria tractationi de vinea, ficus adiicit contemplationem. De cuius variis generibus adfatim ſcripſit & ſcripta ab aliis recenſuit idem Athenæus lib. 3. Dipnoſoph. Quin apud Philoſtratum maiorem lib. 1. Imaginum titulo ξένια ad coaceruandas aſſeruandáſque ficus, quæ pro Apophoretis eſſent, vitis folia vſui eſſe dicit. F Τῆς ἰωνιᾶς] Locum vel pratum violis refertum ἰωνιὰν vocant, qua ratione roſetum vel roſarium ῥοδωνιὰ & liliarium κρινωνιά. Sic in lib. 1. de hiſtoria plantarum Theophraſtus dixit ἰωνιὰ & ῥοδωνιὰ, nam accentum in vltimam puto reiiciendum. Doctiſſimus alioqui Gaza non ſatis expleuit hæc verba dum vertit roſas & violas, ſed neque ſi dixiſſet violacea. Ego cum Marone violaria & roſaria dicerem, & ſanè diuinus ille vir dixit, G *Irriguúmque bibant violaria fontem*, expreſſum ex his Ariſtophanicis τῆς ἰωνιᾶς τῆς πρὸς τῷ φρέατι: Nam τὸ φρέαρ fontem eſſe facilè credo cum Grammaticis. Apud Theophraſtum lib. vi. de hiſtoria Plantarum, Gaza vertit iuxta fontes, quod Græce

Græce erat ἐν τοῖς ϛρόϐιλοις, quamuis aliud ſit ϛρόϐιλον, ſemita ſcilicet plauſu pedum trita & pauerata à commeantibus. Quo loco exiſtimauit diuini viri diſcipulus eximius, & magiſtro ipſo teſte, melioris notæ, lilia pluribus variari colo-

A ribus quàm violas: quod veritati rerum conſentaneum non videtur; nam violæ præter omnes colores quos habent lilia (purpureum eximo) etiam luteæ ſunt, etiam variæ ex puniceo & candido.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὸν κῶλον, καὶ στίχων κά.

Χο. Χαῖρε χαῖρ' ὦ φιλτάτη ὡς
Ἀσμένοισιν ἡμῖν ἦλθες.
Σοῦ γὰρ ἐδάμνημαι πόθῳ,
Δαιμόνια βουλόμενος
Εἰς ἀγρὸν ἀνερπύσαι.
Ἦσθα γὰρ τὸ μέγιστον ἡμῖν
Κέρδος, ὦ ποθουμένη
Πᾶσιν, ὁπόσοι γεωργι-
κὸν βίον ἐτρίβομεν.
Μόνη γὰρ ἡμᾶς ὠφέλεις.
Πολλὰ γὰρ ἐπάσχομεν,
Πρίν ποτ' ἐπὶ σοῦ γλυκέα,
Κἀδάπανα καὶ φίλα.
Τοῖς ἀγροίκοισι γὰρ ἦσθα
Χίδρα καὶ σωτηρία,
Ὥστε σὲ τἀτ' ἀμπέλια,
Καὶ τὰ νέα συκίδια,
Τἄλλα θ' ὅσ' ἐστὶ φυτὰ,
Προσγελάσεταί σε λαβόντ' ἄσμενα.
Ἀλλὰ ποῦ ποτ' ἦν ἀφ' ἡμῶν τὸν πολὺν τοῦτον χρόνον;
Ἡδὶ τοῦθ' ἡμᾶς δίδαξον, ὦ θεῶν εὐνούστατε.

B CH. *Salua Diua ô ſalua ſis,*
Quam lubenter intuemur,
Vrit enim amor nos tuus,
Te Dea dum cupimus
Dulcia reuiſere
Arua: Te ô ſperata grandi
Deputamus in lucro.
Cuncti agricolæ ruſtica
C *Vita terimur quibus:*
Iuuare ſola nos ſoles
Multa ſolitos prius
Læta, ſine damno, ex tua
Commoda manu frui.
Nam ſalutaris colonis
Hordei præbes vicem:
Atque ideò pampinea
D *Ligna, ſobolέſque noua*
Ficuum, & omne ſatum,
Te incipient ridere recepta.
Verùm vbi illa tamdiu abſens? quâ latebat gentium?
Iſtud adiuuato Mercuri ô Deûm humaniſſime.

Σχόλια. Χαῖρε χαῖρ' ὦ φιλτάτη.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὸν κῶλον κά. ὧν τὰ ά ζ ιά τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ. τὰ β ϛ ιδ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ γ ἰ ὅμοια. ἰωνικὰ μέν τοι ἀπὸ μείζονος. τὰ δ θ ιε δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. τὰ ε ιά ιβ ις ιζ παιωνικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ί ὅμοιον, ἰαμβικὸν μέν τοι. τὸ ιγ παιωνικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιθ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ὁ κ καὶ ὁ ἐν ἐκθέσει στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἐν τῇ εἰσθέσει τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας μὲν ἐπὶ τῷ τέλει τῶν μὲν τοῦ χοροῦ κορωνίς. ἡ δὲ διπλῆ ἡ ἔξω διπλῆ, ἐπὶ μὲν τοι ταῖς ἀποθέσεσιν ἡ συνήθης παράγραφος. Ἀνερπύσαι.] ἀπελθεῖν. ἰδίως δὲ ἕρπειν τὸ, τῇ γαστρὶ εἰλεῖσθαι. ὅθεν καὶ ἑρπετόν. Ἦσθα γὰρ τὸ μέγιστον] ἐπεὶ ἡ εἰρήνη πλεῖω πάντων τοῖς γεωργοῖς συμφέρει. Κἀδάπανα καὶ φίλα.] ἐκ τῶν ἀγρῶν γὰρ πάντα εἶχον αὐτόματα. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ ἐνοοῦντο καὶ ἐδαπάνων. τινὲς δὲ γράφουσι μετὰ τοῦ ι. ἵνα τὸ νοούμενον ᾖ, δαπάνη τε τρυφῶμεν. βέλτιον δὲ χωρὶς τοῦ ι ἀναγινώσκειν, ἵν' ᾖ λέγειν μηδὲν ἀναλίσκοντες, ἀλλὰ τὸ ἔχειν πάντα ἐκ τῶν ἀγρῶν. ὅτι ἐν τῇ εἰρήνῃ πολλὰ πάνυ καὶ τιμῆς ἐλαχίστης εὑρίσκεται. Χίδρα καὶ σωτηρία.] χίδρα τὸ ἀπὸ ἀλύμου γινόμενον ὄσπρειον ἔδεσμα περὶ Καρίαν. ἤτοι τὸ ἀπὸ χλωρῶν κριθῶν, ἢ εἶδος βοτάνης. ἐκ τούτου δὲ δηλοῖ πολὺ εὐετηρίαν. ἄλλως. ἐρεικτὰ ἐκ κριθῆς νέας γινόμενα.

CHRIST. Εἰς ἀγρὸν] Legerem ἀγρούς, vt ſit Catalecticus Trochaicus ſimilis primo χαῖρε χαῖρ'

E & altero ſequenti κέρδος ὦ, &c. In proximè ſequenti etiam legerem ἦσθα γὰρ μέγιστον, tollerémque τὸ, vt ſit Dimeter Acatalect. Mixtus eſt hic Chorus ex Dimetris Catalecticis & Acatalecticis, ex Dactylicis, Ionicis à maiore & Pæonicis. Quin & Iambicum habet Dimetrum, decimum verſum puta. In fine chori Anapæſticus eſt Dimeter: ſed putarem legendum προσγελάσει τοί σε λαβόντ' &c. non autem προσγελάσεται. Χίδρα καὶ
F σωτηρία] Species eſt leguminis τὸ χίδρον, & ex Panico cõficiebãt; fruges nouellas vel farinas ex leguminibus exponit Heſychius, qui ait σῖτος νέος φρυγόμενος (corrige φρυττόμενος, nã alibi vocat ἐρισμὸν πεφρυγμένον) eſt enim legumẽ freſũ ex ordeo præcipuè. Exiſtimat Sudas dictũ χίδρον ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι, quaſi terra facilè id fũdat. Ego putarẽ dicta χίδρα quaſi χέδροπα, quia manu legãtur. Legumina vel χέδροπα etiã ſũt ὄσπρια. Fruges ſummũ genus eſt, & cętera ſpecies vel differentia. Iureconſulti quidã
G ad vuas frugum vocem diffuderunt, imò ad ſiluas cæduas & lapidicinas, quos rectè caſtigat Iulian⁹, qui ne pomis quidem appellationem hãc tribuit. Tamen malè frumẽtum definit quod ariſta in ſe teneat, vbi videtur pro ſpica ariſtã vſurpaſſe, non enim cuiuſuis frumentacei generis ſpica ariſtoſa eſt, deinde certum eſt, neque milium neque panicum, neque ſurgũ, neque hæc χίδρα cõſtare ſpica,

ſed neque ſiliqua. Ita magnis iuriſconſultis magni A accidunt errores, quorum neque Gallus, neque Seruius, neque Alphenus immunes ſunt. Tamē ex animi mei ſententia, non placet χίδρα. Quid enim eſt hoc, Tu es legumina & ſalus, nam malo ἀγροίκως σὺ quàm ἀγροίκοισι. Ne diutius lectorem morer, fortaſſe χύτρα tam conuenientem hic locum habeat, quàm τὰ ὀπώρα in ipſa. Hæc ego doctis B diſſenda relinquo. Mihi ſatis vel nimis potius audere ſententiam meam pronunciare quæ in his minutis rebus ſemper erit ἀμαθῆ, neque tanti apud me vnquam erit auctoritas gloſſographorum, vt in eorum verba iurare velim. Quoquo modo legamus, innuitur tàrum & ſperatur vbertas ex pacifico rerum ſtatu. Καὶ τὰ νέα συκίδια] En vt ſemper ficus iungit vitibus. In fabula Acharn. dixit μοσχίδια συκίδια, nouellas ficus. Nam μόσχος tener & nouellus: Sic Homerus μόσχοισι λύγοισι: Latini moſtum vel muſtum, vt οἶνος μοσχίδης, vinum muſtum & nouum.

Ἐπίστασις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων τροχαικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μή.

Ερ. Ὦ σοφώτατοι γεωργοί, τἀμὰ δὴ ξυνίετε
Ῥήματ', εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο.
Πρῶτα μὲν γὰρ αὐτῆς ἦρξε Φειδίας πράξας κακῶς,
Εἶτα Περικλέης φοβηθεὶς μὴ μετάσχῃ τῆς τύχης.
Τὰς φύσεις ὑμῶν δεδοικὼς, καὶ τὸν αὐτοδὰξ τρόπον,
Πρὶν παθεῖν τι δεινὸν, αὐτὸς ἐξέφλεξε τὴν πόλιν,
Ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος.
Ἐξεφύσησε γὰρ τοσοῦτον πόλεμον, ὥστε τῷ καπνῷ
Πάντας Ἕλληνας δακρῦσαι, τούς τ' ἐκεῖ, τούς τ' ἐνθάδε.
Ὡς δ' ἅπαξ τὸ πρῶτον ἤκουσ', ἐψόφησεν ἄμπελος,
Καὶ πίθος πληγεὶς ὑπ' ὀργῆς ἀντιλάκτισε πίθῳ,
Οὐκέτ' ἦν οὐδεὶς ὁ παύσων, ἥδε δ' ἠφανίζετο.
Τρυ. Ταυτὶ τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ 'πεπύσμην οὐδενός,
Οὐδ' ὅπως αὐτῇ προσήκοι Φειδίας ἠκηκόειν.
Χο. Οὐδ' ἔγωγε, πλήν γε νυνὶ, ταῦτ' ἄρ' εὐπρόσωπος ἦν,
Οὖσα συγγενὴς ἐκείνου, πολλά γ' ἡμᾶς λανθάνει.

MER. *O callè agreſtes beati, haurite noſtra hæc auribus*
C *Verba, menti figite, vt ſciatis huius exitum:*
Cauſa prima Phidias fuit, fuga pœnas luens.
Dein Pericles cùm timeret illud infortunium,
Quique veſtros rite mores noſſet irritabiles,
Cœpit antequam reus ſit ciuitatem accendere,
Suſcitans rogationis Megaricæ ſcintillulam:
Vnde belli tantus ignis, vt cieret lacrymas:
D *Fumus acer omnibus Græcis, & his & cæteris.*
Vt crepans inuita vitis vis cachinnauit ſemel,
Et cadi rupti furor recalcitrans rupit cadum,
Nullus has compeſcit vndas, interim hæc eliminat.
TR. Iſta, Phœbum teſtor, audita haud fuere dum mihi,
Sed nec ad Diuam ſciebam pertinere Phidiam.
E
CH. *Nec prius ſciui ipſe: iurè eſt ergo formoſiſſima*
Comparens quæ haberet iſtum: quàm latent nos plurima!

CHRIST. Ὦ σοφώτατοι] Rogante choro ſenum Athmonenſium incipit Mercurius narrationem belli Peloponnoſiaci, & cauſas arceſſit à Phidia & Pericle. Sunt autem verſus hi omnes F Trochaici Tetrametri Catalect. ab his ἀλλὰ ποῦ ποτ' ἦν vſque ad inferiora ἅττ' ἂν σιωπ. Cæterùm ex Archilocho verſus iſte manauit qui dixerat ὦ λιπερνῆτες πολῖται τἀμὰ δὴ ξυνίετε ῥήματα. Quod etiam vſurpauit Cratinus in πυτίνῃ. Diodorus Siculus lib. XII. apud quem hiſtoria hæc de Pericle & Phidia extſtat, hunc verſum ita habet, ὦ πένητες καὶ γεωργοὶ τἀμὰ τις ξυνίετε. Puto illud πένητες detortum ex Archilocho & Cratino qui λιπερνῆτες G dixerant, neque tamen ſic diſplicet, nam bello pauperantur coloni, ſed δὴ ξυνίετε melius, quàm τις ξυνίετε.

Σχόλια. Τἀμὰ δὴ ξυνίετε.] πρὸς ταῦτα καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ πεποίηκεν. ὦ λιπερνῆτες πολῖται, τἀμὰ δὴ ξυνίετε. ἔστι δὲ πρὸς τὰ Ἀρχιλόχου. λιπερνῆτες πολῖται τἀμὰ δὴ ξυνίετε ῥήματα. ὁ Ἑρμῆς δὲ ἐστὶν ὁ λέγων πρὸς τὸ ἐρωτηθὲν ὑπὸ τοῦ χοροῦ, δι' ἣν αἰτίαν τοσοῦτον ἀπέστη αὐτῶν ἡ θεὸς χρόνον. καὶ φησὶ πρῶτον γενέσθαι Φειδίαν. Φειδίας.] Φιλόχορος ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος ταῦτά φησι. καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ χρυσοῦν τῆς Ἀθηνᾶς ἐστάθη εἰς τὸν νεὼν τὸν μέγαν, ἔχον χρυσίου σταθμὸν ταλάντων μδ Περικλέους ἐπιστατοῦντος. Φειδίου δὲ ποιήσαντος. καὶ Φειδίας ὁ ποιήσας, δόξας παραλογίζεσθαι τὸν ἐλέφαντα τὸν εἰς τὰς φολίδας, ἐκρίθη. καὶ φυγὼν εἰς Ἦλιν, ἐργολαβήσας τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ λέγεται. τοῦτο δὲ ἐξεργασάμενος ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἠλείων ἐπὶ Σκυθοδώρου, ὅς ἐστιν ἀπὸ τούτου ἕβδομος. περὶ Μεγαρέων εἰπὼν, ὅτι καὶ αὐτοὶ κατηγόρουν Ἀθηναίων παρὰ Λακεδαιμονίοις, ἀδίκως λέγοντες εἴργεσθαι ἀγορᾶς καὶ λιμένων τῶν Ἀθηναίων. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ταῦτα ἐψηφίσαντο Περικλέους εἰπόντος, τὴν γῆν αὐτοὺς αἰτιώμενοι τὴν ἱερὰν τοῖς θεοῖς ἀπεργάζεσθαι. λέγουσι δέ τινες ὡς Φειδίου τοῦ ἀγαλματοποιοῦ δόξαντος παραλογίζεσθαι τὴν πόλιν καὶ φυγαδευθέντος, ὁ Περικλῆς φοβηθεὶς διὰ τὸ ἐπιστατῆσαι τῇ τοῦ ἀγάλματος κατασκευῇ καὶ συνεγνωκέναι τῇ κλοπῇ, ἔγραψε τὸ κατὰ Μεγαρέων πινάκιον, καὶ τὸν πόλεμον ἐξήνεγκεν, ἵνα ἀσχολούμενοι Ἀθηναῖοι

Ἀθηναίους εἰς τὸν πόλεμον, μὴ δῶ τὰς εὐθύνας, ἐγκαλέσας Μεγαρεῦσιν, ὡς τὴν ἱερὰν ὀργάδα ἐπεργαζομένοις. ἄλογος δὲ φαίνεται ἡ Περικλέους ὑπόνοια, ἑπτὰ ἔτεσι πρότερον τῆς τοῦ πολέμου ἀρχῆς, τῶν περὶ Φειδίαν γενομένων. Φειδίας ὡς Φιλόχορος φησὶν ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς κατασκευάσας, ὑφελόμενος τὸ χρυσίον ἐκ τῶν δρακόντων τῆς χρυσελεφαντίνης Ἀθηνᾶς, ἐφ᾽ ᾧ κατεγνωσθεὶς ὑπὸ αὐτῶν ὡς ... ἀνῃρέθη. Εἶτα Περικλέης φοβηθείς.] εἶτα ὁ Περικλῆς δεδιὼς μὴ τῆς τύχης κοινωνήσῃ αὐτῷ, τουτέστιν εὐλαβούμενος μὴ καὶ αὐτὸς ζημιωθῇ φυγῇ. ἐδόκει γὰρ ὁ Περικλῆς συνεγνωκέναι τῇ κλοπῇ ἐκεῖνος καὶ ἐργεπιστάτης περὶ τῶν Ἀθηναίων κεχειροτόνηται. φοβηθεὶς οὖν μὴ διελεγχθῶσι τὰς κλοπάς, ἐκίνησε τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐλπίδας ταραχῆς γενομένης καὶ περὶ τὸν πόλεμον ἀσχοληθέντων Ἀθηναίων εὐθύνας μὴ ἔχειν. Τὸν αὐτοδὰξ.] τὸν ἐμπεσόντα καὶ δάκνοντα. αὐθάδη. ὀργίλον. ἐπεὶ οἱ ὀργίλοι δάκνουσι τοὺς ὀδόντας. οὐδὲν ἢ δάκνειν εἰδότα.

BISET. Τὸν αὐτοδὰξ παρὰ τῷ Σ. κακῶς γράφεται αὐτόδαξον τρόπον. αὐτοδὰξ γὰρ ἐπιρρηματικῶς γραπτέον, ἤτοι ἐν αὐτοῖς τοῖς ὀδοῦσιν. ἀλλὰ τὰ παλαιὰ σχόλια δεῖν μεταρρυθμίζειν ἐν τοῖς δάκνουσι τοὺς ὀδόντας. καὶ γὰρ λεκτέον, ὡς καὶ παρὰ τῷ Σ. δάκνουσι τοῖς ὀδοῦσι.

CHR. Φειδίας πράξας κακῶς.] Peloponneſiaci belli cauſam à Phidia vſque arceſſit, qui temporibus Pythodori Archontis (vt ait Philochorus) ſolertiſſimus ſtatuarius, cùm Mineruæ ſtatuam cui muneri præerat Pericles ex auro & elephanto feciſſet, detracto poſtea è ſerpentium ſquamis auro furti ſuſpectus in exilium miſſus eſt (hoc enim ait πράξας κακῶς) & in Elidem ſeceſſit Iouem Olympium addicto pretio conflaturus. Maximus Tyrius ſermone xvii. vbi diſputat, An virtus ſit ars, ait ὅμοιον δρᾷς ὡς εἴ τις τὴν Φειδίου φυλάξας τέχνην τὴν ὕλην ἀφελὼν, προσθείη τῇ τέχνῃ τὸ τῆς ὕλης ὄνομα. Quæ verba ad hoc auri furtum ſuſpicor pertinere, præſertim cùm anteà dixerit, Περικλῆς εἴχετο, φεύγει Ἀριστείδης. Sunt tamen qui ad Periclem nihil pertinere Phidiam exiſtiment, cùm Phidiæ iſtud factum ſeptem annis præceſſerit initia belli Peloponneſiaci. neque verò laudatus teſtis Thucydides hiſtoriæ non fabularum pater de Phidia tacuiſſet, ſi vero id ſimile fuiſſet. vt vt res geſta fuerit, magna fuit prudentia & cautio magni viri Periclis, qui ſeu repetundarum reus futurus ſeu rationum reddendarum metuens, aliò traduxit Athenienſium mentes, & bello Megarenſi implicauit. Huius conſilij perhibetur auctor puellus adhuc & teneræ ætatis Alcibiades, vt rectè cenſuerit Ariſtoteles in Politicis, Ex aſſentatorum populi improbitate ſæpe mutari ſtatum ciuitatis. Sanè huius aſtutiæ non leuia in rebus Gallicis viſuntur imitamenta. Neque deſunt nobis Periclei non ſanè περὶ κλέους, ſed κλήρου βασιλικοῦ certantes, & omnia in peius ruitura, ſuſque déque habentes. De Pericle & cauſa belli Peloponneſiaci præter Plutarchum in Periclis vita, & Diodorum lib. xii. pretium erit operæ legere Athenæum lib. 3. Philoſophici conuiuij. At de decreto in Megarenſes facto A. Gellius lib. vi. retulit, & hic noſter in Acharnenſibus plura. ſed ſanè non ſatis honeſtam de Aſpaſia ſcortiſque belli cauſam prætexuit, etſi vetus eſt vel ſi ab Helenæ ouo ordiaris. Τὰς φύσεις ἡμῶν.] Cùm loquatur Mercurius, non dubium eſt, mihi quidem, quin legendum ſit ὑμῶν, vt ad Try-

A geum & Athenienſes potius referatur. Αὐτόδαξ τρόπον.] Malè apud Sudam αὐτόδαξον, eſt enim aduerbialiter dictum, vt illud ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Aliàs ſignificat πάνυ & παραχρῆμα, quæ non malè huic loco quadrabit interpretatio, vt ἀψικόρον φύσιν innuat, & ingenium quod amata relinquere pernix. Tamen Gloſſographum ſecutus ὀργίλον & αὐθάδη intellexi cùm verti mores iritabiles.

Σχόλια. Ἐμβαλὼν σπινθῆρα.] ἐπεὶ ψήφισμα περὶ
B τῶν Μεγαρέων ὁ Περικλῆς ἔγραψε, μήτε γῆς μήτε λιμένων Ἀττικῶν αὐτοὺς ἐπιβαίνειν. εἰ δὲ μή, τὸν ληφθέντα ἀγώγιμον εἶναι. ἐφ᾽ ᾧ κινηθεῖσα πᾶσα ἡ Ἑλλάς, τὸν πόλεμον ἐποίησεν. τινὲς δέ φασιν, ὅτι ἔπληξεν αὐτούς, καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν ὡς ἁρπασάντων γυναῖκας Ἀθηναίων ἐν ἑορτῇ, συμβουλεύσας πολεμεῖσθαι. Ἐξεφύσησε γάρ.] ἐξεκίνησεν. ἐτάραξεν. ἑξῆς δὲ ἀπὸ τοῦ σπινθῆρος τὸ φυσᾶν εἴληφε. καπνοῦ δὲ, προσηκόντως εἰπών, ἐπέμεινε δι᾽ ὅλης τῇ τροπῇ. Ὡς δ᾽ ἅπαξ τὸ πρῶτον.] οἰκείως πρὸς τοὺς γεωργοὺς λέγων τοιαύταις τροπαῖς ἐχρήσατο. συμβαίνει γὰρ ἐν τῇ συνθέσει τῶν πίθων ἵνα διαρραγῶσι καὶ τοῦτο τὰ ὄστρακα πλησιάζοντα διαρρῆξαι ἕτερον τὸ ... ἐγγύς. ὥστε
C πολλὴν γίνεσθαι τὴν βλάβην. τὸ δὲ σημαινόμενον τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἅπαξ ἐκινήθη τὰ συνιστάμενα πράγματα, τοῦ πολέμου γινομένου, οὐκ ἔτι ἦν οὐδεὶς ὁ δυνάμενος αὐτὰ παῦσαι. καὶ οὕτως ἡ εἰρήνη παρεσαλεύετο. Καὶ πίθος πληγείς.] τοῦτο λέγει ... ἐξ ... δηλοῖ τοὺς πίθους ὑπὸ τῶν πολεμίων καταγνυμένους. Προσήκοι.] συγγενὴς εἴη. τὸ γὰρ προσήκοι, λέγεται ἐπὶ τῶν συγγενῶν. διὰ τοῦτο ἐπενόησεν οὕτω συγγενὴς ἐκείνῳ. συγγενῆ δὲ αὐτῷ φησιν, ἐπεὶ ἅμα τῷ φυγεῖν αὐτὸν, ἡ εἰρήνη ἀνεχώρησεν.
D Οὕτω συγγενής.] ... προσεῖπεν, οὐδ᾽ ὅπως αὐτῷ προσήκοι Φειδίας ἐνόησεν, πρὸς τὸ προσήκοι, τὸ συγγενὴς ἐπήγαγεν. προσήκοντες γὰρ λέγονται, οἱ συγγενεῖς. τὸ δὲ ἀκηκόειν, οὕτω ... διὰ τοῦ η ἀναγινώσκει. συγγενὴς δὲ εἶπε τοῦ Φειδίου εἰρήνης, καθὸ τεχνίτης ὁ Φειδίας. εὔμορφος δὲ εἶναι ... ἡ εἰρήνη οὕτω. ὡς πρὸς τὸν Φειδίαν οὖν ἣ καλὰ ξόανα ποιοῦντα.

CHR. Ἐξεφύσησε.] Mirè perſtat in Metaphora, ἀπαρρίπτικος dixit Athenæus, nam ſcintilla vel fomes excitatur. Inde conflagratio per illa ἐξέφλεξε
E τὴν πόλιν, deinde ex igne fumus, vt dixit ille,

Fumat Neptunia Troia.

quod Euripides καπνοῦται in Troadibus. Ex fumo autem lachrymæ. Ἤκουσ᾽ ἐψόφησεν.] Conuenit tranſlatio apud vinitores maximè & colonos quos appellat. Nam dum componuntur dolia (quæ apud antiquos teſtacea fuiſſe intelligo) ſæpè accidit vt nonnulla rumpantur expreſſu & colliſione. ſēſus autē eſt. Cùm ſemel moueri & turbari res cœperunt bello excitato, nemo ſuperfuit qui eas cō-
F poneret. Ita Paci exitium paratum. Sanè arbitror hîc pro vite populum, pro doliis offenſas populi intelligi: & cùm dixit ἀμπελος videtur voluiſſe πόλεμος. Sed non ſatis capio quid velit illud ἄκυλα. Scio pro ἄκυλα intelligi poſſe, neque deerit auctoritas Grammaticorum in quîs Heſychius, deindè ἄκυλα dēſo ſpiritu admitti poſſet: Imò potius, niſi le ἐψόφησεν facere, ἐν διὰ δυοῖν, poſſet legi ἠχοῦσα. Sed verè dicam, non liquet mihi in hoc triuio quam
G viam inſiſtam. Si præeat mihi melior Hermes, & digitum intēdat ad veritatē rei, libēter ſequar. Καὶ πίθος πληγείς.] Diphilus comicus fabulam dedit titulo πιθραύστης. Puto à ruptura doliorum quaſi ſit πίθων θραύστης, nam quod additur hîc ὑπ᾽ ὀργῆς, rectè ad θραύειν, quæ etiam ab Heſychio exponitur ὀργὴ, niſi mēdoſus locus, & ῥωγὴ, quæ eſt ῥῆξις,

potius legendum. Προσῆκοι Φειδίας.] Ex hoc loco & poſt Suidam Parœmiographi iamdudum prouerbium ſuſtulerunt, doctis viris, vt ego quidem cenſeo, riſum. Sanè enim ad hunc modum facilè reperientur, neque durum eſſet ſcribere chiliadas, vt dixit Batauæ gẽtis gloria Deſiderius. Quod autem Pacem ait Phidiæ συγγενῆ προσήκειν, id propterea eſt quòd Pacis ore nihil formoſius & ſpecioſius: contrà bellicæ artes faciunt, vt Phidiæ & eiuſmodi artificum pereat artificium. Eſt autẽ Phidias ſtatuarũ qualis Pax egregius artifex, deinde exſulauit cum Phidia ipſa Pax, & eo ſecedente abſceſſit. ſic apud Æſchuli Prometheũ Vulcanus dictus ipſius Promethei συγγενής, quia ſine ignis adminiculo, nihil poteſt opera fabrilis, quæ cum illo & naſcitur & denaſcitur. Hoc ergo ſiue prouerbium, ſiue dictum ſic intelligendum, ſed ſenſum aliò detorſit doctiſſimus Iunius, nec quò voluit Ariſtophanes.

Ερ. Κᾆτ' ἐπειδὴ 'γνωσαν ὑμᾶς αἱ πόλεις ὧν ἤρχετε,
Ἠγριωμένους ἐπ' ἀλλήλοισι καὶ σεσηρότας,
Πάντ' ἐμηχανῶντ' ἐφ' ὑμῖν τοὺς φόρους φοβούμεναι,
Κἀνέπειθον τῶν Λακώνων τοὺς μεγίστους χρήμασιν.
Οἱ δ' ἅτ' ὄντες αἰσχροκερδεῖς καὶ διειρωνόξενοι,
Τήνδ' ἀπορρίψαντες αἰσχρῶς τὸν πόλεμον ἀνήρπασαν,
Κᾆτα τἀκείνων κέρδη, τοῖς γεωργοῖς ἦν κακά.
Αἱ γὰρ ἐνθένδ' αὖ τριήρεις ἀντιτιμωρούμεναι,
Οὐδὲν αἰτίων ἂν ἀνδρῶν τὰς κράδας κατήσθιον.
Χο. Ἐν δίκῃ μὲν οὖν, ἐπεί τοι τὴν κορώνεών γέ μου
Ἐξέκοψαν, ἣν ἐγὼ φυτεύσας ἐξεθρεψάμην.
Τρ. Νὴ Δί', ὦ μέλ', ἐνδίκως δῆτ', ἐπεὶ κἀμοῦ λίθον
Ἐμβαλόντες ἑξμέδιμνον κυψέλην ἀπώλεσαν.
Ερ. Κᾆτα δ' ὡς ἐκ τῶν ἀγρῶν ξυνῆλθεν οὑργάτης λεώς,
Τὸν τρόπον πωλούμενος τὸν αὐτὸν οὐκ ἐμάνθανεν,
Ἀλλ' ἅτ' ὢν ἄνευ γιγάρτων, καὶ φιλῶν τὰς ἰσχάδας,
Ἔβλεπεν πρὸς τοὺς λέγοντας. οἱ δὲ γιγνώσκοντες εὖ
Τοὺς πένητας ἀσθενοῦντας κἀποροῦντας ἀλφίτων,
Τήνδε μὲν δικροῖς ἐώθουν τὴν θεὸν κεκράγμασι.

MER. Deinde vobis cùm viderent ciuitates ſubditæ
Efferatos inuicem vos, hirrientes dentibus
Omnia in vos machinatæ ſunt tributorum metu:
Nempe corruptis Laconum maximis pecunia.
Turpis hi lucri appetentes, exteriſque inimiſ,
Abdicata pace bella perſequuntur turpia:
Sic eorum grande lucrum agreſtibus fraudi fuit:
Scilicet noſtræ triremes, damna dum reciprocant,
Immerentium ſecabant termites ficulneos.
CHO. Iure verò, nam priùs conciderant illi meam
Caricam, Coronidem quam deſitam educaueram.
TRY. Per Iouem iure id quidem quando & prius miſſa petra
Sex medimnorum capacem fregerant mihi amphoram.
MER. Cúmque conuiſans colonus, & laboris plebs amans,
Ex agris petebat vrbem, ciuicum ignorans ſtatum,
Muſteis procul gigartis, expetẽnſque caricas
Verba ſpectabat ſtupens gerentium res Rhetorum.
Qui probè cùm pauperes noſſet quaſi enectos fame,
Hanc Deam eiecere furcillis ſuis clamoribus,

Σχόλια. Κᾆτ' ἐπεὶ ἔγνωσαν.] ὅρα τὴν τοῦ ποιητοῦ οἰκονομίαν, καὶ ἀπαλλαγὴν αὐτῶν. πάντα γὰρ πρότερον ἦλθεν ἐν ἀρχῇ τοῦ ποιήματος, μὴ προσκρούσας Ἀθηναίοις φάσκων ἑτέρους εἶναι τοῦ πολέμου αἰτίους, Βοιωτούς τε καὶ Μεγαρεῖς, οἵ φησι πρῶτοι τὴν εἰρήνην ἐνεκρόδισαν. νῦν δὲ πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ἀποφαίνεται αἰτιωτάτους τοῦ πολέμου, δι' ὧν τὸν Περικλέα φησὶ γράψαι τὸ κατὰ τῶν Μεγαρέων ψήφισμα, καὶ ἀδικουμένους τοὺς συμμάχους εἰς ἀπόστασιν κεχωρηκέναι. ἡ οὖν ἡ τοῦ ποιητοῦ τέχνη; ὅτε μὲν δῆλος ἦν τῆς εἰρήνης αὐτοὺς ἐπιτυχεῖν, ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἀνήνεγκε τὴν αἰτίαν. ὅτε δ' ἤδη αὐτοῖς λοιπὸν κατὰ γνώμην προκεχώρηκε τὰ πράγματα φησὶ δὴ τὸ τῆς εἰρήνης τυχεῖν, ἤδη καὶ πρὸς αὐτοὺς παρρησιάζεται, οὐκ ὀνειδίσαι βουλόμενος αὐτοῖς. ἤδη γὰρ ἔγνωσαν ὄντες εἶναι αἴτιοι, ἀλλ' ἀποστῆσαι προαιρούμενος αὐτοὺς τῆς τοιαύτης ἰδέας, ὡς ἂν μὴ τοῖς αὐτοῖς ἐμμένοντες, δι' οὓς ἔχουσι τοὺς ὑπηκόους. Σεσηρότας.] ἀπὸ τῶν κυνῶν ἡ μεταφορά. ὅταν γὰρ ὀργίζωνται, σεσήρασιν ἀλλήλοις. Τοὺς φόρους.] ἐδεδοίκεσαν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πολέμου, ἀπαιτεῖν εἶναι πρὸς τοὺς φόρους οὓς ἐτέλουν οἱ ὑπήκοοι. Αἰσχροκερδεῖς.] ὅτι αἰσχροκερδεῖς καὶ σμικρολόγοι οἱ Λάκωνες, δῆλον ἐκ τοῦ χρησμοῦ, ἁ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ. ἄλλο δὲ οὐ ... ἐνῆσαν δὲ καὶ περὶ τοὺς ξένους ἀπάνθρωποι. καὶ οὐκ ἐξῆν ξένῳ τινὶ ἀεὶ τῆς Σπάρτης ἐπιβαίνειν, ἀλλ' ὡρισμέναις ἡμέραις.

CHR. κᾆτ' ἐπειδὴ) Notat leues occaſiunculas, quas arripiebant Athenienſes vt bellum gererent. Mira autem eſt huius poetæ œconomia. Nam cùm in principio huius fabulæ maximam operam dederit ne Athenienſes læderet, belli cauſam reiiciens in alios Bœotos purà & Megarenſes: nunc libertatem loquendi detorquet in ipſos non maledicen-

ledicēdi ſtudio, ſed vt eos ſi poterit, auertat à prauis illis moribus & natura irritabili veréque efferata, & canum in morem hiriente. Αἰσχροκερδεῖς καὶ διειρωνόξενοι.] Turpis lucri ſtudioſi & hoſpitum deceptores Lacedæmonij, de quorum auaritia oraculum eſt vetus.

Ἁ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδέν.

id eſt,

Solus amor lucri ſpartæ peſſumdabit vrbem. Neque verò auaritiam ſolam notat, ſed inhumanitatem & inhoſpitalitatem, hoc enim vox illa ſonat διειρωνόξενοι, quaſi per ironiam & fallaciam hoſpites acciperent, quia non licebat quandocunque ſpartam adire, ſed certis tantùm diebus, eràntque illic κακοὶ ξεινοδόκοι, vt ait Theocritus, & qui Prouerbium tollerent ἐγγύτερον γόνυ κνήμης. Quin ibi lata lex fuit περὶ ξενηλασίας: & Archilochum poetā Spartam ingreſſum ſtatim expulerunt quæſito verſuum prætextu quibus fugam morti præferebat. Adeò aberant à comitate illa humaniorum qui hoſpitio indulgent, &, vt ait poeta, cauſas morandi innectunt.

Σχόλια. Διειρωνόξενοι.] ἐξαπατῶντες τοὺς ξένους, καὶ ψευδόμενοι δι' εἰρωνείας, καὶ ὑποκρίσεως, καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ τοῦτο ἐποίουν, παρ' οἷς καὶ ὁ τῆς ξενηλασίας κεῖται νόμος. Τὰς κράδας καλῴδιον.] καὶ αὐτοὶ ἀντέκοπτον τὰς συκᾶς, ὥσπερ ἐκεῖνοι τὰς ἀμπέλους ἡμῶν. κράδη δὲ εἶδος συκῆς. ἔστι δὲ καὶ μηχανή. κατώδιον δὲ, ἀντὶ τοῦ κατέκοπτον.

CHR. Οὐδὲν αἴτιον.] Ad γεωργοὺς referendum, quos innoxios vocat, meritò ridens leues bellorum prætextus, propter aliquot vuas vel ficus decerptas. Κράδας.] Videtur ludere in Paronomaſia κέρδη & κράδη. ſunt autem κράδαι ficus agreſtes, vt cenſent Nicandri Scholia & Pollux Onomaſtico, cuius fructum ſunt qui ἐρινεὸν vocent, vel ὄλυνθον, κράδαι verò vocantur frondes, vnde κραδοφάγος auctore Heſychio ἀγροῖκος. Apud Theophraſtum in hiſtoria κράδη, eſt verruca nodoſa quæ in olea gongrus, quam alij πρίμνον, alij κροτώνην vocant. Etiam machina quædam ſcenica ſic dicta, & qua vehitur in aërem Trygæi Scarabæus. Eam Heſychius videtur vocare ἄγρευμα niſi codices mendoſi, Nam vocem illam ſi benè memini, non legi vſpiam. Quæ ſi bona eſt & Græca, videndum quid ſit apud Sudam ἀγκύρισμα: Nam herbam eſſe ait, quo nomine nulla mihi nota neque lecta eſt. Quid ſi pro βοτάνη τις, legas μηχανή τις, nam ἀγκύρισμα & genus eſt luctæ (corrige ibi Sudam & lege σχῆμα τῶν ἐν πάλῃ, non autem σχημάτων) & vas ficuum capax. cenſeant literati iudices, neque mihi vitio vortant coniectationes noſtras quas indaginis vicem tantùm eſſe volo, ſine qua ſagaciores ad cubile veritatis facilè fortaſſis perueniant.

Σχόλια. Τὴν κορώνεων.] κορώνεων. ὡς φιβάλεων. ἔστι δὲ εἶδος συκῆς. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι. ταύτην δὲ, κοράκιον λέγουσιν. ὁ γὰρ καρπὸς αὐτῆς κόρακι ἔοικε κατὰ τὸ χρῶμα.

CHR. Κορώνεων.] Inter genera ficuum recenſet Scholiaſtes: ego de vite hic accipio, quamuis Heſychius (voce κορώνεως, ſic emendo pro κορωναῖος) tam de ficu quàm de vite accipiat. Sed ſatius de nigricante vua intelligere quæ à coruino colore κορακιαὶ dicta. Eadem declinatione in Acharnenſibus dixit φιβάλεων, qui ficus ſiccus eſt, & propriè ἰσχὰς propter ἰσχνότητα, nam inde macilenti & veſci homines dicti φιβαλεῖς.

A Σχόλια. Ἐξεθρεψάμην] ὡς ἐπὶ παιδίου εἶπεν, ὁ ἀγαθρώπου τὸ ἐξεθρεψάμην, ἐφ' ᾧ τε ἱκανὴν διὰ θάλπειν καὶ στοργὴν ἐμφαίνεσθαι. ἢ ἵνα φαίνηται ἀγανακτῶν ἐν λόγοις.

BISETVS. ἴσως δὲ αἰνίττεται τὴν Κορώνειαν Βοιωτίας πόλιν. ὡς καὶ διὰ τῆς Κυψέλην τοῦτο δοκεῖ τὴν Κύψελαν φρούριον τετειχισμένον ἐν Ἀρκαδίᾳ ὑπὸ τῶν Μαντινέων. οὗ μέμνηται Θουκυδίδης Ε. ἔστι μὲν τοι καὶ Κύψελα πόλις Θρᾴκης πλησίον τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ.

B Σχόλια. Ἐξ μέδιμνον κυψέλην.] ἐξ μεδίμνους χωροῦσαν κυψέλην. ἔστι δὲ εἶδος ἀγγείου ἢ μέτρου δεκτικὸν πυρῶν ἢ κριθῶν. οὕτως δὲ εἴρηται, διὰ τὸ κεκρύφθαι αὐτῆς τὴν ἕλην. ἔστι γὰρ σκοτεινόν. διαφέρει δὲ πρὸς τὴν κυψελίδα. ἥτις ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὠσὶ ῥύπος. οὐ μόνον δὲ πλεκταὶ ἦσαν αἱ κυψέλαι, ἀλλὰ καὶ κεραμεαῖ. διὸ λίθοις φησὶν αὐτὴν κλασθῆναι. Οὑργάτης λεώς.] διὰ γὰρ τὰς συνεχεῖς τῶν πολεμίων εἰσβολὰς, ἠναγκάζοντο εἰς τὴν πόλιν, οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν. Πολούμενος ἐν ἐλάνθανεν] ἐὰν μὲν ᾖ ἐλάνθανε, συμπεραίνει λεληθότως αὐτοὺς, ὡς μᾶλλον συνιέναι δυναμένους τὰς κατὰ τῆς πόλεως βλάβας,

C τῶν ἐν τῇ πόλει τραφέντων καὶ ταῦτα ἀγροίκους ὄντας. ἐὰν δὲ οὐκ ἐμάνθανε, φησὶν ὅτι ὁ ἄγροικος λεὼς μετοικισθεὶς εἰς τὰς πόλεις, συνῆκε τὰς τῶν προδιδόντων πονηρίας. ἀλλ' ἠγνόησεν ὑπὸ τῶν πολιτευομένων πολούμενος, καθάπερ οἱ συνήθως ὑπ' αὐτῶν πολιτευόμενοι. Ἄνευ γιγάρτων.] τῆς σταφυλῆς. διὰ τὸ ἀποστερεῖσθαι τῆς συνήθους διαίτης. καὶ ἀνακεχωρηκέναι ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ ἐπιθυμεῖν αὐτῶν. οἱ γὰρ ἄγροικοι κόπτοντες τὰ γίγαρτα, μετὰ τῶν ἰσχάδων ἐσθίουσιν. Ἀθεροῦντας.] ἀντὶ τοῦ ἐν οὐδενὶ εἶ

D ὄντας. τὴν γὰρ τύχην, ἰδίως νοῦν καλοῦσι. Κἀπορῶντας ἀλφίτων] φαίνεται ὅτι συνελθόντες εἰς τὸ ἄστυ, ἐπένοντο μὴ γεωργοῦντες. Δικροῖς.] δικράνοις. ἔδει δὲ εἰπεῖν ξύλοις δικράνοις τουτέστι διφυέσι. ὁ δὲ, εἶπε δικράνοις κεκράγμασιν, ὅτι οἱ ῥήτορες δημηγοροῦντες, τῇ κραυγῇ ἔπειθον μὴ ποιῆσαι τὴν εἰρήνην. ἄλλως. ξύλοις ἀπώθουν τὴν εἰρήνην καὶ ἐξέβαλον, κατασκευάζεται δὲ τὰ τοιαῦτα ξύλα ἃ καλεῖται δίκρανα, ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ, δύο χηλὰς ἔχοντα παρεοικότα τοῖς ξυλευομένοις. τοιούτοις δὲ φησὶ δικροῖς τὴν εἰρήνην ὤθουν.

E CHR. Ἐξ μέδιμνον κυψέλην.] Diſtraherem in duas voces ἐξ μεδίμνων. Eſt autem medimnus menſura capiens 48. chœnicas, id eſt 108. libras ſiccorum: vt rectè Callimachus Cererem dixerit πολυμέδιμνον. At κυψέλη vas eſt figlinum & teſtaceum (quamuis etiam fierent ex vitilibus) ſic dictum ab obſcuritate διὰ τὸ κεκρύφθαι τὴν ἕλην. Aliud eſt κυψελὶς, ſordes ſcilicet aurium. Οὐκ ἐλάνθανεν.] Duplicem lectionem admittit Scholia-

F ſtes, nam etiam ἐμάνθανεν probat, vt dicat Mercurius Agricolas poſtquàm bello coacti vrbes cœperunt colere, cognouiſſe proditorum artes improbas. Si ἐλάνθανε legis, tacitè magnificantur Agricolæ qui Reip. calamitates ipſis vrbanis melius præſenſerunt. Ἄνευ γιγάρτων.] Pro vuis dixit gigarta. Nam victus hic erat Agricolarum vua cum ficu. Eſt autem gigartum granum in acino & ſemen, ſed impropriè ſemen. Nulli enim vſui eſt gigartum, imò vites agigartæ dulciores. Δικροῖς ὤθουν.] Prouerbiale eſt, Latini dicunt furcillis e-

G iicere vt catullus, vel vt Horatius furca expellere. Dicitur etiam δικράνοις, ſunt enim δίκρα vel δίκρανα perticæ bifidæ & bifines quaſi δύο τέλη ἔχοντα. Quod autem iungit cum κεκράγμασι, propter Demagogos facit, qui magnis clamoribus agebant, ne Pax conciliaretur. Et præter expectationem hoc dixit cùm debuiſſet ξύλοις, vel prodi-

toreſ innuit & bilingues. corrigendus hoc loco Gloſſographus Græcus ῥήτορες δημηγορῶντες: Tu A lege meo periculo, δημαγωγοῦντες, niſi mauis δημεγορεῦντες.

Πολλάκις φανεῖσαν αὐτὴν τῇδε τὰς χεῖρας πόθῳ,
Τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους,
Αἰτίας ἂν προσθέντες, ὡς φρονεῖ τὰ Βρασίδου.
Εἶτ' ἂν, ὑμεῖς τοῦτον ὥσπερ κυνίδι' ἐσπαράττετε.
Η πόλις γὰρ ὠχριῶσα κἀν φόβῳ καθημένη,
Ἅττ' ἂν διαβάλλοι τις αὐτῇ, ταῦτ' ἂν ἥδισ' ἤσθιεν,
Οἱ δὲ, τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἐτύπτον, οἱ ξένοι,
Χρυσίῳ τῶν ταῦτα ποιούντων ἐβύνουν τὸ στόμα,
Ὥστ' ἐκείνους μὲν ποιῆσαι πλουσίους, ἡ δ' Ἑλλὰς ἂν C
Ἐξερημωθεῖσ' ἂν ὑμᾶς ἔλαθεν. ταῦτα δ' ἦν ὁ δρῶν
Βυρσοπώλης. ΤΡ. Παῦε παῦ' ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ μὴ λέγε.
Ἀλλ' ἔα τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὗπέρ ἐστι κάτω.
Οὐ γὰρ ἡμέτερος ἔτ' ἐστ' ἐκεῖνος ἀνὴρ, ἀλλὰ σός.

Exhibentem identidem ſe: amabat hæc loca:
Deinde de confœderatis incitabant diuites,
Multa cauſſantes ſtatímque nuntiantes Braſida,
Vos catellorum inſtar illum lamberaſſetis ſecul: B
Namque morbo pallida vrbs, metuq́, deſes maxime
Suaue digerit cibos quos ingerit calumnia.
Cúmque mox plagas viderent publicas illi exteri,
Ora tunc auro obſtruebant vulnera infligentium
Affatímque ditabant, nec videbatis tamen
Græciam reddi exinanitam: Auctor iſtius mali.
Pellio fuit. TRY. Sed mitte, Mercuri, iſta, deſine:
Quin ab inferis virum hunc ne quæſo turbaſſis ſitum:
Nam nec ille noſter eſt nunc amplius, verùm tuus.

D

Σχόλια. Πολλάκις φανεῖσαν.] μετὰ γὰρ τὰ ἐν Πύλῳ, ἐπρέσβευσαν περὶ διαλλαγῶν Λακεδαιμόνιοι. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι οὐ προσεῖχον. Τὰ Βρασίδου.] ἀντὶ τοῦ Λακεδαιμονίων, ἅμα δὲ ὅτι διὰ αὐτοῦ πολλοὶ τῶν ὑπηκόων προσεχώρουν. Η πόλις γὰρ ὠχριῶσα.] ἡ διὰ τὸ φοβουμένη ὠχριῶσα. ἀλλ' ἴσως καὶ ἀσθενοῦσα ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τοιούτων. οὕτω γὰρ εἶπε φοβουμένη. τὸ γὰρ ἑξῆς, τοῦτο δηλοῖ. Ἅττ' ἂν διαβάλοι.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν παραβάλοι ὡς ἐπὶ τροφῆς, διαβάλοι εἶπε διὰ τοὺς διαβάλλοντας.

CHR. Ἅττ' ἂν διαβάλλοι.] ſalſè & Satyricè E διαβάλλειν dixit pro παραβάλλειν. Nos in interpretatione vtrumque exprimere voluimus. Melius autem conſuletur modulo ſi legatur ἅττα διαβάλοι, &c. ſic enim fluidior erit verſus ſublato quaſi obice, vt cum Plinio loquar. Illa veró κἀν φόβῳ intelligo pro καὶ ἐν φόβῳ.

Σχόλια. Οἱ δὲ τὰς πληγάς.] τὸ δὲ ἑξῆς οἱ δὲ ξένοι τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἐτύπτοντό τινες τῶν δημοτῶν παρὰ τῶν δημαγωγῶν, χρυσίον προσέφερον τοῖς ταῦτα ποιοῦσι. λέγει δὲ τοῖς ῥήτορσιν. Ἐβύνουν.] ἐπλήρουν. ἔφραττον. Ὁ βυρσοπώλης.] περὶ μάλιστα ὁ Κλέων ἐναντίος τῇ εἰρήνῃ. σημειωτέον δὲ ὅτι νεκροὺς κωμῳδεῖ. διὸ καὶ ἐπιμένει αὐτοῦ ὁ Ἑρμῆς, παῦε παῦε φησὶν ὁ Τρυγαῖος. ἀποθανὼν γὰρ ἦν. καὶ οὐκ ἐξῆν τεθνηκότας κωμῳδεῖν.

CHR. Ἐβύνουν τὸ στόμα.] Auaritiam Rhetorum tangit cùm ait χρυσίῳ, ſed & fortaſſis nefandam libidinem; puta oris illuſionem vel buccæ offenſionem. Apud Sudam ἐβύνουν habes quod G non omnino reiiciendum puto, cùm βυνεῖν auctore Heſychio ſit in ore aliquid tenere. Βυρσοπώλης] Cleonem intelligit, quem ab iſto ſpurco officio exagitat, vt noſcatur à quibus artibus impetum fecerit ad principalem magiſtratum. Quem verò Attici σκυλοδέψην vocant, Aſiani βυρσοδέψην dicunt, & Paphlagones (vnde Cleonis origo) βύρσα & σκυλία. In Equitibus βυρσαίετον vocat, tum propter pelles, tum à rapacitate. Rapax enim aquila. Sed quia non ſolùm Carthago Byrſa dicta eſt, ſed etiam Athenæ ipſæ ab Ariſtophane noſtro ἐν δράμασι (ſic lego voce βύρσα apud Heſychium, non ἀράμασι, vt Niobem vel centaurum fabulas intelligat. Sæpè enim citatur ἐν δράμασιν ἢ Κενταύρῳ, ἐν δράμασιν ἢ Νιόβῃ, teſte Athenæo) quid ni putem βυρσαίετον eſſe vrbis voraginem & populi furem? Apud Sudam voce σκυλοδέψης inuenio Cleonem imperatorem furioſum hominem Cleæneti βυρσοδέψου filium. Ἀλλ' ἔα τὸν ἄνδρ'.] Inuehebatur in Cleonem Mercurius, quaſi gratificans hanc iniuriam ciuibus, nam paci contrarius erat (lege in Scholiis Græcis ἀνθίστατο non ἐνίστατο) vt antè dictum eſt. Sed Trygæus, vt bonum virum & innocentem decet, non patitur vituperari mortuum, & F (quod Chriſtiani ſolemus in precationibus & ſolemnibus noſtris) requiem orat defunctis, vt rectè antea de ſe gloriatus ſit, οὐ συκοφάντας οὐδ' ἐρασὰς πραγμάτων, & tamen tacitè cum ſuis coloribus depingit artificioſè admodum & Rhetoricè. Tanto enim odio flagrauit in illum à quo poſtulatus fuerat, quaſi exterus non ciuis eſſet, vt Equites fabulā in eum ſcripſerit: cúmque propter Cleonis impotentem & tyrannicam potentiam non inueniret qui perſonam Cleonis effingere vellet aut mimum qui agere, ipſe Ariſtophanes effinxerit & mimum ſub perſona Cleonis egerit.

Σχόλια. Οὐ γὰρ ἡμέτερος ἔτ' ἐστίν.] ὅτι χθόνιος ὁ Ἑρμῆς καὶ μεταφέρων τὰς ψυχὰς παρὰ Πλούτωνα καὶ Ἀϊδωνέα.

Βίβετ.

A

Bisetus. Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τροχαϊκὸν, οὗ πέντε μὲν κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ϛ. ἑφθημιμερὲς, εἶτα ἰαμβεῖον τρίμετρον ἀκατάληκτον.

Ἀτ' ἂν οὖν λέγῃς ἐκεῖνον
Κεἰ πανοῦργος ἦν ὅτ' ἔζη,
Καὶ λάλος, καὶ συκοφάντης,
Καὶ κύκηθρον καὶ τάρακτρον,
Ταῦθ' ἁπαξάπαντα νυνὶ
Τοὺς σαυτῆς λοιδορεῖς,
Ἀλλ' ὅ,τι σιωπᾷς, ὦ πότνια, κάτειπέ μοι.

Quicquid ergo in hunc loquaris,
Vixeris licet ſceleſtus,
Et loquax calumniator,
B Cuncta turbans atque miſcens,
Quicquid inquam eris locutus
Hoc omne eſt in tuos.
ſed ô verenda fare quid tantum ſiles?

Σχόλια. Ἀλλ' ἂν οὖν λέγῃς.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τροχαϊκὸν, οὗ πέντε μὲν κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ ϛ ἑφθημιμερὲς. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβεῖον ὑφ' ὃ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. Κεἰ πανοῦργος ἦν.] λεληθότως κωμῳδεῖ αὐτὸν εἰς τοιοῦτον πάλιν, καὶ ταῦτα ἐπαινοῦν ἐκεῖνον μὴ λοιδορεῖν αὐτόν. Ἀλλ' ὅτι σιωπᾷς.] πρὸς τὴν εἰρήνην φησί. κωφὸν γὰρ εἰσάγει τὸ πρόσωπον.

C

CMR. Ἀλλ' ἂν οὖν.] Sequentes ſex verſus Dimetri ſunt Trochaici, ſed vltimum ἑφθημιμερὲς eſſe puto, proptereáque legendum σαυτῆς non σαυτοῦ. Ἀλλ' ὅτι σιωπᾷς.] Redit ad Senarios. Compellat autem ipſam Deam Irenam quę hîc eſt κωφὸν πρόσωπον: vocátque μισοπορπακιστάτην nouo & inſolenti vocabulo. A parte armorum bellica ipſum bellum innuens, id eſt μισοπόλεμον. πόρπαξ ferrum eſt quod medio clypeo hæret: quódque manu prehenditur. Aliàs eſt fibula & πόρπη.

Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις εἰς ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα οβ.

Ερ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι πρός γε τοὺς θεωμένους,
Ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς ὧν ἔπαθε πολλὴν ἔχει.
Τρ. Ἡδ' ἀλλὰ πρὸς σὲ μικρὸν εἰπάτω μόνον.
Ερ. Εἴφ' ὅ,τι νοεῖς αὐτοῖσι πρὸς ἔμ' ὦ φιλτάτη,
Ἴθ' ὦ γυναικῶν μισοπορπακιστάτη,
Εἶεν γ' ἀκούω, ταῦτ' ἐπικαλεῖς; μανθάνω,
Ἀκούσαθ' ὑμεῖς ὧν ἕνεκα μομφὴν ἔχει,
Ἐλθοῦσά φησιν αὐτομάτη μετὰ τἀν Πύλῳ,
Σπονδῶν φέρουσα τῇ πόλει κίστην πλέαν,
Ἀποχειροτονηθῆναι τρὶς ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Τρ. Ἡμάρτομεν ταῦτ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἦν τότ' ἐν τοῖς σκύτεσιν.
Ερ. Ἴθι νυν ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο,
Ὅστις κακόνους αὐτῇ μάλιστ' ἦν ἐνθάδε,
Χ' ὅστις φίλος κἀσπούδαζεν εἶναι μὴ μάχας.
Τρ. Εὐνούστατος μὲν ἦν μακρῷ Κλεώνυμος.
Ερ. Ποῖός τις οὖν εἶναι δοκεῖ τὰ πολεμικά
Ὁ Κλεώνυμος; Τρ. Ψυχήν γ' ἄριστος, πλήν γ' ὅτι
Οὐκ ἦν ἄρ' ὥσπερ φησὶν εἶναι τοῦ πατρός.
Εἰ γάρ ποτ' ἐξέλθοι στρατιώτης, εὐθέως
Ἀποβολιμαῖος τῶν ὅπλων ἐγίνετο.
Ερ. Ἔτι νυν ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο.
Ὅστις κρατεῖ νυν τοῦ λίθου τοῦ 'ν τῇ Πνυκί.

D
MER. Nihil loquetur illa ſpectatoribus,
Irata quìs eſt pro tot anclatis malis.
TRY. Dicat tibi ipſa tantum in aurem ſi quã volt:
MER. Depone apud me, amica, mentem animi tui,
Age fœminarum ſcutifugientiſſuma:
Tantum eſt, querelas iam tuas intellego:
E Audite quæſo quid querens expoſtulet:
Poſt res Pyli actas ſpontè vobis adfuit,
Plenamq́ ciſtam cùm tuliſſet fœderum
In concione ſe ter exploſam autumat.
TR. Peccauimus, ſed eſt quod ignoſcat Dea;
Nam tota erat tunc noſtra mens in pellibus.
MER. Age rurſus audi quid modò ex me quæreret,
Ecquos habebat qui ſibi vellent malè,
F Ecquos amicos nec ſtudentes prælijs.
TR. Fauentem habebat oppidò Cleonymum.
MER. Qualem eſſe cenſes Martio in diſcrimine
Cleonymum illum? TRY. mente præditum optima.
Sed non parentis quo ſuperbit filium:
G Nam militatum ſi profectus eſt, ſtatim
Suppoſita proles arma ponens deſerit.
MER. Aduerte rurſus quale ſciſcitata ſit:
Quis potitur in frequente ſuggeſtum Pnyce:

Σχόλια. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις πρὸς τὸ τετράμετρον εἰς ἰαμβικὰ τρίμετρα κζ. μεθ' ἃ τὸ λ

ἐστι προσαναφώνημα τὸ ὤ ὤ. Ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς] Ἀττικῶς. ἀντὶ τοῦ ὀργίζεται. λείπει δὲ ἡ ὑπέρ. ὑπὲρ ὧν ἔπαθεν. Μισοπορπακίστατα.] ἀντὶ τοῦ μισοπολεμικώτατα παρὰ τὸ πόρπακα. πόρπαξ δὲ ἐστι κατά τινας μὲν ὁ ἀναφορεὺς τῆς ἀσπίδος. ὡς δέ τινες, τὸ δίηκον μέσον τῆς ἀσπίδος σιδήρεον ᾧ κρατεῖ τὴν ἀσπίδα ὁ στρατιώτης. Εἶεν, ἀκούω.] ὡς τῆς εἰρήνης καλεσάσης τὸν Ἑρμῆν, καὶ λαλησάσης αὐτῷ. τὸ δὲ ἐπικαλεῖς, ἀντὶ τοῦ ἐγκαλεῖς. Ἐλθοῦσα φησί.] Φιλόχορος φησὶν οὕτως. Λακεδαιμόνιοι περὶ διαλύσεων ἐπέμψαντο πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους, σπονδὰς ποιησάμενοι πρὸς τοὺς ἐν Πύλῳ. καὶ τὰς ναῦς αὐτῶν παραδόντες οὔσας ξ. Κλέωνος δὲ ἀντειπόντος ταῖς διαλύσεσι, στασιάσαι λέγεται τὴν ἐκκλησίαν. ἐρωτῆσαι δὲ συνέβη τὸν ἐπιστάτην. ἐνίκησαν δὲ οἱ πολεμεῖν βουλόμενοι. ἄλλως. ἐπὶ Κλέωνος γὰρ πρεσβευσαμένων Λακεδαιμονίων, ἐστασίασαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Μετὰ τἀν Πύλῳ] μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους οὓς ἔλαβεν ὁ Κλέων, ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ἀθηναίους ἐπαγγελλόμενοι δώσειν τὰς τριήρεις ἃς εἰλήφεσαν τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ πολέμῳ. ἅμα δὲ καὶ περὶ εἰρήνης καὶ σπονδῶν. ἐντεῦθεν οὖν τότε Κλέων, καὶ τοῦ ἐπιστάτου τρίτον ἐρωτήσαντος τὴν βουλήν, τί βούλεται εἰρήνην ἢ πόλεμον, εἵλετο ἡ βουλὴ τὸν πόλεμον συστῆναι. Κίστην πλέαν.] τὴν ὑπὸ κυτίδα. κυτίδας δὲ ἐκάλουν τὰς κίστας. πλέαν δὲ προσέθηκεν, ὅτι ἐξῆν τοῖς Ἀθηναίοις τότε ἐκ περιουσίας τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, οὕτω λαμπρῶς τῷ πολέμῳ κεκρατηκόσι. Ἀποχειροτονηθεῖσαι τρεῖς.] ὡς τρεῖς ἀποχειροτονηθείσης. καὶ διὰ τούτων δὲ σημαίνει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἐξουσίαν ἐσχηκότας ποιῆσαι εἰρήνην. Ἐν τοῖς σκύτεσι.] διὰ τὴν δειλίαν. ἡ παροιμία ἐπὶ σκύτη βλέπει. ἡ σκύτη, ἀντὶ τοῦ πρὸς τὰ πολεμικά. ἢ πρὸς τὸν Κλέωνα, ὅτι σκυτεὺς ἦν. ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κλέωνος ὁ νοῦς ἦν ἡμῶν. Εὐνούστατος μὲν ἦν] ὅτι ῥίψασπις καὶ δειλὸς ἦν. Ψυχήν γ' ἄριστος.] τὸ μὲν εἰρωνείας. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ἑξῆς. καὶ ὅτι κατέλιπε τὸν λόγον μηδὲν αὐτῷ ἐπαγαγών. Οὐκ ἦν γὰρ ὅσπερ φησίν.] οὔτε γνήσιος ἦν τῷ πατρί. ἀλλὰ καὶ ῥίψασπις ἦν. τὰ δύο οὖν προστρίβεται. Ἀποβολιμαῖος.] ἅμα μὲν καὶ διὰ τὸ ἀποβαλεῖν τὰ ὅπλα, καὶ παρὰ τὸ ὑποβολιμαῖος εἶναι.

CHR. Μετὰ τἀν Πύλῳ.] Lacedæmonij pacem orabant poſt res geſtas in Pylo, & naues quas bello ceperant, reddere pollicebantur. Cleone ſatagente, obtinuit eorum ſententia qui bellum malebant. Cæterùm notandum in Vlyſſea Homeri Telemachi peregrinationem à Criticis vocari τὰ ἐν Πύλῳ. Ἐν τοῖς σκύτεσι.] Prouerbiale eſt σκύτη βλέπει, vt ait Scholiaſtes, quod ego ad ſeruorum metum flagra & lora cogitantium refero cum doctis viris. Aliud Prouerbium eſt ὁ νοῦς ἐν σκύθεσι, etſi illi agnatum, quod vel de clypeis & ſcutis συνεκδοχικῶς intelligendum, id eſt, de miſeriis bellicis, vel de Cleone qui pellio & σκυτεύς. Nos cùm vertimus in pellibus, vtrumque ſenſum complexi ſumus, & ſanè ſic deſignatur militaris dormitio, nam ἀπὸ τῶν δερμάτων Latinum dormire, quod etiam iamdiu notarunt docti viri. Ψυχήν γ' ἄριστος.] Per Ironiam dictum, vel qua ratione dicimus minimè malus, Cleonymum hunc ſale Comico aſpergit tanquam ſpurium & timidum. In Auibus vocat eum καταφαγᾶν epitheto aui conueniente vel propter edacitatem, vel παιδεραστίας. Eum κολακώνυμον vocatum ait Heſychius quia κόλαξ erat & ἀπατεών. Ἀποβολιμαῖος.] Qua ratione dicitur ὑποβολιμαῖος ſuppoſititius, ſic formauit ἀποβολιμαῖον abditium, Nam vtrumque voluit. In Auibus dixit ἀπέβαλε τὸν λόφον: Sic enim ῥίψασπιδα innuit. Τοῦ λίθου τοῦ ἐν πνυκί.) Pnyx locus Athenis vbi conciones agebantur à frequêtia dictus (ſic enim malo quàm crebritate) fuitque antiquus: Thucydides πύκνα vocat (neſcio an illic melius πνύκα, non enim audeo in rebus incertis certum quid pronunciare) Neque verò illic tâtum fiebant conciones, ſed & in theatro Dionyſiaco, & in ipſo foro, adeò ſanè vt ἀγορὰν pro concione acceperint. Quem verò hîc vocat lapidem, profectò βῆμα eſt & ſuggeſtus in tribunali: quæ erat προεδρεία Prytaneis & Epiſtatis aſſignata, olim è lapide, qua ratione etiam altare dicitur λίθος.

Τρ. Ὑπέρβολος νῦν τοῦτ' ἔχει τὸ χωρίον,
Αὕτη, τί ποιεῖς; τὴν κεφαλὴν ποῖ περιάγεις;
Ερ. Ἀποστρέφεται τὸν δῆμον, ἀχθεσθεῖσ' ὅτι
Αὑτῷ πονηρὸν προστάτην ἐπεγράψατο.
Τρ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ' αὐτῷ χρησόμεσθ' οὐδέν, ἀλλὰ νῦν
Ἀπορῶν ὁ δῆμος ἐπιτρόπου καὶ γυμνὸς ὤν,
Τοῦτον τέως τὸν ἄνδρα περιεζώσατο.
Ερ. Πῶς οὖν ξυνοίσει ταῦτ', ἐρώτα, τῇ πόλει.
Τρ. Εὐβουλότεροι γενησόμεσθα τρόπῳ τινί.
Ὅτι τυγχάνει λυχνοποιὸς ὤν. πρὸ τοῦ μὲν οὖν
Ἐψηλαφῶμεν ἐν σκότῳ τὰ πράγματα.

TRY. Hyperbolus nunc hunc locum regnans tenet.
Hem Pax, quid iſtuc eſt? quid auertis caput?
MER. Auerſa plebem refugit, & ſuffragio
Dolet creaſſe præſtitem nulli rei.
TRY. Parcemus vti poſtidhac, ſed nuda plebs,
Diſcincta inopſque, prorſus à tutoribus,
Hoc vſa cinctu eſt ſic coacta tempore.
MER. Quod ciuitatis commodum inde ſit rogat.
TRY. Meliora porrò conſilia agitabimus:
Solet hic lucernas fabricare, & nos prius
Sueti in tenebris publicas tractare res,

Σχόλια. Ὑπέρβολος νῦν.] ὅτι μετὰ τὸν Κλέωνα, Ὑπέρβολος ἐπολιτεύσατο. Χρέμητος δὲ υἱὸς ἦν Ὑπέρβολος, ἀδελφὸς δὲ Χάρωνος. λυχνοπώλης, φαῦλος τοὺς τρόπους. ἐπεὶ μετὰ τὴν τοῦ Κλέωνος δυναστείαν, διεδέξατο τὴν δημαγωγίαν. ἀπ' αὐτοῦ δὲ πρώτου ἤρξαντο οἱ Ἀθηναῖοι φαύλοις παραδιδόναι τὴν πόλιν καὶ τὴν δημαγωγίαν, πρότερον δημαγωγούντων πάνυ λαμπρῶν πολιτῶν. προείλετο δὲ τοὺς τοιούτους ὁ δῆμος. αἴτιος ὢν διὰ πόλεμον τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους, τοῖς ἐνδόξοις τῶν πολιτῶν μὴ τὴν δημοκρατίαν καταλύσωσιν. ἐξωστρακίσθη δὲ ὕστερον, οὐ διὰ δυνάμεως φόβον καὶ ἀξιώματος, ἀλλὰ πονηρίαν καὶ αἰσχύνην τῆς πόλεως. ἐν Σάμῳ δὲ διατρίβων, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐχθρῶν ἐπιβουλευθεὶς ἀπέθανε, καὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ βαλόντες εἰς σάκκον, ἔρριψαν εἰς

εἰς τὸ πέλαγος. Περιελάσας.] ἀποστρέψασα τὸ ὄνομα τοῦ Ὑπερβόλου ἀκούσασα ἡ Εἰρήνη. Ἐπεχειροτόνησε] ἀντὶ τοῦ ἐχειροτόνησε, κατέστησεν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μετοίκων τοὺς προστάτας προσγραφόντων ἑαυτοῖς. Καὶ γυμνὸς ὤν.] τοῦ προστάτου δηλονότι. Περιεζώσατο.] οἱ γὰρ γυμνοὶ ἐπιθυμοῦσι κἂν περιζώματος τυχεῖν. ὁ δὲ νοῦς. δι' ἀνάγκην τινὰ οὖν τοῦτον ἐζώσατο μὴ ἔχουσα πολυτελέστερον. Πῶς οὖν ξυνοίσει.] ἐν ἴσῳ εἴρηκε τούτῳ. πῶς ταῦτα ἡ πόλις οἰκονομήσει, καὶ ζητεῖται. τὸ δὲ ἑξῆς, πῶς συνοίσει τῇ πόλει ταῦτα, ἐρωτᾷ. Ἐψηλαφῶμεν.] ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος εἴληφε τὸ ἐψηλαφῶμεν. οἱ γὰρ ἐν σκότει ζητοῦντες, τοῦ ζητουμένου τὴν ἀκριβῆ ὄψιν οὐχ ὁρῶντες, ψηλαφῶντες ἀνευρίσκουσιν αὐτό,

CHR. Ὑπέρβολος.] Hyperbolus filius Chremidis & Charonis frater poſt Cleonem magiſtratum geſſit, vir pernicioſus, & qui deinde viam ſtrauit perditiſſimis ſucceſſoribus in Reip. adminiſtratione. De quo legendus Plutarchus in Alcibiadis vita, & Thucydides libr. 8. Etiam M. Tullius in libr. de claris oratoribus, Saturninum quẽdam ait ſimilem Athenienſis Hyperboli, qui notatur in Atticorum Comœdiis tanquam φιλόδικος qui litigium emat. In hunc Hyperbolum ſcripſerat Eupolis Maricam fabulam (malè apud Erotianum μαρίᾳ pro μαρικᾷ) vt in Cleonem Equites ſuos hic noſter. Πονηρὸν προστάτην.] In Equitibus habes de Hyperbolo,

> Ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην, ὀξίνην Ὑπέρβολον,
> id eſt,
> Perditum vappam, pretíque nulli Hyperbolum.

Nam quòd illic scholiaſtes intelligit ὀξίνην propter ὀξυβαφίαν & λυχνοποιΐαν, fruſtra eſt, & indi-

A gnum ſcholion docto Grammatico fidẽ nõ facit. De hoc Hyperbolo homine nihili & verè vappa rectè cenſet Plutarchus in Nicia, cùm ait non ab opibus ad audaciam, ſed ab audacia ad opes ſibi viam feciſſe. Euectũ verò ad illam προστασίαν poſt Cleonem à populo, quòd non ſatis fideret nobilioribus ciuibus bellua illa multorum capitum, ſed metueret ne eorum potentia & dignitate efflueret ſtatus Democraticus. Is poſtea conſilió

B Niciæ oſtraciſmo damnatus eſt, pœna, vt ait Plato Comicus, indigna ipſius moribus & factis, οὐ γὰρ τοιούτων εἵνεκ' ὄστραχ' εὑρέθη. Nullus enim antehac hoc exilij genere improbus aut ignobilis multatus fuerat. Itaque poſt eum deſiit oſtraciſmus: cúmque paulò poſt Sami exularet, occiſus eſt, & cadauer eius ſacco in poſitum in mare abreptum eſt. Λυχνοποιός.] Fabricator lucernarum erat, ſed vitio & dolo fabricabat. Nam quò maioris eſſent ponderis & pretij, non ex ære ſolido, ſed

C plumbo addito faciebat. Talis enim in Nebulis deſcribitur & κωμῳδεῖται. Ἐψηλαφῶμεν] Quod accidit iis qui per tenebras, ne offendant, manum prætendunt, & omnia pertrectant. Sic nos antea, inquit, obſcurè res gerebamus, nunc clara erunt conſilia noſtra, quando qui rebus preeſt conſulendis lucernas fabricat. Salsè hominem tangit. Aliàs ψηλαφᾶν verbum eſt flagitij κλειτοριάζειν & σφιάζειν, eſt enim ἀκολάστως ἅπτεσθαι (ſic apud Sudam corrigo voce μύρτον, ne legas ἅπτεσθαι) & inde

D veriloquium ἀπὸ τοῦ ἁφᾶν· καὶ τοῦ ψάλλειν, quod eſt τίλλειν, id eſt à tracto & tracto. Hinc Bacchus apud Æſchylum χειροψάλας. Pertrectandi autem vel pertractandi verbũ ſic vſurpãt Petronius & Auſonius.

Νυνὶ δ' ἅπαντα πρὸς λύχνον βουλεύομεν.
Ερ. Ὦ ὦ,
Οἷά μ' ἐκέλευσεν ἀναπυθέσθαι σου. Τρ. Τὰ τί;
E Ερ. Πάμπολλα, καὶ τἀρχαῖ' ἃ κατέλιπεν τότε,
Πρῶτον δ' ὅ, τι πράττοι Σοφοκλέης ἀνήρετο.
Τρ. Εὐδαιμονεῖ· πάσχει δὲ θαυμαστόν. Ερ. Τὸ τί;
Τρ. Ἐκ τοῦ Σοφοκλέους, γίνεται Σιμωνίδης.
Ερ. Σιμωνίδης; πῶς; Τρ. Ὅτι γέρων ὢν καὶ σαπρὸς,
F Κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ τοῦ ῥιπὸς πλέοι.
Ερ. Τί δαὶ Κρατῖνος ὁ σοφός ἐστιν; Τρ. Ἀπέθανεν,

Nunc ad lucernam cuncta conſultabimus.
MER. Proh
Qualia ex te me iubet rogare. TRY. Quæ?
MER. Antiqua multa quæque tunc reliquerat.
Primum ſophocles quid facit rerum, rogat.
TRY. Agit beatum, & res in illo eſt mira. ME. Quæ?
TRY. Quod de ſophocle factus eſt Simonides.
MER. Simonidéſne? quomodo? TRY. exitus ſenex
Tegeti innatabit ſi lucri ſpes fulgeret.
MER. Sapiens Cratinus quid facit? TRY. Denatus eſt

Σχόλια. Πρὸς λύχνον βουλεύομεν.] ὅτι λυχνοπώλης ὁ Ὑπέρβολος. τινὲς δέ φασιν αὐτὸν Σύρον. καὶ Κρατῖνος δὲ ἐν Πυτίνῃ. Ὑπέρβολον δὲ ἀποσβέσας ἐν τοῖς λύχνοις γράψον. Ὅ,τι πράττει Σοφοκλῆς.] γελοῖα ταῦτα. ὡς γὰρ περὶ σπουδαίου τὴν ἔμφασιν ποιούμενος ἐπιλέγει νῦν, ὅτι περὶ Σοφοκλέους ἐπύθετό μου. Ἐκ τοῦ Σοφοκλέους γίνεται.] ὅτι ἐπὶ μισθῷ ἔγραψε τὰ μέλη. ὁ γὰρ Σιμωνίδης δοκεῖ πρῶτος σμικρολογίαν εἰσενεγκεῖν εἰς τὰ ᾄσματα, καὶ γράψαι ᾆσμα μισθοῦ. τοῦτο δὲ καὶ Πίνδαρός φησιν αἰνιττόμενος. οἱ μὲν πάλαι ὦ Θρασύβουλε φῶτες οἳ χρυσαμπύκων ἐς δίφρον μοισᾶν ἔβαινον, κλυτᾷ φόρμιγγι συναντόμενοι, ῥίμφα παιδείους ἐτόξευον μελιγάρυας ὕμνους. ἁ μοῦσα γὰρ φιλοκερδής. τὸ μὲν τοῖς περὶ κιβωτοὺς περὶ Σιμωνίδου λεγόμενον, ὅτι κεκλεισμένας εἶχε δύο, τὴν μὲν κενὴν, τὴν δὲ

G μεστὴν. καὶ τὴν μὲν κενὴν χαρίτων ἔλεγεν εἶναι. τὴν δὲ γέμουσαν, περιφερόμενον εὑρίσκεται. καθ' ἱστορίας γὰρ οὐδεὶς εἴρηκεν. ἄλλως. ὁ Σιμωνίδης διεβέβλητο ἐπὶ φιλαργυρίᾳ. καὶ τὸν Σοφοκλέα οὖν διὰ φιλαργυρίαν, ἐοικέναι τῷ Σιμωνίδῃ. λέγεται δὲ ὅτι ἐκ τῆς στρατηγίας τῆς ἐν Σάμῳ ἠργυρίσατο. χαριέντως δὲ πάνυ αὐτῷ λόγῳ διέσυρε τοὺς λαμβάνοντας. καὶ μέμνηται ὅτι

σμικρολόγος. ὅθεν Ξενοφάνης κίμβικα αὐτὸν προσαγορεύει. μήποτε δὲ ἰδίως Σοφοκλῆς περὶ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς νομίσεις ἐπί ποτε φιλοτιμότερος. Γέρων ὤν] ἀρχαῖος καὶ παλαιός. διὰ γηρείας φιλάργυρος ἐγένετο. Κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι.] φρυγάνου. ψιάθου. λέγοιτο δ' ἂν ἐπὶ φιλοκερδοῦς. λέγεται δὲ καὶ ἄλλως. θεοῦ θέλοντος, κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις. ῥὶψ δέ ἐστιν ἱμαντῶδες φυτὸν παρὰ τὸ ῥίπτω ῥὶψ καὶ ῥιψ. καὶ ῥίπεσι τοῖς ἰτέας κλάδοις.

CHR. Σιμωνίδης] Duorum ſimul poetarum præſtantium auaritiam vno ſtylo perſtringit, in ſimonide ſatis vulgatam vel ex arculis illis, de quibus Theocritus in Gratiis. Fertur enim primus carmina mercede ſcripſiſſe, & primus poeſim dehoneſtaſſe auaritiæ ſordibus, imo in Mercedem Aſma ſcripſiſſe: vt meritò à Pindaro tacitè ſuggillatus fuerit, qui Muſam ipſius vocat φιλοκερδῆ. Et Ariſtoteles in Rhetoricis lepidam hiſtoriam eò pertinentem refert, Ait enim, Simonidem accepta exigua mercede ab eo qui vicerat mulis, carmen ſcribere noluiſſe, quaſi turpe eſſet in mulas ſcribere, ſed accepto maiori pretio, ſic ceciniſſe, χαίρετ' ἀελλοπόδων θυγατέρες ἵππων. De Sophoclis auaritia non adeò res certa, cùm poſtulatus olim à ſuis fuerit malè adminiſtratæ rei familiaris. Tamen ferunt ex Prætura quam cum imperio in Samo geſſit, grandem eum pecuniam conflaſſe. Vnde Xenophanes vocauit eum κίμβικα, eſt enim κίμβιξ ὀλίαν μικρολόγος περὶ τὰ χρήματα. Origo ἀπὸ τῶν κιμβίων quæ ſunt σμῆνη vel μελίσσια, ab apibus quas parcas rectè Virgilius vocat. corrigendus obiter Heſychius qui ait, κιμβία σκυφία, lego enim σμῆνα, etſi σκυφία, non omnino abſurdum, quia cymbium & ſcyphus non longè diſtant. Et idem Heſychius κύμβικον per υ agnoſcit eſſe μικρολόγον, vt ab aluearibus quæ ſunt velut cymbia deriuatum ſciamus. Apud Athenæum quoque Chamæleon ſimonidem vocauit κίμβικα & αἰσχροκερδῆ. Miror autem Ariſtophanis inconſtantiam, qui maximum & prudentiſſimum poetam & Theatri Scenici Principem ita perſtringat & vellicet, quem opere maximo laudarit in Nebulis. Sanè temperare ſibi debuit ab hac ſcabie, præſertim cùm tantus olim fuerit ei honos habitus vel ab hoſtibus, vt cùm bello Siculo multi captiui eſſent Athenienſes, pleriſque tamen parſum fuerit propter communicatas ipſis ſophocleas fabulas. Sed priſca comœdia ſatyra fuit tota, & quod diximus antea, ἱκανῶς λέσχην Ἀθηνῶν ἐπιμελῶς. Nec amicis quidem parcebant

A Comici. Ἐπὶ ῥιπὸς] Senarius eſt integer Prouerbialis

Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις,

id eſt,

In tegete nabis cum diis volentibus.

Eſt autem ῥὶψ teges vel ſtoria ex calamis, à ῥέπω deducit Scholiaſtes, puto à ῥίπτω, quia res eſt leuis abiecta & ſpreta, quæ etiam dicitur ψίαθος & φρύγανον vel cremium, quo nomine etiam vocantur ſaligni ramuſculi. Itaque nare in tam leui re eſt

B quaſi τῶν ἀδυνάτων, vt ſumma ſit auaritia eius qui extremo ſe periculo committit propter lucrum. Sed auri ſacra fames quid non cogit? Hinc impiger mercator ſe credit vndis & pericula temnit. Hinc Perſio cenſente ſpes doloſi nummi, coruos & poetas transformat in luſcinias. Κρατῖνος] Cratinus antiquæ Comœdiæ ſcriptor, & qui poſt Suſarionem inuentorem, primus partes Comœdiæ diſtinxit, actus diſpoſuit, & perſonarum numero temperauit, apertus cætera conuitiator & repre-

C henſor, ſplendidum characterem amans, Æſchylique imprimis æmulus, vinoſus & φιλοπότης audit, vt apparet ex Equitum fabula, vbi velut Connas dicitur coronarum ſatis abũdans, ſed ſiti ſemper enectus, tum ex fabula ipſius πυτίνη ſic vocata ab œnophoro piceto, ex qua verſus habemus apud Athenæum ſanè elegantes, quamuis comicos & populares, quos adſcribo.

Πῶς αὐτὸν ἀποπαύσειε τοῦ λίαν πότου,
Ἐγὦδα, συντρίψω γὰρ αὐτοῦ τοὺς χοᾶς
D Καὶ τοὺς καδίσκους συγκεραυνώσω σποδῶν,
Καὶ τἄλλα πάντ' ἀγγεῖα τὰ περὶ τὸν πότον,
Κοὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.

Neque verò ſolũ vinoſus, ſed permingctor ab Ariſtophane in Equitibus κωμῳδεῖται, cùm ait ἐξουρεῖν ἐν Κρατίνου κώδιον. Miror etiã quòd homo ita φίλοινος vinoſum Homerum exagitauerit, nã ad hoc ſuos Vlyſſeas dicitur ſcripſiſſe. Habemus in Cratinum Epigramma ex Anthologia, quod exſtat etiã apud Athenæum. Auctor Niceratus, vel vt alij Charoſtrat', vel etiã Theętetos, & incipit οἶνός τοι χαρίεντι, &c. vbi quod antea de coronis diximus, firmatur.

E ait enim, τοιγάρ τοι στεφάνων δόμος ἔβρυεν, εἶχε δὲ κιττῷ μέτωπον ὡς σὺ, Βάκχε, κεκροτημένον. Hunc Cratinum quòd eſſet timidior & duxerit ordines Oenideſi tribus Epeum vocabãt. Nam Epeus timidus fuit. Lege apud Heſychium δειλὸς ἦν, non δαίλωσιν, vt non mirer ſi Bacchum ipſum timidum fecerunt.

Ὅθ' οἱ Λάκωνες ἐνέβαλον. Ερ. Τί παθών; Τρ. Ὅ,τι;
Ὡρακιάσας, οὐ γὰρ ἐξεκαρτέρει,
Ἰδὼν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων,
Χἄτερα πόσ' ἄττ' οἴει γεγενῆσθ' ἐν τῇ πόλει,
Ὥστ' οὐδέποτ' ὦ δέσποιν' ἀφεξόμεσθά σου.
Ερ. Ἴθι νυν ἐπὶ τούτοις τὴν Ὀπώραν λάμβανε,
Γυναῖκα σαυτῷ τήνδε, κᾆτ' ἐν τοῖς ἀγροῖς
Ταύτῃ ξυνοικῶν, ἐκποιοῦ σαυτῷ βότρυς.
Τρ. Ὦ φιλτάτη δεῦρ' ἐλθὲ καὶ δός μοι κύσαι,
Ἆρ' ἂν βλαβείην διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ,
Ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, τῆς Ὀπώρας κατελάσας;
Ερ. Οὐκ, εἴ γε κυκεῶν' ἐπιπίοις βληχωνίας.

Vrbem Lacones cùm premebant. MER. Quomodo?
F *TR. Pallore tactus deliquo; nec ſuſtinens*
Fractum videre Liberi plenum cadum.
Quàm multa in vrbe facta cenſes talia?
Ne, diua, mihi ſit te relicta viuere.
MER. Abi ergo ſis actutum, & vxorem tibi
Hanc accipe Auctumnam, arua cuius conſerens
G *Educ tibi vuæ fertilem propaginem.*
TR. Mellita adeſdum iunge mecum baſia.
Cenſen' male eſſe tu mihi, Rex Mercuri,
Qui tanto amicam tempore haud ſubegerim?
MER. Non potionem pulegi ſi ſumpſeris:

Σχό-

Σχόλια. Ενέβαλον.] ἀντὶ τοῦ ἐπῆλθον τῇ πόλει. Ωρακιάσας.] ὠχριάσας, ἢ ἐκλυθεὶς, ἢ λειποψυχήσας, ἢ ἀθυμήσας, ὡς φιλοπότην ἢ πάλιν διαβάλλει τὸν Κρατῖνον, μετ' ἐκλύσεως ἐσκοτωμένον. ἢ ἴσως ἀκολουθεῖ καὶ τὸ, ὡρακιάσας. τοιοῦτοι δὲ οἱ λειποψυχοῦντες. τρέπεται γὰρ αὐτοῖς ἡ χροιά. Λυκόφρων δὲ τὸ ὡρακιᾶν, ἀντὶ τοῦ ὠχριᾶν. Ἐρατοσθένης δὲ, τὸ ὑπὸ ἐκλύσεως ἐσκοτῶσθαι. ὅτι δὲ φίλοινος ὁ Κρατῖνος καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Πυτίνῃ λέγει σαφῶς. Χ' ἅτερα πόσ' ἄττ' οἴει.] ὥσπερ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῆς εἰρήνης ἐπάγει τὸ, καὶ ἕτερα τοιαῦτα γέγονεν ἐν τῇ πόλει. Ἴθι νυν.] μίαν τῶν συνανελθουσῶν τῇ εἰρήνῃ. πρὸς γάμον αὐτῷ δίδωσι. προειρήκαμεν δὲ, ὅτι συνανειλκύσθησαν αὐτῇ, ἥ τε Ὀπώρα καὶ ἡ Θεωρία. ἦσαν δὲ, ἑταῖραι. Ἐκποιοῦ σαυτοῦ.] ἐκ ποίει τοὺς παῖδας, ἀλλὰ τοὺς βότρυς διὰ τὴν Ὀπώραν. Διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ.] ὅτι οἱ διὰ χρόνου ἐσθίοντες ὀπώραν πολλὴν, βλάπτονται, καὶ οἱ συνουσιάζοντες συνεχῶς. ἐπεὶ οὖν ἰδιόκτει Ὀπώρα εἶναι καὶ ἡ πόρνη, πρὸς ἀμφότερα ἔπαιξεν. Βληχωνίαν.] βλήχωνα Ἀττικοὶ διὰ τοῦ ω οὐ διὰ ο. οἱ δὲ πολλὴν ὀπώραν ἐσθίοντες, ἐὰν κυκεῶνα βληχωνίαν πίωσιν, εὖ ἔσονται. βρέχοντες οὖν γλήχωνα ἀπεπίνουσι, διὰ τὸ ὑπάγειν ὅπου τὴν καρδίαν κατεσθίεσθαι. ἵνα οὖν ἡ θερμότης ἀποσβέσθῃ, γλήχωνας ἐλάμβανον. ἄλλως. οἱ ὀπώραν πολλὴν ἐσθίοντες κυκεῶνα πίνουσιν ὑπὲρ τοῦ πῆξαι τὴν τροφὴν καὶ μὴ ναυτιᾶν. καὶ γὰρ τὸ πολὺ τῆς Ὀπώρας προσίσταται τῷ στομάχῳ. ἄλλως. τοὺς ὑπὸ τῆς Ὀπώρας βαρυνομένους ἰᾶσθαί φασιν εἰ ἀποβρέξαντες γλήχωνα εἰς ὕδωρ πίοιεν. ἰᾶσθαι γὰρ οὕτω τοὺς καρδιῶν πόνους.

CHR. Ωρακιάσας.] Deliquium animi & pallorem notat cum diſſolutione & vertigine. Illud cenſet Lycophron qui ὠχριᾶν idem facit, vt & Eratoſthenes. Grammatici etymon dant quaſi ὥραν αἰκίζειν, nam pallor vultum & formam turpat. Cauſam verò mortis ridiculam adſert, Quia, inquit, cùm Lacedæmonij primò obſiderent mœnia, non ſuſtinuit videre dolium vini plenum, effractum. Alij tamen alio genere mortis mortuum faciunt propter Baptas fabulam, & vinctum ab iis quos in Comœdia amarè perſtrinxerat, in mare proiectum & demerſum, titulum ſuæ fabulæ reipſa repræſentaſſe. Τῆς ὀπώρας κατιλάσας.] Rectè Heſychius interpretatur συνουσιάσας & κατατήξας. Vtrumque enim hîc conuenit, tam ad Oporam ſcortum (cui τὸ ἐλαύνειν vel μύλλειν, accidens eſt maximè proprium) quàm ad pulegium quod κατατήκεται, & cuius ſucco aquæ mixto cordis dolores qui ex pomorum aut vindemiæ nimio vſu a-

A ſciſcuntur, ſanari dicuntur. Hunc autem ferè ſenſum accipit Enarrator Græcus, quaſi dicat, Cenſen' tu Mercuri mihi malè eſſe aut fore ex nimio oporæ vſu. Mihi nondum placere aut ſatisfacere potuit iſta mens. Quomodo enim malè eſſet ei qui iamdudum oporam non cognouit? Cenſeam potius, (ſententiæ veniam peto pudentem) per hæc nefandam libidinem innui, & κυκεῶνα βληχωνίαν fructum eſſe, vt ait Plautus, fullonium, vel vt hîc
B noſter alibi, ἀποκτυστον δρόλον, vt hic ferè ſit ſenſus auctoris, Putáſne mihi male eſſe quòd tandiu (hoc eſt διὰ χρόνου) caruerim opora? Non, inquit ille, ſi Cyceon blechonius buccam tuam offenderit, hanc enim tertiam pœnam barbaris reſignat Ithyphallicus magiſter in Catalectis (quæ Virgiliana non puto, nihil enim illa ad Partheniam) nam ea etiam potione recreata fuit Ceres filiæ ſuæ veſtigatrix cùm monſtraſſet Baubo res ſuas. Sanè enim βλήχωνα etiam eſſe τὸ ἐφήβαιον vel ſeueri non
C neſciunt Catones. Aliàs vulgaris notitiæ herba, Origanum quidam vocant, & Blechona quia pecoribus balatum excitat, cùm eam guſtant florentem; calefacit & extenuat, & viſcoſos craſſóſque humores è thorace & pulmone amolitur. Sed ad obſcœna transferri etiam hic noſter alibi teſtatur, vbi & κῆπον pro horto venerio, & pulegium huc refert: nam Bœotiam pulegio abundaſſe conſtat, & hortorum culturam amaſſe. Poſtea cùm de anguillis Bœotiis loquitur, fortaſſis alludit ad ve-
D tretrum, nam & ὄφις dicitur. Vt autem βληχᾶν verbum eſt flagitioſum, ſic Opora & Theoris, imò & Εἰρήνη nomina ſunt aut proſtibulorum aut amicarum. Sophocles Theorida ſcortum amauit, & Opora fuit ἑταίρα cuius nomine fabulam docuit Alexis: & Plutarchus Irenam quandam ἀστραγαλίνουσαν recenſet lib. vi. de virtutibus mulierum. Quin & Ptolemæus Philadelphi Irenam habuit amicam conſtantem & συναποθνήσκουσαν. Etiam in Conſtitutionibus Imperatoriis Imperatoris Iſaaci An-
E geli, vbi de nuptiis ſeptimi gradus agitur, Irenem habes Imperatoris ſororem quæ nupſit Ioanni Cantacuzeno Cæſari, quæ fortaſſis eadem cum ſolutum eſſet propter ætatem matrimonium, ritè coniuncta poſtea fuit Theodoro, vti in ſanctionibus Pontificiis Theodorus cenſuit. Nimis multa fortaſſis de his dicta ſunt, quæ lector eruditus non aſſis faciet, mihi quidem, verè dicam, non ſatisfacio.

Ἀλλ' ὡς τάχιστα τήνδε τὴν Θεωρίαν,
Ἀπάγαγε τῇ βουλῇ λαβὼν, ἧς ἦν ποτ' ἦν.
Τρ. Ὦ μακαρία σὺ βουλὴ τῆς Θεωρίας,
Ὅσον ῥοφήσεις ζωμὸν ἡμερῶν τριῶν,
Ὅσας δὲ κατέδει χόλικας ἑφθὰς καὶ κρέα;
Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ, χαῖρε πολλά. Ἑρ. Καὶ σύ γε
Ὤνθρωπε χαίρων ἄπιθι, καὶ μέμνησό μου.
Τρ. Ὦ Κάνθαρ', οἴκαδ' οἴκαδ' ἀποπετώμεθα.
Ἑρ. Οὐκ ἐνθάδ' ὦ τᾶν ἐστι. Τρ. Ποῖ γὰρ οἴχεται;
Ἑρ. Ὑφ' ἅρματ' ἐλθὼν Ζηνὸς, ἀστραπηφορεῖ.
Τρ. Πόθεν οὖν ὁ τλήμων ἐνθάδ' ἕξει σιτία.

F *Sed propera & iſtam quàm citò ſpectaculam,*
Duc ad Senatum, cuius & quondam fuit.
TR. Felix ſenatus ob tuam ſpectaculam.
Quantum vorabis iuſculi per tres dies?
Quàm coctamandes ilia, & carnes boum!
Sed iam valebis Herme amice. MER. Tu quoque
Mi homo faceſſe lætus & memineris mei.
G *TR. Nunc auolemus Canthare ocyus domum.*
MER. Fruſtra hicce quæris Cantharum. TRY. Nam quorſum iit?
MER. Currum Iouis ſubiuit, & fulmen gerit.
TR. Vnde ille ſuetam ſumet infelix dapem?

Ερ. Τὴν τοῦ Γανυμήδους ἀμβροσίαν σιτήσεται.
Τρ. Πῶς δῆτ' ἐγὼ καταβήσομαι; Ερ. Θαρρῶν καλῶς.
Τηδὶ παρ' αὐτὴν τὴν θεόν. Τρ. Δεῦρ' ὦ κόραι,
Ἕπεσθον ἅμ' ἐμοὶ θᾶττον, ὡς πολλοὶ πάνυ
Ποθοῦντες ὑμᾶς ἀναμένουσ' ἐστυκότες.

A *MER. Sufficiet illi ambrosia Catamiti poti.*
TR. Sed qui pote vt diſcedam? MER. age audacter. potes
Diuam hanc ſecutus proximè. TR. huc adeſte vos
Puera, ſequimini me ſtatim: Pol plurimi
Multum incitata vos manent cupidine.

Σχόλια. Τὴν Θεωρίαν] Τοῖς μὲν γεωργοῖς τὴν Ὀπώραν δίδωσι. τῇ δὲ βουλῇ τὴν Θεωρίαν ἀποδίδωσιν. ἰδία γὰρ ἡ βουλὴ τῆς θεωρίας. Τῆς Θεωρίας] ἡ γὰρ βουλὴ τὰς θεωρίας ἐξέπεμπε. τινὲς δὲ στίζουσιν εἰς τὸ βουλὴ. καὶ συνάπτουσι τὸ σὺ τῆς θεωρίας ὅσον ζωμὸν ῥοφήσεις, ὡς ψηφισαμένης τῆς βουλῆς θύειν ἐπὶ τούτοις. Ημερῶν τριῶν.] ἐπὶ γὰρ ἡμέρας ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ τοὺς θύειν. ἀφ' ὧν τὰ ἱερεῖα ζῶα. Χόλικας.] τὰ τῶν βοῶν παχέα ἔντερα. ταῦτα γὰρ οὐχ ἱερουργεῖτο, ὡς τὸ ἄλλο σῶμα. τινὲς δὲ χόλικα φασὶν εἶδος ἰχθύος. Αστραπηφορῶ.] ὁ στίχος ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου, ἀντὶ τοῦ ἀστραπαῖς ὑπηρετῶν. Τὴν τοῦ Γανυμήδους ἀμβροσίαν] ἀντὶ τοῦ τὴν κόπρον. ὅτι οὗτος μόνος θνητὸς ἐν θεοῖς. τινὲς δὲ διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ εἰρηκέναι αὐτὸν ἑταίρου παιδὸς ἐπαιρηκότος. ἐδόκει γὰρ καὶ ὁ Γανυμήδης ἐρώμενος τοῦ Διός. Τηδὶ παρ' αὐτὴν τὴν θεόν.] τινὲς οὐ παρὰ τὴν εἰρήνην. λέγουσι γὰρ ἐν τῷ οὐρανῷ μεῖναι καὶ ἐκεῖθεν ἀνελκυσθῆναι, ὥσπερ καὶ τὸν πόλεμον. οὐδαμοῦ γὰρ αὐτῆς μέμνηται ἐν τοῖς ἑξῆς. ὡς κατελθούσης. παρὰ τὴν θεὸν οὖν τὴν Ἀθηνᾶν. ἄγαλμα γὰρ ἦν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἀθηνᾶς. Δεῦρ' ὦ κόραι] τῇ εἰρήνῃ καὶ τῇ Θεωρίᾳ καὶ τῇ Ὀπώρᾳ λέγει. Ἕπεσθον ἅμ' ἐμοί.] καταλύουσι τοῦ οὐρανοῦ τὴν ὑπόκρισιν. κάτεισι γὰρ ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν κλίμακι. ἐχόμενος δὲ τῆς εἰρήνης καταβαίνει ὁ πρεσβύτης ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν. ἴσως δὲ καὶ χορὸς ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀναγωγὴν τῆς εἰρήνης. Εστυκότες] ἔδει εἰπεῖν ἑστῶτες, τὸ δὲ ἐστυκότες ἐχρήσατο. διὰ τὴν Ὀπώραν καὶ τὴν Θεωρίαν. ὥσπερ διὰ τὸ γαμηθῆναι αὐτάς, τὴν μὲν τῷ Τρυγαίῳ. τὴν δὲ τῇ βουλῇ. ὥρα γάρ εἰσιν ἐν κουρᾷ μένειν.

CHR. Τῆς Θεωρίας.] Conuenienter Theoriam Senatui applicat. Nam Senatus quos extra fines ad ſacra, vel ad ludos ſolemnes, vel ad oracula mittebat oratores, θεωροὺς vocabant, nauim qua vehebant θεωρίδα. Sacrificium θεωρίας, quod per tres dies continuos pro Pace fieri iuſſerat boum & aliorum animantium. Propterea dixit ἡμερῶν τριῶν. Sunt autem qui diſtinguant poſt βουλὴ, & intelligunt ὅσον σὺ τῆς θεωρίας ζωμὸν, &c. ego malo μακαρία τῆς θεωρίας. Χόλικας.] Craſſa ſunt boum inteſtina quæ non ſacrificantur cum reliquo corpore, quæ & χολάδες vel παρὰ τὴν χύσιν, vel quia ſecundùm naturam recipiunt τὸ χολῶδες τοῦ ἥπατος: hùc enim confluit flaua bilis, vnde hepar χολαῖον dicitur. Sunt qui genus piſcis χόλικα putent, Sudas ait χόλιξ fœminino genere ἐθνικὸν eſſe, ſed puto reſpicere ad Cholidas populum Leontidis tribus, vt ait Stephanus, vel qui Onomaſticon Ethnicon ſcripſit, quo loco Diogenes Laertius (vel Laertienſis vt ipſe ait) citatur lib. 2. φιλοσόφου ἱστορίας, vbi malim φιλοσόφων: tamen voce ἐθνικὸς etiam ait φιλοσόφου ἱστορίας. Sed & erratum memoriæ eſt in libri numero, nam apud Diogenem illud χολλιδεὺς, reperitur lib. 3. niſi aliter auctor ille Ethnicus diſtinguit Diogenis libros. Hoc erratum etiam deprehenſum video ab eruditiſſimo iuuene Iſacio Hortibono qui Notas diligentiæ & iudicij plenas edidit in Diogenem, non ita pridem ad me nuper Lutetia miſſas, dum has quiſquilias mu-ginor: neque dubito quin ex bono illo Horto ali-

B quando flores & fructus grandiores exeant quos literatus orbis ſuauiter odoretur. Ita faueo ſtudioſę iuuētuti vt malignè laudare neſciam. Τῷ ἅρματι] Verſum hunc ex Bellerophonte Euripidis accōmodat. Solens hoc facit non ſolùm ex hoc auctore, ſed ex aliis quorū teſtimonia ſæpè ludos facit. Veri autem ſimile eſt dictum illud ἀστραπηφορῶ de Aquila, qui, vt ait Claudianus, fulminis eſt heres & gerulus. Sed cùm Cantharus adeò potens fuerit vt oua aquilę deiecerit, quidni à Ioue in illius locum

C ſufficiatur? Imò cùm ſit κοπροφάγος conuenit magis Ganymedeo raptori. Dixit autem ἅρματα pro ἅρμα. Tamen fuit cùm putarem diſtinguendum ποῦ γὰρ, vt Mercurius οἴχεται ὑφ' ἅρματ' ἐλθών, vt ſit ἅρματι. Αμβροσίαν] Voluit κόπρον. Sed maledicētiſſimus Comicus & Satyricus etiā deos aceto ſuo perfundit. Vult n. Ganymedis κόπρον eſſe Ioui ἀμβροσίαν, & ſanè eò ſpectat quod initio dixit παιδὸς ἐπαιρηκότος. Piget in flagitiorū interpretatione vlterius ingenium extēdere, imò tædet obeſtq; magis. Τὶ δὲ

D παρ' αὐτὴν] Legendū τηδί. Vult aūt Schol. τὴν θεὰν eſſe Mineruam cuius imago erat in theatro. Nō puto, nam Pallas potius ἡ κόρη vel παρθένος dicta. Et quid ni ipſam Pacē intelligamus? per quā & aſcenſus & deſcenſus vbiq; liberi. ſanè non temerè, vt opinor, inuenias τὴν θεὰν pro Minerua, niſi de ea pręceſſerit ſermo. Solus Phœbus abſolutè ſolis nomine ab antiquis indigitatus ὁ θεὸς, vnde Dei annus apud Cenſorinum. apud Homerū de Inſula ſolis habes in Vlyſſ. θεοῦ νῆσον ἱκόμεσθ'. Qua de re dubiū & hæſi-

E tantē doctiſſ. virū Lud. Carrionē ita cōfirmaui, vt nō dubitarit poſtea opinionem meā tāquā κοινὴν δόξαν admittere in librum ſecundū Emēdationū ſuarum. Cùm enim quis eſſet Dei annus me cōſuleret, non ſolùm ex Herodoto locos in teſtimonium citaui, ſed vnico Euripidis verſu quē Ennius verterat, dubitationem omnem ſuſtuli, ſcriptóq; ad eum miſſo feſtinanter probaui. Non ſum venditator ingenij virium: (quas in me quàm ſint e-

F xiguæ infirmæque & ſentio & nimis patefacio) ſed profectò erudito illi viro tenebræ erāt in illo Cēſorini loco, neq; Deus ille ὁ τῶν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ ἡγεμὼν θεὸν, ſecūdo cum lumine afflauerat. Quòd ſi quis hæc non neceſſariò hîc ſcripta exiſtimet, nō valdè contrà pertendam. ſed tamen petam ab eo, vt viciſſim exiſtimet me non ſine legitima cauſa impulſum vt chartæ huic committerem. Hoc tantū dicam, Ignorantiæ confeſſionem profitētur pauci admodum. Ego in hac profeſſione familiam duco,

G neque confeſſionem vnquam ſi ſapiam erubeſcā, potius ignorantiam. Εστυκότες] Facilè eſt ex ſcholiaſta diuinare legendum ἐστυκότες, quod nos & iamdudum aduertimus, & præterea Cāterus monuit in ſuis Notis. Nam quia duas ſecum illas πόρνας adducit, τὸ στύειν (quod nomen nunquam indigitatum eſt in ſacris Veſtaliū quæ nupta verba nō amant) maximè hîc eſt proprium & conueniens.

Tamen

Tamen propius Scholiaſtæ verba rimanti, qui ait dicendum fuiſſe ἱςῶτες, mihi videtur de induſtria propter expectatam & expetitam Pacem dictum ἱςαμένες, nihilque muto, neque negauerim adludere Ariſtophanem ad illud flagitioſum. ſed profectò etiam τὸ ſtare non eſt inobſcœnum, & ruber ille hortorum Deus non temerè in catalectis iocoſis, vocatur ſtator libidinoſus.

BISETVS. Χοροῦ κομμάτιον σίχων ἀναπαιςικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ἑ.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων, ἡμεῖς δὲ τέως τάδε τὰ σκεύη παραδόντες,
Τοῖς ἀκολούθοις δῶμεν σώζειν, ὡς εἰώθασι μάλιστα,
Περὶ τὰς σκηνὰς πλεῖστοι κλέπται κυπτάζειν καὶ κακοποιεῖν.
Ἀλλὰ φύλαττε σὺ ταῦτ' ἀνδρείως, ἡμεῖς δ' αὖ τοῖσι θεαταῖς,
Ἣν ἔχομεν ὁδὸν λόγων εἴπωμεν, χ' ὅσα νοῦς αὐτὸς ἔχει.

CH. I Pede fauſto: At vos interibi adſeculis hæc tradite, rapta
Ne pereant fortaßis, nam permulti ſuevere frequentes
Celebrare iſtas clàm fures ſcenas damnis afficientes.
Ergo age fortiter hæc ſerua tu. Nos ſpectatoribus ipſis
Interim aperiemus iter verborum & quicquid mens tegit alta.

Σχ. Ἀλλ' ἴθι χαίρων] ὁ χορὸς μένων, ποιεῖ παράβασιν οὐ τελείαν, ἀλλὰ κομμάτιον μέν ἐστι τοῦ χοροῦ. ὧν τετράμετρα καταληκτικὰ τέσσαρα μὲν ἐν ἐκθέσει παρὰ ταύτας. ὅτι εἰσὶν ἀναπαιστικοὶ τελευταῖοι τροχαϊκοὶ καὶ κάτισοι τοῖς ἄλλοις. ἄλλως. ἡ παράβασις αὕτη οὐκ ἔστι τελεία. τοῦ γὰρ ἐπιρρήματος καὶ ἀντεπιρρήματος ἐστέρηται. ἔστι τοίνυν τὸ μὲν κομμάτιον σίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ἑ. τὸ δὲ μακρὸν ὁμοίων σίχων λγ. ἡ δ' ἔκθεσις δέκα διμέτρων πλὴν τοῦ τελευταίου καταληκτικῶν ὅλων. ἐπὶ πᾶσι παράγραφος.

BIS. τὰ παλαιὰ σχόλια οὕτως ἐπανόρθωται. Ἀλλ' ἴθι χαίρων] ὁ χορὸς μένων ποιεῖ παράβασιν οὐ τελείαν. ἀλλὰ κομμάτιον μέν ἐστι τοῦ χοροῦ. ὧν τετράμετρα ἀναπαιστικὰ καταληκτικὰ πέντε μὲν ἐν ἐκθέσει. παρὰ δὲ ταῦτα εἰσὶν ἀναπαιστικοὶ τελευταῖοι καταληκτικοί, καὶ κάτισοι τοῖς ἄλλοις. Ἄλλως. ἡ παράβασις αὕτη οὐκ ἔστι τελεία. τοῦ γὰρ ἐπιρρήματος, καὶ ἀντεπιρρήματος ἐστέρηται. ἔστι τοίνυν τὸ μὲν κομμάτιον σίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ἑ. τὸ δὲ μακρὸν ὁμοίων σίχων λ. ἡ δὲ ἔκθεσις ιδ. διμέτρων ἀκαταλήκτων πλὴν τοῦ ιδ. καὶ τοῦ τελευταίου καταληκτικῶν ὅλων. ἐπὶ πᾶσι παράγραφος.

CH. Ἀλλ' ἴθι χαίρων] Sequuntur Anapæſtici Tetrametri Catalectici quinque. Quod metrum Ariſtophanicum vt vocaretur obtinuit iamdudum, quia plurimus eo vſus Ariſtophanes. Etſi ante eũ & Cratinus & Epicharmus atque adeò Ariſtoxenus vſi, imò etiam Teleclides & Pherecrates teſte Athenæo lib. 4. Non eſt autem hæc Parabaſis, ſed potius commatiõ, nam in Parabaſi τελείᾳ, vt mox ſequitur, Epirrhema & Antepirrhema inſeritur. Cæterùm lego ἡμεῖς, non ὑμεῖς. Ὁδὸν λόγων] Hic verſus vltimus ex quinque illis qui Commatium faciunt, non videtur conſtare ſuis numeris, legendum fortaſſe νοῦς ἔχει αὐτός. Neque verò λόγων, qui eſt Iambus, turbare debet: Nam magiſter Hephæſtion teſtatur apud Tragicos & Comicos iambũ inter Anapæſtos locum habere.

Σχόλια. Τὰ σκεύη] τὰς ἀμάς. τὰ χαρίσια. γυμνὸν γὰρ ποιοῦσιν οἱ κωμικοὶ τὸν χορὸν ἵνα ὀρχῆται. Κυπτάζειν] κρυφαίως διατρίβειν καὶ κρύπτεσθαι.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

PARABASIS, vel Excurſio.

Χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ῥαβδούχους, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς,
Αὑτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις,
Εἰ δ' οὖν εἰκός τινα τιμῆσαι, θύγατερ Διὸς, ὅστις ἄριστος

DIgnus certè eſt quem cædant lictores Comœdopoëta
Ante theatrum qui ſe Anapæſtis ſolitus diuertere laudat.
Quòd ſi quiſquam meruit laudem, ô Ioue nata patrima virago,

Σχ. Χρῆν μὲν τύπτειν.] τῆς παραβάσεως ἄρχεται ὁ χορὸς, μηδὲν περὶ τῆς προκειμένης λέγων ἢ τῆς ποιητικῆς ὑποθέσεως. παράβασιν δὲ τοῦτο ἐκάλουν, ἀπὸ τοῦ παραβαίνειν τὸν χορὸν ἀπὸ τῆς νενομισμένης στάσεως ἐπὶ τὴν καταντικρὺ τοῦ θεάτρου ὄψιν, ὁπότε ἐβούλετο ὁ ποιητὴς διαλεχθῆναί τι ἔξω τῆς ὑποθέσεως, ἄνευ τῶν ὑποκριτῶν πρὸς τὸ θέατρον διὰ τοῦ χοροῦ. ἐστρέφετο δὲ ὁ χορὸς καὶ ἐγένοντο στίχοι δ. εἶτα διελθόντες τὴν καλουμένην παράβασιν, ἐστρέφοντο πάλιν εἰς τὴν προτέραν στάσιν. δῆλον δὲ αὐτοὶ ποιοῦσιν οἱ ποιηταὶ, τὸ στρέφεσθαι σημαίνοντες καὶ τὸ παραβαίνειν. Πλάτων ἐν τῷ Παιδαρίῳ. εἰ μὲν μὴ λίαν ἄνδρες ἠναγκαζόμην στρέψαι δεῦρο, οὐκ ἂν παρέβην εἰς λέξιν τοιάνδ' ἐπῶν. ἄμφω σημαίνει, καὶ τὸ στρέφεσθαι καὶ τὸ παραβαίνειν. Κρατῖνος δὲ, ἐν τῇ Πυλαίᾳ δηλοῖ, ὅτι ἐξ ἐπὶ ζυγὰ τοῦ χοροῦ. ὁ δὲ νοῦς, ἐχρῆν μὲν εἴ τις κωμῳδοποιητὴς ἑαυτὸν ἐπῄνει παραβαίνων χαιρόμενος, τοὺς ῥαβδούχους ἐκείνους τύπτειν αὐτὸν, ὡς ἀρετῆς τι μεταχειριζόμενον. εἰ δὲ ἄρα που δεῖν τῇ μούσῃ ἑαυτὸν ἐπαινέσαι τινὰ φησὶν, ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, τουτέστιν ὁ Ἀριστοφάνης ἄξιος ἐστὶ πολλῆς τιμῆς. ὅς τις Ἀριστοφάνης, ἄριστος γενήσεται. ἦσαν δὲ ἐπὶ τῆς θυμέλης ῥαβδοφόροι τινὲς, οἳ τῆς εὐκοσμίας ἐμέλοντο τοῦ θεάτρου. ἢ ῥαβδούχους εἶπε τοὺς κριτὰς τοῦ ἀγῶνος. οὓς ὁ ποιητὴς αἰσυμνήτας φησίν.

CHR. χρῆν μὲν.]Nunc incipit Parabaſis quę Excurſio vel Digreſſio, etiam Epirrhema, qua vti ſolebant Comœdi, & in qua mouetur chorus è ſuo loco,& ad populum conuerſus, aut ex ſua aut poetæ perſona dicit aliquid de ſe, de ſuis ſtudiis, de furtis ineptiiſve aliorum poetarum. Eius partes ſeptem conſtituit Princeps non ſolùm Veronenſium, ſed omnium Criticorum, quorum intereſt vacare Muſis, Iulius Cæſar ſcaliger (neque enim huic Magiſtro habeo ne ex veteribus quidem B quem opponam,& vno tantum minor Ariſtotele mihi videtur.)nempe Commation: Secunda pars Anapæſtica, quia olim ex ſolis Anapæſtis conficiebatur, poſt ſuppoſitis aliis pedibus nihilò ſecius nomen retinuit. Tertiam vocarunt μακρὸν, non propter tractum productionis, erat enim breuiſſima,ſed quia vnico impetu ſine reſpiratione abſoluendum eſſet. Poſt eam erat Stropha cui Antiſtropha reſpondebat,huic Epodos ſuccedebat aut Epirrhema,cui Antepirrhema reſpõdebat, quódque C ſedecim non amplius verſibus conſtare lex fuit. Auxit numerum tamen Ariſtophanes. Quòd ſi non è ſcena,ſed è choro vnus loquebatur vt hic, παρασκήνιον hoc dictum eſt, quia extra chori & propoſitum & numerum id fiebat, velut fecit Æſchulus in Agamemnone. Aliquando Parabaſis quartæ perſonæ attribuebatur, quod tunc παραχορήγημα dicebatur, propterea quòd diuerſum erat à materia ſcenica. Erat enim illa perſona ſcenica. Sed ego id miror & cum illo maximo Heroë D puto è choro παραχορήγημα, è ſcena παρασκήνιον eſſe,vt produnt ipſa nomina. Ῥαβδούχους.] Vel magiſtratus fuit ſimilis Ædilibus vel Ædilium apparitoribus. ſcholiaſtes cenſet intelligendum de iudicibus certaminis quos Poeta αἰσυμνήτας vocat. Ego ſimpliciter de lictoribus accipio,qui operam A dabant ne quid noui fieret inter Spectatores, vtque ſuo quiſque ſederet loco, qualem Oceanum Martialis nominat. Vetus Gloſſarium virgarium vocat ῥαβδοῦχον,quia virgæ & Commotacula inſignia lictorum qui magiſtratibus apparent. Sed eædem Gloſſæ habent ῥαβδοῦχος,rector:procliue eſt emendare lictor. Sed quidni lictorem ab officio & regimine ſic vocauerit, quia regerent turbantes. Ibi enim inuenias ἀρχιραβδοῦχον eſſe ſummum lictorem,id eſt Principem potius quàm primum,imò qui Proximus dictus. Sed de hoc genere qui poſt Lipſium (non ſolum vnicum Belgarum lumen, ſed alterum litteratæ οἰκουμένης columen, & cum ſcaligero meo geminum) aliquid ſcribere volet,næ is faciet λύχνον ἅπτειν ἐν μεσημβρίᾳ. Ita enim accuratè hanc rem tractauit ille in Electis ſuis,vt alienæ induſtriæ locum non reliquerit. Sic cenſeo,vel,vt dictum de Mutio, ambigebam. Πρὸς τὸ θέατρον.]Chori vicem fiebant παραβάσεις, C in quibus aliorum poetarum dicta & ſcripta traducebantur ſine maleficij criminis aut pœnæ ſuſpicione vt hîc,vbi chorus à propoſita materia diuertit,& ſtans ἀντιπρόσωπος alloquitur ſpectatores. Ideò ait πρὸς τὸ θέατρον.

Σχόλια. Παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις] πᾶσαν παράβασιν ἀνάπαιστον καλεῖ.

CH. Παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις.] Parabaſim vocat Anapæſtum. Quia, vt dicebamus,erat quædam Anapæſtica Parabaſis quæ ſolis olim & meris conſtabat Anapæſtis. D Plato Comicus Strophen & Parabaſin ita miſcuit vt στρεφόμενος loqueretur, & verſi erat strophe,ſermo Parabaſis:vt patet ex his,εἰ μὲν μὴ λίαν ἄνδρες, ἠναγκαζόμην στραφεὶς δεῦρο,οὐκ ἂν παρέβην εἰς λέξιν τοιάνδ' ἐγώ. Θύγατερ Διός.]Vel Mineruam vel Muſam innuit. Illud ſimilius vero,quia Athenis.

Κωμῳδοδιδάσκαλος ἀνθρώπων καὶ κλεινότατος γεγένηται,	Interq; bonos cluet antiſtans comœdus iure magiſter
Ἄξιος εἶναί φησ' εὐλογίας μεγάλης ὁ διδάσκαλος ἡμῶν	E Hic ſibi magnam deberi laudem noſter iure poeta
Πρῶτον μὲν γὰρ τοὺς ἀντιπάλους μόνος ἀνθρώπων κατέπαυσεν,	Dixerit. Ac primum hominum ſolus potuit prohibere inimicos
Ἐς τὰ ῥάκια σκώπτοντας ἀεὶ, καὶ τοῖς φθειρσὶ πολεμοῦντας,	Vilia pannorum ridentes & pedibus bellamouentes,
Τούς θ' Ἡρακλέας τοὺς μάττοντας, καὶ τοὺς πεινῶντας ἐκείνους,	Atque voraces Herculeos ſemper nec minus eſurientes,
Τοὺς φεύγοντας κἀξαπατῶντας καὶ τυπτομένους ἐπίτηδες	F Tum fugientes & verberibus caſos & decipientes
Ἐξήλασ' ἀτιμώσας πρῶτος,καὶ τοὺς δούλους κατέλυσεν,	Iſte vituperans primus depulit,& ſeruis vincula ſoluit
Οὓς ἐξῆγον κλάοντας ἀεὶ καὶ τούτους οὕνεκα τουδὶ,	Quos inducere ſemper amabant plorantes, atq; ob id vnum

CHR. Διδάσκαλος]propriè dixit. Nam docere dictum de fabulis. Horat.

Vel qui docuere togatas.

Cic. Bruto, Liuius qui primus fabulã docuit. Vtũtur Athenæus & ſudas. ſic ab Iſocrate orat. de Pace qui docẽt Comœdias κωμῳδοδιδάσκαλοι dicũtur,ab Ariſt. qui Tragœdias,τραγῳδοδιδάσκαλοι. Plutarch. lib. de Muſica διδασκάλους ſimpliciter dixit.

Σχόλια. Ἐς τὰ ῥάκια.] ὡς τοιαῦτα εἰσαγόντων τῶν G ἄλλων κωμικῶν ῥακοφοροῦντας. αἰνίττεται δὲ καὶ εἰς Εὔπολιν. Καὶ τοῖς φθειρσίν.]ἀντὶ τοῦ εὐτελεῖς καὶ ἀδόξους ἄνδρας. Τούς θ' Ἡρακλέας.] μάττειν τὸ πολλὰ ἐσθίειν. ἀπὸ τοῦ ματτομένης ζύμης. αἰνίττεται δὲ ταῦτα εἰς Εὐριπίδην. ὃς ἐποίησε τὸν Ἡρακλέα πεινῶντα. καὶ Διόνυσον δειλὸν. καὶ Δία μοιχὸν καὶ δοῦλον κλαίοντα. τινὲς δέ φασιν εἰς Κρατῖνον αἰνίττεσθαι,ὡς τοιαῦτα ποιοῦντα

δει-

δράματα. ἐπεπόλασε τότε ταῦτα τὰ λήμματα. καὶ αὐτὸς δὲ Ἀριστοφάνης ὡς γαστρίμαργον τὸν Ἡρακλέα κωμῳδεῖ, καὶ ἐν Ὄρνισι, καὶ ἐν Αἰολοσίκωνι, καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ περὶ τούτων φησί, τοῦ τε Ἡρακλέους καὶ τοῦ δούλου. ἐπεπόλαζε γὰρ τότε ταῦτα. Ἡρακλῆς πεινῶν, καὶ Διόνυσος δειλός, καὶ μοιχὸς Ζεύς, ὥστε καὶ αὐτοὺς δοκεῖν ἄχθεσθαι. Κρατῖνος. ὑπὸ δὲ Ἡρακλέους πεινῶντος ἄγειν ταῦτα καὶ σκώπτοντος, ὁ Εὔπολις ἐστί. περὶ δὲ τοῦ δούλου καὶ ἐν Βατράχοις φησί.

CHRIST. τούς θ' Ἡρακλέας] Hæc in A Euripidem, vel vt alij, in Cratinum dicta exiſtimant, qui tales dederunt fabulas in quibus Hercules famelicus & vorax inducitur, Bacchus timidus, Iuppiter mœchus & ſeruus. Herculem autem voracem vel in cunis fuiſſe etiam teſtatur Theocritus, qui ait illi pro cibo carnes elixas fuiſſe & panem Doricum qui φυτοσκάφῳ ſatis fuiſſet. Itaque rectè βουθοίνας dictus eſt potius à βοῦ particula αὐξητικῇ quàm quia boues ederet.

B

Ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας αὐτοῦ τὰς πληγὰς ἐπανέροιτο. — *Vt conſeruus ridens pregnates huic tumices, roget iſta:*

Ὦ κακόδαιμον, τί τὸ δέρμ' ἔπαθες; μῶν ὑστριχὶς εἰσέβαλέν σοι — *Miſer heu, tua quid patitur pellis? num tibi dura populauit*

Εἰς τὰς πλευρὰς πολλῇ στρατιᾷ, κἀδενδροτόμησε τὰ νῶτα; — *Lori latera exercitus atrox, & tergi arbuſta ſecauit?*

Τοιαῦτ' ἀφελὼν κακά, καὶ φόρτον, καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ — *Hæc ille ergo incommoda & ignobilia dicteria tollens*

C

Ἐποίησε τέχνην μεγάλην ἡμῖν, κἀπύργωσ' οἰκοδομήσας — *Magnam inſtituit nobis artem, & fundatam ſuſtulit altè*

Ἔπεσιν μεγάλοις καὶ διανοίαις, καὶ σκώμμασιν οὐκ ἀγοραίοις, — *Senſibus & verbis magnidicis, perque iocos non triuiales,*

Οὐκ ἰδιώτας ἀνθρωπίσκους κωμῳδῶν, οὐδὲ γυναῖκας, — *Non circa humiles miſeros vel mulieres amat ille morari,*

Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖ, — *Sed gerit animos Herculis & virtute ferox maxima tentat,*

D

Διαβὰς βυρσῶν ὀσμὰς δεινάς, κἀπειλὰς βορβοροθύμους. — *Per graue olentes pelles cœnúmque minax veſtigia ponens:*

Καὶ πρῶτον μὲν μάχομαι πάντων αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι — *Ac primum ex omnibus ipſum certans prouocat Aſperidentem*

Οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον, — *Cuius ab oculis truculentum acies meretricia fulſit,*

Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο — *Cui debita fletui adulatorum capitum turba catillans*

Περὶ τὴν κεφαλήν, φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας, — *Centena ambibat caput: illi duri torrentis erat vox,*

E

Φώκης δ' ὀσμήν, Λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου. — *Odor vt phocæ, illoti lamiæ colei, culúſque cameli.*

Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὐ κατέδεισ', ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν πολεμίζων, — *Non timui iſtuc monſtri intuitus, ſed reſtiti & aſpera moui*

Ἀντεῖχον ἀεί, καὶ τῶν ἄλλων νήσων, ὧν εἵνεκα νυνὶ — *Pro vobis bella, aliiſque locis vicinis, pro quibus æquum eſt*

Ἀποδοῦναί μοι τὴν χάριν εἰκὸς ὑμᾶς, καὶ μνήμονας εἶναι. — *Vos nobis gratiam habere atque rependentes nunc meminiſſe*

F

Καὶ γὰρ πρότερον πράξας κατὰ νοῦν, οὐχὶ παλαίστρας — *Si quidem ex animo cùm prius egi, pueros tentare palaeſtra*

Παῖδας ἐπείρων, ἀλλ' ἀράμενος τὴν σκευὴν, εὐθὺς ἐχώρουν, — *Non ſtudui, ſed ſcenica tollens actutum aulæa receſſi,*

Σχόλια. Ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας.] ἀντὶ τοῦ, ἐπεὶ τινὲς τοὺς συνδούλους ἐξέφερον, κλαίοντας τούτου ἕνεκα, ἵνα ὁ σύνδουλος χλευάζων, ἀνέρηται αὐτόν. Ὑστριχίς.] ἡ ἐξ ὑείων τριχῶν μάστιξ. ἔστι δὲ καὶ ὕστριξ θηρίον τρίχας ἔχον ὕος, ἃς ἐν τῷ διώκεσθαι ἐξακοντίζει κατὰ τῶν διωκόντων. Εἰσέβαλεν.] ἀπὸ μεταφορᾶς λέγει τῶν τὰς πόλεις πορθούντων, εἰσέβαλεν. καὶ ἔμεινεν ἐν τῇ τροπῇ. κυρίως γὰρ εἰσβαλεῖν ἐστί, τὸ πολεμίους τινὰς εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. Βωμολοχεύματα.] τουτέστι βωμολόχα σκώμματα, ἃ ἐστι σκώπτοντας εὐτελεῖς τινας καὶ ἀσθενεῖς ἄνδρας.

G

Ἐποίησε τέχνην.] τοῦτο καὶ Φερεκράτης ἐποίησε τὸν Αἰσχύλον λέγοντα ἐν τοῖς Κραπατάλοις, ὅς τις αὐτοῖς παρέδωκε τέχνην μεγάλην, ἐξοικοδομήσας. Κἀπύργωσεν.] ὕψωσεν. ηὔξησεν, ἐμεγάλυνεν. ἠσφαλίσατο. καὶ τὸ ἐπὶ σεμνότερον τὰ ποιήματα ἤγαγεν. καὶ ἐν ἄλλοις περὶ αὐτοῦ φησιν. ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνά. Οὐκ ἀγοραίοις.] οὐ πατημαξευμένοις.

CHRIS. φόρτον καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ] Rectè addidit ἀγεννῆ, quia auctore Ariſtotele in Rhetoricis τῶν εἰδῶν τοῦ γελοίου ἃ μὲν ἁρμόττει τῷ

ἐλευθέρῳ, ἄλλο δὲ τῷ βωμολόχῳ. Sunt autem propriè βωμολόχοι qui in ſacrificiis aras frequentant (qualis poſtea Hierocles) & cum adulatione aliquid petunt & mendicant. Heſychius ἱεροσύλους vocat, quia inſidiantur aris. Moſchopulus definit qui ficto luſu vtuntur ad fraudem. Tales etiam dicuntur tibicines & diuini & æruſcatores, denique per tralationem εὔκολοι καὶ ταπεινοὶ ἄνθρωποι, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομένοντες ἐπὶ κέρδει διὰ τὸ παίζειν καὶ σκώπτειν. Rectè autem hic φόρτον addidit, & puto dictum, vt illud, *Pateris libamus & auro*, vt intelligas βωμολοχίαν φορτικήν. Eſt enim βωμολοχία, γένος κολακείας φορτικὸν καὶ γελωτοποιόν. Quamuis φόρτος apud hunc noſtrum in Pluto ſit χλεύη. Sanè hîc & Cratinum & Eupolidem irridet, eorúmque fabulas tanquam φορτικὰς traducit, vt dixit in Veſpis, vbi & de Megarenſibus σκῶμμα φορτικὸν dicit. Apud Sudam de Hermogene, πλεῖστα διελέχθη καὶ οὐδὲ βωμολόχα, id eſt inepta & ridicula, φορτικὰ καὶ γελοῖα. Κἀπύργωσ' οἰκοδομήσας] Parabaſi vtebantur Comici ad proprias laudes & in aliorum conuicia. Pherecrates in κραπατάλλοις de Æſchylo iiſdem ferè verbis dixit, nempe eum tradidiſſe, atque adeo ædificaſſe magnam artem. Sic verbum πυργώσας vſurpauit etiam Antipater (optimus me iudice Epigrammatum ſcriptor, & qui in Græca Anthologia palmam facilè feret.) Ait enim de Æſchylo,

Ὁ τραγικὸν φώνημα καὶ ὀφρυόεσσαν ἀοιδὴν
Πυργώσας στιβαρῇ πρῶτος ἐν εὐεπίῃ.

Οὐκ ἀγοραίους.] Nati in triuiis & pænè forenſes Horatius dixit. ἀγοραῖοι hîc ſunt viles & pauperes, dicti ab antiquis Latinus Canalicolæ, quòd conſiſterent ad canales fori.

Σχόλια. Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν.] ἐνδόξως πάλιν παρέλαβεν αὐτὸς τὸν Ἡρακλῆν. λέγει γὰρ, ὡς κατὰ τοὺς ἄλλους ποιητὰς μετρίους τινὰς καὶ φαύλους λοιδορεῖν καὶ κωμῳδεῖν προῃρούμην, ἀλλ' ὥσπερ Ἡρακλῆς τοὺς μεγάλους ἄθλους ὑπέστη, οὕτω κἀγὼ τοὺς ἀρίστους καὶ μέγα δυναμένους παρ' ὑμῖν, κωμῳδεῖν εἱλόμην. Ἡρακλέα γὰρ μιμούμενος, οὐκ εὐτελεῖς ἄνδρας κωμῳδεῖν ἐπεχείρησα. Διαβὰς βυρσῶν ὀδμάς.] ὥσπερεὶ ἔλεγε ποταμοὺς ἢ χαράδρας. διὰ δὲ τὸν Κλέωνα ταῦτα. εἰκὸς γὰρ ἦν αὐτὸν ἀπειλεῖν τῷ Ἀριστοφάνει διὰ τὰς ὕβρεις. τὸ βαρβαρῶδες δὲ τοῦ Κλέωνος δηλοῖ, διὰ τοὺς βαρβαρισμούς. Παφλαγὼν γὰρ ἦν. τοῦ Ἡρακλέους δὲ μνημονεύσας, ἑξῆς τὸ, βυρσῶν ὀσμὴν ἐπήγαγεν. ἐπειδήπερ ὁ Ἡρακλῆς τὴν Αὐγέου κόπρον ἐκκεκαθαρκέναι. Οὗ δεινόταται] Ἐρατοσθένης ἀγνοήσας τὰ κατὰ τὴν Κύνναν, κυνὸς γράφει. κυνὸς ὡς ἀκτῖνες ἐλάμποντο. Κύννα δὲ καὶ Σαλαβακχὼ πόρναι Ἀθήνησι. ἀναιδεστάτας δὲ αὐτὰς καὶ τραχύτητα τῶν τρόπων δείκνυσι διὰ τῶν ὄψεων. ὡς καὶ Ὅμηρος. ὄσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην. τῆς δὲ Κύννης μέμνηται καὶ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι λέγων. καὶ Κύνναν καὶ Σαλαβακχώ. ἄλλως. Κύννη ἑταίρα ἐστίν. δῆλον δὲ, ὅτι καὶ ἀναιδὴς καὶ πόρνης ὀφθαλμοὺς εἶχεν. Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ.] ἀντὶ ἔλεγεν ὄφεων. εἰκὸς γὰρ πλῆθος κολάκων ἔχειν τὸν Κλέωνα. χαράδρα δὲ ἐστι διαίρεσις οἷον διώρυξ πηλοῦ μεστή. ὄλεθρον δὲ ὥσπερ οὐχ ὕδωρ ἔχουσα. δέον δὲ εἰπεῖν ἐλιχμῶντο, ἐλιχνῶντο εἶπε, διὰ τὸ λίχνον τῶν κολάκων. ἄλλως. οἷος γὰρ σύστημα τὸν Κλέωνα ἔχειν μέγα δυνάμενον, τῶν ὑποτρεχόντων αὐτὸν καὶ θεραπευόντων. ὁ δὲ εἶπεν, ἀντὶ ἔλεγεν δρακόντων ἑκατὸν κεφαλαῖς αὐτὸν καθωπλίσθαι. καὶ τοῦτο πρὸς ἕνα τῶν Ἡρακλέους ἀριθμούμενος ἄθλων, τὴν ἑκατοντακέφαλον ὕδραν. καὶ γὰρ Τυφῶνα αὐτὸν εἶπεν ἐν τοῖς Ἱππεῦσι. τοσαύταις δὲ ἐκεῖνος κεφαλαῖς ὥπλιστο, ἢ διὰ τοὺς περὶ αὐτὸν κόλακας. Χαρά-

A δρας.] ἀντὶ τοῦ χειμάῤῥου ποταμοῦ. κατάγουσι δὲ οὗτοι παντοῖα μετὰ τοῦ ῥεύματος. ἃ ἐστι δὲ πηλὸν, ἀλλ' ὄλεθρον. Φώκης δ' ὀσμήν.] θαλάσσιον ζῶον ἡ φώκη. Ὅμηρος φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.

Christ. Βυρσῶν ὀσμὰς δεινάς] Et de Hercule contra quàm alij loquantur & ſe fortiſſimo heroi & ἀλεξικάκῳ comparat. Nam velut ille B magnos labores hauſit, magnáque pericula obiuit, vt magna & illuſtria facinora ederet: Sic Ariſtophanes Cleonem & Lamachum, nihil eorum minis aut potentia deterritus exagitauit. In Cleonem verò inuehitur, cùm ait βυρσῶν ὀσμάς, quia ille βυρσοδέψης: & ſic ad Augiæ fimeta reſpicit. Βορβοροθύμους] Scholiaſtes videtur agnoſcere βαρβαροθύμους, vt notetur Cleonis barbaries, erat enim Paphlagon: Sed non malè de cœno intelligemus, vt mentem Cleonis cœnoſam fuiſſe cre- C damus, præſertim cùm poſtea ſubiiciat χαράδρας. Καὶ πρῶτον] Sequentes verſus etiam habes in Parabaſi Veſparum. Καρχαρόδοντι] Quaſi Herculea Cerbero. Canem autem Cleonem vocat ab impudentia, & ex oculorum aſpectu, vt apud Poëtam κυνώπης, vel κυνὸς ὄμματ' ἔχων. Quod autem ait μάχομαι, dixit alibi in Veſpis ξυστὰς tralatiuè à lucta. Κύννης] Cynna & Salabaccho ſcorta fuerunt Athenis. De Cynna ſuprà in Equitibus meminit. Tamen Eratoſthenes legebat hîc non Κύννης, ſed κυνὸς ὡς vt Canem ſemper appellet, alij D πυρός. Duplicem autem impudentiam Cleoni tribuit & caninam & meretriciam, vt dictum olim de impudente, non κόρας in oculis, ſed πόρνας habere. In Scholiis in Veſpas mendum eſt cùm ait Eratoſthenem pro κυνὸς legiſſe κοινῶς, legendum illic κυνός. Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ] Hydra bellua centiceps Herculis fuit labos. Sed detorſit δράκοντας ad κόλακας quibus ſtipatus erat Cleō, quem Typhonem in Equitibus vocauit. Quod autem legitur ἐλιχνῶντο in Veſpis habes ἐλιχμῶντο, vtrúmque conuenit, nam & vorant & lambunt. Tamen ἐλιχνῶντο agnoſcere videtur Heſychius. Χαρά- E δρας] Præcipitium innuit, cùm ait ὄλεθρον quamuis pro πηλὸν dixerit, nam torrentes ſecum, vt ait Callimachus trahunt πολλὸν συρφετόν. Sed vocem irridet ſonoram & fractam quæ καγχλάσματα, id eſt cachinnos imitabatur. Tamen interpres Veſparum de aſperis moribus & inæquali vita intellexit. Sed ad vocem referendum eſſe auſim probare vel ex Pherecrate, qui in θαλάσσιοι vel θαλάσσῃ, dixit, ἂν δ' ἀποκεχόθω οἴμοι τάλας, φησὶ, χαράδρα F κατελήλυθεν, præceps, puto, reſponſum innuens. Φώκης δ' ὀσμήν] Etiam grauεolentiam illi exprobrat & tetrum odorem, tam fortaſſis à libidine quàm arte βυρσοδεψικῇ. Tetrum verò odorem eſſe Phocæ ſiue vituli marini etiam Homerus teſtatur qui dixit φωκάων ὀλοώτατος ὀδμή. & alibi πικρὰν ὀδμὴν ipſas ἀποπνεῖν dixit.

Σχόλια. Λαμίας ὄρχεις.] δραστικοὶ γὰρ οἱ ὄρχεις. Δίδυμος δὲ, εἰδωλοποιεῖ τινας ὄρχεις Λαμίας. θῆλυ γὰρ. ἐντεῦθεν καὶ Λάμος ἡ πόλις τῶν Λαιστρυγόνων. λέγεται G ἡ Λαμία Βήλου καὶ Λιβύης θυγάτηρ. ταύτης ἐρασθῆναι τὸν Δία φασὶν. μετάγαγεῖν δὲ αὐτὴν ἀπὸ Λιβύης εἰς Ἰταλίαν, ἀφ' ἧς καὶ πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, Λάμια προσαγορεύεται. ἔνθεν αὐτῇ συνελθὼν ὁ Ζεὺς, ὡς ἔλαθε τὴν Ἥραν. ἥτις ζηλοτυποῦσα τὴν Λαμίαν, τὰ γινόμενα αὐτῆς τέκνα ἀνῄρει. ἡ δὲ ἀποθνησκόντων αὐτῆς τῶν παιδίων βαρυθυμοῦσα, τὰ τῶν ἄλλων παιδία διὰ φθόνον ἀπολλύουσα ἥρπαζε.

ἀνήρει. διὰ τοῦτο καὶ τὰς τίτθας δαφοβούσας τὰ βρέφη καλεῖν ἐπ' αὐτοῖς τὴν Λαμίαν. μυθεύεται δὲ ὡς ἄυπνος αὕτη διατελεῖ βουλήσει Ἥρας, ἵνα καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ἐν τῷ πένθει ᾖ, ἕως οὗ αὐτὴν ἐλεήσας ὁ Ζεύς, ἀφαιρετοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐποίησεν. ὅπως ἐν αὐτῇ ᾖ ἐξαιρεῖσθαι καὶ πάλιν θεῖναι. λέγεται δὲ ἐσχηκέναι παρὰ Διός, καὶ τὸ μεταμορφοῦσθαι εἰς ὅ,τι οὖν βούλεται. ἀλλόκοτον δέ τι τέρας ὑποστήσασθαι βούλεται τὸν Κλέωνα. τὴν γὰρ Λαμίαν φησὶν ἄγριον εἶναι ζῶον καὶ δύσοσμον καὶ ἀνήμερον. οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ τούτοις αὐτὸν εἰκάσας μόνοις προστέθεικεν ἄπλυτον, ἵνα μᾶλλον αὐξήσῃ τὴν περὶ τὸν Κλέωνα δυσοσμίαν. Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας] εἰρηκὼς τῶν σκωμμάτων αὐτοῦ τὸ κατ' εἶδος, ἐσκέψατο αὐτὸν πάλιν ἐπὶ τὸ γενικὸν ἀναδραμών. δι' οὗ τέρας αὐτὸν καλεῖ μείζονα δόξαν τῶν προειρημένων, καταλιπὼν ἔχειν τοῖς ἀκηκοόσι περὶ αὐτοῦ. Παῖδας ἐπείρων.] ὡς τῶν ἄλλων ἐξιόντων καὶ δρομένων καὶ νέων καὶ τῶν παίδων, εἰς τὸ σπουδάζειν αὐτούς, ἵνα νικήσωσιν. εἰώθασι δὲ καὶ παιδεραστεῖν ἁβρυνόμενοι τῇ νίκῃ. αἰνίττεται δὲ εἰς Εὔπολιν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ὡς παίδων ἐρῶντας καὶ παλαίστρας περιερχομένους.

Christ. Λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους] Lamiã belluam perhibent olentem & feram, ſic dictam à granditate gutturis λαιμίαν & λαμίαν. In eam transformata fertur formoſa femina Lamia Beli & Libyæ filia quæ è Libya in Italiam venit, vbi vrbs Lamia in ſe dicta. Eam, vt ait Duris in ſecũdo hiſtoriæ Libycæ, compreſſit Iuppiter. Iuno zelotypa partum necauit, vnde illa præ dolore necati partus ex formoſiſſima deformis facta eſt, & Iunonis exemplo aliarum infanticida exiſtimatur: vnde nutricalæ quæ terrorem infantibus incutere ſolent, de Lamia interminantur. Lamiam au-

A tem illam fabulantur volente Iunone aſſiduò vigilaſſe, & noctes diéſque in dolore fuiſſe, donec miſeratus Iuppiter exemptiles illi oculos fecit, quos aſſumeret & poneret cùm vellet. Qua de re elegans opuſculum exſtat Politiani viri ſuo ſeculo incomparabilis. Hic verò notandum, finxiſſe Ariſtophanem quod non eſt. Nam cùm Lamia femina ſit, ei tamen ὄρχεις tribuit, & vt Cleonis ſpurcitiem arguat, ἀπλύτους, id eſt vt ait Plautus, illutibili odore. Cæterùm fuit Lamia olim etiam B Atticum ſcortum, cuius dictum Ælianus memorat, Græcos Leones, Epheſi eſſe Vulpes, vt infrà dicemus. Καμήλου] Salacem Camelum & θερμόπρωκτον exiſtimant. Corrigendus autem obiter Suidas voce πρωκτὸς, vbi καμήλου legendum non καμίνου. Aliud eſt κάμιλος, nempe παχὺ σχοινίον, vt putem καμηλαύκιον Sudæ vel σκιάδειον inde dictũ, niſi ἀπὸ τοῦ καῦμα ἐλαύνειν, vel κάματον potius. Nã eſt πιλίδιον. Ἀποδοῦναι] Hic verſus cum ſequenti non videtur integer. Nam pede curtus eſt. Se- C quens, ſyllaba tantum. Qui verò ſequuntur in vnum iungi debent, nam decem ſequentes, qui faciunt ἔκθεσιν, Dimetri ſunt. Sed quia Scholiaſtes hoc longum Commation ſiue Parabaſin 33. verſibus Tetrametris Catalect. conſtare dixit, aut error eſt in numero, aut duo deſiderantur. Παῖδας ἐπείρων] Nihil hic Comicus maledicentiæ & inſectationis poëtarum reliqui facit. Nam ecce Eupolin & alios poetas inſimulat παιδεραστείας: πειρᾶν verbum proprium libidinoſis, qui quauis via D expugnare tentant pudicitiam. Apud Lucianum Iuppiter de Ixione Iunonẽ precãte, ait πειρᾶν ἐπειρᾶτο:

Παῦρ' ἀνιάσας, πολλὰ δ' εὐφράνας,
Πάντα παρασχὼν τὰ δέοντα.
Πρὸς ταῦτα χρεὼν εἶναι μετ' ἐμοῦ,
Καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς παῖδας,
Καὶ τοῖς φαλακροῖσι παραινοῦμεν
Ξυσπουδάζειν περὶ τῆς νίκης.
Πᾶς γάρ τις ἐρεῖ νικῶντος ἐμοῦ
Κἀπὶ τραπέζῃ καὶ ξυμποσίοις,
Φέρε τῷ φαλακρῷ, δὸς τῷ φαλακρῷ
Τῶν τρωγαλίων, καὶ μὴ ἀφαίρει,
Γενναιοτάτου τῶν ποιητῶν
Ἀνδρὸς τὸ μέτωπον ἔχοντος.

Pauca nocens & multa oblectans
Exhibui cuncta decenter:
Hæc ita cùm ſint decet æquanimos
Hic mihi adeſſe viros & pueros:
Quin & caluis de victoria
Moneo vt nobis æque ſtudeant:
E *Nam per menſas & conuiuia*
Dicetur, ſi victor clueo,
Age da caluo, fer huic caluo
Hæc bellaria, néve poëtam
Generoſe bonum quid defrudes,
Frontem egregium virum habentem.

Σχόλια. Παῦρ' ἀνιάσας.] ὡς τῶν νικώντων ταῦτα ποιούντων καὶ εἰς ὕβριν ἐξελκομένων. ὀλίγα κωμῳδήσας οὐδὲν λυπήσας. ὁμοίως τῷ, ἢ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. Πρὸς ταῦτα χρεών.] διὰ ταῦτα ὑμᾶς ἀξιῶ συλλαμβάνεσθαι, ἃ δι' αὐτὰ τὰ δίκαια. Καὶ τοῖς φαλακροῖσι.] τοῦτο εἰς ἑαυτόν. φαλακρὸς γὰρ ἦν ὁ Ἀριστοφάνης. τρωγαλίων δὲ τῶν τραγημάτων, οὕτως οἱ παλαιοί. Καὶ μὴ ἀφαίρει γενναιοτάτου] μηδὲν ἀφαίρει τῶν προκειμένων, ἀλλὰ πάντα παράθες. τὸ δὲ σχῆμα, ἀττικόν τὸ, γενικὴν εἰπεῖν ἀντὶ αἰτιατικῆς. ὡς νῦν εἶπε τῶν τρωγαλίων, ἀντὶ τοῦ τὰ τρωγάλια.

Christ. Πρὸς ταῦτα] Hæc velut eſt peroratio. Sanè enim Parabaſes iſtæ ſunt tanquam δημηγορίαι ſcenicæ. Καὶ τοῖς φαλακροῖσι] Quod Satyrici ſolent hoc facit Ariſtophanes (quid enim aliud iſtæ fabulæ quàm Satyræ?) vt quò liberius alios inſectentur, ſibi ipſis non parcant. Fuit enim reuera caluus Ariſtophanes: quod teſtatur Plutarchus cap. 1. lib. 2. Sympoſ. διὸ καὶ τῶν κωμικῶν ἔνιοι τὴν πικρίαν ἀφαιρεῖν δοκοῦσι τῷ σκώπτειν ἑαυτούς. ὡς Ἀριστοφάνης εἰς τὴν φαλακρότητα καὶ τὴν ἄγαν οἴνου δίψαν. F Sed fortaſſis hæc ſpectant Eupolidem: nam in Scholiis quæ ſunt ad Equites, habes, ὅτι, φησὶν Εὔπολις, ξυνεποίησα τῷ φαλακρῷ. Nomen calui, olim videtur pauperem & miſerum deſignaſſe. Nam Myconios qui caluitij morbo laborabant, pauperes fuiſſe teſtatur Athenæus, & inuocatos ad conuiuia venire ſolitos, ita vt Myconij dicti fuerint vulgò omnes ἄκλητοι, de quibus Stephanus & Donatus ad Terentium, vbi laudatur illud Lucil- G lij, *Myconi omnis calua iuuentus.* Heſychius, μυκώνιοι ἐπὶ γλισχρότητι διεβάλλοντο, lego διεβέβληντο. Neque verò per caluos, pauperes ſolùm innuebãtur, ſed etiam ſtulti & fatui, vnde illud μωρὸν ὁρᾷς φαλακρόν. Synesius in encomio caluitij per ἀπομωρᾶν vocari eos ἐκ λείων dixit quod traduci po-

teſt ad ſtultitiam: Tamen quia luna dicta à ſplendore & luce, & calui ea parte videntur ſplendere, propterea σελῆναι dicti, & ab ipſa luna amari dicuntur, vel quod in orbe lunæ omnia contraria huic orbi ſunt, & caluities illic tã familiaris quàm hîc cæſaries. Κἀπὶ φαλακρῷ] In conuiuiis ſæpè in caluos dicta iocularia iaciebantur. Petronius in Satyrico. Cùm Eumolpus & ipſe vino ſolutus dicta velut in caluos ſtigmoſóſque iaculari. Quamuis illic putem ſtigmoſos vocari qui neuos habẽt, & caluos qui raſi: nam apud poëtas præſertim hęc promiſcuè vſurpantur. Τρωγαλίων] Bellaria ſic vocantur ab edendo quæ & τραγήματα ab eadem origine τρώγω, nam inde τράγος quia rodere ſo-
A let, vt dicitur, *Rode caper vitem*: etſi differre putat Athenæus lib. 14. vbi τραγημάτων multa nomina: Nam ἐπιδορπίσματα, & μεταδόρπια, & ἐπιφορήματα & ἐπιτραπεζώματα & δευτέρας τραπέζας vocat, imò & ἐπαίκλεια (ſic enim corrigo Athenæum vbi legitur ἐπίκλεια. ſanè enim αἶκλον, conuiuium) quãuis doctiſs. Dalechampius ἐπάϊκλα legat, neſcio vnde id verbi explicatus. Nam Heſychius variat qui cum αἶκλον conuiuium eſſe dixerit, poſtea ait ἀναίκλεια ἄδειπνα, niſi mendum eſt & legendum
B ἀναίκλητα. Idem Athenæus libr. 4. κοπίδα ait fuiſſe apud Laconas cœnam εὐτελῆ & propriè vt ἄικλον ex Eupolide in εἵλωσι. Poſſint etiam vocari ἐπιδαῖτρα quæ placentas deſignant.

Ὠδὴ, καὶ στροφὴ κώλων κβ.

Χο. Μοῦσα, σὺ μὲν πολέμους
Ἀπωσαμένη μετ' ἐμοῦ
Τοῦ φίλου χόρευσον,
Κλείουσα θεῶν τε γάμους,
Ἀνδρῶν τε δαῖτας,
Καὶ θαλίας μακάρων.
Σοὶ γὰρ τάδ' ἐξ ἀρχῆς μέλει,
Ην δέ σε Καρκίνος ἐλθὼν,
Αντιβολῇ μετὰ τῶν παί-
δων χορεῦσαι,
Μήθ' ὑπακούσῃς, μήτ' ἔλ-
θῃς συνέριθος αὐτοῖς,
Ἀλλὰ νόμιζε πάντας
Ὄρτυγας οἰκογενεῖς,
Γυλιαύχενας ὀρχηστὰς
Ναννοφυεῖς, σφυράδων
Ἀποκνίσματα,
Μηχανοδίφας.
Καὶ γὰρ ἔφασχ' ὁ πατὴρ
Ὁ παρ' ἐλπίδας
Εἶχε τὸ δρᾶμα, γαλῆν
Τῆς ἑσπέρας ἀπάγξαι.

C CH. *Muſa age bella quidem*
Repelle odioſa, choros
Mecum agens decentes
Diuûm cane connubia, &
Cœnas virorum
Atque epulas ſuperûm:
Nempe iſta curas primitus:
Sin venit huc quoque Cancer
Cum puerísque voces te has
D *Ad choreas*
Abnueas audire aut
Suppetias dare illis:
Quin genus hocce vernas
Ortygas eſſe puta
Salios breuiceruicos
Nanigenas, ſimiles
Capriſtrundiis,
Machinicrepas.
E *Nam pater ipſius ait*
Sibi fabulam
Veſpere mirificam
A fele ſtrangulatam.

Σχόλια. Μοῦσα σὺ μὲν πολέμους.] τὸ χ πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ μέτρου. αὕτη δὲ πλοκή ἐστι καὶ ἔλαθεν. σφόδρα δὲ γλαφυρὸν εἴρηται. καὶ ἔστι στασιχόρειον. Μοῦσα σὺ μὲν] ἡ ᾠδὴ αὕτη καὶ στροφὴ κώλων ἐστὶ κβ. τοσούτων δὲ καὶ ἡ ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφή. οὐ γὰρ διήρηται, ἀλλ' ἐχόμεναι εἰσὶν ἀλλήλων, ἐπεὶ οὐ κεῖται μεταξὺ τὸ ἐπίρρημα. τὰ μὲν οὖν α ς ιδ ιε ιθ καὶ δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. τὰ δὲ β δ. προσοδιακὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ἐκ παίωνος β καὶ χοριάμβου. τὸ δὲ γ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ ι ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ δὲ ζ ἀκατάληκτον δίμετρον. τὰ η θ ιε δακτυλικὰ τρίμετρα. τὸ ι τροχαϊκὴ βάσις. τὰ ιβ ιγ χοριαμβικὰ εἰς βακχεῖον περατούμενα δίμετρα. τὸ ια ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ ιζ κ ἀναπαιστικαὶ βάσεις. τὸ ιη δακτυλικὸν δίμετρον. τὸ τελευταῖον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος. τῆς δ' ἀντιστροφῆς κορωνίς. Κλείουσα θεῶν τε γάμους.] ὅτι σύνηθες ἦν τοῖς παλαιοῖς, ᾄδειν θεῶν τε καὶ ἡρώων γάμους. σημειοῦται δὲ ταῦτα ὁ Μόσχος πρὸς τοὺς ἀθετοῦντας τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης μοιχείαν. Ην δέ σε Καρκίνος] Καρκίνος τραγῳδίας ποιη-
τής, ὃς εἶχε ταπεινούς τινας παῖδας. ἐν δὲ τῷ ἀντιγράφῳ παρεξυσμένον εὗρον τὸ Καρκίνος. ἴσως οὖν συνίσταται αὐτό, ὡς καὶ Ἄρατος. παῖδες δὲ Καρκίνου τρεῖς, Ξενοκλῆς, Ξε-
F νότιμος, Ξέναρχος. τραγικοὶ δὲ οὗτοι χορευταί, οἵ τινες διὰ τὴν σμικρότητα τῶν σωμάτων ὄρτυγες ἐκαλοῦντο. Ὄρτυγας οἰκογενεῖς] δέον ὀρνίθας οἰκογενεῖς εἰπεῖν, ὄρτυγας εἶπε. πρᾶγμα τῆς φύσεως ἀλλότριον. πλὴν ἐμφατικῶς μικροὺς διαβάλλει τοὺς παῖδας τοῦ Καρκίνου. φιλέρημος γὰρ τῶν ἀγρίων ὀρτύγων ἡ φύσις. οἰκογενεῖς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἡμέρους ἐν οἴκῳ τεθραμμένους. προείρηται δὲ περὶ τῶν Καρκίνου υἱῶν, ὅτι μικροί. ἀεὶ μὲν τὸ ὄρτυξ ἐκτείνεται. νῦν δὲ διὰ τὸ μέτρον συνέσταλται. Γυλιαύχενας.] αὐ-
G χένας οὐκ ἔχοντας, ὥσπερ ὁ γύλιος. ὡς μικροὺς δὲ καὶ γογγυλοειδεῖς σκώπτει. ἐχόρευον δὲ οὗτοι τῷ πατρί. ἄλλως. μακροτραχήλους. γύλιος γὰρ πλέγμα ἐστὶ στρατιωτικὸν ἐπίμηκες. τουτέστιν εἰς ὀξὺ λῆγον. κολοβὸν οὖν εἰκὸς εἶναι τὸ ὅλον σῶμα, καὶ μόνον τὸν τράχηλον μακρόν. ἄλλως. γύλιος πλεκτόν τι σκεῦος στρατιωτικόν, στενόστομον, ἐν ᾧ τὰ σιτία ἐμβάλλουσι. διαβάλλει δὲ αὐτοὺς ὡς λεπτοὺς ἢ λαπτούς, ἢ μακροὺς τραχήλους ἔχοντας. ἐν τοῖς ἐπιφερομένοις δὲ ἐξηγή-

ἢ ἐξηγήσεται, ὅτι διὰ τὸ γυλιαύχενας. ὀρχηστὰς δὲ, εἰσέφερε γὰρ αὐτοὺς ὁ πατὴρ ἐν τοῖς δράμασιν ὀρχουμένους. Ναννοφυεῖς.] νάννοι γὰρ λέγονται, οἱ κολοβοὶ τῶν ἀνθρώπων· οἱ δὲ κολοβοὶ τῶν ἵππων, ὗννοι λέγονται. Σφυράδων ἀποκνίσματα.] ταπεινούς, καὶ μικρούς. οὐδὲ ὅλας σφυράδας. σφυράδες δέ εἰσι, τὰ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων ἀποπατήματα. Εὔπολις αἰξί. σφυράδων πολλῶν ἀναμέστη. ἡ δὲ σφυρὰς κυάμου ἔχει τὸ μέγεθος. ταύταις οὖν ἀπεικάζει αὐτούς. μᾶλλον δὲ οὐδὲ ταύταις. ἀλλὰ τοῖς ἀποκνίσμασιν αὐτῶν καὶ ἀποτμήμασιν. εὐτελίζει οὖν αὐτοὺς διὰ τὸ βραχύ. ἡ γὰρ τῶν μικρῶν μερὶς μικρά, οὐδ᾽ ἐν ὄν.

Christ. Μοῦσα σὺ μὲν.] In hac oda ſunt Stropha & Antiſtropha, in vtraque verſus 22. Sed priores verſus ſex vtriuſque ſunt ex Steſichori Oreſtea ſumpti. Quæ vltrà ſunt, in Tragicos poëtas ſcribuntur, puta Carcinum eiúſque filium, Melãthium & Morſimum. Ferunt autem primum Steſichorum inſtituiſſe chorum ad citharæ cantum. Vnde illud ipſi nomen, cùm antea vocaretur Tiſias. Cæterùm Oreſtea Steſichori ex Xantho μελοποιῷ videtur ſumpta, ſi credimus Athenæo, lib. 12. Scripſerat autem, vt aiunt, Helenę vituperium, vnde oculis captus eſt, poſteà viſum recuperauit cùm ceciniſſet Palinodiam, ex qua idem auctor Athenæus verſus aliquot laudat lib. 3. & 10. Θεῶν τε γάμους.] Vt Martis & Veneris, quorum coniugium vel adulterium potius in Vlyſſea, ſunt qui Homeri eſſe negent. Καρκίνος] Tragicus fuit poëta cuius filij tres, Xenocles, Xenotimus & Xenarchus, viles perſonæ & ludij Tragici, qui propter ſtaturæ breuitatem vocati ſunt ὄρτυγες. Carcini fabulam Thyeſtam laudat Ariſtoteles in de Poetica, cùm agit de recognitione quæ fit ex ſignis συμφύτοις. Notandum autem hoc nomen factum hic licentiosè προπαροξύτονον, vt fecit etiam Aratus, nam aliàs ſecundam ſyllabam producit. Ἀντιβολεῖ] Verſus hic longior eſt, & ſecandus in duos, vt alter ſit δύο χοριάμβων. Aliter enim hæc Stropha conſtaret tantum 21. verſibus, neque par eſſet Antiſtrophæ quæ ſequitur. Ὄρτυγας οἰκογενεῖς] Cùm dicendum eſſet ὄρνιθας, maluit ὄρτυγας, vt ſic magis inſectetur Carcini liberos tanquam contentioſos, ſunt enim Coturnices mares natura φιλόμαχοι. Cæterùm hic verſus citatur ab Athenæo lib. 9. qui ait fœminas coturnices ab Alexandro Myndio eſſe λεπτοτραχήλους (lego enim illic λεπτοτραχηλοτέρας) Solent autem Attici producere mediam, & τυ longum facere, vt teſtatur Ixion Demetrius apud illum Dipnoſophiſtam, perinde ac δοίδυκα & κήρυκα. Sed hic noſter Comicus breuiauit propter metrum. Dixit autem οἰκογενεῖς, id eſt domi & in vmbra educatos. Sudas σκιατραφημένους dixit. Γυλιαύχενας] Nullum vel oblongum collum deſignat. Quid eſſet γύλιος notatũ à nobis ſuprà: Cophinus ſcilicet militaris paruus & vegrandi collo. Sanè irridet iſta Carcinomata tãquam pumilos & Nanos, qui tamen operam patri præbebant ad ſaltandum in fabulis ſuis. Corrigendus itaque locus Sudæ, in voce καρκίνος, vbi ait de filus ἐχόρευον δὲ ἐπὶ τῷ πατρί, lego πατεί: Error ortus ex compendiaria ſcriptura πρί, quæ ſic fortaſſis ſcripta πρ ι. degenerãte littera hiriente in antiquum ε. qui ſic ρ. figuratus quaſi in ρ. nã ſic multa Notarij & ταχυγράφοις ſcribebant. Contrarius illi error viſitur apud eũdem Grammaticum voce κυρῖνος. i. Quirinus: Nam vbi habes Ἰούλιος τὶς πάτροκλος legendum πρόκλος. eſt enim Iulius Proculus. & hiſtoria eſt de Quirino vel Romulo quẽ aſcendentem in cælum ille iuratus vidiſſe ſe dixerat. Putarunt poſtea compendio ſcriptum πρόκλος, & legendum πάτροκλος, librarij hoſpites in hiſtoria Romana. Ναννοφυεῖς] Nani in hominibus pumili dicũtur, motilique & murci in equis, hinni, quos tamen alij gynnos vocant. Inde genus panis parui & placentarij Nanus. Credibile verò eſt Ariſtophanem ad grãde eorum veretrum reſpexiſſe, quia pumilis μέγα αἰδοῖον. Mimnermus poeta Elegiacus νάννους ſcripſit, ſi Dalechampio credimus, qui pumiliones vertit, quamuis vetuſta Athenæi exemplaria habent ναννοῖ & ναννὼ, quæ meretrix fuit & ipſius Elegiographi amica, vt titulus non ſit temerè abdicandus. Nam & Ephippus Comicus fabulæ nomen fecit Philyram meretricem. Quò magis credam facit vox σφυράδων quæ ſequitur, quibus capratum ſtercora ſignificãtur. Fuit autem Nannion meretrix (ſi tamen eadem eſt) vocata Capra, quia vt Capræ θαλλοὺς qui ramuſculi ſunt libenter eſitant, ſic illa Nannion Thallum quendam cauponem bonis exhauſerat, vt Plautina Phroneſium Dinarchum. Ἀποκνίσματα] Mirum in modum paruitatem & breuitatem, ac verò vilitatem eorum exagitat, quos etiam ramentis & ſtrigmentis ſtercoris caprini comparat. Corrigendus Sudæ locus non rectus, apud quem Scholiaſtæ Græci verba ad verbum leguntur, vbi legendum ἀποτμήμασιν pro ἀποτυχήμασιν. Hìc autem etiam legi poteſt ἀποκνίσματα.

Σχόλια. Μηχανοδίφας.] ἀπὸ μέρους τούτου. Ξενοκλῆς γὰρ ὁ Καρκίνου, ὁ δοκεῖ μηχανὰς καὶ τερατείας εἰσάγειν ἐν τοῖς δράμασι. Πλάτων σοφισταῖς. Ξενοκλῆς ὁ δωδεκαμήχανος ὁ Καρκίνου παῖς τοῦ θαλαττίου. μηχανοδίφας δὲ εἶπεν αὐτούς, ἐπειδὴ πολλάκις ὡς τραγῳδοὶ μηχανὰς προσέφερον, ἡνίκα θεοὺς ἐμιμοῦντο ἀνερχομένους, ἢ κατερχομένους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ὃ παρ᾽ ἐλπίδας] τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω μήτ᾽ ἔλθῃς αὐτοῖς συνέριθος. καὶ γὰρ εἶχεν ὁ πατὴρ γαλῆν τινα τῆς ἑσπέρας ἀπάγξαι τὸ δρᾶμα αὐτοῦ ὅπερ εἶχε, παρὰ προσδοκίαν. τουτέστιν ὁ μὲν μόχθου συνεγράψατο, διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς νόθον περὶ τὰ κλέμματα. δρᾶμα δὲ ἐποίησε τοὺς μύας. διὰ τοῦτο καὶ γαλῆν εἶπεν ἀπάγξαι. Γαλῆν τῆς ἑσπέρας.] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς γαλῆς τὸ δρᾶμα ἀπαγχθῆναι. δρᾶμα δὲ ποιήσας ὁ Καρκίνος ἢ ὁ Ξενοκλῆς παρῆλθε μέγα καυχώμενος ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ παρελθὼν ἡττήθη. ὡς ἡττηθέντος οὖν εἶπεν, ἐν ᾧ μεγάλας ἐλπίδας εἶχε δρᾶμα. ἐπειδὴ δὲ αἱ γαλαῖ τοὺς μῦς πνίγουσι, πρὸς τοῦτο παίζει.

Christ. Μηχανοδίφας] Carcini filius Xenocles machinas & oſtenta in fabulas induxit, vt teſtatur Plato Comicus, qui δωδεκαμήχανον vocat. Machinas enim adhibebant, cùm Deos deſcendentes de cælo aut diſcedentes repræſentabant. Γαλῆν τῆς ἑσπέρας] Scripſerat, credo, Carcinus Mures fabulam, quæ non ſtetit, ſed exacta eſt, fuerúntque actores μισθούμενοι. Quanquam magna exſpectatio fuerat illius fabulæ, ait enim παρ᾽ ἐλπίδας & fortaſſe reſpexit ad Prouerbium Anapæſticum ὤδινεν ὄρος, τὸ δ᾽ ἔτικτεν μῦν. Itaque ſalsè ridet Tragicum, & Mures ait ſtrangulatos à fele. Vt enim qui placuerunt populo, liberam ſibi auram videntur haurire, ſic qui exiguntur, ſuffocari. Fortaſſis autem alium qui vicerat Carcinum etiã traducere voluit nomine γαλῆς quaſi felem

pullariam vocet. Morſimū, puta, vel Melanthium, quos vt cinædos paulò poſt tangit, nam muribus A ſtrangulandis conuenit τὸ μόρσιμον.

Ἀντῳδή, καὶ ἀντιστροφὴ κώλων κβ.

Τοιάδε χρὴ Χαρίτων
Δαμώματα καλλικόμων
Τὸν σοφὸν ποιητὴν
Ὑμνεῖν, ὅταν ἠρινὰ μὲν
Φωνῇ χελιδὼν
Ἑζομένη κελαδῇ.
Χορὸν δὲ μὴ 'χῃ Μόρσιμος,
Μηδὲ Μελάνθιος, οὗ δὴ
Πικροτάτην ὄπα γηρύ-
σαντος ἤκου-
σ', ἡνίκα τῶν τραγῳδῶν
Τὸν χορὸν εἶχον, ἀδελ-
φός τε καὶ αὐτὸς ἄμφω,
Γοργόνες, ὀψοφάγοι,
Βατιδοσκόποι, ἅρπυιαι,
Γραοσόβαι, μιαροὶ
Τραγομάσχαλοι,
Ἰχθυολῦμαι,
Ὧν καταχρεμψαμένη
Μέγα καὶ πλατὺ
Μοῦσα θεὰ, μετ' ἐμοῦ
Ξύμπαιζε τὴν ἑορτήν.

Iſta decet Charitum
Volgaria pulcricoma-
B *rum catum poëtam*
Laudare, cum amica verū
Queſtu hirundo
Lene ſedens iterat,
Choróſque deſit Morſimo
Atque Melanthio, acerbam
Cuius ego ante loquentis
Audij vo-
cem, tragicum Tragædi
C *Quando habuere chorum*
Frater & hic, vterque
Gorgonij gumiæ,
Batidiſpices, Harpyæ,
Qui vetulas ſubigunt
Et olent caprum,
Piſcibus hoſtes,
Quos vbi deſpueris
D *Numerò, ampliter*
Mecum age Muſa Dea
Feſtiuitate gaude.

Σχόλια. Τοιάδε Χαρίτων.] τῇ στροφῇ ἀποδίδωσι τὴν ἀντίστροφον. πάλιν γὰρ ἐπὶ τὸν οἰκεῖον ἐπανέδραμεν ἔπαινον, φάσκων ὅτι διὰ ταῦτα πάντα χρὴ τοὺς θεατὰς μετὰ πάσης εὐνοίας ἀποδέχεσθαι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ποιήματα. εἴδομεν οὖν τὴν στροφὴν τί ἐστι, καὶ πῶς τὴν ἀντιστροφὴν ἐπάγει. κἀν ταῖς Νεφέλαις δὲ εἶπον, ὅτι δεῖ πάντως ἀνταποδίδοσθαι τῇ στροφῇ τὴν ἀντίστροφον. εἶτα ἀμ-E φοτέραις ἐπάγεσθαι τὴν ἐπῳδόν. ἐκ τούτων γὰρ τὰ χορικὰ συνίστανται, στροφῆς, ἀντιστρόφου, ἐπῳδοῦ. ἀντίστροφος δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἀναστρέφειν ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς νοῦν τοῦ λόγου μεταξὺ λεγομένων τῶν ἀσμάτων, καὶ ὥσπερ ἐντεθειμένων καὶ δυναμένων ὑπεξαιρεῖσθαι, οὐδὲν ἧττον τῆς ἀκολουθίας σωζομένης. ἔχει δὲ οὕτως. ἀνδρῶν τ' ἐς δαῖτας καὶ θαλίας μακάρων. τὸ γὰρ ἑξῆς ἐξ ἀρχῆς μέλος, οὕτω, τοιάδε χρὴ Χαρίτων. διὰ μέσου δὲ τὰ περὶ τῶν Καρκίνου παίδων. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο Στησιχόρου ἐκ τῆς Ὀρεστείας. τοιάδε χρὴ χαρίτων δαμώματα καλλικόμων ὑμνεῖν, φρύγιον F μέλος ἐξευρόντα ἁβρῶς ἦρος ἐπερχομένου. δαμώματα δὲ τὰ δημοσίᾳ ᾀδόμενα. Ὅταν ἠρινά.] καὶ αὕτη πλοκὴ Στησιχόρειος. φησὶ γὰρ οὕτως. ὅταν ἦρος ὥρᾳ κελαδῇ χελιδών. Μόρσιμος μὲν δὲ Μελάνθιος.] τραγικοὶ ποιηταὶ ἀμφότεροι. ὁ δὲ Μόρσιμος Φιλοκλέους τοῦ τραγικοῦ υἱός, σκληρὸς καὶ ἄμετρος. ὁ δὲ Μελάνθιος κωμῳδεῖται εἰς μαλακίαν καὶ ὀψοφαγίαν. καὶ πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Κόλαξιν Εὔπολις, ὡς κίναιδον αὐτὸν διαβάλλει καὶ κόλακα. ἀλλὰ καὶ ὡς λευκὰς ἔχοντα καὶ λεπρὰς Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισιν. ὡς ἐκεῖ ἰδὼν βδελύττομαι τὸν Λέπρεον ἀπὸ G Μελανθίου. Ἀδελφός τε καὶ αὐτός.] ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μελανθίου τραγικοῦ ὄντος ἀσήμου. ὡς τὸ αὐτό. δέχονταί τινες ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μελανθίου τραγικοῦ ποιητοῦ ὄντος. ἀσήμως δέ. ἐκεῖ ἀνάγκη δὲ διαιρεῖν ἢ στίζειν, πρὸς τὸ, τὸν χορὸν ἔχων τὸ, ἀδελφός τε καὶ αὐτός. ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα, ἰδίᾳ περὶ τοῦ Μελανθίου μέχρι τοῦ χορὸν ἔχειν. ἐπ' ἄλλης δὲ ἀρχῆς περί τε αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, τὰ εἰς ὀψοφαγίαν. ὅτι δὲ ὁ Μελάνθιος ὀψοφάγος, προείρηται δὲ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Ἀστρατεύτοις. Ἄμφω.] στικτέον εἰς τὸ ἄμφω, ὅτι τραγικοὶ ἀμφότεροι, Μελάνθιος καὶ ὁ τούτου ἀδελφός, δῆλον. τὸ δὲ Γοργόνες καὶ ὀψοφάγοι, ἐπὶ Μελανθίου μόνον. τοιοῦτος γὰρ οὗτος διαβάλλεται. τινὲς δὲ εἰς τὸ εἶχον στίζουσιν, ἵνα Μελάνθιος μὲν ἔχῃ τὸν χορόν, ἀμφότεροι δὲ ὦσιν ὀψοφάγοι.

CHRIST. Τοιάδε χρή] Hoc eſt principiū Antiſtrophæ, & ſex priores verſus ſunt item πλοκὴ Στησιχόρειος ex eadem Oreſtea, iiſdem ferè verbis. Sic enim Steſichorus (quem σοφὸν ποιητὴν videtur vocare) τοιάδε χρὴ χαρίτων δαμώματα καλλικόμων ὑμνεῖν. φρύγιον μέλος ἐξευρόντα ἁβρῶς ἦρος ἐπερχομένου. Deinde ὅταν ἦρος ὥρᾳ κελαδῇ χελιδών. Ἠρινὰ μὲν φωνῇ] Quid ſi μιμφωλῇ? Sanè ſic mallem vt querulos cantus innuat. Μόρσιμος μηδὲ Μελάνθιος] De Morſimo Tragico poëta inepto & frigido, ſed oculorum non malo, vt ferunt, medico, Philoclis Tragici (qui poſt Sophoclis Tereum Πανδιονίδα ſcripſit) filio, & patre Amphidamantis ſupra in Ranis & Equitibus meminit. De Melanthio item tragico gulone, cinædo & leproſo, in Auibus. Vtrumque diris imprecationibus ſemper immiſcet. Nam in Ranis, poſt furta, ſtupra, cædes, parricidia ſubiicit de Morſimo, ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο. In Equitibus, ſi fallat, imprecatur ſibi hoc modo, καὶ διδασκοίμην προσᾴδων Μορσίμου τραγῳδίαν, tanquam hic Morſimus ſit in fabula, præcipuéque in choro, μοχθηρὸς καὶ θανατοφόρος. In Auibus autem dixit βδελύττομαι τὸν Λέ-

πρεον

ἀφέων ἀπὸ μελανθίου. Γοργόνες ὀψοφάγοι.] Gorgones cum magnis malis dentibúſque pingebantur & fingebantur. Vnde voraces & Manduci Gorgones vocati & Gumiæ. Tales in exodiis Atellanarum perſonæ pallentes & Hiantes erant, quæ riſum mouebant & pueris terrorem incutiebant, vt ait Iuuenalis. Hîc addidit ὀψοφάγους, vt non temerè dixerit Varro Manducum vocari obſoniũ. Suſpicor tamẽ aliquid deeſſe in exẽplaribus Varronis, quaſi ſcripſerit Obſonium mãdentem vocari Manducum, vt ſit ὀψοφάγος. Obſonium verò B cũ de piſcibus propriè & quaſi vnicè dicatur, vel teſte Plutarcho, non malè hic conueniet, quum præſertim ſequantur βατιδοσκόποι & ἰχθυολῦμαι. Nihil tamen in loco Varronis affirmo: Tantùm Senatus Critici ſententias per Saturam exquiro. Agitur enim de ſaturitate & ὀψοφαγίᾳ.

Σχόλια. Βατιδοσκόποι.] βάτις εἶδος ἰχθύος. ἢ καθόλου οἱ ἰχθύες. ἅρπυιαι δὲ, ἁρπάζεις τῶν ἰχθύων. ἅρπυια γὰρ ἁρπακτικὸν ζῶον. Γραοσόβαι] ἀπὸ τῶν ἰχθύων ἀποσοβοῦντες γραΐδας, ὡς μὴ ἀγοράζειν. ἢ γραῖ συγκοιμώμενοι. σοβάδας γὰρ τὰς πόρνας λέγουσιν. Εὔπολις, C τί δ' αὐτὴ τῇ σοβάδι κατήγου. ὡς γραοφίλους δὲ αὐτοὺς εἰσάγει, καὶ περὶ γραῶν ἔρωτα ἐπτοημένους, ἀντὶ τοῦ γραῦς ἔχοντας. Τραγομάσχαλοι.] δύσοσμοι. οἱ γὰρ ἄρρενες τῶν

A αἰγῶν, τοιοῦτοι. Ἰχθυολῦμαι] οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι τοὺς ἰχθύας εἶχον ὡς μέγα ἥδυσμα. Καταχρεμψαμένη.] μέγα καταπτύσασα αὐτῶν ὦ Μοῦσα τῶν προειρημένων ποιητῶν καὶ τῶν παίδων τοῦ Καρκίνου.

Christ. Βατιδοσκόποι] Piſcibus libenter veſcebantur Athenienſes. Inter eos Batis excellit, & ſanè Sannyrion in Riſu fabula inter menſarum delicias hunc piſcem appellat hoc ſemi-verſu, ὦ βατίδες ὦ γλαυκῶν κάρα. Et Archeſtratus culinarius poëta quomodo ſit apparãda Batis docet B libro 7. Athenæi. Ait enim καὶ βατίδ' ἑφθὴν ἔσθιε μέσσου χειμῶνος ἐν ὥρῃ, Καὶ ταύτῃ τυρὸν καὶ σίλφιον ἄττα τε σάρκα, μὴ πίειραν ἔχει πόντου τέκνα. Innuit enim περιφραστικῶς cartilagineum piſcem vt facit Ariſtoteles, qui contra Archeſtrati ſententiam Rajas & cartilagineum genus condi hiberno tantùm tempore ait, & capi frigore negat. Γραοσόβαι μιαροί] Olidos hircos vocat qui vetulis capris naturam, vt ait ille, ligurriunt. Sunt enim σοβάδες ἄβραι παλλακίδες ancillæ meretrices. Eupolis, τί δ' αὐτὴ C τῇ σοβάδι κατήγου. Malo enim hoc interpretari de initu vetularum, quàm de abigendis ipſis à piſciũ propola, ne præſtinẽt. Ὧν καταχρεμψαμένη] Quos ineptos poëtas, inquit, ſputis & verberibus ſpernere debes ô Muſa.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

TRYGÆVS, FAMVLVS.

Κορωνὶς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων D ἀκαταλήκτων λζ.

Τρ. Ὡς χαλεπὸν ἦν ἐλθεῖν ἄρ' εὐθὺ τῶν θεῶν,
Ἔγωγέ τοι πεπόνηκα κομιδῇ τὼ σκέλη,
Μικροὶ δ' ὁρᾶν ἄνωθεν ἦστ' ἔμοιγέ τοι,
Ἀπ' οὐρανοῦ 'φαίνεσθε κακοήθεις πάνυ,
Ἐντευθενὶ δὲ, πολύ τι κακοηθέστεροι.
Θε. Ὦ δέσποθ' ἥκεις; Τρ. Ὡς ἐγὼ 'πυθόμην τινός.
Θε. Τί δ' ἔπαθες. Τρ. Ἤλγουν τὼ σκέλη μακρὰν ὁδὸν
Διεληλυθώς. Θε. Ἴθι νυν κάτειπέ μοι. Τρ. Τὸ τί.
Θε. Ἄλλον τιν' εἶδες ἄνδρα κατὰ τὸν ἀέρα
Πλανώμενον πλὴν σαυτόν; Τρ. Οὐκ, εἰ μή γέ που
Ψυχὰς δύ' ἢ τρεῖς διθυραμβοδιδασκάλων.
Θε. Τί δ' ἔδρων; Τρ. Ξυνελέγοντ' ἀναβολὰς ποτώμεναι,
Τὰς ἐνδιαεριαυερινηχέτους τινάς.

TR. *QVantus labos eſt cælites accedere,*
Defeſſa crura iam oppidò dolẽt mihi:
Ac vos videbam ex aëre exiguos nimis,
Cælum intuetur vos malignos plurimum,
Sed hinc malignos fas videre impenſius.
FAM. Here ergo ventum video te? TR. ſic audio.
E *FAM. Satiſne ſalue. TR. Crura defeſſo dolẽt*
Itinere longo. FAM. age ergo ſis, age dic. TR. quid eſt?
FAM. Vidiſtin' alium quempiam per aëra
Hominem vagantem præter vnicum te? TRY. haud quidem
Ni tres duóſue dithyrambôn ſpiritus.
FAM. Rogo quid agentes? TR. colligebant præpetes
F *Principia quædam inaniuugicrepiſona.*

Σχόλια. Ὡς χαλεπόν.] κορωνίς. προεῖπεν γὰρ οἱ ὑποκριταί. καὶ τὰ πρῶτα ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα λζ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Τρυγαῖος δὲ ἀπὸ κατελθὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ λοιπὸν τῇ οἰκίᾳ πλησιάζας. καὶ τὸν κόπον, ὃν ὑπέστη, διηγεῖται.

Biſetus. Τοῦτο δὲ κατὰ τὸ Ἡσιόδειον,
Τῆς ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι. μακρὸς δὲ, καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτήν,
Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον, ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
Ῥηϊδίη δ' ἤπειτα πέλει χαλεπή περ ἐοῦσα.

Σχόλια. Κακοήθεις πάνυ] ἀνθυπήλλαξεν· ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν μικρότεροι. παρ' ὑπόνοιαν διαβάλλων Ἀθηναίους ὡς κακουργεῖν ἑτοίμους. δοκεῖ δὲ καὶ τοῖς ἄνω τὰ κάτω μικρὰ φαίνεσθαι. Ἐπυθόμην τινός] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὡς νομίζω, ὡς περὶ ἄλλου φησί. Ψυχὰς δύ' ἢ τρεῖς.] διαβάλλει αὐτοὺς ὡς μετεώρους. ἐπεὶ περὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλά. συνεχῶς δὲ κωμῳδοῦσι τοὺς διθυραμβοποιούς, ὡς ἐκ τοῦ ἀέρος καὶ τῶν νεφελῶν ἀνιόντας τὰς λέξεις, διὰ τὸ σύνθετα εἶναι παρ' αὐτοῖς. Ἀναβολάς.] τὰς ἀρχὰς τῶν ᾀσμάτων. Ὅμηρος. ἤτοι ὁ φορμίζων, ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. G Τὰς ἐνδιαεριαυερινηχέτους.] κωμῳδεῖ τοὺς διθυραμβοποιοὺς ὡς ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἀρχομένους, καὶ λέξεις τινὰς αὐτῶν διαβάλλει, ὡς τοιαῦτα λεγόντων. διὸ ὁμοίως δὲ πεπλασμένα λέγων ἀνεμοχέτους. οὐ γὰρ λέγουσιν ἀέρα οὗτοι. συνεχῶς δὲ αὐτοὺς κωμῳδοῦσιν ὡς αἴρας καὶ νεφέλας, καὶ τὰ ἐκ τούτων σύνθετα ποιοῦντας. μήποτε

ἢ ὡς ἀσεβεῖς μόνον, ἀλλὰ καί τινας τῶν διθυραμβοποιῶν λέξεις χλευάζει. ἄλλως. τὰ προοίμια τῶν διθυραμβοποιῶν, ὡς ἐπιπολὺ ἐπαιδευτο, καὶ οὐδὲν πρὸς τὸ πρᾶγμα δηλοῖ. τὸ δὲ τοιοῦτον μετεώρων ἀνδρῶν.

A

CHRIS. Ὡς χαλεπὸν] Hæc Coronis eſt. Prodeunt verò de nouo perſonæ. Et Trygæus deſcēdit è cælo: & ad penates ſuos redit, narrans quantum laboris hauſerit in aſcēſu & deſcenſu. Κακοήθεις] Eſt quidem hic Anthypallage pro μικρότατοι, tamen viſus vitio qui in locis celſioribus ſunt, inferiora pro puſillis habent, vt oram ſoluentibus videntur terræ recedere. κακοήθεια eſt malignitas. Iā malignū apud Latinos, pro parco & paruo ſumitur, vt maligne laudare, & apud Horatiū maligni caupones. Sic autē Athenieſes quaſi malo aſſuetos traducit, quique vt dictum eſt, ſciunt quæ recta ſunt, ſed facere nolunt. Propterea dicit ἐγγύθεν, id eſt, propius ſpectanti mihi etiam eſtis impenſius vel maligni vel malitioſi. Επυθόμην τινός] Vt ſit Senarius verſus Iambicus videtur τινός eſſe παρέλκον. Sed meo iudicio tamen retinendum. Eſt enim genus dicendi & Atticū & Comicum & ruſtico dignum. Sic vernacula lingua dicimus, On le dit. Itaque malo exſulet illud ἐγὼ ne Senarius corrūpatur. Αναβολὰς] Sic dicta Principia τῶν ᾀσμάτων. Homerus ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν imo omnia προοίμια. Nugantur Grāmatici qui dicunt ἀναβαλλόμενος & ἀναβαλόμενος per vnicum λ. differre. Illud eſſe cunctari: hoc verò ordiri. Pindarus in Nemeis καταβολὰν dixit in ἀοιδᾷ. Eſt enim καταβολὴ, ἀρχὴ, & καταβάλλεσθαι verbū fundamentale. Euripides Bacchis καλὸν τὸ θῦμα καταβαλοῦσα δαίμοσιν de primitiis loquitur. Εὐθυμοσχῆτες] Audaces, vt Horatius vocat, in dithyrambis compoſitiones ridet, præcipuéque eas quæ ex aëre & nubibus fiunt vt hic, quibus principia ſua fulciunt quæ vt plurimum diſconuenientia ſunt, vana & inutilia. Omnino Attico perfundit aceto poëtas Dithyrambicos quos alij ἀμφιάνακτας vocant à procemiis quæ incipiebant ἀμφί μοι ἄναξ, & inde ἀμφιανακτίζειν dicebāt pro προοιμιάζειν. Magnus verò ſubſānator procœmiorū Ariſtophanes, qui in Ranis Æſchylū inducit omnia ferè Euripidearū fabularū exordia corrūpētem ἀπὸ ληκυθίου.

B

C

Θε. Οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι κατὰ τὸν ἀέρα;
Ὡς ἀστέρες γιγνόμεθ' ὅταν τις ἀποθάνῃ;
Τρ. Μάλιστα. Θε. Καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ.
Τρ. Ἴων ὁ Χῖος, ὅσπερ ἐποίησε πάλαι,
Ἐνθάδε τὸν ἀοῖόν ποθ' ὡς τε γ' ἦλθ' εὐθέως,
Ἀοῖον αὐτὸν πάντες ἐκάλουν ἀστέρα.
Θε. Τίνες γάρ εἰσ' οἱ διατρέχοντες ἀστέρες,
Οἱ καόμενοι θέουσιν. Τρ. Ἀπὸ δείπνου τινὲς
Τῶν πλουσίων οὗτοι βαδίζουσ' ἀστέρων,
Ἰπνοὺς ἔχοντες, ἐν δὲ τοῖς ἰπνοῖσι πῦρ.
Ἀλλ' εἴσαγ' ὡς τάχιστα ταυτηνὶ λαβὼν
Καὶ τὴν πύελον κατάκλυζε, καὶ θέρμαιν' ὕδωρ,
Στόρνυτέ μοι καὶ τῇδε κουρίδιον λέχος.
Καὶ ταῦτα δράσας, ἧκε δεῦρ' αὖθις πάλιν,
Ἐγὼ δ' ἀποδώσω τήνδε τῇ βουλῇ τέως.
Θε. Πόθεν δ' ἔλαβες ταύτας σύ; Τρ. Πόθεν; ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
Θε. Οὐκ ἂν ἔτι δοίην τῶν θεῶν τριώβολον,
Εἰ πορνοβοσκοῦσ' ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοί.
Τρ. Οὔκ. ἀλλὰ κἀκεῖ ζῶσιν ἀπὸ τούτων τινές.
Θε. Ἄγε νυν ἴωμεν. εἰπέ μοι, δῶ καταφαγεῖν
Ταύτῃ τι; Τρ. Μηδέν, οὐ γὰρ ἐθελήσει φαγεῖν
Οὔτ' ἄρτον, οὔτε μᾶζαν, εἰωθυῖ' ἀεὶ
Παρὰ τοῖς θεοῖσιν ἀμβροσίαν λείχειν ἄνω.
Θε. Λείχειν; ἄρ' αὐτῇ καὶ κατὰ σκευάσειν.

FAM. Verúſne magnum rumor eſt per æthera
Nos ſidera eſſe quando mortui ſumus?
TR. Ita eſt. FA. Quis illic ſidus eſt nouiſſimū?
TR. Ion Chius qui ſcriptor olim exordium
Suum hic Eoum docuit, ex quo protinus
Omnes Eoum ſidus illum nuncupant.
D *FAM. Sed, quæ videmus aſtra ſcintillantia*
Stelláſque longis promicantes tractibus?
TR. A lautiorum ſiderum conuiuio
Redeunt, & ignem nocte laternis ferunt.
At tu citò iſtam deduc intrò, & trulleo
Sumpto calentes ſuggerens vndas laua:
Ei mihique ſterne genialem torum,
Quibus peractis huc reuerſo te eſt opus,
E *Curabo mox hanc reddier Senatui.*
FAM. Vnde iſta habes tu? TR. vnde? ex locis cæleſtibus.
FAM. Non ego terunci facio diuos, ſi fouent
Alúntque ſcorta quale mortales ſolent.
TR. Non ita, ſed illic quidam ab iſtis victitāt.
FA. Age nunc eamus, dic mihi, num quid dein
Huic exedendum. TR. Nil opus, faſtidiet
F *Panem vel offam, ſueta ſemper anteà*
Lincta ſuperne viuere ambroſia deûm.
FAM. Lincta: ergo lāces & caniſtra parabimus.

Σχόλια. Ἴων ὁ Χῖος.] διθυράμβων καὶ τραγῳδίας καὶ μελῶν ποιητής. ἐποίησεν ᾠδὴν ἧς ἡ ἀρχὴ, ἀοῖον ἀεροφοίταν ἀστέρα μείνομεν ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον. φαίνεται δὲ τετελευτηκὼς ἐκ τούτου. παίζων οὖν ὁ Ἀριστοφάνης, ἀοῖον αὐτόν φησιν ἀστέρα κληθῆναι. διθυραμβοποιὸς δὲ ἐγένετο. ἔγραψε δὲ καὶ κωμῳδίας καὶ ἐπιγράμματα καὶ παιᾶνας καὶ ὕμνους καὶ σκόλια καὶ ἐλεγεῖα. καὶ καταλογάδην τὸν πρεσβευτικὸν λεγόμενον, ὃν νόθον ἀξιοῦσί τινες εἶναι, οὐχὶ αὐτοῦ. φέρεται δὲ αὐτοῦ καὶ κτίσις. καὶ κοσμολογικός. καὶ ὑπομνήματα. καὶ ἄλλα τινά. καὶ πάνυ δόκιμος ἦν. φασὶ δὲ αὐτὸν ὁμοῦ διθύραμβον καὶ τραγῳδίαν ἀγωνισάμενον Ἀθήνησι καὶ νικήσαντα, ἑκάστῳ τῶν Ἀθηναίων δοῦναι Χῖον κεράμιον. υἱὸς δὲ ἦν Ὀρθομένους ἐπίκλησιν δὲ Ξούθου. ἤρξατο δὲ τὰς τραγῳδίας διδάσκειν ἐπὶ τῆς ὀγδοηκοστῆς δευτέρας ὀλυμπιάδος. δράματα δὲ αὐτοῦ δώδεκα. οἱ δὲ τριάκοντα. ἄλλοι δὲ τεσσαράκοντά φασιν. ὡς δ' ἦλθεν ἐνθάδε, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπέθανεν.

G

CHRIST. Ἴων ὁ Χῖος] Dithyrambicus & Tragicus, & Melicus hic poëta fuit. Imò Comœdias ſcripſit & Epigrammata & Pæanas & Hymnos & Scholia & Elegias fuit autem Orthomenis, quem Xuthum vocarunt, filius, qui Tragœdias docere cœpit octogeſima ſecunda Olympiade. Cúmque Athenis in Dithyrambicorum & Tragicorum certamine victor euaſiſſet

euaſiſſet, populo Athenienſi viritim donauit vaſculum Chium. Scripſerat autē oden Dithyrambicam, cuius initium erat, ἀοῖον ἀεροφοίταν ἀστέρα μείνωμεν ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον. Propterea Eoum ἀστέρα eum vocauerunt: Aut fortaſſe alludit ad Meteora de quibus ſcripſerat Ion teſte Suida. Sed multum operæ poſuerat in Dithyrambicis, quos vt ambitioſe conditos lancinat hic Comicus, vt & Philoxeni στροφοδίνας. Ionis autem Chij titulo Dialogū ſcripſit Plato philoſophus.

Σχόλια. Ἀοῖον αὐτόν.] ὅτι ὁ μὲν Ἴων ἤδη τέθνηκε, δῆλον. [illegible] ὅτι πρὸς τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἔν τινι τῶν διθυράμβων εἰρημένον τὸ ἀοῖον ἀστέρα, παίζει. Οἱ καόμενοι] οἱ [illegible]. οἱ καλούμενοι διατρέχοντες. οἱ ἐν τῷ λάμπειν τοὺς σπινθῆρας πέμποντες. Ἰπνός.] οὓς νῦν ἡμεῖς λαμπτῆρας ἢ φανοὺς καλοῦμεν, τοὺς δὲ νῦν φανοὺς καλουμένους λύχνους τινάς φασι λέγειν τοὺς παλαιούς. [illegible] δὲ λαμπάδας, τοὺς τραϊκοὺς φανοὺς ἢ πανοὺς [illegible].

CHRIST. Ἀοῖον] Pro ἠοῖον, vt ἀώς pro ἠώς quæ & ἠοῖη. Alia verò eſt origo τῶν ἠοιῶν qui titulus eſt Poematij Heſiodei, cuius fragmentum videtur eſſe Scutum Herculis. Nam in illo Poematio ἠοιῶν, Heroinarum recenſetur Catalogus: & ſic dictæ quia Aſcræus ille de nobilibus feminis comparatis identidem ſcripſerat ἢ οἵη. Διατρέχοντες] Ariſtoteles in Meteorologicis, διάττοντας & διαθέοντας ἀστέρας & δαλοὺς vocat, fierique ait ex exhalatione in longitudinem & latitudinem ducta & diuiſa. Sic autem vocantur qui, vt ait idem magnus magiſter [illegible] τὰς φαντασίας, ita vt certam φοράν, ῥῖψιν eſſe exiſtimauerit obliquā. Eam διαδρομὴν etiam lychnis cōparat in primo Meteoron. Ἰπνός] Laternæ ſunt, quia ait [illegible] ἐν ᾧ ἐστι πῦρ. Significat autem ἰπνὸς etiam furnum & caminum, puto quia in formam laternæ camini fecerint olim canales ſtructiles, & etymon crediderim a ſtatu quaſi [illegible], quæ etymi ratio etiam in vocibus Laconicis [illegible] & [illegible] (vt obiter hoc dicam) locum habet. Hoc vero loco eſt λαμπτὴρ vel λύχνος. Nam Lychnus non eſt inuentum adeò antiquum, φανὸν dicebant, vel φανὸς potius, quia φαίνει. Tamen φανὸς vſurpatur ab Æſchylo in Agamemnone, teſte Athenæo. Sed ego apud illum Tragicum reperio tantum [illegible], puto reponendum φανὸς, & irrepſiſſe Gloſſema. Heſychius [illegible] vocat laternam, qua voce vſus Oppianus in Halieuticis, ſed vt opinor quaſi [illegible]. Sunt qui putent Gallicam vocem *Fallot*, eſſe detortam à φανὸς, quaſi dicendum ſit *Fanot*. Nō habent eius ſententiæ auctores me aſtipulatorem. Nam laternæ illæ quæ hærent tereti ligno & ſublimes ſurſum feruntur, lingua noſtra *Fallots* vocantur, fortaſſis quia velut Phalli vel etiam Ithyphalli, ab imitatione geſtationis illius Orthophallicæ vt nomen ipſum prodit. Q in φάλοι ſpeculæ ſunt & loca celſa. Heſychius φάλαι, ὄρη [illegible], ſic enim lego, non vt mendoſè illic legitur [illegible]. Sic vox fuit vetuſta ἰπνὸς pro lampade. Apud eundem Heſychium corrige meo periculo alium nō tectum locum voce ἰπνὸς, exponit enim τὸ [illegible], lego [illegible], nam ſic Callimachus [illegible] ἀστέρα, & fortè ſic eo reſpectum ab illo Grammatico.

Σχόλια. [illegible] δύο πόρνας [illegible] τὴν Ὀπώραν καὶ τὴν Θεωρίαν, ὧν τὴν μὲν Ὀπώραν [illegible] τοῖς γεωργοῖς, τὴν δὲ Θεωρίαν τῇ βουλῇ. τούτων οὖν τὴν μὲν Ὀπώραν τοῖς οἰκέταις ὁ Τρυγαῖος δίδωσιν ἀπάγειν εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς αὐτὸς αὐτὴν γαμήσων. καὶ παρακελεύεται [illegible] πρὸς τοὺς γάμους αὐτῆς εὐτρεπίσαι. τὴν δὲ Θεωρίαν αὐτός φησιν [illegible] ἀποδώσειν τῇ βουλῇ. ἴσως δὲ ἡ Εἰρήνη, ἐν τῷ οὐρανῷ ἔμεινεν.

BISETVS. Κνεφαῖον λέχος] κυρίως οὕτω καλεῖται τὸ λέχος, εἰς ὃ ὁ ἀνὴρ ἄγει τὴν γυναῖκα κόρην ἔτι οὖσαν, ἣν Ὅμηρος κουριδίην ἄλοχον ὀνομάζει.

Σχόλια. Πορνοβοσκοῦσι.] πιθανῶς ἐδήλωσεν, ὅτι πόρναι ἦσαν ἡ Ὀπώρα καὶ ἡ Θεωρία. Οὐκ, ἀλλά.] οὐχ ὡς ἐν ἀποφάσει ἀλλ' ὡς ἐπὶ θέσει. καὶ κἀκεῖ τινες εἰσὶν ἀπὸ τούτων [illegible] ἐπὶ τοὺς ἀπαρνησαμένους [illegible] πάλιν. Ἄγε νῦν.] ὁ θεράπων λέγει τῇ Ὀπώρᾳ, εἶτα ἐρωτᾷ τὸν δεσπότην περὶ τῆς Ὀπώρας. Λείχειν ἄνω.] τοῦτο τὸ ἑξῆς διὰ τὸ κακεμφατόν τινες παραιτοῦνται, ὅτι ἐπαμφοτερίζοντως λέλεκται, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸς τὸ σκεῦος. Κανᾶ.] κανίσκια.

BISET. [illegible] Λείχεις, ἣν αὐτῇ ἐνθάδε σκευαστέον. Ὁ Σχολιαστὴς εἴρηται τὴν προτέραν χώραν οὐκ ἑρμηνεύσας. ἡ δὲ ἐκείνη [illegible] ἔχει, ὑπακουστέον, τῆς ἀμβροσίας, τουτέστι, δεῖ [illegible] αὐτῇ [illegible] κατὰ ἀμβροσίας ἐνταῦθα παρασκευάζειν, ἵν' ἔχῃ λείχειν. εἰ δὲ ἑτέραν χώραν φυλάττειν ἐθέλεις, ταύτῃ λεκτέον οὕτω, κἀνταῦθα [illegible] ἔστιν, ἐπειδὴ τὴν ἀμβροσίαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἰώθει λείχειν, καὶ ἐνταῦθα δεῖ ἀμβροσίαν αὐτῇ [illegible] παρέχειν. ἀλλὰ ταῦτα ἀμφιβολίαν ἔχει. [illegible] ἁπλοῦν πρᾶγμα [illegible], [illegible] αἰνιγματωδῶς δηλοῦσαι [illegible].

CHRIST. Πύελον] Falsū eſt quod etiā πύελον vocat Heſychius, quod ait vas eſſe ad lauacrum. Mox στέρεον lego diſtinctim pro στερεόν τε, nō autē plurali numero, quia ſequitur ὅτι ὁ ὤψ αὖθις πάλιν quæ Attica eſt phraſis, neque ſimilē κακοτεχνίαν nō amauit Phœnix poetarū Maro, qui dixit, *Tellus prius ima dehiſcat, Ante pudor quàm te violē, &c.* ſic infrà [illegible] πάλιν. Εἰ πορνοβοσκοῦσι] Apparet Oporā & Theoriā Scorta eſſe. Euripides autē teſte Plutarcho in De Stoicis cōtrarietatibus dixit in hāc ſententiam, εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρόν, οὐκ εἰσὶ θεοί, id eſt, *Si turpia admittunt Dij, non ſunt Dij.* Λείχειν ἄνω] Duos hos verſus propter obſcœnitatē & cacephaton, ſunt qui nō recipiant. Puto tamē eſſe Ariſtophanis, nā taliū verborū ſolens eſt adſectator. Sed τὸ κακέμφατον in verbo non eſt, ſed in re. Nā lingere ſuperne, etſi liguritores ſolēt & cōmutantes, tamē in obſcœna libidine ponitur. Vnde iocus ille & alluſio in Epigrammate ἀνθολογίας, λείχε & χείλη, Καὶ κανᾶ] Antea in Germanico exēplari ad quē hæc ſcribebamus, legebatur [illegible], lego κανᾶ. Et ſic legēdum procliue eſt ex Scholiaſta augurari, qui exponit κανίσκια. Perſtat in Metaphora lingēdi. Nā caniſtra lingūtur. Quid ſi alludere voluit ad fidicinem illū nobilē qui Κόννος vocatus, quique Socratē, vt ait Cicero, fidibus docuit etſi ineruditâ ad Pætū epiſtola per us efferatur, nō per as, quod ne cōmitteret Cacephatō vereeūdus Parthenias dixit, *Nox cum &c.* Sūt autem κανᾶ caniſtra quæ virgines nobiles primū tulerūt regnāte Erychthonio, & inde dictæ κανηφόροι. In illis caniſtris ex auro factis primitias omnes & res ſacras imponebant in Panathenaicis aliiſque pompis. Hoc autem puto factum in honorem Mineruæ, nam τῇ θεᾷ ait Suidas. Ac illæ Canephoræ cùm ad Eleuſinia veniebant ſκιάδιον habebant, quod κομμάκιον vocabant.

A

Στροφὴ ἀμοιβαία κώλων ζ.

Bisetus. Ὁ χορὸς τὴν Τρυγαίου τύχην, καὶ εὐπραγίαν ἐπαινῶν μακαρίζει.

Χο. Εὐδαιμονικῶς γ' ὁ πρεσ-
Βύτης ὅσα γ' ὧδ' ἰδεῖν,
Τανῦν τάδε πράττει. B
Τρ. Τί δῆτ' ἐπειδὰν νυμφίον μ' ὁρᾶτε λαμπρὸν
ὄντα.
Χο. Ζηλωτὸς ἔσῃ γέρον
Αὖθις νέος ὢν πάλιν,
Μύρῳ κατάλειπτος.

Ch. *Feliciter ô ſenex.*
Quantum hic licet intue-
Ri perficis iſta.
Tr. Quid cùm elegantem me videbitis ſtatim
maritum?
Ch. Felix ter & amplius
Rurſum iuuenis ſenex
Vnguenta olitarus.

Σχόλια. Εὐδαιμονικῶς.] στροφὴ ἀμοιβαία κώλων ζ. ἔχει δὲ καὶ ἀντιστροφὴν τὸ ὦ χρηστὸς ἀνήρ. καὶ εἰσὶ τῶν μὲν χοροῦ τὰ κῶλα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος. τὰ μὲν β. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ γ ἡμιόλιον. ὁ δὲ τοῦ ὑποκριτοῦ στίχος ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός, καὶ αὖθις τὰ τοῦ χοροῦ τρία τοῖς ἄνω κατὰ τὰ κῶλα. C ἐφ' ᾧ παράγραφος καὶ ἡ ἴση διπλῆ. ἑξῆς δ' ἐν εἰσθέσει σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ι. ἐφ' οἷς κορωνίς.

Bisetus. Ὅσα γ' ὧδ' ἰδεῖν] ὅσα ἐνταῦθα πάρεστιν ὁρᾶν. τὸ δὲ νέος ὢν πάλιν, ἴσως συνηθῶς εἴρηται. καὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν, δὶς παῖδες οἱ γέροντες.

Chr. Εὐδαιμονικῶς] Stropha eſt Amœbæa verſuum ſeptem, cuius Antiſtropham habes infra, quæ incipit ὦ χρηστὸς ἀνήρ. Sunt autem Cola Ionica à maiore, duo priora dimetra Acatalectica. Tertium ἡμιόλιον, Quartus verſus qui eſt Trygæi ὑποκριτοῦ Iābicus Tetrameter Catalect. Mox tres reliqui ſimiles tribus prioribus. Legendum autem in illo Tetrametro λαμπρὸν non λαμπρός.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων D ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ι.

Τρ. Οἶμαι, τί δῆθ' ὅταν ξυνὼν τῶν τιτθίων
ἔχωμαι;
Εὐδαιμονέστερος φανεῖ τῶν Καρκίνου στροβίλων.
Οὔκουν δικαίως, ὅς τις εἰς ὄχημα κανθάρου
βάς,
Ἔσωσα τοὺς Ἕλληνας, ὥστ' ἐν τοῖς ἀγροῖσιν αὐ-
τοὺς
Ἅπαντας ὄντας, ἀσφαλῶς βινεῖν τε καὶ καθεύ-
δειν. E

Tr. *Sic credo, ſed quid cùm cohærens comi-*
primam papillas,
Beatior quàm Carcini aſperi & rudes ſtolones?
Et iure certe, quippe Canthara inuehens volan-
ti
Qui Græciam ſeruauerim, quæ tota nunc in a-
gris
Secura viuit, liberéque dormit atque de-
pſit.

Σχόλια. Εὐδαιμονέστερος.] κακοδαιμονέστερος ἐν εἰρωνείᾳ. στροβίλους δέ φησι τούτους, ἢ διὰ τὸ τραχὺ τοῦ σώματος, ἢ πρὸς τὸ τοῦ Καρκίνου ὄνομα παίζων. ὀστρακόδερμοι γὰρ οἱ καρκίνοι, καθάπερ καὶ οἱ στρόβιλοι. τουτέστιν οἱ κοχλίαι ἢ οἱ θαλάττιοι κήρυκες. ἢ διὰ τὸ ἐν τῇ ὀρχήσει στροβεῖσθαι. ἐπειδὴ καὶ οἱ στρόβιλοι κώνοι ἐοίκασιν δίνῃ. στρόβιλος δ' ἐστὶν ἡ συστροφή. στροβίλους οὖν εἶπε, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ γυλιαύχενας.

Christ. Στροβίλων] Per Ironiam dixit εὐδαιμονέστερος: Sed per στροβίλους intelligit Cancri illius vel Carcini filios quos duros & aſperos vocat inſtar Nucis pineæ quæ στρόβιλος, quia turbinata, vnde faſtigium & συστροφὴ capillorum, vbi erant τεττίγων ἐνέρσεις, κρώβυλον quaſi στρόβιλον dixerunt à forma coni. Hic verò ad Cancrum reſpicit: nam cochleæ illæ marinæ ſunt ὀστρακόδερμοι: vel propter orbiculatas eorum ſaltationes hoc dixit, eſt enim στρόβιλος etiam genus ὀρχήσεως, & propterea vocauit antea eos γυλιαύχενας. F Corrigendus Sudas voce στρόβιλος, vbi habes γλυκυτραχήλους, lege γυλιοτραχήλους. Ὥστε ἐν τοῖς] Lege ὥστ' ἐν τοῖς ita poſtulante verſu.

Κορωνὶς εἶτα ἐξ ἰάμβων τριμέτρων ἀκαταλήκτων μα.

Bisetus. Ὁ Τρυγαίου θεράπων τῷ δεσπότῃ ἀπαγγέλλει μαθεῖν τὰ τοῦ γάμου πάντα ἤδη παρεσκευασμένα.

Θε. Ἡ παῖς λέλουται, καὶ τὰ τῆς πυγῆς κα-
λά.
Ὁ πλακοῦς πέπεπται. σησαμῆ ξυμπλάττε-
ται.

Fam. *Puella lota eſt, optimè nates ha-*
bent.
Placenta cocta eſt, & parata Seſa-
ma,

Σχόλια

Σχόλια. Η παῖς λαλοῦσα.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. ἐξ ἰαμβείων μα. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Σησαμῆ.] παρὰ τὸ ἐν τοῖς γάμοις ἔθος. ἐδίδοσαν γὰρ ἐν τοῖς γάμοις, σήσαμον διδόναι. ὡς ἐπὶ πλακοῦς γαμικὸς ἀπὸ σησάμου πεποιημένος διὰ τὸ πολύγονον. ὥς φησι Μένανδρος. σησαμοῦς δὲ καὶ σησαμῆ διαφέρει. σησαμοῦς μὲν εἶδος πλακουντος. σησαμῆ δὲ, ἣν φαμὲν ἡμεῖς σησαμίδα. σήσαμα δὲ καὶ μήκωνες καὶ σισύμβρια φύλλα οἷς στεφανοῦνται οἱ νυμφίοι. καὶ σησαμοῦντα πόπανα.

CHRIST. Σησαμῆ] Ex Seſamo (ſunt qui putent eſſe quem vocamus Riſum vel oryzam) fiebant placentæ nuptiales, & eas dari mos erat in nuptiis propter fœcunditatem, vt ait Menander. eſt enim πολύσπορος & vt ait Theophraſtus, λιπαρός. vocabatur autem σησαμοῦς, placenta illa ſiue πλακοῦς ſiue πόπανον. Et ſolebant ſponſi coronari foliis ſeſami, papaueris & ſiſymbrij. Apud Athenæum lepida eſt hiſtoria lib. 14. Nam fiebant, inquit, Syracuſis ex Seſamo & melle Eugia muliebria (ſic verto ἐφήβαια) ea vocabant μυλλοὺς in Sicilia, & ſpectaculis exhibebant. Teſtatur Heraclides Syracuſius. Sanè apud veteres nihil mellitum aut dulce fuit, quod non eſſet Seſamo ſparſum & papauere. Vnde Petronius elegans dicendi & bibendi arbiter, mellitos verborum globulos, omniáque dicta quaſi papauere & ſeſamo ſparſa. Apud Heſychium corruptiſſimus eſt locus σησαμοῦς.

A δὶς ἱστακίρας ... ἀνεζηρεῖν, cuius loci reſtitutionem præſtare non poſſum. Sed coniecturam pro fulmenta ſupponam, τῶν σὺν κύρῳ ... ἀνεζηρεῖν, vel ὀρυγγίῳ. Nam ὀρυγγίτης eſt panis & herba. Eò audacior fui in coniectãdo quòd ſciam Seſamino oleo & σιλφίῳ vnctos fuiſſe Cyri commilitones. Ανύσαντι] Cum aſpiratione ἁνύειν eſt σπεύδειν quod hîc conuenit. Audiendus etiã Suidas qui ait ἁνύσασθαι, παρὰ τοῖς ἄρχουσι διαπράξασθαι, καὶ ὁμοίως πάλιν τὸ τοὺς ἄρχοντας προστάξαι τοῖς
B ὑπηκόοις. Επαίομεν] Hic pro ἐλαύνειν, & συνουσιάζειν, & inde verbum pauire, & pauimenta quia ſũt πατητά, & tripudium quaſi terripauium. Sic enim Feſtus cùm de pulte agit. Βραυρῶνα δ'] Brauron vrbs Attica vbi Dionyſia fiebant, & vnde multa ſcorta vino madidi deducebant. Ibi Artemidi ſacra erant & capra immolabatur, ſolebántque illic olim Rapſodi Iliadem cantare, ibique nupturæ virgines initiabãtur Dianæ, quod ἀρκτεύειν, illi dicebãt, qua de re lepida hiſtoria eſt apud Sudã,
C & meminit Heſychius voce δεκατεύειν. Erãt autẽ illa Dionyſia quinto quoque anno. Pollux ait decẽ ſacrificos ſacra quinquennalia feciſſe in Delo, Braurone & Eleuſine, Propterea addit πρωκτοπεντετηρίδα, ſed iſta Dionyſia ſũt Aphrodiſia. Pauſanias Atticis, teſtatur Brauronẽ nõ longè à Marathone olim cũ Diana Taurica Iphigeniã veniſſe.

Καὶ τ' ἄλλ' ἁπαξάπαντα, τοῦ πέους δὲ δεῖ.
Τρ. Ἴθι νῦν ἀποδῶμεν τήνδε τὴν Θεωρίαν,
Ανύσαντι τῇ βουλῇ. Θε. Τίς ἐσθ' αὕτη, τί φῄς;
Τρ. Αὕτη Θεωρία 'στὶν, ἣν ἡμεῖς ποτὲ
Επαίομεν Βραυρῶνα δ' ὑποπεπωκότες,
Σάφ' ἴσθι, κἀλήφθη γε μόλις. Θε. Ω δέσποτα,
Οσην ἔχει τὴν πρωκτοπεντετηρίδα.

Et catera omnia, expetenda mentula eſt.
D TR. *Age properemus reddere hanc Spectacula Senatui.* FAM. *Quænam illa quæſo quam vocas?*
TR. *Nempe hac Theoria illa: nos olim antea*
Braurone potabundi eam depauimus:
Et capta vix eſt. ſi quid es memor. FA. *ô here*
Prob. qualis illi culiquinquennalitas.

Σχόλια. Βραυρῶνα δ' ὑποπεπωκότες] Βραυρὼν, πόλις τῆς Αττικῆς ἐν ᾗ τὰ Διονύσια ἤγετο. καὶ μεθύοντες πολλὰς πόρνας ἥρπαζον.

BISETVS. Σουίδας. Βραυρὼν, τόπος τῆς Αττικῆς, ἐν ᾧ τὰ Διονύσια ἤγοντο, καὶ μεθύοντες πολλὰς πόρνας ἥρπαζον. τὸ δὲ ὑποπεπωκότες, τουτέστι μεθύοντες, ἢ πολλὸν οἶνον πιόντες, παρὰ τὸ ὑποπίνειν.

Σχόλια. Πρωκτοπεντετηρίδα] παρὰ τὸ διὰ πεν-

τετηρίδος χρόνου ἤγοντο αἱ Θεωρίαι τῶν Διονυσίων.

E BISETVS. Τὸν ζωμὸν αὐτῆς] οὕτως ὁ ποιητὴς τὴν Αριφράδην ἐν τοῖς ἀφροδισίοις ἀρρήτῳ στόματος μολυσμῷ αἰσχρουργὸν δηλοῖ. Αγε δὴ σὺ κατάθου] Ο Τρυγαῖος πρὸς τὴν Θεωρίαν στραφεὶς ταῦτα λέγει, καὶ ἅμα τὰ αὐτῆς αἰδοῖα ἀποκαλύψας τοῖς θεαταῖς γέλωτος χάριν ἐπιδείκνυσι.

BISETVS. Ο Τρυγαῖος πρὸς τοὺς θεατὰς

στραφεὶς ταῦτα λέγει.

Τρ. Εἶεν, τίς ἐσθ' ὑμῶν δίκαιος, τίς ποτε,
Τίς διαφυλάξει τήνδε τῇ βουλῇ λαβών;
Οὗτος τί περιγράφεις; Θε. Τὸ δεῖν' ἐς Ἴσθμια,
Σκηνὴν ἐμαυτοῦ τῷ πέει καταλαμβάνω.

TR. *Agedum ergo quiſquis iuſtus inter vos ſuat.*
F *Hanc ſumat & Senatui cuſtodiat.*
Heus tu quid iſthic rerũ agis? FA. *ad Iſthmia*
Præoccupo interim inguinis tentorium.

CHRI. Τί περιγράφεις] Quid inquit deles vel expũgis? Notũ quid ſit circũſcribere magiſtratu, is enim vel M. Tullio auctore circũſcriptus dicitur cui honor & imperium abrogantur. Ες ἴσθμια σκηνὴν] Famulus ille fortaſſis τῶν αἰδοίων περιμετρίαν faciebat, & mirum ni per τὰ ἴσθμια innuat τὴν περιμαλίαν τῆς ἐφηβαίας γυναικείας: nam Corinthi (vnde Iſthmus) multę erãt meretrices, & inter has nobilis Lais. Idẽ Ariſtophanes alibi dixit ἴσθμον τιν' ἔχεις ἄνθρωπε, ἄνω τε καὶ κάτω τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον κο-

G σκινῶν, puto hoc fuiſſe ἰσθμιάζειν vel διισθμιάζειν. Hîc tamẽ reſpõdet ille famul' quaſi de ſede cogitet ad ſpectacula Iſthmiaca, vbi in honorẽ Neptuni γυμνικὸς ἀγὼν erat. Dixit autẽ σκηνὴν καταλαμβάνειν, vt ſolẽt boni auctores Greci θέαν καταλαμβάνειν. Quorũ teſtimonia non arceſſam ne actum agam, & eruditi Leopardi ſupellectilem conuaſem, qui in Emendationum libris caput integrum huic phraſeos obſeruationi impendit.

Bɪsᴇᴛ. Ὁ Τρυγαῖος τὴν Θεωρίαν προσφωνεῖ, καὶ αὐτῇ ταῦτα λέγει.

Τρ. Οὗτοι λέγεθ' ὑμεῖς τίς ὁ φυλάξων; δεῦρο σύ,
Καταθήσομαι γὰρ εἰς μέσους αὐτοὺς ἄγων.
Θε. Ἐκεινοσὶ νεύει. Τρ. Τίς; Θε. Ὅστις; Ἀριφράδης,
Ἄγειν παρ' αὑτὸν ἀντιβολῶν. Τρ. Ἀλλ' ὦ μέλε,
Τὸν ζωμὸν αὐτῆς προσπεσὼν ἐκλάψεται.
Ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί.
Βουλή, Πρυτάνεις, ὁρᾶτε τὴν Θεωρίαν;
Σκέψασθ' ὅσ' ὑμῖν ἀγαθὰ παραδώσω φέρων,
Ὥστ' εὐθέως ἄραντας ὑμᾶς τὼ σκέλη
Ταύτης μετέωρα καταγαγεῖν ἀνάρρυσιν.
Τουτὶ δ' ὁρᾶτε τοὐπτάνιον ὑμῖν ὡς καλόν.
Διὰ ταῦτα καὶ κεκάπνικ' ἄρ', ἐνταῦθα γὰρ
Πρὸ τοῦ πολέμου τὰ λάσανα τῇ βουλῇ ποτ' ἦν,
Ἔπειτ' ἀγῶνά γ' εὐθὺς ἐξέσται ποιεῖν
Ταύτην ἔχουσιν αὔριον καλὸν πάνυ,

Tʀ. Eſtiſne dicturi quis hanc ſeruare velit?
Eho tu adeſdum, nam lubet deponere
In medium eorum. Fᴀ. *ille annuit.* Tʀ. *quis?*
Fᴀ. *Ariphrades,*
Abducere orans ſecum. Tʀ. *at is ſtultiſſime,*
Ius lambet iſti, & accidens ligurriet.
Age ergo primum vaſa deponas humi.
Videte Curia, Prytanes, Spectaculum:
En quanta vobis affero & trado bona,
Sublimia vt vos crura tollentes ſtatim
Tingatis huius ſacra patrantes focum.
En pulcra quàm coquina quàm fumo nigra,
Hinc ille nidor: ante bellum hic ſcilicet
Trullæ ſtetere in gratiam Senatus:
Exin licebit hanc puellam habentibus
Certare cras pulcerrimo certamine,

Cʜʀɪsᴛ. Ἀριφράδης] Ariſtophanes Comicorum & Satyricorum τωθαστικώτατος & διασυρτικώτατος Ariphradem citharœdum antea in Equitibus miſerrime ſuggillat, tanquam opicum & ἀρρητοποιὸν, atque adeò λεσβιάζοντα. Simul etiam Arignotum citharœdum fratrem, tum Polymneſtum & Oeonichum. Poſtea in Concionatricibus tanquam mulierculis immiſtum inducit & λαλίστατον facit. Ait enim Ἀρίφραδες παῦσαι λαλῶν. Ariphradæ (huius puto) mentionem iniicit Ariſtoteles in libr. de Poetica tanquam Tragœdos ſuggillantis de nihilo & ineptè. Βουλή, Πρυτάνεις] Prytanes erant 50. Nam Senatui Atheniēſium Quinquentumvirum & Concioni, Prytanes, Proedri & Epiſtatæ præfuerūt: Prytanes, inquam, 50. Proedri 9. Epiſtatæ duo, vnus Senati, alter populi. Hi magiſtratus erant κληρωτοὶ, in ſortem cōiecti, Senatúmque & Concionem indicebant, conuocabant, dimittebant. Ἄραντας ὑμᾶς τὼ σκέλη] Sic in Concionatricibus mulier ait, εὐθυμεῖσθαι γὰρ ἐσμὲν αἴρειν τὰ σκέλη. Et Martialis in hunc ſenſum dixit, *Tolluntúrque pedes*: vt & Nonius Atellanarum ſcriptor apud Noniū dixit, *Mammas teneas, pedes extollas*, quę obſcœnitatis & nequitię plena omnia.

Σχόλια. Ἀνάρρυσιν] ἀνάρρυσις κυρία τῶν Ἀπατουρίων ἡμέρα. Ἀπατούρια δὲ ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις τὸ συμβὰν δηλοῦσα τῇ προσηγορίᾳ. καὶ ἀναρρύσειν τὸ ἐπιθύειν. ἀντὶ τοῦ θυσίαν ἐπιτελεῖν. τρεῖς δὲ ἦσαν αἱ ἡμέραι τῶν Ἀπατουρίων, Δόρπεια, Κουρεῶτις, Ἀνάρρυσις. τὴν δ' αἰτίαν καίπερ ἐν ἄλλοις ῥηθεῖσαν ἡμῖν οὐ χεῖρον κἀνταῦθα θεῖναι. Ἀθηναίων γὰρ περὶ Κελαινῶν πρὸς Βοιωτοὺς πόλεμον αἱρομένων Ξάνθιος Βοιωτὸς προεκαλέσατο τὸν Ἀθηναίων βασιλέα Θυμοίτην καὶ οὗτος μὲν οὐκ ἐδέξατο. Μελάνθιος δέ τις Ἀρκὰς τὸ γένος ἐν Ἀττικῇ ὢν καὶ οἰκῶν, ὑπέστη τὸ μονομάχιον. καὶ κατελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ ἀφωρισμένον πεδίον ἐπὶ τὸ μονομαχῆσαι, ὁ Μελάνθιος δόλῳ ἀναιρεῖ τὸν Ξάνθιον. προσιόντι γὰρ αὐτῷ ἔφη. ἀδικεῖς ὦ Ξάνθιε μόνος φάσκων παραγίνεσθαι, καὶ δεύτερος παραγενόμενος. ἐφ' ᾧ στραφεὶς ὁ Ξάνθιος, ὡς θεασόμενος τὸν ἥκοντα, ἐτρώθη παρὰ Μελανθίου καὶ ἀπώλετο. ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἑορτὴν Ἀθηναῖοι ταύτην ἄγουσιν ἀπὸ τῆς ἀπάτης Μελανθίου, Ἀπατούρια προσαγορεύσαντες. τινὲς δέ φασι παρεστάναι τῷ Ξανθίῳ σὺν αἰγοικικῷ σχήματι ὃν θεασάμενος Μελάνθιος, τὰ εἰρημένα διεπράξατο, ὅθεν καὶ αὐτοὶ ἦγον τὴν ἑορτὴν ταύτην. Τοὐπτάνιον] τὸ μαγειρεῖον, ὅπου τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα. ὅπερ καὶ μᾶλλον τὸ αἰδοῖον αὐτῆς δείκνυσι. τὸ κεκάπνικε δέ, ἐπειδὴ μέλαν ἐστὶ διὰ τὰς τρίχας. καὶ αὐτὸ διαφορεῖ ἡ ἐξήγησις τῶν λεγόντων αὐτὴν ἀποπνευματίζειν καὶ ἐπλάσαντο τὴν ἄλλην οὐ νοήσαντες. Καὶ κεκάπνικ'] ὡς ἀποπνευματισάσης. τὸ δὲ κεκάπνικεν ὡς ἐπὶ ὀπτανίου. Τὰ λάσανα] ὅτι οὕτως οἱ χυτρόποδες. ἐπεὶ δὲ εἶπε τὸ ὀπτάνιον, ἐπήγαγε καὶ τὰ λάσανα. δηλοῖ δὲ τοὺς δασεῖς τῆς μηρίας. δηλοῖ δὲ καὶ τὰ μαγειρεῖα, ὅπου τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα.

Cʜʀɪs. Ἀνάρρυσιν] Alludit proculdubio ad μακρὰν φαυίδα & libidinosā αὐτομάτως. Eſt autem ἀνάρρυσις ſacrificiū, & ἀναρρύειν eſt mactare & ſacra patrare, τὴν θυσίαν ἐπιτελεῖν. Heſychius, ἀνάρρυσιν τὴν τελευτὴν emēdo facilè ἀνάρρυσιν τὴν τελετήν. Eſt ἀνάρρυσις dies Apaturiorū. Nā Apaturia feſta Atheniēſiū ſacra, dicta quia fraude Xāthū ſuſtulerat Melāthus qui poſtea Rex. In Nebulis Scholiaſtes dicta ait ὁμοπατόρια, quæ apud Romanos Saturnalia, eadēq; facit cū Croniis. Sudas cēſet quaſi ὁμοπατόρια, vt ἄκοιτις, ἄλοχος, ἄβιος apud Stephanum. Apaturiorū dies fuerūt tres, nēpe δόρπεια cùm Curiales epulabantur inter ſe, κουρεῶτις cùm pueri & puellæ inter Curiales referebātur, & ἀνάρρυσις cū Ioui & Mineruę ſacra fiebāt, de quibus Proclus in Timæū Platonis. Grāmatici addūt quartā ἐπίβδαν, nā ἐπίβδαι, αἱ μεθέορτοι ἡμέραι, vel quia ἐπιβάλλουσι τῇ ἑορτῇ, vel addito β, quia ἐπὶ τῇ δαιτὶ καὶ ἑορτῇ εἰσί. Eas ego nominarē Repotia vel repotialia. Τὸ ὀπτάνιον] Vſtrina vel coquina τὸ μαγειρεῖον. Sed impudētiſſimus iſte obſcœnas interea partes Theoriæ mōſtrat. Propterea dixit κεκάπνικε, nā pars illa exhalat opaca Mefitim & fumo nigra eſt διὰ τὰς τρίχας. Vtinā pueris & inueſtibus hæc ſint σκοτεινά. Nos certè inuiti his obſcuris lucem addimus in quis nulli dij, vt σκοτεινὸς Heraclitus dicebat. Λάσανα] Quia dixit de culina, rectè addidit τὰ λάσανα, quæ ſunt trullæ & χυτρόποδες, &c, ne recedat à flagitio, ſic etiā vocantur femorū poſteriores partes quia δασεῖαι. Heſychius voce λάσανα addit, διὰ τὸ βάραθρα τὰ ἀφοδευτήρια δίφρους, nō intelligo, loquitur tamen

tur tamen de ſellis familiaricis, putémque legendum ϐάϑρα non ϐάραϑρα, vel potius ἀπόβαϑρα aut ἀποβάϑρας, quæ ſunt Suda teſte non ſolùm τὰ λαϐεῖα & χυτρόποδες ſed τὰ μαγειρεῖα ὑπὸ τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς ϑυσίας κρέα. Cenſebunt eruditi quorum oculis hæc ſubiicio non vt diſcant, ſed vt dicant ſententiam.

Σχόλια. Εξῆς αἱ ποιεῖν.] οὐδὲν εὐφυέστερον τῆς παρεϑέσεως, ἵνα ἐπὶ πλεῖον χρήσωνται δυνηϑῇ τοῖς μέσοις ῥήμασιν.

Επὶ γῆς παλαίειν, τετραποδηδὸν ἑστάναι,
Καὶ παγκράτιόν γ' ὑπαλειψαμένοις νεανικῶς,
Παίειν, ὀρύττειν, πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ πέει.
Τρίτη δὲ μετὰ ταῦθ' ἱπποδρομίαν ἄξετε,
Ινα δὴ δὲ κέλης κέλητα παρακελητιεῖ,
Αρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα,
Φυσῶντα καὶ πνέοντα προσκινήσεται,
Ετεροι δὲ κείσονταί γ' ἀπεψωλημένοι,
Περὶ δὲ ταῖσι καμπαῖς ἡνίοχοι πεπτωκότες.
Αλλ' ὦ Πρυτάνεις, δέχεσθε τὴν Θεωρίαν,
Ιδ' ὡς προθύμως ὁ Πρυτάνις παρεδέξατο.
Αλλ' οὐκ ἂν εἴ τι προῖκα προσαγαγεῖν σ' ἔδει.
Αλλ' εὗρον ἄν σ' ὑπέχοντα τὴν ἐκεχειρίαν.

Luctari arena, deinde quadrupede ſtatu
Atque inde pancratio, inſtar vnctis puberum,
Pulſare, fodere, pene, pugnis tundere:
Die vacandum tertia Circenſibus,
Vbi ſingulator ſingulatorem premet,
Currúſque demum mutuo obuerſi ſimul
Seſe admonebunt anhelanti ſpiritu:
Alij retecto languidi Mutonio
Verpa iacebunt accidentes flexibus
Auriga. At ô Prytanes capite Theoriam.
En vt libenter Prytanis ille iſtam accipit.
At gratis introducere haud oportuit,
Quem ſæpe vidi inducias prætendere.

Σχόλια. Επὶ γῆς παλαίειν.] ἅπαντα ὡς ἐπὶ συνουσίας σχημάτων ἢ Θεωρίας. Πὺξ ὁμοῦ.] παρὰ τὸ λεγόμενον πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ σκέλει. παρὰ προσδοκίαν οὖν, ἀντὶ τοῦ τῷ σκέλει. δεικνύς τε τὰ μὲν, ὡς ἐπὶ παλαισμάτων. τὰ δὲ ὡς ἐπὶ γυναικείων σχημάτων. Ιπποδρομίαν.] τὸ γὰρ παλαιὸν ταῖς ὑστέραις ἡμέραις τὰς ἱπποδρομίας ἦγον ἐν τοῖς ἀγῶσι. Κέλης κέλητα.] παρὰ τὴν συνουσίαν ἢ τοὺς κέλητας ἵππους οἵ εἰσι μονάτορες. Αρματα.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σώματα περικείμενα ἀλλήλοις, ἅρματα εἶπε. τῇ δὲ τρίτῃ τῶν ἀπαλουσίων, ἱπποδρομία ἄγεται. Προσκινήσεται.] ὅρα τὸ ἀστεῖον. δῆλον γάρ ἐστιν ὁ διὰ τῆς τροπῆς λέγει. Καμπαῖσι] συστροφαῖς ἢ καμπτοῖς δρόμος οὐκ εὐθὺς καὶ ἁπλοῦς, ἀλλὰ καμπὰς ἔχων. Αλλ' ὦ Πρυτάνεις.] τοῖς Πρυτάνεσιν ἔθος ἦν προάγειν τοὺς δεομένους εἰς τὴν βουλήν. ἢ δῆλον ὅτι ἐδωροδοκοῦντο παρὰ τῶν χρηζόντων προσελθεῖν. καὶ εἰ μέν τις αὐτοὺς ἐχρημάτιζε προθύμως συνεπελαμβάνοντο. τοὺς δὲ προῖκα προσιέναι θέλοντας, οὐκ ἔτι μετ' ἴσης σπουδῆς προσῆγον. σκώπτει γοῦν αὐτοὺς λήμματος. Αλλ' οὐκ ἂν εἴ τι προῖκα.] τοῖς Πρυτάνεσιν ἔθος προσάγειν τοὺς δεομένους προσόδου ἐν τῇ βουλῇ. καὶ ἐδωροδοκοῦντο δὲ παρὰ τῶν δεομένων. τὴν δὲ ἐκεχειρίαν ἅμα μὲν ὡς προφασιζομένων ὅτι ἐκεχειρία ἐστὶν οὐ δυνάμεθα τήμερον προσάγειν. καὶ μὴ προσαγόντων τῇ βουλῇ καὶ μὴ διδόντων αὐτοῖς τοῖς δεομένοις. ἅμα δὲ πρὸς τὸ ὑπέχειν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῷ λαβεῖν. ἀναβάλλονται γὰρ ἐπὶ τῶν μηδὲν διδόντων οὕτως. ἐκεχειρία δὲ ἡ ἀνοχὴ τοῦ πολέμου παρὰ τὸ ἀπέχειν τὰς χεῖρας. νῦν δὲ παίζει τὸ ἔχειν τι τῇ χειρὶ παρὰ τῶν δεομένων. Αλλ' εὗρον ἂν ὑπέχοντα.] ἀλλὰ κατέλαβον ὑπέχοντα ἑτοίμην χεῖρα πρὸς τὸ λῆμμα. ἐπεὶ ἐκεχειρίαι τότε πρὸς τοὺς Λάκωνας ἦσαν αὐτοῖς, πρὸς τοῦτο ἔπαιξεν. ἅμα δὲ καὶ σκώπτει αὐτοὺς ὡς ἥττους λήμματος. Τὴν ἐκεχειρίαν.] ἐκεχειρία ἡ ἀνοχή. ὅτι δεῖ τὰς χεῖρας ἀπέχειν τῶν ἔργων. νῦν δὲ παίζει πρὸς τὸ ἔχειν τι ἐν τῇ χειρί. παρὰ τὴν χεῖρα δὲ παίζει. ἐπεὶ εἰώθασι λέγειν. ἐκεχειρία ἐστὶν οὐ δυνάμεθα σήμερον εἰσάγειν.

CHR. Τετραποδηδὸν ἑστάναι.] Quæ ſequuntur omnia, & ad ſpectacula referuntur, & ad συνουσίαν. Καὶ τῷ πέει.] Vulgarium eſt Hemiſtichium πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ σκέλει. Detorſit, & παρὰ προσδοκίαν dixit πέει, pugnos ſimul ad luctam prætendens, & inferiora ad pugnam veneriam, vel potius Luciani palæſtram illam quam ſcriptor ille Mileſiarum antiquarius Fotida dixit, quæ lampadion dici poterat niſi in alluſione nequitiam quæſiuiſſet, quę ex mutatione o literæ in υ, reperitur. Ορύττειν.] am fodere etiam eſt in obſcænis, & Lucillio, foſſor, ſubulo, pullipremo, eadem. Etiam pro pungere dixit Virgilius,

Foderet calcaribus armos.

sic ὀρύττειν Græci. Τρίτῃ.] Vltimis enim diebus Antiqui Circenſes ludos edebant in certaminibus. Κέλης κέλητα.] Solum puta cum ſola, & reuera ſunt bini. Solitarius autem dicebatur μονάτωρ, idémque aureax ex veteribus gloſſis. Idem etiam μονάτωρ. Προσκινήσεται.] sic Lyſiſtrata κακῶς παρέξω, οὐχὶ προσκινήσομαι, id eſt, vt ait Martialis,

Nec motu dignabor opus.

Inde κίναιδος. Απεψωλημένοι.] Propriè ἀπεσκολυμμένοι τὸ αἰδοῖον quos κολοβοὺς vocat Heſychius. Nam κολαβοῦσθαι eſt περιτεμεῖν τὰ ἴσχια. Idem Grammaticus voce εὐνοῦχος, mendum habet, malè enim κόλαμος, & legendum κόλαβος, errore ex antiqua ſcriptura ſolenter orto quæ τὸ ϐ deſignat vt μ litteram ſine cauda. Iidem ſunt ψωλοὶ, id eſt Verpi, & qui glande ſunt nudata. Hinc rectè idem Grãmaticus ἀπεσκολυμμένος, ἀπέσκεπε τὸ δέρμα, & ἀπογυμνοῖ τὸ αἰδοῖον. Sudas ait, κόλλυς γὰρ ἡ ἐπὶ τῆς ἄκρας θριξ, quam intonſam ſeruabant vt diis offerrent, velut Beronice Cæſariem, & inde σκολύπτειν eſt κολούειν & τίλλειν. Sed abuſiuè & tralatiuè vſurpatur ἐπὶ τῆς ἀπογεγυμνωμένης. Περὶ δὲ ταῖσι.] Expũge illud δὲ. vocat autem καμπὰς flexus qui fiebant poſt euitatam metam ad carceres, vnde dixit Horatius,

Feruidis rotis.

Nam ipſa meta flexus dicitur, Campſa in Gloſſis veteribus, vnde Campſare & flectere promontorium. Sic Campi dicti, quia libera erat planities, & flectendis equis apta, & ſanè Hippodromus à Siculis, Campus dictus teſte Heſychio. Quod autem ait πεπτωκότες, cõgeniculationem, vt puto, innuit,

nam ſupra dixit ὅσοι συντακθέντες. Οὐκ ἂν εἴποι πρυτάνεσι.] Notat Prytaneorum auaritiam qui gratis in conſilium non admittebant petitores, ſed induciarum nomen prætexebant. Vulgò autem dicebant, ἐκεχειρία ἐστὶν, οὐ δυνάμεθα εἰσάγειν. Induciæ ſunt, non licet introducere. Quod ego non ad inducias tantùm belli, neque enim ſi prouerbiale fuit, in pace valuit, ſed ad ferias & munerum vacationes referendum puto. Eſt autem ἐκεχειρία propriè τῶν χειρῶν ἀνοχὴ, cùm feriatur bello apta manus, vt ait Auſonius, & otia ducit. vnde χείρας potitus hoſtium. Dicta autem quaſi ἔχουσα χεῖρας, id eſt retinens manus. nam τὸ ἔχειν id eſſe, imò ſeruare etiam Homerus teſtis ὃς κίλλαν ἔχεις, tum qui Mineruam πολιοῦχον dixerunt. ſic qui bellum prouocarunt dicti ἄρξαντες χειρῶν ἀδίκων. Hic autem non tam ait amari à Prytaneis ἐκεχειρίαν quàm τοὺς ἔχοντάς τι ἐν ταῖς χερσίν. Apud Pauſaniam in Eliacis prioribus libro quinto, Iphitus deſcribitur coronam accipiens ab vxore Ecechiria quam præſidem induciarum vertit illic Romulus.

Bisetus. Ἀντιστροφὴ κώλων ζ.

Χο. Ἡ χρηστὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος.
Τρ. Ὅταν ξυγάτ' εἴσεσθε πολλῷ μᾶλλον οἷος εἰμί.
Χο. Καὶ νῦν σύ γε δῆλος εἶ.
Σωτὴρ γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις γεγένησαι.

CH. Certè is meritus bene eſt
De ciuibus omnibus
Qui talis in illos.
TR. At ſcibitis qui ſim magis vindemia appetente.
CH. Iam nunc ſatis id patet.
Seruator enim omnium
Mortalium haberis.

Σχόλια. Ἡ χρηστὸς ἀνήρ.] ἰδοὺ ἡ ἀντιστροφὴ τῆς εὐδαιμονικῆς στροφῆς ἄλλα τι ὅλα ἐκείνῃ καὶ τὸ κατὰ δεκαπεντάκωλον ἔχουσα σύστημα. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ τῆς ἀντιστροφῆς. τὰ γὰρ τετράμετρα τῶν ἰαμβείων παραγράφῳ περαιοῦται.

CHR. Ἡ χρηστός.] Hęc eſt Antiſtropha reſpondens ſuperiori ſtrophæ εὐδαιμονικῆς, omninóq; eodem genere verſuum conſtat.

Σχόλια. Πολίτης ἐστίν.] οὔτε συμπολίτην, οὔτε εὐδαιμόνα πόλιν λέγουσιν. ὁ μὲν γὰρ Εὐριπίδης φησὶ λέγω ὃ ἐμπολῖται τῇ τε βοσκούσῃ χθονὶ καὶ τῇ τικούσῃ τοῦτ' ἀρκέσῃ χρεών.

Bisetus. Σύστημα κατὰ δεκαπεντάκωλον στίχων τετραμέτρων καταληκτικῶν ἰ.

Τρ. Φήσεις ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου νέου λεπαστήν.
Χο. Καὶ πλήν γε τῶν θεῶν, ἀεί σ' ἡγησόμεσθα πρῶτον.
Τρ. Πολλῶν γὰρ ὑμῖν ἄξιος Ἀθμονεὺς ἐγὼ,
Δεινῶν ἀπαλλάξας πόνων τὸν δημότην ὅμιλον
Καὶ τὸν γεωργικὸν λεὼν, Ὑπέρβολόν τε παύσας.

TR. Dices lubens vbi hauſeris muſti noui lepeſtam.
CH. Nos te ſecundum cælites primum colemus vſque.
TRY. Nempe Athmonenſi multa debetis mihi,
Qui liberata tot malis plebeia coborte
Et gente agros colente, tandem Hyperbolum repreſſi.

Σχόλια. Λεπαστήν.] εἶδος ποτηρίου μεῖζον ἢ κύλιξ. οὕτω Σύμμαχος. ὁ δὲ Παλαμήδης τὸ πιθάκιον ἐκδέχεται.

Bisetus. Ἐν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων γράφεται,

Φήσεις τί δῆτ' ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου λεπαστήν;
Ἀλλ' ἴσως βέλτιον οὕτω γράφειν,
Τί δῆτ' ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου νέου λεπαστήν;
Οὕτω καὶ ἄνω,
Τί δῆτ' ἐπειδὰν νυμφίον μ' ὁρᾶτε λαμπρὸν ὄντα;
Καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι.
Τί δῆτ' ἐπειδὰν τὰς κίχλας ὀπτωμένας ἴδητε;
καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐνταῦθα ἔλλειψίς ἐστι τοῦ ῥήματος, φήσεις, ὅπερ ῥᾳδίως ὑπακούεται. τὸ δὲ σχῆμα Ἀττικόν.

CHR. Λεπαστήν.] ſpecies eſt poculi maius calice. Alii tamen pro doliolo & πιθαρίῳ accipiunt. Lepeſtam Varro videtur vocaſſe in libro de vita populi Romani. Vtebantur hoc poculi genere antiqui cùm dapſilius ſeſe inuitare volebant, & λαφύκται dicti, quia ab eo poculo ἔλαπτον, id eſt, adfatim bibebant, & in modum canum qui lingua ſonum edente bibentes λάπτειν dicuntur. Ego puto ſic pateram dictam qua ratione λέπας genus oſtrei dicitur patella, niſi δεπαστὴν malumus à δέπας: ſed λεπαστὴ ſanè diuerſum eſt aliquid, de qua vide apud Athenæum multa. Anaxandrides Proteſilao (niſi locus mendoſus apud illum Dipnoſophiſtam) vbi conuiuium narrat datum in nuptiis Cotyis Thraciarum Regis filiæ, dixit in

Tetra-

Tetramet. φαλλικὸν λειπόμενον. Tamẽ duo eſſe puto. Cęterùm verſus hic corruptus eſt apud eundem Athen. Πρῶτον] Sic dixit Theocritus de Daphnide. ἐν ποιμένι πρῶτος ἐόντι. i. magni Paſtor nominis & tantum non Dei nomine dignus. Hoc voluit Maro in Bucolicis, ſed non expreſſit, & reticere maluit,

Ex illo Corydon Corydon eſt tempore nobis.

A Conatus eſt eruditiſſ. Nannius perſuadere legendum Noblis pro nobilis. In quo fruſtra fuit apud bonos cenſores qui certò ſcio illi non ſunt creduli. Πολλῶν γδ.] Alludit ad Pſephiſmata quibus cauſæ eiuſmodi redduntur, Quare hic vel ille ornandus ſit à populo.

Σχόλια. Δημότης.] δημοτικόν.

B

ΧΟΡΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

Βισητ. Κορωνὶς ἑτέρα στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων ιζ. εἶτα τετράμετρος καταλητικός. μεθ' ὃν δύο κῶλα, καὶ ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός.

Χο. Ἄγε δὴ τί νῷν ἐντεῦθεν ἐστὶ ποιητέον;

Τρ. Τί δ' ἄλλο γ' ἢ ταύτην χύτραις ἱδρυτέον.

Χο. Χύτραισιν, ὥσπερ μεμφόμενον Ἑρμίδιον;

Τρ. Τί δαὶ δοκεῖ, βούλεσθε λαρινῷ βοΐ;

Χο. Βοΐ; μηδαμῶς, ἵνα μὴ βοηθεῖν ποι δέοι.

Τρ. Ἀλλ' ὑῒ παχείᾳ καὶ μεγάλῃ; Χο. Μὴ μή. Τρ. Τιή.

Χο. Ἵνα μὴ γένηται Θεαγένους ὑηνία.

Τρ. Τῷ δὴ δοκεῖ σοι δῆτα τῶν λοιπῶν; Χο. Οἶ.

D Τρ. Οἶ; Χο. Ναὶ μὰ Δί'. Τρ. Ἀλλὰ τοῦτό γ' ἐστ' Ἰωνικὸν τὸ ῥῆμά γ'. Χο. Ἐπίτηδές γ' ἵν' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ

CHORVS, TRYGÆVS.

CH. QVid iam deinceps expedit facta bonum?

C TRY. Quid aliud iſtam quàm locare ollis decet?

CH. Ollis ne tanquam viliores Hermulas?

TR. Quid tum videtur? an iuuenco larino?

CH. Abſit iuuenco, ne iuuentur prælia.

TR. Suine pingui maxima? CH. Non. TR. Cur ita?

CH. Ne ſpurca fiat Theagenis ſuilitas.

TR. Cui potius ergo victima cenſes? CH. Oui.

D TR. Oui ne? CH. certè. TR. At iſtud eſt Ionicum Verbum. CH. vt gerenda bella cùm quis dixerit

Σχόλια. Ἄγε δὴ τί νῷν.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία τῇ ῥηθείσῃ. ἧς οἱ μὲν ιζ. στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι. ὁ ιη. ὅμοιος τετράμετρος καταληκτικός. τὰ ἑξῆς δύο κῶλα ἀναπαιστικὰ δίμετρα. ὧν τὸ μὲν ἀκατάληκτον, τὸ δὲ οὔ. ὁ τελευταῖος, ἰαμβικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος. ὑφ' ὃν κορωνίς. Χύτραις ἱδρυτέον.] ὁτὲ μὲν ταῖς χύτραις ὄσπρια ἕψοντες, ὁτὲ δὲ ἄλλο τι πολυτελέστερον ἱ-
E ερεῖον, καὶ οὕτως ἵδρυον. καὶ πρὸς τὸ θυόμενον ἔλεγον, βοῒ ἱδρύσθαι, ἢ αἰγί, ἢ προβάτῳ, ἢ ὅ τι ἂν ᾖ τὸ ἱερεῖον. ὥσπερ ἐν Πλούτῳ. ἄλλως. ἔθος εἶχον Ἑρμᾶς ἱδρύοντες πρὸ τῶν θυρῶν, καὶ ἄλλα τινὰ ἀγάλματα, ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύνειν τὴν ἀνάστασιν, χύτραις ἀθάρας ἱδρύσθαι, καὶ ἄλλοις τισὶν. ἄλλως. ὁπότε μέλλοιεν βωμοὺς καθιδρύειν, ἢ ἀγάλματα θεοῦ, ἕψοντες ὄσπρια ἀπήρχοντο, τούτοις τοῖς ἀφιδρυμένοις χαριστήρια ἀπονέμοντες τῆς πρώτης διαίτης. ὡς δηλ εἶπεν ἐν Δαναΐσι. μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς
F ἑρκείου χύτρας, μεθ' ὧν ὁ βωμὸς οὗτος ἱδρύθη ποτέ. ποτὲ δὲ καὶ πολυτελεστέρῳ ἱερείῳ ἀφιδρύετο ὡς φησὶ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. μεμφόμενοι δὲ ὡς πολυτίμητον οὖσαν ἄλλαις ἱερουργίαις αὐτὴν ἱδρύσαντο. ὡς οἱ μὲν ξίφος ἐξὺ ἀποθέμενοι πολέμοιο εἰρήνην εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ. ἐν δὲ τῷ Πλούτῳ, τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν ἱδρύσασθαι, λαβοῦσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε. Χύτραισιν.] ὥσπερ μεμφόμενοι ἠγανάκτησαν ἐν χύτραις ἀκούσαντες ἱδρύσθαι τὴν εἰρήνην, ὡς εὐτελοῦς οὔσης τῆς θυσίας ἐκ τῶν ἄλλων.
G διὸ φασὶν ἄλλαις ἱερουργίαις αὐτὴν ὑπερπολυτίμητον θεραπεύσομεν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, ἱερείῳ φησίν, ἱδρύσασθαι οὕτως αὐτήν. ὡς οἱ μὲν, ξίφος ἐχθρὸν ἀποθέμενοι πολέμοιο, εἰρήνην εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ.

CHR. Χύτραισιν.] Per ollas videtur olera vel legumina tantùm, aut pultem ptiſanámve ex frugibus quæ ἀθάρα dicitur, intelligere, & ollis illis fritilibus viliores deos, vt Mercurium, accipiebãt. Aliquando tamen ſumptuoſiorem hoſtiam ſtatuebant, puta bouem, capram aut ouem, & dicebant hoc, facere boue vel bidente vel ſue vel ca-
E pra. Sic Maro *Cùm faciam vitula* (etſi Priſcianus meus manuſcriptus vitulam habet) Sed quid ſi τὰ Pro frugibus dixerit propter τὰς χύτρας & ὄσπρια & ἀθάρας quæ fruges erant, vt dicat, Nunc maiorem hoſtiam ſacrificabo. Non me latet frugum cauſſa ſacrificaſſe antiquos, & ambaruale feciſſe ſacrificium. Sed quid periculi eſt acuere ingenium ad inueſtigandos antiquiores ritus? Quod ſæpius dixi, iterúmque iterúmque monebo. Nihil
F me temerè adfirmare, quod ne hoc loco quidem facio, vt iſti ſpicilegi vitilitigatores (quorum ſeges in hoc ſeculo denſa eſt) ne habeant quo me audaciæ & inſcitiæ ſimul poſtulare meritò poſſint.

Σχόλια. Ἑρμίδιον.] ἀντὶ τοῦ εὐτελές. ὡς τοῦ Ἑρμοῦ χύτραις ἱδρυμένου ἐπὶ πολὺ ὡς μέμφεσθαι αὐτόν. Λαρινῷ βοΐ.] ἐπεὶ ἱερὰ αὐτοὺς πρὸς τὴν διὰ τῶν χυτρῶν καθίδρυσιν ἀχθεσθέντας, ἄλλον τρόπον καθιεροῦντας ἐποιήσατο. καὶ φησί, βούλεσθε λαρινῷ βοΐ. περὶ δὲ τῶν
G λαρινῶν βοῶν, Λύκος μὲν ὁ Ῥηγῖνος, ἐπὶ τοῦ πρὸς Ἀλέξανδρον φησὶν ἀπὸ Λαρινοῦ τινος βουκόλου ταύτην αὐτῶν τὴν προσηγορίαν ἐσχηκέναι. εἰσὶ δέ τινες, οἳ ἀπὸ τοῦ λαρὸν αὔξουσιν αὐτοὺς οὕτω καλεῖσθαι. οἱ δὲ τὴν ἐκ συλλαβὴν ἐκτείνουσιν. ἵν' ᾖ λαρινοὺς τοὺς μεγαλοφύεις. ἐν δὲ τῇ

Χαονίᾳ φασὶ τοιούτους εἶναι βοῦς, οὓς καὶ Κεστρίνους καλοῦσιν. ἄλλως, μεγάλῳ καὶ εὐτραφεῖ. τοὺς δὲ ἠπειρωτικοὺς βοῦς, οὕτω λέγουσιν ἀπό τινος Λαρινοῦ βουκόλου, παραλαβόντος παρ' Ἡρακλέους τοὺς Γηρυόνου βοῦς, καὶ θρέψαντος εἰς εὐεξίαν. τοῦτο δὲ Ἡρωδιανὸς ὀξύνει ἐν τῷ ζ. τῆς καθόλου. Λαρινὸς ὡς ἀληθινός. ὥς τι ἀξιόπιστον τὴν δ' ὀξεῖαν λαρινοῦ. Βοηθεῖν.] ἐπὶ μάχην δραμεῖν. Θεαγένους ὑωνία.] μωρία, ἀμαθία. διεβάλλετο γὰρ ὁ Θεαγένης εἰς μαλακίαν, καὶ ὡς μωρὸς, καὶ ὑώδης. ἦν δὲ ἐκ Πειραιῶς. ἐδόκει δὲ καὶ πένης εἶναι. θρύπτεσθαι δὲ ἐπὶ πλούτῳ. ἦν δὲ τὸ σῶμα παχὺς καὶ λοίδορος. τὴν δὲ ὑωνίαν, τὴν δυσωδίαν ἐκ τῶν ὑῶν. ἅπερ διαφόροις ἐδέσμασι χρώμενοι, δυσώδη ἀποπατεῖ. καὶ εἰς βορβόρους δὲ κυλίεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Θεαγένης, ὁ εἰς Ὅμηρον γράψας. ὃς καὶ ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο καὶ ἄλλοι πολλοί. Ἰωνικόν.] οἱ γὰρ Ἴωνες, δισυλλάβως λέγουσι τὸ οἴ. οἱ δὲ Ἀττικοὶ μονοσυλλάβως τὰς οἴς, καὶ πολλὰ τοῦ αὐτοῦ γένους οἱ Ἀθηναῖοι συναιροῦντες τὸ οἶν τὸ οἶν. οἱ γὰρ Ἴωνες πολλὰ διῃρημένως φασίν.

CHR. Λαρινῷ βοΐ.] Pro magno & amplo boue Larinum dixit. Sic Xenophanes in Elegis Taurum Larinum, & Lucillius Lucanum quia in Lucania magni. Dicti autem Larini boues, vel à Larino bubulco, vt ait Lycus Rheginus qui ab Hercule acceptos Geryonis boues amplitèr ſaginauerat. Sunt autem Epirotici boues, & à Chaonia quæ pars Epiri prius Ceſtrina dicta, vbi tales nutricabãtur & creſcebant) κεστρινοὶ vocati. Et Ariſt. eiuſmodi tauros laudat in libris de hiſtoria Animal. vbi verbum ἀτιμαγελεῖν quod eſt compeſcere vel potius diſpeſcere, vſurpat. Alij dictos volunt quaſi μεγαλοερίνεις. Nam λα deſignat τὸ μέγα, vt βου particula. Athenæus lib. 9. ait Eratoſthenem in Anterinnyde ſues Larinos vocaſſe à bubus Larinis qui ſic dicti, vel quia λαρινεύεσθαι eſt σιτίζεσθαι,

A id eſt, ſaginari & pingueſcere (vt dixit Sophron, ὕες δὲ λαρινεύονται) vel à Larina pago Epirotico, vel à à paſtore Larino. Ludit autem hîc in ambiguitate vocabuli. Nam quia βοὴ clamor eſt bellicus, vnde βοηθεῖν. imò ipſum bellum ſic vocatur, vt dixit Homerus βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. Theocritus βοὴν ἐστάσατο. i. pugnam: Propterea auerſatur hoſtiam bouis. Θεαγένους ὑωνία.] Theagenes pauper erat luxurioſus obeſo corpore & ſuillo (mendum eſt in Scholiis Græcis, τὸ σῶμα παχὺς καὶ λοίδορος, corrige καὶ χοιρώδης.) Ita ſtultè vanus mendax & iactator, nam diuitem ſimulabat, vt vulgo καπνὸς dictus fuerit (corrigendus etiam Suidas vbi legitur καπρὸς, nam reponendum καπνός.) Propterea ὑωνίαν illi tribuit, id eſt ſtultitiam, & ignorantiam, & impudentiam, quamuis propriè ſit δυσωδία, à ſuibus ſpurcis & ſordidis, quibus, vt ait Varro, requies in luto. Alius eſt Theagenes qui in Homerum ſcripſit: Alius Megarenſium Rex Cylonis ſocer, vt ait Thucydides. In Dramate equitum Scholiaſtes ait Cylonem Theagenis vxorem duxiſſe in matrimonium. Ego Thucydidi potius hæreo. Οἴ.] Iones qui διαίρεσιν amant ὄϊν dicunt δισυλλάβως, Attici (qui pars Ionum tamen ſunt) synereſi contrà gaudent, & οἶν faciunt monoſyllabum. Itaque placuit agreſtibus vox Ionica, vel propter ouiculæ ſimplicem naturam & manſuetã (cupit enim populum Athenienſem eſſe ἀμνὸν τοὺς τρόπους) vel quia οἴ exclamatio eſt pathetica hominũ mœrentium & metuentium malum, aut pericula imminentia. Verbum habemus Franci quod huic ſimile eſt, ſed συμφωνητικὸν & ἀποκεστικόν. Dicimus enim *Oy*. Etiam in metu mali ipſum vſurpamus *Oy* & *hóla*, quod idem eſt, vt *ohe* Romanis: παξ Græcis proprium.

Ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγῃ τις, οἱ καθήμενοι
Ὑπὸ τοῦ δέους λέγωσ' Ἰωνικῶς, ὄϊ.
Τρ. Εὖ τοι λέγεις. Χο. Καὶ τἄλλα γ' ὦμεν ἤπιοι.
Ὥστ' ἐσόμεθ' ἀλλήλοισιν ἀμνοὶ τοὺς τρόπους,
Καὶ τοῖσι συμμάχοισι πρᾳότεροι πολύ.
Τρ. Ἴθι νυν, ἄγ' ὡς τάχιστα τὸ πρόβατον λαβών.
Ἐγὼ δὲ ποριῶ βωμὸν ἐφ' ὅτου θύσομεν.
Χο. Ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ γε, χ' ἡ τύχη κατορθοῖ,
Χωρεῖ κατὰ νοῦν, ἕτερον δ' ἑτέρῳ
Τούτων κατὰ καιρὸν ἀπαντᾷ.
Τρ. Ὡς ταῦτα δῆλά γ' ἔσθ', ὁ γὰρ βωμὸς θύρασι καὶ δή.
Χο. Ἐπείγετε νυν ἐν ὅσῳ

In concione tum ſedentes præ metu
Ionicum affectent loqui, & dicant Oï.
E *TRY. Benè inquis. CH. Et ſint mitiores cætera:*
Quapropter erimus inuicem agni moribus,
Et manſuetes plurimùm ſodalibus.
TR. I nunc ouemq́ duc prehenſam, ego interim
Aram expedibo ad quam immolabitur pecus.
CH. O quàm volente cuncta numine, adiuuante ſorte
F *Bene procedunt, aliisq́ alia*
Horum opportuna recurrunt.
TR. Hæc vera certò ſunt, & ara extempulò paranda eſt,
CH. Sed ite agedum citò, dum

Σχόλια. Οἱ καθήμενοι ὑπὸ τοῦ δέους.] ἵνα ἐπὰν ἐνωσι τῷ εἰσηγουμένῳ πόλεμον. τὸ γὰρ οἴ ὀδυρομένων ἐστὶν ἐπίφθεγμα καὶ δυσχεραινόντων. Δίδυμος δὲ ἐν ἐκθέσει. οἱ γὰρ φοβούμενοι οὕτω λέγουσιν. Ἀμνοὶ τοὺς τρόπους.] εὐήθεις δηλοῖ ὡς οἱ ἀμνοί. ἡ πραεῖς καὶ μαλακοί. τὸ γὰρ ἄρρεν πρόβατον, ὅταν ἔχῃ τὴν μέσην ἡλικίαν, ἀμνὸς καλεῖται. οἱ δὲ, τὸ ἐνιαύσιον ἄρνα, ἀμνὸν καλοῦσιν. Ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ.] ὁ χορὸς ταῦτα θαυμάζων ὅτι ηὐτύχησεν ὁ γέρων καθ' ἑαυτόν. εἶτα πρὸς τὸν πρεσβύτερον φησὶ τό, χωρεῖ κατὰ νοῦν. εἶτα τὰ ἑξῆς ἐπάγει ἰδίᾳ. τινὲς δὲ οὕτως. ὁπόσ' ἂν θελήσωσιν οἱ θεοί, καὶ ἡ τύχη κατορθοῖ.
G Ὡς ταῦτα δῆλά γ' ἐστίν.] ἀπὸ τούτων καταδῆλόν ἐστιν ὅτι χρὴ τεκμαίρεσθαι τοῖς παροῦσι. τὸ δὲ θύρασι, ἀντὶ τοῦ ἐξ ἑτοίμου.

CH. Θύρασι καὶ δή.] id eſt ἐξ ἑτοίμου in promptu vel extemplò, quod eſt verbum ſacrorum, vt ilicet fori & iudiciorum.

Σχόλια. Ἐπείγετε.] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἀλλοιο-

λοιόςροφα. εἰσὶ γοῦν τῆς μὲν πρώτης ςροφῆς κῶλα ἀναπαιςικὰ δέκα ἐπιμεμιγμένα προκελευσματικοῖς. τούτων δὲ ἃ μὲν δίμετρά εἰσιν ἀκατάληκτα. ἃ δὲ ἐφθημιμερῆ, καὶ βάσεις. μετὰ δὲ ταῦτα ἰαμβικὰ ζ. τῆς δευτέρας ςροφῆς τὰ κῶλα τρία. ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἰαμβικὸν. τὰ δὲ ἄλλα ἀναπαιςικά. δίμετρα μὲν ἄμφω. τὸ δέ τοι δεύτερον καταληκτικόν. ὁ ἑξῆς τῆς ὑποκειμένης ςίχος ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός. τῆς τρίτης ςροφῆς τὰ κῶλα ἀναπαιςικὰ τέσσαρα πλὴν τῆς τελευταίου ἀκατάληκτα. οἱ ἑξῆς αὖθις τῆς ὑποκειμένης ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τῆς δὲ τετάρτης ςροφῆς τὰ κῶλα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος ς, ἐπιμεμιγμένα παίοσι καὶ κρητικοῖς, ἀκατάληκτα πλὴν τῆς πέμπτης καταληκτικοῦ καὶ τῆς ς ἡμιολίου. ἐφ' ὃ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. τιθέασι δὲ καὶ τῆς ἀποθέσεως αἱ παράγραφοι. ἐν ὅσῳ δέ φησιν. ἐκ τῶν θεῶν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἐκπέπαυται καὶ λελώφηκεν, σπεύσατε σπεύδειν ἱδρῦσθαι τὴν Θεωρίαν, τῶν τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν ἀντεισαχθέντων.

Bisetvs. Οὐ ῥᾴδιον κατὰ τὴν χολιασμὸν τὰς ςροφὰς διορίζειν, καὶ τὰ κῶλα, καὶ τὰ μέτρα, καὶ τὴν τούτων ποιότητα, καὶ τὸ σχῆμα διαγινώσκειν. διὸ βέλτιον ἀνέντα ἐᾶν τὰ τῆς κοινοῦ , ἡ ἀσάφεις, καὶ ἀσύςατόν τι γράφειν.

CHR. Ἐπείγετε.] Stropha eſt ex Anapæſtis
B miſta Proceleuſmaticis. Iubet autem hic properare, vt ſtatuatur Theoria dum ceſſat bellum volente deo, dúmque Pacis bona inuicem inducuntur. Propterea verò pro foribus hæ ſtatuebantur aræ: ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδεῖαν τὴν ἀνάςασιν dixit modò Scholiaſtes.

Σοβαρὰ θεόθεν,
Κατέχει πολέμου
Μετάτροπος αὔρα.
Νῦν γὰρ δαίμων φανερῶς
C Εἰς ἀγαθὰ μεταβιβάζει.
Τρ. Τὸ κανοῦν πάρεστιν, ὀλὰς ἔχον καὶ στέμμα, καὶ μάχαιραν
Καὶ πῦρ γε τουτὶ, κ' οὐδὲν ἴσχει πλὴν τὸ πρόβατον ἡμᾶς.
Χο. Οὐκουν ἁμιλλήσεσθε,
Ὡς ἢν Χαῖρις ὑμᾶς ἴδῃ
Πρόσεισιν αὐλήσων ἄκλητος, κᾆτα τοῦτ' εὖ οἶδ' ὅτι
D Φυσῶντι καὶ πονουμένῳ
Προσδώσετε δήπου.
Τρ. Ἄγε δὴ τὸ κανοῦν λαβὼν σὺ καὶ τὴν χέρνιβα
Περίιθι τὸν βωμὸν ταχέως ἐπὶ δεξιά.
Θερ. Ἰδού, λέγοις ἂν ἄλλο, περιελήλυθα,
E

Retinente Deo
Vaga ceſſat atrocis aura Gradiui.
Nam ſors diuina palàm
Omnimoda bona reponit.
TR. En vellera & ſeceſpitam & molas habens caniſtrum:
Adeſt & ignis, nilque nos nunc extra ouem moratur.
CH. Eſt ergo maturandum?
Nam vos Charu vt viderit
Accedes inuocatus huc:
Et vos ei certo ſcio
Flanti labore maximo
Sacrum becce daturos.
TRY. Age cum caniſtro ſume aqualem trulleum,
Arámque luſtrans dextro-verſum extemplò obi.
FAM. Ecce aram obiui, cæterum aliud impera.

Σχόλια. Σοβαρά.] σοβαρὸν μὲν εὐκίνητος. μετάτροπος δὲ ἀντὶ τῆς εὔκραῖος μεταβληθεῖσα. Ολάς.] ἀντὶ τῆς κριθάς. ὅτι ἐνέκρυπτο ἐν τῷ κανῷ ἡ μάχαιρα τῆς ὀλαῖς καὶ τοῖς ςέμμασι. καὶ ἐντεῦθεν κανοῦν, ἀπὸ τοῦ κτείν. Πλάτων Παιδαρίῳ. φέρε τοῦτ' ἐμοὶ δεῖξον τὸ κανοῦν μοι δεῦρο. ποῦ μάχαιρ' ἔνι. Χαῖρις] τῶν περὶ τὰς θυσίας αὐλητῶν ἦν ὁ Χαῖρις. ἦν δὲ καὶ ἕτερος κιθαρῳδός. Περίιθι.] τοῦτο πρῶτον ἐποίουν καθαίροντες τὸν βωμόν.

CHR. τὸ κανοῦν.] In caniſtro culter condebatur, & οὐλοχύται & ςέμματα, quæ vellera ſunt vel velamina. Erat autem caniſtrum illud ex auro, & ingenuæ nobiléſque virgines Dionyſiis illud
F ferebant, ſic dictum ἀπὸ τοῦ κτεῖν. Plato Comicus Puſione, Φέρε τοῦτ' ἐμοὶ δεῖξον τὸ κανοῦν μοι δεῦρο, ποῦ μάχαιρ' ἔνι. Nam σμῆγμα adhibebant ad eradendas ſordes manuum. Aliud etymon τοῦ κανοῦ Heſychius adfert, aitque eſſe ἀπὸ τοῦ καινεῖν, à cæde hoſtiarum. Et tamen κανοῦν vocat etiam μαγίδα, id
G eſt, χειρόμακτρον, manubrium ex lino, & vere, σμῆγμα illud de quo Antiphanes Coryco, ἀπονίψασθαι δότω τις δεῦρ' ὕδωρ καὶ σμῆγμα. Ὡς ἢν χαῖρις ὑμᾶς.] ſudas legit ἡμᾶς, melius ὑμᾶς. Neque tamen magni intereſt vtram lectionem ſequamur. De Chæride alias dixit: Eſt autem tibicen ſacrorum ἄμουσος, quémque hic notat Comicus impudentiæ paraſiticæ. Sanè videtur iſtud genus hominum ludibrium debuiſſe antiquis illis. Nam prouerbiale ferè fuit quod Athenæus ſine auctore citat lib. 8.

Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν,
Ἀλλ' ἅμα τῷ φυσᾶν καὶ νόος ἐκπέταται.

Vbi pulchrè adluſum ad φύσιν & φῦσαν. Latina verba reddere non pote, nos mentem tentauimus.

Nam tibicinibus mentem natura negauit,
Nempe illi dum flant, auolat illa ſimul.

Alius fuit Chæris citharœdus. Καὶ τὴν χέρνιβα.] Aquale eſt vel trulleum, Aquæ manale apud Nonium vrceolum eſt quod influebat in trulleum. Vetus Gloſſarium Aquimanile, & putarem melius vt à manu ſit. Sed illius Grammatici auctoritas fulta Varronis teſtimonio, præpollet: Nam manale ſacrum eſſe dubitari non vult. Sed vas eſt ad eluendas manus, vt vox & etymon declarant. Ad pedes lauãdos proprium verbum Peluis, Græcè πέλυς & ποδόνιπτρον, vt deſinant ineptire qui peluim à perluendo dictum autumant. Ab antiquis Niptra vel νίμματα dicta ipſa aqua, vnde Ni-

ptra titulus fabulæ Pacuuianæ. At χέρνιψ vel χερόνιπτρον videtur fuiſſe quod Franci vocant *Baſſin*, quaſi baſſus vel humilis ſinus. Nam prius quàm ſacrificarent, liquore expiatorio vel aqua manali abluebantur. Etiam dicitur χερνίβιον, & ſic Ariſtophanes ipſe Heroibus. Hinc luſtralis vnda qua etiam vtuntur Chriſtiani, & quam ſacerdos ſpargit circa populum antequam ſacra peragat. Propterea

A hîc dicitur ἁγιᾶσαι. Certum enim eſt multas etiam veteres, etſi paganas ceremonias à Chriſtiana militia ſeruatas eſſe, velut ambarualium & τ̃ λυχναψίας veſtigia retinemus. Aqua autem illa ſpargi, veteres vocabant χερνίπτεσθαι. Lege Athenæum lib. 9. vbi multa de hoc antiquo ritu diſces, neque operæ tuę leue erit pretium conſultus ille Dipnoſophiſta.

Τρ. Φέρε δὴ τὸ δᾳδίον τόδ' ἐμβάψω λα-
βών,
Σείου σὺ ταχέως, σὺ δὲ πρότεινε τὰς ὀλάς,
Καὐτός τι χερνίπτου παραδοὺς ταύτην ἐ-
μοί,
Καὶ τοῖσι θεαταῖς ῥίπτει τῶν κριθῶν. Θερ. Ι-
δού.
Τρ. Ἔδωκας ἤδη. Θε. Νὴ τὸν Ἑρμῆν, ὥστε
γε
Τούτων ὅσοι πὲρ εἰσὶ τῶν θεωμένων,
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐ κριθὴν ἔχει.
Τρ. Οὐχ αἱ γυναῖκες ἔλαβον. Θε. Ἀλλ' ἐς ἑσπέ-
ραν
Δώσουσιν αὐταῖς ἄνδρες, ἀλλ' εὐχώμεθα,
Τίς τῇδε ποῦ ποτ' ἐστί; Θε. πολλοὶ κἀγαθοί.
Τοῖσι φέρε δῶ, πολλοὶ γάρ εἰσι κἀγαθοί.
Τρ. Τούτους ἀγαθοὺς ἐνόμισας; Θε. Οὐ γὰρ οἵ τι-
νες
Ἡμῶν καταχεόντων ὕδωρ τοσουτονὶ
Ἐς ταυτὶ τοῦθ' ἑστᾶσ' ἰόντες χωρίον.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' εὐχώμεθ', εὐχώμεσθα δή.

B *TR. Cedo hucce torrem actutum, vt vndis imbuam:*
Quate ocyus tu, tu molam prætendito,
Ipſe expiator hanc mihi tradens facem,
Spectantibúſque diſiice ordea. FA. Faciam.
TR. Igitur dediſti. FAM. At plurimum, vt nunc omnium,
Te teſtor Herme, quotquot hic ſpectantium,
Nemo vnde poſſit molere, habere non queat.
C *TRY. At non dediſti fœminis. FAM. dabunt viri*
Sub veſperam ipſis. TRY. Sed precari iam expedit,
Quis adeſt, vbi illi quiue? FAM. plurimi & boni.
Age demus iſtis, plurimi qui ſunt boni.
TR. Iſtos putaſti tu bonos? FA. an illi enim
D *Non ſunt, qui aquarum quando tantum effudimus*
In hunc eundem ventitant ſtantes locum?
Sed vota maturemus & preces ſacras.

CHR. Φέρε δὴ] Quia famulus poſtea dicit ἰδού, hîc neceſſe eſt loqui Trygæum. Eſt autem δᾳδίον, torris vel titio qui ab ara vbi ſacrum fiebat, ſumebatur, & aquali tingebatur, ſicque aſtantes luſtrabant & purabant. Nam aqua & ignis vera februa & purgationes, vnde extorres dicebãtur, quia torris ille aqua tinctus nec exſtinctus intelligitur.

Σχόλια. Τὸ δᾳδίον.] τὸ ὕδωρ ἡγίαζον ἀποβάπτοντες τοῦ πυρός. καθαρτικὸν γὰρ πάντως τὸ πῦρ. ὡς ἐν Εὐριπίδης ἐν Ἡρακλεῖ. Ὅστις οὐ κριθὴν] πρὸς τὴν κριθὴν παίζει, ὅτι τὸ τῶν ἀνδρῶν αἰδοῖον, κριθὴν ἔλεγον. τὸ δὲ γυναικεῖον, βύσσον. Τῇδε.] σπένδοντες γὰρ ἔλεγον τίς τῇδε. ἀντὶ τοῦ τίς πάρεστιν. εἶτα οἱ παρόντες εὐφημιζόμενοι ἔλεγον. πολλοὶ κἀγαθοί. τοῖς χορευταῖς. καταχεῖ δὲ αὐτῶν ὕδωρ ἐπὶ γέλωτι πρὸς οὐδὲν ἱερόν.

CHR. Ταύτην ἐμοί] An facem intelligit τὴν δᾷδα, an oporam potius, an τὴν χέρνιβα? Vix eſt vt putem de face, cùm dixerit δᾳδίον, tamen hoc loquendi genus inſolens non eſt. Τῶν κριθῶν.] Videtur in vſu fuiſſe poſitum, vt ordei ſparſiones fierent in populum. Sic & apud Romanos ludis floralibus omnia ſemina ſpargebantur in populum, vt Tellus ſuis muneribus placaretur, vnde Perſius, *Vigila & cicer ingere largè Rixanti populo.* ſed hoc loco interpretatus ſum Molam, ne rece-

dat ab obſcœno ſenſu, nam molere quid ſit ſciunt vel γέροντες φιλόσοφοι. Et κριθὴ pars illa qua viri ſumus. Ipſi medici, in quîs Aetius, κριθὴν vocant ποσθίαν: & recenſent inter tubercula quæ ſub ciliis,
E translatiuè tamen. Sanè ipſe Medicinæ Genius Hippocrates κρίμνας vocat τὰ χείλη τ̃ κύστιος γυναικείας ab eo quòd κρίμνα eodem auctore ſunt ἄρρενα ἄλφιτα. Nam κριθὴ primùm κρῖ dicebatur, & τὸ μνα non magis adiuuat vocem quã apud Latinos men, vel mẽtum, ber & vndus, verbi gratia fulmẽ, fulmentum, fiber, errabundus, quibus & crum addi poteſt, vt fulcrum, ſepulcrum, imò ipſum pulcrum, etſi docti quidam deriuant quaſi πολύχρουν, vnde Virgilius Pulcher Auentinus, i. fortis. Τίς
F τῇδε] In Libamentis dicere ſolebãt. Quis preſeſt? Reſpondebant *Præſentes* per εὐφημίαν, Multi bonique, etiam ſi eſſent (vt ait ille ſapiens) οἱ πλεῖστοι κακοί. Fundit verò aquam in ſpectantes, vt ex hac tolerantia boni tantum exiſtimandi ſint. ſed Ariſtophanes ex hac ſparſione riſum captare voluit. Mox legẽdum εὐχώμεσθα δὴ, addito vtrobique ſibilo. Tamen ex animi mei ſententia, etiam ſi τὸ δὴ habeat certam nec inelegantem emphaſin, tamen
G in quinta ſede dactylus durus, Anapęſtus dulcior, neque nego licere id Comicis, ſed ſanè in iſta ſede rarus pes digitalis.

Β ι ϛ. Ὁ Τρυγαῖος ἐν ὅσωπερ ... ἀλλ' ἀξ. καὶ ἐν μέρει χεῖρας ἑκάτερος τῇ Εἰρήνῃ εὐχὰς ποιεῖται, καὶ ταύτην σῶν τ̃ ὠφελείας, καὶ ἐν ὅσαις αὐτῇ ἀκολουθίαις παρ' ἑαυτοῖς ἐβεβαίως εἰς τὸ λοιπὸν μένειν αἰτοῦσι.

Π [illegible]

Τρ. Ὦ σεμνοτάτη βασίλεια θεὰ
Πότνι' Εἰρήνη
Δέσποινα χορῶν, δέσποινα γάμων,
Δέξαι θυσίαν τὴν ἡμετέραν.
Οἰ. Δέξαι δῆτ' ὦ πολυτιμήτη
Νὴ Δία. καὶ μὴ ποίει γ' ἅπερ αἱ
Μοιχευόμεναι δρῶσι γυναῖκες.
Καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι
Τῆς αὐλείας παρακύπτουσι,
Κἄν τις προσέχῃ τὸν νοῦν αὐταῖς,
Ἀναχωροῦσι,
Κᾆτ' ἢν ἀπίῃ, παρακύπτουσι.
Τούτων σὺ ποίει μηδὲν ἔθ' ἡμᾶς.
Τρ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
Γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
Ἡμῖν, οἵ σου τρυχόμεθ' ἤδη,
Τρία καὶ δέκ' ἔτη.
Λῦσον δὲ μάχας, καὶ κορκορυγάς,
Ἵνα Λυσιμάχην σε καλῶμεν.
Παῦσον δ' ἡμῶν τὰς ὑπονοίας
Τὰς περικόμψους, αἷς στωμυλλόμεθ' εἰς ἀλλήλους. μῖξον δ' ἡμᾶς
Τοὺς Ἕλληνας πάλιν ἐξ ἀρχῆς
Φιλίας χυλῷ, καὶ συγγνώμῃ
Τινὶ πρᾳοτέρᾳ κέρασον τὸν νοῦν.
Καὶ τὴν ἀγορὰν ἡμῶν ἀγαθῶν
Ἐμπλησθῆναι μεγάλων σκορόδων,
Σικύων, πρῴων, μήλων, ῥοιῶν,
Δούλοισι χλανισκιδίων μικρῶν.
Κἀκ Βοιωτῶν γε φέροντας ἰδεῖν,
Χῆνας, νήττας, φάττας, τροχίλους,
Καὶ Κωπαΐδων ἐλθεῖν σπυρίδας,
Καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους
Ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι,
Μορύχῳ, Τελέᾳ, Γλαυκέτῃ, ἄλλοις
Τένθαις, πολλοῖς, κᾆτα Μελάνθιον
Ἥκειν ὕστερον εἰς τὴν ἀγοράν.
Τὰς δὲ πεπρᾶσθαι, τὸν δ' ὀτοτύζειν,
Εἶτα μονῳδεῖν ἐκ Μηδείας.
Ὀλόμαν ὀλόμαν ἀποχειρωθεὶς,
Τᾶς ἐν τευτλοῖσι λοχευομένας,
Τοὺς δ' ἀνθρώπους ἐπιχαίρειν.
Ταῦτ' ὦ πολυτίμητ' εὐχομένοις ἡμῖν δίδου.

ATR. O Veneranda ô Regina Dea,
Reuerenda ô Pax,
Quæ domina choros facis & nuptias,
Accipe noſtra hæc ſacra libamina.
FA. Accipe pretioſiſſima per Iouem,
Accipe, nec fac quod facere ſolent
Dum mœchantur fœminæ adulteræ,
Quæ recluſis paululum foribus
B Vix ſe oſtendunt deſpicientes,
Si quis ad ipſas ſtudioſe venit,
Regrediuntur:
Qui ſi abſceſſerit, iterum interuident.
Tu nihil in nos fac Dea eiuſmodi.
TR. Quin potius te pandas totam,
Prout addecet ingenuas, nobis
Quos tuus annos iam torſit amor
Tres atq; decem.
C ſoluas bella acreſq; tumultus,
Te Bellilũam vt vocet omnis:
Reprimas noſtras ſuſpiciones
Nimis audaces, & quas inuicem
Agimus nugas, ac nos temperes
Græcos renouans atq; reformans
Bono amicitiæ ſucco, vt noſtros
Mitior animos venia immiſceat:
D Vt noſtra bonis nunc fora abundent,
Et ſint fœta ingentibus allijs,
Pomiſq; & cucumeribus præcoquis,
Et cunctis ſeruorum tunicis:
Vt Bœotia deferat ad nos
Anates, trochilos, atque palumbes,
Cumq; anſeribus veniant ſportulæ
Anguillarum Copaidarum
E Vbi dent turbas obſonantes
Circum Morychus, Teleas, Glaucetes,
Multiq; catillones alij,
Deinde Melanthius vltimus adſit,
Venum anguillas qui lacrumet datis:
Mox aſſus canat è Medea,
Perij heu perij quando è manibus
Mihi betarum elapſa ſodalitas
F Vnde id gaudere videntes:
Hæc diua nobis ſupplicantibus dato.

CH. Ὦ σεμνοτάτη] Sequitur Anapæſtici verſus 42. vſq; ad ταῦτ' ὦ πολυτίμητ'. Nos verſus verſib. reddidimus, verba neque potuimus neque voluimus.

Σχόλια. Παρακλίνασαι] παρανοίξασαι. Ὅμηρος ἀνακλίναι πυκινὸν εἶφος.

BIS. Ἐν τούτοις δὲ χαρίεσσαν γυναικείας ἀκολασίας παρασκευὴν παρατηρεῖ. καὶ γὰρ ὁ ποιητὴς τοὺς τῶν γυναικῶν τρόπους, καὶ τὰ ἤθη καλῶς ἡμῖν χαρακτηρίζει, καὶ πρὸ ὀμμάτων μονονὴ τίθησιν. αὗται ἑαυτὰς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ὁρᾶσθαι ἐπιθυμοῦσιν, ἀλλ' ὅμως πλαστῇ καὶ προσποιητῇ τινι σωφροσύνῃ ἐπιθυμίᾳ φεύγειν τοὺς παρερχομένους σκήπτονται ἐς αὐτὴν τὴν ὄψιν ὑπὸ τῆς αἰδοῦς φεύγομεναι. διὰ τοῦτο ἐπιτῆς θύρας, ἢ τὰς θυρίδας ἡμίσεις ἀνοίγουσιν ὅπως τοὺς ἄλλους ὁρᾶσθαι μὴ ὁρᾶν, ἐὰν μή τις ἐν παρόδῳ, καὶ ἀ-
ψιμάχως. καὶ ποτὲ μὲν τὴν κεφαλὴν παρακύπτουσαι, καὶ νεανικῶς ἐξείργουσι, ποτὲ δὲ καὶ εἰς τοὐπίσω ἀνέλκουσιν, ἵνα ἐν τοῖς αὐτὰς θεωμένοις μείζω ἐπιθυμίαν ἐξεγείρωσιν. ἐν δὲ τῷ παρακλίνω, καὶ τῷ παρακύπτω, ἡ παρὰ πρόθεσις μείωσίν τινα σημαίνει. Τῆς αὐλείας.] αὐλεία καθ' Ἡσύχιον, ἡ τῆς αὐλῆς θύρα. Σουΐδας, κρουνικῶς, αὔλειος, ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας. παρα-
G κύπτουσι δὲ, τουτέστιν ἐπικλινεῖς πλαγίως, καὶ ἐν τάχει παραβλέπουσι.

CHR. Παρακλίνασαι] Ambiguum eſt: Nã & accubare ſignificat. Hic autem eſt παρανοῖξαι, & eo ſenſu dixit Hom. ἀνακλίναι πυκινὸν εἶφος. Notandũ autẽ eſt τὸ παρὰ notã eſſe cõparationis. Id propriè dicitur , Iuxtà vel iuſtà potius, vnde Latina Par,

pariter, compar. Cæterùm vt hic Comicus dixit & iungit παρεγκλίνειν & παρακύπτειν: ſic Theophraſtus ὑποκύπτειν & ὑποκλίνειν, id eſt inclinari & conquiniſcere. Plato in Phædro ἀνακύπτειν dixit de anima quæ ſeſe erigit. Dubium autem mihi eſt an de matronis mœchis, an de meretricibus intelligat. Nam magna differentia eſt. Eruditiſſimus Dalechampius in Athenæo ſuo fœminas ἐπὶ τῶν οἰκημάτων (legendum illic cenſeo ἀπὸ) vertit, fœminis quæ domi ſunt, cùm debuerit, meo iudicio, meretricibus. Ait enim illic præſtare peccare in togata quàm prætexta, vt ait Horatius. Sanè τὸ οἴκημα eſſe proſtibulum & lupanar ſciunt vel mediocriter literas Græcas docti. Τῆς αὐλείας.] Puta τῆς θύρας. Sed cùm αὐλαία ſit etiam παραπέτασμα τῆς σκηνῆς, Aulæa dicunt Latini, fortaſſis eò adluſum.

Σχόλια. Ποίει μηδ' ἔν.] μὴ κατὰ ταῦτα ὀλίγον χρόνον ποιήσῃς ἡμᾶς ἀπολαῦσαί σου. ἀλλ' εἰς τέλος φανερὰν ἡμῖν σαυτὴν ποίησον.

CHR. Ἀλλ' ἀνάφηνον] *Pandas* dixi in interpretatione, nam Pandere eſt τὸ φαίνειν, & inde etymõ, neque hoc ſolùm, ſed & Pax indidem. Quin in vetere Gloſſario Panda dicitur εἰρήνη θεός.

BISET. Τρυχόμεθα] κακοπαθοῦμεν. καταπονούμεθα. ταλαιπωρούμεθα.

CH. Τρία καὶ δέκ' ἔτη.] Durauit tamen amplius bellum Peloponneſiacum, quippe tres nouenarios ex fatali oraculo. Sed Ariſtophanis temporibus decimus tertius fuit, & Pax illa poſt Cleonis & Braſidę mortem, pauſa tantum belli fuit; &, vt ait prudentiſſimus ſcriptor Tacitus, Non tam bellũ deſierat, quàm pax fieri cœperat. Hac imagine ſepe compellimur Franco Galli, qui Paces habuimus belli tantùm pauſas. Faxit Deus vt aliquando verã & integram Pacem: Quod vt accidat, nos Trygæi preces tanquam verba ſolemnia vſurpemus erga ſummum illum Pacis & belli arbitrum, Deum inquam, παῦσον δ' ἡμῶν τὰς ὑπονοίας, τὰς περικόμψους.

Σχόλια. Κορκορυγάς:] τὰς βοάς. τὰς ταραχάς, τοὺς θορύβους. Ὑπονοίας] ἵνα μὴ ὑπονοῶσι τὰς ἀλλήλων σπονδάς.

BIS. Τὰς περικόμψους] τουτέστιν εὐκόσμους, καὶ πάγκαλως μεμελετημένας. ἀλλ' ὅτι εἰρωνικῶς λέγεται. ἀντὶ τοῦ πολυπλόκους, ἐπιπλάστους, προσποιητούς, ἀκριβῶς πεπλασμένας. Αἷς στωμυλλόμεθα] φλυαροῦμεν. στωμύλος παρὰ τὸ σ. λάλος, πολύκομψος, πιθανολόγος. εὐτράπελος. ἴδρος τῶν λόγων. ἀπατεών, κόλαξ, φλύαρος, ὅθεν τὸ στωμύλλεσθαι, ἀντὶ τοῦ φλυαρεῖν.

Σχόλια. Μῖξον δ' ἡμᾶς] εἰς φιλίαν. Φιλίας χυλῷ] ὡς ἐπὶ κακυμένων. χυλῷ οἷον τῷ ῥοφήματι. Ἡμῖν ἀγαθῶν] τουτέστιν ἀφθονίαν ἡμῖν τῶν ὠνίων παράσχες. ἁρμόδιον δὲ τοῦτο τῇ Εἰρήνῃ. Σικύων πρώων] ἐν εἰρήνῃ ὄντες πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ πρώϊα σικύα γίνονται. ὅτι δὲ καλοὶ οἱ πρώϊμοι σικύαι καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ. ἀρχομένων σικύων, καὶ ληγουσῶν κολοκυνθῶν. Κἀκ Βοιωτῶν γε] ὅτι ὀρνιθοτρόφος ἡ Βοιωτία. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι φησίν. ὥσπερεὶ χειμὼν ἦλθες ὄρνιθι εἰς τὴν ἀγορὰν εἶπεν. ὅτι ἐπὶ τοῦ Βοιωτοῦ λέγει. Καὶ Κωπαΐδων] κωπαῒς λίμνη Βοιωτίας, ἐν ᾗ μεγάλαι ἐγχέλεις γίνονται. ὡς καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι. πρέσβειρα πεντήκοντα κωπαΐδων κορᾶν.

BIS. Σπυρίδας] σπυρὶς τὸ τῶν πυρῶν ἄγγος. παρὰ τὸ πυρός, οὗ δεκτικαί εἰσιν αἱ σπυρίδες. Ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι] τουτέστι περὶ τὸ ὀψωνιάζειν, καὶ φιλοτεικεῖν. Μορύχῳ] Μόρυχος, Τελέας, Γλαυκέτης, ὀνόματα κύρια. οὗτοι ἐπὶ λαγνείᾳ διεβέβλ ηντο. Κᾆτα Μελάνθιον] περὶ τούτου ἐν τοῖς ὄρνισι προείρηται. Ὀτοτύζειν]

A ζητῶσιν.

CHR. Σικύων πρώων.] In Pace multus hortorum cultus, curáque, ita vt maturè cucumeres creſcant. πρώϊον & ὄψιον vel ὄψιμον contraria. Hoc precoquum & tempeſtiuum, vel feſtinatè maturũ dicitur, illud ſerotinum. vtitur his vocibus Theophraſtus. Magnam autem commendationem eſſe primorum cucumerum teſtatur verſiculus vulgarius, ἀρχομένων σικύων καὶ ληγουσῶν κολοκυνθῶν. i.
B *Dum nouus eſt cucumis, dum longa cucurbita deſit.* Attici cucurbitas Colocynthas vocant, vt teſtatur Athenæus libr. 2. vel ex hoc noſtro Comico in ὥραις. Nam alij etiam σικύας vocabant, vt & Nicander ſecundo Georgicorum, σικυοῦ verò nomine & Cucumerem & peponem dixerunt. Καὶ Κωπαΐδων] In Bœotia quæ eſt alituum ferax & altrix, vt eſt in Acharnenſibus, palus eſt anguillis abundãs, quarum magna eſt commendatio, & quas apud Athenæum, veteres illi poetæ Epicharmus, Eubulus, Alexis, & Dorion opere magno laudant.
C Sunt enim grandes adeò & nitidæ, vt victimarum vicem eas habuerint Bœoti. Imò in Acharnenſibus ſexennes memorantur, vnde verſus ex Æſchyli Armorum iudicio lepidè & parodicè interpolatus, πρέσβειρα πεντήκοντα κωπαΐδων κορᾶν, ſcripſerat enim vetus ille poeta Tragicus δέσποινα πεντήκοντα Νηρῄδων χορῶν. Cęterum in hanc paludem fertur olim ſe coniecisse Argynnus puer formoſus, vt flammam amoris exſtingueret quo vrebatur A-
D gamemnon, qui Bœotiam venerat ad venandum reti venerio Argynnum, vt refert Plutarchus in opuſculo de Brutorum ratione. Ὀψωνοῦντας.] Proprie & ſignatè de Piſcibus obſonari. Plinius lib. 18. cap. 11. ait de panibus aliàs ab obſoniis appellati vt oſtrearij ergo piſces obſonium imò oſtrea. Nam ὄψον & ὀψάρια, non temerè apud Grecos reperias aliud eſſe quàm piſces. Sic poſt Menandrum Terentius obſonium dixit. ſic Æmilius Probus: Sic Lucius ille Madaurenſis de Magia ſu-
E ſpectus in prima Apologia qua ſuſpicionẽ magiæ amolitur cùm de piſcibus emptis loquitur dixit. Quis enim à Cupediariis obſonare audebit? Sed & in prima Mileſia dixi. Siquid obſonare cupis, quod explicat cùm ſubiicit, qui cœnæ affatim piſcatum proſpexeramus. Apud Ath. lib. 7. Dipn. cũ aliquis quęſiſſet num ante Sophoclem alius dixiſſet ἐλλοὺς ἰχθῦς, velut ipſe vſurpauit in Aiace μαστιγοφόρῳ. Reſpondit Zoilus, Ego quidem non ſum ὀψοφαγίστατος (verbum hoc vſurpauit Xenophon in ἀπομν.)
F Sed auctor Titanicæ pugnæ ſiue Eumelus ſiue Arctinus lib. 2. dixit χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοί. Sic Philo Iudęus, πρόσεν αἰθυιῶν κατοψοφαγοῦσι, quia fulicę & mergi è mari viuunt. Denique vbique ferè ὀψοφάγοι ſunt φιλίχθυες. Vt mirer nuper extitiſſe ex Tranſalpinis hominibus quendam faſtuoſæ doctrinæ plenum, qui ex hac obſeruatione tanquam re noua, & non à Victorio aliiſque agitata, memores lectores doctos monuerit. Ipſe quidem dudum monitus, multúmque monendus, Priuatas vt quæ-
G rat opes, inſtar illius Horatiani Celſi. Quicquid enim ferè notat, aut notum eſt, aut notatum fuit: Locos obſcuros & intactos ne adit quidem. Quare? Quia Celſi pretereunt obſcura poemata Rhamnes. Πεπρᾶσθαι] Differt à πωλεῖσθαι. Eſt enim quod Galli dicimus *eſtre liuré*, cùm conſtitit pretium, & auffert licitator quod pollicitus.

Σχόλια

A Σχόλια. Ἐκ Μηδείας.] μικρὸν παρὰ τὰ Εὐριπίδου Μηδείας παραγράφει ἐκεῖνα. ὦ δύστηνος ἐγὼ μελέα τε πόνων, πῶς ἂν ὀλοίμαν. οἱ δὲ αὐτοῦ τοῦ Μελανθίου φασὶν εἶναι Μήδειαν, ἐξ ἧς ταῦτα.

Bisetvs. Ἀποχειρωθεὶς] ἐστερημένος τῶν κωπαΐδων, ἃς ἤδη ἐν χερσὶν ἔχειν ἐνόμιζε. τὸ δὲ χειροῦμαι, καὶ τὸ ἀποχειροῦμαι, ἀλλήλων διαφέρουσιν, ὡς τὸ τυγχάνω, καὶ τὸ ἀποτυγχάνω. τὸ γὰρ χειροῦμαι δηλοῖ τὸ ταῖς χερσὶν ἁλίσκειν. τὸ δὲ ἀποχειροῦμαι, καὶ ἀποχειροῦσθαι λέγεται περὶ τῶν ἐν ταῖς χερσί τι πρότερον ἐχόντων, καὶ τούτου ὑπ' ἄλλων ἔπειτα στερομένων, οἱ τοῦτο ἀπὸ τῶν χειρῶν ἀφαιροῦνται. καὶ ἀποχειροῦσθαι λεγόμεθα ὅταν ἅπερ ἐν ταῖς ἡμῶν χερσὶν εἴχομεν, ἐκ χειρῶν ἡ πίπτειν, ἢ ἀφαιρεῖσθαι ἐῶμεν, ἢ καὶ ὅταν ἡμεῖς τῆς ἐλπίδος ἀποτυγχάνομεν.

Σχόλια. Λοχευομένας.] καὶ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἔφαμεν, τοὺς μαγείρους μετὰ τεύτλων ἕψειν τὰς ἐγχέλεις. ἔπαιξε δὲ εἰπὼν λοχευομένας, ἀντὶ τοῦ ἑψομένας. ἡδίστη δὲ ἡ ἔγχελυς ἐντεύτλοις ἐστίν. B Τοὺς δ' ἀνθρώπους ἐπιχαίρειν] τοὺς ὁρῶντας ἐπιχαίρειν αὐτῷ θρηνοῦντι.

CHR. Ὀλόμαν.) Lege vtrobique ὀλόμαν per o paruum, vt ſint Anapæſti. ſunt autem qui exiſtiment hęc ex Medea Euripidis eſſe, vbi habes, C ὦ δύστηνος ἐγὼ μελέα τε πόνων, πῶς ἂν ὀλοίμαν. Ego puto ex ipſius Melanthij Medea quam hic amaro ioco perlinit, ſumpta eſſe, vt non ſolùm malum eſſe poetam oſtendat, ſed raponem & guloſum probet, & in cute curanda plus operatum quàm colendo Apolline. Ἀποχειρωθεὶς.) Sic verti, quaſi ploraret Melanthius elapſam è manibus ſibi anguillam. Eſt enim piſcis lubricus, & qui facilè capturam fallit: neque tamen malè legeretur ἀποχηρωθεὶς per η. ſed ſic τὰς λοχευομένας non eſſet quartus caſus pluralis, ſed ſecundus ſingularis qui Doricè proferendus cum accentu circunflexo τᾶς, &c. Malè enim apud Sudam habes χειρώσας, ἐρημώσας, legendum χηρώσας. Cæterùm vt ex Acharnenſium tabula magis patet, anguillæ cum betis coctæ, cibus erat ſuauiſſimus. Dixit autem λοχευομένας cum debuiſſet ἑψομένας. Antea in eadem Acharn. fabula vocauit ἔγχελυν ἐντετευτλανωμένην. De betarum generibus legendus Athenęus libris 9. & 11. vbi ex Euphorione in ἀποδιδέσῃ ait τεῦτλον vocari etiam σεῦτλον vel σευτλίον, vt φασί τὴν φακῆν. Notandum quoque ἔγχελυν apud Atticos dici per υ, apud Bœotos per ι paruum. Alexis neutro genere extulit ἐγχέλεια in Vlyſſe texente. Τοὺς δ' ἀνθρώπους.) Hęc ſunt verba non Melanthij ſed Trygęi, deſinúntque Anapęſtici hac coronide. Sequuntur ſeptem Senarij Iambici. Sed non dubito quin iſta λαβὲ τὴν μάχαιραν dicantur ex perſona Famuli. Notandæ verò rudioribus Græca ἔλλειψις & Atticis familiaris etiam in πεζῷ λόγῳ, phraſis, εἶθ' ὅπως, deeſt enim & ſubintelligitur ὅρα vel quid ſimile.

D Bisetvs. Ὁ Τρυγαίου θεράπων, καὶ ὁ Τρυγαῖος δεσπότης πρὸς τὴν θυσίαν, ἣν τῇ Εἰρήνῃ ποιεῖσθαι θέλουσιν, ἑαυτοὺς παρασκευάζουσι.

Θε. Λαβὲ τὴν μάχαιραν. εἶθ' ὅπως μαγειρικῶς	FA. Ergo accipe clanaclam & immolans ſacrem
Σφάξεις τὴν οἶν. Τρ. ἀλλ' οὐ θέμις. Θε. τιὴ τί δή.	Macta. TR. Sed iſtud non licet. FA. quid ni licet?
Τρ. Οὐχ ἥδεται δήπουθεν Εἰρήνη σφαγαῖς.	TRY. Nec cæde gaudet ſancta Pax, nec victimis (E)
Οὐδ' αἱματοῦται βωμός. ἀλλ' εἴσω φέρων	Amat cruentis Pacis ara tingier.
Θύσας, τὰ μηρί' ἐξελὼν δεῦρ' ἔκφερε	Sed ſacrifica intus oſſa clunium efferens,
Χ' οὕτω τὸ πρόβατον τῷ χορηγῷ σῴζεται.	Sic præbitori tota ſeruatur pecus.
Χο. Σὲ δὴ θύρασι χρὴ μένοντα τοίνυν	CH. Te oportet ergo ianuæ imminentem
Σχίζας δευρὶ τιθέναι ταχέως	Huc fiſſa ſtatim ligna reponere, &
Τά, τε πρόσφορ' ἅπαντ' ἐπὶ τούτοις.	Quibus indiget inſuper vſus.
Τρ. Οὔκουν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι;	TRY. Ecquid vides me fomitem appoſiſſe vatis inſtar?
Χο. Πῶς δ' οὐχί; τί γάρ σ' ἐκπέφευγ' ὅσα χρὴ (F)	CHO. Quidni? quid enim te fugit omnium
Σοφὸν ἄνδρα; τί δ' οὐ σὺ φρονεῖς ὁπόσα	Quæ ſcire ſagacem opus eſt? an non
Ἔστι χρεὼν τόν γε σοφῇ δόκιμον	In te eſt quicquid vir habet ſapiens
Φρενὶ καὶ πορίμῳ τῇ τόλμῃ.	Animo intrepido atq; audenti?

Bisetvs. Λαβὲ τὴν μάχαιραν.] ταῦτα ὁ τοῦ Τρυγαίου θεράπων πρὸς τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην ὡς τῇ Εἰρήνῃ ἱερουργήσοντα, καὶ θυσίαν ποιήσοντα λέγει. Σφάξεις τὴν οἶν] φασὶ τὸ φονεύω, ὅθεν φάζω, ὡς ἐκ τοῦ βῶ τὸ βάζω. καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ σφάζω, σφάξω, τὸ κτείνω. καὶ ἀναιρῶ. λέγεται καὶ σφάττω. ἐντεῦθεν τὸ ποιητικόν, φάσγανον, ἤγουν τὸ ξίφος, ἡ μάχαιρα, οἱονεὶ σφάγανον, ὅτι τούτῳ σφαγὰς ποιούμεθα. ἀντὶ δὲ τοῦ οἶν, τινὲς ὗν γραπτέον οἴονται. ἀλλὰ μηδὲν εἶναι. τί δὲ ὁ ὗς, καὶ τί ἡ οἶς, φανερόν. ἡ δὲ τῆς συντάξεως ὁλοκληρία αὕτη, ὅρα, σκόπει ὅπως τὴν οἶν μαγειρικῶς σφάξεις.

G Σχόλια. Οὐχ ἥδεται.] ταῦτα πρὸς τὸ ἔθος. φασὶ γὰρ τῇ τῶν συνοικεσίων ἑορτῇ, θυσίαν τελεῖσθαι Εἰρήνῃ. τὸν δὲ βωμὸν μὴ αἱματοῦσθαι Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς ἕκτῃ ἐπὶ ι. τινὲς δέ φασιν ἐκ τῆς παρούσης αἰτίας οὕτως αὐτοὺς θύειν, αἵματος αὐτοὺς ἀπαλλάξασι. ἄλλως. πρὸς σύγκρισιν τοῦ πολέμου καλῶς ἔφησε μὴ χαίρειν τὴν Εἰρήνην σφαγαῖς

A μόνοι γὰρ οἱ πολέμιοι αἵμασι καὶ φόνοις χαίρουσι. καὶ τοῦτο οὖν πρὸς σύγκρισιν τοῦ πολέμου, ὃς αἵμασι χαίρει. Οὐδ' αἱμάττεται.] ἐν γὰρ τῇ τῶν συνοικεσίων ἑορτῇ οἱ μέν φασιν Εἰρήνῃ θυσίαν τελεῖσθαι, ὧν ὁ βωμὸς οὐχ αἱμάττεται. οἱ δὲ ἀπιστοῦσιν. ὡς ἄρα τότε σώζεται. καὶ ἰδίως ἀναίμακτα Εἰρήνῃ θύουσι. Χ' οὕτω τὸ πρόβατον] διὰ τὸ μὴ θύεσθαι ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀλλὰ τὸν χορηγὸν τῷ δοκεῖν θύειν ἀποκερδαίνοντα τὸ θῦμα. τῶν γὰρ ἐντοσθιδίων αἱρουμένων παρὰ τῶν θυόντων, τὸ λοιπὸν σῶμα σωθήσεται τῷ ἱερεῖ ἐὰν θύσωσιν. Τῷ χορηγῷ σώζεται] ἤτοι ὅτι τῶν σπλάγχνων καὶ τῶν ἐντοσθιδίων ὑφαιρουμένων δοκοῦσι μέρος τι τοῦ ἱερείου κερδαίνειν οἱ θύοντες. Σχίζας.] σχίζας κυρίως ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὰ ἐπὶ τῆς θυσίας τιθέμενα ξύλα. ὡς καὶ Ὅμηρος. καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων. Μαντικῶς τὸ φρύγανον.] οἱ γὰρ ἀπὸ τοῦ πυρὸς μαντευόμενοι τὰ φρύγανα ὑποτιθέασιν εἰς τὸ ἐξάψαι κατ' ἐπιστήμην τὴν ἑαυτῶν. Πῶς δ' οὐχί.] τὸ τοῦ φησιν, ἐπεὶ ὑπέβαλε φρύγανα πρὸς τὸ ἀνάψαι, ὡς οἱ μάντεις. αὐτοὶ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς καὶ τὰ φρύγανα τιθέασι πρὸς ἐπιστήμην αὐτῶν. Οἷα χρή.] σὺ γὰρ ποιεῖς οἷα χρὴ τοὺς ἐπιστήμονας.

CHR. Σὺ δ' οὖν θύρασι.] Hic verſus videtur eſſe Trimeter Iambicus Catalecticus, ſequentes duo Anapæſtici, ſed videndum an θύρασι ſit ex ἐτοίμως, vt ſuprà. Σχίζας.] Sic antiqui vocabant propriè ligna quæ ſacrificiis adhibebantur quæ fiſſilia (inde enim etymon σχίζειν) & vſtilia erant. Hom. καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃ ὁ γέρων. Τὸ φρύγανον.] Ignispices & Pyromanticæ artis periti, vt flammam excitarent, cremia vel φρύγανα ſupponebant quæ fomitum inſtar erant, & velut ſtipulę vel ſtuppæ ſtatim flammam concipiebant, & ſic σχίζας accendebant. τὸ φρύγανον medium eſt aliquid inter fruticem & arborem quaſi Althęa, & dictum ἀπὸ τοῦ φρύγειν quod torrere eſt. Inde enim fruges quæ primùm bruges & frumenta quæ antiqui torrebant. Πρόσιμοι τόλμῃ] Sic Æſchylus Prometheo Deſmota dixiſſe videtur ἄπορα πόριμος. Eſt enim propriè πόριμος perrumpere amans Horatio, vel etiam peruius.

C

Τρ. Ἡ σχίζα γοῦν ἐνημμένη, τὸν Στιλβίδην πιέζει,
Καὶ τὴν τράπεζαν οἴσομαι, καὶ παιδὸς οὐ δεήσει.
Χο. Τίς οὖν ἂν οὐκ ἐπαινέσει-
εν ἄνδρα τοιοῦτον, ὅσ-
τις, πόλλ' ἀνατλὰς, ἔσω-
σε τὴν ἱερὰν πόλιν,
D Ὥστ' οὐχὶ μὴ παύσῃ ποτ' ὢν
Ζηλωτὸς ἅπασιν.

TRY. Incenſus ecce Stilbidem fomes premit ligelli,
Lubetq; menſam ferre, nec miniſtro opus eſt Camillo.
CH. Quis ergo homo non colens
Canat virum eiuſmodi?
Qui multa tulit, ſacri vt
Saluus foret oppidi?
Quare ille ſemper audiet
Felix apud omnes.

Σχόλια. Στιλβίδην.] ὁ Στιλβίδης, εὐδόκιμος καὶ περιβόητος μάντις, τῶν τοὺς παλαιοὺς χρησμοὺς ἐξηγουμένων. ἀστειότατα δὲ τοῦτο παρέπλεξε τὴν φλόγα λέγων παρὰ τὸ στίλβειν. ἅμα δὲ καὶ παρὰ τὸν μάντιν Στιλβίδην, ὅν φησι Φιλόχορος ἀκολουθῆσαι ἐν Σικελίᾳ, ἡνίκα ἐπολέμουν Ἀθηναῖοι καὶ ἐν Σικελίᾳ ἐστράτευον. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Εὔπολις Πόλεσιν. ὡς αὖ τίν' ἔλθω δῆτα τῶν μάντεων, πότερος ἀμείνων ἀμφοτέρων, ἢ Στιλβίδης. E Πιέζει] λυπεῖ, ὡς λοιπὸν ἐκείνου ἀπορουμένου διὰ τὸ τοῦτον εὐδοκιμῆσαι. Καὶ παιδὸς οὐ δεήσει.] ἐμαυτῷ φησιν ὑπηρετῶ, καὶ χρεία οὐκ ἔσται παιδός. φιλοτιμεῖται δὲ περὶ τὰς ὑπηρεσίας κατὰ πάντα τὸν Στιλβίδην πλεονεκτεῖν, καὶ θύων καὶ ὑπηρετῶν. ἄλλως. φιλοτιμεῖται περὶ τὰς ὑπηρεσίας, ἵνα κατὰ πάντα τὸν Στιλβίδην πλεονεκτεῖν δοκῇ, καὶ θύων καὶ ὑπηρετῶν. ἐγὼ οὖν φησιν οἴσω καὶ τράπεζαν ὡς μὴ δεῖσθαι παιδός.

F CHR. Τὸν Στιλβίδην πιέζει.] Quia laudauerat ille tantoperè huius ſolertiam, & ſapientem vocauerat, propterea ſe Stilbidem vocat. Erat autem ſtilbides vates clariſſimus, oraculorum veterum interpres, quem Plutarchus in Nicia hariolum fuiſſe ait, ipſius Niciæ familiarem, quique multum ei ſuperſtitionis detrahebat. Eum hîc obiter tangit Comicus noſter tanquam in ſacrificando & miniſtrando φορτικόν. Philochorus ait, eum fuiſſe in expeditione ſicilienſi, cùm Athenienſes in Sicilia exercitum haberent. Eius meminit Eupolis in vrbibus. ὡς αὖ τίν' ἔλθω δῆτα τῶν μάντεων, πότερος ἀμείνων ἀμφοτέρων, ἢ Στιλβίδης; Credibile autem eſt (quod ait Græcus ſchol.) alluſiſſe Comicum hunc (lego enim apud eum gloſſographũ παρέπαιζε non παρέπλεξε) ad flammam, quæ cùm ſit lucida & στίλβουσα, facetè dicitur στιλβίδης. Verbũ πιέζειν hic eſt κακοῦσθαι & malè habere, ſic enim Theophraſtus hæc duo coniungit. Et in Euãgelio eſt maleficiis onerare, tranſlatiuè à veterinis, vt in Ranis videre eſt, vbi Xanthias ait πιέζομαι, propriè Maro, *ditione premebat*: vt qui iniquo põdere premuntur, ſi onus poſuerint verbo σεισαχθείας vti poſſint, quod verbum Athenienſes per hanc Metaphorã ſolonis diuino commento vſurpauerũt. Καὶ παιδὸς οὐ δεήσει] Notum eſt etiam Latinos pueri nomen pro miniſtro vel famulo vſurpaſſe. Vnde Varro citatur in Marcipore, id eſt Marci puero, & proinde famulo.

BISETVS. G Κορωνὶς ἐκ στίχων πζ.

Θε. TAυτὶ δέδραται, τίθεσο τὼ μηρὼ λαβών.
Ἐγὼ δ' ἐπὶ σπλάγχν' εἶμι καὶ θυλήματα.
Τρ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ', ἀλλ' ἥκειν ἐχρῆν.
Θε. Ἰδοὺ πάρειμι, μῶν ἐπισχεῖν σοι δοκῶ;
Τρ. Ὄπτα καλῶς νυν ταῦτα, καὶ γὰρ οὑτοσὶ

FA. HÆc ſunt peracta, crura iam curãs cape,
Nũ viſo ad exta, diisq; polluctũ paro.
TR. Curabitur, ſed ventum oportuit ſtatim.
FA. Mox venio & adſũ, nũ ſtrigans videor tibi?
TR. Nunc illa ritè aſſare cures, neſcio

Προσ-

Προσέρχεται δάφνῃ τις ἐστεφανωμένος.
A *Quis iste lauro qui coronatus venit.*

Τίς ἆρα ποτ' ἐστίν; Θε. Ὡς ἀλαζὼν φαίνεται,
Quis ille tandem eſt? FA. quàm videtur arrogans!

Μάντις τίς ἐστιν; Τρ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' Ἱεροκλέης.
Vatem puto eſſe. TRY. Non is eſt, ſed Hierocles.

Θε. Αὐτός γε ποῦ 'σθ' ὁ χρησμολόγος, οὐξ Ὠρεοῦ.
FA. Sortilegus ille forſan eſt ex Oreo:

Τί ποτ' ἆρα λέξει; Τρ. Δῆλός ἐσθ' οὗτός γ' ὅτι
Quid volt ſibi ergo? TR. apparet infeſtum bonis

Ἐναντιώσεταί τι ταῖς διαλλαγαῖς.
B *Sentire contra ſancta pacis fœdera.*

Θε. Οὐκ, ἀλλὰ τὴν κνῖσαν εἰσελήλυθεν.
FA. Minimè, ſed illum nidor iſte perculit.

Τρ. Μή νυν ὁρᾶν δοκῶμεν αὐτόν. Θε. Εὖ λέγεις.
Fingamus hunc nos non videre. TRY. Rectè ais.

Ἱε. Τίς ἡ θυσία ποθ' αὑτηὶ, καὶ τῷ θεῶν;
HIE. Quæ ſacra ſunt hæc, cui Deo fit victima?

Τρ. Ὄπτα σὺ σιγῇ, κἄπαγ' ἀπὸ τῆς ὀσφύος.
TR. Tu tacitus aſſans dimoue à luſtralibus.

Ἱερ. Ὅτῳ δὲ θύετ' οὐ φράζεθ'; Τρ. Ἡ κέρκος ποιεῖ
HIE. Dicturin' eſtis cui litetis? TRY. En benè eſt

Καλῶς. Θε. Καλῶς δῆτ' ὦ πότνι' Εἰρήνη φίλη.
C *De Pene. FA. Amica diua Pax, multum benè.*

Ἱε. Ἄγε νυν ἀπάρχου, κᾆτα δὸς τἀπάργματα.
HIE. Nunc ergo polluce atq; proſicias dato.

Τρ. Ὀπτᾶν ἄμεινον πρῶτον. Ἱερ. Ἀλλὰ ταυταγὶ
TR. Inſtare præſtat arſus primo. HIE. ſed hæc

Σχόλια. Ταυτὶ δ' ἵδρυται] κορωνὶς εἰσιόντων ἑτέρων ὑποκειται. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ πζ. ὧν οἱ μὲν κδ' ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. οἱ ἑξῆς μα' δακτυλικοὶ ἑξάμετροι, ἑξῆς τούτων κῶλον ὅμοιον ἐκ σπονδείων. οἱ ἑξῆς ι' δακτυλικοὶ ἑξάμετροι. μεθ' οὓς ἰαμβεῖα ιϛ. ὧν τελευταῖον. ἐκ D ἀποπετήσει ἡ ἄβον εἰς ἐλύμνιον. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει παράγραφος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. δ' ἵδρυται δὲ ἀντὶ τοῦ ἵδρυται. καὶ Ὅμηρος. ἀφίδρυμα τὰ σώματα νῆες. ὁ δὲ λόγος ταῦτα πάντα παρεσκεύασται καὶ πέπρακται. Θυλήματα] τὰ τοῖς θεοῖς ἐπιθυόμενα ἄλφιτα, ἐπιρραίνεται δὲ οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ. Τηλεκλείδης στεροῖς. οὐδ' ἔσπουδ' Ἑρμῇ κάπτε τῶν θυλημάτων.

BISET. Σ. θυλήματα, πέμματα, ἀπαρχαὶ, ἄλφιτα, ἃ ἔμισγον οἴνῳ, καὶ ἐλαίῳ εἰς θυσίαν ἀναφέροντες.

CHR. Θυλήματα] Farinæ ſunt quæ Diis offe- E rebantur litæ vino & oleo. Teleclides, στεροῖς οὐδ' ἔσπουδ' Ἑρμῇ κάπτε τῶν θυλημάτων, vt antea citauimus. Propterea putant quidam apud Feſtum legendum pollucere Mercurio, non autem Merces, quaſi verò non etiam aliis diis polluceretur, vt apud Catonem Ioui dapali, & Varronem, qui pollucti nomen generaliter & largè diffundit, vt docuit doctiſſimorum maximus Ioſephus Scaliger. Μὴ ἐπιχεῖν.) Exponit Sudas κρατεῖσθαι & βραδύνειν. F Propriè eſt ſtrigare, vt in Aiace Maſtigophoro ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν. Nam qui ſtrigare volunt aurigæ, habenas retinent (hoc eſt κρατοῦσι) & ſic βραδύνουσι. Sic vtraque Sudæ expoſitio vera.

Σχόλια. Δάφνῃ τις ἐστεφανωμένος.] οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ μάντεις δάφνῃ ἐστεφανοῦντο, εἰς γνώρισμα τῆς τέχνης. Ὡς ἀλαζών.] ὡς ἀπὸ τῆς ὄψεως ἀλαζὼν φαίνεται. Ἱεροκλῆς] ὡς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γινωσκομένου μᾶλλον, εἴπερ ἀπὸ τῆς τέχνης. οὗτος δὲ μάντις ἦν καὶ χρησμολόγος, τοὺς προγεγενημένους ἐξηγούμενος. ὡς ἀφυῆ δὲ καὶ οὐκ ἀγαθὸν μάντιν αὐτὸν κωμῳδεῖν βούλεται καὶ ὅρα πῶς καθαιρεῖ. G ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι μάντις πρόσεισιν. ὁ ἕτερος οὐ συγκατέθετο, ἀλλ' ἔφησεν. οὐ μὰ Δί' ἀλλ' Ἱεροκλῆς ἐστιν. ὡς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γινωσκομένου μᾶλλον, ἢ τῆς τέχνης. καὶ Εὔπολις πόλεσιν. Ἱερόκλεις βέλτιστε χρησμῳδῶν ἄναξ. Οὐξ Ὠρεοῦ.] διαβάλλει αὐτὸν ὡς οὐ πολίτην, ἀλλ' Εὐβοέα. διὸ δηλοῖ, ὅτι ὡς ξένος οὐκ εὐνοεῖ τῇ Εἰρήνῃ. Ὠ-

ρεὸς δὲ Εὐβοίας πόλις. ἣν Ὅμηρος Ἱστίαιαν φησίν. Δῆλος ἐσθ' οὗτός γ' ὅτι] προϊστάμενος γὰρ περὶ Εὐβοέων. οὐκ ἂν ἦν αὐτὸν προθυμημένον τῇ Εἰρήνῃ. Κατὰ τὴν κνῖσαν] ὡς διὰ προφάσεως τοῦ σχήματος τῆς μαντείας, ἐπεισπηδῶντος Ἱεροκλέους καὶ μετέχοντος τῶν εὐωχιῶν. Μή νυν ὁρᾶν D δοκῶμεν.] μὴ προσποιησώμεθα αὐτὸν ἑωρακέναι. μηδὲ αὐτῷ προσλαλήσωμεν. ἵνα ἀπορηθεὶς, ἀπέλθῃ μηδὲν ἐνοχλήσας ἡμῖν. Τίς ἡ θυσία] Ἱεροκλῆς ἐπιστὰς ἀκλητος, καὶ ταῦτα περιεργαζόμενος, τίνι οὖν φησὶ τῶν θεῶν. Ὄπτα σὺ σιγῇ.] ἀπαλλαγῆναι αὐτὸν ποιεῖ, μὴ προσέχων, μηδὲ ἀκηκοέναι προσποιούμενος. ὅτι, μηδὲν ἀποκρίνῃ πρὸς τὸ ἐρωτηθέν. Ἀπὸ τῆς ὀσφύος.] ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τὰ σπλάγχνα ὄπτα ἐν σιγῇ. λέγει οὖν, ἀπὸ τῆς ὀσφύος τὸν ὀβελίσκον ἀπάγαγε. ἤγουν πρόσεχε μὴ ἅψῃ αὐτόν. ταύτῃ γὰρ E μαντεύονται. εἰς τὸ αὐτό. ἀναχώρει ἀπὸ τῶν ἱερείων καὶ ἀφίστασο φασίν. Ἡ κέρκος ποιεῖ] ἡ οὐρὰ καλὰ σημαίνει. ἔθος γὰρ εἶχον τὴν κέρκον ἐπιτιθέναι τῷ πυρί. καὶ ἐξ αὐτῆς, σημείοις τισὶ καταμαθεῖν. εἰ εὐπρόσδεκτος ἡ θυσία. καὶ ἄλλα τινὰ πρὸς τὰ νεύματα σημεῖα λαμβάνειν, περὶ ὧν τὴν θυσίαν ἐποίουν. Τἀπάργματα.] τὰς ἀπαρχὰς ἃς εἰώθασιν οἱ ἱερεῖς λαμβάνειν. ὁ Ἱεροκλῆς ταῦτα σημαίνει.

CH. Ἱεροκλέης.] Ex lauri corona ſacerdotem & vatem arguebant, ſed nec ſemper tiara Regem, F nec thyrſus Bacchum, nec laurus vatem oſtendit. Nam Hieroclem iſtũ nobiliorem facit ex nomine & vulgi opinione magis quã ab arte. Itaque facetè tãquam ineptum & vanum hariolum perſtringit. Cùm enim famulus dixerit, Vatem eſſe puto, negat Trygæus, aitque, Non eſt vates, ſed Hierocles tantùm. Velut ſi temporibus noſtris obuius fiat aliquis ex futilib. iſtis Noſtradamis, & dicat alius, En Prophetã, en Prognoſticũ, iurè dixerim, Imò Noſtradamus. Sanè enim bonũ vatem eſſe & No- G ſtradamum non contingit eſſe in eodẽ ſubiecto, imò ſunt ex diametro cõtraria. Ἐξ Ὠρεοῦ] Orcũ vrbs Bœotiæ quã Homerus Iſtiæã vocat. Quia verò Euboici pacẽ non optabant, propterea Hieroclẽ paci aduerſantem, non ciuem facit, ſed hoſpitem & exterum, ac verò ex Eubœa. Ἀπὸ τῆς ὀσφύος.] Per ὀσφὺν (quæ vel cum Ariſtotele ἰξύος vel cum

Apollodoro ὀσφύας) intelligo terga perpetua luſtralia, vt diximus in Prometheo Æſchyleo. Vult

A autem cauere, ne hanc partem tangat hariolus tanquam diuinationi maximè accommodam.

Ἤδη ’στὶν ὀπτά. ΤΡ. πολλὰ πράττεις ὅστις εἶ.
Κατάτεμνε. ποῦ τράπεζα; τὴν σπονδὴν φέρε.
ΙΕ. Ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται. ΤΡ. μεμνήμεθα.
ΙΕ. Ἀλλ’ οἶσθ’ ὃ δρᾶσον. ΘΕ. ἢν φράσῃς. ΤΡ. μὴ διαλέγου
Νῷν μηδέν. Εἰρήνῃ γὰρ ἱερὰ θύομεν.
ΙΕ. Ὦ μέλεοι θνητοὶ καὶ νήπιοι. ΤΡ. Ἐς κεφαλὴν σοί.
ΙΕ. Οἵτινες ἀφραδίῃσι θεῶν νόον οὐκ ἀΐοντες,
Συνθήκας πεποίησθ’ ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις.
ΘΕ. Αἰβοῖ αἰβοῖ. ΤΡ. τί γελᾷς; ΘΕ. ἥσθην χαροποῖσι πιθήκοις.
ΙΕ. Καὶ κέπφοι τρήρωνες, ἀλωπεκιδεῦσι πεποίθατε.

Satis aſſa. TR. *multa quiſquis es ſatagis nimis:*
Age proſecato, vbi ara? libamenta fer.
HIE. Linguam ſeorſum inciditc. TR. *memores manes.*
HIE. Scin quid tu agas? FA. ſi dixeris. TR. *verbum caue*
B *Faxis modo vnum, ſacra nam Paci damus.*
HIE. O miſeros ſtultóſque homines. TR. *Hoc deprecor in te.*
HIE. Qui diuûm ignari mētis (ſocordia tāta eſt)
Terrificis cum ſimiolis ſic fœdus initis.
FA. Papæ. TR. *Quid rides? FA. de ſimiolis metuendis.*
HIE. Volpibus atque leues voltis confidere mergi,

C

Σχόλια. Πολλὰ πράττεις.] εἶ πολλὰ ἐργάζῃ καὶ πολυπραγμονεῖς. Γλῶττα χωρὶς τέμνεται.] καὶ τοῦτο παροιμιακὸν ἀπὸ Ὁμήρου. ἀλλ’ ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας. ὥς φησι Καλλίστρατος. καὶ τοῦτο δὲ Ἱεροκλέους πρὸς τὸ ἔθος. προειρήκαμεν ἤδη, ὅτι χρησμολόγος Ἱεροκλῆς. διόπερ νῦν χρησμοῦ τινος αὐτὸν προσάγει μνημονεύοντα. Ἐς κεφαλὴν σοί.] ὡς καταρασαμένου αὐτοῦ καὶ βλασφημήσαντος φησίν. εἰς τὴν κεφαλήν ἔλθοι τὸ δεινόν. τουτέστι σεαυτῷ μαντεύσαι ὅπερ εἴρηκας δυσχερές. μιμεῖται δὲ τοὺς D χρησμολόγους. διόπερ νῦν τινος χρησμοῦ μνημονεύει. Οὐκ ἀΐοντες.] οὐ νοοῦντες. οἵτινες διὰ τὴν ἀβουλίαν τὴν ἑαυτῶν τῆς τῶν θεῶν οὐ συνίενται προνοίας. Χαροποῖσι.] φοβεροῖς. πιθήκοις δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν λέουσιν. Αἰβοῖ. αἰβοῖ.] παρεπιγραφή. ἀκούσαντες γὰρ τοῦ χρησμοῦ ἐγέλασαν. γέλωτος γάρ ἐστι τοῦτο τὸ μίμημα.

CHR. Πολλὰ πράττεις.] curioſum vocat & πολυπράγμονα. Nos lingua vernacula dicimus, *Tu te mesles de beaucoup de choſes.* Hoc erat ſatagere, velut Afer ille apud Fabium Quintilianum E Manlium Suram in agendo multum diſcurſantem & ſalientem non agere, ſed ſatagere dixit. Κατάτεμνε.] Puto hic loqui Hieroclem, & nihilominus illa ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται. quod prouerbiale eſt, ex Homero fluxum, qui Ὀδυσσ. γ. dixit, ἀλλ’ ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, vbi aiunt eſſe pro fauere linguis. Sanè linguas ſacras eſſe Mercurio etiam teſtatur Athenæus libr. 1. & Sudas, vbi habes ἡ γλῶσσα τῷ κήρυκι τούτων τέμνεται. Quin & Calliſtratum laudat, quod facit Græcus Scholiaſtes, vt mihi vi-F deatur aliquid deeſſe in Græcis gloſſis ex Suda petendum, qui nihil aliud in farragine illa ſua inculcat quàm quæ ex Ariſtophanis interprete accepit. Vide Plutum fabulam, & Eraſmum in adagiis, Lingua ſeorſum inciditur. Interpres Apollonij Rhodij Allegoricam rationem edit, quare linguæ Mercurio ſacræ. Ἀλλ’ οἶσθ’ ὃ δρᾶσον] Imperatiuus hic videtur eſſe pro indicatiuo, quod Atticū eſſe adnotat Corinthus ex Euripidis Hecuba. Sed G non malè legatur δρᾶσαι. Sic enim Sophocles, οἶσθ’ ὡς ποίησον. in Oedipo Rege. Sic noſter Comicus in Auibus οἶσθ’ οὖν ὃ δρᾶσον. genus loquendi frequens Euripidi. Sic Latini, Scis quid facturus. Cæterùm neque malè hæc potius loquatur

Trygæus, & νῷν fortaſſis melius quàm νῶν. Adhuc ambigo. Ἐς κεφαλὴν σοί.] Deprecatur in illius caput, & hæc eſt apud Græcos deprecandi vulgaris forma. Alludit autem ad verba exſecrationis quæ habes apud Herodotum Euterpe. Nam Ægyptij ſacrificantes, ſi quid vel ſibi vel ipſi Ægypto mali protendebatur, vertatur, aiebant, in caput victimæ, ἐς κεφαλὴν ταύτην τραπέσθαι. Apud Homerum D in vini libatione, deprecationem habemus. Αἰβοῖ.] Interiectio hic eſt θαυμαστική, vt quidem puto: Nam quamuis ſæpe ſit σχετλιαστική, & pro οἴμοι vſurpetur, imò etiam Lætantis, vt in Auium Dramate, tamen etiam τάττεται ἐπὶ θαυμαστοῦ, teſte Heſychio. Miror autem Græcum Scholiaſtam notare hîc eſſe Parepigraphen, cùm ipſa aliud ſit, & interiectio potius ſine qua verſus modulis ſuis conſtat. At hîc non item, vt verear ne olim exſcriptor acceperit παρεπιγραφὴν ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος. Videtur autem hæc interiectio ex duabus compoſita αἲ & οἶ, additúmque β, nam αἲ & οἶ in οἴμοι ſunt E ah & heu, vel fortaſſis quia β, antiquum ſimile erat τῷ μ decurtato: fuerat olim αἴμοι, quod idem cum οἴμοι. Iudicent litterati viri, neque vitio vortant ſi fortean offendimus in his minutiis.

Σχόλια. Καὶ κέπφοι.] εὐήθες ζῷον ὁ κέπφος. οὗ μέμνηται καὶ Νίκανδρος καὶ Ἄρατος. περὶ τῆς διοσημείας διαλεγόμενοι. καὶ Καλλίμαχος ἐν τοῖς ἰάμβοις. ἔστι δὲ τῆς θαλάσσης ζῷον αὐτὸ λέγουσιν. ἐσθίοντα τὸν ἀφρόν. ἔστι δὲ αὐτὸ πολλοῦ μὲν ἐν τοῖς πτεροῖς, ὀλίγον δὲ ἐν τοῖς κρέασι, καὶ F κρεηφάγοις ἀδίνοντα. ὅθεν ἐξήνεγκαν τὴν παροιμίαν κέπφος ἀδίνει. ἐπὶ τῶν ἐπαγγελλομένων μὲν μεγάλα, μηδὲν δὲ ἄξιον τῆς ἐπαγγελίας ποιούντων. Τρήρωνες] οὐκ ἐπὶ τοῦ κέπφου. ἀλλὰ καθ’ αὐτό. κέμφοι γὰρ οἱ κοῦφοι ἀπὸ τῶν ὀρνέων. ὅθεν καὶ τοὺς ἐλαφροὺς τὰς φρεσί, κέπφους καλοῦμεν.

CH. Καὶ κέπφοι] Nō putat Græcus Schol. τρήρωνας Epithetō eſſe τῶν κέπφων, ſed abſolutè dictum, vt ſit ſenſus, Ita leues & futiles eſtis, vt tanquā columbæ ſimplices vulpibus doloſis fidē habeatis. ſed vide-G tur κέπφοι epitheti eſſe loco pro κοῦφοι. Nā ab illis auibus leuiſſimis dicūtur homines leues & futiles κοῦφοι & κέμφοι. Eſt autē κέπφος animalculum εὐήθες & εὐτελὲς (vtraque enim lectio apud Grammaticos reperitur, neque hanc in illā muto, nam & ſimplex eſt auicula & vilis nulliúſque ferè cōmendationis) è mari

è mari victitans, & ſpumas eſitans. Cæterum plu- A moſo admodũ corpore, ſed carne ſtrigoſa & quaſi oſſea. Eum, aiunt, dum parturit clamore littora implere, vnde prouerbium κέπφος ὠδίνει, quod dictum de magnis promiſſoribus, nihilque adferentibus dignum tanto hiatu. Quale illud, *Parturiẽt montes*, Quod Tarches Rex Ægypti illudẽs Ageſilao qui paruus erat & auxilio illi venerat, vſurpauerat per Anapæſticos, ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς ἐφοβεῖτο, τὸ δ' ἔτικτεν μῦν, quod ſcomma non impunè acceptum ab Ageſilao. Putem autem (ſi huius auiculæ etymon rimari etiam mihi liceat) dictum κέπφον quaſi κύοντα ἐν φωνῇ. De Ceppho Aratus in B Prognoſticis, meminit, & Nicander, & verò Callimachus in Iambis. Sed mirum quantum diſſident & veteres & recentiores in interpretatione huius vocis. Nam alij mergum, quidam fulicam, non nemo Ardeam: Sunt & qui confundant αἴθυιαν cum laro & gauia. Mihi gauia videtur eſſe καύηξ, & indidem origo vocis, ſiue quia καῦφος id eſt κᾶφος per epentheſim τοῦ υ ab aura, ſiue ἀπὸ τῆς καύας, id eſt τροφῆς, vnde κάπτειν, eſt enim vorax & ἀδηφάγος. Larus autem dicta vel quia λάλος, eſt enim clamoſa, vel quaſi λάβρος ab impetu vorandi. Qua ratione αἴθυια dici potuit, nam & Eryſichthon dictus αἴθων ab ardente fame: etſi quidam à calore αἴθυιαν ἐτυμολογοῦσι. Sunt enim gauiæ aliæ albæ, aliæ fuſcæ: & Ardeam fortaſſis eadem ratione dictam non ineptè exiſtimemus ab ardore, quamuis alij quaſi arduam ἀπὸ τοῦ αἴρεσθαι quòd altè volat. Vulgus Græcorum κέπφον hodiéque vocant λοῦφα, ſanè detortum ex κοῦφα. Nos Galli fulicam, *Foulque*, inuerſè fortaſſis quaſi *Coufe*, id eſt κοῦφα.

Ὦ δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. Τρ. Εἴθε σου	*Mens animi quibus alta dolis pectuſque. TR. vtinam tu*
C Ὤφελεν, ὦ 'λαζὼν οὑτωσὶ θερμὸς ὁ πλεύμων.	*Tam caldo pulmone ſuas iactator inanis.*
Ἱερ. Εἰ γὰρ μὴ νύμφαι γε θεαὶ Βάκιν ἐξαπάτασκον,	*HIE. Namque Bacim Nymphæ niſi decepere docentes,*
Μηδὲ Βάκις θνητούς, μηδ' αὖ νύμφαι Βάκιν αὐτόν.	*Nec Bacis ipſe homines, ſi nec Nympha Bacim ipſum.*
Τρυ. Ἐξώλης ἀπόλοι' εἰ μὴ παύσαιο βακίζων.	*TRY. Dij te eradicent, niſi deſinis vſque baciſſans.*
D Ἱερ. Οὔπω θέσφατον ἦν εἰρήνης δέσμ' ἀναλῦσαι,	*HIE. Nondum erat in fatis diſſolui vincula Pacis,*
Ἀλλὰ τόδε πρῶτον. Τρ. Τοῖς ἅλσί γε παστέα τουτί.	*Hoc tamen imprimis. TRY. decet hæc ſale ſpargere primum.*
Ἱερ. Οὐ γάρ πω τοῦτ' ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,	*HIE. Nondum etenim vt fiat bellorum miſſio amicum eſt*
Φυλόπιδος λῆξαι, πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ,	*Dijs ſuperis prius antè lupo quàm nupſerit agna.*
Ὡς ἡ σφονδύλη φεύγουσα πονηρότατον βδεῖ,	*Vt male olet fugiens & viſsit putida blatta,*
E Χ' ἡ κώδων ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει,	*Vt generat cæcos properans arguta acalanthis:*
Τουτάκις οὔπω χρῆν τὴν εἰρήνην πεποιῆσθαι.	*Tempora ſic nondum pacis matura fuerunt.*
Τρ. Ἀλλὰ τί χρῆν ἡμᾶς; οὐ παύσασθαι πολεμοῦντας;	*TRY. Quid faceremus enim, non finem impônere bellis?*
Ἢ διακαυνιάσαι, πότεροι κλαυσούμεθα μεῖζον,	*An ſortiri vtri noſtrum grauiora dolerent?*
Ἐξὸν σπεισαμένοις κοινῇ τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν.	*Imperium in Græcos fœdus cùm ſpondeat iſtud?*

Σχόλια. Ὦ δόλιαι ψυχαί.] ἀεὶ τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τοῦτο κωμῳδοῦσι, καὶ Εὐριπίδης. Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια. Θερμὸς ὁ πλεύμων] κεκαυμένος.] F ἐσθίοντες γὰρ τὰ σπλάγχνα θερμὰ ὄντα, τοῦτο φασὶ πρὸς Ἱεροκλέα. Ἀττικῶς δὲ διὰ τοῦ λ. ὁ πλεύμων. Εἰ γὰρ μὴ νύμφαι.] αἱ ἔφοροι τῆς μαντικῆς νύμφαι. οὕτω δὲ εἶπεν, ὥσπερ ἔλεγχον ἐξεπαίδευον. Βάκις.] χρησμολόγος ὁ Βάκις. Βάκιδες δὲ τρεῖς. ὧν πρεσβύτατος ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας. ὁ δὲ δεύτερος, Ἀττικός. τρίτος Ἀρκὰς ἐκ πόλεως Καφύης. ὃς καὶ Κύδας ἐκαλεῖτο καὶ Ἀλήτης ὥς φησι Φιλητᾶς ὁ Ἐφέσιος. Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ θ. τῶν Φιλιππικῶν, ἄλλα τε πολλὰ περὶ τούτου τοῦ Βάκιδος ἱστορεῖ παράδοξα G καὶ ὅτι ποτὲ τῶν Λακεδαιμονίων τὰς γυναῖκας, μανείσας ἐκάθηρεν, Ἀπόλλωνος τούτοις τοῦτον καθαρτὴν δόντος. ἔστι δὲ καὶ ἐπίθετον Πεισιστράτου. Βακίζων.] εἰ μὴ παύσαιο μεμνημένος Βάκιδος. Βάκιδος μνημονεύων. Τοῖς ἅλσί γε.] ἐπίτηδες ἀποκρουστικῶς τὸν λόγον λέγει. φησὶ δὲ, τὰ κρέα χρῆναι πρότερον τοῖς ἁλσὶ παστεῦσαι καὶ ἀναλημψθῆναι. Ὑμεναιοῖ.] εἰς γάμους ἄγοιτο. τὸ ἀδύνατον δὲ εἶπε διὰ τὸ ὡς ἀεὶ ἐχθροί εἰσι λύκοι καὶ ἄνδρες ἀεὶ ὅρμια πιστά. οἱ δὲ λύκοι τε καὶ ἄνδρες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν. Ὡς ἡ σφονδύλη] σίλφη τίς ἐστιν ἡ σφονδύλη, ἡ δὲ ἄλλη ἀπόσημεια, δυσώδης οὖσα. ἄρχεται δὲ ἀδιανόητα λέγειν τοὺς χρησμῳδοὺς μιμούμενος κατὰ τὸ τῶν χρησμῶν λοξόν.

Bisetvs. Πιθανώτερον ἴσως εἰ γράφοις σπονδύλη. σπονδύλη δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον ἡ ἀλλὰ ἡ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς καλεῖται. τινὲς δὲ τῶν λεξικογράφων καὶ σπονδύλην, καὶ σφονδύλην ταὐτὸν εἶναι λέγουσι.

Christ. Ὦ δόλιαι ψυχαί] A doloſa & vulpina mente malè audiebant Lacedæmonij. Nam & Euripides Andromacha, Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια. i. *Sparta incola doloſa conciliabula.* Βάκις] Inter hariolos & χρησμολόγους principẽ olim locum obtinuit Bacis. Fuerunt autem tres Baci-

des (quod & Ælianus confirmat in varia Hiſtoria.) Antiquiſſimus ex Eleone Bœotica, Secundus ex Attica. Tertius ex Arcadiæ ciuitate Capua, qui & Cydas dictus & ἀλήτης. i. erro. vt ait Philetas Epheſius, vbi mendoſus fortaſſis Græcus Scholiaſtes. nam χύδας melius legeretur pro κύδας, vt ſit quaſi χυδαῖος qui eſt veluti ἀλήτης. Theopompum aiunt libr. 9. Philippicarum, de hoc Bacide multa mira retuliſſe, præcipuéque purgaſſe eum Lacedæmoniorum mulieres ex Apollinis numine, qui hunc illis purgatorem dedit. Ab hoc Bacide χρησμολόγῳ reſponſum olim eſt Æſopo fabularum ſcriptori de diuitiis oraculum roganti, Ἀλλ' ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιαί τε κορῶναι ἐν ταὐτῷ, τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος, &c. Fuit autem etiam Bacis epitheton Piſiſtrati. Meminit Bacidos χρησμῳδοῦ & Plato in Theage. Υμῶν μηδείς] Apud Sudam Prouerbium habes, λύκος οἶν ποιμαίνει de re impoſſibili, ſecundum illud ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά, οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄνδρες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσι. Σφονδύλη] Genus eſt τίφας vel σίλφης irudini ſimile, ſed mali odoris. Proinde & σίλφιον planta eſt graueolẽs perinde atque Aſſa teſte Aretęo, quod ego miror cùm antiquis fuerit ſuaue ſpirãs. Apud Heſychium habes, σφονδύλη, ὅμοιόν τι φασὶ τῷ ἐλαφίῳ εἶναι ὀσμὴν φαύλην προϊέμενον, ἄν τις ἅψηται αὐτῆς: Neſcio an auſim emendare σίλφῃ ζωυφίῳ, vel σιλφίῳ: Sanè enim quid ſit τὸ ἐλάφιον iuxtà ſcio cum imperitiſſimis. Incipit autem hic oraculorum more, res obſcuras & φορτικὰς blatterare. Πονηρότατον βδεῖ] Irudini ſimilis eſt ἡ σφονδύλη. Irudo autem βδέλλα fortaſſis quia πονηρότατον βδεῖ. Quanquam Grammatici quaſi βδάλλουσαν, id eſt, ἀμέλγουσαν τὸ αἷμα dixerint, vt Nicander καὶ στυγνὰ βδέλλα μετ' ἰὸν γλάγος.

Σχόλια. Χ' ἡ κύδων.] παρὰ τὸ κραυγαστικὸν, ἡ κύων τὸ ζῶον. ἔστι δὲ αἴτια ὅπως καὶ τοῦτο, παρὰ τὴν παροιμίαν, ἡ κύων σπεύδουσα τυφλὰ τίκτει. τὸ δὲ ἀκαλανθὶς εἶδος ὄρνεω. τινὲς δὲ, τὸ ἀκαλανθὶς, ὑφ' ἕν. ταύτας δὲ τὰς ἀκαλανθίδας τινὲς βασιλικὰς ὀνομάζουσι. κύδων δὲ εἶπεν, ὅτι λάλον τὸ ζῶον. ταῦτα δὲ πάντα ἐπίτηδες ἀδιανοήτως ἔφρασεν, τὸ ἀσαφὲς τῶν χρησμῶν μιμούμενος. ἐπεὶ καὶ παρ' ἱστορίαν λελέχθαι δοκεῖ. οὐδὲν γὰρ τῶν ζώων ὅτι μὴ κύων, σπεύδουσα τὰς ὠδῖνας, τοὺς κύνας τίκτει τυφλούς. Ἀκαλανθίς.] ὄνομα κυνὸς ἐπισήμου. οἱ δὲ, ὄρνεω. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, ὡς φυσικῶς ἀπαράλλακτα τὰ εἰρημένα οὕτως ἀμετάτρεπτα τὰ λεγόμενα. διὸ φησὶ τὴν εἰρήνην, οὐκ ἔδει γενέσθαι.

BISETVS. Ἀκαλανθὶς, εἶδος ὄρνεω, ἡ κύων, παρὰ τὸ ἀκάλλειν ἴσως τοὺς γνωρίμους, ὑλακτεῖν δὲ τοὺς ξένους. Σ.

Σχόλια. Ἡ διακαυνιάζεις.] ἢ διακληρώσασθαι, πότεροι ἐξ ἡμῶν τέλεον διαφθαρήσονται. καῦνον γὰρ τὸν κλῆρόν φασι. καὶ ἐν ἄλλοις, πόθεν ἔσθ' ὁ καῦνος. τὸ δὲ λεγόμενον, τοιοῦτόν ἐστιν, οὐκ ἐχρῆν ἡμᾶς φησὶν καταπεισθῆναι τὸν πόλεμον οὐδὲ ἰσπεισθῆναι ἀλλὰ προσμεῖναι, ἕως εἷς ἐξ ὑμῶν ἄρδην ἀπόληται. ἄλλως, καυνιάζεις. κληρωθῆναι. ὁ δὲ νοῦς, ἔδει ἡμᾶς μὴ εἰρήνην ἄγειν, ἀλλὰ κληρωθῆναι, ἐπὶ τῷ γνῶναι τίνες ἡμῶν δυστυχήσουσι, καὶ τῶν πολεμίων. καὶ Κρατῖνος Πυτίνῃ. ἀπὸ προτέρου τὸν καῦνον ἀερθμήσεις. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ κληρωθῆναι. ὡς τῶν καυνίων μάλιστα χρωμένων, καὶ σιφνιάζειν καὶ βιάζειν. Κοινῇ τῆς Ἑλλάδος.] ἐξ ἀρχῆς γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῆς γῆς ἐκράτουν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τῆς θαλάσσης.

CHRIST. Χ' ἡ κύδων ἀκαλανθίς] Acalanthidem alij auem quæ & ἀκανθὶς qui βασιλικὸς, Gallis *Roytelet*, quæ & ἀκανθυλλὶς, & ἀστραγαλῖνος, & Carduelis vet. Gloſſario. Alij canem faciũt, aut nomen nobilis canis. Sanè Heſychius vtrumque exponit & celerem canem, & auiculam. Vox autem κύδων pro Epitheto eſt. Nam vel canem intelligit nictantem & vlulantem acutè inſtar tubę vel tintinabuli, vel clamoſam auem. Neque verò nimis anxiè hæc veſtiganda, cùm de induſtria Comicus ineptum hũc βωμολόχον inducat obſcura & ſibi ipſi incognita effutientem. Ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει] Nullum animal præter canem fertur ex feſtinatione cęcos fœtus edere. Rationem adfert Eraſmus in Adagiis. Profectò canem potius eſſe putem ἀκαλανθίδα cùm Heſychius dicat eſſe ταχεῖαν κύνα. Antiqui celeriter natos olim vocabant Numerios, & Numeriam propterea Deã indigitabant. Nam numerò aliquid fieri dicebãt cum citò fiebat. Διακαυνιάσαι] Verbum licenter & facetè nouauit. Eſt autem κληρωθῆναι, ſorte duci: Nam καῦνος eſt κλῆρος, vt alibi dixit πόθεν ἔσθ' ὁ καῦνος; etiam Cratinus Pityna, ἀπὸ προτέρου τὸν καῦνον ἀερθμήσεις. i. ſorticulam, τὸν πάλον. Sic & καυμεύειν dicebant. Iuit autem in Prouerbium Caunius Amor, de iis qui infelicem Amorem ſortiti ſunt, quia Byblis cùm fratrem Caunum perditè amaret, repulſámque à caſto iuuene tuliſſet, ſibi ipſa manus intulit. Ab illo Caunus dicta Cariæ inſula quæ olim morboſa fuit: vnde citharœdus Stratonicus cùm incolas videret malè habitos & morbum iurantes, dixit ſalsè & venuſtè, εἴπερ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν. Tamen videntur olim inde fuiſſe commendabiles ficus. Sed ille qui Cauneas cùm audiuiſſet, accepit ὁμωνυμίαν vocis contractæ, & putauit ſibi dici, Caue ne eas, peſtilentem fortaſſis eius gentis regionem innuebat.

Ιερ. Οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν.
Τρ. Οὔποτε δειπνήσεις τὸ λοιποῦ γ' ἐν Πρυτανείῳ,
Οὐδ' ἐπὶ τῷ πραχθέντι ποιήσεις ὕστερον οὐδέν.
Ιερ. Οὐδέποτ' ἂν θείης λεῖον τὸν τραχὺν ἐχῖνον.
Τρ. Ἆρα φενακίζων ποτ' Ἀθηναίους ἔτι παύσει;
Ιερ. Ποῖον γὰρ κατὰ χρησμὸν ἐκαύσατε μῆρα θεοῖσιν;
Τρ. Ὅνπερ κάλλιστον δήπου πεποίηκεν Ὅμηρος,

HIE. At nunquam rectà efficias incedere cancrum.
TRY. Non te poſtidea victus manet in Prytaneo.
Arſque tua effecta tandem irrita Pace.
HIE. Non facias vnquã vt lenis fiet aſper echinus.
TRY. Nondum etiam hic noſtras ceſſabit fallere Athenas.
HIE. Quo freti oraclo diuorum incenditis aras?
TRY. Quod vates faciens pulchrè reſpõdit Homerus.

Σχόλια. Οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον.] οὕτω A τοὺς Λακεδαιμονίους δηλονότι ὀρθὰ καὶ ἁπλᾶ φρονεῖν. Οὔποτε δειπνήσεις.] ὅτι καὶ οἱ χρησμολόγοι μετεῖχον τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως, δῆλον ἐκ τοῦ Λάμπωνος, ὃς τούτου ἠξίωτο. φησὶν οὖν, οὐκέτι ἔσται πόλεμος. τούτου γὰρ μὴ ὄντος, οὐδὲν ἐλάμβανεν ἐκ τοῦ δημοσίου ἐστί. ἐπὶ γὰρ τοῦ πολέμου χρεία τῶν μάντεων. Ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι] ἐπὶ τῷ γενέσθαι τὴν εἰρήνην. Τὸν τραχὺν ἐχῖνον] οὐδὲ ὑμεῖς φιλίας πρὸς Λακεδαιμονίους. ἄλλως. κάλλιστα πάμπαν τὸ εἰρημένον εἰς τὸ αὐτῶν μετενήνοχεν φρόνημα, οὐκοῦν φησιν. οὔτε ὑμεῖς πείσαις ἄν ποτε μεταδοῦναί τινος, οὐδ' ἠπίους τινὰς γεγονέναι, ὥσπερ οὐκ ἄν ποτε λεῖος ὁ τραχὺς ἐχῖνος γένοιτο.

Christ. Ἐν Πρυτανείῳ] Harioli & aruſpices habebant victum ex publico, vt habuit Lampon, ſed præcipuè belli tempore. Nam eorũ tunc vſus erat maximus. Itaque non mirum ſi Hierocles iſte pacem auerſatur.

B

Ὡς οἱ μὲν νέφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο,
Εἰρήνην εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Ἔσπενδον δεπάεσσιν, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμόνευον.
Χρησμολόγῳ δ' οὐδεὶς ἐδίδου κώθωνα φαεινόν.
Ἱερ. Οὐ μετέχω τούτων, οὐ γὰρ ταῦτ' εἶπε Σίβυλλα.
Τρ. Ἀλλ' ὁ σοφός τοι νὴ Δί' Ὅμηρος δεξιὸν εἶπεν, C
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.
Ἱερ. Φράζεο δή, μή πώς σε δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας
Ἰκτῖνος μάρψῃ. Τρ. Τουτὶ μέντοι σὺ φυλάττου.
Ὡς ἐστὶ φοβερὸς τοῖς σπλάγχνοις ἐστὶν ὁ χρησμός,
Ἔγχει δὴ σπονδήν, καὶ τῶν σπλάγχνων φέρε δευρί.
Ἱερ. Ἀλλ' εἰ ταῦτα δοκεῖ κἀγὼ 'μαυτῷ βαλανεύσω.
Τρ. Σπονδή, σπονδή.
Ἱερ. Ἔγχει δὴ κἀμοὶ καὶ σπλάγχνων μοῖραν ὄρεξον.
Τρ. Ἀλλ' οὔπω τοῦτ' ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
Ἀλλὰ τόδε πρότερον ἀπένδειν ἡμᾶς, σὺ δ' ἀπελθεῖν.
Ὦ πότνι' εἰρήνη παράμεινον τὸν βίον ἡμῖν.

Sic inimica illi bellorum nube fugata
Pacem acceperunt, & ſuppoſuere bidenti:
Ac tandem toſtis ſtrebulis, extiſque comeſis,
Libarunt pateras læti præeunte viam me:
Sed nullum vati memini præbere culignam.
HIE. Hæc ego non capio, nec enim eſt effata Sibylla.
TRY. At ſapiens quondam ritè hoc prædixit Homerus,
Exſors ille domus, pauperque, exterris & exlex,
Quem bellum ciuile iuuat, crudele, nefandum.
HIE. Aſpice, ſis, ne quid per fraudem fraudus in extis
Subripiat miluus. TRY. quin hæc tua cautio ſola eſt:
D *Nempe iſthuc metuunt oraclum viſcera, verùm*
Infunde huc libamen, & extra huc prouidus infer.
HIE. Si placet hoc vobis, mihi ero meus ipſe miniſter.
TR. Liba liba.
HIE. Funde etiam nobis, extorum & porrice partem.
E *TR. At nondum ſuperis placet immortalibus iſtuc,*
Sed libare prius nos expedit, ipſe faceſſe.
O Dea pax tecum da poſſe extendere vitam.

Σχόλια. Ὡς οἱ μέν.] ἀστείως πάνυ παρέπλεξε τὰ Ὁμήρου. Ἱδρύσανθ' ἱερείῳ.] οὐ χύτραις ὡς ἄνω ἔλεγον. Ὁδὸν ἡγεμόνευον.] τῆς θυσίας ἠρξάμην. Κώθωνα.] νῦν τὸ ποτήριον, ἀλλαχοῦ δὲ κάνθαρον. ἐπεὶ δὲ τὸ ἀπορηθῆναι τὸν μάντιν ἐκ τῆς θυσίας αὐτὸν μηδὲν ταύτης ἀπομερισθῆναι, ἀλλὰ μηδὲ σπονδῆς μεταχεῖν, τοῦτο ἔπαιξε. κώθωνα δὲ λέγει τὸν νῦν λεγόμενον κύαθον εἶδος ποτηρίου Λακωνικοῦ μονώτου ὀστρακίνου, ὃ ἱερατικὸν καλοῦσι πλυτῆρα. ἐπειδὴ μεστὸν ὕδωρ ἐλάμβανον οἱ ναῦται, κώθωνας εἶχον. καὶ κωθωνίζειν μεθύειν ὡς τὸ ἦρον δὲ καὶ κωθωνιζόμενος ἀφ' ἡμέρας. Σίβυλλα] οὐ γὰρ κεῖται ταῦτα παρὰ Σιβύλλῃ τῇ χρησμολόγῳ. ἄλλως. τὰ ἴσα φασὶ ταῦτα μὴ ἐπιγινώσκειν. μόνα δὲ εἰδέναι τὰ σιβύλλεια. οὐ γὰρ κεῖται ταῦτα παρὰ Σιβύλλῃ.

Christ. Κώθωνα] κώθων vel κύαθος aut κότυλος ſecundum Heſychium genus eſt poculi Laconici teſtacei monotæ. i. vnicam anſam habentis: vocatur etiam ἱερατικὸν πλυτῆρα. Sumitur etiam ἐπὶ τοῦ ἀδύτου & μεθυσοῦ, vnde κωθωνίζειν. Puto ego κώθωνα & κυλίχνην, quæ culigna eſt, F non multum differre. Οὐ γὰρ ταῦτ' εἶπε Σίβυλλα] Sapit hoc Prouerbium: Et Dion Chryſoſtomus dixit, οὐδ' ἂν ἀληθέστερα εἴποι τῆς Σιβύλλης ἢ Βάκιδος.

Σχόλια. Ἐπιδημίου.] τὸ ἐπιδήμιον οὐκ ἔστι πρὸς τὰ προκείμενα, πρὸς ἀλλοχώρους γὰρ ἦν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὸ πολέμου ἔραται. εἰ μὴ ἄρα τῇ τῶν Ἑλλήνων ὁμονοίᾳ, ἐπιδήμιος δόξει Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ὁ πόλεμος. Ὡς ἐστὶ φοβερός.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὁ ἰκτῖνος. χαλεπὸς γὰρ ἐστὶ τοῖς σπλάγχνοις. ἄλλως. εἰώθασι γὰρ οἱ μάντεις μετὰ τὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων λέγειν, ὅτι προῄδειν τοῦτο τὸ ἐσόμενον, πρὶν δὲ γενέσθαι οὔτε προῖσασιν οὐδὲν οὔτε λέγουσιν. Βαλανεύσω] διακονήσω, ὑπουργήσω, καὶ ἐγχέω ἐμαυτοῦ τῶν σπονδῶν ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἐπιχεόντων ὕδωρ, ἢ τοὺς βαλανέας κρουνίζοντας τῷ πυελῳ. τὸ δὲ σπονδή, παρατηρητέα ἐν εἰθισμένοις πάλιν διασπονδεῖν.

A Ιερ. Πρόσφερε τὴν γλῶτταν. Τρ. Σὺ δὲ τὴν σαυτοῦ γ' ἀπένεγκε.
Ιερ. Σπονδή. Τρ. Καὶ ταυτὶ μετὰ τῆς σπονδῆς λαβὲ θᾶττον.
Ιερ. Οὐδεὶς δώσει μοι τῶν σπλάγχνων; Τρ. Οὐ γὰρ οἷόν τε
Ἡμῖν πρὶν διδόναι, πρὶν καὶ λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.
B Ιερ. Ναὶ πρὸς τῶν γονάτων. Τρ. Ἄλλως ὦ τᾶν ἱκετεύεις,
Οὐ γὰρ ποιήσεις λεῖον τὸν τραχὺν ἐχῖνον,
Ἄγε δὴ θεαταὶ δεῦρο συσπλαγχνεύετε
Μεθ' ἡμῶν. Ιερ. Τί δ' ἔγωγε; Τρ. Τὴν Σίβυλλαν ἔσθιε.
Ιερ. Οὔτοι μὰ τὴν γῆν, ταῦτα κατέδεσθον μόνω,
C Ἀλλ' ἁρπάσομαι σφῷν αὐτά, κεῖται δ' ἐν μέσῳ.
Τρυ. Παῖε παῖε τὸν Βάκιν. Ιερ. Μαρτύρομαι.
Τρυ. Κἀγὼ γ' ὅτι τένθης εἶ σὺ κἀλαζὼν ἀνήρ.
Παῖ' αὐτὸν ἐπέχων τῷ ξύλῳ τὸν ἀλαζόνα.
Θε. Σὺ μὲν οὖν, ἐγὼ δὲ τουτονὶ τῶν κῳδίων
Ἃ λάμβαν' αὐτὸς ἐξαπατῶν, ἐκβολβιῶ.
D Οὐ καταβαλεῖς τὰ κῴδι' ὦ θυηπόλε;
Ιερ. Ἤκουσας, ὁ κόραξ οἷος ἦλθ' ἐξ Ὠρεοῦ;
Θε. Οὐκ ἀποπετήσει θᾶττον εἰς Ἐλύμνιον.

A *HIE. Cedò ſis linguam. TR. ipſe tuam refer atque remitte.*
HIE. Libamen. TR. ſed & hæc citò cum libamine ſume.
HIE. Nemóne exta mihi? TR. nulla id ratione queamus
Ante lupus quàm connubio ſibi iunxerit agnam.
B *HIE. At ſupplex oro. TR. fruſtra oras ſupplice voce:*
Non facias etenim vt lenis ſiet aſper echinus.
Agite ergo qui ſpectatis huc adeſte vos,
Vna exta edemus. HIE. nil ne ego? TR. Sibyllam vt lubet.
HIE. Haud, Ecere, iſta ſoli edetis inſimul.
C *Sed rapiam & ipſe quippe quæ in medio iacent.*
TR. Feri feri Bacin. HIE. hominum teſtor fidem.
TRY. At ego quòd es lurco atque vanus arrogans:
Fuſte arrogantem reprimens iſtum feri.
FAM. Potes quidem iſtud, aſt ego hunc quæ accipit
Deceptor ille ebulbitabo pellibus:
D *Pelléſne haruſpex haſce dimiſſurus es?*
HIE. Audin' quis ille coruus eſt ex Oreo?
FAM. Non auolabit ocyus in Elymnium.

Σχόλια. Πρόσφερε τὴν γλῶτταν.] κἀκ τούτου δηλοῖ ὅτι ἰδίᾳ τετμημένη προσεφέρετο ἡ γλῶττα κατὰ τὸ παλαιόν. Ἀπένεγκε.] ἀπότεμνε. ὅτοι μὴ γευσάμενον τῶν σπλάγχνων, μηδὲ μεταχοῦσαν τῆς σπονδῆς ὡς βλάσφημα καὶ πονηρὰ μαντευσάμενον. Πρὶν καὶ λύκος οἶν ὑμεναιοῖ] ἀντεμπαίζουσιν αὐτῷ, αὐτοὺς τοὺς στίχους ἀποκρινόμενοι πρὸς αὐτὸν κατὰ τὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ, οὓς ὀλίγῳ πρότερον αὐτοῖς εἶπεν, ὡς ἐπιτρέποντος ἤδη τὴν εἰρήνην γενέσθαι. Ἄλλως ὦ τᾶν.] ἀντὶ τοῦ μάτην. οὐ γὰρ πείσεις. Συσπλαγχνεύετε.] συγγεύεσθε τῶν σπλάγχνων. Ἀλλ' ἁρπάσομαι.] παρεπιχειρεῖ. ταῦτα γὰρ εἰπὼν, χλευάζει, καὶ ἀναιδῶς ἁρπάζει. καὶ ἐπιδραμοῦντες κατέλαβον καὶ ἐτύπτησαν. Τὸν Βάκιν.] τὸν Βάκιδος χρησμοὺς λέγοντα. τυπτόμενος δὲ λέγει ὁ Ἱεροκλῆς μαρτύρομαι. Τένθης.] λίχνος.] τένθειν γὰρ τὸ ἐσθίειν. Ἃ λάμβαν' αὐτὸς] ἃ ἐλάμβανεν αὐτὸς, ὡς τὴν μάντειαν ἐξαπατῶντος καὶ οὐδὲν ὄντως κερδαινόντων τὰ κῴδια. Ἐκβολβιῶ] ἐξορύξω. ἀπὸ τῶν τοὺς βολβοὺς χαμόθεν ἐκβαλλόντων ἡ μεταφορά. ὑπὸ γῆς γὰρ ὄντες κἀκεῖνοι ὀρύσσονται. Ἐξ Ὠρεοῦ] κόρακα ὄντα ἐπειδὴ ἥρπαζεν. Ἐλύμνιον] Καλλίστρατός φησι τόπον Εὐβοίας τὸ Ἐλύμνιον. Ἀπολλώνιος δὲ, ναὸν φησὶν εἶναι πλησίον Εὐβοίας. νυμφικὸν δέ τινες αὐτό φασιν, ὅτι ὁ Ζεὺς τῇ Ἥρᾳ ἐκεῖ συνεγένετο. μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς, πρὸς πέτραις Ἐλυμνίαις. καὶ ἐν Ναυπλίῳ, νυμφικὸν Ἐλύμνιον.

G CHRIST. Παῖε παῖε Βάκιν] Hi duo verſus videntur eſſe Trochaici Catalectici, tamen tanquã Iambicos verti, & putaui aut σὺ addendum, σὺ παῖε, aut legendum, vt mox poſtea, παῖ' αὐτὸν, &c. Bacin autem vocat qui Bacidem æmulatur & oracula vana debiaccterat. Ἐκβολβιῶ] Tranſlatum à cepis & bulbis, qui vt legantur, effodiuntur, dixit ergo ebulbitare pro effodere. Οὐ καταβαλεῖς] Puto poſitum pro οὐκ ἐκκαταβαλεῖς per aphæreſin τοῦ ἐκ. Per θυηπόλον autem aruſpicem intelligit. Is enim eſt qui exta curat, vt augur eſt auſpiciorum. Ἤκουσας] E Verſus hic laudatur ab Æſchuli Scholiaſta in ſeptem Theb. ad locum illum κτύπον δέδορκα. Notat enim illic tranſlatos eſſe ſenſus remotiores ad præſentiores, quia dictum illic δέδορκα non ἤκουσα, hic contra ἤκουσας pro δέδορκας. Ἐξ Ὠρεοῦ.] Oreus oppidum Eubœæ, quod Athenienſes in totius Eubœę defectione etiam tenuerunt, cùm res eorum afflictæ & proſtratę eſſent à victoribus Peloponnenſibus, vt videre eſt apud Thucyd. 8. ξυγγραφῆ. Olim quidem eò cum Chalcidenſibus & Megarenſibus exercitum duxerant ipſi Athenienſes, F ibique Philiſtidem tyrannum interfecerant, Oritáſque in libertatem aſſeruerant. Sed ſub belli Peloponneſiaci finem, magnam cladem acceperunt, amiſſis 23. nauibus, & plurimis occidione occiſis, pluribus captis, vnde Piræo nauali multùm metuebant, & de Alcibiade reuocando ſtatuerunt. Huc videtur alludere hic hariolus, & cùm corui mentionem iniicit, pugnam & cladem rurſus portendere. Ἐλύμνιον] Locus eſt propè Eubœam G auctore Calliſtrato. Apollonius templũ facit quod νυμφικὸν quidam vocant, quia Iuppiter illic Iunonem. Vnde Theocritus, πάντα γυναῖκες ἴσαντι, καὶ ὡς Ζεὺς ἀγάγεθ' Ἥραν. quod mihi prouerbiale videtur, etſi magnum de hoc apud Parœmiographos ſilentium. Meminit Sophocles, qui ait πρὸς πέτραις Ἐλυμνίαις.

ἐλυμνίαις. Et in Nauplio, νυμφικὸν ἐλύμνιον. Stephanus inſulam facit Eubœæ quæ oppidum

A habeat, feminino genere ἐλυμνίαν etiam indigitat.

Ωδὴ, καὶ στροφὴ κώλων ιγ'.

Χο. Ἥδομαι ἥδομαι,
Κράνους ἀπηλλαγμένος,
Τυροῦ τε καὶ κρομμύων.
Οὐ γὰρ φιληδῶ μάχαις,
Ἀλλὰ πρὸς πῦρ διέλκων
Μετ' ἀνδρῶν ἑταίρων φίλων.
Οὐκ ἐὰς τῶν ξύλων ἅττ' ἂν ᾖ
Δαϊνότατα τοῦ θέρους
Ἐκπεπρισμένα,
Κἀνθρακίζων τοὐρεβίνθου,
Τήν τε φηγὸν ἐμπυρεύων,
Χ' ἅμα τὴν Θρᾷτταν κυνῶν,
Τῆς γυναικὸς λουμένης.

CH. Gaudeo gaudeo,
Carere capis licet
B Et caſeo & caſſide,
Pugnas enim non amo,
Sed placeret me ſimul cum
Reliquis eſſe ſodalibus
Vuidis inferentem foco
Vſtilia Cocula
Quæ arida preſſerit
Æſtus: Et cicer iuuat me
Vrere, & torrere fagum,
C Permolentem Threiciam,
Dum lauat coniux mea.

Σχόλια. Ἥδομαι] κἀνταῦθα παράβασίς ἐστιν. ἀλλ' οὐκ ἔχει πάντα τὰ μέρη. μόνην δὲ τὴν ᾠδὴν καὶ στροφὴν. τὸ ἐπίρρημα. τὴν ἀντῳδὴν καὶ ἀντιστροφὴν καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ἔστι γοῦν τῆς παρούσης ᾠδῆς καὶ στροφῆς τὰ κῶλα ιγ. τὰ α θ χοριαμβικὰ ἡμιόλια. τὰ β γ δ ε ὅμοια ἑφθημιμερῆ ἐξ ἐπιτρίτων. τὸ ς ἀντισπαστικὸν γλυκώνειον. τὸ ζ ὅμοιον ὑπερκατάληκτον. τὸ η παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὰ ι ια τροχαϊκὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ γὰρ λοιπὰ ἑφθημιμερῆ. τὸ τελευταῖον παραγραφέσθω καὶ τῇ ἔσω διπλῇ σημειούσθω. τῇ αὐτῇ καὶ τὸ ἐπίρρημα. τοῦτο δὲ δῆλον ὡς τροχαϊκῶν ἐστι τετραμέτρων ις. ἔχον καὶ ἐν ἐκθέσει κῶλα ὅμοια τρία. πλὴν τοῦ γ δίμετρα ἀκατάληκτα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ὑφ' ὃ ἡ ἔξω διπλῆ.

BISETVS. Κράνους ἀπηλλαγμένος] Σ. κράνος, οὐδετέρως, ἐπὶ κεφαλαίας.

Σχόλια. Πρὸς πῦρ.] συμπίνω καὶ εὐωχοῦμαι πρὸς τὸ πῦρ. τουτέστι μέσον τῆς οἰκίας καθεζόμενος. Διέλκων] διάγων παρὰ τῇ ἑστίᾳ. ἅμα τὸ θερμαινόμενος. καὶ τῆς τοῦ θερμοῦ διακονίας πλησίον ὤν.

E BISETVS. Τινὲς δὲ ἐνταῦθα οὐ διέλκων, ἀλλὰ διελθὼν γράφειν νομίζουσιν, ὅπερ ἐκ τῶν προηγουμένων, καὶ τῶν ἑξῆς ἴσως εἰκάσειας. εἰ δὲ διέλκων γράψεις, διατριπτέον, τὸν χρόνον, ὡς ἐν τῷ διατρίβειν. ἤγουν διάγων, καὶ διατρίβων τὸν χρόνον. ἑκατέρας δὲ γραφῆς ὁ αὐτός ἐστι νοῦς. εἰς λόγους μετὰ φίλων ἐλθὼν, φίλοις ἐντυγχάνων, καὶ ταῖς μετὰ τούτων ἐντεύξεσι, καὶ ὁμιλίαις, καὶ φίλαις λόγων κοινωνίαις τὰς τοῦ βίου δυσχερείας, καὶ κακοπαθείας κουφίζων, καταπραΰνων, καὶ τὸν χρόνον οὕτω διάγων. Φιληδῶ

F μάχαις] εὐφραίνομαι, χαίρω, ἥδομαι ταῖς μάχαις. Εὐ

ἐσίας] παίζειν δοκεῖ πρὸς τὸ Ὁμηρικὸν Ὀδ. I.

Ἔνθάδε πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν. καὶ Ιλ. I.

Ἔνθάδε πῦρ κείαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.

Εὐστάθιος δὲ τὸ κείαντες ἑρμηνεύει, καύσαντες. ἀπὸ δὲ τοῦ κίω γίνεται κείω, ὃ δηλοῖ τὸ καίω, καὶ τὸ ἀνάπτω. Ἄλλως. τινὲς γράφουσιν, εὖ κεάσας. κεάζω δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐστάθιον ἐπὶ τῶν ξύλων σημαίνει τὸ κόψαι, ὡς ἐν Ὀδυσσείας Υ.

Εὖ, καὶ ἐπισταμένως κέαζε ξύλα.

G Καὶ δανὰ ξύλα, τὰ εἰς τὸ δαίεσθαι, ὅτι καίεσθαι ἐπιτήδεια, τουτέστι ξηρά. ὅθεν τὸ ὑπερθετικὸν, δανότατα, τραπέντος τοῦ ο εἰς ω κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας. καὶ τὰ ξύλα τὰ εὐκέαστα, τὰ εὔκλαστα, καὶ ξηρὰ, ἃ καὶ κάγκανα, καλεῖται οὕτω, κάγκανα δὲ, παρὰ τὸ τρίζειν, καὶ καίνειν, ὅτι εἰς τὸ καίεσθαι καίνονται, ἤγουν κόπτονται. Ἐκπεπρισμένα] ὁ τρόπος ὁ νοῦς ὅδε. τὰ ξύλα καλῶς καίων, ξύλα τοῦ θέρους ἐκκεκομμένα, κλασθέντα, καὶ σαπρυνθέντα, ὥστε ἄλλα ὑπ' ἄλλων ἐν τοῖς σωροῖς πιεσθῆναι. οὕτω δὲ δηλοῖ τὰ ξηρότατα ξύλα, καὶ πρὸς τὸ καίεσθαι ἐπιτηδειότατα. ὅπερ συμβαίνει τοῖς ξύλοις τοῦ θέρους κε-

D κομμένοις, καὶ σαπρυνθεῖσι, καὶ διὰ τὸ θέρος ξηρανθεῖσι.

CHRIS. Ἀλλὰ πρὸς πῦρ] Ex Scholiaſta legerem πρὸς τὸ πῦρ, & Dimetrum Trochaicum facerem, niſi doctior aliquis cum ratione contrà pertendat. Μετ' ἀνδρῶν] Malim reponere ἄλλων. Οὐκ ἐὰς τῶν ξύλων] Nullum ex his verbis bonum ſenſum venari poſſum, cúmque diutiùs me torſiſſet hic locus, conquiſiui quā potui exemplaria manu ſcripta. Atque adeò cùm aditus mihi patuiſſet in Bibliothecam Mediceam quæ Pariſiis

E eſt, quámque ſub Reginæ matris præſtantiſſimæ heroinæ auſpiciis & ſtipendiis diligenti cuſtodia tanquam vigil draco mala aurea tuetur & ſeruat vir doctus & optimus Bellebranchæus Antiſtes, incidi in exemplaria vetuſta duo, ſed incertior inde diſceſſi quàm eram. Nam lectionem hanc deprehendi ἐν ἰδέᾳ noſtra adhuc peiorem. Scio manuſcriptos libros magnū adferre has litteras tractantibus auxilium, ſed profectò ſæpè accidit vt falſas lectiones & corruptas quas habent plerunque vetuſtè ſcripti codices, amplectantur qui iu-

F dicio prauo paruóque lectionis vſu prædíti accedunt ad veteres illas tabulas, & quaſi litterarum naufragia. Hoc eò dico quia in hoc quaſi funambulo iuuentus noſtra hodie tota ferè occupatur, & ſunt qui ex manuſcriptis ſuis tantummodo ſapere ſe poſtulent, noménque docti ex aliorū cōmendatione quibus libros ſuos vltrò commodāt, aucupantur, ipſi vix grammaticalibus principiis imbuti venditant nobis manuſcriptiones, & quā-

G uis ſint audaciſſima inſcitiæ mancipia, impudentibus tamen vindiciis emancipari geſtiunt, litterarúmque fontes ſe habere autumant, ipſi pumícibus & ſpongiis expreſſis ſicciores & inaniores, ac denique in diſciplinarum cenſu aſſidui eſſe volunt, licet pauperes proletarij aut etiā capite cēſi.

Hoc ineptum genus hominum inſolentium & ἀλαζόνων quantum mihi diſpliceret, non potui quin huic chartæ committerem, tum vt iuniores ab exemplo & eiuſmodi κακοζηλίᾳ ſi poſſem auerterem, tum vt animo tãdem morem gererẽ meo, indignitate etiã permotus, cùm meminerim ſciolum quẽdam ex iſta gente (poſthac mihi grauius appellandum) etiam doctiſſimo viro Hadriano Turnebo olim ita impoſuiſſe, vt à ſimpliciſſimo viro, veréque Romano, pœnitenda elogia extorſerit. Sed de his aliàs. Ne lectorem pluribus morer, manuſcriptionis auxilio deſtitutus confugi ad coniecturam quæ mihi hic vna eſt εὔστοχος, & acie mentis rectè collineaſſe. Ex tribus verbis εὔ ἰᾶς τῶν quę malè diſtracta erãt, feci εὐκίαστον, quod Epitheton eſt τῶν ξύλων. Mutaui tantùm priorem litteram ο in ε, qui facilis & frequens lapſus: Nam ε maiuſculum in ſemicirculi formam ab antiquis deſignatum, fefellerit exſcriptorem. Quomodo in epiſtola quadam Ariſtæneti malè legitur ὀπημελὴ οὐ φρίτον pro εὐφραντῶν. Eſt autem εὐκίαστον εὔσχιστον (ſic corrige Sudam & Heſychium) ξηρὸν & εὔκαυστον vel εὐκέατον (nam vtrumque dicitur, vt apud Theocritum ſub finem Herculis Leonicidæ ἰσαιτοῦ εὐκεάτοιο.) Itaque ligna εὐκέαστα ſunt κατακαύσιμα, quæ Heſychius vocat ἄδυτα, quæ alij κάγκανα, Latini Cocula, Sudas ξύλα παλαιὰ ξηρά. Nã κᾶλον lignum vnde calones, vnde καλόπους pes ligneus: Et fortaſſis καλιὰ inde quaſi οἶκος ξυλινὸς, quin & καλάμην ab eadem origine puto τῆς καύσεως. Δαυκότατα] Heſychius interpretatur denſum & vſtile, puto quia δαίειν eſt καίειν. Sed Callimachus dixit δανὰ ξύλα κεάζειν. i. ξηρὰ σχίζειν. Nam & Erotianus lexico notat ſic Hippocratem vſurpaſſe κεάζειν. i. σχίζειν. Quin Hom. Odyss. c. ανὰ δὲ τὰ ξύλα δανὰ κεάζει. Sic enim lego non vt vulgo legitur editionis Hervagianæ pag. 180. ἀνακάεσα.

Σχόλια. Ἐξανθρακίζων.] φρύγων τὸν ἐρέβινθον, καὶ ξηρὸν ποιῶν. ταῦτα γὰρ ἰδιώματα προστίθεται ἀς τοῦτο. Τὴν φηγόν.] φηγὸς εἶδος φυτοῦ, ὃ τὰς ἀρχὰς βαλάνους φασὶν ἔχειν. ἀσελγῶς δὲ τὸ αἰδοῖον βάλανον λέγει. ἐπεὶ καὶ αὐτό τινες βάλανον καλοῦσιν.

Bisetus. Τὴν Θρᾷτταν] Θρᾷττα, Θρᾳκία δούλη, ἐκ Θρᾴκης. λέγεται καὶ κοινῶς δούλη. Σ.

Christian. Τὴν φηγόν] Antiquam Ruſticorum εὐτέλειαν laudat, qui cicere & glande fagina victitabant. Tamen per legumen ἐρέβινθον, & per arborem fagum obſcœnas partes intelligit. Nam ἐρέβινθος etiam eſt αἰδοῖον, & βάλανος quæ eſt in fagis non recedit ab ea parte. Quin teſte Galeno ἐρέβινθος venerem excitat, & ſemen generat. Ait enim ἐπεγείρει καὶ τὰς πρὸς συνουσίας ὁρμάς, πεπιστευμένος ἅμα τῷ καὶ σπέρματος εἶναι γεννητικός, lib. primo de Alimentis. Quo locò diſtinguerem potius poſt πεπιστευμένος, legeréque aduerbialiter, aut delerem τῷ. Dixit autem ἀνθρακίζειν pro φρύγειν. i. torrere vnde fruges, & ſimiliter addit ἐμπυρεύειν, vt ſcilicet cùm ſicca eſitauerint, ad bibendum proni ſint, vt poſtea ſequitur.

Ἐπίρρημα στίχων ις'. καὶ κώλων γ'.

Χο. ΟΥ γάρ ἐστιν ἥδιον, ἢ τυχεῖν μὲν ἤδη ἐσπαρμένα,
Τὸν θεὸν δ' ἐπιψακάζειν, καί τιν' εἰπεῖν γείτονα.
Εἰπέ μοι τί τηνικάδε δρῶμεν ὦ Κωμαρχίδη,
Ἐμπιεῖν ἔμοιγ' ἀρέσκει, τοῦ θεοῦ δρῶντος καλῶς.
Ἀλλ' ἄφαυε τῶν φασήλων ὦ γύναι τρεῖς χοίνικας,
Τῶν τε πυρῶν μῖξον αὐτοῖς, τῶν τε σύκων ἔξελε,
Τόν τε Μανῆν ἡ Σύρα βωστρησάτω τοῦ χωρίου,
Οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πάντως οἰναρίζειν τήμερον,
Οὐδὲ τυντλάζειν, ἐπειδὴ παρδακόν τι χωρίον,
Κἀξ ἐμοῦ δ' ἐνεγκάτω τις τὴν κίχλην καὶ τὼ σπίνω.

Ch. NAm nihil ſuauius quã conſequi quæ iam ſata,
Quæq́ue, cùm Deus rigarit, inquiat vicinia,
Dic mihi quid nunc agamus interim ô Comarchida,
Me iuuet potare dum ſatis Deus ſatisfacit.
Cæterum tres frige ſemodios faſelũm, ô fœmina,
Inq́ue fruges adde mixtas, ac ſimul ficus lege.
Syra ſeruum ſiſtat huc, clamétque nobis ex agro:
Non enim vel pampinare hodie licebit cuipiam,
Vel repaſtinare cùm ſit vda tellus imbribus.
Hucce turdus atque fringillæ afferantur è domo,

Bis. Οὐ γάρ ἐστιν] κατὰ τὸν παλαιὸν λόγον. Ἄλλοι μὲν σπείρουσιν. ἄλλοι δ' ἀμήσονται. τούτων δὲ ὁ τῆς εἰρήνης ἐστὶν ἥδιον ἢ τὸ τὰ μὲν πόνου, καὶ ἐπιμελείας πρότερον γεγενημένων, καὶ ἤδη ἐσπαρμένων, ἐν καιρῷ τυγχάνειν, καὶ ἀπολαύειν. Τηνικάδε] τότε δέ. Ὦ κωμαρχίδη] παίζει τῇ τῆς λέξεως ἀμφιβολίᾳ. κώμην γὰρ, ἀμφόδον, χωρίον δηλοῖ. καὶ κατὰ τὸν Σουΐδαν οἱ πλεῖστοι κώμην καλοῦσι τὸν στενωπὸν, καὶ τὴν οἱονεὶ γειτνίασιν. οἱ δὲ τοὺς ἐν τῇ πόλει δήμους, κώμας φασὶ προσαγορεύεσθαι, καὶ κωμήτας, τοὺς ἐν τῇ πόλει οἱονεὶ δημότας ἐν τῇ αὐτῇ τάξει, καὶ μοίρᾳ τῆς πόλεως οἰκοῦντας. κώμη γὰρ ἡ γειτονία. καὶ κωμῆται, οἱ γείτονες. καὶ κωμήτας οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀμφόδου, καὶ τόπου ἐκάλουν. ὅθεν κώμαρχος, καὶ κωμάρχης, ὁ τῆς κώμης ἄρχων. κῶμος δὲ, ἡ μέθη, καὶ ἡ ὀρχηθμὸς, καὶ μεθυστικοὶ αὐλοὶ ἐγχειρίζοντος τοῦ οἴνου ἐρεθίζοντος τὴν ἡδυπάθειαν. καὶ κωμάζω, κῶμον ᾄδω. ὑβρίζω μετὰ μέθης. κωμαρχίδης οὖν ὁ τοῦ κώμου ἄρχων, ἢ ὁ τοῖς κώμοις χαίρων, καὶ εὐφραινόμενος. τουτέστι φιλοπότης. ὅπερ ἐστὶν ἐπίθετον πατρωνυμικῷ τύπῳ εἰς ἰδικὸν χαρακτηριζόμενον, οἷα καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι, σπουδαρχίδης, στρατωνίδης, καὶ μισθαρχίδης.

Chris. Κωμαρχίδη] Videtur eſſe Epitheton blandientis. Quia enim Trygæus pacem conciliaſſe videtur populo Athmonenſi, Græcóſque omnes, vt ipſe antea dixit, ſeruauit ſua ad cælum itione

itione. Propterea quaſi metuerit principatum gerere totius vici, vocat κωμαρχίδην. Hæc mihi veriſimilia videntur. Tamen dubitanter ſcribo neque affirmo, retinuique in interpretatione nomen Comarchidæ exemplo Plautino qui palliata verba veſtit ſæpè tunica Romana.

Σχόλια. Εμπιεῖν ἐμοί.] τοῦ θεοῦ ὕοντος, ἀρέσκει μοι τὸ σχολάζειν πρὸς ποτῷ. Αφαυε] φρύξον. τινὲς γράφουσι ἄφαυσον ἀντὶ τοῦ φῶγε. Τῶν τε πυρῶν.] ἀντὶ τοῦ ἐμβαλοῦσα καὶ μίξασα καὶ τῶν πυρῶν σὺν αὐτοῖς. δοκοῦσι γὰρ ἐπιλειπόντων τὸ πλῆθος. τὸ δὲ ἔξελε, ἀντὶ τοῦ ἀφέλε, ἀνάλεξον τὰ σῦκα. Οἰναρίζειν.] τὸ ἀποφυλλίζειν. οἴναρα γὰρ τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου. τινὲς γράφουσιν ἀμπελουργεῖν οὐκ ὀρθῶς. οἰναρίζειν δὲ, τὰς οἴνας ἐργάζεσθαι. καὶ οἴναρα τὰ φύλλα. Τιωτλάζειν.] πηλοπατεῖν. τιώτλος γὰρ ὁ πηλός. ἀντὶ τοῦ βωλοκοπεῖν. περδικκὸν δὲ δίυγρον. οὕτω γὰρ καὶ Αρχίλοχος καὶ Σιμωνίδης. Σπίνου.] σπίνος εἶδος στρουθοῦ.

A Cottabiſino ſic dicta. Puto autẽ Syrę nomine ſeruã intelligi, niſi ſic vocauerit Thraciã illã quamdũ lauat vxor, paulo antè volebat perdepſere. Nã & Virgilius in Moreto ſeruã Simulo fecit Scybalen Afrã. Tamẽ apud Terentiũ Syra dominæ & matronę nomẽ eſt fortaſſis à veſtis ſyrmate dictũ. Οἰναρίζειν] οἴναρα ſunt vitis folia, & οἰναρίζειν, ἀποφυλλίζειν. i. folia decerpere, vt Suli ſint apertæ vuæ. τιωτλάζειν autem eſt βωλοκοπεῖν, ego verti paſtinare: Propriè τιώτλος eſt lutum, aliàs apud B Grammaticos τιωτλάζειν eſt αὐτὸ καὶ αὐτὸ λέγειν. Sed miror quod τὸ τιωτλάδιον exponunt ὑλώδεις, niſi τιώτλες etiam eſt genus illud herbarum quo ſegetes dicuntur infeſtari, & ὑλομανεῖν. Aut ſi non eſt, legerem πηλώδεις non ὑλώδεις. Περδικκὸν] Hoc eſt δίυγρον. Sed Ariſtophanes de induſtria hæc duo obſcura vocabula vſurpat, fortaſſis ad inſectationem poetæ cuiuſdam qui talibus verbis cum adfectatione vſus eſt.

CHRIS. Τόν τε μανῆν ἡ σύρα] Manes pro ſeruo quolibet vſurpatur etiã à Demoſthene, & Diogenes hoc nomine ſeruũ habuit, ſtatuáque fuit in

C

Ην δὲ καὶ πυός τις ἔνδον, καὶ λαγῷα τέτταρα,
Εἴ τι μὴ 'ξηνέγκεν αὐτῶν ἡ γαλῆ τῆς ἑσπέρας.
Εψόφει γοῦν ἔνδον, οὐκ οἶδ' ἅττα κἀκυδοιδόπα,
Ων ἔνεγκ' ὦ παῖ τρί' ἡμῖν, ἓν δὲ δοῦναι τῷ πατρί,
D Μυρρίνας αἴτησον ἐξ Αἰσχινάδου τῶν καρπίμων.
Χ' ἅμα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, Χαρινάδην τις βωσάτω,
Ως ἂν ἐμπίῃ μεθ' ἡμῶν,
Εὖ ποιοῦντος κὠφελοῦντος
Τοῦ θεοῦ τἀρώματα.

Lacte preſſum habemus atque quattuor lepuſculos,
Ni quid ipſa forte feles vindicarit veſperi:
Namque turbantu ſonorem neſcio quem audiuimus,
Fer puer tres bucce nobis, & patri fer vnicum.
Poſce myrtos ſume defer floridas Æſchinadis:
Tum via caletur vna proximus Charinades,
Qui diem ſimul bibendo
Tranſigat, bono adiuuante
Noſtra arata numine:

E Σχόλια. Πυός.] τὸ πρῶτον γάλα.] ὃ καὶ ἑψόμενον πήγνυται. καὶ ἡμεῖς χυτεῖον λέγομεν. τὸ μεταβολικὸς αἷμα τὸ γαλακτῶδες ὑγρόν. γάλα νέον μετὰ χθεσινοῦ γάλακτος ἀμελχθέν.

BISETVS. Κἀκυδοιδόπα] καὶ ἐκυδοιδόπα. κυδοιδοπᾶν, συνταράττειν, καὶ θορυβεῖν, ἢ μετὰ ταραχῆς, καὶ θορύβου τὶ λέγειν, ἢ πράττειν. ἴσως δὲ παρὰ τὸν κυδοιμόν, ὃ δηλοῖ τὸν θόρυβον. καὶ τὸν δοῦπον, ὃ σημαίνει τὸν ψόφον, ἢ τὸν βαρὺν ἦχον. τινὲς δὲ νομίζουσι λέγεσθαι παρὰ τὸ κυκᾶν, τὸ συνταράττειν, καὶ τὸν δοῦπον, τὸν θόρυβον, οἱονεὶ κυκοιδοπᾶν. περὶ δὲ τούτου ἐν ταῖς Νεφέλαις ἤδη F προείρηται. τὸ δὲ ἑξῆς δοῦναι, ἀντὶ τοῦ δὸς, ἰωνικῶς λέλεκται.

Σχόλια. Αἰσχινάδου.] ὡς τοῦ Αἰσχινάδου μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔχοντος καρπίμους μυρρίνας. ἢ ἀπὸ τῶν καρπῶν. ἢ ὄνομα κύριον αὐλητοῦ, ἢ φίλου. βωσάτω δὲ, βοησάτω. Τἀρώματα.] τὰ ἀροτριώματα. παρὰ τὸ ἀροτριοῦν. τὰ ἀροτριωθέντα. λέγουσι δὲ ἔνιοι, τὰ ἄλφιτα καὶ τὸν λιβανωτὸν, ἀρώματα ὡς παρ' Εὐπόλιδι. καὶ εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων ἀντὶ τοῦ τῶν ἀλφίτων. ἐκτείνει δὲ διὰ τὴν συναλοιφήν.

BISETVS. Αρώματα, οὐ τὰ θυμιάματα οἱ Αττικοὶ καλοῦσιν, ἀλλὰ τὰ ἐσπαρμένα. Σ. ἀλλὰ διὰ τοῦ ο γράφειν ὡς ἀπὸ τοῦ ἀρόω, ῶ. ἀρόσω, τὸ ἀροτριῶ, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἀρώματος, ὃ τὸ θυμίαμα δηλοῖ.

CHRIS. Κἀκυδοιδόπα] Pro καὶ ἐκυδοιδόπα. Eſt autem κυδοιδοπᾶν turbare, & omnia miſcere; ταράττειν & κυκᾶν interpretãtur Heſychius & Sudas, nam inde origo, vel potius à κύδοιμος & δοῦπος. In Nebulis dixit ἄνω κάτω κυδοιδοπᾷς. Μυρρίνας] Nam pueri in conuiuiis ſumpto laureo aut myrteo ramo cantabant. Auctor Sudas. Χαρινάδην] Charinades iſte tardus erat & νωθὴς, vnde Prouerbium χεῖρον τοῦ χαρινάδης βαδίζειν, de iis qui gradum habent teſtudineum non grallatorium, qualis Callipides apud Tranquillum.

Αντῳδὴ, καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ιγ'.

G

Ηνίκ' ἂν ἀχέτας
Αἴδῃ τὸν ἡδὺν νόμον
Διασκοπῶν ἥδομαι
Τὰς λημνίας ἀμπέλους,
Εἰ πεπαίνουσιν ἤδη.

DVmque ſuum melos
Reſonans cicada integrat
Videre me conſitas
Vites iuuat Lemnias
Iãmne maturuerint,

Σχόλια. Ηνίκ' ἂν] ἡ ἀντῳδὴ αὕτη καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ἐστὶν ὁμοίων τοῖς τῆς στροφῆς ιγ καὶ ἰσομέτρων. ἐπὶ τοῦ τέλους αἱ δύο διπλαῖ. Αχέτας.] ὁ τέττιξ παρὰ τὸ Ησιόδειον. ἦμος δὲ σκόλυμος τ' ἀνθεῖ καὶ ἠχέτα τέττιξ. A τοὺς ἄρρενας δὲ ᾄδοντας τῶν τεττίγων. οὕτως Αρίσαρχος.

Bisetvs. Αἴδῃ] ᾄδῃ. ἀρχαϊκῶς δὲ τὸ ι οὐχ ὑπεγράφη, ἀλλὰ παρεγράφη.

Σχ. Τὰς λημνίας] εἶδος ἀμπέλου ὡς ἱστορεῖ Αρδριανός.

Τὸ γὰρ φίτυ πρῷον φύει
Τόν τε φήληχ' ὁρῶν οἰδάνον-
τ', εἶθ' ὁπόταν ᾖ πέπων,
Ἐσθίω κἀπέχω,
Χ' ἅμα φήμ', ὧραι φίλαι, καὶ
Τοῦ θύμου τρίβων κυκῶμαι,
Κᾆτα γίνομαι παχὺς
Τηνικαῦτα τοῦ θέρους.

(Nam præcoqua hæc ſunt germina)
Tum tumentes iuuat me groſſos
Cernere, deinde edam
Quando maturi erunt:
B *Tum inquiens, amica tempora,*
E thymo intritum expedibo,
Vnde fio pinguior
Sole dum dies calent,

Σχόλια. Φίτυ] σπέρμα ἢ φυτεῦσαι γεννῆσαι. καὶ τὸ γέννημα φίτυμα. Εὔπολις Αὐτολύκῳ· αὐτὰρ ἦγαγες χαρπὸν φίτυμα βοῶν. Πρῷον] πρώϊμον διὰ συλλαβῶν. φήληκα] τὸν ὄλυνθον. κυρίως μὲν οὖν ὁ ἤδη σκληρὸς ἢ πάρωρος. ὁ ὄψιν μὲν πεπάνσεως ἔχων, ἄωρος δὲ ὤν. καὶ μήποτε φήληξ τίς ἐστιν ὁ ἀπατεών ἢ ψευδόμενος τὴν ὄψιν C ὡς βρῶσιν ἢ φῆλος ὁ ἀπατεών. Μένανδρος Αλιεῦ. δύ' οἰκίας φηλοῦν γερόντων. ἢ φηλώματα ἐξαπατᾶ ἃς παρ' Αντιφῶντι.

Bisetvs. Φήληξ ὁ ὄλυνθος, σῦκον ἄωρον, καὶ σκληρόν. καὶ φήληξ ὁ ἀπατεὼν μεταφορικῶς. ὅθεν φηλεῖν, καὶ φηλοῦν, τὸ ἀπατᾶν. Εὐστάθιος. φήληκες λέγονται τὰ τῶν σύκων, ὅσα τὸ πέπον ψεύδονται. καὶ φήληκες οἱ ἀπατῶντες. Απολλώνιος τῶν Αργον. γ.

Αμφαδίην ἀγόρευε, καὶ εἴρεο. μηδ' ἐμὲ κερδοσύναις
Φηλώσῃς ἐπέεσσιν. D καὶ Εὐριπίδης ἐν Ικέτισι,
Γλώσσαις πονηρῶν προστατῶν φηλούμενοι. τουτέστιν
ἐξαπατώμενοι. ἢ φηλητὴς, ὁ ἀπατεών. Εὐριπίδης ἐν Ρήσῳ,
Πέμψειεν Ερμῆς, ὅς γε φηλητῶν ἄναξ.

Σχόλια. Κἀπέχω] τῷ στόματι προσάγω, καὶ Ομηρος. ὄψα ἄσαιμι προσθεμένῳ. καὶ οἶνον ἐπισχών.

Bisetvs. Κἀπέχω] τὸ πλῆρες, καὶ ἐπέχω. ἐπέχειν δὲ, καὶ παρέχειν, καὶ προσάγειν πολλάκις ἰσοδυναμεῖ. οὕτω καὶ ἡ τροφὸς τῷ βρέφει μαστὸν ἐπέχειν λέγεται. Διονύσιος ἁλικαρνασεὺς ἐν τῷ α. τῆς ῥωμαϊ- E κῆς ἀρχαιολογίας. ἀπέθανεν φασὶ καὶ τῆς λυκαίνης τὸ τιθασὸν, ἣ τοὺς μαστοὺς ἐπεῖχε τοῖς παιδίοις.

Σχόλια. Κυκῶμαι.] κυκεῶνας ἐσθίω. ἄνω τοῦ πότου τοῦ ἐπὶ τῆς γλήχωνός φησι χρῆσθαι πρὸς τὴν ὀπώραν. νῦν δὲ τοῦ θύμου χρῶνται. μετὰ δὲ τὸ τὴν ὀπώραν φαγεῖν, κυκεῶνα πίνουσι, καὶ οὐ βλάπτονται ἀλλὰ καὶ παχεῖς γίνονται. Γίνομαι παχὺς] ἐπειδὴ ἀργοῦσιν οἱ γεωργοὶ τότε τοῦ ἀμητοῦ. ὡς Ησίοδός φησιν. δμῶας ἀναψύξαι φίλα γούνατα.

CHR. Τὸ γὰρ φίτυ πρῷον φύ[] φίτυ vel φίτυμα eſt γέννημα & σπέρμα. Eupolis Autolyco, ἀτὰρ ἤγαγες χαρπὸν φίτυμα τῶν βοῶν: ſic enim corrigo, & Trimetrū facio. πρῷον autem dixit quod alij πρώϊμον. Sunt enim quædā vites quæ prægerminãt, de quibus Theophraſt. lib. 5. de caulis. Proinde vt in genere ficuū Prodromi. Φήληξ] Ficus eſt immatura, C ſed quæ ſpeciē præ ſe fert maturitatis. Ea eſt ὄλυνθος πάρωρος. i. groſſus immaturus, quanquã differre ait ὄλυνθον & πάρωρον Theophraſt⁹. Iulius Cæſar Scaliger (heros & Princeps nūquã ſine honoris præfatione nominandus) mauult apud Theophraſtū legere πρώωρος, differreque vult à Prodromis, q̄ hi maturitatē cōſequãtur, at nō groſſi πάρωροι. Ab ea cruda ficu quæ φήληξ dictus impoſtor & deceptor etiã φήληξ & φῆλος, fortaſſis à σφάλλω, ἔσφηλα, vnde fallo, ſibilo exēpto. Menander in D Piſcatoribus, δύ' οἰκίας. φηλοῦν γερόντων ὡς λέγει ἀβελτέρων. i. *duas domos: Decipere ſtultorū vt animas ſenum.* Sic enim ſupplendus verſus ex Suda, apud quē φηλοῦν habes. i. ἀπατᾶν, & melius. Nam quomodo ſenes illi eſſe poſſent φηλοὶ & ἀβέλτεροι? Corrigēdus tamē Suidas voce φηλήκιστα, ἄχρεια σῦκα, inquit τῇ δήξει πίπειρα. Lego φήληκες τὰ ἄχρεια σῦκα: deinde legendum τῇ δείξει non δήξει. Habent enim ὄψιν πεπάνσεως, ſpeciem vt diximus E maturitatis. Εσθίω κἀπέχω] Hic ἐπέχειν eſt ori admouere quaſi ἔχειν ἐπὶ τῷ στόματι. Sic Homerus οἶνον ἐπισχών. Κυκῶμαι] Id eſt Cyceona haurio. Prius dixit pulegij potione vti ſe in remedium fructuum eſitatorum, nunc thymo vtitur. Fructibus autem & pomis eſitatis, qui potionem illam hauſerunt, tantum abeſt vt lædantur, vt potius inde pingueſcant. Τοῦ θέρους] Nam æſtiuo tempore dum meſſis eſt, feriantur coloni & vinitores, & iubent, vt ait He- F ſiodos, etiam famulos ἀναψύξαι φίλα γούνατα καὶ βόε λῦσαι.

Αντεπίρρημα στίχων ις'. καὶ κώλων γ'.

Μᾶλλον ἢ θεοῖσιν ἐχθρὸν ταξίαρχον προσβλέπων
Τρεῖς λόφους ἔχοντα καὶ φοινικίδ' ὀξεῖαν πάνυ,
Ην ἐκεῖνός φησιν εἶναι βάμμα Σαρδιανικόν.
Ην δέ που δέῃ μάχεσθαι ἔχοντα τὴν φοινικίδα,

G

Plus quidem quàm ſi viderem Diis ducem inuiſum omnibus
Caſſidem criſtis gerentem punicam inſignem tribus,
Quam vocare ſueuit infectum ille Sardianicum,
Sin ſimul cum purpuriſſa dimicandum fortè ſit,

Chris.

CHRIST. ταξίαρχον] Contrà, dicit ſe timore & aſpectu belli macreſcere. Tribunũ militum ſunt qui ταξίαρχον interpretentur, vetus Gloſſarium Euocatum.

Σχόλια. Φοινικίδα.] περιεφελαίαν φοινικῷ χρώματι βεβαμμένην. οἱ δὲ, κόκκινα περιβλήματα. ταῖς γὰρ φοινικίσιν ἐχρῶντο Λακεδαιμόνιοι, ἵνα μὴ αἰσθάνωνται τοῦ αἵματος διὰ τὴν ὁμοιότητα. καὶ ἵνα τρωθέντες, μὴ νοηθῶσι τοῖς πολεμίοις. Σαρδιανικόν.] διαφέρουσι γὰρ αἱ κυζικηναὶ βαφαί.

CHRIST. Φοινικίδα] Vel Galea eſt puniceo colore ornata, vel de coccineis ſagis intelligit. Nã ruſſati olim prçliabãtur, propter vulnera & cruoris aſperſiones, vt falleret ipſos hoſtes ſanguinis concolor veſtis. Sanè teſtatur Ariſtoteles in Lacedæmoniorum πολιτείᾳ (vt citatur à veteribus Grãmaticis) eos φοινικίδι vti ſolitos in prælijs, tũ quia color ille virum decet, tum vt condiſcerent ex colore cruento, ſanguinis fuſionem parui facere. Hodie colorem illum ſibi ſequeſtrarunt Eccleſiæ Romanæ proceres, quos Cardinales vocãt, & ritus huius originem ab antiqua Eccleſia militante quæ fortes & viros & ἀριστεύοντας eos olim habebat, & intrepidos matris Eccleſię propugnatores, ad hoc enim ille color vel à Lacedæmonijs ipſis acceſſitus. Videtur autem Græcorũ φοινικὶς fuiſſe hæc φοινικὶς, quam Latini Trabeam Troſſulam dixerunt cocco purpuráque prætextam, quæque Auguralis dicta, & qualis ſagus Punicus, quod non neſcire ſe maximi patris maximus filius ſatis oſtendit ad Feſtum, Ioſephus inquam Scaliger. Sanè χιτὼν κόκκινος vel φοινικοῦς vexillum olim fuit in tabernaculo ducis poſitum (vtrumque ſic vocat Plutarchus) id eſt, vt ait Iſidorus, tunica coccinea vel phœnicea quæ poſtea Ruſſata dicta, quáque vſi Romani milites dicti Ruſſati. Ea ſolebat, vt ait idem Grammaticus, in ante principia poni ad futuræ pugnę indicium & inlicium. Quo Iſidori loco principia accipio pro Prætorio, nam & Principium pro Magiſtratu dicitur à vet. Gloſſario. Βάμμα Σαρδιανικὸν] Sardoç tincturæ magna fuit commendatio: Nam eximiæ illic purpurç. Antea in Acharnenſibus dixit, ἵνα μή σε βάψω βάμμα Σαρδιανικόν. i. μή σε πληγὰς φοινίξω ne tibi plagas cruẽtas & prægnantes infligã. Quod autem ait κυζικηνικὸν βάμμα tangit falsè ducem, puta Cleonymum quem ῥίψασπιν notat, cum ait ὀξεῖαν φοινικίδα, deinde obiicit illi κιναιδίαν. Erãt autem Cyziceni infames illa libidine, & volſura, & vt ait Heſychius, διὰ [illegible] ἰωνες [illegible] ... ἐπὶ μαλακίᾳ.

Τηνικαῦτ' αὐτὸς βέβαπται βάμμα κυζικηνικόν.
Κᾆτα φεύγει πρῶτος ὥσπερ ξουθὸς ἱππαλεκτρυὼν
Τοὺς λόφους σείων, ἐγὼ δ' ἕστηκα λινοπτώμενος.
Ηνίκα δ' αὖ οἴκοι γένωνται, δρῶσιν οὐκ ἀνασχετά,
Τοὺς μὲν ἐγγράφοντες ἡμῶν, τοὺς δ' ἄνω τε καὶ κάτω,
Εξαλείφοντες δὶς ἢ τρίς, αὔριον γ' ἔσθ' ἡ 'ξοδος,
Τῷ δὲ σιτί' οὐκ ἐώνητ', οὐ γὰρ ᾔδειν ἐξιών,
Εἶτα προστὰς πρὸς τὸν ἀνδριάντα τὸν Πανδίονος,
Εἶδεν αὑτόν, κἀπορῶν, ἔθει τὸ κακὸν βλέπων ὀπόν.
Ταῦτα δ' ἡμᾶς τοὺς ἀγροίκους δρῶσι, τοὺς δ' ἐξ ἄστεος,
Ηττον, οἱ θεοῖσιν οὗτοι κἀνδράσι ῥιψάσπιδες.
Ων ἔτ' ἐμοὶ δώσουσιν ἢν θεὸς θέλῃ.
Πολλὰ γὰρ δή μ' ἠδίκησαν,
Οντες οἴκοι μὲν λέοντες,
Εν μάχῃ δ' ἀλώπεκες,

Tum colore Cyziceno tinctus actutum patet,
Ac pedem primus ſtruens, rubens vt Hippalectryon,
Concutit criſtas, ego interim ſto ſeruans retia,
Hi domum tandem reuerſi, non ferendas res agunt,
Nempe de nobis vel hos ſcribunt, vel illos ter quater,
Et ſupra delent & infra. Cras quidem profectio eſt,
Cùm profecturum tamen ſe neſciens nec triticum
Comparans ſuum videret nomen in Pandionis
Scriptum imagine, ac deinde mentis impos curſitat
Peſſimum virus videns. ſic nos malè agreſtes habent.
Haud ita vrbanos fugaces Diis & inuiſi viris.
Pòſt mihi pœnas daturi, ſi Deus iuuans volet,
Plurimum læſere nam me,
Qui domi inſtar ſunt leonum,
Inq; bello vulpium.

Σχόλια. Κυζικηνικόν.] εἰς κιναιδίαν διαβάλλεται. ὥστε μηδὲ τῶν ἀναγκαίων κρατεῖν δύνασθαι. Ωσπερ ξουθός.] ὡς φοινικᾶ πτερὰ ἔχοντα δηλοῖ. ὅτι τοῦ παρ' Αἰσχύλῳ κληθέντος ἱππαλεκτρυόνος ἐν Μυρμιδόσι μέμνηται.

BISETVS. Ιππαλεκτρυὼν, κατὰ τὸν Ησύχιον, ὁ μέγας ἀλεκτρυών, ἢ ὁ γραφόμενος ἐν τοῖς περσικοῖς περιστρώμασι. γράφουσι δὲ οἱ μὲν, γρῦπας. οἱ δὲ, γῦπας.

CHRIST. Ιππαλεκτρυὼν] Sic apud Theocritum in Dioſcuris ἀλεκτρυόνες vocantur ὄρνιθες φοινικολόφοι. Æſchylus in Myrmidonibus Hippalectryonis meminit rubras alas habentis, ad quem alludit. Tamen Heſychius exponit μέγαν ἀλεκτρυόνα, qua ratione τὸ ἱππ in compoſitione, magnum ſignificat. Sic antea ἱπποκάνθαρον dixit, id eſt magnum & Ætnæum, quamuis pro equo fuerit: vel intelligendum de Pictura Periſtromatum veterum, vbi grypes & vultures, vt ait idem Heſychius, vel hoc ait propter τρυφάλειαν ἱππόκομον, equina ſeta ornatam. Corrige & diſtingue apud Heſychium, ἱππόκομον τρυφάλειαν ἐξ ἱππείων τριχῶν τὸν λόφον ἔχουσαν. Male enim vulgò λόγον.

Σχόλια. Εγὼ δ' ἔστηκα λινοπτάμενος.] ἐγὼ δ' ἔστηκα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ παρατηρῶν καὶ περιβλεπόμενος ὅπως ἀπαχθῶ. λινόπτας γάρ φησιν Αριστοτέλης, τοὺς τὰ θηρευτικὰ λίνα φυλάττοντας. ὡς καὶ οἰνόπτας τοὺς οἰνοφύλακας. ἄπειροι δ' ὄντες τῶν εἰς τὰ λίνα πιπτόντων ὀρνίθων. οἱ δὲ περιεργότεροι τὸ λίαν κατισχνῶσθαι, τοῦτο λινοπτᾶσθαι λέγουσιν.

CHRIST. λινοπτάμενος] Qui retia ſeruant, vt ait Maro, λινόπται dicũtur Ariſtoteli, vt qui tẽdunt φυλωταί. Nam videre antiquis eſt ſeruare, tueri vtrumque ſignificat: ſic in epigrammate θῆρας ἐπιβλέπετε. i. φυλάττετε. Hinc Epiſcopi nomen. Sic & οἰνόπται dicuntur vinearum cuſtodes. In illa Noua vetere Quercoli Comœdia, retia obſidere dicitur. *Retia voſmet obſidete, dum percurro cubilia*, vbi notanda vis Præpoſitionis Ob, quę eſt pro circum, vt obſtetrix, etſi alij pro Adſtetrix. Sic Horatius vſus præpoſitione poſt. *Poſt equitem ſedet atra cura*. i. circa equitem. & ſic dixerat Theocritus ἐφεστάμεναι μελεδῶναι in Piſcatoribus. Εγγεγραφότες ἐξαλείφοντες] Scriptus miles & deletus Liuio dicitur lib. 7. cũm legis ſacratæ militaris meminit quę lata fuit C. Marcio & Q. Seruilio Coſſ. & ſic concepta eſt: Ne cuius militis ſcripti nomẽ niſi ipſo volẽte deleretur. Delere autem militem ex Catalogo armatorum officiũ erat Taxiarchi, quem facio Tribunum militum. Nam deni ταξίαρχοι ex tribubus ſingulis fuerunt.

Σχόλια. Εξαλείφοντες.] ὅτι τοὺς μὲν ἐξήλειφον. τοὺς δ' ἐνέγραφον εἰς τὸν κατάλογον τῶν πολεμικῶν.

BISETUS. Ἤξοδος] τὸ πλῆρες ἡ ἔξοδος.

Σχόλια. Οὐ γὰρ ᾔδειν.] ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ᾔδει. ὡς τὸ ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσεῖχεν. Πρὸς τὸν ἀνδριάντα.] ἐκεῖ τῶν ιβ' ἀνδριάντων ἐν οἷς ἐγράφοντο οἱ στρατιῶται κατάλογος, τὸ κυρίσματα. οὐδ' ἐν αὐτῷ φησι τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα γεγραμμένον τῷ ἀνδριάντι τοῦ Πανδίονος. Ὀπὸν] δ' ἐσμύττετο καὶ πικρὰ γῆ τε. ὀπὸς δ' τὸ τῶν δένδρων δάκρυον, καὶ τὸ ἐπίσταλμα τοῦ γάλακτος. Οἴκοι λέοντες.] παροιμία κατὰ τοὺς ἐν Ασίᾳ Λάκωνας ἀτυχήσαντας. οἴκοι λέοντες, ἐν Εφέσῳ δὲ λάκωνες.

CHRIST. τὸν Πανδίονος] Duodecim ſtatuæ erant quibus militum nomina ſcribebantur. Pandionis ſtatua vna erat ex illis 12. & fortaſſis ſcript' ille ex Pandionide erat tribu, ex qua fuit etiam Ariſtophanes. Εδει τὸ κακόν] Delerem τό, & κακῶν libenter legerem. Eſt autem ὀπὸς arborum lacryma & lactis ſtilla vel πυτία. Hic ſudorem illũ intellige qui in ſtatuis ligneis viſitur ex Auſtrina tẽpeſtate ortus, imò in æreis & marmoreis templorum ſignis pendentes guttæ ſudantium præbent ſpeciem, quoties aër tepidus illis adhæreſcens, & nactus ſuperficiei frigus aliquod cogitur velut in lacrymas. Corrigendus interea apud Heſychium locus vbi ait λάγανον ἰδὸς δ' ἐσμὸς, lego λαοδαμ, ὀπὸς δ' ἐσμός. Ὀν τ' εὐθύνας] etiam εὐθύναι ſunt δίκαι & τιμωρίαι. vnde ἀπευθύνειν eſt κολάζειν & pœnas repoſcere. ſic Euripideis Bacchis. Οἴκοι μὲν λέοντες] Prouerbialis eſt Senarius οἴκοι λέοντες, ἐν Εφέσῳ δ' ἀλώπεκες. Sic enim lego, non δὲ λάκωνες. Hoc verò dictũ de Lacedæmoniis, ſi Æliano credimus, auctorem habet Lamiam ſcortum Athenienſe, quæ Lyſandro ſeuerè & frugaliter ex Lycurgi legibus antea viuenti, poſtea in Ionia molliter & delicatè ſe habenti, hoc obiecit.

Κορωνὶς διὰ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων οὐ. πλὴν τοῦ α. διμέτρου ὄντος.

Τρ. Ιοὺ ἰού.
Ιόθ' ὅσον τὸ χρῆμ' ἐπὶ δεῖπνον ἦλθ' ἐς τοὺς γάμους,
Εχ' ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί,
Παντως γὰρ οὐδὲν ὄφελος ἐς' αὐτῶν ἔτι,
Επειτ' ἐπείσφερε τὰς ἀμύλους, καὶ τὰς κίχλας,
Καὶ τῶν λαγῴων πολλά, καὶ τοὺς κολλάβους.

TRY. *Hui hui.*
Hem quanta nuptiale res conuiuium
Acceſſit, heus tu verre menſas, accipe has.
Nam nullus huius vſus eſſe iam poteſt:
Appone turdos & placentas inſuper,
Panes puſillos atque leporum plurima:

Σχόλια. Ιοὺ ἰού.] κορωνὶς οἰστεῖται τῶν ἐπαγγελιῶν. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. τὸ μὲν τοι πρῶτον, μονόμετρόν ἐστι. ἐπὶ τοῖς ἀποδεῖπνοις παρέχεσθαι. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Εχ' ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί.] ἀντὶ τοῦ ἀπαλείφειν. ἵνα τοῖς λόφοις ἀποψάτη τὴν τράπεζαν. ἔστι δὲ ἐπιρρηματικόν. Οφελος ἐς' αὐτῶν ἔτι] πεπαυμένου γὰρ τοῦ πολέμου, οὐκ ἔστιν οὐδεμία χρεία τῶν πολεμικῶν. Τὰς ἀμύλους] ἄμυλοι. πλακουντώδεις τινες. οἱ δὲ ζωμοὶ πλακουντώδεις. ὃν νῦν ἀμυλατὸν φασιν. Κολλάβους.] εἶδος ἄρτων. εἰσὶ δὲ μικροὶ ἀρτίσκοι, ἐκ τῶν μεγάλων κεκολλαβισμένοι, οὓς καθάπαξ ἄρτους οὐκ ἀξίωσι καλεῖν, καὶ ἐν Βατράχοις μέμνηται. ἄρτους ὄντα κολλάβους. χήματος δ' ὁ ἐστιν ὄνομα, ὥσπερ κολλύρας λέγουσί τινες.

CHRIST. Αμύλους] Inter Placentarum genera recenſentur Amyli ab Athenæo libr. 4. dicti fortaſſis quia ſine molæ opera facti. Galenus neutro genere extulit τὸ ἄμυλον, cuius vires & qualitates (ſi tamẽ qualitatem habet quod eſt ἄποιον) deſcribit in lib. 1. de Alimẽtis vbi pro ἀπαλὰς ὕλας legerẽ ἀπαλὰς cũ bona medicorũ venia, qui Il Scaligerũ filiũ ab Hippocrate emendando arcent, multo magis me à Galeno: Et tamen ſumus ἰατρῶν παῖδες, nõ βυρσοδεψῶν. Collabi autẽ paſtilli ſunt è maioribus formati in quadrangulũ qua ratione vocati κόλλικες ἄρτοι. Eos ex nouo frumẽto fieri ſolitos teſtatur apud Athenæũ Phyllius in Auge (lego illic αὐγῇ nõ αὐτῇ) his verſibus πυρῶν ἐκλέκτων τετμημένων [illegible] κολλάβους θερμούς. Nã calidos eſitabãt, vel vt ait Ariſtophanes in Γεωργοῖς Dramate, χλιαρούς. Dicti autem collabi quia facti inſtar citharę clauorũ circa quos tẽduntur neruię qui claui collabi etiã dicti & κόλλοπες. Nã bouis ſpinę pars κόλλα dicta vel κόλλοψ, vnde κολλᾶν ita iũgere vt ęgrè diuellas, & inde exoleti oli vocati κόλλοπες quia iã induruerit, & in illa κόλλα occalluerint. Apud Plautũ Trinũmo legitur, *Ne bubuli cottabi in te crepẽt*, vbi reponit Alciat' Collabi, & pro neruis accipit quibus obnoxium ſeruile

ſeruile tergus. Cæterùm quod collabis iunxit lepores, ſic Teleclides ϛιφροῖς eoſdem iungit Amy- A lis iſto verſu, χαίρει λαγῳοῖς ἐπ' ἀμύλῳ καθημένοις. i. *Iacens in Amylis oppido iuuat lepus.*

Δρ. Ποῦ ποῦ Τρυγαῖός ἐστιν. Τρ. Αναβράττω κίχλας.
Δρ. Ὦ φίλτατ' ὦ Τρυγαῖ' ὅσ' ἡμᾶς τἀγαθὰ
Δέδρακας, εἰρήνην ποιήσας, ὡς πρὸ τοῦ,
Οὐδεὶς ἐπρίατ' ἂν δρέπανον οὐδὲ κολλύβου,
Νυνὶ δὲ πεντήκοντα δραχμῶν ἐμπολῶ,
Ὁδὶ δὲ τριδράχμοις τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς.
Ἀλλ' ὦ Τρυγαῖε, τῶν δρεπάνων τε λάμβανε,
Καὶ τῶνδ' ὅ, τι βούλει, προῖκα· καὶ ταυτὶ δέχου,
Ἀφ' ὧν γ' ἂρ ἀπεδόμεσθα κἀκερδαίνομεν,
Τὰ δῶρα ταυτί σοι φέρομεν εἰς τοὺς γάμους.
Τρ. Ἴθι νυν καταθέμενοι παρ' ἐμοὶ ταῦτ', εἴσιτε
Ἐπὶ δεῖπνον ὡς τάχιστα· καὶ γὰρ οὑτοσὶ
Ὅπλων κάπηλος ἀχθόμενος προσέρχεται.
Λο. Οἴμ' ὡς προθέλυμνόν μ' ὦ Τρυγαῖ' ἀπώλεσας.

FAL. *Vbi eſt Trygæus?* TR. *verſo turdos, vt vides.*
FAL. *Chariſsime ô Trygæe quantis ô bonis*
Nos afficis cùm pace confecta hic ades:
Falcem terunci nullus emiſſet prius,
Nunc vendo drachmis quinquies decem ſecul,
B *Et iſte in agris iam tribus drachmis cados:*
Aſt ô Trygæe ſume quas falces fero,
Cape gratis ex his quod animo libitum eſt tuo.
Nam de lucello mercium venalium
Tibi dona ferimus iſta nuptialia.
TR. *Deferte in ædes hæc meas, ite & ſtatim*
Adeſte cœna, namque triſtior prope
Vides vt ille cocio armorum venit?
CRI. *Quàm me Trygæe perdidiſti funditus.*
C

CHRI. Αναβάττω τὰς κίχλας] lego ἀναβράττω. i. verſo turdos vt coquantur: qua voce vſus eſt in Acharnẽſibus, & in Ranis dixit κρέα ἀναβραστά. i. coctas carnes. βράσσειν propriè eſt κινεῖν & σείειν, vel potius καχλάζειν μετὰ κινήματος. Vnde dicta βραχέα vada in mari quæ malè Breuia vulgò vocãt, & potius Fremia dicerẽ cũ Principe Critico. Et ἀποβράσματα dicta purgamẽta frugũ per cribũ vel ramenta, & furfures farinæ per linũ colatæ, dixit enim Callimachus, οὐδ' ἂν ἀπόβρασμα φαῦλον ἀλετρίς. Hinc mẽs infirma neque cõſiſtẽs dicta βράσσων νόος. Sed βράσσον exponitur etiã βραδύτερον. Et Grãmatici τὸ βράσσειν vel βράττειν dicunt non ſolũ eſſe ζέειν, ſed & ἀναβάλλειν, vt Heſychiũ corrigendum exiſtimem, voce βράττειν. Nam ait eſſe πληθυνόειν, & βαρυνόειν, puto δ' ἠθυνόειν, βραδυνόειν, niſi me fallit mea conictura, quod ſæpè nimis accidere poteſt. Nã aſſura & coctura illa fit ἀμβολάδης, vel (vt ait Latinus poëta) in numerũ. Nos idiomate Gallico hoc verbi vſurpamus cùm vulgò dicimus, *Braſſer quelque choſe*, quod ad brachia referendum non puto: Idque verbi in Ceruiſię confectione propriè vſurpatur, nam ea fit verſando & motando quaſi in trua, vt ab hac origine Elei τὴν ϛρωμήν quæ Trua eſt vocare ſoliti ſint βραττάναν, teſte Heſychio. Cæterùm κιχλῶν vel Syracuſana lingua κιχηλῶν, tria genera facit Ariſtoteles, ἰξοφάγους quæ picis ſimiles, τριχάδας quæ merulis, & ἰλλάδες vel τυλάδες quæ ſunt συναγελαστικαί, vt ait Alexander Myndius, & nidificãt inſtar hirundinũ. Galli plures ſpecies agnoſcũt *Griue*, *Raſle*, *Mauuis*. Miror cùm lingua Gallo Francorum ſit Romanenſis, Turdi nomen quod genus eſt nõ agnoſci niſi apud Vaſconas Aquitanos qui *Tourd* vocãt: Sed profectò Regio illa Aquitanię pars (quod pauci Francorũ aut norunt aut fatentur) integriore vtitur Romanenſi lingua quàm nos. Cæterùm Epicharmus vocat κίχλας ἐλαιοφυλλοφάγους, quia vt Lentiſci & Myrti, ſic olearum baccis crebro & libenter victitant. Homerum autem ferunt Epyllion ſcripſiſſe titulo Ἐπικιχλίδων, quia à pueris donatus fuit turdis cùm illud ἐπύλλιον ceciniſſet.

Σχόλια. Οὐδὲ κολλύβου] εἶδος εὐτελοῦς νομίσματος, ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὀβολοῦ. Τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς] πιπράσκει δηλονότι, καδοποιὸς γὰρ ἦν ὁ συνὼν αὐτῷ. Τῶν δρεπάνων] χαλκεὺς ὤν, δρέπανον αὐτῷ δίδωσιν εἰρήνην πρότερον, καὶ ὁμολογεῖ χάριν, ὡς τῆς τέχνης αὐτῷ χρηματιζούσης. Καὶ τῶνδ' ὅ, τι βούλει.] σαφῶς ἄγαν ἐστὶ τοῦ δράματος, τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖς ἀκροωμένοις. ἐκ τούτου δηλοῦ καὶ κεῖνον, τά τε τοῦ πολέμου ἔργα καὶ τῆς εἰρήνης αὐτῆς ἄγων ὑπ' ὄψιν. ἵνα εἰς ὃ βούλεται μᾶλλον αὐτοὺς ἀγάγῃ. τὴν δὲ καταστολὴν τοῦ δράματος ἐποίησεν ὁμοίαν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν, ἐπεὶ κἀκεῖ τῷ μὲν πρυτανεύσαντι τὴν εἰρήνην, δῶρα δίδοται παρὰ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν Ἑλλήνων. τῷ δὲ Λαμάχῳ οὐδέν.

D

CHRIST. Καὶ τῶνδ' ὅ, τι βούλει] Cados intelligit, nam aderat καδοποιός, neque malè forſitan legatur κάδων δ' ὅτι &c. Aduertenda autẽ Dramatis Oeconomia ex hoc loco & ijs quæ ſequuntur, nã vt populi animum quò cupit deducat, inducit corã & belli & pacis operas & artifices. Similẽ Dramatis καταστολὴν exhibet in Acharnenſibus. Nam & illic Pacis conciliatori dona dari iubet ab omnibus Gręcis. At non Lamacho bellum ſuadenti. Ἀπεδόμεσθα] Ex lucro, inquit, noſtro & rebus venditis dona tibi ferimus & gratum animum exhibemus. ἀπόδοσις eſt venditio hoc loco & alibi ſæpe. Emẽdandus Heſychius ἀπέδοντο, ἀπώλοντο. lege ἐπωλοῦντο. Nam ἀποδόσθαι eſt πιπράσκειν & πωλῆσαι. Ὅπλων κάπηλος] Sic καπηλεύειν μάχην Æſchylus dixit, & poſtea Ennius Cauponare bellũ.

E

Σχόλια. Προθέλυμνον.] ὅ ἐστιν ἄρδην ἀπώλεσάς με τὴν εἰρήνην προξενήσας. φαίνεται δὲ καὶ ἐκ τούτου καὶ ἄλλοι πολλοί, τὸ προθέλυμνον, ἀντὶ τοῦ πρόρριζον ἀκούειν. καὶ παρ' Ὁμήρῳ. πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα. Ἀρίσταρχος δὲ, τὸ συνεχὲς καὶ ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ δηλοῦσθαι φησι. φράξαντες δόρυ δουρί, καὶ σάκος σάκει προθελύμνῳ. καὶ σάκος θέτο τετραθέλυμνον. τουτέστι τέσσαρας ἐπ' ἀλλήλων ἔχον πτύχας. καὶ ὁ λοφοποιὸς διὰ ἐναντία τοῦ δρεπανουργοῦ φρονῶν, ἤρχετο καταβοᾶν τοῦ Τρυγαίου ὡς πεποιηκότος εἰρήνην καὶ μηδὲν χρησιμευούσης τῆς τέχνης αὐτοῦ.

F

BISETVS. Εὐστάθιος. προθέλυμνα δένδρα καταβάλλεσθαι λέγονται, ἤγουν πρόρριζα, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς θέσεως. καὶ προθέλυμνοι τρίχες. αἱ συνεχεῖς καὶ πυκναί. καὶ προθέλυμνον σάκος, οὗ αἱ τῶν βυρσῶν θέσεις ἀλληλάλληλοι, καὶ πυκναί. ἀλλαχοῦ δὲ προθέλυμνα σάρκα, αἱ πυκναί, καὶ ἀλληλάλληλοι ἀσπίδες κατὰ τὸν συνασπισμόν.

G

Τρ. τί δ' ἐστὶν ὦ κακόδαιμον; ἔτι που λοφᾷς;
Λο. Ἀπώλεσάς μου τὴν τέχνην, καὶ τὸν βίον,
Καὶ τουτουὶ, καὶ τῷ δορυξῷ κεινουί.
Τρ. Τί δαὶ τουτοινὶ καταθῶ σοι τοῖν λόφοιν. [μαι,
Λο. Αὐτὸς σὺ τί δίδως; Τρ. Ὅ τι δίδωμ' αἰσχύνο-
Ὅμως δ' ὅτι τὸ σφήκωμ' ἔχει πόνον πολὺν,
Δοίην ἂν αὐτοῖν ἰσχάδων τρεῖς χοίνικας,
Ἵν' ἀποκαθαίρω τὴν τράπεζαν τουτοιί.
Λο. Ἔνεγκε τοίνυν εἰσιὼν τὰς ἰσχάδας.
Κρεῖττον γὰρ ὦ τᾶν ἐστιν ἢ μηδὲν λαβεῖν.
Τρ. Ἀπόφερ' ἀπόφερ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας,
Τριχορρυεῖτον, οὐδέν ἐστον τὼ λόφω,
Οὐκ ἂν πριαίμην οὐδ' ἂν ἰσχάδος μιᾶς.
Θω. Τί δαὶ δεκάμνῳ τῷδε θώρακος κύτει
Ἐνημμένῳ κάλλιστα χρήσομαι τάλας;
Τρ. Οὗτος μὲν οὐ μή σοι ποιήσῃ ζημίαν,
Ἀλλ' αἶρέ μοι τοῦτόν γε τῆς ἰσωνίας,
Ἐναποπατεῖν γάρ ἐστ' ἐπιτήδειος πάνυ.

A *TRY. Quid eſt miſelle, an deſitauſt criſtatio?*
CR. *Et vitam & artem prorſus occidis mihi,*
Et iſti & illi quem vides haſtario.
TR. *Quâti indicas vtraſque iam criſtas mihi?*
CR. *Quâti es daturus? TR. me quidē preciȷ piget,*
Tamen quòd huius multus eſt nodi labor,
Modios tibi tres ficuum forſan duim,
Vt ne vnde menſam tergeam deſit mihi.
B CR. *Depromе ficus ergo quas reddas mihi;*
Nam praſtat illas ferre quàm prorſus nihil.
TR. *Abi, faceſſe, elimina in malam crucem.*
Fluxere ſeta, criſta vtraque nulli eſt rei,
Vtramque ſane haud empſitem ficu vnica.
LOR. *Quid hacce lorica optima & facta fabrè*
Decem æſtimata iam minis faciam miſer?
TR. *At tu vide ſis ne tibi hæc fraudi fuat,*
Quin adfer illam & tantidem preciȷ accipe.
C *Nam prorſus ad quam conquiniſcā idonea eſt.*

Σχόλια. Λοφᾷς] λόφους πολλοὺς ἔχεις ἐν πράσει. ὄνομα δὲ πεποίηκε νοσήματος, ὡς λέγομέν τινα ὑδεριᾶν. σπληνιᾷν. χαλαζᾷν. σημαίνει δὲ τὸ πλῆθος ἔχειν λόφων.

BISETVS. Δορυξῷ] κατ' ἀττικὴν συναίρεσιν μέτρου χάριν, ἀντὶ τοῦ δορυξόου. ἢ κατὰ συγκοπὴν εἴρηται. κεινουὶ δὲ, ἐκείνου. ὡς τουτεί, τούτῳ. τί ποτε δώσω σοι τούτοιν τοῖν λόφοιν ἕνεκα;

Σχόλια. Αἰσχύνομαι.] ἐλάχιστον γάρ ἐστιν ὃ μέλλω δοῦναι τίμημα. Τὸ σφήκωμα.] τόπος τῆς περικεφαλαίας ὅπου τὰ πτερὰ ἐνδίδεται. ἄλλως, τὸ πλέγμα ἐστὶν ὅτι ἐπιμελῶς τοῖς ἱμᾶσιν ἐνδέδεται. καὶ Ὅμηρος. πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. ὅτι οὐ μόνον πρὸς γενικὴν τῶν ἰσχάδων, ἀλλὰ καὶ πρὸς αἰτιατικὴν λέγουσιν. Τριχορρυεῖτον] ἐστὶν, οὐκ ἐπιμελῶς συνδεδεμένοι εἰσίν. ἀπὸ τοῦ χρόνου γὰρ ἐσάπησαν. καὶ αἱ τρίχες τῶν ἵππων αἱ ἐν τοῖς λόφοις ῥέουσιν.

CHRIS. Οὔτι ποῦ λοφᾷς] Verbum nouauit riſus captandi gratia, quaſi dicas criſtare, vt veteres dixerunt aliquando Galeare & clypeare. Hic λοφᾷς eſt λοφοπωλεῖς, An, inquit, multas habes criſtas quas des venum. Apud Græcos reperio λοφοπωλεῖν vſurpatum pro ἐπιπωλεῖν: quia vt emptores inducerent ſolebant capiti imponere criſtas, & hoc pacto innuebāt emptoribus integras eſſe ſetas & ἀβρώτους (malè puto ἀβρόχους apud Sudam) vt ſic emerent. Crediderim tamen adluſum ad verbum λοφᾷν quod eſt deſinere, & nihilominus finxit (quia malè per pacē eſt illis artificibus) morbi nomen λοφᾷν, vt ὑδερᾷν, σπληνιᾷν χαλαζᾷν. Nā & medici agnoſcunt in partibus humani corporis λοφίαν eminentiam illam quæ ſub Atlante eſt, & dorſum reſpicit quæ & ἀσφάλεια & λοφασία. Quin & ἀκρολοφία cauitas illa eſt quæ μέχρι τένθρου. Nam τένθρον & λόφος extremitates & ſummitates. Cæterùm λοφᾷν etiam dicitur de auibus ἐπιτυμβιδίοις. i. quæ tumulum & velut cucullū habēt ſuper capite. Auctor incertus (ſed Babriū eſſe autumo μυθογράφον) dixit de Galerita vel caſſita.

καὶ παῖδας εἶχε λῃίῳ κόμῃ θρίψας
λοφῶντας ἤδη καὶ πτεροῖσιν ἀκμαίους. id eſt,
Segete in comanti habebat altiles pullos
Iam criſta adulta, iam volatili pluma.

Et innuit, puto, pullos Caſſitæ quæ congeſſerat in tempeſtiuiorem ſegetem. Apologus eſt Æſopicus quem venuſtè recitat Gellius, vel, vt aliquid νεωτερίσω, Agellius. Καταθῶ] καταθεῖναι deponere eſt & exſoluere pretium pollicitum: Heſychius καταθεῖναι τὴν τιμὴν, ἐκλυτῆσαι. Putat em ἐκλῦσαι vel ἐκτῖσαι i. exſoluere. Σφήκωμα] Locus galeæ in qua ſetę alligātur, quē Heſychius vocat λόφουρον quaſi criſtę caudā. Gręci milites ex cauda equina criſtas ornabant. Inde ἱππουρις galea dicta, vnde & illud,
D *galeáq; hirſutus equina.* At Romanorū militū criſtę erāt è pēnis elegātioris auitiȷ. Apud Polybiū id videre eſt. Nā πτερινον φάλον vocat. Male autē Laſcaris illic legebat πτερίνῳ στεφάνῳ pro τε φάλῳ. Tamē Lipſius li.3. de Militia Rom. p.191. nihil mutat & retinet στεφάνῳ vt ſit στεφάνη & propriè apex. Abſurdū enim eſt corona plumāea ornari militū galeas. Quod meritò reprehēdit aduerſus Titiȷ cōtrouerſos locos Yuo Aremoricus in ſuis in locos illos Animaduerſis. Cuius viri eximiā doctrinā &
E inſuperabile ingeniū ex aureolo illo libello tāquā ex vngue leonē admirari cogor. Et ſanè vnus ille aut alter eſt (dicā liberè quod ſentio, cū bona, vt ſpero, magni amici venia) quē cū Ioſepho Scaligero cōparādū habemus, cuiq; omnes magnā gratiā habere debemus Ciſalpini, quòd Itali aceti & libera Francorū ingenia nimiū aſtringētis vim retuderit & acrimoniā remollierit, feceritq; vt Titius ille Horatianus. *Faſtidire lacus & riuos auſus*
F *apertos, Iā ſit auis Titia, aut moueat cornicula riſum:* Sanè iſtius plumas iā nō ego empſitē tiriuillitio. Τί δαί] Atticè pro τί δή. Dixit autē θώρακος κύτει pro θώρακι Periphraſticè. Nam thoracū aliȷ ἁλυσιδωτοὶ (ferreę ſūt ex annulis tunicę, nos vocamus *Cottes de maille*) aliȷ στατοί. Hîc στατὸν deſignat, cōparat enim λεκάνῃ στατῇ. i. ollæ vel urceo, pro ſella familiarica. Et fortaſſis cū ait δεκάμνῳ, ad στατὸν alluſit qui eſt πεντεμνῶν. Tamē ſine Periphraſi propriè
G dixit κύτει (aliàs κύτει. neq; malè, quia τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος innuit) & rectè, nā lorica eſt tegmē de loro factū, vnde ſcutum. Virgilius lib. 11. de Ornito, *Cui pellis latos humeros erepta iuuenco Pugnatori operit.* Sic à Capra Ægis dicta, éſtque munimen corporis æreum. dicitúrque Ægis cùm numinis pectus operit, cùm hominis, Lorica.

Σχ. Θώρακος κύτει] περιφραστικῶς εἶπεν ἀντὶ τοῦ, θώρακα.

ρακα. τινὲς δὲ, τὸ κοῖλον τῶν θωράκων. εἰσὶ γάρ τινες τῶν θωράκων ἀλυσιδωτοί. τινὲς δέ φασιν ὅτι ἀνειμένοι οἱ ὀρθοὶ καὶ τετιμημένοι, οὓς εἰς θυσίαν ὑπεδίδεσαν. Ἐτιμημένην.] ἐπιτετιμημένον. ἐρραμμένον. ἄλλως δὲ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀλοφυρόμενος, ὅτι μὴ δύναται τῆς ἀξίας ἀποδόσθαι τιμῆς. Ἀλλ' αἶρέ μοι τὸν γε.] ὅτι ἐντεῦθεν ἐπὶ τοῦ πρόσφερε καὶ ἐπὶ αἰδοῦς. ἴσως δὲ διὰ τὸ εἰπεῖν τῆς ἰωνίας τοὺς Ἴωνας σκώπτει, ὡς ἁβροδιαιτωμένους καὶ πολλὰ ἀποπατοῦντας, ὡς δηλοῖ τὸ ἑξῆς. Τῆς ἰωνίας.] τῆς ἰ-

A σης τιμῆς. καὶ ὅτι σου καθίστατο ἢ ἀπώλεσας ἄλλο.

CHR. Τῆς ἰωνίας.] id eſt tantidem pretij. ſed interim non abludit ab Ionia, & Athenienſes, qui Iones perſtringit tanquam delicijs immerſos, & propterea carè & abundè cacantes.

Σχόλια. Εἰ ἀποπατεῖν γάρ ἐστ' ἐπιτήδειος πάνυ.] δηλονότι οὐκ ἔστιν ἀλυσιδωτός, ἀλλ' ὁ λεγόμενος σταδός. εἰκάζει γὰρ αὐτὸν λασάνῳ ὀρθῶς σταθέντι.

Θω. Παῦσαι μ' ὑβρίζων τοῖς ἐμοῖσι χρήμασι.

Τρ. Ὡδὶ παραθέντι τρεῖς λίθους οὐ δεξιῶς.

Θω. Ποίᾳ δ' ἀποψήσει ποτ' ὦ 'μαθέστατε;

Τρ. Τηδὶ διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς,

Καὶ τηδί γ' ἅμα. Θω. ἀμφοῖν δῆτ'. Τρ. ἔγωγε νὴ Δία,

Ἵνα μή γ' ἁλῶ τρύπημα κλέπτων τῆς νεώς.

Θω. Ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ χεσεῖ καθήμενος;

Τρ. Ἔγωγε νὴ Δί' ὦ 'πίτριπτ'. οἴει γὰρ ἄν

Τὸν πρωκτὸν ἀποδόσθαι με χιλίων δραχμῶν;

Θω. Ἴθι δὴ 'ξένεγκε τἀργύριον. Τρ. ἀλλ' ὦ 'γαθὲ

Θλίβει τὸν ὄρρον. ἀπόφερ'. οὐκ ὠνήσομαι.

Σαλ. Τί δ' ἆρα τῇ σάλπιγγι τῇδε χρήσομαι;

Ἣν ἐπριάμην δραχμῶν ποθ' ἑξήκοντ' ἐγώ.

Τρ. Μόλιβδον ἐς ταυτὶ τὸ κοῖλον ἐγχέας,

Ἔπειτ' ἄνωθεν ῥάβδον ἐνθεὶς ὑπόμακρον,

Γενήσεταί σοι τῶν κατακτῶν κοττάβων.

B *LOR. Vah contumelia auffer vti in res meas.*

TR. Modò huc nec aptè tres petras induxero.

LOR. Sed vnde inepte quáve parte tergeas?

TRY. Manum in columbarij foramen tranſigens

Et hanc & illam. LOR. vtramque. TR. vtramque, ſcilicet

Clepſiſſe nauis ne foramen indicer.

C *LOR. Quid tum? cacares inſidens decem minis?*

TR. Sceleſte quippini? an meum tu podicem

Non æſtimarę mille me drachmis putas?

LOR. Abi ergo & argentum adfer huc. TR. Ah ô bone.

Premit vropygium, auffer hinc, non praſtino.

TV. Sed quis mihi vſus eſſe iam poteſt tuba,

D *Olim mihi emptæ ſexies drachmis decem?*

TR. Vbi plumbum in hocce infuderis longum cauum

Virgamq́ longam deſuper conieceris,

Luſus habebis cottabi dependulos.

Σχόλια. Τρεῖς λίθους] καὶ γὰρ παροιμία, τρεῖς εἰσιν ἱκανοὶ πρωκτὸν ἐκμάξαι λίθοι. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ τοῦτο. ὡς φασιν ἂν ὦσι τραχεῖς, ἂν δὲ λεῖοι τέτταρες. ἔνιοι δέ φασι τοῦτο λελέχθαι, ἐπεὶ οἱ χέζοντες, τρεῖς λίθους παρατιθέασι. καὶ ὥσπερ λάσανον ὑπ' αὐτῶν ποιοῦσιν. ἀναγκαιοτέρα δὲ ἡ πρώτη ἐστὶν ἐξήγησις. Ποίᾳ δ' ἀποψήσει.] ποίου μέρους τὸν πρωκτὸν ἀπομάξασθαι δυνήσῃ.

Bis. Ὦ 'μαθέστατε. τὸ πλῆρες ὦ ἀμαθέστατε. τουτέστιν ἀπειρότατε, καὶ ἀνοητότατε.

CHR. Τρεῖς λίθους οὐ δεξιῶς.] Putabam primùm pro οὐ legendum εὖ, ſed quia tres lapides videtur ſumere velle læua imò vtraque manu, vt τὸν πρωκτὸν tergeat, nihil muto. ſunt qui putent tres illos lapides accipi poſitos pro λασάνῳ & ſella ad quam conquiniſcant ἀποπατοῦντες: Sed præſtat intelligere de Prouerbio quod duobus Senariis comprehenditur:

Τρεῖς εἰσὶν ἱκανοὶ πρωκτὸν ἐκμάξαι λίθοι,
Ἂν ὦσι τραχεῖς. ἂν δὲ λεῖοι τέτταρες.

id eſt,

Ad terſionem podicis, tres aſpera
Petra ſatis ſunt, ſiue léves quatuor.

Nam in Pluto dixit ἀποψώμεθα οὐ λίθοις ἀλλὰ σκοροδίοις.

Σχόλια. Διὰ τῆς θαλαμιᾶς.] Θαλαμίας. διὰ τῆς ἐκβολῆς τῆς χειρὸς τῆς ἐν τῷ θώρακι τὴν αὐτοῦ χεῖρα καθιέναι. θαλαμιὰ δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἐστηκέναι τινὰς τρυπήματι. κυρίως γὰρ ἡ κάτω τῆς νεὼς τρώγλη, θαλαμία λέγεται.

Bisetvs. Τινὲς ταύτην τὴν φωνὴν ὀξυτονοῦσι, θαλαμιά. τινὲς δὲ παροξυτονοῦσι λέγοντες, θαλαμία. ὅθεν τὸ ἰωνικὸν ἐν Ἡροδότου πέμπτῳ, θαλαμίη.

CHR. Θαλαμιᾶς.] Foramina quæ in imâ

E ſunt naui, ad quæ alligantur remi, vocantur θαλαμιαὶ vnde θαλαμῖται vel etiam θαλαμακεῖς, vltimus ordo nempe remigum qui ad proram. ζυγὸς media pars quæ eſt περὶ τὸ κατάστρωμα vnde ζυγῖται. Et θρᾶνος pars ſuperior ad puppim. Quamuis in his variant & diſſentiunt Grammatici. Ea foramina Victruuius vocat columbaria quia facta ſunt inſtar τῶν τῆς περιστερεῶνος τρωγλῶν. Erat autem θαλαμιὰ inferior pars nauis quæ θαλαμίτας vel θαλα-

F μίους habebat.

Σχόλια. Ἵνα μή γ' ἁλῶ.] τοῦτο φησὶν εἰς τοὺς τριηράρχους. ὅτι ἀπέφραττον τὰ τρυπήματα, ἵνα τὸν μισθὸν τῶν ναυτῶν κερδαίνωσιν. ἐκ δὲ τῆς ὄψεως τῶν τρυπημάτων μὴ ἐλέγχωνται. γελοίως οὖν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ φησὶν ἀποψῆσαι τὸν πρωκτὸν, ἵνα μὴ ὡς τριήραρχος, κρύπτων τρῆμα τῆς νεὼς ἁλῶ. ἠναγκάζοντο γὰρ οἱ ναύκληροι, τοσούτους ναύτας μισθοῦσθαι ὅσα εἶχε τρυπήματα τριήρης. ἔπειτα οἱ τριήραρχοι λαμβάνοντες τὸν μισθὸν τοῦ πληρώ-

G ματος, ἀπέφραττον τὰ τρυπήματα τῶν ἐρετμῶν. ἵνα μὴ ἐλέγχωνται κλέπτοντες ἐρέτας, ἐκ τῆς τὰς θαλαμίας εἶναι κενάς. ἑξῆς δὲ τοῦτο ἀστείως ἐπήγαγεν, διὰ τὸ προειρημένον ὑπ' αὐτοῦ. τηδὶ διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς. Ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ.] καὶ ὑπονοοῦμενος φησὶ τοσοῦτον ἀργύριον αὐτῷ διδοὺς, ὥστε λασάνῳ ἀγλαΐσαι χρῆσθαι.

BIS. Δέκα μνῶν ἢ χαλεῖ τὴν δέκα μνῶν τιμὴν, ἢ μισθόν. τὸ δὲ χεσεῖ, δωρικῶς ὠνόμασται, ἀντὶ τοῦ χέσει, εἴτε χέσεις. ἅπερ κοινότερα, καὶ μᾶλλον ἐν χρήσει. οἱ γὰρ παλαιοὶ Ἀττικοὶ τὰ δεύτερα πρόσωπα τῶν παθητικῶν, καὶ μέσων ῥημάτων εἰς η κοινῶς λεγόντων, διὰ τῆς ει διφθόγγου ἐκφέρειν εἰώθασι, καὶ τοῖς παθητικοῖς, ἢ μέσοις, ἀντὶ τῶν ἐνεργητικῶν, καὶ πάλιν τοῖς ἐνεργητικοῖς, ἀντὶ τῶν παθητικῶν πολλάκις χρῶνται. ὡς δὲ τὸ χεσεῖ, οὕτω καὶ κάτω κλαυσεῖ, ἀντὶ τοῦ κλαύσῃ λέγεται, τουτέστι κλαύσεις.

CHR. Ἵνα μή γ' ἀλῶ.] In Trierarchos inuchitur, quorum munus erat nauium armamenta procurare victúmque remigum, id eſt farinam, cæpe, & caſeum. Imperabant autem ſinguli Trierarchi ſingulis triremibus, & in remiges imperium habebant, vt Prætores in ipſos Trierarchos. Nos hodie videmur vocare Comitem. Solebant autem ſæpè Trierarchi obturare nauis aliquot foramina vt ſic lucrifacerent ſtipendium remigum, quod à publico accipiebant. Drachmam enim merebant quæ quatuor ſolidis Turonenſibus æquatur. Etſi variant etiam auctores, nam alij duos vel tres obolos mercedem dixerunt eſſe remigis. sed arbitror tres illos remigum ordines non ex æquo meruiſſe, nam reperio in veterum gloſſis Thalamitas exiguam mercedem retuliſſe, quia breuibus & curtatis remis vtebantur, neque tantum laboris haurirent, vnde θαλαμίδιοι κῶπαι à Grammaticis dicuntur αἱ ἠρέμα ἐλαυνόμεναι. At θρανῖται quia longiores remos habebant, vexabantúrque maiore labore, ſæpè præter publicum ſtipendium, donatiuum etiam à Trierarchis auferebant. Cogebantur autem ductores nauium tot ſufficere remiges quot nauis habebat foramina. Itaque nonnulla obturabantur, ne fraudare viderentur remiges ſi vacuæ eſſent θαλαμιαί. Χιλίων δραχμῶν.] Decem minæ eò redeunt. Nam mina vel mna pendit drachmas Atticas centum, & cùm drachma ſit quatuor ſolidorum Turonenſium ſumma erit circiter Centum aureorum ſcutiferorum ex Budæi ſupputatione. Quod quidem mihi immane pretium videtur, & Prætore vel Imperatore tantum modo dignum.

Σχόλια. Θλίβεται τὸν ὄρρον.] μιμεῖται τοὺς ἐπ' ἀληθείᾳ ἐνδυομένους τοὺς θώρακας. καὶ διὰ τὸ μὴ ἀρέσκειν, θλίβειν λέγοντας τὸν τράχηλον, ἢ τοὺς ὤμους. τοιαῦτα δέ φασι, βουλόμενοι διασκεύασαι τὸ τίμημα. ὄρρος δέ ἐστιν, ὁ ὑποκείμενος τοῖς σφαιρώμασι τόπος. δηλοῖ ὅτι λαβὼν τὸν θώρακα, ἐπικάθηται αὐτῷ ὡς ἐν λασάνῳ, ἵνα μᾶλλον κινήσῃ γέλωτα.

CHR. Θλίβεται τὸν ὄρρον.] Imitatur eos qui experimenti cauſa thoracem induunt, quíque δυσωνοῦντες, aut quia iniquius eſt pretium, neque placet indicatura, ſimulant premi ſe aut collo aut humeris tenus. Hic ſumpto thorace Trygæus inſidet tanquam trullæ vbi adſellet, ad mouendum ſpectatoribus riſum. Eſt autem ὄρρος qui & ὀρροπύγιον teſte Galeno ἱεροῦ ὀστοῦ τὸ πέρας. i. ſpinæ terminus, vt ait Apuleius. Nos vocamus *le croppion*. Alius τράμις vel περίνεος, vel ἱππόθυρος, qua linea ſubeſt per medium veſicæ diſcurrens, ſed propriè pars illa ſic definitur quæ τοῖς σφαιρώμασι. i. natibus ſubiacet. Inde verbum ὀρρωδεῖν vel à tremore vel à ſudore, quia timentibus ex horrore pars illa præcipuè ἰδίει id eſt ἱδροῖ. Hippocrates vocauit τράμιν, vt teſtis Erotianus, & ſic Hipponax & Archilo- A chus vſurparunt. Lyſimachus σφυκτῆρα dixit, ſi verè refert ille Hippocraticus λεξικογράφος, neque potius legendum σφιγκτῆρα, vt olim corrigebamus. Neque audiendi ſunt qui & τράμιν & ἰσχία confundunt. Sanè enim τράμις verè eſt illa linea, vnde ὑπόλισποι Athenienſes ridentur tanquam λεπτῶς πυγὴν ἔχοντες. Strattis fœmminam hoc defectu notam ἐξάτραμιν rectè dixit. Ἦν ἐπριάμην.] Videtur potius eſſe tubicen & σαλπιγκτὴς quam σαλπιγγοποιὸς, quando ait ſe tubā emiſſe 6 ʒ. drachmis B id eſt ſemina & quinta parte ſeminę.

Σχόλια. Μόλυβδον ἐς τουτί.] ἀντὶ τοῦ μολύβδῳ τὸ κώδωνα τῆς σάλπιγγος πληρώσας. τὸ κώδωνα δὲ τῆς σάλπιγγος συμβουλεύει αὐτῷ παραβαλεῖν μολίβδῳ, καὶ ἐν μέσῳ ἐνεῖναι ῥάβδον ἵνα γένηται κατακτὸς ὁ κότταβος. ξύλον γὰρ ἀναρτήσαντες ἐκ τοῦ μέσου, καθάπερ πλάστιγγα, ἐξ ἑκατέρων μερῶν ἐξῆπτον ἐλλύχνια καὶ κυμβία κοῖλα. καὶ τι ἀγγεῖον ἐτίθεσαν ὕδατος πλῆρες. εἶτα καθάπερ ἐπὶ τρυτάνης τὸ ἕτερον βαρυνόντες μέρος, προΐζειν ἐποίουν. ὥστε πληροῦσθαι τὰ ἐλλύχνια. C εἶτα τὸ ἕτερον πάλιν βαρυνόντες μέρος, ἀνάγκην ἐποίουν ἀνεγειρόμενον, καὶ ἀναπηδῶντα τοῦ πεπληρωμένου, ἐκ τῶν ἐλλυχνίων ἀναπέμπειν τὸ ὕδωρ. ὑπέκειτο δὲ τὰ κυμβία τοῖς ἐλλυχνίοις. ὥστε εἰς ταῦτα πάλιν ἐμπίπτειν τὸ ὕδωρ. καὶ ὁ τῶν πλειόνων ἐπὶ τὴν αὐτὴν κυμβείαν, ἐδόκει νικᾶν. κατακτοὶ δὲ ἐκλήθησαν, ἀπὸ τοῦ κατάγειν καὶ αὖ πάλιν ἀνάγειν τὸν κότταβον. περὶ μὲν οὖν τὸν ῥάβδον Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις. ῥάβδον ὄψει τὴν κοτταβικὴν, ἐν τοῖς ἀχύροισι κυλινδουμένην. μέμνηται δὲ καὶ Φερεκράτης ἐν παννυχίδι τῶν κυμβείων, D καὶ τοῦ κατακτοῦ κοττάβου. περὶ δὲ τῆς πάντων τούτων κατασκευῆς καὶ χρήσεως, ἐξήκται καὶ ἐν τῇ ἐκλογαῖς. ἄλλως τὸν κώδωνα συμβουλεύει τῆς σάλπιγγος αὐτῷ πωμάσαι μολίβδῳ. καὶ ἐν μέσῳ ἐνεῖναι ῥάβδον. οὕτω γὰρ ἡ χαλκῆ λάταξ ἐν μέσῳ ἐτίθετο ἠρτημένη. ὥς φασιν, ἀπὸ μὲν τῆς ὀρχήστρας, ἀπὸ τοῦ αὐλοῦ τοῦ μέσου, ὥστε ἀποκοτταβίζειν εἰς αὐτήν. νυνὶ δὲ καὶ ἀγγεῖον κότταβον εἴρηκε. κατακτὸν δὲ, ἀπὸ τοῦ κατάγεσθαι ἄνω ἐν τῇ χειρί. Τῶν κατακτῶν κοττάβων.] διττὸς ὁ τρόπος τῶν κοττάβων. ὧν ὁ μὲν ἕτερος, τοιοῦτος. ἵστασαν ξύλον τι λυχνίῳ E παραπλήσιον ἐν μέσῳ, καὶ ἐπ' ἐκείνου ἤρτητο τὸ ἀγγεῖον ὅμοιον ὀξυβάφῳ, εἰς ὃ τὸ καταλειπόμενον ἐν τῷ ποτηρίῳ ἠκόντιζον. καὶ ὁ ἐπιτυχὼν, ἐνίκα. ὁ δὲ ἕτερος, τοιοῦτος. κατὰ τοῦ συμποσίου ἐτίθεσαν ἀγγεῖον ὅμοιον λεκάνῃ, ὕδατος πλῆρες. καὶ ἐν τῷ ἀγγείῳ τούτῳ, ὅμοιόν τι ποτήριον ἀφίστασαν. καὶ κύκλῳ τῆς λεκάνης μυρσίνας. καὶ ἔβαλλον εἰς τὸ ποτήριον, ἐκεῖνο τὸ ἀπολειπόμενον. καὶ ὁ καταδύσας τὸ ποτήριον ἐνίκα. νυνὶ δὲ αὐτὸ τὸ ἀγγεῖον κότταβον κατακτὸν εἴρηκεν ἀπὸ τοῦ κατάγειν. ἄλλως τῶν κοττάβων δύο εἴδη ἐστίν. ἓν μὲν τοῦ κατακτοῦ λεγομένου. ἦν δὲ τοῦτο λυχνίον F ὑψηλόν. ἔχον ἐν αὐτῷ πρόσωπον. ὃ μάνην ἐκάλουν. ἐφ' ὃ ἔδει πεσεῖν, καταβαλλομένην τὴν πλάστιγγα. ἕτερον δὲ ἀγγεῖόν τι ἐοικὸς λεκάνῃ πλῆρες ὕδατος. ἐν ᾧ ὀξύβαφα ἦν ἐπιπλέοντα τὸ πλῆθος ὅπερ καταδύειν τῇ λάταξι ἐπειρῶντο. ἄλλως. κότταβος, Ἀθήναιος ἐν τῇ ιε φησὶν. ὅτι Σικελική τις ἐστὶ παιδιά, πρώτων εὑρόντων Σικελῶν. ὥς φησι Κριτίας ἐν τοῖς ἐλεγείοις. κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐστι χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον. Δικαίαρχος δὲ ὁ Μεσσήνιος, Ἀριστοτέλους μαθητὰς. ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου, καὶ τὴν λάταγα αὐτὴν φησὶ Σικελικὸν ὄνομα. λάταγη δέ ἐστι, τὸ ὑπολειπόμενον ἐκ τοῦ ἐκποθέντος ποτηρίου ὑγρὸν. ὃ συνεστραμμένῃ G τῇ χειρὶ, ἄνωθεν ἐρρίπτουν οἱ παίζοντες εἰς τὸ κοττάβιον. κότταβος δὲ ἐκαλεῖτο, καὶ τὸ τιθέμενον ἆθλον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ, καὶ τὸ ἄγγος εἰς ὃ ἐνέβαλλον τὰς λάταγας. ὡς Κρατῖνος ἐν Νεμέσει δείκνυσιν. ὅτι δὲ καὶ χαλκοῦν ἦν, Εὔπολις ἐν Βάπταις λέγει χαλκοῦ περὶ κοττάβου. Πλάτων δὲ, ἐν Διὶ κακουμένῳ, παιδιάς τινας

πα-

A παρὰ τὸν κότταβον ἀποδίδωσιν. ἐν ᾧ ἐξίσταντο καὶ τῶν σκευασίων οἱ ἀποκυβιώοντες. ἐκάλουν δὲ ἀγκύλην τὴν τῆς κεφαλῆς πρόσοψιν. διὰ τὸ ἐπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τοῖς ἀποκοτταβισμοῖς. καὶ ἀγκυλητοὺς ἔλεγον κοττάβους. ὅτι δὲ ἆθλον προὔκειτο τῷ προεμένῳ, προείπομεν. ἐλέγοντο δέ τινες κατακτοὶ κότταβοι. ἦν δὲ λύχνιον ἀνημμένον, πάλιν τὸ συμπῖπτον ὑψηλὸν ἔχον τὴν μάνην καλούμενον. ἐφ' ᾧ τὴν κυβαλλομένην ἐπιποιοῦν πλάστιγγα, ἐντεῦθεν δὲ ἐμπίπτειν εἰς λεκάνην ὑποκειμένην πληγεῖσαν τῷ κοττάβῳ. καί τις ἦν ἀκριβὴς εὐχέρεια τῆς βολῆς. τῆς δὲ μάνης πολλοὶ μέμνηνται. ἦν δ' ἕτερον εἶδος παιδιᾶς τῆς ἐν λεκάνῃ. αὕτη δὲ ὕδατος πληροῦται. ἐπέκειτο δὲ ἐπ' αὐτῇ ὀξύβαφα κενά, ἐφ' ἃ βάλλοντες τὰς λάταγας ἐκ καρχησίων ἐπειρῶντο καταδύειν. ἀνῃρεῖτο δὲ τὰ κοττάβια, ὁ πλείω καταδύσας. ὅτι δὲ τῶν ἐρωμένων ἐμέμνηντο ἀφιέντες ἐπ' αὐτοὺς τοὺς λεγομένους κοττάβους, δῆλον ποιεῖ Ἀχαιὸς καὶ Καλλίμαχος,

Πολλοὶ καὶ φιλέοντες ἀκόντιον ἧκαν ἔραζε

Οἰνοπό) Σικελὰς ἐκ κυλίκων λάταγας.

Σικελὰς δὲ αὐτάς, ὡς ἀπεικότως ὠνόμασεν. ἐπεὶ ὡς προείπομεν, Σικελῶν τὸ εὕρημα. καὶ ἐσπούδασται σφόδρα παρ' αὐτοῖς ὁ κότταβος.

B BIS. Ἀλλὰ τί κότταβος, τί κοτταβεῖς, καὶ κοτταβίζειν, διὰ πλειόνων Ἀθήναιος ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ διδάσκει. ὅπου καὶ ἑρμηνεύει τὸ τῆς λάταγος ὄνομα, λέγων οὕτω καλεῖσθαι τὸ ἐκ τῆς κύλικος ἐκπῖπτον ὑγρόν. ἐν δὲ τῷ ιε. τούτων ἀκριβέστερον.

CHR. ΚαταKτῶν κοττάβων] De cottabis nos ſuprà ſatis multa. Addemus καταKτοὺς vocatos qui κάτω ἄγονται. Aliud autem eſt Ariſtotelis κατάξις in Meteoris, vbi diſtinguit θραῦσιν & κάταξιν. Nam illic fractio eſt, hîc demiſſio pendula.

Σαλ. Οἴμοι καταγελᾷς. Τρ. ἀλλ' ἕτερον ὑφηγ-
ήσομαι.
C Τὸν μὲν μόλιβδον, ὥσπερ εἶπον, ἔγχεον.
Ἐντευθενὶ δὲ σπαρτίοις ἠρτημένην
Πλάστιγγα προσθείς, κᾆτα σοι γενήσεται
Τὰ σῦκ' ἐν ἀγρῷ τοῖς οἰκέταισιν ἱστάναι.
Κρ. Ὦ δυσκάθαρτε δαῖμον ὅς μ' ἀπώλεσας
Ὅτ' ἀντέδωκα γ' ἀντὶ τῶνδε μνᾶν ποτε.
Καὶ νῦν τί δράσω; τίς γὰρ αὔτ' ὠνήσεται;
Τρ. Πώλει βαδίζων αὐτὰ τοῖς Αἰγυπτίοις.
D Ἔστι γὰρ ἐπιτήδεια συρμαίαν μετρεῖν.
Δο. Οἴμοι ὦ κρανοποι' ὡς ἀθλίως πεπράγα-
μεν.
Τρ. Οὗτος μὲν οὐ πέπονθεν οὐδέν. Κρ. ἀλλὰ
τί
Ἔτ' ἐστὶ τοῖσι κράνεσιν ὅ, τι τις χρήσεται.
Τρ. Ἐὰν τοιαυτασὶ μάθῃ λαβὰς ποιεῖν,
Ἄμεινον ἢ νῦν αὔτ' ἀποδώσεται πολύ.
E Κρ. Ἀπίωμεν ὦ δορυξέ. Τρ. μηδαμῶς, ἐπεὶ
Τούτου γ' ἐγὼ τὰ δόρατα ταῦτ' ὠνήσομαι.
Δο. Πόσον δίδως δῆτ'. Τρ. εἰ διαπρισθείη δί-
χα
Λάβοιμ' ἂν αὔτ' ἐς χάρακας ἑκατὸν τῆς δραχμῆς.
Δο. Ὑβριζόμεσθα, χωρῶμεν ὦ τᾶν ἐκποδών.
Τρ. Νὴ τὸν Δί' ὡς τὰ παιδία γ' ἤδη 'ξέρχεται
Οὐρησόμενα τὰ τῶν ἐπικλήτων δεῦρ' ἵνα
F Ἅττ' ᾄσεται, προαναβάληται μοι δοκεῖ.
Ἀλλ' ὅ, τι περ ᾄδειν ἐπινοεῖς ὦ παιδίον
Αὐτοῦ παρ' ἐμὲ στὰν πρότερον ἀναβαλοῦ 'νθα-
δί.
Π. Α. Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα.
Τρ. παῦσαι
Ὁπλοτέρους ᾄδων. καὶ ταῦτ' ὦ τρισκακόδαι-
μον
Εἰρήνης γ' οὔσης. ἀμαθές γ' εἶ καὶ κατάρατον.
G Π. Α. Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν
ἰόντες,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλο-
έσσας.

TV. Rides eheu me. TR. at conſilium aliud
dabo:
Tu nempe plumbum, vt ante dixi, immittito;
Atque hinc patellam penſilem addens ſpartea
Reſti reuinctam, habebis vnde ſeruolis
Ficus in agris poſsies appendere.
GAL. O impiate dæmon vt per te occidi!
Olim vicem horum quæ vides minam dedi.
Quid nunc miſer faciam, quis iſta nunc emat?
TR. Faceſſe in Ægyptum, atque vende Ægy-
ptiis,
Syrmæam vt iſta metiantur caſsides.
HAS. Quàm miſera noſtra eſt conditio Galea-
riæ?
TR. At non male iſti eſt. CAL. Sed quis eſt qui
Caſsides
Vt tempora hæc ſunt vti erit poſthac volet.
TR. Si diſcat anſas iſte galeis addere,
Tum poterit illas carius diuendere.
GAL. Abeamus ô Haſtarie. TR. minimè id
quidem,
Nam lubet ab iſto praſtinare lanceas.
HAS. Quid polliceri vis pretii? TRY. Findat
modo
Centumque drachma ridicas mox emero.
HAS. Iniuria iſta eſt, quàm citò diſcedimus?
TR. Nam per Iouem video puerulos egredi
Mictumque euntes, forſan ad conuiuium
Meditata quærunt quæ canant exordia.
At ô puerule carminis ſi quid paras
Prius hic apud me expertus age nunc incipe.
PVER. Rurſus ab armigeris nunc incipiamus.
TR. Abi auffer
Cantare armigeros, infeliciſsime, pacis
Tempore præſertim indocte, exſecrande puelle.
PVER. Illi autem cùm iam propè inirent prælia
iuncti,
Abiiciunt ſcuta & clypeos vmbonibus acres.

Σχόλια. Σπαρτίοις ἠρτημένην] τὸ μεσαίτατόν φασιν ἐνδέσαντα σπάρτῳ ἀνάρτημα πρυτάνη γίνεται ἐκ τῆς αὐλοῦ κ

ἐλπιζεος. Οὐ ἀντὶ δώσω.] τοῦτο μὴ ἀπώλεσας. ὅτι ἐγὼ ἀντὶ τούτων μεταδίδωκα. Συρμαίαν μετρεῖν.] οἱ μὲν ἀξιοῦσι χυλὸν βοτάνης εἶναι τὴν συρμαίαν, ᾗ χρῶνται Αἰγύπτιοι πρὸς διάρροιαν. ἄλλως. φαίνεται δὲ χυλοῦ τῆς συρμαίας πίνειν οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς διάρροιαν. ὡς Δίδυμος. ἅλμαια ἐκ ῥαφανίδων Αἰγυπτιακὴ, πρὸς κάθαρσιν ἐπιτήδειος.

BISETVS. Συρμαία κατὰ Σουίδαν, κρίθινόν ἐστι πόμα. ᾧ χρῶνται Αἰγύπτιοι. ἀπὸ τοῦ συρμασία ὅπερ μᾶλλον προσήκει.

CHR. Καυθὸς ὅς ἐγχύετ'.] Si non mendoſa eſt lectio, referendum ad μόλιβδος, ſed vereor vt legendum ſit καυλὸς pro ὁ αὐλὸς, vt ſit tubæ tibia. Quanquam neque malè καυλὸς legatur vt ſit στατὴρ, præſertim cùm ſequatur ἱστάναι quod eſt expendere & σταθμίζειν. Etiam aliquando ζυγίζειν. sanè alteram lectionem videor mihi odorati & augurari ex verbis Græci Gloſſographi. Sed nec malè κατὰ legas pro καὶ εἶτα, & ſic contumacem modulo ſyllabam non habebis. Συρμαίαν μετρεῖν] syrmæa ſuccus eſt herbæ, qua potione Ægyptij vti ſolent ad curandas diarrhœas. Herodotus Euterpe συρμαΐζειν dixit pro purgare. Suidas alicubi potionem facit hordeaceam, quin etiam cibum ex adipe & melle. Erotianus ait longam eſſe ῥαφανίδα, quam quidam cum ſale eſitantes purgantur, quod & Didymus priùs dixerat. Hinc συρμαϊσμὸς Hippocrati.

Σχόλια. Λαβὰς ποιεῖν.] λαβὰς εἶναι τοῖς κράνεσιν, ἵνα γένωνται κάδοι. διπλοῦσι δὲ τὰ ἄλλα αὐτὰ καὶ ἔστι παρεπιγραφή.

BISETVS. Ὦ δορυξένε] ὁ δορυξόος, δορυξὸς, κατὰ συγκοπὴν γίνεται. καὶ ἀπὸ τοῦ δορυξοῦ, ἀντὶ τοῦ δορυξόου.

CHR. Λαβὰς ποιεῖν.] Anſas galeis fieri vult vt vertantur in cados qui anſati vel auriti erant, vnde Dyotæ dicti Horatio.

Σχόλια. Τούτῳ γ' ἴσῳ τὰ δόρατα.] Ἀττικῶς ἔστι τούτῳ ὠνήσομαι. ἀντὶ τοῦ παρὰ τούτου ὠνήσομαι. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ] τὸ ἑξῆς. δοκεῖ δέ μοι ἵνα δεῦρο προοιμιάσηταί τινα μέλη ᾄσαι καὶ προμελετῆσαι. Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν] οὐδὲν ἀσεβέστερον τοῦ εὑρίσκειν. δύο γὰρ δῆθεν ἐξῆσαν παιδία ᾄδοντα, ἵνα ἀφορμὴν ἔχῃ τοῖς πατράσιν αὐτῶν ὀνειδίζειν καὶ διαβάλλειν, τὸν μὲν ὡς φιλοπόλεμον ὄντα. τὸν δὲ, ὡς ῥίψασπιν. πρῶτον οὖν ποιοῦσι τὸν τοῦ φιλοπολέμου ᾄδοντα παιδίον. καὶ θέλει ὡς πρόσφορα αὐτῷ προσᾴδειν πράγματα. ἀρχὴ δὲ τῶν Ἐπιγόνων Ἀντιμάχου. Ὁπλοτέρων] παρὰ τὸ ὅπλον παῖζει.

BIS. Ὁπλότεροι κυρίως λέγονται οἱ νέοι, οἱ τὰ ὅπλα αἴρειν καὶ φέρειν δυνάμενοι. σημειωτέον δὲ ὅτι τούτων τῶν παίδων ὁ μὲν πρότερος, παῖς ἐστι Λαμάχου. ὁ δὲ ὕστερος, παῖς Κλεωνύμου. διὸ καὶ τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα ἐπιγράφειν. Π. Λ. ὃ σημαίνει, παῖς Λαμάχου. καὶ Π. Κλ. ὃ δηλοῖ παῖς Κλεωνύμου. ἐκ δὲ τῆς ᾠδῆς ἣν ὑφ' ἑκατέρου ᾖδεν τίς ὁ Λαμάχου, καὶ τίς ὁ Κλεωνύμου. ὁ τοῦ Λαμάχου, ὡς φιλοπολέμου πατρὸς φιλοπόλεμος ὢν παῖς, τὰ πολεμικὰ ᾄδει. ὁ δὲ τοῦ Κλεωνύμου, ὡς δειλὸς, καὶ δειλοῦ, καὶ ῥιψάσπιδος πατρὸς ἔκγονος, τὸν πόλεμον ψέγει, καὶ τὴν φυγὴν, καὶ τὰς σωτηρίας ἐπαινεῖ. ἐν ταύταις δὲ τὸ πρόσωπον φυλάττεται. καὶ τῆς ἑκατέρου φύσεως, καὶ τρόπων ἀληθεῖς χαρακτῆρες δηλοῦνται. ἄμφω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄνω πολλάκις διαβαλλόμενοι κωμῳδοῦνται. Οἱ δ' ὅτε δή.] Ὁμήρου Ιλ. Ζ.

Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.

Σὺν ῥ' ἔβαλον] Ιλ. Δ.

Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων. καὶ τὰ ἑξῆς.

CHR. Τούτῳ γ' ἴσῳ.] Atticè pro παρὰ τούτου, ſic Latini *Regnata Lycurgo* pro à Lycurgo, & ſic dictum, *diſpari domino dominaris*. Χάρακας ἑκατ'] Sunt pali, ridicæ, vel pedamenta quibus fulcitur vitis. Aliàs χάραξ vallum eſt militare, quod boni olim & fortes milites patienter etiam per longa itinera portabant, vnde Muli Mariani. Hodie ipſa arma oneri ſunt nec honori Neoptolemis noſtris, imò etiam ipſis fere lixis & calonibus. Periit enim omnis diſciplina militaris, & iuſti belli forſitan legitimæ cauſæ. Ὦ πᾶν ἐκ πεδίου.] Lege ἐκποδὼν Aduerbialiter, & vno verbo. Οὐρεῖ σ' ἅμα.] Aut mingunt hîc pueruli, (quemadmodum vertimus) aut potius obſeruant & meditantur quæ canenda ſunt. Nam οὐρεῖν accipio pro ὠρεῖν quod eſt φυλάττειν, niſi malumus ſeruare eos res conuiuarum, quod non puto. Nam & Catullus in Epithalamio pueros canentes inducit & meditantes quod canant. προαναβάλλεσθαι autem eſt vox cantaturis propria, nam vt antea diximus, ἀναβολαὶ ſunt principia carminum, & velut præludia. Et mox ἀναβαλοῦ dicet pro incipe. Ingenioſè autem & feſtiuiter excogitauit puellos duos Lamachi & Cleonymi filios, vt inde occaſionem arripiat ipſos inſectandi, illum tanquam φιλοπόλεμον, hunc tanquam ῥίψασπιν. Vſurpat autem prior puerulus principium Epigonorum Antimachi. Ὁπλοτέρους.] Sic vocantur iuuenes & tyrones qui militiæ dare nomen incipiunt: Sed quia ab armis ducta vox eſt quaſi armites dicas. Propterea Trygæus abominatur. Lego autem ᾄδεις, non ᾄδειν.

ΤΡ. Ἀσπίδας; οὐ παύσει μεμνημένος ἀσπίδας ἡμῖν;
Π. Λ. Εἶθ' ὑπ' ἄρ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν.
Τρ. Ἀνδρῶν οἰμωγή; κλαύσει νὴ τὸν Διόνυσον
Οἰμωγὰς ᾄδων, καὶ ταύτας ὀμφαλοέσσας.
Π. Λ. Ἀλλὰ τί δῆτ' ᾄδω; σὺ γὰρ εἰπέ μοι, οἷς τινι χαίρεις.
Τρ. Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα καὶ τὰ τοιαυτί.
Ἄριστον προτίθεντο καὶ ἅττ' ἥδιστα πάσασθαι.

TR. Quid clypeos? pergin' ſcuta hæc memorare quietis?
PVER. Tum fletus ſimul atque audiri vota virorum.
TR. Quid fletúſne virûm? per Bacchum, ô puſio, flebis.
Quippe canens fletus lacrymasq́ umbone fluentes.
PVER. Quid potius canerem? tu dic quo carmine gaudes.
TR. Nempe boum carnes epulantur, talia canta.
Inſtaurantq́ dapes & edulia dulcia mandunt.

Π. Λ.

Π.Λ. Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα· κἀυχένας ἵππων

Ἔκλυον ἱδρώοντας ἐπεὶ πολέμου ἐκόρεσθεν.

Τρ. Εἶεν, ἐκόρεσθεν, τοῦ πολέμου κατήσθιον.

Ταῦτ᾽ ᾆδε, ταῦθ᾽ ὡς κατήσθιον κεκορημένοι.

Π.Λ. Θωρήσσοντ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα πεπαυμένοι. Τρ. Ἀσμένοι.

Π.Λ. Πύργων δ᾽ ἐξεχέοντο, βοὴ δ᾽ ἄσβεστος ὀρώρει.

Τρ. Κάκιστ᾽ ἀπόλοιο παιδάριον αὐταῖς μάχαις,

Οὐδὲν γὰρ ᾄδεις, πλὴν πολέμους τοῦ καί ποτ᾽ εἶ.

Π.Λ. Ἐγώ; Τρ. σὺ μέντοι νὴ Δί᾽. Π.Λ. υἱὸς Λαμάχου.

Τρ. Αἰβοῖ,

Ἦ γὰρ ἐγὼ θαύμαζον ἀκούων, εἰ σὺ μὴ ἦς

Ἀνδρὸς βουλομάχου, καὶ κλαυσιμάχου τινὸς υἱός,

Ἄπερρε, καὶ τοῖς λογχοφόροισιν ᾆδ᾽ ἰών.

Ποῦ μοι τὸ τοῦ Κλεωνύμου ᾽στὶ παιδίον;

Ἆσον πρὶν εἰσιέναι τι, σὺ γὰρ εὖ οἶδ᾽ ὅτι

Οὐ πράγματ᾽ ᾄσῃς, σώφρονος γὰρ εἶ πατρός.

Π.Κ. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἣν παρὰ θάμνῳ

Ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον, οὐκ ἐθέλων.

Τρ. Εἰπέ μοι ὦ πόσθων, εἰς τὸν σαυτοῦ πατέρ᾽ ᾄδεις;

Π.Κ. Ψυχὴν δ᾽ ἐξεσάωσα. Τρ. Κατῄσχυνας γε τοκῆας,

Ἀλλ᾽ εἰσίωμεν, εὖ γὰρ οἶδ᾽ ἐγὼ σαφῶς

Ὅτι ταῦθ᾽ ὅσ᾽ ᾖσας ἄρτι περὶ τῆς ἀσπίδος,

Οὐ μὴ ᾽πιλάθῃ ποτ᾽ ἀυ ἐκείνου τοῦ πατρός.

Ὑμῶν τὸ λοιπὸν ἔργον ἤδη ᾽νταῦθα τῶν μενόντων

Φλᾶν ταῦτα πάντα καὶ σποδεῖν,

Καὶ μὴ κενὰς παρέλκειν,

Ἀλλ᾽ ἀνδρικῶς ἐμβάλλετε,

Καὶ σμώχετ᾽ ἀμφοῖν ταῖν γνάθοιν.

Οὐδὲ γὰρ ὦ πόνηροι

Λευκῶν ὀδόντων ἔργον ἐστὶν,

Ἢν μή τι καὶ μασῶνται.

Χο. Ἡμῖν μελήσει ταῦτά γ᾽, εὖ ποιεῖς δὲ καὶ σὺ φράζων.

Τρ. Ἀλλ᾽ ὦ πρὸ τοῦ πεινῶντες, ἐμβάλλεσθε τῶν λαγῴων,

Ὡς οὐχὶ πάσας ἡμέρας,

A *PVER. Ergo epulabantur taurinam, & fumida equorum*

Soluebant colla exſatiati ſanguine belli.

TR. Benè ſatiati prælio, intenti eſui.

Hæc ſunt canenda, ſaturitas, eſus, dapes.

PVER. Ergo illi pectus ſaturi munire. TR. lubentes.

PVER. Turribus hinc ſeſe effundant, it clamor ad auras,

B *TR. Putille di te perduint cum prælijs,*

Nihil canentem bella præter: quoius es?

PVER. Egone? TR. te inquam. PVER. filius Trebellij.

TR. Papæ?

Mirabar ſi non, cùm audiui, filius eſſes

Bellinoli cuiuſdam aut certè Lacrymipugni.

Abi ergo & iſta prælia haſtiferis cane.

C *Vbi eſt mihi alter filius Cleonymi?*

Cane igitur aliquid antè quàm ingrederis, nihil

Canes moleſti tam cato ſatus patre.

PV. Scutum aliquis potitur Saius non ſponte relictum,

Ad dumeta fuit quod mihi labe carens.

D *TR. Dic putille mihi, ánne tuo canis iſta parenti?*

PV. At ſeruaui animam. TR. Sed dedecus hocce parentum eſt:

Intrò eſt eundum, nam diſertim, ſat ſcio,

Quæcunque dixti iam modo ad clypeum canens,

Non poſſe eiuſmodi patrem obliuiſcier.

E *Nunc noſtra erunt partes vt omnia hæc nos hîc manentes,*

Rumpamus & teramus, &

Fruſtra ore nil trahamus:

Incumbite ergo gnauiter,

Vtriſq; malis mandite:

Nam vana candidorum

Sunt dentium otia, ô miſelli;

Si nil habent edendum.

F *CH. Curabimus ritè illa, tu tamen probè mones nos.*

TR. Vos qui eſuribatis prius lepuſculos, adite.

Nam nec licet totos dies

Σχόλια. Ἔκλυον ἱδρώοντας.] ἀπέλυον. ἐξέλυον. ὅτι ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιβ. Θωρήσσοντ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα.] ἀντὶ τοῦ ἔπινον παρὰ τὸ εἰς τὸν θώρακα πίνειν. Ἀσμένοι.] οἶμαι πρὸς τὸ πεπαυμένοι, οὐ πρὸς τὸ θωρήσσοντο. εἰ μὴ ὅτι ὁμωνύμως θωρήσσεσθαι ἔλεγον καὶ πίνειν παρὰ τὸν θώρακα. ὅτι αὐτὸ τὸ ὑπερὸν λέγεται εἶναι. Υἱὸς Λαμάχου.) τοῦ ἀεὶ βουλομένου μάχεσθαι. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ τέλος τοῦ Λαμάχου ὀνόματος. τὸ δὲ αἰβοῖ γελῶν λέγει.

Bis. Υἱὸς Λαμάχου.] Λάμαχος ἐκ τῶν προηγουμένων ἱκανῶς ἅπασι δῆλος. τὸ δὲ αἰβοῖ ὁ Τρυγαῖος ἐπὶ τοῦ γελᾶν λέγει. ἀλλαχοῦ δὲ σχετλιαστικόν ἐστιν ἐπίρρημα. Ἀνδρὸς βουλομάχου.] τοῦ ἀεὶ βουλομένου μάχεσθαι. κλαυσίμαχος δὲ, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, λέγεται παρὰ τὸ κλαίω, κλαύσω, ἢ οὕτω καλεῖται ὁ ἐν ταῖς μάχαις κλαίων καὶ θρηνῶν, ἢ ὁ τοὺς ἄλλους ἐν ταῖς μάχαις κλαίειν καὶ θρηνεῖν ποιῶν. τινὲς δὲ παρὰ τὸ κλαυστὰ εἰρῆσθαι νομίζουσιν. οὗ χρῆσις ἐν Πλούτῳ, τὸ θύειν ἄλλως κλαυστά, φησὶ καὶ Σουίδας αὐτομάτι ἤχοι. κλαυσίμαχος οὖν κατ᾽ τούτους λέγεται οἱονεὶ πολεμόκλονος, ὁ τὰς μάχας ἐν τῷ

ματι ἀεὶ ἔχων, καὶ ὄθεν βρέφος. τινὲς δὲ καὶ καυσίμαχον γράφουσι. παρὰ τὸ καίω, καύσω. ἄλλοι δὲ κρουσίμαχον, ἀπὸ τοῦ κρούω. ἀλλ' ὁποιασοῦν ἂν εἴη τῆς λέξεως ἐτυμολογία, ἡ χρεία, τοῦτο τοῖς ἐπιθέτοις ἄνθρωπον θορυβώδη, καὶ ταραχώδη, κομπαστικόν, καὶ ἀλαζόνα σημαίνεσθαι δῆλον. ὁ δὲ τούτων νοῦς, οὗτος. Ἐγὼ γὰρ, ὦ παῖ, τῶν σῶν ᾀσμάτων ἀκούων ἐθαύμαζον εἰ σὺ μὴ εἴης υἱὸς ἀνδρός τινος φιλοπολέμου τινός· καὶ ὃς ἀεὶ ἐν τῇ βουλῇ δημηγορεῖν, ἢ ἐν τῇ γνώμης ἀποφάνσει, ἢ ἐν τῇ ψηφοφορίας οὐδὲν ἄλλο ἢ πολέμους φρονεῖ, πνεῖ, φωνεῖ, καὶ συμβουλεύει, καὶ τοὺς πολίτας τῇ αὐτοῦ λαμπροφωνίᾳ ἑκάστοτε οἴεται ἐπαλείξειν πρὸς πολέμους ἀκονᾷ, καὶ παρορμᾷ. ἔπαιξε δὲ ὁ ποιητὴς παρὰ τὸ τέλος τοῦ Λαμάχου ὀνόματος. οὕτω καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι, καὶ μαχῶν, καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.

CHR. Ἀσμένοι.] Hoc referendum eſt ad πεπαυμένοι, non ad θωρήσσεσθαι, quanquam neque ſic malè, & melius fortaſſis, nam θώρηξις eſt ebrietas, vox Hippocrati medicorum deo & deorum (quales antiqui paganorum) medico familiaris. Fuit cùm putarem legendum πεπαρμένοι, vt eſſet idem ac κεκορημένοι, & quaſi Echo daret illi reſponſum ἄσμενοι. Tamen nihil muto, & calidum fortaſſe nimis hoc inuentum. Coniectura tantum fuit, in quo facile aberraſſe à ſcopo in quem coniicimus: Sanè enim (neque dolo nec ambitione dico) verum veſtigo, ſuſpinor, percontor. Is meus eſt finis. Cæterùm videtur huic verſui, vt Hexameter ſit, deeſſe vltimus ſpondæus, velut οὕτως aut quid ſimile. Λαμάχου.] Particula λα intentionis eſt & αὐξήσεως vt βοῦ. Lamachum hunc ex nomine facit βουλόμενον μάχεσθαι. (fuit enim φιλοπόλεμος, cætera vir fortis) Nam λῶς etiam Dores pro βούλει, vel θέλεις vſurpant. Ego audacter ſatis Trebellium ex Lamacho feci in interpretatione, ad hoc tantum vt ad bellum alluderem.

Σχόλια. Οὐ πράγματ' ᾄσεις.] ὑπὲρ τῆς εἰρωνείας ἴδιον. καὶ γὰρ ὡς κιναιδιζόμενον τὸν Κλεώνυμον κωμῳδεῖν βούλεται. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων.] καὶ ἐλεγεῖον Ἀρχιλόχου, καὶ στίχοι ἐπικοὶ δύο Ἀρχιλόχου δὲ ἐστὶ τὸ δίστιχον. οὗτος δὲ ἠλέγχθη ἐπὶ τῇ ἀποῤῥίψει τῆς ἀσπίδος. ἐπιτηδείως δὲ καὶ ᾄδει τοῦτο πρὸς ῥίψασπιν τινά. ἄλλως. ἀσπίδι μὲν Σαΐων Ἀρχίλοχος ποιητὴς ἦν καὶ πάντας διέβαλλεν. (Bis. Ὅθεν ἡ παροιμία. Ἀρχίλοχον πατεῖς, ἐπὶ τῶν κακηγόρων, καὶ λοιδόρων.)

Καὶ Πίνδαρος Πυθίων ᾠδῇ Β.

Εἶδον γὰρ ἑκὰς ἐὼν τὰ πόλλ'
Ἐν ἀμαχανίᾳ
Ψογερὸν Ἀρχίλοχον βαρυλό-
γοις ἔχθεσιν πιαινόμενον.

Ἄλλως. οὗτος ὁ Ἀρχίλοχος ἐξῆλθεν εἰς πόλεμον ἐν τῇ πρὸς Σαΐους μάχῃ. ἔστι δὲ ἔθνος Θρᾳκικόν. καὶ φοβηθεὶς, ἔφυγε ῥίψας ἑαυτοῦ τὰ ὅπλα. αὐτὸν οὖν διαβάλλων λέγει.

CHR. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων.] Vt ſuprà puerulus Lamachi incepit à principio Epigonorum Antimachi, puta quia μάχας canebat. ſic iſte alter Cleonymi ab Archilochi Elegidio, qui poeta melior fuit quàm miles. Nam & ipſe ſuorum vitiorum præco fuit (in quo culpatur à Critia apud Ælianum,) ac ne turpiſſimum quidem omnium quod eſt ignauiæ & imbelliæ ῥιψάσπιδος indictum eſſe voluit. Quod Horatius æmulatus videtur cùm ait in Odis; *Senſi relicta non benè parmula*: illud enim, *Non benè*, ignauiam prodit & facinus ὡς ἀμώμητον. Notum eſt Archilochum in pugna contra Saus Thraciæ gentem id perpetraſſe quod in Elegia ſua ſatis teſtatur. Ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα.] Etiam Archilochi eſt Hemiſtichion, initiúmque diſtichi alterius, quod integrum reperitur apud Plutarchum [ad] hunc modum,

Ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα φυγών, ἀλλ' ἀσπὶς ἐκείνη
Ἐῤῥέτω, αὖθις κτήσομαι οὐ κακίω.

id eſt,

Seruans fugiens animam, clypeúmque valere
Iuſſi: haud peiorem nempe parare licet.

Hinc Demoſthenes fugam, vt opinor, ſuam vnde excuſaret habuit: Notum enim illud illius, ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται. id eſt, *Rurſus poteſt pugnare qui fugit ſemel.*

Σχόλια. Πόσθων.] ὑποκοριζόμενοι οὕτως ἔλεγον τὰ παιδία. ἢ οὕτω λέγεται τοῦ βρέφους τὸ αἰδοῖον. Εἰς τὸν αὐτοῦ πατέρ' ᾄδεις] ὦ αἰσχρέ. εἰς τὸν Κλεώνυμον, ὅτι ῥίψασπις.

Bis. Φλᾶν] φλᾶν ἀντὶ τοῦ μετὰ ψόφου ἐσθίειν. οὕτως ἐν Πλούτῳ,

Κἀγὼ τότ' ἤδη τῆς ἀθάρης πολλὴν ἔφλων.

ἀλλαχοῦ φλᾶν ἀντὶ τοῦ θλᾶν Ἀττικῶς. Καὶ ποδεῖν] ταῦτα μεταφορικῶς εἴρηται. ποδεῖν γὰρ κυρίως τὸ τοὺς βωμοὺς καθαίρειν. τούτων δὲ ὁ νοῦς ὅδε, Ἡμῶν τῶν ἐνθάδε μενόντων τὸ λοιπὸν ἔργον ἐστὶ, ταῦτα πάντα καταφαγεῖν, καὶ τὰς τραπέζας ἀπομάσσειν, ὥστε μηδὲν ἔτι παραλείπεσθαι. Κενὰς παρέλκειν.] τὰς γνάθους δηλονότι. Ἐμβάλλετε, καὶ σμήχετε] Σ. ἐμβάλλεσθαι, τὸ κατεσθίειν. ἐμφορεῖσθαι, ἐμπίμπλασθαι. σμήχειν κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ἐνεργεῖν μετὰ σπουδῆς. ὅθεν τὸ σμήχετε μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ σπουδαίως μασᾶσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ σμῆχε, τὸ λοιδορεῖν. ἀπὸ τοῦ καθάπτεσθαι τῶν σμωμένων, ὥς φησι Σουΐδας. σμήχειν δὲ, τὸ καθαίρειν, ὥς φησιν Εὐστάθιος. ἀμφότερα δὲ παρὰ τὸ σμῶ.

CHR. Ὦ πόσθων.] Non ſolum puerorum τὰ αἰδοῖα, ſed & ipſi pueruli ſic vocantur, putilli nomine. ſic apud Virgilium in Catalectis potus rectè vocatur πόσθων vt notauit Scaliger. Sed profectò diſſimulandum non eſt illic Virgilium de induſtria breuiaſſe priorem ſyllabam τοῦ Potus, & luſiſſe in homonymia vocis quæ & Bacchum & Venerem (qualis Silenus Bacchicus voluit apud Euripidem) deſignat. Heſychius non ſolum πόσθων ait, ſed ποσθωνούς. Quin & σμορδωνὺς & σέθων, quæ omnia ſunt ὑποκοριστικὰ & dicta ἐπὶ τοῦ αἰδοίου τῶν παίδων, niſi mendoſa illic exemplaria. Καὶ μὴ κενὰς παρέλκειν.] Puto intelligi de maxillis. Nos vernacula lingua dicimus, *Maſcher à vuide.* Σμήχετε.] Legitur σμάχετε apud Suidam, quod eſt μασᾶτε, ſed idem etiam σμήχετε. Lego autem ſequenti verſu οὐδὲν non οὐδέν. Eſt enim verſus Anacreonticus Dimeter Catalecticus.

Πλακοῦσιν ἡδέσιν ἐντυχεῖν πλανωμένοις ἐρήμοις.
Πρὸς ταῦτα βρύκετ', ἢ τάχ' ὑμῖν φημὶ μεταμελήσειν
Εὐφημεῖν χρὴ καὶ τὴν νύμφην ἔξω τινὰ δεῦρο κομίζειν

Frui placentis dulcibus deſerta peruagantes:
Verùm iſta deuorate, mandite, aut vos penitebit.
Linguis quippe fauendum eſt, atque huc opus adducere nympham,

Δᾳδὰς

Δᾷδάς τε φέρειν, καὶ πάντα λεὼν συγχαίρειν κἀπικελεύειν.
Καὶ τὰ σκεύη πάλιν εἰς τὸν ἀγρὸν νῦν χρὴ πάντα κομίζειν.
Ὀρχησαμένους, καὶ σπείσαντας καὶ Ὑπέρβολον ἐξελάσαντας.
Κἀπευξαμένους τοῖσι θεοῖς
Διδόναι πλοῦτον τοῖς Ἕλλησι.
Κριθάς τε ποιεῖν ἡμᾶς πολλὰς
Πάντας ὁμοίως, οἶνόν τε πολὺν
Σῦκά τε τρώγειν.
Τάς τε γυναῖκας τίκτειν ἡμῖν.
Καὶ τἀγαθὰ πάνθ' ὅσ' ἀπωλέσαμεν,
Συλλέξασθαι πάλιν ἐξ ἀρχῆς.
Λῆξαι δ' αἴθωνα σίδηρον.
Δεῦρ' ὦ γύναι εἰς ἀγρόν.
Χ' ὅπως μετ' ἐμοῦ καλὴ
Καλῶς κατακείσει.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.
Ω τρισμάκαρ ὡς δικαίως
Τἀγαθὰ νῦν ἔχεις.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ
Τί δράσομεν αὐτήν;
Τί δράσομεν αὐτήν;
Τρυγήσομεν αὐτήν.
Τρυγήσομεν αὐτήν.
Ἀλλ' ἀράμενοι φέρωμεν,
Οἱ προτεταγμένοι οἱ χορευταὶ ἀναλαβόντες
Τὸν νυμφίον ὦ 'νδρες.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.
Οἰκήσετε γοῦν καλῶς,
Οὐ πράγματ' ἔχοντες,
Ἀλλὰ συκολογοῦντες
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ
Τοῦ μὲν μέγα καὶ παχύ,
Τῆς δ' ἡδὺ τὸ σῦκον.
Φήσεις γοῦν ὅταν ἐσθίῃς,
Οἶνόν τε πίῃς πολύν
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.

Λείπει

Πλακοῦντας ἔδεσθε.

A *Et ferre faces, & populum omnem gaudere, deinde iubere.*
Nunc omnia vaſa iterum portanda in agros, omniſq́; ſupellex,
Poſtquam ſaltatum & libatum eſt, & Hyperbolus hinc procul actus.
Poſtquam & ſuperis vota tetulimus,
Opibus Græcos vt fœlicitent,
B *Vt multa ordea ſuppetant*
Pariter nobis, vino & ficubus
Annus abundet:
Etiam nobis pariant fœminæ,
Quæcunque etiam bona perdidimus
Collecta omnia nunc reparentur,
Et vis ferri fera ceſſet.
Heus tu mulier veni,
Cura pueram meo
Toro accubituram.
C *Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe.*
O te quater ô beatum
Et meritum hæc bona,
Hymen Hymenæe ô
Hymen Hymenæe.
Quid ei faciemus?
Quid ei faciemus?
Eam ergo metemus?
D *Eam ergo metemus?*
Nos altum agite ô feramus,
Quorum iſta munia ludy Chorici, agite ergò
Sponſum accipiamus.
Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe,
Securi habitabitis
Turbiſq́; carentes,
Atq; ficulegentes.
E *Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe.*
Ingentem habet hic quidem
Ficum, illa ſuauem.
Ac dices vbi ſumpſeris
Multumq́; meri hauſeris,
Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe.

Deſunt quædam.

F *Vorate placentas.*

Bis. Βρύκετ'] βρύκειν τὸ τραχέως, καὶ μετ' ἤχου ποιοῦν ἐσθίειν. ὁ αὐτὸς ἐστὶ ἄθεος. Ὑπέρβολον] οὗτος δημαγωγὸς ἦν Ἀθηναίων, ὃν ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ η. ἐξωστρακίσθαι λέγει.

CH. Πρὸς ταῦτα βρύκετ'] Etiá βρύκειν eſt λάβρως ἐσθίειν. vſus eſt Hipponax, καὶ λάγως κατεβρύκειν. Κἀπευξαμένοις] Anapæſtici ſunt. Propterea legerem εὐξαμένοις, ſine præpoſitione ἐπί. Ω τρίσμακαρ.] Puto hîc chorum loqui, quia mox ait ἀναλαβόντες τὸν νυμφίον, vel quia dicitur τρυγήσομεν αὐτήν, quod etſi abeſſe à quibuſdā exemplarib. Scholia teſtētur Græca, tamen lepida ſunt, & ad nomen Trygæi ipſius adludunt, qui ὀπώραν τρυγήσει. Nam ὀπώρα etſi fructus omnes molliores comprehendit, tamē pro racemis præcipuè accipitur. Et ſic apud Philoſtratum in imaginibus, apud quem titulo ξενίων non paruum erit pretium operæ ſtudioſis, ficuum cōmendationem & dignitatē legendo agnoſcere.

Σχ. Τρυγήσομεν αὐτήν] ἐν τισιν οὐ φέρεται δύο τὰ μέτρα.

Bis. Τρυγᾶν νῦν μεταφορικῶς λέγει, ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν. Συκολογοῦντες] συκολογεῖν κυρίως τὸ τὰ σῦκα συλλέγειν. ἢ ἀεὶ σῦκα λόγους ποιεῖσθαι. ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς κωμικῶς, ὡς εἴωθε, τῇδε τῇ λέξει παίζων ἐχρήσατο, G τὴν συνουσίαν αἰνίξασθαι βουλόμενος. καὶ γὰρ διὰ τούτων, τὸ μὲν μέγα καὶ παχὺ, τὸ τοῦ νυμφίου αἰδοῖον νοεῖ. σῦκον δὲ καλεῖ τὸ τῆς νύμφης αἰδοῖον.

CH. Τοῦ μὲν μέγα καὶ παχὺ] Nō obſcurū quid ſibi velit, quāuis res in obſcuro ſitę ſint. Et ſanè nequitiæ plenus eſt hic locus: Neque fruſtra hortorum ille

cuſtos ficulnus factus eſt. Nos autem εὐφημεῖν καλόν. Itaque finem his Collectaneis faciemus, lectorem obſecrati vt Chriſtiani meſſoris operam boni conſulat, neque vitio vertat, ſi plurimum ſpicum in hac meſſe reliquerit, in quo legendo plus fortaſſis laudis reportabit, ſpicilegorum ἐπιστάτης, quàm ipſius meſſoris improbus labor.

ΤΕΛΟΣ. FINIS.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

Ἀριστοφάνους γραμματικοῦ ὑπόθεσις δι' ἰάμβων.

Ἐν τοῖς Σκίροις τὰ γύναι' ἔκρινεν ἐν στολαῖς
Ἀνδρῶν προκαθίζοντα γνωσθείσης ἐκκλησίας,
Περιθέμεναι πώγωνας ἀλλοτρίων τριχῶν.
Ἐποίησαν οὕτως. ὑστεροῦντες οὖν στολαῖς
Ἄνδρες γυναικῶν ἐκάθισαν καὶ δὴ μία
Δημηγορεῖ περὶ τοῦ λαβούσας τὴν ὅλων
Τὴν ἐπιτροπὴν βέλτιον ἄρξειν μυρίων.
Ἐκέλευσέ τ' εἰς τὸ κοινὸν εἰσφέρειν ὅλα
Τὰ χρήματ' ἄνδρας ὡς κελεῦσαι τοῖς νόμοις.

ΑΛΛΩΣ.

Αἱ γυναῖκες συνέθεντο πάντα μηχανήσασθαι εἰς τὸ δόξαι ἄνδρες εἶναι, καὶ ἐκκλησιάζουσαι πεῖσαι παραδοῦναι σφίσι τὴν πόλιν δημηγορησάσης μιᾶς ἐξ αὐτῶν. αἱ δὲ μηχαναὶ τοῦ δόξαι αὐτὰς ἄνδρας εἶναι, τοιαῦται· ἀνδρείαν ἀναλαμβάνουσι στολὴν, περιασκήσασαι, καὶ προνοήσασαι τὸ σῶμα ἑαυτῶν, ὡς ὅτι μάλιστα, ἀνδρικὸν εἶναι δόξαι. μία δὲ ἐξ αὐτῶν Πραξαγόρα λύχνον ἔχουσα, προέρχεται κατὰ τὰς συνθήκας, καί φησιν ὦ λαμπρὸν ὄμμα.

Νέα τῶν ἐκκλησιαζουσῶν ὑπόθεσις.

Αἱ Ἀττικαὶ γυναῖκες τὰ τῆς πόλεως πράγματα διοικεῖν ἐπιθυμοῦσαι πρὸς τὴν Πραξαγόραν ταύτου τοῦ τολμήματος ἡγεμόνα, τῶν ἀνδρῶν ἔτι κοιμωμένων, ἐν τῇ οἰκίᾳ προσήκοντα συνέρχονται, ἵνα μετ' αὐτῆς περὶ τῆς πολιτείας μεταβολῆς βουλεύσωνται. Τέλος δὲ βουλευσάμεναι, καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν καθευδόντων ἐσθῆτας λάθρα λαβοῦσαι, καὶ ταύτας ἐνδυσάμεναι, καὶ πώγωνας ἀνδρείους τοῖς προσώποις περιαψάμεναι, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι τὸν κόσμον, καὶ τὸ σχῆμα τῶν ἀνδρῶν ψευσάμεναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὕπο συνέρχονται. Ἐπεὶ δὲ ἡ Πραξαγόρα τῶν ἄλλων γυναικῶν πολλῷ ἐμπειροτέρα, καὶ περὶ τὸ λέγειν δεινοτέρα, μακρὰν δημηγορίαν ἤδη προμεμελετημένην, καὶ ταῖς γυναιξὶ προδεδηλωμένην, πρὸς τὸν δῆμον ποιεῖται. ταύτης δὲ τὸ κεφάλαιον ἦν, πολλῶν ἕνεκα τὰ τῆς πόλεως πράγματα, καὶ τὴν ταύτης διοίκησιν, καὶ ἐπιτροπὴν ταῖς γυναιξὶ δεῖν ἐπιτρέπειν. οὕτω γὰρ τὴν πόλιν διαμενεστάτην ἔσεσθαι. τούτῳ δὲ τοῦ δήμου γυναικείοις δόλοις ἀπατηθέντος ψήφοις κυρωθέντων αἱ γυναῖκες τὰ προσωπεῖα, τὸ πρόσχημα, καὶ κόσμον ἀνδρεῖον καταθεῖσαι, λάθρα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους ἐπαναχωροῦσιν. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ παρῆν ἀνήρ τις ὄνομα Χρέμης, ὃς τοῖσιν ἄλλοις ἀνδράσι περὶ τῆς τῶν ἰδίων γυναικῶν νυκτερινῆς ἀπουσίας ἐν ἀλλήλοις μεμφομένοις, καὶ λυπουμένοις, τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κυρωθέντα δηλοῖ. ἡ δὲ Πραξαγόρα ὡς χειροτονηθεῖσα στρατηγὶς, καὶ τῆς πόλεως κυβερνήτρια τὴν τῆς πολιτείας ἰδέαν καθ' ἣν εἰς τὸ λοιπὸν δεῖ τοὺς πολίτας ζῆν, προστάττει. τῆς δὲ καινῆς πολιτείας ταῦτα ἐστὶ τὰ κεφάλαια. πρῶτον μὲν ἡ Πραξαγόρα κελεύει πάντας τοὺς πολίτας πάντα τὰ ἑαυτῶν χρήματα, καὶ πᾶσαν οὐσίαν εἰς ἀγορὰν ἀποφέρειν, ἵνα μηδεὶς μηδὲν ἴδιον, καὶ οἰκεῖον ἰδίᾳ ἔχῃ, ἀλλὰ πάντα πᾶσιν ὦσι κοινά. ἔπειτα δὲ κελεύει τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς τριόδοις πᾶσιν αὐταῖς χρῆσθαι βουλομένοις, προῖκα τὴν συνουσίαν χαρίζεσθαι. ἵνα δὲ μὴ αἱ παλαιαὶ, καὶ δυσειδεῖς γυναῖκες ἀμεληθεῖσαι μένωσι, ψήφισμα ἐποίησε μηδενὶ τῶν ἀνδρῶν ἐξεῖναι πρὸς τὰς νεωτέρας, καὶ καλλίους γυναῖκας προσέρχεσθαι, πρὶν ἂν πρὸς τὰς παλαιὰς, καὶ δυσειδεῖς γυναῖκας προσελθεῖν. διὰ τοῦτο δὲ μέγας θόρυβος, καὶ βοὴ παραχρῆμα ἐγείρεται. Νέος γάρ τις νέαν ζητῶν ὑπὸ τριῶν παλαιῶν καὶ δυσειδῶν γυναικῶν καταλαμβάνεται, καὶ ἀθλίως ἕλκεται, καὶ τὸν τῆς Πραξαγόρας νόμον φυλάττειν, καὶ πληροῦν ἀναγκάζεται. ἐν δὲ τῷ τοῦ δράματος τέλει θεράπαινά τις εἰς τὴν σκηνὴν εἰσάγεται, καὶ τοὺς τοιαύτῃ πολιτείᾳ χρωμένους μακαρίζει, καὶ τὸν ἑαυτῆς δεσπότην ζητεῖ. τούτου δὲ εὑρεθέντος ἅπαντες μετὰ τοῦ χοροῦ ἐκ τοῦ θεάτρου ἀπέρχονται, καὶ τῷ δράματι τέλος οὕτως ἐπιτίθεται. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης διὰ τούτων τοὺς φιλοσόφους, οἷς ἐχθρὸς ἦν, μάλιστα δὲ τὰ τοῦ Πλάτωνος περὶ πολιτείας βιβλία ψέγειν, σκώπτειν, καὶ κωμῳδεῖν δοκεῖ.

ARISTOPHANIS CONCIONANTIVM ARGVMENTVM.

Andreæ Diui Iuſtinopolitani.

MVlieres pacta ſunt omnia excogitare, vt viderentur viri eſſe, & concionantes perſuadere, tradere ipſis ciuitatem concionante vna ex ipſis. Hæ autem excogitationes opinandi ipſas viros eſſe tales, virilem recipiunt veſtem, exercitantes & prouidentes corpus ipſarum, tanquam maximè vtile eſſe opinari. Vna autem ex ipſis Praxagora lucernam tenens, præit ſecundùm pacta, & dicit, O ſplendide ocu ⁀

Τὰ τοῦ Δράματος πρόσωπα.	*Perſonæ Dramatis.*
Πραξαγόρα.	Praxagora.
Γυνή τις.	Mulier quædam.
Ετέρα γυνή.	Alia mulier.
Αλλη γυνή.	Alia mulier.
Αλλη γυνή.	Alia mulier.
Αλλη γυνή.	Alia mulier.
Βλέπυρος ἀνὴρ τῆς Πραξ.	Blepyrus vir.
Χορὸς γυναικῶν.	Chorus mulierum.
Ετερος ἀνήρ.	Alius vir.
Χρέμης.	Chremes.
Φειδωλὸς, ἢ ὁ μὴ καταθείς.	Pheidolus.
Κῆρυξ.	Præco.
Γραῦς.	Anus.
Ετέρα γραῦς.	Alia anus.
Νέα.	Iuuencula.
Νέος.	Iuuenis.
Αλλη γραῦς.	Alia anus.
Αλλη γραῦς.	Alia anus.
Αλλη γραῦς.	Alia anus.
Θεράπαινα.	Famula.
Δεσπότης.	Dominus.

Σημείωσαι ἐν τούτῳ τῷ δράματι πολλὰς καὶ διαφόρους γραῦς ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ χαριέντως εἰσάγεσθαι, αἳ πᾶσαι νεανίαν τινὰ, ὃς νέας ἐρωμένην ἐζήτει, ἐπιχειροῦσι, καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἑκάστη τοῦτον αὐτὸν ἑλκύσαι πειρᾶται, ὅπως τῷ τῆς Πραξαγόρας ψηφίσματι πείθονται. διὸ καὶ τὰ τοῦτον διάφορα πρόσωπα ἐν τῷ δράματι κατὰ τὴν καθήκουσαν ἑκάστῃ τάξιν ἀκριβῶς διωρισμένα γράφειν ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον.

A

ἈΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ARISTOPHANIS CONCIONANTES.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

Ὦ λαμπρὸν ὄμμα τοῦ τροχηλάτου λύχνου,
B Κάλλιστ' ἐν εὐσκόποισιν ἐξητημένον.
Γονάς τε γὰρ σὰς καὶ τύχας δηλώσομεν.
Τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο,
Μυκτῆρσι λαμπρὰς ἡλίου τιμὰς ἔχεις.
Ὅρμα φλογὸς σημεῖα τὰ ξυγκείμενα.
Σοὶ γὰρ μόνῳ δηλοῦμεν εἰκότως ἐπεὶ
C Κἀν τοῖσι δωματίοισιν Ἀφροδίτης τρόπων
Πειρωμέναισι πλησίον παραστατεῖς.
Λορδουμένων τε σωμάτων ἐπιστάτην,
Ὀφθαλμὸν οὐδεὶς τὸν σὸν ἐξείργει δόμων.
Μόνος δὲ μηρῶν εἰς ἀπορρήτους μυχοὺς
Λάμπεις ἀφεύων τὴν ἐπανθοῦσαν τρίχα.
Στοάς τε καρποῦ Βακχίου τε νάματος,
Πλήρεις ὑποιγνύσαισι συμπαραστατεῖς.
Καὶ ταῦτα συνδρῶν, οὐ λαλεῖς τοῖς πλησίον.
D Ἀνθ' ὧν συνείσει καὶ τὰ νῦν βουλεύματα,
Ὅσα Σκίροις ἔδοξε ταῖς ἐμαῖς φίλαις.
Ἀλλ' οὐδεμία πάρεστιν ἃς ἥκειν ἐχρῆν.
Καίτοι πρὸς ὄρθρον γ' ἐστὶν ἡ δ' ἐκκλησία.
Αὐτίκα μάλ' ἔσται καταλαβεῖν ἡμᾶς ἕδρας,

PRAXAGORA.

O ſplendide ocule tornatilis lucerna,
B Optimè in bene ſpeculatoribus expetite:
Generationesque enim tuas & fortunas oſtendemus.
Trocho enim mota figulino impetu, ab
Naſis ſplendidos ſolis honores habes,
Moue flammæ ſigna coniacentia.
Te enim ſola oſtendimus decenter, quoniam
C Et domunculis Veneris mores
Tentantibus prope aſtas,
Motorumque corporum auxiliatorem
Oculum nullus tuum prohibet domibus.
Sola autem crurum in arcana conclauia
Splendes, illuminans pullulantem pilum:
Portiсusque fructus, Bacchanaliſque vini
Plena ſub politibus ſimul aſtas.
Et hæc ſimul faciens, non loqueris hic propè,
D Pro quibus conferent & nunc conſilia,
Quæcunque Sciris apparuerunt meis amicis.
Sed nulla adeſt, quas venire oportebat,
Tamen ad diluculum eſt hoc concilium,
Statim valde erit recipere nos ſedes,

Σχόλια. Ὦ λαμπρόν.] Πραξαγόρα λύχνον ἔχουσα προέρχεται. ἀποσκώπτεται δὲ ὁ ἴαμβος ἢ τοῦ Ἀγάθωνος, ἢ τοῦ Δικαιογένους, διὰ τὰς ἑταίρας ἐγκαθιζομένας. πρὸς ὃ οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ μόνον ὅτι τὰς ἑταίρας δεῖ πῶς. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι τοὺς ἄνδρας προλαβώμεθα εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τοῦ τροχηλάτου] διὰ τὸν κεράμεον τρόχον. καταχρηστικῶς δὲ εἴπεν. οὐ γὰρ ἐν τροχῷ ἐλαύνεται, ἀλλὰ τύπῳ γίνεται.

E

BISETVS. Θαυμαστὸν διὰ τί τὰ παλαιὰ σχόλια λέγει, τοῦτο τὸ ἐπίθετον καταχρηστικῶς τοῦ λύχνου κατηγορεῖσθαι. τίς γὰρ οὕτως ἄπειρος, ὃς οὐκ οἶδε τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ, καὶ ἐκ μετάλλων τυπωθέντα, καὶ μάλιστα τὰ κυκλοτερῆ, τροχῷ, καὶ τόρνῳ τορνοῦσθαι, τὰ μὲν ἵνα ξέωνται καὶ λεαίνωνται, τὰ δὲ ἵν' οὕτω τυπῶνται; καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς αὐτίκα ἐπιφέρει,

F

Τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο.

ὥσπερ φανερῶς ἐλέγχει τὰ παλαιὰ σχόλια οὐ καλῶς ἔχοντα.

Σχόλια. Κάλλιστ' ἐν] ἡ ἔννοια, κάλλιστα τοῖς τόποις εὑρημένον, τοῖς εὖ σκοπουμένοις. οἱ δὲ, τοῖς φύλαξιν, ὅτι μετὰ λύχνου σκοποῦσιν. ῥύμης δὲ, τῆς ὁρμῆς.

BIS. Ἐξητημένον] ποθούμενον, μυκτῆρας δὲ μεταφορικῶς καλεῖ τὴν ἐξοχὴν τοῦ λύχνου, εἰς ἣν τὸ ἐλλύχνιον ἐμβαλλόμεθα. λαμπρὰς δὲ τιμὰς ἡλίου, τὸν λύχνον λέγει, ὅτι νυκτὸς ὁ λύχνος ἡμῖν φῶς λαμπρὸν χορηγεῖ, ὡς ὁ ἥλιος τῆς ἡμέρας. διὰ τὸν λύχνον διὰ τὴν τοῦ φωτὸς νυκτερινὴν ἐπιχορηγίαν ἡμῖν χρησιμωτάτην σφόδρα τιμῶμεν.

G

Σχόλια. Ὅρμα φλογός.] σύμβολον ἡμῖν δίδου περὶ τῶν συγκειμένων διὰ τῆς φλογός. Λορδουμένων] κινουμένων. τοῦτο λέγει, ἐπεὶ οἱ συνουσιάζοντες κινοῦνται.

BISETVS. Σουΐδας τούτων μέμνηται, ἀλλὰ παρ' αὐτῷ γέγραπται λορδουμένων τε σωμάτων, ὡς καὶ ἐνταῦθα γραπτέον. λορδὸν δέ φησι τὸ ὑπόκυρτον, καὶ ἀποσεσιμωμένον, ἐναντίον τῷ κυρτῷ, ὃ καὶ κυφὸν καλεῖται. καὶ λορδὸς ὁ ἀντεξυλωμένος, καὶ συγκεκαμμένος τὸ σῶμα. καὶ Εὐστάθιος, λορδοῦν παρὰ τοῖς κωμικοῖς ἀσέμνως πως σχηματίζειν τὸ σῶμα.

Σχόλια. Ἀπορρήτους μυχούς] τὸ αἰδοῖον τῆς γυναικὸς λέγει, διὰ τὸ μηδένα αὐτὸ βλέπειν. Ἀφεύων] ἀποξυρῶν. Τρίχα.) τοῦ αἰδοίου τὴν ἐπικειμένην τρίχα.

BIS. Σημείωσαι ὅτι ἡ τοιαύτη τῶν γυναικείων αἰδοίων κατασκευὴ, καὶ ψίλωσις οὐ μόνον ἐν χρήσει παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἦν, ἀλλὰ καὶ τρυφῆς, καὶ χλιδῆς ἕνεκα ποιεῖσθαι εἰώθει, ὡς ἐκ πολλῶν τοῦδε τοῦ ποιητοῦ τόπων δῆλον.

Σχόλια. Στοάς.) τὰ ταμεῖα ἐν αἷς ὁ σῖτος στοὰς λέγουσι. καὶ γὰρ ἀπεμάκει.

BIS. Ὑποιγνύσαισι) ὑποιγνυούσαις, ὑπανοιγούσαις. ὑποιγνύω, καὶ ὑποίγνυμι ταυτὸ τῷ ὑπανοίγω, τουτέστι λάθρα, καὶ κλεπτικῶς ἀνοίγω. Συνείσει.) συνειδήσεις ἀντὶ τοῦ συνειδήσῃ. τούτων δὲ ὁ νοῦς ὅτι τὰ ἡμῶν κακουργήματα, ἅπερ ὁρᾷς πολλάκις, οὐκ ἀποκαλύπτεις, διὰ τοῦτο καὶ τῶν παρόντων ἡμετέρων βουλευμάτων ἴση μέτοχος καὶ κοινωνός. τὸ δὲ συνείσει δεύτερόν ἐστι πρόσωπον τοῦ μέλλοντος συνείσομαι, παρὰ τὸ συνοῖδα. τὸ δὲ ει ἀντὶ τοῦ η Ἀττικὸν, καὶ ἀρχαϊκὸν σχῆμα.

Σχόλια. Σκίροις.] Σκίρα ἑορτή ἐστι τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς. Σκιροφοριῶνος ιβ. οἱ δὲ, Δήμητρος καὶ Κόρης. ἐν ᾗ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἐρεχθέως φέρει σκιάδειον λευκὸν, ὃ λέγεται σκῖρον. ἄλλως. Σκίρα ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις ἀφ' ἧς καὶ ὁ μὴν Σκιρροφοριών. φασὶ δὲ οἱ γεγραφότες περὶ τε μηνῶν καὶ ἑορτῶν τῶν Ἀθήνησιν ὡς τὸ σκῖρον σκιάδιόν ἐστι, μεθ' οὗ φερόμενοι ἐξ ἀκροπόλεως εἴς τινα τόπον καλούμενον Σκῖρον, πορεύονται ἥ τε τῆς Ἀθηνᾶς ἱέρεια καὶ ὁ τοῦ

A Ἡλίου. κομίζουσι δὲ τοῦτο Ἐτεοβουτάδαι. σύμβολον δὲ τοῦτο γίνεται τοῦ δεῖν οἰκοδομεῖν. καὶ σκέπας δὲ ποιεῖν, ὡς τοῦ χρόνου ἀρίστου ὄντος πρὸς οἰκοδομίαν. καὶ Ἀθηνᾶν δὲ Σκιρράδα τιμῶσιν Ἀθηναῖοι, ἣν Φιλόχορος μὲν ἐν δευτέρῳ Ἀτθίδος ἀπὸ Σκίρου τινὸς Ἐλευσινίου μάντεως κεκλῆσθαι, Πραξίων δὲ ἐν δευτέρῳ Μεγαρικῶν ἀπὸ Σκίρωνος τοῦ συνοικίσαντος Σαλαμῖνα. Σκιράδα δὲ Ἀθηνᾶν Θησεὺς ἐποίησεν ὅτε ἐπανῄει ἀποκτείνας τὸν Μινώταυρον.

Ἃς Σφυρόμαχός ποτ' εἶπεν, εἰ μέμνησθ' ἔτι,
Δεῖ τὰς ἑταίρας κἀγαθιζομένας λαθεῖν.
Τί δῆτ' ἂν εἴη. πότερον οὐκ ἐρραμμένους
Ἔχουσι τοὺς πώγωνας, οὓς εἴρητ' ἔχειν.
Ἢ θοἰμάτια τἀνδρεῖα κλεψάσαις λαθεῖν
Ἦν χαλεπὸν αὐταῖς. ἀλλ' ὁρῶ τονδὶ λύχνον
Προσιόντα. φέρε νυν ἐπαναχωρήσω πάλιν,
Μὴ καί τις ὢν ἀνὴρ ὁ προσιὼν τυγχάνῃ.

B *Quas Sphyromachus quondam dixit, ſi meministis adhuc*
Oportet meretrices & bonas latêre.
Quid igitur erit? utrum non ſutas
Habent barbas, quas dictum eſt habere?
Vel veſtes viriles furantibus, latêre
Fuit difficile ipſis. Sed video hanc lucernam
Aduenientem, age nunc recedam iterum
Ne & aliquis exiſtens vir aduenienti contingat.

Σχόλια. Ἃς Σφυρόμαχος χρῆσθαι] ἃς Λεόμαχος. καὶ φασὶ Κλεόμαχον τραγικὸν ὑποκριτὴν. οὐκ φαίνεται ὑποκεκρινόμενος. πολὺ εἰρηκέναι τι ἐν δράματι, καὶ ἐκωμῳδεῖτο διὰ τὸ κατέμφαινε. ὁ δὲ Σφυρόμαχος, ψήφισμα εἰσηγήσατο, ὥστε δεῖν τὰς γυναῖκας τὰς ἑταίρας χωρὶς τῶν ἐλευθέρων καθέζεσθαι. εἰ δὲ ὅτι τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς ἄνδρας χωρὶς καθίζεσθαι.

Bis. Κἀγαθιζομένας.] καὶ ἀγαθιζομένας, ἤγουν

C ἀγαθὰ λεγούσας λαθεῖν. ὁ δὲ νοῦς ἐστιν. ἴδετε ὑμᾶς ἤδη προκαταλαβεῖν τὰς τῆς ἐκκλησίας ἕδρας. ὡς ὁ Κλεόμαχος εἶπέ ποτε τὰς γυναῖκας χωρὶς τῶν ἀνδρῶν λαμβάνειν. δεῖ γὰρ τὰς ἑταίρας καίπερ ἀγαθὰ λεγούσας, καὶ περὶ ἀγαθῶν πραγμάτων διαλεγομένας, λαθεῖν, καὶ μὴ φανερῶς παρόντων ἀνδρῶν, καὶ ἄλλων μὲν φίλων γυναικῶν τὰ ἑαυτῶν βουλεύματα δηλοῦν.

D

ΓΥΝΗ ΤΙΣ. ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ. ΕΤΕΡΑ ΓΥΝΗ. ΑΛΛΗ ΓΥΝΗ.

Γυ. Ὥρα βαδίζειν, ὡς ὁ κῆρυξ ἀρτίως
Ἡμῶν προσιόντων, δεύτερον κεκόκκυκεν.
Πρ. Ἐγὼ δ' ὑμᾶς προσδοκῶσ' ἐγρηγόρειν
Τὴν νύκτα πᾶσαν. ἀλλὰ φέρε τὴν γείτονα
Τήνδ' ἐκκαλέσωμαι θρυγανῶσα τὴν θύραν.
Δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρ' αὐτῆς λαθεῖν. Ετ. Γ. ἤκουσά τοι
Ὑποδουμένη τὸ κνῖσμά σου τῶν δακτύλων.
Ἅτ' οὐ καταδαρθοῦσ'. ὁ γὰρ ἀνὴρ ὦ φιλτάτη
Σαλαμίνιος γάρ ἐστιν ᾧ ξυνείμ' ἐγώ,
Τὴν νύχθ' ὅλην ἤλαυνέ μ' ἐν τοῖς στρώμασιν.
Ὥστ' ἄρτι τουτὶ θοἰμάτιον αὐτοῦ λαβεῖν.
Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Κλειναρέτην καὶ Σωστράτην
Προσιοῦσαν ἤδη τήνδε καὶ Φιλαινέτην.
Πρ. Οὔκουν ἐπείξεσθ' ὡς Γλύκη κατώμοσε
Τὴν ὑστάτην ἥκουσαν οἴνου τρεῖς χοᾶς
Ἡμῶν ἀποτίσειν καὶ ἐρεβίνθων χοίνικα.
Τὴν Σμικυθίωνος οὐχ ὁρᾷς Μελιστίχην
Σπεύδουσαν ἐν ταῖς ἐμβάσιν καί μοι δοκεῖ
Κατὰ σχολὴν παρὰ τἀνδρὸς ἐξελθεῖν μόνη.
Γυ. Τὴν τοῦ καπήλου δ' οὐχ ὁρᾷς Γευσιστράτην

MVLIER QVÆDAM, PRAXAGORA. Alia mulier. Alia mulier.

AL. M. *Hora eundi quoniam præco nuper*
Nobis procedentibus, ſecundo clamauit.
PR. Ego autem vos expectans vigilo
Noctem omnem. ſed age vicinam
E *Hanc vocabo, leniter pulſans ianuam,*
Oportet enim virum ipſius latêre. MV. Audiui
Calceans fricationem tui digitorum,
Tanquam non dormiens. hic enim vir, ô dilectiſſima,
Salaminius enim eſt, quo cum verſor ego,
Noctem totam commouit me in lectis,
Ad nunc hanc veſtem ipſius capere.
Et quidem video & Clinaretem & Soſtratem
F *Aduenientem, hanc & Philænethem.*
PR. Igitur feſtinate, quòd Glice iurauit
Vltimam venientem, vini tres menſuras
Noſtrûm ſoluere, & cicerum menſuram.
Hanc Smicythionis non vides Meliſticham
Feſtinantem in ſoleis? & mihi videtur
Per otium à viro exire ſola.
AL. M. Hanc Capeli autem nõ vides Geuſiſtratẽ

G

Σχόλια. Ὥρα βαδίζειν.] μία τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν Πραξαγόραν ταῦτα λέγει. Θρυγανῶσα.] ἡσύχως κνῶσα. Ὑποδουμένη] ὑποδήματα βάλλουσα. τὸ κνῖσμα δὲ τὸν ἠρεμαῖον χρεμετισμόν. Σαλαμίνιος] ὡς ναυτικῶν ὄντων τῶν Σαλαμινίων ἢ καταφερῶν. διαβάλλεται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Σαλαμινίας τοὺς νοεῖσθαι τοὺς Σαλαμινίους. ὡς ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ παράλιος. Κἀρεβίνθων] ὑποπίνοντες ἔπειτα ὀρνιστοὺς ἐρεβίνθους. Τὴν Σμικυθίωνος] λείπει γυναῖκα. Ἐμβάσιν] ἐμβὰς ἀνδρεῖον ὑπόδημα. Γευσιστράτην.] παρὰ τὴν Λυσιστράτην εἴρηκεν.

Ἔχουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν λαμπάδα.
Καὶ τὴν Φιλοδωρέτου τε καὶ Χαρητάδου;
Πρ. Ὁρῶ προσιούσας χ᾽ ἀτέρας πολλὰς πάνυ
Γυναῖκας, ὅ τι περ ἔστ᾽ ὄφελος ἐν τῇ πόλει.
Αλ. Γ. Καὶ πάνυ ταλαιπώρως ἔγωγ᾽ ὦ φιλτάτη
Ἐκδρᾶσα παρέδυν. ὁ γὰρ ἀνὴρ τὴν νύχθ᾽ ὅλην
Ἔβηττε, τριχίδων ἑσπέρας ἐμπλησμένος.
Πρ. Κάθησθε τοίνυν ὡς ἀνέρωμαι τάδε
Ὑμᾶς, ἐπειδὴ συλλελεγμένας ὁρῶ.
Ὅσα Σκίροις ἔδοξεν, εἰ δεδράκατε.
Γυ. Ἔγωγε. πρῶτον μέν γ᾽ ἔχω τὰς μασχάλας
Λόχμης δασυτέρας καθάπερ ἦν ξυγκείμενον.
Ἔπειθ᾽ ὁπότ᾽ ἀνὴρ εἰς ἀγορὰν οἴχοιτό μου,
Ἀλειψαμένη τὸ σῶμ᾽ ὅλον δι᾽ ἡμέρας,
Ἐχλιαινόμην ἑστῶσα πρὸς τὸν ἥλιον.
Ετ. Γ. Κἄγωγε τὸ ξυρὸν δέ γ᾽ ἐκ τῆς οἰκίας
Ἔρριψα πρῶτον ἵνα δασυνθείην ὅλη.
Καὶ μηδὲν εἴην ἔτι γυναικὶ προσφερής.
Πρ. Ἔχετε δὲ τοὺς πώγωνας οὓς εἴρητ᾽ ἔχειν
Πάσαισιν ὑμῖν ὁπότε συλλεγοίμεθα;
Γυ. Νὴ τὴν Ἑκάτην καλόν ἔγωγε τουτονί.
Ετ. Γ. Κἄγωγ᾽ Ἐπικράτους οὐκ ὀλίγῳ καλλίονα.
Πρ. Ὑμεῖς δὲ, τί φατέ. Γυν. φασὶ κατανεύουσι γοῦν.
Πρ. Καὶ μὴν τά γ᾽ ἄλλ᾽ ὑμῖν ὁρῶ πεπραγμένα.
Λακωνικὰς γὰρ ἔχετε καὶ βακτηρίας
Καὶ θοἰμάτια τἀνδρεῖα καθάπερ εἴπομεν.
Γυ. Ἔγωγέ τοι τὸ σκύταλον ἐξηνεγκάμην.
Τὸ τοῦ Λαμίου τουτὶ καθεύδοντος λάθρα.
Πρ. Τοῦτ᾽ ἔστ᾽ ἐκεῖνο τῶν σκυτάλων ὧν πέρδεται.
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρ᾽ ἐπιτήδειός γ᾽ ἂν ἦν,
Τὴν τοῦ πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος,
Εἴπερ τις ἄλλος βουκολεῖν τὸν δήμιον.
Γυ. Λέγοιθ᾽ ὅπως καὶ τἀπὶ τούτοις δράσομεν.
Ἕως ἔτ᾽ ἐστὶν ἄστρα κατὰ τὸν οὐρανόν.
Ἠκκλησία δ᾽ εἰς ἣν παρεσκευάσμεθα
Ἡμεῖς βαδίζειν, ἐξ ἕω γενήσεται;
Πρ. Νὴ τὸν Δί᾽ ὥστε δεῖ σε καταλαβεῖν ἕδρας
Ὑπὸ τῷ λίθῳ τῶν Πρυτάνεων κατ᾽ ἀντικρύ.
Αλ. Γ. Ταυτί γέ τοι νὴ τὸν Δί᾽ ἐφερόμην ἵνα
Πληρουμένης ξαίνοιμι τῆς ἐκκλησίας.
Πρ. Πληρουμένης τάλαινα. Γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν
Ἔγωγε. τί γὰρ ἂν χεῖρον ἀκροῴμην ἅμα
Ξαίνουσα; γυμνὰ δ᾽ ἐστί μου τὰ παιδία.
Πρ. Ἰδού γε σε ξαίνουσαν, ἣν τοῦ σώματος

A *Habentem in dextera & lampadam,*
Et hanc Philodoritiq́; & Charetadi?
PR. Video accedentes & alteras multas valde
Mulieres, quòd adeſt vtilitas in ciuitate.
MV. Et valdè miſerè ego ô dilectiſſima,
Fugiens adueni. hic enim vir noctem totam
Tuſſiuit, piſcibus veſpere plenus.
PR. Sedete igitur, vt interrogem hæc
B *Vos, poſtquam collectas video,*
Quæcunq; Sciris apparuerunt, ſi feciſtis.
MV. Ego primùm quidem habeo ſub alis
Virgulta denſiores, ſicut erat compoſitum.
Poſtea quando vir in concionem ibat mei,
Vncta corpus totum per diem,
Caleſiebam ſtans ad ſolem.
MV. Et ego nouaculam ex domo
C *Proieci primùm vt denſarer tota,*
Et nihil eſſem amplius mulieri ſimilis.
PR. Habetis autem barbas, quas dictum eſt habere
Omnibus nobis, quando congregaremur?
MV. Per Lunam pulchram ego hoc.
AL. M. Et ego Epicrate non paulo pulchriorem.
PR. Vos autem quid dicitis? MVL. Dicunt, annuunt igitur.
D *PR. Et quidem alias vobis video res.*
Laconicos enim habetis & baculos,
Et indumenta virilia, ſicut diximus.
MV. Ego baculum exportaui
Illum Lamij hunc dormientis clàm.
PR. Hic eſt ille baculorum, quibus pedicat.
Per Iouem ſeruatorem, aptus erat
Panopti pelliceam indutus,
E *Si quis alius decipere carnificem.*
MV. Dicatis, quómodo & in his faciemus,
Quouſque adhuc ſunt aſtra per cœlum.
Concilium autem, in quod apparamus
Nos ire, ex aurora fiet.
PR. Per Iouem ergo oportet te accipere ſedes
Sub lapide Prytaneorum è regione.
AL. M. Hæc per Iouem portabam, vt
F *Perfecto diuidam concilio.*
PR. Perfecto miſera. MV. Per Dianam
Ego. quid enim peius audire poſſum certè
Diuidens; nudi autem ſunt mei filij.
PR. Ecce te diuidentem, quam corpore

Σχ. Τὴν λαμπάδα] τὴν δᾷδα λέγει. ἀλλὰ τὸ [illegible] κα. Ἔστ᾽ ὄφελος] τουτέστιν εὐγενῶς. Τριχίδων] λέγεται τῶν καλουμένων θριαττῶν. αὗται ἐσθιόμεναι, βῆχα ἀναγείρουσιν. Ἔχω τὰς μασχάλας] ἔθρεψαν γὰρ τρίχας ἵνα ὅταν χειροτονῶσι, δοκῶσιν ἄνδρες εἶναι. Πρὸς τὸν ἥλιον.] ὡς τε μελανθῆναι ὡς ὁ ἀνήρ. ἔρριψα. ἵνα μὴ βλέπουσα αὐτὸ ἐπιθυμοίην. Ἐπικράτους] οὗτος εἰς δασύτητα κωμῳδεῖται. ἦν δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς, οὗτος μέγαν πώγωνα ἔχων, ἐπεκαλεῖτο σακεσφόρος. καὶ Πλάτων ὁ κωμικός φησι, ἄναξ ὑπήνης Ἐπικράτης σακεσφόρε. Λακωνικὰς] εἶδος ὑποδήματος. Λαμίου) Λάμιός τις πένης καὶ ἀπὸ ξυλοφορίας ζῶν. διὸ καὶ σκυτάλην ἐξενήνοχεν αὐτοῦ φησιν εἶναι. κωμῳδεῖται γὰρ καὶ ὡς δεσμοφύλαξ. ἀρσενικῶς δὲ τὸν Λαμίαν. ὑπὲρ οὗ Φερεκράτης λέγει ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι ὅτι σκυτάλην ἔχουσα ἐπέρδετο. Ὧν πέρδεται] ἀντὶ τοῦ οἷς ἐπέρδετο, ἢ ἴσως ὑπὸ τοῦ βάρους ἐπέρδετο. Τὴν τοῦ πανόπτου] τοῦ τὴν Ἰὼ φυλάττοντος. αἰνίττεται δὲ ὡς ὄντος αὐτοῦ δεσμοφύλακος. ἀναφέρει δὲ τοῦτο ἐπὶ τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ Ἄργον. Ὑπὸ τῷ λίθῳ.) τῷ βήματι. Ταυτί γέ τοι.) γυνὴ ἔρχεται φέρουσα ἔρια, καὶ ξαίνουσα αὐτὰ, πρὶν ἀπελθεῖν ἐκεῖσε. Πληρουμένης.) φθάσαι γάρ φησι δεῖ, καὶ μὴ μεῖναι ἕως πληρωθῇ.

Οὐδὲν

Οὐδὲν παραφῆναι τοῖς καθημένοις ἔδει,
Οὐκοῦν καλά γ' ἂν πάθοιμεν, εἰ πλήρης τύχοι
Ὁ δῆμος ὤν, κἄπειθ' ὑπερβαίνουσά τις
Ἀναβαλλομένη δείξειε τὸν Φορμίσιον.
Ἢν δ' ἐγκαθιζώμεσθα πρότεραι, λήσομεν
Ξυστειλάμεναι θοἰμάτια, τὸν πώγωνά τε
Ὅταν καθῶμεν ὃν περιδησόμεσθ' ἐκεῖ.
Τίς οὐκ ἂν ἡμᾶς ἄνδρας ἡγήσαιθ' ὁρῶν;
Ἀγύρριος γ' οὖν τὸν Προνόμου πώγων' ἔχων
Λέληθε. καίτοι πρότερον ἦν οὗτος γυνή.
Νυνὶ δ' ὁρᾷς πράττει τὰ μέγιστ' ἐν τῇ πόλει.
Τούτου γέ τοι νὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν
Τόλμημα τολμῶμεν τοσοῦτον γ' οὕνεκα.
Ἤν πως παραλαβεῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα
Δυνώμεθ' ὥστ' ἀγαθόν τι πρᾶξαι τὴν πόλιν.
Νῦν μὲν γὰρ οὔτε θέομεν οὔτ' ἐλαύνομεν.
Γυ. Καὶ πῶς γυναικῶν θηλύφρων ξυνουσία
Δημηγορήσει; Πρ. Πολὺ μὲν οὖν ἄριστά που.
Λέγουσι γὰρ καὶ τῶν νεανίσκων, ὅσοι
Πλεῖστα σποδοῦνται, δεινοτάτους εἶναι λέγειν.
Ἡμῖν δ' ὑπάρχει τοῦτο κατὰ τύχην τινά.
Γυ. Οὐκ οἶδα. δεινὸν δ' ἐστὶν ἡ μὴ 'μπειρία.
Πρ. Οὐκοῦν ἐπίτηδες ξυνελέγημεν ἐνθάδε.
Ὅπως προμελετήσωμεν ἁκεῖ δεῖ λέγειν.
Οὐκ ἂν φθάνοις τὸ γένειον ἂν περιδουμένη.
Ἄλλαι θ' ὅσαι λαλεῖν μεμελετήκασί που.
Γυ. Τίς δ' ὦ μέλ' ἡμῶν οὐ λαλεῖν ἐπίσταται;
Πρ. Ἴθι δὴ σὺ περιδοῦ. καὶ ταχέως ἀνὴρ γενοῦ.
Ἐγὼ δὲ θεῖσα τοὺς στεφάνους περιδήσομαι
Καὐτὴ μεθ' ὑμῶν, ἤν τι μοι δόξῃ λέγειν.
Γυ. Δεῦρ' ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα σκέψαι τάλαν
Ὡς καὶ καταγέλαστον τὸ πρᾶγμα φαίνεται.
Πρ. Πῶς καταγέλαστον; Γυ. ὥσπερ εἴ τις σηπίαις
Πώγωνα περιδήσειεν ἐσταθευμέναις.
Πρ. Ὁ περιστίαρχος περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν.
Πάριτ' ἐς τὸ πρόσθεν. Ἀρίφραδες παῦσαι λαλῶν.
Κάθιζε παριών. τίς ἀγορεύειν βούλεται;

A *Nihil oſtendere ſeſſuris decebat.*
Igitur bona patiemur, ſi plenus contigerit
Populus exiſtens, & poſtea aſcendens aliqua
Reyciens oſtendet pudenda.
Si autem ſedemus priores, latebimus
Contrahentes veſtes barbamq́,
Quando ſedebimus, quod circumligabimus illic,
B *Quis non nos viros putabit videns?*
Agyrrius igitur Pronomi barbam habens
Latuit, tamen prius erat hic mulier.
Nunc autem vides, facit maxima in ciuitate
Huius per præſentem diem
Audaciam audemus tanti gratia,
Si quomodo accipere ciuitatis res
Poterimus, ad bonum aliquid facere ciuitati.
C *Nunc quidem enim neque currimus, neque impellimus.*
MVL. *Et quomodo mulierum fœminilis poteſtas*
Concionabitur? PRA. *multum quidem igitur optimè*
Dicunt, & iuuenum quicunque
Multum mouentur, grauiſſimos eſſe dicere:
D *Nobis autem ineſt hoc ſecundum fortunã quandam.*
MVL. *Non ſcio, graue eſt mea experientia.*
PRA. *Igitur aptè congregatæ ſumus hic,*
Vt præmeditemur, quæ illic oportet dicere,
Non præuenies barbam circumligans?
Aliæ quæcunque loqui meditatæ ſunt.
MVL. *Quæ autem miſera noſtrum non loqui ſcit?*
PRA. *Age tu circumliga, & citò vir fias.*
E *Ego autem ponens coronas circumligabo*
Et ipſa vobiſcum, ſi mihi videbitur dicere.
MVL. *Age, ò dulciſſima Praxagora, conſidera miſera,*
Quòd & ridiculoſa res videtur.
PRA. *Quomodo ridiculoſa?* MVL. *tanquam aliquis ſepijs*
Barbam circumligaret combuſtis.
PRA. *Periſtiarchus circumferre oportet muſtelam,*
F *Abite ante: Ariphrades ceſſa loquens,*
Sede adueniens. quæ concionari vult?

Σχόλια. Παραφῆναι] δεῖξαι. Ὑπερβαίνουσα] ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνουσα. Φορμίσιον] καὶ οὗτος δασὺς ἦν. αἰνίττεται δὲ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Ἀγύρριος.] στρατηγὸς θηλυδριώδης τις, ἄρξας ἐν Λήμνῳ· καὶ τὸν μισθὸν καὶ τῶν ποιητῶν συνέτεμε καὶ πρῶτος ἐκκλησιαστικὸν δέδωκεν. ὁ δὲ Προνόμος αὐλητὴς μέγαν ἔχων πώγωνα. Ἀγύρριος δὲ εὐρύπρωκτος. οὗτος οὖν τὸν Προνόμου ἔχων πώγωνα, λανθάνει ὢν γυνή. Τούτου γέ τοι.] ὑπερβατὸν καὶ τὸ ἑξῆς. τούτου γέ τοι ἕνεκα τοσοῦτον τόλμημα τολμῶμεν τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν ἤν πως παραλαβεῖν. Νῦν μὲν γάρ.] ἐπὶ τῆς παροιμίας ὁ κἂν ἀργύριον ᾖ πάντα θεῖ καὶ ἐλαύνεται. ὁ δέ ἐστιν, οὔτε ἀνέμοις οὔτε κώπαις πλέομεν.

G BISETVS. Τὰ σχόλια οὕτως ἐπανορθωτέον. ἐπὶ τῆς παροιμίας, ὅπου ἀργύριον ᾖ, πάντα θεῖ καὶ ἐλαύνεται. Οὔτε θέομεν, οὔτ' ἐλαύνομεν] ὁ νοῦς οὗτος, οὐδὲν προκόπτομεν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πλεόντων, οἵπερ οὔτε τοῖς ἀνέμοις, οὔτε ταῖς κώπαις χρώμενοι, μηδὲν προκόπτουσι, καὶ τὴν πορείαν οὐ ποιοῦνται.

Σχόλια. Σποδοῦνται.] βινοῦνται.

BISETVS. Σποδεῖν, κυρίως τοὺς βωμοὺς καθαίρειν. ταύτῃ τῇ λέξει ὁ ποιητὴς ἐν Βατράχοις ἐχρήσατο, καὶ ἀλλαχοῦ, τὸ τὸν [illegible] ἐν. [illegible]

ρει τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ψήφισμα τὸ ἐν Ὄρνισι,

Σποδεῖν ἅπαντας τοὺς ἀλαζόνας δοκεῖ. σποδεῖν, κρούειν, βινεῖν, συνουσιάζειν. σποδοῦνται τοίνυν, βινοῦνται.

Σχόλια. Κατὰ τύχην.] ἤγουν κατ' εὐωχίαν. Ἡ 'μπειρία] τὸ πλῆρες. ἡ ἐμὴ ἐμπειρία] Περιδησαμένη] περιδεσμεύσασα τὴν τριχίνην γενειάδα. γένειον γὰρ ὁ τόπος. Περίδου] περίθες. Περιδήσομαι.] ὅτι οἱ δημηγοροῦντες ἐστέφοντο. Τάλαν.] παρέλκει τὸ τάλαν. Καταγέλαστον] τὸ ἡμᾶς πώγωνας ἔχειν. Σηπίαις] σηπία εἶδος ἰχθύος. ἀπροσλόγως δὲ ἡ ἔμφασις. ἐσταθευμέναις δὲ, ἐξ ἐπιπολῆς ὀπτηθείσαις. σταθεύειν γὰρ τὸ μὴ λίαν ὀπτῆσαι, ἢ χλιανθείσαις πυρί. Περιστίαρχος.] ὁ τῶν καθαρσίων φροντίζων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, περιστίαρχος ἐκαλεῖτο. περίστια γὰρ, τὰ καθάρσια.

BISETVS. Οὗτος ὁ τοῦ ποιητοῦ στίχος οὕτω χαρίεις. „Ὁ περιστίαρχος περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν. τοῦτο δὲ ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ, ὦ περιστίαρχε, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Ἐκ-

A κλησ. ὁ παῖς, ἀντὶ τοῦ ὦ παῖ. περιστίαρχος δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν λέγεται ὁ περικαθαίρων τὴν ἑστίαν, καὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὴν πόλιν. ἀπὸ τῆς ἑστίας, ἢ τοῦ περιστοιχεῖν. Ἀρποκρατίων δὲ ἐν τῷ καθάρσιον, τοῦτον τὸν τῆς παλαιᾶς καθάρσεως τρόπον ἡμῖν οὕτω δηλοῖ, Ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὰ θέατρα, καὶ ὅλας τὰς τοῦ δήμου συνόδους, μικροῖς πάνυ χοιριδίοις, ἅπερ ὠνόμαζον καθάρσια. τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ λεγόμενοι περιστίαρχοι, οἵπερ ὠνομάσθησαν

B οὕτως, ἢ ἀπὸ τοῦ περιστοιχεῖν, ἢ ἀπὸ τῆς ἑστίας. τὸ δὲ γαλῆν περιφέρειν, ἴσως παρὰ προσδοκίαν, καὶ γέλωτος χάριν εἴρηται, δέον εἰπεῖν, τὸ χοιρίδιον. ἀλλὰ πρὸς καινὸν πρᾶγμα καινοῦ καθαρσίου χρεία. ἴδιον καινὸν γὰρ τὸ τὰς γυναῖκας ἐκκλησιάζειν, καὶ τὰ τῆς πόλεως πράγματα κυβερνᾶν ἐθέλειν, τοὺς ἄνδρας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀπωθούσας.

Σχόλια. Ἀρίφραδες] ὡς ἀναμιμνησκομένη αὐτοῖς. λοιδορεῖται δὲ ὡς πρὸς γυναῖκας αἰσχρὸς ὢν κίναιδος.

Γυ. Ἐγώ. Πρ. περίθου δὴ τὸν στέφανον τύχ' ἀγαθῇ.
Γυ. Ἰδού. Πρ. λέγοις ἄν. Γυ. εἶτα πρὶν πιεῖν λέγω;
Πρ. Ἰδοὺ πιεῖν. Γυ. τί γὰρ ὦ μέλ' ἐστεφανωσάμην.
Πρ. Ἄπιθ' ἐκποδών· τοιαῦτ' ἂν ἡμᾶς εἰργάσω
Ἐκεῖ. Γυ. τί δ'; οὐ πίνουσι κἀν τῇ 'κκλησίᾳ.
Πρ. Ἰδού γέ σοι πίνουσι. Γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Καὶ ταῦτά γ' εὔζωρον. τὰ γοῦν βουλεύματα
Αὐτῶν ὅσ' ἂν πράξωσιν ἐνθυμουμένοις
Ὥσπερ μεθυόντων ἐστὶ παραπεπληγμένα.
Καὶ νὴ Δία σπένδουσί γ'. ἢ τίνος χάριν
Τοσαῦτά γ' ηὔχοντ' εἴπερ οἶνος μὴ παρῆν.
Καὶ λοιδοροῦνταί γ' ὥσπερ ἐμπεπωκότες.
Καὶ τὸν παροινοῦντ' ἐκφέρουσ' οἱ τοξόται.
Πρ. Σὺ μὲν βάδιζε. καὶ κάθησ'. οὐδὲν γὰρ εἶ.
Γυ. Νὴ τὸν Δί' ἦ μοι μὴ γενειᾶν κρεῖττον ἦν.
Δίψει γὰρ ὡς ἔοικεν ἀφαυανθήσομαι.
Πρ. Ἔσθ' ἥτις ἑτέρα βούλεται λέγειν; Γυ. ἐγώ.
Πρ. Ἴθι δὴ στεφανοῦ, καὶ γὰρ τὸ χρῆμ' ἐργάζεται.
Ἄγε νῦν ὅπως ἀνδριστὶ καὶ καλῶς ἐρεῖς,
Διερεισαμένη τὸ σχῆμα τῇ βακτηρίᾳ.
Γυ. Ἐβουλόμην μὲν ἕτερον ἂν τῶν ἠθάδων,
Λέγειν τὰ βέλτισθ' ἵν' ἐκαθήμην ἥσυχος.
Νῦν δ' οὐκ ἐάσω, κατά γε τὴν ἐμὴν μίαν,
Ἐν τοῖσι καπηλείοισι λάκκους ἐμποιεῖν
Ὕδατος. ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ μὰ τὼ θεώ.
Πρ. Μὰ τὼ θεὼ τάλαινα; ποῦ τὸν νοῦν ἔχεις;
Γυ. Τί δ' ἔστιν; οὐ γὰρ δὴ πιεῖν ᾔτησά σε.
Πρ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀνὴρ ὢν τὼ θεὼ κατώμοσας.
Καίτοι τά γ' ἄλλ' εἰποῦσα δεξιώτατα.

C MVL. *Ego.* PRA. *Circumpone coronam Fortuna bona.*
MVL. *Ecce.* PRA. *Dicas?* MVL. *poſtea antè bibere dicam?*
PRA. *Ecce bibe.* MVL. *quid enim miſera coronata ſum?*
PRA. *Abi longè, talia nobis feciſti*
Illic. MVL. *Quid autem, non bibunt & in eccleſia?*
D PRA. *Ecce tibi bibunt.* MVL. *per Dianam*
Et hæc merum. Hæc igitur conſilia
Ipſorum quæcunque faciunt reminiſcentibus,
Tanquam ebriorum ſunt ſtupefactiua.
Et per Iouem ſacrificant, an alicuius gratia
Tot ſupplicant, ſiquidem vinum non adeſſet.
Et cauillantur valde bibentes,
Et ebrium efferunt ſagittarij.
PRA. *Tu quidem vade, & deſede, nil enim es.*
MVL. *Per Iouem, certè mihi non barbam facere melius fuiſſet,* E
Siti, vt videtur, ſiccabor.
PRA. *Eſt, quæ altera velit dicere?* MVL. *ego.*
PRA. *Age, iam coronare, etenim res operatur.*
Age nunc, vt viriliter & bene dicas,
Confirmata habitum baculo.
MVL. *Volebam quidem alteram conſuetarum*
Dicere optima, vt ſederem tacita.
F *Nunc autem non ſinam, ſecundum meam vna*
In cauponis lacus facere
Aquæ, mihi quidem non videtur per Deos.
PRA. *Per Deos miſera, vbi mentem habes?*
MVL. *Quid autē eſt? non enim bibere petij te.*
PRA. *Per Iouē, ſed vir exiſtēs per Deos iuraſti,*
Tamen alia dicens aptiſſima.

Σχόλια. Μεθυόντων ἐστί,] διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἀεὶ κακὰ βουλευομένους. Ἀφαυανθήσομαι] ξηρανθήσομαι. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. τοὺς ἀλλοτρίους ἀμφιστάχυς, τούτους ἐν ξύλῳ δήσας, ἀφαύω. Ἐργάζεται.] ἀνύεται ὅπερ λοιπὸν ἂν γένοιτο. Διερεισαμένη.] διαστηριξαμένη, ἀσφαλισαμένη. Τῶν ἠθάδων.] τῶν ἔθος ἐχόντων λέγειν. Ἐμὴν μίαν.] λείπει γνώμην. Λάκκους

G ἐμποιεῖν.] Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων ὀρύγματα ὑπὸ τὴν γῆν ποιοῦντες εὐρύχωρα καὶ στρογγύλα καὶ τετράγωνα, καὶ ταῦτα κονιῶντες εἶχον ὑποδεχόμενα καὶ ἔλαιον καὶ οἶνον. καὶ ταῦτα λάκκους ἐκάλουν. Μὰ τὼ θεώ.] ἐπειδὴ ὁ γυναικῶν ὅρκος. παίζει. οὐ γὰρ δεῖ σε φησιν ὑποκρινομένην ἄνδρα γυναικεῖον ὅρκον ὀμνύναι τοῖς θεοῖς.

Γυ. Ὦ π

Γυ. Ὦ νὴ τὸν Ἀπόλλω. Πρ. παῦε τοίνυν, ὡς ἐγὼ A
Ἐκκλησιάζουσ' οὐκ ἂν προβαίην τὸν πόδα
Τὸν ἕτερον, εἰ μὴ ταῦτ' ἀκριβωθήσεται.
Γυ. Φέρε τὸν στέφανον. ἐγὼ γὰρ αὖ λέξω πάλιν.
Οἶμαι γὰρ ἤδη μεμελετηκέναι καλῶς.
Ἐμοὶ γὰρ ὦ γυναῖκες αἱ καθήμεναι.
Πρ. Γυναῖκας αὖ δύστηνε τοὺς ἄνδρας λέγεις; B
Γυ. Μὰ Δί' Ἐπίγονόν γ' ἐκεῖνον. ἐπιβλέψασα γὰρ
Ἐκεῖσε πρὸς γυναῖκας ᾠόμην λέγειν.
Πρ. Ἄπερρε καὶ σὺ καὶ κάθησ' ἐντευθενί.
Αὐτὴ γὰρ ὑμῶν γ' ἕνεκά μοι λέξειν δοκῶ.
Τονδὶ λαβοῦσα τοῖς θεοῖς μὲν εὔχομαι
Τυχεῖν κατορθώσασα τὰ βεβουλευμένα.
Ἐμοὶ δ' ἴσον μὲν τῆσδε τῆς χώρας μέτα,
Ὅσονπερ ὑμῖν. ἄχθομαι δὲ καὶ φέρω C
Τὰ τῆς πόλεως ἅπαντα βαρέως πράγματα.
Ὁρῶ γὰρ αὐτὴν προστάταισι χρωμένην
Ἀεὶ πονηροῖς. κἄν τις ἡμέραν μίαν
Χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίνεται.
Ἐπέτρεψας ἑτέρῳ. πλείον' ἔτι δράσει κακά.
Χαλεπὸν μὲν οὖν ἄνδρας δυσαρέστους νουθετεῖν,
Οἳ τοὺς φιλεῖν μὲν βουλομένους δεδοίκατε. D
Τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἀντιβολεῖθ' ἑκάστοτε.
Ἐκκλησίαισιν ἦν ὅτ' οὐκ ἐχρώμεθα
Οὐδὲν τὸ παράπαν. ἀλλὰ τόν γ' Ἀγύρριον
Πονηρὸν ἡγούμεσθα. νῦν δὲ χρωμένων,
Ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον, ὑπερεπῄνεσεν,
Ὁ δ' οὐ λαβὼν εἶναι θανάτου φησ' ἀξίους,
Τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦντας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Γυ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην εὖγε ταυταγὶ λέγεις.
Πρ. Τάλαιν' Ἀφροδίτην ὤμοσας, χαρίεντά γ' ἂν E
Ἔδρασας εἰ τοῦτ' εἶπας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Γυ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἶπον. Πρ. μηδ' ἐθίζου νῦν λέγειν.
Γυ. Τὸ συμμαχικὸν αὖ τοῦθ' ὅτ' ἐσκοπούμεθα
Εἰ μὴ γένοιτ' ἀπολεῖν ἔφασκον τὴν πόλιν.
Ὅτε δὴ γ' ἐγένετ' ἤχθοντο. τῶν δὲ ῥητόρων
Ὁ τοῦτ' ἀναπείσας εὐθὺς ἀποδρὰς ᾤχετο. F
Ναῦς δεῖ καθέλκειν, τῷ πένητι μὲν δοκεῖ,
Τοῖς πλουσίοις δὲ καὶ γεωργοῖς οὐ δοκεῖ.
Κορινθίοις ἄχθεσθε. κἀκεῖνοί γε σοι.
Νῦν εἰσὶ χρηστοὶ, καὶ σὺ νῦν χρηστὸς γενοῦ.
Ἀργεῖος ἀμαθής, ἀλλ' Ἱερώνυμος σοφός.

MVL. O per Apollinem. PRA. ceſſa igitur, quòd ego
Concionans non præmouebo pedem
Alterum, niſi hoc diligenter conſiderabitur.
MVL. Fer coronam. ego enim rurſus dicam iterum:
Puto enim iam meditata eſſe bene,
Mihi enim ò mulieres ſedentes.
PRA. Mulieres iterum infelix, viros dicis?
MVL. Per Iouem, Epigonum illum, ſi quid aſpiciens enim
Illic, ad mulieres putabam dicere.
PRA. Pereas & tu, & ſede te illic.
Ipſa enim veſtrûm gratia mihi dicere videor,
Hanc accipiens, deis quidem ſupplico
Accidere dirigens conſilia.
Mihi autem æquale quidem ciuitate cum,
Quam vobis. doleo autem, & fero
Has ciuitatis omnes grauiter moleſtias.
Video enim ipſam præſtantibus vtentem
Semper malis, & ſi quis die vna
Bonus fit, decem autem malus fit.
Commiſiſti alteri, plura adhuc faciet mala.
Difficile quidem viros malos admonere,
Qui amare volentes timetis:
Illos autem non volentes orare ſemper.
Concilijs erat, quando vtebamur
Nil omnino, ſed argentum
Malum putabamus: nunc autem vtentium,
Hic quidem capiens argentum laudauit.
Non autem capiens eſſe morte dicit dignos,
Mercedem ferre quærentes in concilio.
MVL. Per Venerem, bene hæc dicis.
PRA. Miſera Venerem nominaſti, gratioſè
Feciſti, ſi hoc dixiſti in concilio.
MVL. Sed non dicam. PRA. Neque conſueſce nunc dicere,
MVL. Auxiliatorium rurſus hoc quando conſiderabamus,
Si non fieret, perire dicebant ciuitatem.
Quando autem factum fuit, dolebãt. horum autem rhetorum
Hic quando hoc perſuadens, ſtatim fugiens iuit.
Naues iam detrahere pauperi quidem videtur;
Diuitibus autem & agricolis non videtur,
Corinthiis doletis. & illi tibi
Nunc ſunt boni, & tu nunc bonus fies,
Argeus rudis, ſed Hieronymus ſapiens.

Σχόλια. Ἀκριβωθήσεται.] ἀκριβῶς μελετήσεται. Ἐπίγονόν γ' ἐκεῖνον.] οὗτος κωμῳδεῖται ὡς μαλακὸς καὶ ὡς μετὰ γυναικῶν ἀεὶ εὑρισκόμενος. Τὰ τῆς πόλεως] ἐντεῦθεν ἡ ὑπόκρισις τῆς δημηγορίας. Τοὺς μισθοφορεῖν] τοὺς μισθοὺς βουλομένους λαβεῖν. καὶ γὰρ οἱ τῶν δημαγωγῶν λαμβάνουσι καὶ ὁ μὴ λαβὼν μισεῖ θέλων λαβεῖν. Τὸ συμμαχικόν] ἡ μὲν γνώμη τίς ἦν, καὶ ὑπὸ τίνος εἴρηται ἄδηλον, περὶ δὲ τοῦ συμμαχικοῦ Φιλόχορος ἱστορεῖ ὅτι πρὸ δύο ἐτῶν ἐγένετο συμμαχία Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν. G

Bisetus. Ἐκ τῶν προηγουμένων δῆλον ὅτι ταῦτα ὑπὸ τῆς Πραξαγόρας δημηγορούσης λέγεσθαι. διὸ καὶ τὸ τῆς γυναικὸς πρόσωπον δεῖ ἀπαλείφειν, ὡς ἐποιήσαμεν. καὶ μετ' ὀλίγον ἀντὶ τοῦ προσώπου τῆς Πρ. τὸ τῆς γυναικὸς, εἶτα τὸ τῆς Πρ. γραπτέον.

Σχόλια. Ὁ τοῦτ' ἀναπείσας] Κόνωνα λέγει. Γεωργοῖς.] ἐβαροῦντο γὰρ ταῖς τριηραρχίαις. Κορινθίοις.] ἦσαν γὰρ διάφοροι. τὸ δὲ σοί, ὡς πρὸς τὸν δῆμον. Ἱερώνυμος

σοφός.] κατ' εἰρωνείαν. ὁ γὰρ Ἀργεῖος σοφός. ὁ δ' Ἱερώνυμος, ἀμαθής. ταῦτα δ' εἰς τὸ κωμῳδεῖν τινας, τὸ δὲ Ἀργεῖος ὄνομα κύριον.

Σωτηρία παρέκυψεν, ἀλλ' ὀργίζεται
Θρασύβουλος αὐτὸς οὐχὶ παρακαλούμενος.
Γυ. Ὡς ξυνετὸς ἀνήρ. Πρ. νῦν καλῶς ἐπῄνεσας.
Ὑμεῖς γάρ ἐστ' ὦ δῆμε τούτων αἴτιοι.
Τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες χρήματα,
Ἴδια σκοπεῖσθ' ἕκαστος ὅ τι τις κερδανεῖ.
Τὸ δὲ κοινὸν ὥσπερ Αἴσιμος κυλίνδεται.
Ἢν οὖν ἐμοὶ πείθησθε, σωθήσεσθ' ἔτι.
Ταῖς γὰρ γυναιξὶ φημὶ χρῆναι τὴν πόλιν
Ὑμᾶς παραδοῦναι. καὶ γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις
Ταύταις ἐπιτρόποις καὶ ταμίαισι χρώμεθα.
Γυ. Εὖ γ' εὖ γε νὴ Δί' εὖ γε. λέγε λέγ' ὦγαθέ.
Πρ. Ὡς δ' εἰσὶν ἡμῶν τοὺς τρόπους βελτίονες
Ἐγὼ διδάξω. πρῶτα μὲν γὰρ τἄρια
Βάπτουσι θερμῷ κατὰ τὸν ἀρχαῖον νόμον
Ἁπαξάπασαι, κοὐχὶ μεταπειρωμένας
Ἴδοις ἂν αὐτάς. ἡ δ' Ἀθηναίων πόλις
Εἰ τοῦτο χρηστῶς εἶχεν, οὐκ ἂν ἐσῴζετο
Εἰ μή τι καινὸν ἄλλο περιειργάζετο.
Καθήμεναι φρύγουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τὰ Θεσμοφόρι' ἄγουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τοὺς ἄνδρας ἐπιτρίβουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Μοιχοὺς ἔχουσιν ἔνδον ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Αὑταῖς παροψωνοῦσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τὸν οἶνον εὔζωρον φιλοῦσ' ὥσπερ πρὸ τοῦ.
Βινούμεναι χαίρουσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Ταύταισιν οὖν ὦνδρες παραδόντες τὴν πόλιν
Μὴ περιλαλῶμεν μηδὲ πυνθανώμεθα
Τί ποτ' ἄρα δρᾶν μέλλουσιν ἀλλ' ἁπλῷ τρόπῳ
Ἐῶμεν ἄρχειν σκεψάμενοι ταυτὶ μόνα.
Ὡς τοὺς στρατιώτας πρῶτον οὖσαι μητέρες
Σῴζειν ἐπιθυμήσουσιν. εἶτα σιτία
Τίς τῆς τεκούσης μᾶλλον ἐπιπέμψειεν ἄν.
Χρήματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή.
Ἄρχουσά τ' οὐκ ἂν ἐξαπατηθείη ποτέ.
Αὐταὶ γάρ εἰσιν ἐξαπατᾶν εἰθισμέναι.
Τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω. ταῦτα κἂν πείθησθέ μοι,
Εὐδαιμονοῦντες τὸν βίον διάξετε.

A Salus declinata eſt, ſed terminat
Thraſybulus ipſe non aduocatus.
MVL. Valde intelligens vir. PRA. nunc bene laudaſti.
Vos igitur eſtis ô popule, horum cauſa
Publicas mercedem ferentes res,
B Propria conſideratis unuſquiſque, quid quis lucratur.
Hoc autem commune velut Æſimus voluitur.
Si igitur mihi perſuademini, ſaluabitis adhuc.
His enim mulieribus dico opus eſſe ciuitatem
Vos tradere, etenim in domibus
His commiſſariis & gubernatoribus vtimur.
MVL. Bene, bene per Iouem, dic. dic ô bone.
C Quod autem nobis moribus meliores,
Ego docebo. primùm quidem enim lanas
Tingunt calida, ſecundum antiquam legem
Omnes, non iterum tentantes
Videbas ipſas. hæc autem Athenienſium ciuitas,
Si hoc bene habet, non ſaluabitur,
Si non quid nouum aliud operabitur.
Sedentes ſiccant vt & prius,
In capite ferunt ſicut & prius.
D Theſmaphora agunt ſicut & prius,
Viros fricant ſicut & prius.
Mœchos habent intus ſicut & prius,
Ipſis obſoniant ſicut & prius,
Vinum merum amant ſicut & prius,
Subagitatæ gaudent ſicut & prius,
His igitur ô viri tradentes ciuitatem
Non nugemur, neque interrogemus,
E Quid aliquando facere volunt. ſed ſimplici more
Sinamus imperare, conſiderantes hæc ſola,
Quòd exercitus primùm exiſtentes, matres
Saluare cupiunt, poſtea cibos
Quis pariente magis immittat.
Res præbere facillimum mulier,
Imperans non decipietur vnquam.
Ipſa enim ſunt decipere conſueta.
F Hæc autem alia ſinam. hæc ſi perſuadebimini mihi,
Bene fortunati vitam degetis.

Σχόλια. Θρασύβουλος.] οὗτος αὐθάδης καὶ ὑπερόπτης. ὑπερόπτης ὢν τοῦ δήμου, ἐβούλετο δι' αὐτοῦ πάντα πράττεσθαι. Τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες.] ὅπως μὲν αὐτοὶ κερδανεῖ τι σκοπεῖσθε. ὅπως δὲ φροντίσετε περὶ τῶν κοινῶν ἐξ ὧν μισθοφορεῖαι ἀμελεῖτε τοῦ κοινοῦ. Αἴσιμος.] χωλὸς ἄτιμος καὶ ἀμαθής.

BISETVS. Αἴσιμος, ὄνομα κύριον ἀνδρός τινος ἀτίμου καὶ ἀμαθοῦς, καὶ χωλοῦ. διὸ καὶ τὰ πράγματα κυλίνδεσθαι, τουτέστι χωλεύειν, ὥσπερ τὸν Αἴσιμον λέγει. αἴσιμος δὲ ἐπιθετικῶς ληφθὲν σημαίνει τὸν ἄνδρα τὸν τηροῦντα τὸ αἴσιον, ἤγουν τὸ καθῆκον, καὶ τὸ δίκαιον.

Σχόλια. Σωθήσεσθ' ἔτι.] παρέλκει τὸ ἔτι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ταμίαις.] ἐφόροις. φύλαξι. διοικητίαις. Βάπτουσι.] πλύνουσι. Εἰ μή τι καινὸν ἄλλο.] ἀντὶ τοῦ εἰμὴ ἐπολυπραγμόνει καὶ καινὰς ἐφίρει πολιτείας. Φρύγουσι.] λείπει τὸ τρίχας. Ἐπιτρίβουσι μοιχεύουσιν ἢ εἰς τὸ μηδὲν πράττειν. Παροψωνοῦσιν.] ἀντὶ τοῦ λάθρα ὀψωνοῦσιν. Εὔζωρον.] ἄκρατον. Μὴ περιλαλῶμεν.] φλυαρῶμεν. Σκεψάμενοι.] ὅτι ἐκ τῶν ἐπαγομένων λογιζόμενοι. Πορίζειν.] εὑρίσκειν. συνάγειν. Τὰ δ' ἄλλα.] μετὰ τὸ ἐάσω στικτέον. τὸ δὲ ταῦτα, ὅτι ταῦτα συμβουλεύω. ἐν ταῖς φυγαῖς. τόπος τοῦ δικαστηρίου ἀποκεκρυμμένος.

G

Γυ.

Γυ. Εὖγ' ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα καὶ δεξιῶς.
Πόθεν ὦ τάλαινα ταῦτ' ἔμαθες οὕτω καλῶς;
Πρ. Ἐν ταῖς φυγαῖς μετ' ἀνδρὸς ᾤκησ' ἐν Πυκνί.
Ἔπειτ' ἀκούουσ' ἐξέμαθον τῶν ῥητόρων.
Γυ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὦ μέλ' ἦσθα δεινὴ καὶ σοφή.
Καί σε στρατηγὸν αἱ γυναῖκες αὐτόθεν
Αἱρούμεθ', ἢν ταῦθ' ἃ 'πινοεῖς κατεργάσῃ.
Ἀτὰρ ἢν Κέφαλός σοι λοιδορῆται προσφθαρείς,
Πῶς ἀντερεῖς πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ 'κκλησίᾳ;
Πρ. Φήσω παραφρονεῖν αὐτόν. Γυ. ἀλλὰ τοῦτό γε
Ἴσασι πάντες. Πρ. ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾶν.
Γυ. Καὶ τοῦτ' ἴσασιν. Πρ. ἀλλὰ καὶ τὰ τρύβλια
Κακῶς κεραμεύειν, τὴν δὲ πόλιν εὖ καὶ καλῶς.
Γυ. Τί δ', ἢν Νεοκλείδης ὁ γλάμων σε λοιδορῇ;
Πρ. Τούτῳ μὲν εἶπον ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν.
Γυ. Τί δ', ἢν ὑποκρούωσί σε; Πρ. προσκινήσομαι
Ἅτ' οὐκ ἄπειρος οὖσα πολλῶν κρουμάτων.
Γυ. Ἐκεῖνο μόνον ἄσκεπτον, ἤν σ' οἱ τοξόται
Ἕλκωσιν, ὅ,τι δράσεις ποτέ. Πρ. ἐξαγκωνιῶ
Ὡδί, μέση γὰρ οὐδέποτε ληφθήσομαι.
Γυ. Ἡμεῖς δέ γ', ἢν αἴρωσ', ἐᾶν κελεύσομεν.
Πρ. Ταυτὶ μὲν ἡμῖν ἐντεθύμηται καλῶς.
Γυ. Ἐκεῖνο δ' οὐ πεφροντίκαμεν ὅτῳ τρόπῳ
Τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν τότε.
Εἰθισμέναι γὰρ ἐσμὲν αἴρειν τὼ σκέλη.
Πρ. Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως δὲ χειροτονητέον,
Ἐξωμισάσαις τὸν ἕτερον βραχίονα.
Ἄγε νυν ἀναστέλλεσθ' ἄνω τὰ χιτώνια,
Ὑποδεῖσθε δ' ὡς τάχιστα τὰς Λακωνικάς.
Ὥσπερ τὸν ἄνδρ' ἐθεᾶσθ', ὅτ' εἰς ἐκκλησίαν
Μέλλοι βαδίζειν ἢ θύραζ' ἑκάστοτε.
Ἔπειτ' ἐπειδὰν ταῦτα πάντ' ἔχῃ καλῶς,
Περιδεῖσθε τοὺς πώγωνας. ἡνίκ' ἂν δέ γε
Τούτους ἀκριβώσητε περιηρμοσμέναι

A MVL. Bene ô dulciſsima Praxagora, & aptè.
Vnde ô miſera hæc didiciſti ſic bene?
PRA. In Phygis cum viro habitaui in Pycnè.
Poſtea audiens, ex didici rhetoribus.
MVL. Non incaſſum ô miſera es eloquens & ſapiens,
Et te ducem mulieres illinc
Eligimus, ſi hæc quæ cogitas facies.
B Sed ſi Cephalus tibi nugatur corruptus,
Quomodo contradices ad ipſum in concione?
PRA. Dicam deſipiſcere ipſum. MVL. ſed hoc
Sciunt omnes. PRA. ſed & furere.
MVL. Et hoc ſciunt. PRA. ſed & ſcutellas
Malè fingere, hanc autem ciuitatem bene & pulchre.
C MVL. Quid ſi Neoclides Glamon te mordet?
PRA. Huic quidem dixi in canis culum videre.
MVL. Quid autem ſi verberabunt te? PRA. Admouebor,
Tamen non inexperta exiſtens multorum verberum.
MVL. Illud ſolum inconſideratum, ſi tibi ſagittarij
D Trahent, quicquid facies aliquando. PRA. explicabo
Sic, media enim nunquam capiar.
MVL. Nos autem ſi eleuant, ſinere iubebimus.
PRA. Hæc quidem nobis memorata ſunt bene.
MVL. Illud autem non conſiderabimus, quomodo
Manus eleuare meminerimus tunc,
E Conſueta enim ſumus extollere crura.
PRA. Difficilis res, tamen autem conſentiendum
Extollentibus alterum brachium.
Age nunc trahite ſupra veſtes,
Subligate quàm citiſsimè Laconicas,
Quemadmodum virum videtis, quando in concilium
Vult ire, vel foras ſemper:
F Poſteaquam hæc omnia habeas bene,
Induimini barba, quando
Hæc feceritis circumaptata.

Σχόλια. Ἐν Πυκνί.] ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὡς ἀποκεκρυμμένων ἐκείνων τῶν ἱερῶν καὶ διεσπαρμένων ἐκεῖ κρύπτεσθαι ἐπὶ τῆς φυγῆς τῶν τριάκοντα. Ὦ μέλ' ἦσθα.] παρέλκει τὸ μέλε. Αὐτόθεν.] ἀπὸ τοῦ παρόντος χρόνου. Κέφαλός σοι] δημαγωγὸς οὗτος ἕτερος οὐχ ὃν λέγει Δημοσθένης ἀλλὰ λοίδορος. Τρύβλια] εἶδος ὀξυβάφου τὸ τρύβλιον. Κεραμεύειν] ἀπὸ κοινοῦ τὸ κεραμεύειν. ἀντὶ τοῦ κατεργάζεσθαι. ἦν δὲ κεραμέως πατρὸς ὁ Κέφαλος. ἐλέγετο δὲ κεραμεύειν, καὶ τὸ κακῶς ποιεῖν τὰ κοινά. Νεοκλείδης ὁ γλάμων] ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστοὺς ἀκαθαρσίας. ὁ λημῶν. ἐκωμῳδεῖτο δὲ ὡς συκοφάντης καὶ ξένος καὶ κλέπτης. Ἐς κυνὸς πυγὴν] παροιμία. ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν ἢ τριῶν ἀλωπέκων. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμιώντων. Ὑποκρούωσί σε.] ὑποβάλλωσί σε. λαμβάνωνταί σου. Πολλῶν κρουμάτων] [illegible] τὴν ὁμωνυμίαν τῆς συνουσίας. Ἐξαγκωνιῶ] τοὺς ἀγκῶνας ὑπὸ ταῖς πλευραῖς ποιήσω. οὐδέποτε γὰρ οὕτω μέση ληφθήσομαι. ἄλλως. περιδινήσω ἵνα τῶν χειρῶν ἐξ [illegible] καὶ μὴ μέσην ἄρας με, γνῷ ὅτι γυνή εἰμι ἐκ τῶν τιτθίων. Τὰς χεῖρας αἴρειν] ὥσπερ οἱ ῥήτορες οἱ κρινόμενοι. Ἐξωμισάσαις] ἄχρι τῶν ὤμων γυμνωθείσαις. Ὑποδεῖσθε] ὑποδεσμεύσατε.

Καὶ θοἰμάτια τἀνδρεῖα τἄπερ ἐκλέψατε
Επαναβαλλόμεναι κατὰ ταῖς βακτηρίαις
Επερειδόμεναι βαδίζετ' ᾄδουσαι μέλος
Πρεσβυτικόν τι τὸν τρόπον μιμούμεναι
Τὸν τῶν ἀγροίκων. Γυ. εὖ λέγεις. ἡμεῖς δέ γε
Προΐωμεν αὐτῶν. καὶ γὰρ ἑτέρας οἴομαι
Εκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν Πύκν' ἥξειν ἄντικρυς
Γυναῖκας. ἀλλὰ σπεύσαθ' ὡς εἴωθ' ἐκεῖ
Τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθρίοις ἐς τὴν Πύκνα,
Υπαποτρέχειν ἔχουσι, μηδὲ πάτταλον.

A Et veſtes viriles quas furati eſtis,
Suprà iecite, & poſtea baculis
Firmatæ, ite canentes cantum,
Senilem aliquem morem imitantes
Illum agreſtium. MVL. bene dicis. nos autem
B Præeamus ipſis, etenim alias puto
Ex agris in Pnycum venire apertè
Mulieres. ſed feſtinate, quòd conſuetum eſt illic
Non præſentibus diluculo in Pnycum,
Reuerti habentibus neque palum.

Σχόλια. Προΐωμεν αὐτῶν] προηγησώμεθα τῶν λοιπῶν γυναικῶν. Υπαποτρέχειν] ὀπίσω τρέχειν. Πάτταλον] τὸ τυχόν. οἱ γὰρ ὕστερον ἐλθόντες, οὐκ ἐλάμβανον τὸ ἐκκλησιαστικόν.

Bisetus. Παροιμιακῶς τοῦτο λέγεται. τουτέστι C μηδὲ μικρότατόν τι. τινὲς δὲ πάσσαλον, ἢ πασπάλην γράφουσιν, ὅπερ τὸ τοῦ ἀλεύρου λεπτότατον σημαίνει. τινὲς δὲ πάσσαλον τὸν κέγχρον καλοῦσιν, ὃς τοὺς κόκκους ἐλαχίστους ἔχει. ἀλλὰ καὶ τοῦτο καλῶς ἔχει.

ΧΟΡΟΣ. ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

CHORVS MVLIERVM.

Bisetus. Αἱ γυναῖκες ἀνδρείᾳ κατασκευῇ, καὶ σχήματι κεκοσμημέναι, καὶ ἐν ἀλλήλαις προμελετῶσαι ἃ καὶ λέγειν, καὶ πράττειν ἔμελλον, εἰς τὴν ἐκκλησίαν προέρχονται.

Χο. Ωρα προβαίνειν ὦνδρες ἡμῖν ἐστι. τοῦτο γὰρ χρή
Μεμνημένας ἀεὶ λέγειν ὡς μή ποτ' ἐξολίσθῃ
Ημᾶς. ὁ κίνδυνος γὰρ οὐχὶ μικρὸς ἣν ἁλῶμεν
Ενδυόμεναι κατὰ σκότον τόλμημα τηλικοῦτον.
Χωρῶμεν εἰς ἐκκλησίαν ὦνδρες. ἠπείλησε γὰρ
Ο θεσμοθέτης ὃς ἂν μὴ πρῷ πάνυ τοῦ κνέφους, E
Ηκῃ κεκονιμένος βλέπων ὑπότριμμα,
Στέργων σκοροδάλμην μὴ δώσειν τριώβολον.
Αλλ' ὦ Χαριτιμίδη καὶ Σμίκυθε καὶ Δράκης,
Επου κατεπείγων σαυτὸν προσέχων ὅπως
Μηδὲν παραχορδιεῖς ὧν δεῖ σ' ἀποδεῖξαι.
Οπως δὲ τὸ σύμβολον λαβόντες ἔπειτα πλησίοι καθεδούμεθ' ὡς ἂν χειροτονῶμεν,
Απανθ' ὁπόσ' ἂν δέῃ τὰς ἡμετέρας φίλας.
Καίτοι τί λέγω; φίλους γὰρ χρῆν μ' ὀνομάζειν.
Ορα δ' ὅπως ὠθήσομεν τούσδε τοὺς ἐξ ἄστεως

D CHO. Hora procedere ô viri nobis eſt, hoc enim oportet.
Memores ſemper dicere, vt non aliquando labefaciat
Nos. periculum enim non paruum, ſi capti erimus,
Indutæ in tenebris audaciam talem.
Eamus in concilium ô viri, minatus est enim
Præco, vt non mane valde tenebris
Venerit pulueratus aſpiciens torvè
Amans pultem non dare triobolum.
Sed ô Chariti una, vel Smicythe & Drace
Sequere vrgens te ipſum, attendens vt
Nil diſcors, quæ oportet te oſtendere.
Vt autem ſymbolum capientes poſtea propinqui ſedeamus, vt feramus ſententias,
Omnia quæ cum oportet noſtras amicas.
F Tamen quid dico? amicos enim oportebat me nominare.
Vide autem, vt expellamus hos ex ciuitate

Bisetus. Εξολίσθῃ] ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς ἐκφύγῃ. ἐκ τῆς ἡμῶν ψυχῆς, καὶ μνήμης ὀλίσθῃ, τουτέστιν ἐκπέσῃ. τοῦτο δὲ μεταφορικόν.

Σχόλια. Ενδυόμεναι] καταδυόμεναι εἰς τηλικαύτην τόλμαν λάθρα. Χωρῶμεν] τοῦτ' ἔστι τὸ μέλος, ὃ εἶπεν ἔνδον αὐταῖς τὸ ἀγροικικόν. Θεσμοθέτης] ἀρχῆς G Αθήνησιν ἐξόντων τὸν ἀριθμόν. καίτοι ἐκ τῶν καλουμένων ἐννέα ἀρχόντων. καλοῦνται δὲ οὕτως ὅτι τῶν νόμων τὴν ἐπιμέλειαν εἶχον, ὅτι δὲ τοὺς νόμους οὗτοι διώρθουν κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον, εἴρηκεν Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. πρῷ δὲ μονοσυλλάβως, ἀντὶ τοῦ πρωὶ ἔτι κνέφους ὄντος. Υπότριμμα] δριμὺ. οἱ γὰρ δικάζοντες ὀφείλουσι δριμεῖς εἶναι.

Bisetus. Ωσαύτως καὶ βλέπειν νάπυ, ἢ ὀρίγανον λέγονται οἱ δριμεῖς ἄνθρωποι, ὥς φησιν Εὐστάθιος. καὶ βλέπειν Αρην, ἀντὶ τοῦ πολεμικὸν, καὶ ἄγριον ἐμβλέπειν. ὑπότριμμα δὲ, ὥς φησιν ὁ Σουΐδας καὶ Ησύχιος, ἥδυσμα ποιόν ἐστιν, ὃ ἐκ τε φοινίκων, καὶ μέλιτος, καὶ κυμίνου, καὶ ἄλλων τινῶν ἀρτυμάτων ἐποιεῖτο. ἀλλὰ ἥδε ἡ λέξις ἐνταῦθα πικρότερόν τι καὶ ὀξύτερον σημαίνειν ἔοικε. τούτων δὲ πάντων αὕτη ἐστὶν ἡ σύνταξις. Ο θεσμοθέτης γὰρ βλέπων ὑπότριμμα, καὶ στέργων σκοροδάλμην ἠπείλησε μὴ δώσειν τριώβολον ἐκείνῳ δηλονότι, ὃς ἂν μὴ πάνυ πρῷ τοῦ κνέφους ἥκῃ κεκονιαμένος, εἴτε κεκονιαμένος. καὶ ἐγγενῶν

ἐγκοτῶν, καὶ εἰσιέναι δὲ τὴν ἄγαν σπουδὴν κόνεως πεπορευμένους. A

Σχόλια. Στίργων] ἡδόμενος σκορόδοις. καὶ τοῦτο ἀχρειακόν.

Bisetvs. Ω Χαριτιμίδα] ὦ Χαριτιμίδα, ἐν μιᾷ λέξει γραπτέον, ὅπερ, ὡς καὶ τὰ ἑξῆς, ὄνομα κύριον.

Σχόλια. Μηδὲν παραχορδῆς.] κατὰ ῥυθμὸν παιάσεις, μηδὲν παραφθέγξῃ. ἀλλὰ δεῖ εἰπεῖν ὅπως. (Bisetvs. Η μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ὧν οἱ ἄπειροι χορδὰς ἀντὶ χορδῶν παρὰ τὸν ῥυθμὸν, καὶ μελῳδίαν σκαιῶς κρούουσι.) σύμβολον δέ τι δηλοῖ φανερὸν ἤδη. Ορα δ' ὅπως] ὁρᾷ ἄνδρας προσιόντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Ηκοντες. ὅσοι πρὸ τοῦ μὲν ἡνίκ' ἐλθόντ' ἔδει
Λαβεῖν ὀβολὸν μόνον, κάθηντο λαλοῦντες. B
Νυνὶ δ' ἐνοχλοῦσ' ἄγαν. ἀλλ' οὐχὶ Μυρωνίδης
Οτ' ἦρχεν ὁ γεννάδας, οὐδεὶς ἂν ἐτόλμα
Τὰ τῆς πόλεως διοικεῖν, ἀργύριον φέρων.
Αλλ' ἧκεν ἕκαστος ἐν ἀσκιδίῳ φέρων
Πιεῖν ἅμα τ' ἄρτον αὖ καὶ δύο κρομμύω.
Καὶ τρεῖς ἂν ἐλάας. νυνὶ δὲ τριώβολον
Ζητοῦσι λαβεῖν, ὅταν πράττωσί τι κοινὸν ὥσ- C
περ πηλοφοροῦντες.

Venientes, quicunque antea quidem, quādo venientem oportebat
Capere obolum ſolum, ſedebant loquentes.
Nunc autem turbant valde. Sed non Myronides,
Quando imperabat ille generoſus, nullus audebat
Hæc ciuitatis gubernare argentum ferens:
Sed veniebat ſingulus in vtriculo ferens
Bibere, ſimulq́; panem rurſus, & duas cepas,
Et tres oliuas: nunc autem triobolum
Quærunt accipere, quando faciant aliquid commune, tanquam
Lutum ferentes.

Σχόλια. Μυρωνίδης.] τῶν εὐδοκιμούντων ἦν ὁ στρατηγός. Εν ἀσκιδίῳ.] πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἔθος σχηματίζεται. Πηλοφοροῦντες.] ὡς χειροτέχναι καὶ μισθωτοί.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ ΑΝΗΡ ΠΡΑΞΑΓΟΡΑΣ, ΕΤΕΡΟΣ ΑΝΗΡ. D

Blepyrvs vir Praxagoræ, Alivs vir.

Bisetvs. Βλέπυρος ὁ Πραξαγόρας ἀνὴρ εἰς τὸ προσκήνιον προέρχεται, καὶ μετά τινος ἄλλου ἑαυτοῦ γείτονος περὶ τῆς γυναικὸς ἀπουσίας διαλέγόμενος ἀγανακτεῖ, καὶ δυσφορεῖ. ὁ δὲ ταυτὸν ἑαυτῷ συμβεβηκέναι λέγει.

Βλ. ΤΙ τὸ πρᾶγμα. ποῖ ποθ' ἡ γυνὴ φρούδη ᾿στί μοι;
Επεὶ πρὸς ἕω νῦν γ' ἐστὶν, ἡ δ' οὐ φαίνεται.
Εγὼ δὲ κατάκειμαι πάλαι χεζητιῶν
Τὰς ἐμβάδας ζητῶν λαβεῖν ἐν τῷ σκότῳ E
Καὶ θοἰμάτιον, ὅτε δὴ δ' ἐκεῖνο ψηλαφῶν.
Οὐκ ἐδυνάμην εὑρεῖν, ὁ δ' ἤδη τὴν θύραν
Επεῖχε κρούων ὁ Κοπρεαῖος, λαμβάνω
Τουτὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἡμιδιπλοΐδιον.
Καὶ τὰς ἐκείνης Περσικὰς ὑφέλκομαι.
Αλλ' ἐν καθαρῷ ποῦ ποῦ τις ἂν χέσας τύχοι.
Η πανταχοῦ τοι νυκτός ἐστιν ἐν καλῷ;
Οὐ γάρ με νῦν χέζοντά γ' οὐδεὶς ὄψεται.
Οἴμοι κακοδαίμων, ὅτι γέρων ὢν ἠγόμην F
Γυναῖχ'. ὅσας εἴμ' ἄξιος πληγὰς λαβεῖν.
Οὐ γάρ ποθ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐξελήλυθε
Δράσουσ' ὅμως δ' οὖν ἐστιν ἀποπατητέον.
Αν. τίς ἐστιν; οὐ δήπου Βλέπυρος ὁ γειτνιῶν;
Βλ. Νὴ τὸν Δί' αὐτὸς δῆτ' ἐκεῖνος. Αν. εἰπέ μοι
Τί τοῦτό σοι τὸ πυρρόν ἐστιν; οὔ τί που
Κινησίας σου κατατετίληκεν. Βλ. πόθεν;
Οὔκ. ἀλλὰ τῆς γυναικὸς ἐξελήλυθα G
Τὸ κροκωτίδιον ἀμπισχόμενος, ὃ 'νδύεται.

BLE. *QVæ res? vbi vbi mulier inanis eſt mihi,*
Quoniam ad aurora nunc eſt, hæc non apparet:
Ego autem iaceo diu cacaturiens,
Calceamenta quærens capere in obſcuritate,
Et pallium. quando autem & illud palpans
Non potui inuenire, hoc iam portam
Tenebat pulſans inteſtinum, capio
Hanc mulieris ſemineſtem,
Et illius perſicas traho.
Sed in puro vbi vbi aliquis cacans contingeret
Certè vbique nocte eſt in bono.
Non enim me nunc cacantem nullus videbit.
Hei mihi infelici, quòd ſenex exiſtens duxi
Vxorem, quot ſum dignus plagas capere.
Non enim vnquam ſanum nil exiuit
Faciens, tamen autem eſt cacandum.
VIR. *Quis eſt? nō Blepyrus ille propè habitans?*
BLE. *Per Iouem ipſe certè ille.* VIR. *dic mihi,*
Quid hoc tibi rubrum eſt? non
Cineſias te incacauit molliter? BLE. *vnde?*
Non, ſed muliere exiui,
Veſtulam indutus quam induebatur.

Σχόλια. Ο Κοπρεαῖος] βούλεται εἰπεῖν ὡς ὅτι ἠπειγόμην ἀποπατῆσαι. κόπρον, τουτέστι τὸ ἀποπάτημα. ὅπερ ἐθέλων ἀποπατεῖν, λέγει τὴν θύραν τῆς πρωκτοῦ ὑπὸ τοῦ Κοπρεαίου κρουσθῆναι.

Bisetvs. Παίζων δὲ ὄνομα πεποίηκε παρὰ τὸ

Σχόλια. Ημιδιπλοΐδιον] τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον,

Qq 4

ἢ ἀναβόλαιον γυναικεῖον. Περσικάς.] εἶδος ὑποδήματος. Υφέλκομαι] ἀντὶ τοῦ περιελκύομαι. ὑποδέδυμαι. Ἐν καθαρῷ.] ἐν ἐρημίᾳ. Κροκώτιον] ὑποκο-

A ειστικῶς. εἴρηται δ' ἐν Βατράχοις ὅτι ἔνδυμα ἦν διονυσιακὸν ὁ κροκωτός. ἐνταῦθα δὲ ἄλλως ὡς γυναικεῖον. ἀμπεχόμενος δὲ, περιειλημμένος.

Αν. Τὸ δ' ἱμάτιόν σου ποῦ 'στιν; Βλ. οὐκ ἔχω φράσαι.
Ζητῶν γὰρ αὔτ' οὐχ ηὗρον ἐν τοῖς στρώμασιν.
Αν. Εἶτ' οὐδὲ τὴν γυναῖκ' ἐκέλευσάς σοι φράσαι;
Βλ. Μὰ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἔνδον οὖσα τυγχάνει.
Ἀλλ' ἐκτετρύπηκε λαθοῦσά μ' ἔνδοθεν.
Ὃ καὶ δέδοικα μή τι δρᾷ νεώτερον.
Αν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταὐτὰ τοίνυν ἄντικρυς
Ἐμοὶ πέπονθας. καὶ γὰρ ᾗ ξύνειμ' ἐγώ,
Φρούδη 'στ' ἔχουσα θοἰμάτιον οὑγὼ 'φόρουν.
Κοὐ τοῦτο λυπεῖ μ', ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμβάδας.
Οὔκουν λαβεῖν γ' αὐτὰς ἐδυνάμην οὐδαμοῦ.
Βλ. Μὰ τὸν Διόνυσον, οὐδ' ἐγὼ γὰρ τὰς ἐμὰς
Λακωνικάς. ἀλλ' ὡς ἔτυχον χεζητιῶν,
Ἐς τὼ κοθόρνω τὼ πόδ' ἐνθεὶς ἵεμαι.
Ἵνα μὴ 'γχέσαιμ' ἐς τὴν σισύραν. φανὴ γὰρ ἦν.
Αν. Τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν ἐπ' ἄριστον γυνὴ
Κέκληκεν αὐτὴν τῶν φίλων; Βλ. γνώμην γ' ἐμήν.
Αν. Οὔκουν πονηρά γ' ἐστὶν ὅτι κἄμ' εἰδέναι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν ἱμονιάν τιν' ἀποπατεῖς. ἐμοὶ
Δ' ὥρα βαδίζειν ἐστὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν,
Ἥνπερ λάβω θοἰμάτιον ὅπερ ἦν μοι μόνον.
Βλ. Κἀγώ γ' ἐπειδὰν ἀποπατήσω. νυνὶ δέ μου
Ἀχράς τις ἐγκλείσασ' ἔχει τὰ σιτία.
Αν. Μῶν ἣν Θρασύβουλος εἶπε τοῖς Λακωνικοῖς;
Βλ. Νὴ τὸν Διόνυσον, ἐνέχεται γοῦν μοι σφόδρα.
Ἀτὰρ τί δράσω; καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτό με
Μόνον τὸ λυποῦν ἐστιν. ἀλλ' ὅταν φάγω,
Ὅποι βαδιεῖταί μοι τὸ λοιπὸν ἡ κόπρος.
Νῦν μὲν γὰρ οὗτος βεβαλάνωκε τὴν θύραν,
Ὅστις ποτ' ἔστ' ἄνθρωπος Ἀχραδούσιος.
Τίς ἂν ἰατρόν μοι μετέλθοι καὶ τίνα;
Τίς τῶν καταπρώκτων δεινός ἐστι τὴν τέχνην;
Ἆρ' οἶδ' Ἀμύνων. ἀλλ' ἴσως ἀρνήσεται.
Ἀντισθένην τις καλεσάτω πάσῃ τέχνῃ.
Οὗτος γὰρ ἀνὴρ ἕνεκά γε στεναγμάτων
Οἶδε τί πρωκτὸς βούλεται χεζητιῶν.
Ὦ πότνι' Εἰλείθυια, μή με περιίδῃς
Διαρραγέντα μηδὲ βεβαλανωμένον.
Ἵνα μὴ γένωμαι σκωραμὶς κωμῳδική.

VIR. Illa autē vestis tui vbi est? BLE. non possum dicere,
Quaerens enim ipsam non inueni in lectis.
VIR. Postea neque vxorem iussi te ducere.
BLE. Per Iouē, nō enim intus existens cōtingit,
B *Sed per foramen exiuit latens me intus.*
Quod & timui, ne quid faciat nouius.
VIR. Per Neptunum, eadem igitur apertè
Mihi passus es: etenim qua cum habitabam ego,
Vana est habens pallium quod ego ferebam.
Et non hoc tristificat me, sed & calceamenta
Non capere ipsa potui nullo modo.
BLE. Per Dionysium, neque ego enim mea
Laconica, sed vt euenit cacaturiens
C *In cothurnum pedes imponens mitto,*
Vt nō cacarem in vestem, splendida enim erat.
VIR. Quid igitur fuerit? nūquid ad cœnā mulier
Vocauit ipsā amicorū? BLE. sentētiam meam.
VIR. Non mala sunt, quantum & me scire.
Sed tu quidem chordam vnam cacas, mihi
Autem hora ire est in concilium,
Si capiam, quod erat mihi solum.
D *BLE. Et ego postquā cacauero, nunc autem mei*
Pyrum syluestre quoddam serans tenet cibos.
VIR. Nūquid quod Thrasybulꝰ dixit Laconicis?
BLE. Per Bacchū, inest igitur mihi vehemēter.
Sed quid faciam? etenim neque hoc me
Solum tristificans est, sed quando comedo,
Quò it mihi deinceps stercus?
Nunc quidem enim hic seruauit portam,
E *Quicunque vnquam est homo pyrificus.*
Quis igitur medicum mihi aduocabit, & quem?
Qui dilatantium culum peritus est arte?
Certè scio Amynon, sed fortè negabit,
Antisthenem aliquis vocato omni industria.
Hic enim vir gratia suspirationum
Scit, quid culus vult cacaturiens.
O veneranda Lucina, ne me spernas,
F *Disruptum neque inclusum,*
Vt non fiam catinus ebrialis.

BISETVS. Ἐκτετρύπηκε] Ἡσύχιος. ἐκτετρυπηκέναι, ἐξελθεῖν λεληθότως. ἐκτρυπᾶν δὲ κυρίως λέγεσθαι δοκεῖ περὶ μυῶν, οἵπερ ἐκ τῶν τρυπημάτων μάλιστα νυκτὸς λάθρα ἐξέρχεσθαι φιλοῦσι.

Σχόλια. Κοθόρνω.] κόθορνος εἶδος ὑποδήματος ἁρμόζον ἀμφοτέροις ποσί. Τὴν σισύραν] τὸ μαλλωτὸν στρῶμα. φανὴ δὲ, λαμπρὰ καθαρά. Γνώμην ἐμήν] κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην καὶ οἴησιν. Ἱμονιάν] ἱμονιὰ καλεῖται τὸ σχοινίον ἐν ᾧ ἀρύονται τὸ ὕδωρ. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς αὐτοῦ μακρὰ ἀποπατοῦντος καὶ χέζοντος. Ἀχράς τις] στένωσιν τῇ γαστρὶ παρέχει ὁ λεγόμενος παρ' ἡμῖν ἄπιος. οὕτω γὰρ καὶ Πλάτων ἐν νόμοις ἀπίους εἴρηκεν. οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ παρ' Ἀλέξιδι, καὶ ἐν ἀγρίοις Φερεκράτης. πρὶν ἀνακυκῆσαι τοὺς ἀπίους ἁρπαζέτω. ἐνέχει δὲ τὴν γαστέρα ἡ ἀχράς. Θρασύβουλος.] οὗ ἀντιλέγειν μέλλων τοῖς Λακεδαιμονίοις πρέσβεσι περὶ σπονδῶν ἐληλυθόσιν, ὑπὸ δωροδοκίας, ἀχράδας προσεποιήσατο βεβρωκέναι καὶ μὴ δύνασθαι λέγειν. Ἀλλ' ὅταν φάγω.] ἀγωνιᾷ δὲ ἵνα φάγῃ οὕτω τὴν γαστέρα στενούμενος εἰς ποῖον τόπον χωρήσει ἡ ἔνδον κόπρος. Βεβαλάνωκεν] ἐκλείσε. βά-
G λανος γὰρ τὸ εἰς τὸν μοχλὸν σιδήρεον ὃ καλοῦμεν μάγγανον. ταῦτα δ' εἴρηται καὶ ἐν ἄλλοις.

BISETVS. Ἀχραδούσιος] γέλωτος χάριν ὡς ἀνθρώπου ἀπό τινος δήμου ὄνομα τοῦτο ἔπλασε παρὰ τὴν ἀχράδα. ἀντὶ τοῦ ἡ ἀχράς. ἀχραδοῦς δὲ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. ὁ δημότης, ἀχραδούσιος. τοῦτο οὖν παίζων λέγει, ὡς καὶ κάτω. ἄνθρωπον ἀναφλύστιον καλῶ, παρὰ τὸ ἀναφλᾶν.

Τοῦ

τῶν κατωπρώκτων] καὶ ἐνταῦθα ἐξ ἔθους ὁ ποιητὴς A αἰσχρᾷ εὐτραπελίᾳ χρῆται παίζων πρὸς τὰ φάρμακα, ἃ καταπάστα καλεῖται. τοὺς δὲ ἰατροὺς ὡς καταπύγωνας αἰνίττεται. ὁ δὲ νοῦς ἐστι, τίς ἐστι τῆς καταπυγοσύνης ἐμπειρότατος ἢ, ὃ καὶ ἁπλούστερον, τίς κάλλιστα οἶδε τὰ φάρμακα τῷ πρωκτῷ τῷ νοσοῦντι χρησιμεύοντα;

Σχόλια. Αμυνων] ῥήτωρ ἐταιρηκώς. οὐκ ἰατρὸς ὁ Αμύνων. καὶ ὁ Αντισθένης δὲ ἰατρὸς θηλυδρίας. Εἰλείθυια.] ἐπεὶ αἱ ὠδίνουσαι ἐπικαλοῦνται τὴν Εἰλείθυιαν. καὶ αὐτὸς οὖν στενοχωρούμενος ἐπικαλεῖται αὐτήν. Σκωραμίς] ἀμὶς μὲν ἐν ᾧ οὐροῦσι. σκωραμὶς δὲ ἐν ᾧ ἀποπατοῦσιν.

B

ΧΡΕΜΗΣ, ΒΛΕΠΥΡΟΣ.

Bisetus. Χρέμης ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐπανελθὼν τὰ ἐν αὐτῇ πεπραγμένα τῷ Βλεπύρῳ διηγεῖται.

Χρ. ΟΥτος τί ποιεῖς, οὔτι που χέζεις; Βλ. ἐγώ;
Οὐ δῆτ' ἔτι γε μὰ τὸν Δί' ἀλλ' ἀνίσταμαι.
Χρ. Τὸ τῆς γυναικὸς δ' ἀμπέχει χιτώνιον.
Βλ. Ἐν τῷ σκότῳ γὰρ τοῦτ' ἔτυχον ἔνδον λαβών.
Ἀτὰρ πόθεν ἥκεις ἐτεόν. Χρ. ἐξ ἐκκλησίας.
Βλ. Ἤδη, λέλυται γάρ. Χρ. νὴ Δί' ὄρθριόν μὲν οὖν.
Καὶ δῆτα πολλὴν ἡ μίλτος ὦ Ζεῦ φίλτατε
Γέλων παρέσχεν ἣν προσέρραινον κύκλῳ.
Βλ. Τριώβολον δῆτ' ἔλαβες; Χρ. εἰ γὰρ ὤφελον.
Ἀλλ' ὕστερος νῦν ἦλθον, ὥστ' αἰσχύνομαι.
Μὰ τὸν Δί' οὐδὲν ἄλλον ἢ τὸν θύλακον.
Βλ. Τὸ δ' αἴτιον τί. Χρ. πλεῖστος ἀνθρώπων ὄχλος
Ὅσος οὐδεπώποτ' ἦλθεν ἁθρόος ἐς τὴν Πνύκα.
Καὶ δῆτα πάντες σκυτοτόμοις εἰκάζομεν
Ὁρῶντες αὐτούς. οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερφυῶς
Ὡς λευκοπληθὴς ἦν ἰδεῖν ἡκκλησία.
Ὥστ' οὐκ ἔλαβον οὔτ' αὐτὸς οὔτ' ἄλλοι συχνοί.
Βλ. Οὐδ' ἄρ' ἂν ἐγὼ λάβοιμι νῦν ἐλθών; Χρ. πόθεν;
Οὐδ' εἰ μὰ Δία τότ' ἦλθες, ὅτε τὸ δεύτερον
Ἀλεκτρυὼν ἐφθέγγετο. Βλ. οἴμοι δείλαιος
Ἀντίλοχ' ἀποίμωξόν με τοῦ τριωβόλου
Τὸν ζῶντα μᾶλλον. τἀμὰ γὰρ διοίχεται.
Ἀτὰρ, τί τὸ πρᾶγμ' ἦν ὅτι τοσοῦτον χρῆμ' ὄχλου
Οὕτως ἐν ὥρᾳ ξυνελέγη; Χρ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ἔδοξε τοῖς Πρυτάνεσι περὶ σωτηρίας
Γνώμας καθεῖναι τῆς πόλεως. κᾆτ' εὐθέως
Πρῶτος Νεοκλείδης ὁ γλάμων παρείρπυσεν.
Κἄπειθ' ὁ δῆμος ἀναβοᾷ πόσον δοκεῖς.
Οὐ δεινὰ τολμᾶν τουτονὶ δημηγορεῖν,
Καὶ ταῦτα περὶ σωτηρίας προκειμένης.
Ὡς αὐτὸς αὑτῷ βλεφαρίδ' οὐκ ἐσώσατο.
Ὁ δ' ἀναβοήσας καὶ περιβλέψας ἔφη,
Τί δαί με χρὴ δρᾶν. Βλ. σκόροδ' ὁμοῦ τρίψαντ' ὀπῷ,
Τιθύμαλλον ἐμβαλόντα τοῦ Λακωνικοῦ
Σαυτοῦ παραλείφειν τὰ βλέφαρα τῆς ἑσπέρας,
Ἔγωγ' ἂν εἶπον εἰ παρὼν ἐτύγχανον.

Chremes, Blepyrus.

CHR. HIc quid facis? non cacas? BLE. ego;
Non certè adhuc per Iouem, ſed reſurgo.
C CHR. Mulieris autem indutus es tribonium.
In tenebra enim hoc contigit intus capiens.
Sed vnde venis verè? CHR. ex concilio.
BLE. Iam ſolutum eſt enim? CHR. per Iouem diluculo quidem igitur, (ctiſsime,
Et certè multum terram rubram ô Iupiter dile-
Riſum præbuit, quam diſperſit circulo.
BLE. Triobolum igitur accepiſti? CHR. vtinam enim debuiſſem,
Sed vltimus nunc iui. quare erubeſco
D Per Iouem nil aliud quàm vtrem. (turba
BLE. Hæc cauſa quæ? CHR. plurima hominũ
Quanta nunquam venit denſe in Pnyca.
Et certè omnes coriarijs aſsimulamus
Videntes ipſos. non enim, ſed eximiè,
Valde albam multitudinẽ erat videre conciliũ,
Quare non accepi, neque ipſe, neque alij denſi.
BLE. Neque ego capiã nunc iens. CHR. vnde?
Neque ſi per Iouem tunc veniſſes, quãdo ſecũdò
Gallus cantaſſet. BLE. hei miſer,
E Antiloche, luge triobolo
Viuentem magis, mea enim præterierunt.
Sed quæ res fuit, quòd tanta res multitudinis
Sic in hora cõgregata eſt? CHR. quid aliud, quã
Viſum eſt gubernatoribus circa ſalutem
Sententias deponere ciuitatis? & poſtea ſtatim
Primus Neoclides luſcus ſerpſit,
Et poſtea populus reclamat (quantum putas?)
F Non eloquentia audire hunc concionari.
Et maximè circa ſalutem praiacente,
Quòd ipſe ſibiipſi palpebras non ſaluauit.
Hic autem reclamans, & circumſpiciens dixit,
Quid autẽ me oportet facere? BL. allia ſimul te-
Lactariã iniicientẽ Laconici, (rentẽ lacte ficũ
Tibi ipſi ungere palpebras veſpere,
Ego dixiſſem, ſi præſens contigiſſem:

Σχόλια. Οὗτος τί ποιεῖς] ἀνήρ τις ἐπανιὼν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Χρέμης. Ἡ μίλτος] κατὰ γὰρ τὴν ἀγορὰν ἐνέβαλλον εἰς ἐκκλησίαν τοὺς Ἀθηναίους μεμιλτωμένῳ σχοινίῳ. μίλτος δὲ χρώματος εἶδος ἐρυθροῦ. καὶ Ὅμηρος νῆες μιλτοπάρῃοι. προσέρραινον δὲ προσέβαλον. θύλακον δὲ ἀρτοθήκην σημαίνει καὶ ἐν Πλούτῳ ζυγώτιον. αἰσχύνομαί φησιν ἐπεὶ κενὸς εἰμί. Σκυτοτόμοι.] ἐπεὶ ἐν σκιᾷ καθεζόμενοι ἐργάζονται, τοῦτο ἔφη. Τὸ δεύτερον.] ὁ γὰρ ἀλεκτρυὼν τρίτον φθέγγεται. Ἀποίμωξόν με] παρὰ τὸ ἐξ Αἰσχύλου Μυρμιδόνων. Ἀντίλοχ' ἀποίμωξόν με τοῦ τεθνηκότος τὸν ζῶντα μᾶλλον. Τἀμὰ γὰρ διοίχεται.] ἀντὶ τοῦ ἀπόλωλα. Ἐν ὥρᾳ.] τὸ ὄρθρου δηλονότι. Τοῖς Πρυτάνεσι.] τὸ δέκατον μέρος τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ μιᾶς φυλῆς οἱ διοικοῦντες ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῆς

G

βουλῆς στρατευόμενοι. ἐπρυτάνευον δὲ ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις αἱ δέκα φυλαί, κλήρῳ λαχοῦσαι. Παρέρπυσεν.] ὡς ἐπὶ ὄφεως εἶπεν. ἐπειδὴ τυφλὸς ἦν. Ὀπὸς] πάνυ γὰρ δριμύτατος ὁ ὀπός. τιθύμαλλον δὲ εἶδος βοτάνης δριμυτάτης. ἴσως δὲ αὕτη παρὰ Λάκωσιν ὠνόμασται. εἰώθασι δὲ οἱ ἰατροὶ καὶ ἐκ πατρίδος ὑπ' ἀλαζονείας τὰς βοτάνας ὀνομάζειν. ἔστι δὲ κυπαρισσῶδες ἄλλο καὶ σμυρναῖον. ἦν μέντοι διαβόητος ὁ Λακωνικὸς τιθύμαλλος.

Χρ. Μετὰ τοῦτον Εὐαίων ὁ δεξιώτατος
Παρῆλθε γυμνὸς ὡς ἐδόκει τοῖς πλείοσιν·
Αὐτός γε μέντοι 'φασκεν ἱμάτιον ἔχειν,
Κἄπειτ' ἔλεξε δημοτικωτάτους λόγους.
Ὁρᾶτε μέν με δεόμενον σωτηρίας
Τετραστατήρου κ' αὐτόν, ἀλλ' ὅμως ἐρῶ,
Ὡς τὴν πόλιν καὶ τοὺς πολίτας σώσετε.
Ἢν γὰρ παρέχωσι τοῖς δεομένοις οἱ κναφῆς
Χλαίνας, ἐπειδὰν πρῶτον ἥλιος τράπῃ,
Πλευρῖτις ἡμῶν οὐδέν' ἂν λάβοι ποτέ.
Ὅσοις δὲ κλίνη μή 'στι, μηδὲ στρώματα,
Ἰέναι καθευδήσοντας ἀπονενιμμένους
Ἐς τῶν σκυλοδεψῶν. ἢν δ' ἀποκλείῃ τῇ θύρᾳ
Χειμῶνος ὄντος, τρεῖς σισύρας ὀφειλέτω.
Βλ. Νὴ τὸν Διόνυσον χρηστά γ'. εἰ δ' ἐκεῖνά γε
Προσέθηκεν, οὐδεὶς ἀντεχειροτόνησεν ἄν,
Τοὺς ἀλφιταμοιβοὺς τοῖς ἀπόροις τρεῖς χοίνικας
Δεῖπνον παρέχειν ἅπασιν, ἢ κλάειν μακρά·
Ἵνα τοῦτ' ἀπέλαυσαν Ναυσικύδους τἀγαθόν.
Χρ. Μετὰ τοῦτο τοίνυν εὐπρεπὴς νεανίας
Λευκός τις ἀνεπήδησεν ὅμοιος Νικίᾳ,
Δημηγορήσων, κἀπεχείρησεν λέγειν,
Ὡς χρὴ παραδοῦναι ταῖς γυναιξὶ τὴν πόλιν.
Εἶτ' ἐθορύβησαν κἀνέκραγον ὡς εὖ λέγοι
Τὸ σκυτοτομικὸν πλῆθος. οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν
Ἀνεβορβόρυξαν. Βλ. νοῦν γὰρ εἶχον νὴ Δία.
Χρ. Ἀλλ' ἦσαν ἥττους. ὁ δὲ κατεῖχε τῇ βοῇ.
Τὰς μὲν γυναῖκας πόλλ' ἀγαθὰ λέγων, σὲ δὲ
Πολλὰ κακά. Βλ. καὶ τί εἶπε; Χρ. πρῶτον μὲν σ' ἔφη
Εἶναι πανοῦργον. Βλ. καὶ σέ; Χρ. μή πω τοῦτ' ἔρῃ.
Κἄπειτα κλέπτην. Βλ. ἐμὲ μόνον; Χρ. καὶ νὴ Δία
Καὶ συκοφάντην. Βλ. ἐμὲ μόνον; Χρ. καὶ νὴ Δία
Τωνδὶ τὸ πλῆθος. Βλ. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει;
Χρ. Γυναῖκα δ' εἶναι πρᾶγμ' ἔφη νουβυστικόν,
Καὶ χρηματοποιόν. κοὔτε τἀπόρρητ' ἔφη
Ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν.
Σὲ δὲ κἀμὲ βουλεύοντε τοῦτο δρᾶν ἀεί.

CHR. *Poſt hunc Euaeon aptiſſimus*
Aduenit nudus, vt apparebat pluribus:
Ipſe quidem non dicebat veſtem habere,
Et poſtea dixit ciuiliſſimos ſermones.
B *Videte quidem me indigentem ſalutis*
Quatuor librarum & ipſe: ſed tamen dicam,
Quòd ciuitatem & eius ciues ſaluabitis.
Si enim præbeant indigentibus fullones
Veſtes, poſtquam primùm ſol reuerſus eſt,
Dolor laterum noſtrûm nullum caperet vnquã.
Quibuſcunque autẽ lectica non eſt, neque lecti, (ianuas,
Ire dormituros lotos
C *In claudorum tinctorum: ſi autem abeſt lectum*
Hyeme exiſtente, tres veſtes debitum ſit.
BLE. Per Dionyſium bona: ſi autem illa
Appoſuiſſet, nullus loco illius diceret
Farinarum venditores egenis tres menſuras
Cœnam tradere omnibus, vel lugere longe,
Vbi hoc acceperunt Nauſicydis bonum.
CHR. Poſt hoc igitur pulcher adoleſcens,
Albus quidam inſiluit ſimilis Niciæ,
D *Concionans, & incœpit dicere,*
Quòd oportet tradere mulieribus ciuitatem.
Poſtea turbati ſunt, & clamauerũt q bene diceret
Sutorica multitudine, hi autem ex agris (louẽ.
Clamauerunt. BLE. mentẽ enim habebant per
CH. Sed erãt minores. hic autẽ detinebat voce
Has quidẽ mulieres multa bona dicẽs, tibi autẽ
Multa mala. BLE. & quid dixit? CHR. Primùm quidem te dixit (roga.
E *Eſſe malum. BLE. & te? CHR. ne hoc inter-*
Et poſtea furem. BLE. me ſolum? CHR. & per Iouem,
Et criminatorem. BLE. me ſolum? CHR. & per Iouem (dicit
Horum multitudinẽ. BLE. quis autẽ hoc aliter
CHR. Mulierem autem dixit rẽ eſſe ſapientem,
Et rem facientem, & non ſecreta dixit
Ex iudicibus ſemper ipſas efferre:
F *Te autem & me ſeruientes hoc facere ſemper.*

Bisetvs. Εὐαίων] ὄνομα κύριον παρὰ τῷ Δημοσθένει ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. ἴσως δὲ ἐνταῦθα πλασθέν ἐστιν, ὃ δηλοῖ τὸν ἡδυπαθοῦντα, καὶ ταῖς ἡδυπαθείαις μόνον δουλεύοντα, καὶ πασῶν φροντίδων παντελῶς ἀμελοῦντα, καὶ τῆς ἡδονῆς ἐπιμελούμενον, ἵνα τὸν αἰῶνα, ἤτοι τὸν βίον εὖ, καὶ μεθ' ἡδονῆς ἁπάσης διάγῃ. ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ τὸ εὐαίωνα ἐπιθετικῶς λαμβάνει, ὕπνον εὐαίωνα καλῶν, ὅπερ ὁ σχολιαστὴς ἑρμηνεύει, εὐμενῆ, καλῶς ἄγοντα ἡμῖν τὸν αἰῶνα.

Σχόλια. Ἥλιος τράπῃ] εἰς χειμερινὴν δηλονότι τροπήν. Κλάειν μακρά.] τοῦτο λέγει γέλωτος χάριν. Ναυσικύδους.] οἱ μὲν ὅτι ἀλφιταμοιβός, οἱ δὲ ὅτι πένης. οἱ δὲ, ὅτι οἱ ἀλφιταμοιβοὶ τοῦ Ναυσικύδους τοῦτο ἀπέλαυσαν.

Bisetvs. Εὐπρεπὴς νεανίας λευκός τις] διὰ τούτων ἡ Πραξαγόρα δημηγοροῦσα δηλοῦται. Νικίας δὲ Ἀθηναῖος στρατηγός, ὃς τὰ Κύθηρα νῆσον εἷλε, καὶ ἀεὶ τῆς Σπάρτης εἰς φόβον κατέστησε τοὺς Λακεδαιμονίους, ὡς καὶ φρουρὰν αὐτοὺς ἐν τῇ πόλει καταστῆσαι. εἰρήνην δὲ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπρυτάνευσεν. ἦν γὰρ εἰρηνικός, ὡς καὶ δειλὸς διὰ τοῦτο νομίζεσθαι. καὶ τὰ ἑξῆς. Σ. Σκυτοτομικὸν πλῆθος] δηλοῖ τὸ τῶν γυναικῶν πλῆθος, αἳ σκευὴν καὶ κόσμον τὸν ἀνδρεῖον ἐνδυσάμεναι μετὰ τῆς Πραξαγόρας εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦλθον. ὁ δὲ Χρέμης τοὺς γυναικείους δόλους οὐ προαισθόμενος αὐτὰς ἄνδρας εἶναι ἡγεῖτο, καὶ διὰ τοῦτο περὶ αὐτῶν ταῦτα λέγει.

Σχόλια. Ἀνεβορβόρυξαν.] ἀνέκραγον. Νοῦν γὰρ εἶχον νὴ Δία.] αἱ γυναῖκες εἰς ἄνδρας διασκευασθεῖσαι. Νοῦς ἐνών.] νοῦ πεπληρωμένων.

Βλ. Καὶ

Βλ. Καὶ νὴ τὸν Ἑρμῆν τοῦτό γ' οὐκ ἐψεύσατο.
Χρ. Ἔπειτα συμβάλλειν πρὸς ἀλλήλας ἔφη.
Ἱμάτια. χρυσί'. ἀργύριον. ἐκπώματα.
Μόνας μόναις οὐ μαρτύρων γ' ἐναντίον.
Καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν πάντα κοὐκ ἀποστερεῖν.
Ἡμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς ἔφασκε τοῦτο δρᾶν.
Βλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ μαρτύρων τ' ἐναντίον.
Χρ. Οὐ συκοφαντεῖν. οὐ διώκειν. οὐδὲ τὸν
Δῆμον καταλύειν. ἀλλὰ πολλά τε κἀγαθὰ
Ἕτερά τε πλεῖστα τὰς γυναῖκας εὐλόγει.
Βλ. Τί δῆτ' ἔδοξεν; Χρ. ἐπιτρέπειν σε τὴν πόλιν
Ταύταις. ἐδόκει γὰρ τοῦτο μόνον ἐν τῇ πόλει
Οὔπω γεγενῆσθαι. Βλ. καὶ δέδοκται; Χρ. φήμ' ἐγώ.
Βλ. Ἅπαντά τ' αὐταῖς ἐστι προστεταγμένα
Ἃ τοῖσιν ἀστοῖς ἔμελεν; Χρ. οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Βλ. Οὐδ' εἰς δικαστήριον ἄρ' εἶμ' ἀλλ' ἡ γυνή. C
Χρ. Οὐδ' ἔτι σὺ θρέψεις οὓς ἔχεις, ἀλλ' ἡ γυνή.
Βλ. Οὐδὲ στένειν τὸν ὄρθρον ἔτι πρᾶγμ' ἆρα μοι.
Χρ. Μὰ Δί' ἀλλὰ ταῖς γυναιξὶ ταῦτ' ἤδη μέλει.
Σὺ δ' ἀστενακτὶ περδόμενος οἴκοι μενεῖς.
Βλ. Ἐκεῖνο δεινὸν τοῖσιν ἡλικοῖσι νῷν.
Μὴ παραλαβοῦσαι τῆς πόλεως τὰς ἡνίας, D
Ἔπειτ' ἀναγκάζωσι πρὸς βίαν. Χρ. τί δρᾶν;
Βλ. Βινεῖν ἑαυτάς. Χρ. ἢν δὲ μὴ δυνώμεθα;
Βλ. Τὸ πρὸς βίαν δεινότατον. Χρ. ἀλλ' εἰ τῇ πόλει
Τοῦτο ξυνοίσει, ταῦτα χρὴ πάντ' ἄνδρα δρᾶν.
Λόγος τέ τοι τίς ἐστι τῶν γεραιτέρων,
Ὅσ' ἂν ἀνόητα καὶ μῶρα βουλευσώμεθα,
Ἅπαντ' ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡμῖν ξυμφέρειν. E
Καὶ ξυμφέροιγ' ὦ πότνια Παλλὰς καὶ θεοί.
Ἀλλ' εἶμι, σὺ δ' ὑγίαινε. Βλ. καὶ σύ γ' ὦ Χρέμης.

A BLE. Et per Mercurium hoc non mentitus eſt.
CHR. Poſtea commodare inter ſe dixit
Veſtes, aurea, argentum, pocula,
Solas ſolis non martyribus contra,
Et hæc auferre omnes & non priuare.
Noſtrum autem multos dixit hoc facere.
BLE. Per Neptunum martyribus contra.
CHR. Non criminari, non accuſare, non autem
B Populum deſtruere, ſed multaq; & bona,
Aliaq; multa mulieribus bene dicit.
BLE. Quid igitur viſum eſt? CHR. Committere ciuitatem
His, viſum eſt enim hoc ſolum in ciuitate
Nunquam factũ eſſe. BLE. & viſum eſt? CHR. dico ego.
BLE. Omnia ipſis ſunt præordinata,
Quæ ciuibus curæ erant. CHR. ſic hæc habent.
C BLE. Nullus iudicium igitur vado, ſed mulier?
CHR. Neque nutries quos habes, ſed mulier.
BLE. Neque ſuſpirare diluculo amplius res mihi.
CHR. Per Iouem, ſed mulieribus hæc iam curæ ſunt,
Tu autem ſuſpiranter pedens domi manebis.
BLE. Illud graue coætaneis nobis,
Ne accipientes ciuitatis habenas
D Poſtea cogant ad vim. CHR. quid facere?
BLE. Mouere ſeipſas. CHR. ſi autem non poterimus prandium non dabunt.
BLE. Tu verò per Iouem fac, hæc vt prandeatis, & moues ſimul
Ad vim grauiſſimum. CHR. ſed ſi ciuitati
Hoc conferet, hæc oportet omnia virum facere.
Sermoq; aliquis eſt ſeniorum,
E Quæcunque inſcita & ſtulta conſultamus.
Omnia in melius nobis conferre.
Et conferebant ô veneranda Minerua & Dei:
Sed diſcedo, tu autẽ vale. BL. & tu ô Chremes.

Σχόλια. Συμβάλλειν] μεταδιδόναι καὶ χρᾶν. Φήμ' ἐγώ] ὡς φιλούντων αὐτῶν τὰ μὴ γινόμενα καινοποιεῖν. Τοῖσιν ἡλικοῖσι.] τοῖς γέρουσι. Λόγος τέ τοι τίς ἐστι] λέγεται ὡς ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐφιλονείκησαν περὶ τῆς Ἀττικῆς, νικῆσαι τὴν Ἀθηνᾶν. καὶ φασὶν ἡττηθέντα τὸν Ποσειδῶνα καὶ λυπηθέντα καταρᾶσθαι τῇ πόλει καὶ λέγειν αὐτὸν ὅτι γένοιτο τοὺς Ἀθηναίους ἀεὶ κακῶς βουλεύεσθαι καὶ ἐπιτυγχάνειν.

F

ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

CHORVS, PRAXAGORA:

BISETVS. Αἱ γυναῖκες πάντα ἐν ἐκκλησίᾳ κατὰ γνώμην πράξασαι ἀπέρχονται, καὶ περὶ τῶν πραχθησομένων μελλόντων μετὰ τῆς Πραξαγόρας βουλεύονται.

Χο. Ἔμβα, χώρει.
Ἆρ' ἔστι τῶν ἀνδρῶν τις ἡμῖν ὅς τις ἐπακολουθεῖ;
Στρέφου, σκόπει.
Φύλαττε σαυτὴν ἀσφαλῶς. πολλοὶ γὰρ οἱ πανοῦργοι, G
Μή πού τις ἐκ τοὔπισθεν ὢν, τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ.

CHO. INi, procede.
Nunquid eſt virorum aliquis, nos qui ſequatur?
Vertere, conſidera,
Serua te ipſam tute: multi enim mali,
Ne quis à tergo exiſtens habitum obſeruet.

Σχόλια. Ἔμβα, χώρει.] ἐξέρχεται ὁ χορὸς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.

Ἀλλ' ὡς μάλιστα τοῖν ποδοῖν ἐπικτυποῦν βάδιζε.
Ὑμῖν δ' αἰσχύνην φέροι
Πάσαισι, παρὰ τοῖς ἀνδράσι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐλεγχθέν.
Πρὸς ταῦτα συστέλλου σεαυτήν.
Καὶ περισκοποῦ μή πη κἀκεῖσε καὶ τἀκ δεξιᾶς,
Μὴ ξυμφορὰ γενήσεται τὸ πρᾶγμα.
Ἀλλ' ἐγκονῶμεν. τοῦ τόπου γὰρ ἐγγύς ἐσμεν ἤδη,
Ὅθεν περ εἰς ἐκκλησίαν ὡρμώμεθ' ἡνίκ' ᾖμεν.
Τὴν δ' οἰκίαν ἔξεσθ' ὁρᾶν ὅθεν περ ἡ στρατηγὸς
Ἔσθ' ἡ τὸ πρᾶγμ' εὑροῦσ' ὃ νῦν ἔδοξε τοῖς πολίταις.
Ὥστ' εἰκὸς ἡμᾶς μὴ βραδύνειν ἔτ' ἐπαναμενούσας
Πώγωνας ἐξηρτημένας. μὴ καί τις ὄψεθ' ἡμᾶς,
Χ' ἡμῶν ἴσως κατείπῃ. ἀλλ' εἶα δεῦρ' ἐπὶ σκιᾶς,
Ἐλθοῦσα πρὸς τὸ τειχίον παραβλέπουσα θατέρῳ
Πάλιν μετασκεύαζε σαυτὴν αὖθις ἥπερ ἦσθα.
Καὶ μὴ βράδυν'. ὡς τήνδε καὶ δὴ τὴν στρατηγὸν ἡμῶν
Χωροῦσαν ἐξ ἐκκλησίας ὁρῶμεν. ἀλλ' ἐπείγου
Ἅπασα, καὶ μίσει σάκον πρὸς ταῖν γνάθοιν ἔχουσα
Χ' αὗται γὰρ ἥκουσι πάλαι τὸ σχῆμα τοῦτ' ἔχουσαι.
Πρ. Ταυτὶ μὲν ἡμῖν ὦ γυναῖκες εὐτυχῶς
Τὰ πράγματ' ἐκβέβηκεν, ἁβουλεύσαμεν.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα πρίν τιν' ἀνθρώπων ἰδεῖν
Ῥιπτεῖτε χλαίνας, ἐμβὰς ἐκποδὼν ἴτω.
Χάλα συναπτοὺς ἡνίας Λακωνικάς.
Βακτηρίας ἄφεσθε. καὶ μέντοι σὺ μὲν
Ταύτας κατευτρέπιζ', ἐγὼ δὲ βούλομαι
Εἴσω παρερπύσασα πρὶν τὸν ἄνδρα με
Ἰδεῖν, καταθέσθαι θοἰμάτιον αὐτοῦ πάλιν,
Ὅθεν περ ἔλαβον, τἄλλα θ' ἃ ξυνεγκάμην.
Χο. Κεῖται δὴ πάνθ' ἅπερ εἶπας, σὸν δ' ἔργον τἄλλα διδάσκειν
Ὅ τι σοι δρῶσαι ξύμφορον ἡμεῖς δόξομεν, ὀρθῶς ἐπακούειν,
Οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξασ' οἶδα γυναικί.
Πρ. Περιμείνατε νῦν ἵνα τῆς ἀρχῆς ἣν ἄρτι κεχειροτόνημαι
Ξυμβουλεύσαισιν ἁπάσαις ὑμῖν χρήσωμαι. καὶ γὰρ ἐκεῖ μοι
Ἐν τῷ θορύβῳ καὶ τοῖς δεινοῖς ἀνδρειόταται γεγένησθε.

A *Sed quàm maximè pedibus ſonans vade,*
Nobis autem pudorem feras
Omnibus, apud viros res hæc dicta.
Ad hæc contrahe te ipſam,
Et circum aſpiciens & illinc, & quæ in dextera,
Ne ærumna fiat res.
Sed feſtinemus, locum enim prope ſumus iam,
B *Vnde ad concilium ruimus. quando ibamus.*
Hanc domum licitum eſt videre, vnde hæc dux
Eſt, rem inueniens quæ nunc apparuit ciuibus.
Quare decens, nos non tardare expectantes,
Barbas aptatas, ne aliquis videat nos,
Et nobis fortè inuehat. Sed eia huc in vmbra
Veniens ad murum perſpiciens altero,
C *Rurſus reordinate ipſam iterum, vbi eras,*
Et non tarda, quod hanc & iam ducem noſtrum
Procedentem ex concilio videmus. Sed feſtina
Omnis, & odio habe barbam ad maxillas habens,
Et hæ enim veniunt diu habitum hunc habentes.
D *PRA. Hæ quidem nobis ô mulieres, fortunatè*
Res euenerunt, quæ conſultabamus.
Sed quàm citiſſimè ante aliquem hominum videre
Iacite veſtes, calceamentum longè eat.
Deponite colligata ligamenta Laconica,
Baculos dimittite: & tamen tu quidem
Has ordina, ego autem volo
Intro ſerpens ante virum me
E *Videre, deponere pallium illic iterum*
Vnde accepi, aliaq́; quæ comportauimus.
CHO. Parata ſunt iã omnia, quæ dixiſti. tuum autem opus omnia docere,
Quod tibi facere conferens nobis apparuit rectè audire,
Nulla enim grauiora mixta ſcio mulieri.
F *PRA. Expectate nũc, vt imperij quòd nuper comprobaui,*
Conſultatricibus omnibus vobis vtar: etenim illic mihi
In turba & grauibus viriliſſima facta eſtis.

Σχόλια. Παραβλέπουσα] ἀτενίζουσά φησιν. ἀλλὰ τῷ ἑτέρῳ ὀφθαλμῷ βλέπουσα. Σάκον.] τὸν πώγωνα λέγει. Συναπτούς.] τὰς συναπτούσας καὶ δεσμούσας τὰ ὑποδήματα. Παρερπύσασα.] ἠρέμα εἰσελθοῦσα.

G

ΒΛΕΠΥΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

BLEPYRVS, PRAXAGORA.

Bisetus. Ὁ Βλέπυρος τῇ γυναικὶ ἐντυχὼν, πυνθάνεται πόθεν ἔρχεται. καὶ διὰ τί τὰς ἑαυτοῦ ἐσθῆτας λαβοῦσα ἀπῴχετο. Τέλος δὲ πολλῶν λόγων ἀμφοτέρωθεν εἰρημένων ὁ Βλέπυρος αὐτῇ διηγεῖται ἃ περὶ τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πραχθέντων διὰ τοῦ Χρέμητος ἤκουσε.

Ar

Αν. Αὕτη πόθεν ἥκεις Πραξαγόρα. Πρ. τί δ' ὦ μέλε
Σοὶ τοῦθ'; Αν. ὅ, τι μοὶ τοῦτ' ἐστίν; Πρ. ὡς εὐηθικῶς.
Οὔτοι παρὰ τοῦ μοιχοῦ γε φήσεις; Αν. οὐκ ἴσως
Ἑνός γε. Πρ. καὶ μὴν βασανίσαι τουτογί σοι
Ἔξεστι. Αν. πῶς; Πρ. εἰ τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου.
Αν. Τί δ' οὐχὶ βινεῖται γυνὴ κἄνευ μύρου;
Πρ. Οὐδῆτα τάλαιν' ἔγωγε. Αν. πῶς οὖν ὄρθριον
Ὤχου σιωπῇ θοἰμάτιον λαβοῦσά μοι.
Πρ. Γυνή μέ τις νύκτωρ ἑταίρα καὶ φίλη
Μετεπέμψατ' ὠδίνουσα. Αν. κᾆτ' οὐκ ἦν ἐμοὶ
Φράσασαν ἰέναι; Πρ. τῆς λεχοῦς δ' οὐ φροντίσαι
Οὕτως ἐχούσης ὦνερ; Αν. εἰποῦσάν γέ μοι.
Ἀλλ' ἔστιν ἐνταῦθα τὶ κακόν. Πρ. μὰ τὼ θεώ.
Ἀλλ' ὥσπερ εἶχον ᾠχόμην. ἐδεῖτο δὲ
Ἥπερ μετῆλθέ μ' ἐξιέναι πάσῃ τέχνῃ.
Αν. Εἶτ' οὐ τὸ σαυτῆς ἱμάτιον ἐχρῆν σ' ἔχειν;
Ἀλλ' ἐμὲ ἀποδύσασ' ἐπιβαλοῦσα τοὔγκυκλον,
Ὤχου καταλιποῦσ' ὡσπερεὶ προκείμενον,
Μονονοὐ στεφανώσασ' οὐδ' ἐπιθεῖσα λήκυθον.
Πρ. Ψῦχος γὰρ ἦν, ἐγὼ δὲ λεπτὴ κἀσθενής.
Ἔπειθ' ἵνα λεαίνοιμι τοῦτ' ἠμπισχόμην.
Σὲ δ' ἐν ἀλέᾳ κατακείμενον καὶ στρώμασι
Κατέλιπον ὦνερ. Αν. αἱ δὲ δὴ λακωνικαὶ
Ὤχοντο μετὰ σοῦ, καὶ τί χ' ἡ βακτηρία;
Πρ. Ἵνα θοἰμάτιον σώσαιμι μεθυπεδησάμην
Μιμουμένη σε καὶ κτυποῦσα τοῖν ποδοῖν,
Καὶ τοὺς λίθους παίουσα τῇ βακτηρίᾳ.
Αν. Οἶσθ' οὖν ἀπολωλεκυῖα πυρῶν ἑκτέα;
Ὃν χρῆν ἔμ' ἐξ ἐκκλησίας εἰληφέναι.
Πρ. Μὴ φροντίσῃς. ἄρρεν γὰρ καὶ ἔτεκε παιδίον.
Αν. Ἡ 'κκλησία; Πρ. μὰ Δί' ἀλλ' ἔγωγ' ᾠχόμην
Ἀτὰρ γεγένηται. Αν. Ναὶ μὰ Δί' οὐκ ᾔδησθά με
Φράσαντά σοι χθές; Πρ. ἄρτι γ' ἀναμιμνήσκομαι.
Αν. Οὐδ' ἄρα τὰ δόξαντ' οἶσθα. Πρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
Αν. Κάθησο τοίνυν σηπίας μασωμένη.
Ὑμῖν δέ φασι παραδεδόσθαι τὴν πόλιν.
Πρ. Τί δρᾶν, ὑφαίνειν; Αν. οὐ μὰ Δί' ἀλλ' ἄρχειν. Πρ. τίνων;
Αν. Ἁπαξαπάντων τῶν κατὰ πόλιν πραγμάτων.

VIR. HÆc unde venis Praxagora. PR. quid ô miſer
Tibi hoc? VIR. Quod mihi hoc eſt? PR. valde fatue,
Non de mœcho dices? VIR. Non fortè
Vno. PR. Et quidem experiri hoc tibi
Licet. VIR. Quomodo. PR. Si capite oleo unguento.
VIR. Quid autem non ſubagitatur mulier & ſine unguento?
PR. Non miſera ego. VIR. Quomodo igitur diluculo
Iuiſti ſilentio pallium accipiens mihi?
PR. Mulier me quædam nocte ſocia & amica
Aduocauit parturiens. VIR. Et poſtea non erat mihi
Dicentem ire. PR. Parturientis autem non habes curam
Sic habentis ô vir? VIR. Dicentem mihi.
Sed eſt hic aliquid malum? PR. per Deos,
Sed ſicut fui iui, precata eſt autem,
Quæ dimiſit me exire omni arte.
VIR. Poſtea non tui ipſius veſtem oportebat te habere,
Sed me exuens, capiens veſtem
Iuiſti, relinquens tanquam mortuum.
Non coronans, neque imponens lecythum.
PR. Frigus enim erat. ego autem tenuis & impotens,
Poſtea vt calefierem, hanc induta ſum.
Te autem in calore iacentem & lectis
Reliqui ô vir. VIR. Hæc autem calceamenta
Iuerunt tecum, & detinuit baculum?
PR. Vt veſtem ſaluarem, ligaui,
Imitans te, ſonans pedibus,
Et lapides verberans baculo.
VIR. Scis igitur perdens triticorum menſuram,
Quam decebat me ex concilio capere?
PR. Non curabis, maſculum enim peperit puerum.
VIR. Concilium. PR per Iouem ſed dixi ego, iui;
Et factum eſt. VIR. ita per Iouem, non ſcis me
Dicentem tibi heri? PR. nunc reminiſcor.
VIR. Non igitur apparentia ſcis? PR. per Iouem ego quidem non.
VIR. Sede igitur ſepias mandens.
Vobis autem dicunt traditam eſſe ciuitatem.
PR. Quid facere, texere? VIR. Non per Iouem, ſed dominari. PR. Qua in re?
VIR. In omnibus circa ciuitatem rebus.

Σχόλια. Προκείμενον.] νεκρόν. Στεφανώσασα] εἰώθασι γὰρ ἐπὶ τῶν νεκρῶν τοῦτο ποιεῖν. Λεαίνοιμι) θερμαίνοιμι.

BISETVS. Σηπίας μασωμένη.] Σ. οἱονεὶ τρυφῶσα διὰ τὴν ἐξουσίαν. οἱ λέγονται σηπίας πάλαι παρὰ ταῖς ἀφροδισίαις ἐν τιμῇ γενέσθαι. περὶ δὲ τούτων ὁ Ἀθήναιος ἐν τῷ α. τῶν Δειπνοσοφ. ταῦτα παραδίδωσιν, ἡ δὲ σηπία, φησί, καὶ ἑψομένη μὲν ἁπαλή, καὶ εὔστομος, καὶ εὔπεπτος, ἔτι δὲ καὶ εὔκοιλος. ὁ αὐτὸς Σουίδας μαρτυρεῖ τοὺς προσήκοντας τοῖς προσήκουσιν, ὅταν ἡ ἀμφιδρομία ἐποιεῖτο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολύποδας, καὶ σηπίας δῶρα πέμπειν εἰωθότας.

Πρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, μακαρία γὰρ ἡ πόλις
Ἔσται τὸ λοιπόν. Αν. κατὰ τί; Πρ. πολλῶν οὕνεκα.
Οὐ γὰρ ἔτι τοῖς τολμῶσιν αὐτὴν αἰσχρὰ δρᾶν
Ἔσται τὸ λοιπὸν οὐδαμοῦ δὲ μαρτυρεῖν.
Οὐ συκοφαντεῖν. Βλε. μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Τουτὶ ποιήσῃς, μηδ' ἀφέλῃς μου τὸν βίον.
Αν. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, τὴν γυναῖκ' ἔα λέγειν.
Πρ. Μὴ λωποδυτῆσαι, μὴ φθονεῖν τοῖς πλησίον.
Μὴ γυμνὸν εἶναι, μὴ πένητα μηδένα.
Μὴ λοιδορεῖσθαι, μὴ 'νεχυραζόμενον φέρειν.
Αν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, μεγάλα γ' εἰ μὴ ψεύσεται.
Πρ. Ἀλλ' ἀποφανῶ τοῦθ' ὥστε μοί γε μαρτυρεῖν,
Καὶ τοῦτον αὐτὸν μηδὲν ἀντειπεῖν ἐμοί.

A PR. Per Venerem, beata enim ciuitas
Erit poſthac. VIR. Circa quid? PR. Multorum gratia.
Non enim amplius audentibus ipſi turpia facere
Erit poſthac, nullo modo teſtificari,
Non criminari. BLE. Nequaquam per Deos
Hoc facies, neque auferes mei vitam.
B VIR. O miſere virorum, mulierem ſine dicere.
PR. Non veſtes furari, non inuidere his propè,
Non nudum eſſe, non pauperem nullum,
Non conuiciari, non pignoratum ferre.
VIR. Per Neptunum magna, ſi non mentietur.
PR. Sed oſtendam hoc ad mihi teſtificari,
Et hunc ipſum nil contradicere mihi.

Σχόλια. Μηδ' ἀφέλῃς μου τὸν βίον.] διοικοῦντα μετὰ τῶν ἄλλων γυναικῶν.

BISETUS. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν.] Ἄλλος τις ἀνὴρ προσελθὼν τῷ Βλεπύρῳ, ὅς τοὺς τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Πραξαγόρας λόγους διακούσας, ἐπιπλήττει.

C Σχόλια. Μὴ 'νεχυραζόμενον.] ἔθος γὰρ ἦν τοῖς δικαζομένοις ἐνέχυρα φέρειν καὶ διδόναι τὴν ἑαυτῶν οὐσίαν.

ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ, Βλέπυρος.

CHORUS, PRAXAGORA, Blepyrus.

BISET. Περὶ τῆς ἰσομένης D πολιτείας διαλέγονται.

Χο. Νῦν δὴ δεῖ σε πυκνὴν φρένα καὶ φιλόσοφον ἐγείρειν φροντίδ' ἐπισταμένην
Ταῖσι φίλαισιν ἀμύνειν. κοινῇ γὰρ ἐπ' εὐτυχίαισιν
Ἔρχεται γλώττης ἐπίνοια, πολίτην
Δῆμον ἐπαγλαΐσουσα μυρίαισιν εὐτυχίαισι βίου
Δηλοῦν ὅ,τι περ δύναται καιρός.
Δεῖται γὰρ τοι σοφοῦ τινος ἐξευρήματος ἡ πόλις ἡμῶν.
Ἀλλὰ πέραινε μόνον μήτε δεδραμένα, μή-
τ' εἰρημένα πω πρότερον.
Μισοῦσι γὰρ ἢν τὰ παλαιὰ πολλάκις θεῶνται.
Ἀλλ' οὐ μέλλειν ἀλλ' ἅπτεσθαι. καὶ δὴ χρῆν ταῖς διανοίαις
Ὡς τὸ ταχύνειν Χαρίτων μετέχει πλεῖστον παρὰ τοῖσι θεαταῖς.
Πρ. Καὶ μὴν ὅτι μὲν χρηστὰ διδάξω, πιστεύω· τοὺς δὲ θεατὰς
Εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσι καὶ μὴ τοῖς ἠθάσι λίαν
Τοῖς τ' ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν, τοῦτ' ἔσθ' ὃ μάλιστα δέδοικα.
Βλ. Περὶ μὲν τοίνυν τοῦ καινοτομεῖν μὴ δείσῃς, τοῦτο γὰρ ἡμῖν

CH. Nunc iam oportet te prudentem mentem &
Sapientem ſuſcitare, curam ſcientem
Amicis auxiliari: communiter enim in bonis fortunis,
Venit lingua prudentia, ciuilem
Populum illuſtrans multis bonis fortunis vita,
Declarare quod poteſt tempus:
E Indiget enim ſapientis alicuius inuentionis ciuitas noſtrûm.
Sed perfice ſolum, neque facta, ne-
Que dicta prius.
Oderunt enim, ſi antiqua ſæpè vident.
Sed non tardare, ſed tangere & iam oportet ſententijs,
Quòd feſtinare Gratiarum participat plurimum apud ſpectatores.
PR. Et quidem quòd quidem bona docebo, credo. hos autem ſpectatores
Si noua facere volunt, & non conſuetis valde,
His antiquis inde morari, hoc eſt, quod maximè timeo.
BLE. Circa igitur noua facere non timebis: hoc enim nobis

BISETUS. Ἀλλ' οὐ μέλλειν] στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ εἰς συλλαβήν, ὧν ὁ τελευταῖος, Μὴ 'γκελευσθῇ καθὸ δ' ἐστήσει. τούτους ἀπελῶσιν ἀναπαίστας. καλεῖται δὲ ὥς φησιν Ἡφαιστίων, τοῦτο τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον, διὰ τὸ τὸν Ἀριστοφάνην αὐτῷ κεχρῆσθαι πολ- G λάκις, καὶ κατὰ πᾶσαν χώραν δέχεται σπονδεῖον, ἀνάπαιστον, ἀνάπαιστον ἢ καὶ προκελευσματικόν. παρὰ δὲ τοῖς δραματοποιοῖς καὶ ἴαμβον, καὶ δάκτυλον. Εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσι] τῶν Ἀθηναίων ὡς καινοτόμων, καὶ περὶ τοὺς νεωτερισμοὺς ἐσπουδακότων καθάπτεται, καὶ τὰ τούτων ἤθη διασύρει.

Δρᾶν

Δρᾶν αὐτ' ἄλλης ἀρχῆς ἐστι, τῶν δ' ἀρχαίων ἀμελῆσαι. A
Πρ. Μή νυν πρότερον μηδεὶς ὑμῶν ἀντείπῃ μηδ' ὑποκρούσῃ,
Πρὶν ἐπίστασθαι τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τοῦ φράζοντος ἀκοῦσαι.
Κοινωνεῖν γὰρ πάντας φήσω χρῆναι, πάντων μετέχοντας.
Κἀκ ταὐτοῦ ζῆν. καὶ μὴ τὸν μὲν πλουτεῖν, τὸν δ' ἄθλιον εἶναι. B
Μηδὲ γεωργεῖν τὸν μὲν πολλήν, τῷ δ' εἶναι μηδὲ ταφῆναι.
Μηδ' ἀνδραπόδοις τὸν μὲν χρῆσθαι πολλοῖς, τὸν δ' ἀκολούθῳ.
Ἀλλ' ἕνα ποιῶ κοινὸν πᾶσι βίοτον, καὶ τοῦτον ὅμοιον.
Βλ. Πῶς οὖν ἔσται κοινὸς ἅπασι. Πρ. κατέδει σπέλεθον πρότερός μου.
Βλ. Τὰ σπέλεθον κοινωνοῦμεν; Πρ. μὰ Δί' ἀλλ' ἔφθης μ' ὑποκρούσας. C
Τοῦτο γὰρ ἤμελλον ἐγὼ λέξειν. τὴν γῆν πρώτιστα ποιήσω
Κοινὴν πάντων. καὶ τἀργύριον. καὶ τἄλλ' ὁπόσ' ἐστὶν ἑκάστῳ.
Εἶτ' ἀπὸ τούτων κοινῶν ὄντων ἡμεῖς βοσκήσομεν ὑμᾶς
Ταμιευόμεναι καὶ φειδόμεναι καὶ τὴν γνώμην προσέχουσαι. D
Βλ. Πῶς οὖν ὅστις μὴ κέκτηται γῆν ἡμῶν, ἀργύριον δὲ
Καὶ Δαρεικούς, ἀφανῆ πλοῦτον; Πρ. τοῦτ' ἐς τὸ μέσον καταθήσει
Καὶ μὴ καταθεὶς ψευδορκήσει. Βλ. κἀκτήσατο γὰρ διὰ τοῦτο.
Πρ. Ἀλλ' οὐδέν τοι χρήσιμον ἔσται πάντως αὐτῷ. Βλ. κατὰ δὴ τί;
Πρ. Οὐδεὶς οὐδ' ἐν πενίᾳ δράσει, πάντα γὰρ ἕξουσιν ἅπαντες. E
Ἄρτους, τεμάχη, μάζας, χλαίνας, οἶνον, στεφάνους, ἐρεβίνθους.
Ὥστε τί κέρδος μὴ καταθεῖναι. σὺ γὰρ ἐξευρὼν ἀπόδειξον.
Βλ. Οὔκουν καὶ νῦν οὗτοι μᾶλλον κλέπτουσ' οἷς ταῦτα πάρεστι;
Πρ. Πρότερόν γ' ὦ ταῖρ' ὅτε τοῖσι νόμοισι διεχρώμεθα τοῖς προτέροισιν. F
Νῦν δ' ἔσται γὰρ βίος ἐκ κοινοῦ, τί τὸ κέρδος μὴ καταθεῖναι;
Βλ. Ἢν μείρακ' ἰδὼν ἐπιθυμήσῃ, καὶ βούληται τοῦτον σκαλαθῦραι,
Ἕξει τούτων ἀφελὼν δοῦναι: τῶν ἐκ κοινοῦ δὲ μεθέξει
Ξυγκαταδαρθών. Πρ. ἀλλ' ἐξέσται προῖκ' αὐτῷ ξυγκαταδαρθεῖν.

Facere pro alia dominatione eſt, hæc autem antiqua negligere.
PR. *Non nunc prius nullus veſtrûm contradicat, neq; interrumpat,*
Ante ſcire opinionem & dicentē audire,
Communicare enim omnes dicam oportere omnium participantes,
Et ex ipſo viuere, & non hunc quidem diteſcere, illum autem miſerum eſſe.
Neque agricolare hunc quidem multam, huic autem eſſe neque ſepeliri.
Neque mancipijs hunc quidem vti multis, illum autem ſequentem.
Sed vnam faciam communem omnibus vitam, & hanc æquam.
BLE. Quomodo igitur erit communis omnibus? PR. *Comedes ſtercus prior mihi.*
BLE. Hæc ſtercora communicabimus? PRA. per Iouem, ſed præuentiſti me interrumpens,
Hoc enim volebam ego dicere, terram primum faciam
Communem omnium, & argentum, & alia quæcunque ſunt vnicuique.
Poſtea ab his communibus exiſtentibus, nos paſcemus vos
Gubernantes, & parcentes, & opinionem attendentes.
BLE. Quomodo igitur qui non poßidet terram noſtrum, argentum autem
Et Daricos latentes diuitias? PR. *Hoc in medium deponet,*
Et non deponens mentietur. BLE. Et poſſedit enim propter hoc?
PR. *Sed nil vtile erit omnino ipſi. BLE. ſecundùm quid?*
PR. *Nullus neque in paupertate faciet, omnia enim habebunt omnes,*
Panes, partes, placentas, veſtes, vinum, coronas, cicera.
Quare quod lucrum, non deponere? tu enim excogitans oſtende.
BLE. Non & nunc hi magis furantur, quibus hæc adſunt?
PR. *Prius ô amice, quando his legibus vtebamur prioribus.*
Nunc autem, erit enim vita ex communi, quod lucrum, non deponere?
BLE. Si adoleſcentulum videns cupiet, & volet hunc ſubagitare,
Habebit horum facilium dare? eorum ex communi participabit
Simul dormiens? PR. ſed licebit dotem ipſi ſimul dormire.

Σχόλια. Σπέλεθον.] κόπρον. καὶ ἀλλαχοῦ. ἐν σκότῳ λάβοι τῇ χειρὶ σπέλεθον ἀρτίως κεχεσμένον. Ἔφθης μ' ὑποκρούσας] ὅτι ὑποκρούσασα ἐρωτᾷς πρότερός μου.

Καὶ Δαρεικούς.] εἰσὶ μὲν χρυσοῖ στατῆρες οἱ Δαρεικοί. ἠδύνατο δὲ ἕκαστος αὐτῶν ὅπερ ὁ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ὀνομαζόμενος χρυσοῦς. ἐκ ἀπὸ Δαρείου τοῦ Ξέρξου πατρὸς

ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ἑτέρου τινὸς παλαιοτέρου βασιλέως ὀνομασθῆναι. λέγουσι δέ τινες δύναμιν τῶν Δαρεικῶν δραχμὰς ἀργυρίου εἴκοσι. ὡς τοὺς πέντε Δαρεικοὺς δύνασθαι μνᾶν ἀργυρίου. Ἐν πυνὶ δράσει.] ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς αἰσχρόν τι δράσει ἢ ἐργάσεταί τι παρακειμένων ἀθλίως ἁπάντων. Σκαλαθύραι.] συνουσιάσαι. μείρακα δ᾽ ἐνταῦθα δηλοῖ ἀρσενικῶς εἴρηται, καὶ τοὶ Ἀμμωνίου λέγοντος μειράκιον καὶ μείρακα ταύτῃ διαφέρειν ὅτι τὸ μὲν μειράκιον

A ἐπὶ ἀρσενικοῦ, τὸ δὲ μεῖραξ ἐπὶ θηλυκοῦ. ἢ πρὸς τὸ γυναικώδες τῶν κιναίδων. ἐρεῖδειν δὲ συνουσιάζειν.

Bis. Σκαλαθύραι.) σκαλαθύρειν κατὰ τὸν Ἡσύχιον δηλοῖ τὸ κινεῖν, ἀναστρέφειν, ἐρύειν. ἐκ τούτου δῆτα ὅτι τὸ ἁπλοῦς σκαλεύειν, ὃ σημαίνει καὶ τὸ λάθρα πλησιάζειν, καὶ ἀκολασταίνειν. νῦν κωμικῶς πέπλασται, καὶ σύγκειται ἐκ τοῦ σκάλλειν, τὸ σκαλεύειν, καὶ τῆς θύρας, ὃ νῦν τὴν πρωκτὸν μεταφορικῶς σημαίνει.

B Καὶ ταύτας γὰρ κοινὰς ποιῶ τοῖς ἀνδράσι ξυγκατακεῖσθαι.

Καὶ παιδοποιεῖν τῷ βουλομένῳ. Βλ. πῶς οὖν εἰ πάντες ἴασιν

Ἐπὶ τὴν ὡραιοτάτην αὐτῶν καὶ ζητήσουσιν ἐρείδειν;

Πρ. Αἱ φαυλότεραι καὶ σιμότεραι παρὰ τὰς σεμνὰς καθεδοῦνται,

C Κᾆτ᾽ ἢν ταύτης ἐπιθυμήσῃ, τὴν αἰσχρὰν πρῶθ᾽ ὑποκρούσει.

Βλ. Καὶ πῶς ἡμᾶς τοὺς πρεσβύτας ἢν ταῖς αἰσχραῖσι ξυνῶμεν

Οὐκ ἐπιλείψει τὸ πέος πρότερον, πρὶν ἐκεῖσ᾽ οἷ φῂς ἀφικέσθαι.

Πρ. Οὐχὶ μαχοῦνται; Βλ. περὶ τοῦ. Πρ. τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν.

Βλ. Καί σοι τὸ περὶ τούτου δὴ μάχεσθαι.

D Πρ. Τὸ μὲν ἡμέτερον γνώμην τιν᾽ ἔχει. προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν

Μηδεμιᾶς ᾖ ῥύπημα κενόν. Βλ. τὸ δὲ τῶν ἀνδρῶν τί ποιήσει.

Φεύξονται γὰρ τοὺς αἰσχρούς, ἐπὶ δὲ τοὺς καλοὺς βαδιοῦνται.

Πρ. Ἀλλὰ φυλάξουσ᾽ οἱ φαυλότεροι τοὺς καλλίους ἀπιόντας

E Ἀπὸ τοῦ δείπνου καὶ τηρήσουσ᾽ ἐπὶ τοῖσι δημοσίοισι

Οἱ φαυλότεροι. κοὐκ ἐξέσται παρὰ τοῖς καλοῖς καταδαρθεῖν

Ταῖς γυναιξὶ πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρίσωνται.

Βλ. Ἡ Λυσικράτους ἄρα νυνὶ ῥὶς, ἴσα τοῖσι καλοῖσι φρονήσει.

F Πρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω καὶ δημοτικὴ ἡ γνώμη καὶ καταχήνη

Τῶν σεμνοτέρων ἔσται πολλή, καὶ τῶν σφραγίδας ἐχόντων.

Ὅταν ἐμβάδ᾽ ἔχων εἴπῃ πρότερος παραχώρει. κᾆτ᾽ ἐπιτήρει

Ὅταν ἤδη ᾿γὼ διαπεράξωμαι παραδῶ σοι δευτεριάζειν.

Βλ. Πῶς οὖν οὕτω ζώντων ἡμῶν τοὺς αὑτοῦ παῖδας ἕκαστος

G Ἔσται δυνατὸς διαγιγνώσκειν; Πρ. τί δὲ δεῖ; πατέρας ἅπαντας.

B *Et has enim communes faciam viris condormire,*

Et filios facere volenti. BLE. Quomodo igitur si omnes iuerint

In pulcherrimam ipſarum, & quærent contendere?

PR. Turpiores & curniores apud pulchriores ſedebunt,

C *Et poſtea ſi hanc deſiderabit, turpem primùm ſubagitabit.*

BLE. Et quomodo nos ſenes, ſi turpibus coniugemur,

Non relinquet teſticulum prius ante illuc, vbi dicis abire?

PRA. Non pugnabunt circa hoc non ſimul dormire.

BLE. Et tibi tale erit.

D *PR. Hoc quidem noſtrûm ſententiam aliquam habet. præconſultatum eſt enim quomodo*

Nullius ſit foramen vacuum. BLE. illud autem virorum quid faciet,

Fugient enim turpes, in autem pulchros ibunt.

PR. ſed ſeruabunt turpiores, pulchriores abeuntes

E *A cœna, & ſeruabunt in publicis*

Turpiores: & non licebit apud hos pulchros dormire

Mulieribus antequam turpibus & paruis gratificabuntur.

BLE. Lyſicratis igitur nunc naſus, æqualia pulchris ſapiet.

F *PR. Per Apollinem, & publica ſententia & ridiculam,*

Pulchriorum erit multum ſigillum habentium,

Quando calceamento dicet, prior da locum. & poſtea ſerua,

Quando iam ego operatus tradam tibi ſecundare.

BLE. Quomodo igitur ſic viuentium noſtrûm ipſius filios vnuſquiſque

G *Erit potens dignoſcere? PR. Quid opus eſt? patres omnes*

Bis. Οὐχὶ μαχοῦνται;] Οὗτοι οἱ δύο στίχοι ἐν πᾶσι τοῖς τυπωθεῖσιν ἀντιγράφοις διεφθαρμένοι, καὶ κολοβοὶ καὶ προσώπων ἀναστροφὴν ἔχοντες ἀναγινώσκονται. ὥσπερ μοι ἄλλην ἀσάφειαν τούτῳ τῷ τόπῳ φέρει, καὶ τὴν ἀληθινὴν τοῦ ποιητοῦ ἔννοιαν διαφθείρει, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ ἁρμονίαν, καὶ τὴν Ἀριστοφανικὴν εὐτραπελίαν,

τῇ

καὶ σκώμματα ἀναιρεῖ. τοῦτον μὲν οὖν τῷ προτέρῳ στίχῳ ἐλλείπει τινά, ἃ καὶ αὐτὸς ὁ νοῦς, καὶ ἡ τοῦ μέτρου ὁλοκληρεία ἀπαιτεῖ. ὁ δὲ δεύτερος ἐν τοῖς τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων χειρὶ γραφέντων ἴσως εἰς δύο μέρη κακῶς διαιρεθεὶς, δύο ἡμιστίχια γραμμαῖς κεχωρισμέναις κεχαραγμένα ἐποίει, καὶ ἀμφοῖν ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ἦν, καὶ μονονοὺκ ὁ αὐτὸς νοῦς. τὸ τοῖς τυπογράφοις τοῖς τὸ πρᾶγμα ἀμελέστερον ἐξετάζουσι παρέσχεν ἀφορμὴν τοῦ τηρεῖν τῶν δύο ἡμιστιχίων τὸ ἕτερον, καὶ τὸ ἕτερον ὡς περιττὸν παραλείπειν. καὶ γὰρ ἔν τισι τῶν ἐκτυπωθέντων ἀντιγράφων οὕτω γράφεται ,, Καὶ τοι τοιοῦτον ὑπάρξει. ἐν ἄλλοις δὲ, ,, Καὶ τοι τὸ περὶ τούτων δὴ μάχεσθαι. εἰ δὲ ταῦτα συνάψης μίαν, ἢ δύο συλλαβὰς μεθαρμόζων ὁλόκληρον στίχον ποιήσεις, οὕτως οὖν γραπτέον,

> Οὐχὶ μαχοῦνται. Πρ. περὶ τοῦ; Βλ. περὶ τοῦ μὴ πρώτας ξυγκαταδαρθεῖν.
>
> Καὶ τοι τοιοῦτον ὑπάρξει. Πρ. καὶ τοι τὸ περὶ τῶν δὲ μάχεσθαι.
>
> Τὸ μὲν ἡμέτερον.

Ἵνα δὴ ταύτης τῆς ἡμετέρας ἐπανορθώσεως ὁ λόγος, καὶ ἡ πίστις καλῶς ἔχῃ, τὸ πρᾶγμα ἄνωθεν ἐξ ἀρχῆς ἐπαναληπτέον, καὶ ἐπιμελέστερον ἐξεταστέον. πρῶτον μὲν τίποτε τοὺς ἄνδρας ποιεῖν ἡ Πραξαγόρα ἤθελε, δῆλον ἐκ τῶν προηγουμένων. Βλέπυρος ταῦτα ἀδύνατα ὄντα νομίζων, καὶ τοὺς λόγους προφέρων, οἷς πεισθεὶς οὕτως ἐφρόνει, νῦν πρὸς τούτοις λέγει καὶ ζητεῖ, Οὐχὶ μαχοῦνται; αἱ A γυναῖκες δηλονότι. ἡ δὲ Πραξαγόρα ἀποκρίνεται. περὶ τοῦ; περὶ τίνος; ὁ δὲ Βλέπυρος λέγει, μὴ πρώτας ξυγκαταδαρθεῖν. τουτέστι περὶ τῶν ἐν τοῖς ἀφροδισίοις πρωτείων. εἶτα ἐπιφέρει, Καὶ τοι τοιοῦτον ὑπάρξει. τί; τὸ ὑπὲρ τούτων μάχεσθαι. διὰ τούτων δὲ ὑποσημαίνει αὐτὴν γραῦν, καὶ δυσειδῆ γυναῖκα εἶναι. ἡ δὲ τοῦτο νοήσασα, καὶ αὐτὴ τῷ αὐτῷ σκώμματι χρησαμένη ἀποκρίνεται, Καὶ τοι τὸ περὶ τῶν δὲ μάχεσθαι. τουτέστιν ἡ αὐτὴ περὶ τῶν αὐτῶν μάχη καὶ τοι ὑπάρξει, περὶ τῶν αὐτῶν καὶ σαυτῷ ἀντιλογεῖν, φιλονεικεῖν, ἐρίζειν δεήσει. ὅρα νῦν πῶς ἅπαντα κατὰ ταύτην τὴν γραφὴν B καλῶς ἔχει. εἴ τις μέν τοι τοῖς πρότερον σφάλμασιν ἀκολουθεῖν, καὶ ταῦτα φυλάττειν βούλεται, οὐ διαμαχήσομαι τούτῳ. Τὸ μὲν ἡμέτερον.] ἡ Πραξαγόρα πρὸς τὸν ἐν ἀρχῇ ποιηθέντα λόγον ἐπανερχομένη διαμαρτυρεῖ φανερῶς ὅτι τῶν μὲν ἀνδρῶν ὀλίγην, μᾶλλον δὲ οὐδεμίαν ἔχουσα φροντίδα, τοῦτο μόνον διαπράξασθαι ἐβούλετο, ὅπως τὰ τῶν γυναικῶν πράγματα εὐτυχίας τύχῃ μεγίστης. τουτέστι περὶ τούτο μάλιστα ἐκ παντὸς τρόπου ἐσπούδαζεν ὅπως οὐδεμία τῶν γυναικῶν οὕτως εἴη δυστυχὴς, ὥστε οὐκ ἔχειν ᾧ τινι συγκαθεύδειν ἑαυτῇ. τὸ δὲ τρύπημα C νῦν μεταφορικῶς λαμβάνειν δεῖ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, ὃ καὶ τρῆμα καλεῖται.

Ἐκ παίδου τοῦ τρῆμα.

Λυσικράτης] ὁ Λυσικράτης κατὰ τὸν Σουίδαν, σιμὸς, αἰσχρὸς, κλέπτης, καὶ ἄσημος ἦν.

Σχόλια. Καταχλούν] καταγελῶς.

Τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν εἶναι τοῖσι χρόνοισι, νομιοῦσιν.	*Seniores ipſorum eſſe temporibus putabunt.*
Βλ. Οὔκουν ἄγξουσ' εὖ καὶ χρηστῶς ἑξῆς τὸν πάντα γέροντα	D *BLE. Non ſtrangulabant bene & utiliter ordinatim omnem ſenem*
Διὰ τὴν ἄγνοιαν, ἐπεὶ καὶ νῦν γιγνώσκοντες πατέρ' ὄντα	*Per ignorantiam: quoniam & nunc cognoſcentes patrem exiſtentem*
Ἄγχουσι. τί δῆθ' ὅτ' ἀγνὼς ᾖ πῶς οὐ τότε κἀπιχεσοῦνται.	*Strangulant. quid certè quando ignorans ſit, quomodo non tunc & cacabunt?*
Πρ. Ἀλλ' ὁ παρεστὼς οὐκ ἐπιτρέψει. τότε δ' αὐτοῖς οὐκ ἔμελ' οὐδὲν	*PR. Sed aſtans non committet, tunc autem ipſis non me nil*
Τῶν ἀλλοτρίων ὅστις τύπτοι. νῦν δ' ἢν πληγέντος ἀκούσῃ,	*Alienorum qui verberabit: nunc autem ſi percuſſum audiet,*
Μὴ αὐτὸν ἐκεῖνον τύπτῃ δεδιὼς, τοῖς δρῶσι τοῦτο μαχεῖται.	E *Non ipſum illum verberabit, timens facientibus hoc pugnabit.*
Βλ. Τὰ μὲν ἄλλα λέγεις οὐδὲν σκαιῶς. εἰ δὲ προσελθὼν Ἐπίκουρος	*BLE. Hæc quidem alia dicis nil rude, ſi autem adueniens Epicurus,*
Ἢ Λευκόλοφος πάππαν με καλεῖ, τοῦτ' ἤδη δεινὸν ἀκοῦσαι.	*Vel Leucolophus auum me vocabit, hoc iam graue audire.*
Πρ. Πολὺ μέντοι δεινότερον τούτου τοῦ πράγματός ἐστι. Βλ. τὸ ποῖον;	*PR. Multò quidem grauius hac re eſt. BLE. Quæ?*
Πρ. Εἴ σε φιλήσειεν Ἀρίστυλλος φάσκων αὐτοῦ πατέρ' εἶναι.	*PR. Si te oſculabitur Ariſtyllus, dicens ipſius patrem eſſe.*
Βλ. Οἰμώζοι γ' ἂν καὶ κωκύοι. Πρ. σὺ δέ γ' ὄζοις ἂν καλαμίνθης.	*BLE. Lugebo & flebo. PR. Tu autem oles calaminthum.*
Ἀλλ' οὗτος μὲν πρότερον γέγονεν πρὶν τὸ ψήφισμα γενέσθαι.	*Sed hic quidem prius natus eſt ante ſententias factas eſſe,*
Ὥστ' οὐχὶ δέος μή σε φιλήσῃ. Βλ. δεινὸν μέντ' ἂν ἐπεπόνθειν.	*Quare non timor, ne te oſculetur. BLE. Graue paſſus ſum,*
Τὴν γῆν δὲ τίς ἔσθ' ὁ γεωργήσων; Πρ. οἱ δοῦλοι. σοὶ δὲ μελήσει	G *Terram autem quis eſt culturus? PR. Serui. tibi autem curæ erit,*

Σχόλια. Καλαμίνθης.] δυσώδης βοτάνη ἡ καλαμίνθη. καὶ ὄφεις ἐλαύνει καιομένη.

Οταν ᾖ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον λιπαρὸς χωρεῖν A ἐπὶ δεῖπνον.

Βλ. Περὶ δ᾽ ἱματίων τίς πόρος ἔσται; καὶ γὰρ τοῦτ᾽ ἔστιν ἐρέσθαι.

Πρ. Τὰ μὲν ὄνθ᾽ ὑμῖν πρῶτον ὑπάρξει. τὰ δὲ λοίφ᾽ ἡμεῖς ὑφανοῦμεν.

Βλ. Ἓν ἔτι ζητῶ πῶς ἤν τις ὄφλῃ παρὰ τοῖς ἄρχουσι δίκην τῳ;

Πόθεν ἐκτίσει ταύτην; οὐ γὰρ τῶν κοινῶν γ᾽ ἐστι δίκαιον. B

Πρ. Ἀλλ᾽ οὐδὲ δίκαι πρῶτον ἔσονται. Βλ. τουτὶ πόσους ἐπιτρίψει.

Πρ. Κἀγὼ ταύτην γνώμην ἐθέμην. τοῦ γὰρ τάλαν οὕνεκ᾽ ἔσονται;

Βλ. Πολλῶν ἕνεκεν νὴ τὸν Ἀπόλλω. πρῶτον δὲ ἑνὸς εἵνεκα δήπου

Ἤν τις ὀφείλων ἐξαρνῆται. Πρ. πόθεν οὖν ἐδάνεισ᾽ ὁ δανείσας;

Ἐν τῷ κοινῷ πάντων ὄντων. Βλ. κλέπτων δήπου ᾿στ᾽ ἐπίδηλος. C

Πρ. Νὴ τὴν Δημητρ᾽ εὖ γε διδάσκεις. Βλ. τουτὶ τοίνυν φρασάτω μοι·

Τῆς αἰκίας οἱ τύπτοντες πόθεν ἐκτίσουσιν, ἐπειδὰν

Εὐωχηθέντες ὑβρίζωσι. τοῦτο γὰρ οἶμαί σ᾽ ἀπορήσειν.

Πρ. Ἀπὸ τῆς μάζης ἧς σιτεῖται. ταύτην γὰρ ὅταν τις ἀφαιρῇ, D

Οὐχ ὑβριεῖται φαύλως οὕτως τῇ γαστρὶ κολασθείς.

Βλ. Οὐδ᾽ αὖ κλέπτης οὐδεὶς ἔσται. Πρ. πῶς γὰρ κλέψαιμι τὸ μ᾽ αὐτῷ.

Βλ. Οὐδ᾽ ἀποδύσουσ᾽ ἄρα τῆς νυκτός. Πρ. οὐκ ἢν οἴκοι γε καθεύδῃς.

Οὐδ᾽ ἤν γε θύραζ᾽ ὥσπερ πρότερον. βίοτος γὰρ πᾶσιν ὑπάρξει. E

Ἢν δ᾽ ἀποδύῃ γ᾽ αὐτὸς δώσει. τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι.

Ἕτερον γὰρ ἰὼν ἐκ τοῦ κοινοῦ, κρεῖττον κομιεῖται ἐκείνου.

Βλ. Οὐδὲ κυβεύσουσ᾽ ἄρ᾽ ἄνθρωποι. Πρ. περὶ τοῦ γὰρ τοῦτο ποιήσει;

Βλ. Τὴν δὲ δίαιταν τίνα ποιήσεις. Πρ. κοινὴν πᾶσι. τὸ γὰρ ἄστυ

Μίαν οἴκησιν φημὶ ποιήσειν συρρήξασ᾽ εἰς ἓν ἅπαντα, F

Ὥστε βαδίζειν ὡς ἀλλήλους. Βλ. Τὸ δὲ δεῖπνον ποῦ παραθήσεις;

Πρ. Τὰ δικαστήρια καὶ τὰς στοιὰς, ἀνδρῶνας πάντα ποιήσω.

Βλ. Τὸ δὲ βῆμα, τί σοι χρήσιμον ἔσται; Πρ. τοὺς κρατῆρας καταθήσω,

Καὶ τὰς ὑδρίας, καὶ ῥαψῳδεῖν ἔσται τοῖς παιδαρίοισι G

A *Quando fuerit decem cubitorum elementum pingue ire ad cœnam.*

BLE. Circa autem veſtes quæ inuentio erit? etenim hoc eſt interrogare.

PR. Hæ quidem exiſtentes vobis, primùm erunt, has autem reliquas nos texemus.

BLE. Vnum adhuc quæro, quomodo ſi qui debet apud dominos pœnam alicui,

B *Vnde poſſidebit hanc? non enim communium eſt iuſtum.*

PR. Sed neque pœna primum erunt. BLE. Hoc quot conſumet?

PR. Et ego hanc opinionem poſui. cuius enim miſer gratia erunt?

BLE. Multorum gratia per Apollinem. primùm autem vnius gratia.

Si quis debens negat. PR. Vnde igitur mutuauit mutuans,

C *In communi omnibus exiſtentibus. BLE. Fur eſt manifeſtus.*

PR. Per Cererem bene doces. BLE. Hoc igitur dicatur mihi,

Verberationes fures vnde poſſidebunt? poſtquam

Conuiuantes iniuria afficiunt, hoc enim te puto dubitare.

D *PR. A placenta quam comedit. hanc enim quando quis aufert,*

Non iniuria afficitur malè ſic ventre punitus.

BLE. Neque rurſus fur nullus erit. PR. Quomodo enim furabor meum ipſius?

BLE. Neque ſpoliabunt igitur noctibus? PRA. Non ſi domi dormires

E *Neq. ſi foras ſicut prius, victus enim omnibus erit.*

Si autem ſpoliabit, ipſe dabit: quæ enim ipſi res pugnare?

Alterum enim iens ex communi melius portabit illo.

BLE. Neq. talis ludent igitur homines. PR. Circa quid enim hoc faciet?

BLE. Modum autem viuendi quem facies? PR.

F *Communem omnibus. nam ciuitatem*

Vnam habitationem dico facere ſimul, rumpens in vnum omnia,

Vt coeant inter ſe. BLE. Cœnam autem vbi parabis?

PRA. Fora iudicialia & porticus, diuerſoria omnia faciam,

BLE. Sedes autem quæ tibi vtilis erit? PR. Crateras deponam,

Et hydrias, & cantare erit pueris

Σχόλια. Δεκάπουν.] ἡ τοῦ ἡλίου σκιὰ, ὅταν ᾖ δέκα ποδῶν. θέλει οὖν εἰπεῖν ὅτε γίνεται ὀψέ. ἄλλως. οἱ παλαιοὶ καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον καὶ καλούμενοι παρεσημειοῦντο τὴν σκιάν. καὶ οὕτως οἱ μὲν ἔμελλον τοὺς κληθέντας· οἱ δὲ ἀπῄεσαν ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις οὐδ᾽ ὑπὸ ληρήσεως ὥσπερ εἰδότες, ἐφ᾽ ἧς οἷόν τε ἦν τεκμήρασθαι εἰς πόσας ὥρας προήκει. Τιμ-

Γνώμην ἐθέλων.] ἀντὶ τοῦ κἀμοὶ δοκεῖ τοῦτο συμφέρον εἶναι τὸ μὴ εἶναι δικαστήρια. Τῆς αἰκίας.] αἰκία εἶδος δίκης ἐστὶν ἰδιωτικόν, ἐπὶ πληγαῖς λαγχανομένης. ἧς τὸ τίμημα ἐν τοῖς νόμοις οὐκ ἔστιν ὡρισμένον, ἀλλ' ὁ μὲν κατήγορος τίμημα ἐπιγράφεται, ὁπόσου δοκεῖ

A ἄξιον εἶναι τὸ ἀδίκημα, οἱ δὲ δικασταὶ κρίνουσιν. Ἀπὸ τῆς μάζης) ἀπὸ τῆς τροφῆς φησὶν ἧς λαμβάνει ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἀποτίσει τὴν ζημίαν. Αὐτὸς δ' οὐσίαν.] ὁ ἀποδιδόμενος ἐκείνῳ ἐξὸν αὐτῷ βέλτιον λαβεῖν.

Τοὺς ἀνδρείους ἐν τῷ πολέμῳ. κεἴ τις δειλὸς γε-
γένηται) (χάριέν γε.
Ἵνα μὴ δειπνῶσ' αἰσχυνόμενοι. Βλ. νὴ τὸν Ἀπόλλω
Τὰ δὲ κληρωτήρια ποῖ τρέψεις; Πρ. εἰς τὴν ἀγορὰν
καταθήσω.
Κᾆτα στήσασα παρ' Ἁρμοδίῳ κληρώσω πάντας
ἕως ἂν (τι δειπνεῖ.
Εἰδὼς ὁ λαχὼν ἀπίῃ χαίρων ἐν ὁποίῳ γράμματι
Καὶ κηρύξει τοὺς ἐκ τοῦ βῆτ' ἐπὶ τὴν στοὰν ἀκολουθεῖν
Τὴν βασίλειον δειπνήσοντας. τὸ δὲ θῆτ' ἐς τὴν
παρὰ ταύτην. (ἀλφιτόπωλιν,
Τοὺς δ' ἐκ τοῦ κάππ' εἰς τὴν στοὰν χωρεῖν τὴν
Ἵνα κάπτωσι. Βλ. μὰ Δί' ἀλλ' ἵν' ἐκεῖ δειπνῶσιν,
ὅτῳ δὲ τὸ γράμμα
Μὴ 'ξελκυσθῇ καθ' ὃ δειπνήσει, τούτους ἀπελῶσιν
ἅπαντες.
Πρ. Ἀλλ' οὐκ ἔσται τοῦτο παρ' ἡμῖν.
Πᾶσι γὰρ ἄφθονα πάντα παρέξομεν.
Ὥστε μεθυσθεὶς αὐτῷ στεφάνῳ
Πᾶς τις ἄπεισι τὴν δᾷδα λαβών.
Αἱ δὲ γυναῖκες κατὰ τὰς διόδους
Προσπίπτουσαι τοῖς ἀπὸ δείπνου,
Τάδε λέξουσιν. δεῦρο παρ' ἡμᾶς.
Ἐνθάδε μεῖραξ ἐσθ' ὡραία.
Παρ' ἐμοὶ δ' ἑτέρα φήσει τις ἄνω-
θ' ἐξ ὑπερῴου καὶ καλλίστη
Καὶ λευκοτάτη. πρότερον μέντοι
Δεῖ σε καθεύδειν αὐτῆς παρ' ἐμοί.
Τοῖς δ' εὐπρεπέσιν ἀκολουθοῦσι
Καὶ μειρακίοις οἱ φαυλότεροι
Τοιάδ' ἐροῦσιν. ποῖ θεῖς οὗτος;
Πάντως οὐδὲν δράσεις ἐλθών.
Τοῖς γὰρ σιμοῖς καὶ τοῖς αἰσχροῖς
Ἐψήφισται προτέροις βινεῖν.
Ὑμᾶς δὲ τέως θρῖα λαβόντας διφόρου συκῆς
Ἐν τοῖς προθύροις δέφεσθαι. (πάνυ.
Φέρε νῦν φράσον μοι ταῦτ' ἀρέσκει σφῷν; Βλ.
Πρ. Βαδιστέον ἄρ' ἐστὶν εἰς ἀγορὰν ἐμοί
Ἵν' ἀποδέχωμαι τὰ προσιόντα χρήματα
Λαβοῦσα κηρύκαιναν εὔφωνόν τινα.
Ἐμὲ γὰρ ἀνάγκη ταῦτα δρᾶν ᾑρημένην
Ἄρχειν, καταστῆσαί τε τὰ ξυσσίτια
Ὅπως ἂν εὐωχῆσθε πρῶτον σήμερον.
Βλ. Ἤδη γὰρ εὐωχησόμεθα; Πρ. φήμ' ἐγώ.
Ἔπειτα τὰς πόρνας καταπαῦσαι βούλομαι
Ἁπαξαπάσας. Βλ. ἵνα τί; Πρ. δῆλον τουτογί.
Ἵνα τῶν νέων ἔχωσιν αὗται τὰς ἀκμάς.

Fortes in bello, & ſi quis timidus fuerit,
Vt non cœnent verecundia ducti. BL. per Apol-
linem generoſum,
B Sorte autem iudicia vbi vertes? PRA. in forum
deponam,
Et poſtea apud congruum ſorte eligam omnes,
quouſque
Sciens ſortitus abeat, gaudēs in qua litera cœnet,
Et præco illos ex beta in porticum ſequi
Regalem cœnantes. hac theta in apud ipſam;
Hos autem ex cappa, in porticum ire farinam
vendentem
C Vt inclinent. BL. Per Iouem, ſed vt illic cœnent,
cui litera
Non extracta ſit ſecundùm quam cœnet, hos mi-
nantur omnes.
PR. Sed non eſt hoc apud nos,
Omnibus enim opulenta omnia præbebimus,
Vt ebriatus ipſa corona
Omnis abit tadam capiens.
Hæ autem mulierēs per biuia
D Cadentes, his à cœna
Hæc dicent, veni ad nos
Huc, puella eſt pulchra.
Apud me autem altera dicet aliqua deſu-
per ex tabulato & pulcherrima,
Et albiſſima prius tamen
Oportet te dormire hac apud me.
Hos autem per decentes ſequentes,
E Et adoleſcentulis turpiores
Talia dicent. quò curris hic.
Omnino neque facies veniens?
His enim ſimis & turpibus
Decretum eſt prioribus ſubagitare.
Vos aũt interim folia capiētes bis fructiferæ ficus
In veſtibulis tingi.
Age nũc, dic mihi, hæc placent vobis? BL. Valdè.
PR. Eundum igitur eſt in forum mihi,
F Vt ſuſcipiam aduenientes opes,
Capiens lyram nouam bene ſonantem aliquam:
Me autem neceſſitas hæc facere electam
Dominari, conſtituereq́ obſonia.
Vt comedatis primùm hodie.
BL. Iam enim conuiuabimur. PR. Dico egò.
Poſtea meretrices ſedare volo
Omnes. BL. Propter quid? PR. Manifeſtum hoc;
G Vt iuuenum habeant ipſæ flores.

Σχ. Κληρωτήρια.] τὰς κληρωτικὰς ἀρχάς. Γράμματι δειπνεῖ.) ἔδει εἰπεῖν δικάζειν, εἶπε δειπνεῖν. Ες τὴν παρὰ ταύτην.) τοὺς ἐπὶ τὸ θ. τοὺς μισθωτοὺς εἰς τὸ Θησεῖον. ἐπεὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ θῆτα ἄρχεται. Ἵνα κάπτωσιν.) ἀπὸ τοῦ κ. διὸ ἐπὶ τῷ ἐκ τοῦ κ εἶπε. Διόδους.) ἐξόδους. ἀπὸ τοῦ διοδεύειν. Διφόρου συκῆς.) ἡ παρὰ τὴν δίκην τοῦ διφόρου. ἢ ὅτι καὶ δίφοροι εἰσί. τοῦτο δὲ ἵνα κνισμὸν αὐτοῖς τὸ φύλλον ἐμποιῇ.

Καὶ τάς γε δούλας οὐχὶ δεῖ κοσμουμένας
Τὴν τῶν ἐλευθέρων ὑφαρπάζειν Κύπριν,
Ἀλλὰ παρὰ τοῖς δούλοισι κοιμᾶσθαι μόνον,
Κατωνάκην τὸν χοῖρον ἀποτετιλμένας.
Βλ. Φέρε νυν ἐγώ σοι παρακολουθῶ πλησίον,
Ἵν᾽ ἀποβλέπωμαι καὶ λέγωσί μοι ταδί.
Τὸν τῆς στρατηγοῦ τοῦτον οὐ θαυμάζετε;

A *Et ſeruas non oportet ornatas*
Liberarum ſubripere Venerem,
Sed apud ſeruos dormire ſolum.
Pelle porcum euellentes.
BL. Age nunc, ego te ſequor propè,
Vt aſpiciar, & dicant mihi hæc,
Ducis hunc, non admiramini?

Σχόλια. Κατωνάκη.] ἱμάτιόν ἐστιν ἐν τῷ κάτω μέρει νάκος τουτέστι διφθέραν περιερραμμένον. ἔστι δὲ B δουλικὸς καὶ ἀνελεύθερος χιτών.

ΑΝΗΡ Ο ΚΑΤΑΘΕΙΣ, ΦΕΙΔΩΛΟΣ ὁ μὴ καταθείς.

VIR DEPONENS, PHEIDOLVS Vir non deponens.

Bis. Εἰσὶ δύο ἄνδρες αὐτόθι, ὧν ὁ μὲν τῷ τῆς Πραξαγόρας ψηφίσματι καὶ κηρύγματι πείθεται, καὶ πᾶσαν τὴν αὐτοῦ οὐσίαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀποφέρει, καὶ κατατίθησιν. C ὁ δὲ, ταῦτα ποιεῖν ἀναδύεται πρὶν ἢ γιγνώσκειν δεῖν τι τῶν προσαχθέν. καὶ περὶ τούτων πρὸς ἀλλήλους διαλογιζόμενοι φιλονείκως ἐρίζουσι.

Οκ. Ἐγὼ δ᾽ ἵν᾽ εἰς ἀγοράν γε τὰ σκεύη φέρω,
Προχειριοῦμαι κἀξετάσω τὴν οὐσίαν.
Χώρει σὺ δεῦρο κιναχύρα καλὴ καλῶς
Τῶν χρημάτων θύραζε πρώτη τῶν ἐμῶν,
Ὅπως ἂν ἐντετριμμένη κανηφορῇς
Πολλοὺς κάτω δὴ θυλάκους στρέψασα ἐμούς.
Ποῦ ᾽σθ᾽ ἡ διφροφόρος; ἡ χύτρα δεῦρ᾽ ἔξιθι.
Νὴ Δία μέλαινά γ᾽ οὐδ᾽ ἂν εἰ τὸ φάρμακον
Ἕψουσ᾽ ἔτυχες ᾧ Λυσικράτης μελαίνεται.
Ἵστω παρ᾽ αὐτήν. δεῦρ᾽ ἴθι κομμώτρια.
Φέρε δεῦρο ταύτην τὴν ὑδρίαν ὑδριαφόρε
Ἐνταῦθα. σὺ δὲ δεῦρ᾽ ἡ κιθαρῳδὸς ἔξιθι
Πολλάκις ἀναστήσασά μ᾽ εἰς ἐκκλησίαν
Ἀωρὶ νύκτωρ διὰ τὸν ὄρθριον νόμον.
Ὁ τὴν σκάφην λαβὼν προΐτω τὰ κηρία.
Κόμιζε τοὺς θαλλοὺς καὶ καθίστη πλησίον.
Καὶ τὼ τρίποδ᾽ ἐξένεγκε καὶ τὴν λήκυθον.
Τὰ χυτρίδι᾽ ἤδη καὶ τὸν ὄχλον ἀφίετε.
Φε. Ἐγὼ καταθήσω τἀμά; κακοδαίμων ἄρα
Ἔσομαι καὶ νοῦν ὀλίγον κεκτημένος.
Μὰ τὸν Ποσειδῶ γ᾽ οὐδέποτ᾽, ἀλλὰ βασανιῶ
Πρώτιστον αὐτὰ πολλάκις καὶ σκέψομαι.
Οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἱδρῶτα καὶ φειδωλίαν
Οὐδὲν πρὸς ἔπος αἰνοήτως ἐκβαλῶ,
Πρὶν ἐκπύθωμαι πᾶν τὸ πρᾶγμ᾽ ὅπως ἔχει.

V.D. Ego autem vt in forum vaſa feram,
Ordinor, & exquiram ſubſtantiam.
Veni tu huc Cinachyra bona bene,
Rerum foras prima mearum,
Vt conſueta caniſtrum portes,
Multa inferius iam vaſa vertens mea.
Vbi eſt Diphrophorus, olla huc exi,
D *Per Iouem nigra, neque in medicinam*
Coquere contigiſti, qua Lyſicrates nigratur,
Sta apud ipſam, huc veni commotrix,
Fer huc iſtam hydriam hydriaphore,
Huc, tu autem huc citharœda exi,
Sæpe ſuſcitans me ad concilium
Importunè noctibus per dilucularem legem.
Scapham capiens affer ceras,
E *Porta ramos, & ſede propè.*
Et duas ollulas autem effer & lecythum.
Citò ollulas iam & multitudinem dimitte.
PH.V.N.D. Ego deponam mea? infelix igitur
Ero, & mentem paucam poßidens,
Per Neptunum nunquam, ſed experiar
Primùm ipſa ſæpe, & conſiderabo.
Non enim meum ſudorem & parcitatem
F *Neque ad verbum inſcienter eijciam,*
Antequàm diſcã omnem rem quomodo habet.

Σχόλια. Προχειριοῦμαι] εὐτρεπίσω. Κιναχύρα] ὄνομα δουλης. Ἐντετριμμένη] σμηχθεῖσα, ἢ εἰθισμένη. στρέψασα δὲ, κλέψασα.

Bis. Βέλτιον ἐπὶ τὴν μισθωτὴν στρέψασα, ἀναφέρεται πρὸς τὸ κάτω. κάτω δὲ στρέφειν ἀντὶ τοῦ ἀνατρέπειν. τὸ δὲ ἐντετριμμένη ἀντὶ τοῦ εἰωθυῖα, καὶ καλῶς εἰδυῖα.

Σχ. Διφροφόρος] ἡ τὸ σελλίον ἢ τὸ καθιστήριον βαστάζουσα. Ἡ χύτρα δεῦρ᾽ ἔξιθι.) ὡς ἐν κωμῳδίᾳ καὶ τὴν χύ- G τραν ἔξω καλεῖ χάριν γέλωτος. Μελαίνεται] ὡς τοῦ Λυσικράτους φαρμάκῳ μελαίνοντος αὐτοῦ τὰς πολιάς. Κομμώτρια.] ἡ καλλωπίστρια ἡ κοσμοῦσα τὰς γυναῖκας. Κιθαρῳδὸς] ὁ ἀλεκτρυών. Τὸν ὄρθριον νόμον] οὕτω καλούμενος νόμος κιθαρῳδικὸς ὄρθριος. Τὰ κηρία] ἴσως τοὺς κηρῶνας λέγει.

Bis. Τὰ κηρία κυρίως, ὥς φησιν Ἡσύχιος, τὸ τοῦ μέλιτος, καὶ εἶδος πλακοῦντος. ἀλλ᾽ ἴσως ἐνταῦθα κηρία καλοῦνται δᾷδες ἐκ κηροῦ πεποιημέναι, ἃς οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τὴν ἐπιχώριον γλῶτταν κηρίους παρὰ τὸ κηρὸν ὀνομάζουσι. μέμνηται τῷ Πλουτάρχῳ οὕτω χαριέστερον δοκεῖ ὥσπερ χαρίεται μείωσις. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς φησι, πέντε λαμπάδας ἅπτουσιν ἐν τοῖς γάμοις, ἃς κηρίωνας ὀνομάζουσι. Κόμιζε θαλλοὺς] παίζει πρὸς τὴν τῶν Παναθηναίων πομπὴν, ἐν ᾗ οἱ γέροντες θαλλοὺς ἔχοντες ἐπόμπευον, ὡς ὁ χολιαστὴς μαρτυρεῖ ἐν Σφηξίν.

Σχ. Καθίστη πλησίον.] τοὺς ἐλαίας κλάδους ὡς ἐν πομπῇ. Πρὸς ἔπος] ἀντὶ τοῦ ὡς ἔτυχεν. ἕνεκα μηδενός.

Bi. Οὗτος ὁ στίχος ἐλλιπής ἐστιν, ἀλλ᾽ ὁ Σουίδας οὕτω πληρώσας χρῆται οὐδὲν πρὸς ἔπος, χ᾽ οὕτως ἀνοήτως ἐκβαλῶ.

Οὗτος

Οὗτος, τί τὰ σκευάρια ταυτὶ βούλεται;
Πότερον μετοικιζόμενος ἐξενήνοχας
Αὔτ' ἢ φέρεις ἐνέχυρα θήσων; Αν. οὐδαμῶς.
Φε. Τί δῆτ' ἐπὶ στοίχου 'στὶν οὕτως; οὔ τί μὴ
Ἱέρωνι τῷ κήρυκι πομπὴν πέμπετε;
Αν. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀποφέρειν αὐτὰ μέλλω τῇ πόλει
Εἰς τὴν ἀγορὰν κατὰ τοὺς δεδογμένους νόμους.
Φε. Μέλλεις ἀποφέρειν; Αν. πάνυ γε. Φε. κακοδαίμων ἄρ' εἶ
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα. Αν. πῶς; Φε. πῶς; ῥᾳδίως.
Αν. Τί δ' οὐχὶ πειθαρχεῖν με τοῖς νόμοισι δεῖ;
Φε. Ποίοισιν ὦ δύστηνε; Αν. τοῖς δεδογμένοις.
Φε. Δεδογμένοισιν; ὡς ἀνόητος ἦσθ' ἄρα.
Αν. Ἀνόητος; Φε. οὐ γάρ; ἠλιθιώτατος μὲν οὖν
Ἁπαξαπάντων. Αν. ὅτι τὸ ταττόμενον ποιῶ;
Τὸ ταττόμενον γὰρ δεῖ ποιεῖν τὸν σώφρονα;
Μάλιστα πάντων. Φε. τὸν μὲν οὖν ἀβέλτερον.
Αν. Σὺ δ' οὐ καταθεῖναι διανοεῖ; Φε. φυλάξομαι,
Πρὶν ἄν γ' ἴδω τὸ πλῆθος ὅ τι βουλεύεται.
Αν. Τί γὰρ ἄλλ' ἢ φέρειν παρεσκευασμένοι
Τὰ χρήματ' εἰσίν; Φε. ἀλλ' ἰδὼν ἐπειθόμην.
Αν. Λέγουσι γοῦν ἐν ταῖς ὁδοῖς. Φε. λέξουσι γάρ.
Αν. Καί φασιν οἴσειν ἀράμενοι. Φε. φήσουσι γάρ.
Αν. Ἀπολεῖς ἀπιστῶν πάντ'. Φε. ἀπιστήσουσι γάρ.
Αν. Ζεύς σ' ἐπιτρίψειεν. Φε. ἐπιτρίψουσι γάρ.
Οἴσειν δοκεῖς τιν' ὅστις αὐτῶν νοῦν ἔχει;
Οὐ γὰρ πάτριον τοῦτ' ἐστίν, ἀλλὰ λαμβάνειν
Ἡμᾶς μόνον δεῖ νὴ Δία, καὶ γὰρ οἱ θεοί.
Γνώσει δ' ἀπὸ τῶν χειρῶν τε, καὶ [ἀγαλμάτων]
Ὅταν γὰρ εὐχώμεσθα διδόναι τἀγαθά,
Ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν,
Οὐχ ὥς τι δώσοντ', ἀλλ' ὅπως τι λήψεται.
Αν. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, ἔα με τῶν προὔργου τι δρᾶν.
Ταυτὶ γάρ ἐστι συνδετέα. ποῦ μοὔσθ' ἱμάς;
Φε. Ὄντως γὰρ οἴσεις. Αν. ναὶ μὰ Δία, καὶ δὴ μὲν οὖν
Τωδὶ ξυνάπτω τὼ τρίποδε. Φε. τῆς μωρίας.
Τὸ μηδὲ περιμείναντα τοὺς ἄλλους ὅ τι
Δράσουσιν, εἶτα τηνικαῦτ' ἤδη. Αν. τί δρᾶν;
Φε. Ἐπαναμένειν, ἔπειτα διατρίβειν ἔτι.
Αν. Ἵνα δὴ τί; Φε. σεισμὸς εἰ γένοιτο πολλάκις
Ἢ πῦρ ἀπότροπον, ἢ διᾴξειεν γαλῆ,
Παύσαιντ' ἂν εἰσφέροντες, ὦ μεμβρόντητε σύ.
Αν. Χαρίεντα γοῦν πάθοιμ' ἂν, εἰ μὴ 'χοιμ' ὅποι
Ταῦτα καταθείην. Φε. μὴ γὰρ οὐ λάβοις ὅποι.
Θάρρει, καταθήσεις, κἂν ἔνης ἔλθῃς. Αν. τιή;

A Hic quid vaſa hæc volunt?
Nunquid mutans domum exportaſti
Ipſa, an portas pignora poſiturus? VIR. nequaquam.
PH. Quid certè in ordine eſt hic? non ne non
Hieroni præconi pompa mittitur?
VIR. Per Iouem, ſed auferre ipſa volo ciuitati,
In forum ſecundum apparentes leges.
B PH. Vis auferre? VIR. valde. PH. infelix es
Per Iouem ſeruatorem. VIR. Quomodo? PH. Quomodo? facile.
VIR. Quid autem non obedire legibus oportet?
PH. Quibus ô infelix? VIR. apparentibus.
PH. Apparentibus? valde rudis es igitur.
VIR. Rudis? PH. non ſtolidiſſimus quidē igitur
Omnium. VIR. Quod ordinatum facio.
Ordinatum enim oportet facere prudentem
C Maximè omniū. PH. hūc quidem igitur peiorē.
VIR. Tu autē nō deponere cogitas? PH. ſeruabo
Antequam videam multitudinem, quid vult.
VIR. Quid enim aliud, quàm ferre parati
Res ſunt? PH. ſed videns credam.
VIR. Dicunt igitur in viis. PH. Dicent enim.
VIR. Et dicūt portare eleuātes PH. Dicēt enim.
VIR. Peribis non credens omnia. PH. non credent enim.
D VIR. Iupiter te cōterat. PH. Cōterent enim.
Portare putas aliquem. VIR. Qui ipſorum mentem habet.
PH. Non enim patrium hoc eſt. VI. ſed ſumere
Nos ſolum decet. PH per Iouem etenim Dei.
Cognoſces autem à manibus q; & ſtatuis.
Quando enim ſupplicamus dare bona,
Stant extendentes manum ſupinam,
Nō tāquam aliquid dātes, ſed vt aliquid capiāt.
E VIR. O infelix virorum, ſine me excellentem aliquid facere.
Hæc enim ſunt dāda, vbi mei eſt ligamen?
PH. Certè enim portabis. VIR. ita per Iouem, & iam quidem igitur.
Hos ſimul ligabo tripodes. PH. ſtultitiæ
Hoc, neq; expectātem alios quid
Facient, poſtea tūc iam. VIR. Quid facere?
PH. Expectare, poſtea demorari adhuc.
F VI. Vt iam quid? PH. Terræmotus ſi fieret crebrò,
Vel ignis euitabilis, vel trāſiret catta,
Ceſſarent inferentes ô tonitruate tu.
VI. Gratioſa igitur patiar, ſi nō habebo, vbi
Hæc deponam. PH. Nō enim nō capies vbi
Fide, ſi depones, etſi primus veneris. VI. Curò

Σχ. Πέμπετε.] κήρυξ ἦν ὅς τις τὰ πραττόμενα ἐκήρυττε. τὸ δὲ πομπὴν αὐτὸ ὡς ἐν πομπῇ ἐξάγει. Ἀβέλτερον] ἀνόητον, ἀσυνετον. διὸ ὄντα ταῦτα.) ἀπὸ ἐπιτελεῖσθαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν ὑπτίας τὰς χεῖρας ἔχουσιν. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν] τοῦτό φησιν ὁ θέλων καταθεῖναι.

G Bis. Συνδετέα] ἐν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων γέγραπται συνδετέα. ὃ καὶ πολὺ βέλτιον.
Σχ. Εἰ γένοιτο] εἰ γένηταί τι σύμβολον, οὐκ ἐπιτελοῦσι τὰ δόξαντα. Εἰ μὴ 'χοιμ' ὅποι] ἐὰν ἐμβραδύνω, μὴ δὲ ὅποι καταθῶ αὐτὰ εὕρω.

Φε. Ἐγᾦδα, τούτοις χειροτονοῦντας μὲν ταχὺς, A
Ἃ δ' ἂν δὲ δόξῃ, ταῦτα πάλιν ἀρνουμένους.
Αν. Οἴσουσιν ὦ τᾶν. Φε. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. Ἀμέλει, κομιοῦσι. Φε. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. Μαχούμεθ' αὐτοῖς. Φε. ἢν δὲ κρείττους ὦσι, τί;
Αν. Ἄπειμ' ἐάσας. Φε. ἢν δὲ πωλῶσ' αὐτὰ, τί;
B Αν. Διαρραγείης. Φε. ἢν δὲ διαρραγῶ δὲ, τί;
Αν. Καλῶς ποιήσεις. Φε. σὺ δ' ἐπιθυμήσεις φέρειν;
Αν. Ἔγωγε. καὶ γὰρ τοὺς ἐμαυτοῦ γείτονας
Ὁρῶ φέροντας. Φε. πάνυ γ' ἂν οὖν Ἀντισθένης
Αὔτ' εἰσενέγκοι. πολὺ γὰρ ἐμμελέστερον
Πρότερον χέσαι πλεῖν ἢ τριάκοθ' ἡμέρας.
Αν. Οἴμωζε. Φε. Καλλίμαχος δ' ὁ χοροδιδάσκαλος
Αὐτοῖσιν εἰσοίσει τι; πλείω Καλλίας;
Ὤνθρωπος οὗτος ἀποβαλεῖ τὴν οὐσίαν.
C Αν. Δεινά γε λέγεις. Φε. τί δεινὸν ὥσπερ οὐχ ὁρῶν
Ἀεὶ τοιαῦτα γιγνόμενα ψηφίσματα;
Οὐκ οἶσθ' ἐκεῖνο, οὗ δόξε τὸ περὶ τῶν ἁλῶν;
Αν. Ἔγωγε. Φε. τοὺς χαλκοῦς δ' ἐκείνους ἡνίκα
Ἐψηφισάμεθ' οὐκ οἶσθα; Αν. καὶ κακόν γέ μοι
Τὸ κόμμ' ἐγένετ' ἐκεῖνο. πωλῶν γὰρ βότρυς,
Μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων.
D Κἄπειτ' ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιτα.
Ἔπειθ' ὑπέχοντος ἄρτι μου τὸν θύλακον
Ἀνέκραγ' ὁ κῆρυξ μὴ δέχεσθαι μηδένα
Χαλκοῦν, τὸ λοιπόν. ἀργύρῳ γὰρ χρώμεθα.
Φε. Τὸ δ' ἔναγχος οὐχ ἅπαντες ὠμνύμεν
Τάλαντ' ἔσεσθαι πεντακόσια τῇ πόλει
Τῆς τεσσαρακοστῆς, ἣν ἐπόρισ' Εὐριπίδης.
Κεὐθὺς κατεχρύσου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
E Ὅτε δ' ἤδη 'νασκοπουμένοις ἐφαίνετο
Ὁ Διὸς Κόρινθος καὶ τὸ πρᾶγμ' οὐκ ἤρεσεν,
Πάλιν κατεπίττου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
Αν. Οὐ ταὐτὸν ὦ τᾶν. τότε μὲν ἡμεῖς ἤρχομεν.
Νῦν δ' αἱ γυναῖκες. Φε. ἃς γ' ἐγὼ φυλάξομαι
Νὴ τὸν Ποσειδῶ μὴ κατουρήσωσί μου.
Αν. Οὐκ οἶδ' ὅ,τι ληρεῖς. φέρε σὺ τἀνάφορον ὁ παῖς.

A PH. Ego ſcio hos ſentẽtiã ferẽtes quidẽ veloces,
Quæ autem apparuerunt, hæc iterum negantes
Portabunt ô amice. PH. ſi autẽ nõ portabũt, quid?
VIR. Ne cures, portabunt. PH. ſi autem non portabunt, quid?
VIR. Pugnabimus his. PHI. ſi autem meliores fuerint, quid?
VIR. Abibo ſinẽs. PH. ſi autem vendant ipſa, q̃d?
B VIR. Rumparis. PH. ſi diſrumpar autem, quid?
VIR. Bene facies. PH. tu autem cupies portare?
VIR. Ego quidem: etenim hos mei ipſius vicinos
Video portantes. PH. Valde igitur Antiſthenes
Ipſa inferet: multo enim aptius
Prius cacare plus quàm triginta dies.
VIR. Luge. PH. Callimachus tripudij præceptor
Ipſis inferet. quid plura? Callia,
Homo hic abijciet ſubſtantiam.
VIR. Grauia dicis. PH. Quid graue, tanquam non videns
C Semper tales factas ſententias?
Non ſcis illud, quod apparuit de ſalibus?
VIR. Ego quidem. PH. Æreos autẽ illos quando
Sententia confirmauimus, non ſcis? VIR. & malum mihi
Sectio fuit illa. multorum enim racemos
Plenam eleuaui peram æreorum habens.
D Et poſtea iui in forum ad farinas.
Poſtea tenente nuper me vas,
Clamauit præco non ſuſcipere nullum
Æs in futurum, argento enim vtimur.
PH. Hoc autem nuper non omnes iurauimus,
Talenta fore quingenta ciuitati
Quadragenaria, quam inuenit Euripides,
Et ſtatim deaurabat omnis vir Euripidem.
E Quando autem hæc conſiderantibus apparuit
Iouis Corinthus, & res non placuit,
Iterum pice linibat omnis vir Euripidem:
VIR. Non idem ô amice, tunc quidem nos dominabamur,
Nunc autem mulieres. PH. Quas ego obſeruabo
Per Neptunum ne demingant me.
VIR. Non ſcio quod nugaris, age tibiã ſupra ſpinã due ô puer.

F

Σχόλια. Καλλίμαχος] ὁ ποιητὴς καὶ χοροδιδάσκαλος. αὐτοῖσι] σὺν αὐτοῖς. Καλλίας] Καλλίας τις ἐγένετο πλουσιώτατος εἰς πόρνας ἑαυτοῦ οὐσίαν καταναλώσας, καὶ λοιπὸν πένης ἐγένετο. ψηφίσματα] ἐψηφίσαντο γὰρ αὐτοὺς πωλητηρίους εἶναι. καὶ τὸ ψήφισμα ἄκυρον γέγονε. Τῆς τεσσαρακοστῆς] ψήφισμα ἔγραψε τεσσαρακοστὴν εἰσενεγκεῖν ἀπὸ τῆς οὐσίας εἰς τὸ κοινόν.

Bis. Κατεχρύσου] κατεχρύσουν ἐστὶ μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖν, μεγαλύνειν, εἰς μέγεθος αἴρειν. τὸ δὲ ἐναντίον, κατεπίττου, ἀντὶ τοῦ εὐτελίζειν, λοιδορεῖν, κακολογεῖν.

Σχ. Φυλάξομαι] ὥστε ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι ὑμῶν. Ἀνάφορον] ἀναφορεὺς ξύλον ἀμφίκοιλον, ἐν ᾧ τὰ φορτία ἐξαρτήσαντες οἱ ἐργάται βαστάζουσιν.

G

ΚΗΡΥΞ, ΦΕΙΔΩΛΟΣ, Καταθεὶς.

Bis. Ὁ Κῆρυξ ὁ ἐπὶ τὸ δεῖπνον καὶ δημοσίας ἑστιάσεις ἀνακηρύττει.

Κη. Ὦ πάντες ἀστοὶ νῦν γὰρ οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Χωρεῖτ' ἐπείγεσθ' εὐθὺ τῆς στρατηγίδος

PRÆCO, PHEIDOLVS, Vir deponens.

PR. O Omnes ciues, nunc enim ſic hæc habent.
Ite, feſtinate rectà ductricem,

Ὅπως

Ὅπως ἂν ὑμῖν ἡ τύχη κληρουμένοις
Φράσῃ καθ᾽ ἕκαστον ἄνδρ᾽ ὅποι δειπνήσετε.
Ὡς αἱ τράπεζαί γ᾽ εἰσὶν ἐπινενασμέναι
Ἀγαθῶν ἁπάντων καὶ παρεσκευασμέναι.
Κλῖναί τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενασμέναι.
Κρατῆρα συγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες.
Ἑστᾶσ᾽ ἐφεξῆς τὰ τεμάχη ῥιπίζεται.
Λαγῷ᾽ ἀναπηγνύασι, πόπανα πέττεται.
Στέφανοι πλέκονται, φρύγεται τραγήματα.
Χύτρας ἔτνους ἕψουσιν αἱ νεώταται.
Σμοιὸς δ᾽ ἐν αὐτοῖς ἱππικὴν στολὴν ἔχων
Τὰ τῶν γυναικῶν διακαθαίρει τρύβλια,
Γέρων δὲ χωρεῖ χλανίδα καὶ κονίποδα
Ἔχων, καχάζων μεθ᾽ ἑτέρου νεανίου.
Ἐμβὰς δὲ κεῖται καὶ τρίβων ἐρριμμένος.
Πρὸς ταῦτα χωρεῖθ᾽ ὡς ὁ τὴν μᾶζαν φέρων
Ἕστηκεν, ἀλλὰ τὰς γνάθους διοίγνυτε.
Φει. Οὐκοῦν βαδιοῦμαι δῆτα. τί γὰρ ἕστηκ᾽ ἔ-
χων
Ἐνταῦθ᾽, ἐπειδὴ ταῦτα τῇ πόλει δοκεῖ;
Κη. Καὶ ποῖ βαδιεῖ σὺ μὴ καταθεὶς τὴν οὐσίαν;
Ομ. Ἐπὶ δεῖπνον. Κη. οὐ δῆτ᾽, ἤν γ᾽ ἐκείναις νοῦς
ἐνῇ
Πρίν γ᾽ ἀπενέγκῃς. Ομ. ἀλλ᾽ ἀποίσω. Κη. ὁ-
πηνίκα;
Ομ. Οὐ τοὐμόν ὦ τᾶν ἐμποδὼν ἔσται. Κη. τί δή;
Ομ. Ἑτέρους ἀποίσειν φημ᾽ ἔθ᾽ ὑστέρους ἐμοῦ.
Κη. Βαδιεῖ δὲ δειπνήσων ὅμως; Ομ. τί γὰρ πά-
θω;
Τὰ δυνατὰ γὰρ δεῖ τῇ πόλει ξυλλαμβάνειν
Τοὺς εὖ φρονοῦντας. Κη. ἢν δὲ κωλύσωσι, τί;
Ομ. Ὁμόσ᾽ εἶμι κύψας. Κη. ἢν δὲ μαστιγῶσι, τί;
Ομ. Καλούμεθ᾽ αὐτάς. Κη. ἢν δὲ καταγελῶσι,
τί;
Ομ. Ἐπὶ ταῖς θύραις ἑστώς. Κη. τί δράσεις εἰπέ
μοι.
Ομ. Τῶν εἰσφερόντων ἁρπάσομαι τὰ σιτία.
Οκ. Βάδιζε τοίνυν ὕστερος. σὺ δ᾽ ὦ Σίκων
Καὶ Παρμένων αἴρεσθε τὴν παμπησίαν.
Ομ. Φέρε νῦν ἐγώ σοι ξυμφέρω. Οκ. μή, μηδα-
μῶς.
Δέδοικα γὰρ μὴ καὶ παρὰ τῇ στρατηγίδι
Ὅταν κατατιθῶ, προσποιῇ τῶν χρημάτων.
Ομ. Νὴ τὸν Δία δεῖ γοῦν μηχανήματός τινος
Ὅπως τὰ μὲν ὄντα χρήμαθ᾽ ἕξω, τοῖσδε γε
Τῶν ματτομένων κοινῇ μεθέξω πως ἐγώ.
Ὀρθῶς ἔμοιγε φαίνεται. βαδιστέον
Ὁμόσ᾽ ἐστὶ δειπνήσοντα κοὐ μελλητέον.

A *Vt vobis fortuna ſorte electis,*
Dicat ad vnumquemque virum, vbi cœnabitis,
Quòd menſæ ſunt abundantes,
Bonis omnibus & preparatæ,
Lectiq́ue veſtibus & tapetibus pleni.
Crateram miſcent vnguentariæ,
Stant ordinatim, parteſq́ue aſſantur.
Lepores figuntur, placentulæ pinſuntur,
B *Coronæ plicantur, ſiccantur bellaria,*
Ollas fabæ lixatæ coquunt iuueniſſimæ.
Smœus in ipſis equeſtre ornamentum habens,
Mulierum purgat catinos.
Senex autem procedit, veſtem & calceamentum
Habens, cachinnans cum altero adoleſcentulo:
Iens autem iacet, & terens proiectus.
Ad hæc ite quòd maſſam ferens
Stetit, ſed maxillas aperite.
C *V*IR. *Igitur ibo certè. quid enim ſteti habens*
Hic, poſtquam hæc ciuitati apparent?
PR. *Et quò vades, tu non deponens ſubſtantiam*
V. N. D. Ad cœnam. PR. *non certè ſi illis mens*
ineſt
Antequam auferas? *V. N. D. ſed auferam.* PR.
Quando?
V. N. D. Non meum heus tu, impedimento erit
PR. *Quidnam?* *(me.*
D *V. N. D. Alios aſportare dico adhuc poſteriores*
PR. *Ibis autem cœnaturus quomodo?* *V. N. D.*
Quid enim paſſus ſum?
Grauia enim oportet ciuitati comportare
Sapientes. PR. *ſi autem prohibebunt, quid?*
V. N. D. ſimul ibo inclinans. PR. *ſi autem ver-*
berabunt, quid?
V. N. D. Vocabo ipſas. PR. *ſi autem deridebunt,*
quid?
E *V. N. D E P. In ianuis ſtans.* PR. *Quid facies? dic*
mihi.
V. N. D. Inferentium rapiam cibos.
V. D. Vade igitur poſterior, tu autem ô Sicon
Et Parmeno auferte omnem ſubſtantiam.
V. N. D. Age nunc tibi confero. *V. D. nequaquam.*
Timui enim ne & apud ductricem
Quando deponam, appropries res.
V. N. D. Per Iouem igitur inuentione aliqua
F *Vt quidem exiſtentes res habeam, has autem*
Piſtarum communiter participem ego.
Rectè mihi videtur eundum,
ſimul eſt cœnaturum, & non tardandum.

Σχόλια. Ἐπινενασμέναι.] πεπληρωμέναι. Σισυρῶν.] μαλλωτῶν στρωμάτων. δαπίδων δὲ τῶν ταπήτων. Ῥιπίζεται.] ἀντὶ τοῦ ὀπτᾶται. τὸ γὰρ πῦρ οἱ ἄνθρωποι ἐρρίπιζον, ἵνα ὀπτήσωσιν. Τραγήματα] τὰ τρωγάλια λέ- G γει. ἔτνος δὲ εἶδος ἀθάρας ἀπὸ φασηλίων. Σμοιός.) κύριον ὄνομα. αἰσχροποιὸς εἰς γυναῖκας. καὶ ἱππεύσας πρότερον καὶ ταῖς ναύταις διανέμων τὰ τρύβλια. Κονίποδα] εἶδος σανδαλίου.

B 15. Ομ. Ἐπὶ δεῖπνον.) ταῦτα τὰ γράμματα, Ο μ. δηλοῖ, ὁ μὴ καταθεὶς τὴν οὐσίαν. ἰσοδυναμεῖ δὲ τῷ φειδωλός. ταῦτα δὲ τὰ γράμματα, Ο κ. σημαίνει, ὁ καταθεὶς τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν.

Σχ. Ἢν δὲ κωλύσωσιν] ἐξ ὧν τρόπων αὐτὸς μὴ βουλόμενος τὴν οὐσίαν καταθεῖναι ἐτηρώτα. Παμπησίαν] τὴν πᾶσαν κτῆσιν. Προσποιῇ.] μὴ προσποιῇ διαφέρειν. Τῶν ματτομένων] τῶν ψωμάτων.

A

ΓΡΑΥΣ, ΑΛΛΗ ΓΡΑΥΣ, Νέα.

Bisetus. Αἱ γυναῖκες κατὰ τὸ τῆς βουλῆς δόγμα ἐν ταῖς τριόδοις φανερῶς προΐστανται ἄνδρας περιμένουσαι. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ χρόνῳ περὶ τῶν πρωτείων φιλονεικοῦσι διαγωνίζονται.

Γρ. Τί ποτ' ἄνδρες οὐχ ἥκουσιν, ὥρα δ' ἦν πάλαι.
Ἐγὼ δὲ καταπεπλασμένη ψιμυθίῳ
Ἕστηκα καὶ κροκωτὸν ἠμφιεσμένη,
Ἀργός, μινυρομένη τι πρὸς ἐμαυτὴν μέλος.
Παίζουσ' ὅπως ἂν περιλάβοιμ' αὐτῶν τινα
Παριόντα. Μοῦσαι δεῦρ' ἴτ' ἐπὶ τοὐμὸν στόμα,
Μελύδριον εὑροῦσαί τι τῶν Ἰωνικῶν.
Ἀλλ. Γρ. Νῦν μέν με παρακύψασα προὔφθης ὦ σαπρά.
Ὤου δ' ἐρήμας οὐ παρούσης ἐνθάδε
Ἐμοῦ, τρυγήσειν καὶ προσάξεσθαί τινα
Ἄδουσ'. ἐγὼ δ' ἢν τοῦτο δρᾷς, ἀντᾴσομαι.
Κεἰ γὰρ δι' ὄχλου τοῦτ' ἐστὶ τοῖς θεωμένοις,
Ὅμως ἔχει τερπνόν τι, καὶ κωμῳδικόν.
Γρ. Τούτῳ διαλέγου κἀποχώρησον. σὺ δὲ
Φιλοττάριον αὐλητὰ σὺν αὐλοῖς λαβὼν
Ἄξιον ἐμοῦ καὶ σοῦ προσαύλησον μέλος.
Γρ. Εἴ τις ἀγαθὸν βούλεται
Παθεῖν τι, παρ' ἐμοὶ χρὴ καθεύδειν.
Οὐ γὰρ ἐν νέαις τὸ σοφὸν ἔ-
Νεστιν, ἀλλ' ἐν ταῖσι πεπείροις.
Οὐδέ τις στέργειν ἂν ἐθέλοι
Μᾶλλον ἢ 'γὼ τὸν φίλον
Ὧπερ ξυνείην, ἀλλ' ἐφ' ἕτερον ἂν πέτοιτο.
Νε. Μὴ φθόνει ταῖσι νέαισι.
Τὸ τρυφερὸν γὰρ ἐμπέφυκε
Τοῖς ἁπαλοῖς μηροῖς.
Κἀπὶ τοῖς μήλοις ἐπανθεῖ. σὺ δ' ὦ
Γραῦ, παραλέλεξαι, κἀντέτριψαι τῷ
Θανάτῳ μέλημα.
Γρ. Ἐκπέσοι σου τὸ τρῆμα
Τὸ τ' ἐπίκλιντρον ἀποβάλοις,
Βουλομένη σποδεῖσθαι

ANVS, ALIA ANVS Iuuencula.

AN. Quid viri non veniunt? hora iam erat diu.
B Ego autem fucata fuco
Steti, & rubra induta,
Ocioſa canens ad me ipſam cantum
Ludens, ut acciperem ipſorum aliquem,
Aduenientem. Muſa huc venite ad meum os,
Cantilenulam inuenientes aliquam Ionicarum.
AL. A. Nunc quidem me inclinans præueniſti ô marcida.
C Putaſti autem ſolitariis non præſente hic
Me vindemiare, & adducere aliquem
Canens, ego autem quæ hoc facienti canam.
Illic enim per turbam, hoc eſt ſpectatoribus,
Tamen habet delectabile quid & ridiculoſum.
AN. Huic diſputa & obedi: tu autem
Amicabilem tibicen tibias capiens,
Dignum me & te accine cantum.
D AL. A. Si quis bonum vult
Pati quid, apud me oportet dormire.
Non enim in iuuenibus ſapientia in-
Eſt, ſed in expertis.
Neque amare velit
Magis quàm ego amicum,
Cui coniungar, ſed in alteram volet.
IVV. Ne inuide iuuenculis,
Delicatum enim natum eſt
E Teneris cruribus,
Et in ouibus floret. tu autem ô
Anus collige, & frica
Morti curam.
AN. Excidat tui ornatus,
Et ornatum abiicias,
Volens ſubagitari,

Σχόλια. Μινυρομένη] ἀντὶ τοῦ ἠρέμα ᾄδουσα. Τῶν Ἰωνικῶν.] τῶν τρυφηλῶν. Ἴωνες γὰρ τρυφηλοί.

Biset. Ἐρήμας] Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξίν, „ Ἀλλ' ἐρήμας ὧδ' οὕτω ῥᾳδίως τρυγήσειν. τὰ δὲ σχόλια τοῦτο οὕτως ἑρμηνεύει, παροιμία, ἐὰν ἐρήμας τρυγήσεις ἐπὶ τῶν ἀδεῶς τι πραττόντων, ὡς μηδενὸς αὐτοῖς ἀντιπαράττοντος, ἐρήμας τρυγήσειν, ὑπακουστέον δὲ τὰς ἀμπέλους. ἔστι γὰρ ἀπὸ τῶν τὰς ἀμπέλους ἀφροντίστως τρυγώντων.

Σχόλια. Τὸ σοφόν.] ἤγουν τὸ ἔμπειρον. Γραῦ.] ἢ τὰς πολιάς σου παραλέλεξαι. ἢ ἐκλέξω τὰς θρίχας, μίαν παρὰ μίαν.

Bis. Ἡσύχιος, παραλέξαι παρὰ τὸ τὰς ὑπερεχούσας ἐν τῇ ὀφρύσι τρίχας παραλέγεσθαι. ἀλλ' ἴσως βέλτιον γράφειν παραπέπλεξαι, ὡς ἐκ τῆς ἐννοίας δῆλον, ἤγουν τὰς σου τρίχας μίαν παρὰ μίαν ἐπλέξω κοσμιότητος, καὶ κομψότητος ἕνεκα. τὸ δὲ κατέτριψαι, ἀντὶ τοῦ καὶ ἐντέτριψαι, δηλονότι τῷ ψιμυθίῳ, ἵνα καλλίων φαίνῃ, ὡς ἀλ-

F λαχοῦ δηλοῦται. ἀλλὰ παρ' ὑπόνοιαν γέλωτος χάριν ἐπιφέρεται τῷ θανάτῳ μέλημα. μέλημα δὲ, τὸ φρόντισμα ἢ μελέτη. οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀνακρέων ῥόδον εἴαρος μέλημα καλεῖ, οὗ τὸ ἔαρ φροντίζει.

Σχ. Τρῆμα] ἢ τὸ τοῦ κόσμου λέγει. ἢ αὐτὸ τὸ τρῆμα τὸ αἰδοῖον. ἐπίκλιντρον δὲ, εἶδος κοσμίου. ὄφιν δὲ ἢ τὸ αἰδοῖον.

Biset. Βέλτιον ἴσως τὰ τοῦ σχολιαστοῦ διεφθαρμένα οὕτως ἐπανορθοῦμεν ἢ τὸ τοῦ κλισμοῦ. ἢ αὐτὸ τὸ τρῆμα τὸ αἰδοῖον. ἐπίκλιντρον δὲ, εἶδος κλισμοῦ, ὥς φησι Πολυδεύκης ἐν τῷ α. οὕτω γράφων, τὸ δὲ καλούμενον ἀνάκλιντρον, ἐπίκλιντρον Ἀριστοφάνης εἶπε, τοῦ-
G τον τὸν τόπον αἰνιττόμενος. τρῆμα δὲ ἐνταῦθα ἴσως σημαίνει τὸν πρωκτόν, ὃς ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις τράμις ὀνομάζεται, ὅπου λέγεται, „ Αἰθὸς γεγένημαι πάντα περὶ τὴν τράμιν. Ἄλλως. τὸ τρῆμα νῦν τροπικῶς ληφθὲν οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὅπερ ἄνω καὶ τρύπημα καλεῖται. ὅτω δὲ ἡ ἀθεμιτὸς γραῦς τοῦτο τῇ νεότητι συμβαίνειν ἐπεύχεται. ὅ τινας τῶν γυναικῶν παχεί-

φασιν

φασίν, ὡς ἐξὸν ὅτε ἐπιμανείς τι ἐκεῖθεν προεξέρχεται, ὁ A αὐτοῦ τοῦ αἰδοίου στόμα φράττον, καὶ ἐπιζέον τὰς συνουσιάζειν ἐπιθυμούσας ἐκ τῆς. τοῦτο αἱ μαῖαι μήτραν καλοῦσι ζῷον νομίζουσι, καὶ καλεῖν δ' ἐκοῦσιν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἑξῆς ἴσως λεπτέον, τό, ἐπιλανθάνεσθαι ἀποβαλεῖν. καὶ, ὄφιν εὑρεῖν.

Κἀπὶ τῆς κλίνης ὄφιν εὕροις

Καὶ προσελκύσαιο βουλομένη φιλῆσαι.

Νε. Αἶ. αἶ. τί ποτε πείσομαι. οὐχ ἥκει μου τὸ ἑταῖρος.

Μόνη δ' αὐτοῦ λείπομ', ἡ

Γάρ μοι μήτηρ ἄλλῃ βέβηκε. B

Καὶ τἄλλ' οὐδέν με ταῦτα δεῖ λέγειν.

Ἀλλ' ὦ μαῖ' ἱκετεύομαι

Κάλει τὸν Ὀρθαγόραν, ὅπως

Σαυτῆς κατόναι' ἀντιβολῶ σε.

Γρ. Ἤδη τὸν ἀπὸ Ἰωνίας

Τρόπον τάλαινα κνησιᾷς.

Δοκεῖς δέ μοι καὶ λάβδα κατὰ τοὺς Λεσβίους. C

Ἀλλ' οὐκ ἄν ποθ' ὑφαρπάσαιο

Τὰ μὰ δὲ παίγνια. τὴν δ' ἐμὴν

Ὥραν οὐκ ἀπολεῖς, οὐδ' ἀπολήψει.

Νε. Ἆδ' ὁπόσα βούλει καὶ παράκυφθ' ὥσπερ γαλῆ.

Οὐδεὶς γὰρ ὡς σὲ πρότερον εἴσεισ' ἀντ' ἐμοῦ.

Γρ. Οὔκουν ἐπ' ἐκφοράν γε; Νε. καινόν γ' ὦ σαπρά.

Γρ. Οὐ δῆτα. Νε. τί γὰρ ἂν γραῦς τάλαινά τις λέγοι. D

Γρ. Οὐ τοὐμὸν ὀδυνήσει σε γῆρας. Νε. ἀλλὰ τί.

Γρ. Ἥγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμύθιον.

Νε. Τί μοι διαλέγει; Γρ. σὺ δὲ τί διακύπτεις; Νε. ἐγώ;

Γρ. Ἄιδω πρὸς ἐμαυτὴν Ἐπιγένει τῷ 'μῷ φίλῳ.

Νε. Σοὶ γὰρ φίλος τίς ἐστιν ἄλλος ἢ Γέρης. E

Γρ. Δείξει γε καὶ σοί. τάχα γὰρ εἶσιν ὡς ἐμέ.

Ὁδὶ γὰρ αὐτός ἐστιν οὐ σοῦ γ' ὤλεθρε

Δεόμενος οὐδέν. Νε. νὴ Δί' ὦ φθινύλλα σοῦ

Δείξει τάχ' αὐτός, ὡς ἔγωγ' ἀπέρχομαι.

Γρ. Κἄγωγ' ἵνα γνῷς ὡς πολύ σου μεῖζον φρονῶ.

Et in lecto ſerpentem inuenias,

Et attraharis volens oſculari.

IVVEN. *Heu heu, quid patiar, non venit mei vrina,*

Sola autem hic relinquor. hac

B *Enim mihi mater aliò iuit,*

Et alia nil me hac oportet dicere.

Sed ô nutrix precor,

Voca Orthagoram, vt

Tui ipſius iuues, precor te.

ANVS. *Iam ab Ionia*

Morem miſera pruris,

Videris autem mihi & labda ſecundum Leſbios, C

Sed non rapies

Meos ludos. hanc autem meam

Horam non perdes, neque auferes.

IVVEN. *Canta quacunque vis, & inclina vt catta.*

Nullus enim ad te prius ingredietur loco mei.

ANVS. *Non in elatione?* IVVENC. *Nouum ô marcida?*

D ANVS. *Non certè.* IVVEN. *quid enim anus miſera, quæ dicit?*

ANVS. *Non mea dolebit te ſenectus.* IVVEN. *ſed quid?*

ANVS. *Fucus magis magis & tua ceruſa.*

IVVEN. *Quid mihi diſputas?* ANVS. *tu autē quid inclinas?* IVV. *ego?*

ANVS. Canto ad me ipſam Epigenem meum amicum.

E IVV. *Tibi enim amicus aliquis eſt alius, quàm Geres?*

ANVS. Oſtendat & tibi, citò enim ibit ad me.

Hic enim ipſe eſt, non tui ô pernicioſe

Indigens nihil. IVVE. *per Iouem ô corrupta tu,*

Oſtendet citò ipſe, quòd ego diſcedo.

ANVS. Et ego vt cognoſcas, quòd multo te maius ſapio.

BISETVS. Ὄφιν εὕροις] ὄφις ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ F λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ αἰδοίου, οὐ τεταμένου δηλαδή, ἀλλ' ἀνειμένου. οὕτω γὰρ τρόπον τινὰ ὄφεως σχῆμα παρέχει. ἢ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ ζῴου ληπτέον.

Σχόλια. Ἀλλ' ὦ μαῖα.] πρὸς τὴν γραῦν. ὀρθαγόραν δὲ τὸ αἰδοῖον.

BISETVS. Παρὰ τὸ ὀρθοῦσθαι, καὶ ἐγείρεσθαι πρὸς τὴν συνουσίαν, ὄνομα κύριον πεποίηται.

Σχόλια. Τὸν ἀπὸ Ἰωνίας] ὡς μαλακῶν ἐκείνων ὄν- G των. Λάβδα.] λεσβιάζουσιν οἱ Λέσβιοι ἀπὸ τοῦ πρώτου στοιχείου. Τὰ μὰ δὲ παίγνια] τοὺς ἐμοὺς ἐραστάς. Ἐπ' ἐκφοράν γε.] ὅτι τῶν γραϊδίων ἐκφέρουσι τὴν οὐσίαν οἱ ἐρώμενοι.

BISETVS. Ἢ ἐπ' ἐκφοράν, ἤγουν τὴν ταφήν, ἐφ' ἣν ἐκφέρεσαι.

Σχόλια. Ἥγχουσα.] ἡ ἄγχουσα μᾶλλον, βοτάνη ἡ ἐχρῶντο εἰς τὸ πρόσωπον αἱ γυναῖκες. Γέρης.] φαλακρὸς οὗτος ὁ πένης. οὐ γὰρ ἀδυνήσει τὸ γῆρας. ἀπέρχομαι ἵνα αὐτὸν ἐρωθίσω.

ΝΕΟΣ, ΓΡΑΥΣ, ΑΝΗΡ, ΝΕΑ.

IVVENIS, ANVS, VIR, IVVENCVLA.

BISETVS. Νέος τις, γραῦς, ἀνήρ, καὶ νέα εἰσάγονται, οἱ ἀλλήλων σκώμμασι, καὶ πικροῖς λόγοις καθ-

ἀναβάλλονται. πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἄλλαι γραῦς τούτων παλαίτεραι προσέρχονται, ἐν αἷς καὶ ὡς ἀγὼν ποικίλος ὤ- A ...πλησιῶν, καὶ σκωμμάτων μεστὸς ἐγείρεται.

Νε. Εἴθ᾽ ἐξῆν παρὰ τῇ νέᾳ καθεύδειν
Καὶ μηδὲν πρότερον διασποδῆσαι
Ἀνάσιμον ἢ πρεσβύτερον. οὐ γὰρ ἀνασχετὸν
B Τοῦτό γ᾽ ἐλευθέρῳ.
Γρ. Οἰμώζων ἄρα νὴ Δία σποδήσεις.
Οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ᾽ ἐστίν.
Κατὰ τὸν νόμον ταῦτα ποιεῖν
Ἐστὶ δίκαιον εἰ δημοκρατούμεθα.
Ἀλλ᾽ εἶμι τηρήσουσ᾽ ὅτι καὶ δράσεις ποτέ.
Αν. Εἴθ᾽ ὦ θεοὶ λάβοιμι τὴν καλὴν μόνην
Ἐφ᾽ ἣν πεπωκὼς ἔρχομαι πάλαι ποθῶν.
C Νε. Ἐξηπάτησα τὸ κατάρατον γρᾴδιον.
Φρούδη γάρ ἐστιν οἰομένη μ᾽ ἔνδον μενεῖν.
Νε. Ἀλλ᾽ οὑτοσὶ γὰρ αὐτὸς οὗ μεμνήμεθα
Δεῦρο δὴ δεῦρο δή, φίλον ἐμόν, δεῦρό μοι
Πρόσελθε, καὶ ξύνευνός μοι
Τὴν εὐφρόνην ὅπως ἔσῃ. πάνυ γάρ τις ἔρως με δονεῖ
Τῶνδε τῶν σῶν βοστρύχων.
Ἄτοπος δ᾽ ἔγκειταί μοί τις πόθος
D Ὅς με διακναίσας ἔχει.
Μέθες, ἱκνοῦμαί σ᾽ ἔρως. καὶ ποίησον τόνδ᾽ ἐς εὐνὴν
Τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι. Νε. δεῦρο δή. δεῦρο δὴ καὶ σύ μοι
Καταδραμοῦσα τὴν θύραν ἄνοιξον
Τήνδ᾽· εἰ δὲ μή, καταπεσὼν κείσομαι.
Φίλον, ἀλλ᾽ ἐν τῷ σῷ βούλομαι κόλπῳ
Πληκτίζεσθαι μετὰ τῆς σῆς πυγῆς.
Κύπρι τί μ᾽ ἐκμαίνεις ἐπὶ ταύτῃ;
E Μέθες, ἱκνοῦμαί σ᾽ ἔρως. καὶ ποίησον τόνδ᾽ ἐς εὐνὴν
Τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι. καὶ ταῦτα μέν μοι μετρίως
Πρὸς τὴν ἐμὴν ἀνάγκην εἰρημένα ἐστί. σὺ δέ μοι
Φίλτατον ὦ ἱκετεύω,
Ἄνοιξον, ἀσπάζου τε. διά τοι σε πόνους ἔχω.
Ὦ χρυσοδαίδαλον ἐμὸν μέλημα.
Κύπριδος ἔρνος, μέλιττα Μούσης. Χαρίτων θρέμμα, τρυφῆς πρόσωπον.
F Ἄνοιξον, ἀσπάζου με, διά τοι σε πόνους ἔχω.
Γρ. Οὗτος τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς; Νε. πόθεν;
Γρ. Καὶ τὴν θύραν γ᾽ ἤραττες. Νε. ἀποθάνοιμ᾽ ἄρα.
Γρ. Τοῦ δαὶ δεόμενος δᾷδ᾽ ἔχων ἐλήλυθας;
Νε. Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν᾽ ἄνθρωπον. Γρ. τίνα;
G Νε. Αὐτὸν σε βινούμενον ὃν σὺ προσδοκᾷς ἴσως.
Γρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἤν τε βούλῃ γ᾽ ἤν τε μή.
Νε. Ἀλλ᾽ οὐχὶ νυνὶ τὰς ὑπὲρ ἑξηκοντέτεις

IVVEN. Vtinam liceret apud iuuenculam dormire,
Et nil prius ſubagitare,
Informem vel ſenem. non enim intolerabile
B Hoc libero.
AN. Lugens igitur per Iouem ſubagitabis,
Non enim in Charixene hæc ſunt.
Secundum legem hæc facere
Eſt iuſtum, ſi publicè dominatur.
Sed vado, obſeruans quod & facies aliquando.
VIR. Vtinam ô Dei capiam pulchram ſolam,
In quam potus venio diu deſiderans.
C IVV. Decepi maledictam vetulam,
Inanis enim eſt, putans me intus manere.
IVV. Sed hic enim ipſe, cuius meminimus.
Eia iam, eia iam, amicum meum age mihi
Adueni, & coniunx mihi
Voluptate ut ſis. valde enim aliquis amor me agitat
Iſtorum tuorum capillorum.
Abſurdum enim iniacet mihi aliquod deſiderium,
D Quod me triſtificans habet.
Sine, peruenio tibi Amor, & fac hunc in lectum
Meum venire. IVV. Eia iam, eia iam & tu mihi
Currens ianuam aperi
Hanc. ſi autem non, decidens iacebo
Amicum, ſed in tuo volo ſinu
Verberari cum tuo culo.
Venus cur me infurias in hoc?
E Sine, precor te amor, & fac hunc in lectum
Meum venire, & hæc quidem mihi modicè
Ad meam neceſſitatem dicta ſunt. tu autem mihi
Dilectiſſimum ô ſupplico,
Aperi, oſculare me, propter te labores habeo.
O aurum varium, mea cura,
Veneris ramus, apes Muſæ, Gratiarũ nutrimentum, deliciarum vultus.
F Aperi oſculareq́ue, propter te labores habeo.
AN. Hic quid pulſas? nunquid me quæris? IVV. vnde.
AN. Et ianuam pulſas? IVV. moriar igitur.
AN. Quo indigens tædam habens veniſti?
IVV. Teſticulos tractantem quærens hominem. AN. quem?
IVVEN. Ipſum te ſubagitantem quem tu expectas fortè.
G AN. Per Venerem ſiue velis ſiue non.
IVV. Sed non nunc ſupra quinquaginta annos

Σχόλια. Τἀπὶ Χαριξένης] εὐήθης ἢ μωρὰ ἡ Χαριξένη. Κείσομαι] ὑπὸ τοῦ ἔρωτος δηλονότι. Ἀναφλύστιον.] παρὰ τὸ ἀναφλᾶν παίζει.

BISETVS. Τὰς ὑπὲρ ἑξηκοντέτεις] παίζει παρὰ τὸ τῶν δικαστῶν ἔθος, οἳ τῶν δικῶν τὰς μὲν ἀναβάλλονται, καὶ εἰς ἕτερον χρόνον ἀναφέρουσι, τὰς δὲ πρὸ χρή-μα

μα εἰσάγουσι, καὶ εὐθὺς ἐκδικάζουσιν. ἀλλὰ χαριέντως ὁ Ἀριστοφάνης περὶ γυναικῶν ταῦτα λέγει ὡς εἰ περὶ δι- A κῶν ὁ λόγος ἐποιεῖτο.

Εἰσάγομεν, ἀλλ' εἰσαῦθις ἀναβεβλήμεθα.
Τὰς ἐντὸς εἴκοσιν γὰρ ἐκδικάζομεν.
Γρ. Ἐπὶ τῆς προτέρας ἀρχῆς γε ταῦτ' ἦν ὦ Γλύκων.
Νυνὶ δὲ πρῶτον εἰσάγειν ἡμᾶς δοκεῖ.
Νε. Τῷ βουλομένῳ γε κατὰ τὸν ἐν Παιτοῖς νόμον.
Γρ. Ἀλλ' οὐδὲ δειπνεῖς κατὰ τὸν ἐν Παιτοῖς νόμον. B
Νε. Οὐκ οἶδ' ὅ,τι λέγεις· τήνδε δή μοι κρουστέον.
Γρ. Ὅταν γε κρούσῃς τὴν ἐμὴν πρῶτον θύραν.
Νε. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ κρησέραν αἰτούμεθα.
Γρ. Οἶδ' ὅτι φιλοῦμαι. νῦν δὲ θαυμάζεις ὅτι
Θύραισί μ' εὗρες· ἀλλὰ πρόσαγε τὸ στόμα. C
Νε. Ἀλλ' ὦ μέλε ὀρρωδῶ τὸν ἐραστήν σου. Γρ. τίνα;
Νε. Τὸν τῶν γραφέων ἄριστον. Γρ. οὗτος δ' ἐστὶ τίς;
Νε. Ὃς τοῖς νεκροῖσι ζωγραφεῖ τὰς ληκύθους.
Ἀλλ' ἄπιθ' ὅπως μή σ' ἐπὶ θύραισιν ὄψεται.
Γρ. Οἶδ' ὅ,τι βούλει. Νε. καὶ γὰρ ἐγώ σε νὴ Δία.
Γρ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην ἥ μ' ἔλαχε κληρουμένην D
Μή 'γώ σ' ἀφήσω. Νε. παραφρονεῖς ὦ γραΐδιον.
Γρ. Ληρεῖς, ἐγὼ δ' ἄξω σ' ἐπὶ τἀμὰ στρώματα.
Νε. Τί δῆτα κρεάγρας τοῖς κάδοις ὠνοίμεθ' ἄν,
Ἐξὸν καθέντα γραΐδιον τοιουτονί,
Ἐκ τῶν φρεάτων τοὺς κάδους ξυλλαμβάνειν.
Γρ. Μὴ σκῶπτέ μ' ὦ τάλαν, ἀλλ' ἕπου δεῦρ' ὡς ἐμέ. E
Νε. Ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη μοὐστίν. εἰ μὴ τῶν ἐμῶν
Τὴν πεντακοσιοστὴν κατέθηκας τῇ πόλει.
Γρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, δεῖ γε μέντοι γ' ὡς ἐγὼ
Τοῖς τηλικούτοις ξυγκαθεύδουσ' ἥδομαι.
Νε. Ἐγὼ δὲ ταῖς γε τηλικαύταις ἄχθομαι.
Κοὐκ ἂν πιθοίμην οὐδέποτ'. Γρ. ἀλλὰ νὴ Δία F
Ἀναγκάσει τουτί σε. Νε. τοῦτο δ' ἐστὶ τί;
Γρ. Ψήφισμα καθ' ὅ σε δεῖ βαδίζειν ὡς ἐμέ.

Inducimus, ſed iterum non volumus,
Intra viginti enim eligimus.
AN. In priori dominatione hac erant ô Glycon.
Nunc autem primùm inducere nos videtur.
IVV. Volenti ſecundum in Patis legem.
AN. Sed neque cœnabis ſecundum in Patis legem.
IVV. Non ſcio, quod dicis, hanc autem mihi pulſandum.
AN. Quando pulſaueris meam prius ianuam.
IVV. Sed non nunc indumentum cophinorum petimus.
AN. Scio, quòd oſculabor. nunc autem admiraris, quòd Ianuis me inueniſti, ſed ad os.
IV. Sed ô miſera timeo amatorem tui. ANVS. quem?
IVV. Pictorum optimum. AN. hic autem eſt quis?
IV. Qui mortuis depingit lecythos.
Sed abi, vt non te in ianuis videat.
AN. Scio ſcio, quid vis. IV. etenim ego te per Iouem.
AN. Per Venerem qua me ſortita eſt ſorte eligens,
Non ego te dimittam. IV. deſipis ô vetula.
AN. Nugaris, ego autem ducam te in meos lectos.
IV. Quid certè forcipes cadis emimus?
Exiſtente deponentes vetulam hanc,
Ex puteis cados accipere.
AN. Non cauillare me ô miſer, ſed ſequere huc ad me.
IV. Sed non neceſſitas mei eſt, ſi non meorum
Quinquagenarium depoſuiſti ciuitati.
AN. Per Venerem oportet te tamen, quòd ego
Talibus condormiens lætor.
IV. Ego autem talibus doleo,
Et non perſuadebor vnquam. AN. ſed per Iouem
Coget hoc te. IV. hoc autem eſt quid?
AN. Sententia, in quantum te oportet venire ad me.

Σχόλια. Εἴκοσι γάρ.] ἀπὸ τῶν δικῶν. ἔλεγον γὰρ ἀεὶ τὰ πρὸ τόσων ἐτῶν δικαζόμεθα.

BISETVS. Γλύκων] ὁ εὐήθης. Ἡσύχ.

Σχόλια. Παιτοῖ.] ἔθνος μέν ἐστι Θρᾳκικόν. ἔπαιξε δὲ παίζων παίζειν. Κρησέραν.] τὸ περικόλαιον τῶν κοφίνων. ἔστι οὖν δι' ἔρωτος τοῦτο πρὸς γραῦν. G

BISETVS. Πολυδεύκης ἐν τῷ ς. κεφ. ια. τὸ δὲ ἐργαλεῖον, φησιν, ἐν ᾧ τὰ ἄλευρα διεσήθετο, τὸ μὲν ἐκ σχοινίων πλέγμα, κόσκινον. εἰ δὲ τῷ κοσκίνου κύκλῳ ἀντὶ τοῦ σχοίνου λινοῦν τι σινδόνιον εἴη ἐξηρτημένον, ὡς ἀκριβέστερον τὸ ἄλευρον καθαίροιτο, ἀλευρότησις ἐκαλεῖτο. ἡ δὲ ἐξ ἐρίου, κρησέρα. μεταφορικῶς οὖν τῇδε τῇ λέξει κέχρηται Ἀριστοφάνης παίζων περὶ τὸ κρέας ἐνταῦθα πολλάκις εἰρημένον.

Σχόλια. Ζωγραφεῖ.] τοιαῦτα γάρ τινα ἐν τοῖς μνήμασιν ἔγραφον. Ἔγωγε νὴ Δία.] βούλομαί σε ἀπιέναι ἐπὶ θάνατον. πρὸς γὰρ τοῦτο παίζει. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην.] ὡς ἑταίρα οὖσα τοῦτό φησι. Τί δῆτα κρεάγρας.] τοῦτο ὅτι στερρῶς αὐτοῦ εἴχετο ὡς κρεάγρα. Τὴν πεντακοσιοστήν.] εἰ μὴ ὑπὲρ ἐμοῦ κατέβαλες τὴν πεντακοσιοστήν. νόμος γὰρ τοῦ μὴ φέροντος τὴν οὐσίαν εἶναι.

BISETVS. Τὰ παλαιὰ σχόλια ἐλλείπειν ἐνταῦθα δοκεῖ. βέλτιον δ' ἴσως οὕτω γράφειν. νόμος γὰρ ἦν, τοῦ μὴ φέροντος, τὴν οὐσίαν εἶναι δημοσίαν. ἤγουν, νόμος

ἣν πεντακοσίαν τῶν μὴ φερόντων τόδε τὸ τέλος τῇ πόλει ὀφειλόμενον, ἤτοι δημοσίαν, εἴτε δημοσιεύεσθαι. ὃ καὶ δηλοῖ Σουίδας ἐν τῷ πωληταί. πωληταί, φησι, τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ κατὰ προθεσμίαν, καὶ μὴ ἀποδιδόντων, ἐπιπράσκον τὰς οὐσίας. ὑπέκειντο δὲ τοῖς πωληταῖς καὶ ὅσοι τὸ διάγραφον ἀργύριον ἐν πολέμῳ μὴ εἰσέφερον. ἔτι καὶ οἱ ξενίας ἁλόντες, καὶ ὁ μέτοικος, καὶ προστάτην οὐκ ἔχων. καὶ ὁ ἀποστασίου γραφείς. τούτων γὰρ τὰς οὐσίας πωλοῦντες παρακατέβαλον εἰς τὸ δημόσιον. Ἁρποκρατίων δὲ περὶ τῆς πεντακοστῆς ταῦτα λέγει. πεντηκοστὴ, καὶ πεν- A τηκοστεύεσθαι, καὶ πεντηκοστολόγοι. πεντηκοστὴ μὲν, τέλος τι. καὶ πεντηκοστολόγοι, οἱ τοῦτο τὸ τέλος ἐκλέγοντες. πεντηκοστεύεσθαι δὲ, ἀντὶ τοῦ πράττεσθαι τὴν πεντηκοστήν. ταῦτα δ' ἔστιν εὑρεῖν ἔν τε τῷ κατὰ Μειδίου, καὶ ἐν τῷ πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφὴν Δημοσθένους. καὶ Υπερίδου ἐν τῷ περὶ τῶν Εὐβούλου δωρεῶν. ταυτὸν καὶ ὁ Σουίδας γράφει. ἐνταῦθα δὲ ὁ Ἀριστοφάνης ἴσως γέλωτος χάριν πεντακοσιοστὴν, ἀντὶ τοῦ πεντηκοστὴν εἶπεν. ὁ μὲν τοι τούτων νοῦς ἐστὶ, πρὸς τοῦτο ἐμὲ ἀναγκάζειν οὐ δύναιο, εἰ μὴ τὴν πεντακοσιοστὴν ὑπὲρ ἐμοῦ τῇ πόλει κατέθηκας.

B

Νε. Λέγ' αὐτὸ τί ποτ' ἐστί. Γρ. καὶ δή σοι λέγω.
Ἔδοξε ταῖς γυναιξὶν, ἢν ἀνὴρ νέος
Νέας ἐπιθυμῇ, μὴ σποδεῖν αὐτὴν, πρὶν ἂν
Τὴν γραῦν προκρούσῃ πρῶτον. ἢν δὲ μὴ θέλῃ
Πρότερον προκρούειν, ἀλλ' ἐπιθυμῇ τῆς νέας,
Ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον
Ἕλκειν ἀνατὶ λαβομένας τοῦ παττάλου. C
Νε. Οἴμοι Προκρούστης τήμερον γενήσομαι.
Γρ. Τοῖς γὰρ νόμοις τοῖς ἡμετέροισι πειστέον.
Νε. Τί δ' ἢν ἀφαιρῆταί μ' ἀνὴρ τῶν δημοτῶν
Ἢ τῶν φίλων ἐλθόντες; Γρ. ἀλλ' οὐ κύριος
Ὑπὲρ μέδιμνόν ἐστ' ἀνὴρ οὐδεὶς ἔτι.
Νε. Ἐξωμοσία δ' οὐκ ἔστιν. Γρ. οὐ γὰρ δεῖ στροφῆς. D
Νε. Ἀλλ' ἔμπορος εἶναι σκήψομαι. Γρ. κλάεις σύ.
Νε. Τί δῆτα χρὴ δρᾶν; Γρ. δεῦρ' ἀκολουθεῖν ὡς ἐμέ.
Νε. Καὶ ταῦτ' ἀνάγκη μοὔστι. Γρ. Διομήδειά γε.
Νε. Ὑποστόρεσαί νυν πρῶτα τῆς ὀριγάνου
Καὶ κλήμαθ' ὑπόθου συγκλάσασα τέτταρα,
Καὶ ταινίωσαι, καὶ παράθου τὰς ληκύθους. E
Ὕδατός τε κατάθου τοὔστρακον πρὸ τῆς θύρας.
Γρ. Ἦ μὴν ἔτ' ὠνήσει σὺ καὶ στεφάνην ἐμοί.
Νε. Νὴ τὸν Δί' ἤν περ ᾖ γέ που τῶν κηρίνων.
Οἶμαι γὰρ ἔνδον διαπεσεῖσθαί σ' αὐτίκα.

IV. *Dic, ipſum quid eſt?* AN. *& iam tibi dico,*
Apparuit mulieribus, ſi vir iuuenis
Iuuenem cupiat, non ſubagitare ipſam, antequam
Vetulam pulſet primùm: ſi autem non velit,
Prius pulſare, ſed cupiat iuuenem,
Vetulis mulieribus ſit iuuenem
Trahere in aliquid capientes claui.
IV. *Hei mihi, verberator hodie fiam?*
AN. *His enim legibus noſtris obediendum.*
IV. *Quid autem, ſi auferet me vir ciuium*
Vel amicorum venientes? AN. *ſed non dominus,*
Super menſuram eſt vir nullus amplius.
IV. *Periurium autem non eſt.* AN. *non enim opus eſt verſione.*
IV. *Sed mercator eſſe cauſabor.* AN. *Fleas tu.*
IV. *Quid certè oportet facere?* AN. *Huc ſequi ad me.*
IV. *Et hæc neceſſitas mei eſt.* AN. *Diomedea.*
IV. *Sterne nunc primùm origano,*
Et vites ſuppone frangens quatuor,
Et coronam, & appone lecythos,
Aquaque pura lagenam ante ianuam.
AN. *Certè quidem emes tu & coronam mihi.*
IV. *Per Iouem ſi circa cerea,*
Puto enim intus cadere te ſtatim.

Σχόλια. Ἀνατί.] μὴ τιμωρουμένας ὑπὸ τῆς βίας. Προκρούστης.] ἐπεὶ πολλάκις εἴρηται τὸ κρούειν.

Bisetvs. Προκρούστης ἐπωνυμία λῃστοῦ τινος, οὗ μέμνηται Παυσανίας ἐν τοῖς Ἀττικοῖς οὕτω γράφων, πρὸς τούτῳ τῷ Κηφισσῷ λῃστὴν Πολυπήμονα ὄνομα, Προκρούστην δὲ ἐπίκλησιν Θησεὺς ἀπέκτεινεν. πρὸς τοῦτον δ' ἴσως Ἀριστοφάνης παίζει.

Σχόλια. Ὑπὲρ μέδιμνον] νόμος ἦν ταῖς γυναιξὶν, ὑπὲρ μέδιμνον τὶ μὴ συναλλάττειν. οὐκ ἔσονται οὖν φησιν οἱ ἄνδρες ὑπὲρ μέδιμνον κύριοι ἐπειδὴ ἀντέστραπται ἡ πολιτεία. Ἐξωμοσία] ἔνορκος παραίτησις δι' εὔλογον αἰτίαν. ἐξωμοσία ὅταν τις φάσκῃ ἢ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἢ ὑπὲρ ἑτέρου ἐγκαλούμενος μὴ δεῖν εἰσάγεσθαι δίκην. εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν οὐκ εἴσαγώγιμος ἡ δίκη, εἰ δοκεῖ κατὰ λόγον ἀξιοῦν, ἐδίδοτο αὐτῷ ἐξωμοσία χρῆσθαι. καὶ οὕτως διεγράφετο ἡ δίκη. καὶ ἐξωμόσατο ἀπηγόρευσε. καὶ ἐξωμόσασθαι τὸ μεθ' ὅρκου ἀπαρνήσασθαι πρᾶξιν τινὰ διὰ νόσον ἢ πρόφασιν ἑτέραν τινά. Ἔμπορος] προφασίσομαι εἶναι ἔμπορος ἐπεὶ οὐκ ἐστρατεύοντο οἱ ἔμποροι. Διομήδεια] ὅτι Διομήδης ὁ Θρᾲξ, πόρνας ἔχων θυγατέρας τοὺς παριόντας ξένους ἐβιάζετο αὐταῖς συνεῖναι, ἕως οὗ κόρον σχῶσι καὶ ἀναλωθῶσιν οἱ ἄνδρες. ὡς καὶ ὁ μῦθος ἵππους ἀνδροφάγους εἶπεν. Ταινίωσαι] στεφάνωσαι ὡς οἱ νεκροί. Στεφάνην.] εἶδος κοσμίου. διαπεσεῖσθαι δὲ, τεθνήξεσθαι. F

G

ΕΤΕΡΑ ΝΕΑ, ΓΡΑΥΣ, ΝΕΟΣ.

Νε. Ποῖ τοῦτον ἕλκεις σύ; Γρ. τὸν ἐμαυτῆς εἰσάγω.

Alia ivvencvla, Anvs, Ivvenis.

Ivve. *Quò hunc trahis tu?* AN. *hunc mei ipſius induco.*

Νε. Οὐ

Νε. Οὐ σωφρονοῦσά γ᾽· οὐ γὰρ ἡλικίαν ἔχει
Παρά σοι καθεύδειν τηλικοῦτος ὤν. ἐπεὶ
Μήτηρ ἂν αὐτῷ μᾶλλον εἴης ἢ γυνή.
Ὡς εἰ καθεστήσεσθε τοῦτον τὸν νόμον,
Τὴν γῆν ἅπασαν Οἰδιπόδων ἐμπλήσετε.
Γρ. Ω παμβδέλυρα φθονοῦσα τόνδε τὸν νόμον
Ἐξεῦρες. ἀλλ᾽ ἐγώ σε τιμωρήσομαι.
Νε. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα κεχάρισαί γέ μοι
Ὦ γλυκύτατον, τὴν γραῦν ἀπαλλάξασά μου.
Ὡς ἀντὶ τούτων τῶν ἀγαθῶν ἐς ἑσπέραν,
Μεγάλην ἀποδώσω καὶ παχεῖάν σοι χάριν.

A IVV. *Non ſapiens, non enim ætatem habet* 1
Apud te dormire talis exiſtens: quoniam
Mater ipſi magis eſſes quàm vxor.
Quare ſi conſtitueritis hanc legem,
Terram omnem Oedipodis implebitis.
AN. *O tota odioſa inuidens hanc legem,*
Inueniſti, ſed ego te puniam.
IVV. *Per Iouem ſeruatorem, gratificare mihi*
B *O dulciſſime, anum à pellens me,*
Quare pro his bonis ad veſperam
Magnam reddam & pinguem tibi gratiam.

Σχόλια. Οἰδιπόδων] ἐπεὶ ὁ Οἰδίπους τὴν μητέρα ἔγημε.

Bisetvs. Ἐξεῦρες] τινὲς γραπτέον νομίζουσιν ἐξῆρες παρὰ τὸ ἐξαίρειν, ὅπερ μετ᾽ ὀλίγον παραβαίνειν λέγεται, ὅπου ὁ ποιητὴς φησι, παραβαίνειν τόνδε τὸν νόμον, ἀλλὰ μηδὲ ἐναντίον.

Σχόλια. Παχεῖαν τὴν χάριν] κατεμφατικῶς.

C

ΑΛΛΗ ΓΡΑΥΣ, ΝΕΟΣ.

Αλ.Γρ. Αὕτη σύ. ποῖ παραβᾶσα τόνδε τὸν νόμον,
Ἕλκεις. παρ᾽ ἐμοὶ τῶν γραμμάτων εἰρηκότων
Πρότερον καθεύδειν αὐτόν. Νε. οἴμοι δείλαιος
Πόθεν ἐξέκυψας ὦ κάκιστ᾽ ἀπολουμένη.
Τοῦτο γὰρ ἐκείνου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον
Γρ. Βάδιζε δεῦρο. Νε. μηδαμῶς με περιίδῃς
Ἑλκόμενον ὑπὸ τῆς, ἀντιβολῶ σ᾽. Γρ. ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ.
Ἀλλ᾽ ὁ νόμος ἕλκει. Νε. οὐκ ἐμέ γ᾽, ἀλλ᾽ Ἔμπουσά τις
Ἐξ αἵματος φλύκταιναν ἠμφιεσμένη.
Γρ. Ἕπου μαλακίων δεῦρ᾽ ἀνύσας, καὶ μὴ λάλει.
Νε. Ἴθι νυν ἔασον ἐς ἄφοδον πρώτιστά με
Ἐλθόντα θαρρῆσαι πρὸς ἐμαυτόν. εἰ δὲ μὴ
Αὐτοῦ τι δρῶντα, πυρρόν ὄψει μ᾽ αὐτίκα
Ὑπὸ τοῦ δέους. Γρ. θάρρει, βάδιζ᾽ ἔνδον, χεσεῖ.
Νε. Δέδοικα κἀγὼ μὴ πλεῖον ἢ βούλομαι.
Ἀλλ᾽ ἐγγυητάς σοι καταστήσω δύο,
Ἀξιόχρεως. Γρ. μή μοι καθίστη. Αλ. Γρ. ποῖ σύ; ποῖ
Χωρεῖς μετ᾽ αὐτῆς; Νε. οὐκ ἔγωγ᾽ ἀλλ᾽ ἕλκομαι
Ἀτὰρ ἥτις εἶ γε πόλλ᾽ ἀγαθὰ γένοιτό σοι
Ὅτι μ᾽ οὐ περιεῖδες ἐπιτριβέντ᾽. ὦ Ἡράκλεις.
Ὦ Πᾶνες. ὦ Κορύβαντες. ὦ Διοσκόρω.
Τοῦτ᾽ αὖ πολὺ τούτου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον.

Alia anvs, Ivvenis.

Anvs. *Hæc tu, quò transgrederis hanc legem*
Trahis apud me ſcripturis dicentibus,
Priorem dormire ipſum? IV. *heu mihi miſero.*
D *Vnde declinaſti ô peſſime perdita?*
Hoc enim illo malum exitioſius.
AN. *Veni huc.* IVVE. *nullo modo me deſpicias*
Tractum ab hac, precor te. AN. *ſed non ego,*
Sed lex trahit. IVV. *non me, ſed Empuſa quædam,*
Ex ſanguine bullam indutam.
AN. *Sequere molliens huc feſtinans, & non loquere.*
E IVV. *Age, nunc ſine in latrinam primùm me*
Euntem confidere ad meipſum ſi autem non
Illic quid facientem, rubrum videbis me ſtatim
Præ timore. ANVS. *Confide, veni intus, cacabis.*
IVV. *Timeo & ego, ne pluſquam volo.*
Sed fideiuſſores tibi conſtituam duos
Dignos. AN. *non mihi conſtitue.* ALIA ANVS. *quò tu quò*
F *Vadis cum ipſa?* IVV. *non ego, ſed trahor.*
At ſi qua es, multa bona fient tibi,
Quòd me non deſpexiſti conſumptum. ô Hercules,
ô Panes, ô Corybantes, ô Dioſcuri,
Hoc multo hoc malum pernicioſius.

Σχόλια. Ἔμπουσά τις.] ἣν καλοῦμεν νυνὶ ὀνοσκελίδα. θέλει οὖν εἰπεῖν δαίμονα. Φλύκταιναν] ὡς ἐχούσης τῆς χροὸς κροκωτόν, ἢ ὡς ἕλκος ἐχούσης. Μαλακίων] μαλακὸς ὑπὸ πρεσβυτικῶς. Μὴ πλεῖον.[τουτέστι μὴ πλεῖόν με ἀναγκάσῃς συνελθεῖν ἤπερ βούλομαι. τὸ δὲ κἀγὼ ἴσως διὰ τὴν εἰρημένην ἀνωτέρω ἱστορίαν περὶ τῶν Διομήδους θυγατέρων.

G Bisetvs. Γραῦς τῶν ἄλλων πασῶν δυσειδεστάτη εἰσάγεται διὰ νέον, ὃν πρὸς ἑαυτὴν ἀνέλκειν πειρᾶται, πρὸς ἄλλας γυναῖκας διαμαχομένη. Ἀξιόχρεως] ἐν τῷ ω μεγάλῳ λέγουσι, καὶ οὐδετέρως ὁμοίως. τὸ δὲ ἀξιόχρεον, βάρβαρον. ἀξιόχρεως οὖν, ἱκανός, ἐχέγγυος, ἀξιόπιστος. Σ.

Ατὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἐστ' ἀντιβολῶ τουτί ποτε. A
Πότερον πίθηκος ἀνάπλεως ψιμυθίου,
Η γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν νεκρῶν;
Γρ. Μὴ σκῶπτέ μ', ἀλλὰ δεῦρ' ἕπου. Αλ. Γρ. δευρὶ
μὲν οὖν.
Γρ. Ως οὐκ ἀφήσω σ' οὐδέποτ'. Αλ. Γρ. οὐδὲ μὴν
ἐγώ.
B
Νε. Διασπάσεσθέ μ' ὦ κακῶς ἀπολούμεναι.
Γρ. Εμοὶ γὰρ ἀκολουθεῖν σ' ἔδει κατὰ τὸν νόμον.
Αλ. Γρ. Οὔκ, ἢν ἑτέρα γε γραῦς ἔτ' αἰσχίων
φανῇ.
Νε. Ην οὖν ὑφ' ὑμῶν πρῶτον ἀπόλωμαι κακῶς,
Φέρε πῶς ἐπ' ἐκείνην τὴν καλὴν ἀφίξομαι;
Γρ. Αὐτὸς σκόπει σύ. τάδε δέ σοι ποιητέον.
Νε. Ποτέρας προτέρας οὖν κατελάσας ἀπαλ- C
λαγῶ.
Γρ. Οὐκ οἶσθα. βαδιεῖ δεῦρ'. Νε. ἀφέτω νύν μ'
αὑτηί.
Αλ. Γρ. Δευρὶ μὲν οὖν ἴθ' ὡς ἐμέ. Νε. ἢν ἡ-
δί γ' ἀφῇ.
Γρ. Αλλ' οὐκ ἀφήσω μὰ Δία σ'. Αλ. Γρ. οὐδὲ
μὴν ἐγώ.
Γρ. Χαλεπαί γ' ἂν ἦστε γενόμεναι πορθμῆς. Γρ.
τιή.
D
Νε. Ελκοντε τοὺς πλωτῆρας ἂν ἀπεκναίετε.
Γρ. Σιγῇ βάδιζε δεῦρο. Αλ. μὰ Δί', ἀλλ' ὡς
ἐμέ.
Νε. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸ Καννώνου σαφῶς
Ψήφισμα βινεῖν δεῖ με διαλελημμένον.
Πῶς οὖν δικωπεῖν ἀμφοτέρας δυνήσομαι;
Γρ. Καλῶς ἐπειδὰν καταφάγῃς βολβῶν χύ-
τραν.
Νε. Οἴμοι κακοδαίμων ἐγγὺς ἤδη τῆς θύρας
Ελκόμενός εἰμι. Αλ. ἀλλ' οὐδὲν ἔσται σοι πλέον, E
Ξυνεσπεσοῦμαι γὰρ μετὰ σοῦ. Νε. μὴ πρὸς θεῶν
Ενὶ γὰρ ξυνέχεσθαι κρεῖττον ἢ δυοῖν κακοῖν.
Γρ. Νὴ τὴν Εκάτην, ἐάν τε βούλῃ ἤν τε μή.
Νε. Ω τρισκακοδαίμων. εἰ γυναῖκα δεῖ σα-
πρὰν
Βινεῖν ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.
Κἄπειτ' ἐπειδὰν τῆσδ' ἀπαλλαγῶ πάλιν
Φρύνην ἔχουσαν λήκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις. F
Αρ' οὐ κακοδαίμων εἰμί; βαρυδαίμων μὲν οὖν
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρ' ἀνὴρ καὶ δυστυχής,
Ος τις τοιούτοις θηρίοις ξυνείρξομαι.

A At quæ res eſt precor hæc,
Nunquid ſimia repleta fucatione,
An anus reſurgens à mortuis?
AN. Ne cauillare me, ſed huc ſequere. ALIA
AN. huc quidem igitur.
AN. Quod non dimittam te nunquam. ALIA
AN. neque quidem ego.
B IV. Laceraſtis me ò male perdita.
AN. Me enim ſequi te oportet ſecundum le-
gem.
AL. AN. Non, ſi altera anus adhuc turpior ap-
paruerit.
IV. Si igitur à vobis primùm perdar male.
Age quomodo in illam pulchram adibo?
ANVS. Ipſe conſidera tu, hæc autem tibi facien-
dum. C
IVV. Vtras vtras igitur expellens liber ibo?
ANVS. Non ſcis, veni huc. IV. dimittat nunc
meipſa.
AL. AN. Huc quidem igitur veni ad me. IVV.
per Iouem dimiſerit.
AN. Sed non dimittam per Iouem te. AL. AN.
neque quidem ego.
IVV. Difficiles eſtis factæ portitores. AN. cur
D IVV. Trahentes nauigatores corrumpitis.
AN. Silentio veni huc. AL. AN per Iouem ſed
ad me.
IVV. hæc res ſecundum canonis manifeſtè
Sententiam ſubagitare oportet me in medio ca-
ptum,
Quomodo igitur bis remigare ambas potero?
ANVS. Bene poſtquam deuoraueris bulborum
ollam.
IVV. Hei infelix prope iam ianuam
E Tractus ſum. AL. AN. ſed non erit plus.
Cadam enim tecum. IVV. non per Deos.
Vnum enim haberi melius certè duobus malis.
AN. Per Lunam ſiue vis, ſiue non.
IVVE. O ter infelix, ſi mulierem oportet marci-
dam
Subagitare totam noctem & diem.
Et deinde poſtquam hac liberatus fuero, rurſus
F Phrynem habentem lecythum ad maxillas.
An non infelix ſum: grauifelix quidem igitur
Per Iouem ſeruatorem, vir & infortunatus,
Qui talibus feris cedam.

BISETVS. Ψιμυθίου] καὶ ψιμύθιον δι' ἑνὸς μ, καὶ ψιμμύθιον, διὰ δυοῖν μμ. λέγεται.

Σχόλια. Παρὰ τῶν νεκρῶν] παρὰ τῶν πλειόνων.

BISETVS. Καὶ τὰ τοῦ ποιητοῦ, καὶ τὰ τῶν παλαιῶν σχολίων ἐπανορθώσεως δεῖται. παρὰ τῷ ποιητῇ γὰρ μέτρου χάριν γραπτέον ὡς καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ καλῶς γέγραπται, παρὰ τῶν πλειόνων. καὶ τὰ σχόλια οὕτω γραπτέον, Παρὰ τῶν πλειόνων] παρὰ τῶν νεκρῶν. αὕτη γὰρ ἐστιν ἡ ἐπεξήγησις τοῦ τῶν πλειόνων. πλείονας δὲ τοὺς νεκροὺς καλεῖ, ὅτι ἀληθῶς οἱ νεκροὶ τῶν ζώντων εἰσὶ πολὺ πλείους.

Σχόλια. Πορθμῆς.] ἐπειδὴ οἱ πορθμεῖς τοὺς παρ- G όντας ἀναγκάζουσιν εἰς τὰ ἴδια πλοῖα ἐμβαίνειν. Απεκναίετε.] διεφθείρετε. Κατὰ τὸ Καννώνου.] ψήφισμά γε γράφει κατεχόμενον ἑκατέρωθεν ἀπολογεῖσθαι τὸν κατ' εἰσαγγελίαν ἀποκρινόμενον. Κρατῖνος δὲ τὸ πρὸς κλεψύδραν κελεύσας. Ξενοφῶν δὲ εἰς τὸ βάραθρον ἐμβληθέντα ἀποθανεῖν. τὴν οὐσίαν ἀπολέσθαι τὸ ἄνθος. ὁ Κρατῖνος ἐν τοῖς ἰδίοις τὰς θείας μορφὰς ἐν ἀρχῇ φανείσας.

BISETVS. Κατὰ τὸ Καννώνου] οἱ μὲν Καννώνου, οἱ δὲ Κανώνου γράφουσιν. ὄνομα δὲ κύριον εἶναι δοκεῖ τινος ἀνθρώπου ψήφισμα τοιοῦτο ποιησαμένου. τίς δ' ἐστιν οὐ ῥᾴδιον εἰπεῖν. τὸ δὲ μέτρον, Καννώνου ἀπαιτεῖ.

Σχόλια.

Σχόλια. Διαλελαμμένον.] μεῖζον εἰλημμένον.

Bisetvs. Δικωπεῖν] διαπλάττεται τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐκ τοῦ δὶς, καὶ κωπεῖν ἀρχήσω, ἀντὶ τοῦ κωπηλατεῖν. ὁ δὲ νοῦς ἐστι. πῶς οὖν ἀμφοτέρας κατελαύνειν, διαβαλεύειν, καὶ ὑποκινεῖν ἅμα δυνήσομαι;

Σχόλια. Βολβῶν χύτρας.] ὅτι τάδ' εἰσὶ πρὸς συνουσίαν οἱ βολβοί. Φρύνην.] φρύνη ἀρχαία γυνή. οἱ δὲ ῥυτίς. λήκυθος δὲ ὠδ' ἀκεῖα.

Bisetvs. Φρύνην ἔχουσαν λήκυθον] φρύνη παλαιὰ ἑταίρα. λήκυθος δὲ μυροθήκη, ἣν οἱ Ἀττικοὶ ἀλάβαστρον καλοῦσι. μύρων δὲ παρὰ παλαιοῖς πολλὴ καὶ συνεχὴς χρῆσις ἦν, οὐ μόνον εἰς μόνον τρίχας, καὶ τοὺς πλο-

A κάμους, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ πρόσωπον καλλωπισμοῦ, καὶ εὐοσμίας χάριν ἀλείφειν εἰώθεσαν. ὅθεν λήκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις ἔχειν, μετωνυμικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ τὰς γνάθους ἀδ' ἦν, καὶ κατακόρως μύροις ἀλελειμμένας ἔχειν. Σκίδας δὲ τούτων μεμνημένος λέγει, λήκυθον ἔχουσα, τουτέστι διὰ δακεῖα τὸ πρόσωπον. Ὅστις τοιούτοις] οὕτως οἱ δύο στίχοι οἱ πρὸ τοῦ κακῶς ἔχοντες, οὕτω ἐπανορθωτέοι,

Ὅστις τοιούτοις θηρίοις συνείξομαι

B Ἀνων. ὅμως δ' ἐάν τι πολλάκις πάθω. καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὅμως δ' ἐάν τι πολλάκις πάθω,
Ὑπὸ ταῖνδε ταῖν Κασαλβάδοιν δεῦρ' ἐσπλέων
Θάψαι μ' ἐπ' αὐτῷ τῷ στόματι τῆς ἐσβολῆς.
Καὶ τὴν ἄνωθεν ἐπιπολῆς τοῦ σήματος,
Ζῶσαν καταπιττώσαντας. εἶτα τὼ πόδε
Μολυβδοχοήσαντας κύκλῳ περὶ τὰ σφυρὰ,
Ἄνω 'πιθεῖναι πρόφασιν ἀντὶ ληκύθου.
Θε. Ὦ μακάριος μὲν δῆμος εὐδαίμων δ' ἐγὼ
Αὐτή τέ μοι δέσποινα μακαριωτάτη.
Ὑμεῖς δ' ὅσαι παρέστατ' ἐπὶ ταῖς θύραις,
Οἱ γείτονές τε πάντες οἵ τε δημόται
Ἐγώ τε πρὸς τούτοισιν ἡ διάκονος.
Ἥτις μεμύρισμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν
Ἀγαθοῖσιν ὦ Ζεῦ. πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὖ
Τούτων ἁπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορείδια.
Ἐν τῇ κεφαλῇ γὰρ ἐμμένει πολὺν χρόνον.
Τὰ δ' ἄλλ' ἀπανθήσαντα πάντ' ἀπέπτατο.
Ὥστ' ἐστὶ πολὺ βέλτιστα, πολὺ δῆτ' ὦ θεοί.
Κέρασον ἄκρατον. εὐφρανεῖ τὴν νύχθ' ὅλην
Ἐκλεγομένας ὅτι ἂν μάλιστ' ὀσμὴν ἔχῃ.
Ἀλλ' ὦ γυναῖκες φράσατέ μοι τὸν δεσπότην
Τὸν ἄνδρ' ὅπου 'στὶ τῆς ἐμῆς κεκτημένης.
Χο. Αὐτοῦ μένουσ' ἡμῖν γὰρ ἐξευρεῖν δοκεῖς.
Θε. Μάλισθ', ὁδὶ γὰρ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχεται.
Ὦ δέσποτ' ὦ μακάριε καὶ τρισόλβιε.
Δεσ. Ἐγώ. Θε. σὺ μέντοι νὴ Δί' ὥς γ' οὐδεὶς ἀνήρ.
Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος
Ὅς τις πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων
Ὄντων τὸ πλῆθος οὐ δεδείπνηκας μόνος.
Χο. Εὐδαιμονικόν γ' ἄνθρωπον εἴρηκας σαφῶς.
Θε. Ποῖ ποῖ βαδίζεις; Θε. ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχομαι.

Tamen autem ſi quid ſæpe paſſus fuero,
Sub his meretricibus huc innauigans,
Sepeliam in ipſo ore ingreßionis.
Anvs. *Et horum deſuper in ſuperficie ſepulchri*
Viuentem pice inientes, poſtea pedes
C *Plumbo fundentes circumcirca talos,*
Supra imponere excuſationem pro lecytho.
Serva. *O beate quidē popule, fortunata autem & ego,*
Hæcq́ mihi domina beatiſſima.
Vos autem quæcunque adeſtis in ianuis,
Vicini omnes hi ciuium,
Ego præterea ſerua,
Quæ uncta ſum capite unguentis
D *Bonis, ô Iupiter. multum autem ſuperabundant*
His omnibus thaſiæ amphorulæ:
In capite enim manent multo tempore.
Hæ autem alia deflorentes volauerunt,
Quare ſunt quàm iam optimæ multo certè ô Dii
Miſce merum, lætificabit noctem totam
Electas, quæ maximè odorem habet.
Sed ô mulieres, dicite mihi dominum
Virum, ubi eſt mea domina.
E Cho. *Illic manens, nobis enim inuenire appares.*
Serv. *Maximè, hic enim ad cænam venit.*
O domine ô beate, & terbeate.
Domin. *Ego?* Ser. *tu quidem per Iouem vt nullus vir.*
Quis enim factus eſt magis beatior,
Qui ciuibus plus quàm tribus millibus
Exiſtentibus, multitudine non cænaſti ſolus?
F Cho. *Fortunatum hominem dixiſti apertè.*
Serv. *Quò quò vadis?* Do. *ad cænam venio.*

Σχόλια. Κασαλβάδοιν.] Κασαλβὰς ἡ πόρνη ἀφ' οὗ ποιεῖ. αἱ γὰρ πόρναι καλοῦσι μὲν ἵνα ἔχωσι τοὺς ἐραστάς. βαῦσι δὲ τοὺς ὄντας ἵνα ἄλλους λάβωσι. παρὰ τὸ καλεῖν οὖν καὶ τὸ βαΰζειν.

Bisetvs. Θάψαι μ' ἐπ' αὐτῷ] ἀττικὸν σχῆμα τὸ ἀπαρεμφατικὸν ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ θαψάτω, ἢ μέλλω θάψαι με. Ζῶσαν καταπιττώσαντας] ἐστι, καὶ οἱ δύο ἑξῆς στίχοι διὰ τὴν ἀσυνταξίαν, καὶ τὸ τῆς ἐννοίας μεγίστην ἔχουσιν ἀσάφειαν Οἰδί—ἀδ ὡς τινος διορθωτέοι. Ὦ μακάριος] θεράπαινα τις νῦν εἰσάγεται μακαρίζουσα τὰς κοινῇ πολιτείᾳ χρωμένας. Ὑπερπέπαικεν] ὑπερπαίειν, ὑπερβαίνειν, πλεονάζειν. Σ. Ἀπανθήσαντα] κα-

λῶς πρότερον ἀπανθήσαντα ἦν γεγραμμένον. καὶ πάντα πεπλάτο, ἀντὶ τοῦ πάντ' ἀπέπτατο, ὡς παρὰ τῷ Σ. καλῶς γράφεται. τὸ δὲ ἀπανθήσαντα, ἀντὶ τοῦ ξηρανθέντα. ὡς ἐπὶ τῶν ἀνθῶν εἶπεν. διαφέρει δὲ τὸ ἀπανθεῖν, καὶ τὸ ἀπανθίζειν. ἀπανθεῖν γὰρ, τὸ τὰ ἄνθη ἀποβάλλειν. ἀπανθίζειν δὲ κατὰ τὸν Σ. τὸ τὰ ἄνθη συλλέγειν. Φράσατέ μοι τὸν δεσπότην] καινοπρεπέστερον εἴρηται ἀντὶ φράσατέ μοι ὅπου ἐστὶν ὁ δεσπότης καὶ ἀνὴρ τῆς ἐμῆς κεκτημένης, ἤγουν τῆς ἐμῆς δεσποίνης. Τῆς ἐμῆς κεκτημένης] τουτέστι τῆς δεσποίνης ἐμοῦ, ἢ ἑαυτῆς ὀντίνα. Ἡμῖν γάρ] τὸ γὰρ νῦν ἀττικῶς παρέλκει.

Σχόλια. Οὐ δεδείπνηκας μόνος] παρ' ὑπόνοιαν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ὅτι μόνος εὐτυχεῖς τῶν πολιτῶν.

Θε. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, πολύ γ' ἁπασῶν ὕστατος.
Ὅμως δ' ἐκέλευσε συλλαβοῦσά μ' ἡ γυνὴ
Ἄγειν σε καὶ τασδὶ μετὰ σοῦ τὰς μείρακας.
Οἶνος δὲ Χῖός ἐστι περιλελειμμένος
Καὶ τἄλλ' ἀγαθὰ. πρὸς ταῦτα μὴ βραδύνετε,
Καὶ τῶν θεατῶν εἴ τις εὔνους τυγχάνει,
Καὶ τῶν κριτῶν εἰ μή τις ἑτέρωσε βλέπει,
Ἴτω μεθ' ἡμῶν. πάντα γὰρ παρέξομεν.
Οὐκοῦν ἅπασι δῆτα γενναίως ἐρεῖς,
Καὶ μὴ παραλείψῃς μηδέν'. ἀλλ' ἐλευθέρως
Καλεῖν γέροντα, μειράκιον, παιδίσκον. ὡς
Τὸ δεῖπνον αὐτοῖς ἐστ' ἐπεσκευασμένον
Ἁπαξάπασιν, ἢν ἀπίωσιν οἴκαδε.
Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον, ἤδη πείξομαι
Ἔχουσά τοι καὶ δᾷδα ταυτηνὶ καλῶς.
Τί δῆτα διατρίβεις ἔχων; ἀλλ' οὐκ ἄγεις
Τασδὶ λαβών; ἐν ὅσῳ δὲ καταβαίνεις, ἐγὼ
Ἐπᾴσομαι μέλος τι μελλοδειπνικόν.

Σχόλια. Τασδὶ τὰς μείρακας] τὰς τοῦ χοροῦ.
Bisetus. Ἤδη πείξομαι] τὸ πλῆρες ἤδη ἀπείξομαι, ἤγουν μετὰ σπουδῆς ἐλεύσομαι. Μέλος μελλοδειπνικόν] τὸ τοῦ μέλλοντος, ὡς ἐσομένου δείπνου μέλος. οὕτω γὰρ διὰ τοῦ λλ γραπτέον.

A Ser. Per Venerem, multo omnino ultimus.
Tamen autem iuſsit comprehendens me mulier
Ducere te, & has tecum adoleſcentes.
Vinum autem Chium eſt relictum,
Et alia bona ad hæc, ne tardate.
Et ſpectatorum ſi quis beneuolus eſt,
Et iudicum ſi non quis aliò reſpiciat,
B Veniat mecum, omnia enim præbebimus.
Igitur omnibus certè generoſe dices,
Et non relinques nullum. ſed liberè
Vocare ſenem adoleſcentulum puellam ad
Cœnam, ipſis eſt præparatum
Omnibus, ſi abibunt domum.
Ego autem ad cœnam iam feſtinabo,
Habens & tædam hanc bene.
Quid igitur moraris habens? ſed non ducis
C Has capiens? interim dum autem deſcendis, ego
Cantabo cantum aliquem cœnatiuum.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

Bisetus. Ἐν ταύτῃ τῇ παραβάσει ὁ χορὸς εἰς δύο διῃρημένος τὰ ἑξῆς λέγει.

Σμικρὸν δ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι,
Τοῖς σοφοῖς μὲν τῶν σοφῶν μεμνημένοις κρίνειν ἐμέ.
Τοῖς γελῶσι δ' ἡδέως, διὰ τὸν γέλων κρίνειν ἐμέ.
Σχεδὸν ἅπαντας οὖν κελεύω δηλαδὴ κρίνειν ἐμὲ,
Μηδὲ τὸν κλῆρον γενέσθαι μηδὲν ἡμῖν αἴτιον
Ὅτι προείληχ'. ἀλλ' ἅπαντα ταῦτα χρὴ μεμνημένους
Μὴ 'πιορκεῖν. ἀλλὰ κρίνειν τοὺς χοροὺς ὀρθῶς ἀεί.
Μηδὲ ταῖς κακαῖς ἑταίραις τὸν τρόπον προσεικέναι
Αἳ μόνον μνήμην ἔχουσι τῶν τελευταίων ἀεί.
Ὢ ὢ ὥρα δὴ φίλαι.
Γυναῖκες εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν
Ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν. κρητικῶς οὖν τὼ πόδε
Καὶ σὺ κίνει. Ἡμι. τοῦτο δρῶ.

Σχόλια. Μὴ τὸν κλῆρον] ἐπὶ τοῦ πρώτου εἰσιόντος εἰσφορεῖ ἐμαίνετο. τὰ ποιήματα δὲ τῶν ἐκλεγόντων. Προείληχα] πρῶτος εἰπεῖν ἐκλήθην. τὸ χρῆμα δρᾶν ἐξιέναι.

Parabaſis.

D Parum autem conſultare iudicibus volo.
Sapientibus quidem ſapientum recordantes iudicare me,
E Ridentibus autem dulciter per riſum iudicare me.
Manifeſtè omnes igitur iubeo videlicet iudicare me,
Non autem ſortem fieri nil nobis cauſam,
Quòd ſortita ſum. ſed omnia hæc oportet recordantes
F Non peierare, ſed iudicare choros rectè ſemper:
Neque malis meretricibus more aſsimilari,
Quæ ſolum memoriam habēt ultimorum ſemper.
O ô hora dilecta
Mulieres, ſi volumus rem facere,
G Ad cœnam mouete. creticè igitur pedes,
Et tu moue. Semich. hoc facio,

Bisetus. Προσεικέναι] προσεοικέναι, ὁμοίους εἶναι. Τὸ χρῆμα δρᾶν] ἐξιέναι. ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐλθεῖν. Κρητικῶς] ὁ κρητικὸς ῥυθμὸς ἐστὶν οὕτω καλούμενος.

Ἡμι.

Ημι. Καὶ ταῖσδε νυνὶ λαγαραῖς
Τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν, τάχα γὰρ ἔπεισι
Λοπαδοτεμαχοσελαχογαλεο-
Κρανιολειψανοδριμυποτριμματο-
Σιλφιοπαραομελιτοκατακεχυμενο-
Κιχλεπικοσσυφοφαττοπεριστερα-
Λεκτρυονοπτεκεφαλλιοκιγκλοπε-
Λειολαγῳοσιραιοβαφητραγανοπτερύγων.
Σὺ δὲ ταυτὶ ἀκροασάμενος ταχὺ καὶ ταχέως
Λαβὲ τρύβλιον. εἶτα λαβὼν κόνισαι
Λέκιθον ἵν' ἐπιδειπνῇς.
Ημι. Ἀλλὰ λαιμάττουσί που.
Αἴρεσθ' ἄνω. ἰαὶ εὐαί.
Δειπνήσομεν εὐοῖ εὐαί.
Εὐαίως ἐπινίκῃ εὖ αἴ. εὖ αἴ. εὖ αἴ. εὖ αἴ. εὖ-αἴ.

A *Et has nunc leues*
Cruribus numero. citò enim venient
Olla, ſuccidia, cartilaginea, muſtelis,
Caluariarum reliquia acri cum intrito,
Laſer melle interfuſo,
Motacilla, merula, columba,
Gallarum toſta capitula, motacillarum,
Columbarum, leporum intinctu inſperſa vnà cum aliis:
B *Tu autem hæc audiens citò & citò*
Cape ſcutellam, poſt capiens ordina
Ouum, ut cœnes.
SEMI. *Sed deuorant.*
CHO. *Eleuamini, euge, euge, euge.*
Cœnemus, euge, euge, euge,
Ruenter in victoria, euge, euge, euge, euge, euge, euge, euge, euge.

BISETVS. Τάσδε νυνὶ λαγαράς] τὰς ὑποκένους, ὅτι δηλονότι οὐδέπω ἐδεδειπνήκεισαν. Τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν] ἡ σύνταξις αὕτη. ταύτας μετὰ τῶν προηγουμένων συναπτέον, καὶ ὅρα δὴ ἐπὶ τάσδε νυνὶ λαγαρὰς τοῖν σκελίσκοιν κατὰ ῥυθμὸν αὐτὰς ὑπατακινεῖν, τουτέστι μετὰ ῥυθμοῦ, καὶ ἐμμελῶς ὀρχεῖσθαι. ῥυθμὸς δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν, τάξις ἔμμελος ἀκολούθου ἁρμονίας. μέλος εὔφωνον. σύγκρουσις. πατὴρ μέτρου ῥυθμός. καὶ ὅτι ἀρχαία ἡ τῶν μέτρων, καὶ ῥυθμῶν διδασκαλία. „ Ὁ δὲ τὰς αὐλητρίδας κελεύει ῥυθμόν τινα βαρβαρικὸν ἐπαυλῆσαι αἰ. διαφέρει δὲ ῥυθμὸς μέτρου τῷ τὸν μὲν γενικώτερον εἶναι. τὸ δὲ μέτρον ὑπάρχειν εἶδος τοῦ ῥυθμοῦ. θεωρεῖται γὰρ ὁ ῥυθμὸς καὶ ἐπὶ τῶν κροτούντων ταῖς χερσὶ, καὶ τοῖς ποσίν. ὅταν γὰρ ἡ ταχεῖα, καὶ βραδεῖα τῶν ποδῶν ἄρσις, καὶ θέσις λόγον ἔχουσι πρὸς ἄλληλα, ῥυθμὸς γίνεται. καὶ ἐντεῦθεν ἀπὸ μεταφορᾶς τούτων ἡ τοιάδε συλλαβῶν συμπλοκὴ, ἣν παραλαμβανόμεθα πρὸς τὴν τῶν μέτρων γένεσιν, πόδες ἐκλήθησαν. καὶ ἐπὶ αὐλῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ὁ ῥυθμὸς λέγεται, συμμετρία ὢν τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ἡ κίνησις γίνεται. καὶ γὰρ τῶν τρημάτων τῶν αὐλῶν τὰ μὲν ἐπὶ πλεῖστα χρόνον τοῖς δακτύλοις ἐπιπωματίζουσι. τὰ δ' ἐπ' ἐλάττονα. καὶ οὕτω τῶν ἀπηχήσεων τὴν μὲν μακροτέραν ποιοῦσι. τὴν δὲ βραχυτέραν. καὶ ἔτι τῶν τρημάτων τὰ μὲν, μείζονά εἰσι, τὰ δὲ, ἐλάττονα. καὶ τὰ μὲν, ἐγγυτέρω τῆς ἐπιγλωττίδος. τὰ δὲ, πορρωτέρω. καὶ τὰ μὲν, στενότερα, ὀξύτερά εἰσι τῶν εὐρυτέρων. διὸ καὶ αἱ τῶν παίδων φωναὶ, καὶ αἱ τῶν γυναικῶν ὀξύτεραι. τὰ δὲ εὐρύτερα, βαθύτερα. Ὁμοίως καὶ τὰ ἐγγυτέρω τῶν πορρωτέρων ὀξύτερα. ὧν τῇ συμμετρίᾳ ἁρμονία, καὶ τὸ μέλος γίνεται. ῥυθμὸς δὲ τῷ τοῦ ταχέως, καὶ βραδέως. ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων ῥυθμὸς, κατὰ τὸ βραχὺ, καὶ βραδὺ χαρακτηρίζεται. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου, κατὰ τὸ μακρὸν, καὶ βραχύ. ὅσπερ μόνος καὶ μέτρον λέγεται. οὐκ ἐπὶ τῶν ποιητικῶν δὲ ταῦτα μόνον θεωρεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ῥητορικῶν.

Σχόλια. Κόνισαι] γυμνάσθητι.

BISETVS. Λέκιθον] Εὐστάθιος. λέκιθος ἀρσενικῶς εἶδος ὀσπρίου ὁμωνύμως τῷ ἐν τοῖς ᾠοῖς προκροκίδει. ἢ λεκιθίτης πλακοῦς, ᾧ καὶ ᾠοῦ λέκιθος παραμέμικται. Σ. δὲ, λέκιθος εἶδος ὀσπρίου, ὃ καλοῦνται πισός, διὰ τὸ ἐοικέναι τὴν χρόαν λεκίθῳ ᾠοῦ. Λαιμάττουσι] Σ. λαιμάσσειν, ἀμέτρως ἐσθίειν. ἀττικῶς δὲ λαιμάττειν. λέγεται δὲ παρὰ τὸν λαιμὸν, δι' οὗ τὰς τροφὰς εἰς τὴν γαστέρα εἰσβάλλομεν. λαιμὸς δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον ταυτὸν τῷ φάρυγξ, λάρυγξ, καὶ βρόγχος. Εὐαίως ἐπινίκια] ἐπινίκια ποτὲ μὲν εὐωχίαν νίκης τινὸς ἕνεκα ποιουμένην σημαίνει, ὡς δηλοῖ Ἀθήναιος ἐν τῷδε τοῦ Ἀριστοφάνους στίχῳ ἐκ τῶν Πελαργῶν,

Ἀττάγας ἥδιστον ἕψειν ἐν ἐπινικίοις κρέας.

ποτὲ δὲ ᾄσματα, καὶ ᾠδὰς ἐπινικίους, αἳ ἐπὶ λόφᾳ ᾄδεσθαι εἰώθεισαν. καὶ ἀμφοτέραν ἑρμηνείαν ὅδε ὁ τόπος προσδέχεται. εὐαίως δὲ, εὐμοίρως, μακαρίως.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

BISETVS. Εἰς τὰς Ἀριστοφάνους Θεσμοφοριαζούσας σχόλια ἐκ παλαιῶν, καὶ διαφόρων συγγραφέων, ὑπομνημάτων, καὶ λεξικῶν ἀρίστων μετὰ πλείστης ἐπιμελείας συλλεχθέντα, καὶ νῦν πρῶτον ἐκτυπωθέντα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ.

Εὐριπίδης ἐν τοῖς Θεσμοφορείοις ὑπὸ γυναικῶν κατηγορηθεὶς τὴν Ἀγάθωνος τοῦ πάντων ταχίστου ποιητοῦ βοήθειαν, καὶ προστασίαν ἐπικαλεῖσθαι ἠναγκάσθη. αὐτὸν γὰρ ἐν τῷ τῶν ἑαυτοῦ παλαιῶν φίλων ἀριθμῷ ἐτίθει, καὶ διὰ τὸ αὐτὸν μαλακώτατον εἶναι, τὰς ἰδίας δυστυχίας δι' ἐπιτήδειον αὐτῷ προστασίαν ἐνόμιζεν ἔσεσθαι. πρὸς τοῦτον οὖν μετὰ Μνησιλόχου κηδεστοῦ προσῆλθε δεόμενος ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἁπάσης τῆς οὐσίας προστασίαν λαβεῖν, καὶ τὰς τῶν κατηγόρων κατηγορίας ἀποκρούειν. ἵνα δὲ μᾶλλον αὐτὸν ἐπὶ τοῦτο προτρέπῃ, τὰς καλὰς ὑποσχέσεις, ἃς πολλάκις Ἀγάθων αὐτῷ ἐποιήσατο, εἰς μνήμην ἀνακαλεῖ, καὶ τὴν αὐτοῦ βοήθειαν, καὶ πίστιν νῦν ἀπαιτεῖ. ἀλλ' ὅπερ καὶ πάλαι ὑπώπτευεν, αὐτῷ παθεῖν συνέβη· καὶ γὰρ Ἀγάθων αὐτῷ παρεῖναι, καὶ συνδικεῖν οὐκ ἠθέλησεν.

Ἀλλὰ Μνησίλοχος ὁ βέλτιστος, καὶ πιστότατος κηδεστὴς τῷ καιρῷ, καὶ τῷ καθήκοντι προσαχθείς, καὶ τὸ τοῦ κινδύνου μέγεθος ὁρῶν, εἰς ὃν ὁ Εὐριπίδης αὐτίκα πεσεῖν ἂν ἐδόκει, ἄσμενος, καὶ ἐθελοντὴς τὴν αὐτοῦ προστασίαν αὐτῷ ὑπέσχετο, καὶ γυναικείαν ἐσθῆτα περιέργως ἐνδυσάμενος, πρὸς τὴν τῶν Θεσμοφορείων ἑορτὴν ἦλθε, καὶ ἐκεῖ ἐν μεγίστῳ γυναικῶν πλήθει τὴν δίκην ὑπὲρ Εὐριπίδου γενναίως ὑπέσχε. καὶ τὰ τῶν κατηγόρων ἐγκλήματα πιθανῶς ἤρξατο διαλύειν. ἀλλ' ἀναγνωρισθεὶς αὐτὸς ὢν ἐν σχήματι γυναικὸς τὴν τῆς φυλακῆς ἐψηφισμένην ζημίαν αὐτίκα φυγεῖν οὐκ ἐδυνήσατο. καὶ γὰρ αἱ γυναῖκες ὀργῇ ἐπιρρίψασαι αὐτὸν εἰς φυλακὴν πικρῶς τιμωρήσουσαι παρέδωκαν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπάταις, καὶ τέχναις τισὶν ἐκεῖθεν ἀβλαβὴς Εὐριπίδου συνεργοῦντος ἀπέφυγε.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.	*Personæ Dramatis.*
Μνησίλοχος ὁ Εὐριπίδου κηδεστής.	Mneſilochus ſocer Euripidis.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Ἀγάθωνος θεράπων.	Miniſter.
Ἀγάθων.	Agathon.
Χορός.	Chorus.
Κῆρυξ.	Præco.
Γυνή τις.	Mulier quædam.
Ἑτέρα γυνή.	Altera mulier.
Ἄλλη γυνή.	Altera mulier.
Κλεισθένης.	Cliſthenes.
Ἡμιχόριον γυναικῶν.	Semichorus mulierum.
Μνησίλοχος ὡς Ἑλένη.	Mneſilochus vt Helena.
Εὐριπίδης ὡς Μενέλαος.	Euripides vt Menelaus.
Πρύτανις.	Prytanis.
Τοξότης ὁ καὶ Σκύθης.	Scytha.
Εὐριπίδης ὡς Περσεύς.	Euripides vt Perſeus.
Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδη.	Mneſilochus vt Andromeda.
Εὐριπίδης ὡς Ἠχώ.	Echo.
Εὐριπίδης ὡς γραῦς.	Euripides vt anus.

Σημείωσαι ἐν ταύτῃ τῶν προσώπων ἀπαριθμήσει ὁσάκις Εὐριπίδης, ἢ Μνησίλοχος καινὸν καινοῦ προσώπου σχῆμα ἐνδύονται, τοσάκις τούτους ὡς διάφορα πρόσωπα ληπτέον, εἰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τούτου τοῦ δράματος προσώπων πληρώσειν, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπαριθμήσεως δῆλον. καὶ γὰρ τὸ πρᾶγμα οὕτω νοητέον, ὡς εἰ αὐτὰ τὰ πρόσωπα, ὧν οὗτοι τὴν μορφὴν ἐλάμβανον, εἰς τὸ θέατρον εἰσήχθησαν.

Τούτῳ τῷ δράματι ἐπιγραφὴ ἐστὶ Θεσμοφοριάζουσαι, τουτέστι γυναῖκες τὰ Θεσμοφόρια ποιοῦσαι, καὶ τελοῦσαι. θεσμὸς, νόμος. θεσμοφόρος, ὁ θεσμοὺς, ἤγουν νόμους φέρων. οὕτω δὲ ἐλέγετο ἡ Δημήτηρ, ὡς πρώτη τοῖς ἀνθρώποις νόμους εἰσενεγκοῦσα. καὶ Θεσμοφόρια τὰ τῆς Δήμητρος μυστήρια, ἢ ὄνομα ἑορτῆς, ἣ νύκτωρ ὑπὸ γυναικῶν μόνων ἐτελεῖτο. ὅθεν τὸ ῥῆμα τὸ θεσμοφοριάζειν τουτέστι τὴν τῆς Δήμητρος ἑορτὴν ἐπιτελεῖν. ἐντεῦθεν δὲ τοῦτο τὸ δρᾶμα Θεσμοφοριάζουσαι ἐπιγέγραπται.

Hanc fabulam τὰς προτέρας Θεσμοφοριαζούσας A. Gellius appellat cap. 20. libr. 15. vbi de Euripidis genere, vita, moribus, morte.

ARGVMENTVM FABVLÆ, CEREALIA CELEBRANTES.

EX ANDREÆ DIVI INTERPRETATIONE.

EVRIPIDES in feſtis Cerealibus à mulieribus capitis accuſatus, in eum locum adducitur, vt opem atque auxilium petat ab Agathone peſſimo ac effœminatiſſimo omnium poeta. nam cum non nullum in veteribus amicis multis, cum ſummum in eo (quòd erat effœminatiſſimus) præſidium ſuis calamitatibus conſtitutum eſſe arbitrabatur. Ad hunc igitur cum Mneſilocho propinquo accedens, rogat & orat vt ſuarum fortunarum omnium cauſam, defenſionémque ſuſpiciat. cum ſæpe eſſe pollicitum, ſæpe oſtendiſſe dicit, ſi quod tempus accidiſſet quo tempore aliquid ab eo requireret, commodis eius non defuturum. Ad eius igitur fidem quam habebat ſpectatam iam & diu cognitam, confugiſſe eum defenſorem fortunarum ſuarum, actorem cauſæ ſuæ ex omnibus delegiſſe. Cum verò Agathon exorari minimè potuiſſet, Mneſilochus optimus, atque adeò fideliſſimus propinquus tempore atque officio coactus, vltrò ſe offert Euripidi, ac veſte muliebri indutus, ad feſta Cerealia accedit, ibique in maximo mulierum conuentu Euripidem præſenti animo defendit: ſed tamen efficere non poteſt, quo minus in carcerem coniiciatur, qui tamen non multo pòſt dolis & fallaciis quibuſdam è carcere aufugit.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΩ ΤΩ ΤΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙ, ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΜΟΝΑΡΧΩΝ ΤΩ ΠΑΝΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩ ΚΑΙ ΙΕΡΟΠΡΕΠΕΙ, Αἰγίδιος ὁ Βουρδῖνος εὖ πράττειν καὶ τὰ δόξαντα ἐπιτελεῖν.

ΠΑΣ μὲν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ὦ μέγα δυνάμενε καὶ ἀξιοπρεπέστατε βασιλεῦ, τοιοῦτόν τι θείως πως πέφυκε, καὶ τοῦτο δὴ χρῆμα ἡ φύσις αὐτῷ τοῖς ἀγράφοις νομίμοις, καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις ἤθεσι διώρικεν καὶ ἐνεχάραξεν, ὥστε τῶν ἀνθρώπων ἕκαστον τότε μεγίστην τινὰ ὑπερβολὴν καὶ τελειοτάτην ἡδονὴν παραλαβεῖν καὶ ἀρέσκεσθαι, ὅταν τοῦ προαιρεθέντος πράγματος, καὶ προπονηθέντος ἔργου τινὰ καρπὸν καὶ ἀποτελείωσιν εὐτυχῆ ἴδοι. Καὶ γάρ, ὥς φασιν οἱ φιλόσοφοι, ἐν πᾶσιν ἔργοις τὸ τέλος καὶ ἀποτέλεσμα μάλιστα πάντων προσκοποῦμεν, καὶ τὸ οὗ ἕνεκα, ὡς προσαγορεύει ὁ Ἀριστοτέλης, βέλτιστον, καὶ τέλος τῶν ἄλλων ἐθέλει εἶναι. Ἐπὶ τούτῳ δὲ λογισμῷ τῶν βασιλέων καὶ μοναρχούντων σὺν μὲν πολλοὺς μεγίστων ἅψασθαι πραγμάτων θεώμεθα, ἵνα τὴν δόξαν, ὡς τελικὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ἑαυτῶν αἰτίαν, τοῖς ἐπιγιγνομένοις καταλίποιεν, καὶ τοὔνομα αὐτῶν διὰ τῶν ἀποσχημάτων καθάπερ τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρώπων καθιερώσαιεν. Ἑτέρους δὲ προαιρουμένους ἐπὶ τὸ τὰς βασιλείας αὐτῶν καὶ μοναρχίας πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐνδοξοτέρας καὶ ἀσφαλεστέρας παρέχειν, πάντας κινδύνους ὑπομείναντας, καὶ πᾶν μέρος τοῦ σώματος ἑαυτῶν, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτὴν προϊεμένους. Ἐκείνους δὲ πάντας τότε μόνον ἐπιστάμεθα μεγίστην καὶ ἀληθεστάτην εὐφροσύνην ἀπολαῦσαι, ὅτε τὸ τέλος προαιρεθὲν καὶ προχωρηθέν, καὶ τὴν δόξαν τῷ ὀνόματι καὶ τῇ βασιλείᾳ ἑαυτῶν ἐφιδρυμένην καὶ ἐπικειμένην ἑωράκασι. Ταῦτα δὲ σοὶ γνωριμώτατα ὄντα, ὦ βασιλεῦ, τοῖς ἀξιολόγων ἀνδρῶν παραδείγμασιν οὐκ ἄξιον ἐπαυξάνειν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς μικροῖς οὐ μεμπτὸν ἐπιδεῖξαι. Καὶ γὰρ γιγνώσκομεν ἡμεῖς καὶ τοὺς γεωμόρους καὶ γεωπόνους γεωργοῦντάς τι τότε μέγιστα χαίρειν, ὅταν ἐπιθεῶνται τινὰ καρπὸν ἢ ἀπαρχὰς τοῦ ἱδρῶτος ἑαυτῶν. Καὶ οὔ πω δῆλόν ἐστι παρεξιέναι τοιούτῳ νεανικῷ καρπῷ, ὥστε εἰς τὸν ἐπιγιγνόμενον ἐνιαυτὸν ἔτι μετὰ μείζονος σπουδῆς καὶ ἐρρωμενέστερον ἐφίστασθαι τοῖς ἑαυτῶν πόνοις, καὶ ὥσπερ δὴ μελίσσας τοῖς ἑαυτῶν ἔργοις καὶ κηρίοις ἀδιαλείπτως προσλιπαρεῖν καὶ ἐπικύπτειν τοὺς ἔτι καρπώσασθαι σὺν ἑαυτῶν πόνους δυνάσθαι. Τοιούτοις δὲ ἐπαρθέντες, ὦ σεβάσμιε βασιλεῦ, παρ' ἡμῖν ἀκριβῶς ὑπελογισάμεθα τὴν σὴν ὑπερβολικὴν φιλομουσίαν, καὶ ὡς σεμνῶς καὶ βασιλικῶς τὴν σου βασιλείαν τῇ τῶν ῥητόρων γε καὶ φιλοσόφων καὶ πανσόφων ἀνδρῶν διατριβαῖς διακοσμεῖν καὶ λαμπρύνειν καθίστασθαι τὸ παράπαν ἠθέλησας. Καὶ ἐν τούτῳ τῇ προξενίᾳ γενναιοτάτῃ χρησάμενος τοῦ ἐπισκόπου καὶ ἀρχιερέως τῶν Ματισκονίων πάντας ἀριθμοὺς τῆς ἐγκυκλοπαιδείας περιλαβόντος οὕτω ἐπιφανῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς προέστησας σεαυτόν, ὥστε μηδεμίαν δωρεὰν ἐπιλιπεῖν, καὶ μηδέποτε φείδεσθαι χρήματι, τὸ τῶν γραμμάτων ἐξοχόν τινα διάθλησιν καὶ διαγυμνασίαν ἐν πάσαις τῆς βασιλείας σου πόλεσι καταστῆσαι. Ἡμεῖς δὲ τούτων δὴ παραίτιον λογισμὸν ποιησάμενοι, τοιοῦτόν τι διενοησάμεθα ἀχαριστίας σημεῖον μέγιστον εἶναι καὶ διαβολὴν δικαιοτάτην, εἰ τοιούτου εὐεργετήματος χάριν τινὰ οὐ παρέχοιεν, οὐδ' ἀπαμείβοιντο οἱ δοῦλοι σου. Καὶ ἔτι οὕτω ἔπεισα ἐμαυτόν σε μέγα καὶ βασιλικὸν φρονοῦντα ἐπὶ τοῖς τῆς ἀρετῆς ἔργοις βασιλέα, οὐκ ἄν ποτε ἡδονήν τινα ἀντάξιαν τῶν πόνων σου ἀπολήψεσθαι, εἰ μὴ καρπόν τινα ἀνατεθηλότα τῆς διακριβοῦς γεωργίας σου ἐπίδοις, καὶ ἀποσκιασμόν τι τοῦ ἀποτελέσματος μετὰ ταῦτα γενησομένου, ὡς μὴ μάτην τοσούτους πόνους ἀναλῶσαι δοκῇς. Διὰ ταῦτα ἔγωγε καίπερ θαρραλεώτερον, ὅμως γνώμην γενναῖόν τι πνέων, τοῦτο δὴ τὸ βιβλίον ὥσπερ νέον τι φυτὸν καὶ βλάστημα τῆς γεωργίας σου ἀναθεῖναι ἠθέλησα, ὅπως σύ τινα καρπὸν τοῦ ἱδρῶτος σου ἐπιθεάσασθαι οἷός τε ᾖς. Καὶ ἐκ τούτου τεκμήριον σε τόδε μέγιστον συλλέξεσθαι ἐνόμισα, ὅτι εἴπερ ἐγὼ ἐν δικαστηρίοις τε καὶ ἀγοραῖς καλινδούμενος καὶ στρεφόμενος τοιούτου τινὸς ἐλαφροῦ ἔργου, καίπερ μικρᾶς ἑρμηνεύσεως ἅψασθαι ἐπεχείρησα, ὅσα δὴ ἀποτελέσαι καὶ τούτων μείζονα καὶ ἐπιφανέστερα δύναιντο οἱ φιλόσοφοι ὑπὸ σοῦ αἱρεθέντες, οἱ συνεχῶς τοῖς ἑλληνικοῖς ἐνδιατρίβοντες, καὶ οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ τοῖς γράμμασιν ἐπιθυμητικῶς προσκεκυφότες. Ἔργον δὲ τοῦτο σύ, ὦ βασιλεῦ μέγιστε, ἴσως ὑπαναιδὲς καὶ φαῦλον νομίσῃς, τὸ τὸν κελτικὸν ἄνδρα τὰ ἑλληνικὰ ἑλληνικῶς διερμηνεῦσαι. ἀλλὰ τοῦτον δὴ αἴτιον ἐγένετο, ὅτι ὁ Ἀριστοφάνης παλαιὸς δὴ καὶ ἐνδοξότερος τῶν κωμικῶν σχολιαστοῦ γενναίου ἐπιτυχὼν ἐπὶ πάσαις ἑαυτοῦ κωμῳδίαις, ἐν ταύτῃ μόνῃ καὶ τῇ Λυσιστράτῃ ἀπέτυχεν. διὰ τοῦτο οὐκ ἀνάξιον οὐδὲ μεμπτὸν εἶναι ἔδοξε τὸν Κέλτην ἢ Φράγκον ἄνδρα ὑπὸ σοῦ διδαχθέντα Ἕλληνα κωμῳδοποιὸν ἑλληνικῇ διαλέκτῳ διερμηνεῦσαι. Καὶ γὰρ ἐπιδείξειν ἐν μακρῷ διενοησάμην τὴν ἐμαυτοῦ εὐχαριστίας ὑπερβολήν, καὶ πρὸς τούτοις, ὅσον ἐν τῇ σαυτοῦ βασιλείᾳ, διὰ τὴν σοῦ φιλοχρηστίαν τε καὶ φιλοδωρείαν καὶ φιλοκαλίαν τῶν μουσῶν θέατρον ἀνεπήγνυσας καὶ κατέστησας.

Ἔρρωσο κύριε ἐπιεικέστατε καὶ σεβασμιώτατε, καὶ διὰ βίου εὐημέρει. ἐκ Παρισίων, ἔτει ἀπὸ θεογονίας χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ πέμπτῳ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ.

Ο Εὐριπίδης ἀδιάλλακτος τῶν γυναιξὶν ἐχθρὸς ὤν, διὰ τὴν αὐτῷ ἐπιτολάζουσαν ἐπὶ πάσαις τραγῳδίαις κατ' ἐκείνων ὑφυβριστικήν τινα κακηγορίαν κακολογίας τι, εἰσηγγέλθη τὴν εἰσαγγελίαν τοῦ θανάτου ἐν θεσμοφορίοις ὑπὸ τῶν γυναικῶν θεσμοφοριαζουσῶν κατὰ τὰ πάτρια ἔθη τῶν Ἀθηναίων. Ἀπορῶν δὲ ὁ Εὐριπίδης τὴν μεγίστην ἀπορίαν ὅτι χρήσεται αὐτῇ, καὶ ὅπως ἀποφύγειεν οἷός τ' ἦν ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν, καὶ διαλλαγὰς ποιήσασθαι πρὸς τὰς δὲ γυναῖκας θεσμοφοριαζούσας καταφεύγει σὺν τῷ Μνησιλόχῳ, κηδεστῇ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀγάθωνα, κάκιστον δὴ πάντων τῶν ποιητῶν, γυναικοπρεπωπόν τε καὶ θηλυφανῆ. καὶ δεῖται ἐκείνου ὥστε θέλειν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογεῖσθαι παρὰ ταῖς δὲ θεσμοφοριαζούσαις γυναιξίν. ἀλλ' ὁ δὲ Ἀγάθων μετὰ τῆς δυσχερείας ἀπαρνεῖται, καὶ οὐ φάσκει ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τοῦ Εὐριπίδου. διὰ τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἔτι μᾶλλον ἀπορουμένου, καὶ ταλαιπωρουμένου, ὁ Μνησίλοχος πιστότατος αὐτῷ φίλος ὢν καὶ κηδεστής, τὸ γυναικεῖον κόσμημα ἀμφιβληθεὶς καὶ ὑποδυσάμενος εἰσέρχεται εἰς τὰ θεσμοφόρια, ὡς γυνὴ γυναικὸς δὲ σχῆμα περιέχων, καὶ καρτερᾶς ἀνδρείως τε ὑπεραγωνίζεται καὶ ὑπεραπολογεῖται τοῦ Εὐριπίδου. γνωσθεὶς δὲ τελευταῖον ὑπὸ τῶν θεσμοφοριαζουσῶν, ὅτι ἀνήρ ἐστι, καὶ εἷς τῶν τοῦ Εὐριπίδου φίλων, ἀπάγεται καὶ ἐμβάλλεται εἰς τὸ δεσμωτήριον τοῦ Πρυτάνεως ἐπιτάξαντος, ὅστις μετεπέμφθη ὑπὸ τῶν δὲ θεσμοφοριαζουσῶν ἐπὶ τῇ τιμωρίᾳ τοῦ δὲ Μνησιλόχου, ἀλλ' ἐκ τούτων δεσμῶν ἐξέρχεται, καὶ ἀπολύεται διὰ τῶν ποικίλων σοφισμάτων καὶ μηχανημάτων τοῦ Εὐριπίδου, ὃς τοῖς πάντα περιβάλλεται τὰ εἴδη καὶ πρόσωπα τοῦ μὴ γιγνώσκεσθαι, καὶ οὕτω ῥᾳδίως διασώζειν τὸν τοῦ Μνησίλοχον. Σημαίνει δ' αὕτη ἡ κωμῳδία ἠθικόν τι, δηλονότι, τὸν φίλον ὑπὲρ ἡμῶν κινδυνεύσαντα οὐδέποτε εἶναι προδοτέον, οὐδ' ἂν ἀποθανεῖν μέλλωμεν, ἀλλὰ πᾶσαν δεῖν πεῖραν πειρᾶσθαι, ὥστε ἐκεῖνον σώζειν καὶ ἐκλυθῆναι τῶν κινδύνων.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ τὰ τῆς Δήμητρος μυστήρια λέγεται, καὶ ὄνομα μιᾶς τῶν τῆς Δήμητρος τελετῶν ἐστιν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἀθηναῖος. τὰς γὰρ τῆς Δήμητρος ἑορτάς φησι καλεῖσθαι παρ' Ἕλλησι Δημήτρεια, Θεσμοφόρια, καὶ Ἐλευσίνια. Ἡρόδοτος δὲ τὰ τῆς Δήμητρος μυστήρια ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὀνομάζεσθαι λέγει Θεσμοφόρια, ὡσεὶ θεσμῶν φοράς, τουτέστι, νόμων θέσεις. καὶ γὰρ θεσμὸς παρὰ παλαιοῖς νόμον σημαίνει. ὅθεν καὶ Ἀνδοκίδης ἐν τοῖς αὐτοῦ λόγοις τοὺς τοῦ Δράκοντος θεσμοὺς ὀνομάζει, καθάπερ καὶ τοὺς Σόλωνος νόμους. καὶ οἱ θεσμοθέται παρ' Ἀθηναίοις ἐκαλοῦντο οἵπερ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν διώρθουν τοὺς θεσμούς, τουτέστι νόμους ἐν τῷ δημοσίῳ, ὥς φησιν ὁ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, καὶ τοῦτο θεσμοθετῶν ἀνάκρισις ἐκαλεῖτο. Θεσμὸς δὲ ἱερὸν καὶ ὅσιον νόμον δηλοῖ καὶ θεῖον, καθάπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ κόσμου τοὺς τοῦ θεοῦ θεσμοὺς καλεῖ, δηλονότι θείους νόμους, καὶ οἱ προνοίας εἱμαρμένης τε θεσμοὶ λέγονται, τουτέστι θεῖοι νόμοι καὶ ἀνυπεύθυνοι. φέρεται δὲ κατὰ τὸν Διόδωρον Σικελιώτην Ἴσις δηλονότι Δημήτηρ πρὸς τῇ τῶν σιτηρῶν εὑρέσει θέσθαι καὶ εἰσηγεῖν τοῖς ἀνθρώποις τοὺς θεσμοὺς θείους καὶ ὁσίους ἐπὶ τῷ νομίμως δικαίως τε καὶ ἴσως ζῆν, καὶ πᾶσαν ἐν ἑαυτοῖς δικαιοσύνην καὶ ἰσονομίαν ὁμαλίαν τε διαφυλάττεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο λέγει τὴν Δήμητρα θεσμοφόρον καλεῖσθαι ἀπὸ τῆς δὲ τῶν θεσμῶν φορᾶς καὶ θέσεως, ὅτι παρέσχεν ἀνθρώποις, οὐ μόνον σωματικῆς τροφῆς καὶ αὐξήσεως εὐπορίαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς νόμους τοῦ καλῶς καὶ ἀγαθῶς ζῆν οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τιμᾶν βουλόμενοι τὴν Δήμητρα οὕτω μεγάλως καὶ καθ' ὑπερβολὴν πάντας ἀνθρώπους εὐεργετήσασαν (ὡς δὴ ἐνόμιζον) ταύτην τὴν ἑορτὴν θεσμοφορίων ἐτέλουν διὰ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῇ τιμῇ τῆς Δήμητρος θεσμοὺς ἐνεγκαμένης. φησὶ γὰρ ἔτι ὁ Διόδωρος, οὐκ ἄξιον δὲ παραλιπεῖν τῆς θεοῦ ταύτης τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους εὐεργεσίας. χωρὶς γὰρ τῆς εὑρέσεως τοῦ σίτου ταύτην καὶ ἐργασίαν αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξε, καὶ νόμους εἰσηγήσατο, καθ' οὓς δικαιοπραγεῖν εἰθίσθησαν δι' ἣν αἰτίαν αὐτὴν θεσμοφόρον ἤτοι δικαιοφόρον ἐπονομασθῆναι. τούτων δὲ εὑρημάτων οὐκ ἄν τις εὕροι τὴν εὐεργεσίαν μείζονα ἢ γὰρ τὸ ζῆν καὶ τὸ καλῶς ζῆν περιέχουσαν. Ἐν δὲ τοῖς θεσμοφορίοις αἱ γυναῖκες Ἀθηναῖαι ἑορτάζουσαι, ὡς οἷόν τε ἦν μάλιστα ὁσίως καὶ ἱερῶς ἁγνάς τε διῆγον καὶ διετέλουν. καὶ γὰρ κατὰ τὸ τῶν Αἰγυπτίων ἔθος τῶν σιτίων ἀπείχοντο, καὶ χαμαὶ ἐκάθηντο, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Πλούταρχος, καὶ τὰς κλίνας ὑπεστρώννυον αὐτῶν ἐκ τῶν τῆς βοτάνης καλουμένης ἄγνου καὶ λύγου φύλλων. βουλόμεναι οὕτως ἐν τούτοις τοῖς μυστηρίοις πᾶσαν τῆς ἁγνείας, καὶ σωφροσύνης δόξαν παρέχειν Ἀθηναίοις τε καὶ θεοσεβεῖς, θεοφιλεῖς τε φαίνεσθαι. αἱ δὲ γυναῖκες τὴν τῶν θεσμοφορίων ἑορτὴν ἑορτάζουσαι καὶ τελοῦσαι θεσμοφοριάζουσαι ἐκαλοῦντο, ὧν δὴ ἐνταῦθα μέμνηται ὁ Ἀριστοφάνης, καὶ γὰρ θεσμοφοριάζειν σημαίνει θεσμοφόρια τελεῖν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ARISTOPHANIS SACRA CERERIS Celebrantes.

Προλογίζει Μνησίλοχος κηδεστὴς Εὐριπίδου.

Ὦ Ζεῦ χελιδὼν ἆρα ποτὲ φανήσεται;
Ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος ἐξ ἑωθινοῦ.
Οἷόν τε πρὶν τὸν σπλῆνα κομιδῇ μ' ἐκβαλεῖν,
Παρὰ σοῦ πυθέσθαι ποῖ μ' ἄγεις ὦ Ευριπίδη.
Ευ. Ἀλλ' οὐκ ἀκούειν δεῖ σε πάνθ' ὅσ' αὐτίκα
Ὄψει παρεστώς. Μν. πῶς λέγεις αὖθις φράσον.
Οὐ δεῖ μ' ἀκούειν; Ευ. οὐχ ἅ γ' ἂν μέλλῃς ὁρᾶν.
Μν. Οὐδ' ἆρ' ὁρᾶν δεῖ μ'. Ευ. οὐχ ἅ γ' ἂν ἀκούειν δέῃ.
Μν. Πῶς μοι παραινεῖς; δεξιῶς μέντοι λέγεις.
Οὐ φῂς σὺ χρῆναί μ' οὔτ' ἀκούειν οὔθ' ὁρᾶν;
Χωρὶς γὰρ αὐτοῖν ἑκατέρου 'στιν ἡ φύσις
Τοῦ μήτ' ἀκούειν, μήθ' ὁρᾶν; Ευ. εὖ ἴσθ' ὅτι.
Μν. Πῶς χωρίς; Ευ. οὕτω ταῦτα διεκρίθη τότε.
Αἰθὴρ γὰρ ὅτε τὰ πρῶτα διεχωρίζετο,
Καὶ ζῷ' ἐν αὑτῷ ξυνετίκτε κινούμενα.
Ὧ μὲν βλέπειν χρὴ πρῶτα μηχανήσατο
Ὀφθαλμὸν ἀντίμιμον ἡλίου τροχῷ,
Ἀκοῇ δὲ χοάνης ὦτα διετετρήνατο.

Proloquitur Mneſilochus, ſocer Euripidis.

O Iupiter, hirundo igitur, quando apparebit?
Perdet me errare faciens homo ex matutino.
Fierine poteſt priuſquam lienem valdè ego eijciam,
A te audire, quò me ducis ô Euripides?
EVR. Sed non audire oportet te omnia, quis ſtatim
Videbis præſens. MN. Quomodo dicis? rurſus dicito,
Non oportet me audire? EVR. non quæ quidem vtique futurus es videre.
MN. Neque quidem videre oportet me. EV. non quæ quidem vtique audire oportuerit.
MN. Quomodo me admones? dexterè tamen dicis.
Non inquis tu oportere me neque audire, neque videre:
Separatim enim ipſorum vtriuſque eſt natura
Neque audiendi, neque videndi. EV. Benè ſcias quòd.
MN. Quomodo ſeparatim? EV. Ita hæc diſtincta ſunt tunc.
Æther enim cùm primùm diuiſus eſt,
Et animalia in ipſo congenerabat mota:
Quo quidem cernere oportet, primum machinata eſt
Oculum ſimilem ſolis rotæ:
Auditum autem infuſorij aures perforauit.

BOVRDINVS. Ὦ Ζεῦ.] σχετλιαστικόν ἐστι προοίμιον τοῦ Μνησιλόχου προλογίζοντος, τὸν δὲ Δία παρέλαβε κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων θεῶν, καθάπερ καὶ ἐν Πλούτῳ, Ὡς ἀργαλέον πρᾶγμά ἐστιν ὦ Ζεῦ καὶ θεοί. Χελιδὼν ἄρα.] τουτέστιν ἡμέρα δήποτε φανήσεται. ἡ γὰρ χελιδὼν ᾄδει ᾆσμά τι ἐνδόσιμον καὶ κελευστικὸν πρὸς ἔργα, ἅπερ γε καθ' ἡμέραν καὶ ἕωθεν πράττεσθαι φιλεῖ, καὶ ἄρχεται τούτων ἡ πρᾶξις ἀπὸ τοῦ ἑωθινοῦ τῆς ἡμέρας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ, τουτέστι, μία ἡμέρα. Ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος.] Εὐριπίδης (φησὶ Μνησίλοχος) ἀπολεῖ με ἀπὸ τοῦ ἕωθεν ἔξω καὶ κύκλῳ περιάγων, ὡς οἱ ἐν τῇ ἅλωνι διαπονοῦντες ποιοῦσιν. τὸ γὰρ σημαίνει ἀλοῶν, δηλοῖ τὸ τύπτειν καὶ κόπτειν. μετενήνεκται δὲ τὸ ῥῆμα ἀπὸ τῶν τριβόντων, καὶ κοπτόντων στάχυας. ὅθεν καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἀλοητὸς τρίμμα λέγεται. καὶ ὁ Θεόφραστος καλεῖ τὰ ἀλοηθέντα σπέρματα συντριβέντα, καὶ ὁ σῖτος ἀλοώμενος, πατούμενος καὶ συντριβόμενος λέγεται. Ἀπὸ ταύτης δὲ μεταφορᾶς σημαίνει τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀλοῶ, στροβιλῶ, περιάγειν καὶ περιστρέφειν ἐπὶ πολλὰς περιόδους, στροφάς, καὶ μεταβολάς, ὥσπερ οἱ πατοῦντες καὶ τρίβοντες στάχυας. Ἐξ ἑωθινοῦ.] ἀπὸ τοῦ ἕωθεν. ταῦτα δύο ἔπη παρ' αὐτοῖς λέγει ὁ Μνησίλοχος περὶ τοῦ Εὐριπίδου, μέλλοντος αὐτὸν περιάξειν εἰς πολλοὺς τόπους, καὶ διὰ τοῦτο ἐσχετλίαζε καὶ ἠγανάκτει. Πρὶν τὸν σπλῆνα ἐκβαλεῖν.] λέγει ὁ Μνησίλοχος, ὅτι ἆρα δύναμαι παρὰ σοῦ ἀκούειν ὦ Εὐριπίδη ποῖ μ' ἄγεις πρὶν τὸ παντάπασιν ἀποβαλεῖν τὸν σπλῆνα, τουτέστι δὲ ἤδη τὴν ψυχήν, καὶ εἶτα ὀργίζεσθαι. οἱ γὰρ σπλῆνα ἔχοντες πολὺν λέγονται τῇ φύσει πολυγέλωτες καὶ ἀεὶ εὔθυμοι, οἱ δὲ ἀποροῦντες τοῦ σπληνὸς, ἀγέλαστοι καὶ μελαγχολικοί. ὅθεν καὶ σπληνιᾷν λέγεται ἀμέτρως γελᾶν. καὶ φάρμακον ἄσπληνον τὸ εὑρεθὲν πρὸς τὸ θεραπεύειν καὶ ἰᾶσθαι τοὺς σπληνιῶντας καὶ ἀμέτρως γελῶντας. ἔλλειψις γοῦν καὶ ἀποβολὴ τοῦ σπληνὸς, τὴν ἡδονὴν πᾶσαν ἀποβάλλει. καὶ οὕτως ὀργὴν ἐπιβάλλει καὶ εἶτα γε. Πυθέσθαι.] τουτέστιν ἀκούειν. Ἀλλ' οὐκ ἀκούειν] οὐ ταῦτα λέ-

γει

γει ὁ Εὐριπίδης, ὅτι οὐκ ἀκούειν δεῖ ὑπὸ πυθέσθαι ἐκείνων ἅπερ μέλλομεν παραχρῆμα ὁρᾶν, ὄψις γὰρ πιστοτέρα καὶ κρείττων τῆς ἀκοῆς. ἃ μὲν οὖν οὐ δύνασαι μαθεῖν ὁρᾶν, ταῦτα δεῖ ἀκούειν, ὄψεως δὲ παρούσης οὐδὲν δεῖ τῆς ἀκοῆς. Ὁμοίως ὥσπερ ὀκνηστία καὶ διὰ τῆς ἀκοῆς ἀποτελεῖται, οὐ χρὴ ὁρᾶν γε τούτων. Πῶς μοι παραινοῖς;] παρακαλοῖς καὶ διδάσκοις. Δεξιῶς.] ἐμπειρικῶς καὶ εὐτόρως λέγεις. Χωρὶς γάρ.] τουτέστι κεχώρισται καὶ διακέκριται ἡ φύσις ἑκατέρα, τοῦ μήτ' ἀκούειν, μήθ' ὁρᾶν. Διεκρίθη] ἐχωρίσθη. Αἰθήρ.] αἰθέρα προσωνόμασαν οἱ παλαιοὶ τὸν ἀνωτάτω τόπον, ἀπὸ τοῦ θεῖν ἀεὶ τὸν ἀΐδιον χρόνον, τὴν ἐπωνυμίαν θέμενοι αὐτῷ, ὥσπερ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ οὐρανοῦ. Ἀναξαγόρας δὲ λέγει τούτῳ τῷ ὀνόματι καταχρησάμενος καλεῖ αὐτὰ αἰθέρα πῦρ. αἰθὴρ δὲ οὐρανὸν σημαίνει, ὅτε δή φησιν ὁ Εὐριπίδης, πρῶτον ὁ αἰθὴρ διεχωρίζετο καὶ διεκρίνετο. Καὶ ξυνέτικτε.] τουτέστι συνέτικτεν καὶ συνέτρεφεν τὰ ζῶα, περιαγόμενα καὶ μετακινούμενα ἐν ἑαυτῷ. Μηχανήσατο.] ἐτεκτήνατο καὶ κατεσκεύασεν. Ἀντίμιμον.] ἰσότιμον, ὅμοιον καὶ μιμητὴν τοῦ τροχοῦ ἡλίου. οὕτω γὰρ ὁ ὀφθαλμὸς ἐστὶ στρογγύλος εὔστροφος καὶ περιφερὴς, ὡς καὶ ὁ ἡλίου τροχὸς, καὶ οὕτω διαλάμπει, ἐπιφανής τ' ἐστὶν ὥσπερ καὶ οὗτος. Χοάνης.] χοάνη καὶ χώνη, ἀπὸ τοῦ χέεσθαι λέγεται. ἔστι δὲ τύπος εἰς ὃν μεταχεῖται τὸ χωνευόμενον καὶ κοίλωμα ἢ ὁ πήλινος τύπος. καὶ χοανεύειν χωνεύειν τε δηλοῖ καταχεῖν, εἰς χάνον ἐμβάλλειν. ὅθεν χάνες οἱ χωνευταὶ λέγονται. καὶ χωνεῖον, τὸ χωνευτήριον. χωνίον δέ τι ἐργαλεῖον. Διετετρήνατο.] διετρυπήσατο, διετέτρηνε. τετραίνεσθαι γὰρ τρυπᾶν σημαίνει. λέγει γοῦν ὁ Εὐριπίδης, ὁ αἰθὴρ διετρυπήσατο τὰ ὦτα τῆς χοάνης ἐπὶ τῷ μηχανήσασθαι, καὶ κατασκευάζειν τὴν ἀκοὴν, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ τῇ ἐφορᾶν μιμητὴν τοῦ τροχοῦ ἡλίου κατεσκεύασεν.

Bisetus. Ὦ Ζεῦ χελιδών.] ἡ τοῦ δράματος εἴσθεσις ἐξ ἰαμβείων τριμέτρων ἀκαταλήκτων λη. ὧν ὁ τελευταῖος,

Προξένου μέχρις ἴσμεν τοῦ ποιήσεως.

Μνησίλοχος δὲ προλογίζει, καὶ δυσχεραίνων ἑαυτὸν ὑπ' Εὐριπίδου μάλα πρωὶ δεῦρο, κἀκεῖσε μάτην ἀγόμενος, μετ' ἀγανακτήσεως ταῦτα προφέρει,

Ὦ Ζεῦ, χελιδὼν ἆρα πότε φανήσεται;

Ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος ἐξ ἑωθινοῦ.

οὕτω γὰρ μέτρου, καὶ τῆς ἐννοίας χάριν γραπτέον. σημειωτέον δὲ ἐν τῷ χελιδὼν τὸ ἐκτεινόμενον. ταῦτα δὲ Μνησίλοχος λέγει ὅτι αἱ χελιδόνες ἔαρος ἀρχομένου φαίνεσθαι εἰώθασι, καὶ πρωὶ τῆς ἡμέρας περὶ τὸ ὄρθρον ᾄδειν. πρὸς δὲ τούτοις ἔαρος ἀρχομένου, ὡς ἐν ταῖς Νεφέλαις δεδήλωται, τὰ Διονύσια, καὶ ἅμα αἱ κωμῳδίαι ἐγίνοντο. δι' αἰνίγματος δὲ βούλεται δηλοῦν, πότε τοίνυν οὗτος ἐμὲ περιάγων,

A καταποιῶν, καὶ λυπῶν παύσεται; πότε τὸ ποθεινὸν ἔαρ ἐλεύσεται, καθ' ὃ αἱ χελιδόνες φαίνονται; πότε ταύτης τῆς λύπης ἀπαλλάξομαι; ἐκ τῶν ἑξῆς τοῦτο φανερόν. δεῦρο τείνει καὶ τὸ παροιμιακῶς λεγόμενον, μετὰ τὸν ὑετὸν ἡ αἰθρία ἔστιν εὐδία ἥκει. τοῦτο δὲ λέγεται ὅταν μετὰ πολλὰς, καὶ μακρὰς, καὶ πολυχρονίους κακοπαθείας βελτίων πραγμάτων κατάστασιν, βελτίω τύχην προσδοκῶμεν. Ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τὸ ἀλοᾶν νῦν σημαίνει ἀλοῶντα, τύπτοντα, ἤγουν καταπονοῦντα πλανᾶν, δεῦρο, κἀκεῖσε μάτην περιάγειν σημαίνει. βέλτιον δ' ἴσως ἀλῶν. παρὰ τὴν ἄλην, τουτέστι τὴν πλάνην, ὅθεν τὸ ἀλῶ, τὸ πλανῶ. καὶ τὸ ἀλᾶσθαι, τὸ πλανᾶσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ ἀλοᾶν, καὶ ἀλοιᾶν, τὸ τύπτειν, ὅθεν πατραλοίας, καὶ μητραλοίας, ὁ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα ἀλοῶν, ἔστι τύπτων. ἀλοᾶν δὲ ἀποσυνόμενον δηλοῖ τὸν σῖτον, καὶ τοὺς πυροὺς ἐν τῇ ἅλῳ τύπτειν, καὶ ἐκκονίζειν. Ἐξ ἑωθινοῦ.] τὸ πλῆρες. ἐξ ἑωθινοῦ χρόνου. ἕως, ἡ ἠὼς, ὁ ὄρθρος. ἑωθινὸς, ὀρθρινὸς, ἢ ὄρθριος. Οἷόν τε] ὁ τοῦ στίχου, ὦ Εὐριπίδη, οἷόν τε ἐστιν, ἤγουν ἆρα δυνατόν ἐστιν ἐμοὶ παρὰ σοῦ πυθέσθαι ποῖ μ' ἄγεις πρὶν ἐμὲ τὸν σπλῆνα κομιδῇ ἐκβαλεῖν διὰ τὴν μου συνεχῆ πεῦσιν, καὶ ἐρωτήσεως ἐπίτασιν; τοσάκις ἤδη ἐπυθόμην μετὰ μεγάλης, καὶ συνεχοῦς βοῆς ποῖ μ' ἄγεις, ὥστε, εἰ μὴ θᾶσσον τὸ ζητούμενον δηλοίης, διὰ τὸ τῆς βοῆς, καὶ πεύσεως συντόνου βίαιον ἐγὼ τὸν σπλῆνα κομιδῇ ἐκβαλῶ. τοῦτο δὲ καθ' ὑπερβολὴν εἴρηται. τὸ δὲ κομιδῇ ἐπίρρημα, ὃ σημαίνει λίαν, ἄγαν, πάνυ, σφόδρα, παντελῶς. Εὐστάθιος, καὶ Σουίδας. Παραινεῖς] κακῶς πρότερον παραινοῖς ἐγράφετο. ἀλλὰ παραινεῖς γραπτέον, τουτέστι συμβουλεύεις. ὅθεν παραίνεσις, ἡ συμβουλὴ καὶ λόγος παραινετικὸς, ὁ συμβουλευτικός. Διεκρίθη] διεχωρίσθη. διωρίσθη. Ἀντίμιμον.] παραπλήσιον, ὅμοιον, ἰσόμιμον. Ἀκοὴν δὲ χοάνης] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, καθ' ὑπαλλαγὴν, γέλωτος χάριν, τοῦτο εἴρηται ἀντὶ τῆς ἀκοῆς χοάνην. ταῦτα δὲ οὕτω σαφέστερα, διετετρήνατο τὰ ὦτα, χοάνην ἀκοῆς. τουτέστιν ὥσπερ τῆς ἀκοῆς χοάνην ἰσόμετρα. ἀκοὴ δὲ ποτὲ μὲν τὴν τοῦ ἀκούειν αἴσθησιν. ποτὲ δὲ, τὸ τοῦ ἀκούειν ὄργανον, δι' οὗ ἀκούομεν, εἰς ὃ ἡ φωνὴ πίπτει, τουτέστι τὸ οὖς σημαίνει. ἀλλαχοῦ δὲ τὴν φήμην, δι' ἧς τι ἀκούομεν. χοάνη δὲ, ἡ χώνη, ὁ τύπος, εἰς ὃν μεταχεῖται τὸ χωνευόμενον. Ἡσύχιος. καὶ χοανεύειν, τὸ χωνεύειν. τὰ δὲ χόανα, τὰ μέταλλα, παρὰ τὸ χεῖσθαι. Διετετρήνατο.] διατετραίνω ἐκ τοῦ τορέω, ῶ, τὸ τρυπῶ, γίνεται τρῶ, κατὰ συγκοπὴν, ὅθεν τραίνω, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥῶ, ῥαίνω, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν τετραίνω, τετρανῶ, ἐτέτρανα κοινῶς, καὶ ἐτέτρηνα Ἀττικῶς, ὅθεν ὁ μέσος πρότερος ἀόριστος ἐτετρηνάμην, ω, ατο. καὶ μετὰ τῆς διὰ προθέσεως, διετετρήνατο.

Μν. Διὰ τὴν χοάνην οὖν μήτ' ἀκούω μήθ' ὁρῶ.	MN. Propter infuſorium igitur neque audio, neque video.
Νὴ τὸν Δί' ἥδομαι γὰρ τουτὶ προσμαθών,	Per Iouem lætor quidem hoc, cùm inſuper didicerim,
Οἷόν τι ποῦ 'στιν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι.	Quale quidem eſt ſapientes congreſſus.
Πόλλ' ἂν μάθοις τοιαῦτα παρ' ἐμοῦ. Μν. πῶς ἂν οὖν;	Ev. Multa utique diſceres talia à me. MN. quomodo utique igitur?
Εὐ. Πρὸς τοῖς ἀγαθοῖς τούτοισιν ἐξεύροιμ' ὅπως	Ev. Ad bona hæc inuenirem, quomodo
Ἔτι προσμάθοις, μὴ χωλὸς εἶναι τὼ σκέλη.	Adhuc addiſceres non claudus eſſe crure.
Βάδιζε δευρὶ καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν. Μν. ἰδού.	Vade huc, & adhibe mentem. MN. Ecce.
Εὐ. Ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο; Μν. νὴ τὸν Ἡρακλέα	EV. Vides oſtiolum hoc? MN. per Herculem

Bourdinus. Διὰ τὴν χοάνην.] λέγει δὲ ὁ Μνησίλοχος, ἑαυτὸν ἥδεσθαι προσμαθεῖν, ὅτι διὰ τὴν χοάνην οὔτ' ἀκούει, οὔθ' ὁρᾷ. καὶ ἔπειτα ἐπιφωνήματι χρῆται τούτῳ, οἷόν τί ποῦ ἐστιν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι, τουτέστιν, ὦ

ὃν δὴ χρῆμά ἐστι τοῖς σοφοῖς καὶ νοῦν ἔχουσιν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν συνεῖναί τε καὶ συγγίγνεσθαι, ἐς λόγους τ᾽ ἐλθεῖν. ὑπ᾽ αὐτῶν γὰρ ἀεὶ ἀγαθόν τι ἀεὶ προσμανθανόμενοι καὶ διδασκόμεθα, καρπούμεθά τε τὴν σοφίαν αὐτῶν προσομιλοῦντες καὶ συνδιαγινόμενοι ἐκείνοις. κάλλιστον δὲ τοῦτο ἐπιφώνημα, καὶ συνομολογεῖ πολλαῖς τῶν παλαιῶν φιλοσόφων γνώμαις, ὡς γάρ φησιν ὁ Θέογνις, Ἀγαθοῖς δεῖ αἰεὶ ἔχεσθαι καὶ ἐκείνοις προσομιλεῖν, ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ᾽ ἐσθλὰ αἰεὶ μανθάνομεν, καὶ οὕτω ἀπὸ σοφῶν σοφὰ πολλά. τοῦ γὰρ σοφοῦ στόματος ἀνοιχθέντος, ἔλεγεν ὁ Σωκράτης, καθάπερ ἱεροῦ τὰ τῆς ψυχῆς καταβλέπεται ἀγάλματα, ἅπερ φῶς ἔνδον παρέχει τοῖς παροῦσι καὶ θαυμαστὸν ἔρωτα τοῦ ὀρθοδοξεῖν καὶ ὀρθῶς ζῆν. Χωλὸς

A εἶναι τὰ σκέλη.] οὕτω κατεγέλα ὁ Ἀριστοφάνης Εὐριπίδην ὡς ἀλαζονευόμενον, καὶ ὑπὸ ἀλαζονείας μείζω τῆς δυνάμεως αὐτοῦ προσποιούμενον, ὥσπερ τὸν διορθοῦντα τὸν φύσει χωλὸν ἄνθρωπον.

BISETVS. Τέλεια προσμαθών.] ὅμοιον τὸ τοῦ Σόλωνος,

Αἰεὶ γηράσκω πολλὰ διδασκόμενος.

Οἷόν τι ποῦ.] τὸ χαριεντέστερον. αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι οἷόν τι ποῦ ἐστι πρᾶγμα. μετὰ θαυμασμοῦ, μᾶλλον δὲ μετὰ B χλευασμοῦ καὶ εἰρωνείας τοῦτο λέγεται. ἀντὶ τοῦ μαθήσεως ἕνεκα τῆς σοφίας, ὡς καλόν τι χρῆμα εἰ μετὰ τῶν σοφῶν συνουσίαι, καὶ ἐντεύξεις· ὅτι γὰρ τῷ σοφῷ Εὐριπίδῃ ξύνειμι, καὶ πρὸς αὐτὸν διαλέγομαι, νῦν ἔμαθον, ὃ πρότερον ἠγνόουν.

Οἶμαί γε. Εὐ. σίγα νῦν. Μν. σιωπῶ τὸ θύριον.
Εὐ. Ἄκουε. Μν. ἀκούσω καὶ σιωπῶ τὸ θύριον.
Εὐ. Ἐνταῦθ᾽ Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυγχάνει
Ὁ τραγῳδοποιός. Μν. ποῖος οὗτος Ἀγάθων;
Ἔστι τις Ἀγάθων; μῶν ὁ μέλας, ὁ καρτερός;
Εὐ. Οὐκ ἀλλ᾽ ἕτερός τις, οὐχ ἑώρακας πώποτε;
Μν. Μῶν ὁ δασυπώγων; Εὐ. οὐχ ἑώρακας πώποτε;
Μν. Μὰ τὸν Δί᾽ οὔτοι γ᾽ ὥστε κἀμέ γ᾽ εἰδέναι.
Εὐ. Καὶ μὴν βεβίνηκας σύ γ᾽, ἀλλ᾽ οὐκ οἶσθ᾽ ἴσως.
Ἀλλ᾽ ἐκποδὼν πτήξωμεν, ὡς ἐξέρχεται
Θεράπων τις αὐτοῦ πῦρ ἔχων καὶ μυρρίνας.
Προθυσόμενος ἔοικε τῆς ποιήσεως.

Puto quidem. EV. *Tace nunc.* MN. *Taceo oſtiolum*
EV. *Audi.* MN. *Audiam, & taceo oſtium.*
EV. *Hic Agatho inclytus habitans eſt,*
Tragœdiarum poeta. MN. *Qualis hic Agatho*
C *Eſt, quisnam Agatho? nunquid niger, fortis?*
EV. *Non, ſed alter quidam, non vidiſti unquam?*
MN. *Nunquid barbatus.* EV. *Non vidiſti unquam?*
MN. *Non per Iouem, non quidem vt & ego ſciam.*
EV. *Verùm ſubagitaſti tu quidem, ſed neſcis fortaſſe.* D
Sed è pedibus fugiamus, quoniam egreditur
Seruus quidam ipſius, ignem habens & virgas myrteas,
Præſacrificaturus videtur poeſi.

BOVRDINVS. Οἰκῶν τυγχάνει.] τουτέστιν οἰκεῖ. Ἀγάθων.] οὗτος ἦν ὁ τραγικός, ὃς ἐκωμῳδεῖτο καὶ διεσύρετο ἐπὶ τῇ μαλακίᾳ καὶ θηλύτητι, ἐκλύσει τε ὑπερφυεῖ. E τούτου δὲ μέμνηται ὁ Ἀριστοφάνης καὶ ἐν ἄλλαις κωμῳδίαις. ἦν δὲ ἀγαθὸς τὸν τρόπον καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις, καὶ τὴν τράπεζαν λαμπρός, καί φασί τινες τὸ τοῦ Πλάτωνος συμπόσιον ἐν ἑστιάσει αὐτοῦ γεγράφθαι, πολλῶν ἅμα φιλοσόφων παραχθέντων, κωμῳδ᾽ ὁποῖος δ᾽ ἦν Σωκράτης διδάσκαλος. Μῶν ὁ μέλας ὁ καρτερός.] ἐνταῦθα εἰρωνεύεται ὁ Ἀριστοφάνης, καὶ καταχλευάζει τοῦ Ἀγάθωνος, μέλανα καὶ καρτερὸν αὐτὸν ὀνομάζων, ὃς δὴ ἐπὶ θηλύτητι μάλιστα διεβάλλετο, ὥσπερ προείρηται. Δασυπώγων.] δασὺν πώγωνα ἔχων. Ὥστε κἀμέ γ᾽ εἰδέναι.] F ἡ γνώμη ἐστὶν, οὐχ ἑώρακα αὐτὸν ὥστε μεγίστην καὶ πιστοτάτην αὐτοῦ γνῶσιν ἔχειν, καὶ διὰ τοῦτο διαζητῶ, ποῖός ἐστιν τοῦ ἀκριβεστέραν αὐτοῦ διάγνωσιν ἔχειν, σὺ δ᾽ ὦ Εὐριπίδη διαφθείρας ἐκεῖνον, οὐκ οἶσθ᾽ ἴσως. Βεβίνηκας.] κατεπόρνευσας καὶ ἡταίρηκας. βινεῖν γὰρ τὸ συνουσιάζειν καὶ πορνεύειν δηλοῖ. τούτῳ δὲ ῥήματι καὶ ταύτῃ αἰσχρολογίᾳ ἐνταῦθα χρῆται ὁ Ἀριστοφάνης, βουλόμενος τὸν Εὐριπίδην τῆς παιδεραστίας κατηγορεῖν, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐλέγχειν καὶ διαβάλλειν τὴν θηλύτητα μαλακίαν τε τοῦ Ἀγάθωνος, ὃς παρὰ πᾶσιν ἐχλευάζετο ἐπὶ τῇ ἀνανδρείᾳ, G ὥσπερ καὶ ἄλλοθί που φησὶν ἐπὶ τοῦ Κλεισθένους, ὃς ὁμοίως διεβάλλετο ἐπὶ τῇ ἐκλύσει οὐκ ἔστιν ὅπως μὴ Κλεισθένην γενήσομαι. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης βούλεται ὡς προείρηται καὶ διὰ τούτου ῥήματος κωμῳδεῖν αὐτὸν Εὐριπίδην, ὡς μισογυνοῦντα, καὶ ἐπὶ τούτῳ τοῖς ἀνδράσιν αἰσχρῶς, καὶ ἑταιρικῶς ὁμιλοῦντα καὶ συγγινόμενον. Ἐκποδὼν πτήξωμεν.] ἐκ τοῦ μέσου ὑποστελλώμεθα καὶ φύγωμεν. ἐξέρχεται γὰρ ὁ θεράπων. ἐκποδὼν δὲ τὸ πρὸς ὀλίγον χρόνον ὑποστέλλεσθαι δηλοῖ, φεύγειν τε καὶ ἐξαλύξαι ἐκ τοῦ μέσου. Πτήσσειν δὲ κυρίως σημαίνει τὸ φεύγειν καὶ φοβεῖσθαι καὶ κρύπτεσθαι διὰ δειλίαν, πίπτειν τε διὰ δέος. ῥῆμα δὲ τοῦτο μετενήνεκται ἀπὸ τῶν ὀρνίθων, αἳ φοβούμεναι ὡς τάχιστα φεύγουσι. καὶ παροιμία, πτήξεις Φρύνιχος, ἐπὶ τῶν δεδοικότων τι κακὸν καὶ πασχόντων. τοῦτο δὲ μετενήνεκται ἀπὸ τραγικοῦ Φρυνίχου, ὃν Ἀθηναῖοι χιλίαις ἐζημίωσαν ἅλωσιν Μιλησίων τραγῳδήσαντα, ὡς λέγει ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξί. Πῦρ ἔχων καὶ μυρρίνας.] μυρρίνη εἶδος φυτοῦ. ἐστεφανοῦντο δ᾽ οἱ ἄρχοντες μυρρίνῃ, καὶ οἱ παῖδες ἐν τοῖς συμποσίοις, κλῶνα δάφνης ἢ μυρρίνης λαμβάνοντες ᾖδον. ὅθεν καὶ μυρρίνην ἐλέγετο ὁ τῆς ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, συνηθές τε ἦν παρ᾽ Ἀθηναίοις διδόναι τοῖς κατακειμένοις ἐκ διαδοχῆς κλάδον μυρρίνης ὑπὲρ τοῦ ἄρξασθαι τῆς ᾠδῆς ἀντὶ τοῦ βαρβίτου. διὰ τοῦτο οὐκ ἀκύρως ἔλεξεν τοῦτο ὁ Ἀριστοφάνης, μυρρίνας ἔχων. ἐπεὶ ἦν προθυσόμενος καὶ παρασκευαζόμενος ἐπὶ τὸ θύειν. καὶ γὰρ παρασκευασμόν τινος θύματος προδηλοῦσι, καὶ προσημαίνουσι αἱ μυρρίναι, καὶ τὸ πῦρ. Προθυσόμενος ἔοικε τῆς ποιήσεως.] τουτέστι, πρὸ τῆς ποιήσεως θυσόμενος, ὥστε εὐτυχῆ ἀρχὴν καὶ τελευτὴν γενέσθαι, καὶ μηδὲν προσίεσθαι ἀθύτως, καὶ ἀκαλλιερήτως, ὥς φησιν Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.

BISETVS. Οὗτος ὢ γάθων] τὸ πλῆρες, ὦ Ἀγάθων. μέτρου χάριν, καὶ τὸ ἄρθρον οὐ παρέλκει, ἀλλ᾽ ὀξύ-

ἐχπίπτωδες προσετέθη ἵνα δηλοῖτο ὁ αὐτὸς, ὅτι οὐ ὁ λόγος ποιεῖται. καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τῇ ταυτότητι τῆς λέξεως, Ἀγάθων καὶ ἀγαθὸς, ἀγχιστρόφως παίζει, ὡς δι' αἰνίγματος δηλῶν οὐδένα εἶναι ἀγαθόν. Μῶν ὁ μάλας, ὁ καρτερός.] ταῦτα παρὰ προσδοκίαν, ἢ κατ' ἀντίφρασιν καὶ εἰρωνικῶς ὁ γὰρ Ἀγάθων, ὡς φησι Σουίδας, ἐπὶ μαλακίᾳ διεβέβλητο, καὶ εἰς θηλύτητα ἐκωμῳδεῖτο. Ὥστε κἀμέ γ' εἰδέναι.] ἀντὶ τοῦ, ὅπερ καὶ ἐγὼ εἰδείην. ὅπερ καὶ ἐμοὶ γνώριμον εἴη. Ἐκποδὼν πτήξωμεν.] ἐκποδὼν φύγωμεν. A ἐκποδὼν γενέσθαι, φύγωμεν, ἢ ἐξελεύσεσθαι, ἢ ἐκ τοῦ μέσου γενέσθαι. Σουίδας. πτήσσειν δὲ, τὸ φεύγειν, καὶ φοβεῖσθαι κυρίως σημαίνει. πτήσσειν κατὰ τὸν Εὐστάθιον, τὸ μετὰ φόβου συστέλλεσθαι. ὁ δὲ νοῦς, ἐντεῦθεν φύγωμεν, καὶ ἡμᾶς κρύπτωμεν, ἵνα μὴ ὁ θεράπων ἡμᾶς ὁρᾷ. γραπτέον δ' ἴσως ἐκποδὼν, ὀξυτόνως, ὡς καὶ τὸ ἐμποδὼν, ἢ διεζευγμένως, ἐκ ποδῶν, ἐκτὸς ποδῶν. ἐμποδὼν, ἐκποδὼν, ἐπιρρήματα ἀλλήλοις ἀντικείμενα.

B

ΘΕΡΑΠΩΝ ΑΓΑΘΩΝΟΣ, Μνησίλοχος, Εὐριπίδης.

SERVVS AGATHONIS, Mneſilochus, Euripides.

Bisetus. Ὁ τοῦ Ἀγάθωνος θεράπων ἐκ τῆς οἰκίας προελθὼν τὸν δῆμον εὐφημεῖν, καὶ σιωπᾶν κελεύει. αὐτὸς δὲ τὰ ἑαυτοῦ δεσπότου λαμπροῖς ἐπαίνοις ἐπαίρει. ἀλλ' ὁ Μνησίλοχος αὐτὸν λάθρα σκώπτει, καὶ χλευάζει. οἱ δὲ στίχοι μικτοὶ, καὶ διάφοροι λ΄. ὧν ὁ τελευταῖος, Τυτθὸν τὸ πῖος χοανεύεις.

Θε. Εὔφημος πᾶς ἔστω λεώς
Στόμα συγκλείσας. ἐπιδημεῖ γὰρ
Θίασος Μουσῶν ἔνδον μελάθρων
Τῶν δεσποσύνων μελοποιῶν.
Ἐχέτω δὲ πνοὰς νήνεμος αἰθὴρ
Κῦμα δὲ πόντου μὴ κελαδείτω
Γλαυκόν.
Μν. Βομβάξ.
Εὐ. Σίγα, τί λέγεις.
Θε. Πτηνῶν τε γένη κατακοιμάσθω,
Θηρῶν τ' ἀγρίων πόδες ὑλοδρόμων
Μὴ λυέσθων.
Μν. Βομβαλοβομβάξ.
Θε. Μέλλει γὰρ ὁ καλλιεπὴς Ἀγάθων
Πρόμος ἡμέτερος.

C SE. *Bene ominans totus ſit populus*
Os claudens, inualeſcit enim
Tripudium Muſarum intra atria
Herilia Muſica.
Habeat autem flatus tranquillus æther,
Vnda autem maris ne reſonet
Cærulea.
MN. *Bombax.*
EV. *Tace, quid dicis?*
D SER. *Volatiliumq́ genera conſopiantur,*
Ferarumq́ ſylueſtrium pedes per ſyluas currẽtiũ
Ne ſoluantur.
MN. *Bombalobombax.*
SER. *Futurus enim eſt pulchriloquus Agatho*
Primus noſter.

Bourdinus. Εὔφημος πᾶς ἔστω λεώς.] ταῦτα δὲ ῥήματα ἐπὶ τῶν προθυόντων κατ' ἱερόν τι διαπράξαντες καὶ καλλιερησάμενοι, τουτέστιν εὐφημείτω, σιωπάτω, μὴ λαλείτω καὶ ἀχρειολογείτω ὁ δῆμος. εὐφημεῖν γὰρ σημαίνει σιγᾶν καὶ σιωπᾶν δι' εὐφημίας, καὶ ὁ ἥδονὴ εὔφημος ἢ σιωπηλὴ λέγεται. λέγει δὴ ὁ θεράπων, σιγάτω ὁ πᾶς δῆμος τὸ στόμα συγκλείσας, ὥστε μὴ ἐπιλαλεῖν καὶ ἀχρειολογεῖσθαι. E Ἐπιδημεῖ.] τουτέστι, πάρεστι καὶ παρέρχεται. Θίασος.] χορὸς ἱερὸς μουσῶν. σημαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ὄνομα τὴν τοῦ χοροῦ ἱεροῦ καὶ μὴ ἱεροῦ σύστασιν καὶ σύλλογον, καὶ τὸ ψιλὸν πλῆθος καὶ ἑσμὸν γυναικῶν ἢ ἀνδρῶν. καλεῖται δὲ ἀπὸ τῆς συνελεύσεως, καὶ γὰρ ἢ ἀπὸ τοῦ θέειν τουτέστι τρέχειν, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιᾶν μετάγεται τοῦτο F τὸ ὄνομα. λέγεται δὲ καὶ περὶ παντὸς τοῦ πλήθους ἀθροιζομένου ἐπὶ τέλει καὶ τιμῇ θεοῦ, περὶ πάντας τ' ἄλλα ἀθροίσματος. ὅθεν καὶ θιασῶται ἐκαλοῦντο, οἱ χορευταὶ, καὶ οἱ μετέχοντες κοινωνοῦντές τε τῶν θιάσων, καὶ ὅλως πάντες ἐρανισταὶ, οἱ λαπισταὶ, ὁμοσίτοι καὶ συνησταὶ. καὶ θιασῶνες ἐλέγοντο οἱ οἶκοι, ἐν οἷς συνεδείπνουν οἱ θίασοι. Μελοποιῶν.] μελῳδούντων. Νήνεμος.] ἥσυχος, ἄπνους. νηνεμία, γαλήνη καὶ ἡσυχία. νηνεμεῖσθαι, καθίστασθαι ἐκ ταραχῆς καὶ ἀνέμων. Ἐχέτω πνοάς.] τουτέστι, ἡσυχίτω καὶ ἀπειργέτω, κωλυέτω τε, ὥστε ἠρεμίαν G ἄγειν. ἔχειν γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐπέχειν τίθεται πολλάκις. Κῦμα μὴ κελαδείτω.] τουτέστι, ἀλυπείτω. ἠχείτω τι, ὥς τε δὴ πάντα ᾖ ἡσυχάζοντα. Βόμβαξ.] παρεμβολοειδές ἐστι τοῦτο ἐπίρρημα, καὶ σημαίνει διασυρμόν. βομβάζειν γὰρ δηλοῖ διασύρειν, τωθάζειν, σκώπτειν, καὶ χλευάζειν, λοιδορεῖν τε. Κατακοιμάσθω.] ἡσυχαζέτω, ἠρεμείτω. Ὑλοδρόμων.] δι' ὕλης δραμόντων. Λυέσθων.] βαδιζέτων, τρεχέτων. ταῦτα πάντα ἡσυχίας σημαντικὰ προλέγει ὁ θεράπων, ὥστε μείζονα δὴ καθ' ὑπερβολικωτέραν ἀνασημαίνειν τὴν ἡσυχίαν. Βομβαλοβόμβαξ.] εὔχεται ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τούτῳ τῷ ἐπιρρήματι ταύτῃ τῇ παρρησίᾳ, ὅπερ εἴωθε ἐν τῇ τῶν ῥημάτων, ὀνομάτων, καὶ ἐπιρρημάτων συνθέσει καὶ συμπλοκῇ χρῆσθαι. καὶ γὰρ βωλόμενος μᾶλλον ἐπιδεικνύειν τὸν τοῦ Μνησιλόχου διασυρμὸν καὶ τωθασμὸν, συνέταξεν καὶ συνέπλεξεν οὕτως τουτὶ ἐπίρρημα βομβαλοβόμβαξ, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ βόμβαξ, βόμβαξ. ἀλλ' εὐηχέστερόν ἐστι τοῦτ' ἐπίρρημα βομβαλοβόμβαξ, ἢ λέγειν βόμβαξ, βόμβαξ, κατὰ διαφορὰν καὶ μὴ συνθετικῶς. Καλλιεπὴς Ἀγάθων.] ὁ καλῶς λέγων. καλλιέπεια, καλλιλεξία. Πρόμος.] τουτέστιν, ὁ προαγωνιστὴς, πρόστατης καὶ προηγούμενος ἡμῶν καὶ πρόμαχος. καὶ παρὰ Ῥωμαίοις τὸ παλαιὸν οἱ προμάχοι προκόπτοντες ἐκαλοῦντο, ὡς λέγει ὁ Ἀθηναῖος.

Bisetus. Ἐπιδημεῖ.] ἔνεστι. θίασος δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν ὁ ἱερὸς χορός. καὶ θιασώτης ὁ χορευτής. ἀπὸ τοῦ θεῖν, ὅ ἐστι θέειν. ὁ δὲ χορὸς ἀπὸ τῆς συνελεύσεως. θέειν γὰρ τὸ τρέχειν. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιᾶν, ὅθεν θιασῶται κυρίως οἱ περὶ τὸν Διόνυσον. Ἁρποκρατίων δὲ ἐν τῷ τῶν δέκα ῥητόρων λεξικῷ οὕτω λέγει. θίασος παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου, καὶ Ξενοφῶντι ἐν τῷ Β. τῶν ἀπομνημονευμάτων. ἐστὶ τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τελετῇ, καὶ τιμῇ θεῶν. ἔστι δὲ

ἐν Ὀμφάλῃ, κοινῶς ἐπὶ παντὸς συναθροίσματος ἔταξε τοὔνομα. θιασῶται δὲ ἐκαλοῦντο οἱ τοῦ θιάσου κοινωνοῦντες. Ἔνδον μελάθρων] μέλαθρον κυρίως λέγεται τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, τὸ ὑπέρτονον καλούμενον. ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ. τινὲς δὲ τὴν ὀροφήν. ἐκ δὲ τούτου καὶ ὁ ὅλος οἶκος μέλαθρον καλεῖται, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς ἑστίας τοῦ πυρὸς τὸ ὅλον οἴκημα ἑστία ὀνομάζεται. Ἐχέτω.] κατεχέτω. τουτέστιν αἰθὴρ νήνεμος μενέτω, καὶ μηδεὶς ἄνεμος κατὰ τὸν ἀέρα πνευσάτω. νήνεμος, ἄνεμον οὐκ ἔχων, νηνεμία, ἀνέμου ἡσυχία. κῦμα δέ, ὕδατος ἐπιδρομὴ βιαία λέγεται. καὶ τὸ ἔτι ὂν ἐν τῇ κοιλίᾳ, καὶ τὸ γεννώμενον κύημα. γλαυκὸν δέ, λευκόν, κυάνεον. Σ. Βομβάξ] ἐπίρρημα ποιητικῶς πλασθέν, παρὰ τὸ βομβεῖν, τὸ ποιεῖν

A ἦχον ἀποτελεῖν. κυρίως δὲ αἱ μέλισσαι βομβεῖν λέγονται. λέγεται καὶ ἡ βροντὴ βομβεῖν. ὡσαύτως καὶ τὸ βομβαλοβομβάξ. εἰσὶ δὲ λέξεις ὀνοματοπεποιημέναι πρὸς μίμημα τῆς αὐτῆς ἀπηχήσεως. Εὐστάθιος. Μνησίλοχος οὖν τὴν τοῦ θεράποντος ὁρῶν μακρολογίαν, καὶ μεγαλορρημοσύνην οὕτως οἱονεὶ θαυμάζων καταγελᾷ. Πρύμος ἡμέτερος.] ὥσπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τὸ πρύμος ἀντὶ τοῦ πρόμος λέγεται. πρόμος δὲ κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τοῦ πρόμαχος. ἢ ἐκ τοῦ πρὸ προθέσεως, καὶ τοῦ μῶ, τὸ προθυμοῦμαι σύγκειται ἡ λέξις, ἵν' ᾖ πρόμος
B ὁ πρὸ τῶν ἄλλων προθυμούμενος. Εὐστάθιος. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, πρόμος, πρόμαχος, προαγωνιστής, προηγούμενος.

Μν. Μῶν βινεῖσθαι;
Θε. Τίς ὁ φωνήσας.
Μν. Νήνεμος αἰθήρ.
Δρυόχους τιθέναι δράματος ἀρχάς.
Κάμπτει δὲ νέας ἁψῖδας ἐπῶν.
Τὰ δὲ τορνεύει. τὰ δὲ κολλομελεῖ
Καὶ γνωμοτυπεῖ, κἀντονομάζει.
Καὶ κηροχυτεῖ, καὶ γογγυλίζει.
Καὶ χοανεύει.
Μν. Καὶ λαικάζει.
Θε. Τίς ἀγροιώτας πελάθει θριγκοῖς;
Μν. Ὃς ἕτοιμος σοῦ τε ποιητοῦ
Τοῦ καλλιεποῦς, τοῦ θριγκοῦ,
Γογγυλίσας, καὶ συστρέψας
Τουτὶ τὸ πέος χοανεῦσαι.
Θε. Ἦπου νέος ἀγὰν ἦσθ' ὑβριστὴς ὦ γέρον.
Εὐ. Ὦ δαιμόνιε τοῦτον μὲν ἔα χαίρειν, σὺ δὲ
Ἀγάθωνά μοι δεῦρ' ἐκκάλεσον πάσῃ τέχνῃ.
Θε. Μηδὲν ἱκέτευ'. αὐτὸς γὰρ ἔξεισι τάχα.
Καὶ γὰρ μελοποιεῖν ἄρχεται. χειμῶνος οὖν

MN. Nunquid ſubagitari?
SER. Quis locutus?
MN. Quietus æther,
Clauos ponere fabulæ principia,
Flectit autem noua ſcuta verborum.
C *Alia verò tornat.*
Alia verò conglutinat membratim.
Et ſententias format, & antonomaſiis vtitur.
Et ceram infundit, & rotundat in modum rapi,
Et infundit.
MN. Et fucat.
SER. Quis agreſtis accedit ad atria?
MN. Qui promptus tibi & poetæ,
D *Pulchriloquo atrij*
Rotundans in modum rapi, & contorquens
Hoc veretrum infundere.
SER. Nunquid nouum certamen fuiſti contumeliator ò ſenex?
EV. O bone, hunc quidem ſine valere, tu verò
Agathonem mihi huc euoca omni arte.
SER. Nihil precare, ipſe enim egredietur citò,
E *Etenim modulari incipit. hyeme enim*

BOVRDINVS. Μῶν βινεῖσθαι.] ὥσπερ καὶ πρότερον τούτῳ τῷ ῥήματι χρῆται, θέλων διασύρειν, καὶ ἐπιδεικνύναι τὴν θηλύτητα, ἔκλυσιν, καὶ ἀνανδρείαν τοῦ Ἀγάθωνος. Φωνήσας] τίς ἀνήχησεν καὶ ἀνεφώνησεν. Νήνεμος.] ἥσυχος. Δρυόχους τι. δραμ. ἀρχάς.] γνώμην ἔχειν ἤδη, μέλλει, φησὶν ὁ θεράπων, Ἀγάθων ὁ δεσπότης ἐμὸς τιθέναι ἀρχὰς δράματος δρυόχους, τουτέστι, συμπηγνύναι, προσηλοῦν τε τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος. Δρυόχους γὰρ
F καλοῦμεν κυρίως, τὰς ὀπὰς τῶν σιδηρῶν πελεκέων, εἰς ἃς τὸ στελεὸν ἐνείρεται. καὶ πασσάλους, οἳ ἐντίθενται τῇ ναυπηγουμένῃ. δρυόχους δὲ καὶ ὁ Πλάτων καλεῖ ἐν Τιμαίῳ, τὰ στηρίγματα τῆς πηγνυμένης νεώς. Στόλον δὲ (λέγει) ἐκ δρυόχων ναυπηγουμένην καθ' ἓν ἕκαστον, λαθεῖν ἀδύνατον, κυρίως δ' οὕτω καλεῖ τὰ προοίμια ὁ Ἀριστοφάνης καὶ καταχρηστικῶς. Κάμπτει δὲ νέας ἀσπίδας ἐπῶν.] τουτέστι συνασπίζει καὶ συνάγει καινούς τινας λόγους, καὶ κατασκευάζει τινὰ συνασπισμὸν ῥημάτων, ὥσπερ ἄλλοτί που λέγει ὁ Ἀριστοφάνης, ἄλλοι δ' ἀναγινώσκουσι
G ἁψῖδας τῶν ἐπῶν, ὅπερ σημαίνει τὰ κύκλῳ τῶν τροχῶν τὰς περιφερείας. κατ' οὖν κάμπτειν ἁψῖδας ἐπῶν, σημαίνει ἂν συστρέφειν λόγους καὶ περιστρόφως λαλεῖν. Τορνεύει.] στρογγυλοῖ καὶ γλύφει ῥήματα. μετάγεται δὲ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπὸ τοῦ ἐργαλείου τεκτονικοῦ, ᾧ τὰ στρόγγυλα σχήματα περιγράφεται, ὅπερ δὴ καλεῖται Τόρνος, ὅθεν καὶ τὸ τορνῶσαι

περιγράψαι καὶ κυκλῶσαι σημαίνει. τορνεύειν δὲ καὶ κατασκευάζειν δηλοῖ. Κολλομελεῖ.] κατὰ μέλη συγκολλᾷ, καὶ συρράπτει, καὶ συνδεῖ, καὶ συναρμόζει. κόλλα δ' ἐστὶ νοτιαῖον δέρμα βοός, ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα μετῆκται κολλᾶν. Γνωμοτυπεῖ.] τυποῖ τὰς γνώμας, γνωμολογεῖ ἀκριβῶς. ὅθεν καὶ γνωμοτυπία, γνωμολογία ἀκριβής. Κἀντονομάζει.] ὀνόματα ἀντ' ὀνομάτων τίθεται. ὅθεν καὶ ἀντονομασία σχῆμά τι ῥητορικόν, ὅταν ὀνόματα ἀντὶ ὀνομάτων τιθέμεθα. Κηροχυτεῖ.] τουτέστιν, εὖ πλάττει. κηροῦ γὰρ οὐδὲν εὐπλαστότερον, οὐδὲ εὐμεταχειριστότερον. λέγεται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ῥᾳδίως τι ποιούντων καὶ εὐπλάστως. ὅτι κηροχυτοῦσι δηλονότι οὕτω ἐξίως καὶ ῥᾳδίως μεταχειρίζονται καὶ πλάττουσι, ἢ τὸ πρᾶγμα ποιηθὲν ἢ τὸ ῥῆμα λεχθὲν ὑπ' αὐτῶν. ὡς εἰ χρεία εἴη καὶ χέειν κηρόν, ὅ ἐστι πρᾶγμα πάντων ῥᾷστον. Γογγυλίζει.] συστρέφει. γόγγυλος, στρόγγυλος λέγεται, καὶ γογγυλεύματα, στρογγυλεύματα, ὥσπερ καὶ ἄλλοθι φράζει ὁ Ἀριστοφάνης, ὅτι αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἑορταῖς τελούμεναι ποιοῦσι μάζας γογγύλας, τουτέστι στρογγύλας. Χοανεύει.] καταχεῖ, εἰς χόανον ἐμβάλλει. Χόανος, τὸ χωνευτήριον λέγεται καὶ χῶνες οἱ χωνευταί. Λαικάζει.] ἐξαπατᾷ. Λαικάστης ὁ πορνὸς λέγεται. καὶ λαικάστρια, ἡ πόρνη. σημαίνει δὲ τοῦτο τὸ ῥῆμα φοινικίζειν, ὅτι αἱ πόρναι εἰώθασι χρῆσθαι τοιούτοις τισὶ φοινικισμοῖς καὶ [illegible]

πρὸς

πρὸς τὸ ἐξελθεῖν καὶ προθερμαίνεσθαι ἀνδρας. ἅπερ A δὴ περιαλ. λαμπαστρίαι ὀνομάζονται. Θερμαίνεις φιλα-[illegible] τὴν οἰκίαν καὶ τὰ πρόθυρα ἐκείνης. Θερμαίνας δὲ [illegible] πολλά, ὁ ἥλιος γὰρ τὸ περίφραγμα τοῦ οἴκου καὶ [illegible] μικροῦ τείχους [illegible] τὸ ἀνωτάτω. Τοῦτὶ τὸ [illegible]]τουτὶ τὸ αἰδοῖον κυλίσας, καὶ συστραφών. [illegible] τοῦ Μνησιλόχου μέχρι τούτων ἐστίν. Ἥκε]ἅπερ [illegible] ὁ θεράπων μέχρι τούτων ([illegible]) Νέος [illegible] ὑβριστὴς [illegible]] [illegible] καὶ αἰσχρολογεῖς, καὶ [illegible] αἰσχρολογίαν [illegible]. Τοῦτο μὲν ἵνα χαίρειν [illegible] πολλὰ [illegible].

Bisetus. Δρυόχοις δρυόχοι, ὥς φησιν Εὐστάθιος, κυρίως λέγονται πάσσαλοι, ἐφ' ὧν στοιχηδὸν διατιθέμεναι ἡ τρόπις ἵσταται τῶν καινουργουμένων πλοίων [illegible] καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, δρύοχοι, πάσσαλοι ἐν δρυός. ὅ ἐστιν ἁπλῶς ξύλου. καθιστῶντες τὴν τρόπιν ἐν [illegible] αὐτὴν συνέχειν. Σχολιαστὴς δὲ τούτων τῶν Αριστοφανείων στίχων μνημονεύων οὕτω λέγει. δρύοχοι, πάσσαλοι, οἱ ἐντιθέμενοι ταυτῇ [illegible] καθὰ [illegible] δὲ [illegible]. Ἀψῖδας τινῶν.]ἀψῖδες κατὰ τὸν Ἡσύχιον τὰ κύκλα τῶν τροχῶν, αἱ περιφέρειαι, ἡ καμάραι. κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον ἀψῖδες λέγονται αἱ [illegible] καμπαί, καὶ ἀγκάλαι, καὶ οὕτω καλεῖται ὁ [illegible] τροχοῦ κύκλος. [illegible] δὲ μεταφορικῶς ἀψῖδας εἰπὼν λέγει τὰς τῶν [illegible] κύκλους, καὶ στρογγυλικὰς εἰς συμπλοκὰς. οὕτω δὲ τὴν Ἀγάθωνος περὶ τοὺς λόγους [illegible], καὶ [illegible] αἰνιγματικῶς δηλοῖ. Κολλομελεῖ]ἤγουν κολλᾷ, συρράπτει, συνάπτει. γνωμοτυπεῖ, γνώμας τυποῖ, [illegible]

ματίζει, χαρακτηρίζει, ἀντονομάζει, ὀνόματα ἀντὶ ὀνομάτων λέγει. Κηροχυτεῖ.]κηρὸν διὰ τῆκει κυρίως. [illegible] μεταφορικῶς λαμπρῶς ἀντὶ τοῦ, μαλακὰ ὥσπερ τὰ τοῦ κηροπλάστου ἔργα ποιεῖ. γογγυλίζει δέ, μεταφορικῶς, ὡς μάζας γογγύλας ἤγουν στρογγύλας ποιεῖ, καὶ [illegible]. Λαρυγγίζει]περιοδεύει περὶ τὸ λάρυγγα, [illegible] καλεῖν, τὸ κοσμεῖν, [illegible] λαμπαστρία, ὁ τόρνη. [illegible] θριγκοῖς]πιθανεύειν, [illegible]. θριγκὸς κατὰ τὸ περίφραγμα τοῦ οἴκου [illegible] μικρὸν τείχιον. [illegible] B τῷ οἰκίᾳ τὸ ἀνωτάτω. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι [illegible] αὐτῶν σώματα [illegible]. Σ. καὶ θριγκὸς κατὰ τὸ [illegible] θριγκίον, ὁ περίβολος ὑπερκείμενος. ἔσχατον δὲ τειχῶν [illegible] τὴν τοῦ τείχους [illegible]. Τοῦ θριγκοῦ.] τοῖς [illegible] οἴκοι. τοῦ [illegible] τὸ τοσοῦτον [illegible] ποιητοῦ, τοῦ καλλιεποῦς, [illegible] περὶ ὃς, τοῦ τραγικοῦ. ἀλλὰ [illegible] καλὰς ἔχουσας [illegible] νοῦς ἦν. Μνησίλοχος παίζων πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ θεράποντος εἰρημένα.

Τίς ὀχεύσας πολλὰ θεῖ θριγκοῖς;

τὴν αὐτὴν λέξιν εἰς Ἀγάθωνα κατασχημονικῶς ἀναστρέφει. C [illegible] καὶ ἐξαλάζων τὴν αὐτὴν σημασίαν, σκωπτικῶς μᾶλλον οὕτω παρῳδεῖ. Ἥπου νέος.]στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λέγονται [illegible] Μύρμηκος ἀτραπούς, ὅτι δὲ [illegible]. τούτου δὲ [illegible] στίχου [illegible] ὑβριστής. τοῦτο [illegible] λοίδορος [illegible] μοιχός [illegible] διαφθορεύς. [illegible] νέοι τῶν ἐρωμένων καλῶς [illegible] λαμβάνεται.

D

Ὄντ' οὖν καταχάμπτειν τὰς στροφὰς οὐ ῥᾴδιον
Ἢν μὴ προΐῃ θύραζε πρὸς τὸν ἥλιον.
Μν. Τί οὖν ἐγὼ δρῶ; Ευ. περίμεν' ὡς ἐξέρχεται.
Μν. Ὦ Ζεῦ τί δρᾶσαι διανοεῖ με τήμερον;
Νὴ τοὺς θεοὺς ἐγὼ πυθέσθαι βούλομαι.
Τί τὸ πρᾶγμα τουτί; τί στένεις; τί δυσφορεῖς;
Οὐ χρῆν σε κρύπτειν, ὄντα κηδεστὴν ἐμόν.
Ευ. Ἔστιν κακόν μοι μέγα τι προπεφυραμένον.
Μν. Ποῖόν τι; Ευ. τῇδε θἠμέρᾳ κριθήσεται,

Exiſtente flectere conuerſiones non facile,
Niſi proceſſerit foras ad ſolem.
MN. Quid igitur ego faciam? EV. Expecta, quoniam egreditur.
MN. O Iupiter, quo afficere cogitas me hodie?
EV. Per Deos ego audire volo
Quidnam res hæc. quid gemis, quid ægrè fers?
E
Nonne oportebat te celare exiſtentem ſocerum meum.
MN. Eſt malum mihi magnum quoddam præparatum.
EV. Qualenam? MN. hac die indicabitur,

Bourdinus. Καλακάμπτειν, τὰς στροφὰς οὐ ῥᾴδιον.]αἱ στροφαὶ λέγονται, αἱ ἀντίστροφαι καὶ ἀντίλογίαι κατὰ διαιρέσεις τῶν μελῶν. χαλεπὸν δέ, φησίν, δεῖ κάμπτειν χειμῶνος ὄντος τὰς στροφάς, διὰ τὸ φρικῶδες τραχὺ καὶ ῥιγῶδες τοῦ χειμῶνος ψυχροῦ, καὶ γὰρ τὰ θερμὰ ῥᾳδίως [illegible], καὶ μεταστρέφονται, μετασχηματίζονται τε διὰ θερμότητα μαλακώσασαι, ἡ τὰ ψυχρὰ διὰ τὴν ψυχρότητα σκληρύνουσαι, καὶ δυσμετάστρεπτον οὖσαν. Προΐῃ θύραζε πρὸς τὸν ἥλιον.]τοῦ προωθεῖν μαλακώτερον καὶ διαθερμοῦν ἕνεκα. Δυσφορεῖς.]βαρύνεις, χαλεπαίνεις, καὶ πικρῶς ἔχεις. Κηδεστὴν ἐμόν] κηδεσταί, πενθεροὶ λέγονται, οἱ τῆς κόρης γονεῖς, καὶ οἱ οἰκεῖοι συγγενεῖς τε τῶν γαμούντων. Προπεφυραμένον.) προπαρασκευασθέν, δεδιωγμένον, καὶ συγκεραθέν. Φύρειν γὰρ μολύνειν δηλοῖ, ἐμβρέχειν τε. ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς δηλοῖ προφύρειν, προπαρασκευάζειν, τυχεῖν. Κριθήσεται.]κρίσις γίνεται καὶ δικασθήσεται.

Bis. Κηδεστὴν ἐμόν]κῆδος ἡ ἐπιγαμία κατὰ Θουκυδίδην, καὶ κηδεία κατὰ Δημοσθένην. καὶ κηδεύματα κατὰ Πλάτωνα. ὅθεν κηδεσταί, οἱ τὸ κῆδος συναψάντες, καὶ πενθεροὶ κατὰ τοὺς ποιητάς. καὶ προσηκόντως καθ' Ἡρόδοτον. ταῦτα ὁ Πολυδεύκης ἐν τῷ Γ. Σουίδας δὲ τούτου τοῦ στίχου μνημονεύων, κηδεστής, φησίν, ὁ κατ' ἐπιγαμίαν οἰκεῖος, ὁ πενθερός. οὐ μόνον δὲ ὁ διδούς, ἀλλὰ καὶ ὁ λαμβάνων. Ἄλλως. κηδεσταὶ λέγονται, ὅ, τε πατὴρ τοῦ γαμουμένου, καὶ αὐτὸς ὁ γαμβρός. κῆδος γάρ ἐστιν ἡ κατ' ἐπιγαμίαν συγγένεια. ὅθεν ἐκ προνοίας, καὶ κηδεμονίας συνίσταται. γίνεται δὲ παρὰ τὸ κήδω, τὸ φροντίζω. ἐτυμολογικὸν μέντοι καὶ καταχρηστικῶς, οἱ συγγενεῖς. Ἢν μὴ προΐῃ]ἐπεὶ ὁ στίχος [illegible],
G
Ἢν μὴ προΐῃ θύραζε πρὸς τὸν ἥλιον.
Προπεφυραμένον.]φυρᾶν, ζυμοῦν. ὅθεν φύραμα, τὸ ζυμούμενον ἄλευρον. [illegible] τὸ φύρειν, τὸ ἐμβρέχειν, πλύνειν, μολύνειν ἐστὶν ὅτε κατὰ Σουίδαν σημαίνει. τὸ δὲ σὺν θεῷ προφυρᾶν, ὁ μεταφορικῶς δηλοῖ τὸ προπαρασκευάζειν, καὶ προμηχανᾶσθαι τί κατά τινος. προπεφυραμένον οὖν, προπαρεσκευασμένον.

A Εἴτ' ἔστ' ἔτι ζῶν, εἴτ' ἀπόλωλ' Εὐριπίδης.
Μν. Καὶ πῶς; ἐπεὶ νῦν γ' οὔτε τὰ δικαστήρια
Μέλλει δικάζειν, οὔτε βουλῆς ἐσθ' ἕδρα.
Ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση.
Εὐ. Τοῦτ' αὐτὸ γάρ τοι κἀπολεῖν με προσδοκῶ.
Αἱ γὰρ γυναῖκες ἐπιβεβουλεύκασί μοι,
B Κἀν Θεσμοφορίοιν μέλλουσι περὶ μοῦ τήμερον
Ἐκκλησιάζειν ἐπ' ὀλέθρῳ. Μν. Τιὴ τί δή;
Ευ. Ὁτιὴ τραγῳδῶ καὶ κακῶς αὐτὰς λέγω.
Μν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ δίκαι' ἂν πάθοις.
Ἀτὰρ τίν' ἐκ τούτης σὺ μηχανὴν ἔχεις;
Ευ. Ἀγάθωνα πεῖσαι τὸν τραγῳδοδιδάσκαλον
Ἐς Θεσμοφόροιν ἐλθεῖν. Μν. Τί δράσοντ'; εἰπέ μοι.
C Ευ. Ἐκκλησιάσοντ' ἐν ταῖς γυναιξί, κἂν δέῃ
Λέξονθ' ὑπὲρ ἐμοῦ. Μν. Πότερα φανερὸν ἢ λάθρᾳ;
Ευ. Λάθρᾳ, στολὴν γυναικὸς ἠμφιεσμένον.
Μν. Τὸ πρᾶγμα κομψόν, καὶ σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου.
Τοῦ γὰρ τεχνάζειν, ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.
D Ευ. Σίγα. Μν. Τί δ' ἔστιν; Ευ. Ἀγάθων ἐξέρχεται.

A *Siue est adhuc viuens, siue perijt Euripides.*
EV. *Et quomodo? quoniam nunc quidem neque iudicia*
Iudicatura ſunt, neque ſenatus erit ſedes,
Quoniam tertia eſt dies Cerealium media.
MN. *Hoc ipſum enim,*
Et perire me expecto.
Mulieres enim inſidiatæ ſunt mihi,
B *Et in ſacris Cereris futura ſunt hodie*
Concionari de cæde mea. EV. *qua de cauſa verò?*
MN. *Quoniam Tragœdias facio, & male ipſis dico.*
EV. *Per Neptunum vel iuſta patereris.*
Sed quámnam ex hac die tu machinationem habes?
MN. *Agathonem perſuadere Tragicum poetam*
Ad ſacra Cereris ire. EV. *Quid facturum? dic mihi.*
C MN. *Concionaturum inter mulieres. & ſi opus fuerit*
Dicturum pro me. EV. *Vtrum manifeſtò, an clàm?*
MN. *Clàm veſte mulieris indutum:*
Res venuſta & valde ex tuis moribus.
Machinandi enim noſtra eſt placenta.
D EV. *Tace.* MN. *Quid verò eſt?* EV. *Agatho egreditur.*

BOVRDINVS. Καὶ πῶς] λέγει δὲ ὁ Εὐριπίδης πῶς οἶδεν τί ἐστι ταύτην τὴν κρίσιν, τῇδε τῇ ἡμέρᾳ γενέσθαι περὶ Εὐριπίδου. καὶ γὰρ δεῖ αὐτὸν κρίνεσθαι ἢ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἢ ἐν τῇ βουλῇ, ἀλλὰ τήμερον οὔτε τὰ δικαστήρια δικάζει, οὔθ' ἕζεται ἡ βουλὴ ἐπὶ τῷ βουλεύεσθαι περὶ πραγμάτων τῆς πόλεως, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτημάτων δοκιμασίαν ἢ ἐξέτασιν ποιεῖσθαι. ὅτι τήμερον τρίτη ἐστὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις οὐδὲ δικαστήρια ἐδίκαζον, οὔτε συνεκαλεῖτο βουλή, ἀλλὰ σχολὴν ἦγον. Βουλῆς ἕδρα] ἕζεται, καὶ συγκαλεῖται τήμερον ἡ βουλή. E Ἐκκλησιάζειν] ἐκκλησίαν συνάγειν, καὶ βουλεύεσθαι ἐπὶ τῷ ὀλέθρῳ, ἐπὶ τῷ ἀπολλύειν με. Τιὴ τί δή] διὰ τί δή. Τραγῳδῶ.] ἐν ταῖς τραγῳδίαις λοιδορῶ, καὶ διασκώπτων καταγελῶ αὐτῶν. ταῦτα δὴ συναρμόττει τῷ Εὐριπίδῃ, ὅστις ἐπὶ κακολογίαις τῶν γυναικῶν ἐν ταῖς τραγῳδίαις πολὺς ἦν. Μηχανὴν ἔχεις] τί δὴ μηχανᾷ, τί διανοεῖ καὶ λογίζει πρὸς τοῦτο. Τραγῳδοδιδάσκαλον] διδάσκοντα τὰς τραγῳδίας, παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς διδάσκαλος ἐκαλεῖτο πᾶς ὁ ἐνεργῶν τι περὶ τὴν δραματοποιΐαν καὶ τῶν κυκλίων χορῶν παρασκευήν. F Λέξονθ'] ἀπολογησόμενον ὑπὲρ ἐμοῦ. Στολὴν γυναικός.] ἐσθῆτα περιδυθέντα. Πρᾶγμα κομψόν] εὔσχημον καὶ πανούργως ἐπιχαρίως τι συντεταγμένον. Πυραμοῦς.] εἶδος πλακοῦντος ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ καὶ πυροῦ πεφρυγμένου, ὃν εἰώθασι τιθέναι ἆθλον τοῖς διαγρυπνοῦσιν ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ διαγρυπνήσας μέχρι τῆς ἕω, πυραμοῦντ' ἐλάμβανεν. ἐνταῦθα δὲ λέγει μεταφορικῶς πλακοῦντα τὸ τεχνάζειν τὸ διαφέροντα, βραβεύοντα, καὶ ἀρχηγὸν τὸ τὰς τέχνας ποιεῖσθαι. Πανουργιῶδες, ἀπατηλόν τι τι μηχανᾶσθαι καὶ κατασκευάζειν.

BISETVS. Ἐπεὶ τρίτη 'στὶ, Θεσμοφορίων ἡ μέση.] ἐκ τούτων τινὲς ἀξιοπίστως τεκμαίρονται τὴν τῶν Θεσμοφορίων ἑορτὴν πέντε ἡμερῶν γενέσθαι, ὥσπερ ἡ τρίτη ἦν μέση. Ἡσύχιος ἐν ῥήματι τούτου μνημονεύων ταῦτα λέγει. ζητεῖται πῶς ἅμα μὲν λέγει τρίτην Θεσμοφορίων εἶναι, ἅμα δὲ μέσην, τεττάρων οὐσῶν ἡμερῶν. Τοῦτ' αὐτό.] ταῦτα οὕτω σύνταξον. προσδοκῶ γάρ τοι καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἀπολεῖν, τουτέστιν ἀπολέσειν ἐμέ. Κἀν Θεσμοφόροιν.] τὸ πλῆρες κἀν ἐν Θεσμοφόροις. ταῦτα δὲ μετωνυμικῶς ληπτέον δοκεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις, τουτέστιν ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Θεσμοφορίων τῶν τελουμένων εἰς τὴν τιμὴν τῆς Δήμητρος, καὶ τῆς Κόρης ἤγουν τῆς Περσεφόνης. Θεσμοφόρους δὲ αὐτὰς καλεῖ, ὅτι ἡ Δημήτηρ πρώτη τοῖς ἀνθρώποις θεσμούς, εἴτε νόμους εἰσηγήσατο. τοῦτο δὲ τῆς μητρὸς ἴδιον, τοῦτο κατά τινα κοινωνίαν τιμῆς τῆς ἀμφοῖν κοινῆς καὶ τῇ τῆς Δήμητρος θυγατρὶ προσάπτεται. πιθανὸν δὲ καὶ τροπικῶς αὐτὸν τὸν τόπον νοεῖσθαι, εἰς ὃν αἱ γυναῖκες Θεσμοφόρια τελοῦσαι συνῆλθον. καὶ τοῦτο δῆλον ἐξ ὧν ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις περὶ γυναικῶν λέγεται,

κἀντ' ἀπόρρητ' ἔφη
Ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν.

Τραγῳδῶ.] ἐν ταῖς μου τραγῳδίαις αὐτὰς κακῶς λέγω. φανερὸν δέ, φανερῶς. Ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.] πυραμοῦς, εἶδος πλακοῦντος ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ, καὶ πυροῦ πεφρυγμένου εἰς σησαμοῦς ὁ διὰ σησάμου. ταῦτα δὲ ἐτίθεσαν ἆθλα τοῖς διαγρυπνηταῖς ἐν τοῖς συμποσίοις. καὶ ὁ διαγρυπνήσας μέχρι τῆς ἕω ταῦτα ἐλάμβανεν ἔπαθλον. τινὲς δὲ καὶ ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις τὸν πυραμοῦντα ταῖς διαγρυπνησάσαις γυναιξὶν ἔπαθλον δίδοσθαι λέγουσιν. G ὁ δὲ τούτων νοῦς ἐστίν· ἐγώ, φησὶν Εὐριπίδης, τοῦ τεχνάζειν καὶ καινοτομεῖν ἀεί τι καλῶς, ἁπάντων εἰμὶ ἐμπειρότατος. τοιγαροῦν δεῖ με τὸν πυραμοῦντα τῆς νίκης ἔπαθλον λαμβάνειν. διὰ τὴν τῆς ἐμῆς καλῶς καινοτομίας,

ἐ

καὶ τεχνησομένων ἡμῖν τερίχε ὁ πυραμοῦς ἔστιν ἡμᾶς, καὶ τὸ τῆς νίκης ἔπαθλον ὀφείλεται μοι. ταῦτα δὲ Ευριπίδης αὐτὸς περὶ αὐτοῦ σημεῖον ἔστι. ὁ πανοῦργος ὑπὸ τοῦ Αρι-

A σοφίας αὐτοῦ σκώπτειν, καὶ κωμῳδεῖν ἐθέλοντες ἐπίτηδες πεποίηνται. ἀγάθων ἐξέρχεται] μέτρω χάριν χαριέντως ἀγάθων, ἀντὶ τοῦ ὁ ἀγάθων.

Μν. Καὶ ποῖός ἐστιν; Ευ. ὁ ὑκκυκλούμενος.
Μν. Ἀλλ' ἦ τυφλὸς μέν εἰμι. ἐγὼ γὰρ οὐχ ὁρῶ
ἄνδρ' οὐδέν' ἐνθάδ' ὄντα. Κυρήνην δ' ὁρῶ.
Ευ. Σίγα, μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.
Μν. Μύρμηκος ἀτραπούς, ἢ τι διαμινυρίζεται.

MN. Et quiſnam eſt iſte? EV. Ille euolutus.
MN. Sed profecto cæcus quidem ſum: ego enim non video
Virum nullum hic exiſtentem, Cyrenem autem
B video.
EV. Tace, modulari utique paratur.
MN. Formicæ vias aut quid cantillat.

Bourdinus. Οὐκκυκλούμενος.] ὁρῶν. κύκλοι γὰρ καὶ ὀφθαλμοὶ λέγονται, καὶ διὰ τὸ κυκλοῦσθαι δηλοῖ διασκοπεῖν τῇ περιφορᾷ καὶ περιστροφῇ τῶν ὀφθαλμῶν. οὐχ ὁρᾷς φησὶν ὁ Ευριπίδης, ὦ Μνησίλοχε. Κυρήνην δ' ὁρῶ.] ὁ Αριστοφάνης ἐν τούτῳ διαβάλλει ἀνανδρίας, μαλακίας καὶ ἐκλύσεως τὸν Αγάθωνα. λέγει γὰρ ὁ Μνησίλοχος οὐδένα ἄνδρα ὁρῶ, περὶ τοῦ Αγάθωνος λαλῶν ἀλλὰ Κυρήνην. Κυρήνη γὰρ πόρνη τις οὕτως ἐκαλεῖτο δωδεκαμήχανος, διὰ τὸ δώδεκα σχήματα ἀφροδισίων ποιεῖν. Μελῳδεῖν.] μελῳδεῖν. Ἀτραπούς.] στενὰς ὁδούς. Μύρμηκος διαμινυρίζεται.] σκωπτόμενος ἀεὶ διακεκριμένη τὴν μαλακίαν τοῦ Αγάθωνος, χρῆται τούτῳ τῷ ῥήματι τῷ μινυρίζεσθαι. μινυρίζειν γὰρ σημαίνει θρηνεῖν. τὸ ἠρέμα ᾄδειν, παρὰ τὸ μινυρὸν ἐλέγετο φωνὴ καὶ λεπτότητι χρῆσθαι, ὡς καὶ Πλάτων χρῆται τούτῳ τῷ ῥήματι ἐν τῷ γ. τῆς πολιτείας μινυρίζων τε καὶ γεγανωμένος ὑπὸ τῆς ᾠδῆς. καὶ γὰρ μινυρίζεσθαι σημαίνει D κλαίειν, θρηνεῖν, καὶ ὀδύρεσθαι.

Bis. Οὐκκυκλούμενος.] τὸ πλῆρες ὁ ἐκκυκλούμενος. ἐκκυκλος, ἢ ἔγκυκλος, γυναικεῖον ἦν ποτε φόρημα. Παυσανίας δέ φησιν ὅτι ἔγκυκλον περιπόρφυρον ἱμάτιον, καὶ χιτὼν γυναικεῖος, ὃν ἐνδεδυμέναι ἐνδύονται γυναῖκες, εἶτα τὸ ἔνδυμα. ὑπὸ ἐνίων δὲ λέγεται ὅτι ἐγκυκλος, διότι μέχρι τῶν γονάτων ἥκει, ὅθεν τὸ ῥῆμα ἐγκυκλοῦν, C οἱ ἐκκυκλοῦν ἐνδύειν, τὸ τοιοῦτον ἱμάτιον. φορεῖν τὴν γυναικῶν δίαιταν. οὕτω γὰρ ὁ ποιητὴς τὸν Αγάθωνα σκώπτει ὡς μαλακὸν καὶ θηλυδρίαν. δῆλον δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς ὅταν Κυρήνην αὐτὸν καλεῖ. Κυρήνη δὲ, πόρνη ὄνομα, ᾗ δωδεκαμήχανος ἐπεκλήθη διὰ τὸ δώδεκα σχήματα ἐν τῇ συνουσίᾳ ποιεῖν. Μύρμηκος ἀτραπούς.] περὶ Αγάθωνος φησὶ τοῦ ποιοῦ ὡς λεπτὰ, καὶ φαῦλα ἀναμεμιγμένα μέλη. ποιοῦνται γὰρ αἱ τῶν μυρμήκων ὁδοί. ὁ δὲ Αγάθων κατὰ τὸν Σ... ὑποκριτικὰ μέλη ἐποίει, καὶ αὐτὸς ὑπεκρίνετο. μινυρίζειν δὲ, θρηνεῖν. ἢ τὸ ἠρέμα ᾄδειν. παρὰ τὸ μινυρὸν, Εὐστάθιος δὲ, μινυρίζειν, τὸ ὑφειμένως κλαίειν παρὰ τὸ μινυὸν, τὸ ταπεινότερον.

ΑΓΑΘΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

AGATHON, CHORVS.

Bisetus. Αγάθων μελῳδεῖν ἄρχεται, καὶ αὐτῷ ὁ χορὸς συνᾴδει. ἀμοιβαίως δὲ θεούς τινας ὑμνοῦσιν οἱ δὲ στίχοι μικτοί λ'. ὧν ὁ τελευταῖος, ὁ δὲ κλύζεις γέρων. ταῦτα δὲ οὕτω συντακτέον κοῦραι δεξάμεναι ἱερὰν λαμπάδα ξὺν ἐλευθέρᾳ πατρίδι χθονίαις χορεύσασθε βοάν. ἀντὶ τοῦ, ὦ κοῦραι, καὶ παρθένοι δεξάμεναι ἱερὰν λαμπάδα ξὺν ἐλευθέρᾳ πατρίδι χορεύσατε, εἴτε χορεύσατε τὰς καταχθονίας θεάς, τῇ Δήμητρι δηλονότι, καὶ τῇ Περσε-

E φόνῃ αὐτῆς θυγατρί. λαμπὰς δὲ ἐν ταῖς Θεσμοφορίαις ἐφορεῖτο ὅτι ἡ Δημήτηρ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα ζητοῦσα λαμπάδας ἡμμένας ἐφόρει. ἱερὰν δὲ καλεῖ, διὰ τὸ ἐν τῇ τῶν Θεσμοφορίων ἑορτῇ φέρεσθαι. χορεύσασθαι δὲ, Αἰολικῶς, καὶ Ἰωνικῶς ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ χορεύσασθε, εἴτε χορεύσατε. τὸ δὲ βοὰν εἴρηται κατ' ἔλλειψιν τῆς κατὰ προθέσεως.

Αγ. Ἱερὰν χθονίαις δεξάμεναι
λαμπάδα κοῦραι ξὺν ἐλευθέρᾳ
Πατρίδι χορεύσασθε βοάν.
Χο. Τίνι δαιμόνων ὁ κῶμος λέγε νυν.
Εὐπίστως δὲ τοὐμὸν
Δαίμονας ἔχει σεβίσαι.
Αγ. Ἄγε νυν ὄλβιζε Μοῦσα
Χρυσέων ῥύτορα τόξων
Φοῖβον ὃς ἱδρύσατο χώρας
Γύαλα Σιμουντίδι γᾷ.

AG. Sacram infernis deabus Cereri & Proſerpina accipientes,
F Facem puella cum libera,
Patri tripudiate cum clamore:
CH. Cuinam deorum comeſſatio & tripudium dic, nunc fiat?
Fideliter autem quoad meum officium;
Deos potes colere.
AG. Age nunc arma Muſa
Aureorum præſidem arcuum
G Phœbum, qui extruxit regionis
Colles Phrygiæ terræ.

Bourdinus. Χθονίαις.] καταχθονίαις θεαῖς. ἐνταῦθα ἄρχεται μελῳδεῖν ὁ Αγάθων. Ὁ κῶμος.] ἡ ὄρχησις χορευτική τε. Τοὐμόν.] ἐμοῦ γε ἔ-

μενα. Σεβίσαι.] σεβίσασθαι. Ῥύτορα τόξων.] φύλακα, σωτῆρα, καὶ φύλακα παρὰ τὸ ἐρύειν. ἱδρύσατο.] κατεσκεύασεν, κατέστησεν. Γύαλα,] ὄρη.

A Bisetus. Τίνι δαιμόνων.] τίνι δαιμόνων ἐστὶν ὁ κῶμος ἐγερταζείς· τίνος τῶν δαιμόνων τιμὴν ἐστὶν ὁ κῶμος ἐγερταζείς· κῶμος δὲ κατὰ τὸν Σουΐδαν, ἡ μέθη, καὶ ὁ ὀρχηθμός. κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον, κῶμος δηλοῖ τὰ ἀσελγῆ, καὶ πορνικὰ ᾄσματα, τὰς συμποτικὰς ᾠδάς. ἔστι καὶ εἶδος ὀρχήσεως. Εὐστάθιος δὲ κῶμον εἶναι λέγει τὸν συμποτικὸν καιρόν, δι' οὗ καταφέρεταί τις εἰς κῶμα, τουτέστιν ὕπνον. ὅθεν κωμάζειν, τὸ κατὰ τοὺς μεθύοντας ὑπορχεῖσθαι αὐθαδέστερον. Ἄλλως. κωμάζειν κυρίως τὸ ἐπὶ τὸ κοιμᾶσθαι βαδίζειν ἐκ τοῦ κῶμος κωμάζω. κῶμος δὲ ὁ καιρὸς ὁ ἀπὸ τῶν δείπνων πρὸς ὕπνον καλῶν. γίνεται γὰρ παρὰ τὸ κῶ, τὸ κοιμῶμαι. καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐμφαίνει τὸν B ἀπὸ δείπνου, καὶ μέθης ἐπὶ τὸ κοιμηθῆναι βαδίζειν καιρόν. καὶ οἱ ἐρῶντες πρὸς τὰς ἐρωμένας συγκοιμηθησόμενοι ὅταν ἔρχονται, πρὸς ταύτας κωμάζειν λέγονται, ὡς καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ,

Κωμάσδω ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα.

καὶ κῶμος μεθυστικὸς αὐλὸς ἐγχρονίζων οἴνοις, καὶ κυμβάλοις, καὶ αὐλοῖς καταθέλγων τοὺς διατυμόνας. Εὐπίστως.] εὖ, καὶ πιστῶς. τούμὸν δὲ, κατὰ τὸ ἐμὸν μέρος. τοῦτο ἐν ἐμοί ἐστι. δαίμονας ἔχεις σεβίζει. δαίμονας δηλονότι σεβίζεις, σεβάζεις. Ῥύτορα τόξων.] τόξων φύλακα. Φοῖβον γὰρ οἱ ποιηταὶ ὡς τοξότην, καὶ χρυσότοξον, καὶ ἀργυρότοξον, καὶ διὰ τὸ ἑκηβόλον μυθεύουσι. τινὲς δὲ ῥύτορα, ἢ ῥυτῆρα τόξων καλοῦσι παρὰ τὸ ἐρύεσθαι, τουτέστιν ἕλκειν, καὶ τείνειν τὰ τόξα. ὅπερ ἀξιόπιστον. Γύαλα.] τὰ ἄκρα, τὰς ἐξοχάς. οἱ δὲ τὰ κοῖλα. Σιμουντίδι, γᾷ, τῇ γῇ, τῇ χώρᾳ τῇ Σιμουντίδι, τουτέστι τῇ Φρυγίᾳ τῇ ἀπὸ τοῦ Σιμόεντος ποταμοῦ ὀνομασθείσῃ. Σιμόεις κατὰ συναίρεσιν Σιμοῦς, ὅθεν τὸ θηλυκὸν Σιμουντίς. ἰδίως. τὸ δὲ ἀρσενικὸν Σιμουντιος, ὡς ἀπὸ τοῦ Ὀπόεις, Ὀποῦς, Ὀπούντιος, Ὀπουντίς.

Χο. Χαῖρε καλλίσταις ἀοιδαῖς
Φοῖβ' ἐν εὐμούσοισι τιμαῖς
Γέρας ἱερὸν προφέρων.
Αγ. Γαῖ τ' ἐν ὄρεσι δρυογόνοι-
σι κόραν ἀείσατ' Ἄρ-
τεμιν ἀγροτέραν.
Χο. Ἕπομαι κλῄζουσα σεμνὸν
Γόνον ὀλβίζουσα Λατοῦς
Ἄρτεμιν ἀπειρολεχῆ.
Αγ. Λατώ τε, κρούματά τ' Ἀσιά-
δος
Ποδὶ παράρυθμ' εὔρυθμα Φρυ-
γίων
Διανεύματα Χαρίτων.
Χο. Σέβομαι Λατώ τ' ἄνασσαν
Κίθαρίν τε ματέρ' ὕμνων
Ἄρσενι βοᾷ δόκιμον.
Τᾷ φάος ἔσσυτο δαιμονίοις ὄμμασιν.
Ἡμετέρας τε δι' αἰφνιδίου ὀπός
Ὧν χάριν ἄνακτ' ἄγαλλε Φοῖβον τιμᾷ.
Χαῖρ' ὄλβιε παῖ Λατοῦς.
Ὀλολύζεις γέρον.

CH. Salue pulcherrimis cantilenis
Phœbe, in canoris honoribus
C *Munus ſacrum præferens.*
AG. Et laudate eam, quæ in montibus nemo-
roſis verſatur virginem, canentes Di-
anam agreſtem.
CH. Sequor celebrans venerandam,
Prolem beatam prædicans Latonæ,
Dianam expertem lecti & virginem.
AG. Latonamq́ laudate, ſaltationes Aſiaticæ
terræ
D *Pede exercete diſcordes, concordes, & numeroſas,*
Nutus & rotationes Gratiarum.
CH. Colo Latonamq́ reginam,
Citharam matrem hymnorum,
Maſculo clamore approbato.
Qua lux excitata eſt diuinis oculis
Noſtram per ſubitam vocem,
E *Quorum hymnorum regem vnuſquiſque Phœbum honorat.*
Salue beate fili Latonæ, iubilas ô ſenex.

Bisetus. Χαῖρε καλλίσταις] ταῦτα οὕτω συντακτέον, χαῖρε Φοῖβε προφέρων ἱερὸν γέρας ἐν τιμαῖς εὐμούσοισι, καλλίσταις ἀοιδαῖς. ὁ δὲ νοῦς ἐστί. Χαῖρε ὦ Φοῖβε, ὃς τὰ πρωτεῖα τῶν τιμῶν, καλλίσταις, καὶ ἡδίσταις ἀοιδαῖς, ἤγουν ᾠδαῖς ἔχεις.

Bourdinus. Γέρας προφέρων.] προτιμώμενος, ἔξοχος πάντων. Ὄρεσι δρυογόνοισι] δρυσὶ συμφυτευθεῖσι. Κλῄζουσα.] φημίζουσα, καλοῦσα, ὑμνοῦσα. Ὀλβίζουσα] εὐδαιμονίζουσα καὶ μακαρίζουσα. Ἀπειρολεχῆ] ἄπειρον λέχους, τουτέστι παρθένον καὶ ἄμπειρον τῆς συνουσίας ἀνδρῶν. Κρούματα] ἀποπήσεις καὶ χορεύσεις. Παράρυθμα] ἄρυθμα, μὴ ῥυθμικῶς ἔχοντα. εὔρυθμα δὲ, τὰ τῶν Φρυγίων διανεύματα. Τὰς δὲ καταστροφὰς καὶ περιβολὰς κυλίσεις τε εὐρύθμους. Κίθαριν.] ἀφροδίσιον κίθαριν. Ἄρσενι βοᾷ δοκίμῳ] ἀνδρείᾳ τε κραυγῇ. Δι' αἰφνιδίου] τὰ ἐξαιφνιαῖα φθέγματα. Ἄγαλλε] ἐναλλε. Ὀλολύζεις.] θρηνεῖς μετὰ κραυγῆς. κυρίως γὰρ τὸ ῥῆμα λέγεται, ἐπὶ τῶν γυναικῶν μετὰ κραυγῆς εὐχομένων, καὶ πενθουσῶν, θρηνούντων.

Bis. Δρυογόνοισι] τὰς δρῦς γεννῶσι, καὶ φοροῦσι. καλὸν ὄρος ἐπίθετον. ἀπὸ δὲ τῶν δρυῶν καὶ πᾶν ἄλλο δένδρον εἶδος νοεῖται. Ἀγροτέραν δὲ τὴν Ἄρτεμιν καλεῖ διὰ τὸ ἐν ἀγροῖς, καὶ ἐν ὄρεσι περὶ τὴν τῶν θηρίων ἄγραν, καὶ θήραν κατὰ τοὺς ποιητὰς σπουδάζειν. ἀλλαχοῦ δὲ συνωνύμως ἀγραία καλεῖται. Κλῄζουσα] κλέος, ἡ δόξα. κλεΐζειν, καὶ κλῄζειν, δοξάζειν, ὑμνεῖν. Ὀλβίζουσα δὲ, μακαρίζουσα. Ἄρτεμιν ἀπειρολεχῆ] ἄπειρον λέχους. ἀπειρόγαμον. στερρά. διὰ καὶ Ἄρτεμις, οἷον ἄτεμις, ἤγουν ἀτεμὴς, ἀδμητος, παρθένος ἀεὶ ἐσομένη. Λατώ τε] ταῦτα οὕτω ληπτέον. ὑμνεῖτε ποδί, ἔστι ποσί, κλῄζων τὴν Λητώ, καὶ τὰ κρούματα τῆς Ἀσιάδος, ἤγουν τῆς Ἀσίας, τὰ παρὰ τὸν ῥυθμόν, καὶ εὔρυθμα, διανεύματα Χαρίτων. διὰ δὲ τούτων ὁ ποιητὴς τὸν Ἀγάθωνα σκώπτει ὡς κάκιστον μελοποιόν, καὶ τὰ ἐναντία ἀλλήλοις ῥαψῳδοῦντα. τὸ γὰρ παράρυθμον τῷ εὐρύθμῳ ἐναντίον. διανεύματα δὲ Φρυγίων Χαρίτων καλεῖ τὰ κρούματα, καὶ τὰς ᾠδάς, ἅσπερ αἱ Χάριτες διανεύσασαι ἐχαρίσαντο τῷ Ἀγάθωνι. τινὲς δὲ τὸ παράρυθμα, G καὶ εὔρυθμα, ἐπιρρηματικῶς λαμβάνουσι λέγουσιν, ἀντὶ τοῦ παραρύθμως, καὶ εὐρύθμως. Ἄλλως. Ἕπομαι κλῄζων τὴν Λητώ, καὶ τὰ κρούματα τὰ ποδὶ παράρυθμα, καὶ εὔρυθμα, τουτέστι τὰ κρούματα τὰ ποιεῖσθαι εἰωθότα ποσί, τὰ μὲν, εὐρύθμως, τὰ δὲ, παρὰ τοὺς ῥυθμούς, ἤγουν τὰ ὀρχήματα, τὰς ὀρχήσεις τὰς ποσὶ ποιουμένας, ποτὲ μὲν, εὐρύθμως, ποτὲ δὲ, παρὰ τοὺς ῥυθμούς.

ταῦτα

ταῦτα δὲ λέγεται ὅτι οἱ ὀρχούμενοι τὴν γῆν ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι κρούουσιν, ἐνίοτε μὲν, κατὰ τοὺς ῥυθμοὺς, ἐμπείρως· ἐνίοτε δὲ, παρὰ τοὺς ῥυθμοὺς, ἀπείρως. κρούματα λέγει τῆς Ἀσιάδος, δηλονότι χώρας, ἤτοι τῆς Ἀσίας. Ἀσιὰς δὲ, τὸ σύνεχον, καὶ τὸ ὅλον. ἡ δὲ Φρυγία μέρος αὐτῆς τῆς Ἀσίας, καὶ τὸ συνεχόμενον. τὰ δὲ ἑξῆς, κατὰ προσθήκην λέγεται, Φρυγίων Χαρίτων διανεύματα.. καὶ γὰρ οὐχ ἅπασιν αἱ Χάριτες τὸ καλῶς, καὶ εὐρύθμως ὀρχεῖσθαι, ἢ μελῳδεῖν χαρίζονται, ἀλλ' ἐκείνοις, οὓς ἀγαπῶσιν. ὁ δὲ νῦν παράρυθμον διὰ ἑνὸς ρ, ἀλλαχοῦ παράρρυθμον διὰ δυοῖν ρρ. διὰ τὴν σύνθεσιν γράφεται. Κίθαρίν τε ματέρ' ὕμνων.] Εὐστάθιος. κίθαρις, ἡ κιθάρα κατὰ τὴν Αἰολικὴν παραγωγὴν, παρὰ τὸ κεύθειν τοὺς ἔρωτας. ματέρα δὲ τῶν ὕμνων λέγει μεταφορικῶς, ὅτι οἱ κιθαρῳδοὶ κρέκοντες, τουτέστι τὴν κιθάραν κρούοντες, καὶ ψάλλοντες τοὺς ὕμνους γεννᾶν πως, καὶ εἰς φῶς ἐκπέμπειν φαίνονται. Πίνδαρος δὲ τῶν Ὀλυμπίων ᾠδῇ β. τοὺς ὕμνους ἀναξιφόρμιγγας καλεῖ. τοὺς διὰ τῶν φορμίγγων, ἢ ἐν τῇ φόρμιγγι ἀνάσσοντας, εἴτε βασιλεύοντας. Ἄρσενι βοᾷ δοκίμῳ.] ἀσυνδέτως. ἀντὶ τοῦ ἄρσενι, καὶ δοκίμῳ βοῇ. τουτέστι τῇ θαυμαστῇ. καὶ δεδοκιμασμένῃ φωνῇ ὥς φησι Σουΐδας. Τᾶς φῶς ἔσσυτο] ἡ κιθάρα, ἡ κιθάρα φῶς ὥρμησεν ὄμμασι δαιμονίοις. τοῦτο δὲ λέγει ὅτι τὸ λαμπρὸν τῆς φωνῆς ἐν ταῖς μάχαις μάλιστα τοὺς ἄνδρας ἐξεγείρει, καὶ αὐτοῖς ὥσπερ δαιμόνιόν τι φῶς φέρει. διὰ τούτων δὲ ὁ ποιητὴς καταγελᾷ τοῦ Ἀγάθωνος μεγαλορρημονοῦντος, καὶ ἄχρηστα, καὶ ἀσύστατα προφέροντος. τοῦτο δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. τὸ δὲ ἔσσυτο οὕτω σχηματίζεται. σεύω, τὸ ὁρμῶ. ὁ μέλλων σεύσω. ὁ παρακείμενος α. ἔσσευκα, παρακείμενος σέσευκα, καὶ κατὰ μετάθεσιν ἔσσυκα. ὅθεν τὸ παθητικὸν ἔσσυμαι, καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐσσύμην, καὶ κατ' ἐκβολὴν τοῦ ε. ἐσσύμην, ἔσσυσο, ἔσσυτο. τοῦτο δὲ ποιητικόν. Ὄπως.] ὦψ, ὠπὸς, διὰ τοῦ ω μεγάλου, τὸ πρόσωπον. ὄψ δὲ ὀπὸς, διὰ τοῦ ο μικροῦ, ἡ φωνή. σ ἐνίοτε μέν τοι καὶ ὄψ τὸ πρόσωπον σημαίνει, ὅταν κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ ὄψις γίνεται. ὅταν δὲ τὴν φωνὴν δηλοῖ, τότε παρὰ τὸ ἔπος λέγεται κατὰ συγκοπὴν, καὶ τροπὴν, ἔπος, ἔψ, ὄψ. ἔπος δὲ ὁ μῦθος, ὁ λόγος. Ὧν χάριν.] ὧν ὑμνῶν χάριν, ἔστιν ἕνεκα δι' οὓς ὑμνεῖς. Ἄλλε Φοῖβον τιμᾷ.] ἡ δὲ ἡ γραφὴ διεφθαρμένη, καὶ ἄγνωστος. ἀλλὰ πιθανῶς ἴσως γραπτέον, ἄλλος Φοῖβον τιμᾷ. ἀντὶ τοῦ πᾶς τις. πᾶς γὰρ ὅστις πᾶς τις τὸν Φοῖβον διὰ τοὺς ὕμνους, καὶ τὴν μουσικὴν. ἧς ἡγεμὼν. καὶ προστάτης ἐστὶν, ἀεὶ θεὶ τιμᾷ ν. τινὲς γράφουσιν ἕκαστος. Ὀλολύζετε γέροντες.] τινὲς ὀλόλυζε γράφουσιν. εἰς δὲ τὴν θηλύτητα καὶ λαγνείαν αὐτοῦ ἀποβλέπων τοῦτο λέγει. τὸ γὰρ ὀλολύζειν παρ' Ὁμήρῳ τὸ γεγωνοτέρᾳ φωνῇ εὔξασθαι, καὶ θεοὺς ἐπιβοᾶσθαι, ἀεὶ γυναικῶν λεγόμενον. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον τὸ θρηνεῖν, οἱονεὶ τὸ ὀλοὸν λύζειν. καὶ ὀλολυγὴ, γυναικεία εὐχὴ μετὰ ἐνθουσιασμοῦ, καὶ ἐμμελοῦς τινος, καὶ λείου ἤχου, Εὐστάθιος. καὶ ὀλολύζειν. τὸ μετὰ κραυγῆς εὔχεσθαι, Ὅμηρος. Αἳ δ' ὀλόλυξαν.
Σ. καὶ ὀλολυγὴ, φωνὴ γυναικῶν, ἣν ποιοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι. καὶ ἄνθος τι παρὰ λίμναις γινόμενον. καὶ ὀλολυγμὸς, ὁ θρῆνος, καὶ κλαυθμός. Ἡσύχ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΑΓΑΘΩΝ, Εὐριπίδης.

MNESILOCHVS, AGATHON, Euripides.

Bisetvs. Στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ρξέ. ὧν ὁ τελευταῖος,

Δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεστ' ἀκούειν τῶν λόγων,

Μνησίλοχος δὲ τὴν τοῦ Ἀγάθωνος μελῳδίαν εἰρωνικῶς ἐπαινεῖ. Εὐριπίδης δὲ τὴν αἰτίαν τῆς πρὸς αὐτὸν παρουσίας δηλοῖ. τὸν δὲ Ἀγάθωνα σκληρὸν, καὶ ἀκίνδυνον ὄντα, καὶ μηδὲν Εὐριπίδου χάριν κατὰ τὰς παλαιὰς ὑποσχέσεις ποιεῖν θέλοντα λοιδοροῦσι, καὶ ὡς κάκιστον ψέγουσι.

Μν. Ὡς ἡδὺ τὸ μέλος ὦ πότνιαι γενετυλλίδες
Καὶ θηλυδριῶδες, καὶ κατεγλωττισμένον
Καὶ μανδαλωτὸν ὥστ' ἐμοῦ γ' ἀκροωμένου
Ὑπὸ τὴν ἕδραν αὐτὴν ὑπῆλθε γάργαλος;
Καί σ' ὦ νεανίσχ' ἥ τις εἶ κατ' Αἰσχύλον,
Ἐκ τῆς Λυκουργίας ἐρέσθαι βούλομαι
Ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα; τίς ἡ στολή;
Τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου; τί βάρβιτος
Λαλεῖ κροκωτῷ; τί δὲ λύρα κεκρυφάλῳ;

MN. Quam ſuauis cantilena, ô veneranda genitabiles,
Et effœminata & laſciua
Et molle, vt mei quidem audientis
Sub ſedem ipſam ſubierit titillatio.
Et te ô adoleſcens, quiſnam ſecundum Æſchylum
Ex Lycurgia tragœdia interrogare volo,
Cuias ſeminir? quænam patria? quis amictus?
Quænam confuſio vitæ? quid barbitos
Loquitur cum crocotula? quid verò lyra cum vitta?

Bovrdinvs. Ὦ πότνιαι γενετυλλίδες.] δαίμονες. γενετυλλὶς γὰρ δαίμων λέγεται ὁ περὶ τὴν Ἀφροδίτην τῆς γενέσεως αἴτιος. ἀπὸ τῆς γενέσεως τῶν τέκνων ὀνομασμένος. Θηλυδριῶδες.] τὸ κατακεκλασμένον, τὸ τεθηλυμμένον, διὰ τῆς ἐξαγγέλσεως ἡδονῆς. καὶ θηλυδρίαι, τετριχοκλάσται εἰσίν. Κατεγλωττισμένον] πάσῃ μαλακίᾳ γλωττῶν μεμιγμένον, ἤτοι ἐστὶν λέξεων. γλῶττα γὰρ λέξιν σημαίνει. καταγλωττισμοὶ δὲ λέγονται αἰσχρὰ καὶ ἄσεμνα φιλήματα καταστόματα, παντοῖαι μυραλοιφίαι ἢ φιλήματα, καὶ εἶδος φιλήματος λέγεται, ὡς Ἀριστοφ. χρῆται ἐν Νεφ. μύρου κρόκου καταγλωττισμάτων. κυρίως δὲ καταγλώττισμα λέγεται, ὅταν ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας ὁ ἀνὴρ τὴν γλῶτταν ἐν τῷ τῆς γυναικὸς ἐμβάλλῃ στόματι. Καὶ μανδαλωτόν] εἶδος φιλήματος ποικίλον καὶ ἡδύ. Ἀριστοφάνης δὲ βουλόμενος ἐξελέγχειν τεχνικῶς τὴν μαλακίαν καὶ θηλύτητα τοῦ Ἀγάθωνος, ἐποίησε τὸν Μνησίλοχον ἀκούσαντα ᾀσμάτων τοῦ Ἀγάθωνος, ἐπαινεῖν ἐκεῖνα μέλη, διὰ τῶν ῥημάτων μαλακῶν, ἀχαίρων καὶ ἐκλύτων

A Γάργαλος.] τουτέστιν ἐρεθισμός τις κίνησις, ἡδυπάθεια καὶ παρόρμησις τοῦ γελᾶν ὑπῆλθε κατ' ὑπόδυσιν. Γαργαλίζειν γὰρ σημαίνει προτρέπειν, ἐρεθίζειν, κινεῖν, καὶ παρορμᾶν. Γύννις.] μαλακὸς καὶ θηλυκὸς ἔκλυτός τε. Στολά.] ἐσθής. Τάραξις τῆς βίας.] ἐπιτήδευσις καὶ μελέτη. Βάρβιτος.] εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ, οὗ μέμνηται ὁ Ἀθήναιος ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ, καὶ Σαπφὼ Ἀνακρέων τε μνημονεύουσι. Λαλεῖ κροκωτῷ.] κροκωτὸν ἐστὶ Διονυσιακὸν φόρημα ἢ γυναικεῖον ἐκ πλείνης ἔνδυμα καὶ ἱμάτιον, οὗ μέμνηται ὁ Ἀθήναιος ἐν τῷ τετάρτῳ, ἐνδυόμενον λέγων τινὰ κροκωτὸν, καὶ σικυώνια ὑποδυόμενος διατελεῖν ὀρχούμενον. B Κεκρυφάλῳ.] κεκρύφαλος λέγεται ἡ κοιλότης ἄρκυος κεφαλόδεσμός τε. ὀνομάζονται δὲ καὶ οἱ κεκρύφαλοι αἱ τῶν ἵππων κορυφαὶ τρίχες καὶ δεσμότριχα.

BISETVS. Ὦ πότνιαι Γενετυλλίδες.] Γενετυλλὶς, δαίμων περὶ τὴν Ἀφροδίτην γενέσεως αἴτιος ἀπὸ τῆς γενέσεως τῶν παίδων ὀνομασμένος. πεποίηται δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τὴν γένεσιν. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἄρτεμίν φασι τὰς ταύτης ἐφόρους, καὶ πάλιν περὶ τὴν γένεσιν. Σ. πότνια δὲ, καὶ πότνα, σεβαστὴ, ἔντιμος. καὶ ποτνιᾶσθαι, τὸ προσπίπτειν, καὶ παρακαλεῖν. C κυριώτερον δ' ἄν τις φήσειεν ἐπὶ γυναικῶν, ὅταν ἡ γυνὴ κακόν τι πάσχῃ, καὶ θήλειαν θεὸν ἱκετεύῃ, καὶ ὦ πότνια λέγῃ. ποτνιᾶσθαι δὲ ὅταν εἴπῃ τις ἄνδρα περιφανῶς ἁμαρτάνει. ἐτυμολογικὸν μέγα. ἐκ τούτων δὲ Μνησίλοχον ὡς θηλύδρειαν ἐν τῷ σκώπτειν δῆλον. Θηλυδριῶδες, καὶ κατεγλωττισμένον.] καταγεγλωττισμένον κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας κοινῶς χάπτιον. ἀλλ' εὐφωνίας χάριν κατεγλωττισμένον λέγεται. Ἀττικοὶ δὲ πολλάκις, ὥς φησιν Εὐστάθιος, γλυκείας ἀπηχήσεως ἕνεκεν ἀποσκευάζονται τὸ τῆς αὐξήσεως κατάρχον σύμφωνον. ὡς ἐν τῷ ἐβούλευκα, ἀντὶ τοῦ βεβούλευκα. D οὕτω καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις. Σουίδας δὲ τούτου τοῦ στίχου μνημονεύων ταῦτα λέγει. κατεγλωττισμένον, ἀντὶ τοῦ πολλαῖς γλώτταις μεμιγμένον. γλῶττα δέ ἐστι καὶ ἡ λέξις. δι' ὧν δηλοῦν δοκεῖ τὰ τοῦ Ἀγάθωνος μέλη ἐκ περιέργων, καὶ πεποικιλμένων λέξεων συρραφθέντα εἶναι. ἢ (ὃ καὶ πολὺ βέλτιον) ὁ ποιητὴς οὕτω τοῦ Ἀγάθωνος, καὶ αὐτὰ τὰ μέλη ὡς μαλθακὰ, ὡς θηλυδριώδη, καὶ οὐδὲν ἀνδρεῖον ἔχοντα ἀποδεῖξαι βούλεται, καὶ χαριέντως αὐτὸν, καὶ αὐτοῦ τὰ ποιήματα σκώπτων παίζει πρὸς τὰ φιλήματα τὰ καλούμενα καταγλωττίσματα, καὶ μανδαλωτὰ, περὶ ὧν Σουίδας ταῦτα παραδίδωσι. καταγλώττισμα, ἀσελγέστερον εἶδος φιλήματος. μανδαλωτὸν δὲ, εἶδος φιλήματος ποικίλον, καὶ ἡδύ. ἀλλαχοῦ δὲ καταγλωττίζειν, βλασφημεῖν. ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσι,

Ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου.

Γάργαλος.] γάργαλος, ὁ γαργαλισμός. γαργαλίζει, δονεῖ, κινεῖ ὑποσημαίνει. προτρέπει. ἐρεθίζει. Σ. καὶ ἐρεθίζει, φησὶν ἀπὸ τοῦ στόματος, ὥστε ἐμέσαι. τοῦτο δὲ παρὰ προσδοκίαν εἶπεν ὁ Μνησίλοχος ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ὥστε μου ἀκροωμένου μεγίστη ἡδονὴ ὑπ' αὐτὴν τὴν καρδίαν ὑπῆλθε. τὴν ἕδραν δὲ, τοῦ πρωκτοῦ σεμνοπρεπῶς καλεῖ. ὁ δὲ τοὺς ... τῇ σου μελῳδίᾳ τοιοῦτον πάθος. ἐκ τῶν μελῶν, ὥσπερ ᾖδες, γαργαλισμὸν ἔλαβον ἡδονὴν ἀκούων αὐτά, ὥστε μεγίστην ἐπιθυμίαν τοῦ χέζειν τὸν ἐμὸν πρωκτὸν ὑπελθεῖν. ἢ καὶ, ὥστε ὑφ' ἡδονῆς ἐμὲ χεζητιᾷν, εἴτε χεσείειν. C ταῦτα τοίνυν τοῦ Ἀγάθωνος καταγελῶν λέγει. Λυκουργίας.] Λυκουργία, Αἰσχύλου δρᾶμα οὕτω καλούμενον. Γύννις] ἀνδρόγυνος. μαλακός. δειλός, ἄνανδρος, θηλυδρίας. Βάρβιτος.] βάρβιτος κατὰ Σουίδαν εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ. κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον, εἶδος κιθάρας, ἢ λύρα. Ἄλλως. Βάρβιτος, εἶδος μουσικοῦ ὀργάνου, ψαλτήριον. ἢ κιθάρα. εἴρηται δὲ οἱονεὶ βαρύμιτός τις ὤν, ὁ βαρεῖαν αὐτὴν τὴν φωνὴν, καὶ τὸν φθόγγον. μίτους γὰρ τὰς νευρὰς ἔλεγον, ἐπεὶ πρὸ τῆς χρήσεως τῆς νευρᾶς λινοῖς σιμοσιν ἐχρῶντο. ὅθεν καὶ οἱ Αἰολεῖς βάρμιτον αὐτὸ διὰ τοῦ μ φασί. ἐτυμ. μ. D Κεκρυφάλῳ.] κεκρύφαλος, ὥς φησιν Εὐστάθιος, κόσμος γυναικεῖος δικτυωτὸς περὶ τὴν κεφαλὴν κροκύφαντος λεγόμενος. κατὰ δὲ τὸν Σουίδαν, καὶ Ἡσύχιον, κεκρύφαλος, σακκάθιον, δεσμότριχα κεφαλοδέσμιον. καὶ εἶδος κοιλίας τῶν μηρυκαζομένων ζώων. ἴσως δὲ εἴρηται παρὰ τὸ κρύπτειν, καὶ καλύπτειν τὴν κεφαλήν.

Τί λήκυθος, καὶ στρόφιον; ὡς οὐ ξυμφόρει;
Τίς δαὶ κατόπτρου καὶ ξίφους κοινωνία;
E Τίς δ' αὖ σὺ ὦ παῖ; πότερον ὡς ἀνὴρ τρέφει;
Καὶ ποῦ πέος, ποῦ χλαῖνα, ποῦ Λακωνικαί;
Ἀλλ' ὡς γυνὴ δῆτ' εἶτα, ποῦ τὰ τιτθία;
Τί φῄς; τί σιγᾷς; ἀλλὰ δῆτ' ἐκ τοῦ μέλους
Ζητῶ σ', ἐπειδή γ' αὐτὸς οὐ βούλει φράσαι.

Quid lecythus, vel olearia ampulla & strophium? quoniam non congruum eſt.
Quaenam verò ſpeculi ac enſis ſocietas?
Quinam verò ipſe ô adoleſcens, vtrum tanquam vir aleris,
Et vbinam eſt penis? vbi laena? vbi Laconicae?
Sed tanquam mulier profectò aleris, deinde vbi papillae?
Quid dicis? quid taces? ſed profectò ex cantu
Quaero & excutio te, quoniam quidem ipſe non vis dicere.

F

BISETVS. Λήκυθος.] λήκυθος ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς τὸ ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον. τὴν δὲ τοῦ μύρου οἱ Ἀττικοὶ ἀλάβαστρον καλοῦσι. Σ.

BOVRDINVS. Στρόφιον.] τὸ ζωνάριον στρόγγυλον καὶ γυναικεῖον, τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἱερέων. Ἡρόδοτος, στρόφιον ὃ ἱερεῖς φοροῦσι. ὁ δὲ Πολυδεύκης λέγει σημαίνειν στρόφιον καλλώπισμά τι καὶ κόσμημα γυναικεῖον, δηλονότι ζώνιον. Ἀριστοφάνης, ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθὲν τὰ κόρυα μου ἐξέπιπτεν. G Ὡς οὐ σύμφορον.] συναρμοστοῦν καὶ ἀπρεπόντως συμβαῖνον. Κοινωνία.] πῶς συναρμόττει καὶ καλῶς συμφέρεται τὸ ξίφος καὶ κάτοπτρον. Λακωνικαί.] ὑποδήματα, ἅπερ καλεῖται ἀμυκλάδες, τουτέστιν ἀνδρεῖα ὑποδήματα. λακωνικὸν γὰρ στερεὸν καὶ ἀνδρεῖον σημαίνει. Λέγει δὲ ὁ Μνησίλοχος, ποῦ ἐστι τὰ τεκμήρια τῆς ἀνδρείας σου καὶ μεγαλοψυχίας ἀνδρικῆς. ἅτε δὴ τὸ πέος τὸ αἰδοῖον ἡ χλαῖνα ἐσθὴς αἱ Λακωνικαὶ ὑποδύσεις. Τιτθία.] λέγει τοῦτο βουλόμενος ἀεὶ ἐξελέγχειν τὴν μαλακίαν καὶ ἀνανδρείαν θηλύτητά τε τοῦ Ἀγάθωνος. Ζητῶ σ'.] γνῶναι ἐκ τῶν μελῶν. Ἐπειδὴ οὐ βούλει] δηλοῦν πότερον εἶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ, καὶ κατὰ γυναικεῖον ἢ ἀνδρεῖον τρόπον τρέφῃ.

BIS. Χλαῖνα] χλαῖνα, τὸ παχὺ καὶ χειμερινὸν ἱμάτιον, παρὰ τὸ χλιαίνειν· χιτὼν δὲ, τὸ λεπτὸν ἱμάτιον, τὸ ὑποκάμισον. παρὰ τὸ ἐγχεῖσθαι τοῖς μέλεσι. Λακωνικαὶ δὲ, ἀνδρεῖα ὑποδήματα. Σ. ταῦτα δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον ἀμυκλάδες καλοῦνται. Ψόγον δὲ, τὴν κακολογίαν. Σ.

Αγ. Ὦ πρέσβυ πρέσβυ, τοῦ φθόνου μὲν τὸν ψόγον A
Ἤκουσα, τὴν δ' ἄλγησιν οὐ παρεσχόμην.
Ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆθ' ἅμα γνώμῃ φορῶ.
Χρὴ ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα
Ἃ δεῖ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν. B
Αὐτίκα γυναικεῖ' ἢν ποιῇ τις δράματα
Μετουσίαν δεῖ τῶν τρόπων τὸ σῶμ' ἔχειν.
Μν. Οὐκοῦν κελητίζεις, ὅτ' ἂν Φαίδραν ποιῇς.
Αγ. Ἀνδρεῖα δ' ἂν ποιῇ τις ἐν τῷ σώματι
Ἔνεσθ' ὑπάρχον τοῦθ', ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα C
Μίμησις ἤδη ταῦτα συνθηρεύεται.
Μν. Ὅτ' ἂν Σατύρους τοίνυν ποιῇς καλεῖν ἐμὲ
Ἵνα συμποιῶ σοὔπισθεν ἐστυκὼς ἐγώ.
Αγ. Ἄλλως τ' ἄμουσόν ἐστι ποιητὴν ἰδεῖν
Ἀγρεῖον ὄντα καὶ δασύν. σκέψαι δ' ὅτι
Ἴβυκος ἐκεῖνος κ' Ἀνακρέων ὁ Τήϊος,
Κ' Ἀλκαῖος, οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμισαν, D
Ἐμιτροφόρουν τε καὶ διεκίνουν Ἰωνικῶς.
Καὶ Φρύνιχος, τοῦτον γὰρ οὖν ἀκήκοας,
Αὐτός τε καλὸς ἦν καὶ καλῶς ἠμπίσχετο
Διὰ τοῦτ' ἄρ' αὐτοῦ καὶ καλὰ ἦν τὰ δράματα.
Ὅμοια γὰρ ποιεῖν ἀνάγκη τῇ φύσει.
Μν. Ταῦτ' ἄρ' ὁ Φιλοκλῆς αἰσχρὸς ὢν αἰσχρῶς ποιεῖ.
Ὁ δ' αὖ Ξενοκλῆς ὢν κακὸς κακῶς ποιεῖ. E
Ὁ δ' αὖ Θέογνις ψυχρὸς ὢν ψυχρῶς ποιεῖ.

A G. *O ſenex ſenex, inuidia quidem vituperium*
Audiui, dolorem autem & moleſtiam tibi non prabui:
Ego verò veſtem ſimul cum ſententia geſto.
Oportet poetam virum ad fabulas
B *Quas oportet facere & repraſentare, ad has mores habere.*
Statim muliebres ſi fecerit aliquis fabulas,
Participationem oportet morum corpus habere.
M N. *Igitur equo veheris, & eū agitas, cū Phadram feceris.*
A G. *Viriles autem fabulas ſi fecerit aliquis, in corpore*
Ineſt exiſtens hoc: quæ verò non poſsidemus,
C *Imitatio iam hæc conquirit.*
M N. *Cum Satyros igitur repraſentaris, voca me,*
Vt adiuuem te à tergo erectus in Venerem ego.
A G. *Præterea inſcita res eſt poetam videre*
Agreſtem exiſtentem, & villoſum. cōſidera verò quòd
Ibicus ille, & Anacreon Teius,
D *Et Alcæus, qui circa muſicam & cōcentum verſati ſunt,*
Muliebres mitras geſtabántque, & mouebant ſe Ionica,
Et Phrynichus: hunc enim quidem audiſti,
Ipſeq́; pulcher erat, & pulchrè induebatur.
Ob id igitur ipſius & pulchra erant poemata.
Similia enim facere neceſſe eſt natura.
M N. *Propterea igitur Philocles turpis exiſtens, turpiter facit.*
E *Et rurſus Zenocles exiſtens malus, malè facit:*
Et rurſus Theognis frigidus exiſtens, frigidè facit.

BOVRDINVS. Ὦ πρέσβυ.] λέγει ὁ Ἀγάθων, ἐγώ εἰ, ὦ πρέσβυ, ἐπυθόμην τοῦ ψόγου σοῦ, ἀλλὰ οὐδεμίαν ἄλγησιν οὐδὲ δυσπάθειαν ἐκ τούτου παρέσχον. καὶ γὰρ ἐγὼ ἐνδύομαι τὴν ἐσθῆτα ἀξιοπρεπῶς τῷ ὑποκειμένῳ δράματι. Ἅμα γνώμῃ φορῶ ἐσθῆτα.] τουτέστιν, ἁρμόττουσαν τῇ γνώμῃ. Ἃ δεῖ ποιεῖν.] δηλονότι ἀξιοπρεπῶς καὶ ὡς δεῖ ἀξίως εὐαρμόστως τε προσφέρεσθαι πρὸς τὰ δράματα καὶ τοὺς τρόπους ἑαυτοῦ σχήματά τε πάντα ἐναρμόττειν ἀποτυποῦν τε πρὸς τὰ ὑποκείμενα δράματα. Αὐτίκα.] τουτέστι, παραδείγματος ἕνεκα. εἰώθασι γὰρ οἱ ἀττικοὶ τούτῳ τῷ ἐπιρρήματι χρῆσθαι ἐπὶ τούτοις ἐφ' οἷς προθυμίαν τὴν ἀποδείξεως ποιεῖσθαι βουλόμεθα τοῦ ἀξιώματος προτιθέντος, ἢν τις ποιῇ γοῦν φησὶ τὰ δράματα γυναικεῖα, δεῖ τὸ σῶμα τοῦ ποιοῦντος ἔχειν μετουσίαν, καὶ μετέχειν, μετεῖναί τε τῶν τρόπων γυναικείων, καὶ ὁμοίως δὲ ἀνδρεῖα δράματα ποιοῦντα μετεῖναι τρόπων ἀνδρείων. Κελητίζεις.] κέλητα ἐλαύνεις, τουτέστιν ἵππον. καὶ γὰρ κέλης σημαίνει τὸν μόνον ἵππον καὶ ἐπὶ τούτου φερόμενον τὸν ἀναβάτην γυμνόν, ὡς καὶ λέγει Ὅμηρος, ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδώς. κέλης δὲ σημαίνει καὶ τὸ πλοῖον μικρὸν ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κέλητος F G

ἵππου, ἐφ' ὃν εἷς ἀνὴρ ἐπικάθηται. αὕτη δὲ γνώμη ἐστί, φησὶ Μνησίλοχος, ἐπειδὴ χρὴ τὸν τὰ γυναικεῖα δράματα ποιοῦντα γυναικείων τρόπων μετέχειν, σὺ δὴ ὦ Ἀγάθων ὅτε τὸ Φαίδρας δρᾶμα ποιεῖς τῆς ἐλαφρᾶς γυναικὸς, καὶ εὐμεταχειρίστου κελητίζεις, κέλητα ἐλαύνεις, ὥστε μιμεῖσθαι ἐκείνης ἐλαφρότητα, ἰταμότητα, καὶ εὐμεταχειριστίαν. Ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα.] ἃ δὴ, λέγει ὁ Ἀγάθων, οὐκ ἔχομεν ὑπάρχοντα τῇ φύσει, οὐδὲ πεφύκαμεν ἔχειν, ἡ μίμησις τεχνικὴ καὶ παρὰ φύσιν. Συνθηρεύεται.] τουτέστιν, ἐπάγει, ἐπιφέρει, καὶ ἔξωθεν συλλέγει διὰ τέχνης. Σατύρους.] τοὺς χορευτὰς εὐπρεπές τι καὶ ἀφροδισιαστικὸν ἐν τῷ χορεύειν σημαίνοντας. ὅθεν καὶ σατύρειον λέγεται πόα συνεργὸς πρὸς τὰς ἀφροδισίας ὁρμάς. Συμποιῶ σε.] συνουσιάζων σοι καὶ πελαζόμενος μιμῶμαι, καὶ βοηθῶ πρὸς τὸ μιμεῖσθαι τοὺς σατύρους. Ἄμουσον.] ἀπρεπὲς καὶ ἀνάξιον τῶν μουσῶν. Δασύν.] παχύδερμον καὶ πυκνόσαρκον. ἐκείνῃ γὰρ παχυδερμία καὶ ἀγρία σώματος διάθεσις ἀντικεῖται, καὶ ἀναρμοστεῖ τῇ μαλακίᾳ πρεπούσῃ τοῖς φιλομούσοις ποιηταῖς, καὶ γὰρ αἱ μοῦσαι ἀεὶ ἁβραὶ εἶναι καὶ μαλακαὶ ποιοῦνται. Ἴβυκος.] ἦν τὸ γένος Ῥηγῖνος. οἱ δὲ πολυζήλου τὸ μεσσηνίου ἱστοριογράφου, οἱ δὲ κέρδαντος φασὶ Ῥηγῖνος ἐκ τῆς ἑαυτοῦ πατρί-

θος εἰς Σάμον ἦλθεν, ὅτε αὐτῆς ἦρχε ὁ Πολυκράτης ὁ τοῦ A τυράννου πατὴρ κατὰ τοὺς τῶν κροίσου χρόνους. γέγονε δὲ ἐρωτομανέστατος περὶ τὰ μειράκια, καὶ πρῶτος εὗρε τὴν καλουμένην σαμβύκην. καὶ διὰ τοῦτο ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοφάνης φησὶν, μελετῆσαι περὶ τὴν ἁρμονίαν. ἐκεῖνος δὲ ὁ Ἴβυκος ὑπὸ τῶν λῃστῶν ληφθεὶς ἐπ' ἐρημίας ἔφη, κἂν τὰς γεράνους ἃς ἔτυχεν ὑπερπτάσθαι ἐκδίκους γενέσθαι, καὶ αὐτὸς μὲν ἀνῃρέθη. μετὰ ταῦτα δὲ τῶν λῃστῶν εἷς ἐν τῇ πόλει θεασάμενος γεράνους, χλευάζων εἶπεν, αἱ δ' αἱ Ἰβύκου ἔκδικοι. ἀκούσαντος δέ τινος, καὶ ὑπεξελθόντος τοῦ εἰρηκότι ὁ λῃστὴς τὸ γεγονὸς ἁμάρτημα διωμολόγησε, καὶ δί- B κας ἔδωκαν οἱ λῃσταί. ὅθεν καὶ γέγονε παροιμία, αἱ Ἰβύκου γέρανοι. Ἀνακρέων.] οὗτος λυρικὸς σκυθίνου υἱὸς, οἱ δὲ εὐμήλου, οἱ δὲ παρθενίου, οἱ δὲ ἀριστοκράτους. γέγονε κατὰ πολυκράτην σάμου τύραννον. βίος δὲ ἦν αὐτῷ πρὸς ἔρωτας παίδων καὶ γυναικῶν, καὶ συνέγραψε παροίνια μέλη καὶ ἰάμβους, καὶ τὰ καλούμενα ἀνακρεόντεια. γέγονε δὲ φιλόμουσος, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεθύμησε αὐτοῦ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς φιλομούσοις. Ἀλκαῖος.] οὗτος ὁ Ἀθηναῖος τραγικὸς, ὅν τινες θέλουσιν πρῶτον τραγικὸν γεγονέναι. ἦν δὲ καὶ ἄλλος τις Ἀλκαῖος μιτυληναῖος, καὶ ἄλλος Ἀθηναῖος C κωμικὸς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας πέμπτος, υἱὸς δ' ὁμίκου, ὅστις ἔγραψε δράματα δέκα. Οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμ.] τουτέστι, διεμελέτησαν τὴν μουσικὴν ἁρμονίαν ἀκριβῶς, καὶ ...ται ἐξεδίδοσαν ἐξόχως τι αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ἐκείνων ἐπιμελείας χυμεῖν γὰρ ἀπὸ τοῦ χεῖν λέγεται, καὶ χυμοὶ αἱ γεύσεις λέγονται. Εμιτροφόρουν.] αἱ μίτραι ἐνδύματα αἱ ...αι, καὶ ἄλουργα ὑπενδύματα. Καὶ διεκλῶν.] ... ἐποίουν ἰωνικὴν, τουτέστι μαλακὴν καὶ κατακεκλασμένην καὶ χαλαρὰν διὰ τὴν ἄνανδρον καὶ θηλύτητα. Ἰωνικῶς γάρ τι ποιεῖν σημαίνει ἁβρῶς, θη- D λυκῶς καὶ μαλακῶς ἐργάζεσθαι, ἀπὸ τῆς Ἰωνίας χώρας ὑπερ διέφερε πασῶν τῶν χωρῶν τῇ ἐκλύσει μαλακίᾳ τ' ἐν τοῖς ἔργοις καὶ λόγοις ἀδυπαθείαις. Ἰωνίας δὲ πόλεις τ' ἦσαν ιβ. εἰς ὁ Δαρεῖος ὡς φύλαξιν ἐχρήσατο ἐπὶ Σκύθας τοὺς ἐπὶ τοῦ Ἴστρου. ἐκ τομίας δ' αὐτῶν τοὺς εὐγενεστάτους ἐποίησε καὶ παλλακὰς τὰς θηλυτέρας. ἀπὸ δὲ τούτων πάντων μετηνέχθη τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ ἰωνίζειν, ἀντὶ τοῦ πράττειν τι ἰωνικῶς, τουτέστι μαλακῶς καὶ ἐκλύτως. Φρύνιχος.] ὁ Ἀθηναῖος τραγικὸς, ὅστις πρῶτος εἰσήγαγε γυναικεῖον πρόσωπον ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἐγένετο τοῦ τετραμέτρου E εὑρετής. Ημπίσχετο.] ἀμφιεβάλλετο, καὶ ἠμφιεννύετο μαλακῶς, ὡς ἔπρεπε τῇ τραγῳδίᾳ μαλακῇ οὔσῃ καὶ γυναικωμένῃ, καὶ οὐκ ἀνδρείαν τινὰ ῥώμην ἐχούσῃ ἢ ῥυπαρότητα. Ομοια γάρ.] φησὶν ὁ Ἀγάθων ὅτι δεῖ τὸν ἄνδρα κωμῳδοποιὸν καὶ δραματουργοῦντα ποιεῖν τὰ δράματα πρέποντα τοῖς τρόποις αὐτοῦ καὶ φύσει, καὶ μηδενὸς πειρᾶσθαι παρὰ τὴν φύσιν ποιεῖν, ἀκούσης τῆς Ἀθηνᾶς. ὡς παροιμία ἐστίν. Ο Φιλοκλῆς αἰσχρός.] οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ Φιλοκλῆς κωμῳδοποιὸς αἰσχροπρόσωπος καὶ προκέφαλος ὡς ἐπεὶ ἢ ὀξυκέφαλος, αἰσχύλου ἀδελφῆς υἱός. οἱ δὲ F ἁλμίωνα αὐτὸν φασὶν ἐπιθετικῶς διὰ τὸ πικρόν. ἅλμη γὰρ ἡ πικρία λέγεται. ἦν δὲ καὶ ἄλλος ὁ Φιλοκλῆς ὁ πολυποίητος Ἀθηναῖος τραγικὸς τοὺς χρόνους μετ' Εὐριπίδην, ὅστις ἐκαλεῖτο χολὴ, διὰ τὸ πικρόν. ὁ δ' αὐ Ξενοκλῆς κακὸς ποιητὴς ἐγένετο, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ κακίᾳ παρὰ πᾶσιν Ἀθηναίοις διεβάλλετο. Θέογνις.] οὗτος τραγῳδοποιὸς πάνυ ψυχρὸς, ὅστις ἀπὸ ταύτης τῆς ψυχρότητος ἐν τῇ χάριτι χιὼν ἐλέγετο, ὡς δὴ καταψύχων τοῖς αὐτοῦ λόγοις τοὺς ἀνθρώπους οὐχ ἧττον ἢ χιών.

BISETVS. Αλγησιν ὁ παρεχόμενος] ἄλγησις, ἄλγος, λύπη. ὁ δὲ νοῦς ἐστί. ὦ πρέσβυ τὰς σὰς κακολογίας, καὶ λοιδορείας νῦν ἔπαυσα, καὶ ὅσα ἐπιφθόνως σκώμματα παρὰ τὴν ἀξίαν κατ' ἐμοῦ ἔλεξας. οὐ γὰρ πώποτε οὔτ' ἔργοις, οὔτε λόγοις σε ἠδίκησα, ἢ ἐλύπησα, οὔτε μηδε- B μίαν λύπης ἀφορμὴν σοι παρεχόμενος εἴτε παρέχων. τὸ δὲ σχῆμα ἀττικὸν. τὸ παθητικὸν, ἡ μετοχὴ ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ. Κελητίζεις] κελητίζειν, κέλητα ἐλαύνειν. κέλης δὲ, ὁ καταμόνας ἵππος, καὶ ὁ ἐπὶ τούτου φερόμενος ἡνίοχος ἱππεύς. συνωρὶς δὲ, δύο ἵπποι συνεζευγμένοι. Σ. Φαίδραν] Φαίδρα καὶ Σάτυροι, δραμάτων τινῶν ὑπ' Ἀγάθωνος πεποιημένων ὀνόματα. ἃ ταῦτα Ἀριστοφάνης αὐτῷ ψευδόμενος περιάπτει. Ινα συμποιῶ] τοῦτο ὁ νοῦς, καὶ ἡ ἑρμηνεία πλείστην ἔχει ἀσέλγειαν, καὶ αἰσχρότητα κωμικῆς ἀκολασίας ἄξιον. περὶ δὲ τοῦ στύω, καὶ C στύομαι, ἐν τοῖς ἄνω ἀρκούντως εἴρηται. Οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμισαν] ἀντὶ τοῦ ἔγχυμον ἐποίησαν, ὡς ὁ Σουίδας ἑρμηνεύει. Χυμὸς οὖν ἐνθάδε κυρίως ἡ γεῦσις, τὸ γεῦμα. ὅθεν οἶνος ἄχυμος, ὁ ἀσθενὴς, καὶ ὀλιγοφόρος, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν, ὅτι οὐδένα χυμὸν, καὶ οὐδεμίαν χυμοῦ ὀξύτητα ἔχει, τῇ γεύσει ἀναίσθητος ὢν ὑπάρχει. τούτῳ δὲ ἐναντίος ἐστὶν ὁ εὔχυμος λεγόμενος. καὶ χυμίζω παρὰ τοῖς ποιηταῖς πλασθὲν, τὸ ἔγχυμον ποιῶ, καὶ οἱονεὶ χυμὸν ἐπιτίθημι, ταῦτα δὲ μεταφορικῶς νῦν οὕτω νοητέον. οἵπερ οἱ ποιητικῶς ἐμπειρότατοι, τὴν ἁρμονίαν τὴν πρόσθεν ξηράν πως, D καὶ ἄνοστον οὖσαν οὕτω θάλλειν ἐποίησαν, καὶ ἐκόσμησαν, ὥστε πολλῷ γλυκυτέραν καὶ τερπνοτέραν ἀποδεῖξαι. τινὲς μέντοι οὕτω γράφουσιν, οἱ περὶ ἁρμονίαν ἐχύλισαν, τὸ χυμίζειν ἀντὶ τοῦ χυλίζειν λαμβάνοντες. χυμὸς γὰρ, καὶ χυλὸς παρὰ πολλοῖς ταυτόν. οὕτως οὖν ἑρμηνεύουσι, οἱ περὶ ἁρμονίαν ἐχύλισαν, τουτέστιν ἐσπούδασαν, ἁρμονίαν σπουδαίως ἐξήτασαν, καὶ αὐτὴν ἐπιμελῶς ἤσκησαν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τοὺς χυλοὺς ἐκπιαζόντων, καὶ διυλιζόντων, οἱ περὶ τούτους, καὶ τὴν τούτων γνῶσιν, καὶ μῖξιν περιέργως σπουδάζουσιν. ἀμφοτέρων ἡ διάνοια καλῶς ἔχει, καὶ εἰς E ἓν τείνει. ἀλλ' ἡ προτέρα γραφὴ, καὶ ἡ ταύτης ἑρμηνεία ἐπιτηδειοτέρα φαίνεται. περὶ δὲ τῆς ἁρμονίας ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἱκανῶς εἴρηται. Σουίδας δέ φησι τὸν Ἀριστοφάνη ἁρμονίας τὰ ποιήματα τροπικῶς καλεῖν, ὥσπερ τάχα κἀνταῦθα νοητέον, ἐχύμισαν ἁρμονίαν, ἤγουν τὴν ποίησιν, τὰ ποιήματα. Ιωνικῶς] ἁβρῶς. τρυφερῶς. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Ἴωνες. Ημπίσχετο] ἀμπέχω τὸ ἐνδύομαι. ἀόριστος β. μ. ἠμπεσχόμην, καὶ ἠμπίσχετο. ἀμπέχειν δὲ σύγκειται ἐκ τῆς ἀμφὶ προθέσεως, καὶ τοῦ ἔχω, τροπῇ τοῦ φ εἰς π. ὥσπερ ἐν τῷ μέλλοντι οὐ τρέπεται. καὶ γὰρ ἀμφέξω λέγομεν. ἀμπέχειν οὖν F λέγεται οἱονεὶ ἀμφιέχειν κατ' ἐκβολὴν τοῦ ι καὶ τροπὴν τῆς δασέος στοιχείου εἰς ψιλόν. ἀμπίσχειν δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς συνωνύμως εὕρηται. Ο Φιλοκλῆς] περὶ τούτου ἐν Ὄρνισι προείρηται. περὶ δὲ τοῦ Ξενοκλέους, ἐν Βατράχοις. καὶ περὶ τοῦ Θεόγνιδος, ἐν Ἀχαρνεῦσι.

Αγ. Απασ' ἀνάγκη. ταῦτα γάρ τοι γνοὺς ἐγὼ
Εμαυτὸν ἐθεράπευσα. Μν. πῶς πρὸς τῶν θεῶν;
G Αγ. Παῦσαι βαΰζων. καὶ γὰρ ἐγὼ τοιοῦτος ἦν
Ων τηλικοῦτος ἡνίκ' ἠρχόμην ποιεῖν.
Μν. Μὰ τὸν Δί' οὐ ζηλῶ σε τῆς παιδεύσεως.
Αλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἦλθον ἔα μ' εἰπεῖν. Αγ. λέγε.

AG. *Omnis neceſsitas eſt ita facere. hæc igitur cognoſcens ego,*
Meipſum curaui. MN. *quomodo obſecro?*
AG. *Deſine baubare: etenim ego talis eram,*
Exiſtens tā grandis natu, concepi fabulas agere.
MN. *Non per Iouem non æmulor, & admiror te ob eruditionem.*
Sed quib⁹ de cauſis veni, ſine me dicere. AG. *dic.*

BOVRDINVS.

Bovrdinvs. Ἐμαυτὸν ἐθεράπευσα.] [illegible] ...] [illegible] μένος, διαπαλλαττόμενος. Βαΰζειν.] ἀπὸ τοῦ βαΰζειν, σημαίνει δὲ ὑλακτεῖν. τοῦτο δὲ ῥῆμα μετείληπται ἀπὸ τῶν [illegible] τῶν κυνῶν ὑλακτούντων. Τηλικοῦτος.] εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἐλθὼν καὶ [illegible]. [illegible]

Bisetvs. [illegible] βαΰζειν] ὑλακτεῖν. [illegible] δὲ, ἐλανότι τὰ [illegible] δράματα, καὶ πρώτης [illegible] τὸ [illegible].

Μν. Ἀγάθων, σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅς τις ἐν βραχεῖ	Mn. Agatho, ſapientiæ eſt viri officium, quicumque in breui
Πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν λόγους.	Multas bene poteſt comprehendere orationes:
Ἐγὼ δὲ καινῇ ξυμφορᾷ πεπληγμένος	B Ego autem communi calamitate percuſſus,
Ἱκέτης ἀφῖγμαι πρὸς σέ. Αγ. Τοῦ χρείαν ἔχων;	Supplex perueni ad te. Ag. Cuius nam rei opus habens?
Μν. Μέλλουσί μ' αἱ γυναῖκες ἀπολεῖν τήμερον,	Mn. Mulieres me perdituræ ſunt hodie
Τοῖς Θεσμοφορίοις, ὅτι κακῶς αὐτὰς λέγω.	In Cerealibus feſtis, quoniam malè ipſis dico.
Αγ. Τίς οὖν παρ' ἡμῶν ἐστιν ὠφέλειά σοι;	Ag. Quod nam igitur à nobis eſſe poteſt auxilium tibi?
Μν. Ἡ πᾶσα. ἐὰν γὰρ ἐγκαθεζόμενος λάθρᾳ	Mn. Omne, ſi enim ſedens clàm
Ἐν ταῖς γυναιξὶν ὡς δοκῶν εἶναι γυνὴ,	Inter mulieres quaſi viſus eſſe mulier,
Ὑπεραποκρίνῃ μου, σαφῶς σώσεις ἐμέ.	C Reſponderis pro me, planè ſeruabis me.
Μόνος γὰρ ἂν λέξειας ἀξίως ἐμοῦ.	Solus enim diceres dignè pro me.
Αγ. Ἔπειτα πῶς οὐκ αὐτὸς ἀπολογεῖ παρών;	Ag. Deinde quomodo non ipſe defendis te, & cauſam tuam dicis præſens?
Μν. Ἐγὼ φράσω σοι. πρῶτα μὲν γιγνώσκομαι.	Mn. Ego dicam tibi, primùm quidem agnoſcor,
Ἔπειτα πολιός εἰμι καὶ πώγων' ἔχω.	Deinde canus ſum, & barbam habeo:
Σὺ δ' εὐπρόσωπος, λευκὸς, ἐξυρημένος,	Tu verò formoſus, candidus, deraſus,
Γυναικόφωνος, ἁπαλὸς, εὐπρεπὴς ἰδεῖν.	D Muliebri voce præditus, mollis, ſpecioſus ad videndum.
Αγ. Εὐριπίδη. Εὐ. τί ἐστιν. Αγ. ἐποίησάς ποτε;	Ag. Euripides. Ev. quid eſt? Ag. ſcripſiſtine aliquando,
Χαίρεις ὁρῶν φῶς· πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς.	Lætaris videre lucem, patrem autem non lætari putas?
Εὐ. Ἔγωγε. Αγ. μὴ νῦν ἐλπίσῃς τὸ σὸν κακὸν	Ev. Equidem hoc ſcripſi in quadã Tragœdia. Ag. ne nunc ſperes tuum malum
Ἡμᾶς ὑφέξειν. καὶ γὰρ μαινοίμεθ' ἄν.	Nos ſubituros eſſe, etenim inſaniremus.
Ἀλλ' αὐτὸς ὅ γε σόν ἐστιν οἰκείως φέρε.	E Sed ipſe quod tuum eſt familiariter feras:
Τὰς συμφορὰς γὰρ οὐχὶ τοῖς συνάγμασιν	Calamitates enim non gemitibus
Φέρειν δίκαιον, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.	Ferre iuſtum eſt, ſed paſſionibus.
Μν. Καὶ μὴν σύ γ' ὦ κατάπυγον εὐρύπρωκτος εἶ	Mn. Verùm tu quidem ô impudice laxipodex es, & cinædus

Bovrdinvs. Σοφοῦ πρὸς ἀνδρός.] ἐστὶ, φησὶν, ἔργον σοφοῦ ἀνδρὸς, καὶ τοιουτοῦ ὅστις δύναται συναιρεῖν καὶ συνάγειν πολλοὺς λόγους βραχεῖ καὶ συντόμῳ λόγῳ, ὥσπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἵπερ τῇ βραχυλογίᾳ τὴν πολυλογίαν συνελάμβανον, ὥς φησιν ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις. καὶ γὰρ ὡς λέγει ὁ Ἀπολλόδωρος, οἱ κράτιστοι τῶν ἀνθρώπων βραχυλογώτατοι ἐγένοντο, οἱ δὲ κακοὶ ἀδολέσχαι. Συντέμνειν δὲ σημαίνει βραχέως καὶ συντόμως ἐξαγορεύειν. Πεπληγμένος.] πληχθεὶς, ἀδικηθείς. Ἱκέτης ἀφῖγμαι.] ἱκετεύω. Τοῦ χρείαν ἔχων.] τινὸς ἕνεκα. Κακῶς λέγω.] κακολογῶ καὶ κατηγορῶ. Ὠφέλεια.] βοήθεια, ἀρρωγὴ καὶ εὕρεσμα παρὰ σοῦ. Ὑπεραποκρίνῃ.] ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογῇ. Ἀξίως.] ὡς δεῖ ὑπὲρ ἐμοῦ, εὐπρόσωπος. ὡραῖος, εὐειδὴς, καὶ καλόμορφος, ὥστε μᾶλλον ταῖς γυναιξὶν ὁμοιοῦσθαι, καὶ ἐοικέναι. Ἐξυρημένος.] ἀναγένειος, ἄτριχος. Ἁπαλὸς] μαλακόδερμος καὶ θηλυκός. Χαίρεις ὁρῶν φῶς.] τουτέστι, σὺ δὴ ὦ Εὐριπίδη χαίρεις ζῶν, καὶ φῶς ὁρῶν. οὐ νομίζεις δὲ καὶ τὸν πατέρα χαίρειν, φῶς ὁρῶντα καὶ βλέποντα. Ὑφέξειν τὸ σὸν κακόν.] ὑπομενεῖν καὶ τλήσεσθαι ἢ ὑποσχεῖν. Μαινοίμεθ' ἄν.] ἡμεῖς δὴ ἐμμανεῖς γενοίμεθα εἰ τὸ σὸν κακὸν ὑπομείνωμεν, σὺ δὲ οὐδὲν κακὸν ὑπέχεις οὐδ' ὑπομένεις. Οἰκείως.] σοφῶς καὶ εὐμενῶς. Φέρε.] τὸ ἴδιον κακὸν σου. Τὰς γὰρ συμφοράς.] οὐ γάρ, φησι, δεῖ φέρειν τὰς συμφορὰς, ὑπομένειν τε ταῖς στοναχαῖς, τοῖς κλαυθμοῖς, τοῖς δακρύοις, ἀλλὰ τῷ πάσχειν καρτεροῦντι καὶ ὑπομένειν ἀνδρείως.

Bisetvs. Σοφοῦ πρὸς ἀνδρός] δηλονότι ἐστὶν. ἀνδρός ἐστι σοφοῦ τὸ δύνασθαι πολλὰ πράγματα καλῶς ἐν βραχεῖ λόγῳ διὰ βραχέων, καὶ συντόμως δηλῶσαι. Καινῇ ξυμφορᾷ] καινῇ, οὐ κοινῇ χρηστέον, ὡς ἐκ τῆς ἐννοίας δῆλον. Τοῦ χρείαν ἔχων;] τίνος χρῄζων; τίνος δεόμενος; Ἐξυρημένος] τὴν κόμην ἀποβαλών. Σ ἀπὸ τοῦ ξυρέω, ῶ, ἢ ξυράω, ῶ. Ἐποίησάς ποτε] ἔν τινί σου δράματι ἔγραψας.

Bovrdinvs. Ὦ κατάπυγον.] ὦ λάγνε καὶ πόρνε. τοῦτο δὲ ὄνομα μετείληπται ἀπὸ τῶν ἀλφηστῶν οὕτως λεγομένων ἰχθύων, ὅτι ἕπονται κατ' οὐράν. καὶ καταπυγοσύνη λέγεται μαλακία, οὐδ' ὀνειμεγάλη. καὶ καταπυγονδ-

στερος, μαλακώτερος, πορνικώτερος καὶ καταπύγοι, κιναιδοι ἐκαλοῦντο, καὶ καταπυγῶντες, κατασελγαίνοντες. σημαίνει δὲ κυρίως τουτὶ τὸ ὄνομα καταπύγων, τὸν εὐρύπρωκτον, ὡς καὶ ἄλλοθί πού λέγει ὁ Ἀριστοφάνης, ἐν δεξιᾷ πέτρας ὁ καταπύγων ἀνήρ. Εὐρύπρωκτος δὲ σημαίνει τὴν εὐρεῖαν καὶ πλατεῖαν πρωκτὸν ἔχοντα. A

Οὐ τοῖς λόγοισιν ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.
Ευ. Τί δ' ἐστὶν ὅτι δέδοικας ἐλθεῖν αὐτόσε;
Αγ. Κάκιον ἀπολοίμην ἂν ἢ σύ. Ευ. πῶς; Αγ. ὅπως;
Δοκῶν γυναικῶν ἔργα νυκτερείσια
Κλέπτειν. ὑφαρπάζειν τε θήλειαν Κύπριν. B
Ευ. Ἰδού γε κλέπτειν. νὴ Δία βινεῖσθαι μὲν οὖν.
Ἀτὰρ ἡ πρόφασίς γε νὴ Δί' εἰκότως ἔχει.
Αγ. Τί οὖν ποιήσεις ταῦτα. Ευ. μὴ δόκει γε σύ.
Αγ. Ὦ τρισκακοδαίμων ὡς ἀπόλωλ' Εὐριπίδης.
Μν. Ὦ φίλτατ' ὦ κηδεστὰ μὴ σαυτὸν προδῷς. C
Ευ. Πῶς οὖν ποιήσω δῆτα. Μν. τοῦτον μὲν μακρὰ
Κλαίειν κέλευ'. ἐμοὶ δ' ὅ,τι βούλει χρῶ λαβών.
Ευ. Ἄγε νυν ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδίδως ἐμοί
Ἀπόδυθι τουτὶ θοἰμάτιον. Μν. καὶ δὴ χαμαί.
Ἀτὰρ τί μέλλεις δρᾶν με; Ευ. ἀποξυρεῖν ταδί. D
Τὰ κάτω δ' ἀφεύειν. Μν. ἀλλὰ πρᾶττ' εἴ σοι δοκεῖ.
Ἢ μὴ διδόναι γ' αὑτὸν ὤφελόν ποτε.
Ευ. Ἀγάθων. σὺ μέντοι ξυροφορεῖς ἑκάστοτε.
Χρῆσόν γε νῷν ἡμῖν ξυρόν. Αγ. αὐτὸς λάμβανε
Ἐντεῦθεν ἐκ τῆς ξυροδόκης. Ευ. γεννάδας εἶ. E
Κάθιζε, φύσα τὴν γνάθον τὴν δεξιάν.
Μν. Ὤμοι. Ευ. τί κέκραγας; ἐμβαλῶ σοι πάτταλον
Ἢν μὴ σιωπᾷς. Μν. ἀτταταῖ, ἀτταταῖ.

Non verbis, ſed paſſionibus.
EV. *Quid verò eſt quòd times ire illuc?*
AG. Peius perire quàm tu. EV. *quomodo? AG. quo modo*
Viſus mulierum opera nocturna
Furari, ſurripereque fœmineam Venerem.
EV. *Hei furari? per Iouem ſubagitari, immò dicere debebas,*
Sed prætextus profectò rectè ſe habet.
Quid igitur facies hæc? AG. ne exiſtima quidem tu.
EV. *O infeliciſſimum me, quàm perij Euripides.*
MN. *O chariſſime ò ſocer, ne te ipſum prodas.*
EV. *Quomodo igitur faciam profectò?* MN. *hunc quidem longum*
Flere iube, me verò quomodocunque vis vtere accipiens.
EV. *Age verò, quando teipſam offers mihi*
Exuere hoc pallio. MN. *& profectò humi adiicio,*
Sed quid facturus es mihi? EV. *Abradere has partes,*
Inferiores autem exurere. MN. *ſed fac, ſi tibi videtur.*
Vel niſi volebam pati hæc, non dare meipſum debebam vnquam.
EV. *Agatho, tu quidem nouaculam geſtas frequenter,*
Bonam aliquam nunc nobis nouaculam da. AG. ipſe ſume
Hinc ex theca nouacularia. EV. *Egregius es,*
Sede, infla buccam dexteram.
MN: Heu mihi. EV. *quid clamaſti? iniiciam tibi paxillum,*
Niſi taceas. MN. at at, papæ.

BOVRDINVS: Οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασι.] οὐ τῷ λέγειν, ἀλλὰ τῷ πάσχειν εἶ εὐρύπρωκτος. Ἔργα νυκτερείσια.] νυκτερινὰ ἔργα ὑφαρπάζειν, ὑποκλέπτειν, καὶ ὑφελεῖν. Δοκῶν.] νομίζων τε τὴν κύπριν θήλειαν, ἀφροδίτην. Πρόφασις.] τὸ πρόσχημα καὶ προκάλυμμα. Εἰκότως.] πιθανῶς καὶ καλῶς ἔχει. Μακρὰ κλαίειν.] τουτέστι, κέλευε τοῦτον πολλ' ἐρρῶσθαι, οἰμώζειν καὶ δακρύειν ἔασον τοῦτον, καὶ μηδὲ φρόντιζε ἐκείνου. ἐμὲ δὲ κέλευσον ποιεῖν ὅ,τι βούλει, καὶ χρῶ ἐμοὶ κατὰ τὴν σὴν βούλησιν καὶ θέλησιν. Ἀποξυρεῖν ταδί.] ὥστε μᾶλλον ἐκεῖνον τῶν γυναικῶν ἐοικέναι καὶ ἀφομοιοῦσθαι. καὶ οὕτω ἐκείνας ἐξαπατᾶν ῥᾷον. Ἀφεύειν.] τουτέστι ἅπτειν καὶ ἐμπυροῦν τρίχας κάτωθεν ὄντας καὶ καίειν. Ὤφελόν ποτε.] οὐκ ἄν, φησὶν ἔδωκ' ἐμαυτόν σοι, εἰ μὴ ἐβουλόμην ταῦτα πάσχειν ἃ σὺ θέλεις. Ξυροφορεῖς.] πρὸς τὸ ἀεὶ ἀποτίλλειν τρίχας καὶ ἀποξύρειν φέρεις ξυρὸν, τουτέστι ἐργαλεῖον, ὀξύτατον, καὶ λεπτότατον πρὸς τὸ τεμεῖν, καὶ τίλλειν ξύρειν τι βούλει. δὴ ὁ Ἀριστοφάνης ἐξελέγχειν ἀεὶ θηλύτατον τὸν Ἀγάθωνος, ὅστις ἐσπούδαζε μάλιστα ἀεὶ εἶναι F ἐξυρημένος καὶ ἀποτετιλμένος τρίχας καὶ πώγωνα, ὥστε μᾶλλον φαίνεσθαι μαλακὸς καὶ θηλύς. Ἐκ τῆς ξυροδόκης] ἐκ τῆς θήκης τοῦ ξυροῦ. Φύσα τὴν γνάθον.] ἐπὶ τῷ μᾶλλον ἀποξυρεῖσθαι καὶ ἀποψιλοῦσθαι τῷ ξυρῷ τὸν πώγωνα. Κέκραγας.] ὀλολύζεις. Ἐμβαλῶ σοι πάτταλον.] λέγει ὁ Εὐριπίδης. ἵνα μὴ οὕτω μέγα κράζῃς καὶ ὀλολύζῃς, ἐγώ σοι πάτταλον ὤσω τὸ στόμα. εἴωθε δὲ ὁ Ἀριστοφάνης τοιαύτῃ τῇ λέξει χρῆσθαι πολλάκις, ἐν ταῖς αὐτοῦ κωμῳδίαις, ὥσπερ ἐν Ἱππεῦσι, ἐμβαλόντες αὐτῷ πάτταλον μαγειρικῶς εἰς τὸ στόμα, τοῦ ἐπέχειν διακραυγὴν, καὶ ὀλολυγμόν. παροιμία δὲ μετῆκται ἀπὸ τῶν χοίρων. οἷς περ ἐμβάλλονται οἱ πάτταλοι ὅταν ἐξετασμὸς καὶ κρίσις ποιεῖται πότεροι χαλαζώδεις εἰσὶν ἢ ὑγιεῖς. Ἀτταταῖ.] ἐπίρρημα σχετλιαστικὸν, G ἀλγητικὸν, καὶ θρηνητικόν.

BISETVS. Οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.] Μνησίλοχος πρὸς τὸ προειρημένον, „ Τὰς συμφορὰς, καὶ τὰ ἑξῆς. παίζων παρῳδεῖ, καὶ ταῦτα ἐπιφέρει, „ Οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν, τὴν Ἀγάθωνος κιναιδίαν, καὶ αἰσχρουργίαν σκωπτικῶς, καὶ

καὶ κωμικῶς ὑποσημαίνων. Ω τρισκακοδαίμων] Εὐριπίδης τῆς ἐλπίδος ἀποτυχὼν, ἣν περὶ Ἀγάθωνος τῆς αὐτοῦ προστασίας λήψεσθαι εἶχε, δυσφορεῖ, καὶ διὰ τὴν οἰκείαν δυστυχίαν λυπεῖται. τοῦτον μέντοι Μνησίλοχος παραμυθεῖσθαι πειρᾶται, καὶ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ὑπηρεσίαν, καὶ συνδίκησιν αὐτῷ ἄσμενος ὑπισχνεῖται. ἵνα δὲ ῥᾷον αὐτὸς τῷ ἔργῳ τὴν ὑπόσχεσιν ἀποτελοίη, τὸν ἑαυτοῦ πώγωνα τίλλεσθαι, καὶ πάσας τὰς τρίχας ἀποξυρᾶσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ πάνυ γελοῖα ἐν τῷ ἑαυτοῦ σώματι ποιεῖσθαι μεγαλοψύχως ἐᾷ, πρὸς τὸ δοκεῖν εἶναι γυνή. μετὰ δὲ ταῦτα φόρημα γυναικεῖον ἐνδυσάμενος μετὰ τῶν γυναικῶν εἰς τὴν Θεσμοφορίων ἑορτὴν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑπὲρ Εὐριπίδου ἀποκρινούμενος, καὶ αὐτῷ κατὰ δύναμιν συνδικήσων χωρεῖ. Χαμαὶ] ἐπὶ τῆς γῆς. ἐπὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέβαλον. παρεπιγραφή. τοῦτο γὰρ ἅμα λέγων, τὸ ἱμάτιον ἐκδύει, καὶ χαμᾶζε καταβάλλει. Η μὴν διδόναι γ᾽ ἑαυτὸν] ὅ τις ἐστί παρέξειν πᾶν, ὅπερ σοι δοκεῖ. καὶ γὰρ εἰ μή σε ταῦτα δρᾶν ἤθελον ἐᾶν, οὐκ ἄν ποτε ἐμαυτὸν σοι ἐπιδέδωκα, οὐδ᾽ ὑπέσχεψα, ὅπως ἐμὲ πάντα κατὰ γνώμην δράσειας. Ξυροδόκης] τινὲς γράφουσι ξυροδόχης. τουτέστι τῆς τοῦ ξυροῦ θήκης, ἣ τὸ ξυρὸν δέχεται. ὡς μέντοι καὶ ξενοδόχος, καὶ ξενοδόκος εὑρίσκεται, τί κωλύει καὶ ξυροδόχην, καὶ ξυροδόκην λέγεσθαι; ἀμφότερα γὰρ νενόμισται. ἀλλὰ τὸ μὲν ξυροδόχη, κοινὸν, τὸ δὲ ξυροδόκη ἰωνικόν. πολλαὶ δὲ τῶν ἰωνικῶν λέξεων καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰσὶν ἐν χρήσει. Εμβαλῶ σοι πάτταλον] τοῦτο κυριολεκτεῖται περὶ τῶν ὑῶν, εἰς ἃν τὸ στόμα πάτταλον ἐμβαλλόμεθα, ἵνα τοὺς ὀδόντας ἐξετάσωμεν, καὶ σκεψώμεθα εἰ χαλαζῶσιν, ὡς ἐν τοῖς Ἱππεῦσι προείρηται. νῦν δὲ τοῦτο ὁ Εὐριπίδης γελοίου χάριν τῷ Μνησιλόχῳ ἀπειλεῖ, ἵνα σιωπᾶν αὐτὸν ἀναγκάζῃ. Ατταταῖ-ἰατταταῖ] σχετλιαστικὰ ἐπιρρήματα, ὡς δῆλον ἐν ταῖς Νεφέλαις. ταῦτα δὲ τοῖς κωμικοῖς συνήθη.

Ευ. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; Μν. εἰς τὸ τῶν σεμνῶν θεῶν.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρα ἐνταυθοῖ μενῶ
Τεμνόμενος. Ευ. οὔκουν καταγέλαστος δῆτ᾽ ἔσει
Τὴν ἡμίκραιραν τὴν ἑτέραν ψιλὴν ἔχων.
Μν. Ὀλίγον μέλει μοι. Ευ. μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Προδῷς με. χώρει δεῦρο. Μν. κακοδαίμων ἐγώ.
Ευ. Ἔχ᾽ ἀτρέμα σαυτὸν, κἀνάκυπτε. ποῖ στρέφει;
Μν. Μῦ μῦ. Ευ. τί μύζεις; Μν. πάντα πεποίηται καλῶς.
Οἴμοι κακοδαίμων. ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι.
Ευ. Μὴ φροντίσῃς. ὡς εὐπρεπὴς φανεῖ πάνυ.
Βούλει θεᾶσθαι σαυτόν; Μν. εἰ δοκεῖ φέρε.
Ευ. Ὁρᾷς σεαυτόν; Μν. οὐ μὰ Δί᾽ ἀλλὰ Κλεισθένην.
Ευ. Ἀνίστασ᾽ ἵν᾽ ἀφεύσω σε, κἀγκύψας ἔχε.
Μν. Οἴμοι κακοδαίμων δελφάκιον γενήσομαι.
Ευ. Ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν δᾷδ᾽ ἢ λύχνον.
Ἐπίκυπτε. τὴν κέρκον φυλάττου νῦν ἄκραν.

EV. Heus tu, quonam curris? MN. in templum ſeuerarum Dearum.
Non enim non per Cererem hic manebo
Caſus. EV. nonne igitur ridiculus profectò eris
Malam alteram leuem habens?
MN. Parum cura eſt mihi. EV. nequaquam obſecro,
Prodas me, veni huc. MN. infelix ego.
EV. Habe quietè teipſum, & ſuſpice, quò auerteris facie.
MN. My, My. EV. quid muſſitas? MN. omnia facta ſunt bene.
Heu me miſerum, leuis armaturæ miles rurſus militabo.
EV. Ne ſollicitus ſis, quoniam ſpecioſus videberis valde,
Vis ſpectare te ipſum ad ſpeculum? MN. ſi videtur, age.
EV. Vides teipſum? MN. non per Iouem, ſed Cliſthenem.
EV. Surge vt aduram te, & ſurſum aſpiciens te habe.
MN. Heu me miſerum, porcellus vel pudendum muliebre fiam.
EV. Afferat aliquis ab interiori parte facem, vel lucernam.
Inclina & aſpice, caudam cuſtodi nunc ſummam.

BOVRDINVS. Σεμνῶν θεῶν.] εὐμενίδων. ἐριννύες γὰρ οὕτω ἐκλήθησαν κατ᾽ εὐφημισμὸν, καίπερ ὁ Φιλήμων ὁ κωμικὸς ἑτέρας ἔφησεν τὰς σεμνὰς θεὰς τῶν εὐμενίδων, ἁμαρτάνων δὴ ἐν τούτῳ. Ημίκραιραν.] ἥμισυ μόνον κεκαρμένην καὶ ἀποτετιλμένην. ὅπερ δή ἐστι καταγέλαστον, καὶ γελοῖον. Μῦ] τοῦτο φώνημά ἐστι θρηνητικὸν, ὅθεν καὶ μύζειν παρῆκται, ὅπερ σημαίνει θρηνεῖν καὶ τοῖς μυκτῆρσιν ἀποτελεῖν ἦχόν τινα θρηνητικὸν καὶ παθητικόν. τοῦτο δὲ φώνημα σημαίνει ἔκλυσίν τινα ἀφροδισιαστικήν. ὅθεν ἠμύτηται, ἐλέγοντο τὸ παλαιὸν ἀφροδισιασταὶ καὶ ἔκλυτοι καὶ γυναικομανεῖς. Ψιλός.] ἄνευ τριχῶν, καὶ ἀποτετιλμένος. Εὐπρεπής.] εὐειδὴς, ὡραῖος. Κλεισθένην.] Κλεισθένης οὗτος, ὡς γυναικώδης διεβάλλετο καὶ διεσύρετο. ὅθεν καὶ ἐν παροιμίαις κλεισθένους ἀκρατέστερος ἐλέγετο, ὅς τις ἐπὶ κιναιδείᾳ διεβάλλετο καὶ ἐγυναικίζετο. ἐνταῦθα δὲ βουλόμενος δεικνύναι θηλύτητα καὶ μαλακίαν τινὰ, λαμβάνει τὴν πρόφασιν ἀπὸ τοῦ Κλεισθένους, ὡς παρὰ πᾶσι ἐπὶ τῇ κιναιδείᾳ κωμῳδουμένου καὶ ἐπισυραμένου. Εγκύψας ἔχε.] ἔγκυψον σαυτόν. λέγων δὲ ὁ Μνησίλοχος οὐχ ὁρᾶν νῦν δὴ ἑαυτὸν εἶδος εἶ τὸ πρόσθεν, ἀλλὰ Κλεισθένην τὸν γυναικωδέστατον καὶ μαλακώτερον τοῦ δέοντος. Δελφάκιον.] τουτέστι μικρὸς δέλφαξ, καὶ χοῖρος γενήσομαι, οὕτω ἀπεξυρημένος, καὶ ἀποτετιλμένος. Κέρκον.] κέρκος λέγεται ἡ τοῦ ἑρπετοῦ οὐρὰ καὶ παντὸς ζώου, παρὰ τὸ σκαίρειν καὶ ἕρπειν. ἐνταῦθα δὲ δηλοῖ τὸ ὀρροπύγιον.

BISETVS. Τῶν σεμνῶν θεῶν] τῶν Ἐριννύων. αὐτὰς γὰρ Ἀθηναῖοι οὕτω καλοῦσι. Σ. Τὴν ἡμίκραιραν) τὸ ἡμίκρανον. κραῖρα γὰρ ἡ κεφαλὴ, κυρίως ἡ ὀρθία. παρὰ

τὸ κάρα, ὅ ἐστιν ἡ κεφαλὴ, καὶ τὸ αἴρειν, τὸ ὑψοῦν. οἱονεὶ A καραίρα, καὶ κατὰ συγκοπὴν κραῖρα. τὸ δὲ τῆς κεφαλῆς ἥμισυ οἱ Ἀττικοὶ ἡμίκραιραν καλοῦσιν, ὡς Εὐστάθιος λέγει. Τί μῦ ζεις;] ἀπὸ τοῦ μῦ πεποίηται τὸ μύζειν, ὃ δηλοῖ τοῖς μυκτῆρσιν ἦχον ἀποτελεῖν. Σ. Ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι] τοῦτο εἶπεν ὅτι ἐψίλωτο. ψιλὸς δὲ, τάξις ἀγωνιστάτη, ἥτις προβάλλεται ἔμπροσθεν τῆς στρατοπέδου, τὴν γυμνῶν καὶ ἀόπλων. καὶ ἐὰν ταραχή τις γένηται, ἐκείνη πρώτη ἀναιρεῖται. οἱ ψιλοὶ, οἱ μὴ καθωπλισμένοι μέν, ἐν καιρῷ δὲ τῆς μάχης τῷ παρατυχόντι ἢ λίθῳ ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ὀργάνῳ χρώμενοι. ἢ τοξόται. παρὰ τὸ σκευῇ ψιλῇ χρῆσθαι. Σ. B Καὶ κύψας ἔχε] καὶ ἀνακύψας ἔχε. τουτέστιν ἀνάκυψον, καὶ ἀνακύψας μένε. ἀνακύπτειν δὲ, ἄνω τὴν κεφαλὴν αἴρειν, καὶ ὁρᾶν, εἴτε τὰ ἄνω θεᾶσθαι. τοῦτο δὲ λέγει ἐπειδὴ εἰώθασιν οἱ κουρεῖς τοῖς κειρομένοις, καὶ τοῖς ἀποξυρουμένοις ἵνα ῥᾷον, καὶ ἀσφαλέστερον τὰς αὐτῶν ὑπὸ τῷ γενείῳ τρίχας ἀποξυρῶσι. νῦν ὡς περὶ χοίρων, ὧν τὰς τρίχας καίειν βουλόμεθα, τοῦτο λέγεται, ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. Δελφάκιον] οὕτω καλεῖται ὁ μικρὸς χοῖρος. τοῦτο δὲ εἴρηκεν ἀφεψηθεὶς ἤδη τὸν πρωκτὸν μετὰ γὰρ τὸ τυθῆναι δελφάκια φλογίζονται, ἵνα ψιλωθῶσι. Σ. Τὴν κέρκον] κέρκος, θηρίδιον τὰς ἀμπέλους βλάπτον. καὶ οὐρὰ, καὶ ἀνδρεῖον αἰδοῖον. ἢ ἀλεκτρυὼν, ἢ ἀρουραῖος μῦς. νῦν δὲ τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον, ὃ καὶ οὐρὰν καλοῦσι. κάομαι δὲ, ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ καίομαι, ὡς κλάω, ἀντὶ τοῦ κλαίω.

ΜΝ. Ἐμοὶ μελήσει νὴ Δία. πλήν γ' ὅτι κάομαι.
Οἴμοι τάλας, ὕδωρ ὕδωρ ὦ γείτονες
Πρὶν ἀντιλαβέσθαι πρωκτὸν τῆς φλογός.
ΕΥ. Θάρρει. ΜΝ. τί θαρρῶ καταπεπυρπολημένος; C
ΕΥ. Ἀλλ' οὐκέτ' οὐδὲν πρᾶγμά σοι· τὰ πλεῖστα γὰρ
Ἀποπεπόνηκας. ΜΝ. φεῦ ἰοὺ τῆς ἀσβόλου.
Αἰθὸς γεγένημαι πάντα τὰ περὶ τὴν τράμιν.
ΕΥ. Μὴ φροντίσῃς, ἕτερος γὰρ αὐτὰ σπογγιεῖ.
ΜΝ. Οἰμώξετ' ἄρ' εἴ τις τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ. D
ΕΥ. Ἀγάθων ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδοῦναι φθονεῖς.
Ἀλλ' ἱμάτιόν γ' οὖν χρῆσον ἡμῖν τουτῳΐ
Καὶ στρόφιον. οὐ γὰρ ταῦτά γ' ὡς οὐκ ἔστ' ἐρεῖς.
ΑΓ. Λαμβάνετε, καὶ χρῆσθ'. οὐ φθονῶ. ΕΥ. τί οὖν λάβω;
ΑΓ. Ὅ, τι; τὸν κροκωτὸν πρῶτον ἐνδύου λαβών. E
ΕΥ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἡδύ γ' ὄζει ποσθίου.
ΑΓ. Σύζωσον ἀνύσας. αἶρε νῦν στρόφιον. ΕΥ. ἰδού.
ΜΝ. Ἴθι νῦν κατάστειλόν με τὰ περὶ τὼ σκέλει.
ΕΥ. Κεκρυφάλου δεῖ καὶ μίτρας. ΑΓ. ἡδὶ μὲν οὖν
Κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ. F

MN. Mihi cura erit profectò, niſi hoc cura mihi eſſe non debet quod vror.
Heu me miſerum, aquam aquam ô vicini,
Priuſquàm apprehendat podex flammam.
EV. Confide. MN. quid confidam igni conſumptus.
EV. Sed non amplius vlla res & moleſtia tibi ſupereſt, plurima enim
Exantlaſti. MN. heu ob fuliginem,
Exuſtus factus ſum omnes partes eas que ſunt circa anum.
EV. Ne labores, alter enim ipſas ſpongia abſterget.
MN. Flebitis igitur, ſi meum podicem lauabit alter.
EV. Agatho quando teipſum tradere recuſas,
Saltem pallium accommoda nobis huic,
Et pectoris ornamentum: non enim hæc quidem quòd non ſunt, dices.
AG. Sumite & vtimini, non recuſo. EV. quid igitur ſumam?
AG. Quidnam? Crocotulam primùm induere accipiens.
EV. Per Venerem ſuaue quidē olet membrum virile.
AG. Succinge expediens, tolle nunc pectoris ornamentum. EV. Ecce.
MN. Age nūc compone me, & indue in his partibus, quæ ſunt circa crura.
EV. Reticulo opus eſt & mitra. AG. hæc quidem eſt
Capiti quæ circumponitur, quam ego noctu geſto.

Bourdinus. Ἀντιλαβέσθαι.] πρὶν θληβῆναι καὶ ἐμπυρευθῆναι τὸν πρωκτόν. Καταπεπυρπολημένος.] καταπρησθείς. Ἀποπεπόνηκας.] μετὰ πόνου ὑπέμεινας. Ἀσβόλου.] ἄσβολος λέγεται αἰθάλη τοῦ πυρὸς ἢ στακτή. Τράμιν. πρωκτόν. φησὶ γοῦν ὁ Μνησίλοχος, ὁ πρωκτὸς τὰ περὶ τὴν πάντα πεφλόγισται. Σπογγιεῖ.] ἀποψήσει, ἀποπλυνεῖ. Φθονεῖς.] οὐκ ἐθέλεις καὶ ἀξιοῖς. Στρόφιον.] τὸ στρογγυλὸν ζωνάριον, οὗ πρότερον μεμνήμεθα. Οὐ γὰρ ταῦτα.] καὶ γὰρ οὐκ ἀπαρνήσει ὅτι ταῦτα ἔστι σοι. Κροκωτόν.] εἶδος χιτῶνος, ἔνδυμα τὸ ἐγκύκλιον ἱμάτιον. Ποσθίου] τοῦ αἰδοίου πέος. Κατάστειλον] περίστειλον.

Bisetus. Πρὶν ἀντιλαβέσθαι] ἀντὶ τοῦ πρὶν τὴν φλόγα ἀντιλαβέσθαι τοῦ πρωκτοῦ. πρὶν τὴν φλόγα ἀνάπτειν, πυροῦν, καὶ καίειν τὸν πρωκτόν. τοῦτο γὰρ καθ' ὑπαλλαγὴν εἰρῆσθαι δοκεῖ. Τῆς ἀσβόλου] ἀσβόλη. καὶ ἄσβολος, ἡ αἰθάλη τοῦ πυρός. Σ. λέγεται δὲ παρὰ τὸ τὴν ἄσιν βάλλειν. ἄση δὲ, ἡ ἰλύς. καὶ ἄσις ἡ ἰλὺς, ὁ ῥύπος. Εὐσταθ. αἰθὸς δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν, ὁ ἀσβολωθεὶς, ἀσβολωμένος καλεῖται. Τὴν τράμιν] τὸν πρωκτόν. Σ. ἀλλὰ περὶ τούτου ἐρωτικῶς λέγεται ὁ τράμις. σπογγιεῖ δὲ, ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ σπογγίσει, κοινῶς. σπογγίζειν, τὸ σπόγγῳ, ἤτοι τῷ σπογγιῷ ἀποψήχειν, ἀπομάττειν. Ἡμῖν τουτωΐ) εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, λεκτέον τὸ ἡμῖν γενικώτερον, τὸ δὲ τουτωΐ, εἰδικώτερον, καὶ ἀποδεικτικῶς πρὸς τὸν

τὸν Μνησίλοχον ἀναφέρεσθαι, ὃν δέδυκεν Εὐριπίδης. Καὶ οὕτω δεῖ στίζειν μετὰ τὸ ὑμῖν. ὑμῶν, τουτοῖ. ἢ τουτοῖ χαπλέον, καὶ σὺν τῷ ἱμάτιον, συναπλέον. ἀλλ' ἡ προτέρα γραφὴ βελτίων φαίνεται. Στρόφιον] τὸ στρογγύλον ζωνάριον. λέγεται καὶ στρόφος, τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὃ ἐστιν ἐρίου. ἐρίου δὲ, κλῶσμα τῆς μαλλίου Σ. Ποσθίον] πόσθη, καὶ πόσθιον, τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον. Σ. Σύζωσόν αὐτὰς] θᾶττον ἑαυτὸν σύζωσον. τοῦτο δὲ παρὰ τὸ συζωννύω, συζώννυμι, συζώσω. Κατάστειλον] Σ. περικάλυπτε. ἀλλ' ἴσως βέλτιον ἑρμηνεύειν, κόσμησόν μου τὰ μέρη τὰ περὶ τὰ σκέλη, ἵνα μᾶλλον γυνὴ εἶναι δοκῶ. Κεφαλὴ περίθετος] Εὐστάθιος. φέρεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς κόσμος γυναικεῖος ὃν περίθετον κεφαλὴν ἐκάλουν. Ἀριστοφάνης, φησί, Θεσμοφοριαζ. κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ. ἄδηλον δὲ, εἴτε κρήδεμνον αὐτή, εἴτε ἄμπυξ, εἴτε κεκρύφαλον, εἴτε ὁμοῦ πάντα ταῦτα μετὰ τῆς ἀναδέσμης. ἡ δὲ ῥηθεῖσα περίθετος κεφαλή, καὶ περικεφαλαία, ὥς φασιν, ἐλέγετο. καθὰ καὶ παρὰ προσωπίς, ἡ παρὰ τῷ προσώπῳ τιθεμένη. ἣς καθ' ὁμοιότητα καὶ προσώπια τὰ ὀφθαλμοῖς ἵππων περιτιθέμενα δέρματα, καὶ τὰ χάριν σκιᾶς ἀντήλια τὰ προβεβλημένα δηλαδὴ τῶν προσώπων τοῖς ἡλιαζομένοις.

ΕΥ. Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ κἀπιτηδεία πάνυ.
ΜΝ. Ἦρ' ἁρμόσῃ μοι; ΑΓ. νὴ Δί' ἀλλ' ἄριστ' ἔχει.
ΕΥ. Φέρ' ἔγκυκλον. ΑΓ. τουτὶ λάμβαν' ἀπὸ τῆς κλινίδος.
ΕΥ. Ὑποδημάτων δεῖ. ΑΓ. τἀμὰ ταυτὶ λάμβανε.
ΜΝ. Ἆρ' ἁρμόσει μοι. ΑΓ. χαλαρὰ γ' οὐ χαίρεις φορῶν.
Σὺ τοῦτο γίνωσκ' ἀλλ' ἔχεις γὰρ ὧν δέει.
ΜΝ. Εἴσω τις ὡς τάχιστά μ' εἰσκυκλησάτω.
ΕΥ. Ἀνὴρ μὲν ἡμῖν οὑτοσὶ καὶ δὴ γυνὴ
Τό γ' εἶδος. ἢν λαλῇς δ' ὅπως τῷ φθέγματι
Γυναικιεῖς εὖ καὶ πιθανῶς. ΜΝ. πειράσομαι.
ΕΥ. Βάδιζε τοίνυν. ΜΝ. μὰ τὸν Ἀπόλλω οὐκ ἤν γε μὴ
Ὀμόσῃς ἐμοί. ΕΥ. τί χρῆμα. ΜΝ. συσσώσειν ἐμὲ
Πάσαις τέχναις ἤν μοι τι περιπίπτῃ κακόν.
ΕΥ. Ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ' οἴκησιν Διός.
ΜΝ. Τί μᾶλλον, ἢ τὴν Ἱπποκράτους ξυνοικίαν.
ΕΥ. Ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς.
ΜΝ. Μέμνησο τοίνυν ταῦθ' ὅτι ἡ φρὴν ὤμοσεν.
Ἡ γλῶττα δ' οὐχ ὀμώμοχ' οὐδ' ὥρκωσ' ἐγώ.

ΕV. *Per Iouem, ſed & conueniens valde.*
MN. *Nunquid conueniet mihi?* AG. *profectò, ſed optime ſe habet.*
EV. *Age veſtem rotundam.* AG. *hanc ſume è lectulo.*
EV. *Calceis opus eſt.* AG. *meos hos accipe.*
MN. *Nunquid congruent mihi?* AG. *laxos quidem calceos non gaudes geſtare,*
Tu hoc cognoſce. veruntamē habes, quibus opus eſt tibi.
MN. *Intrò aliquis quàm citiſſimè me inuoluat.*
EV. *Vir quidem nobis hic & iam fœmina eſt*
Hac ſpecie. ſi autem locutus fueris, vide vt locutione
Mulierem agas bene & veriſimiliter. MN. *conabor.*
EV. *Vade igitur.* MN. *non per Apollinem, non, ſiquidem non*
Iuraueris mihi. EV. *Quam nam rem?* MN. *conſeruaturum te eſſe me*
Omnibus modis, ſi mihi aliquod acciderit malum.
EV. *Iuro igitur ætherem, habitationem Iouis.*
MN. *Quid magis quā Hippocratis cōtuberniū?*
EV. *Iuro igitur omnes funditùs deos.*
MN. *Memento igitur hæc, quòd mens iurauit:*
Lingua autem non iurauit, neque iureiurando obſtrinxi te ego.

BOVRDINVS. Ἔγκυκλον] τουτέστιν ἱμάτιον κυκλῶδες καὶ περιφερές, ὥσπερ καὶ ποῦ ἔν τινι κωμῳδίᾳ ἄλλῃ λέγει καὶ χρῆται ὁ Ἀριστοφάνης. ἔγκυκλα δὲ λέγεται καὶ τ' ἐγκυκλούμενα τῷ βίῳ καὶ συνήθη. Κλινίδος.] κλινὶς βοτρύδιον λέγεται ἀντιτεθὲν ἔγκυκλον, καὶ κλινίδιον ὑποκοριστικῶς. λέγεται δὲ καὶ νυμφικὴ καθέδρα ἐπὶ τῆς ἁμάξης. Χαλαρὰ] ὑποδήματα, τουτέστι χαυνά, μαλακὰ καὶ θηλυκά. φησὶν ὁ Ἀγάθων, καίπερ οὐ χαίρεις ὦ Μνησίλοχε φέρων ὑποδήματα μαλακὰ καὶ χαλαρά, ὅμως γε μὴν δεῖ ταῦτα νῦν φέρειν, καὶ γὰρ ἐπιτήδειά ἐστιν ἁρμόττοντα τῷ παρόντι χρόνῳ καὶ καιρῷ. Εἰσκυκλησάτω.] ἀμφιεννύσθω καὶ ἐνδυσάσθω. Γυνὴ εἶδος.] γυναικεῖον νῦν πρόσωπον ἔχεις. Γυναικιεῖς.] γυναικίσεις τῇ φωνῇ καὶ τῷ φθέγματι, ὅθεν καὶ γυναικισμὸς λέγεται ὁ γυναικισμός, ἡ γυναικεία μίμησις. Περιπίπτῃ.] συμβαίνῃ κακόν. Ἱπποκράτους ξυνοικίαν.] οἴκησιν. πολλοὶ γεγόνασι Ἱπποκράτεις ὄνομα ἔχοντες, πολλοὶ δ' ἰατροὶ τοῦτο τ' ὄνομ' ἔχοντες. ἐνταῦθα δ' Ἱπποκράτους τινὸς μνημονεύει, ὅσπερ ἐν οἰκίᾳ ἑαυτοῦ πάντα εἶχεν ἀγάλματα, καὶ εἴδη τῶν θεῶν. διὰ τοῦτο καταγελῶν ὁ Εὐριπίδης φησίν, ὄμνυμι, οὐ μόνον τὸν Δία, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς θεούς, οἵπερ δὴ εἰσὶν ἐν συνοικίᾳ τοῦ Ἱπποκράτους. Μέμνησο τοίνυν.] ἐνταῦθα κωμῳδεῖ καὶ χλευαστικῶς καταγελᾷ τοῦ Εὐριπίδου, ὅστις ἐν τῷ Ἱππολύτῳ στεφανωτῷ εἰσήγαγε τὸν Ἱππόλυτον τοιαῦτα μοχθηρά τινα λέγοντα τῇ τροφῷ τῆς Φαίδρας, ἡ γλῶσσα μὲν ὀμώμοκεν, ἡ φρὴν δ' ἀνώμοτος. Ὥρκωσ' ἐγώ.] οὔτε εἰσέπραξα τὸν ὅρκον.

BISETVS. Ἔγκυκλον] εἶδος γυναικείου φορήματος, τοῦ ὑπὸ τῷ ἐνδύματι φορουμένου. περὶ δὲ τούτου ἤδη προείρηται. Τῆς κλινίδος] κλινὶς κυρίως τὸ ἐπὶ τῆς ἁμάξης κατεστρωννύμενον, ὅταν μετίωσι τὰς νύμφας, ἐφ' οὗ κάθηται ἡ νύμφη μεταξὺ τοῦ παρόχου, καὶ τοῦ νυμφίου. Πολυδεύκης. καὶ κλινὶς βοτρύδιόν τε, καὶ ὑποκοριστικῶς κλινίδιον. Σ. Χαλαρὰ] χαῦνα. ἐνταῦθα δὲ ὁ ποιητὴς αἰσχράν τινα διάνοιαν ὑποσημαίνειν δοκεῖ. Εἰσκυκλησάτω] εἰσκυκλεῖν, κυρίως, τὸ κύκλῳ, καὶ τροχοειδῶς ἄγειν, καὶ ὠθεῖν εἴς τινα τόπον. νῦν δὲ ἁπλῶς τὸ εἰσά-

γειν, ἢ εἰσφέρειν. οὕτω δὲ ὁ ποιητὴς νέλωβες χάριν ἔστι. A Γυναικιῶ] τὰς γυναῖκας λαλούσας καὶ τῇ φωνῇ του, καὶ παντὶ τρόπῳ, καὶ σχήματι καλῶς μιμήσομαι. γυναικίζω, τὰς γυναῖκας μιμοῦμαι. γυναίκισις, ἡ γυναικεία μίμησις. Ἡ γλῶττα] Ἀριστοφάνης τὸν Εὐριπίδην ἐνταῦθα σκώπτειν δοκεῖ, ὃς ἐν Ἱππολύτῳ τῷ στεφανηφόρῳ ἔγραψεν,

Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.

BISETVS. Παρεπιγραφὴ πρὸς τὸ δηλοῦν τὰ τότε ἐν τῷ θεάτρῳ ποιούμενα. τοιοῦτον καὶ τὸ ἐν τοῖς Βατράχοις. „ Αὐλεῖ τις ἔνδον. καὶ αὖθις. „ Διαύλιον προσαυλεῖ. καὶ ἐν Ὄρνισι. „ Αὐλεῖ τις. Ἐνταῦθα νῦν B αἱ γυναῖκες ὀλολύζουσι, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἱερουργίαν, καὶ ἑορτὴν νομιζόμενα παρασκευάζειν ἄρχονται, ἅπερ ὁρῶν, καὶ ἀκούων Εὐριπίδης ταῦτα Μνησιλόχῳ λέγει, „ Ἐκσπεῦδε ταχέως. & τὰ ἑξῆς.

Ὀλολύζουσι γυναῖκες. Ἱερὸν ὠθεῖται.

Iubilant & clamant mulieres, & ſacra pō-pa paratur & agitur.

ΕΥ. Ἐκσπεῦδε ταχέως· ὡς τὸ τῆς ἐκκλησίας
Σημεῖον ἐν τῷ Θεσμοφορείῳ φαίνεται.
Ἐγὼ δ' ἄπειμι. ΜΝ. δεῦρο νῦν ὦ Θρᾷττ' ἕπου,
Ὦ Θρᾷττα θέασαι. καομένων τῶν λαμπάδων C
Ὅσον τὸ χρῆμ' ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος.
Ἀλλ' ὦ περικαλλῆ Θεσμοφόρω. δέξασθέ με
Ἀγαθῇ τύχῃ. καὶ δεῦρο πάλιν οἴκαδε.
Ὦ Θρᾷττα τὴν κίστην κάθελε. κᾆτ' ἔξελε
Τὸ πόπανον ὅπως λαβοῦσα θύσω ταῖν θεαῖν.
Δέσποινα πολυτίμητε Δήμητερ φίλη.
Καὶ Περσέφαττα. πολλὰ πολλάκις μέ σοι D
Θύειν ἔχουσαν. εἰ δὲ μή. ἀλλὰ νῦν λαθεῖν.
Καὶ τὴν θυγατέρα χοῖρον ἀνδρός μοι τυχεῖν
Πλουτοῦντος ἄλλως τ' ἠλιθίου κἀβελτέρου.
Καὶ πρὸς θάλακον νοῦν ἔχειν μοι καὶ φρένας. E
Ποῦ ποῦ καθίζωμ' ἐν καλῷ τῶν ῥητόρων
Ἵν' ἐξακούω. σὺ δ' ἄπιθ' ὦ Θρᾷττ' ἐκποδών.
Δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεσθ' ἀκούειν τῶν λόγων.

ΕV. *Feſtina citò, quoniam concionis*
Signum in templo Cereali apparet:
Ego verò abibo. MN. *huc veni nūc ô Threicia ancilla, ſequere*
O ancilla ſpecta, ardentium facum
Quanta copia aſcendit è fuligine.
Sed ô perpulchra Ceres & Proſerpina, ſuſcipite me
Bona fortuna, & huc rurſus domum concedite redire
O ancilla ciſtam detrahe, & depone, & deinde detrahe
Placentam, vt accipiens ſacrificem deabus.
Domina veneranda Ceres chara,
Et Proſerpina, concede multa ſæpenumero me tibi
Sacrificare habentem: ſin minus, ſaltem me latere,
Et fac filiam meam puellam nubilem virū mihi conſequi
Diuitem, alioqui ſtolidum & ſtultum,
Et ad rem Veneream animum habere mihi & mentem.
Vbi vbinam ſedeam in opportuno loco, Rhetores
Vt exaudiam? Tu verò abi ô ancilla è medio,
Seruis enim non licet audire verba.

BOVRDINVS. Ὀλολύζουσι.] κράζουσι. Ὠθεῖται.] παρασκευάζεται, ἀνακινεῖται, καὶ μετατίθεται. Θρᾷττα.] ἐκ Θρᾴκης δούλη. Ὅσον χρῆμα ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος.] ὅσος φησὶ Μνησίλοχος ἀναδίδοται καπνός. Λιγνὺς γὰρ σημαίνει τὴν ἀνάδοσιν τοῦ καπνοῦ. Ἀλλ' ὦ περικαλλῆ.] εὔχεται δὲ ὁ Μνησίλοχος τὴν εὐτυχῆ εἴσοδον τοὺς θεοὺς ἑαυτῷ διδόναι. Τὸ πόπανον.] λέγεται πλακουντιόν τι πλατὺ καὶ λεπτὸν καὶ περιφερές. τούτοις γὰρ τοῖς ποπάνοις καὶ πλακουντίοις ἔθος εἶχον αἱ γυναῖκες θεσμοφοριάζουσαι ταῖς θεαῖς προσθύειν τοῦ εὐπορεῖν καὶ εὐτυχεῖν. Φερσέφαττα.] Περσεφόνη δὸς μοι νῦν λαθεῖν, λάθρα εἰσελθεῖν εἰς τὰ Θεσμοφόρεια. Χοῖρον.] αἰδοῖον, γυναικεῖον καλοῦσί ποτε οἱ Ἕλληνες. ἐνταῦθα δὲ αἰτεῖται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα τυγχάνειν ἀνδρὸς πλουσίου καὶ πολυχρημάτου. λίθι.] ἄγαν. Ἀβέλτερον.] ἀνόητον, ἀσύνετον, τὸ βέλτιον μὴ γιγνώσκοντα. Καὶ πρὸς θάλακον νοῦν ἔχειν.] τουτέστι, προσέχειν τοῖς ἀφροδισιασμοῖς καὶ ταῖς τῶν γυναικῶν συνουσίαις. Ἐν καλῷ.] ἐν ἁρμοστῷ καὶ καιρίῳ τόπῳ πρέποντί τι, ὥστε πυθέσθαι τῶν F ῥητόρων. Δούλοις γάρ.] καὶ γὰρ οὐκ ἐξῆν ταῖς θεραπαίναις ἢ τοῖς δούλοις εἰσέρχεσθαι εἰς τὰ Θεσμοφόρεια διὰ τὴν σεμνότητα καὶ ἁγιότητα τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀκούειν, ἢ πυθέσθαι τῶν λόγων ἐνταῦθα λεγομένων.

BISETVS. Σημεῖον] ὅτε ἔμελλε γίνεσθαι ἐκκλησία, σημεῖον ἐτίθετο. Σ. Ἐν τῷ Θεσμοφορείῳ] ἐν τῷ τῶν Θεσμοφορίων ἱερῷ. τουτέστιν ἐν ᾧ τὰ Θεσμοφόρια ἐτελεῖτο, καὶ αἱ γυναῖκες ἐκκλησιάζειν ἔμελλον. G Δεῦρο νῦν] Εὐριπίδης τὸν Μνησίλοχον καταλιπὼν ἀπῆλθεν. ὁ δὲ Μνησίλοχος πρὸς τὰ Θεσμοφόρεια χωρῶν εὐχὰς ποιεῖται. εἶτα τὴν θεράπαιναν οἴκαδε ἀποπέμπει. Θρᾷττα δέ, θρᾳκικὴ δούλη, ἢ ἐκ Θρᾴκης. λέγεται καὶ κοινῶς δούλη. Σ. λιγνὺς δέ, ἡ τοῦ καπνοῦ ἀνάδοσις.

Ὅπως λάθοιμι] Μνησίλοχος νῦν περὶ ἑαυτοῦ ὡς γυναικὸς ὄντος ταῦτα λέγει, ἵνα γυνὴ εἶναι φαίνηται, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας μὴ ἐξελαύνοιτο. τοῖς γὰρ ἀνδράσιν οὐκ ἐξῆν τοῖς Θεσμοφορίοις παρεῖναι. Περσέφαττα] Ἀττικῶς διὰ δύο ττ. κοινῶς δὲ διὰ σσ. Περσέφασσα δὲ, Περσεφόνεια, καὶ Περσεφόνη ἐστὶ παρὰ τὸ φέρω, καὶ τὸ φόνος, πρὸς ἣν ἀποφέρονται οἱ πεφονευμένοι, κατὰ τροπήν. ἔτυμ. μεγ. ἢ παρὰ τὸ πέρθω, πέρσω, καὶ τὸ φόνος. ἡ πέρθουσα, καὶ φονεύουσα τοὺς ἀνθρώπους. πάντα γὰρ ὁ θάνατος διαφθείρει. Πολλὰ πολλάκις] τὸ πλῆρες. δὸς ἐμὲ ἔχειν πολλὰ, πολλάκις δὲ θύειν. λαθεῖν δὲ λέγει, ἵνα μὴ ἀναγνωσθείη. ἀναγνωσθεὶς γὰρ ἂν ἀπώλετο. Καὶ τὴν θυγατέρα χοῖρον] τοῦτο ἀσύνδετον καὶ κακεμφατίζεται ἀντὶ τοῦ, τῆς θυγατέρος χοῖρον. ἢ κατὰ προσθήκην, καὶ ἐπεξήγησιν μερικωτέραν λέγει, τὴν θυγατέρα χοῖρον, ἤγουν τὴν αὐτῆς χοῖρον. τινὲς δὲ οὐκ ἀκριβῶς Χοῖρον ἐνταῦθα ὄνομα κύριον αὐτῆς εἶναι νομίζουσιν. ἢ χλευάζοντος προστέθη, ὥσπερ καὶ ἐν Σφηξὶ γέρων τις γυναῖκα προσφωνῶν, Χοιρίον καλεῖ. ταῦτα δὲ κωμικώτερον καὶ ἀσελγέστερον γέλωτος χάριν εἴρηται. χοῖρος γὰρ παρὰ Κορινθίοις, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, Ἀκροκορινθίᾳ ἔοικας χοιροπωλήσειν. ἀντὶ τοῦ, ἔοικας μεθαρμόσειν ἐν Κορίνθῳ. πολλαὶ γὰρ ἐκεῖ ἑταῖραι. τινὲς δὲ χαμαιτύπον οἴονται, τὴν θυγατέρα χοῖρον, ἤγουν ὡραίαν γάμου. ἐπεὶ δὴ γάμον, ὅπερ καὶ ἐπιθυμεῖ. Πρὸς θάληκον] ταύτην τὴν χώραν διεφθαρμένην εἶναι δῆλον. τὸ γὰρ θάληκον παρ' οὐδενὶ τῶν λεξικογράφων εὑρίσκεται. καλῶς μέντοι τὴν λέξιν διορθώσεις εἰ φάλητον γράφοις. φάλητες δὲ, ὡς ἐν τῷ μεγάλῳ ἐτυμολογικῷ παραδίδοται, λέγεται αὐτοσχέδιον ποίημα ἐπὶ τῷ φαλλῷ ᾀδόμενον. ἀλλαχοῦ δ' ὁ φαλλικὸν καλεῖται. ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσιν, ᾄσομαι τὸ φαλλικόν. ὁ δὲ φαλλός. οὐ. καὶ φάλης ἤτος. παροξυτόνως, ὁ φάλης, φάλητος. βαρυτόνως, ταυτόν. οὕτω γὰρ ὀνομάζεται σκύτινον αἰδοῖον. τὸ ἐκ δερμάτων ἐρραμμένον αἰδοίου σχῆμα. ἢ ξύλον οἱ ὑπομήκες ἔχον ἐν τῷ ἄκρῳ σκύτινον αἰδοῖον. γράφεται δὲ καὶ δι' ἑνὸς λ. καὶ διὰ δυοῖν λλ. ἐχρήσατο δὲ ὁ ποιητὴς ἐν τῇ Λυσιστράτῃ βαρυτόνως, καὶ δι' ἑνὸς λ γραφομένῃ ταύτῃ τῇ λέξει ἐχρήσατο, ἐπιλέγει, ἀπογυμνοῦται τε φαλῆτα, τινὲς καὶ ταῦτα φάλητα χαμαιτύπον οἴονται. καὶ νῦν ἁπλῶς τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον σημαίνειν δοκεῖ. ὅπως δὲ ἀπολαύσαις ταῦτα λάβοις, ὁ τούτων νῦν δέδε. καὶ δός μοι τὴν θυγατέρα μου τὴν νοῦν καὶ φρένας ἔχειν πρὸς τὴν συνουσίαν, καὶ τῆς ἀφροδισιασμῆς, καὶ μηδενὸς ἄλλου φροντίζειν. τὸ δὲ νοῦν καὶ φρένας νῦν συνωνύμως Ἀριστοφάνης εἰπεῖν δοκεῖ. ἐν καλῷ δὲ, δηλονότι χωρίῳ.

ΚΗΡΥΞ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ ΤΙΣ, ΑΛΛΗ ΓΥΝΗ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Κη. Εὐφημία ἔστω
Εὐφημία ἔστω
Εὔχεσθε ταῖν Θεσμοφόροιν.
Τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ
Καὶ τῷ Πλούτῳ καὶ τῇ Καλλιγενείᾳ
Καὶ τῇ Κουροτρόφῳ τῇ γῇ.
Καὶ τῷ Ἑρμῇ, καὶ Χάρισιν
Ἐκκλησίαν τήνδε, καὶ σύνοδον τὴν νῦν,
Κάλλιστα καὶ ἄριστα ποιῆσαι
Πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων
Τυχηρῶς δ' ἡμῖν αὐταῖς,
Καὶ τὴν δρῶσαν, τὴν ἀγορεύουσαν
Τὰ βέλτιστα περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων
Καὶ τὸν τῶν γυναικῶν
Ταύτην νικᾶν.
Ταῦτ' εὔχεσθε. καὶ ὑμῖν αὐταῖς τἀγαθά,
Ἰὴ παιών. ἰὴ παιών. ἰὴ παιών. χαίρωμεν.
Χο. Δεχόμεθα καὶ θεῶν γένος
Λιτόμεθα ταῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς
Φανέντας, ἐπιχαρῆναι.
Ζεῦ μεγαλώνυμε, χρυσολύρα τε

PRÆCO, CHORVS, MVLIER QVÆdam, Altera mulier, Mneſilochus.

PRAE. *Bona ominatio eſto,*
Bona ominatio eſto,
Preces fundite legiferis,
Cereri & Proſerpinæ.
Et Pluto deo diuitiarum & nobilitati,
Et altrici puerorum terræ,
Et Mercurio & Gratiis.
Concionem hanc & conuentũ hunc præſentem
Pulcherrime & optime facere,
Ad multã vtilitatem quidẽ ciuitati Atheniẽſiũ,
Fortunatè autem nobiſipſis. (centem
Et precamini ex his mulieribus facientem, di-
Optima circa populum Athenienſium,
Et circa populum mulierum
Hanc vincere.
Hæc precamini & vobiſipſis bona.
Io Paean, io Paean, io Paean gaudeamus.
CHO. *Admittimus & deorum genus,*
Precamur has ob preces
Apparentes lætari.
Iupiter magni nominis, aureaq; lyra vtens,

BOVRDINVS. Εὐφημία ἔστω.] εὐφημείτω, σιγάτω ὁ πᾶς. εὐφημίᾳ δὲ ἀεὶ χρῶνται οἱ κωμῳδοί, ὅταν εὐχὴν ἢ ψήφισμα εἰσαγγέλλωνται, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται. Εὔχεσθε.] εὐχαὶ δὴ κήρυκος κάλλισται ἐπ' ὠφελείᾳ, καὶ φιλοστοργίᾳ, ἅπερ δὴ ἐν κόσμῳ ἐστὶν κυριώτατα. Καλλιγενεία] ταύτῃ δὲ θύειν πρῶτον λέγουσιν Ἐριχθόνιον ἐν ἀκροπόλει καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι χάριν ἀποδιδόντα τῇ γῇ τῶν τροφείων, καὶ ταύτην πρὸς ἐκείνην τιμὴν ἔχειν, ὥστε τὸ νόμιμον θέσθαι τοὺς θύοντας τινὶ θεῷ ταύτῃ προθύειν, ὡς δὴ ὑπερεχούσῃ, ὑποφερούσῃ, καὶ διὰ χρείαν ὠφελούσῃ τε. Κουροτρόφῳ] τρεφούσῃ κούρους καὶ παῖδας. Σύνοδον τὴν νῦν.] τὴν παροῦσαν. Ἐκκλησίαν.] ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς πόλεως Ἀθηναίων. Τυχηρῶς δέ.] εὐτυχῶς δὲ, καὶ εὐπραγῶς. τουτέστιν, ἐπ' εὐτυχίᾳ ἡμῶν. Ἀγορεύουσαν] λέγουσαν τὰ βέλτιστα, καὶ κάλλιστα. Ἰὴ παιών] πρόσφθεγμα ἐπὶ χαίροντος ἑκατέρου τε ἀνδρὸς ἢ γυναικός. Παιὼν δὲ ἀντὶ τοῦ παιὰν, ὅπερ δηλοῖ σημαίνει Βάκχον καὶ Διόνυσον. Λιτόμεθα.] ἱκετεύομεν καὶ δεόμεθα, προστυγχάνομεν θεοὺς μετ' ἱκεσίας. Ἐπιχαρῆναι.] χαίρειν καὶ εὐφραίνεσθαι ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς καὶ λιτανείαις ἡμῶν. Ζεῦ.] ἄρχεται ἀπὸ Διὸς, ὥσπερ καὶ πάντες εἰώθασιν οἱ ποιηταὶ ἔνδοξοι καὶ μεγαλώνυμοι. Μεγαλώνυμε.] μεγαλόδοξε. Χρυσολύρα τε] χρυσῆν λύραν ἔχων.

BISETVS. Εὐφημία ἔστω] ὁ κῆρυξ εἰς μέσον προελθὼν πάντας εὐφημεῖν κελεύει. εἶτα μετὰ τοῦ χοροῦ συνᾴδοντες, ἀμοιβαίως εὔχονται. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν γυναικῶν

ψήφισμα, καὶ τίνος χάριν ἡ ἐκκλησία ἐποιεῖτο, δηλοῖ, καὶ τίς τούτων πρῶτον ἐκκλησιάζειν βούλεται, φανερῶς ἐρωτᾷ. τέλος δὲ γυνή τις παρελθοῦσα ἑαυτὴν λέγειν ἑτοίμην εἶναι ἀποκρίνεται. ταύτην οὖν ὁ κῆρυξ κατ' ἔθος στέφανον στέφει. ὁ δὲ χορὸς εὐχὴν ᾄδει, καὶ σιωπὴν πᾶσι κηρύττει. εἰσὶ δὲ στίχοι μικροὶ, καὶ ποικίλοι λϛʹ. μεθ' οὓς ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι καʹ. καὶ πάλιν στίχοι μικροὶ κʹ. οἷς ἕπονται στίχοι ἰαμβικοὶ τοῖς προηγουμένοις ὅμοιοι, θ. καὶ μετὰ τούτους ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ βʹ. ὧν τελευταῖος, Ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες. Τῇ Καλλιγενείᾳ] οἱ μὲν τροφὸν τῆς Δήμητρος, οἱ δὲ ἀκόλουθον εἶναι λέγουσιν. Ἡσύχιος. τινὲς δὲ καὶ αὐτὸ τῆς εὐημερίας λαμβάνουσιν, ὅπερ ἐστὶν ὅτι τῷ πλούτῳ ἀπολαύεσθαι. Τῇ κουροτρόφῳ] κουροτρόφος, παιδοτρόφος. ταύτῃ δέ φασι πρῶτον Ἐριχθόνιον ἐν ἀκροπόλει θῦσαι, καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι, χάριν ἀποδιδόντα τῇ γῇ τῶν τροφείων. κατέστησε δὲ νόμον τοὺς θύοντας τινὶ θεῷ, ταύτῃ προθύειν. Σ. Ἰὴ παιών] ἐπιφώνημα λεγόμενον ἐν ὕμνοις, ὅπου τὸ θεῖον τιμᾶται. ἔστι δὲ ἐπῳδὸς τοῦ παιανικοῦ ὕμνου. Εὐστάθιος. μεγαλώνυμε δὲ, μεγαλόδοξε. Ἡσύχιος. Χρυσολύρατε] Ἀπόλλων. οὕτω ἐπιθετικῶς καλεῖται. χρυσολύρας, ὁ χρυσῆν, εἴτε χρυσέαν λύραν ἔχων.

Δῆλον ὃς ἔχεις ἱεράν.
Καὶ σὺ παγκρατὲς κόρα
Γλαυκῶπι χρυσόλογχε,
Πόλιν οἰκοῦσα περιμάχητον ἐλθὲ δεῦρο.
Καὶ πολυώνυμε, θηροφόνε παῖ
Λατοῦς χρυσώπιδος ἔρνος.
Σύ τε πόντιε σεμνὲ Πόσειδον
Ἁλιμέδον, προλιπὼν
Μυχὸν ἰχθυόεντ' οἰστροδίνητον
Νηρέως ἐναλίοιό τε κόραι.
Νύμφαι τ' ὀρείπλαγκτοι.
Χρυσέα τε φόρμιγξ. ἰαχήσειεν ἐπ' εὐχαῖς
Ἡμετέραις. τελέως
Δ' ἐκκλησιάσαιμεν Ἀθηναίων
Εὐγενεῖς γυναῖκες.
Κη. Εὔχεσθε τοῖς θεοῖσι τοῖς ὀλυμπίοις
Καὶ ταῖς ὀλυμπίαισι. καὶ τοῖς πυθίοις
Καὶ ταῖσι πυθίαισι. καὶ τοῖς δηλίοις
Καὶ ταῖσι δηλίαισι. καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς
Εἴ τις ἐπιβουλεύει τι τῷ δήμῳ κακὸν
Τῷ τῶν γυναικῶν. ἢ 'πικηρυκεύεται
Εὐριπίδῃ, Μήδοις ἐπὶ βλάβῃ τινὶ,
Τῇ τῶν γυναικῶν. ἢ τυραννεῖν ἐπινοεῖ
Ἢ τὸν τύραννον συγκατάγειν. ἢ παιδίον
Ὑποβαλλομένης κατεῖπεν τις, ἢ δούλη πρὸς

Delum qui habes ſacram,
Et tu omnipotens Puella
Diana, caſia oculos, aureo lancea virgo,
Vrbem habitans celeberrimam, & de qua omnes certant, veni huc.
Et celebris Pythonis feræ interfector fili,
Latonæ, aureos oculos habentis germen.
Túque maxime venerande Neptune
Mari imperans, relinquens
Seceſſum piſcoſum, tempeſtuoſum:
Nerei mariníq; filiæ,
Nymphæq; montiuagæ,
Aureaq; lyra polleat in precibus
Noſtris, perfecteq;
Concionemur Athenienſium
Nobiles mulieres.
PRAE. *Preces fundite diis cæleſtibus,*
Et deabus Olympiis & Pythiis,
Et Pythiis deabus & Deliis,
Et Deliis deabus & reliquis diis:
Si quis per inſidias ſtruit aliquod populo malũ,
Populo inquã mulierũ, vel inducias & amicitias
Cũ Euripide & Medis, ob dãnũ aliquod facit
Mulierum, vel tyrannidem occupare cogitat.
Vel tyrannum reſtituere: vel infantem
Supponentẽ indicauit aliqua, vel ſerua alicuius

BISETVS. Δῆλον ὃς ἔχεις] ὃς Δήλου βασιλεύεις. ὃς ἐν Δήλῳ τιμᾶται. ὅθεν καὶ Δήλιος ἐπωνομάσθη.

BOVRDINVS. Ἔχεις.] κατέχεις, καὶ ἄρχεις Δήλου ἱερᾶς. Παγκρατὲς.] πανδύναμε. Περιμάχητον.] πολεμικὴν καὶ μαχίμην. Ἁλιμέδον.] ὦ ποντομέδον. Μυχὸν.] μυχὸς ὁ ἐσχατώτατος τόπος ὁ ἐνδότατος καὶ καταδύσεις. παρῆχθαι δὲ τοῦτο τοὔνομα ἀπὸ τοῦ νὺξ νυκτὸς καὶ τροπῇ ἡ μεταβολὴ τοῦ ν εἰς μ, μυχὸς λέγεται. Ἰχθυόεντα.] πλεῖον ἰχθύων. Οἰστροδίνητον.] ὑπ' ἀνέμων δινούμενον, ἐλαυνόμενον, ταραττόμενόν τε. οἶστρος γάρ ἐστιν ἐρέθισις βιαία, καὶ πύρωσις, ἔκκαυσίς τε, πύρωσις ἐμμανής. λέγεται δὲ κυρίως ὁ οἶστρος μυῖα ὑπόχαλκος, ἐγχρίμπτουσα ἐν τῷ καύματι τοῖς βουσὶ, καὶ ποιοῦσα ἐλαύνεσθαι. Εναλίοιο.] θαλασσίου. Ορείπλαγκτοι.] πλαζόμεναι, τουτέστι πλανώμεναι ἐν ὄρεσι. Ἰαχήσειεν.] ἔχοιεν ἰσχὺν καὶ δύναμιν. Τελέως.] παντελῶς καὶ καλῶς. Εὔχεσθε.) αἱ ἀραὶ κήρυκος καὶ εὐχαί. ἐν ταύταις δι' ὑπερβολήν τινα ὁ Ἀριστοφάνης διασώζει τοῦ πρέποντος, καὶ γὰρ συναρμοστέως τοῖς ἐπιτεύμασιν καὶ μαντεύμασιν τῶν γυναικῶν πάσας ἐκείνων ἀσεβεῖς ἀδίκους καὶ γοητευτικὰς πράξεις εὐχάς τε διασημαίνει, καὶ οὐδὲν ἄλλο διαζευγνύουσας ἢ λαβεῖν κακῶς πράττουσας, δόξαν δὲ εὐσεβείας μόνον παρέχουσας. Ἐπικηρυκεύεται.) κηρυκείαν τινὰ ποιεῖται. καὶ πέμπει Εὐριπίδῃ ἐπὶ κακῷ τῶν γυναικῶν. Μήδοις.) εἴ περ ἔχθιστοι πάσῃ τῇ Ἑλλάδι γεγόνασιν, καὶ ἀεὶ θαυμαστὸν ἐκείνης ἀφελέσθαι ἐπιχειρήσαντες. τούτῳ δὲ χρῆται ὁ Ἀριστοφάνης ἐπὶ τῷ μᾶλλον ἐξελέγχειν τὸ ἔχθος γυναικῶν κατ' Εὐριπίδου. Ὑποβαλλομένης.) ὑποτιθεμένης. ὅθεν καὶ λέγεται παῖς ὑποβολιμαῖος ὁ ὑποτιθείς, ᾧ καὶ χρῆται Δημοσθένης ἐν τῷ λόγῳ τῶν φιλιππικῶν ϛ.

BISET. Καὶ σὺ παγκρατὲς] ταῦτα πάντα τῆς Ἀθηνᾶς ἐστιν ἐπίθετα. σημαίνεται δὲ ἡ παγκρατὴς, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τοῦ παγκρατοῦς εὐθεῖαν προσηγορικὴν, ὅπερ καινότερον. διό τινες παγκρατὴς γράπτεον νομίζουσιν. ὃ καὶ ἄλλ τιον, καὶ κοινότερον. παγκρατὴς δὲ, ὁ πάντα κρατῶν, ἢ ὁ πάντων κρατῶν. γλαυκῶπις δὲ, ἡ τοὺς ὦπας, ἤγουν ὀφθαλμοὺς ἔχουσα τὸ χρῶμα γλαυκούς, καὶ κατὰ πλαστικὴν χρυσόλογχος δὲ, ἡ χρυσῆν ἔχουσα λόγχην. Πόλιν οἰκοῦσα περιμάχητον] περιφραστικῶς τὰς Ἀθήνας οὕτω καλεῖ. περιμάχητον δὲ λέγεται τὸ πολυτίμητον, περὶ οὗ τινες ἐν ἀλλήλοις διαμάχονται, ἵνα τοῦτο κρατῶσι, καὶ τοῦτο νικῶνται. Θηροφόνε] θηροκτόνε. τὸν Ἀπόλλωνα δηλοῖ, ὃς καὶ τοξότης, καὶ θηρίων διώκτης, καὶ φονεύς. τὸ δὲ ἔρνος, εος, ους. ὁ κλάδος. τὸ στέλεχος. δένδρον εὐθαλές, βλάστημα, φυτόν. ἐνταῦθα δὲ μεταφορικῶς τὸν υἱὸν σημαίνει. χρυσῶπις δὲ, ἡ χρυσοῦς ἔχουσα ὦπας, χρυσοῦς ὀφθαλμούς, τουτέστι χρυσοῦ δίκην καλοὺς ἔχουσα ὀφθαλμούς, καλλίοφθαλμος. Ἁλιμέδον] Ποσειδῶνος ἐπίθετον. ὁ τῆς ἁλὸς μέδων, ὁ τῆς θαλάσσης ἄρχων, καὶ βασιλεύς.

Μυχὸν]

Μυχὸν] μυχὸς, ὁ μύχος, ἐνδότατος τόπος. μυχὸς δὲ οἰστροδίνητος (οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουίδᾳ) ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενος. οἶστρος γὰρ, ἐρεθισμὸς, ἔκκαυσις, πύρωσις ἐμμανής. καὶ οἶστρον καλοῦσι πᾶσαν κίνησιν. καὶ οἶστρος, ἐρεθισμὸς, ὁ λεγόμενος μύωψ. μανία ἀφροδισίων, λύσσα, φόβος, καὶ εἶδος πλανοῦ, ὑφ' οὗ αἱ βοῦς κεντιζόμεναι σκιρτῶσιν, ὃ μύωψ καλεῖται. Ἡσύχιος. ἀλλὰ καὶ τὸ οἰστροδόνητος, καὶ τὸ οἰστροδίνητον ταυτὸν. τὸ μὲν παρὰ τὸ δονεῖν. τὸ δὲ παρὰ τὸ δινεῖν. ἀμφότερα δὲ ταῦτα τὸ κινεῖν δηλοῦσι. Ὀρεσιπλάγκτοι] ἐν τοῖς ὄρεσι πλανώμεναι. παρὰ τὸ πλάζεσθαι, τὸ πλανᾶσθαι. Εὔχεσθε] στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κα. ὧν ὁ τελευταῖος, Εὔχεσθε πάσαις. Εἴ τις ἐπιβουλεύει] εἴ τις κακόν τι βουλεύει κατὰ τοῦ δήμου. ἢ, εἴ τις κακόν τι τῷ δήμῳ κατ' ἐπιβουλὴν μηχανᾶται. Ἐπικηρυκεύεται] διὰ κήρυκός τινος σπονδάς τινας, ἢ πρεσβείας ποιεῖται, ἢ φιλίαν συνάπτει. Τύραννον συγκατάγειν] τύραννόν τινα ἤδη ἐκβεβλημένον εἰς τὴν πατρίδα πάλιν ἐπανάγειν, καὶ ἀποκαθιστάναι. Κατεῖπεν] Σ. κατηγόρησεν. Προαγωγὸς, ἡ, διδάσκαλος κακῶν, μαστροπὸς, μαυλιστὴς, πορνοβοσκός. Ἡσύχιος. ἀρσενικῶς δὲ, καὶ θηλυκῶς λέγεται.

Προαγωγὸς οὖσ' ἐνεθρύλλισεν τῷ δεσπότῃ.
Ἢ πεμπομένη τις ἀγγελίας ψευδεῖς φέρει.
Ἢ μοιχὸς εἴ τις ἐξαπατᾷ ψευδῆ λέγων.
Καὶ μὴ δίδωσιν ἃν ὑπόσχηταί ποτε.
Ἢ δῶρά τις δίδωσι μοιχῷ γραῦς γυνή.
Ἢ καὶ δέχεται προδιδοῦσ' ἑταίρα τὸν φίλον.
Κεἴ τις κάπηλος, ἢ καπηλὶς τοῦ χοὸς
Ἢ τῶν κοτυλῶν τὸ νόμισμα διαλυμαίνεται
Κακῶς ἀπολέσθαι τοῦτον αὐτὸν κ' οἰκίαν
Ἀρᾶσθε. ταῖς δ' ἄλλαισιν ὑμῖν τοὺς θεοὺς
Εὔχεσθε πάσαις πολλὰ δοῦναι κἀγαθά.
Χο. Ξυνευχόμεσθα τέλεα μὲν
Πόλει, τέλεα τε δήμῳ
Τὰ δ' εὔγματα γενέσθαι.
Τὰ δ' ἄριστ' ὅσαις προσήκει
Νικᾶν λεγούσαις, ὁπόσαι
Δ' ἐξαπατῶσι παραβαίνου-
σί τε τοὺς ὅρκους
Τοὺς νενομισμένους
Κερδῶν οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ,
Ἢ ψηφίσματα καὶ νόμον
Ζητοῦσ' ἀντιμεθιστάναι,
Τἀπόρρητά τε τοῖσιν ἐ-
χθροῖς ἡμετέροις λέγουσιν;
Ἢ Μήδους ἐπάγουσι τῆς
Χώρας οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ.
Ἀσεβοῦσιν, ἀδικοῦσίν τε τὴν
Πόλιν. ἀλλ' ὦ παγκρατὲς

Lena inuulgauit domino:
Vel miſſa aliqua nuncios falſos affert,
Vel adulter ſi quis decipit falſa dicens.
Et non dederit, quæ pollicitus fuerit unquam:
Vel dona aliqua dederit adultero anus mulier,
Vel etiam accipit prodens meretrix amicum:
Et ſi quis caupo, vel cauponis uxor menſuram,
Vel heminarum inſtitutum & morem lædit,
Male perire hunc ipſum & domum
Precamini. reliquis vero vobis deos
Precamini omnibus multa dare bona.
CHO. *Simul precamur ratas quidem*
Vrbi, perfectaſque populo
Has preces fieri.
Et fieri quoque ratas, optima quibuſcunque conuenis,
Vincere dicentibus & conſulentibus. & fieri ratas his quæcunque
Decipiunt, violantque fœdera & iuramenta
Sancita ac conſtituta legibus
Lucrorum cauſa in damnum.
Vel decreta & legem
Quærunt immutare,
Arcanáque
Hoſtibus noſtris dicunt.
Vel Perſas inducunt
In regionem noſtram: quoniam in detrimentum,
Impiè ſe gerunt, iniuriáque afficiunt
Ciuitatem. Sed ô omnipotens.

BOVRDINVS. Προαγωγός.] τουτέστιν, ἡ προάγουσα τινα γυναῖκα πορνευθῆναι, καὶ διδάσκαλος πορνείας οὖσα κακῶν. Ἐνεθρύλλισεν.] ἐνεψιθύρισεν, ἀσήμως καὶ λάθρα ἐλάλησε. Τοῦ χοός.] χοῦς μέτρον ἀττικὸν χωροῦν ὀκτὼ κοτύλας. κοτύλη δὲ ἡμίξεστον λέγεται. παρὰ τὸ δεῖν κεῖσθαι τὴν ὕλην. εἶδος δὲ ἐπὶ ποτηρίου ὁμωνύμου τῷ ἀγγείῳ τῷ ὑγροῦ ὡς χοῖνιξ. καὶ εἶδος τοῦ μέτρου, καὶ τὸ κοῖλον τοῦ ὀστέου ἔνθα ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ περιστρέφεται. καὶ εἶδος τοῦ ξύλου ἐφ' οὗ τὰ φόρτια βαστάζουσι, ὅπερ πρῶτος ἐφεῦρεν ὁ Πρωταγόρας καὶ γὰρ φορτοφόρος ἦν. Τὸ νόμισμα.] τὸ μέτρισμα. ἀκύρως δὲ τούτῳ τῷ ὀνόματι χρῆται. Διαλυμαίνεται.] διαφθείρει καὶ παραβόλως ἀπατηλῶς τε διαστρέφει. Ἀρᾶσθε.] κακὰ εὔχεσθε ἐκείνῳ. Νενομισμένους.] τεταγμένους, ὡρισμένους. Ἀντιμεθιστάναι.] ἀντιμεταβάλλειν καὶ μετατιθέναι, μεταποιεῖν τε.

BISET. Ἐνεθρύλλισεν] ἐνθρυλλίζειν ἢ ἐνθρυλλεῖν ταυτὸν. διαφημίζειν. Τὸ νόμισμα] τὸ δίκαιον, ἢ τὸ κατὰ τοὺς πατρίους νόμους μέτρον ταχθὲν, ὃ παραβαίνειν, καὶ διαφθείρειν οὐ θέμις. τὸ μέτρον τὸ νενομισμένον. Ξυνευχόμεσθα] στίχοι μικτοὶ κ'. ὧν ὁ τελευταῖος, Καίπερ γυναιξὶν οὔσαις. Τάδ' εὔγματα] τάσδε ταύτας τὰς εὐχάς.

Vuu iij

Ζεῦ ταῦτα κυρώσειας, ὡς
Θ' ἡμῖν θεοὺς παραστατεῖν
Καίπερ γυναιξὶν οὔσαις.
Κη. Ἄκουε πᾶς. ἔδοξε τῇ βουλῇ τάδε
Τῇ τῶν γυναικῶν. Τιμόκλει' ἐπεστάτει.
Λύσιλλ' ἐγραμμάτευεν. εἶπε Σωστράτη
Ἐκκλησίαν ποιεῖν ἕωθεν τῇ μέσῃ
Τῶν θεσμοφορίων, ἣν ἄλις ἐσθ' ἡμῖν σχολῆ.
Καὶ χρηματίζειν πρῶτα περὶ Εὐριπίδου
Ὅ,τι χρὴ παθεῖν ἐκεῖνον. ἀδικεῖν γὰρ δοκεῖ
Ἡμῖν ἁπάσαις. τίς ἀγορεύειν βούλεται;

A *Iupiter hac confirmes, ut*
Nobis dij aſsiſtant,
Quamuis mulieribus exiſtentibus.
PRÆ. *Audi vnuſquiſque, viſa ſunt ſenatui hac,*
Mulierum inquam ſenatui. Timocles praerat,
Lyſilla ſcriba officium exercebat. Dixit Soſtrata,
Concionem facere mane media die
Cerealium feſtorum, qua erat ſatis nobis ocium,
B *Et agere primum de Euripide. (enim videtur*
Quidnam oporteat pati illum, iniuriam facere
Nobis omnibus. quis concionari vult?

BOVRDINVS. Κυρώσειας.] κύρια ποιήσειας, καὶ τοῖς ἔργοις οὕτω δεῖν ἔχειν δηλώσειας. Παραστατεῖν.] παρεστάναι, βοηθεῖν, ἀρήγειν καὶ ἐπιβοηθεῖν. Ἐπεστάτει.] ὑπῆρχε, πρόεδρος ἐτέτακτο ὁ βουλῆς. καὶ γὰρ παρ' Ἀθηναίοις ἐπιστάτης ἐκαλεῖτο ἐκεῖνος, ὅστις ἐκ τῶν προέδρων μίαν ἡμέραν ἦρχεν, ἐν ᾗ τὰς κλεῖς τῆς ἀκροπόλεως ἐπιστεύετο, καὶ τὰ χρήματα τῆς πόλεως. τοῦτον δὲ ἐποίουν οἱ Ἀθηναῖοι μίαν μόνην ἡμέραν ἄρχειν, ἵνα μὴ ἐραθῇ τυραννίδος, ἐὰν πολὺν χρόνον ἀρχὴν ἔχων τὰ τοιαῦτα χρήματα καὶ πᾶσαν ἀρχὴν τῆς πόλεως ὑφ' ἑαυτῷ. ἔστι δὲ ἐπιστάτης ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πρόεδρος ἐν βουλῇ ὡς ὑπέρτατος ὢν καὶ ὑπερέχων ἄλλων. Ἐγραμμάτευε.] γραμματεὺς γέγονε. Ἦν σχολή.] ἡσυχία καὶ ἀσχολία. Χρηματίζειν.] ἐπιχρηματίζειν ἐπιψηφίζειν, τουτέστι, περὶ τούτου πρῶτον βουλεύεσθαι, καὶ διαλέγεσθαι ἐρωτᾶν τε. ὅθεν ἐπιχρηματισμὸς καὶ ἐπιψηφισμὸς τοιαύτη ἐπιζήτησις ἐλέγετο, καὶ ἐπιχρηματισταὶ, καὶ ἐπιψηφισταὶ οἱ τοιαῦτα δοκιμάζοντες καὶ ἐπιζητοῦντες ἐλέγοντο. εἶπε.] γνώμην ὥρισε δὲ καὶ ἔνεσπεν δή ἡ Σωστράτη μία τῶν γυναικῶν. Ὅτι χρὴ παθεῖν.] περὶ τοῦ σώματος ὡς δεῖ δοῦναι δίκας. Τίς ἀγορεύειν βούλεται.] τουτέστι δημηγορεῖν. αὕτη δὲ ἦν ἐρώτησις ἥπερ ἐχρῆτο ὁ κῆρυξ βουλόμενος παρακαλεῖν ἐπὶ δημηγορίαν τοὺς παρεγγυωμένους.

BISETVS. Ἄκουε πᾶς.] κωμικὴ καὶ χαριέστατα μίμησις τῶν κηρυγμάτων τῶν ἐν τῇ τῶν Ἀθηναίων βουλῇ ποιεῖσθαι εἰωθότων. Τιμόκλει' ἐπεστάτει.] Τιμόκλεια ἐπεστάτει. ἐπιστάτης, βραβευτής, ἔφορος. καὶ ἐπιστασία, ἡ ἐπιστασία, ἡ ἡγεμονία καὶ τὸ ῥῆμα, ἐπιστατεῖν, ἐφορεύειν, βραβεύειν. ὁ δὲ ἐπιστάτης ἐστὶν εἷς τῶν Πρυτάνεων ὁ κλήρῳ λαχών, δὶς δὲ οὐκ ἔξεστι γενέσθαι τὸν αὐτὸν ἐπιστάτην. ἔχει δὲ οὗτος τὰς κλεῖς τῶν ἱερῶν, ἐν οἷς τὰ χρήματα, καὶ τὰ γράμματα. καὶ ὅταν οἱ Πρυτάνεις τὸν δῆμον, ἢ τὴν βουλὴν συναθροίσωσιν, οὗτος ἐξ ἑκάστης φυλῆς προέδρους ἐννέα κληροῖ, μόνην τὴν πρυτανεύουσαν ἀφιείς. Πολυδεύκης. ὁ δὲ κῆρυξ ἐνταῦθα ὡς εἴρηται, περὶ τῶν τῆς γυναικῶν ἐκκλησίας, καὶ βουλῆς, ὡς περὶ τῶν τῶν ἀνδρῶν, ταῦτα πάντα λέγει, ἅπερ οἱ ἄνδρες ἐν τῇ ἑαυτῶν βουλαῖς, καὶ ἐκκλησίαις ποιεῖν εἰώθεσαν. εἶχον γὰρ καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς Πρυτάνεις, καὶ τοὺς ἐπιστάτας, καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ τοὺς συμβούλους, καὶ τὰ λοιπά, καθάπερ ἐν τῇ τῶν γυναικῶν ἐκκλησίᾳ νῦν ὁρῶμεν. Ἐγραμμάτευεν.] γραμματεὺς ὁ κατὰ πρυτανείαν κληρωθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τῷ τὰ γράμματα φυλάττειν, καὶ τὰ ψηφίσματα. καὶ ἕτερος ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους φυλάττειν ὑπὸ τῆς βουλῆς χειροτονούμενος. ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου αἱρεθεὶς γραμματεὺς ἀναγινώσκει τῷ τε δήμῳ, καὶ τῇ βουλῇ. Πολυδεύκης καὶ κατὰ Σουίδαν γραμματεὺς, πράξεως μὲν οὐδεμιᾶς ἦν κύριος, ὑπαναγινώσκει δὲ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ τὰ πραττόμενα. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ γραμματεὺς ὁ ἀναγνώστης, ὅθεν τὸ ῥῆμα γραμματεύειν. γράφειν, ἀναγινώσκειν. Τῇ μέσῃ τῶν Θεσμοφορίων] τουτέστι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ γὰρ εἰς τὴν τῶν Θεσμοφορίων ἑορτὴν πέντε ὁλοκλήρους ἡμέρας ἀναλίσκειν ἦν ἔθος. τῶν δὲ πέντε ἡμερῶν ἡ μέση ἐστὶ τρίτη, καὶ ἡ τρίτη μέση, ὥσπερ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. Ἣν ἄλις ἐσθ' ἡμῖν σχολῆς] ἐὰν ἄλις σχολῆς ἡμῖν ᾖ, ἐὰν ἱκανὴν, καὶ ἀρκοῦσαν σχολὴν πρὸς τὸ τὴν ἐκκλησίαν ποιεῖν κατὰ γνώμην ἔχομεν. Χρηματίζειν] χρηματίζειν, καὶ χρηματίζεσθαι διαφέρουσι. τὸ μὲν γὰρ χρηματίζεσθαι δηλοῖ τὸ τὰ χρήματα πράττεσθαι, τὸ πλουτεῖν, ἢ χρήματα πορίζειν. ὅθεν χρηματιστὴς, ὁ τῶν χρημάτων πόρος, ὁ τὰ χρήματα πορίζων λόγος, ἢ ἡ τῶν χρημάτων συναγωγή. καὶ χρηματιστὴς χρημάτων πορισὴς ὁ ῥᾳδίως χρήματα πορίζων. χρηματίζειν δὲ, τὸ πράγμασι χρῆσθαι ἐπὶ δαρμοῦ, ἡ βουλὴ χρηματίζει, καὶ ὁ δῆμος, τουτέστι πράγμασι σχολάζει. χρηματίζειν δ' ἔστιν, τὸ ἀποκρίνεσθαι. Ἀππιανὸς ὁ ἱστορικός, τοῖς πρέσβεσιν ἐχρημάτιζε. χρηματίζειν ἐστὶ καὶ λόγους διδόναι ἀλλήλοις, καὶ τὸ πρᾶγμα διοικεῖν. τινὲς δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ὑπάρχειν ἔλαβον. Σ. ὁ αὐτός, χρηματίζεσθαι, χρήματα λαβεῖν, καὶ χρηματίσαι μέν ἐστι τὸ πρᾶξαι. χρηματίσασθαι δὲ, κερδᾶναι παρὰ Θουκυδίδῃ. καὶ χρηματισάμενοι, πραγματευσάμενοι. τὸ χρηματίζειν περὶ Εὐριπίδου νῦν σημαίνει τὸ περὶ τοῦ πράγματος, καὶ τῆς δίκης τοῦ Εὐριπίδου συμβουλεύειν, καὶ ψηφίζεσθαι.

ΓΥΝΗ ΤΙΣ.

Ἐγώ. Κη. περίθου νυν τόνδε πρῶτον πρὶν λέγειν. (ἤδη
Σίγα. σιώπα. πρόσεχε τὸν νοῦν. χρέμπτεται γὰρ
Ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες. μακρὰν ἔοικε λέξειν.
Γυν. Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ μὰ τὼ θεὼ
Λέξουσ' ἀνέστην ὦ γυναῖκες. ἀλλὰ γὰρ
Βαρέως φέρω τάλαινα, πολὺν ἤδη χρόνον
Προπηλακιζομένας ὁρῶσ' ὑμᾶς ὑπὸ
Εὐριπίδου τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας,
Καὶ πολλὰ καὶ παντοῖ' ἀκουούσας κακά.

MVLIER QVÆDAM.

EGo. PRÆ. *Circumpone nunc hoc indumentum primum priuſquam dicas. (iam,*
MVL. *Tace. ſile, adhibe mentem. exſcreat enim*
Quod quidem faciunt oratores. longam oratione videtur dictura. (Cererē & Proſerpinā,
MVL. *Ambitione quidem nulla non per deas*
G *Grauiter fero miſera, multum iam tempus*
Contumelijs affectas videns vos ab
Euripide, filio olerum venditricis,
Et multa & varia audiens maledicta.

BOVRDINVS. Περίθου νυν τόνδε πρῶτον.] ἀμφίβαλλε περίβαλλε τόνδε χιτῶνα, πρὶν εἰπεῖν. καὶ γὰρ ἦν ἔξεστι τοῖς ῥήτορσι ἀγορεύειν εἰ μὴ ἐνδυσάμενοι τὸ ἀξιωματικὸν καὶ δηλούμενον ἱμάτιον. Πρόσεχε τὸν νοῦν.] ταῦτα πάντα ἐστὶν ἐπαρτικὰ καὶ παροξυντικὰ πρὸς τὸ προθύμως ἀκούειν ταῦτα τῆς γυναικὸς μελλούσης λέγειν. Χρέμπτεται.] ἀποπτύει γὰρ κατὰ μίμησιν τῶν ῥητόρων, οἵπερ εἰώθασι χρέμπτεσθαι πρὸ τοῦ λόγου, ὥστε ῥᾷον καὶ εὐφωνότερον

ρον καὶ λαμπρότερον δημηγορεῖν ἢ λέγειν μακρότερόν τινα λόγον. Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ.] φησὶν ἡ γυνή, ἐγὼ προῆλθον λέξειν ὦ γυναῖκες θεσμοφοριάζουσαι οὐκ ἐπὶ τῷ τιμηθῆναι, οὐδὲ φιλοδοξίας τινὸς χάριν, ἀλλ' ἐπὶ κοινῷ ἀγαθῷ ἡμῶν πασῶν γυναικῶν. μιμεῖται δὲ ἐν τούτῳ ὁ Ἀριστοφάνης τοὺς παλαιοὺς ῥήτορας. ἐκεῖνοι γὰρ ἀρχόμενοι τῶν λόγων, ὥστε μᾶλλον αὐτοῖς προσέχειν τοὺς ἀκροατάς, καὶ πίστιν ἐκείνοις μείζονα ἐμβάλλειν, ἐπιμαρτύρονται τοὺς θεούς, ὡς μάρτυρας ἰδόμενοι, ὅτι οὐκ ἐπ' ἔχθρᾳ, φιλίᾳ, ἢ φιλοτιμίᾳ τινὶ λέγειν ἤρχοντο, ἀλλ' ἐπὶ τῷ συμφέροντι καὶ σωτηρίᾳ τῆς πολιτείας ἐπὶ διατείθεσιν, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου. καὶ ἐν τῷ τῶν Φιλιππικῶν τετάρτῳ. Προπηλακιζομένας.] ὑβριζομένας, κακηγορουμένας, κακῶς ὀνομαζομένας τε. Τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας.] ὁ ποιητὴς ἀεὶ ὀνειδίζει καὶ χλευάζει τὸν τοῦ Εὐριπίδου μητρὸς διὰ ταύτην τὴν βάναυσον καὶ ῥυπαρὰν τέχνην ἐργασίαν τὸ τὰ λάχανα πωλεῖν. καὶ ἀεὶ καταγελῶν τοῦ Εὐριπίδου χρῆται τοῖς ῥήμασι φρονῶν, ὄνομά τι ταύτης τῆς λαχανοπωλείας. A B

Bisetus. Περίθετ' αὐτῷ.] ἤγουν τὸν στέφανον. τὸν στέφανον λαβέ, καὶ τῇ σου κεφαλῇ περίθες. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς λέγουσι στεφανοῦσθαι πρῶτον. περίθετο δὲ ὅπερ ἡμῖν σύνηθες ἐπὶ τὸ λέγειν. Σίγα, σιώπα.] οὗτοι οἱ δύο στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τὸ δὲ χρέμπτεται δηλοῖ τὸ φλέγμα ἐκπτύει ἐκ τοῦ στήθους καὶ τοῦ στόματος, ὅπερ οἱ λέγειν μέλλοντες, ἵνα λαμπρότερον φωνῶσι, ποιεῖν εἰώθασι, νῦν δὲ τῶν ῥητόρων καθάπτεται, καὶ καταγελᾷ. τὸ δὲ ποοῦσι, ἀντὶ τοῦ ποιοῦσι, μέτρου χάριν, ποιητικόν. Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ.] αὕτη ἡ πρώτη γυνὴ μακρὰν δημηγορίαν τοῦ Εὐριπίδου κατηγορεῖ, καὶ πικροτάτης τιμωρίας, καὶ θανάτου ἄξιον εἶναι ἀποφαίνεται. διὰ τούτων αἰτίαν δηλοῖ, ὅτι τὰς γυναῖκας ἀεὶ προπηλακίζει, καὶ κακῶς λέγει. εἰσὶ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὧν ὁ τελευταῖος. Τὰ δ' ἄλλα μὲν συγγραμματικῶς οὐχ ἡγοῦμαι. Προπηλακιζομένας.] προπηλακίζειν, ἀδικεῖν, ὑβρίζειν, διασύρειν, ἐξουθενεῖν, καὶ προπηλακισμός, ὕβρις. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ πηλοῦ, ἐπικεῖσθαι τὰ πρόσωπα τῶν ἀτιμίαν καὶ ὕβριν καταψηφιζομένων, οὓς ἀρτίως αἰσχύλῳ χρίουσι. Σ.

C

Τί γὰρ οὗτος ἡμᾶς οὐκ ἐπισμῇ τῶν κακῶν;
Ποῦ δ' οὐχὶ διαβέβληχ' ὅπουπερ ἐν βραχεῖ
Εἰσὶν θεαταὶ καὶ τραγῳδοὶ καὶ χοροί.
Τὰς μοιχοτρόπους. τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν.
Τὰς οἰνοπότιδας. τὰς προδότιδας. τὰς λάλους.
Τὰς οὐδὲν ὑγιές. τὰς μέγ' ἀνδράσιν κακόν. D
Ὡς εὐθὺς εἰσιόντες ἀπὸ τῶν ἰκρίων
Ὑποβλέπουσ' ἡμᾶς σκοποῦνταί τ' εὐθέως
Μὴ μοιχὸς ἔνδον ᾖ τις ἀποκεκρυμμένος.
Δρᾶσαι δ' ἔθ' ἡμῖν οὐδὲν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ
Ἔξεστι. τοιαῦθ' οὗτος ἐδίδαξεν κακὰ
Τοὺς ἄνδρας ἡμῶν ὡς ἐάν τις πλέκῃ E
Γυνὴ στέφανον, ἐρᾶν δοκεῖ. κἂν ἐκβάλῃ
Σκεῦός τι κατὰ τὴν οἰκίαν πλανωμένη,
Ἀνὴρ ἐρωτᾷ τῷ κατέαγεν ἡ χύτρα.
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.
Κάμνει κόρη τις; εὐθὺς ἀδελφὸς λέγει.
Τὸ χρῶμα τοῦτό μ' οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.
Εἶεν, γυνή τις ὑποβαλέσθαι βούλεται, F
Ἀποροῦσα παίδων. οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν λαθεῖν.
Ἄνδρες γὰρ ἤδη παρακάθηνται πλησίον.
Πρὸς τοὺς γέροντάς θ', οἱ πρὸ τοῦ τὰς μείρακας
Ἤγοντο διαβέβληκεν. ὥστ' οὐδεὶς γέρων
Γαμεῖν θέλει γυναῖκα διὰ τοὔπος τοδί.
Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.
Εἶτα διὰ τοῦτο ταῖς γυναικωνίτισιν
Σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλοὺς G
Τηροῦντες ἡμᾶς, καὶ προσέτι Μολοττικοὺς

Quo enim iſte nos non inſpergit conuiciorum?
Vbi verò non vituperauit? vbi quidem in breui & paruo
Sunt ſpectatores & Tragœdi & chori,
Doloſas & mores occultantes: meretrices appellans
Vinolentas, proditrices, loquaces,
Nihil ſanum vel bonum, magnum viris malum.
Quare ſtatim ingredientes à tabulatis theatri
Torue aſpiciunt nos, explorantq́ue protinus,
Num mœchus intus ſit aliquis occultatus.
Facere autem amplius nobis nihil quemadmodum & antehac
Licet. Talia iſte docuit mala
Viros noſtrûm, vt ſi aliqua texat
Mulier coronam, amare videatur. & ſi eiecerit
Vaſculum aliquod per domum errans,
Maritus interrogat, cuinam fracta eſt olla?
Non eſt, quomodo non Corinthio hoſpiti.
Laborat morbo virgo aliqua, ſtatim frater dicit,
Color hic mihi non placet puellæ.
Eſto, mulier aliqua ſupponere vult,
Carens filijs: ne hoc quidem licet occultum eſſe,
Viri enim iam aſſident propè.
Adſeneſq́ue, qui antehac puellas
Ducebant, vituperauit, vt nullus ſenex
Ducere velit vxorem propter carmen hoc,
Domina enim ſeni ſponſo vxor.
Deinde ob id mulieribus cubiculis
Signacula iniiciunt, & obſignant iam & peſſulos,
Obſeruantes nos, & inſuper moloſſos

Bourdinus. Ἐπισμῇ τῶν κακῶν.] τί γὰρ τῶν κακῶν φησὶν ὁ ποιητής, οὗτος οὐκ ἐμβάλλει καὶ καταπλύνει ἡμῶν καὶ τινα λοιδορίαν, οὐκ ἐπιλοιδορεῖ. τί οὗτος οὐ προσφέρει ἀδικημάτων καθ' ἡμῶν. ἐπισμῆν δὲ κυρίως

σημαίνει ἐπιχεῖν. ἐπιξύειν. σμῆξαι γάρ ἐστι τὸ τὸν ῥύπον ἀποξῦσαι μεταφορικῶς δὲ καὶ καταχρηστικῶς, ἀντὶ τοῦ σκάπτειν καὶ ἐπιτρίβειν, λοιδορεῖν τίθεται, ἀπὸ τοῦ καθαίρεσθαι τῶν σμωμένων ἡ μεταφορὰ μετενεχθεῖσα. Διαβάλλει.] διαβολὰς ἐλέγχει. Μοιχοτρόπους.] τὰς μοιχικοὺς τρόπους ἐχούσας. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσι μυχοτρόπους, ἀντὶ τοῦ κακούργους, καὶ λάθρα τὴν ἑαυτῶν κακουργίαν ἀποκρυπτούσας ἁρμοζόντως τῷ προειρημένῳ. Ἀνδρεραστρίας καλῶν.] ἀνδρῶν ἐρώσας, καὶ φιλάνδρους, τουτέστι καὶ πόρνας. Οἰνοπότιδας.] ἀντὶ τοῦ ἀκρατεῖς καὶ ἀμέτρως ἐξυβριζούσας ὑπὸ παροινίας, καὶ οἰνοποτούσας, ἀπὸ τοῦ τὸν οἶνον πίνειν ἢ ποτίζειν, τὸ ῥῆμα μετεποιήθη. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσι, οἰνοπίπας μεθύσας, ἀπὸ τοῦ πιπίζειν, ὅ ἐστι μυζεῖν ἢ μυζᾶν. Προδότιδας.] προδιδούσας. Λάλας.] τὰς πολυλαλούσας. Ἀπὸ τῶν ἰκρίων.] ἴκρια ὀρθὰ λέγεται ξύλα, ἢ σανιδώματα τῆς νεὼς καὶ τὰ τῶν θεάτρων, ἅπερ ἦσαν καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ἐπὶ ξύλων γὰρ ἐκαθέζοντο πρὶν γενέσθαι θέατρον ξύλα δεσμεύοντες, καὶ οὕτως θεωροῦντες, προβλήματα δὲ τῶν ξύλων κατὰ τὸν ἡμιτελῆ ἑστῶτα ἐφιστάντες καὶ ἴκρια προσπήξαντες διαβάσεις παρ' ἑαυτοῖς ἐμηχανῶντο. νῦν δὲ λαμβάνει ὁ ποιητὴς τὰ ἴκρια ἀντὶ τῶν σανίδων τοῦ θεάτρου. γνώμη γὰρ ἥδε, οἱ ἄνδρες ἡμῶν, ἀκούσαντες τὰς λοιδορίας καὶ κακῶς προβληθέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ δημοσίᾳ, ἐπανελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου εἰς τὴν οἰκίαν διεστῶτες(?) βλέπουσιν ἡμᾶς, ὡς χαλεπαίνοντες ἡμῖν, καὶ διερευνῶσι πότερον μοιχὸς λανθάνει. Μὴ μοιχός.] ἐν τούτῳ ἵνα δείξῃ τὰ κακὰ συμβαίνοντα ἐκείναις διὰ τὴν κακολογίαν τοῦ Εὐριπίδου, καὶ μέμφεται πᾶσαν τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφαιρεθεῖσαν τοῦ δρᾶν τι τῶν ἔμπροσθεν εἰωθέντων πραχθῆναι ὑπ' αὐτῶν. Πλέκη στέφανον.] ὑφαίνῃ ἢ διακοσμῇ τὸν στέφανον. Πλανωμένη.] οὐκ ἐκ τοῦ προαιρέσεως, ἀλλὰ διὰ πλάνησιν καὶ ἀπόλειψιν(?) ἐν τῷ πλανᾶσθαι καὶ περιπατεῖν. διὰ τούτων δὲ ἐλέγχει καὶ κατηγορεῖ ἡ γυνὴ τὴν γλισχρότητα τῶν ἀνδρῶν ἐπενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου. Κατεάγη ἡ χύτρα.] ἐφθάρη. Οὐκ ἔσθ' ὅπως.] ἔστιν ἀδύνατόν τινα κόρην τῷ ξένῳ Κορινθίῳ ὑποβάλλεσθαι, καὶ κρύφα συγγίνεσθαι. Κάμνειν.] ἀντὶ τοῦ ὑποσκάμνειν(?). Οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.] οὐκ ἀρέσκομαι τοιούτῳ τινὶ χρώματι, φησὶν ὁ ἀδελφός, ὑποπτεύων τινὰ ὑποψίαν κακοῦ, ὡς ὑπολανθάνοντες ἐν τῇ κόρῃ ἐκ τοῦ συμμεμῖχθαι καὶ συγγενέσθαι ἀνδράσι τισί, καὶ οὕτως συνάξασαν τοῦτο τὸ χρῶμα. Ὑποβαλέσθαι.] τουτέστιν ὑποθέσθαι, ὅθεν καὶ παῖδες ὑποβολιμαῖοι καλοῦνται ὑπὸ Δημοσθένους ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου ς΄. λόγῳ, οἱ ὑποτεθέντες. Ἀπορουμένη παίδων.] ἐρήμη τέκνων, ἄπαις, ἄτεκνος. Λαθεῖν.] λάθρα ποιεῖν. Δέσποινα γὰρ γέροντι.] ἐθέλει, φησί, δεσπόζειν, καὶ ἄρχειν τοῦ γέροντος νυμφίου ἡ γυνὴ νέα. τοιαῦτα δὲ ῥήματα καὶ τραγῳδήματα ἐκκλέπτει(?) τοὺς ἄνδρας γέροντας τὸ πρόσθεν τὰς μειρακίσκας λαμβάνοντας. Εἶτα.] ζηλοτυπίας σημεῖα ἐν τούτῳ ἐξαγορεύει καὶ διερμηνεύει τῆς γυναικωνίτισιν τῆς οἰκίας τῶν γυναικῶν. Σφραγῖδας ἐπιβάλλουσι.] ἐπισφραγίζουσι, καὶ ἐπιμοχλοῦσι τοὺς μὴ μοιχοὺς εἰσελθεῖν. Μολοττικοὺς κύνας.] τοὺς ποιμενικοὺς καὶ μεγάλους φοβερούς τε τοῖς εἰσιοῦσι τὰς οἰκίας.

Bisetus. Ἐπισμῇ.] ἐπιχεῖν. ἐπιξύειν. σμῆξαι A δέ ἐστι τὸ τὸν ῥύπον ἀποξῦσαι. οἱ δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τοῦ μύχειν, οἷον, ἐπιτρίβειν. σφοδρὰν γάρ τινα τρῖψιν, καὶ σμῆξιν ἔχει. τάχα δὲ καὶ τὴν σμάδικα εἰρῆσθαι ἀπὸ τούτου. εἰ δὲ ἐξ ἔθους γλωσσηματικὴν ἔχει τὴν λέξιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπιτρίβειν ἀλλὰ τύπτειν, καὶ σκώπτειν τὸ σμάχειν. ἔστι δὲ λοιδορία (ἢ μεταφορά.) ἀπὸ τοῦ καθάπτεσθαι τοῦ σμωμένου. Σ. ἐπισμῇ, τρίτον πρόσωπον ὑποτακτικοῦ ἀπὸ τοῦ ἐπισμέω, ῶ, ἢ καὶ ἐπισμάω, ῶ. ὅπερ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἐπιχρίω, ἐπιπάσσω, ἐπιρραίνω ληπτέον δοκεῖ, καὶ τοῦτο μεταφορικῶς. B Ἐμβραχύ.] τινὲς γραπτέον νομίζουσιν, ἐν βραχεῖ, δηλονότι λόγῳ. ἐμβραχὺ δὲ ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται. Ἀττικὴ δὲ συνήθεια, ἡ οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ τὸ βραχύ. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος ἵνα δὲ διὰ βραχέων, καὶ συντόμως τὸ πᾶν εἴπω, ποῦ ποτε εἰσὶ θεαταί, καὶ τραγῳδοί, καὶ χοροὶ ὅπου ἡμᾶς ὁ Εὐριπίδης οὐ διαβέβληκεν; καὶ γὰρ ἑκάστοτε ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ αὐτοῦ τραγῳδίαις ἡμᾶς κακῶς λέγει, καὶ διαβάλλει. Τὰς μυχοτρόπους.] τὰς τοὺς τρόπους ἐν μυχῷ ἐχούσας. τὰς ἐχούσας τοὺς τρόπους μυχίους, καὶ οἱονεὶ τὰς κρυπτούσας τοὺς ἑαυτῶν τρόπους ἐν μυχοῖς, ἵνα μὴ γνωσθῶσι. τουτέστι C τὰς δυσγνώστους. ἀνδρεραστρίας δέ, τὰς ἀνδρῶν ἐραστρίας. τὰς ἀνδρῶν ἐρώσας. ἐράστρια θηλυκὸν τοῦ ἀρσενικοῦ ἐραστής. Τῶν ἰκρίων.] ἴκρια προπαροξυτόνως τὰ τῶν νεῶν καταστρώματα, καὶ τὰ ἐγκοίλια τῆς νεώς. καὶ τὸ μέρος τοῦ καταστρώματος, ἔνθα ὁ τοῦ κυβερνήτου τόπος, καὶ ὁ ἱστὸς τῆς νεώς. καὶ ἴκρια τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀφ' ὧν ἐθεῶντο τὸ παλαιὸν τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας, πρὶν ἢ κατασκευασθῆναι τὸ ἐν Διονύσου θέατρον. Εὐστάθιος. Ἄλλως. Ἴκρια, ὀρθὰ ξύλα, ἢ σανιδώματα τῆς νεώς. καὶ τὰ τῶν θεάτρων, ἃ ἦσαν καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ἐπὶ ξύλων γὰρ ἐκαθέζοντο D πρὶν γενέσθαι τὸ θέατρον. ξύλα ἐνδέσμευον, καὶ οὕτως ἐθεώρουν. προβλήματα δὲ ξύλων ἡμιτελῆ ἑστῶτα ἐφιστάντες καὶ ἴκρια προσπήξαντες διαβάσεις παρ' ἑαυτοῖς ἐμηχανῶντο. Σ. Ἰκριώματα δέ, τὰ ἔξωθεν τῶν τειχῶν προβεβλημένα εἰς ἀσφάλειαν, καὶ ἀντερείσεις. Εὐστάθιος. σημειωτέον δὲ καὶ ἰκρία παροξυτόνως παρὰ πολλοῖς εὑρίσκεσθαι. ἰκρία δέ, τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐν οἷς ἐκαθέζοντο, καὶ ἀφ' ὧν ἐθεώρουν. καὶ ἀπὸ τῶν ἰκρίων ἐνταῦθα ληπτέον ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ θεάτρου, ἢ τῆς ἐκκλησίας. συνεκδοχικῶς δηλαδὴ τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου. Τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.] ξένος, ὁ ἀλλοδαπός, E ἢ ὁ ἀλλοδαπὸν ἀποδεχόμενος. νῦν δὲ ξένον Κορίνθιον ἴσως καλεῖ τὸν μοιχόν. ἐν Κορίνθῳ γὰρ πολλοὶ μοιχοί, καὶ πολλαὶ πόρναι ἦσαν. Κάμνει κόρη τις.] κάμνειν, ἐπὶ τοῦ ποιεῖν, καὶ ἐργάζεσθαι. καὶ ἐπὶ τοῦ νοσεῖν, ὡς ἐνταῦθα λέγεται. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποθανόντων. οἷον, ἀλλὰ καμόντων. προσλαβὸν δὲ τὴν ἀπὸ πρόθεσιν, σημαίνει τὸ ἀπειπεῖν. ἀπαγορεῦσαι. καὶ ἀπογνῶναι. ὡς ἀπέκαμε νουθετῶν. Σ. Δέσποινα γάρ.] ὅδε ὁ στίχος τοῦ αὐτοῦ Εὐριπίδου ἐστὶν ἐν τῷ Φοίνικι. ὡς παρὰ Στοβαίῳ σεσημείωται. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος. ἡ γὰρ νεωτέρα γυνὴ τοῦ γέροντος νυμ- F φίου ἐστὶ δέσποινα. αὐτοῦ δεσπόζει, αὐτοῦ κρατεῖ, καὶ δυναστείαν ἔχει, διὰ τὸ αὐτῆς νέον, καὶ τὸ αὐτοῦ γῆρας. Γυναικωνίτισιν.] γυναικωνῖτις, στιβάς(?), οἰκία τῶν γυναικῶν. Σ. Μολοττικὸς δὲ κύων, ὁ ποιμενικός, καὶ μέγας. μορμολύκεια δέ, τὰ τῶν τραγῳδῶν προσωπεῖα. καὶ τὰ τῶν ὑποκριτῶν, ἃ Δωριεῖς γοργεῖα καλοῦσιν, ἔνθεν καὶ τὸ μορμολύζεσθαι, τὸ ἐκφοβῆσαι. Σ.

Τρέφουσι μορμολυκεῖα τοῖς μοιχοῖς κύνας.
Καὶ ταῦτα μὲν ξυγγνωσθ'· ἃ δ' ἦν ἡμῖν πρὸ τοῦ
Αὐταῖς ταμιεῦσθαι προαιρούσαις λαβεῖν.

G *Alunt, larvas ac terricula adulteris canes.*
Et hæc quidem cognoſcite affatim nobis antehac,
Ipſis cellam promptuariam cuſtodiri proponentibus & volentibus accipere

Αλ-

Ἄλφιτον. ἔλαιον. οἶνον. οὐδὲ ταῦτ' ἔτι
Ἔξεστιν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἤδη κλειδία
Αὐτοὶ φοροῦσι κρυπτὰ κακοηθέστατα,
Λακωνίκ' ἄττα τρεῖς ἔχοντα γομφίους.
Πρὸ τοῦ μὲν οὖν ἦν ἀλλ' ὑποῖξαι τὴν θύραν
Ποιησαμέναισι δακτύλιον τριωβόλου.
Νῦν δ' οὗτος αὐτοὺς ᾠκότριψ Εὐριπίδης
Ἐδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια
Ἐξαψαμένους. νῦν οὖν ἐμοὶ τοῦτο δοκεῖ
Ὄλεθρόν τιν' ἡμᾶς κυκᾶν ἁμῶς γέ πως
Ἢ φαρμάκοισιν, ἢ μιᾷ γέ τῳ τέχνῃ,
Ὅπως ἀπολεῖται, ταῦτ' ἐγὼ φανερῶς λέγω.
Τὰ δ' ἄλλα μετὰ τῆς γραμματέως συγγράψομαι.
Χο. Οὐπώποτε ταύτης
Ἤκουσα πολυπλοκωτέρας
Γυναικὸς οὐδὲ δεινότερον λεγούσης.
Πάντα γὰρ λέγει δίκαια. πάσας δ' ἰδέας
Ἐξήτασεν. πάντα δ' ἐβάστασεν φρενὶ
Πυκνῶς τε ποικίλους λόγους
Ἀνηῦρεν εὖ διεζητημένους.
Ὥστ' ἂν εἰ λέγοι παρ' αὐτὴν Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου
Δοκεῖν ἂν αὐτὸν
Ὡς ἐγᾦμαι πᾶσιν ὑμῖν ἄντικρυς μηδὲν λέγειν.

A *Farinam, oleum, vinum, ne hæc quidem amplius*
Licet, viri enim iam claviculas
Ipſi geſtant occultas, callidiſſimas, ac maxime malignas,
Laconicas quaſdam treis habentes claviculos.
Sed prius quidem certè licebat aperire fores,
Facientibus annulum triobolo & vili precio.
B *Nunc verò iſte ipſos verna Euripides*
Docuit minuta, & quaſi à tineis corroſa habere ſigilla
Appenſa habentes. Nunc igitur mihi hoc videtur
Perniciem aliquam nos miſcere ac moliri quomodocunque
Vel venenis, vel una quidem arte,
Vt pereat. hæc ego apertè dico,
C *Reliqua verò cum ſcriba ſimul ſcribam.*
Ch. Nunquam hac
Audivi callidiorem
Muliere, neque facundius dicentem.
Omnia enim dicit iuſta, omnesq; ſpecies eloquentiæ
Examinavit, omniaq; geſſit mente,
Denſeq; & prudenter varias orationes
Invenit bene exquiſitas:
D *Vt ſi diceret ad comparationem ipſius Xenocles, filius Carcini,*
Videretur ipſe,
Vt ego puto, omnibus vobis planè nihil dicere.

BOVRDINVS. Μορμολύττεσθαι.] ἀπὸ τῶν τραγῳδῶν προσωπείων καὶ τῶν ὑποτεκτῶν, ὅθεν καὶ τὸ μορμολύττεσθαι, ἐκφοβεῖσθαι, ἐκπλήττειν, τῇ αἰτιατικῇ. Ταμιεύεσθαι.] διανέμειν, διοικεῖν κατὰ τὴν γνώμην, ὅθεν καὶ ταμίευται καὶ ταμιευτήρια. Προαιρουμένας.] βουλομένας. Ἔξεστιν.] ἀφῄρηται ἡμῶν αὕτη ἡ ἐξουσία τοῦ δύνασθαι διοικεῖν καὶ διανέμειν ταῦτα, ἄλφιτον, ἔλαιον, οἶνον. Κακοηθέστατα.] δυσχερέστατα πρὸς τὸ μιμηθῆναι, ὥστε δύνασθαι ἀνοίγειν τὰς ἐλαιοθήκας καὶ ἀλφιτοθήκας σὺν τοῖς ψευδοκλειδίοις. Οἰκότριψ.] τουτέστιν ὁ οἰκογενὴς δοῦλος κατὰ διαφορὰν τῶν οἰκετῶν αἰχμαλώτων, ἢ λέγεται ὁ δοῦλος ἀπὸ γονέων. σύντετακται δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τρίβειν. σημαίνει δὲ κυρίως τινὰ περικύλισιν καὶ πλάνησιν διατρίβειν τι ἐν τῇ οἰκίᾳ δεσπότου. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσι ᾠκότριψ, τουτέστι, οὕτως ὁ Εὐριπίδης καταδουλοῦσιν αὐτούς, καὶ τῇ οἰκοτριβίᾳ τινὶ καὶ σπερμολογίᾳ περιέπλεξεν. ἐγὼ δὲ ταύτην ἀνάγνωσιν ἀληθεστέραν εἶναι νομίζω. Θριπήδεστα.] κυρίως εἶναι τὰ ξύλα βεβρωμένα καὶ διεφθαρμένα ὑπὸ τῶν θριπῶν. θρὶψ δέ ἐστι ζῶον κατεσθίον ξύλα καὶ κατεσθιόμενον κέρατα ξύλων, ἐνταῦθα δὲ καλεῖ σφραγίδια θριπήδεστα, πολλοῖς καὶ μικροῖς τρυπήμασι τρυπηθέντα, ὡς δὴ καταβρωθέντα ὑπὸ τῶν θριπῶν καὶ σκωληκοβρώτων, βουλόμενος τὴν λεπτότητα τούτων, καὶ ἰσχνότητα καὶ τὴν διατρύπησιν δεικνύναι, καὶ διὰ τοῦτο τὴν δυσχερῆ μίμησιν ἐκείνων καὶ παρασφράγισιν. καὶ γὰρ χαλεπόν ἐστι τὰ σφραγίδια διατρυπητὰ παρασφραγίζειν μάλιστα πολλοῖς καὶ μικροῖς διατρυπήμασι τρυπηθέντα. Κυκᾶν.] τουτέστι, διακυκᾶν κατασκευάζειν καὶ ἐπάγειν. κυρίως γὰρ λέγεται τὸ τοιοῦτο ῥῆμα ἐπὶ τῶν φαρμάκων λυγρῶν καὶ θανατοφόρων, ἅπερ μίγνυται διαθηκευμένα τινι ἐπὶ θανάτῳ, ὥστε μᾶλλον βλαβερὰ καὶ ὀλέθρια γίνεσθαι. Ἁμῶς γέ πως.] ὅπως δήποτε καὶ ἐκ παντὸς τρόπου. ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα ἐλέγχει τὴν κακοτροπίαν τῶν δὲ γυναικῶν, ἅπερ λάθρα διαμηχανῶνται τὰ βίαια καὶ φανερῶς ὑπ' αὐτῶν διαπράττεσθαι οὐ δυνάμενα. Πολυπλοκωτέρας.] πολυτροπωτέρας καὶ παλιμβολωτέρας. πολύπλοκος γὰρ σημαίνει τὸν πολύτροπον, καὶ ἐπὶ πολλὰ τρεπόμενον, ἢ τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν τρέποντα ἐφ' ἕνα καιρόν, καὶ τὸν ποικιλόφρονα οὕτω. Δεινοτέραν.] μετὰ μείζονος τέχνης. Ἐξήτασε.] ἐβασάνισε, ἐξεπείρασε, διηρεύνησε. Διεζητημένους.] ἐξευρημένους, καὶ τούτους καλῶς βασανισθέντας. Πυκνῶς.] σωφρόνως, νουνεχῶς, καὶ σοφῶς. Παρ' αὐτὴν Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου.] ὥστε φησὶν ὁ Ἀριστοφάνης, ἐὰν λέγῃ ὁ Ξενοκλῆς παραβληθεὶς καὶ συγκριθεὶς ταύτῃ τῇ γυναικὶ οὕτως ἐρρούσῃ δεινῶς καὶ σοφῶς οὐδὲν δοκεῖ ἂν λέγειν καὶ οὐδενὸς ἄξιος ῥήτωρ εἶναι κατ' ἀντεξέτασιν ταύτης τῆς γυναικός. ἔστι δὲ Ξενοκλῆς υἱὸς τοῦ Καρκίνου ποιητοῦ Ἀττικοῦ, ὅστις ἐσκώπτετο ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος παῖδες, ἐνομίζετο γὰρ ἐπὶ τινι βωμολοχίᾳ καὶ ἐλαφρότητι τῆς φύσεως ἀεὶ τὰ τερατικὰ καὶ τερατείας διατελοῦντες, πρῶτος μηχανὰς καὶ τερατείας εἰσαγαγεῖν ἐν τοῖς δράμασιν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Πλάτων ἐκάλει ἐκεῖνον δωδεκαμήχανον, ἐπεὶ καὶ πολλάκις ὡς μηχανικὸς εἰς θέατρον εἰσέφερεν μηχανήματά τινα, ἵνα θεοὺς ἐμιμεῖτο ἀνερχομένους ἢ κατερχομένους ἐκ τοῦ

εἰρηνοῦ. Ἄντικρυς.] φανερῶς καὶ ἀναμφισβητήτως μηδὲν ἄξιον λόγου φέρειν.

Bisetus. Ἀδ' ἐμοῦ.] ἀντὶ τοῦ ἀνδεξόμενον. τὸ δὲ προαιρέσεις λαβεῖν, τινὲς ὡς ἀπειθάνως ἑρμηνεύουσι, προηρημένας, τουτέστι κατὰ τὴν ἡμετέραν προαίρεσιν, καὶ ἱνά μου, ὅτι ἔστι λάθρα λαβεῖν. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ προαιρεῖν, τὸ πρότερον λαβεῖν, εἴτε προλαβεῖν δηλοῖ. Κακοηθέστατα.] φαυλότατα, δυσεπιβουλευτα. ἔστι δὲ μεταφορικῶς. Εὐστάθιος. Λακωνικὰ δὲ λέγει, ὅτι αἱ Λακωνικαὶ κλεῖδες κατὰ τὸν Σουίδαν περιβόητοι ἦσαν. γομφίους δὲ καλεῖ τοὺς ὀδόντας, τὰς κλειδώσεις, μεταφορικῶς καὶ τὸ νῦν λέγεται. ὑποῖξαι δὲ, λάθρα, καὶ κλεπτικῶς ἀνοῖξαι. Ὠικότριψ.] τὸ πλῆρες, ὁ οἰκότριψ. τουτέστιν ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ θρεπτός. διαφέρει δὲ οἰκέτης οἰκοτρίβου. ὁ μὲν γὰρ οἰκότριψ, ἀπὸ γονέων δοῦλος. ὁ δὲ οἰκέτης, οὐ πάντως, ἀλλὰ καὶ ὁ αἰχμαλωτος, καὶ ὁ ἐν οἴκῳ ὤν. Ἄλλως. οἰκότριψ ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατριβόμενος ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν. οἰκέτης δὲ, ὁ δοῦλος, ὠνητός. Ἡσύχιος. οἰκότριψ δὲ λέγεται διὰ τὸ τρεφόμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ τρίβεσθαι, εἴτε διατρίβειν, στρέφεσθαι, μένειν, καὶ διάγειν. Θριπήδεστα.] Σουίδας, θριπόδεστα διὰ τοῦ η. οὕτω δὲ καλεῖται τὰ ξύλα ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, οἷς ἐσφράγιζον. θρὶψ γὰρ ζῶόν ἐστι κατεσθίον ξύλα, καὶ κέρατα. καὶ θριπήδεστον ὑπεῖληφε τὴν Ἑλλάδα εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ διεφθαρμένην, ἀπὸ τῶν ὑπὸ θριπῶν καταδηδεσμένων ξύλων. Ἄλλως. Παυσανίας λέγει ὅτι θριπήδεστα ξυλήφια τὰ ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, ὡς ἀπὸ τοῦ ἴδω. οἷς ἐχρῶντο, φησὶν, οἱ σφόδρα οἰκονομικοὶ ἀντὶ γλυπτῶν σφραγίδων. Εὐστάθιος. τινὲς δὲ αὐτὰ πεντασυλλάβως θριπηδέστατα καλοῦσι. διαφέρει δὲ τὸ σφραγίδιον τοῦ δακτυλίου, ὅτι κατὰ τὸν Ἡσύχιον δακτύλιον μὲν τὸ ἁπλοῦν δακτυλίδιον καλοῦσι, τὸ δὲ γλυφὴν ἔχον, σφραγίδιον. Κυκᾶν φθ.] ἔν τισι παλαιῶν ἀντιγράφων, καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ γράφεται κυρκανᾶν μετὰ τοῦ ρ. δηλοῖ δὲ τὸ ταράττειν, καὶ κινεῖν, ἀπὸ τοῦ κυκάω, ῶ. διὸ βέλτιον ἴσως γράφειν κυκανᾶν ἄνευ τοῦ ρ. Οὔτωποτε.] τὴν γυναῖκα τὴν Εὐριπίδου καταδραμοῦσαν, καὶ κατηγορήσασαν ὁ χορὸς ἐπαινεῖ. εἰσὶ δὲ στίχοι δέκα μικτοί. Πολυπλοκωτέρας.] πολύπλοκος, πολύτροπος, ὁ ἐπὶ πολλὰ τρεπόμενος, ἢ ἔχων τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὑφ' ἓνα καιρόν. Ἡσύχιος. οὕτω καὶ παρὰ Θεόγνιδι νοητέον,

> Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ
> Τῇ προσομιλήσει, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

Ἐν δὲ τοῖς κάτω νόημα πολύπλοκον καλεῖται τὸ πολύτροπον. Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου.] περὶ τούτων εἴρηται ἐν Βατράχοις, καὶ ἀλλαχοῦ.

ΕΤΕΡΑ ΓΥΝΗ.

ALTERA MVLIER.

Bisetus. Ἡ νῦν παρελθοῦσα γυνὴ τὰ ὑπὸ τῆς πρώτης κατ' Εὐριπίδου ἄρτι λεχθέντα συντόμως ἐπιψηφίζουσα, ἓν μόνον προστίθησιν, ὅτι γυνὴν ὅτι ἀσεβὴς, καὶ ἄθεος ὤν, τὸν δῆμον διδάσκει διὰ τῶν αὐτοῦ τραγῳδιῶν μὴ εἶναι θεούς. εἰσὶ δὲ στίχοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιϛ'.

Ετ.Γ. Ὀλίγων ἕνεκ' αὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων.
Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, αὕτη κατηγόρηκεν εὖ.
Ἃ δ' ἐγὼ πέπονθα ταῦτα λέξαι βούλομαι.
Ἐμοὶ γὰρ ἀνὴρ ἀπέθανεν μὲν ἐν Κύπρῳ.
Παιδάρια πέντε καταλιπὼν. ἃ γὼ μόλις
Στεφανηπλοκοῦσ' ἔβοσκον ἐν ταῖς μυρρίναις.
Τέως μὲν οὖν ἀλλ' ἡμικάκως ἐβοσκόμην,
Νῦν δ' οὗτος ἐν ταῖσι τραγῳδίαις ποιῶν
Τοὺς ἄνδρας ἀναπέπεικεν οὐκ εἶναι θεούς.
Ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἥμισυ.
Νῦν οὖν ἁπάσαισι παραινῶ καὶ λέγω,
Τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα πολλῶν οὕνεκα.
Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς ὦ γυναῖκες δρᾷ κακὰ
Ἅτ' ἐν ἀγρίοισι λαχαίοις αὐτὸς τραφείς.
Ἀλλ' εἰς ἀγορὰν ἄπειμι. δεῖ γὰρ ἀνδράσιν
Πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.
Χο. Ἕτερον αὖ τι λῆμα τοῦτο
Κομψότερον ἔτ' ἢ τὸ πρότερον ἀναπέφηνεν.
Οἷα κατεστωμύλατο
Οὐκ ἄκαιρα φρένας ἔχουσα.
Καὶ πολύπλοκον νόημα. οὐδ' ἀσύνετ' ἀλλὰ
Πιθανὰ πάντα. δεῖ δὲ ταύτης

AL.M. *Paucorum cauſa ipſa prodij verborum,*
Alia enim hæc accuſauit benè.
Quæ verò paſſa ſum, hæc dicere volo.
Mihi enim vir mortuus eſt quidem in Cypro,
Puerulos quinque qui reliquit, quos ego vix
Coronas texens paſcebam in Myrtis.
Tunc quidem igitur, ſed ſemimale alebar,
Nunc verò iſte in Tragœdijs faciens,
Viros perſuaſit non eſſe Deos.
Vnde non amplius vendimus ne dimidium quidem coronarum.
Nunc igitur omnes admoneo, & dico
Hunc punire virum multis de cauſis.
Agreſtibus enim nos ô mulieres, afficit malis,
Vtpote in agreſtibus oleribus ipſe nutritus.
Sed in forum abibo, oportet enim viris
Texere coronas conſacrificatorias viginti.
CH. Altera rurſus quædam audacia hæc
Facundior adhuc quàm prior apparuit.
Qualia facundè dixit,
Non importuna, mentem habens,
Et varium multiplicémque ſenſum, neque imprudentia, ſed
Probabilia omnia. oportet autem huius

Bourdinus. Ὀλίγων ἕνεκ.] ἐγὼ, φησὶν ἡ γυνὴ, βούλομαι βραχυλογεῖσθαι καὶ ὀλίγα εἰπεῖν. πα-

θη-

θητικῶς δὲ καὶ μετ' ἐλεημοσύνης ἴσως κατηγορεῖ τῆς τοῦ A Εὐριπίδου ἀσεβείας. ἄρχεται γὰρ ἀπὸ τῆς βοσκήσεως τῶν παίδων, καὶ μέμφεται τοῦ Εὐριπίδου, ὅτι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀσεβείας αὐτοῦ εἰς τοὺς θεοὺς ἀφείλετο τὴν εὐπορίαν τῶν παίδων ἐκείνης, οὓς δὴ αὐτάρκως ἔτρεφεν ἐκ τῆς στεφανοπλοκίας πρὸ τῆς κακηγορίας καὶ κακολογίας τοῦ δεῖ Εὐριπίδου, ὃς ἀναπέπεικε θεοὺς οὐκ εἶναι. χ' οὕτω στεφάνων οὐ δεῖσθαι. Στεφανηπλοκοῦσα.] τουτέστι πλέκουσα τοὺς στεφάνους, ὑφαίνουσα καὶ διακοσμοῦσα. Ημικάκως.] τουτέστιν οὔτε λαμπρῶς, οὔτε πονηρῶς, ἀλλὰ μετρίως. Νῦν δ' οὗτος.] ἐνταῦθα ἡ γυνὴ διασύρει καὶ ὀνειδίζει τὴν ἀσέβειαν τοῦ Εὐριπίδου, ὃς ἄθεός ἐστιν. Εἰς ἥμισυ.] ὅθεν περιελθεῖν, ὅτι θεοὺς οὐ νομίζουσιν εἶναι πολλοὶ, διαπεισθέντες καὶ ψευδοπιστηθέντες ὑπ' Εὐριπίδου, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐθέλουσιν ὠνεῖσθαι τοὺς στεφάνους. Ἀγρία.] τουτέστι, χαλεπὰ κακοήθη, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἅπερ ἐστὶ τὴν γεῦσιν καὶ πέψιν χαλεπὰ δύσκολά τε καὶ αὐστηρὰ καὶ δυσσάρεστα. ἐνταῦθα δὲ καταγελᾷ τῆς μητρὸς τοῦ Εὐριπίδου, ἥπερ λαχανοπωλεῖν λέγετο, ὡς προείρηται. Στεφάνους συνθηματιαίους.] τοὺς ἐκδοτικοὺς, εἰργολαβημένους, ἐκδεδομένους, ἢ ἐκδοσίμους, κατὰ τὸ σύνθημα συμβληθέν. σύνθημα γὰρ δηλοῖ τὴν ὁμολογίαν συνθήκην, ἀπὸ τοῦ συντίθεσθαι, καὶ συνάλλαγμα. Λῆμα.] ἡ μεγαλοψυχία, καὶ ἀνδρεία, τὸ θάρσος τῆς ψυχῆς. Κομψότερον.] εὐσχημονέστερον, ἀξιοπρεπέστερον, εὐτακτότερον. Ἀναπέπεικεν.] ἀνέπεισεν. Κατεστωμύλατο.] ἐφλυάρησεν, ἐφλυαρεύσατο, ὅθεν καὶ στωμύλματα, φλυαρεύματα καὶ λαλήματα λέγεται. Οὐκ ἄκαιρα.] τουτέστι, καίρια. Φρένας ἔχουσα, καὶ πολύπλοκον νόημα.] νουνεχὴς, φρονίμη, καὶ ποικιλόνους, ποικίλα τε νοήματ' ἔχουσα. Ἀσύνετα.] D ἄφρονα, καὶ σύνεσιν οὐκ ἔχοντα. Πιθανά.] πιστότατος ἄξια πάντα.

Bisetus. Παιδέρια.] παιδάριον, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀρρένων κέχρηνται τῷ ὀνόματι οἱ ῥήτορες, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν παρθένων. Σ. Ἄλλως. παιδάρια, τὰ μείζονα, καὶ τὰ ἀρτίως γεγονότα. Ησύχιος. Εν τῆς μυρρίναις] μυρρίνη, ἢ καὶ μυρσίνη, εἶδος φυτοῦ, ἐξ οὗ στέφανοι ἐποιοῦντο, καὶ τούτοις οἱ ἄρχοντες ἐστεφανοῦντο. Εμπολώμεθα.] ἐμπολᾶν, ἀγοράζειν, πιπράσκειν, πωλεῖν. ἐμπολαῖος δὲ, πωλεῖσθαι, ὠνεῖσθαι. Στεφάνους συνθηματιαίους] Σ. οὓς ἡμεῖς λέγομεν ἐκδοτικούς. Ἄλλως. συνθηματιαῖοι, οἱ ἠργολαβημένοι, καὶ ἐκδεδομένοι. Ησύχιος. ἀλλὰ βέλτιον εἰ καλοίης στεφάνους συνθηματιαίους τοὺς ἐκ συνθήματος, εἴτε συνθήκης τοῦ τε πιπράσκοντος, καὶ τοῦ ὠνουμένου ποιουμένους. καὶ οὓς ἐν τῇ συντεθειμένῃ, συνδοκούσῃ, καὶ διωρισμένῃ ἡμέρᾳ ἀποδίδοσθαι δεῖ. πᾶν γὰρ ὅπερ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δίδοται, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου λαμβάνεται κατὰ συνθήκας ἑκατέρωθεν πεποιημένας, τὸ τοιοῦτον ἔργον συνθηματιαῖον κυρίως λέγεσθαι δύναται, τουτέστι κατὰ συνθήκας, ὥσπερ ἐνταῦθα. τὸ γὰρ σύνθημα, εἴτε σύνθεμα, καὶ συνθήκη ταυτόν. τούτων καὶ Ἀθήναιος ἐν τῷ ιε' τῶν διειπνοσοφ. μέμνηται. συνθηματιαῖοι στέφανοι, φησὶν, ἠργολαβημένοι, καὶ ἐκδόσιμοι. Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,

C Πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.

Ετερον αὖ τι λῆμα.] στίχοι μέντοι ἐπ' αὐτά. τὸ δὲ λῆμα, ἀξία, ἀνδρεία, φρόνημα, κέρδος.

Τοιοῦτον γὰρ ὁ παῖς ὅδε λῆμα φαίνει.

Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις,

Λῆμα μὲν πάρεστι τῷδε οὐκ ἄτολμον.

ἤγουν τολμηρόν. καὶ λῆμα θούριον, τὸ πολεμικὸν φρόνημα. Σ. σημειοῦσαι μέν τοι τὸ λῆμα. ὅταν κέρδος σημαίνει ἐν δυσὶν λλ γράφεσθαι. λῆμμα παρὰ τὸ λαμβάνειν. Κατεστωμύλατο.] στωμύλος, λάλος, πολύκομψος, πιθανολόγος, εὐτράπελος, ἐφίδρος τῶν λόγων, ἀπατεὼν, κόλαξ, φλύαρος ὅθεν τὸ ῥῆμα στωμύλλω, καὶ στωμύλλομαι, καὶ καταστωμύλλομαι. καὶ στωμυλία, ἡ κατὰ ἀστειότητα ἀπάτη προερχομένη. οὐκ ἄκαιρα δὲ, τουτέστι καίρια, καὶ κατὰ καιρὸν λεχθέντα.

Τῆς ὕβρεως ἡμῖν τὸν ἄνδρα περιφανῶς δοῦναι δίκην.	*Iniuriæ nobis virum manifeſtò dare pœnas.*
Μν. Τὸ μὲν ὦ γυναῖκες ὀξυθυμεῖσθαι σφόδρα	*MN. Quòd quidem ô mulieres acriter iraſcamini admodum*
Εὐριπίδῃ τοιαῦτ' ἀκουσάσας κακὰ	E *Euripidi, talia audientes conuicia,*
Οὐ θαυμαστὸν ἐστ' οὐδ' ἐπιζεῖν τὴν χολήν.	*Non mirum eſt, neque quòd inferueſcat bilis.*
Κἀυτὴ γὰρ ἔγωγ' οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων,	*Etenim ipſa ego ita adiuuer filiorum cauſa, & ipſis fruar*
Μισῶ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον εἰ μὴ μαίνομαι.	*Odi virum illum, niſi inſanio.*
Ὅμως δ' ἐν ἀλλήλαισι χρὴ δοῦναι λόγον.	*Verumtamen inter nos inuicem oportet dare & reddere rationem,*
Αὐταὶ γάρ ἐσμεν κοὐδεμί' ἔκφορος λόγου.	F *Ipſæ enim ſumus, & nulla enunciatrix orationis noſtræ.*
Τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα,	*Quid hæc vitia habentes, illum accuſamus?*
Βαρέως τε φέρομεν, εἰ δύ' ἡμῶν ἢ τρία	*Grauiterq́; ferimus, ſi duo noſtrûm vel tria*
Κακὰ ξυνειδὼς, εἶπε δράσας μυρία.	*Male cognoſcens dixit, cùm fecerit infinitas fabulas.*
Ἐγὼ γὰρ αὐτὴ, πρῶτον ἵνα μὴ ἄλλην λέγω	*Ego enim ipſa primùm, vt ne aliam dicam,*
Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πόλλ' ἐκεῖνο δ' οὖν	*Conſcia ſum mihiipſi multorum malorum. Illud verò certè*
Δεινότατον ὅτι νύμφη μὲν ἦν τρεῖς ἡμέρας,	G *Indigniſſimum eſt, cùm ſponſa quidem fui tres dies,*
Ὁ δ' ἀνὴρ παρ' ἐμοὶ καθεῦδεν, ἦν δέ μοι φίλος	*Et maritus apud me erat dormiens, erat mihi amicus,*

Bovrdinvs. Ὕβρεως.] ἀσελγείας. Περιφανῶς.] ἄντικρυς καὶ ἐμφανῶς. Ὀξυθυμεῖσθαι.) σφόδρα

καὶ χαλεπῶς ὀργίζεσθαι, καὶ ὀξέως τοῦ θυμοῦ χεῖσθαι. Ἐπιζέσαι τὴν χολήν.) τουτέστιν ἐκθερμανθῆναι, πυρωθῆναι, καὶ μεγάλως διαθερμαίνεσθαι τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμόν. καὶ γὰρ αὐτὴ χολὴ διάπυρος οὖσα καθ' ὑπερβολὴν διαθερμαίνει. ἐνταῦθα δὲ ὁ κηδεστὴς προσποιούμενος καὶ προφασιζόμενος μισεῖν τὸν Εὐριπίδην μισογύνην δὴ ὄντα, ὅμως γε μὴν βούλεται παρ' αὐτοῦ μόναις συλλογίζεσθαι καὶ συλλαμβάνειν ἐξ ἀναμνήσεως τῶν κακῶν ἃ ποιοῦσιν αἱ γυναῖκες, ὡς δικαίως ἀκούουσι κακῶς κακὰ πολλὰ ποιοῦσαι. Ὀναίμην τῶν τέκνων.) ἀπολαύσαιμι τῶν τέκνων, οὕτως καρπωσαίμην τὰ τέκνα καὶ εὐτυχοίην ἐν ἐκείνοις. Μαίνομαι.] ἐμμανής εἰμι καὶ ἔκφορος. Ὅμως δ' ἐ) καὶ περ (φησὶν) ὀργιζόμεθα τῷ Εὐριπίδῃ, οὕτω κακολογοῦντι καὶ κακηγοροῦντι ἡμᾶς, ὅμως γε μὴν δεῖ παύσαντας τὰς ἔχθρας [illegible] χεῖσθαι τοῦ λογισμοῦ ἐν ἡμῖν, καὶ ἐπ' ἐκεῖνον ἀεὶ ἐπανελθεῖν. Αὐταὶ γὰρ ἐσμέν.) καὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμὲν λογιστικαί. Κοὐδ' εἰμὶ ἔκφορος λόγου.) τουτέστιν ἐμμανής, ἄφρων, ἀλόγιστος, καὶ ἔξω τῶν φρενῶν λογισμῶν τι. ἐκφορὰ γὰρ μανίαν τινὰ δηλοῖ, ἔκστασίν τε τοῦ λογισμοῦ. καὶ ἐκφέρεσθαι λέγεται ὁ ἔξω τῶν λογισμῶν ὢν καὶ φρενῶν, ὡς καὶ ἐξίστασθαι λέγομεν ἁπλῶς τὸν ἔξω τοῦ λογισμοῦ ὄντα. Τί.) διά τι. Ἔχουσαι.) ταῦτα κακά, ἅπερ ἡμῖν προφέρει ὁ Εὐριπίδης, βαρυνόμεθα καὶ ὀργιζόμεθα λέγοντος ἐκείνου τάδε. Δράσας μυρία.) ἀνοσιουργήματα κακά. Ἐγὼ γάρ.) τεχνικῶς ὁ κηδεστὴς κακηγορεῖ τῶν γυναικῶν, καὶ γὰρ πίστιν παρέχων ἐκείναις, ὅτι γυνή ἐστιν, ἄρχεται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς δὴ γυναικὸς ὄντος, κακὰ καὶ τὰ ἀδικήματα τῶν γυναικῶν ἐρῶν, ἵνα ἄλλαι δὴ γυναῖκες νομίζωσιν ἐκεῖνον ὡς ἀληθῶς εἶναι γυναῖκα, μὴ ὀργίζωνται ἀκούσασαι τῆς ἀναμνήσεως κακίας τῶν γυναικῶν.

Bisetus. Τὸ μὲν ὦ γυναῖκες.) Ὁ Μνησίλοχος γυναικεῖον σχῆμα ἐνδυσάμενος, καὶ τὰ γυναικῶν κατ' Εὐριπίδου ἐγκλήματα μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἀκούσας, ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος γενναίως ἀπολογεῖται, καὶ τὸν Εὐριπίδην συγγνώμης ἄξιον εἶναι λέγει, ἀποφαίνων, καὶ διισχυριζόμενος αὐτὸν οὐδὲ μυριοστὸν μέρος φανεροῦσαι τῶν ἀνόμων, καὶ ἀνοσίων ἔργων, ἅπερ αἱ γυναῖκες ποιοῦσι. εἰσὶ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κα. ἐν τελευταῖος,

Οὐδ' ἐν παθούσας μεῖζον ἢ δεδρακυῖας.

Κοὐδ' εἰμὶ ἔκφορος λόγου.] καὶ ἡμῶν οὐδεμία ἐστὶν ἔκφορος λόγου, ὃν ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ λέξω. οὐδεμία φαίνεται θέλειν τὸν ἐμὸν λόγον ἐντεῦθεν ἐκφέρειν, καὶ τοῖς ἀνδράσι ἀποφαίνειν. ταῦτα Μνησίλοχος τοῦ Εὐριπίδου πατρὸς [illegible], ὡς γυνὴ καὶ αὐτὸς ὢν περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν γυναικῶν μετὰ πλείστης παρρησίας ὁμολογῶν λέγει. Δράσας μυρία] δηλονότι δράματα, ἤγουν τραγῳδίας. Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ] τοῦτον τὸν στίχον ὅλον ὁ [illegible] μεμετρημένον οὕτως ἐκπληρωτέον.

Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πόλλ', ἐκεῖνο δ' οὖν, ὅ, τι
Δεινότατον.

τουτέστιν εἰδὼ ἐμαυτῇ πολλὰ ξυνοιδα κακά, ἐκεῖνο δὲ μάλιστα, ὅπερ ἐστὶ δεινότατον. Ἵνα μὴ 'λλὴν λέγω.] πλῆρες. ἵνα μὴ ἄλλην λέγω.

Ὅσπερ με διεκόρευσεν ἑπτέτιν οὖσαν. — D *Qui quidem me vitiauit ſeptem annorum exiſtentem*

Οὗτος πόθῳ μου κνύεν ἐλθὼν τὴν θύραν. — *Hic deſiderio & amore mei leuiter pulſabat, cùm veniſſet fores,*

Κᾆτ' εὐθὺς ἔγνων. εἶτα καταβαίνω λάθρα. — *Et deinde protinus agnoui, deinde deſcendo clàm.*

Ὁ δ' ἀνὴρ ἐρωτᾷ. ποῖ σὺ καταβαίνεις. ὅποι; — *Vir autem rogat, quonam tu deſcendis? quò?*

Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρ' ὦνερ κὠδύνη. — *Tormina me habent circa ventrem ò marite, & dolor,*

Ἐς τὸν κοπρῶν' οὖν ἔρχομαι. βάδιζέ νυν. — E *Ad latrinam igitur eo. vade nunc.*

Κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβεν, κεδρίδας. ἄννηθον. σφάκον. — *Et deinde hic quidem terebat fructus cedri, anethum & ſphacum,*

Ἐγὼ δὲ καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ, — *Ego verò cùm infudiſſem ſupra cardinem aquam,*

Ἐξῆλθον ὡς τὸν μοιχόν. εἶτ' ἠρειδόμην. — *Egreſſa ſum ad mœchum, deinde innixa ſum*

Παρὰ τὸν Ἀγυιᾶ κύβδ' ἐχομένη τῆς Δάφνης. — *Iuxta viam fortiter adhærens lauro.*

Ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶφ' ὁρᾶτ' Εὐριπίδης. — *Hæc nunquam deprehendis Euripides,*

Οὐδ' ὡς ὑπὸ τῶν δούλων τε κὠρεωκόμων — F *Neque quòd à ſeruisq́, & mulionibus*

Σποδούμεθ' ἢν μὴ 'χωμεν ἕτερον οὐ λέγει. — *Subagitamur, ſi non habuerimus alterum, non dicit.*

Οὐδ' ὡς ὅτ' ἂν μάλισθ' ὑπό του βινώμεθα, — *Neque quòd cùm maximè ab aliquo ſubagitatæ fuerimus*

Τὴν νύχθ' ἕωθεν σκόροδα μασώμεθα. — *Nocte, mane allia mandimus,*

Ἵν' ὀσφραινόμενος ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ τείχους εἰσιὼν — *Vt olfaciens vir à muro vrbis ingreſſus domum*

Μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται. ταῦθ' ὁρᾷς — *Nihil mali facere ſuſpicetur, hæc videns*

Οὐπώποτ' εἶπεν. εἰ δὲ Φαίδραν λοιδορεῖ — G *Nunquam dixit. ſi verò Phædra maledicit,*

Ἡμῖν τί τοῦτ' ἔστ'; οὐδ' ἐκεῖν' εἴρηκέ πω. — *Nobis quid hoc eſt? neque illud dixit vnquam,*

Ὡς ἡ γυνὴ δεικνῦσα τ' ἀνδρὶ τοὔγκυκλον — *Quòd vxor oſtendens viro circularem tunicam,*

Bourdinus. Διακόρευσεν.) διέφθειρε. Πόθῳ μου.) διὰ τὸν ἔρωτα, ὅνπερ δὴ εἶχεν ἐμοῦ. Κνύεν.) ἐλαφρῶς

ρῶς καὶ ἰσχνῶς ἠρέμα τι ἔκνυεν τὴν τῆς οἰκίας θύραν, βουλόμενος καὶ ποθῶν εἰσελθεῖν, καὶ ἐμοὶ συγγενέσθαι, ἀλλὰ οὐ τολμῶν φανερῶς καὶ θαῤῥαλέως πατάττειν τὴν θύραν τοῦ εἰσακούεσθαι ὑπὸ τοῦ οἰκοῦ. Κνύειν γὰρ κυρίως σημαίνει κνήθειν καὶ ξύειν, ἀπὸ τοῦ κνῦ, ὅπερ ὃ ἢ τὸ ἐλάχιστον σημαίνει. καὶ τὸ κνυζοῦν μικρὸν λέγεται. χ' ἢ κνύθος, ἐνταῦθα μικρά. Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρα.] στρέφομαι τὴν γαστέρα καὶ περιωδυνίας ἔχω. ἐν τούτῳ κατηγορεῖ ὁ Ἀριστοφάνης τῆς ἀπάτης τῶν γυναικῶν, αἵπερ εὐμήχανοί εἰσι πρός τε προφασίζεσθαι καὶ περιστέλλεσθαι τὰ κακά, καὶ σοφαὶ τέκτονες τῶν κακῶν εἰσιν, ὥς φησιν ὁ Εὐριπίδης ἐν τῇ Μηδείᾳ. Κοπρῶνα.] ἐς τὸ κοπροδοχεῖον, ἐς τόπον τοῦ κόπρου ἔρχομαι. τοῦ ἐκλῦσαι τὴν κοιλίαν, καὶ παύσασθαι ταύτης τῆς διαστροφῆς τῆς γαστρός. Ἐντεῦθεν] συνετέθει. ἐν τούτῳ καταγελᾷ τῆς ἀπλότητος τῶν ἀνδρῶν, οἵπερ εἰσὶν εὐεξαπάτητοι. Κεδρίδας.] τοὺς καρποὺς κέδρου, εἴπερ ἐκλύειν στρόφον παρ' ἰατροῖς νομίζονται. καθάπερ καὶ ἄνηθος, ὥσπερ ὥς φησιν ὁ Παῦλος Αἰγινήτης, τὰ πνεύματα διασπείρει καὶ διαλύει. Σφάκον.] ἀντὶ τοῦ ἐλελίσφακον, ὡς ἐπιτήδειον πρὸς τὸ παῦσαι στρόφον. Τοῦ στροφέως.] τοῦ στρόφιγγος. Ἐρειδόμενα.] ὑπερειδόμενα. Ὡρεοκόμων] ἐπιμελουμένων τῆς κόμης καὶ καλλωπιζομένων κορασίων τε. κορεῖν γὰρ ἐπιμελεῖσθαι δηλοῖ καὶ κοσμεῖν. καὶ κορήματα, κοσμήματα λέγεται. Σποδούμεθ'.] ἐνοχλούμεθα καὶ ὑποκινούμεθα. Σκορόδια.] τουτέστι σκορόδων φύλλα. σκόροδον δὲ λέγεται ὥσπερ σκαιόν τι ῥόδον ὂν παρὰ τὸ σκαιὸν ὄζειν. Μασώμεθα.] φαγώμεθα. Ἵν' ὁ σφραγισάμενος.] αὕτη ἡ γνώμη, ἵνα ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν δυσωδίαν τῶν σκορόδων ὑποψίαν πάσαν ἀποβάλληται τοῦ τὸ κακὸν πεπρᾶχθαι ὑπὸ γυναικός. Τὸ ἐγκύκλιον.] τὸ ἐγκύκλιον ἱμάτιον.

Bisetus. Διεκόρευσεν.] διεπαρθένευσεν ἐπὶ ἑπτὰ οὖσαν, καὶ κόρην διέφθειρεν. σημειωτέον δὲ εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὅτι ὁ στίχος οὗτος παρὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον, ἐν τῇ ἕκτῃ χώρᾳ ἀνάπαιστον ἀντὶ ἰάμβου ἔχει. οὕτω μέντοι τῶν διορθοῦσαι δεῖ ἀνάγνωσιν.

Ὥσπερ με διεκόρευσεν οὖσαν ἑπτέτιν.

Πόθῳ μ' ἔκνυεν] τὸ πλῆρες. πόθῳ μου ἔκνυεν. Εὐστάθιος εἰς τὸ Ν. τῆς Ὀδυσσείας περὶ τοῦ κνύω ταῦτα λέγει. κνύω, ὃ δηλοῖ τὸ ξύω, δασυνόμενον. προφερόμενον δὲ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ Ἴωσιν. οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,

Οὗτος πόθῳ μ' ἔκνυεν ἐλθὼν τὴν θύραν.

ἤγουν διὰ τὸν μου πόθον ἔκνυεν, ἔξυε τὴν θύραν. ἀλλ' ἐκεῖ ἔλκων ἀντὶ τοῦ ἐλθὼν διεφθαρμένως γράφεται. ἐκ δὲ τοῦ κνύω τὸ κνύζω, ἤγουν ἐξασθενεῖς, καὶ ἰσχνῶς καταξύω. Κᾆθ' εὐθύς.] καὶ εἶτα εὐθύς. ἐπείτα δὲ ταχέως. Στρόφος] στρόφος, νόσημά τι τῆς γαστρός. οἱ δὲ στρόφοι κατὰ τοὺς φυσικοὺς γίνονται διά τε δῆξιν ἰσχυράν, καὶ πνεῦμα φυσῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον. ἀλλ' ἐν τῷ τῶν ἐντέρων ἕλιξιν ἐναπειλημμένον. Κεδρίδας.) τοῦ κέδρου τοὺς καρπούς. Ἡσύχιος. σφάκον δὲ ἐλελίσφακον. ταῦτα ὁ εὐήθης ἀνὴρ, καὶ ὑπὸ τῆς κόρης ἀπατώμενος ἐπείθετο, ὡς ἐπιτήδεια παῦσαι τοὺς στρόφους. Κατάχεαι τοῦ στροφέως ὕδωρ.] ἵνα μὴ ὁ στροφεὺς τῆς θύρας. περὶ ὃν ἡ θύρα στρέφεται, ἐν τῷ ἀνοίγεσθαι, καὶ στρέφεσθαι ψόφον ποιήσῃ, καὶ τὴν μου τέχνην δηλώσῃ. ἀλλαχοῦ δὲ τῷ ἐλαίῳ πρὸς τοῦτο χρῶνται οἱ τὰς θύρας ἄνευ ψόφου λάθρα ἀνοίγειν ἐθέλοντες. Ἐρειδόμενα] ἐρείδειν κατὰ τὸν Σουίδαν, συνουσιάζειν. ὃ τὸ δὲ μεταφορικῶς ἐρεῖ ὁμοίως ταῖς ὑπερειδομέναις, ὡς νομίζω. Ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν θυρῶν κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίως δέ φασιν αὐτοὺς εἶναι Ἀπόλλωνος. οἱ δὲ Διονύσου. οἱ δὲ, ἀμφοῖν. ἔστι δὲ ἴδιον Δωριέων. εἶεν δ' ἂν οἱ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοί. Ἄλλως. ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν αὐλείων θυρῶν κωνοειδὴς κίων, ἱερὸς Ἀπόλλωνος καὶ αὐτὸς θεός. τὸ δὲ ἐρείδειν, ἀντὶ τοῦ συνουσιάζειν. καὶ ἐρείδειν γυναῖκα, ἀντὶ τοῦ βινεῖν, παρὰ κωμικοῖς ἐν χρήσει. Κυνηδὸν ἐχομένη τῆς δάφνης] τὸ πλῆρες, κυνηδὸν ἐχομένη τῆς δάφνης. κυνδὰ δὲ, κατὰ συγκοπήν, ἀντὶ τοῦ κυνηδὰ, ἤγουν κυνηδόν. κυνὸς δίκην, ἀναιδέστατα ὡς κύων. τούτῳ δὲ τῷ ἐπιῤῥήματι ὁ κωμικὸς τὸν αἰσχρὸν συνουσίας τρόπον δηλοῖ, ὥσπερ οἱ κύνες εἰώθασι χρῆσθαι. τὸ δὲ κυνδὰ, ἔστι κυνηδά. ἐν τοῦ κυνηδὸν γίνεται, ὡς ἐκ τοῦ ἀμφαδόν, τὸ ἀμφαδά. καὶ ἐκ τοῦ ἀποσταδὸν ἀποσταδά. καὶ ἄλλα μυρία. τὸ δὲ ἐφράσατο, κατενόησε, κατέλαβε. Κ' ὀρεωκόμων] ὀρεωκόμος, καὶ ὀρεοκόμος ταυτόν. ὁ τῶν ὀρέων, εἴτε τῶν ἡμιόνων ἐπιμελητής. καὶ τὸ μὲν ὀρεωκόμος οὕτω σχηματίζεται ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς γενικῆς ὀρέως. ὡς βασιλέως ὡ ὁ ἐν τῇ συνθέσει τὸ ο ἐκβάλλεται. τὸ δὲ ὀρεοκόμος ἀπὸ τῆς κοινῆς γενικῆς ὀρέος, ὡς βασιλέος. ὀρεὺς δὲ ὀρέως, καὶ τὸ πληθυντικὸν ὀρεῖς, ὁ ἡμίονος. Ὅμηρος ΙΛ. Α.

Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς.

Εὐστάθιος. οὐρεὺς ὁ ἡμίονος, παρὰ τὸ ὄρος ἰωνικῇ ἐπενθέσει τοῦ υ. ἢ παρὰ τὸ οὖρον, τὸν ἄνεμον, διὰ τὸ τοῦ σπέρματος ἄκαρπον τῶν τοιούτων ζώων. οὐρεὺς μέντοι καὶ ὁ φύλαξ ὁμωνύμως. ἀλλὰ τὸ πρότερον ἔτυμον πολλῷ πιθανώτερον. καὶ γὰρ οἱ ἡμίονοι τῶν ἄλλων ζώων τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν ὑποζυγίων ἐπιτηδειότεροι πρὸς τὸ δι' ὀρῶν πορείαν ποιεῖσθαι, διά τε τὸ σθένος αὐτῶν, καὶ τὸ καρτερικόν. Σποδούμεθα] κινούμεθα, βινούμεθα, ἢν μὴ χωμεν, ἢν μὴ ἔχωμεν. ὑπό τευ, ὑπό τινος. Ἀπὸ τείχους.] ἐκεῖ γὰρ συνήθως φυλακὴν ποιησάμενοι ἀρχόμενοι ἠοῦς οἴκαδε ἐπαναστρέφειν εἰώθασι. τεῖχος δὲ παρ' Ὁμήρῳ, ὥς φησιν Ἡσύχιος, τὸ τῆς πόλεως, τειχίον δὲ (ὃ καὶ τοῖχος ἀρσενικῶς λέγεται) τὸ τῆς οἰκίας. Ἀττικοὶ δὲ τὸ περίβολον τῶν χωρίων οὕτω καλοῦσιν. ὑποτοπῆσαι, ὑπονοῆσαι. ὑποτοπεῖν, καὶ ὑποτοπεῖσθαι ὑπονοεῖν, ὑπολαβεῖν, ὑποπτεύειν. Δεικνῦσα] τῷ ἀνδρὶ εἰ τὸ ἔγκυκλον δείξασα. περὶ δὲ τοῦ ἐγκυκλίου τοῖς ἄνω εἴρηται.

Τὰς αὐγὰς οἷόν ἐστιν, ἐγκεκαλυμμένον	*Ad radios ſolis qualis eſt, occultatum*
Τὸν μοιχὸν ἐξέπεμψεν, οὐκ εἴρηκέ πω.	*Adulterum emiſit, non dixit unquam:*
Ἑτέραν δ' ἐγ' ᾠδ' ἣ φάσκεν ὠδίνειν γυνὴ	*Alteram verò noui, quæ dicebat dolores partus habere mulier*
Δέχ' ἡμέρας ἕως ἐπρίατο παιδίον.	*Per decem dies, donec emit infantem.*
Ὁ δ' ἀνὴρ περιῄρχετ' ὠκυτόκι' ὠνούμενος.	*Maritus autem obibat urbem medicamenta celerem partum facientia emens,*

Bovrdinvs. Τὸν μοιχόν.] γράφεται παρ' ἄλλοις μοιχόν, καὶ βέλτιον ἐστι. ἡ γνώμη, ὅτι ἡ γυνὴ διαλεγομένη τῷ ἀνδρὶ καὶ δεικνυμένη τὴν ἑαυτῆς ἐσθῆτα ἐκείνῳ ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει ἐκπέμπει τὸν μοιχόν, λάθρα τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀφανῶς. Ὠδίνειν] ὠδῖνας ἔχειν, ὡς τικτουμένου τοῦ παιδίου. Ὠκυτόκια.] τουτέστι φάρμακα ἐπαρτικὰ καὶ παροξυντικὰ πρὸς τὸ ταχέως δηλονότι ὠκέως τίκτειν καὶ παιδοποιεῖσθαι.

BISETVS. Ὠκυτόκεια.] φάρμακα τοῦ τόκου ταχύνοντα καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ὠδινούσας ἅμα, ὥστε ἀπόνως, καὶ ταχέως τίκτειν ποιοῦντα. ὠδίνειν δὲ κυρίως λέγονται αἱ γυναῖκες ἐπὶ τοκετοῦ. ἀλλαχοῦ δὲ ἁπλῶς ἀλγεῖν, A καὶ λυπεῖσθαι σημαίνει. ἔστι δὲ καὶ διὰ στολῆς χαίρειν ὠδῖνας λέγον. ἀντὶ δὲ τοῦ τὸ δ' εἰσέφερε, βέλτιον ἴσως γράφειν, τότ' εἰσέφερε, τουτέστι τότε. ἡ τοῦ ἑτέρου ἄρθρου Ἀττικῶς πλεονάζει.

Τὸ δ' εἰσέφερε γραῦς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον
Ἵνα μὴ βοῴη κηρίῳ βεβυσμένον.
Εἶθ' ὡς ἔνδοθεν ἡ φέρουσ' εὐθὺς βοᾷ,
Ἀπέρχετ' ἀπέρχετ'. ἤδη γὰρ ὦ 'νερ μοι δοκῶ
Τέξειν. τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισεν.
Χ' ὁ μὲν γεγηθὼς ἔτρεχεν, ἡ δ' ἐξέσπασεν
Ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου. τὸ δ' ἀνέκραγεν.
Εἶθ' ἡ μιαρὰ γραῦς ἣ 'φερε τὸ παιδίον
Θεῖ μειδιῶσα πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ λέγει.
Λέων λέων σοι γέγονεν αὐτέκμαγμα σόν.
Τά τ' ἄλλ' ἁπαξάπαντα καὶ τὸ πόσθιον
Τῷ σῷ προσόμοιον στρεβλὸν ὥσπερ κύτταρον.
Ταῦτ' οὐ ποιοῦμεν τὰ κακά; νὴ τὴν Ἄρτεμιν
Ἡμεῖς γε κᾆτ' Εὐριπίδῃ θυμούμεθα
Οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν.
Χο. Τουτὶ μέντοι θαυμαστὸν
Ὁπόθεν ηὑρέθη τὸ χρῆμα
Χ' ἥτις ἐξέθρεψε χώρα
Τήνδε τὴν θρασεῖαν οὕτω.
Τάδε γὰρ εἰπεῖν τὴν πανοῦργον
Κατὰ τὸ φανερὸν ὧδ' ἀναιδῶς
Οὐκ ἂν ᾤμην ἐν ἡμῖν οὐδὲ τολμῆσαι ποτ' ἄν.
Ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη.
Τὴν παροιμίαν δ' ἐπαινῶ
Τὴν παλαιάν. ὑπὸ λίθῳ γὰρ
Παντί που χρὴ μὴ δάκῃ ῥήτωρ ἀθρεῖν.
Ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι τῶν ἀναισχύντων φύσει γυναικῶν
Οὐδὲν κάκιον εἰς ἅπαντα πλὴν ἄρ' αἱ γυναῖκες.
Γυν. Οὔτοι μὰ τὴν Ἄγραυλον ὦ γυναῖκες εὖ φρονεῖτε

Intulit autem anus in olla infantem,
Vt ne clamaret cerula obturatum.
B *Deinde vt annuit capite anus quæ ferebat, vxor ſtatim clamat,*
Abi abi: iam enim ô vir mihi videor
Paritura eſſe, imum ventrem enim infans calcibus percuſſit.
Et hic quidem lætatus cucurrit, hæc verò traxit
Ex ore infantis cerulam, ille verò clamauit.
Deinde ſceleſta anus quæ ferebat infantem,
C *Currit ridens ad maritum, & dicit,*
Leo leo tibi natus eſt, ipſa effigies tua,
Et in reliqua omnia, & membrum virile
Tuo perſimile tortum & compactum quemadmodum nucamentum.
Hæc ſi facimus mala per Dianam,
Nos quidem contra Euripidem iraſcimur,
Nihil paſſæ plus quàm fecimus.
CH. Hoc tamen mirum eſt,
D *Vnde inuenta ſit res hæc,*
Et quænam educarit regio
Hanc arrogantem ita.
Hæc enim dicturam fuiſſe verſutam
Apertè ita impudenter,
Non exiſtimaſſem inter nos, neque auſuram fuiſſe vnquam,
Sed omne fieri & euenire poſſet iam.
E *Prouerbium autem laudo*
Vetus, Sub lapide enim
Omni alicubi oportet, ne mordeat orator, ſpectare.
Veruntamen eſt impudentibus natura mulierib.
Nihil peius ad omnia, præterquam ſcilicet mulieres.
MVL. Non per agreſtem & venatricem Dianam ô mulieres, bene ſapitis.
F

BOVRDINVS. Κηρίῳ βεβυσμένον.] τουτέστιν μικρῷ μορίῳ κηροῦ πεφραγμένον καὶ κεκαλυμμένον, ὥστε ἀπείργειν τὴν φωνήν. ἐντεῦθεν καὶ ἀκρόβυστος, ὅτι ἄκρον βεβυσμένον ἔχων. Ἐνευσε] προσένευσε. Τὸ ἦτρον] τὸ μέρος ὑπὸ τὸν ὀμφαλόν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς μήτρας, ὃ καλεῖται ἄλλως ἦτρον, καὶ ἐπιπέτασμα τῆς χύτρας, ὁ παῖς ὁ ἐν τῇ χύτρᾳ ὤν. καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὰ παιδία ἐνέφερον καὶ ἐτίθεντο ἐν ταῖς χύτραις, τουτέστιν ἐν κεραμικοῖς σκεύεσιν. γνώμη δὲ ἡ δὲ ἐστιν, ἀπέρχου δὴ ὦ ἄνερ, καὶ γὰρ δοκῶ μοι εὐθὺς τέξειν τὸν παῖδα. ὁ γὰρ παῖς ὃν δὴ ἔφερεν ἡ γραῦς ἐν χύτρᾳ ἀγνοοῦντος τοῦ ἀνδρός. καὶ διὰ τοῦτο χύτραν καλεῖ, τιθεὶς τὸ συνέχον ἀντὶ τοῦ συνεχομένου, ἐλάκτισε πρὸς τὸ ἦτρον ὡς ἐθέλων καὶ σπουδάζων ἤδη ἐξελθεῖν. Γεγηθώς.] χαίρων, ἐπιχαρής. Ἐξέσπασεν.] ἐξέτειλε ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου τὸ κηρίον, ὅπερ δὴ ἐβέβυστο ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀλολύζειν, ἵνα ἐκσπασθέντος ἐκείνου ἀνακράζῃ, ὡς τεχθέν. Μειδιῶσα] γελῶσα. Ἔκμαγμα σόν.] τὸ ἀπεικόνισμα σόν, τὸ ἀφομοίωμα, ὁ παῖς πλασθεὶς εἰς τὴν σὴν ὁμοιότητα. Τὸ πόσθιον] τὸ αἰδοῖον. Στρεβλόν.] διεστραμμένον, καὶ καμπύλον. Κύτταρον.] κύτταρος λέγεται τὸ πῶμα τῆς βαλάνου, ὅπου ἐκάθητο ἡ βάλανος, ἢ τῆς βαλάνου πυελίς, ἢ τὸ τῆς ῥοιᾶς προεξάνθημα. λέγεται καὶ ἐν τοῖς κηρίοις τῶν μελισσῶν αὐλίς, καὶ κατάτρησις, ἢ τὸ τοῦ οὐρανοῦ μέρος ὑψηλότατον καὶ ἀεροειδές. [...] ὁ Ἀθηναῖος ἀξιούμενοι τοὺς ἄνδρας [...] ἐξαπατώμενοι ὑπὸ γυναικῶν [...] μαγγανεύμασι καὶ δελεάσμασι. Κᾆτ'] καὶ εἶτα, [...] τὸ ἐπίρρημα. ὀργιζόμεθα τῷ Εὐριπίδῃ [...] καὶ μεῖζον παθοῦσαι, ἢ ὅπερ δὴ ἐποιήσαμεν καὶ εἰργασάμεθα. Τουτὶ μέντοι θαυμαστὸν] θαυμάζει ὁ χορὸς καὶ ἐκπλήττεται ὑπὸ θρασύτητος ταύτης τῆς κηδεστοῦ οὕτω φανερῶς κατηγοροῦντος καὶ κακολογοῦντος τῶν γυναικῶν. θαυμαστόν, φησίν, ἐστὶν ὁπόθεν εὑρέθη τοιόνδε τὸ χρῆμα τῆς γυναικός, τουτέστι τοιαύτη γυνή, Ἀττικῶς. Τὴν

A τὴν πανοῦργον.] παλίμβολον. Ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη.] ἀλλὰ πάντα δυνατά ἐστι γενέσθαι καὶ οὐδὲν ἀδύνατον. Παροιμίαν τὴν παλαιὰν ὑπὸ λίθῳ γάρ.] ταύτῃ τῇ παροιμίᾳ χρῶνται πολλοὶ τῶν παλαιῶν, καὶ αὐτὸς ὁ Σοφοκλῆς. φησὶ γὰρ ἔν τινι τραγῳδίᾳ, ἐν παντὶ τὸ σκορπίον φρουρεῖν λίθῳ. ἥτις παροιμία δηλοῖ καὶ σημαίνει, οὐδὲν ἀσφαλὲς οὐδὲ πιστὸν καὶ στάσιμον εἶναι ἐν τῷ βίῳ ἀνθρωπίνῳ. καὶ διὰ τοῦτο πάντα εἶναι φυλακτέα, σκεπτέα, καὶ διερευνητέα ὡς ἀκριβέστατα· ἵνα μὴ ἀφυλάκτως κακόν τι πάσχωμεν, καὶ εὐλαβητέον εἶναι, μὴ ἀπερισκέπτως λέγωμέν τι. πολλάκις γὰρ δάκνειν ταύτην τὴν ἀπερισκεψίαν λανθάνοντα ὑπὸ λίθῳ ῥήτορα μυθεύεται. διὰ αὐτὴ ἡ παροιμία εἴρηται ἐκ φύσεως τοῦ σκορπίου, ὅστις λανθάνει κείμενος ἐν τοῖς λίθοις, οὓς ἐάν τις ἀφρόντιστος ἀφέληται καὶ μὴ εὐλαβῶς, εὐθὺς δακεὶς κακόν τι μέγα πάσχει, ὥς φησι Νίκανδρος, Σκορπίος ἀπροϊδὴς ὀλίγῳ ὑπὸ λᾶϊ λοχήσας. Πλὴν ἄρ' ἢ γυναῖκες.] οὕτως ἀναιδεῖς θρασεῖαι καὶ ἀναίσχυντοι τῇ φύσει. Μὰ τὴν Ἄγλαυρον.] τὴν Ἄρτεμιν, ὡς ἄγχω διατυπουμένην. Εὐφρονεῖτε.] σωφρονεῖτε.

B Bisetus. Ἵνα μὴ δάκῃ.] περὶ τούτου ἐν Ἀχαρνεῦσιν οὕτω προείρηται,

Δός μοι χυτρίδιον σφογγίῳ βεβυσμένον.

Τὰ φίλτα χύτραν φέρουσαι, ἐν ᾗ σπόγγος πεπληρωμένος μέλιτος, καὶ τιθέασιν ἐν τῷ στόματι τῶν παιδίων ὅπως μὴ νήστεις ζητοῦντες τροφήν. τὸ δὲ βοᾷ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ βοάσει, βοᾷ. Τὸ γὰρ ἦτρον.] ἦτρον, τὸ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν μέρος, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς μήτρας, ὃ καλοῦσιν ἔντρον. γελοίως δὲ εἶπεν, ἦτρον τῆς χύτρας. ἐν χύτραις γὰρ τὰ παιδία ἐξετίθεσαν. Σ. Ἄλλως. τὸ μέν τοι ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν πᾶν ἄχρι τῶν ὑπὲρ αἰδοῖα τριχώσεων ἦτρόν τι, καὶ ὑπογάστριον καλοῦσι. Πολυδεύκης. Ἐξέχανεν ἐκ τοῦ στόματος.] δηλονότι τὸ κηρίον ὃ τὸ τοῦ παιδίου στόμα περιέτερον. διὸ ἀνέκραγε, τὸ παιδίον τὸ στόμα ἔχον ἤδη ἐλεύθερον. δεῖ δὲ τρέφειν. Λέων, λέων.] Σ. λέων, λέων σοι γέγονεν ἔκμαγμα σόν. ἐπὶ τῶν μοιχευομένων δὲ, καὶ τικτουσῶν γυναικῶν τοῦτο λέγεται. ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ ὁ στίχος ἐστὶν ἐλλειπὴς γραφείς, ὃν οὕτω καλῶς ἀναπληρώσειας,

Λέων, λέων σοι γέγονεν αὐτ' ἔκμαγμα σόν.

Ὁ δὲ Μνησίλοχος τοὺς κακίστους τῶν μοιχευομένων γυναικῶν τρόπους διὰ τούτων ἡμῖν χαρακτηρίζει. αὗται γὰρ τοὺς ἄνδρας ἀπατηλῶς ἀπατῶσαι λέγουσιν, ὡς καλὸν τὸ παιδίον, ὡς τῷ πατρὶ προσόμοιον ἀληθῶς κατὰ πάντα τοῦ σώματος μέρη. οὕτω καὶ ἡ γραῦς νῦν ταῦτα λέγει. ὁ δὲ νοῦς ὅδε. ὦ πάτερ, πάτερ τόδε τοῦ παιδίου, ὅρα, ὅρα πῶς στιβαρὸν, καὶ ῥωμαλέον λέοντος δίκην εἶναι φαίνεται τὸ παιδίον, ὃ νῦν σοι γέγονεν, αὐτὸ τὸ ἔκμαγμά σου, καὶ αὐτὴ ἡ ἀληθινὴ εἰκών σου. ἔκμαγμα δὲ δηλοῖ τὸ ἐκτύπωμα, καὶ χαρακτηρίζειν τινὸς εἰκόνα. ὅθεν τὸ ἔκμαγμα τοιοῦτό τι δηλοῖ τῷ ἐκτυπώματι, ὅπερ καὶ ἔκμαγμά ἐστι, καὶ σφράγισμα, καὶ εἰκὼν συνωνύμως καλεῖται. καὶ ἐκμάττεσθαι, τὸ ἐκτυποῦσθαι. εἴκασμα δὲ ἡ εἰκών, παρὰ τὸ ἐίσκειν, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ἢ ὅμοιον εἶναι. στρόβιλον δὲ, κωνοφόρον. κύτταρον δὲ, τὸ σῶμα τοῦ βαλάνου, ὅτι ἐγκαθῆται ἡ βάλανος. Θεόφραστος δέ φησι κυρίως λέγεσθαι τὴν προάνθησιν τῆς πίτυος, ἥτις ἐστὶν ὁ μικρὸς στάχυς ἐκ μαλακῶν πυρῶν. ξηραινομένης δὲ ἐκβάλλεται, καὶ ἀποπίπτει. λέγεται δὲ κύτταρος ἡ τοῦ αἰδοίου βάλανος. Τουτὶ μέν τοι [illegible]. ὁ δὲ γέρων τὴν τοῦ Μνησιλόχου ὡς γυναικὸς ἐνομίζετο θρασύτητα, καὶ παρρησίαν ἐν τῷ οὕτω φανερῶς τὰ τῶν γυναικῶν κακουργήματα, καὶ πανουργίας ἀποκαλύπτειν ἀκούσας, μετὰ θαυμασμοῦ, καὶ ἐκπλήξεως ταῦτα λέγει. [illegible]] [illegible] ᾠόμην, ἀντὶ τὸ οἴομαι, τὸ νομίζω. ἔστι δὲ ὁ στίχος τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. [illegible] ἴσως καὶ τὸ ἡμῖν ὀξυτονεῖν, ἐν ᾧ τροχαῖος, ὥσπερ καὶ οἱ λοιποὶ πόδες, πλὴν τοῦ ἐσχάτου, ὅς ἐστιν [illegible].

C Ὑπὸ λίθῳ γάρ.] πρὸς τὴν παροιμίαν παίζει, ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος. ἐλλείπει δὲ τὸ ὕπεστι. τοῦτο δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν, καὶ κακοήθων. παραινεῖ δὲ μὴ προπετῶς λαλεῖν τοῦ μὴ δηχθῆναι. Σοφοκλῆς Αἰχμαλώτοις,

Ἐν παντὶ γάρ τοι σκορπίος φρουρεῖ λίθῳ.

Σ. τοῦτο δὲ γελοίως, καὶ παρὰ προσδοκίαν εἴρηται. δέον γὰρ εἰπεῖν, μὴ δάκῃ σκορπίος, εἶπε, μὴ δάκῃ ῥήτωρ. οἱ γὰρ ῥήτορες τοῖς σκορπίοις ὅμοιοι διὰ τὸ κακόηθες, καὶ

D φαρμακῶδες τῶν λόγων, οἷς χρῶνται. Ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι.] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ μγ΄. ὧν ὁ τελευταῖος,

Σιγῇ δ' ἐν αὐτ' κοσμίως.

Οὐ μὰ τὴν Ἄγλαυρον.] αἱ γυναῖκες τῷ τοῦ Μνησιλόχου λόγῳ σφόδρα πικρανθεῖσαι, καὶ ὀργισθεῖσαι, αὐτὸν καταβοῶσι, καὶ τῆς ἀνυπερβλήτου τόλμης, καὶ ἀναιδοῦς παρρησίας αὐτοῦ δοῦναι δίκην ἀξιοῦσιν. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἀντιλογίας, καὶ ἀλλήλων κατηγορίας μέγας θόρυβος

E ἐν αὐταῖς ἠγέρθη. Τὴν Ἄγλαυρον.] περιφραστικῶς οὕτω καλεῖ τὴν Ἄρτεμιν ὡς ἐν τοῖς ἀγροῖς διὰ τὰς θήρας ἐναυλοῦσαν, ἣν διὰ ταῦτα καὶ ἀγροτέραν, καὶ ἀγραίαν οἱ ποιηταὶ συνωνύμως καλοῦσι.

Ἀλλ' ἢ πεφάρμακταί γ' ἢ κακόν τι μέγα πέπονθεν ἄλλο.	*Sed vel venenata eſtis, vel malum aliquod maius paſſæ eſtis aliud,*
Ταύτην ἐάσαι τὴν φθόρον τοιαῦτα περιυβρίζειν	*Hanc permittentes perniciem talibus iniuriis afficere*
F Ἡμᾶς ἁπάσας. εἰ μὲν οὖν τίς ἐστιν. εἰ δὲ μὴ, ἡμεῖς	*Nos omnes. ſi igitur aliqua eſt, ſin minus, nos*
Αὐταί γε καὶ τὰ δουλάρια τέφραν πόθεν λαβοῦσαι,	*Ipſa quidem & ancillulæ cinerem alicunde accipientes,*
Ταύτης ἀποψιλώσομεν τὸν χοῖρον, ἵνα διδαχθῇ	*Huius expilabimus vulvam, ut doceatur*
Γυνὴ γυναῖκας οὖσα μὴ κακῶς λέγειν τὸ λοιπόν.	*Mulier mulieres exiſtens non vituperare poſthac.*
G ΜΝ. Μὴ δῆτα τόν γε χοῖρον ὦ γυναῖκες. εἰ γὰρ οὔσης	*SOC. Ne profectò genitale muliebre ô mulieres, ſi enim exiſtente*

Bourdinus. Πεφάρμακται] ὑπὸ φαρμάκων τὴν διάνοιαν βέβλαπται. φαρμάττειν γὰρ σημαίνει

φαρμάκοις γοητεύειν, καὶ ποτίζειν. καὶ λέγεται παρὰ Δημοσθένει φαρμακῶν ὁ ὑπὸ φαρμάκων βεβλαμμένος, οὕτω καὶ Θεόφραστος χρῆται τούτοις τοῖς ῥήμασι. τοιοῦτον δέ τι λέγει ὁ Δημοσθένης ἄλλοις ῥήμασιν ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου, Ἀθηναίους φάσκων αὐτοὺς τεθυμῶσθαι, καὶ μανδραγόρας πεπωκόσιν ἐοικέναι ἀνθρώποις, βουλόμενος ἐκείνων δηλοῦν πολλὴν τὴν πληξίαν καὶ ἀναισθησίαν. Περιυβρίζειν.] ὑβριστικῶς προσχλευάζειν, καὶ προπηλακιστικῶς προσφέρεσθαι ἡμῖν. Ἀποψιλούμενη.] ἀποτιλουμένη, ἐκτιλλομένη τὰς τρίχας τῆς γαστρὸς ἢ μήτρας. βούλονται δὲ αἱ γυναῖκες τιμωρῆσαι καὶ λαμβάνειν τὴν δίκην ταύτης τῆς στωμυλίας καὶ ἀσελγείας τοῦ Μνησιλόχου, ὅνπερ γυναῖκα εἶναι ἐνόμιζον. Χοῖρον.] προείρηται τί σημαίνει. Μὴ δῆτα.] συλλογίζεται δὲ ἐνταῦθα οὕτως ὁ κηδεστὴς, ἑκάστῃ ἡμῶν ἐδόθη παῤῥησία καὶ ἐξουσία τοῦ λέγειν καὶ ἐρεῖν, ὅ,τι γιγνώσκει. δίκαιον οὖν ἐστὶν εἰ ἐγὼ εἶπον παῤῥησιαζόμενος ὑπὲρ Εὐριπίδου, ἃ ἡγούμην ἐν ἐκείνῳ εἶναι δίκαια, καὶ τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ ἁρμόττοντα, διὰ τοῦτο κακόν τι πάσχειν. καὶ γὰρ ταῦτα ἂν τὴν δίκην λαβεῖν, καὶ τιμωρεῖσθαι τῆς παῤῥησίας ἡμῖν ἐλευθέρως δοθείσης.

Bisetvs. Πεφάρμακται.) φαρμάσσειν, ἀντὶ φαρμάττειν νῦν δηλοῖ τὸ φαρμάκοις τισὶ, καὶ γοητείαις τὸν νοῦν τινος δηλήσασθαι, βλάψαι, γοητεῦσαι, καὶ ἐπῳδαῖς διαφθείρειν. Τὸν χοῖρον] τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. τοῦτο δὲ κατὰ τοῦ Μνησιλόχου ὡς κατὰ γυναικὸς λέγεται. οὐ γὰρ δῆλον ἦν τίς ποτ' ἂν εἴη. ἀλλ' αἱ γυναῖκες αὐτὸν γυναῖκα εἶναι ἐνόμιζον.

Παῤῥησίας κἀξὸν λέγειν ὅσαι πάρεσμεν ἀσταί,
Εἶτ' εἶπον ἃ γίγνωσκον ὑπὲρ Εὐριπίδου δίκαια
Διὰ τοῦτο τιλλομένην με δεῖ δοῦναι δίκην ὑφ' ὑμῶν;
Γυν. Οὐ γάρ σε δεῖ δοῦναι δίκην. ἥτις μόνη τέτληκας
Ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀντειπεῖν ὃς ἡμᾶς πολλὰ καὶ κακὰ δέδρακεν
Ἐξεπίτηδες εὑρίσκων λόγους ὅπου γυνὴ πονηρὰ
Ἐγένετο, Μελανίππας ποιῶν Φαίδρας τε. Πηνελόπην δὲ
Οὐπώποτ' ἐποίησεν ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι.
Κη. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τ' αἴτιον. μίαν γὰρ οὐκ ἂν εἴποις
Τῶν νῦν γυναικῶν Πηνελόπην. Φαίδρας δ' ἁπαξαπάσας.
Γυν. Ἀκούετ' ὦ γυναῖκες οἷ' εἴρηκεν ἡ πανοῦργος
Ἡμᾶς ἁπάσας αὖθις αὖ. Μν. Κη. καὶ νὴ Δί' οὐδέπω γε
Εἴρηχ' ὅσα ξύνοιδ', ἐπεὶ βούλεσθε πλεῖον εἴπω;
Γυν. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἔτ' ἔχοις. ὅσα γὰρ ᾔδεις ἐξέχεας ἅπαντα.
Κη. Μὰ Δία οὐδὲ τὴν μυριοστὴν μοῖραν ὧν ποιοῦμεν.
Ἐπεὶ τάδ' οὐχ εἴρηχ' ὁρᾷς ὡς στλεγγίδας λαβοῦσαι

Dicendi libertate, & cùm liceat dicere omnibus quæcunque adſumus ipſa,
Deinde dixi, quæ ſentiebam pro Euripide iuſta,
Propter hoc vulſam me oportet dare pœnas à vobis?
Mvl. Non enim te oportet dare pœnas, quippe quæ ſola auſa es
Pro viro contradicere, qui nos multis malis affecit,
Dedita opera excogitans verba vbi mulier improba
Fuit Menalippas, repræſentans Phadrasque, Penelopem que,
Nunquam egit, quòd mulier temperans viſa eſt eſſe.
Soc. Ego enim ſcio cauſam. vnam enim non ſcilicet diceres
Huius ætatis mulierum Penelopem, Phadras ſimul omnes.
Mvl. Audite ô mulieres, qualia dixit ſceleſta
Nobis omnibus rurſus. Soc. *Et profectò nondum quidem*
Dixi, quæcunque cognoſco: nam vultis, plus dicam?
Mvl. Sed non amplius poſſes, quæcunque enim ſciebas, effudiſti omnia.
Soc. *Non per Iouem, ne milleſimam quidem partem eorum quæ facimus,*
Deinde quidem non dixi: vides, quòd ſtrigiles accipientes,

Bovrdinvs. Τέτληκας] ὑπομείνασα. Ἐξεπίτηδες] ἐκ προνοίας, ἐκ προαιρέσεως, ἐξ ἐπιβουλῆς. Μελανίππας ποιεῖν Φαίδρας τε.] αἵπερ δὴ γυναῖκες κακῶς ἤκουσαν καὶ διεβλήθησαν ἐπὶ πορνείᾳ καὶ τῇ ὕβρει σεμνότητι σωμάτων διαφθορᾷ. καὶ γὰρ ἡ Φαίδρα διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἀκρατῆ καὶ πορνικὴν αὐτῆς, αἰτία ἐγένετο τοῦ θανάτου τοῦ Ἱππολύτου, ὡς λαμπρῶς συνέγραψεν ὁ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανηφόρῳ. γνώμη δὲ ἥδε, ὅτι ὁ Εὐριπίδης βουλόμενος ἀεὶ προπηλακίζειν καὶ ἐξυβρίζειν τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἑαυτοῦ τραγῳδίαις, εἰσάγει ἑκάστοτε ἢ Μελανίππην ἢ Φαίδραν αἰσχρόν τι ἢ πορνικὸν διαπραττομένας, οὐδαμοῦ δὲ ποιεῖ Πηνελόπην ὥσπερ δὴ σώφρονα καὶ μετρίαν ἐγένετο, ἧς ἀεὶ μέμνηται Ὅμηρος μεγάλῳ σὺν ἐπαίνῳ, ἵνα μὴ ἔπαινον τινὰ οὖν ἔπαινον καὶ ἐγκώμιον τῶν γυναικῶν. Πηνελόπην] τουτέστι σώφρονα καὶ εὔκοσμον. Φαίδρας] ἀκρατεῖς, ἀμέτρους, πορνάς. ἐνταῦθα δ' ὁ κηδεστὴς τοιούτοις τοῖς ῥήμασιν ὑβριστικοῖς προξενεῖ καὶ ἐποτρύνει τὰς ἄλλας γυναῖκας πρὸς τὸ ἐπάλλεσθαι, προπηλακίζειν καὶ βιάζεσθαι ἑαυτὸν, νομίζουσας δὴ τὴν γυναῖκα καὶ σχηματοειδοῦς ὄντ', ἀλλ' ὁμολογουμένην κακολογοῦσαν καὶ ἐνυβρίζουσαν ἐκείνας. Ἐξέχεας.) ἐλάλησας, ἐξαντλῶσας. Στλεγγίδας.) στλεγγίδες λέγονται τὸ κτένιον, ὃ καὶ στλεγγὶς ὀνομάζεται.

Bis. Τ' αἴτιον) τὸ αἴτιον. Στλεγγίδας] αἱ στλεγγίδες, αἷς αὐτὴ ἡ χρῆσις, ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν εἴρηται, ἐν τῷ ἀπεστλεγγισμένους.

Ἔπειτα

Ἔπειτα σιφωνιζόμεθα τὸν σῖτον. Γυν. ἐπιτριβείης.
Κη. Ὡς αὐτὰ κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων ταῖς μαστροποῖς διδοῦσαι
Ἔπειτα τὴν γαλῆν φαμέν. Γυν. τάλαιν' ἐγὼ φλυαρεῖς.
Κη. Οὐδ' ὡς τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει γυνὴ κατεπαιδόδησεν.
Οὐκ εἶπον. οὐδ' ὡς φαρμάκοις ἑτέρα τὸν ἄνδρ' ἔμηνεν.
Οὐδ' ὡς ὑπὸ τῇ πυέλῳ κατώρυξέν ποτε. Γυν. ἐξόλοιο.
Κη. Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα. Γυν. ταυτὶ δῆτ' ἀνεκτ' ἀκούειν;
Κη. Οὐδ' ὡς σὺ τῆς δούλης τεκούσης ἄρρεν. εἶτα σαυτῇ
Τοῦθ' ὑπεβάλου. τὸ σὸν δὲ θυγάτριον παρῆκας αὐτῇ.
Γυν. Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτί
Ἀλλ' ἐκποκιῶ σου τὰς ποκάδας. Μν. Κη. οὐ δὴ μὰ Δία σύ γ' ἅψει.
Γυν. Καὶ μὴν ἰδού. Μν. καὶ μὴν ἰδού. λαβὲ θοιμάτιον Φιλίστη.
Μν. Κη. Πρόσθες μόνον. κἀγώ σε νὴ τὴν Ἄρτεμιν. Γυν. τί δράσεις;
Μν. Κη. Τὸν σησαμοῦνθ' ὃν κατέφαγες τοῦτον χεσεῖν ποιήσω.
Χο. Παύσασθε λοιδορούμεναι. καὶ γὰρ γυνή τις ἡμᾶς
Ἐσπουδακυῖα προστρέχει. πρὶν οὖν ὁμοῦ γενέσθαι,
Σιγᾶθ' ἵν' αὐτῆς κοσμίως πυθώμεθ' ἅττα λέξει.

A *Poſtea quaſi per ſiphonem & fiſtulam attrahimus cibum.* MV. *Perdaris.*
SO. *Quodq́ ipſas carnes Apaturijs feſtis lanis dantes,*
Deinde felem dicimus abſtuliſſe. MVL. *Miſeram me, nugaris.*
SO. *Neque quod maritum ſecuri vxor percuſſit,*
Non dixi: neq́ quod potionibus altera maritum
B *inſanire fecit,*
Neque quod ſub ſolio defodit olim. MVL. *Pereas.*
SO. *Acharnica patrem.* MVL. *Hæc verò tolerabilia ſunt ne ad audiendum?*
SO. *Neque quòd tu ancilla pariente marem, deinde tibi ipſi*
Hunc ſuppoſuiſti, tuam verò filiolam dimiſiſti ipſi.
C MVL. *Non per deas tu impunè feres, dicens hæc,*
Sed euellam tui pilos.
SO. *Neque per Iouem tu quidem attinges me.*
MVL. *Verùm ecce, verùm ecce te tangam, ſume pallium Philiſta ancilla*
SO. *Accede modò, & ego te per Dianam.* MVL. *Quid facies?*
D SO. *Seſaminam placentam quam deuoraſti, hanc cacare faciam.*
CHO. *Deſinite conuiciantes, etenim mulier quædam ad nos*
Feſtinans accurrit: priuſquam igitur ſimul ſiamus,
Tacete, vt ipſam modeſtè audiamus quænam dicet.

E

BOVRDINVS. Σιφωνιζόμεθα τὸν σῖτον.] σιφωνίζειν δὲ κυρίως σημαίνει ἀποσπᾶν ἐπὶ τῶν ὀχετῶν. ἐνταῦθα δὲ ὁ Ἀριστοφάνης καταχρῆται ἐπὶ τοῦ σίτου. τὸ δὲ ῥῆμα μετάγεται ἀπὸ τοῦ σίφωνος, ὃ σημαίνει τὸν καδίσκον, ὥσπερ χρῶνται οἱ κάπηλοι πρὸς τὸν οἶνον, καὶ ὄργανόν τι εἰς πρόσεσιν ὑδάτων ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς, καὶ σιφώνιον τὸ αὐτὸ δηλοῖ. Κρέ'.] κρέατα ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀπατουρίων διδόασι τοῖς πορνοβοσκοῖς, ἔπειτα γαλῆν ἀφελέσθαι προφασίζονται. ἀπατουρίων δ' ἑορτὴ ἦν δημοτελὴς ἥπερ ἤγετο παρ' Ἀθηναίοις τρεῖς ἡμέρας. πρώτη μὲν ἐκαλεῖτο δορπεία, ἡ δευτέρα ἀνάρρυσις ἀπὸ τοῦ θύειν. ἡ τρίτη κουρεῶτις, ἀπὸ τοῦ τοὺς κούρους καὶ τὰς κούρας ἐγγράφειν εἰς τὰς φρατρίας. φασὶ δέ τινες ἀπατούρια ὀνομάζεσθαι διὰ τὸ ὁμοπατόρια τῶν πατέρων ὁμοῦ συνερχομένων διὰ τὰς τῶν παίδων ἐγγραφάς. Ταῖς μαστροποῖς] μαυλιστρίαις καὶ πορνοβοσκοῖς. Γαλῆν.] ἀφελέσθαι δηλονότι. Κατεπαιδόδησεν] ἐπάταξεν, ἔτυψεν. Ἔμηνεν] μανῆναι ἐποίησε, εἰς μανίαν ἐνέβαλεν. Πυέλῳ] σκάμματι, ἐμβάτῃ θήκῃ, ἔνθα ἀπολούονται. Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα] δηλονότι κατώρυξεν ὑπὸ τῇ πυέλῳ. Οὐδ' ὡς σὺ] φράζει ὁ Ἀριστοφάνης ἐξ ἀγροικίας τὰς ἀκρατείας καὶ ἀμετρίας τῶν γυναικῶν, ἐνταῦθα δ' ἔξαγορεύει τὴν κακουργίαν ἐκείνων. Ὑπεβάλου] ὑπέθου. Καταπροίξει] προῖκα ἐκφεύξει, ἢ κατὰ τὸ ἀτιμώρητος καταγελάσεις ἡμῶν χωρὶς ζημίας. προῖκα γὰρ ἔλεγον καὶ τὴν ζημίαν εἰ παλαιοί. Ἐκποκιῶ.] ἐκτιλῶ, ἐκσπάσω, ἀποξυρῶ τὰς ποκάδας τὰς δικλινοειδὲς τρίχας σου. Σησαμοῦνθ'.] σησαμοῦς τὸ πέμμα, εἶδός τι πλακοῦντος.

BIS. Σιφωνιζόμεθα] σιφωνίζειν, κυρίως ἐπὶ τῶν ὀχετῶν τὸ ἀποσπᾶν. Ἀριστοφάνης δὲ κατεχρήσατο εἰπών, σιφωνιζόμεθα τὸν σῖτον. Σ. σιφωνίζειν δὲ τὸν σῖτον τὴν ἀκυρολογίαν ὡς δηλοῖ τὴν τροφὴν ὥσπερ διὰ σίφωνος, καὶ σύριγγος, ἢ ὀχετοῦ τινος ἕλκειν, καὶ εἰς τὴν γαστέρα ἐμβάλλειν. F Ὡς αὐτὰ κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων.] τὸ πλῆρες ὥστε αὐτὰ κρέα ἐξ Ἀπατουρίων. ἔπειτα φαμὲν τὴν γαλῆν αὐτὰ λαβεῖν, κλέψαι, καὶ φαγεῖν. περὶ δὲ τῶν Ἀπατουρίων ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηται. κατεπαιδόδησεν δὲ, ἔτυψεν, ἐπλήξεν. Ἔμηνεν.] μαίνεσθαι ἐποίησεν. εἰς μανίαν ἐνέβαλε. τὸ γὰρ μαίνειν ἐνεργητικῶς λαμβάνεται. Ὑπὸ πυέλῳ.] Σ. πύελος, ἔρυγμα, ἐμβάτη, ἔνθα ἀπολύονται. Ησύχιος δὲ τὴν τέσμηθον, ἢ λάρνακα οὕτω καλεῖ. Ἀνεκτ' ἀκούειν.] ἀνεκτὰ ἀκούειν. ἀνεκτ', φορητὰ ὑπομονητικόν. Ἡσύχιος. καὶ ἀνεκτά, ἀντὶ τοῦ ἀνεκτῶς, ἢ ὑπο-G μονῆς ἄξια. Καταπροίξει.] Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ καταπροίξῃ, τουτέστι κατὰ Σουΐδαν, καταγελάσῃ μὴ χωρὶς ζημίας. προῖκα γὰρ ἀφόρησιν, ἔλεγον καὶ τὴν ζημίαν. Ἡρόδοτος. Οὐ γὰρ δή με γε ἐόντα λωβησάμενος καταπροίξεται, καὶ ἐν Σφηξὶ ταύτῃ τῇ λέξει Ἀριστοφ. ἐχρήσατο. τὰ δὲ βιβλία ἑκτως αὐτὴν ἑρμηνεύουσι. οὐ μὴ καταφρονήσεις. περὶ τὸ προῖκα. τουτέστιν, ἡ δωρεὰν μὴ ἐγχαρίζω. καὶ ἐν Νεφέλ. ταυτόν,

σημαίνει ἐπιξεῖεν· ἐπιξύσειν. σμῆξαι γάρ ἐστι τὸ τὸν ῥύπον ἀποξῦσαι. μεταφορικῶς δὲ καὶ καταχρηστικῶς, ἀντὶ τοῦ σκώπτειν καὶ ἐπιτρίβειν, λοιδορεῖν τίθεται, ἀπὸ τοῦ καθαίρεσθαι τῶν σμωμένων ἡ μεταφορὰ μετενεχθεῖσα. Διεβάλλετο.]διαβολὰς ἔλεγε. Μοιχοτρόπους.] τὰς μοιχικοὺς τρόπους ἐχούσας. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσι μυχοτρόπους, ἀντὶ τοῦ πανούργους, καὶ λάθρα τὴν ἑαυτῶν πανουργίαν ἀποκρύπτουσας ἁρμοζόντως οἷς προειρήκαμεν. Ἀνδρεραστρίας καλῶν.]ἀνδρῶν ἐρώσας, καὶ μαχλώσας, τουτέστι καὶ πόρνας. Οἰνοπότιδας.] ἀντὶ τοῦ ἀκρατεῖς καὶ ἀμέτρως ἐξυβριζούσας θ' ὑπὸ παροινίας, καὶ οἰνοποσίας, ἀπὸ τοῦ τὸν οἶνον πίνειν ἢ πολίζειν, τουτὶ ῥῆμα μεταποιηθέν. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσιν, οἰνοπίπας μεθυούσας, ἀπὸ τοῦ πιπίζειν, ὅ ἐστι μύζειν ἢ μυζᾶν. Προδότιδας.] προδιδούσας. Στωμύλας.]τὰς πολυλαλούσας. Ἀπὸ τῶν ἰκρίων.]ἴκρια ὀρθὰ λέγονται ξύλα, ἢ σανιδώματα τῆς νεὼς καὶ τὰ τῶν θεάτρων, ὥσπερ ἦσαν καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ἐπὶ ξύλων γὰρ ἐκάθηντο πρὶν γενέσθαι θέατρον ξύλα δεσμεύοντες, καὶ οὕτως θεωροῦντες, προβλήματα δὲ τῶν ξύλων κατὰ τῶν ἡμιτελῶν ἐφιστάντες καὶ ἴκρια προσπήξαντες διαβάσεις παρὰ σφᾶς ἐμηχανῶντο. νῦν δὲ λαμβάνει ὁ ποιητὴς τὰ ἴκρια ἀντὶ τῶν σανίδων τοῦ θεάτρου. γνώμη γὰρ ἤδη, οἱ ἄνδρες ἡμῶν, ἀκούσαντες τῶν λοιδοριῶν καὶ κακῶν προβληθέντων ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ δημοσίᾳ, ἐπανελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου εἰς τὴν οἰκίαν δεινόν τι βλέπουσιν ἡμᾶς, ὡς χαλεπαίνοντες ἡμῖν, καὶ διερευνῶσι πότερον μοιχὸς λανθάνει. Μὴ μοιχὸς]ἐντεῦθεν ἐπεξέρχεται τὰ κακὰ συμβαίνοντα ἐκείναις διὰ τὴν κακολογίαν τοῦ Εὐριπίδου, καὶ μέμφεται πᾶσαν τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφαιρεθεῖσαν τοῦ δρᾶν τι τῶν ἔμπροσθεν ἐθισθέντων πραχθῆναι ὑπ' αὐτῶν. Πλέκη στέφανον.]ὑφαίνῃ ἢ διακοσμῇ τὸν στέφανον. Πλανωμένη.] οὐκ ἐκ τοῦ προαιρέσεως, ἀλλὰ διὰ πλάνησιν καὶ ἀπερισκεψίαν ἐν τῷ πλανᾶσθαι καὶ περιπατεῖν. διὰ τούτων δὲ ἐλέγχει καὶ κατηγορεῖ ἡ γυνὴ τὴν γλισχρότητα τῶν ἀνδρῶν ἐπενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου. Κατέαγεν ἡ χύτρα.]ἐφθάρη. Οὐκ ἔσθ' ὅπως.] ἐστὶν ἀδύνατόν τινα κόρην τῷ ξένῳ Κορινθίῳ ὑποτίθεσθαι, καὶ κρύφα συγγίνεσθαι. Κάμνειν.]ἀντὶ τοῦ ὑπομένειν. Οὐκ ἀρέσκει τὸ κόρης.]οὐκ ἀρέσκομαι τοιούτῳ τινὶ χρώματι, φησὶν ὁ ἀδελφὸς ὑποπτεύων τινὰ ὑποψίαν κακοῦ, ὡς ὑπολανθάνοντος ἐν τῇ κόρῃ ἐκ τοῦ συμμεμίχθαι καὶ συγγενέσθαι ἀνδράσι τισι, καὶ οὕτως συνάξασαν τοῦτο τὸ χρῶμα. Ὑποβαλέσθαι] τουτέστιν ὑποθέσθαι, ὅθεν καὶ παῖδες ὑποβολιμαῖοι καλοῦνται ὑπὸ Δημοσθένους ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου ς΄. λόγῳ, οἱ ὑποτεθέντες. Ἀπορούσα παίδων.]ἐρήμη τέκνων, ἄπαις, ἄτοκος. Λαθεῖν.]λάθρα ποιεῖν. Δέσποινα γὰρ γέροντι.]ἐθέλει, φησί, δεσπόζειν, καὶ ἄρχειν τοῦ γέροντος νυμφίου ἡ γυνὴ νέα. τοιαῦτα δὲ ῥήματα καὶ τραγῳδήματα ἐξεπλήττει τοὺς ἄνδρας γέροντας τὸ πρόσθεν τὰς μειρακίσκας λαμβάνοντας. Εἶτα.]ζηλοτυπίας σημεῖα ἐνταῦθα ἐξαγορεύει καὶ διερμηνεύει τῆς γυναικωνίτιδος τῆς οἰκίας τῶν γυναικῶν. Σφραγῖδας ἐπιβάλλουσι.]ἐπισφραγίζουσι, καὶ ἐπιμοχλοῦσι τοὺς μὴ μοιχοὺς εἰσελθεῖν. Μολοττικοὺς κύνας.]τοὺς ποιμενικοὺς καὶ μεγάλους φοβερούς τε τοῖς εἰσιοῦσι τὰς οἰκίας.

BISETUS. Ἐπισμῇ.]ἐπιχεῖει. ἐπιξύει. σμῆξαι δέ ἐστι τὸ τὸν ῥύπον ἀποξῦσαι. οἱ δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τοῦ μήχειν, ὅ ἐστιν ἐπιτρίβειν. σφοδρὰν γάρ τινα τρίψιν, καὶ σμῆξιν ἔχει. τάχα δὲ καὶ τὴν σμώδικα εὑρήσεις ἀπὸ τούτου. οἱ δὲ ἐξ ἔθους γλωσσηματικὴν εἶναι τὴν λέξιν, καὶ οὐκ εἶναι ἐπιτρίβειν, ἀλλὰ τύπτειν, καὶ σκώπτειν τὸ σμώχειν. ἔστι δὲ λοιδορία (π. μεταφορά.) ἀπὸ τοῦ καθαίρεσθαι τοῦ σμωμένου. Σ. Ἐπισμῇ, τρίτον πρόσωπον ὑποτακτικοῦ ἀπὸ τοῦ ἐπισμάω, ῶ, ἢ καὶ ἐπισμάω, ῶ, ὥσπερ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἐπιχρίω, ἐπιπάσσω, ἐπιῤῥαίνω ληπτέον δοκεῖ. καὶ τοῦτο μεταφορικῶς. Ἔμβραχυ.] τινὲς γραπτέον νομίζουσιν, ἐν βραχεῖ, δηλονότι λόγῳ. ἔμβραχυ δὲ ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται. Ἀττικὴ δὲ συνήθεια, ἣ οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ τὸ βραχύ. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ἵνα δὲ διὰ βραχέων, καὶ συντόμως τὸ πᾶν εἴπω, ποῦ ποτε οὐ θεαταί, καὶ τραγῳδοί, καὶ χοροὶ ὅπου ἡμᾶς ὁ Εὐριπίδης οὐ διαβέβληκεν; καὶ γὰρ ἑκάστοτε ἐν τῷ θεάτρῳ ταῖς αὐτοῦ τραγῳδίαις ἡμᾶς κακῶς λέγει, καὶ διαβάλλει. Τὰς μυχοτρόπους.] τὰς τοὺς τρόπους ἐν μυχῷ ἐχούσας. τὰς ἐχούσας τοὺς τρόπους μυχίους, καὶ οἱονεὶ τὰς κρυπτούσας τοὺς ἑαυτῶν τρόπους ἐν μυχοῖς, ἵνα μὴ γνωσθῶσι. τουτέστι τὰς δυσγνώστους. ἀνδρεραστρίας δέ, τῶν ἀνδρῶν ἐραστρίας. τῶν ἀνδρῶν ἐρώσας. ἐράστρια θηλυκὸν τοῦ ἀρσενικοῦ ἐραστής. Τῶν ἰκρίων.]ἴκρια προπαροξυτόνως τὰ τῶν νεῶν καταστρώματα, καὶ τὰ ἐγκοίλια τῆς νεώς. καὶ τὸ μέρος τοῦ καταστρώματος, ἔνθα ὁ τοῦ κυβερνήτου τόπος, καὶ ὁ ἱστὸς τῆς νεώς. καὶ ἴκρια τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀφ' ὧν ἐθεῶντο τὸ παλαιὸν τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας, πρὶν ἢ κατασκευασθῆναι τὸ ἐν Διονύσου θέατρον. Εὐστάθιος. Ἄλλως. Ἴκρια, ὀρθὰ ξύλα, ἢ σανιδώματα τῆς νεώς. καὶ τὰ τῶν θεάτρων, ἃ ἦσαν καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ἐπὶ ξύλων γὰρ ἐκάθηντο πρὶν γενέσθαι τὸ θέατρον. ξύλα ἐνδεσμεύοντες, καὶ οὕτως ἐθεώρουν. προβλήματα δὲ ξύλων ἡμιτελέστων ἐφιστάντες καὶ ἴκρια προσπήξαντες διαβάσεις παρὰ σφᾶς ἐμηχανῶντο. Σ. Ἰκριώματα δέ, τὰ ἔξωθεν τῶν τειχῶν προβεβλημένα ἐπ' ἀσφαλείᾳ, καὶ ἀντερείσει. Εὐστάθιος. σημειωτέον δὲ καὶ ἴκρια παροξυτόνως παρὰ πολλοῖς εὑρίσκεσθαι. νῦν δέ, τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐν οἷς ἐκάθηντο, καὶ ἀφ' ὧν ἐθεώρουν. καὶ ἀπὸ τῶν ἰκρίων ἐνταῦθα ληπτέον ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ θεάτρου, ἢ τῆς ἐκκλησίας συνεκδοχικῶς δηλαδὴ τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου. Τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.] ξένος ὁ ἀλλοδαπός, ἢ ὁ ἀλλοδαπὸν ἀποδεχόμενος. νῦν δὲ ξένον Κορίνθιον ἴσως καλεῖ τὸν μοιχόν. ἐν Κορίνθῳ γὰρ πολλοὶ μοιχοί, καὶ πολλαὶ πόρναι ἦσαν. Κάμνει κόρη τις.] κάμνειν, ἐπὶ τοῦ ποιεῖν, καὶ ἐργάζεσθαι, καὶ ἐπὶ τοῦ νοσεῖν, ὡς ἐνταῦθα λέγεται. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποθανόντων. εἴδωλα καμόντων. προσλαβὸν δὲ τὴν ἀπὸ πρόθεσιν, σημαίνει τὸ ἀπειπεῖν. ἀπαγορεῦσαι. καὶ ἀπογνῶναι. ὅθεν ἀπόκαμε νουθετῶν. Σ. Δέσποινα γὰρ]ὅδε ὁ στίχος τοῦ αὐτοῦ Εὐριπίδου ἐστὶν ἐν τῷ Φοίνικι. ὡς παρὰ Στοβαίῳ σεσημείωται. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ἡ γὰρ νεωτέρα γυνὴ τοῦ γέροντος νυμφίου ἐστὶ δέσποινα. αὐτὴ δεσπόζει, αὐτὴ κρατεῖ, καὶ δυναστείαν ἔχει, διὰ τὸ αὐτῆς νέον, καὶ τὸ αὐτοῦ γῆρας. Γυναικωνίτισιν]γυναικωνίτις, ἡ τοίχας, οἰκία τῶν γυναικῶν. Σ. μολοττικὸς δὲ κύων, ὁ ποιμενικός, καὶ μέλας. μορμολύκεια δὲ τὰ τῶν τραγῳδῶν προσωπεῖα. καὶ τὰ τῶν ὑποκριτῶν, ἃ Δωριεῖς γόργια καλοῦσιν, ἔνθεν καὶ τὸ μορμολύζεσθαι, τὸ ἐκφοβεῖσθαι. Σ.

Τρέφουσι μορμολύκεια τοῖς μοιχοῖς κύνας.	*Alunt, larvas ac terricula adulteris canes.*
Καὶ ταῦτα μὲν ξυγγνωσθ'· ἃ δ' ἦν ἡμῖν πρὸ τοῦ	*Et hæc quidem cognoſcite affatim nobis antehac,*
Αὐταῖς ταμιεύσασθαι προαιρούσαις λαβεῖν.	*Ipſis cellam promptuariam cuſtodiri proponentibus & volentibus accipere*

Ἀλ-

Ἄλφιτον. ἔλαιον. οἶνον. οὐδὲ ταῦτ' ἔτι A *Farinam, oleum, vinum, ne hæc quidem amplius*

Ἔξεστιν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἤδη κλειδία *Licet. viri enim iam claviculas*

Αὐτοὶ φοροῦσι κρυπτὰ κακοηθέστατα, *Ipſi geſtant occultas, calliditſimas, ac maxime malignas,*

Λακωνικ' ἄττα, τρεῖς ἔχοντα γομφίους. *Laconicas quaſdam treis habentes claviculos.*

Πρὸ τοῦ μὲν οὖν ἦν ἀλλ' ὑποῖξαι τὴν θύραν *Sed prius quidem certè licebat aperire fores,*

Ποιησαμέναισι δακτύλιον τριωβόλου. *Facientibus annulum triobolo & vili precio.*

Νῦν δ' οὗτος αὐτοὺς ὠκότριψ Εὐριπίδης B *Nunc verò iſte ipſos verna Euripides*

Ἐδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια *Docuit minuta, & quaſi à tineis corroſa habere ſigilla*

Ἐξαψαμένους. νῦν οὖν ἐμοὶ τοῦτο δοκεῖ *Appenſa habentes. Nunc igitur mihi hoc videtur*

Ὄλεθρόν τιν' ἡμᾶς κυκᾶν ἀμῶς γέ πως *Perniciem aliquam nos miſcere ac moliri quomodocunque*

Ἢ φαρμάκοισιν, ἢ μιᾷ γέ τῳ τέχνῃ, *Vel venenis, vel una quidem arte,*

Ὅπως ἀπολεῖται, ταῦτ' ἐγὼ φανερῶς λέγω. *Vt pereat. hæc ego aperte dico,*

Τὰ δ' ἄλλα μετὰ τῆς γραμματέως συγγράψομαι. C *Reliqua verò cum ſcriba ſimul ſcribam.*

Χο. Οὐπώποτε ταύτης *CH. Nunquam hac*

Ἤκουσα πολυπλοκωτέρας *Audivi calidiorem*

Γυναικὸς οὐδὲ δεινότερον λεγούσης. *Muliere, neque facundius dicentem.*

Πάντα γὰρ λέγει δίκαια. πάσας δ' ἰδέας *Omnia enim dicit iuſta, omneſque ſpecies eloquentiæ*

Ἐξήτασεν. πάντα δ' ἐβάστασεν φρενί *Examinavit, omniaque geſtavit mente,*

Πυκνῶς τε ποικίλους λόγους *Denſeque & prudenter varias orationes*

Ἀνηῦρεν εὖ διεζητημένους. *Invenit bene exquiſitas:*

Ὥστ' ἂν εἰ λέγοι παρ' αὐτὴν Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου D *Vt ſi diceret ad comparationem ipſius Xenocles, filius Carcini,*

Δοκεῖν ἂν αὐτὸν *Videretur ipſe,*

Ὡς ἐγᾦμαι πᾶσιν ὑμῖν ἄντικρυς μηδὲν λέγειν. *Vt ego puto, omnibus vobis planè nihil dicere.*

BOVRDINVS. Μορμολύκεια.] τὰ τῶν τραγῳδῶν προσωπεῖα καὶ τῶν ὑποκριτῶν, ὅθεν καὶ τὸ μορμολύττεσθαι, ἐκφοβεῖσθαι, ἐκπλήττεσθαι, τῇ αἰτιατικῇ. Ταμιεύεσθαι.] διανέμειν, διοικεῖν κατὰ τὴν γνώμην, ὅθεν καὶ ταμίαι καὶ ταμιευτήρια. Προαιρουμένας.] βουλομένας. Ἔξεστι.] ἀρέσκει ἡμῖν αὕτη ἡ ἐξουσία τοῦ ὁμοίως διοικεῖν καὶ διανέμειν ταῦτα ἄλφιτον, ἔλαιον, οἶνον. Κακοηθέστατα.] δυσχερέστατα πρὸς τὸ μιμηθῆναι, ὥστε δύνασθαι ἀνοίγειν τὰς ἐλαιοθήκας καὶ ἀλφιτοθήκας ὑπὸ τῶν ψευδοκλειδίων. Οἰκότριψ.] τουτέστιν ὁ οἰκογενὴς δοῦλος κατὰ διαφορὰν τῶν οἰκετῶν αἰχμαλώτων, ἢ λέγεται ὁ δοῦλος ἀπὸ γενεᾶς. συντέτακται δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τρίβειν. σημαίνει δὲ ἀνθρωπόν τινα περιεργαζόμενον καὶ πλάττοντα διατρίβειν τι ἐν τῇ οἰκίᾳ δεσπότου. ἄλλοι δὲ ἀναγιγνώσκουσιν ὠκότριψ, τουτέστιν, οὕτως ὁ Εὐριπίδης κατεδούλωσεν αὐτοὺς, καὶ τῇ οἰκοτεχνίᾳ τινὶ καὶ σμικρολογίᾳ περιέπλεξεν. ἐγὼ δὲ ταύτην ἀναγνῶσιν ἀληθεστέραν εἶναι νομίζω. Θριπήδεστα.] λέγεται κυρίως τὰ ξύλα βεβρωμένα καὶ διεφθαρμένα ἀπὸ τῶν θριπῶν. θρὶψ δέ ἐστι ζῷον κατεσθίον ξύλα καὶ κατεσθιόμενον κέρατα ξύλων, ἐντεῦθεν δὲ καλεῖ σφραγίδια θριπήδεστα, πολλοῖς καὶ μικροῖς τρυπήμασι τρυπηθέντα, ὡς δὴ καταβρωθέντα ὑπὸ τῶν θριπῶν καὶ σκωλήκων, βουλόμενος τὴν λεπτότητα τούτων, καὶ ἰσχνότητα καὶ τὸ διατρύπησιν δεικνύναι, καὶ διὰ τοῦτο τὴν δυσχερῆ μίμησιν ἐκείνων καὶ παρασφράγισιν. καὶ γὰρ χαλεπόν ἐστι τὰ σφραγίδια διατρυπητὰ παρασφραγίζειν μάλιστα πολλοῖς καὶ μικροῖς διατρυπήμασι τρυπηθέντα. Κυκᾶν.] τουτέστι, διὰ κυκᾶν κατασκευάζειν καὶ ἐπάγειν. κυρίως δὲ λέγεται τὸ ῥῆμα ἐπὶ τῶν φαρμάκων λυγρῶν καὶ θανατοφόρων, ἅπερ μίγνυται διαθέσθαι μετά τινι ἐπὶ θανάτῳ, ὥστε μᾶλλον βλαβερὰ καὶ ὀλέθρια γίγνεσθαι. E Ἀμῶς γέ πως.] ὅπως δήποτε καὶ ἐκ παντὸς τρόπου. ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα ἐλέγχει τὴν κακοτροπίαν τῶν γυναικῶν, ἅπερ λαθραίως διαμηχανῶνται τὰ βίαια καὶ φανερῶς ὑπ' αὐτῶν διαπράττεσθαι οὐ δυνάμενα. Πολυπλοκωτέρας.] πολυτροπωτέρας καὶ παλιμβολωτέρας. πολύπλοκος γὰρ σημαίνει τὸν πολύτροπον, καὶ ἐπὶ πολλὰ τρεπόμενον τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν πρὸς τὸ ἐφ' ἕνα καιρὸν, καὶ τὸν ποικιλόφρονα αὐτά. Δεινότερον.] μετὰ μείζονος τέχνης. Ἐξήτασε.] ἐβασάνισε, ἐξεδοκίμασε, διηρεύνησε. F Διεζητημένους.] ἐξευρημένους, καὶ σαφῶς καλῶς τε βασανισθέντας. Πυκνῶς.] σωφρόνως, συνετῶς, καὶ σοφῶς. Παρ' αὐτὴν Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου.] ὥστε φησὶν ὁ Ἀριστοφάνης, ἐὰν λέγῃ ὁ Ξενοκλῆς παραβληθεὶς καὶ συγκριθεὶς ταύτῃ τῇ γυναικὶ οὕτως ἐρρωμένως, δεινῶς καὶ σοφῶς, οὐδὲν δοκεῖ ἂν λέγειν καὶ οὐδενὸς ἄξιος ῥήτωρ εἶναι κατ' ἀντεξέτασιν ταύτης τῆς γυναικός. οὗτος δὲ Ξενοκλῆς υἱὸς ἦν τοῦ Καρκίνου ποιητοῦ Ἀττικοῦ, ὅστις ἐκωμῳδεῖτο ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος [illegible]. ἐνομίζετο γὰρ ὑπὸ τῶν [illegible] ψυχρολογίᾳ καὶ ἐλαφρότητι τῆς φύσεως ἀεὶ τὰ τερατικὰ καὶ [illegible] G διατελοῦντες, πρῶτος μηχανὰς καὶ τερατείας εἰσαγαγὼν ἐν τοῖς δράμασι, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Πλάτων ἐκάλει ἐκεῖνον δαιδαλομήχανον, ὅτι καὶ πολλάκις ὡς μηχανικὸς εἰς θέατρον εἰσέφερε μηχανήματά τινα, ἵνα θεοὺς ἐμιμοῦντο ἀνερχομένους ἢ κατερχομένους ἐκ τοῦ

οὐρανοῦ. Ἄντικρυς.] φανερῶς καὶ ἀναμφισβητήτως A μηδὲν ἄξιον λόγου ἐρεῖν.

Bisetus. Ἃ δ' ἐγὼ.] ἀντὶ τῶν αὐθ' ἑξῆς. τὸ δὲ προαιρούμενος λαβεῖν, τινὲς οὐκ ἀπιθάνως ἑρμηνεύουσι, προῃρημένως, τουτέστι κατὰ τὴν ἡμετέραν προαίρεσιν, καὶ ἰδίαν, ὅταν βουλόμεθα λαβεῖν. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ προαιρεῖν, τὸ πρότερον λαβεῖν, εἴτε προλαβεῖν δηλοῖ. Κακονθέστατα.] φαυλότατα, δυσεπιβούλευτα πάντα μεταφορικῶς. Εὐστάθιος. Λακωνικὰ δὲ λέγει, ὅτι αἱ Λακωνικαὶ κλεῖδες κατὰ τὸν Σουΐδαν περιβόητοι ἦσαν. γομφίους δὲ καλεῖ τοὺς ὀδόντας. τὰς κλειδώσεις. μεταφορικῶς καὶ τοῦτο ἰδίως λέγεται. ὑποῖξαι δὲ, λάθρα, καὶ κλεπτικῶς ἀνοῖξαι. Οἰκότριψ.] τὸ πλῆρες, ὁ οἰκότριψ. τουτέστιν ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ θρεπτὸς. διαφέρει δὲ οἰκέτης οἰκοτρίβου. ὁ μὲν γὰρ οἰκότριψ, ἀπὸ γονέων δοῦλος. ὁ δὲ οἰκέτης, οὐ πάντως, ἀλλὰ καὶ ὁ αἰχμάλωτος, καὶ ὁ ἐν οἴκῳ ὤν. Ἄλλως. οἰκότριψ ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατριβόμενος ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν. οἰκέτης δὲ, ὁ δοῦλος, ὁ ὠνητός. Ἡσύχιος. οἰκότριψ δὲ λέγεται διὰ τὸ τρεφόμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ τρίβειν, εἴτε διατρίβειν, στρέφεσθαι, μένειν, καὶ διάγειν. Θριπήδεστα.] Σουΐδας, θριπήδεστα διὰ τοῦ η. οὕτω δὲ καλεῖται τὰ ξύλα ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, οἷς ἐσφράγιζον. θρὶψ γὰρ C ζῶόν ἐστι κατεσθίον ξύλα, καὶ κέρατα. καὶ θριπήδεστον γράφεις τὴν Ἑλλάδα εἶπεν, ἀντὶ τοῦ διεφθαρμένην, A ἀπὸ τῶν ὑπὸ θριπῶν καταδεδηδεσμένων ξύλων. Ἄλλως. Παυσανίας λέγει ὅτι θριπήδεστα ξυλήφια τὰ ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐδῶ. οἷς ἐχρῶντο, φησίν, οἱ σφόδρα οἰκονομικοὶ ἀντὶ γλυπτῶν σφραγίδων. Εὐστάθιος. τινὲς δὲ αὐτὰ συντασυλλάβως θριπόδεστα καλοῦσι. διαφέρει δὲ τὸ σφραγίδιον τοῦ δακτυλίου, ὅτι κατὰ τὸν Ἡσύχιον δακτύλιον μὲν τὸ ἁπλοῦν δακτυλίδιον ἐκάλουν. τὸ δὲ γλυφὴν ἔχον, σφραγίδιον. Κυκατρῷ.] ἔν τισι παλαιῶν ἀντιγράφων, καὶ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γράφεται κυρκατρῷ μετὰ τοῦ ρ. δηλοῖ δὲ τὸ ταράττειν, καὶ κινεῖν, ἀπὸ τοῦ κυκάω, ῶ. διὸ βέλτιον ἴσως γράφειν κυκατρῷ ἄνευ τοῦ ρ. B Οὐπώποτε.] τὴν γυναῖκα τὴν Εὐριπίδου καταδραμοῦσαν, καὶ κατηγορήσασαν ὁ χορὸς ἐπαινεῖ. εἰσὶ δὲ στίχοι δέκα μικτοί. Πολυπλοκωτέρας.] πολύπλεκος, πολύτροπος, ὁ ἐπὶ πολλὰ τρεπόμενος, ἢ ἴδιον τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὑφ' ἕνα καιρόν. Ἡσύχιος. οὕτω καὶ παρὰ Θεόγνιδι νοητέον,

Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ
Τῇ προσομιλήσει, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

Ἐν δὲ τοῖς κάτω νόημα πολύπλοκον καλεῖται τὸ πολύτροπον. Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου.] περὶ τούτου εἴρηται ἐν Βατράχοις, καὶ ἀλλαχοῦ.

ΕΤΕΡΑ ΓΥΝΗ.

D Bisetus. Ἡ νῦν παρελθοῦσα γυνὴ τὰ ὑπὸ τῆς πρώτης κατ' Εὐριπίδου ἄρτι λεχθέντα συντόμως ἐπιψηφίζουσα, ἓν μόνον προστίθησιν, ὅτι γνοὺς ὅτι ἀσεβὴς, καὶ ἄθεος ὤν, τὸν δῆμον διδάσκει ἐν ταῖς αὐτοῦ τραγῳδίαις οὐκ εἶναι θεούς. εἰσὶ δὲ στίχοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιϛ'.

Ετ. Γ. Ὀλίγων ἕνεκ' αὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων.
Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, αὕτη κατηγόρηκεν εὖ.
Ἃ δ' ἐγὼ πέπονθα, ταῦτα λέξαι βούλομαι.
Ἐμοὶ γὰρ ἀνὴρ ἀπέθανεν μὲν ἐν Κύπρῳ.
Παιδάρια πέντε καταλιπών, ἃ 'γὼ μόλις
Στεφανηπλοκοῦσ' ἔβοσκον ἐν ταῖς μυρρίναις.
Τέως μὲν οὖν ἀλλ' ἡμικάκως ἐβοσκόμην,
Νῦν δ' οὗτος ἐν ταῖσι τραγῳδίαις ποιῶν
Τοὺς ἄνδρας ἀναπέπεικεν οὐκ εἶναι θεούς.
Ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἥμισυ.
Νῦν οὖν ἁπάσαισι παραινῶ καὶ λέγω,
Τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα πολλῶν οὕνεκα.
Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς ὦ γυναῖκες δρᾷ κακὰ
Ἅτ' ἐν ἀγρίοισι λαχάνοις αὐτὸς τραφείς.
Ἀλλ' εἰς ἀγορὰν ἄπειμι. δεῖ γὰρ ἀνδράσιν
Πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.
Χο. Ἕτερον αὖ τι λῆμα τοῦτο
Κομψότερον ἔτ' ἢ τὸ πρότερον ἀναπέφηνεν.
Οἷα κατεστωμύλατο
Οὐκ ἄκαιρα, φρένας ἔχουσα.
Καὶ πολύπλοκον νόημ', οὐδ' ἀσύνετ' ἀλλὰ
Πιθανὰ πάντα. δεῖ δὲ ταύτης

ALTERA MVLIER.

AL. M. Paucorum cauſa ipſa prodij verborum,
Alia enim hæc accuſauit bene.
Quæ verò paſſa ſum, hæc dicere volo.
Mihi enim vir mortuus eſt quidem in Cypro,
E *Puerulos quinque qui reliquit, quos ego vix*
Coronas texens paſcebam in Myrtis.
Tunc quidem igitur, ſed ſemimale alebar,
Nunc verò iſte in Tragœdijs faciens,
Viros perſuaſit non eſſe Deos.
Vnde non amplius vendimus ne dimidium quidem coronarum.
Nunc igitur omnes admoneo, & dico
F *Hunc punire virum multis de cauſis.*
Agreſtibus enim nos ò mulieres, afficit malis,
Vtpote in agreſtibus oleribus ipſe nutritus.
Sed in forum abibo, oportet enim viris
Texere coronas conſacrificatorias viginti.
CH. Altera rurſus quadam audacia hæc
Facundior adhuc quàm prior apparuit.
Qualia facunde dixit,
G *Non importuna, mentem habens,*
Et varium multiplicémque ſenſum, neque imprudentia, ſed
Probabilia omnia. oportet autem huius

Bourdinus. Ὀλίγων ἕνεκ.] ἐγώ, φησὶν ἡ γυνὴ, βούλομαι βραχυλογῆσαι καὶ ὀλίγα εἰπεῖν. παρελθεῖν

A θετικῶς δὲ καὶ μετ' ἐλεημοσύνης τινὸς κατηγορεῖ τῆς τοῦ Εὐριπίδου ἀσεβείας. ἄρχεται γὰρ ἀπὸ τῆς βοσκήσεως τῶν παίδων, καὶ μέμφεται τοῦ Εὐριπίδου, ὅτι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀσεβείας αὐτοῦ εἰς τοὺς θεοὺς ἀφείλετο τὴν εὐπορίαν τῶν παίδων ἐκείνης, οὓς δὴ αὐτάρκως ἔτρεφεν ἐκ τῆς στεφανοπλοκίας πρὸ τῆς κακηγορίας καὶ κακολογίας τοῦδε Εὐριπίδου, ὃς ἀναπέπεικε θεοὺς οὐκ εἶναι. καὶ οὕτω στεφάνων οὐ δέονται. Στεφανηπλοκοῦσα.] τουτέστι πλέκουσα τοὺς στεφάνους, ὑφαίνουσα καὶ διακοσμοῦσα. Ημικάκως.] τουτέστιν οὔτε λαμπρῶς, οὔτε πονηρῶς, ἀλλὰ μετρίως. B Νῦν δ' οὗτος.] ἐνταῦθα ἡ γυνὴ διασύρει καὶ ὀνειδίζει τὴν ἀσέβειαν τοῦ Εὐριπίδου, ὃς ἄθεος ἐστί. Εἰς ἥμισυ.] ὅθεν περιέστηκεν, ὅτι θεοὺς οὐ νομίζουσιν εἶναι πολλοὶ ἀναπεισθέντες καὶ ψευδοδιδαχθέντες ὑπ' Εὐριπίδου, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐθέλουσι πρίασθαι τῶν στεφάνων. Ἄγρια.] τουτέστι χαλεπὰ κακοήθη, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἅπερ ἐστὶ τὴν γεῦσιν καὶ πέψιν χαλεπὰ δύσκολά τε καὶ αὐστηρὰ καὶ δυσχάριστα. ἐνταῦθα δὲ καθάπτεται τῆς μητρὸς τοῦ Εὐριπίδου, ἥπερ λαχανοπωλεῖν λέγεται, ὡς προείρηται. C Στεφάνους συνθηματιαίους.] τοὺς ἐκδοτικούς, εἰργολαβημένους, ἐκδεδομένους, ἢ ἐκδοσίμους, κατὰ τὸ σύνθημα συμβληθέν. σύνθημα γὰρ δηλοῖ τὴν ὁμολογίαν συνθήκην, ἀπὸ τοῦ συντίθεσθαι, καὶ συνάλλαγμα. Λῆμα.] ἡ μεγαλοψυχία, καὶ ἀνδρεία, τὸ θάρσος τῆς ψυχῆς. Κομψότερον.] εὐσχημονέστερον, ἀξιοπρεπέστερον, εὐτακτότερον. Ἀναπέπεικεν.] ἀνέπεισεν. Κατεστωμύλατο.] ἐφλυάρησεν, ἐφλυαφεύσατο. ὅθεν καὶ στωμύλματα, φλυαφεύματα καὶ λαλήματα λέγονται. Οὐκ ἄχαρα.] τουτέστι, χαίρια. Φρένας ἔχουσα, καὶ πολύπλοκον νόημα.] νουνεχὴς φρόνημα, καὶ ποικιλόνως ποικίλα τε νοήματ' ἔχουσα. D Ἀσύνετα.] ἄφρονα, καὶ πίστιν οὐκ ἔχοντα. Πιθανά.] πιστότητος ἄξια πάντα.

Bisetus. Παιδέρια.] παιδάρια, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀρρένων κέχρηνται τῷ ὀνόματι οἱ ῥήτορες, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν παρθένων. Σ. Ἄλλως. παιδάρια, τὰ μείζονα, καὶ τὰ ἀρτίως γεγονότα. Ἡσύχιος. Εν ταῖς μυρρίναις] μυρρίνη, ἡ καὶ μυρσίνη, εἶδος φυτοῦ, ἐξ οὗ στέφανοι ἐποιοῦντο. καὶ τούτοις οἱ ἄρχοντες ἐστεφανοῦντο. Εμπολώμεθα.] ἐμπολᾶν, ἀγοράζειν, πιπράσκειν, πωλεῖν. ἐμπολᾶσθαι δὲ, πωλεῖσθαι, ὠνεῖσθαι. Στεφάνους συνθηματιαίους] Σ. οὓς ἡμεῖς λέγομεν ἐκδοτικούς. Ἄλλως. συνθηματιαῖοι, οἱ ἠργολαβημένοι καὶ ἐκδεδομένοι. Ἡσύχιος. ἀλλὰ βέλτιον εἰ καλοίης στεφάνους συνθηματιαίους τοὺς ἐκ συνθήματος, εἴτε συνθήκης τοῦτο πιπράσκοντος, καὶ τοῦ ὠνουμένου πεποιημένους. καὶ οὓς ἐν τῇ συντεθειμένῃ, συνδοκούσῃ, καὶ διωρισμένῃ ἡμέρᾳ ἀποδίδοσθαι δεῖ. πᾶν γὰρ ὅπερ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δίδοται, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου λαμβάνεται κατὰ συνθήκας ἑκατέρωθεν πεποιημένας, τὸ ἔργον συνθηματιαῖον κυρίως λέγεσθαι δύναται, τουτέστι κατὰ συνθήκας, ὥσπερ εἴρηται. τὸ γὰρ σύνθημα, εἴτε σύνθεμα, καὶ συνθήκη ταυτόν. τούτων καὶ Ἀθηναῖος ἐν τῷ ιε' τῶν δειπνοσοφιστῶν μέμνηται. συνθηματιαῖοι στέφανοι, φησὶν, ἠργολαβημένοι, καὶ ἐκδόσιμοι. Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,

C Πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.

Ἕτερον αὖ τι λῆμα.] στίχοι μικτοὶ εἰσί. τὸ δὲ λῆμα, ἀξίαι, ἀνδρεία, φρόνημα, κέρδος.

Τοιοῦτον γὰρ ὁ παῖς ὅδε λῆμα φαίνει.

Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις,

Λῆμα μὲν πάρεστι τῷδε οὐκ ἄτολμον.

ἤγουν τολμηρὸν καὶ λῆμα θούριον, τὸ πολεμικὸν φρόνημα. Σ. σημειωτέον μὲν τοι τὸ λῆμα. ὅταν κέρδος σημαίνῃ, ἐν διπλῷ λλ γράφεσθαι. λῆμμα παρὰ τὸ λαμβάνω. Κατεστωμύλατο.] στωμύλος, λάλος, πολύκομψος, πιθανολόγος, εὐτράπελος, ἔφεδρος τῶν λόγων, ἀπατεὼν, D κόλαξ, φλύαρος. ὅθεν τὸ ῥῆμα στωμύλλω, καὶ στωμύλλομαι, καὶ καταστωμύλλομαι. καὶ στωμυλία, ἡ κατὰ αἰσιότητα ἀπάτη προερχομένη. οὐκ ἄχαρα δὲ, τουτέστι χαίρια, καὶ κατὰ καιρὸν λεχθέντα.

Τῆς ὕβρεως ἡμῖν τὸν ἄνδρα περιφανῶς δοῦναι δίκην.

Μν. Τὸ μὲν ὦ γυναῖκες ὀξυθυμεῖσθαι σφόδρα E

Εὐριπίδῃ τοιαῦτ' ἀκουσάσας κακὰ

Οὐ θαυμάσιον ἐστ' οὐδ' ἐπιζεῖν τὴν χολήν.

Κἀυτὴ γὰρ ἔγωγ' οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων,

Μισῶ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον εἰ μὴ μαίνομαι.

Ὅμως δ' ἐν ἀλλήλαισι χρὴ δοῦναι λόγον.

Αὐταὶ γάρ ἐσμεν κοὐδεμί' ἔκφορος λόγου. F

Τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα,

Βαρέως τε φέρομεν, εἰ δύ' ἡμῶν ἢ τρία

Κακὰ ξυνειδὼς, εἶπε δράσας μυρία.

Ἐγὼ γὰρ αὐτὴ, πρῶτον ἵνα μὴ ἄλλην λέγω

Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πόλλ' ἐκεῖνο δ' οὖν

Δεινότατον ὅτι νύμφη μὲν ἦν τρεῖς ἡμέρας, G

Ὁ δ' ἀνὴρ παρ' ἐμοὶ καθεῦδεν· ἦν δέ μοι φίλος

Iniuriæ nobis virum manifeſtò dare pœnas.

MN. Quòd quidem ô mulieres acriter iraſcamini admodum

Euripidi, talia audientes conuicia,

Non mirum eſt, neque quòd inferueſcat bilis.

Etenim ipſa ego ita adiuuer filiorum cauſa, & ipſis fruar

Odi virum illum, niſi inſanio.

Verumtamen inter nos inuicem oportet dare & reddere rationem,

Ipſa enim ſumus, & nulla enunciatrix orationis noſtra.

Quid hæc vitia habentes, illum accuſamus?

Grauiterq́ ferimus, ſi duo noſtrûm vel tria

Mala cognoſcens dixit, cùm fecerit infinitas fabulas.

Ego enim ipſa primùm, vt ne aliam dicam,

Conſcia ſum mihiipſi multorum malorum. Illud vero certè

Indigniſſimum eſt, cùm ſponſa quidem fui tres dies,

Et maritus apud me erat dormiens, erat mihi amicus,

Bourdinus. Ὕβρεως.] ἀσελγείας. Περιφανῶς.] ἄντικρυς καὶ ἐμφανῶς. Ὀξυθυμεῖσθαι.] χαλεπῶς

A καὶ χαλεπῶς ὀργίζεσθαι, καὶ ὀξέως τοῦ θυμοῦ χεῖσθαι. Ἐπιζεῖν τὴν χολήν.) τουτέστιν ἐκζεσθῆναι, ἐμπλησθῆναι, καὶ μεγάλως διαθερμαίνεσθαι τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμόν. καὶ γὰρ αὐτὴ χολὴ διάπυρος οὖσα καθ' ὑπερβολὴν διαθερμαίνει. ἐνταῦθα δὲ ὁ κηδεστὴς προσποιούμενος καὶ προφασιζόμενος μισεῖν τὸν Εὐριπίδην, ὡς γυνὴ δὴ ὄντα, ὅμως γε μὴν βούλεται περὶ αὐτοῦ μόναις συλλογίζεσθαι καὶ συλλαμβάνειν ἕνεκα τῆς ἀναμιμνήσεως τῶν κακῶν ἃ πεπόνθασιν αἱ γυναῖκες, ὡς διεξιὼν ἀκούουσι κακῶς κακὰ πολλὰ ποιοῦσαι. Ὀναίμην τῶν τέκνων.) ἀπολαύσαιμι τῶν τέκνων, οὕτως καρπωσαίμην τὰ τέκνα καὶ εὐτυχοίην ἐν ἐκείνοις. B Μαίνομαι.) ἐμμανής εἰμι καὶ ἔκφορος. Ὅμως δ' οὖν καὶ περ (φησὶν) ὀργιζόμεθα τῷ Εὐριπίδῃ, οὕτω κακολογοῦντι καὶ κακηγοροῦντι ἡμῶν, ὅμως γε μὴν δεῖ πάσης τῆς ἔχθρας ἀφαιρεθείσης χρῆσθαι τῷ λογισμῷ ἐν ἡμῖν, καὶ ἐπ' ἐκεῖνον ἀεὶ ἐπανελθεῖν. Αὐταὶ γὰρ ἐσμέν.) καὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμὲν λογιστικαί. Κοὐδ' εἰμὶ ἔκφορος λόγου.) τουτέστιν ἐμμανής, ἄφρων, ἀλόγιστος, ἢ ἔξω τῶν φρενῶν λογισμῶν τι. ἐκφορὰ γὰρ μανίαν τινὰ δηλοῖ, ἔκστασιν τοῦ λογισμοῦ. καὶ ἐκφέρεσθαι λέγεται ὁ ἔξω τῶν λογισμῶν ὢν καὶ φρενῶν, ὡς καὶ ἐξίστασθαι λέγομεν ἁπλῶς τὸν ἔξω τοῦ λογισμοῦ ὄντα. C Τί.) διὰ τί. Ἔχουσαι.) ταῦτα κακά, ἅπερ ἡμῖν προφέρει ὁ Εὐριπίδης, βαρυνόμεθα καὶ ὀργιζόμεθα λέγοντος ἐκείνου τάδε. Δράσας μυρία.) ἀνεξίθυστα κακά. Ἐγὼ γάρ.) τεχνικῶς ὁ κηδεστὴς κακηγορεῖ τῶν γυναικῶν, καὶ γὰρ πίστιν παρέχων ἐκείναις, ὅτι γυνή ἐστι, ἄρχεται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς δὴ γυναικὸς ὄντος, κακὰ καὶ τὰ ἀδικήματα τῶν γυναικῶν ἐρῶν, ἵνα ἄλλαι δὴ γυναῖκες νομίζουσαι ἐκεῖνον ὡς ἀληθῶς εἶναι γυναῖκα, μὴ ὀργίζωνται ἀκούσασαι τῆς ἀναμνήσεως κακίας τῶν γυναικῶν.

Bisetus. Τὸ μὲν ὦ γυναῖκες.) Ὁ Μνησίλοχος γυναικεῖον σχῆμα ἐνδυσάμενος, καὶ τὰ γυναικῶν κατ' Εὐριπίδου ἐγκλήματα μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἀκούσας, ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος γυναῖκας ἀποκρίνεται, καὶ τὸν Εὐριπίδην συγγνώμης ἄξιον εἶναι λέγει, ἀποφαίνων, καὶ διισχυριζόμενος αὐτὸν οὐδὲ μυριοστὸν μέρος φανερῶσαι τῶν ἀνόμων, καὶ ἀνοσίων ἔργων, ἅπερ αἱ γυναῖκες ποιοῦσι. εἰσὶ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι νδ. ὧν τελευταῖος,

Οὐδ' ἂν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν.

Κοὐδ' εἰμὶ ἔκφορος λόγου.] καὶ ὑμῶν οὐδεμία ἐστὶν ἔκφορος λόγου, ὃν ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ λέξω. οὐδεμία φαίνεται θέλειν τὸν ἐμὸν λόγον ἐντεῦθεν ἐκφέρειν, καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἀποφαίνειν. ταῦτα Μνησίλοχος τοῦ Εὐριπίδου πανοῦργος συνδικῶν, ὡς γυνὴ καὶ αὐτὸς ὢν περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν γυναικῶν μετὰ πλείστης παρρησίας ὁμολογῶν λέγει. Δράσας μυρία.] δηλονότι δράματα, ἤγουν τραγῳδίας. Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ] τοῦτον τὸν στίχον ὅλον παρὰ μεμειωμένον οὕτως ἀναπληρωτέον.

Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πολλ'. ἐκεῖνο δ' οὖν, ὅ,τι
Δεινότατον.

τουτέστιν ἰδὼ ἐμαυτῇ πολλὰ ξυνοῖδα κακά, ἐκεῖνο δὲ μάλιστα, ὅπερ ἐστὶ δεινότατον. Ἵνα μὴ ἄλλην λέγω.) τὸ πλῆρες. ἵνα μὴ ἄλλην λέγω.

D Ὅσπερ με διεκόρευσεν οὖσαν ἑπτέτιν.
Οὗτος πόθῳ μου κνύε ἐλθὼν τὴν θύραν.
Κᾆτ' εὐθὺς ἔγνων. εἶτα καταβαίνω λάθρα.
Ὁ δ' ἀνὴρ ἐρωτᾷ. ποῖ σὺ καταβαίνεις; ὅποι;
Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρ' ὦ 'νερ χὠδύνη.
E Ἐς τὸν κοπρῶν' οὖν ἔρχομαι. βάδιζέ νυν.
Κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβεν, κεδρίδας. ἄνηθον. σφάκον.
Ἐγὼ δὲ καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ,
Ἐξῆλθον ὡς τὸν μοιχόν. εἶτ' ἠρειδόμην.
Παρὰ τὸν ἀγυιᾶ κύβδ' ἐχομένη τῆς Δάφνης.
Ταῦτ' οὐδεπώποτ' ἐφώρασ' Εὐριπίδης.
F Οὐδ' ὡς ὑπὸ τῶν δούλων τε κὠρεωκόμων
Σποδούμεθ' ἢν μὴ 'χωμεν ἕτερον οὐ λέγει.
Οὐδ' ὡς ὅτ' ἂν μάλισθ' ὑπό του βινώμεθα,
Τὴν νύχθ' ἕωθεν σκόροδα μασώμεθα.
Ἵν' ὀσφραινόμενος ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ τείχους εἰσιὼν
Μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται. ταῦθ' ὁρᾷς
Οὐπώποτ' εἶπεν. εἰ δὲ Φαίδραν λοιδορεῖ
G Ἡμῖν τί τοῦτ' ἔστ'; οὐδ' ἐκεῖν' εἴρηκέ πω.
Ὡς ἡ γυνὴ δεικνῦσα τἀνδρὶ τοὔγκυκλον

D *Qui quidem me vitiauit ſeptem annorum exiſtentem*
Hic deſiderio & amore mei leuiter pulſabat, cùm veniſſet fores,
Et deinde protinus agnoui, deinde deſcendo clàm.
Vir autem rogat, quonam tu deſcendis? quò?
Tormina me habent circa ventrem ò marite, & dolor,
E *Ad latrinam igitur eo. vade nunc.*
Et deinde hic quidem terebat fructus cedri, anethum & ſphacum,
Ego verò cùm infudiſſem ſupra cardinem aquam,
Egreſſa ſum ad mœchum, deinde innixa ſum
Iuxta viam fortiter adhærens lauro.
Hæc nunquam deprehendit Euripides,
F *Neque quòd à ſeruisq́, & mulionibus*
Subagitamur, ſi non habuerimus alterum, non dicit.
Neque quòd cùm maximè ab aliquo ſubagitatæ fuerimus
Nocte, manè allia mandimus,
Vt olfaciens vir à muro vrbis ingreſſus domum
Nihil mali facere ſuſpicetur, hæc videns
G *Nunquam dixit. ſi verò Phædra maledicit,*
Nobis quid hoc eſt? neque illud dixit vnquam,
Quòd vxor oſtendens viro circularem tunicam,

Bovrdinvs. Διεκόρευσεν.) διέφθειρε. Πόθῳ μου.) διὰ τὸν ἔρωτα, ὃν εἶχεν ἐμοῦ. Ἔκνυεν.) ἐλαφρῶς

ἐλαφρῶς

φρῦς καὶ ἰσχυροῖς ἐρείσμασι τε ἔκοπτεν τὴν τῆς οἰκίας θύραν, βουλόμενος καὶ προσθῶν εἰσελθεῖν, καὶ ἐμοὶ συγγενέσθαι, ἀλλ' οὐ τολμῶν φανερῶς καὶ θαρραλέως πατάττειν τὴν θύραν τοῦ εἰσακούεσθαι διὰ τοὺς οἰκείους. Κνύειν γὰρ κυρίως σημαίνει κνήθειν καὶ ξύειν, ἀπὸ τοῦ κνῦ, ὅπερ δὴ τὸ ἐλάχιστον σημαίνει. καὶ τὸ κνυθὸν σμικρὸν λέγεται. καὶ ἡ κνύθος, ἄκανθα μικρά. Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρα.] στρέφομαι τὴν γαστέρα καὶ ὀδύνας ἔχω. ἐνταῦθα κατηγορεῖ ὁ Ἀριστοφάνης τῆς ἀπάτης τῶν γυναικῶν, αἵπερ εὐμήχανοί εἰσιν πρὸς τὸ προφασίζεσθαι καὶ παρευρίσκεσθαι τὰ κακά, καὶ σοφαὶ τέκτονες τῶν κακῶν εἰσίν, ὥς φησιν ὁ Εὐριπίδης ἐν τῇ Μηδείᾳ. Κοπρῶνα.] ἐς τὸ κοπρῶδες ἐκεῖσε, ἐς τόπον τοῦ κοπροῦ ἔρχομαι τοῦ ἐκλῦσαι τὴν κοιλίαν, καὶ παύσασθαι ταύτης τῆς διαστροφῆς τῆς γαστρός. Ἐτελεῖν] συνετελεῖ. ἐνταῦθα καταγελᾷ τῆς ἀνοίας τῶν ἀνδρῶν, οἵπερ εἰσὶν εὐεξαπάτητοι. Κεδρίδας.] τοὺς καρποὺς κέδρου, οἵπερ ἐκλύειν στρόφον παρ' ἰατροῖς νομίζονται, καθάπερ καὶ ἄνηθος, ὅπερ ὥς φησιν ὁ Παῦλος Αἰγινήτης, τὰ πνεύματα διασπείρει καὶ διαλύει. Σφάκον.] ἀντὶ τοῦ ἐλελίσφακον, ὡς ἐπιτήδειον πρὸς τὸ παῦσαι στρόφον. Τοῦ στροφέως.] τῆς στρόφιγγος. Ἐρειδόμενον.] ἀντερειδόμενον. Ὡραϊζόμενος] ἐπιμελούμενος τῆς κόμης καὶ καλλωπιζόμενος κορωνίσαι τε. κορεῖν γὰρ ἐπιμελεῖσθαι δηλοῖ καὶ κοσμεῖν. καὶ κορήματα, κοσμήματα λέγεται. Σποδούμεθ'.] βινούμεθα καὶ ὑποκινούμεθα. Σκορόδια.] τουτέστι σκορόδων φύλλα. σκόροδον δὲ λέγεται ὥσπερ σκαιόν τι ῥόδον διὰ τὸ σκαιὸν ὄζειν. Μασώμεθα.] θέρομεν. Ἵν' ὁ ἀποραινόμενος.] αὕτη ἡ γνώμη, ἵνα ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν δυσωδίαν τῶν σκορόδων ὑποψίαν πᾶσαν ἀποβάλληται τοῦ τὸ κακὸν πεπρᾶχθαι ὑπὸ γυναικός. Τοὐγκυκλον.] τὸ ἐγκύκλιον ἱμάτιον.

Bisetus. Διεκόρευσεν.] διεπαρθένευσεν ἑπτέτιν οὖσαν, καὶ κόρην διέφθειρεν. σημείωσαι δὲ, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὅτι ὁ στίχος οὗτος παρὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον, ἐν τῇ ἕκτῃ χώρᾳ ἀνάπαιστον ἀντὶ ἰάμβου ἔχει. οὕτω μέν τοι τοῦτον διορθοῦσαι δύναται.

Ὥσπερ με διεκόρευσεν οὖσαν ἑπτέτιν.

Πόθῳ μ' ἔκνυεν] τὸ πλῆρες, πόθῳ με ἔκνυεν. Εὐστάθιος εἰς τὸ Ν. τῆς Ὀδυσσείας περὶ τοῦ κνύω ταῦτα λέγει. κνύω, ὃ δηλοῖ τὸ ξύω δισύλλαβον μὲν ὄν, προφερόμενον δὲ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ Ἴωσιν. οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,

Οὗτος πόθῳ μ' ἔκνυεν ἐλθὼν τὴν θύραν.

ἤγουν διὰ τὸ μὲ πόθον ἔκνυεν, ἔξυε τὴν θύραν. ἀλλ' ἐκεῖ ἕλκων ἀντὶ τοῦ ἐλθὼν διεφθαρμένως γράφεται ἐκ δὲ τοῦ κνύω τὸ κνύζω, ἤγουν ἐξ ἐπιπολῆς, καὶ ἰσχνῶς καταξύω. Κᾆθ' εὐθύς.] καὶ εἶτα εὐθύς. ἔπειτα δὲ ταχέως. Στρόφος] στρόφος, νόσημά τι τῆς γαστρός. οἱ δὲ στρόφοι κατὰ τοὺς φυσικοὺς γίνονται διά τε δῆξιν ἰσχυράν, καὶ πνεῦμα φυσῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον. ἀλλ' ἐν τῷ τῶν ἐντέρων ἕλιξιν ἐναπειλημμένον. Κεδρίδας.) τῆς κέδρου τοὺς καρπούς. Ἡσύχιος. σφάκον δὲ ἐλελίσφακον. ταῦτα ὁ εὐήθης ἀνήρ, καὶ ὑπὸ τῆς κόρης ἀπατώμενος ἐτελεῖν, ὡς ἐπιτήδεια παῦσαι τὸν στρόφον. Καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ.] ἵνα μὴ ὁ στροφεὺς τῆς θύρας, περὶ ὃν ἡ θύρα στρέφεται, ἐν τῷ ἀνοίγεσθαι, καὶ στρέφεσθαι ψόφον ποιήσῃ, καὶ τὴν μοιχείαν δηλώσῃ. ἀλλαχοῦ δὲ τῷ ἐλαίῳ πρὸς τοῦτο χρῶνται οἱ τὰς θύρας ἄνευ ψόφου λάθρα ἀνοιγνύειν ἐθέλοντες. Ἐρειδόμενον] ἐρείδειν κατὰ τὸν Σουίδαν, συνουσιάζειν. τὸ δὲ μεταφορᾶς ... ἐρειδομένην, ἐκ τολμῶν. Ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίους δέ φασιν αὐτοὺς εἶναι Ἀπόλλωνος. οἱ δὲ, Διονύσου. οἱ δὲ, ἀμφοῖν. ἔστι δὲ ἴδιον Δωριέων. εἶεν δ' ἂν οὗ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοί. Ἄλλως. ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν αὐλείων θυρῶν κωνοειδὴς κίων, ἱερὸς Ἀπόλλωνος καὶ αὐτὸς θεός. τὸ δὲ ἐρείδειν, ἀντὶ τοῦ συνουσιάζειν. καὶ ἐρείδειν γυναῖκα, ἀντὶ τοῦ βινεῖν, παρὰ κωμικοῖς ἐν χρήσει. Κυνηδ' ἐχομένην τῆς δάφνης] τὸ πλῆρες, κυνηδὰ ἐχομένην τῆς δάφνης. κυνηδὰ δὲ, κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ κυνηδά, ἤγουν κυνηδόν. κυνὸς δίκην, ἀναιδέστατα ὡς κύων. τούτῳ δὲ τῷ ἐπιρρήματι ὁ κωμικὸς τὸν αἰσχρὸν συνουσίας τρόπον δηλοῖ, ὥσπερ οἱ κύνες εἰώθασι χρῆσθαι. τὸ δὲ κυνηδά, ἐστὶ κυνηδὰ ἐκ τοῦ κυνηδὸν γίνεται, ὡς ἐκ τοῦ ἀμφαδὸν, τὸ ἀμφαδὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀποσταδὸν ἀποσταδὰ καὶ ἄλλα πολλά. τὸ δὲ ἐφωρᾶτο, κατεμάνθανε, κατέλαβε. Ὀρεωκόμων] ὀρεωκόμος, καὶ ὀρεοκόμος ταυτόν. ὁ τῶν ὀρέων, εἴτε τῶν ἡμιόνων ἐπιμελητής. καὶ τὸ μὲν ὀρεωκόμος οὕτω σχηματίζεται ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς γενικῆς ὀρέως, ὡς βασιλέως, ἐν δὲ τῇ συνθέσει τὸ σ ἐκβάλλεται. τὸ δὲ ὀρεοκόμος ἀπὸ τῆς κοινῆς γενικῆς ὀρέος, ὡς βασιλέος. ὀρεὺς δὲ ὀρέως, καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ ... ὁ ἡμίονος. Ὁμήρου Ιλ. Α.

Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς.

Εὐστάθιος. οὐρεὺς ὁ ἡμίονος, παρὰ τὸ ὄρος ἰωνικῇ ἐπενθέσει τοῦ υ. ἢ παρὰ τὸ οὖρον, ὃ ἄνεμον, διὰ τὸ τοῦ σπέρματος ἄκαρπον τῶν τοιούτων ζώων. οὐρεὺς μέν τοι καὶ ὁ φύλαξ ὁμωνύμως. ἀλλὰ τὸ πρότερον ἔτυμον πολλῷ πιθανώτερον. καὶ γὰρ οἱ ἡμίονοι τῶν ἄλλων ζώων τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν ὑποζυγίων ἐπιτηδειότεροι πρὸς τὸ δι' ὀρῶν πορεύεσθαι, διά τε τὸ ... αὐτῶν, καὶ τὸ καρτερικόν. Σποδούμεθα] κινούμεθα, βινούμεθα, ἢ μὲν χωρὶς, ἢ μὴ ἐχόμενον. ὑπό του, ὑπό τινος. Ἀπὸ τείχους.] ἐκεῖ γὰρ τὴν ... φυλακὴν ποιησάμενοι ἀρχόμενοι εὐθὺς οἴκαδε ἐπαναστρέφειν εἰώθασι. τεῖχος δὲ παρ' Ὁμήρῳ, ὥς φησιν Ἡσύχιος, τὸ τῆς πόλεως, τειχίον δὲ (ὃ καὶ τοῖχος ἀρσενικῶς λέγεται) τὸ τῆς οἰκίας. Ἀττικοὶ δὲ τὸ περίβολον τῶν χωρίων οὕτω καλοῦσιν. ὑποτοπῆσαι, ὑπονοῆσαι. ὑποτοπεῖν, καὶ ὑποτοπεῖσθαι ὑπονοεῖν, ὑπολαβεῖν, ὑποπτεύειν. Δεικνῦσα] τῷ ἀνδρὶ τὸ ἔγκυκλον δείξασα. περὶ δὲ τοῦ ἐγκυκλίου πρὸς ἄνω εἴρηται.

Πρὸς αὐγὰς οἷόν ἐστιν, ἐγκεκαλυμμένον	*Ad radios ſolis qualis eſt, occultatum*
Τὸν μοιχὸν ἐξέπεμψεν, οὐκ εἴρηκά πω.	*Adulterum emiſit, non dixit vnquam:*
Ἑτέραν δ' ἐγ' ᾖδ' ἣ φάσκεν ὠδίνειν γυνὴ	*Alteram verò noui, quæ dicebat dolores partus habere mulier*
Δέχ' ἡμέρας ἕως ἐπρίατο παιδίον.	*Per decem dies, donec emit infantem.*
Ὁ δ' ἀνὴρ περιῄρχετ' ὠκυτόκι' ὠνούμενος.	*Maritus autem obibat vrbem medicamenta celerem partum facientia emens,*

Bourdinus. Τὸν μοιχόν.] γράφεται παρ' ἄλλοις μοιχόν, καὶ βελτίων ἐστὶν ἡ γνώμη, ὅτι ἡ γυνὴ διαλεγομένη τῷ ἀνδρὶ καὶ δεικνυμένη τὴν ἑαυτῆς ἐσθῆτα ἐκείνου ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει ἐκπέμπει τὸν μοιχόν, λάθρα τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀφανῶς. Ὠδίνειν] ὠδῖνας ἔχειν, ὡς τικτούσης τὸ παιδία. Ὠκυτόκια.] τουτέστι φάρμακα ἐπαρτικὰ καὶ παροξυντικὰ πρὸς τὸ ταχέως δηλονότι ὠκέως τίκτειν καὶ παιδοποιεῖσθαι.

BISETVS. Ὠκυτόκια.] φάρμακα τὸν τόκον ταχύνοντα, καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ὠδινούσας ὠκέα, εἴτε ὠκέως, καὶ ταχέως τίκτειν ποιοῦντα. ὠδίνειν δὲ κυρίως λέγονται αἱ γυναῖκες ἐπὶ τοκετῷ. ἀλλαχοῦ δὲ ἁπλῶς ἀλγεῖν, A καὶ λυπεῖσθαι δηλοῖ. ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ στολῆς χρῶνται(?) [illegible] ὠδίνειν λέγεται. ἀντὶ δὲ τοῦ τὸ δ' εἰσέφερε, βέλτιον ἴσως γράφειν, τότ' εἰσέφερε, τουτέστι τότε. ἢ τὸ ἕτερον τῶν ἄρθρων Ἀττικῶς πλεονάζει.

Τὸ δ' εἰσέφερε γραῦς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον
Ἵνα μὴ βοῴη κηρίῳ βεβυσμένον.
Εἶθ' ὡς ἔνευσεν ἡ φέρουσ' εὐθὺς βοᾷ
Ἄπελθ' ἄπελθ'. ἤδη γὰρ ὦ 'νερ μοι δοκῶ
Τέξειν. τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισεν.
Χ' ὁ μὲν γεγηθὼς ἔτρεχεν, ἡ δ' ἐξέσπασεν
Ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου. τὸ δ' ἀνέκραγεν.
Εἶθ' ἡ μιαρὰ γραῦς ἣ 'φερε τὸ παιδίον
Θεῖ μειδιῶσα πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ λέγει.
Λέων λέων σοι γέγονεν αὔτ' ἔκμαγμα σόν.
Τά τ' ἄλλ' ἁπαξάπαντα καὶ τὸ πόσθιον
Τῷ σῷ προσόμοιον στρεβλὸν ὥσπερ κύτταρον.
Ταῦτ' οὐ ποιοῦμεν τὰ κακά; νὴ τὴν Ἄρτεμιν
Ἡμεῖς γε. κᾆτ' Εὐριπίδῃ θυμούμεθα
Οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν.
Χο. Τουτὶ μέντοι θαυμαστὸν
Ὁπόθεν ηὑρέθη τὸ χρῆμα
Χ' ἥτις ἐξέθρεψε χώρα
Τήνδε τὴν θρασεῖαν οὕτω.
Τάδε γὰρ εἰπεῖν τὴν πανοῦργον
Κατὰ τὸ φανερὸν ὧδ' ἀναιδῶς
Οὐκ ἂν ᾤμην ἐν ἡμῖν οὐδὲ τολμῆσαί ποτ' ἄν.
Ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη.
Τὴν παροιμίαν δ' ἐπαινῶ
Τὴν παλαιάν. ὑπὸ λίθῳ γὰρ
Παντί που χρὴ μὴ δάκῃ ῥήτωρ ἀθρεῖν.
Ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι τῶν ἀναισχύντων φύσει γυναικῶν
Οὐδὲν κάκιον εἰς ἅπαντα πλὴν ἄρ' εἰ γυναῖκες.
Γυν. Οὔτοι μὰ τὴν Ἄγραυλον ὦ γυναῖκες εὖ φρονεῖτε

Intulit autem anus in olla infantem,
Vt ne clamaret cerula obturatum.
B *Deinde ut annuit capite anus quæ ferebat, uxor ſtatim clamat,*
Abi abi: iam enim ô vir mihi videor
Paritura eſſe, imum ventrem enim infans calcibus percuſſit.
Et hic quidem lætatus cucurrit, hæc verò traxit
Ex ore infantis cerulam, ille verò clamauit.
Deinde ſceleſta anus quæ ferebat infantem,
C *Currit ridens ad maritum, & dicit,*
Leo leo tibi natus eſt, ipſa effigies tua,
Et in reliqua omnia, & membrum virile
Tuo perſimile tortum & compactum quemadmodum nucamentum.
Hæc ſi facimus mala per Dianam,
Nos quidem contra Euripidem iraſcimur,
Nihil paſſæ plus quàm fecimus.
CH. Hoc tamen mirum eſt,
D *Vnde inuenta ſit res hæc,*
Et quænam educarit regio
Hanc arrogantem ita.
Hæc enim dicturam fuiſſe verſutam
Apertè ita impudenter,
Non exiſtimaſſem inter nos, neque auſuram fuiſſe vnquam,
Sed omne fieri & euenire poſſet iam.
E *Prouerbium autem laudo*
Vetus, Sub lapide enim
Omni alicubi oportet, ne mordeat orator, ſpectare.
Veruntamen eſt impudentibus natura mulierib.
Nihil peius ad omnia, præterquam ſcilicet mulieres.
MVL. Non per agreſtem & venatricem Dianam ô mulieres, bene ſapitis.
F

BOVRDINVS. Κηρίῳ βεβυσμένον.] τουτέστι μικρῷ μορίῳ κηροῦ πεφραγμένον καὶ κεκαλυμμένον, ὥστε ἀπείργειν τὴν φωνὴν ἔξωθεν καὶ ἀπρόϊστος(?), ὅτ' ἔμφρον(?) βεβυσμένον ἔχων. Ἔνευσε.] προσένευσε. Τὸ ἦτρον.] τὸ μέρος ὑπὸ τὸν ὀμφαλόν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς μήτρας, ὃ καλεῖται ἄλλως ἐν ὑτρον(?), καὶ ἐκπέτασμα τῆς χύτρας. ὁ παῖς ὁ ἐν τῇ χύτρᾳ ὤν. καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὰ παιδία ἐνέφερον καὶ ἐτίθεντο ἐν ταῖς χύτραις, τουτέστιν ἐν κεραμικοῖς σκεύεσι. γνώμη δ' ἡ [illegible] ἐστιν, ἄπερχε δὴ ὦ ἄνερ, καὶ γὰρ δοκῶ μοι εὐθὺς τέξειν τὸ παιδίον. ὁ γὰρ παῖς ὃν δὴ ἔφερεν ἡ γραῦς ἐν χύτρᾳ ἀγνοοῦντος τοῦ ἀνδρός, καὶ διὰ τοῦτο χύτραν καλεῖ, τιθεὶς τὸ συνέχον ἀντὶ τοῦ συνεχομένου, ἐλάκτισε πρὸς τὸ ἦτρον ὡς ἐθέλων καὶ σπουδάζων ἤδη ἐξελθεῖν. Γεγηθώς.] χαίρων, ἐπιχαρής. Ἐξέσπασεν.] ἐξέτιλε ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου τὸ κηρίον, ὅπερ δὴ ἐβέβυστο ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀλολύζειν, ἵνα ἐκσπασθέντος ἐκείνου ἀνακράζῃ, ὡς τεχθέν. G Μειδιῶσα.] γελῶσα. Ἔκμαγμα σόν.] τὸ ἀπείκασμα σόν, τὸ ἀφομοίωμα, ὁ παῖς πλασθεὶς εἰς τὴν σὴν ὁμοιότητα. Τὸ πόσθιον.] τὸ αἰδοῖον. Στρεβλόν.] διεστραμμένον, καὶ καμπύλον. Κύτταρον.] κύτταρος λέγεται τὸ σῶμα τῆς βαλάνου, ὅπου ἐγκάθηται ἡ βάλανος, ἢ τῆς βαλάνου πυελίς, ἢ τὸ τῆς ῥοιᾶς προεξάνθημα. λέγεται καὶ ἡ ἐν τοῖς κηρίοις τῶν μελισσῶν πυελίς, καὶ κατάτρησις, ἢ τοῦ οὐρανοῦ μέρος ὑψηλότατον καὶ ἀεροειδές(?). ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοφάνης ἀξιομεμφεῖται(?) τοὺς ἄνδρας οἵπερ οὕτω ἐξαπατώμενοι ὑπὸ γυναικῶν ἐναρέσκονται(?) τοιούτοις μαγγανεύμασι καὶ δελεάσμασι. Κᾆτ' Εὐριπίδῃ.] καὶ εἶτα, κατὰ τὸ ἐπίρρημα. ὀργιζόμεθα τῷ Εὐριπίδῃ οὐδὲν βραχύτερον καὶ μεῖζον παθοῦσαι, ἢ ὅσπερ δὴ ἐποιήσαμεν καὶ εἰργασάμεθα. Τουτὶ μέντοι θαυμαστόν.] θαυμάζει ὁ χορὸς καὶ ἐκπλήττεται ὑπὸ θρασύτητος ταύτης τῆς κηδεστοῦ(?) οὕτω φανερῶς κατηγοροῦντος καὶ κακολογοῦντος τῶν γυναικῶν. θαυμαστόν, φησίν, ἐστὶν ὁπόθεν εὑρέθη τοιόνδε τὸ χρῆμα τῆς γυναικός, τουτέστι τοιαύτη γυνή, Ἀττικῶς. Τὴν

A τὴν πανοῦργον.] πανδιάβολον. Ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη.] ἀλλὰ πάντα δυνατόν ἐστι ποιεῖσθαι καὶ οὐδὲν ἀδύνατον. Παροιμίαν τὴν παλαιὰν ὑπὸ λίθῳ γάρ.] ταύτῃ τῇ παροιμίᾳ χρῶνται πολλοὶ τῶν παλαιῶν, καὶ αὐτὸς ὁ Σοφοκλῆς. φησὶ γὰρ ἔν τινι τραγῳδίᾳ, ἐν παντὶ τῷ σκορπίον φρουρεῖν λίθῳ. ἥτις παροιμία δηλοῖ καὶ σημαίνει, οὐδὲν ἀσφαλὲς οὐδὲ πιστὸν καὶ στάσιμόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ ἀνθρωπίνῳ. καὶ διὰ τὸ πάντα εἶναι φυλακτέα, σκεπτέα, καὶ διαθρητέα ὡς ἀκριβέστατα. ἵνα μὴ ἀφυλάκτως κακόν τι πάσχωμεν, καὶ εὐλαβητέον ἐστὶ, μὴ ἀπερισκέπτως λέγωμέν τι. πολλάκις γὰρ δακεῖν ἑαυτὴν τὴν ἀπερίσκεπτον λανθάνοντα ὑπὸ λίθῳ ῥήτορα μεμάθηκε. δι' αὐτὴ ἡ παροιμία ἐγένετο τὴν ἐκ φύσεως τοῦ σκορπίου. ὅστις λανθάνει κείμενος ἐν τοῖς λίθοις, οὓς ἐάν τις ἀφρόνως ἀφέληται καὶ μὴ εὐλαβῶς, εὐθὺς δακεὶς κακόν τι μέγα πάσχει ὥς φησι Νίκανδρος, Σκορπίος ἀφρειδὴς ὀλίγῳ ὑπὸ λᾶϊ λοχήσας. Πλὴν ἄρ' αἱ γυναῖκες.] οὕτως ἀναιδεῖς θρασεῖαι καὶ ἀναίσχυντοί εἰσι τῇ φύσει. Μὰ τὴν Ἄγλαυρον.] τὴν Ἄρτεμιν, ἐν ἀγροῖς διατρίβουσαν. Εὐφρονεῖτε.] σωφρονεῖτε.

B Bisetvs. Ἵνα μὴ βοῷη.] περὶ τούτων ἐν Ἀχαρνεῦσιν ἤδη προείρηται.

Δός μοι χυτρίδιον προσγείον βεβυσμένον.

τὰ χύτρια, χύτρας φέρουσιν, ἐν ᾗ ὑπῆρχε πεπληρωμένος μέλιτος, καὶ τιθέασιν ἐν τῷ στόματι τοῦ παιδίου ὅπως σιωπήσειε ζητοῦντες τροφήν. τὸ δὲ βοῴη Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ βοᾷ. Τὸ γὰρ ἦτρον.] ἦτρον, τὸ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν μέρος, καὶ τὸ περίλυμμα τῆς μήτρας, ὃ καλοῦσιν ἦτρον. γελοίως δὲ εἶπεν, ἦτρον τῆς χύτρας. ἐν χύτραις γὰρ τὰ παιδία ἐξετίθεσαν. Σ. Ἄλλως. τὸ μὲν τοι ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν πᾶν ἄχρι τῆς ὑπὲρ αἰδοῖα τριχώσεως ἦτρον τε, καὶ ὑπογάστριον καλοῦσι. Πολυδεύκης. Ἐξέσπασεν ἐκ τοῦ στόματος.] [illegible] τὸ τοῦ παιδίου στόμα πρότερον. [illegible] δὲ ἀνέκραγε, τὸ παιδίον τὸ στόμα ἔχον ἤδη ἐλεύθερον. δεῖ δὲ, βρέχει. Λέων, λέων.] Σ. λέων, λέων σοι γέγονεν ἔκμαγμα σόν. ἐπὶ τῶν μοιχευομένων δὲ, καὶ τικτουσῶν γυναικῶν τοῦτο λέγεται. ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ ὁ στίχος ἐστὶν ἐλλειπὴς γραφείς, ὃν οὕτω καλῶς ἀναπληρώσαις,

Λέων, λέων σοι γέγονεν αὐτ' ἔκμαγμα σόν.

E Ὁ δὲ Μνησίλοχος τοὺς κακίστους τῶν μοιχευομένων γυναικῶν τρόπους διὰ τούτων ἤδη χαρακτηρίζει. αὗται γὰρ τοὺς ἄνδρας ἀπατηλῶς ἀπατῶσαι λέγουσιν, ὡς καλὸν τὸ παιδίον, ὡς τῷ πατρὶ προσόμοιον ἀληθῶς κατὰ πάντα τὰ τοῦ σώματος μέρη, οὕτω καὶ ἡ γραῦς νῦν ταῦτα λέγει. ὁ δὲ νοῦς ἐστι. ὦ πάτερ, πάτερ τοῦ δε τοῦ παιδίου, ὅρα, ὅρα πῶς ἁδρὸν, καὶ ῥωμαλέον λέοντος δίκην ἐστὶ φαίνεται τὸ παιδίον, ὃ νῦν σοι γέγονεν, αὐτὸ τὸ ἔκμαγμα, καὶ αὐτὴ ἡ ἀληθινὴ εἰκὼν σου. ἐκμάσσειν δὲ δηλοῖ τὸ ἐκτυποῦν, καὶ χαρακτηρίζειν τινὸς εἰκόνα. ὅθεν τὸ ἔκμαγμα ταυτὸ δηλοῦται τῷ ἐκτυπώματι. ὅπερ καὶ ἐκμαγεῖον, καὶ μάγμα, καὶ εἰκὼν συνωνύμως καλεῖται. καὶ ἐκμάσσεσθαι, τὸ ἐκτυποῦσθαι. εἴγμα δὲ ἡ εἰκὼν, παρὰ τὸ εἴκειν, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ἢ ὅμοιον εἶναι. στρόβιλον δὲ, καμπύλον. κύτταρον δὲ, τὸ σῶμα τῆς βαλάνου, ὅτι ἐγκαλύπτεται ἡ βάλανος. Θεόφραστος δὲ [illegible] κυρίως λέγεσθαι τὴν προάνθησιν τῆς πίτυος, ἥτις ἐστὶν ὁ μικρὸς στάχυς ἐκ μικρῶν πυρῶν. ξηραινομένους δὲ ξυλοῦσθαι, καὶ ἀποπίπτειν. λέγεται καὶ κύτταρος ἡ τοῦ αἰγείρου βάλανος. Τουτὶ μὲν τοι.] στίχοι μικτοὶ ια'. ὁ δὲ χορὸς τὴν τοῦ Μνησιλόχου ὡς γυναικὸς ἐστὶν ἰσομένου, θρασύτητα, καὶ παρρησίαν ἐν τῷ οὕτω φανερὰ τῶν γυναικῶν κακουργήματα, καὶ πανουργίας ἀποκαλύπτειν ἀκούσας, μετὰ θαυμασμοῦ, καὶ ἐκπλήξεως ταῦτα λέγει. Ὠόμην.] χεράπτιον ᾠόμην, παρὰ τὸ οἴομαι, τὸ νομίζω. ἔστι δὲ ὁ στίχος ἐστὶ τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. βέλτιον δὲ ἴσως καὶ τὸ ἡμῖν ὀξυτονεῖν, ἵν' ᾖ τροχαῖος, ὥσπερ καὶ οἱ λοιποὶ πόδες, πλὴν τοῦ ἐσχάτου, ὅς ἐστι σπονδεῖος.

C Ὑπὸ λίθῳ γάρ.] πρὸς τὴν παροιμίαν παίζει, ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος. ἐλλείπει δὲ τὸ ὕπεστι. τοῦτο δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν ἐπιστικῶν, καὶ κακοήθων. παραινεῖ δὲ μὴ προπετῶς λαλεῖν τοῦ μὴ δηχθῆναι. Σοφοκλῆς Αἰχμαλώτισι,

Ἐν παντὶ γάρ τοι σκορπίος φρουρεῖ λίθῳ.

Σ. τοῦτο δὲ γελοίως, καὶ παρὰ προσδοκίαν εἴρηται, δέον γὰρ εἰπεῖν, μὴ δάκῃ σκορπίος, εἶπε, μὴ δάκῃ ῥήτωρ. οἱ γὰρ ῥήτορες τοῖς σκορπίοις ὅμοιοι διὰ τὸ κακόηθες, καὶ φαρμακώδεις τῶν λόγων, εἷς χρῶνται.

D Ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι.] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ μγ'. ὧν ὁ τελευταῖος,

Σιγᾶτ' ἐν αὐτῇ κοσμίως.

Οὐ μὰ τὴν Ἄγλαυρον.] αἱ γυναῖκες τῷ τοῦ Μνησιλόχου λόγῳ σφόδρα πικρανθεῖσαι, καὶ ὀργισθεῖσαι, αὐτοῦ καταβοῶσι, καὶ τῆς ἀνυποστάτου τόλμης, καὶ ἀπαιδεύτου παρρησίας αὐτὸν δοῦναι δίκην ἀξιοῦσιν. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἀντιλογίας, καὶ ἀλλήλων κατηγορίας μέγας θόρυβος ἐν αὐταῖς ἠγέρθη. Τὴν Ἄγλαυρον.] περιφραστικῶς οὕτω καλεῖ τὴν Ἄρτεμιν ὡς ἐν τοῖς ἀγροῖς διὰ τὰς θήρας ἐναυλοῦσαν, καὶ διάγουσαν. ἣν καὶ ἀγροτέραν, καὶ ἀγραίαν οἱ ποιηταὶ συνωνύμως καλοῦσι.

Ἀλλ' ἢ πεφάρμαχθ', ἢ κακόν τι μέγα πέπονθεν ἄλλο.	*Sed vel venenata eſtis, vel malum aliquod maius paſſæ eſtis aliud,*
Ταύτην ἐᾶσαι τὴν φθόρον τοιαῦτα περιυβρίζειν	*Hanc permittentes perniciem talibus iniuriis afficere*
F Ἡμᾶς ἁπάσας. εἰ μὲν οὖν τίς ἐστιν. εἰ δὲ μή, ἡμεῖς	*Nos omnes. ſi igitur aliqua eſt, ſin minus, nos*
Αὐταί γε καὶ τὰ δουλάρια τέφραν ποθὲν λαβοῦσαι,	*Ipſæ quidem & ancillulæ cinerem alicunde accipientes,*
Ταύτης ἀποψιλώσωμεν τὸν χοῖρον, ἵνα διδαχθῇ	*Huius expilabimus vulnam, vt doceatur*
Γυνὴ γυναῖκας οὖσα μὴ κακῶς λέγειν τὸ λοιπόν.	*Mulier mulieres exiſtens non vituperare poſthac.*
G μν. Μὴ δῆτα τόν γε χοῖρον ὦ γυναῖκες. εἰ γὰρ οὔσης	*SOC. Ne profectò genitale muliebre ô mulieres, ſi enim exiſtente*

Bovrdinvs. Πεφάρμαχθε] ὑπὸ φαρμάκων τὴν διάνοιαν βέβλαφθε. φαρμάττειν γὰρ σημαίνει

φαρμάκοις γοητεύειν, καὶ ποτίζειν. καὶ λέγεται παρὰ Δημοσθένει φαρμακᾷν ὁ ὑπὸ φαρμάκων βεβλαμμένος, οὕτω καὶ Θεόφραστος χρῆται τούτοις τοῖς ῥήμασι. τοιοῦτον δέ τι λέγει ὁ Δημοσθένης ἄλλοις ῥήμασιν ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου, Ἀθηναίους φάσκων αὐτοὺς τεθεραπεῦσθαι, καὶ μανδραγόραν πεπωκόσιν ἐοικέναι ἀνθρώποις, βουλόμενος ἐκείνων δηλῶσαι ἀπὸ τληξίας καὶ ἀναισθησίαν. Περιυβρίζειν.] ὑβριστικῶς προπηλακίζειν, καὶ προπηλακιστικῶς προσφέρεσθαι ἡμῖν. Ἀποψιλώσωμεν.] ἀποτιλοῦμεν, ἐκτιλοῦμεν τὰς τρίχας τῆς γαστρὸς ἢ μήτρας. βούλονται δὴ αἱ γυναῖκες τιμωρήσασθαι καὶ λαμβάνειν τὴν δίκην ταύτης τῆς στωμυλείας καὶ ἀσελγείας τοῦ Μνησιλόχου, ὅνπερ γυναῖκα εἶναι ἐνόμιζον. Χοῖρον.] προείρηται τί σημαίνει. Μὴ δῆτα.] συλλογίζεται δὲ ἐνταῦθα οὕτως ὁ κηδεστής, ἑκάστῃ ἡμῶν ἐξεῖναι παῤῥησία καὶ ἐξουσία τοῦ λέγειν καὶ ἐρεῖν, ὅ, τι γιγνώσκει, δίκαιον οὖν οὐκ ἔδει εἰ ἐγὼ εἶπον παῤῥησιαζόμενος ὑπὲρ Εὐριπίδου, ἃ ᾐσθόμην ἐν ἐκείνῳ εἶναι δίκαια, καὶ τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ ἁρμόττοντα, διὰ τοῦτο κακόν τι παθεῖν. καὶ γὰρ ταύτην ἂν τὴν δίκην λαβεῖν, καὶ τιμωρίαν τῆς παῤῥησίας ἡμῖν ἐλευθέρως δοθείσης.

Bisetus. Πεφάρμαχθε.) φαρμάσσειν, ὅτε φαρμάττειν νῦν δηλοῖ τὸ φαρμάκοις τισὶ, καὶ γοητείαις τὸν νοῦν τινος δηλήσασθαι, βλάψαι, γοητεῦσαι, καὶ ἐπῳδαῖς διαφθείρειν. Τὸν χοῖρον] τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. τοῦτο δὲ κατὰ τοῦ Μνησιλόχου, ὡς κατὰ γυναικὸς λέγεται. οὐ γὰρ δῆλον ἦν τίς ποτ' ἂν εἴη. ἀλλ' αἱ γυναῖκες αὐτὸν γυναῖκα εἶναι ἐνόμιζον.

Παῤῥησίας κἀξὸν λέγειν ὅσαι πάρεσμεν ἀσταὶ,	*Dicendi libertate, & cùm liceat dicere omnibus quæcunque adſumus ipſæ,*
Εἶτ' εἶπον ἃ γίγνωσκον ὑπὲρ Εὐριπίδου δίκαια	*Deinde dixi, quæ ſentiebam pro Euripide iuſta,*
Διὰ τοῦτο τιλλομένην με δεῖ δοῦναι δίκην ὑφ' ὑμῶν;	*Propter hoc vulſam me oportet dare pœnas à vobis?*
Γυν. Οὐ γάρ σε δεῖ δοῦναι δίκην. ἥτις μόνη τέτληκας	*MVL. Non enim te oportet dare pœnas, quippe quæ ſola auſa es*
Ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀντειπεῖν ὃς ἡμᾶς πολλὰ κακὰ δέδρακε	*Pro viro contradicere, qui nos multis malis affecit,*
Ἐξεπίτηδες εὑρίσκων λόγους ὅπου γυνὴ πονηρὰ	*Dedita opera excogitans verba vbi mulier improba*
Ἐγένετο, Μελανίππας ποιῶν Φαίδρας τε. Πηνελόπην δὲ	*Fuit Menalippas, repræſentans Phadraſq́ᵹ, Penelopem quidem,*
Οὐπώποτ' ἐποίησεν ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι.	*Nunquam egit, quòd mulier temperans viſa eſt eſſe.*
Κη. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τ' αἴτιον. μίαν γὰρ οὐκ ἂν εἴποις	*SOC. Ego enim ſcio cauſam. vnam enim non ſcilicet diceres*
Τῶν νῦν γυναικῶν Πηνελόπην. Φαίδρας δ' ἁπαξαπάσας.	*Huius ætatis mulierum Penelopem, Phadras ſimul omnes.*
Γυν. Ἀκούετ' ὦ γυναῖκες οἷ' εἴρηκεν ἡ πανοῦργος	*MVL. Audite ò mulieres, qualia dixit ſceleſta*
Ἡμᾶς ἁπάσας αὖθις αὖ. Μν. Κη. καὶ νὴ Δί' οὐδέπω γε	*Nobis omnibus rurſus. SOC. Et profectò nondum quidem*
Εἴρηχ' ὅσα ξυνοῖδ', ἐπεὶ βούλεσθε πλεῖον εἴπω;	*Dixi, quæcunque cognoſco: nam vultis, plus dicam?*
Γυν. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἔτ' ἔχοις. ὅσα γὰρ ᾔδεις ἐξέχεας ἅπαντα.	*MVL. Sed non amplius poſſes, quæcunque enim ſciebas, effudiſti omnia.*
Κη. Μὰ Δία οὐδὲ τὴν μυριοστὴν μοῖραν ὧν ποιοῦμεν.	*SOC. Non per Iouem, ne milleſimam quidem partem eorum quæ facimus,*
Ἐπεὶ τάδ' οὐκ εἴρηχ' ὁρᾷς ὡς στλεγγίδας λαβοῦσαι	*Deinde quidem non dixi: vides, quòd ſtrigiles accipientes,*

Bourdinus. Τέτληκας] ἐτόλμησας. Ἐξεπίτηδες] ἐκ προνοίας, ἐκ προαιρέσεως, ἐξ ἐπιβουλῆς. Μελανίππας ποιῶν Φαίδρας τε.] αἵπερ δὲ γυναῖκες κακῶς ἤκουσαν καὶ διεβλήθησαν ἐπὶ πορνείᾳ καὶ τῇ ὑβριστικῇ τῶν σωμάτων διαφθορᾷ. καὶ γὰρ ἡ Φαίδρα διὰ τὴν ἐπιθυμίαν αἰσχρὰν καὶ πορνικὴν αὐτῆς, αἰτία ἐγένετο τοῦ θανάτου τοῦ Ἱππολύτου, ὡς λαμπρῶς συνέγραψεν ὁ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανοφόρῳ. γνώμη δὲ ἥδε, ὅτι ὁ Εὐριπίδης βουλόμενος ἀεὶ προπηλακίζειν καὶ ἐξυβρίζειν τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἑαυτοῦ τραγῳδίαις, εἰσάγει ἑκάστοτε ἢ Μελανίππην ἢ Φαίδραν αἰσχρόν τι ἢ πορνικὸν διαπραττομένας, οὐδαμοῦ δὲ ποιεῖ Πηνελόπην ἥπερ δὴ σώφρων καὶ μετρία ἐγένετο, ἧς ἀεὶ μέμνηται Ὅμηρος μεγάλῳ σὺν ἐπαίνῳ, ἵνα μὴ ἐπαινῶν ὅν τιν' οὖν ἔπαινον καὶ ἐγκώμιον τῶν γυναικῶν. Πηνελόπην] τουτέστι σώφρονα καὶ κόσμιον. Φαίδρας] ἀκρατεῖς, ἀμέτρους, πορνάς. ἐνταῦθα δ' ὁ κηδεστὴς τοιούτοις τοῖς ῥήμασιν ὑβριστικοῖς παροξύνει καὶ ἐποτρύνει τὰς ἄλλας γυναῖκας πρὸς τὸ ἐπαλλᾶσθαι, προπηλακίζειν καὶ βιάζεσθαι ἑαυτὸν, μιμούμενον δὴ τὴν γυναῖκα καὶ σχηματιζόμενον, ἀλλ' ὁμως γ' ἐμὲ κακολογοῦντα καὶ ἐνυβρίζοντα ἐκείνας. Ἐξέχεας.) ἐλάλησας, ἐξετάλωσας. Τλεγγίδας.) τλεγγίδες λέγονται τὸ κτένιον, ὃ καὶ στλεγγὶς ὀνομάζεται.

Bis. Τ' αἴτιον) τὸ αἴτιον. Στλεγγίδας] αἱ στλεγγίδες, αἷς αὐταὶ ἡ χρῶσεις, ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν εἴρηται, ἐν τῷ ἀπεστλεγγισμένοις.

Ἔπειτα σιφωνίζομεν τὸν σῖτον. Γυν. ἐπιτριβείης.
Κη. Ὡς αὐτὰ κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων ταῖς μαστροποῖς διδοῦσαι
Ἔπειτα τὴν γαλῆν φαμέν. Γυν. τάλαιν' ἐγὼ φλυαρεῖς.
Κη. Οὐδ' ὡς τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει γυνὴ κατεπόδησεν.
Οὐκ εἶπον. οὐδ' ὡς φαρμάκοις ἑτέρα τὸν ἄνδρ' ἔμηνεν.
Οὐδ' ὡς ὑπὸ τῇ πυέλῳ κατώρυξέν ποτε. Γυν. ἐξόλοιο.
Κη. Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα. Γυν. τουτὶ δῆτ' ἀνεκτ' ἀκούειν;
Κη. Οὐδ' ὡς σὺ τῆς δούλης τεκούσης ἄρρεν, εἶτα σαυτῇ
Τοῦθ' ὑπεβάλου, τὸ σὸν δὲ θυγάτριον παρῆκας αὐτῇ.
Γυν. Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτὶ
Ἀλλ' ἐκποκιῶ σου τὰς πόκάδας. Μν. Κη. οὐ δὴ μὰ Δία σύ γ' ἅψει.
Γυν. Καὶ μὴν ἰδού. Μν. καὶ μὴν ἰδού. λάβε θοἰμάτιον Φιλίστη.
Μν. Κη. Πρόσθες μόνον. κἀγώ σε νὴ τὴν Ἄρτεμιν. Γυν. τί δράσεις;
Μν. Κη. Τὸν σησαμοῦνθ' ὃν κατέφαγες τοῦτον χέσειν ποιήσω.
Χο. Παύσασθε λοιδορούμεναι. καὶ γὰρ γυνή τις ἡμᾶς
Ἐσπουδακυῖα προστρέχει. πρὶν οὖν ὁμοῦ γενέσθαι,
Σιγᾶθ' ἵν' αὐτῆς κοσμίως πυθώμεθ' ἅττα λέξει.

A *Postea quasi per ſiphonem & fiſtulam attrahimus cibum.* MV. *Perdaris.*

SO. *Quodq́ ipſas carnes Apaturijs feſtis lenã dantes,*

Deinde felem dicimus abſtuliſſe. MVL. *Miſeram me, nugaris.*

SO. *Neque quod maritum ſecuri uxor percuſſit,*

B *Non dixi: neq́ quod potionibus altera maritum inſanire fecit,*

Neque quod ſub ſolio defodit olim. MVL. *Pereas.*

SO. *Acharnica patrem.* MVL. *Haec verò tolerabilia ſunt ne ad audiendum?*

SO. *Neque quòd tu ancilla pariente marem, deinde tibypſi*

Hunc ſuppoſuiſti, tuam verò filiolam dimiſiſti ipſi.

C MVL. *Non per deas tu impunè feres, dicens haec,*

Sed euellam tui pilos.

SO. *Neque per Iouem tu quidem attinges me.*

MVL. *Verùm ecce, verùm ecce te tangam, ſume pallium Philiſta ancilla.*

SO. *Accede modò, & ego te per Dianam.* MVL. *Quid facies?*

D SO. *Seſaminam placentam quam deuoraſti, hanc cacare faciam.*

CHO. *Deſinite conuiciantes, etenim mulier quaedam ad nos*

Feſtinans accurrit: priuſquam igitur ſimul fiamus,

Tacete, vt ipſam modeſtè audiamus quae nam dicet.

E

BOVRDINVS. Σιφωνίζομεν τὸν σῖτον.] σιφωνίζειν δὲ κυρίως σημαίνει ἀποσπᾷν ἐπὶ τῶν ὑγρῶν. ἐνταῦθα δ' ὁ Ἀριστοφάνης καταχρῆται ἐπὶ τοῦ σίτου. τοῦτο δὲ ῥῆμα μέτεισι ἀπὸ τοῦ σίφωνος, ὃ σημαίνει τὸ καδίσκον, ὥσπερ χρῶνται οἱ κάπηλοι πρὸς τὸν οἶνον, καὶ ὄργανόν τι εἰς πρόεσιν ὑδάτων ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς, καὶ σιφωνίζειν τὸ αὐτὸ δηλοῖ. Κρέ'.] κρέατα ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Ἀπατουρίων διδόασι ταῖς πορνοβοσκοῖς, ἔπειτα γαλῆν ἀφελέσθαι προφασίζονται. Ἀπατουρίων δ' ἑορτὴ ἦν δημοτελὴς ἥπερ ἤγετο παρ' Ἀθηναίοις τρεῖς ἡμέρας. πρώτη μὲν ἐκαλεῖτο δορπεία, ἡ δευτέρα ἀνάρρυσις ἀπὸ τοῦ θύειν. ἡ τρίτη κουρεῶτις, ἀπὸ τοῦ τοὺς κούρους καὶ τὰς κούρας ἐγγράφειν εἰς τὰς φρατρίας. φασὶ δέ τινες Ἀπατούρια ὀνομάζεσθαι, ὅτι δὴ ὁμοπατόρια, τῶν πατέρων ὁμοῦ συνερχομένων διὰ τὰς τῶν παίδων ἐγγραφάς. Ταῖς μαστροποῖς] μαυλιστρίαις καὶ πορνοβοσκοῖς. Γαλῆν.] ἀφελέσθαι δηλονότι. Κατεπόδησεν] ἐπάταξεν ἐκ [illegible]. Ἔμηνεν] μανῆναι ἐποίησε, εἰς μανίαν ἐνέβαλεν. Πυέλῳ] ὀρύγματι, ἢ λουτῆρι θήκη, ἔνθα ἀπολούοντες ποιοῦνται. Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα] δηλονότι κατώρυξεν ὑπὸ τῇ πυέλῳ. Οὐδ' ὡς σύ] πρῶτον ὁ Ἀριστοφάνης ἐξηγόρευσε τὰς ἀκρατείας καὶ ἁμαρτίας τῶν γυναικῶν, ἐνταῦθα δ' ἐξαγορεύει τὴν κακουργίαν ἐκείνων. Ὑπεβάλου] ὑπέθου. Καταπροίξει] προῖκα ἐκφεύξῃ, ἢ καταφρονήσεις καταγελάσεις τε ἡμῶν χωρὶς ζημίας. προῖκα γὰρ ἔλεγον καὶ τὴν ζημίαν οἱ παλαιοί. Ἐκποκιῶ.] ἐκτιλῶ, ἐκσπάσω, ἀποξυρῶ τὰς πεκάδας τὰς διεκτενισμένας τρίχας σου. Σησαμοῦνθ.] σησαμοῦς τὸ πόπανον, εἶδος πλακοῦντος.

BIS. Σιφωνίζομεν] σιφωνίζειν, κυρίως ἐπὶ τῶν ὀχετῶν τὸ ἀποσπᾷν. Ἀριστοφάνης δὲ κατεχρήσατο εἰπών, σιφωνίζομεν τὸν σῖτον. Σ. σιφωνίζειν δὲ τὸν σῖτον νῦν ἀκυρολογῶν ὡς δηλοῖ τὴν τροφὴν ὥσπερ διὰ σίφωνος, ὃ σύριγγος, ἢ ὀχετοῦ τινος ἕλκειν, καὶ εἰς τὴν γαστέρα ἐμβάλλειν. Ὡς αὐτὰ κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων.] τὸ πλῆρες ὥστε αὐτὰ κρέα ἐξ Ἀπατουρίων. ἔπειτα φαμὲν τὴν γαλῆν αὐτὰ λαβεῖν, κλέψαι, καὶ φαγεῖν. περὶ δὲ τῶν Ἀπατουρίων ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηται. κατεπόδησεν δὲ, ἔτυψεν, ἔπληξεν. Ἔμηνεν.] μαίνεσθαι ἐποίησεν. εἰς μανίαν ἐνέβαλε. τὸ γὰρ μαίνειν ἐνεργητικῶς λαμβάνεται. Ὑπὸ πυέλῳ.] Σ. πύελος, ὄρυγμα, ἐμβάτη, ἔνθα ἀπολούονται. Ἡσύχιος δὲ τὴν τάφον, ἢ λάρνακα οὕτω καλεῖ. Ἀνεκτ' ἀκούειν.] ἀνεκτὰ ἀκούειν. ἀνεκτὸν, φορητὸν, ὑπομονητικόν. Ἡσύχιος. καὶ ἀνεκτὰ, ἀντὶ τοῦ ἀρίστως, ἢ ὑπομονῆς ἄξια. Καταπροίξει.] Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ καταπροίξῃ, τουτέστι κατὰ Σουΐδαν, καταγελάσῃ μου χωρὶς ζημίας. προῖκα γὰρ φησιν, ἔλεγον καὶ τὴν ζημίαν. Ἡρόδοτος. Οὐ γὰρ δή μέ γε ὧδε λωβησάμενος καταπροίξεται, καὶ ἐν Σφηξὶ ταύτῃ τῇ λέξει Ἀριστοφ. ἐχρήσατο. τὰ δὲ σχόλια οὕτως αὐτὸ ἑρμηνεύει. οὐ μὴ καταφρονήσεις. παρὰ τὸ προῖκα. τουτέστιν, ἡ δωρεάν μου ἐγχανῇ. καὶ ἐν Νεφέλ. ταυτὶ,

ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἐτυμολογικῷ οὕτω γράφεται. καταπροίξεσθαι ἀπὸ τοῦ προικὸς, ἣν διαιροῦντες οἱ Ἴωνες πρόϊκα λέγουσι. ὥσπερ οὖν ἡ προὶξ δωρεὰν δίδοται, οὕτω, φασὶν, οὐ δωρεὰν καταγνωσθείης, ἀλλ' ἀποδώσεις μισθὸν, ἐνεχυριάζειν. τινὲς μὲν τὸ τούτου τοῦ ῥήματος θέμα νομίζουσιν εἶναι καταπροίξομαι ὃ ἐστι προχωρῶ, προβαίνω, πορρωτέρω χωρῶ. ἀγχιστότερον δὲ εἰ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι, καταπροίξομαι. καὶ τοῦτο χρῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς ἀπειλαῖς, ὡς ἐνταῦθα. διὸ οὐ καταπροίξει νῦν ἀντὶ τοῦ ἀτιμωρητὶ ἐντεῦθεν ἀπαλλάξῃ, οὐδὲ ἀζήμιος ἀπελεύσῃ ταῦτα λέγων. Ἐκπονῶ.] τὰς τρίχας ἐκσπάσω. μονάδες, αἱ ἐκτετιλμέναι τρίχες. ἐπὶ γυναικείων τριχῶν ὡς τὸ πολύ. περιτομολογεῖ δὲ τὸν πόκον. Λυκόφρων δὲ ἁπλῶς τὰς τρίχας. μαλλοὺς δέ τις φησὶ, καὶ πλοκαμίδας. παρ' οἷς ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν λέγεται. Σ. τὸ δὲ ἐκποκιῶ, Ἀττικὸν, ἀντὶ τοῦ κοινοῦ ἐκποκίσω, παρὰ τὸ ἐκποκίζω, ὡς τὸ νομιῶ παρὰ τὸ νομίζω. Ἄττα] ἅττα Ἀττικῶς, ἄττα κοινῶς, τρία σημαίνει. τὸ ἅτινα, καὶ τὸ ὅσα, καὶ τὸ τινά. καὶ ὅτε μὲν ἰσοδυναμεῖ τῷ ἅτινα, καὶ τῷ ὅσα, δασύνεται. ἐν φράζει ἅττα ἐθέλησθα. καὶ ἅσσ' ἂν ἐμοί περ αὐτῇ. ὅτε δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ τινὰ, ψιλοῦται. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἅσσα, ὃ δηλοῖ τὸ ἅτινα, ἐκ τοῦ ἅ γίνεται. ὅπερ ἐστὶν ἄρθρον οὐδέτερον ὑποτακτικὸν πληθυντικόν. καὶ ἐκ τοῦ σά, ὃ Μεγαρικῶς καὶ Δωρικῶς τινὰ δηλοῖ. διὸ καὶ δασύνεται ὁμοίως τῷ ἅτινα. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τοῦ ἄττα, ὅτι καὶ τὸ ποτὲ σημαίνει, ἢ τὸ ἰσοδυναμοῦν τούτῳ. Ἀριστοφάνης, πόθου χελιδὼν πολλά ἄττα φαίνεται. ἔστι καὶ προσφώνημα νεωτέρων πρὸς πρεσβυτέρους τῶν Θετταλῶν διαλέκτῳ. Εὐστάθιος.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ, Ἄλλη Γυνή.

CLEISTHENES, CHORVS, MVLIER, ALTERA MVLIER.

C

Bisetus. Ὁ θηλυδριώδης, καὶ γυναικώδης Κλεισθένης πρὸς τὴν τῶν Θεσμοφοριαζουσῶν ἐκκλησίαν προστρέχει δηλώσων αὐταῖς ἅπερ ἤκουσεν ἔκ τινων. περὶ τῆς ἀπάτης ἣν τὰς γυναῖκας Εὐριπίδης ἀπατᾶν ἐγνώκει. αὐταῖς οὖν παραινεῖ τὰς Εὐριπίδου τέχνας ἐπιμελῶς φυλάξασθαι. αἱ δὲ ῥᾳδίως πείθονται τὸν Μνησίλοχον ὑποδηλοῦσθαι, περὶ οὗ ὁ τοιοῦτος λόγος διατείνει, καὶ ὃν ὁ Κλεισθένης ὑποσημαίνειν ἤθελεν. ἀνθ' ὧν αὐτὸν ἐπιμελέστερον σκοπεῖν, καὶ τοὺς αὐτοῦ λόγους ἀκριβέστερον ἐξετάζειν ἄρχονται. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. [illegible] ὁ τελευταῖος,

Ἐγὼ δὲ ταῦτα ταῖς πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.

D

Κλ. Φίλαι γυναῖκες, ξυγγενεῖς τοὐμοῦ τρόπου,
ὅτι μὲν φίλος εἰμ' ὑμῖν, ἐπίδηλος ταῖς γνάθοις.
Γυναικομανῶ γὰρ, προξενῶ θ' ὑμῶν ἀεί.
Καὶ νῦν ἀκούσας πρᾶγμα περὶ ὑμῶν μέγα
Ὀλίγῳ τι πρότερον, κατ' ἀγορὰν λαλούμενον
Ἥκω φράσων τοῦτ' ἀγγελῶν θ' ὑμῖν ἵνα
Σκοπῆτε καὶ τηρῆτε καὶ μὴ προσπέσῃ
Ἡμῖν ἀφάρκτοις πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα.
Χο. Τί δ' ἔστιν ὦ παῖ; παῖδα γάρ σ' εἰκὸς καλεῖν
Ἕως ἂν οὕτως τὰς γνάθους ψιλὰς ἔχῃς.

CL. *Charæ mulieres cognatæ meorum morum,*
Quòd quidem amicus ſum vobis, manifeſtus ſum malis.
Ob imitationem enim mulierum inſanio, interpreſq́ veſtrûm ſum ſemper.
Et nunc cùm audierim rem de vobis magnam,
Paulo quid prius in foro prædicatam,
Venio dicturus hoc, nunciaturúſque vobis, ut

E

Videatis & obſeruetis, & ne accidat
Nobis imperatis & immunitis res grauis & magna.
CH. *Quid verò eſt ô puer? puerum enim te conueniens eſt appellare,*
Quouſque ita genas depiles habueris.

Bovrdinvs. Φίλαι γυναῖκες.] ὁ Ἀριστοφ. ἐνταῦθα ἄρχεται τῆς καταμηνύσεως τῶν τεχνῶν καὶ μηχανημάτων τοῦ Μνησιλόχου, καὶ ὅπως ταῦτα ἐξαγγέλλεται καὶ ἐκφέρεται ὑπὸ τοῦ Κλεισθένους ὄντος. ἐνταῦθα καταφρονεῖ καὶ καταχλευάζει ὁ Ἀριστοφ. τοῦ Κλεισθένους ἐπὶ τῇ ἐκλύσει, μαλακίᾳ, ἀνανδρίᾳ τε αὐτοῦ, ὅτι μᾶλλον γυναιξὶν ἀνὴρ ὢν ὁμοιοῦται καὶ εἴκασται ἢ ἀνδράσιν, ὥσπερ καὶ πρότερον προείρηται. Συγγενεῖς τοὐμοῦ τρόπου.] ὁμοιοτρόποις τῆς γνάθοις, μαλακαῖς δηλονότι οὔσαις καὶ ἐκλύτοις ὥσπερ καὶ αἱ τῶν γυναικῶν. Γυναικομανῶ.] ἐκμαίνομαι περὶ τὰς γυναῖκας, ὑπὸ τῆς ἀμέτρου φιλίας καὶ ἐπιθυμίας. Προξενῶ θ' ὑμῶν ἀεί.] προΐσταμαι, προστατῶ, προβάλλομαι, καὶ προαγωνίζομαι ὑμῶν. πρόξενος δὲ κυρίως ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὁ τεταγμένος εἰς τὸ τοὺς ξένους ὑποδέχεσθαι ἐξ ἀλλοτρίων πόλεων ἐρχομένους, καὶ ὑπὸ τῆς ξενίας ἐπιμελεῖσθαι, ὅθεν καὶ μεταφορικῶς πρόξενος καλεῖται φίλος, ὥσπερ ὁ ἐν τῇ αὐτοῦ ξενίᾳ προϊστάμενος. Λαλούμενον.] θρυλλούμενον. Ἀφάρκτοις.] ἀπροβουλεύτοις, καὶ μὴ προορᾶσι, ἀφυλάκτοις τε καὶ οὐ φραχθείσαις πρὸς τὴν ἀπείρξιν τοῦ μέλλοντος καὶ συμβησομένου κακοῦ. ἀπὸ τοῦ φράττειν. Προσπέσῃ.] ἐπιπέσῃ, γνώμη δ' ἥδ' ἐστίν. ἵνα ὑμεῖς προειδῆτε τὸ μέλλον κακὸν, καὶ προφυλάττησθε. ἀφύλακτοι δὲ μὴ πάθητε ὑπερφυές τι καὶ φοβερὸν κακόν. Τὰς γνάθους ψιλάς] ἀποτετιλμένας, ἀτρίχους, ἀπεξυρημένας.

Bisetvs. Προξενῶ θ' ὑμῶν.] Σ. τούτου τοῦ Ἀριστοφανείου στίχου μνημονεύων, τὸ ῥῆμα αἰτιατικῇ συντάσσει, οὕτω γράφων, προξενῶ θ' ὑμᾶς, ἀντὶ τοῦ προΐσταμαι. εἶτα πρὸς διαστολὴν, προξενῶ φησὶν, ἀντὶ τοῦ ἐπιτάττω, γενικῇ. Εὐστάθιος δὲ τόνδε τὸν Ἰλ. γ. στίχον,

G

Τοὺς δή ποτ' ἐγὼ ἐξείνισα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἑρμηνεύων, ἐξένισα, φησί. καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα, ἤτοι ἐφιλοφρονήσατο, καὶ ἐξένισεν, ὅπερ οἱ ὕστερον προξενῆσαι λέγου-

F

λέγουσι, μὴ γνωμικῶς τὸ ῥῆμα συντάσσοντες. ἀλλ' ἴσως A πρόξενοι ἐνταῦθα ἂν ἀπιθάνως ἂν λαμβάνοιτο, ἀντὶ τοῦ πρόξενος σημαίνουσι μεσίτας, ἢ ἐπίτροπος, ἐπιμελητὰς, κηδεμόν. Ἀφράκτοις] ἀφυλάκτοις. οὐ πε- φραγμένως. ἐνταῦθα δὲ μεταφορικῶς. ὁμοίως ἄ- φρακτοι, αἱ ἐπιβολὰς μὴ ἔχουσαι. Ἡσύχιος. προσκει- ται δὲ, πρὸς προεδρίαν, καὶ ἀφειδίως συμ- βῇ.

Κλ. Εὐριπίδην φασ' ἄνδρα κηδεστήν τι- να
Αὐτοῦ γέροντα, δεῦρ' ἀναπέμψαι τήμερον.
Χο. Πρὸς ποῖον ἔργον ἢ τίνος γνώμης χά- ριν;
Κλ. Ἵν' ἅττα βουλεύοισθε καὶ μέλλοιτε δρᾶν,
Ἐκεῖνος εἴη τῶν λόγων κατάσκοπος.
Χο. Καὶ πῶς λέληθεν ἐν γυναιξὶν ὢν ἀνήρ.
Κλ. Ἀφεῦσεν αὐτὸν κἀπέτιλ' Εὐριπίδης,
Καὶ τἄλλ' ἅπανθ' ὥσπερ γυναῖκ' ἐσκεύα- σεν.
Κν. Πείθεσθε τούτῳ ταῦτα. τίς δ' οὕτως ἀνὴρ
Ἠλίθιος, ὅς τις τιλλόμενος ἠνείχετο;
Οὐκ οἴομ' ἔγωγ'. ὦ πολυτιμήτω θεώ.
Κλ. Ληρεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἦλθον ἀγγε- λοῦσ',
Εἰ μὴ 'πεπύσμην ταῦτα τῶν σάφ' εἰδότων.
Χο. Τὸ πρᾶγμα τουτὶ δεινὸν εἰσαγγέλ- λεται.
Ἀλλ' ὦ γυναῖκες οὐκ ἐλινύειν ἐχρῆν
Ἀλλὰ σκοπεῖν τὸν ἄνδρα καὶ ζητεῖν ὅπου
Λέληθεν ὑμᾶς κρυπτὸς ἐγκαθήμενος.
Καὶ σὺ συνέξευρ' αὐτὸν ὡς ἂν τὴν χάριν
Ταύτην τε κἀκείνην ἔχῃς ὦ πρόξενε.
Κλ. Φέρ' ἴδω τίς εἶ πρώτη σύ. Μν. Κν. ποῖ τις τρέψεται.
Κλ. Ζητητέαι γάρ ἐστε. Μν. Κν. κακοδαίμων ἐγώ.
Γυ. Ἐμ' ἥτις εἴμ' ἤρου; Κλεωνύμου γυνή.
Κλ. Γιγνώσκεθ' ὑμεῖς ἥτις ἐσθ' ἥδ' ἡ γυνή.
Χο. Γιγνώσκομεν δῆτ', ἀλλὰ τὰς ἄλλας ἄ- θρει.
Κλ. Ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ἡ τὸ παιδίον
Ἔχουσα; Γυ. τίτθη νὴ Δί' ἐμή. Μν. διοίχο- μαι.
Κλ. Αὕτη σὺ ποῖ στρέφει; μέν' αὐτοῦ. τί τὸ κα- κόν;
Μν. Ἔασον οὐρῆσαί μ'. Κλ. ἀναίσχυντος εἶ.
Σὺ δ' οὖν ποίει τοῦτ', ἀναμενῶ γὰρ ἐνθάδε.
Χο. Ἀνάμενε δῆτα καὶ σκόπει γ' αὐτὴν σφόδρα.

CLI. *Euripidem dixit quidam virum ſocerum quendam*

B *Ipſius ſenem huc miſiſſe hodie.*

CHO. *Ad quam nam rem, vel cuiuſnam conſi- lij cauſa?*

CLI. *Vt quaenam conſuleretis, & factura eſſetis,*
Ille eſſet verborum & conſiliorum explorator.

CHO. *Et quomodo latuit inter mulieres exiſtēs vir?*

CLI. *Adusſit ipſum & euellit pilos Euripides,*

C *Et in aliis omnibus quaſi mulierem induit & ornauit.*

SOC. *Creditiſne illi haec? quis vero ita vir*
Stultus, qui ſibi pilos euelli pateretur?
Non arbitror equidem quenquam eſſe ita ſtul- tum, ô veneranda dea.

CLI. *Nugaris, ego enim nō veniſſe nūciaturus,*
Niſi audiuiſſem haec ab his qui certo ſciunt.

CHO. *Res haec grauis & indigna annunciatur.*

D *Sed ô mulieres non morari oportet:*
Sed explorare virum & quaerere, vbi
Latuit nos occultus ſedens.
Et tu ſimul inueni ipſum, vt gratiam
Hanc, & illam habeas ô amice.

CLI. *Age videam, quaenam es prima tu?* SOC. *quò aliquis vertet ſe?*

CLI. *Excutiendae enim eſtis & inueſtigandae.* SOC. *miſer ego.*

MVL. *Me quanā es, rogaſti? Cleonymi vxor ſū.*

E CLI. *Cognoſcitis vos, quaenam eſt haec mulier?*

CHO. *Cognoſcimus profecto, ſed alias in- ſpice.*

CLI. *Iſta verò quaenam eſt infantem*
Habens? MVL. *nutrix iſta eſt mea.* SOC. *pe- reo.*

CLI. *Heus tu, quò verteris, & fugis? mane hic, quid malum?*

SOC. *Sinito mingere me.* CLI. *impudens es.*

F *Tu igitur fac hoc, expecto enim hic.*

CH. *Expecta vero, & inueſtiga ipsā vehemēter,*

BOVRDINVS. Κατάσκοπος.] ἵνα ἐπισκοπῇ καὶ ἐξετάζῃ, δοκιμάζῃ τε τίνας ἐν ὑμῖν λόγους διαλέξε- σθε καὶ τί βουλεύσεσθε. Λέληθεν.] αὐτὸν, τουτέστι λάθρα εἰσῆλθεν, ὥστε ὑφ' ἡμῶν ἀγνοηθῆναι. Ἀφεῦσεν.] ἐφλόγι- σεν αὐτόν. Ἐπέτιλλ'.] ἔτιλλε τρίχας, ὥστε μᾶλλον τῇ γυναικὶ ἀφομοιοῦσθαι, καὶ οὐδὲν αὐτὸ εἰκὸς φροντίζειν, καὶ πᾶσαν ὑποψίαν ἀφελεῖν τοῦ ἄνδρα εἶναι. Ἐσκεύασεν.] καὶ G πᾶσι τοῖς ἄλλοις σκεύεσιν ὥσπερ γυναῖκα κατεσκεύασεν. Ἠλίθιος.] ἄφρων καὶ τῆς σοφίας ἔρημος. Ὦ πολυτιμήτω] πολλῆς τιμῆς ἀξίω. ἐπιπληκτικὸν δὲ καὶ θαυμαστικόν πως. πεπύσμην] ἤκουσα. Ἐλινύειν ἐχρῆν] τουτέστιν ἡ- συχάζειν. βραδύνειν, παύεσθαι. χρονίζειν. ἀργεῖν, εἰ- δὲ κατάσκοποι οὐδέν τι ἐλινύουσαι ἐγίνοντο. οὐ χρὴ φα- σὶ ὁ χορὸς ἐν ἠρεμίᾳ εἶναι καὶ ἀναπαύεσθαι, ἀλλὰ δεῖ δια- ζητεῖν ἀκριβῶς αὐτὰ πάντων. Συνέξευρε.] διαζήτει καὶ διερεύνησον ἐκεῖνον. Στρέφει.] ἀπέρχει καὶ ἀνακολουθεῖ.

B I S. Κατάσκοπος] κατάσκοποι κατεπιτεύοντες, ἐπί- βουλοι, ἢ δόλων ἐξιχνευταί, δολεροὶ, δόλιοι. Ἡσύχιος. νῦν δὲ λόγων κατάσκοπον καλεῖ τὸν τοὺς λόγους σκοποῦντα, καὶ τηροῦντα, ἵνα τούτους ἐκφαίνοι τοῖς ἄλλοις, ἢ τούτους διελέγχῃ, καὶ ἐλέγχῃ. Ἀφεῦσεν] ἐφλόγισεν, ἔκαυσεν. Ἐλινύ- ειν,] σχολάζειν, λήγειν, ὀκνεῖν, ἀναπαύεσθαι, διατρί- βειν, ἡσυχάζειν, βραδύνειν. Σ. Ἡσύχ. Ἄθρει] ὅρα, βλέ- πε, ἴδε, νόει. Σ. Διοίχομαι] διαφθείρομαι. διέφθορα. ἀπόλωλα. οὕτω καὶ ἐν τῇ Λυσιστράτῃ. „ ὑπ' ὀλίγου γὰρ οἴχετο.

BOVRDINVS. Σκόπει.] ἄθρει καὶ ἐξέ- A ταζε.

Μόνην γὰρ αὐτὴν ὦ 'νερ οὐ γιγνώσκομεν.
Κλ. Πολύν γε χρόνον οὐρεῖς σύ. Μν. νὴ Δί' ὦ μέλε.
Στραγγουριῶ γάρ. ἐχθὲς ἔφαγον κάρδαμα.
Κλ. Τί καρδαμίζεις; οὐ βαδιεῖ δεῦρ' ὡς ἐμέ;
Μν. Τί δῆτά μ' ἕλκεις ἀσθενοῦσαν; εἰπέ μοι.
Κλ. Τίς ἐστ' ἀνήρ σοι. Μν. τὸν ἐμὸν ἄνδρα πυνθάνῃ;
Τὸν δεῖνα γιγνώσκεις τὸν ἐκ Κοθωκιδῶν;
Κλ. Τὸν δεῖνα ποῖον; ἔσθ' ὁ δεῖν' ὅς καί ποτε;
Μν. Τὸν δεῖνα τὸν τοῦ δεῖνα. Κλ. ληρεῖν μοι δοκεῖς.
Ἀνῆλθες ἤδη δεῦρο πρότερον; Μν. νὴ Δία.
Κλ. Ὁσέτη γε; καὶ τίς σοὐστι συσκηνήτρια;
Μν. Ἡ δεῖν' ἔμοιγε. Κλ. οἴμοι τάλας οὐδὲν λέγεις.
Γυ. Ἄπελθ', ἐγὼ γὰρ βασανιῶ ταύτην καλῶς.
Ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν πέρυσι. σὺ δ' ἀπόστηθί μοι
Ἵνα μὴ 'πακούσῃς ὢν ἀνήρ. σὺ δ' εἰπέ μοι.
Ὅ τι πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν ἐδείκνυτο.
Φέρ' ἴδω τί πρῶτον ἦν. Μν. ἐπίνομεν.
Γυ. Τί δὲ μετὰ τοῦτο δεύτερον. Μν. προὐπίνομεν.
Γυ. Ταυτὶ μὲν ἤκουσάς τινος; τί δὲ τρίτον;
Μν. Σκάφιον Ξένυλλ' ᾔτησεν. οὐ γὰρ ἦν ἀμίς.
Γυ. Οὐδὲν λέγεις, δεῦρ' ἐλθὲ δεῦρ' ὦ Κλείσθενες,
Ὅδ' ἐστὶν ἀνὴρ ὃν λέγεις. Κλ. τί οὖν ποιῶ;
Γυ. Ἀπόδυσον αὐτόν, οὐδὲν ὑγιὲς γὰρ λέγει.
Μν. Κἄπειτ' ἀποδύσετ' ἐννέα παίδων μητέρα;
Γυ. Χάλα ταχέως τὸ στρόφιον ὦ 'ναίσχυντε σύ.
Ὡς καὶ στιβαρά τις φαίνεται καὶ καρτερά.

Solam enim ipſam ô vir, non cognoſcimus.
CL. Multum quidem tempus mingis tu. SOC. Profectò ô miſer,
Vrina enim ſtillicidium patior, heri comedi naſturtia.
CL. Quid, naſturtia? nónne venies huc ad me?
SOC. Quid verò me trahis ægrotantem? dic B mihi.
CL. Quiſnam eſt maritus tibi? SOC. meũ maritum rogas?
Ipſum illum noſti ex Cothocidis?
CL. Ipſum illum quem? éſtne ipſe ille, qui & olim?
SOC. Certum quendam filium certi cuiuſdam. CL. nugari mihi videris.
Aſcendiſtine iam huc ad hoc myſterium prius?
C SO. Per Iouem aſcendi.
CL. Quot anni quidem ſunt? & quænam eſt tui contubernalis?
SO. Certa quædam mihi quidem. CL. heu me miſerum, nihil dicis.
MVL. Abi, ego enim torquebo, & examinabo hanc adductam ad quæſtionem bene,
Ex ſacris ſuperioris anni: tu verò diſcede mihi,
D Vt ne audias exiſtens vir. Tu verò dic mihi,
Quódnam primùm nobis ſacrorum oſtendebatur.
Age videam, quidnam primum erat? SO. bibebamus.
MVL. Quid verò poſt hoc ſecundùm? SO. propinabamus.
MVL. Hæc quidem audiſti de quo? quid verò E tertium?
SO. Vaſculum peregrina mulier à me petiit, non enim erat matella.
MVL. Nihil dicis. huc veni huc ô Cliſthenes,
Hic eſt vir, quem dicis. CL. quid igitur faciam?
MVL. Exue ipſum, ſanum enim & verum nihil dicit.
SO. Et deinde exuetis nouem filiorum matrē?
MVL. Relaxa citò strophium ô impudens tu.
Quàm & robuſta quædam videtur & fortis,

BOVRDINVS. Στραγγουριῶ.] δυσουρῶ γάρ, καὶ μετ' ἀλγήσεως οὐρῶ· στραγγουρία δὲ ἡ δυσουρία. τούτοις δὲ ῥήμασι καὶ προφάσεσι χρῆται ὁ Εὐριπίδης βουλόμενος ἐκφυγεῖν εὐσχημόνως ἐκ τῶν χειρῶν τῶν γυναικῶν. Ἔφαγον κάρδαμα.] καὶ γάρ ἐστιν οὐρητικὸν καὶ ἱδρωτικὸν οὔρων τὸ κάρδαμα καὶ πλυσμάτων. καὶ διὰ τοῦτο φασὶ τοὺς Πέρσας χρῆσθαι αὐτοῖς ὅτι θέλουσι καὶ σπουδάζουσι φυλάττεσθαι τὸ μὴ πολλὰ πτύειν, οὐρεῖν τε καὶ ἀπομύττεσθαι. καὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ὀνειδίζεται ἡ πτύσις πολλή, μύξαι τε καὶ ἀπομύξεις, ὅτι φασὶ σημεῖον εἶναι τῆς καχεξίας. οὐδὲν δὲ βέλτιόν ἐστιν ἴαμα πρὸς τὸ ἀποφέρειν ταύτην τὴν ἀμετρίαν κρίσεως πλυσμάτων καὶ ἀπομυγμάτων ἢ τὸ κάρδαμον. Καρδαμίζεις.] τί τοῖς βλέπεις κάρδαμα, καὶ δριμὺ ὀσφραινόμενος, ὡς ἀλ- G λοθί πω λέγει ὁ ποιητὴς ἐν νεφέλ. Ἐκ Κοθωκιδῶν.] δῆμός τις. Συσκηνήτρια.] συμφοιτῶσα, ... καὶ συνερχομένη ἐπὶ ταύτην τὴν ἑορτὴν τῶν Θεσμοφορίων. Βασανιῶ.] δοκιμάσω, ἐρευνήσω καὶ ἐξετάσω. ... ἀπὸ ... λίθου ... πρὸς ... τοῦ χρυσοῦ ἀνάκρισιν. Ἀπόστηθι.] ἄπιθι, ἐκποδὼν καὶ χωρίς, ἵνα μὴ εἰσακούσῃς τῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἑορτῆς, ἅπερ οὐκ ἔστι θέμις ἀνδράσιν εἰδέναι. Τὸ σκάφιον.] ἔκπωμα ποτήριον κοῖλον, σκάφῃ ὅμοιον. Ἀμίς.] τὸ ἀγγεῖον κατεσκευασμένον πρὸς τὸ ἐπουρεῖν. καὶ ἔπειτα ... ἐστιν ἐπίρρημα τοῦ ... ἐθέλοντος ποιεῖν ὅ,τι βούλεται ἄλλως μετὰ δυσχερείας. Στρόφιον.] τὸ στρογγύλον ... λέγεται δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅπερ ἐστὶ ...

καὶ τούτῳ

καὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι οὕτως χρῆται ὁ Ἡρόδοτος. Στίβαρα) ἰσχυρὰ, στερρά. A

Bisetvs. Στραγγευεται] στραγγευεία, ἡ δυσβουλία, ὅθεν τὸ στραγγεύεσθαι, ὦ. ἐπιχείρει δὲ ἀπὸ ὕβρεω τὸ κάρδαμα, καὶ πλύσματος. τὸ δὲ τοῦτό φασι τοὺς Πέρσας αὐτοῖς χρῆσθαι. φυλάττονται γὰρ πολλὰ πλύνειν, καὶ οὐρεῖν καὶ ἀπομύττεσθαι. Σ. Τί καρδαμίζεις] κάρδαμον, δριμύτατης βοτάνης εἶδος. κωμικῶς δὲ, καὶ γέλωτος χάριν Ἀριστοφάνης τὸ ῥῆμα καρδαμίζω ἐσχημάτισεν. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. Τί νῦν κάρδαμα προφασίζεις; τί νῦν ὀξυδερκῶς, καὶ δριμέως τὰ κάρδαμα προβάλλεις, καὶ περὶ τούτων θορυβεῖς; ἐν δὲ τῇ λέξει κάρδαμον καὶ τῷ ἐπ' αὐτῆς παραγώγῳ ῥήματι ὁ κωμικὸς παίζει. Τὸν δεῖνα] τὸ δεῖνα τοῖς ἄρθροις τοῖς προτακτικοῖς οὕτω συντάσσεται, ὁ, ἡ, τὸ δεῖνα. τοῦ, τῆς, τοῦ δεῖνος, καὶ δείνατος. τῷ, τῇ, τῷ δεῖνι, καὶ δείνατι. τὸν, τὴν, τὸ δεῖνα, λέγεται καὶ ὁ, τοῦ, τῷ, καὶ τὸν δεῖνα ἀκλίτως. ταύτῃ δὲ τῇ λέξει χαριέντως χρώμεθα ὅταν περί τινος λαλοῦντες, τοῦ κυρίου ὀνόματος οὐ μνημονεύομεν, ἢ οὐ μνημονεύειν προσποιούμεθα, μὴ ἐθέλοντες, καὶ ἀπορουντες τοῦτο λέγειν. ἢ παντελῶς οὐ δυνάμεθα. ὅπερ ἐνταῦθα τῷ Μνησιλόχῳ ἀπροσοήτως συνέβη. Ἐκ Κοθωκιδῶν] Κοθωκίδαι, δῆμος. τούτου Δημοσθένης μνημονεύει ἐν τῷ περὶ στεφάνου, οὕτω λέγων. Πρέσβεις προέθετο Εὔβουλος Ἀναφλύστιος, Αἰσχίνης Κοθωκίδης, Κτησιφῶν Ῥαμνούσιος, Κλέων Κοθωκίδης. Συσκηνήτρια] σύσκηνος, συνοικος. τὸ θηλυκὸν συσκηνήτρια, ὡς ὀρχηστήρια. Σκαφίον] Πολυδεύκης ἐν τῷ τοῦ δεκάτου κεφαλαίῳ, ὃ ἐπὶ τῶν εἰς ἀπόπατον ἀναγκαίων. οὕτω γράφει. καὶ δίφρον δ' ἂν οὕτως τὰ λάσανα εὐφημότερον καὶ δίφρείσκον. Τῇ δὲ γυναικὶ, σκαφίον αὐτῇ παρῆν. ἄμφω δὲ παρ' ἄλληλα ἐν Πολυείδῳ Ἀριστοφάνης. σκαφίον Ξένυλλ' ᾔτησεν. οὐ γὰρ ἔστιν ἀμίς. ἐκ δὲ τούτων δῆλον τὸ σκαφίον εἶδός τι σημαίνει ἀγγείου πρὸς τὸ ἐναποπατεῖν, ἢ οὐρεῖν ἐπιτήδειον. ἐν τῷ μεγάλῳ ἐτυμολογικῷ γέγραπται, σκαφίς, ὁ καδίσκος, ἐν ᾧ καταχέονται (ἤ, καταχίζονται.) αἱ γυναῖκες. ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως, ἐπεὶ καὶ σκάφη εἶδός τι πλοίου. καὶ ὁμοιότροπος ἐστι τῷ πλοίῳ ὁ καδίσκος. Ἄλλως. σκαφὶς, ξύλινον ἀγγεῖον, στρογγύλον, γάλακτος, ἢ ὀρῦ δεκτικόν. σημαίνεται δὲ ἐνταῦθα ἴσως χαμαιπέτης ὡς ἐν τῷ Πολυδεύκη. Σκαφίον Ξένυλλ' ᾔτησεν. ὡς τὸ Ξένυλλα ὄνομα κύριον εἴη τινὸς γυναικός. Τὸ στρόφιον] τὸ στρογγύλον ζωνάριον. στιβαρὰ δὲ, εὔρωστος, εὔτονος, ἰσχυρά. ἀλλαχοῦ δὲ στιβαρὸς, ὁ στερρὸς καὶ βαρύς. B C

Καὶ νὴ Δία τιτθούς γ' ὥσπερ ἡμεῖς οὐκ ἔχει.
Μν. Στεῤῥὰ γάρ εἰμι κοὐκ ἐκύησα πώποτε.
Γυ. Νῦν· τότε δὴ μήτηρ ἦσθα παίδων ἐννέα.
Ἀνίστασ' ὀρθός. ποῖ τὸ πέος ὠθεῖς κάτω. D
Μν. Τοδὶ δή. Γυ. ἔκυψε καὶ μάλ' εὔχρων ὦ τάλαν.
Κλ. Καὶ ποῦ 'στιν. Γυ. αὖθις ἐς τὸ πρόσθεν οἴχεται.
Κλ. Οὐκ ἔνγε τουτί; Μν. ἀλλὰ δεῦρ' ἥκει πάλιν.
Κλ. Ἰσθμόν τιν' ἔχεις ἄνθρωπε. ἄνω τε, καὶ κάτω
Τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων. E
Γυ. Ὦ μιαρὸς οὗτος ταῦτ' ἄρ' Εὐριπίδου
Ἡμῖν ἐλοιδορεῖτο. Μν. κακοδαίμων ἐγώ.
Εἰς οἷ' ἐμαυτὸν εἰσεκύλισα πράγματα.
Γυ. Ἄγε δὴ τί δρῶμεν. τουτονὶ φυλάττετε
Καλῶς. ὅπως μὴ διαφυγὼν οἰχήσεται.
Ἐγὼ δὲ ταῦτα τοῖς Πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.

Et profectò mammas quidem ſicut nos non habet.
SOC. Sterilis enim ſum, & non uterum geſtaui unquam.
MVL. Nunc dicis te eſſe ſterilem, tunc verò mater eras puerorum nouem.
Surge erectus, quò membrum virile impellis deorſum?
Hoc iam veretrum inclinauit, & bene magnum & coloratum eſt ô miſer.
CL. Et ubinam eſt? MN. rurſus in anteriorem partem abis.
CL. Nónne hic eſt? MN. ſed huc venit rurſus.
CLI. Veretrum diſtrahis frequentius Corinthijs,
MVL. Sceleſtus hic propterea igitur pro Euripide
Nobis conuicia faciebat. MN. miſer ego,
In quas meipſum rotaui & impuli moleſtias.
MVL. Age verò quid faciamus? hunc cuſtodite
Bene, ut ne fugiens & elapſus abeat.
Ego verò hæc conſulibus nunciabo.

Bovrdinvs. Τιτθούς.] τίτθοι αἱ μαστοὶ ἢ τῶν μαστῶν τὰ ἄκρα. Στεῤῥά.] μὴ τίκτουσα τοὺς παῖδας, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔχω μαστοὺς, ὥσπερ αἱ ἄλλαι γυναῖκες αἱ παῖδας τίκτουσαι. Τὸ πέος.] τὸ αἰδοῖον. Ὠθεῖς] προωθεῖς καὶ καταβάλλεις. Εὔχρων] εὖ κεχρωματισμένον. Οἴχεται.] ἐπανέρχεται. Διέλκεις] διασπᾷς, διαστρέφεις καὶ παλινδεῖς. Κορινθίων.] οἵπερ κακῶς ἀκούουσι καὶ διαβάλλονται ἐπὶ τῇ πορνείᾳ καὶ ὁμιλίᾳ περὶ τὰς αἰσχίστας ἡδονάς. Εἰσεκύλισα.] κατέστησα, ἐνεβαλόμην, ἐνέπλεξα. Τοῖς πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.] ὥστε δίκην καὶ τιμωρίαν λαβεῖν τούτου τοῦ ἀδικήματος τοῦ καδιστοῦ. Πρυτάνεις δ' ἦν τὸ δέκατον μέρος τῆς φυλῆς τῶν πεντακοσίων δηλονότι πεντήκοντ' ἄνδρες, ἀπὸ μιᾶς φυλῆς διοικοῦντες πάντα τὰ ἐπιτεταγμένα ὑπὸ τῆς βουλῆς. ἐπρυτάνευον γὰρ ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλαις αἱ δέκα φυλαὶ κλήρῳ λαχοῦσαι, ὡς Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος λέγει, καὶ ἐκ τούτου πρυτανεύειν ἀντὶ τοῦ διοικεῖν τίθεται. F G

Bisetvs. Στεῤῥά] στεῖρα, ἡ μὴ τίκτουσα. Σ. Ἰσθμόν τιν' ἔχεις] οὗτος ὁ στίχος ἐν πᾶσι τοῖς Ἀριστοφάνους ἀντιγράφοις ἐλλείπει. νῦν δὲ τοῦτον ἐκ τοῦ Σουίδα κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἴδιον τόπον καταχωρίζειν πάρεστιν. οὕτω γὰρ ἐκεῖνος ἐν τῷ Ἰσθμός. Ἰσθμός, φησι, θάλασσα μεταξὺ δύο γαιῶν. πορθμὸς δὲ, γῆ μεταξὺ δύο θαλασσῶν. Ἀριστοφάνης.

Ἰσθμόν τιν' ἔχεις ἄνθρωπ'. ἄνω τε, καὶ κάτω
Τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων.

ἐπεί, φησιν ὁ Σουίδας, τὰς ναῦς διὰ τοῦ ἰσθμοῦ εἷλκον οἱ Κορίνθιοι, ὥστε μὴ περιπλεῖν. τοῦτο δὲ διισθμίζειν ἐκάλουν.

A

ΧΟΡΟΣ.

Ἡμᾶς τοίνυν μετὰ τοῦτ' ἤδη τὰς λαμπάδας ἁψαμένας χρὴ
Ξυζωσαμένας εὖ κἀνδρείως, τῶν θ' ἱματίων ἀποδύσας
Ζητεῖν εἴ που κἄλλος τις ἀνὴρ εἰσελήλυθε, καὶ περιθρέξαι
Τὴν Πύκνα πᾶσαν καὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς διόδους ἀθρῆσαι.

CHORVS.

Nos igitur poſt hoc iam faces accenſas habentes oportet,
Succinctas bene & viriliter, indumentiſque exutas
Quærere, ſicubi num alius aliquis vir ingreſſus eſt, & circumcurrere
B Curiam totam, & ſcenas & tranſitus luſtrare.

Bisetvs. Ἡμᾶς τοίνυν] στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δ΄. ὧν ὁ τελευταῖος σπονδεῖον, καὶ ἀνάπαιστον παραλήγοντα ἔχει, ὃν τινες Λακωνικὸν καλοῦσιν ὥς φησιν Ἡφαιστίων. εἶτα τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δ΄. μεθ' οὓς στίχοι μικτοὶ κδ΄. καὶ αὖθις τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο. ὁ δὲ χορὸς ἐνταῦθα κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν μεθ' ἡμμένων λαμπάδων (τὰ γὰρ Θεσμοφόρια νύκτωρ ἐτελεῖτο) ζητεῖ εἴ που καί τις ἄλλος ἀνὴρ λέληθεν εἰσελθών. Ἀποδύσας] κατ' ἐκβολὴν τοῦ υ. ἀντὶ τοῦ ἀποδυούσας, ἀποδυσαμένας. ἀποδύειν, ἀποδῦναι, ἀποδύσασθαι, ἐνδύειν, ἐνδύσασθαι δηλοῖ. τὸ δὲ Πύκνα, κατὰ μετάθεσιν, ἀντὶ τοῦ Πνύκα. περὶ δὲ ταύτης ἤδη πολλὰ προείρηται. τὸ δὲ ἀθρῆσαι, τὸν στίχον τελειοῖ, ὃς Λακωνικὸς καλεῖται, ὡς ἄνω εἴρηται. περιθρέξαι δὲ, περιδραμεῖν. ἐξορμᾶν πόδα, κινεῖν, ἐκκινεῖν, ἐκφέρειν. τουτέστιν ὁρμᾶσθαι, μετὰ σπουδῆς ἔρχεσθαι. ἀνόσια, οὐχ ὅσια, βέβηλα, ἄδικα, ἀνομα, ἀσεβῆ.

C Bovrdinvs. Περιθρέξαι.] περιτρέχειν, περιαθρεῖν καὶ διερευνᾶν. Πνύκα.] πνὺξ τόπος ἦν ἐν Ἀθήναις ἔνθα ἡ ἐκκλησία συνεκροτεῖτο, παρὰ τὸ πυκνοῦσθαι ἐκεῖ τοὺς βουλευτὰς, ἢ ἀπὸ τοῦ πεπυκνῶσθαι ταῖς καθέδραις, ἢ ἀπὸ τῶν λίθων πυκνότητος. τὴν πνύκα δὲ ἐνταῦθα καλεῖ τὴν σκηνὴν καὶ ἐκκλησίαν ἅπασαν. Διόδους.] τὰς ἀμφόδους.

D

ΗΜΙ. ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Εἶα δὴ πρώτιστα μὲν χρὴ κοῦφον ἐξορμᾶν πόδα
Καὶ διασκοπεῖν σιωπῇ. μόνον δὲ χρὴ πανταχῇ
Μὴ βραδύνειν, ὡς καιρός ἐστι μὴ μέλλειν ἔτι.
E Ἀλλὰ τὴν πρώτην τρέχειν χρὴ ὡς τάχιστ' ἤδη κύκλῳ.
Εἶα νῦν ἴχνευε καὶ μάτευε ταχὺ πάντ'
Εἴ τις ἐν τόποις ἑδραῖος ἄλλος αὖ λέληθεν ὤν.
Πανταχῇ διάρριψον ὄμμα.
Καὶ τὰ τῇδε, καὶ τὰ δεῦρο πάντ' ἀνασκόπει καλῶς.
Ἢν γὰρ μὴ λάθῃ, δράσας ἀνόσια,
Δώσει τε δίκην, καὶ πρὸς τούτῳ
F Τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἔσται
Παράδειγμ' ὕβρεως ἀδίκων τ' ἔργων,
Ἀθέων τε τρόπων.
Φήσει δ' εἶναί τε θεοὺς φανερῶς.
Δείξει τ' ἤδη
Πᾶσιν ἀνθρώποις, σεβίζειν δαίμονας
Δικαίως τ' ἐφέποντας

SEMICHORVS MVLIERVM.

Eia verò, primùm quidem oportet leuem excitare pedem,
Et diſpicere ſilentio: ſolum autem oportet quocunque
Non tardare, quoniam occaſio eſt non morandi amplius:
Sed primo quoque tẽpore currere oportet quàm citiſſimè iam circumcirca.
Eia, nunc inueſtiga, & inquire celeriter omnia,
Si quis in locis ſubſeſſor alius rurſus latet exiſtens,
Quocunque diſiice oculum:
Et quæ hac parte ſunt, & illa omnia explora bene.
Si enim non latuerit nos agens iniqua & impia,
Dabitque pœnas, & ad hoc
Alijs omnibus erit
Exemplum iniuriæ, iniuſtorúmque operum
Impiorúmque morum.
Dicet autem eſſéque deos manifeſtò,
Oſtendétque iam
Omnibus hominibus colere deos,
Iuſtéque adminiſtrantes,

Bovrdinvs. Εἶα.] ἐπίρρημα προθυμίας μεστὸν καὶ παροξυντικὸν πρὸς τὴν πρᾶξιν. Κοῦφον ἐξορμᾶν πόδα.] τουτέστι κούφως βαδίζειν κατ' ἠρέμα, ὥστε αὐτοὺς ἐν τῷ μὴ αἰσθάνεσθαι. Βραδύνειν.] μέλλησιν τινα ποιεῖσθαι. Ἴχνευε.] μάθε. Μάτευε.] βασάνιζε, ἐξέταζε. Ἑδραῖος.] λάθρα ἵζεται ἐν τόποις. Διάρριψον ὄμμα.] ἀμφίβαλλε G καὶ περίφερε τ' ὄμματα. Ἀνασκόπει.] διάθρει. Παράδειγμα.] οὕτως πληγήσεται καὶ τοιαύτην δώσει δίκην, ὥστε πᾶσιν ὑπόδειγμα εἶναι καὶ παράδειγμα πρὸς τὴν ἐκπλήξιν. Σεβίζειν.] σεβαστικῶς προσφέρεσθαι πρὸς τοὺς δαίμονας. Ἐφέποντας.] ὑπηρετοῦντας, διακονοῦντας.

Bisetvs. Ἐφέποντας] διέποντας, διοικοῦντας,

τας, ἐνεργοῦντας. ἀλλαχοῦ δὲ ἐφίησιν δηλοῖ τὸ καθίστασθαι, διατάττειν, διακοσμεῖν. Σ. τὸ δὲ μηδομένους, ἀντὶ τοῦ βουλευομένους. Σ. μήδεσθαι δὲ, τὸ βουλεύεσθαι νοεῖ. ἀλλαχοῦ δὲ, τὸ μηχανᾶσθαι, καὶ ἐπιβουλεύειν. παρὰ τὸ μῆδος, ὃ σημαίνει τὴν φροντίδα, τὴν βουλὴν, καὶ τὴν ἐπιβουλήν. ἔστιν ὅτι βουλὴ, καὶ μῆδος συνωνύμως τίθεται. Ὅμηρος Ἰλ. Β. A

Ἐν πυκί δὲ βουλαί τε γένοιατο, μήδεά τ᾽ ἀνδρῶν.

Μήδεα καὶ τὰ αἰδοῖα καλεῖται. Ὅμηρος Ὀδυσ. Σ.

Μήδεά τ᾽ ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.

καὶ Ἡσίοδος ἐν Θεογονίᾳ „ φίλα δ᾽ ἀπὸ μήδεα πατρός,

Ἐσυνωνύμως ἤμυσε. τοῦ δὲ μήδεσθαι, ὅταν δηλοῖ τὸ μηχανᾶσθαι, καὶ ἐπιβουλεύειν, παράδειγμα ἔχομεν Ὁμήρου Ἰλ. Ζ.

Ὣ παῖδα. αὐτὰρ ὁ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ.

B καὶ ἐν τῷ Η.

Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς.

Ὅσια καὶ νόμιμα μηδομένους
Ποιεῖν ὅτι καλῶς ἔχει.
Κἂν μὴ ποιῶσι ταῦτα τοιάδ᾽ ἔσται.
Αὐτῶν ὅταν ληφθῇ τις ἀνόσια
δρῶν
Μανίαις φλέγων
Λύσσῃ παράκοπος.
Εἴ τι δρῴη πᾶσιν ἐμφανὴς ὁρᾶν
Ἔσται γυναιξὶ καὶ βροτοῖς
Ὅτι τὰ παράνομα τά τ᾽ ἀνόσια θεὸς
Ἀποτίνεται.
Παραχρῆμά τε τίνεται.
Χο. Ἀλλ᾽ ἔοιχ᾽ ἡμῖν ἅπαντά πως διεσκέφθαι
καλῶς.
Οὐχ ὁρῶ μὲν γ᾽ οὖν ἔτ᾽ ἄλλον οὐδέν᾽ ἐγκαθή-
μενον.

Sancta & legitima conſulentes,
Facere quod bene ſe habet.
Et ſi non fecerint hæc, talia ſupplicia erunt.
Ipſorum deprehenſus fuerit aliquis, impia fa-
ciens,
Furoribus ardens,
C *Rabie inſanus & furioſus,*
Si quid faceret omnibus manifeſtus viſu
Erit mulieribus & mortalibus,
Quòd iniqua & impia Deus
Vlciſcitur,
Statimque fit vltio.
CHO. *Sed videntur nobis omnia quodammo-*
do explorata fuiſſe bene,
Non video quidem igitur alium nullum ſeden-
D *tem.*

BOVRDINVS. Μηδομένους.] φροντίζοντας καὶ ἐπιμελουμένους. Μανίαις φλέγων.] καθ᾽ ὑπερβολὴν μαινόμενος, ἐκκαυθεὶς τῇ μανίᾳ. Λύσσῃ παράκοπος] τουτέστι φρενετιάζων λέγεται γὰρ ἡ φρενῶν παρακοπὴ φρενίτισις. καὶ παρακόπτειν τὸν νοῦν. ἔστι τὸ παρατραπῆναι, ἐκτραπῆναι, ἐκστῆναι, καὶ ἐξελαύνεσθαι τῶν φρενῶν. Ἀποτίνεται.] θεὸς, φησὶν, τιμωρεῖ καὶ ἀπαιτεῖ, λαμβάνει καὶ ἐκδικεῖ τ᾽ ἀνόσια καὶ παράνομα βίαιά τε καὶ ἄδικα ἔργα. ἀποτίνεσθαι γὰρ σημαίνει τὸ τὴν δίκην ἀπαιτεῖν καὶ τιμωρεῖν. ἀπότισις δὲ καὶ ἡ τῆς τιμωρίας λῆψις καὶ ἀπαίτησις λέγεται. Παραχρῆμα.] παραυτίκα παρ᾽ αὐτὸ τὸ χρῆμα, καὶ πρᾶγμα, ὅπερ ἐστὶν ἐν τῷ παρόντι, ἀπαιτεῖ τούτων τὴν δίκην. Διεσκέφθαι.] διηρευνῆσθαι καὶ διεζητῆσθαι καλῶς.

BISETVS. Λύσσῃ παράκοπος] λύσσα, ἔστι λύσση, ἡ μανία. λύσσῃ παράκοπος, μανίᾳ παρακοπείς. παρακοπὴ φρενῶν, ἡ φρενιτίασις. Ἀποτίνεται] τιμωρεῖ. ἐκδικεῖ. κολάζει. τὸ δὲ ἀποτίνεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀποτίνειν. ὃ καὶ ἀποτιννύναι, καὶ ἀποτίννυσθαι λέγεται. ἀττικόν. τοῦτο δὲ πολλὰς σημασίας παρ᾽ Εὐσταθίῳ εὕροις. παραχρῆμα, παραυτίκα, εὐθέως. E

ΓΥΝΗ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ἌΛΛΗ ΓΥΝΗ.

Γυ. Ἆ Ἆ. ποῖ σὺ φεύγεις; οὗτος, οὗτος οὐ με-
νεῖς;
Τάλαιν᾽ ἐγὼ τάλαινα, καὶ τὸ παιδίον
Ἐξαρπάσας μοι φροῦδος ἀπὸ τοῦ τιτθίου.
Μν. Κέκραχθι, τοῦτο δ᾽ οὐδέποτε σὺ ψωμιεῖς
Ἢν μή μ᾽ ἀφῆτ᾽. ἀλλ᾽ ἐνθάδε ἐπὶ τῶν μη-
ρίων
Πληγὲν μαχαίρᾳ τῇδε φοινίας φλέβας
Καθαιματώσει βωμόν. Γυ. ὦ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Γυναῖκες οὐκ ἀρήξετ᾽; οὐ πολλὴν βοὴν
Στήσεσθε τροπαῖον; ἀλλὰ τοῦ μόνου
Τέκνου με περιόψεσθ᾽ ἀποστερουμένην;

MVLIER, MNESILOCHVS, CHORVS, Altera mulier.

MVL. *Ah ah, quò tu fugis, heus tu, heus tu non manebis?*
F *Miſera ego miſera, & infantem*
Cũ eripueris mihi à papilla, euanidꝰ eſt, & fugit.
MN. *Clama, hunc verò nũquã tu Mania nutries,*
Niſi me dimiſeritis. ſed hic in cruribus
Vulneratus gladio hoc, rubras & cruẽtas venas
Cruentabit aram. MVL. *O miſeram me,*
Mulieres nónne auxiliabimini? nónne per per-
multum clamorem
G *Erigetis trophæum, ſed vnico*
Filio me negligetis priuatam?

BOVRDINVS. Ἆ ἆ] ἐνταῦθα ἐπίρρημά ἐστι μεστὸν ἐκπλήξεως, καὶ ταραχῆς. Φροῦδος.] φεύγει καὶ ἀφανής ἐστιν. Ψωμιεῖς.] θρέψῃ. τοῦτο δὲ ῥῆμα κύριόν ἐστι τῶν τιτθῶν τρεφουσῶν τὰ παιδία καὶ κατὰ μικρὸν αὐτοῖς φαγεῖν παρεχουσῶν καὶ ψώμια διδουσῶν, τουτέστι μικροὺς ψωμοὺς τοῦ ῥᾳδίως καταφαγεῖν. κατὰ μεταφορὰν δὲ καὶ τὸ ψωμίζειν, σημαίνει φενακίζειν ἐξαπατᾶν τε καὶ παρακρούεσθαι, ἀπὸ τῶν μικρῶν παιδίων ἅπερ ἐξαπατᾶται τῇ τῶν δι-

δόντων ἐξουσία καὶ διαφεραχίσαι. Καθαιματώσω.] αἵματι μιανεῖ καὶ προστυλακίσει. Αρήξετε.] βοηθήσετε. Πολλὴν βοὴν] εἰ μὴ πολλῆς βοῆς καὶ κραυγῆς ἀναστήσεσθε, καὶ ἐκβοηθήσετε. ἀλλὰ ἄρα σχετλιαστικὸν καταφρονήσετε καὶ τλήσεσθέ με ἀποστερηθεῖσαν μόνου καὶ ἀγαπητοῦ τέκνου.

Bisetus. Α α] σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. καὶ μετὰ τοῦτο στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι δέκα. ἡ δὲ νῦν τούτῳ τῷ ἐπιφωνήματι χρωμένη γυνή, καὶ τὰ ἑξῆς λέγουσα, μία ἐστὶ τῶν φυλαττουσῶν τὸν Μνησίλοχον τὸν εἰς φυλακὴν παραδεδομένον. ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ αἱ τοῦ χοροῦ γυναῖκες μετὰ πάσης ἀκριβείας, καὶ σπουδῆς ζητοῦσιν εἴ πού τις ἄλλος ἀνὴρ παρὰ τοῦτον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λαθὼν εἴη, Μνησίλοχος ἐν τούτῳ καλὸν φυγῆς καιρὸν φυλάξας, ἀσκὸν οἴνου πλέων, ὃν τις τῶν γυναικῶν παιδίον δίκην ἐσχηματισμένον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἤνεγκε, καὶ ἐν κόλπῳ ἐβάσταζεν, ἁρπάσας φεύγει. διὰ δὲ ταύτην τοῦ ἀσκοῦ ἁρπαγὴν θόρυβος εὐτραπελίας, καὶ γέλωτος πολλοῦ μεστὸς ἐγείρεται. τοῦ δὲ Μνησιλόχου αὐτὴν μὴ ἀφήσειν λέγοντος, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐλεύθερος, καὶ ἀβλαβὴς ἀφεθείη. γελοῖα δὲ καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀσκοῦ ὡς περὶ κόρης λεγόμενα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ στίχῳ γραπτέον, ὡς εἴρηται, Ποῖ, ποῖ σὺ φεύγεις; τὸ δὲ γὰρ παρέλκον ἐστί, ὡς καὶ πολλάκις ἀλλαχοῦ εὕροις. ἐν δὲ τῷ Φρουδος, ἔλλειψίς ἐστι τοῦ οἴχεται, ἢ ἀπῆλθε. Κέκραχθι] κράζω, κράξω, τὸ βοῶ. ὁ μέλλων παρακείμενος κέκραγα, ὅθεν θέμα κεκράγω, κεκράξω, ὡς ἀπὸ τοῦ πλήττω, πλήξω, πέπληγα, τὸ πεπλήγω, ὅπερ ἐκ τοῦ παρακειμένου εἰς ἐνεστῶτα ἀνήχθη. ἀπὸ δὲ τοῦ κεκράγω γίνεται τὸ κεκράγμαι, καὶ κατὰ συγκοπὴν κέκραγμαι, ὅθεν ὁ α. ἀόριστος παθητικὸς ἐκεκράχθην, καὶ τὸ προστακτικὸν κεκράχθητι, καὶ κατὰ συγκοπὴν κέκραχθι. ψωμεῖς δέ, ψωμίσεις. θρέψεις. Πολλὴν βοὴν] κατὰ πολλὴν βοήν. μετὰ πολλῆς, καὶ μεγάλης βοῆς προπαίον στήσεσθε. περὶ δὲ τοῦ προπαίον ἐν τῷ Πλούτῳ ἱκανῶς προείρηται. περιόψεσθε δέ, καταφρονήσετε.

Χο. Ἔα ἔα.
Ὦ πότνιαι μοῖραι. τί δεδέρκομαι
Νεοχμὸν αὖ τέρας.
Ὡς ἅπαντ' ἐστὶν τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.
Οἷον αὖ δέδρακεν ἔργον, οἷον αὖ φίλαι τόδε.
Μν. Οἷον ὑμῶν ἐξαράξω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν.
Χο. Ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ πράγματ' ἐστὶ καὶ περαιτέρω.
Γυ. Δεινὰ δῆθ' ὅτι γ' ἔχει μου 'ξαρπάσας τὸ παιδίον.
Χο. Τί ἂν οὖν εἴποι πρὸς ταῦτα τίς, ὅτε
Τοιαῦτα ποιῶν ὅδ' ἀναισχυντεῖ;
Μν. Κοὔπω μέντοι γε πέπαυμαι.
Γυ. Ἀλλ' οὖν ἥκεις γ' ὅθεν ἥκεις.
Φαύλως τ' ἀποδρὰς οὐ λέξεις
Οἷον δράσας διέδυς ἔργον.
Λήψει δὲ κακόν.
Μν. Τοῦτο μέντοι μὴ γένοιτο μηδαμῶς ἀπεύχομαι.
Χο. Τίς οὖν σοι τίς ἂν σύμμαχος ἐκ θεῶν
Ἀθανάτων ἔλθοι ξὺν ἀδίκοις ἔργοις.
Μν. Μάτην λαλεῖτε. τὴν δ' ἐγ' οὐκ ἀφήσω.

CHO. *Sine ſine*
O veneranda Parca quid autem video
Nouum rurſus prodigium?
Quàm totum enim eſt audaciæ opera & impudentia,
Qualem rurſus fecit rem, qualem rurſus amica hanc?
MN. *Qualiter veſtrûm initiabo nimia inſolentia?*
CHO. *Hæ verò nónne indigna res ſunt & vlterius.*
MVL. *Indigna quidem, quòd habet mei, cum eripuerit infantem.*
CHO. *Quid igitur diceret adhuc aliquis, cum*
Talia faciens hic non erubeſcit?
MN. *Et nondum quidem ceſſaui.*
MVL. *Sed certè veniſti, vnde non dices, quòd abis.*
Facileque aufugis, non dices.
Quale cum feceris, ſubterfugiſti facinus?
Accipies autem pœnas.
MN. *Hoc tamen ne fiat, nequaquam abominor.*
CHO. *Quis igitur tibi, quis adiutor ex dÿs*
Immortalibus venire cum iniuſtis factis?
MN. *Fruſtra loquimini, hanc autem puellam ego non dimittam.*

Bisetus. Ἔα, ἔα] ἐκπληκτικὸν ἐπίρρημα. εἶτα στίχοι μικτοὶ κϛ'. μεθ' οὓς τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο μετὰ δὲ τούτους ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μή. ὧν ὁ τελευταῖος, „ Ξύλον γέ τοι καὶ τ' αὐτὰ, κἀκεῖν' ἦν ξύλον. Τί δὲ δέρκομαι] ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων οὕτω γράφεται, μιᾷ λέξει, τί δεδέρκομαι. ὅπερ ἴσως ἐξεπίτηδες ὁ ποιητὴς ἐποίησεν, ὅπως τὸ καινὸν τῆς λέξεως θαυμαστότερον εἴη. καὶ τὸ ἦθος τῆς γυναικὸς ἐκπλαγείσης μᾶλλον ἐκτυποῖτο.

Bourdinus. Νεοχμὸν] νεόν, καινόν, ξενόν. Τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.] τουτέστι τολμήματα καὶ ἀναισχυντήματα. Ἐξάρξω.] πῶς δὴ ἢ ἄρξομαι λέγειν καὶ ἀφ' ἧς τὴν ὑπερβάλλουσαν θρασύτητα αὐταρέσκου τε καὶ μεγαλοφρονοῦσαν ὑπερηφανίαν τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς σοῦ. Καὶ περαιτέρω.] τὰ περαιτέρα, μείζονα, καὶ θερμότερα. Δεινά.] ἄξια τιμωρίας. Διέδυσε.] ἔλαθεν ὑπέδυ. Ἀπεύχομαι.] μετ' εὐχῆς ἀποστρέφομαι. Ξὺν ἀδίκοις ἔργοις.] γνώμη ἡδέ, τίς σοι θεῶν συμβοηθήσει καὶ συνεργάσει ἐπὶ τοῖς πονηροῖς καὶ ἀδίκοις ἔργοις. καὶ γὰρ οἱ θεοὶ οὐ κακῶν εἰσιν αἴτιοι οὐδὲ συμπράκτορες ἢ συμβοηθοί, ἀλλὰ μόνον τοῖς ἀγαθὰ προαιρουμένοις συμπράττουσι καὶ συνεργάζονται καὶ συλλαμβάνουσιν. οὐδὲν γὰρ ἀπάτηλον, οὐδ' ἀτελείωτον, οὐδ' ἄπρακτον ἐν τῷ θεῷ, ὅτι κἂν θέλῃ, ὡς λέγει ὁ Ὅμηρος.

Bisetus. Τέρας] τέρας, τὸ παρὰ φύσιν γινόμενον παράπλασμα. τὸ παρὰ φύσιν τεχθέν, ἢ σημεῖον. νεοχμὸν δέ, παράδοξον, ἀτοπίας, ἢ θαύματος πλέον. Αὐθαδίαν] αὐθάδης, αὐθέριστος, θυμώδης. θρασύς, ὑπερόπτης, καὶ κλίνεται αὐθάδους, ὡς ὀξώδης, ὀξώδους. καὶ αὐθάδες ἡ κλητική, παράλογον δὲ τὸ αὔθαδες. Σ. ἐκ δὲ τοῦ αὐθάδης, αὐθάδεια κοινῶς, καὶ αὐθαδία Ἰωνικῶς. Καὶ περαιτέρω] ἀντὶ τοῦ πλέον ἢ δεινά. Τουτέστιν, οὐ μόνον

τον δεινά, ἀλλὰ καὶ δεινότατα. τὸ δὲ, ἔχει ἐξαρπάσας, ἀντὶ τοῦ ἐξήρπασεν. ἢ, ἔχει, κατέχει. Αλλ' οὐκ ἥκεις] Σ. ἥκεις, φησὶν, εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, ὅθεν οὐ φεύξῃ. τούτων ἢ ὁ νοῦς ἐστίν. ὅθεν δὴ ποθ' ἥκεις ὀλίγον μοι μέλει. οὐ φροντίζω πόθεν ἐλθοις. ἀλλ' ἐπειδὴ δεῦρο ταῖς ἡμῶν χερσὶν ἐνέτυχες, οὐ ῥᾳδίως δραπετεύσας, καυχώμενος ἂν εἴποις, ὅτι ἐπιχείρημα τολμήσας, ἀβλαβὴς, καὶ ἀτιμώρητος ἐκπέφευγας. δίκην γὰρ ἡμῖν δώσεις. Φαύ- A λως δὲ ἐνταῦθα λαμβάνει ἀντὶ τοῦ εὐχερῶς, ἀπλῶς ἡσυχῆ. ἀποδρὰς δὲ, μετοχὴ ἐκ τοῦ δρῶ. ὡς τὸ ἵστημι, ἐκ τοῦ ἵστημι ... δίδυς. α. β. τοῦ δίδυμι. διαδῦναι δὲ, εἴτε διαδύειν, καὶ διαδύεσθαι, τὸ διαφυγεῖν, καὶ οἱονεὶ διὰ πλήθους, καὶ ὄχλου τινὸς διελθεῖν, καὶ ἀπαλλαγῆναι. Απεύχου μ' ἀπεύχεσθαι. εὔχεσθαι τι μὴ συμβαῖνον ἡμῖν. εὐχαῖς τι ἀφ' ἡμῶν ἀπωθεῖν, ἀποτρέπειν.

Χο. Αλλ' οὐ μὰ τὼ θεὼ τάχ' οὐ	B CHO. *Sed non per Cererem & Proſerpinam, fortaſſe non*
Χαίρων ἴσως ἐνυβρίσεις	*Gaudens, fortaſſe inquam inſultabis,*
Λόγοις τε λέξεις ἀνοσίοις.	*Verbáque dices impia;*
Αθέοις ἔργοις γὰρ ἀντα-	*Impijs factis enim re-*
Μειψόμεσθά σ' ὥσπερ εἰκὸς ἀντὶ τῶνδε.	*Munerabimus te, quemadmodum par eſt pro his.*
Τάχα δέ σε μεταβαλοῦ-	*Fortaſſe autem te mutata,*
Σ' ἐπὶ κακὸν ἑτερότροπον	*In malum diuerſum*
Επέχει τις τύχη.	*Inhibebit aliqua fortuna.*
Αλλὰ τάσδε μὲν λαβεῖν χρή σ' ἐκφέρειν τε τῶν ξύλων,	C *Sed hæc quidem accipere oportet te, efferréque lignorum,*
Καὶ καταίθειν τὸν πανοῦργον, πυρπολεῖν θ' ὅσον τάχος.	*Et comburere maleficum, ignéque conſumere quàm celerrimè.*
Ιωμὲν ἐπὶ τὰς κληματίδας ὦ Μανία.	*Eamus ad ſarmenta vitium ô Mania ancilla,*
Κἀγώ σ' ἀποδείξω θυμάλωπα τήμερον.	*Et ego te reddam titionem hodie.*
Μν. Υφαπτε καὶ κάταιθε. σὺ τόδε τὸ κρητικὸν	*MN. Succende & combure. Tu ô puella hoc Cretico indumento*
Απόδυθι ταχέως. τοῦ θανάτου δ' ὦ παιδίον.	D *Exuere citò: mortis autem ô infans,*
Μόνην γυναικῶν αἰτιῶ τὴν μητέρα.	*In ſolam mulierum culpam confer matrem.*
Τουτὶ τί ἔστιν. ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη	*Hoc quidnam eſt? uter facta eſt puella*
Οἴνου πλέως, καὶ ταῦτα περσικὰς ἔχων.	*Vini plenus, præſertim habens Perſicos calceos,*
Ω θερμόταται γυναῖκες. ὦ ποτίσταται.	*O callidiſſima mulieres, ô bibaciſſima,*
Κἀκ παντὸς ὑμεῖς μηχανώμεναι πιεῖν.	*Et omni arte machinantes bibere.*
Ω μέγα καπήλοις ἀγαθὸν ἡμῖν δ' αὖ κακόν.	*O magnum cauponibus bonum, vobis autē rurſus malum.*
Κακὸν δὲ καὶ τοῖς σκευαρίοις, καὶ τῇ κρόκῃ.	*Malum autem & vaſculis & opibus noſtris, & ſubtegmini veſtium.*
Γυ. Παράβαλλε πολλὰς κληματίδας ὦ Μανία.	E *MVL. Admoue multa ſarmenta ô Mania,*
Μν. Παράβαλλε δῆτα. σὺ δ' ἀπόκριναί μοι τοδί.	*Admoue ac proijce profectò. MN. tu verò reſponde mihi hoc,*

Bourdinus. Οὐ χαίρων.] ἀτιμωρήτως καὶ ἀποινεί. Ανταμειψόμεσθα.] ἀνταμοίβην δώσομεν, καὶ ἀνταμυνούμεθα κακοῖς ἔργοις κατὰ ῥήματα ὑβριστικά τε. Ετερότροπον.] ἑτέρως τραπέν. Επέχει.] ἀναμένει. φυλάσσει. Καταίθειν.] κατακαίειν, πυρπολεῖν, καταπιμπράναι τῷ πυρί. Τὰς κληματίδας.] τὰς ἐκ τῶν ἀμπέλων F φακέλλους. Αποδείξω] ποιήσω θυμάλωπα, κατακαύσω σε. θυμάλωπες λέγονται ξύλα ἐκκαυθέντα ἢ ἄνθρακες ἡμικαυστοὶ καὶ ἐκπυρωθέντες. ταῦτα πάντα ῥήματα λέγεται ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν βουλομένων δίκας λαμβάνειν παρὰ τοῦ Μνησιλόχου. Υφαπτε.] τὸ κρητικὸν ἱμάτιον καὶ ἔνδυμα ἐκδύσατε. Αἰτιῶ.] τουτέστιν ἀναφέρου τὴν αἰτίαν. Περσικάς.] τουτέστι, περσικὰ ὑποδήματα. Θερμόταται] ὑπὸ τῆς οἰνοποσίας καὶ ἀμέτρου ἐξοινώσεως. Ποτίσταται.] πλεῖστον πίνουσαι. G Μηχανώμεναι.] σπουδάζουσαι καὶ ἐκπονοῦσαι μετὰ σπουδῆς. Τοῖς σκευαρίοις.] μικροῖς σκεύεσιν. Καὶ τῇ κρόκῃ.] ὅτε μεθύουσαι καὶ ποτιζόμεναι κακῶς κρούουσιν καὶ μεταχειρίζονται τὴν κρόκην. Παράβαλλε κληματίδας.] προστίθει τοὺς τῶν ἀμπέλων φακέλλους.

Bisetus. Μεταβαλοῦσα] ὁ νοῦς ἐστί. τάχα δὲ, ἴσως δὲ τύχη τις μεταβαλοῦσα ἐπὶ κακὸν ἑτερότροπον, ἔστιν ἑτερογενὲς, ἐφέξει, καθέξει σε, καὶ τῶν σῶν ἀνοσίων ἔργων παύσει. ἡ γὰρ τύχη πολλάκις μεταβάλλει, ὡς ὁ τῶν ὑπὸ ἀεὶ ὑμνουμένων κατὰ τὸ θρυλλούμενον,

Ως ποικίλον χρῆμ' ἐστὶ, καὶ πλάνον, τύχη.

Κληματίδας] τὰς ἐκ τῶν κλημάτων δέσμας. Ησύχιος. καὶ κληματὶς παρὰ τῷ Σουίδᾳ ἡ ἄμπελος. Θυμάλωπα] θυμάλωψ, ὁ λεγόμενος τοῦ πυρὸς ἀναφορά. τινὲς δὲ ξύλον κεκαυμένον, δαλόν. Ησύχιος. κατὰ δὲ τὸν Σουίδαν, θυμάλωπες, ἢ καέντα ξύλα, ἢ σπινθῆρες, ἢ διακεκαυμένοι ἄνθρακες. ἄλλως. θυμάλωπες, οἱ ἀπολελειμμένοι τῆς φλέξεως ἄνθρακες, οἱ ἡμίκαυστοι. Σὺ τόδε τὸ κρητικόν.] ὁ Μνησίλοχος πρὸς τὸν ἀσκὸν ἀποστραφεὶς, ὡς πρὸς κοράσιον, ταῦτα λέγει. τὸ κρητικὸν δὲ, εἶδος χιτῶνος, ἀπὸ τῆς Κρήτης. Αλλως. κρητικὸν, ἱμάτιον λεπτὸν, καὶ βραχύ. τὰ γὰρ τοιαῦτα, κρητικὰ ἔλεγον. καὶ ἀλλαχοῦ, κρητικὸν, γένος ὀρχήσεως. Ησύχιος, Σουίδας.

Αἰτιῶ τὴν μητέρα] δηλονότι, ὦ παιδίον πάθῃ τὴν θανάτου αἰτίαν A πρὸς τὴν σου μητέρα ἀναφέρε, καὶ αὐτὴν τοῦ σου θανάτου μέμφου. ἐκ ἄλλων αἴτιον ἐστι λέξεως. τὸ δὲ αἰτιῶ, προστακτικὸν παθητικοῦ τὸ αἰτιάομαι, ῶμαι, αἰτιάου, ῶ. Τουτὶ τί ἐστιν;] ὁ Μνησίλοχος τὸν ἀσκὸν οἴνου πλέων, ὡς παιδίον δῆθεν ἐσπαργανωμένον καὶ ἀποδύει, καὶ ἀποκαλύπτει, καὶ ἐκ τούτου πολὺ γέλωτα τοῖς θεωμένοις κινεῖ. Ἀσκὸς ἐγένετο ἡ κόρη] τουτέστιν, αὕτη ἡ κόρη, ἣν αἱ γυναῖκες κόρην ἐσπαργανωμένην ἐνόμιζον εἶναι, ἐκ κόρης καὶ παιδίου μεταβαλοῦσα, καὶ μεταμορφωθεῖσα ἐγένετο ἀσκὸς οἴνου πλέως, καὶ μεστός. περσικὴ δὲ εἶδος γυναικείου ὑποδήματος. Καπήλους ἀγα- B θὸν] καὶ γὰρ αἱ γυναῖκες αἱ φιλοπότιδες πρὸς τοὺς καπήλους οἶνον ὠνούμεναι πολλάκις προσέρχονται. οἱ δὲ πωλοῦντες μέγα κέρδος ποιοῦνται. τὸ δὲ κέρδος αὐτοῖς ἀγαθὸν ὑπάρχει. Ἡμῖν δ' αὖ κακὸν] ἡμῖν δὲ τοῖς ἀνδράσι τὸ τ' αὐτὸ πάλιν, τοὐναντίον μέγα κακόν ἐστι. καὶ γὰρ αἱ γυναῖκες αἱ τῷ οἴνῳ χαίρουσαι τὸν οἶκον, καὶ τὰ χρήματα ταῖς εἰς τὸν οἶνον δαπάναις διαλυμαίνονται. τὸ δὲ κρόκη, ὑφάσματος εἶδος, ἢ ῥοδίνων ἀλοιφή. Ἡσύχ. τὸ δὲ ἀποκρεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀποκρίνειν, ὃ κοινότερον. ἀλλ' ἴσως ἀπὸ [illegible] χαμαιτέρω, ὃ πιθανώτερον. ἴσταται προστακτικὸν τοῦ α. ἀορίστου μέσου. ἀποκρεῖναι, ἀποκρινάσθω.

Τουτὶ τεκεῖν φῄς; Γυ. καὶ δέκα μῆνας αὔτ' ἐγὼ

Ἤνεγκον. Μν. ἤνεγκας σύ; Γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.

Μν. Τρικότυλον ἢ πῶς; εἰπέ μοι. Γυ. τί μ' εἰργάσω;

Ἀπέδυσας ὦ 'ναίσχυντέ μου τὸ παιδίον

Τυννοῦτον ὄν. Μν. τυννοῦτο; Γυ. μικρὸν νὴ Δία.

Μν. Πόσ' ἔτη δὲ γέγονεν; τρεῖς χοᾶς ἢ τέτταρας;

Γυ. Σχεδὸν τοσοῦτον, χὤσον ἐκ Διονυσίων.

Ἀλλ' ἀπόδος αὐτό. Μν. μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί.

Γυ. Ἐμπρήσομεν τοίνυν σε. Μν. πάνυ γ' ἐμπίπρατε.

Αὕτη δ' ἀποσφαγήσεται μάλ' αὐτίκα.

Γυ. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω σ'· ἀλλ' ἐμ' ὅτι χρῄζεις ποίει,

Ὑπέρ γε τούτου. Μν. φιλότεκνός τις εἶ φύσει.

Ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἥδ' ἀποσφαγήσεται.

Γυ. Οἴμοι τέκνον. δός μοι τὸ σφαγεῖον Μανία.

Ἵν' οὖν τό γ' αἷμα τοῦ τέκνου τοὐμοῦ λάβω.

Μν. Ὕπεχ' αὐτό, χαριοῦμαι γὰρ ἕν γε τοῦτό σοι.

Γυ. Κακῶς ἀπόλοι'. ὡς φθονερὸς εἶ καὶ δυσμενής.

Μν. Τουτὶ τὸ δέρμα τῆς ἱερείας γίγνεται.

Γυ. Τί τῆς ἱερείας γίγνεται; Μν. τουτὶ λαβέ.

Ἀλ. Γυ. Ταλαντάτη Μίκα, τίς ἐξεκόρησέ σε;

Τίς τὴν ἀγαπητὴν παῖδά σου 'ξηρήσατο;

Γυ. Ὁ πανοῦργος οὗτος. ἀλλ' ἐπειδήπερ πάρει

Φύλαξον αὐτὸν ἵνα λαβοῦσα Κλεισθένη,

Τοῖσιν Πρυτάνεσιν ἃ πεποίηχ' οὗτος φράσω.

Hanc puellulam peperiſſe dicis? MVL. *Decem menſes ipſam ego*

Geſtaui. MN. *Geſtaſti tu?* MVL. *per Dianam.*

MN. *Tres heminas capientem, an quid? dic mihi.* MVL. *quid mihi feciſti?*

Exuiſti impudens ô meam puellulam

Tantulam exiſtentem? MN. *tantulam?* MVL. *paruam profectò.*

MN. *Quot annos verò nata eſt? tres congios, an quatuor?*

MVL. Ferè tantùm, & quantum ſpacium temporis, ex Liberalibus eſt.

Sed redde ipſam. MN. non per Apollinem hanc quidem puellam.

MVL. Incendemus igitur te. MN. valde quidẽ incendite,

Hæc autem iugulabitur valde ſtatim.

MVL. Ne profectò precor te, ſed me quocunque vis affice,

Pro hac quidem puellula mea. MN. indulgens in liberos quadam es natura,

Sed nihilominus hæc iugulabitur.

MVL. Heu mihi ô filia, da mihi vas ad excipiẽdum ſanguinem ô Mania,

Vt ſaltem quidem ſanguinẽ filiæ meæ excipiam.

MN. Subiice ipſum vas, gratificabor enim vnũ quidem hoc tibi.

MV. Malè pereas, quàm inuidus es & inimic⁹.

MN. Hæc pellis ſacerdotis eſt.

MVL. Quid nã ſacerdotis eſt? MN. hanc accipe.

AL. MVL. Miſerrima Mica, quis puella priuauit te?

Quis dilectam & vnicam puellam tui abſtulit?

MVL. Sceleſtus iſte. Sed poſteaquam ades hic,

Cuſtodi ipſum, vt aſſumens Cliſthenem,

Conſulibus quæ fecit iſte, dicam.

BOVRDINVS. Δέκα μῆνας.] λέγει δὲ τοῦτο κατὰ τῶν παλαιῶν διαμφισβητήσεων περὶ τοῦ χρόνου τῆς τῶν ἀνθρώπων κυήσεως, ἑτέρων φασκόντων δεκάμηνον τὴν κύησιν, ὡς λέγει ὁ Μένανδρος, γυνὴ κυεῖ δεκάμηνος. ἄλλων δὲ ἐνδέκα καὶ δωδεκάμηνον, ὡς γράφει Ὅμηρος, τοῖς δ' ἔπος, χαῖρε γυνὴ φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ τέξεις ἀγλαὰ τέκνα ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ ἀθανάτων. ἔστι δὲ ὡς λέγει ὁ Ἱπποκράτης ἐν τῷ περὶ τροφῆς ἑπτάμηνος καὶ ὀκτάμηνος γονή, καὶ πολλαὶ ἄλλαι εἰσὶ διαφοραὶ κατ' Ἀριστοτέλην, καὶ τοὺς συγγραφέας. Τρικότυλον.] τρικότυλος οἶνος λέγεται οὗ τρεῖς κοτύλαι ὀβολοῦ πωλοῦνται. ἐνταῦθα δὲ χλευάζει τὸ σκώ- G πτει τῆς γυναικὸς φασκούσης, παῖδ' εἶναι, ὅπερ ἐστὶ σίτερον οἶνον τρικότυλον μᾶλλον ἢ τὸ τέκνον. Τυννοῦτο] τηλικοῦτο. τόσον δ', οὕτω μικρόν. Ἐμ' ὅτι χρῄζεις ποίει.] ἀλλ' ὃ χρῄζεις ἐμοὶ ὃν τινα τρόπον δὴ βούλει. Φιλότεκνος.] φιλοῦσα τέκνα. Σφαγεῖον.] τὸ ἀγγεῖον πρὸς τὸ δέχεσθαι αἷμα τοῦ παιδός. ἀπὸ τῆς σφάττεσθαι ὅπερ σημαίνει θύειν. Ἱερείας] τῆς ἱερωσύνης, καὶ τοῖς θεοῖς σφαττούσης, θυούσης τε. Λαβέ.] ἀνάλαβε. Ἐξεκόρησεν.] τουτέστι τῆς κόρης ἐστέρησεν. ἐκκορεῖν δὲ σημαίνει καὶ διαφθείρειν καὶ ἐκκαθαίρειν, καὶ παντελῶς ἀφανίζειν, ὡς καὶ φησὶν ὁ Μένανδρος. ἐκκορηθείης σύ γε. Ἐξηρήσατο.] ἀφείλετο, ἀπὸ τοῦ ἐξαιρεῖσθαι. ἀφαιρεῖσθαι. Πανοῦργος.] κατάρατος, καὶ μιαρὸς οὗτος. [illegible]

Λαβοῦσα.] παραλαβοῦσα πρὸς τὴν βοήθειαν. Φράσω τοῖς πρυτάνεσιν.] ἀδικήματα τούτου, ἵνα δίκην λάβωσι, καὶ οὕτως τιμωρηθήσεται.

BISETVS. Τοσουτονί] μικρόν. οὕτω μικρόν. δεικτικῶς. Φιλοπότις τις ἡ φύσει] παίζει πρὸς τὴν φιλοινίαν [illegible], καὶ τὴν φύσιν τῆς γυναικὸς φιλοποτίαν καὶ φιλοινίαν [illegible] τοῦ ἀσκοῦ, ὡς περὶ τινος κόρης ταῦτα γέλωτος χάριν λέγεται. Τὸ σφαγεῖον] σφαγεῖον τὸ αἷμα [illegible] ἀγγεῖον ὅπερ ὁ ποιητὴς ἀμνεῖον εἶπε. σφαγεῖον δέ, εἴτε σφάγιον λέγεται παρὰ τὸ σφάζω, εἴτε σφαγὴ, μ. ξ. ω. α. β. ἰσφαγιασθὴν καὶ σφαγὴ, ἡ φονή, εἴτε φόνος, ὅτι τῶν σφαζομένων [illegible], καὶ ἱερεῖον αἷμα δέχεται. Σ. Εὐσταθ. Τῆς ἱερείας] ἱέρεια, θηλυκὸν τοῦ ἱερεύς. Πλούταρχος. ἡ τῆς Πολιάδος ἱέρεια καὶ Ἡρόδοτος. τὰς τῆς Ἑστίας ἱερείας [illegible]. διὰ δὲ τούτων, τουτὶ τὸ δέρμα, δηλοῖ τὸν ἀσκὸν [illegible] εἴτε [illegible]. παίζων πρὸς τοὺς τῶν ἱερείων σφαγιασμούς. Μίκα] κύριον ὄνομα, ὡς καὶ τὸ Μανία. ἐξεκρήνωσεν δὲ, τῆς κόρης ἀπεστέρησεν. τοῦ ἐξηράνατο, τὸ πλῆρες, τοῦ ἐξηράνατο, ἐξέλυτο.

B

ΜΝ. Ἄγε δὴ τίς ἔσται μηχανὴ σωτηρίας;
Τίς πεῖρα, τίς ἐπίνοια; ὁ μὲν γὰρ αἴτιος
Κἄμ' ἐσκυλίσας ἐς τοιαυτὶ πράγματα
Οὐ φαίνετ' οὔπω. φέρε τίν' οὖν ἄγγελον
Πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν; οἶδ' ἐγὼ καὶ δὴ πόρον
Ἐκ τοῦ Παλαμήδους. ὡς ἐκεῖνος τὰς πλάτας
Ῥίψω γράφων. ἀλλ' οὐ πάρεισιν αἱ πλάται.
Πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν μοι πλάται; πόθεν;
Τί δ' ἂν εἰ ταδὶ τἀγάλματ' ἀντὶ τῶν πλατῶν
Γράφων διαρριπτοίμι; βέλτιον πολύ.
Ξύλον γέ τοι καὶ ταῦτα, κἀκεῖν' ἦν ξύλον.
Ὦ χεῖρες ἐμαί.
Ἐγχειρεῖν χρὴ ἔργῳ πορίμῳ.
Ἄγε δὴ πινάκων ξεστῶν δέλτοι
Δέξασθε σμίλης ὁλκοὺς
Κήρυκας ἐμῶν μόχθων. οἴμοι
Τουτὶ τὸ ῥῶ μοχθηρόν.
Χώρει χώρει. ὁποίαν αὔλακα;
Βάσκετ' ἐπείγετε πάσας καθ' ὁδοὺς
Κείνᾳ. ταύτᾳ ταχέως χρή.

MN. *Age verò, quis erit mod⁹ ſalutis? (enim,*
Quæ experientia & conat⁹ quæ excogitatio? autor
Et qui me inuoluit in talia negocia, (cium
Non apparet nondum. age quemnam igitur nũ-
Mitterem ad ipſum? noui ego & iam viam.
Ex Palamede ad illum remos
Mittam ſcribens, ſed non adſunt remi.
Vnde igitur fierent mihi remi, vnde?
C *Quid verò ſi ſtatuas & ſimulacra pro remis*
Scribens tranſmitterem? melius multo eſſet.
Lignum quidem & hæc, & illa erant lignum.
O manus meæ,
Aggredi oportet re expedita,
Age vero tabellarum leuigatarum pagina,
Accipite culteri ſutorij tractus & verſus,
Nuncios meorum laborum. heu mihi,
D *Hæc rho litera praua eſt.*
Vade, vade, qualicunque via & vlco.
Ite, feſtinate per omnes exitus viarum,
Et illa & hæc cito oportet.

BIS. Ἄγε δή] [illegible] Μνησίλοχος [illegible] ἑαυτοῦ [illegible], ὡς περὶ τοῦ τρόπου τῆς σωτηρίας βουλευόμενος λέγει. πόρον δὲ, τὸν τῆς φυγῆς καὶ σωτηρίας τρόπον.

BOVR. Μηχανή.] τὸ μηχάνημα, πείρασμα, εὕρημα, [illegible] πείραμα, [illegible] ἐπινόησις καὶ ἐπίσκεψις. Ἐσκυλίσας] ὁ Εὐριπίδης ἐσκύλευσας, καὶ ἐμβαλὼν καὶ ἐμμίξας τουτέστι κινδύνοις, ἀπὸ τοῦ κυλίειν, τουτέστι κυλινδεῖν, ἐπιφέρειν. Οὐ φαίνεται.] ἀναφαίνεται, οὔπω [illegible], καὶ [illegible]. Πόρον.] τὴν ὁδόν. Ἐκ τοῦ Παλαμήδους] ἐνταῦθα ἄρχεται μηχανᾶσθαί τι, ὥστε διασώζειν ἑαυτὸν ὁ Μνησίλοχος, καὶ πρῶτον πῶς γράψει καὶ ἀναγγελεῖ τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον τῷ Εὐριπίδῃ, ὥσπερ φησὶ Παλαμήδης, ἀπορρίψω γράφων τὰς κώπας, τουτέστι πλάτας. Αἱ πλάται] αἱ κῶπαι καὶ εἶδος πλοίου ὥσπερ Παλαμήδης φησί, ῥίψω γράφων τὰς πλάτας Ναυπλίῳ, τουτέστιν ὥσπερ ὁ Οἴαξ τῷ Ναυπλίῳ τῷ πατρί, τοῦ Παλαμήδους ἐν ταῖς φόροις πλάταις γράφει, καὶ ῥίπτει εἰς θάλασσαν, ὥστε μετὰ γ' [illegible] Ναυπλίῳ [illegible]. ὁ δὲ Παλαμήδης Ναυπλίου, καὶ Κλυμένης [illegible] ἐποποιὸς, καὶ ἀνεψιὸς τοῦ [illegible] Ἀγαμέμνονος πρὸς πατρός, ὅστις εἶχεν εὐφυῶς πρὸς φιλοσοφίαν καὶ ποιητικήν. [illegible] τοῦ Παλαμήδους ποιήματα διὰ [illegible]. [illegible] καὶ μεγίστων [illegible]. Πινάκων ξεστῶν.] ξυσθέντων, ὡμαλισμένων. ἀπὸ τοῦ ξέω, ὁμαλίζω. Δέλτοι.] πινακίδιον, τάλαρον, [illegible]. Σμίλης ὁλκούς.] τουτέστι γραφεῖα [illegible] σημεῖα, τῶν γραμμάτων [illegible] σμίλη γὰρ κυρίως ἐστὶν [illegible]. ὅθεν καὶ [illegible] ὑπὸ σμίλης καὶ [illegible] ἐρεθισμοῦ [illegible] τε. Κήρυκας.] ἀγγέλους. Τουτὶ τὸ ῥῶ μοχθηρόν] τουτέστι [illegible] ὅτι [illegible]. καὶ γὰρ ἡ σμίλη [illegible] καὶ [illegible] πρὸς τὸ γλυφθῆναι καὶ ἐγχαράσσεσθαι τὰ ῥήματα. Βάσκετε.] βαίνετε.

E

Ἐπείγετε.] ἀποδάξειν δὴ τὰ γράμματα, σπουδῇ διὰ πασῶν ὁδῶν. Κείνᾳ.] καὶ ἐκείνην, καὶ ταύτην ὁδὸν δεῖ ταχέως σπουδῇ καὶ ἐπείγεσθαι. ταῦτα δὲ πάντα ἐστὶ ῥήματα τοῦ Μνησιλόχου πρὸς τὰ γράμματα ἐγχαραχθέντα. ἐπειδήπερ [illegible] αὐτῷ [illegible] ἢ φίλος πιστός, ᾧ τινι τότε οἷός τ' ἦν πιστεύειν τὰ ἑαυτοῦ ἀπόρρητα.

BIS. Ἐκ τοῦ Παλαμήδους] Παλαμήδης, υἱὸς Ναυπλίου. περὶ δὲ τούτου [illegible]. Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ δὴ πρότερον ἐκ τοῦ Παλαμήδους καὶ [illegible], ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γράφοντος ὡς ἐνταῦθα παρὰ τῷ ποιητῇ ἔχομεν. ὁ δὲ Παλαμήδης λέγεται τῷ πατρὶ Ναυπλίῳ τὸν κίνδυνον, ἐν ᾧ καθεῖλε διὰ τὰς διαβολὰς, καὶ συκοφαντίας τῶν Ἑλλήνων, μάλιστα δὲ διὰ τὸν Ὀδυσσέα, γράψαι ἐν διαφόροις πλάταις, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν αὐτὰς ῥίψαι, ὥστε μετά γε τινι τὸν πατέρα ἐντυχεῖν, καὶ τὸν μέγιστον τοῦ τέκνου κίνδυνον μαθεῖν, καὶ κατὰ δύναμιν αὐτῷ βοηθεῖν. τὰ οὖν τοῦ Μνησιλόχου [illegible], καὶ αὐτὸς ὅμοιόν τι ποιεῖν ἐνθυμεῖται, ἵνα τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον τῷ Εὐριπίδῃ [illegible] διὰ ταχέων δηλώσῃ, καὶ ἐκ τῆς φυλακῆς ἐκφύγῃ. Πόθεν οὖν γένοιντο] [illegible] ὁ στίχος ὅλῳ ποδὶ μεμψίμοιρος [illegible] διορθοῦσθαι δύναται. „ Πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν μοι πλάται; πόθεν πλάται; ἢ „ Πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν μοι πλάται; πόθεν ξύλον; Ξύλον γέ τοι καὶ ταῦτα] ἐκ τούτων φανερὸν ὅτι ἐν τοῖς θεάτροις ξύλινα τὰ ἀγάλματα πάλαι ἐτίθεντο. Ὦ χεῖρες ἐμαί] στίχος μικτὸς [illegible]. τὸ δὲ ἔργῳ πορίμῳ, τουτέστιν ἀνύσιν, καὶ [illegible] ἔχοντι κατὰ Σουΐδαν. ἀλλ' ἴσως πόριμον ἔργον νῦν καλεῖται, τὸ πορίζεσθαι καὶ ποιεῖσθαι δυνάμενον. Ἡσύχιος δὲ, πόριμον, εὐπόριστον, τορευτόν. Σμίλης ὁλκούς] ἀντὶ τοῦ τῶν γραφείων τὰ σημεῖα τῶν γραμμάτων. Σ. σμίλη, [illegible], γραφεῖον, ᾧ τὰ γράμματα γράφοντες [illegible], καὶ χαρακτηρίζομεν. ἀνθ' ὧν καὶ σμίλης ὁλκούς, [illegible], ἢ ὁλκάς τινας δηλοῖ εἶναι.

F

G

Τουτὶ τὸ ῥῶ] ὁ Μνησίλοχος ἐν τοῖς ξυλίναις ἀγάλμασιν, A ὥσπερ ἐδόκει διαγράψας, ἀφαμαρτούσης ἐνιαχοῦ τῆς χειρὸς, ἀπειροκάλως, καὶ ἀτέχνως τὸ ρ στοιχεῖον χαρακτηρίσας ἔτυχεν. ὅπερ ἔπειτα σκεψάμενος οὕτως ἐπιφωνεῖ. οἴμοι τουτὶ τὸ ῥῶ. καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων ὁ νοῦς ἐστὶν ἁπλούστερος ἢ δοκεῖ. ἀλλ' ἴσως ἐν τῇ τοῦδε τοῦ γράμματος ἀναλογίᾳ ἢ τοιούτων ἄλλων παρὰ τοῦτο ὄντων, παίγνιον, ἢ σκῶμμά τι ὑπολανθάνει ὅπερ εἰκασμῷ καταλαμβάνειν οὐ ῥᾴδιον. Χώρει] νῦν ὁ Μνησίλοχος τὸν Παλαμήδην μιμούμενος, καὶ τὰ ξύλα ῥίπτων, ταῦτα ὥς τινας ἀγγελιαφόρους ὑφ' αὐτοῦ πεμπομένους ἔτι προσφωνεῖ. Ποίαν αὔλακα] τινὲς γράφουσιν, ὁποίαν αὔλακα. ὃ βέλτιον δοκεῖ. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ὁποίαν ὁδὸν ἢ ὁδοιπορείαν ἔχετε, ὁποίαν πορείαν ποιεῖσθε, σπεύδετε, ἐπιπαρέρχεσθε, καὶ πάσας καθόδους ἐξετάζετε, ταύτῃ κἀκείνῃ περισκεψάμενοι. ταχέως γὰρ ὑμᾶς δεῖ πορεύεσθαι. αὖλαξ δὲ, ἡ ἐπιμήκης τομὴ τῆς γῆς ὑπὸ B ἀρότρου. νῦν δὲ μεταφορικῶς ληπτέον. κάθοδος, ἀγωγὴ, κύκλος, περίοδος. τινὲς δὲ διῃρημένως γράφουσι καθ' ὁδούς.

Παράβασις στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν κθ'.

PARABASIS, VEL PROGREſſus.

BISETVS. Ὁ χορὸς ταύτῃ τῇ παραβάσει τῶν γυναικῶν προΐσταται, καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν κατηγορίας, καὶ ἐγκλήματα διαλύειν, καὶ τὰς γυναῖκας πολὺ βελτίους ἀποδεῖξαι πειρᾶται. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ C τετράμετροι καταληκτικοὶ κθ'. ὧν ὁ τελευταῖος, Φορμὸν πυρῶν τ' ἀνδρὸς κλέψασ' αὐθημερὸν αὔτ' ἀποδίδωσιν. τί δὲ παράβασις, καὶ πόσα παραβάσεων εἴδη, ἐν τοῖς πρὸ τούτων σχολίοις ἀρκούντως εἴρηται.

Χο. Ἡμεῖς τοίνυν ἡμᾶς αὐτὰς εὖ λέξωμεν παραβᾶσαι.
Καίτοι πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει
Ὡς πᾶν ἐσμὲν κακὸν ἀνθρώποις. κἀξ ἡμῶν ἐστιν ἅπαντα.
Ἔριδες. νείκη. στάσις. ἀργαλέα λύπη. πόλεμος. φέρε δὴ νῦν
Εἰ κακόν ἐσμεν, τί γαμεῖθ' ἡμᾶς, εἴπερ ἀληθῶς κακόν ἐσμεν.
Κἀπαγορεύετε μήτ' ἐξελθεῖν, μήτ' ἐγκύψασαν ἁλῶναι.
Ἀλλ' οὑτωσὶ πολλῇ σπουδῇ τὸ κακὸν βούλεσθε φυλάττειν.
Κἂν ἐξέλθῃ τὸ γύναιόν ποι, κᾆθ' εὕρητ' αὐτὸ θύρασιν,
Μανίας μαίνεσθ' οὓς χρῆν σπένδειν καὶ χαίρειν, εἴπερ ἀληθῶς
Ἔνδοθεν εὕρετε φροῦδον τὸ κακὸν, καὶ μὴ καταλαμβάνετ' ἔνδον.
Κἂν καταδαρθῶμεν ἐν ἀλλοτρίων παίζουσαι καὶ κοπιῶσαι,
Πᾶς τις τὸ κακὸν τοῦτο ζητεῖ, περὶ τὰς κλίνας περινοστῶν.

CHO. *NOs igitur vos ipſas commendabimus progreſſa,*
Et ſi unuſquiſque muliebri generi mala multa dicit,
Quòd omne ſumus malũ hominibus, & ex nobis ſunt omnia: D
Lites, cõtentiones, ſeditiones, difficilis moleſtia, bellum. age verò nunc,
Si malum ſumus, quid ducitis uxores nos, ſi modò reuera malum ſumus?
Et prohibetis ac præcipitis neque egredi, neque proſpicientem è feneſtra deprehendi.
Sed ita multo ſtudio malum vultis cuſtodire.
Et ſi egreſſa fuerit muliercula aliquò, & deinde inueneritis ipſam foris,
E *Inſanias inſanitis, quas oportet ſacrificare & lætari, ſi modò reuera,*
Ab interiori parte inueniſtis euanidum malum, & non offenditis intus.
Et ſi dormiemus in alienarum mulierum ædibus ludentes, elaborantes ac feſſæ,
Vnuſquiſque malum hoc quærit, circa lectos obambulans.

F

BOVRDINVS. Ἡμεῖς τοίνυν.] ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορὸς χαριέστατά τε πάντων καὶ ὀξύτατα ὑπὲρ γυναικῶν, ὡς οὐκ εἰσὶ πεφυκυῖαι εἰς πᾶν κακὸν, ὥσπερ λέγουσι πάντες οἱ ἄνδρες. Τὸ γυναικεῖον φῦλον.] ἔθνος. Ἀγορεύει.] κατηγορεῖ. Ἀργαλέα λύπη.] ἐπαχθὴς, χαλεπὴ, καὶ ἀλγηρά. Εἰ κακόν ἐσμεν.] ἐνταῦθα συλλογίζεται μετὰ πολλῆς φρονήσεως ὁ χορὸς, ὅτι οὐκ εἰσὶν κακαὶ αἱ γυναῖκες. λέγει γὰρ, εἰ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες ἐσμὲν κακαὶ, ὥς φασιν ἀνδρῶν πολλοὶ, θαυμαστὸν δὴ ἐστι διὰ τί ὑμεῖς ὦ ἄνδρες γαμεῖθ' ἡμᾶς. καὶ γὰρ ἄφρονός ἐστιν ἀνδρὸς περιπίπτειν ἑκουσίως τῷ κακῷ, ὅπερ φάσκει καὶ προγνῶναι καὶ φροντίσασθαι. Ἐγκύψασαν.] τουτέστιν ἀνακύψασαν ἐκ τῆς θυρίδος, καὶ τὸ ὄμμα τὰ κεφαλήν τε προφέρουσαν λαμβάνεσθαι καὶ ἁλίσκεσθαι, τοῦ φυλάττειν ἡμᾶς, εἴπερ δὴ δόξαν ἔχειν οὐ δυνάμεθα τῆς κακίας.

Πολλῇ σπουδῇ.] μετὰ πολλῆς σπουδῆς. Μανίας μαίνεσθ' οὓς χρὴ σπένδειν.] ἔκφρονές ἐστε καὶ ἐκμαίνεσθε ὑπ' ὀργῆς καὶ ἐξίστασθε ἡμῶν αὐτῶν, οὓς ἔδει γε σπονδὰς σπένδεσθαι καὶ ἐπιχαρῆναι. Φροῦδον τὸ κακόν] ἀφανῆ, ἐκποδὼν θεῖναι, καὶ μὴ παρεῖναι. Καταλαμβάνετε.] ἁλίσκετε καὶ ἐπιλαμβάνετε. τοῦ δὲ ἐστι, ὑμεῖς ὦ ἄνδρες ἀντὶ τοῦ χαίρειν ἐπὶ ἀπουσίᾳ ἡμῶν, ὥσπερ γε εἰκός ἐστιν, εἰ κακαὶ ἐσμεν, ἐκφρονεῖτε καὶ καθ' ὑπερβολὴν μέχρι G τε τῆς μανίας ἐξίστασθε, εἴπερ τις ἡμῶν ἢ ἄπεισιν, ἢ μόνον ἀνακύπτει ἐξ αὐτῆς θυρίδος, καὶ διὰ τοῦτο, σημεῖον ἀρκοῦν δὴ παρέχετε τοῦ ἀγαθοῦ ἡμῶν οὐ τῆς κακίας. Καταδαρθῶμεν.] εὕδομεν ἐν ἀλλοτρίων γυναικῶν οἰκίαις. Κοπιῶσαι] ὑπὸ πόνου ἀλύουσαι ἀπειρηκυῖαί τε. Τὸ κακὸν τοῦτο] τὴν γυναῖκα δηλονότι ἄδηλον γεγενημένην. Περινοστῶν.] περιπολῶν.

BISETVS.

Bisetus. Μή τ' ἐγκύψασαν] τούτων οὖν ὅτι ὅ-τε. Οὐ μόνον ἡμῖν ταῖς γυναιξὶν ἀπαγορεύετε μὴ οἴκοθεν ἐξελθεῖν, ἀλλὰ καὶ μήτε ἐκ θύρας, ἢ θυρίδος αὐλῆς A μιαρὸν ἐστι προσβλέπειν καὶ καλλιστορήμης. τὸ δὲ ἀλῶναι α. β. ἀπὸ τοῦ ἅλωμι, ἅλων. ὡς ἀπὸ τοῦ γνῶμι γνῶναι, καὶ τὸ γνῶναι.

Κἂν ἐκ θυρίδος παρακύπτωμεν, ζητεῖτε τὸ κακὸν θεᾶσθαι.
Et ſi ex feneſtra proſpexerimus, quaeris malum ſpectare.

Κἂν αἰσχυνθεῖσ' ἀναχωρήσῃ, πολὺ μᾶλλον πᾶς ἐπιθυμεῖ
Et ſi erubeſcēs receſſerit, multo magis vnusquiſque cupis

Αὖθις παρακύψασαν ἰδεῖν τὸ κακόν. οὕτως ἡμεῖς ἐπιδήλως
Rurſus promouentem caput videre malum. Ita nos perſpicuè B

Ὑμῶν ἐσμὲν πολὺ βελτίους. βάσανός τε πάρεστιν ἰδέσθαι.
Vobis ſumus multo meliores, experimentúmque adeſt, vt videatur.

Βάσανον δῶμεν πότεροι χείρους. ἡμεῖς μὲν γὰρ φαμὲν ὑμᾶς.
Quaeſtionem ac periculum damus, vtri peiores. nos enim dicimus vos,

Ὑμεῖς δ' ἡμᾶς. σκεψώμεθα δὴ κἀντιτιθῶμεν πρὸς ἕκαστον
Vos verò nos. Conſideremus verò & contendamus, ac comparemus ad vnamquamque rē,

Παραβάλλουσαι τό τε γυναικὸς καὶ τἀνδρὸς τοὔνομ' ἕκαστον.
Comparantes & mulieris ac viri nomen vnūquodque. C

Ναυσιμάχης μὲν ἥττων ἐστὶ Χαρμῖνος, δῆλα δὲ τἄργα.
Nauſimacha quidem inferior eſt Charminus, manifeſta quidem ſunt facta vtriuſque.

Καὶ μὲν δὴ καὶ Κλεοφῶν χείρων πάντως δήπου Σαλαβακχοῦς.
Et Cleophon quidem peior omnino videlicet Salabaccha meretrice.

Πρὸς Ἀριστομάχην δὲ χρόνου πολλοῦ πρὸς ἐκείνην τὴν Μαραθῶνι,
Aduerſus Ariſtomachem tempore multo praeterito aduerſus illam, quae pugnauit in Marathone,

Καὶ Στρατονίκην ὑμῶν οὐδεὶς οὐδ' ἐγχειρεῖ πολεμίζειν,
Et aduerſus Stratonicem veſtrûm nemo audet bellare.

Ἀλλ' Εὐβούλης τῶν πέρυσιν τίς βουλευτής ἐστιν ἀμείνων, D
Sed Eubule ex ſenatoribus ſuperioris anni quis ſenator, eſt melior,

Παραδοὺς ἑτέρῳ τὴν βουλείαν; οὐδ' αὐτὸς τοῦτό γε φήσεις.
Tradens alteri conſilium? ne ipſe hoc quidem dices.

Οὕτως ἡμεῖς πολὺ βελτίους τῶν ἀνδρῶν εὐχόμεθ' εἶναι.
Ita nos multo meliores viris gloriamur eſſe.

Οὐδ' ἂν κλέψασα γυνὴ ζεύγη κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
Neque ſi furata mulier accuſatur, ad quinquaginta talenta

Ἐς πόλιν ἔλθοι τῶν δημοσίων. ἀλλ' ἢν τὰ μέγισθ' ἀφέληται, E
In urbem veniret ex publicis pecuniis. ſed ſi maxima ſurripuerit,

Φορμὸν πυρῶν τ' ἀνδρὸς κλέψασα αὐθημερὸν αὔτ' ἀπέδωκεν.
Sportulam triticorum viri furata, eodē die ipſa ea quae furata ſit, reddidit.

Bourdinus. Παρακύπτωμεν.] ἐκκύπτωμεν, ἀνακύπτωμεν, τὸ θεᾶσθαι ἕνεκα. Ἀναχωρήσῃ.] ὑποχωρήσῃ. Παρακύψασαν.] τὴν γυναῖκα. Βάσανος.] ἡ πεῖρα, ἐξέτασις, ἡ δοκιμασία. Βάσανον δῶμεν.] βασανίζωμεν καὶ ἐξετάζωμεν. Ἀντιτιθῶμεν.] ἀνεξετάζωμεν, ἀντιπαραβάλλωμεν. Παραβάλλουσαι.] συγκρίνουσαι, συμβάλλουσαι. δευτέρα δὲ ἀπολογία ἐστὶ δι' ἀντιθέσεως τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καθ' ἕκαστον. Ναυσιμάχης μέν.] τουτέστι κρατεῖται δὴ ἡ ὑπὸ τῆς γυναικὸς ὁ χαρμῖνος, καὶ ὁ κρατεῖ καὶ διὰ τὸ χείρων ἐστὶ γυναικός. αὕτη γὰρ ἡ φράσις ἐστὶ τῶν ἀττικῶν, ὅταν τινὰ κρατεῖσθαι δηλοῦν βούλωνται, ἥττονα ἐκεῖνον λέγοντες τοῦδε ὑφ' οὗ κρατεῖται. διαβάλλει δὲ ἐνταῦθ' ὁ ποιητὴς τὴν μαλακίαν καὶ ἔκλυσιν πάντων τῶν γυναικοκρατουμένων ἀνδρῶν ὀνειδιζομένων ἐν τούτοις τοῖς στοιχείοις. Κλεοφῶν χείρων.] ὁμοίως δὲ καὶ ὁ κλεοφῶν κρατεῖται καὶ ἡττᾶται ὑπὸ τῆς σαλαβακχοῦς. σαλαβακχὼ δὲ πόρνης ἦν ὄνομα καθ' ὑπερβολὴν ὑβριζούσης, καὶ ἀπὸ ἐκείνης διὰ τὴν πτύσιν καὶ ἀσέλγειαν ἐπωνομασμένη. ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ πάσας τὰς γυναῖκας κατωφερεῖς εἰς τ' ἀφροδίσια καὶ πορνευούσας, τούτῳ τῷ ὀνόματι. Τὴν μαραθῶνι.] τὴν μαχεσαμένην ἐν μαραθῶνι. ἐνταῦθα ὁ χορὸς ἀπὸ τῆς ἀνδρείας ἐγκωμιάζει καὶ ἐπαινεῖ τὰς γυναῖκας. αἱ δύο γυναῖκες Ἀριστομάχη καὶ Στρατονίκη μαχιμώταται ἐγένοντο. καὶ ἡ μὲν αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ ἄριστα μάχεσθαι, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ νικᾶν ἐν στρατοῖς ἐκλήθη. Πολεμίζειν.] πολεμεῖν, μάχεσθαι, καὶ ἀγωνίζεσθαι. πρὸς ταύτην οὐδ' εἷς, φησίν, ἀνδρῶν ὑμῶν, οὐδὲ τολμᾷ διαμάχεσθαι πρὸς ταύτας τὰς γυναῖκας, διότιπερ κρείττονες ἦσαν καὶ ἐκράτουν τῶν ἀνδρῶν. Εὐβούλης.] εὐβούλη ὄνομα γυναικός, ἥπερ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ εὖ βουλεύεσθαι. ἐνταῦθα καὶ τὴν βουλὴν τῶν γυναικῶν προτιμᾷ τῇ βουλῇ ἀνδρῶν. Οὐδ' ἂν κλέψασα.] ἄρχεται καὶ τοῦ ἐπαίνου τῶν γυναικῶν ὁ χορὸς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τοῦ τ' ἀλλότρια κλέπτειν καὶ ἀφελέσθαι. καὶ γὰρ λέγει ὅτι γυναῖκες ὥσπερ οἱ ἄνδρες οὐ κλέπτουσι τ' ἀλλότρια, ἀλλ' ἀπέχονται μεγίστης ἐκείνης δυσχερεστάτης, κλοπῆς καὶ αἰσχροκερδείας. Φεύγει.] κεῖται, κατηγορεῖται. Κατὰ πεντήκοντα τάλαντα.] τουτέστι ἐγγράφοιτο εἰς τὸ δημόσιον ὥσπερ ὀφείλουσα τῷ δημοσίῳ πεντήκοντα τάλαντα διὰ τὴν τῆς κλοπῆς ἁμαρτίαν. καὶ ταύτην τὴν ζημίαν καταθεῖσα κατέλθοι εἰς τὴν πόλιν. καὶ γὰρ οἱ ὀφλόντες τῷ δημοσίῳ ἐνεγράφοντο

A οὓς δημόσιον, ὥς φησιν ὁ Δημοσθένης, αὐτός μοι γενόμενος ἐγχειρισθῆναι τὸ διπλοῦν τῷ δημοσίῳ, καὶ διὰ τοῦτο ἐγγεγραμμένοι οἱ κατάδικοι καὶ ὀφλόντες ἐζημιωμένοι τι ἐλέγοντο. Υφέληται.] ὑφαρπάζῃ. Φορμόν.] ψίαθον ἢ συνειδός τι.

B Bisetus. Κἂν ἐκ θυρίδος] ἐνταῦθα φανερώτερον τὰ τῶν γυναικῶν ἤθη, ἃ συνήθεια χαρακτηρίζεται. αὗται τὴν κεφαλὴν ἐκ θυρίδος ἐξείρουσαι τοῦ εἰς τὰς ἀγυιὰς ἀποβλέπειν, κατὰ μικρόν, καὶ ἐν μέρει παρακύπτουσιν, εἶθ' ἑαυτὰς ἀναστέλλουσιν, ἵνα μὴ τῆς τῶν παρερχομένων ὄψεως ἐπιθυμοῦσαι φαίνοιντο. Βάσανος] δοκιμασία. βάσανος λίθος λέγεται ἡ τὸ χρυσίον παρατριβόμενον δοκιμάζουσα. οὕτως Ἀντιφῶν, καὶ Πίνδαρος, καὶ Σοφοκλῆς. Τὰς δὲ τὰ ἐν ταῖς βασάνοις εἰρημένα ὑπὸ τῶν βασανιζομένων, καὶ ἀναγεγραμμένους, βασάνους ὀνόμασε. καὶ παροιμία, Βάσανος λίθος, ἐπὶ τῶν ἐξεταζόντων ἐν λόγοις, ἢ ἔργοις, παρόσον ἡ λυδία λίθος τὸν χρυσὸν δοκιμάζει. Σ. ἣν δὲ ἐνταῦθα Σαλαβακχὼ καλεῖ, ταύτην ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ὁ αὐτὸς Σαλαβάκχαν ὠνόμασε. τοῦτο δὲ ἦν ἐπισήμου πόρνης ὄνομα κύριον. C Τὴν Μαραθῶνι] τὴν ἐν Μαραθῶνι. ταῦτα δὲ τῶν γυναικῶν ὀνόματα νῦν ἐπίτηδες πεπλασμένα δοκεῖ τοῦ δεῖξαι τὰς τοιαύτας γυναῖκας καὶ τοῖς ὀνόμασι, καὶ τοῖς ἔργοις τῶν ἀνδρῶν πολὺ βελτίους εἶναι. Τὴν βουλείαν] βουλεία, ὥς φησιν Ἀριστοκράτης, τὰ ἐκ τῆς βουλῆς ὄντα πράττειν, ἃ τοῖς βουλευταῖς προσήκει. Ἄλλως. Βουλεία, ἡ τοῦ βουλευτηρίου, καὶ τοῦ βουλεύειν ἀρχή. Οὐδ' ἂν κλέψασα γυνή] ἐπειδήπερ ἐν ὅλῃ τῇδε τῇ παραβάσει ὁ χορὸς περὶ τοῦτο μάλιστα σπουδάζει, ὡς ἀποδείξῃ τὰ τῶν γυναικῶν κακουργήματα καθόλου πολὺ μείω εἶναι, τὰ δ' ἀνδραγαθήματα πολὺ μείζω, ἢ τὰ τῶν D ἀνδρῶν, μακρῶς νῦν τῶν κλοπῶν μνημονεύων, ταῦτα λέγει. ἡ δὲ σύνταξις αὕτη. οὐδ' ἐὰν γυνὴ κλέψασα φύγῃ, κατὰ πεντήκοντα τάλαντα τῶν δημοσίων ἐς πόλιν ἂν ἔλθοι. τουτέστιν ἡ αὐτῆς κλοπὴ εἰς τοσοῦτο τιμήματος οὐκ ἂν ἥκοι. ἀλλ' ἢν τὰ μέγιστα ὑφέληται, φορμὸν πυρῶν τοῦ ἀνδρὸς κλέψασα αὐθημερὸν αὐτὸ ἀποδίδωσι. τὸ δημόσιον νῦν προσετέθη πρὸς τὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὔξησιν. ὥσπερ εἰ λέγοι, ὅτι εἰ τὰς γυναῖκας πρὸς ἄνδρας ἀκριβῶς ἐξετάσειεν, εὑρήσει τὰς γυναῖκας οὐ κλεπτούσας κλοπάς, οἵας αἱ τῶν ἀνδρῶν κλέπτειν φιλοῦσιν. ἀλλὰ τὰς τῶν ἀνδρῶν μεγίστας, καὶ ἀξιολόγους. τὰς δὲ τῶν γυναικῶν, ἐλαχίστας, οὐδ' ἀξιομνημονεύτους. νῦν δὲ κλέψασα φεύγει, καὶ κλοπῆς κατηγορεῖται, ταυτόν. καὶ γὰρ ὁ φεύγων, κατηγορούμενος λέγεται. ἐν δὲ πᾶσι τοῖς μέχρι τοῦδε ἀντιγράφοις διεφθαρμένως ζεύγη, ἀντὶ τοῦ φεύγῃ, γράφεται. B Φορμὸν πυρῶν τ' ἀνδρὸς κλέψασα] τ' ἀνδρός, τὸ πλῆρες, τοῦ ἀνδρός. νῦν δὲ διὰ τῆς δὲ τῆς κλοπῆς τὴν μοιχείαν χαριέντως δηλοῦν φαίνεται. φορμὸς κυρίως ἀγγεῖόν τι πλεκτὸν ἐκ ψιάθων, ὡς κόφινος. καὶ κατὰ Σουίδαν φορμός, ἀγγεῖον ἐκ φλοιοῦ, ἐν ᾧ εἰώθασιν ἰσχάδας κομίζειν. πυρὸς δὲ, ἡ κριθή, παρὰ τοῖς Κωμικοῖς πολλάκις αἰσχρὰν ἔχει συνουσίαν, καὶ τὸ [illegible] δοῖα ὑποβάλλει, ὅπερ αἱ γυναῖκες τυχοῦσαι μάλιστα χαίρουσιν. ὡς ἐν τῇ Εἰρήνῃ,

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις οὐ κριθὴν ἔχει.

τὰ χόλικα. πρὸς τὴν κριθὴν παίζει, ὅτι τὸ τῶν ἀνδρῶν C αἰδοῖον, κριθὴν ἔλεγον. ἐνταῦθα τοίνυν καὶ φορμός, καὶ πυρὸς κωμικῶς λέγεται. καὶ τὸ μὲν πρὸς τὸ γυναικεῖον, τὸ δὲ πρὸς τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον ἀνοιστέον. ὁ δὲ νοῦς ἐστιν. εἴπερ ποτὲ μοιχευθεῖσα ἡ γυνὴ πορνεύηται, καὶ τὴν τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς λάθρα πρὸς ὀλίγον ὑφαιρεῖ, οὐδὲν ὅμως ἐντεῦθεν οὔτε τῶν [illegible] δημοσίων, οὔτε τῶν τοῦ ἀνδρὸς χρημάτων μειοῦται. αὐθημερὸν γὰρ οἴκαδε ἐπαναστρέψασα τὸ ἀνῃρημένον ἐπαναφέρει, καὶ ἀποδίδωσιν. αὔτ' ἀπέδωκεν δὲ. ἀντὶ τοῦ, αὐτὸ ἀπέδωκεν, ὃ πρὸς τὸ σημαινόμενον δεῖ ἀναφέρειν, τουτέστιν αὐτὸ τοῦτο, ὅπερ ἔκλεD ψεν. ἀριστίζεται δὲ τὸ μέρος, ἐν ᾧπερ αἱ γυναῖκες τρυφῆς ποιοῦνται. ἐνταῦθα παρατηρητέον ὅτι Ἀριστοφάνης γελοίως, καὶ δὴ καὶ πανούργως ἐξ ἔθους τὰ τῶν γυναικῶν πλημμελήματα μειοῦν προσποιούμενος ταῦτα μᾶλλον αὔξει, καὶ βαρύτερα ἀποδείκνυσι. καὶ γὰρ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα μεῖζον καὶ αἴσχιον, ἢ τὸ τῆς κλοπῆς, καὶ τὰς γυναῖκας μᾶλλον αἰσχύνει.

Ἀλλ' ἡμεῖς ἂν πολλοὺς τούτων
Ἀποδείξομεν ταῦτα ποιοῦντας,
Καὶ πρὸς τούτοις γαστρίδας ἡμῶν
Ὄντας μᾶλλον, καὶ λωποδύτας.
Καὶ βωμολόχους κἀνδραποδιστάς.
Καὶ μὲν δήπου καὶ τὰ πατρῷά γε
Χείρους ἡμῶν εἰσὶν σώζειν.
Ἡμῖν μὲν γὰρ σῶν ἔτι καὶ νῦν
Ταντίον. ὁ κανών. οἱ καλαθίσκοι
Τὸ σκιάδειον.
Τοῖς δ' ἡμετέροις ἀνδράσι τούτοις,
Ἀπόλωλε μὲν πολλοῖς ὁ κανὼν
Ἐκ τῶν οἴκων αὐτῇ λόγχῃ.
Πολλοῖς δ' ἑτέροις ἀπὸ τῶν ὤμων
Ἐν ταῖς στρατιαῖς
Ἔρριπται τὸ σκιάδειον.

Sed nos multos ex his
Oſtenderemus hæc facientes,
E *Et ad hæc helluones vobis*
Exiſtentes magis, & fures,
Et ſcurras, & prædones.
Et quidem profectò etiam paterna quidem bona
Peiores nobis ſunt ſeruare.
Nobis enim ſalua adhuc etiam nunc eſt
Phiala, regula vel calamiſtrus, quaſilli,
Vmbella.
Noſtris autem viris his
F *Periit quidē multis lorum & retinaculum ſcuti*
E domibus cum ipſa lancea:
Multis verò alijs ab humeris
In militijs
Proiectum eſt ſcutum.

Bisetus. Ἀλλ' ἡμεῖς] στίχοι μονόκωλοι ιϛ'.

Bour. Γαστρίδας] ἀεὶ τῇ γαστρὶ ἀκρατεῖς καὶ ἀπληστίας μᾶλλον. Καὶ λωποδύτας.] λῶπος ἱμάτιον, ἔνθεν λωποδύται οἱ τὰ ἱμάτια κλέπται, καὶ κλέπτειν ἱμάτια G τὸ λωποδυτεῖν. Καὶ βωμολόχους] καὶ πανούργους κόλακας τε καὶ εὐτελεῖς πᾶν ποιοῦντας ὑπὲρ τοῦ κέρδους τι αἰσχρὸν λαβεῖν καὶ συναλείφειν. βωμολόχοι δὲ λέγονται ὥσπερ οἱ περὶ τοὺς βωμοὺς λοχῶντες ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν τι παρὰ τῶν θυόντων. Ἀνδραποδιστάς.] τοὺς ἀνδραποδιζομένους, τοὺς ἀποδομένους ἄνδρας. καὶ τούτῳ τῷ ῥήματι χρῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ποιηταὶ πρὸς τὸ δηλῶσαι τῆς εὐτελείας, καὶ αἰσχροκερδείας τινὸς ἀνθρώπου. καὶ γὰρ ἀνδραποδισταὶ ἐκαλοῦντο, οἵπερ τοὺς ἐλευθέρους ἄνδρας ἐπώλουν τε καὶ ἐπίπρασκον, ὅπερ οὐκ ἦν θέμις κατὰ νόμους παλαιούς. Χείρους εἰσὶν σώζειν.] καὶ τοί εἰσιν ἀφορισταὶ καὶ ἀσθενέστεροι πρὸς τὸ σώζειν τὰ πατρῷα. Ταντίον.] τουτέστι τὸ ἀντίον. Κανών.] πρὸς τὸ διορθοῦν καὶ λυαυοῦσθαι τὰς τρίχας γυναικῶν. Οἱ καλαθίσκοι.] οἱ μικροὶ κάλαθοι.

A λαθοι. Τὸ σκιάδειον.] μικρὰ σκιὰ ἥν τινα ἐφόρουν αἱ παρθένοι κανηφόροι ἐρχόμεναι εἰς Ἐλευσῖνα ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐκκαίεσθαι διὰ τὸ ἔγκαυμα τοῦ ἡλίου. καλεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ καύματος ἐλαύνειν καμηλαυκίον. Κανών.] ὁ τῆς πατὴρ ὁ ἐπέχων τὴν αἰγίδα σὺν αὐτῇ λόγχῃ. τὸ σκιάδειον, ἡ αἰγίς, ἐνταῦθα κατηγορεῖ τῶν ῥιψασπιδούντων καὶ ἀποβαλόντων τὰς ἀσπίδας.

B BISETVS. Γάστριδας.] γάστρις, ὁ γαστρίμαργος ὁ πολυφάγος, καὶ περὶ τὴν γαστέρα ἀκρατής. οὕτω δὲ καὶ τοὺς ἕλμινθας ἔχοντας καλεῖν φιλοῦσι. Σ. τῇδε τῇ λέξει καὶ ἐν Ὄρνισιν Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο.

Τί ὦ κακόδαιμον ἠλίθιος καὶ γάστρις εἶ;

Λωποδύτας.] λωποδύτες, ἱματίων κλέπτες. λῶπος γὰρ ἡ λώπη, τὸ ἱμάτιον. καὶ λώπιον, τὸ εὐτελὲς ἱμάτιον. καὶ λωπίζω, ἐκδύω. καὶ λωποδυτεῖν, τὸ ἱμάτια κλέπτειν, καὶ τὸ τοὺς νεκροὺς ἐκδύειν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν λιθοῦντες λωποδυτούμενοι, καὶ ταφῆς ἀμοιροῦντες τοῖς θηρίοις ἐγίνοντο ἦν αὐτοσχέδιος. Σ. Τὰ πατρῷα.] Σ. πατρῷα λέγουσιν οἱ ῥήτορες, ὅταν αὐτοῖς ὁ λόγος ᾖ περὶ χρημάτων, ὡς Ἰσαῖος. ἀποφαίνω γὰρ ὑμῖν ὡς οὐκ ἐστὶ τοῦ ἐπικλήρου C τὸ χωρίον τοῦτο, οὐδ' ἦν ποτε, ἀλλ' ὡς ἦν πατρῷον Λυσιμένει τῷ πατρὶ Μενεκράτους. ὁ δὲ Λυσιμένης ἔσχε τὰ πατρῷα πάντα. Πάτρια δὲ λέγουσι τὰ ἔθη καὶ τὰ νόμιμα, καὶ τὰ μυστήρια καὶ τὰς ἑορτάς. Ἀντιφῶν. ὅτῳ δὲ τοὺς νόμους οὐ πατρίους, καὶ παλαιοὺς ὄντας ὑμῖν. Πατρικὸν δὲ, ὅταν περὶ προσώπου ποιῶνται τὸν λόγον. καὶ τούτων ἀξιωθεὶς διὰ τὸ πατρικὸς αὐτῷ φίλος εἶναι. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Σ. Σοῦ ἔτι καὶ νῦν τ' ἀντίον.] τὸ πλῆρες ἀντίον, ἢ σῶον τὸ ἀντίον. ἀντίον δὲ ἔνθα ὑφαίνουσιν αἱ γυναῖκες. καὶ ἀντίον, ἱστοῦ εἶδος. τινὲς δὲ ἀντίον εἶναι λέγουσι τὸ στρογγύλον ξύλον, ὅπερ οἱ ἱστουργοὶ περιάγοντες, καὶ περιστρέφοντες τῶν ἱστῶν τοὺς μίτους ἐπιτείνουσιν, ἵνα ῥᾷον ὑφαίνειν δύναιντο. Ὁ κανών.] εὐθεῖς, ἢ τὸ ξύλον, περὶ ὃ ὁ μίτος. καὶ αἱ τῆς ἀσπίδος ῥάβδοι, ἐφ' ὧν ὁ τελαμὼν ἐξῆπτο. Ἡσύχιος. Ἄλλως. ἔοικεν οὐδὲ ξύλον εἶναι ὁ ῥηθεὶς κανών, τορευτὸς οἷα εἰκὸς, ὁμώνυμον τῷ ἀπορθουμένῳ τι τῷ ξεόμενα κανόνι, χρήσιμον γυναιξὶν, ἢ κλώθειν ἢ ἄλλως νῆμα ἕλκειν ἐν τῷ πρὸ τοῦ στήθους, ἢ κρατεῖσθαι ὡς εἰκάζω. σαφὲς γάρ τι οὐκ ἐντυγχάνομεν γνῶναι ἀπὸ τοῦ μαθεῖν κάλαμον μὲν τὸν κανόνα εἶναι, [illegible] οὕτως Εὐστάθιος εἰς τὸ Ιλ. Υ. Τὸ σκιάδειον.] λέγεται καὶ σκιάδιον ἄνευ διφθόγγου. περὶ τούτου ἐν Ἱππεῦσι καὶ ἐν Ὄρνισιν εἴρηται. Πολλοῖς ὁ κανών.] κανὼν [illegible] ἀπὸ τοῦ τελαμῶνος καὶ λαβεῖν ἀσπίδες, αὐτὴ ἡ ἀσπὶς νοεῖται. ὅπερ ἐν τῷ ἑξῆς δῆλον. ἀνοῦς πολλοὶ γὰρ τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν τὰς ἀσπίδας [illegible] κακῶς ἀπώλεσαν καὶ ἀπώλεσαν. αὐτοὺς [illegible] ὁ χορὸς ῥιψάσπιδας καλεῖ. μετενήνοχε δὲ τὸ σκιάδειον ἀντὶ τοῦ τὸ σκέπας, εἴτε τὴν ἀσπίδα λαμβάνει. ἀσπὶς γὰρ τοῖς στρατιώταις σκιὰν παρέχει, καὶ ταύτῃ οἱ στρατιῶται σκιαδείου δίκην χρῶνται πρὸς τὸ σῶμα σκιάζειν, τουτέστι σκεπάζειν, καὶ καλύπτειν μὴ τρωθεῖεν. τούτων δὲ τῷ ὀνόματι ἡ ἀμφιβολία ἐν τῷ διαφόρῳ σημασίᾳ κεῖται. ταῦτα δὲ γελοῖος χαριεντίζεται αὐτῇ λόγχῃ, σὺν αὐτῇ τῇ λόγχῃ.

D

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ἐκ στίχων τετραμέτρων καταληκτικῶν ις'.

BISETVS. Τί ποτ' ἐστὶ τὸ ἐπίρρημα. πόθεν εἴρηται τοῦτο, καὶ τίνος χάριν οἱ ποιηταὶ αὐτῷ χρῶνται, πολλάκις ἤδη ἀλλαχοῦ προείρηται.

Πολλ' ἂν αἱ γυναῖκες ἡμεῖς ἐν δίκῃ μεμψαίμεθ' ἂν
Τοῖσιν ἀνδράσιν δικαίως, ἓν δ' ὑπερφυέστατον. E
Χρὴ γὰρ ἡμῶν εἰ τέκοι τις ἄνδρα χρηστὸν τῇ πόλει,
Ταξίαρχον ἢ στρατηγὸν, λαμβάνειν τιμήν τινα.
Προεδρίαν ταύτῃ δίδοσθαι, Θησίοισι, καὶ Σκίροις
Ἔν τε ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς, αἷσιν ἡμεῖς ἤγομεν.
Ἢν δὲ δειλὸν καὶ πονηρὸν ἄνδρα τις τέκοι γυνὴ F
Ἢ τριήραρχον πονηρὸν, ἢ κυβερνήτην κακὸν,
Ὑστέραν αὐτὴν καθῆσθαι σκάφιον ἀποκεκαρμένην
Τῆς τὸν ἀνδρεῖον τεκούσης. τῷ γὰρ εἰκὸς ὦ πόλις,
Τὴν Ὑπερβόλου καθῆσθαι μητέρ' ἠμφιεσμένην G
Λευκὰ καὶ κόμας καθεῖσαν πλησίον τῆς Λαμάχου.
Καὶ δανείζειν χρήματ' ἣν χρῆν, εἰ δανείσειέ τινι.

REPREHENSIO, VEL INuectiuus ſermo.

Multa mulieres nos iure accuſare poſſemus
In viris iuſtè, vnum verò ſupra modum maximum.
Oportet enim noſtrûm, ſi pepererit aliqua virum bonum & frugi ciuitati,
Centurionem vel imperatorem exercitus, accipere honorem aliquem,
Primamq́ ſellam & honoratiorem locum ipſi dari in Theſis & ſciris feſtis,
Et in alijs feſtis, quæ nos agere & celebrare ſolemus.
Si verò timidum & malum virum aliqua pepererit mulier,
Vel trierarcham prauum, vel gubernatorem improbum.
Poſteriorem ipſam ſedere ſcaphio detonſam,
Ea quæ fortem pepererit. Qua enim ratione par eſt ô ciuitas,
Hyperboli ſedere matrem indutam
Albis indumentis, & capillos demiſſos habentem prope matrem Lamachi?
Et fœnori dare pecunias, cui oportebat ſi fœnori daret alicui,

Καὶ τόκον πράττοιτο διδόναι μηδὲν ἀνθρώπων τόκου, A *Et fœnus exigeret, dare nullum hominum fœnus,*

Ἀλλ᾽ ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ τὰ χρήματ᾽ εἰπόντας τοδί. *Sed auferre vi pecunias dicentes hoc,*

Ἀξία γοῦν εἶ τόκου τεκοῦσα τοιοῦτον τόκον. *Digna ſcilicet es fœnore, cùm pepereris talem fœtum.*

Bovrdinvs. Ἐν δίκῃ.] δικαίως φησίν, ἐπεὶ ταύτην προτιμᾶν ἄλλων καὶ προκρίνειν, ἥπερ στρατηγὸν ἄνδρα καὶ ταξίαρχον ἔτεκεν. καὶ γάρ, ὥς φησιν ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ τοῦ Πελοπίδου, οἱ τῶν Ἑλλήνων νομοθέται τὸν ῥίψασπιν κολάζουσιν οὐ τὸ ξίφος, οὐδὲ λόγχην προέμενον, διδάσκοντες ὅτι τοῦ μὴ κακῶς παθεῖν πρότερον ἢ ποιῆσαι τοὺς πολεμίους, ἑκάστῳ μᾶλλον προσήκει. Σκίροις.] σκίρα ἑορτὴ παρ᾽ Ἀθηναίοις, ἀφ᾽ ἧς καὶ ὁ μὴν σκιροφοριών. φασὶ δ᾽ οἱ γράψαντες περί τε μηνῶν καὶ ἑορτῶν τῶν Ἀθήνησιν, ὡς τὸ σκίρον σκιάδιόν ἐστι, μεθ᾽ οὗ φερόμενοι ἐξ ἀκροπόλεως εἰς τινὰ τόπον καλούμενον σκίρον ἐπορεύοντο ἥ τε Ἀθηνᾶς ἱερεία, καὶ ὁ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερεύς, καὶ ὁ τοῦ ἡλίου. ἐκόμιζον δὲ τοῦτο τὸ σκίρον ἐτεοβουτάδαι, σύμβολον δὲ τοῦτο ἐγίγνετο τοῦ δεῖν οἰκοδομεῖν, ὡς τότε χρόνου ἀρίστου ὄντος πρὸς οἰκοδομίαν. καὶ Ἀθηνᾶν δὲ σκιράδα τιμῶσιν, οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ σκίρου τινὸς Ἐλευσινίου μαντέως κληθεῖσαν. ἦν δὲ καὶ σκίρος σκιάδειον, ἑορτή τις ἀγομένη τῇ Ἀθηνᾷ, ὅτε σκιάδειον ἐφόρτιζον, ἐν ἀκμῇ τοῦ καύματος. σκίρα δὲ καὶ τὰ σκιάδεια. Σκάφιον.] εἶδος κουρᾶς, ἐσήμαινεν δὲ τοῦτο εἶδος κουρᾶς αἰσχρόν τε καὶ φαῦλον, ἀνάξιόν τε καὶ ῥυπαρόν. Εἰκός.] δίκαιον δὲ πῶς ἐστι; πῶς δὲ ἄξιόν ἐστιν ἐν ταυτῷ ἀριθμῷ τίθεσθαι τὴν μητέρα τοῦ Ὑπερβόλου αἰσχίστου καὶ πονηροτάτου, καὶ τὴν μητέρα τοῦ γενναιοτάτου πάντων Λαμάχου. Λευκά.] τοῦτο δὴ σημεῖον τῆς εὐγενείας καὶ καθαρότητος. Κόμας.] καθεῖσαν κόμας, δηλοῦσαν διὰ τούτου τὴν χαρὰν καὶ λαμπρότητα εἶναι. καὶ γὰρ ἡ κουρὰ παρὰ παλαιοῖς ἐσήμαινε πενθηρόν τι καὶ κλαυστικόν. Ὑπερβόλου] Ὑπέρβολος ἐστὶν ὁ ἔχθιστος θεοῖς καὶ ἀνθρώποις καὶ μιαρώτατος, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ μιαρίαν πονηρίαν τε διαστυρηθεὶς καὶ διαλοιδορηθεὶς ὑπὸ πάντων τῶν κωμικῶν. Λαμάχου.] ὃς γενναῖος στρατηγὸς ἦν καὶ μαχιμώτατος. πνέων τ᾽ ἀεί τι πολεμικόν, οὗπερ μέμνηται ὁ Θουκυδίδης ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, καὶ θανάτου ἐκείνου Λαμάχου. διεβάλλετο δ᾽ ὁ Λάμαχος ἐπὶ μεγάλῃ θρασύτητι καὶ ἀπρεπῶς τῷ φρονίμῳ στρατηγῷ. Δανείζειν.] ὥστε ἐνεργὰ ποιεῖν τὰ χρήματα. Τόκον.] ὅ δή ἐστιν ἔργον καὶ κέρδος τῶν χρημάτων. Εἰπόντας τοδί.] χλευαστικὸν ἔπος. Γοῦν.] καταγελαστικὸν καὶ εἰρωνευτικὸν ἐπίρρημα, τουτέστι σὺ ἀξία εἶ τοὺς τόκους εἰσπράττειν ὅταν τοιοῦτον τέκῃς ἄνδρα.

Bisetvs. Ὑπερφυέστατον] ὑπερφυὲς κυρίως δηλοῖ τὸ ὑπὲρ τὴν φυήν, εἴτε φυάν, ἤγουν φύσιν. ἀλλαχοῦ δέ, ὡς καὶ ἐνταῦθα, τὸ μέγιστον, ὃ τὸ τῆς φύσεως μέτρον, καὶ μέγεθος ὑπερβάλλει. ἁπλῶς τὸ μέγιστον. Ταξίαρχον.] ταξίαρχος, ἡγεμών, στρατοπεδάρχης. στρατηγοὶ δὲ B δέκα ἦσαν, οἱ καθ᾽ ἕκαστον ἔτος χειροτονούμενοι. Προεδρίαν] προεδρία, τιμῆς ἐστὶν ὁ τόπος. ἔξεστι δὴ τοῖς ταύτης τῆς τιμῆς τυχοῦσι, καὶ ἐν βουλευτηρίῳ, καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν παντὶ ἄλλῳ συλλόγῳ τοὺς προλαμβάνοντας μετατίθεσθαι, ἢ ἐξεγείραντας αὐτούς, εἰς τὴν ἐκείνων καθίζεσθαι τόπον. πεποίηται δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτὴν ἕδραν ἔχειν. Σ. τὸ δὲ ταύτῃ, δηλονότι τῇ γυναικὶ χρηστὸν ἄνδρα τεκούσῃ τῇ πόλει. Θησείοις καὶ Σκίροις.] Θησεῖα, καὶ Σκίρα. ἑορτῶν ὀνόματα παρ᾽ Ἀθηναίοις, περὶ δὲ τῶν Θησείων ἐν Πλούτῳ διὰ πλειόνων εἴρηται. καὶ C περὶ τῶν Σκίρων ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις. ἐν ἴσῳ δὲ τῶν ἀντιγράφων διεφθαρμένως Θηνίοισι γέγραπται, ὃ οὐκ ἐπὶ λόγου ἔγνωσται. Τριήραρχον] τριήρεις, πλοῖα πολεμικὰ καὶ τριήραρχος, τριήρους ἄρχων. ὅθεν τριηραρχεῖν. καὶ τριηραρχία, λειτουργία παρ᾽ Ἀθηναίοις δαπανηρά. ἔδει γὰρ τὴν τριήρη πάντα ἔχειν πρὸς πόλεμον εὐτρεπῆ. ἅπερ παρεσκεύαζεν ὁ εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην προβληθείς. Σ. κυβερνήτης δέ, ὁ τοῦ πλοίου ἡγεμών. Σ. Σκάφιον] κουρᾶς εἶδος, περὶ οὗ ἐν Ὄρνισιν εἴρηται. Τῷ γὰρ εἰκὸς ὦ πόλις.] ὁ τούτων νοῦς ὅδε. διὰ τί, τίνος χάριν ὦ πόλις εἰκός ἐστι τὴν Ὑπερβόλου μητέρα ἠμφιεσμένην λευκὰς ἐσθῆτας, καὶ κόμαις καθειμέναις κοσμηθεῖσαν καθῆσθαι πλησίον τῆς μητρὸς τοῦ Λαμάχου; ὁ γὰρ Ὑπέρβολος δειλὸς καὶ πονηρός. ὁ δὲ Λάμαχος, πολεμικὸς καὶ ἀνδρεῖος. καὶ εἰκός ἐστι τὴν Ὑπερβόλου μητέρα δανείζειν χρήματα, ἣν μᾶλλον ἐχρῆν (εἴπερ τινὶ δανείσειε, καὶ τὸν τόκον ἐκπράττοιτο) πάντα ἀποθανεῖν, καὶ μηδένα τῶν ἀνθρώπων εὑρίσκεσθαι, ὃς ταῦτα αὐτῇ δοίη, ἀλλ᾽ ἐχρῆν αὐτοὺς ταῦτα αὐτῆς ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ, αὐτὴν οὕτω προσφωνοῦντας, ἀξία γοῦν. καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δὲ τῆς φράσεως καινοπρεπὲς οὕτω φανερὸν ἐστὶ E τίθεται, τοὺς δὲ τῆς συνθέσεως στίχους οὕτω γράψεσθε.

Καὶ δανείζειν χρήμαθ᾽, ᾗν χρῆν (εἰ ᾗ δανείσειέ τῳ,
Καὶ τόκον πράττοιτο) διδόναι μηδὲν ἀνθρώπων τόκον.
Ἀλλ᾽ ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ τὰ χρήματ᾽, εἰπόντας τοδί,
Ἀξία γοῦν εἶ τόκου, τεκοῦσα τοιοῦτον τόκον.

τοῦτο δέ τινες οἴονται νοητέον εἰρωνικῶς. οἱ δὲ καταφατικῶς, καὶ μετὰ τῆς ἀρνητικῆς μορίου γράφοντες οὕτως, Ἀξία γ᾽ οὐκ εἶ, ἀντὶ τοῦ ἀξία γοῦν. ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον. τόκος δὲ κυρίως ὁ γέννησις. μεταφορικῶς δὲ τὸ δάνεισμα. ἐνταῦθα δὲ τῇ λέξει ἀμφιβόλῳ σημασίᾳ τῇ ἐν τῷ στίχῳ διχῇ χρώμενος παίζει. F

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΓΥΝΗ.

Mnesilochvs, Mvlier.

Bis. Στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Μνησίλοχος δὲ φυλαχθεὶς ἐπὶ τῇ τοῦ Εὐριπίδου ἀπόντος μελλήσει δυσχεραίνων, ταῦτα μεθ᾽ ἑαυτοῦ λέγει. Ἰλλὸς δέ, στρεβλός, στραβός, διεστραμμένος ἢ τυφλός. προσδοκῶν δέ, περιμένων, ἀναμένων, τὸν Εὐριπίδην δηλονότι. G τούτων δὲ ὁ νοῦς ὅδε, στρεβλὸς μονονοῦ γεγένημαι, ὄμματα δεῦρο, κἀκεῖσε διαστρεφόμενος, καὶ μάτην ἑκάστοτε περιβλέπων, εἴ ποθεν Εὐριπίδης ἔλθοι.

Μν. Ἴλλος γεγένημαι προσδοκῶν, ὁ δ᾽ οὐδέπω.

MN. *STrabo factus ſum, expectans Euripidem, hic verò nondum venit.*

Τί δῆτ' ἂν εἴη τοὐμποδών; οὐκ ἔσθ' ὅπως A
Οὐ τὸν Παλαμήδην ψυχρὸν ὄντ' αἰσχύνεται.
Τῷ δῆτ' ἂν αὐτὸν προσαγαγοίμην δράματι
Ἐγᾦδα. τὴν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι.
Πάντως ὑπάρχει μοι γυναικεία στολή.
Γυν. Τί αὖ σὺ κυρκανᾷς; ἢ τί κοικύλλεις ἔχων; B
Πικρὰν Ἑλένην ὄψει τάχ' εἰ μὴ κοσμίως
Ἕξεις ἕως ἂν τῶν Πρυτάνεών τις φανῇ.

Quid verò eſſe poſſet impedimento, non eſt quomodo
Non Palamedem frigidum exiſtentem non erubeſcat.
Qua verò ipſum adducerem fabula?
Ego ſcio, nouam fabulam, Helenam imitabor.
Prorſus adeſt mihi muliebris amictus.
MVL. Quid rurſus tu moliris, vel quid machinaris?
Amaram Helenam videbis citò, niſi modeſtè
Te habebis, donec ſupremorum magiſtratuum aliquis apparuerit.

Bovrdinvs. Ἴλλος.] στρεβλός, στραβός, τυφλός. Προσδοκῶν.] Εὐριπίδην, ὅστις οὐκ ἔτι παρῆν. Ἂν εἴη ἐμποδών.] ἐμποδίζει. Ψυχρὸν ὄντα.] ἐντεῦθεν καταχλευάζει ὁ Ἀριστοφάνης τινὰς τῶν τραγῳδῶν τοῦ Εὐριπίδους, ἐκ τοῦ εἰσάγειν τὸν Παλαμήδην θ' αὐτοῦ C παθήματα ὀδυρόμενον. ψυχρὸν δὲ καλεῖ διὰ τὴν ψυχρότητα καὶ ἀπειροκαλίαν ταύτης τῆς τραγῳδίας. ψυχροὺς γὰρ λέγονται τοὺς ἀπείρους χαρίτων, καὶ τοὺς ἀκροατὰς οὐ παροξύνοντας, οὐδ' ἐπεγείροντα, οὔτ' ἐπιχάρειάν τινα ἐπεγείροντα. Προσαγαγοίμην.] προσελκυσαίμην, προτρεψαίμην, παρορμήσαιμι ἐν δράματι. Καινήν.] νεάν τινα τραγῳδίαν. Στολή.] ἐσθής, ἱμάτιον γυναικεῖον, ὥστε μιμεῖσθαι δύνασθαι ταύτην τὴν Ἑλένην, γυναῖκα οὖσαν. Τί αὖ σὺ κυρκανᾷς ἢ τί κοικύλλεις ἔχων] τουτέστι τί κακοτεχνεῖς, τί μηχανᾷ καὶ κατασκευάζεις κακόν, καὶ τί περιβλέπεις. κατὰ μεταφορὰν κυρκανᾷν γὰρ κυρίως σημαίνει διὰ τυρκῶν ταράττειν. κοικύλλειν δ' ἐστὶ τὸ περιβλέπειν. κύλα γὰρ τὰ ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὀνομάζεται. οἱ δὲ, τὸ περιστρέφεσθαι καὶ διατρίβειν περιβλεπόμενον. ἄλλοι δὲ, τὸ φθονεῖν. κοικὺς [?] καλοῦνται ἐν Αἰθιοπίᾳ τὰ φοινικοειδῆ ἐκ τῶν φύλλων τοῦ δένδρου σκεύη, καὶ φορμοί. Πικράν.] χαλεπὴν ὄψει καὶ δυσάρεστον. Ἕξεις.] προσέξεις κοσμίως, καὶ παρέξεις ἑαυτὸν εὐάρμοστον καὶ εὔτακτον τοῖς τῶν Πρυτάνεων] τῶν ἀρχόντων.

Bisetvs. Οὐδ' ἥδιον.] τουτέστιν ὁ Εὐριπίδης οὐ διὰ τὸ μὴ ἐλευθερῶσαι με θέλει, κατ' ἔλλειψιν τοῦ ῥήματος. τοὐμποδὼν δὲ, τὸ ἐμποδών. τί ποτ' ἂν εἴη τὸ κώλυμα; τί κωλύει τὴν αὐτοῦ παρουσίαν; Αἰσχύνεται] τινὲς κατηγορατόν τι διὰ τούτου νοεῖσθαι νομίζουσιν. ἀλλ' ἴσως τὸ λεπτὸν ἁπλῶς, ἀντὶ τοῦ αἰσχύνεσθαι διὰ τὸ ἄγαν ψυχρὸν Παλαμήδην, τουτέστι διὰ τὸν Μνησίλοχον, ὃς τὸν Παλαμήδην ἐν τῇ γραφῇ μιμεῖται, τῇ ἀηδίᾳ τῇ πρὸς αὐτὸν σημειωθεῖσαν ψυχρὸς ἄγαν ἐμιμήσατο. διὸ τὴν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι, ὅπως τὸ ἔργον βέλτιον ἐμοὶ χωρεῖν. καινὴν δὲ νῦν λέγει, ὅτι καὶ αὐτὸς Εὐριπίδης ἐποίησε δρᾶμα, ὃ Ἑλένην καλεῖται. Τί κοικύλλεις ἔχων.] D τί περιβλέπεις; ἢ χρηστὸν τι νοεῖς. τὸ δ' ἔχων, ἀντὶ τοῦ διατελεῖς. κοικύλλειν, περιβλέπειν. οἱ δὲ τὸ περιστρέφεσθαι, καὶ διατρίβειν περιβλεπόμενον. κύλα δὲ, καὶ κυλάδες κατὰ τὸν Εὐστάθιον τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑπώπια δὲ, ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν λέγεται. ὅθεν τὸ κυλοιδιᾶν, διὰ τὰ κύλα οἰδεῖν. Θεόκριτος εἰδύλ.

οἱ δ' ὑπ' ἔρωτος δηθὰ κυλοιδιόωντες.

ἐντεῦθεν δὲ τῆς λέξεως ἐτυμολογίαν διὰ δύο ἀλλ μάτην χαρεῖν ἴσως γίνεται. Πρυτάνεων.] περὶ τούτων ἤδη διὰ πλειόνων εἴρηται.

E

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ὡς ΕΛΕΝΗ.

MNESILOCHVS vt HELENA.

Μν. Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,
Ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον F
Λευκῆς νοτίζει μελανοσυρμαῖον λεών.
Γυν. Πανοῦργος εἶ νὴ τὴν Ἑκάτην τὴν φωσφόρον.
Μν. Ἐμοὶ δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος,
Σπάρτη. πατὴρ δὲ Τυνδάρεως. Γυν. Σοί γ' ὄλεθρος
Πατὴρ ἐκεῖνός ἐστι; Φρυνώνδας μὲν οὖν. G
Μν. Ἑλένη δ' ἐκλήθην. Γυν. αὖθις αὖ γίγνει γυνή,
Πρὶν τῆς ἑτέρας δοῦναι γυναικίσεως δίκην.

MVL. Nili quidem hæc pulchra virginea fluenta ſunt,
Qui pro cæleſti pluuia Ægypti ſolum
Candida humectas, & irrigas nigrum populum.
MVL. Sceleſtus es per Hecaten luciferam.
MN. Mihi verò terra quidem patria non ignobilis
Sparta, pater verò Tyndarus. MVL. Tibiq́ę pernicies
Pater ille eſt, Phrynondas immò.
MN. Helena verò appellata ſum. MVL. Rurſus ſis fœmina,
Priuſquàm alterius des ſimulationis muliebris pœnas?

Μν. Ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι᾽ ἐμ᾽ ἐπὶ Σκαμανδρίαις A
Ῥοαῖσιν ἔθανον. Γυν. ὤφελες δὲ καὶ σύ γε.
Μν. Κἀγὼ μὲν ἐνθάδ᾽ εἰμ᾽· ὁ δ᾽ ἄθλιος πόσις
Οὑμὸς Μενέλαος οὐδέπω προσέρχεται.
Τί οὖν ἔτι ζῶ τῶν κοράκων πονηρίᾳ; B
Ἀλλ᾽ ὥσπερ αἰκάλλει τι καρδίαν ἐμήν.
Μὴ ψεῦσον ὦ Ζεῦ τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος.

MN. Animæ autem multæ propter me in Scamandrijs
Fluctu perierunt. MVL. Vtinam verò tu quoque.
MN. Et ego quidem hîc ſum, miſer verò maritus
Meus Menelaus nondum accedit.
Quid igitur amplius viuam coruorum improbitate?
Sed quaſi blanditur quædam res cordi meo,
Ne fruſtreris ô Iupiter ſuperuentura ſpe.

BOVRDINVS. Νείλου.] ἐντεῦθεν ὁ Μνησίλοχος ὑποκρίνεται καὶ μιμεῖται ταύτην τὴν καινὴν περὶ Ἑλένης τραγῳδίαν. μέμνηται δὲ Νείλου τοῦ Αἰγυπτίων ποταμοῦ, ὅστις θαυμαστῶς πως κατακλύζει πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον, καὶ ταύτην μαλακωτέραν τε παρέχει πρὸς τὸ καταβάλλεσθαι τὰ σπέρματα καὶ ἀροθῆναι. Καλλιπάρθενοι ῥοαί.] λαμπραὶ αἱ ῥοαὶ τοῦ Νείλου. Ὃς ἀντὶ Δίας.] τουτέστι οὐρανίας. Ψακάδος.] ὑετοῦ βρέγματος, σταλαγμοῦ, ὃ καταβαίνει ἐκ τοῦ πολλοῦ ὑετοῦ οὐρανίου. Νοτίζει.] κατακλύζει. Μελανοσυρμαῖον.] τουτέστι Αἰγύπτιον μέλανα καὶ συρμαΐζόμενον τουτέστι καθαιρόμενον λεὼν Αἰγυπτίων. συρμαία δέ ἐστι φάρμακον καθαρτικὸν δι᾽ ἐμέτου καὶ κοιλίας καὶ ἄγων τις ἦν ἐν Λακεδαίμονι ἔπαθλον ἔχων συρμαίαν ὑπὲρ τὴν ... διὰ στέατος καὶ μέλιτος. ἐλέγετο δὲ καὶ συρμαϊσμὸς, καὶ ἦν πρὸς κάθαρσιν σῶμα δι᾽ ὕδατος καὶ ἁλῶν, καὶ σύρματος χάριν ἐκαλεῖτο, ἢ τὰ συμψήματα καὶ φρύγανα σύρματα, ἢ συλλέγουσα καὶ συρμίον λαχανόν τι σελίνῳ ἐοικὸς, καὶ συρμιστὴρ ξυλοπόδας. Πανοῦργος.] κακοῦργος καὶ μιαρὸς ἡ γυνὴ ἀεὶ κατηγορεῖ τῆς κακίας καὶ πονηρίας τοῦ Μνησιλόχου. ἐκεῖνος δὲ ὡς ἄλλοτε πρὶν ἔθων μιμεῖται χ᾽ ὑποκρίνεται τὴν τραγῳδίαν τὴν περὶ Ἑλένης. Οὐκ ἀνώνυμος.] εὐώνυμος. Ὤλεθρε.] ὦ λέθρε καὶ ἐπάρατε. Γυναικίσεως.] ἐστὶ τῶν γυναικῶν ψευδῶν ἀποιήσεως, καὶ διαψευδοῦς μιμήσεως. Ψυχαί.] ἄνδρες γὰρ πολλοὶ ἀπέθανον παρ᾽ ὄχθας καὶ ῥοὰς Σκαμάνδρου. Ὤφελες.] εἴθε ἂν καὶ σὺ ἀπέθανες. Τῶν κοράκων πονηρία.] διὰ τὴν τῶν κοράκων πονηρίαν. εἴπερ ὄφελον με κατεδέσθαι. Αἰκάλλει.] ἐπεγείρει, ἐπιστρέφει, παραμυθεῖται τὴν ἐμαυτοῦ ψυχὴν, ἐμβάλλει τὴν ἐλπίδα. Ψεῦσον.] ἐξαπάτησον ἐμὲ καὶ ἔξελοῦ τὴν ἐπιοῦσαν ἐλπίδα. Ὡς Περσεύς.] Εὐριπίδης ὑποκρίνεται δὴ ὡς Μενέλαος προσφθεγγόμενος τὴν Ἑλένην.

BISETVS. Νείλου μὲν αἵδε.] ὁ Μνησίλοχος ἑαυτὸν Ἑλένην τὴν Μενελάου γυναῖκα εἶναι προσποιεῖται, καὶ αὐτὴν λαλοῦσαν μιμεῖται ὅπερ κατ᾽ ἰδίαν θεὸν ὁ Εὐριπίδης, καὶ αὐτὸς Μενέλαον ἑαυτὸν εἶναι προσποιεῖται ἵνα ταύτῃ τῇ τέχνῃ τὸν Μνησίλοχον ἐκ τῶν χειρῶν τῶν γυναικῶν ἐξέλοι, ταῦτα δὲ ἐκ τοῦ προλόγου τῆς Ἑλένης τοῦ Εὐριπίδου, ἐν ᾧ ψακάδος γέγραπται. ἀλλὰ ταῦτ᾽ δύναται τῷ ψακάδος, ὁ γὰρ ἑξῆς στίχος οὕτω γέγραπται,

Λευκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίνει γύας.

ἀντὶ δίας ψακάδος λέγει, ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ὁ Ζεὺς οὐχ ὕει, ἀλλ᾽ ὁ Νεῖλος τῷ ἑαυτοῦ ὕδατι κατά τινας ἔτους ὥρας πλημμυρῶν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον βρέχει. Ἄλλως. ἡ Αἴγυπτος κατ᾽ ἔτος οὐκ ὄμβροις, καὶ ὑετοῖς οὐρανίοις ἄρδεται, ἀλλὰ τοῦ Νείλου τῇ πλημμύρᾳ βρέχεται, καὶ τοῖς αὐτοῦ ἰλυώδεσιν ὕδασιν ὑγραίνεται, καὶ πιαίνεται. Λευκῆς νοτίζει.] Ἡσύχιος. λευκὴ, θάλασσα ἡ κατακλυζομένη. παρὰ πλησίως οὖν καὶ ἐνταῦθα λευκὴ τὸ τοῦ ποταμοῦ κατακλυζόμενον ὕδωρ οὐκ ἀπιθάνως σημαίνει. χαριέντως δὲ ταῦτα ἀλλήλοις ἀντιτίθεται, λευκὴ, καὶ μελανοσυρμαῖον. τὸ δὲ νοτίζειν, ὑγραίνειν, καὶ νότιος, ὑγρός. ὁ γὰρ Νότος, ἄνεμος τοιοῦτος διὰ τὴν νοτίαν, ἤγουν ὑγρασίαν, ἣν ἐπὶ αὐτοῦ προσφέρει. μελανοσυρμαῖον δὲ, περιφραστικῶς τοὺς Αἰγυπτίους, μέλανας ὄντας, καὶ συρμαῖ ... οὕτω καλεῖ. συρμαία δὲ κεῖθι πότιμα, ὥσπερ οἱ Αἰγύπτιοι χρῶνται. Σ. Ἑκάτην φωσφόρον.] οἱ ποιηταὶ τὴν Περσεφόνην, τὴν Ἑκάτην, τὴν Φοίβην, τὴν Ἄρτεμιν, καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὴν αὐτὴν θεὸν εἶναι νομίζουσι. διὸ καὶ νῦν τὴν Ἑκάτην φωσφόρον καλεῖ. Ἐμοὶ δὲ γῆ μέν.] ἐν τῷ τοῦ Εὐριπίδου Ἑλένης προλόγῳ ταῦτα οὕτως ἔχει,

Ἡμῖν δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως. ἔστι δὲ δὴ
Λόγος τις, ὡς Ζεὺς μητέρ᾽ ἔπταθ᾽ εἰς ἐμὴν
Λήδαν, κύκνου μορφώματ᾽ ὄρνιθος λαβών.

Τυνδάρεως.] ὃς καὶ Τυνδάρεος λέγεται, υἱὸς Οἰβάλου ἐς ἦρχε τῶν Λακεδαιμονίων. Φρυνώνδας.] οὗτος ἦν τῶν ἐπὶ πονηρίᾳ διαβεβοημένων, ὅς ξένος ὢν κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ διετέλει Ἀθήνησιν. Ἀριστοφάνης Ἀμφιαράῳ,

Ὦ μιαρὲ, καὶ Φρυνώνδα καὶ πονηρέ σύ.

ἐκ τούτου τοὺς πονηροὺς, Φρυνώνδας καλοῦσι. κακοήθης ὁ Φρυνώνδας. οὗτος καὶ πανοῦργος μισθοῦ τινας μηχανὰς πραγμάτων ἐπὶ κακοῖς ῥᾳδίως συντιθεὶς, ὡς φησὶν Εὔδημος. καὶ αὖθις. ἀλλ᾽ οἶμαι οὔτε Φρυνώνδας, οὔτε Εὐρύβατος, οὐδ᾽ ἄλλος πώποτε τῶν πάλαι πονηρῶν, τοσοῦτος μάγος καὶ γόης. Σ. Ἑλένη δ᾽ ἐκλήθην.] καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ αὐτοῦ προλόγου. γυναικείαν δὲ πάλιν τὴν γυναικείαν μίμησιν. Ὤφελες δέ.] θανεῖν δηλοῖ ὅτι οὕτω γὰρ τὸ ὤφελον συντάσσεται. ὤφελον ἐγὼ θανεῖν, ὤφελες σὺ θανεῖν, ὤφελεν ἐκεῖνος θανεῖν. Αἰκάλλει.] θωπεύει, κινεῖ, προτρέπεται, σαίνει. ὁ νοῦς. ἀλλ᾽ ἔστι τι, ὃ τὴν μου καρδίαν πως θωπεύει, καὶ κινεῖ. Ἄλλως. ἔχω ἐλπίδα τινὰ, ἣ τὴν ἐμὴν καρδίαν θάλπει, θωπεύει, κινεῖ. ἀλλ᾽ ὦ Ζεῦ μὴ ψεῦσον ἐμὲ τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος, ἣν ἔχω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

G

Τίς τῶνδ᾽ ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος

EVRIPIDES TANQVAM Menelaus.

QVis harum occluſarum ædium habet imperium

Ὅς τις ξένους δέξαιτο ποντίῳ σάλῳ
Κάμνοντας ἐν χειμῶνι καὶ ναυαγίαις.
Μν. Πρωτέως τάδ' ἐστὶ μέλαθρα. Εὐ. ποίου Πρωτέως;
Γυν. Ὦ τρισκακόδαιμον ψεύδεται νὴ τὼ θεώ.
Ἐπεὶ τέθνηκε Πρωτέας ἔτη δέκα.
Εὐ. Ποίαν δὲ χώραν εἰσεκέλσαμεν σκάφει;
Μν. Αἴγυπτον. Εὐ. ὦ δύστηνος οἷ πεπλώκαμεν.
Γυν. Πείθει τι τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ,
Ληροῦντι λῆρον; Θεσμοφόρειον τουτονί.
Εὐ. Αὐτὸς δὲ Πρωτεὺς ἔνδον ἐστ' ἢ 'ξώπιος.
Γυν. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ ναυτιᾷς ἔτ' ὦ ξένε.
Ὅς τις ἀκούσας ὅτι τέθνηκε Πρωτέας,
Ἔπειτ' ἐρωτᾷς ἔνδον ἐστ' ἢ 'ξώπιος.
Εὐ. Αἰαῖ. τέθνηκεν. ποῦ δ' ἐτυμβεύθη τάφῳ;
Μν. Τόδ' ἐστὶν αὐτοῦ σῆμ' ἐφ' ᾧ καθήμεθα.
Γυν. Κακῶς ἄρ' ἐξόλοιο, κἀξολεῖ γέ τοι
Ὅς τις γε τολμᾷς σῆμα τὸν βωμὸν καλεῖν.
Εὐ. Τί δὲ σὺ θάσσεις τάσδε τυμβήρεις ἕδρας
Φάρει καλυπτὸς ὦ ξένη. Μν. βιάζομαι
Γάμοισι Πρωτέως παιδὶ συμμῖξαι λέχος.
Γυν. Τί ὦ κακόδαιμον ἐξαπατᾷς αὐτὸν ξένον.
Οὗτος πανουργῶν δεῦρ' ἀνῆλθεν ὦ ξένε
Ὡς τὰς γυναῖκας, ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου.
Μν. Βάϋζε τοὐμὸν σῶμα βάλλουσα ψόγῳ.
Εὐ. Ξένη. τίς ἡ γραῦς ἡ κακορροθοῦσά σε.
Μν. Αὕτη. Θεονόη Πρωτέως. Γυν. μὰ τὼ θεώ.
Εἰμὴ Κριτύλλα γ' Ἀντιθέου Γαργηττόθεν,
Σὺ δ' εἶ πανοῦργος. Μν. ὁπόσα τοι βούλει λέγε.
Οὐ γὰρ γαμοῦμαι σῷ κασιγνήτῳ ποτε,
Προδοῦσα Μενέλαον τὸν ἐμὸν ἐν Τροίᾳ πόσιν,
Εὐ. Γύναι. τί εἴπας. στρέψον ἀνταυγεῖς κόρας.

A *Qui hoſpes exciperet hoſpitio marina agitatione fluctuum*
Laborantes in procella & naufragijs?
MN. *Protei hæc ſunt palatia.*
EV. *Cuiuſnam Protei?*
MVL. *O infeliciſsimum, mentitur per Cererem & Proſerpinam,*
Quoniam mortua eſt Proteas mulier annos iam decem.
B EV. *In quam autem regionem appulimus nauigio?*
MN. *In Ægyptum.* EV. *O infelicem me, quò nauigauimus?*
MVL. *Credis ne aliquid malè perdito*
Nuganti nugas? delubrum Cereris *hoc quidem eſt.*
C EV. *Ipſe verò Proteus eſt, an externus & abſens?*
MVL. *Non eſt, quomodo non nauſeam patiaris adhuc ô hoſpes,*
Quippe qui cùm audieris, quòd mortua eſt Proteas.
Deinde rogas, intus eſt, an abſens?
EV. *Heu heu, mortua eſt. vbi verò tumulata eſt tumulo?*
D MN. *Hoc eſt ipſius ſepulchrum, in quo ſedemus.*
MVL. *Malè quidem perdaris, & perderis quidem,*
Quippe qui audes ſepulchrum, aram appellare.
EV. *Quid verò tu ſedes haſce ſepulchrales ſedes*
Pallio tecto, ô hoſpita? MN. *Cogor*
Nuptijs Protei filio commiſcere lectum.
E MVL. *Quid ô miſer decipis ipſum hoſpitem?*
Iſte verſutè ſe gerens huc aſcendit ô hoſpes,
Ad mulieres ob furtum pecuniæ.
MN. *Bauba meum corpus feriens vituperio.*
EV. *Hoſpita, quænam eſt hæc anus vituperans te?*
MN. *Hæc Theonoe* Protei *filia.* MVL. *Non per Deas*
F *Sum Crityſla quidem loco dea Theonoes è Gargete vico,*
Tu verò es ſceleſtus. MN. *Quæcunque quidem vis, dic.*
Non enim nubam tuo fratri vnquam,
Prodens ac deſtituens Menelaum meum in Troia maritum.
EV. *Mulier, quid dixiſti? conuerte aduerſa acie oculorum pupillas.*

G

BOVRDINVS. Ἐρυμνοῖς δωμάτων.] τῆς ὀχυρωτάτου τῶν δωμάτων ἠσφαλισμένων. ἀπὸ τοῦ ἐρυμνοῦ ὅπερ σημαίνει ἀσφαλίζειν. Δέξαιτο.] ἐκδέξαιτο. Σάλῳ.] τῷ σάλῳ, κύματι. Κάμνοντας.] κυματουμένους, θλασθέντας, ταραχθέντας τοῖς κύμασι, καὶ θαλασσίοις ναυαγίοις κινδυνεύοντας, καὶ τῷ μεγέθει τῶν κινδύνων ἀπειρηκότας. Εἰσεκέλσαμεν.] ποῖ γῆς καὶ χώρας διὰ σκάφους ἐνωκείλαμεν, ἐπελάσθημεν, καὶ προσήχθημεν. Ἀπολουμένῳ.] διὰ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν. Ναυτιᾷς] ναυτιᾷ ἢ κυρίως λέγεται ὁ ἐν νηὶ ἐμέων, ἀντὶ τοῦ παραφρονεῖς καὶ παραληρεῖς. Ἐτυμβεύθη] ἐτάφη. τύμβος γὰρ τάφον σημαίνει, ἀπὸ τοῦ τύφειν, ὅ ἐστι καίειν. καὶ γὰρ παρὰ παλαιοῖς

τὰ τῶν τεθνεώτων σώματα ἐκαίοντο, καὶ τὰ λείψανα τῶν περικαυθέντων διεσώζετο. Σῆμα.] μνημεῖον, τάφος καὶ τύμβος. Θάσσεις.] καθέζει. Τυμβήρεις ἕδρας.] τὰς τυμβῶν ἕδρας. Φάρει καλυπτός.] περικεκαλυμμένη, ἠμφιεσμένη τῷ φάρει. φᾶρος δὲ σημαίνει τὸ ἱμάτιον, καὶ περιβόλαιον, ἀπὸ τοῦ φέρεσθαι, ἢ τῷ ὑφῇ ἀρηρέναι. λέγεται δὲ κυρίως ἐπὶ γυναικός. Συμμῖξαι λέχος.] τουτέστι συμμιγῆναι εὐνῇ καὶ συγγενέσθαι. Πανοῦργος ὤν.] ὁ πανοῦργος περιφερόμενος καὶ πανουργευόμενος. Ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου.] ἐπὶ τῷ κλέπτειν καὶ ὑφαρπάζειν τὸ χρυσίον. Βαΰζει.] ἐστὶ φωνὴ τοῦ ὑλακτοῦντος καὶ ἀσαφῶς λέγοντος. βαΰζειν γὰρ σημαίνει ὑλακτεῖν καὶ ἀσαφῶς λέγειν. Βάλλοιο λέγει.] φθέγγοιο τοιοῦτον σῶμα. Κακορροθοῦσα.] κακολογοῦσα, κακηγοροῦσα, λοιδοροῦσα, ἐνυβρίζουσα. ῥοθιάζειν δὲ κυρίως σημαίνει τὸ ἀθρόως καὶ μετὰ κτύπου φωνῆς ὁρμᾶν, καὶ ἐπιέναι, ἢ διαλέγεσθαί τι, ἢ ποιεῖν τι ἄλλο. λέγεται δὲ καὶ περὶ τῶν ἐρετῶν εὐτόνως ἐρεσσόντων. ῥόθιον γάρ ἐστι τὸ κῦμα μετὰ ψόφου ῥέον καὶ ἠχοῦν ὁρμητικῶς τε καὶ ὀξυρρόπως, παρὰ τὸ ῥόθον τὸν ἐκ τῶν κωπῶν ἀκουόμενον, ὅταν σφοδρῶς ἐλαύνωσι. Γηπόθεν] ἐκ γῆς γεγονυῖα. Ἀνταυγεῖς κόρας.] τουτέστι τὰς ἀντιπροσώπους σου κόρας μοι στρέψον καὶ περίστρεψον. Ἀνταυγεῖν γὰρ λέγονται τὰ ἀντίαν αὐγὴν ἀποδιδόντα καὶ ἀνταυγάζοντα, ὥσπερ ἔγραψε παρὰ τῷ Πολυβίῳ, καὶ δι' ἀνταύγειαν χιόνος καὶ σκληρότητα τῆς ἀναβαλλομένης ἀνακλάσεως ἐφθείροντο, τουτέστι διὰ τὴν λαμπρότητα καὶ ἐναντίαν αὐγὴν ἀντικλασθεῖσαν. καὶ ἀνταυγάζειν λέγεται τὸ ἐναντίον φῶς παρέχειν καὶ ἀντιδιδόναι.

Bisetus. Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν.] Εὐριπίδης, ὡς προείρηται, προσποιούμενος εἶναι Μενέλαος, ὡς ξένος χειμῶνι καὶ ναυαγίαις ποιούμενος προσέρχεται, καὶ ταῦτα λέγει, Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. ὅδε ὁ στίχος ἐστὶν ἐν τῇ Εὐριπίδου Ἑλένῃ. ὁ δὲ Μνησίλοχος, ὡς ἤρχετο, τὴν Ἑλένην μιμούμενος αὐτῷ συνᾴδει καὶ συμφωνεῖ. καὶ τέλος ἀλλήλους ἀναγνωρίζοντες εἰς ἓν συνέρχονται, καὶ χαρᾶς ἐμπλήρεις διαλέγονται. ἐν τούτῳ δὲ ἡ γυνὴ ἡ τὸν Μνησίλοχον φυλάττουσα τοὺς αὐτῶν λόγους διακούουσα ψευδολογίας καὶ φλυαρίας εἶναι φησί. ταῦτα δὲ πάντα περιποιήσεως, καὶ θαυμασμοῦ μεστά, τὰς θεσμοφοριαζούσας γυναῖκας ἐξαπατᾶν, καὶ δολίως ἐκ τῆς αὐτῶν φυλακῆς ἐκφυγεῖν. πότε δέ, καὶ πῶς ἡ Ἑλένη εἰς Αἴγυπτον ἦλθε, δῆλον ἐκ τῆς Ἑλένης Εὐριπίδου. Ἐρυμνῶν.] Ἡσύχιος. ἐρυμνόν, ἰσχυρόν, μέγα, ὑψηλόν, καὶ ὀχυρόν. οὐ ταχέως οὐδ' εἰς ἐπιβαίνειν. ἢ σκοτεινόν. Πρωτέως τάδε.] ὁ ποιητὴς παίζων πρὸς τὸ Πρωτέως ὄνομα παρεισάγει τὴν γυναῖκα ἐπιφέρουσαν τό, Πρωτέας τέθνηκε. καὶ τὸ μὲν εὐθεῖαν ἔχει Πρωτεύς, τὸ δέ, Πρωτέας. Εἰσκέλσαμεν.) εἰσκέλλειν παρὰ τὴν πρόθεσιν εἰς, καὶ τὸ κέλλειν. οὗ ὁ ἀόριστος μέλλων, κελῶ, ὡς στέλλω, στελῶ, αἰολικῶς δὲ κέλσω, ὡς φθείρω, φθερῶ, καὶ αἰολικῶς φθέρσω. ὁ ἀόριστος α. ἔκελσα. κέλλειν δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον, τὸ εἰς γῆν ἐκτιθέναι τὴν ναῦν, καὶ ἐξοκέλλειν. εἰσκέλσαμεν οὖν, ἐπελάσαμεν, προσωρμίσαμεν. Θεσμοφόρειον τουτί)

A τουτὶ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ τοῦτο. τὸ δὲ Θεσμοφόρειον, ὁ τῆς Θεσμοφόρου Δήμητρος ναός, ἐν ᾧ τὰ Θεσμοφόρια ἐτελεῖτο. οὐδ' ἑτέρως δ' ἐλέχθη, ὡς τὸ Ἡραῖον ὁ τῆς Ἥρας ναός. Ἡ ἐξώπιος.) τὸ πλῆρες, ἢ ἐξώπιος. τουτέστιν ἀπιών, ἐξώπιος, ὁ ἔξω τοῦ ὠπός, ὁ ἔξω τῆς ὄψεως, ὁ πόρρω τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς ὄψεως. τούτῳ δὲ ἐναντίον τὸ ἐνώπιος, ὁ παρών, καὶ ἐν ὄψει ὤν. Φάρει καλυπτός.) φᾶρος, ἱμάτιον, περιβόλαιον, ἀπὸ τοῦ φέρεσθαι, ἢ τῷ ὑφῇ ἀρηρέναι. λέγεται δὲ ἐπὶ γυναικός. Σ. Ἄλλως. φᾶρος, μανδύας ἤ τι περίβλημα, οὐ δυτόν, ἀλλ' ἀναπτόν. καὶ φᾶρος, τὸ ἁπλῶς ὕφασμα, εἴτουν ἱμάτιον, παρὰ τὸ ὑφῇ ἀρηρέναι, ἢ καὶ προσθέσει τοῦ φ διὰ τὴν συναίρεσιν. Εὐστάθιος. εὑρίσκεται μέντοι καὶ φάρος παροξυτονούμενον, καὶ τὸ φα συστελλόμενον, ὡς παρὰ τῷ Ἀπολλωνίῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν Γ.

Λυγαίῃ ἐνὶ νυκτὶ συνευφροσύνῃσι φαρέεσσι,

τοῦ δὲ προστεθειμένου παράδειγμα ἔχεις παρ' Ὁμήρῳ. Ιλ. Β.

Ἕζετο δ' ὀρθωθείς, μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
Καλόν, νηγάτεον. περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος.

C Ἀλλαχοῦ δὲ ὁ φάρος ου. ἀρσενικῶς, κύριον ὄνομα τοῦ ναυκλήρου τοῦ ἐξελομένου τὴν Ἑλένην ἐκ τῆς Πρωτέως φυλακῆς, πρὸς τὸ ἀποκαταστῆσαι αὐτὴν εἰς Λακεδαίμονα· καὶ νῆσος Αἰγύπτου ἀπ' ἐκείνου ὀνομασθεῖσα, ὅτι ὑπ' ὄφεως δηχθείς, καὶ θανὼν ἐν αὐτῇ ἐτάφη. Εὐστάθιος. Ἄλλως, Φάρος, νῆσος ἐν τῷ Ἀδρίᾳ ποταμὸν ὁμώνυμον ἔχουσα. ἔστι δὲ κτίσμα Παρίων, ὡς Ἔφορος λέγει. ἔστι καὶ πόλις Ἰλλυρίας, ὡς Πολύβιος γ. ἔστι καὶ νῆσος πρὸ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐφ' ἧς ὁ Σωστράτου τοῦ Δεξιφάνους πύργος, ὁμωνύμως λεγόμενος Φάρος, παρὰ τὸ φαίνεσθαι αὐτὴν πρὸ τῆς D Αἰγύπτου. ἢ ἀπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ πόρρω τοῖς πλέουσι φαινομένου, ὅτι τοῖς πλέουσι φῶς ἀνάπτειν εἰώθεσαν, ὅπερ καὶ νῦν ἐν πλείστοις τόποις ἐστὶν ἐν χρήσει. σημειοῦται δὲ ἐπὶ κατὰ τὸ μέγα Ἐτυμολογικόν, φάρος, εἰ μὲν ἀρσενικῶς, σημαίνει τόπον. εἰ δὲ θηλυκῶς, τὴν πόλιν. εἰ δὲ οὐδετέρως, τὸ ἱμάτιον. Κακορροθοῦσα.] ῥόθος κυρίως ἦχος ὁ ἐκ τῶν κωπῶν ἀκουόμενος. μεταφορικῶς, θόρυβος, καὶ ῥόθιον λέγεται κῦμα τὸ κατὰ ταχεῖαν τὴν ῥοήν, καὶ ἁπλῶς τὸ κῦμα, καὶ ἡ σφοδρὰ τῶν κωπῶν κίνησις, παρὰ τὸ ῥόθον τὸν ἐκ E τῶν κωπῶν ἀκουόμενον, ὅθεν ῥοθεῖν παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, ὁρμᾶν, τρέχειν, λέγειν, διώκειν, καὶ τὸ σύνθετον κακορροθεῖν, κακολογεῖν, καὶ μεθ' ὁρμῆς λοιδορεῖν καὶ ὑβρίζειν. καὶ ῥοθιάζειν, ἐλαύνειν, ἀπὸ τοῦ ψόφου τῆς εἰρεσίας. οἱ δὲ ἀνακοπὴν τοῦ ὕδατος ῥόθον φασί. καὶ ῥόθιον ῥεῦμα κῦμα τὸ μετὰ ψόφου γινόμενον. καὶ ῥόθιον, ταχὺ ὁρμητικόν, Ἡσύχιος. Θεονόη δὲ τοῦ Πρωτέως, δηλονότι θυγάτηρ. Εἰμὶ Κριτύλλα.) οὐχί, φησίν, εἰμὶ Θεονόη, ἀλλὰ Κριτύλλα ἡ τοῦ Ἀντιθέου τοῦ Γαργηττίου θυγάτηρ. Ἀντίθεος ἐνταῦθα κύριον ὄνομα, ὡς καὶ τὸ Κριτύλλα. Γαργηττὸς F δὲ, πόλις καὶ δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. ὁ δημότης Γαργήττιος καὶ τὸ ἐπίρρημα ἐκ τόπου, Γαργηττόθεν, Στέφανος. Ἀνταυγεῖς κόρας.) τὰς σου κόρας ἀντιπροσώπους μοι στρέψον. Σ.

Μν. Αἰσχύνομαί σε τὰς γνάθους ὑβρισμένη.
Ευ. Τουτὶ τί ἐστιν. ἀφασία τίς τοί μ' ἔχει.
G Ὦ θεοί. τίν' ὄψιν εἰσορῶ. τίς εἶ γύναι;
Μν. Σὺ δ' εἶ τίς. αὐτὸς γάρ σε κἀμ' ἔχει λόγος.
Ευ. Ἑλληνὶς εἶ τίς. ἢ 'πιχωρία γυνή;

MN. Erubeſco, te maxillas iniurijs affecta.
EV. Hoc quid eſt? Silentium quoddam ac ſtupor me habet.
O Dij quamnam faciem video, quaenam es mulier?
MN. Tu verò quiſnam es? eadem enim te & me habet oratio.
EV. Graecanica es aliqua, an indigena mulier?

Μν. Ἑ

ΜΝ. Ἑλληνικῶς. ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν. A
ΜΝ. *Graecanica, ſed & tuum genus volo diſcere.*

ΕΥ. Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' ἴδον γυναῖ.
ΕΥ. *Helenae te ſimilem quidem maximè vidi mulier.*

ΜΝ. Ἐγὼ δὲ Μενέλαον ὅσα γ' ἐκ τῶν ἀφύων.
ΜΝ. *Ego verò Menelaum, quantum quidem colligere poſſum ex ſupercilys.*

ΕΥ. Ἔγνως ἄρ' ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
ΕΥ. *Cognouiſti igitur rectè virum infortunatiſſimum.*

ΜΝ. Ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας. B
Λαβέ με λαβέ με πόσι.
Περίβαλλε δὲ χέρας.
Φέρε σε κύσω ἄπαγέ μ' ἄπαγ' ἄπαγέ με.
Λαβὼν ταχὺ πάνυ. ΓΥΝ. κλαύσετ' ἄρα νὴ τὼ θεὼ
Ὅς τις σ' ἀπάξει τυπτόμενος τῇ λαμπάδι.
ΕΥ. Σὺ τὴν ἐμὴν γυναῖκα κωλύεις ἐμὲ
Τὴν Τυνδάρεω παῖδ' ἐπὶ Σπάρτην ἄγειν.
ΓΥΝ. Οἴμ' ὡς πανοῦργος καὐτὸς εἶναί μοι δοκεῖς. C
Καὶ τοῦδέ τις ξύμβουλος, οὐκ ἐτὸς πάλαι
Ηἰγυπτιάζετ'. ἀλλ' ὅδε μὲν δώσει δίκην.
Προσέρχεται γὰρ ὁ πρύτανις χ' ὡ τοξότης.
ΕΥ. Τουτὶ πονηρόν. ἀλλ' ὑπαποκινητέον.
ΜΝ. Ἐγὼ δ' ὁ κακοδαίμων τί δρῶ; ΕΥ. μένε ἥσυχος. D
Οὐ γὰρ προδώσω σ' οὐδέποτ', ἤνπερ ἐμπνέω,
Ἢν μὴ προλείπωσ' αἱ μυρίαι με μηχαναί.
ΓΥΝ. Αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν.

MN. O tardus, qui veniſti tuae vxoris in manus.
Apprehende, apprehende me ô marite,
Circumÿce q; manus.
Age, te oſculabor: abduc me, abduc abduc me,
Apprehendens citò valde. MVL. plorabit profectò,
Quicunq; te abducet verberatus face.
EV. Tu meam vxorem prohibes me
Tyndaream filiam in Spartam ducere?
MVL. Hei mihi, quàm verſutus & tu eſſe mihi videris.
Et huiuſce aliquis ſocius conſiliorum. non temerè dudum
De Ægypto multa dicebatis ſed hic quidem dabit poenas,
Accedit enim conſul & ſatelles.
EV. Hoc malum eſt, ſed latenter diſcedendum.
MN. Ego verò infelix quid faciam? EV. mane quietus:
Non enim prodam te vnquam, ſi modò ſpirauero & vixero,
Niſi deſtituerint infinita me machinationes.
MVL. Hic quidem funis piſcatorius nihil traxit.

BOVRDINVS. Αἰχυνθεῖσα] ἐρυθριῶ τρεπομένη. Τὰς γνάθους] τουτέστι τὰς γνάθους ὑβρισμένας καὶ προπηλακιζομένας ἔχω. Ἀφασία] τουτέστιν ἀφωνία, σιωπή, δυσχέρεια τοῦ εἰπεῖν, ἢ λέγειν τι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης καὶ ἐρυθριάσεως. Αὐτὸς γάρ] ταυτὸ γὰρ δεῖ ὑποκεῖσθαι ἡμῶν ἀμφοῖν. Ἐπιχωρία] ἐκ ταύτης τῆς χώρας καὶ πατρίδος. Τὸ γένος] γένος καὶ τὴν σὴν πατρίδα. Ὅσον γε ἐκ] ἐφ' ὅσον οἷόν τέ ἐστι γιγνώσκεσθαι. Ἐκ τῶν ἀφύων] ὀφρύων. Περίβαλλε] ἀμφίβαλλε καὶ περικύκλωσον τὰς χεῖρας. οὐκ ἐτὸς] ἡ γυνὴ αἰσθάνεται τῆς κακουργίας τοῦ Εὐριπίδου ἀπάξαι βουλομένου τὸν Μνησίλοχον. Πανοῦργος.] συμπανουργεῖν ἐκείνῳ καὶ συμμηχανώμενος τι κακόν. Ἐτὸς] μάτην, ἄνευ αἰτίας. Ηἰγυπτιάζετο] περὶ τῶν Αἰγυπτίων πολλ' ἐλέγετο καὶ ἐματαιολογεῖτο. Πρύτανις] ὁ τιμωρήσων καὶ δίκην ληψόμενος τῆς ἰσχυρᾶς μοχθηρίας. Ὑπαποκινητέον.) τουτέστι κατὰ μικρὸν δεῖ ἀπέρχεσθαι καὶ λάθρα, ὥστε ταύτην τὴν γυναῖκα μὴ αἰσθέσθαι. Ἥσυχος] ἀτρεμὴς καὶ ἡσυχάζων. Ἤνπερ.) τουτέστιν ἕωσπερ ἐμπνέω, καὶ πνοὴν ἔχω, τουτέστι μέχρι θανάτου. τοῦτο γὰρ κοινῶς λέγεται. Προλείπωσι] ἐπιλείπωσι. Μηχαναί.) τέχναι τοῦ λάθρα ἀπέρχεσθαι. Μήρινθος.) ἐστι τὸ σπάρτης σχοίνιον, δεσμός, βρόχος. σημαίνει δὲ σπαίρον τὸ σχοίνιον ἁλιευτικόν. Ἔσπασεν.) καθείλκυσεν. αὕτη δὲ ἡ παροιμία λέγεται περὶ τῶν ἐπιχειρούντων τι ποιεῖν μετὰ σπουδῆς πολλῆς, ἀποτυγχανόντων δέ, ὅπερ δὴ συμβαίνει τοῖς ἁλιεῦσι.

BISETVS. Τὰς γνάθους ὑβρισμένη.) καὶ γὰρ ἀγανακτοῦσα,

Γάμοισι Πρωτέως παιδὶ συμμίξαι λέχος.
πῶς οὖν ἐπιφέρει τὸ ὑβρισμένη, ὡς διὰ τὸ μὴ θέλειν τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν, ταύτην τὴν ὕβριν καὶ βίαν περὶ τὰς γνάθους δρυφθείσας, καὶ ἀμυχθείσας παθοῦσα. Ἀφασία.) ἀναυδία. σιωπή Ἡσύχιος ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ταῦτα ἀκούειν, καὶ ὁρῶν, ὑπὸ θαυμασμοῦ τῆς παρὰ προσδοκίαν, ἐμοὶ συμβάντων, φάναι. τουτέστι φωνεῖν οὐ δύναμαι. Ὦ χρόνιος.) τούτων ὁ δὲ νοῦς. ὦ φίλτατε πόσις χρόνιος ἐλθὼν ἐς χαρὰς τῆς σῆς δάμαρτος, τουτέστιν εἰς ἀπολαύσεις, εἰς ἡδονάς, καὶ εὐφροσύνας. ἃς τῷ ἀνδρὶ ἡ φιλοῦσα, καὶ φιλουμένη γυνὴ τῇ ἑαυτῆς παρουσίᾳ παρέχειν εἴωθε, λαβέ με, λαβέ με, καὶ τὰ ἑξῆς. δάμαρ δὲ, εἴτε δάμαρτος, ἡ ἀνδρὶ συνεζευγμένη, καὶ δεδαμασμένη γυνή. παρὰ τὸ δαμάζεσθαι. χαρὰ δὲ, ἡδονή, εὐφροσύνη, ἀγαλλίασις, τέρψις, καὶ τῆς ψυχῆς διάχυσις. Ἡσύχιος. Σ. Εὐστ. τινὲς μὲν τοι ἐς χέρας, ὡς ἐς χαρὰς γράφουσιν. ἀλλὰ μηδὲν κίνει. Λαβέ με.) ταῦτα τὰ δύο κῶλα, καὶ τὸ ἑξῆς ἐκ βραχειῶν συλλαβῶν ἐξεπίτηδες πεποιημένα δοκεῖ πρὸς τὸ δηλοῦν τὴν ταχύτητα, τῆς ὑπερχαιρούσης γυναικὸς διαθέσιν, καὶ τὸ πάθος μᾶλλον πρὸ τῶν ὀμμάτων τιθέναι. ἀλλ' ἴσως βέλτιον ταῦτα οὕτω διορίζειν, καὶ γράφειν,

Λαβέ με, λαβέ με πόσι.
Περίβαλε δὲ χέρας.
Φέρε σε κύσω.
Ἄπαγέ μ'. ἄπαγ', ἄπαγέ με.

Ὅμοιον τούτοις τὸ παρὰ Λαερτίῳ ἐν τῷ τοῦ Διογένους βίῳ.

Margin letters beside the commentary: E, F, G.

-Βιάζομαι

Διόγνητος ἄγει, λέγει, τίς ἔλαβέ σε μόρος;

Ες ξίφος ἔλαβέ με κενὸς ἄγχειν ὄπλα δέξ.

οἱ δ' ἑξῆς στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λα. ὧν ὁ τελευταῖος,

Κοὐκ ἔστιν ἔτ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας.

Οὐκ ἰδός.] οὐ μάτην. αἰγυπτιάζειν δὲ, τὸ πανουργεῖν καὶ κακοτροπεύεσθαι. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι. Σ. ἀλλ' ἴσως οὕτω τοῦτο βέλτιον ληφθείη. Οὐ μάτην οὐδὲ πανοῦργως ὑμῖν τοιαῦτα περὶ τῆς Αἰγύπτου πρότερον εἴρηκα. Νεῖλον μὲν εἶδο, καὶ Αἴγυπτον. καὶ τὰ ἑξῆς. τίνες δ' ἦσαν οἱ

A Πρυτάνεις, καὶ τίνες οἱ τοξόται ἤδη προείρηται. δρᾶν δὲ δράσω. Μέν' ἥσυχος] Εὐριπίδης αἰσθόμενος τὴν τῶν Πρυτάνεως πάροδον ἀποχωρεῖ, τὸν Μνησίλοχον θαρσύνων, καὶ αὐτὸν μεγάλην ἐλπίδα τῆς αὐτοῦ προστασίας, καὶ σωτηρίας παρέχων. καὶ οὐ πρὶν αὐτὸν καταλείψειν λέγει, ἢ αὐτὸν ὑπὸ τῶν δόλων, καὶ τεχνῶν συνήθων καταληφθῆναι. Αὕτη μὲν ἡ μήρινθος] τὸ λέγεται ἐπὶ τῶν ἐπιχειρούντων, καὶ ἀποτυγχανόντων. ἀντὶ τοῦ, αὕτη ἡ μηχανὴ οὐδὲν ἀνύσει. ἐκ μεταφορᾶς τῶν σχοίνοις θηρευόντων, ἢ ἁλιευόντων. μήρινθος

B δὲ, σπάρτος, ἤτοι σχοινίον, δεσμὸς, βρόχος. Σ. Εὐστ.

ΠΡΥΤΑΝΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Πρ. Ὅδ' ἔσθ' ὁ πανοῦργος. ὃν ἔλεγεν ἡμῖν Κλεισθένης.

Οὗτος. τί κύπτεις; δῆσον αὐτὸν εἰσάγων.

Ὦ τοξότ' ἐν τῇ σανίδι κᾆπειτ' ἐνθαδὶ

Στήσας φύλαττε. καὶ προσιέναι μηδένα

Ἔα πρὸς αὐτόν. ἀλλὰ τὴν μάστιγ' ἔχων

Παῖ', ἢν προσίῃ τις. Γυν. νὴ Δί' ὡς νῦν δή γ' ἀνὴρ.

Ὀλίγου μ' ἀφείλετ' αὐτὸν, ἱστιορράφος.

Μν. Ὦ Πρύτανι. πρὸς τῆς δεξιᾶς ἥνπερ φιλεῖς

Κοίλην προτείνειν ἀργύριον ἤν τις διδῷ,

Χάρισαι βραχύ τί μοι καίπερ ἀποθανουμένῳ.

Πρ. Τί σοι χαρίσωμαι. Μν. Γυμνὸν ἀποδύσαντά με

Κέλευε πρὸς τῇ σανίδι δεῖν τὸν τοξότην.

Ἵνα μὴ 'ν κροκωτοῖς καὶ μίτραις γέρων ἀνὴρ

Γέλωτα παρέχω τοῖς κόραξιν ἑστιῶν.

Πρ. Ἔχοντα ταῦτ' ἔδοξεν τῇ βουλῇ σε δεῖν,

Ἵνα τοῖς παριοῦσι δῆλος ᾖς πανοῦργος ὤν.

Μν. Ἰατταταιάξ. ὦ κροκῶθ' οἷ' εἴργασαι.

Κοὐκ ἔστιν ἔτ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας.

PRYTANIS, MNESILOCHVS.

C PR. *Hic eſt maleficus, quem dicebat nobis Cliſthenes.*

Heus tu quid fugitas? liga ipſum introducens

O lictor in aſſere, & deinde hic

Conſtituens cuſtodi. & accedere neminem

Sine ad ipſum: ſed flagellum habens

Feri, ſi acceſſerit aliquis. MVL. Per Iouem recte facis, quoniam nunc certe vir

Fere mihi abſtulit ipſum,

D *Vela & fraudes ſuens.*

MN. O Prytani per dexteram, quam quidem ſoles

Concauam porrigere, pecuniam ſi quis dederit,

Gratificare, & concede paruam quandam rem mihi quanquam morituro.

PRT. Quid tibi gratificabor? MN. Nudum exuentem me

E *Iube ad tabulam vincire ſatellitem,*

Vt ne crocotulis & mitris ſenex vir

Riſum præbeam, coruis conuiuium exhibens.

PRT. Habentem hæc viſum eſt Senatui te ligare,

Vt præſentibus manifeſtus ſis maleficus exiſtens.

MN. Papæ ô Crocotula, qualia feciſti?

Et non eſt amplius ſpes vlla ſalutis.

F

BOVRDINVS. Πρυτάνεις.] ὁ Πρύτανις πάρεστι δίκην ληψόμενος τῆς ἀδικίας τοῦ Μνησιλόχου. Ἔλεγεν.] ἀνήγγειλεν. Κύπτεις.] ἀνακύπτεις, ἵνα μή τις σε ἴδῃ. Ἐν σανίδι] ἐν θύρᾳ. σανίδες γὰρ θύραι λέγονται. καὶ σανὶς παρ' Ἀθηναίοις ἐκαλεῖτο λεύκωμα, ἐν ᾧ αἱ γραφαὶ Ἀθήνησιν ἐγράφοντο πρὸς τοὺς κακούργους. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου. Φύλαττε] φύλαξον, μὴ προσίῃ μηδείς. Πρὸς αὐτὸν] χ' ἵνα μὴ ἐξέλθῃ. Μαστιγ' ἔχων] μαστιγοφορῶν. Ἱστιορράφος] ὁ πανοῦργος. μεταφορὰ δ' ἀπὸ τῶν τὰ ἄρμενα ῥαπτόντων. καὶ γὰρ Αἰγύπτιοι λινοποιοί εἰσι καὶ ἱστίων συρράφεις. Προτείνειν] προβάλλεσθαι κοίλην, ἵνα μὴ ἀργύριον ἐξέλθῃ. καὶ γὰρ σφίγξεις τῆς χειρὸς τὸ διδόμενον καὶ προσεχόμενον φυλάττει. Χάρισαι.] δῶρόν τι μοι χαριζόμενος. Κροκωτοῖς.] κρόκωτος εἶδος χιτῶνος καὶ ἐνδύματος γυναικεῖον. Μίτραις] μίτρα ἔνδυμα ἢ ζώνη. ταῦτα δὲ εἶδος ἐσθήτων ἐστὶν ἁρμόδια τῶν γυναιξὶν οὐ τοῖς

ἀνδράσι. Γέλωτα παρέχω] γελοῖος ὤν. Ἑστιῶν] τὴν τροφὴν παρέχων. Δῆλος ᾖς.] καὶ γὰρ αὕτη ἐστὶ γνώμη παλαιὰ ἡ τῆς τιμωρίας, τὸ οὐ τὸν τιμωρηθέντα τὸν ἀδικοῦντά τι πράξαντα, οὐ διὰ τὸ πρᾶγμα καὶ ἀδίκημα γενόμενον, ὅπερ ἐστὶν ἀνίατον, ἀλλὰ ἐπὶ τῷ ἐκπλῆξαι τοὺς ἄλλους, ἵνα μὴ τοιοῦτόν τι ἁμαρτάνωσιν. ὥς φησιν ὁ Πλάτων ἐν νόμοις. Ἰατταταιάξ] σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. Κροκῶθ.] γυναικεῖον ἔνδυμα. Οὐκ ἔστιν ἐλπίς] ἀνέλπιστος δή ἐστιν ἡ σωτηρία.

G Bis. Ὅδ' ἔσθ' ὁ πανοῦργος] ὁ Πρύτανις ὑπὸ Κλεισθένους κληθεὶς ἔρχεται. καὶ τὸν Μνησίλοχον ἐν σανίδι δεσμευθέντα φυλάττεσθαι κελεύει. Πρύτανις δ' ἐστὶ, διοικητής, προστάτης, φύλαξ, βασιλεύς, ἄρχων, ταμίας, ἔξαρχος. Σ. κύπτεις δ' ἐστὶ, κάμπτεις, ἑαυτὸν κλίνεις. Ἡσύχ. Ἐν τῇ σανίδι.] σανίς, οἷον εἰ τάνις, παρὰ τὸ τετάσθαι. ἐπιμήκες ξύλον. νῦν δ' ἡ κυρίως σανὶς λέγεται ἐν ᾗ τοὺς κακούργους δεθέντας ἐφύλαττον. καὶ ἐν ᾗ τὰς δίκας ἐχάραττον. Εὐστ.

Εὐστ. ἀλλαχοῦ δὲ σανὶς, θύρα, καὶ λεύκωμα, ἐν ᾧ αἱ γραφαὶ Ἀθήνησιν ἐνεγράφοντο πρὸς τοὺς κακούργους. Ἡσύχιος. καὶ σανίδες, ἐν αἷς ἐνεγράφοντο οἱ ὀφείλοντές τι, καὶ οἱ ἀδικηκότες τι. Ε. Μ. Ὡς νεὼ δ᾽ ἐπ᾽ ἀνήρ.] ἀνὴρ, Εὐριπίδης δηλονότι, ὁ προσποιούμενος εἶναι Μενέλαος τῆς Ἑλένης πόσις. αὐτὴ δὲ, τὸν Μνησίλοχον, τὸν σκηπτόμενον εἶναι Ἑλένην. ὀλίγον δὲ, χωλὸν, μονονουχὶ. ἱστιορράφος δὲ, πανοῦργος, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ ἄρμενα ῥαπτόντων. καὶ Αἰγύπτιοι A δὲ λινοποιοί εἰσι. Σ. Τοῖς κόραξιν ἱστιοῦν.] τουτέστιν ἑστίασιν παρέχειν. ἱστιοῦν, ὀρθὸν ποιεῖν. στρέφειν. ἱστιᾶσθαι, στρέφεσθαι, εὐωχεῖσθαι. σημείωσαι δὲ τὸ ἱστιοῦν νῦν μετὰ δοτικῆς λαμβάνεσθαι ἀντὶ τοῦ ἑστίασιν, καὶ εὐωχίαν παρέχειν. ὅπερ σπανιώτατον. Ιαππαπαιάξ.] ἐπίρρημα σχετλιαστικὸν, ὅπερ ἀλλαχοῦ ἰατταταιὰξ γράφεται. ὦ κρονῶθ᾽ οἷ᾽ εἴργασαι, τὸ πλῆρες, ὦ κρονικὰ οἷα εἴργασαι. ἀπὸ δὲ τοῦ κρονικοῦ ἐν τοῖς ἄνω εἴρηται.

B

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Ἄγε νῦν ἡμεῖς παίσωμεν ἅπερ νόμος ἐνθάδε
Ταῖς γυναιξὶν,
Ὅτ᾽ ἂν ὄργια σεμνὰ θεαῖν ἱεραῖς ὥραις ἀνέχωμεν ἅπερ καὶ
Παύσων σέβεται καὶ νηστεύει.
Πολλάκις αὐταῖν ἐκ τῶν ὡρῶν
Ἐς τὰς ὥρας ξυνεπευχόμενος
Τοιαῦτα μέλλειν θαμὶ ἑαυτῷ.
Ὅρμα χώρει.
Κοῦφα ποσὶν ἄγ᾽ ἐς κύκλον,
Χειρὶ σύναπτε χεῖρα ῥυθμὸν χορείας.
Ὕπαγε πᾶσα. βαῖνε καρπαλίμοιν ποδοῖν,
Ἐπισκοπεῖν δὲ πανταχῇ
Κυκλοῦσαν ὄμμα χρὴ χοροῦ κατάστασιν.
Ἅμα δὲ καὶ
Γένος ὀλυμπίων θεῶν
Μέλπε καὶ γέραιρε φωνῇ πᾶσα χορομανεῖ τρόπῳ.
Εἰ δέ τις
Προσδοκᾷ κακῶς ἐρεῖν
Ἐν ἱερῷ γυναῖκά μ᾽ οὖσαν ἄνδρας,
Οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
Ἀλλὰ χρὴ,
Ὥσπερ ἔργον αὖ τι καινόν.

CONVERSIO.

CH. *Age, nunc nos feriamus terram, & tripudiemus, quæ quidem lex hic eſt*
Mulieribus,
Cum Orgia veneranda dearum Cereris & Proſerpinæ ſacris temporibus celebrauerimus.
Quas quidem ſacras ſaltationes etiam
C *Pauſon colit, & ieiunat*
Sæpenumero vnà cum ipſis ex temporibus,
In tempora ſimul precans,
Talia tripudia curæ eſſe frequenter ſibiipſi.
Incita te, procede.
Leuiter pedibus duc te in orbem.
Manui coniunge manum, rhythmum choreæ
Subduc vnaquæque, incede celeribus pedibus.
D *Explorare autem, quamcunque in partem*
Voluentem oculum oportet choreæ conſtitutionem & ordinem:
Simul autem &
Genus cæleſtium Deorum
Cane, & venerare voce vnaquæque tripudiatorio furentiq́ue more.
Si verò aliquis
Sperat maledicturam
E *In templo hoc mulierem me exiſtentem viris,*
Non rectè ſentis.
Sed oportet
Quaſi rem ruſus quondam nouam [illegible]

BOVRDINVS. Ὄργια.] μυστήρια ἱερά. ὀργιάζειν, θύειν, καὶ τελετὴν τελεῖν. Παύσων.] ὄνομα κύριον. ἦν δὲ καὶ ζωγράφος τις, ὅστις ἐπὶ πενίᾳ διεβεβόητο. Νηστεύει.] ἀσιτεῖ. Σύναπτε.] συνέγγιζε. Τὴν χεῖρα.] τῇ χειρὶ καὶ συμβάλλου. Καρπαλίμοιν.] ταχεῖ F καὶ μετὰ ποδῶν ἐλαφρότητος ὀξύτητός τε. Κυκλοῦσαν.] ὄψιν περιφέρουσαν ὄμματά τε περιστρέφουσαν. Γέραιρε.] σέβε. Χορομανεῖ.] μαινομένῳ τρόπῳ. ἐπιμανεῖ τι τὸ χορεῦσαι.

BISETVS. Ἄγε νῦν ἡμεῖς.] στροφὴ τοῦ χοροῦ ᾄδοντος, καὶ ὀρχουμένου κατὰ ἔθος τὸ τῶν κωμῳδιῶν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Μνησίλοχος ἐδεσμεύετο. εἰσὶ δὲ στίχοι μικτοὶ ις´. ὧν ὁ τελευταῖος. Εὐπείταλος ἐλεεῖ θάλλει. παίσωμεν, τὴν γῆν, εἴτε τὴν χθόνα δηλονότι. τοῦτο γὰρ ἐλλειπτικῶς εἴρηται. οἱ G δὲ ὀρχούμενοι τὴν γῆν ποσὶ παίειν εἰώθασι. παίσωμεν τοίνυν, τουτέστι χορεύσωμεν. παίειν χθόνα, χορεύειν. Ὅμηρ. Οδ. Θ. Ἀλλ᾽ ἄγε Φαιήκων βητάρμονες, ὅσσοι ἄριστοι, Παίσατε. Εὐστάθ. τινὲς τὸ παίσατε, ἀντὶ τοῦ τύψατε, ὃ ἐπὶ ὀρχηστικῶς κρούετε τὴν γῆν καὶ κάτω. τὸ παίσατε δηλοῖ ἐλλειπτικῶς τὸ τύψατε ποσὶ τὴν γῆν. Ἅπερ καὶ Παύσων.] ἅπερ ὄργια, ἃ μυστήρια, ἃς Δήμητρος καὶ Κόρης τελοῦσας καὶ ὁ Παύσων σέβει. καὶ μείζονος εὐσεβείας χάριν νηστεύει, ἢ ἐσθίει, τροφὴν ἢ λαμβάνει, σιτίσεως, καὶ τροφῆς ἀπέχεται, ἵνα ῥᾷον καὶ εὐσεβέστερον τὰ τοιαῦτα ὄργια τελοίη. F τοῦτο δὲ ἐν τοῖς κάτω δηλοῦται. Παίσωμεν αἱ γυναῖκες οἷάπερ νόμος, νηστεύομεν δὲ πάντως. κωμικῶς δὲ τὸν Παύσωνα σκώπτων ταῦτα λέγει. οὗτος γὰρ καὶ ἐν Πλούτῳ ἐπὶ πενίᾳ κωμῳδεῖται. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, Παύσωνος πτωχότερος. σέβεται δὲ, σέβει. αὐταῖν, σὺν αὐταῖν, ἔστι γὰρ ἔλλειψις τῆς σὺν προθέσεως. θαμὰ δὲ, συνεχῶς. πυκνῶς. διηνεκῶς. Σ. Κοῦφα ποσίν.] ὀρχήσεως, καὶ εὐρύθμου χορείας καλὴ περίφρασις. καὶ περιγραφή. κοῦφα δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος, κούφως, ἤγουν ἐλαφρῶς, γοργῶς, ταχέως. Καρ- G παλίμοιν.] καρπάλιμος, ταχύς. κυκλοῦσαν δὲ, στρέφουσαν. κυκλεῖν, στρέφειν. κυκλοῦν δὲ, περιλαμβάνειν, ὡς τοῖς παλαιοῖς σχολίοις εἰς Αἴαντα μαστιγοφόρον Σοφοκλέους γέγραπται. Χοροῦ κατάστασιν.] τοῦτο πρὸς τὸ ἐπισκοπεῖν δεῖ ἀναφέρειν. τοῦ δὲ χοροῦ κατάστασιν καλεῖ τὴν στάσιν, τὸν κόσμον, τὸν τρόπον, τὸ ἦθος, καὶ τὴν χορείαν, ἤγουν τὴν χοροστασίαν.

Γέραιρε.] τίμα, σέβε, δόξαζε. χορομανῆ δὲ πρῶτον καλεῖ, καθ' ὃν ἱερὸν χορείαις, δι' ἃς σεμνοτέρας ὀρχήσεις ὁ χορεύων μαίνεσθαί πως φαίνεται. Χορομανὴς δὲ, ὡς γυναικομανὴς περὶ τὰς γυναῖκας μαινόμενος.

Πρῶτον εὔκυκλον χορείας εὐφυῆ στῆσαι βάσιν.
Πρόβαινε ποσὶ τὰν εὔλυραν,
Μέλπουσα, καὶ τὴν τοξοφόρον
Ἄρτεμιν ἄνασσαν ἁγνήν.
Χαῖρ' ὦ ἑκάεργε ὄπαζε δὲ νίκην.
Ἥραν τε τὴν τελείαν
Μέλψωμεν, ὥσπερ εἰκός.
Ἣ πᾶσι τοῖς χοροῖσιν ἐμ-
Παίζει τε, καὶ κλῇδας γάμου φυλάττει.
Ἑρμῆν τε Νόμιον ἄντομαι,
Καὶ Πᾶνα, καὶ Νύμφας φίλας.
Ἐπιγελάσαι προθύμως
Ταῖς ἡμετέραις χαρέντα χορείαις.
Ἔξαιρε δὴ προθύμως
Διπλῆν χαίρειν χορείας.
Παίσωμεν ὦ γυναῖκες οἷ-
Απερ νόμος. νηστεύομεν δὲ πάντως.
Ἀλλ' εἶ' ἐπ' ἄλλ' ἀνάστρεφ' εὐρύθμῳ ποδί
Τόρνευε πᾶσαν ᾠδήν,
Ἡγοῦ δέ γ' ὧδ' αὐτός.

Primùm benè orbicularis, & rotunda chorea aptum ac concinnum constituere gressum.
Procede pedibus aurea lyra vtentem, Apollinem
Canens, & arciferam
B *Dianam, reginam castam.*
Salue ô longè feriens Apollo, prabe autem victoriam,
Iunonemq́ perfectam.
Canamus quemadmodum opera precium est,
Quæ omnibus choris
Colluditq́, & claues nuptiarum seruat.
Mercuriumq́ pastoralem precor,
Et Pana, & Nymphas charas
C *Arridere promptè*
Nostris lætatas choreis.
Extolle autem promptè
Duplicibus manibus choream:
Feriamus terram ô mulieres,
Quale quidem est institutum nostrum, ieiunamus autem prorsus.
Sed eia, ad alia genera saltationis conuerte te concinno pede:
D *Torna, & concinna totam cantilenam.*
Dux sis autem ita ipse.

BOVRDINVS. Εὐκύκλου χορείας.) τουτέστιν εὖ καὶ ἀξιοπρεπῶς χορευούσης. Εὐφυῆ.] ἁρμόζουσαν, ἐπιπρέπουσαν. Στῆσαι.] καταστῆσαι. Εὔλυραν.] χρυσῆν λύραν ἔχοντα Ἀπόλλωνα. Ὄπαζε.] πάρεχε. Ἑκάεργε.] ἕκαθεν βάλλων, καὶ τοξεύων. Ἐμπαίζει.] ἀναπαίζει, καὶ ἀναπηδᾷ. Κλῇδας.] κλεῖς γάμου διαφυλάττει. Νόμιον.] νομῶν φύλακα. Επιγελάσαι.] ἐφήδεσθαι, ἐπιχαρῆναι. Προθύμως.] μετὰ πάσης προθυμίας. Ἄντομαι.] εὔχομαι. Διπλαῖν χεροῖν.] ὥστε μᾶλλον δεικνῦναι τὴν προθυμίαν. καὶ γὰρ οἱ προθύμως ἐπαλλόμενοι δυαῖς χερσὶν ἐξαίρουσι τὴν χορείαν. Παίσωμεν.] τὸ δὲ στοιχεῖόν ἐστιν ἐμβόλιμον. Νηστεύομεν.] σωφρονοῦμεν καὶ κοσμίως προσφερόμεθα κατὰ νόμους. Τόρνευε.] τορῶς καὶ σαφῶς λέγε. τορεύειν δὲ κυρίως σημαίνει τὸ γλύφειν, λιτοῦν.

BISETVS. Εὔκυκλον.] τὴν εὔρυθμον, καὶ ἐγκυκλίους χορείας, ἣν αἱ γυναῖκες εἰς κύκλον περιαγόμεναι ἐποίουν. εὐφυῆ στῆσαι βάσιν, ἀντὶ τοῦ εὐφυῶς, καὶ καλῶς, καὶ εὐρύθμως βαίνειν, ὀρχεῖσθαι, χορείαν ἱστᾶσθαι. εὐφυὴς, ὁ καλὴν φύσιν ἔχων. ὁ ὡραῖος, ὁ ἐπιεικὴς, καὶ σπουδαῖος. Σ. Τὸν εὔλυραν.) τὸν Φοῖβον περιφραστικῶς λέγει, τὸν ἀγαθὴν, καὶ καλὴν ἔχοντα λύραν. ἀλλαχοῦ δὲ τὸν αὐτὸν εὔλυρον καλεῖ. Ὦ ἑκάεργε] ἑκάεργος λέγεται Ἀπόλλων. ὡς ἕκαθεν εἴργων ὡς τοξότης. ἢ ὁ ἕκαθεν ἐργαζόμενος, ὡς τὴν ἀεὶ τὴν γῆν ὡς ἥλιος καθομιλεῖται τοῖς πελαγίοις. Εὐστάθ. ὄπαζε δὲ, πάρεχε. ὀπάζειν τὸ διδόναι, καὶ τὸ κατόπιν διώκειν. ἔστιν ὅτε καὶ δηλοῖ τὸν ὀπαδὸν, ἤγουν ἀκόλουθον διδόναι. καὶ ὀπάζεσθαί τινα, ὀπαδὸν ἐλθεῖν. Εὐστ. Ἥραν τελείαν] Ἥρα τελεία, καὶ Ζεὺς τέλειος ἐτιμῶντο ἐν τοῖς γάμοις, ὡς πρυτάνεις ὄντες τῶν γάμων. Σ. καὶ τέλος, ὁ γάμος. ὅθεν τελείους τοὺς γεγαμηκότας ἔλεγον. Εὐστ. Ἐμπαίζει.) ὥσπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ἐμπαίζειν ἐνταῦθα λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ συμπαίζειν. ἢ ἐμπαίζει χοροῖς, ἤγουν ἐν χοροῖς παίζει. τινὲς δὲ γράφουσιν ἐμπάζεται, ἤγουν ἐντρέπεται, φροντίζει, ἐπιστροφὴν ποιεῖται. οὕτω παρ' Ὁμήρῳ

Οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν.

ὅπερ Εὐστάθιος ἑρμηνεύων, οὐκ ἐπεστρέφετο τῶν θυσιῶν. ἐν τούτῳ δὲ διαφέρουσιν οὗτοι, ὅτι Ὅμηρος μὲν μετὰ γενικῆς, E Ἀριστοφάνης δὲ μετὰ δοτικῆς τοῦτο τὸ ῥῆμα συντάσσει. ὁ παραιτητέον. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἔμπαξ, ἔμπακος, ὡς ἀπὸ τοῦ ἅρπαξ, ἁρπάζω. ἔμπαξ δὲ εὑρίσκεται ἐν τῷ Σοφ. Αἴαντι. Τεῦκρον ἀμφὶ τοῦ λεόντων, τροφῆς ἄοικον ἔμπακα τὰ χόλια, ἀνατροφῆς προθυμον φροντιστήν. Τὰς κλῇδας) τὰς τοῦ γάμου κλεῖδας φυλάττει. διὸ καὶ Τελεία καλεῖται. Ἑρμῆν τε νόμιον.] Ἑρμῆς ἐπίθετον, παρὰ τὸ νέμειν, τὸ βόσκειν, καὶ τρέφειν. ὅτι τῶν νομέων ἔφορος, καὶ φύλαξ. ἄντομαι δὲ, ἱκετεύω ἄντα, καὶ ἄντομαι, ὥς φησιν Εὐστάθιος περὶ τῶν τῶν ἐρχομένων παρ' Ὁμήρῳ. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, F ἀντὶ τοῦ ἀπαντώμενον, ὁ μᾶλλον ἀντάω. τὸ δὲ ἄντω ὁ μέλλων οὐχ εὑρίσκεται. Χαρέντα χορείαις] χαρέντα χαρέντας, καὶ πρὸς τὸν Πᾶνα, καὶ τὰς Νύμφας ἀποστέον. τὸ δὲ ἀρσενικὸν γένος ὡς τιμιώτερον καὶ τὸ θηλυκὸν πολλάκις ὡς καὶ τοῦτο συνέχει. Διπλῆν χαίρειν χορείας.] διπλῆν χάριν χορείας χαρίζου. ὁ νοῦς. τοῦ οὖν ἔξαιρε προθύμως τὰς χορείας. τουτέστι χόρευε οὐχ ἅπαξ μόνον, ἀλλὰ καὶ δίς, ὥστε καὶ διπλῆν χάριν, καὶ χαράν, καὶ εὐφροσύνην ἐκ τῆς χορείας ἡμᾶς λαβεῖν. Ἡσύχιος δὲ Διπλῆν, G ὀρχήσεως, ἢ κρούματος εἶδος εἶναι λέγει. τινὲς δὲ καὶ ταῦτα γράφουσιν οὕτω, Διπλαῖς χερσὶν χορείας. ἀλλὰ διπλοῖς ποσὶν χορείας μᾶλλον ἂν εἴη λεκτέον, ὃ πολὺ πιθανώτερον, εἴ τι κινητέον. Ἀλλ' εἶ' ἐπ' ἄλλ'.] τὸ πλῆρες, ἀλλὰ εἶα ἐπὶ ἄλλα ἀνάστρεφε εὐρύθμῳ ποδί. τόρνευε δὲ, τορῶς, τρανῶς, καὶ σαφῶς λέγε. Σ. κατοφόρον δὲ καλεῖ τὸν Διόνυσον, παρὰ τὸν κισσὸν, ὃν φέρει. κισσὸς δὲ

ἀλλ' ἄλλος φυτοῦ, ἢ βλάστημα ἑλικοειδὲς, ὃ Βάκχῳ ἱε- A ρὸν ἐστί. ὅθεν καὶ κισσοφόρος εἴρηται

Σὺ κισσοφόρε Βακχεῖε δέσποτ', ἐγὼ δὲ κώμοις
Σὲ φιλοχόροισι μέλψω
Εὔιον ὦ Διόνυσε
Βρόμιε καὶ Σεμέλας παῖ,
Χοροῖς τερπόμενος, κατ' ὄρεα Νυμφᾶν
Ἐρατοῖς ἐν ὕμνοις
Εὔιον. εὔιον. εὐοῖ ἀναχορεύων
Ἀμφὶ δὲ σοὶ κτυπεῖται
Κιθαιρώνιος ἠχὼ
Μελάμφυλλά τ' ὄρη δάσκια, καὶ νάπαι
Πετρώδεις βρέμονται.
Κύκλῳ δὲ περὶ σὲ κισσὸς
Εὐπέταλος ἕλικι θάλλει.

Tu hederifer Bacche domine, ego verò comeſſationibus
Te choreaꝗ; ibus celebrabo.
Euion ô Bacche,
Bromie, & Semeles fili,
B *Choris qui oblectaris per montes Nympharum*
Amabilibus in hymnis.
Euion Euion, Euœ tripudians.
Circa te verò crepitat
Citheronia reſponſatio,
Nemoroſiꝗ; montes, denſi atque umbroſi, & colles
Saxoſi ſtrepunt.
C *In orbe autem circum te hedera*
Frondoſa capreolo floret.

Bovrdinvs. Κώμοις.] κῶμος, ἡ μέθη καὶ ὀρχισμὸς λέγεται. καὶ ὁ μεθυστικὸς αὐλὸς, ἐρεθίζων τὴν ἡδυπάθειαν καὶ θάτερον ἔχημον ποιῶν, τὸ συμπόσιον. ὅθεν καὶ κῶμοι ὀρχήσεις μετὰ μέθης λέγονται. καὶ ἀσελγῆ, ᾄσματα καὶ πορνικὰ καὶ συμπόσια καὶ ᾠδαί. Εὔιον.] τὸν Διόνυσον Βάκχον. μέμνηται δὲ τούτου ὀνόματος ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου, καὶ ὁ Στράβων ἐν τῇ Γεωγραφίαις. πολλάκις γὰρ ἐν τῇ ὀρχήσει τῶν Ἀθηναίων οἱ κωμάζοντες ἐπικαλοῦντο τὸν Εὔιον, τουτέστι Βάκχον καὶ ἐβόων εὐοῖ καὶ σαβοῖ, οὐδὲν ἄλλο δηλοῦντες εὐδὲ σημαίνοντες, ἢ τὸν Βάκχον. Βρόμιος.] ὁ Διόνυσος λέγεται ὁ γεωργὸς τῶν καρπῶν, ὥσπερ παρὰ τὴν βορὰν βόρμιος βρόμιος δ' οἰκείως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος λέγεται. Ἀναχορεύων] χορεύων. Κτυπεῖται.] κτύπον καὶ θόρυβον, καὶ ἦχον παρέχει. Κιθαρώνιος.] ὁ ἐν κιθαιρῶνι ὄρει τῆς Βοιωτίας. Ὄρη δάσκια.] μακρὰ ὄρη σκιασθέντα τοῖς δένδροις. Μελάμφυλλα.] μελαινόμενα τοῖς φύλλοις. καὶ παχέα ὄντα πυκνά τε. Καὶ νάπαι πετρώδεις.] οἱ ὀρεινοὶ τόποι καὶ ἀναπεπταμένοι. Βρέμονται.] διακτυποῦσιν, παταγοῦσιν, ψοφοῦσιν. Εὐπέταλος.] εὐπεταλθεὶς, ὁ πεπετασμένος. Ἕλικι.] ὁ ἕλιξ ὀνομάζεται Αἰγίλωψ. Θάλλει.] ἀεὶ θάλλει, ἐπανθεῖ, ἀειανθεῖ. Τοξότης] ἐκ σκυθικῇ λέξει χρῆται, καὶ χαρακτῆρι.

Bisetvs. Εὔιον.] εὔιος Βάκχου ἐπίθετον παρὰ τὸ μεθύσκεσθαι τοὺς παλαιοὺς εἰς εὐφροσύνην, καὶ ἄνεσιν ἐν τῇ τιμῇ τοῦ θεοῦ. τὸ μὲν ποτὲ ἐκαλεῖτο μέθυ, καθ' ὃ δηλαδὴ μεθιέμεθα. καὶ ὁ τοῦ τοιοῦδε θεὸς, Μεθυμναῖος, καὶ Λυαῖος. καὶ Εὔιος, καὶ Ἥιος. ὡς καὶ ὁ μὴ εὐφρανθεὶς, καὶ εὐωχηθεὶς, ἱλαρός. διὸ καὶ τὸ δαιμόνιον ἵλεων ἠξίουν ἐπιφωνοῦντες, ἰὴ. ἰὴ. Εὐστάθιος. ἐξ Ἀθηναίων. Βρόμιος δὲ, ὁ Διόνυσος, ὁ γεωργὸς τῶν καρπῶν, παρὰ τὸ βορὰ, βόρμιος, καὶ ὑπερθέσει βρόμιος. Σ. οἱ δὲ παρὰ τὸν βρόμον λέγεσθαι νομίζουσιν, ὃν δηλονότι οἱ μεθύοντες ποιοῦνται. Βρόμος δὲ κυρίως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος. καὶ βρομεῖν, τοιοῦτον ἦχον ποιεῖν φυσικῶς δὲ, καὶ ἁπλῶς πᾶς τις ψόφος οὕτω καλεῖται. Κιθαρώνιος ἠχὼ] Κιθαιρὼν, ὄρος Βοιωτίας. ὅθεν καὶ Κιθαιρώνιος. Σ. τούτου μέμνηται, καὶ Σοφοκλῆς ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ,
D
Βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν;
Ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα;

Μελάμφυλλα.] μελάμφυλλος, ὁ τὰ φύλλα μέλανα ἔχων. ὄρη δὲ μελάμφυλλα νῦν καλεῖ διὰ τὴν δασύτητα, καὶ πυκνότητα τῶν δένδρων ἐν αὐτοῖς ὄντων, καὶ σκιὰν μέλαιναν ποιούντων. διὸ καὶ κατ' ἐπεξήγησιν ἐπιφέρει τὸ δάσκια. δάσκιος ὕλη παρὰ τῷ ποιητῇ λέγεται, ἡ δασύσκιος, καὶ δασεῖαν σκιὰν ἔχουσα, ὅθεν καὶ κατὰ συγκοπὴν λέγεται. E Νάπαι.] νάπος, οὐδετέρως, καὶ νάπη θηλυκῶς, ὀρεινὸς ὑλώδης τόπος, εἰ οἷον νάφη, ὡς μὴ ἔχοντα φῶς διὰ δάσος. Ξενοφῶν δὲ οὐδετέρως λέγει τὸ νάπος, ὡς τὸ ἔδαφος. ἐπεί, φησιν, οἱ ἡγεμόνες ἐγένοντο ἐπὶ νάπει δυσβάτῳ καὶ μεγάλῳ, ἐπιστάντες ἀγνοοῦντες εἰ διαβατέον τὸ νάπος. Σ. Ἄλλως. νάπος, καὶ νάπη, τόπος φαραγγώδης, παρὰ τὸ νε στερητικὸν, καὶ τὸ πῶ, ὃ ἐστι πίνω, λέγεται. ἢ παρὰ τὸ νε στερητικὸν, καὶ τὸ φῶ, ὃ ἐστι φαίνω, καὶ λάμπω. Εὐπέταλος.] πέταλα, καὶ πέτηλα, πετάλων, τὰ πλατέα φύλλα. παρὰ τὸ διαπεπετάσθαι. F εὐπέταλος οὖν κισσὸς, ὁ πολλὰ, καὶ καλὰ πέταλα πανταχόθεν ἔχων. Ἕλικι.] ἕλιξιν. ἕλικες δὲ τὰ περὶ τοὺς κορύμβους φύλλα, ἢ βοτάνια. Σ. λέγονται δὲ παρὰ τὸ ἑλίσσειν, τὸ ἐνείρειν, ἐνειλεῖν, ἐμπλέκειν.

TOΞΟΤΗΣ.

G SATELLES QVI LOQVItur Scythicè.

Ἐν ταῦθα νυνὶ οἰμώζει πρὸς τὴν αἰθρίαν.
Μν. Ὦ τοξότ' ἱκετεύω σε. Τοξ. μή μ' ἱκετεύσῃ σύ.

Hic nunc plorabis ſub dio.
MN. O Satelles rogo te. SAT. Ne me roges tu.

Μν. Χάλασον τὸν ἧλον. Τοξ. ἀλλὰ ταῦτα δρᾶς ἐγώ. A

Μν. Οἴμοι κακοδαίμων· μᾶλλον ἐπικρούσεις σύ γε.

Τοξ. Ἔτι μᾶλλον βούλεις; Μν. ἀτταταῖ. ἀτταταῖ

Κακῶς ἀπόλοιο. Τοξ. σίγα κακοδαίμων γέρον

Πέρ' ἐγὼ ξενίξι πορμὸς ἵνα πυλάξη σε.

Μν. Ταυτὶ τὰ βέλτιστ' ἀπολέλαυκ' Εὐριπίδου. B

Ἔα θεοί. Ζεῦ σῶτερ, εἰσὶν ἐλπίδες.

Ἀνὴρ ἔοικεν οὐ προδώσειν, ἀλλά μοι

Σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμών,

Ὅτι δεῖ με γενέσθ' Ἀνδρομέδαν, πάντως δέ μοι

Τὰ δέσμ' ὑπάρχει. δῆλον οὖν ἔσθ' ὅτι

Ἥξει με σώσων. οὐ γὰρ ἂν παρέπτατο.

MN. Relaxa clauum. SAT. sed hæc faciam ego?

MN. Hei mihi misero, magis infiges tu quidem.

SAT. Adhuc magis vis. MN. At at pape pape

Male pereas. SAT. Tace infelix senex,

Age ego feram stoream, ut custodiam te.

MN. Hæc optima consequutus sum ab Euripide.

Sine ô dij, Iupiter seruator, sunt spes,

Vir videtur non proditurus, sed mihi

Signum latenter ostendit Perseus prætercurrens,

Quod oportet me fieri Andromedam, prorsus autem mihi

Vincula adsunt. perspicuum igitur est, quòd

Veniet me seruaturus, non enim prætervolasset.

C BOVRDINVS. Ἔτι τοῦτο.] προσέρχεται δὴ ὁ Τοξότης, ὡς μαστίζων τὸν Μνησίλοχον. Οἰμώξει.] δώσει τὴν δίκην. Πρὸς τὴν αἰθρίαν.] ὑπὸ τῷ διΐ. Χάλα.] ἄνες καὶ μὴ ἐπὶ ῥοῦσον οὕτω τὸν ἧλον. Ἐπικρούσεις.] ἐπισπάσεις. ἐπιθήσεις, ἐμπήξεις, καὶ ἐμβαλεῖς. Ἀτταταῖ,] σχετλιαστικόν. Πέρ' ἐγώ.] τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐπὶ σχάσιν ἐν Σκυθικῇ γλώσσῃ. σημαίνει δὲ ὧδε οἴσω φορμόν, ἵνα φυλάξω σε. Πορμός.] ἀντὶ τοῦ φορμός. Πυλάξη.] φυλάξω. Μνησίλ.] ταῦτα τὰ ἔπη πρὸς αὐτὸν λέγει ὁ Μνησίλοχος. Ἀπολέλαυκα.] ταύτην τὴν βελτίστην ἀπόλαυσιν ἔλαβον ἐκ τοῦ Εὐριπίδου. τοῦτον τὸν καρπὸν ἀπέλαβον ἐκ τῆς συνουσίας καὶ ὁμιλίας τοῦ Εὐριπίδου. Ὑπεδήλωσεν.] ὑπέδειξεν, ὑπέφηνε, τὸ δεῖγμα παρέσχεν. Ἀνδρομέδαν.] τουτέστι, ἀπαλλάττεσθαι καὶ ἐκλύεσθαι τούτου κινδύνου, ὥσπερ ἐξέλυσεν ὁ Περσεὺς τὴν Ἀνδρομέδαν προβληθεῖσαν τοῖς ἰχθύσιν εἰς βορὰν γενομένην. καθάπερ οἱ ποιηταὶ μυθολογοῦσιν.

BISETVS. Ἔτι τοῦτο νῦν.] ὁ Τοξότης τὸν Μνησίλοχον δεσμεύων, καὶ τῇ σανίδι ἐπισφίγγων ταῦτα λέγει. ἐπεὶ δὲ Σκύθης ὢν τὸ γένος, ὡς βάρβαρος βαρβαρίζει, καὶ τούτου τοὺς βαρβαρισμοὺς ὁ ποιητὴς ἡμῖν καλῶς χαρακτηρίζει. τὸ γὰρ οἰμώξει, ἀντὶ τοῦ οἰμώξεις εἴρηται. αἰθρίαν δὲ, ἀντὶ τοῦ αἰθρίαν. ἐπικρούσει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπικρούσεις, ἢ ἐπικρούσω. δρᾶς ἐγώ, δράσω ἐγώ. βουλῇς δὲ, βούλει, ἐθέλεις. Πέρ' ἐγώ.) ταῦτα πάντα βάρβαρος βαρβαρικῶς καὶ προφέρει, καὶ συντάττει. ἑλληνικῶς δὲ λέξειας οὕτω. φέρ' ἐγὼ ἐξενέγκω φορμὸν ἵνα φυλάξω σε. φέρε ἐγὼ φορμὸν ἐξοίσω, ἵνα σε φυλάξω. τί δὲ φορμός, ἤδη προείρηται. σημειοῦσθαι δὲ παρὰ πολλοῖς καὶ τοῦ νῦν βαρβάρου τὸ π ἀντὶ τοῦ φ. καὶ ἀνάπαλιν τὸ φ. ἀντὶ τοῦ π ἐν χρήσει εἶναι. τινὲς δ' ἦσαν οἱ τοξόται, καὶ ἄνω δεδήλωται. τούτοις καὶ τοῖς δορυφόροις οἱ βασιλεῖς σωματοφυλάξι τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας, καὶ σωτηρίας ἕνεκα φιλοῦσι χρῆσθαι. Ταυτὶ τὰ βέλτιστα.] εἰρωνεία, ἀντὶ τοῦ ταῦτα τὰ δεινότατα κακὰ διὰ τὸν Εὐριπίδην ἀπέλαυσα, τουτέστιν ἔπαθον. ταῦτα δὲ λέγει Μνησίλοχος τὸν προδότην εὐδαιμονῶν ὁρῶν, καὶ ἐν τῇ τοῦ Σκύθου τοξότου φυλακῇ μετὰ τοῦ Πρυτάνεως ἐπιταγὴν ὤν. ἐν μεγάλῃ τοίνυν ἀθυμίᾳ στρέφεται, καὶ ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἑαυτὸν καταλειφθῆναι, καὶ προδοθῆναι νομίζει. ἐν ᾧ δὲ χαλεπῶς ἀθυμεῖ, καὶ πολλὰ ἄτοπα κατὰ τοῦ Εὐριπίδου καθ' D ἑαυτὸν ἀναπεμπάζει, ἰδοὺ ὁ Εὐριπίδης καινὴν σωτηρίας τέχνην ἐξευρὼν προσέρχεται, ἣν ἀναγνωρίσας ὁ Μνησίλοχος τοῖς ἄλλοις τὸ πρᾶγμα μὴ δυνάμενος εἰπεῖν, τὴν ἐλπίδα τὴν μετοχοῦσαν ἀποβληθεῖσαν τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας ἀναλαμβάνει, καὶ εὔχεται τοὺς θεοὺς αὐτῷ παρεῖναι σωτῆρας. Περσεὺς ἐκδραμών.] τὸν Εὐριπίδην οὕτω καλεῖ, ὃς πανούργως τὸ τοῦ Περσέως προσωπεῖον ἐνδυσάμενος, καὶ Περσεὺς εἶναι προσποιούμενος πρὸς τὸν Μνησίλοχον ὡς πρὸς Ἀνδρομέδαν αὐτὴν σώσων ἔρχεται, ἵνα δὲ τὴν Ἀριστοφάνους γνώμην βέλτιον γινώσκωμεν, ἴστε E ὅτι Περσεὺς τὰ Ἑρμοῦ πέδιλα ὑποδησάμενος ἔπτατο πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν κήτει, θαλασσίῳ θηρίῳ παραβεβλημένην, καὶ αὐτὴν τοῦ θανάτου ἀπέλυσε. τὸν δὲ Περσέα τὴν Ἀνδρομέδαν σωθεῖσαν ἀγαγεῖν ἐπιθυμοῦντα βουλόμενον, Κηφεὺς ὁ αὐτῆς πατὴρ μετ' Ἀγήνορος, ᾧ πρότερον ἐγγεγυημένη ἦν, λάθρα κτείνειν ἐπεχείρησεν. ὁ δὲ τὴν αὐτῶν ἐπιβουλὴν καταμαθών, τὴν Γοργόνος κεφαλὴν αὐτοῖς ἔδειξε, καὶ πάντας ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ μορφῆς στερήσας εἰς λίθους μετεμόρφωσεν. Εὐριπίδης οὖν τοιούτῳ τρόπῳ, καὶ καινῇ τέχνῃ τὸν Μνησίλοχον σώζειν πειρᾶται. F Ἀνδρομέδαν.) Ἀνδρομέδα, Λήδα, Φιλομήλα, καὶ ἄλλα πολλὰ δωρικῶς λέγεται. κοινῶς δὲ Ἀνδρομέδη, Λήδη, Φιλομήλη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΠΕΡΣΕΥΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ὡς Ἀνδρομέδη.

G

EVRIPIDES TANQVAM Perſeus. Mneſilochus, tanquam Andromeda.

Εὐ. Φίλαι παρθένοι φίλαι,
Πῶς ἂν ἀπέλθοιμι, καὶ
Τὸν Σκύθην λάθοιμι.

EV. Charæ virgines charæ,
Quomodo abirem, &
Scytham comprehenderem?

BOVR

A BOVRDINVS. Φίλαι.] ὁ Εὐριπίδης τοῦ Περσέως σχῆμα ἀναλαβὼν, ἐπικαλεῖται τὰς θεὰς, ὥστε δυνηθῆναι σώζειν καὶ ἐκλυθῆναι τοῦ κινδύνου τὸν Μνησίλοχον πεσόντα εἰς μέγαν ἄλλον κινδύνων περιπλοκήν.

BISETVS. Φίλαι παρθένοι] Εὐριπίδης ὡς Περσεὺς ταῦτα προφέρει, καὶ ζητεῖ πῶς ἂν τὸν Μνησίλοχον σώζειν δυνηθείη. ὁ δὲ Μνησίλοχος παραπλησίως τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς βαρέως φέρει, καὶ σχετλιάζει, ἄλλοτε, καὶ ἄλλοτε τὸ πρόσωπον μεταβαλλόμενος, ποτὲ μὲν ὡς Ἀνδρομέδη, ποτὲ δὲ, ὡς αὐτὸς ὁ Μνησίλοχος, ἐκεῖ στοιχεῖ δὲ τοὺς λόγους συγχέων κατὰ τὴν τῶν παραπεπληγμένων, ἢ τεταραγμένων ἀνθρώπων μίμησιν. ταῦτα δὲ ἀκριβῶς παρατηρητέον. καὶ γὰρ ἄλλως μεγάλην ἀσάφειαν, καὶ σύγχυσιν ἐν τούτοις ἂν εὕροις, διὰ τὴν γραφὴν ἐν πολλοῖς διεφθαρμένην. πρῶτον οὖν ὡς Περσεὺς τὰς Νύμφας προσφωνῶν λέγει, φίλαι παρθένοι. καὶ τὰ ἑξῆς. εἰσὶ δὲ στίχοι μικτοὶ μέν. ὧν τελευταῖος Νίκυσιν ἐπιπορεύεται.

B Τὸν Σκύθην] τὸν τοξότην. οἱ γὰρ τοιοῦτοι τοξόται, καὶ δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ φύλακες, ὡς ἐπιπλεῖστον τὸ γένος Σκύθαι ἦσαν.

Κλύεις ὦ
Προσᾴδουσα τὰς ἐν ἄντροις
Κατάνευσον, ἔασον ὡς
Τὴν γυναῖκά μ' ἐλθεῖν.
ΜΝ. Ἀνοικτος ὅς μ' ἔδησε τὸν
Πολυπονώτατον βροτῶν,
Μόλις δὲ γραῖαν ἀποφυγὼν
Σαπρὰν ἀπωλόμην ὅμως.
Ὁδὲ γὰρ ὁ Σκύθης φύλαξ
Πάλαι ἐφέστηκ' ὀλοὸν
Ἄφιλον. ἐκρέμασε κόρακι
Δεῖπνον, ὁρᾷς; οὐ χορεῖσιν
Οὐδ' ὑφ' ἡλίκων νεανίδων.
Ψῆφον κημὸν ἕστηκ' ἔχου-
Σ', ἀλλ' ἐν πυκνοῖς δεσμοῖσιν ἐμπεπληγμένη
Κήτει βορὰ τῷ γλαυκέτῃ πρόκειμαι.
Γαμηλίῳ μὲν οὐ ξυμ-
Παιῶνι. δεσμίῳ δὲ
Γοᾶσθέ μ' ὦ γυναῖκες ὡς
Μέλεα μὲν πέπονθα. μέλεος
Ὦ τάλας ἐγὼ τάλας.
Ἀπὸ δὲ συγγόνων ἀλλ' αὖ
Ἄνομα πάθεα φῶτα λιτομένας.
Πολυδάκρυτον Ἀΐδα γόον φλέγουσαν
Αἶ αἶ αἶ αἶ
Ὅς ἐμ' ἀπεξύρησε πρῶτον,
Ὅς ἐμὲ κροκόεντ' ἐνέδυσεν,
Ἐπὶ δὲ τοῖσδε τόδ' ἀνέπεμψεν
Ἱερὸν ἔνθα γυναῖκες.

Audias vtinam Diana, quæ inſpicis Nymphas
tuas in antris,
Annue, ſine ad
Vxorem me ire,
MN. Inclemens, qui me vinxit
C *Multo laborioſiſſimam mortalium.*
Vix autem anum cum effugerim
Putidam, perij tamen.
Hic enim Scytha cuſtos
Iamdiu aſſiſtit, perditam,
Ab amicis deſtitutam, ſuſpendit cornis
Cœnam, vides? non choreis,
Neque cum æqualibus adoleſcentulis
Suffragiorum ciſtam ſto habens.
D *Sed in denſis vinculis implicata,*
Ceto cibus cæruleo expoſita ſum.
Nuptiali quidem non cum
Carmine, ſed vinculari, & nexili verſa.
Deplorate me ô mulieres, quoniam
Miſera quidem paſſa ſum, miſera,
O miſera ego miſera.
Ab autem cognatis, ſed
Impias calamitates, virum precantem
Lachrymoſum Plutonis gemitum fugientem.
E *Heu heu heu heu*
Qui me totondit primùm,
Qui me croceis veſtimentis induit.
Ad hæc verò hoc emiſit
Ad templum, vbi mulieres.

BISETVS. Κλύεις ὦ] γράφεται ἴσως, κλύοις ὦ. ἀντὶ τοῦ εἴθε κλύοις, ἤγουν ἀκούσεις ὧν ἐπιθυμῶ. καὶ κατάνευσόν μοι. τὸ δὲ προσᾴδουσα, διεφθαρμένον ἐστίν. ἀνθ' οὗ τινες προσιδοῦσα γράφουσι, καὶ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν ἀναφέροντες οὕτως ἑρμηνεύουσιν. ἢ τὰς Νύμφας ἐν ἄντροις οἰκούσας προσορᾷς. ἄλλοι πρὸς τὴν Ἠχὼ ἀναφέρουσιν, ἢ καὶ αὐτὴ ἐν ἄντροις οἰκεῖ, καὶ τὰς φωνὰς ἐν αὐτοῖς ποιουμένας ἀναπέμπει, ὥστε τοῖς προσιοῦσιν ἐξακούστους εἶναι. καὶ τοῦτο πιθανώτερον. εἰσὶ καὶ τινὲς, οἳ προσιδοῦσα πιθανῶς γράφεσθαι νομίζουσιν, οὕτως ἑρμηνεύοντες, ἤγουν, Ἠχὼ δηλαδὴ, τὰς ἐν ἄντροις οἰκούσας Νύμφας ἐμφαίνεις, καὶ δηλοῖς τὰς αὐτῶν φωνὰς μιμουμένη, καὶ τοῖς προσιοῦσιν ἀπονέμουσα. Ἠχὼ γὰρ, ὡς καὶ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γέγραπται. γίνεται κατ' ἀνάκλασιν τὴν ἀπὸ τῶν τύπων, καὶ λείων σωμάτων, μάλιστα δὲ κοίλων, πληγέντος ὑπὸ τῆς φωνῆς ἀέρος. ὁ γὰρ διαλεγόμενος ὠθεῖ μὲν σχεδὸν πάντα τὸν συνεχῆ ἀέρα. μάλιστα δὲ τὸν ἔμπροσθεν. διὸ μᾶλλον ἀκούομεν πρὸς ἡμᾶς ὁρῶντος τοῦ διαλεγομένου, ἢ ἀπεστραμμένου. ὅταν δὴ ὁ ἔμπροσθεν ἀὴρ ὠθούμενος ἐπειχθῇ ἐπί τι ἀντίτυπον ἔχον κοιλότητα, οἷα ἐστι τὰ ἄντρα, συνεχὴς ὢν, καὶ ἀδιάσπαστος, διὰ τὸ περιέχεσθαι ὑπὸ τοῦ κοιλώματος, προσπεσὼν αὐτῷ ἀντιτύπῳ ὄντι σώματι εἰς τὸ ἔμπαλιν, ὥσπερ ἡ βαλλομένη κατὰ
F τοῖχον σφαῖρα, καὶ οὕτως ἐπαναστρέφει ἐπὶ τὸν πλήξαντα, ἐναργέστατος δηλονότι τοῦ ἀέρος δι' ἀμφότερα κατὰ τὴν διχῆ αὐτοῦ δύναμιν.

BOVRDINVS. Προσιδοῦσα] Ἄρτεμιν. Κατάνευσον] πρόσνευσον. Ἀνοικτὸς] σκληρὸς, ἀνελεήμων, ἀνήλεος, ἀταλαιπώρητος τὸ τῆς Ἀνδρομέδης σχῆμα μιμούμενος. Πολυπονώτατον.] ταλαιπωρότατον, πολλῶν πόνων μεστόν. Σαπρὰν.] ὑπομείνασαν ὑπὸ γήρως καὶ ἀπορρέουσαν. καθ' ὑπερβολὴν ὑπεργηρασκουσαν. Ὀλοὸν.] ὀλέθριον, κακὸν, χαλεπόν. Ἄφιλον.] ἔρημον ὑπὸ φίλων.
G Ἐκρέμασε.] ἀνεκρέμασε ψῆφον. Κημόν.] κημὸς ἐλέγετο παρὰ Ἀθηναίοις τὸ πῶμα πεπλεγμένον καὶ παρόμοιον τῇ χώνῃ, ὅπερ ἐπετίθετο τῷ τῶν δικαστηρίων ὑδρίᾳ, ὅτε δὴ ἔμελλον δικάζεσθαι, καὶ ψῆφον φέρειν. ἐνταῦθα δὲ ὁ Μνησίλοχος, ἔτι προσποιούμενος εἶναι γυνὴ, οἰμώζει φάσκων, ὅτι οὐκ ἔχει τῶν ψήφων κημὸν, ὥσπερ αἱ ἥλικες νεανίδες, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἐστιν, ἀντὶ ταύτης τῆς ἐλευθερίας.

Ἐμπεπλεγμένη.] ἐνδεδεμένη. Κήτει.] κήτεϊ θηρίῳ ἐπὶ θαλασσίῳ πολυειδεῖ. Γλαυκέτῃ] γλαυκῷ. Παιῶνι.] ᾠδῇ, ἄσματι γαμικῷ. Δεσμίῳ δὲ] ἀλλὰ σὺν δεσμοῖς γοᾶσθε, κλαύσατε, πενθήσατε. Μέλεα πέπονθα.] ἄθλια ἔπαθον. Λελυμένην.] ἐξαντουμένην. Πολυδάκρυτον.] πολλῶν δακρύων μεστὴν, πολλῆς οἰμωγῆς καὶ κλαυθμοῦ. Αἰ αἶ αἶ.] θρηνητικὸν καὶ διακελευστικόν. Ἀπεξύρησεν.] ἀπέτιλε τὰς τρίχας.

Bisetus. Ὡς τὴν γυναῖκα] γυναῖκα καλεῖ τὸν Μνησίλοχον, ὡς Ἀνδρομέδαν τὴν Περσέως γυναῖκα. Ἀνοικτὸς ὅς μ' ἔδησε] Μνησίλοχος ἤδη δεσμευθεὶς ὑπὸ Σκύθου τοῦ φύλακος ταῦτα μεθ' ἑαυτοῦ λέγει, τὴν οἰκείαν δυστυχίαν μετὰ βαρείας μέμψεως ἀποφαίνων. ἀνοικτος δὲ, ἄνευ οἴκτου, καὶ ἐλέους, τουτέστιν, ὠμὸς ἐστὶν ὁ τοξότης, ὅς με πολυπονώτατον, καὶ δυστυχέστατον πάντων ἀνθρώπων ἔδησεν. ἐνταῦθα δὲ τὴν πυκνὴν τοῦ προσώπου μεταβολὴν ὁ Μνησίλοχος χρῆται, παρατήρει. ἐφέστηκε ὀλοὸν, ἔστηκεν ἐπί με τὸ ὀλοὸν, ἤγουν ἀπολωλότα, καὶ φίλων ἁπάντων ἔρημον. Οὐ χοροῖσιν] Μνησίλοχος νῦν ὡς παρθένος Ἀνδρομέδη, ἅπερ αὐτὴ πάλαι παθοῦσα συνέβη, περὶ αὐτοῦ λέγει. ὑφ' ἡλίκων δὲ, ἀντὶ τοῦ μεθ' ἡλίκων νεανίδων, σὺν ἥλιξι νεάνισιν. ὁ δὲ νοῦς ἐστίν. οὐ χορείας ἕνεκεν, οὐδὲ μεθ' ἡλίκων νεανίδων κημὸν ψῆφον ἔχουσα, ἀλλὰ δεσμευθεῖσα πρόκειμαι, τῷ κήτει δηλαδὴ βορὰ ἐσομένη. Ψήφων κημόν.] κημὸς, λέξις πολύσημος. νῦν δὲ ἁπλῶς τὸν καλαθίσκον σημαίνειν δοκεῖ, ἐν ᾧ τὰς τῆς παιδιᾶς ψήφους τιθέναι εἰώθεσαν. ἦν γὰρ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις, καὶ ψήφων παιδιά τις. Ἐμπεπλημένη] βέλτιον ἴσως ἐμπεπλεγμένη, παρὰ τὸ ἐμπλέκειν. οὕτω δὲ τὸν προὔδηλον κίνδυνον δηλοῖ. Γλαυκέτῃ] Γλαυκέτης, Μόρυχος, καὶ Τελέας ἐπὶ μαγειρείᾳ, ὀψοφαγίᾳ, καὶ γαστριμαργίᾳ παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ, καὶ ἀλλαχοῦ διαβάλλονται. ἐνταῦθα οὖν τὸν Γλαυκέτην ὡς τοσοῦτον ὄντα σκώπτειν βουλόμενος, αὐτὸν κατὰ προσθήκην γέλωτος χόρτον κήτους καλεῖ. Γαμηλίῳ] καὶ γὰρ ἐν τοῖς τῶν πλουσιωτέρων γάμοις παιῶνες, εἴτε παιᾶνες, ᾠδαί, καὶ μολπαὶ ἀκούεσθαι εἰώθασιν. Γοᾶσθέ με] Μνησίλοχος πρὸς ἑαυτὸν ἐπανελθὼν, ὡς ἀνὴρ ταῦτα λέγει. ἅπερ οὕτω σύνταξον. ὦ γυναῖκες γοᾶσθέ με, ὡς μέλεος μέλεα μὲν πέπονθα. καὶ τὰ ἑξῆς. μέλεος δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν μάταιος, ἄθλιος, ταλαίπωρος, δυστυχής. ὁ μὲν ποιητὴς ἐπὶ τοῦ ματαίου ἐκδέχεται τὸ μέλεος. οἱ δὲ τραγικοὶ ἐπὶ τοῦ οἰκτροῦ. ὁ δὲ νοῦς ἐστίν. ὦ μέλεος, καὶ τάλας ἐγὼ, ὃς ὑπὸ συγγόνου (τὸν Εὐριπίδην αἰνιττόμενος, ὃν σώζειν ἐβούλετο) τοιαύτας ὕβρεις, καὶ

A κακὰ πάσχω. σύγγονος δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν, καὶ τὴν ἀδελφὴν δηλοῖ. καὶ γενικῶς πάντα συγγενῆ. ὑπὸ συγγόνου δὲ λέγει αὐξήσεως χάριν. εἰ γὰρ ὑπὸ τοῦ προστυχόντος ἀδικεῖσθαι βαρὺ, ὑπὸ τῶν ὁμαίμων, τῶν συγγενῶν, καὶ οἰκείων ἀδικεῖσθαι πολὺ βαρύτερον ὑπάρχει. τινὲς δὲ οὐκ ἀπὸ συγγόνων, ἀλλ' ἄπο συγγόνων, ἤγουν πόρρω συγγόνων, χωριστὸν νομίζουσιν. ὅπερ οὐκ ἀπίθανον. Ἀλλ' ἂν ἄτομα] ταῦτα Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδη λέγειν δοκεῖ. ὅπερ εἰκάσειεν ἄν τις ἐκ τῶν γενικῶν, τουτέστι λεγομένων λόγων, καὶ τῆς φεύγουσαν. ἐστὶ δὲ ὁ λόγος ἐλλειπτικὸς ἐστί. διὸ καὶ μεγίστην ἀσάφειαν, καὶ σύνταξιν ἀνακόλουθον ἔχειν δοκεῖ. ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἰκὸς ἐστὶν ἐκ τῆς Ἀριστοφάνους Ἀνδρομέδης ληφθέντα. εἰ δὲ τοῦτο τὸ δρᾶμα νῦν εὑρίσκετο, πλεῖστον ἂν φῶς τούτοις προσγένοιτο. Φῶτα] φὼς, φωτὸς, ἀρσενικῶς, καὶ ὀξυτόνως, ὁ ἄρρην ἄνθρωπος. παρὰ τὸ φῶ τὸ λαλῶ, καὶ φθέγγομαι. Φῶς δὲ οὐδετέρως, καὶ περισπωμένως, τὸ φωτίζον, καὶ λαμπρόν. ὃ καὶ παρὰ ποιηταῖς φάος κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο λέγεται. Ἄλλως. Φὼς ὀξύτονον κυριολεκτεῖται περὶ τῶν λαμπρῶν, καὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, οἵπερ ἐν ταῖς πόλεσιν ὡς φῶς, καὶ λαμπάδιον ὑπάρχουσι διὰ τὸν πλοῦτον, διὰ τὰς ἀρετὰς, καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν. γενικῶς δὲ καὶ περὶ παντὸς ἀνθρώπου καταχρηστικώτερον λέγεται. Φῶς δὲ περισπώμενον, τὸ σέλας, ἡ αὐγὴ, ἡ αἴγλη, ὁ λαμπηδὼν, ἡ λαμπρότης. Ἀίδα δὲ, δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ Ἀΐδου, κοινῶς. ἀΐδης, δὲ καὶ ᾅδης, ὁ Πλούτων, καὶ ὁ τῶν τεθνεώτων βασιλεύς. καὶ αὐτὸς ὁ τῶν θανόντων τόπος οὕτω καλεῖται. παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ἰδεῖν, τὸ ὁρᾶν, διὰ τὴν σκότον τὸν ἐν τοῖς κάτω τόποις ὄντα γόον, θρῆνον. πολυδάκρυτον, πολλῶν δακρύων μεστὸν, ἢ πολλῶν δακρύων ἄξιον. D Αἶ, αἶ] ὁ Μνησίλοχος πρὸς ἑαυτὸν πάλιν ἐπαναχωρήσας τῷ Εὐριπίδῃ δικαίαν μέμψιν μέμφεται, ὅτι ὑπ' αὐτοῦ ξυρηθεὶς, καὶ γυναικείοις ἐσθήσι κοσμηθεὶς εἰς τὸ Θεσμοφόρειον ἀπεστάλη. τοσαύτην δὲ προσώπου, ἅπερ ἐστὶ πυκνῶς ἐνδύεται, μεταβολὴν, καὶ ἐναλλαγὴν Ἀριστοφάνης ἴσως ἐξεπίτηδες ἐνταῦθα παρεισάγει, καὶ τοὺς λόγους οὕτως ἀσαφεῖς, καὶ συμπεφυρμένους, ἵνα τὰ τοῦ τεταραγμένου ψυχῆς πάθη μᾶλλον χαρακτηρίσῃ. αἶ, αἶ δὲ, ἐπίρρημα θρηνητικὸν διπλασιαζόμενον, περισπᾶται δὲ, καὶ ψιλοῦται κατὰ Σουίδαν. τούτων δὲ ὁ νοῦς οὗτος φαίνεται εἶναι. ὦ τάλας ἐγὼ διὰ τὴν ἐμὴν ἀβουλίαν, καὶ εὐήθειαν. ὁ δὲ Εὐριπίδης σκληρὸς, καὶ ὠμὸς, ὅς με πρῶτον μὲν ἀπεξύρησεν, εἶτα δὲ κροκωτὸν ἐνδυσάμενον, εἰς τοῦτον τὸν ναὸν αὐτῷ συνδικήσοντα, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τοσούτῳ γυναικῶν πλήθει ἀπολογησόμενον ἔπεμψεν.

Ἰώ μοι μοίρας ἄτεγκτε δαίμων.
Ὦ κατάρατος ἐγώ. τίς ἐμὸν οὐκ ἐπόψεται
Πάθος ἀμέγαρτον ἐπὶ κακῶν παρουσίᾳ.
Εἴθε με πυρφόρος αἰθέριος ἀστὴρ
Τὸν βάρβαρον ἐξολέσειεν.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀθανάταν φλόγα λεύσσειν
Ἐστὶν ἐμοὶ φίλον ὡς ἐκρεμάσθην
Λαιμότμητ' ἄχη δαιμόνων αἰόλαν
Νέκυσιν ἐπὶ πορείαν.

Hei mihi, fati mei dura & aſpera fortuna.
O ſceleſtam me, quis meam non intuebitur
Calamitatem ingentem ob malorũ præſentiam?
Vtinam me ignita ætheris ſtella
Barbarum perdat:
Nõ enim amplius immortalem flammã videre
Eſt mihi gratum, quoniam ſuſpenſus ſum,
Guttur abſcindentes dolores, dæmonum nigram
Inter mortuos ad iter.

Bourdinus. Ἰώ.] πενθητικὸν καὶ κλαυστικόν. Μοίρας.] τὰς δυσμοιρίας. μοίρας γὰρ ἡγοῦντο παλαιοὶ, πάσης εὐτυχίας ἢ δυστυχίας ἡγεμόνας, καὶ ἀρχούσας εἶναι. Ἐπόψεται.] ἐλεήσεται. Ἐξολέσειεν.] ἀπολέσειε. οὔτε γὰρ ζῶντι μοί ἐστι φίλον. Λεύσσειν.] ὁρᾶν. Λαιμότματα.] θανάσιμα, θανατόφορα, τέμνοντα λαιμοὺς, τουτέστιν ὑφαιροῦντα τὸν βίον. Αἰόλαν] ποικίλην, πολυειδῆ καὶ ποικιλόμορφον. Ἐπὶ πορείαν.] ὁδόν.

G Bisetus. Μοίρας ἄτεγκτε δαίμων] τινὲς χωρίζουσιν ἄτεγκτε, καὶ πρὸς τὸ μοίρας ἀναφέρουσιν. ἄτεγκτος δὲ παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ τέγγειν, τὸ βρέχειν, ὁ ἄβροχος, ὁ σκληρὸς, ἀσυμπαθὴς, ἄτρεπτος, ἀτενὴς ἄνθρωπος παρηγορήμασιν. ὁ μὴ βρεχόμενος, μήτε προσιέμενος παραμυθίαν, ἀλλὰ σκληρὸς ὢν ὡς πέτρα, ἢ ἄλλο τι τῶν σκληρῶν, ὡς μηδὲ ὑπὸ ὕδατος βρέχεσθαι. Κατάρατος δὲ, κατάρας ἄξιος. Ἀμέγαρτον] ἀμέγαρτος οἰκτρὸς, καὶ ἀτυχής.

ἄτυχτος, καὶ ᾧ οὐκ ἄν τις φθονήσειεν. ἀμέγαρτος πόνος, ὁ εἰς μέγα αἰρόμενος, ὁ πολὺς, καὶ μέγας. ἢ ᾧ οὐδεὶς μεγαίρει, ὃ ἐστι φθονεῖ. πάθος οὖν ἀμέγαρτον, τὸ μέγα, τὸ ἄζηλωτον, καὶ ἀφθόνητον. Τὸν βάρβαρον] ἴσως χαριέντως, καὶ τὸν βάρβαρον, ἤγουν τὸν Σκύθην, ὃν καὶ τοξότην ἐκάλεσεν. Ἀθανάταν φλόγα] δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀθανάτην, ὡς καὶ αἴγλαν, ἀντὶ τοῦ αἴγλην. ἀθανάτην δὲ φλόγα καλεῖν δοκεῖ τὸν ἀθάνατον ἥλιον, οὗ καὶ ἡ φλὸξ, καὶ τὸ φῶς ἀθάνατον. Ὡς ἐκρεμάσθην] τούτων ὁ νοῦς ὅδε εἶναι δοκεῖ. καὶ γὰρ διὰ τὰ ἄχη τὰ λαιμότμητα, κατὰ τὴν δαιμόνων αἴγλην πορείαν ἐπὶ νέκυσιν ἐκρεμάσθην. ἄχη δὲ **B** λαιμότμητα καλεῖ τὰς λύπας τὸν λαιμὸν, ὥστε τὴν φάραγγα τεμνούσας, ὡς Ὅμηρος ἔλεξε κέρτομα, καὶ κερτόμεια ἔν ὅποι. οὖν γὰρ τὸ λαιμότμητον ἐνεργητικῶς μᾶλλον, ἢ παθητικῶς ληπτέον, ὡς ἐκ τῆς τούτων ἐννοίας δῆλον. ἄχη δὲ κατ' ἔλλειψιν τῆς διὰ καὶ ἐν τῇ πορείαν, ἔλλειψις τῆς κατὰ προθέσεως. αἱ δὲ τοιαῦται τῶν προθέσεων ἐλλείψεις πλεῖσται παρ' Εὐριπίδῃ. νέκυσιν ἐπὶ, βέλτιον νέκυσιν ἔπι, ὅτε ἡ πρόθεσις τὴν οἰκείαν χώραν μετέβαλεν. αἴγλην δὲ τὴν σκοτεινὴν, καὶ μέλαιναν. Ἄλλως. Ἐκρεμάσθην ἴσως λέγει, ὅτι Μνησίλοχος προσποιεῖται τὴν Ἀνδρομέδην πρὸς **C** θαλασσίῳ σκοπέλῳ δεθεῖσαν, καὶ κρεμασθεῖσαν. διὸ καὶ κάτω Εὐριπίδης λέγει. ὦ παρθέν' οἰκτείρω σε κρεμαμένην ὁρῶν. ταῦτα δὲ οὕτω ληπτέον. ὡς ἐγὼ κρεμασθεῖσα

A ἀνέχω, φέρω, πάσχω ἄχη πικρότατα, καὶ τὸν λαιμὸν τέμνοντα ὑπὸ δαιμόνων, τουτέστι τῆς Δήμητρος, καὶ τῆς Κόρης, ἃς ἂν τιμῶν τὰ Θεσμοφόρια ἐτελεῖτο, ἐπιτιμηθεῖσα. πῶς κατὰ πορείαν αἴγλην ἐπὶ νέκυσι. τὴν δὲ τούτων ἀσάφειαν τίκτει τὸ καινοπρεπὲς τῆς φράσεως, καὶ τῆς συντάξεως, καὶ ὁ τοῦ λέγοντος ἀσύστατος, ἄδηλος, καὶ τεταραγμένη φύσις. καὶ γὰρ ὁ Μνησίλοχος τοτὲ μὲν, ὡς Μνησίλοχος περὶ ἑαυτοῦ πολλὰ λέγει, τοτὲ δὲ, ὡς μία τῶν Θεσμοφοριαζουσῶν γυνὴ, τοτὲ δὲ, ὡς Ἀνδρομέδη, καὶ διάφορα πάθη τούτοις τοῖς διαφόροις προσώποις κατὰ διαφόρους καιροὺς συμβάντα **B** συγχεῖ, ἅπερ ἐπιμελῶς ἐξετασθέντα, καὶ διορισθέντα, ἐννοιῶν μεγάλην ἔχει διαφοράν. ὁ τοίνυν βουλόμενος τούτων ἀκρίβειαν σαφεστέραν ἔχειν, πάντα καλῶς σκεπτέτω, καὶ διακρινέτω τίς ὁ λέγων, τίς ὁ τοῦ λόγου τρόπος, τίς ἡ αἰτία, καὶ πῶς ἕκαστα χωρὶς, καὶ ἀναμὶξ ληπτέον. τινὲς δὲ τὴν τούτων ἀσάφειαν καὶ δυσχέρειαν καταμαθόντες, ἀντὶ τῆς δαιμόνων, γραπτέον οἴονται διαμόνων, καὶ ταῦτα οὕτω συντάσσουσιν, ὡς ἐκρεμάσθην διαμένων ἄχη λαιμότμητα, ἐπὶ πορείαν αἴγλην νέκυσιν. ὅπερ ἐστὶν ἀποθανών. οὕτω γὰρ τὸ τῶν ἐλλείψεων πλῆθος φεύξεις, καὶ μηδὲν καινοῦ λέξεως. **C** τὸ δὲ διαμένων ἐνταῦθα ὡς τὸ ἀπλοῦν μένων ληπτέον, ὡς ἐν τῷ Ἡσιόδειῳ, μένοντες χειμῶνα, ἀντὶ τοῦ ὑπομείναντες, ἐνεγκόντες, παθόντες. οὕτω πάντα καλῶς ἂν ἔχοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΩΣ ΗΧΩ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ΩΣ ΑΝΔΡΟΜΕΔΗ, ΣΚΥΘΗΣ.

D

Χαῖρ' ὦ φίλη παῖ. τὸν δὲ πατέρα Κηφέα,
Ὅς σ' ἐξέθηκεν, ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
Μν. Σὺ δ' εἶ τίς ἥτις τοὐμὸν ᾤκτειρας πάθος.
Ηχ. Ἠχὼ λόγων ἀντῳδὸς ἐπικοκκύστρια.
Ἥπερ πέρυσιν ἐν τῷδε ταὐτῷ χωρίῳ
Εὐριπίδῃ καὐτὴ ξυνηγωνιζόμην.
Ἀλλ' ὦ τέκνον. σὲ μὲν τὸ σαυτῆς χρὴ ποεῖν,
Κλάειν ἐλεεινῶς. Μν. σὲ δ' ἐπικλάειν ὕστερον.
Ηχ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλ' ἄρχου λόγων.
Μν. Ὦ νὺξ ἱερά.
Ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις
Ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύ-
ουσ' αἰθέρος ἱερᾶς,
Τοῦ σεμνοτάτου δι' Ὀλύμπου. Ηχ. Δι' Ὀλύμπου.
Μν. Τί ποτ' Ἀνδρομέδα περίαλλα κακῶν.
Μέρος ἐξέλαχον. Ηχ. Μέρος ἐξέλαχον.
Θανάτου τλήμων. Ηχ. Θανάτου τλήμων.

EVRIPIDES TANQVAM ECHO, Mneſilochus tanquã Andromeda, Scytha.

Salue ô chara filia, patrem autem Cepheum
Qui te expoſuit, perdant dij.
MN. *Tu verò quænam es, quæ meam miſerata es calamitatem?*
ECHO. *Echo verborum reſonans aſsibilatrix,*
Quæ quidem ſuperiori anno in hoc eodem loco
Euripidem & ipſa defendi.
E *Sed ô filia, te quidem tot oportet facere,*
Flere miſerabiliter. MN. *te verò in*
Fletu reſpondere poſtea.
ECHO. *Mihi erunt curæ quidem hæc, ſed incipe & auſpicare verba.*
MN. *O nox ſacra,*
Quàm longam equitationem impellis,
Stellata dorſa curru
Pertranſiens ætheris ſacri,
F *Venerabiliſsimũ per Olympũ.* ECH. *per Olympũ.*
MN. *Quidnam ego Andromeda de alijs malis,*
Partem ſortita ſum? ECH. *Partẽ ſortita ſum.*
MN. *Mortis miſera.* ECHO. *Mortis miſera.*

BISETVS. Χαῖρ' ὦ φίλη παῖ] Εὐριπίδης ὡς Ἠχὼ τὸν Μνησίλοχον ὡς Ἀνδρομέδην προσφωνεῖ, καὶ ταῦτα λέγει. ἐξέθηκεν δὲ, παρέβαλε τῷ κήτει. περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται.

BOVRDINVS. Κηφέα.] ὅστις πατὴρ ἦν Ἀνδρομέδης, καὶ αὐτὴν ἐξέθηκε τῷ κήτει, ὡς βορὰν γενησομένην. Ἐξέθηκεν] προυβάλλετο. Ἀντῳδός.] ἀντᾴδουσα λόγους, ἀνταποδιδοῦσα ἀντίους λόγους. Ἐπικοκκύστρια.] ἐπικοκκύζουσα, ἀντεπᾴδουσα κοκκύζειν, ἐπᾴδειν, ἀπὸ τοῦ ψόφου τὸ ῥῆμα μετηνέχθη. Ξυνηγωνιζόμην.] συνελαμβανον, συνέπραττον. Ἵππευμα.] ἱππεύεις, τουτέστιν ὡς μακρὰν διαπορεύεις, διώκεις, ἐλαύνεις. Ἀστεροειδέα] ἄστροις λάμποντα φαίνεις. Διφρεύουσα] διελαύνουσα καὶ διαβαίνουσα. Τοῦ σεμνοτάτου.] τοῦ πολυσέμνου, καὶ λαμπροτάτου. Ἐξέλαχον.] ἐνέτυχον κακῶν.

G

BISETVS. Ἠχὼ λόγων] Εὐριπίδης τὴν ἠχὼ μιμούμενος, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τοῦ τοξότου τὸν Μνησίλοχον φυλάττοντος ἀναγνωρισθείη ἐνταῦθα παρών. ἐπικοκκύστρια δὲ, παρὰ τὸ ἐπικοκκύζειν. κοκκύζειν δὲ κυρίως λέγεται ὁ κόκκυξ ὄρνεον. καταχρηστικῶς δὲ καὶ περὶ

τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς λέγεται, ὅταν τις τὴν ἠχοῦν μιμούμενος κωκύζει, κωκύει, καὶ θρηνεῖ. Ἧπερ πέρυσιν] ἐντεῦθεν δῆλον τραγῳδίαν ἐπιγραφῆ Ἀνδρομέδαν ὑπὸ Εὐριπίδου ποιηθεῖσαν. Ξυναγωνιζομένη] ξυναγωνίζεσθαί τινι, συνδικεῖν τινι, καὶ παρεῖναί τινι ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ προστατεῖν αὐτοῦ· ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις, καὶ μάχαις ξυναγωνιζομένων. Ἱππωμα] ἱππασίαν, πορείαν. τοῦτο δὲ ποιητικόν. οἱ γὰρ ποιηταὶ τὴν νύκτα ὡς θεὰν μυθεύουσι καὶ ἵππους, καὶ ἅρματα, καὶ ἱππασίας νυκτερινὰς αὐτῇ περιάπτουσι. Περίαλλα] ἐπιρ- A ρηματικῶς τοῦτο ληπτέον ἀντὶ τοῦ περιάλλως, τουτέστιν ἐξόχως, κατ' ἐξοχὴν, διαφερόντως. περιάλλα τοίνυν ἀντὶ τοῦ, παρὰ πάσας τὰς ἄλλας γυναῖκας. Μνησίλοχος δὲ ὡς Ἀνδρομέδη περὶ τῆς αὐτοῦ μεγίστης δυστυχίας ταῦτα λέγει, καὶ θρηνεῖ. διὰ τί ποτε ἐγὼ δυστυχὴς κακοῦ μέρος ἐξέλαχον, ἐκληρωσάμην πολὺ μεῖζον, ἢ αἱ ἄλλαι γυναῖκες; διὰ τί μόνη πασῶν εἰμι δυστυχεστάτη; Θανάτου τλήμων] ὦ τλήμων ἐγὼ ἕνεκα τοῦ θανάτου, ὃν ἤδη ἀθυμοῦσα περιμένω.

B

Μν. Ἀπολεῖς μ' ὦ γραῦ στωμυλλομένη.
Ηχ. Στωμυλλομένη.
Μν. Νὴ Δία, ὀχληρά γ' εἰσήρρηκας
Λίαν. Ηχ. Λίαν.
Μν. Ὦ 'γάθ' ἔασόν με μονῳδῆσαι.
Καὶ χαριεῖ μοι.
Παῦσαι. Ηχ. Παῦσαι.
Μν. Βάλλ' ἐς κόρακας. Ηχ. Βάλλ' ἐς κόρακας.
Μν. Τί τὸ κακόν. Ηχ. Τί τὸ κακόν.
Μν. Ληρεῖς. Ηχ. Ληρεῖς.
Μν. Οἴμωζε. Ηχ. Οἴμωζε.
Μν. Ὀτότυζε. Ηχ. Ὀτότυζε.
Σκ. Οὗτος τί λαλεῖς; Ηχ. Οὗτος τί λαλεῖς.
Σκ. Πρυτάνεις καλέσω. Ηχ. Πρυτάνεις καλέσω.
Σκ. Σὶ κακόν. Ηχ. Σὶ κακόν.
Σκ. Ποτετοπωνή. Ηχ. Ποτετοπωνή.
Σκ. Σὶ λαλεῖς. Ηχ. Σὶ λαλεῖς.
Σκ. Κλαύσαιμι. Ηχ. Κλαύσαιμι.
Σκ. Κακκάσκιμοι. Ηχ. Κακκάσκιμοι.
Σκ. Μὰ Δί' ἀλλὰ γυνὴ πλησίον αὕτη. Ηχ. Πλησίον αὕτη.
Σκ. Ποῦ 'σθ' ἡ μιαρά.
Καὶ δὴ φεύγει.
Ποῖ ποῖ φεύγεις; οὐ καιρήσεις.
Ἔτι γὰρ γρύζεις. Ηχ. Ἔτι γὰρ γρύζεις.
Σκ. Λάβε τῇ μιαρᾷ. Ηχ. Λάβε τῇ μιαρᾷ.
Λάλο καὶ καταρατογύναικο.

MN. Perdes me ô anus blaterans.
ECH. Blaterans.
MN. Profectò moleſta quidem in malam certem ingreſſa es
Valde. ECH. Valde.
MN. O bone, ſine me næniam canere,
Et gratificaberis mihi.
C *Deſine. ECH. Deſine.*
MN. Abi in malã rẽ. ECH. Abi in malam rem.
MN. Quidnam eſt hoc malum? ECH. Quidnam eſt hoc malum?
MN. Nugaris. ECH. Nugaris,
MN. Plora. ECH. Plora.
MN. Geme. ECH. Geme.
SC. Heus tu quid nugaris? ECH. Heus tu quid nugaris?
SC. Principes ciuitatis vocabo. ECH. Principes ciuitatis vocabo.
D *SC. Quidnam hoc malum eſt? ECH. Quidnam hoc malum eſt?*
SC. Quænam eſt hæc vox? ECH. Quænam eſt hæc vox?
SC. Quid nugaris? ECH. Quid nugaris?
SC. Plorabis. ECH. Plorabis.
SC. Lamentaberis. ECH. Lamentaberis.
SC. Non per Iouem, ſed mulier propè hæc.
ECH. Propè hæc.
E *SC. Vbi eſt ſceleſta? & quidem fugit,*
Quò quò fugis? nónne capieris?
Adhuc enim muſſas? Ech. Adhuc enim muſſas?
SC. Cõprehẽde ſceleſtã. Ech. Cõprehẽde ſceleſtã,
Loquacem & ſceleſtam mulierem.

BOVRDINVS. Στωμυλλομένη.] πολυλαλοῦσα, ἀμετρολογοῦσα, καὶ στωμύλματα λέγουσα. Ὀχληρά.] ἐπαχθής, χαλεπὴ καὶ ἄχαρος. Εἰσήρρηκας.] εἰσέβης, εἰσελήλυθας. ἐρρεῖν γὰρ σημαίνει ἥκειν, ἔρχεσθαι. Λίαν] πάνυ. Μονῳδῆσαι.] τουτέστι μόνην ᾄδειν καὶ θρηνεῖν. Χαριεῖ μοι.] χάριν ποιήσεις. τοῦτο δὲ ἀδυνάτῳ ὄντι. καὶ γὰρ ἡ ἠχὼ ἀεὶ ἀντᾴδει καὶ ἀντηχεῖ, ἀντικτυπεῖ τε. Βάλλ' ἐς κόρακας.] ἔρρε ἐς κόρακας. Ὀτότυζε.] λέγε, θρήνει. Ποτετοφωνή.] τουτέστι αὕτη δὲ τίς ἐστι φωνή, πόθεν δὲ αὕτη ἡ φωνή. Κακκάσκιμοι.] τουτέστι κλαύσει καὶ πενθήσεις, καὶ γοάσεις. κακκάζειν δὲ λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὰς ὄρνεις πρὸς τὸ τίκτειν φθεγγομένας. Γρύζεις] κράζεις, κραυγάζεις, βοᾷς, ἀπὸ τοῦ γρῦ ὅπερ ἐστὶ φωνὴ τῶν χοίρων. Λαλοκαὶ καταρατογύναικο] λαλοῦσαν καὶ κατάρατον τὴν γυναῖκα.

BISETVS. Στωμυλλομένη] φλυαροῦσα. στωμύλος, ὁ φλύαρος, καὶ λάλος. στωμυλία, ἡ φλυαρία. καὶ στωμυλλᾶσθαι τὸ αὐτὸν τῷ στωμύλλειν, καὶ στωμύλλεσθαι, ἤγουν φλυαρεῖν, καὶ ἄγαν, καὶ ἀκαίρως λαλεῖν. Εἰσήρρηκας] μετὰ τῆς σῆς φθορᾶς δεῦρο εἰσελήλυθας. εἰς τὴν σὴν φθορὰν εἰσῆλθες. παρὰ τὸ εἰσερρεῖν, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω πολλὰ προείρηται. Μονῳδῆσαι] θρηνεῖν. μονῳδία, θρηνώδης ᾠδή. μονῳδεῖν δὲ κυρίως λέγεται ὅταν εἷς μόνος τὴν ᾠδὴν ᾄδει, καὶ οὐχ' ὁμοῦ ὁ χορὸς ὅλος. νῦν δὲ μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ μόνον θρηνεῖν λαμβάνεται. χαριεῖ δέ. χαρίσῃ, χάριν δώσεις, παρέξεις. Ὀτότυζε] ὀτοτύζειν, λέγειν, θρηνεῖν. Ἡσύχιος. Σὶ κακόν;] ὁ Σκύθης κἀνταῦθα, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς βάρβαρος βαρβαρίζει. ὅθεν σὶ κακόν; τί κακόν ἐστι; ποτετοφωνή; πόθεν αὕτη ἡ φωνή; σὶ λαλεῖς; τί λαλεῖς; τί φωνεῖς; τί λέγεις; κλαύσαιμι. κλαύσῃ. κλαύσεις, οἰμώξεις. κακκάσκιμοι, καγχάζεις. Λάβε τῇ μιαρᾷ] λάβε τὴν μιαρὰν λάλον, καὶ κατάρατον γυναῖκα.

A

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΩΣ ΠΕΡΣΕΥΣ, Σκύθης.

Ω Θεοὶ, τίν' ἐς γῆν βαρβάρων ἀφίγμεθα
Ταχεῖ πεδίλῳ; διὰ μέσου γὰρ αἰθέρος
Τέμνων κέλευθον πόδα τίθημ' ὑπόπτερον,
Περσεὺς πρὸς Ἄργος ναυστολῶν τὸ Γοργόνος
Κάρα κομίζων. Σκ. τί λέγι; τῆ Γοργόνο πέρ;
Τὸ γραμματέο σὺ τῆ κεφαλῆ τὴν Γοργόνος.
Ευ. Ἔγωγε φημί. Σκ. Γοργό τοι κἀγὼ λέγι.
Ευ. Ἔα. τίν' ὄχθον τόνδ' ὁρῶ, καὶ παρθένον
Θεαῖς ὁμοίαν ναῦν ὅπως ὡρμισμένην;

EVRIPIDES VT PERSEVS, Scytha.

O Dij quémnam in terram Barbarorũ peruenimus
B *Celeri talari? per medium enim atherem*
Secans viam, pedem pono alatum
Perſeus ad Argos nauigans, Gorgonis
Caput ferens. SC. Quid dicis tu Gorgone del
Horribile tu caput Gorgonis?
EV. *Equidem dico. SC. Gorgonem quidem etiam ego dico.*
EV. *Sine quémnam aggerem hunc video & virginem*
C *Deabus ſimilem, nauim tanquam appulſam & littori alligatam?*

Bourdinus. Ὡς περσεύς.] πεδίλῳ ποδὶ τέμνων κέλευθον βαδίζων πεδίῳ ὑπόπτερον. Τίθημι.] τουτέστι, διίπταμαι. Ναυστολῶν.] ναυαγῶν. Τὸ γοργόνος κάρα.] ὥστε πάντας ἐκφοβοῦσα δεινότητι ταύτης τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀποκτείνει τοὺς μοι ἀντιστάντας, ὥσπερ ἐποίησεν ὁ περσεύς. ὅτε δ' ὁ περσεὺς ἀνεῖλε τὴν γοργόνα λοξῷ δρεπάνῳ ἐπικρύψας ἑαυτὸν, ὥστε μὴ ὀφθῆναι τῇ τῆς ἄδου κυνῇ. Τί λέγει.] ἡ γνώμη δὲ αὐτὴ ἐστὶ, τί λέγεις περὶ γοργόνος ἐκείνης. Κάρα] τὴν κεφαλὴν δεινὴν εἶναι φοβεράν τε. Ὡρμισμένην] πορευθεῖσαν, καὶ ὁρμισθεῖσαν ταῖς ὄχθαις.

Bisetus. Ὦ θεοί] Εὐριπίδης τὸ Περσέως πρόσωπον πάλιν ἐνδυσάμενος εἰς τὸ προσκήνιον προέρχεται, καὶ ὡς πλείστου θαύματος ἔμπλεως, καὶ τῶν τόπων εἰς οὓς ἀφίκετο, ἀπειρος, ταῦτα λέγει, καὶ ταύταις ταῖς τέχναις τὸν Μνησίλοχον ἐκ τῶν τοῦ Σκύθου χειρῶν ἐξελεῖν πειρᾶται, ἀλλὰ ματήν· καὶ γὰρ ὁ Σκύθης βαρβαρικῶς ἀνταγωνίζεται. καὶ αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα τελεσθῆναι ἐπιτρέπει. Ναυστολῶν] ναυστολία, ὁ πλοῦς. ναυστολεῖν, πλεῖν. παρὰ τὴν ναῦν, καὶ τὸ στέλλειν, εἴτε στέλλεσθαι, τὸ διὰ θαλάσσης πορεύεσθαι. νῦν δὲ μεταφορικῶς λαμβάνει ἀντὶ τοῦ ἱπτασθαι. Κάρα κομίζων] τὴν κεφαλήν. καὶ τὸ κάρα μὲν οὐδέτερον κοινῶς. ἰακῶς δὲ κάρη. παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις καὶ κάρη, κάρης θηλυκῶς λέγεται. Καλλίμαχος,

Ἔπρεπέ τοι προὔχουσα κάρης εὐρεῖα καλύπτρη.

κάρα δὲ κατὰ μετάθεσιν εἴρηται ἐκ τοῦ ἄκρα. ἡ γὰρ κεφαλὴ ἐν τῷ σώματι ἄκρα τίς, καὶ οἱονεὶ ἀκρόπολις ὑπάρχει. Τί λέγει] τί λέγεις σὺ περὶ τῆς Γοργόνος; τίνες δὲ, καὶ πόσαι, καὶ ποῖαι ἦσαν αἱ Γοργόνες, πότε, διὰ τί, καὶ πῶς αὐτὰς ὁ Περσεὺς ἀνεῖλε, δηλοῦσι τὰ παλαιὰ σχόλια εἰς τὸν Ἀπολλώνιον τῶν Ἀργοναυτικῶν γ. ἐν τῇ ἐξηγήσει τούτων τῶν ἐπῶν.

Εὖτε γὰρ ἰσόθεος Λιβύην ὑπερέπτατο Περσεὺς
Εὐρυμέδων (καὶ γὰρ τὸ κάλεσκε μιν οὔνομα μήτηρ)
Γοργόνος ἀρτίτομον κεφαλὴν βασιλῆϊ κομίζων.

καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων καὶ Ἡσίοδος ἐν Θεογονίᾳ μνημονεύει, καὶ περὶ τῆς Μεδούσης ταῦτα λέγει,

D

Τῆς δ' ὅτε δὴ Περσεὺς κεφαλὴν ἀπεδειροτόμησεν.

καὶ τὰ ἑξῆς.

Τὸ γραμματέο] τούτου ὁ νοῦς οὗτος εἶναι δοκεῖ. τὴν γραμματέως σὺ τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος καλεῖς; Ἀριστοφάνης δὲ διὰ τούτων αἰνιγματικῶς τινὰ τῶν δημοσίων γραμματέων, τῶν τότε θεωμένων σκώπτειν φαίνεται, καὶ πονηρὸν αὐτὸν καλεῖν, καὶ ἀποφαίνειν ἄξιον ταῦτα τῇ Γοργόνι παθεῖν. πῶς τοίνυν σὺ λέγεις ταύτην τοῦ γραμματέως κεφαλὴν, Γοργόνος εἶναι κεφαλήν; ἴσως δὲ καὶ τὴν τούτου τοῦ γραμματέως δυσμορφίαν, καὶ αἰσχρότητα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν γοργότητα δηλοῦν οὕτως ἤθελε, δεικνύων αὐτὸν

E

τῇ Γοργόνι ὅμοιον. Γοργό τοι, ἀντὶ τοῦ Γοργώ τοι κἀγὼ λέγω. Ὄχθον] ὄχθος, κρημνὸς, πέτρα, τὸ ὑψηλὸν τοῦ ποταμοῦ, ἢ τῆς γῆς. ἢ τὸ ἀπόκρημνον στόμα θαλάσσης. κυρίως δὲ, ἡ ποταμῶν ἄκρα. Ἡσύχιος. Ἄλλως. ὄχθη καὶ ὄχθος. παρὰ τὸ ἔχειν, ἤγουν ἐξέχειν λέγεται πλεονασμῷ τοῦ θ. ὄχθαι θαλάσσης ἀκύρως, ἀντὶ τοῦ αἰγιαλοί. ὄχθαι τὰ χείλη, καὶ αἱ ἀνασκαφαί. καὶ ὀχθεῖν, τὸ ἄχθεσθαι, καὶ ὑψοῦν θυμόν. παρὰ τὸν ὄχθον, ὃ δηλοῖ ἀνάστημα. Εὐστάθιος. Ναῦν ὅπως] ὥσπερ ναῦν. ὡρμισμένην δὲ, πρὸς τὸν ὅρμον κατηχθεῖσαν. ὁρμίζειν, τὸ ἐπὶ ὅρμον ἱστᾶν. ὁρμεῖν δὲ, τὸ ἐν ὅρμῳ ἵστασθαι. ταῦτα δὲ διαφέρει ὡς τὸ πλουτίζειν, καὶ τὸ σωφρονίζειν, τοῦ πλουτεῖν, καὶ σωφρονεῖν. ὁρμεῖ μὲν γὰρ ἡ ναῦς. ὁρμίζει δὲ ἄλλος ναῦν. Εὐστάθιος.

F

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ΩΣ ΑΝΔΡΟΜΕΔΗ.

Ω ξένε κατοίκτειρόν με τὴν παναθλίαν.
Λῦσόν με δεσμῶν. Σκ. οὐχὶ μὴ λαλῆς σύ.
Κατάρατο τολμᾷς ἀποθανουμένη λαλεῖς.
Ευ. Ὦ παρθέν', οἰκτείρω σε κρεμαμένην ὁρῶν.
Σκ. Οὐ παρτέν' ἐστὶν, ἀλλ' ἁμαρτωλὴ γέρων

MNESILOCHVS TANQVAM Andromeda.

G

O Hoſpes miſerere mei miſerrime,
Solue me vinculis. SC. ne nugeris tu,
Sceleſta audes? moritura nugaris.
EV. *O virgo miſereor te ſuſpenſam videns eſſe.*
SC. *Non virgo eſt, ſed ſceleſtus ſenex,*

BISETVS. Ὦ ξένε] Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδα τὴν τοῦ Εὐριπίδου βοήθειαν ὡς Περσέως ἐπικαλεῖται.

BOVRDINVS. Καταλέλοιπας] ἔλιπες. Λῦσον.] ἔκλυσον ἐκ τῶν δεσμῶν. Λαλεῖς.] φλυαρεῖς. Κατάρατε τολμᾷς.] ἐπάρατος οὖσα τολμᾷς. Ἀποθανουμένη λαλεῖς] φλυαρεῖς. Παρθένα.] ἀντὶ τοῦ παρθένος. Γέρων ἁ- A μαρτωλὸ] ἐξαμαρτάνων.

BISETVS. Οὐκί μι] καὶ ταῦτα βαρβάρως εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, οὐκὶ λαλῆς σύ. ὦ κατάρατε λαλεῖν τολμᾷς; ἀποθανουμένη λαλεῖς; Οὐ παρθένα ἐστίν] καὶ ταῦτα βάρβαρα. ἀλλ' οὕτως ἰλλῶς ἰ. αὕτη οὐκ ἔστι παρθένος, ἀλλὰ γέρων ἁμαρτωλὸς, καὶ κλέπτης, καὶ πανοῦργος.

Καὶ κλέπτῃ καὶ πανούργῳ. Ευ. ληρεῖς ὦ Σκύθα
Αὕτη γάρ ἐστιν Ἀνδρομέδα παῖς Κηφέως
B Σκ. Σκέψαι τὸ κύσθο μή τι μικτὸν φαίνεται.
Ευ. Φέρε δεῦρο. δεῦρό μοι τὴν χεῖρ' ἵν' ἅψωμαι κόρης.
Φέρε Σκύθ' ἀνθρώποισι γὰρ νοσήματα
Ἅπασίν ἐστιν. ἐμὲ δὲ καὐτὸν τῆς κόρης
Ταύτης ἔρως εἴληφεν. Σκ. οὐ ζηλῶ τί σε.
Ἀτὰρ εἰ τὸ πρωκτὸ δεῦρο περιεστραμμένον
C Οὐκ ἐφθόνησας αὐτὸ πυγίζεις ἄγων.
Ευ. Τί δ' οὐκ ἐᾷς λύσαντά μ' αὐτὴν ὦ Σκύθα
Πεσεῖν ἐς εὐνὴν καὶ γαμήλιον λέχος.
Σκ. Εἰ σφόδρ' ἐπιθυμεῖς τῇ γεροντοπύγισο
Τῇ σανιδοτρήσας ἐξοπισθοπρώκτισο.
Ευ. Μὰ Δί' ἀλλὰ λύσω δέμας. Σκ. μαστιγῶ σ' ἄρα.
D Ευ. Καὶ μὴν ποιήσω τοῦτο. Σκ. τὸ κεφαλῆς ἄρα
Τὸ ξιφομάχαιρο ἀποκεκόψι τουτοΐ.
Μν. Αἰαῖ τί δράσω, πρὸς τίνας στρεφθῶ λόγους;
Ἀλλ' οὐκ ἂν δέξαιτο βάρβαρος φύσις.
Σκαιοῖσι γάρ τοι καινὰ προσφέρων σοφὰ
Μάτην ἀναλίσκοις ἄν, ἀλλ' ἄλλην τινὰ
E Τούτῳ πρέπουσαν μηχανὴν προσοιστέον.
Σκ. Μιαρὸς ἀλώπηξ οἷον ἐπιθηκίζει μοι.
Μν. Μέμνησο Περσεῦ μ' ὡς καταλείπεις ἀθλίαν.
Σκ. Ἔτι γὰρ σὺ τὴν μάστιγα ἐπιθυμεῖς λαβεῖν.
Χο. Παλλάδα τὴν φιλόχορον ἐμοὶ
Δεῦρο καλεῖν νόμος ἐς
F Χορὸν, παρθένον
Ἄζυγα κούρην,

Et fur, & maleficus. EV. *Nugaris ô Scytha,*
Hæc enim eſt Andromeda filia Cephei.
SC. Specta virile membrum, nunquid paruũ videtur?
EV. Age huc huc mihi manum, vt tangam puellam.
Age Scytha, hominibus enim morbi
Omnibus ſunt, me verò etiam ipſum puella
Huius amor cepit. SC. Non æmulor quicquam te:
Sed ſi podicem huc conuerſum
Non inuidiſſes, ipſum ſubagitares abducens.
EV. Quid verò non permittis ſoluentem meipſam ô Scytha,
Cadere & in lectum, & in nuptiale cubile?
SC. Si valde cupis ſenem ſubagita:
Tabulam perforans à tergo ſubagita.
EV. Non per Iouem, ſed ſoluam corpus. SC. flagellabo te quidem.
EV. Verùm faciam hoc. SC. caput igitur
Enſis abſcindet hic.
MN. Heu heu, quid faciam? ad quáſnam conuertar rationes & conſilia?
Sed non admitteret barbara natura.
Imperitis enim & aſperis noua afferens conſilia,
Fruſtra tempus & laborem conſumeres: ſed aliud quoddam
Huic conueniens conſilium afferendum eſt.
SC. Sceleſta vulpes vt ſimiam agit mihi.
MN. Memento Perſeu, me quòd deſeres miſeram.
SC. Adhuc enim tu flagellum cupis accipere.
CHO. Palladem amicam chorearum mihi
Huc vocare lex eſt,
Ad chorum, virginem,
Inconiugatam puellam,

BOVRDINVS. Καὶ κλέπτῃ καὶ πανούργῳ] τουτέστι κλέπτῃ καὶ πανουργευομένῳ. Σκέψαι.] σκυθικῶς τὸ λέγεται. σημαίνει δὲ σκέψαι τὸ αἰδοῖον πότερα μικρόν σοι φαίνεται. Ἅψωμαι] ἐφάπτωμαι. Νοσήματα.] ἀπὸ τοῦ ἀφροδισιαστικοῦ ἔρωτος. Ἐφθόνησας.] ἐφθόνησας. Πυγίζεις ἄγων.] ἐπύγισας, διέφθειρας, αἴσχιστα εἰργάσω. Γαμήλιον] τουτέστι γαμεῖν ἐκείνην. Γεροντοπύγισο] πύγισον τὸν γέροντα. Σανιδοτρήσας.] τρήσας τὴν σανίδα καὶ διατετρυπηκώς. Ἐξοπισθοπρώκτισο] ἐξόπισθεν κατὰ πυγὴν, καὶ κατὰ πρωκτόν. Τὸ ξιφομάχαιρον.] γνώμη ἤδη ἐστὶν, τὴν σοῦ κεφαλὴν καὶ κάρα τὸ ξίφος ἀποκόψει. Στρεφθῶ.] στραφῶ. Σκαιοῖσι γάρ.] καὶ γάρ φησιν ἄφροσι καινήν τινα προσφέρων σοφίαν, μάτην ἂν ὑπομείνειας. Ἀναλίσκοις] πόνον, τουτέστι ματαίως πονήσαις. Ἀλλ' ἄλλην τινὰ] ἀλλὰ δεῖ καινῆς τινος μηχανῆς καὶ σοφίσματος, εὑρήματός τε πρέποντος τούτῳ. Μιαρὸς] διὰ τὴν πανουργίαν. Ἐπιθηκίζει μοι.] ἀντὶ τοῦ ἐπιπιθηκίζει. ὡς ἐπὶ πίθηκον μιμεῖται, καί με θωπεύει, ἐξαπατᾶν τε βούλεται. Ἄζυγα.] μήπω ζευχθεῖσαν μηδὲ γαμηθεῖσαν.

G BISETVS. Σκέψαι τὸ κύσθο] σκέψαι τὸ σκύτος, μή τι μικρὸν φαίνεται; σκύτος δὲ, πᾶν δέρμα. ἀλλὰ διεζωσμένοι εἰσῄεσαν οἱ κωμικοὶ ὑποκριταί. οἱ δὲ αἰδοῖα δερμάτινα γελοίου χάριν ἐπάνω τῶν ἰσχίων, καὶ τὰ αἰδοῖα ἐδεικνύμενοι. καὶ τοῦτ' ἐστὶν, ὅπερ ὁ Σκύθης ἐνταῦθα νοεῖ. Ἀτὰρ εἰ] ἀτὰρ εἰ τὸν πρωκτὸν δεῦρο ἐστραμμένον οὐκ ἐφθόνησας, αὐτὴν πυγίζειν ἄγων, ἀντὶ πυγίζων. τοῦτο γὰρ καθ' ὑπαλλαγὴν εἰρῆσθαι δοκεῖ. τὸ δὲ πυγίζειν, πυγιζόμενον ἔχειν.

ὀχεύω. Εἰ σφόδρα] εἰ σφόδρα ἐπιθυμεῖς τὸν γέροντα πυγίζειν, τὴν σανίδα τρίβας ἐξόπισθεν πρώκτιζε, πρώκτιζε, τουτέστι πύγιζε. Αλλὰ λύσω δεσμά] ὁ δεσμὸς, οὐ. ἐνεργητικῶς, καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ οἱ δεσμοὶ, τοὺς δεσμοὺς, καὶ τὰ δεσμὰ οὐδετέρως. οὕτω γὰρ, ὥς φησιν Εὐστάθιος, καὶ τοὺς λύχνους, καὶ τοὺς δίφρους, λύχνα, καὶ δίφρα οἱ παλαιοὶ ἔλεγον. γράφεται καὶ δέμας ἀντὶ τοῦ δεσμά. ἀλλὰ τὸ μέτρον ταύτην τὴν γραφὴν προσδέχεσθαι οὐ δύναται. Τὸ κεφαλῆς ἄρα] τὴν κεφαλὴν ἄρα αὐτὴ ἡ ξιφομάχαιρα ἀποκόψει. Αἰαῖ τί δράσω;] Εὐριπίδης τῆς ἐλπίδος ἁμαρτὼν ταῦτα μόνος αὐτὸς μεθ' αὑτοῦ λέγει, καὶ πρὸς καινὰς τέχνας, καὶ ἀπάτας αὑτὸν παρασκευάζει. Οἷον ἐπιθηκίζει μοι] δηλ. ἐμὲ πιθηκίζει, καὶ ἀπατᾷν πειρᾶται ὥσπερ μωρὰ ἀλώπηξ. πιθηκίζειν δὲ παρὰ τὸν πίθηκον εἴρηται. πίθηκος, ζῶον, ὃ μωρῶν, παρὰ τὸ πείθειν ἡμᾶς. ὅθεν τὸ πιθηκίζειν, τὸ τὸν πίθηκον δόλοις, ἀπάταις, καὶ κολακεύμασι μιμεῖσθαι. Ως κατελεσεῖς] ὥσπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὡς παρὰ τὸ τύπτω, τὸ τυπτήσω. γίνεται, οὕτω καὶ παρὰ τὸ καταλείσω, τὸ καταλεσω ἀρκεσοίμεθμον. τοῦτο δὲ ἀττικῶς. τὸ δὲ ἐπιτυμεῖς ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμεῖς εἴρηται τῷ βαρβάρῳ. Παλλάδα] ἑτέρα χοροῦ ᾄδοντος, καὶ ἐρχουμένη στροφή. στίχοι δὲ μικτοί εἰσι κβ΄. Αζυγα κόρην] τὴν γάμῳ μὴ ζευχθεῖσαν. ἄζυγες ἵπποι, οἱ μὴ ἐζευγμένοι.

Η πόλιν ἡμετέραν ἔχει,	*Quæ vrbem noſtram habet,*
Καὶ κράτος φανερὸν μόνη,	*Et imperium manifeſtum ſola,*
Κληδοῦχός τε καλεῖται.	*Tutelariſque appellatur.*
Φάνηθ' ὦ τυράννους	*Appare ô tyrannos*
Στυγοῦσ' ὥσπερ εἰκός.	*Odio proſequens, quemadmodũ conueniens eſt,*
Δῆμός τοι σε καλεῖ γυναι-	*Populus quidem te inuocat*
κῶν. ἔχουσα δέ μοι μόλοις	*Mulierum, habens autem mihi venias,*
Εἰρήνην φιλέορτον.	*Pacem amicam feſtorum.*
Ηκετ' εὔφρονες, ἵλαοι	*Venite læta, propitiæ,*
Πότνιαι ἄλσος ἐς ὑμέτερον.	*Veneranda lucum in veſtrum.*
Οὗ δὴ ἀνδράσιν οὐ	*Cuius quidem viris non*
Θεμιτὸν εἰσορᾶν	*Fas eſt intueri*
Οργια σεμνὰ θεαῖν.	*Sacra veneranda Dearum,*
Ινα λαμπάσι φαί-	*Vt facibus*
νετον ἄμβροτον ὄψιν.	*Luceatis immortali aſpectu.*
Μόλετον. ἔλθετον. αἰτόμεθ' ὦ	*Venite, accedite precamur,*
Θεσμοφόρω πολὺ πότνια.	*O Ceres & Proſerpina longè veneranda.*
Εἰ γὰρ πρότερόν ποτ' ἐπηκόω	*Si prius vnquam propitia & exaudientes*
Ηλθετον, νῦν ἀφίκε-	*Veniſtis, nunc venite,*
σθον ἱκετεύομεν ἐνθάδ' ἡμῖν.	*Oramus huc nobis.*

BISETVS. Η πόλιν ἡμετέραν ἔχει] ὅθεν πολιοῦχος Αθηνᾶ.

BOVRDINVS. Κληδοῦχος.] τουτέστι κλεῖς ἔχουσα τῆς πόλεως καὶ ἐκείνας πιστευθεῖσα. Στυγοῦσα] μισοῦσα. Δῆμος.] τὸ πλῆθος. Φιλέορτον.] φιλοῦσαν ἑορτάς. Ιλαοι.] εὐμενεῖς, πρᾶοι, φιλάνθρωποι, ἐπιχαρίσταται. Οργια σεμνά] σεμνὰς ἑορτάς. Αμβροτον ὄψιν.] ἀθάνατον. Αἰτόμεθα] εὐχόμεθα. Επηκόω.] τουτέστι πράως καὶ εὐμενῶς ἀκούσατε.

BISETVS. Κληδοῦχος] ἡ κλῇδας, εἴτε κλεῖδας ἔχουσα. ἐπίθετον Αθηνᾶς, ὅτι ὡς δέσποιναν, καὶ τὰς τῆς πόλεως κλεῖδας ἔχουσαν, καὶ τηροῦσαν δηλοῖ. στυγοῦσα δὲ, μισοῦσα. μόλοις, ἔλθοις. παρὰ τὸ μολεῖν τὸ ἔρχεσθαι. πότνιαι δὲ, πότναι, σεβασταὶ, ἔντιμοι, καὶ δέσποιναι. ὅθεν τὸ ποτνιᾶσθαι, καὶ ποτνιᾶσθαι τὸ ἱκετεύειν. ἄλσος δὲ, τόπος συνδενδρος οὕτω καλεῖται. ἄλσεα, τεμένη, οἱ κάθυγροι, καὶ σύμφυτοι λειμῶνες, καὶ τόποι κατάδενδροι, πρὸς ἄλσιν, καὶ αὔξησιν τοῦ φυτοῦ ὄντες ἐπιτήδειοι. Θεαῖν] τῆς Δήμητρος, καὶ τῆς Κόρης, ἃς καλεῖ θεσμοφόρω πολὺ πότνια. αἰτόμεθα δὲ, ὥσπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, μέσῳ χάριν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ αἰτοῦμεθα. δεόμεθα, ἱκετεύομεν. Επηκόω δὲ, ἀπὸ τοῦ ἐπήκοος, ὅπερ ἐνταῦθα λαμβάνει ἀντὶ τοῦ ἵλαος. εὐμενής. ἀλλαχοῦ δὲ ἐπήκοοι κατὰ τὸν Ησύχιον, οἱ κλητῆρες, καὶ οἱ μάρτυρες, καὶ οἱ δικάζοντες λέγονται.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ,	EVRIPIDES,
ΧΟΡΟΣ.	CHORVS.

Ευ. Γυναῖκες εἰ βούλεσθε τὸν λοιπὸν χρόνον
Σπονδὰς ποιήσασθαι πρὸς ἐμὲ, νυνὶ πάρα.
Εφ' ᾧ τε κλύουσαι μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ μηδαμὰ
Κακὸν τὸ λοιπὸν ταῦτ' ἐπικηρυκεύομαι.
Χο. Χρείᾳ δὲ ποίᾳ τόνδ' ἐπεισφέρεις λόγον.

EV. Mulieres, ſi vultis in reliquum tempus
Fœdera facere mecum, nunc licet
Hac conditione, vt audiatis nullum à me vnquam
Malum poſthac, hæc fœdera compono.
CHO. Qua verò neceſſitate hanc affers nobis orationem?

BOVR. Σπονδὰς ποιήσασθαι.] συνθήκας. Εφ' ᾧ.] ἐπὶ τῷ ἀκοῦσαι μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ μηδαμῶς. Επικηρυκεύομαι] ταῦτα τὰ κηρύγματα ποιῶ. Χρείᾳ δὲ ποίᾳ] τουτέστι ἐπὶ ποίᾳ χρείᾳ. Επεισφέρεις] ἐπάγεις τοῦτον τὸν λόγον.

BISETUS. Γυναῖκες εἰ βούλεσθε] Ἐνταῦθα Εὐριπίδης καταμαθὼν τὸν Μνησίλοχον τοῖς ἑαυτοῦ δόλοις, καὶ τέχναις ἐκ τῆς γυναικείας φυλακῆς ἐκφεύξεσθαι, καὶ σωθῆναι ἀδυνατοῦντα, τέλος ἅπαν τὸ πρᾶγμα, καὶ τὴν αὐτοῦ γνώμην φανερὰς ταῖς γυναιξὶ δηλοῖ, καὶ παρ' αὐτῶν εἰρήνην αἰτεῖ, ἐφ' ᾧ τὸν Μνησίλοχον ὑπ' αὐτῶν ἀπολυθῆναι, καὶ ἀβλαβῆ ἀφεθῆναι, αὐτὸν δὲ τὸν Εὐριπίδην εἰς τὸ λοιπὸν τὰς γυναῖκας κακολογοῦντα, λοιδοροῦντα, καὶ τοῖς αὐτοῦ δράμασιν ἐλέγχοντα παυθῆναι. ῥᾳδίως δὲ τῶν ἀξιωμάτων, καὶ τῆς διαλλαγῆς παρὰ τῶν γυναικῶν ἔτυχεν, ἐφ' ὧτε καὶ τὸν Σκύθην τὸν Μνησιλόχου φύλακα πρὸς τοῦτο προσαγαγεῖν καὶ πεῖσαι. ὕστερον δὲ καὶ τοῦτον τοῖς συνήθεσι δόλοις, καὶ τέχναις χρησάμενος, εἰς γραῦν μεταμορφωθεὶς, μετὰ τινος νεανίδος αὐτῷ ἀκολουθούσης οὐκ ἄνευ πολλοῦ τῶν θεατῶν γέλωτος ἀπῆλθεν ἀπατήσας. Ἐπικηρυκεύομαι] ἐπικηρυκεύεσθαι κυρίως λέγονται αἱ πόλεις, ὅταν κήρυκας ἐπὶ συμβάσεσι, καὶ σπονδαῖς πέμπωσι. καὶ ἐπικηρυκεία, ὅταν κήρυκας πέμπονται, ἀνοχὰς ἢ εἰρήνην αἰτούμενοι.

ΕΥ. Ὅδ᾽ ἐστὶν οὑν τῇ σανίδι κηδεστὴς ἐμός.
Ἢν οὖν κομίσωμαι τοῦτον, οὐδὲν μήποτε
Κακῶς ἀκούσητ᾽, ἢν δὲ μὴ πείθησθέ μοι,
Ἃ νῦν ὑποικουρεῖτε, τοῖσιν ἀνδράσιν
Ἀπὸ τῆς στρατιᾶς παροῦσιν ὑμῶν διαβαλῶ.
ΧΟ. Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν ἴσθι σοι πεπεισμένα.
Τὸν βάρβαρον δὲ τοῦτον αὐτὸς πεῖσαι σύ.

EU. *Hic eſt quidem tabulæ alligatus ſocer meus,*
Si igitur accepero hunc, nihil unquam
Male audietis: ſi verò non parueritis mihi,
Quæ domi occulte agitis, maritis
Ab exercitu reverſis & præſentibus veſtrûm calumniabor.
CHO. *Quæ quidem à nobis deſideras, ſcias ita perſuaſa eſſe nobis.*
Barbarum autem hunc ipſe perſuadendo move tu.

BOURDINUS. Τῇ σανίδι] πρὸς τῇ σανίδι δεθείς. Κομίσωμαι.] ἀνακομίσωμαι. Διαβαλῶ.] ἀπαγγελῶ. Ὑποικουρεῖτε.] λάθρα ποιεῖτε οἰκουροῦσαι ἐν οἴκοις μένουσαι.

BISETUS. Οὑν τῇ σανίδι] ὁ ἐν τῇ σανίδι δεθεὶς, ἐμός ἐστι κηδεστής. κομίσωμαι γὰρ ἀπολάβω, ἀναλάβω. Ὑποικουρεῖτε] ἃ νῦν λάθρα ὑμεῖς συμβουλεύετε, καὶ πράττετε. διαβαλῶ δὲ, μετὰ διαβολῆς, καὶ κατηγορίας φανερώσω. Πεῖσαι σύ] πεῖσον, πεῖθε. προστακτικὸν τοῦ ἀορ. α. μέσου, ὡς τύψαι, τυψάτω. Ἀττικῶν δέ ἐστι τὸ μέσοις, καὶ παθητικοῖς ῥήμασιν ἀντὶ τῶν ἐνεργητικῶν χρῆσθαι. ἀλλ' ἐνταῦθ' ἴσως μέτρου χάριν, πεῖθε χρηστέον.

ἘΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΓΡΑΥΣ.

ΕΥ. Ἐμὸν ἔργον ἐστὶ καὶ σὸν ὦ Ἀλάφιον ἅ σοι
Καθ' ὁδὸν ἔφραζον, ταῦτα μεμνῆσθαι ποεῖν.
Πρῶτον μὲν οὖν δίελθε κἀνακόλπασον.
Σὺ δ' ὦ Τερήδων ἐπαναφύσα Περσικόν.
ΣΚ. Τί τὸ βόμβο τοῦτο; κῶμό τίς ἀνεγείρει μοι.
ΕΥ. Ἡ παῖς ἔμελλε προμελετᾶν ὦ τοξότα.
Ὀρχησομένη γὰρ ἔρχετ' ὡς ἄνδρας τινάς.
ΣΚ. Ὀρχῆσι καὶ μελετῆσι. οὐ κωλύσ' ἐγώ.
Ὡς ἐλαπρὸς ὥσπερ ψυλλοκατὰ τὸ κώδιο.

EURIPIDES ut ANUS.

EU. *Meum quidem officium eſt & tuum, ô Elaphion, quæ tibi*
In itinere dixi, hæc recordari facere.
Primùm igitur procede ad ſaltandum, & ſuccinge veſtem.
Tu verò ô Teredon inſla Perſicum in morem.
SC. *Quiſnam bombus hic eſt? comeſſationem & ſaltationem quis excitat mihi?*
EU. *Puella præluſura eſt ô Satelles,*
Saltatura enim venit ad viros quoſdam.
SC. *Saltet & præludat, non prohibebo ego.*
Quàm agilis, tanquam pulex ſuper pellem & ſtragulam cum villis.

BISETUS. Ἐμὸν ἔργον ἐστί] Εὐριπίδης γραὸς πρόσωπον ἐνδυσάμενος τὴν νεάνισιν, ἃς μεθ' αὐτοῦ προσάγει, τὸν Σκύθην ἐξαπατήσων, ἀποφαίνει, καὶ ἐπιτάττει τί αὐτὰς ποιεῖν δεῖ. Ὦ Ἀλάφιον, ὦ Ἐλάφιον. τὸ κύριον ὄνομα Κόρης, ὡς καὶ τὸ Τερήδων. Τερηδὼν δὲ ὀξυτόνως, σκώληξ οἰκῶν ἐν ξύλῳ. Ἡσύχιος.

BOURDINUS. Ἀνακόλπασον] τὸ ἔνδυμα τοῦ ἀναζώννυε, ὑπόσφιγγε. Ἐπαναφύσα] ἀναφύσα, ἀνάπνει κατὰ περσικὸν τρόπον. Βόμβο.] τὸ βόμβος ὁ κτύπος παρὰ τὸ ὥσπερ τῶν σμηνῶν βομβούντων καὶ ψοφούντων. γνώμη δ' ἄδε, τίς ἐστι βόμβος ὅστις ἀνερεθίζει μοι καὶ ἀνεγείρει τὸν κῶμον. Προμελετᾶν] προπαίζειν. Ὀρχῆσι καὶ μελετῆσι] ὀρχείσθω καὶ μελετάτω. Ἐλαπρὸς] ἐλαφρός. Ὥσπερ ψυλλοκατὰ τὸ κώδιο] ὥσπερ ἐστὶ ψύλλα ἐν τῷ κωδίῳ, τουτέστι τῷ δέρματι μετὰ τριχῶν.

BISETUS. Κἀνακόλπισον] τουτέστι τὰς ἐσθῆτας σου ὡς τινα κόλπον σύλλεγε, σύστελλε, ἵνα πρὸς τὴν ὄρχησιν ὦσιν εὐστροφώτεροι. ἔν τισι γράφεται κἀνακόλπασον, ἀλλὰ διεφθαρμένως. Σὺ δ' ὦ Τερ.] ὦ Τερήδων, σὺ δ' αὐτῷ ἐπαναφύσα περσικὸν ᾆσμα. τουτέστιν, ᾆδε βαρβαρικόν τι μέλος, βαρβαρικήν τινα μολπήν, καὶ ᾠδήν, οἷάπερ οἱ τῶν Περσῶν βαρβάρων ἄνθρωποι. τὸ δὲ ἀναφυσᾶν κυρίως μὲν λέγεται περὶ τῶν σαλπικτῶν καὶ αὐλητῶν, εἴπερ ἐν τῷ αὐτῷ σαλπίζουσι, καὶ αὐλοῦσι τῇ φυσήσει χρῶνται, καὶ σαλπίζουσι, καὶ αὐλοῦσι φυσῶντες. νῦν δὲ τὸ ἀναφυσᾶν, ἁπλῶς ὅπερ λέγειν ἀντὶ τοῦ ᾄδειν, καὶ τὴν αὐτὴν ᾠδὴν πολλάκις λέγειν. ἡ γὰρ ἀνὰ πρόθεσις ἐνταῦθα τοιαύτην ᾠδῆς ἐπανάληψιν, καὶ ἀνακρίνουσιν σημαίνει. Τί τὸ βόμβο] τίς ἐστιν ὁ βόμβος; κῶμον τίς ἀνεγείρει μοι; ὁ Σκύθης τὸν τοῦ αὐλήσεως ψόφον ἀκούων ταῦτα λέγει. Προμελετᾶν] μελετᾶν, ἀσκεῖν, ἐπιμελεῖσθαι, γυμνάζεσθαι, μελέτη γὰρ, ἄσκησις, ἐπιμέλεια. ὅθεν καὶ σύνθετον ῥῆμα προμελετᾶν. Ὀρχῆσι] ὀρχείσθω καὶ μελετάτω. οὐκ ἐγὼ κωλύσω. Ὡς ἐλαπρὸς] ὡς ἐλαφρός, ὥσπερ ψύλλος κατὰ τὸ κώδιον. ἐλαφρὸς, κοῦφος. ψύλλος, καὶ Ἀττικῶς ψύλλα, ζῶον πᾶσι γνωστόν. κώδιον δὲ, τὸ ἅμα τοῖς ἐρίοις δέρμα σκευαζόμενον. καὶ τὸ τοῦ προβάτου δέρμα. Σ.

Ευ. Φέρε θοιμάτιον ἄνωθεν ὦ τέκνον τοδὶ A
Καθιζομένη δ' ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῦ Σκύθου
Τὼ πόδε πρότεινον ἵν' ὑπολύσω. Σκ. ναίχι ναὶ
Κάθησο. κάθησο. ναίχι. ναὶ θυγάτριον.
Οἴμ' ὡς στέρε τὸ τιτθί' ὥσπερ γογγύλη.
Γρ. Αὔλει σὺ θᾶττον. ἔτι δέδοικας τὸν Σκύθην; B
Σκ. Καλόγε τὸ πυγή. Γρ. κλαυσεῖγ' αὖ μὴ ἔνδον μένῃς.
Ἀνακύπτει καὶ παρακύπτει ἀπεψωλημένος.
Σκ. Εἶεν καλὸ τὸ σχῆμα περὶ τὸ ποσθίον.
Γρ. Καλῶς ἔχει. λάβε θοιμάτιον ὥρα 'στὶ νῷν
Ἤδη βαδίζειν. Σκ. τί; οὐχὶ φιλήσεις πρῶτά με;
Γρ. Πάνυγε. φίλησον αὐτόν. Σκ. παπαπαπαπαῖ· C
Ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ'. ὥσπερ ἀττικὸς μέλις
Τί οὐ κατεύδει παρ' ἐμέ. Γρ. χαῖρε τοξότα.
Οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν τοῦτο. Σκ. ναὶ γραΐδιον
Ἐμοὶ χάρισο τοῦτο. Γρ. δώσεις οὖν δραχμήν.
Σκ. Ναὶ ναίχι δῶσι. Γρ. τἀργύριον τοίνυν φέρε. D
Σκ. Ἀλλ' οὐκ ἔχ' ὠδὲν ἀλλὰ τὸ συβήνην λάβε.
Γρ. Ἔπειτα κομίζεις αὐτοῖς. Σκ. ἀκολούτι τέκνον.
Σὺ δὲ τοῦτο τήρει τῇ γεροντογραΐδιο.
Ὄνομα δέ σοι τί ἐστιν. Γρ. Ἀρτεμισία.
Σκ. Μεμνῆσι τοίνυν τοὔνομ' Ἀρταμουξία.

Age pallium ſurſum ô filia hoc,
Sedenſque in genibus Scythæ,
Pedes protende, vt detraham tibi calceos. SC. *certè certè*
Sede, ſede, na na filiola.
Hei mihi, quàm dura & ſolida papilla tanquam rapum.
EV *Infla tibiam tu citò, adhuc times Scytham.*
SC. *Pulchra quidem ſunt nates.* MVL. *plorabis quidem niſi intus manſeris.*
Extrahit & attrahit penem nudatus & erectus.
SC. *Eſto, pulchra eſt forma circa præputium.*
MVL. *Rectè ſe habet res, ſume pallium, hora eſt nobis*
Iam abeũdi. SC. *quid nõ oſculaberis primùm me?*
EV. *Valde quidem oſculare ipſum.* SC. *Papa papa,*
Quàm dulcis lingua tanquam Atticum mel,
Quid non dormis apud me? MVL. *Vade Satelles.*
Non enim fieri poſſet hoc. SC. *Na anicula*
Mihi gratificare hoc. MVL. *dabis igitur drachmam?*
SC. *Na na dabo tibi.* MVL. *Pecuniam igitur affer.*
SC. *Sed non habeo quicquam, ſed concumbere accipe.*
MVL. *Deinde fers ipſis?* SC. *ſequere filia, hunc*
Tu verò hunc ſerua ſenem.
Nomen verò tibi quódnã eſt? MVL. *Artemiſia.*
SC. *Memento igitur nomen Artomaxia.*

BOVRDINVS. Ὑπολύσω] ἐκδύσω τοὺς πόδας σου, ἀφαιρήσομαι θ' ὑποδύματα. Στερρὸν τὸ τιτθί'] ὡς ἐστὶ τὰ τίτθια στερεά, καὶ σκληρά, καὶ γογγύλα, ὡς γογγύλη. Ἀπεψωλημένος] ἀποτετιλμένος, ἀποκεκορυμένος τὴν ψωλήν. Σχῆμα] εἶδος. Ποσθίον] πόσθιον. Ἐπιλύσει] ἐπικύψεις. Παπαπαπαῖ] ἐπίρρημα τοῦ ὑπερμέτρως χαίροντος γ' ἡδομένου. Κάρισε] τουτέστι χάρισαι. Συβήνην] τὴν ξύμβασιν, τὴν συνουσίαν. E

BISETVS. Ναίχι ναὶ] ναί, ναὶ κάθησο. ναί, ναὶ θυγάτριον. οἴμοι ὡς στερρὸν τὸ τιτθίον ὥσπερ γογγύλη. γογγύλη δὲ, μᾶζα μεμαγμένη στρογγυλοειδής. ἔστι καὶ λαχάνου εἶδος. Καλόγε τὸ πυγή] καλή γε ἡ πυγή. Κλαυσεῖγ' ἄν] κλαυσεῖ γε ἂν μὴ μένῃς ἔνδον. τοῦτο παροιμιακῶς εἰρῆσθαι φασί. ἀντὶ τοῦ κλαύσεις, οἰμώξεις, εἰ μὴ σεαυτὸν κατέχῃς ἐντὸς τῶν τῆς σωφροσύνης ὅρων. τουτέστιν εἰ μὴ σωφρονῇς ἀπὸ τοιαύτης ἀσελγείας ἀπεχόμενος. τοῦτο δὲ λέγει ὅτι ὁ Σκύθης οὐ μόνον αἰσχροῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἀπρεπέσιν ἀφαῖς ἐχρῆτο προσαναγκάζων συνεῖναι τῇ Τερηδόνι, ἧς τὸ κάλλει ἁλοὺς ἐφαίνετο. ἀλλ' Εὐριπίδης ὡς γραῦς αὐτῷ ἀπειλητικῶς ἐπιτιμᾷ. τοῦτο δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. καὶ γὰρ ὁ τοξότης τῆς συνουσίας ἐπιθυμίᾳ ἀνακύπτει, καὶ παρακύπτει ἀπεψωλημένος πολλὰ παρὰ τὸ πρέπον ἀσχημονῶν. ψωλὸς δὲ, ὁ λειπόδερμος ὀξυτόνως. καὶ ἀκρόψωλος, ὁ ἐπὶ βραχὺ τοιοῦτος. ἢ ὁ ἀσχήμων κατὰ παρέκτασιν τοῦ μορίου. ὅθεν τὸ ἀποψωλεῖν, τὸ ψωλὸν ποιεῖν. Εἶεν. καλὸ τό.] εἶεν. καλὸν τὸ σχῆμα περὶ τὸ ποσθίον. Τί; οὐχί] τί; οὐχὶ φιλήσεις πρῶτον ἐμέ; τοῦτο ὁ λαγνότατος Σκύθης λέγει. καὶ γὰρ κατὰ τὸν Θεόκριτον, F G
Ἔστι καὶ ἐν κενεοῖσι φιλάμασιν ἁδέα τέρψις.

Ὡς γλυκερὸ] ὡς γλυκερὸν ἡ γλῶσσα. ἢ ὡς γλυκερὰ ἡ γλῶσσά σου, ὥσπερ ἀττικὸν μέλι δηλαδή. τί οὐ καθεύδεις παρ' ἐμοί; γλυκερὰν γλῶσσαν καλεῖ τὸ καταγλώττισμα, καὶ φιλήματος αἰσχροῦ εἶδος, ὃ τινες φίλημα περιστερῶν καλοῦσι. Ναὶ γραΐδιον] οὕτω χαπτίον μέτρου χάριν. γραΐδιον δὲ, ὑποκοριστικὸν τοῦ γραῦς, γραός. ἐκ τούτων δὲ δῆλον ὅτι ἐνταῦθα, καὶ ἄνω ἀντὶ τοῦ γυ. χαπτίον χρ. τουτέστι γραῦς, ἤγουν Εὐριπίδης ὡς γραῦς, καὶ γραῦς εἶναι προσποιούμενος. κάρισε δὲ, βάρβαρον, ἀντὶ τοῦ χάρισαί μοι. ναὶ ναίχι δῶσι. ἀντὶ τοῦ, ναί, ναὶ δώσω σοι. Ἀλλ' οὐκ ἔχ' ὠδέν] ἀλλ' οὐκ ἔχω οὐδέν. ἀλλὰ λάβε τὴν συβήνην. συβήνη δὲ, ἡ δερματίνη αὐλοθήκη, ἢ φαρέτρα. Σ. Ἄλλως. συβήνη, αὐλοθήκη, ἢ τοξοθήκη, ἢ ὁ ναυτικὸς χιτών. κομιεῖς δὲ, κομίσεις. ἀττικὸν σχῆμα. κομίσεις οὖν τὸ ἀργύριον δηλονότι, ὃ νῦν οὐκ ἔχειν λέγεις. Ἀκολούτι τέκνον] ἀκολούθει τέκνον. ὦ κόρη ἀκολούθει μοι. τῇ γεροντογραΐδιο δὲ, τὸ γέρον γραΐδιον, τὸ παλαιὸν γραΐδιον. τοῦτο δὲ ὁ τοξότης λέγει πρὸς τὸν Εὐριπίδην, ὃς γραῦς εἶναι ἐσκήπτετο. ὦ γραῦ τήρει, καὶ φύλαξον τοῦτο τὸ παλαιὸν γραΐδιον, τουτέστι τὸν Μνησίλοχον, ὃς διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν, ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ τοῦ φορήματος, καὶ σχήματος εἶδος γέρων εἶναι ἐδόκει. ὁ βάρβαρος τοίνυν ἀμελῶν τῆς τοῦ Μνησιλόχου φυλακῆς ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως ἐπιτεταγμένης, τῇ λαγνείᾳ ἀναρπασθεὶς ἀδυνατεῖν ἔγνω, ὅπερ τῆς ἀπολύσεως, φυγῆς, καὶ σωτηρίας αἴτιον ἐγένετο τῷ πρότερον δεθέντι, καὶ φυλαχθέντι. ὁ δὲ τοξότης τὸν Μνησίλοχον, τοτὲ μὲν, ὡς γυναῖκα, γραῦν καλεῖ. τοτὲ δὲ, ὡς ἄνδρα, γέροντα ὀνομάζει. Μεμνῆσι] μέμνησο τοῦ ὀνόματος, Ἀρταμουξία, ἀντὶ τοῦ Ἀρτεμισία.

A

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Ευ. Ἑρμῆ δόλιε. ταυτὶ μὲν ἔτι καλῶς ποεῖς.
Σὺ μὲν οὖν ἀπότρεχε παιδάριον τουτὶ λαβών.
Ἐγὼ δὲ λύσω τόνδε. σὺ δ' ὅπως ἀνδρικῶς
Ὅτ' ἂν λυθῇς τάχιστα φεύξει καὶ τενεῖς
Ὡς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδί' οἴκαδε.
Μν. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτα, ἢν ἅπαξ λυθῶ.
Ευ. Λέλυσο. σὸν ἔργον. φεῦγε πρὶν τὸν τοξότην
Ἥκοντα καταλαβεῖν. Μν. ἐγὼ δὴ τοῦτο δρῶ.

EVRIPIDES, MNESILOCHVS.

EV. *Mercuri fraudum præſes, hæc quidem hactenus rectè facis.*
Tu igitur celeriter aufuge, puellã hanc accipiens.
Ego verò ſoluam hunc. tu verò da operam, vt viriliter
B *Cum ſolutus fueris, citiſſimè aufugias, & tendas*
Ad vxorem & liberos domum.
SOC. *Mihi curæ erunt hæc, ſi ſemel ſolutus fuero.*
EV. *Soluare, tuum eſt officium, fuge priuſquam ſatelles*
Veniens comprehendat. SOC. *Ego quidem hoc* (*facio.*

BISETVS. Ἑρμῆ δόλιε] Τοῦ Σκύθου πρὸς ἡδυπάθειαν, καὶ λαγνείας ἀβούλως, καὶ ἀθεμιστότερος τραπέντος, καὶ μετὰ πόρνης ἀποχωρήσαντος, ἵνα τὸ ἐπιθύμιον πληρώσῃ, ὁ Εὐριπίδης καλλίστης εὐκαιρίας τυχὼν, ἔργον ἐπιχειρεῖ, ὅπερ ἐκτελεῖν ὑπέθετο, καὶ τὸν βάρβαρον οὕτως ἀπατήσας, τὸν κηδεστὴν τοῦ δεσμοῦ ἀπολύει, καὶ κατὰ τάχος ἀποφυγεῖν κελεύει, πρὶν τὸν Σκύθην ἐπαναχωρεῖν πρὸς τὴν προτέραν φυλακὴν, ἣν Εὐριπίδου στρατηγήματι ἀπέστρεψεν Ἀφροδίτῃ χαριζόμενος. ὅτι δὲ τὸ πρᾶγμα τῷ Εὐριπίδῃ δόλοις χρησαμένῳ καλῶς ἐχώρησεν, ὁ αὐτὸς πρῶτον μὲν τὸν Ἑρμῆν δόλιον, τουτέστι δόλων ἔφορον, εὑρετὴν, καὶ τοῖς δολίοις συλλαμβάνοντα, ὡς καλῶς ποιοῦντα ἐπαινεῖ. ἔπειτα δὲ τὸ λοιπὸν D ἐπιχειρεῖ, καὶ πρὸς τὸν τοξότην στραφεὶς ταῦτα λέγει. σὺ μὲν οὖν λαβὼν τουτὶ τὸ παιδάριον ἀπότρεχε. τὰ δ' ἑξῆς πρὸς τὸν Μνησίλοχον. παιδάριον δὲ κατὰ Σουΐδαν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀρρένων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρθένων λέγεται. C ἀπότρεχε δὲ, κατὰ τάχος, ἢ ὡς τάχιστα ἀπόφευγε.

BOVRDINVS. Ἀπότρεχε] ἄπελθε ταχέως. Τενεῖς] πορεύσει καὶ σπουδάσεις.

BISETVS. Τενεῖς] γ' ἐγκεῖται τινῶν, ἀλλὰ μηδὲν κινεῖ. τὸ γὰρ τενεῖς καλῶς ἔχει. τείνειν δὲ ἑαυτὸν δηλοῖ τὸ σπουδαίως ποι χωρεῖν. Σὸν ἔργον] ὁ νοῦς. ἐπειδὴ σὺ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα λέλυσαι, ἔστι ἐλύθης ἐκ τοῦ δεσμοῦ, ἐν οἷς πρότερον δεθεὶς κατείχου, τὸ σὸν ἔργον ποίει, καὶ ὡς τάχιστα ἐντεῦθεν ἀπόφευγε πρὶν τὸν τοξότην ἐπανελθόντα δεῦρο, καὶ σὲ καταλαβεῖν. σημαίνει δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Εὐριπίδην κατὰ τὸ σιωπώμενον ἅμα τῷ Μνησιλόχῳ ἀπελθεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ Σκύθου καταληφθεὶς, τῶν ἑαυτοῦ δόλων, ἐπίχειρον κακόν τι πάθοι.

ΣΚΥΘΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σκ. Ὦ γρᾴδι' ὡς χαρίεντό σοι τὸ θυγάτριον,
Κοὐ δύσκολ' ἀλλὰ πρᾷο. ποῦ τὸ γρᾴδιο;
Οἴμ' ὡς ἀπόλωλον. ποῦ τὸ γέροντ' ἐντευτενί.
Ὦ γρᾴδι' ὦ γρᾷο. οὐκ ἐπαινῶ γρᾴδιο.
Ἀρταμουξία.
Διέβαλλέ μ' ὁ γραῦς. ἀπότρεχ' ὡς τάχιστα σύ.
Ὀρθῶς δὲ συβίνη 'στι. κατεβίνησι γάρ.
Οἴμοι. τί δράσω; ποῖ τὸ γρᾴδιο;
Ἀρταμουξία.
Χο. Τὴν γραῦν ἐρωτᾷς. ἣ φέρεν τὰς πηκτίδας.
Σκ. Ναὶ ναίχι. εἶδες αὐτό. Χο. ταύτῃ γ' οἴχεται
Αὐτή τ' ἐκείνη, καὶ γέρων τις εἵπετο.

SCYTHA, CHORVS.

SC. *O anicula, quàm venuſta tibi filiola,*
Et non moroſa, ſed mitis. vbinam eſt anicula?
E *Hei mihi quàm perij, vbi eſt ſenex hinc?*
O anicula ô anus, non laudo ô anicula Artamuxia.
Decepit me anus, curre quàm celerrimè tu.
Rectè autem in concumbis, defraudaſti enim.
Hei mihi, quidnam faciam? quo anicula
Artamuxia?
CHO. *Anum rogas, quæ attulit tibias & ſenos?*
F SC. *Na na, vidiſti ipſam?* CHO. *Hac quidem abit.*
SC. *Ipſáque illa.* CHO. *& ſenex quidam ſequebatur.*

BOVRDINVS. Δύσκολ'.] χαλεπὴ, δυσάρεστος. Ἐντευθενί] ἐντεῦθεν ἦλθεν. Κατεβίνησι] ἐξηπάτησας γὰρ καὶ παρεκρούσω ἐμέ. Πηκτίδας] εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος.

BISETVS. Ὦ γρᾴδι'] ὁ Σκύθης τὰς Εὐριπίδου τέχνας οὐ καταμαθὼν, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ τῆς ἐπιθυμίας ἐπα- G νῆλθε πρὸς τὴν γραῦν, ἢ τοῦ γέροντος Μνησιλόχου φυλακὴν ὑπέστρεψε, αἰτῶν τὴν Εὐριπίδην γραὸς προσωπεῖον λαβόντα. ἐπανελθὼν γὰρ ἤδη, καὶ νομίζων ταύτην τὴν γραῦν εὑρήσειν, ἐν αὐτῇ τῇ ὁδῷ ὢν, πόρρωθεν ὁ βάρβαρος βαρβαρικῶς, τουτέστιν ἀβόλως, καὶ ἀνοήτως πρὸς τὴν ἀποῦσαν, ὡς πρὸς παροῦσαν ταῦτα λέγει, ὦ γρᾴδιον, ὡς χαρίεν σοι τὸ θυγάτριον, καὶ οὐ δύσκολον, ἀλλὰ πρᾷον. Οὐχ εὑρὼν δὲ οὔτε τὴν γραῦν, ἥπερ Ἀρτεμισία καλεῖσθαι προσεποιεῖτο, οὔτε τὸν γέροντα εἰς φυλακὴν αὐτῷ παραδοθέντα καὶ πιστευθέντα, τότε δὴ ἀναβοῶν ταῦτα προφέρει, ποῦ τὸ γρᾴδιον; οἴμοι ὡς ἀπόλωλα. ποῦ ὁ γέρων ἐντεῦθεν ἀπέδρα; ὦ γρᾴδιον, ὦ γραῦ, οὐκ ἐπαινῶ τὸ γρᾴδιον ὦ Ἀρτεμισία. τοῦτ' ἔστιν ἡ γραῦς ἐφενάκισε, καὶ ἐξηπάτησέ με. ἀπότρεχε ὡς τάχιστα σύ. Τὸ δ' ἀπότρεχε ὁ Σκύθης πρὸς αὐτὸν λέγει, προτρέπων ἑαυτὸν πρὸς ταχεῖαν ἀναζήτησιν τοῦ ἀποφυγόντος. Τοῦτο δὲ ποιεῖ, καὶ ἀπολωλέναι λέγει, ὅτι τοῖς φύλαξιν, ἂν τοὺς φυλασσομένους

A μθύας διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀμέλειαν, καὶ ὀλιγωρίαν ἀποφυγοῦσιν ἑῶσιν, οἱ τῶν Ἀρχόντων ζημίαν ἐπιτιθέασιν. ἀλλὰ ταῦτα πάντα, ἅπερ ὁ βάρβαρος βαρβάρως ἐκφορεῖ, ὡς καὶ τὰ ἄνω, καὶ τὰ ἑξῆς μέχρι τοῦ τέλους, ἑλληνικῶς οὕτως ἑρμηνευτέον. Ὀρθῶς δὲ] ὁ τούτων νοῦς οὗτος εἶναι φαίνεται. ὁ Σκύθης τέλος καταμαθὼν τὰς τῆς γραὸς δόλους, ἐπαινεῖ καὶ τὴν συμβουλὴν, ἣν πρότερον ἀντὶ τοῦ ὀργίζειν, ὃ ὑπὲρ τῆς κόρης διδόναι ὤφειλεν, ὑπ' αὐτῆς ἁρπασθεῖσαν. ἀλλὰ παρὰ προσδοκίαν εὑρὼν αὐτὴν ταῦτα λέγει. ὀρθῶς ἔχει ἡ συμβουλή. ὡς εἰ λέγοι, καὶ γὰρ ἐν τῷ χωρεῖν αὐτὴν ἐντεῦθεν ἀπερχόμενος ἔλιπον, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ νῦν ἰδὼν εὗρον. B τὸ δὲ ἑξῆς καταβαίνουσι, ἄδηλον. εἰ μὴ ἀντὶ τὸ κατα... ληφθείη. ὅπερ ὡς καὶ τὰ λοιπὰ βαρβάρως ὑπὸ βαρβάρου λεχθείη. τοῦτο δὲ τὸ συνήθειον ἀντὶ τοῦ ἀπελεύσομαι, ἢ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπέλθω, ἢ γοῦν ἀπῆλθε, λαπλέειν. ἡ γραῦς οὖν ἀπῆλθεν. εἶτα ἐπιφέρει, οἴμοι τί δράσω; ποῖ τὸ γραΐδιον ἀποπέφευγεν; Ἀρταμουξία τὸ γέρον τὰ ἐπανάγει, καὶ ἀπόδος. Τὴν γραῦν ἐρωτᾷς] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς τὸν Σκύθην δεῦρο, κἀκεῖσε μάτην ὁρμώμενον, καὶ ἀποροῦντα ποῖ τράπηται, καὶ τίνα πρότερον μετέλθοι, ὅπως Εὐριπίδην φεύγοντα διώκῃ, καταλάβῃ, καὶ ἀνέλῃ, παντὶ τρόπον καταβάλλει, καὶ σκώπτει. Τὰς πηκτίδας] πηκτις, πηκτίδος, παρὰ ἀρμαχαιρα κρεωκόπος. παρὰ δὲ τῷ Ἀριστοφάνει ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις. εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ. ἢ εἶδος ἀκολάστου σχήματος ἢ ἐν ἐπιγράμματι,

Αὐλὸν μέλος τὰ Πάνα τὸν Ἀρκάδα, πηκτίδι μέλπειν. Σ. ἄλλως. πηκτίς, πανδοῦριον, ψαλτήριον, σύριγξ, ὄργανον. καὶ πηκτίδες, καὶ σύριγγες, ὄργανα μουσικά. Ἡσύχιος. ἐκ δὲ τούτων ἴσως εἰκάσειεν ἄν τις παρὰ τῷ Σκύθῃ γραπτέον διὰ δυοῖν φωναῖν διεζευγμένην, παρὰ οὖρα μάχαιρα κρεωκόπος.

Σκ. Κροκῶτ' ἔκοντο τὴ γέροντο; Χο. φήμ' ἐγώ.
Ἔτ' ἂν καταλάβοις, εἰ διώκοις ταυτί. C
Σκ. Ὦ μιαρὸ γραῦ. πότερα τρέξι τὴν ὁδό
Ἀρταμουξία.
Χο. Ὀρθὴν ἄνω δίωκε. ποῖ θεῖς. οὐ πάλιν
Τῇδι διώξεις; τοὔμπαλιν τρέχεις σύ γε.
Σκ. Κακόδαιμον ἀλλὰ τρέξι Ἀρταμουξία.
Χο. Τρέχε νυν κατὰ τοὺς κόρακας ἐπουρίσας. D
Ἀλλὰ πέπυσαι μετρίως ἡμῖν. ὥσθ' ὥρα δή 'στι βαδίζειν
Οἴκαδ' ἑκάστῃ.
Τὼ Θεσμοφόρω δ' ἡμῖν ἀγαθὴν
Τούτων χάριν ἀντιδοίτην.

SC. Crocotulam habebat ne ſenex? CHO. aſſero ego.
Adhuc ipſum comprehenderes, ſi inſequereris hàc.
SC. O ſceleſta anus, vtrum cucurris hac via Artamuxia?
CHO. Recta via ſurſum inſequere, quò curris? nónne rurſus
Hàc inſequeris? contrario modo curris tu.
SC. Infelix ego, aliâ aufugit Artamuxia.
CHO. Curre nunc in coruos, ſecundo vento profectus.
Sed auditum eſt ſatis nobis, vnde tempus quidem eſt abeundi
Domum vnicuique. (nam
Ceres autem & Proſerpina legifera, nobis bo-
Horum gratiam retribuant.

Bisetus. Κροκῶτ' ἔκοντο] ταῦτα μετ' ἐρωτήσεως. ἀντὶ τοῦ, ὁ γέρων οὗτος κροκωτὸν εἶχε;

Bourdinus. Ἔκοντο] εἶχεν ὁ γέρων, σκυθικῇ διαλέκτῳ. Τοὔμπαλιν] ἐπὶ τοὐναντίον τρέχεις. Ἐπουρίσας.] ἐπακολουθήσας, οὐρίῳ, καὶ εὐτυχεῖ πνεύματι. Ἀντιδοῖτον.] ἀνταποδοῖεν τούτων ἀγαθὴν χάριν.

Bisetus. Ὦ μιαρὸ γραῦ] ὦ μιαρὰ γραῦ. πότερον τρέχει κατὰ τήνδε τὴν ὁδόν, ἤ, πότερον ταύτῃ ἀπέδραμεν, ἢ ἄλλῃ; Ἀλλὰ τρέξι] ἄλλῃ, δι' ἄλλης ὁδοῦ τρέχει, ἢ ἀπέδραμεν. Ἐπουρίσας] οὐρίῳ ἀνέμῳ ἑρμηνευθείς, ἢ φερόμενος. τουτέστιν, ὡς τάχιστα νῦν ἐς κόρακας ἔρρε. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πλεόντων, καὶ οὐρίῳ ἀνέμῳ κατὰ τὸν πλοῦν χρωμένων. οὖρος γὰρ ὁ ἄνεμος, παρὰ τὸ ὀρούειν, ὅ ἐστι παρορμᾶν, καὶ προπέμπειν τὴν ναῦν. F καὶ οὐρίζειν, τὸ ἐξ οὐρίων, ἤγουν δεξιῶν πνευμάτων πλεῖν. Εὐστάθιος. νῦν δὲ σημείωσαι τὸ ἐπουρίσας οὐκ ἐνεργητικῶς, ἀλλὰ παθητικῶς ληπτέον, ὅπερ ἀττικὸν σχῆμα. Πέπυσαι] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ἑρμηνεύσεις. ἀλλὰ μετρίως ἡμεῖς ἤδη πεπύσμεθα, καὶ ἠκούσαμεν σκώμματα, καὶ γελοίους λόγους. ὥστε νῦν ὥρα, καὶ καιρός ἐστιν ἑκάστην οἴκαδε βαδίζειν. ἀλλὰ βέλτιον γράφειν, πέπαισται, ὡς ἀπὸ τοῦ παίζω, οὗπερ ὁ μέλλων ἀττικῶς μὲν, G παίσω. δωρικῶς δὲ, παίξω, ἔστι παιξῶ. ὅτι δὲ καὶ τὸ παίξω, καὶ τὸ παίσω ἐν χρήσει μαρτυρεῖ καὶ Εὐστάθιος εἰς τὸ Ὀδυσσείας θ. ὅπου τούτων πέρι ἀκριβολογεῖ. ἡ ἀπὸ τοῦ παίω, παίσω, ὅπερ ἄλλα πολλαχῶς δηλοῖ τὸ τοῖς ποσὶ τὴν γῆν τύπτειν, ἔστι κρούειν. ἡ δὲ λέξις ἀπὸ τοῦ E παρακολουθοῦντος εἴρηται, ἐπειδὴ οἱ ὀρχούμενοι τὴν γῆν τοῖς ποσὶ παίειν, τύπτειν, κρούειν φιλοῦσιν. Ἀντιδοίτην] κακῶς πρότερον ἀνταδοῖτον ἐγέγραπτο. ἀλλὰ φανερὸν σφάλμα διορθοῦν οὐ νεμεσητόν. τὸ δὲ ἀντιδοίτην ἐστὶ τρίτον δυϊκὸν πρόσωπον ἀορίστου β. κατὰ συγκοπὴν ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ἀντιδοιήτην. ἀπὸ τοῦ ἀντιδοίην, ἀντιδοίης, ἀντιδοίη, ἀντιδοίητον, ἀντιδοιήτην, ἤγουν ἀνταποδοίτην, ἡ Δημήτηρ δηλονότι, καὶ ἡ Κόρη. ὁ δὲ νοῦς ἐστὶν ἀντὶ τούτων, ἃ νῦν ποιοῦμεν, ἡ Δημήτηρ, καὶ ἡ Κόρη καλὴν ἡμῖν χάριν ἀποδοίητην. εἰ δὲ ἀντιδοῖτον γράψῃς, (ὁ τῆς παλαιᾶς γραφῆς ἐγγύτατα χωρεῖ) δυϊκὸν δεύτερον ἐστὶ προστακτικὸν κατὰ συγκοπὴν ἐσχηματισμένον. τοῦτο δὲ κατ' ἀποστροφὴν πρὸς τὴν Δήμητρα, καὶ τὴν Κόρην λεχθείη. ὑμεῖς ὦ θεαὶ ἀντιδοίητον ἡμῖν τοῖς ταῦτα ποιοῦσι, καὶ ὑμᾶς τιμῶσιν, ἀντιδοίητον λέγω καλὴν ἀνταπόδοσιν, καὶ καλὴν χάριν. τινὲς δὲ καὶ νομίζουσιν ὡς τὸ χρυσοίτην, χρυσίτην, οὕτω καὶ τὸ ἀντιδοίτην, ἀντιδοίτην λέγεσθαι, παρὰ τὸ ἀντιδῶ, ῶ, τὸ ἀντιδίδωμι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐν χρήσει, ἐκεῖνο δὲ ἀρχαιότερον. ὁ μέντοι νοῦς, ὅπως δ' ἂν τὸ γράψῃς, ἐστὶν, οἷος ἐν τοῖς προειρημένοις δεδήλωται. ἡ μὲν οὖν πρώτη, καὶ δευτέρα τῆς διεφθαρμένης γραφῆς ἐπανόρθωσις μεγίστην ἔχει πιθανότητα. ἡ δὲ τελευταία σκληρᾶς, βιαίως, ἀρχαϊστικῶς, καὶ ἀπιθάνως τετολμῆσθαι δοκεῖ.

ΤΕΛΟΣ.

ΚΑΙΝΗ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗΣ.

Λυσιστράτη τὰς τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὰς τῶν Βοιωτῶν, καὶ τῶν Πελοποννησίων γυναῖκας εἰς ἐκκλησίαν συγκαλεῖ. καὶ πρῶτον μὲν τοῦ πολέμου τὸ μέγεθος, τὰς συμφοράς, καὶ τοὺς κινδύνους αὐταῖς ἀποδεικνύει. ἔπειτα δὲ τὸν τρόπον δηλοῖ τοῦ καταπαῦσαι τὸν πόλεμον, καὶ εἰρήνην ποιῆσαι. καὶ γὰρ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἡ Ἔλλας σχεδὸν ἅπασα δεινοτάτοις πολέμοις ἐκακοῦτο. ταύτης δὲ τῆς συμβουλῆς περὶ τῆς εἰρήνης οὔσης χαλεπωτάτης, καὶ τῶν γυναικῶν πολλάς, καὶ διαφόρους γνώμας περὶ τούτου προσενεγκουσῶν, καὶ τέλους τῇ συμβουλῇ οὐκ ἐπιτιθεμένου, ἀλλὰ τοῦ χρόνου μάτην ἀναλισκομένου, τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες κατὰ τὴν Λυσιστράτης παραίνεσιν, καὶ γνώμην ἐγνώκασι τοῖς ἑαυτῶν ἀνδράσιν οὔποτε συγκοιμᾶσθαι πρὶν ἢ τοὺς Ἀθηναίους εἰρήνην πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ποιήσασθαι. ὅτι δὲ τοῦτο ἀδύνατον ἐδόκει, τὸ τὰς γυναῖκας οἴκοι ἀεὶ μενούσας τοῖς ἑαυτῶν ἀνδράσι μὴ συγκοιμᾶσθαι, καὶ συνεῖναι θέλειν, ἀλλ᾽ αὐτοὺς ἀπώσασθαι, διὰ τοῦτο τὴν Ἀκρόπολιν κατέλαβον, ἐν ᾗ τῆς πόλεως ἦν τὰ χρήματα. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὴν Ἀκρόπολιν μεγάλῃ δυνάμει πολιορκεῖν ἐπιχειρήσαντες, καὶ ἐκπολιορκεῖν οὐ δυνησάμενοι, τὰ μὲν διὰ τὴν ἄπληστον χρημάτων ἀπορίαν, τὰ δὲ διὰ τὴν ἰδίων γυναικῶν ἐπιθυμίαν, καὶ ἔρωτα, ὃς αὐτοὺς ἔκαιεν, οὕτως ἀναγκασθέντες τὸν πόλεμον καταλύουσι, καὶ εἰρήνην πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ποιοῦνται.

HYPOTHESIS, VEL ARGVMENTVM, VT VOCANT LYSISTRATÆ, FABVLÆ ARISTOPHANICÆ

Græcis Iambis & in Acroſtichidem facta.
per Q. Sep. Fl. Chr.

Α λίαν λακώνων ἠδ᾽ ἀθηναίων πέλει
Υ ὑφ᾽ ὅλμον ἀρδὶς δηθάκις τετριμμένας
Σ σὺν ταῖς γυναιξὶν ἑλλάδος λυσιστράτη
Ι ἰδοῦσα κ᾽ οἰκτείρασα ξυμβουλεύεται.
Σ συνώμοσαν δ᾽, ἀεί γ᾽ ἀπανδρότοις μένειν,
Τ τοῖς τ᾽ ἄνδρας ἔξειν ἐκποδὼν ἐοικότας,
Ρ ῥίψασπις εἰ μὴ πᾶσιν εἰρήνη φανῇ.
Α ἀκρόπολιν οὕτως εἷλον ἠδὲ χρήματα
Τ τὰ πάντα, καὶ γέροντας ἐχθροὺς ἤλασαν.
Η ἤδη δ᾽ ἐπ᾽ ἄφρεγον κύπρις ἐν διαλλαγαῖς.

ALIVD ARGVMENTVM LATINIS IAMBIS AB EODEM.

L ongo duello Græcia quum lumina
V rbes Athenæ & Sparta ſe colliderent
S eceſsionem fœminis Lyſiſtrata
I ndicit ut de publico deliberent.
S parſo inde libant atque coniurant mero
T andem, fœmur ſe nemini applicaſſere,
R edire Græci ni velint in gratiam:
A rx occupatur atque Theſaurus, ſenes
T umultuantes cum Probulo nil agunt:
A t cum Lacone Pax fit, & redit Venus.

Τὰ τοῦ Δράματος πρόσωπα.	*Perſonæ Dramatis.*
Λυσιστράτη.	Lyſiſtrata.
Καλονίκη.	C i'onice.
Μυῤῥίνη.	Myrrhina.
Λαμπιτώ.	Lampito.
Χορὸς ἀνδρῶν γερόντων.	Chorus ſenum.
Δράκης.	Draces.
Στυμμόδωρος.	Strymmodorus.
Χορὸς γυναικῶν.	Chorus mulierum.
Στρατυλλίς.	Stratyllis.
Πρόβουλος.	Probulus.
Ἄγγελος γερόντων.	Nuntius ſenum.
Ὑπηρέτης.	Miniſter.
Ἄλλη τις γυνή.	Alia quædam Mulier.
Κινησίας.	Cineſias.
Ἀθηναῖος.	Athenienſis.
Λάκων.	Laco.
Θεράπων.	Seruus.
Χορὸς Λακεδαιμονίων.	Chorus Lacedæmoniorum.

Η ἔκθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων σύν. ὧν ἐν τῇ δὲ ταῖς Αμοιχαῖς τετράμετροι καὶ παρακαταληκτικοί.

A

ἈΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΚΩμῳδοποιοῦ τῶν ἐξοχῶν Λυσιστράτη.

Καὶ εἰς αὐτὴν σχόλια χρηστά.

Πρόλογίζει Λυσιστράτη καλέσασα τὰς πολίτιδας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΚΑΛΟνίκη.

Λυ. Ἀλλ' εἴ τις εἰς Βακχεῖον αὐτὰς ἐκάλεσεν,
Ἢ 'ς Πανὸς, ἢ 'πὶ Κωλιάδ' ἢ 'ς Γενετυλλίδος,
Οὐδ' ἂν διελθεῖν ἦν ἂν ὑπὸ τῶν τυμπάνων.
Νῦν δ' οὐδεμία πάρεστιν ἐνταυθοῖ γυνή·
Πλὴν ἥ γ' ἐμὴ κωμῆτις ἥδ' ἐξέρχεται.
Χαῖρ' ὦ Καλονίκη. Κα. καὶ σύ γ' ὦ Λυσιστράτη.
Τί συντετάραξαι; μὴ σκυθρώπαζ' ὦ τέκνον.
Οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.
Λυ. Ἀλλ' ὦ Καλονίκη κάομαι τὴν καρδίαν.
Καὶ πόλλ' ὑπὲρ ἡμῶν τῶν γυναικῶν ἄχθομαι.
Ὁτιὴ παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσιν νενομίσμεθα
Εἶναι πανοῦργοι. Κα. καὶ γάρ ἐσμεν νὴ Δία.
Λυ. Εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾶν ἐνθάδε
Βουλευσομέναισιν οὐ περὶ φαύλου πράγματος,
Εὕδουσι κοὐχ ἥκουσιν. Κα. ἀλλ' ὦ φιλτάτη
Ἥξουσι. χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος.
Ἡ μὲν γὰρ ἡμῶν περὶ τὸν ἄνδρ' ἐκύπτασεν.
Ἡ δ' οἰκέτην ἤγειρεν. ἡ δὲ παιδίον
Κατέκλινεν. ἡ δ' ἔλουσεν. ἡ δ' ἐψώμισεν.
Λυ. Ἀλλ' ἕτερα γὰρ ἦν τῶνδε προὐργιαίτερα
Αὐταῖς. Κα. τί δ' ἐστὶν ὦ φίλη Λυσιστράτη,
Ἐφ' ὅ τι ποθ' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας συγκαλεῖς;

ARISTOPHANIS LVSISTRATA. EX VERSIONE Q. Sept. Flor. Christ.

Cum castigationibus & obseruationib. eiusdem.

B

Proloquitur Luſiſtrata, conuocatis conciuibus.

LVSISTRATA, CALOnica.

LVS. *AT ſi quis ipſas Euij ad ſacra aduocet*
Aut Panos, aut Coliados, aut Genetullidos,
C *Vix colloqui eſſet, ſic ſonarent tympana:*
Nunc nulla prorſum fœmina hoc adeſt loco,
Niſi iſta quam video egredi è vicinia,
Calonica ſalue. CA. *Tu quoque ô Luſiſtrata*
Quid turbulenta es, quidve triſtis, filia?
Ab deſine, haud contracta te frons addecet.
LVS. *Mihi Calonica, pectus imum accenditur,*
D *Noſtriq́ ſexus multa contriſtor vicem,*
Quòd verſipelles eſſe nos putant viri
Vafrasq́. CAL. *Tales quippe per Iouem ſumus.*
LV. *Quumq́ huc loci prodire dictum illis ſiet,*
Vt nempe de re non leui deliberent,
Tamen venire negligunt, & dormiunt.
CAL. *Venient ſed illa, fœminis haud eſt facul*
E *Eliminare: vel vir iſtam detinet,*
Vel illa ſeruum exſuſcitat, vel collocat
Puſum in cubili, aut ingerit cibum, aut lauit.
LV. *His omnibus res ſerias praeuortere*
Debent mulieres. CAL. *Sed quid eſt Luſiſtrata*
Quod nos in vnum conuocaſti fœminas?

BISETVS. Ἀλλ' εἴ τις εἰς Βακχεῖον.] Ἐν τούτῳ τῷ προλόγῳ ὁ ποιητὴς τὴν Λυσιστράτην εἰς τὸ προσκήνιον πρώτην παρεισάγει. ἡ δὲ διὰ τὴν ἄγαν βραδυτῆτα τῶν γυναικῶν εἰς ἐκκλησίαν ἐν ὥρᾳ συνελθεῖν κελευσθεισῶν ἀγανακτοῦσα, καὶ δυσφοροῦσα, τούτους τοὺς λόγους ἄνευ προοιμίου συνήθους ἀπαρακαλύπτως προφέρει. τὸ δὲ κοινὸν γυναικῶν ἔθος ἐν τούτῳ πικρῶς ψέγει. καὶ γὰρ αὐτὰς τῶν μὲν σπουδαίων, καὶ μεγάλων πραγμάτων ἀμελεῖν ἀποφαίνει. τῶν δὲ μικρῶν, καὶ φαύλων θεαμάτων πολὺ μᾶλλον φροντίζειν λέγει. καὶ εἴ τις αὐτὰς εἴς τινα θέαν οὐδενὸς ἀξίαν καλοίη, κατὰ τάχος οὕτω συνιούσας, καὶ συνεχῶς συνδραμεῖν, ὥστε διὰ ῥύμην ὑπὸ πλήθους αὐτῶν ἀνεμποδίστως διελθεῖν οὐκ ἐξεῖναι. Βακχεῖον.] εἰς τὸν τοῦ Βάκχου ναόν. τὰ δὲ Βακχεῖα, τῶν Βακχείων, ἑορτὴ Βάκχου. τὰ Διονύσια. Ἢ 'ς Πανός.] τὸ πλῆρες, ἢ ἐς Πανὸς, ἤγουν

F

τὸν ναόν. ὡς καὶ ἐς Γενετυλλίδος. περὶ δὲ τῆς Ἀφροδίτης Κωλιάδος, καὶ Γενετυλλίδος, ἄνω διὰ πλειόνων προείρηται. καὶ περὶ τούτων Ἀθήναιος, Παυσανίας, Εὐστάθιος, καὶ Σουΐδας πολλὰ ἀξιομνημόνευτα παραδεδώκασι. Ὑπὸ τῶν τυμπάνων.] τύμπανον ἐκ δερμάτων ἐστὶ γενόμενον, καὶ κρούεται. ὃ κατέχουσιν αἱ Βάκχαι. παρὰ τὸ τύπτω. τύπανον. καὶ πλεονασμῷ τοῦ μ. τύμπανον. ἔστι δὲ καὶ τὸ τοῦ δημίου ξύλον περὶ οὗ ἐν τῷ Πλούτῳ εἴρηται. Μὴ σκυθρώπαζε.] σκυθρωπὸς, ἀπὸ τοῦ σκυθρὸς οὖν, καὶ ὤψ, ὠπός. ὃ σημαίνει τὸ πρόσωπον. ὢψ γὰρ ἡ ὄψις, διὰ τοῦ ο μικροῦ. σκυθρὸς δὲ παρὰ τῷ Ἡσυχ. ἑρμηνεύεται συννοὺς τὰς ὄψεις, χαλεπὸς, ὠμός. ὅθεν τὸ ῥῆμα σκυθρωπάζω, ἢ σκυθράζω, συννάζω. Τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.] ἀντὶ τοῦ σκυθρωπάζειν. ἀπὸ παρακολουθοῦντος. τοιοῦτον γὰρ τὸ πρόσωπον τῶν ἐν μερίμνῃ ὄντων. Σ. Ἡσύχιος δὲ, συστρέφειν τὰς

G

τὰς ὀφρῦς. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τὰ τόξα τεινόντων. τοξοποιεῖν οὖν τὰς ὀφρῦς δηλοῖ τὸ ποιεῖν τὰς ὀφρῦς ὥσπερ τόξον τεινόμενον, καὶ καμπτόμενον. τουτέστι τὰς ὀφρῦς συστέλλειν. ὅπερ οἱ ἄνθρωποι σφόδρα μεριμνῶντες, καὶ λυπούμενοι ἐπὶ σαφὲς τεκμήριον. Εἰρημένον] Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ, εἰρημένης γὰρ αὐταῖς δεῦρο συλλεγομέναις συνελθεῖν. Βρύττασιν.] κυπτάζειν, διατρίβειν, καὶ περί τι πονεῖσθαι. περί τι ἀσχολεῖσθαι. Ἐψάμισεν.] ψωμός, κόμμα ἄρτου, παρὰ τὸ ψῶ, τὸ λεπτύνω. Εὐστ. γενικῶς δὲ καὶ πᾶσαν τροφὴν σημαίνει. ὅθεν τὸ ψωμίζειν, ψωμὸν παρέχειν, ἢ τρέφειν, ὡς ἐνταῦθα. Προυργιαίτερα.] προυργιαίτερον, ἀναγκαιότερον. τὸ γὰρ πρὸ ἔργου αἱρετώτερον. τὸ δὲ παρὰ τὸ προὔργου, ὅ ἐστι πρὸ ἔργου. ἄλλως. προυργιαίτερον, προτεινόμενον. προτιμότερον, κρεῖττον, ἀναγκαιότερον, ὠφελιμώτερον. Ησυ.

CHR. Ἡ 'ς Πανός] Panos ſacellū quod Paneum A dicebatur in Attica ſitum eſſe, ſimulque ædem Coliadis, iuxta Anaphlyſtum, teſtatur Strabo lib. IX. Quare autem dicatur Venus Colias aut Genetyllis habes ſuprà in Nubibus Scholiaſtam iſta enarrantem. Sane locus κωλιὰς dictus (teſte Heſychio) quia humano κώλῳ eſt ſimilis. Τοξοποιεῖν] Quia ſagittarij collineantes, frontem & oculorum neruos contrahere ſolent, propterea mœſtos & animi dolore rugas contrahentes, audaci ſanè B Metaphora & Tragicum ſpirante dixit τοξοποιεῖν. Χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος.) Qui, olim Venerem pinxerat, pede prementem teſtudinem, ſatis oſtendit, emanſiones & eliminationes fœminis non eſſe honeſtas, imò ipſis debere eſſe οἶκον φίλον & ἄριστον. Legetem autem pro τοι, ἴσθι.

Τί τὸ πρᾶγμα πηλίκον τι; Λυ. μέγα. Κα. μῶν καὶ παχύ;
Λυ. Καὶ νὴ Δία παχύ. Κα. κᾆτα πῶς οὐχ ἥκομεν;
Λυ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος. ταχὺ γὰρ ἂν ξυνήλθομεν.
Ἀλλ' ἔστιν ὑπ' ἐμοῦ πρᾶγμα ἀνεζητημένον,
Πολλαῖσί τ' ἀγρυπνίαισιν ἐρριπτασμένον.
Κα. Ἦ πού τι λεπτόν ἐστι τοὐρριπτασμένον.
Λυ. Οὕτω γε λεπτόν, ὥσθ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
Ἐν ταῖς γυναιξίν ἐστιν ἡ σωτηρία.
Κα. Ἐν ταῖς γυναιξίν; ἐπ' ὀλίγου γὰρ ᾤχετο.
Λυ. Ὡς ἔστ' ἐν ἡμῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα
Ἢ μηκέτ' εἶναι μηδὲ Πελοποννησίους.
Κα. Βέλτιστα τοίνυν μηκέτ' εἶναι νὴ Δία.
Λυ. Βοιωτίους τε πάντας ἐξολωλέναι.
Κα. Μὴ δῆτα πάντας. ἀλλ' ἄφες τὰς ἐγχέλεις.
Λυ. Περὶ τῶν Ἀθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι
Τοιοῦτον οὐδέν. ἀλλ' ὑπονόησον σύ μοι.
Ἢν δὲ ξυνέλθωσ' αἱ γυναῖκες ἐνθάδε
Αἵ τ' ἐκ Βοιωτῶν, αἵ τε Πελοποννησίων,
Ἡμεῖς τε, κοινῇ σώσομεν τὴν Ἑλλάδα.
Κα. Τί δ' ἂν γυναῖκες φρόνιμον ἐργασαίατο
Ἢ λαμπρόν. αἳ καθήμεθ' ἐξηνθισμέναι.
Κροκωτὰ φοροῦσαι καὶ κεκαλλωπισμέναι
Καὶ κιμβερίκ' ὀρθοστάδια, καὶ περιβαρίδας,
Χἤγχουσα, καὶ τὰ διαφανῆ χιτώνια.
Λυ. Ταῦτ' αὐτὰ γάρ τοι κἄσθ' ἃ σώσειν προσδοκῶ.
Τὰ κροκωτίδια, καὶ τὰ μύρα, καὶ περιβαρίδες.
Κα. Τίνα δὴ τρόπον ποθ'. Λυ. ὥστε τῶν νῦν μηδένα
Ἀνδρῶν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἄρασθαι δόρυ.

Quæ tanta cauſa? LV. *Magna.* CAL. *Num craſſa eſt quoque?*
C LV. *Et craſſa certè.* CA. *Quid niſi ergo accedimus?*
LV. *Non ſic ſolent, nam conueniremus citò:*
Excogitatum ſed mihi eſt negotium
Iactumq́; cura inſomniaq́; plurima.
CA. *Forſan minutum eſt ſi quid eſt iactum tibi.*
LVS. *Adeò eſt minutum, vt vniuerſa Græcia*
D *In fœminis iam tota verſetur ſalus.*
CA. *In fœminiſne? quippe paulatim perit.*
LVS. *Res vrbis huius ſunt manu in noſtra ſitæ,*
Et nulla Peloponneſiarum gens erit.
CA. *At vtile eſſet, eſſe nullam per Iouem.*
LVS. *Pereant & omnes funditus Bœotij.*
CA. *Nolim quidem omnes, excipe anguillas modò.*
E LVS. *Aduerſum Athenas tale nil effutiam.*
Tu ſuſpicaci mente mecum cogita.
Sin huc vocatæ fœminæ conuenerint,
Bœotiæ ſimulq́; Peloponneſiæ,
Communiter nos Græciam ſeruabimus.
CA. *Quod facinus auſint fœminæ illuſtre aut catum*
F *Cultu ſedentes quæ nitemus florido*
Comptis capillis & crocota lutea
Tunicam gerentes rectam & altos mulleos
Et purpuriſſum, transque lucentes ſinus?
LVS. *Hæc ipſa ſunt ſeruanda quæ nobis puto*
Crocotulæ atque unguenta, & alti calcei.
CA. *Qui fiet iſtud?* LVS. *vt vir iſto tempore*
Nemo auſit haſtam tollere aduerſus virum.

BISETUS. Πρᾶγμ' ἀνεζητημένον.] τὸ ἀναζητεῖν ἐνταῦθα δηλοῖ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα πολλάκις ζητεῖν, ὥσπερ οἱ μέγα τι νοοῦντες, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἀναπεμπάζοντες ποιεῖν εἰώθασιν. Ἐρριπτασμένον.) ἐκ τοῦ ῥίπτειν γίνεται τὸ ῥιπτάζειν, ὃ μεταφορικῶς καὶ περὶ τῶν βουλευμάτων λέγεται, ἅ τις ἐν τῷ βουλεύεσθαι πολλάκις κινεῖ, στρέφει, καὶ ὡς εἰπεῖν, ῥίπτει. τὸ τοὐρριπτασμένον, ἀν- G τὶ τοῦ, τὸ ἐρριπτασμένον. ἄλλως, ἐρριπτασμένον, γεγυμνασμένον, εὑρημένον, ὥστε μεριμνῶντα μὲν ῥιπτάζεσθαι, καὶ στρέφεσθαι. τοιοῦτοι γὰρ οἱ μεριμνῶντες. βέλτιον γὰρ ἀπὸ τῶν κύβων τὴν μεταφορὰν νοεῖν ἀνερριμμένον, ὅπως ἂν εὖ ἔλθῃ. καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ κύβου ἀναβαλλόμεθα ἕως ἂν εὑρεθῇ τὸ προκείμενον βληθῆναι. Σ. λεπτὸν δέ, μικρόν, ἐλαφρόν, φαῦλον. Ἐπ' ὀλίγου γὰρ] ᾤχετο γὰρ ᾤχετο. τουτέστι

ἀπόλωλεν. οἴχεσθαι γάρ, τὸ ἀπελθεῖν, καὶ τὸ θανεῖν, καὶ ἁπλῶς ἀφανισθῆναι. ὅθεν οἱ οἰχόμενοι, καὶ ἀποιχόμενοι, οἱ θανόντες. Εὐστ. ὁ νοῦς. λέγεις τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης σωτηρίαν ἐν γυναιξὶν εἶναι; ἡ Ἑλλὰς οὖν σχεδὸν ἀπόλωλε, διὰ τὴν γυναικῶν ἀσθένειαν. τὸ δὲ γάρ, ἀντὶ τοῦ οὖν λεπτὸν δοκεῖ. Μηκέτ' εἶναι.] τουτέστιν, ἀφανισθῆναι, φθαρῆναι, ἀπολωλέναι. Ἐπιγλωττίσομαι] φλυαρήσω. Σ. ἐπιγλωττίσασθαι καὶ τὸ λοιδορεῖν. καὶ λοιδορίαις γλώσσῃ προφερομέναις τινὸς καθάπτεσθαι. νῦν δὲ ἐπιγλωττίσασθαί τι περί τινος, λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ λοιδορεῖν, καὶ κακολογεῖν, καὶ τῇ γλώσσῃ τι προφέρειν κατά τινος. Ὑπονόει σύ μου.] ἀλλ' ἐμοῦ στασιώτης δεῖ μὴ τοιαῦτα ῥᾳδίως ὑπονοεῖν, καὶ ἐν σεαυτῇ φρονεῖν ἐμὲ μηδὲν τοιοῦτο κατὰ τῶν Ἀθηναίων φλυαρεῖν ἐθέλειν. τὸ γὰρ αὐτῶν ἀπωλείας ἐπιθυμεῖν ἀνόσιον. αἱ γὰρ Ἀθῆναι πατρὶς ἡμῶν ὑπάρχει. Ἐξηνθισμέναι.] ἐξανθίζειν. τὸ βάπτειν, καὶ οἱονεὶ χρώματος ἀνθηροῦ ποιεῖν. χρώμασιν ἀνθηροῖς χρωματίζειν, καὶ κοσμεῖν ὅπερ αἱ γυναῖκες καλλωπισμοῦ ἐπιθυμοῦσαι ποιοῦσιν, ἵνα τὴν ὄψιν καλλίους φαίνωνται. ἐξανθεῖν δέ, τὸ βλαστάνειν. καὶ γὰρ ἐξανθεῖν κυρίως λέγεται ὅταν ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ κόλπου τὰ ἄνθη ἐξανατέλλει, καὶ ἀναδιδῷ σὺν τῇ φύσει. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἐξανθίζειν λαμβάνουσιν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ξανθίζειν, τουτέστι ξανθὸν ποιεῖν. καὶ τὰς τρίχας ξανθίζειν αἱ γυναῖκες εἰώθασιν, ἵνα τὸ τῆς φύσεως ἐλλειπὲς πρὸς τὸν καλλωπισμὸν ἐπανορθῶσι, καὶ τοῦ κάλλους μέρη κατὰ δύναμιν καὶ οὕτω πληρῶσι. Κροκωτὰ φοροῦσαι.] δηλονότι ἐσθήματα, ἢ ἐνδύματα χρώματος κροκίνου, οἷς αἱ τῶν πλουσιωτέρων ἀνδρῶν γυναῖκες πάλαι κόσμου χάριν ἐχρῶντο. λέγεται δὲ καὶ κροκωτοῦ, οὖ, ἁπλῶς οὐδετέρως. καὶ ἐπιθετικῶς κροκωτὸν καὶ τότε ἢ ἔνδυμα, ἢ ἔσθημα, ἢ ἱμάτιον πρὸς τὴν τῆς φράσεως ἐκπλήρωσιν ὑπακουστέον. περὶ τούτου καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. κεκαλλωπισμέναι δέ, κοσμηθεῖσαι. καλλωπίζω δέ, ἐκ τοῦ κάλλος, καὶ τοῦ ὤψ, ὠπός, τὸ πρόσωπον. Καὶ κιμβερικ' ὀρθοστάδια.] Ἡσύχιος κιμβερικὸν ὀξυτόνως, χιτωνίσκου εἶδος πολυτελοῦς εἶναι λέγει. ὃ καὶ στατὸς λέγεται. Σουίδας δέ, κιμβερικὸν διὰ τοῦ ν προπαροξυτόνως γράφει, καὶ εἶναι λέγει εἶδος ἱματίου, ἀπὸ τόπου οὕτω κληθέν. ὁ δὲ Πολυδεύκης κιμβαρικὸν διὰ τοῦ α γράφων, διαφανῆ χιτωνίσκον ἑρμηνεύει. καὶ ὀρθοστάδιος, κατὰ τὸν αὐτὸν καλεῖται ὁ οὐ ζωννύμενος χιτών. καὶ τοὺς τοιούτους χιτωνίσκους, φησίν, Ἀριστοφάνης ὀρθοσταδίας καλεῖ. τοῦτον τὸν τόπον, ὡς οἶμαι, αἰνίττεσθαι βουλόμενος. ὅθεν, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὀρθοστάδια ἀρσενικῶς ἂν λέγοιτο, ὡς τὸ Αἰνείας ἐν τῇ αἰτιατικῇ πληθυντικῇ. Ἀλλὰ Σουίδας ἀξιοπιστοτέρως, ὀρθοσταδίους χιτῶνας καλεῖσθαι λέγει, τοὺς στατούς. ὡς τοὺς συρτούς, τοὺς συρομένους. Καὶ παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ, ὀρθοστάδιοι χιτῶνες, οἱ στατοί. συρτοὶ δὲ οἱ συρόμενοι λέγονται. Ἐκ τούτων οὖν δῆλόν ἐστιν, ὀρθοστάδια νῦν ἐπιθετικῶς ληπτέον εἶναι, παρὰ τὸ ὀρθὰ ἵστασθαι. Ἐν ἐνίοις δὲ τῶν παλαιῶν βιβλίων ἐστὶν ὁρᾶν κιμβερικορθοστάδια μιᾷ λέξει γραφόμενον. ὅπερ οὐκ ἄτοπον. καὶ ἴσως Ἀριστοφάνην οὕτω γεγραφέναι οὐκ ἀπίθανον. Καὶ περιβαρίδας.] ὑποδημάτων γυναικείων εἶδος. Ἡσυχ. Χ' ἤγχουσα δέ, κατὰ κρᾶσιν Ἀττικήν, ἀντὶ τοῦ καὶ ἡ ἄγχουσα. ἄγχουσα δέ, εἶδός ἐστι βοτάνης, ἧς ἡ ῥίζα ἐρυθρὰ· ἐρυθραίνουσι τὰ πρόσωπα αἱ γυναῖκες. Ἄλλως. ἄγχουσα, ῥίζα ᾗ φοινικοῦνται τὰ γύναια. χιτώνια δὲ διαφανῆ, οὐ τὰ λαμπρά, ἀλλὰ τὰ ἰσχνά, δι' ὧν διαφαίνεται τὰ σώματα τῶν γυναικῶν. Σ. Ἃ σώσειν προσδοκῶ] τοῦτο οὕτω σύνταξον, καὶ γάρ τοι ταῦτ' αὐτά ἐστιν, ἃ προσδοκῶ σώσειν τὴν Ἑλλάδα δηλαδή. προσδοκῶ δέ, ἐλπίζω. κυρίως δὲ τὸ ἀναμένω, καὶ προσδέχομαι δηλοῖ. Αἴρεσθαι δόρυ.] ὥστε μηδένα τῶν νῦν ἀνθρώπων πολεμεῖν ἀλλήλοις. δόρυ δέ, τὴν λόγχην, καὶ πᾶν βέλος πολεμικὸν συνεκδοχικῶς σημαίνει.

CHR. Ἀνεξητασμένον.] Vno verbo lego ἀνεξητασμένον. Quod autem ſequitur ἐρριπτασμένον, nihil aliud eſt quàm meditari & exercitatione ſollerti aliquid extundere & inuenire. Tranſlationem veriſimile eſt ſumptam à cubis aut teſſeris quæ iaciuntur vt rectè cadant: hoc vt ſuſpicer faciunt grãmatici qui hunc locum videntur innuere apud Sudam λεξιωχάφετ. Fortaſſis autem non malè intelligimus de minutis & tenuibus partibus quæ eiiciuntur & ablegantur, vt ſunt proſiciæ, & puto nequiſſimas fœminas cùm dicunt πρᾶγμα μέγα παχύ, λεπτὸν innuere partem illam qua viri ſumus & πρακτικοὶ vel ἀνυστικοί: & nos idem ferè vſurpamus Idiotiſmo Francico, proinde vt Græci χρῆμα & Latini res dixerunt, vt apud Arnobium formatas inguinibus res. ſane ſi falſa eſt hæc coniectura, vitio humanitatis ingenioſi ſumus in nequitiis explicandis. Mox pro οἴχεται, lego aut οἴχεται aut ᾤχετο. Οὐκ ἐπιγλωττίσομαι.] Hoc verbi nihil hoc loco aliud ſignificat quàm φλυαρίαν vel βλασφημίαν, & quod vernaculè dicimus *languard ou babillard.* Περιβαρίδας] Iul. Pollux lib.7. ait eſſe ancillarum calceos. Hic calciamenta ſunt ingenuarum & nobilium. Cęterum de Anchuſa vide Dioſcoridem lib.4.cap.23.24. & 25. vbi videbis tres Anchuſæ ſpecies.

Κα. Κροκωτὸν ἄρα νὴ τὼ θεὼ 'γὼ βάψομαι.
Λυ. Μὴ δ' ἀσπίδα λαβεῖν. Κα. κιμβερικὸν ἐνδύσομαι.
Λυ. Μὴ δὲ ξιφίδιον. Κα. κτήσομαι περιβαρίδας.
Λυ. Ἆρ' οὐ παρεῖναι τὰς γυναῖκας δῆτ' ἐχρῆν.
Κα. Οὐ γὰρ μὰ Δί' ἀλλὰ πετομένας ἥκειν πάλαι.
Λυ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ὄψει τοι σφόδρ' αὐτὰς Ἀττικάς,
Ἅπαντα δρώσας τοῦ δέοντος ὕστερον.
Ἀλλ' οὐδὲ Παράλων οὐδεμία γυνὴ πάρα
Οὐδ' ἐκ Σαλαμῖνος. Κα. ἀλλ' ἐκεῖναί γ' οἶδ' ὅτι
Ἐπὶ τῶν κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθριαι.
Λυ. Οὐδ' ἃς προσεδόκων κἀλογιζόμην ἐγὼ
Πρώτας παρέσεσθαι δεῦρο τὰς Ἀχαρνέων

CA. *Ergo crocotam per deos infecerim.*
LVS. *Clypeúmve ſumas.* CA. *induámq; caſtulam.*
LVS. *Paruum vel enſem.* CA. *Poßidebo calceos.*
LVS. *Nónne hic adeſſe fœminas oportuit?*
CA. *Imò volantes conuenire iamdiu.*
LVS. *At prorſus ipſas eſſe noris Atticas*
Nil non agentes, præter id quod expedit,
Sed ex maritimis nulla præſeſt fœmina
Neque ſalamine. CA. *Quas tamen certò ſcio*
Luce appetente progredi è celocibus.
LVS. *Tum quas priores affore autumauerum*
ſperauerámque nempe Acharnenſes nurus,

Γυναῖ-

Γυναῖκας, οὐχ ἥκουσιν. Κα. ἥ γ' οὖν Θεαγένους
Ὡς δεῦρ' ἰοῦσα τἀκάτιον ἤρετο.
Αὐτὰρ αἵδε καὶ δή σοι προσέρχονταί τινες
Αἵδ' αὖθ' ἕτεραι χωροῦσί τινες. ἰοὺ ἰού.
Πόθεν εἰσίν. Λυ. Ἀναγυρασιόθεν. Κα. νὴ τὸν Δία
Ὁ γοῦν Ἀνάγυρός μοι κεκινῆσθαι δοκεῖ.

A *Deſiderantur.* C A. *uxor at Theagenis*
Lembum rogabat huc velut contenderet.
Sed cerne vt illæ fœmina adueniant tibi
Aliaque rurſum fœmina accedant, hui.
Vnde eſſe dicam? Lvs. *Ab Anagyro.* C AL. *ergo per Iouem*
Commotum eſſe Anagyrum apparet mihi.

Bisetvs. Τοῦ δέοντος ὕστερον] βραδύτερον τοῦ δέοντος. βραδύτερον ἢ δεῖ ἡ αὐτὰς ποιεῖν. ἢ παρὰ τὸ δέον. Παράλων.] πάραλοι, οἵτινες ἐν τῇ νηὶ Παράλῳ πλέοντες, καὶ οἱ τὴν Παραλίαν τῆς Ἀττικῆς κατοικοῦντες οὕτω καλοῦνται. Πάραλος δὲ, τριήρης ἱερὰ καλεῖται, ἥτις συνεχῶς τὰς ἀναγκαίας χρείας ὑπηρέτει. καὶ Παραλία μία τῶν τεσσάρων μοιρῶν εἰς ἃς διῃρεῖτο πάλαι ἡ Ἀττική. Πανδίων γὰρ διαδεξάμενος Κέκροπα, προσκτησάμενος δὲ καὶ τὴν Μεγαρίδα, ἔνειμε τὴν χώραν τοῖς παισὶν εἰς τέσσαρας μοίρας. Αἰγεῖ μὲν, τὴν παρὰ τῷ ἄστει μέχρι Πυθίου. Πάλαντι δὲ, τὴν Παραλίαν. Λύκῳ δὲ, τὴν Διακρίαν. Νίσῳ δὲ, τὴν Μεγαρίδα. Σ. B. Σαλαμὶς δὲ, ἡ πρὸς τῇ Ἀττικῇ νῆσος καὶ πόλις. ὁ πολίτης Σαλαμίνιος, καὶ Σαλαμινία. Στεφ. παρὰ δὲ, παίρεσθαι. Τῶν κελήτων.] κέλης, εἶδος πλοιαρίου μικρόν. καὶ κέλης ὁ ἵππος ὁ καθ' ἕνα δραμὼν ἀλλ' αὐτόμενος, καὶ μὴ ἐζευγμένος. καὶ δὴ καὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον παρὰ τοῖς Κωμικοῖς κέλης καλεῖται. Εὐστ. λέγει οὖν αὐτὰς ἐν πλοίῳ ὀρθρίας ἤδη διαβεβηκέναι. καὶ τῇ ἀμφιβόλῳ λέξεως σημασίᾳ παίζειν φαίνεται. Οὐδ' ἃς.] τὸ πλῆρες οὕτω νοητέον. οὐδ' αἱ γυναῖκες αἱ τῶν Ἀχαρνέων ἥκουσιν, ἃς ἔγωγε, εἴτε ἐγὼ πρώτας προσεδόκων, καὶ ἐλογιζόμην δεῦρο παρέσεσθαι. ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῆς συντάξεως, χαριέστερόν ἐστι, καὶ Ἀττικώτερον. ἡ Θεαγένους, γυνὴ δηλονότι. τἀκάτιον δὲ τὸ ἀκάτιον. τὸ δ' ἐστὶν εἶδος πλοίου ἁλιευτικοῦ. ἀνήρετο δὲ, τοῦ χερσὶν ἔλαβεν, ἀνέλαβεν. ἀπὸ τοῦ ἀναίρομαι. Χωροῦσί τινες.] τινὲς αὐτοῦ, εἶτε αὖ καὶ πάλιν τινὲς δεῦρο χωροῦσι. Ἀναγυρασιόθεν.] Ἀναγυροῦς, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἐρεχθηΐδος φυλῆς. ὁ πολίτης δὲ Ἀναγυράσιος διὰ τοῦ α. ὡς Φλυεύς, Φλυάσιος. ἐπιρρήματα δὲ, τὸ ἐν τόπῳ, Ἀναγυρασιόθεν. εἰς

B τόπον Ἀναγυρασιάδε, καὶ τὸ ἐν τόπῳ Ἀναγυρασιοῖ. Ἔνθα δὲ καὶ φυτὸν δυσῶδες φύεται, ἀνάγυρος. καὶ παροιμία ἐντεῦθεν, κινεῖς τὸν ἀνάγυρον. ἐπὶ τῶν ἐπισπωμένων ἑαυτοῖς τὰ κακά. ἔστι δὲ τὸ φυτὸν ἀνάγυρος ἀλεξίκακον, καὶ δυσῶδες, καὶ δριμύ. θερμῆς τε, καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως. τὸ δὲ σπέρμα λεπτομερέστερόν τε, καὶ ἐμετικόν. οἱ δὲ ὀνόγυρον αὐτό φασι. Σ.

CHR. Κιμβερικόν.] Genus eſſe veſtis à loco nomen habentis putant ex Grammaticis quidam, Alij, χιτωνίσκον qui στατὸς dicitur, quæ Plinio recta eſt tunica. Αὐτὰς Ἀττικάς.] Hoc, vt puto, ait, quia C Athenienſes ſciunt quæ facienda ſunt, ſed facere nolunt. Ἐπὶ τῶν κελήτων.] Preter alia ſignificata ſpecies eſt parui nauigij celox vel κέλης, actuarius ſcil. faſelus, dictus ab equo cui vir inuehitur ſingularis, vt apud Pindarum ſæpè habes vincere κέλητι. Vnde κελητίζειν quod etiam ante Homeri tempora in vſu fuit. Paulo poſt lego ἀτὰρ αἵδε non αὐτάρ. Ὁ γοῦν ἀνάγυρος.] Prouerbium eſt non indictum Eraſmo, κινεῖν τὸν ἀνάγυρον. Heſychius ἀναγυράσιον ſcribit non ἀνάγυρον, ſi non ſunt D mendoſi codices, & meminit prouerbij Stephanus in Ethnicis ſuis, quod dictum putant in eos qui ſibi malum (vt ait Plautus) arceſſunt iumento ſuo. Scribitur ἀνάγυρον, herbam eſſe vel florem ἀλεξίκακον, δριμὺ & δυσῶδη, & creſcere apud cognominem populum tribus Erechteidos. Alij ὀνόγυρον vocant. Apud Sudam habes κίνησον τὸν ὀνόγυρον, facitque ſpeciem λυγώδους φυτοῦ, & ſignificare ait μάστιγα κίνησον.

E

MΥΡΡΙΝΗ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΛΑΜΠΙΤΩ, Καλονίκη.

MVRRINA, LVSISTRATA, Lampito, Calonica.

Μυ. Μῶν ὕστεραι πάρεσμεν ὦ Λυσιστράτη;
Τί φῄς; τί σιγᾷς; Λυ. οὐκ ἐπαινῶ Μυρρίνη F
Ἥκουσαν ἄρτι περὶ τοιούτου πράγματος.
Μυ. Μόλις γὰρ εὗρον ἐν σκότῳ τὸ ζώνιον.
Ἀλλ' εἴ τι πάνυ δεῖ, ταῖς παρούσαισιν λέγε.
Λυ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐπαναμείνωμεν ὀλίγου γ' εἵνεκα
Τάς τ' ἐκ Βοιωτῶν, τάς τε Πελοποννησίων,

Mvr. *Ecquid venimus poſteræ ô Lyſiſtrata?*
Quid ais, taceſne? Lvs. *Non pudet te Murrina*
Nunc tantùm adeſſe, cùm vocant res ſeriæ?
Mv. *Vix in tenebris cinctus inuentus mihi eſt;*
Sed ſi quid inſtat, fare iam præſentibus.
Lvs. *Imò parumper potius exſpectemus hic,*
Bœotia donecque Peloponneſia.

G

Bisetvs. Μῶν ὕστεραι πάρεσμεν.] Cæteræ à diuerſis locis ſingulatim aduentant mulieres, quibus Lyſiſtrata conſilium ſuum aperit. Ac tandem poſt longam deliberationem, iuriſiurandi formula concepta, ac verbis præeunte ipſa Lyſiſtrata, omnes iurant ſeſe facturas quicquid præſcripſerit. Μῶν ὕστεραι] μὴ οὖν ἄρα, μηδὲ δὲ σημαίνει παιδείας ἐπιζητητικόν. τὸ γὰρ μῶν, ζητεῖ. ὕστεραι δὲ, ἀντὶ τοῦ ὀψίστεραι, ἢ ὀψιαίτεραι, τουτέστιν ὀψιαίτεροι. ζώνιον δὲ, γυναικεῖον ζῶμα. Ὀλίγου.] τὸ πλῆρες, χρόνου. τουτέστι

ὀλίγον χρόνον, μικρὸν χρόνον. ὅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει. τὸ δὲ αἴτινα συναπτέον πρὸς τὸ ἐλθεῖν. καὶ νῦν δηλοῖ τὸ, A ἕως ἄν. μέχρις οὗ δεῦρο συνέλθωσιν, αἱ ἐκ Βοιωτίας, καὶ αἱ ἐκ Πελοποννήσου γυναῖκες.

Γυναῖκας ἐλθεῖν. Μυ. πολὺ σὺ κάλλιον λέγεις.
Ηδὶ δὲ καὶ δὴ Λαμπιτὼ προσέρχεται.
Λυ. Ὦ φιλτάτη Λάκαινα χαῖρε Λαμπιτοῖ.
Οἷον τὸ κάλλος ὦ γλυκυτάτη σου φαίνεται.
Ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.
Κἂν ταῦρον ἄγχοις. Λα. μάλα γὰρ οἰῶ ναὶ τὼ σιὼ
Γυμνάδδομαί γα καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.
Λυ. Ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιτθίων ἔχεις.
Λα. Ἅπερ ἱερεῖόν τοί μ' ὑποψαλάσσετε.
Λυ. Ηδὶ δὲ ποδαπή 'σθ' ἡ νεᾶνις ἡτέρα.
Λα. Πρέσβειρά τοι ναὶ τὼ σιὼ Βοιωτία.
Ἵκει ποθ' ὑμέ. Λυ. νὴ Δί' ὦ Βοιωτία.
Καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον. Λα. καὶ νὴ Δία
Κομψότατα τὰν βληχώ γε παρατετιλμένη.
Λυ. Τίς δ' ἡτέρα παῖς. Λα. χαΐα μὰ τὼ σιὼ
Κορινθία δ' αὖ. Λυ. χαΐα νὴ τὸν Δία
Δήλη 'στιν οὖσα ταυταγὶ τἀντευθενί.
Λα. Τίς δ' αὖ ξυναλίαξε τόνδε τὸν στόλον
Τὸν τᾶν γυναικῶν; Λυ. ἥδ' ἐγώ. Λα. μύσιδδέ τυ,
Ὅτι λῇς ποθ' ἁμέ. Λυ. νὴ Δί' ὦ φίλη γύναι.
Μυ. Λέγε δῆτα τὸ σπουδαῖον ὅτι τοῦτ' ἐστί σοι.
Λυ. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. πρὶν λέγειν ὑμᾶς τοδί.
Ἐπερήσομαί τι μικρόν. Μυ. ὅ,τι βούλει γε σύ.
Λυ. Τοὺς πατέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδίων
Ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας; Μυ. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
Πάσαισιν ὑμῖν ἐστὶν ἀποδημῶν ἀνήρ.
Λυ. Ὁ γ' οὖν ἐμὸς ἀνὴρ πέντε μῆνας ὦ τάλαν
Ἄπεστιν ἐπὶ Θρᾴκης φυλάττων Εὐκράτην.
Μυ. Ὁ δ' ἐμός γε τελέους ἑπτὰ μῆνας ἐν Πύλῳ.
Λα. Ὁ δ' ἐμός γα κἂν ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ ποκά,
Πορπακισάμενος φροῦδος ἀμπτάμενος ἔβα.
Λυ. Ἀλλ' οὐδὲ μοιχοῦ καταλέλειπται φεψάλυξ.
Ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς προὔδοσαν Μιλήσιοι
Οὐκ εἶδον οὐδ' ὄλισβον ὀκτωδάκτυλον.
Ὃς ἦν ἂν ἡμῖν σκυτίνη ἐπικουρία.
Ἐθέλοιτ' ἂν οὖν εἰ μηχανὴν εὕροιμ' ἐγὼ
Μετ' ἐμοῦ καταλῦσαι τὸν πόλεμον; Μυ. νὴ τὼ θεώ.

Adſint mulieres. MVR. *Euge dicis optimè.*
Sed en Lacæna Lampito tibi aduenit.
LVS. *Lacæna ſalue Lampito, ô chariſſima,*
Mellita, qualis hæc tua eſt formoſitas!
Vt corpus habitum pollet, vt nitet cutis!
B *Vel colla tauri ſtrangules.* LA. *Pol me labor*
Exercet vſque, & podici adſultant pedes.
LVS. *O bellula iſta quas habes papillulæ.*
LA. *At vos manu explorate ceu ſacrum ſolent.*
LVS. *At altera hæc iuuencula, vnde gentium.*
LA. *Veneranda multum Beatior eſt Bæotia,*
Et viſit ad vos. LVS. *per Iouem ô Bæotia*
Horto eleganti prædita es. LA. *Quin per Iouem* C
Bene compta vulſis pulegi ramuſculis.
LVS. *Quænam altera eſt puella?* LA. *per Deos bona eſt,*
Atque è Corintho. LVS. *ſtirps vetuſta & optima,*
Taliſq́ certè apparet & nata indidem.
LA. *Verùm quis iſtum conuocauit ordinem*
D *Tot fœminarum?* LVS. *Ego ipſa.* LA. *Quid nos velis*
Iam fare. LVS. *Faber per Iouem ô dulciſſima.*
MVR. *Dic ſerium illud quod te habere dixeras.*
LVS. *Dicam repentè, ſed priuſquam dixerim,*
Eſt quod rogem vos paululum. MVR. *vt libet roga.*
E LVS. *Nunquid patres deſideratis liberûm*
Exercitum nunc incolentes? MVR. *nam procul*
Ceſſere noſtri ab omnibus nobis viri.
LVS. *Iam quinque menſes vir mihi infelix abeſt*
Thracumq́ in aſpris ſeruat oris Eucratem.
MVR. *Menſem at meus iam ſeptimum exegit Pyli.*
F LA. *Meus at cohortes fortè ſi reliquerit,*
Statim arma ſumit, & reuerſus auolat.
LVS. *Quin nulla mœchi reſtat hic ſcintillula,*
Nam tempore ex quo nos fides Mileſia
Prodens fefellit, ex eo ad palmos duos
Non vidi oliſbum, (ſcorteum auxilium fuit)
Vultis ne mecum, ſi quid hic inuenero,
Bella iſta prorſus ſoluere? MVR. *Hoc, teſtor deos,*
G

BISET. Οἷον τὸ κάλλος.] εἰ καλῶς ἔχει ἡ γραφὴ, σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ ἕκτῃ τούτου τοῦ στίχου χώρᾳ, παρὰ τὸν νόμον καὶ δάκτυλος ἀντὶ τοῦ ἰάμβου, ἢ τριβράχεος, ἢ ἀναπαίστου τίθεται. Ἀλλὰ ἴσως βέλτιον εἰ τὸ ὦ ἐκβληθείη, καὶ οὕτω γράφοιτο. Οἷον τὸ κάλλος σου γλυκυτάτη φαίνεται. ἢ οὕτως. Οἷον τὸ κάλλος ὦ γλυκυτάτη φαίνεται, τοῦ σου ἀποβαλλομένου. Εὐχροεῖς.] εὐσωματεῖς, ἢ καλὴν ἔχεις τὴν χροιὰν ἔχεις ἐν σοὶ καλὸν χρῶμα. σφριγᾷ δὲ, ἀκμάζει, ἀνθεῖ, ἰσχυρόν ἐστι. Σφριγᾷν κυρίως δηλοῖ τοὺς μαστοὺς γάλακτος μεστοὺς, καὶ λίαν οἰδοῦντας ἔχειν.

μετα-

μεταφορικῶς δηλοῦται καὶ περὶ τῆς ψυχῆς, ἀντὶ τοῦ συνάπτεσθαι. καὶ οἱονεὶ εἰσιέναι, καὶ ἀγχοῦσθαι. τὸν ταῦρον δὲ ταύτην ἀμφιβόλως λέγει καὶ τὸ ζῶον, καὶ τὸ τοῦ ἀνδρὸς αἰδοῖον, ταῦρον καλούμενον. ὅθεν ἀταύρωτος, ἡ ἄμικτος, καὶ ἁγνή. αὐτὴν οὖν ὡς λαγνοτάτην, καὶ εὐεπίφορον εἰς τοὺς ἀφροδισιασμοὺς αἰνιγματικῶς σκώπτει. Ναὶ σιώ.] Λαμπιτὼ, ὡς Λάκαινα οὖσα, οὐ μόνον Δωρικῶς, ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ τῆς Λακωνικῆς χώρας ἰδιώματι, τὴν ὅλην αὐτῆς φράσιν σχηματίζει καὶ ἐκφωνεῖ. ὅπερ ἀκριβέστατα παρατηρητέον δοκεῖ, ἔν τε τοῖς αὐτῆς λόγοις ἅπασι, καὶ ἐν τοῖς τῶν ἄλλων Λακώνων εἰς προσκήνιον εἰσαγομένων, καὶ διαλεγομένων, μή τις ἐν τῇ γραφῇ σφάλματα εἶναι ὑπονοῇ. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ, ὡς Κόρινθος ἐν τοῖς περὶ διαλέκτων φησὶν, εἰδέναι δεῖ ὅτι Δωρίδος πολλαί εἰσιν ὑποδιαιρέσεις τοπικαί. ἄλλως γὰρ Κρῆτες διαλέγονται. καὶ ἄλλως Ῥόδιοι. καὶ ἄλλως Ἀργεῖοι. καὶ ἄλλως Λακεδαιμόνιοι. ἑτέρως δὲ Συρακούσιοι. καὶ Σικελοί. καὶ ταῦτ᾽ εἰς τὸ ἅπαξ ὑπομιμνήσκειν ἐξαρκείσθω. Σιὼ οὖν ἐστιν ἀντὶ τοῦ θεώ. τουτέστι, τὼ Διοσκούρω, τὸ γὰρ θ εἰς σ τρέπειν Δωρικόν ἐστι, καὶ ζ εἰς δύο δδ. ὡς γυμνάδδομαι. πλάδδω, μάδδα. ἀντὶ τοῦ γυμνάζομαι, πλάζω. μάζα. Ποτὶ πυγὰν] Δωρικῶς πρὸς πυγὴν. πρὸς δὲ ἐστιν μετὰ γενικῆς, ἀντὶ τοῦ, ὑπό. τινὲς μέντοι γράφουσι ποτὶ πυγάν. τουτέστιν εἰς πυγήν. τὸ δὲ ἀμφίβολον. καὶ γὰρ πρὸς τὰ γυμνάσια, καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια δύναται ἀναφέρεσθαι. καὶ εἰς τὴν πυγὴν ἅλλομαι ἐν τῷ γυμνάζεσθαι, καὶ εἰς τὴν πυγὴν ἅλλομαι ἐν τῷ συνουσιάζειν. Τὸ χρῆμα τιτθίον.] ἀντὶ τοῦ, τὰ τιτθία. ὡς καλὰ ἔχεις τὰ τιτθία. σημείωσαι δὲ τὸ χρῆμα μετὰ γενικῆς, τοτὲ μὲν τὸ μέγεθος δηλοῦν, ὡς τὸ χρῆμα τῆς γυναικὸς, τουτέστι μεγάλη γυνή. τοτὲ δὲ ἐξοχήν τινα, καὶ θαῦμα, ὡς, καλὸν τὸ χρῆμα τῆς παρθένου, ἀντὶ τοῦ, ἡ παρθένος κάλλος ἔξοχον ἐξαίρετον καὶ θαυμάσιον ἔχει. καὶ οὕτω καὶ ἐνταῦθα νοητέον. τιτθία δὲ, ὑποκοριστικὸν ἀπὸ τοῦ τιτθός. ὡς καλοὺς ἔχεις τοὺς μαστούς. τὸ δὲ μικροὺς μαστοὺς ἔχειν, ἐν κάλλους μέρει τίθεται. τὸ δὲ μεγάλους ἔχειν μαστοὺς, αἰσχρόν τε, καὶ δυσειδὲς ἐν ταῖς γυναιξὶ νομίζεται. τοῦτο γὰρ τῆς φύσεως εὐπρεπέστερον. Ἅπερ ἱερεῖον.] καθάπερ ἱερεῖον ὑποψηλαφᾷς τε. τὰ γὰρ ἱερεῖα μέλλοντες θύειν ἐψηλάφων εἰ λιπαρά ἐστι. Σ. ὑποψαλάσσω δὲ, τὸ ἐλαφρῶς καὶ κούφως ψηλαφίζω. ἅπερ δὲ, Ἀττικῶς καθάπερ. Ἡ δ᾽ αἰ δ᾽ ἔ.] ἡ δὲ δὴ ποδαπὴ ἡ νεᾶνις ἡ ἑτέρα; ἀντὶ τοῦ, ἡ δὲ δὲ ἡ ἑτέρα νεᾶνις ποδαπή ἐστι; ποδαπὸς δὲ κατὰ τὸν Εὐστάθιον, κοινὴ ἰδ᾽ ἀφὴς. ἐκ ποίου χώρας. παρὰ τὸ πεδίον, καὶ τὸ ἔδαφος λέγεται. ἀντὶ δὲ τῆς νεανίς ἐξυτόνου γεγενημένου νεᾶνις, νεανὶς δὲ προσθέσει τοῦ ω μέγας, ὡς Σουΐδας φησί. πρέσβειρα δὲ, ἔντιμος, προτιμητική, ἀρχηγέτις. ποθ᾽ ὑμὲ, πρὸς ὑμᾶς. πεδίον, χωρίον. Βληχὼ γε παρατετιλμένα.] βλήχων, ωνος, καὶ βληχὼ, οῦς, ἡ γλήχων. τὸ δὲ γ εἰς β τρέπει Ἀττικῶς. γλήχων δὲ, εἶδος βοτάνης, ὃ τινες ὀρίγανον καλοῦσι. γληχὼ, θηλυκῶς οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὀρίγανον. καὶ τὸ ἐφήβαιον ὁ Ἀριστοφάνης οὕτως ὀνομάζει. Ἐφήβαιον δὲ καλοῦμεν καὶ αὐτὴν τὴν ἥβην, καὶ τῆς ἥβης ἡλικίαν, καὶ τὰς τρίχας περὶ τὸ αἰδοῖον τῶν ἐφήβων πρῶτον φαινομένας, καὶ φυομένας. ἴσως οὖν τι κακέμφατον ἐνταῦθα νοεῖται. καὶ γὰρ δύναται τὸ λαμβάνειν ἀντὶ τοῦ παρατετιλμένη, ἤγουν παρατίλασα γλήχωνα, τουτέστιν ὀρίγανον ἐν τῷ ἑαυτῆς χωρίῳ καὶ ἀντὶ τοῦ παρατίλασα τὰς τοῦ αἰδοίου τρίχας. ὅπερ παρὰ παλαιοῖς ἐν συνηθείᾳ. ὡς ἀλλαχοῦ προείρηται. Χαία μὲν] χαῖος, ἀγαθός, εὐγενής. καὶ χαὸς ἰδιωτικὴ τῶν Λακεδαιμονίων λέξις, ἀφ᾽ ἧς σχηματίζεται τὸ χαῖος. χαία, χαῖον. κατ᾽ ἐπένθεσιν τοῦ ι. καὶ ἐν τοῖς τοῦ Αἰσχύλου παλαιοῖς σχολίοις, οἱ εὐγενεῖς χαοὶ καλοῦνται. καὶ βαθυχαῖοι, οἱ μεγάλως εὐγενεῖς. Αἰσχύλος ἐν Ἱκέτισιν, Ἀργεῖος ἐγὼ βαθυχαῖος. Κορινθία δὲ, τουτέστι πόρνη, ἐπεὶ ἡ Κόρινθος ἐπληθύνετο πόρναις. Δήλη ᾽στί.] δήλη ἐστὶν οὖσα κατὰ ταῦτα τὰ ἐντεῦθεν. ὁ νοῦς. Νὴ τὼ σιὼ,

A αὕτη δήλη ἐστὶν οὖσα τοιαύτη, καὶ ἐκ τῆς Κορίνθου, τουτέστι Κορινθία, διὰ ταῦτα ἃ ποιεῖ, καὶ λέγει. τίνα δὲ ταῦτα, οὐ δηλοῦται. ἀλλὰ κατὰ τὸ σιωπώμενον δεῖ νοεῖν αὐτὴν καὶ τοῖς λόγοις, καὶ τοῖς τοῦ σώματος σχήμασι, καὶ τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς τρόπους φανεροῦσαν, οὓς καταμαθοῦσα ἡ Λυσιστράτη ταῦτα περὶ ταύτης λέγει. Ξυναλίαξο.] Δωρικῶς τὸ η εἰς α μακρὸν ἐτράπη, ἀντὶ τοῦ ξυνηλίαξο. ξυναλιάζειν δὲ, ταὐτὸν τῷ ξυναλίζειν, ἤγουν συναθροίζειν. ὅθεν τὸ ἁλίζας, συναθροίσας, ἢ κυλίσας, κυλίσας. καὶ ἁλισθεῖσα συναθροισθεῖσα. ἡ δὲ Σεμίραμις ἁλίσασα

B τὴν δύναμιν, τὴν πόλιν αἱρεῖ κατὰ κράτος. ὁ στόλος δὲ, τὸ πλῆθος. ἁδ᾽ ἐγὼ, ἥδε ἐγὼ, ἐγὼ αὐτή. Μυσιδδέτω.] βέλτιον ἴσως διὰ δευτέρου προσώπου τοῦ προστακτικοῦ γράφειν οὕτω, μύσιδδε τὸ, ἀντὶ τοῦ τοῦτο. ἐκ δὲ τῶν ἑξῆς τοῦτο δῆλον. μύσιδδε Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ μύθιζε, ὃ μυθίζου, ἢ μύθησαι ἅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει. τὸ δὲ θ εἰς σ ἐτράπη, καὶ τὸ ζ εἰς δύο δδ. ὡς προείρηται. ὁ νοῦς. μύθησαι τοίνυν, εἰπὲ, λέξον τοῦτο, ὅ, τι ποτ᾽ ἐθέλεις πρὸς ἡμᾶς λέγειν. λῇς δὲ, ὡς τὸ ζῇς. παρὰ τὸ λάω, λῶ, τὸ θέλω. Θεόκρ. εἰδύλ. α.

C Λῇς ποτὶ τᾶν Νυμφᾶν, λῇς αἰπόλε τῇδε καθίξας.

Σημείωσαι δὲ, τινὰς μὲν τὸ λῇς μετὰ τοῦ ι ὑπογεγραμμένου λέγειν. τινὰς δὲ, καὶ τοῦτο ἀμελεῖν. αἱ δὲ τοιαῦται ὑποδιαιρέσεις τῶν Ἀττικῶν, καὶ τῶν Ἰώνων εἰσὶν ἴδιαι, καθάπερ δῆλον ἐκ τῶν τοῦ Κορίνθου διαλέκτων. εἰ δὲ τὸ μυσιδδέτω καλῶς ἔχει, ἑρμηνευθήσεται, εἰπάτω, λεξάτω. ἀλλὰ ἡ σύνταξις ἀνακόλουθος φαίνεται. τοῦτο μέν τοι, σκληρὸν, καὶ ἀνακόλουθον φράσεως σχῆμα τοὺς ἀπαιδεύτους τρόπους, καὶ τὴν ἀσύστατον φύσιν τῶν γυναικῶν δηλώσει. καὶ γὰρ ἔδει λέγειν ἢ, μύσιδδε τὸ, ὅ, τι λῇς. ἢ, μυσιδδέτω ὅ, τι λῇ, ἐ-

D κείνη δηλονότι ἥπερ ἡμᾶς δεῦρο συνήγαγε. Λέξαιμ᾽ ἂν ἤδη.] αὐτίκα λέξω. πρὶν δὲ τοῦτο λέγειν, ὑμᾶς μικρόν τι ἐπερήσομαι. ἐρωτήσω ὑμᾶς τοῦτο μικρὸν ἐρώτημα. τί δὲ τοῦτο, ἐπείτα δηλοῖ. Ο δ᾽ ἐμός γα.] ταῦτα Δωριστὶ λέλεκται. κοινῶς δ᾽ οὕτως ἑρμηνευτέον. ὁ δὲ ἐμός γε καὶ ἐκ τῆς ταγῆς, εἴτε τάξεως, καὶ στρατείας ἦλθε ποτὲ πορπακισάμενος, φροῦδος ἀναπτάμενος ἔβη. τουτέστιν ὁ δ᾽ ἐμὸς ἀνὴρ μόλις ἐκ τοῦ πολέμου ἐπανῆλθε, καὶ εὐθὺς πάλιν φροῦδος ἀπῆλθεν εἰς νέαν τινὰ στρατείαν. πόρπαξ δὲ, ᾧ τὴν ἀσπίδα κατέχουσιν ὁ λεγόμενος ὄχανος. ἄλλως. πόρπαξ κατὰ μέν τινας ὁ ἀναφορεὺς τῆς ἀσπί-

E δος. ὡς δέ τινες τὸ δῆκον μέσον τῆς ἀσπίδος σιδήρεον ᾧ κρατεῖ τὴν ἀσπίδα ὁ στρατιώτης. Σ. ὅθεν τὸ πορπακίσασθαι, τὸ πορπακοφορεῖν, καὶ πόρπακι τὸ σῶμα σκεπάζειν. Φιψάλυξ.] φίψαλος, καὶ φιψάλυξ, σπινθὴρ ὁ ἀναφερόμενος ἐκ τῶν καιομένων ξύλων. οὕτω Σουΐδας ὃς τούτων μνημονεύει. ὄλισβον δὲ καλοῦσι τὸ αἰδοῖον δερμάτινον, ᾧ ἐχρῶντο αἱ Μιλήσιαι γυναῖκες, ὡς τριβάδες, καὶ αἰσχρουργοί. Ἐχρῶντο δ᾽ αὐτῷ καὶ αἱ χῆραι γυναῖκες. Σ. σκυτίνην δ᾽ ἐπικουρίαν καλεῖ, τὴν σκυτίνην βοήθειαν, εἴτε τὴν δερματίνην βοήθειαν, τὴν πληροῦσαν ἐπιθυ-

F μίαν ἀντὶ τῶν ἀνδρῶν. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν αἱ ἀκόλαστοι γυναῖκες. Σκυτίνην δὲ ἐπικουρίαν λέγει, παρὰ τὴν παροιμίαν. Συκίνη ἐπικουρία, ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν βοηθημάτων. καὶ ἴσως ἐνταῦθα γραπτέον, συκίνη ἀντὶ τοῦ σκυτίνη.

CHR. Κἂν ταῦρον ἄγχοις.] Ad Milonem fortiſſimum ex Crotone athletam hæc ſpectare vidẽtur qui tauros & ſtrangulabat & vorabat. Quæ animalia viribus non celeritate pollent: ſuſpicor autem hoc fuiſſe prouerbiũ, etſi inductum Parœ-

G miographis, quod quidem ſciam. Hinc autẽ ſcire liquet quod apud Xenoph. in Lacedæmoniorum Republica ſcriptum eſt, etiam puellis & virginib. ſua fuiſſe gymnaſia ſeparata & ludos palæſtræ. Itaque maſculũ inde colorem cõtrahebãt virgines,

vt videre eſt in Pallados Lutris apud Callima- A chum. ἰυχροῖν & σφριγᾷν verba propria athletis benè habitis. Æſchylus in Prometheo vincto, poſteriore vſus eſt, σφριγῶντα θυμὸν ἰσχναίνει βίᾳ, id eſt, adoleſcentem & vireſcentem. Cæterùm legerem τὸ καλλος γλυκυτάτη, &c. vel ὡ γλυκυτάτη φαίνεται. Μάλα γὰρ οἰω ναὶ σιώ.] Fœminarum propriũ eſt iurare μὰ τὼ θεὼ, qui ſunt Dioſcuri, ſic & apud Latinos non temerè reperias Ecaſtor iurari niſi à mulieribus, vt apud Terentium illa, Perecaſtor ſcitus puer natus eſt Pamphilo. Nam Ædepol & B Pol etiam à viris video vſurpari. Hoc autem loco, οἰω videtur per parentheſin dictum pro οἶμαι, vt inferius præco Lacedæmonius ait, ἀλλ' ἀρχὰ μὲν οἰω Λαμπιτώ. quæ verba corrupta habes apud Sudam. Putabam aliquando οἰω intelligendum μόνω. Ποτὶ πυγᾶν ἅλλομαι.] Lego πυγὰν pro πυγὴν vt habet Sudas. Hoc autem dicit, quia in exercitatione ſolebant ſaltare, & pedes ſaltantis attingere vropygium. Hoc genus ſaltationis vel ἐμμελείας dicebatur apud Laconas βίβασις, vbi ita C ſaltabatur vt calce nates ferirentur. Prouerbium eſt ἐς κενὸς πυγὴν ὁρᾷν καὶ τριῶν ἀλωπέκων huc nihil pertinens, ſed ὀφθαλμιῶντας tantùm innuens. Rectè autem Principem matronam Laconicam vocat Lampito. Plato enim in Alcibiade primo ait Lampido, eámque facit filiam Leotychidæ, Archidami vxorem, Agidis matrem. Ἀπὸ ἱερείου.] Velut hoſtiam, nam ſacrificaturi & litaturi victimam contrectabant, explorantes num pinguis eſſet & nitida: Meminit Sudas voce ψηλαφᾷν, & ὑπὲρ legit non ὥσπερ, ſed ἅπερ melius quia D Spartana loquitur. Puto autem delendam vocem τῶν & legendum ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῶμα τιτθίον ἔχεις. niſi mauis τῶν τιτθῶν, vt τιτθὸν & τιτθίον eadem ſint. Καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον.] Eam rem circumlocutus Plautus vocauit ſeptum, Auctor obſcœni carminis hortum, vtrumque ἀντὶ τοῦ ἐφηβαίου, Ludit autem in voce βληχὼ quod etiam γλήχων vocatur (quaſi deſiderium dicas) & pubem omnino per pulegium deſignat quo abundabant præcipuè E Bœoti, hortorum cultui vacantes. Χαία μὰν] Hic τὸ χρῆον generoſum, nobile & bonum valet, vt & vſurpat Theocritus in 8. Idyllio. Videtur autem antiqua nobilitas fuiſſe ab Athenis quia αὐτόχθονες, propterea ait τάντευθενὶ, & à Corintho, vt idẽ Theocritus in Ἀδωνιαζούσαις ait Κορίνθιαι ἦμες ἄνωθεν. Μυσιδδίτω ὅτι λῆς.] Puto legendum μυσίδδεο pro μυθίζευ. niſi mauis μύσιδδε τὸ ὅτι λῆς pro μύθιζε ὅτι ποτὶ ἡμᾶς θέλεις. Ὁ γ' οὖν ἐμὸς ἀνήρ.] Simile quid habes apud Theocritum in Idyllio fœminarum Adonidis feſtum celebrantium. Εὐκράτην.] Hic Eucrates dictus eſt στύππαξ, quem exagitat etiam Ariſtophanes in Equit. Πορταμίδα μῆνος.] Pro πορπακίζαμενος vt in Pace, μισοπορπακιστάτη. φεψάλυξ autem eſt ſcintilla & ζωπύρημα, & ſic Mileſij exagitantur tanquam mœchi. Ὀλισβος.] Scorteum erat veretrum quo Mileſiæ vtebantur mulieres Tribades & turpificæ, interdum etiam viduæ. Sunt qui peſſaria vocent, nõ ego, qui ſciam iſta non ad libidinem ſed medèlam fuiſſe in vſu. Octodactylum autem quod vocat puto eſſe ſeſquipedale, etſi ſciam, quid ſit pes antiquus, quid palmus, quid digitus, nam δάκτυλον hic pro pollice quem vocamus in Architectonica, accipio. Alludit tamen ad inteſtinum illud quod Dodecadactylũ dicitur, & quod πυλωρῦ & ἐκφύσεως nomine meruit apud Medicos. Σκυτίνη 'πικουρία] Alludit proculdubio ad συκίνην ἐπικουρίαν. Cuius meminit Eraſmus in Adagio Ficulna, ſed legit in hoc loco συκίνη non σκυτίνη. Rectum tamen eſt σκυτίνη, Nam quia peſſi illi ſiue oliſbi erant ex corio vel aluta, propterea σκυτίνη dixit, per parodiam ad συκίνη. Itaque monitor Eraſmus quique illi hac in parte aſſpulãtur monendi mihi ſunt cum hoc interdicto, μὴ κακουργεῖν τὰ κειμήλια, Quod tamen cũ bona ipſorum venia dictum velim, nam & Eraſmi memoriam colo, & eius ingenium magni facio. Sed impoſuit illi Veneta editio huius fabulæ quæ hic habuit συκίνη. Sanè φαλλὸς (vnde follis) veretrũ erat geſtatum in pompa Liberi quod primùm ex ficu fiebat, deinde ex aluta rubra, & tunc dictum πολίον, vnde polimenta, teſticuli porcini, vt docuit Scal. ad Varronem, Scaliger inquam Varro alter.

Ἐγὼ δέ γ' ἂν κἂν εἴ με χρείη, τοὔγκυκλον
Τουτὶ καταθεῖσαν ἐκπιεῖν αὐθημερόν.
Κα. Ἐγὼ δέ γ' ἂν κἂν ὥσπερ εἰ ψῆτταν δοκῶ
Δοῦναι ἂν ἐμαυτῆς παρταμοῦσα θἤμισυ.
Λα. Ἐγὼ δὲ καί κα ποττὸ Ταΰγετόν γ' ἄνω
Ἔλσοιμ' ὅπα μέλλοιμί γ' εἰράναν ἰδεῖν.
Λυ. Λέγοιμ' ἄν· οὐ δεῖ γὰρ κεκρύφθαι τὸν λόγον.
Ἡμῖν γὰρ ὦ γυναῖκες εἴπερ μέλλομεν
Ἀναγκάσειν τοὺς ἄνδρας εἰρήνην ἄγειν,
Ἀφεκτέ' ἐστί. Κα. τοῦ; φράσον. Λυ. ποιήσετ' οὖν;
Κα. Ποιήσομεν κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέῃ.
Λυ. Ἀφεκτέα τοίνυν ἡμῖν ἐστι τοῦ πέους.

Velim libenter, vel ſi opus ſit, linquere
Munimen illud, integrum vt potem diem.
CA. *Ego more Rhombi diuidi in partes duas*
Nunquam recuſem, vt bella prorſus occidant.
LA. *At ego, vt amicæ Pacis ora conſpicer*
Aſcendere auſim longa Taygeti iuga.
F LVS. *Nunc eloquar, nec illa vos celauerim,*
Nam ſi volumus vt viri pacem colant
Nobis carendum & abſtinendum ô fœminæ.
CA. *Quid imperas nos facere?* LV. *nũ parebitis?*
CA. *Facienius, & ſi nos mori neceſſe ſit.*
LVS. *Eſt ergo nobis abſtinendum mentula.*

BISETVS. Ἐγὼ δέ γ' ἂν] ἐγὼ δέ γε ἂν καὶ εἴ με χρὴ καταθεῖσαν ἢ τὸ ἔγκυκλον, ἐκπιεῖν αὐθημερόν. ὁ νοῦς. Ἐγὼ δὲ, καὶ εἴ με χρὴ καταθεῖσαν τὸ ἔγκυκλον, αὐθημερὸν G ἐκπιεῖν τοῦτο, ἤγουν αὐτοῦ τιμὴν, ἐθέλω ποιεῖν ὅ, τι περ κελεύσεις. ἐκπιεῖν γὰρ τὸ ἔγκυκλον ἀντὶ τοῦτο δαπανῶ δοκεῖ. τὸ δὲ ἡ τιμὴ ἰσοδυναμεῖ τῷ καί. ἀεὶ δὲ τὸ ἔγκυκλον, ταῦτα φησὶ τῷ Εὐσταθίῳ λέγεται, ἱστίον ἐστι καθάπερ ὁ ἱστός, οὕτω καὶ τὸ ἔγκυκλον, ἢ ἔγκυκλον, οὗ καὶ ὁ Κωμικὸς μέμνηται, γυναικεῖον δὲ ποτε φόρημα. φησὶ γοῦν Παυσανίας ὅτι ἔγκυκλον, περιπόρφυρόν ἐστι ἱμάτιον, καὶ χιτὼν γυναικεῖος, ὃν ἔνδοθεν ἐνδύονται γυναῖκες εἶτα τὸ ἔνδυμα. λέγεται δέ, φασιν, ὑπὸ Ἰώνων ἐπιτεταλὶς, διότι μέχρι ποδῶν διά [illegible] καταβαίνει, δὲ, ἀποδύουσαι, ἀποτιθέασι. ἢ ἐνεχυράζουσι. ἐνεχύρου ἕνεκα διδοῦσαι, ἵνα αὐθημερὸν δαπανῶσι. Ὥσπερ ἡ ψῆτταν.] ψῆττα τῶν πλατέων ἰχθύων εἶδός τι, ἥτινα δὲ βούγλωσσον ἐκεῖ λέγουσι. δοκῶ δέ τινι δο

ὅτι δύο συγκεῖσθαι δερμάτων τὴν ἰδέαν. διῄρηται δὲ κατὰ τὸ μέσον, ὡς οἱ σφῆκες. ἢ ὄρνεον ἐστὶ τετμημένον κατὰ τὸ μέσον, ὡς οἱ σφῆκες. Παρατεμοῦσα θἤμισυ.] ἤτοι καὶ Σουΐδας γράφει. καὶ κάτω, Ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θἤμισυ. ἀντὶ τοῦ, τὸ ἥμισυ. παρατεμοῦσα δὲ, μεῖζον ἢ ἀπὸ τοῦ παρατέμνω, παρατεμῶ, παρατεμών, καὶ παρατεμών, τὸ θηλυκὸν παρατεμοῦσα. καὶ συγκοπῇ παρτεμοῦσα. Ἐγὼ δὲ κἂν ἤν.] ἐγὼ δὲ καὶ ἄνω πρὸς τὸ Ταΰγετον ἔλθοιμι ἄν. ἀλλὰ γυνὴ Λακαίνα Λακωνίζει καὶ Δωρίζει. ἔλθοιμι, ἔλθοιμι, πρὸς τὸ ἐλθοιμι, ἔλθοιμι. Ταΰγετον δὲ, ὄρος τῆς Λακωνικῆς. Ὅμηρος.

Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον.

λέγεται ὁ ἐπὶ ὑψηλὸν, καὶ οὐδὲ ἕτερος. Στίφ. Ὅσα μέλλοιμι [illegible] μέλλοιμι. ἀντὶ τοῦ ὅπῃ, ὅπου, ἐν ᾧ Ταΰγετον μέλλοιμι ἰδεῖν εἰρήνην. ὁ νοῦς. εἴπερ δυναίμην τὴν εἰρήνην ἰδεῖν, καὶ αὐτῆς τυχεῖν, καὶ εἰς τὸ ὑψηλότατον ὄρος ἀναβαίην. Τοὐξαράσσω.] τινὲς ἀποκοπὴν αὐτό. Ἡμισυ δέον.] [illegible] τὸ γὰρ μὲν περιτεμόμενον μακρὸν ἐστι. τὸ δὲ μὲν ὀξυτονούμενον [illegible] μέχρι χρόνος [illegible] συστέλλεται.

CHR. Τοτὶ κατάθεῖεν.] Lego κατάθεῖεν ἄν.

A Quod autem vocat τὸ ἔγκυκλον, Pylus eſt vt & poſtea ſub finem Comœdiæ ſatis declarat, ſic dicta propter ambitum murorum, per Metaphoram τῶν περιβολαίων, id eſt τὴν ἔχουσαν τὸ περιβαλέσθαι. Neque de nihilo addit ἐκπιοῦσα, quaſi τὸ ἔγκυκλον ſit poculum rotundum quod exhaurire ipſa velit ea lege vt bellum deſinat. Eſt etiam teſte Polluce ἔγκυκλον veſtis muliebris. Ὥσπερ ἡ ψῆττα] Lege ὥσπερ εἰ, deinde δοκοῦσ' ἐμαυτῆς παρατεμοῦσα θἤμισυ, id eſt, etiamſi contingat ſcindi dimidium mei. Nam
B θἤμισυ eſt τὸ ἥμισυ, vt θοἰμάτιον pro τὸ ἱμάτιον. Videndum autem num Rhombi mentionem fecerit propter ſagas mulieres quæ eo vtuntur in maleficis cantationibus, vnde Martialis,

Secto Luna vapulat Rhombo,

Nam Pſetta vel paſſer ferè idem cum Rhombo, De ea ſic apud Suidam, Piſcis eſt latus, nonnulli bugloſſum vocant, qui videtur quibuſdam conſtare ex duabus pellibus, mediúmque habere diviſum vt veſpæ. Sanè ψῆτταν vocari à Romanis
C Rhombum teſtatur Athenæus, vbi videbis ψῆττας & βουγλώσσους differre.

Τί μοι μεταστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;
Αὗται, ἅ μοι μυᾶτε κἀνανεύετε;
Τί χρὼς τέτραπται; τί δάκρυον κατείβεται;
Ποιήσετ' ἢ οὐ ποιήσετ'; ἢ τί μέλλετε;
Μυ. Οὐκ ἂν ποιήσαιμ', ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
Κα. Μὰ Δί' οὐδ' ἔγωγ' ἄρ', ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
Λυ. Ταυτὶ σὺ λέγεις ὦ ψῆττα; καὶ μὴν ἄρτι γε,
Ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θἤμισυ.
Κα. Ἀλλ' ἄλλ' ὅ,τι βούλει· κἄν με χρῇ, διὰ τοῦ πυρὸς
Ἐθέλω βαδίζειν. τοῦτο μᾶλλον τοῦ πέους.
Οὐδὲν γὰρ οἷον ὦ φίλη Λυσιστράτη.
Λυ. Τί δαὶ σύ; Λαμ. κἀγὼ βούλομαι διὰ τοῦ πυρός.
Λυ. Ὦ παγκατάπυγον θἠμέτερον ἅπαν γένος.
Οὐκ ἐτὸς ἀφ' ἡμῶν εἰσιν αἱ τραγῳδίαι.

Quid nunc abitis, quidve vultum avertitis?
Quid contrahentes ora me refellitis?
Quid pallida eſtis, lachrymaſq́ funditis?
Hoc agitis, an non? quid iuvat cunctarier?
MVR. Non fecerim iſtud, bella pergant protinus.
D *CAL. Nec ego iſtud, inquam, ſigna mavolim canant.*
LVS. Túne iſta dicas lingulaca? qua modò
Medium inquiebas corporis ſecaſſere?
CAL. Aliud iubeto quod libet, parata ſum
Potius per ignes ire, quàm ſic mentula
Carere, cui nil compares Lyſiſtrata.
LVS. Quid tu Lacæna? LAM. vellem in ignes non minus.
LVS. Quàm fœminæ omnes vrimur libidine!
E *Abominantur iure nos Tragœdiæ,*

Βια. Τί μοι μεταστρέφεσθε] αἰδουμένας τὴν Λυσιστράτην αὐτὰς ὁρᾷ πρὸς τὸ τῆς εἰρήνης ἀνθίστασθαι, κατὰ τὴν Λυσιστράτης γνώμην τῆς ἀφροδισίων ἀφεκτέα, δυσφοροῦσι, καὶ ἀποστρέφονται λυπούμεναι διὰ τὴν καλλίστην τῶν ἡδονῶν, καὶ μὴ δύνασθαι ἀποστερεῖσθαι. ἡ δὲ Λυσιστράτη αὐτὰς λυπουμένας καταμανθάνουσα, ἐλέγχει τί ποτε ποιεῖν μέλλουσι, καὶ αὐτὰς τὴν ἑαυτῶν γνώμην φανεροῦν κελεύει. διὰ τοῦτον δὲ ὁ ποιητὴς ἡμῖν τὰς γυναικῶν τρόπους, καὶ φύσιν εἰς τὰ ἀφροδίσια [illegible] καλῶς γυμνάζει. Αὗται] ἀντὶ τοῦ, ὦ ὑμεῖς. μυᾶτε δὲ, [illegible] ἐπὶ τὰ χείλη πρὸς ἄλληλα συνάγειν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ μύλλειν λέγεται. τινὲς δὲ, τοὺς ὀφθαλμοὺς συναγάγετε [illegible]. ἢ ὥσπερ μύες κατανεύετε. [illegible] καταλείβεται. ἐπὶ τῶν δακρύων καταχεῖται. Ἀλλ' ὁ πόλεμος.] ὁ νοῦς. τὸν πόλεμον προαιρούμεθα ὑπομεῖναι μᾶλλον ἢ τῆς ἀνδρὸς ὁμιλίας καὶ συνουσίας ἀπέχεσθαι. ψῆττα δὲ, οὐ μόνον ἰχθὺν δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ ποιητὴς τινὰς ὄνομα [illegible] τὸ τοῦ Μυρρίνης. Ἀλλ' ἄλλ' ὅ,τι] ἄλλο ἄλλο δηλονότι κέλευσον, ὃ δεῖ ἡμᾶς ἀπέχεσθαι. ἀλλὰ λέγε ἄλλο πᾶν, ὅπερ μέλλει ἡμᾶς ἀπέχεσθαι. ἐγὼ γὰρ καὶ διὰ τοῦ πυρὸς προαιρούμεθα μᾶλλον βαδίζειν, ἢ τοῦ [illegible], ἢ τῆς ἀνδρὸς συνουσίας ἀπέχεσθαι. τοῦτο γὰρ ἀδύνατον μοι φαίνεται. Ὦ παν] τὸ ἡμέτερον, τὸ ἡμέτερον. καταπύγων δὲ, ἀσελγὴς, ὁ μιαρὸς, ἀπὸ τῶν ἀλιευτῶν οὕτω λεγομένων ἰχθύων, ὅτι ἔχουσιν κατ' οὐράν, ἢ γυνὴ καταπύγων, καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοίως ὑβρίζονται. ἢ τὸ θηλυκὸν εὐρύπρωκτον καταπύγων. ἢ ὁ πρᾶξις καταπυγοσύνη ἐστὶ, ἢ μαλακία. καταπύγος ὁ κίναιδος. Σ. ἄλλως, καταπύγος, καταπυγής, καὶ καταπύγων, ὁ κίναιδος. ὁ μαλακὸς, ὁ ἀσελγὴς, ὁ εἰς ἀνοσίας συνουσίας καταφερὴς, διὰ τοῦτο δὲ τῆς ἐπιθυμίας ἡ Λυσιστράτη τοῦ γυναικείου πικρῶς καθάπτεται, καὶ αὐτῶν λίαν ἀσέλγειαν, καὶ ἀκολασίαν ὀνειδίζει. Οὐκ ἐτὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀδίκως τοίνυν οἱ ποιηταὶ ἡμᾶς διὰ ταύτας τὰς κακίας τραγῳδοῦσι, καὶ κωμῳδοῦσι.

CHR. Ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω] Auguſtus Cęſar in illo Feſcēninæ licentiæ epigrammate & Romanæ ſimplicitatis vt ait Martialis, in hanc ſententiam dixit, Quid quod mihi vita Charior eſt ipſa mentula? Signa canant. Mavult enim Marte decertare quàm Fulviæ libidini obtemperare. Hic
G Myrrina contra bellum mavult quàm Venerem quietam. Οὐκ ἐτὸς ἀφ' ἡμῶν] Muta accentum & lege ἐτὸς quod eſt pro ἐτώσιον, vt dicat, Non fruſtra contrà nos loquuntur Tragici, innuens Euripidem μισογύναιον, Legendum autem paulò antè τί δαὶ non τί δὲ, vt metro conſulas.

Bbbb ij

A Οὐδὲν γάρ ἐσμεν πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.
Ἀλλ' ὦ φίλη Λάκαινα, σὺ γὰρ ἐὰν γένῃ
Μόνη μετ' ἐμοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἂν ἀνασωσαίμεθ' ἔτι
Ξυμψήφισαί μοι. Λα. χαλεπὰ μὲν ναὶ τὼ σιώ.
Γυναῖκας ὑπνῶν ἐστ' ἄνευ ψωλᾶς μόνας
Ὅμως γε μὰν δεῖ. τᾶς γὰρ εἰράνας μάλ' αὖ.
Λυ. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη τούτων γυνή.
B Κα. Εἰ δ' ὡς μάλιστ' ἀπεχοίμεθ' οὗ σὺ δὴ λέγεις,
Ὃ μὴ γένοιτο, μᾶλλον ἂν διὰ τουτογὶ
Γένοιτ' ἂν εἰρήνη. Λυ. πολύ γε νὴ τὼ θεώ.
Εἰ γὰρ καθήμεθ' ἔνδον ἐντετριμμέναι
Κἀν τοῖς χιτωνίοισι τοῖς ἀμοργίνοις
Γυμναὶ παρίοιμεν δέλτα παρατετιλμέναι
Στύοιντ' ἂν ἄνδρες κἀπιθυμοῖεν πλεκοῦν,
Ἡμεῖς δὲ μὴ προσίοιμεν, ἀλλ' ἀπεχοίμεθα,
C Σπονδὰς ποιήσαιντ' ἂν ταχέως εὖ οἶδ' ὅτι.
Λα. Ὁ γῶν Μενέλαος τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πᾳ
Γυμνᾶς παρενιδὼν ἐξέβαλ' οἰῶ τὸ ξίφος.
Κα. Τί δ' ἢν ἀφιῶσ' ἄνδρες ἡμᾶς, ὦ μέλε.
Λυ. Τὸ τοῦ Φερεκράτους κύνα δέρειν δεδαρμένην.
Κα. Φλυαρία ταῦτ' ἐστὶ τὰ μεμιμημένα.
Ἐὰν λαβόντες δ' ἐς τὸ δωμάτιον βίᾳ
Ἕλκωσιν ἡμᾶς. Λυ. ἀντέχου σὺ τῶν θυρῶν.
D Κα. Ἐὰν δὲ τύπτωσιν. Λυ. παρέχειν χρὴ κακῶς.

A *Nam præter æquor alueosq́; nil ſumus.*
Aſt ô Lacena, namq́; ſi mecum voles
Vel ſola adeſſe, noſtra erit res in vado,
Tuum adde noſtro calculum. LA. *Durum eſt nimis*
Dormire ſolas mentula abſque fœminas,
Tamen neceſſe eſt, Pax enim valde expedit.
LVS. *O omnium harum ſola dulcis fœmina.*
B CA. *Quòd ſi abſtinemus maximè à re quam modò*
Dixti (quod abſit) Paxne propterea ſtatim eſt
Ventura nobis? LVS. *per deos multò magis:*
Nam ſi ſedemus intus exterſa cute,
Stamusq́; nuda linea in ſubucula,
Vulſis nitentes Engy ex horto pilis,
Tunc arrigentes iungere ardebunt viri,
Sed temperemus abnuentes iungier,
C *Fœdus ferire mox volent, certò ſcio.*
LA. *Sic mala nuda quum videret coniugis*
Abiecit enſem victus Atrides minor.
CA. *Quid ſi, ô miſella, nos viri reliquerint?*
LV. *Glubas caneum degluptam ait Pherecrates.*
CA. *Nugæ iſta tantùm & ſtulta ſunt ſimulamina,*
Quid ſi in cubiculum nos trahant ingratijs,
Manu prehenſas? LV. *ad fores obniterė.*
D CA. *Si verberaſſint?* LVS. *Tum malignè illud dais*

BISETVS. Οὐδὲν γάρ ἐσμεν] ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἐσμὲν πλὴν θάλασσα, καὶ σκάφη ἐν αὐτῇ πλέοντα, μετωνυμικῶς δὲ Ποσειδῶνα εἶπεν ἀντὶ τὴν θάλασσαν. οὕτω δὲ τὴν γυναικῶν κουφότητα, καὶ τὴν γνώμης ἀστασίαν δηλοῖ. καὶ γὰρ τῆς θαλάσσης, καὶ τῆς σκάφης ἀνέμοις λαμπροτέροις κινουμένης οὐδὲν ἀστατώτερον. τοῦτο δὲ παραπλήσιον καὶ τὸ θρυλλούμενον.

E Πῦρ καὶ θάλασσα, καὶ γυνὴ κακὰ τρία.

ὥσπερ γὰρ τὸ πῦρ, καὶ ἡ θάλασσα φθείρει πλεῖστα τῶν χρημάτων τοῖς ἀνθρώποις χρησιμευόντων, καὶ πλείστων κακῶν τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶν αἴτιος, οὕτω καὶ τὸ τοῦ θηλυκοῦ γένους φρόνημα, καὶ γίνωσκε. τούτων καὶ ὁ Σουίδας μνημονεύων λέγει παροιμίαν εἶναι ἐπὶ τῶν ἐγκυλινδουμένων τῷ αὐτῷ πράγματι, ἄλλο δὲ μηδὲν νοεῖν ἀνεχομένων. ὁ δὲ νοῦς αὐτοῦ. πρὸς οὐδὲν ἄλλο ἐσμὲν ἐπιτήδειοι εἰ μὴ πρὸς τὸ συνουσιάζειν, καὶ τίκτειν. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐμίγη τῇ Τυροῖ, καὶ ἐγέννησε Νηλέα, καὶ Πελίαν. Σ. F Ξυμψήφισαί μοι.] ξυμψηφίζειν, καὶ ξυμψηφίζεσθαί τινι, κυρίως μὲν δηλοῖ τὸ σύν τινι ψήφους φέρειν, καὶ αὐτῷ ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ, καὶ τινῶν πραγμάτων ἐπικυρώσει συλλαμβάνειν, ὡς καὶ ὁμόψηφον εἶναι. λαμβάνεται μέντοι σημαίνειν καὶ τὴν ἁπλῶς συγκατάθεσιν, ἣν τις συγκατατίθεται ἑτέρῳ ἔν τινι πράγματι, εἴτε διὰ τὴν συνήθειαν, εἴτε καὶ διὰ τὴν χάριν, ἣν εὐνοίας, καὶ φιλίας ἕνεκα τοῖς ἄλλοις χαρίζεσθαι βούλεται. ξυμψηφίζειν οὖν μεταφορικῶς τὸ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, τὸ συμφωνεῖν, τὸ συνᾴδειν. Χαλεπὰ μέν.] ὁ τρόπος τοῦ νοῦ ὅδε. G ναὶ τὼ θεώ, χαλεπὸν μέν ἐστι γυναῖκας ὑπνοῦν καὶ κοιμᾶσθαι μόνας ἄνευ ψωλῆς, καὶ πέους, ὅμως δὲ τοῦτο ποιεῖν, δεῖ δή ἐμοὶ τοῦτο ποιεῖν, τῆς γὰρ εἰρήνης μάλα πάλιν ἐπιθυμῶ. Λάκαινα δὲ Λακωνικῶς ταῦτα προφέρει. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη.] καὶ μόνη τούτων ἁπασῶν τῶν δεῦρο συνελθουσῶν ἀξία καλεῖσθαι γυνή. τὸ μόνη τὸ τῆς γυναικὸς ὄνομα σοὶ δίκην ἁρμόττει καὶ πρέπει. Εἰ δ' ὡς μάλιστα.] ταῦτα συντακτέον οὕτως. εἰ δὲ ὡς μάλιστα ἡμεῖς ἀπεχοίμεθα, οὗ σὺ λέγεις, τουτέστι τοῦ πέους. ἢ, εἰ ὡς μάλιστα ἀπεχοίμεθα τῆς συνουσίας, ἧς ἀφεκτέα νῦν σὺ λέγεις (ὃ μὴ γένοιτο. οὐ γὰρ πολὺν χρόνον ταύτης ἀπέχεσθαι E δυναίμεθα) ἆρ' οὖν διὰ τοῦτο, διὰ τοιαύτην ἐγκράτειαν μᾶλλον, καὶ ῥᾷον, ἢ θᾶττον εἰρήνη γένοιτο ἄν; Ἔνδον ἐντετριμμέναι.] οἴκοι κεκαλλωπισμέναι. ἐντρίβεσθαι τὸ πρόσωπον. τὸ ψιμμυθιοῦσθαι. τῷ ψιμμυθίῳ τὸ πρόσωπον χρίειν, ἵνα τὸ κάλλος μεῖζον δοκῇ. Τοῖς ἀμοργίνοις.] ταύτης τῆς λέξεως πολλαὶ παρὰ τοῖς λεξικογράφοις εὑρίσκονται σημασίαι. οὕτω γὰρ ὁ Στέφανος περὶ πόλεων. Ἀμοργός, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων ἔχουσα πόλεις τρεῖς. καὶ μετ' ὀλίγον. τὸ δὲ ἀμόργινος χιτών, χρώματος ἴδιον. ὁ δὲ Σουίδας. Ἀμόργινα χρώματος εἶδος, ἀπὸ F νήσου Ἀμοργοῦ οὕτως, ὡς Θήραια ἀπὸ Θήρας νήσου. ὁ αὐτὸς, Ἀμόργινον, ὅμοιον βύσσῳ, καὶ πολυτελές. λέγεται καὶ ἀμοργῖνα θηλυκῶς. καὶ ἀμοργὶς κυρίως ἡ λινοκαλάμη, ἐξ ἧς γίνεται ἐνδύματα ἀμόργινα λεγόμενα. ἔστι δὲ ἡ ἀμοργὶς ὅμοιον ἀλεκίστῳ λίνῳ. ἀπολεπίζουσι δὲ αὐτὸ καὶ ἐργάζονται. ἔστι δὲ σφόδρα λεπτὸν ὑπὲρ τὴν βύσσον ἢ τὴν κάρπασον. Εὐστάθιος δὲ, ἀμόργη, πορφύρα κατὰ Γλῶσσαν. Ἡσύχιος δὲ, Ἀμοργὶς, καλάμη τις, ἐξ ἧς ἔνδυμα γίνεται, ἢ ὕφασμα, ἢ χιτών. καὶ τὸ μέγα Ἐτυμολογικόν, ἀμόργινος χιτωνίσκος, παρὰ τὸ ἀμόργην, ὅ ἐστιν εἶδος χρώματος G ὅμοιον βύσσῳ, καθὰ καὶ Θηραῖον, τὸ ἀπὸ Θήρας τῆς νήσου. ἐκ δὲ τούτων ἁπάντων δῆλον τὰς ἀμοργίνας χιτῶνας, εἴτε ἀπὸ τόπου εἴτε ἀπὸ χρώματος, εἴτε ἀπὸ τῆς ὕλης ὄνομα ἔλαβον, εἶδος πολυτελοῦς ἐνδύματος γενέσθαι, ὅπερ αἱ πλούσιαι, τρυφεραὶ, καὶ ἁβροδίαιτοι γυναῖκες χρῆσθαι ἐφίλουν.

Πα-

Περιεοίμεθα] περιέλθοιμεν, ἢ καὶ προσέλθοιμεν. Δέλτα δὲ καλεῖ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Σ. τὸ δὲ ὡς γυναῖκας τὸ ἐφήβαιον, καὶ τὸ αἰδοῖον οὕτω παρατετιλμένον ἔχειν πάνυ ἐν τρυφῇ πάλαι ἐνομίζετο. ἀλλὰ τοῦτο παντελῶς αἰσχρόν, καὶ γυναικὸς λίαν ἀσχημονούσης τεκμήριον. Στύοιντ' ἂν ἄνδρες] στύειν τὸ ἀν. στύειν, καὶ στύεσθαι, τὸ αἰδοῖον ἐντείνειν. ὅθεν τὸ στῦμα, ἡ τῶν αἰδοίων τάσις, ὅταν ἀνὴρ τῆς συνουσίας ἐπιθυμεῖ, καὶ ἄστυτος, ὁ στύειν μὴ δυνάμενος. ὁ ἀργὸς ἐν τῇ συνουσίᾳ, καὶ ἄστυτος οἶκος, ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ τελέσιν ἄκαρπος, καὶ ἄγονος. παρὰ τὸ στύειν στερητικῶς. καὶ οἶκος ἄστυτος, ὁ μὴ ἔχων ἄνδρα, ὃς ἔχοι ἂν λέγειν τό, στύομαι τρίεμβολον. ἀλλὰ μᾶλλον τό, Ἀστυάναξ γέγονα. τουτέστι μὴ πεφυκὼς ἱκανὸς ἐντείνειν τὸ αἰδοῖον, κατὰ τὸν ἔρωτα, τῆς συνουσίας χάριν. Εὐστάθιος. πλεκοῦμεν δέ, πλέκεσθαι, συμπλέκεσθαι. συνουσιάζειν. μὴ προσιοίμεθα δέ, μὴ προσέλθοιμεν τοῖς ἀνδράσι μιγῆναι ἐπιθυμοῦσιν, ἀλλὰ τῆς συνουσίας ἀπεχοίμεθα. Ὁ γ' ὦν Μενέλαος.] ὁ Μενέλαος οὖν παρενιδών ποτε τὰ μῆλα τῆς Ἑλένης γυμνῆς, τὸ ξίφος ἐξέβαλεν οἴω, οἴω, νομίζω. ἀλλὰ Δωριστὶ ταῦτα λέλεκται. ὢν ἀντὶ τοῦ οὖν. μῆλα δὲ καλεῖ μεταφορικῶς τοὺς μαστούς, διὰ τὴν τῶν μήλων, τῶν καρπῶν, καὶ τῶν μαστῶν ὁμοιότητα. οἱ δὲ μαστοὶ μηλοειδεῖς καλοὶ νομίζονται. τὸ δὲ πο, ἀντὶ τοῦ πόκα, ὅ ἐστι ποτέ, πάλαι, εἴρηται κατ' ἀποκοπήν. μόριον δὲ ἐγκλιτικόν. οἴω δὲ ποιητικόν, καὶ Δωρικὸν ἐκ τοῦ οἴω, ὅθεν τὸ οἴω, ὡς ἀπὸ τοῦ ... ὃ καὶ Ἀττικῶς ἂν λεχθείη. οἴειν δέ, τὸ νομίζειν, καὶ δοκεῖν, καὶ οἴεσθαι. κατὰ διάλυσιν ποιητικῶς οἴειν. τὸ παρενιδὼν ἀορ. β. ἡ μετοχὴ ἀπὸ τοῦ παρενείδω. Ην ἀφίωσι] διὰ τὴν συνήθειαν ὁ τόνος ἀνέλκεται. τινὲς μέντοι ἀφιῶσι περισπωμένως οἴονται. ἀφιέναι δὲ ἐνταῦθα καταλιπεῖν. ὁ νοῦς. τί δὲ λέξεις, τί ποιήσεις ὦ μωρά σὺ ἐὰν οἱ ἄνδρες ἡμᾶς καταλίπωσι; Κύνα δέρειν δεδαρμένην.] ὁ νοῦς. σὺ ποιήσεις. τὸ τοῦ Φερεκράτους. τοῦτο δέ ἐστιν ἀκόλαστον σχῆμα εἰς τὸ αἰδοῖον. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλο πάσχόντων αὖθις ἐφ' οἷς πεπόνθασιν ἡ παροιμία. Σ. τὸ τοῦ ... λέγεται δύναται καὶ περὶ τῶν τὰ ἤδη πεπραγμένα πράττειν ἐθελόντων, ὅπερ σημαίνει τὰ ἀνωφελῆ ποιεῖν, ὡς καὶ τό, ἀσκὸν δέρειν. Φερεκράτης δέ, κατὰ τὸν Σουίδαν, Ἀθηναῖος κωμικὸς ὃς Ἀλεξάνδρῳ συνεστράτευσε. Φλυαρία ταῦτ' ἐστι]καὶ μάταια, καὶ ἐναντίας χάριν οὕτω γραπτέον, Φλυαρία ταῦτ' ἐστι τὰ οὐ μεμιμημένα. ἢ, Φλυαρία ταῦτ' ἐστι τὰ μὴ μεμιμημένα. τὸ πλῆρες τὰ δὲ οὐ μεμιμημένα. ταῦτα ἃ σὺ λέγεις, φλυαρία, καὶ λῆρος ὑπάρχει. ταῦτα λέγω τὰ οὕτω μεμιμημένα. ἤγουν ἅπερ ἰδίως πως ἐμιμήσατο, εἴτε τῶν ἄλλων ... ποιήσατο. δωμάτιον δέ, τὸ οἰκημάτιον, τὸν θάλαμον, τὸν κοιτῶνα ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες μετὰ τῶν ἰδίων γυναικῶν κοιμᾶσθαι, καὶ τεκνοποιεῖν εἰώθασιν, ὡς ἐντεῦθεν νοητέον. Αντέχη.] ἀντέχομαι retineo. quaſi contra teneo, adhæreo. ἀντέχῃ τῶν θυρῶν hoc eſt ita

A adhære foribus, vt ab eis te auelli non ſinas. Παρέχειν χρὴ κακῶς.] τοῖς ἀνδράσι βίᾳ χρωμένοις δεῖ κακῶς, τουτέστι μόγις, καὶ σχολῇ, καὶ φειδωλῶς παρέχειν συνουσίαν. οὐδεμία γὰρ ἡδονὴ ἔνεστιν ἐν τοιαύτῃ συνουσίᾳ βιαίᾳ, ἢ παρὰ τὴν γνώμην τῶν γυναικῶν γινομένῃ.

B CHR. Πάλιν Ποσειδῶν ἢ σκάφη.] Inter Prouerbia hanc ſententiam Euripideam recenſet Suidas, & valere vult in eos qui rem tantum vnam exercent, neque aliud quicquam cogitare aut meditari norunt. Hic verò nihil aliud intelligit per hanc Metaphoram quàm τὸ συνουσιάζειν ἢ ... Neptunus enim qui ſe iunxit cum Tyro, procreauit Nelea & Peliam. Tamen ego arbitror per Neptunum deſignari naturã in fœmina humidiſſimam. Per ſcapham autem veneream libidinem, quæ vt dixit Auguſti filia, tollit vectorem etiam C cum nauis eſt plena. Ὅμως γε μ' ἂν δεῖ.] Lego ὅμως γε μὰν pro μήν. Paulò poſt lege per interrogationem (ὁ μὴ γένοιτο) μᾶλλον ἄν. Malè autem in Veneta editione habes ὅ μοι γένοιτο. Ἔνδον ὑποτετριμμέναι.] Id eſt σμηχθεῖσαι deterſæ & lotæ, niſi mauis referre ad tritum ψιμμύθιον. Δέλτα παρατετιλμέναι.] Quid ſit δέλτα, neque ipſæ neſciunt Veſtales, nam περίφρασις eſt τοῦ γυναικείου αἰδοίου. cui barbam vellere ſolent, & volſellis vtũtur non ſolum ad compeſcendam ſuperciliorũm luxuriem. Verbum autem στύειν, omnino venereum eſt, & D tentiginoſum, quo multus vtitur Ariſtophanes, ſed ſæpè accidit vt pro ἰστυκώς legatur ἰστικώς, malè, quamuis etiam ſit ſtator libidinoſus. Prouerbiale dictum eſt οὐδὲν μέγα φρονεῖ ἰστυκὼς ἀνήρ. Quam ſententiam ſapiens Hebræus videtur innuiſſe cùm ſcripſit: Adulteros propter cordis inopiam perdere animam ſuam. Lege autem ἀπεχοίμεθα non ἀπεχόμεθα. Ἐξέβαλεν οἴω τὸ ξίφος.] Etiam vt ſupra οἴω per parentheſin lego pro οἶμαι. Apud Andromacham Euripidis, ſic Peleus Menelaum propter hanc ignauiam increpat. ἀλλ' ὡς ἐσεῖδες μαστόν, ἐκβαλὼν ξίφος φίλημ' ἐδέξω, neque E dubito quin eo reſpexerit Ariſtophanes. Τὸ τοῦ Φερεκράτους.] Schema aiunt libidinoſum, εἰς τὸ αἰδοῖον, & dictum Prouerbium in eos qui præter mala quibus infeſtantur, nouorum acceſſione torquentur. Eſt ſanè teſte Heſychio, etiam κύων pars illa quâ viri ſumus. Puto autem per hæc Lyſiſtratam innuere ὀλίσβους de quibus antea dictum, & ficta illa veretra vel Tribadum nequitias. ait enim poſtea ταῦτα τὰ μεμιμημένα.

F

Οὐ γὰρ ἔνι τούτοις ἡδονὴ τοῖς πρὸς βίαν:
Κἄλλως ὀδυνᾶν χρή· κἀμέλει ταχέως πάνυ
Ἀπεροῦσιν. οὐ γὰρ οὐδέποτ' εὐφρανθήσεται
Ἀνήρ, ἐὰν μὴ τῇ γυναικὶ συμφέρῃ.
Κα. Εἴ τοι δοκεῖ ταῦτα σφῷν ταῦτα χ' ἡμῖν ξυνδοκεῖ.

Nam vis vbi adſit, & voluntas exſulat
Quin & dolendum eſt, illicò illi maximè
Tum defeſiſcent, non enim oblectarier
Poterit vir vnquam, fœminam hoc ſi non iuuat.
CA. *Vos ſi probatis iſta, nos probabimus.*

G

Bis. Ἀπεροῦσι] ἀπαγορεύσουσι, οὐ δυνήσονται φέρειν πλείονα χρόνον τὰς λύπας, καὶ πράγματα, ἅπερ αὐτοῖς ἀεὶ παρέξομεν. συμφέρῃ δέ, λυσιτελῇ, δηλονότι ἡ τοιαύτη μίξις ἢ συνουσία. τουτέστιν ἐὰν ἡ γυνὴ μὴ θέλῃ συνουσιάζειν. διὰ τὸ νομίζειν τοῦτο ἑαυτῇ οὐ συμφέρειν. οὕτω δὲ τὴν γυναικῶν κακίαν, καὶ τρόπους κακοήθεις ὁ ποιητὴς ἡμῖν δηλοῖ.

CHR. Ἀπεροῦσιν.] id eſt ἀπαγορεύσουσι & παύσονται τοῦ πολέμου. Paulò poſt εἴ τοι δοκεῖ ταῦτα σφῷν. Dele prius ταῦτα, vt rectè deeſt in Veneta edit.

Bis. Εἴ τοι δοκεῖ σφῷν] οὕτω καὶ ἐν Ὀρέστῃ. Εἴ τινι δοκεῖ σφῷν, ταῦτα κἀμοὶ ξυνδοκεῖ. ὁ νοῦς δέ, εἰ οὖν ταῦτα ὑμῖν δοκεῖ, καὶ ἡμῖν ξυνδοκεῖ. Ἐν τισὶ δὲ βιβλίοις διορθωμένως, καὶ παρὰ τὸ τοῦ μέτρου νόμον, οὕτως

ἐγχάριτο, εἶθ' ὡς δοκεῖ ταῦτα σοφόν, ταῦτα χ' ἡμῖν ξυνδοκεῖ. διὸ τὸ πρότερον ταῦτα μέσῳ χάριν ἐμβλητέον ἐδόκει. A τὸ ἢ σοφόν, δηλονότι δοκεῖ ὅτι τὸ εὐσοφεῖν, σοφόν. συνίστησι Λυσιστράτῃ καὶ Λαμπιτοῖ.

Λα. Καὶ τὼς μὲν ἁμῶν ἄνδρας ἅμες πείσομες
Πάντα δικαίως ἄδολον εἰράναν ἄγειν.
Τὸν τῶν Ἀσαναίων γα μὰν ῥυγχάχιτον,
Πᾶ κά τις ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλαδδιῆν.
Λυ. Ἡμεῖς ἀμέλει σοι τάγε παρ' ἡμῖν πείσομεν.
Λα. Οὐ λιαπόπυδας ἔχωντι ταὶ τριήρεες
Καὶ τἀργύριον τὤβυσσον ᾖ παρ τᾷ σιῷ.
Λυ. Ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτ' εὖ παρεσκευασμένον.
Καταληψόμεθα γὰρ τὴν ἀκρόπολιν τήμερον.
Ταῖς πρεσβυτάταις γὰρ προστέτακται τοῦτο δρᾶν,
Ἕως ἂν ἡμεῖς ταῦτα συντιθώμεθα,
Θύειν δοκούσαις καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν.
Λα. Πάντα κ' ἔχοι καὶ τᾷδε γὰρ λέγεις καλῶς.
Λυ. Τί δῆτα ταῦτ' οὐχ ὡς τάχιστα Λαμπιτοῖ
Ξυνωμόσαμεν, ὅπως ἂν ἀρρήκτως ἔχῃ.
Λα. Πάρφαινε μὰν τὸν ὅρκον ὡς ὀμιώμεθα.
Λυ. Καλῶς λέγεις, ποῦ 'σθ' ἡ Σκύθαινα. ποῖ βλέπεις.
Θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα.
Καί μοι δότω τὰ τόμια τίς. Κα. Λυσιστράτη.
Τίν' ὅρκον ὁρκώσεις ποθ' ἡμᾶς. Λυ. ὅντινα;
Εἰς ἀσπίδ', ὥσπερ φάσ' ἐν Αἰσχύλῳ ποτὲ,
Μηλοσφαγούσας. Κα. μὴ σύ γ' ὦ Λυσιστράτη
Εἰς ἀσπίδ' ὀμόσῃς μηδὲν εἰρήνης πέρι.
Λυ. Τίς ἂν οὖν γένοιτ' ἂν ὅρκος. Κα. εἰ λευκόν ποθεν
Ἵππον λαβοῦσαι τόμιον ἐκτεμοίμεθα.
Λυ. Ποῖ λευκὸν ἵππον. Κα. ἀλλὰ πῶς ὀμούμεθα
Ἡμεῖς. Λυ. ἐγώ σοι νὴ Δί' ἢν βούλει φράσω.
Θεῖσαι μέλαιναν κύλικα μεγάλην ὑπτίαν,
Μηλοσφαγοῦσαι Θάσιον οἴνου σταμνίον
Ὀμόσωμεν ἐς τὴν κύλικα μὴ 'πιχεῖν ὕδωρ.
Κα. Φεῦ δᾶ τὸν ὅρκον ἄφατον ὡς ἐπαινιῶ.
Φερέτω κύλικά τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.
Λυ. Ὦ φίλταται γυναῖκες κεραμεών ὅσος.
Ταύτην μὲν ἄν τις εὐθὺς ἥσθειν λαβών.
Καταθεῖσα ταύτην, προσλαβοῦ μου τοῦ κάπρου.
Δέσποινα Πειθοῖ, καὶ κύλιξ φιλοτησία
Τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής.
Κα. Εὔχρων γε θ' αἷμα κἀποπυτίζει καλῶς.
Λα. Καὶ μὰν ποτόδδει γ' ἁδὺ ναὶ τὸν Κάστορα.
Λυ. Ἐᾶτε πρώτην μ' ὦ γυναῖκες ὀμνύναι.
Κα. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἐάν γε μὴ λάχῃς.

LA. *Et iſta noſtris nos viris ſuadebimus*
Vt abſque fraude Pacem vbique ſanciant:
Nam quis poteſſet hunc Athenienſium
Torrentem abactum arcere ne nos impetat.
B LVS. *Tecum hoc apud nos exſequemur ſedulò.*
LA. *Non quo modo triremibus ſunt fœdera*
Cum copia auri ſub dea templo latet.
LVS. *At optime iſti iam rei prouidimus,*
Hodie vrbis arces huius occupabimus,
Mandata quippe ſenibus hæc prouincia eſt,
Arces potiri, ſacra dum patrant deæ
Conſulta donec iſta perfecerimus.
C LA. *Pulchrè iſta dicis, & benè hæc ſe res habet.*
LVS. *Cur Lampito ergo, iureiurando hæc ſimul*
Non ſanximus nos vt ſient firma & rata?
LA. *Iuremus vt nos, verba iuranda incipe.*
LVS. *Benè ais, vbi eſt Scythana? quò nunc reſpicis?*
Clypeum ſupinum ponito anteriùs ferens,
Quis hoſtias huc ſiſtet? CAL. *ô Lyſiſtrata,*
D *Cui alligas nos iureiurando:* LVS. *Cui?*
Quod factitatum in Æſchulo ferunt, ſuper
Clypeo pecus mactabimus. CA. *Lyſiſtrata*
Iurare Pacem aut fœdus in clypeo caue.
LVS. *Quod ergo iuſiurandum erit?* CA. *ſi fortè equum*
Album exſecantes immolemus victimam.
LVS. *ſed vnde equum album?* CA. *quo modo iurabimus?*
E LVS. *Iam per Iouem iſtud ſi lubet dicam tibi,*
Si ſtet ſupinum grande nigrum poculum,
Thaſii immolantes ſeriam ſuper meri
Iuremus illuc nil aquæ inſtillaſſe.
CA. *Quàm ſuauis & laudanda coniuratio eſt!*
LVS. *Huc ſiſtat aliquis poculum cum ſeria:*
F *Proh quanta, charæ fœmina, fidelia eſt*
Quam nempe ſi quis ſumpſerit, lætabitur,
Porcum apprehendens tu meum, pone amphoram
O Suada Domina, tum propinator calix
Cape has benignè victimas nobis fauens.
CA. *Color cruoris optimus pulcrùm ſtrepit.*
LA. *Quin & ſuaueis eſt perecaſtor odos.*
LVS. *Vt prima iurem, ô fœmina, concedite.*
G CA. *Ni ſorte cedat, per Cyprin non ſiuerim,*

BISETVS. Καὶ τώς.] ὁ Ἀριστοφάνης ἐν ὅλῳ τῷ δράματι τούτῳ, τὸ προσώποις ἑκάστοις πρέπον ἀκριβῶς τηρεῖ, καὶ γὰρ τὰς Ἀττικὰς γυναῖκας ἀττικῶς λαλούσας, τὰς δὲ Λακαίνας, τῇ πατρίῳ, τουτέστι τῇ Λακωνικῇ διαλέκτῳ κωμῳδίας εἰσάγει, ὡς ἐκ τῶν δῆλον. ταῦτα καὶ οὕτως ἑρμηνευτέον. τοὺς μὲν ἡμῶν ἄνδρας ἡμεῖς πείσομεν κατὰ πάντα τὴν εἰρήνην ἄδολον, δικαίως ἄγειν, καὶ φυλάττειν. τὸ δὲ, τώς, ἀμὲν, ἅμες, πείσομες, καὶ εἰράναν, Δωρικά ἐστιν.

αὐτ

A ἀντὶ τοῦ, τούς, ἤγουν ἡμεῖς, πειθόμεθα, καὶ εἰρηνεύομεν. τὸ δὲ, Ἀθαναίων, ἀντὶ τοῦ Ἀθηναίων, καὶ γα ἀντὶ τοῦ γε, τοῖς Λάκωσι ἴδια ἐστίν. ὡς καὶ τὸ μάν, καὶ τὸ πᾶ. ἀντὶ τοῦ μὴν καὶ πῇ, ὅπῃ, πῶς. ὁ νοῦς. τὸν γε μὴν τῶν Ἀθηναίων ὄχλον τίς καὶ πῶς ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλαναῖν, καὶ ἀπατᾶν τοὺς ἄλλους; Ρυγχάχετον.) ἐν τῇ τῆς λέξεως γραφῇ διαφέρονται οἱ Λεξικοί. ὁ μὲν Σουίδας, τούτου μνημονεύων, ρυγχάχετον ἄνευ τοῦ γ γράφει. καὶ ἑρμηνεύει θόρυβον, συρφετόν. ὁ δὲ Ἡσύχιος, τοῦ προτέρου χ ἐκβληθέντος, ῥυάχετον γράφει, καὶ ὁμοίως ἑρμηνεύει θόρυβον. ἢ τὸν ῥέοντα ὀχετόν. ἀλλ' ὅπως ἂν εἴη, διὰ ταύτης ἡ Λάκαινα πρὸς τοὺς B Ἀθηναίους οὐκ εὖ διακειμένη, τὸν αὐτῶν δῆμον, ὡς ἀκατάστατον, ταραχώδη, φλύαρον, πολυλόγον, καὶ φαῦλον σκώπτει. καὶ τῷ ὄντι, ὡς οἱ μὲν Λάκωνες διὰ τὴν τῆς βραχυλογίας εὐστοχίαν καλῶς ἤκουον, καὶ ἐτιμῶντο, οὕτω καὶ τοὐναντίον οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἑαυτῶν πολυλογίαν, καὶ λίαν φλυαρίαν, καὶ ἀστασίαν, κακῶς ἤκουον, καὶ ἐψέγοντο. καὶ ἄνω ἐν τοῖς Σφηξί, καταφρονητικῶς τούτους, τῶν Ἀθηναίων κολοσυρτόν τις λέγει. τινὲς μέντοι ῥυγχαίτερον ἐνταῦθα γραπτέον οἴονται. καὶ τὸν Κλέωνα δηλοῦσθαι λέγουσιν, ὃς διὰ τὰς ἀγοράς τε, ῥύγχες ἀεὶ τοῦ, εἴτε ἀεὶ τοῦ ἔχειν ἐλέγετο. C διὸ καὶ ἐν Ἱππεῦσιν Βυρσαίετος ἀγκυλοχείλης καλεῖται. καὶ τοῦτο οὐκ ἀπίθανον. Μὴ πλαδδιῶν.] φανερὸν σφάλμα ἐν τῇδε τῇ γραφῇ. πλαδδιῶ γάρ, λέξις ἄγνωστός ἐστιν. ἐν τῷ Σουίδᾳ πλαδδιῆν διὰ τῶν δύο δ γραφόμενον ἑρμηνεύεται παραφρονεῖν, πλημμελεῖν, πλησιάζειν. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, πλαδδιῆ, ματαιάζει, φλυαρεῖται. ἐξ ὧν καὶ ἐν τῷ Σουίδᾳ, οὐ πλησιάζειν, ἀλλὰ πλεονάζειν ἴσως γραπτέον δοκεῖ. καὶ τὸ, ἀντὶ τοῦ, ἀλαζονικῶς ἐπαίρεσθαι ὡς καὶ ἐν τῷ δὲ τοῦ Δημοσθένους κατὰ Φιλίππου. ἐπεὶ πλεονάζειν ἐπεχείρησαν. καὶ δὴ αἵδε αἱ ἑρμηνεῦσεις, ἐπιτήδειον νοῦν D ἐνταῦθα ποιοῦσι. πρὸς δὲ τὴν τῆς γραφῆς διόρθωσιν, τινὲς μὲν πλαδδιοῦν γραπτέον οἴονται, ἀντὶ τοῦ πλαγιοῦν. ὅπερ μεταφορικῶς ληφθὲν, δηλοῖ τὸ πλαγίως, ἤγουν δολίως ἄγειν. τὸ δὲ γ εἰς δ Δωρικῶς τρέπειν λέγουσιν, ὡς ἐν τῷ δᾶ ἀντὶ τοῦ γᾶ, τουτέστι γῆ. καὶ δνόφος ἀντὶ τοῦ γνόφος καὶ τὸ ἕτερον δ μέτρου χάριν ἐπιτεθῆναι. ὅπερ οὐκ ἀπίθανον. ἄλλοι δὲ, ὃ καὶ ἀξιοπιστότερον, γραπτέον νομίζουσι πλαδδιῶν, τουτέστι πλανᾷν, καὶ ἀπατᾷν. κοινῶς γὰρ λέγεται πλάζειν. Δωρικῶς πλάσδειν, ὡς συρίζειν, συρίσδειν. καὶ Λακωνικῶς ἰδιαίτερον πλάδδειν. τοῦ ζ E εἰς δύο δδ τραπέντος. ὡς ἄνω προείρηται ἐν τῷ γυμνάδδομαι. ὅθεν ῥήματα περισπώμενα φαίνεται ἐσχηματίσθαι πλαδδεῖν, καὶ πλαδδῶ, καὶ κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι πλαδδιεῖν, ὅ ἐστι Δωρικὸν ἀντὶ τοῦ πλαδδιοῦν, ὡς τὰ ἱστᾶν, ῥιγῶν, ἀντὶ τῶν ἱστᾶν, ῥιγοῦν. οὕτω καὶ Μῶσα, ἀντὶ τοῦ Μοῦσα λέγουσιν οἱ Δωριεῖς, ἐν πλείστοις τὴν ου δίφθογγον εἰς α τρέποντες. Σημειωτέον δὲ τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἀπατηλοὺς, καὶ δολίους, καὶ ἀπίστους, καὶ παρασπόνδους νενομίσθαι. τοῖς δὲ τῶν Ἀθηναίων τρόποις δολίοις, τὴν τῶν Λακώνων ἁπλῆν, καὶ ἄδολον φύσιν ἀντιτίθησιν. Ἡμεῖς, ἀμέλει.] ταῦτα γραπτέον καὶ διαστικτέον οὕτως, F

Ἡμεῖς. ἀμέλει. ταῦτα παρ' ἡμῖν πείθομεν,

τουτέστιν ἡμεῖς. μὴ τούτων φρόντιζε. μὴ ἀθύμει. τὰ ἐν ἡμῖν ὄντα, τὰ ἐν ἡμετέρᾳ χειρὶ κείμενα, εἰς τὴν σὴν χάριν, τὸν δῆμον Ἀθηναίων πείθομεν. τινὲς δὲ καὶ οὕτω γράφουσιν,

Ἡμεῖς, ἀμέλει σύ, τάγε παρ' ἡμῖν πείθομεν.

ὃ πιθανόν. καὶ οὕτως ἑρμηνευτέον κατὰ τάδε παρ' ἡμῖν ὄντα, τουτέστι κατὰ τὴν ἡμετέραν δύναμιν ὅσον ἐν ἡμῖν ἐστι, ταῦτα τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων πείθομεν. ἀμέλει σύ. μὴ φρόντιζε, G μηδ' ἀθύμει ἀλλὰ θάρρει. τὸ δὲ ἀμέλει ἐπιρρηματικῶς μὲν ληφθὲν, δηλοῖ τὸ πάντως, καὶ συγκατάθεσιν σημαίνει, καθάπερ Εὐστάθιος λέγει. ὅταν δὲ προστακτικὸν ἐστι τοῦ ῥήματος ἀμελεῖν, τῷ ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φροντίζειν ἀντίκειται. Οὐ λακκόπρωκτας.] καὶ ἐνταῦθα τῶν παλαιῶν A βιβλίων ἡ γραφὴ διεφθαρμένως ἔχει. οὕτω γὰρ τὸ πρὶν ἐν πᾶσιν ἐγέγραπτο,

Οὐχ' ὡς ἀσπίδας.

ἀλλὰ καὶ ἐννοίας, καὶ μέτρου χάριν, οὕτω γραπτέον, ὡς νῦν ἔχομεν. ταύτην δὲ τὴν ἐπανόρθωσιν βεβαιοῖ τὰ εἰς τοὺς Ἱππεῖς σχόλια, ὅπου τοῦτον τὸν στίχον ἑρμηνεύει,

Πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.

Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, φασί, πάντες λεπτοὶ ἐτύγχανον τὰ ὀπίσθια ἀπὸ Θησέως. ὑπόλισπα δὲ, τὰ τετριμμένα. κοινῶς οὖν τοὺς Ἀθηναίους λισπόπυγάς φασι. καὶ πλάττονται τὸν περὶ Θησέως μῦθον, ὅτι ἐγκείμενος ἀπὸ τοῦ Ἡρα- B κλέους, κατέλιπεν, ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν πυγήν. νῦν δὲ οἰκείως εἶπεν ἐπὶ τῶν ἱππευόντων. διὰ τὴν καθέδραν λεπτοπύγων ὄντων. καὶ λισπόπυγοι, οἱ λεῖοι τὴν πυγήν. τοιαῦται δὲ αἱ πυγαὶ γίνονται διὰ τὴν συνεχῆ ἕδραν, καὶ εἰρεσίαν, Καὶ Πολυδεύκης, οἱ δὲ ἐνδεῶς τῶν πυγῶν ἔχοντες, λίσποι, καὶ ὑπόλισποι καλοῦνται, καὶ λισπόπυγοι. ἐφ' ᾧ μάλιστα οἱ Ἀθηναῖοι κωμῳδοῦνται. ἐκ τούτων οὖν δῆλον, ταῦτα μετ' ἐρωτήσεως οὕτω γραπτέον.

Οὐ λισπόπυγας ἔχοντι ταὶ τριήρεες,

C Καὶ τ' ἀργύριον τὤβυσσον ἦ παρὰ τᾷ σιῷ;

ὁ νοῦς. αἱ τριήρεις οὐκ ἔχουσι λισπόπυγας, ἤγουν Ἀθηναίους ὑπολίσπους τὰς πυγάς; νῦν αἱ τριήρεις οὐκ ἔχουσιν ἐρέτας; οὐχὶ τοῖς ἐρέταις καθωπλισμέναι εἰσί; καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἄβυσσον, καὶ ἄπειρον ἆρα παρὰ τῇ θεῷ ἐστι; ταὶ τριήρεες ἔχοντι, Δωρικῶς. ἀντὶ τοῦ αἱ τριήρεις ἔχουσι. Τ' ἀργύριον τὤβυσσον.] τινὲς τἀργύριον, ὡς τὤβυσσον γραπτέον οἴονται. τὸν γὰρ γραφῆς τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι λέγουσι. οὕτω καὶ τοὐμπέχονον, καὶ τοὔγαλμα, ἀντὶ τοῦ τὸ ἀμπέχονον, καὶ τὸ ἄγαλμα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ κρᾶσιν τῶν φωνηέντων γίνεται. τὸ δὲ τἀργύριον, οὐ κατὰ κρᾶσιν, ἀλλὰ κατ' ἀπο- D κοπὴν τοῦ ο τοῦ ἄρθρου προτακτικοῦ. διὸ βέλτιον ἴσως κατά τινας γράφειν διὰ τῆς ἀποστρόφου ἔχοντος, οὕτω, τ' ἀργύριον. ἵνα δῆλος εἴη μηδεμίαν εἶναι κρᾶσιν. ἄβυσσον δὲ οὐδετέρως, καὶ ἐπιθετικῶς ἐστιν ὑπέρμετρον, ἄπειρον. μεταφορικὴ λέξις. ἄβυσσος γὰρ κατὰ τὸν Σουίδαν, ἣ οὐδεὶς εἰσέρχεται διὰ τὸ βάθος. καὶ Εὐστάθιος λέγει ἄβυσσον συγκεῖσθαι, ἐκ τοῦ α ἐπιτατικοῦ, καὶ τοῦ βυσσὸς, ὅ ἐστι βυθός. Ἠ παρὰ τᾷ σιῷ.] ἀπὸ τοῦ εἰμί. τὸ ὑπάρχω, γίνεται παρατατικὸς ἦν, καὶ Ἀττικῶς ἦ ἄνευ τοῦ ν. ὅπερ, ὡς E μαρτυρεῖ ὁ Σουίδας, τίθεται καὶ ἐπὶ τρίτου προσώπου. ὡς ἐνταῦθα. ταὶ σιῷ δὲ, γραπτέον ἴσως, τᾷ σιῷ, ἀντὶ τοῦ τῷ θεῷ, τουτέστι τῇ θεᾷ. καὶ τοῦτο μὲν ἀρχαϊκῶς, τὸ γὰρ ι, οὐχ ὑπογράφεται, ἀλλὰ παραγράφεται. τὴν δὲ θεὸν καλοῦσι τὴν Ἀθηνᾶν. τούτων δὲ σαφεστέραν ἐξήγησιν ἔχομεν ἐν Πλούτῳ, ὅπου τὰ σχόλια ἐξηγοῦνται τούσδε τοὺς δύο στίχους,

Τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,

Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.

Ὄπισθεν γὰρ, τοῦ νεὼ, διπλοῦς ἦν τοῖχος τῆς καλουμένης F πολιάδος Ἀθηνᾶς, ἔχων θύραν, ὅπου ἦν θησαυροφυλάκιον. ἐπεὶ τὰ χρήματα ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ ἀπέκειντο. μέσον δέ ἐστι τῆς ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν τὸ ταμιεῖον ὄπισθεν τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ναοῦ. τούτου καὶ Σουίδας μνημονεύειν δοκεῖ, ὅτι τὴν λέξιν ἄβυσσον ἑρμηνεύων, τέλος λέγει, ἕως ἂν ᾖ τὸ ἀργύριον τὸ ἄβυσσον παρὰ τῇ θεῷ. οὐκ εἰρηνεύσουσιν. ἐν γὰρ τῇ ἀκροπόλει, χίλια τάλαντα ἀπέκειντο. Παρεσκευασμένον.] τὸ ἱππικὸν τέχναις δηλονότι. νῦν γὰρ τὸ παρασκευάζειν, καὶ τὸ συντίθεσθαι, τὸ τεχνᾶσθαι, καὶ μηχανᾶσθαί τι σημαίνει. καὶ ταῦτα συνωνύμως λέγεται. λέγο- G μεν δὲ συντιθέναι, ἀντὶ τοῦ δόλους, καὶ μηχανὰς κατά τινος ῥάπτειν. καὶ ἐπιβουλεύειν τινί. Σοφ. Οἰδ. Τυρ.

Κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σὺ, χ' ὡ συνθεὶς τάδε,

Ἀγηλατήσειν.

Πάντα κ' ἔχει.] ἡδε ἡ γραφὴ οὐ καλῶς ἔχει. καὶ γὰρ τὸ μέτρον χωλάζει. τινὲς οὖν οὕτω διορθοῦσι καὶ ἀναπληροῦ-

οι. Πάντα κεν ἔχοιτ᾽ ἄν, ᾗ τάδε γὰρ λέγεις καλῶς. ἤ, Πάντα κεν ἔχοι. καὶ ταῦτα γὰρ λέγεις καλῶς. τουτέστι, πάντα καλῶς ἂν ἕξοι, καὶ καλῶς χωρήσει, ταῦτα γὰρ σὺ καλῶς λέγεις. Τί δῆτα.] ἀλλὰ τί οὖν ὦ Λαμπιτοῖ ὡς τάχιστα περὶ τούτων, περὶ ταύτης τῆς ἡμῶν βουλῆς ἣν ξυνομνῦμεν, ὅπως ἂν ἀρρήκτως ἔχῃ; ἀλλὰ τί οὐχ ὡς τάχιστα ταύτην τὴν ἡμῶν καλλίστην βουλὴν πίστει, καὶ ὅρκῳ ξυνομνῦσαι βεβαιοῦμεν ὥστε μένειν ἄρρηκτον; Παρφαινε μάν.] παράφαινε μὲν τὸν ὅρκον ὡς ὀμνύμεθα. ἀπόδειξον οὖν τὸν ὅρκον, ὃν ἡμᾶς ὁμόσαι δεῖ, ὃν ἡμᾶς ὁρκίσαι ἐθέλεις. πάρφαινε δὲ κατ᾽ ἀποκοπὴν ποιητικήν. Ποῦ ᾽σθ᾽ ἡ Σκύθαινα.] τὸ πλῆρες, ποῦ ἐστὶν ἡ Σκύθαινα, τουτέστιν ὑπηρετίς, ἔστι θεράπαινα ζόνομα ἀπὸ τοῦ τόπου, ὡς καὶ ἄνω, ἡ Θρᾶττα. Τὰ τόμια.] τὰ τομία, τὰ ἀποτμήματα, καὶ ἀκρωτηριάσματα τῶν νεκρῶν. οἱ δὲ τὰ ἱερά, ἃ σφάζοντες ὀμνύουσι. καὶ οἱ μὲν τὴν λέξιν παροξυτονοῦσιν ὡς τόμια, οἱ δὲ προπαροξυτονοῦσιν, ὡς παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ, ὅς λέγει τόμια μέν, καὶ ἔντομα καλεῖσθαι τὰ τοῖς νεκροῖς σφαγιαζόμενα, τὰ δὲ τοῖς θεοῖς, ἱερεῖα. οὕτω καὶ μετ᾽ ὀλίγον, ἵππον λαβοῦσαι, τόμιον ἐκτεμοίμεθα. ἐνίοτε μέν τοι τόμια καὶ τὰ ἱερεῖα ἁπλῶς καλοῦμεν, ἅπερ σφάζομεν, εἴτε θεοῖς, εἴτε τοῖς νεκροῖς. παρὰ δὲ τὸ τέμνειν λέγεται. καὶ σφάγια συνωνύμως καλεῖται. Ὁρκώσεις.] ὅρκος, παρὰ τὸ εἴργω, τὸ συγκλείω λέγεται. ὅθεν καὶ τὸ ἕρκος. ἢ παρὰ τὸ ὅρος ὅ ἐστιν θεσμός. ὅθεν καὶ τὸ ὁρκοῦν, ὃ δηλοῖ τῷ ὅρκῳ καταλαμβάνειν, καὶ συγκλείειν, καὶ εἴργειν τὸν ὀμνύμενον. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς ὅρκοις σφαγέντα ἀθέμιτον ἦν εἰς τροφὴν προσίεσθαι. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰ ὅρκια τρισὶ τούτοις ἐχρῶντο, κάπρῳ, κριῷ, καὶ τράγῳ. Εὐστ. Μηλοσφαγοῦσαι.] μηλοσφαγίαι, ὡς παρὰ τῷ Σουΐδᾳ καὶ Ἡσυχίῳ, θυσίαι προβάτων. ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα μηλοσφαγέω, ῶ. ἀφ᾽ οὗ Μηλοσφαγοῦσαι, ὄνομα τραγῳδίας τινὸς τοῦ Αἰσχύλου, ὡς τοῦ Ἀριστοφάνους Ἐκκλησιάζουσαι. Μὴ σύ γ᾽ ὦ Λυσιστράτη.] Ἡ Καλονίκη ἐκ τῆς Λυσιστράτης ἀποκρίσεως μαθοῦσα εἰς ἀσπίδα δεῖν ὀμόσαι, τῇ τῆς ἀσπίδος μνήμῃ καταπεπληγμένη ὡς ἀναισίῳ σημείῳ πρὸς τὸ παρὸν τῆς αὐτίκα ποιηθησομένης εἰρήνης πρᾶγμα, μή, φησὶν ἱκετεύω, ἐπεὶ περὶ τῆς εἰρήνης λόγους ποιούμεθα, ἡμᾶς εἰς τὴν ἀσπίδα, ὅπλον πολεμικόν, καὶ τῇ εἰρήνῃ ἐναντίον ὀμόσαι ἀναγκάσῃς. Θάσιον οἴνου σταμνίον.] καθ᾽ ὑπαλλαγὴν τοῦτο εἴρηται. ἀντὶ τοῦ, οἴνου Θασίου σταμνίον. ἤγουν ἀμφορέα. σταμνία γάρ, καὶ στάμνους, τοὺς ἀμφορεῖς τοῦ οἴνου φασίν. διαφέρει δὲ ὁ Θάσιος οἶνος, περὶ οὗ πολλὰ λέγεται ἐν τοῖς Ἀθηναίου Δειπνοσοφ. Μὴ ᾽πιχεῖν ὕδωρ.] παρὰ προσδοκίαν γέλωτος χάριν τοῦτο λέλεκται, μὴ ἐπιχεῖν ὕδωρ. οὕτω δὲ καὶ τὴν τῶν γυναικῶν ἀκράτου φιλοποσίαν δηλοῖ. Φεῦ δᾶ.] Δᾶ, γῆ. Δωρικῶς. ὦ γῆ, ὦ Δάμητερ, φεῦ τοῦ θαυμαστοῦ ὅρκου, ὃν ἐπαινεῖν λίαν ἐπιθυμῶ. τὸ δὲ ἐπαινεσείω, τινὲς μὲν οἴονται παρὰ τὸ ἐπαινίζειν γίνεσθαι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπαινίσω, ὡς νομιῶ Ἀττικῶς λέγεσθαι. τινὲς τοῦ ἐνεστῶτος εἶναι λέγουσιν, ὡς τὸ χεζητιάω, χεζητιῶ, ἀντὶ τοῦ χεσείω. καὶ ἐπιθυμίαν τοῦ ἐπαινεῖν σημαίνειν. ἀλλ᾽ ὁποῖον ἂν τοῦτο τὸ ῥῆμα σχηματίσῃς, σημαίνουσαι παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐκ ἐν χρήσει ἐστί. βέλτιον δ᾽ ἴσως, καὶ πολὺ πιθανώτερον εἰ γράψῃς ἐπαινετέον. ἔπαινος, ἐπαινέω, ῶ, ἐπαινετός, ὁ ἐπαίνου ἄξιος. ὅθεν τὸ ἐπαινετιάω, τὸ ἐπαινεῖν ἐπιθυμεῖν. ἐπεὶ ὁ σχηματισμὸς μεγάλην, καὶ ἀξιόπιστον ἀναλογίαν ἔχει πρὸς τὸ χεζητιῶ ῥῆμα ἐπιθυμητικόν. ἐν δὲ τῇ ς᾽ τούτου τοῦ στίχου χώρα εἶν ἀνάπαιστος, κατὰ τὸ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου νόμον, ὃς ἐν τῇ τελευταίᾳ χώρᾳ, καὶ ἴαμβον, καὶ τετράχρονον, καὶ ἀνάπαιστον δέχεται, καθάπερ Ἡφαιστίων διδάσκει. τὸ δὲ ἄφατον, ἀμήχανον, πολύ, ἄρρητον, ἀμέτρητον, δεινόν. Ἡσυχ.

CHR. Γογγάχετον.] Lege ῥυχάχετον vel potius ῥυάχετον cum Heſychio & Veneta editione, A id eſt, θόρυβον, & συρφετόν, quaſi ῥέοντα ὀχετόν. At pro πλαδδιῶ lego πλαδδιῦν quod eſt πλαδαζειν. Sunt tamen qui πολεμεῖν aut περιφρονεῖν intelligant, & Heſychius exponit ματαίζειν & ὑβρίζεσθαι. Qui, inquit, aliter poſſumus facere ne Athenienſes nos rurſum turbatum veniant? Οὐχ᾽ ἇς σπουδᾶς.] Non eſt quin putem hæc verba aut mendoſa eſſe, aut non ſuo loco poſita, & fortaſſis ἀσπίδας pro σπουδὰς legendum eſt. Καὶ τἀργύριον τὤβυσσον.] B Ex antiquis Grammaticis qui apud Sudam, hunc ex his verbis ſenſum elicio, Quandiu argenti copia abſtruſa erit in templo Deæ, nunquam de Pace cogitabunt. Nam in Acropoli depoſita erant millia talentûm. Mox ait abyſſum, locum eſſe ſacrum Proſerpinæ vbi magna auri copia ex omni tempore aſſeruetur, χρυσὸς inquit ἄβυσσος. id eſt, ἀόρατος & ἄθικτος, quia in terra altè defoſſum. Σαυτιβδώμεθα.] In Veneta editione melius σαυτιζώμεθα, quod tamen quid hic ſibi velit neſcio, nam Grammatici σαυθίζειν exponunt σπαράττειν. Fortaſſis autem hic verſus transferendus ante illum & C τἀργύριον. Quid ſi verò legamus σαύτα θώμεθα, duabus vocibus, vt ſit donec has pelles deponamus, vel potius ſcuta induamus, quia ſequitur ἀσπίδα. Niſi σκυθιζώμεθα ſit apparere, metaphora ſumpta à Scythis Liturgis & ſeruis apparitoribúſque publicis, vt poſtea ἡ σκύθαινα eſt ὑπηρέτις. Πάντα κ᾽ ἔχοι καὶ τάδε.] Pro πάντα dicit πάντα Doricè, & τάδε pro τῆδε, id eſt ὧδε. Paulo pôſt lego diſtinctè ἂν ἀρρήκτως. Τὰ τομία.] Sacræ ſunt victimæ ad quarum mactationem iuſiurandum fieri D ſolebat, Sic vſus eſt Dionyſ. Halicarnaſſeus lib. 7. Hiſtor. Ἐν Αἰσχύλῳ ποτέ] Locus eſt in Septem-Thebana Tragœdia ταυροσφαγοῦντες εἰς μελάνδετον σάκος, id eſt vt olim vertebamus, Clypeo ſuper nigrante mactantes bouem. Φεῦ δᾶ τὸν ὅρκον.] Malè in Germanica editione hic appoſita eſt perſona Calonicæ, quum loquatur Lampito, & verba meram Spartam oleant ex Dialecto Dorica.

E BISETUS. Ω φίλταται γυναῖκες κεραμίων ὅσον] τοῦ νοῦ, καὶ μέτρου χάριν οὕτως ὁ στίχος οὕτω διορθωθείς,

Ω φίλταται γυναῖκες ὁ κεράμου ὅσος!

ἐκ δὲ τῶν προηγουμένων τοῦτο δῆλον. ὁ γὰρ Καλονίκη εἰρήκει,

Φερέτω κύλικα τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.

ἡ δὲ Λυσιστράτη τὸ τοῦ ἀγγείου παράδοξον μέγεθος ἰδοῦσα, καὶ θαυμάσασα οὕτως ἀναβοᾷ, ὦ φίλταται γυναῖκες, καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων δὲ αὕτη ἡ ἔννοια, ὦ φίλταται γυF ναῖκες φεῦ τοῦ μεγέθους τῆς κύλικος. ἐκ πάσης τῆς τῶν κεραμέων σκευῆς ὡς δηλικὸν τόδε τὸ κεραμικὸν ἄγγος τὸ νῦν προσενεχθέν! τὸ γὰρ ὅσος κυρίως οὐ πρὸς τὸν ἀριθμόν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ποσότητα, καὶ μέγεθος ἀναφέρεται, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ θαυμασμοῦ, ὡς ἐν Βατράχοις,

Ω Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν κύπων ὅσον!

καὶ ἐν Νεφέλαις,

Ω Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον

Ἀπέραντον!

G κέραμος δέ, ὥς φησι Πολυδεύκης, καλεῖται πᾶσα ἡ τῶν κεραμέων ἀγγείων ὕλη. Προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.] μικρῷ πρότερον εἴρηται ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰ ὅρκια τρισὶ τούτοις ἐχρῶντο, κάπρῳ, κριῷ, καὶ τράγῳ. νῦν δὲ ἡ Λυσιστράτη παίζουσα, περὶ σταμνίου, ἢ κύλικος, ὡς περὶ κάπρου

A κάπρου τοῦτο λέγει. κάπρος δὲ, ὡς ἔναρχος, καὶ τέλειος. ὅπερ ἐπὶ ζώων σύνηθες ἐστίν. ὅθεν καπρᾷν, καὶ καπρίζειν, τὸ ἔχειν πρὸς τὴν ὀχείαν ὁρμητικῶς. καὶ κυρίως καπρᾷν, τὸ ὀρέγεσθαι κάπρου τὴν ὗν. ὡς ταυρᾷν, τὸ ταύρου ἐρίεσθαι τὴν βοῦν. μεταφορικῶς δὲ, καὶ ἐπὶ γυναικῶν λέγεται. ὅθεν καπρῶσα γυνὴ, ἡ μάχλος, ἡ ἀσελγὴς, καὶ μίξεως ἱμειρομένη. ὡς ἐν Πλούτῳ

Γραὸς καπρώσης τὰ ῥόδ' ἐκ κατεδθίειν,

ὁ κάπρος, ὥς φησι Σουίδας, τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρός. ταῦτα τοίνυν ἕνεκα γέλωτος χάριν λέλεκται. Δέσποινα Πειθοῖ.] τὴν Πειθὼ οἱ ποιηταὶ θεὰν εἶναι μυθεύουσιν, ὅπερ τοῦ πείθειν ἔχει δύναμιν. Εὐριπίδης ἐν Εκάβῃ,

B Τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
Μοχθοῦμεν ὡς χρὴ πάντα, καὶ ματεύομεν,
Πειθὼ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην,
Οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάζομεν
Μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ἦν ποτε
Πείθειν ἅ τις βούλοιτο, τυγχάνειν θ' ἅμα;

Ταύτην οὖν ἐπικαλεῖται ἡ Λυσιστράτη, ὅτι αἱ γυναῖκες τοὺς αὐτῶν ἄνδρας μέλλουσαι πειθοῖ ἐπιτείδειν ἀδήλων ἄγειν, τῆς πειθοῦς χρείαν εἶχον, πρὸς τὸ ῥᾷον αὐτοὺς ἀναπεῖσαι. Καὶ κύλιξ φιλοτησία.] οὕτω καλεῖται ἡ φιάλη ἡ διδομένη ἐν τοῖς πότοις. ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις φιλοφρονούμενοι ἀλλήλους ἐπεδίδοσαν οἴνου κύλικα, ἣν φιλοτησίαν ἐκάλουν, ὡς Υπερίδης φησὶ, καὶ Ἄλεξις, καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ Δ. τῆς Ιλ.

Νέκταρ ἐῳνοχόει. τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δείδεχατ' ἀλλήλους.

καὶ αὖθις, Ἐγχεῖται τίς τούτῳ φιλοτησίαν. καὶ φιλοτησίας, τὰς δεξιώσεις διὰ τῆς φιλίας. καὶ φιλοτησίαν προπίνειν τὴν κύλικα τις ἐν ἀρίστῳ ἀπὸ τῆς δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν ἐπιδέχῃ φίλῳ, καὶ τὴν φιάλην χαρίζεται μέρος. Τὰ σφάγια δέξαι.] τὰ θύματα. τὴν θυσίαν. τοῦτο δὲ λέγει ἡ Λυσιστράτη οἶνον εἰς τὴν κύλικα εἰσχέουσα. ταύτην δὲ τὴν οἴνου χύσιν, γελοίου χάριν, σφάγια καλεῖ. μεταφορικῶς δὲ τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἑξῆς. τὸν γὰρ ἀσκὸν οἴνου πλέων, εἴτε σταμνίον, κάπρον καλεῖ. τὴν οἴνου εἰς κύλικα ἔκχυσιν, σφάγιον ὀνομάζει. πρὸς ὃ παίζουσα ἡ Καλονίκη εἰς τὴν κύλικα τὸν οἶνον ἐκχεόμενον ἐπιδεχομένη, ὡς θύματος αἷμα, ἐπιφέρει, ὡς ἐπὶ κάπρου σφαγέντος, καὶ αἱματοῤῥοοῦντος,

Εὔχρων γε θ' αἷμα, κἀποπυτίζει καλῶς.,

E Κἀποπυτίζει.] καὶ ἀποπυτίζει. τινὲς χαριέστερον λέγουσιν ἀποπυτίζει. τὸ δὲ ἀποπυτίζειν ταυτὸ τῷ ἀποπτύειν, ὃ πρωτότυπον τοῦ ἀποπυτίζειν. ἀποπυτίζει τοίνυν δηλονότι ὁ κάπρος σφαγεὶς τὸ αἷμα καλῶς ἀποπτύει διὰ τοῦ λαιμοῦ. καὶ διὰ τῆς σφαγῆς τὸ αἷμα καλῶς ἐκβάλλει. τουτέστιν ὁ ἀσκὸς ἐκ τοῦ δέρματος τοῦ κάπρου σκευασθεὶς, ἢ μᾶλλον τὸ σταμνίον, τὸν οἶνον εὔχρουν καλῶς ἐκχεῖ. τὸ δὲ πυτίζειν οὕτως ἐσχηματίσθαι φαίνεται. πτύω, πτύζω, καὶ πυτίζω κατὰ μετάθεσιν τοῦ στοιχείου καὶ κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι. εἰ δὲ ἀποπυτίζει γράψεις, τὸ ὕστερον τοῦ μέτρου χάριν προσληφθὲν λέξεις. ὅπερ οὐκ ἄτοπον, οὐδὲ καινόν. πολλὰ γὰρ τούτου καινότερα, καὶ τολμηρότερα, παρὰ τοῖς ποιηταῖς εὑρίσκεις. Καὶ μήν.] ταῦτα κατὰ ἰδίαν γλῶσσαν. καὶ μὴν προσόζει γ' ἡδύ. ναὶ τὸν Κάστορα. τουτέστιν ὅτι, καίπερ ὁ κάπρος, ὅμως ὀσμὴν ἡδεῖαν ἔχει. ἐκ δὲ τούτου δῆλον, ἐν τῷ οἶνον ποιεῖσθαι. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἀλληγορικῶς, γελοίου χάριν, εἴρηται. Εάν γε μὴ λάχῃς.] ἐὰν μὴ κληρώσῃ. ἐὰν μὴ αὐτὸς ὁ κλῆρος τὸ πρῶτον ἐπιτρέψῃ. πάλαι γὰρ, ὥσπερ καὶ νῦν, οἱ πράγμασι μεγάλοις ἐπιχειροῦντες, ἵνα μή τις φιλονεικία, καὶ στάσις διὰ τὴν προτίμησιν γένοιτο, τοῖς κλήροις ἐχρῶντο, καὶ ὁ λαχὼν ἐνίκα. τοῦτο δὲ μάλιστα ἐν ταῖς ἀρχαιρεσίαις ἀκριβῶς ἐτηρεῖτο. λαχεῖν δὲ, τὸ ἀπολαχμὸν κτήσασθαι. καὶ τὸ ἁπλῶς τυχεῖν. παρ' Ὁμήρῳ πολὺ μὲν αἰτιατικῇ σύνταττεται, ὡς ἐν τῷ

Τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.

πολὺ δὲ γενικῇ, ὡς ἐν τῷ, Δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ. καὶ λαχεῖν ἀπὸ ψήφου, καὶ λαχεῖν ἀπὸ κλήρου κατὰ συνήθειαν λέγεται. καὶ λαχεῖν τι, κατὰ τὸ λάχος, εἴτε κατὰ κλῆρον λαβεῖν.

C CH. Προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.] Obſcurus mihi eſt hic locus, & quamuis ſciam κάπρον pro parte obſcœna accipi pleranque, non puto tamen hic locum habere. Porcum tamen verti, ſiue ad illas partes referre vis, ſiue ad animal quod fortaſſis Lyſiſtrata habuit velut τόμιον & ἱερεῖον. Nam ſacres vocabant porcos. Miror tantum ſub voce μηλοσφαγεῖν contineri etiam ſues qui ſiue caſtrati ſiue ſecti poſt mactationem rectè τομίαι vel τόμιοι dicuntur. Sanè incedo hic tanquam per tenebras

D aut ignes ſuppoſitos cineri doloſo. Non enim mihi licet aut liquet. Κύλιξ φιλοτησία.] Calicem qui in conuiuiis mutuò dabatur, amoris & beneuolentiæ ergo, vocabant φιλοτησίαν, quæ propriè erat δεξίωσις vt dixit Homerus δείδεχατ' ἀλλήλους, ſic vſus Hyperides Alexis, Ælianus & alij, vnde ſcriptum eſt ab Hiſtorico quodam (teſte Suda) Ætolos quondam vinum Athenas deportaſſe, quum vellent, vt ait ille, φιλοτησίας τῆς ἐκ τοῦ θεοῦ κοινωνῆσαι, καὶ τοῖς τῆς Ἀθηνᾶς τροφίμοις, ſignificans

E φιλικὴν δεξίωσιν. Si Heſychio credimus, videtur fuiſſe poculum illud ſecundæ menſæ, (quod quidem placuit Seruatori noſtro Domino Ieſu Chriſto) quum libatum calicem præbemus amico aſſidenti. ait enim eſſe πρόποσιν μετὰ δεῖπνον φιλίας ἕνεκα. Κἀποπυτίζει καλῶς.] In Veneta editione melius ἀποπυτίζει & videtur πυτίζειν ſonum facere quem πίτυλον dicunt, & eſſe πιτυλίζειν quod inter exercitationum genera rettulit Galenus in lib. de ſeruanda bona valetudine, vt & ἀκροχειρίζειν. Vnde Iuuenalem ſuum pityliſma nobis obtru-

F ſiſſe cenſet D. Iul. Cæſar Scaliger, excluſis Grammaticorum nugis iactabundis. Hoc loco Ariſtophanes iocatur & verè χαριεντίζεται, cùm tanquam de animali, ſanguinem εὔχρουν, & ſonum è recenti cæde edente, ſic de vino loquitur.

Κα. Λάζυσθε πᾶσαι τῆς κύλικος ὦ Λαμπιτοῖ,
Λεγέτω δ' ὑπὲρ ὑμῶν μί' ἅπερ ἂν κἀγὼ λέγω.
Υμεῖς δ' ἐπομεῖσθε ταυτὰ κἀμπεδώσετε.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὐδὲ μοιχὸς οὐδ' ἀνήρ.
Κα. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὐδὲ μοιχὸς οὐδ' ἀνήρ.

LYS. Calicem hunc age omnes ſumitote, Lampito
G *Sequatur vna verba pro cunctis mea*
Iurabitis poſt atq; habebitis rata.
Nullus ſit, inquam, ſiue adulter ſiue vir.
CAL. Nullus ſit, inquam, ſiue adulter ſiue vir.

Bisetus. Λάζυμαι.] ἡ Λυσιστράτη τὰς γυναῖκας εἰς ἐκκλησίαν συνελθούσας δηλοῖ τὸν ὅρκον, ὃν αὐτὰς ὁρκοῖ καὶ ἡ Καλονίκη ὑπὲρ τῶν ἄλλων ταῖς αὐταῖς χρῆται λέξεσιν, οἷσπερ ἡ Λυσιστράτη, ἐς τὸν ὅρκον προσαχθεῖσα λαμβάνει, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπιταγὴν ὀμνύει καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν γυναικῶν. λάζεσθαι δὲ λάβε τε. λάζεσθαι τὸ λαμβάνειν, αἰτιατικῇ παρ' [illegible] καὶ [illegible] ἐν συνθέσει [illegible] χειρὸς προσλαζύμεθα. παρ' Εὐριπίδῃ [illegible] καὶ λάζω, καὶ λάζυμαι, καὶ λάζυμαι ἀντὶ τοῦ λάζω, τὸ λαμβάνω. Εὐσταθ. Ἐμπεδοῦτε.] ἐμπεδοῦσθαι καὶ ἐμπεδοῦντε, ἐμπεδοῦν, καὶ βέβαιον ποιοῦντε, βεβαιοῦντε, ταῦτα δὲ, τὰ αὐτὰ, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, καὶ ὀμνύω. τὸ δὲ [illegible] πρόσωπον [illegible] τοῦ β. μέλλοντες [illegible] μοῦμαι, ἤ, ἔσται, ὡς [illegible] τὸ ἄχραντον ὄμω, ὀμοῦ αὐτ' ἐπὶ ὀμόω. [illegible], ἢ ὀμνύω, καὶ ὄμνυμι ἐν χρήσει. Οὐκ ἔστιν οὐδείς.] ἐντεῦθεν ἐξάρχεται τὸ τῆς ὁρκωμοσίας χρηματιον. [illegible] τούτων δὲ αἰνιγματωδῶς τὴν συνήθη μοιχείαν, καὶ πορνείαν τῶν [illegible] γυναικῶν ὁ ποιητὴς δηλοῖ καὶ ταύτας ὀνειδίζει.

Chr. Οὐκ ἔστιν οὐδείς.] Veri eſt ſimile Comicum non ſolum ad antiquum iuſiurandum, ſed ad veteris poetæ verſus παρῳδεῖν.

Λυ. Ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. λέγε.	LVS. Rigente nervo qui mihi accedat. Tacen
Κα. Ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. παπαῖ.	CAL. Rigente nervo qui mihi accedat. Papæ.
Ὑπολύεταί μου τὰ γόνατ' ὦ Λυσιστράτη.	Genua mihi cheu ſuccidunt, Lyſiſtrata.
Λυ. Οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον.	LVS. Innupta degam poſtea ætatem domi.
Κα. Οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον.	CA. Innupta degam poſtea ætatem domi.
Λυ. Κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη.	LVS. Crocotam amicta, ornata, compta maximè.
Κα. Κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη.	CAL. Crocotam amicta, ornata, compta maximè.
Λυ. Ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.	LVS Vt vir meus me vehementer ardeat.
Κα. Ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.	CAL. Vt vir meus me vehementer ardeat.
Λυ. Κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι.	LVS. Nec ſpontè morem coniugi geram meo.
Κα. Κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι.	CAL. Nec ſpontè morem coniugi geram meo.
Λυ. Ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται β. ʒ.	LVS. Sin fortè per vim cogat inuitam ferox.
Κα. Ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται β. ʒ.	D CAL. Sin fortè per vim cogat inuitam ferox.
Λυ. Κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.	LVS. Dabo hoc malignè, nec me habebit mobilem.
Κα. Κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.	CAL. Dabo hoc malignè, nec me habebit mobilem.
Λυ. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὼ περσικά.	LVS. Neque in lacunar ſandala extollam pedum.
Κα. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὼ περσικά.	CAL. Neque in lacunar ſandala extollam pedum.
Λυ. Οὐ στήσομαι λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος.	E LVS. Nec cen leæna ſtatuar in ſeceſpita.
Κα. Οὐ στήσομαι λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος.	CAL. Nec cen leæna ſtatuar in ſeceſpita.
Λυ. Ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν, πίοιμ' ἐντευθενί.	LVS. Hæc ſanciens firmánſque nunc illinc bibam.
Κα. Ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν, πίοιμ' ἐντευθενί.	CAL. Hæc ſanciens firmánſque nunc illinc bibam.
Λυ. Εἰ δὲ παραβαίην ὕδατος ἐμπλησθῇ κύλιξ.	LVS. Quòd ſi ſciens fallo, impleatur aqua calix.
Κα. Εἰ δὲ παραβαίην ὕδατος ἐμπλησθῇ κύλιξ.	F CAL. Quòd ſi ſciens fallo, impleatur aqua calix.
Συνεπόμνυθ' ὑμεῖς ταῦτα πᾶσαι; Μυ. νὴ Δία.	Et iſta vos iuratis? MYR. Iſta per Iouem.
Λυ. Φέρ' ἐγὼ καθαγίσω τήνδε. Κα. τὸ μέρος γ' ὦ φίλη.	LVS. Age ergo libem ſacrificans. CAL. partem modo
Ὅπως ἂν ὦμεν εὐθὺς ἀλλήλων φίλαι.	O chara, amicæ vt ſimus extemplò inuicem.
Λα. Τίς ἁ ὀλολυγά. Λυ. τοῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον.	LA. Quis ille clamor? LVS. Quem tibi antè dixeram,
Αἱ γὰρ γυναῖκες τὴν ἀκρόπολιν τῆς θεοῦ	G Nam fœminæ arcem poſsidentes Palladis

Bisetus. Πρόσεισιν.] προσέρχεται, προσπελάσεται συνουσίας χάριν. ὅπερ φανερὸν ἐκ τοῦ ἐστυκώς. τί δὲ τὸ στύειν, ὅθεν ἡ μετοχὴ τῶ [illegible] ἐστυκὼς. ἐστυκότος, ἐπὶ τὸ στύομαι, [illegible] ἄνω προαίρεται. καὶ Εὐσταθιος ἐν τῷ [illegible] ἐξηγεῖται. Λέγε.] ἡ Καλονίκη [illegible] τοῖς τῆς Λυσιστράτης λόγοις, [illegible] ὅταν [illegible] τὸ [illegible] [illegible] σιωπᾷ. διὸ ἡ Λυσιστράτη [illegible] λέγειν. τὸ δὲ πα-

κακῶς γελοιαστικὸν ἐστὶν ἐπίρρημα. Αταυρώτη.] ἀμικτος, ἁγνή. ταῦρος γὰρ, τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρός. κροκωτοφοροῦσα δὲ, κροκωτὰ φέρουσα. καλλωπισμένη, κοσμουμένη. Επιτυφῇ.] τρίτον πρόσωπον τοῦ ὑποτακτικοῦ τοῦ ἀορίστου παθητικοῦ δευτέρου οὕτω χρηματιζόμενον. ἐπιτύφω, ἐπέτυφον, ἐπετύφην, ἐὰν ἐπιτυφῶ, ῇς, ῇ. ἐπιτυφῇ οὖν, ἐπικαῇ, ἐκπυρωθῇ, ἐπιπυρωθῇ. τουτέστιν ἀφίξομαι, τῆς συνουσίας τοῦ ἀνδρὸς, ἵνα τῷ ἔρωτι, καὶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς συμμίξεως μάλιστα καίοιτο, καὶ ἐμοῦ τυχεῖν ἐπιθυμοίη. λέγεται δὲ, ἐπιτύφεσθαί τινος, καὶ τύφεσθαι ἐπί τινος, ἤγουν καίεσθαι τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ συμμιγῆναι ἐκείνῃ ἧς ἐρῶμεν. Τ' ἀνδρεὶ τοὐμοῦ.] τὸ πλῆρες, τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐμῷ. ἀλλαχοῦ δὲ γέγραπται, τἀνδρὸς, τἀνδρεί. ἀντὶ τοῦ, τοῦ ἀνδρὸς, τῷ ἀνδρεί. Κακῶς παρέξω.] μόλις, μόγις, οὐχ ἑκοῦσα, οὐδ' εὐθὺς αὐτῷ ἐμὲ κινηθῆναι ἐθέλουσα παρέξω. ἢ οὐ ῥᾳδίως, οὐκ εὐχερῶς, ἀλλὰ φειδωλῶς, καὶ χαλεπῶς αὐτῷ παρέξω τὸ μὲν σῶμα πρὸς τὸ συμμιγῆναι. τουτέστιν οὐ προσελεύσομαι αὐτῷ. οὐδὲ κινηθήσομαι ὅπως πρὸς αὐτὴν ἔλθω καὶ οὐκ ἔσω ῥᾳδίως ἐμὲ ὑπ' αὐτοῦ κινοῦσα. προσκινήσομαι δὲ, συνουσιάσομαι αὐτῷ δηλονότι. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον.] τὰ περσικὰ, εἶδος ὑποδήματος γυναικείου, ἃ καὶ περσικαὶ θηλυκῶς λέγονται. ὡς καὶ ἐν Νεφέλαις δεδήλωται. ὄροφος δὲ ἀρσενικῶς, ἡ ὀροφὴ θηλυκῶς, ἡ στέγη. ἀλλὰ τί τοῦτο βούλεται, τὸ ἀνατείνειν τὰ περσικὰ πρὸς τὸν ὄροφον; τοῦτο σφόδρα ἀσαφές. εἰ μὴ κεκέμφατόν τι συνουσίας εἶδος, διὰ τούτου δηλοῖ. ὁ δὲ οὖν ὁ νοῦς. οὐκ αἴρω τὰ μου ὑποδήματα πρὸς τὴν ὀροφὴν. εἴτε τὴν τοῦ οἴκου στέγην, ἵνα δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ ἐμοὶ ὑποκειμένη ῥᾷον καὶ ἐπιθυμητότερον καὶ στενώτερον συμμιγῇ. ἀπὸ δὲ τῶν περσικῶν, μετωνυμικῶς αὐτοὺς τοὺς πόδας τὰ περσικὰ φοροῦντας νοητέον. ὁπωσοῦν ἂν εἴη, ταῦτα εἰρηται μαλικῶς μὲν, ἀληθῶς δὲ γυναικὸν ἀπρεπὲς, καὶ λίαν ἀσελγὲς σχῆμα συνουσίας ὑποσημαίνειν δοκεῖ. Οὐ στήσομαι.] οὐ στήσομαι λέαινα. τουτέστιν ὡς λέαινα. ὁ Σουΐδας τούτων μνημονεύων, παροιμίαν εἶναι λέγει, καὶ οὕτως ἑρμηνεύει, τυρόκνηστις, ἡ μάχαιρα. ἐπὶ δὲ τῶν λαβῶν τῶν μαχαιρῶν, ἐλέφαντες καὶ λέοντες ἐγλύφοντο ὀκλάζοντες, ὅπως μὴ ἀποθραύοιντο αὐτῶν οἱ πόδες, οἱ ὀρθοὶ ἑστῶτες γλύφοιντο. λέγει οὖν, ὅτι οὐκ ἐν τ' ἀνδρεί στήσομαι πορνεύουσα ὡς λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος. σχῆμα δὲ ἐστιν ἀκόλαστον, καὶ ἑταιρικόν. ταῦτα παρὰ τῷ Σουΐδᾳ. Αλλως. οὐχ ὑποτάξω μὲ τῷ ἀνδρεί πρὸς συνουσίαν, οὐδὲ μιμήσομαι τὰς λεαίνας ἐπὶ τῶν μαχαιρῶν γλυφομένας, αἵπερ οὐκ ὀρθαί, ἀλλ' ὀκλὰξ ἑστᾶσιν. οὕτω δὲ ἀσεβεστέρως συνουσίας εἶδος δηλοῦται, εἶτα καὶ ἐν Εἰρήνῃ,

Επὶ γῆς παλαίειν, τετραποδηδὸν ἑστάναι.

τυρόκνηστις δὲ, κατὰ τὸν Πολυδεύκην ἐν μαγειρικοῖς μαχαιρίοις καταριθμεῖται. οὕτω, ἐν δὲ τούτοις καὶ τυρόκνηστις, ἣν καὶ κόβυλιν καλοῦσιν. Εὐστάθιος δὲ ἐν τῷ Ιλ. λ. περὶ ταύτης τῆς λέξεως ταῦτα γράφει, κνῆστις ἰδίως ἡ τυροτόμος μάχαιρα, ἣν ὁ Κωμικὸς συνθέτως τυρόκνηστιν λέγει, Ομήρου διαλελυμένως κατὰ τρόπον ἐτυμολογίας εἰπόντος τὸ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν Κνήστι χαλκείῃ. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ κνάω, ῶ, τὸ κόπτω. καὶ αὖθις μετ' ὀλίγον, συνθέτως δὲ, τυρόκνηστις μαγειρικὸν σκεῦός ἐστι. καὶ Ησύχιος. κνῆστις, κοπὶς σιδηρᾶ. ξυστὴρ, ἐν ᾧ ξύουσι τὸν τυρόν. Εκ τούτων οὖν φανερὸν ἐστὶ τί ποτ' ἐστὶ κυρίως ἡ τυρόκνηστις, μαχαίριον δηλαδὴ, ἢ ἄλλο τι μαγειρικὸν ὄργανον, ᾧ τὸν τυρὸν ἢ ξύουσιν, ἢ κόπτουσιν ἢ ὁπωσδήποτε τέμνειν εἰώθασιν. Καθαγίσω τὴν δε.] δηλονότι τὴν κύλικα. καθαγίζειν δὲ, ἀφιεροῦν καίειν. Σ. νῦν δὲ ἀμφιβόλως εἴρηται. δύναται γὰρ λαμβάνειν τοῦτο, ἀντὶ τοῦ καύσω ὡς θῦμα, ὡς ἱερεῖον καύσω τήνδε τὴν κύλικα καὶ ἀντὶ τοῦ ἱερώσω τῇ Πειθοῖ. ἀλλ' ὁ νοῦς ἐστὶ, ταύτην τὴν κύλικα πιοῦσα τὸν οἶνον ποιήσω. διὸ καὶ ἡ Καλονίκη ταῦτα πρὸς τὴν Λυσιστράτην λέγει, τὸ μέρος ὦ φίλη καθαγίσον δηλονότι. τουτέστι, μὴ πίνε πάντα τὸν κύλικος οἶνον, ἀλλὰ μόνον αὐτοῦ μέρος. ἢ τὸ λοιπὸν δός μοι πιεῖν, ἵνα ταχέως ἀλλήλων ὦμεν φίλαι.

Τίς ἡ ὀλολυγὴ; Λυ. τοῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον. τὸ πλῆρες. ταῦτα ἐκεῖνα ἃ ἐγὼ ἔλεγον. σχῆμα τὸ ἐρωτήσεως. ὅμοιον δὲ τούτῳ τὸ τῆς Εἰρήνης, Τοῦτ' ἐστὶ δῆτα τὸ κακὸν αὔθ' οὑγὼ λέγω. ἀντὶ τοῦ, αὐτὸ ὃ ἐγὼ λέγω. τίς οὖν ἡ ὀλολυγή. καὶ τίς θόρυβος καὶ βοή; ὀλολυγὴ νῦν δηλοῖ τὰς φωνὰς, ἅς τινες διὰ τὰς καλὰς πράξεις, καὶ διὰ τὴν ἀνέλπιστον εὐτυχίαν ἱεῖσι. Ησύχιος δὲ, ὀλολυγὴν καλεῖ τὴν φωνὴν γυναικῶν, ἣν ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι ποιοῦσιν. Εν ᾧ δὲ χρόνῳ αἱ γυναῖκες αὗται ἐν ἐκκλησίᾳ πρὸς ἀλλήλας διαλέγονται, καὶ ὑπὸ τῆς Λυσιστράτης ὁρκοῦνται, ἐν τούτῳ βοὴ μεγάλη ἐξακούεται, ἣν αἱ πρεσβῦται τὴν ἀκρόπολιν κατὰ πρόσχημα θυσίας ἀπὸ συνθήματος καταλαβοῦσαι ἐποίουν. ἡ Λαμπιτὼ τοίνυν ζητεῖ τίς αὕτη ἡ βοή. ἡ δὲ Λυσιστράτη τὸ ζητούμενον αὐτῇ δηλοῖ. καὶ παραινεῖ εἰς τὴν πατρίδα ὑποχωρεῖν, καὶ κατὰ τὸ σύνθημα πάντα ποιεῖν ὅπως ὁ πόλεμος καταλύοιτο, καὶ εἰρήνη ποιοῖτο. ἡ δὲ τὰς λοιπὰς τῶν Λακαινῶν, ἃς ὁμήρους πρὸς τὴν Λυσιστράτην προσήγαγε, καταλιποῦσα παρ' αὐτῇ, εἰς τὴν Σπάρτην ὑπανῆλθε. ταύτης δὲ ἤδη ἀπελθούσης ἡ Λυσιστράτη πρὸς τὰς ἄλλας γυναῖκας ταῦτα λέγει, Ημεῖς δὲ τὰς ἄλλαισι κατὰ τὰ ἑξῆς.

CH. Εστικῶς] lege vbique ἐστυκώς. Eſt enim vt ante diximus στύω verbum tentiginis prurientis. Αταυρώτη.] Id eſt ἄμικτος & vt ait Ariſtoteles in Politico primo ἄζυξ. Nam ταῦρον hic pro iugo arbitror poſitum, quamuis non ignorem, per hanc vocem notari ſæpe τὸ μόριον ſiue ἀνδρεῖον, ſiue γυναικεῖον, vnde λαστaῦροι, mœchi dicebantur, malè enim apud Heſychium habes λαστάριοι. Κοὐχὶ προσκινήσομαι.] Sic in Pace dicit Metaphoricè ἅρματα φυσῶντα καὶ πνέοντα προσκινήσεται, proculdubio innuens τὸ σύννομ ἄζειν. Sic Martialis dixit,

Nec motu dignatur opus,

Neque alio reſpexiſſe putè Horatium cum dixit, Motus doceri gaudet Ionicos. vt taceam illud ex iocoſo carmine ſiue Albij Tibulli, ſiue Val. Catulli, verſet arte mobilem natem: Plura pudet addere, & ex fumo iſto dare lucem pudentis hominis non eſt nedum Chriſtiani. Ανατενῶ τὰ περσικὰ] Sic ille Epigrammatum Princeps, Tolluntúrque pedes. Sunt autem Perſica ex genere calciamentorum, vt & habes inferius Laconicas. Λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος.] Spurcam aiunt eſſe figuram meretricij concubitus, quales credo fuiſſe in Elephantidos illius libellis quam Catalecta Vergilij memorant, neque arbitror ignotam Aretino qui omnes has nequitias deſcribens, etiam cum charta omnia (vt ait ille) monſtra facit. Sciẽdum autem pingi olim ſolitos in manubriis gladiorum elephantes & leones ingeniculatos, ne ſi recti pedes eſſent comminuerentur, & frangerentur. Itaque ait, Non ſtabo mœcha ad placitum viri, vt Leæna ad enſem vel machæram, quam vocat τυροκνήστιδα. Hunc autem verſum pro Parœmia laudat Sudas, ex cuius farragine hæc conglutinaui, & meminit Eraſmus in Adagiis. Fuit autem hoc nomine, Leæna meretrix Attica quã amauit Demetr. de qua Machõ Comicus dixit in Chriis, ὑπερβαλεῖ διὰ τῆς λεαίνης σχῆμα τὸ, Quúmque Lamiam agitaſſet idem Rex Demetrius & ſupra modum laudaſſet, reſpondit ipſa Lamia, πρὸς ταῦτα καὶ λέαι-

τον, εἰ βούλει, κράτει. Laudatur & Leæna meretrix amata Harmodio tyrannicidæ, quia contumacem aduerſus Hippiæ tormenta fidem habuerit. Καθαγίσω τινά.] Eadem ſunt ἁγίζειν & ἐσιάζειν, quæ Sudas interpretatur, χέειν, καθιερῶσαι, καρπῶσαι. A Sed & τὰ ἱερὰ [illegible] exponit Heſychius. Hic li-bare eſt exhaurire. Τίς ἡ ὀλολυγὴ.] Propriè mulierum clamor, vt Homerus, αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον. Salluſtius vocat ſupplicia muliebria.

Ἤδη κατειλήφασιν. ἀλλ' ὦ Λαμπιτοῖ,
Σὺ μὲν βάδιζε καὶ τὰ παρ' ὑμῶν εὖ τίθει.
Τασδὶ δ' ὁμήρους καταλίπ' ἡμῖν ἐνθάδε.
Ἡμεῖς δὲ ταῖς ἄλλαισι ταῖσιν ἐν πόλει
Ξυνεμβάλωμεν εἰσιοῦσαι τοὺς μοχλούς.
Κα. Οὔκουν ἐφ' ἡμᾶς ξυμβοηθήσειν οἴει
Τοὺς ἄνδρας εὐθύς; Λυ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.
Οὐ γὰρ τοσαύτας οὐδ' ἀπειλὰς οὐδὲ πῦρ
Ἥξουσ' ἔχοντες, ὥστ' ἀνοῖξαι τὰς πύλας
Ταύτας, ἐὰν μὴ 'φ' οἷσιν ἡμεῖς εἴπομεν.
Κα. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐδέποτέ γ', ἄλλως γὰρ ἂν
Ἄμαχοι γυναῖκες καὶ μιαραὶ κεκλῄμεθ' ἄν.

Hæc iubila edunt: nunc amica Lampito
B *Domum faceſſe, resq; veſtras dirige,*
Nobis relinquens interim iſtas obſides,
Nos cæteris quæ ſunt in vrbe fœminis
Repagula inferamus ingreſſa ſimul.
CA *Virósne cenſes non fore iſtis adiunos*
Vt opprimant nos? LVS. Quia eos parui æſtimo.
Nec eſt vt vllis vel minis vel ignibus
Cogi poteſſe nos putent, vt hæ fores
Pateant niſi illa lege quam rogauimus.
C CA. *Nunquam, per almam Cyprin, vt ne nos vocent*
Fruſtra ſceleſtas atque inexpugnabiles.

BISETVS. Εὖ τίθει.] εὖ διατίθει, διοίκει. ἐν δὲ τῷ ταυτὶ, τὸ ι μακρὸν ὁ δεικτικὸν ὡς [illegible], τουτὶ καὶ ταυτὶ πολλάκις ἂν εὕροις παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει. Ἐν Εἰρήνῃ [illegible]. Τρ. τουτὶ μὲν τοι σὺ φυλάττε. καταλιπ' ἡμῖν, τὸ πλῆρες καταλιποῦσα ἡμῖν, [illegible] ἀορίστου δευτέρου ἐνεργητικοῦ. [illegible] μοχλοὺς δὲ, ἵνα πρὸς [illegible] ἀντιπάλων [illegible] ἀντέχωμεν. μὴ 'φ' οἷσιν. τὸ πλῆρες, μὴ ἐφ' οἷσιν ἡμεῖς εἴπομεν. Κεκλῄμεθα.] γέγραπται, κεκλήμεθ' ἄν. τινὲς δὲ καὶ κεκλῄμεθ' ἂν γράφουσιν, [illegible] ὥσπερ [illegible] εὐκτικοῦ, ὡς [illegible] ποιούμεθα.

CHRIST. Μιαραὶ κεκλῄμεθ' ἄν.] In editione Veneta habes κεκλήμεθα, melius vt puto, quamuis & iſtud κεκλῄμεθα non malè: nam & Latinis dicitur, talis audio & vocor, ſic ἀκούω & καλοῦμαι.
D

Χορὸς ἀνδρῶν γερόντων.

Chorus virorum ſenum.

ΔΡΑΚΗΣ, ΣΤΡΥΜΜΟΔΩΡΟΣ.

E DRACES, STRVMMODORVS.

Χο. Χώρει Δράκης, ἡγοῦ βάδην, εἰ καὶ τὸν ὦμον ἀλγεῖς,
Κορμοῦ τοσουτονὶ φέρων βάρος χλωρᾶς ἐλαίας.
Δρ. Ἦ πόλλ' ἄελπτ' ἔνεστιν ἐν
Τῷ μακρῷ βίῳ, φεῦ.
Ἐπεὶ τίς ἄν ποτ' ἤλπισ' ὦ
Στρυμμόδωρ' ἀκοῦσαι,
Γυναῖκας ἃς ἐβόσκομεν
Κατ' οἶκον ἐμφανὲς κακὸν,
Κατὰ μὲν ἅγιον ἔχειν βρέτας,
Κατά τ' ἀκρόπολιν ἐμὴν λαβεῖν,
Μοχλοῖσι δὲ καὶ κλῄθροισι
Τὰ προπύλαια πακτοῦν.
Στ. Ἀλλ' ὡς τάχιστα πρὸς πόλιν σπεύσωμεν ὦ Φιλοῦργε,

CH. *Præi gradum lentum Draces humero licet dolente,*
Hanc ponderoſam ſtipitem glauca gerens oliuæ.
DR. *Quàm multa poſſunt ſenes*
Præter ſpem videre.
F *Quis hoc putaſſet obſecrò,*
Strummodore demùm
Vt fœminæ (certum malum
Quod educauimus domi)
Sacrum obtinerent delubrum,
Et vrbis arcem inuaderent?
Et clauſtris repagulisq;
Aditum obſerarent?
G ST. *Sed quam citiſſimè petamus vrbem, age ô Philarge,*

BISETVS. Χώρει Δράκης.] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο. εἶτα στίχοι [illegible]

A καὶ αὖθις τετράμετροι καταληκτικοὶ εἴκοσι. ἄλλοι στίχοι μικτοὶ δέκα. καὶ πάλιν τετράμετροι ὅμοιοι τοῖς πρώτοις. οἷς ἕπονται ἄλλοι στίχοι μικτοί. καὶ οἱ ἑξῆς, τετράμετροι, ὧν ὁ τελευταῖος τοῦ νῦν παρεστῶτος θρᾶσυς θεῖναι τρόπαιον ὑμᾶς. ὁ δὲ τῶν πρεσβυτέρων χορὸς αἰσθόμενος τὸ ὀλολυγμὸς ὅτι αἱ γυναῖκες τὴν ἀκρόπολιν καταλαμβάνουσαι ἐποίουν πρὸς τὴν βοήθειαν ἀλλήλους προτρέπουσι. καὶ πρὸς τὴν τῆς ἀκροπόλεως πολιορκίαν αὐτοὺς παρασκευάζουσιν, ὅπως τὸ καταληφθὲν χωρίον ἀπολάβωσι, καὶ τὰς γυναῖκας ἐκεῖθεν ἐξωθῶσι. ξύλα δὲ καὶ φρύB γανα, καὶ πῦρ φέρουσιν, ἵνα τὰς ἀκροπόλεως πύλας καύσωσι, καὶ κατὰ κράτος αὐτὴν αἱρῶσιν. ἀλλ' αἱ γυναῖκες τὴν πολιορκίαν, τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ βιαίας τούτων ὁρμὰς ἀνδρείως ἀνεδέξαντο, καὶ τοὺς ἄνδρας γενναίως ἀπεκρούσαντο. αὕτη δὲ τῆς πολιορκίας, καὶ πολεμικῆς παρασκευῆς θέα, μεγίστην τοῖς θεωμένοις ἡδονὴν παρεῖχε. χώρει δὲ, βάδιζε. πορεύου. ἡγοῦ, ἡγεμόνευε, πρῶτος ἴθι. κορμὸς δὲ, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, πλέγμα. ὅ ἐστιν εἶδος πλοίου. ἀπὸ τοῦ εἰς ὀλίγον κεκομμάσθαι. καὶ ἕδρα. καὶ κάτω. καὶ τὸ εἰς βραχὺ συντετμημένον ξύλον. ὅπερ ἐνταῦθα νοητέον. ὅθεν τὸ ῥῆμα κορμάζειν, τὸ τέμνειν. καὶ σύνθετον, κατακορμάζειν, κατακόπτειν. Ἡ πολλ' ἄελπτα] πολλὰ ὄντα ἐν τῷ μακρῷ βίῳ, πολλά ἐστιν ἄελπτα. τούτοις παραπλήσιον τὸ τοῦ Εὐριπίδου, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς Μηδείας,

Πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός. M.X.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα. καὶ Σοφ. ἐν Αἴαντι μαστ.
Ἢ πολλὰ βροτοῖς ἔστιν ἰδοῦσι γνῶναι. πρὶν ἰδεῖν δ', οὐδεὶς μάντις τῶν μελλόντων ὅ,τι πράξει. Κυβῶ μὲν ἄξιον] τιμῆσαι. ἀντὶ τοῦ κατέχειν μὲν ἄξιον βρέτας. τουτέστι τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ. βρέτας γὰρ κατὰ Σουίδαν δηλοῖ τὸ εἴδωλον ἢ τὸ ἄγαλμα. παρὰ τὸ ἐοικέναι βροτῷ. κατὰ τ' ἀκρόπολιν B λαβεῖν. τιμῆσαι, ὡς καὶ ἄνω ἀντὶ τοῦ καταλαβεῖν τε τὴν ἀκρόπολιν. Καὶ κλήθροισιν] κλειδώμασι. κλεῖθρον δὲ, τὸ κλεῖθρον, καὶ κλῆθρον παρὰ τὴν κλεῖδα, εἴτε κλεῖδα λέγεται. καὶ κλεῖδες καὶ κλαῖδες, καὶ κλῆδες. τὰ προπύλαια δὲ, τὰ πρόθυρα. πακτοῦν δὲ, κλείειν, ἀσφαλίζεσθαι. Σ. Εὐστ. τὰ πρέμνα. πρέμνον, στέλεχος βλαστὸς, πᾶν ῥίζωμα δένδρου τὸ γηραιόν. Σ. Ησ.

CHR. Ἢ πολλ' ἄελπτ' ἔστιν.] Ex Euripide omnino ſumptum, qui multas hac ſententia fabu-C las clauſit. Ω Φιλοῦργε.] Philurgus prodigus cùm eſſet, tamen deprehenſus eſt in ſacrilegio, & Gorgonem Palladis abſtulit ut ait Iſocrates. Huius etiam meminit Æſchines.

Ὅπως ἂν αὐτοῦ ἐν κύκλῳ θέντες τὰ πρέμνα ταυτί
Ὅσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐνεστήσαντο καὶ μετῆλθον
Μίαν πυρὰν νήσαντες ἐμπρήσωμεν αὐτόχειρες
Πάσας. ὑπὸ ψήφου μιᾶς πρώτην δὲ τὴν Λύκωνος.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐμοῦ
Ζῶντος ἐγχανοῦνται.
Ἐπεὶ οὐδὲ Κλεομένης ὃς αὐ-
Τὴν κατέσχε πρῶτος
Ἀπῆλθεν ἄψαλακτος. ἀλ-
Λ' ὅμως Λακωνικὸν πνέων
Ὤχετ' ὅπλα παραδοὺς ἐμοί
Σμικρὸν ἔχων πάνυ τριβώνιον.
Πινῶν, ῥυπῶν. ἀπαράτιλτος.

Ut truncain orbem robora iſta noſtra collocantes
Pyram aggregemus fœminis quotquot negotium iſtud
Nobis faceſſunt, propriáq; nos manu crememus
D *Omnes & ordine uno, & imprimis Lyconis illam.*
Nam me, Ecere, ludibrio
Non videntem habebunt.
Nec enim ipſe Cleomenes ea
Qui prius potitus
Inultum id abſtulit: tamen
Laconicè ſuperbiens
E *Ceſſit, armáq; dedit mihi*
Palliolum tolerans ſciſſile
Impexus, inluuie & ſquale

CH. Ὅσαι τὸ πρᾶγμα] ὅπως. λύσαις τοῖς πρέμνοις, καὶ ξύλοις περιλαβόντες, καὶ πανταχόθεν κυκλώσαντες πάσας τὰς γυναῖκας, ὅσαι τὸ τοιοῦτο παράνομον, καὶ τολμηρὸν πρᾶγμα ἐπεχείρησαν καὶ μετῆλθον, μίαν πυρὰν σωρεύσαντες ταῖς ἡμῶν χερσὶν ἐμπρήσωμεν ὑπὸ ψήφου μιᾶς δέ. ἀντὶ τοῦ, ὡς μιᾷ ψήφῳ πάσας ὑφ' ἡμῶν καταδικασθείσας. ὁμοφρόνως, ἐξ ἡμῶν ἁπάντων ὁμοφρονούντων μιᾶς, καὶ συμφώνου γνώμης. Τὴν Λύκωνος] θυγατέρα δηλαδὴ, ἢ γυναῖκα. ἴσως δὲ ἐστὶν ὁ Λύκων ἦν πατὴρ τῆς Λυσιστράτης, ἢ ἀνήρ. αὕτη γὰρ καὶ κατὰ Λυσιστράτης τῆς δε, καὶ βουλεύματος καλεῖται. διὸ ὁ τῶν γερόντων χορὸς, ἀναιρήσειν αὐτὴν νῦν ἀπειλεῖ. Ἀλλαχοῦ δὲ καὶ Λύκων Ἀθηναίων στρατηγός τις, ὃς αὐτοὺς προδέδωκεν, ὡς μαρτυρεῖ Κτησίας ἐν τῷ τῶν Περσικῶν ἐκλογαῖς, οὕτω λέγει. Λαμβάνουσι δὲ οἱ τοῦ βασιλέως στρατηγοὶ χρήμασι Λύκωνα, καὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀφιστῶσι Πισούθνῃ. καὶ μετ' ὀλίγον, ἔλαβε δὲ Λύκων καὶ πόλεις, καὶ χώρας ὑπὲρ τῆς προδοσίας. ὡς ἂν τύχοι. εἰκός ἐστι τὸν τοῦ Λύκωνα, εἴτε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἢ γυναῖκα κατὰ τοὺς Ἀριστοφάνους χρόνους καὶ τοῖς ἐκκλησίαις, καὶ ἐν τοῖς κοινοῖς εἶναι. ἐγχανοῦνται δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐγχάσκουσι καταγελάσουσιν ἡμῶν ἢ ἐγγελάσουσιν ἡμῖν. Κλεομένης] τούτου καὶ Ἡρόδοτος ἐν Τερψιχόρῃ ὑπομνημονεύει. Ἀντιστάθεισης δὲ τῆς βουλῆς, καὶ ἡ βουλὴ μὴ βουλομένης πείθεσθαι, ὅ,τε Κλεομένης, καὶ ὁ Ἰσαγόρας, καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναῖοι δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες ἐπολιόρκουν αὐτοὺς ἡμέρας δύο. τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἦσαν αὐτῶν Λακεδαιμόνιοι. Ἄψαλακτος] ἀπαθὴς, ἀτιF μώρητος. ἀψάλακτον γὰρ τὸ ἄθικτον. παρὰ τὸ α στερητικὸν καὶ τὸ ψαλάσσειν, τὸ ψηλαφᾶν καὶ ταῖς χερσὶν ἁπτέσθαι, θίγειν, ψαύειν. ἐν τοῖς ἄνω, ὥσπερ ἱερεῖον τοῖς μὴ ὑπὸ ψαλάσσειν. Λακωνικὸν πνέων.] Λακωνικὸς, ὁ στερρὸς, ὁ ἀνδρεῖος. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Λάκωνες. καὶ Λακωνικὸν πνέων, ἀντὶ τοῦ, ἰσχυρὸν, ἢ τὰ τῶν Λακώνων φρονῶν. Σ. ἄλλως. Λακωνικὸν πνέων, ἀντὶ τοῦ Λακωνικῶς μέγα φρονῶν. οἱ γὰρ Λάκωνες ἐπὶ ἀνδρείαν μέγα ἐφρόνουν. καὶ Λακωνίζειν, τὸ μεγαφρονεῖν, καὶ ὀλιγοῦσθαι. Παραδοὺς ἐμοί] ὁ χορὸς ὡς τὴν βουλὴν τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὴν ὕπατον ἀρχὴν ἀνέχων, καὶ παραστὰς ταῦτα περὶ αὐτοῦ λέγει. ἡ γὰρ βουλὴ συνίστατο ἐκ τῶν τῆς πόλεως πρεσβυτάτων, καὶ τιμιωτάτων ἀνδρῶν. τριβώνιον G δὲ, πάλλιον, ἱμάτιον. Ἡσύχ. καὶ τριβώνιον, φόρημα κοινὸν, ἱμάτιον παλαιόν. Σ. ἀπαράτιλτος δὲ, δασὺς, ἄκοσμος τὰς τρίχας. Σ. παρατίλλειν, τὰς τρίχας τίλλειν. παρατιλμὸς, ὁ τῶν τριχῶν τιλμός. καὶ παράτιλτος, ὃς τὰς τρίχας παρατετιλμένας ἔχει. ἢ τοὐναντίον, ὁ ἀπαράτιλτος.

Ἐγχανοῦνται.]id eſt, καταγελάσουσι, Quaſi dicas inhiabunt quod in cachinno viuuenit. Eſt autem ἀ- A ψάλακτος, idem quod ἀτιμώρητος vel ἄψαυστος.

Ἓξ ἐτῶν ἄλουτος.
Οὕτως ἐπολιόρκησ' ἐγὼ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον ὠμῶς
Ἐφ' ἑπτακαίδεκ' ἀσπίδων πρὸς ταῖς πύλαις καθεύδων.
Τασδὶ δὲ τὰς Εὐριπίδῃ, θεοῖς τε πᾶσιν ἐχθρὰς
Ἐγὼ οὐκ ἄρα σχήσω παρὼν τολμήματος τοσούτου.
Μή νυν ἔτ' ἐν Τετραπόλει τοὐμὸν τρόπαιον εἴη.
Ἀλλ' αὐτὸ γάρ μοι τῆς ὁδοῦ
Λοιπόν ἐστι χωρίον
Τὸ πρὸς πόλιν τὸ σιμὸν οἷ σπουδὴν ἔχω.
Χ' ὅπως ποτ' ἐξαμπρεύσομεν
Τοῦτ' ἄνευ κανθηλίου.
Ὡς ἐμοῦ γε τὼ ξύλω τὸν ὦμον ἐξιπώκατον.
Ἀλλ' ὅμως βαδιστέον
Καὶ τὸ πῦρ φυσητέον
Μή μ' ἀποσβεσθὲν λάθῃ πρὸς τῇ τελευτῇ.
Φῦ. φῦ.
Ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ
Ὡς δεινὸν ὦναξ Ἡράκλεις
Προσπεσόν μ' ἐκ τῆς χύτρας,
Ὥσπερ κύων λυττῶσα τὠφθαλμὼ δάκνει.
Κἄστιν Λήμνιον τὸ πῦρ
Τοῦτο πάσῃ μηχανῇ.
Οὐ γὰρ ποθ' ὧδ' ὀδὰξ ἔβρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ.
Σπεῦδε πρόσθεν ἐς πόλιν
Καὶ βοήθει τῇ θεῷ
Εἴποτ' αὐτῇ μᾶλλον ἢ νῦν ὦ Λάχης ἀρήξομεν.
Φῦ. φῦ.
Ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.

Sex onuſtus annos.
Certè virum illum obſedi ego expugnans licet cubarem ad
Portas ſuper ſeptemdecim ſcutis ſopore vinctus:
Hoſtes ſed has Euripidaque & omnium deorum
B *Non ergo præſens reprimam ferociámque tantã,*
Ne rurſus in Tetrapoli proſtet meum trophæum
Sed reſtat acclinis mihi
Tractus hic adhuc via
Vt vrbs petatur ania quo mens aduolat:
An hocce protelum pote vt
Abſque iumento trahamꝰ
Tam mihi ſunt preſſa colla ligni iniquo põdere,
Metiendum iter tamen,
C *Atque flandus ignis eſt*
Ne mihi extinguatur ille incogitanti.
Fu fu
Faſa faſa, vah fumus
Quàm ſæuus ô Rex Hercules.
Qui mihi ex olla accidens
Oculos momordit acta vt in rabiem canis
At certè omnibus modis
Ignis iſte eſt Lemnius
D *Non enim ſic mordicus lemas meas inuaderes.*
Occupa vrbem concitus
Ocyus fer Diuæ opem
Si quid in nobis opis ſit, ô Laches, nunc quam expetit.
Fu fu.
Faſa faſa acer fumus.

Bisetus. Ἓξ ἐτῶν ἄλουτος] τινὲς οἴονται ἓξ ἐτῶν ἄλουτος γραπτέον, καὶ πολλοὶ ὑπακουστέον. ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ ἓξ ἀποῦ εἰρημένον γράφεται. ἀντὶ τοῦ, ἓξ ἔτη ἄλουτος ὑμεῖον. παρατήρει δὲ περὶ τοῦ χρόνου σύνταξιν οὐ μόνον αἰτιατικῇ, ἀλλὰ καὶ δοτικῇ, καὶ γενικῇ χαίρειν ὡς ἐνταῦθα, καὶ ἐν Εἰρήνῃ ἐν τῷ, Μὴ τοῦ ἔτους, μηδ' ὁ χέζεθ' ἡμερῶν τριῶν. Τὰς Εὐριπίδῃ] Εὐριπίδῃ γυναῖκας ἐχθρὰς καλεῖ, ὅτι ὁ Εὐριπίδης αὐτὰς τραγῳδεῖ, καὶ κωμῳδεῖ. Σχήσω παρὼν] ἀντὶ τοῦ κατασχήσω, καθέξω καὶ τοιαῦτα τολμώσας παύσω. τολμήματος δέ. τὸ πλῆρες ἕνεκα τοσούτου τολμήματος, ἤγουν τοσαύτης τόλμης, καὶ ἔργου τοσούτου τολμηροῦ. τόλμημα γάρ, τὸ ἔργον τόλμης ἔμπλεον. ὡς καθάπερ λέγομεν παύειν τινὰ ἀρχῆς, καὶ τινὸς ἀρχήν, οὕτω καὶ σχεῖν, καὶ σχεῖν τινὰ τολμήματος, καὶ τινὸς τόλμημα σχεῖν. τὸ πιθανώτερον. Μή νυν] τὸ νῦν παρέλκει. καὶ γὰρ παραπληρωματικὸν μόριον. τετράπολιν δὲ καλεῖ, τὴν τῆς Ἀττικῆς ἔχουσαν δήμους, καὶ πόλεις τέσσαρας. Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυθον, καὶ Μαραθῶνα. Στέφ. Τὸ σιμόν.] νῦν τὸ σιμὸν καλεῖ τὸν προσάντη τόπον. ἐν Βαβυλωνίοις, ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης κατὰ Σουίδαν λέγει, Μόλων ἔρχεται πρὸς τὸ σιμὸν, [illegible] οὐ σπουδὴν ἔχω, εἰς ὃν τόπον σπεύδω. Ἐξαμπρεύσομεν] ἀντὶ τοῦ ἑλξόμεθα τὸ ξύλον ἄνευ ὄνου. ἄμπρον σχοινίον τις, μεθ' οὗ εἰώθασιν ἕλκειν, οὗτοι παρὰ κομίζειν μεγάλα φορτία. ἀμπρεύειν δὲ κυρίως τὸ μετὰ ἁμάξης πορεύεσθαι. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ταλαιφόρων ζώων λαμβάνεται. ὁ ἀμπρεύειν, τὸ τῷ E ἕλκοντι ζευγίτῃ συνθεῖν. καὶ ἄμπρον σχοινίον, ὅπερ διὰ τῶν ζυγῶν διατείνουσι, καὶ φορτία ἐφ' ἁμάξης κομίζουσιν, ὥστε ἑπομένους ἀπὸ τῶν ζυγῶν ἕλκειν, ἀμπρεύοντα ὄν, τὸ διατρίβον τῷ ζυγῷ δουλεύειν. Σουίδ. Ἐξιπώκατον] θλίβουσιν, ὃ ἐθλίψαν. Σ. τοῦτο δὲ σύγκειται ἐκ προθέσεως ἐξ, καὶ ἐπὶ τοῦ ῥήματος ἰπόω, ὃ. ἰπόω, καὶ ὠθῶ. ὁ παρακείμενος ἴπωκα, ἀρχαιότερον ἁπλῶς, ὡς παρὰ τὸ ὠθῶ. τὸ δὲ δυϊκόν, ἴπωκατον. ὡς τετύφατον, καὶ μετὰ τῆς ἄνω προθέσεως, ἐξιπώκατον, ἀντὶ τοῦ τεθλίφατον. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ ἐθλιψάτην, ἢ ἐθλίψαν ληπτέον. αἱ δὲ προθέσεις αὗται ὑπερβάσεως δύναμιν ἐνταῦθα δηλοῦσιν, ὥσπερ βαρέως πιέζουσιν, ἢ σφόδρα βαρεῖσιν. τῇ τελευτῇ δὲ, δηλονότι τῆς ὁδοῦ, τῆς πορείας. Φῦ, φῦ] φωνὴ πεπλασμένη πρὸς τὸ σαφέστερον δηλοῦν τῷ μιμήματι ἀνθρώπου πῦρ φυσῶντος, καὶ τῷ πνεύματι ἀνεγείροντος, καὶ ἀναζωπυροῦντος, ὃς ἐν τῷ φυσᾶν τοιοῦτον ἦχον ποιεῖ, φῦ, φῦ. καὶ Σουίδας ἐν τῷ Ἐποποῖ τούτων μνημονεύων οὕτω λέγει, φῦ φῦ, ἐπὶ τοῦ φυσῶντος τὸ πῦρ. Ἐντεῦθεν δὲ ῥᾴδιον ἤδη τεκμαίρεσθαι, ποία τις ἦν ἡ παλαιά, ὄντως γνησία καὶ ἀληθινὴ προφορὰ τοῦ φωνήεντος υ. ὅπερ νῦν ὑπὸ πολλῶν καὶ τῶν ἡμετέρων, καὶ ἀπαιδεύτων ἀνδρῶν, ὡς ι κακῶς, καὶ διεφθαρμένως ἐκφωνεῖται. Κἄστιν] καί ἐστιν. ἐν Λήμνῳ δὲ πυρὸς ἀναφορὰ χαλκευτικὴ ἦν. διὸ πῦρ Λήμνιον καλεῖ. Σ. Ἔβρυκε.] βρύκειν τὸ λάβρως ἐσθίειν. ἀπὸ τοῦ βρύζειν τοὺς ὀδόντας. οἱ δὲ [illegible]. λήμη δὲ λευκὸν ὑγρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς

F

G

αὐτῆς ἐμβαλεῖν, καὶ ἀναβλύσαι παρασκευάζειν. ἀλλὰ τὸ λείψανον [illegible] καπνοῦ [illegible], ὡς καὶ ἄλλα [illegible].

Cri. Τὸν ἀνδρ' ἐκείνων ἴσως] I tan'ponere τῶν ἀνδρ' ὄντως ἐκείνων vel ἴσως prima producitur, quia liquida vt in μίασε. Καὶ μὰ [illegible]] Puto hic notam interrogationis apponendam, vt sit à maiori ad minus. Si viros ſuperaui, non compeſcerem audaciam ſcelestarum fœminarum, vel quia conſcius eſt ſibi τῆς imbellice, ait Nolo ego ipſe præſans, iro, facinus viciſsim, ne de me trophæum erigant. Μὰ νὼ ἐν Τετραπόλει] Ne inquit in Tetrapoli ſit mini trophæum, μή μου pro μὴ δὴ, vel [illegible]. Eſt autem Tetrapolis vrbs in Attica ex duodecim illis quas primus Cecrops condidit vt Cariam & Bœotiam determinaret, vt ait Strabo lib. 9. Huic Stephanus tribuit quatuor populos vel δήμους [illegible], [illegible], [illegible]. Alia eſt Tetrapolis Seleucia puto. Τὸ σιμὸν εἰ ἀνα[illegible] ἔχω.] Locus accliuis σιμὸς dicitur, etiam neutro genere τὸ σιμὸν, vt hic noſter Comicus in Babylonijs μίαν ὁρῶν πρὸς τὸ σιμὸν καὶ πλατὺ, Et in alia fab. Victoriis, ταυτὶ προσαναβῶσι τὸ σιμὸν αἰεί. Ἐξαμπρεύσομεν.] Lege in futuro ἐξαμπρεύσομεν. [illegible] ἕλξομεν ζυγὸν ἀπνευστί, Protelo ducamus Latinè dici poteſt vt hoc loquendi genus obſeruauit Ioſephus Scaligerorum Principum δαιμόνιος συλλάσιμα, in catalectis Virgilianis. Τὼ ξύλω.] Lego τῷ ξύλῳ non τὼ in duali. At ἐξετοιμάζον. eſt ἐξέθλιψαν vel θλίβουσι. Πρεσβυτῶν μ' ἐκ τῆς χύτρας.] Qua lacryma ſeniorum manantis lemas facit, In Nubibus dixit λημᾶν κολοκύνθαις, & Lucianus ſatis audacter χύτραις λημᾶν in opuſculo πρὸς ἀπαίδευτον. Quod autem ait κύων λυττῶσα, notandum eſt λύττα vermiculum eſſe in lingua canum vel Plinio teſte. Κἄστιν] lege κἄστι vt ſit Trochæus. Mox ἀρξόμενοι non autem ἀρξόμενοι.

Τουτὶ τὸ πῦρ ἐγρήγορεν ἕκατι καὶ ζῇ.
Οὐκ οὖν ἂν οὖν τὰ μὲν ξύλα θείμεσθα πρῶτον αὐτοῦ,
Τῆς ἀμπέλου δ' ἐς τὴν χύτραν τὸν φανὸν ἐγκαθέντες,
Ἅψαντες, εἶτ' ἐς τὴν θύραν κριηδὸν ἐμπέσοιμεν,
Κἂν μὴ καλούντων τοὺς μοχλοὺς χαλῶσιν αἱ γυναῖκες.
Ἐμπιμπράναι χρὴ τὰς θύρας καὶ τῷ καπνῷ πιέζειν.
Θώμεσθα δὴ τὸ φορτίον. φεῦ τοῦ καπνοῦ βαβαιάξ.
Τίς ξυλλάβοιτ' ἂν τοῦ ξύλου τῶν ἐν Σάμῳ στρατηγῶν;
Ταυτὶ μὲν ἤδη τὴν ῥάχιν θλίβοντά μου πέπαυται.
Σὸν δ' ἐστὶν ἔργον ὦ χύτρα τὸν ἄνθρακ' ἐξεγείρειν
Τὴν λαμπάδ' ἡμμένην ὅπως πρώτιστ' ἐμοὶ προσοίσεις.
Δέσποινα Νίκη ξυγγενοῦ τῶν τ' ἐν πόλει γυναικῶν
Τοῦ νῦν παρεστῶτος θράσους θέσθαι τροπαῖον ἡμᾶς.

Hic viuit ignis, atque adhuc vigil videt.
Nunc robora ergo noſtra deponamus hic vterque,
Et lampada olla viteam immittamus excitantes,
Et ianuas more arietum pulsemus incidentes
Ni fœmina laxauerint repagula atque funes,
Fumo opprimendæ ſunt fores & funditus cremandæ
Collum leuemus faſce, væ fuligini Babæay.
Quis ex Sami Prætoribus robur prehendet iſtud
Tam pondus illud desijt dorſum quod hoc premebat.
Nunc, olla, partes ſunt tuæ, fac carbo vt excitetur
Tedamq́ue ſuccenſam mihi fer primitùs propinquans,
Adſis hera ô Victoris adiuua & fauens, trophæū
De fœminarum audacia per vrbē vt efferamus.

Bis. Ἕκατι] ἑκουσίως, αὐτομάτως, ἑκοντί. τινὲς δὲ χαριτίον νομίζουσιν, ὅ ἐστι, τουτέστιν ὅτι. Οὔκουν ἂν] [illegible] τῆς ἐννοίας καὶ τῆς συντάξεως χάριν οὕτω γράφειν, Οὐκοῦν ἐὰν οὖν τὰ μὲν ξύλα θώμεσθα πρῶτον αὐτοῦ. τουτέστιν ἐὰν οὖν πρῶτον μὲν ταῦτα τὰ ξύλα, ἃ φέρομεν, αὐτοῦ θώμεθα, ἐκεῖ, αὐτόθι τίθωμεν. ξύλα δὲ λέγει ἐν δ' ἐκεῖ, οἷσπερ ὡς κριοῖ πρὸς τὴν τειχομαχίαν χρῆσθαι ἔμελλον, τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τοῦ ἑξῆς ἐπιρρήματος κριηδόν. τοῦτον δ' ὁ νοῦς [illegible]. ἀνάψαντες τὸν ἀμπέλου τὸν φανὸν τὸν ἐν τῇ χύτρᾳ, ἐμπέσοιμεν εἰς τὴν τῆς ἀκροπόλεως θύραν ἐμπέσοιμεν. ἐγκαθέντες δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐγκαθιέντες, [illegible] τὸ ἐγκαθιέναι σύγκειμενον ἐκ τῶν ἐν καὶ τῶν προθέσεων, καὶ τοῦ ῥήματος ἱέναι, τὸ πέμπειν, καὶ τὸ [illegible], φανὸν δὲ, πᾶν τὸ φαῖνον ἐκάλουν. ἐκ δὲ τῶν ἀμπέλων τὰς λαμπάδας κατεσκεύαζον. διὸ λέγεται φανὸς ἀμπέλινος. Σουίδας. ἄλλως. φανὸς καὶ πανὸς διὰ τοῦ π ὁπότερος. καὶ φανὸς ἡ ἐκ κληματίδων λαμπάς, καὶ φανοὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐλέγοντο δᾷδες ἤγουν αἱ λαμπάδες ἐκ δέσμης [illegible] ξύλων [illegible]. Εὐστ. Τὸ δὲ κριηδὸν, κριοῦ δίκην. τουτέστι τοῖς ξύλοις ὡς κριοῖς χρώμενοι. κριὸς δὲ, καὶ τὸ ζῶον. καὶ τὸ μηχάνημα τὸ πολιορκητικὸν. καλεῖται δὲ οὕτως ὅτι [illegible] ῥώμῃ καὶ πάλιν [illegible] καὶ τὸ συμβῆναι ὥσπερ μοχλὸν [illegible] ποιεῖ. ἔστι δὲ κεραία μεγάλη κριοειδής. καὶ αὐτὸ τὸ προέχον τῆς ἐμβολῆς [illegible] ἐπὶ πολὺ. προτομὴ λέγεται τὸ ἔμπροσθεν μέρος αὐτοῦ. ἔστι δὲ τοῦ κριοῦ ἡ κατασκευὴ τοιάδε. Δοκὸς ὑπερμεγέθης ἴσῳ νηὸς [illegible]. ἰσόμοιται δὲ σιδήρῳ παχεῖ κατ' ἄκρον ἐς κριοῦ προτομήν. ἀφ' οὗ καλεῖται τετυπωμένος καταιωρεῖται δὲ κάλοις μέσοις, ὥσπερ ἀπὸ πλάστιγγος ἑκατέρας δοκοῦ σταυροῖς ἑκατέρωθεν ἑδραίοις ὑπερεστηρίγμενος. [illegible] ὑπὸ πλήθους ἀνδρῶν εἰς τὸ κατόπιν. τῶν αὐτῶν πάλιν ἀθρόως εἰς τοὔμπροσθεν ἀναιωρηθέντων, τύπτει τὰ τείχη τῷ προέχοντι σιδήρῳ. Σουίδ. Κἂν μὴ] καὶ ἐὰν αἱ γυναῖκες ἡμῶν αὐτὰς καλούντων μὴ χαλῶσι τοὺς μοχλοὺς, καὶ τὰς θύρας ἡμῖν προσιοῦσιν ἀνοίξωσι, τὰς θύρας ἐμπιπράναι, καὶ πυροῦν, καὶ αὐτὰς τὰς ἡμῖν ἀντιμαχομένας τῷ καπνῷ πιέζειν δεῖ. Θώμεσθα δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἀποθώμεθα, καὶ καταθώμεθα. Τίς ξυλλάβοιτο] τίς τῶν ἐν Σάμῳ στρατηγῶν ξυλλάβοιτο τοῦ ξύλου, ὅπερ ἐγὼ κατὰ τὸν ὦμον φέρω; τίς τῶν πάλαι ἐν Σάμῳ στρατηγησάντων ἐμοὶ βοηθήσει ἐν τῇ ἀποθέσει τούτου τοῦ ξύλου, ὃ τοὺς ἐμοὺς ὤμους βαρέως πιέζει; Ταυτὶ μὲν] ὁ νοῦς. ταῦτα μὲν τὰ φορτία τοὺς ὤμους πρότερον θλίβοντα, νῦν ἀποτεθέντα οὐκέτι θλίβει. ῥάχιν δὲ, κατὰ Σουίδαν, ὀσφὺν ἢ τὸ νωτιαῖον μέρος. ἡ εὐθεῖα ἡ ῥάχις, ῥάχεως [illegible], ἄχρηστον. ῥάχις δὲ, ἐν χρήσει, ὁ κανθὸς τοῦ νώτου. καὶ ῥαχίζειν, τὸ διαιρεῖν τὰ νῶτα, καὶ μέρη τῆς ῥάχεως, ἤτοι διακόπτειν. καὶ ῥαχίζειν, τὸ σφάζειν, καὶ τὸ ἀλαζονεύεσθαι. ὅθεν ῥαχιστής, ὁ ἀλαζών.

Συγχέουσι.] ξυνίλθε, ξυλλαβοῦ μοι. θεὰς δὲ, τὰς πλῆρες, A ὡς δέ μοι θεὰς, καὶ ἄνις εἶναι πρόπαιον τῶν γυναικῶν, τῶν ἐν τῇ πόλει, ἢ γοῦν ἀκροπόλει ἱερῶν, ἕνεκα τῆς παριστῶντος, καὶ παρόντος θράσους.

CHR. Εκατι καὶ ζῆ.] In Veneta editione legitur ἔτι non ἕκατι. Sic autem dixit Plautus, Si viuit ignis, tu exſtingue extempulò. Τῷ μὲν ξύλῳ] In eadem editione melius τὼ μὲν ξύλω θώμεθα πρῶτον αὐτοῦ. Sed vel cum ſtipite vult fumum compeſcere, vel vterque ſtipitem ſuum deponere, quod magis arridet quia poſtea habes θώμεσθα τὸ B φορτίον. Τῆς ἀμπέλου δ' ἐς χύτραν.] Lege ἐς τὴν χύτραν Carminis gratia, vt & habes in editione Veneta. Eſt autem φανὸς ἀμπέλου, fax & lampas ex palmitibus viteis, vt ſolebant olim faces componere. Sic Cicero dixit, Malleolos ad incendendam vrbem faceſque comparare, ſumpſitque ex Thucydide vt puto qui lib. 7. ait ὁλκάδα παλαιὰν κληματίδων καὶ δᾳδὸς ἐμβαλόντες. ſunt enim κληματίδες malleoli & faſces ex palmite veteri. Eſt etiã ἄμπελος machina obſidionalis quæ etiam dicta vinea. Sed hic nihil ad rem. Κεινὸν ἐμπίπτομεν.] Legendum proculdubiò κριηδὸν, id eſt, arietis more quæ machina eſt etiam obſidionalis. Κἂν μὴ καλουμένων.] Vel lege καλώων vt funes intelligas, qui κάλως dicuntur, vel intellige vocantes ſenes. Mox vbi habes καὶ τῷ καπνίζειν, lege καὶ τῷ καπνίζειν. Nam & ſic ſenſus rectus & integer verſus. Πρῶτον ἐμοὶ προσβάντες] Vt conſtet verſus lege ἐμοὶ πρῶτον vel πρώτην ἐμοί.

C

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Ἡμίχορος Γυν.

CHORVS MVLIERVM.

Semichorus mul.

Χο. Γυν. Ὡς πυρὸς καομένου αἴθαλον δεῖ θᾶττον

Λιγνὺν δοκῶ μοι καθορᾶν καὶ καπνὸν ὦ γυναῖκες.

Ημ. Γυν. Πέτου πέτου Νικοδίκη.

Πρὶν ἐμπεπρῆσθαι Καλύκην

D Τὴν, καὶ Κριτύλλαν περιφυσητῷ

Ὑπό τε νόμων ἀργαλέων,

Ὑπό τε γερόντων ὀλέθρων.

Ημ. Ἀλλὰ φοβοῦμαι τόδε. μὴ ὑστερόπους βοηθῶ;

Νῦν δὴ γὰρ ἐμπλησαμένη τὴν οἰκίαν κνεφαία

Μόλις ἀπὸ κρήνης ὑπ' ὄχλου καὶ θορύβου,

E Καὶ πατάγου χυτρείου,

Δούλαισιν ὠστιζομένη

Στιγματίαις θ' ἁρπαλέως

CH. M. O Cyus nunc properandum, ruit ignis ardens

O fæmina, fuliginem & fumum puto intueri.

SEM. Vola vola Nicodica

Prius quàm vratur Calyce.

Simul Critilla, atque eas abſumant

Malitia legum aſpera, tum

Miſera ſenum pernicies.

SEM. Quàm metuo hoc, an venio huc ſerior adiuuatrix,

Nam vix aquale è fonte vas impleueram in tenebris

(Adeò erat ingens tumultus, turbaq́ fri-

etáſque ſonus per ollas)

Quum preſſam iniquis ſpacijs

Stigmatiæ me & famulæ

BISETVS. Ὡς πυρὸς] Ο τῶν Ἀθηναίων γυναικῶν χορὸς τὸν θόρυβον τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀκρόπολιν πολιορκούντων αἰσθόμενος, καὶ τοῦ ἐμπρησμοῦ τὸν καπνὸν ἰδὼν, μετὰ πάσης προθυμίας ταῖς ἤδη πολιορκουμέναις καὶ κινδυνευούσαις κατὰ κράτος ἁλῶναι, βοηθεῖν παρασκευάζεται. ἐν ὑδρείαις δὲ φέρει ὕδωρ, ὅπως τὸ πῦρ καιόμενον ἀποσβέσῃ. Περιφυσήτω] δηλονότι ὑπὸ τοῦ περιφυσήτου, ἤτοι ὁ πανταχόθεν φυσώμενος, καὶ πνεύμασι πιεζόμενος. ὁ νοῦς δέ. F πρὶν τὴν Καλύκην, καὶ τὴν Κριτύλλαν παντελῶς ἐμπρησθῆναι, ἃς ἤδη οἱ γέροντες περιφύσησαν πανταχόθεν τῷ τοῦ πυρὸς καπνῷ, καὶ σχεδὸν ἀπέπνιξαν. νῦν δὲ τὸν καπνὸν φησὶ, ὃν οἱ γέροντες τὸ πῦρ ἅπτοντες, καὶ φυσῶντες πρὸς τὰς γυναῖκας ἔπεμπον, ἵνα τῷ καπνῷ πεισθείσας, τὴν ἀκρόπολιν καταλιπεῖν ἀναγκάζοιεν. νόμους δὲ ἀργαλέους λέγει τοὺς τῆς πόλεως νόμους, ὧν οἱ γέροντες, ὡς ἄρχοντες, ἦσαν φύλακες, καὶ ὑπηρέται. καὶ δεῖ ὡς τῇ πόλει βοηθεῖν, καὶ αὐτὴν σώζειν αὐτοὺς ἔδει ἢ καὶ νόμους γενικῶς καλεῖ τὸ ἔθος, τὸν τρόπον. ᾧ τότε κατὰ τῶν γυναικῶν ἐχρῶντο. ἀργαλέων δὲ, χαλεπῶν, δεινῶν, λυπηρῶν ταῖς πολιορκουμέναις. ὀλέθρων δὲ, τῶν ὀλεθρίων, ἢ τῶν ὀλέθρου ἀξίων. Καλύκη, καὶ Κρίτυλλα κύρια ὀνόματα. Ὑστερόπους] οὕτως λέγεται ὁ ὕστερον ποσὶν ἐρχόμενος, ἤγουν ὁ ὑστερῶν, καὶ ὀψιαίτερα βαδίζων. ὑδρείαν δὲ, τὸ ὑδροφόρον ἄγγος. Κνεφαία.] οὐ καλῶς γράφεται προπερισπωμένως, ἐπιρρηματικῶς λυπῆον ἀντὶ τοῦ κνεφαίως. ἀλλὰ βέλτιον ἴσως κνεφαία, ὡς ὀρθρία, περικεφαλαία, καὶ πολλὰ τοιουτότροπα κατὰ τοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας. κνεφαῖος δὲ σκοτεινὸς, ἀσφαλέστερον δὲ ὄρθριος, ἑωθινὸς, παρὰ τὸ κνέφας, κνέφατος, ὃ δηλοῖ τὸ σκότος, ἢ τὴν νύκτα. λέγεται καὶ κνέφας τὸ καλούμενον λυκόφως. καὶ κνεφαῖος ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ σκότῳ, ἢ ὄρθριος, ἑωθινός. Σ. ἄλλως. κνέφας, ἡ βαθεῖα ἑσπέρα ἢ γενικὴ κνέφους, ὡς ἀπὸ τοῦ κνέφος εὐθείας. λέγεται δὲ παρὰ τὸ κενὸν φάους εἶναι. Εὐς. Δούλησιν ὠστιζομένη.] ἀντὶ τοῦ δούλαις, εἴτε σὺν ταῖς δούλαις στενοχωρουμένη. τί δέ τὸ ὠστίζειν, καὶ ὠστίζεσθαι, παρὰ τὸ ὠθεῖν λεγόμενον, καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. στιγματίας δὲ καλεῖ τοὺς δούλους στιζομένους, οὓς καὶ στίγωνας καλοῦσιν, ὥσπερ τοὺς μαστιγουμένους, μαστιγίας. στίγματα δὲ, πληγαὶ, τραύματα, ἢ ποικίλματα. Σ. καὶ Πολυδεύκης.

CHR. Τὴν οἰκίαν κνεφαίᾳ.] Lege ὑδρείαν vt in Veneta editione. Mox ὠστιζομένη eſt στενοχωρουμένη.

Ago

Ἀραμένη ταῖσιν ἐμαῖς
Δημότισιν καομέναις
Φέρουσ' ὕδωρ βοηθῶ.
Ἤκουσα γὰρ τυφογέροντας
Ἄνδρας ἔρρειν στελέχη
Φέροντας ὥσπερ βαλανεύσοντας
Ἐς πόλιν ὡς τριτάλαντον βάρος,
Δεινότατ' ἀπειλοῦντας ἐπῶν.
Ὡς πυρὶ χρὴ τὰς μυσαρὰς γυναῖκας ἀνθρακεύειν.
Ἅς ὦ θεὰ μήποτ' ἐγὼ πιμπραμένας ἴδοιμι.
Ἀλλὰ πολέμου καὶ μανιῶν ῥυσαμένας
Ἑλλάδα καὶ πολίτας.
Ἐφ' οἷσπερ ὦ χρυσολόφα
Πολιοῦχε σὰς ἔσχον ἕδρας
Καί σε καλῶ σύμμαχον ὦ
Τριτογένει', ἤν τις ἐκείνας
Ὑποπίμπρησιν ἀνήρ,
Φέρειν ὕδωρ μεθ' ἡμῶν.

A *Eripiant, vnde meis*
Auxilians nunc fero aquam
Tribulibus propinquis.
Audiui enim non benè ſanos
Hucce veniſſe ſenes
Sudéſque in vrbem tetuliſſe ad ta-
Lenta velut tria pondo graues.
Verbáque minari grauia.
B *Fœminas eſſe igne malo ſceleſtas vſtulandas.*
Ne ſiris, ô Diua, vt eas intuear crematas,
Sed ſubitò bellis furijsq́; eripiant
Helladáque incoláſque:
Ob hæc tuas vrbicola ô
Galeata ſedes teneo
Téque voco nunc ſociam ô
Tritogeneia, vt ſi quis eas vir
C *Populare igne velit*
Aquam feras vt & nos.

BIS. Ἀραμένη.] ἐπάρασα τὴν ὑδρίαν. οὕτω Σουίδας. ὅθεν καὶ δῆλον ἄνω, ἀντὶ τοῦ οἰκίαν, ὥς τινες βίβλοι κακῶς ἔχουσι, ὑδρίαν γραπτέον. Τυφογέροντας.] οὕτω καλεῖν εἰώθασι τοὺς ἤδη παραληροῦντας, καὶ ὀξέως τετύφθαι. Σοφοκλῆς ἐν τῇ Σφηκῶν ταύτην τὴν λέξιν οὕτως ἑρμηνεύει. Ἄλλως. Τυφογέρων, ὁ ἐσχατόγηρος, ἢ ὑπερήφανος, τετυφωμένος γέρων. τῦφος γὰρ ἡ ἀλαζονεία. Σ. Ἄλλως. τυφογέρων παρὰ τὸ τῦφον ἐκ τῶν πολλῶν εἰδέναι λέγεται ἢ παρὰ τὸ τύφειν, ὅ ἐστι καίειν, ὃ παρακολουθεῖ τοῖς νεκροῖς, οἷς οἱ γέροντες προσεγγίζουσιν. Εὐσ. Βαλανεύσοντας.] βαλανεύειν κυρίως μὲν τὸ διακονεῖν ἐν τῷ βαλανείῳ, καὶ τὸ ὕδωρ παρέχειν τοῖς εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθοῦσι. νῦν δὲ τὸ θερμαίνειν, ἢ τὸ καίειν δηλοῖ, ὃ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ τὸ τοῦ βαλανείου ὕδωρ τοῖς λουομένοις παρέχοντες. πόλιν δὲ, τὴν ἀκρόπολιν. οὕτω γὰρ καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ δευτέρᾳ τῆς ξυγγραφῆς δηλοῖ. τὸ δὲ πρὸ τούτου ἡ ἀκρόπολις ἡ νῦν οὖσα, πόλις ἦν. τριτάλαντον δὲ βάρος, τὸ τριῶν ταλάντων βάρος. τάλαντον δὲ, φωνὴ πολύσημος. καὶ γὰρ σημαίνει τὸ σταθμικὸν ὄργανον, καὶ τὸ σταθμώμενον πρᾶγμα. καὶ παρὰ τὸ τάλαν, καὶ καρτερικὸν τῶν ἐργαλείων λέγεται. καὶ τάλαντον ὁ ζυγὸς, ὃν στατῆρα καλοῦμεν. καὶ σταθμὸς τις χρυσίου σύμμετρος παρ' Ὁμήρῳ. οὐχ ὡς παρὰ τοῖς ὕστερον ἑξήκοντα μνῶν. Εὐσ. δεινότατα ἐπῶν, ἀντὶ τοῦ, ἐπῶν δεινότατα. Ῥυσαμένας.] ῥύσασαι, λυτρώσασαι. Σ. ῥύειν, καὶ ῥύεσθαι, τὸ ἕλκειν, καὶ τὸ φυλάσσειν. ῥύεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ ἐρύεσθαι. ὁ νοῦς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ τῆς μανίας τῆς πολεμικῆς, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς πολίτας ῥυσαμένας, σώσασας. Χρυ-
D σολόφα δὲ, χρυσολόφε, χρυσοῦν λόφον ἐν τῇ ἑαυτῆς περικεφαλαίᾳ φέρουσα. Τριτογένεια δὲ, ἡ Ἀθηνᾶ, εἴτε διὰ τὸ παρὰ τῷ Τρίτωνι Λιβύης ποταμῷ γεννηθῆναι, ἢ παρὰ τὸ τριτὼ, ὃ παρὰ Κρησὶ τὴν κεφαλὴν σημαίνει. οἱ γὰρ ποιηταὶ τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς γεννηθῆναι μυθεύουσιν. ἢ διὰ τὸ τρεῖν, ἤγουν τρόμον ἐγγεννᾶν τοῖς ἐναντίοις.

CH. Ὥσπερ βαλανεύσοντας.] Vſitatum eſt βαλανεύειν pro διακονεῖν vt in Irena, hic puto eſſe τὸν βάλανον, id eſt, μοχλὸν ἀνοῖξαι. Eſt quidem in Epi-
E grammate βαλανίζειν glandem decutere, ἄλλῃ δρυῒ βαλάνιζε. Sed Heſychii interpretatio notanda eſt qui ait eſſe Clara voce vti τὸ βαλανεύειν, quia balnearij aquam ferentes, vocales ſunt & clamoſi.

ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ. Χορὸς Γυναικῶν.

F STRATVLLIS, CHORVS SEnum virorum. Chorus mulierum.

Στρ. Ἔασον ὦ. τουτὶ τί ἦν. ὦ 'νδρες πονωπόνηροι.
Οὐ γάρ ποτ' ἂν χρηστοί γ' ἔδρων οὐδ' εὐσεβεῖς ταδ' ἄνδρες.

ST. Dimittite ô, quid iſtud? ô nequam viri malique,
Nam nec bonorum hæc facta poſſent eſſe nec piorum.

BIS. Ἔασον ὦ.] Γυνή τις ἐκ τῶν ὕδωρ πρὸς τὴν τῶν ἐμπρησμῶν σβέσιν φερουσῶν, Στρατυλλὶς ὄνομα, τοὺς γέροντας τοὺς τὸ πῦρ τῷ ἑαυτῶν φυσήσει ἀναζωπυροῦντας ὁρῶσα ἐν τοιούτοις οὖσα πολλῶν λοιδοριῶν ἀμφοτέρωθεν εἰρημένων, τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τῶν λόγων, πρὸς τὰς πληγὰς μονονοὺ προέρχεται. εἰσὶ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. Πονωπόνηροι.] πόνηρος προπαροξυτόνως ὥς φησιν Εὐσ. ὁ ἐπίπονος. πονηρὸς δὲ ὀξυτόνως, κατά τινας πονῆρος προπεισπωμένως, ὁ φαῦλος, κακὸς, μοχθηρός. πονωπόνηροι,
G ἀντὶ τοῦ πονηρότατοι. τινὲς δὲ διῃρημένως γράφουσι, πόνῳ πονηρὸς, καὶ ἑρμηνεύουσι σφόδρα πονηρός.

CHR. Ὦ 'νδρες πονωπόνηροι.] Vſus eſt hac voce in Veſparum fab. ὦ πονωπόνηρε καὶ μελαμμωνίας vbi Scholiaſtes monet eſſe ἀσκήσει, & μελέτῃ πεπονημένοι, id eſt, vſu & meditatione facti ad nequitiã & tyrannidis affectationem.

Χο. γερ. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα ἡμῖν ἀπροσδόκητον ἥκει.
Ἑσμὸς γυναικῶν οὑτοσὶ θύρασιν αὖ βοηθεῖ.
Χο. γυν. Τί βδύλλεθ' ὑμᾶς; οὔ τί που πολλαὶ δοκοῦμεν εἶναι.
Καὶ μὴν μέρος γ' ἡμῶν ὁρᾶτ' οὔπω τὸ μυριοστόν.
Χο. γερ. Ὦ Φαιδρία, ταύτας λαλεῖν ἐάσομεν τοσαυτί;
Οὐ περικατάξαι τὸ ξύλον τύπτοντ' ἐχρῆν τιν' αὐταῖς;
Χο. γυν. Θώμεσθα δὴ τὰς κάλπιδας χ' ἡμεῖς. ὅπως ἂν
Ἢν προσφέρῃ τὴν χεῖρά τις, μὴ τοῦτό μ' ἐμποδίζῃ.
Χο. γερ. Εἰ νὴ Δία τὰς γνάθους τούτων τις ἢ δὶς ἢ τρίς
Ἔκοψεν ὥσπερ Βουπάλου, φωνὴν ἂν οὐκ ἂν εἶχον.
Στρ. Καὶ μὴν ἰδοὺ παταξάτω τις καὶ στᾶσ' ἐγὼ παρέξω.
Κοὐ μήποτ' ἄλλη σου κύων τῶν ὄρχεων λάβηται.
Χο. γερ. Εἰ μὴ σιωπήσει θενών σου 'κκοκκιῶ τὸ γῆρας σου.
Στρ. Ἅψαι μόνον Στρατυλλίδος τῷ δακτύλῳ προσελθών.
Χο. γερ. Τί δ' ἢν σποδῶ τοῖς δακτύλοις, τί μ' ἐργάσῃ τὸ δεινόν;
Στρ. Βρύκουσά σου τοὺς πλεύμονας καὶ τἄντερ' ἐξαμήσω.
Χο. γερ. Οὐκ ἔστ' ἀνὴρ Εὐριπίδου σοφώτερος ποιητής.
Οὐδὲν γὰρ ὧδε θρέμμ' ἀναιδές ἐστιν, ὡς γυναῖκες.

CH. S. V. Quid hoc negotij ingruit? repente nobis
En fœminarum examina adiutantia huc propinquant.
CH. M. Quid temnitis nos? forſitan videmur eſſe pauca.
At non decem-milleſimam cohortium videtis.
CH. S. V. O Phædria, an ſinemus has garrire tam ſuperbè?
Non frangere his oportuit fuſtem reuerberandis?
CH. M. Ponamus & nos hydrias, vt ſi manus quis
Nobis nocentes inferat, nil impedire poſſit.
CH. S. V. At per Iouem ſi bisve terve verberentur
Iſtis gena (vt mulis ſolet) vox clara deſit ipſis.
STR. Accedat ergo verberator, præbeo os & adſto,
Faxo vt canis te nulla porrò teſtibus prehendat.
CH. S. V. At, ni taces, diſpuluerabo iam tuam ſenectam.
STR. Tantùm Stratyllida attigas, & indicem propinques.
CH. S. V. Quid ſi manu te comprimam? quod mi malum parabis?
STR. Euiſcerem te protinam pulmonibus voratis.
CH. S. V. Iam nullus eſt Euripide præſtantior poeta
Qui fœminis nil cenſet impudentius per orbem.

Bisetus. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα.] οὗτος ὁ στίχος πεπήρωται. ὁλόκληρος δ' ἂν καλῶς εἴη, εἰ οὕτω γράφοιτο, μετ' ἐπιρωτήσεως.

Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμ' ἡμῖν τὸ πᾶν ἀπροσδόκητον ἥκει;

ὁ δὲ χορὸς γερόντων ἀπροσδοκήτως ὁρῶν τὸ τῶν γυναικῶν πλῆθος, αἳ εἰς βοήθειαν τῶν πολιορκουμένων παρεσκευάζοντο, ταῦτα λέγει. Ἑσμὸς γυναικῶν.] μεταφορικῶς νῦν, ἀντὶ τοῦ πλῆθος, ὄχλος. κυρίως δὲ ἑσμὸς ὁ νεοτὸς τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν. παρὰ τὸ ἅμα ἐσμένας ἐπιθυμεῖν. Σ Εὐς. Θύρασιν.] γράπτεον θύρασιν, ὡς ἐν Εἰρήνῃ. θύρασι δὲ, πρὸ τῶν θυρῶν. ἢ παρὰ τῆς θύρας. ἢ ἐξ ἑτοίμου, ὡς καὶ Σουίδας ἑρμηνεύει. βέλτιον δ' ἴσως θύρασι γράφειν. Τί βδύλλεθ' ἡμᾶς;] εὐτελίζετε. φοβεῖσθε. τρέμετε. Σ. καὶ βδύλλειν, δεδιέναι, τρέμειν, ἢ βδεῖν. Ἡσυχ. ἄλλως. βδύλλεσθαι τὸ ὑπὸ τοῦ φόβου βδεῖν, καὶ πέρδειν. Οὐ περικατάξαι.] ταῦτα οὕτω σύνταξον. οὐκ ἐχρῆν τινα περικατάξαι τὸ ξύλον, πῶς; τύπτοντ' αὐταῖς. ἵνα τὸ τύπτοντα πρὸς τὸ τινα συνάπτῃς. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἔδει πάλαι τινὰ ἡμῶν τῷ ξύλῳ τύπτοντα αὐτὰς, τὸ ξύλον τῇ πληγῇ περικαταρρῆξαι; περικαταγνύω, περικατάγνυμι, περικατάξω. παρὰ τὸ περικατάγω, τὸ περικαταρρήγνυμι. ἡ περὶ, νῦν τὸ πανταχόθεν δηλοῖ. Θώμεσθα δή.] καὶ οὗτος ὁ στίχος ἐλλιπής ἐστι. καλῶς δὲ ἀναπληρωθήσεται, εἰ τὸ ὑμῖν προστιθῇς γράφων οὕτω.

Θώμεσθα δὴ τὰς κάλπιδας χ' ἡμεῖς, ὅπως ἂν ὑμῖν
Ἢν προσφέρῃ τὴν χεῖρά τις. καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰ νὴ Δία.] καὶ τούτου τοῦ στίχου ἐκλελειμμένου, καὶ διεφθαρμένου ἡ γραφὴ δῆλός ἐστιν. ἀλλὰ μεταθέσει τινῶν λέξεων, καὶ μιᾶς προσθήκῃ, καλῶς ἐκπληρωθήσεται οὕτως,

Εἰ νὴ Δία τὰς τούτων γνάθους, τις ἡμῶν ἢ δὶς ἢ τρεῖς
Ἔκοψεν καὶ τὰ ἑξῆς.

Βούπαλος δὲ, ὁ ὄνος. Σ. τινὲς δὲ, Βούβαλε γράπτεον οἴονται. βούβαλος δὲ καὶ βούβαλις, ὡς δάμαλις, εἶδός ἐστι ζώου. Θενών ἐκκοκκιῶ.] θένων, κόπτων, τύπτων. ἐκκοκκιῶ δὲ, ἐκκοκκίσω, ἐξεντερίσω. ἀπὸ μεταφορᾶς ῥοιῶν τῶν τοὺς κόκκους καθαιρομένων. ἄλλως. τὸ σοῦ γῆρας. ὡς τῶν ῥοιῶν κόκκους τρίψας πληγαῖς ἐκβλήσω. ἐντεῦθεν ὀλέσω. Τί δ' ἢν σποδῶ.] σποδεῖν, τύπτειν, κόπτειν. Τἄντερα.] γράφεται καὶ τὰ ἔντερα. ἀντὶ τοῦ, τὰ ἔντερα. ἐξαμήσω δὲ, ἀποκόψω, ἀποτεμῶ. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀμώντων, καὶ θεριζόντων, καὶ τὸ θερισμὸν ἐξαμώντων ἤγουν ἐκτεμνόντων, καὶ χαμαὶ τμηθέντα βαλλόντων. Εὐριπίδου σοφώτερος] κατὰ τὸ θρυλλούμενον,

Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος δ' Εὐριπίδης.
Ἀνδρῶν δὲ πάντων Σωκράτης σοφώτατος.

CHR.

CHR. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα.] In Veneta editione habes τυτὶ ϐ, putem legendum ἰουλὶ τὸ πρᾶγμ' ἡμῖν. Sed erit verſus Trimeter & Hypercatalecticus, nec ſimilis cęteris: ſimilem habes paulo poſt θαύματα δὴ, niſi & hic & illic aliquid deſit ad ſupplendum Tetrametrum Catalecticum. Eſt autem hic θυρᾶσιν vel ad portas vel ἐξ ἑτοίμου. Et ϐοηθῶν quod primigenia notione fuit currere ad clamorem & tumultum, hic etiam videtur idem notare, Poſtea dixerunt ſuccurrere. Τί βδύλλεσθ' ἡμᾶς.] Hoc verbi accipiunt pro ἀποπαλίζειν & κακωίζειν tum pro terrefacere. Sed video etiam cum terminatione deponentis (vt aiunt minutuli Grammatiſtæ) paſſiuam ſumere ſignificationem. Hoc ſi eſſet, legendum eſſet ἡμεῖς non ἡμᾶς. Sed nulla opus eſt mutatione, tantum legendum ϐδύλλετ' ἡμᾶς non ϐδύλλεσθε, & rectus eſt ſenſus, Quid nos ſpernitis, & terrefacere putatis noſtram paucitatem. Τύπτοι ἐχθρῶν.] Legendum ἰύπτοντ' ἐχθρῶν pro τύπτοντα vt referat ad Phædriam. ſic etiam rectum eſſe poſtea probaui ex exemplari Venetæ editionis. C Εἰ νὴ Δία τὰς γνάθους.] Hic etiam verſus laborat à defectu pedis vt ſit Tetrameter Catalecticus, itaque Trimetrum vt alios duos ſupra, puto eſſe Hypercatalecticum, ſi tantum legas εἰ νὴ Δία γνάθους delendo τὰς, vel εἰ νὴ Δία ἰὰς γνάθους, vt vnica ſit ſyllaba τ Δία quod tamen & durum & inſolens mihi ſemper videbitur. Ὥσπερ Βουπάλου.] Bupalum pro aſino vel mulo dixerunt antiqui vt Hipponax λαιοῖς ἐμοῦ βουπάλου ὄμματα, κόψω Βουπάλου τὸν ὀφθαλμόν Eupolis βουγαῖος dixit de edacitate & πολυφαγίᾳ. Nam particula ϐου Græcis ſemper ſignificauit τὸ πολὺ, vt Hercules βουθοίνας & βουπείνας non quia boues, ſed quia multum aut eſuriret aut ederet. Apud Gloſſographum Heſychium habes, ϐούπαλον μέγα καὶ ὄνομα, Putem corrigendum μέγαν ὄνον, ϐ ὄνομα, vt & grandem aſinum notet, & Bupali nomen qui hoſtis dicitur Hipponactis, ſed hoſti illi exiſtimo Hipponacta, Bupali nomē indidiſſe vt aſinum & ἀπαίδευτον argueret, Paulo poſt vbi habes πατάξάτω τις deleo ἰὸ τὶς vt noxium menſuræ verſus, præſertim cùm modò dixerit τούτων ἰις ἢ δὶς ἢ τρεῖς. B Quod autem ait παρέξω in eodem verſu, puto ſanè valere idem atque os præbere (vt ait Martialis) & morigerum eſſe. Gallico Idiotiſmo *Enſter*. Herodotus de hac puſilli animi nota dixit, κρέσσον γὰρ πολλῷ ἐστι καὶ ἀποθνήσκειν μαχομένους τελευτῆσαι ἤπερ παρέχοντας διαφθαρῆναι αἰσχίστῳ μόρῳ. Κύων τῆς ὀρχέων λάβηται.] Puto adludi ad Prouerbium Canis corio guſtato metuendus, Atque haud ſcio an huc reſpexerit Horatius Satyra quinta lib. 2. Quæ ſi ſemel vno de ſene guſtarit, deinde, Vt canis à corio nunquam abſterrebitur vncto. C Τὸ γῆρας ϐοῦ.] Delendum puto τὸ ϐοῦ, vel hic loqui chorum mulierum, vel, ſi virorum, hunc eſſe ſenſum: Ego meum ſenium conſumam potius quàm te patiar ſic loquentem. Τί δ' ἢ ἀποδῶ τοῖς δακτύλοις.] Non eſt quin adludat ad libidinem ſpurcæ contrectationis. Nam ἀποδύεσθαι eſt ϐινεῖσθαι, & ſenes quibus Venus eſt quieta digitis potius rem peragunt. Heſychius leuiter videtur emendandus, ἀποδεῖν, ἀπαίειν, συγγίνεσθαι, lege παίειν. D Nam id eſt pauire & concutere.

Στρ. Αἰρώμεθ' ἡμεῖς ὕδατος τὴν κάλπιν ὦ Ροδίππη.	*STR. At nos aqualem hunc vrceum tollamus ô Rhodiſpa.*
Χο. ἀν. Τί δ' ὦ θεοῖσιν ἐχθρὰ σὺ δεῦρ' ὕδωρ ἔχουσ' ἀφίκου.	*CH. s. v. O dira dijsq́; inuiſa fœmina, ad quid huc aquam fers?*
Στρ. Τί δαὶ σὺ πῦρ ὦ τύμβ' ἔχων ὡς σεαυτὸν ἐμπυρεύσων.	*STR. At tu quid ignem ô buſtuarie, vt paratus vri?*
E Χο. ἀν. Ἐγὼ μὲν ἵνα νήσας πυρὰν τὰς σὰς φίλας ὑφάψω.	*CH. s. v. Vnam pyram nunc inſtruens, vram tuas amicas?*
Στρ. Ἐγὼ δέ γ' ἵνα τὴν σὴν πυρὰν τούτῳ κατασβέσαιμι.	*STR. Pyram tuam illam exſtinxerim facul fluente riuo.*
Χο. ἀν. Τοὐμὸν σὺ πῦρ κατασβέσεις. Στρ. τοὔργον τάχ' αὐτὸ δείξει.	*CH. s. v. Ignem meum tu exſtinxeris? STR. hoc res ſtatim docebit.*
Χο. ἀν. Οὐκ οἶδας εἰ τῇδ' ὡς ἔχω τῇ λαμπάδι σταθεύσω.	*CH. s. v. At ſtulta neſcis quo modo fax quam gero iſta torret.*
F Στρ. Εἰ ῥύμμα τυγχάνεις ἔχων, λουτρὸν ἐγὼ παρέξω.	*STR. Si ſqualidas ſordes habes, en balneum parabo.*
Χο. ἀν. Ἐμοὶ σὺ λουτρὸν ὦ σαπρά; Στρ. καὶ ταῦτα νυμφικόν γε.	*CH. s. v. Tu ſpurca balneum mihi? STR. Quin-imò nuptiale.*
Χο. ἀν. Ἠκούσατ' αὐτῆς τοῦ θράσους. Στρ. ἐλευθέρα γάρ εἰμι.	*CH. s. v. Audin' ferocem audaciam. STR. ſum nempe libera, inquam.*
Χο. ἀν. Σχήσω σ' ἐγὼ τῆς νῦν βοῆς. Στρ. ἀλλ' οὐκ ἔθ' ἡλιάζεις.	*CH. s. v. Has comprimam voces tibi. STR. At iam deſines foro vti.*
G Χο. ἀν. Ἐμπρήσατ' αὐτῆς τὰς κόμας. Στρ. σὸν ἔργον ὦ Ἀχελῷε.	*CH. s. v. Huius comam vre teda. STR. Accingere, vnda, iam labori.*
Χο. ἀν. Οἴμοι τάλας.	*CH. s. v. Hei hei mihi.*
Στρ. Μῶν θερμὸν ἦν;	*STR. Num feruet hoc?*
Χο. ἀν. Ποῖ θερμόν; οὐ παύσει; τί δρᾷς;	*CH. s. v. Quò feruor? auffer, quid facis?*

Στρ. Ἄρδω σ᾽ ὅπως ἀναβλαστάνῃς.
Χο. γε. Ἀλλ᾽ αὖός εἰμ᾽ ἤδη τρέμων.
Στρ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ πῦρ ἔχεις σὺ χλιανεῖς σεαυτόν.

A *STR. Nam te irrigo vt regermines.*
CH. s. v. Quin aridus ſum & iam tremens.
STR. Ignem ergo qui geras, habebis vnde mox tepeſcas.

BISETVS. Ὦ τύμβε.] τύμβον καλεῖ τὸν γέροντα, διὰ τὸ γῆρας ἔσχατον, καὶ τύμβου ἄξιον. ὡς τυφογέροντα οὖν αὐτὸν λοιδορεῖ. ταῦτα δὲ σύνταξον οὕτω, Τί δ᾽ ἦ ὦ τύμβε πῦρ ἔχων ὡς σαυτὸν ἐμπυρεύσων, καὶ σὺ δεῦρο ἀφίκου δηλαδή. ἐμπυρεύσων δέ, σαυτὸν πυρώσων, καύσων τῷ πυρὶ φερομένῳ. Ἵνα νήσας.] τουτέστι σωρεύσας. Τούτῳ κατασβέσωμαι.] τούτῳ τῷ ὕδατι. Σταθεύσω.] σταθεύειν, πυροῦν. καὶ πυρὶ ἡσύχως χλιαίνειν κρέας, καὶ ὀπτῆσαι. Ἡσύχιος, περὶ τούτου καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι, σηπίας σταθεύω, τουτέστιν ὀπτῶ. καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις, σηπίας ἐσταθευμένας, ἤγουν ὠπτημένας, ἢ πυρὶ χλιανθείσας. ἄλλως. σταθεύειν, τὸ ἡσύχως, καὶ βραδύνοντι πυρὶ ὀπτᾶν. Εἰ ῥύμμα.] ῥύμματα, τρίμματα, σμήγματα, καθάρματα. Σ. ἄλλως. ῥύμμα, ῥύπον, σπίλον, ἀκαθαρσίαν. σὺ λουτρὸν, δηλονότι παρέξεις, δώσεις. νυμφικὸν δὲ λουτρὸν λέγει, ὅτι αἱ νύμφαι νεωστὶ γαμούμεναι πρὶν ἢ μετὰ τῶν νυμφίων κοιμᾶσθαι καθαρότητος μείζονος ἕνεκα λουτροῖς ἐχρῶντο. Ἡλιάξεις.] ἡλιάσαι κυρίως ἐν τῷ ἡλίῳ ἁπλῶσαι. ἢ θερμαίνεσθαι ἐν ἡλίῳ. Ἡσύχιος. ὅθεν Ἡλιαία τὸ μέγιστον δικαστήριον Ἀθήνησιν, οὕτω καλούμενον, διὰ τὸ ἐν ὑπαίθρῳ εἶναι τόπῳ, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου βάλλεσθαι. ἡλιάζεσθαι δέ, ὅθεν καὶ ἡλίασις, ἐστὶ τὸ ἐν Ἡλιαίᾳ δικάζεσθαι. καὶ ἡλιασταί, οἱ ἐν Ἡλιαίᾳ δικασταί. καὶ τὸ ἡλιάξεις ἐνταῦθα λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ ἐν Ἡλιαίᾳ δικάσεις. ἢ, ὡς ὅτι δικαστὴς εἶ, οὐδὲ τῆς Ἡλιαίας δικαστής. ἢ καὶ ἁπλῶς, ὡς ὅτι δικαστὴς εἶ. ἡλιάζειν δὲ ἐν τῷ μέλλοντι ἡλιάσω, καὶ ἡλιάξω. ὡς παίζω, παίσω, καὶ παίξω. Σὸν ἔργον ὦ Ἀχελῷε.] ὦ Ἀχελῷε σὸν ἔργον ἐστί. νῦν ὦ Ἀχελῷε δεῖ σε κατὰ τούτου ποιεῖσθαι τὸ σὸν ἔργον, ἤγουν τούτους τοῖς σοῖς ὕδασι βρέχειν. ἡ δὲ Στρατυλλὶς ὕδωρ εἰς τὴν τοῦ γέροντος κεφαλὴν ἐκχέουσα τοῦτο λέγει. τὸν δὲ Ἀχελῷον ὡς θεὸν προσφωνεῖ. Ἀχελῷος δὲ ποταμὸς Ἀρκαδίας. καὶ πᾶν ὕδωρ οὕτω λέγεται. Ἄρδω σ᾽ ὅπως.] ἄρδω, βρέχω. ἄρδειν ἀλλαχοῦ τὸ ποτίζειν. αὖ ἵππον ἄρδειν. Εὖ. αὖος δέ, ὅθεν τὸ αὐαλέος, αὐανθείς, ξηρανθείς, ξηρός. χλιανεῖς δέ, θερμανεῖς. ὅτι δὲ ὁ χορὸς γερόντων εἶπε, τρέμων, πρὸς τοῦτο ἡ Στρατυλλὶς ἐπιφέρει, σὺ τοίνυν πῦρ ἔχων, σὺ χλιανεῖς. οὕτως αὐτὸν σκώπτει.

CHRIST. Τί δὲ σὺ πῦρ.] Legerem τί δαὶ σὺ πῦρ ὦ τύμβ᾽ ἔχων, ὡς σαυτὸν, &c. Eſt autem ὦ τύμβε quaſi ô ſilicernium. Sed & verſu proximè præcedenti, ſi conſtare vis ſuis numeris qui Tetrametrum efficiant catalecticum, deleam σὺ & legam ὦ θεοῖσιν ἐχθρὰ δεῦρ᾽. Ἐγὼ μὲν ἵνα νήσας.] Lego ἐγὼ μίαν νήσας πυρὰν, & verſu proximè ſequenti ἰδοῦ δὲ μίαν τὴν σὴν, &c. Quia antea ſic locutus eſt, μίαν πυρὰν νήσαντες. Εἰ ῥύμμα.] Sordes per hanc vocem intelligit, quæ etiam σμήγματα, τρίμματα & καθάρματα, ſed in hoc verſu tranſponerem verba vltima & legerem ἐγὼ λουτρὸν παρέξω. Neq; mihi dubium eſt quin λουτρὸν hic ſit lotium, ſeu puellare ſeu virgineum, quod vocat νυμφικόν. Ἄρδω σ᾽ ὅπως] Lego ἄρδω σ᾽ vt & legitur in Veneta edit.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ Γερόντων.

PROBVLVS vel PROVISOR, Nuntius à ſenibus.

Πρ. Ἆρ᾽ ἐξέλαμψε τῶν γυναικῶν ἡ τρυφὴ,
Χὠ τυμπανισμὸς χοἰ πυκνοὶ Σαβάζιοι.
Ὅ,τ᾽ Ἀδωνιασμὸς οὗτος οὑπὶ τῶν τεγῶν.
Οὗ 'γώ ποτ᾽ ὢν ἤκουον ἐν τἠκκλησίᾳ.
Ἔλεγεν δ᾽ ὁ μὴ ὥρασι μὲν Δημόστρατος
Πλεῖν εἰς Σικελίαν. ἡ γυνὴ δ᾽ ὀρχουμένη
Αἰαῖ Ἄδωνιν φησίν. ὁ δὲ Δημόστρατος
Ἔλεγεν ὁπλίτας καταλέγειν Ζακυνθίων.
Ἡ δ᾽ ὑποπεπωκυῖ᾽, ἡ γυνὴ ᾽πὶ τοῦ τέγους
Κόπτεσθ᾽ Ἄδωνιν φησίν. ὁ δ᾽ ἐβιάζετο
Ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς, καὶ μιαρὸς Χολοζύγης
Τοιαῦτ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν ἐστιν ἀκόλαστ᾽ ᾄσματα.
Αγγ. Τί δῆτ᾽ ἂν εἰ πύθοιο καὶ τὴν τῶνδ᾽ ὕβριν
Αἳ τἄλλα θ᾽ ὑβρίκασι κἀκ τῶν καλπίδων
Ἔλουσαν ἡμᾶς. ὥστε θαἰματίδια
Σείειν πάρεστιν, ὥσπερ ἐνεουρηκότας.
Πρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τὸν ἁλυκὸν δίκαιά γε.
Ὅταν γὰρ αὐτοὶ ξυμπονηρευώμεθα

E PROB. *Ergo ille luxus fœminarum promicat*
Sonuſq; tympani & frequens bacchatio
Adonidiſq; leſſus in tectis ſtrepens
In concione nuper auditus mihi,
Dum ſe in Sicanos autumat Demoſtratus
Haud tempori ire, ſaltat uxor interim
Eheuq; Adoni dicit, armites viros
F *Zacynthiorum idem inquijt Demoſtratus*
Legiſſe, vt vxor temulenta per domum
Lugeri Adonin inquit: at vi ducitur
Odium deorum ille improbus Cholozuges.
Has cantiones impudicas efferunt.
NVN. *Quid ſi ô Probule cæteras iniurias*
Quas hæ patrarunt reſcias? lauere nos
Suis matellis, ſuntq; noſtra pallia
G *Quaſſanda terſim, vt illa quæ perminximus.*
PR. *Teſtor marinum Troſſuli numen dei,*
Iurè iſta patrant, namq; nos cùm nequiter

BISETVS. Ἆρ᾽ ἐξέλαμψε.] στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Πρόβουλος εἰς τὴν σκηνὴν προσιὼν

λεῖ

θῶν τῶν τότε γυναικῶν καταστρέφει, καὶ τὰς τούτων τρυφὰς, καὶ τὴν ἀκολασίαν ψέγει. καὶ δὴ καὶ τούτων τινὰς ὀνομαστὶ χαρακτηρίζει. Πρόβουλος δὲ ἐστίν, ὁ ἔξαρχος τοῦ βουλευτηρίου, ἢ ὁ προκεκριμένος. Ἡσύχιος. ἀλλαχοῦ δὲ Πρόβουλος ἀρχή τις παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφορὰν κατασταθεῖσα. ὡς δῆλον ἐκ τῆς ὀγδόης τῆς Θουκυδίδου ξυγγραφῆς. Ὅμως δέ, φησιν, ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐδόκει χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικόν, ὅθεν ἂν δύνωνται ξύλα ξυμποριζομένους, καὶ χρήματα, καὶ τὰ τῶν ξυμμάχων ἐς ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα τὴν Εὔβοιαν. τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι, καὶ ἀρχήν τινα πρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἑλέσθαι, οἵτινες περὶ τῶν παρόντων ὡς ἂν καιρὸς ᾖ προβουλεύσουσι. Σαβάζιοι.] Σαβάζιος, ὁ αὐτός ἐστι τῷ Διονύσῳ. ἔτυχε δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης παρὰ τὸν γινόμενον περὶ αὐτὸν θειασμόν. τὸ γὰρ εὐάζειν, οἱ βάρβαροι σαβάζειν φασίν. ὅθεν καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς ἀκολουθοῦντες τὸν εὐασμὸν σαβασμὸν λέγουσιν. ἔνθεν Σαβάζιος, ὁ Διόνυσος. Σάβους ἔλεγον καὶ τοὺς ἀφιερωμένους αὐτῷ τόπους, καὶ τοὺς βάκχους αὐτοῦ. Σ. περὶ τούτων δὲ, καὶ ἐν ἀρχῇ τῶν Σφηκῶν, καὶ ἐν Ὄρνισι διὰ πλειόνων εἴρηται. Ὅ, τ' Ἀδωνιασμός.] τίς ποτε γέγονεν ὁ Ἄδωνις, τίνος υἱὸς, καὶ ἅ τινα περὶ αὐτοῦ οἱ ποιηταὶ μεμυθεύκασι, μηδενὶ ὡς οἶμαι, ἄγνωστον. Ἀδώνιον δέ, τὸ τοῦ Ἀδώνιδος εἴδωλον. Ἀδώνια δὲ θηλυκῶς, ἐστὶ τὰ Ἀδώνια πενθητικῶς ἑορτή τις τῷ Ἀδώνιδι, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἀγομένη. ὡς εἴρηται ἐν τῇ Εἰρήνῃ, ἐν τῷ

Πέμπας τε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
Μυστήρι' Ἑρμῆ, Διπόλει', Ἀδώνια.

ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα Ἀδωνιάζω, τὸ ταύτην τὴν ἑορτὴν ἄγω. ἀφ' οὗ καὶ ὄνομα ῥηματικὸν, Ἀδωνιασμός. ὡς συνουσιασμὸς ἀπὸ τοῦ συνουσιάζω χαρακτηρίζεται. ταῦτα δὲ πάντα, ἐστιν, ὅτι τὸ θρηνεῖν, τὸ ἐπὶ τῷ Ἀδώνιδος θανάτῳ ποιούμενον δηλοῦσι. καὶ οὕτως ἐπὶ τέγους ἀναγνωστέον, ἐκ τῶν ἑξῆς φαίνεται. ὡς ἐπὶ τῶν τεγῶν, τὸ πλῆρες ὁ ἐπὶ τῶν τεγῶν. τέγη δὲ, καὶ στέγη τέγος, καὶ στέγος ταὐτόν, οἴκημα. Ἡσύχιος. οὐ γὰρ ὦ ποτ' ἤκουον. τὸ πλῆρες, οὐ γὰρ ἐγώ ποτε ἤκουον. καὶ ἐν τῇ κκλησίᾳ. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Μὴ ὥραισι.] ὥραισι, ἐν ὥραις. ἐν ὥρᾳ. ἐν καιρῷ ἐπιτηδείῳ. ὅπερ οὖν ὁ δὲ Δημόστρατος ἔλεγεν οὐκ ἐν ὥρᾳ, ἀλλ' ἀκαίρως εἰς τὴν Σικελίαν πλεῖν. Ὁπλίτας καταλέγειν.] καταλέγειν ὁπλίτας, τὸ διαγράφειν, τὸ καταγράφειν. Ξενοφῶν. Ὁπλίτας τε αὖ καταλέξασθαι χιλίους ἐπεψηφίσαντο. καὶ αὖθις. μετὰ δὲ ταῦτα κατελέξατο τὴν στρατιάν. ὁπλῖται δὲ, πελτασταὶ, ψιλοὶ τῆς πεζικῆς εἰσι καὶ μαχίμου δυνάμεως. ἔχουσι δὲ διαφοράς. ὁπλῖται μὲν γὰρ λέγονται, οἱ βαρυτάτῃ ὁπλίσει κεχρημένοι, κατὰ τὸν Μακεδονικὸν τρόπον, ἀσπίσι περιφερέσι, καὶ δόρασι περιμήκεσιν. ψιλοὶ δὲ, οἱ κουφοτάτῃ κέχρηνται, τόξοις, καὶ ἀκοντίοις, καὶ λίθοις ἐκ σφενδόνης ἢ ἐκ χειρός. οἱ δὲ πελτασταὶ, μέσῃ πως κέχρηνται σκευῇ. ἔστι γὰρ πέλτη, μικρά τις ἀσπιδίσκη, καὶ κοῦφον. καὶ τὰ δόρατα πολὺ τῶν ὁπλιτῶν λειπόμενα. Σ. Ζακυνθίων.] Ζάκυνθος ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς παρ' Ὁμήρῳ ὡς μαρτυρεῖ Στέφανος περὶ πόλεων. πόλις ἐστιν, ἀπὸ Ζακύνθου τοῦ Δαρδάνου. ὁ πολίτης Ζακύνθιος. Θουκυδίδης δὲ ἐν δευτέρῳ τῆς ξυγγραφῆς, νῆσον εἶναι λέγει, γράφων οὕτως, Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, καὶ οἱ ξύμμαχοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑκατὸν ἐς Ζάκυνθον τὴν νῆσον, ἣ κεῖται ἀντιπέρας Ἤλιδος. εἰσὶ δὲ Ἀχαιῶν τῶν ἐκ Πελοποννήσου ἄποικοι, καὶ Ἀθηναίοις ξυνεμάχουν. ὑποπεπωκυῖα δὲ, μεθύουσα. ὑποπίνειν γὰρ, μεθύσκεσθαι. Κόπτεσθ' Ἄδωνιν.] κόπτειν, κοινῶς μὲν, τὸ διαιρεῖν. παρ' Ἀττικοῖς δὲ, τὸ κρούειν, καὶ πλήττειν. ὅθεν, κόπτει τὴν θύραν. καὶ κόπτειν, τὸ θρηνεῖν, καὶ στηθοκοπεῖν. κόπτεσθαι δὲ κεφαλὴν χερσίν, ὅτι ἐντελῶς λέγεται, κόπτεσθαι κατὰ μόνας ἀτελῶς. καὶ κόπτεσθαι, τὸ πενθεῖν, ὅθεν κοπετὸς, τὸ πένθος, ὁ θρῆνος. κόπτεσθε

A τοῦτον τὸν Ἄδωνιν, ἀντὶ τοῦ πενθεῖτε, καὶ θρηνεῖτε. ἐβιάζετο δὲ, δηλονότι ταύτην τὴν γυναῖκα, πρὸς βίαν ἐφθείρειν. ἢ πρὸς βίαν αὐτῇ συνεῖναι. ἀκόλαστα δὲ φθέγματα, καὶ ἀσελγεῖς ᾠδαί, ἐστιν ὑπ' αὐτῶν, ὑπ' αὐτῶν ᾄδεται. διὰ τούτων δὲ πάντων ὁ Πρόβουλος δηλοῖ τὴν γυναικῶν ἀκολασίαν. καὶ κακίαν, ὑφ' ἧς καὶ πρὸς τὸ [illegible] καὶ τόλμης ἐσχάτης ἔργον αὐτὰς προαχθείσας οὐδὲν θαυμαστὸν εἶναι λέγει.

CHR. Πρόβουλος.] Hic erat cum pluribus aliis ἔξαρχος τοῦ βουλευτηρίου. Herodotus vocat eo no-
B mine quos Prouiſores dicimus, Hi videbant ne quid ipſi nouem magiſtratus contra Rempublicam facerent. Eoſdem fuiſſe Νομοφύλακας etiam putauit magnus Budæus, Principes, Senati vocare poſſumus. Sudas in illa ſua Collectaneorum farragine viginti primùm fuiſſe, deinde plures creatos ſcribit poſt cladem Siciliæ qui cauerent ne quid Reſpub. caperet detrimenti. Eos maximus magiſter Ariſtoteles conuenire magis ſcribit in dominatu paucorum quàm in ſtatu multi-
C tudinis, cuius Reipublicæ proprius ordo eſt βουλὴ non προβουλή. vide ipſum lib. 4. Politicon. Meminit idem τῶν προβούλων lib. 3. Rhetoricorum vbi Sophoclem πρόβουλον cenſuiſſe ait cum aliis προβούλοις, conſtituendos 400. Archontas. Ibi Græcus interpres προβούλους eſſe vult eos qui de rerũ euentis conſulunt & deliberãt. Ὅ, τ' Ἀδωνισμ.] Legẽdũ omnino Ἀδωνιασμός. Sic enim vel Heſychio teſte dicitur lugubris Nenia quæ ſuper Adonide celebratur. Mox vbi habes ὥραισι, in Veneta edi-
D tione legitur ὥραισι, vtrouis modo legas, ciccum, vt ait ille, non interduim. Ἠδ' ὑποπεπωκυῖα.] Id eſt probè appota vt loquitur Latinitatis eligentiſſimus M. Plautus, Malè autem Veneta editio ὑποπεπτωκυῖα. Qui error occupauit Irenam fabulam, neque à me animaduerſus fuit etſi monitori Leopardo doctiſſimo viro, iamdudum auſcultandum fuerat qui cap. 23. libr. 9. Emendationum ſuarũ totus eſt in huius vocis explicatione. Quod paulò poſt ait de Cholozyge, nondum liquidò mihi conſtat de ſenſu recto huius loci.

E BISETVS. Τί δῆτ' ἂν εἰ.] Ἄρχεται ὁ τῶν γερόντων ἄγγελος, ὃς ἀγγέλλει ἅπερ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἔπαθον. ὁ δὲ Πρόβουλος καὶ αὐτὸς καταγέλαστά τινα διηγησάμενος, τούτων αἰτίαν εἶναι λέγει, τὴν ἄγαν τῶν ἀνδρῶν πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας φιλοστοργίαν, καὶ ἄνεσιν. εἶτα καὶ ἑαυτὸν ὑπὸ γυναικῶν ἐκκλεισθέντα μέμφεται. τέλος δὲ, καὶ τινῶν δημοσίων ὑπηρετῶν προσκληθέντων ἅπαντες πρὸς τὴν ἀκρόπολιν, τὰς αὐτῆς πύλας διαρρήξοντες ὁρμῶνται. Ἔλουσεν.] τῷ ὕδατι ἐκ τῶν καλπίδων ὡς ἐν χειμῶνι ἡμᾶς ἔβρεξαν ὥστε λοῦσαι δοκεῖν. Ὥστε θοἰματί-
F δια.] τοῦ νοῦ, καὶ μέτρου χάριν, ταῦτα γραπτέον οὕτως. ὥστε θοἰματίδια. θοἰμάτιον Ἀττικῶς, ὅπερ κοινῶς, τὸ ἱμάτιον καλεῖται. ἐντεῦθεν δὲ τὸ ὑποκοριστικὸν θοιματίδιον, τὸ ἱματίδιον. Ὥσπερ ἐνουρηκότας.] ὁ νοῦς. τὰ ἡμῶν ἱματίδια τῷ ὕδατι οὕτως ἔβρεξαν, ὥστε ἡμᾶς φαίνεσθαι ἐνουρηκότας αὐτοῖς. ὥστε αὐτὰ τῷ ἡμῶν οὔρῳ βεβρέχθαι δοκεῖν. τὸ δὲ ἐνουρηκότας Ἀττικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ ἐνουρηκότας, παρὰ τὸ ἐνουρεῖν. Τὸν ἁλυκόν.] ἁλυκόν. ὀξύτονον καὶ δασυνόμενον. ἁλυκόν. κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ἐὰν μὲν τὸ α δα-
G σύνηται, ἡ θάλασσα. ἐὰν δὲ ψιλῶται, ἡ λύκους μὴ ἔχουσα. ὁ αὐτὸς, ἁλυκόν, ἁλμυρόν. τὸ δὲ μέγα ἐτυμολογικόν, ἁλυκός, ἁλμυρός, παρὰ τὴν ἅλα. ἁλικὸς καὶ ἁλυκός, ὡς τρίφαλεια, τρυφάλεια. διὸ καὶ οἱ ἀπιθάνως τεκμαίροντες [illegible] τὸ ἁλυκὸν ταὐτὸ τῷ ἁλυκόν, ἤγουν ἅλιον. καὶ θαλάσσιον εἶναι. ἔστι δὲ τὸ ἐπίθετον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ πρὸς

ἀντιδιαστολὴν τοῦ Ἱππικοῦ, εἴτε Ἰσθμίου. ὡς ἐν Νεφέλαις,

Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον,

καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθέτων εἴρηται. ἁλυκὸς δὲ λέγεται διὰ τὸ τῆς ἁλὸς, εἴτε τῆς θαλάσσης ἀνάσσειν. ἁλυκὸν δὲ ἀντὶ τοῦ ἁλυκόν Ἀττικῶς ἄνευ τοῦ ν, ἐκ τῆς τῆς τετάρτης κλίσεως [illegible], ὡς καὶ τὸν τὸν λαγὼ, τὸν Ἄθω, τὴν Κέω, τὴν Ἕω. καὶ ἄλλα πολλὰ παρὰ τοῖς τῶν παλαιῶν Ἀττικῶν, ἃ διὰ

A τοῦ ν κοινῶς ἐκφέρεται. ἀλλὰ ταῦτα σημαντικώτερον ὡς χρῆ σύντομον, καὶ ἀχρηστότερον.

CHRIST. Ὅσω θ' οἱματίδια.] Lege θ' αἱματίδια pro τὰ ἱματίδια, qua ratione θοἰμάτιον dicitur τὸ ἱμάτιον, & ille locus siue adlusio apud Laertium, ἐπ' ἀλεσμματίου, & ἐπ' ἀλλοιμάτιον, hinc fluxit. Paulò post pro ὃν ἐσκεύασας legerem ὃν τ' vel ὡς.

Ταῖσιν γυναιξὶ καὶ διδάσκωμεν τρυφᾶν,
Τοιαῦτ' ἀπ' αὐτῶν βλαστάνει βουλεύματα.
Οἳ λέγομεν ἐν τῶν δημιουργῶν τοιαδί.
Ὦ χρυσοχόε τὸν ὅρμον ὃν ἐσκεύασας
Ὀρχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας
Ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος.
Ἐμοὶ μὲν οὖν ἔστ' εἰς Σαλαμῖνα πλευστέα.
Σὺ δ' ἢν σχολάσῃς πάσῃ τέχνῃ πρὸς ἑσπέραν
Ἐλθὼν, ἐκείνῃ τὴν βάλανον ἐνάρμοσον.
Ἕτερος δέ τις πρὸς σκυτοτόμον ταδὶ λέγει
Νεανίαν καὶ πέος ἔχοντ' οὐ παιδικόν.
Ὦ σκυτοτόμε, τοῦ μου γυναικὸς τοῦ ποδὸς
Τὸ δακτυλίδιον πιέζει τὸ ζυγὸν,
Ἅτ' ἁπαλὸν ὂν, τοῦτ' οὖν σὺ τῆς μεσημβρίας
Ἐλθὼν χάλασον ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχῃ.
Τοιαῦτ' ἀπήντηκ' εἰς τοιαυτὶ πράγματα
Ὅτε γ' ὢν ἐγὼ πρόβουλος ἐκπορίσας ὅπως
Κωπῆς ἔσονται, τἀργυρίου νυνὶ δέον
Ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν.
Ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ἑστάναι. φέρε τοὺς μοχλοὺς
Ὅπως ἂν αὐτὰς τῆς ὕβρεως ἐγὼ σχέθω.
Ποῖ κέχηνας ὦ δύστηνε; ποῖ δ' αὖ σὺ βλέπεις;
Οὐδὲν ποιῶν ἀλλ' ἢ καπηλεῖον σκοπῶν.
Οὐχ ὑποβαλόντες τοὺς μοχλοὺς ὑπὸ τὰς πύλας
Ἐντεῦθεν ἐκμοχλεύσετ', ἐνθένδ' ἐγὼ
Συνεκμοχλεύσω. ΛΥ. μηδὲν ἐκμοχλεύετε.
Ἐξέρχομαι γὰρ αὐτομάτη· τί δεῖ μοχλῶν;
Οὐ γὰρ μοχλῶν δεῖ μᾶλλον, ἢ νοῦ καὶ φρενῶν.

B *Hortemur illas viuere, ac vitam parem*
Agamus, inde exempla manant talia.
Nam ſic opifices ſæpè compellant viri,
Quod aurifex monile fabricauerat,
Dum noſtra ſero ſaltat uxor veſpere
Elapſa pendens fibula è foramine eſt,
Mihi Salamina nauigandum protinus:
Quod ſi tibi opera eſt, te rogo vt prima face
Viſens ad hanc ſpinther reconcinnes fluens:
C *Quidam alter iſta verba ſutori inquiet*
Iuueni, & habenti grandiorem mentulam,
O ſutor, vrit coniugis mea pedem
Corrigia nexi calcei ſubit ictior
Tenella nempe: ſed veni ad meridiem
Et laxiorem redde ſodes, annulum.
Ego incidi iſtis iſta deſignantibus:
Poſtquam ergo victum comparaui in remiges
D *Prouiſor, & nunc vſus argenti expetit,*
Mihi impudentes fœminæ occludunt fores.
Quid ſtamus ocioſi? age huc vectes cedò
Vt arceam harum facile contumeliam.
Quid oſcitas miſelle, quóve reſpicis?
Nihil facis, tantúmque caupona imminet.
Vectes age iſtos ianuis ſupponite,
E *Reuellite iſthinc, hinc ego euellam ſimul*
Et adiuuabo. LYS. *Parcite hoc conuellere,*
Vltrò egredi parata ſum, quid vecti opus?
Plus mente ſana nunc opus quàm vectibus.

BISETUS. Ἐκ τῶν δημιουργῶν.] Δημιουργοὶ, ὥς φησιν Εὐστάθιος, οἱ χειροτέχναι, ἤγουν οἱ δημόσια ἐργαζόμενοι ἐπὶ μισθῷ. παρὰ Δωριεῦσι δὲ οἱ τοῦ δήμου F προεστῶτες, δημιουργοὶ ἐλέγοντο. Ἀττικοὶ δὲ καὶ τὰς [illegible] τὰ πέμματα γυναῖκας, δημιουργοὺς ἔλεγον. καὶ τὰς ἐν τοῖς γάμοις [illegible] ὁ αὐτὸς. καὶ ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ, δημιουργοὶ γυναῖκες αἱ δημόσιαι, εἴτουν αἱ πόρναι· νῦν δ' ἁπλῶς τοὺς χειροτέχνας οὕτω καλεῖ. τούτων δὲ ἡ σύνταξις, καὶ ὅπως ἐστί. ἡμεῖς τοῖς τῶν δημιουργῶν, ἤγουν ἡμεῖς τοῖς δημιουργοῖς εἶπον τοιαῦτα, τὰ [illegible] λέγομεν. Τὸν ὅρμον.] ὅρμος, νῦν ὁ γυναικεῖος περιτραχήλιος κόσμος. παρὰ τὸ ἕρμα, ὅ ἐστιν ἀσφάλεια. G ὥς φησιν Εὐστάθιος. βάλανοι δὲ, τὰ ἐξηρτημένα τῶν ὁρμίσκων περὶ τὸν τράχηλον ὡς ἐν [illegible]. ἀλλαχοῦ δὲ, βάλανος κυρίως λέγεται ὁ τῶν δρυῶν καὶ τῶν φοινίκων καρπός. καὶ βάλανος ὁμωνύμως τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου. καθ' ὁμοιότητα. καὶ ἰατροὶ τὰ ἐντιθέμενα τῇ ἕδρᾳ, βαλάνους λέγουσιν. ἐκ τοῦ τρήματος δὲ τοῦ ὅρμου δηλονότι, ὅπου πρότερον ἦν ἡρμοσμένος. τρῆμα δὲ, τὸ τρύπημα. εἴρηται παρὰ τὸ τορεῖν, καὶ κατὰ συγκοπὴν τρεῖν, ὅ ἐστι τρυπᾶν. ἡ δὲ τούτων σύνταξις αὕτη. ὦ χρυσοχόε, ἡ βάλανος τοῦ ὅρμου, ὃν ὅρμον ἐσκεύασας, ἐκπέπτωκε, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ τὸ σχῆμα κοινότερον.

CHR. Ἡ βάλανος.] Heſychius rectè τὰς βαλάνους exponit τὰ ἐξηρτημένα τῶν ὅρμων περὶ τὸν τράχηλον. Sed quia βάλανος etiam pro parte obſcœna accipitur plerumque, videtur Comicus eò alludere voluiſſe, & in voce τρήματος, intellexiſſe illam Sotadicam τρυμαλιὰν εἰς ἣν τὸ κέντρον εἰσδύεται. Quod autem ait poſtea τὴν βάλανον ἐνάρμοσον vel potius diuiſim ἐν ἅρμοσον, quis negare auſit huc reſpexiſſe Comicum Latinum, cùm dixit Mœnechmis, Iubeántque nouum ſpinthera reconcinnarier.

Bis.

A BISETVS. Ἐλθὼν, ἐκείνῃ.] στιχίον μετὰ τὸ ἐλθών. καὶ τὸ ἐκείνῃ πρὸς τὸ τὸ ἁρμόζον ἀνοιστέον, οὕτως, πρὸς ἑσπέραν ἐλθὼν, ἐκείνῃ, τῇ ἐμῇ γυναικὶ δηλονότι, τὸ ἁρμόζον τὴν βάλανον τῷ τρήματι αὐτῆς. ἀλλ' ἐκ τούτων, καὶ τὰ ἄνω περὶ τῆς βαλάνου, καὶ τοῦ τρήματος λεγόμενα δῆλον ἔχειν ἀμφιβολίαν κακέμφατον, καὶ διὰ τούτων τὴν τῆς συνουσίας ἀσέλγειαν ὑποσημαίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ βάλανος τὸ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὸ τρῆμα τὸ τῆς γυναικὸς αἰδοῖον σημαίνειν δύναται. καὶ αὕτη ἡ τοῦ βαλάνου ἅρμοσις πρὸς τῇ γυναικὶ, παιδιᾶς καὶ γέλωτος χάριν ἀμφιβόλως τὴν βάλανον ἐκ τοῦ τρήματος τοῦ ὅρμου ἐκπεσοῦσαν, εἶτα B ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ πάλιν ἐναρμοσθεῖσαν. καὶ τὸν τῆς συνουσίας τρόπον ἴσως δηλοίη. τούτων δὲ ἕνεκα. Εἶτι περὶ τῆς εὐσεβείας. καὶ σωφροσύνης νόμιοι αἱ ἡμῶν γυναῖκες ἀσελγέστερον ἁμαρτάνουσιν, ἁμαρτήματος τοιούτου τὴν αἰτίαν ἡμᾶς ἀνέχειν ἐχρῆν. καὶ γὰρ ἡμεῖς αὐτοὶ ταῖς ἡμετέραις γυναιξὶ ξυμπονηρευόμεθα, καὶ τρυφᾶν, καὶ ἀσελγαίνειν αὐτὰς διδάσκομεν. καὶ πάσης ἀκολασίας ἀφορμὴν αὐταῖς παρέχομεν. τὸ μὲν τῇ τῶν λόγων ἀπρεπεστέρων συνηθείᾳ, τὸ δὲ, τῇ τῶν ἔργων ἀπαιδεστέρων ἐπιδείξει. οὐ τοίνυν αὐτὰς, ἀλλ' ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς τούτων ἁπάντων C αἰτίους δικαίως αἰτιατέον. Ἐν τισὶ δὲ τῶν ἀντιγράφων ἀντὶ τοῦ τὸ ἁρμόζον, γέγραπται ἐναρμόζον. ὃ καὶ καλῶς ἔχει. Τὸ ζυγόν.] ταῦτα ληπτέον οὕτω, τὸ ζυγὸν πιέζει τοὺς πόδας κατὰ τὸ δακτυλίδιον. ζυγὸν δὲ, ὃ καὶ ἀρσενικῶς ζυγὸς, ὁ παρακείμενος ἱμὰς τοῖς δακτύλοις πλαγίοις ἐπὶ τῶν σανδαλίων. ἅτ' ἁπαλὸν ὄν. ἅτε ἀντὶ τοῦ ὡς, ὡς δηλαδή. πιέζει δὲ, θλίβει, σφίγγει. ἀλλ' ἴσως βέλτιον γράφειν ὑποπιέζει. καὶ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ μέτρου χάριν, ἐὰν τὸ πρότερον ι τοῦ δακτυλιδίου συστέλληται. τὸ γὰρ ι φύσει D κοινόν. Ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχῃ.] καὶ ταῦτα κακέμφατον πολλὴν ἀμφιβολίαν, καὶ φανερὰν ὑποτύπωσιν ἔχει τῶν μετὰ τὴν συνουσίαν τῇ γυναικὶ συμβαίνειν εἰωθότων. Ἐκπορίσας.] ὁ νοῦς. Ἐγὼ τῆς βουλῆς ὢν ἔξαρχος, ἤγουν ἀρχὴν, καὶ παρασκευάσας ὅπως πλεῖστοι κωπῆς ἔσονται, νῦν ὅτι τῶν χρημάτων χρείαν ἔχομεν μεγάλην, ὅμως ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν τῆς ἀκροπόλεως, ὅπου τὰ χρήματα τῆς πόλεως ἐν τῷ ταμιείῳ κεῖται. ἄλλως. ἐκπορίσας ταργύρια, εἴτε τὰ χρήματα συλλέξας, χρημάτων εὐπορίαν συλλέξας ὅπως πλείστους κωπῆς, εἴτε κωπηλάτας ἤγουν ἐρέτας ἕξομεν, νῦν ἡμῶν μεγάλην χρημάτων χρείαν ἐχόντων. ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. ὅπως κωπῆς ἔσονται λέγει, ὅτι πρὸς τὸν πλοῦν, καὶ τὰς ναυτικὰς στρατείας πολλῶν κωπηλατῶν ἔδει. πολλοὺς δὲ κωπηλάτας ἄνευ χρημάτων ἔχειν ἀδύνατον. χρήματα δὲ τοῖς κωπηλάταις παρέχειν οὐκ ἐδύνατο, B τῆς ἀκροπόλεως ὑπὸ τῶν γυναικῶν καταληφθείσης. κωπῆς δὲ Ἀττικῶς, ὡς τὸ ἱππῆς. παρὰ δὲ τὴν κώπην, κωπεὺς εἴρηται. καὶ τὸν κωπηλάτην σημαίνει. Ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ἑστάναι.] οὐ δεῖ τὸν χρόνον μάτην ἐκτρίβειν. Ὅπως ἄν.] ὅπως τὴν αὐτῶν ὕβριν σχῶ καὶ παύσω. Ποῖ κέχηνας.] οὐδὲ ἡ γραφὴ οὐ καλῶς ἔχει καὶ μέτρου χάριν γραπτέον, Τί κέχηνας; Μηδὲν ἐμμοχλεύετε.] ἡ Λυσιστράτη, τοὺς ἄνδρας ἤδη τὰς τῶν πυλῶν διαρρήξειν ἐπιχειροῦντας ἰδοῦσα, τοὺς μοχλοὺς ἀφεῖναι κελεύει, αὐτὴ πρὸς αὐτοὺς, αὐτομάτως αὐτίκα προσελεύσομαι.

C CHR. Πιέζει τὸ ζυγόν.] Explanat Heſychius cùm ait ἱμάντα eſſe παρακείμενον τοῖς δακτύλοις ἐπὶ τῶν σανδαλίων, ſed addit Sudas πλαγίοις δακτύλοις. Mox cùm ait ἐκπορίσας, intellige ἐξανύσας. Ὅπως κωπῆς ἔσονται.] Aut falli me neceſſe eſt (quod ſæpè nimis accidit) aut innuit de Trierarchia, Nã qui iſtud muneris obibat & ad nauale bellum neceſſaria ſuppeditabat, τριηραρχεῖν dicebatur, victum autem remigibus ſufficiebant Trierarchi. Ποῖ κέχηνας ὦ.] Hic verſus Trimeter eſt Trochai- D cus Catalect. Tamen ſi ποῖ exſulare facis, aut παραγραφῆς locum obtinere vis, ſimilis erit verſus ceteris Trimetris Iambicis. Mox verò pro ὑποβαλόντε lego ὑποβαλόντες. verſus autem ille οὐ γὰρ μοχλῶν δεῖ, niſi fallit me memoria, parodia eſt ad verſus Euripidæ.

E

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Στρατυλλίς.	PROBVLVS, LVSISTRATA, Stratullis.
Πρ. Ἄληθες ὦ μιαρὰ σύ. ποῦ 'σθ' ὁ τοξότης;	*PROB. Placet nefanda? lictor arcitenens vbi eſt?*
Ξυλλάμβαν' αὐτὴν κ' ὀπίσω τὼ χεῖρε δεῖ.	*Heus tu prehende hanc & liga à tergo manus.*
Λυ. Εἴ τἄρα νὴ τὴν Ἄρτεμιν τὴν χεῖρά μοι	F *LVS. Teſtor Dianam, ſi quis admorit manum*
Ἄκραν προσοίσει δημόσιος ὢν κλαύσεται.	*Liturgus in me tantulum, flebit nimis.*
Πρ. Ἔδεισας οὗτος; οὐ ξυναρπάσει μέσην;	*PR. Quid extimeſcis? non prehendis ocyus?*
Λυ. Καὶ σὺ μετὰ τούτου κ' ἀνύσαντε δήσετον.	*Non ibis & tu colligaturus ſtatim?*
Στ. Εἴ τἄρα νὴ τὴν Πάνδροσον ταύτῃ μόνον	*STR. Per Pandroſon, ſi tu manum iſti iniceceris*
Τὴν χεῖρ' ἐπιβαλεῖς, ἐπιχεσεῖ πατούμενος.	*Vel paululùm calcatus hic cacans eris.*
Πρ. Ἰδού γ' ἐπιχεσεῖ. ποῦ 'στιν ἕτερος τοξότης;	G *PR. Hui cacans! vbi alter eſt ſagittifer?*
Ταύτην προτέραν ξύνδησον ὁτιὴ καὶ λαλεῖ.	*Prius volo iſtam vincias quæ ſic blatit.*
Λυ. Εἴ τἄρα νὴ τὴν φωσφόρον τὴν χεῖρ' ἄκραν	*STR. Per albicantis lucis auctorem deam,*
Ταύτῃ προσοίσεις, κύαθον αἰτήσεις τάχα.	*Si taxis iſtam, forſit vt cotulam petas.*

Πρ. Τουτὶ τί ἦν; ποῦ τοξότης; ταύτης ἔχου.
Παύσω τιν' ὑμῶν τῆσδ' ἐγὼ τῆς ἐξόδου.
Στ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Ταυροπόλον ταύτῃ πρόσει,
Ἐκκοκκιῶ σου τὰς στενοκωκύτους τρίχας.
Πρ. Οἴμοι κακοδαίμων ἐπιλέλοιφ' ὁ τοξότης.
Ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἡττητέα
Ἡμῖν. ὁμόσε χωρῶμεν αὐταῖς ὦ Σκύθαι,
Ξυνταξάμενοι. Λυ. νὴ τὼ θεὼ γνώσεσθ' ἄρα
Ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰσὶ τέτταρες λόχοι
Μαχίμων γυναικῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων.
Πρ. Ἀποστρέφετε τὰς χεῖρας αὐτῶν ὦ Σκύθαι.
Λυ. Ὦ ξύμμαχοι γυναῖκες ἐκθεῖτ' ἔνδοθεν
Ὦ σπερμαγοραιολεκιθολαχανοπώλιδες
Ὦ σκοροδοπανδοκευτριαρτοπώλιδες.
Οὐκ ἐξέλξετ'; οὐ παιήσετ'; οὐκ ἀρήξετε;
Οὐ λοιδορήσετ'; οὐκ ἀναισχυντήσετε;
Παύσασθ', ἐπαναχωρεῖτε, μὴ σκυλεύετε.
Πρ. Οἴμοι κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν.
Λυ. Ἀλλὰ τί γὰρ ᾤου; πότερον ἐπὶ δούλας τινὰς
Ἥκειν ἐνόμισας; ἢ γυναιξὶν οὐκ οἴει
Χολὴν ἐνεῖναι; Πρ. μὰ τὸν Ἀπόλλω καὶ μάλα
Πολλήν, ἐάν γε πλησίον κάπηλος ᾖ.
Χο. Ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη Πρόβουλε τῆσδε γῆς
Τί τοῖσδε σαυτὸν εἰς λόγον τοῖς θηρίοις συνάπτεις;
Οὐκ οἶσθα λουτρὸν οἷον αἵδ' ἡμᾶς ἔλουσαν ἄρτι
Ἐν τοῖσιν ἱματιδίοις, καὶ ταῦτ' ἄνευ κονίας.
Χο.Γ. Ἀλλ' ὦ μέλ' οὐ χρὴ προσφέρειν τοῖς πλησίοισιν εἰκῆ
Τὴν χεῖρ'. ἐὰν δὲ τοῦτο δρᾷς, κυλοιδιᾶν ἀνάγκη.
Ἐπεὶ θέλω 'γὼ σωφρόνως ὥσπερ κόρη καθῆσθαι
Λυποῦσα μηδέν' ἐνθαδί, κινοῦσα μηδὲ κάρφος.
Ἢν μή τις ὥσπερ σφηκιὰν βλίττῃ με κἀρεθίζῃ.

A *PR. Quid iſtud eſt? vbi ille lictor? heus iſtam tene,*
Eruptionem hanc perſecul repreſſero.
STR. Per Tauricam ſi pergis huc accedere
Crines reuellam flebilem in modum tuos.
PR. Heu me miſellum, hic arquitum penuria eſt,
At non oportet fœminis ſic cedere,
B *Age irruamus, ô Scytha, inſtructo ordine*
Aduerſus illas. LVS. Per deos videbitis
Lectas cohortes eſſe nobis quatuor
Pugnatium intus fœminarum & armatam.
PR. Vos fœminarum auertite, ô Scytha, manus.
LVS. Exite ſocia fœmina, huc concurrite
Vos ſeminiſcripiſolecipola ſimul
Vos allicaupopaniuendula aduoco.
Ecquid venitis, caditis, ſuccurritis,
C *Conuiciamini, impudenter pergitis?*
Ceſſate, ceſſim abite, nec prædemini.
PR. Ceſſit meus eheu, male ſagittarius.
LVS. Nam quid putabas? rem tibi cum ſeruulis
Fore autumabas? tune bilem fœminis
Non eſſe credis? PR. Imò per Phœbum adſitim
D *Ineſſe credo, caupo ſi prope adſiet.*
CH. S.V. O multa fruſtra verba qui mutaueris
Probule, cur his applicans te beſtiis moraris?
Neſciſne quali balneo nos alluere nuper
Per noſtra pallia, idque labe ſordidate nulla?
CH. MVL. Nam proximo ſtultè ſua vis inferenda non eſt
Miſelle, quòd ſi feceris, os vapulans tumebit
E *Velim quidem modeſtè, & inſtar virginis ſedere*
Nulli moleſta, ne quidem feſtuculam mouendo,
Dum ne quis vt veſpariam irritans clepat meum mel.

Β ι ε ἔ τυς. Ἀληθὲς ὦ μιαρὰ σύ] ὑπηρέτης γενικώτερόν ἐστιν ὄνομα, καὶ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ, καὶ τῷ Ἡσυχίῳ ἑρμηνεύεται δοῦλος. τὸ δὲ μέγα Ἐτυμολογικὸν λέγει, ἐκ τῆς ὑπὸ προθέσεως, καὶ τοῦ ἐρέσσειν, τὸ κωπηλατεῖν γίνεσθαι τὸ ὑπηρέτης, ἐκβολῇ δὲ τοῦ σ, καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς η, ὑπηρέτης. κυρίως γὰρ ὁ ναύτης. ἐνταῦθα δὲ, εἰδικώτερον ὑπηρέτης ναυτικός ἐστιν, ὡς εἰρήσεται τῶν δημοσίων δούλων, περὶ ὧν ὁ Πολυδεύκης ἐν τῷ ὀγδόῳ οὕτω γράφει. οἱ πρὸ τῶν δικαστηρίων, καὶ τῶν ἄλλων συνεδρίων δημόσιοι ὑπηρέται, οἷς ἐπετέτακτο εἴργειν τοὺς ἀκοσμοῦντας, καὶ τοὺς μὴ δέον λέγοντας ἐξαίρειν, καὶ Σκύθαι, καὶ Τοξόται, καὶ Σπευσίνιοι ἐκαλοῦντο, ἀπὸ τοῦ πρώτου συντάξαντος περὶ αὐτοὺς ὑπηρεσίαν. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, δῆλον τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν τοξικὴν, καὶ τὴν Σκυθικὴν συνωνύμως λέγεσθαι. διὸ καὶ πιθανῶς τινὲς τεκμαίρονται, καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ τοῦ ὑπηρέτου πρόσωπον, ἀντὶ τοῦ προσώπου τοῦ Προβούλου διορθωμένως γράφεσθαι. τοῦτον δὲ τὸν εἰκασμὸν βεβαιοῦσιν ὀρθῶς, καὶ ὁ τῶν λαλουμένων λόγος, μάλιστα δὲ, τὰ ὑπὸ τοῦ χοροῦ κάτω λεγόμενα,

Ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη Πρόβουλε τῆσδε γῆς.

τοῦ Προβούλου γὰρ ὡς ἄρχοντός τινος ὄντος, ἦν τοὺς ὑπηρέτας ἐπιτάττειν, οὐ τὸν ὑπηρέτην τῷ Προβούλῳ, καὶ διὰ ταῦτα βέλτιον ἴσως τὸ φανερὸν σφάλμα διορθοῦν. οἱ δὲ τοῦδε τοῦ παλαιοῦ τούτων τῶν προσώπων χαρακτῆρα σώζειν βουλόμενοι, λέγουσι τοὺς τοξότας τοῖς ὑπηρέταις ὑποτάττεσθαι, ὡς τοὺς ἥττους τοῖς κρείττοσι, καὶ τοὺς ἀτιμοτέρους τοῖς τιμιωτέροις, καὶ τὴν ὑπηρέτην [illegible] ἀντὶ τῆς ἐκείνου, ὃ μικρῷ πρότερον ὁ Πρόβουλος ἔλεξε, Τί κέχηνας ὦ δύστηνε; καὶ τὸν αὐτὸν ὑπηρέτην ταῦτα λέγειν

γάν; κλεῖθρ' ἔσθ' ὁ μοχλὸς σύ. ἀλλὰ ζητῶν, ποῦ 'στιν ὁ τοξότης; καὶ αὐτὴν ὡς ὑπὸ δημοσίου τέλος προστάσσειν ταῦτα, ξυλλαμβάνειν αὐτήν. καὶ τὰ ἑπόμενα.

Ἀλλὰ τίς τούτων ἡ γυναικῶν ἀξιόχρεως ἔσται;

διόπερ οὐδὲν ἀπεργασθέντες, καὶ ἀβασανίστως κινητέον. ταῦτα δ' αὖ ἐστὶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς ἀδήλοις, καὶ τοῖς ἐπ' ὀλίγην ἀπόφασιν ἔχουσι, μηδὲν ἀβούλως κινεῖν. ἀλλὰ τὴν παλαιὰν χρείαν ἀσφαλῶς τηρεῖν, ἕως ἂν βελτίονος τύχωσι ταῖς μετὰ τῶν ἐμπειροτέρων ἀνδρῶν γνώμαις. καὶ διαφόρως ἐξηγήσεις δηλοῦσι πάνυ καλὴν, καὶ λυσιτελῆ. ὁ δὲ νῦν λαλῶν ὅστις ποτ' ἂν εἴη, εἴτε ὁ Πρόβουλος, εἴτε τις ὑπηρέτης, τὴν Λυσιστράτην ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐξελθοῦσαν ἰδὼν, αὐτὴν ὑπὸ τῶν τοξοτῶν ταχέως ξυλλαμβάνεσθαι, καὶ δεσμεύεσθαι κελεύει. ἡ δὲ, καὶ ἡ Στρατυλλὶς ἀλλήλαις συνεργοῦσαι, καὶ βοηθοῦσαι γενναίως ἀπομάχονται, καὶ τὴν ἀντιπάλων βίαν ἀπωθοῦσι, τὰς ἄλλας τὰς ἐν τῇ ἀκροπόλει οὔσας προσκαλεσάμεναι. δεῖ, δῆσον. ἐκ τοῦ δέω κατὰ κρᾶσιν. Δημόσιος σύ.] δημοσίους λέγουσιν, ὥς φησι Σουίδας, τοὺς τῆς πόλεως δούλους. τοιοῦτοι οἱ ὑπηρέται. καὶ τοξόται, καὶ Σκύθαι. Ἐδεδίεις ἄρα.] ἐφοβήθης. παρὰ τὸ δέος ὅ ἐστι φόβος, παρῆκται τὸ δείδω, δείσω. τὸ φοβοῦμαι. ξυμπεριστᾶσι δὲ, Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ξυμπεριστάσεις. ἀντί ταῦτα δὲ, περιβαλόντες μετὰ σπουδῆς ξυλλαβόντες, ταχέως δεῖτον. ταῦτα ἐν δυϊκῷ ἀριθμῷ. Νὴ τὴν Πάνδροσον.] Σουΐδας Πάνδροσον ὄνομα κύριον γυναικὸς εἶναι γράφει. τίς δ' αὕτη οὐ διδήλωκε. Παυσανίας δὲ τὴν Πάνδροσον μίαν τῶν τοῦ Κέκροπος θυγατέρων εἶναι λέγει. τῷ ναῷ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Πανδρόσου ναὸς συνεχὴς ἦν. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ὁ Παυσανίας μαρτυρεῖ. ταύτην οὖν ἐνταῦθα νοητέον. ἐπιχεσεῖ δὲ Δωρικῶς, ὅπερ Ἀττικῶς ἐπιχέσει, καὶ ἐπιχέσῃ. κοινῶς δὲ, ἐπιχέσεις. Ἰδοὺ ἐπιχεσεῖ.] τὸ ἰδοῦ περισπώμενον, ὃ καὶ ἰδὲ ποιητικῶς, προστακτικόν ἐστι τοῦ εἴδω ῥήματος. ὁ ἐν τῷ ἀορίστῳ β. καὶ εἶδον, καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἴδον ἄνευ διφθόγγου, ὅθεν ὁ β. ἀόριστος μ. ἰδόμην, ἴδου. καὶ ἐν τῷ προστακτικῷ ἰδοῦ. ἰδέσθω, ὡς τὸ τυποῦ, τυπέσθω. ἰδοὺ δὲ ὀξυτονούμενον, ἐπίρρημα δεικτικὸν κοινῶς. παρὰ δὲ τῷ Ἀριστοφάνει ἰδίαν τινὰ, καὶ χαρίεσσαν ἔχει χρῆσιν, ὅταν τὸ τέλος τῶν ὑμῖν ὑπ' ἄλλου τινὸς λεγομένων ἐπαναλαμβάνοντες εἰρωνικῶς αὐτῷ συγχωροῦμεν, ὡς ἐνταῦθα. γὰρ ἡ Στρατυλλὶς ταύτας ἀπειλὰς ἐπιτείνασα, ἐπιχεσεῖ καλουμένη, ὁ ὑπηρέτης ἀποκρινόμενος, καὶ αὐτὴν καταγελῶν, καὶ σκώπτων, αὐτίκα τὰς αὐτῆς τελευταίας λέξεις ἐπαναλαμβάνων ἐπιφέρει μετ' ἀγανακτήσεώς τινος, ἰδοὺ ἐπιχεσεῖ. τοῦτο δὲ παρὰ τοῖς ῥήτορσι, διὰ τῶν, ὡς ἔοικεν, εἰρωνικῶς ληφθέντων, συνωνύμως ἀποφαίνεται. οὕτω καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ, ἀγροικοῦ τινὸς Τρυγαίου ἐρωτῶντος ποῖ γῆς οἱ θεοί εἰσιν, ὁ Ἑρμῆς χλευάζων, καὶ εἰρωνευόμενος αὐτῷ ἀποκρίνεται, ἰδοὺ γῆς. τὴν τοῦ δρῶς ἀπειρίαν καὶ ἄγνοιαν μεμφόμενος, ὅτι περὶ τῶν θεῶν ὡς περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐφρόνει. καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις γυνή τις ἐκκλησιάζουσα λέγει,

Εἶτα πρὶν πιεῖν λέγω;

ἄλλη δὲ γυνὴ ἀποκρίνεται, Ἰδοὺ πιεῖν. οὕτω δὲ ταύτην αὐτὴ ψέγει. ὡς ἀκαίρως, καὶ ἀτόπως περὶ πότου λόγους ποιησαμένην. καὶ μετ' ὀλίγον ἡ αὐτὴ αὖθις λέγει,

Τί δ' οὐ πίνουσι κἀν ταῖς κλησίαισιν ἐπιφέρει,

Ἰδοὺ γε σὺ πίνουσι.

καὶ δὴ καὶ πλείστοις ἄλλοις ἐν χωρίοις παρὰ τούτῳ τῷ ποιητῇ, πλεῖστα ταύτης τῆς συνηθείας παραδείγματα εὕροις. ἔστιν ὅτε καὶ οὕτω λέγομεν καταφρονοῦντες τῶν λόγων, ὧν ἀκούομεν, καὶ παρ' οὐδὲν αὐτοὺς ἡγούμενοι. Κυάθου αἰτήσεις.] ἵνα δηλαδὴ, προσθῇ τοὺς κυάθους, οὕτως ὑποτυπωθῇ, καὶ τυφθήσῃ ὑφ' ἡμῶν. γεμίζουσι γὰρ κύαθον θερμοῦ καὶ προσκολλῶσι τοῖς οἰδήμασι, καὶ θεραπεύουσι. ταῦτα παρὰ τῷ Σουΐδᾳ. ὧν καὶ σαφὲς ὅραν ἔχεις ἐξή-

A γησιν ἐν τῇ Εἰρήνῃ. ἐν τοῖς δὲ, κυάθους προσκείμεθα, ὅπου τὰ σχόλια οὕτω γράφει, τοῖς γὰρ χαλκοῖς ὀξυβάφοις τὰ ὑπώπια ἀναλείφοντες, ἀφανῆ ποιοῦσι. τοιούτοις γὰρ τοὺς ἐκ πληγῶν ἐθεράπευον μώλωπας. ἔστι δὲ μετωνυμίας σχῆμα. τὸ γὰρ ἑπόμενον, ἀντὶ τοῦ προηγουμένου λαμβάνεται. τὸ προηγούμενόν ἐστι, τὸ τύπτεσθαι. τὸ δὲ ἑπόμενον, τὸ τοιούτοις κυάθοις προσκολληθεῖσι θεραπεύεσθαι. ὅμοιον τούτῳ καὶ τὸ λέγειν, οἰμώξεις, καὶ κλαύσεις. κύαθος δὲ, ὡς αὐτὸς ὁ Σουΐδας φησὶ, μέτρον ὑγροῦ, ὀγκιῶν β. ἢ κοχλιάρια. παρὰ τὸ χύω, χύαθος. καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ δασέος

B εἰς ψιλὸν κύαθος. Τὴν Ταυροπόλον.] τῆς Ἀρτέμιδος ἐπίθετον, ἢ ὅτι ἐν Ταύροις Σκυθίας ἔθνει ἐτιμᾶτο, ἢ ὅτι τῶν ταύρων, καὶ τῶν ἄλλων τετραπόδων προστατεῖν μυθεύεται. περὶ δὲ τούτου τοῦ ἐπιθέτου Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ ἐν Ταύροις ταῦτα λέγει,

Ἐνταῦθα τάξας ναὸν, ἵδρυσαι βρέτας
Ἐπώνυμον τῆς Ταυρικῆς, πόνων δὲ σῶν,
Οὓς ἐξεμόχθεις περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα,
Οἴστροις Ἐριννύων. Ἄρτεμιν δέ νιν βροτοὶ
Τολοιπὸν ὑμνήσουσι Ταυροπόλον θεάν.

C νῦν δὲ τὸ ἐπίθετον ἀντὶ τοῦ ὀνόματος κυρίου κατ' ἀντονομασίαν τίθησι. πρόσει δὲ, προσελεύσῃ, προσέλθῃς. Ἐκκοκκιῶ.] ἐκτιλῶ, ἐκσπάσω, ἀνασπάσω. στενοχωρῶ ταύτας τὰς θρίχας, ἐν αἷς τιλλομένη στενάζει. Σ. ἄλλως. τὰς σὰς τρίχας ὡς κόκκους ἐκ τῶν ῥοιῶν πάσας κατὰ μίαν ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐκτιλῶ, ἐκσπάσω, ὧν ἐκτιλλομένων σὺ κωκύειν, στενάζειν, θρηνεῖν, καὶ βοᾶν ποιήσω. Ἐπιλέλοιφ' ὁ τοξότης.] ἐκ τούτου, καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς, Ὁμόσε χωρῶμεν αὐτοῦ ὦ Σκύθαι, τινὲς τεκμαίρονται τοὺς τοξότας τῶν Σκυθῶν διενεγκεῖν. καὶ τοὺς τοξότας οὐ τοὺς αὐτοὺς τοῖς Σκύθαις γεγονέναι.

D ἀλλὰ οὐδὲν κωλύει τὴν μὲν ὑπηρεσίαν τὴν αὐτὴν εἶναι, τὰ δὲ τῶν ὑπηρετούντων ὀνόματα, καὶ τὴν αὐτῶν ὅπλισιν διάφορον, τὴν δὲ τιμὴν ἁπάντων ὁμοίως γεγονέναι. ἅπαντες γὰρ ἦσαν ὑπηρέται, καὶ φύλακες δημόσιοι. εἰ δέ τις ἄλλην περὶ τούτων ἔχοι γνώμην, πρὸς τοῦτον φιλονεικῶς οὐ διαμαχητέον. τίς δὲ τῶν τόξων, καὶ τοξοτῶν, καὶ τῶν ὁπλιτῶν διαφορὰ, τίς ἔπαινος, ἢ ψόγος, Εὐριπίδης διὰ πολλῶν ἐν τῷ Ἡρακλεῖ μαινομένῳ δηλοῖ. Γυναικῶν οὐδέποτ' ἔστ' ἡττητέα.] ἧττα, ἡ νίκη, ὑφ' ἧς νικώμεθα, ἡ τροπὴ, ἡ ἐλάττωσις, καὶ ἡ νίκη, ἣν τοῦ ἄλλου νικῶντες ἥττω, καὶ ὑποδεέστερον ποιοῦμεν, τουτέστιν ἐλαττοῦμεν. ὅθεν τὸ ἡτ-

E τᾶν, ἥττω, ἐλάττω τιθέναι, ἐλαττοῦν, νικᾶν. ἡττᾶσθαι τινὸς, νικᾶσθαι ὑπό τινος, καὶ αὐτοῦ ἥττω γίνεσθαι. ὁ νοῦς, οὐ δεῖ ἡμᾶς ἐᾶν ἡττᾶσθαι τῶν γυναικῶν, ἤγουν ὑπὸ τῶν γυναικῶν κρατεῖσθαι, καὶ νικᾶσθαι. ὅπερ αἰσχύνην ἡμῖν μεγίστην φέροι. τοῦτο δὲ εἴρηται ὡς καὶ τὸ γαστρὸς ἡττᾶσθαι, καὶ τῆς ἡδονῆς ἡττᾶσθαι. τὴν δὲ αὐτὴν σύνταξιν τὸ ῥῆμα τοῦτο φυλάττει, ἥνπερ καὶ τὸ ὄνομα. ὡς ὅταν λέγομεν ἡδονῆς, ἔρωτος, ἢ γαστρὸς ἥττων. Ὁμόσε χωρῶμεν.] ὁμόσε χωρεῖν, πολεμικῶς, ἢ ἐριστικῶς συμβάλ-

F λειν. μάχην πρός τινα συνάπτειν. πολεμικῶς ἐπιχειρεῖν τινί, μάχεσθαι. Ἔνδον.] ἢ ἐν πόλει. ἢ ἐν ἀκροπόλει. ὃ καὶ πιθανώτερον. ἐκθεῖτε ἔνδοθεν, ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐκτρέχετε βοηθήσουσαι. ἐξωπλισμέναι δὲ, τουτέστι καλῶς ὡπλισμέναι, καὶ πᾶσαν πολεμικὴν ὅπλισιν, καὶ παρασκευὴν ἔχουσαι. ἡ γὰρ ἐξ πρόθεσις ἐνταῦθα οὐ ἔξω, οὐδὲ στέρησιν, ἀλλὰ παρασκευῆς τι πλήρωμα σημαίνει. Ὦ σπέρμα.] τουτέστιν, ὦ σπερμάτων, καὶ λεκίθων, καὶ λαχάνων ἀγοραιοπώλιδες. ἤγουν ὦ γυναῖκες σπέρματα, λεκίθους, καὶ λάχανα ἐν τῇ ἀγορᾷ πω-

G λοῦσαι. ἐκ τῆς γὰρ ἀγορᾶς, τὸ ἀγοραῖος. ὅθεν τὸ σύνθετον γίνεται. λεκιθόπωλις δὲ, γυνὴ πωλοῦσα ὠά. καὶ λέκιθος, εἶδος ὀσπρίου ὃ καλεῖται πισός, διὰ τὸ ἐοικέναι τὴν χρόαν λεκίθῳ ᾠοῦ. καὶ λεκιθόπωλις, ἢ ὀσπριόπωλις, ὡς ἐν Σουΐδᾳ. Σ.

Ω σκοροδόπαν]ὦ πανδοκεύτριαι σκόροδα, καὶ ἄρτους πωλοῦσαι. πανδοκεύτρια δὲ ἡ καπηλὶς παρὰ τὸ πάντας δέχεσθαι. καπηλὶς δὲ παρὰ τὸ κακιώειν τὸν πηλόν. πηλὸς δὲ ὁ οἶνος. ὅθεν καὶ ἄμπελος οἱονεὶ ἔμπηλος οὖσα, ἡ ἐν αὐτῇ ἔχουσα τὸν πηλόν. παιήσετε, πλήξετε. Παύσασθε]ἐκ τῶν ἤδη λεχθέντων καὶ αὐτίκα λεχθησομένων, δηλονότι, Οἴμοι κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν, φανερὸν εἶδός τι πολεμικῆς συμπλοκῆς, καὶ μάχης, γέλωτος χάριν, ἐν τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ ἀπεικονίσθεν, καὶ παραστάθεν. ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες τὰς τῶν γυναικῶν ὁρμὰς, τὰς ἐφόδους, καὶ βίαν ὑπομένειν οὐ τολμήσαντες αἰσχρῶς ἔφυγον. ἡ δὲ Λυσιστράτη τοῦτο καταμαθοῦσα, τοὺς γενναίους στρατηγοὺς μιμουμένη (οἵπερ τὴν τῆς νίκης δόξαν μόνην ἀγαπῶντες. τὸ παρακλητικὸν σημαίνουσι, καὶ τοὺς αὐτῶν στρατιώτας ἀπὸ τῆς τῶν ἡτταθέντων πολεμίων σκυλεύσεως ἀποτρέπουσι) ταῦτ' ποιεῖ. καὶ τὰς γυναῖκας ἤδη νικώσας, ὡς τοὺς νενικημένους ἐλαύνουσα, πρὸς αὐτὴν στρατηγικῶς ἀνακαλεῖ. τοῦτο δὲ μεγίστην οὖσαν τοῖς θεωμένοις ἔφερε. Μὴ σκυλεύετε.] σκῦλον, ὡς Εὐστάθιός φησι, τὸ δέρμα λέγεται, ἀφ' οὗ ἴσως καὶ σκυλεύειν, κυρίως τὸ ἐν πολέμῳ βύρσας, ὅ ἐστι βοείας ἀσπίδας λαμβάνειν. ἐξ οὗ καὶ ἀπὸ μέρους, καὶ ἐπὶ πάσης πολεμικῆς σκευῆς ἐλέχθη. δοκεῖ δὲ αἰολικὸν εἶναι τὸ σκῦλον, ὡς φασὶ ἐκ ῥητορικοῦ λεξικοῦ. Εάν γε πλησίον κάπηλος ᾖ.]τοῦτο λέγει σκώπτων τὰς γυναῖκας εἰς φιλοποσίαν, καὶ γὰρ ὁ πολὺς οἶνος τὴν χολὴν, καὶ τὴν ὀργὴν τῇ ἑαυτοῦ θερμασίᾳ κινεῖ.

CHR. Ποῦ 'σθ' ὁ τοξότης.]Erant τοξόται Scythæ Liturgi, miniſtri publici, cuſtodes vrbis, olim mille numero medium incolebant forum, caſáſque vel σκηνὰς illic ſtructas habebant. Poſtea tranſierunt in Areopagum, vocabantúrque non ſolum ſcythæ ſed etiam Speuſinij à ſpeuſino quodam qui eos conſtituerat. Καὶ σὺ μετ'.] Puto hæc verba continuari ab Hypereta vel miniſtro & dirigi ad alterum τοξότην. Νὴ τὴν Πάνδροσον.]Mulieris nomen eſt apud Sudam. Hic vel Luna eſt vel Matuta, fortaſſis ſic dicta quia roſida, & πανέπαλος. cyprij tamen δρόσους vocant ἐχίνους. ſanè puto Artemin tantùm intelligi etiam per Epitheta ſequentia φωσφόρον & ταυροπόλον. Tamen Minerua etiam dicta eſt ταυροβόλος. Euripides autem Artemin dixit φωσφόρον, quamuis hac voce propriè indigitetur ſtella Veneris, Luciférque dicatur. Επιχεσεῖ πατούμενος.] Quia alloquitur ὑπηρέτην ſuſpicor hoc de induſtria dictum, vocabatur autem ἀμὶς vel familiarica ſella etiam ὑπηρέσιον, quamuis propriè magis ſit locus vbi remiges ſeſſitant. Hoc autem genere loquendi vſus eſt in alia fabula Ariſtophanes, Πατούμενοι ὑπὸ τῆς γέροντος πολλαπλασίονα χέζομεν. Κύαθον αἰτήσεις τάχα.]Minatur illi verbera, Ita inquit pugnorum velitatione contuſum te faciam vt neceſſe ſit tibi cyatho vel cotula quam ſupponas oculis tuis vt detumeſcant. Sic dixit in Pace de vrbibus ὑπωπιασμέναι καὶ κυάθους προσκείμεναι. Vide (ſi operæ putas pretium) quæ illic iamdudum notauimus. Hic autem locus ſic apud Sudam explanatus reperitur. ἵνα προσθῇς τῇ γνάθοις, οὕτως ὑπωπιασθήσῃ καὶ τυφθήσῃ ὑφ' ἡμῶν, γεμίζουσι γὰρ κύαθον θερμοῦ, καὶ προσκολλῶσι τοῖς οἰδήμασι, καὶ θεραπεύουσι. id eſt, cyathum poſces quod maxillis tuis apponas, Ita nos te ſupprimemus & verberibus tundemus, Nam cyathum vel cotulam calore implent, & tumoribus applicant, ſicque medicinam faciunt. Στωκύτους τρίχας.]ſic lege στωμύλους, per o paruum, ſignificat autem hęc vox comam vel crines in quibus στενάζει ἡ τιλλομένη plorat quæ ſcinditur & vellitur. Quid ſit ἐκκοκκιεῖν (pro ἐκκοκκίζειν dixit, ſed alterum Cappa exemit metri cauſa) diximus in Pace idem eſſe quod Gallofranci dicimus *egrainer*, poſſemus Latinè exciccare, quia ciccus κόκκος, ſed hic dixit ἐκκοκκιεῖ ἀντὶ τοῦ ἐρημώσει, vel potius ἐκτιλεῖ & ἀπαλλάξει. Ω σπερμαγοραιο.]Epitheton fictum & factum è mulieribus quæ vendunt in foro omne genus ſemina oua piſa & olera, ſequens ex allius caupona & pane. In Pluto vel Diuite fabula ſupra omnes mulieres, clamoſas exiſtimat τὰς πανδοκευτρίας & λεκιθοπώλιδας. Euripidis matrem λαχανοπώλιδα fuiſſe dicunt vel ſaltem σκανδικοπώλιδα, id eſt, olera vendidiſſe, vel ſcandycem quam Cichorij ſpeciem fuiſſe liquet ex Theophraſti Hiſtoriarum lib. 7. cap. 10. ne diutius Grammatici crucem ſibi figant in ignotæ herbæ explicatione, vt nos docuit maximus in Rep. literaria dictator Iulius Cæſar Scaliger. Eſt aute mihi monendus Lector, de ſecundo verſu ὦ σκοροδοπανδο, legendum videri ὦ σκοροδοπανδοκευτριαι. Ουκ ἐξέλκετ', οὐ παιήσετ'.] Sequor Venetum exemplar quod habet ἐξέλξετ', ſed lego οὐ ξέλξετ' pro οὐκ ἐξέλξετε vt metrum habeamus integrum niſi malis ἐξέλξετ'. Sed quod ait παιήσετ' notandum eſt etiam παίειν eſſe ποιεῖν ὀπισθοτόνους ποιεῖν, vt in Acharnenſibus vſus eſt hic noſter. Dicebant autem Attici παίειν & παιήσω, vt in Nebularum fabula, τοιαύτας σφῷν ὁ παις παιήσομαι. Mox vbi habes πολλὴν γ' ἐὰν πλησίον, legerem πολλήν γ' ἐὰν γε πλησ.

BISETVS. Ω πολλ' ἀναλώσας ἔπη.]ἐκ τῶν ἀνδρῶν χορὸς τὸν Πρόβουλον προσειπὼν πρὸς τὸ μήτε τοὺς λόγους, μήτε τὰ ἔργα μάτην ἔτι τρίβειν τῇ γυναιξὶν ἀπρεπῶς δεικνύοντα. πρὸς δὲ τούτοις σημειωτέον ὅτι ἐκ τῶν δύο τῶν χορῶν λόγων ἐκ ἀλόγως ταῦτα συμπεραίνεσθαι δυνάμεθα, τὰ ἐν τῇ ἄνω ὁμιλίᾳ, ἢ διαλόγῳ ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς

Αληθὲς ὦ μιαρά σύ, ἄχρι τέλους λεγόμενα. οὐ πρὸς τὸν ὑπηρέτην, ἀλλὰ πρὸς τὸν Πρόβουλον ἀνοιστέα. καὶ εἰ μὴ οὐ πάντα, ἀλλ' ὅμως τὸ μεῖζον τούτων μέρος. τοὺς δὲ τῶν γυναικῶν λόγους, τὸ μὲν, πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, τοὺς τὰ ὑπὸ Προβούλου ἐπιταττόμενα πράττειν βουλομένους, τὸ δὲ, πρὸς αὐτὸν τὸν Πρόβουλον λέγεσθαι. ὁ ῥᾳδίως καταλάβοι ὅστις ἂν ἀκριβέστερον πάντα ἐξετάσῃ. ὅταν γὰρ αἱ γυναῖκες ὑβριστικώτερον, καὶ παρρησιαστικώτερον λαλοῦσι, ταῦτα πρὸς τοὺς ὑπηρέτας ἀναμφισβητήτως λέγεσθαι. τὰ δὲ ὑπ' αὐτῶν ἐπιεικέστερον, καὶ μετ' εὐλαβείας τινὸς προφερόμενα, εἰκὸς ἐστι λέγεσθαι πρὸς τὸν Πρόβουλον, ὡς ἐν ἀρχῇ ὄντα. ταῦτα δὲ πάντα ἐπιμελῶς, καὶ πρεπόντως ἐσκεμμένα, μεγάλην σοφίαν, καὶ γέλωτος ἀφορμὴν τοῖς θεαταῖς παρέχει. Τί τοῖσδ' ἑαυτ.] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ι. Ιματιδίοις.]οὕτω καὶ ἄνω εἶπεν

Ελούσατ' ἡμᾶς ὥστε θοιματίδια ξαίνειν πάρεστι.

Ανευ κονίας.] κονία, τὸ ἐκ τέφρας καθεστάμενον ὑγρὸν Πολυδεύκης, κονίαν λέγει, ὅπερ Λατῖνοι λεξίβιον, ἔτι λεξιούϊον καλοῦσιν. Αλλ' ὦ μέλε οὐ]τὸ πλῆρες ὦ μέλεε. ταῦτα δὲ, οὐ πρὸς τὸν Πρόβουλον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀνδρῶν χορὸν ὑπὸ γυναικείου χοροῦ λέγεσθαι δοκεῖ.

κυλοιδιᾶν ἐστι τὰ κύλα, καὶ κυλάδες, τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς. ὑπώπια δὲ τὰ ἰσαίω τῶν ὀφθαλμῶν. ὅθεν κυλοιδιᾶν παρ' Ἀττικοῖς. τὰ κύλα τῶν ὀφθαλμῶν οἰδεῖν ἐκ μακρονυκτίας, λυχνῶν, ἀγρυπνίας. Εὐστάθιος. ἐνταῦθα δὲ κυλοιδιᾶν διὰ τὰ πλήγματα νοητέον. Κάρφος.] τὸ ξηρὸν ξυλήφιον. ξύλον λεπτότατον, καὶ ξηρότατον, καὶ κουφότατον, παρὰ τὸ κάρφω, τὸ ξηραίνω. κάρφος δ' οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τὴν ἐπιχώριον διάλεκτον φεστούκαν ὀνομάζουσι, ὅπερ ὀνόματι μικρότατον, καὶ λεπτομερέστατόν τι δηλοῦσι. σφηκίαν δὲ, σφηκῶν ἐσμόν. βλίττειν δὲ, τὸ μέλι ὀπωρίζειν. τὸ μέλι ἀπὸ τῶν κηρίων ἀφαιρεῖν. τὰ τῶν μελιττῶν κηρία A B θλίβειν. τὸ δὲ σφηκίαν βλίττειν, καὶ ἐρεθίζειν, παροιμιακῶς λέγεται περὶ τῶν αὐτοὺς κακόν τι περὶ γυναῖκας ἀβούλως κτωμένων.

CHR. Καὶ ταῦτ' ἄνευ κονίας.] Abſque ſordibus, nam κονία & κονίον & κόνιστρον accipitur plerunque. ἀντὶ τοῦ ῥύπου. Paulo poſt vbi habes κοιλοιδιᾶν lege κυλοιδιᾶν, vt eſt apud Theocritum primo Idyllio cùm de ſenibus loquitur fractis ocello patranti vt dixit Satyricus Perſius, Et cum ait λυπεῖ δὲ μηδ' ἐν intelligo μηδένα, Quòd verò ait βλίττειν, hoc verbum eſt mel è fauis eripere. Mox diſtinguo ἀτυλάκτα δὴ, ἀλλὰ δὴ.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

Commation Chori.

Χο. αἱ Ὦ Ζεῦ τί ποτε χρησόμεθα
Τοῖσδε τοῖσιν κνωδάλοις.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνεκτὰ τάδ' ἀλλὰ βασανιστέον C
Τόδε σοι τὸ πάθος μετ' ἐμοῦ.
Ὅ, τι βουλόμεναί ποτε τὴν Κραναὰν
Κατέλαβον. ἐφ' ὅ, τι τε
Μεγαλόπετρον ἄβατον
Ἀκρόπολιν ἱερὸν τέμενος.
Ἀλλ' ἀνερώτα καὶ μὴ πιθοῦ καὶ προσφέρε πάντας ἐλέγχους
Ὡς αἰσχρὸν ἀκωδώνιστον ἐᾶν τὸ τοιοῦτο πρᾶγμα μεθέντας. D

CH.V. O Iuppiter ecquid faciam
Talibus nunc beſtijs?
Non enim hæc ferenda, ſed huius ineunda iam
Tibi cauſa mali, mihiq;
Quid enim Cranai vrbem vt ita acciperent
Adigere potuit has?
Et Acropolin, aditu haud
Facilis vbi nemus petra habet?
Sed rogita, nec perſuadetor, quin omnibus vtere elenchis,
Nam turpe quidem eſt ſi res eiuſmodi inexplorata ſinatur.

Bisetvs. Ὦ Ζεῦ.] ὁ νοῦς. πῶς τούτοις ταῖς θηρίοις ἡμᾶς δεῖ προσφέρεσθαι; πῶς ταῦτα τὰ θηρία διαθῶμεθα; τί δεῖ ποιοῦντας γενοίμεθα; τί δὲ τὸ ἀνώδαλον, τοῖς ἄνω ἐν ἀρχῇ τῶν Σφηκῶν προείρηται. Ἀλλὰ βασανιστέον.] ἤγουν ὁ τῶν ἀνδρῶν χορὸς πᾶν τὸ νεῖκος, καὶ ἔριν τὴν πρὸς γυναῖκας ἀφεὶς, πρὸς τὸν Πρόβουλον στραφεὶς πρὸς τὸ τῶν γυναικῶν τόλμημα ἀκριβῶς βασανίζειν προτρέπει. βασανίζειν δὲ, οὐ τὸ αἰκίζεσθαι, καὶ τιμωρεῖσθαι, καὶ μαστιγῶν σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν, καὶ ἐλέγχειν τἀληθὲς διὰ λόγων. ἀπὸ τῆς βασάνου τῆς χρυσοχοϊκῆς λίθου μεταφορικῶς. καὶ παροιμία, βάσανος λίθος, ἐπὶ ἐξεταζόντων ἐν λόγοις, ἢ ἔργοις. παρόσον ἡ Λυδία λίθος τὸν χρυσὸν δοκιμάζει. Σ. Τὴν Κραναὰν] οὕτω τὰς Ἀθήνας ἐκάλεσαν, διὰ τὸ τραχὺ, καὶ λεπτόγεων. ἢ ἀπὸ Κραναοῦ βασιλέως. καὶ πληθυντικῶς Κραναῶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἀριστοφ. ἐν Ὄρνισιν, Ἔπειτα μείζω τῶν Κραναῶν ζητεῖς πόλιν; καὶ κραναῶν πετρῶν, τῶν E F τραχειῶν. Σ. βέλτιον δ' ἴσως Κραναὰν ὀξυτόνως γράφειν. τὴν δ' ἔλλειψις τὴν χώραν, ἢ πόλιν, ἢ ἀκρόπολιν, ὃ καὶ πιθανώτερον. κραναὴ δὲ χώρα ἡ τραχεῖα, καὶ πολλὴν ἔχουσα τραχύτητα, ὡς καὶ ἡ Ἀττική. Σ. καὶ Εὐ. τὸ δὲ κραναὰν, κοινόν. κραναὴν δὲ Ἰωνικόν. Ἐφ' ὅ, τι] τίνος ἕνεκα; διὰ τί; τί ποτε βουλόμεναι; τίνι γνώμῃ; ἄβατον δὲ, ἀπρόσιτον, ἀπόρευτον. Σ. Τέμενος] τεμένη, ναοὶ, ἱερὰ, ἄλση, ἢ τὰ ἀφωρισμένα κατὰ τιμὴν χωρία. Σ. καὶ τέμενος παρ' Ὁμ. πᾶν τὸ ἀφωρισμένον, εἴτουν ἀποτετμημένον τῆς πόλεως, καὶ εἰς κτῆσιν ἰδίαν τινὸς ἀφωρισμένον χωρίον. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον μόνα τὰ τοῖς θεοῖς ἀφωρισμένα χωρία, τεμένη λέγονται. Εὐστάθιος. Ὅμηρος Ιλ. Ζ.

Καὶ μὴν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων
Καλὸν φυταλιῆς, καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.

Ἀκωδώνιστον.] ἀπείραστον, ἀβασάνιστον. κωδωνίσαι γὰρ τὸ διαπειραθῆναι. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν περιπολούντων, καὶ κώδωσι διαπειρωμένων, εἰ ἐγρηγορότες εἰσὶν οἱ ἐπὶ τῆς φυλακῆς τεταγμένοι. περὶ τούτου δὲ διὰ πλειόνων προείρηται ἐν τοῖς Βατράχοις.

CHR. Ἀκωδώνιστον ἐᾶν] id eſt, ἀπείραστον, ἀβασάνιστον, Metaphora ſumpta ab iis qui fraxant vigilias & tubarum ſono explorant dormiántne cuſtodes. Alij à coturnicibus translatum putant, nonnulli ab equis, quidam à vaſis, eſt autem διακωδωνίσαι idem quod δοκιμάζειν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Ἄλλη Γυνή.

Probvlvs, Lysistrata, Altera Mulier.

Πρ. Καὶ μὴν αὐτῶν τοῦτ' ἐπιθυμῶ νὴ τὸν Δία πρῶτα πυθέσθαι G
Ὅτι βουλόμεναι τὴν Ἀκρόπολιν ἡμῶν ἀπεκλείσατε μοχλοῖς.

PR. Ergo hoc primùm cupio ſcitari ab his & quærere cauſas.
Quaſpe quidve petentes noſtram ferreo obice clauditis vrbem?

Λυ. Ἵνα τἀργύριον σῶν παρέχωμεν καὶ μὴ πολεμοῖτε δι' αὐτό.

Πρ. Διὰ τἀργύριον πολεμοῦμεν γάρ; Λυ. καὶ τἄλλα γε πάντ' ἐκυκήθη,

Ἵνα γὰρ Πείσανδρος ἔχοι κλέπτειν χ' οἱ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες

Ἀεί τινα κορκορυγὴν ἐκύκων. οἱ δ' οὖν τοῦδ' οὕνεκα δρώντων

Ὅ τι βούλονται. τὸ γὰρ ἀργύριον τοῦτ' οὐκέτι μὴ καθέλωσιν.

Πρ. Ἀλλὰ τί δράσεις; Λυ. τοῦτό μ' ἐρωτᾷς; ἡμεῖς ταμιεύσομεν αὐτό.

Πρ. Ὑμεῖς ταμιεύσετε τἀργύριον; Λυ. τί δὲ δεινὸν τοῦτο νομίζεις;

Οὐ καὶ τἄνδον χρήματα πάντως ἡμεῖς ταμιεύομεν ὑμῖν;

Πρ. Ἀλλ' οὐ ταυτόν. Λυ. πῶς οὐ ταυτόν; Πρ. πολεμητέον ἔστ' ἀπὸ τούτου.

Λυ. Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ πρῶτον πολεμεῖν. Πρ. πῶς γὰρ σωθησόμεθ' ἄλλως;

Λυ. Ἡμεῖς ὑμᾶς σώσομεν. Πρ. ὑμεῖς; Λυ. ἡμεῖς μέντοι. Πρ. σχέτλιόν γε.

Λυ. Ἀλλ' ἀποδεικτέα ταῦτ' ἐστὶν ὅμως. Πρ. νὴ τὴν Δήμητρ' ἄδικόν γε.

Λυ. Σωστέον ὦ τᾶν. Πρ. καὶ μὴ δέομαι; Λυ. τοῦδ' οὕνεκα πολὺ μᾶλλον.

Πρ. Ὑμῖν δὲ πόθεν περὶ τοῦ πολέμου τῆς τ' εἰρήνης ἐμέλησεν.

Λυ. Ἡμεῖς φράσομεν. Πρ. λέγε δὴ ταχέως ἵνα μὴ κλάῃς. Λυ. ἀκροῶ δή,

Καὶ τὰς χεῖρας πειρῶ κατέχειν. Πρ. ἀλλ' οὐ δύναμαι. χαλεπὸν γὰρ

Ὑπὸ τῆς ὀργῆς αὐτὰς ἴσχειν. Λυ. κλαύσει τοίνυν πολὺ μᾶλλον.

Πρ. Τοῦτο μὲν ὦ γραῦ αὐτῇ κρώξαις, σὺ δέ μοι λέγε. Λυ. Ταῦτα ποιήσω.

A LVS. *Seruemus vt argentum, nec propterea mala bella geratis.*

PR. *Quid? an argentum cauſſa eſt belli?* LVS. *Quin omnia cætera turbat,*

Piſander enim Prætoresq́ vt quò furarentur haberent,

Turbas ſemper mouere aliquas: nunc propter id incipiant hi

B *Quicquid libeat facere? argentum auferri amplius haud patiemur.*

PR. *Quid facis ergo?* LVS. *Rogas? nos ſcilicet adſeruabimus illud.*

PR. *Vos aſſeruabitis argentum?* LVS. *Quid dicitis ineſſe pericli?*

Nónne bona domeſtica opesq́ intus vobis ſeruare ſolemus?

PR. *Haud eadem res.* LVS. *Cur non eadem?* PR. C *Namque hinc eſt belligerandum.*

LVS. *At nil opus eſt belligerare.* PR. *vnde igitur ſaluabimur omnes?*

LVS. *Nos veſtra ſalus erimus.* PR. *vos?* LVS. *nos certè.* PR. *Miſerum hoc equidem eſſet.*

LVS. *Tamen hæc conditio accipienda eſt.* PR. *Haud certè iurè, nec æquum eſt.*

LVS. *Quærenda ſalus.* PR. *ſi non placet?* LVS. *hæc ideò eſt mage ſolicitanda.*

D PR. *Sed quid vos tantopere pacem & bellum curare coegit?*

LVS. *Age dicemus.* PR. *properatò opus eſt, ne plores.* LVS. *admoneo autem*

Conereq́ manus inhibere. PR. *at vix ego poſſum, nam quis in ira*

Sibi temperet? LVS. *Ergò tantò magis ipſum te flere iubebo.*

PR. *O vetula tibi hoc crocita, mihiq́ illa ediſſere.* LVS. *Iam faciam iſtud:*

E

BISETVS. Καὶ μὴν αὐτῶν.] ὁ Πρόβουλος κατὰ τοὺς τῶν ἀνδρῶν χοροῦ παραίνεσιν, περὶ τῶν βαλανέων καὶ πάντων ἐλέγχων κατὰ τῶν γυναικῶν ἔργῳ ἐπιμελῶς ἐπιχειρεῖ. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ Ἀριστοφάνειοι καλούμενοι. ὡς καὶ οἱ προηγούμενοι δύο. Ἀλλ' ἀνερωτᾷ, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἵνα τἀργύριον.] τὸ πλῆρες, ἵνα τὸ ἀργύριον σῶον παρέχωμεν. ἵνα τὰ χρήματα σώσωμεν, καὶ σῶα φυλάξωμεν. τὸ δὲ σῶν μονοσύλλαβον ἀντὶ τοῦ σῶον, ἤγουν ὑγιές, καὶ τέλειον, ἔντοιχον ἀνελλειπές. εἰρηται δὲ, ὅτι ἐκ τοῦ σάον, ἢ σῶον συναιρεῖται. Πείσανδρος.] δειλὸς γὰρ ἀνὴρ ἦν, φιλοπόλεμος δὲ, καὶ πολεμοποιὸς πρὸς ὧν ἰδίων ἕνεκα. Σ. Ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες.] ἐπέχοντες, τουτέστι προσέχοντες. τῶν ἀρχῶν ἐπιθυμοῦντες, καὶ τῶν ἀρχαῖς ἐπικείμενοι, αὐτῶν τυχόντες, ἀσφαλέστερον, καὶ ἀδεέστερον κλέπτειν ἔχοιεν. κορκορυγὴν ἐκύκων, ἵνα τὰς ταραχὰς κινοῖεν. κορκορυγὴ γὰρ, ταραχήν, βοήν, κραυγήν, καὶ θόρυβον δηλοῖ. Σ. Ἡσύχ. δρώντων δὲ, δράτωσαν. Ἀττικὸν σχῆμα. Ταμιεύσομεν.] ταμίαι δ' εἰσὶ τῶν ἱερῶν ἄρχοντες ἦσαν Ἀθήνησι κληρωτοὶ ἀπὸ πεντακοσιομεδίμνων, οἳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει χρήματα ἱερά τε, καὶ δημόσια ἐφύλαττον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς. Σ. καὶ ταμιεύειν, διοικεῖν, φυλάττειν. σχέτλιον δὲ, ἄτοπον, ἄδικον, ἐναντίον. Ἀποδεικτέα.] ἀντὶ τοῦ ἀποδεικτέον ἐστί· ἀκροῶ, δὴ, ἄκουε. ἀκροᾶσθαι γὰρ, ἀκούειν. ὅθεν ἀκρόασις, καὶ ἀκροατής.

CHR. Τοῖς μοχλοῖς] Puto legendum τοῖσι μοχλοῖσι, & iungenda hæc duo vocabula cum præcedenti verſu, vt verſum vnicum Ariſtophanicũ faciant. Mox lego cum Venet. edit. ἀργύριον γὰρ παρέχοιμεν, non σῶν παρέχωμεν, eſt autem γοῦν pro γοῦν. Κορκορυγὴν ἐκύκων.] Id eſt, ταραχὰς ἐκίνουν. F Sic in Pace vſus eſt, & ipſam Pacem Lyſimacham vocat. Σωθησόμεθ' ἄλλως] Lege σωθησόμεθ' ἄλλως, vt verſus ſit ἔμμετρος. Mox pro ἀποδεικτέα ταῦτα lege ἀποδεικτέα, Atticè pro ἀποδεικτέον, & ſic legitur in Veneto exemplari. Τοῦ δ' εἵνεκα πολὺ μᾶλλον.] Legerem potius τοῦ δ' εἵνεκα καὶ πολὺ μᾶλλον. Et puto veram eſſe hanc lectionem, vt τὸ καὶ omiſſum propter præcedentem ſyllabam κα errori anſam dederit.

BISETVS. Τοῦτο μὲν ὦ γραῦς αὐτῇ κρώξαις.] G ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀρνέων τῶν δυσοιωνίστων. κρώζειν δὲ κυρίως οἱ κόρακες καὶ αἱ κορῶναι λέγονται. ὅθεν καὶ κρωγμὸς τὸ μίμημα τῆς φωνῆς τῶν κοράκων. νῦν δὲ κρώζειν ἐπὶ τῶν μάτην θρυλλουσῶν ὡς αἱ κόρωναι.

CHR. Ὦ χαῦς αὐτῇ κράξας.] Emendo ὦ χαῦ σαυτῇ κρ. videtur autem hoc fuiſſe prouerbiale vt in Irena dixit εἰς κεφαλὴν σοί. Sic autem Virgilius exprimere voluit, Capiti cane talia demens Dardanio. Paulò poſt pro ἠνεσχόμεθα lege ἠνειχόμεθ' α & pro ἅττ' ἂν ἐποιεῖτε, ἅττα ποιεῖτε, & pro ἠρέσκετ' ἂν ἡμᾶς, lego ἠρέσκετ' ἂν ἡμᾶς, nam etiam accuſatiuis iũgitur ὦ ἀρέσκομαι. Fluxit autem ex ſuperioris verſus fine, τὸ ἄν, quod illinc tollendum hic addẽdum. Porrò illa ταῦτα ποιεῖν, verſum abſoluunt eundẽ.

Ἡμεῖς τὸν μὲν πρότερον πόλεμον καὶ τὸν χρόνον ἠνεσχόμεθα — *Nos tempore belloq́; ſuperiori omnia tolerauimus acta*

Ὑπὸ σωφροσύνης τῆς ἡμετέρας τῶν ἀνδρῶν ἅττ' ἂν ἐποιεῖτε. — *Veſtra, viri, tam fuimus patientes & mentis moderata*

Οὐ γὰρ γρύζειν εἰᾶθ' ἡμᾶς· κἆτ' οὐκ ἠρέσκεθ' ἡμᾶς, — *Quum nos nec ſineretis muſſare, nihil tam gratificantes,*

Ἀλλ' ᾐσθανόμεσθα καλῶς ὑμῶν. καὶ πολλάκις ἔνδον ἂν οὖσαι — *Verùm fallere non poteratis, vos ſapè audiuimus intus*

Ἠκούσαμεν ἄν τι κακῶς ὑμᾶς βουλευσαμένους μέγα πρᾶγμα — *Magna de re captantes peßima conſilia, atque agitantes,*

Εἶτ' ἀλγοῦσαι τἄνδοθεν ὑμᾶς ἐπανηρόμεθ' ἂν γελάσασαι. — *Deinde dolentes intus ſcitabamur, ſed non ſine riſu,*

Τί βεβούλευται περὶ τῶν σπονδῶν ἐν τῇ στήλῃ παραγράψαι — *A vobis, Quid de fœderibus conſultum hodie inq́; columna*

Ἐν τῷ δήμῳ τήμερον ὑμῖν. τί δὲ σοὶ ταῦτ'; ἦ δ' ὃς ἀνήρ. — *Scriptum à populo eſt? quid pertinet hoc ad te, mox dixerat ille,*

Οὐ σιγήσει; κἀγὼ 'σίγων. ΑΛΛ. Γυν. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ ποτ' ἐσίγων. — *Potius vt taceas? tacui actutum.* AL. M. *Certè nunquam tacuiſſem.*

ΛΥ. Κἂν ᾤμωζές γ' εἰ μὴ 'σίγας. τοιγὰρ ἔγωγ' ἐσίγων. — LVS. *Ni faceres, flendum erat, at fletum volui vitare ſilendo:*

Ἕτερόν τι πονηρότερον βούλευμ' ἐπεπύσμεθ' ἂν ὑμῶν, — *ſed longè aliud peius conſilium veſtrum audiuimus, inde*

Εἶτ' ἠρόμεθ' ἂν· πῶς ταῦτ' ὦνερ διαπράττεσθ' ὧδ' ἀνοήτως. — *Iſta rogabamus, Qui conſtituitis, ô vir, tam temerè illa:*

Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω — *Tum me ille tuens torua minatur, niſi lana munia tracto*

Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει. — *Mihi multa caput doliturum, Cura viris erit vnica belli.*

Πρ. Ὀρθῶς γε λέγων νὴ Δί' ἐκεῖνος. Λυ. πῶς ὀρθῶς ὦ κακόδαιμον — *PR. Huius bona certè verba viri.* LVS. *Quid bona ſanatice cenſes?*

Εἰ μηδὲ κακῶς βουλευομένοις ἐξῆν ὑμῖν ὑποθέσθαι; — *Si neque monitis mala noſtris conſulta emendare licebat?*

BISETVS. Ἐν τῇ στήλῃ.] στήλη, λίθος, ἢ χαλκὰς ἐπιμήκης τετραγώνῳ σχήματι ἱδρυμένος, ἐν ᾗ γέγραπται ἡ τῶν συναλλαττομένων ὅρκος. πολλάκις δὲ καὶ τῶν εὐεργετῶν εὐεργεσίαι ἐνεγράφοντο. Σ. ἄλλως. οὐ μόνον τὰ προειρημένα ἐν τῇ στήλαις ἐνεγράφετο, ἀλλὰ καὶ πολλάκις τὰ περὶ τὰς συνθήκας, καὶ σπονδὰς δημοσίᾳ πρός τινας τῶν πόλεων πεποιημένας, ἵνα τούτων μνημόσυνον εἴη φανερώτερον καὶ βεβαιότερον. Ἦ δ' ὃς ἀνήρ.] ἀντὶ τοῦ ἔφη δ' ἐκεῖνος ἀνήρ. ὁ νοῦς. ἐκεῖνος δὲ ἀνὴρ ὁ περὶ τῶν σπονδῶν ὑπὸ γυναικὸς ἐρωτώμενος αὐτῇ ἀπεκρίνετο, τί δὲ ταῦτα σοὶ μέλει; τί τούτων φροντίζεις. Ὑποβλέψας] ὑποβλέπειν λέγονται οἱ ὀργιζόμενοι, καὶ ὑπόδρα βλέπειν. παραβλέπειν δὲ, οἱ στραβοὶ. οἱ καὶ παραβλῶπες ἐντεῦθεν λέγονται. Εὑρὰ δὲ. ὅθεν παρ' Ὁμήρῳ μυριάκις ἂν εὕροις.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη. στήμονα δὲ, τὸ νῆμα. νήσω δὲ, ἀντὶ τοῦ νήθω. ὁ παρὰ τὸ νῶ, τὸ σωρεύω, ἐπεὶ σωρεύονται πως τὰ νηθόμενα σώματα. Εὐς. ὀτοτύξεσθαι δὲ. θρηνήσειν τὴν κεφαλήν, δηλονότι κοπτομένην. Ἰωνικῶς ... ἀλλ' ... Ὑποθέσθαι:] ὑμῖν ὑποθέσθαι, ἀντὶ τοῦ ὑμᾶς νουθετεῖν, καὶ τὰ δέοντα ὑμῖν παραινεῖν.

CH. Εἶτ' ἀλγοῦσαι] Nihil mutandum cenſeo, ſed non malè putem λέγουσαι, nam quid eſt ἀλγοῦσαι ſimulata, quaſi ſit de riſu Sardonio. Ἐν τῇ στήλῃ] Puto στήλην eſſe quam in Nubibus vocat κύρβιν, Nã illis pilis vel etiam ſtelis (vt vocat Plinius) ſcribebantur fœdera. vide epiſtolam Philippi ad Demoſth. Ἦ δ' ὃς ἀνήρ.] Modus loquendi Atticis & Platoni imprimis familiaris, Hic autem lego ἦ δ' ὃς ὡ ἀνήρ, vt etiam in Venet. legitur edit. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ.] Hæc loquitur Alia mulier quàm Lyſiſtrata. Itaque ἄλλη τις γυνὴ grandioribus literis ſcribi debet aut eo denique modo ne contextum orationis adiuuare videantur. Εἶτ' ἠρόμεθ'] Melius in Veneta editione εἶτ' ἠρόμεθ' ἄν. Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν.] Sic Hor. ô multa fleturum caput quaſi ad verbũ huic loco reſpondens. eſt autẽ ὀτοτύζειν, θρηνεῖν, vnde Interiectiones ὀτοτοῖ. Quod autem ſequitur πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει, lepidè detortũ & παρῳδούμενον ex Hom. Ὑμῖν ὑποθέσθαι.] Valet συμβουλεύειν & νουθετεῖν. Sed pro ὅτε δ' ἤδ' ὑμῶν legitur in Venet. libris ὅτε ἠσθόμεθ' ὑμῶν, quod magis placet.

Ὅτε δ' ἤδη ὑμῶν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς φανερῶς ἠκούομεν ἤδη.
Οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ χώρᾳ; μὰ Δί' οὐ δῆθ' ἕτερός τις.
Μετὰ ταῦθ' ἡμῖν εὐθὺς ἔδοξεν σῶσαι τὴν Ἑλλάδα κοινῇ
Ταῖς γυναιξὶν συλλεχθείσαις. ποῖ γὰρ καὶ χρῆν ἀναμεῖναι.
Ἢν οὖν ἡμῶν χρηστὰ λεγουσῶν, ἐθελήσητ' αὖ ἀκροᾶσθαι
Κἀντισιωπᾶθ' ὥσπερ χ' ἡμεῖς, ἐπανορθώσαιμεν ὑμᾶς.
Πρ. Ὑμεῖς ἡμᾶς; δεινόν γε λέγεις κοὐ τλητὸν ἔμοιγε. Λυ. σιώπα.
Σίγ' ὦ κατάρατε. Πρ. σιωπῶ 'γώ; Λυ. καὶ ταῦτα καλύμματα φέρε
Περὶ τὴν κεφαλήν. Πρ. μὴ νῦν ζῴην. Λυ. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἐμπόδιόν σοι,
Παρ' ἐμοῦ τουτὶ τὸ κάλυμμα λαβὼν
Ἔχε καὶ περίθου περὶ τὴν κεφαλήν,
Κᾆτα σιώπα.
Καὶ τουτονὶ τὸν καλαθίσκον.
Κᾆτα ξαίνειν συζωσάμενος
Κυάμους τρώγων.
Πόλεμος δὲ γυναιξὶ μελήσει.

A *Vbi per noſtras hæc fama vias, liquidò iſtas accidit aures,*
Certè in tota regione virum non eſt vllum reperire:
Hinc eſt quod nobis mulieribus viſum eſt communiter omnem
Hellada ſeruare coactis, nam quorſum durabimus vltrà?
B *Quòd ſi nobis meliora ſuadentibus auſcultare velitis*
Inq́ vicem muſſetis vt & nos, rem vobis reſtituemus.
PR. Vos nobis? mira quidem res & mihi non toleranda. LVS. ſile ergo.
Caue muſſes impie. PR. *Ego vt ſileam?* LVS. *Quin hæc velamina cinge*
Capiti tegmen. PR. *potius moriar.* LVS. *Quòd ſi*
C *nimis impedit iſtuc,*
Cape, ſis, ricam tibi quam dedero
Circum caput hac inuolue tuum,
Deinde taceto.
Sume hunc manibus calathiſcum,
Cinctusq́ vna lanam carre
Fabulo veſcens.
Muliebre ſecus geret arma.

D

CHR. Οὐκ ἔστιν ἀνήρ.] Claudicat hic verſus vna ſyllaba, ſtabit rectus ſi pro ἐν τῇ χώρᾳ legere vis ἐν ταύτῃ χώρᾳ. Mox vt etiam ſtet verſus lege ταῖσι γυναιξὶν pro ταῖς, quod rurſus vt fiat lege etiam paulò poſt ἐπανορθωσαίμεθ' ἂν ὑμᾶς, malè enim deeſt illa particula ἂν vel quid ſimile.

Bisetvs. Κἀντισιωπᾶθ' ὥσπερ.] καὶ ἀντισιωπᾶτε ὥσπερ καὶ ἡμεῖς. ἀντισιωπᾶν, τὸ ἐν μέρει σιωπᾶν, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων ἀκούωμεν λεγόντων. Πρ. ὑμεῖς ἡμᾶς;] ταῦτα καὶ τὰ ἑξῆς, οὐχ ὑπὸ τοῦ Προβούλου, ἀλλ' ὑπό τινος ἐκ τοῦ χοροῦ λέγεσθαι δοκεῖ. Κυάμους τρώγων.] δικάζων. ἢ ἵνα μὴ κοιμηθῇς. γέρων γὰρ εἶ. ἢ κυαμοτρὼξ, ὁ δικαστὴς τρεφόμενος ἀπὸ κυάμων. πρὸ γὰρ τῆς εὑρέσεως τῶν ψήφων, κυάμοις ἐχρῶντο ἐν ταῖς χειροτονίαις τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ὡς οὖν τῶν ψηφιζόντων

E ἀργύριον λαμβανόντων, καὶ χειροτονούντων τοὺς διδόντας πλεῖον. Σ.

CHR. Καλύμματα φέρε.] Vox σιώπα iungenda eſt cum præcedente verſu vt eum abſoluat. Hic verò verſus integer eſſe nequit, niſi accipias verbum φέρε prima producta propter liquidam vt in μέλος fecit Homerus, poſt quem non dubitauit audax Satyricus Choliambum facere in hac clauſula. Cantare credas Pegaſeium melos, ne Politiani nectareum commentum audiamus. Hoc ſi ita eſt, (quid ni autem?) non dubitem in Callimacho ſub finem Hymni qui Cereri dictus, legere φέρε βόας, φέρε καὶ εἰράναν vbi hodie acutiores proſodici & συλλαβοπιωσιλαβεῖται, contra vetera exemplaria reponunt φέρε.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

F

Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες ἀπὸ τῶν καλπίδων ὅπως ἂν
Ἐν τῷ μέρει χ' ἡμεῖς τι ταῖς φίλαισι ξυλλάβωμεν.
Ἐγὼ γὰρ οὔποτε κάμοιμ' ἂν ὀρχουμένη.
Οὐδὲ τὰ γόνατα κόπος ἕλοι μου καματηρός.
Ἐθέλω δ' ἐπὶ πᾶν ἰέναι
Μετὰ τῶνδ' ἀρετῆς ἕνεχ' αἷς
Ἔνι φύσις, ἔνι χάρις.

CHORVS MVLIERVM.

Haurite, quæſo, è trulleis ô fœminæ & matellis
Vt adiuuemus fœminas de parte noſtra amicas.
Ego quidem vſque ſaliſubſula haud feſſa ſim,
Nec mea genua capiat ignauia laſſa,
Penitus mihi eundum ad eas,
G *Simul eſſe iuuat quibus in-*
Genita charis habitat

Bisetvs. Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες.] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς τὸ τῆς Λυσιστράτης ἀνδραγάθημα [illegible], ἐγκω-

ἐναλλὰξ ἑαυτῇ πρὸς τὴν μάχην, καὶ τῇ ἀγαθῇ προτρέπει. Ελεῶ μου.] αἱρέσεις. τὸ δὲ ἐλεῶ ὑπάλλαξ β. ὅπου τῆς ἄλω θέματος ἀχρήστου. ἔνι δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔνεστι.

CHR. Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες.] Si legamus ἀρύετ' ὦ vel ἀρύζετ' ὦ, hic erit verſus Tetrameter catalecticus Iambicus, ſimilis proximo ſequenti. Paulò poſt lego ἐπιθυμῶ vna voce, & ἔνιχ' ἀις pro ἔνεισι non autem ἔνιχ' quaſi ab ἐνέχω.

Ενι δὲ θράσος. ἔνι δὲ — *Quibus anima ſapit*
Σοφὸν, ἔνι φιλόπολις — *Rigida, cata, patriæ &*
Αρετὴ φρόνιμος. — *Pietatis amans.*
Αλλ' ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτων καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν. — *Sed vos matricum vrticarum & generoſarum vetularum*
Χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ'. ἔτι γὰρ νῦν οὔρια θεῖτε. — *Ite ira, nuſquam cedite, namq́ ſecunda curritis aura.*
Λυ. Αλλ' ἤνπερ ὁ γλυκύθυμος Ερως χ' ἡ Κυπρογένει' Αφροδίτη — LVS. *At ſi flexanimus Amor materque Venus dea candida Cypris*
Ιμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν μηρῶν καταπνεύσῃ — *Noſtra in femora atque ſinus deſiderij dulce inlicium adflet*
Κᾆτ' ἐντέξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμοὺς, — *Dein ſuaue viris tentum ingeneret, rigidáq́ rutabula penis,*
Οἶμαί ποτε Λυσιμάχας ἡμᾶς ἐν τοῖς Ελλησι καλεῖσθαι. — *Nos Lyſimachas, vt opinor, Graiis quondam tota vocabit.*
Πρ. Τί ποιησάσας; Λυ. ἢν παύσωμεν πρώτιστον μὲν ξὺν ὅπλοισιν — PR. *Ob quod facinus?* LVS. *ſi deſierint emere & mercarier armis*
Αγοράζοντας καὶ μαινομένους παρὰ τὴν Παφίαν Αφροδίτην. — *Induti atque inſanis ſimiles Paphiæ per numen amicum.*
Νῦν μὲν γὰρ δὴ κἀν ταῖσι χύτραις καὶ τοῖς λαχάνοις ὁμοίως — *Quippe ſolent nunc ollarum olerumq́ inſtar circum ire macellum,*
Περιέρχοντ' κατὰ τὴν ἀγορὰν ξὺν ὅπλοις ὥσπερ Κορύβαντες. — *Et in armis omne forum celebrare, putes eſſe hos Corybantas.*
Πρ. Νὴ Δία. χρὴ γὰρ τοὺς ἀνδρείους. Λυ. καὶ μὴν τό γε πρᾶγμα γέλοιον, — PR. *Etenim fortes ſic ire decet.* LVS. *Sed certè hæc ridicula eſt res.*
Οτ' ἂν ἀσπίδ' ἔχων καὶ γόργονά τις, κᾆτ' ὠνῆται κορακίνους. — *Si quis clypeo & galea armatus mercetur deinde ſaperdas.*
Αλλ. Γυν. Νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου — AL. M. *Vidi & ego Tribunum Celerum crinicomantem in equóq vehentem*
Ες τὸν χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πίλον λέκιθον παρὰ γραός. — *Ouum à vetula quadam ſumptum in petaſum demittere ahenum:*
Ετερος δὲ Θρᾷξ πέλτην σείων κἀκόντιον ὥσπερ ὁ Τηρεὺς — *Alter quatiens peltam & iaculum velut eſſet Tereus alter*
Εδεδίσκετο τὴν ἰσχαδόπωλιν, καὶ τὰς δρυπέπεις κατέπινεν. — *Terrebat anum ficus vendentem, maturaſq́ vorabat.*
Πρ. Πῶς οὖν ὑμεῖς δυναταὶ παῦσαι τεταραγμένα πράγματα πολλὰ — PR. *Qui vos igitur nunc poſſitis turbata negotia multa*
Εν ταῖς χώραις καὶ διαλῦσαι; Λυ. φαύλως πάνυ. Πρ. πῶς; ἀπόδειξον. — *Sedare & ſoluere? nil minus, at mihi demonſtra tamen illud.*
Λυ. Ωσπερ κλωστῆρ' ὅτ' ἂν ἡμῖν ᾖ τεταραγμένος ὧδε λαβοῦσαι — LVS. *Confuſa velut ſubtemina filorum perſæpe ſolemus*
Υπενεγκοῦσαι τοῖσιν ἀτράκτοις, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δὲ ἐκεῖσε, — *Subducere fuſis, atque huc atque illuc deuoluere tracta*
Ουτως καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον διαλύσομεν ἤν τις ἐάσῃ, — *Sic huncce glomum belli facilè exſoluemus, ni prohibemur,*
Διενεγκοῦσαι διὰ πρεσβειῶν, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δὲ ἐκεῖσε. — *Diſtractum, & per feciales pacificos huc diditum & illuc.*

Βις. Αλλ' ὦ τήθων.] Τὸ πλῆρες, ὦ ἐκ τήθων ἀνδρειοτάτων καὶ μητριδίων ἐγγεγονυῖαι. τήθας δὲ ἐκάλουν τὰς μάμμας, καὶ τηθίδας, τὰς θείας, τὰς πατρὸς ἢ μητρὸς ἀδελφάς. τίθας δὲ καὶ τὰς τροφούς. εἰσὶ δὲ καὶ ὄστρεα θαλάσσια, Ομηρος,

Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν.

A ἀκαλήφας δὲ λέγουσιν οἱ μὲν τὰς θαλασσίας. λέγουσι δὲ καὶ τὰς κνίδας ἁλιικοί. καὶ κνίδη μὲν ἐστιν ὅταν ἀναπαλῇ ὅτι. ἐπὰν δὲ ἔχῃ τὰς μητέρας, τουτέστι τὰς τοῦ σπέρματος σφαίρας, ἀκαλήφη λέγεται. ἀκαλήφας οὖν τὰς χαίτας ἐκάλεσαν, ἐπεὶ στερραὶ ἦσαν, καὶ γυναῖκες. καὶ γὰρ τὸ φυτάριον δάκνει. ἐπεὶ οὖν εἶπε τίτθιον, εἶτε καὶ μητρίδιον, τουτέστι τὴν ἔχουσαν τὸ σπέρμα τῆς βοτάνης τῆς ἀκαλήφης. δάκνουσι δὲ αὗται. τοιαῦται δὲ καὶ αἱ χαῖται. Μητρίδιας δὲ ἐκάλεσε τὰς ἐχούσας τὸ σπέρμα. σημειωτέον δὲ βέλτιον ὅπως γεγράφθαι ἂν Τηθίον, καὶ ἀκαλήφιον, ὡς τὸ Μουσῶν, Αηδονῶν, καὶ τὰ παραπλήσια ἃ καὶ ταῦτα ἐξαίρετα, καὶ παρὰ τοὺς κοινοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας. ὡς τὸ ἀφύαι, ἀφύων, οὐκ ἀφυῶν. Οὔρια θεῖτε.] οὐρίως θεῖτε, τρέχετε, πορεύεσθε. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων, καὶ πνεύμασιν οὐρίοις χρωμένων. ὁ νοῦς. ἔτι γὰρ οὖν τὸ πρᾶγμα καλῶς χωρεῖ. Ἀλλ' ἥνπερ ὁ γλυκύθυμος.] ἡ Λυσιστράτη τῆς τῶν λόγων ὁ χορὸς συνέχεται. πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανέρχεται, καὶ τῷ Προβούλῳ τὸ τῆς καινῆς πολιτείας σχῆμα διεξελθοῦσα, καὶ κατὰ μέρος ἀποφαίνει, καὶ πάντων γελοῖα παραδείγματα ἐκ γυναικείας ταλασιουργίας χαριέντως ἐπιφέρει. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ καταληκτικοὶ εἰς συλλαβήν. Ἀριστοφάνειοι καλούμενοι. τοιοῦτοι καὶ οἱ δύο προηγούμενοι. Ἀλλ' ὦ τήθιον, καὶ χωρεῖτε. Κυπρογένεια Ἀφροδίτη, ἣν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ γεννηθῆναι μυθεύουσι. Ἐντέξῃ τέτανον.] τέτανος ἡ τοῦ αἰδοίου τάσις ῥοπαλισμοὺς δὲ λέγει, ἐπεὶ ὡς ῥόπαλον γίνεται. Παφίαν Ἀφροδίτην.] ὅτι ἐν Πάφῳ τῆς Κύπρου πόλει τιμᾶται. Ὥσπερ Κορύβαντες.] ἔνιοι τοὺς Κούρητας καὶ τοὺς Κορύβαντας τοὺς αὐτοὺς ὑπειλήφασιν εἶναι. ἦσαν δὲ Διὸς τροφεῖς οὗτοι καὶ φύλακες. τινὲς δὲ αὐτοὺς δέκα φασίν. ἄλλοι ἐννέα. ἦσαν δὲ τῆς Ῥέας παῖδες. Κορακίνους.] εἶδος ἰχθύων. φυλαρχοῦσαν δὲ παρὰ τὸ φύλαρχον λέγεται. φύλαρχος δὲ, ὁ κατὰ φυλὴν ἑκάστην τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων. Σ. Ἐς τὸν χαλκοῦν.] χαλκοῦς πῖλος εἶδος περικεφαλαίας. Ἡσύχιος. λάκιθος δὲ, ὅπερ εἶδος ἐκαλεῖτο πῖσον, ἢ κατὰ τοὺς Ῥωμαίους πῖσον. οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουίδᾳ τινὲς γεγράφασιν. ἰστέον μέντοι καὶ πίλιον, καὶ πίλον, καὶ πίσον, καὶ πίσον ἐν πολλοῖς τῶν παλαιῶν βιβλίων ἀντὶ τοῦ λακίθου, τοῦ ὀσπρίου δηλονότι, εὑρίσκεσθαι γεγραμμένον. Ἑτέρας δὲ Θρᾷξ.] Θρᾷξ, παρὰ τὸ θρεῖν, καὶ τὸ αἴαν εἶν, οἱονεὶ θραεὶξ ὢν κατὰ συγκοπὴν Θραῖξ, καὶ κατὰ συναίρεσιν Θρᾷξ. διὸ καὶ περισπᾶται. ἔστι δὲ ἔθνους ὄνομα. πέλτης δὲ Θρᾴκιον ὅπλον, καὶ πέλτην ἰτέαν οὐκ ἔχουσα. ἀκόντιον δὲ, δοράτιον, μικρὰν λόγχην. Ἡσύχιος. Ἐδεδίσκετο.] ἐξεφόβει. δεδίσκομαι καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι δειδίσκομαι, τὸ ἐκφοβῶ. δειδίσκω δὲ, τὸ δεξιοῦμαι παρ' Ὁμήρῳ. ἀπὸ τοῦ δείκω Ἰωνικοῦ δεικνύω, δεδίσκω, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ι, δειδίσκω. λέγεται καὶ δειδίσσεσθαι ἀντὶ τοῦ ἐκφοβεῖν, καὶ καταπλήσσειν. Ὅμηρος Ιλ. ο.

Χερσὶ δὲ μήτι με πάγχυ κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι.

ἰσχαδόπωλιν δὲ, τὴν ἰσχάδας πωλοῦσαν. τί δὲ ἰσχὰς, καὶ ἄνω προείρηται. Δρυπέτεις.] βέλτιον ἴσως δρυπετεῖς γράφειν τὰς ἰσχάδας ἀπὸ δένδρου πεπτωκυίας, οἷμαι δὲ. Ης. καὶ δρυπέτης, ὁ πέπειρος καρπὸς τῶν δένδρων. ἢ ἀπὸ δένδρου πεπτωκυῖα ἐλαία. ὁ αὐτὸς καὶ ἰσχὰς, καὶ δρύπεπα. τὴν θ' ἁλίπαστον δρύπεπα. τουτέστιν ἐλαίαν. Σ.

A ἄλλως αἱ μὲν δρυπέτεις, ἡ κατά τινας δρυπετεῖς δεῖ, συνωμένως, οὕτω λέγονται παρὰ τὸ ἐν δρυὶ πεπανθῆναι ἤγουν ἐν φυτῷ ἐλαίῳ. αἵτινες ἐλαῖαι καὶ δρυπεπεῖς κατά τινας λέγονται. καὶ ἁπλῶς πᾶς καρπὸς ἐπὶ δένδρου πεπανθεὶς δρυπέτης λέγεται. Εὐστ. φαύλως δὲ, εὐχερῶς, ῥᾳδίως. ἁλωτὸς δὲ, ὁ ἄστεκτος, καὶ τὸ ῥῆμα. Σ.

CHR. Ἀλλ' ὦ τήθιον, καὶ μητρίδιον ἀκαλήφη.] Hunc locum ſic inuenio expoſitum apud Grammaticos latentes in Suda. κνίδη λέγεται ὅταν ἀναπαλῇ, ἐπὰν δὲ ἔχῃ τὰς μητέρας, τουτέστι τὰς τοῦ σπέρματος σφαίρας, ἀκαλήφη λέγεται. ἀκαλήφας οὖν τὰς
B χαίτας ἐκάλεσεν ἐπεὶ στερραὶ ἦσαν καὶ γυναῖκες, καὶ γὰρ τὸ φυτάριον δάκνει. ἐπεὶ οὖν εἶπε τηθίον, εἶτε μητρίδιον τουτέστι τὴν ἔχουσαν τὸ σπέρμα τῆς βοτάνης ἀκαλήφην, δάκνουσι δὲ αὗται. τοιαῦται δὲ καὶ αἱ χαῖται, μητρίδιας δὲ ἐκάλεσε τὰς ἐχούσας τὸ σπέρμα. Legendum autem χωρεῖτ' ὀργῇ, vt quidem puto, non ὀργῇ in dandi vel auferendi caſu, & ſic vſus fuerit nomine collectiuo, propterea dixit χωρεῖτε, τείχεσθε, οὔρια θεῖτε, id eſt, οὐριοδρομεῖτε. Sic in Veſparum fabula
C (quam nos nuper Latinam dedimus, aut ſaltem barbaram) dixit hic noſter comicus ἀπὸ τῆς ὀργῆς τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι. Καὶ ῥοπαλισμούς] Legere malim ῥοπαλισμούς. Nam ῥόπαλον & ῥόπτρον quod eſt hoſtorium vel potius rutabulum, etiam ad veretrum transfertur. sanè Næuius apud Feſtum ſic vſurpauit in obſcœnis, Senis retritum rutabulum. Φυλαρχοῦντ' ἴδον ἱππέων.] Primum lego φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου, deinde λάκιθον παρὰ χοὰς, &
D ſic apud ſudam reperio. Eſt autem teſte Harpocratione Phylarchus qui è ſingulis tribubus imperium habet in equites illius tribus. Ariſtoteles verbo φυλαρχεῖν vſus eſt lib. 4. de Repub. vbi malè alij φιλαρχ. legerunt. Erat tamen hic φύλαρχος ſubditus Ἱππάρχῳ. Quem autem hic vocant πῖλον, ornamen eſt & amictus capitis quem κυρβασίαν quidam, alij tiaram, nonnulli cidarin dixerunt. Καὶ τὰς δρυπέτεις.] Matura oliua & caduca dicitur δρυπετὴς, tamen diuerſum etymon,
E nam à caſu δρυπετὴς, à maturitate δρυπεπὴς, illa quaſi πεπτωκυῖα, hæc quaſi πέπειρος. Itaque & δρυπετῆ & δρυπεπῆ inuenias, hoc loco Veneta editio habebat δρυπέτεις. sciunt omnes nomine δρυὸς non omnem ſolum arborem ſed etiam fructum intelligi, hic non pro oliua ſed pro ficu accipio. Eſt autem δειδίσκεσθαι terrefacere. Φαύλως πάνυ πῶς ἀπέδειξεν] sic in Venet. edit. nullis perſonis interiectis, ſed ſub Probuli perſona continuantur, neque verſum ſequentem ὥσπερ κλωστῆρ'
F Lyſiſtrata incipit, ſed chorus mulierum. Διαλύσασθαι ἣν τις] Lego διαλυσάμεναι, eſt autem διαλύειν quod Franci dicimus *Deuider*, vel à diuidendo, vel deuiduando vt monuit etiam vir maximus & mihi colendiſſimus frater Ioſ. scaliger. Quin & Nicandri interpretes ξαίνειν expoſuit διαλύειν, etſi putare propriè ſit & κροκοδύζειν.

Πρ. Ἐξ ἐρίων δὴ καὶ κλωστήρων καὶ ἀτράκτων πράγματα δεινὰ

PR. Ergo ex penſis & ſtaminibus fuſiſque imponere finem,

Παύσειν οἴεσθ' ὦ ἀνόητοι; Λυ. κἂν ὑμῶν γ' εἴ τις γ' ἐνῆν νοῦς

G *O ſtulta, credit is hiſce malis. LVS. ac mentis ſi quid ineſſet*

Ἐκ τῶν ἐρίων τῶν ἡμετέρων ἐπολιτεύεσθ' ἂν ἅπαντα.

Vobis, ex lanis prorſus gereretur reſpublica noſtris.

Πρ. Πῶς δή; φέρ' ἴδω. Λυ. πρῶτον μὲν ἐχρῆν ὥσπερ πόκον ἐν βαλανείῳ

PR. Qui dum? videam LV. Primùm vt quæ impoſita eſt ſuccida lana lauacro,

Bis.

BISETVS. Πόκον ἐν βαλανείῳ.] πόκος, τὸ τῶν προβάτων ἔριον.

CHR. Πόκον ἐν βαλ.] Error manifeſtarius, vt in voce nihili ſic in metro, corrige βαλανείῳ. Eſt autem οἰσπώτη vel οἰσπάτη vel οἴσπη, purgamentum ouium & ſtercus, ouerdam poſſimus dicere qua ratione bucerda, muſcerda, ſucerda & ſimilia, Ratio etymi Græca ad manum eſt οἰσπώτη A quaſi οἰὸς σπατίλη. Aliud eſſe puto οἰσύπην, de qua multa apud Erotianum habes vocum Hippocraticarum doctum enarratorem. Quod autem ſequitur ἐπικλίνεις Veneta editio habet ἐπικλινὴς, ſed melius ἐπικλινεῖς accentu in vltima. i. ἐπινεύοντας καὶ ἐπιρρεπεῖς εἰς κακὸν, dixit autem, vt opinor, ἐκραβδίζειν quod Plutarchus ῥάβδοις ξαίνειν τὰ σώματα. i. virgis cędere.

Ἐκπλύναντας τὴν οἰσπώτην ἐκ τῆς πόλεως ἐπικλινεῖς B
Ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς καὶ τοὺς τριβόλους ἀπολέσαι
Καὶ τούς γε συνισταμένους τούτους καὶ τοὺς θλίβοντας ἑαυτοὺς
Ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖσι διαξῆναι καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτῖλαι.
Εἶτα ξαίνειν εἰς καλαθίσκον κοινὴν εὔνοιαν ἅπαντας, C
Καταμιγνύντας τούς τε μετοίκους κεἴ τις ξένος ἢ 'φ' ὑμῖν
Κεἴ τις ὀφείλει τῷ δημοσίῳ καὶ τούτους ἐγκαταμίξαι.
Καὶ νὴ Δία τάς γε πόλεις ὁπόσαι τῆς γῆς τῆσδ' εἰσὶν ἄποικοι
Διαγιγνώσκειν ὅτι ταῦθ' ἡμῖν ὥσπερ κατάγματα κεῖται, D
Χωρὶς ἕκαστον. κᾆτ' ἀπὸ τούτων πάντων τὸ κάταγμα λαβόντας
Δεῦρο ξυνάγειν καὶ συναθροίζειν εἰς ἕν, κἄπειτα ποιῆσαι
Τολύπην μεγάλην, κᾆτ' ἐκ ταύτης τῷ δήμῳ χλαῖναν ὑφῆναι.
Πρ. Οὔκουν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυπεύειν
Αἷς οὐδὲ μετῆν πάνυ τοῦ πολέμου. Λυ. καὶ μὴν ὦ παγκατάρατε E
Πλεῖν ἤ γε διπλοῦν αὐτὸν φέρομεν. πρώτιστον μέν γε τεκοῦσαι
Κἀκπέμψασαι παῖδας ὁπλίτας. Πρ. σίγα, μὴ μνησικακήσῃς.
Λυ. Εἶθ' ἡνίκα χρῆν εὐφρανθῆναι καὶ τῆς ἥβης ἀπολαῦσαι,
Μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς στρατιάς. κᾆθ' ἡμέτερον μὲν ἐᾶτε, F
Περὶ τῶν δὲ κορῶν ἐν τοῖς θαλάμοις γηρασκουσῶν ἀνιῶμαι.
Πρ. Οὔκουν χ' ἄνδρες γηράσκουσι; Λυ. μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ εἶπας ὅμοιον.
Ὁ μὲν γὰρ ἥκων κἂν ᾖ πολιὸς ταχὺ παῖδα κόρην γεγάμηκε.
Τῆς δὲ γυναικὸς μικρὸς ὁ καιρός. κἂν τούτου μὴ 'πιλάβηται, G

Eluimus ſordes, ita oportuit auerſos pellere ab vrbe
Homines nequam & prauos, & tribulos prorſus perdere duros
Et prenſatores iſtos, & qui prætara ſtudioſe
Pilatim preſſant, carrere, tractimq; capita vellere, deinde
Nere in calatho atque operari communem omnes plebis amorem,
Commiſcentes ſiue quis aduena, ſeu peregrinus ſiet inter,
Seu debitor ignominioſus, & hi ſunt hic annumerandi:
Quin & medius fidius quaſcunque colonia noſtra habet vrbes
Dignoſcere ſingula quaque, iacent enim ceu lanea tracta
Temerè huc illuc, mox omnia ſingillatim carpere oportet,
Atque huc glomerata referre, & in vnum cogere, lanitiúmque
Grande efficere, atque hinc vtibilem populo ſubtexere pallam.
PR. Non mirum eſt ſi laudatur Pax & perficiatur ab iſtis
Quas nulla ſolet pars tangere belli. LVS. Quin ô ter ſcelerate
Mage quàm duplex ferimus bellum, nam partus edere acerbos
Solita, natos mittimus arma gerentes. PR. parce hæc memorare.
LVS. Et cùm potius lætari opus eſſet, & ætati dare ludum,
Ob militiam ſolæ ſumus in lecto: ſed mittite noſtra,
Pro virginibus quæ veteraſcunt in thalamo, hoc maceror vnum.
PR. Quid? nónne viros ſenium attingit? LVS. Sanè equidem non eadem hæc ſunt.
Nam vir procus, & ſi canus erit, teneram tamen ille puellam
Nuptum accipiet: breuis ætas mulieribus, quæ ni potiantur,

BISETVS. Οἰσπώτην.] Σουίδας, οἴσπη, ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. καὶ οἰσπώτη ὁ ῥύπος τῶν ἐρίων. λέγεται καὶ οἰσπάτη, καὶ οἴσυπος, καὶ οἰσυπίς, καὶ οἰσυπηρὰ ἔρια, τὰ [illegible] τὸν οἴσυπον. Σύς. Ἐπικλινεῖς,

ῥαβδίζειν.] ἐπιπλυνὴς, καὶ τὸ ἐπιπλυνὶς, τὸ ἐπιρρεπὴς, ὡς οὐδ᾽ ἐς ἐπιπλυνὴς, ἤγουν ἐπιρρεπής. νῦν δὲ μεταφορικῶς δηλοῦσι τὸ ἐπιπλυνεῖς, καταφερεῖς, τοὺς εἰς τὰ κάταντα, καὶ ταπεινὰ χωρεῖν ταχέως φερομένους ἐν τῷ τοῖς ῥάβδοις τυπτομένους, ἐκ τῆς πόλεως ἐλαύνεσθαι. Τοὺς τριβόλους.] τρίβολος ἀκάνθης, ἢ βοτάνης εἶδος κάκιστον, καὶ τοῖς ἄλλοις σπέρμασιν ἀσυμφορώτατον. νῦν δὲ μεταφορικῶς τοὺς κακοὺς, τοὺς ἀνωφελεῖς, τοὺς ὀλεθρίους ἀνθρώπους δηλοῖ. Συνεστραμμένους.] τουτέστι συνηγόρους, ἢ τοὺς συμπεπλεγμένους, καὶ πιλωμένους. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐρίων. ὥσπερ γὰρ πολλάκις τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ κολλᾶται ἐρίῳ, καὶ διαχωρίζουσιν αὐτὰ ἀπ᾽ ἀλλήλων, οὕτως ἐπὶ τῶν κεκολλημένων τῶν ἀρχαῖς ὀφείλετε ἀποχωρίζειν, καὶ εὔνοιαν πρὸς ἀλλήλους ἔχειν ἅμα. Συ. (σφάλμα τὸ εἶναι δοκεῖ ἐν τοῖς τῶν Σκέδ.) Διαξῆναι] ἀντὶ τοῦ διαξαίνειν. διαξῆναι, διαλῦσαι. ἔχουσι γὰρ ἐρίων οἱ μαλλοὶ ἔχουσι τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς κορυφὰς περιειλημμένας, καὶ ἐπὰν τιλτῶσι διαλύεται ὁ μαλλός. πρὸς ἑκάτερον οὖν καὶ τὰς κορυφὰς ἐρίων περιειλημμένας, ἐν τῷ πόκῳ, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ποταπῶν συνεστραμμένων τοῖς πράγμασι, διαλῦσαι χρή. Σ. ἀλλαχοῦ, διαξαίνειν, ξαίνοντα διαλύειν, τύπτοντα διασπᾶν, πληγαῖς διασπᾶν. Τοὺς μετοίκους.] μέτοικος λέγεται ὁ ἐξ ἑτέρας πόλεως μεταστὰς, καὶ μετοικῶν ἐν ἑτέρᾳ, καὶ μὴ πρὸς ὀλίγον ἐπιδημῶν ὡς ξένος. ἀλλὰ τὴν οἴκησιν αὐτόθι κατεκτημένος. ἐδίδοντο δὲ ὑπ᾽ αὐτῶν καθ᾽ ἕκαστον ἔτος δραχμαὶ δώδεκα, ὅπερ ἐλέγετο μετοίκιον. κατάγματα δὲ, τὰ ἐρίων κατασπάσματα, ἢ κνήσματα. Σ. Τολύπην.] τολύπη, τὸ κατεσκευασμένον ἔριον. Ἡσύχ. ὅθεν τὸ τολυπεύειν, τὸ ἐκτελεῖν, ἢ κατεργάζεσθαι, ἢ πολλὰ εἰς ἓν τέλος συγκεφαλαιοῦν. τολύπη γὰρ τῶν ἐρίων σφαῖραν δηλοῖ. καὶ τολύπη τὸ κατειργασμένον ἔριον. καὶ τολύπη ἔριον ξανθὲν, καὶ ἀσκηθὲν εἰς τὸ κλωσθῆναι. Εὐσ. Χλαῖναν ὑφῆναι.] χλαῖνα, τὸ παχὺ καὶ χειμερινὸν ἱμάτιον, παρὰ τὸ χλιαίνειν. χιτὼν δὲ, τὸ λεπτὸν ἱμάτιον. τὸ ὑποκάμισον, παρὰ τὸ ἐγκεῖσθαι τοῖς μέλεσι. ὑφῆναι δὲ, κατασκευάζειν. Σ. Αἷς οὐδὲ μετῆν.] αἱ τοῦ πολέμου παντελῶς μέτοχοι οὐκ ἦσαν. αἱ τοῦ πολέμου πάνυ μηδὲν μέρος, μηδεμίαν κοινωνίαν μεθ᾽ ἡμῶν εἶχον. πλεῖν δὲ, πλέον, μᾶλλον. Ἀττικῶς. Μὴ μνησικακήσῃς.] μνησικακῆσαι, κατά τινας, τὸ τῆς παλαιᾶς ὕβρεως μνήμονα εἶναι. τὴν παλαιὰν ἀδικίαν ἀμνηστεῖν οὐ δύνασθαι, ἀλλὰ ταύτην βεβαίως κατέχειν. ἐνταῦθα δὲ, μᾶλλον λυπηρὸν δοκεῖ, ἀντὶ τοῦ, τὰ παρεληλυθότα κακὰ εἰς μνήμην ἀνακαλεῖσθαι, καὶ τούτων μνείαν ποιεῖσθαι. ὅπερ ἐκ τοῦ προηγουμένου, σχεδὸν φανερόν ἐστιν. οὐ γὰρ ὁ Πρόβουλος τὴν γυναῖκα κελεύει τῶν κακῶν ἐπιλήσμονα εἶναι, ἀλλὰ σιωπᾶν, καὶ περὶ τούτων μνείαν μηδεμίαν ποιεῖσθαι. Μονοκοιτοῦμεν.] ἐν ταῖς κοίταις μόναι κοιμώμεθα. Κἀθ᾽ ἡμέτερον] καὶ εἶτα ἐᾶτε, ἐάσατε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα. περὶ δὲ τῶν κορῶν, καὶ παρθένων ἐν θαλάμοις γηρασκουσῶν, διὰ τὸ αὐτὰς ἀγάμους μένειν διὰ τὰς τῶν ἀνδρῶν στρατείας, καὶ πολυχρονίους ἀποδημίας, ἀνιῶμαι. Κἂν τοῦτο μὴ πελάβηται] καὶ ἂν μὴ ἐπιλάβηται τοῦτο. τοῦτο δὲ, ἀντὶ τοῦ τοῦτον τὸν καιρόν. ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀναφέρεται. τινὲς μὲν τοῦτον, τὸν χρόνον λέγουσι. ὁ νοῦς. τῶν γυναικῶν πρὸς τοὺς γάμους ὁ καιρὸς βραχὺς, καὶ εἰ μὴ τοῦτον τὸν καιρὸν ἥκοντα ταχέως ἐπιλάβωνται, οὐδεὶς αὐτὰς ἔτι γῆμαι θέλει, ὅτι παρακμαζούσας ὁρᾷ.

CHR. Συνεστραμμένους.] id eſt, συνηγόρους, vel συμπεπλεγμένους καὶ πιλοῦντας connexos & pilatos, tranſlatione ſumpta à lana, vt enim, inquit, adhæret lana lanæ dum carminatur, deinde diſcernitur à preſſu mutuo, ſic in iis qui magiſtratibus applicantur & agglutinantur facere debetis, & compoſitos diuellere & ſecernere, vt mutua ſe beneuolentia proſequantur. Τοὺς μετοίκους.] Sic vocantur qui ex aliena ciuitate ad aliam emigrāt, non vt peregrini transmeantes aut ad breue tempus habitantes. Pendebant verò quotannis 12. drachmas quod μετοίκιον dicebatur, proinde vt ſerui manumiſsi etiam pendebant τὸ μετοίκιον. Iſæus viros drachmas 12. (Heſychius ait decem tantùm ſed τῷ τελώνῃ τριώβολον appēſum) fœminas 6. tantùm pependiſſe ait in Orat. contra Elpagorā & Demophanem. Qui μέτοικοι id tributum non ſoluerant, ducebantur & vænibant ἐν καρὸς αἴσῃ, vt ait Hom. id eſt, vt ſerui. Demoſth. in Philippicis, ait in naues inuehi ſolitos τοὺς μετοίκους (puta venalitios.) Eos autem Comici σκαφέας vocabant quia in pompis ſcaphas ferebant. Ariſtoph. dixit alibi, τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγει. Nam ciuium pars erant, ſed viliſsima, & vt paleę ordeaceæ, tamen πολίτας eſſe negat Ariſtot. lib. 3. Polit. Ait enim tantum κοινωνεῖν τῆς οἰκήσεως vt & ſerui, neque οἴκησιν facere τὸν πολίτην. Erat autem neceſſe μετοίκοις νέμειν προστάτην (vt idem autumat Ariſtoteles, & poſtea cenſet Harpocration) id eſt ciuem Athenienſem, cuius auctoritate niterentur ipſi inquilini. Eſt autem hic verſus mutilus, ſic fortaſſis reſtaurandus, τούς τε μετ. κεἴ τις ξένος ἢ φίλος. Καὶ τολυπεύειν] Lana pura puta eſt ἔριον τολυπευτόν. Nam τολύπη eſt ἐργασία, & τολυπεύειν, ἐργάζεσθαι. Sic autem dixit Homerus 4. ὀδυσ. πόλεμον τολύπευσα, quod facit ad hunc locum, quia lanam bello comparat, neque fruſtra dixerat ῥαβδίζειν, virgis enim pauibant lanas vt ſordes deponerent, vnde pauerataæ veſtes. Quod verò ait πλεῖν ἢ διπλοῦν, ſolens & ſuo more hac voce vtitur pro πλέον. Ὁ μὲν γὰρ ἥκων.] Lego, vt numeri conſtent ſibi, ὁ γὰρ ἥκων μὲν, deinde οὐδ᾽ εἷς ἐθέλει non θέλει, valet autem hic ὀττευομένη, idem ac μαντευομένη & κληδονιζομένη. Mox lego ἀλλ᾽ ὅστις ἔτι στῦσαι δυνατός non ἐστὶ, ſed & notandum in Veneta editione appoſitam eſſe interrogationis notam poſt δυνατός. Legerem etiam τί παθὼν non μαθὼν & interrogatiuè pronunciarem. Sicque memini in Epigrammatum Florilegio, dictum à Nicarcho aut alio, μή τι παθὼν αἴδης, de longæuo nimis homine.

Οὐδεὶς θέλει γῆμαι ταύτην. ὀττευομένη δὲ κάθηται.

Πρ. Ἀλλ᾽ ὅστις ἔτι στῦσαι δυνατός.

Ἀλλ. Γυν. Σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις;

Χωρίον ἐστί. σορὸν ὠνήσει.

Μελιτοῦτταν ἐγὼ καὶ δὴ μάξω.

Λαβὲ ταυτὶ καὶ στεφάνωσαι.

Καὶ ταυτασὶ δέξαι παρ᾽ ἐμοῦ.

Καὶ τουτονὶ λαβὲ τὸν στέφανον.

Non ſit qui ducere curet, ſed amat ſedem & vaticinatur.

Ni fortè qui poteſt arrigere.

AL. M. Age tu quid agis? nec moreris dum:

Nunc opus empta funeris arca,

Ego melle teram reſperſam offam:

Cape tu hunc frontis honorem,

Iſtaſq; à me pro munere habe,

Iſtámq; ſimul ſume coronam.

Τοῦ

Τοῦ δ' ἱεῖς; τί ποθεῖς;
Χώρει εἰς τὴν ναῦν.
Ο Χάρων σε καλεῖ.
Σὺ δὲ κωλύεις ἀνάγεσθαι.
Πρ. Εἶτ' οὐχὶ ταῦτα δεινὰ πάσχειν ἔστ' ἐμέ.
Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ τοῖς προβούλοις ἄντικρυς
Ἐμαυτὸν ἐπιδείξω βαδίζων ὡς ἔχω.
Λυ. Μῶν ἐγκαλεῖς ὅτι οὐχὶ προὐθέμεσθά σε;
Ἀλλ' ἐς τρίτην γ' οὖν ἡμέραν πρῲ πάνυ
Ἥξει παρ' ἡμῶν τὰ τρίτ' ἐσκευασμένα.

A *Quid eges, quid aues?*
Vade ad cymbam, te
Vocat ecce Charon,
Tamen oram ſoluere non vis.
PR. Non eſt vt iſtam diritatem vltrà feram,
Mihi ire certum eſt ad meos Proconſules
His me ipſe coràm oſtendam, & hunc rerum ſtatum.
B *LVS. Te conlocatum non fuiſſe expoſtulas?*
Sed ſi die adſis tertia, ad diluculum
Parata habebis ad viaticum tria.

BISETVS. Ὀτλευομένη δὲ κάθηται.] κληδονιζομένη, οἰωνιζομένη, μαντευομένη. ὄσσα γὰρ καὶ ὄσα, φήμη, μαντεία, θεία κληδών. καὶ ὀσσεύεσθαι, τὸ μαντεύεσθαι. Σ. ἴσως δὲ διὰ τούτων ἡ Λυσιστράτη νοεῖ τὸ λεγόμενον ἐν τῷ Πλούτῳ περὶ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος, καὶ τῆς μαντείας. φασὶ γὰρ τὸ ἀρχαῖον, παρθένον διὰ τὸ ἁγνὸν θεσπιῳδεῖν ἀνατιθέναι. Ἄλλως. ὀτλευομένη κάθηται, ἀντὶ τοῦ, παρακμάζουσα, καὶ παλαιτέρα οὖσα καθῆσθαι, καὶ θρησκεύειν ἀναγκάζεται. ὅπερ αἱ γραῖες ποιεῖν φιλοῦσι. Ἀλλ' ὅστις ἐστί.] ταῦτα ὁ Πρόβουλος πρὸς τὴν Λυσιστράτην λέγει, ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον, ὅτι ἡ γυνὴ τὸν γέροντα θνήσκειν ἐπιθυμεῖ. ὅτι οὕτω παρρησιάζεται, καὶ λόγοις ἀφρονεστέροις χρῆται. διὸ καὶ τὸ τοῦ Προβούλου πρόσωπον ἐνταῦθα γραπτέον. ὁ νοῦς. ἀλλ' ὅστις δύναται στῦσαι, τουτέστιν, ὅστις πρὸς τὰς συνουσίας καὶ τοὺς ἀφροδισιασμοὺς ἐστὶν ἐπιτήδειος, οὗτος ταύτην γαμήσει. τινὲς δὲ, ταῦτα μετ' ἐρωτήσεως γραπτέον νομίζουσι. καὶ ὅτις, ἀντὶ τοῦ ὅστις. οὕτως.

Ἀλλ' οὔτις ἐστὶ στῦσαι δυνατός; ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον.

Τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις;] ἄλλη γυνὴ τοῖς τοῦ Προβούλου λόγοις ἐρεθισθεῖσα, ταῦτα πρὸς αὐτὸν λέγει. ἡ δὲ τούτων ἔννοια αὕτη. ταῦτα δὲ πόθεν ἔμαθες; διὰ τί οὐκ ἀποθνήσκεις θᾶττον ὡς τοῦ θανάτου ἄξιος ὤν; περὶ δὲ ταύτης τῆς μετοχῆς, μαθὼν, ἀλλαχοῦ διὰ πλειόνων προείρηται. τινὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ μαθὼν, γράφουσι μόθων. μόθων δὲ, ὁ φορτικὸς, καὶ ἄτιμος. καὶ μόθωνες οἱ εὐτελεῖς. καὶ μόθωνας ἐκάλουν τοὺς παρεπομένους τοῖς ἐλευθέροις παῖδας οἱ Λάκωνες. τὸν Πρόβουλον τοίνυν ἡ γυνὴ λοιδορεῖ. ἔστι καὶ μόθων, εἶδος αἰσχρᾶς, καὶ δηλυπρεποῦς, καὶ φορτικῆς ὀρχήσεως. Σ. Χωρεῖον ἐστί.] ἐκ τῆς ἐννοίας, καὶ τῶν προειρημένων τινὲς γραπτέον νομίζουσι καίριον ἐστί. τουτέστι, νῦν καιρός ἐστι τοῦ ἀποθνήσκειν. διὸ δεῖ σε τάχα σορὸν ὠνεῖσθαι πρὸς τὴν σου θανόντος ἐκφοράν. οἱ δὲ ταύτην τὴν γραφὴν σώζειν βουλόμενοι, ἀποστρόφου σημεῖον τῇ λέξει προστιθεῖσιν, οὕτω, χ' ὡρεῖον ἐστί. καὶ γάρ, φασι, τὸ ὥριος, καὶ ὥριμος, καὶ ὁ καιρὸς, καὶ καίριος συνωνύμως λέγονται. Μελιτοῦτταν.] μελιτοῦττα, μᾶζα μέλιτι δεδευμένη, ἣν ἔφερον ὡς ἐδίδοσαν τοῖς ὄφεσι τοῖς ἐν Τροφωνίου οἱ μαντευόμενοι. Ἰστέον δ' ὅτι ἡ μελιτοῦττα ἐδίδετο τοῖς νεκροῖς, ὡς εἰς τὸν Κέρβερον, καὶ ὀβολὸς μισθὸς τῷ πορθμεῖ. καὶ στέφανος ὡς τὸν βίον διηγωνισμένοις. Λαβὲ ταυτί] ἡ γυνὴ ἐπὶ ταῦτα λέγει, ἅμα καὶ ὕδωρ ἐκ κεφαλῆς τοῦ γέροντος ἐκχεῖ. ὅπερ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. Τοῦ δέει;] ἀντὶ τοῦ δέομαι, δέῃ κοινῶς, καὶ δέει Ἀττικῶς, ὡς καὶ τὸ οἰήσει, ἀντὶ τοῦ οἴῃ. τίνος χρείαν ἔχεις; τίνος ἐπιδεὴς εἶ; τίνος σοι δεῖ; Ἀνάγεσθαι.] ἐκ τοῦ λιμένος ἀποπλεῖν, καὶ εἰς τὰ ἄνω φέρεσθαι. τὸ ἐναντίον τὸ καταίρειν, τὸ εἰς τὰ κάτω, καὶ εἰς τὴν γῆν φέρεσθαι. Τοῖς Προβούλοις.] ἐκ τούτων δῆλον οὐχ ἕνα μόνον, ἀλλὰ καὶ πλείους τῆς βουλῆς Προβούλους, καὶ προστάτας γίνεσθαι. προὐθέμεσθά σε, σε πρὸ τῶν ἄλλων ἐθέμεσθα, καὶ τῶν ἄλλων προετιμήσαμεν; ὁ δὲ νοῦς. μὴ δὲ ἡμῖν ἐγκαλεῖς ὅτι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν σοῦ κεφαλὴν οὐκ ἐξεχέαμεν πρότερον, ἢ πρὸ τῶν ἄλλων, εἰ τοίνυν ἡμᾶς διὰ τοῦτο μέμφει, δεῦρο εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπαναχωρήσον, ὅπως τὰ τρίτα, καὶ τρίτα γέρατα, τουτέστι τὸ ὕδωρ παρεσκευασμένον λάβῃς.

D CHR. Χωρεῖον ἐστί σορόν.] In editione Veneta legitur χωρεῖον, & δὴ μάττω, non δυμάζω. Eſt autem τὸ ὠνήσει pro ὠνήσεις niſi mauis ὠνέεαι vt ſit tempus eſt emere ſandapilam, ego quidem pinſo tibi μέλι τλοῦτταν. Eſt autem epithetō τῶν νεκρῶν. Et ſic vocatur μᾶζα μέλιτι δεδευμένη (propterea ait μάττω) quam mortuis dabant vt Cerbero ferrent (vocauit Maro offam melle ſaporatam) & obolum vt portitori Charonti, & coronam vt qui vitæ bonum certamen vicerint: Sunt qui apud Virgilium ſoporatam offam legant, fruſtra ſi me audiunt. nullus enim in melle ſopor, & quamuis ſoporatus ab offa fuerit triceps ille canis, factum eſt propter medicatas fruges & papauer aſperſum. Τοῦ δ' ἱεῖ.] Lege vt in Veneta editione τοῦ δέῃ; τί ποθεῖς, ſuntque iſti Anapæſtici verſus, & poſtremus σὺ δὲ κωλύεις coronis Anapeſtica hac nota claudenda. > Οὐχὶ προὐθέμεσθά σε;] Reſpicit vt puto, ad ea de quibus Sudas περὶ προθεσμίας quæ mortis eſt terminus, niſi ſi προθεῖναι ſit mortuum conlocare, &, vt ait Perſius, rigidos calces in portam extendere. Ἥξει παρ' ἡμῶν] Melius ἥξει vt & Veneta habet editio, deinde lego τὰ τρί' ἐσκευασμένα, nō autem τὰ τρίτ'. Nā τὰ τρία τὰ εἰς θάνατον intelligit, quia morte dānatis tria proponebant, gladiū, laqueū & cicutā. Quis nō malit τὰ τρία στεφάνου.

C, E, F

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

G

CHORVS SENVM.

Οὐκ ἔτ' ἔργον ἐγκαθεύδειν ὅστις ἐστ' ἐλεύθερος.

Non decet nūc eſſe ſegnes qui ſciunt ſe liberos.

A Ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ' ἄνθρωποι τουτῳὶ τῷ πράγματι
Ἤδη γὰρ ὄζειν ταδὶ πλειόνων καὶ μειζόνων
Πραγμάτων μοι δοκεῖ.
Καὶ μάλιστ' ὀσφραίνομαι τῆς Ἱππίου τυραννίδος.
Καὶ πάνυ δέδοικα μὴ
B Τῶν Λακώνων τινὲς
Δεῦρο συνεληλυθότες
Ἄνδρες ἐκ Κλεισθένους
Τὰς θεοῖς ἐχθρὰς γυναῖκας ἐξεπαίρωσιν δόλῳ
Καταλαβεῖν τὰ χρήμαθ' ἡμῶν,
Τόν τε μισθὸν ἔνθεν ἔζων ἐγώ.
Δεινὰ γάρ τοι τάσδε γ' ἤδη τοὺς πολίτας νουθετεῖν,
C Καὶ λαλεῖν γυναῖκας οὔσας ἀσπίδος χαλκῆς πέρι.
Καὶ διαλλάττειν πρὸς ἡμᾶς ἀνδράσιν Λακωνικοῖς
Οἷσι πιστὸν οὐδὲν, εἰ μὴ περ λύκῳ κεχηνότι.
Ἀλλὰ ταῦθ' ὕφηναν ἡμῖν ἄνδρες ἐπὶ τυραννίδι.
D Ἀλλ' ἐμοῦ μὲν οὐ τυραννεύσουσιν. ἐπεὶ φυλάξομαι
Καὶ φορήσω τὸ ξίφος τὸ λοιπὸν ἐν μύρτου κλαδί.
Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἑξῆς Ἀριστογείτονι.
Ὧδε θ' ἑστήξω παρ' αὐτὸν, αὐτὸς γάρ μοι γίγνεται
E Τοῖσι θεοῖσιν ἐχθρᾶς πατάξαι τῆσδε γραὸς τὴν γνάθον.
Χο. Γυν. Οὐ γὰρ εἰσιόντας οἴκαδ' ἡ τεκοῦσα γνώσεται.

Sed nos age incumbamus huic negotio
Quod plura præſagire & maxima
Iam videtur mala:
Maximè hac olent mihi nunc Hippiæ tyrannidem.
Quin metuo prorſus vt
Huc Lacones ſtatim
Fortè ſimul & veniant
Cliſthenes alteri
Qui dolo malo incitent has impiatas feminas,
Rapere quas opes habemus
Præmium meiq́ue victus.
Prorſus hæc indigna res eſt, Iam monent & increpant
Fœmina ciues, virûmque ſcuta & æra garriant,
Ac volunt ferire fœdus gente cum Laconica
Gente non magis fideli quàm lupi patens gula.
Iſta ſed ſtruxere nobis qui viri tyrannidi
Imminent, ſed non ero his obnoxius, cauens magis
Poſthidhac, enſémque clauſum fronde myrtea geram
In forúmque armatus ibo, poſt Ariſtogitona
Propter aſtans in ſtatu iſto, quippe fas erit mihi
Huius inuiſiſſimam Dijs verberare anus genam.
CH.M. Tecta namq́ue intro petentes non agnouerit parens.

BISETVS. Οὐκ ἔτ' ἔργον.] ὁ τῶν γερόντων χορὸς τὸ γυναικῶν σφόδρα κατατρέχει, ταύτην τὴν καινὴν πολιτείαν καινῆς τινος τυραννίδος ἀρχὴν ἔσεσθαι ὑπονοῶν. ἐπαποδυώμεθα δὲ, ἐπιχειρήσωμεν. Σ. τοῦτο δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰς ἐσθῆτας παντελῶς ἀποδυομένων, καὶ ἀποδυόντων, ἵνα ῥᾷον τοῖς ἔργοις ἐπιχειρήσωσι, καὶ ταῦτα τελέσωσιν. ἐπαποδύεσθαι οὖν ἑαυτὸν τινι πράγματι, ἀντὶ τοῦ, ἑαυτὸν παρασκευάζειν πρός τινος πράγματος ἐπιχείρησιν. Ὀσφραίνομαι.] ὅτι τὸ ὄζειν εἶπε, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὀσφραίνομαι νῦν ἐπήνεγκεν, ὃ δηλοῖ τὸ δι' ὀσμῆς αἰσθάνεσθαί τι. Ἱππίου τυραννίδος.] τεσσάρων ὄντων τῶν Πεισιστρατιδῶν, ὁ Ἱππίας πρεσβύτερος τῶν ἄλλων ἦν, καὶ τυραννίδα ὑπέθετο, ὡς μαρτυρεῖ Θουκυδίδης ἐν τῷ ἕκτῳ τῆς ξυγγραφῆς, οὕτω γράφων, Πεισιστράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι, οὐχ Ἵππαρχος (ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται) ἀλλ' Ἱππίας πρεσβύτατος ὢν, ἔσχε τὴν ἀρχήν. Ἐξεπαίρωσιν.] δολίως προτρέψωσιν, ἢ δολίως πείσωσι. Δεινὰ γὰρ, ἀντὶ τοῦ δεινόν ἐστι.

CHR. Ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ' ἄνθρωποι.] id eſt, ἐπιχειρήσωμεν. Puto autem meliorem Sudæ lectionem ἀλλ' ἐπαποδυώμεθα τουτῳὶ τῷ πράγματι F vt ſit Senarius verſus qualis erit ſequens ſi demas ταδὶ non neceſſarium. Nam τὸ ὄζειν refertur ad τὸ πρᾶγμα. Ἄνδρες ἐκ Κλεισθένους.] Cliſthenes erat γυναικώδης, ſolebátque ferre κεφαλίδα vt dixit Sophocles, cuius verſus luculentos habes apud Sudam. Is raſa ſemper apparebat barba vt iunior videretur. Prouerbium hinc eſt, Cliſthene intemperantior, vel Cliſthenem video. Itaque quòd ait hic δόλῳ, eò pertinet quia tali eſſent vt Cliſthenes. vide ſudam περὶ γῆς ἀποδυμαῖς. Καταλαβεῖν] G Duo hi verſus videtur mihi Dimetri Trochaici, etſi primi pes primus, ſed illud ἐγώ quod in fine eſt alterius, tanquam gloſſema videtur tollendum.

BISETVS. Καὶ διαλλάττειν.] ταῦτα λεκτέον οὕτως. καὶ δεινόν ἐστι ταύτας νουθετεῖν τοὺς πολίτας, καὶ

[illegible]

γυναῖκας τούτους περὶ πολέμου λαλεῖν. πρὸς δὲ τούτοις, καὶ ἡμᾶς διαλλάττειν τοῖς ἀνδράσι Λακωνικοῖς. ἢ λείπει διαλλάττειν τοὺς ἄνδρας Λακωνικοὺς πρὸς ἡμᾶς. εἰ μή τις ἀντίστροφον εἶναι λέγοι, ὅπερ οὐκ ἀξιόπιστον. τὸ δὲ διαλλάττειν τινὰ τινί, ἢ πρός τινα, σημαίνει τὸ εἰς προτέραν φιλίαν καὶ χάριν πάλιν συνάγειν. Λύκῳ κεχηνότι.] ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀλλότρια διαρπαζόντων. ὃν γὰρ τρόπον λύκοις οὐκ ἔστι πίστις, οὐδὲ τούτοις. τὸ δὲ κεχηνότι ἐπὶ τῶν μάτην χαιρόντων. καὶ λύκος ἔχανεν, ἐπὶ τῶν ἐλπιζόντων τι ἕξειν, διαμαρτόντων δὲ τῆς ἐλπίδος. λέγουσι δὲ τὸν λύκον, ἐπειδὰν ἁρπάζει τι βούληται, κεχηνότα περιγίνεσθαι ὑπ' αὐτοῦ. ὅταν οὖν B μὴ λάβῃ ὃ προαιρεῖται, κατὰ κενὸν αὐτὸν χαίνειν φασίν. ἐπὶ οὖν τῶν συνιλαστιζόντων χρηματισμοῦ, διαμαρτόντων δὲ, τοῦτο λέγουσι. Σ. Τὸ ξίφος] τουτέστιν, ἐν τῇ ἀγορᾷ διατρίψω μετὰ τοῦ Ἀριστογείτονος. ἐγγὺς Ἀριστογείτονος. ἐν μυρσίνῳ κλάδῳ τὸ ξίφος φορήσω ὥσπερ Ἁρμόδιος, καὶ Ἀριστογείτων. οὗτοι γὰρ ἀπὸ μυρσίνων κλάδων τὰ ξίφη ἀνασπάσαντες τύραννον κατέβαλον. τούτων δὲ τὰς ἀποστίρας ἐξήγησιν εὑρήσεις παρὰ Θουκυδίδῃ ἐν τῷ ἕκτῳ τῆς ξυγγραφῆς. τὸ δὲ κλαδί, ἀντὶ τοῦ κλάδῳ, ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας κλάς, κλαδὸς, ὅπερ καινότερον, καὶ ἀρχαιότερον. διὸ σημειωτέον. ἑστήξω C δὲ, βεβαίως στήσω, ὥστε στήσομαι ὡς τοῦ Ἀριστογείτονος ἀνδριάς. Αὐτὸς γάρ μοι εὖ περὶ γραφὴν καλῶς ἔχει, τοῦτο σαφέστερον εἴρηται. εἰ μὴ ὑπακούσῃς τὸ αἴτιος. ἴσως δὲ, καὶ αἴτιος ἀντὶ τοῦ αὐτὸς γραπτέον. ἐοίκε γὰρ ὁ νοῦς εἶναι φαίνεται. καὶ γὰρ αὐτὸς μοι αἴτιος γίνεται τοῦ πατάξαι τὴν γνάθον τῆσδε γραὸς θεοῖσιν ἐχθρᾶς. Ἄλλως. τὸν Ἀριστογείτονα μιμήσασθαι θέλω. καὶ γὰρ ὥσπερ ἐκεῖνος τὸν τύραννον πάλαι πατάξας,

A καὶ πλήξας ἀνεῖλεν, οὕτω καὶ ἐγὼ ταύτης τῆς ἀνιαροτάτης γραὸς τὴν γνάθον νῦν πατάξαι θέλω, βούλομαι, ἐπιθυμῶ. Οὐ γὰρ εἰσιόντας] οὐ γάρ, φησιν, ἡ μήτηρ ἡμᾶς εἰς τὸν οἶκον εἰσιόντας γνώσεται. τουτέστιν οὐκ εἴσεται τὸ ἡμῶν πεπραγμένον κατὰ ταύτης τῆς γραὸς, ἐὰν ἂν πατάξας τύχω. ἀλλά τι διὰ τούτου δηλοῦν βούλεται, οὐ ῥᾴδιον ἐστι τεκμαίρεσθαι. καὶ ἐλλείπειν τὶ δοκεῖ. ὡς ἐν τούτῳ τοῦ μοιχοῦ γὰρ, δῆλόν ἐστιν, οὐ γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου τι θεῖσθαι εἴωθε.

CHR. Ἐπεὶ τυραννίδι] Legendum ἐπὶ & contra in ſequenti verſu ἐπεὶ φυλάξομαι non ἐπὶ, tum verò τυραννεύων non τυραννεύοντες. Ἐν μύρτου κλαδί] Extant verſus antiqui (puto ſcholion fuiſſe) metro Phaleucio ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω. &c. ſed arbitror hos ſenes adludere ad fœminarũ libidinem, Nam μύρτος pudendum muliebre ſæpè vocatur ab iſto preſertim Comico. Lego autem: poſt ἀριστογείτονι non ἀριστείδοντι, vt in Veneta editione, Vtuntur verò Attici vt & Plato, τῷ ἑξῆς in datiuo vt hic ἑξῆς ἀριστογείτονι. Αὐτὸς γάρ μοι] Puto pro αὐτὸς melius legi αὐτοῖς, niſi αὐτὸ ſit C pro auctore, nam & in Ranis αὐτὸς eſt ὁ δεσπότης, & αὐτὸς ἔφα dixit Pythagoras de Deo, vel αὐτὸ lege. Τοῖσι θεοῖσιν ἐχθρᾶς.] Claudicabit verſus, vt rectum habeas, cenſeo legas τοῖς θεοῖς ἐχθρὰς vel τὰς θεοῖς. &c. Οὐ γὰρ εἰσιόντας.] Hinc videtur incipiendũ, non ab illis ἀλλὰ θώμεθ᾽, & eſt velut ἀντεπίρρημα, & omnes verſus ferè ſimiles, niſi quod in quibuſdã claudicatur, per errorẽ puto, librariorũ.

D

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

Parabasis.

Bis. Ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς, πρὸς τὸν δῆμον στραφεὶς ταῦτα λέγει, ἑαυτὸν σεμνύνων, καὶ μεγαλύνων. διὸ καὶ τινες πρὸ τούτων παρωνομάσθαι Παραβάσεις τοῦτο ἴδιον εἶναι ϕασί. χλευάζων δὲ, τρυφῶσαν, τρυφερῶς διάγουσαν.

Ἀλλὰ θώμεθ᾽ ὦ φίλαι γρᾶες ταδὶ πρῶτον
χαμαί.
Ἡμεῖς γὰρ ὦ πάντες ἀστοὶ λόγων κατάρχομεν
Τῇ πόλει χρησίμων
Εἰκότως. ἐπεὶ χλιδῶσαν ἀγλαῶς ἔθρεψέ με.
Ἑπτὰ μὲν ἔτη γεγῶσα
Εὐθὺς ἠρρηφόρουν.
Εἶτ᾽ ἀλετρὶς ἦ δεκέτις
Οὖσα τἀρχηγέτις
Καταχέουσα κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.
Κἀκανηφόρουν ποτ᾽ οὖσα
Παῖς καλὴ ἔχουσ᾽ ἰσχάδων ὁρμαθόν.

Primùm humi ponamus iſta, quæſo vos amicæ anus:
Nam principes occupamus loqui quod expedit
E *Ciuitati incolæ,*
Quæ me delicatè ſplendidéq; enutrijt:
Erſigera eram, ſimul
Septennis fui,
Mox vbi decennis eram;
Liba dux permolens
Tenuẽ amicta crocotulã vrſa erã in Brauronijs
Quæ tuli caniſtra quondam
Scita puella habens fiſcinam ficuum.

F

Bis. Ἠρρηφόρουν] ἀρρηφόρια. ἑορτὴ ἐπιτελουμένη τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῷ Σκιροφοριῶνι μηνί. ὥσπερ ἀρρητοφόρια. διὰ τὸ ἄρρητα, καὶ μυστήρια ἐν κίσταις φέρειν. καὶ ἀρρηφόρος παρθένος, ἡ τὰ ἄρρητα τοιαῦτα μυστήρια φέρουσα, ἀπ᾽ ἐτῶν ὀκτὼ κατὰ τὸ μέγα Ἐτυμολογικὸν, μέχρις ἕνδεκα. καὶ τέσσαρες μὲν ὥς φησιν Ἁρποκρατίων, ἐχειροτονοῦντο δι᾽ εὐγένειαν ἀρρηφόροι δύο δὲ ἐκρίνοντο, αἳ τῆς ὑφῆς τοῦ πέπλου ἦρχον, καὶ τῶν ἄλλων περὶ αὐτόν. λευκὴν δὲ ἐσθῆτα ἐφόρουν. καὶ εἰ χρυσία περιεθέντο, ἱερὰ ταῦτα ἐγίνοντο. ὅθεν καὶ τὸ ἀρρηφορεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀρρητοφορεῖν. Εἶτ᾽ ἀλετρὶς] παρὰ τὸ ἀλέω, ὃ ἐστιν ἀλήθω. ἀλετρίδες δὲ. Ἀθήνησιν εὐδόκιμοι παρθένοι, αἳ τὰ εἰς ἱερὰ πόπανα ἄλευρα ἤλουν. ὅθεν τὸ ἀλετρεύειν, ἤ [...] δεκέτις δὲ, θηλυκῶς, ἀρσενικῶς δεκέτης, ὁ δεκαέτης. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἡ δεκέτις. γράφουσιν ἦ, τουτέστιν ἤμην Ἀττικῶς, ὡς καὶ κάτω ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.

Ἀρχηγέτις] ἀρχηγέτης ἀρσενικῶς, ὁ ἡγεμών. ἄρχων. ἀρχηγέτις δὲ, τὸ θηλυκόν. Καταχέουσα] κατὰ τῆς συντάξεως, καὶ τὸ νῦν γράφειν οὕτω γραπτέον δοκεῖ, Καταχέουσα κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις. τὸ δὲ ἦ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἤμην, οὕτως καὶ ἄνω ἐν τῷ Πλούτῳ, ἃ κρύπτειν ἦ παρεσκευασμένος. Βραυρὼν δὲ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ Βραύρωνος ἥρωος. ἀφ᾽ οὗ Βραυρωνία ἡ Ἄρτεμις. καὶ Βραυρώνια ἑορτὴ Ἀρτέμιδι Βραυρωνίᾳ ἄγεται. ταύτην Ἀρτέμιδι ἐτέλουν παρθένοι ἀρκτευόμεναι κροκωτὸν ἠμφιεσμέναι, οὔτε πρεσβύτεραι δέκα ἐτῶν, οὔτε ἐλάττους πέντε, G ἀπομειλισσόμεναι τὴν θεόν. ἐπεὶ ἄρκτος ἀγρία ἐπιφοιτῶσα διέτριβεν ἐν τῷ δήμῳ Φλαυιδῶν. καὶ ἡμερωθεῖσαν αὐτὴν τοῖς ἀνθρώποις σύντροφον γενέσθαι. παρθένον δέ τινα προσπαίζειν αὐτῇ, καὶ ἀσελγαινούσης τῆς παιδίσκης παροξυνθεῖσαν τὴν ἄρκτον, καὶ καταξέσαι τῆς παρθένου. ἐφ᾽ ᾧ ὀργισθέντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, κατακοντίσαι τὴν ἄρκτον

καὶ ἐπὶ τοῦτο λιμώδης νόσος τοῖς Ἀθηναίοις ἐμπέπτωκεν. χρησμοῦ δοθέντος ἐκεῖ τοῖς Ἀθηναίοις, ὅτι λύσιν τῶν κακῶν ἔσεσθαι, εἰ τῆς τελευτησάσης ἄρκτου τινὰς ἀρκτεύειν τὰς ἑαυτῶν παρθένους ἀναγκάσωσι. καὶ ἐψηφίσαντο οἱ Ἀθηναῖοι μὴ πρότερον συνοικίζεσθαι ἀνδρὶ παρθένον εἰ μὴ ἀρκτεύσειε τῇ θεῷ. καὶ ἀρκτεύειν ἔλεγον τὸ καθιεροῦσθαι πρὸ γάμων τὰς παρθένους τῇ Ἀρτέμιδι. καὶ γὰρ ἀρκτευόμεναι παρθένοι. ἄρκτοι καλοῦνται. ὡς Εὐριπίδης, καὶ Ἀριστοφάνης δηλοῖ. καὶ ἀρκτεία, ἡ τῶν ἀρκτευομένων παρθένων τελετή. Σ. Κἀκανηφόρουν.] καὶ ἐκανηφόρουν. οὐ πάντας δὲ ἐφεῖτο κανηφορεῖν, ἀλλ' ὥς φησιν Ἡσύχιος, κανηφόροι, ἐν ταῖς πομπαῖς, αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι ἐκανηφόρουν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Παναθηναίοις. καὶ Σώσιβιος περὶ κανηφόρων ταῦτα γράφει, Φιλόχορός φησιν ὡς Ἐριχθονίου βασιλεύοντος πρῶτον κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεῷ, ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ πρὸς θυσίας τοῖς τε Παναθηναίοις, καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

CHR. Ἠῤῥηφόρουν.] ἀῤῥηφορία vel ἐρσηφορία, sacrificia sunt quæ à virginibus ferebantur in honorem Erſes Cecropis filiæ vel deæ p[...]ta Dianæ, & dicta ἀῤῥηφορία quaſi ἄῤῥητα ἐν κίσταις φερόμενα μυστήρια. Heſychius agnoſcit ἐῤῥηφόρους vt hic.

A Menander autem Comœdiam docuit titulo ἀῤῥηφόρου vel αὐλητρίδος vt teſtatur Athenæus, apud quem mendum eſſe arbitror lib. 3. cùm de panibus agit, ait enim rotundam illam quæ τασὸς dicitur fieri ſolitam τῶν ἀρρηφόροις, potem legendum ἀῤῥηφόροις. Ἠ δ' ἐκέ τις.] Puto ἦ eſſe pro ἦα per Synæreſim, & hunc locum innui à Suda voce ἦ, aut poſitum eſt pro ἤμην. Ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.] In edit. Veneta ἦν legitur, ſed malim ἂν pro οὖν, legerem autem κατέχουσα τὸν κροκ. Quid ſit autem ἄρκτος ἐν Βραυρωνίοις vide apud Sudam, virgines nupturæ ſa[c]ra faciebant Artemidi & hoc ἀρκτεύειν dicebatur vel δεκατεύειν, quia decennes erant virgines ἀρκτεύουσαι (neque enim minores quinque annorum vel maiores decem oportebat eſſe.) Corrigenda mihi videntur Heſychij Grammatici veteris exemplaria, vbi ait ἀρκτεία, τῶν ἀρκτευομένων παρθένων τελευτή, ἀρκτεύειν γὰρ καθιεροῦσθαι. lege τελετὴ & ἀρκτεύειν. Paulo poſt vbi habes ἦν ἀναμένω. delendum τὸ ἂν vt gloſſema τοῦ ἦν. Sed quod Probulus ait ſupra ἆρα προὐφείλω, in Veneta editione deeſt Probuli perſona, & loquitur Chorus mulierum.

Πρ. Ἆρα προὐφείλω τι χρηστὸν τῇ πόλει παραινέσαι; — PR. *Suadeámne ciuitati quod videtur optimum?*

Χο. Γυν. Εἰ δ' ἐγὼ γυνὴ πέφυκα τοῦτο μὴ φθονεῖτέ μοι — *CH. Mv. Ne mihi inuidete ciues nata quòd ſum fœmina*

Ἢν ἀμείνω γ' εἰσενέγκω τῶν παρόντων πραγμάτων. — D *Si ſtatu præſente dicta ſaniora conferam,*

Τοὐράνου γάρ μοι μέτεστι· καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω, — *Namque ſymbola mihi eſt ius cùm viris communicem,*

Τοῖς δὲ δυστήνοις γέρουσιν οὐ μέτεσθ' ὑμῖν. ἐπεὶ — *Vos ſenes ius non habetis tale, quippe ſymbolam*

Τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδικῶν — *(Quæ Patrita nominatur) bella contra Medica*

Εἶτ' ἀναλώσαντες οὐκ ἀντεισφέρετε τὰς εἰσφοράς — *Deinde conſumpſiſtis, haud redhoſtientes munera:*

Ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν διαλυθῆναι προσέτι κινδυνεύομεν. — E *Quin periculum eſt vt & nos abrogetis funditus.*

Ἆρα γρυκτόν ἐστιν ὑμῖν; εἰ δὲ λυπήσεις τί με — *Numquid ergo muſſitatis? Si moleſtus ſis mihi*

Τῷδέ γ' ἀψήκτῳ πατάξω τῷ κοθόρνῳ τὴν γνάθον. — *Hoc tibi duro cothurno verberauerim genas.*

Πρ. Ταῦτ' οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ' ἐστὶ — *PR. Sunt ne iſta contumelioſa*

Πολλή; κἀπιδώσειν μοι δοκεῖ — *Valdè? res ſed hæc augeſcere*

Τὸ χρῆμα μᾶλλον. — *Magis videtur.*

Ἀλλ' ἀμυντέον τὸ πρᾶγμ' ὅστις γ' ἐνόρχης ἔστ' ἀνήρ. — F *Sed tamē iam vindicanda, ſi tamen viri ſumus.*

BISETVS. Ἆρα προὐφείλω] ἆρα προσοφείλω. σημειωτέον τὸ τοῦ Προβούλου πρόσωπον οὐκ ὂν ἐν τισὶ βιβλίοις προσγεγραμμένον, καὶ τὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν ἐν τῷ ἑξῆς στίχῳ ἀκαίρως, καὶ κακῶς τινα προσγεγράφθαι. διὸ καλῶς τινὲς ἑκάτερον ἀναλείφουσι, λέγοντες ταῦτα πάντα ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν προφέρεσθαι μέχρι τοῦ στίχου, οὗπερ ἀρχή, Ταῦτ' οὐχ ὕβρις. ὅπου ὁ Πρόβουλος λαλεῖ. Τοὐράνου] κρατοῦντος ὁ τοὐράνου, καὶ πρᾶόν τινα Ἀθηναίων τῇ λέξει. ἢ ὁ καὶ πιθανώτερον, Τοὐράνου, ἀντὶ τοῦ, τοῦ ἐράνου. ὅτι δὲ τοῦ ι ἀφαίρεσις. ἔρανος δὲ, ἡ ἀπὸ κοινῆς συμβολῆς, καὶ δαπάνης πολλῶν τινῶν γινομένη εὐωχία. ἀλλαχοῦ δὲ ἔρανος καλεῖται ἡ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἴσαγωγὴ εἰσφορῶν συναγωγή. καὶ λέγεται ἐκ τοῦ συνερᾶσθαι, καὶ συμφέρειν ἕκαστον. Εὐστάθιος δὲ καὶ τὰς ἁπλῶς εἰσφορὰς δηλοῖ, ὡς ἐνταῦθα ὁ νοῦς. δεῖ γάρ με ταύτης τῆς κοινῆς τῶν χρημάτων ἀπάντων εἰσφορᾶς μέρος ἔχειν. καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω πρὸς τὰς στρατείας, ἐν αἷς τῶν πολεμίων τὰ χρήματα πορίζεται. Ἐκ τῶν Μηδικῶν.] ἐγένετο ἐπὶ τῶν Μηδικῶν ψήφισμα, ὥστε ἕκαστον κατὰ δύναμιν συμβάλλεσθαι εἰς τὰ κοινὰ χρήματα. ταῦτα δὲ ἔταξεν Ἀριστείδης δοῦναι τοῖς συμμάχοις εἰ τοῖς βαρβάροις πολεμοῖεν. Σ. Ἆρα γρυκτόν ἐστιν ὑμῖν;] τουτέστιν, ἆρα γρύξαι ὀφείλετε; ἡ παῤῥησίαν ἄγετε; Σ. Ἀψήκτῳ κοθόρνῳ.] ἀκαμάτῳ. σκληρῷ, ἀμαλάκτῳ ὑποδήματι πατάξω τὴν γνάθον. Σ. πρόσκειται τὸ α στερητικόν, καὶ τὸ ψήχειν, ὃ δηλοῖ τὸ καταμαλάσσειν, τὸ τρίβειν, τὸ ξύειν. κόθορνος δέ, ὑπόδημα ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶ πεποιημένον, ὃ καὶ ἀνδράσι, καὶ γυναιξὶν ἐφαρμόζει. ὅθεν καὶ οὕτως ἐκαλεῖτο Θηραμένης Ἀθηναῖος ῥήτωρ, μαθητὴς Προδίκου τοῦ Κείου. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῷ στρεφομένῳ συνεχῶς ἐπεὶ γὰρ καὶ τοῖς τριάκοντα συνίστατο, καὶ τῷ πλήθει. Σ.

B C G

Ταῦτ-

Ταῦτ' οὐχ ὕβρις.] ὁ Πρόβουλος κατὰ τὰς τῶν γυναικῶν ἀναιδείας, καὶ ἀνυπομονήτους ὕβρεις βαρέως φέρων, ἢ μεμφόμενος ταῦτα λέγει. Εἶτα οἱ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν χοροὶ, ἀλλήλους λοιδοροῦσι, καὶ δὴ καὶ βαρείαις ἀπειλαῖς κατ' ἀλλήλων χρῶνται.

CHR. Τοὐρανοῦ γὰρ.] Caue de cœlo intelligas. Eſt enim pro τοῦ ἐράνου. Sic autem vocat τὴν ἐκ κοινοῦ εἰσφορὰν & εἰσφοράν. Latini Collectam, Symbolum, Contributionem, munus. Poſtea enim vocat, ἔρανον παππῷον quod quid ſit explicatur apud Sudam his verbis, ἐψήφιστο ἐπὶ τῶν Μηδικῶν (ſic autem B Ariſtot. in polit. dixit τὰ Μηδικὰ) ψήφισμα, ὥστε ἕκαστον κατὰ δύναμιν συμβαλεῖν εἰς τὸ κοινὸν χρήματα, ὅσα δὴ ἔδοξεν Ἀριστείδῃ δοῦναι τοῖς συμμάχοις & τοῖς βαρβάροις πολεμοῦσι. Quibus verbis intelligitur, temporibus belli Medici ſcitum fuiſſe, vt in ærarium conferret vnuſquiſque pro facultate certam pecuniam quæ iuſſu Ariſtidæ tribueretur ſocialibus & auxiliaribus copiis quæ barbaros bello infeſtarent. Ἆρα γρύξει.] Id eſt ἆρα γρύξαι ὀφείλετε ἢ παρρησίαν ἔχετε; An, inquit, muſſandi cauſam habetis aut liberius loquendi? Ἀψήκτῳ κοθόρνῳ.] Verberibo inquit, genas tuas duro calceamento. eſt enim ἄψηκτον, σκληρὸν & ἀμάλακτον.

ΧΟ ΓΥ. Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ' ἐκδυώμεθ' ὡς χρὴ ἄνδρας ὄζειν	CH. S. Expeditè exomidem exuamus, omnino virum
Ἀνδρὸς ὄζειν δεῖ τιν', ἀλλ' οὐκ ἐντεθριῶσθαι πρέπει.	Qui vir eſt olere debet, nec decet circumtegi.
Ἀλλ' ἄγετε λυκόποδες	Verùm agite Lupipedes
Οἵπερ ἐπὶ Λειψύδριον	C Qui ſimul in Lipſydrium
Ἤλθομεν ὅτ' ἦμεν ἔτι	Venimus alacriter
Νῦν δεῖ	Nunc eſt
Νῦν ἀνηβῆσαι πάλιν	Rurſum opus pubeſcere,
Κἀναπτερῶσαι	Totumque corpus
Πᾶν τὸ σῶμα κἀποσείσασθαι	Tollere altè, & hanc ſenectà
Τὸ γῆρας τόδε.	Sarcinam ponere.
Εἰ γὰρ ἐνδώσει τις ἡμῶν ταῖσδε κἂν σμικρὰν λαβήν	Quippe ſi quis vel puſillum fœminis anſam duit D
Οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὗται λιπαρᾶς χειρουργίας.	Nil remittent impudentis poſtmodum ferociæ,
Ἀλλὰ καὶ ναῦς τεκτανοῦνται, κἀπιχειρήσουσ' ἔτι	Quin ſtatim inſtruentque claſſem, ſeque mox ad prælium
Ναυμαχεῖν καὶ πλεῖν ἐφ' ἡμᾶς ὥσπερ Ἀρτεμισία.	Comparabunt nauigantes inſtar Artemiſiæ:
Ἢν δ' ἐφ' ἱππικὴν τράπωνται, διαγράφω τοὺς ἱππέας.	Sin equeſtris cura pugnæ, Troſſulos nihil moror,
Ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή,	E Namque equis perita gaudet, inhiſque firmiter Fœmina, haud curſu mouetur: non vides Amazonas
Κοὐκ ἂν ἀπολίσθοι τρέχοντος. τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει	Quas Micon equis ſedentes pinxit, & contra viros
Ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσι.	Prœliantes fortiter. Quid multa? ceruix omnium
Ἀλλὰ τούτων χρῆν ἁπασῶν ἐς τετρημένον ξύλον	Fœminarum perforato eſt vincienda ſtipite.
Ἐγκαθαρμόσαι λαβόντας τουτονὶ τὸν αὐχένα.	

BISETVS. Τὴν ἐξωμίδα.] ἐξωμὶς, χιτὼν ἐξώμιος, καὶ ἱμάτιον. τὴν γὰρ ἑκατέρου χρείαν παρέχει. καὶ χιτὼν μὲν διὰ τὸ ζώννυσθαι. ἱμάτιον δὲ, ὅτι τὸ ἕτερον μέρος περιβάλλεται. παρὰ καὶ οἱ Κωμικοὶ ὅτε μὲν, ἐνδύεσθαι, ὅτε δὲ, περιβαλοῦ. Ἡσύχιος. ἄλλως. ἐξωμὶς, χιτὼν ἐλευθέριος, οὐκ ἐπιπεττάζων τοὺς βραχίονας, οὕτω δὲ καὶ ἐξωμὶς, λέγεται κωμικὴ ἐστὶ δὲ χιτὼν λευκὸς, ἄσημος, κατὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ῥαφὴν οὐκ ἔχων. καὶ ἡ δὲ ἐξωμὶς περίβλημα ἦν. καὶ χιτὼν ἑτερομάσχαλος. Πολυδεύκης. Ἐντεθριῶσθαι.] μεταφορικῶς εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ἐντετυλίχθαι ἀπὸ τοῦ σκευάσματος, ὃ ἐν τοῖς φύλλοις τῆς συκῆς εἰλεῖται ὃ λέγεται θρῖα. περὶ τούτου τοῦ σκευάσματος προείρηται ἐν Ἱππεῦσι. Λυκόποδες.] οὕτως ἐκάλουν τοὺς τυράννων δορυφόρους. τοὺς γὰρ ἀκμάζοντας τὴν δίαιταν ἐπὶ τοῦ σώματος φυλακὴν ἔλαβον. λυκόποδες δὲ ἐκαλοῦντο ὅτι διαπαντὸς εἶχον τοὺς πόδας λύκων δέρμασι κεκαλυμμένους, ὥστε μὴ ὑπὸ τοῦ ψύχους... ἐκ τοῦ F ἀλεῖν... τὸ ἔχειν ἐπὶ τῶν ἀσπίδων λύκον. ἄλλοι δὲ Ἀριστοφάνης τοὺς Ἀλκμαιωνίδας φησίν. Οὗτοι γὰρ πόλεμον ἀράμενοι πρὸς Ἱππίαν τὸν τύραννον, καὶ τοὺς Πεισιστράτου υἱεῖς, ἐτείχισαν Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παρνηθος. εἰς ὅπερ συνῆλθόν τινες τῶν ἐκ τοῦ ἄστεος, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Σ. ἄλλως. Λυκόποδες, οἱ Ἀλκμαιωνίδαι, οἱ μὲν τινες διὰ τὴν τῶν ποδῶν λευκότητα, (οἱονεὶ λευκόποδες) ἄλλοι γὰρ ἀεὶ ὑποδεδεμένοι. Ἡσύχιος. Ἐπὶ Λειψύδριον] Λειψύδριον, χωρίον ὑπὲρ τῆς Πάρνηθος, ὃ ἐτείχισαν οἱ φυγάδες τῶν G τυράννων, οἱ δὲ Ἀλκμαιωνίδαι προσελθεῖν. ἐκπολιορκηθέντων δ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν περὶ Πεισίστρατον, εἰς... αὐτοὺς ᾖδετο, Αἲ αἲ Λειψύδριον προδωσέταιρον. Οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας οἳ τότ' ἔδειξαν Οἵων πατέρων ἔσαν. Βίσσαλος.

Νεῶ ἀναβῆναι.] χαριέστερον ἴσως ἀναβαίνειν. ἀναβᾶν. ἐκ τοῦ A δευτέρου ἀορίστου. παίζων. ἀναπτεροῦν δὲ, μετέωρον ποιεῖν. Ησύχιος. καὶ ἀναπτεροῦσθαι, χαυνοῦσθαι ἐλπίσιν εἰρηναῖς. ἢ ἀντιπτεροῦσθαι τὴν ψυχὴν, ὅπερ ἀνασοβεῖσθαι. Σ. ἀποσοβεῖσθαι δὲ, ἀπορρίπτεσθαι. Ησύχιος. Χειρουργίας.] Σκέψεως, χειρουργίας, τόλμης. λειπέσθαι δὲ, σύνηθες. πρὸς τὸ λίαν παρεῖναι. τινὲς δὲ χειρουργίαν, ἀντὶ τῆς λειτουργίας λαμβάνουσι, καὶ τὴν λειτὴν, ὅτι δημοσίαν πρᾶξιν μέσον διοίκησιν οὕτω καλοῦσι. ὡς καὶ ἐντεῦθεν λειτουργία. λειτουργία κατὰ τὸν Σουίδαν κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία. παρὰ τὸ λεῖτον, τὸ δημόσιον, καὶ τὸ ἔργον. Τεταξινοῦν.] ὁ μέλλων τοῦ ταξινομαι. τὸ κατασκευάζω. Ὥσπερ Ἀρτεμισία] αὕτη ἠρίστευσε κατὰ Περσῶν. δι' ἣν εἶπεν ὁ βασιλεὺς ὡς οἱ ἄνδρες, γυναῖκες γεγόνασιν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες. Ἀρτεμισίαι δὲ δύο γεγόνασι Καρικαὶ φύσει, βασιλίδες ἀμφότεραι ὧν ἡ μὲν πρώτη γέγονε κατὰ Περσίδα. ἡ δὲ νεωτέρα, ἧς καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς Ροδίων ἐλευθερίας μνημονεύει, θυγάτηρ μὲν ἦν Εκατόμνω, γυνὴ δὲ, καὶ ἀδελφὴ Μαυσώλου. Σ. Διαγράψω τοὺς Ιππίας.] διαγράφειν, ἐντεῦθεν, διαξύειν, ἀπαλείφειν, ἀκυροῦν, ἀποδοκιμάζειν. Ησύχιος. Ιππικώτατον γὰρ.] παί-C ζων ὁ ποιητὴς τὰς γυναῖκας ὡς εὐεπιφόρους πρὸς τὰς συνουσίας, καὶ τοὺς ἀφροδισιασμοὺς αἰνιγματικῶς σκώπτει. ἱππικὴ γὰρ γυνὴ, ἡ τῆς ἱππικῆς ἔμπειρος, καὶ ἡ ἱππεύεσθαι, τουτέστι βινεῖσθαι ἐπιτήδειος, καὶ πρὸς τὴν ἀφροδίτην κατωφερής. καὶ ἐν τοῖς ἄνω τοὺς ἄνδρας τῶν γυναιξὶν ὡς ἵπποις χρῆσθαι πρὸς τὰς συνελεύσεις εἶπεν. ὅμοιον δὲ τούτοις καὶ τὸ ἔποχον. ἔποχος γὰρ λέγεται καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἢ ἐπὶ τοῦ ὄχου. ὅπερ ὄχος, ἤγουν ὀχήματος, καὶ ἅρματος τὸ ἄλλον ἔχειν, ἤτοι φέρειν, καὶ ὁ ὀχούμενος, καὶ φερόμενος. D μεταφορικῶς οὖν, καὶ αἰνιγματικῶς καὶ τοῦτο πρὸς τὰ ἀφροδίσια ἀναφέρεσθαι δοκεῖ. ἵνα δὲ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ βέλτιον λαμβάνηται, οὕτως ἂν εἴη τούτων ὁ νοῦς, αἱ γὰρ γυναῖκες τοῦ ἱππεύειν, καὶ τῆς ἱππικῆς, καὶ τοῦ ὀχεῖσθαι, καὶ τοῖς ὀχήμασι φορεῖσθαι. καὶ ἐξ ὀχημάτων, καὶ πολεμικῶν ἁρμάτων πρὸς τοὺς ἀντιπάλους μάχας συνάπτειν ἔμπειροι. ἐπιτηδειόταται. διὸ καὶ δεινόταται, καὶ θερμόταται. ἔτι καὶ ἀξιοπιστίας χάριν τὸ τῶν Ἀμαζόνων πολεμικωτάτων γυναικῶν παράδειγμα ἐπιφέρει. κἄποχον δὲ, τὸ πρᾶγμα, καὶ ἔποχον. γυνὴ δὲ ἔποχος λέγεται ἡ καλῶς, καὶ E ἐμπείρως τῷ ὀχήματι φερομένη, καὶ ἕνεκα ἐκ τούτου ῥᾳδίως κινεῖσθαι, καὶ καταβάλλεσθαι. Κοὐκ ἀναπολεῖσθαι τρέχοντος.] ταῦτα λεπτῶς οὕτω, καὶ τούτου τοῦ χρήματος τῆς γυναικὸς τρέχοντος, ἀντὶ τοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς ἅπαξ τρεχούσης, οὐκ ἔστι ῥᾳδίως αὐτὴν ἀνακαλέσαι, ὥστε ἀναπολεῖσθαι, καὶ ἀναστρέφεσθαι. καὶ ἐπαναχωρεῖν ἐκεῖσε, ὅθεν τρέχειν ἤρξατο. ἄλλως. οὐκ εὐχερές ἐστι τὸ γυναικὸς ὀχουμένης, καὶ τρεχούσης τὸν δρόμον κωλύειν, καὶ κατέχειν οὕτως, ὥστε ἐπαναστρέφεσθαι, καὶ ἐπανελθεῖν ἐκεῖσε ὅθεν τοῦ δρόμου τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ τοῦτο ἀμ- F φιβολίαν ἔχει. καὶ γὰρ πρὸς τὰς λίαν τῶν γυναικῶν ἀσελγείας, καὶ ἀκολάστους πρὸς τὰς συνουσίας ἀναφέρεσθαι δύναται, ἃς οὐ ῥᾴδιον κατέχειν, καὶ παύειν. τινὲς δὲ καὶ ἀπολιάζω γραπτέον εἶναι, καὶ τοῦτο λαμβάνουσιν οὕτω. καὶ τῆς γυναικὸς τρεχούσης οὐκ ἔστιν ἀπώλεια. οὕτω τοῦ ἐποχεῖσθαι ἔμπειρός ἐστιν. ὥστε ὅταν συντόμως ἐπὶ τοῦ ὀχήματος φορουμένη τρέχει, μηδαμῶς διὰ τοῦτο ἐκεῖθεν πεσεῖν, καὶ ἀπολέσθαι. σημείωσαι δὲ, ὅπως ἂν τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡ ἔννοια ληφθείη, ταῦτα σύνταξιν ἐλλιπῆ, καὶ σκοτεινοτέραν οὐκ ἄνευ μεγάλης ἀσαφείας ἔχειν. Ας Μίκων ἔγραψεν.] τούτου τοῦ Μίκωνος, καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένης γραφῆς, τῶν Ἀμαζόνων πρὸς Ἀθηναίους μαχομένων, Παυσανίας ἐν τοῖς Ἀττικοῖς μνημονεύει. Τετρημένον ξύλον.] τοῦτο εἶδος δεσμωτηρίου. ὡς καὶ ἐν τῷ ἑξῆς δηλοῖ. περὶ δὲ τούτου, καὶ ἄνω προείρηται, ἐν τῷ τῶν ἱππέων ἐξηγήσει, εἰς τὸν Πλοῦτον.

CHR. Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδα.] Erat tunicæ & pallij vicem ἡ ἐξωμίς, id eſt, χιτὼν & ἱμάτιον, Nam & indui poterat & ſuperindui, Puto fuiſſe quod Gallo-franco vocamus Idiotiſmo *Souquenie*. Itaque rectè vocat Heſychius χιτῶνα δουλικὸν, Sed locus apud illum Grammaticum, mihi videtur corruptus & emendandus. Sudas quidem non ſatis ſibi conſtat cùm ait eſſe χιτῶνα ἐλευθέριον, & mox εὐτελῆ. Ἐνθρίωσθαι πρέπει.] Metaphora ſumpta à cibis vel edulibus quæ cir- B cumuoluta folijs ficus quæ θρῖα dicuntur, Hinc verbum ἐνθριοῦσθαι pro ἐντυλίσσεσθαι, & ἐντυλίχθαι. Galli dicimus *enueloper*. Habes hanc vocem in Acharnenſibus. Ἀλλ' ἄγετε λυκόποδες.] Lycopodes dicebantur ſtipatores Regij, & ſatellites grandiores (quos Franci & Itali vocant *Eſtaffiers*) quia pedes haberent amictos pellibus lupinis (ne vrerentur ὑπὸ τῶν κρυσταλλων vt ait Sudas, ſed verbis vt puto corrigendis) aut quia inſigne lupi gerebant in clypeis. Sed hoc loco Ariſtophanes intel- C ligit Alcmæonidas qui bellum inferebant Hippiæ tyranno & Piſiſtrati filiis, munitum que habebant Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος εἰς ὅπερ συνῆλθόν τινες τῶν ἐκ τοῦ ἄστεως, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, vt idem ait Sudas. Dictum autem Lipſydrion mons Atticæ à defectu aquæ, quem muniverat Alcmæon. Euſtathius in lib. 4 Iliad. huius hiſtoriæ meminit, cùm ait ἄργος πολυδίψιον vocari poſſe λειψύδριον & ab Agamemnone pu- D teos cauatos in Aulide & Attica: ſcoliumque affert quo laudabantur Alcmæonidæ qui in Lipſydrij obſidione occubuerant, Id tale eſt, αἰαῖ λειψύδριον προδοσέταιρον, οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας. vt Prouerbium hinc manarit Pugna ad Lipſydrium, Scribitque Heſychius Alcmæonidas λυκόποδας vocatos à quibuſdam propter pedum albedinem quia ſemper vincti erant. Ἡ λαθόμην ὅτι ἠμὴν ἔτι] Puto legendum ἦμεν & ἀνηβῶσαι, quo modo legitur & in Veneta editio- E ne. Eſt autem ἀναπτεροῦσθαι μετέωρον ποιῆσαι. Λειψεῖ χειρουργίας] Nihil, inquit, remittet mulieres aſſiduæ operæ & audaciæ. eſt enim hic λιπαρὸν, προσεχὲς. dictum παρὰ τὸ λίαν παρεῖναι, Legendum potiùs λιπαρῶ in tut. Quod autē ait de Artemiſia, innuit proculdubio nobile illud ſtratagema quod auſa eſt regina illa Cariæ cū in portu ſuo captas Rhodiorū naues aſcendit, & ita Rhodū victrix ingreſſa eſt, quam hiſtoriam luculenter deſcribit Victrun. lib. 2. Διαγράψω τὰς Ιππίας] i. improbabo & expu- F gnabo & delebo. Dicitur etiā διαγράφειν in Ital. qua ratione dixit M. T. ll. circumſcribere magiſtratu. Κἄποχον ſuum] Pro καὶ ἔποχον quo nomine intelligitur, qui firmiter inuehit equo. Sed ſuſpicor alludere Comicum ad ὀχείαν vel συνουσίαν, nam ὀχεύειν etiam eſt βινεῖν, vnde illa ἔοικε, πῶς, ὀχεῖν. Equū aūt per metaphoram ad obſcœna tralatum teſtabitur ille verſus. Hectoreo quoties ſederat vxor equo. Sanè Heſychius ex eo (vt opinor) mœchos vocat φιλίππους. Κοὐκ ἀναπολεῖσθαι τρέχοντος.] Puto legendū G ἀναπολεῖται, & interpretor, Non verſatur currēte equo. ſed quid diſſimulē hic mihi nec lucere nec liquere? Expecto donec me labātem regat & ſubleuet felicius ingenium. Lego autem ἔγραψ' ἐφ' ἵππων non ἔγραψεν, vt metrum ſit rectum. Τετρημένον ξύλον.] Sic in Equitibus ἐν δήσω τῷ ξύλῳ πεντεσυρίγγῳ, quæ numella fuit.

X. Γυν.

Χ.Γυν. Εἰ νὴ τὼ θεώ με ζωπυρήσεις
Λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν ἐγὼ δὴ καὶ
Ποιήσω τήμερον
Τοὺς δημότας βωστρεῖν σ' ἐγὼ πεκτούμενον.
Ἀλλὰ χ' ἡμεῖς ὦ γυναῖκες θᾶττον ἐκδυώμεθα,
Ὡς ἂν ὄζωμεν γυναικῶν αὐτοδὰξ ὠργισμένων.
Νῦν προσίτω τις ἵνα
Μήποτε φάγῃ σκόροδα,
Μὴ δὲ κυάμους μέλανας.
Ὥστε
Καὶ μόνον κακῶς ἐρεῖς,
Ὑπερχολῶ γὰρ,
Αἰετὸν τίκτοντα κάνθα-
ρός σε μαιεύσομαι.
Αλλ.Γ. Οὐ γὰρ ὑμῶν φροντίσαιμ' ἂν ἕως ἐμοὶ ζῇ Λαμπιτὼ
Ἥ τε Θηβαία φίλη παῖς εὐγενὴς Ἰσμηνία.
Οὐ γὰρ ἔσται δύναμις οὐδ' ἢν ἑπτάκις σὺ ψηφίσῃ
Ὅστις ὦ δύστην' ἀπήχθου πᾶσι καὶ τοῖς γείτοσιν.
Ὥστε κἀχθὲς τῇ Ἑκάτῃ ποιοῦσα παιγνίαν ἐγώ

A *CH.M. Si bilem mihi adepol mouebis*
Emittam meam ipſa porcam in te,
Et hac faxo die, vt
Clames tribules vellicatus proximos.
Verùm age, & nos exuamus ò ſodales fœminæ
Fœminas vt ſentiant nos oppidò iritabiles
Nunc veniat huc aliquis,
Non comedet allia poſt,
B *Sed neque nigrum fabulum.*
Quin ſi
Verba dixeris mala
Vt ira turget
Altum regi tibi obſte-
Trix ero cantharus.
AL.M. Nam nihil vos ipſa curem, ſi valens eſt Lampito
C *Nobiliq́ nata Thebis chara alumna Iſmenia.*
Nam poteſtas defutura eſt, ſepties ſciſcas licet
Quum, miſer, te prorſus omnis oderit vicinia,
Quin heri dum feſta Diuæ ludicra inſtaurò infera.

Bisetus. Ζωπυρήσεις] ἀναζωπυρήσεις. ζωπυρεῖν δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ ἐκ μικροῦ σπινθῆρος φυσῶντα μεγάλην φλόγα ἀνάψαι. Λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν] τὸ τοῦ σπιλαίου, ἄδηλον. παροιμιακῶς μέν τοι λελέχθαι φαίνεται. καὶ τὸ τότε γυναιξὶν ἡ παροιμία ἁρμόζουσα, ἡμῖν νῦν ἄδηλος ἐστίν. ἴσως δὲ ἐπὶ γυναικὸς παίζει ἐν τῷ ὀνόματι τῆς ὑός, ὅπερ σύνηθες τοῖς κωμικοῖς, μάλιστα δὲ παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει, ἀντὶ τοῦ γυναικείου αἰδοίου ὡς καὶ χοῖρος, λαμβάνεται. ἀπειλητικῶς οὖν, γέλωτος χάριν νῦν ταῦτα λέγειν δοκεῖ, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ ἑαυτῶν οἰκίᾳ ἢ σταθμοῖς ἐχόντων τινὰς ἀγρίους καὶ κακοήθεις κύνας, ἢ ἄλλα τινὰ βλαπτικὰ τιθρέπτουσα, ἢ θηρία, ἅπερ ἐὰν ἀφῶσι, τοὺς ἐντυγχάνοντας σφόδρα βλάπτουσιν. ἄλλως. τοῦτο ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν θηρευτῶν, οἱ πρὸς τὴν θήραν ἐρχόμενοι, τοὺς κύνας τὸν τράχηλον δεσμοῖς δεδεμένους ἄγειν εἰώθασιν. ὅπως αὐτοῖς ἐν καιρῷ χρήσιμοι καλῶς ἔχωσιν. καὶ ὅταν τοῖς θηρίοις ἐντύχωσι, τότε τοὺς κύνας λύουσι, καὶ τῶν δεσμῶν ἐλευθερωθέντας αὐτοῖς ἐπαφιᾶσιν, ἵν' αὐτὰ ταχέως τοῖς ὀδοῦσι συναρπάσαντες αἱρῶσι. τοῦτο οὖν ὁ νῦν λέγειν δοκεῖ. Νὴ τὼ θεὼ εἴ με ἐρεθίσῃς, καὶ πρὸς ὀργὴν κινήσῃς, ἐγὼ τὴν ὑὸς ταύτην αὐτὴν σοι ἐπαφήσω, καὶ δεινῶς σε τιμωρήσω, πᾶσαν χολὴν κατά σου χέουσα, καὶ τὴν ἐμὴν ὀργὴν ὡς ὗν ἄγριον, ἢ δεσμοῦ ἀπολύσω, καὶ σοι ἐπαφήσω. τελέως πάντα τρόπον σε κακώσω καὶ ὥσπερ τὰ θηρία ὑπὸ τῶν θηρευτῶν ἠρεθισμένα τοὺς αὐτοὺς πάσῃ δυνάμει διαλυμαίνονται, οὕτω καὶ ἐγώ σε τήμερον διαθήσομαι. Βωστρεῖν] καλεῖν, βοᾶν. πεκτούμενον δὲ, τιλλόμενον, ξεόμενον, μεταφορικῶς. καὶ πέκτειν, κτενίζειν. τίλλειν, κείρειν, ξαίνειν. Ἡσύχιος αὐτοδὰξ, αὐτοῖς τοῖς ὀδοῦσι, πάνυ, παραχρῆμα. Σ. Νῦν προσίτω μοι] νῦν πρόσειμι. προσέρχομαι τῷ ἀγῶνι γυμνωθεῖσα. ἴτω τις. ὥς ἂν εὕρῃ τις ἐπιθέτω καὶ μάχην πρὸς ἐμέ, ὡς ἐστὶ νῦν τοῦτο ἡ γνώμη, νῦν πρὸς ἐμέ ἴτω τις, ἵνα νῦν πρὸς ἐμέ τις ἴτω, ἐλθέτω δεῦρο, χωρείτω μαχησόμενος. ὅπως ὑπ' ἐμοῦ φθορὰν οὗτος μή ποτε φάγῃ μήτε σκόροδα, μήτε μέλανας κυάμους. Ἐν τισὶ βιβλίοις γέγραπται οὕτω, Νῦν πρός μ' ἴτω τις. Ὑπερχολῶ γὰρ] ὑπὲρ τὸ μέτρον χολοῦμαι. σφόδρα χολοῦμαι. Αἰετὸν τίκτοντα.] παροιμία ἐπὶ τῶν ἡττόνων, οἳ κρείττοσι δολίως ἐπιχειροῦσιν, ὥσπερ καὶ ὁ μῦθος φέρει περὶ τοῦ κανθάρου τῷ αἰετῷ πάλαι ἐπιχειρήσαντος. τούτων δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ἄνω ἐν τῇ εἰρήνῃ μνείαν ἐποιήσατο, καὶ τῷ Αἰσώπῳ τὸν δὲ τὸν μῦθον ἀναφέρεται. Μαιεύσομαι] μαῖαι καλοῦνται αἱ πρεσβύτεραι γυναῖκες, καὶ αἱ νεώτεραι τὴν ἡλικίαν τῶν ὠδινουσῶν, καὶ τικτούσαις παριστᾶσαι. καὶ τὸ ῥῆμα μαιεύεσθαι δηλοῖ αὐτὴν τῶν τοιούτων γυναικῶν τὴν λειτουργίας παριστᾶσαν πρᾶξιν, μεταφορικῶς δὲ, τὸ ζητεῖν, καὶ ἐρευνᾶν. Ἀπήχθου] ἀπηχθάνου, συνήθους, μισεῖσθαι; εἶπεν ἑορτήν. Σ.

CH. Λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν.] Si inquit me irritaſſis (eſt enim hic ζωπυρεῖν ἀνεγείρειν) ego ſuem meam laxabo. Puto reſpicere Prouerbium ὗν ὀρίνει, niſi ſubturpiculum hic intelligit ſub nomine ſuis. eſt autem πεκτούμενον, ξαινόμενον, τιλλόμενον. Gallicus Idiotiſmus ſic pectendi verbo vtitur, cùm alicui minatur. Αὐτοδὰξ.] Vtitur in Irena αὐτοδὰξ τρόπον, Hic accipe pro παραχρῆμα vel πάνυ vt ſcribit Heſychius. Νῦν πρόσιτω μ' ἴτω.] Editio Veneta habet πρόσειμι, malim πρός ἐμὰ duabus vocibus: quamuis nec illud caret bono ſenſu. Paulò poſt pro ὥστε lege ὡς εἰ. Quod autem ſe Cantharum fore interminatur referendum hoc ad Apologum Æſopi. Οὐ γὰρ ὑμῶν.] In Veneta editione legitur ὑμῶν. ſed nihil puto mutandum: Hoc enim vult alia illa mulier, de nobis, inquit, ſolicita eſſe deſinam, ſi viuit mihi Lampito illa inquam Spartana. Τῇ ἑκάτῃ ποιοῦσα παιγνίαν] Propter metrum lege τῇ 'κάτῃ, eſt autem παιγνία ἑορτή. Xenophon dixit παιδιᾶς καὶ παιγνίας. Hic ποιεῖν παιγνίαν eſt feſtum agere ludicrum & puerile, propterea ait ſe aduocaſſe ex vicinis tribulibus ſociam τοῖς παισὶ eximiam puellam, Anguillam puta ex Copaide lacu Bœotiæ.

Τοῖσι παισὶ τὴν ἑταίραν ἐκάλεσ' ἐκ τῶν γειτόνων	A *Fortè puſillis ſodalem acceſsi de proximis*
Παῖδα χρηστὴν κἀγαπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν.	*Optimam puellulam anguillam velut Copaida:*
Οἱ δὲ πέμψειν οὐκ ἔφασκον διὰ τὰ σὰ ψηφίσματα.	*Séque miſſurum negarunt veſtra propter ſcita, quæ*
Κοὐχὶ μὴ παύσησθε τῶν ψηφισμάτων πρὶν ἂν	*Vos ſenes nunquam rogare deſinetis antequam*
Τοῦ σκέλους λαβὼν ὑμᾶς τις ἐκτραχηλίσῃ φέρων.	B *Crure ſit qui vos prehenſo præcipes peſſumduit.*

Bisetvs. Κἀγαπητὴν] τὸ πλῆρες, καὶ ἀγαπητήν. νῦν δὲ γέλωτος χάριν, τὴν ἔγχελυν, παῖδα χρηστὴν καὶ ἀγαπητὴν καλεῖ.

CHR. Καμαπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν.] Etiam in Veneta editione habes hoc ſcripturæ vitium καμαπητήν. Quod, quid ſit, neſcio. Præterea cùm non conſtet ſuis pedibus verſus Trochaicus, non dubitaui verſum fulcire correctione quam puto ἀναμφισβήτητον, & legere κωπαΐτιν. Nam à Copaide palude optimæ anguillæ, vt & in Irena antea vidimus. Paulò poſt pro λαβὼν ὑμᾶς, malim ὑμᾶς.

C

ΓΥΝΗ ΤΙΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Αλλη Γυνή, Αλλη, Χορὸς Γυναικῶν.

MVLIER QVÆDAM, LVSISTRATA, ALTERA MVLIER, Altera, chorus mulierum.

Bisetvs. Μία τῶν γυναικείου χοροῦ, τὴν Λυσιστράτην ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐξερχομένην καὶ σκυθρωπὸν οὖσαν ὁρῶσα, ταῦτα λέγει. ταύτῃ δὲ ἡ Λυσιστράτη πολλὰ τῆς γυναικείας ἀκολασίας γελοῖα παραδείγματα μετὰ προσδρᾶς μιμήσεως διηγεῖται. ἐν τούτῳ δὲ, πολλαὶ τῶν αὐτῶν γυναικῶν ἀτάκτως, καὶ ἀκόσμως ἐξέρχονται, D διαφόρως δὲ ἑαυτῶν ἔξοδον, καὶ ἀπελεύσεως, καὶ οἱονεὶ λειποταξίας προφάσεις οὐδενὸς ἀξίας, καὶ ματαίας προφέρουσαι.

Γυν. Ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,	MVL. *Sed ô rei huius auctor atque conſilî.*
Τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;	*Quid vultuoſa & triſtis egreſſa es foras?*
Λυ. Κακῶν γυναικῶν ἔργα καὶ θήλεια φρὴν	LVS. *Mulieбris animus, quæq; deſignant mala*
Ποιεῖ μ' ἄθυμον περιπατεῖν τ' ἄνω κάτω.	E *Sua deq; agunt me concitam ægritudine.*
Αλλ. Γυν. Τί φῄς; τί φῄς;	AL. M. *Quid inquis? hem.*
Λυ. Ἀληθῆ, ἀληθῆ.	*LVS. At hæc vera verè.*
Αλλ. Γυν. Τί δ' ἐστὶ δεινὸν φράζε ταῖς σαυτῆς φίλαις.	*AL. Fac vt ſciamus nos amicæ quicquid eſt.*
Λυ. Ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν, καὶ σιωπῆσαι βαρύ.	*LVS. Hoc turpe dictu eſt, & tacere res grauis.*
Αλλ. Γυν. Μή νύν με κρύψῃς, ὅ τι πεπόνθαμεν κακόν;	*AL. Quod nos malum vrget? quæſo ne celaueris.*
Λυ. Βινητιῶμεν, ἡ βράχιστον τοῦ λόγου.	F *LVS. Prurit libido noſtra, quid verbis opus?*
Αλλ. Γυν. Ἰὼ Ζεῦ.	*AL. M. Quirites!*
Λυ. Τί Ζῆν' ἀυτεῖς; ταῦτα δ' οὖν οὕτως ἔχει.	*LVS. Quorſum quiritare? iſta ſanè vera ſunt.*
Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτὰς ἀποσχεῖν οὐκέτι	*Non eſt vt illas à viris auellere*
Οἵα τ' ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν. διαδιδράσκουσι γάρ.	*Poſsim furentes, prauè inſtruunt fugam.*

Bisetvs. Βινητιῶμεν.] βινητιᾷν, συνουσίας ὄρεξιν ἔχειν. συνουσίας ἐπιθυμεῖν. ἡ βράχιστον τοῦ λόγου] ἀντὶ ἵνα διὰ βραχίστου λόγου πᾶν τὸ πρᾶγμα δηλώσω. ἵνα διὰ βραχυτάτου πᾶν τὸ πρᾶγμα συμπεράνω. ἀυτεῖς δὲ, ἐπιβοᾷς, ἐπικαλῇ. αὔω, τὸ ξηραίνω, καὶ τὸ φωνῶ, καὶ βοῶ. ὅθεν αὐτή, καὶ διαλύσει αὐτή, ἡ βοή, ἡ φωνή. καὶ τὸ ῥῆμα αὐτεῖν, φωνεῖν, βοᾶν, ἐπιβοᾶσθαι, ἐπικαλεῖσθαι. οἵα τε δ' εἰμὶ, ἱκανὴ, δυνατή. οὐκ ἔτι δύναμαι αὐτὰς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν G ἀποσχεῖν, εἴτε παύειν αὐτὰς τοῖς ἀνδράσι συνοῦσας.

CHR. Βινητιῶμεν.] Quî potuit breuius vel Attica ſimplicitate dignius morbi cauſam indicare? Non poſsis hanc breuiloquentiam Romano pede aſſequi, Niſi ſi dixeris Perpruriſcimus, atque adeò

adeò addidetis ex vnguiculis, quæ tamen tria verba, verbuli illius Græci ἔμφασιν non eſt vt exprimant: Sed benè quòd nupta verba non poſſunt A niſi tectè enunciari. Atque vtinam hominum nequitia ea non eſſet, vt ſtatim intelligeret τῦφος (vt ait Æſchylus) ἐξ αἰνιγμάτων.

Τὴν μὲν γε πρώτην διαλέγουσαν τὴν ὀπὴν
Κατέλαβον, ᾗ τοῦ Πανός ἐστι ταὐλίον.
Τὴν δ' ἐκ τροχιλίας αὖ κατειλυσπωμένην.
Τὴν δ' αὐτομολοῦσαν. τὴν δ' ἐπὶ στρουθοῦ μίαν B
Ἤδη πέτεσθαι διανοουμένην κάτω
Εἰς Ὀρσιλόχου χθὲς τῶν τριχῶν κατέσπασα.
Πάσας τε προφάσεις ὥστ' ἀπελθεῖν οἴκαδε
Ἕλκουσιν. ἤδη γοῦν τις αὐτῶν ἔρχεται.
Αὕτη σὺ ποῖ θεῖς; Γυν. οἴκαδ' ἐλθεῖν βούλομαι.
Οἴκοι γάρ ἐστιν ἔριά μοι Μιλήσια
Ὑπὸ τῶν σέων κατακοπτόμενα. Λυ. ποίων σέων; C
Οὐκ εἶ πάλιν; Γυν. ἀλλ' ἥξω ταχέως νὴ τὼ θεώ,
Ὅσον διαπετάσασα ἐπὶ τῆς κλίνης μόνον.
Λυ. Μὴ διαπετάννυ, μηδ' ἀπέλθῃς μηδαμῇ.
Ἀλλ' ἐῶ 'πολέσθαι τἄρια, ἢν τούτου δέῃ.
Ἀλλ. Γυν. Τάλαιν' ἐγώ, τάλαινα τῆς ἀμοργίδος,
Ἣν ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιπ'. Λυ. αὕθ' ἑτέρα D
Ἐπὶ τὴν ἄμοργιν τὴν ἄλοπον ἐξέρχεται.
Χώρει πάλιν δεῦρο. Γυν. ἀλλὰ νὴ τὴν φωσφόρον
Ἐγὼ δ' ἀποδείρασ' αὐτίκα μάλ' ἀπέρχομαι.
Λυ. Μὴ μὴ 'ποδείρῃς. ἢν γὰρ ἄρξῃ τούτου σὺ
Ἑτέρα γυνὴ ταὐτὸ ποιεῖν βουλήσεται.
Ἀλλ. Γυν. Ὦ πότνι' Εἰλείθυι' ἐπίσχες τοῦ τόκου E
Ἕως ἂν εἰς ὅσιον μόλω 'γὼ χωρίον.
Λυ. Τί ταῦτα ληρεῖς; Γυν. αὐτίκα μάλα τέξομαι.
Λυ. Ἀλλ' οὐκ ἐκύεις σύ γε χθές. Γυν. ἀλλὰ τήμερον.
Ἀλλ' οἴκαδ' ἐμ' ὡς τὴν μαῖαν ὦ Λυσιστράτη
Ἀπόπεμψον ὡς τάχιστα. Λυ. τίνα λόγον λέγεις,
Τί τοῦτ' ἔχεις τὸ σκληρόν; Γυν. ἄρρεν παιδίον. F
Λυ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐ σύγ' ἀλλὰ χάλκεον.
Ἔχειν τι φαίνει κοῖλον. εἴσομαι δ' ἐγώ.
Ὦ καταγέλαστ' ἔχουσα τὴν ἱερὰν κυνῆν
Κυεῖν ἔφασκες; Ἀλλ. Γυν. καὶ κυῶ γε νὴ Δία.
Λυ. Τί δῆτα ταύτην εἶχες; Γυν. ἵνα μ' εἰ καταλάβοι G
Ὁ τόκος ἐν πόλει, τέκοιμ' εἰς τὴν κυνῆν
Ἐσβᾶσα ταύτην, ὥσπερ αἱ περιστεραί.

Primùm hanc foramen fortè quum pertunderet
Modò apprehendi, ſepta quà ſunt Incubi,
Iſtámq; tractim deuolutam è trochlea,
Et illam ad hoſtes transfugam: vnam in paſſere
Iam cogitantem conuolare infra, & domum
Inuadere Orſilochi, retraxi crinibus;
Domuitionis nempe prætextum trahunt
Quemcunque: & iſta quærit hinc faceſſere.
Quò curris heus tu? quóve abis? *MVL. domum peto,*
Lana mihi ſunt nam domi Mileſia
Vermes minuti quas ſecant. *LVS. Quid verminas?*
Potiꝰ redire? *MVL. pol ſtatim reuertero,*
Super cubili ſi modò has extendero.
LVS. *Nec in cubili extende, nec pedem hinc moue,*
Lanam perire, ſi tibi eſt vſus, ſinas.
AL. MVL. *Heu me miſellam, cui ſeges byſſi intus eſt*
Nec delibrata. LVS. *Rurſus en tibi alteram*
Ad corticatam quæ faceſſit cannabin,
Reuortere huc. AL. MVL *per Noctilucam, poſtquam ego*
Deglubſero illam, huc ocyus conceſſero.
LVS. *Deglubere auffer, quippe ad exemplum tuum,*
Idem alia iuris poſtulabit fœmina.
AL. MVL. *Lucina quæſo, Diua partum ſuſtine*
Ad teſqua donec templa ſanctè acceſſero.
LVS. *Quid iſta tu nugaris?* AL. MV. *Inſtat partio.*
LVS. *At non eras heri iaciens.* AL. M. *hodie fui,*
Sed iam domum me quam citò Lyſiſtrata
Ad obſtetricem mitte. LVS. *Honeſta oratio*
Quid duri habes hic? AL. M. *Maſculum infantem puta.*
LVS. *Haud tu quidem illum, per Cyprin, ſed ferreum,*
Atq; id videtur concauum, experiar modò:
O rem iocoſam! caſſidem ſacram gerens
Vterum inquiebas ferre te. AL. M. *Et certè fero.*
LVS. *Cur hanc ferebas?* MVL. *partitudo vt ſi occupet*
In ciuitate, enixa fœtum congeram
In caſſidem iſtam ceu palumbes factitant.

BISETVS. Διαλέγουσαν.] διοικοδομοῦσαν, διορύττουσαν. Σ. ἄλλως. ἀναίγουσαν, διαιξοῦσαν, διακρίνουσαν. ὀπὴν δὲ, τὴν θυρίδα. διαλέγειν ὀπὴν, τὴν θύραν ἀνοίγειν. τινὲς δὲ διαλύουσαν γράφουσιν οἴονται. Πανός ἐστι τ'αὔλιον.] τὸ αὔλιον. αὐλὴ κυρίως τόπος διαπνεόμενος, ὕπαιθρος πρὸ τῶν μεγάλων οἴκων. καὶ αὐλαὶ τὰ βασίλεια διὰ τὸ μεγάλας ἔχειν πρὸ τῶν οἴκων ὑπαίθρους τόπους, ὅθεν τὸ ὑποκοριστικὸν, αὔλιον προπαροξυτόνως κατὰ τὸν Εὐστάθιον. νῦν δὲ καταχρηστικῶς τὸ ταῦτ' οὕτω καλεῖ. τινὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ τ'αὔλιον, ἢ ταὔλειον, γραπτέον λέγουσι, τὸ ἐπαύλιον. καὶ τοῦτο βεβαιοῦσι, καὶ ἀξιόχρεων ἐς συγκρίνειν ὀνομάζουσι τὸν Παυσανίαν, ὃς ἐν τοῖς Ἀττικοῖς οὕτω λέγει. Ὀλίγον δὲ, φησὶν ἀπωτέρω τοῦ πεδίου, Πανός ἐστιν ὄρος, καὶ σπήλαιον θέας ἄξιον. εἴσοδος μὲν ἐς αὐτὸ στενή. παρελθοῦσι δὲ εἰσὶν οἶκοι, καὶ λουτρὰ, καὶ τὸ καλούμενον Πανὸς αἰπόλιον, πέτραι τὰ πολλὰ αἰξὶν εἰκασμέναι. ὅτους οὖν ἴσασι τοιοῦτος, ἡ Λυσιστράτη δυσφορεῖ ἐπὶ τῷ τὰς γυναῖκας κατὰ τὸ μέρος, ὅπου ἦν ἱδρυμένον τὸ Πανὸς ἱερὸν, διὰ θυρίδος ἀνοιχθείσης πρὸς συνουσίαν ἀποφυγεῖν ἐπιχειρῆσαι. Ἐκ τροχειλίας.] τοῦτο τὸ ὄνομα διαφόρως γεγραμμένον εὕρηται. τροχαλία, τροχηλία, τροχιλία, τροχηλία, καὶ τροχειλία, ὡς ἐνταῦθα. ἀπὸ δὲ τοῦ τροχοῦ λέλεκται, καὶ κατά τινας δηλοῖ τὸν τροχὸν. καὶ τὸ σχοινίον διὰ τοῦ τροχοῦ φερόμενον, ᾧ χρώμενοι ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος ἀνέλκουσι. Κατειλυσπωμένην.] μετοχὴ συγκειμένη ἐκ τῆς κατὰ προθέσεως, ἢ κατὰ ἐπιρρήματος, καὶ τοῦ ῥήματος εἰλυσπᾶσθαι, ὃ σημαίνει τὸ παραπλησίως τοῖς ὄφεσι, καὶ τοῖς σκώληξιν ἰέναι. καὶ εἰλυσπᾶσθαι, περὶ τὸν αὐτὸν τόπον μετὰ καμάτου στρέφεσθαι. καὶ εἰλύσπωμα, ἡ κατ' ὄφιν, καὶ σκώληκα κίνησις. παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι, καὶ σπᾶσθαι, ὅ ἐστι κινεῖσθαι. εὕρηται δὲ τὸ ἰλυσπᾶσθαι διαφόρως γραφόμενον. Εὐστ. Σ. Ἐπὶ στρουθοῦ.] εἴπερ ἡ δὲ ἡ γραφὴ ὑγιής ἐστι, ταῦτα τούτοις ἴσως ἐκμεῖ στρουθοῦ δίκην. στρουθοῦ τρόπον, ὡς στρουθός. οὕτω καὶ ἐν Σφηξὶ στρουθὸς ὅδ' ἀνὴρ γίγνεται. ἐκ τοῦ τύπου. τὴν δὲ κοινὴν καὶ ἀπατείαν τῆς προθέσεως ἐπὶ, ἐνταῦθα σημαίνειν παρατήρει. τυτων δὲ ὁ νοῦς ἐστι, τὴν μίαν στρουθοῦ δίκην ἤδη πέτεσθαι. καὶ κάτω θέλειν φέρεσθαι διανοουμένην, χθὲς τῶν ἱερῶν καθεῖλον. τινὲς γραπτέον τεκμαίρονται, ἐπὶ στρόφου. στρόφος δὲ, παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, συνεστραμμένος λῶρος, ἢ σχοινίον ἑρμηνεύεται, παρὰ τὸ ἐστρέφθαι. ἀλλ' ὡς ἐμοὶ δοκεῖ μηδὲν κινητέον. Εἰς Ὀρσιλόχου.] εἴπερ δηλαδὴ Ὀρσίλοχος ἦν ὄνομα κύριον, ὃ παρῆκται ἀπὸ τοῦ ὄρω, ὀρῶ καὶ ὄρσω ἐν τῷ μέλλοντι. καὶ λόχος. τουτέστιν ὁ τοὺς λόχους ἐν πολέμῳ ὀρῶν, ἤγουν παροξύνων, παρορμῶν. οὕτως καὶ Ὀρσίππος. Τοῦ σέων] τῶν σήτων. σὴς, σητὸς, ὁ σκώληξ. Σημειοῦται ταύτην τὴν φωνὴν σέων. παρὰ τοῖς ἄλλοις οὐχ εὑρίσκεσθαι. γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς ἰωνικῆς εὐθείας ἀρχῆς σεὺς ὡς βασιλεύς, ἀνθ' οὗ ὁ σὴς λέγεται. ἡ γενικὴ, τοῦ σέως, ὡς βασιλέως. ἀλλὰ τὸ σέων, ὡς βασιλέων, μόνον ἐν χρήσει. ὥσπερ ἐνταῦθα. ἰστέον δέ τινας παραδεδωκέναι καλῶς ὅτι ἕκαστον τῶν πραγμάτων ἐν ἔχει τὸ λυμαινόμενον. ὥσπερ σίδηρος τὸν ἰὸν. τὸ ἔριον, τὸν σῆτα. δηλαδὴ δὲ, ὁ σκώληξ ὁ γιγνόμενος ἔνδον τῶν ξύλων. ἶψ δὲ, σκώληξ ἐπὶ κεράτων. ἶξ, ἀμπέλων. σὴς ἱματίων. τρὼξ ὀσπρίων. ψὴν σύκων. Οὐκ εἶ πάλιν.] οὐ πάλιν πορεύσῃ; ἐπανέρχῃ; ἐπαναχωρεῖς; τὸ δὲ εἶ ἀντὶ τοῦ ἄπεις. λείπει πρόσωπον τοῦ εἶμι πορεύσομαι. Οἷον διαπεπταμένα.] ἐὰν μόνον διαπεπταμένα, τὰ ἔρια δηλαδὴ, ἐπὶ τῆς κλίνης τύχῃ. πετάζω, πετάννυμι καὶ πετάννυμι. ὁ μέλλων πετάσω. ὁ πρῶτος ἀόριστος ἐπέτασα. καὶ μετοχὴ πετάσας, πετασθεὶς, καὶ συνθέτως διαπεπταμένα.

CHR. Διαλέγουσαν τὴν ὀπὴν.] Scio διαλέγεσθαι γυναιξὶν esse ὁμιλεῖν & συνουσιάζειν. Hoc loco est διορύττειν & οἰκοδομεῖν, velut vius est ipse Thucydides, vt διαλέγειν ὀπὴν sit foramen fodere & fenestram facere. In re Architectonica etiam ὀπὰς vocant tignorum & afferum cubilia & caua columbaria. Ἐκ τροχειλίας.] Legendum τροχιλιᾶς vt sit Tribrachus, est autem Throclea indidem à Latinis fictum nomen. Rectè autem Veneta editio habet κατειλυσπωμένην per υ non per ι. Nam κατειλυσπᾶσθαι est εἰλούμενον σπᾶσθαι. Lycophron ait (teste Hesychio) κατεστρωμένην quod hic conuenit. Sed εἰλυσπᾶσθαι est serpentum & vermium more tractim incedere. Ἐπὶ στρουθοῦ μίαν.] Forassis hic Libyca est auis Struthio, tamen στρουθὸς dicitur & impudicus & πόρνος, & pars illa quæ honestè nominari non potest. Εἰς Ὀρσιλόχου χθὲς.] Et obscœnus & obscurus hic mihi videtur locus, Tamen vt effugium inscitiæ quærerem, interpretatus sum εἰς Ὀρσιλόχου ad Orsilochi ædem, sane temerè faciens & sine vllo rationis fulcro. χθὲς autem sæpè est περίλοιπον & πάρεργον. & sic vsurpatum à Platone qui dixit, κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ.

BISETVS. Ἀλλ' ἰὼ πολιάς.] εἰ καλῶς ἡ γραφὴ ἔχει, τὸ σχῆμα Ἀττικὸν, τὸ ἰὼ προσταχτικὸν τοῦ συνθετικοῦ, ἐάω, ἰὼ. ὡς τὸ βοάω, βοῶ. ἀντὶ τοῦ ἴσι, ἴα. ὡς τὸ βόαε, βόα. τὸ πλῆρες, ἀλλὰ ἔα ἀπολέσθαι ὁ νοῦς. ἀλλὰ καὶ ἦν τούτου δεῖν, ἔα, ἔασον τὰ ἔρια ἀπολέσθαι. σημειοῦται δὲ ὅτι ἀλλ' ἰὼ, ὅπερ ἐστὶ τετρασύλλαβον, σπονδείως προφέρεται. τὸ γὰρ ἰὼ, κατὰ συνίζησιν, μίαν μακρὰν συλλαβὴν ἀποτελεῖ. Τῆς Ἀμοργίδος.] περὶ τῆς Ἀμοργίδος καὶ τῶν ἀμοργίνων φορημάτων, καὶ ἐν τοῖς ἄνω διὰ πλειόνων εἴρηται ἐν τῇ ἐξηγήσει τούτου τοῦ στίχου. Κἀν τοῖς χιτωνίσκοις τοῖς ἀμοργίνοις. τῆς Ἀμοργίδος, ἕνεκα δηλονότι. Ἄλοπον.] ἀλέπιστον. Ἡσύχιος. ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἐπιθέτου δῆλόν ἐστι νῦν τὴν ἀμοργίδα λίνου τι εἶδος σημαίνειν, ὃ καὶ ἄμοργιν ὁ ποιητὴς καλεῖ, καθάπερ καλχίδα, καὶ κάλχην λέγεσθαι.

CHR. Τῆς Ἀμοργίδος.] Id est, λινοκαλάμης vel byssi, Quinetiam potest accipi pro amictu tunicæ. Sed hic de lini segete accipiendum contendo: videtur hęc dictio ficta à verbo ἀμέργειν quod est decerpere & colligere, vt intelligas fuisse δράγμα, & manipulum istius segetis. Ἣν ἄλοπον εἰκῇ.] Id est ἀλέπιστον, nam id genus lini velut desquamatur & decorticatur quod περιλεπίζεσθαι dicitur, vt postea ab operariis mulieribus neatur & texatur. Apud Sudam vox hæc ἄλοπον cubat in mendo, Ego, excitatam emendabo faciliè, nam pro ἄπιστον lego ἀλέπιστον: tamen ἄπιστον esse ἀλέπιστον & πτίσσειν τὸ λεπίζειν καὶ κόπτειν testatur Erotianus in Lexico Hippocratico, neque sanè ego putem aliter dictum in Euangelio Nardum πιστικήν. Ludit autem hic in nominibus, ἄλοπον & λέλοιπα, proinde vt in illo vulgari & prouerbiali Senario γλυκεῖ ὀπώρα φύλακος ἐκλελοιπότος. Paulò post lege χώρει πάλιν δεῦρ' vt elidatur o paruum propter τὸ ἀλλὰ sequens.

BISETVS. Αὐθ' ἑτέρα.] ἀντὶ τοῦ, αὐτὴ ἡ ἑτέρα. τὴν φωσφόρον, ἢ τὴν Σελήνην, ἢ τὴν Ἄρτεμιν, ἣν καὶ Εἰλείθυιαν καλοῦσι. Ἀποδείρασα.] ὁ νοῦς ἐστι. ἐπὶ τὴν ἀμοργίδα καλῶς ἀποδείρω, τότε δὴ δεῦρο πρὸς σὲ ἐπανελεύσομαι. ἐπέρχομαι γὰρ, ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἐπανέρχομαι. οὕτω καὶ ἐπῆλθεν, ἀντὶ τοῦ ἐπανῆλθεν. παρὰ Θουκυδίδῃ ὁ Σουίδας ἀναγινώσκει. ταῦτα δὲ καὶ κεκρυμμένον τι ὑποσημαίνει, ὅπερ ἐκ τῆς ἀμοργίδος, καὶ τοῦ ἀποδείρειν δῆλον. διὰ τούτων γὰρ καὶ τὴν γυναικὸς καὶ τοῦ ἀνδρὸς συνουσίαν νοητέον. ἡ γὰρ ἀσελγὴς, καὶ ἀκόλαστος γυνὴ ἐπὶ τὸ

A τῆς ἀφροδίτης ἀνέχεσθαι δυνησομένη, εἶτα μετ' αὐτῆς ταῦτα λέγουσα, καὶ αὐτῇ τῇ ἀφορμᾷ πρὸς ἣν ἦλθεν ἐνθυμεῖ, ἀμοργίδα κατ' εἰκότα καλεῖ, οὐ τολμῶσα ὅ, τι περ νοεῖ, ἀναιδῶς ὀνομάζειν. τὸ δὲ ἀπολέψαι εἴτε λεπίζειν, τὸ τὰ τῆς ἀφροδίτης ἔργα ποιεῖν. τοῦτο γὰρ πάσχουσιν αἱ τίλλουσαι, καὶ μὴ λεπτόδερμοι ὅταν τῷ ἀνδρὶ συνέρχονται. Εἰλείθυια.] τουτέστιν, Ἄρτεμις φωσφόρος, ἡ εἰς τὸ φῶς ἐλεύσεως τῶν βρεφῶν ἔφορος, καὶ ταῖς λεχοῖς παρεστῶσα θεά. Ὅμηρος πλείους Εἰλειθυίας ποιεῖ. Ιλ. λ.

Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
Δριμύ, τό, τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι.

Ἐπίσχες τοῦ τόκου.] λέγεται καὶ ἐπίσχειν μετ' αἰτιατικῆς, ἀντὶ τοῦ ἐπέχειν, κωλύειν, παύειν. ὅσιον δὲ νῦν καλεῖ τὸ βέβηλον, καὶ οὐχ ἱερὸν χωρίον, εἰς ὃ ἔξεστιν εἰσιέναι. καὶ ὅσια χρήματα τὰ μὴ ἱερά. Σ. Κυήσεις.] κύειν, καὶ κυεῖν, τὸ φιλεῖν, καὶ τὸ κατὰ γαστρὸς φέρειν κατὰ τοὺς παλαιούς. τίκτειν δὲ, τὸ ἀπαλλαγῆναι τοῦ κύειν. ἀλλὰ δὲ τοὺς μέλλοντας ... καὶ αὐτὸ τὸ τίκτειν κύειν λέγεται. καὶ τὰ θήλεα μόνα κύειν λέγονται. φυτεύει δὲ, καὶ τίκτειν οὐ μόνον τὰ θήλεα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄρρενα. ὅθεν καὶ τοκῆες, καὶ φυτουργοὶ λέγονται. Τὴν ἱερὰν κυνέην.] κυνῆ κυρίως πᾶν εἶδος περικεφαλαίας ἀπὸ ἑνὸς εἴδους τῆς ἐκ κυνείου δέρματος περικεφαλαίας γινομένης. καὶ κυνῆ τὸ κοινῶς λεγόμενον σκιάδιον, ὅπερ ὁ Ἡσίοδος πῖλον ἀσκητὸν ὀνομάζει. ταύτην δὲ νῦν ἱερὰν καλεῖ, ἄδηλον. τινὲς οἴονται μεγάλην σημαίνειν. B καὶ γὰρ ἔοικε μεγάλην εἶναι πρὸς τὴν τοῦ βρέφους τεχθησομένου ὑποδοχήν, ὅπερ ἴσως καὶ ἀπίθανον.

CHR. Τί δῆτα ταύτην ἔχεις] Lege τί δῆτα ταύτην εἶχες non ἔχεις, translato ε ad priorem ε. Mox legerem τόκος ἐν πόλει non ὁ τόκος.

Λυ. Τί λέγεις. προφασίζῃ περιφανῶς τὰ πρά- γματα.	C LVS. *Quid ais amabò, & fingis apparentia,*
Οὔτ' ἀμφιδρόμια τῆς κυνῆς αὐτοῦ μενεῖς;	*Non lustricum manebis in galea diem?*
Αλλ. Γυν. Ἀλλ' οὐ δύναμαι 'γωγ' οὐδὲ κοι- μᾶσθ' ἐν πόλει.	AL. MV. *Ego certè in vrbe non lubenter dormio,*
Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν εἶδον τὸν οἰκουρόν ποτε.	*Ex quo mihi ille visus aditum draco est.*
Αλλ. Γ. Ἐγὼ δ' ὑπὸ τῶν γλαυκῶν γε τάλαιν' ἀπόλλυμαι	AL. MV. *At me misellam perduéque macerant,*
Ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβιζουσῶν ἀεί.	D *Somnoq́; priuant caccabantes noctua.*
Λυ. Ὦ δαιμόνιαι παύσασθε τῶν τερατευμά- των.	LVS. *Ab mittite ista ostenta, vana, inania,*
Ποθεῖτ' ἴσως τοὺς ἄνδρας. ἡμᾶς δ' οὐκ οἴει	*Viros habere, credo, concupiscitis:*
Ποθεῖν ἐκείνους γε; ἀργαλέας τ' εὖ οἶδ' ὅ- τι	*Nos nolle credis? cùm malas noctes trahant*
Ἄγουσι νύκτας. ἀλλ' ἀνάσχεσθ' ὦ 'γαθαί.	*Duro labore? at sustinete fortiter,*
Καὶ προσταλαιπωρήσατέ γε ὀλίγον χρόνον,	*Et paululùm durate chara fœminæ:*
Ὡς χρησμὸς ἡμῖν ἐστιν ἐπικρατεῖν, ἐὰν	*Diuina nam nos dictio imperare vult*
Μὴ στασιάσωμεν. ἔστι δ' ὁ χρησμὸς οὑτοσί.	E *Consentientes, tale certè oraculum est.*
Αλλ. Γυν. Λέγ' αὐτὸν ἡμῖν ὅτι λέγει. Λυ. σιγᾶτε δή.	AL. MV. *Effare quæso, quid ferat.* LVS. *Silete iam:*
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν πτήξωσι χελιδόνες εἰς ἕνα χῶ- ρον,	*Ast vbi hirundineus se grex compellet in vnum*
Τοὺς ἔποπας φεύγουσαι, ἀπόσχωνταί τε φαλή- των.	*Atque Epopas fugiet, sperneti̇que Ithyphallica iussa,*
Παῦλα κακῶν ἔσται. τὰ δ' ὑπέρτερα νέρτερα θήσει	*Pausa malorum aderit, tunc & supera ima locabit*
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. Γυν. ἐπ' ἄνω κατακεισόμεθ' ἡ- μεῖς.	F *Iuppiter altifremens.* MV. *Suprà ergo iacebimus & nos.*
Λυ. Ἢν δ' ἀποστῶσι καὶ ἀναπτῶνται πτερύγεσ- σιν	LVS. *Sin fugiant, subitisq́; ex æde Chelidones alis*
Ἐξ ἱεροῦ ναοῖο χελιδόνες, οὐκέτι δό- ξει	*Dissidium faciant sacra, tunc nulla volucrum*
Ὄρνεον οὐδ' ὁτιοῦν καταπυγωνέστερον εἶναι.	*Mobilior poterit vel clune salacior esse.*
Χο. Γυν. Σαφὴς ὁ χρησμὸς νὴ Δί' ὦ πάντες θεοί	CH. MV. *Responsum apertum, testor omnes cælites:*
Μή νυν ἀπείπωμεν ταλαιπωρούμεναι.	G *Nunquam ergo victa defetiscamur: simul*
Ἀλλ' εἰσίωμεν. καὶ γὰρ αἰσχρὸν τοῦτό γε	*Regressa eamus fœminæ ô dulcissimæ.*
Ὦ φίλταται, τὸν χρησμὸν εἰ προδώσομεν.	*Turpe esset illud prodere oraclum Dei.*

Bisetus. Προφασίζῃ.] πρόφασις, ἡ μὴ ἀληθὴς ἀλλ' ἐπιπολαία. καὶ προβεβλημένη φάσις, ὅθεν καὶ προφασίζομαι. Εὐστ. νῦν δὲ ταῦτα ληπτέον οὕτω, τὰ ἀφανῆ πράγματα τῇ σῇ προφάσει καλύπτειν πειρᾷ. Ἀμφιδρόμια.] ἡμέρα ἀγομένη τοῖς παιδίοις, ἐν ᾗ τὸ βρέφος περὶ τὴν ἑστίαν ἔφερον τρέχοντες κύκλῳ, καὶ ἐπετίθεσαν αὐτῷ ὄνομα ὅτι ὑπὸ τῶν οἰκείων, καὶ φίλων δῶρα ἐπέμπετο. Ἡσύχιος. καὶ ἀμφιδρομία ἣν πέμπτην ἄγουσι τοῖς βρέφεσιν. ἐν ᾗ ἀποκαθαίρονται τὰς χεῖρας αἱ συναψάμεναι τῆς μαιώσεως. τὸ βρέφος περιφέρουσι τὴν ἑστίαν τρέχοντες. καὶ δῶρα πέμπουσιν οἱ προσήκοντες ὡς ἐπιτοπολὺ πολύποδας, καὶ σηπίας. τῇ δεκάτῃ δὲ τοὔνομα τίθενται. Σουίδας. ἐν ἄλλῳ δὲ, ἀμφιδρόμια οὐδέτερος, καὶ πληθυντικῶς. αὐτοῦ δὲ, αὐτόθι, ἐν ἄλλῳ μένεις, ἀναμένεις. πόλει, τῇ ἀκροπόλει. Οἰκουρόν.] οἰκουρὸν ὄφιν καλεῖ τὸν τῆς Πολιάδος φύλακα δράκοντα. καὶ οἱ μὲν ἕνα φασίν. οἱ δὲ, δύο ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ερεχθέως. τοῦτον δὲ φύλακα τῆς ἀκροπόλεώς φασιν, ᾧ καὶ μελιτοῦτταν παρατιθέασι. οἰκουρὸς δὲ, ὁ φροντίζων, καὶ φυλάττων τὰ τοῦ οἴκου, οὖρος γὰρ ὁ φύλαξ λέγεται. Κακκαβιζουσῶν.] κακκαβίζειν νῦν περὶ τῆς γλαυκῶν ἀηδοῦς φωνῆς λέγεται. ἀλλαχοῦ δὲ ἐπὶ τῶν περδίκων. ἃς τινες καὶ κακκάβας καλοῦσι. Καὶ προσταλαιπωρήσατε.] τουτέστι, προσέτι ὑπομείνατε, τὴν δυσπάθειαν καὶ δυσχέρειαν ἔτι ὑποφέρετε. Στασιάσωμεν.] στασιάζειν, θόρυβον κινεῖν, ἀτακτεῖν. Ἡσύχιος. πλέξωσι δὲ, μὴ φέβῃ συστελλόμεναι, καὶ ἀπελθοῦσαι φύγωσιν εἰς ἕνα χῶρον. Φαλήτων.] τινὲς μὲν φαλῆς. φαλῆτος λέγουσιν, ὡς Ερμῆς, Ερμῆτος. τινὲς δὲ, φάλης, φάλητος. φάλητας. φαλήτων. ὃ καὶ φαλλὸς λέγεται φαλλὸς δὲ. ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται, καὶ τὸ ξύλον ἐπιμηκὲς ἔχον ἐν τῷ ἄκρῳ σκύτινον αἰδοῖον ἐξηρτημένον, καὶ αὐτὸ τὸ αἰδοῖον, καὶ πέος. παῦλα δὲ, ἡ ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις. ἄνεσις. ὑψιβρεμέτης, ὁ ἐν ὕψει βροντῶν. Σ. Ην δ' ἀποστῶσι.] μέτρῳ χάσκειν γράφεται.

Ην δέ κ' ἀποστῶσι.

Τὸ δὲ ἀνάπαιστόν ἐστι, κατὰ συγκοπὴν εὕρηται ἐκ τοῦ ἀναπα- A τέτταρ, ἐστὶ πεπαύμεθα ἀποφύγωσι. τὸ δὲ ἑξῆς ἐξάμετρον, οὐ καλῶς ἔχει, τὸ ναοῦ πρώτην συλλαβὴν μακρὰν ἔχει, ὃ αὐτῇ τὴν χρῆσιν. διὰ τοῦτο οὕτω γράφουσιν, ἐξ ἱεροῦ ναοῦ, κατατυγχανέστερον δὲ, μαλακώτερον, πορνικώτερον.

CH. Οὔτ' ἀμφιδρόμια.] Dies hæc erat quinta poſt partum, qua lauant obſtetrices & infantem curſu circumferunt per focum, Et qua munera natalitia feruntur à propinquis vt Polypodes & B ſepiæ. Decima autem die nomen imponebatur. Τὸν ὄφιν εἶδον τὸν οἰκουρόν.] Lege τόν, Eſt autem οἰκουρὸς ὄφις draco cuſtos ædis Poliadis quem nonnulli Acropolis cuſtodem putant, alij vnum, alij duos eſſe dicunt in fano Erechtei. Κακκαβιζουσῶν κτλ.] Perdices etiam vocantur κακκάβαι, propteréque de his altilibus dicitur κακκαβᾶν & κακκαβίζειν. Sanè enim Perdix dicta eſt ab illo crepitu quem edit qui quaſi eſt peditus aut cacatus. Tamen etiam ad alia animalia transfertur, vt ex Theophraſto recitat Atheneus, cauſámque addit de Noctuis, eas nempe interdiu cæcutire, noctu tantum vide- C re & venari, neque tamen omnino nocte, ſed ἀκρέσπερον, id eſt, manè & veſperi vt vult Ariſtoteles. Propterea Virgilius ait,

Seros exercet noctua cantus.

Sunt autem, teſte eodem Athenæo qui exiſtiment Muſicæ primordia ab auibus ſumpta per ſolitudines cantillantibus. Μὴ στασιάσωμεν.] Omnino legendum puto στασιάσωμεν, per στάσιν autem διχοστασίαν intelligit, vt & magnus magiſter in Politicis vſurpat. Χελιδόνες εἰς ἕνα χῶρον.] Sic à Lyco- D phrone in obſcuro poemate ipſa Caſſandra vocatur hirundo, τὴν φοιβόληπτον ἀγρίαν χελιδόνα. Sed & notandum eſt hac voce etiam deſignari τὸ γυναικεῖον μόριον. Ην δ' ἀποστῶσι] id eſt φύγωσι ἢ μαχὰν ἀφιῶνται, ſed legerem ἢν δ' ἄρ' ἀποστῶσι.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο.γε. Μῦθον βούλομαι λέξαι
Τιν' ὑμῖν ὅν ποτ' ἤκου-
σ' αὐτὸς ἔτι παῖς ὤν
Οὕτως.
Ην νεανίσκος Μελανίων τις, ὃς
Φεύγων γάμον
Αφίκετ' εἰς ἐρημίαν κἀν
Τοῖς ὄρεσιν ᾤκει.
Κᾆτ' ἐλαγοθήρει
Πλεξάμενος ἄρκυς
Καὶ κύνα τιν' εἶχεν.
Κοὐκέτι κατῆλθεν πάλιν οἴκαδ' ὑπὸ μίσους.
Οὕτω
Τὰς γυναῖκας ἐβδελύχθη
Κεῖνος, ἡμεῖς τ' οὐδὲν ἧττον
Τοῦ Μελανίωνος οἱ σώφρονες.
Πρ. Βούλομαί σε γραῦ κύσαι
Κρόμμυον γ' οὐκ ἔδει.
Κἀνατείνας τὸ σκέλος λακτίσαι.

E STROPHE.

CH. v. Quandam fabulam vobis
Volo enarrare, qualem
Audij ego, puſus
Cùm eſſem.
Quidam adoleſcens Milanion fugiens nuptias
Iuga incolebat alta ſola
F Adſiduus erro, ac
Sæpè leporem ibat
Decipere, reti
Siue cane captans.
Nec redijt vnquam ad ſua tecta paterna.
Tantum eſt
Fœminas abominatus
Et peroſus: nec minus nos
G Quàm Milanion honeſti ſumus.
Te volo oſculari anus.
CH. M. Quippe cape non edis.
CH. V. Crusq́ tendens calcibus cadere.

Τὴν

Τὴν λόχμην πολλὴν φορεῖς.
Καὶ Μυρωνίδης γὰρ ἦν
Τραχὺς ἐντεῦθεν, μελάμπυ-
γός τε τοῖς ἐχθροῖς ἅπασιν
Ὡς δὲ καὶ Φορμίων.

A CH. M. At ſiluam denſam geris?
CH. V. Sic Myronides erat
Horridis ater natibus, ſed
Hoſtibus paſſim timendus
Vt fuit Phormio.

Bisetus. Μῦθον βούλομαι.] ἐν τῷ τινὲς στροφῆς ἐπιγραφὴν χαρτίον οἴονται, ὡς τὸν τελευταῖον στίχον τὸν λέγοντα,

Τοῦ Μελανίωνος οἱ σώφρονες.

καὶ τὰ τοιαῦτα εἴδη ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ἐπιρρόστροφα ἐστὶν, ἢ ἀλλοιόστροφα. καὶ διαιρεῖται ἤτοι εἰς δύο, ἢ εἰς πλείω. ἐὰν μὲν οὖν εἰς δύο διαιρεθῇ, καλεῖται ἐπιρρόστροφον. ἐὰν δὲ εἰς πλείονα, ἀλλοιόστροφον. Ἄλλως, ἰσοπερίοδον, καὶ παρέκβασίς τις, ἐν ᾗ διπλοῦς μῦθος, ὁ μὲν ἐν τῇ στροφῇ, ὁ δὲ ἐν τῇ ἀντιστροφῇ. καὶ ὁ μὲν πρότερος ἔχει τὰ περί τινα νεανίσκον Μελανίωνα τὰς γυναῖκας μισοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ὄρεσιν οἰκοῦντα, καὶ θήραις χαίροντα. ὁ δὲ δεύτερος μνήμην ποιεῖται περὶ Τίμωνος τοῦ τοὺς πονηροὺς ἄνδρας μισοῦντος, καὶ ταῖς γυναιξὶν ὄντος φιλτάτου. ἐν τισι τῶν ἀντιγράφων φανερῶς γέγραπται Στροφὴ, πρὸ τούτου τοῦ πρώτου κώλου,

Μῦθον βούλομαι λέξαι.

καὶ Ἀντιστροφὴ, πρὸ τούτου τοῦ κώλου,

Κἀγὼ βούλομαι,

Ἀλλ' ἐν τούτοις ἀσάφειάν τινα ἔχομεν, ὅτι τὰ κῶλα τῆς ἀντιστροφῆς, τὰ μέτρα, τὸ σχῆμα, καὶ ἡ ποσότης οὐ καλῶς τοῖς τῆς στροφῆς κατὰ πάντα συμφωνεῖ. Κἀτ' ἐλαγοθήρει.] καὶ εἶτα ἐλαγοθήρει. τουτέστι τοὺς λαγοὺς, ὅτι λαγὼς, καὶ λαγωοὺς ἐθήρα. ἀπὸ τοῦ ῥήματος λαγωθηρεῖν. Ὑπὸ μίσους.] τῶν γυναικῶν δηλαδὴ, καὶ τῶν γάμων. ἐβδελύχθη δὲ, ἐμυσάττετο, ἐμίσει, ἀπεστρέφετο. Βούλομαί τι.] καὶ ταῦτα ὡς ἐπῳδὸν, τῇ στροφῇ ἐπιφέρεσθαι νομίζουσι. Οὐκ ἴδοι.] τὸ ἴδοι, δεύτερον πρόσωπον Ἀττικῶς χρώμενον. κακῶς δὲ, ἴδῃ, τουτέστιν ἴδοις, κατεσθίοις. ὁ δὲ Πρόβουλος, ἤ τις ἐκ τοῦ χοροῦ λέγει τὴν γραῦν οὐ φαγεῖν κρόμμυον, ὅτι καλὴν ὀσμὴν τοῦτο ἐσθιόμενον ποιεῖ. διὸ αἱ περὶ τὸν καλλωπισμὸν, καὶ τὸ κομψὸν σπουδάζουσαι, καὶ αἱ κύσαι βουλόμεναι, τῶν κρομμύων, καὶ πάντων δυσωδῶν ἀπέχονται. λακτίσαι δὲ, νῦν δηλοῖ τὸ λὰξ, ἢ λακτισμοῖς πλῆξαι. τοῦτο δὲ γελῶντες χάριν πρὸς τὴν γραῦν λέγεσθαι φαίνεται. Τὴν λόχμην.] τινὲς τοῦτο προσάπτουσι τῷ χορῷ τῶν γυναικῶν. καὶ τοὺς ἑξῆς τέσσαρας στίχους τῷ Προβούλῳ, εἴτε τῷ τῶν ἀνδρῶν χορῷ. ὁ καὶ ἀξιόπιστον. λόχμην δὲ πολλὴν φορεῖς, ὁ Σουίδας παροιμίαν εἶναι λέγει ἀντὶ τοῦ πλῆθος. ἔστι δὲ, φησὶν, ὁ Φορμίων τριχώδης ἦν, καὶ πυγὰς μελαίνας εἶχε. λόχμη δὲ, δασὺς τόπος, πλάγια σύμφυτος, καὶ λοχμώδης. νῦν δὲ μεταφορικῶς λόχμην καλεῖ τὸ πλῆθος τῶν τριχῶν. Καὶ Μυρωνίδης.] Μυρωνίδης, καὶ Φορμίων δύο Ἀθηναίων στρατηγοὶ, ἀγαθοί τε, καὶ αὐστηροὶ, μελάμπυγος δὲ, ἀνδρεῖος. τοὺς γὰρ δασεῖς καὶ μελαίνας τὰς πυγὰς, ἀνδρείους ἐνόμιζον, τοὺς δὲ λευκοπύγους, ὡς γυναικώδεις, καὶ ἀνάνδρους ἐκωμῴδουν. ὡς Σουίδας καὶ Ἡσύχιος λέγουσι.

CHR. Μελανίωνος.] Prouerbium eſt μελανίωνος σωφρονέστερος. Fortaſſis ille eſt Milanion de quo Propertius dixit,

Partheniis errabat in antris,
Ibat & hirſutas ſępè videre feras.

Sed quòd ait de leporum captura, crediderim adluſum ad Aquilæ ſpeciem illam quæ μελανάετος & λαγωθήρας dicitur. Lege autem κἄτ' τοῖς ὄρεσι pro καὶ ἐν. Βούλομαι.] Hic verſus in Veneta editione profertur à choro virorum, vt ſequens à choro mulierum, tertius à virorum choro, quartus à mulierum, quintus à virorum vſque ad illa κἀγώ. Κρόμμυον γάρ.] Id eſt, καὶ ἄνευ κρομμύων κλαύσεις, legóque τἄρ pro γάρ. Prouerbium eſt κρομμύων ὀσφραίνομαι, & κρόμμυα ἐσθίειν, vnde Bias cùm ab Alyatte acceſſeretur, dixit, ἀλυάττῃ φημὶ κρόμμυα ἐσθίειν. Λόχμην πολλήν.] Id eſt, barba tibi velletur quam nimis denſam geſtas, hoc prouerbiale facit Sudas, aitque Phormionem piloſum & hirſutum fuiſſe, & nates nigras habuiſſe, alibi Imperatorem ſtrenuum & Crotoniatem facit de quo meminerit Theopompus. Exiſtimabant autem fortes & viros τοὺς μελαμπύγους & δασυπύγους, nam pili nigredinem videntur facere; Contra imbelles & fœmineos τοὺς λευκοπύγους. Apud eundem Sudā, atq; Athen. reperias φορμίωνος δασυπυγίδας, & ἀντίθεσις τὸ γυναικῶν αἰδοῖον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Γυν. Κἀγὼ βούλομαι
Μῦθόν τιν' ὑμῖν ἀντιλέξαι
Τῷ Μελανίωνι.
Τίμων τις
Ἦν ἀίδρυτος ἀβάτοισιν ἐν
Σκώλοι-
σι τὸ πρόσωπον περιειργμένος,
Ἐριννύων ἀπορρώξ.
Οὗτος οὖν ὁ Τίμων
Ὤχεθ' ὑπὸ μίσους
Πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πονηροῖς.
Οὕτω

ANTISTROPHE.

CH. M. At qui fabulam vobis
Libet narrare contrà
Hunc Melanionem,
Vir Timon
Ardua & obſita colebat loca
Spinis
G Malè ſedens ſeptus & vndique
Erinnydum propages:
Solus ergo Timon
Vixit, odioq;
Magno homines oderat abominans ſceleſtos,
Sicq;

Κεῖνος ὑμῶν ἀντεμίσει
Τοὺς πονηροὺς ἄνδρας ἀεί.
Ταῖσι δὲ γυναιξὶν ἦν φίλτατος.
Τὴν γνάθον βούλει θένω;
Χο.ἀν.Μηδαμῶς ἔδεισά γε.
Χο.Γυν.Ἀλλὰ κρούσω τῷ σκέλει.
Χο.ἀν.Τὸν σάκανδρον ἐκφανεῖς.
Χο.Γυν.Ἀλλ᾽ ὅμως ἂν οὐκ ἴδοις
Καίπερ οὔσης γραὸς ὄντ᾽ αὐ-
Τὸν κομήτην, ἀλλ᾽ ἀπεψι-
λωμένον τῷ λύχνῳ.

A Ille vos eſt exſecratus
Et malos mores virorum.
Sed mulieres amabat,
Vin᾽ genam vt pulſem tibi?
CH.v.Non metus me contrahit.
CH.M.Crure agam tantummodò.
Vt ſit Eugium patens.
CH.M.Non videbis hoc tamen
B (Etſi anus ſum) nunc comans,
Sed pilis caſſum, atque purè
Ad lucernam comptum.

Bisetus. Κἀγὼ βούλομαι.] ταῦτα τινὲς ἀντίστροφον εἶναι οἴονται, τῇ προηγουμένῃ στροφῇ παντελῶς ὁμοίαν, ἑνὸς μόνου στίχου, ἑνδεκάτου δηλαδὴ, μεμειωμένην, ὃν μέντοι ἀξιοπίστῳ εἰκασμῷ ἀναπληροῦσιν οὕτω γράφοντες,

Κἀγὼ βούλομαι μῦθον
Τιν᾽ ὑμῖν ἀντιλέξαι
Τῷ Μελανίωνι.
Τίμων
Τις ἦν, ἀνίδρυτος, ἀβάτοισιν ἐν
Σκώλοισι τὸ
Πρόσωπον περιειργμένος, Ἐ-
ριννύων ἀπορρώξ.
Οὗτος οὖν ὁ Τίμων
Ὤχεθ᾽ ὑπὸ μίσους.
*Κύκέτι κατῆλθεν
Πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πονηροῖς.
Οὕτω
Κεῖνος ὑμῶν ἀντεμίσει
Τοὺς πονηροὺς ἄνδρας ἀεί.
Ταῖσι δὲ γυναιξὶν ἦν φίλτατος.

C

D

ὁρᾷς ὡς ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ ἡ ἀντιστροφὴ τῇ στροφῇ κατὰ πάντα καλῶς συμφωνεῖ. ἀλλὰ μηδὲν ἀβεβαίως κινητέον, ἄλλως τε καὶ τούτων ἀδήλων ὄντων. Τῷ Μελανίωνι] ἐντεῦθεν δῆλον καὶ ἄνω τὸ τοῦ Μελανίωνος ὄνομα ἄνευ τοῦ διφθόγγου γραπτέον εἰ μὴ μέτρου χάριν οὕτω γεγράφθαι λέγοις. Τίμων.] ὁ μισάνθρωπος καλούμενος. ἦν κατάρατος. ὅν φασιν ἀπὸ ἀχράδος πεσόντα, χωλὸν γενέσθαι. μὴ προσιέμενον δὲ ἰατρὸν ἀποθανεῖν σαπέντα. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ τὸν τάφον ἄβατον γενέσθαι ὑπὸ θαλάσσης περιερραγέντα, καὶ ἐν ὁδῷ τῇ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σούνιον ἀγούσῃ. ἄβατον δὲ, διὰ ἀκάνθαις τε θριγκωμένον, καὶ σκληροῖς σκώλοισι, καὶ πατταλοῖς ἠφανισμένον. σκῶλος δὲ, εἶδος ἀκάνθης. ἢ σκάνδαλον. ἐν ἐπιγράμματι ὁ ὄνος πρὸς τὸν λύκον φησίν,

E

Ἐκ μοι σκῶλον ἔρυσον, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν ὁπλῇ.

ἀντὶ τοῦ σκυθρωπὸς, καὶ μισάνθρωπος. Σ. Ἀνίδρυτος.] γέγραπται καὶ ἀΐδρυτος, ὅπερ ταὐτὸ δηλοῖ. τουτέστιν ἀνεξίλαστος, ὡς Ἁρποκρατίων ἑρμηνεύει, ἐν τῷ Δημοσθένους κατ᾽ Ἀριστογείτονος. λέγεται καὶ ἀνύδρευτος, ἀντὶ τοῦ ἄνευ ὕδατος. μεταφορικῶς δὲ ὁ ξηρὸς, ὁ αὐστηρός οὕτω πληθείη. ἀλλαχοῦ δὲ, ἀνίδρυτος, ἄστατος, ἀστήρικτος. Περιειργμένος.] περιείργειν, τὸ περικλείειν, τοὺς ἐμβαίνοντας. ἀπορρὼξ δὲ, ἀπόσπασμα ὄρους, ἀπόρρηγμα, καὶ γένους ἀπορροή. Θένω] τύψω, πατάξω. Τὸν σάκανδρον.] σάκανδρος, παρὰ τῷ Σουΐδᾳ, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. σημειωτέον δὲ, ὅτι ἐν τισι τῶν βιβλίων διεφθαρμένως γράφεται τὸν σάκανδρον ἐκφανεῖς. ἀλλὰ τὸ μὴ ἀναιρεῖ τὸ μέτρον. ἔστι γὰρ τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικὸν, τὸ καλούμενον Εὐριπίδειον, ἢ ληκύθιον, ὅμοιον τοῖς προηγουμένοις.

F

G

Τὴν γνάθον βούλει θένω, καὶ τοὺς ἑξῆς.

Ἀπεψιλωμένον.] περὶ ταύτης τῆς γυναικείου αἰδοίου ἀποψιλώσεως, διὰ πλειόνων προείρηται ἐν τῇ Εκκλ. ὁ δὲ νοῦς ἐστιν. αὐτὸ τὸ σάκανδρον κομῶντα οὐκ ἴδοις ἂν ἡμῶν καίπερ γραὸς οὔσης, ἀλλὰ τῷ λύχνῳ, καὶ τῇ τοῦ λύχνου φλογὶ καυθέντα, καὶ πάμπαν ἀπεψιλωμένον, καὶ τεχνῶς ἐψιλωμένον, καὶ ἐρημωθέντα.

CHR. Ἀβάτοισιν ἐν σκώλοισι.] Lego ἐν σκώλοισι, Eſt autem σκῶλος genus ſpinæ, vnde in Apologo aſinus ad lupum, ait Ἐκ μοι σκῶλον ἔρυσον ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν ὁπλῇ. legendum autem ἀΐδρυτος vt & in Venet. edit. qua voce innuitur τὸ κακὸν καὶ ὃ ἄλλοι αὐτοῖς οὐκ ἂν ἱδρύσαιντο. Cæterùm dicitur & σκῶλος & σκόλον & σκόλοψ. Sed de vera huius loci lectione dubitandum non eſt, Nam apud Sudam ſic hunc locum explanatum reperio, τίμων τις ἀνίδρυτος ἀβάτοις ἐν σκώλοισι περιειργμένος, &c. Quē ait à pyro arbore lapſum, claudum fuiſſe, & mortuum ex putredine, cùm medicos nō admitteret, poſt mortem inacceſſum fuiſſe locum, circúmque à mari ruptum, ἄβατον inquit διὰ ἀκάνθας τε θριγκωμένον καὶ σκληροῖς σκόλοψι, καὶ πατταλοῖς ἠφανισμένον. Ita erat σκυθρωπὸς & μισάνθρωπος. Hunc porrò ſecundum chorum mulierum, qui volet poterit reducere ad modos ſuperioris chori virorum, & fortaſſis fecerat Comicus noſter. Μηδαμῶς ἔδεισά γε.] In Venet. edit. habes ἔδεισα ſε. Dubium autē mihi eſt, num poſt μηδαμῶς diſtinguendum ſit, vt dicat, Minimè gentium, te enim o etuo. Τὸν σάκανδρον ἐκφανεῖς.] Lego τὸ σάκανδρον, nam Trochaici ſunt verſiculi, Eſt autem σάκανδρος, γυναικεῖον αἰδοῖον. Heſychius σάκαν vocat. Ἀλλ᾽ ἀπεψιλωμένον τῷ λύχνῳ] Hoc graphicè admodum depingit initio ſtatim Concionatricum, & propriè eſt quod dixit Laberius cum Cano Eugio puellitarier. Nā Eugium vt Græcis εὔδιαιον pars illa eſt inter muliebria naturalia. Ad eas partes purgandas Pſilothro vtebantur, itaque dixit ἀπεψιλωμένον, nam hirſutam illam ſpecum & pilis armatam, quaſi velitem faciebant & ψιλὸν curioſa conlucatione denſæ & nigræ iſtius ſegetis. Sed ohe dicamus & huic fumo lucem dare deſinamus.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΓΥΝΗ ΤΙΣ,
Ἄλλη Γυνὴ, Μυρρίνη.

LVSISTRATA, MVLIER QVÆdam, Altera mulier, Murrina.

Λυ. Ἰοὺ ἰοὺ γυναῖκες, ἴτε δεῦρ' ὡς ἐμὲ
Ταχέως. Γυν. τί δ' ἐστὶν εἰπέ μοι τίς ἡ βοή.
Λυ. Ἄνδρ' ὁρῶ προσιόντα παραπεπληγμένον,
Τοῖς τῆς Ἀφροδίτης ὀργίοις εἰλημμένον.
Ἀλλ. Γυν. Ὦ πότνια Κύπρου καὶ Κυθήρων καὶ Πάφου
Μεδέουσ' ἴθ' ὀρθὴν ἥνπερ ἔρχῃ τὴν ὁδόν.
Γυν. Ποῦ δ' ἐστὶν ὅς τις ἐστί; Λυ. παρὰ τὸ τῆς Χλόης.
Ὦ νὴ Δί' ἐστὶ δῆτα τίς κἄστιν ποτέ.
Ὁρᾶτε. γιγνώσκει τίς ὑμῶν. Μυ. νὴ Δία
Ἔγωγε. κἄστιν οὑμὸς ἀνὴρ Κινησίας.
Λυ. Σὸν ἔργον εἴη τοῦτον ὀπτᾶν καὶ στρέφειν.
Κἀξηπεροπεύειν. καὶ φιλεῖν καὶ μὴ φιλεῖν.
Καὶ πάνθ' ὑπέχειν πλὴν ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ.
Μυ. Ἀμέλει, ποιήσω ταῦτ' ἐγώ. Λυ. καὶ μὴν ἐγὼ
Συνηπεροπεύσω παραμένουσ' ἐνθαδί.
Καὶ ξυσταθεύσω τοῦτον. ἀλλ' ἀπέλθετε.

A LVS. *Heu fœmina eheu conuenite, adeste dum*
Omnes citò ad me. MVL. *Dic quid eſt quod clamitas.*
LVS. *Virum furentem proximantem conſpicor.*
Veneris rigente percitum myſterio.
AL. MV. *O Diua Cyprum quæ tenes Cytheráque*
B *Paphumq́; rectam inſiſte quam graderis viam.*
MVL. *vbi ille quiſquis eſt?* LVS. *Propè eſt fanum Chloes:*
Prò Iuppiter ſupreme certè aliquis vir eſt.
Videte, num qua noris hunc. MVR. *Ego per Iouem,*
Meusq́; certè eſt ille vir Cineſias.
LVS. *Aſſandus ergo nunc tibi & verſandus eſt,*
Fallendus etiam, amandus haud amandus eſt,
C *Nil abnuendum præter hæc quæ ſcit calix.*
MVR. *Ego iſta prudens exſequar.* LVS. *Quin hic ego*
Etiam manebo, vnáque decipiam virum,
Aſſumq́; reddam, vos modò hinc abſiſtite.

BISETVS. Ἰοὺ, ἰοὺ γυναῖκες.] ἡ Λυσιστράτη τὸν Κινησίαν παρὰ προσδοκίαν, καὶ αἰφνιδίως ἰδοῦσα, οὕτως D ἀναβοᾷ. Παραπεπληγμένον.] μαινόμενον, ἄφρονα. μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κρουμάτων διαπεπτωκότων τοῦ ἐναρμονίου λυρῳδοῦ. καὶ παράπληξ, ὁ μαινόμενος. παραπληξία, μανία. εἰλημμένον δὲ, λελημμένον, συλληφθέντα. ὀργίοις δὲ, μυστηρίοις, ἱεροῖς. Τὸ τῆς Χλόης.] Χλόα, ἡ Δημήτηρ ἐπιθετικῶς. Χλόης γάρ φασι Δήμητρος ἱερὸν παρὰ τὴν Ἀκρόπολιν. τὸ δὲ Χλόη αὐτῇ προσετέθη, διὰ τὸ κατ' ἀρχὰς χλοερὸν τῶν σπερμάτων. Εὐστ. καὶ Εὐχλόου Δήμητρος ἱερόν ἐστι πρὸς τῇ Ἀκροπόλει, ὡς δῆλον ἐκ τῶν τοῦ Σοφοκλέους σχολίων. καὶ τὸ ἐνταῦθα νοητέον. Κινησίας] E ἐστὶν ὡς ἀσεβὴς, καὶ παρανομίᾳ διαβεβλημένος. ἦν δὲ διθυραμβοποιός. Σ. Κἀξηπεροπεύειν.] τὸ πλῆρες, καὶ ἐξηπεροπεύειν. ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἠπεροπεύειν, τὸ δὲ ἠμέρου ὀπὸς, εἴτε φωνῆς ἡμέρου ἀπατᾶν παραλογίζεσθαι. λόγοις ἡμέροις, καὶ πράοις ἀπατᾶν. ὅθεν ἠπεροπευτὴς, ὁ ἀπατεὼν οἱονεὶ ἡμεροπευτὴς, ὁ διὰ ἡμέρου ὀπὸς ὑπαγόμενός τινα αἱμυλώτερον. κατὰ γὰρ τοὺς παλαιοὺς ὥς φησιν Εὐστάθιος, γίνεται ἐκ τοῦ ἥμερος, καὶ τοῦ ὄψ, ὀπὸς, ἡ φωνή. Ὑπέχειν.] τλῆναι, ἀνέχειν, πάσχειν, πλὴν ἐκείνων, ἅπερ ἡ κύλιξ σύνοιδεν, ἤγουν πάντα τῷ ἀνδρί σου χαρίζου, τῆς δὲ συνουσίας μόνης ἀπέχου, καθάπερ ἐπὶ τῆς ἡμῶν ξυνωμοσίας ἐπὶ τῆς κύλικος ὑπέσχου ποιήσειν, ὅτε ἐκ τῆς αὐτῆς κύλικος ἅπασαι πιοῦσαι τὸν ὅρκον ὠρκώθημεν, οὕτω λέγουσαι, Οὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τῷ 'μῷ πείσομαι, καὶ τὰ ἑξῆς. Ξυσταθεύσω.] ὀπτήσω, καύσω, πυρώσω, δηλονότι τῇ τῆς συνουσίας φλογὶ, καὶ κενῆς ἐλπίδος ἐπιθυμίᾳ μεταφορικῶς.

CHR. Ἄνδρ' ὁρῶ.] Legerem ἀλλ' ἄνδρ' ὁρῶ vel ἄνδρ' ἄνδρ' ὁρῶ, Sed videóne inquit virum furentem & verè μανικόν. Παρὰ τὸ τῆς Χλόης.] Cereris eſt epitheton Chloe cuius fanum fuit in Attica regione multis columnis ſeptum vt ait Heſychius. Sic autem dici poteſt, cùm meſſis adhuc eſt in herba. Κἀξηπεροπεύειν] Etiam legi poteſt per η vt ſit pro καὶ ἐξηπεροπεύειν. Eſt autem ὑπέχειν hoc loco παρέχειν & morigeram eſſe, aliquando ὑφίστασθαι & ὑπομένειν vt Ariſtoteles, ῥᾷδιον ὑπέχειν τὰς θέσεις. Ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ.] Nam fœdus factum eſt inter eas per calicem & vinum, ne quæ virum ſuum aut alienum fouere vellet ἄρθρα ἐν ἄρθροις.

F

ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Μυῤῥίνη, Ὁ παῖς.

Κι Οἴμοι κακοδαίμων οἷος ὁ σπασμός μ' ἔχει.
Χὠ τέτανος ὥσπερ ἐπὶ τροχοῦ στρεβλούμενον.
Λυ Τίς οὗτος οὑντὸς τῶν φυλάκων ἑστώς; Κι ἐγώ.
Λυ. Ἀνήρ; Κι. ἀνὴρ δῆτα. Λυ. οὐκ ἄπει δῆτ' ἐκποδών;

CINESIAS, LVSISTRATA, MVRrina, Puellus.

CIN. *Heu quanta miſerum me tenet conuulſio!*
G *Tentigine eheu rumpor vt tortus rota.*
LVS. *Quis ille qui ſtat ante cuſtodes?* CIN. *ego.*
LVS. *Quid? virne?* CIN. *vir planè eſt.* LVS. *abin' hinc protinus?*

Κι. Σὺ δ' εἶ τίς ἡ 'κβάλλουσά μ'; Λυ. ἡμεροσκόπος.

Κι. Πρὸς τῶν θεῶν νυν ἐκκάλεσόν μοι Μυῤῥίνην.

Λυ. Ἰδοῦ. καλέσω 'γὼ τὴν Μυῤῥίνην σοι. σὺ δὲ τίς εἶ;

Κι. Ἀνὴρ ἐκείνης, Παιονίδης Κινησίας.

Λυ. Ὦ χαῖρε φίλτατ' οὐ γὰρ ἀκλεὲς τοὔνομα
Τὸ σὸν παρ' ἡμῖν ἐστιν οὐδ' ἀνώνυμον.
Ἀεὶ γὰρ ἡ γυνή σ' ἔχει διὰ στόμα.
Κἂν ᾠὸν ἢ μῆλον λάβῃ, Κινησίᾳ
Τουτὶ γένοιτο φησίν. Κι. ὦ πρὸς τῶν θεῶν.

Λυ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην κἂν περὶ ἀνδρῶν γ' ἐμπέσῃ
Λόγος τις, εἴρηκ' εὐθέως ἡ σὴ γυνὴ,
Ὅτι λῆρός ἐστι τἆλλα πρὸς Κινησίαν.

Κι. Ἴθι νυν κάλεσον αὐτήν. Λυ. τί οὖν δώσεις τί μοι;

Κι. Ἔγωγε νὴ τὸν Δί' ἢν βούλῃ γε σύ.
Ἔχω δὲ τοῦθ' ὅπερ οὖν ἔχω, δίδωμί σοι.

Λυ. Φέρε νυν καλέσω καταβᾶσά σοι. Κι. ταχύ νυν πάνυ
Ὡς οὐδεμίαν ἔχω γε τῷ βίῳ χάριν,
Ἐξ οὗπερ αὕτη 'ξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας.
Ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιών. ἔρημα δὲ
Εἶναι δοκεῖ μοι πάντα. τοῖς δὲ σιτίοις
Χάριν οὐδεμίαν οἶδ' ἐσθίων. ἔστυκα γάρ.

Μυ. Φιλῶ φιλῶ 'γὼ τοῦτον, ἀλλ' οὐ βούλεται.

A CIN. *Quæ me eÿcis, quæ es?* LVS. *Diurna ſum vigil.*

CIN. *Nunc per Deos huc Murrinam mihi aduoca.*

LVS. *Bona verba, Murrinam vt tibi aduocem, hem quis es?*

CIN. *Vir illius Pæonides Cineſias.*

LVS. *O ſalue amice, cuius haud ignobile*
B *Ingloriúmve nomen eſt nobis quidem,*
Quum ſit in ore ſemper vxoris tuæ,
Quæ ſi vel ouum ſumpſit aut pomum mihi,
Cineſia, inquit, ſeruo. CIN. *Dÿ veſtram fidem.*

LVS. *Sin inſtitutus de viris ſermo incidat,*
Venerem fauentem ſic habeſſim, vt ait ſtatim,
C *Hos eſſe nugas præ ſuo Cineſia.*

CIN. *Abi ergo, & illam accerſe.* LVS. *Quid dabis mihi?*

CIN. *Quod habeo habebis ſi voles hoc per Iouem,*
Iſtud tibi inquam, quod habeo en dono libens.

D LVS. *Regreſſa, age hanc vocabo.* CIN. *ſed properè admodum*
Ingrata namq; vita prorſus eſt mihi
Ex quo vxor illa eliminauit, ac domum
Intrare tadet, nam videntur omnia
Deſerta in illa, nec cibus alebribus
Iuuat fruiſci. ſcilicet tentus nimis.

MVR. Amo hunc, amo inquam plurimum: hic à me tamen
E

BISETVS. Οἴμοι κακοδαίμων.] ὁ Κινησίας, τὸ ἑαυτοῦ παιδίον ἐνέγκων, τὴν γυναῖκα Μυῤῥίνην οἰκαδ' ἐλθοῦσαν ἐπανέρχεσθαι ἀναπείθειν πειρᾶται, καὶ πρὸς τὴν συνουσίαν προτρέπει. ἡ δὲ, καθὼς τῇ Λυσιστράτῃ ὑπέσχετο, ποικίλοις τρόποις τὸν ἄνθρωπον κατέχει, καὶ αὐτὸν ἐμπαίζουσα φενακίζει. περὶ Κινησίου δέ, φασὶν ὅτι καταφερὴς ἦν εἰς συνουσίαν. καλῶς οὖν ὁ ἄνθρωπος ἀφροδισιαστικὸς, καὶ περὶ τὰς συνουσίας ἀκόλαστος Κινησίας καλοῖτο ἄν. παρὰ τὸ κινεῖν, τὸ βινεῖν, καὶ συνουσιάζειν. Σπασμός.] διὰ τούτων μεγίστην συνουσίας ὄρεξιν ἐδήλου. τροχὸς δὲ, ξύλον ἦν, ἐν ᾧ δεσμούμενοι οἱ οἰκέται ἐκολάζοντο, στρεβλούμενοι δὲ, μαστιγούμενοι. Σ. Οὗντος.] τὸ πλῆρες ὁ ἐντός. ἡμεροσκόπος δὲ καλεῖται ὁ τὴν ἡμέραν σκοπῶν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ φρουρῶν. Παιονίδης.] τουτέστιν ὁ Παίονος υἱός, ἢ ὁ ἐκ τῆς χώρας ἣ Παιονία ὀνομάζεται. τοῦτο δὲ, εἴτε πατρωνυμικὸν, εἴτε ἐθνικὸν, ἀμφιβολίαν τινὰ κακεμφάτου ἔχειν φαίνεται. σκώπτει γὰρ αὐτὸν ὡς εὐεπίφορον εἰς τὴν Ἀφροδίτην, καὶ Παιονίδην ἴσως ἀντὶ τοῦ πεονίδην, παρὰ τὸ πέος, τὸ ὄνομα σχηματίσας γέλωτος, καὶ παιδιᾶς χάριν ἐκάλεσεν. διὸ καὶ αὐτὸν ὥσπερ ἀεὶ ταῖς γυναιξὶ φίλον εἶναι, καὶ αὐτοῦ τὸ ὄνομα περιφέροντος ἐν ἐκείναις. Διὰ στόμα.] χαριεστέρον εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἀνὰ ὃ κατὰ τὸ στόμα. ἐν τῷ στόματι, διὰ στόματος. Τοῦτο μᾶλλον ἐν χάριτι. Ἔγωγε νὴ τὸν Δία.] ὁ νοῦς ἐστὶν, ἔγωγε δώσω σοί τι, ἐὰν σὺ θέλῃς τοῦτο λαβεῖν, ὅπερ μόνον ἔχω. κατὰ δὲ τὸ σιωπώμενον τῇ Λυσιστράτῃ ἀναιδῶς δείκνυσι τὴν ψωλὴν, ἣν αὐτῇ παρέξειν ὑπισχνεῖται ὅπως θέλοι. τὸ σχῆμα παρεπιγραφὴ καλεῖται. Τῷ βίῳ χάριν.] ὁ νοῦς. οὐδεμίαν χάριν, οὐδεμίαν ἡδονὴν ἐν τούτῳ τῷ βίῳ ἔχω. ἄνευ πάσης χάριτος ἄνευ πάσης ἡδονῆς τὸν βίον διάγων, ἀφ' οὗ αὕτη ἐκ τῆς οἰκίας ἐξῆλθεν. Αὕτη 'ξῆλθεν.] τὸ πλῆρες, αὕτη ἐξῆλθεν, καὶ γὰρ τῆς ἐννοίας, τῆς συντάξεως, καὶ τοῦ μέτρου χάριν οὕτω χρεωδεῖον. διεφθαρμένως δὲ, ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων γέγραπται, αὕτη ξυνῆλθεν. Ἔστυκα γάρ.] σπασμὸς γὰρ, καὶ τέτανος ἔχει με. τῆς συνουσίας οὕτως ἐπιθυμῶ, ὥστε τὸν βίον ἐμοὶ παντελῶς εἶναι λυπηρὸν, καὶ ἀβίωτον, εἰ μὴ τῶν ἐπιθυμουμένων τύχω. Ταύτην τὴν τῶν ἀφροδισίων τὴν λίαν ὄρεξιν ὁ σπασμὸς, καὶ τέτανος δηλοῖ. περὶ δὲ τὸ στύειν, καὶ στύεσθαι ἄνω προείρηται.

CHR. Οἷος ὁ σπασμός μ' ἔχει.] Multæ ſunt cõuulſionum ſpecies ſecundùm partes affectas, Hęc in pene eſt, & dicitur Satyriaſis. Nam & σάτυροι Grammatici volunt vocari ἐντατοί. Quin satyrion herba dicta συνεργὸς πρὸς τὰς ἀφροδισίας ὁρμάς. Hic verò Cineſias Dithyrambicus poeta perhibetur, & famoſus propter impietatem & παρανομίαν. Qui Pæonides fuit, ege du m
enim

εὑρίσκω παρωΐδας non παρῳδίας. Tamen in Ranarum fabula Thebanus fuiſſe dicitur peſſimus poëta, lento & pigro corpore, & in Sceleti formam factus. Is fertur Pyrricham feciſſe, &, propter frequentes motus nomen tuliſſe Motorium: id enim eſt ὁ Κινησίας. Comicorum iram in ſe traxit, nam conatus eſt facere vt eſſent ἀχορήγητοι. Ne multa vix audeam præſtare conjecturam aut affirmare hunc eſſe Cineſiam hoc loco qui in Ranis tangi-A tur. Φέρε νῦν καλέσω] Lege νῦν, i. αὐτ. Paulò poſt pro αὐτὴ ξυνῆλθον legerem αὐτὴ ξῆλθον pro ἐξῆλθον. Ἐστυκα γὰρ] στύειν eſt tentigine laborare. Prouerbiũ eſt apud Sudam, οὐδὲν μέγα φρονεῖ ἐστυκὼς ἀνήρ; Euſtathius magis integrum proponit ex Rhetore Ælio Dionyſio. Meminit huius prouerbij vir doctus & diligens Had. Iunius, rectéque notat lactucam ab Athenienſibus ἄστυτιν dictam, quòd eius vſus laxos nec rigentes ad Venerem reddat.

B

Τοῦ 'μοῦ φιλεῖσθαι. σὺ δέ με τούτῳ μὴ κάλει.	*Non vult amari, ne me ad hunc vocaueris.*
Κι. Ὦ γλυκύτατον Μυρρινίδιον τί ταῦτα δρᾷς;	*CIN. Mellitula ô mea Myrrinilla, quid facis?*
Κατάβηθι δεῦρο. Μυ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν αὐτόσ' οὔ.	*Accede ſis huc. MVR. Non ego iſtuc per Iouem.*
Κι. Ἐμοῦ καλοῦντος οὐ καταβήσει Μυρρίνη;	*CIN. Non me vocante accedis huc ô Myrrina?*
Μυ. Οὐ γὰρ δεόμενος οὐδὲν ἐκκαλεῖς ἐμέ.	*MVR. Nam tu vocas me nullius rei indigens.*
Κι. Ἐγὼ οὐ δεόμενος; ἐπιτετριμμένος μὲν οὖν.	*CIN. Ego nullius egens? imò detritus magis.*
Μυ. Ἄπειμι. Κι. μὴ δῆτ' ἀλλὰ τῷ γ' οὖν παιδίῳ	*MVR. Faceſſo. CIN. Noli, infantulum ſaltem audias.*
C	
Ὑπάκουσον. οὗτος, οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν;	*Hem tu puſille non vocabis Mammiam.*
Παῖς. Μαμμία μαμμία μαμμία.	*PVEL. O mamma, mamma, mamma, mamma, mammia.*
Κι. Αὕτη τί πάσχεις οὐδ' ἐλεεῖς τὸ παιδίον	*CIN. Nec paſſionis te, malum! miſeret tui?*
Ἄλουτον ὂν κἄθηλον ἕκτην ἡμέραν;	*Sex lacte egentis iam dies, & padidi.*
Μυ. Ἔγωγ' ἐλεῶ δῆτ' ἀλλ' ἀμελὴς αὐτῷ πατὴρ	*MVR. Miſeret quidem me, verùm inertem habet patrem*
Ἔστιν. Κι. Κατάβηθ' ὦ δαιμονία τῷ παιδίῳ.	*Segnemq́. CIN. ades miſella & ad puerum redi.*
Μυ. Οἷον τὸ τεκεῖν. καταβατέον. Κι. τί γὰρ πάθω	D *MVR. Proh parere quanti eſt! ergo eundum. CI. Quippini?*
Ἐμοὶ γὰρ αὕτη καὶ νεωτέρα δοκεῖ	*Mihi, vt videtur, hæc puellaſcit magis*
Πολλῷ γεγενῆσθαι κἀγανώτερον βλέπειν.	*Magisq́, ſcita eſt, intuénsq́, pulcrius:*
Χ' ἃ δυσκολαίνει πρὸς ἐμὲ καὶ βρενθύεται,	*Sed quòd ſuperbit, & mihi eſt moroſula*
Ταῦτ' αὐτὰ δή 'σθ' ἃ κἄμ' ἐπιτρίβει τῷ πόθῳ.	*Hæc plus amore pectus exercet meum.*

BISETVS. Σὺ δέ με τούτῳ.] ἡ Μυρρίνη πρὸς τὴν Λυσιστράτην καταβᾶσαν, καὶ αὐτὴν καλέσασαν, ὅπως πρὸς τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα ἀναβαίη, ταῦτα λέγει, Σὺ δὲ ὦ Λυσιστράτη μὴ κάλει με τούτῳ, δηλονότι τῷ ἐμῷ ἀνδρί, ἀντὶ τοῦ, τούτου χάριν, ἵνα πρὸς τοῦτον ἔλθω. Κατάβηθι.] ἐκ τῶν τῆς Λυσιστράτης λόγων, Φέρε νῦν καλέσω καταβᾶσα, δῆλον τὴν Λυσιστράτην ἐν τόπῳ ὑψηλοτέρῳ; τὴν δὲ Μυρρίνην ἐν ταπεινοτέρῳ πρότερον γενέσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀνδρὸς παρουσίαν δολίως εἰς τὰ ἄνω ἀναβλέψαι, ἵνα πολὺ μείζω συνουσίας ἐπιθυμίαν ἐν τούτῳ ἀνάψῃ. διὸ ὁ ἀνὴρ αὐτὴν ἀναβᾶσαν ὁρῶν πρὸς τὴν συνέλευσιν, καταβῆναι κελεύει. τοῦτο δὲ κατὰ τὸ σιωπώμενον ὧδε νοητέον. Αὐτόσ' οὐ.] αὐτόσε, ἐκεῖσε. λέγεται καὶ αὐτοῦ. Σ. Οὗτος οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν.] οὕτως οἱ Ἀττικοὶ τὴν μητέρα καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ τὰ παιδία μαμμᾶν τὸ φαγεῖν λέγειν. Σ. Κινησίας τῷ παιδαρίῳ τοῦτο λέγει. ὁ δὲ παῖς πεισθεὶς, ἀναβοῶν τὴν ἐν τῇ φωνῇ ἐκφέρει, μαμμία, μαμμία, μαμμία. Κἄθηλον.] καὶ ἄθηλον. ἄνευ θηλῆς γεγονότα, ἢ τεθηλασμένον. γάλακτος μὴ τρεφόμενον ἢ πίνοντα. θηλὴ, ἡ ἀκρότατον τοῦ μαστοῦ, ὃ χυδαίως ῥὰξ καλεῖται. καὶ θηλὴ, ὁ μαστὸς γαλακτώδης, ὅθεν τὸ θηλάζειν. θηλάζειν δὲ λέγεται καὶ ἡ μήτηρ ὡς θηλάς, καὶ τὸν μαστὸν τὸ γάλα τοῖς παιδίοις τροφῆς χάριν παρέχουσα. καὶ ταῦτα διὰ τὰς μητέρας θηλάζειν λέγεται, τουτέστι τὸ γάλα ἐκ τῆς θηλῆς, εἴτε μαστὸν τῷ στόματι ἐκπιέζειν, καὶ πίειν. Κἀγανώτερον βλέπειν.] φαιδρότερον, προσηνέστερον. Σ. ἀγανοὶ λέγονται οἱ προσηνεῖς. παρὰ τὸ α ἐπιτατικόν, καὶ τὸ γάνυσθαι, εἴ τις ἄγαν γάνυται, ἤγουν χαίρει ὅθεν γάνος ἡ χαρά. καὶ ἀγανόν, τὸ καλόν, τὸ ἡδύ, τὸ E προσηνές. πολλάκις δὲ καὶ κατ' ἀντίφρασιν τὸ χαλεπόν. τὸ δὲ ἄγανον προπαροξυτόνως δηλοῖ τὸ κατεαγός. Δυσκολαίνει.] δυσφορεῖ. δύσκολος κυρίως λέγεται ὁ περὶ τὸ κόλον, εἴτε τροφὴν δυσάρεστος. καὶ κοινότερον πᾶς τις δυσχερὴς ἀνὴρ οὕτω καλεῖται. ὅθεν τὸ δυσκολαίνειν, περὶ τὰς τροφὰς δυσαρεστεῖν, καὶ τὸ ἁπλῶς δυσαρεστεῖν, ἢ δυσφορεῖν. Βρενθύεται.] μεγαλοφρονεῖ, ὑπερηφανεύεται, ἐπαίρεται. Ἡσύχιος. καὶ τὸ βρένθος ἐπὶ τῆς ὑπερηφανίας παρὰ τοῖς Κωμικοῖς, ἐξ οὗ τὸ βρένθειον μῦρον τὸ ἐκεῖνο [illegible] μένον, καὶ τὸ βρενθύεσθαι, τὸ κατατρυφᾶν ἀλαζονικῶς. F Ταῦτ' αὐτά.] τὸ πλῆρες, ταῦτα αὐτά δή ἐστιν ἃ καὶ ἐμὲ ἐπιτρίβει τῷ πόθῳ τῆς συνουσίας δηλονότι.

CHR. Μαμμία.] Attici matrem vocabant μαμμίαν, quia infantes τὸ φαγεῖν vocabant μαμμᾶν, vt notant bonæ notæ Grammatici. Et ſanè Latinum Mamma pro papilla hinc puto fluxiſſe. Τί γὰρ πάθω] Hæc aliquando putaui non à Cineſia vt notatur, ſed à Myrrina dici. Nunc cohibeo aſ-G ſenſionem, & rectè arbitror proferri ab ipſo viro. Eſt autem hic εἰσαρόν, ἱλαρόν, ἢ καλόν. Χ' ἃ δυσκολαίνει.] Hic τὸ δυσκολαίνειν eſt δυσφορεῖν, aliàs δυσκολία Ariſtoteli eſt ἀποκρίσεως συλλογισμοῦ φθαρτική. Eſt autem βρενθύεσθαι, ἐπαίρεσθαι & προσποιεῖσθαι ὀργίζεσθαι.

Ταῦτ' αὐτὰ δ' ἴδε'] puto δ' ἴδε pro δ' ἰδὲ, Hæc, inquit, quæ me deſiderio torquent, vel lege ἴδε, tamen ἴδε pro ἰδὲ dicitur, vt apud Theocritum ἀλλ' ἴδε ἐλαφρόν. A

Μυ. Ὦ γλυκύτατον σὺ τεκνίδιον κακοῦ πατρός.
Φέρ' σε φιλήσω γλυκύτατον τῇ μαμμίᾳ.
Λυ. Τί ὦ πονηρὰ ταῦτα ποιεῖς χ' ἁτέραις
Πείθει γυναιξίν; κἀμ' ἄχθεσθαι ποιεῖς.
Κι. Αὕτη με λυπεῖ. Μυ. μὴ πρόσαγε τὴν χεῖρά μοι. B
Κι. Τὰ δ' ἔνδον ὄντα τἀμὰ καὶ σὰ χρήματα
Χεῖρον διατίθησ'. Μυ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.
Κι. Ὀλίγον μέλει σοι τῆς κρόκης φορουμένης
Ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων; Μυ. ἔμοιγε νὴ Δία.
Τὰ τῆς Ἀφροδίτης ἱέρ' ἀνοργίαστά σοι
Χρόνον τοσοῦτόν ἐστιν. οὐ βαδιεῖ πάλιν;
Μυ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἢν μὴ διαλλαχθῆτέ γε, C
Καὶ τοῦ πολέμου παύσησθε. Κι. τοιγὰρ ἂν δοκῇ
Κἄγωγ' ἄπειμι ἐκεῖσε. Μυ. νῦν δ' ἀπομώμοκα.
Κι. Σὺ δ' ἀλλὰ κατακλίνηθι μετ' ἐμοῦ διὰ χρόνου.
Μυ. Οὐ δῆτα· καίτοι σ' οὐκ ἐρῶ γ' ὡς οὐ φιλῶ.
Κι. Φιλεῖς; τί οὖν οὐ κατεκλίνης ὦ Μυρρίνιον; D
Μυ. Ὦ καταγέλαστ' ἐναντίον τοῦ παιδίου;
Κι. Μὰ Δί' ἀλλὰ τοῦτό γ' οἴκαδ' ὦ Μανῆ φέρε.
Ἰδοὺ τὸ μέν σοι παιδίον καὶ δὴ 'κποδών.
Σὺ δ' οὐ κατακλίνει. Μυ. ποῦ γὰρ ἄν τις καὶ τάλαν
Δράσειε τοῦτο; Κι. ὅπου; τὸ τοῦ Πανὸς καλόν.
Μυ. Καὶ πῶς ἔθ' ἁγνὴ δῆτ' ἂν ἔλθοιμ' ἐς πόλιν; E

MVR. O pulle dulcis improbi proles patris
Da baſiem te, ô ſuaue mammia volup.
LYS. *Quid improba audes fœminaſq́ obtemperans*
Aliis, mihi ſic anxitudinem creas?
CIN. *Mihi hæc moleſta eſt.* MVR. *auffer hinc manum tuam,*
Iam tu meas res & tuas quæ ſunt domi
Male ordinaſti. CIN. *Paululùm hæc curas tuas.*
MVR. Parúmne curas alites quòd differant
Detexta pulli licia? CIN. *at certè parum.*
Sed ſacra Veneris non celebraſti orgia
Conſueta tanto tempore: ecquid ire vis?
MVR. Non iuerim vnquam bella ni teſſem prius,
Pacemq́ componatis. CIN. *ergò ſi placet,*
Illuc abiero, iamq́ deiurauero:
Mecum accuba ergo, iamdiu hoc non fecimus.
MVR. Non perſuades, etſi amem, nam quid negem?
CIN. *Amas? age ergo Myrrinilla decubes.*
MVR. *Præſente puſione? numquid te pudet?*
CIN. *Imò hunc puellum ſeruus aſportet domum:*
Manes abi & fer paruolum: en abeſt puer,
Nec decubas nunc. MVR. *obſecrò quo perfici*
Hoc ſede poſſit? CIN. *Commodè ad Panos ſpecum.*
MVR. Qui tandem in vrbem pura ſic reuerterer?

ΒΙΣΕΤΥΣ. Χ' ἁτέραις.] καὶ ἑτέραις. κἀμ' ἔτ' ἄχθεσθαι ποιεῖς. τὸ πλῆρες, καὶ ἐμὲ ἔτι ἄχθεσθαι ποιεῖς. Τὰ δ' ἔνδον.] ἐν τούτοις πρότερον μεγάλη τῶν προσώπων ἦν σύγχυσις, ἦν κατὰ τὸ δεινὸν ἀνακόλουθον, καὶ προσώποις ἑκάστοις τὰ προσήκοντα, καὶ λόγους οἰκείους ἀποδώσαμεν, καὶ τὰ πρόσωπα παρεγράψαμεν. ταῦτα οὖν ὁ Κινησίας πρὸς τὴν αὑτοῦ γυναῖκα λέγει. ἡ δὲ τούτων σύνταξις αὕτη, τὰ δ' ἐμὰ, καὶ τὰ σὰ χρήματα ἔνδον ὄντα χεῖρον διατίθεσαι. ἀλλὰ καὶ ἡ σύνταξις, καὶ ἡ ἔννοια ἀτελὴς ἐστὶν, ἦν ἡ γυνὴ λόγον ἐπιφέρουσα διέκοψε, καὶ διέρρηξεν. τινὲς δὲ γράφουσι διατίθης, καὶ δεύτερον πρόσωπον ἀπὸ τοῦ διατίθημι ποιοῦσιν, ὅπερ ἁπλούστερον, καὶ βέλτιον δοκεῖ. Ὀλίγον αὐτῶν.] ἡ Μυρρίνη ταῦτα πρὸς τὸν αὑτῆς ἄνδρα λέγει. Ὀλίγον μέλει.] ὁ Κινησίας τῇ γυναικὶ ἐπιτιμῶν ταῦτα προφέρει. πρὸς ὃν ἡ γυνὴ ἀποκρίνεται, ἔμοιγε νὴ Δία. εἶτα ὁ Κινησίας ἐπιφέρει. τὰ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων γὰρ ὁ νοῦς ἐστὶ, τοσοῦτον δὲ χρόνον τὰ τῆς Ἀφροδίτης ὄργια ἀνοργίαστα μένοντα περιεῖδες. τοιγαροῦν δεῦρο, δεῦρο πρὸς ἐμὲ νῦν βάδιζε, ἵνα ταῦτα τελέσωμεν, τουτέστι συνέλθωμεν, καὶ μίξεως ἡδονὴν λάβωμεν. ἀλλὰ τὸ σεμνοπρεπέστερον εἴρηται. εἶθε δὲ καὶ τὴν αὐτὴν σεμνοπρέπειαν, καὶ εὐκοσμίαν τῶν λόγων ὁ Ἀριστοφάνης ἐν ἅπασι τοῖς ἑαυτοῦ δράμασιν ἐπιμελῶς ἐφύλαξεν. ἦν γὰρ ὑπὸ τῶν σωφρόνων ἀνδρῶν ἐψέχθη. ἀλλὰ τῆς ἀσελγείας καὶ αἰσχρολογίας δίκαιος ὁ ψόγος. Νῦν δ' ἀπομώμοκα.] αὐτὴ τὴν ὁρκωμοσίαν πρὸς τὰς γυναῖκας πεποίηκα. Σ. ἄλλως. ὤμοσα τῆς συνουσίας ἀφέξεσθαι. ἐν δὲ τῷ τῆς Μυρρίνης ὄνομα παρακειμένον. Σὺ δ' ἀλλά.] ταῦτα ὁ Κινησίας προφέρει. διὸ καὶ αὐτοῦ τὸ πρόσωπον παρακειμένον. F Διὰ χρόνου.] διὰ χρόνου διαιρουμένως παρὰ τῷ Σουίδᾳ γράφεται, καὶ ἑρμηνεύεται, μετὰ πολὺν χρόνον. τούτων τοίνυν ὁ νοῦς εἴη, μετὰ τὴν σὴν πολυχρόνιον ἀπουσίαν, ἐπεὶ τοσοῦτον χρόνον τῆς συνουσίας ἀπέσχες, νῦν μετ' ἐμοῦ κατακλίθητι, καὶ κοιμοῦ. τινὲς μέντοι τὸ διὰ χρόνου ἀντὶ τοῦ λαμβάνουσιν, ἀντὶ τοῦ, ὀλίγον χρόνον, κατ' ὀλίγον χρόνον. ἄλλοι δὲ τὸ διαχρόνου μιᾷ λέξει γραφόμενον ἑρμηνεύουσιν, ἐν τούτῳ, ἐν τοσούτῳ, ἐν τῷ μεταξὺ, κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον. ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον. Ὦ Μανῆ] G Μανῆς, ὄνομα δούλου. ἐν τῇ κλητικῇ Μανῆ, ὡς Ἑρμῆ. Δράσειε τοῦτο.] ἐκ τῶν ἄνω προειρημένων, ἐν τῷ, Η Πανὸς ἐστι ταύλιον, δῆλον ἐστὶ καὶ νοῦ, καὶ μέτρου χάριν οὕτω γραπτέον,

Δράσειε τοῦθ'; Κι. ὅπου τὸ Πανὸς καύλιον. ἢ τὸ Πανὸς σπήλαιον.

CHR.

CHR. Τεκνίδιον κακοῦ πατρὸς.] Alludit ad verſum Æſchyli ex Prometheo ſoluto puto, cùm enim Prometheus liberatorem ſuum Herculem cum arcu & ſagittis auxiliaturum ſibi vidiſſet, dixit, ἐχθροῦ πατρός μοι τοῦτο φίλτατον τέκνον. i. Hęc chara proles patris inuiſiſſimi. Plutarchus vitam Pompeii ab hoc Æſchuleo verſu ordiri voluit. Paulò poſt pro διατιλᾶσ' quaſi ſit pro διατιθεῖσα lego vt in Veneta editione διατίθησι, & mox ἀνεγκλίτου extrito ι. & τύ δ' ἄλλα non ἄλλα. Ἀράσειε τοῦ.] Lege vel bis τοῦ, vt ſit τοῦ θ' ὅπου &c. vel δ' ἀράσειε τοῦ θ' ὅπου τοῦτο παιδὸς καλόν. Sed nihilominus obſcurus mihi eſt locus, ac neſcio an πανάγκαλον melius de quo Heſychius, niſi quod per ω offert τὸ πανάκαλον. Mihi autem videtur innui antrum Panos.

B

Κι. Κάλλιστα δήπου λουσαμένη τῇ Κλεψύδρᾳ.	CIN. *Rectè atque bellè ad Clepſydram fontem lauans.*
Μυ. Ἔπειτ' ὀμόσασα δῆτ' ἐπιορκήσω τάλας;	MVR. *An peierem vir inepte qua iurauerim?*
Κι. Εἰς ἐμὲ τράποιτο. μηδὲν ὅρκου φροντίσῃς.	CIN. *Depone curam hanc, iſte erit mecum labor.*
Μυ. Φέρε νυν ἐνέγκω κλινίδιον νῷν. Κι. μηδαμῶς.	MVR. *Ibo, afferamq́ culcitam nobis.* CI. *ſine,*
Ἀρκεῖ χαμαὶ νῷν. Μυ. μὰ τὸν Ἀπόλλω μή σ' ἐγὼ	*Humus ipſa nobis ſufficit.* Mv. *nullo modo*
Καίπερ τοιοῦτον ὄντα κατακλινῶ χαμαί.	*Ne te reclinem quamlibet grandem ſolo.*
Κι. Ἥ τοι γυνή φιλεῖ με δήλη 'στὶ καλῶς.	CI. *Apparet hanc me pulchrè amare fœminam.*
C Μυ. Ἰδοὺ κατάκεισ' ἀνύσας τι, κἀγὼ 'κδύομαι.	MV. *Eia recumbe, quaſo, donec exuor,*
Καίτοι τὸ δεῖνα ψίαθός ἐστ' ἐξοιστέα.	*Tamen ferenda neſcio vnde ſtragula.*
Κι. Ποία ψίαθος; μὴ μοί γε. Μυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.	CI. *Quæ ſtragula: haud quidem mihi.* MV. *attamen*
Αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε. Κι. δός μοι νυν κύσαι.	*In pelle turpe eſt per Dianam.* CI. *Da oſculum.*
D Μυ. Ἰδού. Κι. παπαιάξ. Μυ. ἧκε νυν ταχέως πάνυ.	MVR. *Eccum.* CI. *Papaax, nunc adeſdum huc ocyus.*
Ἰδοὺ ψίαθος· κατάκεισο, κἀγὼ δὴ 'κδύομαι.	MVR. *En ſtragula, en nunc accubes, mox exuar*
Καί τοι τὸ δεῖνα προσκεφάλαιον οὐκ ἔχεις.	*Sed nullus hic puluillus eſt adhuc tibi.*
Κι. Ἀλλ' οὐ δέομ' οὐδὲν ἔγωγε. Μυ. νὴ Δί' ἀλλ' ἐγώ.	CI. *Nil certè opus nunc eſt mihi.* MV. *Certè eſt mihi.*
Κι. Ἀλλ' ἦ τοι τὸ πέος τόδ' Ἡρακλῆς ξενίζεται.	CI *Niſi mentula inſtar hoſpitis ſit Herculis,*

BISETVS. Τῇ κλεψύδρᾳ.] κλεψύδρα, ἡ πηγή. διὰ τὸ ποτὲ μὲν πλημμυρεῖν, ποτὲ δὲ ἐνδεῖν. Σ. καὶ, Κλεψύδρα κρήνη ἥτις τὸ πρότερον Ἐμπεδὼ προσηγορεύετο. E ἔχει δὲ τὰς ῥύσεις ἀνατελλούσας εἰς τὸ Φαληρικὸν λιμένα. Ἡσύχιος δὲ χιλίοις εἰς Σφῆκας οὕτω, Κλεψύδρα, κρήνη ἐν τῇ Ἀθηνᾷ, ἥτις Ἐμπεδὼ προσηγορεύετο. καὶ ἐν Ὄρνισι, Κλεψύδρα, κρήνη ἐν Ἀρ[illegible]. Κλεψύδρα, κρήνη ἐν Ἀκροπόλει. Δεῖ δὲ νῦν ὁ λόγος [illegible] φαίνεται οὕτω γὰρ ὠνόμασται διὰ τὸ ἀρχομένων τῶν Ἐτησίων πληροῦσθαι. [illegible] λέγει. ἀλλαχοῦ δ' ἄλλα σημαίνει. [illegible] ἡ παιδίσκη, ἢ [illegible] χεῖρα τὴν αἰδοῖα. [illegible] εἰς ἐμὲ τράποιτο.] δηλονότι τῆς ἐπιορκίας ἡ κατάρα, ἢ ἡ ζημία. Νῦν ἐνέγκω] τινὲς μετ' ἐρωτήσεως [illegible]. Κατακλινῶ.] κατακλινῶ νῦν [illegible] ἀντὶ τοῦ, ἐγὼ μηδαμῶς σε χαμαὶ κατακλίνειν ποιήσω μαι, καίπερ ὄντα τοιοῦτον, τουτέστιν ἐμοῦ οὕτως ἐρῶντα. καὶ τῆς συνουσίας ἐπιθυμοῦντα. Καί τοι τὸ δεῖνα.] ὅτι τὸ δυσχερὲς μέλλομεν λέγειν, [illegible] τὸ προσάπτειν ὡς μὴ εὐθυρρημονοῦντες. ψίαθος δὲ χαμεύνη ἐκ τοῦ φυτοῦ ἐξ οὗ πλέκεται ψίαθος. ὅθεν ψιάθια, τὰ ἐν τοῖς [illegible] ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐπιστρώμασι. G Ἡσύχιος. καὶ ὁ ψίαθος ἀρσενικῶς, καὶ ἡ ψίαθος θηλυκῶς λέγεται. Ἐπὶ τόνου] τόνος, τῆς κραβάττου τὰ σχοινία. Σ. ὅτι δὲ ταῦτα λέγεται, εἶτα ἐπιτείνεται πρὸς τὸ δέχεσθαι τὰ στρώματα, διὰ τοῦτο καλεῖται τόνος. κῦσαι δὲ φιλῆσαι. δεῖν κῦμα, τὸ φίλημα. ἐπεὶ δὲ ἦλθε, δ' ἐν 'κδύομαι [illegible] ἐκδύομαι, ταῦτα δ' ἐν πάντα τοῦ Κινησίου τὴν ἀκρασίαν, καὶ περὶ τὰς συνουσίας ἀκολασίας δηλοῖ. Ἀλλ' ἦ.] ἄλλως, κατ' ἄλλο μέρος, κατ' ἄλλην χώραν, ἢ κατὰ τὴν προσήκουσαν ξενίζεται καὶ ἀπὸ δ' ἐμοῦ. ὁ νοῦς ἐστὶ, ὁ πέος οὐ τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ [illegible], ἀλλὰ ξενίζεται, καὶ ἀπόδημεῖ. Ἰουτέστιν οὐκ εἰσέρχεται εἰς τόπον, εἰς ὃν πρότερον εἰώθει εἰσελθεῖν. χαρίεν καὶ ἄλλ' ἤ, ἤγουν ἄλλα ὄντως. τὸ γὰρ ἦ φιλούμενον, καὶ [illegible] σύνδεσμον δηλοῖ [illegible] πληρωματικὸν ἰδεῖν τῷ δ' ἐ. καὶ ἦ, ἀληθῶς, ὄντως. Ἡσύχιος. στρόφιον δ' ἐ, τὸ γυναικεῖον ζωδεῖον στρογγύλον. Σ.

F CHR. Τῇ κλεψύδρᾳ.] Clepſydra fons Athenis quæ prius dicta ἐμπεδώ (puto qua ratione ὕδης dicitur ἔμπεδος) & ſub terram fertur viginti ſtadiis ab Acropoli. Sic autem vocatur, ait Sudas, quia interdum exundat, interdum verò deficit. ſed verecundè arbitror ludere Comicum ad virilem penem qui etiam dicitur κλέψυδρος, quia ὕδωρ κλέπτει vt dixit in Veſparum fabula. Αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε.] Vox τόνου auctore ſuda, etiam ſignificat τοῦ κραββατίου τὰ σχοινία. Sed lege hic cum Veneta editione ἐπ' ἐπιτόνου. Eſt autem ἐπίτονος δέρμα ᾧ κατεσφάλισται ὁ ἱστὸς (ſic enim lego apud Heſychium non τὸ ἱστίον) τῆς νεώς. Sudas ad hunc locum dixit γελοῖον ἐπὶ δέρματος, ὅμηρος ἐπίτονος βέβληται.

Ἀλλά τοι τὸ πῖος] ἀλλ' εἰ pro εἰ μὴ vel ἄρα. delendum autem puto τοι. Prouerbium eſt βραδὺς Ἡρακλῆς ξενίζει, de tardè venientibus dictum, quia qui hoſpitio accipiebant Herculem, multum temporis exſpectabant donec ſatur fieret, nam erat πολυφάγος & ἀδηφάγος, & cui illud Theocriti competeret πεινῶντι μὲν οὐδ' ἐπὶ γ' ἴνδοις. Ait igitur, Non opus eſt mihi puluinari, niſi mentula ſit velut Hercules A hoſpitio acceptus & diu moraturus, quaſi dicat, ſtatim expediuero. Tamen exiſtimo per hoc prouerbium innui, properandum eſſe neque moram trahendam, Quia vbi accipitur Hercules magnus comedo, eò non tardè veniendum. Quod autem ait ὦ χρυσίον, notandum eſt apud Heſychium ſic etiam dici τὸ τῶν παίδων αἰδοῖον.

Ἀνίστασ' ἀναπήδησον. Μυ. ἤδη πάντ' ἔχει.
Κι. Ἅπαντα δῆτα; δεῦρό νυν ὦ χρύσιον.
Μυ. Τὸ στρόφιον ἤδη λύομαι. μέμνησό νυν.
Μή μ' ἐξαπατήσῃς τὰ περὶ τῶν διαλλαγῶν.
Κι. Νὴ Δί' ἀπολοίμην ἄρα. Μυ. σισύραν οὐκ ἔχεις;
Κι. Μὰ Δί' οὐ δέομαί γ', ἀλλὰ βινεῖν βούλομαι.
Μυ. Ἀμέλει ποιήσεις τοῦτο. ταχὺ γὰρ ἔρχομαι.
Κι. Ἄνθρωπος ἐπιτρίψει με διὰ τὰ στρώματα.
Μυ. Ἔπαιρε σαυτόν. Κι. ἀλλ' ἐπῆρται τοῦτό γε.
Μυ. Βούλει μυρίσω σε; Κι. μὰ τὸν Ἀπόλλω μὴ μέ γε.
Μυ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἤν τε βούλει γ' ἤν τε μή.
Κι. Εἴθ' ἐκχυθείη τὸ μύρον ὦ Ζεῦ δέσποτα.
Μυ. Πρότεινε δὴ τὴν χεῖρα κἀλείφου λαβών.
Κι. Οὐχ ἡδὺ τὸ μύρον μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτογί.
Εἰ μὴ διατριπτικόν τι κοὐκ ὄζον γάμων.
Μυ. Τάλαιν' ἐγὼ τὸ ῥόδιον ἤνεγκον μύρον.
Κι. Ἀγαθόν. ἔα αὔτ' ὦ δαιμονία. Μυ. ληρεῖς ἔχων.
Κι. Κάκιστ' ἀπόλοιθ' ὁ πρῶτος ἑψήσας μύρον.
Μυ. Λαβὲ τόνδε τὸν ἀλάβαστρον. Κι. ἀλλ' ἕτερον ἔχω.
Ἀλλ' ὦζυρὰ κατάκεισο καὶ μή μοι φέρε
Μηδέν. Μυ. ποιήσω ταῦτα νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Ὑπολύομαί γ' οὖν. ἀλλ' ὅπως, ὦ φίλτατε
Σπονδὰς ποιεῖσθαι ψηφιεῖ. Κι. βουλεύσομαι.
Ἀπολώλεκέν με κἀπιτέτριφεν ἡ γυνή.
Τά τ' ἄλλα πάντα, κἀποδείρασ' οἴχεται.
Οἴμοι τί πάθω. τίνα βινήσω
Τῆς καλλίστης πασῶν ψευσθείς;
Πῶς ταύτην παιδοτροφήσω;
Ποῦ χηναλώπηξ;
Μίσθωσόν μοι τὴν κύστιν

B *Exſurge, proſili.* MVR. *Omnia hic parata ſunt.*
CIN. *An omnia inquis? huc ades mea aurea.*
MVR. Strophium reſolue pectorale, tu modò
Nec falle me, nec fœderum obliuiſcere.
CIN. *Aut Iuppiter me perdat. MVR. Haud maſtrucam habes.*
CIN. *Nihil neceſſe eſt, ſed libens coiuerim.*
MVR. Hoc ergo facies, quippe mox illuc eo.
C CIN. *Homo iſte propter ſtragula hic me deteret.*
MVR. Te te paruumper ſurrige. CIN. *arrectum hoc quidem eſt.*
MVR. vin' vt te inungam? CIN. *per Iouem nullum velim.*
MVR. *Per Cyprin almam, ſeu velis ſeu non velis.*
CIN. *O ſi vnguen illud effluat Rex Iuppiter.*
D *MVR. Manum ergo porrige, accipe iſtud vnctui.*
CIN. *Per Apollinem iſta vnguenta non ſunt ſuauia,*
Intrita ni ſint, nuptiasq́; olentia.
MVR. Rhodium vnguen eheu mecum inepta detuli.
E CIN. *Bonum eſt, ſed aliud mitte ſis.* *MVR. nugas agis.*
CIN. *vtinam periſſet primus vnguentarius.*
MVR. Alabaſtrum age iſtud ſuaue. CIN. *ſed habeo alterum,*
Tantùm ſupina accumbe, vah ne quidquam mihi
Adferre cura. MVR. *Hoc exſequar per Artemin,*
F *En calceos reſoluo, at ò chariſſime*
Vide vt illa fiant fœdera. CIN. *animum aduertero,*
Hæc perdidit me, & prorſus extritum dedit
Mulier faceſſens, meq́; nudum excodicans.
Heu me miſerum! quam permolam, vbi
Formoſiſſima me decepit?
G *An cum puero hanc ego tollam?*
Volpanſer heus tu,
vuluam mi nunc conduce.

BISETVS. Ἄνθρωπος.] ὁ νοῦς οὗτος, ἡ γυνὴ αὕτη ἀπολέσει με διὰ τὰ στρώματα. καὶ γὰρ τότε μὲν [illegible] φά-

φάλακον, τότε δὲ ψίαθον, πότερον ἄλλο τι τῶν στρωμάτων εἰσενεχθῆναι προφασίζουσα, χαίρειν ἀναβάλλεται, καὶ ἐπὶ μηκύνει, καί με τὸ Ἀφροδίτης ἔργον, οὗπερ ἰσχυρῶς σφόδρα ἐπιθυμῶ, ἀποτελεῖν ἐμποδίζει. Σημειωτέον δὲ τὸ ἄνθρωπος νῦν θηλυκῶς, ἀντὶ τοῦ γυνὴ λαμβάνεσθαι, ὡς καὶ παρὰ Διονυσίῳ τῷ Ἁλικαρνασεῖ τῆς ἀρχαιολογίας Ῥωμαϊκῆς πρώτῳ. Χρόνου δὲ προϊόντος, ὡς πολλὴν ζήτησιν εἶναι τῆς γυναικὸς ὑπὸ τῶν Λατίνων γινομένην, καὶ δι' αἰτίας ὄντα παρὰ τῷ πλήθει τὸν Ἀσκάνιον, ὡς ἀνῃρηκότα τὴν παιδίσκην, φράζει τῷ δήμῳ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὴν ἄνθρωπον ἄγει. καὶ πάλιν, ἐκ παντὸς ὥρμητο τρόπου τὴν ἄνθρωπον ἀπολέσαι. Ἐπῆρται τοῦτό γε.] τοῦτο τὸ πέος δηλαδὴ ἀνώρθωται, ἕστηκε. Διατεριπτικόν.] παρὰ τὸ διατρίβειν, καὶ ἀναβάλλεσθαι λέλεκται, ἀντὶ τοῦ διατριβῆς γέμον, καὶ βραδυτῆτος. ἢ ὅτι ἐπιτριβόμενα ἔνια τῶν μύρων ἡδίω γίνεται. ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὴν διατριβήν. Σ. ῥόδιον δὲ μύρον καλεῖ, ἢ τὸ ἐκ τῶν ῥόδων, ἢ τὸ ἐκ τῆς Ῥόδου νήσου. Ἐψήσας.] ἕψειν, ἑψεῖν, καὶ ἑψᾶν ταυτό. καὶ τῷ ὀπτᾶν ἀντίκειται. νῦν δὲ τὸ συντιθέναι, καὶ κυκᾶν, εἴτε μίξει. καὶ ἑψήσει κατασκευάζειν δηλοῖ. Τὸν ἀλάβαστρον.] τοῦ μύρου τὸ ἄγγος λίθινον, λαβὰς οὐκ ἔχον. Σ. ὦ 'ζυρά. τὸ πλῆρες ὦ ὀϊζυρά. ὦ τάλαινα. ὦ ἀθλία. Ἀλλ' ὅπως.] δηλονότι ὅρα, σκέπτου, ὅπως σπονδὰς ψηφίσῃ ποιεῖσθαι. Ἀπόλωλα.] ὁ Κινησίας ὑπὸ τῆς γυναικὸς καταλειφθεὶς ἐνταῦθα μέμφεται. αὕτη γὰρ μετὰ τούσδε τοὺς λόγους,

Ὑπολύομαί γ' ἐγώ, καὶ τὰ ἑξῆς,

τὸν ἄνδρα ἑστηκότα ψευσαμένη ἀπέλιπε. Κἀπιτέτριφεν.] καὶ ἐπιτέτριφεν. Τά τ' ἄλλα πάντα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα. καὶ ἀποδείρασά με ἀπῆλθεν. Τοῦτο δὲ κακέμφατόν τι ἔχει. ψευσθεὶς δέ, ἀποτυχών, τῆς ἐλπίδος ἁμαρτών, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν οὐκ ἀποτελέσας. Ταύτην δὲ παιδοτροφήσω, τὴν ψωλὴν δηλονότι τοῦτο λέγει. καὶ ἔστι παρεπιγραφή. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ὑπὸ τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀπατηθεὶς τίνι ἄλλῃ συνέσομαι, [illegible], ὅπως τὴν Ἀφροδίτης

A [illegible] ἐπιθυμίαν πλήσω, ... καλεῖ τῆς ψωλῆς παιδοτροφίαν. παιδοτροφήσω δέ, ὡς παῖδα θρέψω. τουτέστι ταύτῃ ὡς παιδὶ τροφὴν παρέξω. Ποῦ χηναλώπηξ.] χηναλώπηξ εἶδος ὀρνέου. οὕτω δὲ καὶ ὁ Λυσίστρατος ἐλέγετο, ὃς ἐπὶ μαλακίᾳ διεβέβλητο, ἦν δὲ πένης, καὶ κυβευτὴς ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων. Χολαργεῖς δὲ δῆμος τῆς Ἀττικῆς. Σ. Τὴν κύστιν.] ἀντὶ τοῦ, τὸν κύσθον, τουτέστιν αἰδοῖον γυναικεῖον. οἱ δὲ κύστιν γράφουσι. καὶ τὴν οὐρήθραν, τὸ ἐρέβαιον, τὸ ὑπογάστριον. τὴν κοιλίαν, τὴν φῦσαν οὕτω καλοῦσιν. εἴρηται δὲ

B φῦσα ἀπὸ τοῦ πάσχειν πεφυκέναι.

CHR. Ἄνθρωπος ἐπιλείψει.] Poſſit aliquis putare hæc à Myrrina dici, vt ἄνθρωπον de ſuo viro dicat, ſed qui conſiderabit Heſychii verba quibus apud Laconas fœminam propriè vocari ἄνθρωπον conſtat, deinde quæ poſtea dicuntur ab ipſo Cineſia (vt puto) ἐπιτέτριφέ μου ſuum, ſententiam mutabit neque Cineſiæ perſonam Myrrinæ perſona. Εἰ μὴ διατεριπτικόν.] Vel propter morā

C & tarditatem qua prudens vtitur coniux Myrrina, vnguentum illud vocat διατριπτικόν, vel quia trita vnguenta ſunt ſuauiora. Notandum eſt autem per vnguentum Rhodium, adluſiſſe videri Comicum ad μόριον τὸ γυναικεῖον, quia apud Mitylenæos ῥόδον & ῥοδωνιὰν ſic vocent, aliquando τὸ τοῦ ἀνδρὸς teſte Heſychio, vt etiam vocatur μύρτος τὸ γυναικεῖον. Ὑπολύομαί γ' ἐγώ.] Puto eſſe calceos demere, vt ἀποδύομαι contrà, facilis lapſus τοῦ Δ. &

D τοῦ Λ. vt ne ſequaris editiones quæ habent ἀποδύομαι. Ποῦ χηναλώπηξ.] Species eſt auis. Hoc nomine vocatus eſt Lyſiſtratus mollis homo, pauper & aleator ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων, nec id ſolum ſed Colax & adulator: Alij Theagenem dicunt, vtet vter fuerit, ſiue Lyſiſtratus, ſiue Theagenes, certè artem exercuit leoniam.

E

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Κινησίας.

Χο.Γε. Ἐν δεινῷ γ' ὦ δύστηνε κακῷ
Τείρει ψυχὴν ἐξαπατηθείς.
Κἄγωγ' οἰκτείρω σ'. αἰαῖ.
Ποῖος γὰρ ἂν ἢ νεφρὸς ἀντίσχοι
Ποία ψυχή; ποῖοι δ' ὄρχεις;
Ποία δ' ὀσφῦς; ποῖος δ' ἂν ὄρρος
Κατατεινόμενος
Καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους.
Κι. Ὦ Ζεῦ δεινῶν ἀντισπασμῶν.
Χο.Γε. Ταυτί μέντοι νυνί σ' ἐπόησ'
Ἡ παμβδελυρὰ καὶ παμμυσαρά.
Κι. Μὰ Δί' ἀλλὰ φίλη καὶ παγγλυκερά.
Χο.Γε. Ποία γλυκερά; μιαρὰ μιαρά.
Δῆτ' ὦ Ζεῦ, ὦ Ζεῦ.
Εἴθ' αὐτὴν ὥσπερ τοὺς θωμοὺς
Μεγάλῳ τυφῷ καὶ πρηστῆρι
Ξυστρέψας καὶ ξυγγογγυλίσας
Οἴχοιο φέρων. εἶτα μεθείης.

CHORVS SENVM.

Cineſias.

CH. S. Magno infelix angere animo
Tibi deceptus nunc cruciatur.
Miſeror'que tuam ſortem, heu heu
F *Quis enim iſtud ferre rien poſſit?*
Quæ mens? quod pectus? qui teſtes?
Quæ vis lumborum? qui penis
Ita diſtentus?
Atque in lucem productus.
CIN. O tormina dira reuulſiua.
CH. S. Scilicet horum cauſa malorum eſt
Mulier ſcelerata atque nefanda.
CIN. Sed amica mihi totaque dulcis.
G *CH. Qui dulcis? at exſecranda, mala.*
O diuûm rector
Tu fulminei turbine venti
Illam contorquens atque rotans
Sublime feras & agas, deinde

Ἡ δὲ φέροιτ' αὖ πάλιν εἰς τὴν γῆν.
Κᾆτ' ἐξαίφνης
Περὶ τὴν ψωλὴν περιβαίη.

A *Mittas, illa in terram redeat*
Atque ſubinde
Curtum penem undiq; fraxet.

BISETUS. Ἐν δεινοῖς.] ὁ τῶν γερόντων χορὸς τὴν Κινησίου ὑπὸ τῆς γυναικὸς παρὰ γνώμην καλεσθέντος τύχην, καὶ τὴν ἀπροσδόκητον ἐλπισθείσης συνουσίας ἀποτυχίαν οἰκτείρει. τείρει δὲ, Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ τείρῃ. τείρομαι, καταπονοῦμαι, τιμωροῦμαι. Ποία ψυχή;] τίς ἐκ ἀπαθείας χαρτέον οἴονται, ποία ψυχή; ψυχὴ B δὲ, τὸ ἀνδρὸς αἰδοῖον. ὁ νοῦς. διὰ ταύτην συνουσίας ἀνυπόστατον ἐπιθυμίαν, τίς ποτε τοῖς σπασμοῖς, καὶ τετάνοις τοιούτοις, καὶ τοσούτοις, οἷοις ὁ Κινησίας νῦν ὑπὸ τῆς γυναικὸς ψευσθεὶς διαῤῥήγνυται, ῥᾳδίως ἂν ἀντίσχοι τίς οὐ διαῤῥαγείη. ἀντισχεῖν δὲ, ὑπομεῖναι. Σ. Ποία δ' ὀσφύς;] ὀσφὺς, ὁ παρὰ πλευρὰν διήκων τόπος. Ἡσύχ. ἄλλως. ὀσφὺς, τὰ πλησίως τοῦ γλουτοῦ ἢ ἡ ῥάχις. ἢ ἡ ψόα, ὡς μὲν Ἀριστοτέλης ἡ ἴση πρὸς τὰ ἄνω ἐμπεφυκυῖα, ἰσοφύς τις οὖσα· ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος, οἱονεὶ ὀστεοφυὴς οὖσα. ὀστώδης γάρ ἐστι. Σ. C Ὄρρος.] ὁ λεγόμενος ταῦρος, τὸ μεταξὺ τῶν διδύμων. Σ. παρὰ δὲ τῷ Ἡσυχίῳ, ὄρρος ἑρμηνεύεται ἡ τράμις. Καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους.] τί τοῦτο βούλεται σημαίνειν, οὐ δῆλον. πλὴν κακέμφατόν τι αἰνιγματικῶς νοεῖν φαίνεται. ὄρθρος, ὁ μικρὸν πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου φαύσεως καιρός. παρὰ τὸ ὄρω, ὄρσω λεγόμενος, ἢ παρὰ τὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἔργα ἐγείρειν, καὶ ὀρθοῦν. αὐτὸς δὲ ὁ καιρὸς τῇ Ἀφροδίτῃ τερπνότατος, καὶ πρὸς τὰς συνουσίας ἐπιτηδειότατος, διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁ τῶν γερόντων χορὸς τοῖς Ἀθηναίοις λέγει,

D Ἤ που πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;

ἴσως οὖν, καὶ νῦν τοὺς ὄρθρους τροπικῶς, καὶ ἀλληγορικῶς ὁ ποιητὴς καλεῖν δοκεῖ, αὐτὰς τὰς γυναῖκας, τὰς περὶ τὸν ὄρθρον κινουμένας. τίς οὖν (φησὶν) ἀντίσχοι τούτοις τοῖς σπασμοῖς, καὶ τετάνοις, μὴ ἔχων ὅπου τὴν τῆς ἐπιθυμίας κίνησιν κινεῖν, καὶ ἀσκεῖν δύναιτο. Ἄλλως. ἴσως ἐνταῦθα παίζει πρὸς καλούμενον ὄρθιον νόμον, ἤγουν τρόπον ἐκεῖνον ᾠδῆς εἰς πόλεμον ἐρεθιστικόν, αἰνιττόμενος τὴν ὀρθρινὴν ἀφροδισιαστικὴν ἔντευξιν, καὶ συμπλοκήν. περὶ δὲ τῆς τοιαύτης τοῦ ὀρθίου νόμου ἐνεργείας, καὶ δυνάμεως, E οὕτω παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ γέγραπται. Τιμόθεος οὖν ὄρθιον ᾄσας, τοσοῦτο τὸν Ἀλέξανδρον ἄρεος ἔπλησεν, ὡς εἰς τὰ ὅπλα εὐθὺς ἐκεῖνον ἀναπηδῆσαι. Καὶ Σουίδας, ἐν τῷ Τιμόθεος, ταῦτα γράφει. Τιμόθεος γὰρ ὁ αὐλητὴς ἔτι πρόσθεν, ὅν ποτε αὐλοῦντα λέγουσι, τὸν Ἀθηνᾶς τὸν ὄρθιον νόμον ἐπικαλούμενον, ἐς τοσοῦτον ἐκπλῆξαι τὸν Ἀλέξανδρον τοῖς μέλεσιν, ὥστε μεταξὺ ἀκούοντα, ἀνοῖξαι ἐπὶ τὰ ὅπλα. τὸ δὲ φάναι, ὅτι τοιαῦτα χρὴ εἶναι, τὰ βασιλικὰ αὐλήματα. Θωμοὺς] σωροὺς ξύλων. θωμοὶ δὲ λέγονται καὶ οἱ τῶν πυρῶν, καὶ τῶν ἀχύρων σωροί. τυφὼς δὲ, ἡ ἐξ ἀναθυμιάσεως τῆς γῆς συστροφὴ πρὶν ἐκπυρωθῆναι. Σ. πρηστὴρ δὲ, σφοδρὸς ἄνεμος, πῦρ ἀπ' οὐρανοῦ, ἢ νέφος. ξυγγογγυλίσας δὲ, μεταστρέψας, ξυμμεταστρέψας, ἢ γογγύλως δίνην μεταστρέψας.

CHR. Ποῖος γὰρ ἂν ἢ νέφρος ἀντίσχοι.] Ariſtoph. Auibus dixit ἢ pro ἐὰν & in hac fabula, ἢ δεκέτις ſupra, eſt autem per ſynæreſin vel craſin vt etiam habes in Veſpis, ἄρα δ' ἐκεῖνος ἢ τότε. Sunt autem νεφροὶ Rienes vel Neſtundines, εἰς οὓς κρίνεται τὸ οὖρον. Sed & νεφροὶ ſunt λογισμοί, ἐπεὶ τὰς ὑπολαστείους ὀρέξεις οἱ νεφροὶ διεγείρουσι, ἐντεῦθεν κινοῦνται τῆς ἐπιθυμίας οἱ λογισμοί. Cæterùm ἀντίσχοι eſt ὑπομεῖναι. Ποῖος δ' ἂν ὄρρος] Legerem propter metrum ποῖος δ' ὄρρος, Eſt autem ὄρρος, quæ dicitur τράμις vel ταῦρος ὁ μεταξὺ τῶν διδύμων. Et κατατεινόμενος eſt μακρότητα παρέχων. Καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους.] Neſcio quid ſit; Quid ſi legas καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρρους? quaſi producant noctes iſta vropygia. Dicitur autem ὄρθρος & ὄρθρον. Revocabo querelam imperitorum antiquam, Corruptus eſt locus, quem ſanare non eſt opis meæ præſentis, tantum hoc addam, poſtea huc fortaſſis reſpicere, quod ait πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει. Ὥσπερ τοὺς θωμούς] Acerui ſunt lignorum vel ſpicarum, τυφὼς autem eſt συστροφὴ ἐξ ἀναθυμιάσεως τῆς γῆς. Hæc apud Sudam reperiuntur, non alia mente quam vt locum hunc exponant. Περὶ τὴν ψωλήν.] Perſtat in Metaphora, nam ψωλὸς eſt titio vel tortis: huc autem alludit cùm ait ψωλήν, eſt etiam ψωλὸς & ἀπεσκολυμμένος, ὁ λεπτόδερμος καὶ περιτετμημένος.

ΚΗΡΥΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, Πρόβουλος, Ἀθηναῖος.

Κῆ. Πᾶ τᾶς Ἀσάνας ἐστὶν ἁ γερωχία
Ἤτοι πρυτανέες; λῶ τι μυθίξαι νέον.
Πρ. Σὺ δ' εἶ τίς; πότερον ἄνθρωπος ἢ Κονίσαλος.
Κῆ. Κᾶρυξ ἐγὼν ὦ κυρσάνιε ναὶ τὼ σιὼ
Ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας περὶ τᾶν διαλλαγᾶν.
Πρ. Κἄπειτα δόρυ δῆθ' ὑπὸ μάλης ἥκεις ἔχων;
Κῆ. Οὐ τὸν Δί' οὐκ ἔγωγα. Πρ. ποῖ μεταστρέφῃ;

CADVCEATOR LACED. PRObulus, Athenienſis.

F

CAD. VBi eſt Senatus, Principéſve qui regunt
Hanc vrbem Athenas, rem nouam fari volo.
PROB. verùm quis es tu, homóne es an Coniſſalus
CAD. Caduceator, ô puer, ſum per deos
G *Sparta profectus Pacis ergo & fœderum.*
PR. Haſtile, credo, ſubter axilla ferens.
CAD. Minimè, Iouem alium teſtor. PR. Ecquò verteris?

Τί δαὶ προβάλλει τὴν χλαμύδ᾽, ἢ βουβωνιᾷς A
Ὑπὸ τῆς ὁδοῦ. Κη. παλαιόργα ναὶ τὸν Κάστορα
Ἄνθρωπος. Πρ. ἀλλ᾽ ἔστυκας ὦ μιαρώτατε.
Κη. Οὐ τὸν Δί᾽ οὐκ ἔγωγα. μὴ δ᾽ αὖ πλαδδίη.
Πρ. Τί δ᾽ ἐστί σοι τοδί. Κη. σκυτάλα Λακωνικά. B
Πρ. Εἴπερ γε χ᾽ αὕτη ᾽στι σκυτάλη Λακωνική.
Ἀλλ᾽ ὡς πρὸς εἰδότα με σὺ τἀληθῆ λέγε.
Τί τὰ πράγμαθ᾽ ὑμῖν ἐστι τὰν Λακεδαίμονι;
Κη. Ὀρσὰ Λακεδαίμων πᾶα, καὶ τοὶ σύμμαχοι
Ἅπαντες ἐστύκαντι πελλάνας δὲ δεῖ.
Πρ. Ἀπὸ τοῦ δὲ τουτὶ τὸ κακὸν ὑμῖν ἐνέπεσε.
Ἀπὸ Πανός; Κη. οὐκ. ἀλλ᾽ ἆρχε μὲν οἰῶ Λαμπιτώ.
Ἔπειτα δ᾽ ἄλλαι ταὶ κατὰ Σπάρταν ἅμα
Γυναῖκες ἅπερ ἀπὸ μιᾶς ὑσπλαγίδος
Ἀπήλααν τὼς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων.
Πρ. Πῶς οὖν ἔχετε; Κη. μογίομες. ἂν γὰρ τὰν πόλιν
Ἅπερ λυχνοφορίοντες ἐπικεκύφαμες.
Ταὶ γὰρ γυναῖκες οὐδὲ τῶ μύρτω θιγῆν
Ἐῶντι, πρὶν ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγω
Σπονδὰς ποιησώμεσθα ποττὰν Ἑλλάδα.
Ἀθην. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα πανταχόθεν ξυνομώμοται
Ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἄρτι νυνὶ μανθάνω.
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα φράζε περὶ διαλλαγῶν
Αὐτοκράτορας πρέσβεις πέμπειν ἐνθαδί.
Ἐγὼ δ᾽ ἑτέρους ἐνθένδε τῇ βουλῇ φράσω
Πρέσβεις ἑλέσθαι τὸ πέος ἐπιδείξας τοδί.
Κη. Ποτάομαι· κράτιστα γὰρ παντᾷ λέγεις.

A Aut quò sagum prætenditur an laber via
Tibi inguen inflat. CAD. Iamdiu ecaſtor homo
Turgeſcit ardens. PROB. at ſceleſte & nugax.
CAD. Non certè ego, ah ne rurſus accedas propè.
B PR. Quid hic habes? CAD. Laconicam Scytalam puta.
PROB. Scytala iſte ramus ſi tamen Laconica eſt:
Mihi vt ſcienti vera nunc ediſſere.
Quis eſt apud vos publicæ ſtatus rei?
CAD. Arrecta tota eſt Sparta, nerum omnibus
Socijs rigore tenditur, Pallena opus ſit.
C PROB. Quis ergo vobis iſtud innexit malum?
A Pane credo eſt. CAD. Lampito princeps fuit
Hoc fecit, vnà plurimæq; fœmina
Spartana in vrbe quæ viros ab Eugijs
Vnà expulerunt miſſione carcerum.
D PR. Quid facitis ergo? CAD. vrgemur anxitudine,
Totam per vrbem cernui ocquiniſcimus
Vt qui lucernas præferunt: nam fœmina
Nos horto abarcent, donec armis deſtitis
Coeat in vnum fœdus tota Græcia.
E ATH. Hacpropter ergo vbique coniurauerant
vno ordine iſtud fœmina, iam intelligo.
Sed iam faceſſe, dic ſtatim legent viros
Ius ſummum habentes, fœdera hæc qui faciant;
Alios Senatui ipſe dicam vt eligat
Hinc faciales, hoc rutabulum indicans.
F CH. M. Læta efferor, nam dicis omninò optima.

BISETVS. Πᾶ τᾶν.] ὁ τῶν Λακεδαιμονίων κῆρυξ Ἀθήναζε μολὼν, περὶ τῶν Λακωνικῶν πραγμάτων κατάστασιν τοῖς Ἀθηναίοις δηλοῖ. λέγων δὲ Λακωνικῶς λαλεῖ. ὅθεν πᾶ τᾶν Ἀσανᾶν, ἀντὶ τοῦ ὅπου ἐστὶν ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ἤγουν τῶν Ἀθηναίων γερουσία; Γερωχία.] ὥσπερ ἡ λέξις καλῶς ἔχει, ὅτι τῆς Λακωνικῆς διαλέκτου ἐστὶ φύσις. ὅμως δὲ παρ᾽ Ἡσυχίῳ γέγραπται γερωσία, πρεσβυτέρων πλῆθος γερόντων. τινὲς δὲ, ἐν τῷ γερωσία χωριστέον οἴονται, ὅπερ ἀξιόπιστον. λαὶ τὸ μυθίξαι νέον. Λάκωνες τὸ μυθίζεσθαι, μυθίζεσθαι, λέγειν. Κονίσαλος.] λέγεται καὶ κονίαλος, ὁ κονιορτός. ὁ Κονίσαλος δαίμων Πριαπώδης, ὅτι τῶν μὴ δυνάμενων καὶ ἐπὶ κοίτης μίγνυσθαι. Σ. καὶ κονίσαλος, σκίρτησις σατυρική, ἢ τῶν ἐν τῇ συνουσίᾳ [illegible]. Ἡσύχιος. Σὺ δὲ τίς [illegible] τὸ ῥῆμα [illegible], ὅπερ μέτρον οὐ προσδέχεται.

CHR. Γερωχία.] Lege ἁ γερωχία, teſte Heſychio & γερωία & γερωττία dicitur apud Lacones qui γερωάντας vocabant τοὺς δημάρχους. Sed quid ſit γερωσία apud Spartanos, teſtantur & Demoſthenes εἰς λεπτίνην, & Ariſtoteles 2. libr. Politic. certè ſummus magiſtratus. Ἡ Κονίσαλος.] Deos minorum gentium vt Priapos ſic vocabant διὰ τὸ μὴ δύνασθαι καὶ ἐπὶ κοίτης μίγνυσθαι. ſanè Coniſſalus & Orthanas Dij erant Athenis quales Priapi Latinis, de quibus Strabo lib. XIII. Geogr. & Athenæus lib. X. meminere. Apud Heſychium mendoſos arguo codices qui habent ὀρθάνης, legendum enim ſuſpicor ὀρθάνης vel ὀρθάσιάς. Vocem autem

σπονδὰς ποιησόμεθα πρὸς τὴν Ἑλλάδα. μύρτον δὲ, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. τοῦ μύρτου, ἀντὶ τοῦ, τῆς μύρτου. καὶ ταὶ ἀντὶ τοῦ αἱ, Δωρικῶς εἴρηται. καὶ τὸ θιγεῖν ἀντὶ τοῦ θιγεῖν, εἴτε ψαύειν, ἅπτεσθαι, ἐγγίζειν. οὕτω καὶ ἐξ ἱερὸς λόγω, ἀντὶ τοῦ, ἱερὸς λόγου. Ποτὰν Ἑλλάδα.] πρὸς τὴν Ἑλλάδα. καὶ τοῦτο Δωρικώτατον. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα.] Ἀθηναῖός τις τὰ τῶν γυναικῶν πράγματα ἀκούσας τὸν κήρυκα κελεύει πρὸς τοὺς ἐν τέλει Λακεδαιμονίους μεταπέμπειν, καὶ αὐτὸς ἐναλλὰξ ἐκ τῶν Ἀθηναίων τελοῦς ἄλλους τινὰς ἀποπέμψειν, ἐπαγγέλλει, ἵνα περὶ σπονδῶν ἅμα διαλογίζωνται.

A

CHR. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα.] Legendum puto τουτὶ τὸ πρᾶγμα, nam τὸ τὶ imprudenti exſcriptori fluxit ex ſyllaba præcedente: In illo autem verſu αὐτοκράτορας, exiſtimo legendum προπέμπειν, non ſimpliciter πέμπειν, & in verſu ποτάομαι, vel πάντα eſt pro πάντη vel legendum κράτιστα πάντα γὰρ λέγεις.

B

Bisetvs. Αὐτοκράτορας.] αὐτοκράτωρ λέγεται ὁ πάντα ἀνυπεύθυνος. ὁ τῶν δογμάτων κρατῶν. ὃς πάντα ποιεῖ ὅπου βούλεται, καὶ πάντα οἰκεῖται κατ' αὐτοῦ. Ποτάομαι.] ὁ Κῆρυξ ταῦτα λέγει. διὸ τὸ αὐτὸ πρόσωπον παρὰ γράπτεον, οὐ τοῦ τῶν γυναικῶν χοροῦ, ὡς πρότερον. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. Ὁ Κῆρυξ ἀκούσας τοῦ Ἀθηναίου λέξαντος τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὰς διαλλαγὰς, καὶ σπονδὰς παντελῶς ἑτοίμους εἶναι, καὶ δεῖν τούτων πρέσβεις αὐτοκράτορας ἀμφοτέρωθεν ὑπὸ τῶν πόλεων ἐλεύσεσθαι, χαρᾶς ἀνελπίστου ἐμπλέως λέγει, ἰδοὺ, πέτομαι, τουτέστιν εἰς τὴν μου πατρίδα κατὰ μέγιστον τάχος ἀναχωρῶ, ταῦτα τοῖς Λακεδαιμονίοις δηλώσων. καὶ γὰρ πάντα ἅπερ εἶπας, κράτιστα φαίνεται. ποτῶμαι δὲ, τὸ πέτεσθαι. ἐκ τοῦ μεταφορικῶς λαπτίον ἀντὶ τοῦ σπεύδειν, καὶ παντὶ τάχει χωρεῖν. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐνταῦθα, εἴτε ποτάομαι διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφε, εἴτε ποτάομαι διὰ τοῦ ο μικροῦ, ἀμφότερον γὰρ ἐν χρήσει, ἀδιάφορον, ἀναγκαίως τὸ α μακρόν ἐστιν, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ μέτρου χώρᾳ τροχαῖος, ἢ πυρρίχιος, ἀδιαφόρως μὴ τιθεῖται. οὕτως οὖν γράπτεον, ὡς οἱ πόδες καλῶς ἔχωσι. Ποτάομαι, κράτιστα γὰρ τὰ πάντα λέγεις. προσθεὶς τοῦ ἄρθρου τα. ἢ κράτιστα γὰρ πάντη λέγεις. πάντη δὲ, ἀντὶ τοῦ πάντα. οἱ γὰρ Δωριεῖς, ὥς φησι Κόρινθος, τὸ πανταχοῦ, πάντη λέγοντες. ὅπερ ἀλλαχοῦ πολλάκις ἂν εὕροιτο.

C

ΧΟΡΟΣ ΑΝΔΡΩΝ,

Χορὸς Γυναικῶν.

Χο.αν. Οὐδέν ἐστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον, D
Οὐδὲ πῦρ, οὐδ' ὧδ' ἀναιδὴς οὐδεμία πάρδαλις.
Χο.Γυν. Ταῦτα μέντοι ξυνιεὶς, εἶτα πολεμεῖς εἰπέ μοι;
Ἐξὸν ὦ πόνηρε σοὶ βεβαίαν ἡμᾶς ἔχειν φίλην.
Χο.αν. Ὡς ἐγὼ μισῶν γυναῖκας οὐδέποτε παύσομαι. E
Χο.Γυν. Ἀλλ' ὅταν βούλῃ σύ. νυνὶ δ' οὔ σε περιόψομαι
Γυμνὸν ὄνθ' οὕτως. ὁρῶ γὰρ ὡς σὺ καταγέλαστος εἶ.
Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ' ἐνδύσω σε προσιοῦσ' ἐγώ.
Χο.αν. Τοῦτο μὲν μὰ τὸν Δί' οὐ πονηρὸν ἐποιήσατε.
Ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς γὰρ πονηρᾶς καὶ τότ' ἀπέδυν ἐγώ. F
Χο.Γυν. Πρῶτα μὲν φαίνει γ' ἀνήρ. εἶτ' οὐ καταγέλαστος εἶ.
Κἂν μή με λυπῇς, ἐγώ σου γ' ἂν τόδε τὸ θηρίον
Τοὐπὶ τὠφθαλμῷ λαβοῦσ' ἐξεῖλον ἂν ὃ νῦν ἔνι.
Χο.αν. Τοῦτ' ἄρ' ἦν με τοὐπιτρῖβον ὁ δακτύλιος οὑτοσί. G
Ἐκσκάλευσον αὐτό. κᾆτα δεῖξον ἀφελοῦσά μοι.
Ὡς τὸν ὀφθαλμόν γέ μου νὴ τὸν Δία πάλαι δάκνει.
Χο.Γυν. Ἀλλὰ δράσω ταῦτα. καί τοι δύσκολος γ' ἔφυς ἀνήρ.

CHORVS SENVM,

Chorus Mulierum.

CH.SE. *Nil inexpugnabile eſt præter mulier mulier improba*
Sed nec ignis tam potens, nec fera adeò impudens.
CH.M. *Quì ſciebas iſta, quì ſis bellum mihi vt excites?*
Quum me amicam certam habere poſſes, me leſte homo.
CH.S. *Quippe in omnem fœminam implacabile odium gero,*
CH.M. *Hoc quidem fac vt lubet, ſed nunc miſereor tui,*
Cùm tuor nudum eſſe, ridendúmque penitus virum
Quin propinquans induam te exomide lacrimula.
CH.SE. *Per Iouem vos iſtud vnum non facitis improbe,*
Nam mala ira bulliente depoſita veſtis eſt.
CH.MV. *Iam videris eſſe vir, nec ludibrio habendus es,*
Sin moleſtus non fuiſſes, hanc tibi ego beſtiam
Eruiſſem comprehenſam quæ tuo oculo ſedet.
CH.SE. *Hinc premens hinc me atterebat annulus, age aſpice,*
Excute atque oſtende primùm quam fuerit erata.
Namq; beſtia illa pungit iamdiu oculum meum.
CH.MV. *Hæc ego exſequar licet ſis aſper homo & improbus:*

Bisetus. Οὐδέν ἐστι.] ἐν ὅσῳ ὁ Κῆρυξ τοὺς Λακεδαιμονίους πρέσβεις ἀποπέμψων ἐξέρχεται, οἱ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν χοροί, λοιδορίαις, καὶ σκώμμασιν ἀλλήλους καθάπτονται. τέλος μέντοι διαλλαγὰς ποιοῦνται. εἰσὶ δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ τριάκοντα, ὧν ὁ τελευταῖος.

Οὐ παρασκευαζόμεσθα τῶν πολιτῶν οὐδέν' ὦ ἄ.

Ἀμαχώτερον.] δυσκαταμαχητότερον. πάρδαλις δέ, τὸ ζῷον. ἀρσενικῶς λέγεται πάρδος καὶ πάνθηρ. ξυνιεὶς δέ, ξυνίης, καταμανθάνεις, κατανοεῖς. Ἔπειτα πολεμεῖς.] εἶτα, ἐπεὶ ἔπειτα ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν, μετὰ ταῦτα. ἐνίοτε δέ, ἐρωτήσεως ἐστὶ μόριον μετ' ἀγανακτήσεως, ὡς ἐνταῦθα. οὕτως καὶ παρὰ Ξενοφῶντι, Ἔπειτ' οὐκ οἴει φροντίζειν τοὺς θεοὺς τῶν ἀνθρώπων; ὁ δ' Ὅμηρος, ὡς Σουίδας μαρτυρεῖ, ἀντὶ τοῦ δὴ κέχρηται τῷ ἔπειτα, ἐν τῷδε

Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.

οὐκ ἔστι, φησί, μετὰ ταῦτα, ἅμα γὰρ ἀφῖκον, ὁ μὲν τὸ ἄστυ, ὁ δὲ τὸ δόρυ. Οὔ σε ἀπολείψομαι.] οὔ σε ἀπολείψω, καταφρονήσω. Καὶ ταύτην ἐνέδυν.] ταύτην, ἐξωμίδα δηλαδή, οὕτω γὰρ καὶ τῆς ἱερείας, καὶ τοῦ μαγείρου χάριν χιτώνιον, καὶ ἣν, ὡς ἐν ἀντιγράφοις, ἔδυν. Τουτὶ τὸ ὀφθαλμοῦ.] τὸ πλῆρες, ἡ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ. ὁ νοῦς ἔνεστι. ὁ νοῦς καὶ σύνταξις τοιαύτη. ἐγὼ λαβοῦσα τόδε τὸ θηρίον, τὸ δηλαδὴ ὃ ἔνεστιν ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐξελῶ. Ἐκτέλευθον] δακνόμενον, ἐξελάσω, ἔξωθεν.

CHR. Ὦ πονηρὰ σύ.] Malim σύ, sed ἔχειν legendum eſſet vt & legitur in Veneta editione. Paulò poſt lego νυνὶ δ' οὐκ οὖν σε ἀπολείψομαι & mox pro ἴστ' ἀπέδυν legere τόδ'. Κἂν μή με] Lege κἂν με μὴ λυπῇς, vel potius κἂν με μὴ λύπεις pro μὴ ἐλύπεις, niſi moleſtus fuiſſes mihi. Τοῦτ' ἄρ' ἦν τοὐπιτρῖβον] Lege τοῦτ' ἄρ' ἦν με τοὐπιτρῖβον &c. propter metrum, ſed & adderem μ' ὃ vt ſit τὸ ἐπιτρῖβόν με. eſt autem ἐκτέλευθον, ἐξίγγανον. Mox pro δύσκολος γ' ἔφυς ἀνήρ lego δύσκολος ἔφυς ἀνήρ. Sic certè poſtulat menſura pedum.

Ἦ μέγ', ὦ Ζεῦ, χρῆμ' ἰδεῖν τῆς ἐμπίδος ἔνεστί σοι.
Οὐχ ὁρᾷς; οὐκ ἐμπίς ἐστιν ἥδε Τρικορυσία;
Χο. αν. Νὴ Δί' ὤνησάς γέ μ', ὡς πάλαι γέ μ' ἐφρεώρυχει.
Ὡς ἐπειδὴ 'ξῃρέθη, ῥεῖ μου τὸ δάκρυον πολύ.
Χο. Γυν. Ἀλλ' ἀποψήσω σ' ἐγώ, καίτοι γε πάνυ πονηρὸς εἶ.
Καὶ φιλήσω. Χο. αν. μὴ φιλήσῃς. Χο. Γυν. ἤν τε βούλῃ γ' ἤν τε μή.
Χο. αν. Ἀλλὰ μὴ ὥρασ' ἵκοισθ'. ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει
Κἄστ' ἐκεῖνο τοὔπος ὀρθῶς κοὐ κακῶς εἰρημένον.
Οὔτε ξὺν πανωλέθροισιν οὐδ' ἄνευ πανωλέθρων.
Χο. Γυν. Ἀλλὰ νυνὶ σπένδομαί σοι τὸ λοιπὸν οὐκέτι
Οὔτε δράσω φλαῦρον οὐδὲν οὐδ' ὑφ' ὑμῶν πείσομαι.
Ἀλλὰ κοινῇ συσταλέντες τοῦ μέλους ἀρξώμεθα.
Οὐ παρασκευαζόμεσθα τῶν πολιτῶν οὐδέν' ὦ ἄν-
δρες φλαῦρον εἰπεῖν οὐδέν.
Ἀλλὰ πολὺ τοὔμπαλιν
Πάντ' ἀγαθὰ καὶ λέγειν
Καὶ δρᾶν. ἱκανὰ γὰρ τὰ κακὰ
Καὶ τὰ παρακείμενα.
Ἀλλ' ἐπαγγελλέτω
Πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνή
Εἴ τις ἀργυρίδιον
Δεῖται λαβεῖν μνᾶς ἢ δύ' ἢ
τρεῖς. ὡς πόλλ' ἔσω 'στιν,
Κἄχομεν βαλάντια.
Κἂν ποτ' εἰρήνη φανῇ

C Iuppiter, quàm magna res eſt qui tibi inerat culex,
Non vides? non hæc rogo eſt tipulla Tricoryſia?
CH. S. Per Iouem multùm fuiſti commodo mihi adiuua.
Iamdiu me lancinabat, nunc lacrymor adſtim.
D CH. M. At te ego abſtergam, licet ſis vir malus & improbus,
Quin & oſculabor. CH. S. auffer oſcula. CH. M. imò ingratijs.
CH. S. Ne venite, namque noui vos adulanti nimis
Eſſe natura, & benè illud dicitur vulgarium,
Nec ſimul cum peſſimis ſis, ſed nec abſque peſſimis.
E Nunc libens tecum paciſcor fœderatum, nec malum
Poſtmodum vobis creare, nec pati à vobis volo.
Nunc in vnum nos coacti age inſecemus canticum.
CH. MVL. Neminem, ô viri, paramus ciuitatis lædere,
Oratione vel re,
F Sed potius oppidò
Omnimoda dicere, &
Patrare bona, præteriti
Quippe ſatis eſt mali:
Sed vir & fœmina
Omnis hic imperet:
Si quis ſumere velit
Argentum egenus, binas minas
G Aut tres, plurimi intus
Quos habemus ſacculi.
Sin reſurgat alma Pax

Bisetus. Ἐμπὶς Τρικορυσία.] ὡς ἐν Τρικορυσίῳ πολλῶν ἐμπίδων γινομένων. ἔστι γὰρ ἑλώδης,

καὶ

A καὶ κάθυγρος ὁ τόπος. Σ. ἐμπὶς δὲ ἤδη, κώνωψ, ὁ εἶδος ζώου μικροῦ τοῖς ὕδασιν ἐγγινόμενον, ὅμοιον κώνωπι, μεῖζον δέ. Ησύχιος. Τρικόρυθον δὲ, οὐδετέρως Δίδυμος, καὶ Διόδωρος Διονύσιος ἀρσενικῶς. Εὐφορίων θηλυκῶς. ἔστι δὲ δῆμος τῆς Αἰαντίδος φυλῆς. ὁ δημότης Τρικορύσιος, καὶ δηλονότι Τρικορυσία. ταῦθ᾽ ὁ Στέφανος ἐν τῷ περὶ πόλεων. καὶ αὐτὸς, ἄνευ τοῦ ν ἀλλαχοῦ Τρικόρυθον καλεῖ, οὕτω γράφων, Τετράπολις, τῆς Ἀττικῆς, ἔχουσα δήμους, καὶ πόλεις τέτταρας, Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυθον, Μαραθῶνα. Ὤνησας] ὠφέλησας. ὀνάω, ὀνῶ, ὄνημι, ὀνήσω, ὅθεν τὸ ὀνήσω, ὠφελῶ. ἀόρ. α. ὤνησα, ὠφέλησα. ἐφρεωρύχει δέ, ἀντὶ τοῦ τὸν ὀφθαλμὸν εἰς φρέαρ ὤρυσσεν. φρεωρυχεῖν γὰρ, τὸ φρέαρ ὀρύσσειν. ἐπεὶ ἐξηρέθη. ἐπεὶ ἐξῃρέθη, ἀπὸ ψύσω δέ. παρὰ τὸ ἀπὸ ψάω, ὅ ἐστιν ἀπομάττειν. Μὴ ὡραῖσιν ἵκοισθε] εὐδαίμονας ἀρχαϊκῶς ταῦτα γενέσθαι φασί. ᾧ καὶ πολλάκις ὁ Λυσιστράτης ἐχρήσατο. ὡς ἐν τῷ Ηρας καὶ Διὸς διαλόγῳ, ὅταν εἴπῃ, Ἀναγ. μὴ ὡραῖσιν ἵκοιτο τῶν ὑπὲρ αὐτὸν ἐπιθυμιῶν. καὶ πάλιν ἐν τῷ περὶ ὀρχήσεως, Μὴ ὡραῖσιν ἱκοίμην, εἴ τι τοιοῦτον ἀναγκοίμην. καὶ αὖθις ἐν τοῖς Εταιρικοῖς, Μὴ ὡραῖσιν ἵκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον. παρὰ πλῆστον δέ, καὶ τόδε τὸ Ἀριστοφάνειον διαφθαρμένως ἐν ἄλλοις ἀντιγράφοις γράφεται Μὴ ὥρας ἵκοισθε. ταῦτα δὲ, ἡ σπουδῆ, καὶ θυμοειδῶς νῦν λέγεσθαι νομίζειν δεῖ, ἀλλὰ χαριέντως, τῶν γερόντων ὑπὸ ἐρωτικῶν, καὶ τῆς γυναικῶν ὁμιλίας ἀναιρεθέντων. Θωπικοί] κολακευτικοί. θὼψ, θωπὸς, ὁ κόλαξ. ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστής. ὅθεν θωπεία, κολακεία. καὶ τὸ ῥῆμα θωπεύω, κολακεύω. Κἄστ᾽ ἐκεῖνο τοὔπος.] τὸ πλῆρες, καὶ ἔστιν ἐκεῖνο τὸ ἔπος. Κοὐ πανωλέθροισιν.] ταῦτα διαιρετικῶς γραπτέον, διὰ τοῦ ω μεγάλου. ἀμφότερα γὰρ ἐν χρήσει πανώλεθρος, καὶ πανόλεθρος. ἀλλ᾽ ὑστέραν γραφὴν τὸ τροχαϊκὸν μέτρον ἐνταῦθα ἐπαιτεῖ. τὸ δὲ πανώλεθρος, ὡς τὸ πανώλης ὅθεν πανωλεθρία, καὶ πανολεθρία, καὶ πανώλεια, καὶ πανωλία. ταῦτα δὲ παροιμιακῶς λέγεται, ὡς τὸ

> Κακὸν γυναῖκες, ἀλλ᾽ ὅμως ὦ δημόται,
> Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ. Σ.

Σπένδομαι] σπένδειν, καὶ σπένδεσθαι κυρίως θύειν, θυσιάζεσθαι. καὶ σπένδομαι, ἀντὶ τοῦ συντίθεμαι, συναλλάττω. ἐπὶ φιλίᾳ γὰρ σπένδεσθαι, καὶ λείβεσθαι εἰώθασι. καὶ σπένδοντας, θύοντας, προσφέροντας τὰ περὶ τὰς σπονδὰς, καὶ τὸ φιλιοῦσθαι. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰς ἐπὶ τῶν πολεμίων συμβάσεις, καὶ σπονδὰς ἐνόμιζον. Σ. σπένδειν δὲ ἐκ τοῦ σπένδειν παρῆκται τροπῇ τοῦ ι εἰς ν κατὰ γλῶσσαν Ἀργείων καὶ Κρητῶν. Εὐστάθιος. Φλαῦρον] φλαῦρον Ἀττικῶς. φαῦλον δὲ κοινῶς. κοῦφον κακόν. διαφέρει δὲ ὅμως φλαῦρον, καὶ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γάρ ἐστι, τὸ μικρὸν κακόν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. Σ. Οὐ παρασκευαζόμεσθα] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς ἤδη πρὸς τοὺς ἄνδρας διαλλαγεὶς ταῦτα λέγει, πολλὰς θεραπείας, καὶ φιλανθρωπίας αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὦνδρες, ἀντὶ τοῦ ὦ ἄνδρες οἱ δὲ ἑξῆς στίχοι μονόκωλα. Πόλλ᾽ ἔσω ᾽στίν.] πολλὰ ἔσω, ἔστιν ἔνδον ἐπεὶ βαλάντια τὰ. βαλάντιον, μάρσυπος. Σ. ἀλλαχοῦ δέ, βαλλάντιον τὸ ἀκόντιον, διὰ τὸ βάλλειν τοὺς ἐναντίους. Ἐτυμ. μέγα.

C H R. Τρικορυσία.] Populus eſt Æantidis tribus Tricorynthon teſte Stephano qui hunc Comici noſtri diſertè locum laudat, eſt autem ἑλώδης & κάθυγρος τόπος ubi multæ ſunt ἐμπίδες. Didymus in fœminino genere effert, Dionyſius maſculino, Euphorion neutro. Strabo lib. 9. τρικόρυθον vocat. Ἐφρεωρύχει.] hic pro fodere ſimpliciter vſurpatur, quod videntur facere beſtiolæ illæ quæ vacuas aures ingrediuntur, quas auriſcalpas vocare poſſumus, Nos Idiomate Gallico dicimus *Perſoreilles*. Fuit tamen gens Athenis τῶν φρεωρύχων vt notant Grammatici. Καὶ τοὶ γε πάνυ.] Dele illud γε vt noxium menſuræ pedum. Quod autem ait ὥρας ἵκοισθ᾽, puto eſſe ταχέως vt in Veſpis ἡμῖν ἐφάνη τ᾽ ἐν ὥρᾳ. Mox cùm ait τὸ ἔμπαλιν, eſt ἀνάπαλιν & τὸ ἐναντίον. Ἀλλ᾽ ἐπαγγελλέτω.] Id eſt, αἰτείτω, ἐπιτασσέτω, κελευέτω. Ὡς πόλλ᾽ ἔσω ᾽στιν] Malè vt puto in Veneta editione legitur ἐστῶσιν. Rectum enim ἔσω ᾽στιν intus ſunt, Paulò pòſt pro τέθυκ᾽ ὥστε, malim τέθυχ᾽ vt in eadem Veneta editione pro τέθυκα. Sed & κρεᾶ quod ſequitur vnica ſyllaba metiendum puto, & pro μηδ᾽ ἐρχέσθαι, legendum μηδ᾽ ἔρεσθαι vt habent Veneta exemplaria. ἀνδρικῶς autem eſt ἰσχυρῶς & ἀνδρείως. E

Ὅς τις αὖ νυνὶ δανείσηται
Παρ᾽ ἡμῶν ἂν λάβῃ
Μηκέτ᾽ ἀποδιδῷ.
Ἑστιᾶν δὲ μέλλομεν ξένους τινὰς Καρυστίους
Ἄνδρας καλούς τε κἀγαθούς.
F Κἄστιν ἔτνος τι. καὶ
Δελφάκιον ἦν τί μοι
Καὶ τοῦτο τέθυχ᾽ ὥστε τὰ κρέα
Ἔσεσθ᾽ ἁπαλὰ καὶ καλά.
Ἥκετ᾽ οὖν εἰς ἐμοῦ
Τήμερον. πρῲ δὲ χρὴ
Τοῦτο δρᾶν λελουμένους,
Αὐτούς τε καὶ τὰ παιδί᾽ εἶ-
G Τ᾽ εἴσω βαδίζειν.
Μηδ᾽ ἐρέσθαι μηδένα
Ἀλλὰ χωρεῖν ἄντικρυς
Ὥσπερ οἴκαδ᾽ εἰς
Ἑαυτῶν γεννικῶς.
Ὡς ἡ θύρα κεκλείσεται.

Fœnerator quiſquis à nobis
Habebit, reddere
Inſuper habeat.
Quin & inuitamus ad cœnam hoſpites Caryſtios
Frugi catos bonos viros.
Pultem habemus, & ſacres
Porculus adeſt mihi
Mactatus: iſta habebitis bona
Et mollicula carnium.
Ergo adeſte huc mihi.
Hoc die, mane agant,
Hoc idem qui lauerint
Ipſis ſimul puellulis.
Veniant & intus,
Nec rogaſſint quempiam,
Sed palàm incedant, velut
In ſuam domum
Solent pugnaciter.
Sic vobis aperta erit foris.

BIS. Καρυστίους.) Κάρυστος, πόλις τῆς Εὐβοίας, ἀπὸ Καρύστου τοῦ Χείρωνος Χειρωνία καλουμένη. ἐκαλεῖτο καὶ Αἰγαία ἀπὸ Αἰγῶνος τοῦ δημαγωγοῦντος. ἔστι καὶ Κάρυστος τόπος τῆς Λίγυος πρὸς Ἀρκαδίαν, ἀφ᾽ οὗ Καρύστιον οἶνον Ἀλκμὰν ἔφη, καθὰ Στράβων δεκάτῃ τῆς προτέρας. Ταῦτα ὁ Στέφανος ἐν τῷ περὶ πόλεων. Δελφάκιον) μικρὸς χοῖρος. τέθυχ᾽ ὥστε, τέθυκα ὥστε, περὶ τὸ θύειν. θῦσαι δὲ, σφάξαι. θυσιάσαι. εἰς ἐμοῦ. οἶκον δηλαδή. Μηδ᾽ ἐρεάδδη) ἐρεάδδη, πυνθάνεσθαι, ἐρωτᾶν. Σημειοῦται δὲ τὸ μὴ ἀπαγορευτικὸν ἐπὶ ῥῆμα καταμένον χαφῖν ἀεὶ ὀξυτονεῖσθαι. ἀλλὰ μετὰ τοῦ δὲ σύνδεσμον διαφόρως γεγραμμένον εὑρίσκεσθαι φωνήεντος ἐπομένου. ὅτε μὲν, οὕτω, μηδ᾽ ἕνα. ὅτε δὲ, μὴ δ᾽ ἕνα. ἴσθι δὲ καὶ ἄνευ τόνου, μηδ᾽ ἕνα. ὡς καὶ ἐν τῷ ἄλλα ποιεῖται, ἀλλ᾽ ἕνα. καὶ ὅταν μὲν μηδ᾽ ἕνα γράφηται, ὁ τόνος τῆς ψιλῆς εἰς τὴν προτέραν συλλαβὴν ἀνέλκεται, ὡς καὶ ἐν τῷ δεῖν᾽ εἶπη, ἀντὶ τοῦ δεινὰ εἶπη. ὅτι δὲ διῃρημένως γράφεται, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, μὴ δ᾽ ἕνα, τότε τὸ μὴ, μόριον παχυρεγραμμένον ἀπὸ τοῦ δὲ, ποιεῖται διὰ καὶ τὸ οἰκεῖον τόνον ἐν τῇ προφορᾷ φυλάσσει, καὶ τὸ δὲ διὰ τὸ φωνῆεν ἑπόμενον, τὸ ε ψιλὸν, καὶ τὸ ἴδιον τόνον ἀποβάλλει. ὅταν δὲ γράφηται μηδ᾽ ἕνα, τότε ὁ σύνδεσμος δὲ μορίῳ ἐγκλιτικοῦ τόνον ἔχει, ὡς δῆλον ἐκ τῶν τοιόσδε, καὶ οἴκαδε, καὶ τῶν παραπλησίων. ταῦτα δὲ πάντα πιθανὸν τινὰ λόγον ἔχειν ἔοικε. Ἀντικρυς) ἀντικρὺ, καταντικρὺ, ἐξ ἐναντίας. ἄντικρυς δὲ, διόλου, παντελῶς, φανερῶς. οἱ δὲ γραμματικοὶ φασὶ καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος, καὶ ἕτεροι φασὶ δηλοῦν καὶ γὰρ διαμπερὲς, καὶ ἰθὺ, καὶ εὐθὺ, καὶ ἐπ᾽ εὐθείας, καὶ ἰσχυρῶς καὶ σαφῶς, καὶ ἀκριβῶς, καὶ ἁπλῶς. οἱ δὲ φασιν ἀκριβέστερον, οἶμαι, λέγοντες ὅτι μετὰ τοῦ σ λεγόμενον τὰ εἰρημένα δηλοῖ. ἄνευ δὲ τοῦ σ τὸ ἄντικρυ τὸ καταντικρὺ μόνον καὶ ἐξ ἐναντίας. Σ.

CHR. Ἴσως δ᾽ ἡ θύρα.] An ἴσως est fortaſſis & ταχα (vt de ſenibus omnia ambigentibus ſcribit Ariſtot. in Rhetoricis) an pariter, & ἰσοφανῶς, vt ſit ſenſus, Tam vobis erit aperta hic ianua quam veſtra domeſtica.

C

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΛΑΚΩΝΕΣ, Ἀθηναῖοι Λυσιστράτη.

ΧΟ. ΓΕ. Καὶ μὴν ἀπὸ τῆς Σπάρτης οἱδὶ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας
Χωροῦσ᾽ ὥσπερ χοιροκομεῖον περὶ τοῖς μηροῖσιν ἔχοντες.
Ἄνδρες Λάκωνες, πρῶτα μέν μοι χαίρετε,
Εἶτ᾽ εἴπαθ᾽ ἡμῖν πῶς ἔχοντες ἥκετε.
ΛΑ. Τί δεῖ ποθ᾽ ὑμὲ πολλὰ μυσίδδειν ἔπη.
Ὁρῆν γὰρ ἔξεσθ᾽ ὡς ἔχοντες ἵκομες.
ΧΟ. ΓΕ. Βαβαί. νενεύρωται μὲν ἥδε συμφορὰ
Δεινῶς. τεθερμῶσθαί γε χεῖρον φαίνεται.
ΛΑ. Ἄφατα. τί κα λέγοι τις; ἀλλ᾽ ὅπᾳ θέλει
Παντᾷ τις ἐλθὼν ἁμὶν εἰράναν σέτω.
ΧΟ. ΓΕ. Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ τούσδε τοὺς αὐτόχθονας
Ὥσπερ παλαιστὰς ἄνδρας ἀπὸ τῶν γαστέρων
Θαἰμάτι᾽ ἀποστέλλοντας, ὥστε φαίνεται
Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος.
ΑΘ. Τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στιν ἡ Λυσιστράτη.
Ὡς ἄνδρες ἡμεῖς οὑτοιὶ τοιουτοιί.

CH. S. *En adueniunt à Sparta legati, barbámq; trahentes*
Incedunt, circúmq; femora habent paxillum immane rigentem.
D *Saluete primùm vos viri Laconici,*
Dein vt valentes, huc venitis, dicite.
LA. *Cur fruſtra amatis multa verba fundere,*
Videre fas eſt quo venimus in ſtatu.
CH. S. *Papæ calamitas iſta nunc vireſcere*
Videtur, atq; in peius exardeſcere.
LA. *Quid plura narres perperam? adſit qui volet*
Modò ille nobis optimam pacem duit.
CH. S. *At verò, & iſtos intuor Aborigines*
E *Quinquertionum more de finibus ſuas*
Retrahere veſtes, prorſus hoc morbi genus
Videtur eſſe exercitamenti vicem.
ATH. *Quis inſecet nobis vbi eſt Lyſiſtrata?*
Adeſſe dicat nos viros eiuſmodi.

BISETUS. Καὶ μὴν) ὁ τῶν γερόντων χορὸς, τοὺς Λακεδαιμονίους πρέσβεις, τοὺς ὑπὸ κήρυκος προσκληθέντας ἀσπάζεται περὶ τῆς διαλλαγῆς ἀλλήλοις ἐντυγχάνουσι, καὶ τῆς περὶ τούτων ἐντεύξεως τὴν Λυσιστράτην παρεῖναι κελεύουσι, καὶ τέλος ταύτης συμβουλῇ, καὶ παραινέσει εἰρήνην ποιοῦνται. ἐν ἀρχῇ τούτου τοῦ λόγου, δύο στίχοι τετράμετροι ἀναπαιστικοὶ καταληκτικοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λδ. εἶτα ἄλλοι ἀναπαιστικοὶ ὅμοιοι πρώτοις δ. καὶ αὖθις ἰαμβικοὶ τρίμετροι [illegible] ὧν ὁ τελευταῖος, Ἄγ᾽ εἶπα τὺ λῆς. Ἕλκοντες ὑπήνας] ὑπήνη, μύσταξ, τὸ γένειον. ὁ πώγων, ὁ τῆς ἄνω χείλους τρίχωσις. τὸ δὲ, κάτω, πάππος. Σ. διὰ τοῦτο δὲ τοὺς τῶν Λακώνων ὑπερβολικοὺς ἐπιμήκεις, καὶ δασεῖς πώγωνας χωρεῖν τοὺς καταγελᾷ, ἕλκοντες εἰπὼν ἀντὶ τοῦ ἔχοντες. Χοιροκομεῖον.] οὕτως ἐκάλουν πλεκτὸν ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τοὺς νέους ἔτρεφον χοίρους περιδέοντες. ἢ τὸν πάτταλον, ἐν ᾧ δεσμεύοντες τοὺς χοίρους ἔτρεφον. τοῦτο δὲ λέγει ἐπεὶ ἦλθον, ἐγκεκαλυμμένα τὰ ἱμάτια ἔχοντες. Σ. ἐπεὶ δὲ κλοιὸν ὑπὸ λον, ἢ πάσσαλον ἐμφαίνει. καὶ διὰ τοῦτο τὸ πέος τεταμένον αἰνίττεσθαι βούλεται. Καὶ μὴν δὲ Ἀριστοφάνης τῇδε τῇ λέξει ἀναμφιβόλως παίζειν φαίνεται πρὸς τὰ τῆς συνουσίας ὄργανα, ὧν τὸ μὲν γυναικεῖον, χοῖρον. τὸ δὲ ἀνδρεῖον, πάτταλον πολλάκις ἀλλαχοῦ ὀνομάζει. οὕτως οὖν νοητέον, τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεις, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἥκειν διὰ τῆς συνουσίας ἐπιθυμίαν ἐστυκότας, καὶ τὰ ἱμάτια περὶ τοὺς μηροὺς ταύτους προβαλόντας, ὥστε τὶ ὑπὸ τοῖσιν ἱματίοις χοιροκομεῖον περιφέρειν καταχρύπτειν δοκεῖν. ὅπερ δῆλον ἐστὶν ἐκ τῶν ἀνωλεχθέντων, τί δὴ προβάλλεται τὴν χλαμύδα ὦ Σεβαστίας ὑπὸ δὲ δαί καὶ μετ᾽ ὀλίγον, ἀλλ᾽ ἐστυκὼς ὦ μιαρώτατε, ταῦτα δὲ πάντα γελῶντος χάριν εἴρηται. Τί δεῖ ποθ᾽ ὑμὲ] οἱ Λάκωνες Λακωνικῶς λαλοῦσι. ταῦτα δ᾽ οὕτως ἑρμηνευτέον, Τί δή ποτε πρὸς ὑμᾶς πολλὰ μυθίζειν ἔπη. τί πρὸς ὑμᾶς πλείω μυθίζεσθαι. εἶτε λέγειν ζήτωμεν ἔστιν δὲ τὸ ῥῆμα. δεῖ, ἢ τὸ χρὴ πρὸς τὸ τί συντάξεως, καὶ ἵκομες ἀλλ᾽ ῥῆμα. ὁρῆν δὲ, ὁρᾶν, ἥκομες. ἥκομεν.

Βα-

Βαβαί.) ὁ τῶν γερόντων χορὸς ταῦτα λέγει. διὸ καὶ αὐτοῦ τὸ πρόσωπον παρεχαράττειν, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις παραλέλειπται. νενεύρωται δὲ, μεταφορικῶς, παρὰ τὸ νευροῦν, ὅ ἐστιν ἐμπεδοῦν, βεβαιοῦν, καὶ ἰσχυρὸν ποιεῖν, καὶ οἱονεὶ νεύροις στερεοῦν. τεθερμῶσθαι δὲ ἐπαρῆκται παρὰ τὸ θερμὸν, ὅθεν τὸ θερμοῦν ἢ τὸ θερμαίνειν ἰσοδυναμοῦντα. Αφατα.] ἄρρητα. ἐνταῦθα δὲ, τὸ τῶν Λακώνων πρόσωπον παρεχαράττειν, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις οὐκ ἐστιν. ἀλλὰ τοῦτο δῆλον. ὅπα δὲ, ὅπη. καὶ παντᾷ ἀντὶ τοῦ παντῃ. καὶ σίτω, ἀντὶ τοῦ θέτω. ἅπερ πάντα Δωρικῶς εἴρηται. Τοὺς αὐτόχθονας.] τοὺς Ἀθηναίους, οἳ αὐτόχθονες εἶναι ἐκαυχῶντο. τούτους ὁ Εὐριπίδης περὶ ἑαυτῶν οὕτω λαλοῦντας εἰσάγει,

Λαὸς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν αὐτόχθονες ἔφυμεν.

αὐτόχθονες δὲ, ὡς Σουΐδας φησὶν ἐκαλοῦντο, ἢ ἐπεὶ τὴν χθόνα, τουτέστι τὴν γῆν ἐργώδη οὖσαν, πρῶτοι εἰργάσαντο, ἢ διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτοὺς ἐπήλυδας. καὶ αὐτόχθονες κατὰ τὸν Ἡσύχιον, οἱ ἐν ἰδίᾳ γῇ, ἢ τόπῳ οἰκοῦντες. ἢ αὐτόχθων, ἐντόπιος ἢ ἐγχώριος, πολίτης γνήσιος. ἀσκητικὸν δὲ ὁ Σουΐδας, τούτου τοῦ Ἀριστοφανείου μνημονεύων, ἱμαντῶδες, μέγα. Τίς ἂν φράσειε] ἀτελής ἐστιν ὁ τῶν Ἀθηναίων λόγος, τοῦτον γὰρ ὁ τῶν γερόντων χορὸς ἀφαιρέτως C διακόπτει. ἐστεῖ δὲ, ἢ τοιοῦτον ἀσκητὸν χρῆμα, ἀντὶ τοῦ ὄντως, καὶ τοιοῦτοι. ταῦτα δὲ, ὡς ἐναυχούμενοι λέγουσι.

CHR. Ελκοῦντες ὑπήνας] Quidam codices habent ἀπήνας vt de curribus non barba intelligatur, sed ὑπήνας rectum puto, nam ſyrma barbę dicitur, vt in Philoſophis Hegelander dixit ὑπηνοτροφοτρόφος. Χωροῦσιν ὥσπερ.] Lego propter metrum χωροῦσ' ὥσπερ, & μηροῖσιν ἔχοντες vt in Veneta edit. & apud Suidam qui ait ἦλθον γὰρ ἐγκεκολπωμένοι τὰ ἱμάτια ἔχοντες. eſt autem hic χοιροκομεῖον, πάτταλος, non vt in Veſpis ἀγγεῖον κανοῦν vel πλεκτόν. Τί δῆτα ποθ' ὑμᾶς.] Legerem τί δεῖ, quid neceſſe eſt vos, & c. deinde ὁρῆν γὰρ ἔξεσθ', id eſt, videre licet quo in ſtatu ſimus. Βαβαί, νενεύρωται.] Hic apponi debet perſona Chori ſenil s, vt in illo ἄφατα, Laconum. Eſt autem νενεύρωται, ἰσχύρωται. mox legendum ἄμμιν non ἀμῖν, breuis enim vltima, & σίτω pro θέτω. Puto etiam τεθερμῶσθαι eſſe θερμαντῶσθαι. qua ratione θερμασίαν, θερμαντήριον vocat ferè ſemper Hippocrates. Ασκητικὸν τὸ χρῆμα] Nam ἀθλητὴς & ἀσκητὴς olim idem erant. Et ſic vſus eſt Hippocrates, vt notat Erotianus.

Χο γε. Χ' αὕτη ξυνωρὶς ἑτέρα ταύτῃ νόσῳ.
Ἤπου πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;
Αθην. Μὰ Δί' ἀλλὰ ταυτὶ δρῶντες ἐπιτετρίμμεθα.
Ὥστ' εἴ τις ἡμᾶς μὴ διαλλάξει ταχὺ
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Κλεισθένη βινήσομεν.
Χο. γε. Εἰ σωφρονεῖτε θοἰμάτια λήψεσθ' ὅπως
Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.
Αθην. Νὴ τὸν Δί' εὖ μέντοι λέγεις. Λα. ναὶ τὼ σιὼ
Παντᾶ γα. φέρε τὸ ἔσθος ἐμβαλώμεθα.
Αθην. Ὦ χαίρετ' ὦ Λάκωνες. αἰσχρά γ' ἐπάθομεν.
Λα. Ὦ Πολυχαρίδα. δεινά γ' αὖ πεπόνθαμες.
Αἴκ' εἶδον ἀμὲς ὤνδρες ἀναπεφασμένως.
Αθ. Ἄγε δὴ Λάκωνες αὔθ' ἕκαστα χρὴ λέγειν.
Ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο. Λα. περὶ διαλλαγᾶν
Πρέσβεις. Αθην. καλῶς δὴ λέγετε. χ' ἡμεῖς τουτογί.
Τί οὐ καλοῦμεν δῆτα τὴν Λυσιστράτην.
Ἥπερ διαλλάξειεν ἡμᾶς ἂν μόνη.

CH.S. Et iſta morbo & altera iſti concinit:
Eſtiue capti manè vos tentigine?
ATHEN. Minimè, ſed iſta, dum facimus, abſumimur.
Quin ſi iſta nemo bella componat ſtatim
D *Nobis neceſſe eſt Cliſthenem perdepſere.*
CH.S. Si ſapere vultis, induetis pallia,
Ne, ſigna qui truncare amant, vos viderint.
ATH. Benè per Iouem inquis. LA. Per gemellos cælites
Rectè mones, amictus inducendus eſt.
ATH. Lacones ô ſaluete, turpia patimur.
LA. *O Polycharida, quàm graue anclamus malum,*
E *Mutoniatos ſi viri nos viderint!*
ATH. Agedum, Lacones, ſciſcitemur ſingula,
Quare huc adeſtis? LAC. Pacis ergo & fœderum
Legati. ATH. Honeſtus ſermo, id ipſum quærimus.
Quid ni vocemus ocyus Lyſiſtratam
Quæ ſola fœdus hoc ferire poſſiet?

BISETUS. Ξυνωρὶς] συμφωνοῦσα, χ' ἑτέρα, καὶ ἑτέρα. Κλεισθένη] Κλεισθένη λέγει, ὅτι ὡς κίναιδός τις διεβέβλητο. Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν] Ἑρμαῖ ἦσαν ἐν τῇ Ἀθηναίων πόλει λίθινοι ἐν προθύροις, καὶ ἱεροῖς, ἐπειδή φασι τὸν Ἑρμῆν λόγου, καὶ ἀληθείας ἔφορον εἶναι. διὰ τοῦτο καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ τετραγώνους, καὶ κυβοειδεῖς κατεσκεύαζον. ἀνατείνοντες τὸ τοιοῦτον σχῆμα ἐφ' ὃ μέρος ἂν πέσῃ πανταχόθεν βάσιμον, καὶ ὄρθιον ἐστίν. οὕτω καὶ ὁ λόγος, καὶ ἡ ἀλήθεια ὁμοία ἐστὶ πανταχόθεν αὐτὴ ἑαυτῇ. τὸ δὲ ψεῦδος πολύχουν, καὶ πολυσχιδὲς, καὶ ἑαυτῷ μάλιστα ἀσύμφωνον. Σ. καὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἑαυτοῦ ξυγγραφῶν περὶ τούτων ταῦτα διαλέγεται, Ἐν δὲ τούτῳ ὅσοι Ἑρμαῖ ἦσαν λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀθηναίων (εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον, ἡ τετράγωνος ἐργασία πολλοὶ, καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις, καὶ ἱεροῖς) F μιᾷ νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα. Ἑρμοκοπίδας οὖν ἐκάλουν τούτους, οἱ τοιούτους Ἑρμᾶς περιεκόψαντες. Οὕτως τοίνυν ἐνταῦθα νοητέον. Ὁ τῶν γερόντων χορὸς, τοὺς πρέσβεις ἐντυχόντας, καὶ τὰ αἰδοῖα ἀποδεικνύντας ὁρῶν, πρὸς τὸ τῶν Ἑρμοκοπιδῶν ἔργον παίζων, εἰ σωφρονεῖτε φησὶ, θοἰμάτια λήψεσθε, μή πως Ἑρμοκοπιδῶν τις ἰδὼν ὑμᾶς ἀκρωτηριάσῃ, καὶ ὥσπερ ἐκεῖνοι τοὺς Ἑρμᾶς περιέκοψαν, οὕτω καὶ ὑμᾶς ἐκτέμνωσι, καὶ εὐνουχίζωσι. Παντᾶ γε.) καὶ ἐνταῦθα τὸ παντᾶ, G ἀντὶ τοῦ πάντως, παντελῶς. ὁ γὰρ Λάκων λακωνίζει. τὸ ἔσθος, ἤγουν ἐσθῆτα. ἐμβαλώμεθα, ἐνδυσώμεθα. Ὦ Πολυχαρίδα.) ὦ Πολυχαρίδη, ὄνομα κύριον ἀνδρὸς εἶναι φαίνεται. τινὲς δὲ, ὃ καὶ πιθανώτερον, νομίζουσιν εἶναι τῆς Λακωνικῆς διαλέκτου φωνὴν θαυ-

[illegible] καὶ καλλιπυγίαν [illegible] τοὺς φίλους [illegible] ποιοῦντες ἐχρῶντο. δηλοῖ δὲ τοῦτο τῷ λέγοντι πρὸς ἄλλον, ὦ πολλὴν χάριν ἔχων, ὦ γλυκύτατε, ὦ φίλτατε, καὶ πλείστης χάριτος ἔμπλεω. ταύτης δὲ τῆς λέξεως, καὶ τῆς αὐτῆς σημασίας, οὐδεὶς ὡς ἐσμὲν [illegible] βεβαιωτής. ταύτῃ μέμνηται πάλιν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς [illegible]. Αἴκει ἴδεν ἁμᾶς.] ἀντὶ τοῦ ἴδεν ἡμᾶς ἄνδρες ἀνεστυφλασμένους. ἤγουν τὰ αἰδοῖα ἀνεστηκότα ἔχοντας. ἀναφλᾶν γὰρ λέγουσιν οἱ Ἀττικοί, ὡς Ἡσύχιος γράφει, τὸ ἀναμαλάσσειν τὰ αἰδοῖα. εἶκεν δὲ ἁμᾶς, καὶ ἀνεστυφλασμένους. Δωρικῶς καὶ Λακωνικῶς αὐτὸ διαλέγεται. ἅπερ κοινῶς, ἴδεν ἡμᾶς, καὶ ἀνεστυφλασμένους.

CHR. Τοὺς ἑρμοκοπίδας.] Hermarum mutilatores dicti fuerunt Hermocopidæ, hoc factum Athenis, tempore Peloponnesiaci belli Arimnesto Archonte, cùm in Siciliam nauigare vellent: Alcibiades teste Plutarcho in illius vita, cum suis consortibus falso crimine dictus est ἑρμοκοπίδης. Sanè eruditus scriptor inter Christianos Arno- A bius hominum fuisse [illegible] Alcibiadis nuncupat. lib. 6. contra Ethnicos. Eos autem Hermocopidas signorum violatores interpretatus est apud Plutarchum Cruserius, non satis, vt arbitror signatis vocabulis. Pausanias ait in συναγωγῇ Atticorum nominum sic vocatos qui Mercurij statuis, quas Hermas vocant, collum & pudenda præcidissent. Meminit Thucydides ξυγγραφῇ sexta, & annotat illa Scholiastes ipsius, citátque ipsum Pausaniam auctorem in vocabulo- B rum Atticorum collecto compendio. Θύρ ἔτιθος.] Legendum hic τὸ εἶδος facilè diuinaueram sine codice Veneto. At πολυχαρείδαν vsurpat pro Atheniensi. Quia teste Hesychio sic vocabatur Athenis γένος ἐξ οὗ ἱερεὺς τοῦ κρανοῦ. Ἀνεσφαραγμένους.] Potior est lectio Venetæ editionis quæ habet ἀνεστυφλασμένους, neque tamen alteram reiiciendam puto. nam σφαραγμένους qua est vsus voce Lysias, est φανερός.

C

Λα. Ναὶ τὼ σιὼ κἂν λῶντε τὰν Λυσίστρατον.	LAC. Pol huc vocate, & si lubet, Lysistratum.
Χο. Γυν. Ἀλλ' οὐδὲν ἡμᾶς ὡς ἔοικε δεῖ καλεῖν.	CH. MVL. Sed nil necesse est hanc vocari, nam simul
Αὕτη γὰρ ὡς ἤκουσεν ἤδη ἐξέρχεται.	Vestram aure vocem accepit, egredi incipit.
Χαῖρ' ὦ πασῶν ἀνδρειοτάτη. δεῖ δὴ νυνί σε γενέσθαι	O salue mulier fortissima, certè nunc te decet esse
Δεινὴν. ἀγαθὴν. φαύλην. σεμνὴν. ἀγανὴν. πολύπειρον	D Formidandam atque bonam, prauam atque grauem, placidam atque peritam,
Ὡς οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων τῇ σῇ ληφθέντες ἴυγγι,	Nam flos Græcæ nobilitatis virtute tua illecti
Συνεχώρησαί σοι καὶ κοινῇ τἀγκλήματα πάντ' ἐπέτρεψαν.	In te vna spes nostras, & communes posuere querelas.
Λυ. Ἀλλ' οὐχὶ χαλεπὸν τοὔργον εἰ λάβοι γέ τις	LVS. Sed facilis est res, si tamen possint capi
Ὀργῶντας, ἀλλήλων τε μὴ 'κπειρωμένους.	E Rigente neruo, nec calentes inuicem:
Τάχα δ' εἴσομαι 'γώ, ποῦ 'στιν ἡ Διαλλαγή.	Intelligam mox Pacis & locum & modum.
Χο. Πρόσαγε λαβοῦσα πρῶτα τοὺς Λακωνικούς.	CH. Duc & prehende Principes Laconicos,
Καὶ μὴ χαλεπῇ τῇ χειρὶ μηδ' αὐθαδικῇ.	Sed non molestè aut arroganter, nec velut
Μηδ' ὥσπερ ἡμῶν οἱ ἄνδρες ἀμαθῶς τοῦτ' ἔδρων	Nostri solebant, hoc inurbanè viri,
Ἀλλ' ὡς γυναῖκας εἰκὸς οἰκείως πάνυ,	Sed beneuolè omnino, vt decet nos fœminas
Ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.	Si quis manum non præbeat, duc mentula.
Ἴθι καὶ σὺ τούτους τοὺς Ἀθηναίους ἄγε	Athenienses deinde & illos accipe,
Οὗ δ' ἂν διδῶσι, πρόσαγε τούτους λαβομένη.	Et proxima illos parte ducens quam dabunt.

F

BISETVS. Τῇ σῇ ἴυγγι.] τῇ σῇ πειθοῖ. τῇ σῇ θελξει. ἴυγξ, τὸ ὄρνεον, τὸ λεγόμενον σεισοπυγίς, καὶ κιναιδίον. καὶ τὴν ἴυγγά φησι Καλλίμαχος Ἠχοῦς θυγατέρα, φαρμακεῦσαι δὲ τὸν Δία, ὅπως ἂν αὐτῇ μιχθῇ, ὅθεν ὑπὸ τῆς Ἥρας εἰς ὀρνίθεον μεταβαλεῖν, καὶ σύνεργον τῆς φαρμακείας. ὅθεν καὶ ἴυγξ λέγεται τὸ ἑλκτικὸν τὴν διάνοιαν εἰς ἐπιθυμίαν, καὶ ἐρωτικά, ὅτι ὄρνεόν ἐστιν ἐπιτήδειον πρὸς τὰς τῶν φίλτρων κακίας. ἔστι δὲ καὶ ὀργάνιόν τι ἴυγξ καλούμενον, ὅπερ ἐλαύνουσιν αἱ φαρμακίδες στρέφουσαι, ὡς καταθέλγουσαι τοὺς ἀπατωμένους. Σ. καὶ τὸ δῆλον ἐκ τοῦ φαρμακευτρίας τοῦ Θεοκρίτου,

Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.

καὶ ἐν ἐπιγράμματι,

Ἴυγξ ἡ [illegible] καὶ διαπόντιον ἄνδρα

Ἕλκειν, καὶ ἐκ θαλάμων παῖδας ἐπισταμένη.

[illegible] δὲ τῆς ἔρωτ., καὶ τὰ κατασκευαζόμενα εἰς ἔρωτας, ἴυγγας καλοῦσι. Συνεχώρησάν σοι] τὸ συγχωρεῖν [illegible] τὸ συνελθεῖν, ἀλλὰ μεταβατικῶς τὸ ἐπιτρέπειν σημαίνει, ὅτι καὶ ἐπιτρέψαντες ἐπιφέρεται. ἐπιτρέψαντι δὲ εἶναι τὰ ἐγκλήματα, [illegible] τῶν ἐγκλημάτων αὐτὴ αἱρεῖσθαι. Σ. Ὀργῶντας.] ἐπιθυμοῦντας, ἐπιθυμοῦντας ἀφροδισιαστικῶς ἔχοντας. πειρωμένους δὲ πεῖραν λαμβάνοντας, ἡ αἰσχρῶς τὸ τοιοῦτον. πειρᾶν γὰρ, τὸ λόγους περὶ συνουσίας προσφέρειν. [illegible] ἐπιθέσθαι, τὸ αἰσχροὺς λόγους τοιούτους. Θουκυδίδης. Πειρασθεὶς δὲ ὁ Ἁρμόδιος ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου, κατάφορος ἦν Ἀριστογείτονι. Σημαίνει ἡ λέξις καὶ τὸ ἄλλως ἐπιχειρεῖν. πειρᾶν γὰρ κυρίως. τὸ προσβάλλειν [illegible] ἀφροδίτης. Σ. Αὐθαδικῇ.] [illegible] τὸ αὐθάδως, ὁ ἐστιν ὑβριστικῶς, αὐθαίρετος, ὁ τυραννικῶς, ὑπερήφανος. Σ. ἀμαθῶς δὲ ἀπαιδεύτως, ἀκοσμήτως. οἰκείως, ἡμερίως, ἠπίως, φιλοφρόνως. Τῆς σάθης.] σάθη, ης, τὸ αἰδοῖον. καὶ σάθων, ὑποκόρισμα ἐπὶ παιδίων ἀρρένων, ἀπὸ τοῦ αἰδοίου. σάθη γὰρ ἡ σάθη, ης, τὸ αἰδοῖον. ὅθεν καὶ ἀνδροσάθων, ὁ μεγάλα ἔχων αἰδοῖα. ὡς Ἡσυχ.

G

οὐ δ' ἂν διδῶσι.] ὁ νοῦς, πρόσαγε δὲ τούτους λαβομένη ἐκεῖνο τοῦ μέρους, οὗ διδῶσιν ἄν, ἀντὶ τοῦ, ὃ, τι ποτ' ἂν τούτων διδῶσιν ἄν, καὶ ὀρέξωσιν, εἴτε τὴν τὴν σάθην, καὶ ψωλὴν ἀντὶ χειρὸς, εἴτε τὴν χεῖρα, τοῦτο, ὅπερ ποτ' ἂν εἴη, λαβομένη, ὁδήγησον τούτους. **A**

CHR. Τὸν Λυσίστρατον.] Fuit enim tempore Cimonis etiam Lyſiſtratus. de quo in bello Peloponneſiaco multa Thucydides. Paulò poſt pro ὑμῖν ὑμᾶς legitur in Veneto codice ὑμῖν ὑμᾶς, vtraque lectio recipi poteſt. **B** Μὴ ἀπεψωλημένος] Legendum περιψωλημένος, quo verbo inſimulat iſtos παιδεραστείας. Error ſcripturæ fluxit ex repetita vocali finiente, α. Πρόσαγε λαβοῦσα.] Hic appoſita eſt in Germanica editione Chori perſona, quam non habet Veneta, & quamuis vtraque lectio poteſt defendi, tamen melius eſt continuari à Lyſiſtrata orationem quaſi Imperante. Ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.] Legerem τις vel διδῶσι. Si manum, inquit, non dent, duc eos pene, σάθη & σάθον, veretrum. Heſychius obiter emaculandus eſt voce σάθα, μοῖρα, lego μέρα.

Λυ. Ἄνδρες Λάκωνες. στῆτε παρ' ἐμὲ πλησίον.	*LVS. Viri Lacones huc adeſte proximè,*
Ἐνθένδε θ' ὑμεῖς καὶ λόγων ἀκούσατε.	*En ſtate, & hinc audite ſermonem meum,*
Ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι. νοῦς δ' ἔνεστί μοι.	*Mulier quidem ſum, mens ineſt tamen mihi,*
Αὐτὴ δ' ἐμαυτῆς οὐ κακῶς γνώμης ἔχω.	*Opinionem nec meam malam autumo:*
Τοὺς δ' ἐκ πατρός τε καὶ γεραιτέρων λόγους	*Tum ſæpè dicta patris audiui mei*
Πολλοὺς ἀκούσασ' οὐ μεμούσωμαι κακῶς.	*Atq; ſeniorum haud inſtituta perperàm*
Λαβοῦσα δ' ὑμᾶς λοιδορῆσαι βούλομαι	*Nunc increpabo, & iurè vos communiter*
Κοινῇ δικαίως, οἳ μιᾶς τε χέρνιβος	**C** *Probris laceſſam, quippe congeneres velut*
Βωμοὺς περιρραίνοντες ὥσπερ ξυγγενεῖς,	*Altaria aſperſiſtis vno trulleo*
Ὀλυμπίασιν, ἐν Πύλαις, Πυθοῖ, πόσους,	*Olympijs, Pyliśq́, Pythijsq́; quot*
Εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μηκύνειν δέοι.	*Referre poſſem, ſi velim eſſe longior.*
Ἐχθρῶν παρόντων βαρβάρων στρατεύματι	*Et barbarorum exercitu præſentiam*
Ἕλληνας ἄνδρας καὶ πόλεις ἀπόλλυτε.	*Hoſtili, & vrbes perdidiſtis & viros*
Εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται.	*In Græcia, iſte hæc clauditur ſermo tenus.*
Ἀθην. Ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαί γ' ἀπεψωλημένος.	**D** *ATHEN. At ego veretri glande nudata occidi.*

B I S E T V S. Ἄνδρες Λάκωνες.] ἡ Λυσιστράτη ἔνθεν καὶ ἔνθεν πρὸς τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων τε, καὶ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις, ἀμοιβαδὶς ἀναστρεφομένη, μετ' αὐτῶν εἰς λόγους περὶ διαλλαγῶν ἔρχεται, καὶ τὸ τελευταῖον ἀμφοτέρους ἀναπείθει. Ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι.] ταῦτα ὑπολη**E**πτέον, ἤγουν μὲν, εἰ καὶ γυνὴ εἰμὶ, ὅμως καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ φύσεως ἡγεμόνος, καὶ παρὰ τοῖς μου προγόνοις εὖ, καὶ καλῶς πεπαιδευμένη, συνετή, καὶ ἔμφρων εἰμί. καὶ τὰ ἑξῆς, ἅπερ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λέγει. Νοῦς δ' ἔνεστί μοι.] παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γράφεται, μῦθος δ' ἔνεστί μοι. ὅπερ καλὸν μὲν, οὐ μέντοι τὴν παροῦσαν γραφὴν κινητέον. οἱ δὲ κινεῖν ἐθέλοντες, τὴν ἐπανόρθωσιν ταύτην ἐκ τοῦ ἑξῆς, μεμούσωμαι λαμβάνειν εἰσίν. μουσοῦσθαι δὲ, παρὰ Μουσῶν διδάσκεσθαι, καὶ ἁπλῶς τὸ παιδεύεσθαι, καὶ διδάσκεσθαι, καὶ ἀσκεῖσθαι. τὸ δὲ λοιδορῆσαι, νῦν οὐ τὸ κακολογῆσαι, ἢ ὑβρίσαι, ἀλλὰ τὸ μέμφεσθαι, τὸ ὀνειδίζειν τινὰ, καὶ αὐτὸ ἐπιτιμᾶν σημαίνει. **F** Μιᾶς τε χέρνιβος.] Ἀθήναιος ἐν τῷ τῶν Δειπνοσοφιστῶν ἐνάτῳ περὶ τῆς χέρνιβος ταῦτα λέγει. ἔστι δὲ ὕδωρ, εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν. καὶ τούτῳ περιρραίνοντες τοὺς παρόντας, ἥγνιζον. ταῦτα δὲ νῦν οἱονεὶ παροιμιακῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ, τὸ γὰρ τῶν αὐτῶν ἱερῶν, καὶ θυσιῶν τινὰς συγκοινωνεῖν, τοῦτο τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀντιλήψεως, καὶ ὁμοφροσύνης σύμβολον ἐνομίζετο. Ὅμηρος δὲ τὸ κατὰ χειρῶν διδόμενον ὕδωρ, χέρνιβα καλεῖ, καὶ χερνίπτεσθαι τὸ τὰς χεῖρας νίπτεσθαι. τινὲς τὴν λέξιν ἐξυτόνως προφέρουσι χερνὶψ, χερνίβος, ὥς φησιν Εὐστ. Ὀλυμπίασιν] ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ὀλυμπία δὲ, ἡ πρότερον Πίσα λεγομένη, ἔνθα Ὀλύμπιος Ζεὺς τιμᾶται. ἀφ' οὗ τὰ ὀλύμπια ὁ ἀγών. τὰ τοπικὰ Ὀλυμπίασιν, τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ. ἢ ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἤτοι Ὀλυμπικοῖς ἀγῶσιν, Ὀλυμπίαζε, καὶ Ὀλυμπίαθεν. λέγεται καὶ Ἀρπίνα, ὡς Νικάνωρ, ἀπὸ τοῦ Οἰνομάου μητρός. Στεφ. Ἐν Πύλαις] Πύλαι, αἱ Θερμοπύλαι. ἐκλήθησαν δὲ οὕτω διὰ τὸ στενὴν εἶναι ταύτην τὴν εἴσοδον ἀπὸ Θετταλίας εἰς τὴν Φωκίδα πορευομένοις. Πυλαία δὲ ἐκαλεῖτο ἡ εἰς τὰς Πύλας σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων. ἐπέμποντο δὲ, ἐκ τῶν πόλεων τῶν μετεχουσῶν τῆς Ἀμφικτυονίας τινὲς, οἵπερ ἐκαλοῦντο Πυλαγόραι. Σ. Πυθοῖ] Πυθὼ, ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος πόλις, καὶ Φωκὶς, χώρα ἐστὶ τῆς Ἑλλάδος, περὶ ἣν πόλις ἡ καλουμένη Δελφοί. περὶ ἣν πόλιν τὸ ἱερὸν ἦν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὃ ἐκαλεῖτο Πυθώ. ἐν ᾧ χαλκοῦς τρίπους ἵδρυτο, καὶ ὕπερθεν φιάλη, ἣ τὰς μαντικὰς εἶχε ψήφους, αἵ τινες θρώσκουσαι τῶν μαντευομένων ἥλλοντο. καὶ ἡ Πυθία ἐμφορουμένη, ἅτινα ἐνθουσιῶσα ἔλεγεν ἃ ἐξέφερεν ὁ Ἀπόλλων. Σ. λέγεται δὲ καὶ Πυθὼ, όος, οῦς, καὶ Πυθὼν, ῶνος, ἡ Δελφὶς ὕστερον κληθεῖσα, καὶ Δελφοὶ τὸ περὶ αὐτὴν ἔθνος, παρὰ τὸ ἐκεῖ πυθῆναι, ἤγουν σαπῆναι τὸν ὑπ' Ἀπόλλωνος τοξευθέντα δράκοντα. ἢ διὰ τὸ πυνθάνεσθαι τοὺς ἐκεῖ χρηστηριαζομένους. Πυθὼ δὲ, καὶ Πυθὼν, ἀλλαχοῦ τόπος Φωκίδος. ὅθεν τὰ ἐπιρρήματα, Πυθοῖ, ἐν τῇ Πυθῶνι. Πυθώδε, εἰς τὴν Πυθῶνα. Εἴ με μηκύνειν δέοι.] τοῦ λόγου δηλονότι. τουτέστιν εἰ δέοι μακροῦ λόγου χρῆσθαι. εἰ μακρηγορεῖν δέοι. Ἀπεψωλημένος] ἀποψωλοῦσθαι, τὴν ψωλὴν ἀποδέρεσθαι, καὶ τὸ τῆς ψωλῆς δέρμα δέρεσθαι. τὸ τῆς βαλάνου δέρμα περιτέμνεσθαι. νῦν δὲ τὸ ἁπλῶς ἔχειν τὴν ψωλῆς βάλανον γυμνὴν, καὶ δέρματος γυμνωθεῖσαν. ὅπερ τοῖς συνουσιάζουσι, καὶ τοῖς στυ**G**ομένοις, καὶ τετανὰς ἔχουσιν εἴωθε συμβαίνειν. τοῦτο δὲ τὴν ἀφροδισίαν ἀκολασίαν, καὶ πάθος ἐντεῦθεν σημαίνει.

C H R. Νοῦς δ' ἔνεστί μοι] Apud Sudam habes μῦθος δ' ἔνεστί μοι, voce μῦθος, malè, vt ego quidem puto. Quamuis poſtea ſit οὐ μεμούσωμαι κακῶς id eſt πεπαίδευμαι, & ἤσκημαι.

Λυ. Εἶτ' ὦ Λάκωνες, πρὸς γὰρ ὑμᾶς τρέψομαι.
Οὐκ ἴσθ' ὅτ' ἐλθὼν δεῦρο Περικλείδης ποτὲ
Ὁ Λάκων Ἀθηναίων ἱκέτης καθέζετο
Ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὠχρὸς ἐν φοινικίδι
Στρατιὰν προσαιτῶν. ἡ δὲ Μεσσήνη τότε
Ὑμῶν ἐπέκειτο χ' ὁ θεὸς σείων ἅμα.
Ἐλθὼν δὲ σὺν ὁπλίταισι τετρακισχιλίοις
Κίμων ὅλην ἔσωσε τὴν Λακεδαίμονα.
Ταυτὶ παθόντες τῶν Ἀθηναίων ὕπο
Δῃοῦτε χώραν ἧς ὕπ' εὖ πεπόνθατε.
Ἀθην. Ἀδικοῦσιν οὗτοι νὴ Δί' ὦ Λυσιστράτη.
Λα. Ἀδικοῦμες. ἀλλ' ὁ πρωκτὸς ἄφατος ὡς καλός.
Λυ. Ὑμᾶς δ' ἀφήσειν οἴει τοὺς Ἀθηναίους οἴει.
Οὐκ οἶσθ' ὅθ' ὑμᾶς οἱ Λάκωνες αὖθις αὖ
Κατωνάκας φοροῦντας, ἐλθόντες δορὶ
Πολλοὺς μὲν ἄνδρας Θετταλῶν ἀπώλεσαν.
Πολλοὺς δ' ἑταίρους Ἱππίου καὶ ξυμμάχους
Ξυνεκμαχοῦντες τῇ τόθ' ἡμέρᾳ μόνοι
Κἠλευθέρωσαν, κἀντὶ τῆς κατωνάκης
Τὸν δῆμον ὑμῶν χλαῖναν ἠμπέσχον πάλιν.
Λα. Οὔπω γυναῖκ' ὄπωπα χαϊωτέραν.
Ἀθην. Ἐγὼ δὲ κύσθον γ' οὐδέπω καλλίονα.
Λυ. Τί δῆθ' ὑπηργμένων γε πολλῶν κἀγαθῶν
Μάχεσθε κοὐ παύεσθε τῆς μοχθηρίας;
Τί δ' οὐ διηλλάγητε; φέρε τί τοὐμποδών;

A Lvs. Deinde ô Lacones (namque vos nunc alloquor)
Neſcitis vt quondam Pericli*d*es Laco
Oratione Athenienſes ſupplici
Sedens ad aram, in Punico pallens ſago
Exercitum rogabat: illo tempore
Meſſena vobis imminebat, & dei
Premebat ira: mille quattuor viris
B Cimon coactis, vniuerſa reddidit
Sparta ſalutem: vos tamen ſolum Atticum
In vos beneficum & nunc vaſtastis diu.
ATHE. Iniurij ſunt, per Iouem, ô Lyſiſtrata.
LAC. Lata iſta culpa, at culus eſt latiſſimus.
Lvs. Nec culpa abeſſe Athenienſes dixerim.
Neſcis vt olim vos quoque in Catonacis
C (Seruili amictu) adiuuerint Laconici
Armis coruſci, plurimisq; Theſſalis
Occiſione perditis ſocijs, equis
Depraeliantes fortiter, ſoli die
Vos, inquam, in illa liberarant pallio
Plebem induentes pro ſchema vilis preti.
LA. Melior mihi vnquam viſa non eſt femina.
D ATH. At vulua nunquam pulcrior viſa eſt mihi.
Lvs. Quum tot bona ergo accepta ſint & praebita
Cur ſic libet pugnare, cur non deſinit
Ærumna? quid vos eſſe concordes vetat?

Bisetvs. Εἶτ' ὦ Λάκωνες.] ἡ Λυσιστράτη μετὰ τὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λόγον μέχρι τοῦδε πεποιημένον, νῦν πρὸς τοὺς Λάκωνας ἀναστρέφουσα, αὐτοὺς προσαγορεύει, καὶ πρὸς διαλλαγὰς προτρέπει. Περικλείδας.] E τούτου μνημονεύει ὁ Πλούταρχος, ἐν τῷ τοῦ Κίμωνος βίῳ, καὶ τὴν δὲ τὴν ἱστορίαν διεξοδικῶς διηγούμενος οὕτω γράφει. Πέμψαντες οὖν οἱ Λακεδαιμόνιοι Περικλείδαν εἰς Ἀθήνας, δεόμενοι βοηθεῖν, ὃν φησι κωμῳδῶν Ἀριστοφάνης καθεζόμενον ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, ὠχρὸν ἐν φοινικίδι στρατιὰν ἐπαιτοῦντα. ἱκέτης δὲ, κατὰ τὸν Σουίδαν, ὁ δεόμενος προσπεφευγὼς, καὶ δεόμενος περί τινος. Ἐν φοινικίδι.] Φοινικὶς, ἐσθῆτος εἶδος. Ἀριστοτέλης δέ φησι χρῆσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους φοινικίδι πρὸς τοὺς πολέμους. τοῦτο F μὲν, ὅτι τὸ τῆς χρόας ἀνδρῶδες. τοῦτο δὲ, ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἱματῶδες, τὸ τοῦ αἵματος ῥύσεως καταφρονεῖν ἐθίζει. παίζει δὲ ὁ Κωμικὸς ἐν τῇ τῶν λέξεων ἀντιθέσει, ὠχρὸς ἐν φοινικίδι. Ἡ δὲ Μεσσήνη.] Μεσσήνη, ὥς φησιν Εὐστάθιος, ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν ὑπὸ Μενελάῳ ἦν, μέρος οὖσα τῆς Λακωνικῆς. ὕστερον δὲ ἡ πόλις ἐκτίσθη ἡ Μεσσήνη. ἦσαν δὲ Μεσσήνιοι πολλάκις ἀντίχωροι τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ πολέμιοι. Χ' ὁ θεὸς σείων.] καὶ ὁ θεὸς σείων. περίφρασις τοῦ Ποσειδῶνος, ὃς σεισίχθων ἐπιθετικῶς καλεῖται. περὶ G δὲ τούτου τοῦ ἐν Λακεδαίμονι σεισμοῦ, καὶ χασμάτων δι' αὐτὸν ἐν τῇ προρρηθείσῃ Πλουτάρχου βίῳ μνήμην ποιεῖται. Δῃοῦτε.] δῃοῦτε, δαΐζετε, τέμνετε, κακοῦτε, καὶ πολεμικῶς διατίθεσθε. οὕτω δὲ τοῦτο σχηματίζεται. δαΐω, ὃ δηλοῖ τὸ τέμνω, ἢ κείρω, καὶ καίω, καὶ ἀνάπτω, ἢ καλῶ, καὶ λάμπειν κατὰ διάλυσιν δαίω. ὅθεν τὸ δαΐς. καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ α εἰς η δήϊος, ὁ πυρπολικὸς, ὁ πολεμικός. ἐνίοτε καὶ ὁ ἐμπειρος. ἔστι γὰρ τὸ δαῆναι, ὅθεν δαίω, δεδαημαι, τὸ εἰδέναι, καὶ ἐπιστήμην σημαίνει. καὶ δαήμων, ὁ ἐπιστήμων. καὶ δαημοσύνη ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἐμπειρία. ἐκ δὲ τοῦ δήϊος, τὸ ῥῆμα δῃόω, καὶ κατὰ συναίρεσιν δῃοῦ, δῃόω. τὸ δὲ, ἧς ὑπ' εὖ, ἀντὶ τοῦ ὑφ' ἧς εὖ πεπόνθατε. Ἀδικοῦμες.] ἀδικούμεθα. τὸ δὲ ἑξῆς ἀντίφασιν ἔχει μεγάλην. τινὲς μὲν γὰρ, διὰ τοῦ, τὸ κωμῳδεῖν, τῇ τῶν λέξεων παρονομασίᾳ, ὁ πρωκτὸς τινὶ σχήματος ὁμοιότητι, τὸ Κωμικὸν νῦν ἀρέσκειν βούλεσθαι νομίζουσι. χωρίον τι, περὶ οὗ εἴτε Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ Λάκωνες ἀμφισβητοῦντες ἐπολέμησαν. ὅπερ ἐκ ἀπείθανον. οὕτω γὰρ ἡ κατὰ τὴν Πύλον, ἀγκύλον καλεῖ. καὶ τὰ Μεγαρικὰ F σκέλη λέγει, διὰ τὴν ὁμοιότητα σχήματος δηλαδὴ. ἀλλὰ τί ποτε τοῦτο ἐστὶν, ὃ ἐνταῦθα νοητέον, οὐ ῥᾴδιόν ἐστι τεκμαίρεσθαι. ἄφατον δὲ Ἡσύχιος ἑρμηνεύει, ἀμήχανον, πολὺ, ἄρρητον, ἀμέτρητον, δεινόν. ἢ ἄφατος, ἀνεκφώνητος, θαυμάσιος, καταπληκτικός. Ἄλλως. διὰ τούτων ἴσως τὴν τῶν Λακώνων ἀσέλγειαν ὁ ποιητὴς ὑποδηλοῦν θέλει, αἰνιττόμενος τὴν τῆς Ἀσπασίας, ἧς Περικλῆς ἠράσθη, ἁρπαγήν. ὅπερ ἀρχὴν τοῦ πολέμου γενέσθαι, ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἔφη, οὕτω λέγων,

G Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.

Οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα νοητέον φαίνεται, ὁ Λάκων τὸ ἀδίκημα ὁμολογούμενος, ἅμα καὶ τὴν τούτου αἰτίαν ἀπολογεῖται, τὸ γυναικεῖον κάλλος, ὥσπερ ἂν εἰ λέγοι, ὁμολογοῦμεν ἡμᾶς ἠδικηκέναι, ἀλλὰ τὸ κάλλος ἀναπόστατον, καὶ ὑπεξαγωγὸν ἐστι, ᾧ οὐ ῥᾳδίως τις ἀντέχοι. Κωμικώτερον

ρον δὲ, καὶ γέλωτος χάριν, τοῦ κάλλους τὸ ἀτιμότατον μέρος ὠνόμασεν, ἀντὶ τοῦ ὅλου. Οὕτω δ᾽ ὀλίγον ὕστερον, ὁ Ἀθηναῖος λέγει,

Ἐγὼ δ᾽ αἰδοῖον γ᾽ οὐδέπω καλλίονα.

παραπλησίως καὶ Ὅμηρος πολλάκις τὰς καλὰς γυναῖκας, καλλιπαρῄους, ἢ καλλισφύρους, ἀπὸ μέρους, καλεῖ. Ὑμᾶς δ᾽ ὀφείλω.] τὸ τῆς Λυσιστράτης πρόσωπον ἐντεῦθεν παρεισάγεται, οὐ τὸ τῶν Λακώνων, ὡς πρότερον. ἴστε, ἀντὶ τοῦ, ἴσε, ἴστε οἴδατε ὅτι. τὸ δὲ αὖθις αὖ, ἐκ παραλλήλου καὶ συνωνύμως εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, πάλιν, ἐκ δευτέρου. B Κατωνάκας.) κατωνάκη, ὡς ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις προείρηται, δουλικὸς ἦν καὶ ἀνελεύθερος χιτών. δοκοῦσι δὲ τοῦτον ἀμφιέσασθαι Ἀθηναῖοι, τῶν περὶ Πεισίστρατον τυράννων ἐπαναγκασάντων, ἵνα ὑπὸ εὐτελείας μὴ κατίωσιν εἰς ἄστυ ἐν πόλει. μέχρι γὰρ τῶν γονάτων ἦν δασύς. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, ἴστε ὅτι οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ἐλθόντες, ὑμᾶς δουλικοῦ τοῦδε καὶ ἀνελευθέρου φορήματος, τουτέστι τῆς κατωνάκης ἐλευθερωθέντας, εὐθέως τὴν χλαῖναν αὖθις ἀμφιέσασθαι ἐποίησαν; ἀλλὰ τὴν τούτων ἐξήγησιν διὰ πλειόνων καὶ ἀκριβέστερον εἰδέναι ἔξεστιν, C ἐκ τοῦ Ἡροδότου, ἐν τῷ τῆς αὐτοῦ ἱστορίας πέμπτῳ. Πολλοὺς μὲν ἄνδρας.] ἦν γὰρ τῶν Θετταλῶν οἱ πλεῖστοι, τῷ Ἱππίᾳ ἐβοήθουν. διὸ ἐπιφέρει, πολλοὺς δ᾽ ἑταίρους Ἱππίου. καὶ τούτων διεξοδικὴν ἱστορίαν ἔχεις, ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Ἡροδότου πέμπτῳ. Οὔπω.) οὔπω γυναῖκα χαϊωτέραν, εἴτε εὐγενεστέραν ὄπωπα, ἤγουν εἶδον. τὸ δὲ ὄπωπα Δωρικῶς εἴρηται τοῦ ω μεγάλου εἰς α τραπέντος, ὡς ἐν τῷ

A πρᾶτος καὶ πρᾶτον, ἀντὶ τοῦ πρῶτος καὶ πρῶτον. ἐκ δὲ τοῦ χάος, κατὰ διάλυσιν χάϊος, ὅθεν τὸ χαϊώτερος παρῆκται. περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. Ἐγὼ δὲ αἰδοῖον) κύσθος, καὶ κύβος, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὃ καὶ χοῖρος καλεῖται. Ὑπηργμένων.) τὰ ὑπηργμένα λέγεται τὰ προκατηργμένα, τὰ πρότερον ἀρξάμενα εἴτε εὐεργετούμενα, εἴτε καὶ κακουργούμενα, ὧν τὴν ἀμοιβὴν ἀμείβεσθαι ὀφείλομεν. ὁ δὲ νοῦς. διὰ τί δὲ ὑμεῖς πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ὑπ᾽ ἀλλήλων πρότερον παθόντες, οὐ χάριν ἴδε ὑμᾶς ἀντιλαβοῦσαι, ἀλλήλοις ὅμως μάχεσθε; Τί τοὐμποδών.) B τί τὸ ἐμποδὼν ἀντὶ τοῦ τί τὸ ἐμπόδιον, καὶ κώλυμα, τὸ ὑμᾶς ποιῆσαι διαλλαγὰς κωλύον;

CHR. Περικλείδης ποτέ.) Lego Περικλείδας ποτέ, Nam ſic vocat Plutarchus in vita Cimonis & hos verſus Ariſtophanis laudat, atque Cimonem ſuaſiſſe hoc auxilium diſſuadente Ephiollo & prohibente. Ἡ δὲ Μεσσήνη τότε) Quum Ilotæ & Meſſenij inſurrexerunt, propter Ithomam arcem, tum Lacedæmonij opem petierunt C ab Athenienſibus qui Cimonem Miltiadis filium cum imperio miſerunt. vt præter Thucydidem lib. 1. diſertè Plutarchus narrat in vita ipſius Cimonis. Πολλοὺς δ᾽ ἑτέρους.) Lege ἑταίρους & ξυμμαχοῦντας nam μαχεῖν eſt pugnaturire. θέλων μαχέσασθαι. Χαϊωτέραν.] Lacedæmonij χαιὰ vocant τὰ ἀγαθά, Sic ſuprà χαιά μὲν ναὶ τὼ σιώ. At ὑπηργμένων eſt κεχορηγημένων.

D

Λα. Ἁμές γε, λῶ, μαθ᾽. αἴ τις ἁμὶν τοὔγκυκλον
Λῆ τοῦτ᾽ ἀποδόμεν. Λυ. ποῖον ὦ τᾶν; Λα. τὰν Πύλον.
Ὥσπερ πάλαι δεόμεθα καὶ βλιμάττομες.
Αθην. Μὰ τὸν Ποσειδῶ τοῦτο μέν γ᾽ οὐ δράσετε.
Λυ. Ἄφετ᾽ ὦ 'γάθ᾽ αὐτοῖς. Αθην. κᾆτα τίνα κινήσομεν; E
Λυ. Ἕτερόν γ᾽ ἀπαιτεῖτ᾽ ἀντὶ τούτου χωρίον.
Αθην. Τὸ δεῖνα τοίνυν παράδοθ᾽ ἡμῖν τουτονὶ
Πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα καὶ τὸν Μηλιᾶ
Κόλπον τὸν ὄπισθεν, καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη. F
Λυ. Οὐ τὼ σιὼ οὐχὶ πάντα γ᾽ ὦ λυσσάνιε.
Λυ. Ἐᾶτε, μηδὲν διαφέρου περὶ σκελοῖν.
Αθην. Ἤδη γεωργεῖν γυμνὸς ἀποδὺς βούλομαι.
Λα. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγεῖν γα πρῶ ναὶ τὼ σιώ.
Λυ. Ἐπὴν διαλλαγῆτε ταῦτα δράσετε.
Ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ δρᾶν ταῦτα, βουλεύσασθε G καὶ
Τοῖς ξυμμάχοις ἐλθόντες ἀνακοινώσατε.
Αθην. Ποίοισιν ὦ τᾶν ξυμμάχοις; ἐστύκαμες.

LA. Hæc nos auemus, ſi quid illum reddere
Velis ambitum maximinè. LVS. *Sed quem?* LA. *Pylon*
Quam flagitantes iamdiu affectauimus.
ATH. *Te Conſe teſtor, nunquam id impetrabitis.*
LVS. *Concedite illis. ATH. Porrò quid mouebimus?*
LVS. *Huius vicem poſcendus eſt alter locus.*
ATH. Cede ergo quemuis alterum, nobis dare
Echinunta primum, deinde Maliacum ſinum
Ponè adiacentem, & crura vtrinque Megarica.
LA. Non per gemellos, omnia ô inſaniſſime.
LVS. *At mittite hæc: pro cruribus ne ſit mora.*
ATH. Me, nudus vt colam arua, prolubium ſubit.
LA. *At, per Deos, me primum vt arua ſtercorem.*
LVS. *Mox iſta fient, pacta ſi ſint fœdera:*
Hoc ſi videtur expedire, inite iam
Conſilia, ſocios aduocate cæteris.
ATH. Quos, quæſo, ſocios dicis? arrectiſſimus,

BISETVS. Ἁμές γε λώμεσθα.] ἡμεῖς δὲ διαλλαγὰς ποιεῖσθαι βουλόμεθα, ὅπερ ἡμῖν τὰς ἀληθὰς ἐπιδοθείη τὸ τὸ ἔγκυκλον. τί δὲ κυρίως τὸ ἔγκυκλον, ἄνω πολλάκις εἴρηται. νῦν δὲ μεταφορικῶς τὴν Πύλον οὕτω καλεῖ, ὥσπερ ἱμάτιόν τι κυκλοτερὲς, ὅ τις τὸ σῶμα περιβάλλει. Πύλος δὲ, κατὰ τὸν Στέφανον ἐν τῷ περὶ πόλεων, πόλις ἐστὶν ἐν Μεσσηνίᾳ, ἣ καὶ Κορυφάσιον ἐκαλεῖτο. βλιμάττομες δὲ, βλιματτόμεθα, ἤγουν βλιμαζόμεθα, ὅπερ νῦν ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμοῦμεν λαμβάνεται. οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουίδᾳ ἑρμηνεύεται. Κατὰ τίνα κινήσεσθε;] κινήσομεν, ταράξομεν. τοῦτο δὲ λέγεται κατὰ τῶν Ἀθηναίων ὡς νεωτεροποιῶν ὄντων, καὶ τῇ τῶν ἄλλων πόλεων ἐλευθερίᾳ, καὶ εὐτυχίᾳ ἀεὶ ἐπιβουλευόντων, καὶ πάντα ταραττόντων, ἵνα πλεονεκτῶσι. τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τῶν ἑξῆς λεγομένων

Νήφοντες εὐθὺς βλέπομεν ὅ,τι ταράξομεν.

Τὴν Ἐχινοῦντα.] Ἐχῖνος, ὡς λέγει Στέφανος, πόλις ἐστὶν Ἀκαρνανίας. καί τινες φασὶν Ἐχινοῦντα τὴν αὐτὴν εἶναι. Καὶ τὸν Μηλιᾶ.] Μῆλος, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, ὁμώνυμον ἔχουσα πόλιν. ἔστι καὶ κώμη τῆς Ἀκαρνανίας, ἧς τὸ ἐθνικὸν Μηλιεὺς, καὶ διὰ τοῦ α Δωρικῶς Μαλιεύς. λέγεται δὲ ἀπὸ τῆς Μήλου Μήλιος, Μηλιεὺς, καὶ Μηλιακός. καὶ Μηλιὰς ἡ χώρα, τὸ δὲ Μηλιᾶ, Ἀττικῶς, ὡς τὸ Πειραιᾶ, παρὰ Δημοσθένει ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ πολλάκις. τὰ δὲ σκέλη Μεγαρικὰ μεταφορικῶς καλεῖ τὸν τειχισμὸν τῶν Μεγάρων, τοῖς σκέλεσιν ἐοικότα, τουτέστι τὰ μακρὰ τείχη, ὅπερ οἱ Ἀθηναῖοι μείζονος ἀσφαλείας ἕνεκα τὰ μακρὰ τείχη ἐς θάλασσαν ᾠκοδόμησαν. Ὦ λυσσάνιε.] ὦ μαινόμενε. Σ. λυσσάνιος ἀπὸ ὁ λυσσώδης, ἢ λυσσαλέος. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγῶ.] τὸν στίχον, καὶ ἰαμβικὸς, καὶ μέτρον χωλόν, οὕτω χωλίαμβος. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγῶ γα, ναὶ τὼ σιώ. κοπραγωγῶ ἀντὶ τοῦ κοπραγωγεῖν, ἀπὸ τοῦ κοπραγωγέω, ἤγουν κόπρον ἄγω, κόπρον ἐπιβάλλω, κοπρέω, εἴτε κοπρόω, καὶ κοπρίζω. γα Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ γε. τὸ δὲ πρωὶ μονοσυλλάβως, ἀντὶ τοῦ πρωί, κατὰ συναίρεσιν, ὡς ἐν τοῖς ἄνω δεδήλωται. πρωὶ, ἕωθεν, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἅμα τῇ ἕῳ. Ἐσύναμες.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὁ Ἀθηναῖος γέλωτος χάριν Λακωνίζει, ἐσύναμες λέγων ἀντὶ τοῦ ἐσυνάμεθα. ἐπὶ τὴν ἄγαν ἐπιθυμίαν τῆς συνουσίας, τούτῳ τῷ ῥήματι σημαίνει. ἀμοῖσι δὲ, ὁ Λάκων ἐπιφέρει, ἀντὶ τοῦ ἡμετέροις.

CHR. Βλιμάττομες.] Propriè βλιμάζειν eſt τοὺς ὄρνιθας ἐκ τῶν στηθῶν πειράζειν & ψηλαφᾶν, Inde ἐπιθυμεῖν teſte Suda. Heſychius βλίμασις, τιτθῶν (puto στηθῶν vt prius) ἄλειψις, lego θλίψις. Paulò poſt τούτου τοῦ χωρίου, dele ſecundum τοῦ, nocianum metro. Πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα.] Echinus vrbs Acarnaniæ quam Echinunta à quibuſdam vocari ait Stephanus. Rhianus vocari ait ἔχιον ἄστυ. Exiſtimant tamen locum ſic dictum διὰ τὸ τραχὺ καὶ ὀξὺ, ab Echino animalculo. Sed quid ni à ſerpentibus? Nam Rhianus ἔχιον ἄστυ dixit. Idem Stephanus ait μῆλον etiam eſſe κώμην τῆς Ἀκαρνανίας præter alteram inſulam Cycladum ex qua Diagoras Melienſis, Socrates & Ariſtophanes. Echinum, Lamiam & Maliacum ſinum & Thaumacon in Theſſalia deſcribit Strabo lib. 9.

Οὐ ταὐτὰ δόξει τοῖσι συμμάχοισι ναί;
Βινεῖν ἅπασιν. ΛΑ. τοῖσι γοῦν ναὶ τὼ σιὼ
Ἀμοῖσι. ΑΘΗ. καὶ γὰρ ναὶ μὰ Δία Καρυστίοις.
ΛΥ. Καλῶς λέγετε. νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε.
Ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ὑμᾶς ἐν πόλει
Ξενίσωμεν ὧν ἐν ταῖσι κίσταις εἴχομεν.
Ὅρκους δ' ἐκεῖ καὶ πίστιν ἀλλήλοις δότε.
Κἄπειτα τὴν αὑτοῦ γυναῖχ' ὑμῶν λαβὼν
Ἄπεισ' ἕκαστος. ΑΘΗ. ἀλλ' ἴωμεν ὡς τάχος.
ΛΑ. Ἄγ' ὅπα τὺ λῇς. ΑΘΗ. νὴ τὸν Δί' ὡς τάχιστά γε.
ΛΥ. Στρωμάτων δὲ ποικίλων καὶ χλανιδίων καὶ ξυστίδων
Καὶ χρυσίων ὅσ' ἐστὶν ἐμοὶ
Οὐ φθόνος ἔνεστί μοι
Πᾶσιν παρέχειν φέρειν τοῖς
Παισὶν ὁπότ' ἄν τε θυγάτηρ
Τινὶ κανηφορῇ,
Πᾶσιν ὑμῖν λέγω.
Λαμβάνειν τῶν ἐμῶν
Χρημάτων νῦν ἔνδοθεν
Καὶ μηδὲν οὕτως
Εὖ σεσημάνθαι, τὸ μὴ οὐχὶ τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι
Χ' ἅττ' ἔνδον ᾖ φορεῖν.
Ὄψεται δ' οὐδὲν σκοπῶν εἰ μή τις

Noſtris placebunt iſta militibus ſatis,
Prurit omnes tentat. LA. *Ecaſtor is eſt*
Senſus meorum. ATH. *Idem volunt Caryſtij.*
LVS. *Pulcrè refertis, interim expurgemini,*
Vt vos in vrbe muneremur fœminæ,
Et præbeamus lautia in ciſtis ſita:
Iurati & illic mutuam fidem date,
Vnusq; veſtrûm quiſq; ſumpta coniuge
Exin faceſſat. ATH. *Ergo eamus quàm citò.*
LA. *Duc vt voles tu.* ATH. *Per Iouem citiſſimè.*
LVS *Stragulas ſed diſcolores, ſiue vallas, lænulas*
Quicquid & auri ineſt mihi, non
Inuideo hæc munera
Cunctis dare, liberiſq;
Ferre, vt habeat puera ſi-
Lia canephora.
Nempe dico omnibus,
Ex meo ſumere
Intus auro nunc licet:
Nil obſeratum
Sic erit, quin ſigna vobis ſit facul reuellere
Simul quod intus eſt
Ferre, nil videbis hic ſcrutator

BISETVS. Ὅπως ἐγχεύσετε.] λέγει ὅτι σκοπεῖτε, ὁρᾶτε. τὸ δὲ ἀγγεῖον ἐν ᾧ δηλοῖ τὸ ἰδίου ἀγγεῖον παρέχειν, καὶ ἀγγεῖα πάντα πράξειν. Κίσταις.] κίστη, καὶ κίστις, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ βρώματα κεῖται. ἢ ἱμάτιά τινα. τὸ τ' ἀντὶ τοῦ θ. κιάθη γὰρ. Σ. ἄπεισι γὰρ. ἀπελεύσεται. Στρωμάτων δ' ἐν ποικίλων.] οὕτω καλεῖται τὰ πεποικιλμένα, τὰ καλλωπισμένα καὶ ζωγραφητὰ στρώματα. Ἡσύχιος. χλανίδιον δὲ λεπτοῦ ἱμάτιον. ξυστὶς δὲ, γυναικεῖος ποδήρης χιτών. Καὶ χρυσίον.] χρυσίον ἰδικῶς ὁ χρυσὸς. χρυσία γὰρ πληθυντικῶς ὅτε μὲν νομίσματα, ὅτε δὲ A σκεύη χρύσεια, ὅτι χρυσᾶ δηλοῖ καὶ πάντα τὸν ἄλλον κόσμον ἐκ χρυσοῦ. σεσημάνθαι δὲ, ἐσφραγίσθαι. σημαίνειν γὰρ τὸ σφραγίζειν. ῥύπους δὲ οἱ Ἀττικοὶ τοῦ εἰς τὰς σφραγῖδας κηρὸν λέγουσιν. Ἡσύχιος.

CHR. Καλῶς λέγε[illegible].] Legendum λέγετε vt ſit pes Tribrarchus æquiparans Iambum. Cùm autem ait ἐν ταῖσι κίσταις puto alluſionem fieri ad κύστιν. Τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι.] Melius Veneta editio τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι id eſt ſigna reuellere & diſſoluere.

B

Τῶν μή γ' ὀξύτερον ἐμοῦ βλέπειν. — *Ni me fortè videt acutius.*
Εἰ δέ τῳ μὴ σῖτος ὑμῶν ἔστι, βόσκει δ' οἰκέτας — *Sin quis eſt veſtrum farinas non habens, ſeruos alens*
Καὶ σμικρὰ πολλὰ παιδία, — *Et puſa plura pignora,*
Ἔστι παρ' ἐμοῦ λαβεῖν — *Accipiat hinc licet*
Πυρίδια λεπτὰ μὲν, — *Far tenue: Panis at*
Ὁ δ' ἄρτος ἀπὸ χοίνικος — *(Vt eſt ratio Chœnicis)*
C Ἰδεῖν μάλα νεανίας. — *Erit valida magnitas:*
Ὅς τις οὖν βούλεται — *Quiſquis ergo expetet*
Τῶν πενήτων ἴτω — *Pauperum, me petat*
Εἰς ἐμοῦ, σάκους ἔχων καὶ κωρύκους. ὡς — *Cum caniſtris ſacciperiſq́;:*
Λήψεται πυρούς. ὁ Μανῆς δ' αὐτοῖς οὑμὸς ἐμβαλεῖ. — *Aufferet fruges meus quas metietur ſeruulus:*
Πρός γε μέντοι τὴν θύραν — *Hoc tamen denuntio,*
Προαγορεύω μὴ βαδίζειν τὴν ἐμὴν, — *Petere vt nemo poſtulet portam meam,*
Ἀλλ' εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα. — D *Sed ſi ſapis, vites canem.*

BISETVS. Πυρίδια.] ἀπὸ τοῦ πυροῦ τὸ ὑποκοριστικὸν πυρίδιον, ἤγουν σιτίον, ἢ τοῦ σίτου ψωμίδιον, τουτέστι μικρότατον μέρος τοῦ σίτου εἴτε ἄρτου. ἄρτος δὲ νεανίας νῦν μεταφορικῶς ὁ καρτερὸς, ἤτοι ὁ μέγας. οὕτω καὶ ἐν Πλούτῳ, κρέας νεανικὸν εἶπε τὸ μέγα, καὶ παχύ. Χοῖνιξ δὲ, ὥς Εὐστάθιός φησι σκεῦός τι μετρητικὸν, καὶ αὐτὸ τὸ μετρούμενον. ὅθεν καὶ ἐπὶ τροφῆς τίθεται, καὶ χοῖνιξ καλεῖται. πᾶν ἡμερήσιος. νῦν δὲ λέγει ἀπὸ χοίνικος, E ἐπεὶ, ὥς φασιν ἐν τοῖς εἰς Σφῆκας σχολίοις δεδήλωται, τὴν χοίνικα τέσσαρες μεγάλοι ἄρτοι γίνονται, μικροὶ δὲ, ὀκτώ. Σάκους ἔχων.] τὸ σάκος, οὐδετέρως, ἀσπὶς, ὅπλον. σάκος δὲ ἀρσενικῶς δὲ ἰδὸς κ. ὁ θύλακος. Σουίδας. κώρυκος δὲ, πλέγμα δεκτικὸν ἄρτων. καὶ κωρύκιον, θυλάκιον, τὸ παρ' ἡμῖν βουλγίδιον. Ἡσύχιος δὲ, κώρυκος, θυλάκιον. ἔστι δὲ, φησι, δερμάτινον ἀγγεῖον ὅμοιον ἀσκῷ. Ὁ Μανῆς.] ὁ ἐμὸς δοῦλος, ἢ θεράπων. προαγορεύω δὲ, ἀντὶ τοῦ φημὶ, καὶ ἐν ἀρχῇ κελεύω, ἀπαγορεύω. εὐλαβεῖσθαι δὲ, εὐλαβῶς φυλάττεσθαι, φεύγειν, δεδιέναι.

CHR. Ἄρτος ἀπὸ χοίνικος.] Sic nos Gallo-Fräci dicimus *vn pain d'vn boiſſeau*. Chœnix Sextarij menſura eſt demenſum diurnum, propterea dictum ἡμεροτροφίον. Apud Heſychium habes ἀπὸ μέρους τροφὴ, non dubitem emendare ἡμέρας τροφή. Quod autem panem νεανίαν vocat, puto eſſe νεανικὸν & ſic grande vt ſaturare valeat νεανίαν, atque, vt ait Theocritus, ἄνδρα φυτοσκάφον. Τοὺς κωρύκους.] κώρυκος vel κωρύκιον, calathus eſt plectilis quo panis conditur, vt inde vernaculè dixerimus *Panier*. σάκος autem vel σάκκος, ſimilis ferè θυλάκῳ. Ὁ Μανῆς.) Manes pro ſeruo vt habes in ludo Cottaborum de quibus nos abundè in Irena. At εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα dictum ex Prouerbio, Caue canem.

F

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ, Ἀθηναῖος, Λάκων. — FAMVLVS, CHORVS, Athenienſis, Laco.

Θε. Ἄνοιγε τὴν θύραν. οὐ παραχωρεῖν θέλεις; — FAM. *Reclude ianuam, an recuſas cedere?*
Ὑμεῖς τί κάθησθε; μῶν ἐγὼ τῇ λαμπάδι — G *Vos quid ſedetis? an manetis dum face*
Ὑμᾶς κατακαύσω. φορτικὸν τὸ χωρίον. — *Vos hic aduram? aſperrimus ſed eſt locus,*
Οὐκ ἂν ποιήσαιμι. εἰ δὲ πάνυ δεῖ τοῦτο δρᾶν, — *Nunquam iſtud auſim, ſed tamen ſi opus ſiet,*
Ὑμῖν χαρίζεσθαι προσταλαιπωρήσομεν. — *Veſtra adlaborem perlubenter gratia.*
Χο. Χ' ἡμεῖς γε μετὰ σοῦ ξυνταλαιπωρήσομεν. — *CH. Tecum labores hauriemus inſimul.*

Θε. Οὐκ ἄπιτε; κωκύσεσθε τὰς τρίχας μακράς.
Οὐκ ἄπιτ᾽; ὅπως ἂν οἱ Λάκωνες ἔνδοθεν
Καθ᾽ ἡσυχίαν ἀπίωσιν εὐωχημένοι.
Ἀθην. Οὔπω τοιοῦτον συμπόσιον ὄπωπ᾽ ἐγώ.
Ἦ καὶ χαρίεντες ἦσαν οἱ Λακωνικοί.
Ἡμεῖς δ᾽ ἐν οἴνῳ ξυμπόται σοφώτατοι.
Χο. Ὀρθῶς γ᾽, ὅτι νήφοντες οὐχ ὑγιαίνομεν.
Ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων,
Μεθύοντες ἀεὶ πανταχοῦ πρεσβεύσομεν.
Νῦν μὲν γὰρ ὅταν ἔλθωμεν εἰς Λακεδαίμονα
Νήφοντες, εὐθὺς βλέπομεν ὅ τι ταράξομεν.
Ὥσθ᾽ ὅ τι μὲν ἂν λέγωσιν οὐκ ἀκούομεν,
Ἃ δ᾽ οὐ λέγουσι ταῦθ᾽ ὑπονενοήκαμεν.
Ἀγγέλλομεν δ᾽ οὐ ταὐτὰ τῶν αὐτῶν πέρι.
Νυνὶ δ᾽ ἅπαντ᾽ ἤρεσκεν. ὥστ᾽ εἰ μέν γέ τις
Ἄδοι Τελαμῶνος Κλειταγόρας ᾄδειν δέον,
Ἐπῃνέσαμεν ἂν καὶ προσεπιωρκήσαμεν.
Ἀλλ᾽ οὑτοιὶ γὰρ αὖθις ἔρχονται πάλιν
Ἐς ταὐτόν. οὐκ ἐρρήσετ᾽ ὦ μαστιγίαι.
Θε. Νὴ τὸν Δί᾽ ὡς ἤδη γε χωροῦσ᾽ ἔνδοθεν.
Λα. Ὦ Πολυχαρείδα. λαβὲ τὰ φυσατήρια
Ἵν᾽ ἐγὼ διποδιάξω γε κἀείσω καλὸν
Ἐς τὼς Ἀσαναίως τε καὶ ἡμᾶς ἅμα.
Ἀθην. Λαβὲ δῆτα τὰς φυσαλλίδας πρὸς τῶν θεῶν
Ὡς ἥδομαί γ᾽ ὁρῶν ὑμᾶς ὀρχουμένους.
Λα. Ὅρμαον
Τὼς κυρσανίως ὦ Μναμόνα
Τὰν τεὰν μῶαν, ἅτις
Οἶδεν ἁμὲ τώς τ᾽ Ἀσαναίως.
Ὅκα τοὶ μὲν ἐπ᾽ Ἀρταμιτίῳ
Πρέκροον θείκελοι
Ποττὰ κᾶλα, τὼς Μήδως τ᾽ ἐνίκων.
Ἀμὲ δ᾽ αὖ Λεωνίδας
Ἆγεν ἅπερ τὼς κάπρως
Θάγοντας οἰῶ τὸν ὀδόντα πολὺς
Δ᾽ ἀμφὶ τὰς γένυας ἀφρὸς ἤνθει
Πολὺς θ᾽ ἅμα
Καὶ κατὰ τῶν σκελῶν ἀφρὸς ἵετο.
Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως
Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι.
Ἀγροτέρ᾽ Ἄρτεμι σηροκτόνε
Μόλε δεῦρο παρσένε σιὰ
Ποττὰς σπονδάς, ὡς
Συνέχῃς πολὺν ἁμὲ χρόνον.
Νῦν δ᾽ αὖ
Φιλία δ᾽ ἀὲς εὔπορος εἴη
Ταῖσι συνθήκαις.

A *FAM. Non hinc abitis? de capillo flebitis:*
Abitis inquam? dum Lacones hoſpites
Intus quieſcant, lautè & accepti ſient?
ATH. Nunquam antè tale videram conuiuium,
Fuere honeſti ſcilicet Laconici,
Noſq; inter ipſa vina conuiua cati.
B *CH. Benè iſta certè, ſobrij inſani ſumus,*
Athenienſes fortè ſi perſuaſero,
Legationem ſemper ebrij obibimus:
Nam ſobrij cùm venimus Lacedæmona
Statim videmus vnde turbemus nimis:
Quæ ſunt ab illis dicta non attendimus,
Quæ dicta non ſunt, ſuſpicamur perperam,
Renuntiantes aliter atque dicta ſunt.
C *At nunc probantur omnia, ac ſi quis canat*
Telamoniam pro Clitagorica nænia
Laudemus atque deieremus falſiter.
FAM. Sedete, ad vnum idémque nunc iſti ſimul
Redeunt, abitin' flagriones ocyus?
Nam per Iouem intrò iámque procedunt viri.
LA. O Polycharida, ſume ſodes tibias,
D *Saltatione bipede, ut adſultem tibi,*
Et Athenienſes nóſque pulcrè concinam:
ATH. Tu ſume potius tibias inflatiles,
Sic nos iuuat videre ſaltantes ſimul.
LA. O Muſa
Nunc puberibus monſtra tuum
Canticum, notum nobis
Ciuibúſq; notum Athenarum
Ob illuſtria ad Artemiſium
E *Facta gens quæ Attica*
Geſſit illa, quum Medóſque vicit,
Quúmque nos Leonidas
Duxit apros ceu truces
Dentem aſperantes rigidum; fluebat
Plurima vndique per ora ſpuma.
Simúlque per
Crura pedéſque multa ferocia:
Namque immenſa tanquam arena
F *Apparebant Perſæ.*
Artemi Dea ferarum tremor
Age virgo, age huc Dea veni
Ad fœdus noſtrum, ut
Sit vtriſque diu ſtabile,
Vt nunc
Animúſque æquus & facilis ſit
Semper his pactis

BISETVS. Ἄπιτε τὴν θύραν.) θεράποντας ἴσως λαμπάδας ἔχοντας, τοὺς αὐτοῖς ἐντυγχάνοντας ἀναχωρεῖν κελεύει, ὅπως ἡ ἔξοδος τοῖς Λάκωσι ἐκ τοῦ συμποσίου ἀνεμποδίστως ῥᾴων εἴη. Φορτικὸν τὸ χωρίον.) χωρίον ... μεταφορικῶς λαπίζειν, ὡς ἐν τούτῳ τῷ

G ... Ξενοφῶντος χώρας ἐπάργεις χαλεπᾶς. τουτέστιν, ἐν ἔργοις δυστριβέσι χαλεποῖς. ἐν τῷδε τῷ σημασίᾳ, καὶ φορτίγκια παρὰ Λατίνοις λαμβάνεται. τὰ δὲ ἑξῆς, ὑμῖν χαρίζεσθαι, φορτικῶς καὶ ἀλλοπρεπῶς γέλωτος χάριν εἴρηται, καὶ ὁ νοῦς οὗτος. χαλεπὸν μὲν καὶ ἄγριον ἐμοὶ ἐστὶ ὁ σὰς ἰδεῖν

A τῇ λαμπάδι καταχαίρειν, ὅμως δὲ, εἴπερ οὕτω ποιητέον, τοῦτο ὑμῖν χαρίζεσθαι ἀναγκοίμην, καὶ ὑπομείναιμι. τούτῳ δὲ τῷ ῥήματι προσταλαιπωρεῖν, ὁ Κωμικὸς κέχρηται ἄνω, ὅτε λέγει

– Ἀλλ' ἀνάσχεσθ' ὦ 'γαθαί,

Καὶ προσταλαιπωρήσατε γ' ὀλίγον χρόνον.

ἀλλ' ἐνταῦθα μᾶλλον χρηστικὸν φαίνεται προσταλαιπωρήσομεν ἀντὶ τοῦ ς. ἐὰν γράφῃ καὶ τὸ μέτρον ἀπαιτεῖν δοκεῖ. καὶ ἴσως αὐτὴ ἡ ἔννοια βέλτιον ἂν ἔχοι, εἴπερ οὕτω λήψῃς. B ἐάν γ' ἐγὼ τοῦτο ποιεῖν ἀναγκαζοίμην, ὑμῖν τότε χαρίζεσθαι βουλόμενος, πρῶτος τὸν δὲ τὸν πόνον ἀσμένως ὑποφέροιμι. καὶ τὴν γε τὴν ἔννοιαν βεβαιοῦν δοκεῖ τὸ ὑπὸ χοροῦ ἐπιφερόμενον ῥῆμα ξυνταλαιπωρήσομεν καὶ ἐν τῇ Σουίδᾳ εὑρίσκεται προσταλαιπωρῶ ἄνευ ἑρμηνείας, τοῦτο τὸ Ἀριστοφάνειον ἴσως αἰνιττόμενον. πρὸς τούτοις δὲ, καὶ ὁ στίχος σκάζει ἐν ἕκτῃ τῇ χώρᾳ σπονδεῖον ἔχων παρὰ νόμον τοῦ μέτρου. ὅπερ παρατηρητέον ἐὰν οὕτως μέντοι διορθοῖτο, εἴτις γράφοι προσταλαιπωρήσομαι. ὅπερ ἔσται ὁ μέλλων ἐνεργητικῶς ληφθείς.

CHR. Προσταλαιπωρήσομεν.] Vt conſtet pedibus ſuis verſus ſenarius, lego ταλαιπωρήσομεν.

C BISETVS. Κονίσατέ γε τάς.] κεκονιμένοι δηλαδή. κονίειν δὲ, θρηνεῖν, κλαίειν, μετὰ θρήνου ἀναβοᾶν. νῦν δὲ, κονίσατέ γε τὰς τρίχας μακρά, τουτέστιν, ὑπὸ τῆς τριχῶν κουρᾶς, πολλοῦ χρόνου θρηνήσετε. ταῦτα δὲ λέγων ἅμα τὴν δᾷδα πρὸς τὴν αὐτῆς κεφαλὴν προσπελάζει. Οὔπω τοιοῦτον.] Ἀθηναῖός τις ὁ πρῶτος εἰς τὸ θέατρον εἰσελθὼν, τὸ συμπόσιον, τὸ τοῖς Λάκωσι παρεσκευασμένον, ἐπαινεῖ, καὶ δὴ καὶ δεῖ ἀμφοτέρου τοῦ δήμου ἐν ταῖς πρεσβείαις ἔθη, καὶ τρόπους τινὰς διηγεῖται, καὶ σκώπτων διασύρει. D Ἄδειν Τελαμῶνος.] ᾄδειν Τελαμῶνος παροιμιακῶς λέγεται ἀπὸ σκολίου μέλους, οὗ ἀρχή. Παῖ Τελαμῶνος Αἶαν αἰχμητά, λέγουσί σ' ἐς Τροίαν ἄριστον ἐλθεῖν Ἀχαιῶν μετ' Ἀχιλλέα. Εὐσταθ. Κλειταγόρα δὲ. Κλειταγόρας, ποιήτρια Λακωνική, ὥς φησι Σουίδας, καὶ Κλειταγόρα, ᾠδῆς τι εἶδος κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ἐν τούτοις δὲ ἐστὶν ἔλλειψις. τὸ πλῆρες, ᾄδοι Τελαμῶνος ᾠδὴν, ἢ μέλος. οὕτω καὶ δέον ᾄδειν Κλειταγόρας ᾠδὴν ἢ μέλος. ταῦτα δὲ ἐπὶ τῶν μὴ τὰ προσήκοντα E τοῖς ὑποκειμένοις φλυαρούντων. ὡς καὶ τοῦτο, οὐδὲν πρὸς ἔπος, καὶ, οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον. Οὐκ ἐῤῥήσονται] μετὰ φθορᾶς ἀποχωρήσατε, εἰς φθορὰν ἀπελεύσεσθε. οὐ ῥᾴδιον δὲ διαγνῶναι πρὸς οὓς ταῦτα λέγεται. Ὦ πολυχαρείδα.] παρεπλήσιον καὶ Λάκων τις, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμποσίου ἱλαρὸς, καὶ ὑποπεπωκὼς ἐξελθὼν, πρὸς ὄρχησιν αὑτὸν παρασκευάζει, καὶ τοὺς ἄλλους ταὐτὸ ποιεῖν παραινεῖ. Τὰ φυσατήρια.] τὰ φυσατήρια, τὰς φυσαλλίδας, εἴτε τοὺς αὐλοὺς οἱ Δωριεῖς οὕτω καλοῦσιν, ὅτε οἱ αὐλοῦντες ἐν τῷ αὐλεῖν φυσῶσι πρὸς τὰς ᾠδὰς χρῆσθαι F εἰώθασι. Διποδιάξω.] διποδία, ὄρχημα Λακωνικόν. ὅθεν τὸ διποδιάζειν, τὸ διποδίαν ὀρχεῖσθαι. ἄλλως. διποδία ὀρχήσεως εἶδος, ὃ καὶ διποδισμός. Ἡσύχιος. καὶ εἴσω δὴ, καὶ ἀείσω.

CHR. Ὀρθῶς γ'.] Deeſt in Veneta edit. hic appoſita chori perſona & continuatur oratio ab Atheníenſi. Ἄδοι Τελαμῶνος.] Canere de Telamone prouerbium eſt relatum ab Euſtathio in Bœotia, & recenſuit Eraſmus. Sed de Clitagora G quæ fuit poetria Lesbia, certum eſt hoc nomine melos vocatum quoddam cuius initium fuerit Κλειταγόρα vt illius περὶ Τελαμῶνος, de quo in Veſpis diximus. Ἀλλ' ἐγὼ γάρ] In Veneta editione tres hos verſus ſequentes famulus vel θεράπων pronuntiat. Διποδιάξω.] Διποδία vel διποδισμός, εἶδος ὀρχήσεως. Malè apud Suidam διπόδια, erat autem ſaltatio in qua iunctis pedibus labore & conatu magno picas imitabantur. Sunt verò φυσαλλίδες, αὐλοί.

BISETVS. Ἐς τὼς Ἀσαναίως] εἰς τοὺς Ἀθηναίους. οὕτω γὰρ καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πανταχοῦ χαρίεν εἶναι δοκεῖ, ἵνα τὸ τῆς Λακωνικῆς διαλέκτου ἰδίωμα ἀκριβέστερον φυλάττοιτο. Ὅρμαον.] Λάκων καλάς τινας πράξεις, καὶ ἀνδραγαθήματα τῶν τε Λακώνων καὶ τῶν Ἀθηναίων, ἅποτε κατὰ τῶν βαρβάρων ἀνδρείως ἀπεδείξαντο, Λακωνιστὶ λαλῶν ἐπαινεῖ. ἡ δὲ τούτων ἑρμηνεία αὕτη. Ὅρμαον, ὅρμαζον, ὅρμησον, ἄναγε, ἐξέγειρε. τὼς κυρσανίως, τοὺς κυρσανίους, τοὺς νεανίας, τὰ μειράκια. ἐστὶ δὲ ταύτης τῆς λέξεως καὶ ἄνω προείρηται. ὦ Μναμονα, ὦ Μνημόνη, ὦ Μνημοσύνη. ὦ Μνᾶμα. τὰν θεὰν Μῶσαν, τὴν θεὰν Μοῦσαν. ἅτις οἶδεν ἀμὲ, τὼς τ' Ἀσαναίως. ἥτις οἶδεν ἡμᾶς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους. Ὅκα τοὶ μέν.] ὅτε οἱ μὲν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ πρώκροον. προσώθουν, προὔτρεπον, θεοείκελοι πρὸς τὰ καλά, τοὺς Μήδους τ' ἐνίκων. Ἀρτεμίσιον δὲ, ἀκρωτήριόν τι τῆς Εὐβοίας πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν, ὅπου Ἀρτέμιδος ἦν ἱερὸν, καὶ τὸ αὐτῆς ἄγαλμα Ἀρτεμίσιον καλούμενον, ὥς φησιν Ἁρποκρατίων. θεοείκελος δὲ, θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος.

CHR. Ὅρμαον.) Fortaſſis pro ὅρμα εἰπεῖν. Quod autem ait Μναμόνα neſcio quid ſit niſi quod ſcribit Heſychius μναιόσι, μοῦσαι μνηστῆρες. Idem μῶαν eſſe ait ᾠδὴν ποιεῖν. Sed & pro οἶδεν legerem ᾄδειν. Ἐπ' Ἀρταμιτίῳ.) Artemiſium promontorium Eubœæ, Philiſtus vocat Ἀρτεμίτιον. Θεοείκελοι.) Pro θεοείκελοι, vt puto, nam Hercules in bello ad Thermopylas Leonida duce dicitur ἀποθεωθῆναι.

BISETVS. Ἀμὲ δ' αὖ Λεωνίδας.] ἡμᾶς δὲ πάλιν ὁ Λεωνίδας ἦγεν ὥσπερ τοὺς κάπρους, θήγοντας, θήξαντας τοὺς ὀδόντας. Λεωνίδας δὲ, εἴτε Λεωνίδης Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἀνδρειότατος, οὗ Παυσανίας μνημονεύων ἐν τοῖς Λακωνικοῖς, οὕτω γράφει, Κλεομένους δὲ ἐκ ὄντων ἀῤῥένων παίδων, ἐς Λεωνίδαν τὸν Ἀναξανδρίδου Δωριέως δὲ ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφὸν κατέβαινεν ἡ ἀρχή. καὶ Ξέρξης τηνικαῦτα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἦγαγε τὸν λαὸν, καὶ Λεωνίδας τριακοσίοις ὁμοῦ Λακεδαιμονίων ἀπήντησεν ἐς Θερμοπύλας. ἀλλὰ καὶ τούτων διεξοδικὴ ἱστορία εὕρηται παρὰ τῷ Ἡροδότῳ, ἐν τῇ ἑβδόμῃ. σημείωσαι δὲ, τὸ θαγόντας εἶναι μετοχὴν ἀορίστου δευτέρου ἐνεργητικοῦ ἀπὸ τοῦ θέματος θήγω, τὸ ἀκονῶ, καὶ ὀξύνω. ἔθαγον δὲ, ὡς ἀπὸ τοῦ τύκω, ἔτυκον. ὅθεν τὸ θαγὼν, οὗτος, γὸν, θαγόντος, ὅπερ σπανιώτερον. ἀφρὸς ἤνθει, ἀντὶ τοῦ ἤνθει, παρὰ τὸ ἀνθεῖν, ὃ μεταφορικὸς τοῦ λαμπρὸν ἀντὶ τοῦ ἠγείρετο, ἤλθεν, ἀφήρητο. Ἦν γὰρ τῷ ἄνδρες) ἦσαν γὰρ τοὶ ἄνδρες, ἦσαν οἱ ἄνδρες, οἱ Πέρσαι ἐκ ἐλάσσους τῆς ψάμμου, τῆς ψάμμου. Σημείωσαι δὲ τὸ ἦν, ἀντὶ τοῦ ἦσαν κατὰ συγκοπὴν εἰρῆσθαι. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Σοφ. ἐν Τραχ. Ἦν δὲ ἀμφίπλεκτοι κλίμακες. ἀντὶ τοῦ ἦσαν. καὶ Ἡσίοδος,

Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί.

Σηροκτόνε.] θηροκτόνε. ἡ γὰρ Ἄρτεμις τῆς θήραις χαίρει, καὶ τὰ θηρία βάλλουσα διώκει. παρσένε, σιά, παρθένε θεά. πρὸς τὰς σπονδὰς μόλε. σπονδὴ δὲ ὁ τῆς θυσίαις ἐπιχεόμενος οἶνος. σπονδὴ, ὅρκος, καὶ εὐχή. Ἡσύχιος. Ὦ αἱμύλας.] ὅπως ἡμᾶς πολλοῦ χρόνου εἰρηναίους διάγοντας λείπωμεν, καὶ ἀλεφρονοῦντας αἱμύλας. Αἰὲς ἀπόρους.] αἰὲς, αἰεὶ, αἰεί, ἀεί, διὰ παντός. ἄπορος δὲ, ἄφθονος.

A CHR. Πολλὰ καλά.] An πάντα καλὰ vt ad deam referatur, an πολλὰ καλά, ad res egregias & pulcra facinora, πρὸς τὰ καλὰ ἔργα, an potius κᾶλα ſunt ligna, vt per ea naues intelligantur ſecundùm reſponſum oraculi quod ligneos muros iubebat ędificare: μᾶλλον δὲ τὸ ἐκεῖνο. Κάπρους θήγοντας.] Sic etiam de apro Philippus dixit in 4. lib. Florilegij Epigrammatarij δεινὸν ὀδόντα βρύχοντα, niſi mea me fefellit coniectura quæ pro [illegible] repoſuit δεινὸν in Epigrammate Philippi. Τὰς ψάμμας τοὶ Πέρσαι.] Erant, inquit, Perſæ (Medos vocat Thucydides, ſed Medorum nomine Perſæ innuuntur vel teſte Horatio, Neu ſinas Medos &c.) innumerabiles inſtar arenæ, ψαμμίας enim puto eſſe ψάμμον vel ψάμαθον, aliàs ſignificat ἄλφιτα. Hoc autē loco [illegible] γὰρ τ' poſitum [illegible] puto pro [illegible]

Καὶ τὰς αἱμυλᾶς ἀλωπέκας
Παυσαίμεθ' ὦ
Δεῦρ' ἴθι δεῦρ' ὦ
Κυναγὲ παρσένε.
Λυ. Ἄγε νῦν ἐπειδὴ τἄλλα πεποίηται καλῶς
Ἀπάγεσθε ταύτας ὦ Λάκωνες· τάσδε δ' ὑμεῖς·
Υμεῖς· ἀνὴρ δὲ παρὰ γυναῖκα καὶ γυνὴ
Στήτω παρ' ἄνδρα. κᾆτ' ἐπ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς
Ορχησάμενοι θεοῖσιν, εὐλαβώμεθα
Τὸ λοιπὸν αὖθις μὴ 'ξαμαρτάνειν ἔτι.
Πρόσαγε χορόν· ἔπαγε Χάριτας.
Επὶ δὲ κάλεσον Ἄρτεμιν.
Επὶ δὲ Δίδυμον ἄγε χορὸν ἰήϊον
Εὔφρον' ἐπὶ δὲ Νύσιον.
Ος μετὰ Μαινάσι βάκχειος ὄμμασι
Δαίεται.
Δία τε πυρὶ φλεγόμενον
Επί τε πότνιαν ἄλοχον ὀλβίαν.
Εἶτα δὲ δαίμονας οἷς ἐπιμάρτυσι
Χρησόμεθ' οὐκ ἐπιλήσμοσιν
Ησυχίας πέρι τῆς μεγαλόφρονος.
Ην ἐποίησε θεὰ Κύπρις.
Ἀλαλαὶ ἰὴ παιήων.
Αἴρεσθ' ἄνω ἰαί.
Ως ἐπὶ νίκῃ ἰαί.
Εὐοῖ εὐοῖ, εὐαὶ εὐαί.
Λάκων πρόφαινε δὴ σὺ μοῦσαν
Επὶ νέᾳ νέαν.

B *Quin & deſinamus vulpium*
Fallaciam, ô
Huc agedum adſis
Canum ô virago dux.
LVS. *Age ergo quando belle habent ſe cætera*
Abducite illas ô Lacones, hasq́ vos:
C *Vir fœminæ adſtet, & viro adſtet fœmina:*
Exinde Diuis ritè perfecta ſimul
Saltatione, quod quidem vortat benè,
Porrò cauendum eſt ne quod erratum fiet.
Age ſtatue chorum, age Charitas,
Iterum & age, voca Artemin,
Etiam age, chorum Iëion age Didymum
D *Lenificum, age Nyſium.*
Cuique micantia cum Mænadum choro
Lumina, i-
gneq́ rutilum age Iouem, age,
Pariter inclytam ſobole coniugem,
Indigetesq́ deos quibus vtimur
Teſtibus hic meminentibus.
Pacis ad ardua conſilia optima
Quam dea conſtituit Cypris.
E *Alale io Pæana*
Extollite altum, io
Victor vt omnis abit.
Euæ Euæ, Euæ Euan.
Age effer ergo cantilenam
Laco nouiſſimam.

BISETVS. Τὰς αἱμυλᾶς.] τὰς αἱμύλας, αἱμύλος, αἱσυλος, πανοῦργος, ὀξὺς ἐν τῷ λέγειν, κόλαξ, ἀπατεών. αἱμύλος δὲ ὅθεν καὶ αἱμύλιος δασύνεται κοινῶς, ἐκ τοῦ αἷμα γίνεται. αἱμύλιοι λόγοι, οἱ τοῦ αἵματος ἁπτόμενοι. τῶν δὲ Αἰολέων ἐστὶ ψιλοῦν τὰ κοινῶς δασυνόμενα. οἱ δὲ Δωριεῖς καὶ αὐτοὶ τῆς ψιλουμένης λέξεως χρῆσθαι φαίνονται. Ἄγε νῦν.] ἡ Λυσιστράτη τῶν πραγμάτων αὐτῇ κατὰ γνώμην καλῶς χωρησάντων, ὅτι τῇ αὐτῆς συμβουλῇ, καὶ λόγοις οἱ Ἀθηναῖοι διαλλαγὰς πρὸς τοὺς Λάκωνας ἐποιήσαντο, πάντας τοὺς θεοὺς τούτων χάριν εὐχαριστίας καὶ θείας εὐνοίας ὄντας ὑμνεῖν, καὶ ἕκαστον ἄνδρα τὴν αὐτοῦ γυναῖκα οἴκαδε ἀπάγειν, καὶ μετ' αὐτῆς εἰρηναίως εἰς τὸ λοιπὸν ζῆν, καὶ μηδ' ὑμῖν καινῆς προσκρούσεως ἀφορμὴν ἀλλήλοις παρέχειν κελεύει. Ἀπάγεσθε ταύτας] ἅμα ταῦτα λέγουσα ἡ Λυσιστράτη, τοῖς τε Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς Λάκωσι ἰδίας γυναῖκας μετὰ μόνας παραδίδωσι. συμφοραῖς δὲ, τύχαις.
G
CHR. Επ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς.) Nomen συμφορᾶς eſt τῶν μέσων, ſic Alcæus dixit [illegible] συμφορᾷ id eſt ἀγαθῇ τύχῃ. Æſchylus etiam in Agamemnone dixit συμφορᾶς χάριν, id eſt, εὐτυχίας.
F
BISETVS. Επὶ δὲ Δίδυμον.) Δίδυμον ἐπιθέτως, καὶ κατ' ἀντονομασίαν αὐτὸν τὸν Φοῖβον καλεῖ, ὅτι καὶ Διδυμαῖον, ὅτι ἡ Λητὼ, τῷ αὐτῷ τόκῳ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὴν Ἄρτεμιν διδύμους, ἢ διδυμάονας ἔτεκεν. ἀπὸ δὲ τοῦ δύο γίνεται δύμος. ὅθεν δίδυμος ἐν συνθέσει μετὰ τοῦ δὶς ἀριθμητικοῦ ἐπιρρήματος. διαφέρει δὲ δίδυμος τοῦ διδυμάονος. δίδυμοι γὰρ οἱ διπλοῖ, ἢ συμφυεῖς τοῖς σώμασιν, ὁποῖοι μυθεύονται οἱ Ἀκτορίωνες. καὶ ἁπλῶς οἱ δύο. καὶ δίδυμοι, οἱ ὄρχεις ὁμωνύμως. διδυμάονες δὲ, οἱ κεχωρισμένοι τοῖς σώμασιν. Εὔφρον' Ἰήϊον.) ἰήϊος, δασύνεται μὲν ὁ Ἀπόλλων ἀπὸ τῆς ἀφέσεως, καὶ τοξείας. τουτέστιν ὁ τοξότης. ψιλοῦται δὲ ἀπὸ τῆς ἰάσεως, ἰατρὸς γὰρ ὁ θεός. ἀλλὰ περὶ τούτου τοῦ ἐπιθέτου, διὰ πλειόνων ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. τινὲς ἴξιον γράφουσι παρὰ τὸ Ἰξίας, ὥσπερ κατὰ τὸν Στέφανον, πλεθεωτικῶς χωρίον τῆς Ῥόδου, ἀπὸ Ἰξοῦ λιμένος,
ὅθεν

ἔθεν ἴήιος Ἀπόλλων, ὥς φησιν Ἀρτεμίδωρος δι᾽ ἑκάτου τῶν γινομένων ἰωμένων· τινὲς δὲ, καὶ ἰδίως χαπτίον νομίζουσι καὶ πρὸς τὸν χορὸν ἀναφέρουσι. ἤγουν, ἴδιον, ἤτοι οἰκεῖον χορόν.

C H R. Αγέχορον ἰκίον.] Editio Veneta habet οἰκεῖον, malè vt arbitror. Nam ἰκίον videtur esse ab insula quæ ἴκος dicitur vna ex Cycladibus, deinde metrum videtur postulare pedem Pyrrichium. ἐπὶ δ᾽ εὐίσιον autem mutarem libenter, & diuiderem in tria ἐπὶ δὲ νύσιον. Quod verò ait μετὰ μαινάσι nullus est error, nam præpositio hæc etiam datiuis iungitur vt Homerus, μετὰ τοῖσιν ἔβη, sed mox pro ὅσπερ, legerem Δία τε vt ad Iouem referatur.

B i s e t v s. Επὶ δὲ Νύσιον.] Νύσιον τὸν Διόνυσον καλεῖσθαι, καὶ ἄνω δεδήλωται. Νύσσα γὰρ, ἡ Νύσα ὄρος Θρᾴκης, ὃ καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ, Νυσήϊον, ἀφ᾽ οὗ ὁ Διόνυσος παρωνομάσθαι δοκεῖ. Εὐρ. εὔφρονα δὲ τοῦτον καλεῖ ἅτε τοῦ οἴνου εὑρετὴς καὶ δοτήρ. ὁ δὲ οἶνος τοὺς ἀνθρώπους εὐφραίνει. Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις.

Ὁ δ᾽ ἦλθ᾽ ἐπὶ τἀντίπαλον ὁ Σεμέλης γόνος.
Βότρυος ὑγρὸν πόμ᾽ εὗρε, κ᾽ εἰσηνέγκατο
Θνητοῖς, ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς.
Ὕπνου τε λήθην τῶν καθ᾽ ἡμέραν κακῶν
Δίδωσιν, οὐδ᾽ ἔστ᾽ ἄλλο φάρμακον πόνων.

Μετὰ Μαινάσι.] Μαινάδες, αἱ Βάκχαι μαινόμεναι. ζητοῦσαι βακχεύειν, ἀφροσύνης. τὸ δὲ δαίεται, τινὲς ἑρμηνεύουσιν εὐωχεῖται ἀλλὰ τοῦτο ἀπιθανώτερον. βέλτιον ἴσως ἑρμηνεύειν, λάμπει, πυρὸς δίκην τοῖς ὄμμασι βακχείοις, καὶ μανιώδεσιν ἐν μέσῳ τῶν Μαινάδων φέρεται. τῶν γὰρ μαινομένων τὰ ὄμματα, δεινὰ προσορᾷν, καὶ οἱονεὶ πυρώδεις αὐγὰς πυρὸς δίκην τὴν μανίαν ἐκβάλλει. Δία τε πυρὶ φλεγόμενον.] τούτων τὸ πλῆρες οὕτως ἐκ τῶν

A προηγουμένων δῆλον, καὶ ἐπικάλεσαι τὸν Δία τε πυρὶ φλεγόμενον, ἀντὶ τοῦ φλέγοντα δηλονότι τοῖς κεραυνοῖς, καὶ ἀστραπαῖς. Επί τε πότνιαν ἄλοχον.] ὀλβοφρασιῶς τὴν Ἥραν τοῦ Διὸς γαμετὴν οὕτω καλεῖ. ὡς δὲ ἐν τοῖς ἄνω τὸ ἐπὶ δὲ Νύσιον, λείπει ἀντὶ τοῦ, ἐπικάλεσαι δὲ καὶ τὸν Νύσιον, οὕτω Διόνυσον οὕτω καὶ τὸ ἐπὶ τε πότνιαν, γενετέον ἀντὶ τοῦ, ἐπικάλεσαι δὲ καὶ τὴν Ἥραν Διὸς σεβαστὴν καὶ ὀλβίαν γυναῖκα. Εἶτα δὲ δαίμονας.] τοὺς ἄλλους θεοὺς, καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν. ἐπικάλεσον, ἵνα τῶν συνθηκῶν μάρτυρες ὦσι. καὶ τοὺς παραβαίνοντας τὰς τῶν
B σπονδῶν ὅρκους τιμωρῶσι, καὶ κακοὺς κακῶς ἀπολέσωσι. τὸ δὲ ἐπιμάρτυσι, ποιητικώτερον ἡ δὲ εὐθεῖα αὐτῶν πληθυντικὴ ἀπὸ τῆς εὐθείας ἑνικῆς, μάρτυς, υος, παράγεται. ἀνθ᾽, οὗ μάρτυρ, μάρτυρος καὶ μάρτυρος, μαρτύρου. ποιητικῶς ἐπιμάρτυσι, οἷς ἐπιμαρτύροις. Θεὰ Κύπρις.] ἡ Ἀφροδίτη. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι αἱ γυναῖκες τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας εἰς τὴν συνήθη ὁμιλίαν, καὶ συνουσίας τυχεῖν
C ἐβούλοντο, τὰς διαλλαγὰς πρὸς τοὺς πολεμίους ποιεῖσθαι ἠνάγκασαν. Αλαλαί.] ἐπίφθεγμα χορῶν. καὶ ἀλαλαγμὸς, ἐπινίκιος ὕμνος. ἡ φωνὴ ἀπὸ τῶν θαρραλεωτέρων κατὰ τῶν δειλοτέρων. ἀλαλαγμὸς οὖν ὕψωμα φωνῆς. καὶ ἀλαλάζετε, κροτεῖτε. καὶ ἀλαλὰ, στρατιωτικὸς ἀλαλαγμὸς ὃν ἀλαλὰν λέγουσιν οἱ Δωριεῖς, βοὴν οὖσαν πρὸ μάχης. Εὐρ. Ἰὴ παιών.] παιανίζειν, ἤγουν ᾄδειν παιᾶνι Φοίβῳ ὕμνον παιᾶνα, οὐ ἐπωδὸς τὸ, ἰὴ Παιάν. ὅπερ ἦν παιωνικόν τι ἐπίρρημα. ἔστι δὲ παιὰν, ὕμνος τὶς ὥς φασιν, εἰς Ἀπόλλωνα, οὐ μόνον ἐπὶ παύσει λοιμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παύσει πολέμου. πολλάκις δὲ καὶ προσδοκωμένης τινὸς δεινοῦ ᾀδόμενος. καὶ ὁ μὲν Ὅμηρος παιήονα τοῦτον καλεῖ. οἱ δὲ μετ᾽ αὐτὸν, καὶ παιᾶνα:
D ἀλλὰ περὶ τούτων, καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. καὶ Εὐστάθιος δὲ πλειόνων ταῦτα διεξέρχεται. ἰαὶ δὲ, καὶ εὐαὶ, καὶ εὐαὶ, ἐπιρρήματα τῶν ὀρχουμένων, καὶ ἀλαλαζόντων, καὶ ποιὰς φωνὰς ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι φωνούντων. ὧν αἱ μὲν χαρὰν, αἱ δὲ προθυμίαν πρὸς ὄρχησιν, ὡς ἐν τῷ, δηλοῦσι.

E

ΧΟΡΟΣ ΛΑΚΩΝΩΝ.

Ταΰγετον αὖτ᾽ ἐραννὸν ἐκλιπῶα
μῶα
Μόλε Λάκαινα πρεπτὸν ἁμὶν
Κλέωα τὸν Ἀμύκλαις Ἀπόλλω σιὸν
Καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν.
Τυνδαρίδας τ᾽ ἀγασώς.
Τοὶ δὴ παρ᾽ Εὐρώταν ψιάδδοντι
Εἷα μάλα ἔμβη-
Ὤια κοῦφα πάλλων.
Ὦ Σπάρταν ὑμνίωμες,
Τᾷ σιῶν χοροὶ μέλλοντι.
Καὶ ποδῶν κτύπος.
Ἇ τε πῶλοι ταὶ κόραι
Πὰρ τὸν Εὐρώταν

CHORVS LACONVM.

Taygeti amata teſqua, Muſa nunc relinquens
Mihi Lacæna, ades nitentem
Apollinem in Amyclis celebrans deum
F *Cantu, æreas & Athenas.*
Tyndaridáſque bonos.
Qui propter Eurotam vacant ludis
Et leuia in altum ab-
Legmina multa vibrant.
O cantemus Spartam vrbem
Quæ choros amat deorum
Et pedum ſonos:
Tum puella atque innuptæ
G *Ad vada Eurotæ*

B i s e t v s. Ταΰγετον.] Ὁ τῶν Λακώνων χορὸς, Λακωνικῇ κατὰ πάντα διαλέκτῳ χρώμενος, τοὺς πατρίους θεοὺς εὐχαριστῶν ὑμνεῖ, οὕτω τῷ παρόντι δράματι τέλος ἐπιτίθησι. Ταΰγετον δὲ ὄρος τῆς Λακωνικῆς, ὡς προείρηται. ἐραννὸν δὲ, ἐραννὸν ἐπέραστον, ποθεινὸν, τίμιον, καλόν. Ὅμηρος, Καλυδῶνος ἐραννῆς. Εκλιπῶα Μῶα.] περὶ τῶν τοιούτων σχηματισμῶν ἐν τοῖς ἄνω προειρημένοις ἐρρέθη. κοινῶς δὲ, λιποῦσα Μοῦσα. ὁμοίως καὶ τὸ ἑξῆς

A κλεῶα, ἀντὶ τοῦ κλέουσα, ἢ κλείουσα. ἀπὸ τοῦ κλέω, τὸ κλείω, ὑμνῶ, εὐφημίζω. πρεπτὸν δὲ, σεβαστὸν, αἰδέσιμον, σιπτὸν ἂν κλείειν, καὶ ὑμνεῖν πρέπει. Ἀμύκλαι δὲ, πόλις Λακωνικὴ τῶν ἑκατὸν πόλεων, ἣν ἔκτισεν Ἀμύκλας ὁ Λακεδαίμονος υἱός. Ἀπόλλω σιὸν, Ἀπόλλωνα θεόν. ταῦτα δὲ νοητέον οὕτω· ὦ Μοῦσα Λάκαινα ἐλθοῦσα τὸ Ταΰγετον, δεῦρο μόλε κλέουσα, ἢ κλείουσα, ἀντὶ τοῦ κλείσουσα, καὶ ὑμνήσουσα τὸν σεβαστὸν θεὸν, Ἀπόλλωνα ἐν Ἀμύκλαις τιμώμενον. ἄλλως. τινὲς γραπτέον νομίζουσι κλεῶν ἀντὶ τοῦ κλεινῶν, ὅπερ ἐστὶν ἀπαρέμφατος Δωρικῶς ἀπὸ τοῦ κλεέω, ὦ. καὶ οὕτω συντακτέον τὸ λεγόμενον, πρεπτὸν ἁμὶν ἐστὶ δηλονότι, κλεῶν, τουτέστι πρέπον ἡμῖν ἐστὶν, ἡμῖν πρέπει κλείειν, καὶ ὑμνεῖν τὸν θεόν. καὶ τὰ ἑξῆς.

CHR. Πρεπτὸν ἁμὶν κλεῶα.] Moſtella & imagines πρεπτὰ vocat Heſychius, & hic delubrum eſſe Apollinis puto. At κλεῶα mendoſum ſuſpicor, in editione Veneta legitur κλεῶσα, melius meo quidem iudicio, vt ſit pro κλέουσα. Idem Grammaticus exponit ψιαδεῖν, παίζειν, quod alij dicunt ἐψιάειν vel ἐψιάαδες.

Bisetvs. Καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν.] χαλκίοικος ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Σπάρτῃ, ἢ ὅτι χαλκοῦν οἶκον εἶχεν, ἢ διὰ τοὺς χαλκιδεῖς ἐξ Εὐβοίας φυγάδας, αὐτὴν κτίσαι. Σουίδας. Τυνδαρίδας δὲ, τοὺς Τυνδάρεως υἱοὺς, Κάστορα, καὶ Πολυδεύκη. ἀγασὼς δὲ, ἀγαθούς. Παρ' Εὐρώταν.] Εὐρώτας, ποταμὸς Λακωνικῆς. ψιάδδοντι δὲ, ψιάζουσι, τουτέστι μετὰ χαρᾶς παίζουσι. ψιὰ γὰρ, χαρὰ, γελοιασμὰ, παιγνία· ὅθεν τὸ ῥῆμα ψιάζω. καὶ Λακωνιστὶ ψιάδδω. Εἶα μάλα ἔμβη.] εἶα παρακελεύσεως ἐπίρρημα. ἔμβη δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔμβηθι παρὰ τὸ ἔμβημι, τὸ εἰσέρχομαι. ἢ παρὰ τὸ ἐμβάω, ἔμβαε, ἔμβα, καὶ ἔμβη. οἱ γὰρ Δωριεῖς ἐνίοτε καὶ τὸ α εἰς η τρέπουσιν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν σιγῆν, διψῆν, πεινῆν, ὁρῆν ἀντὶ τῶν σιγᾶν, διψᾶν, πεινᾶν, ὁρᾶν. Ὠία κοῦφα πάλλων.] δεύτερον ἴσως διαφερόμενος οὕτω γέγραπται ὠία ἀντὶ τοῦ ὦ ἴα, ὡς ἐν τοῖς ἄνω, ἤ, ὦ εἶα, ὡς ἐν τῇ Εἰρήνῃ γέγραπται. πάλλων δὲ κινῶν, κραδαίνων, στρέφων. καὶ κοῦφα, ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ, κούφως, ἐλαφρῶς. κοῦφον δὲ, κατὰ τὸν Σουίδαν, λέγεται τὸ ἐξ ἑαυτοῦ φερόμενον εἰς τὸν ἄνω τόπον. νῦν δὲ τοιοῦτος ὁ νοῦς ἔοικε φαίνεσθαι. πάλλων ἡμῖν κατὰ γνώμην χορευόντων, εἶα, ἄγε πᾶς τις ἡμῶν ἐλθέτω, βαδιζέτω, καὶ ἀλαλαζέτω, καὶ κούφως παλλόμενος, κούφοις ποσὶ φερόμενος εἰς τὴν Σπάρτην, καλῶν διαλλαγῶν τυχὼν ἐπανελθέτω, καὶ χαρᾶς ἐμπλέως ἀλαλαζέτω, διὸ καὶ ἐπιφέρει, ὡς Σπάρταν ὑμνέωμες, ἰὼ τὴν ἡμετέραν πατρίδα, τὴν Σπάρταν λέγω, χαίροντες ὑμνήσωμεν, ὑμνῶμεν. Τῶν σιῶν χοροὶ μέλοντι.] οἱ τῶν θεῶν χοροὶ μέλουσιν, ἅπερ Σπάρτα φροντίζει τῶν χορῶν, οἱ τοῖς θεοῖς τελοῦνται. Καὶ ποδῶν κτύπος.] καὶ ἡ μέλει ὁ ποδῶν κτύπος. αἱ χορεκτυπίαι, αἱ τῶν χορῶν ὀρχήσεις, ἐν αἷς ὁ τῶν ποδῶν κτύπος ἐξακούεται. καὶ γὰρ οἱ χορεύοντες κτυποῦσι, καὶ ψόφον ἀποτελοῦσι. Αἴτε πῶλοι ταὶ κῶραι.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, αἴτε νῦν ἀντὶ τοῦ ἅτε, τουτέστι καθάπερ εἰώθαμεν λέγειν. καὶ αἱ ἀντὶ τοῦ κοινοῦ ἡ. πῶλοι δὲ, κατὰ τὸν Σουίδαν, κυρίως τὰ γεννήματα τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἄλλων

B κτηνῶν, ἅπερ ἔθος ἐχόμενον καταψᾶν, καὶ κολακεύειν. Μεταφορικῶς δὲ, πῶλοι λέγονται καὶ οἱ νεανίαι καὶ νεάνιδες. ὅθεν καὶ Εὐριπίδης ἑκαταχοῦ πῶλον ἄζυγα καλεῖ παρθένον γάμου ἄπειρον. Καὶ Ἀνακρέων, Πῶλε Θρῃκίη, τί δή με λοξὸν ὄμμασι βλέπουσα, Νηλεῶς φεύγεις, καὶ τὰ ἑξῆς. τινὲς δὲ, αἴτε, ὀρθὸν πληθυντικὸν, μετὰ τοῦ συνδέσμου τε συνεζευγμένον λαμβάνειν νομίζουσι, καὶ τὸ, ταὶ κῶραι, κατὰ παράθεσιν ἐπιφερόμενον. ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον. ἄλλοι δὲ, οὕτω γεγράφθαι οἴονται, Τοὶ τε πῶλοι, καὶ ταὶ κῶραι. Ἀλλ' ὁποτέρως ἂν εἴη, τούτων ὁ νοῦς ἔοικε φαίνεσθαι, κῶραι καὶ αἱ παρθένοι, πώλων δίκην ἢ οἱ πῶλοι, τουτέστι νεανίαι, καὶ αἱ παρθένοι ἅμα χορεύοντες

C δηλαδὴ παρὰ τῷ Εὐρώτᾳ, πυκνοῖς ποσὶν ἀναπάλλουσι, τουτέστιν ἀναπάλλονται, ἐλαφρῶς κινοῦνται, τοῖς ποσὶν ἐν τῷ χορεύειν ἀγκονοῦσαι, καὶ σπουδῇ, εἴτε ταχείᾳ καὶ συντόνῳ κινήσει χρώμεναι. ἢ ἀναπάλλουσιν, ἀναπηδῶσιν. ἀγκονεῦσαι, μετὰ σπουδῆς ἐνεργοῦσαι. παρὰ τὸν Εὐρώταν, καὶ τοῦτο Δωρικόν. τὴν γὰρ παρὰ πρόθεσιν, καὶ συμφώνου ἐπιφερομένου, οἱ Δωριεῖς συγκόπτουσιν, ὥς φησι Κόρινθος.

D CHR. Εἶα μάλα ἐμβῆσα κοῦφα πάλλων.] Puto ὠία paleas eſſe & aceres, & ἐμβῆσα altum petentes, quod ait propter pugilum & equorum certamina, in quibus multus in cœlum attollitur puluis. Nam antiquos dixiſſe ὠία quæ nunc ὑπερῷα, ſcripſit Clearchus in Amatoriis (vt recenſet Athenæus) vnde Helena quæ in altis ædibus educata fuit, credita eſt ex ouo genita olorino vel anſerino potius vt eſt apud eundem Dipnoſophiſtam. Dixit autem πάλλων per Enallagen numeri, nam debuit πάλλοντες. Legerem autem μέλοντι

E non μέλλοντι. Cui, inquit curæ chori deorum. At verò πῶλοι κόραι ſunt παρθένοι aliàs ἑταῖραι, quas ἀγκονεούσας ait, id eſt, ἐγκονούσας, verbo ficto, à labore per puluerem, Nam vetus poeta inter exercitia Laconum ait Eurotas, puluis, labor: Ab eo verbo ἄγκονος eſt δοῦλος & ὑπηρέτης, & fortaſſis ancillari inde, quanquam alij ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος.

Ἀμπάλλοντι πυκνὰ ποδοῖν
Ἀγκονεῦσαι.
Ταὶ δὲ κόμαι σείοντ' ἅπερ Βακχᾶν
Θυρσαδδωσᾶν καὶ παιδδωσᾶν.
Ἁγῆται δ' ἁ Λήδας παῖς
Ἁγνὰ χοραγὸς εὐπρεπής.
Ἀλλ' ἄγε κόμαν
Παραμπυκίδδετε.
Χερὶ ποδοῖν τε πᾶ δὴ
Ἅτ' ἔλαφος·
Κρότον δ' ἅμα πο-
Η χορωφελέταν
Καὶ τὰν σιὰν δ' αὖ τὰν κρατίσταν

F *Alternante crebrò pede*
Puluerem vibrant.
His coma quaſſatur ceu Baccha
Cum thyrſo & haſta percitæ.
Dux eſt Ledæ alma proles
Præſul chori pulcherrima.
Cui coma nitet
Plicata nexibus.
G *Et manus & pes ardet*
Ceruæ veluti:
Sonum ſimul e-
dens terripauium,
Ipſámque diuam præpotentem

Χαλ-

Χαλκίοικον ὕμνει
Ταὶ παμμάχον.

A *Cantat ære tectam, &*
Fortiſſimam.

BISETVS. Ταὶ δὲ κόμαι.] αἱ δὲ κόμαι τούτων σείουσι, τουτέστι σειόνται κινοῦνται. ἔστι γὰρ καὶ τὸ ἐνεργητικὸν ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ. ὅπερ, ὡς πολλάκις ὁρῶμεν, οὐ μόνον τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς Δωριεῦσι σύνηθες. Αἶπερ Βακχᾶν.] καθάπερ, ὥσπερ τῶν Βακχῶν. ἤπερ κοινῶς, Δωρικῶς δὲ ἆπερ. καὶ ἀρχαϊκῶς αἶπερ, τοῦ ι οὐχ ὑπογεγραμμένου, ἀλλὰ παραγεγραμμένου. Βακχᾶν δὲ, ἀντὶ τοῦ Βακχῶν. Θυρσαδδωσᾶν, καὶ παδδωσᾶν.] θυρσαζουσῶν, καὶ πηδωσῶν. θύρσος, βακχικὴ ῥάβδος, ἢ κλάδος, ἢ λαμπὰς ἣν ἐβάσταζον εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. ὅθεν τὸ ῥῆμα θυρσάζειν, ἤτοι θυρσοφορεῖν. ὅπερ εἰώθεσαν αἱ Βάκχαι ὀργιάζουσαι. Βάκχαι δὲ, καὶ Σάτυροι, καὶ Πᾶνες, καὶ Σιληνοί, ὀπαδοὶ Διονύσου. πηδάω δὲ, ἅλλομαι, σκιρτάω. ταῦτα δὲ, καθάπερ πολλάκις ἤδη προδεδήλωται, οὕτω σχηματίζεται. πρῶτον ἐν τῷ θυρσαζουσῶν, τὸ ζ εἰς δύο δδ, καὶ ἡ δίφθογγος ου, εἰς ω μέγα τρέπονται. εἶτα κατ᾽ ἐπένθεσιν τοῦ δευτέρου σ. καὶ τροπὴν τοῦ ω μεγάλου εἰς α. ὡς ἐν τῷ μωσᾶν, ἀντὶ τοῦ μουσῶν, γίνεται θυρσαδδωσᾶν. γραφόμενον διὰ τοῦ ω μεγάλου, ὅπερ ἦν τοῦ Δωρισμοῦ μᾶλλον ὄζει, ἢ διὰ τοῦ ο μικροῦ, ὡς ἐν τισὶ τῶν ἀντιγράφων εὑρίσκεται. ἀπὸ δὲ τοῦ κοινοῦ πηδῶσι, οἱ Δωριεῖς σχηματίζονται πλείονα τῶν ῥημάτων παιδᾶν, καὶ παδδᾶν προσλήψει τοῦ ἑτέρου δ. καὶ ἐν τῇ τῶν κατὰ πληθυντικὴν τῆς μετοχῆς, κοινῶς μὲν πηδωσῶν, Δωριστὶ δὲ πηδωσᾶν, καὶ παδδωσᾶν, ὅπερ Δωρικώτατον. διπλασιάζεται δὲ τὸ δ. ὡς ἀπὸ τοῦ ζ ἀμετάτου τὸ ζ εἰς δύο δδ. Δωρικῶς διαλυόντος ὡς ἐν τῷ παλαίζω, παλαίδδω. ἀλλὰ ταῦτα καὶ λεπτότερον, καὶ ἐπιμελέστερον οὕτως ὥσπερ μηδὲν ἐν τῷ γράφειν σφάλμα ἐνέστιν. οὐδεὶς γὰρ ὅπερ ἡμῖν νῦν ἐστὶ δῆλον, περὶ τούτων ἀκριβέστερον τι παρέδωκεν. ὥστε ἡμᾶς τοιούτων καινοτέρων, καὶ ἀγρυπνοτέρων Δωρισμῶν τινὰς κατόντας βεβαίως, καὶ ἀναμφιβόλους ἔχειν. ταῦτα μὲν τοῖς ἐν πλείστοις παρὰ τοὺς τοῦ Πινδάρου, καὶ Θεοκρίτου, καὶ τῶν ἄλλων Δωρισμοὺς εἰρῆσθαι δοκεῖ.

CHR. Θυρσαδδωσᾶν καὶ παδδωσᾶν.] Neſcio quid ſit παδδωσᾶν, niſi Padulas intelligat Bacchas, id eſt, ſaltantes. Eſt quidem πάδος arbor vel frutex de quo Theophraſtus lib. 4. cap. 1. Hiſtor. Plinius lib. 3 cap. 16. Pades ait quam eſſe aliam putem arborem, nam illam Theophraſti Padum. Pinuer vel ubier ſunt qui eſſe velint. Sed & παδὸς eſt remus & lignum teres, qui fortaſſis fuit pro haſta Mænadibus thyrſigeris.

BISETVS. Ἁγῆται δὲ ἁ Λήδας παῖς.] ἁγῆται ἀντὶ τοῦ ἡγεῖται, κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ η εἰς α, καὶ τῆς ει διφθόγγου εἰς η, ὡς πολλάκις ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. ὁ δὲ νοῦς, ἡ Λήδας παῖς ἁγνὰ χορηγὸς. καὶ τοῦ χοροῦ, εἴτε χορείας ἡγεμὼν ἐστίν. Ἀλλ᾽ ἴσως ἀντὶ τοῦ Λήδας γραπτέον Λατοῦς παῖς, ἵνα δηλονότι ἡ Ἄρτεμις. καὶ τοῦτο τὸ εἰκὸς μὲν βεβαιοῖ τὸ ἐπιφερόμενον ἐπίθετον ἁγνὰ ὅπερ τῇ Ἀρτέμιδι οἰκεῖόν ἐστι. τῇ δὲ Λήδας παιδὶ τουτέστι τῇ Ἑλένῃ οὐδαμῶς ἁρμόζειν δοκεῖ. Παρεμπυκίδδετε] τουτέστιν ὡς Εὐστάθιος καὶ Σουΐδας ἑρμηνεύουσι, τὰς τρίχας παραπλέκετε. ἔστι δὲ ἄμπυξ ἐρωτικῶς κατὰ τοὺς παλαιοὺς διάδημά τι πρὸς ἀνάδεσιν τριχῶν. καὶ ἀμπυκίζειν τὸ τὰς ἐμπροσθίους τρίχας ἀναδεῖν. καὶ ἄμπυξ, ὡς αὐτὸς Εὐστάθιος φησιν, ἐκαλεῖτο σειρὰ κατάχρυσος. τὰς περὶ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων τρίχας συνδέουσα. ἐξ ἧς καὶ οἱ τοῦ Ἄρεως ἵπποι χρυσάμπυκες λέγονται καὶ ἄμπυξ χαλινός. ὅθεν χρυσάμπυκας ἵππους ὁ αὐτὸς Σουΐδας ἑρμηνεύει χρυσοχαλίνους. καὶ ἀμπυκάζω, τὸ χαλινόω, τὸ ἀναδῆσαι, τὸ στεφανῶσαι. ἔστι καὶ ὁ ἄμπυξ κόσμος τῆς γυναικείας δ᾽ ἔστι περὶ τὴν κεφαλὴν προσθέντες λέγοντες, διὸ νῦν παραμπυκίζειν λαμπρότερον φαίνεται ἀντὶ τοῦ, τοιούτῳ κόσμῳ γυναικείῳ ἑαυτὰς κοσμεῖν, ὅπερ καὶ παραμπυκία ἐκαλεῖτο, ὡς φησιν Εὐστάθιος.

B CHR. Παραμπυκίδδετε.] Lego παραμπυκίδδεται, id eſt, παραπλέκεται τὰς τρίχας.

BISETVS. Χερεὶ ποδοῖν τε.] οἱ γὰρ χορεύοντες, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας κινεῖν καὶ κραδαίνειν φιλοῦσι. τινὲς δὲ, ταῦτα διαστίζουσιν οὕτω, παραμπυκίδδετε χερεί. εἶτα ποδοῖν τε πᾶ δή, ἀλλὰ τί τόδε τὸ πᾶ δή, νῦν βούλεται σημαίνειν ἄδηλον. ἴσως ταῦτα συναπτέον, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ἀναγνωστέον πάδη. ὅπερ ἔσται προστακτικόν. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ πήδα πάδα. καὶ κατὰ τοὺς προδεδηλωμένους κανόνας, πάδη. ἀπὸ σχηματισμοῦ τοῦ δ, καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς η ὡς ἔμβη καὶ ἔμβα ἀπὸ τοῦ ἔμβαι. ὡσαύτως καὶ κάτω ποιε, ἀντὶ τοῦ ποίει. τῆς διφθόγγου ει εἰς η τραπείσης. ἔσται δὲ καὶ μετάβασις ἀπὸ πληθυντικοῦ εἰς τὸ ἑνικόν. πρῶτον μὲν γὰρ πρὸς πάσας τὰς Σπαρτιάτιδας εἶπε παραμπυκίδδετε. νῦν δὲ κατ᾽ ἰδίαν πρὸς ἑκάστην, καὶ παροξύνων λέγει πάδα, καὶ ποίει. καὶ ὕμνει. δηλονότι πᾶσαι τῶν ἐνθάδε παρόντων. Ἀλλ᾽ ἄγε δή, τὸ πάδη, καὶ ποιῆ ἀποδεικνυμένως γράφοντες, ὑποτακτικά ἐστι λέγουσι Δωρικῶς ἐσχηματισμένα, ἀντὶ τῶν κοινῶν, πηδᾷ, καὶ ποιῇ τουτέστι πᾶς τις πηδάτω, καὶ ποιείτω. αἱ γὰρ ἐξαιρέσεις τοῦ ι, οὐ μόνον τῶν Ἀττικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἰώνων, καὶ τῶν Αἰολέων, καὶ τῶν Δωριέων εἰσί, καθάπερ ἐν ταῖς Κορίνθου διατρίβαις ἐστὶν ὁρᾶν. ἔσται δὲ μετάβασις ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου, εἰς τρίτον καὶ ἀόριστον πρόσωπον. καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ τρίτου εἰς δεύτερον, ἐν τῷ ὕμνει, εἴπερ γε ἡ γραφὴ πανταχοῦ καλῶς ἔχει. Αἴ τις ἔλαφος.] αἴ τις ἀρχαϊκῶς τοῦ ι παραγεγραμμένου, οὐχ ὑπογεγραμμένου ἔχει, ἀντὶ τοῦ καί. εἴ ἤ τις τὸ δὲ ἢ ἀντὶ τοῦ ἤπερ. ὥσπερ. καθάπερ. οὕτως καὶ ἔτι, αἴ τε πῶλοι ταὶ κῶραι. ἔλαφος δὲ λέγει, ὅτι τοῦτο τὸ ζῷον

E ἐλαφρότατον, κουφότατον, καὶ τάχιστον τῶν ἄλλων τετραπόδων εἶναι νομίζεται. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, ἐλάφου κουφότερος, ἢ ταχύτερος, ἐπὶ τῶν τῷ τάχει διαφερόντων. Χοροφελεῖσα.] χοροφελοῦσα τὸν κρότον καλῶν, τὸν ὠφελοῦντα τὸν χορόν, ἤ, οἷον τοὺς ὀρχουμένους, καὶ χορεύοντας πρὸς συντονωτέραν χορείαν προτρέποντα, καὶ παροξύνοντα. τινὲς δὲ τὸν τοῖς χοροῖς εἴτε χορείαις πρέποντα ἑρμηνεύουσιν. ὁ δὲ κρότος τῶν τε χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, καὶ ὁ τῶν μουσικῶν ὀργάνων ἐμμελὴς καὶ εὔρυθμος ἦχος, τοῖς ὀρχουμένοις αἰρόμενος, καὶ τὰς αὐτῶν ψυχὰς πρὸς συντονωτέρας κινήσεις, καὶ χορείας μακροτέρας παρορμᾷ. Τὰν παμμάχον] παμμάχον θεόν, τὴν Ἀθηνᾶν καλεῖ, τουτέστι πᾶσι τοῖς ἀντιπάλοις μαχομένην, καὶ τούτους καταπολεμοῦσαν. οὕτω δὲ θεὰν πολεμικήν, καὶ πολέμων ἔφορον ὀνομάζει ὁ δὲ τούτων ἁπάντων νοῦς οὗτος εἶναι δοκεῖ. Ἐπειδὴ τῶν πολεμικῶν συμφορῶν ἠλευθερώθημεν, καὶ τῆς εἰρήνης τέλος ἐτύχομεν. νῦν μετὰ πλείστης εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς τὴν καλλίστην Ἄρτεμιν ἡμετέραν χορηγόν, ἐλάφου δίκην πηδῶσαι, καὶ χορεύουσαι ὑμνώμεθα καὶ τὴν κεφαλὴν στεφανώσαντες, χερσί, καὶ ποσὶ

G κρότον ποιοῦντες πηδῶμεν, χορεύωμεν, ἀλλ᾽ ἀγώμεθα παίζωμεν. καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἐντιμοτέροις χοροῖς παροῦσαν. καὶ χορηγοῦσαν ᾄδωμεν καὶ τὴν Ἀθηνᾶν κρατίστην καὶ δεινοτάτην θεάν, ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πολεμικῶν κακῶν ἐλευθερώσασαν ὑμνῶμεν.

ΠΙΝΑΞ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΑΦΘΟΝΩΤΑΤΟΣ.

A

Ἆ 102.a.b
Α ἆ 804.a.a
Ἄ 14.a.g
Αἶ, αἶ 423.a.b
Ἀβέλτεροι 191.b.e
Ἀβέλτερον 747.a.g
Ἄβυατος 217.b.e
Ἀγαθοῦ δαίμονος 293.a.d. 466.a.g. 642.a.c
Ἀγάθων 214.b.g. 766.a.d. 771.a.& b. 772.b.f
Ἀγαλσύμβη 649.a.c
Ἀγαμήδης 155.a.f
Ἀγανὸς 535.a.b. 891.b.e
Ἀγανοφροσύνη 535.a.b
Ἀγγύλη 597.b.c
Ἀγγυρες 669.a.c
Ἀγεῖν 66.a.e
Ἀγέλαστος πέτρα 335.a.g
Ἀγκυλητοὶ κότταβοι 717.a.a
Ἀγκύλη. 717.a.a. 302.b.a
Ἀγκυλίων 515.b.b
Ἀγκυλοχείλης 298.a.f
Ἀγκυρίτας 302.b.a
Ἀγκύρισμα 302.b.b
Ἀγλίθες 408.b.f.479.a.g.48..a
Ἀγνίζειν 909.a.a
Ἀγνῶτος 255.b.g
Ἄγε 66.a.e
Ἀγορά 372.a.b
Ἀγοράζειν 400.b.c.406.a.c
Ἀγορακλείδης 296.a.f
Ἀγορανόμοι 406.a.c.531.b.b
Ἀγορά 408.a.e
Ἀγορητὰς 372.a.b
Ἀγχαυλος Ἄρτεμις 795.b.d
Ἄγρια 791.a.b
Ἄγριοι 146.b.e
Ἀγριοπηγοὶ 315.a.g
Ἄγριος 290.a.f
Ἄγριος ἀπελέμιθος 892.a.g
Ἀγροικότερος 404.a.a
Ἀγροῖκος ἢ ἀγροῖκος 125.b.e
Ἀγροῖκος 669.a.d
Ἀγροτέρα 328.a.f
Ἀγροτέρα Ἄρτεμις 772.a.g
Ἀγυιαὶ 361.a.f. 493.a.f
Ἀγυιὺς 361.b.f
Ἀγυιὺς Ἀπόλλωνος 493.a.c
Ἀγύρριος 727.a.f
Ἀγχιστεία 616.b.f
Ἀγχόνη 376.b.g
Ἀγχοῦ 751.b.f
Ἀγχών 376.a.a
Ἀγκύρισμα 669.a.e
Ἀγωνίσματα ἑπτὰ 555.b.a
Ἀγωραῖος 680.a.d
Ἄγω 32.a.a
Ἀγώνισμα 225.a.g
Ἀδεκάτευτα 304.b.e
Ἀδείμαντος 282.b.e
Ἀδεῖν 485.a.d
Ἀδεῖν τελαμῶνος 911.a.d
Ἀδελφὰς ἔξεστι γαμεῖν 200.a.a
Adeſſe 531.a.a
Ἀδμήτου μέλος 418.a.d
Ἀδμήτου λόγος 519.a.d
Ἀδολεσχία 204.a.d
Ἄδοντες ἐν συμποσίοις. 199.a.g
Ἀδώνια 650.b.f
Ἀδωνιασμὸς 861.a.c
Ἀεναοὶ 140.b.f
Ἀεροβατῶ 136.a.e
Ἀερονηχεῖς 145.b.g
Ἀέροπες 605.a.a
Ἀετοὶ 594.b.d
Ἀετὸς 298.a.f
Ἀετὸς ἐν σκήπτροις 565.b.f
Ἀετὸς καὶ κάνθαρος 633.a.g
Ἄζυμα 355.a.g
Ἀζήμιος 29.a.e
Ἄζυγα κούρην 829.b.a
Ἀηδὼν 550.b.d
Ἀηδόνιος νόμος 244.a.d
Ἀὴρ 139.a.f.581.b.a
Ἀὴρ [illegible]φιλος 597.b.f
Æſculapius 44.a.e
Αὐτόματα 594.b.d
Ἀθαλάττωτος 221.a.d
Ἀθάμας 138.a.e.532.a.c
Ἀθανασία 612.a.a
Ἀθάρα 71.b.e
Ἀθηνᾶ σκίῤῥας 725.b.a
Ἀθηνᾶ 180.a.e
Ἀθηναὶ 79.b.f
Ἀθῆναι εὐσεβεῖς 142.b.g
Ἀθηναία 580.a.f
Ἀθηνᾶς ἄγαλμα 666.b.f
Ἀθηνᾶς πέπλος 580.a.f
Ἀθηνᾶς ὁπλῖτα 784.b.e
Ἀθηναῖοι 142.a.f.179.a.f. 190.b.a. 180.a.& b. 290.b.f. 297.b.f. 324.a.e.& b.f.328.a.e. f.334.b.f.336.a.f.& b.a. 361.a.f. 362.b.a. 363.b. f.373.a.a.382.a.f
Ἀθηναῖοι αὐτόχθονες 179.a.g.640.a.b
Ἀθηναῖοι τολμηροὶ 229.b.e
Ἀθηναίων τὸ προβατῶδες 433.b.e
Ἀθηναίων δῆμος 326.a.f
Ἀθηναίων δυσβουλία 161.a.e
Ἀθηναῖοι κιθαρισταὶ 178.a.g
Ἀθηναῖοι ταχύβουλοι 401.a.e
Ἀθηναίων φυλαὶ καὶ δικαστήρια 29.b.f.95.a.f
Ἀθηναίων πλῆθος 482.a.d
Ἀθηναῖοι [illegible] 363.b.g
Athenienſis ager 19.b.e
Ἀθὴρ ἢ ἀθάρα 629.a.f
Ἀθμονεὺς 636.a.e.& b.d
Ἄθυρμα 164.a.f
Αἰβοῖ αἰβοῖ 702.a.d
Αἰβοῖ 173.a.e.500.a.c. 604.a.f
Αἰγίβοτας 223.a.b
Αἰγίθαλος 503.b.e
Αἴγινα 229.b.f
Αἰγινήτας 198.b.g
Αἰγίπυρος 227.a.a
Αἰγύπτιοι 227.b.f
Αἰγυπτιάζειν 187.a.b. 818.a.a
Αἰγύπτιοι ἀχθοφόροι 595.b.f
Αἴγυπτος 157.a.a
Ἀΐδα 824.b.c
Ἀΐδης 824.b.c
Αἰξωνεὺς 494.b.g
Αἴθειν 139.a.f
Αἰθὴρ 139.a.f.160.b.d. 765.a.a
Αἰκάλλει 298.b.g
Αἰκάλλειν 291.a.d.582.b c.814.a.e & b.f
Αἰκία 745.a.a
Αἰλῆς 409.a.a
Αἴσοντες 702.a.d
Ἀΐδνη 824.a.g
Αἱματοπότης 298.b.f
Αἱμύλος 912.a.f
Αἶπος 521.a.b
Αἶς καὶ ἀΐδης. Ἀϊδωνεὺς 214.a.e
Αἴσιμος 730.a.g
Αἰτιῶ 815.a.f
Αἰχμάδης 709.a.f
Αἰσχίνης κάπηλος 461.a.e
Αἰσχίνης 451.a.c.452.a.b.579.b.f
Αἰσχίνης Σίλλυ 521.b.f
Αἰσχροκερδεῖς 668.b.f
Αἰσχύλος 253.a.g
Αἰσχύλου Μυρμιδόνες 578.b.g

Αἰσχύλου ἄδουσα 554.a.e
Αἰσχύλου ἰολκωτὰ 37..b.g
Αἰσχύλου ῥήματα 199.b.f
Αἰσωπικοὶ μῦθοι 521.a.a
Αἴσωπος 469.a.g. 521.a.a.534.a.b.563.a.g
αἰτιατικὴ ἀντὶ γενικῆς. 9.a.d
αἰτιατικὴ ἀντὶ εὐθείας 600.a.g
αἰτία 465.a.e
αἰτναῖον 629.a.c.e
αἰτοῦ ἢ αἰτῶμαι 17.a.c
αἰψηρός 193.a.c
αἰολόπωλοι 168.b.f
ἀκαδημία 181.a.a
ἀκαλανθὶς 704.a.d
ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις 582.b.e
ἀκαλήφη 312.a.g.493.b.f
ἀκαρὴς 26.a.e
ἀκαρῆ 467.a.d.481.b.c
ἀκαρῆς 26.a.f
ἄκαστος 183.a.f
ἀκαταβλητὲς 193.a.e
ἄκατος 333.b.e
ἀκέστορες 5.8.a.e
ἀκέστωρ 543.b.e
ἀκίδες 652.a.g
ἄκοιτις 378.b.d
ἀκλινὲς 586.b.f
ἀκοὴ 765.b.d
ἀκολασταίνειν 599.a.b
ἀκόλαστα 599.a.b
ἀκόλαστος 228.b.b.599.b.a
ἄκολος 302.b.b
ἀκόρητος 125.b.f
ἀκρατῶς 191.a.f
ἀκρατισμὸς 33.a.c
ἀκράχολος 290.a.f
ἀκροβολίζονται 729.a.g
ἀκρίδες 549.a.g
ἀκροβυστί 794.a.f
ἀκρόδρυα 328.b.f
ἀκροθώρακες 516.b.d
ἀκρόφυλλος 346.a.a
ἀκροῶ 868.b.a
ἄκυρος κάδος 500.b.g
ἀκωδώνιστον 867.b.a
ἀλάβαστρον 421.b.g.895.a.c
ἀλαδρόμος 606.a.g
ἀλαζονεία 374.b.f
ἀλάζονες 129.a.e
ἀλαζονευόμενα 374.b.f
ἀλαζὼν 225.a.f 302.a.f
ἀλαλαγμὸς 587.b.c
ἀλάμβρος 606.a.g
ἀλγηδὼν 37..b.b
ἀλᾶται 586.a.f
ἄλδησις 776.b.a
ἀλαλὰ 587.b.c
ἀλειπτὰ 512.a.d
ἀλεκτρυὼν ἀλεκτρύαινα 166.a.f
ἀλεκτρυὼν 497.b.d
ἀλεκτρυόνος φωνικὸν 545.a.g
ἀλεκτρυόνων μᾶδος 580.b.f
ἀλεκτρυόνες 488.b.c
ἅλες 408.a.g
ἀλεξάνδρεια 123.b.e
ἀλεξίκακος 200.a.a
ἀλεξίκακος Ἡρακλῆς 650.b.f
ἀλετρίβανον 640.a.a
ἀλετρὶς 640.a.a.877.a.g
ἄλευρον 481.a.g
ἄλεθες 14.a.a
ἀλευρὶ 474.b.a
ἄληθες ἢ ἀληθὲς 173.b.f
ἀλήτης 7.3.a.f
ἀλιαίετος 584.a.a
ἀλιρρόθιος 181.a.b
ἀλίβας 583.b.c
ἀλίζειν 124.b.f
ἀλιμέδων 784.b.g
ἀλίμβριος 6.6.b
ἀλιμοῦς 565.b.a
ἀλινδήθρα 124.b.c.254.b.e
ἀλίσκεσθαι 494.a.f
ἀλιτήριοι 314.b.e
ἀλιτραίνειν 314.b.e
ἀλκαθὸς 409.a.b
ἀλκαϊκὸν κῶλον 227.b.f
ἀλκαῖος 776.a.b
ἀλκιβιάδης 434.a.f 653.a.d.& 654.a.b
ἀλκιβιάδης καταπύγων 405.b.f
ἀλκιβιάδου πατέρες 278.a.g
ἀλκμάνειον μέτρον 153.b.g
ἀλκυόνες 273.a.g
ἀλκυονίτιδες 273.a.g
ἀλκυονίτιδες ἡμέραι 552.b.f
ἀλκυονίδες 614.b.f
ἀλκυὼν 552.a.f
ἄλλαντον 207
ἀλλαντοπώλης 298.b.f
ἀλλοιόστροφα 271.a.d.695.a.a
ἀλλόκοτον 547.a.g
ἀλλόκοτος 434.a.g
ἄλλως 376.b.e
ἅλμα 555.b.a
ἀλμαία 718.a.a
ἅλμη 538.a.a.554.b.f
ἁλμίον 461.b.e
ἀλοᾶν 765.b.b
ἀλοηθέντα 764.a.g
ἀλοητὸς 764.a.g
ἄλοκες 491.b.f
ἀλοκίζειν 491.a.f
ἀλοτομοῦντες 612.a.f
ἀλόπα 568.a.f
ἀλότριψ 640.a.a
ἀλυρρὸς ἰθὺς 412.b.d
ἄλυτον 612.a.f
ἀλοᾶν 764.a.f.& b.a
ἀλουργὶς 346.a.b
ἄλοχος 378.b.d
ἀλώμβης 764.a.g
ἀλφὸς 829.b.e
ἀλύειν 438.a.g
ἀλυκὸν 861.b.f
ἀλύεται 494.a.e
ἄλφιτα 24.a.e
ἀλφιταμοιβὸς 364.b.e
ἀλφιτοπώλης 397.b.b
ἄλωξ 551.b.f
ἀλῶναι 809.b.a
ἀλωπεκίζειν 520.a.a
ἀλώπηξ 350.a.f
Ἄμαι 642.a.c
Ἀμαλδυνθήσομαι 648.b.a
Ἄμαξα 142.a.a.315.b.f
Ἀμαξὶς 174.b.e
Ἀμαξουργὸν 315.a.g
Ἀμάμαξυς 451.b.g
Ἀμαρτωλίαι 650.a.f
Ἀμβᾶτε 407.a.b
ἄμβροτος 620.a.d
Ἀμβροτον ὄψον 829.a.e
Ἀμήγαρτος 824.b.g
Ἀμέλγειν 3.6.a.b.c
Ἀμέλει 155.a.a
Ἀμεινιὸς 573.b.g
Ἀμηγίετο 400.a.c
Ἄμης 97.a.f
Ἀμιλλητήρια 124.a.f
Ἀμὶς 374.a.g.& b.d.488.b.g.735.b.a.800.b.g
Ἀμίδες 374.b.d
Ἄμμωνος μαντεῖον 570.b.g
Ἀμνοκῶν 302.b.c
Ἀμοιβοὶ τοὺς τρόπους 694.a.g
Ἀμισὸς καμήλου 613.a.b
Ἀμοὶς 694.a.g
Ἀμολγὸς 345.b.g
Ἀμοργίδος 884.b.c
Ἀμοργίνους 844.b.e
Ἀμπελίδος ὄρχος 419.b.a
Ἀμπελὶς 556.a.b
Ἄμπελος 45.b.f.320.a.f
Ἀμπεχόνιον 547.a.f
Ἀμπισχόμβρος 734.b.a
Ἄμπυξ 403.b.c
Ἀμυγδαλῆ 489.a.a
Ἀμύλατον 712.a.f
Ἄμυλος 712.a.f
Ἀμυνίας 124.b.d.167.a.e.322.a.g.436.a.c.461.b.f.521.b.f
Ἀμμύον 735.b.a
Ἄμυστις 428.a.d
Ἀμφῆκες 189.a.d
Ἀμφιάνακτες 161.a.g
Ἀμφιανακτίζειν 161.b.g.686.b.b
Ἀμφίδαμας 218.a.e
Ἀμφιδρόμια 886.a.a.& ibid.b.a
Ἀμφιθαλῆς 619.a.d
Ἀμφίθεος 375.a.b
Ἀμφίκαυτις 357.a.e
Ἀμφίμαλλον 55.b.d
Ἀμφιμάσχαλος 342.a.f
Ἀμφιπτερυγίζειν 551.b.f
Ἀμφιχαλκοφάλαρα 422.a.f
Ἀμφορεὺς 637.b.b
Ἀμφορεὺς δύο ἐν δικαστηρίοις 500.a.f
Ἀν 15.a.e
Ἀναβάδην 107.a.b.391.b.d.392.b.a
Ἀναβαίνειν 396.a.a
Ἀνάβαστρα 248.b.g
Ἀναβολαὶ 685.b.f.686.b.a
Ἀναβραστὰ 713.a.c
Ἀναβράττειν 419.b.e
Ἀνάγκαζ 875.b.e
Ἀνάγυρος 839.b.d
Ἀναγυρουντόθεν 839.a.d
Ἀναδεῖν 63.a.a
Ἀναδενδρὰς 451.b.f.452.a.a
Ἀναδεσμὴ 63.a.a
Ἀνάδετος 63.a.a
Ἀναζυγῶν 169.a.g
Ἀνακογχυλιάζειν 471.b.g
Ἀνακρούειν κώπας 457.a.f
Ἀνάκτης 578.b.b
Ἀνακρίνειν 776.a.b
Ἀνάκτορα 578.b.b
Ἀνακύπτειν 780.b.b
Ἀναλδὴς 506.a.e
Ἀναμασώμενοι 487.a.e
Ἀναπτερωθέντες 49.b.f
Ἀνανεύειν 376.a.f
Ἄναξ ὁ βασιλεὺς 47.a.b
Ἄναξ 630.a.g
Ἀναπαιστικὸν μέτρον 51.a.d
Ἀνάπαιστος 156.a.f
Ἀναπίπτοντες 308.a.d
Ἀναπτέρωμαι 561.b.f
Ἀναρριχᾶσθαι 628.b.g
Ἀνάρρησις 378.a.c
Ἀναρρηγνὺς 326.a.d
Ἀναρρύσιν 690.a.f
Ἀνάρρυσις 690.a.e.& b.d
Ἀνασπαλαιόμενος 435.a.d
Ἀναφύσομαι 386.a.f
Ἀναστυρβακὶς 305.b.a
Ἀναφλᾶν 232.b.c
Ἀναφλύστειν 752.a.g
Ἀνάφλυστος 232.b.c
Ἀνάφορον 210.a.e.748.b.f

Ανα-

Ἀναχωρηθῇ 409.b.f
Ἀνάψαι 63.a.b
Ἀνδραποδίσαι 810.b.f
Ἀνδραποδιστὰς 54.b.f.g
Ἀνδράποδον 54.b.d
Ἀνδράχνη 547.a.f
ἄνδραχνον 547.a.f
ἄνδρες 374.a.f
ἀνδριὰς 712.b.a
ἀνδροδάϊκτος 271.a.d
ἀνδρολὰς 516.a.a
ἀνδρομέδη 822.b.c
ἀνεβορβόρυξαν 736.b.g
ἀνεζητημένον 837.a.g
ἀνεσπᾶν 662.a.f
ἀνέῳγεν 371.a.a
ἀνεκὰς 432.b.f
ἀνεκτὸν 797.b.f
ἀνελεύθερος 63.b.a
ἀνεμίδιον 574.a.g
ἀνέπνευσεν 376.a.f
ἀνερπύσαι 665.a.f
ἀνερωτᾶν 52.b.b
ἀνέστιος 43.b.a
[illegible] 238.a.g
ἀνεστάρα 588.b.f
ἄνθεια 144.b.f
ἄνθημα 419.a.a
ἀνθέμων 419.a.b
ἀνθεστήρια 417.a.d
ἀνθεσμίας 266.b.e
ἄνθρακες 652.a.f
ἀνθρακίδες 403.a.c 612.a.c
ἀνθρακίζων 708.a.b
ἀνθρῆναι 177.b.c
ἀνθρήνια 508.a.e
ἀνθρώπια 64.a.f
ἄνωθεν 431.a.g
ἀνίδρυτος 888.a.f
ἄνοος 374.b.f
ἀνοσταίτων 151.a.g
ἄνοικτος 824.a.b
ἄνοστος 455.b.c
ἀνορταλίζων 362.a.g
ἀνταποπαρδεῖν 141.a.g
ἀνταυγεῖν 816.a.c
ἄντεια 261.b.g
ἄντεινον 408.b.f
ἀντεπίῤῥημα 156.a.f 162.a.f
ἀντέχου 845.a.e
ἀντιβολῶν 420.b.f
ἀντιβολῶ 11.a.c.129.b.f
ἀντιγραφεὶς 154.a.g
ἀντιδοίτην 833.b.e
ἀντίθεος 816.b.e
ἄντικρυς 790.a.a 902.b.a
ἀντικτείνειν 261.b.g
ἀντιλαβὼν 349.a.d
ἀντίμαχος 181.b.g
ἀντίμαχος ψακὰς 425.a.d
ἀντίμιμον 765.a.b.& b.d
ἀντίον 811.b.a
ἀντιπαθῶς 735.b.a
ἀντιστροφὴ 161.a.g
ἀντίστροφοι 145.a.c
ἀντίστροφος 156.a.g. 684.a.e
ἀντιφῶν 522.a.b
ἀντιψάλλων 551.b.b
ἄντομαι 820.b.e
ἀντονομάζειν 768.b.e
ἀντονομασία 768.b.e
ἀντλητὴρ 661.b.e
ἀντλία 313.b.d. 625.b.f
ἀντυγὰ 156.a.f 162.b.b
ἀντωμοσία 505.b.c
ἀντωμοσίαι 467.a.g
ἀνύειν 689.b.a
ἀνύσας 641.a.b
ἀνύσας ἀττικοὶ δασύνονται 433.b.e
ἀνύσατε 352.b.a
ἀνύσεις 117
ἀνύω 64.b.f
ἄνω 455.b.c
ἀνωκίστου 637.b.b
ἀνωνόμαστος 6.8.b.d
ἀποδοίησα 884.b.f
ἄξες 316.b.g
ἀξιοπρεπέστερον 889.a.e
ἄξιον καὶ ἀνάξιον 370.a.g
ἄξιον 327.b.d 464.a.b
ἀξιόχρεως 755.b.g
ἀξιῶ 297.b.f
ἀξιώσεως 563.b.b
ἀοιδὸς ἀστὴρ 687.a.b
ἀπαιολῶν 188.a.g
ἀπαιόλη 188.a.g
ἀπαιόλημα 168.b.f
ἀπανθίζειν 757.b.f
ἀπαξάπαντες 12.b.f.23.a.d
ἀπαραίτητος 853.b.g
ἄπαρτι 42.a.f
ἀπαστία 163.a.e
ἀπατούρια 149.b.f 378.a.b 690.a.f
ἀπατουρίων ἑορτὴ 797.a.f
ἀπείλησε 565.a.f
ἀπεραντολογεῖς 772.b.e
ἀπέσιξαν 413.b.c
ἀπευκτέα 756.b.f
ἀπελλῆς ζωγράφος 42.a.b
ἀπιέναι 438.b.d
ἀπιστουμένας 389.b.g
ἀπίοιεν 706.a.d
ἀπεπαλαίσατο 382.a.a
Ἄπερ δὲ Attice καθά- περ.
Ἀπερ 408.a.f
Ἀπέρασε 122.a.c
Ἀπερμάλλεστον 252.b.a
Ἀπεσπλαγχνισμένος 327.b.a
Ἀπευθυνόντων 712.b.c
Ἀπεύχεσθαι 805.b.a
Ἀπήλασεν 898.b.b
Ἀπηνθίω 256.b.g
Ἄπιος 734.a.a
Ἀπλοῖς 484.d.e
Ἀπλοῦς 477.a.b
Ἀποβολιμαῖος 672.a.d
Ἀπὸ βαλβίδων 468.a.e
Ἀποδράσματα 713.a.c
Ἀποδιδόασι 54.b.f
Ἀποδίδωσι 310.a.g 441.a.f
Ἀποδραπετεύσας 442.a.c
Ἀποσπαδίζειν 378.b.f
Ἀποκεκρυμμένον 394.a.a
Ἀποκινδυνεύοντες 264.b.e
Ἀπόκινος 289.a.g
Ἀποκναίειν 480.a.a
Ἀπολεῖν 764.a.f
Ἀπολείψειν 172.b.b
Ἀπολακτιεῖ 271.a.b
Ἀπολιβάζειν 609.a.a
Ἀπολογούμενον 417.b.e
Ἀπολιτεργεῖν 194.b.d
Ἀπόλλων 161.b.g. 162.b.a
Ἀπόλλων πατρῷος 203.a.f 611.b.g
Ἀπόλλων ἀλεξίκακος 493.a.e. 650.b.g
Ἀπόλλωνος τέχνη 3.a.d
Ἀπομερμηρίσαι 432.a.d
Ἀπομύξαι 343.b.d
Ἀπομανέντος 574.b.g
Ἀπομάττουσα 892.b.e
Ἀπομορχθεὶς 469.a.e
Ἀπονίψασθαι 518.a.d
ἀπ' ὄνου 195.a.g
Ἀπόπατος 374.a.g
Ἀπόπειρα 269.b.d
Ἀποπαφείδουσι 18.a.b
Ἄπορον 167.b.f
Ἀπόῤῥητα 229.b.f
Ἀπόῤῥητον 327.b.f
Ἀποσκλῆναι 441.a.c
Ἀποστερῶ 40.b.d
Ἀποστραφῆναι 641.a.d
Ἀποστῆσαι 886.a.d
Ἀποσυκάζειν 302.a.a
Ἀποτενοῦμαι 542.a.g
Ἀπεσπλαγχνισμένος 323.b.a
Ἀποφαντὸ 800.b.g
Ἀποτίνειν 803.a.d & b.d
Ἀποτέθραπαι 378.a.f
Ἀποτρόπαιος 39.b.c
Ἀποτίσεις 803.a.d
Ἀποφυσᾶν 452.b.g
Ἀποχειροβίωτος 470.b.f
Ἀπόχειρον 699.a.a
Ἀπόχρη 50.b.e
Ἀποψᾶν 295.a.e
Ἀποψωλεῖν 905.b.f
Ἀποψηλοβρέμων 796.a.a
Ἀπραγμοσύνη 181.a.e
Ἀπύλωτος 252.a.a
Ἀράχνιον 628.b.g
Ἀργαλέον 523.a.a
Ἀργαλέως 1.a.d
Ἀργεῖοι 656.a.e
Ἀργεῖος 730.a.a
Ἀργίλιοι 478.a.e.& b.f
Ἀργίλλα 478.b.f
Ἀργὸς 619.b.g
Ἀργῆτες 329.a.g
Ἀργινοῦσαι 211.b.f 245.b.d
Ἄργος 546.a.g 726.b.g
Ἀργύρειος 19.a.e
Ἀργυραμοιβοὶ 164.b.e
Ἀρνύεσθαι 170.a.d
Ἄρδω 860.b.b
Ἄρεως ἱερὸν 605.b.b
Ἄρεως νεοττὸς 580.b.f
Ἄρης 616.a.f 654.b.d
Ἄρης μόρσιμος 554.a.f
Ἀρθεῖσα 398.a.e
Ἄρθρα 1.b.e
Ἀρίγνωτος 359.a.d 523.a.a
Ἀρίζηλοι 362.a.b
Ἀριθμὸς ἡμερῶν 187.a.g
Ἀρισταγόρας 173.a.f
Ἀριστερὸν κεράτων 558.b.d
Ἀριστεῖδες 342.b.g
Ἀριστίζειν 320.a.f
Ἀριστογείτων 335.b.f 418.a.d
Ἀριστόλοχος 179.a.b
Ἀριστείδης 362.a.a
Ἀριστοκρατεῖσθαι 547.b.e
Ἀριστοκράτης 268.a.e 547.b.e
Ἀριστοκρατία 547.b.f.
Ἀριστοφάνης μάγειρος 92.a.e

Ἀρίστυλλος 35.b.e
Ἀριστείδης 690.a.c
Ἀρισταρχίδης 728.b.b
Ἀριστοφάνης 359.a.d.525.a.a
Ἀρίων μηθυμναῖος 606.b.f
Ἀρκάδες 149.b.g
Ἀρκάς 703.a.f
Ἀρκτοῦρον 689.b.b
Ἄρκτος 877.b.f
Ἁρμόδιος 335.b.f
Ἁρμοδίου μέλος 418.a.d 520.b.b
Ἁρμονία 320.a.b.347.b.a
Ἁρμοσταί 590.b.g
Ἀρναῖος 168.b.f
Ἄρνα 414.b.a
Ἅρπυιαι 685.a.b
Ἀρσινόη 905.a.g
Ἀρριχὴ 602.b.e
Ἀρσάκας 518.a.e
Ἀρτάβαζος 335.a.e
Ἀρτάβη 375.a.b.376.a.e
Ἄρτεμις 63.b.f. 269.b.f.275.b.g
Ἄρτεμις ἀγροτέρα 328.a.f
Ἄρτεμις πολιαδὶς 582.b.d
Ἄρτεμις, σελήνη 650.a.c
Ἀρτέμιδος ναὸς 162.a.d
Ἀρτεμισία 880.a.b
Ἀρτεμίσιον 911.b.c
Ἀρτέμων 412.a.d
Ἄρτι 131.b.c
Ἀρτιάζειν 83.a.f
Ἄρτι καὶ ἀρτίως 188.a.g
Ἀρτομουξία 831.b.g
Ἀρτοπώλιον 216.a.g
Ἀρτοπώλις 530.a.g
Ἄρτος 57.a.c
Ἄρτος νεαρὸς 909.a.d
Ἀρύβαλλος 351.b.d
Ἀρύειν 492.a.a
Ἀρυστὴρ 492.a.a
Ἀρύστιχος 492.a.a
Ἀρυστις 492.a.a
Ἀρύταινα 351.a.d. 492.a.a
Ἀρχαὶ 192.a.e
Ἀρχαϊκὰ 172.b.g
Ἀρχαῖοι 172.b.g
Ἀρχαιομελησιδωνοφρυνι-χήρατα 444.b.d
Ἀρχεῖον 199.a.e
Ἀρχέλαος 296.b.f
Ἀρχέτυπος 569.a.a
Ἀρχιπόλεμος 306.a.d. 336.a.f
Ἀρχηγέτης 877.b.f
Ἀρχηγέτιδος Ἀθηνᾶς ἄγαλμα 566.b.a
Ἀρχίας 351.a.d.& b.c
Ἀρχίδημος 231.a.g
Ἀρχίππου ὄνος σκιά 442.b.g
Ἀρχίδιον 590.b.d
Ἀρχιλόχεια μέτρα 140.a.c
Ἀρχιλόχειον 333.a.c
Ἀρχίλοχος 720.a.e
Ἀργυράγχη Δημοσθένους 488.b.a
Ἀρώματα 709.a.f.& b.e
Ἄσβεστος 519.b.d
Ἀσαλαμίνιος 221.a.d
Ἀσβεστος 911.b.a
Ἀσβολος 780.a.f.& b.f
Ἀσέβεια 374.b.g
Ἀσέβημα 374.b.g
Ἀσέλγεια 435.a.e
Ἀσθενοῦντες 669.b.d
Ἄσιος 374.a.a
Ἀσκαλαβώτης 132.b.g
Ἀσκαρδάμυκτος 304.a.d
Ἀσκάντης 164.b.d
Ἀσκληπιοῦ παῖδες 69.a.b
Ἀσκληπιοὶ δύο 66.a.f.
Ἀσκληπιοῦ ἱερὸν 438.b.f
Ἀσκώλια 108.a.d
Ἀσκωλιάζειν 108.a.d
Ἀσκωμα 230.a.d. 376.a.a
Ἀσκώνδας 516.b.a
Ἀσκὸς ἐν ἑορτῇ χοῶν 419.a.e
Ἀσματοκάμπται 145.a.d
Ἀσπάσασθαι 77.a.f
Ἀσπασία 396.b.f
Ἀσπίδες κυκλικαὶ 432.b.f
Ἀσπὶς 432.b.f
Ἀσπάλαθον φάρμακον 764.b.g
Ἄστυ 640.a.g.& 641.a.a
Ἀστεροπῆς ἀστραπὴ 619.b.f
Ἀστὴ Ἀθῆναι 580.a.f
Ἀστράγαλοι 450.a.b
Ἀστράπτειν 474.b.d
Ἀστρατεία 660.b.e
Ἀστυδάμας 554.a.f
Ἀστυδάμεια 183.b.f
Ἀσφάλειος Ποσειδῶν 404.a.b
Ἀσφαλῆς 556.b.f
Ἀσύστατον μάχεσθαι 156.b.f
Ἀσύστατον 199.b.f
Ἀσωπόδωρος 543.a.e
Ἀταλάντης 269.b.f
Ἀταυρώτη 851.a.a.& ibidem b.c.
Ἄτεγκτος 824.b.g
Ἀτέκμαρτος 549.b.b
Ἀτενὴς 484.a.d
Ἀτεράμονες 83.a.b
Ἀτεράμων 484.a.d.& e
Ἀτέραμνα 484.a.d
Ἀτεχνῶς 12.a.f. 189.b.g.216.a.f
Ἄτλας 150.a.b
Ἀτραφαξις 326.b.d
Ἀτρομεῖ καὶ ἀτρέμας 169.a.f
Ἄττα, ὦ, ἄττα 798.b.a
Ἄττα, πάππα 611.b.a
Ἀτταγᾶς 447.a.e.& b.b. 552. b.c. 577.b.c
Ἀτταγῆν 447.a.f
Ἀτταταὶ 778.b.g.779.b.b
Ἀττικὴ 374.a.f
Ἀττικίων 637.b.g
Ἀττικῆς τρεῖς τάξεις 518.b.b
Ἀττικοὶ 190.b.a
Ἀττικωνικοὶ 637.b.g
Ἀττικὸς 703.a.f
Αὖ αὖ 495.a.g.
Αὖ 378.a.e,
Αὐαίνω λίθος 220.a.f.& b.f
Αὐθαδὴς 904.b.g
Αὖλαξ 808.b.a
Αὐλεία 697.b.f
Αὐλίον 884.a.a
Αὐλοὶ ἐξ ὀστέων 413.a.f
Αὐλὸς 661.b.a
Αὔξη 227.a.a
Αὐτὸ 161.b.g
Αὐτίκα 303.a.g. 549.b.a. 775.a.f
Αὐτοδὰξ 667.a.b
Αὐτοκράτορας 899.a.b
Αὐτομάτως 522.a.e
Αὐτομολῆσαι 289.a.g
Αὐτόμολοι 653.b.f
Αὐτοπώλης 110.a.g
Αὐτὸς ἔφα 134.b.e
Αὐτῷ 572.b.g
αὐτοφόρος 49.a.a
Αὐτόχθονες 903.a.a
Αὐχμὸς 85.a.d
Αὔω 263.b.g
Ἀφανίζειν 158.a.c
Ἀφασία 817.a.e
Ἀφελῶς 903.a.a
Ἀφανῆ 709.a.a
Ἀφαναθλίβειν 718.a.g
Ἀφαιρεῖν 724.b.e
Ἀφελὴς 319.b.e
Ἀφελῶς 319.b.e
Ἀφεβείαπλαγκτος 235.a.e
Ἀφράκτοις 798.b.f. 799.a.a
Ἀφεῖτις 327.a.g
Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν Κορίνθῳ 16.a.f
Ἀφροδίτη χάρισι φίλη 419.a.a
Ἀφύαι, καὶ ἀφύας 402.b.f
Ἀφύαι 327.a.e. 464.a.e.& b.b
Ἀφιτηρία 354.b.g
Ἀφρὸς 327.a.f
Ἀχαιὰ Δημήτηρ 405.a.f
Ἀχάνη 376.a.e
Ἀχαρνεῖς 387.b.g. 400.a.e
Ἄχερος 525.a.d
Ἀχέτας 593.a.f. 710.a.a
Ἀχιλλεῖαι 338.b.b
Ἀχιλλεὺς 184.a.f
Ἄχνη 437.b.a
Ἀχράδες 734.b.g
Ἀχραδούσιος 734.b.g
Ἀχρὰς 734.a.g
Ἀχυρμιαὶ 525.a.d
Ἀχυρῶναι 525.a.d
Ἀψάλακτος 853.b.e
Ἀψίνθιον 878.b.f
Ἀψίδες 769.a.c
Ἄωρα 372.a.c
Ἀωρία 372.a.c

B

Βαβαὶ βαβαιὰξ 639.a.f
Βαβυλῶν ἐκ πλίνθων 567.a.f
Βάδην 597.a.a
Βαδίζειν 544.a.e
Βάδος 544.a.e
Βαδιστέα 391.a.c
Βάζω 699.a.g
Βάθρον 436.b.g
Βαίτα 484.d.e
Βάκις 703.a.f.706.a.e
Βακίζειν 706.a.e
Βάκιδες τρεῖς 294.b.g. 588.a.f
Βακτηρία 29.a.e. 601.a.e
Βακχεῖον 836.a.g.
Βάκχος 311.b.d
Βαλανάγρα 440.a.g

Βαλανεῖον

Βαλανεῦσιν 705.b.g
Βαλανεύοντες 857.a.d
Βάλανοι 596.a.d
Βάλανος 440.a.g.441.a.b 734.b.g.862.a.g
Βαλανοῦν 734.b.f
Βαλάντιον 548.b.f
Βαλβίς 354. b.g. 394. b.f. 468.a.e
Βάλλεις κόρακας 80.a.e. 131.a.b
Βαπτὰ ἱμάτια 55.b.g
Βάραθρον 46. a.e.f. 363. a.g
Βάρβαροι τὸν ἥλιον σέβουσι 650.a.c
Βάρβαροι 950.a.e
Βάρβιτος 319.a.a.774.a. a.& b.e
Βάσανος 331.b.e
Βαρυαχὴς 140.b.g
Βαδίζειν 241.b.f
Βαδίζειν 401.b.g
Βαδιστέον 867.a.d
Βαδιστικός 800.b.f
Βάδιος 810.a.b
Βασιλεία 612.a.a
Βασιλεὺς 373.b.d
Βασιλεὺς ἀρτύτης 428. b.b
Βασιλέως ὀφθαλμὸς 375. a.f
Βασιλικοὶ 704.a.e
Βάσκα 583.b.e
Βάσκανος 60.a.g
Βάταλον 98.a.g
Βατιδοσκόποι 685.a.b
Βατὶς 465.a.e. 685. a.b
Βατοσκόποι 465.a.e
Βατράχειον 319.a.a
Βατραχὶς 364.b.f
Βατραχὶς 319.a.b
Βάττος 91.b.g
Βάτυλος 98.a.f
Βαῦζα 816.a.b
Βαΰζειν 777.a.a. 816. a.b
Βαῦνος 574.b.e
Βαυρωνία 582.b.d
Βδεῖν 19.a.f
Βδεῖν 634.a.f
Βδέλλα 704.a.d
Βδελυκλέων 429.439. a.c
Βδελυρὸς 152 b.f
Βδελύττεσθαι 152.b.f
Βδύλλειν 299 a f
Βδύλλεσθαι 858.a.f
Βεβαλάσωται 410.a.g 596.a.d
Βεβυσμένον 394.b.a
Βὶκ ἢ βικκοσάλλωος 149. b.f
Βελονοπώλης 19.a.b
Βελλεροφόντης 629.b.c
Βῆλος 389.a.a
Βέλτιστος 191.b.e
Βέμβηξ 538.a.c
Βέμβιξ 608.b.f
Βέμβικες 539.a.c
Βεμβικίζειν 538.a.c
Βεμβικιᾶν 538.a.c
Βερέσχεθοι 326.b.f
Βινεῖν 247.a.g.766.a.f
Βινητιάσμῳ 881.a.g
Βιοτρέμμων 160.b.d
Βλακικὸς 605.a.c
Βλὰξ καὶ Ὀλυμπία 36.b.e
Βλαύτη 342.b.f
Βλαυτίον 342.b.f
Βλέπειν 491.b.b
Βλέπος 190.a.a
Βλεφάραμος 57.b.e
Βληχᾶσθαι 92.a.b
Βληχὴ 413. a. e. 841. a.c
Βληχωνία 675.a.b
Βλιμάζειν 566.a.g. 908. b.b
Βλιμάζοντες 566.a.g
Βλίμασις 908.b.b
Βλιττομάμας 180.b.f
Βλίττειν 180.b.f
Βλίτταν 336.a.f
Βόα 255.b.g
Βοηθεῖν 694.a.a
Βοηθεῖ 549.b.f
Βοιώτιον μέλος 371.a.b
Βοίδας 128.b.g
Βοιωτία μεταξὺ Πυθοῦς καὶ Ἀττικῆς 549.b.f
Βόλβιτον 226.b.a
Βολβὸς 134.a.g. 757. a.a
Βόλιτον 318.a.e
Βόλιτον, ἢ βόλβιτον 410. a.g
Βόλιτος 226.a.a
Βομβάζειν 767.a.g.768. b.b
Βομβαλοβόμβαξ 767.b.e
Βόμβαξ 767.a.g. & 768. a.a
Βομβαύλιος 413.a.g
Βομβεῖν 56.b.e
Βομβύκια 132.b.f
Βομβυλιὸς 413. a.g. 438. a.f
Βωμολοχία 176.a.e
Βορβοροτάραξις 305.a.a
Βόρειον 448.a.b
Βόσκημα 410.b.d
Βόσκειν 301.b.f
Βοτά 102.a.f
Βοτρυόδωρος 660.a.e
Βόλευμα καὶ βόλεμμα 52. a.a
Βουλιμιᾷν 87 b.f
Βοῦ 87.b.f.694.a.d
Βούβαλος 858.b.f
Βουβωνιᾷν 898.a.b
Βουβωνιᾷ 172.a.a
Βουβωνιᾷν 449.a.b
Βυζαντίας βύβλινος 87. b.f
Βουθυσία 87.b.b
Βουκάνη 625.a.d
Βουκέφαλας καὶ Βουκέφαλος 123.b.e
Βουκολεῖν 432.b.e
Βουκόλημα 634.a.g
Βουκολοῦνται 634.a.g
Βουλαία 810.a.c
Βουλευτικὸς 578.a.g
Βούλημα & βόλημα 52. a.b.
Βουλευτὴς 437.b.f.610.a.g
Βούνιον 277.a.f
Βώσας 517.a.b
Βοῦς νόμισμα 594.a.d
Βύζειν 439.b.b
Βοῦς ἑβδομαῖος 74.a.c
Βουταλίων 258.b.e
Βούτομον 225.b.f
Βουτόμος 572.a.g
Βουφόνια 179.a.f
Βράβευειν 713.a.c
Βρασίδας 462.a.f. 641. a.d
Βραταία 713.a.e
Βραυρῶν 689.b.b.& a.d
Βραχέα 713.a.c
Βράχιστον 882.a.g
Βρενθύειν 147.b.f
Βρενθύεσθαι 626.a.e
Βρενθύονται 891.b.e
Βρέται 290.a.c
Βριτόμαρτις 275.b.g
Βριμᾶσθαι 340.a.g
Βρόγχος 594.b.d
Βρομία χάρις 143.a.e
Βρομᾶσθαι 474.a.d
Βρόμος 821.b.c
Βρόμιος 821.a.d.& f
Βροντεῖον 141.b.f
Βροντὴ 619.b.f
Βρύκειν 721.a.f
Βρύκουσα 543.b.e
Βρύλλειν 352.a.g.
Βυβλίον, καὶ βιβλίον 591. b.b
Βύειν 41.a.d
Βυζαντίων νόμισμα 137. b.g
Βυθὸν ἢ βύσσον 217.b.e
Βυνεῖν 670.a.f
Βυρσαίνετες 298.a.f.& b.f
Βυρσίνη 291.b.f.315.b.a
Βυρσοδέψης 290.b.f. 670. b.d
Βυρσοπώλης 627.a.g
Βυρσοπώλης Κλέων 640. a.g
Βῦσαι 525.a.a
Βύστρα 586.a.b
Βύστιον 696.a.e
Βωλον 444.a.a
Βῶλος 444.a.a
Βωμολοχεύματα 679.a.g
Βωμολόχος 176.a.e.356. b.a. 229.b.e. 343. b.a. 680.a.a.810.a.g
Βωστρεῖν 709.a.f
Βωστρῶν 553.b.g.881.a.f

Γ

Γαλεώτης 152.b.g
Γαλῆν 216.b.e
Γαμεῖν ἀδελφὰς τοῦ ἔξεστι 201.a.d
Γαμφαί 145.b.f
Γαμψώνυξ 558.b.e
Γάμου φίλοι 519.a.d
Γάνος 370.a.f.891.a.g
Γάνυμαι 370.a.c
Γανυμήδης 676.a.c
Γαργαίρει 370.a.c
Γαργαλίζειν 774.a.a.& b.b
Γάργαρα 370.a.b.& b.a
Γαργαλος 774.a.a.& b.b
Γαργήττιος 816.b.f
Γαστρίδες 810.a.f.811.a.b
Γαστρίζεσθαι 302.b.g.539. b.a
Γάστρων 111.a.d
Γαῦλος 570.a.f
Γαῦρον 225.a.g
Γέλα 399.b.g
Γελοῖον 210.a.g
Γέλωτος εἶδος 679.b.g
Γένειον 718.a.a
Γένεσις 574.b.a
Γεννυλλὶς 126.b.d.773.a. f.774.a.b
Γενναῖος 478.b.d
Γενναῖε 555.a.a
Γενναιοτέρων 494.a.b
Γέννημα 195.b.g
Γεραιστὸς 321.b.f
Γέρανοι 595.b.f
Γέρανοι λίθους σιτοῦνται 608.b.a
Γεράνων λίθοι 595.b.g
Γέρης 390.b.g.751.b.f
Γέρων 674.a.a
Γεροντταγωγεῖν 351.a.g
Γεροντικῶς 512.b.e
Γεροντοχάραδο 831.b.f
Γερόντων φιλοδικία 389. b.g
Γερόντων τραγῳδία τὸ παλαιὸν 475.b.d
Γερουχία. att. pro γερουσία 897.a.f
Γέτοι 16.a.d.& 45.a.e
Γεωργοὶ 420.b.g
Γήδιον 664.a.a
Γηθεῖν 174.a.d
Γῆμαι καὶ γήμασθαι 125. b.e
Γῆρας 49.b.d

Γέλωα 328.b.f
Γέτοιον 241.b.g.464.b.a
Γίγαρτα 669.b.c.385.b.a
Γλάμων 240.a.c.731.a.g
Γλάνις 347.a.g
Γλαῦξ 351.b.d. 509.a.c. 553.a.b
Γλαῦξ ὄρνεον καὶ νόμισμα 594.a.d
Γλαῦξ Ἀθηναῖας ὄρνεον 566.b.a
Γλαῦκα Ἀθήναζε 555.b.g
Γλαχὼ 413.b.f
Γλήχων 413.a.e
Γληχὼ 413.a.e
Γλισχρία 937.a.a
Γλίσχρος 393.b.g. 656.b.b
Γλίσχρον 637.a.a
Γλισχρῶς 637.a.a
Γλοιὸς 153.a.d
Γλυκερὸ 831.b.d
Γλυκὺ 166.b.f
Γλυκύτερον 160.a.a
Γλῶττα 531.b.a.773.a.g
Γλῶττα τῷ Ἑρμῇ δίδοται 106.a.a
Γλῶττα ἰδίᾳ τετμημένη 706.a.d
Γλώσσας χωρὶς τέμνειν ἔθος 617.b.f
Γλωσσηματικὸν καλοῦσιν 593.a.c
Γλῶσσ' ἐμμέμικται 391.a.d
Γλωττοστροφεῖν 171.a.e
Γνάφος 17.b.g
Γνωμοτυπεῖν 768.b.c
Γνῶναι 291.a.d
Γνωσιμαχῆσαι 567.a.g
Γογγύλη 616.b.f.831.a.e
Γογγυλίζειν 616.b.f.768.b.f
Γόγγυλος 616.b.f.768.b.f
Γοητεία 35.a.e
Γόμφοι 315.a.f
Γομφοπαγῆ 251.b.a
Γόμφος 790.a.b
Γονιμὸς 225.b.c
Γοργίας 459.b.d
Γόργονες 663.a.a. 685.a.a
Γοργολόφα 398.b.c
Γοργολόφη 355.a.g
Γοργολόφας 663.a.b
Γόργων 827.a.c
Γοργώνιος 424.a.g
Γραίδιον 831.b.e
Γραμματεὺς 786.b.b
Γραμμαὶ διαστῶν 438.b.d
Γράμματα 297.b.g
Γραμμὴ 394.b.e.468.a.f
Γράφεσθαι 685.a.b
Γραῦς 115.a.f
Γραφεὶ 404.a.a
Γράφομαι 631.a.d
Griphorum genera 433.a.d
Γρῖφοι 433.a.c
Γρῦ 3.b.f. 341.b.g
Γρύζειν 64.a.g.826.a.g
Γρυλλίζειν 407.b.c
Γρυπαίετος 255.b.g
Γρυτάρης 3.b.g
Γρύτη 3.b.g
Γρύτης 341.b.g
Γυάλα 772.b.b
Γυλιαυχένες 682.b.f
Γύλιον 660.b.e.661.a.b
Γύλιος 423.a.g 682.b.g
Γυμναστικῶς 517.b.b
Γυμνικὸς ἀγὼν 112.a.b
Γυναικίζειν 781.a
Γυναικισμὸς 781.a.g
Γυναικομανεῖν 798.a.f
Γυναικωνῖτις 788.b.f
Γυπὸς 774.a.a
Γυπάρια 336.a.a
Γῦπες 604.a.g
Γωνιασμὸς 257.a.c

Δ

Δᾶ 848.a.e
Δαὶ 17.b.a
Δᾴδιον 696.a.d.c
Δαίμονες 10.a.c
Δαίμονες φίλαι 138.a.c
Δαίμων 2.1.b
Δαιομένη 251.b.c
Δαὶς 529.b.b
Δαιτάλεις 157.a.g
Δάκτυλοι 592.b.d
Δάκος 490.a.e
Δάκνειν 487.b.a
Δακτυλήθρος 123.a.c
Δακτυλίδιον 790.b.a
Δακτύλιος φαρμακίτης 88.a.f
Δάμαρις 817.b.f
Δαμασίας 614.a.b
Δαμάσματα 684.a.f
Δαναὰ ξύλα 707.a.g
Δανείσαι 137.a.d
Δάος 384.a.b
Daphne 2.b.f
Δαπίδες 479.a.f.749.a.e
Δαρδανίς 529.a.d
Δαρεικοὶ 741.b.g
Δαρεῖος 564.a.g
Δασύπυγον 766.a.e
Δαύτης 179.b.g
Δᾶτις 335.a.e 612.a.b
Δατισμὸς 642.a.c
Δαπανηρὸν 343.b.g
Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπου 531.b.f
Δάφνῃ στεφανουμένοι 701.a.f
Δὲ ἀντὶ τοῦ 569.b.f
Δέδηγμαι 37.a.a
Δέδρακας 701.a.d
Δέος 875.b.b
Δεδίσσω 22.a.e
Δεῖγμα δικῶν 346.b.g
Δείλαιος 123.a.c
Δειλακρίων 548.b.656.a.e
Δειλὸς 603.b.c
Δεῖμα 244.b.g
Δεῖπνα 425.b.b. 811.a.b
ὁ Δεῖπνα 346.b.a
Δειπνὸ 157.a.f
Δεῖπνα πολλὰ εἴδη 521.b.g
Δεῖπνον 457.b.f
Δέκαμνος 726.a.e
Δεκάτως 744.a.g
Δεκάται 314.b.c
Δεκάτη 505.a.a
Δέλεαρ 278.b.f
Δελεμβολος 600.b.a
Δέλεαρ 339.b.f
Δέλτα 845.a.a.& b.c
Δέλτοι 807.a.f
Δέλτος 30.a.a
Δελφακες 407.a.d
Δελφάκιον 779.b.g.902.a.a
Δελφίνιον 333.b.e
Δελφικὸν μαντεῖον 2.b.d
Δελφινοφόρος 333.b.d
Δελφὶς 333.b.c.905.b.e
Δελφοὶ 570.b.g.534.a.b.905.b.e
Δέμας 829.a.a
Δεξίθεος 371.a.b
Δεξιοὶ 265.a.435.b.f.656.a.e.& b.c.
Δεξιὸν τῶν γραμμάτων 558.b.d
Δεξιότης 506.b.f
Δεξιοῦσθαι 78.a.e
Δεξιῶς 765.a.a
Δεξιώτερον 435.b.e
Δερριδας καὶ δέρριν 463.a.f
Δερμάτια 436.a.e
Δεσμά 827.a.a
Δέσποινα Ἄρτεμις 640.a.g
Δετὰ 527.a.a
Δέω 529.a.a
Δευτερίας 289.b.e
Δὴ 370.a.a
Δήμαρχοι 125.a.e
Δημήτηρ 8.b.e.327.b.f
Δημήτηρ Ἀχαιὰ 405.a.f
Δήμητρος τιμὴ παρ' Ἀθηναίοις 373.a.a
Δημιζόντες 481.b.b
Δημόπρατα 294.a.c.477.b.c
Δημιουργικῶς 327.b.f.651.a.g
Δημιουργοὶ 327.b.f.641.b.f
Δημιουργεῖν 862.a.e
Δημολογικῶν 453.a.f
Δημοσιῶναι 163.b.e
Δημὸς 145.a.e
Δῆμος 165.a.b
Δημοσθένης 16.a.g.391.a.g
Δημόσιος 859.a.b
Δημόσιοι 353.a.c
Δημότης 639.b.g
Δηοῖ 906.a.g
Δηώ 540.e
Διὰ, διὸ 172.a.f
Διὰ ἀντὶ τῆς ἀνὰ 89.a.g
Διὰ πασῶν 11.a.g
Διαβάλλειν 670.a.c
Διαβαλλόμενος 66.a.e
Διαβολὴ 830.a.c.& b.c
Διαβήτης 250.a.b.433.a.f
Διαγνώσεων [illegible] a.c
Διαγόρας 227.a.f
Διαγόρας ὁ Μήλιος 592.b.f 175.a.e
Διαγραφῆναι 172.b.g
Διάδημα 632.a.a
Διαδιασωμένης 160.a.a
Διαθήκας 624.a.e
Δίαιτα 466.a.f
Διακονήσαι 714.b.a
Διακεκαρμένος 525.b.f
Διακεκοσμημένος 129.b.g
Διακαθαρθῆναι 639.a.g
Διακρεία 518.b.e
Διακρίων τάξις 518.b.e
Διάλεκτος 143.b.f
Διάλεξις 143.b.f
Διαλελυμένον 757.a.a
Διαλυσάμενος 514.a.f
Διαλύσασθαι 871.b.f
Διαμαστιγοῦν 505.a.f
Διάμετρος 150.a.a
Διαμηρίζεσθαι 573.a.a
Διαμυλλαίνειν 525.b.f
Διαξύσαι 874.a.b
Διαπατταλευθέντα 309.a.d
Διαπεσεῖσθαι 754.b.f
Διαπλέκειν 577.a.a
Διαπύρατα 834.a.f
Διασαλακωνίζειν 514.a.f
Διάσια 150.b.g.174.b.e.179.a.f.314.b.f
Διασκευαστὰς 289.a.f
Διασεσῶσθαι 591.a.g
Διασμηχθεὶς 193.a.f
Διασπασθῆναι 641.a.d
Διασφενδονήσομαι 297.b.f
Διατίθεμαι 501.a.e
Διατιθέμενος 431.b.g
Διάτριβαις 715.b.a
Διατριβὴ 91.b.g
Διατριβὴ 895.a.b
Διαύλιον 270.b.f
Διαυλοδρομοῦντες 555.a.a
Διαυλος 555.a.b

Διαφερον

Διαφορεῖν 304.a.d
Διαφρήσετε 550.b.a
Διαφαίρειν 618.b.d
Διδάξομαι καὶ διδάξω 130.a.g
Διδάσκαλος 678.a.g. 770 a.f
Διδάσκειν 198.a.b
Δίδημι 165.a.a
Δίδυμος 912.b.f
Διεζωσμένος 789.b.f
Διεν 412.a.c
Διειμι 606.a.f
Διεκόρευσεν 793.a.d
Διεκεῖθεν 765.b.d
Διέλκειν 707.a.e
Διεμάσησαν 574.b.g
Διεμπολᾶν 418.b.a
Διεξιφίσω 335.a.b
Διηρεισμένον 728.a.g
Διερὸς 551.b.a
Διηγωνικέναι 513.b.f
Διπαρόξυνοι 669.a.b
Διεσφηκωμένον 508.a.d
Διηγκυλώσατο 765.a.c.& b.c
Διθυραμβοποιοί 145.a.e
Διθυράμβων εἰς ἀγῶνα εἰσαγωγεύς.
Διτέλεια 650.a.g 179.a.f
Δικάσαι 434.a.d.
Δικαστὴς 578.b.f 628.a.f
Δίκαιος 5.b.a
Δικαίως καὶ ἀδίκως 25.b.c
Δικασταὶ παρ' Ἀθηναίοις 29.b.g
Δικαστήρια ἐν Ἀθήναις 29.b.g
Δικαστηρίου τόποι δ. 438.b.c
Δικαστῶν γραμμαὶ 438.b.d
Δικλίδες 327.a.e
Δικορρηφεῖν 608.a.a
Δίκρα 669.b.d. Δικροὶ ibidem
Δίκρανα 669.b.d
Δίκτυννα 275.b.g 455.a.b
Διλυπεῖν 757.a.a
Δίμοια 243.a.e
Δίμοιος, διμοίας 399.b.g
Διὸς σωτῆρος πόμα 642.a.c
Δῖος 148.b.g 474.a.d
Διδοῖ 745.b.g
Διόκλεια 409.a.b
Διοκλῆς ibid.
Διοίχομαι 799.b.g
Διοικούμεθα 414.b.f
Διολισθεῖν 352.b.c
Διούδιον 208.a.e
Διομήδειος 754.b.f
Διομεὺς 243.a.e
Δίομος 243.a.e
Διονύσια τὰ ἴκει 573.b.e
Διονύσια 222.b.g 380.a.f 580.b.f 765.a.e
Διονύσια ἑορτὴ 390.a.c
Διονύσιος 58.a.d
Διονυσίων ἀγὼν 395.a.g
Διόνυσος 162.a.d 221.a.d 532.a.b. 640.a.f
Διόνυσος ταυροφάγος 229.b.d
Διονύσου ἐπίθετα 585.a.a
Διονύσου ἀγάλματα 385.b.f
Διοπείθης 351.a.b 455.b.f 589.a.a
Διὸς Κόρινθος 232.a.f
Διὸς γνήσιοι υἱοὶ 616.a.f
Διὸς μετὰ τῆς Σεμέλης συνουσία 162.b.c
Διοσκόρω 641.a.e
Διόσκουροι 574.a.g
Διοσημία 379.b.a
Διπλῆ, ἢ τόποι αὐτῆς 156.a.b
Διποδία 911.a.f
Διποδιάζειν ibid.
Δίπυρος 276.b.a
Δίρρυθμον μέλος 304.a.g
Δὶς παῖδες 201.a.g
Διφθέρα 127.b.e
Δίφιλος 128.b.g
Δίφροι συκαὶ 743.b.g
Δίφρος καὶ διφρίσκος 124.a.g
Διφροφόρος 746.a.g
Διψάω 516.b.g
Διώκειν 314.a.f
Διώκειν 495.a.c
Διωμοσία 505.b.c
Δοθιὴν 515.a.a
Δοίδυξ 74.a.f
Δοίδυξ 347.a.a 640.a.a
Δοκιμασία 470.a.f
Δοκὸς 443.b.d
Δόλιχος 555.b.a
Δολιχόδρομοι ib.a.b
Δόλος 111.b.a
Δόνακα 63.b.e
Δοξάσαι 632.a.e
Dormire, ὑπὸ δερμάτων 432.a.g
Δόρπα 457.b.d
Δόρπεια 378.a.b 690.a.f
Δόρπος ἢ δόρπον 437.b.e
Δορπηστὸν 437.b.d
Δόρυ 560.a.c 858.b.b
Δορυξὸς 714.a.c
Δοχμαϊκὸν 586.b.d
Δοχμὴ 305.b.d
Δουλεία 2.a.b
Δούλαρον 856.b.f
Δοῦλος 584.a.g
Δούλιος Ζεὺς 248.a.b
Δοῦλος Ἀλκιβιάδης 653.a.f
Δούλοις οὐκ ἐξῆν εἰς τὰ Θεσμοφόρεια εἰσέρχεσθαι 782.b.f
Δούλων νεωνήτων ἔθος 78.a.g
Δούλων συμμαχία 211.b.e & 22.b.d
Δούρειος ἵππος 595.a.f
Δρᾷ 596.b.e
Δράκοντες 76.a.g
Δρακοντίδης 441.a.b. & b.a. 460 b.a
Δρασιποίδες 442.a.e
Δραχμὴ 219.a.e 480.a.g
Δρῶ 1.a.g
Δρέπανον 713.b.c
Δρυοκολάπτης 564.a.f
Δρύοχοι 708.a.f 769.a.b
Δρύοψ 556.b
Δρυπετεῖς 872.a.f
Δρῦς 150.a.f 328.b.f 564.a.f
Δρύφακτοι 328.b.e 456.a.e
Δρύφακτος 489.b.e
Δυμβρεῖς 42.b.a
Δυσβουλία Ἀθηναίων 161.a.e
Δυσδαίμων 2.a.c
Δυσμενὴς 399.a.f
Δυσκολαίνειν 891.b.e
Δυσωπεῖν 392.b.f
Δυσφορεῖς 769.a.f
Δῶρα 565.b.f
Δωρία ibid.b.g
Δωριεῖς, καὶ Δωριστὶ 42.b.a
Δωρικὰ ῥήματα 407.b.c
Δώριος 347.b.a
Δωριεῖς ἑξάπολις 2.b.a
Δωροδοκεῖν 292.a.e 339.a.a
Δωροδοκία 565.b.f

E

Ἔα, ἔα 804.a.f
Ἕβρος 578.a.b
Ἐγκαθεύδειν 370.a.e
Ἐγγαστρίται 503.a.a
Ἐγκεχαραγμένοι 81.a.a
Ἐγγλωττοτυπεῖν 335.a.e
Ἐγγλωττογάστορες 617.b.f
Ἐγχεπολις 327.a.f
Ἐγγὺς 477.b.e. & a.g
Ἐγκαλλοσκελεῖς 656.b.e
Ἐγκάτταξον 294.a.f
Ἐγκέφαλον 458.a.f 625.b.a
Ἔγκατος 625.b.a
Ἐγλίφαλος 217.a.g
Ἐγκαλλωπισμὸς 608.a.f
Ἐγκεχόδασι 474.b.e
Ἐγκέχοδεν 131.b.e
Ἐγκέλαδος 312.a.f
Ἐγκοιλία 355.b.f
Ἐγκονεῖν 423.a.f
Ἐγκρασίχολος 327.a.g
Ἐγκρούειν 230.b.e
Ἐγκρυφιάζειν 338.b.e
Ἐγκολαβεῖν 302.b.b
Ἐγκύκλιος χορεία 810.a.f
Ἐγκύκλιος παιδεία 298.a.a
Ἔγκυκλον 731.a.e.& b.f
Ἐγκυκλεῖν 771.b.e
Ἐγκυλίσας 817.a.d
Ἐγχανεῖσθαι 502.a.a
Ἐγχεῖται 36.b.f
Ἐγχέαι 421.b.g
Ἐγχεῖ 593.b.b
Ἐγχέλεια 421.b.b
Ἐγχελεῖς 159.b.d 341.a.g
Ἐγχέλεις ἐστεφανωμέναι 414.a.e
Ἐγχέλυς, ἢ ἔγχελυς ibid. b.a
Ἐγχύτριαι 449.a.e
Ἐγχυτρίζειν 449.b.e
Ἐγχυτριστῆς ibid.a.e
Ἔγχος 16.a.c.d
Ἔδαφος 355.b.f
ἐθελοντὴς 872.a.e
Ἐδέας 865.a.b.
ἔθιμον 364.b.f
ἔθη τοῖς Ἴωσι 2.5.a.c
ἐθισμευμένος 810.a.a
Εἰαστὴν 486.b.e
Εἶα 802.a.g
Εἴδω 350.a.f
Εἰδώλια 583.b.e
Εἰδότες 123.a.f
Εἴκαρπος 820.a.f
Εἰκὸς φθίνοντος 188.a.b
Εἰκοσία 718.a.b
Εἰκελόνειροι 574.a.a
Εἰκῆ, εἰκαῖος 31.b.f
Εἰκοστολόγος 229.b.g
εἴκοσας 525.b.g
εἰλείθυια 735.b.a 835.a.a
εἰλεὸς 398.b.g
εἰλὴ 486.a.f
εἰλυτὴ 228.b.d
εἰλῶ καὶ εἴλω 170.a.e
Εἵλωτες ἐπί τι ἀπολόμενοι 395.b.f
Εἶμι 164.a.f
Εἶναι 217.a.e
Εἴξασιν 546.a.g
Εἰρεσία πέτρα 335.a.g

Εἰρεσιῶναι 332.a.a.457.a.f
Εἰρεσιώνη 102.a.g
Εἰρημένον 836.b.g
Εἰρήνη Ἀφροδίτη φίλη 419.a.a
Εἴρξας 388.a.e
Εἴρων 153.a.d
Εἰσβαλεῖν 679.a.g
Εἰσβολαί 340.b.g.422.a.g
Εἰσπίλησα 801.a.f
Εἰσέῤῥηκας 826.a.f.& b.f
Εἰσέῤῥησεν 288.b.e
Εἰσεκκύκλησεν 535.a.e
Εἰσείλλειν 816.a.e
Εἰσκρύπτεσθαι 377.a.g
Εἰς κεφαλὴν ἔλθοι 411.b.d
Εἴσοδος 555.a.f
Εἴσομαι 388.a.f
Εἶω 164.a.f
Ἑκάτερον 488.a.g
Ἑκάτη 63.b.f.273.b.g.641.a.c.814.b.c
Ἑκατήσιον 488.a.g
Ἑκατόμβη 83.b.b
Ἑκατοσταί 477.a.b & b.a
Ἐκβάντα 351.a.c 373.b.e 513.b.a.
Ἐκβιβάσαι 572.a.g
Ἐκβολβῶ 706.a.f
Ἐκδέρειν 309.a.d
Ἐκεῖνος, τὸ αὐτὸς 134.b.e
Ἐκεχειρία 691.a.f
Ἐκεχλεύασαν 327.b.g
Ἐκηρετίας 362.b.f
Ἐκζωπυρῆσαι 643.a.g
Ἐκθέσεις τῶν ἀπαλῶν 167.a.f
Ἐκκαλαμᾶσθαι 473.b.f
Ἐκκαλαμᾶσθαι 456.a.e.f
Ἐκκαυλίζειν 338.a.g
Ἐκκλησιάζειν 433.b.e
Ἐκκλησίαι νόμιμοι Ἀθήνησιν 371.a.g
Ἐκκοκκᾶ 858.b.f
Ἐκκονίσας 628.a.g
Ἐκκονίζειν 426.a.f
Ἐκκρίνειν 372.b.d
Ἐκκύκλημα 392.a.a
Ἐκκυκλεῖν 771.b.b
Ἐκποκοῦ 797.a.c.798.a.b
Ἐκπορεῖν 806.b.g
Ἐκλακτίζειν 537.a.b
Ἐκλάκτισμα 537.a.b
Ἔκλειψις 650.a.d
Ἔκλυσον 719.a.f
Ἔκοισιν 523.a.e
Ἐκνομίας 96.a.e
Ἔκοπτο 833.a.d
Ἐκπλυνεῖσθαι 239.b.e
Ἐκπεριδινῆσαι 577.b.d
Ἐκπονεῖν 766.b.d
Ἐκπεπυρῶσθαι 6.a.b
Ἐκστρέψαι ἱμάτιον 128.a.c
Ἐκτελέσαι 503.b.f.& g
Ἐκτετρῶσθαι 216.a.g
Ἐκτρυφᾶν 734.a.f
Ἐκύησε 885.a.b
Ἐκφέρεσθαι 792.a.b
Ἐκφθαρείς 629.a.c
Ἐκφθαρῆναι 629.a.d
Ἐκφορὰ 109.a.b 792.a.b
Ἐκφρόντισε 440.b.f
Ἔκφοροι 314.b.b
Ἐκφυσᾶν 667.b.b
Ἐλάα 258.a.e
Ἐλαφοθῆραι 887.a.d
Ἐλαία 62.a.b
Ἐλαῖαι μορίαι 181.a.a
Ἐλαία 258.a.e
Ἐλαιολόγοι 483.a.a
Ἔλαιον ἐκ ἴρεως 614.a.f
ἐν Ἐλαίῳ μαντεύοντες 424.b.e
Ἐλαφρὸς 830.a.g
Ἐλασᾶς 583.b.e
Ἐλασίβροντα 326.a.c
Ἐλατὴρ 355.a.g.348.b.b
Ἐλαύνειν 506.a.g
Ἐλεᾶς 556.a.a
Ἔλεγοι 551.b.b
Ἐλεύμων 650.b.g 651.b.b
Ἐλεῶ 871.a.a
Ἐλεῖαι 552.b.b
Ἐλελελεῖς 559.a.a
Ἐλελιζομβόη 551.b.a
Ἐλεοὶ 296.a.f
Ἐλευθῆραι 383.b.f
Ἐλευσίνια 142.b.d
Ἐλευσίνιος νόμος 85.a.e
Ἔλη 486.a.f
Ἕλικες 821.b.f
Ἐλινύειν 799.a.g.& b.g
Ἐλιχμῶντο 514.b.d
Ἕλκειν κέρδεα 644.a.f
Ἑλλάνιος Ζεὺς 357.b.f
Ἑλλεβορᾶν καὶ ἐλλεβορίζειν 536.b.e
Ἑλλέβορος 536.b.e
Ἔλλειψις ἀττικὴ 49.a.g
Ἕλλη 138.a.f
Ἑλλήσποντος 138.a.f
Ἐλύμινον 706.a.f
Ἔλυτρον 424.a.f
Ἐμβάδες 437.b.f 515.b.f.
Ἐμβαλεῖν 324.b.d
Ἐμβάλλεσθαι 720.b.d
Ἐμβὰς 725.b.g
Ἔμβασις 440.b.a
Ἐμβατὴ 350.a.c.440.b.a
Ἔμβραχυ 511.b.e
Ἐμὶν 585.b.f
Ἐμμέλεια 158.a.d.537.a.a
Ἐμπαίζειν 820.a.g
Ἔμπεδον 492.b.a
Ἐμπεπορπημένη 433.b.g
Ἐμπίδες 138.a.g.& b.g.552.b.c
Ἐμπίπλη 602.b.e
Ἐμπίπλημι 383.b.a
Ἐμπὶς 901.a.a
Ἐμποδίζειν 332.b.e
Ἐμπολαῖος 110.a.f.410.b.e
Ἐμπολᾶν 647.a.c.653.a.c.791.b.a
Ἐμπολὴ 416.b.a.647.a.e
Ἐμπολῖται 692.b.d
Ἔμπορος 54.a.g.110.a.g
Ἔμπουσα 225.b.f.755.a.f
Ἐμφαγεῖν 511.b.e
Ἐμφανὴς 484.b.c
Ἐμφορεῖσθαι 720.b.d
Ἐναγώνιος 111.a.g
Ἐναποτίσαι 543.b.g
Ἐνασπιδώσασθαι 389.a.g
Ἐνδεικνύναι 303.a.d
Ἔνδειξις 510.a.f
Ἔνδεκα 510.a.f
Ἐνδύμεναι 732.a.f
Ἐνδυμίων 150.a.a
Ἐνδυστυχῆσαι 511.b.e
Ἐνέβαλον 675.a.a
Ἐνεβυσάμην 439.b.b
Ἐνεθρύλλησεν 785.a.f.& b.f
Ἐνεουρηκότας 861.b.f
Ἐνεσκιροῦσθαι 496.b.g
Ἐνέχυρα φέρειν ἔθος 740.b.c
Ἐνεχυράζομαι 137.a.e
Ἔνη 400.a.d
Ἔνη καὶ νέα 188.a.b.190.a.b.191.a.e
Ἔνη καὶ παλαιά 739.b.c
Ἐννήμερος 715.a.a
Ἐνόρυγι 496.b.b
Ἔνθεος 514.a.e
Ἐνιαυτὸς μέτωνος 589.b.f
Ἐν μέρει 525.b.g
Ἐν τῷ μέρει 211.b.e
Ἐνόπλιος 165.b.f
Ἐνόπλιος ὄρχησις 180.a.e
Ἐνσκευάσασθαι 390.b.d
Ἐντεθεῖσθαι 879.a.f
Ἐντερόνεια 355.a.g
Ἐντετευτλανωμένην 414.a.e
Ἐντετυλίχθαι 179.b.g
Ἐντετριμμένον 746.a.f
Ἐντιτθεία 476.a.e
[illegible] 355.b.g
Ἐντόμια 132.b.f
Ἔντραγε 291.a.f
Ἐντρυφᾶν 173.b.f
Ἐνυάλιος 654.b.d
Ἐξ 68.a.d
Ἐξαγκωνιῶ 731.b.g
Ἐξαλίσαι 124.b.c
Ἐξαμβλῶσαι 131.a.f
Ἐξαμφιεύομαι 854.g
Ἐξαπίνης 38.a.d
Ἐξαράττω 200.b.a
Ἐξαρτυτικὸς 189.a.g
Ἔξεδρος 554.b.a
Ἐξεθρεψάμην 669.b.a
Ἐξῆς 164.a.f
Ἐξελῶ 709.a.b
Ἐξεπίτηδες 91.a.d
Ἐξεπίστατο 854.b.e
Ἐξεράσαι 501.b.a
Ἐξεράσατε 388.b.f
Ἐξεῤῥαιόμην 439.b.a
Ἐξηκεστίδας 542.b.d.577.a.c
Ἐξηρύσατο 806.b.g
Ἐξέτασιν 789.b.e
Ἐξίδιον 578.a.f
Ἐξικοίμεθα 267.a.f
Ἐξίσων 400.b.d
Ἐξμέδιμνος 669.b.b
Ἐξόδια 539.b.d
Ἐξολισθεῖν 633.b.b
Ἐξολεῖν 295.b.g
Ἐξομόρξεται 411.b.g
Ἐξοστρακισμὸς 340.b.e
Ἐξυρημένος 777.a.g.& b.g
Ἐξαδικὰ μέλη 448.a.f
Ἐξιλεωθησόμεθα 838.a.b
Ἐξωμίδα 879.a.f & 880.b.a
Ἐξωμίδες 460.b.f
Ἐξωμισάσαι 731.b.g
Ἐξωμόσασθαι 754.b.e
Ἐξωμοσία 505.b.c.754.a.f
Ἐξωμμάτωται 68.a.d
Ἐξωστρακίσθαι 498.a.d
Ἑορτὴ Διονυσίου 390.a.c
ἐπαιρεῖν 77.a.f
ἐπαιρῶ 848.a.e
ἐπαιρόμενος 689.b.b
ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων 411.b.c
ἐπακτώσαμεν 439.b.b
ἐπάλξεις 374.a.d
ἐπαμυνάδας 298.a.a
ἐπανάκρουσαι 572.a.a
ἐπανάκρουσις 572.b.a
ἐπαναφύσα 830.a.f
ἐπανθεῖν 189.b.g
ἐπανθρακίδες 403.a.c
ἐπανθρακίζειν 612.a.c
ἐπαυλεῖν 143.a.e
ἐπ' αὐτοφώρῳ 48.b.d
ἐπαυχένιος 571.b.c
ἐπαφροδίτου λέξεις 452.a.a
Ἐπεγχέασθε 673.a.a
ἐπεισφέρεις 829.b.g
ἐπαί[illegible] 900.a.a
ἐπεισιών 576.a.f
ἔπεισα 581.a.a
ἐπείχω 200.b.c
ἐπέτειοι 318.b.f
ἐπέτης 318.b.g
ἐπείχθη 298.b.g
ἐπείχεν 710.a.d
ἐπείγοντες 868.a.f
ἐπηκόῳ 817.b.e
ἐπεπείλησα 571.b.c.& d
ἔπη πτερόεντα 965.a.f

ἐπὶ 276.b.d
ἐπὶ ἀντὶ τοῦ 135.b.f
Ἐπιαυτοῦ 196.a.c
ἐπιβάλλειν 486.a.e
Ἐπιβατεύειν 212.b.e
Ἐπιβολή 486.a.e
ἐπιβολὰς 41.a.d
Ἐπιγλωττίζομαι 838.a.a & b.d
Ἐπιγνῶναι 291.a.d
Ἐπιγονατίς 771.b.b
ἐπίγονος 729.a.g
ἐπιδεῖα 187.188
ἐπίδεσμος 554.a.a
ἐπιδημεῖ 767.a.e
ἐπιδέξια 471.a.g
ἐπιδεξιάζεσθαι 471.b.c
ἐπιδέξιος 471.a.g
ἐπιζῆν 792.a.a
ἐπιθειάζειν 188.a.f
Ἐπίθημα 530.b.f
Ἐπίθετα παρωνυμικὰ πότω 399.a.g.708.b.f
ἐπιθωΐζειν 829.b.a
ἐπιθάλασσα 523.b.f
ἐπικαλοῦς 672.a.a
ἐπικάρδιος 301.a.b
ἐπικεχοδώς 545.a.f
ἐπικηρυκεύομαι 819.a.g. & 830.b.a
Ἐπίκληρος 471.a.c.616.a.e
ἐπικλίνειν 698.a.a
ἐπικλινής 874.a.a
ἐπικλιντήριον 750.b.f
ἐπικοινῶ 614.b.b
ἐπικοινοῦν 566.b.f
ἐπικοκκύστρια 825.b.g
ἐπικῶον 829.a.c
ἐπαυλεία 813.b.d
ἐπικύπτειν 698.a.a
ἐπικράτης 726.a.g
ἐπικωμάσας 418.b.c
ἐπίκωπος 382.a.f
ἐπιλήναιος 580.b.f
ἐπίλυσιν 171.a.e
ἐπιμάνδρα 20.a.b
ἐπιμύλιον 497.b.d
ἐπινίκιον 376.a.f
ἐπίξενος 387.a.c
ἐπίπαστα 294.a.e
ἐπίσημος 471.a.g
ἐπισταμνίς 471.a.d
ἐπίρρημα 156.a.f
ἐπιρρήματος εἶδος 229.a.e
ἐπιρρήματα 117.156.a.f.162.a.a
ἐπιρρήσεις ἀγαθοῦ δαίμονος 466.a.g.467.a.a
ἐπισίζειν 481.a.g.482.a.a
ἐπισκύνιον 251.a.a
ἐπίσκοποι 590.b.g
ἐπισείσαι 251.b.a
ἐπισσῶν 787.b.g
ἐπιστῆναι 603.b.a
ἐπίστασις 766.a.e
ἐπιστατῶν 786.a.e
ἐπιστάτης 562.a.b.786.a.b.e
ἐπίσχις 885.a.b
ἐπίταγμα 530.b.f
ἐπιτρέψαι 424.a.e
ἐπιτερπές 66.a.b
ἐπιθλίψαι 647.a.f
ἐπιτροπεύειν 299.a.a
ἐπιτυφοῦ 851.a.a
ἐπιτυχόντες 276.b.d
ἐπίχαλκος 432.b.c
ἐπίχειρα 470.b.e
ἐπιχάριττα 414.b.a
ἐπιχαρίτως 413.b.c
ἐπιχειλής 338.a.b
ἐπίχυσιν 865.a.d
ἐπιχρηματισμός 786.a.e
ἐπιχωριάζειν 489.b.f
ἐπιχωρίως 492.a.e
ἐπιφυλλίδες 215.a.f
ἐπιψηφισμός 786.a.c
Ἐπολολύξαι 325.b.f
Ἐπομνύσθαι 850.a.b
Ἐποπτεῖ 544.b.e
Ἐποπτεύειν 247.b.f
Ἔπος 164.b.c.290.b.c
Ἐπαινέτας 833.a.e
Ἔποψ 546.a.f
Ἐπύλλια 391.a.e
Ἐπύλλια Εὐριπίδου 661.b.b
Ἐπύλλιον 256.a.g
Ἐπύργωσε 679.b.f
Ἐπῳδικὰ μέλη 448.a.f
Ἐπῳδοί 145.a.c
Ἐπῳδίμως 652.a.f
Ἐπῴζειν 553.a.f.& g
Ἐπωμοσία 75.b.e
Ἐρᾷ 47.b.e.501.b.a
ἐρᾶν 107.a.d
Ἔρανοι 417.b.g
Ἐρασινίδης 268.a.f
Ἐραστοῦ ἴδιον 378.a.a
Ἐργασίαν 516.a.g
Ἔρδειν 1.a.d
Ἔρδοι 533.a.e
Ἐρίθακος 238.b.b.410.a.d.708.b.c
Ἐριβώλου 134.b.d
Ἐρεῦσα 61.b.a
Ἐρεθίσματα 143.a.f
Ἐρείδειν 626.b.d.627.a.a.793.b.a
Ἐρεσχελούμενος 476.a.e
Ἐρεσθ 476.a.e
Ἐριστευόμενος 359.b.g
Ἐρεύξ 902.a.a
Ἐρεσιώνην πλεῦσμα 606.a.f
Ἐρετρικῶν λέξεις τρεῖς 263.b.a
Ἐρείδειν 626.a.f.742.b.a
Ἐρειδόμενον 594.a.e
Ἐρέμας 759.a.f
Ἐρέμας τρυγόνες 475.a.a
Ἐρημὸς 47.b.e
Ἐρεβιστίμων 348.a.f
Ἔρεα φρύγια 569.a.a
Ἔρεα οἰνοπαρά 426.a.e
Ἐρίθακος 497.a.d
Ἐριθεύς 497.a.d
Ἐρίθαλος 497.a.d
Ἐρινεὸν 669.a.d
Ἠρίννης 45.a.e.139.a.g.779.a.f
Ἐρινύων ἱερὸν 360.b.f
Ἐριοπωλικῶς 277.a.f
Ἐριούνιος 265.a.e
Ἐρισάλπιγξ 584.b.e
Ἐρίσκον 705.a.f
Ἐρίτιμος 348.a.f
Ἐριχθόνιος 785.a.g
Ἐριώλης 318.a.g.513.a.g
Ἑρμαῖα 607.b.g.608.b.a
Ἑρμοῦ ἐπίθετα 110.a.e
Ἑρμῆς ἀγοραῖος 304.b.c
Ἑρμῆς ἐμπολαῖος 410.b.e
Ἑρμῆς νόμιος 820.b.e
Ἑρμοῦ κλῆροι 647.a.d
Ἑρμίδιον 693.b.f
Ἑρμιονεὺς 531.b.f
Ἕρμιππος 159.a.e
Ἑρμοκοπίδαι 577.a.e
Ἑρμοκοπιδῶν 903.a.f.904.a.b
Ἔρνος 784.b.g
Ἐρόεις 552.b.c
Ἑρπετόν 665.a.f
Ἐρριπτασμένον 837.a.g
Ἐρυθρὰ θάλασσα 548.b.a
Ἐρυθραία Σίβυλλα 291.b.g
Ἐρυθρὸν 157.b.g
Ἐρυθρόδανος 556.a.a
Ἔρυξις 256.a.f
Ἐρωδιοί 596.a.a
Ἔρως Ζεύξιδος 419.a.a
Ἔρως ἐν ναῷ Ἀφροδίτης 419.a.a
Ἐσβαλεῖν 408.b.c
Ἐσβολαὶ 164.b.c.324.a.e
ἐς κεφαλὴν 702.a.c.&b.c
Ἐσκευασμένοι 374.b.a
Ἐσκοροδισμένους 345.a.a
Ἔσπασε 441.b.g.442.b.a
Ἐστωμάτιξα 356.b.g
Ἑστία 43.a.c & b.a.491.a.c.582.a.d
ἀφ' ἑστίας ἀρχή 491.a.c
Ἔστυκα 890.b.f
Ἑστιάτης 676.a.d
Ἐσχάρα 414.b.a
ἑταῖραι ἐν Κορίνθῳ 16.a.f
ἑταιρίαι 615.a.b
Ἑτεὸν 290.a.c
ἑτέρα 625.a.b
ἑτερόμαλλον 55.b.e
ἑτερομόσχαλος 342.a.f
ἕτερος 495.a.g
ἔτνος 8.b.g
ἔτι μᾶλλον 693.a.f
ἔτι παρέλκει 730.b.f
ἐτήρυσες 384.a.b
ἔτνος 215.b.g.236.a.f.294.a.c.384.b.a.545.b.f.749.a.g
ἐτὸς 43.b.e
εὖ ἀντὶ δὺς 70.a.g
εὐαγγέλιον 106.b.c
εὐαγγελίζεσθαι 327.a.e
εὐαγητὲς 140.b.f
εὐάζειν 583.a.a
εὔαθλος 405.b.d
εὔαθλος ῥήτωρ 472.a.d
εὐαίας 759.b.e
εὐαίων 736.a.f
εὔανδρος 142.a.g
εὔβαιος 583.a.a
εὐβοεῖα 135.b.e
εὐβουλία 809.b.f
εὔγε 191.a.g
εὐδαιμονέστερος 688.a.e
εὔδαμος 88.a.f
εὐήλατος 540
εὔηρες 547.a.e
εὔζωρον 730.b.g
εὐθενοῦς 194.b.d
εὐθυνοῦς 712.b.e
εὐθυνῶν 469.b.e
εὐθυμοῦντες 373.b.g
εὔϊος 821.a.c.& e
εὐκέλαδος 143.a.e
εὔκολος 214.b.g
εὐκράτης 295.a.f.301.a.c.& b.c
εὐλογῆσαι 322.a.e
εὔλυρος 820.a.f
εὐμενίδες 139.a.g
εὐνάεις 69.a.b
εὐοδία 282.b.g
εὐπάλαμοι 319.b.g
εὐπέταλος 821.b.f
εὐπόλεως κόλακες 554.b.f
εὐπόλιδος μίσγειν 156.b.f
εὐπόρως 54.a.g.911.b.g
εὖ πράττειν 163.a.a
εὔυδρος 171.b.e
εὐρὰξ 600.b.b
εὑρεῖν 311.a.d
εὐρυχωρία 503.a.a
εὐτελής 503.a.a
εὐριπίδης 252.a.e
εὐριπίδης καλλιγραφεῖ 766.a.f
εὐριπίδου μήτηρ 289.a.f.394.a.a
Εὐριπίδου μέλος 305.b.g
εὐριπίδου ἐπύλλια 661.b.b
εὐριπίδου Οἰνεὺς 392.a.g
εὔαγρα 357.a.e
εὐτράπελος 462.a.b
εὐτράπελος λόγος 461.b.f

Εὐφημῶν 767.a.e
Εὐφοὺς 820.a.f
Εὐφήμιος 472.b.e
Εὐφρόνιος 473.a.d
Εὐχαΐδες 479.b.g
Εὐχειρεῖς 467.a.c
Εὐχροεῖς 840.b.g
Εὐωχεῖσθαι 65.a.e
Εὐωχία 65.a.e
Ἔφορος 377.b.f
Ἐφέσῳ 605.a.f
Ἐφιέναι 8.3.a.a
Ἐφιωνίδας 802.b.g
Ἔφεσις 452.a.g
Ἔφηβος 162.a.d
Ἐφίζειν 452.a.f
Ἔφιξις 452.b.g
Ἐφέσιος Ζεὺς 43.a.c
Ἐφηβοτακὸς 162.a.c
Ἐφεστρὶς 711.b.a
Ἐφηβικὸς 578.b.e
Ἔφηβος 492.a.b
Ἐφῆλιξ 5.7.a.b
Ἐφήμερος 136.a.d
Ἐφθημιμερὴς 34.b.a.159. b.g
Ἐφοδιοῦσθαι 596.a.d
Ἐφόδιον, ἐφόδια 596.a.d
Ἔφοδος καὶ ἐφοδία 99.a.f
Ἐφολκὶς 448.a.a
Ἐφ' ὅ,τι 867.b.d
Ἐφύδριον 516.b.a
Ἐφυπερύχειν 901.b.c
Ἐφυβρίζειν 662.a.g
Ἐχέστι 168.b.g
Ἔχειν ἀντὶ ἐπέχειν 767. a.g
Ἐχθὲς 640.a.a
Ἐχθρῶν φόβος 559.b.f
Ἐχῖνος 3.8.b.a.553.a.e, 908.b.& b.c
Ἐχεν, ... 400.a.d, 813.b.d
Ἐψήματα ἀναφέρειν ἔθος 423.a.f
Ἐψόβας 895.a.b
Ἑψητὸς 479.b.e
Ἑψόμενον 837.a.a
Ἕψομαι 2.a.d

Ζ

Ζεὺς ἀλύσιος 407.a.d
Ζεύδωρος 588.b.f
Ζευγίζεται 578.b.g
Ζεύξιδος ὄρος 419.a.a
Ζεὺς 1.a.d.764.a.e
Ζεὺς ἀγοραῖος 317.b.d
Ζεὺς Ἑλλάνιος 357.b.f
Ζεὺς ἐν Ἀθήναις 203.a.f
Ζεὺς καταιβάτης 627.a.c
Ζεὺς πατρῷος 2.3.a.f
Ζεὺς πολιεὺς 650.a.g
Ζημία 29.a.c.627.a.c
Ζέσανθος ἄνθρωπον 641.a.c
Ζητεῖν 289.b.a
Ζυγίζεται 263.b.b.715.b.e
Ζυγὸν 863.a.c
Ζυγὸς 715.b.e
Ζυγωθρίζειν 169.b.d
Ζωγχεῖον κανοῦ 491.a.b
Ζωμεύματα 303.a.d
Ζωμοὶ 712.a.f

Η

Ἡ 225.a.a. Ἡ 226.a.f
ἡ Atticè pro ἦν 847.a.c
ἡ ἀντὶ τοῦ ἤμην 9.b.e
Ἥβη 492.a.b
Ἡβυλλιᾶν 236.b.g
Ἤγχουσα 751.b.f
Ἡγέλοχος 226.a.g
Ἡγεμόνιος Ἑρμῆς 111.a.d
Ἡγκυλωμένος 597.b.c
Ἦδε 488.b.c
Ἦ δ' ὅς 488.b.c
Ἥδυσμα 463.a.g
Ἡδύοσμον 263.b.b
Ἠθάδες 728.a.g
Ἡγοῦμαι 3.b.b
Ἠκηκόειν 667.b.d
Ἥκιστα πάντων 47.a.e
Ἠλέκτρα 320.a.a
Ἤλεκτρος 170.a.g
Ἥλω 486.a.g
Ἡλιαία 174.b.d.301.a.f. & b.f.343.a.a. 436.b.f. 486.a.g
Ἡλιάζειν 486.a.g
Ἡλιάζεις 860.a.c
Ἡλιαστὰ 546.b.f
Ἡλιασταὶ 343.a.a
Ἡλιαστικὸν 174.b.e
Ἠλιθιάζειν 352.a.g
Ἠλίθιος 352.a.g
Ἡλιῶσαι 829.b.a
Ἡμέραι τινὲς θεοῖς ἱεραὶ 107.a.c
Ἡμιεκς 419.b.b
Ἡμεροσκόποι 597.a.c
Ἡμεροτροφίον 909.a.d
Ἡμιδιπλοΐδιον 733.b.g
Ἡμιεκτέον 164.b.f
Ἡ. ἴφαιρα 78.a.a
Ἡμιξέστιον 76.b.g
Ἡμιωβέλιον 76.a.d
Ἡμιχοεῖον 323.b.f
Ἦμος 710.a.a
Ἠμπίσχετο 776.b.e
ἠμπόλημα 647.a.e
ἦν ἀντὶ ἦσαν 911.b.f
ἠνέγκατο καὶ ἠνέγκατο 273. b.a
ἦν pro ἦν 9.b.d
ἦν οὐκ ἦν 911.b.e
ἤνυστρον 308.b.a.355.a.g
Ἠπάτησα 523.b.g
Ἧπαρ 389.b.e
ἡ σίγλος 426.a.a.505.a.a
Ἡμιαλῶν 426.a.a
Ἥρα τελεία 820.a.g
Ἡρακλῆς 45.b.a.385.a.f
Ἡράκλεια λουτρὰ 183.a.e
ἡρακλέους ἀπληστία 485. a.d
Ἡρακλῆς 435.a.d
Ἡρακλῆς ἀδηφάγος 216. a.f
Ἡρακλῆς ἀλεξίκακος 650. b.g
Ἡρακλέους ἱερὸν 235.b.d
ἤρεμα 630.a.a
ἠρεμίζειν 630.a.a
Ἠρέμεθα 614.b.b
Ἡῤῥηφόροι 877.a.f.& 878.a.b.
Ἥρω 415.a.g
Ἥρως 609.b.g
Ἥρωες 143.a.g
Ἡσθῶν 543.a.f
Ἡσυχαῖς 625.a.c
ἦτρον 794.a.f.795.a.c
ἦτα 865.b.d
ἦτλον 2.1.b.f
Ἡφαίστια 263.b.e
ἥφαιστος 616.a.f
Ἠχὼ 823.a.f

Θ

Θαγέντας 911.b.e
Θάλος 128.b.e
Θαλαμακῆς 715.b.e
Θαλάμακες 263.b.a
Θαλαμία 715.a.g
Θαλαμίς 263.b.a,715. b.c
Θαλάμιοι 379.a.a
Θάλασσα κλύζει πάντα 70.b.e
Θαλάττια 613.b.f
Θαλῆς 590.a.d
Θαλῆς Μιλήσιος 133.b.e
Θαλίαι 143.a.a
Θαλλοφόροι 467.a.e
Θάμνοι 570.b.g
Θαρρηλεῖδες 543.a.e
Θασία 403.a.c
Θάσιον 403.b.b
Θάσιος οἶνος 99.a.f
Θάψινα 532.a.b
Θάψος 532.a.b
Θεά 114.b.e
Θεαγένης 579.b.f.595.a.f. 694.a.a
Θεαγένης Συήνης 647.a.c
Θεῖον ὕδωρ 516.b.c
Θέμις 141.b.g
Θεμιστοκλῆς 292.b.d.337. a.g.338.b.b
Θεόδωρος ὁ Διομήδης 399. b.g
Θεοφάνης 515.b.f
Θέογνις 371.a.a.377.b.f. 776.b.a
Θεοξένια 238.a.g
Θεοὶ 10.a.e.14.b.a
Θεοὶ πρεσβυταὶ 102.a.a
Θεολογεῖον 655.b.d
Θεομισὴς 611.b.b
Θεὸς 676.b.d
Θεὸς ἐμφανὴς 484.a.e
Θεοτεχνία 459.b.a
Θεοσεβὴς 5.a.a
Θεράπαινα 486.a.c
Θεοειδεῖν 416.b.e
Θερμὸν 45.a.a
Θέσεις 190.b.g
Θεσμοθέτης 486.b.f.& 487.a.a.732.a.g
Θεσμοφόριον 816.b.a
Θεσμοφόρια ἑορτὴ 770. a.g.786.b.c
Θεσμοφύλακες 510.a.f
Θέατρις 535.a.a
Θεατροποιεῖν 2.b.e.f
Θεαταλος 522.b.b
Θέτις 183.a.e
Θέταλοι 54.b.d.169.b.e
Θεωροὶ 316.b.g
Θεωρία 675.a.b.676.a. b & e
Θεωροὶ 644.b.f
Θέωρος 324.b.g.377.a.f. 434.a.f
Θεόφραστος 525.b.f
Θῆβαι 316.b.f
Θηλυδρώδης 773.a.g
Θηραμένης 257.b.f.237. b.d
Θηρεύειν 489.a.d
Θησεὺς 67.a.e & b.g.811. b.b
Θησεῖον 360.b.f
Θησεὺς 67.a.d
Θησεὺς μῦθος 364.a.a
Θῆτες 326.a.f
Θίασος 53.b.e.228.a.b.& 767.a.c & b.f
Θιασῶται 228.a.b.767.a.f & b.f
Θὶς 481.b.b
Θλίβω 863.a.c
Θνησιμαῖα κρέα 566.b.g
Θοιμάτιον 861.b.f
Θοάζειν 624.a.f
Θορὸς 630.b.b
Θουκυδίδης 405.a.d
Θουκυδίδαι τέσσαρες 405 a.d
Θουκυδίδης 498.a.c. τέσσαρες ibid.
Θούμαντις 358.b.d
Θούριος οἶνος 144.b.f
Θουριομάντεις 144. b.d
Θράσων 313.a.e
Θράσος 272.b.e
Θρᾷττα 378.a.f
Θρᾴκη 605.b.b
Θρᾳκίζω 378.b.g
Θρᾳκίτης 378.b.g

Θρόνοι καὶ θρονῖται 216.b
Θρόνος 57.a.f.309.a.c.& 715.b.e
Θρᾷξ 872.a.d
Θρᾶττα 244.a.c
Θρασύβουλος 58.a.d. 110.a.a.268.a.e.730.a.f.& 734.b.f
Θρᾶττα 489.a.g.708.b.b.782.b.g
Θραύστης 563.a.g
Θρεπτικὰ 32.b.a
Θρέττε 889 a.e
Θρηνῳδία χελιδόνων 244.a.c
Θρήνοις 216.b.e
Θρήνοι 551 b.b
Θρία 217.b.d.378.a.f
Θριγκὸς 769.a.a.& b.b
Θριάζειν 572.a.a
Θρίαμβος 663.a.g
Θριαμβικὸς 663.b.b
Θρὶξ 423.b.g
Θρίοι 314.b.b
Θρίον 345.a.e.f.& 423.b.f
Θριπόβρωτα 789.a.f.790.a.b
Θρίαμβοι 726.a.f
Θρίζειν 328.a.f.397.a.d
Θρὶψ 789.a.f
Θρίων λόφος 459.b.c.462.b.a
Θρόνος ἀκαρὴς 467.a.d
Θρυαλλίδες 126.b.g.161.a.d & 415.b.f
Θρυαλλὶς 447.a.d
Θρυγονῶδε 725.a.f
Θρώσκειν 624.a.f
Θυγατὴρ ἐπίκληρος 616.a.f
Θυεία 496.b.e.735.a.g.638.b.a
Θύελλα 145.b.f
Θυηπόλος 706 b.d
Θύλακον 72.a.f
Θύλακος 509.b.b.& d
Θυλήματα 701.a.d
Θυμαλτὶς 513.a.a
Θυμάλωψ 387.b.f
Θυμάλωπες 805.a.f.& b.f
Θύμβρα 151.b.g
Θυμβροπώλης 151.a.a
Θύμβρον 384.a.f
Θυμβροφάγος 384.a.e
Θυμελικοὶ 111.b.g
Θυμοδακὴς 370.a.a
Θυμοῦσθαι καὶ θυμιτίδες ἅλες 409.a.a
Θυμοίτης 690.a.f
Θύμον, θυμὸς 27.b.c
θυμὸς 252.a.f
Θυμὸς ὀξύτης 508.b.g
Θυμολέοντος 175.a.c.523.a.a
Θυννάζοντες 509.b.b
Θυννοσκόποι 305.a.d
Θυοσκόος 292.a.d
Θυρᾶσιν 858.a.f
Θυρίδες 57.a.f
Θυσία ἀτελὴς 83.b.b
Θύειον 105.a.g
Θύω 292.a.d
Θωμὸς 896.b.b
Θωπεύειν 402.b.e
Θωπικὴ καὶ θὼψ 901.a.c
Θώρακες 516.b.c
Θώρακος εἶδος 714.b.f
Θώραξ 424.b.f.516.b.c
Θωράκισθαι 424.b.f.516.b.d
Θώρηξις 720.a.b
Θωρηκτὴς 719.a.f
Θωρυκίον 229.b.f
Θωρύσσειν 424.b.f

I

Ἰαμβοὶ 511.a.a
Ἰανοῦ 376.b.a
Ἰάς 560.b.d
Ἰασώ 73.a.g
Ἰατρῖναι 167.a.g.283.a.e
Ἰαῶ 225.b.a
Ἰακχος 227.a.f
Ἶβις 602.a.d
Ἰβυκὸς 775.b.g
Ἰγδὶς 496.b.e
Ἰδη 275 b.g
Ἰδίος 630.a.e
Ἰδιώτης 233.a.f
Ἰδὼ 657.a.b.865.a.d
Ἱμάτιον 326.a.e
Ἱεραὶ ἡμέραι 107.a.c
Ἱέραξ 594.b.d
Ἱέραξ Ἀπόλλωνι ἀφιερωμένος 566.b.a
Ἱέρεια 807.b.a
Ἱερακλῆς 701.a.g.& 702
Ἱερομνήμονες 163.a.f
Ἱερὸν 91.a.g
Ἱερὸς πόλεμος 567.b.g
Ἱερόσυλος 680.a.a
Ἱερόσυλος 5.a.e
Ἱερώνυμος 390.a.f.730.a.a
Ἱερώνυμος ὁ Στεφάνου 146.b.e
Ἰὴ ἰοῦ 526.a.f
Ἰὴ ἰὴ 637.a.a
Ἰήιος 912.b.g
Ἰὴ παιὰν 654.a.f.& b.a 784.b.a
Ἰθι 24.b.f.255.a.e
Ἰθυφαλλικὸν μέτρον 447.a.b
Ἰθύφαλλος 446.a.g
Ἰκάριον 50.b.e
Ἰκάριον πέλαγος 135.a.f
Ἴκαρος 135.a.f
Ἰατρεία 41.b.f
Ἰκμὰς 136.b.e
Ἰκρια 788.a.b.& b.c
Ἴκριον 517.b.f
Ἰκτεριῶν ἴαμα 553.a.g
Ἴκτερος 127.b.f
Ἰκτῖνος 414.a.a
Ἴκτινος ἱερὸν ἐνόμιζε 565.a.f
Ἰκτῖνος 575.b.a
Ἴλαοι 829.a.e
Ἴλεων 262 a.g
Ἰλιγγιᾶν 428.a.b
Ἰλιγγιῶ 398.b.g
Ἴλιγγος 398.b.g.428.b.a
Ἰλλὰς 813.a.b
Ἰλλύριοι 611.a.f
Ἰλλωπᾶν καὶ ἰλλωπίζειν 304.a
Ἱμάτιον 273.a.a
Ἱμὰς καὶ ἱμᾶν 273.a.a
Ἱμάντες 406.b.c
Ἱμονιὰ 273.a.a 734.a.f
Ἴνα ἀντὶ ὅπου 141.a.b
Ἰναρος 19.b.a
Ἰνδ᾽ ἀλλήλοις 442.a.e
Ἰνὼ 532.a.b
Ἰξιος 912.b.g
Ἰόλαος 413.a.g
Ἰοναοῦ 376.b.a
Ἴον 362.a.a.664.a.f
Ἰοστέφανοι 362.a.a.401.a.g
Ἰοὺ ἰού 122.a.d.197.a.g.643.b.g
Ἰοφῶν 214.a.g
Ἴπις 344.a.f
Ἴππεια 490.a.e
Ἱππεῖ 687.a.b.& d
Ἱππεὺς 82.a.g.440.a.a 490.a.c.562.a.a.661.b.c
Ἱππότης 440.a.c
Ἱππόμβροτος 344.a.f
Ἱππάδες 326.a.f
Ἱππαλεκτρυὼν 256.b.a 578.b.g.711.a.g
Ἱππάζεσθαι 123.a.e
Ἱππασίαι 324.b.e
Ἱππαρχίδες 399.b.g
Ἱππασίαι 426.a.a
Ἱππαστὴς 691.b.d
Ἵππερος 127.b.f
Ἱππεὺς 299.a.f.326.a.f
Ἵππευμα 826.a.a
Ἱππίας 315.a.a.464.b.d
Ἱππικὸν τέλος 880.a.c
Ἱππίου τύραννος 464.b.d
Ἱπποβίνος 232.b.d
Ἱππόδαμος 306.a.c
Ἱπποδρομία 691.a.d
Ἱπποκένταυροι 146.b.a
Ἱππικὸς 714.b.e
Ἱστάλη 127.b.e
Ἰσθμια 315.b.a
Ἰσθμὸς 801.b.f
Ἰσμηνίας, ὁ Ἰσμηνιχὸς 416.b.f
Ἰστιεὺς 389.b.b
Ἴσως 543.a.f
Ἱστίον 701.b.c
Ἰσοῤῥάφος 818.a.f
Ἰσοτέλεια 274.a.f
Ἴσω 572.b.c
Ἰχθύδιον 332.b.e
Ἰχθὺς 410.a.e
Ἴχνη 377.b.a
Ἰχθὺν 394.a.e
Ἰχθὺς 410.a.e
Ἰχνεύμων 598.b.e
Ἰωνία 715.a.a.
Ἴωνες 16.a.d
Ἴτης 352.b.f
Ἰτέα 423.a.f
Ἴττω 415.a.f
Ἴτυς 244.a.d.651.a.a
Ἴττω 413.a.e
Ἴυγξ 904.a.f
Ἰχθυολύμαι 685.b.a
Ἰὼ 414.a.f
Ἰώγα 414.a.f
Ἴων πολέμαρχος 611.b.g
Ἴων ὁ Χῖος 686.a.f
Ἴωνες 376.b.a
Ἴωνες ἀγύφυλοι 750.a.f
Ἰωνία 664.a.f
Ἰωνικὰ 750.a.f
Ἰωνικὸς 628.a.a
Ἰωνικῶς τι ποιεῖν 776.a.e

K

Καβείρων μυστήρια 641.a.c
Καγανάτηρον 891.a.g
Κάγκανα 707.a.g
Κάγκελα 328.b.f
Καγκελωτὰ 438.b.f
Κάγχρυς 301.b.e
καδίσκος 451.a.d
καδίσκοι δύο τῶν ψήφων 500.a.f.501.b.a
κάδμου ᾠδαῖς χρησμὸς 269.a.c.
κάδοι 591.a.b
καθαγίζω 851.a.g.& 852.a.a
καθαπτὸς 268.b.f
κάθαρμα 373.a.a
καθάρματα 48.b.d.f.353.b.b
καθαρὸν 502.a.g
καθαρὸς λιμὴν 633.b.f
καθάρσεως τρόπος 728 b.a
καθάρσιος 373.a.a

Εὐφημεῖν 767.a.e
Εὐφυὴς 820.a.f
Εὐφυῶς 472.b.g
Εὐφρόνιος 473.a.d
Εὐχαρίδης 479.b.g
Εὐχερεῖς 467.a.e
Εὔχροιες 840.b.g
Εὐωχηθῆς 65.a.e
Εὐωχίαι 65.a.e
Ἔφεσις 377.b.f
Ἐφέτη 605.a.f
Ἐφίεσιν 803.a.a
Ἐφίστιας 802.b.g
Ἔρεις 452.a.g
Ἔριβος 162.a.d
Ἐρίζειν 452.a.f
Ἔριξις 452.b.g
Ἐρίστιος Ζεὺς 43.a.c
Ἐριβουλαὶς 162.a.c
Ἐφεστρὶς 711.b.a
Ἐφηβικὸς 578.b.e
Ἔφηβος 492.a.b
Ἐφῆλιξ 57.a.b
Ἐφήμερος 136.a.d
Ἐφθημιμερὴς 34.b.a.159.b.g
Ἐφοδιῶ 596.a.d
Ἐφόδιον, ἐφόδια 596.a.d
Ἔφοδος ἡ ἐφοδία 99.a.f
Ἐφολκὶς 448.a.a
Ἐφ' ὅ, τι 867.b.d
Ἐφύδριον 516.b.a
Ἐφωρούχες 901.b.c
Ἐφυβρίζειν 662.a.g
Ἐχθές τι 168.b.g
Ἔχειν ἀντὶ ἐπέχειν 767.a.g
Ἐχθὲς 640.a.a
Ἐχθρῶν φόβος 559.b.f
Ἐχῖνες 318.b.a.533.a.e, 908.a.b.& b.c
Ἔχον, ἀθεῖον 400.a.d, 813.b.d
Ἐψήματα ἀφέψειν ἔθος 423.a.f
Ἐψίας 895.a.b
Ἑψητὸς 479.b.e
Ἐψώμισεν 837.a.a
Ἐώνημαι 2.a.d

Z

Ζεὺς ἐλίθιος 407.a.d
Ζώπυρος 588.b.f
Ζευγῖται 578.b.g
Ζεύξιδος ἵππος 419.a.a
Ζεὺς 1.a.d.764.a.e
Ζεὺς ἀγοραῖος 317.b.d
Ζεὺς Ἑλλάνιος 357.b.f
Ζεὺς ἐν Ἀθήναις 203.a.f
Ζεὺς καταιβάτης 627.a.c
Ζεὺς πατρῷος 203.a.f
Ζεὺς πολιεὺς 650.a.g
Ζημία 29.a.e.627.a.c
Ζήσανθον ἄριστον 641.a.c
Ζωστὴρ 289.b.a
Ζυγῖται 263.b.b.715.b.e
Ζυγὸν 863.a.c
Ζυγὸς 715.b.e
Ζυγοστατεῖν 169.b.d
Ζωγρεῖον κατεῖναι 491.a.b
Ζωμεύματα 303.a.d
Ζωμοὶ 712.a.f

H

Ἡ 225.a.a. Ἡ 226.a.f
ἦ Atticè pro ἦν 847.a.c
ἦ ἀντὶ τοῦ ἦμην 9.b.e
Ἤδη 492.a.b
Ἠβουλήθην 236.b.g
Ἤγχουσα 751.b.f
Ἡγέλοχος 226.a.g
Ἡγεμόνιος Ἑρμῆς 111.a.d
Ἡγκυλωμένος 597.b.c
Ἡδὺ 488.b.c
Ἡδὺς 488.b.c
Ἥδυσμα 463.a.g
Ἡδύοσμον 263.b.b
Ἠθάδες 728.a.g
Ἡγοῦμαι 3.b.b
Ἠκηκόειν 667.b.d
Ἥκιστα πάντων 47.a.e
Ἠλέκτρα 320.a.a
Ἤλεκτρος 171.a.g
Ἦλα 486.a.g
Ἡλιαία 174.b.d, 301.a.f. & b.f. 343.a.a. 436.b.f. 486.a.g
Ἡλιάζειν 486.a.g
Ἡλιάζεις 860.a.c
Ἡλιαστὰ 546.b.f
Ἡλιασταὶ 343.a.a
Ἡλιαστικὸν 174.b.e
Ἠλιθιάζειν 352.a.g
Ἠλίθιος 352.a.g
Ἧλοις 809.b.a
Ἡμέραι τινὲς θεοῖς ἱεραὶ 107.a.c
Ἡμερεῖς 419.b.b
Ἡμεροσκόποι 597.a.c
Ἡμεροτροφίον 909.a.d
Ἡμιδιπλοΐδιον 733.b.g
Ἡμίεκτον 164.b.f
Ἡμίκραιρα 780.a.a
Ἡμιξέστιον 76.b.g
Ἡμιωβόλιον 76.a.d
Ἡμιχόεια 323.b.f
Ἦμος 710.a.a
Ἠμπείχετο 776.b.e
ἡμιπόλιον 647.a.e
ἦν ἀντὶ ἦσαν 911.b.f
ἦν γε καὶ ἦν γε 273.b.a
ἦν pro ἦν 9.b.d
ἦσαν ἀντὶ ἦσθα 911.b.e
ἤνυστρον 308.b.a.355.a.g
Ἡπάτισα 523.b.g
ἦπαρ 389.b.e
ἢ οἴχολας 426.a.a.505.a.a
ἠπιαλῶν 426.a.a
Ἥρα τελεία 820.a.g
Ἡρακλῆς 45.b.a.385.a.f
Ἡράκλεια λουτρὰ 183.a.e
ἡρακλέους ἀπληστία 485.a.d
Ἡρακλῆς 435.a.d
Ἡρακλῆς ἀδηφάγος 216.a.f
Ἡρακλῆς ἀλεξίκακος 650.b.g
Ἡρακλέους ἱερὸν 235.b.d
ἤρεμα 630.a.a
ἠρεμίζειν 630.a.a
Ἠρύμεθα 614.b.b
Ἡρρηφόροι 877.a.f.& 878.a.b
Ἥρω 415.a.g
Ἥρωες 609.b.g
Ἡρῶαι 143.a.g
Ἠσθίεν 543.a.f
Ἡ Ταιρικαὶς 625.a.c
ἦτρον 794.a.f.795.a.c
ἦτα 865.b.d
ἦτον 221.b.f
Ἡφαιστεῖα 263.b.e
ἥφαιστος 616.a.f
Ἠχὼ 823.a.f

Θ

Θαγόντας 911.b.e
Θαλλὸς 118.b.e
Θαλαμακεῖς 715.b.e
Θαλάμακες 263.b.a
Θαλαμία 715.a.g
Θαλαμῖται 263.b.a, 715.b.e
Θαλάμιοι 379.a.a
Θάλασσα κλύζει πάντα 70.b.e
Θαλάττια 613.b.f
Θαλῆς 590.a.d
Θαλῆς μιλήσιος 133.b.e
Θαλίαι 143.a.a
Θαλλοφόροι 467.a.e
Θάμνος 570.b.g
Θαρρηλείδης 543.a.e
Θασία 403.a.c
Θάσιον 403.b.b
Θάσιος οἶνος 99.a.f
Θαψίνη 532.a.b
Θάψος 532.a.b
Θεά 114.b.e
Θεαγένης 579.b.f.595.a.f. 694.a.a
Θεαγένης Συέσιος 647.a.c
Θεῖον ὕδωρ 516.b.c
Θέμις 141.b.g
Θεμιστοκλῆς 292.b.d.337. a.g.338.b.b
Θεόδωρος ὁ Διομείας 399.b.g
Θεογένης 515.b.f
Θέογνις 371.a.a.377.b.f. 776.b.a
Θεοτεχνία 238.a.g
Θεοὶ 10.a.e.14.b.e
Θεοὶ πρεσβυτάτοι 102.a.a
Θεολογεῖον 635.b.d
Θεομισὴς 612.b.b
Θεὸς 676.b.d
Θεὸς ἐμφανὴς 484.d.e
Θεοτεχνία 459.b.a
Θεοσεβὴς 5.a.a
Θεράπαινα 486.a.c
Θεσμοφορεῖον 416.b.e
Θερμὸν 45.a.a
Θέσεις 190.b.g
Θεσμοθέτης 486.b.f.& 487.a.a.731.a.g
Θεσμοθετεῖον 816.b.a
Θεσμοφορείων ἑορτὴ 770. a.g.786.b.c
Θεσμοφύλακες 510.a.f
Θέαστις 535.a.a
Θεσπιαδῶν 2.b.e.f
Θεσσαλὸς 522.b.b
Θέτις 184.a.e
Θήλαια 54.b.d.169.b.e
Θεῶσαι 316.b.g
Θεωρία 675.a.b.676.a. b & e
Θεωροὶ 644.b.f
Θέωρος 324.b.g.377.a.f. 433.a.f
Θεόφραστος 525.b.f
Θῆσαι 316.b.f
Θηλυδρίαι 773.a.g
Θηραμένης 257.b.f.237. b.d
Θηρεῖον 489.a.d
Θησεὺς 67.a.e.& b.g.812. b.b
Θησεῖον 360.b.f
Θνητοὺς 67.a.d
Θνητοὺς μύθους 364.a.a
Θῆτες 316.a.f
Θίασος 53.b.e.228.a.b.& 767.a.e & b.f
Θιασῶται 228.a.b.767.a.f & b.f
Θὶς 481.b.b
Θλίψ 865.a.c
Θνησιμαῖα κρέα 566.b.g
Θοιμάτιον 861.b.f
Θορυβεῖν 624.a.f
Θορὸς 630.b.b
Θουκυδίδης 405.a.d
Θουκυδίδαι τέσσαρες 405 a.d
Θουκυδίδης 498.a.c. τέσσαρες ibid.
Θράσυλλος 358.b.d
Θρίπιος οἶνος 144.b.f
Θουριομάντεις 144 b.d
Θρίον 313.a.c
Θρίεος 272.b.e
Θρᾶκες 378.a.f
Θρᾴκη 605.b.b
Θρᾶττα 378.b.g
Θρᾳκίτης 378.b.g

Θρα-

Θρᾶνοι & θρανῖται 216.b
Θρᾶνος 57.a.f.309.a.c.& 715.b.e
Θρᾷξ 872.a.d
Θρᾶττα 244.a.c
Θρασύβουλος 58.a.d.110.a.a.268.a.e.730.a.f.& 734.b.f
Θρᾷκα 489.a.g.708.b.b.782.b.g
Θραύειν 563.a.g
Θρεττανελό 32.b.a
Θρέττε 889.a.e
Θρηνῶν χελιδὼν 244.a.c
Θριῶνες 216.b.e
Θριῶσι 551.b.b
Θρία 217.b.d.378.a.f
Θρηνικὸς 769.a.a.& b.b
Θριάζειν 572.a.a
Θρίαμβος 663.a.g
Θριαμβὶς 663.b.b
Θρὶξ 423.b.g
Θρῖαι 314.b.b
Θρῖον 345.a.e.f.& 423.b.f
Θριπόβρωτα 789.a.f.790.a.b
Θρῖπες 726.a.f
Θρίζειν 328.a.f.397.a.d
Θρίψ 789.a.f
Θριῶν ψῆφος 459.b.e.460.b.a
Θρόνος ἀκαφὴς 467.a.d
Θρυαλλίδες 126.b.g.161.a.d & 415.b.f
Θρυαλλὶς 447.a.d
Θρυγονᾶν 725.a.f
Θρύπτειν 624.a.f
Θυγάτηρ ἐπίκληρος 616.a.f
Θυεία 496.b.c.735.a.g.638.b.a
Θύελλα 145.b.f
Θυηπόλος 706.b.d
Θύλακον 72.a.f
Θύλακος 519.b.b.& d
Θυλήματα 701.a.d
Θυμαιτὶς 513.a.a
Θυμάλωψ 387.b.f
Θυμάλωπες 805.a.f.& b.f
Θύμβρα 151.b.g
Θυμβρεπίπαστος 152.a.a
Θύμβρον 384.a.f
Θυμβροφάγος 384.a.e
Θυμελικοὶ 111.b.g
Θυμοδακὴς 370.a.a
Θυμῖται & θυμιτίδες ἅλες 409.a.a
Θυμοίτης 690.a.f
Θύμον, θυμὸς 27.b.c
θυμὸς 252.a.f
Θυμὸς ἐξίτης 508.b.g
Θυμοβόρος 175.a.c.525.a.a
Θυννάζοντες 909.b.b
Θυννοσκόποι 305.a.d
Θυοσκοὺς 292.a.d
Θυρᾶσιν 858.a.f
Θυρῶσαι 57.a.f
Θυσία ἀντελὴς 83.b.b
Θύεσαν 105.a.g
Θύω 292.a.d
Θωμὸς 896.b.b
Θωπεύειν 402.b.e
Θωρηχθῇ & θώψ 901.a.c
Θώρακας 516.b.c
Θώρακος εἶδος 714.b.f
Θώραξ 424.b.f.516.b.c
Θωρήξασθαι 424.b.f.516.b.d
Θώρηξις 720.a.b
Θωρακοδέτης 719.a.f
Θωρυκίων 229.b.f
Θωρύσσειν 424.b.f

I

Ἰαμβεῖ 521.a.a
Ἰαοναῦ 376.b.a
Ἰὰς 560.b.d
Ἰασὼ 73.a.g
Ἰατταταὶ 167.a.g.283.a.e
Ἰαῦ 215.b.a
Ἴακχος 227.a.f
Ἶβις 602.a.d
Ἰβυκὸς 775.b.g
Ἴγδις 496.b.e
Ἴδη 275.b.g
Ἴδρις 630.a.e
Ἰδιώτας 233.a.f
Ἰδοὺ 657.a.b.865.a.d
Ἱμᾶν 326.a.e
Ἱεραὶ ἡμέραι 107.a.c
Ἱέραξ 594.b.d
Ἱέραξ Ἀπόλλωνι ἀφιερωμένος 566.b.a
Ἱέρεια 807.b.a
Ἱεροκλῆς 701.a.g.& 702
Ἱερομνήμονες 163.a.f
Ἱερὸν 92.a.g
Ἱερὸς πόλεμος 567.b.g
Ἱερόσυλοι 680.a.a
Ἱερόσυλος 5.a.e
Ἱερώνυμος 590.a.f.730.a.a
Ἱερώνυμος ὁ Ξενοφάντου 146.b.e
Ἰὴ ἰεῦ 526.a.f
Ἰὴ ἰὴ 637.a.a
Ἰήϊος 912.b.g
Ἰὴ παιὼν 654.a.f.& b.a 784.b.a
Ἴθι 24.b.f.255.a.e
Ἰθυφαλλικὸν μέτρον 447.a.b
Ἰθύφαλλος 446.a.g
Ἱκάνειν 50.b.e
Ἰκάριον πέλαγος 135.a.f
Ἴκαρος 135.a.f
Ἱκετηρία 41.b.f
Ἰκμὰς 136.b.e
Ἴκρια 788.a.b.& b.c
Ἴκριον 517.a.f
Ἰκτερικῶν ἴαμα 553.a.g
Ἴκτερος 127.b.f
Ἰκτίδες 414.a.a
Ἰκτῖνος ἔαρ ἐσήμηνε 565.a.f
Ἰκτῖνος 575.b.a
Ἵλαοι 829.a.e
Ἵλεων 262.a.g
Ἰλιγγιᾶν 428.a.b
Ἰλιγγιῶ 398.b.g
Ἴλιγγος 398.b.g.428.b.a
Ἰλλὰς 813.a.b
Ἰλλύειν 611.a.f
Ἰλλωπεῖν & ἰλλωπίζειν 304.a
Ἱμάτιον 273.a.a
Ἱμᾶν & ἱμῶν 273.a.a
Ἱμάντες 406.b.c
Ἱμονιὰ 273.a.a 734.a.f
Ἵνα ἀντὶ ὅπου 141.a.b
Ἴμερος 19.b.a
Ἰνδάλλεται 442.a.e
Ἰνὼ 532.a.b
Ἴξιος 912.b.g
Ἰόλαος 413.a.g
Ἰοναῦ 376.b.a
Ἴον 362.a.a.664.a.f
Ἰοστέφανοι 362.a.a.401.a.g
Ἰοὺ ἰοὺ 122.a.d.197.a.g.643.b.g
Ἱππεῦ 214.a.g
Ἱππεῖς 344.a.f
Ἱππεία 490.a.e
Ἱππεῖ 687.a.b.& d
Ἱππεὺς 82.a.g.440.a.a.490.a.e.561.a.a.661.b.c
Ἱππότης 440.a.c
Ἱππόβοτος 344.a.f
Ἱππάδες 316.a.f
Ἱππαλεκτρυὼν 256.b.a.578.b.g.711.a.g
Ἱππάζεσθαι 123.a.e
Ἱππασμαὶ 324.b.c
Ἱππαρχίδης 399.b.g
Ἱππασίας 426.a.a
Ἱππαγωγὶς 691.b.d
Ἱππέρος 127.b.f
Ἱππεὺς 299.a.f.326.a.f
Ἵππευμα 826.a.a
Ἱππίας 315.a.a.464.b.d
Ἱπποκένταυρον 880.a.c
Ἱππίου τύραννος 464.b.d
Ἱππόβοτος 232.b.d
Ἱππόδαμος 306.a.c
Ἱπποδρομία 691.a.d
Ἱπποκενταυρῶ 146.b.g
Ἱππικὸς 714.b.a
Ἴσθλα 127.b.e
Ἴσθμια 315.b.a
Ἰσθμὸς 801.b.f
Ἰσμηνίας, ὁ Ἰσμηνιχὸς 416.b.f
Ἴσον ἴσῳ 389.b.b
Ἰστέω 543.a.f
Ἱστία 701.b.c
Ἱστιορράφος 818.a.f
Ἱστόβοια 274.a.f
Ἴσω 572.b.c
Ἰχθύες 332.b.e
Ἰχθὺς 410.a.e
Ἰχῶρ 377.b.a
Ἰχνιὰ 394.a.e
Ἰχνὸς 410.a.e
Ἰχνεύμων 398.b.e
Ἰτωνία 715.a.a
Ἴτυς 16.a.d
Ἴτας 352.b.f
Ἰτέα 423.a.f
Ἴττω 415.a.f
Ἴτυς 244.a.d.651.a.a
Ἴττω 413.a.e
Ἴυγξ 904.a.f
Ἰχθυολύμαι 685.b.a
Ἰὼ 414.a.f
Ἰωγὴ 414.a.f
Ἴων πολέμαρχος 611.b.g
Ἴων ὁ Χῖος 686.a.f
Ἴωνες 376.b.a
Ἴωνες ὀμφαλοὶ 750.a.f
Ἰωνία 664.a.f
Ἰωνικὰ 750.a.f
Ἰωνικῶς 628.a.a
Ἰωνικῶς τι ποιεῖν 776.a.e

K

Καβείρων μυστήρια 642.a.c
Καγκανώτερον 891.a.g
Κάγκανα 707.a.g
Καγχάλα 328.b.f
Καγχαλωντὰ 438.b.f
Κάγχρυς 501.b.e
Καδίσκοι 451.a.d
Καδίσκοι δύο τῶν ψήφων 500.a.f.501.b.a
Κάδμου Δηλίου χρησμὸς 269.a.c.
Κάδοι 591.a.b
Καθαγίζειν 851.a.g.& 852.a.a
Καθαπτὸς 268.b.f
Κάθαρμα 373.a.a
Καθάρματα 48.b.d.f.353.b.b
Καθαρεῖν 502.a.g
Καθαρὸς λιμὴν 633.b.f
Καθάρσεως τρόπος 728 b.a
Καθάρσεις 373.a.a

Κέδωνα 891.a.f
Καθιᾶν 313.a.e
Καθίμα 455.b.e
Καιριακὸ 294.a.f
Καιρίας 314.a.b
Καιρὸς 438.b.f
Κακὰ κακῶς 298.a.a
Κακὰν 578.a.f
Κακκαβοφόρουσ 878.a.a
Κάκκη 578.a.f
Κακκάζειν 816.a.f
Κακίζειν 578.a.f
Κακκασιζουσῶν 886.a.b
Κάκκη 634.b.f.635.a.c
Κακοδαίμονες 142.b.a
Κακοδαίμων 2.a.c
Κακοήθεια 686.b.b
Κακοηθέστατα 790.a.a
Κακορρόθως 816.a.b
Κακὸς 5.a.b.578.a.f
Κάκωσιν 617.a.b
Κακώσει 45.b.f
Καλαβίζειν 691.b.c
Καλαμίσκος 456.a.e
Καλαμίσκος 420.b.g
Κάλαμος 223.a.c
Καλαμίνθη 743.a.g
Καλαμοφθογγία 223.a.e
Καλάποδες 601.b.g
Κάλαθοι 691.b.e
Κάλον θεῖον 234.b.e
Καλιὸς 50.a.d
Καλλικέρεις 300.a.c
Καλλιστεῖον 575.a.f
Κάλλαια 291.a.d.317. b.b
Καλλίας 127.a.d.232.b.d & 554.b.g.748.a.f
Καλλιγένεια 783.a.g
Καλλίμαχος ὁ πολέμαρχος 328.a.f.748.a.f
Καλλιστράτος 62.a.b
Καλλίστρατος 441.a.b
Καλοκαγαθία 238.b.g
Καλόποδες 575.a.f
Καλοπεδίζεται 146.b.e
Καλος 656.b.e
Καλούμενον 856.b.a
Κάλλιστον 618.b.c
Κάλπις 451.a.e
Κάλων κινεῖν 333.a.e
Καμασῖνα 399.b.g
Καμηλαύκιον 393.a.f
Καμηλαυκίον 811.a.a
Κάμηλος 505.a.a
Καμίνιον 661.b.c
Κάμματα 15.a.f
Καμπαν 788.b.e
Καμπαὶ 691.b.f
Κάμπιος δρόμος 691.a.d
Κάμπτειν 248.b.f
Καναὶ 687.b.b.&f
Κανὰ καὶ Κανηφόρος 383. a.g
Κανακόλπιδες 830.a.g
Cancellare 439.a.a
Cancellaria 439.a.a
Κάνδυλος 635.a.c
Κανηφόροι 612.b.c
Κάνθαρος 625.a.a.630. b.b
Κάνθαροι πάντες ἄρρενες 624.b.f
Κάνθαρος ὁ αἰτὸς 633.a.g
Κανθάρου λιμὴν 633.b.c
Κανθήλιον 441.a.f.442. a.a
Κάνθων 630.b.b
Κάνναι ἢ Κάννας 457.a.b
Κάννης 411.b.d
Κάνωνες 250.a.a
Κανωπὸ 695.a.e
Καπνισμοῦ 870.a.d
Καπνὸς 811.a.a.& b.a
Καπνὸς 491.a.b
Καπάνεως 687.a.b
Καπίδα 625.a.d
Κάπη 625.a.d
Καπηλικῶς 103.a.e
Κάπηλοι 103.a.e
Κάπηλος 110.a.g.601.b. e 653.a.c
Καπηλίς 45.b.f
Κάπηλις, ἢ καπηλὶς 46. a.g
Καπνίζεσθαι 895.a.c
Κάππα 440.a.b
Καππία 440.a.b.& a.f.& b.g
Καπρὸς 138.a.d.144.a.a. 461.a.e
Κάπρου 880.b.f
Καπροποιτίζει 849.a.e. & b.e
Κάπος 615.b.a
Κάπρε 848.b.g.& 849. b.c
Κάπτειν 488.a.c.552.b.c. 625.a.d
Καραβώλαις 555.b.a
Καρδία 609 b.c
Καταβεβλακευμένως 36. b.e
Καταβροχθίσας 308.a.d
Καταγέλα 399.b.g
Καταγηγερτίας 385.b.a
Καταγλωττίζειν 390.a.d
Καταγλώττισμα 116.a.f
Καταγλωττισμοὶ 773.a. g.774.a.b
Κάταγμα 66.a.f
Καταγνῦναι 291.a.d
Καταδακτυλίζειν 662. a.g
Καταδακτυλικὸς 364. b.a
Καταδαρθεῖν 55.a.g.125. a.g
κατὰ θεῖον 296.a.a
Καταιβάτης 329.a.g
Καταιβάτης 627.a.c
Καταλληλος, ἢ καταλλη-
θεῖς 167.a.e
Κατακλίνειν κότταβον 716. b.c
Καταπρίζειν 348.b.f
Καταλέγειν 422.b.b
Καταλαπῶς 829.b.a
Καταληπτικὸς 364.b.a
Κατάληψις 143.b.g
Κατάλογοι 364.a.a
Καταλύειν 173.b.f
Καταλοχίσαι 422.a.g
Κατάλυμα 15.b.e
Καταλύει 15.a.g
καταμαλακιῶ 353.b.g
Καταμεθυσφοροῦσαι 363.a.f
Καταμύειν 497.b.d
Κατάντη 217.a.d
Καταπτλὴξ 463.a.f
Καταξαίνειν 387.a.g
Καταπρωκτος 317.b.e
Καταπυγος 480.a.a
Καταπύγειν 843.a.g
Καταρδειν 401.b.e
Καταράξαι 520.a.e
Καταρράκτης 583.b.e
Καταρρέοντες 372.a.d
Καταρρίπτειν 254.b.d
Κατασιλλίζειν 496.a.b
Κατάσεισαι λίφου 417.b.d
Κατάσκοπος 799.a.f.& b.f
Κατασπᾶν 331.b.a
κατὰ στάσεις 364.a.a
Καταστέλλειν 781.a.a
Καταστωμύλλομαι 791. b.d
Κατατίθεσθαι 714.b.c
Καταφαγεῖς 625.a.c
Καταφαγεῖν 624.b.g.625. a.c
Καταφρονεῖς 794.b.f
Καταφρύγειν 149.b.e
Καταχεῖν 351.a.d
Καταχήνη 470.a.c.743. b.c
Κατάχυσμα 566.b.f
Καταχρημάτιζομαι 685.b. a
Καταχυβιοῦ 748.b.f
Καταχύσματα 78.b.g
Καταχυτείσας 449.a.e
Καταχώσαι 386.a.f
Καταψᾶν 629.b.c
Κατίαγε 426.a.f
Κατιαγώς 57.a.f
Κατέαξεν 32.a.a
Κατεγλωττισμένη 307.b.f
κατεγχάνει 427.a.f
κατειλυσπωμένην 884.a.c
κατέκνισας 499.b.e
κατεμελίτωσεν 551.b.b
κατέσαθε 477.b.g
κατέσεισεν 376.a.f
κατηπόπλασε 165.a.f
κατὰ τὰ cetera. 625.b.f
κατηρίξαι 476.a.e
κατηρρέθη 267.a.f
κατήλιφον 669.a.g
κατέλαβε 239.a.d
κατίνατας 591.b.f
κατήρυγε 513.b.f
κατώρυκ 488.b.g
κατοξαίνει 461.b.g
κατόπιν 326.a.c
καθέρπυσον ἐπιπεπλευκὼν 169.b.f
κατατέματα 71.a.e.305.b. d.514.a.a
κατακάρα 634.a.g
κατατέμνει 746.a.b.907. a.b
καύματος 555.a.a
καυνάκη 512.a.d & b.f
καυνάκας 512.a.d
καυσίας 704.b.a.& b.d
καῦσος 704.b.a.& b.d
καύηρος 374.a.a
καχλάζειν 600.a.a
καχυποτοπεῖσθαι 257.a.e
κάχρυς 99.a.f
καχρύων 525.a.c
καρδάμα 136.b.f.460.b. f.461.a.b.800.a.g.
καρδαμίζειν 800.a.g. 801.a
καρδίασιν 609.b.d
καρδόπη 166.b.f
καρδόπιον 515.b.b
καρκινώματα 307.a.e
κάρος 555.b.a
καρία 297.b.f
καρικὰ αὐλήματα 273. a.e
καρινάδες 445.a.f
κάρκαρα 370.a.c
καρκίνιον 537.b.c
καρκίνοι 688.a.e
καρκίνος 194.b.g.324.b. g.370.a.c.537.b.c.688. b.e
καρκίνου παῖδες 194.b.g
κάρτιμοι 306.a.c
καρχαρία 297.b.f
καρύαι 307.a.e
καρυκοποιεῖν 307.a.e
καρυστίας 902.a.a
καρυστίαν 449.a.d
καρύων ἁφαί 103.a.d
κάρφη 572.a.a
κάρφος 867.a.a
καρχαρόδοντα 348.b.f
καρχήσιον 197.b.f.360. a.f
καταβαίς 757.a.f
καταβάθος 308.a.a
καταβάζειν 308.a.a
καταβάζοντα 514.a.g
καταβάσια 359.b.d
καταβάσια 359.b.d
καταδέκα 507.a.c
καταβαίνειν 296.b.a
καταβάσει 891.a.e

κα-

κίβλη, κιβλήπυρες 556.a,b
κιβεσίνης 567,a.g
κιδ είδες 793.a,b,& b.a
κεναντες 707.a,f
κεννεὶ 714.a.c
κειρία 576.b,c
κεκάτυκε 6 0.b.c
Κεκασμένον 329,a b
Κεκλαμμένος 434.b.g
κεκραξιδάμας 472,b.d
Κεκράχθι 804.b.a
κικεσίστις 611.a.g
κεκροπίδαι 79.a,e
κεκροπίδης 349.b.f
κέκροψ 79.a.e.459 b.e
κεκρύφαλος 308.b.a 774.a.b.& b.c
κεκτυμβίος 1.b,c
κελβίπυρες 556 a.b
κελεὸς 373 b.a
κελευσταὶ 601.b.a
κελευστὴς 397.a,e
κέλης 123.a.e.464.b.f.775 a,g
κέλητες ἵπποι 691.a,d
κελητίζειν 464,b.f.775.a.g.776.b.b
κελήτων 839.a,e
κέλλειν 816,a.c
κελύφη 467.a.d
κέμφος 702.b.f
κενέβρειον 566 b.g
κενταυρελιῶς 212,a.c
κέντρα 577.b.a
κεντροτύπος 153.b.d
κέντρων 153.b.c
κέπφος 91.a.d.702.b,e.& 703 a b
κεραμεικαὶ πύλαι 264.b.b
κεραμεικὸς 217.a.d.560.b.c
κεραμεικοὶ 334.b.e
κεραμεικὸν 264.b.a
κεραμεύειν 731.a.g
κεραμῆς 264.b.a
κεραΐδιον 61.b.a
κέραυνοι 329,a.g
κεραυνὸς Διὸς βέλος 618.a,d
κεραυνὸς 14.a.e.149 b.e
κεραυνῶν εἴδη 14.a.e
κεραυνοφορεῖν 362.b.f
κερβέσιοι 120.a.g
κερδοῖ & κερδοσυνῶν 350.a.f
κέρκος 343.a.d.701.b.e.779 b.g.780.b.a
κερκουραία μάστιξ 608 b.f
κέρκουρος 633.b.c
Ceres 54.a,e
κέρματα 41.a.d
κερματίζειν 41.a,d
κερεβίτης 123 a.b
κερυτιρῶν 362.b.f
κερχνὴ 556.b,a
κερχνηίς 570.a.a
κεστρίας 145.b.g
κεστρεῖς 145.b.g
κεστρεὺς 488.a.b
κεστρεῖνοι βοῦς 694 a.a
κεφάλαιον 252.b.g
κεφάλαιον ῥαψῳδίας 179.a.c
κεφαλὴ πεισίθεδος 781.a.b
κεφαλῆς 564.a.f
κέφαλος 488.a.b.731.a.f.& a.g
κεχάρηκα 485.b.f
κεχλιών 370.b.f.485.d.g
κεχηνα 372.b.a
κεχλιῶναι 549 b.a
κηδεστὴς 769.a.f
κῆδος 769.a.g
κηθάρια 478.a.e.479.a.a
κηθάριον 478.a.e
κάδια 478.a.e
κάδιον 478.a.f
κηκίδες 179.a.f
κημὸς 353.a.e.437.a.f.452.b.c.823.b.g.824.a.e.
κημῶσαι 353 b.f
κῆπος 579.a.e
κάπηρος 343.a.a
κηρία 746.a.g
κηροχυτεῖν 768.b.f
κηρίωνα 898.a.a
κηρύλος 552.b.f
Κηρύλος, ἢ Κείρυλος 555.a.g
Κῆτος 824.a.a
Κήυξος 552.a.f
Κηφεὺς 822.a.e.825.a.g
Κηφιεῖς 511.a.e
Κηφισόδημος 405.a.e
κηφισοφῶν 257.a.a.277.b.g
Κιβδηλία 548.b.g
Κιβωτοὶ δύο Σιμωνίδου 673.b.g
κιβωτὸς 356.a.g
κιγκλὶς 327.a.e.438 b.f
Κιθαρωιδότατος 522 b.f
κιθαρίζειν ἐν τῷ πίνειν 199.a.f
Κιθαρίζειν ὡς ἐπίσταται 499.a.e
κίθαρις 773.a.b
κιθαρισμὸς 821.b.c
Κικυνόα, ἢ Κικυννόθεν 131.a.c
Κικίννοι 507 a.e
Κικκαβαῖ 553.a.b
Κικκαβαῦ 553.a.b
Κικυμώδη 553.a.b
Κιλλίβαντες 424.a.f
Κιλλικών 647,a.c
Κιμβερικά 838.a.d
Κιμβερικὸν 839.b.b
Κίμβιξ 674.a.c
Κιμμώδης 553.a.b
Κιμωλία 246.a.b
Κινάβρα, ἢ Κινναβρᾶ 33.a.c
Κιναβρῶντες 31.a.c
Κίναδος 153.b.a.561.b.e
Κιναχύρα 746.a.f
Cinesias 89..b.g
Κινησίας 218.a.e.279.a.f.605.a.g
Κινύμβροι 185.b.e
Κινυράδαι 259 a,a
Κίρκα 34.a,f
Κίστη 356.a,g.672.a.c
Κίστις 423,a,f,424,b,g,909,a,a
Κισσὸς 821,a,a
Κισσοφόρος 820,b g
Κίττα 453,b,f,454,a,b,658,a,a
Κιττᾶν 658 a,a
Κιχῶ 453.a.g
Κιθάντης 658 a.a
Κίχλαι 661.b.b.713.a,c
Κιχλίζειν 179 a.f
Κώθος 162.a.c
Κλάδος 552.a.c
Κλάειν 126.b g
Κλαίειν 460.a.c
Κλαστάζειν 296.b.g
Κλαστρεῖον 296.b.g
Κλαύματα 639 a.f
Κλαυσίμαχος 719.b.f
Κλεαίνετος 312.b.g
Κλεανδρίδης 174.a.e
Κλεογένης 246.a.b
Κλεοδημίδης 249.a.f
Κλείζειν 585.a.d
Κλεισθένης 147.b.b.232.a.f.376.b.f.516.a.a
Κλεοταγόρας 520.b.b.779.a.g.911.a.c
Κλεῖτος 146.b.e
Κλειτοφῶν 257.b.f
Κλειτὼ μήτηρ Εὐριπίδου 394.a.a
Κλεόμαχος 725.a.e
Κλεομβρότης 145.a.b 853.a.g
Κλεονείτης 583.a.c
Κλεοφῶν 182.a.e.183.a.b.244.a.c.809.a.f
Κλέων Ἀθηναῖος 650 a.a
Κλεωντοντρόφω 4.b.f
Κλεώνης 4.b.f
Κλέων βυρσοπώλης 627.a.g
Κλέων & Βρασίδας 641.a.e
Κλεώνυμος 147.a.b.166.b.f.345.b.f.364.a.a.375.a.b.412,a.c.433 b.a.& a.f.472.a.a.489.a.f.555.a.a.609.a.d.652 b.d.
Κληδοῦχος 819.a.e
κλῄζω 585.a.d
Κλημάτις 8..5.b.f
Κλήθροισιν 853.b,b
Κλῆρος 471.a.c
Κλῆρος Ἑρμοῦ 647.a.d
Κληρονόμος 471.a.c
κληροῦχοι 134.b g
κληρωτίδια 745.a.g
Κληρωτὶς 485.a.e
κλῆσις 174.b.f.190.b.e
Κλητὴρ 531.b.b.607.b.g
Κλητῆρες 442.a.f
κλῖναι ἀρχαῖαι 320.a.a
Κλινὶς 781.a.f.&b.f
κλοιὸς 50.a.d
Κλώζειν 538.a.f
Κλωβὸς 494.b.g
Κλωπίδαι 292 a.g
Κνάειν 565.b.f.639.a.g
Κναφεύειν 17.b.g
Κναφεὺς 17.b.g
Κνεφαῖα 856.b.e
κνεφαῖος 275.a.g.438.b.f
κνέφας 275.a.g
κνίδαι 312.a.g
κνίδη 493.b.f
κνιδοργαῖς 633.b.c
κνῖσος 570.b.a
κνίσμα 725 a.g
κνισμὸς 96.a.e
κνῖσα 599.b.b
κνῆστις 639.b.f
κνῦ 739.a.a
κνύειν 793.a.a
κνυθὸν 793.a.a
κνύθος 793.a.a
κνυζηθμὸς 500.a.c
κνυζύμβρα 500.a.c
κνύω 793.a.d
κνώδαλον 431.b.g.432.a.a
Κοάλεμοι 326.b.f
κοάλεμος 298.a.g
κόβαλα 302.a.g.312.a.e
κοβαλεία 312.a.e
κοῖ 407.b.e
Κοῖνος 813.a.d
Κοικύλλειν 813.a.d.& b.d
κοιλία 190.b.f
κοιτὶς 496 a.e
κοίρανος 394.a.f
κοιρανεῖν 394.a.f
Κοισύρα καὶ κοισυροῦσθαι 125.b g.400.a.e.653.a.f.& b g.

Κοσυρίδαξ 653.b.a
Κοιτυρίσπολις 126.a.d
κόκκυ 565.a.g
Κοκκύζειν 276.b.g. Κόκκυξ. ibid.
Κοκκύζειν 564.b.g.825.b.g 489.a.d
Κόκκυξ ἢ κόκκυγες 399.b.f.565.a.g
Κολᾷ 315.b.b
Κολαζόμεθα 458.a.a
Κολαφὶς 581.b.d
Κόλασις 582.b.d
Κολακώνυμος 472.a.d
Κολαστεῖν 158.b.f
Κολίανδρον 328.b.f
κολιὰς 126.a.g
Κόλιξ 239.b.d.413.b.f
Κόλλα 712.b.g.768.b.e
Κόλλαβοι 236.a.g.712.a.f
Κολλᾶν 712.b.g
Κολλάριον 494.b.g
Κολλικοφάγος 413.b.f
κολλομελεῖν 768.b.c
κολλύβος 713.a.g
κολλύρα 633.a.a.712.a.f
Κόλλοψ. κόλλοπες 465.b.g
κόλλοψ 712.b.g
Κολόκυμα 329.a.c
κόλον 198.b.f
Κόλλοπες 712.b.g
Κολοσυρτὸν 56.a.g
Κολοσυρτὸς 56.a.c.478.a.b
κολύμβιοι 446.b.d
Κόλυρα ἡ θύεται 409.a.f
κολυμβὶς 556.b.a
Κομᾶν 18.a.e.60.b.e.323.b.a.461.b.f.525.b.f.584.a.g
Κόμαροι 570.b.g
Κομαροφάγα 551.b.b
Κόμης 462.a.a
Κομοτεμμυνίας 461.b.f.462.a.a
Κομιδῇ 765.b.c
Κομψεῖς 831.b.f
Κόμμα 87.a.a
Κομμάτιον 51.a.d.156.a.b.317.b.c.502.a.d
Κομμώτρια 746.a.g
Κομπαστὴς 595.a.f
Κομπολακεῖν 257.a.c
Κομπολακύθης 399.a.f
Κομποφακελορρήμων 252.b.a
Κομψεία 550.a.d
Κομψοὶ 289.a.f
Κομψὸν 550.a.c
Κόμψος 165.a.f
Κονία 866.b.g
Κονδυλίζειν 639.b.b
Κόνδυλος 537.b.a.639.b.b
Κονδύλη 445.a.f.& b.f
κονίασις 749.a.g
Κόνιζα 759.b.d
κονίσαλος 897.a.g
Κοννᾶς 320.a.b
Κόννος 478.b.e.479.a.c
Κόντυλος 639.b.b
Κόνων 18.b.f
κοπιᾶν 575.b.g
Κόππα 123.b.e
Κοππατίας 152.b.c
Κοππαλίας 123.b.d
Κοπραγωγεῖν 908.b.a
Κοπρεαῖος 733.a.g
Κοπρεών 624.a.f
Κοπρολόγοι 625.a.a
Κοπρολόγος 343.a.a
Κοπρῶν 793.a.b
Κόπτειν 131.a.a
Κόπτεσθαι 861.a.f
Κόρα 534.a.a
ἐς κόρακας 658.a.e
Κόρακες 604.a.g
Κορακιὰς 669.a.g
Κορακῖνος 349.a.g
Κοράκιον 669.a.f
Κοράμβλη 320.a.f
Κόρδαξ 158.a.d
Κορδύλαι 661.b.c
Κορδύλη 122.b.f
Κορεῖν 125.b.f.628.b.a.793.a.c
Κόρειον 57.a.b
Κόρημα 627.b.f
Κορήματα 793.a.c
Κορεωφόροι 302.b.f
Κορίαννον 318.b.f
Κορίνθιοι 167.a.g.801.a.f
Κόρινθος 16.b.c
Κόριννα 406.a.c
Κόρκορος 445.b.g
Κορκορυγαὶ 698.a.d
Κορκορυγεῖν 149.a.g
κόρος ἢ κόραι 628.b.b
Κόροιβος 258.b.e
κορυβαντιᾶν 432.b.d
κορυβάντες 641.a.c
κορυβαντίζειν 438.b.e
κορυδὸς 556.a.a.563.b.g.602.a.a
κόρυμβος 179.b.e
κορύβαντες 872.a.c
κορυφαῖος 93.a.f
κορυφάσιον 134.a.e
Κορώνεια 669.b.a
κορώνεως 669.a.f
Κορώνης πολυχρονιότης. 570.b.f
κορωνὶς 27.a
κόσμα 370.b.a
Κοσκυλμάτια 291.a.e
κότινος 93.a.e.570.b.g
κότινος ἢ κότος 62.a.e
κότινος, κοτινοτραγεῖν 552.a.c
κοτινῶν 62.a.e
κόττος 252.a.f
κοτταβίζειν 644.b.f
κότταβος 716.b.b.& d.184.b.g
κότταβος 396.a.f
κότταβος 644.b.f.645.a.c
κοτύλη 76.b.g.785.a.f
κοτυληδὼν 537.a.d
κοτυλίσκαι 801.a.c
κούρα 812.a.d
Κουρᾶς δύο σιώδη 579.a.e
κούρεια 38.a.d
κουρεῖον 249.b.f
Κουρῆτες 378.a.c.609.a.f.470.b.d
κουρίδιον λέχος 687.b.a
κοῦφα 819.b.f
κοῦφοι 702.b.f
κοχώνη 312.b.f
κόψιχος 593.b.a
Κραδιᾶν καὶ κραδαίνειν 417.b.e
Κράδαι 669.a.c
Κραδαίνειν 417.b.d
κράδη 544.a.d.635.b.d
κραδία 669.a.d
κραδοφάγος 669.a.d
κραιπάλη 33.b.b.385.b.a
κραιπαλόκωμος 222.b.b
κραίρα 779.g
Κράμβη 320.a.f
κραμβότατος 320.a.f
κραναὰ 547.a.g
κραναὰ πόλις 374.a.f
κραναοὶ 547.a.g
κρανέαν 867.a.e
κραναὸς 374.a.f
Κραναὸς οὕτω ἀείς 356.a.a
κράσπεδα 462.a.d
κρατεῖν 2.a.a
κρατὴρ 416.a.e
Κράτης 320.a.c
κρατῖνος 310.a.g.412.a.c.674.b.b.675.a.a
Κρεάγρα 334.b.e
Κρεμαστὸν 135.b.g
Κρὲξ 595.b.g
Κρημνοὶ 326.b.c
Κρημνοποιὸς 199.b.g
Κρίσιας 216.a.g
Κρητίζειν 753.a.g
Κρῆτες 275.b.f
Κρητικὸν ὑπόρρυθμα 305.a.g
Κριθιῶν 805.b.g
Κριτικὸς 165.a.g
Κρίβανοι 424.a.f
Κριβανίτης ἄρτος 374.b.e
Κρίβανον 374.b.e
Κρίβανος 78.a.b
Κρίμνα 612.b.f
Κρίνον 855.a.g.& 856.b.a
Κρίνει 81[illegible].b.b.696.a.c
κριθοτραγεῖν 551.b.f
Κρίμνος 178.a.g
κριμνίδες 178.a.g
Κρινωνὰ 664.b.f
Κριὸς 572.a.a
Κριὸς χρυσόμαλλος 138.a.f
Κριόθεν 572.a.a
Κρόκη 513.b.a.806.b.a
Κροκοῦν 838.a.c
Κροκωτὰ 212.a.f
Κροκώτιον 734.a.a
Κροκωτοφορεῖν 851.a.a
Κροκωτὸν 774.a.a
Κρομμύων ἀφραίνετος 243.a.f
Κρόνια 149.b.f
Κρονίππος 184.b.f
Κρόνοι 535.b.f
Κρόνος 61.b.f.176.b.f.535.b.f
κρόταλος 138.b.f. κρόταλον 139.a.a.153.b.a
Κροτεῖν 665.a.a
κροτεῖν 669.a.e
κροτωνιᾶται 351.b.c
κρούειν 573.a.c
Κρουστικὸς 364.b.a
Κρουνὸς. ἢ κρουνοχυτρολήραιον 293.a.f
Κρῶσις 143.b.e
Κρυφῇ 587.a.c
κρύος 170.b.d
κρώβυλος 179.a.g.511.b.f
κρώζειν 40.b.e
κρώξαις 868.b.g
κρηπῖδες 292.a.g
κτησιφῶν 419.a.a
κτησίας 411.b.g
κλωπώτης 479.b.c
κύαθος 865.a.g
κύαμοι 351.b.g
κυάμους 870.a.d
κυαμοτρὼξ 190.a.f
κυανέμβολοι 274.a.f.316.a.g
κυανὸν 321.a.g
κύβδα 308.b.f
κύβδα ἄρα 583.a.b
κυβέλη 583.a.c
κυβερνήτης 811.b.c
κυβεύουσιν ἔθος 277.b.f
κυδαθηναιόθεν 494.a.g
κυδάς 703.a.f
κυδοιμὸς 639.b.a
κυζικηνὸν 711.a.f
κυκανᾶν 790.b.a
κυκεῶνα 308.b.f
κύκλια 585.b.a
κυκλιοδιδάσκαλος 606.b.e
κυκλίους χοροὺς 606.b.e

κυ-

Κυκλοβόρος 295.a.g.390.b.b
Κύκλος 295.a.g
Κύκλωψ 32.a.f
Κύκνοι 257.a.f
Κυκῶμαι 710.a.c
Κύλικα ἐκκυλάδες 813.b.d
Κυλινδεῖν 807.a.d
Κυλίνδετο 357.b.c
Κυλίνδεται 463.a.g
Κύλιξ φιλοτησία 849.a.c
Κυλικεῖον 394.a.a
Κυλίσκιον ib.
Κυλίσκαι 492.a.a
Κυλίχνιον 343.a.d
Κυλλίκων 350.b.f
Κυλλὸς 605.b.f
Κυλλοὶ 351.a.c
Κυλοιδιᾶν 813.b.d.867.a.a
Κύλων 314.b.e
Κύμινδις 553.b.b.597.b.d
Κυμινοπρίσται 528.a.g
Κύνα ὀμνύοντες 436.b.d
Κύνα ὀμνύειν ἔθος 566.a.e
Κυναὶ 460.b.f.461.a.a
Κυνάδα 793.b.b
Κυνεία 596.b.g
Κύνειος 445.a.c.& b.f
Κυνίω 303.a.g
Κυνῶν 139.b.g.598.a.g
Κυνουλκὸς 885.b.a
Κυνὲς 504.b.d
Κυνικοὶ 445.b.f
Κυνῶν 427.a.g
Κυνῶν, κυνίας 598.a.g
Κυνὰ 334.a.e.504.b.d
Κυνικὴ 680.a.f
Κυνοκέφαλος 312.a.c
Κυνοκλόπος 241.a.f
Κυνοκοπεῖν 303.a.g
Κύπειρος 223.a.g
Κύπελλος 343.a.a
Κύπελις 419.a.a
Κύπρος 343.a.a
Κυπτάζειν 255.a.e.677.b.e
Κυρβασία 564.b.f
Κυρβασία 302.b.f
Κύρβεις 152.b.g
Κύρβεις 604.b.f
Κυρήβια 301.a.e.499.b.f
Κυρήνη 16.a.f.275.a.a.777.a.& b
Κυρία ἐκκλησία 371.b.g
Κυρία ἡμέρα 372.a.a
Κυρίαι ἐκκλησίαι 371.a.g
Κύριος 654.b.e
Κύριος ἀντὶ Κύρος 346.b.a
Κύριος κάδος 500.b.g
Κύριος ἀλλότριος 500.a.f
Κυριττεῖν 789.b.d.813.a.d
Κύρμα 561.b.e
Κῦρος 230.a.e.346.b.a
Κυρώνειας 756.a.b
Κυστίων 895.b.a
Κύαθος 409.a.f.705.a.a.907.b.a
Κύστις 150.b.f
Κυτίδες 672.a.c
Κύτταροι 511.a.d.637.a.b
Κύτταρος 794.b.f
Κυφὸν 724.b.e
Κυφὸς 28.b.e
Κύφων 50.a.d.64.b.f
Κυφωνισμὸς 50.a.d
Κύψελα 669.b.a
Κυψέλη 669.b.b.& e
Κύων 303.a.g.704.d.d
Κωβῖτις 327.a.g
Κώδιον 310.a.g
Κώδων 704.a.d.716.b.b
Κωδωνοφαλαροπῶλαι 257.a.f
Κωδωνοφορεῖται 596.a.d
Κωδωνοφορῶν 581.a.b
Κωδωνίζω 214.b.f.246.a.b
Κώθων 705.a.f
Κώθωνες 324.a.e
Κωθωνίσαι 324.a.f.705.a.f
Κωκύξ 911.a.c
Κῶλα 107.b.f
Κωλακρέτης 480.b.g.481.a.612.a.b
Κωλιὰς 126.a.g.& b.c
Κῶλον 159.b.a.276.a.a
Κωλύφη 372.b.d
Κολωνὸς 589.b.e
Κωμάζειν 772. b
Κωμάζω 708.b.f
Κωμαρχίδες 708.b.f
Κώμαρχος 708.a.g
Κωμαστὴς 162.b.d
Κώμη 708.a.f
Κωμήτης 708.a.g
Κωμίας 445.a.e.& b.e
Κωμικοὶ ποιηταὶ 142.a.a
Κωμικὴ 158.a.d
Κωμικοῖς ἔθος 299.b.e
Κῶμος 100.b.f.162.b.d.708.b.f.772.a.a.821.a.c
Κωμῳδίας σκώμματα 127.a.e
Κώνειον 472.b.f
Κόνιον 216.b.g
Κώνωπες 56.b.f
κωπαὶς 414.a.a.698.a.f
κωπίαι 397.a.e
κώπη 382.b.f
κώρυκος 9 9.a.e
κωφὸς 404.a.b

Λ

Λ α particula 694.a.d
Λαβαὶ 718.a.c
Λάβδα 751.b.f
Λαβδακίζειν 527.b.b
Λαΐας 490.a.d
Λάβραξ 308.a.f
Λαγὼς 343.a.d
Λάγαρα 478.a.f
Λαγαρίζειν 478.a.f
Λαγαρίζων 478.a.g
Λαγαριζόμενον 478.a.f
Λαγαρῶδες 384.b.b
Λαγῶα 482.a.e
Λαιθαργοὶ κύνες 350.a.f
Λαικάζειν 297.a.f.768.b.g.769.b.a
Λαικασταὶ 374.a.f
Λαικάστας 768.b.g
Λαικάστρια 297.a.f.374.a.f.768.b.g
Λαῖμα, λαῖμος 613.a.c
Λαιμάσσειν 759.b.d
Λαιμοτμητα 824.a.g
Λαῒς 16.a.f.19.b.f.2[illegible].a.34.a.e
Λακωνοδίας 614.a.a
Λακεδαιμόνιοι 374.b.d.386.b.f
Λακεῖν 391.b.a
Λακίδες 392.b.f
Λακὶς 151.b.a
Λάκκοι 728.b.g
Λακκοπλούτων 402.b.f
Λακρατίδες 382.b.c
Λακτίσαι 887.a.c
Λάκωνες 461.b.f
Λάκωνες αἰσχροκερδεῖς 668.b.f
Λακωνίσαι 726.a.g
Λακωνικὴ ἐπιστολὴ 601.a.e
Λακωνομανῶν 601.a.d
Λακωνικὰ 790.a.a
Λακωνίζειν 461.b.f.462.a.d
Λακωνίζειν 513.b.g.774.a.g
Λάμαχος 261.a.g.385.a.b.644.a.a.812.a.d.& b.d
Λάμια 329.b.d.504.b.g.680.b.g
Λάμιος 716.a.g
Λάμος 680.b.f
Λαμπάδας χαίρειν ἔθος 529.b.d
Λαμπαδηδρομίαι 217.a.d
Λαμπάδιον 426.a.e
Λαμπάδος ἀγὼν 263.b.e
Λαμπαδουχεῖν 263.b.e
Λαμπάδων ἀγὼν 516.b.g
Λαμπροκλέους ᾆσμα 178.b.f
Λάμπων 144.b.e.566.a.e.589.a.a
Λάμπωνες μέλος 418.a.e
Λαμιὰ 292.a.d
Λάσιον 116.a.g
Λαστὸν 563.a.f
Λαστὸς 693.b.f
Λασίων 563.a.f
Λάρισσα 588.a.g
Λάρος 91.a.d.161.b.e.345.b.f.568.b.g
Λάρος 604.a.g
Λάρυγξ 363.b.g
Λάσθη 690.b.g
Λάσιον 421.b.b
Λάγος 931.b.f
Λάταξ 396.a.f
Λάταγες 644.b.f
Λαῦραι 630.b.f
Λαφυγμὸς 126.a.f
Λαφύσσειν 692.b.f
Λαφύσσω 126.a.g
Λαχανοπωλητρία μήτηρ Εὐριπίδου 787.a.b
Λάχης 490.a.d.& 849.b.a
Λαχάνης 446.a.a
Λαχὼν 591.a.g
Λέαινα 16.a.f
Λεαίνομαι 739.a.g
Λέαρχος 532.a.b
Λειμὼν 228.b.f
Λειοκάτα 62.b.g
Λείρεον 62.a.g
Λειτουργία 343.b.g.882.a.a
Λειψόθεον 879.b.g.& 88 b.d
Λεκάνιον 596.a.a
Λεκάνη 596.a.a
Λεκάναι καὶ λεκανίδες 423.b.f
Λεκάνιον 423.b.f
Λέμβος 45.b.f.759.b.d
Λελαμπρύνεται 68.a.c
Λεοντὴ 212.a.g
Λεοντιφῆς 331.b.g
Λέπαδνα 334.a.f
Λεπὰς 104.b.e.437.b.g.692.b.f
Λεπαστὴ 691.a.f
Λέπειν 406.a.d
Λεπίδες 408.a.b
Λέπριος λεπρώτης 548.a.f
Λεπρὸν 406.a.e
Λεπροὶ 406.a.c
Λεπτὰ 169.a.e
Λεπτολογεῖν 144.b.a
Λεπτολογία 556.b.f
Λεπτολόγος 169.a.e
Λεπτὸς 449.a.d
Λεσβιάζειν 273.b.e
Λεσβιεῖν 527.a.c
Λέσβιοι 273.b.e.527.a.c
Λεύκη 181.b.c.814.b.b
Λευκοθέα 532.a.c
Λευκόλοφος 282.b.d
Λευκόπρωκτοι 548.b.f
Λευκοπέτρα 593.b.f
Λευχειμονεῖν 420.a.g
Λεωγόρας 129.b.e.514.a.a
Λεωνίδας 291.b.d.911.b.d

Λακωνικὸν ἀπόφθεγμα 509 a.c
Λαμπαδηφόρος 606.b.f
Λάδω 220.a.c
Λαϊδάριον 575.a.c
Λάϊον 357.a.f
Λακωνίζειν 268.a.f.399.a.g.
Λακώνιον 305.b.g.399.a.g
Λάκυθοι 82.a.g
Λήκυθος 422.a.a.757.a.b.774.a.f
Λήκυθος καὶ ληκύθιον 268.a.f
Λῆμμα 235.a.c.& b.c.791.a.c
Λημματίον 235.a.c
Λήμη 61.a.c.144.a.f
Λημαίνειν 710.b.a
Λήναια 321.a.b.390.a.d.595.a.g.580.b.f
Ληναΐτης 321.a.b
Λῆρος 4.b.c.62.a.g
Λῆρον ληρεῖν 54.a.f
Ληστεί 608.b.a
Λίβανος λιβανωτὸς 73.b.f
Λιβάς 6.9.a.a
Λίβυες 545.a.c.970.b.g
Λιβύη πολύσπορος 545.a.c
Λιβυκὸν 545.a.c
Λιγνὺς 599.a.g.782.a.f
Λιγὺ 417.b.c
Λιγύμοχθος 605.b.g
Λιγύμυθος 605.b.g
Λιγυφθόγγος 605.b.g
Λίθον ἕψειν 440.a.b
Λίθος 404.a.c
Λίμηξ 420.b.g
Λιμηρεία 599.b.g
Λίμναι 222.a.c
Λίμνη 604.a.f
Λιμὸς μάλιος 949.b.f
Λιμώττειν 657.a.a
Λινόπτιδες 712.a.a
Λιπαρὰ 142.a.f
Λιπαράμπυξ 403.b.c
Λιπαρεῖν 393.b.g
Λίσπαι 251.a.c
Λίσποι 251.a.c
Λισπόπυγες 363.b.g
Λισπόπυγοι 363.b.g
Λιταργιοῦμαι 663.a.a
Λιταργισμοὶ 194.b.d
Λίτη 194.b.d
Λιτεῦργοι 663.a.d
Λίχνοι 191.a.f
Λογίδιον 415.b.e
Λόγοι χλωροὶ 381.a.c
Λοιδορεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι 372.b.d
Λοιδορεῖται 909.a.e
Λοιδοροῦμαι 49.a.c
Λοξίας 2.a.f
Λοπὰς 82.a.g.437.b.g
Λοπίδες 488.a.b
Λορδὸν 724.b.e
Λυθεῖν 364.b.f
Λοφᾶν 714.a.c.& f
Λοφεία 714.a.f
Λοφεῖον 169.b.f.423.b.f
Λόφος 422.a.g.714.a.f
Λοφοῦρος 714.b.c
Λοχαγὸς 422.a.f
Λοχωνοῦμαι 699.a.b
Λοχμαία 576.a.e
Λόχμη 550.b.c
Λοχμώδης 887.a.e
Λόχος 422.a.f.569.b.g
Λυγίζειν 536.a.a
Λυγίσας 535.b.g
Λυγισμοὶ 248.b.f
Λύδος 536.a.a
Λύζει 404.b.c
Λυκαβηττὸς 262.a.f
Λύκειον 646.a.e
Λύκειος Ἀπόλλων 559.a.g
Λύκες 210.b.f
Λύκοι 498.b.f
Λυκοκτονεῖν 559.a.g
Λυκόκτονος Ἀπόλλων 559.a.g
Λυκόποδες 879.a.g
Λύκον φονεύειν 559.a.g
Λύκος πανδίονος 518.b.c
Λύκος ὀρυγῖνος 693.b.g
Λύκου ἡρῷον 457.a.a
Λύκου ἱερὸν 457.a.a
Λυκουργία 774.b.c
Λυκοῦργος 518.b.c.601.b.f
Λύκῳ κεχηνότι 877.a.a
Λύκωπος 853.a.f
Λύπη 252.a.g
Λύραν λαβὼν 198.a.g
Λυρικοὶ ποιηταὶ 144.a.d
Λύσιον 273.b.d
Λυσίμβροτος 528.a.a
Λυσανίας 189.b.d
Λυσικλῆς 334.a.e
Λυσιστράτης 565.b.g.743.b.c
Λύσσα 803.b.d
Λυσάνιος 918.a.c
Λυσίστρατος 358.b.d.412.b.d.487.b.f.905.a.a
Λυχνοφορέοντες 898.b.b
Λυχνοῦχος 416.a.e
Λυχνάμματα 426.a.e
Λυχνεύς 23.a.f
Λώπη, ἢ λώπιον 17.b.f
Λωπίζειν 17.b.f
Λωποδύται 810.a.f
Λωποδυτεῖν 811.a.b
Λωποδύτης 17.b.f
Λῶπος 810.a.f.811.a.b

M

Μὰ 38.b.d
Μαγδαλιὰ 312.b.a
Μαγγανεία 35.a.c
Μάγγανον 35.a.d.440.a.g
Μάγνης 319.a.a
Μαδισταίων 357.a.e
Μαδὼν 28.b.e
Μάζα 22.a.a.57.a.c.624.a.c.&b.c.663.a.f.745.b.a
Μαζίσκη 555.a.a
Μαθητιῶ 133.b.g
Μαιεύομαι 881.b.d
Μαιῶτις λίμνη 140.b.b
Μακαρία 354.a.f
Μακαρῖται ibid.
Μακαρίτης 59.a.a
Μακάρων εὐωχία 215.a.c
Μάκελλος 295.b.e
Μακκοᾶν 310.a.g
Μακκὼ 292.a.d.310.a.g
Μακὸς 474.b.f
Μακρὰ 13.a.a
Μακρὰ τείχη 338.b.a
Μακρὰ χαίρειν, καὶ οἰμώζειν 313.a.g
Μάκαρες 135.a.e
Μακελεὺς ib.
Μακρὸν 156.a.f
Μάκρος ἀντὶ μήκους 595.b.f
Μάκτρα 57.b.a.166.b.f
Μάλα 247.b.g
Μαλακίων 755.a.g.637.b.g
Μάλιστα πάντων 47.a.e
Μᾶλλον ἢ μαίνομαι 215.b.g
Μαλλωτὸν 513.a.e
Μαμμάκυθος 258.b.e
Μαμμάκυθος 258.b.c
Μαμμᾶν 210.b.c
Μαμμία 891.a.f
Μαμμόθρεπτοι 258.b.e
Μανδαλωτὸν 427.a.f.773.b.g.774.a.b
Μάνης 566.a.f.603.b.c.645.a.a.709.a.b.716.b.f
Μανθάνειν 456.b.e
Μανία 628.b.g
Μαντεία 570.b.g
Μάντεις 575.b.e
Μαντικὰ 601.a.f
Μαραθὼν 335.a.e
Μαραθωνομάχοι 179.b.f
Μαργίτης 584.b.g
Μαριλάδες 400.a.c
Μαρίλη 389.b.a.400.a.d
Μαρψίας 404.b.f
Μάσθλης 153.a.c.302.a.f
Μασταρύζειν 404.b.c
Μάστιξ 608.b.f
Ματιολοιχὸς 153.b.e
Μὰ τὸν 276.a.d
Μὰ τὸν Δία 2.a.d
Μάττειν 338.a.c
Ματτοβλόων 749.b.g
Μάττων 320.b.e
Μέατος 557.a.e
Μεγάβαζος 19.b.d
Μεγάβαζος 564.a.g
Μεγάβετες 257.a.g
Μεγακλῆς 125.b.g.400.a.c.518.b.e
Μεγαρεῖς 396.a.397.a.410.b.d.639.a.b.656.b.c
Μεγαρεῖς λευκοὶ 406.b.c
Μεγαρέων σκώμματα 434.b.e
Μεγαρίζειν 411.a.d
Μεγαρικὴ μηχανὴ 407.a.d
Μεγαρικὸν σκοροδοφόρος 639.a.b
Μεγαρικὸν 434.b.e
Μεγαρόθεν 434.b.f
Μίδας βασιλεὺς 18.a.c.f
Μέδιμνος 164.b.f.483.b.b.669.b.e
Μεθ' ἡμέραν 91.a.g
Μεθίημι 6.b.f
Μεθύειν 143.b.a
Μεθυσοκότταβοι 396.a.f
Μειαγωγεῖν 249.b.f
Μειαγωγὸς 249.b.f
Μειλανίωντις 887.b.c
Μειλίχιος Ζεὺς 150.b.g
Μειράκιον 742.a.a
Μεῖραξ 742.b.a
Μᾶστον 67.b.d
Μελαγχολία 3.a.g
Μέλαθρον 768.a.a
Μελαμπύγος 887.b.e
Μελάμφυλλος 821.b.d
Μέλαν 529.b.d
Μελάνθης 593.a.f
Μελάνθιος 548.a.g.684.a.f.690.a.f
Μελανίππη 769.a.g
Μελανοκάρδιος 234.a.e
Μελανοσυνείμων 275.a.b
Μελανοσυρμαῖοι 814.b.c
Μέλε παρίλιε 731.a.f
Μελέαγρος 269.b.f
Μέλιος 124.b.g.824.a.e
Μέλης 582.a.a
Μέλι Ἀττικὸν 639.b.f
Μελικέρτης 531.a.c
Μελισσονόμοι 271.a.g
Μελίτη 235.a.f.589.b.e
Μελιτίδες 258.b.e
Μέλιτος 273.b.d
Μελιττοῦτα 875.a.f
Μελιττοῦτα 155.a.e.568.b.g
Μελιττοῦται 568.b.g
Μελλονικιᾶν 571.a.g
Μέλος στάσιμον 272.a.b
Μεμακότες 292.a.d
Μεμβρὰς 463.a.g
Μέμαλο 591.b.g
Μεμιλτωμένον 372.a.b

Μεμ-

Μεμψιμυλλημένοι 67.b.d
Μέμνων 163.a,e
Μεμνονίδοι 641.a.c
Μεμνονείων τιμαὶ 228.b.b
Μενεταὶ θεοὶ 615.a.f
Μὲν οὖν 31.a,c
Μεσημβριοφορτισταὶ 131.a.f
Μέρμηρα 432.a.d
Μερμηρίζειν 431.a.e
Μεσημβρινοὶ 372.b.d
Μέσος 438.b.f
Μεσολάβη 906.a.f
Μεσσηνιακὰ μῆλα 448.a,f
Μεταβολικὸς 110.a.g
Μετάβολοι 191.a.f
Μέταλλα λιθοτόμων 308. b.c
Μετάρχιον 663.b.f.664. a,b
Μεταμαθεῖν 91.b,g
Μετάτροπος 695.a e
Μ τεμε 171.b.e
Μετέωρα 479.b.g
Μετίζω 25.a.c,109.a.g
Μετέωρα 136.a.g
Μετεωροκοπεῖν 630.b.c
Μετεωροφένακες 145.a.d
Μέτοικοι 307.b.f
Μετοίκους 874.a.c
Μέτριος ἀνὴρ 126.a.g
Μετρῶν τὰ μετρῶντα 420.a.f
Μέτρον 164.b.e
Μέτρον ἀσύστατον ἰσοπολίδειον 156.b.e
Μέτων 589.a.f
Μέτωπον στρατευμάτων 558. b.d
Μὴ 643.b.g
Μῆδος 432.b.e
Μήδεια 803.a.b
Μήδεια φαρμακὶς 169.b,c
Μηδικοὶ ἀλεκτρυόνες 580. b.f
Μηδικόν 878.b.f
Μῆδος 554.a.f
Μήκων 549.a.a
Μήκωνες 689.a.a
Μῆλα 173.a.f.179.b.a
Μῆλα ἔθος βάλλειν 906. b.f
Μηλεὺς 908.a,c
Μήλιοι 173.a.f.549.b.f
Μηλοβολεῖν 180.b.e
Μηλολόνθιον 526.b.f
Μηλολόνθη 170.a.f
Μῆλον 180.b,e
Μῆλος 549.b.f.908.a.b
Μηλοσφαγοῦσι 848.a.c
Μὴν τριακοντα ἡμερῶν 412.b.d
Μήνιγγες 594.b.e
Μήνινθος 817.a.f.818.b.a
Μηρυκάζειν 308.b.a
Μηρυκαζόντων κοιλίας 308.b.a
Μηχανάομαι 906.a.f
Μήτρα 355.b.g
Μητραλοίας 765.b.b
Μητριάζειν 872.a.a
Μηχανοποιὸς 635.b.d
Μίδας 32.a.b.459.b.f.& a.g
Μίκα 807.b.a
Μίκων 880.a.g
Μίλαξ 181.a.e
Μιλήσιοι 97.a.f
Μιλήσια στρώματα 238.a.b
Μιλησίων πόλεμος 449. a,c
Μίλητος προδοθεῖσα 647. a.c
Μιλτιάδης 362.a.a
Μίλτος 735.a,g
Μίμαρκυς 423.b.g
Μίμας 140.b.b
Μίνθα 263.b.b
Μίνθος 35.a.f
Μινθοῦσθαι 263.b.b
Μίλων Κροτωνιάτης 212.
Μινύειν 444.a.e
Μινυρίζειν 444.a.c.771. a.c.& b.c
Μινυρισμὸς 750.a.f
Μισητὴ γυνὴ 615.a.f
Μισητία 96.a.f
615.a.f
Μισθοφόροι 321.a.g
Μισθοπρατικοστάτη 671. b.b.672.a
Μιτύλη 67.b.c.e
Μιτυλλᾶν 67.b.d
Μιτοπρηγίδες 399.b.f
Μίτος 774.b c
Μίτρα 818.a.g
Μιτυλήνη 339.a b
Μνησιπτολέμη 874.a.d
Μνήμονες 163.b.e
Μνησίλοχος 386.a.f
Μόθων 31.a.d,326.b.f.& 329.b.f
Μοίρας 824.a.g
Μοιχίδια συνίδιαι 666. b.a
Μοιχείας δίκη 18.a.b
Μοιχὸς 412.a,d
Μοιχοτρόπος 788.a.a
Μοιχῶν θανάτου τιμὴ 18. a,b
Μοχλὸς 868.b e
Μόλγος 345.b.g
Μολγὸς 345.b.f
Μόλοις 829.b.d
Μόλωνες δύο 212.
Μόλων 213.a.a
Μονότροπος 589.b.f
Μονοκοιτηρόθι 874.a.d
Μονῳδεῖν 826.b.f
Μορίαι 181.a.a
Μορμολύττεσθαι 788.b.f
Μορμολύκεια 656.a.b. 788.b.f.789.a,a
Μορμολυκεῖον 329.b.d
Μορμόνοιστα 636.a.e
Μορμορωπὰ 255.b.g
Μορμὼ 329.b.d.399.a.f. 656.a.b. Μόρσιμος 218. a.c.311.a.c.684.a.f
Μορύξαι 465.b.d
Μόρυχος 414.b.a.465.a.e. 513.a.b.824.a.d
Μοσχεύματα 419 b a
Μόσχος 419.b.a.666.b.a
Μουνυχιῶν 591 a.g
Μουνυχιῶνι μηνὶ δίκαι δικάζονται 607.b d
Μουσικὴ 21 b.e.297.b.g
Μουσικῆς περὶ τίς πρῶτος ἐχρήσατο 531.b.g
Μυθομαντις 554.a.e
Μυστικὰ 905.a.e
Μοχθηρία 12.b.d
μῦ 779.a.f
μῦ μῦ 239.a.a
μυᾶν 842.a.f
μυάζειν 28.b.e
μύειν 233.a.f
μῦται Αἰσώπειοι 563.b f
μῦθος 921 a.b
μύθων εἴδη 521.a.a
μύκητες 447.a.f
μυκτῆρες 154.b.b
μυκώνιοι 681.b.f
μύλλος 689.a.b
μυλακρὸς 640.a.a
μυνδὸς αὐτὸς 307 a e
μύξα 343.b.d
μύραινα 234.a.e
μυρίανδροι 635.b,a
μυριαμφορεὺς 660.a.e
μύρμηξ 282.a.e
μύρον 364.a.b
μύρων χρῆσις 757.a.b
μ ρριναι 492.a,e
μυρρίνη 766, b.f 791.b.a
μυρρίνης κλάδος 199.a.g
μύρρινον 346.a.a
μυρρινοῦς δῆμος 62.b.a
μυρρινῶν 492.a.e. 766.b.f
μύρτα 877.b.b
μύρτον 346.a.b.899.a.a
μυρτίδες 733.a.c.887. b,b
μύσιος 518.a,e
μύσκελλος 148.a.f.351.b.c
μυσταλῶν 440.a.a
μυστίδιον 84.a.b
μύσται 247.b.g
μυστήρια 233.a.e.407.b,c 529.a.c
μυστήρια μικρὰ καὶ μεγάλα 98.b.f
μυστήρια Δήμητρος 85.a.e
μυστίλη 338,b,f
μύστιλλος 338.b.f
μυστιλλᾶσθαι 338 b,f
μύστοδόκος 142.b.e
μύστρον 67.b.d
μυωτὸς 435.b.d
μύωψ 779.a.g
μυττωτεύειν 435.a g.& b.d
μυττωτὸν 334.b.d.379.a.g
μυχὸς 764.a.c.785.a.a
μύχος 371.a.b
μῶλυ 34.a.f
μωμὸς 549.b.b
μῶρα 13.a.g μῶρος ib.

N

Νάννας 683.a.a
Νανὸς 683.b.e
Ναξιουργὴς 633.b.b
Νάξος 454.b.b
Ναυὸ 326.b,d
Ναστὸς 109.a.c.& b.e
Ναύκληροι 125.a.e
Ναυμαχεῖν 462 b.f
Ναυπηγεῖν 54.a.a
Ναῦς μακρὰ 363.b g
Ναυστικὸς 763.a.g
Ναυσιμάχη 809.a.f
Ναυστολεῖν 827.a e
Ναυσιάττειν 360.b.e
Ναυτιᾶν 815.b.g
Ναυφράκτης 312.a.f
Νεβροῦ σῶμα 150.b.f
Νεοκόροι 125.b.f
Νεώνητος 288.a.f
Νεαρὸν 415.b.g
Νῆμα [illegible]9.a.f
Νητεμία 226.b.e
Νῆσσαι 129.a.e
Νεοποιητικὸς 607.b.g
Νῆττα 568.b.f
Νίγλαρος 397.b.e
Νίκαρχος 414.b.f
Νίκη 569.a.a
Νικόβουλος 325.b.d
Νικόμαχος 282,b.d
Νόμος 577.a.a
Νόμος ἐν ᾠδῇ 248.a.g
Νόθος ἰσοτεχνία 137.a.f
Νότος 314.a.b
Νυβυστικὸν 736.b.g
Νουμηνία 188.a.b
Νυκτερὶς 613.b.c
Νυμφίων βίος 549.a.b
Νυῶ 625.a.c
Νυστὸς 222.a.d
Νυστακτὸς 432.b.g
Νῷ 43.a.f
Νωδὸς 28.b,e.405.b.f

Ξ

Ξαίνειν 387.a.g
Ξανθίας 247.b.a.384.a.b
Ξανθίζειν 421.a.g
Ξενικὸς 81.b.e
Ξενοκλῆς 215.a.e
Ξενοκλῆς 194.b.g
Ξενὸς 788.b.a
Ξενότιμος 215.a.e
Ξηρὸς 150.a.f
Ξυθὴ 576.b.d
Ξύλον 309.a.c.636.b.e.
Ξύμβολος ἱερὸς 575.a.f

Ξυμβαλ 219.a.f
Ξυμποδίσας 282.b.d
Ξυμφέρονται 844.a.f
Ξυναγωνίζεσθαι 820.a.a
Ξυναλλάζω 841.a.a
Ξυναρπάσαι 865.a.c
Ξυναρτᾶσθαι 656.a.e
Ξυναυλία 288.b.f
Ξυνεργὸς 323.a.f
Ξυνήκοα 765.a.b
Ξυνή; ορος 463.a.f.& b g
Ξυνθιασώτης 53.b.e
Ξυνοδίαι 283.a.b
Ξυνοικίαι 347.a g
Ξυνωμοσιαστικὸς 517.b.a
Ξυνωμόται 453.a.g
Ξυνωμότης 498.b.g
Ξυνωρὶς 123.a.e
Ξύοντες 64.b.f
Ξυστὶς 127.a.g.909.a.a

Ο

Ὀβελίας ἄρτος 454.a.d
Ὀβελίσκος 454.a.d.560.a.c
Ὀβολοὶ τρεῖς 480.a.a
Ὀβολοστάτης 189.b.a
Ὀβολὼ δύο μισθὸς 217.b.f
Ὀγκύλλεσθαι 655.a.f
Ὁ καθ᾽ μέθας 245.b.e
Ὀδὰξ ἔχω 498.a.c
Ὀδελὸς 409.b.g
Ὀδόμαντες 378.a.f
Ὀδύρσα 428.a.d
Ὀδύρτα 428.a.d
Ὀδυσσεὺς 34.a.e
Ὀδυσσεὺς οὖτις 442.a.e
Ὀθόνια 426.a.c
Οἱ 537.b.b.694.a.f
Ὁ ἐν μελίταις, ἢ ὁ ἐν μελίτῃ 235.b.d
Οἴαγρος 470.b.d
Οἰδίποδι δοθεὶς χρησμὸς 267.a.g
Οἰζυρὸς 537.b.b
Οἰζύω 537.b.b
Οἴκαδε 407.b.b
Οἰκέτα 122.a.g
Οἰκέτης 790.a.b
Οἰκετῶν ὀνόματα 384.a.b
Οἰκογενὴς 682.b.f
Οἶκοι λέοντες 712.b.a
Οἰκοσιτεῖν 789.a.c.790.a.b
Οἰκουρὸν 886.a.b
Οἰκτροχοοῦντες 468.a.f
Οἴμοι 170.b.f
Οἰμώζειν 558.a.f
Οἰμώζειν μακρὰ 313.a.g
Οἰνάνθη 274.a.g.569.b.g
Οἴναρα 709.a.b
Οἰναρίζειν 7.9.a.b
Οἰνεὺς 269.b.e.392.a.g
Οἰνόφρυς 422.b.b
Οἰνοπέτιδος 788.a.b
Οἰνόφλυξ 712.a.a
Οἶνος 520.a.f
Οἴνου τρεῖς κρατῆρας πίνειν 531.b.e
Οἰνοῦττα 307.a.b
Οἷον, ἀντὶ ὅλως 330.a.e
Οἷον 526.a.f.588.a g
Οἷς ὁ οἶς 694.a.b
Οἰωνίζω 873.a.g
Οἰσύϊνα 426.a.e
Οἰσυπηρὸς 426.a.e
Οἰστροδίνητος 784.a.f.785.a.a
Οἶστρος 784.a.f.785.a.a
Οἴω 842.a.a
Οἰώνιχος 359.b.d
Οἰωνοὶ 575.a.e
Ὀκέλλειν 425.b.e
Ὀκλαδίας 364.b.b
Ὀλαὶ 355.a.a.695.a.e
Ὀλέκρανον 652.a.f
Ὁλκάδες 297.a.g
Ὀλιγοδρανέες 573.b.g
Ὀλιγοφόροι 86.a.f
Ὁλμειὸς 445.a.f
Ὅλμος 2.b.b.445.a.f
Ὀλολυγὰ 851.b.a
Ὀλολύζειν 630.b.f.772.a.g.773.b.b
Ὀλολύξατε 572.a.b
Ὀλυμπία 905.a.g
Olympia 62.a.a
Ὀλυμπιάζω 905.a.g
Ὀλυμπίασιν 529.b.f
Ὀλύμπιος 396.b.f
Ὀλύμπιος Ζεὺς 905.a.g
Ὄλυμπος 288.b.g
Ὄλυνθος 669.a.d
Ὀμβροφόροι 142.a.d
Ὄμμα 387.b.g
Ὀμίχλη 337.a.a
Ὄμμα αἰθέρος 141.a.c
Ὄμνυμι 562.b.d
Ὀμνύοντες χλαῖνα καὶ κοινὰ 566.a.e
Ὁμομαστιγίας 248.a.f
Ὁμορροθεῖν 981.b.f
Ὁμότροφα 557.b.c
Ὀμοῦ 300.b.g
Ὀμοῦμαι 137.a.f
Ὄμφακες 389.b.b
Ὀμφακία 389.b.b
Ὀνειροπολεῖν 123.a.f.124.a.c.337.a.f
Ὀνειροπτεῖν 123.a.f
Ὀνίδες 624.b.f
Ὀνόκαυλον 225.b.g
Ὄνος 474.a.a
Ὄνου σκιά 442.a.f.443.a
Ὄνου πόκας 220.a.f
Ὀνοσκελὶς ἔμπουσα 755.a.f
Ὀνοκινδίος 612.b.f
Ὀξίδες 279.b.c.360.a.f
Ὀξίς 82.a.g.557.b.c
Ὄξος 529.b.d
Ὀξύβαφα 360.a.f
Ὀξίνη 360.a.f
Ὀξύστομοι 552.b.b
Ὀπάζειν 820.a.g
Ὀπία 454.a.c
Ὀπισθόδομος 114.a.d
Ὅπλα 407.b.b
Ὁπλίτας 861.a.e
Ὁπλίτης 555.b.a
Ὁπλίτης δρόμος 555.b.a
Ὁπλότερος 718.a.e
Ὀπὸς 75.b.a.712.b.a
Ὀπὸς κυρηναϊκὸς 736.a.a
Ὀπούντιος 548.b.f.601.b.f
Ὀποῦς 548.b.f
Ὀπτάνιον 349.a.a
Ὀπώρα 675.a.b.721.a.g
Ὅπως 4.a.c.15.a.f.22.b.e
Ὀρᾷ 561.a.e
Ὀργὰ ab ὀργῶ 898.a.c
Ὄργανον 181.a.a
Ὀργὴ 252.a.f.290.a.f.581.a.a
Ὄργια σεμνὰ 829.a.e
Ὀργιάζειν 819.a.e
Ὀργίζεσθαι 581.a.a
Ὀργῶντες 904.b.f
Ὀρειπλάγκτου 785.a.b
Ὀρέστης 293.b.c.426.b.a.575.b.a
Ὀρέστης ὁ Τιμοκράτους 609.a.g
Ὀρεστία 265.a.g
Ὀρεὺς 793.b.d
Ὀρεωκόμος 793.b.c
Ὀρθαγόρας 751.a.f
Ὀρθιάσματα 421.a.b
Ὄρθιος νόμος 371.a.b
Ὀρθοστάδια 858.a.d
Ὀρθοφοιτοσυκοφαντοδικοταλαίπωροι 465.a.d
Ὄρθριος νόμος 746.a.g
Ὄρθρος 896.a.c
Ὀρίγανον 240.a.g
Ὀρίγανον βαλανικόν 413.g
Ὅρκος γυναικῶν 728.b.g
Ὅρκοι ὡς ἔθος ἀρχαίοις 276.a.d
Ὁρμῖνος 848.a.c
Ὅρμενον 911.b.b
Ὅρμος 862.a.f
Ὀρνεώτειος 415.a.f
Ὄρνεα ἑκάστῳ θεῷ ἀφιερωμένα 566.b.a
Ὄρνεις 542.b.g
Ὀρνέοι 560.b.d
Ὄρνιθες ἐν στάσιν 565.b.f
Ὀρνιθίας 413.b.g
Ὀρνίθων γάλα 465.a.e
Ὄρνις 8.a.g.& b.d.545.a.g
Ὄρος 374.a.g
Ὀροφὴ 517.a.f
Ὄροφος ἡ ὀροφὴ 133.a.d
Ὀρόφιαι 444.a.a
Ὀρφὼς 362.b.f
Ὄρρος 13.b.f.222.a.f.786.a.e.896.a.c
Ὄρρον ἱδρῶν 222.b.f
Οὐρροπύγιον 508.a.a
Ὀρροδεῖν 13.b.g.222.b.f.295.a.f
Ὄρσα 898.a.d.ab ἐρῶ
Ὀρσολόχε 884.a.e
Ὀρταλίζειν 362.a.g
Ὀρτίζω 362.a.g
Ὄρτος 362.a.g
Ὄρτυγες 682.b.f
Ὄρτυξ 602.b.d
Ὀρτῶ 362.a.g
Ὀρχεῖς 505.a.a
Ὀρχήσεως εἴδη 158.a.d
Ὀρχηστρίδες 423.a.g
Ὀρχίλος 537.b.g.568.b.g
Ὄρχεις 663.b.f
Ὀρχόμενος 150.a.a
Ὄρχος ἢ ὄρχατος 419.b.a
Ὀρφανὸς 605.a.a
Ὀρφεὺς 260.b.f
Ὀρφεὺς 463.a.g.464.a.b
Ὄρω 361.a.g
Ὃς λέγοντα 377.b.g
Ὅσα, ἀντὶ πολλά 370.a.a
Ὄσσα 72.a.f
Ὀσμὴ 636.a.d
Ὄσπρια 484.a.d
Ὀστέα 413.a.f
Ὄστρακα 271.b.d
Ὀστρακισμὸς 340.b.f.458.a.d
Ὀσφὺς 896.a.b
Ὀσφραίνεσθαι 255.a.d
Ὀσφραίνομαι 876.a.f
Ὀσφρόμενος 488.b.a
Ὅτι 121.b.e
Ὅ τε ἀντὶ τοῦτο 433.a.f
Ὀτοτύζειν 591.a.f
Ὀτοτύξιοι 591.a.f
Ὀτρηροὶ 584.b.g
Ὀτλευομένη 875.a.b
Οὐ 237.b.a
Οὐ γὰρ ἀλλὰ 136.b.e
Οὖλος 263.a.a
Οὐτὸς 890.a.f
Οὖσα 907.a.c
Οὐτάσειν 690.b.c
Οὐράνιον γεύεσθαι 246.a.f
Οὐρανόμηκες 154.a.f
Οὐρητιάσεις 488.b.g
Οὔρια 872.a.b
Οὖρος, οὐρίῳ 833.a.e
Οὖτις 442.a.e
Ὀφθαλμία 13.a.c
Ὀφθαλμὸς βασιλέως 375.a.c
Ὄφεις 750.b.f.751.a.f
Ὀφλόντες 81.a.a
Ὀφρύαγμος 419.a.d
Ὀφρυάζειν 439.a.d
Ὀφρῦς 784.a.d.439.a.d
Ὀφρῦς ἔχοντα 255.b.g

Ὀφρῦς

Ὀφρῦς συνάγειν 160.b.g
Ὄχανος 340.a.f
Ὀχθεῖν 827.b.e
Ὄχθος 827.b.e
Ὄχος 98.b.f
Ὀχεῖσθαι 98.b.f
Ὄψ 773.b.a
Ὄψιον 698.b.a
Ὄψον 352.a.a.479.a.f

Π

Παγκράτιον 555.b.a
Παγοῦρος 324.b.e.537.b.b
Παιάν 68.a.c.662.a
Παιανίζειν 493.b.a.631.a.a
Παιδεῖον 791.a.d
Παιδαριώδης 504.a.b
Παιδαριωδῶς ibid.
Παιδιὰ 504.a.a
Παίδων δοκιμασία 470.a.c
Παίειν 404.b.a
Παιδοτρίβης 311.b.c
Παιδοτρίβαι 317.a.b
Παιωνίδης 890.a.f
Πασπάλη 138.b.f.139.b.a
Πασπάλημα 561.b.c
Παῦε 753.a.g
Παιών 62.b.d
Παιώνια 428.a.a
Παιωνίζειν 361.a.f
Παιωνίσαι 311.b.e
Παιωνίσας 662.a.f
Πακτῶσαι 439.b.a
Παλάθη 664.a.e
Παλάθαι ἢ παλλάθαι 664.b
Πάλαι 28.b.a
Παλαμήδης 279.48e.b.f.a.c.807.a.f.& b.e
Παλαισταὶ 712.a.b
Πάλη 555.a.b
Πάλιν 542.a.f
Παλλάς φιλόπολις 323.a.e
Παλληνεῖς 385.a.a
Παλληνὶς 383.b.a
Παλινῳδία 139.b.a
Παλαίμων 532.a.c
Παλαιὸν δρᾶμα 392.a.f
Παλαμάδης 133.a.e
Παλαμηδεάσας 630.b.f
Παλινῳδία 593.a.c
Παλιγκάπηλος 810.a.g
Παλίγκοτος 649.a.c
Παλλάδια 397.b.a
Παλλακίδες 664.a.c
Παμβώτις 749.b.g
Παμφίλης 42.b.a
Πάμφιλος 19.a.42.a.a
Πάμφιλος ζωγράφος 42.a.a
Πάν 223.b.c.576.b.d
Παναθήναια 179.b.g
Παναθήναια 149.a.e.263.b.e.650.a.f.651.a.b
Παναίτιος 300.a.e.562.a.d.562.a.d
Πανδοσία 663.a.f
Πανδίλυτος 176.b.e
Pandiculari 475.a.f
Πανδίων 293.b.e.518.b.e.551.a.a
Πανδεκτευτρία 45.b.f.& 46.a.a.433.b.f.866.a.a
Πάνδροσος 865.a.c.866.a.d
Πανδώρα 588.b.f
Πανθέων 620.d
Πάνθηρος 228.b.g
Πανθοινία 901.b.f
Πανὸς 687.a.e.857.a.b
Πανουργιάδης 770.a.f
Πανοῦργος 11.a.f
Πανοῦργος 6.a.d
Πανουργιππαρχίδης 399.b.f
Πανσπερμία 398.a.g
Πανσέληνον 574.b.a
Παντακλέης 261.a.g
Πάντα pro πάντη Doricè 848.b.c
Παντὶ θεῷ 541.b.g
Πάνυ ἰσχυρῶς 901.a.c
Πανία 449.a.g
παππάζειν 632.a.f
παππαπαπαῖ 831.a.e
πάππας 632.a.f
πάππος 577.a.c
παρὰ 1.a.f.413.a.c.697.b.g
παραβαλεῖν 627.b.a
παραβάλλειν 627.a.b
παράβασις 156.a.e
παραβάσεων εἴδη 156.a.e.3.b.a.a.677.a.c
παραβατικὰ 521.a.f
παραβλέπουσα 738.a.f
παραβλώψ 616.a.e
παράβολος 443.a.c.& b.a
παραβύστος 438.b.f
παράγραφος 27.a.f.156.b.e
παραδρομὴ 363.a.e
παραινέσεις 765.a.a
παραιτεῖσθαι 520.b.f
παρακελεύοντες 444.a.e
παρακαταβολὴ 194.b.d
παρακεκομμένα 395.b.g
παρακινδυνεύειν 467.a.a
παρακλίνεσθαι 697.a.f
παρακλίνειν 698.a.a
παρακοιτεῖσθαι 803.a.d
παρακούειν 248.b.a
παρακρούσασθαι 341.a.f
παρακεκρουσμένον 341.a.f
παράκρουσις 341.a.f
παρακύπτειν 698.a.a
παραλειπόμενα 563.b.a
παραλήρων 240.b.e
παράλιος 725.b.g
παραλίων τάξις 518.b.e
πάραλοι 263.a.b.350.b.e.425.b.e.548.b.a.599.a.a
παραλογία 714.a.f
παράλυσιν 859.a.b
παραξονία 250.b.f
παράξυστον 596.b.b
παραπαίω 53.b.e
παραπεπληγμένον 889.a.d
παράπληξ 26.a.c
παραπολὺ 47.b.e
παράσημος ῥήτωρ 395.b.g
παραστάδας 393.b.f
παραστάτην 766.a.b
παραστῆθι 531.a.a
παρασφαλίζει 893.a.a
παρατείνουσι 64.a.c.154.a.e.492.b.e
παρατίλλεσθαι 18.a.c
παρατίλλομαι 372.b.b
παρατιλμὸς 18.a.c
παράτιλμα 395.b.g
παραχορδίζει 733.b.a
παραφθάνει 727.a.f
παραχαράττειν 395.b.g
παραχορηγήματα 632.b.a
παρδακὸν 709.a.b
πάρδαλις 600.a.c
παρδαλέας 900.a.a
πάρδος 73.a.f
πάρεδρος 620.a.e
παρειὰς 73.a.b
παρεισελθεῖν 164.b.f
παρειπόντα 337.b.a
παρὲξ ὕφος 371.a.b
παρεξηυλημένας 404.a.b
παρεπίγραφα 296.a.g
παρεφρόνησαν 738.b.f
παρεσκευασμένοι 847.a.f
παρηγορήματα 222.a.b
παρητήσαντο 520.b.f
παρθένια 585.b.a
παρθένια μύρτα 593.b.f
παρνάσσιοι 389.a.b
παρνασσὸς 389.a.b
πάρνης 144.a.d.389.a.b
πάροδος 378.a.d.549.a.g
πάροψ 525.b
παροιμίαι 3.b.f.& 7.a.f.& 13.b.f.& 17.a.f.& 21.b.f.& 33.a.a.& 35.b.f.& 37.a.d.& 40.a.g.& 61.a.e.& 6.b.f.& 91.a.d.92.a.a.97.b.f.107.a.d.122.b.g.131.a.b.142.a.a.168.a.a.195.b.f.215.a.g.218.b.e.220.a.f.216.b.e.231.a.a.& a.f.237.a.f.247.b.a.257.b.g.259.b.a.279.b.f.298.a.a.312.a.e.320.b.a.327.a.f.328.a.e.332.a.d.347.a.a.348.b.g.350.a.e.351.b.d.354.a.g.359.a.e.& b.d.374.b.f.376.a.g.377.a.a.401.b.e.405.a.d.412.b.c.413.a.f.416.a.e.441.b.g.442.a.f.446.a.a.449.a.b.454.a.c.459.b.d.462.b.f.464.a.c.465.a.e.473.a.d.475.a.a.& a.e.478.b.e.484.a.d.491.a.c.495.a.c.& d.499.a.e.516.a.c.520.a.g.523.b.g.525.a.d.531.a.c.533.a.c.535.b.f.536.b.f.537.a.d.541.b.f.548.a.a.555.b.g.559.a.g.569.a.g.570.a.g.575.b.g.57 .a.g.584.b.c.594.a.c.596.a.b.601.b.e.603.b.a.606.a.f.607.a.g.608.b.a.612.b.f.615.b.f.639.b.b.641.a.c.672.a.d.698.a.f.702.a.c.& b.f.704.a.d.708.a.f.709.b.f.712.b.a.715.a.d.727.a.g.731.b.f.732.a.c.750.a.f.764.a.f.765.b.a.766.b.c.776.a.b.& a.c.778.b.f.779.a.g.783.a.b.795.a.a.810.a.b.8 7.a.g.819.b.f.911.a.d
παροιμιακὸν δίμετρον 492.a.g
παροιμιακὸν μέτρον 64.a.c
παροινεῖς 418.a.e
παροίξας 626.b.f
πάρος 516.a.e
παρρᾶν 563.b.a
πάροχοι 619.a.d
παρυφαινόμενον 750.b.g
πάρφαινε 848.a.a
παρῳδία 37.a.f
παρῳδικὰ μέλη 448.a.f
πάρων 633.b.c
πασπάλη 436.b.g
παστὸν 74.b.f
πάσχειν 136.b.f
πάσταξ 408.b.f
πατάξειν 148.b.f
πάταγος 148.b.f
πατ' τᾶν 897.a.f
πάταξ 600.b.b
πατάξαι 520.a.e
πατεῖν 544.a.e
πατερίζειν 476.a.e
πατῆσαι 563.b.a
πάτος 374.a.g.544.a.e
πάτρα 301.a.g
πατραλοίας 765.b.b
πάτρια 811.a.e
πατρίδιον 528.a.g
πατρικὸν 811.a.c
πατροκλείδης 578.a.f
πατρόκλης 10.b.d
πατρῦχος 471.a.d
πατρῷα 811.a.b
πατρῷος Ἀπόλλων 611.b.g
πατταλεύειν 778.b.f.779.b.b
πάτταλος 397.b.b.732.a.c
παύεσθαι 866.a.a
παύειν 64.b.f.819.a.c.& b.f
παφίαν 872.a.c
παφλαγών 288.a.f.433.b.g
παφλαγόνες 149.b.f
παφλάζειν 344.a.a.600.a.a.643.b.g

Παχὺς 353.b,c.449.a.d
πεδάρσιον 597.b.f
πεδίων τάξις 518.b.e
πεζῇ 277.a.f
πεινῆν 397.a,a
πειραιεὺς 633.b.c
πειραθῆναι 904.b.f
πειρασμὸς 338.a,c
πειρᾶν 318.b.f
πειρωμένοις 904.b.f
πεῖσαι 830.b.c
πείσανδρος 612.a.f
πεισθέταιρος 540
πεισιστρατίδαι 464.b.e
πεισίστρατος 315.b,a.518.b.e
πελάγει 198.b.g.575.b.a
πελανοὶ 384.b.b
πέλανος 71.a.e
πελαργικὸν τεῖχος 580.a.g.& b.g
πελαργικὸς, ὁ, πελασγικὸς 582.a.c
πελαργοὶ 596.a.a
πελαργοὶ ἀντιπελαργοῦσι 6.5.a.a
πελεθὸν 426.b.a
πελεκᾶν 583.b.e
πελεκῶντες 596.a.e
πελεκᾶς 583.b.e
πελλαίας 898.a.d
πελλήνη 607.b.f
πέλοψ 373.b.a
πέλτη 378.b.g
πέλυς 695.b.g
πελώριον πρᾶγμα 556.b.g
πέμπτη 187.188
πενθημιμερὲς μέτρον 140.a.f
πενέσται 522.b.a
πενία 58.a.a
πενία χειροτέχνη 56.b.a
πεντακοσιομέδιμνοι 326.a.f
πεττεύειν 349.a.f
πεντηκοστὴ, πεντηκοστεύεσθαι 754.a
πέος 347.b.f.422.b.a
πεπαίνεσθαι 476.a.d
πέπανσιν 389.b.b
πέπανται 586.b.f
πεπάτηκας 563.b.f
πεπεισμένον 465.a.f
πέπλος 322.a.e
πέπλος Ἀθηνᾶς 580.a.f
πέπορδα 644.a.g
πεπράγασι 698.b.g
περατά 355.a.g
πέπυσται 833.a.f
πέπων 302.a.b.396.b.a
περαντικὸς 364.b.a
πέρδων 19.a.f.634.a.f
πέρδιξ 601.b.e
περδίκων στρατηγία 577.b.d
περιαιρεῖν 303.b.g
περίαλλα 826.a.b
περιαλουργὸς 412.b.d
περίανδρος 531.b.f
περίαπτα 63.a.b
περιάπτω 62.a.b
περιβαρίδας 818.b.e
περίδεξ 165.b.a.335.b.g
περιγίνεσθαι 56.b.f
περιδεῖν 164.b.g
περιερρηγμένος 888.a.f
περιοίκισεν 329.b.f
περιεσπασμένως 395.b.f
περιέρχομαι 353.a.e
περιθρέξαι 802.b.c
περιοπτίξαι 858.a.f
περίκοποι 463.a.a
περικλεῖδιον 906.a.e
περικλῆς 174.a.e.268.a.e.172.280.396.a.g.397.a.666.& 967.a
περικόμματα 309.a.d
περικυκλώσας 624.b.g
περίληξις 143.b.f
περιμάχητος 784.b.f
περίνεον 716.a.g
περιΐπταμαι 910.a.b
περίπατος 257.a.a
περιπίπτειν 17.b.b
περιτεθεὶς 478.a.a
περίπτωμα 125.b.f.& 337.b
περίπολοι 597.a.d
περιπόνηρος 412.a.d
περισοβεῖν 608.a.a
περιστερίδες 413.a.g
περιστίαρχος 728.a.b
περίτριμμα 138.b.c
περιυβρίζειν 796.a.a
περιολύφω 149.b.e
περιφορεῖν 136.a.f
περιφρονέτω 856.a.f
περιψῶ 343.b.d
πέρναται 297.b.f
πέρσαι μέλλοντες βουλεύεσθαι μεθύουσι 203.b.d
πέρσαι διάδει καλύπτομαι 564.b.f
περσεὺς 822.b.d.827.a.c
περσέφαττα 783.a.a
περσεφόνη 814.b.c
περσεφόνης ἁρπαγὴ 335.b.e
περσικὰ 575.a.a
περσικὴ 132.a.f.734.a.a.575.a.a.564.b.f
πέταλα, ἢ πέταλα 821.b.e
πέζας 384.a,b
πέτασος 598.b.g
πέτιαξ 766.b.e
ἐπὶ πέτρας κάθηνται 372.a.d
πεύκη 360.b.f
πευκέδανον 360.b.f
πευκίνεον 373.a.e
πεφασμαγμένος 795.a.g
πεφυτευμένος 396.a.g
πηγάσιον 629.b.c
πήγνυσθε 583.b.f
πηδάλιον 575.b.a.633.b.b
πηκτὰ δωμάτων 394.b.e
πηκταὶ 566.a.g
πηκτίδα 833.b.a
πηλεὺς 183.a.f
πηλέως παῖδες 184.a.e
πηλὸς 46.b.c
πημαίνονται 411.b.g
πηνελόπη 796.b.f
πηνέλοψ 602.b.d
πηνίκα 610.a.g.611.a.a
πηνίσματα 174.a.f
πιῶ 536.b.e
πιέζειν 700.a.c.& b.e
πιθάκνη 335.b.g
πιθηκίζειν 523.b.f
πίθηκοι 702.a.d
πίθηκος 263.b.c.376.b.f
πῖθι 536.b.e
πιθοιγία 417.a.d
πιλοῦσθαι 874.a.f
πίναξ 543.a.a
πινακίδες 251.b.a
πινακοπώλης 543.a.a
πίνδαρος χλευάζεται 385.b.f
πίνειν καλὸν 520.a.f
πίνειν ἀπνευστὶ 380.b.e
πίννα 537.b.d
πιννοτήρης 537.b.c
πῖνος 392.b.f
πίομαι 380.b.e
πίπλημι 602.b.e
πιππύζειν 556.b.b
πιστίας 577.b.c
πίσος 46.b.e
πίσσα, πίσσωσις 581.a.a
πίσσης ὄζειν 380.a.e
πισσίζειν 380.a.e
πιστοποιία 472.b.g
πιστεύοντες 742.b.f
πιστὸν 74.b.f
πίτταλος 420.b.g.533.a.c
πιττῶν 104.b.d
πιτυλεύειν 479.b.a
πιτυλίζειν 479.b.c
πίτυλος 479.b.a
πιτυοῦσα 62.b.a
πιτυοῦσσος 62.b.b
πιτύρα 624.a.e
πλαδδιᾶν 898.a.c
πλαδδιεῦ 847.a.c
πλαίσιον 250.a.a
πλανώμενοι 542.a.f
πλάστιγξ 276.a.g
πλαστὸν, καὶ καταπλαστὸν 74.b.f
πλαταγίζειν 318.b.g
πλάται 807.a.c
πλαταμῶνες 245.a.e
πλάτος 377.a.b
πλεία 672.a.c
πλέγμα 71.a.d
πλεῖν 542.a.f
πλειστάναξ 174.a.e
πλείους 395.b.g.660.b.g
πλεκτάνη 618.b.d
πλεύμων 703.a.f
πλείως 331.b.g
πλῆκτρον 577.a.f.605.b.a
πλῆθος 583.b.a
πλῆθυν 56.a.f
πληθύος, & πληθύς 103.a.c
πλίγματα 382.a.a
πλίνθοι 597.a.f
πλὶξ 381.a.a
πλοῖον 598.a.g
πλουθυγίεια 351.a.d
πλοῦτος 15.b.g
πλούτων 76.a.c
πλοχμοὶ 714.a.d
πλυντάριον 795.a.f
πλῶ καὶ πλώιζω 383.b.b
πνιγεὺς 128.b.e.589.b.g
πνιγηρὰ 316.b.f
πνῖγος 156.a.f
πνὺξ 290.b.e.672.b.c.331.a.c.372.a.a.802.b.c
πόα μηδικὴ 324.b.f
ποδαλείριος 62.b.g
ποδαλγοῦντες 59.a.d
πόδες 314.a.a
ποδώκεις 478.a.e
ποδοκάκη 309.a.c.656.b.e
ποδηνεκὲς 695.b.g
ποθεῖν 107.a.d
ποῖ καὶ ποῦ 47.b.e
ποῖ 103.a.c
ποικίλος 333.b.c.511.a.d
πόκος 873.a.a
πόλεις πλείους περιβάλλονται 433.a.g.& b.d
πολέμαρχος 505.b.e
πολεμιστήρια 124.a.f
πολιοῦχος 323.a.e
πολῖτις Ἀθηνᾶ 580.a.f
πόλοι 597.a.d
πόλος 549.a.f
πολλάκις 241.b.f
πολυκράτης 333.a.d
πολυθρύλλητον 490.b.d
πολυωνυμώτατα 359.b.d
πολύπλοκος 789.b.e.790.b.b
πολυπραγμονεῖν 91.a.f
πολυειδὲς 330.a.f
πολύπορος 138.b.e
πολυσχημάτιστα μέτρα 162.a
πολυτέλεια 138.b.e
πολύδωρον 86.a.f
πομφόλυγες 224.a.e
πολυχροΐα 903.b.g
πόνηροι 619.a.e
πόνος 34.a.g.44.a.g.129.a.e
ποντοπορεύειν 102.a.a

ποπ-

πονηρότεροι 857.a.g
πονηρότερος 461.b.f
πόπανον 782.a.f
ποππύζειν 382.b.g.474.b.d
πορθμεῦς 756.a.g
πορθμὸς 801.b.f
πορίζειν 730.b.g
πόριμος 700.b.b
πορισταὶ 282.a.e
πορναι 757.a.f
πόρος 54.a.g.450.a.e
πόρπαξ 340.a.f.671.b.c
πόρπη 671.b.c
πόῤῥω τέχνης 447.a.c
πορφυρεῖον 600.a.e
πορφυρίς 556.a.b
ποσειδῶν 102.a.a.160.a.d
ποσειδῶν ἵππιος 321.a.e
ποσειδῶνος ἀσφαλείου ἱερὸν 395.b.f
πόσθη 181.b.f
πόσθων 720.b.c
ποτὲ 4.a.d
πότης 126.b.f
ποτίδαια 314.a.b
πότνια 829.b.d
ποττὰν 407.a.b
ποτὶ Doricè pro, πρὸς 899.a.a
πρᾶγμα 4.a.d.70.a.d
πράγματα πάντη χωρεῖ 154.a.g
πραγματοδίφης 607.b.g
πράμνιος 294.a.f
πρᾶμος 767.b.f.768.b.b
πρασιαὶ 639.a.a
πρᾶξις 241.b.g
πρέμνον 556.b.g
πρέπεις 411.b.g
πρέσβεις & πρεσβεῖς 375.a.c
πρεσβύτερ 147.a.e
πρηγορεών 594.b.d
πρημαίνουσι 145.b.f
πρῆσαι 145.b.f.433.b.g
πρηστὴρ 434.a.d
πριαμος 565.b.g
πρινίδης 400.a.e
πρίνινος 380.a.a
πρῖνος 253.b.a.380.a.b.400.a.e.403.a.c
πρινώδης 456.a.e
πρίω 372.b.c
πρίασθαι 269.b.d
πρίων 372.b.c
πρόβα 797.a.g
προαγωγὸς 785.b.a.
&c.a.f
προαιρεῖν 790.a.a
προβάλλω 12.b.d
προβατεῖον θεὸς 91.b.g
προβατώδης 302.b.c
προβολαὶ 12.b.d
προβόλους 875.b.c
πρόβολος 860.b.g.& 861.b.a
προβύσσειν 446.b.g
προγχάθειν 562.b.e
προδίκος 147.a.f
προεδρεία 323.a.a.812.b.b
προέσθαι 643.a.f
προθελυμνοι 319.b.f
προθέλυμνον 713.b.f
προθύματα 71.a.d
προϊέναι 192.a.g
προϊκνούμενοι 313.b.f
προίξ 551.a.b.559.a.f
προκρόσσαι 754.a.e
προκυλινδεῖσθαι 565.a.f
πρόλαβος 594.b.d
προμετωπίδιον 830.b.g
προμήθεια 263.b.c
προνήστεια 125.b.d
προομάτω 767.b.f
πρόνομος 727.a.f
προξενήτρια 125.b.d
προξενεῖσθαι 451.a.e.594.a.f
πρόξενοι 590.a.f
προξενεῖ 798.a.g
προσαποφορητικόν 769.a.g
προσαποδόσθαι 563.a.f
προπηλακιζόμενος 787.a.b
προπηλακίζειν 787.b.b
πρόπολος 71.b.g.152.a.c
πρόσαμμα 881.a.f
προσαντῆ 392.b.g
προσαλισκόμενος 404.b.f
προσλάβεσθαι 615.a.a
προσαυλεῖν 143.a.e
προσβιβάζειν 290.a.c
προσβολὴ 627.a.c
προσδεῖν 838.b.b
προσεοικέναι 758.b.g
προσειλεῖναι 150.a.a
πρὸς ἔπος 746.b.g
πρόσθε 332.a.f
προσῆσθαι 485.a.d
προσήνοι 667.b.c
προσκαλεῖσθαι 505.b.c
προσκαλούμενος 239.b.e
προσήκοντες 667.b.c
πρόσκλησις 505.b.c.e
προστρίμματα 568.a.f
Προσῳδία 581.b.g
πρόσωπα 142.b.g
προσωπολείας καρπὸς 766.a
προτείνειν 290.a.b
προτέλειος 275.a.b
προστάτης 352.b.g
προσφθέγμα 165.b.f
προτένεια 191.a.e
προτίθεσθαι 191.a.e
πρότερος κάλλος 500.b.g
προτιμᾶν 88.a.f.142.a.g
προυργιαίτερον 857.a.b
προύφαλος 431.b.f
προφασίζω 886.a.a
προφορὰ 542.a.f
προχειρίσασθαι 746.a.f
προχέειν 311.b.g
προχόη μέλαν 448.a.f
πρύμναν ἀνακρούεσθαι 457.a.f
πρυτανεῖα 288.b.a.477.a.b
πρυτανεῖον 297.a.f.303.b.c
πρυτάνεις 690.a.d.735.b.g.801.a.f
πρυτανεύειν 801.b.g
πρυτανικὸν ἔθος 691.a.d
πρῶ 547.b.f.732.a.g
πρωὶ πάνυ 437.b.g
πρωΐα 447.b.g
πρώϊον 698.b.a
πρώϊμος 698.a.f
πρωκτὸς καμήλου 509.a.a
πρωκτὸς χανὼς 413.a.f
πρωκτὸς λυκοῦ 473.a.d
πρωκτοτηρεῖν 341.b.g
πρωτεῖον 710.a.b
πρωρεύς 397.b.d
πρῶτον ξύλον 372.a.d.436.b.g
Πυανέψια 315.b.g
πύανος 331.b.g
πυαλίτης 482.a.g
πυγαία 312.b.g
πυγίζω 828.b.g
πυγὴ 555.b.a
πυδαρίζειν ἢ ποδαρίζειν 329.b.f
πυελίς 794.b.f
πύελος 440.a.a
πύελον ἢ πτύελον 687.b.d
πύελος 350.a.e.797.b.f
πυθαῦλος 215.a.f
πυθαυλὴς 582.a.a
πυθιάς 764.b.g
πυθιὸν 2.b.b.& 6.b.c
πυθιὰς βοὴ 581.b.g
πύθιον μέλος 582.a.a
πύθιος 370.a.e
πυθικὸς χορός 348.a.f
πυθὼ 905.b.e
πυθὼν 6.b.c
πυθὼν 905.b.e
πυκνὴ 731.a.f
πυκνίτης 290.a.g
πυκνὸν 510.a.g
πυκνότης 353.a.b
πυλαγόρας 163.a.f.905.b.d
πυλάδης 163.a.f
πύλαι 905.b.d
πυλαία 905.b.d
πύλος 134.a.d.291.b.c.350.b.a.638.a.a.905.a.a
πύλου τρεῖς ὀνομασίαι 134.a.e
πυνθάνομαι 4.b.e.360.a.e
πυξίδιον 343.a.d
πύος 482.a.e.709.a.e
πῦρ 707.a.d
πῦρ, σὺν χειρὶ καθαρτικόν 408.a.e
πῦρ καθαρτικὸν 696.a.e
πυράγρα 642.a.e
πυραμοῦς 303.a.d.770.a.g.& b.f
πυργίδες 679.b.f.680.a.e
πυρίδιον 259.b.b
πυρῖτις 505.a.b
πυετίας 482.a.e
πυέλιον 909.a.d
πυετόφθον 482.a.e
πυρὰ ἀμαρούς δῆμος 437.a.e
πυροὶ 531.a.g
πυρρίχης 416.b.a
πυροῦς τῇ Ἀφροδίτῃ θύειν 568.a.g
πυρρανδρὸς 343.b.a
πυρρίας 247.b.a
πυῤῥίχη 16.a.f
πυῤῥίχη 112.a.a.596.a.g
πυῤῥοπίπης 311.b.c
Pythica laurus 24.a.a
πταρμὸς 35.a.f.242.b.g
πτερὰ 579.a.e.& 594.b.d
πτεροδόνητα 606.a.f
πτεροδόνητος 606.b.e
πτερὸν τοῖς δυσμενέσι 399.a.f
πτερυγίζειν 60.b.f
πτύειν 536.b.f.766.b.e
πτίλα 579.a.e
πτίλον 426.b.f
πτίσανα 395.b.f
πτισάνη 395.b.f
πτολίπορθος 392.b.f
πτωχὸς 58.a.a
πωλεῖσθαι 698.b.g
πῶλοι 442.a.e.629.b.c
πῶλος 629.b.c
πωλουμένων διαφορὰ 110.a.g
πώμαλα 9.b.a
πῶρος 5.b.f
πωτῶμαι 899.a.a

Ῥᾳ κατελάγξαντες 227.b.a
Ῥάβδοι 566.a.g
Ῥαβδοῦχοι 677.b.g.678.a.d
Ῥαβδονομίζειν 336.b.f
ῥάδιος 231.b.e
Ῥαμνοῦς ἢ ῥαμνοῦσιος 62.b.a
Ῥάμφος 558.a.e
Ῥαφανιδωθῆναι 185.a.a
ῥαφανὶς 57.a.e
Ῥία 576.b.d.583.a.b
Ῥήγιον 121.a.g.294.a.f
Ῥῖνον 7.b.e
Ῥήτορες 5.a.e
Ῥητορικὴ 143.b.f
Ῥιγῶν 460.b.f.586.b.b
Ῥιγῶντι 425.b.b
Ῥίπη 254.b.d
Ῥιπίδιον 403.a.c
Ῥιπίζεται 749.a.f
Ῥιπὶς 414.b.a
ῥὶψ 674.a.a
Ῥοδωνιὰ 664.a.f
Ῥοδιάζειν 410.a.e.816.a.b.& b.d
Ῥόδιον 320.b.g.816.a.b
Ῥόδος 816.b.d
Ῥόπαλον 212.b.e
Ῥοφήσομαι 489.b.a
Ῥυγχάζοντιν 847.a.a.& 840.a.g
Ῥυγχίον 407.b.c
Ῥύγχος 407.b.c.558.a.e
Ῥυθμὸς 164.b.e
Ῥύμη 597.b.d.724.a.e
Ῥύμμα 860.a.b.& ibid. b.c
Ῥύμματα 371.b.b
ῥυπαρὸς 153.a.e
Ῥυπᾶν ἢ ῥυπᾶν 28.b.e
Ῥυποπώλης 3.b.g
Ῥῦπος 371.b.b
Ῥυποθερμῶτις 612.a.f
Ῥυπτεσθαι 263.b.a.324.b.e.495.b.f
Ῥύπτικος 371.b.b
Ῥυσσοῦσθαι 857.b.c
Ῥύτηρ 772.b.a
ῥυτὶς 757.a.a

Σ

Σαβάζειν 583.a.a
Σαβάζιος 432.b.e.583.a.a.861.a.b
Σαβοὶ 432.b.e
Σάγη 398.a.g
Σάγμα 512.a.e.513.a.b
Σάγμα 398.a.g
Σαῖος 725.a.e
Σάκανδρον 888.a.f
Σάκος 518.a.e.543.b.e
Σάκος 543.b.e
Σακοφόρος 726.a.g
Σάκος 411.a.d.738.a.f.909.a.e
Σάκτας ἢ σάκκος 72.a.f
Σαλαβάκχα 334.a.e.809.a.g
Σάλακον 514.a.f
Σαλακωνίζειν 514.a.f
Σαλακωνίσαι 514.a.g
Σαλαμινία 221.a.e.& 263.a.b.548.b.a.599.a.a
Σαλαμίνιαι 350.b.e
Σαλαμίνιος 725.b.g
Σαλαμὶς 335.a.g
Σάμη 324.b.f
Σαμιαν 408.a.f
Σαμίων πόλεμος 449.a.c
Σαμοθρᾷκες δαίμονες 641.a.c
Σαμφόρα 123.b.d.324.b.e
Σανφόρας ἵππος 130.a.c
Σαπίδες 453.b.f.454.a.b.491.b.c.818.a.f.& b.g
Σαπὶς 126.a.e
Σαπρὸν 423.b.f.526.b.f.662.a.f
Σαρδανάπαλος 590.b.c
Σαρδῷον 513.a.a
Σαρδιανικὸς 376.a.g
Σαρδιανικὸν βάμμα 711.b.b
Σαρδώ 376.a.f
σαρδώνιος 376.a.g
σαρκάζοντες 656.b.b.657.a.& b
σαρκασμοπιτυοκάμπτης 257.a.g
σαρκοφάγον λεμὸς 656.b.c
Σαρωνίδαι 163.a.e
σατάνιοι 163.b.e
Σατυρεάλια 149.b.f
σατυρικὰ 158.a.d
σατύριον 775.b.f
σάτυροι 775.b.f
σαῦλον 515.a.b
σαυλοπρωκτιᾶν 515.a.b
σεβῖνος 232.b.c
σέβομαι 141.a.g
σελαγεῖν 162.a.e
σέλας 435.a.e
σελήνη 63.b.f
σελήνη ἄρτεμις 650.a.c
σελήνια 681.b.g
σεληνῖται 150.a.a
σεληνὸς 136.a.e
σειραφόρος 196.b.c
σείων 906.a.g
ἐν Σελίνῳ 462.b.f.463.a
σελλίζειν 451.b.e.579.b.g
σελλοὶ 579.b.f
σέλλος 451.a.e.461.a.e
σεμίραμις 567.a.g
σεμναὶ θεαὶ 779.a.f
σεμνὸς 570.b.g
σεμνὸν 139.a.g.419.a.d
σεσελος 397.b.a
Serpentes Æſculapio ſacri 76.b.d
Seruorum origo 26.a.f
σήραγξ 454.a.c.d.545.b.f.569.a.a
σεσηρέναι 495.b.b
σεσηρότες 495.b.b.668.a.f
σηδεῖχνος 149.b.f
σηκὸν 600.b.a
σηκὸς 884.a.d
Σηπὶς 486.a.c
Σηπὶς 486.a.d
Σίλα 869.a.e
Σηλία 100.a.d
Σημαίνειν 909.b.a
Σησία 728.a.b.389.b.a
Σηραπεῖον 911.b.f
Σησάμη 423.a.f
Σησάμη 739.a.g
Σησαμῆ 689.a.a
Σησαμὶς 423.a.f
Σίσαμον 689.a.a
Σησαμοῦς 303.a.d.423.a.f.689.a.a.797.b.c
Σησαμίδεια 689.a.a
Σθένελος 525.b.f
Σιβύλλα 291.b.g
Σιβύλλαι τρεῖς 588.a.f
Σιβυλλιᾶν 291.b.g
Σιδηροβελόνη 277.b.f
Σιδηροῦν 349.a.f
Σιδηροῦς ἀνὴρ 395.a.b
Σιδία 175.a.c
Σιδόη 269.a.d
Σιδόνια μῆλα 444.b.d
Σίζειν 344.a.g
Σίζυγα 425.b.e
Σικελία 490.b.d.639.a.f.& b.d
Σικελίζειν 483.b.f
Σικελικὸν 496.a.b
Σίκιννις 158.a.d
Σίκιννος 494.b.g
Σικυὸν 493.b.f
Σίκυος 396.a.a
Σιλανὸς 184.b.f
σίλφη 415.b.f
σίλφιον 92.a.b.342.b.g.566.b.f.614.b.b.704.a.e
σιμαίζει στέρνα 396.a.f
σίμβλον 446.a.b
σιμωτὶς 772.b.b
σίμων 146.b.f.854.a.f
σιμωνίδης 531.b.g.673.a.g.674.b.b
Σιναμωροκλέων 184.b.e
Σινόμωρος ibid.
σίνδων 326.b.d
σῖνος 184.b.f
σιπάλιον 16.a.f
σιπύη 82.a.f
Σιραιον 495.b.f
Σισύμβριον 549.a.b
Σισύρα 122.b.f.280.a.e.484.d.e.513.a.a.749.a.f
Σισύρνα 484.d.e
Σισύρνα, ἢ σισύρα, ἢ χιτὼν 547.a.f
Σίσυφος 390.a.f
Σιτάλκης 378.a.b
σιτηρεῖς 312.b.f
σιτία 373.a.b
σίτιον 574.b.g
Σιτωνίζειν 662.b.c
Σιφὼν 797.a.e
Σιφωνίζειν 797.a.c.& b.a
σιὼ 414.b.c.637.a.f.841.a.a
Σιωπᾶν 255.a.d
Σιωπηλὸν 199.a.g
σκαιὸς 164.a.e
σκαλαθύραι 748.a.a
σκαλαθυρμάτια 164.a.e
Σκαλαθύρειν 652.b.g
σκαλεύειν 652.a.f
σκαλμὸς 397.b.b
σκάλωψ 414.a.a
σκαμβονίδης 436.a.g
σκανδάληθρον 404.b.b
σκανδάλη 289.a.g.394.b.e
σκαρδαμυκτεῖν 304.a.d
σκαριφᾶσθαι 181.b.e
σκαριφήματα 164.a.f
σκαριφισμοὶ 281.b.d
σκάτος 74.a.c
σκατοφάγος 74.a.c
σκαφηφόροι 497.a.c
σκάφαι 360.b.f
σκάφιον 579.a.e.800.b.g.801.b.a.812.a.c
σκέλος 539.a.c
σκέλλιος 547.b.f
σκεπτόμενος 169.a.c
σκηβάλλειν 338.b.c
σκηνὴ 474.b.a.677.b.e
σκηψάμενοι 414.b.a
σκηνικοὶ 111.b.f
ἐν σκήπτρῳ σκηπτοῦχοι ἐπιθεσία ἦθος 565.b.f
σκιὰ ὄνου 442.a.f.443.a
σκιάζειν 610.b.g.811.a.a.& b.b
σκιάδιον 362.b.f
σκιαὶ 158.a.d
σκιάποδες 612.a.c
σκιμαλίζειν 393.a.g
σκιμαλίσαι 662.a.c
σκιμπάζειν 158.a.d
σκιμπόδιον 158.a.d
σκίμπωνες 484.a.d
σκινδαλμοὶ 130.b.f
σκινδαλμὸς 150.b.f
σκίρα 725.a.a.812.a.b.& b.b
σκιρὰς Ἀθηνᾶ 725.a.a
σκιρράς 497.a.a
σκῖρον 725.a.a
σκίρρον 496.b.f
σκιροφοριὼν 725.a.a.811.a.b
σκίρων 725.b.a

σκι-

σκίταλοι 316.b.f
σκίτων 326.b.f
σκιάνη 444.a.d.& b.a
σκλῆμα 441.a.c
σκολιά 273.a.c.519.a
σκόλια λέξει 518.a.f
σκόλυμος 710.a.a
σκολιῶν τρία εἴδη 518.b.b
σκολύπτειν 691.b.f
σκόμβροι 347.b.f
Σκοπιωρεῖν 454.b.b
Σκορδινῶμαι 372.b.a
Σκόροδα 317.b.a.379.b.a.& c.793.a.c
Σκοροδάλμη 298.b.f
Σκοροδίζειν 317.b.a
Σκόροδον 83.b.a.793.a.c
Σκορόδυτα 866.a.a
Σκύζεσθαι 251.b.a
Σκῦθαι 373.a.e.823.b.b
Σκῦθαι ἔρημοι 405.a.d
Σκυλοδέψης 251.a.b
Σκύλος 251.a.b
Σκυτάλη 601.a.e
σκυτάλιον 601.a.c
σκύτη 672.a.d
σκυτοβλέπειν 475.a.e
σκυτοδέψης 670.b.d
σκῦλος 828.b.g
σκωπτόλης 487.a.f
σκωραμὶς 735.b.a
σκώρ 218.a.e
σμίλη 807.a.g.& b.g
σμίλεος 142.b.a.459.a.f
σμῆξαι 788.a.a.& b.a
σμυχόμενοι 193.a.f
Σμινθεὺς 346.b.a
σμιλεύματα 250.b.g
σμοιὸς 749.a.g
σοβάδες 685.a.c
σοβαρὰ 695.a.e
σοβαρὸς 630.b.b
σοβεῖν 444.a.b
Solias 440.b.a
σόλοικος λέξεις 518.b.e
σορωπηγὸς 173.b.g
σορὸς 29.a.a
σῦ σῦ 444.a.b
σουσάκρατος 582.a.c
σουσίραμος 582.a.e
σούσιον 321.b.e
σοῦσα 351.a.c
σοῦσθε 461.a.e
σοφοὶ ξυνουσίας 766.a.a.& b.a
σοφία 51.b.g.170.b.e
σοφίαι 304.b.d
σοφίζειν 304.b.d
σοφίσματα 17.a.e
σοφισταὶ 144.a.g
σοφιστὴς 197.a.b
Σοφοκλῆς 214
Σοφοκλέους μέλη 661.b.a
Σοφοκλέους δευτέρα τυρὼ 554.a.a
Σοφοκλῆς μέλιττα 461.a.f
σφῖν 750.a.f
σπαδῶνες 364.b.b
σπαθᾶν 126.b.e
σπάλακες 414.a.a
σπαργᾶν 581.a.a
σπασμὸς 890.b.f
σπατίλη 627.a.g
σπεκλᾶν 104.a.d
σπίλωμα 104.a.d
σπίλαθον 741.a.g
σπένδομαι 901.a.d
σπερμολόγοι 560.a.f
σπίζω 432.b.f
σπίνθαρος 577.b.c
σπίνοι 593.a.b
σπῖνος 709.a.b
σπλαγχνεύειν 583.b.g
σπλῆνα ἀποβαλεῖν 764.b.f
σπληνιᾶν 714.a.c.764.b.f
σπογγίζειν 780.b.g
σποδεῖν 243.b.f.720.b.c
σποδίζειν 451.b.g.452.b.a
σποδοῦνται 727.b.g.793.a.c
σπόδιλα 829.a.a
σπολὰς 586.a.b
σπονδαὶ Ἀθηναίοις 364.a.e
σπονδαὶ διὰ οἴνου 380.b.e
σπονδύλη καὶ σφονδύλη 703.b.f
σπόργιλος 555.b.f
σπόρτουλα 188.b.a
σπορδαχίδας 399.a.g.708.b.g
σπυρὶς 435.a.a.698.a.g
σταδιοδρόμοι 555.b.a
στάδιος 555.b.a
σταθεύειν 422.a.b.860.a.b.728.a.b
σταθμοὶ 393.b.f
σταὶς 312.b.a
σταμνία, καὶ στάμνοι 211.a.e.848.a.d
στάμνιος ζεὺς 57.b.a
στάμνος 57.b.d
στάμνου κεφαλὴ 57.b.a
στάσεις 319.b.e
στασιάζειν 323.b.f.886.a.c
στάσιμα μέλη 448.a.f
στάσιμον μέλος 272.a.b
στατὴρ 83.a.f
στατίλη 627.a.g
σταφύλη 250.a.b
στέγειν 525.a.c
στέμφυλα 125.b.f.337.b.a
στενόβοια 261.b.g
στενωπεύτης 865.b.c.& 868.a.g
στενολεσχεῖν 144.a.a
στεφάνη 801.b.f
στερρὸν 382.a.c
στιφεῖν 754.b.f
στεφανηπλοκοῦσα 791.a.a
στέφανοι ἐκ μυρρίνης 766.b.f
στέφανοι πυθίας 6.a.f
στέφανοι συνθηματιαῖοι 791.b.a
στέφανοι τῶν ἀνακεχυμένων 563.a.f
στεφανοῦσθαι ἔθος 787.b.a
στεφανοφορεία 4.a.e
στῆθος 516.b.c
στῆλαι 152.b.g
στιάδες 646.a.d
στιβαρὰ 801.a.a.& b.c
στίβας καὶ στιβάδιον 57.a.b
στίβειν 380.a.a
στιζόμενοι 525.a.b
στίλη 444.a.d.& b.b
στιλβίδης 700.a.e
στιλβωνίδης 548.a.a
στιπτὸν 380.a.a
στίφος 340.a.f
στλεγγὶς 323.b.a.756.b.g
στοαὶ 724.b.f
στομίον 186.a.b
στόμφαξ 483.b.g
στομφάζει 483.b.e
στραγγεύομαι 131.a.a
στραγγεία 488.b.g.800.a.f
στράγξ 131.a.a
στραγγευτὸ 800.a.f.801.a.a
στρατηγοὶ 812.b.b
στρατιὸν 474.a.d
στρατιωτῶν τροφὴ ἡμέρων τριῶν 350.a.f
στρατὸν 376.b.f
στρατωνίδης 399.b.f.708.b.g
στρεπταίγλα 145.a.e
στρίψεσι 746.a.f
στρέφειν 396.a.e
στρεψιάδης 152.a.c.192.a.b
στρεψοδικεῖσθαι 152.a.c
στρεψοδικοπανουργία 609.b.a
στριβιλικίγξ 420.b.g
στρίβος 420.b.g
στροβεῖν 567.b.f
στροβεὺς 310.b.a
στροβίλιγξ 250.b.f
στρόβιλοι 688.a.e
στρογγύλα πλοῖα 363.b.g
στρογγύλη 626.b.f
στρόγγυλα 404.b.b
στρουθεὺς 593.a.b
στρουθοκάμηλος 583.a.b
στρουθόπους 583.a.c
στροῦθος 583.b.a.887.a.d
στρωμαὶ 145.a.c
στρωμαῖος 110.a.e
στρωμαὶ 117.156.a.f.159.a.g.389.a.a
στρόφιγξ 133.b.d.254.b.a.359.a.a
στρόφιον 774.a.f.800.b.g
στρόφις 153.b.d
στρόφος 793.a.e
στρυφνὸς ἄρτος 663.a.f
στύραξ 428.b.a.845.a.a
στύμφαξ 199.b.g
στύπαξ 295.a.f
στυππειοπώλης 295.a.f
στυφελισμὸς 320.a.e
στυφοκόμπος 602.b.d
στώμαι 600.b.b
στωμυλεῖν 398.a.g
στωμυλιάδης 398.a.g.826.b.e
στωμυλία 263.a.b
στωμύλλιξ 698.a.e.826.a.e
στωμύλματα 791.a.c
στωμύλος 698.a.e
σὺ 42.b.f
συβαριτικοὶ μῦθοι 521.a.e.563.b.f
συγγενεῖς 667.b.d
συγκαθίεσθαι 202.a.f
σύγκοιν ἵππον 130.a.b
σύγκλυτοι 371.b.g
σύζυγος 93.b.f
συγχορεῖν 904.a.g
σῦκα 270.a.c
συκάζειν 103.a.a
συκῆ 489.a.a
σύκινον 93.a.e
σύκινον ξύλον 440.a.b
συκίον 698.b.a
συκολογεῖν 721.b.f
συκοφάνται 5.a.d
συκοφάντης 302.a.a
συκοφάντης, συκαστὴς, συκάβιος, συκωρὸς, συκολόγος 87.b.f
συκοφαντεία 95.a.e
συλλαβεῖν 381.b.c
συλλογισμὸς 59.b.g
συμβάλλειν 435.b.g.737.a.e
συμβάλλοντες 627.a.b
συμβιβασμένοι 510.a.g
συμβολὴ 427.b.g
σύμβολον 575.a.f
συμπεραίνω 59.b.g
συμπέρασμα 59.b.g
συμπολίτης 692.b.d
συμποτικαὶ ᾠδαὶ 519.a.e
συμφορὰ 327.b.g.912.a.g
συμψῆσαι 199.b.a
συναγόμεναι ἐκκλησίαι 371.b
συνάπτοι 738.b.f
συνδημοπολὶς 692.b.d
συνείρειν 593.a.b
συνουσία 391.a.c
συνεργητικὸς 364.b.a
συνίστησι 506.a.g
συνοφῶ 610.b.f
συνήγοροι 481.a.b
συνδέξαι τῶν στρατῶν τελῶν

σωι 386.b.g
σωδαματιαῖοι σίφαιοι 791.a.b.& b.a
σώδημα 791.a.b
σωσόμενος 550.a.g
σωτέννιον 777.a.f
σωτηρίων ἐμβλημα 316.b.f
συρακούσιος 602.a.d
συρακουσίων πόλις 351.b.c
σύριγξ 223.a.c
σύριγκτος, συριγμα, συρίζειν 73.a.a
σύρμαια 718.a.a.814.a.c. & b.c
σύρμαῖς 814.a.c
συρμαιστὴρ 814.a.d
συστατήρια 800.b.180.a.b
συσσίτια 831.b.e
συσπλαγχνίζειν 706.a.e
σύω 60[illegible].b.b
σφαγεῖον 806.b.f.807.a
σφαγία 840.a.d
σφάζω 699.a.g
σφακτηρία 134.a.c
σφενδάμινος 380.b.a
σφενδόνη 38[illegible].b.a
σφενδάμινοι 38[illegible].b.a
σφῆκες 413.a.159.a.d
σφηκίσκοι 33.b.f.34.a.a
σφηκώδεις 33.b.g
σφάκον 793.a.b
σφήκωμα 714.a.d
σφάττειν 75.a.e.f.75.132.a.g
σφίγξ 272.b.e
σφραγίδιον 790.b.a
σφύρα 663.a.g & b.c
σφυράδες 683.a.a
σφυρὸν 426.a.e
σφυρόμαχος 725.a.c
σῶ 29.a.a
σώζεσθαι 348.b.e
σώζειν 349.a.f
σωθαι ὦ μῶθα 868.b.f
σωκρατεῖν 601.a.d
σωκράτης 131.b.f.132.a.e.133.a.g 281.a.e
σωκρατικοὶ ὅρκοι 566.a.e
σωκράτης ἀπολογία 505.b
σωκράτης γνῶναι, ὅτι μηδὲν οἶδε 129.b.a
σωκράτης ὁ ψὲς 136.a.d.137.b.d
σωκράτης λιθογλύφος 170.b.e
σῶν ἢ σῷον 811.b.a
σωσίαι δύο 436.a.e
σωσίας 384.a.b
σωσράτης 166.b.g
σωρὸς 29.a.a
σωτὴρ Iouis epithetum. 88.b.a

T

Τάγματα 55.b.d
Τάγηνος 344.a.g
Ταγὸς 296.a.g
Ταινία 62.b.b.231.b.a
Ταινιοῦσθαι 231.b.a
Ταινιοῦται 754.b.f
Ταλαίπωρος 5.b.f
Τάλαντα 22.b.b
Τάλαντον 857.a.e
Ταλαοὶ 574.a.a
τάλαρος 136.a.f
ταλαύρινος 417.b.d.638.b.g
ταμίαι 730.b.f
Ταμίας 612.a.b
ταμιεύεσθαι 788.a.d
ταμιεύουσα 499.b.e
ταμιευόμενα 868.a.f
τανάδειρα 552.b.f
ταίναρον 395.b.f
τ' ἄλλα 858.b.f
τάξεις πολιτεύματος Αθηναίων 518.b.d
τάξεις τρεῖς Αττικῆς 518.b.b
Ταξίαρχος 812.b.a
ταρ[illegible]ον 847.a.c
Ταραξιππόστρατος 300.b.g
Ταρίχος 134.b.d
Ταρτησία 234.a.f
Ταρτησός 234.a.f
Ταραξικάρδιος 387.a.e
Ταῦρα 417.b.e
Ταῦρος 136.a.f.g
ταυρώματα 328.b.e
ταυρωτὰ 456.a.f
ταυροφάγος 229.a.f
ταυρόπολον 835.b.b
ταφαὶ 232.a.d
ἐς τάχος 404.b.b
τάχυς ἱέρακος 594.b.d
ταχὺ 603.b.a
ταχύβουλοι 401.a.e
ταὼς 373.b.e.546.a.g
τί, περιττῶς 552.a.f
τείχιον 795.b.e
τεῖχος 793.b.e
τεκμήριον 290.a.c
τεκταινομένη 880.a.b
τέκτονες 309.b.g
τελέας 549.b.a.824.a.d
τελεταὶ 650.a.c
τέλματα 614.a.g
τέλος δίδοναι ἔθος 414.a.e
τελώνης 301.b.a.304.b.g
τεμάχη 137.a.a
τέμαχος 146.a.a.303.b.e
τέμενος 867.b.d
τέμνειν 304.a.c
τενθὴς 832.b.c
τενθεία 617.b.d
τένθειν 706.a.e
τέρας 804.b.g
τερετίσμα 143.b.f
τερηδόνες 360.b.e
τέρθρον 714.a.f
τερπανδρος 371.a.b
τέσσαρες 872.a.c
τεταρτήριον 648.a.c
τέττιξ 192.b.e.593.b.f
τέττιγες 179.a.f
Τεττιγοφόρος 362.a.b
τετράμετρον ἰαμβικὸν καταληκτικὸν 27.a.d
τέτραξ 583.b.e
τετραπτερύλλιδες 413.b.f
τετράπτιλος 423.a.a
τετρὰς 107.a.c.188
τετριμμένον 148.a.g
τετριμμένα 141.a.f
τετρώβολον 639.a.g
τευθὶς 344.a.g
τέφρα 133.a.e
τεχνάζομαι 17.a.d
τέχναι 17.a.d.216.a.f
τέχνη 12.a.f.143.b.g
τῇδε 381.a.b
τηθαλλαί 373.b.a
τήθη 373.b.a
τήθυον 871.a.g
τηλέγονος 34.a.g
τηλεκλείδης 516.a.a
τηλεφανὲς 241.a.b
τήλεφος 176.a.f
τήλεφος Ευριπίδου 394.395
τηλέφου πολίδιον 393.a.f
τηλία 100.a.d.440.a.f
τηλικοῦτος 172.b.f
τιμαλφεῖς 170.a.f
τίμιον 167.a.f
τιμάλλος 376.b.e
τίμαλλα 428.b.d.620.b.f
τιμάλλος 303.a.c
τίμιος 75.a.d
τιριῶν 546.b.f.551.a.a
τιριῶν δρᾶμα 554.a.g
τίφης 378.a.b
τῖτυς 163.b.e
τῖτυς, ἢ τίτυες 371.a.b
τίαραι 373.b.e
τίβειος 384.a.b
τί δαί 17.b.a
τίν τί δὴ 170.a.d
τιθασευτὴς 481.a.g
τιθράσιος 234.b.e
τιθύμαλλος 736.a.a
τιθωνὸς 404.b.c
τί λέγεις σὺ 189.b.g
τίλλειν ἑαυτὸν 662.b.a
τίλλεται 555.a.a
τιμᾶν 491.b.b
τιμητικὸν 441.a.f.442.a.a
τιμόθεος 20.a.e
τιμοκρέων 273.a.c.396.b.g
τίμων 612.b.c.888.a.e
τίς ταυτὸν τῷ ὕδατι 52.b.a
τισαμενὸς 399.b.f
τισαμενοφαίνιππος 399.b.f
τίτθαι 303.b.f
τιτθίον 841.a.c
τιτθαὶ 801.a.f
τιτθὶ 831.a.d
τιτρώσκειν 765.a.c
τίφα 415.b.f
τίφυς δαίμων 505.a.g
τλησιάδες 796.b.g
τληπόλεμος 195.a.g
τόκων ἀποδείξεις 169.b.g
τολύπη 874.a.c
τομία 848.a.b
τομὴν 355.a.g
τονθορύζοντες 404.a.b
τονθορύζων 248.a.a
τόνος 320.a.a
τόνω 893.a.g
τοξεία εὐτελὴς 405.b.d
τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς 836.b.g.& 837.b.a.
τοξόται 405.b.d
τοξόται Αθήνησιν 373.a.e
τοξότας 866.a.c
τοπάζειν 436.a.c
τοπάζεσθαι 435.b.g.436.a.c
τόποι δὲ ἐν δικαστηρίῳ 438.b.e
τορύνη 835.a.e
τορυνάτιον 349.a.a
τορνεύειν 820.a.e
τορνευτὰ λυρέω ἀσπιδολυροποιῶ, 565.a.a
τορνεύεσθαι 768.a.g
τορεύειν 263.a.g.347.a.a 545.b.f.713.a.e
τορνεύειν 768.a.g
τορετὶξ 553.b.f
τόρνος 768.a.g
τορὸς 648.a.c
τόρχεα 878.a.f.& 879.a.a
τραγαλιζόμενος 478.a.g
τραγασαία 410.a.e
τραγασαῖος 412.b.c
τραγήματα 21.b.f.682.a.b.749.a.g
τραγικὸν 158.a.d
τραγικώτερος 633.b.b
τραγοβάμων 223.a.b
τραγομάσχαλοι 685.a.c
τράγος 682.a.b
τραγῳδία 370.b.f
τραγῳδικὸν 370.b.f
τραγῳδοὶ 770.a.e
τρόμος 716.a.f.780.b.g
τραυλίζειν 200.a.c
τραυλίσας 174.b.d
τραυλισμὸς 434.a.g
τραυλοὶ 434.a.f
τραχήλια 499.b.f
τράχηλος 499.b.f
τρασιὰ 126.a.c
τρηχὺ 525.a
τρῆμα 376.b.a.750.b.f 862.b.f

τριακὰς

Τριαγουῶ 664.a.a & c
Τριακὰς 188.a.b.191.a.e
Τριακοντούτιδες 364.a.e
Τριατατῆρες 664.b.b
Τριὰς ἐπινίκια 619.a.b
Τριβαλλοὶ 611.a.g & b.g.615.b.g
τριβὴ 548.b.g
Τριβολεκτράπελον 180.b.g
Τρίβολος 874.a.a
Τρίβων 525.b.d.533.a.e
Τριβώνιον 74.b.d
τριβωνικῶς 512.b.e
τρίγωνος 438.b.f
τριώβολος 600.b.a
τριηραρχία 812.b.c
τριήραρχος 397.b.a.& a.c.812.b.c
Τρικορυθία 900.a.g
Τρικότυλος 806.a.g
Τρῖμμα 138.b.e.561.b.e
Τρινακρία 663.b.b
Τρίναξ 663.b.b
Τρίορχος 539.b.d.597.b.d
Τρίπος Ἀπόλλωνος 2.b.b.f
τριπτὴ 624.b.d
Τριπτὴρ 416.a.e
Τριπτόλαιος 373.b.a
Τρίπους ἐν Δελφοῖς 348.a.f
Τρισμακάριος 391.b.d
Τριτογένεια 18.a.e
Τριτογένεια Ἀθηνᾶ 857.b.d
Τριτοῖ 180.a.e
Τρίτων 356.b.a
Τρίφυλλος 324.b.f
Τρίχες 714.a.d
Τριχίδες 328.a.f.397.a.d.726.a.f
Τριχοβρῶτες 423.b.g
Τριχοίνικα ἔπη 463.a.e.& b.f
Τριχορρυέντον 714.a.d
Τρίψειν 571.b.d
Τριψημερεῖν 491.b.d
Τριώβολα 612.a.b
Τριωβολὸς 14.a.d
Τριώβολον 291.a.f.311.b.f
Τριωναξάσθαι 491.b.f
Τροκυλίας 884.a.b
Τροῦρα 587.a.c
Τροπαῖον 48.a.d
Τροπαλλὶς 410.b.d
τρόπις 355.b.g.433.b.d
τροπὶς 497.b.b
τροποφόροι 397.b.b
τροχαϊκὸν μέτρον 156.b.f
τροχὸς 88.a.b
ἐπὶ τροχοῦ 653.a.f
Τροχαλὸς 490.a.d
τροφαῖος 155.a.e
τροχηλάτης 724.a.e
τροχίλος 545.b.f
τρύβλια 327.b.f.731.a.g
τρυγαῖος 621.628.a.g.636.a.e & g
Τρύβλιον 343.a.d
Τρυγᾶν 721.b.f
τρυγοδαίμονες 142.a.a
Τρύγοιτος 104.b.d
τρυγῳδεῖν 476.b.f
τρυγῳδία 391.b.d.395.a.f
τρύμα καὶ τρῆμα 153.b.a
τρὺξ 14.b.d.391.b.d.395.a.f.664.a.g
Τρύπανον 153.b.a
τρυσίβιον 151.b.g
τρύχη 392.a.g
τρυφερώτερος 468.a.f
Τρυφερανθεὶς 480.a.g
Τρυχόμεθα 698.a.c
τρωγάλια 682.a.b
τρωκτὴρ 397.b.b
Τρωχάζειν 663.a.d
τῷ αὐτῷ 356.b.g
τυκίζειν 595.b.g
τύκος 595.b.g
τύλη 416.b.f
τύλος 397.a.c.413.a.d
τύμβε 860.a.a
Τυμβεύειν 815.b.g
τύμβος 815.b.g
τύμπανα 50.a.c.e
τύμπανον 836.b.f
Τύμπον 149.a.g
τυπτάζειν 709.a.b
τύπτλος 709.a.b
τυραννὶς 14.b.a
τύραννος 373.b.d
τυρβάσαι 315.b.a
τυρόκνηστις 851.a.e.& ibid. b.e
τυροπωλῆσαι 276.b.b
τυτθὸν 217.b.c
τῦφος 460.b.f
τυφεδανὸς 529.a.c
Τυφλὸς 7.a.f
τύφλωσις 13.b.a
τυφογέροντες 529.a.c.857.a.c
τυφῶν 145.b.c
τυφῶς 252.a.g.318.a.f
τυχηρῶς 783.b.f
τωθάζειν 529.a.a

Υ

ὗ,ὗ 89.a.f
Ὕαλος 170.a.g
Ὗς 583.a.b
Ὑγιαίνειν 163.a.a
Ὑγιὲς 6.a.e
Ὑδρεία 497.a.a
Ὑδριῶν 74.a.c
Ὑδρεία 497.a.a
Ὑδροφόροι 497.a.c
Ὑδρορρόαι 439.b.a
Ὑδρορρόη 415.b.g.426.b.f
Ὑλομανεῖν 307.b.e
Ὑπὸ ἄρκτῳ χειρὸς 518.a.d
Ὑλωσία 347.a.a
Ὑθλοῦν 271.a.e
Ὑίδιον 528.a.g
Ὕλας 107.a.d
Ὑμὴν ὦ ὑμέναιε 619.a.f
Ὕπνοι 683.a.a
Ὑμνωδία 347.a.a
Ὑπαγωγεὺς 596.b.a
Ὑπαὶ 417.b.e.608.a.a
Ὑπαιθριάζειν 610.b.f
Ὑπαλείφειν 42.b.f
Ὑπανίοντο 191.a.c
Ὑπαποτρέχειν 732.a.b
Ὑπαρτρίων 664.b.a
Ὑπερακοντίζειν 558.f
Ὑπερακοντισθήσομαι 356.b.c
Ὑπερβαίνουσα 727.a.f
Ὑπερβάλλω 12.b.c
Ὑπέρβολος 183.b.g.239.a.e.332.b.a.360.b.e.363.b.g.412.a.c.502.a.a.672.a.g.673.b.b.812.a.d.& b.d
Ὑπερέχειν 355.b.a.615.b.f
Ὑπερπαίειν 757.a.g
Ὑπερπυππάζειν 328.b.g
Ὑπέρτονος 189.b.a
Ὑπεργελᾶ 881.a.g
Ὑπερῷον 83.a.b
Ὑπεύθυνοι 302.a.a.437.b.d
Ὑπηνήτας 902.a.f
Ὑπηνὴ 462.a.c.& b.e
Ὑπλευμία 574.a.g
Ὑποβινητιᾷ 12.b.c
Ὑποβάλλομαι 12.b.d
Ὑποβλέψαι 869.a.f
Ὑποβολιμαῖος 784.b.e
Ὑπογάστριον 443.a.c
Ὑποδεδιὼς 545.a.e
Ὑποδεῖν 63.a.a
Ὑποδεῖσθαι 731.b.g
Ὑπόδημα 63.a.a
Ὑποδυμβὸν 725.a.g
Ὑποδύειν 831.a.d
Ὑποζώματα 303.a.d
Ὑποθυμὶς 556.a.a
Ὑποθυμιάσας 401.b.f
Ὑποκίξαι 790.a.b
Ὑποκορίζεσθαι 127.a.g
Ὑποκυρέττω 830.a.c.& b.c
Ὑποκρίνειν 372.b.d
Ὑπόλοιπα 363.b.g
Ὑπονυμφίδες 327.b.f
Ὑπολίων, καὶ ὑπολίωνι 714.b.f
Ὑποπεπλασμένος 438.a.f
Ὑποσκαλεύειν 419.b.g
Ὑποτίθεμαι 664.a.g
Ὑποτείνειν 402.b.e
Ὑποτίθεσθαι 304.a.c
Ὑποτοπεῖν 793.b.e
Ὑπότριμμα 732.a.g.& b.f
Ὑποφθάλμιον 661.b.d
ὑποχωρεῖν ἀμέλει 448.a.f
Ὑποψωνεῖν 411.b.g
Ὑπτιάσμα 397.a.d.529.b.g.691.b.c
Ὑπωπιασμένοι 661.b.c
Ὑπωρόφιος 274.a.a
Ὗς 407.a.b
Ὕσχαι 479.a.e
Ὑσπλήγιδος 808.a.f
Ὕσσακον 898.b.f
Ὑστερότους 856.a.g
Ὕστερος καὶ δεῖος 50.b.g
Ὑστριχίς 679.a.f
Ὑφίζειν 55.a.e
Ὑφελόμενα 526.b.f
Ὑφέλκομαι 734.a.a
ὑφ' ἵν 416.b.e
ὕφιξεν 452.a.f
ὕφιξις 268.b.g
Ὑφίσταο 452.a.f
Ὑψηλόφρων 250.b.f
Ὕψου 350.a.f

Φ

Φαγεῖν 614.b.g
Φαιὸς 358.a.b
Φάζω 699.a.f
Φαῖδι 289.b.e
Φαιὰ 22.b.a.98.b.g.489.a.a
Φάκελος 252.b.a
Φακὸς 22.b.a
Φαίαξ 364.a.b
Φαίδρα 252.b.f.796.a.g
Φαιδρὸν 634.b.f
Φαίνειν 87.a.g.302.a.a.358.a.b.416.a.e
Φαίνιππος 399.b.f
Φάλαγξ 274.b.a.537.b.c
Φάλαι 687.a.f
Φάλαινα 433.b.f
Φαλακρὸς 681.a.f
Φαλακρίδες 413.b.g
Φάλακος 783.b.a
Φαλῆς 384.b.f
Φαλάττειν 886.a.f
Φαληρικὸς 327.a.g.545.b.f
Φαλληνὶς 568.b.f
Φαλλικὰ 384.b.
Φαλλοὶ 127.b.d
Φαλλὸς 383.b.f
Φαναὶ 617.b.f
Φανὴ 412.a.c.754.a.g
Φανίσκη 347.a.g
Φανὸς 358.a.b.687.a.e
Φάνος καὶ φανὸς 69.a.c
Φαντάζομαι 411.a.d
Φανῶν 414.b.f
Φάραγξ 301.b.a
Φάρμακα 74.b.f
φαρμακίδες Θετταλαὶ 169.b.e
φαρμακᾶν 796.a.f

Φαρμακοπῶλαι 170.a.f
φαρμάκων 795.b.g.796.b.a.
Φαρνάκης 591.a.b
Φάρος 816.a.a.& b.a
φάρβαλος 512.b.a
φάρυγξ 309.b.c.363.b.g
φάσγανον 699.a.g
φασιανὸς 129.a.g.406.b.d.545.a.g
Φασιά 62.b.b
φάσις 129.a.g.406.b.d.411.a.c
φάβα 422.b.a
φάτις οἰκεῖα 585.a.f
φαῦλλος 381.b.g.517.a.b
φαῦλον 626.a.f
φαυλότατον 299.a.a
φαύλως 382.a.a.626.a.e.805.b.a
φειδίας 666.b.f
φειδωλὸς 25.a.f
φελλεῖται 127.b.e
φελλεὺς 385.a.c
φελλὸς 127.b.d
φελλεὺς 385.a.c
φενάκη 29.a.d.326.b.e
φενακίζειν 145.a.d
φενακισμὸς 326.b.e
φέρε 135.b.f
Φερεκράτης 321.a.f
Φερεκράτειον ἀτελὲς 153.a.g
φέρειν 375.a.b
φεῦ 125.a.g
φεῦ, φεῦ 549.a.b
φεύγειν 314.a.f
φεύγων 494.a.f
φήψαλος 385.b.b
φεψάλυξ 385.b.b.841.b.e
φηγὸς 708.b.b
φιλεῖν ἢ φιλοῦν 710.a.c
φίλαξ 710.a.c
φῖλος 710.b.c
φθειρίας 397.a.c
φθείρ 556.b.a
φθόριος 678.b.g
Φθείρων 64.a.g
Φθίνειν 10.b.g
Φθοὶς 72.a.e
Φιαλῶν 527.a.d.
Φιάλαις 651.b.g
Φίβαλις 410.a.d
Φιδίτια 336.a.a
Φίλαυλος 274.a.f
Φιλεῖν 172.b.b
Φιλέορτον 829.a.e
Φιλέψιος 19.a.f
Φιλαλληλότης 436.b.f
Φίλιος Ζεὺς 4·7.a.a
Φιλίστιον 464.b.c
φιλλύρα 605.a.g.b.e
φίλο 436.a.c
Φιλοθύται 436.a.g
φιλοκερδὴς 63.b.a
Φιλοκλέους εἶδος 554.a.f
φιλοκωθὼν 462.a.f.g 554.a.f.776.a.e
Φιλοκλέων 439.a.c
φιλομήλα 184.a.g.551.a.b
Φιλοκρέων 429
Φιλοκτήτης 392.b.f
Φιλοκτήμων 510.a.e
Φιλονίδης 20.a.a
Φιλόξενος ὁ διθυραμβοποιὸς 32.b.b
Φιλόξενος 145.a.c
Φιλοπατρία 535.a.b
Φιλόπολις καὶ Φιλόπατρις 90.a.d.436.a.g
Φιλόστρατος 550.a.f
Φιλοτησία 418.b.d
Φιλόχορος 382.b.e
Φιλοχρηματία 668.b.f
Φιλύριος 614.a.a
Φίλων 124.a.d
Φιλωνίδης 34.a.e
Φιμὸς 353.a.g
Φιτύειν 710.a.b
Φίτυ 710.a.b
Φίτυμα 710.a.b
Φλεῖν 73.a.c.75.a.e.720.b.c
Φλαττο 272.b.g
Φλαῦρον, Attic. pro Φαῦλον 901.b.a
Φλαῦρον 630.b.f
Φλέγμασι πεδίον 579.b.g.580.a.a
Φλεγυρὸν 403.a.b
φλέξις 583.b.e
Φλιοῦς 223.a.g.272.b.g
Φλιάσιος καὶ Φλιασία 203.b.g
φλόμος 272.b.g
φλυαρεῖν 436.b.e
φλυαρία 845.a.d
φλύειν 436.b.e
φλυιὸς 445.a.f
φλύαρα 223.b.c.511.b.d
φοβεστράτη 355.a.f
Φοῖβος 772.b.a
Phœbus 3.a.a
φοινικικὰ κακὰ 643.a.g
Φοινικοῦς 553.b.g
Φοινικόεις & φοινίκεος 553.b.g
Φοινικὶς 711.a.a.906.a.f
φοῖνιξ 392.a.g
φοινικοβάλανοι 387.b.f
Φορβεία 582.b.a
φορβειαί 470.b.f
Φορβεῖον 582.b.a
Φορμὶς 435.a.a
φορμίσκος 257.a.f.277.a.f
Φορμίων 322.b.f.646.a.d.887.b.b
Φορμὸς 57.a.c.810.b.b
φόρος 481.b.e
φορτία 239.b.e.531.a.g
Φόρτος 680.a.b
Φορτικὰ 435.b.f
φορυτὸς 416.a.a
φραγέλλια 406.b.c
φραστήρες 516.a.a
Φράτορες 302.a.g.577.a.d
φρατερία 577.a.e.d
φρατρίζειν 577.a.d
Φράτριος Ζεὺς 301.a.g
φρέαρ 664.b.g
Φρεατόπιον 250.b.g
φρέαρ ἀνήμερος 391.a.d
φρένες 179.a.a
φράτερ 577.a.d
Φροντίζω 169.a.d
Φροντιστὴς 128.b.e
φροντιστήριον 128.b.d
φρῦδος 168.a.f
Φρυγὸς ᾆδειν 168.a.e
φρυγεῖν 605.b.a
φρύγματα 439.a.d
Φρύγανα 572.a.a
φρύγανον 700.b.b
Φρυγία 138.a.g.772.b.b
φρυγιακέσια 565.a.a
φρύνος 15·.b.b
φρυγίλος 583.a.a
Φρύγιον μέλος 371.a.b
φρυκτοὶ 596.a.d
φρυκτωρία 596.a.d
φρυνία 757.a.e
φρυνίχειον 538.a.f
φρυνίχος 185.a.e.159.a.d.210.b.f.254.b.g.273.b.a.444.b.d.525.a.c.536.b.f.776.a.d
φρυνίχου τρεῖς 210.b.f
Φρυνίχου δ' 576.b.d
φρυνίχου ἑταῖροι 436.b.c
φρυνώνδας 814.b.e
Φρὺξ 459.a.g.& b.f
φρύξοι 138.a.f
φῦ 854.b.f
φυγὴ 498.a.d
Φυλαὶ Ἀθηναίων 29.b.f
Φυλαὶ Διονύσου 606.b.f
Φυλακαὶ πυργίων ἔχουσι 581.a.b
φύλακες 590.b.g
Φύλαρχον 872.a.d
φυλακτικὸς 384.a.f
φυλέτης 559.a.f
φυλάσσω 42·.a.g
Φυλάσιος 110.a.a
Φυλὴ 110.a.a.420.a.f
Φυλλάδης 457.a.e
φυλλεῖα 394.a.e
φύραν 769.a.g
Φύζα 15·.b.f
φυσᾶν 667.b.d
φυσητῆρα 911.a.e
φύσημα 511.b.f
φύσκη 308.b.f
φύσιγξ 396.a.g
Φύσις εἰσοδικὸν 574.b.a
φυσίδες 396.a.g
φυστὴ μᾶζα 473.b.g
Φύταρ 771.b.g
Φῶ 699.a.f
φῶδες 56.a.f
φώκη 680.b.a
φωκὶς ἱερὰ 504.a.g
Φωκὶς 905.b.e
Φωρ 48.b.e
Φῶς 814.b.b
Φωσφόρος 228.a.g

X

Χάβης 445.a.f
X 241.b.g
Χαία 841.a.f & 841.b.a
Χαίρων 163.a.a
χαίρειν μακρὰ 313.a.g
χαιρίας 480.a.g
χαιρεφῶν 131.b.f.132.a.e.155.a.e.531.b.c.602.a.d.613.b.c
χαιρεδὸν 370.b.b
χαῖρος 371.b.a.413.a.f.582.a.a.695.a.e
χαιρεσίλεως 44.a.g
χαίρω χαίρομαι 642.a.b
χαιρῶ 485.b.f
χαιτηφόρος 907.b.a
χάλαζα 309.b.c
χαλαζᾶν 309.b.d.714.a.c
χαλαρὰ 781.a.f
χαλάσας 477.a.b
χαλεπώτατος 567.b.c
χαλκεῖον 316.f
χαλκεῖον 17.a.f
χαλκιδεῖς 300.a.b
χαλκὶς 553.a.b
χαμαιτύπαι 600.b.b
χαμεύνη 579.b.e
χανεῖν 952.a.g
χαόνες 292.a.g.399.b.g
χάος 152.a.a.550.a.a.599.a.b
χαράδραι 504.b.d.553.a.f
χαραδριοὶ 596.a.a
χαράδραις 553.a.f
χάρακος 428.b.d
χάραξ 426.a.f.516.a.g.718.b.c
χαρίβδις 531.b.f
χάρις 399.b.f
χαρίξενος 752.a.g
χάριτες 170.b.e
χάρμα καὶ χάρμη ἢ χαρμονὴ 485.d.g

χαρο-

Χαροπὸς 702.a.d
Χασκάζειν 480.b.g
Χαῦνον 579.b.f
Χαυνοπολίτης 401.a.g
Χαύνωσις 174.b.f
Χεῖρα ἐμβάλλειν 468.a.f
Χειρόμακτρον 312.b.a
Χέρσω 699.a.a
Χεῖρας 183.a.f
Χειρώνακτες 470.b.f
Χειρονόμας 111.b.g
Χειρουργία 880.a.a
Χελιδὼν 351.b.e
Χελιδών 509.a.c
Χελιδὼν 312.a.f
Χελιδόνες 596.b.a
χελιδονίζειν 617.b.c
Χελιδόνων μουσεῖα 215.a.g
Χελώνη 86.a.d
Χελῶναι 459.b.e
Χερνίβιον 676.a.a
Χερνίπτεσθαι 696.b.a
Χέρνιψ 581.b.a.696.a.a. 905.a.f
Χερρόνησος 302.a.c
Χηνίσκος 497.b.d
Χηναλώπηξ 412.b.d.602.a.a.895.b.a
Χῆνα ὀμνύειν ἔθος 566.a.e
Χῆνα ὀμνύοντες 436.b.d
Χῆνες ὑποτύπτοντες 596.a.a
Χθονίαι βρονταὶ 619.b.f
Χθόνιος 266.b.e
Χίδρα 337.a.a
Χίδνα 549.a.a
Χιλία 482.a.d
Χίμετλον 514.a.e
Χιονόβλητα 140.a.b
Χῖος εὐρύπρωκτος 635.b.c
Χῖος 583.b.b
Χιτὼν κόκκινος 711.b.a
Χιτώνιον 587.b.a
Χίων νομίσματα 549.a.a
Χλαῖνα 280.a.c.607.b.f. 774.b.g
Χλόη 889.a.d
Χλωρὸς 382.a.c
Χνοῦς 409.b.f
Χοᾶ ἐπιφέρειν ἔθος 423.a.f
Χόας 417.a.d
Χοανεύειν 765.a.c
Χοάνη 765.a.c.&b.d
Χοεὺς ἑορτὴ 417.a.e.422.b.f
Χοεὺς 193.b.f
Χοῖνιξ 29.b.e.46.a.f 483.b.b.909.a.d.&b.d
χοιροειδοῦς θυσίας 647.a.f
Χοιρίναι 353.a.f.302.b.a.
452.a.a
Χοιρεῖον 528.b.b
Χοιροκομεῖον 660.b.e
Χοιροθλὶψ 529.a.d
χοῖρος Δημήτερι θύεται 407.b.c
Χοῖροι τῇ Δημήτερι ἐθύοντο 218.a.d
Χοιροκομεῖον 902.a.g
χοῖρος 407.b.a.409.a.a
Χοιροψάλας 528.b.b
Χολὰν 32.a.f
Χολάδες 513.a.e.676.a.e
Χολαῖον 676.a.f
Χόλιξ 513.a.e.676.a.f
Χόλικες 355.a.f.676.a.b
Χολλείδης 391.b.e
Χολοεργεῖς 412.b.d
Χορδαὶ 213.b.b
Χορδεύειν 299.b.a
Χορδεύματα καὶ χορδαὶ 305.a.e.424.a.f
Χορηγεῖα 724.b.d
Χορικῶν μελῶν εἴδη 448.a.f
Χορὸς ἐξ ἀνδρῶν συνεστάναι 323.a.f
Χοῦς 293.b.e
Χρηματίζεσθαι 786.b.d
Χρηματισμὸς 786.b.d
Χρησμοὶ 588.b.a
Χρησμὸς δοθεὶς Ἀθηναίοις 351.b.a
Χρησμὸς Ἀθηναίοις δοθεὶς περὶ αὐτοῦ 588.b.g
Χρυσόμηλον 526.b.f
Χρυσᾶ 261.a.f
Χρυσαῖ 137.a.d
Χρυσοῦν ἔδεσμα 307.a.f
Χροιὰ χροιά 189.a.g
Χρυσᾶ ὄρη 374.a.g
Χρυσήλατος 3.b.b
Χρυσὶς 650.b.g
Χρυσίον καὶ χρυσία 909.a.a
Χρυσολύρατος 784.b.b
Χρυσομηλολόνθιον 526.a.g
Χρυσόξυλον 532.a.b
Χρυσὸς 520.a.e
Χρυσοτείαινος 321.b.f
Χρωτίζεσθαι 156.b.c
Χύλος 252.a.g.698.a.f
Χυμίζω 776.b.c
Χυτλάζειν 517.b.b
Χύτλασον 517.b.b
Χύτρα 417.a.d
χυτρίνου 203.b.f
Χυτρίδιον 394.a.a
χυτρίζειν 267.b.g
χύτρινα 222.b.c
χυτρῖται 709.a.e
χύτροι 222.a.b
χύτροι καὶ χόες ἑορταὶ 422.b.t
χυτρόποδες 690.b.g
χωλεὶ 351.a.c
χωλὸς 605.b.f
χώνη 765.a.c
χωνίον 765.a.c
χωρεῖ 551.b.b
χωρίον 875.a.d

Ψ

Ψαίρειν 618.b.d
Ψαιστὸν 15.a.e
Ψακὰς 425.a.d.e.633.a.a
Ψαλία 634.b.f
Ψάλλειν καὶ ψάλλεσθαι 319.b.a
Ψαλμὸς 551.b.b
Ψαμμάτιχος 150.b.a
Ψαμμοκοσιογάργαρα 370.a.b
Ψαρὸς 193.a.e
Ψευδαμάμαξυς 451.b.f. 451.a
Ψευδοπορτάβας 375.a.b
Ψευδατραφάξιος 326.b.c
Ψευδατράφαξις 326.b.d
Ψευδόσωμα 322.b.e
Ψῆκτρα 629.b.d
Ψηλαφᾶν 673.b.c
Ψῆφος 842.b.g.& 843.b.a
Ψηφίζειν 477.a.b
Ψηφίσματα 455.b.e
Ψῆφοι 477.a.b
Ψῆφοι κυρίαι 500.b.g
Ψῆφος δακεῖν 390.a.b
Ψίαθος 239.a.e
Ψιθυρίζειν 181.a.f
Ψίθυρος λόγος 181.a.g
Ψιλὸς 780.a.a
Ψολοέντες 329.a.g
Ψολοκομπίας 329.a.g
Ψοφεῖν 131.a.b
Ψυδρὸν 132.a.f
Ψύλλα 56.a.g.132.b.a
Ψυχρὰ 813.a.c
Ψωλοὶ 565.a.g.691.b.e
Ψωλὸς 28.b.f.346.a.a
Ψωμίζειν 803.a.g
Ψωμίζεσθαι 330.b.f

Ω

Ω 45.a.a
Ωδεῖον 310.a.f
Ωδὴ 156.a.f
Ωδὴ καὶ στροφὴ 159.a.g
Ωδεῖον 794.a.a
Ωδὶς 518.b.b
Ωδῖνα χρόνου τελεῖν 273.a.d. 519.a.d.e
Ωζαινα 538.a.f
Ωκύπτερα 579.a.e
Ωκυτόκια 793.b.g.& 794.a.a
Ω μέλε 328.b.e
Ωμαὶ 302.a.b
Ωμοὶ 170.b.f
Ωμοσπάρακτον 307.a.f
Ων 601.c
Ωνεῖσθαι 901.a.b
Ωὸν 220.a.d.221.b.e.606.a.f
Ωόπεπλος 45.b.f
Ωπὶς 74.b.d
Ωρα 385.a.c.446.a.b
Ωραι 654.b.a
Ωραῖον 385.a.c
Ωραῖος ἀπόλωλας 231.a.b
Ωρακιάζω 675.a.a
Ωρισκόμενοι 793.a.e
Ωρικὸς 385.a.c
Ωρισμέναι ἐκκλησίαι 371.b.g
Ωρχισεν ἄρας 548.b.a
Ως 1.a.c.4.a.c.& 5.b.c.4.a.g
Ωσία 37.a.f.g
Ωσιεῖν 412.a.c
Ωστιζόμεθα 856.b.f
Ωστίζω 72.a.c
Ωσχοφοροῦντες 340.b.f
Ωσφραντο 380.a.a
Ωτα βασιλέως 375.a.e
Ωτακουσταὶ 348.a.a.375.a.c
Ωτα ὄνε 32.a.b
Ω τᾶν 8.b.f
Ωταν 414.b.a
Ωφιλε 125.b.d
Ωφλήκει 608.a.g
Ωχετεύσα 670.a.d
Ωψ 773.b.a
Ωψώνει 537.b.b
Ωψωνοῦντες 698.a.g & b.d

ΤΕΛΟΣ

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

1010

Digitized by Google

Digitized by Google